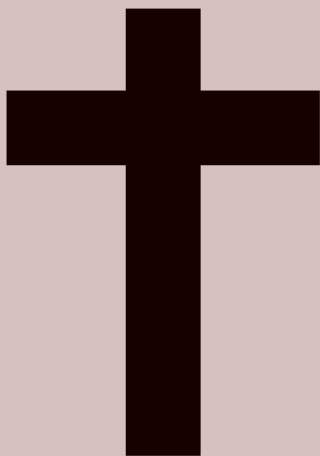

Paipera Tapu 2012

Maori: Paipera Tapu 2012 (Bible)

Paipera Tapu 2012

Maori: Paipera Tapu 2012 (Bible)

copyright © 2012 Bible Society New Zealand Charitable Trust

Language: Māori

Contributor: Bible Society New Zealand

ki te Putanga 2012 o te Paipera Tapu

Ko tēnei putanga o te Paipera Tapu he tautikanga roa tonu o te tānga-pukapuka o ngā Karaipiture Tapu i roto i te reo Māori.

Ko te Kawenata Hou i tā-pukapukatia i te tuatahi i te tau 1837, ā, me te Paipera katoa, te Paipera Tapu, i te tau 1868. Muri mai i te āhua maha tonu o ngā whakahoutanga whakataw wawe, he kōmiti, nā Tā Apirana Ngata i arataki, i whakaoti i te whakaputanga katoa o te tuhinga tuatahi o te paiperatanga hou me te punenga reo Māori. I tā-pukapukatia i te tuatahi i te tau 1952, ā, ka noho tonu hei tuhinga paearu i tēnei wā.

Nā tēnei putanga whakataka anō i whakarewa i te tuhinga whakahou o te Paipera Tapu i te tau 1952. Kua whakareia tōna whakatakotoranga āhua maha tonu mō te kaupānui reo Māori o nāianei: kua whakaurua ngā tohūtō hei whakaatu i te roa o te oro; kua tāpiria ngā tohu kōrero, ā, kua āta whakahoutia ngā tohutuhi. Kua whakaurua ngā whiti, ā, kua tāpiria he wāhanga ūpoko. I tā-pukapuka tuatahitia tēnei Kawenata Hou i roto i tēnei whakataka ahurei i Hakihea 2008.

Ko te reo Māori tuhinga paiperatanga he whakamāori hira me te tika hoki o ngā tuhinga taketake te Kawenata Tahito me te Kawenata Hou o Hiperu, Aramaka me Kariki. Ko te tuhinga reo Māori ka taea te ki he kāhua-mō-te-kāhua whakamāori, te tino whai atu ana i te hanga o ngā haurārangi tuhituhinga taketake ki tā te reo Māori e whakaritea ana.

Ka mihi atu Ngā Ringa Hāpai i te Paipera Tapu ki Aotearoa (Bible Society New Zealand) mō ngā āwhina a Te Pihopitanga o Aotearoa, Te Taura Whiri i te Reo Māori, me ētahi atu, tae atu ki ngā tūao tataukore, nā rātou i oti ai tēnei putanga.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share, redistribute, or adapt this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not use this work for commercial purposes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Oct 2025 from source files dated 31 Oct 2025
56cec0bc-a86d-5e7b-b716-55114ea0d7ba

Contents

Kenehi	1
Ekoruhe	61
Rewitikuha	109
Tauanga	143
Tiuteronomi	191
Hohua	233
Kaiwhakariterite	261
Rutu	289
1 Hamuera	293
2 Hamuera	329
1 Kingi	360
2 Kingi	395
1 Whakapapa	429
2 Whakapapa	463
Etera	502
Nehemia	514
Ehetere	530
Hopa	539
Waiata	581
Whakatauki	700
Kaikauwhau	734
Waiata a Horomona	746
Ihāia	755
Heremaia	843
Ngā Tangi	925
Ehekiera	936
Raniera	996
Hōhea	1014
Hoera	1028
Āmoho	1034
Opāria	1045
Hona	1047
Mika	1050
Nahumu	1059
Hapakuku	1063
Tepania	1067
Hākai	1072
Hakaraia	1074
Maraki	1085
Matiu	1088
Māka	1130
Ruka	1156
Hoani	1200
Ngā Mahi	1232
Hunga o Rōma	1270
1 Koriniti	1287
2 Koriniti	1303
Karatia	1314
Epeha	1320
Piripai	1326

Korohe	1330
1 Teharonika	1334
2 Teharonika	1338
1 Timoti	1340
2 Timoti	1345
Taituha	1349
Pirimona	1351
Hiperu	1352
Hēmi	1365
1 Pita	1370
2 Pita	1375
1 Hoani	1378
2 Hoani	1383
3 Hoani	1384
Hūrā	1385
Whakakitenga	1387

Ko te Pukapuka Tuatahi a Mohi e Kiia nei ko Kenehi

Ngā Rangi e Ono o te Hanganga, me te Hāpati

¹ He mea hanga nā te Atua i te tīmatanga te rangi me te whenua,
² ā, kāhore he āhua o te whenua, i takoto kau; he pōuri anō a runga i te mata o te hōhonu. Nā, ka whakapāho te Wairua o te Atua i runga i te kare o ngā wai.

³ Ā, ka ki te Atua, “Kia mārama”; nā, ka mārama.

⁴ Ā, ka kite te Atua i te mārama, he pai; ā, ka wehea e te Atua te mārama i te pōuri.

⁵ Nā, ka huaina e te Atua te mārama ko te Awatea, ā, ko te pōuri i huaina e ia ko te Pō. Ā, ko te ahiahi, ko te ata, he rā kotahi.

⁶ Nā, ka mea te Atua, “Kia whai kikorangi a waenganui o ngā wai, hei wehe i waenganui o ngā wai.”

⁷ Nā, ka hangā e te Atua te kikorangi, ka wehea e ia ngā wai i raro o te kikorangi i ngā wai o runga o te kikorangi. Ā, ka oti.

⁸ Nā, ka huaina te kikorangi e te Atua ko te Rangi. Ā, ko te ahiahi, ko te ata, he rā tuarua.

⁹ Nā, ka mea te Atua, “Kia huihuia ngā wai i raro i te rangi kia kotahi te wāhi, ā, kia puta te tuawhenua.” Ā, ka oti.

¹⁰ Nā, ka huaina e te Atua te tuawhenua ko te “whenua”; ā, ko te huihuinga o ngā wai i huaina e ia ko ngā Moana. Ā, ka kite te Atua, he pai.

¹¹ Nā, ka mea te Atua, “Kia pihi ake te tarutaru i te whenua: te otaota whai purapura, me te rākau hua, ki runga ki te whenua, e hua ana ōna hua, he mea rite tonu ki a ia, kei roto nei i a ia ōna purapura.” Ā, ka oti.

¹² Nā, ka whakaputaina e te whenua te tarutaru: te otaota hoki e hua ana ōna hua he mea rite tonu ki a ia, me te rākau whai hua, kei roto nei i a ia ōna purapura he mea rite tonu ki a ia. Ā, ka kite te Atua, he pai.

¹³ Ā, ko te ahiahi, ko te ata, he rā tuatoru.

¹⁴ Nā, ka mea te Atua, “Kia whai mea whakamārama te kiko o te rangi, hei wehe i te awatea, i te pō; hei tohu anō aua mea, hei tāima, hei rā, hei tau.

¹⁵ Hei whakamārama aua mea i te kiko o te rangi, hei whakamārama i te whenua.” Ā, ka oti.

¹⁶ Nā, ka hangā e te Atua ngā mea whakamārama nui e rua – ko te whakamārama nui hei tohutohu mō te awatea, ko te whakamārama tuaiti hei tohutohu mō te pō – i hangā anō hoki e ia ngā whetū.

¹⁷ Ā, whakanohoia ana aua mea e te Atua ki te kiko o te rangi, hei whakamārama mō te whenua,

¹⁸ hei tohutohu i te awatea, i te pō, hei wehe hoki i te mārama, i te pōuri. Ā, ka kite te Atua, he pai.

¹⁹ Ā, ko te ahiahi, ko te ata, he rā tuawhā.

²⁰ Nā, ka mea te Atua, “Kia ngahue ake i roto i ngā wai te mea ora e ngōki ana, kia rere anō hoki te manu i runga ake i te whenua i te mata o te kiko o te rangi.”

²¹ Nā, ka hangā e te Atua ngā tohorā nunui, me ngā mea ora katoa, ngā mea ngōkingōki i ngahue ake nei i roto i ngā wai, o ia āhua, o ia āhua, me ngā manu whai parirau katoa, o ia āhua, o ia āhua. Ā, ka kite te Atua, he pai.

²² Nā, ka manaaki te Atua i a rātou, ka mea, “Kia hua koutou, kia tini, kia kapi hoki ngā wai o ngā moana i a koutou, kia tini anō hoki ngā manu ki runga ki te whenua.”

²³ Ā, ko te ahiahi, ko te ata, he rā tuarima.

²⁴ Nā, ka mea te Atua, “Kia whakaputaina e te whenua te mea ora o ia āhua, o ia āhua, te kararehe me te mea ngōkingōki me te kīrehe o te whenua o ia āhua, o ia āhua.” Ā, ka oti.

²⁵ Nā, ka hangā e te Atua te kīrehe o te whenua o ia āhua, o ia āhua, me te kararehe o ia āhua, o ia āhua, me ngā mea ngōkingōki katoa o te whenua o ia āhua, o ia āhua; ā, ka kite te Atua he pai.

²⁶ Nā, ka mea te Atua, “Kia hanga tātou i te tangata kia rite ki a tātou, hei tō tātou anō te āhua. Ā, kia waiho ko rātou hei rangatira mō ngā ika o te moana, mō te manu o te rangi, mō ngā kararehe hoki, mō te whenua katoa, mō ngā mea ngōkingōki katoa anō hoki e ngōkingōki ana i runga i te whenua.”

²⁷ Nā, ka hangā e te Atua te tangata rite tonu ki a ia;

i hangā e ia kia rite ki te Atua;

i hangā rāua he tāne, he wahine.

²⁸ Nā, ka manaakitia rāua e te Atua, ā, ka mea te Atua ki a rāua, “Kia hua, kia tini, kia kapi hoki te whenua i a kōrua, kia mate hoki ōna tara i a kōrua; ko kōrua hei rangatira mō te ika o te moana, mō te manu hoki o te rangi, mō ngā mea ora katoa anō hoki e ngōkingōki ana i runga i te whenua.”

²⁹ Ā, ka mea te Atua, “Nā, kua oti te hoatu e ahau ki a kōrua ngā otaota katoa e whai purapura ana i runga i te mata o te whenua katoa, me te rākau katoa, he hua rākau tōna e whai purapura ana; hei kai ēnā mā kōrua.

³⁰ Ā, kua hoatu anō e ahau ngā otaota matomato katoa hei kai mā ngā kararehe katoa o te whenua, mā ngā manu katoa o te rangi, mā ngā mea katoa hoki e ngōkingōki ana i runga i te whenua kei roto nei i a rātou he wairua ora.” Ā, ka oti.

³¹ Ā, ka kite te Atua i ngā mea katoa kua hangā nei e ia, nā, pai whakaharahara. Ā, ko te ahiahi, ko te ata, ko te rā tuaono.

2

¹ Nā, ka oti te rangi me te whenua me ō reira mano katoa.

² Ā, nō te whitu o ngā rā i oti ai i te Atua tāna mahi i mahi ai, nā, ka okioki ia i te rā whitu i āna mahi katoa i mahia e ia.

³ Nā, ka whakapaingia e te Atua te rā whitu, whakatapua ana hoki e ia; mōna i okioki i taua rā i āna mahi katoa i oti i te Atua te hanga.

⁴ Ko ngā whakatupuranga ēnei o te rangi, o te whenua, i te hanganga ai.

Te Kāri o Erene

I te rā i hangā ai e Ihowā, e te Atua, te whenua me te rangi.

⁵ Kāhore anō hoki tētahi rākau riki o te pārae i te whenua, kāhore anō tētahi otaota o te pārae kia pihi noa – kāhore hoki a Ihowā, te Atua, i mea kia ua ki te whenua, ā, kāhore rawa he tangata hei mahi i te oneone;

⁶ engari, i pupū ake he kohu i te whenua, nā reira i whakamākūkū te mata katoa o te oneone –

⁷ nā, ka whakaahuatia te tangata e Ihowā, e te Atua, he puehu nō te oneone, ā, whakahāngia ana e ia ki roto ki ōna pongāihu te manawa ora; ā, ka wairua ora te tangata.

⁸ Nā, ka whakatōkia e Ihowā, e te Atua, tētahi kāri ki te taha ki te rāwhiti, ki Erene; ā, whakanohoia iho e ia ki reira te tangata i hangā e ia.

⁹ Ā, i whakatupuria e Ihowā, e te Atua, i roto i te oneone ngā rākau katoa he mea āhuareka ki te titiro, he pai hoki hei kai; ko te rākau hoki o te ora ki waenganui o te kāri, me te rākau o te mātauranga ki te pai, ki te kino.

¹⁰ I rere mai anō he awa i Erene hei whakamākūkū i te kāri; ā, i reira ka manganga e whā ngā tino awa.

¹¹ Ko te ingoa o te tuatahi ko Pihona; ko ia tērā e taiāwhio rā i te whenua katoa o Hāwira, he kōura kei reira.

¹² He pai hoki te kōura o taua whenua; kei reira te teriuma me te kōhatu onika.

¹³ Ko te ingoa o te rua o ngā awa ko Kihona; ko ia tērā e taiāwhio rā i te whenua katoa o Etiopia.

¹⁴ Ko te ingoa o te toru o ngā awa ko Hirekere; ko te mea tērā e rere rā i mua o Ahiria. Ko Uparati te whā o ngā awa.

¹⁵ Nā, ka tango a Ihowā, te Atua, i te tangata, ā, whakanohoia ana e ia ki te kāri o Erene, hei ngaki, hei tiaki hoki i reira.

¹⁶ Nā, ka ako a Ihowā, te Atua, ki te tangata, ka mea, “E pai ana kia kai noa atu koe i ngā hua o ngā rākau katoa o te kāri;

¹⁷ ko te rākau ia o te mātauranga ki te pai, ki te kino, kua e kainga tētahi o ōna hua; ko te rā e kai ai koe i tētahi o ōna hua, ka mate koe, mate rawa.”

¹⁸ Nā, ka mea a Ihowā, te Atua, “E kore e pai kia noho te tangata ko ia anake; me hanga e ahau tētahi hoa pai mōna.”

¹⁹ Nā, he mea whakaahuia mai nā Ihowā, nā te Atua, i roto i te oneone ngā kīrehe katoa o te pārae, me ngā manu katoa o te rangi; ā, kawea mai ana e ia ki a Ārama, kia kitea ai te ingoa e huaina e ia ki a rātou; ā, ko a Ārama i hua ai ki ngā mea ora katoa, hei ingoa ērā mō rātou.

²⁰ Nā, ka huaina e Ārama he ingoa mō ngā kararehe katoa, mō ngā manu o te rangi, mō ngā kīrehe katoa hoki o te pārae.

Ko Ārama ia kāhore i kitea tētahi hoa pai mōna.

²¹ Nā, ka mea a Ihowā, te Atua, kia parangia a Ārama e te moe, ā, moe ana ia. Nā, tangohia ana e ia tētahi o ōna rara, ā, whakatūtakina atu ana te kikokiko hei whakakapi mō reira.

²² Nā, ka hanga a Ihowā, te Atua, i te rara i tangohia mai rā e ia i roto i a Ārama hei wahine, ā, kawea ana e ia ki a Ārama.

²³ Ā, ka mea a Ārama,
 “Kātahi anō ki tēnei te wheua o roto o ōku wheua,
 me te kikokiko o roto o ōku kikokiko;
 me hua ia ko te Wahine,
 nōna hoki i tangohia mai i roto i te Tangata.”

²⁴ Nō konei te tangata ka whakarere i tōna pāpā me tōna whaea, ā, ka piri ki tāna wahine; ā, hei kikokiko kotahi rāua.

²⁵ Ā, e tū tahanga ana rāua tokorua, te tangata me tāna wahine, kīhai hoki i whakamā.

3

Takatakahi ā-Tangata

¹ Nā, ko te nākahi he mōhio rawa i ngā kīrehe katoa o te pārae i hangā nei e Ihowā, e te Atua. Nā, ko tāna meatanga ki te wahine, “Koia, i mea anō te Atua, ‘Kaua e kainga e kōrua ngā hua o tētahi rākau o te kāri?’”

² Ā, ka mea te wahine ki te nākahi, “E kai anō māua i ngā hua o ngā rākau o te kāri.

³ Ko ngā hua ia o te rākau i waenganui o te kāri, kua mea mai te Atua, ‘Kaua kōrua e kai i tētahi o ōna hua, kaua anō hoki e pā ki reira, kei mate kōrua.’ ”

⁴ Nā, ko te meatanga a te nākahi ki te wahine, “E kore kōrua e mate rawa.

⁵ Erangi, e mōhio ana te Atua ko te rā e kai ai kōrua i tētahi o ōna hua, kātahi ka mārāma ō kōrua kanohi, ā, ka rite kōrua ki te Atua, ka mōhio ki te pai, ki te kino.”

⁶ Ā, i te kitenga o te wahine he pai te rākau rā hei kai, he āhuareka ki te titiro atu, he rākau hoki e minaminatia hei whakamōhio, nā, ka tango ia i ētahi o ōna hua, ka kai, ka hoatu hoki ki tāna tahu i tōna taha; ā, kai ana ia.

⁷ Nā, ka mārāma ō rāua kanohi tahi, ka mōhio rāua kei te tū tahanga rāua; nā, ka tuia e rāua ētahi rau piki, meatia ana hei rāpaki mō rāua.

⁸ Ā, ka rongo rāua i te reo o Ihowā, o te Atua, e hāereere ana i te kāri i te hauhautanga o te rā; ā, ka piri a Ārama rāua ko tāna wahine i te aroaro o Ihowā, o te Atua, ki roto ki ngā rākau o te kāri.

⁹ Nā, ka karanga a Ihowā, te Atua, ki a Ārama, ka mea ki a ia, “Kei hea koe?”

¹⁰ Ā, ka mea ia, “I rongo ahau ki tōu reo i te kāri, ā, wehi ana ahau, nōku i tū tahanga; nā piri ana ahau.”

¹¹ Nā, ka mea ia, “Nā wai i mea ki a koe e tū tahanga ana koe? Kua kainga rānei e koe ētahi o ngā hua o te rākau i kīia atu rā e ahau ki a koe, ‘Kaua ōna hua e kainga?’”

¹² Nā, ka mea te tangata rā, “Nā te wahine i hōmai nei e koe hei hoa mōku, nāna i hōmai ētahi o ngā hua o te rākau ki ahau, ā, kainga ana e ahau.”

¹³ Nā, ka mea a Ihowā, te Atua, ki te wahine, “He aha tēnei kua meatia nei e koe?”

Ka mea te wahine, “Nā te nākahi ahau i māminga, ā, kai ana ahau.”

¹⁴ Nā, ka mea a Ihowā, te Atua, ki te nākahi,
 “Mō tēnei mahi au

nui atu te kanga mōu i ō ngā kararehe katoa,

i ō ngā kīrehe katoa o te pārae;

ko tōu kōpū hei haere mōu,

ko te puehu hei kai māu

i ngā rā katoa e ora ai koe.

¹⁵ Ka whakatupuria hoki e ahau he pakanga

mā kōrua ko te wahine,

mā tōu uri rātou ko tōna uri;

ka marū tōu mātenga i a ia,

ka marū i a koe tōna rekereke.”

¹⁶ Ka mea ia ki te wahine,

“Ka whakanuia rawatia e ahau tōu mamae, me tōu hapūtanga;

ka mamae koe ina whānau tamariki;

ka hiahia koe ki tō tahu,

ko ia anō hoki hei rangatira mōu.”

¹⁷ Ā, ka mea ia ki a Ārama, “Mō tōu rongonga ki te reo o tāu wahine, mō tāu kainga hoki i te hua o te rākau i kīia atu e ahau ki a koe, i meatia atu rā, ‘Kaua e kainga ētahi o ōna hua.’

Ka oti te oneone te kanga mō tāu mahi;

ka kainga e koe ōna hua i runga i te mamae

i ngā rā katoa e ora ai koe.

¹⁸ He tātarāmoa anō hoki, he tūmatakuru āna e whakatupu ake ai māu;

ā, ka kai koe i te otaota o te pārae.

¹⁹ Mā te werawera o tōu mata e kai ai koe i te taro,

ā hoki noa koe ki te oneone;

i tangohia mai nei hoki koe i reira;

he puehu hoki koe, ā, ka hoki anō ki te puehu."

²⁰ Ā, i huaina e Ārama te ingoa o tāna wahine ko Iwi; nō te mea ko te whaea ia o ngā mea ora katoa.

²¹ Nā, ka hangā e Ihowā, e te Atua, ētahi kākahu hiako mō Ārama rāua ko tāna wahine, ā, whakakākahuria ana rāua.

²² Nā, ka mea a Ihowā, te Atua, "Nanā, kua rite nei te tangata ki tētahi o tātou, te mōhio ki te pai, ki te kino; nā, kei totoro atu tōna ringa āiane, kei tango i tētahi o ngā hua o te rākau o te ora, kei kai, ā, ka ora tonu."

²³ Koia i tonoa atu ai ia e Ihowā, e te Atua, i te kāri o Erene hei ngaki i te oneone i tangohia mai nei ia i reira.

²⁴ Heoi, peia ana e ia te tangata; ā, whakanohoia ana ki te taha ki te rāwhiti o te kāri o Erene tētahi kerupima, me tētahi hoari mura, he mea piupiu tonu ki tētahi taha, ki tētahi taha, hei tiaki i te huarahi ki te rākau o te ora.

4

Kaina rāua ko Āpera

¹ Nā, ka mōhio a Ārama ki a Iwi, ki tāna wahine, ā, ka hapū ia. Ā, ka whānau a Kaina, nā, ka mea ia, "Kua whakawhiwhia mai ahau e Ihowā ki tētahi tangata."

² Nā, ka whānau anō tōna teina, a Āpera.

Nā, he kaiwhāngai hipi a Āpera, ko Kaina ia he kaingaki whenua.

³ Ā, i te mutunga o ētahi rangi, ka kawea e Kaina ētahi o ngā hua o te whenua hei whakahere ki a Ihowā.

⁴ Me Āpera hoki, i kawea e ia ētahi o ngā whānau mātāmua o tāna kāhui, o ō rātou ngako hoki. Ā, ka aro a Ihowā ki a Āpera, ki tāna whakahere,

⁵ kīhai ia i aro ki a Kaina, ki tāna whakahere. Ā, he nui rawa te riri o Kaina, ā, whakapoururu ana tōna mata.

⁶ Nā, ka mea a Ihowā ki a Kaina, "He aha koe i riri ai, ā, he aha i whakapoururu ai tōu mata?"

⁷ E kore ianei koe e kake, ki te mahi koe i te pai? Ki te kāhore koe e mahi i te pai, kei te kūwaha te hara e takoto ana. Nā, ko koe tāna e hiahia ai, ko koe ia hei rangatira mōna."

⁸ Nā, ka kōrero a Kaina ki a Āpera, ki tōna teina, "Ā, i a rāua i te pārae." Ka whakatika a Kaina ki a Āpera, ki tōna teina, ā, patua iho.

⁹ Kātahi a Ihowā ka mea ki a Kaina, "Kei hea a Āpera, tōu teina?"

Ka mea ia, "Kāhore ahau e mōhio. Ko ahau ianei te kaitiaki o tōku teina?"

¹⁰ Nā, ka mea ia, "He mahi aha tēnei āu? E tangi mai ana te reo o te toto o tōu teina ki ahau i roto i te whenua.

¹¹ Nā, ka kangā koe i runga i te whenua, i hāmama nei tōna waha hei rerenga atu mō te toto o tōu teina i whakahekea nei e tōu ringa.

¹² Ka ngaki koe i te oneone, e kore e tukua tōna kaha ā muri ake nei ki a koe; ka waiho koe hei tangata hāereere noa, hei manene i runga i te whenua."

¹³ Nā, ka mea a Kaina ki a Ihowā, "He nui rawa te whiu mō tōku kino, e kore e taea e ahau.

¹⁴ Titiro hoki, ka peia ahau e koe ināiane i te mata o te whenua, ā, ka ngaro i tōu kanohi. Ka waiho hoki ahau hei tangata hāereere noa, hei manene i runga i te whenua; ā, tēnei ake, ki te tūtaki tētahi tangata ki ahau, nā, ka patua ahau e ia."

¹⁵ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, "Nā reira ki te patu tētahi i a Kaina, whitu ngā utu e rapua i a ia." Nā, ka hōmai e Ihowā he tohu ki a Kaina, kei patua ia e tētahi tangata ina tūtaki ki a ia.

¹⁶ Nā, ka haere atu a Kaina i te aroaro o Ihowā, ā, noho ana i te whenua o Noro, i te taha ki te rāwhiti o Erene.

Ngā Whakatupuranga o Kaina

¹⁷ Nā, ka mōhio a Kaina ki tāna wahine; ā, ka hapū ia, ka whānau a Ēnoka. Nā, ka hanga ia i tētahi pā, ā, huaina iho te ingoa o te pā ko Ēnoka, ko te ingoa o tāna tama.

¹⁸ Ā, whānau ake tā Ēnoka tama ko Irara; nā Irara ko Mehutaere: tā Mehutaere ko Metuhaere; tā Metuhaere ko Rameka.

¹⁹ Nā, ka tangohia e Rameka ētahi wāhine tokorua māna; ko Āraha te ingoa o tētahi, ko Tira tō tētahi.

²⁰ Nā, ka whānau tā Āraha tama ko Iapara. Ko ia te matua o te hunga noho tēneti, rātou ko ngā tāngata whāngai kararehe.

²¹ Ā, ko te ingoa o tōna teina ko Iupara. Ko ia te matua o ngā mea rahurahu ki te hāpa, ki te ōkana.

²² Me Tira anō hoki, whānau ake tāna ko Tuparakaina, he kaihangā ia i ngā mea tapahi katoa i te mea parāhi, i te mea rino. Ā, ko Naama te tuahine o Tuparakaina.

²³ Nā, ka mea a Rameka ki āna wāhine:

“E Āraha rāua ko Tira, whakarongo mai ki tōku reo;

e ngā wāhine a Rameka, kia whai taringa mai ki tāku kupu:

Kua patua hoki he tangata e ahau mōku i motu,

he taitamariki hoki mōku i marū.

²⁴ Nā, mō Kaina e whitu ngā utu,

ina, kia whitu tekau mā whitu mō Rameka.”

²⁵ Ā, i mōhio anō a Ārama ki tāna wahine; ka whānau tāna tama, ā, huaina iho tōna ingoa ko Heta; i mea hoki ia, “Ka rite mai nei i te Atua tētahi atu uri mōku hei whakakapi mō Āpera i patua nei e Kaina.”

²⁶ Me Heta anō hoki, i whānau tāna tama; ā, huaina ana tōna ingoa ko Ēnoha.

Nō reira i timata ai te tangata te karanga ki te ingoa o Ihowā.

5

Ngā Whakatupuranga o Ārama

(1 Whakapapa 1.1-4)

¹ Ko te pukapuka tēnei o ngā whakatupuranga o Ārama.

I te rā i hangā ai te tangata e te Atua, i hangā ia e ia kia rite ki te Atua.

² I hangā rāua he tāne, he wahine, ā, i manaakitia rāua e ia, i huaina hoki tō rāua ingoa ko Ārama, i te rā i hangā ai rāua.

³ Ā, ka kotahi rau ka toru tekau ngā tau i ora ai a Ārama, nā, ka whānau tāna tama, nōna te āhua, rite tonu ki a ia; ā, huaina ana tōna ingoa ko Heta.

⁴ Ā, ko ngā rā o Ārama i muri i te whānautanga o Heta e waru rau tau. Ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

⁵ Nā, ko ngā rā katoa i ora ai a Ārama e iwa rau e toru tekau tau; ā, ka mate ia.

⁶ Ā, kotahi rau e rima ngā tau i ora ai a Heta, ka whānau tāna tama, a Ēnoha.

⁷ Ā, e waru rau e whitu ngā tau i ora ai a Heta i muri iho i te whānautanga o tāna tama, o Ēnoha, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

⁸ Nā, ko ngā rā katoa o Heta e iwa āu kotahi tekau mā rua tau; ā, ka mate ia.

⁹ Ā, ka iwa tekau ngā tau i ora ai a Ēnoha, nā, ka whānau tāna tama a Kēnana.

¹⁰ Ā, e waru rau kotahi tekau mā rima ngā tau i ora ai a Ēnoha i muri iho i te whānautanga o tāna tama, o Kēnana, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

¹¹ Nā, ko ngā rā katoa o Ēnoha e iwa rau mā rima tau; ā, ka mate.

¹² Ā, ka whitu tekau ngā tau i ora ai a Kēnana, ka whānau tāna tama, a Mahararēre.

¹³ Ā, e waru rau e whā tekau ngā tau i ora ai a Kēnana i muri iho i te whānautanga o tāna tama, o Mahararēre, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

¹⁴ Nā, ko ngā rā katoa o Kēnana e iwa rau kotahi tekau tau; ā, ka mate ia.

¹⁵ Ā, ka ono tekau mā rima ngā tau i ora ai a Mahararēre, nā, ka whānau tāna tama, a Iarere.

¹⁶ Ā, e waru rau e toru tekau ngā tau i ora ai a Mahararēre i muri i te whānautanga o tāna tama, o Iarere, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

¹⁷ Ā, e waru rau e iwa tekau mā rima tau ngā rā katoa o Mahararēre; ā, ka mate.

¹⁸ Ā, kotahi rau e ono tekau mā rua ngā tau i ora ai a Iarere, ā, ka whānau tāna tama, a Ēnoka.

¹⁹ Ā, e waru rau ngā tau i ora ai a Iarere i muri iho i te whānautanga o tāna tama, o Ēnoka, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

²⁰ Ā, e iwa rau e ono tekau mā rua tau ngā rā katoa o Iarere; ā, ka mate.

²¹ Ā, e ono tekau mā rima ngā tau i ora ai a Ēnoka, nā, ka whānau tāna tama, a Matuhara.

²² Ā, e toru rau ngā tau i hāereere tahi ai a Ēnoka i te Atua i muri iho i te whānautanga o tāna tama, o Matuhara, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna,

²³ Ā, e toru rau e ono tekau mā rima tau ngā rā katoa o Ēnoka.

²⁴ Ā, i hāereere tahi a Ēnoka i te Atua; ā, kua kāhore ia, nā te Atua hoki ia i tango.

²⁵ Ā, kotahi rau e waru tekau mā whitu ngā tau i ora ai a Matuhara, nā, ka whānau tāna tama, a Rameka,

²⁶ ā, e whitu rau e waru tekau mā rua ngā tau i ora ai a Matuhara i muri iho i te whānautanga o tāna tama, o Rameka, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

²⁷ Ā, e iwa rau e ono tekau mā iwa tau ngā rā katoa o Matuhara; ā, ka mate.

²⁸ Ā, kotahi rau e waru tekau mā rua ngā tau i ora ai a Rameka, nā, ka whānau tāna tama.

²⁹ Ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Noa; i mea hoki ia, "Mā tēnei e whakahauora o ō tātou ngākau i ā tātou mahi, i te ruha hoki o ō tātou ringa, i te oneone kua oti nei te kanga e Ihowā."

³⁰ Ā, e rima rau e iwa tekau mā rima ngā tau i ora ai a Rameka i muri i te whānautanga o tāna tama, o Noa, ā, ka whānau he tama, he tamāhine māna.

³¹ Ā, ko ngā rā katoa o Rameka e whitu rau e whitu tekau mā whitu; ā, ka mate ia.

³² Ā, ka rima rau ngā tau o Noa, nā, ka whānau ngā tama a Noa, ko Hema, ko Hama, ko Iapeta.

6

Te Kino o te Tangata

¹ Nā, ka timata te tangata te tini haere ki runga ki te mata o te whenua, ā, ka whānau ā rātou tamāhine.

² Ka kite ngā tama a te Atua i ngā tamāhine a te tangata, he ātaahua; nā, ka tango rātou i ā rātou i pai ai o rātou katoa, hei wāhine mā rātou.

³ Nā, ka mea a Ihowā, "E kore tōku wairua e whakawā tonu i te tangata, he kikokiko nei anō hoki ia. Nā, kia kotahi rau kia rua tekau tau ōna rā."

⁴ He roroo ngā tāngata o te whenua i aua rā – ā, i muri iho – i te haerenga o ngā tama a te Atua ki ngā tamāhine a te tangata, ā, ka whānau ā rātou tamariki. Ko rātou ngā mārohirohi ō mua, he tāngata whai ingoa.

⁵ Ā, ka kite te Atua he nui te kino o te tangata i runga i te whenua, he kino hoki ngā tokonga ake o ngā whakaaro katoa o tōna ngākau i ngā wā katoa.

⁶ Nā, ka puta kē te whakaaro o Ihowā i hangā ai e ia te tangata ki runga ki te whenua, ā, ka pōuri tōna ngākau.

⁷ Nā, ka mea a Ihowā, "Ka whakangaromia atu e ahau i te mata o te whenua te tangata i hangā nei e ahau – te tangata, te kīrehe, te mea ngōkingōki, me ngā manu o te rangi; kua puta kē hoki tōku whakaaro i hangā ai rātou e ahau."

⁸ Ko Noa ia i manakohia e Ihowā.

Noa i Manakohia e Ihowā

⁹ Ko ngā whakatupuranga ēnei o Noa.

Ko Noa he tangata tika, he ngākau tapatahi i ōna whakatupuranga. I hāereere tahi a Noa i te Atua.

¹⁰ Ā, whānau ake ngā tama a Noa tokotoru, ko Hema, ko Hama, ko Iapeta.

¹¹ Nā, kua kino te whenua i te aroaro o Ihowā, kua kī katoa hoki te whenua i te tutū.

¹² Nā, ka titiro te Atua ki te whenua, kua kino; kua hē hoki te ara o ngā kikokiko katoa o runga o te whenua.

¹³ Nā, ka mea te Atua ki a Noa, "Kua tae mai ki tōku aroaro te mutunga o ngā kikokiko katoa; nō te mea kua kī i ā rātou te whenua i te tutū; nā, ka whakangaromia rātou tahi ko te whenua e ahau.

¹⁴ Hangā e koe tētahi āka mōu ki te rākau kopera; me hanga e koe ētahi rūma ki roto i te āka, ka pani ai i roto, i waho, ki te ware.

¹⁵ Nā, kia pēnei tāu hanga i taua mea. Kia toru rau whatiānga te roa o te āka, kia rima tekau whatiānga te whānui, ko te teitei kia toru tekau whatiānga.

¹⁶ Me hanga e koe he matapihi mō te āka, kia kotahi te whatiānga ki raro iho i te tuanui, e whakaotia ai e koe; ā, ko te tatau o te āka me whakanoho e koe ki tōna taha; ka mea ai koe he papanga rūma, tō raro, te tuarua, me te tuatoru.

¹⁷ Nā, ko ahau, tēnei ahau te tuku atu nei i te waipuke ki runga ki te whenua, hei whakangaro i ngā kikokiko katoa e whai manawa ora ana i raro i te rangi; ā, ka mate ngā mea katoa i runga i te whenua.

¹⁸ Otiia, ka whakamanā e ahau tāku kawenata ki a koe; me haere koe ki roto ki te āka, koutou tahi ko āu tama, ko tāu wahine, ko ngā wāhine anō hoki a āu tama.

¹⁹ Me mau e koe ki roto ki te āka ētahi o ngā mea ora katoa o ngā kikokiko katoa, kia rua o ia āhua, o ia āhua, kia ora tahi ai me koe; hei te toa, hei te uha.

²⁰ Ko ētahi o ngā manu o ia āhua, o ia āhua, o ngā kararehe hoki o ia āhua, o ia āhua, o ngā mea ngōkingōki katoa o te whenua o ia āhua, o ia āhua, kia tātaki rua o te katoa e haere ki a koe, kia ora ai.

²¹ Tangohia mai hoki māu ētahi o ngā kai katoa e kainga ana, me āmene mai ki a koe; ā, hei kai tēnā māu, mā rātou hoki."

²² Nā, ka meatia e Noa; rite tonu ki ngā mea katoa i whakahaua mai e te Atua ki a ia tāna i mea ai.

7

Te Waipuke Nui

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Noa, "Haere mai koutou ko tōu whare katoa ki roto ki te āka; kua kite hoki ahau i a koe he tika ki tōku aroaro i tēnei whakatupuranga.

² Tangohia e koe ētahi o ngā kīrehe pokekore, kia takiwhitu, te toa me tāna uha; o ngā kararehe poke hoki, kia takirua, te toa me tāna uha;

³ me ngā manu anō hoki o te rangi, kia takiwhitu, te toa me te uha; kia ora ai he uri ki runga ki te mata o te whenua katoa.

⁴ Kia whitu ake hoki ngā rā ka meatia e ahau kia ua te ua ki runga ki te whenua, kia whā tekau ngā rā, kia whā tekau ngā pō; ā, ka whakangaromia atu e ahau i runga i te mata o te whenua ngā mea ora katoa i hangā e ahau."

⁵ Ā, rite tonu tā Noa i mea ai ki a Ihowā katoa i whakahau ai ki a ia.

⁶ Nā, e ono rau ngā tau o Noa i te putanga mai o te waipuke ki runga ki te whenua.

⁷ Nā, ka tomo a Noa rātou tahi ko āna tama, ko tāna wahine, ko ngā wāhine hoki a āna tama, ki roto ki te āka, i te wehi i ngā wai o te waipuke.

⁸ Me ētahi o ngā kīrehe pokekore, o ngā kīrehe poke hoki, o ngā manu, o ngā mea katoa anō hoki e ngōkingōki ana i runga i te whenua;

⁹ i haere tātaki rua rātou ki roto ki te āka ki a Noa, te toa me te uha, i pērā tonu me tā te Atua i whakahau ai ki a Noa.

¹⁰ Nā, i muri iho i ngā rā e whitu ka puta mai ngā wai o te waipuke ki runga ki te whenua.

¹¹ Nō te ono rau o ngā tau o te orange o Noa, nō te rua o ngā marama, nō te tekau mā whitu o ngā rā o te marama, nō taua rangi anō i pakaru mai ai ngā mātāpuna katoa o te rīre nui, ā, ka whakatuwheratia ngā matapihi o te rangi.

¹² Ā, e whā tekau ngā rā, e whā tekau ngā pō, i ua ai te ua ki runga ki te whenua.

¹³ Nō taua rangi pū anō i tomo ai a Noa, rātou ko Hema, ko Hama, ko Iapeta, ngā tama a Noa, rātou tahi ko te wahine a Noa, ko ngā wāhine tokotoru anō hoki a āna tama, ki roto ki te āka;

¹⁴ rātou ko ngā kīrehe mohoa o katoa o ia āhua, o ia āhua, ko ngā kararehe katoa o ia āhua, o ia āhua, ko ngā mea ngōki katoa e ngōkingōki nei i runga i te whenua, o ia āhua, o ia āhua, me ngā manu katoa, o ia āhua, o ia āhua, me ngā mea whai parirau katoa, o ia āhua, o ia āhua.

¹⁵ Nā, ka haere ki roto ki te āka ki a Noa, tātaki rua o ngā kikokiko katoa, o ngā mea whai wairua ora.

¹⁶ Ko ngā mea i haere, i haere he toa he uha o ngā kikokiko katoa, he pērā tonu me tā te Atua i whakahau ai ki a ia; ā, tūtakina ana ia e Ihowā ki roto.

¹⁷ Ā, e whā tekau ngā rā o te waipuke ki runga ki te whenua; ā, ka nui haere ngā wai, ka whakamanutia ake te āka, ā, ka maiangi ake ki runga i te whenua.

¹⁸ Nā, ka kaha ngā wai, ā, ka tino nui haere ki runga ki te whenua; ā, ka tere te āka i runga i te kare o ngā wai.

¹⁹ Nā, kua tino kaha rawa ngā wai ki runga ki te whenua; ā, ka taupokina ngā maunga teitei katoa i raro i te rangi, ā puta noa.

²⁰ Kotahi tekau mā rima ngā whatianga i pari ake ai ngā wai; ā, taupokina ana ngā maunga.

²¹ Nā, ka mate ngā kikokiko katoa i korikori i runga i te whenua; te manu, te kararehe, te kīrehe, ngā mea ngōki katoa hoki i ngōkingōki i runga i te whenua, me ngā tāngata katoa.

²² Ko ngā mea katoa kei roto nei i ō rātou pongāihu te manawa ora, o ngā mea katoa i te tuawhenua, i mate.

²³ Ā, ngaro iho ngā mea ora katoa i runga i te mata o te whenua, te tangata, te kararehe, ngā mea ngōkingōki, me te manu o te rangi; i whakangaromia atu rātou i runga i te whenua. Ā, toe ake ko te kotahi o Noa, me ngā mea i a ia, i roto i te āka.

²⁴ Ā, kotahi rau e rima tekau ngā rā i huri ai ngā wai ki runga ki te whenua.

8

I Hoki Haere ngā Wai

¹ Nā, ka mahara te Atua ki a Noa, ki ngā mea ora katoa me ngā kararehe katoa anō hoki i a ia i roto i te āka. Nā, ka mea te Atua kia tika atu tētahi hau i runga i te whenua, ā, ka māiriri ngā wai.

² Ā, ka tūtakina atu ngā mātāpuna o te rire me ngā matapihi o te rangi, ka whakamutua anō hoki te ua o te rangi.

³ Nā, ka hoki haere ngā wai i runga i te whenua; ā, i te paunga o ngā rā kotahi rau e rima tekau kua iti iho ngā wai.

⁴ Ā, i tau iho te āka i te whitu o ngā marama, i te kotahi tekau mā whitu o ngā rā o te marama, ki runga ki ngā maunga o Ararata.

⁵ Me te heke haere tonu o ngā wai, ā taea noatia te tekau o ngā marama; nō te tekau o ngā marama, nō te rā tuatahi o te marama, ka kitea ngā tihi o ngā maunga.

⁶ Ā, i te mutunga o ngā rā e whā tekau, nā, ka uakina e Noa te matapihi o te āka i hangā e ia.

⁷ Ā, ka tukua atu e ia he raweni, ā, ko tōna rerenga atu, ka kōpiko atu, ka kōpiko mai, ā, maroke noa ngā wai i runga i te whenua.

⁸ Nā, ka tukua atu anō e ia he kūkupa, kia kitea ai kua iti iho rānei ngā wai i runga i te mata o te whenua,

⁹ ā, kīhai i kitea e te kūkupa tētahi taunga iho mō te takahanga o tōna waewae, ā, ka hoki mai ki a ia, ki roto ki te āka; i runga hoki ngā wai i te mata o te whenua katoa. Nā, ka totoro atu tōna ringa, ā, hopukia ana ia, tangohia ana mai ki a ia ki roto ki te āka.

¹⁰ Nā, ka tatari anō ia, e whitu atu ngā rā; ā, ka tukua atu anō e ia te kūkupa i roto i te āka.

¹¹ Ā, i te ahiahi ka rere mai te kūkupa ki a ia; nā, i roto i tōna waha he rau ōriwa, he mea kōrari mai; ā, ka mōhio a Noa kua iti iho ngā wai i runga i te whenua.

¹² Ā, ka tatari anō ia, e whitu atu anō ngā rā; ā, tukua atu ana e ia te kūkupa; ā, kīhai tēnā i hoki mai anō ki a ia i muri iho.

¹³ Ā, nō te ono rau mā tahi o ngā tau, nō te marama tuatahi, nō te rā tuatahi o te marama, i maroke atu ai ngā wai i runga i te whenua. Nā, ka hurahia atu e Noa te hīpoki o te āka, ā, ka kite, nā, kua maroke te mata o te whenua.

¹⁴ Ā, nō te rua o ngā marama, nō te rua tekau mā whitu o ngā rā o te marama, i maroke ai te whenua.

¹⁵ Nā, ka kōrero te Atua ki a Noa, ka mea,

¹⁶ “Putā mai koe i te āka, koutou tahi ko tāu wahine, ko āu tama, me ngā wāhine a āu tama.

¹⁷ Kia puta tahi mai me koe ngā mea ora katoa i a koe nā, ngā kikokiko katoa, ngā manu, ngā kararehe, me ngā mea ngōki katoa e ngōkingōki ana i runga i te whenua; ā, kia whakatuputupu rātou ki runga ki te whenua, kia hua, kia ngahue ki runga ki te whenua.”

¹⁸ Nā, ka puta a Noa, rātou tahi ko āna tama, ko tāna wahine, me ngā wāhine a āna tama.

¹⁹ Ka puta hoki i roto i te āka ngā kīrehe katoa, ngā mea ngōkingōki katoa, ngā manu katoa, me ngā mea ngōki katoa i runga i te whenua o ia āhua, o ia āhua.

Te Kī Taurangi a Ihowā ki a Noa

²⁰ Nā, ka hangā e Noa tētahi āta mā Ihowā, ā, ka tango ia i ētahi o ngā kararehe pokekore katoa, o ngā manu pokekore katoa hoki, ā, whakaekea tinanatia ana e ia ki runga ki te āta.

²¹ Nā, ka hongī a Ihowā ki te kakara reka; ā, ka mea a Ihowā i roto i tōna ngākau, “E kore ahau e kanga anō i te oneone ā muri ake nei mō ngā mahi a te tangata; otiia he kino ngā tokonga ake o te ngākau o te tangata, o tōna taitamarikitanga ake anō; e kore anō hoki ahau e patu i ngā mea ora katoa ā muri ake nei, e pēnei me tēnei meatanga āku.

²² E mau ana te whenua,
e kore e mutu te pō rui me te pō kokoti,
te maeke me te mahana,
te raumati me te hōtoke,
te ao me te pō.”

9

Te Kawenata a te Atua ki a Noa

¹ Nā, ka manaakitia a Noa rātou ko āna tama e te Atua, i mea ia ki a rātou, “Kia hua, kia tini koutou, kia kapi anō hoki te whenua i a koutou.

² Ā, ko tō koutou wehi, ko tō koutou whakamataku, ka tau ki runga ki ngā kīrehe katoa o te whenua, ki ngā manu katoa o te rangi, ki ngā mea katoa e ngahue ana i runga i te whenua, ki ngā ika katoa anō hoki o te moana; kua hoatu ēnā mea ki tō koutou ringa.

³ Hei kai mā koutou ngā mea korikori katoa, ngā mea ora; rite tonu ki tāku hoatutanga i ngā otaota matomato tāku hoatutanga i ngā mea katoa ki a koutou.

⁴ "Otiia kaua e kainga e koutou te kikokiko me tōna ora, arā ko ōna toto.

⁵ Nā, ko ō koutou toto, ko te toto e ora nei koutou, he pono ka rapua e ahau he utu. Ka rapua e ahau he utu i ngā kīrehe katoa; i te tangata anō hoki, ka rapua e ahau he utu mō te matenga o te tangata i te teina o ia tangata, o ia tangata.

⁶ Ko ia e whakaheke i ngā toto o te tangata,
mā te tangata anō ōna toto e whakaheke;
nō te Atua hoki te āhua
i hangā ai e ia te tangata.

⁷ Ā, ko koutou, kia hua, kia tini; kia nui tō koutou uri ki runga ki te whenua, kia tini hoki ki reira."

⁸ Ā, i kōrero te Atua ki a Noa rātou ko āna tama, i mea,

⁹ "Ko ahau nei, nanā, ka whakapūmau ahau i tāku kawenata ki a koutou, ki tō koutou uri i muri i a koutou,

¹⁰ ki ngā mea ora katoa hoki i a koutou, ki te manu, ki te kararehe, ki ngā kīrehe katoa hoki o te whenua e noho ana i a koutou; ki ngā mea katoa i puta mai i roto i te āka, puta noa ki ngā kīrehe katoa o te whenua.

¹¹ Ā, ka whakapūmautia e ahau tāku kawenata ki a koutou; e kore e hātepea atu ngā kikokiko katoa ā muri ake nei e ngā wai o te waipuke; e kore anō e puta mai he waipuke ā muri ake nei hei whakangaro mō te whenua."

¹² Ka mea te Atua, "Ko te tohu tēnei o te kawenata, e whakatakotoria nei e ahau ki waenganui ōku, o koutou tae atu ki ngā mea ora katoa i a koutou, mō ngā whakatupuranga mutungakore:

¹³ ka whakatakotoria e ahau tāku kōpere ki te kapua, ā, ka waiho hei tohu mō te kawenata i waenganui ōku, o te whenua.

¹⁴ Tēnei ake anō, i te wā e whakaputa ai ahau i te kapua ki runga ki te whenua, ka kitea te kōpere i te kapua,

¹⁵ ā, ka mahara ahau ki tāku kawenata i waenganui ōku, o koutou me ngā mea ora katoa, arā ngā kikokiko katoa; e kore ngā wai e pupuke ā muri ake nei hei whakangaro i ngā kikokiko katoa.

¹⁶ Ā, ka piri te kōpere ki te kapua; ā, ka titiro atu ahau ki taua mea, kia mahara ai ahau ki te kawenata mau tonu i waenganui o te Atua, o ngā wairua ora katoa o ngā kikokiko katoa runga i te whenua."

¹⁷ Nā, ka mea te Atua ki a Noa, "Ko te tohu tēnei o te kawenata e whakapūmautia nei e ahau ki waenganui ōku, o ngā kikokiko katoa i runga i te whenua."

Noa me Āna Tama

¹⁸ Nā, ko ngā tama a Noa, i puta mai nei i roto i te āka, ko Hema, ko Hama, ko Iapeta; ā, ko Hama te matua o Kanāna.

¹⁹ Ko ngā tama tokotoru ēnei a Noa; ā, nā ēnei i kapi ai te whenua katoa.

²⁰ Nā, ka timata a Noa te ngaki whenua, ā, whakatōkia ana e ia he mōra wāina.

²¹ Ā, ka inumia e ia te wāina, ka haurangi; nā, ka takoto tahanga i roto i tōna tēneti.

²² Ā, i te kitenga o Hama, o te matua o Kanāna, i tōna matua e takoto tahanga ana, ka kōrerotia e ia ki ōna tuākana tokorua i waho.

²³ Nā, ka tango a Hema rāua ko Iapeta i tētahi kākahu, makā iho e rāua ki runga ki ō rāua pokohiwi, nā, ka haere whakatuarā atu rāua, ā, hīpokina ana te wāhi takoto kau o tō rāua pāpā; me te ahu anō ō rāua kanohi ki muri, ā, kīhai rāua i kite i te wāhi takoto kau o tō rāua pāpā.

²⁴ Nā, ka maranga ake a Noa i tāna wāina, ka mōhio ki tā tāna pōtiki i mea ai ki a ia.

²⁵ Nā, ka mea ia,

"Ka kangā a Kanāna;
ka waiho ia hei tino pononga
mā ōna tuākana."

²⁶ I mea anō ia,

"Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Hema;
ā, ka waiho a Kanāna hei pononga māna.

²⁷ Ka meinga a Iapeta e te Atua kia tohatoha noa atu,
kia noho hoki ia ki ngā tēneti o Hema;

ā, hei pononga a Kanāna māna."

²⁸ Ā, e toru rau e rima tekau ngā tau i ora ai a Noa i muri i te waipuke.

²⁹ Ā, ko ngā rā katoa o Noa e iwa rau e rima tekau tau; ā, ka mate ia.

10

Ngā Whakatupuranga o ngā Tama a Noa

(1 Whakapapa 1.5-23)

¹ Nā, ko ngā whakatupuranga ēnei o ngā tama a Noa, o Hema, o Hama, o Iapeta. I whānau hoki he tama mā rātou i muri i te waipuke.

² Ko ngā tama a Iapeta: ko Kōmere, ko Makoko, ko Marai, ko Iawana, ko Tūpara, ko Meheke, ko Tīraha.

³ Ā, ko ngā tama a Kōmere: ko Ahekenata, ko Ripata, ko Tokārama.

⁴ Ā, ko ngā tama a Iawana: ko Erihaha, ko Tarahihi, ko Kitimi, ko Totanimi.

⁵ (Nā ēnei ngā motu o ngā tau iwi i wehe puta noa i ō rātou whenua, tēnā iwi i tōna reo; tērā toronga, tērā toronga o rātou, i ō rātou iwi hoki.)

⁶ Ā, ko ngā tama a Hama: ko Kuhu, ko Mitiraima, ko Putu, ko Kanāna.

⁷ Ko ngā tama a Kuhu: ko Tepa, ko Hāwira, ko Hāpata, ko Rāma, ko Hapateka. Ā, ko ngā tama a Rāma: ko Hēpā, ko Rerana.

⁸ Ā, whānau ake tā Kuhu ko Nimirota, i tīmata ia hei tangata nui ki runga ki te whenua.

⁹ He māia ia i te aroaro o Ihowā ki te whai kīrehe mohoa; nō reira te kupu nei, "He pērā me Nimirota te māia i te aroaro o Ihowā ki te whai kīrehe mohoa."

¹⁰ Ā, i Papera te tīmatanga o tōna kingitanga, i Ereke, i Ākara, i Karane, i te whenua o Hinara.

¹¹ I haere atu ia i taua whenua ki Ahiria, ā, hangā ana e ia a Ninewe, me te pā, me Rehopoto, me Kara,

¹² me Rehena hoki, i waenganui o Ninewe, o Kara; he pā nui ia.

¹³ Ā, whānau ake a Mitiraima, ko ngā Rurimi, ko ngā Anamime, ko ngā Rehapimi, ko ngā Napatuhimi,

¹⁴ ko ngā Pataruhimi, ko ngā Kaheruhimi, i puta mai hoki i ēnā ngā Pirihitini, ā, ko ngā Kapatorimi.

¹⁵ Ā, whānau ake tā Kanāna ko Hairona, ko tāna mātāmua, rāua ko Hete,

¹⁶ me te Iepuhi, me te Amori, me te Kirikahi,

¹⁷ me te Hīwi, me te Araki, me te Hini,

¹⁸ me te Arawari, me te Temari, me te Hāmati.

Ā muri iho ka marara noa atu ngā hapū o ngā Kanaani.

¹⁹ I Hairona hoki te rohe ki ngā Kanaani, kei tōu haerenga atu ki Kerara, ki Kaha; kei tōu haerenga ki Horoma, ki Komora, ki Arema, ki Tepoimi, ā tae noa ki Raha.

²⁰ Ko ngā tama ēnei a Hama, tērā toronga, tērā toronga o rātou, tērā reo, tērā reo o rātou, me ō rātou whenua, me ō rātou iwi.

²¹ Me Hema anō hoki, me te pāpā o ngā tamariki katoa a Ēpere, te tuakana o Iapeta, i whānau anō hoki he tamariki māna.

²² Ko ngā tama a Hema: ko Erama, ko Āhura, ko Arapahata, ko Ruru, ko Arame.

²³ Ā, ko ngā tamariki a Arame: ko Uhu, ko Huru, ko Ketere, ko Maha.

²⁴ Nā Arapahata ko Haraha, tā Haraha ko Ēpere.

²⁵ Tokorua ngā tama a Ēpere: ko Pereke te ingoa o tētahi. Nō tōna rā hoki i wehea ai te whenua; ā, ko Iokētana te ingoa o tōna teina.

²⁶ Ā, whānau ake a Iokētana ko Aramotata, ko Herepe, ko Hataramaweta, ko Ieraha,

²⁷ ko Hatorama, ko Utara, ko Tikera,

²⁸ ko Opara, ko Apimaera, ko Hēpā,

²⁹ ko Ōpira, ko Hāwira, ko Iopapa; he tama katoa ēnei nā Iokētana.

³⁰ Kei Meha hoki tō rātou nohoanga, ā tae noa koe ki Hepara; he maunga ia kei te rāwhiti.

³¹ Ko ngā tama ēnei a Hema, tōna hapū, tōna hapū, tōna reo, tōna reo, ō rātou kāinga, me ō rātou iwi.

³² Ko ngā toronga ēnei o ngā tama a Noa, i ō rātou whakatupuranga, me ō rātou iwi; ā, i wehea mai i ēnei ngā iwi o te whenua i muri iho i te waipuke.

11

Te Pouwera o Papera

¹ Nā, kotahi tonu te reo o te whenua katoa, rite tonu anō ngā kōrero.

² Ā, i a rātou e haere ana whaka te rāwhiti, nā, ka kite rātou i tētahi mānia i te whenua o Hinara; ā, noho ana rātou i reira.

³ Nā, ka mea rātou ki tōna hoa, ki tōna hoa, “Tēnā, tātou ka hanga pereki, me āta tahu mārire anō hoki.” Nā, ka meinga e rātou he pereki hei kōhatu, he uku hoki tā rātou moata.

⁴ Nā, ka mea rātou, “Tēnā, tātou ka hanga i tētahi pā me tētahi pourewa, ā, kia tutuki a runga ki te rangi, kia whai ingoa ai tātou; kei marara noa atu tātou ki te mata o te whenua katoa.”

⁵ Nā, ka heke iho a Ihowā kia kite i te pā me te pourewa, i hangā nei e ngā tama a te tangata.

⁶ Ā, ka mea a Ihowā, “Nanā, kotahi tonu te iwi nei, kotahi anō hoki tō rātou reo; ā, ka timataia nei tēnei mahi e rātou; e kore anō rātou e taea te pupuri mai i tētahi mea, e whakaaro ana rātou kia mahia.

⁷ Tēnā, tātou ka heke atu, ka whakapōauau i ō rātou reo i reira, kia kore ai rātou e mātau, ia tangata, ia tangata ki te reo o tōna hoa.”

⁸ Nā, whakamararatia atu ana rātou i reira e Ihowā ki runga ki te mata o te whenua katoa; ā, mahue ake i a rātou te hanga i te pā.

⁹ Nā konā i huaina ai tō reira ingoa ko Papera, nō te mea i whakapōauautia e Ihowā i reira te reo o te whenua katoa; nō reira anō hoki te whakamararatanga a Ihowā i a rātou ki te mata o te whenua katoa.

Ngā Whakatupuranga o Hema

(1 Whakapapa 1.24-27)

¹⁰ Ko ngā whakatupuranga ēnei o Hema.

Ka kotahi rau ngā tau o Hema, nā, ka whānau a Arapahata i te rua o ngā tau i muri i te waipuke.

¹¹ Ā, e rima rau ngā tau i ora ai a Hema i muri i te whānautanga o Arapahata, ā, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

¹² Ā, ka toru tekau mā rima ngā tau i ora ai a Arapahata, nā, ka whānau a Haraha;

¹³ ā, e whā rau e toru ngā tau i ora ai a Arapahata i muri i te whānautanga o Haraha, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

¹⁴ Ā, ka toru tekau ngā tau i ora ai a Haraha, nā, ka whānau a Ēpere;

¹⁵ ā, e whā rau e toru ngā tau o Haraha i muri i te whānautanga o Ēpere, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

¹⁶ Ā, e toru tekau mā whā ngā tau i ora ai a Ēpere, ka whānau a Pereke;

¹⁷ e whā rau e toru tekau ngā tau i ora ai a Ēpere i muri i te whānautanga o Pereke, ā, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

¹⁸ Ā, ka toru tekau ngā tau o Pereke, ka whānau a Reu;

¹⁹ ā, e rua rau e iwa ngā tau i ora ai a Pereke i muri i te whānautanga o Reu, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

²⁰ Ā, ka toru tekau mā rua ngā tau o Reu, nā, ka whānau a Heruka;

²¹ ā, e rua rau mā whitu ngā tau i ora ai a Reu i muri i te whānautanga o Heruka, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

²² Ā, ka toru tekau ngā tau o Heruka, nā, ka whānau a Nahora;

²³ ā, e rua rau ngā tau i ora ai a Heruka i muri i te whānautanga o Nahora, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

²⁴ Ā, e rua tekau mā iwa ngā tau i ora ai a Nahora, nā, ka whānau a Teraha;

²⁵ ā, kotahi rau kotahi tekau mā iwa ngā tau i ora ai a Nahora i muri i te whānautanga o Teraha, ā, ka whānau āna tama me āna tamāhine.

²⁶ Ā, ka whitu tekau ngā tau i ora ai a Teraha, nā, ka whānau a Āperama, a Nahora, rātou ko Harana.

Ngā Whakatupuranga o Teraha

²⁷ Nā, ko ngā whakatupuranga ēnei o Teraha.

Nā Teraha ko Āperama, ko Nahora, rātou ko Harana; nā Harana ko Rota.

²⁸ Ā, i mate a Harana i te oranga anō o tōna pāpā o Teraha i te whenua i whānau ai ia, i Uru o ngā Karari.

²⁹ Nā, ka tango a Āperama rūau ko Nahora i ētahi wāhine mā rūau; ko te ingoa o te wahine a Āperama ko Harai, ko te ingoa o te wahine a Nahora ko Mireka tamāhine a Harana, pāpā o Mireka, pāpā anō hoki o Ihēka.

³⁰ Ā, he pākoko a Harai; kāhore āna tamariki.

³¹ Nā, ka tango a Teraha i a Āperama i tāna tama, rāua ko Rota tama a Harana, ko te tama a tāna tama, rātou ko tāna hunaonga, ko Harai wahine a tāna tama a Āperama; ā, whakatika tahi ana rātou i Uru o ngā Karari, haere ana ki te whenua o Kanaana; ka tae ki Harana, ā, noho ana i reira.

³² Ā, ko ngā rā o Teraha e rua rau mā rima tau; nā, ka mate a Teraha ki Harana.

12

Te Karanga a Ihowā ki a Āperama

¹ Nā, ka mea atu a Ihowā ki a Āperama, “Haere atu i tōu whenua, i roto i ōu whanaunga, i te whare anō hoki o tōu pāpā, ki te whenua e whakaaturia e ahau ki a koe.

² Ā, ka meinga koe e ahau hei iwi nui,

ka manaakitia anō koe e ahau,

ka whakanuia anō hoki tōu ingoa;

ā, ka waiho koe hei manaakitanga.

³ Ā, ka manaaki ahau i te hunga e manaaki ana i a koe,

ka kanga hoki i te tangata e kanga ana i a koe;

ā, māu ka manaakitia ai ngā hapū katoa o te whenua.”

⁴ Nā, haere ana a Āperama, pērā ana me tā Ihowā i kōrero ai ki a ia; i haere tahi anō a Rota i a ia. Ā, e whitu tekau mā rima ngā tau o Āperama i tōna hekenga mai i Harana.

⁵ Nā, ka tango a Āperama i a Harai, i tāna wahine rāua ko Rota tama a tōna teina, i ō rātou rawa katoa i whakaemi ai, i ngā mea ora katoa i whiwhi ai rātou ki Harana; ā, whakatika ana rātou, haere ana ki te whenua o Kanaana. Nā, ka tae rātou ki te whenua o Kanaana.

⁶ Nā, ka tika a Āperama nā waenganui o te whenua ki te wāhi o Hekeme, ki te oki i More. I taua whenua anō te Kanaani i taua wā.

⁷ Nā, ka puta a Ihowā ki a Āperama, ka mea, “Ka hoatu e ahau tēnei whenua ki tōu uri.” Nā, ka hangā e ia tētahi āta ki reira mā Ihowā i puta mai nei ki a ia.

⁸ Nā, ka neke atu ia i reira ki te maunga i te rāwhiti o Pētēre, ā, ka whakatū i tōna tēneti; ko Pētēre ki te hauāuru, ko Hai ki te rāwhiti. I hangā anō e ia tētahi āta mā Ihowā ki reira, ā, karanga ana ki te ingoa o Ihowā.

⁹ Nā, ka tūria atu e Āperama, me te neke haere whaka te tonga.

Āperama rāua ko Harai i Ihipa

¹⁰ Ā, he matekai tō te whenua; ā, ka haere a Āperama ki raro, ki Ihipa, ki reira noho ai; he nui hoki te matekai o te whenua.

¹¹ Ā, i a ia ka tata te tae ki Ihipa; ka mea ia ki a Harai, ki tāna wahine, “Nanā, e mōhio ana ahau he wahine ātaahua koe ki te titiro atu;

¹² nā, ākuanei kei te kitenga o ngā Ihipiana i a koe, ka mea rātou, ‘Ko tāna wahine tēnei’; ā, ka patua ahau e rātou, ka whakaora hoki i a koe.

¹³ Me kī koe, nē, he tuahine koe nōku? Kia whiwhi ai ahau ki te pai i a koe; ā, kia ora ai tōku wairua i a koe.”

¹⁴ Ā, i te taenga o Āperama ki Ihipa, ka titiro ngā Ihipiana ki te wahine, he tino ātaahua.

¹⁵ Ka kite hoki ngā rangatira a Parao i a ia, ka kōrero whakamihi mōna ki a Parao, ā, ka kawea te wahine rā ki te whare o Parao.

¹⁶ Nā, ka atawhai ia i a Āperama, he mea hoki mō te wahine; ā, ka riro i a ia he hipi, he kau, he kaihē toa, he pononga tāne, he pononga wāhine, he kaihē uha, he kāmara.

¹⁷ Nā, ka whiua e Ihowā a Parao rātou ko tōna whare, he nui ngā pakinga, mō Harai wahine a Āperama.

¹⁸ Nā, ka karanga a Parao ki a Āperama, ka mea, “He aha tēnei mahi āu ki ahau? He aha koe tē kōrero mai ai ki ahau ko tāu wahine ia?”

¹⁹ Nā te aha koe i mea ai, ‘Ko tāku tuahine ia’ i tango ai ahau i a ia hei wahine māku? Nā, tāu wahine, tangohia, haere.”

²⁰ Nā, ka whakatūpato a Parao ki ngā tāngata, kei aha atu ki a ia; ā, tukua atu ana ia e rātou, me tāna wahine, me āna mea katoa.

13

I Wehe a Rota i a Āperama

¹ Nā, ka haere mai a Āperama i Ihipa ki te tonga, rāua ko tāna wahine, me āna mea katoa, me Rota hoki.

² He nui rawa hoki ngā kararehe, te hiriwa me te kōura ki a Āperama.

³ Nā, ka tūria mai e ia, ā, ka haere i te tonga ā tae noa ki Pētēre, ki te wāhi i oroko tū ai tōna tēneti, i waenganui o Pētēre, o Hai,

⁴ ki te wāhi i te āta i hangā e ia ki reira i te tīmatanga. Nā, ka karanga a Āperama i reira ki te ingoa o Ihowā.

⁵ Nā, ko Rota, i haere tahi nei i a Āperama, he hipi anō āna, he kau, he tēneti.

⁶ Ā, kīhai i nui te whenua mō rāua, hei nohoanga tahitanga mō rāua. He nui hoki ō rāua rawa, tē āhei rāua te noho tahi.

⁷ Nā, ka tautohe ki a rātou ngā hēpara a Āperama me ngā hēpara a Rota. Nā, i taua whenua e noho ana te Kanaani me te Perihī i taua wā.

⁸ Nā, ka mea a Āperama ki a Rota, “Kaua rā taua e whakatete ki a tāua, kaua hoki ā tāua hēpara e whakatete ki a rātou; he tēina nei hoki, he tuākana tāua.

⁹ Kāhore ianei te whenua katoa i tōu aroaro? Tēnā, wehe atu koe i ahau. Ki te anga koe ki mauī, ka ahu ahau ki matau, ā, ki te haere koe ki matau, nā, ka ahu ahau ki mauī.”

¹⁰ Nā, ka anga ake ngā kanohi o Rota, ka titiro ki te mānia katoa o Horano, he mākūkū katoa, i te mea kāhore anō kia whakangaromia noatia a Horoma, a Komora e Ihowā, he pērā ānō me te kāri a Ihowā, me te whenua hoki o Ihipa, i tōu haerenga ki Toara.

¹¹ Nā, ka whiriwhiria e Rota ko te mānia katoa o Horano māna. Nā, ka haere a Rota whaka te rāwhiti, ā, ka wehe rāua i a rāua.

¹² Ko Āperama i noho ki te whenua o Kanaana, ko Rota i noho ki ngā pā o te mānia, ā, whakatūria ana e ia tōna tēneti ki Horoma.

¹³ Nā, he kino ngā tāngata o Horoma, he hunga hara rawa ki te aroaro o Ihowā.

¹⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a Āperama, i muri i te wehenga atu o Rota i a ia, “Anga ake ōu kanohi, titiro atu hoki i te wāhi e tū nā koe, ki te raki, ki te tonga, ki te rāwhiti, ki te hauāuru;

¹⁵ ko te whenua katoa hoki e kite atu nā koe, ka hoatu e ahau ki a koe, ki tōu uri hoki ake tonu atu.

¹⁶ Ka meinga hoki e ahau ōu uri kia rite ki te puehu o te whenua; ā, ki te āhei i tētahi tangata te tataui i te puehu o te whenua, e taua anō hoki ōu uri.

¹⁷ Whakatika, hāereerea te whenua, tōna roa, tōna whānui; nō te mea ka hoatu e ahau ki a koe.”

¹⁸ Nā, nekehia ana tōna tēneti e Āperama, ā, haere ana, noho ana ki ngā oki i Mamere, ki ērā i Heperona, ā, hangā ana e ia tētahi āta mā Ihowā ki reira.

14

I Manaakitia a Āperama e Merekihereke

¹ Nā, i ngā rā o Amarapera, kīngi o Hinara, o Arioka, kīngi o Eratara, o Keroraoma, kīngi o Erama, o Tirara hoki, kīngi o Koimi,

² ka whawhai ēnei ki a Pera, kīngi o Horoma, rātou ko Pireta, kīngi o Komora, ko Hinapa, kīngi o Arema, ko Hemepera, kīngi o Tepoimi, ko te kīngi hoki o Pera, (arā o Toara).

³ I huihui katoa ēnei ki te raorao i Hirimi, arā ki te Moana Tote.

⁴ Kotahi tekau mā rua ngā tau i mahi ai rātou ki a Keroraoma, ā, i te kotahi tekau mā toru o ngā tau ka whakakeke rātou.

⁵ Nā, i te tekau mā whā o ngā tau ka haere mai a Keroraoma, rātou ko ngā kīngi i whakauru ki a ia, ā, patua iho e rātou ngā Repaima i Ahateroto Karanaima, rātou ko ngā Tutimi i Hama me ngā Emime i Hawe Kiriataima,

⁶ me ngā Hori i tō rātou maunga, i Heira, ā tae noa ki Ereparana, ki te taha o te koraha.

⁷ Nā, ka hoki rātou, ā, ka tae ki Enimihipata, (arā ki Karehe), ā, patua katoatia ana e rātou te whenua o ngā Amareki, rātou ko ngā Amori i noho rā i Hatetonatamara.

⁸ Nā, ka puta atu te kīngi o Horoma, rātou ko te kīngi o Komora, ko te kīngi o Arema, ko te kīngi o Tepoimi, me te kīngi o Pera, (arā o Toara) ā, ka tūria e rātou he pakanga ki a rātou ki te raorao i Hirimi

⁹ Ki a Keroraoma, kīngi o Erama, ki a Tirara, kīngi o Koimi, ki a Amarapera, kīngi o Hinara, rātou ko Arioka, kīngi o Eratara, tokowhā ēnei kīngi, tokorima hoki ērā.

¹⁰ Nā, ki tonu te raorao i Hirimi i te poka uku; nā, ka whati ngā kīngi o Horoma rāua ko Komora, ā, ka hinga ki reira; ā, rere ana ngā mōrehu ki te maunga.

¹¹ Nā, murua ana e rātou ngā taonga katoa o Horoma, o Komora, me ā rātou kai katoa, ā, haere ana.

¹² I mauria anō e rātou a Rota, te tama a te teina o Āperama, me ōna taonga, ā, haere ana; i Horoma hoki ia e noho ana.

Ka Whakaorangia a Rota e Āperama

¹³ Nā, ka tae he mōrehu, ka kōrero ki a Āperama Hiperu; i te noho hoki ia i ngā oki o Mamere Amori, teina o Ehehora, he teina ia nō Anera. Kotahi anō tō rātou whakaaro ko Āperama.

¹⁴ Ā, i te rongonga o Āperama, kua hereherea atu tōna irāmutu, tākiritia ana e ia āna tāngata mōhio, ngā mea i whānau ki tōna whare, e toru rau kotahi tekau mā waru, ā, whāia ana rātou ki Rāna.

¹⁵ Nā, wāhia ana rātou ko āna tāngata kia rua ngā matua, hei whakaeke mō rātou i te pō, ā, patua ana rātou e ia, whāia ana, ā tae noa ki Hopaha, ki te taha ki mauī o Ramahiku.

¹⁶ Ā, whakahokia mai ana e ia ngā taonga katoa, whakahokia mai ana anō hoki tōna irāmutu, a Rota, me ōna taonga, me ngā wāhine anō hoki, me ngā tāngata.

¹⁷ Nā, ka puta mai te kīngi o Horoma ki te whakatau i a ia i tōna hokinga mai i te patu i a Keroraoma rātou ko ōna hoa, ko ngā kīngi ki te raorao o Hawe, (arā ki te Raorao o te Kīngi).

¹⁸ Ā, i maua mai e Merekihereke, e te kīngi o Harema, he taro, he wāina; he tohunga anō hoki ia nō te Atua, nō te Runga Rawa.

¹⁹ Nā, ka manaaki ia i a ia, ka mea,
"Kia manaakitia a Āperama e te Atua, e te Runga Rawa,
nōna nei te rangi me te whenua.

²⁰ Kia manaakitia anō te Atua, te Runga Rawa,
nāna nei i tuku mai ōu hoariri ki tōu ringa."

Ā, ka hoatu e ia ki a ia ngā whakatekau o ngā mea katoa.

²¹ Nā, ka mea te kīngi o Horoma ki a Āperama, "Hōmai ngā tāngata ki ahau, ko ngā taonga ia tangohia mōu."

²² Anō rā ko Āperama ki te kīngi o Horoma, "Kua totoro atu tōku ringa ki a Ihowā, ki te Atua, ki te Runga Rawa, nōna nei te rangi me te whenua;

²³ e kore ahau e tango ahakoa he miro, ahakoa he here nō te hū, i tētahi mea rānei āu, kei mea koe, 'Nāku a Āperama i whai taonga ai.'

²⁴ Kāti anō i a ngā taitama i kai ai, me te wāhi a ngā tāngata i haere tahi nei mātou – a Anera, rātou ko Ehehora, ko Mamere; mā rātou e tango te wāhi i a rātou."

15

He Kawenata a Ihowā ki a Āperama

¹ Muri iho i ēnei mea ka puta moemoeā mai te kupu a Ihowā ki a Āperama, ka mea:
"Kaua e wehi, e Āperama.

Ko ahau tōu whakangungu rākau,
tōu utu nui whakaharahara."

² Nā, ka mea a Āperama, "E te Ariki, e Ihowā, ko te aha e hōmai e koe ki ahau, e haere urikore nei ahau, ā, ko te taunga o tōku whare hei tēnei Eriētera o Ramahiku?"

³ I mea anō a Āperama, "Titiro hoki, kāhore nei i hōmai e koe he uri ki ahau; ā, ākuanei, kei tētahi tamaiti i whānau ki tōku whare te mahuetanga iho o ōku taonga."

⁴ Nā, kua puta mai te kupu a Ihowā ki a ia, i mea ia, "E kore e mahue iho ōu taonga mō tēnā; engari, ka mahue iho mō tētahi e puta mai i roto i ōu whēkau."

⁵ Nā, ka kawea ia e ia ki waho, ā, ka mea mai, "Tēnā tirohia atu te rangi, taua hoki ngā whetū, ki te taea ēnā e koe te tatau." Ā, ka mea ia ki a ia, "Ka pērā tōu uri."

⁶ I whakapono hoki ia ki a Ihowā, ā, ka whakairia ki a ia hei tika.

⁷ I mea anō ia ki a ia, "Ko Ihowā ahau, nāna nei koe i kawē mai i Uru o ngā Karari, kia hoatu ai ki a koe tēnei whenua hei kāinga pūmau."

⁸ Anō rā ko ia, "E te Ariki, e Ihowā, mā te aha ka mōhio ai ahau ka riro mai tēnei i ahau?"

⁹ Nā, ka mea ia ki a ia, "Tikina tētahi kau māku, hei te tau toru, me tētahi koati uha, hei te tau toru, me tētahi hipi toa, hei te tau toru, me tētahi kūkupa, me tētahi pī kūkupa."

¹⁰ Nā, tikina ana e ia aua mea katoa, ā, tapahia ana i waenganui, whakatakotoria ana ngā wāhi kia rite mai ki a rāua whakawahi; ko ngā manu ia kihai i tapahia e ia.

¹¹ Ā, ka rere iho ngā manu ki ngā tinana, ka āia atu e Āperama.

¹² Nā, i te rerenga o te rā, ka parangia a Āperama e te moe; nā, ko te whakawehi o te pōuri kerekere e tau iho ana ki a ia.

¹³ Ā, ka mea ia ki a Āperama, "Kia tino mōhio koe, ka noho manene tōu uri ki tētahi whenua ehara nei i a rātou, ā, ka mahi ki a rātou; ā, e whā rau ngā tau e whakatupuria kinotia ai rātou.

¹⁴ Ka whakawākia anō e ahau te iwi e whakamahia ai rātou, ā muri iho ka puta mai rātou me ngā taonga maha.

¹⁵ Ko koe ia ka haere mārie ki ōu mātua; ka pai tōu koroheketanga, ā, tanumia noatia koe.

¹⁶ Kei te whā ia o ngā whakatupuranga ka hoki mai rātou ki konei nō te mea kāhore anō kia tutuki noa te hara o ngā Amori."

¹⁷ Nā, i te tōnga o te rā, nō ka pōuri, nā, ko te oumu paowa, me te rama e kā ana, e tika ana i waenganui o aua porohanga.

¹⁸ I taua rangi anō ka whakaritea e Ihowā he kawenata ki a Āperama, ka mea ia, "Ka hoatu e ahau tēnei whenua ki tōu uri, mai rā anō o te awa o Ihipa, ā tae noa ki te awa nui, ki te awa, ki Uparati;

¹⁹ ngā Keni, ngā Keniti, ngā Karamoni,

²⁰ ngā Hiti, ngā Perihi, ngā Repaima,

²¹ ngā Amori, ngā Kanaani, ngā Kirikahi, me ngā Iepuhi."

16

Hakara rāua ko tāna Tama ko Ihimaera

¹ Nā, kāhore a Harai, te wahine a Āperama, i whai tamariki māna. Nā, he pononga wahine tāna, nō Ihipa, ko Hakara tōna ingoa.

² Nā, ka mea a Harai ki a Āperama, "Nanā, kua tūtakina nei ahau e Ihowā kei whānau tamariki. Māu e haere ki roto, ki tāku pononga; māna pea ahau e tū ai."

Ā, ka whakarongo a Āperama ki te reo o Harai.

³ Nā, ka tango a Harai, wahine a Āperama i a Hakara, i te wahine o Ihipa, i tāna pononga, i te takanga o ngā tau kotahi tekau o te nohoanga o Āperama i te whenua o Kanaana, ā, hōmai ana e ia ki a Āperama, ki tāna tāne, hei wahine māna.

⁴ Nā, ka haere ia ki roto, ki a Hakara, ā, ka hapū ia.

Ā, nō tōna kitenga kua hapū ia, ka iti tōna rangatira wahine ki tāna titiro.

⁵ Nā, ka mea a Harai ki a Āperama, "Hei runga i a koe tēnei tutū ki ahau. I hoatu e ahau tāku pononga wahine ki tōu uma; ā, nō tōna kitenga kua hapū ia, ka iti ahau ki tāna titiro iho. Mā Ihowā e whakariterite tāku kōrero me tāu hoki."

⁶ Nā, ka mea a Āperama ki a Harai, "Ha, kei tōu ringa anō tāu pononga; māu e mea ki a ia te mea e pai ana ki tāu titiro iho." Nā, ka whakatupu kino a Harai i a ia, ā, rere ana ia i tōna aroaro.

⁷ Ā, ka kitea ia e te anahera a te Atua i tētahi puna wai i te koraha, i te puna i te huarahi ki Huru,

⁸ ka mea, "E Hakara, e te pononga a Harai, i haere mai koe i hea? E anga ana hoki koe ko hea?"

Ā, ka mea ia, "E rere ana ahau i a Harai, i tōku rangatira."

⁹ Nā, ka mea te anahera a Ihowā ki a ia, "Hoki atu ki tōu rangatira, kia whakaririka hoki koe i raro i ōna ringa."

¹⁰ Ka mea anō te anahera a Ihowā ki a ia, "Ka whakanuia rawatia e ahau tōu uri, ā, e kore e taea te tatau, i te tini hoki."

¹¹ I mea anō te anahera a Ihowā ki a ia:

"Nanā, e hapū ana koe, ā, ka whānau he tama,

me hua e koe tōna ingoa ko Ihimaera;

mō Ihowā i whakarongo ki tāu tangi.

¹² Ā, ka rite ia ki te kahihe mohaoa i waenganui o te tangata;

ka ara tōna ringa ki te katoa,

me te ringa o te katoa ki a ia;

ā, ka noho ia i te aroaro o ōna tēina katoa."

¹³ Nā, ka huaina e ia te ingoa o Ihowā i kōrero nei ki a ia, "He Atua koe e kite ana," i mea hoki ia, "I titiro rānei ahau i konei ki muri i tōku kaititiro mai?"

¹⁴ Koia i huaina ai taua puna ko Peere-Rahai-Roi; nā, kei waenganui i Karehe, i Perere.

¹⁵ Nā, ka whānau te tama a Hakara rāua ko Āperama; ā, huaina ana e Āperama te ingoa o tāna tama, i whānau nei i a Hakara, ko Ihimaera.

¹⁶ Nā, e waru tekau mā ono ngā tau o Āperama i te whānautanga o Ihimaera tama a Hakara rāua ko Āperama.

17

Kokiti, te Tohu o te Kawenata

¹ Ā, i te mea ka iwa tekau mā iwa ngā tau o Āperama, ka puta mai a Ihowā ki a Āperama, ka mea ki a ia, "Ko ahau te Atua Kaha Rawa; hāereere i mua i tōku aroaro, kia tapatahi hoki te whakaaro.

² Ā, ka waiho e ahau tāku kawenata ki waenganui i a tāua, ka tino whakanui rawa anō ahau i a koe."

³ Nā, ka kūpapa te kanohi o Āperama; ā, ka kōrero te Atua ki a ia, ka mea,

⁴ "Nā, ko ahau, kei a koe tāku kawenata, ā, ka matua koe mō ngā iwi maha.

⁵ E kore hoki tōu ingoa e huaina ā muri ake nei ko Āperama, engari ko Āperahama te ingoa mōu; ka meinga hoki koe e ahau hei matua mō ngā iwi maha.

⁶ Ka meinga anō koe e ahau kia tino hua rawa, ka meinga koe e ahau hei take mō ngā iwi, ā, ka puta mai ngā kīngi i roto i a koe.

⁷ Ā, ka whakapūmautia e ahau tāku kawenata ki waenganui ōku, o koutou hoki ko ōu uri i muri i a koe, o tērā whakatupuranga, o tērā whakatupuranga o rātou, hei kawenata mau tonu, ā, hei Atua ahau mōu, mō ōu uri hoki i muri i a koe.

⁸ Ā, ka hoatu e ahau ki a koe, ki ōu uri hoki i muri i a koe, te whenua e noho manene nā koe, te whenua katoa o Kanaana, hei kāinga pūmau; ā, hei Atua ahau mō rātou."

⁹ I mea anō te Atua ki a Āperahama, "Inā, ko koe, me whakarite e koe tāku kawenata, e koutou ko ōu uri i muri i a koe, e tērā whakatupuranga, e tērā whakatupuranga o rātou.

¹⁰ Ko tāku kawenata tēnei hei whakaritenga mā koutou i waenganui ōku, o koutou ko ōu uri i muri i a koe: Me kokoti ā koutou tāne katoa.

¹¹ Me kokoti e koutou tō koutou kiri matamata; ā, ka waiho tēnā hei tohu mō te kawenata i waenganui ōku, o koutou.

¹² Me kokoti e koutou ngā tamariki ina waru ngā rā, ngā tāne katoa o tēnā whakatupuranga, o tēnā whakatupuranga o koutou, ngā mea i whānau i roto i te whare, i hokona rānei ki te moni i tētahi tangata kē, ehara nei i te uri nōu.

¹³ Me kokoti tonu te tangata i whānau i roto i tōu whare, i hokona rānei ki tāu moni, ā, ka mau tāku kawenata ki ō koutou kīkōkiko, hei kawenata mau tonu.

¹⁴ Ā, ko te tāne kīhai i kotia, kīhai nei i kotia tōna kiri matamata, ka hātepea atu tēnā wairua i roto i tōna iwi; kua whakatakā e ia tāku kawenata."

¹⁵ Ā, ka mea te Atua ki a Āperahama, "Ko Harai, ko tāu wahine, kaua e huaina tōna ingoa ko Harai, engari ko Hara he ingoa mōna.

¹⁶ Ā, ka manaaki ahau i a ia, ka hoatu anō hoki i tētahi tama ki a koe i roto i a ia. Inā, ka manaaki ahau i a ia, ā, hei whaea ia mō ngā iwi; ka puta mai ngā kīngi mō ngā iwi i roto i a ia."

¹⁷ Nā, ka kūpapa te kanohi o Āperahama ki raro, ā, ka kata ia, ka mea hoki i roto i tōna ngākau, "Tērā rānei e whānau he tama mā te tangata kua kotahi rau nei ōna tau? E whānau tamariki rānei a Hara, te wahine kua iwa tekau nei ōna tau?"

¹⁸ Nā, ka mea ake a Āperahama ki te Atua, "Kia ora noa oti a Ihimaera ki tōu aroaro!"

¹⁹ Nā, ka mea te Atua, "Ehara, ka whānau tā kōrua tama ko Hara; ā, me hua e koe tōna ingoa ko Ihaka. Ka whakapūmau anō ahau i tāku kawenata ki a ia, ki ōna uri hoki i muri i a ia, hei kawenata mau tonu.

²⁰ Ko Ihimaera ia, nā, kua whakarongo ahau ki a koe; nanā, kua oti ia te manaaki e ahau, ā, ka meinga ia e ahau kia hua, kia tino nui rawa hoki; ka whānau āna tamariki kotahi tekau mā rua he ariki, ā, ka meinga ia e ahau hei iwi nui.

²¹ Ka whakapūmautia ia e ahau tāku kawenata ki a Ihaka, ka whānau nei i a kōrua ko Hara ā te tāima e rite ana ki tēnei o te tau e haere ake nei."

²² Ā, ka mutu tāna kōrero ki a ia, ā, mawhe atu ana te Atua i a Āperahama ki runga.

²³ Kātahi ka tango a Āperahama i a Ihimaera i tāna tama, rātou ko ngā mea katoa i whānau i roto i tōna whare, me ngā mea katoa i hokona ki tāna moni, ngā tāne katoa i roto i ngā tāngata o te whare o Āperahama; ā, kotia ana e ia tō rātou kiri matamata i taua rā pū anō, i pērā me tā te Atua i kōrero ai ki a ia.

²⁴ Nā, e iwa tekau mā iwa ngā tau o Āperahama i te kotinga o tōna kiri matamata.

²⁵ Kotahi tekau mā toru hoki ngā tau o tāna tama o Ihimaera i te kotinga o tōna kiri matamata.

²⁶ Nō taua rangi pū anō i kotia ai a Āperahama, rāua ko tāna tama, ko Ihimaera,

²⁷ ā, i kotia ngātahitia me ia ngā tāngata katoa o tōna whare, ngā mea i whānau i roto i te whare, me ngā mea i hokona ki te moni i te tangata iwi kē.

18

I Whakaari ki a Āperahama rāua ko Hara he Tama

¹ Ā, ka puta anō a Ihowā ki a ia i ngā oki o Mamere, i a ia e noho ana i te kūwaha o te tēneti i te tikākātanga o te rā.

² Ā, ka anga ake ōna kanohi, ka titiro, nā, ko ngā tāngata tokotoru e tū ana i tōna taha. Ā, nō tōna kitenga atu, ka rere atu ia i te kūwaha o te tēneti ki te whakatau i a rātou, ā, ka piko ki te whenua.

³ Ka mea, "E tōku Ariki, ki te mea he pai tōku ki tāu titiro, kaua rā e kapea tāu pononga.

⁴ Kia tikina koa tētahi wai, ka horoi i ō koutou waewae, ā, ka okioki koutou i raro i te rākau.

⁵ Ā, māku e tiki tētahi wāhi taro hei oranga mō ō koutou ngākau; hei muri rā ka haere ai koutou. He mea hoki kua tae mai nei koutou ki tā koutou pononga."

Ā, ka mea rātou, "Pēnātia me tāu i kī nā."

⁶ Nā, ka hohoro a Āperahama ki te tēneti ki a Hara, ā, ka mea, "Kia hohoro te pokepoke i tētahi parāoa pai, kia toru ngā mēhua, ka hanga i ētahi keke."

⁷ Nā, ka rere a Āperahama ki te kāhui, ā, hopukia ana e ia tētahi kūao kau, he kiri ngāwari, he mea pai, ā, hoatu ana e ia ki tētahi taitamariki; ā, hohoro ana ia te taka i taua mea.

⁸ Nā, ka tikina e ia he pata, he waiū, me te kūao i raweketia e ia, ā, whakatakotoria ana ki tō rātou aroaro; me te tū anō ia i tō rātou taha i raro i te rākau, ā, ka kai rātou.

⁹ Nā, ka mea rātou ki a ia, "Kei hea a Hara, tāu wahine?"

Ā, ka mea ia, "Arā, kei te tēneti."

¹⁰ Nā, ka mea ia, "He pono ka hoki mai anō ahau ki a koe ā te huringa mai anō o te wā; ā, ka whai tama tāu wahine, a Hara."

Nā, ka rongo atu a Hara i te kūwaha o te tēneti, i muri i a ia.

¹¹ Nā, kua koroheke rawa a Āperahama rāua ko Hara, kua maha ō rāua rā; kua mutu a Hara te pērā me ētahi wāhine.

¹² Nā, ka kata a Hara i roto i a ia, ka mea, "Ka rūruhitia nei ahau, ā tērā rānei ahau e whai koa, he koroheke nei anō hoki tōku ariki?"

¹³ Nā, ka mea a Ihowā ki a Āperahama, "He aha a Hara i kata ai, i mea ai, 'He pono, ka whānau tamariki rānei ahau, he rūruhi nei hoki ahau?'"

¹⁴ He pakeke rawa rānei tētahi mea ki a Ihowā? Kei te tāima i whakaritea, kei te hurihanga mai o te wā, ka hoki mai ahau ki a koe, ā, ka whai tamaiti a Hara."

¹⁵ Nā, ka whakawareware a Hara, ka mea, "Kīhai ahau i kata"; i wehi hoki ia.

Ā, ka mea ia, "Kāhore; i kata tonu koe."

I Īnoi a Āperahama mō Horoma

¹⁶ Nā, ka whakatika atu ngā tāngata rā i reira, ā, ka titiro ki te ritenga mai o Horoma; i haere anō a Āperahama i a rātou, ki te tuku i a rātou kia haere.

¹⁷ Ā, ka mea a Ihowā, "Me huna rānei e ahau i a Āperahama tāku e mea ai.

¹⁸ Ka meinga nei hoki a Āperahama hei iwi nui, hei iwi kaha, ā, māna ka manaakitia ai ngā iwi katoa o te ao?"

¹⁹ E mōhio ana hoki ahau ki a ia, hei mea kia whakahaua iho ai e ia āna tama, me tōna whare, i muri i a ia, ā, kia whakaritea e rātou te ara o Ihowā, ka mahi hoki i te tika, i te whakawā; ā, kia kawea mai ai e Ihowā ki runga ki a Āperahama ngā mea katoa i kōrerotia e ia mōna."

²⁰ Nā, ka mea a Ihowā, "I te mea he nui te karanga o Horoma, o Komora, he taimaha rawa hoki ō rāua kino;

²¹ me haere tēnei ahau kia kite he mea rite rānei tā rāua mahi ki tōna karanga kua tae ake nei ki ahau; ā, ki te kāhore, ka mōhio ahau."

²² Nā, ka tahuri ngā tāngata rā i reira, ā, ka ahu ki Horoma; ko Āperahama ia i tū tonu i te aroaro o te Atua.

²³ Nā, ka whakatata a Āperahama, ka mea, "Ka whakangaromia anō hoki e koe te tangata tika rāua ko te tangata kino?"

²⁴ Ākuanei pea e rima tekau ngā tāngata tika i roto i te pā; ka whakangaromia rānei e koe, e kore rānei koe e tohu i taua wāhi mō ngā tāngata tika e rima tekau i roto?"

²⁵ Kaua rā tēnā e waiho hei tikanga mō tāu mahi, te whakamate ngātahi i te tangata tika rāua ko te tangata kino. Pēnei ka rite te tangata tika ki te tangata kino; kaua rā koe e pērā. E kore rānei e tika te mahi a te Kaiwhakawā o te whenua katoa?"

²⁶ Nā, ka mea a Ihowā, "Ki te kitea e ahau i Horoma e rima tekau ngā tāngata tika i roto i te pā, ka tohungia e ahau tēnā wāhi katoa, ka whakaaro hoki ki a rātou."

²⁷ Nā, ka whakahoki a Āperahama, ka mea, "Nā, kua tīmata nei ahau te kōrero ki te Ariki; he puehu nei ahau, he pungarehu.

²⁸ Tērā pea e kore te tokorima o te rima tekau o ngā tāngata tika ka kore te tokorima, e whakangaro rānei koe i te pā katoa?"

Ka mea ia, "E kore e whakangaromia e ahau ki te mea ka kitea e ahau i reira ngā tāngata e whā tekau mā rima."

²⁹ Nā, ka kōrero atu anō ia ki a ia, ka mea, "Tērā pea e kitea e whā tekau kei reira."

Ka mea ia, "Ka whakaaro ahau ki te whā tekau, ā, e kore e meatia e ahau."

³⁰ Anō rā ko ia, "Kaua rā e riri te Ariki, ā, ka kōrero ahau. Tērā pea e kitea e toru tekau kei reira." Ka mea ia, "E kore e meatia e ahau, ki te kitea e ahau e toru tekau kei reira."

³¹ Ā, ka mea ia, "Nā, kua whakapakari nei ahau ki te kōrero ki te Ariki. Tērā pea e kitea e rua tekau kei reira."

Ka mea ia, "Ka whakaaro ahau ki ngā tekau e rua, ā, e kore e whakangaromia e ahau."

³² Nā, ka mea ia, "Kaua e riri te Ariki ki te kōrero ahau, heoi anō ko tēnei kōrerotanga. Tērā pea e kitea kotahi tekau kei reira."

Ka mea ia, "Ka whakaaro ahau ki te tekau kotahi, ā, e kore e whakangaromia e ahau."

³³ Nā, ka haere a Ihowā i te mutunga o tāna kōrero ki a Āperahama; ā, hoki ana a Āperahama ki tōna wāhi.

19

Te Kino o Horoma

¹ Nā, ka haere mai ngā anahera tokorua ki Horoma i te ahiahi; ā, ko Rota i te kūwaha o Horoma e noho ana. Ā, ka kite a Rota i a rāua, ka whakatika ki te whakatau i a rāua, ā, ka tuohu tōna kanohi ki te whenua,

² Ka mea ia, "Nanā, e ōku ariki, peka mai ki te whare o tā kōrua pononga, nē? Ki konei moe ai, horoi ai hoki i ō kōrua waewae, ā, ka moata ai te maranga, ka haere i tā kōrua haere."

Ka mea rāua, "Kāhore; engari ki te huarahi noa māua moe ai."

³ Nā, ka kaha tāna tohe ki a rāua, ā, peka atu ana rāua ki a ia, haere ana ki tōna whare. Nā, ka taka ia i tētahi hākari mā rāua, ka tunu hoki i ētahi keke rēwenakore, ā, ka kai rāua.

⁴ Kianō rāua i takoto noa, ka karapotia te whare e ngā tāngata o te pā, e ngā tāngata o Horoma, e te koroheke, e te taitamariki, e ngā tāngata katoa o ngā wāhi katoa.

⁵ Ā, ka karanga rātou ki a Rota, ka mea ki a ia, "Kei hea aua tāngata i haere mai nei ki a koe i te pō nei? Whakaputaina mai ki a mātou, kia mōhio ai mātou ki a rāua."

⁶ Nā, ka puta atu a Rota ki a rātou ki te kūwaha, me tāna tūtaki anō i te tatau i muri i a ia.

⁷ Ka mea, "Kaua rā e kino, e ōku tuākana.

⁸ Nanā, tokorua āku tamāhine, kāhore nei i mōhio noa ki te tāne, me whakaputa atu rāua e ahau ki a koutou, ā, mā koutou e mea ki a rāua te mea e pai ana ki tā koutou titiro. Kaua ia e meatia tētahi mea ki ēnei tāngata; he mea hoki ka tae mai nei rāua ki te taumarumarutanga iho o tōku tuanui."

⁹ Anō rā ko rātou, "Tū atu!" Ā, ka mea anō rātou, "I haere mai tēnei korokē kotahi ki konei noho ai, ā, e whai ana kia māna e whakarite tikanga. Ākuanei tōu mate i a mātou nui atu i tō rāua." Nā, ka āki rawa rātou ki te tangata rā, ki a Rota, ā, ka whakatata ki te wāhi i te tatau.

¹⁰ Otirā, ka totoro atu te ringa o aua tāngata, ā, kūmea ana a Rota ki a rāua ki roto ki te whare, ā, tūtakina ana e rāua te tatau.

¹¹ Nā, ka whiua e rāua ngā tāngata i te kūwaha o te whare, te iti, te rahi, ki te matapōtanga; ā, ngenge noa rātou i te rapunga i te tatau.

Te Ngaromanga o Horoma me Koroma

¹² Nā, ka mea aua tāngata ki a Rota, "Kāhore atu rānei ōu tāngata i konei? Me he hunaonga, he tama rānei āu, he tamāhine rānei āu, tētahi atu mea rānei āu i roto i te pā, mauria atu i tēnei wāhi.

¹³ Ka whakangaromia hoki tēnei wāhi e māua, nō te mea kua nui tō rātou karanga ki te aroaro o Ihowā; kua tonoa mai hoki māua e Ihowā ki te whakangaro."

¹⁴ Nā, ka haere a Rota, ka kōrero ki āna hunaonga i mārenatia nei ki āna tamāhine, ka mea, "Whakatika, haere atu i konei; ka whakangaromia hoki e Ihowā tēnei pā." Otiia, ki te whakaaro o āna hunaonga i rite ia ki tētahi tangata e hangareka ana.

¹⁵ Ā, i te huakanga ake o te ata, ka akiaki ngā anahera i a Rota, ka mea, "Whakatika, haria tāu wahine, me ēnei tamāhine tokorua āu, kei hunā koe i roto i te kino o tēnei pā."

¹⁶ Otirā, i whakaroa ia; nā, ka hopu aua tāngata ki tōna ringa, ki te ringa o tāna wahine, ki ngā ringa o āna tamāhine tokorua; he tohu hoki nā Ihowā i a ia. Ā, kawea atu ana ia e rāua ki waho, ka waiho i waho o te pā.

¹⁷ Ā, ka oti rātou te kawea atu e rāua ki waho, ka mea ia, "Rere atu kia ora ai koe; kaua e titiro ki muri i a koe, kaua hoki e tū ki tētahi wāhi o te mānia; rere atu ki te maunga, kei ngaro koe."

¹⁸ Nā, ka mea a Rota ki a rāua, "Kaua rā e pēnā, e tōku Ariki.

¹⁹ Nanā, kua manakohia nei tāu pononga e koe, kua whakanuia anō e koe tōu aroha i whakaputaina nei, e koe ki ahau, i a koe i whakaora nei i tōku wairua; nā, e kore e taea e ahau te rere ki te maunga, kei mau ahau i tētahi kino, ā, ka mate.

²⁰ Titiro hoki, e tata ana tēnei pā hei rerenga atu, he mea nohinohi noa nei. Kia rere ahau ki reira nē? – Ehara ianei i te mea nohinohi? – ā, ka ora tōku wairua."

²¹ Anō rā ko ia ki a ia, "Nā, kua whakaae anō hoki ahau ki tēnei meatanga āu, kia kaua e hunā e ahau tēnei pā i kōrero mai nā koe.

²² Kia hohoro, rere atu ki reira; e kore hoki e taea e ahau tētahi mea, kia tae rā anō koe ki reira." Nā reira i huaina ai te ingoa o taua pā ko Toara.

²³ Kua rewa te rā ki runga ki te whenua, ka tae a Rota ki Toara.

²⁴ Kātahi ka uaina e Ihowā ki Horoma, ki Komora, he whānāriki, he ahi nā Ihowā, nō te rangi;

²⁵ ā, hurihia iho e ia aua pā, me te mānia katoa, me ngā tāngata katoa o ngā pā, me ngā mea e tupu ana i te whenua.

²⁶ Nā, i titiro tāna wahine ki muri i a ia, ā, meinga ana hei pou tote.

²⁷ Ā, i maranga wawe a Āperahama i te ata ki te wāhi i tū ai ia i te aroaro o Ihowā.

²⁸ Nā, ko tōna tirohanga atu ki te ritenga o Horoma, o Komora, ki te whenua katoa hoki o te mānia, ka kite, nā, e kake ana te paowa o te whenua, me te mea he paowa oumu.

²⁹ Nā, i te whakangaromanga a Ihowā i ngā pā o te mānia, ka mahara te Atua ki a Āperahama, ā, tonoa ana e ia a Rota i roto i te hurihanga i tāna hurihanga i ngā pā i noho ai a Rota.

Te Pūtake o ngā Moapi me ngā Āmoni

³⁰ Nā, ka piki atu a Rota i Toara, ka noho ki te maunga, rātou tahi ko āna tamāhine tokorua; i wehi hoki ia ki te noho i Toara; ā, ka noho i roto i tētahi ana, a ia me āna tamāhine tokorua.

³¹ Nā, ka mea te tuakana ki tō muri, "Kua koroheke tō tāua pāpā, ā, kāhore he tangata o te whenua hei haere mai ki a tāua, hei pērā me tō te whenua katoa tikanga.

³² Tēnā, tāua ka whakainu i tō tāua pāpā ki te wāina, ka takoto ai tāua ki a ia, kia tupu ai i a tāua tētahi uri mō tō tāua pāpā."

³³ Nā, ka whakainu rāua i tō rāua pāpā ki te wāina i taua pō; ā, ka haere atu te tuakana, ka takoto ki tōna pāpā, kihai hoki tērā i mōhio ki tōna takotoranga iho, ki tōna whakatikanga ake.

³⁴ Ā, i te aonga ake ka mea te tuakana ki tō muri, "Nanā, i takoto ahau inapō ki tōku pāpā; tāua anō ka whakainu i a ia ki te wāina i tēnei pō; ā, māu e haere atu, e takoto ki a ia, kia tupu ai i a tāua tētahi uri mō tō tāua pāpā."

³⁵ Nā, ka whakainu anō rāua i tō rāua pāpā ki te wāina i taua pō; ā, ka whakatika tō muri, ka takoto hoki ki a ia; ā, kihai ia i mōhio ki tōna takotoranga iho, ki tōna whakatikanga ake.

³⁶ Koia ka hapū ngā tamāhine tokorua a Rota i tō rāua pāpā.

³⁷ Ā, ka whānau tā te tuakana, he tama, ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Moapa; ko ia te pāpā o ngā Moapi, ā tae noa ki tēnei rā.

³⁸ Me tō muri, whānau ake anō tāna, he tama, ā, huaina iho e ia tōna ingoa ko Penami. Ko ia te pāpā o ngā tama a Āmona, ā tae noa ki tēnei rā.

20

Āperahama me Apīmerekē

¹ Nā, ka tūria atu e Āperahama i reira ki te whenua i te tonga, ā, ka noho ki waenganui o Karehe, o Huru, ā, ka noho ia ki Kerara, he noho manene.

² Nā, ko Hara, ko tāna wahine, ka kīia e Āperahama, "Ko tōku tuahine ia." Ā, ka tonoa mai e Apīmerekē kingi o Kerara, tangohia atu ana a Hara.

³ Nā, ka puta moemoeā mai te Atua ki a Apīmerekē i te pō, ka mea ki a ia, "Nanā, ka mate koe mō te wahine i tangohia nei e koe; he wahine hoki ia nā te tāne."

⁴ Kāhore anō ia a Apīmerekē kia tata noa ki a ia, ā, ka mea ia, "E te Ariki, ka whakamate anō rānei koe i te iwi tika?"

⁵ Kāhore rānei ia i mea mai ki ahau, 'Ko tōku tuahine ia?' Me te wahine hoki, i mea mai anō ia, 'Ko tōku tungāne ia.' He tapatahi tōku ngākau, he harakore hoki ōku ringa i mea ai ahau i tēnei mea."

⁶ Ā, ka kōrero moemoeā mai te Atua ki a ia, "Āe rā, i mōhio tonu ahau he tapatahi tōu ngākau i a koe i mea ai i tēnei mea; i pupuri hoki ahau i a koe kei hara koe ki ahau. Nā reira, koe tē tukua ai e ahau kia pā ki a ia.

⁷ Nā, whakahokia ākuanei te wahine a tēnā tangata; nō te mea hoki he poropiti ia, ā, māna e inoi mōu, ā, ka ora koe. Ki te kore e whakahokia e koe, kia mōhio koe, ka tino mate koe, koutou ko ngā mea katoa i a koe."

⁸ Nā, i te atātū ka maranga a Apimereke, karangatia ana āna tāngata katoa, ā, kōrerotia ana ēnei mea katoa ki ō rātou taringa. Ā, nui atu te wehi o aua tāngata.

⁹ Nā, ka karanga a Apimereke ki a Āperahama, ka mea ki a ia, "He mahi aha tēnei āu ki a mātou? Ā, he aha tōku hara ki a koe, i tākina mai ai e koe he hara nui ki ahau, ki tōku kingitanga anō hoki? Kua meinga e koe ētahi mea ki ahau kāhore nei i tika kia mahia."

¹⁰ Ā, ka mea anō a Apimereke ki a Āperahama, "I kite koe i te aha i meatia ai tēnei mea e koe?"

¹¹ Nā, ka mea a Āperahama, "I mahara hoki ahau, 'He pono, kāhore te wehi o te Atua i tēnei wāhi; ā, ka patua ahau e rātou mō tāku wahine.'

¹² He pono anō ia he tuahine ia nōku, ko te tamāhine a tōku pāpā, otiia ehara i te tamāhine nā tōku whaea; ā, ka noho hei wahine māku.

¹³ Ā, i tā te Atua meatanga i ahau kia kōpiko haere ake i te whare o tōku pāpā, ka mea ahau ki a ia, 'Ko tōu aroha tēnei, hei whakaputa māu ki ahau: hei ngā wāhi katoa e tae ai tāua, kōrero mōku, "Ko tōku tungāne ia." ' "

¹⁴ Nā, ka tīkina e Apimereke he hipi, he kau, he pononga tāne, he pononga wāhine, ā, hoatu ana e ia ki a Āperahama, ā, whakahokia ana e ia a Hara, tāna wahine, ki a ia.

¹⁵ Ā, ka mea a Apimereke, "Nanā, kei tōu aroaro tōku whenua; nohoia e koe te wāhi e pai ana ki tāu titiro."

¹⁶ Ā, ki a Hara i mea ia, "Nanā, kua hoatu e ahau ki tōu tungāne kotahi mano ngā hiriwa; nā, hei uhi tēnā mō ōu kanohi ki ngā tāngata katoa i a koe; hei tohu hoki mō tōu tika i katoa."

¹⁷ Kātahi ka inoi a Āperahama ki te Atua; nā, kua ora i te Atua a Apimereke, rātou ko tāna wahine, ko āna pononga wāhine; ā, ka whānau tamariki rātou.

¹⁸ Kua tūtakina rawatia hoki e Ihowā ngā kōpū katoa o te whare o Apimereke, mō Hara, mō te wahine a Āperahama.

21

Te Whānautanga o Īhaka

¹ Nā, ka tirohia mai a Hara e Ihowā, ka pērātia me tāna i kōrero ai, ā, rite tonu ki tāna kupu tā Ihowā i mea ai ki a Hara.

² Nā, ka hapū a Hara, ā, ka whānau he tama mā Āperahama i tōna koroheketanga i te wā anō i whakaritea e te Atua ki a ia.

³ Nā, ka huaina e Āperahama te ingoa o tāna tama i whānau nei māna, i whānau mai nei i a Hara, ko Īhaka.

⁴ Ā, ka waru ōna rā, ka kotia e Āperahama a Īhaka, tāna tama, ka pērātia me tā te Atua i whakahau ai ki a ia.

⁵ Ā, kotahi rau ngā tau o Āperahama i te whānautanga o tāna tama, o Īhaka.

⁶ Nā, ka mea a Hara, "Kua meinga ahau e te Atua kia kata; ā, ka kata tahi mātou ko ngā tāngata e rongō mai ana."

⁷ Ā, i mea anō ia, "Ko wai ō mua hei mea ki a Āperahama, tērā e whakangote tamariki a Hara? Kua whānau nei i ahau he tama māna, i a ia kua koroheketia."

I Tonoa atu a Hakara rāua ko Ihimaera

⁸ Nā, ka tupu te tamaiti rā, ā, ka whakamutua tāna kai ū; nā, ka tukua e Āperahama tētahi hākari nui i te rā i whakamutua ai te ngote ū a Īhaka.

⁹ Ā, ka kite a Hara i te tama a Hakara, a te wahine o Īhipa, i whānau nei i a rāua ko Āperahama, e kata whakahāwea ana.

¹⁰ Nā, ka mea ia ki a Āperahama, "Peia atu tēnei pononga me tāna tama. E kore rawa te tama a tēnei wahine pononga e tū tahi me tāku tama, me Īhaka, i ngā whakarereanga iho."

¹¹ Ā, ko taua mea he hē rawa ki te titiro a Āperahama, ko tāna tama hoki ia.

¹² Ka mea te Atua ki a Āperahama, "Kei kino tēnā ki tāu titiro, kaua e whakaaro ki te tamaiti rāua ko tāu pononga wahine. Engari, i ngā mea katoa i kōrero ai a Hara ki a koe, whakarongo atu ki tōna reo; kei a Īhaka hoki te karangatanga mō tōu uri.

¹³ Nā, ko te tama a te pononga wahine, ka meinga ia e ahau hei iwi, nō te mea he uri ia nōu."

¹⁴ Nā, ka maranga wawe a Āperahama i te ata, ka mau ki tētahi taro, ki tētahi tahā wai, ā, hoatu ana e ia ki a Hakara, whakawahā ana ki tōna pokohiwi, me te tamaiti hoki, ā, tonoa atu ana. Nā, ka haere ia, ka kōpikopiko i te koraha o Peerehepa.

¹⁵ Ā, ka pau te wai i roto i te tahā, nā, whakarērea iho e ia te tamaiti i raro i tētahi rākau iti.

¹⁶ Nā, ka haere ia, ā, ka noho mai i tawhiti, me te anga nui mai anō ki a ia, he pērā te matara me te taunga pere; i mea hoki ia, “Kei kite ahau i te matenga o te tamaiti.” Nā, ka noho ia me te aronui mai anō ki a ia, ā, ka puaki tōna reo, ka tangi.

¹⁷ Ā, i rongo te Atua ki te reo o te tamaiti, ā, ka karanga mai te anahera a te Atua ki a Hakara i runga i te rangi, ka mea ki a ia, “He aha kei a koe, e Hakara? Kaua e wehi; kua rongo hoki te Atua ki te reo o te tamaiti i a ia e takoto nā.

¹⁸ Whakatika, hāpainga ake te tamaiti, puritia hoki ki tōu ringa; nō te mea ka meinga ia e ahau hei iwi nui.”

¹⁹ Nā, ka whakatirohia e te Atua ōna kanohi, ā, ka kite ia i tētahi puna wai. Nā, ka haere ia, ka whakakī i te tahā ki te wai, ā, whakainumia ana te tamaiti.

²⁰ Ā, i noho te Atua ki te tamaiti, ā, ka tupu ia; i noho ia i te koraha, ā, ka mōhio ki te kōpere.

²¹ Nā, ka noho ia ki te koraha o Parana; ā, ka tīkina atu e tōna whaea he wahine māna i te whenua o Īhipa.

Te Kawenata i Waenga i a Āperahama me Apīmereke

²² Ā, i taua wā anō ka kōrero a Apīmereke rāua ko Pikora, ko te rangatira o tāna ope, ki a Āperahama, ka mea, “Nā, kei a koe te Atua i ngā mea katoa e mea ai koe;

²³ tēnā oatitia mai te Atua ki ahau, e kore koe e teka ki ahau, ki tāku tama, ki te tama rānei a tāku tama. Engari ka rite ki te aroha i whakaputaina e ahau ki a koe tāu mahi ki ahau, ki te whenua anō hoki i noho nei koe.”

²⁴ Nā, ka mea a Āperahama, “Ka oati ahau.”

²⁵ Nā, ka whakawā a Āperahama i a Apīmereke mō tētahi puna wai i murua e ngā tāngata a Apīmereke.

²⁶ Nā, ka mea a Apīmereke, “Kāhore ahau e mōhio nā wai rānei tēnei mahi. Kīhai hoki koe i kōrero mai ki ahau, ā, kīhai ahau i rongo, nō tēnei rā tonu.”

²⁷ Nā, ka tīkina e Āperahama he hipi, he kau, ka hoatu ki a Apīmereke; nā, ka whakarite kawenata rāua.

²⁸ Nā, ka wehea e Āperahama ki tahaki e whitu ngā reme uha o ngā hipi.

²⁹ Ā, ka mea a Apīmereke ki a Āperahama, “He aha te tikanga o ēnei reme uha e whitu i wehea nei e koe ki tahaki?”

³⁰ Ka mea ia, “Ko ēnei reme uha e whitu me tango e koe i tōku ringa, kia ai ēnei mea hei whakaatu māku, nāku i kerī tēnei poka.”

³¹ Nā, reira i huaina ai e ia taua wāhi ko Peerehepa; nō rāua hoki i oati ki reira.

³² Heoi, whakaritea ana e rāua te kawenata i Peerehepa. Ā, ka whakatika a Apīmereke rāua ko Pikora, ko te rangatira o tāna ope, ā, hoki ana ki te whenua o ngā Pirihitini.

³³ Nā, ka whakatōkia e Āperahama he rākau, he tamarihi, ki Peerehepa, ā, ka karanga i reira ki te ingoa o Ihowā, o te Atua ora tonu.

³⁴ Ā, ka noho a Āperahama ki te whenua o ngā Pirihitini mō ngā rā maha.

22

Te Whakamātau o Āperahama

¹ Nā, i muri i ēnei mea ka whakamātau te Atua i a Āperahama, ka mea ki a ia, “E Āperahama!”

Ka mea ia, “Tēnei ahau.”

² Nā, ka mea ia, “Kawea atu tāu tamaiti, tāu huatahi, tāu e aroha nei, a Ihaka, ā, haere ki te whenua o Moria. Ka whakaeke i a ia ki reira hei tahunga tinana ki runga ki tētahi o ngā maunga e kōrero ai ahau ki a koe.”

³ Nā, ka maranga wawe a Āperahama i te ata, ā, whakanohoia ana e ia tana kāihe, ā, mauria ana e ia ētahi o āna taitamariki hei hoa mōna, me Ihaka hoki, me tāna tama, ā, tātāngia ana e ia ngā wahie mō te tahunga tinana, ā, whakatika ana, haere ana ki te wāhi i kōrero ai te Atua ki a ia.

⁴ I te rā tuatoru ka maranga ngā kanohi o Āperahama, ā, ka kite ia i taua wāhi i tawhiti.

⁵ Nā, ka mea a Āperahama ki āna taitamariki, “E noho kōrua i konei ki te kāihe. Ka haere māua ko te tamaiti nei ki kō, ki te koropiko, ka hoki mai ai ki a kōrua.”

⁶ Nā, ka tango a Āperahama i te wahie mō te tahunga tinana, ā, whakawahā ana e ia ki a Ihaka, ki tāna tama, ā, ka mauria e ia he ahi i tōna ringa me tētahi māripi. Ā, haere tahi ana rāua.

⁷ Nā, ka kōrero a Ihaka ki a Āperahama, ki tōna pāpā, ka mea, “E tōku matua!”

Ka mea ia, “Tēnei ahau, e tāku tama.”

Ā, ka mea ia, “Nanā, ko te ahi me ngā wahie; kei hea ia te reme hei tahunga tinana?”

⁸ Ka mea a Āperahama, “Kei te Atua te whakaaro, e tāku tamaiti, ki tētahi reme māna hei tahunga tinana.” Nā, ka haere tahi rāua.

⁹ Ā, ka tae rāua ki te wāhi i kōrero ai te Atua ki a ia; ā, ka hangā e Āperahama tētahi āta ki reira, ā, whakapapatia ana e ia ngā wahie, nā, ka herea e ia a Ihaka, tāna tama, whakatakotoria iho ki te āta, ki runga ki ngā wahie.

¹⁰ Nā, ka totoro atu te ringa o Āperahama, ka mau ki te māripi hei patu mō tāna tama.

¹¹ Nā, ko te karangatanga mai a te anahera a Ihowā ki a ia i runga i te rangi, ka mea, “E Āperahama, e Āperahama!”

Ka mea ia, “Tēnei ahau.”

¹² Nā, ka mea ia, “Kaua e totoro tōu ringa ki te tamaiti, kaua anō hoki tētahi mea e meatia ki a ia. Kātahi hoki ahau ka mātau e wehi ana koe i te Atua, i a koe kihai nei i kaiponu i tāu tamaiti, i tāu huatahi, i ahau.”

¹³ Ā, ka maranga ake ngā kanohi o Āperahama, nā, ka kite ia ko tētahi hipi toa i muri i a ia, e mau ana ōna haona i roto i te puia rākau. Nā, ka haere a Āperahama, ka hopu i te hipi rā, ā, whakaekea ana e ia hei tahunga tinana, hei whakarite mō tāna tama.

¹⁴ Nā, ka huaina e Āperahama te ingoa o taua wāhi ko Ihowātire. E kōrerotia nei ināianei, “Kei te maunga o Ihowā te kitea ai.”

¹⁵ Nā, ka karanga anō te anahera a Ihowā ki a Āperahama i te rangi,

¹⁶ ka mea, “Kua waiho e ahau ko ahau anō hei oati, e ai tā Ihowā, mōu i mea i tēnei mea, mōu anō hoki kihai i kaiponu i tāu tama, i tāu huatahi,

¹⁷ nā, ka manaakitia rawatia koe e ahau, ā, ka whakanuia rawatia e ahau ōu uri kia pērā me ngā whetū o te rangi, me te onepū hoki i te tahatika o te moana. Ā, ka riro i ōu uri te kūwaha o ōna hoariri,

¹⁸ mā tōu uri anō hoki ka manaakitia ai ngā iwi katoa o te whenua; mōu i whakarongo ki tōku reo.”

¹⁹ Nā, ka hoki a Āperahama ki āna taitamariki, ā, whakatika ana rātou, haere tahi ana ki Peerehepa; ā, ka noho a Āperahama ki Peerehepa.

Ngā Tamariki o Nahora

²⁰ Nā, i muri i ēnei mea ka kōrerotia ki a Āperahama, ka meatia, “Nanā, kua whānau tamariki anō a Mireka rāua ko Nahora, ko tōu teina:

²¹ ko Hutu, ko tāna mātāmua, rāua ko Putu, ko tōna teina, me Kemuera hoki, matua o Arame,

²² rātou ko Kehere, ko Hato, ko Piretata, ko Irirapa, ko Petuere.”

²³ Ā, whānau ake tā Petuere ko Ripeka. Ko ēnei tokowaru te whānau a Mireka rāua ko Nahora, teina o Āperahama.

²⁴ Ā, ko tāna wahine iti, tōna ingoa nei ko Reuma, i whānau anō āna: ko Tēpa rātou ko Kahama, ko Tahaha, ko Maaka.

23

Te Matenga me te Tanumanga o Hara

¹ Nā, kotahi rau e rua tekau mā whitu ngā tau i ora ai a Hara. Ko ngā tau ēnei i ora ai a Hara.

² Nā, ka mate a Hara ki Kiriata Arapa (arā ki Heperona) i te whenua o Kanaana; ā, ka haere a Āperahama ki te uhunga ki a Hara, ki te tangi hoki ki a ia.

³ Ā, ka whakatika a Āperahama i te ritenga atu o tōna tūpāpaku, ka kōrero ki ngā tama a Hete, ka mea,

⁴ “He manene ahau, he noho noa iho i roto i a koutou; hōmai tētahi wāhi ki ahau hei tanumanga i roto i a koutou, kia tanumia ai e ahau tōku tūpāpaku, kia ngaro ai i tāku tirohanga.”

⁵ Nā, ka whakahoki ngā tama a Hete ki a Āperahama, ka mea ki a ia,

⁶ “Whakarongo ki a mātou, e tōku ariki; he rangatira nui koe i roto i a mātou. Whiriwhiria e koe tētahi o ō mātou urupā, ka tanu ai i tōu tūpāpaku. E kore e kaiponuhia e tētahi o mātou tana urupā i a koe, hei tanumanga mō tōu tūpāpaku.”

⁷ Nā, ka whakatika a Āperahama, ka piko ki te tangata whenua, ki ngā tama a Hete,

⁸ ā, ka kōrero ia ki a rātou, ka mea, “Ki te whai ngākau koutou kia tanumia e ahau tōku tūpāpaku kia ngaro atu i tāku tirohanga, whakarongo mai ki ahau, ka tohe atu ki a Eperona, tama a Tohara, mōku,

⁹ kia hōmai e ia ki ahau tana ana, a Makapera, i te pito o tōna wāhi oneone. Kia hōmai e ia ki ahau i waenganui i a koutou mō ngā moni e rite ana hei utu, kia puritia e ahau hei urupā.”

¹⁰ Nā, ko Eperona i roto i ngā tama a Hete e noho ana; nā, ka whakahoki a Eperona Hiti ki a Āperahama, me te whakarongo anō ngā tama a Hete, me ngā tāngata katoa hoki i tomo i te kūwaha o tōna pā, ka mea,

¹¹ “Kāhore, e tōku ariki, whakarongo ki ahau; ka hoatu e ahau tēnā wāhi ki a koe, me te ana i reira, ka hoatu e ahau ki a koe. Ka hoatu e ahau i te aroaro o ngā tama a tōku iwi; tanumia tōu tūpāpaku.”

¹² Nā, ka tuohu a Āperahama i te aroaro o ngā tāngata whenua,

¹³ ka kōrero ki a Eperona, me te whakarongo anō ngā tāngata whenua, ka mea, “Erangi ki te hōmai e koe, whakarongo ki ahau. Ka hoatu e ahau he hiriwa ki a koe mō taua wāhi; tangohia, ā, ka tanumia e ahau tōku tūpāpaku ki reira.”

¹⁴ Nā, ko te whakahokinga a Eperona ki a Āperahama, ka mea ki a ia,

¹⁵ “E tōku ariki, whakarongo mai ki ahau; he wāhi whenua e whā rau ngā hekere hiriwa tōna utu, he aha tēnā i waenganui ōku, ōu? Tanumia tōu tūpāpaku.”

¹⁶ Nā, ka whakarongo a Āperahama ki a Eperona; ā, pāunatia ana e Āperahama ki a Eperona te hiriwa i kōrerotia e ia i te aroaro o ngā tama a Hete, e whā rau ngā hekere hiriwa, nō ngā moni e tangohia ana e ngā kaihekohoko.

¹⁷ Nā, whakapūmautia ana te wāhi oneone o Eperona, i Makapera, i te ritenga o Mamere, te oneone, me te ana i reira, me ngā rākau katoa i runga i te oneone, i roto i ōna rohe katoa, ā tawhio noa,

¹⁸ hei wāhi mō Āperahama, i te tirohanga a ngā tama a Hete, i te aroaro o ngā tāngata katoa i tomo i te kūwaha o tōna pā.

¹⁹ Ā muri iho i tēnei ka tanumia e Āperahama a Hara, tāna wahine, ki roto ki te ana, i te wāhi i Makapera i te ritenga o Mamere, arā o Heperona i te whenua o Kanaana.

²⁰ Heoi, whakapūmautia ana e ngā tama a Hete taua wāhi me te ana i reira mō Āperahama, kia puritia hei tanumanga.

24

He Wahine mō Ihaka

¹ Nā, kua koroheketia a Āperahama, ā, kua maha rawa ōna rā; ā, i manaaki a Ihowā i a Āperahama i ngā mea katoa.

² Nā, ka mea a Āperahama ki te kaumātua o āna pononga i roto i tōna whare, ki te kaiwhakahaere o āna mea katoa, “Tēnā, whakapākia mai tōu ringa ki raro ki tōku hūhā,

³ ā, me whakaoati koe e ahau ki a Ihowā, ki te Atua o te rangi, ki te Atua hoki o te whenua, kia kaua e tangohia e koe he wahine mā tāku tama i roto i ngā tamāhine a ngā Kanaani, a te iwi e noho nei ahau i roto i a rātou.

⁴ Engari me haere koe ki tōku whenua, ki ōku whanaunga, ka tango mai ai i tētahi wahine mā tāku tama, mā Ihaka.”

⁵ Nā, ka mea te pononga ki a ia, “Ākuanei pea ka kore e pai te wahine ki te whai mai i ahau ki tēnei whenua; me whakahoki rānei e ahau tāu tama ki te whenua i haere mai nei koe i reira?”

⁶ Ka mea a Āperahama ki a ia, “Kia tino mōhio koe, kaua rawa tāku tama e whakahokia ki reira.

⁷ Ko Ihowā, ko te Atua o te rangi, nāna nei ahau i tango mai i te whare o tōku pāpā, i te whenua hoki i whānau ai ahau, i kōrero ki ahau, i oati hoki ki ahau, ‘Ka hoatu e ahau tēnei whenua ki ōu uri,’ māna e tono mai tāna anahera ki mua i koe, ā, ka riro mai i a koe tētahi wahine mā tāku tama i reira.

⁸ Ā, ki te kāhore te wahine e pai ki te whai mai i a koe, kātahi koe ka wātea i tēnei oati āku; otiia kaua e whakahokia e koe tāku tama ki reira.”

⁹ Nā, ka whakapākia e te pononga tōna ringa ki raro i te hūhā o Āperahama, o tōna ariki, ā, ka oati ki a ia mō taua mea.

¹⁰ Nā, ka tangohia e te pononga ētahi kāmera kotahi tekau i roto i ngā kāmera a tōna ariki, ā, haere ana; i tōna ringa hoki ngā mea papai katoa a tōna ariki; ā, whakatika ana ia, haere ana ki Mehopotamia, ki te pā o Nahora.

¹¹ Nā, ka mea ia i ngā kāmera kia tūturi ki te taha o te puna wai i waho o te pā i te ahiahi, i te wā e puta mai ai ngā wāhine ki te utu wai.

¹² Ā, ka mea ia, “E Ihowā, e te Atua o tōku ariki, o Āperahama, kia whai wāhi ahau ākuanei, whakaputaina hoki he aroha ki tōku ariki, ki a Āperahama.

¹³ Tēnei ahau te tū nei i te taha o te puna wai; ā, e haere mai ana ngā tamāhine a ngā tāngata o te pā ki te utu wai.

¹⁴ Ā, ko te kōtiro e mea ai ahau ki a ia, 'Tukua iho tāu oko kia inu ai ahau,' ā, ka mea ia, 'E inu, me whakainu anō e ahau āu kāmera,' kia rite ia i a koe mā tāu pononga, mā Ihaka; mā reira ka mōhio ai ahau e whakaputa aroha ana koe ki tōku ariki."

¹⁵ Heoi, kīanō i mutu noa tāna kōrero, nā, kua puta mai a Ripeka, tamāhine a Petuere, tama a Mireka, a te wahine a Nahora, teina o Āperahama, me tāna oko i runga i tōna pokohiwi.

¹⁶ Nā, ko te kōtiro rā he tino ātaahua ki te titiro atu, he wāhina, kāhore anō tētahi tāne kia mōhio noa ki a ia. Nā, ka heke atu ia ki te puna, ka whakaki i tāna oko, ā, ka haere ake.

¹⁷ Nā, ka rere te pononga rā ki te whakatūtaki i a ia, ka mea, "Hōmai he wai mōku, nē, o tāu oko kia iti nei?"

¹⁸ Ā, ka mea ia, "E inu, e tōku ariki," nā, hohoro tonu tāna tuku iho i tāna oko ki runga ki tōna ringa, ā, whakainumia ana ia.

¹⁹ Ā, ka mutu tāna whakainu i a ia, ka mea ia, "Me utu anō hoki e ahau mō āu kāmera, kia poto rā anō rātou te whakainu."

²⁰ Nā, hohoro tonu tāna riringi atu i te wai o tāna oko ki roto ki te waka, ā, rere ana anō ki te puna ki te utu, ā, utuhia mai ana e ia mō ana kāmera katoa.

²¹ Ko taua tangata ia matatau tonu tāna titiro ki a ia, kīhai hoki i hamumu, kia mōhio ia ka whakatikaia rānei e Ihowā tōna ara, kāhore rānei.

²² Ā, ka mutu te inu o ngā kāmera, nā, ka tīkina e taua tangata tētahi whakakai kōura, he hāwhe hekere tōna taimaha, me ngā poroporo e rua mō ōna ringa, kotahi tekau ngā hekere kōura te taimaha;

²³ ā, ka mea, "Nā wai koe tamāhine? Tēnā, kōrero mai ki ahau; he wāhi rānei kei te whare o tōu pāpā hei moenga mō mātou?"

²⁴ Nā, ka mea ia ki a ia, "He tamāhine ahau nā Petuere, tama a Mireka, i whānau nei i a rāua ko Nahora."

²⁵ Ā, ka mea anō ia ki a ia, "He nui ā mātou kakau wīti, me ā mātou otaota hei kai, me tētahi wāhi hoki hei moenga."

²⁶ Nā, tuohu ana taua tangata, koropiko ana ki a Ihowā,

²⁷ ā, ka mea, "Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o tōku rangatira, o Āperahama, kīhai nei i wareware ki tōna aroha, ki tōna pono ki tōku rangatira. Tēnā ko ahau, nā Ihowā anō ahau i arataki mai i te ara ki te whare o ngā tēina o tōku rangatira."

²⁸ Nā, ka oma te kōtiro rā, ka kōrero i ēnei mea ki te whare o tōna whaea.

²⁹ Nā, he tungāne tō Ripeka, ko Rāpana tōna ingoa; nā, ka rere a Rāpana ki taua tangata, ki waho, ki te puna.

³⁰ Nā, i tōna kitenga i te whakakai me ngā poroporo i ngā ringa o tōna tuahine, ā, ka rongu hoki ki ngā kupu a Ripeka, a tōna tuahine, i mea rā, "I pēnei ngā kōrero a taua tangata ki ahau," ka haere ia ki taua tangata; nā, i te taha ia o ngā kāmera, i te puna wai e tū ana;

³¹ ā, ka mea, "Tomo mai, e te manaakitanga a Ihowā; he aha koe i tū ai i waho? Kua oti hoki i ahau te whare te whakapai, me tētahi wāhi mō ngā kāmera."

³² Nā, ka haere taua tangata ki te whare, ā, wetekina ana e ia ngā mea o ngā kāmera; i hōmai anō e ia he kakau wīti me tētahi otaota hei kai mā ngā kararehe, me te wai hei horoi mō ōna waewae, mō ngā waewae hoki o ōna hoa.

³³ Nā, ka whakatakotoria he kai ki tōna aroaro; otiia ka mea ia, "E kore ahau e kai, kia kōrerotia rā anō e ahau tāku haere."

Ka mea tērā, "Kōrero."

³⁴ Nā, ka mea ia, "He pononga ahau nā Āperahama."

³⁵ Ā, kua manaakitia rawatia tōku ariki e Ihowā; kua nui ia; ā, kua hōmai hoki ki a ia he hipi, he kau, he hiriwa, he kōura, he pononga tāne, he pononga wāhine, he kāmera, he kīhe.

³⁶ Ā, kua whānau he tama mā tōku ariki i a Hara, i te wahine a tōku ariki, i a ia kua rūruhitia; ā, kua hoatu e ia āna mea katoa ki a ia.

³⁷ Nā, i whakaoati tōku ariki i ahau, i mea mai, 'Kei tangohia e koe he wahine mā tāku tama i roto i ngā tamāhine a ngā Kanaani, e noho nei ahau i tō rātou whenua;

³⁸ engari me haere koe ki te whare o tōku pāpā, ki ōku whanaunga ka tango ai i tētahi wahine mā tāku tama.'

³⁹ "Anō rā ko ahau ki tōku ariki, 'E kore pea te wahine e whai mai i ahau.'

⁴⁰ "Ā, ka mea mai ia ki ahau, 'Mā Ihowā, kei tōna aroaro nei tōku hāereerenga, māna e tono tāna anahera hei hoa mōu, māna hoki e whakatika tōu ara; ā, ka tango mai koe i tētahi wahine mā tāku tama i roto i ōku whanaunga, i roto hoki i te whare o tōku pāpā.'

⁴¹ Kātahi koe ka wātea i tāku oati, ki te haere koe ki ōku whanaunga; ā, ki te kāhore e hōmai e rātou ki a koe, nā, ka wātea koe i tāku oati.'

42 "I haere mai ahau i tēnei rā ki te puna, ā, ka mea ahau, 'E Ihowā, e te Atua o tōku ariki, o Āperahama, ki te mea e whakatika ana koe i tōku ara e haere nei ahau.

43 Nā, tēnei ahau te tū nei i te taha o te puna wai; ā, ko te kōtiro e puta mai ki te utu, ā, ka mea ahau ki a ia, "Hōmai he wāhi wai mōku i tāu oko kia inu ahau,"

44 ā, ka mea mai ia ki ahau, "E inu, ā, me utu anō e ahau mō āu kāmera." Kia rite ia i a Ihowā hei wahine mā te tama a tōku ariki."

45 "Kianō i mutu nā tāku kōrero i roto i tōku ngākau, nā, ko te putanga ake o Ripeka me tāna oko i runga i tōna pokohiwi; kua heke ki te poka ki te utu. Nā, ka mea ahau ki a ia, 'Kia inu ahau, nē?'

46 "Nā, ka hohoro ia, ka tuku i tāna oko i tōna pokohiwi, ā, ka mea mai, 'E inu, me whakainu anō e ahau āu kāmera.' Nā, inu ana ahau, ā, i whakainumia anō hoki e ia ngā kāmera.

47 "Nā, ka ui ahau ki a ia, 'He tamāhine koe nā wai?'

"Ā, ka mea mai ia, 'He tamāhine nā Petuere, tama a Nahora, i whānau nei mā rāua ko Mireka.'

"Nā, kuhua ana e ahau te whakakai ki tōna ihu, me ngā poroporo ki ōna ringa.

48 Nā, ka tuohu ahau, ka koropiko ki a Ihowā, ka whakapai hoki i a Ihowā, i te Atua o tōku ariki, o Āperahama, mōna i ārahi i ahau i te huarahi tika ki te tiki mai i te tamāhine a te teina o tōku ariki mā tāna tama.

49 Nā, ki te mea he aroha tō koutou, he mahi pono ki tōku ariki, kōrero mai ki ahau; ki te kāhore, kōrero mai; kia tahuri ake ai ahau ki matau rānei, ki mauī rānei."

50 Nā, ka whakahoki a Rāpana rāua ko Petuere, ka mea, "I puta mai tēnei mea i a Ihowā; e kore e taea e māua te kōrero ki a koe te pai, te kino rānei.

51 Nanā, kei tōu aroaro a Ripeka, tangohia, haere, ā, kia meinga ia hei wahine mā te tama a tōu ariki, hei pērā me tā Ihowā i kōrero ai."

52 Ā, ka rongo te pononga a Āperahama i ā rāua kōrero, nā, piko ana ia ki te whenua, ki a Ihowā.

53 Nā, ka tangohia ake e te pononga he mea hiriwa, he mea kōura, he kākahu hoki, ā, hoatu ana e ia ki a Ripeka; ā, i hoatu e ia ētahi mea tino papai ki tōna tungāne rāua ko tōna whaea.

54 Nā, ka kai rātou, ka inu, rātou tahi ko ōna hoa haere, ā, moe iho i te pō.

Ā, i te ata ka oho rātou, ka mea atu ia, "Tukua ahau kia haere ki tōku ariki."

55 Nā, ka mea tōna tungāne rāua ko tōna whaea, "Waiho te kōtiro i a mātou mō ētahi rā torutoru, kia kotahi tekau pea; muri iho ka haere."

56 Nā, ka mea ia ki a rāua, "Kaua ahau whakawarea, kua whakatikaia nei hoki tōku ara e Ihowā; tukua ahau kia haere ki tōku ariki."

57 Nā, ka mea rāua, "Me karanga e māua te kōtiro, ka ui ai ki tōna māngai."

58 Nā, ka karangatia e rāua a Ripeka, ka mea ki a ia, "Ka haere rānei koe i te tangata nei?"

Ka mea ia, "Ka haere."

59 Nā, tukua ana e rātou a Ripeka, tō rātou tuahine, rātou ko tōna kaiwhakangote, ko te pononga hoki a Āperahama, me āna tāngata.

60 Nā, ka manaaki rātou i a Ripeka, ka mea ki a ia,

"E tō mātou tuahine, kia meinga koe

hei whaea mō ngā mano tini;

ā, kia riro i ōu uri

te kūwaha o ō rātou hoariri!"

61 Nā, ka whakatika a Ripeka, rātou ko āna kōtiro, ā, eke ana ki runga ki ngā kāmera, aru ana i taua tangata; nā, ka mauria e taua pononga a Ripeka, ā, haere ana.

62 Nā, ka hoki mai a Ihaka, i te haere i Peere-Rahai-Roi; i te wāhi hoki ki te tonga ia e noho ana.

63 Ā, ka puta atu a Ihaka ki te pārae i te tūahiahi ki te whakaaroaro; nā, ka maranga ake ōna kanohi, ka titiro, nā, ko ngā kāmera e haere mai ana.

64 Ā, ka whakaara ake a Ripeka i ōna kanohi, ā, nō tōna kitenga i a Ihaka, ka marere ia ki raro i te kāmera.

65 Ā, ka mea atu ia ki te pononga, "Ko wai tēnei tangata e haere mai nei i te pārae ki te whakatau i a tātou?"

Anō rā ko te pononga, "Ko tōku ariki tēnā." Nā, ka mau ia ki tētahi ārai kanohi, ka hīpoki i a ia.

66 Nā, ka kōrerotia e te pononga ki a Ihaka ngā mea katoa i mea ai ia.

⁶⁷ Nā, ka kawea ia e Ihaka ki te tēneti o tōna whaea, o Hara. Ā, tangohia ana e ia a Ripeka, ā, ka noho ia hei wahine māna; ā, ka aroha ia ki a ia. Ā, ka whai tānga manawa a Ihaka i muri i te matenga o tōna whaea.

25

Ētahi atu Whakatupuranga o Āperahama

(1 Whakapapa 1.32-33)

¹ Nā, ka tangohia e Āperahama tētahi wahine anō, ko Ketura tōna ingoa.

² Ā, whānau ake ā rāua tama ko Timirana, ko Iokohana, ko Merana, ko Miriana, ko Ihipaka, rātou ko Huaha.

³ Ā, whānau ake a Iokohana ko Hēpā, ko Rerana. Ā, ko ngā tama a Rerana ko Ahurimi, ko Retuhimi, ko Reumime.

⁴ Ā, ko ngā tama a Miriana ko Epa, ko Ēpere, ko Hanoka, ko Āpira, ko Ererāha. He tama katoa ēnei nā Ketura.

⁵ Ā, i hoatu e Āperahama āna mea katoa ki a Ihaka.

⁶ Ki ngā tama ia a ngā wāhine iti a Āperahama i hoatu e ia ētahi taonga, ā, tonoa atu ana e ia i a ia anō e ora ana kia matara atu i a Ihaka, i tāna tama, whaka te rāwhiti, ki te whenua i te rāwhiti.

Te Matenga me te Tanumanga o Āperahama

⁷ Ko ngā rā ēnei o ngā tau o te oranga o Āperahama i ora ai ia, kotahi rau e whitu tekau mā rima ngā tau.

⁸ Nā, ka hemo a Āperahama, ā, ka mate, he pai hoki tōna koroheketanga, he kaumātua, kua āta tutuki ōna tau; ā, kohia ana ia ki tōna iwi.

⁹ Ā, ka tanumia ia e āna tama e Ihaka rāua ko Ihimaera ki te ana o Makapera, ki te wāhi o Eperona tama a Tohara Hiti, i te ritenga o Mamere,

¹⁰ ki te wāhi i hokona rā e Āperahama i ngā tama a Hete. I tanumia ki reira a Āperahama, rāua ko Hara, ko tāna wahine.

¹¹ Ā muri iho i te matenga o Āperahama ka manaakitia e te Atua a Ihaka, tāna tama; ā, ka noho a Ihaka ki te taha o Peere-Rahai-Roi.

Ngā Whakatupuranga o Ihimaera

(1 Whakapapa 1.28-31)

¹² Nā, ko ngā whakatupuranga ēnei o Ihimaera tama a Āperahama, i whānau nei mā Āperahama i a Hakara, i te Ihipiana, pononga wahine a Hara.

¹³ Ā, ko ngā ingoa ēnei o ngā tama a Ihimaera, ō rātou ingoa i ō rātou whakatupuranga: tā Ihimaera mātāmua ko Nepaioto; nā, ko Kerara, ko Arapēre, ko Mipihama,

¹⁴ ko Mihima, ko Rūma, ko Maha,

¹⁵ ko Hatara, ko Tuma, ko Ieturu, ko Nāpihi, ko Kerema.

¹⁶ Ko ngā tama ēnei a Ihimaera, ko ō rātou ingoa hoki ēnei i ō rātou pā, i ō rātou puni; kotahi tekau mā rua ngā rangatira o ō rātou iwi.

¹⁷ Ā, ko ngā tau ēnei o te oranga o Ihimaera, kotahi rau e toru tekau mā whitu ngā tau; nā, ka hemo ia, ā, ka mate; ka kohia ki tōna iwi.

¹⁸ Ā, ko ō rātou nohoanga i Hāwira ā tae noa ki Huru, i te ritenga o Ihipa ina haere koe ki Ahiria; ā, i noho ia ki te aroaro o ōna tēina katoa.

Te Whānautanga o Ēhau rāua ko Hākopa

¹⁹ Nā, ko ngā whakatupuranga ēnei o Ihaka tama a Āperahama: nā Āperahama ko Ihaka.

²⁰ Nā, e whā tekau ngā tau o Ihaka i tāna tangohanga i a Ripeka, tamāhine a Petuere Hiriani o Paranārama, tuahine o Rāpana Hiriani, hei wahine māna.

²¹ Nā, ka inoi a Ihaka ki a Ihowā mō tāna wahine, nō te mea he pākoko ia; ā, ka whakaae a Ihowā ki a ia, ā, ka hapū a Ripeka, tāna wahine.

²² Ā, ka takatakahi ngā tamariki i a rāua i roto i a ia; ā, ka mea ia, “Ki te mea ko tēnei, he aha ahau i pēnei ai?” Nā, haere ana ia ki a Ihowā ki te ui.

²³ Ā, ka mea a Ihowā ki a ia,

“E rua ngā iwi kei roto i tōu kōpū,

ā, e rua ngā iwi e wehea mai i roto i ōu whēkau;

ā, ka kaha tētahi iwi i tētahi iwi;

ka waiho hoki te tuakana hei apa mō te teina.”

²⁴ Ā, ka rite ōna rā e whānau ai ia, nā, he māhanga kei roto i tōna kōpū.

²⁵ Nā, ka puta mai te tuatahi, he whero, rite katoa ia ki te kākahu huruhuru; ā, huaina ana e rātou tōna ingoa ko Ēhau.

²⁶ Ā muri iho ka puta mai tōna teina, me te pupuri anō tōna ringa i te rekereke o Ēhau; ā, huaina iho tōna ingoa ko Hākopa; ā, e ono tekau ngā tau o Īhaka i tō rāua whānautanga.

²⁷ Nā, ka tupu ngā tamariki rā, ko Ēhau he tangata mōhio ki te hopu kīrehe mohoa, he tangata noho koraha; ko Hākopa ia he tangata āta noho, he tangata noho tēnei.

²⁸ Nā, i aroha a Īhaka ki a Ēhau, he kai nōna i āna i hopu ai; ko Ripeka i aroha ki a Hākopa.

Ka Hokona tāna Mātāmuatanga e Ēhau

²⁹ Nā, ka kōhuatia he kai e Hākopa, ā, ka haere mai a Ēhau i te koraha, ā, hemo ana ia.

³⁰ Ā, ka mea a Ēhau ki a Hākopa, "E, hōmai he kai māku i taua mea whero e whero nā, nē? E hemo ana hoki ahau." Koia i huaina ai tōna ingoa ko Ēroma.

³¹ Nā, ko te meatanga mai a Hākopa, "Hokona mai ki ahau i tēnei rā tōu mātāmuatanga."

³² Nā, ka mea a Ēhau, "Nā, kua tata ahau te mate; ā, he aha te hua o te mātāmuatanga ki ahau?"

³³ Ā, ka mea a Hākopa, "Oati mai ki ahau āiane." Nā, ka oati ia ki a ia; ā, ka hokona atu e ia tōna mātāmuatanga ki a Hākopa.

³⁴ Kātahi ka hoatu e Hākopa he taro ki a Ēhau me ngā pī i kōhuatia rā. Nā, ka kai ia, ka inu, ka whakatika hoki, ā, haere ana.

Nā, whakahāweatia ana e Ēhau tōna mātāmuatanga.

26

Te Tinihanga a Apīmerekere e Īhaka

¹ Nā, ka matekai te whenua, hāunga te matekai tuatahi i puta mai i ngā rā o Āperahama. Ā, ka haere a Īhaka ki a Apīmerekere, kīngi o ngā Pirihitini, ki Kerara.

² Nā, ka puta mai a Ihowā ki a ia, ka mea, "Kaua e haere ki raro, ki Īhipa; e noho ki te whenua e kōrero ai ahau ki a koe.

³ E noho i tēnei whenua, ā, ka tata ahau ki a koe, ka manaaki hoki i a koe; ka hoatu nei hoki e ahau ēnei whenua katoa ki a koutou ko ōu uri, ā, ka whakapūmautia te oati i oati ai ahau ki a Āperahama, ki tōu pāpā.

⁴ Ā, ka whakanuia e ahau ōu uri kia pērā me ngā whetū o te rangi, ka hoatu hoki e ahau ēnei whenua katoa ki ōu uri; ā, mā tōu uri ka manaakitia ai ngā iwi katoa o te whenua;

⁵ nō te mea i rongo a Āperahama ki tōku reo, i mau ki āku ako, ki āku whakahau, ki āku tikanga, ki āku ture."

⁶ Nā, ka noho a Īhaka i Kerara.

⁷ Ā, ka ui ngā tāngata o taua wāhi ki tāna wahine, ā, ka mea ia, "Ko tōku tuahine ia," i wehi hoki ia, te mea ai, "Ko tāku wahine," i mea hoki, "Kei patua ahau e ngā tāngata o tēnei wāhi mō Ripeka, he ātaahua hoki ia ki te titiro atu."

⁸ Ā, ka maha ōna rā ki reira, ka titiro atu a Apīmerekere, kīngi o ngā Pirihitini, i te matapihi, ā, ka kite, nā, ko Īhaka e tākaro ana ki a Ripeka, ki tāna wahine.

⁹ Nā, ka karangatia e Apīmerekere a Īhaka, ka mea atu, "Koia anō, ko tāu wahine tonu ia. Nā te aha koe i mea ai, 'Ko tāku tuahine ia'?"

Ka mea a Īhaka ki a ia, "I mea hoki ahau, Kei mate ahau mōna."

¹⁰ Nā, ka mea a Apīmerekere, "He aha tēnei mahi āu ki a mātou? Wāhi iti kua takoto tētahi o te iwi nei ki tāu wahine, ā, kua tākina mai e koe he hara ki runga ki a mātou."

¹¹ Nā, ka whakatūpato a Apīmerekere ki tōna iwi katoa, ka mea, "Ko te tangata e pā ki tēnei tangata, ki tāna wahine rānei, he pono ka mate ia."

¹² Ā, i rui a Īhaka ki taua whenua, ā, maea ake i taua tau anō kotahi rau. I manaakitia hoki ia e Ihowā,

¹³ nā, ka kake taua tangata, ka tino nui haere, nō ka nui noa ake ia.

¹⁴ Ā, ka whiwhi ia i ngā kāhui hipi, i ngā kāhui kau, i te tini o te pononga, ā, ka hae ngā Pirihitini ki a ia.

¹⁵ Nā, ko ngā poka katoa i keria e ngā pononga a tōna pāpā i ngā rā o Āperahama, o tōna pāpā, i tanumia ērā e ngā Pirihitini, i whakakīia hoki ki te oneone.

¹⁶ Nā, ka mea a Apīmerekere ki a Īhaka, "Haere atu i roto i a mātou; he kaha rawa hoki koe i a mātou."

¹⁷ Nā, haere atu ana a Īhaka i reira, ā, whakatūria ana tōna puni ki te awaawa o Kerara, ā, noho ana i reira.

¹⁸ Nā, ka keria anō e Īhaka ngā poka wai i keria rā i ngā rā o Āperahama, o tōna pāpā; i tanumia hoki e ngā Pirihitini i muri i te matenga o Āperahama. Ā, huaina ana e ia hei ingoa mō aua poka ko ngā ingoa i huaina iho e tōna pāpā.

¹⁹ Nā, ka keria ngā pononga a Īhaka ki te awaawa, ā, ka kitea e rātou i reira he puna manawa-whenua.

²⁰ Nā, ka tautohe ngā hēpara o Kerara ki ngā hēpara a Ihaka, ka mea, “Nā mātou tēnei wai.” Ā, huaina ana e ia te ingoa o te poka ko Ēheke; mō rātou hoki i whakatetete ki a ia.

²¹ Nā, ka keri rātou i tētahi atu poka, ka tautohetia anō tērā e rātou; ā, huaina iho e ia tōna ingoa ko Hitina.

²² Nā, ka neke atu ia i reira, ā, ka keri i tētahi atu poka. Kīhai tērā i tautohetia e rātou; nā, ka huaina e ia tōna ingoa ko Rehopotu; i mea hoki ia, “Kātahi nei hoki a Ihowā ka whakawātea i tētahi nohoanga mō tātou, ā, ka hua tātou ki runga ki te whenua.”

²³ Nā, ka haere atu ia i reira ki runga, ki Peerehepa.

²⁴ Ā, ka puta mai a Ihowā ki a ia i taua pō anō, ka mea, “Ko ahau te Atua o Āperahama, o tōu pāpā. Kaua e wehi, kei a koe nei hoki ahau, ā, ka manaaki ahau i a koe, ka whakanui hoki i ōu uri, he whakaaro ki a Āperahama, ki tāku pononga.”

²⁵ Nā, ka hangā e ia he āta ki reira, ā, ka karanga ki te ingoa o Ihowā, ā, whakatūria ana hoki e ia tōna tēneti ki reira. Ā, ka keria tētahi poka ki reira e ngā pononga a Ihaka.

²⁶ Nā, ka haere mai a Apīmerekē i Kerara ki a ia, rātou ko Ahutata ko tētahi o ōna hoa, ko Pikora hoki, ko te rangatira o tāna ope.

²⁷ Ā, ka mea a Ihaka ki a rātou, “I haere mai koutou ki ahau ki te aha, inā hoki kua kino koutou ki ahau, kua pei hoki i ahau i roto i a koutou?”

²⁸ Ā, ka mea rātou, “I kite mārama mātou, kei a koe a Ihowā; koia mātou i mea ai, ‘Kia takoto āianei he oati ki waenganui i a tātou, ki waenganui o mātou,’ ōu, kia whakarite kawenata hoki mātou ki a koe;

²⁹ kia kaua koe e tūkino i a mātou, kia pēnei me mātou kīhai nei i pā ki a koe, kīhai hoki i aha ki a koe, heoi ko te pai anake, i āta tuku anō i a koe. Ināianei ko koe te manaakitanga a Ihowā.”

³⁰ Nā, ka tukua e ia he hākari mā rātou, ā, ka kai rātou, ka inu.

³¹ Nā, ka maranga wawe rātou i te ata, ka oati rātou tētahi ki tētahi; ā, tukua ana rātou e Ihaka kia haere, ā, hoki mārie atu ana rātou i a ia.

³² Ā, i taua rangi anō ka haere mai ngā pononga a Ihaka, ka kōrero ki a ia i te poka i keria e rātou, ā, ka mea ki a ia, “Kua kitea e mātou he wai.”

³³ Ā, huaina iho e ia taua poka ko Hepaha. Nō konā te ingoa o tēnā pā, o Peerehepa, ā, mohoa noa nei.

Ngā Wāhine Tauwi a Ēhau

³⁴ Ā, ka whā tekau ngā tau o Ēhau, ka tango ia i a Iuriti tamāhine a Peeri Hiti, hei wahine māna, rāua ko Pahemata tamāhine a Erona Hiti;

³⁵ ā, ka waiho rāua hei mea pōuri ki ngā ngākau o Ihaka, rāua ko Ripeka.

27

Ka Manaakitia a Hākopa e Ihaka

¹ Nā, i a Ihaka kua koroheketia, kua atarua hoki ngā kanohi, i kore ai ia e kite, ka karangatia e ia a Ēhau, tāna tama mātāmua, ka mea ki a ia, “E tāku tama!”

Ā, ka mea ia ki a ia, “Tēnei ahau.”

² Nā, ka mea ia, “Nanā, kua koroheke ahau, kāhore hoki ahau e mōhio ki te rā e mate ai ahau.

³ Nā reira mauria e koe āu rākau tāu papa pere me tāu kōpere, ka haere ki te koraha ki te hopu kai māku.

⁴ Ka taka ai i tētahi kai reka māku, hei tāku i pai ai, ka mau mai ai ki ahau kia kai ahau; kia manaaki ai tōku wairua i a koe i mua o tōku matenga.”

⁵ Ā, i rongo a Ripeka i te kōrerotanga Ihaka ki a Ēhau, ki tāna tama. Nā, ko te haerenga o Ēhau ki te koraha ki te hopu kai hei maunga mai māna.

⁶ Nā, ka kōrero a Ripeka ki a Hākopa, ki tāna tama, ka mea, “Nanā, kua rongo ahau i tōu pāpā e kōrero ana ki a Ēhau, ki tōu tuakana, e mea ana,

⁷ ‘Mauria mai tētahi kai māku, ka taka ai i tētahi kai reka māku, kia kai ahau, kia manaaki ai ahau i a koe i te aroaro o Ihowā, kiwhā mate ahau.’

⁸ Nā, whakarongo ki tōku reo, e tāku tama, kia rite ki tāku e whakahau nei ki a koe.

⁹ Haere ināianei ki te kāhui, ka mau mai ki ahau i reira kia rua ngā kūao papai o ngā koati; ā, māku enā e taka hei kai reka mā tōu pāpā, hei pērā me tāna e pai ai.

¹⁰ Ā, māu e kawē ki tōu pāpā, kia kai ia, kia manaaki ai ia i a koe kiwhā mate ia.”

¹¹ Nā, ka mea a Hākopa ki a Ripeka, ki tōna whaea, “Nā, ko Ēhau, ko tōku tuakana, he tangata pūhuru, ko ahau ia he kiri maheni.

¹² Tērā pea tōku pāpā e whāwhā i ahau, ā, ki tāna ka rite ahau ki te tangata tinihanga; ā, he kanga te mea e riro mai i ahau, kāhore he manaaki.”

¹³ Nā, ko te meatanga a tōna whaea ki a ia, “Hei runga i ahau tōu kanga, e tāku tama; whakarongo mai ia ki tōku reo, haere, tīkina aua mea ki ahau.”

¹⁴ Nā, ka haere ia, ka tīkina, ka mauria mai ki tōna whaea, ā, ka takā e tōna whaea he kai reka, he pērā me tā tōna pāpā i pai ai.

¹⁵ Nā, ka tīkina e Ripeka ngā kākahu papai o Ēhau, o tāna tama ō mua, i a ia hoki aua mea i roto i te whare; ā, whakakākahuria ana e ia ki a Hākopa, ki tāna tama ō muri.

¹⁶ Ā, ka whakapiritia e ia ngā hiako o ngā kūao koati ki ōna ringa, ki te wāhi māeneene hoki o tōna kaki.

¹⁷ Nā, ka hoatu e ia te kai reka me te taro i hangā e ia ki te ringa o Hākopa, o tāna tama.

¹⁸ Nā, ka tae ia ki tōna pāpā, ka mea, “E tōku matua!”

Ā, ka mea ia, “Tēnei ahau; ko wai koe, e tāku tama?”

¹⁹ Nā, ka mea a Hākopa ki tōna pāpā, “Ko Ēhau ahau, ko tāu mātāmua; kua oti i ahau tāu i ki mai ai ki ahau. Nā, maranga ake, e noho ki te kai i te kai i hopukia nei e ahau, kia manaaki ai tōu wairua i ahau.”

²⁰ Ā, ka mea a Ihaka ki tāna tama, “Nā te aha i hohoro ai te kitea e koe, e tāku tama?”

Ka mea ia, “Nā Ihowā hoki, nā tōu Atua, i hōmai kia hohoro.”

²¹ Ā, ka mea a Ihaka ki a Hākopa, “Nuku mai nei nā, kia whāwhā ahau ki a koe, e tāku tama, ko tāku tama tonu rānei koe, ko Ēhau, kāhore rānei.”

²² Nā, ka neke atu a Hākopa ki a Ihaka, ki tōna pāpā, ā, ka whāwhā tērā i a ia, ka mea, “Ko te reo, nō Hākopa te reo, ko ngā ringa ia, nō Ēhau ngā ringaringa.”

²³ Ā, kihai ia i mōhio ki a ia, nō te mea he huruhuru ōna ringa, i rite ki ngā ringa o Ēhau, o tōna tuakana; nā, ka manaaki ia i a ia.

²⁴ Ā, ka mea, “Ko tāku tama pū rānei koe, ko Ēhau?”

Ā, ka mea ia, “Ko ahau tēnei.”

²⁵ Nā, ka mea ia, “Kawea mai kia tata ki ahau, kia kai ahau i te kai i hopukia e tāku tama, kia manaaki ai tōku wairua i a koe.”

Nā, kawea atu ana e ia ki a ia, ā, ka kai ia. I mauria atu anō e ia he wāina ki a ia, ā, inu ana ia.

²⁶ Kātahi ka mea a Ihaka, tōna pāpā, ki a ia, “Nuku mai nei, ka kihi i ahau, e tāku tama.”

²⁷ Nā, ka neke atu ia, ā, ka kihi ia i a ia; ā, ka hongia ia i te haunga o ōna kākahu, ka manaaki i a ia, ka mea,

“Titiro hoki, rite tahi te haunga o tāku tama

ki te haunga o te pārae i manaakitia e Ihowā.

²⁸ Kia hōmai anō e te Atua ki a koe te tōmairangi o te rangi,

me te mōmonatanga o te whenua,

kia nui anō hoki te wīti me te wāina!

²⁹ Kia mahi ngā iwi ki a koe,

kia piko iho hoki ngā tau iwi ki a koe.

Kia waiho koe hei rangatira mō ōu teina,

ā, kia piko iho ki a koe ngā tama a tōu whaea.

Kia kangā te tangata e kanga ana i a koe,

ā, kia manaakitia te tangata e manaaki ana i a koe.”

Ka Inoi a Ēhau mō te Manaakitanga o Ihaka

³⁰ Ā, mutu ana te manaaki a Ihaka i a Hākopa, puta kau atu anō a Hākopa i te aroaro o Ihaka, o tōna pāpā, nā, ka tae mai a Ēhau, tōna tuakana, i tāna hopu kirehe mohaoa.

³¹ Kua oti anō hoki i a ia tētahi kai reka te taka, ā, kawea ana ki tōna pāpā, nā, ka mea ki tōna pāpā, “Kia ara ake tōku pāpā ki te kai i te mea i hopukia mai e tāna tama, kia manaaki ai tōu wairua i ahau.”

³² Nā, ka mea a Ihaka, tōna pāpā, ki a ia, “Ko wai koe?”

Ā, ka mea ia, “Ko tāu tama ahau, ko Ēhau, ko tāu mātāmua.”

³³ Nā, tino wiri rawa ana a Ihaka, ā, ka mea, “Ha, ko wai rā tēnei i hopukia nei e ia he kai, ā, kawea ana mai ki ahau, ā, kainga katoatia ana e ahau i te mea kāhore anō koe i tae mai, ā, manaakitia ana ia e ahau? Āe rā, ka manaakitia anō ia.”

³⁴ Ā, i te rongonga o Ēhau i ngā kupu a tōna pāpā, ka tangi ia, he tangi nui, he tangi tiwera, ā, ka mea ki tōna pāpā, “Manaakitia ahau, āe rā, ahau anō hoki, e tōku pāpā.”

³⁵ Ā, ka mea ia, “I haere tinihanga mai tōu teina, ā, riro ana tōu manaaki i a ia.”

³⁶ Nā, ka mea ia, “Ka tika ha te tapanga i a ia ko Hākopa? Kua rua nei hoki ōku māmingatanga e ia. Ko tōku mātāmuatanga kua riro i a ia; ā, ināianei kua riro tōku manaaki i a ia.” Ka mea anō ia, “Kāhore rānei i mahue atu ki a koe tētahi manaaki mōku?”

³⁷ Nā, ka whakahoki a Ihaka, ka mea ki a Ehau, "Nā, kua waiho ia e ahau hei rangatira mōu, kua hoatu hoki ōna tuākana katoa ki a ia hei apa; kua whakaūkia hoki ia e ahau ki te witi, ki te waina. Ā, he aha rā māu hei meatanga māku, e tāku tama?"

³⁸ Nā, ka mea a Ehau ki tōna pāpā, "Kotahi tonu ia tāu manaaki, e tōku pāpā? Manaakitia ahau, āe rā, ahau anō hoki, e tōku pāpā." Nā, nui atu te reo o Ehau ki te tangi.

³⁹ Nā, ka whakahoki a Ihaka, tōna pāpā, ka mea ki a ia:

"Nā, nō te mōmonatanga o te whenua te nohoanga mōu,
nō te tōmairangi hoki o te rangi i runga.

⁴⁰ Mā tāu hoari hoki e ora ai koe,
me mahi anō koe ki tōu teina;

ā, tēnei ake, kei tōu kakenga hei rangatira,
nā, ka wāhia atu e koe tāna ioka i tōu kaki."

Ka Rere a Hākopa i te Riri o Ehau

⁴¹ Nā, ka mauāhara a Ehau ki a Hākopa mō te manaaki i manaakitia ai ia e tōna pāpā, ā, ka mea a Ehau i roto i tōna ngākau, "E tata ana ngā rā e uhungatia ai tōku pāpā; ko reira ahau patu ai i tōku teina, i a Hākopa."

⁴² Nā, ka kōrerotia ki a Ripeka ngā kupu a Ehau, a tāna tama ō mua. Ā, ka tono tangata ia ki te karanga i a Hākopa, i tāna tama ō muri, ka mea ki a ia, "Nā, tēnei tōu tuakana, a Ehau, mō te wāhi ki a koe, te whakamārie nei i a ia, te mea nei ki te patu i a koe.

⁴³ Nō konei, e tāku tama, whakarongo ki tōku reo; whakatika, e rere ki a Rāpana, ki tōku tungāne, ki Harana,

⁴⁴ hei a ia koe noho ai mō ētahi rangi, kia tahuri atu rā anō te āritarita o tōu tuakana –

⁴⁵ kia tahuri kē atu rā anō i a koe te riri a tōu tuakana, kia wareware hoki i a ia tāu i mea ai ki a ia. Kātahi ahau ka tono tangata ki te tiki atu i a koe i reira. He aha kia tangohia atu ai kōrua tokorua i ahau i te rangi kotahi?"

⁴⁶ Nā, ka mea a Ripeka ki a Ihaka, "Kei te hōhā ahau ki te ora i ngā tamāhine a Hete. Ki te tango a Hākopa i tētahi wahine māna i roto i ngā tamāhine a Hete, i tētahi e pēnei ana me ēnei tamāhine o te whenua nei, hei aha ake mōku te ora?"

28

¹ Nā, ka karanga a Ihaka i a Hākopa, ka manaaki i a ia, ka tohutohu ki a ia, ā, ka mea ki a ia: "Kaua koe e tango wahine o ngā tamāhine o Kanaana.

² Whakatika, haere ki Paranārama ki te whare o Petuere, pāpā o tōu whaea; ka tango mai i reira i tētahi wahine māu o ngā tamāhine a Rāpana, tungāne o tōu whaea.

³ Ā, mā te Atua Kaha Rawa koe e manaaki, māna koe e mea kia hua, kia nui, kia meinga hoki hei huihuinga iwi.

⁴ Māna e hōmai ki a koe te manaaki o Āperahama, ki a koutou tahi ko ōu uri; kia riro ai i a koe te whenua e noho manene nei koe, i hōmai nei hoki e te Atua ki a Āperahama."

⁵ Nā, tonoa atu ana a Hākopa e Ihaka; ā, haere ana ia ki Paranārama ki a Rāpana, ki te tama a Petuere Hīriani, ki te tungāne o Ripeka, whaea o Hākopa rāua ko Ehau.

Ka Mārena te Tamāhine a Ihimaera e Ehau

⁶ Ā, ka kite a Ehau kua manaaki a Ihaka i a Hākopa, kua tono hoki i a ia ki Paranārama ki te tiki wahine māna i reira; kua tohutohu hoki ki a ia, i a ia e manaaki ana i a ia, kua mea, "Kei tangohia e koe he wahine i ngā tamāhine o Kanaana,"

⁷ ā, kua rongu a Hākopa ki tōna pāpā rāua ko tōna whaea, kua riro hoki ki Paranārama.

⁸ Ā, ka kite a Ehau e kino ana ngā tamāhine o Kanaana ki te titiro a Ihaka, a tōna pāpā.

⁹ Nā, haere ana a Ehau ki a Ihimaera, ā, tangohia ana mai e ia ki roto ki āna wāhine a Maharata, te tamāhine a Ihimaera, tama a Āperahama, te tuahine o Nepaioto, hei wahine māna.

Te Moemoeā a Hākopa i Pētēre

¹⁰ Nā, ka tūria atu e Hākopa i Peerehepa, ā, haere ana ki Harana.

¹¹ Ā, ka pono atu ia ki tētahi wāhi, ka moe i reira, kua tō hoki te rā. Nā, ka tīkina atu e ia tētahi o ngā kōhatu o taua wāhi, ā, meatia ana e ia hei urunga mōna, ka takoto ia i taua wāhi, ka moe.

¹² Nā, moe iho ia, ko tētahi arawhata e tū ana i runga i te whenua, ko tōna pito i tutuki ki te rangi; nā, ko ngā anahera a te Atua e piki ana, e heke ana i runga i taua mea.

¹³ Nā, ko Ihowā e tū ana i runga atu i taua mea, e mea ana, "Ko Ihowā ahau, ko te Atua o Āperahama, o tōu pāpā, ko te Atua hoki o Ihaka; ko te whenua e takoto nā koe ka hoatu e ahau ki a koe, ki ōu uri anō hoki;

¹⁴ ā, ka rite ōu uri ki te puehu o te oneone, ka tohatoha atu koe ki te hauāuru, ki te rāwhiti, ki te raki, ki te tonga; ā, māu, mā tōu uri hoki e manaakitia ai ngā hapū katoa o te whenua.

¹⁵ Nā, kei a koe tēnei ahau, ka tiaki ahau i a koe i ngā wāhi katoa e haere ai koe, ka whakahoki mai anō ahau i a koe ki tēnei whenua; e kore hoki ahau e whakarere i a koe, kia oti rā anō tāku i ki atu ai ki a koe."

¹⁶ Nā, ka oho ake a Hākopa i tāna moe, ka mea, "He pono kei tēnei wāhi a Ihowā – ā, kihai ahau i mōhio."

¹⁷ Nā, ka wehi ia, ka mea, "Anō te wehi o tēnei wāhi! Ehara tēnei i te mea kē atu i te whare o te Atua, ā, ko te kūwaha tēnei ki te rangi."

¹⁸ Nā, ka ara wawe a Hākopa i te ata, ā, ka mau ki te kōhatu i waiho rā hei urunga mōna, whakatūria ana e ia hei pou, ringihia iho e ia he hinu ki runga.

¹⁹ Ā, huaina iho e ia te ingoa o taua wāhi ko Pētēre; ko Rutu ia te ingoa o taua pā i mua.

²⁰ Nā, ka puaki tā Hākopa kupu taurangi, ka mea ia, "Ki te mea ka tata mai ki ahau te Atua, ā, ka tiakina ahau e ia i tēnei ara e haere nei ahau, ā, ka hōmai e ia ki ahau he taro hei kai, me tētahi kākahu hei kākahu,

²¹ ā, ka hoki mai ahau i runga i te rangimārie ki te whare o tōku pāpā; nā, ko Ihowā hei Atua ki ahau.

²² Ā, ko tēnei kōhatu i whakatūria nei e ahau hei pou, ka waiho hei whare mō te Atua; ā, o ngā mea katoa e hōmai e koe ki ahau, ka hoatu e ahau ki a koe ngā whakatekau."

29

Ka Tae mai a Hākopa ki te Kāinga o Rāpana

¹ Nā, ka tūria atu e Hākopa, ka haere ki te whenua o ngā tāngata o te rāwhiti.

² Nā, ka titiro atu ia, ā, ka kite i tētahi poka i te pārae; nā, ko ētahi kāhui hipi e toru e takoto ana i te taha; i whakainumia hoki e rātou ngā kāhui ki te wai o taua poka. He nui hoki te kōhatu i te waha o te poka.

³ I huihuia hoki ki reira ngā kāhui katoa; ā, whakatakā atu ana e rātou te kōhatu i te waha o te poka, kia whakainumia ai ngā hipi, nā, ka whakahokia anō e rātou te kōhatu ki te waha o te poka, ki tōna wāhi.

⁴ Nā, ka mea a Hākopa ki a rātou, "E ōku tuākana, nō hea koutou?"

Ā, ka mea rātou, "Nō Harana mātou."

⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, "E mōhio ana ianei koutou ki a Rāpana, tama a Nahora?"

Ka mea rātou, "E mōhio ana anō mātou."

⁶ Ā, ka mea ia ki a rātou, "E ora ana rānei ia?"

Ka mea rātou, "E ora ana anō. Ko Rahera anō tēnei, ko tāna tamāhine, te haere mai nei me ngā hipi."

⁷ Nā, ka mea ia, "Nanā, he nui anō te rā, ehara tēnei i te wā hei huihuinga mai mō ngā kararehe. Whakainumia ngā hipi, haere hoki ki te whāngai."

⁸ Nā, ka mea rātou, "E kore e taea e mātou, kia huihuia mai rā anō ngā kāhui katoa, kia whakatakā hoki e rātou te kōhatu i te waha o te poka; kātahi ka whakainu mātou i ngā hipi."

⁹ I a ia anō e kōrero ana ki a rātou, ka puta mai a Rahera me ngā hipi a tōna pāpā; ko ia hoki te kaiwhāngai.

¹⁰ Ā, nō te kitenga o Hākopa i a Rahera tamāhine a Rāpana, tungāne o tōna whaea, me ngā hipi hoki a Rāpana, tungāne o tōna whaea, nā, ka haere a Hākopa, ā, whakatakā atu ana e ia te kōhatu i te waha o te poka, whakainumia ana e ia ngā hipi a Rāpana, tungāne o tōna whaea.

¹¹ Nā, ka kihi a Hākopa i a Rahera, ā, nui atu tōna reo ki te tangi.

¹² Nā, ka whakaaturia e Hākopa ki a Rahera ko ia te irāmutu o tōna pāpā, he tama hoki nā Ripeka, ā, ka rere ia ki te kōrero ki tōna pāpā.

¹³ Nā, i te taenga atu ki a Rāpana o te rongo o Hākopa, tama a tōna tuahine, ka rere ia ki te whakatau i a ia, ka awhi i a ia, ka kihi hoki i a ia, ā, kawea ana ki tōna whare. Ā, ka kōrerotia e ia ēnei mea katoa ki a Rāpana.

¹⁴ Nā, ka mea a Rāpana ki a ia, "He pono ko tōku wheua, ko tōku kikokiko koe." Ā, kotahi te marama i noho ai ia ki a ia.

Ka Mārena a Hākopa ngā Tamāhine ā Rāpana

¹⁵ Nā, ka mea a Rāpana ki a Hākopa, "Nō te mea ko tāku irāmutu koe, me mahi noa anō koe ki ahau? Kōrero mai ki ahau, me aha he utu mōu?"

¹⁶ Nā, tokorua ngā tamāhine a Rāpana; ko te ingoa o te tuakana ko Rea, ko te ingoa hoki o te teina ko Rahera.

¹⁷ He papahewa ngā kanohi o Rea; he mea āhuareka ia a Rahera, he ātaahua hoki ki te titiro atu.

¹⁸ Nā, i aroha a Hākopa ki a Rahera; ā, ka mea ia, “Kia whitu ngā tau e mahi ai ahau ki a koe mō Rahera, mō tāu tamāhine ō muri.”

¹⁹ Nā, ka mea a Rāpana, “Engari te hoatu e ahau ki a koe, kei hoatu ki te tangata kē; e noho ki ahau.”

²⁰ Nā, e whitu ngā tau i mahi ai a Hākopa mō Rahera; ā, he rangi torutoru noa ake te rite o aua tau ki tōna whakaaro, i tōna aroha ki a ia.

²¹ Nā, ka mea a Hākopa ki a Rāpana, “Hōmai tāku wahine, kua rite nei hoki ōku rā, kia haere ahau ki roto, ki a ia.”

²² Nā, ka huihuia mai e Rāpana ngā tāngata katoa o taua wāhi, ā, tukua ana e ia he hākari.

²³ Ā, i te ahiahi ka mau ia ki a Rea ki tāna tamāhine, ā, kawea ana ia ki a ia; ā, ka haere ia ki roto, ki a ia.

²⁴ Ā, i hoatu e Rāpana a Tiripa, tāna pononga wahine, hei pononga mā Rea, mā tāna tamāhine.

²⁵ Ā, i te ata, nā, ko Rea ia; ā, ka mea ia ki a Rāpana, “He aha tēnei mahi āu ki ahau? Ehara ianei a Rahera i tāku i mahi ai ahau ki a koe? He aha rā koe i tinihanga, ai ki ahau?”

²⁶ Nā, ko te meatanga a Rāpana, “Ehara tēnei i te tikanga o tō mātou whenua, kia hoatu te teina ki mua o te tuakana.

²⁷ Whakatutukitia te wiki mō tēnei, ā, ka hoatu anō hoki tērā e mātou ki a koe mō te mahi e mahi ai koe ki ahau i ētahi atu tau e whitu.”

²⁸ Ā, pērā ana a Hākopa, ā, whakatutukitia ana e ia te wiki mō tēnei; ā, ka hōmai e ia a Rahera, tāna tamāhine, ki a ia hei wahine māna.

²⁹ I hōmai anō e Rāpana a Piriha, tāna pononga wahine, ki a Rahera, ki tāna tamāhine, hei pononga māna.

³⁰ Nā, ka haere anō hoki ia ki roto, ki a Rahera, ā, nui atu tōna aroha ki a Rahera i tōna ki a Rea; e whitu atu anō ngā tau i mahi ai ia ki a ia.

Ngā Tamariki ō Hākopa

³¹ Ā, ka kite a Ihowā e kinongia ana a Rea, ka whakatuwheratia e ia tōna kōpū; he pākoko ia a Rahera.

³² Nā, ka hapū a Rea, ā, ka whānau he tama, ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Reupena; i mea hoki ia, “Mō Ihowā hoki i titiro mai ki tōku tangihanga; tā te mea hoki ākuanei tāku tahu aroha ai ki ahau.”

³³ Nā, ka hapū anō ia, ā, ka whānau he tama; ā, ka mea ia, “I rongo hoki a Ihowā e kinongia ana ahau, koia i hōmai ai hoki e ia tēnei ki ahau.” Ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Himiona.

³⁴ Nā, ka hapū anō ia, ā, ka whānau he tama; ā, ka mea ia, “Kātahi anō tāku tahu ka piri mai ki ahau, nō te mea hoki ka tokotoru ā māua tama ka whānau”; nā reira i huaina ai e ia tōna ingoa ko Rīwai.

³⁵ Nā, ka hapū anō ia, ā, ka whānau he tama; ā, ka mea ia, “Kātahi ahau ka whakamoemiti ki a Ihowā”; koia i huaina ai e ia tōna ingoa ko Hūrā; ā, ka mutu tāna whānau.

30

¹ Ā, nō te kitenga o Rahera kāhore i whānau tētahi tama mā rāua ko Hākopa, ka hae a Rahera ki tōna tuakana; ā, ka mea ia ki a Hākopa, “Kia whai tamariki ahau, ki te kāhore, ka mate ahau.”

² Nā, ka mura ake te riri a Hākopa ki a Rahera; ka mea ia, “Ko te Atua rānei ahau e kaiponu atu nei i te hua mō tōu kōpū?”

³ Ā, ka mea tērā, “Nā, tāku pononga wahine, a Piriha, haere ki roto, ki a ia; kia whānau ai ia ki runga ki ōku turi, ā, māna ka whai tamariki ai ahau.”

⁴ Nā, ka hōmai e ia a Piriha, tāna pononga wahine, ki a ia hei wahine, ā, ka haere atu a Hākopa ki roto, ki a ia.

⁵ Nā, ka hapū a Piriha, ā, ka whānau tā rāua tama ko Hākopa.

⁶ Nā, ka mea a Rahera, “Kua whakarite te Atua i tāku whakawākanga, kua rongo anō ki tōku reo, kua hōmai hoki e ia tētahi tama ki ahau.” Nā reira i huaina ai e ia tōna ingoa ko Rāna.

⁷ Nā, ka hapū anō a Piriha, te pononga wahine a Rahera, ā, ka whānau te rua o ā rāua tama ko Hākopa.

⁸ Nā, ka mea a Rahera, “Nui whakaharahara ngā nōnoketanga i nōnoke ai māua ko tōku tuakana, ā, taea ana ia e ahau.” Nā, huaina iho e ia tōna ingoa ko Napatari.

⁹ I te kitenga o Rea ka mutu ia te whānau, ka tango ia i a Tiripa, i tāna pononga wahine, ā, hoatu ana e ia ki a Hākopa hei wahine.

¹⁰ Nā, ka whānau te tama a Hākopa rūau ko Tiripa, pononga a Rea.

¹¹ Ā, ka mea a Rea, “He waimarie!” Nā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Kara.

¹² Nā, ka whānau te rua o ngā tama a Hākopa rūau ko Tiripa, pononga a Rea.

¹³ Ā, ka mea a Rea, “E hari ana ahau, ka kīia nei hoki ahau e ngā tamāhine he mea hari”; ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Āhera.

¹⁴ Nā, ka haere a Reupena i ngā rā o te kotinga witi, ā, ka kite i ētahi manitareki i te koraha, ā, kawea ana e ia ki a Rea, ki tōna whaea. Ā, ka mea atu a Rahera ki a Rea, “Tēnā koa māku ētahi o ngā manitareki a tāu tama.”

¹⁵ Nā, ko te meatanga a tērā ki a ia, “He mea nohinohi ianei tāu tangohanga i tāku tahu? Ā, me tango anō koe i ngā manitareki a tāku tama?”

Ā, ka mea atu a Rahera, “Nā, me takoto ia ki a koe i tēnei pō hei utu mō ngā manitareki a tāu tama.”

¹⁶ Ā, i te ahiahi ka haere mai a Hākopa i te māra, nā, ka puta atu a Rea ki te whakatau i a ia, ka mea, “Me haere mai koe ki ahau; kua oti hoki koe te hoko e ahau ki ngā manitareki a tāku tama.” Nā, ka takoto ia ki a ia i taua pō.

¹⁷ I whakarongo hoki te Atua ki a Rea, ā, ka hapū ia, ā, ka whānau te tokorima o ā rūau tama ko Hākopa.

¹⁸ Nā, ka mea a Rea, “Kua hōmai e te Atua tōku utu, mōku i hoatu i tāku pononga ki tāku tahu”; ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Ihākara.

¹⁹ Nā, ka hapū anō a Rea, ā, ka whānau te tokoono o ā rūau tama ko Hākopa.

²⁰ Nā, ka mea a Rea, “He pai te hākari i hōmai nei e te Atua ki ahau; kātahi tāku tahu ka noho ki ahau, mō te whānautanga o ā māua tama tokoono”; ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Hepurona.

²¹ Ā muri iho ka whānau he kōtiro, ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Rina.

²² Ā, i mahara te Atua ki a Rahera, i whakarongo hoki te Atua ki a ia, ā, whakatuwheratia ana e ia tōna kōpū.

²³ Nā, ka hapū ia, ā, ka whānau he tama. Ā, ka mea ia, “Kua whakamutua e te Atua tōku tāwainga.”

²⁴ Nā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Hōhepa; ā, ka mea, “Ka tāpiritia mai e Ihowā tētahi atu tama māku.”

Ka Whai Nunui ngā Kāhui a Hākopa

²⁵ Nā, ka whānau rā a Hōhepa i a Rahera, ka mea a Hākopa ki a Rāpana, “Tukua ahau, kia haere ai ahau ki tōku ake wāhi, ki tōku whenua.

²⁶ Hōmai āku wāhine me āku tamariki i mahi ai ahau ki a koe, ā, ka haere ahau. E mōhio ana hoki koe ki tāku mahi i mahi ai ahau ki a koe.”

²⁷ Nā, ka mea a Rāpana ki a ia, “Ki te mea e manakohia ana ahau e koe, e noho; kua kite hoki ahau nāu i manaakitia ai ahau e Ihowā.”

²⁸ I mea anō ia, “Whakaritea ki ahau te utu mōu, ā ka hoatu e ahau.”

²⁹ Ā, ka mea ia ki a ia, “E mōhio ana koe ki tāku mahinga ki a koe, ki āu kararehe hoki i ahau, tō rātou pēheatanga.

³⁰ I mua atu hoki i ahau he iti āu mea, nā, kua nui noa atu tēnei; ā, kua manaakitia koe e Ihowā ahakoa tahuri ahau ki hea, ki hea. Nā, ināianei āhea rānei ahau mea ai hoki i tētahi mea mō tōku ake whare?”

³¹ Ā, ka mea tērā, “Ko te aha tāku e hoatu ai ki a koe?”

Ā, ka mea a Hākopa, “Kaua e hōmai tētahi mea ki ahau. Ki te meatia mai e koe tēnei mea āku, ka whāngai anō ahau, ka tiaki i āu hipi.

³² Ka tika ahau nā waenganui i tāu kāhui katoa ākuanei, ā, ka wehea i reira ngā mea whai tongitongi katoa, ngā mea purepure, me ngā mea pākākā katoa i roto i ngā hipi, me ngā purepure, me ngā mea whai tongitongi i roto i ngā koati; ā, ko ērā hei utu mōku.

³³ Pēnei ka whakatikaia ahau e tōku tika āpōpō ake nei, ina tae atu ki tōu aroaro ki te utu mōku. Ko ngā mea i roto i ngā koati kāhore nei he tongitongi, kāhore he purepure, me ngā mea kāhore e pākākā i roto i ngā hipi, he mea tāhae tēnā nāku.”

³⁴ Nā, ka mea a Rāpana, “Āe, pai tonu kia pēnā me tāu i kī mai nā.”

³⁵ Nā, ka wehea e ia i taua rangi ngā koati toa, ngā mea whakahaheheke, me ngā mea purepure, me ngā koati uha e whai tongitongi ana, me ngā mea purepure, ngā mea he mā tētahi wāhi, me ngā mea pākākā o ngā hipi, ā, hoatu ana ki ngā ringa o āna tama.

³⁶ Nā, ka whakatakiwātia e ia he takiwā i waenganui i a ia, i a Hākopa, kia toru ngā rā e haerea ai; ā, ka whāngai a Hākopa i ngā hipi a Rāpana i mahue iho.

³⁷ Kātahi ka tīkina e Hākopa ētahi rākau māna, he pāpara mata, he aramona, he pereni; ā, tihorea ana e ia ētahi tihorenga mā i aua mea, ā, ka meinga kia āta kitea te wāhi mā o ngā rākau.

³⁸ Ā, i whakatūria e ia aua rākau i tihorea rā ki roto ki ngā hake, ki roto ki ngā waka wai, kia taurite mai ki ngā hipi, ina haere ngā hipi ki te inu; i whakahapūtia hoki i te haerenga ki te inu.

³⁹ Nā, ka whakahapūtia ngā kāhui ki mua i ngā rākau, ā, he whakahekeheke, he mea tongitongi, he purepure ngā kūao i whānau.

⁴⁰ Nā, ka wehea atu ngā reme e Hākopa, ā, whakaangahia ana e ia ngā kanohi o ngā kāhui ki ngā mea whakahekeheke, ki ngā mea pākākā katoa i roto i te kāhui a Rāpana. Nā, ko āna ake kāhui i wehea e ia ki te whanga, kihai hoki i tukua ki roto ki te kāhui a Rāpana.

⁴¹ Nā, i ngā wā katoa e whakahapūtia ai ngā mea kaha o te kāhui ka whakatūria e Hākopa ngā rākau ki te tirohanga a te kāhui, ki roto ki ngā hake, kia whakahapūtia ai rātou ki waenga i ngā rākau;

⁴² ā, ki te mea he ngoikore te kāhui, kihai i whakatūria e ia. Nā, i a Rāpana ngā mea ngoikore, ā, i a Hākopa ngā mea kaha.

⁴³ Nā, ka tino nui haere rawa taua tangata, ā, ka whai kāhui nunui anō ia, me ngā pononga wāhine, me ngā pononga tāne, me ngā kāmera, me ngā káihe.

31

Ka Oma atu a Hākopa i a Rāpana

¹ Ā, i rongo ia i ngā kupu a ngā tama a Rāpana, e kī ana, "Kua riro i a Hākopa ngā mea katoa a tō tātou pāpā; nā ngā mea hoki a tō tātou pāpā i whiwhi ai ia ki tēnei korōria katoa."

² Ā, ka titiro a Hākopa ki te mata o Rāpana, nā, kihai i pērā ki a ia me tō ērā rangi ake.

³ Ā, ka mea a Ihowā ki a Hākopa, "E hoki ki te whenua o ōu mātua, ki ōu whanaunga hoki; ā, ka tata ahau ki a koe."

⁴ Nā, ka tono tangata a Hākopa hei karanga i a Rahera rāua ko Rea ki tāna kāhui, ki te pārae,

⁵ ā, ka mea ia ki a rāua, "E kite ana ahau i te mata o tō kōrua pāpā, kāhore e pērā mai ki ahau me tō ērā rangi ake; otia i tata mai ki ahau te Atua o tōku pāpā.

⁶ E mōhio ana anō kōrua, i poto katoa atu tōku kaha ki tāku mahi ki tō kōrua pāpā.

⁷ Ko tō kōrua pāpā ia i tinihanga ki ahau, ka tekau rawa āna whakaputanga kētanga i ōku utu; otia kihai ia i tukua e te Atua kia tūkino i ahau.

⁸ Mehemea i kōrero pēnei ia, 'Hei ngā mea whai tongitongi te utu mōu,' nā, he mea tongitongi katoa ngā whānau o ngā kāhui, ā, mehemea ia i kī pēnei, 'Hei ngā mea whakahekeheke he utu mōu,' nā, he whakahekeheke katoa ngā whānau o ngā kāhui.

⁹ Koia i tangohia ai e Ihowā ngā hipi a tō kōrua pāpā, ā, hōmai ana ki ahau.

¹⁰ "Nā, i te wā i whakahapūtia ai te kāhui, ka maranga ake ōku kanohi, ā, ka kite moemoeā ahau, ko ngā toa i ekengia ai ngā kāhui, he whakahekeheke, he mea whai tongitongi, he mea kōtingotingo.

¹¹ I kōrero moemoeā mai anō te anahera a te Atua ki ahau, 'E Hākopa,' ā, ka mea atu ahau, 'Tēnei ahau.'

¹² Nā, ka mea mai ia, 'Tēnā, whakaarahia ake ōu kanohi, ka titiro ki ngā toa katoa e ekeke ana i ngā kāhui, he whakahekeheke, he whai tongitongi, he kōtingotingo hoki; kua kite hoki ahau i ngā mea katoa i mea nei a Rāpana ki a koe.

¹³ Ko ahau te Atua o Pētēre, o te wāhi i whakawahi nā koe i te pou, i puaki ai hoki tāu kupu taurangi ki ahau. Kāti, whakatika, haere atu i tēnei whenua, hoki atu ki te whenua i whānau ai koe.' "

¹⁴ Nā, ka whakahoki a Rahera rāua ko Rea, ka mea ki a ia, "Tērā atu anō ianei tētahi wāhi, tētahi taonga tupu rānei mō māua i roto i te whare o tō māua pāpā?

¹⁵ Kāhore ianei māua i te kīia e ia he wāhine kē noa atu? Kua hokona nei hoki māua e ia, kua pau rawa anō i a ia ā māua moni.

¹⁶ Mō tātou nei hoki, mō ā tātou tamariki ngā taonga katoa i tangohia nei e te Atua i tō māua pāpā. Nā, tēnā, meatia ngā mea katoa i kīia e te Atua ki a koe."

¹⁷ Nā, ka whakatika a Hākopa, ā, whakaakea ana e ia āna tamariki me āna wāhine ki runga ki ngā kāmera;

¹⁸ ā, kāwhakina atu ana e ia āna kararehe katoa, me ōna taonga katoa i whiwhi ai ia, ngā kararehe i whiwhi ai ia, i riro hoki i a ia i Paranārama, ā, haere ana ki a Ihaka, ki tōna pāpā, ki te whenua o Kanaana.

¹⁹ Nā, ko Rāpana kua riro ki te kutikuti i āna hipi; kātahi ka tāhaetia e Rahera ngā whakapakoko a tōna pāpā.

²⁰ Nā, tahuti ana a Hākopa i a Rāpana Hīriani, kihai hoki i whakaaturia tōna omanga ki a ia.

²¹ Nā, ka oma ia, me āna mea katoa; i whakatika ia, ka whiti i te awa, i ahu hoki tōna mata ki te maunga, ki Kireara.

I Whāia a Rāpana i a Hākopa

²² Ā, i te toru o ngā rā ka kōrerotia ki a Rāpana, kua oma a Hākopa.

²³ Nā, ka tango ia i ōna tēina hei hoa mōna, ā, ka whai i a ia, e whitu ngā rā ki te ara; ā, mau atu ia i a ia ki Maunga Kireara.

²⁴ Nā, ka puta moemoeā te Atua ki a Rāpana Hīriani i te pō, ka mea ki a ia, “Kia tūpato kei kōrero koe ki a Hākopa, ahakoa pai, ahakoa kino.”

²⁵ Nā, ka mau a Hākopa i a Rāpana. Nā tērā kua whakatūria e Hākopa tōna tēneti ki te maunga. Heoi, whakatūria ana hoki e Rāpana rātou ko ōna tēina ki Maunga Kireara.

²⁶ Nā, ka mea a Rāpana ki a Hākopa, “He mahi aha tāu, i tahuti mai nei koe i ahau, i kāhaki mai nei hoki i āku tamāhine, anō he pārau nā te hoari?”

²⁷ He aha i hunā ai e koe tōu omanga, i tahuti mai ai i ahau? Ā, kihai i kōrero mai ki ahau, kia tukua ai koe e ahau i runga i te hari, i ngā waiata, i te timipera, i te hāpa.

²⁸ Kihai anō ahau i tukua e koe kia kihi i āku tama, i āku tamāhine? He mahi pōauau tēnei mahi āu.

²⁹ He kaha kei tōku ringa hei whakatupu kino i a koutou; otiia kua kōrero mai te Atua o tō koutou pāpā ki ahau inapō, kua mea mai, ‘Kia tūpato kei kōrero atu koe, ahakoa pai, ahakoa kino, ki a Hākopa.’

³⁰ Nā, ahakoa i whakamatea e koe tōu haere, nō te mea i korora e koe te whare o tōu pāpā, he aha rā koe i tāhae ai i ōku atua?”

³¹ Nā, ka whakahoki a Hākopa, ka mea ki a Rāpana, “Nō te mea hoki i wehi ahau; i mea hoki ahau, ‘Kei tangohia e koe āu tamāhine i ahau.’

³² Ko te tangata e kitea e koe ōu atua i a ia, kua ia e whakaorangia; tirohia iho e koe i te aroaro o ō tāua tēina ko ēhea mea āu kei ahau, ka tango atu ai māu.” Kihai hoki a Hākopa i mōhio, kua tāhaetia aua mea e Rahera.

³³ Nā, ka haere a Rāpana ki te tēneti o Hākopa, ki te tēneti hoki o Rea, ki te tēneti anō hoki o ngā pononga wāhine tokorua; ā, kihai i kitea. Ā, ka puta atu ia i te tēneti o Rea, ā, ka tomo atu ki te tēneti o Rahera.

³⁴ Nā, tērā kua tikina ngā whakapakoko e Rahera, kua whaongia ki roto ki te nohoanga kāmera, ā, nohoia iho e ia. Nā, poto katoa te tēneti te whāwhā e Rāpana, ā, kihai i kitea.

³⁵ Nā, ka mea ia ki tōna pāpā, “Kei riri mai tōku ariki mōku e kore e āhei te whakatika ake ki tōu aroaro; nō te mea ko tō te wāhine mate tēnei kei ahau.” Nā, rapu noa ia, kihai i kitea ngā whakapakoko.

³⁶ Nā, ka riri a Hākopa, ka ngangare ki a Rāpana; ā, ka oho a Hākopa, ka mea ki a Rāpana, “He aha tōku hara? He aha tōku hē, i tākare ai koe ki te whai mai i ahau?”

³⁷ Kua whāwhākia nei e koe āku mea katoa, he aha te mea i kitea e koe o ngā mea katoa o tōu whare? Hōmai ki konei ki te aroaro o ōku tēina, o ōu tēina, mā rātou e whakariterite tā tāua whakawā.

³⁸ “Ka rua tekau ēnei tau ōku ki a koe; kihai i whānau whakatahe āu hipi, āu koati, kihai anō i kainga e ahau ngā hipi toa o tāu kāhui.

³⁹ Ko te mea i haea e ngā kirehe mohao kihai i kawea e ahau ki a koe; nāku anō tēnā i whakautu; i rapu utu anō koe mō tēnā i tōku ringa, ahakoa mō te mea i tāhaetia i te awatea, mō te mea rānei i tāhaetia i te pō.

⁴⁰ Ko tāku hanga tēnā: i te awatea i pau ahau i te matewai, i te pō i te huka; ā, tūrere ana te moe i ōku kanohi.

⁴¹ “Ka rua tekau ēnei tau ōku ki tōu whare; kotahi tekau mā whā ngā tau i mahi ai ahau ki a koe mō āu tamāhine tokorua, e ono tau hoki mō āu hipi; ā, ka tekau āu whakaputanga kētanga i ngā utu mōku.

⁴² Me i kāhore i tata mai ki ahau te Atua o tōku pāpā, te Atua o Āperahama, te wehi hoki o Ihaka, ina kua tonoa kautia mai ahau e koe. I kite mai te Atua i tōku tūkinotanga, i te mahi hoki a ōku ringa, i riria ai koe e ia inapō.”

Te Kawenata i waenga i a Rāpana rāua ko Hākopa

⁴³ Nā, ko te whakahokinga a Rāpana, ko te meatanga ki a Hākopa, “He tamāhine nāku ēnei tamāhine, he tamariki anō nāku ēnei tamariki, he kāhui anō hoki nāku ēnei kāhui, ā, ko ngā mea katoa e kite nei koe, nāku. Ā, he aha tāku e mea ai ākuanei ki ēnei tamāhine āku, ki a rāua tamariki rānei i whānau nei i a rāua?”

⁴⁴ Nā, tēnā, haere mai, kia whakarite kawenata tāua, a koe me ahau; ā, ka waiho hei kaiwhakaatu ki a tāua."

⁴⁵ Nā, ka tīkina tētahi kōhatu e Hākopa, ā, whakaarahia ake e ia hei pou.

⁴⁶ Ā, ka mea a Hākopa ki ōna tēina, "Kohia mai he kōhatu." Nā, ka tīkina atu e rātou ētahi kōhatu, ka hangā he pūranga. Ā, kai ana rātou ki reira ki runga ki te pūranga.

⁴⁷ Ā, huaina iho taua mea e Rāpana ko Iekarahaharuta; nā Hākopa ia i hua ko Kareere.

⁴⁸ Nā, ka mea a Rāpana, "Hei kaiwhakaatu tēnei pūranga i tēnei rā ki a tāua." Nā reira i huaina ai tōna ingoa ko Kareere;

⁴⁹ ko Mihipa hoki; i mea hoki ia, "Mā Ihowā e titiro mai ki a tāua, ina matara atu tāua i a tāua.

⁵⁰ Ki te tūkino koe i āku tamāhine, ki te tango rānei i ētahi wāhine kē atu i āku tamāhine, kāhore he tangata i a tāua; kia mahara, hei kaititiro te Atua ki ahau, ki a koe."

⁵¹ I mea anō a Rāpana ki a Hākopa, "Titiro ki tēnei pūranga, ā, titiro hoki ki tēnei pou i waiho iho nei e ahau i waenganui i a tāua.

⁵² Hei kaiwhakaatu tēnei pūranga, hei kaiwhakaatu anō hoki tēnei pou, mōku kei haere ki tua atu o tēnei pūranga ki a koe, mōu hoki kei haere ake ki ahau ki tua o tēnei pūranga, o tēnei pou hoki, mō te kino.

⁵³ Mā te Atua o Āperahama, mā te Atua hoki o Nahora, mā te Atua o tō rāua pāpā, e whakarite tā tāua whakawā."

Nā, ka oatia e Hākopa te wehi o tōna pāpā, o Īhaka.

⁵⁴ Nā, patua ana e Hākopa he patunga tapu ki runga ki te maunga, ā, karangatia ana e ia ōna tēina ki te kai taro. Nā, ka kai taro rātou, ā, ka moe ki te maunga.

⁵⁵ Ā, ka maranga wawe a Rāpana i te ata, ka kihi i āna tama, i āna tamāhine, ka manaaki hoki i a rātou; nā, haere ana a Rāpana, hoki ana ki tōna wāhi.

32

Ka Whakariterite a Hākopa hei Tūtaki i a Ēhau

¹ Nā, haere ana a Hākopa i tōna huarahi, ā, ka tūtaki ki a ia ngā anahera a te Atua.

² Ā, ka mea a Hākopa i tōna kitenga i a rātou, "Ko te ope tēnei a te Atua!" Nā, huaina iho e ia te ingoa o tēnā wāhi ko Mahanaïma.

³ Nā, ka tono tāngata atu a Hākopa ki mua i a ia ki a Ēhau, ki tōna tuakana, ki te whenua o Heira, ki te whenua o Ēroma.

⁴ Ka ako hoki ia ki a rātou, ka mea, "Kia pēnei he kōrero atu mā koutou ki tōku ariki, ki a Ēhau: 'E pēnei ana te kupu a tāu pononga, a Hākopa, i a Rāpana ahau e noho ana ā tae mai ki tēnei wā;

⁵ he kau anō āku, he kāihe, he hipi, he pononga tāne, he pononga wāhine. Ā, kua tono tāngata nei ahau ki te kōrero ki tōku ariki, kia manakohia ai ahau e koe.' "

⁶ Nā, ka hoki mai ngā karere ki a Hākopa, ka mea, "I tae atu mātou ki tōu tuakana, ki a Ēhau, ā, tēnei anō ia te haere mai nei ki te whakatau i a koe, rātou tahi ko ngā tāngata e whā rau."

⁷ Nā, he nui te wehi o Hākopa, ka mānukanuka; nā, ka wehea e ia ōna tāngata, me ngā hipi, me ngā kau, me ngā kāmera, kia rua ngā rōpū;

⁸ i mea hoki ia, "Ki te tae mai a Ēhau ki te rōpū tuatahi, ā, ka patua e ia, nā, ka mawhiti te rōpū i mahue."

⁹ Nā, ka mea a Hākopa, "E te Atua o tōku pāpā, o Āperahama, e te Atua o tōku pāpā, o Īhaka, e Ihowā, nāu nei te kupu ki ahau, 'Hoki atu ki tōu whenua, ki ōu whanaunga hoki, ā, ka pai tāku mahi ki a koe.'

¹⁰ He iti rawa ahau, he nui āu arohatanga katoa, me te pono katoa hoki i whakaputaina mai e koe ki tāu pononga; i whiti mai hoki ahau me tōku tokotoko i tēnei Horano; ā, ka rua nei ōku rōpū.

¹¹ Tēnā rā, whakaorangia ahau i te ringa o tōku tuakana, i te ringa o Ēhau; e wehi ana hoki ahau i a ia, kei haere mai ia ki te patu i ahau, i te whaea rātou tahi ko ngā tamariki.

¹² I mea mai nei hoki koe, 'Inā, ka pai tāku mahi ki a koe, ā, ka meinga e ahau ōu uri kia rite ki te onepū o te moana, e kore nei e taea te tatau i te tini.' "

¹³ Ā, i moe ia ki reira i taua pō; ā, i tangohia e ia i roto i ngā mea i pono ki tōna ringa he hākari mā Ēhau, mā tōna tuakana:

¹⁴ e rua rau ngā koati uha, e rua tekau hoki ngā koati toa, e rua rau ngā hipi uha, e rua tekau ngā hipi toa,

¹⁵ e toru tekau ngā kāmera whai waiū, me ā rātou kūao, e whā tekau ngā kau, kotahi tekau hoki ngā pūru, e rua tekau ngā kāihe uha, me ngā kūao hoki kotahi tekau.

¹⁶ Ā, ka hoatu e ia ki ngā ringa o āna pononga tēnei kāhui, tēnei kāhui, motumotu rawa; ka mea ia ki āna pononga, "Haere i mua i ahau, kia whai takiwā tētahi kāhui, tētahi kāhui."

¹⁷ I ako anō ia i te tuatahi, i mea: "E tūtaki a Ēhau, tōku tuakana, i a koe, e mea, 'Nā wai koe? Ā, e haere ana koe ki hea? Ā, nā wai ēnei mea i tōu aroaro?'"

¹⁸ Nā, ka mea atu koe, 'Nā tāu pononga, nā Hākopa; i hōmai e ia hei hākari mā tōku ariki, mā Ēhau, ā, tēnei anō hoki ia kei muri i a mātou.' "

¹⁹ He pērā anō tāna ako ki te tuarua, ki te tuatoru hoki, ki ngā tāngata katoa anō hoki i haere i muri i ngā kāhui, i mea ia: "Ko te tikanga tēnei mō ngā kupu e kōrero ai koutou ki a Ēhau, ina tūtaki ki a ia,

²⁰ ā, me kī atu e koutou, 'Nā, tēnei anō hoki tāu pononga, a Hākopa, kei muri i a mātou.' " I mea hoki ia, "Me whakamārie ia e ahau ki te hākari e haere ana i mua i ahau, ā muri iho ka kite ahau i tōna kanohi; tērā pea ia e manako ki ahau."

²¹ Nā, ka haere atu te hākari i mua i a ia; ā, ko ia i moe i taua pō i te puni.

Ka Nōnoke a Hākopa i Peniere

²² Ā, i whakatika ia i taua pō, i tango hoki i āna wāhine tokorua, me āna wāhine pononga tokorua, me āna tamariki tekau mā tahi, ā, ka whiti i te whitinga i Iapoko.

²³ Ā, i tango ia i a rātou, i mea hoki kia whiti i te awa, ā, i tukua atu e ia kia whiti ngā mea i a ia.

²⁴ Ā, i mahue iho a Hākopa ko ia anake; ā, nōnoke ana rāua ko tētahi tangata, ā, tākiri noa te ata.

²⁵ Ā, nō te kitenga o tērā kīhai ia i taea e ia, ka pā ia ki te ateatenga o tōna hūhā; ā, ka takoki te ateatenga o te hūhā o Hākopa i a rāua e nōnoke ana.

²⁶ Nā, ka mea ia, "Tukua ahau, kua tākiri hoki te ata."

Ā, ka mea ia, "E kore koe e tukua e ahau, kia manaakitia rā anō ahau e koe."

²⁷ Ā, ka mea ia, "Ko wai tōu ingoa?"

Ā, ka mea ia, "Ko Hākopa."

²⁸ Ā, ka mea ia, "Heoi anō kiānga ko Hākopa tōu ingoa, engari ko Ihairaira. Nō te mea kua tohe koe ki te Atua, ki te tangata hoki, ā, i a koe anō te mutunga."

²⁹ Nā, ka ui a Hākopa, ka mea, "Tēnā koa, kōrerotia mai tōu ingoa."

Anō rā ko ia, "He aha tōku ingoa i uia ai e koe?" Ā, ka manaaki ia i a ia i reira.

³⁰ Nā, huaina ana e Hākopa te ingoa o taua wāhi ko Peniere, i mea hoki ia, "Mōku i titiro ki te Atua, he kanohi, he kanohi, ā, kei te ora nei ahau."

³¹ Ā, i tara mai te rā ki a ia i a ia ka whiti i Penuere, kei te totitoti anō tōna hūhā.

³² Koia ngā tama a Ihairaira tē kai ai i te uaua i memenge, arā i tērā i te ateatenga o te hūhā, ā tae noa ki tēnei rā. Nō te mea hoki i pā ia ki te ateatenga o te hūhā o Hākopa, ki te uaua i memenge.

33

Ka Whakatau a Hākopa i a Ēhau

¹ Ā, ka maranga ake ngā kanohi o Hākopa, nā, ka titiro atu ia, ā, ko Ēhau e haere mai ana, rātou ko ngā tāngata e whā rau. Nā, ka wehea e ia ngā tamariki ki a Rea, ki a Rahera, ki ngā pononga wāhine hoki tokorua.

² I makā anō e ia ngā pononga wāhine me ā rāua tamariki ki mua, ko Rea rātou ko āna tamariki ki muri mai, ā, ko Rahera rāua ko Hōhepa ki muri rawa.

³ Nā, ko ia i haere ki mua i a rātou, ā, e whitu ōna pikonga ki te whenua, ā, whakatata noa ia ki tōna tuakana.

⁴ Nā, ka rere a Ēhau ki te whakatau i a ia, ā, ka awhi i a ia, ka hinga hoki ki runga ki tōna kakī, ka kihi i a ia; nā, ka tangi rāua.

⁵ Nā, ka maranga ōna kanohi, ka kite ia i ngā wāhine, rātou ko ngā tamariki; ā, ka mea, "Ko wai ēnei i a koe nei?"

Ā, ka mea ia, "Ko ngā tamariki, ko ngā ohaohatanga a te Atua ki tāu pononga."

⁶ Nā, ka whakatata ngā pononga wāhine, rāua ko ā rāua tamariki, ā, ka piko iho.

⁷ Nā, ka whakatata hoki a Rea, rātou ko āna tamariki, ā, ka piko iho; ā muri iho ka whakatata a Hōhepa rāua ko Rahera, ā, ka piko iho rāua.

⁸ Ā, ka mea ia, "Hei aha māu tēnei rōpū katoa i tūtaki nei ki ahau?"

Anō rā ko ia, "Kia manakohia mai ai ahau e tōku ariki."

⁹ Ā, ka mea a Ēhau, "He nui kei ahau; waiho anō i a koe tāu, e tōku teina."

¹⁰ Anō rā ko Hākopa, "Kaua rā; mehemea kua manakohia mai ahau e koe, nā, me tango e koe te hākari a tōku ringa. Ka kite atu nei hoki ahau i tōu kanohi, me te mea e titiro atu ana ki te kanohi o te Atua, ā, ka pai mai anō koe ki ahau."

¹¹ Tangohia rā tāku manaaki i kawea atu nā ki a koe; kua atawhai mai nei hoki te Atua ki ahau, ā, e hua ana āku mea." Nā, ka tohe ia ki a ia, ā, ka tangohia e ia.

¹² Nā, ka mea ia, "Hāpainga, tātou ka haere, me haere anō ahau i mua i a koe."

¹³ Ā, ka mea ia ki a ia, "E mōhio ana tōku ariki he kahakore ngā tamariki, ā, kei ahau hoki ngā kāhui me ngā kau whai kūao. Kia kotahi noa rangi e akiakina ana rātou, nā, ka mate katoa ngā kāhui.

¹⁴ Ko koe, ko tōku ariki, e haere i mua i tāna pononga; ā, ka rite tāku āta arataki ki te haere a ngā mea i tōku aroaro nei, ki te haere hoki a ngā tamariki, ā, kia tae rā anō ahau ki tōku ariki, ki Heira."

¹⁵ Nā, ka mea a Ēhau, "Kāti, me waiho e ahau ki a koe ētahi o ngā tāngata i ahau nei."

Ā, ka mea ia, "Hei aha koa? Kia manakohia mai ahau e tōku ariki."

¹⁶ Nā, ka hoki a Ēhau i taua rangi anō, ka haere ki Heira.

¹⁷ Ā, ka tūria atu e Hākopa ki Hukota, ka hangā e ia tētahi whare mōna, i hangā anō hoki e ia ētahi tihokahoka mō āna kararehe. Nā reira i huaina ai te ingoa o taua wāhi ko Hukota.

Ka Tae a Hākopa ki Hareme

¹⁸ Ā, ka tae a Hākopa ki Hareme, ki tētahi pā o Hekeme, ki te whenua o Kanaana, i tōna haerenga mai i Paranārama; ā, ka noho ki te ritenga atu o te pā.

¹⁹ Nā, ka hokona e ia te wāhi whenua i tū ai tōna tēneti i te ringa o ngā tama a Hāmora, pāpā o Hekeme, ki ngā moni kotahi rau.

²⁰ Nā, ka whakatūria e ia tētahi āta ki reira, ā, huaina iho e ia ko Erērohe Ihairaira.

34

Te Whakapōkea o Rina

¹ Nā, ka haere atu a Rina, tamāhine a Rea, i whānau nei i a rāua ko Hākopa, kia kite i ngā tamāhine o te whenua.

² Ā, ka kite a Hekeme, tama a Hāmora Hiwi, rangatira o taua whenua, i a ia; ā, ka hopukia ia e ia, ā, ka takoto ki a ia, ka whakaiti hoki i a ia.

³ Nā, ka piri tōna wairua ki a Rina, tamāhine a Hākopa, ā, ka aroha ia ki te kōtiro rā, ka whakamārie hoki i te ngākau o taua kōtiro.

⁴ Nā, ka kōrero a Hekeme ki a Hāmora, ki tōna pāpā, ka mea, "Tikina te kōtiro nei hei wahine maku."

⁵ Nā, i rongo a Hākopa kua pōkea a Rina, tāna tamāhine, e ia; ā, i te pārae āna tama, i āna kararehe. Nā, ka whakarongo puku a Hākopa, kia tae mai rā anō rātou.

⁶ Nā, ka haere a Hāmora pāpā o Hekeme ki a Hākopa ki te kōrero ki a ia.

⁷ Nā, ka haere mai ngā tama a Hākopa i te pārae, i tō rātou rongonga; ā, ka matangerengere aua tāngata, ka tino riri hoki, mō tāna mahi wairangi i roto i a Ihairaira, i a ia i takoto rā ki te tamāhine a Hākopa; he mahi hoki kihai i tika.

⁸ Nā, ka kōrero a Hāmora ki a rātou, ka mea, "Ko Hekeme, ko tāku tama, piri tonu tōna wairua ki tā koutou tamāhine. Hōmai ia ki a ia, nē? hei wahine.

⁹ Ā, kia mārenatia tātou ki a tātou; hōmai ā koutou tamāhine ki a mātou, ā, me tango hoki ā mātou tamāhine mā koutou.

¹⁰ Ā, me noho koutou ki a mātou; ā, ka takoto atu te whenua i mua i a koutou; e noho i reira, ka hokohoko i reira, ka whakatupu rawa mā koutou i reira."

¹¹ Ā, ka mea a Hekeme ki tōna pāpā rātou ko ōna tungāne, "Kia manakohia mai ahau e koutou, ā, ko tā koutou e kī mai ai ki ahau ka hoatu e ahau.

¹² Ahakoa pēhea te nui o te tāpākūhā me te hākari e meatia mai e koutou ki ahau, ka hoatu e ahau tā koutou e kī mai ai ki ahau; otirā hōmai te kōtiro hei wahine maku."

¹³ Nā, ka whakahoki tinihanga, ngā tama a Hākopa ki a Hekeme rāua ko Hāmora, ko tōna pāpā, i mea hoki rātou mō Rina, mō tō rātou tuahine, whakapokea e ia;

¹⁴ ka mea rātou ki a rāua, "E kore tēnei mea e taea e mātou te mea, te hoatu i tō mātou tuahine ki te tangata kāhore i kotia; he tāwainga hoki tēnā mō mātou.

¹⁵ Tenei ia te mea e whakaae ai mātou ki a koutou. Ki te pēneitia koutou me mātou, ki te kotia ō koutou tāne katoa.

¹⁶ Kātahi ka hoatu e mātou ā mātou tamāhine ki a koutou, ka tangohia mai hoki ā koutou tamāhine mā mātou, ā, ka noho mātou i roto i a koutou, ā, ka meinga tātou hei iwi kotahi.

¹⁷ Ki te kāhore ia koutou e rongu ki tā mātou, kia kotia koutou; nā, ka tango mātou i tā mātou tamāhine, ka haere."

¹⁸ Nā, i pai ā rātou kupu ki a Hāmora, ki a Hekeme hoki, ki te tama a Hāmora,

¹⁹ ā, kihai i whakaroa taua tamaiti ki te mea i taua mea, he matenui hoki nōna ki te tamāhine a Hākopa. He nui atu anō ia i ngā tāngata katoa o te whare o tōna pāpā.

²⁰ Nā, ka haere a Hāmora rāua ko Hekeme, ko tāna tama, ki te kūwaha o tō rāua pā, ā, ka kōrero ki ngā tāngata o tō rāua pā, ka mea,

²¹ "He hunga āta noho tēnei ki a tātou nō reira tukua rātou kia noho ki tēnei whenua, kia hokohoko ki konei. Nā, ko te whenua nei, nanā, he nui noa atu mō rātou; me tango mai e tātou ā rātou tamāhine hei wāhine mā tātou, ka hoatu hoki i ā tātou tamāhine ki a rātou.

²² Kotahi anō ia te mea e whakaae mai ai aua tāngata ki a tātou, kia noho ki a tātou, kia waiho hei iwi kotahi, ki te kotia ō tātou tāne katoa, ki te pērātia me rātou kua kotia nei.

²³ Ko ā rātou kararehe, ko ā rātou taonga, me ā rātou kirehe katoa, e kore ianei ēnā e riro mai i a tātou? Erangi me whakaae atu tātou ki a rātou, ā, ka noho rātou ki a tātou."

²⁴ Ā, i whakarongo ki a Hāmora rāua ko Hekeme, ko tāna tama, ngā tāngata katoa i haere atu i te kūwaha o tōna pā; ā, i kotia katoatia ngā tāne, ngā tāngata katoa i haere atu i te kūwaha o tōna pā.

Ka Ngaki ngā Tungāne o Rina

²⁵ Ā, i te toru o ngā rā, i a rātou e mamae ana, nā, ka tango ngā tama tokorua a Hākopa, a Himiona rāua ko Rīwai, ngā tungāne o Rina, i tāna hoari, i tāna hoari, ā, haere ohore e ana ki te pā, ā, patua iho e rāua ngā tāne katoa.

²⁶ I patua anō hoki e rāua a Hāmora rāua ko Hekeme, ko tāna tama ki te mata o te hoari, ā, tangohia ana e rāua a Rina i roto i te whare o Hekeme, ā, haere ana.

²⁷ Nā, ka haere ngā tama a Hākopa ki te hunga i patua, ā, pāhuatia ana e rātou te pā, mō tō rātou tuahine i whakapokea e rātou.

²⁸ I tangohia e rātou ā rātou hipi, ā rātou kau, ā rātou kaihē, me ngā mea hoki i te pā, me ngā mea anō hoki i te mārā;

²⁹ me ā rātou taonga katoa, ā, whakaraua ana ā rātou tamariki katoa, me ā rātou wāhine, i pāhuatia anō hoki ngā mea katoa i roto i te whare.

³⁰ Nā, ka mea a Hākopa ki a Himiona rāua ko Rīwai, "Ka raru ahau i a kōrua, ka meinga kia piro i roto i ngā tāngata whenua, i roto i ngā Kanaani rātou ko ngā Perihī, ā, ka huihui mai rātou ki ahau, ki te hunga tokoiti, ā, ka patua ahau; ā, ka ngaro ahau, ahau me tōku whare."

³¹ Ā, ka mea rāua, "Kia pērātia koia e ia tō mātou tuahine me te wahine kairau?"

35

Ka Manaakitia e te Atua a Hākopa i Pētēre

¹ Nā, ka mea te Atua ki a Hākopa, "Whakatika, haere ake ki Pētēre, ki reira noho ai; ka hanga hoki ki reira i tētahi āta mā te Atua i puta mai nei ki a koe, i tōu rerenga mai i te aroaro o Ehau, o tōu tuakana."

² Kātahi ka mea a Hākopa ki tōna whare, ki ōna tāngata katoa hoki, "Whakarērea atu ngā atua kē i roto i a koutou, e pure i a koutou, ā, kākahuria ētahi kākahu kē mō koutou.

³ Ā, whakatika tātou, ka haere ake ki Pētēre; ā, ka hangā e ahau ki reira tētahi āta mā te Atua i whakarongo mai nei ki ahau i te rā i pōuri ai ahau, i tata anō hoki ki ahau i te huarahi i haere ai ahau."

⁴ Nā, ka hōmai e rātou ki a Hākopa ngā atua kē katoa i roto i tō rātou ringa, me ngā whakakai i ō rātou taringa; ā, ka hunā e Hākopa ki raro i te oki i Hekeme.

⁵ Nā, ka tūria atu e rātou; i runga anō te wehi o te Atua i ngā pā i tētahi taha i tētahi taha o rātou, ā, kīhai rātou i whai i ngā tama a Hākopa.

⁶ Heoi, ka tae a Hākopa ki Rutu, ki tērā hoki i te whenua o Kanaana, (arā ki Pētēre), a ia me tōna nuinga katoa.

⁷ Ā, ka hangā e ia he āta ki reira, ā, huaina iho e ia taua wāhi ko Erepetēre. Nō te mea hoki i puta mai te Atua ki a ia i reira, i tōna rerenga i te aroaro o tōna tuakana.

⁸ Nā, ka mate a Tepora kaiwhakangote o Ripeka, ā, ka tanumia ki raro i Pētēre, ki raro i te oki; ā, ka huaina tō reira ingoa ko Aronipakuta.

⁹ I puta mai anō te Atua ki a Hākopa i tōna haerenga mai i Paranārama, i manaaki hoki i a ia.

¹⁰ Ā, ka mea te Atua ki a ia, "Ko Hākopa tōu ingoa; e kore tōu ingoa e huaina ko Hākopa ā muri ake nei, engari ko Ihairaira hei ingoa mōu." Nā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Ihairaira.

¹¹ I mea anō te Atua ki a ia, "Ko ahau te Atua Kaha Rawā: kia hua koe, kia tini; kia puta he iwi, he huinga iwi anō hoki i roto i a koe, kia puta anō hoki ngā kīngi i roto i tōu hope.

¹² Ko te whenua hoki i hoatu e ahau ki a Āperahama rāua ko Ihaka, ka hoatu anō e ahau ki a koe, ka hoatu anō hoki e ahau tēnā whenua ki ōu uri i muri i a koe."

¹³ Nā, ka mawehe atu te Atua i a ia ki runga, i te wāhi i kōrero ai ia ki a ia.

¹⁴ Nā, ka whakatūria e Hākopa he pou ki te wāhi i kōrero ai ia ki a ia, he pou kōhatu; ā, ka ringihia e ia he ringihanga ki runga, ā, i ringihia hoki e ia he hinu ki runga.

¹⁵ Ā, huaina iho e Hākopa te ingoa o te wāhi i kōrero ai te Atua ki a ia, ko Pētēre.

Te Matenga o Rahera

¹⁶ Nā, ka hāpainga atu e rātou i Pētēre; ā, ka whano ka tae rātou ki Eparata. Nā, ka whakawhānau a Rahera, ka whakauaua hoki tōna whānautanga.

¹⁷ Ā, i te mea ka whakauaua tōna whānautanga, ka mea te kaiwhakawhānau ki a ia, "Kaua e wehi; tā te mea he tama anō tēnei āu."

¹⁸ Nā, i te mea ka haere tōna wairua, (i mate hoki ia), ka huaina e ia tōna ingoa ko Penoni; nā tōna pāpā ia i hua ko Pineamine.

¹⁹ Nā, ka mate a Rahera, ka tanumia ki te ara ki Eparata, (koia nei a Pēterehema),

²⁰ ā, ka whakatūria e Hākopa he pou ki runga ki tōna rua. Ko te pou ia o te rua o Rahera ā tae noa ki tēnei rā.

²¹ Nā, ka tūria atu e Ihairaira, ā, ka whakaarahia e ia tōna tēneti ki tua atu i te pourewa i Erara.

Ngā Tama a Hākopa

(1 Whakapapa 2.1-2)

²² Ā, i a Ihairaira e noho ana i taua whenua, nā, ka haere a Reupena ka takoto ki a Piriha wahine iti a tōna pāpā; ā, ka rongo a Ihairaira.

Nā, kotahi tekau mā rua ngā tama a Hākopa:

²³ Ko ngā tama a Rea: ko Reupena, (ko te mātāmua a Hākopa), ko Himiona, ko Rīwai, ko Hūrā, ko Ihākara, ko Hepurona.

²⁴ Ko ngā tama a Rahera: ko Hōhepa rāua ko Pineamine.

²⁵ Ko ngā tama a Piriha, pononga wahine a Rahera: ko Rāna rāua ko Napatari.

²⁶ Ko ngā tama a Tiripa, pononga wahine a Rea: ko Kara rāua ko Āhera.

Ko ngā tama ēnei a Hākopa i whānau nei māna ki Paranārama.

Te Matenga o Ihaka

²⁷ Nā, kua tae a Hākopa ki a Ihaka, ki tōna pāpā, ki Mamere, ki te pā o Arapa, arā ki Heperona, ki te wāhi hoki i noho ai a Āperahama rāua ko Ihaka.

²⁸ Ā, kotahi rau e waru tekau tau ngā rā o Ihaka.

²⁹ Nā, ka hemo a Ihaka, ka mate, ka kohia atu ki tōna iwi, he koroheke, kua maha hoki ōna rā; ā, nā āna tama, nā Ēhau rāua ko Hākopa ia i tanu.

36

Ngā Whakatupuranga o Ēhau

(1 Whakapapa 1.34-37)

¹ Nā, ko ngā whakatupuranga ēnei o Ēhau, arā o Ēroma.

² I tangohia āna wahine e Ēhau i roto i ngā tamāhine o Kanaana: a Āraha, tamāhine a Erona Hiti, a Ahoripama, tamāhine a Anaha, tamāhine a Tipeona Hiwi;

³ rātou ko Pahemata, tamāhine a Ihimaera, tuahine o Nepaioto.

⁴ Ā, whānau ake tā Āraha rāua ko Ēhau ko Eripāta; whānau ake tā Pahemata ko Reuere;

⁵ ā, whānau ake a Ahoripama, ko Ieuhu, ko Iārama, ko Koraha. Ko ngā tama ēnei a Ēhau i whānau nei māna ki te whenua o Kanaana.

⁶ Nā, ka tangohia e Ēhau āna wahine, āna tama, āna tamāhine, ngā tāngata katoa o tōna whare, āna kararehe, āna kīrehe katoa, āna taonga katoa i whiwhi ai ia ki te whenua o Kanaana, ā, haere atu ana ki tētahi whenua kē atu i tōna teina i a Hākopa.

⁷ He nui rawa hoki nō ā rāua taonga, tē noho tahi ai rāua; kīhai hoki te whenua i noho manene nei rāua i nui hei nohoanga mō rāua, i ā rāua kararehe hoki.

⁸ Nā, ka noho a Ēhau ki Maunga Heira; ko Ēroma a Ēhau.

⁹ Ā, ko ngā whakatupuranga ēnei a Ēhau pāpā o ngā Ēromi i Maunga Heira.

¹⁰ Ko ngā ingoa ēnei o ngā tama a Ēhau: ko Eripāta tama a Āraha wahine a Ēhau ko Reuere tama a Pahemata wahine a Ēhau.

¹¹ Ā, ko ngā tama a Eripāta, ko Temana, ko Ōmara, ko Tepo, ko Katama, ko Kenaha.

¹² Nā, ko Timina he wahine iti nā Eripāta tama a Ēhau; ā, whānau ake tā rāua ko Eripāta, ko Amareke. Ko ngā tama ēnei a Āraha wahine a Ēhau.

¹³ Ko ngā tama hoki ēnei a Reuere: ko Nahata, ko Heraha, ko Hamaha, ko Miha; ko ngā tama ēnei a Pahemata wahine a Ēhau.

¹⁴ Nā, ko ngā tama ēnei a Ahoripama a Anaha, tamāhine a Tipeona, a te wahine a Ēhau: ā, whānau ake ā rāua ko Ēhau ko Ieuhu, ko Iārama, ko Koraha.

¹⁵ Ko ēnei o ngā tama a Ēhau i waiho hei ariki.

Ko ngā tama a Eripāta mātāmua a Ēhau: ko Temana ariki, ko Ōmara ariki, ko Tepo ariki, ko Kenaha ariki,

¹⁶ ko Koraha ariki, ko Katama ariki, ko Amareke ariki. Nā Eripāta ēnei ariki i te whenua o Ēroma; ko ngā tama ēnei a Āraha.

¹⁷ Ā, ko ngā tama ēnei a Reuere tama a Ēhau: ko Nahata ariki, ko Heraha ariki, ko Hamaha ariki, ko Miha ariki. Nā Reuere ēnei ariki i te whenua o Ēroma; ko ngā tama ēnei a Pahemata wahine a Ēhau.

¹⁸ Ko ngā tama hoki ēnei a Ahoripama, wahine a Ēhau: ko Ieuhu ariki, ko Iārāma ariki, ko Koraha ariki. Nā Ahoripama ēnei ariki, nā te tamāhine a Anaha, nā te wahine a Ēhau.

¹⁹ Ko ngā tama ēnei a Ēhau, arā a Ēroma, ā, ko ēnei anō ō rātou ariki.

Ngā Tama a Heira

(1 Whakapapa 1.38-42)

²⁰ Ko ngā tama ēnei a Heira Hori, ko ngā tāngata whenua hoki: ko Rōtana, ko Hopara, ko Tipeona, ko Anaha,

²¹ ko Rihona, ko Ētere, ko Rihana. Ko ngā ariki ēnei o ngā Hori, ko ngā tama hoki a Heira i te whenua o Ēroma.

²² Ko ngā tama a Rōtana, ko Hori, ko Hēmama; ā, ko Timina te tuahine o Rōtana.

²³ Ko ngā tama hoki ēnei a Hopara: ko Arawana, ko Manahata, ko Ēpara, ko Hepo, ko Ōnama.

²⁴ Ko ngā tama hoki ēnei a Tipeona: ko Aiaha rāua ko Anaha. (Nā tēnei Anaha i kite ngā puia i te koraha, i a ia e whāngai ana i ngā kāihe a Tipeona, a tōna pāpā.)

²⁵ Ko ngā tama hoki ēnei a Anaha: ko Rihona, ko Ahoripama tamāhine a Anaha.

²⁶ Ā, ko ngā tama ēnei a Rihona; ko Hemerana, ko Ēhepana, ko Itirana, ko Kerana.

²⁷ Ko ngā tama ēnei a Ētere: ko Pirihana, ko Taawana, ko Akana.

²⁸ Ko ngā tama ēnei a Rihana: ko Uhu rāua ko Arana.

²⁹ Nō ngā Hori ēnei ariki: ko Rōtana ariki, ko Hopara ariki, ko Tipeona ariki, ko Anaha ariki,

³⁰ ko Rihona ariki, ko Ētere ariki, ko Rihana ariki; nō ngā Hori ēnei ariki, nō roto i ō rātou ariki i te whenua o Heira.

Ngā Kīngi o Ēroma

(1 Whakapapa 1.43-54)

³¹ Ko ngā kīngi ēnei i kīngi i te whenua o Ēroma, i te mea kāhore anō he kīngi o ngā tama a Īharaira.

³² Ā, he kīngi nō Ēroma a Pera tama a Peoro, ā, ko Rinihapa te ingoa o tōna pā.

³³ Nā, ka mate a Pera, ā, ko Iopapa tama a Tera o Potora te kīngi i muri i ia.

³⁴ Nā, ka mate a Iopapa, ā, ko Hūhama o te whenua o Temani te kīngi i muri i a ia.

³⁵ Nā, ka mate a Hūhama, ā, ko Harara tama a Perara, a te tangata nāna nei i patu a Miriana ki te pārae o Moapa, te kīngi i muri i a ia. Ā, ko Awiti te ingoa o tōna pā.

³⁶ Nā, ka mate a Harara, ā, ko Hāmara o Mahareka te kīngi i muri i a ia.

³⁷ Nā, ka mate a Hāmara, ā, ko Haora o Rehopoto i te taha o te awa te kīngi i muri i a ia.

³⁸ Nā, ka mate a Haora, ā, ko Paara-Hanana, ko te tama a Akaporo, te kīngi i muri i a ia.

³⁹ Nā, ka mate a Paara-Hanana tama a Akaporo, ā, ko Harara te kīngi i muri i a ia; ā, ko Pau te ingoa o tōna pā; ko Mehetapere hoki te ingoa o tāna wahine, he tamāhine ia nā Matarere tamāhine a Metāhapa.

⁴⁰ Nā, ko ngā ingoa ēnei o ngā ariki, arā o ngā whānau a Ēhau, o tōna hapū, o tōna hapū, o tōna kāinga, o tōna kāinga, tōna ingoa, tōna ingoa: ko Timina ariki, ko Arawa ariki, ko Ietete ariki,

⁴¹ ko Ahoripama ariki, ko Eraha ariki, ko Pinona ariki,

⁴² ko Kenaha ariki, ko Temana ariki, ko Mipitara ariki,

⁴³ ko Makatiere ariki, ko Irama ariki.

Nō Ēroma ēnei ariki, me ō rātou nohoanga i te whenua i nohoia e rātou. Ko Ēhau ia ko te pāpā o ngā Ēromi.

37

Ngā Moemoeā o Hōhepa

¹ Ā, i noho a Hākopa i te whenua i noho manene ai tōna pāpā, i te whenua o Kanaana.

² Ko ngā whakatupuranga ēnei o Hākopa.

Kotahi tekau mā whitu ngā tau o Hōhepa, ā, i te whāngai hipi ia, rātou ko ōna tuākana; he taitama hoki ia i te taha o ngā tama a Piriha, o ngā tama a Tiripa, a ngā wāhine a tōna pāpā; ā, ka kawea e Hōhepa te kōrero kino mō rātou ki tō rātou pāpā.

³ Nā, i arohaina nuitia a Hōhepa e Iharaia i āna tama katoa, nō te mea ko te tama ia o tōna koroheketanga; ā, ka hangā e ia tētahi koti purepure mōna.

⁴ Ā, ka kite ōna tuākana e arohatia nuitia ana ia e tō rātou pāpā i ōna tuākana katoa, nā, ka kino rātou ki a ia, kihai anō hoki i āhei te āta kōrero ki a ia.

⁵ Nā, ka moe a Hōhepa i tētahi moe, ā, ka kōrerotia e ia ki ōna tuākana; ka nui haere anō tō rātou kino ki a ia.

⁶ Ā, i mea ia ki a rātou, “Tēnā, whakarongo ki tēnei moe i moe nei ahau.

⁷ Nanā, i te paihere witi tātou i waenga māra, nā, ka whakatika ake tāku paihere, ā, ka tū. Ko te tino karapotinga mai o ā koutou paihere, kei te piko iho ki tāku paihere.”

⁸ Nā, ka mea ōna tuākana ki a ia, “Koia rānei ko koe hei kīngi mō mātou? Hei rangatira anō rānei koe mō mātou?” Nā, ka nui haere anō tō rātou kino ki a ia mō āna moe, mō āna kupu.

⁹ Ā, i moe anō ia i tētahi atu moe, ā, ka kōrerotia e ia ki ōna tuākana, ka mea ia, “Nanā, tēnei anō hoki tētahi moe i moe ai ahau; nā, ko te rā me te marama, me ngā whetū kotahi tekau mā tahi, e piko mai ana ki ahau.”

¹⁰ Ā, ka kōrerotia e ia ki tōna pāpā rātou ko ōna tuākana; nā, ka whakatūpehupehu tōna pāpā ki a ia, ka mea ki a ia, “He aha tēnei moe i moe nei koe? Tērā rānei mātou, ko tōu whaea, ko ōu tuākana, e haere mai ki te piko ki a koe, ki te whenua?”

¹¹ Nā, ka hae ōna tuākana ki a ia; ko tōna pāpā ia i mahara ki te kupu.

Ka Hokona, ā, ka Haria a Hōhepa ki Ihipa

¹² Nā, ka haere ōna tuākana ki te whāngai i ngā hipi a tō rātou pāpā i Hekeme.

¹³ Ā, ka mea a Iharaia ki a Hōhepa, “Kāhore ianei ōu tuākana i te whāngai hipi i Hekeme? Haere mai, me tonu koe e ahau ki a rātou.”

Ka mea ia, “Tēnei ahau.”

¹⁴ Nā, ka mea ia ki a ia, “Tēnā, haere, tirohia, kei te ora rānei ōu tuākana, kei te ora anō rānei ngā hipi; ka whakahoki mai ai i te kōrero ki ahau.” Nā, ka tonoa atu ia e ia i te raorao o Heperona.

Ā, ka haere ia ki Hekeme,

¹⁵ ā, ka tūtaki tētahi tangata ki a ia, e pōhēhē ana hoki ia i te pārae, ā, ka ui taua tangata ki a ia, “He aha tāu e rapu nā?”

¹⁶ Nā, ka mea ia, “E rapu ana ahau i ōku tuākana. Tēnā koa, whakaaturia mai ki ahau, kei hea rātou e whāngai ana i te kāhui.”

¹⁷ Ka mea taua tangata, “Kua riro atu rātou i konei; i rongo hoki ahau i a rātou e kī ana, ‘Kia haere tātou ki Rōtana.’ ”

Nā, ka haere a Hōhepa ki te whai i ōna tuākana, ā, ka kitea rātou e ia ki Rōtana.

¹⁸ Nā, ka kite mai rātou i a ia tawhiti, ā, i te mea kāhore anō ia i tata noa ki a rātou, ka whakatakoto whakaaro rātou mōna kia whakamatea.

¹⁹ Ā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, “Nanā, ko te moemoeā tēnei te haere mai nei.

²⁰ Tēnā, tātou ka haere, ka patu i a ia, ka maka hoki i a ia ki tētahi o ngā poka, ā, ka mea tātou. Nā tētahi mohoaō nanakia ia i kai; ā, ka kite tātou i te tukunga iho o āna moe.”

²¹ Nā, i rongo a Reupena, ā, ka whakaorangia ia e ia i roto i ō rātou ringa; ka mea ia, “Kaua ia e patua e tātou.”

²² Ka mea anō a Reupena ki a rātou, “Kaua e whakahekea he toto; makā atu ia ki roto ki tēnei poka i te koraha nei, kaua hoki tētahi ringa e pā ki a ia.” He mea hoki kia whakaora ai ia i a ia i roto i ō rātou ringa, kia whakahoki ai ia i a ia ki tōna pāpā.

²³ Ā, i te taenga o Hōhepa ki ōna tuākana, ka huia e rātou te koti o Hōhepa, te koti purepure e mau ana i a ia;

²⁴ ā, mauria ana ia, makā ana e rātou ki te poka. He tuwhera kau anō te poka, kāhore he wai o roto.

²⁵ Nā, ka noho rātou ki te kai taro, ā, ka anga ake ō rātou kanohi, nā, ko tētahi tira Ihimaeri e haere mai ana i Kireara me ā rātou kāmera, he waha i ngā mea kakara, i te pama, i te maira, e haere ana ki te kawhe ki raro, ki Ihipa.

²⁶ Nā, ka mea a Hūrā ki ōna tuākana rātou ko ōna tēina, “He aha te pai o tā tātou patu i tō tātou teina, o te huna hoki i ōna toto?”

²⁷ Tātou ka haere, ka hoko i a ia ki ngā Ihimaeri, ā, kaua ō tātou ringa e pā ki a ia; ko tō tātou teina nei hoki ia, ko tō tātou kikokiko.” Ā, i whakaae ōna tuākana rātou ko ōna tēina.

²⁸ Nā, ka haere mai ngā Miriani, he hunga hokohoko; ka hūtia ake e rātou a Hōhepa i roto i te poka, ā, ka hokona atu a Hōhepa e rātou ki ngā Ihimaeri, ki ngā hiriwa e rua tekau; ā, ka kawea a Hōhepa e rātou ki Ihipa.

²⁹ Ā, ka hoki mai a Reupena ki te poka; nā, kāhore a Hōhepa i roto i te poka; ā, ka haea e ia ōna kākahu.

³⁰ Nā, ka hoki ia ki ōna tēina, ka mea, "Kāhore nei te tamaiti; ā, ko ahau, me haere ahau ki hea?"

³¹ Nā, ka tango rātou i te koti o Hōhepa, ā, ka patua he koati toa, ka tukua hoki te koti ki te toto.

³² Nā, ka hoatu te koti purepure kia kawea ki tō rātou pāpā; ka mea rātou, "I kitea tēnei e mātou; tēnā, tirohia ko te koti rānei o tāu tama, ehara rānei?"

³³ Ā, ka mōhiotia e ia, ā, ka mea ia, "Ko te koti tēnei o tāku tama; kua kainga ia e te kīrehe nanakia; kua tino haea rawatia a Hōhepa."

³⁴ Nā, ka haea e Hākopa ōna kākahu, ka kākahuria e ia tōna hope ki te kākahu taratara, ā, he maha ngā rā i uhungatia ai e ia tāna tama.

³⁵ Ka whakatika hoki āna tama katoa me āna tamāhine katoa ki te whakamārie i a ia; ā, kīhai ia i pai kia whakamārietia; ka mea ia, "Engari ka heke tangi atu ahau ki tāku tama ki te pō." Nā, ka uhungatia ia e tōna pāpā.

³⁶ Nā, ka hokona atu ia e ngā Miriani ki Ihipa ki a Potiwhara, ki tētahi o ngā tāngata nui a Parao, ki te rangatira o ngā kaitiaki.

38

Ko Hūrā rāua ko Tāmara

¹ I taua wā ka maunu atu a Hūrā i roto i ōna tuākana, ā, peka ana ki tētahi Aturami, ko Hira tōna ingoa.

² Ā, kitea ana e Hūrā i reira te tamāhine a tētahi Kanaani, ko Huaha tōna ingoa. Nā, ka tango ia i a ia, ā, haere ana ki roto, ki a ia.

³ Nā, ka hapū ia, ā, ka whānau he tama; ā, huaina iho tōna ingoa ko Ere.

⁴ Nā, ka hapū anō ia, ā, ka whānau he tama; ā, huaina iho tōna ingoa ko Onana.

⁵ Ā, ka hapū anō ia, ā, ka whānau he tama; ā, huaina iho tōna ingoa ko Heraha; i Ketipi hoki te tāne i tōna whānautanga.

⁶ Nā, ka tangohia e Hūrā he wahine mā Ere, mā tāna mātāmua, ko tōna ingoa ko Tāmara.

⁷ He tangata kino a Ere mātāmua a Hūrā ki tā Ihowā titiro; ā, whakamatea ana ia e Ihowā.

⁸ Nā, ka mea a Hūrā ki a Onana, "Haere ki roto, ki te wahine a tōu tuakana, hei whakakapi mō te whāwhārua, kia whai uri ai tōu tuakana."

⁹ I mōhio anō a Onana e kore e waiho te uri mōna; ā, i tōna haerenga ki te wahine a tōna tuakana, nā, ka tukua e ia kia heke atu ki te whenua, kei hoatu e ia he uri ki tōna tuakana.

¹⁰ He kino hoki tāna mahi ki tā Ihowā titiro; nā, ka whakamatea hoki ia.

¹¹ Kātahi ka mea a Hūrā ki a Tāmara, ki tāna hunaonga, "Me noho pouaru koe ki te whare o tōu pāpā, kia kaumātua rā anō a Heraha, tāku tama." I mea hoki ia, "Kei mate anō hoki tēnei, kei pērā me ōna tuākana." Nā, ka haere a Tāmara, ā, noho ana i te whare o tōna pāpā.

¹² Ā, ka maha ngā rā, ka mate te tamāhine a Huaha, te wahine a Hūrā; ā, ka mārie a Hūrā, ā, ka haere rāua ko tōna hoa ko Hira Aturami ki runga ki Timinata, ki āna kaikutikuti hipi.

¹³ Ā, ka kōrerotia ki a Tāmara, ka meatia, "Ko tōu hungawai tenei te haere ake nei ki Timinata, ki te kutikuti i āna hipi."

¹⁴ Nā, ka whakarērea atu e ia ōna kākahu pouaru, ka hipoki i a ia ki tōna ārai, roropi tonu ki a ia, ā, ka noho i te tomokanga ki Enaima, i te huarahi ki Timinata. I kite hoki ia kua kaumātua a Heraha, ā, kāhore anō ia i hoatu hei wahine māna.

¹⁵ Nā, ka kite a Hūrā i a ia, hua noa ia he wahine kairau; nō te mea i hipokina tōna mata.

¹⁶ Nā, ka peka ia ki te ara ki a ia, ka mea, "Tukua atu ahau, nē? Kia haere atu ki a koe." Kīhai hoki ia i mōhio ko tāna hunaonga ia.

Ā, ka mea ia, "He aha tāu e hōmai ai ki ahau, ki te haere mai koe ki ahau?"

¹⁷ Ā, ka mea ia, "Ka tukua atu e ahau tētahi kūao koati o te kāhui."

Ā, ka mea ia, "Ka hōmai rānei e koe tētahi taunaha ki ahau, kia tukua mai rā anō taua mea e koe?"

¹⁸ Ā, ka mea ia, "He aha te taunaha e hoatu e ahau ki a koe?"

Ka mea ia, "Ko tōu hīri, me āu tau, me tāu tokotoko i tōu ringa." Nā, ka hoatu e ia ki a ia, ā, ka haere atu ia ki a ia, ā, ka hapū ia i a ia.

¹⁹ Nā, ka whakatika ia, ā, haere ana, whakarērea ana e ia tōna ārai, ā, kākahuria iho ōna kākahu pouaru.

²⁰ Nā, ka hoatu te kūao koati e Hūrā kia kawea e tōna hoa e te Aturami, ki te tiki i te taunaha i te ringa o te wahine; ā, kihai ia i kitea.

²¹ Ā, ka ui ia ki ngā tātanga o taua wāhi, ka mea, "Kei hea te wahine kairau i Enaima, nei i te taha o te ara?"

Ā, ka mea rātou, "Kāhore he wahine kairau i konei."

²² Nā, ka hoki ia ki a Hūrā, ka mea, "Kāhore ia i kitea e ahau; e mea ana hoki ngā tātanga o tērā wāhi, kāhore he wahine kairau i reira."

²³ Nā, ka mea a Hūrā, "Tukua kia tangohia e ia, kei tāwaia tāua. Titiro hoki, kua tukua atu nei e ahau te kūao nei, ā, kihai ia i kitea e koe."

²⁴ Ā, ka toru ngā marama, nā, ka kōrerotia ki a Hūrā, ka meatia, "Kua kairau a Tāmara, tau hunaonga; kua hapū anō hoki ia i ōna kairautanga."

Ā, ka mea a Hūrā, "Kawea ki waho, kia tahuna."

²⁵ Ā, ka kawea ia ki waho, ka tono tangata ia ki tōna hungawai, ka mea, "Nā te tangata nāna ēnei mea tōku hapū." I mea anō ia, "Tēnā, tirohia, nā wai ēnei, te hiri nei, me ngā tau, me te tokotoko."

²⁶ Nā, ka mōhioia e Hūrā, ā, ka mea ia, "Nui atu tōna tika i tōku; kihai hoki ia i hoatu e ahau ki a Heraha, ki tāku tama." Ā, kihai ia i mōhio ki a ia i muri iho.

²⁷ Ā, ka taka ki te wā e whānau ai ia, nā, he māhanga kei roto i tōna kōpū.

²⁸ Ā, i tōna whānautanga, nā, ka torona te ringa o tētahi; nā, ka mau te kaiwhakawhānau ki te miro whero, ā, herea ana ki tōna ringa, ka mea, "Ko tēnei i puta mai i mua."

²⁹ Ā, i tāna whakahokinga atu i tōna ringa, nā, ka puta mai tōna tuakana; ā, ka mea ia, "Ka tae tōu pakaru mai! Nāu te pakaru mai." Koia i huaina ai tōna ingoa ko Parete.

³⁰ Ā muri iho ka puta tōna teina, i herea nei tōna ringa ki te miro whero, ā, ka huaina tōna ingoa ko Tera.

39

Ko Hōhepa rāua ko te Wahine a Potiwhara

¹ Ā, i kawea iho a Hōhepa ki Ihipa; nā, ka hokona ia e Potiwhara, he tangata nui nā Parao, he rangatira nō ngā kaitiaki, he Ihipiana, i roto i ngā ringa o ngā Ihimaeri, nāna nei ia i kawea ki reira.

² Nā, i a Hōhepa a Ihowā, ā, he tangata whai rawa ia; i noho anō ia i roto i te whare o tōna ariki, o te Ihipiana,

³ ā, i kite tōna ariki kei a ia a Ihowā, pono tonu hoki i a Ihowā ngā mahi katoa a tōna ringa.

⁴ Nā, ka manakohia a Hōhepa e ia, ka mahi ia ki a ia; ā, ka waiho ia hei kaitirotiro mō tōna whare, ā, ka hōmai, e ia āna mea katoa ki tōna ringa.

⁵ Ā, i a ia ka waiho nei hei kaitirotiro mō tōna whare, mō āna mea katoa, nā, ka manaakitia e Ihowā te whare o te Ihipiana he whakaaro ki a Hōhepa i runga anō i āna mea katoa te manaaki a Ihowā, i te whare, i te māra.

⁶ I waiho hoki e ia i te ringa o Hōhepa āna mea katoa; kihai hoki i mōhioia e ia tētahi o āna mea, heoi anō ko te taro i kai ai ia.

Ā, he tangata ātaahua a Hōhepa, he pai hoki ia ki te titiro atu.

⁷ Ā, i muri i ēnei mea, ka anga ngā kanohi o te wahine a tōna ariki ki a Hōhepa; ā, ka mea ia, "Takoto tāua."

⁸ Ā, ka whakakāhore ia, ka mea hoki ki te wahine a tōna ariki, "Nā, e kore tōku ariki e mōhio ko te aha kei ahau i roto i te whare, kua hōmai nei hoki e ia āna mea katoa ki tōku ringa;

⁹ kāhore tētahi i roto i tēnei whare e nui ake i ahau; kāhore anō hoki i kaiponuhia e ia tētahi mea ki ahau, ko koe anake, nō te mea ko tāna wahine koe. Nā, me pēhea e mahi ai ahau i tēnei kino nui, e hara ai ki te Atua?"

¹⁰ Heoi, kōrero noa ia ki a Hōhepa i tēnei rā, i tēnei rā, ā, kihai ia i rongo ki a ia, kia takoto tahi rāua, kia noho tahi rāua.

¹¹ Nā, i taua wā ka haere a Hōhepa ki te whare ki te mahi i tāna mahi; ā, kāhore tētahi o ngā tātanga o te whare i reira i roto i te whare.

¹² Nā, ka hopukia ia e ia, arā tōna kākahu, ka mea, "Takoto tāua." Nā, ka whakarērea e ia tōna kākahu ki tōna ringa, ā, rere ana, puta ana ki waho.

¹³ Ā, nō tōna kitenga kua whakarērea e ia tōna kākahu i roto i tōna ringa, ā, kua rere ki waho,

¹⁴ nā, ka karanga ia ki ngā tāngata o tōna whare, ka kōrero ki a rātou, ka mea, “Titiro, kua kawea mai e ia tētahi Hiperu hei hangarau i a tātou! I haere mai ia ki ahau kia takoto māua, ā, he rahi tōku reo ki te hāmama.

¹⁵ Ā, ka rongo ia he rahi tōku reo ki te hāmama, nā, ka whakarērea e ia tōna kākahu ki ahau, ā, rere ana, puta ana ki waho.”

¹⁶ Nā, ka waiho e ia tōna kākahu ki tōna taha, kia hoki mai rā anō tōna ariki ki tōna whare.

¹⁷ Ā, ka kōrero ia ki a ia, ko aua kupu anō, ka mea, “I haere mai ki ahau taua pononga Hiperu, i kawea mai nei e koe ki a mātou, ki te hangarau i ahau.

¹⁸ Ā, ka rahi tōku reo ki te hāmama, nā, ka whakarērea e ia tōna kākahu ki ahau, ā, rere ana ki waho.”

¹⁹ Ā, ka rongo tōna ariki i ngā kupu a tāna wahine i kōrero ai ia ki a ia, i mea ai, “Ko ngā mea ēnei i mea ai tau pononga ki ahau.” Nā, ka mura tōna riri.

²⁰ Ā, ka mau te ariki o Hōhepa ki a ia, ā, makā ana ia ki te whare herehere, ki te wāhi i herea ai ngā herehere a te kīngi, ā, noho ana ia i reira, i te whare herehere.

²¹ Otiia, i a Hōhepa a Ihowā, ka puta anō tōna aroha ki a ia, ā, ka hoatu ki a ia kia manakohia ia e te rangatira o te whare herehere.

²² Ā, i tukua e te rangatira o te whare herehere ki te ringaringa o Hōhepa ngā herehere katoa i roto i te whare herehere; ko ia anō te kaimahi o ngā mea katoa i meatia e rātou i reira.

²³ Kīhai te rangatira o te whare herehere i titiro ki tētahi o ngā mea i tōna ringa; nō te mea i a ia a Ihowā, i mea anō a Ihowā kia pono tāna i mea ai.

40

Ngā Moemoeā a ngā Mauhere Tokorua

¹ Nā, i muri i ēnei mea ka hara te kaiwhakainu a te kīngi o Īhipa, rāua ko tāna kaihanga taro, ki tō rāua ariki, ki te kīngi o Īhipa.

² Ā, ka riri a Parao ki āna kaitohutohu tokorua, ki te tino kaiwhakainu rāua ko te tino kaihanga taro.

³ Nā, ka hōmai rāua e ia kia puritia ki te whare o te rangatira o ngā kaitiaki, ki te whare herehere, ki te wāhi i herea ai a Hōhepa.

⁴ Ā, ka meinga a Hōhepa e te rangatira o ngā kaitiaki hei kaititiro mō rāua, ā, ka mahi ia ki a rāua; ā, ka puritia rāua i ētahi rā.

⁵ Nā, ka moe rāua i ā rāua moe, kotahi anō te pō i moemoeā ai rāua, tētahi, tētahi, me te tikanga anō o tāna moe, te kaiwhakainu rāua ko te kaihanga taro a te kīngi o Īhipa, i herea nei rāua i roto i te whare herehere.

⁶ Ā, i te taenga o Hōhepa ki a rāua i te ata, ka titiro ia ki a rāua, nā, e pōuri ana rāua.

⁷ Nā, ka ui ia ki aua kaitohutohu a Parao, i puritia tahitia nei me ia i te whare o tōna ariki, ka mea, “He aha i whakapoururu ai ō kōrua kanohi ināianei?”

⁸ Ā, ka mea rāua ki a ia, “I moe māua i tētahi moe, ā, kāhore he kaiwhakaatu i tōna tikanga.”

Nā, ka mea a Hōhepa ki a rāua, “Ehara ianei te Atua i te kaiwhakaatu? Tēnā, kōrerotia mai ki ahau.”

⁹ Nā, ka kōrerotia e te tino kaiwhakainu tāna moe ki a Hōhepa, ā, ka mea ki a ia, “Moe iho ahau, nā, ko tētahi wāina i tōku aroaro;

¹⁰ nā, e toru ngā peka o te wāina. Ā, e āhua pihi ana, ā, ka kohera ōna puāwai; ā, e hua ana ngā tautau, maao tonu ngā karepe.

¹¹ Nā, ko te kapu a Parao i tōku ringa; ā, ka mau ahau ki ngā karepe, ā, tauia ana e ahau ki te kapu a Parao, ā, hoatu ana e ahau te kapu ki te ringa o Parao.”

¹² Nā, ko te meatanga a Hōhepa ki a ia, “Ko tōna tikanga tēnei: Ko aua peka e toru, e toru ngā rā.

¹³ Kia toru ake rā ka whakaara ake ai a Parao i tōu mātenga, ka whakahoki anō i a koe ki tau mahi, ā, ka hoatu anō e koe te kapu a Parao ki tōna ringa, ka pērā hoki me mua, i te mea ko koe tāna kairiringi wāina.

¹⁴ Otirā, kia mahara ki ahau ina pono te pai ki a koe, kia puta anō tōu aroha ki ahau, kōrerotia hoki ahau ki a Parao, kia puta atu ai ahau i tēnei whare.

¹⁵ I tāhaetia pūtia mai hoki ahau i te whenua o ngā Hiperu; ā, kāhore āku mahi i konei i makā ai ahau e rātou ki tēnei whare herehere.”

¹⁶ Ā, ka kite te tino kaihanga taro he pai te tikanga, ka mea ia ki a Hōhepa, “Moe iho hoki ahau, nā, e toru ngā kete taro mā i runga i tōku upoko;

¹⁷ ā, i tō runga kete ko ngā tū āhua kai katoa mā Parao; nā, ko ngā manu e kai ana i aua mea i roto i te kete i runga i tōku upoko."

¹⁸ Nā, ka whakahoki a Hōhepa, ka mea, "Ko tōna tikanga tēnei: Ko aua kete e toru, e toru ngā rā

¹⁹ kia toru ake ngā rā, ka tangohia ake e Parao tōu upoko i runga i a koe, ā, ka whakairihia koe ki runga ki te rākau; ā, ka kainga e ngā manu ōu kikokiko e piri nā ki a koe."

²⁰ Ā, i te toru o ngā rā, i te rā whānau o Parao, nā, ka tukua e ia he hākari mā āna tāngata katoa; ā, whakaarahia ake ana e ia te mātenga o te tino kaiwhakainu, me te mātenga o te tino kaihanga taro, i waenganui i āna pononga.

²¹ Ā, whakahokia ana e ia te tino kaiwhakainu ki tāna mahi whakainu, hei hoatu i te kapu ki te ringa o Parao;

²² ko te tino kaihanga taro ia i whakairihia ake e ia, i pērātia me tā Hōhepa i whakaatu ai ki a rāua.

²³ Otiia, kihai te tino kaiwhakainu i mahara ki a Hōhepa; i wareware hoki ki a ia.

41

Ka Whakaaturia e Hōhepa te Moemoeā a te Kīngi

¹ Ā, ka taka ngā tau e rua, ka moe a Parao; nā, i te taha ia o te awa e tū ana.

² Nā, ko te putanga ake o ngā kau e whitu i roto i te awa, he āhua pai, e whai kiko ana; ā, ka kai rātou i roto i ngā wīwī.

³ Nā, ko te putanga ake anō o ētahi kau e whitu i muri i a rātou i roto i te awa, he āhua kino, he kikokore; ā, tū ana rātou i te taha o ērā kau i te pareparenga o te awa.

⁴ Nā, ka kainga e ngā kau āhua kino, kikokore, ngā kau āhua pai e whitu, ngā mea mōmona. Ā, ka ara ake a Parao.

⁵ Ā, ka parangia anō ia, nā, ko te rua o āna moe. Nā, ko te putanga ake o ngā puku wīti e whitu, kotahi anō hoki te kakau, he mea whai kiko, he pai.

⁶ Nā, ko ngā puku e whitu e tupu ake ana i muri i ērā, he mea kikokore, he mea ngingio i te marangai.

⁷ Ā, horomia ake ngā puku whai kiko e whitu, ngā mea whai kai, e ngā puku kikokore e whitu. Ko te aranga ake o Parao; nā, he moe!

⁸ Ā, i te ata; nā, ka pororaru tōna wairua; ā, ka tonu tāngata ia ki te karanga i ngā tohunga māori katoa o Ihipa, me ngā mea mōhio katoa o reira. Ā, kōrerotia atu ana tāna moe e Parao ki a rātou, otiia, kihai i taea e tētahi te whakaatu i te tikanga o aua moe ki a Parao.

⁹ Nā, ka kōrero te tino kaiwhakainu ki a Parao, ka mea, "Kātahi ahau ka mahara ki ōku he.

¹⁰ I riri mai a Parao ki āna pononga, ā, i tuku i ahau kia puritia ki roto ki te whare o te rangatira o ngā kaitiaki, ahau me te tino kaihanga taro.

¹¹ Ā, ka moe māua i tētahi moe i te pō kotahi, ahau, a ia hoki; i moe māua ahau, a ia, me te tikanga anō o ā māua moe.

¹² Nā, i reira i a māua tētahi taitama Hiperu, he pononga nā te rangatira o ngā kaitiaki; ā, ka kōrerotia e māua ki a ia, ā, whakaaturia mai ana e ia te tikanga o ā māua moe ki a māua; rite tonu tāna whakaaturanga ki tā tērā moe, ki tāku.

¹³ Ā, tika tonu tāna i whakaatu ai ki a māua; ko ahau i whakahokia e ia ki tāku mahi, ko tērā i tāronatia."

¹⁴ Nā, ka tonu tangata a Parao, hei karanga i a Hōhepa, ā, ka hohoro rātou te mau mai i a ia i roto i te whare herehere. Nā, ka heu ia i a ia, ka tango i ētahi kākahu kē mōna, ā, haere ana ki a Parao.

¹⁵ Ā, ka mea a Parao ki a Hōhepa, "I moe ahau i tētahi moe, ā, kāhore he tangata hei whakaatu i tōna tikanga. Nā, kua tae mai tōu rongu ki ahau, e kōrerotia ana ki te rongu koe i te moe ka taea e koe te whakaatu tōna tikanga."

¹⁶ Nā, ka whakahoki a Hōhepa ki a Parao, ka mea, "Ehara i ahau; mā te Atua e whakahoki te kupu pai ki a Parao."

¹⁷ Nā, ka mea a Parao ki a Hōhepa, "I ahau e moe ana, nā, e tū ana ahau i te pareparenga o te awa;

¹⁸ nā, ka puta ake i te awa ngā kau e whitu, he mea whai kiko, he āhua pai; ā, ka kai rātou i roto i ngā wīwī.

¹⁹ Nā, ko te putanga ake o ētahi atu kau e whitu i muri i ērā, he hīroki, he āhua kino noa iho, he kikokore, kāhore ahau i kite i tō rātou rite te kino i te whenua katoa o Ihipa.

²⁰ Nā, ka kainga ngā kau e whitu ō mua, ngā mea mōmona, e ngā kau hīroki, e ngā mea kino;

²¹ ā, i tō rātou toremitanga ki roto i a rātou, e kore e mōhiotia kua toremi rātou ki roto i a rātou; he mau tonu hoki tō rātou āhua kino, he pērā me tō te timatanga. Nā, ka ara ahau.

²² “Nā, i kite anō ahau i ahau e moe ana, ko ngā puku wīti e whitu e tupu ake ana i te kakau kotahi, he mea whai kai, he mea pai.

²³ Nā, ko ngā puku e whitu, he mea taramore, he mea kikokore, i ngingio nei i te marangai, e tupu ake ana i muri i aua puku;

²⁴ ā, horomia ake ngā puku papai e whitu e ngā puku kikokore. Nā, ka kōrerotia e ahau ki ngā tohunga māori; ā, kāhore tētahi hei whakaatu ki ahau.”

²⁵ Nā, ko te meatanga a Hōhepa ki a Parao, “Ko te moe a Parao kotahi tonu; e whakaaturia ana e te Atua ki a Parao ngā mea e meatia ana e ia.

²⁶ Ko ngā kau pai e whitu, e whitu ngā tau; ko ngā puku pai anō e whitu, e whitu ngā tau; kotahi anō te moe.

²⁷ Ā, ko ngā kau hīroki e whitu, ko ngā mea kino i puta ake rā i muri i a rātou, e whitu ēnā ngā tau; ā, ko ngā puku wīti e whitu, ko ngā mea i ngingio i te marangai, e whitu ēnā ngā tau matekai.

²⁸ “Ko te mea tēnā i kōrerotia e ahau ki a Parao; ko tā te Atua e mea ai e whakakitea ana e ia ki a Parao.

²⁹ Nanā, e whitu ngā tau e haere mai nei e nui ai te hua o te whenua katoa o Īhipa;

³⁰ ā, e whitu ngā tau matekai e ara ake i muri i ērā; ā, ka wareware katoa te hua i te whenua o Īhipa; ā, ka ngaro te whenua i te matekai.

³¹ Ā, e kore taua hua e mōhiotia e te whenua, i taua matekai hoki ō muri; nō te mea he tino nanakia.

³² Ā, i tuaruatia ai te moe a Parao, he mea pūmau nā te Atua, ka hohoro anō te meatia e te Atua.

³³ “Nā, reira, me titiro e Parao tētahi tangata mōhio, whai whakaaro, kia tukua e ia ngā tikanga o te whenua o Īhipa ki a ia.

³⁴ Kia meatia tēnei e Parao, kia whakaritea hoki e ia ētahi kaitirotiro mō te whenua, ā, kia tangohia e ia te rima o ngā wāhi o te whenua o Īhipa i ngā tau hua e whitu.

³⁵ Kia kohia hoki ngā kai katoa o ēnei tau pai e haere ake nei, kia āmitia mai hoki he wīti ki raro i te ringa o Parao, kia tohungia anō hoki he kai i roto i ngā pā.

³⁶ Nā, ka pae taua kai mā te whenua mō ngā tau matekai e whitu e puta mai ana ki te whenua o Īhipa; e kore ai e ngaro te whenua i te matekai.”

Ka Whakarangatira i Īhipa a Hōhepa

³⁷ Ā, he pai taua mea ki te titiro a Parao, ki te titiro hoki a āna tāngata katoa.

³⁸ Nā, ka mea a Parao ki āna tāngata, “E kitea rānei e tātou he pēnei, he tangata kei a ia nei te Wairua o te Atua?”

³⁹ Ā, ka mea a Parao ki a Hōhepa, “Nā, kua whakakitea nei e te Atua ēnei mea katoa ki a koe, kāhore hoki he tangata hei rite mōu, te mōhio, te whai whakaaro.

⁴⁰ Ko koe hei rangatira mō tōku whare, ā, mā tāu kupu tōku iwi katoa e tohutohu; ko te torōna anake te mea e nui ake ai ahau i a koe.”

⁴¹ Ā, ka mea a Parao ki a Hōhepa, “Titiro, kua waiho nei koe e ahau hei rangatira mō te whenua katoa o Īhipa.”

⁴² Nā, ka tangohia e Parao tōna mōwhiti i tōna ringa, ā, kuhua ana e ia ki te ringa o Hōhepa, i whakakākahuria hoki ia e ia ki ngā kākahu rīnena pai, ā, whakaheia ana he hei kōura ki tōna kaki.

⁴³ I whakaekea anō ia e ia ki runga ki te tuarua o ōna hāriata; ā, ka karangatia e rātou i mua i a ia, “Kia piko te turi!” Ka waiho ia e ia hei rangatira mō te whenua katoa o Īhipa.

⁴⁴ I mea anō a Parao ki a Hōhepa, “Ko Parao ahau, ā, ki te kāhore koe, e kore e ara ake te ringa, te waewae rānei o tētahi i te whenua katoa o Īhipa.”

⁴⁵ Nā, ka huaina e Parao te ingoa o Hōhepa. Ko Tawhanatapaneaha; ā, i hōmai anō e ia hei wahine māna, a Ahenata, tamāhine a Potiwhera, tohunga o Ono. Nā, ka haere a Hōhepa ā puta noa i te whenua katoa o Īhipa.

⁴⁶ E toru tekau ngā tau o Hōhepa i tōna tūranga i te aroaro o Parao, o te kīngi o Īhipa. Nā, ka puta atu a Hōhepa i te aroaro o Parao, ā, ka haere ā puta noa i te whenua katoa o Īhipa.

⁴⁷ Ā, i ngā tau hua e whitu, me te mea he aohanga nā te ringa te hua o te whenua.

⁴⁸ Nā, ka kohia e ia ngā kai katoa o ngā tau e whitu i puta ki te whenua o Īhipa, ā, rongoātia ana te kai ki ngā pā. Ko te kai o te māra i tētahi taha, i tētahi taha o te pā, i rongoātia e ia ki taua pā anō.

⁴⁹ Heoi, āmitia ana e Hōhepa he wīti, me te mea ko te onepū o te moana, he hira whakaharahara; ā, whakarērea noatia iho e ia te tatau; kāhore hoki i taea te tatau.

⁵⁰ Nā, ka whānau ngā tama tokorua a Hōhepa, i te mea kāhore anō kia puta noa ngā tau matekai, i whānau hoki i a raua ko Ahenata tamāhine a Potiwhera tohunga o Ono.

⁵¹ Ā, i huaina e Hōhepa te ingoa o te mātāmua ko Mānahi, “Nō te mea,” e ki ana ia, “kua meinga ahau e te Atua kia wareware ki tāku mahi nui katoa, ki te whare katoa anō hoki o tōku pāpā.”

⁵² Ā, i huaina e ia te ingoa o te tuarua ko Ēparaima, “Mōku hoki i meinga e te Atua kia hua ki te whenua o tōku tangihanga.”

⁵³ Nā, ka taka ngā tau hua e whitu i puta mai rā ki te whenua o Īhipa,

⁵⁴ ā, ka timata ngā tau matekai e whitu te puta ake, ka pērā hoki me tā Hōhepa i kōrero ai. Ā, i ngā whenua katoa te matekai; ko te whenua katoa ia o Īhipa i whai taro.

⁵⁵ Nā, i te matenga o te whenua katoa o Īhipa i te kai, ka tangi te iwi ki a Parao ki te taro mā rātou; ā, ka mea a Parao ki ngā Īhipiana katoa, “Haere ki a Hōhepa; me mea e koutou tāna e mea ai ki a koutou.”

⁵⁶ Nā, i runga i te mata katoa o te whenua te matekai; ā, ka wāhia e Hōhepa ngā toa katoa, ā, hokona ana e ia ki ngā Īhipiana; he nanakia hoki te matekai i te whenua o Īhipa.

⁵⁷ Ā, ka haere ngā whenua katoa ki Īhipa, ki a Hōhepa, ki te hoko wīti; nō te mea he nui rawa te matekai o ngā whenua katoa.

42

Ka Haere ngā Tuākana o Hōhepa ki Īhipa hei Hoko Wīti

¹ Nā, ka kite a Hākopa he wīti kei Īhipa, ka mea a Hākopa ki āna tama, “He aha koutou i tiroiro ai ki a koutou anō?”

² I mea anō ia, “Nanā, kua rongo ahau he wīti kei Īhipa; haere iho ki reira, ki te hoko i tētahi mā tātou i reira; kia ora ai tātou, kei mate.”

³ Nā, ka haere ngā tuākana kotahi tekau o Hōhepa ki raro, ki Īhipa, ki te hoko wīti.

⁴ Ko Pineamine ia, teina o Hōhepa, kihai i tonoa e Hākopa i roto i ōna tuākana; i mea hoki ia, “Kei pono tētahi aituā ki a ia.”

⁵ Ā, ka haere ngā tama a Iharaia ki te hoko i roto i te hunga i haere; he matekai hoki tō te whenua o Kanaana.

⁶ Nā, ko Hōhepa te kāwana o te whenua, ko ia te kaihoko ki ngā tāngata katoa o te whenua. Nā, ka haere mai ngā tuākana o Hōhepa, ā, ka piko ō rātou kanohi ki te whenua i tōna aroaro.

⁷ Ā, i te kitenga o Hōhepa i ōna tuākana, ka mōhio ia ki a rātou, otiia ka whakatangata kē ia ki a rātou, ka kōrero whakatumā ki a rātou; ka mea hoki ki a rātou, “I haere mai koutou i hea?”

Ā, ka mea rātou, “I te whenua o Kanaana, ki te hoko kai.”

⁸ Ā, i mōhio a Hōhepa ki ōna tuākana ko rātou ia kihai i mōhio ki a ia.

⁹ Nā, ka mahara a Hōhepa ki ngā moe i moe ai ia mō rātou, ā, ka mea ki a rātou, “He tūtei koutou; he whakataki i te wāteatanga o te whenua i haere mai ai koutou!”

¹⁰ Ā, ka mea rātou ki a ia, “Kāhore, e tōku ariki, engari i haere mai āu pononga ki te hoko kai.

¹¹ He tama katoa mātou nā te tangata kotahi; he hunga pono mātou, ehara āu pononga i te tūtei.”

¹² Ā, ka mea ia ki a rātou, “Kāhore, engari he whakataki i te wāteatanga o te whenua i haere mai ai koutou.”

¹³ Ā, ka mea rātou, “Kotahi tekau mā rua āu pononga, he teina, he tuākana mātou, he tama nā te tangata kotahi, nō te whenua o Kanaana. Ko te whakaotinga kei tō mātou pāpā ināianei, ko tētahi kua kāhore.”

¹⁴ Nā, ko te meatanga a Hōhepa ki a rātou, “Ko ia tāku i kōrero ai ki a koutou, i mea ai, ‘He tūtei koutou.’

¹⁵ Mā konei ka mōhioia ai koutou: e ora ana a Parao e kore koutou e haere atu i konei, ki te kāhore tō koutou whakaotinga e haere mai ki konei.

¹⁶ Tukua atu tētahi o koutou ki te tiki i tō koutou teina, ko koutou hoki, ka herea koutou, kia mōhioia ai ā koutou kōrero, he pono rānei tā koutou. Ā, ki te kāhore, e ora ana a Parao, inā, he tūtei koutou.”

¹⁷ Nā, ka huihuia rātou e ia kia tiakina, e toru ngā rā.

¹⁸ Ā, i te toru o ngā rā ka mea a Hōhepa ki a rātou, “Ko tēnei tā koutou e mea ai kia ora ai koutou; he tangata wehi hoki ahau i te Atua:

¹⁹ ki te mea he hunga pono koutou, me here tētahi o ō koutou tuākana i roto i te whare i tiakina ai koutou; otiia, me haere koutou ki te kawē wīti mō te matekai o ō koutou whare.

²⁰ Ā, me kawē mai tō koutou teina, te whakaotinga, ki ahau; kia whakatikaia ai ā koutou kupu; ā, e kore koutou e mate."

Ā pēnā ana rātou.

²¹ Ā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, "He pono kua whai hara tātou i tō tātou teina; i kite hoki tātou i te mamae o tōna wairua, i a ia i īnoī ai ki a tātou, ā, kihai tātou i whakarongo atu; nā reira hoki i puta mai ai tēnei hē ki a tātou."

²² Nā, ka whakahoki a Reupena ki a rātou, ka mea, "Kāhore ianei ahau i kī atu ki a koutou, i mea, 'Kaua e hara ki te tamaiti'; ā, kihai koutou i rongo? Nā, ko ōna toto anō hoki tēnei te whakatakina nei."

²³ Ā, kihai rātou i mōhio e rongo ana a Hōhepa; nō te mea he kaiwhakamāori hoki i waenganui i a rātou.

²⁴ Nā, ka tahuri kē atu ia i a rātou, ā, ka tangi. Ka hoki anō ia ki a rātou, ka kōrero ki a rātou, ka tango hoki i a Himiona i roto i a rātou, ā, herea ana e ia ki tō rātou aroaro.

²⁵ Nā, ka whakahaua e Hōhepa kia whakakīia ā rātou pēke ki te wīti, kia whakahokia atu ngā moni a tēnei, a tēnei, ki ā rātou pēke, kia hoatu anō hoki ki a rātou he ō ki te ara; nā, pērā ana ia ki a rātou.

Ka Hoki ngā Tuākana o Hōhepa ki Kanaana

²⁶ Nā, ka utaina e rātou ā rātou wīti ki ā rātou kahi, ā, haere atu ana i reira.

²⁷ Ā, i te whakatuwheratanga a tētahi o rātou i tana pēke kia hoatu he kai mā tana kahi e i te whare tira, ka kitea e ia tana moni; nā, kei te waha tonu o tana pēke.

²⁸ Ā, ka mea ia ki ōna tuākana, "Kua whakahokia mai tāku moni; ā, tēnei anō kei roto i tāku pēke."

Nā, kore ake ō rātou ngākau, ā, ka tahuri rātou me te wiri, ka mea tētahi ki tētahi, "He mahi aha tēnei a te Atua ki a tātou?"

²⁹ Nā, ka tae rātou ki a Hākopa, ki tō rātou pāpā, ki te whenua o Kanaana, ā, ka kōrerotia ki a ia ngā mea katoa i pono ki a rātou; ka mea,

³⁰ "I kōrero whakatuma mai te rangatira o te whenua ki a mātou; i kīia anō mātou e ia he tūtei mō te whenua.

³¹ Ā, ka mea mātou ki a ia, 'He tangata pono mātou; ehara mātou i te tūtei.

³² Kotahi tekau mā rua mātou, he tuākana, he teina, he tama nā tō mātou pāpā; kotahi kua kore, kei tō mātou pāpā hoki te whakaotinga ināianei, kei te whenua o Kanaana.'

³³ "Nā, ko te meatanga mai a taua tangata, a te rangatira o te whenua, ki a mātou, 'Mā tēnei e mōhio ai ahau he hunga pono koutou; me waiho e koutou tētahi o ō koutou tuākana ki ahau, ā, me mau atu e koutou he kai mō te matekai o ō koutou whare, ā, ka haere.

³⁴ Ā, me kawē mai tō koutou teina, te whakaotinga, ki ahau, kia mōhio ai ahau ehara koutou i te tūtei, engari he hunga pono koutou. Penei ka hoatu e ahau tō koutou tuakana ki a koutou, ā, ka hokohoko koutou ki tēnei whenua.'

³⁵ Ā, i a rātou e ringiringi ana i ā rātou pēke, nā, ko te moni a tēnei, a tēnei e takai ana i roto i ā rātou pēke; ā, ka kite rātou ko tō rātou pāpā i ngā moni e takai ana, nā, ka wehi rātou.

³⁶ Nā, ka mea a Hākopa, tō rātou pāpā, ki a rātou, "Ka whakapania ahau e koutou: ko Hōhepa kua kāhore, ko Himiona hoki kua kāhore, ā, ka tangohia nei e koutou a Pineamine. He pēhi mōku ēnei mea katoa."

³⁷ Nā, ka kōrero a Reupena ki tōna pāpā, ka mea, "Whakamatea āku tama tokorua, ki te kāhore ia e kawea mai e ahau ki a koe; hōmai ia ki tōku ringa, ā, māku ia e whakahoki mai ki a koe."

³⁸ Ā, ka mea ia, "E kore tāku tama e haere tahi i a koutou ki raro; kua mate hoki tōna tuakana, ā, ko ia anake ka mahue nei; ā, ki te pono he aituā ki a ia i te ara e haere nei koutou, kātahi ka meinga tōku koroheketanga e koutou kia heke tangi atu ki te pō."

43

Te Hokinga o ngā Tuākana o Hōhepa me Pineamine ki Ihipa

¹ Ā, he tino nui te matekai o te whenua.

² Ā, ka pau te wīti i maua mai e rātou i Ihipa, nā, ka mea tō rātou pāpā ki a rātou, "Hoki atu ki te hoko i tētahi wāhi kai mā tātou."

³ Ā, ka kōrero a Hūrā ki a ia, ka mea, "I tino whakatūpatō taua tangata i a mātou, i mea, 'E kore koutou e kite i tōku mata ki te kāhore tō koutou teina i a koutou.'

⁴ Ki te tukua e koe tō mātou teina hei hoa mō mātou, ka haere mātou ki raro ki te hoko kai māu.

⁵ Ki te kāhore ia e tukua e koe, e kore mātou e haere ki raro. Nō te mea i kī mai taua tangata ki a mātou, 'E kore koutou e kite i tōku mata ki te kāhore tō koutou teina i a koutou.'

⁶ Nā, ka mea a Iharaia, "He aha koutou i ngārahu kino ai ki ahau, i whakaatu ai ki taua tangata he teina anō tō koutou?"

⁷ Ā, ka mea rātou, "I tino ui taua tangata ki ō mātou āhua, ki ō mātou whanaunga hoki, i mea mai, 'E ora ana anō rānei tō koutou pāpā? Tēnā anō rānei tētahi atu teina o koutou?' Ā, rite tonu ki ēnei kupu tā mātou i kōrero ai ki a ia; tērā rānei mātou e āta mōhio ka ki mai ia, 'Kawea mai tō koutou teina ki raro nei?'"

⁸ Nā, ka mea a Hūrā ki tōna pāpā, ki a Iharaia, "Tukua te tamaiti ki ahau, ā, ka whakatika mātou, ka haere; kia ora ai tātou, kei mate tahi hoki mātou me koe, me ā mātou pōtiki.

⁹ Ko ahau hei utu mōna; me rapu ia e koe i tōku ringa. Ki te kāhore ahau e kawea mai i a ia ki a koe, e whakatū hoki i a ia ki tōu aroaro, nā, hei whakahēnga ahau māu i ngā rā katoa.

¹⁰ Me i kāhore hoki mātou i roa nei, kua rua ēnei hokinga mai o mātou ināianei."

¹¹ Kātahi ka mea a Iharaia, tō rātou pāpā ki a rātou, "Ki te mea rā he pēnei te hanga, ko tēnei tā koutou e mea ai: maua atu ētahi o ngā hua papai o te whenua i roto i ā koutou oko, kawea atu hoki he hākari ki raro, ki taua tangata – tētahi wāhi pama, me tētahi wāhi honi, ētahi paihe, me ētahi maira, ētahi nati, me ētahi aramona.

¹² Kia takirua hoki ngā hiriwa e maua atu i roto i ō koutou ringa; ko te moni hoki i whakahokia mai i te waha o ā koutou pēke, me whakahoki atu anō tēnā i roto i ō koutou ringa; he pōhēhē noa pea tēnā.

¹³ Kawea atu anō hoki tō koutou teina, ā, whakatika, hoki atu anō ki taua tangata.

¹⁴ Ā, mā te Atua Kaha Rawa e tuku mai ki a koutou kia arohaina mai e taua tangata, kia tonoa mai anō e ia tērā tuakana o koutou, rāua ko Pineamine. Ko ahau hoki, ki te whakapania ahau, ka whakapania ahau."

¹⁵ Nā, ka mau aua tāngata ki taua hākari, e rua hoki ngā moni i maua atu e rātou i roto i ō rātou ringa, me Pineamine hoki; ā, whakatika ana rātou, haere ana ki raro, ki Ihipa, ā, ka tū ki te aroaro o Hōhepa.

¹⁶ Ā, ka kitea a Pineamine e Hōhepa i roto i a rātou, nā, ka mea ia ki te kaitohutohu o tōna whare, "Kawea ēnā tāngata ki te whare, patua he kai, takā hoki; ka kai tahi hoki mātou ko ēnā tāngata ina tū te rā."

¹⁷ Nā, ka meatia e taua tangata tā Hōhepa i kī ai; ā, ka kawea aua tāngata e taua tangata ki te whare o Hōhepa.

¹⁸ Nā, ka wehi aua tāngata, mō rātou i kawea ki te whare o Hōhepa; ā, ka mea rātou, "Mō te moni i whakahokia i roto i ā tātou pēke i te haerenga tuatahi i kawea mai ai tātou; kia whai take mai ai ia ki a tātou, mō tāna rere mai ki a tātou ki te tango i a tātou hei pononga, me ā tātou kahihe hoki."

¹⁹ Nā, ka whakatata rātou ki te kaitohutohu o te whare o Hōhepa, ka kōrero ki a ia i te kūwaha o te whare,

²⁰ ka mea, "E te ariki, i haere mai anō mātou i mua ki te hoko kai.

²¹ Ā, nō tō mātou taenga ki te whare tira, i tā mātou whakatuwheratanga i ā mātou pēke, nā, ko te moni a tēnei, a tēnei, i te waha o tāna pēke, tā mātou moni, rite tonu te taimaha; ā, kua whakahokia mai taua mea e mātou i roto i ō mātou ringa.

²² Kua kawea mai anō e mātou i roto i ō mātou ringa tētahi atu moni hei hoko kai. Kāhore mātou e mōhio nā wai rānei i maka ā mātou moni ki ā mātou pēke."

²³ Ā, ka mea ia, "Kia tau te rangimārie ki a koutou, kaua e wehi. Nā tō koutou Atua, nā te Atua hoki o tō koutou pāpā i hōmai he taonga ki a koutou ki roto ki ā koutou pēke. I tae mai anō tā koutou moni ki ahau." Ā, ka kawea e ia a Himiona ki a rātou.

²⁴ Nā, ka kawea taua tangata i aua tāngata ki te whare o Hōhepa, ka hoatu e ia he wai hei horoi mō ō rātou waewae; i hoatu anō e ia he kai mā ā rātou kahihe.

²⁵ Nā, ka takā e rātou te hākari mō te taenga mai o Hōhepa i te awatea; i rongo hoki rātou me kai taro rātou ki reira.

²⁶ Ā, i te taenga mai o Hōhepa ki te whare, ka kawea e rātou ki a ia te hākari a ō rātou ringa ki te whare, ā, ka piko ki a ia ki te whenua.

²⁷ Nā, ka ui ia ki a rātou ki te pai, ka mea, "Kei te pai rānei tō koutou pāpā, te koroheke i kōrerotia mai rā e koutou? E ora ana anō rānei ia?"

²⁸ Ā, ka mea rātou ki a ia, "Kei te pai tāu pononga, tō mātou pāpā, e ora ana anō ia." Nā, ka tuohu rātou, ka piko iho.

²⁹ Ka maranga tōna kanohi, ka kite ia i a Pineamine, i tōna teina, i te tama a tōna whaea, ā, ka mea, "Ko tō koutou teina tēnei, ko te whakaotinga i kōrerotia rā e koutou ki ahau?" I mea anō ia, "Kia aroha te Atua ki a koe, e tāku tama."

³⁰ Nā, ka hohoro a Hōhepa; he tokonga ake hoki nō tōna ngākau aroha ki tōna teina; ā, ka rapua e ia tētahi wāhi hei tangihanga. Ā, haere ana ia ki te rūma i roto, ki reira tangi ai.

³¹ Nā, ka horoia e ia tōna mata, ka puta ki waho, ka whakamanawanui, ka mea, “Whakatakatoria he taro.”

³² Nā, ka whakatakatoria e rātou, māna ki a ia anake, mā rātou ki a rātou anake, mā ngā Īhipiana, i kai tahi me ia, ki a rātou anake. E kore hoki e āhei i ngā Īhipiana te kai taro tahi me ngā Hiperu; he mea whakariharia hoki tēnā ki ngā Īhipiana.

³³ Nā, ka noho rātou ki tōna aroaro, tō mua rite tonu anō ki tōna muanga, tō muri rite tonu anō ki tōna muringa; ā, mīharo ana aua tāngata tētahi ki tētahi.

³⁴ Nā, ka tuwhaina atu e ia ētahi o ngā wāhi i tōna aroaro mā rātou. He nui rawa ia te wāhi i a Pineamine; me i takirimatia te wāhi a tētahi o rātou kua rite ki tana. Nā, ka inu rātou, ka koa tahi me ia.

44

Te Kapu Ngaro

¹ Nā, ka whakahau ia ki te kaitohutohu o tōna whare, ka mea, “Whakakīia ngā pēke a aua tāngata ki ngā kai e taea te whawhao ki roto, me maka anō te moni a tēnei, a tēnei, ki te waha o tana pēke.

² Whaowhina hoki tāku kapu, te kapu hiriwa, ki te waha o te pēke a te whakaotinga, me te moni anō mō tana wīti.” Nā, rite tonu tana i mea ai ki tā Hōhepa kupu i kī ai.

³ Ā, ka mārama te ata, ka tonoa atu aua tāngata, rātou me ā rātou kīhe.

⁴ Ā, nō tō rātou haerenga atu i te pā, kīhai i matara, ka mea a Hōhepa ki te kaitohutohu o tōna whare, “Whakatika, whāia aua tāngata; ā, ka mau rātou i a koe, ka mea ki a rātou, ‘He aha i utua ai e koutou te pai ki te kino?

⁵ Ehara ianei tēnei i te mea e inu ai tōku ariki, i tana hoki e kite tohu ai ia? Ka kino tā koutou mahi.’ ”

⁶ Nā, ka mau rātou i a ia, ā, kōrerotia ana e ia aua kupu ki a rātou.

⁷ Ā, ka mea rātou ki a ia, “He aha ēnei kupu i kōrerotia ai e tōku ariki? Auē, kia meatia tēnei mea e āu pononga.

⁸ Nanā, ko te moni i kitea e mātou i te waha o ā mātou pēke, i whakahokia mai e mātou ki a koe i te whenua o Kanaana; ā, kia tāhae mātou hei aha i te hiriwa, i te kōura rānei, i roto i te whare o tōu ariki?

⁹ Ki te mea ka kitea taua mea ki tētahi o āu pononga, kia mate ia, kia waiho anō mātou hei pononga mā tōku ariki.”

¹⁰ Ā, ka mea ia, “Kia rite anō hoki āiane ki tā koutou i mea ai: e kitea taua mea ki tētahi, hei pononga ia māku; ā, kāhore he whakahē mō koutou.”

¹¹ Nā, hohoro tonu tā rātou tuku iho i tana pēke, i tana pēke, ki te whenua, ā, whakatuwheratia ana e rātou tana pēke, tana pēke.

¹² Nā, ka rapu ia, tīmata i te mātāmua, ā, whakamutu ki te whakaotinga; ā, ka kitea te kapu i roto i te pēke a Pineamine.

¹³ Nā, ka haehae rātou i ō rātou kākahu, ā, whakawahā ana e rātou tana kīhe, tana kīhe, hoki ana ki te pā.

¹⁴ Nā, ka haere a Hūrā rātou ko ōna tuākana, ko ōna tēina, ki te whare o Hōhepa; ā, i reira tonu ia; ā, tāpapa ana ki te whenua i tōna aroaro.

¹⁵ Nā, ka mea a Hōhepa ki a rātou, “He aha tēnei mea i meatia nei e koutou? Kīhai rānei koutou i mahara he tangata matakite te pēnei me ahau nei?”

¹⁶ Nā, ka mea a Hūrā, “He aha tā mātou e mea ai ki tōku ariki? He aha tā mātou e kōrero ai? Me aha rānei hei whakatika i a mātou? Kua kitea e te Atua te hara o āu pononga; nā, tēnei mātou hei pononga mā tōku ariki, mātou tahi hoki ko te tangata i kitea nei te kapu ki a ia.”

¹⁷ Anō rā ko ia, “Engari, kia meatia tēnei e ahau! Ko te tangata i kitea nei te kapu ki a ia, ko ia hei pononga māku; ko koutou ia, haere mārie koutou ki runga, ki tō koutou pāpā.”

Te Inoi a Hūrā mō Pineamine

¹⁸ Kātahi ka whakatata a Hūrā ki a ia, ka mea, “Tukua tāu pononga, e tōku ariki, kia kōrero i tētahi kupu ki ngā taringa o tōku ariki, kei mura hoki tōu riri ki tāu pononga; ko kōrua hoki ko Parao rite tahi.

¹⁹ I ui mai tōku ariki ki āna pononga, i mea, ‘He pāpā rānei tō koutou, he teina rānei?’

²⁰ Ā, ka mea mātou ki tōku ariki, ‘He pāpā anō tō mātou, he koroheke, me tētahi tama o tōna koroheketanga, he mea iti; kua mate hoki tōna tuākana, ā, ko ia anake i mahue o ngā tamariki a tōna whaea, e aroha ana hoki tōna pāpā ki a ia.’

²¹ “Nā, ka mea mai koe ki āu pononga, ‘Kawea mai ia ki raro nei, ki ahau, kia tau atu ai ōku kanohi ki a ia.’

²² Kātahi mātou ka mea ki tōku ariki, ‘E kore e āhei kia whakarērea tōna pāpā e taua tamaiti. Nō te mea ka mate tōna pāpā ki te mahue i a ia.’

²³ Nā, ka mea koe ki āu pononga, ‘Ki te kāhore tō koutou teina, te whakaotinga, e haere tahi mai i a koutou ki raro nei, e kore koutou e kite i tōku kanohi ā muri ake nei.’

²⁴ Ā, i tō mātou haerenga ki runga, ki tāu pononga, ki tōku pāpā, nā, ka kōrerotia e mātou ngā kupu a tōku ariki ki a ia.

²⁵ “Ā, ka mea mai tō mātou pāpā, ‘Hoki atu ki te hoko i tētahi wāhi kai mā tātou.’

²⁶ Nā, ka mea mātou, ‘E kore e āhei ki a mātou te haere ki raro. Ki te mea kei a mātou tō mātou teina, te whakaotinga, nā, ka haere mātou ki raro; nō te mea hoki e kore e taea e mātou te titiro ki te kanohi o taua tangata, ki te kāhore tō mātou teina, te whakaotinga, i a mātou.’

²⁷ “Nā, ka mea tāu pononga, tōku pāpā, ki a mātou, ‘E mōhio ana koutou, tokorua ngā tama a māua ko tāku wahine.

²⁸ Ā, i haere atu tētahi i tōku taha, i mea hoki ahau, “He pono kua haea pūtia ia.” Ā, kāhore ahau i kite i a ia ā mohoa noa nei.

²⁹ Ki te tangohia anō hoki tēnei e koutou i tōku aroaro, ā, ka pono he aituā ki a ia, kātahi ka meinga e koutou kia heke tangi atu tōku koroheketanga ki te pō.’

³⁰ “Heoi, ki te haere atu ahau ki tāu pononga, ki tōku pāpā, ā, kāhore taua tamaiti i a mātou; kei roto nei hoki i tōna wairua tōna wairua e paihere ana.

³¹ Nā, kei tōna kitenga kua kore tēnei tama, ka mate ia; ā, ka meinga e mātou, e āu pononga, te koroheketanga o tāu pononga, o tō mātou pāpā, kia heke tangi atu ki te pō.

³² I waiho hoki tāu pononga hei utu mō tēnei tama ki tōku pāpā, i mea ahau, ‘Ki te kāhore ia e kawea mai e ahau ki a koe, nā, hei whakahēnga ahau mā tōku pāpā i ngā rā katoa.’

³³ “Heoi, kia noho rā tāu pononga āianei hei utu mō tēnei tama, hei pononga mā tōku ariki; ā, kia haere tahi te tama i ōna tuākana ki runga.

³⁴ Me pēhea hoki ahau e haere ai ki runga, ki tōku pāpā, ki te kāhore te tama i ahau? Kei kite ahau i te kino e pā ana ki tōku pāpā.”

45

Hōhepa e Whakaatu ana i a ia ki Ōna Tuākana

¹ Nā, kihai i taea e Hōhepa te whakamanawanui i te aroaro o te hunga katoa e tū ana i tōna taha; ā, ka karanga ia, “Haere katoa atu ngā tāngata i tōku taha.” Ā, kihai i tū tētahi tangata i tōna taha, i a Hōhepa e whakaatu ana i a ia ki ōna tuākana.

² Nā, he nui tōna reo ki te tangi; ā, ka rongo ngā Īhipiana, ka rongo anō hoki te whare o Parao.

³ Nā, ka mea a Hōhepa ki ōna tuākana, “Ko Hōhepa ahau; e ora ana anō rānei tōku pāpā?” Ā, kihai ōna tuākana i āhei te whakahoki kupu ki a ia; i pororaru hoki rātou i tōna aroaro.

⁴ Ā, ka mea a Hōhepa ki ōna tuākana, “Whakatata mai rā ki ahau.” Ā, ka whakatata rātou. Ā, ka mea ia, “Ko Hōhepa ahau, ko tō koutou teina i hokona nei e koutou ki Īhipa.

⁵ Nā, kua rā e pōuri, kua hoki e mumura ō koutou kanohi, mō koutou i hoko i ahau ki konei; nō te mea he mea tonu mai ahau e te Atua ki mua i a koutou hei whakaora tāngata.

⁶ Ka rua hoki ēnei tau o te matekai ki te whenua; kei muri anō ētahi atu tau e rima, e kore ai e parau, e kore ai e kokoti.

⁷ Kua tonoa mai nei hoki ahau e te Atua ki mua i a koutou kia whai putanga ai koutou ki te ao, kia ora ai hoki koutou i runga i te whakaoranga nui.

⁸ “Inā, ehara i a koutou nāna ahau i tonu mai ki konei, engari nā te Atua. Kua waiho hoki ahau e ia hei matua ki a Parao, hei ariki anō mō tōna whare katoa, hei kāwana hoki mō te whenua katoa o Īhipa.

⁹ Hohoro, haere ki runga, ki tōku pāpā, mea atu ki a ia, ‘He pēnei te kupu a tāu tama a Hōhepa, Kua meinga ahau e te Atua hei ariki mō Īhipa katoa; haere mai ki ahau, kua e whakaroa.

¹⁰ Ā, me noho koe ki te whenua o Kohena, ā, ka tata koe ki ahau, koutou ko āu tama, ko ngā tama hoki a āu tama, me āu kāhui, me āu kau, me āu mea katoa.

¹¹ Ā, ka atawhai ahau i a koe ki reira – e rima hoki ēnei tau matekai kei muri nei – kei rawakoretia koutou ko tōu whare me āu mea katoa.’

¹² “Nā, ka kite nei ō koutou kanohi, me ngā kanohi o tōku teina, o Pineamine, ko tōku waha tēnei te kōrero nei ki a koutou.

¹³ Ā, mā koutou e kōrero ki tōku pāpā tōku korōria katoa i Īhipa, me ngā mea katoa i kite nei koutou; kia hohoro anō tā koutou kawea mai i tōku pāpā ki konei.”

¹⁴ Nā, ka hinga ia ki runga ki te kaki o Pineamine, o tōna teina, ā, ka tangi, ka tangi anō a Pineamine i runga i tōna kaki.

¹⁵ Ā, ka kihi ia i ōna tuākana katoa, ka tangi hoki ki a rātou. Ā muri iho ka kōrero ōna tuākana ki a ia.

¹⁶ Nā, ka tae te rongo ki te whare o Parao, ka kōrerotia, “Kua tae mai ngā tuākana o Hōhepa.” He mea pai anō tēnā ki te whakaaro o Parao, o āna tāngata hoki.

¹⁷ Nā, ka mea a Parao ki a Hōhepa, “Kōrero ki ōu tuākana, ‘Ko tēnei tā koutou e mea ai: whakawahā ā koutou kararehe, ā, whakatika, haere ki te whenua o Kanaana.

¹⁸ Tikina hoki tō koutou pāpā, me ngā tāngata o ō koutou whare, ā, haere mai ki ahau; ā, ka hoatu e ahau ki a koutou ngā mea papai o te whenua o Īhipa, ā, ka kai koutou i te mōmonatanga o te whenua.’

¹⁹ “Nā, kua whakahaua nei koe, meatia tēnei e koutou, ‘Mauria atu ētahi kāta mā koutou i te whenua o Īhipa mō ā koutou tamariki, mō ā koutou wāhine, ā, kawea mai tō koutou pāpā, haere mai hoki.

²⁰ Ā, kaua e whakaaro ki ā koutou mea; mā koutou hoki ngā mea pai o te whenua katoa o Īhipa.’ ”

²¹ Nā, ka pērā ngā tama a Īharaira, ā, ka hōmai he kāta e Hōhepa ki a rātou, ka pērā me tā Parao i ki ai, i hōmai anō e ia he ō mō rātou ki te ara.

²² I hōmai anō hoki e ia ki a rātou katoa he whakatakirua mō ngā kākahu o tētahi, o tētahi; ki a Pineamine ia i hōmai e ia e toru rau hiriwa, takirima anō hoki ngā kākahu.

²³ Ā, ko ngā mea tēnei i hōmai e ia kia kawea ki tōna pāpā; kotahi tekau ngā kahihe e waha ana i ngā mea papai o Īhipa, me ngā kahihe uha kotahi tekau, ko tā rātou kawenga he wīti, he taro, hei kai mā tōna pāpā ki te ara.

²⁴ Nā, ka tonoa atu e ia ōna tuākana, ā, haere ana rātou; ka mea hoki ia ki a rātou, “Kei ngangau koutou ki te ara.”

²⁵ Nā, haere ana rātou i Īhipa ki runga, ā, ka tae ki te whenua o Kanaana, ki a Hākopa, ki tō rātou pāpā,

²⁶ ā, ka kōrero ki a ia, ka mea, “E ora ana anō a Hōhepa, ko ia hoki te kāwana o te whenua katoa o Īhipa.” Nā, ka whakapau te manawa o Hākopa, kihai hoki ia i whakaponono ki a rātou.

²⁷ Nā, ka kōrerotia e rātou ki a ia ngā kupu katoa a Hōhepa i kōrero ai ia ki a rātou; ā, ka kite ia i ngā kāta i tukua mai e Hōhepa hei tiki mai mōna, nā, ka ora ake te wairua o Hākopa, o tō rātou pāpā;

²⁸ ā, kātahi a Īharaira ka mea, “Heoi anō; e ora ana anō tāku tama, a Hōhepa. Ka haere ahau kia kite i a ia keiwhā mate ahau.”

46

Ka Haere a Īharaira, rātou ko Ōna Uri Katoa ki Īhipa

¹ Nā, ka tūria e Īharaira me āna mea katoa, ā, ka tae ki Peerehepa, ā, ka patua e ia ētahi patunga tapu mā te Atua o tōna pāpā, o Īhaka.

² Nā, ka kōrero moemoeā te Atua ki a Īharaira i te pō, ka mea, “E Hākopa, e Hākopa.”

Ā, ka mea ia, “Tēnei ahau.”

³ Ā, ka mea ia, “Ko te Atua ahau, ko te Atua o tōu pāpā; kaua e wehi ki te haere ki raro, ki Īhipa; ka meinga hoki koe e ahau hei iwi nui ki reira.

⁴ Ka haere tahi ahau i a koe ki raro, ki Īhipa; māku anō koe e whakahoki mai ki runga nei; ā, mā te ringa o Hōhepa e pēhi ōu kanohi.”

⁵ Nā, ka whakatika atu a Hākopa i Peerehepa, ā, ka kawea a Hākopa, tō rātou pāpā, e ngā tama a Īharaira, me ā rātou tamariki, me ā rātou wāhine, i runga i ngā kāta i tukua mai e Parao hei tiki atu i a ia.

⁶ I kawea anō e rātou ā rātou kararehe, me ā rātou taonga i whiwhi ai ki te whenua o Kanaana, ā, haere ana ki Īhipa a Hākopa rātou tahi ko ōna uri katoa,

⁷ ko āna tama; ko ngā tama hoki a āna tama, ko āna tamāhine, me ngā tamāhine a āna tama, me ōna uri katoa i kawea e ia ki Īhipa.

⁸ Nā, ko ngā ingoa ēnei o ngā tama a Īharaira, i haere nei ki Īhipa, ko Hākopa rātou ko āna tama.

Ko Reupena, mātāmua a Hākopa.

⁹ Ko ngā tama a Reupena: ko Hanoka, ko Paru, ko Heterono, ko Karami.

¹⁰ Ko ngā tama a Himiona: ko Iemuere, ko Iamini, ko Ohara, ko Iakini, ko Tohara, rātou ko Hauru, ko te tama a tētahi wahine Kanaani.

¹¹ Ko ngā tama a Riwai: ko Kerehona, ko Kohata, ko Merari.

¹² Ko ngā tama a Hūrā: ko Ere, ko Onana, ko Heraha, ko Parete, ko Tera (ko Ere ia rāua ko Onana i mate ki te whenua o Kanaana). Ko ngā tama a Parete: ko Heterono rāua ko Hāmuru.

¹³ Ko ngā tama a Ihākara: ko Tora, ko Puwa ko Hopa, ko Himirono.

¹⁴ Ko ngā tama a Hepurona: ko Herete, ko Erono, ko Iahareere.

¹⁵ Ko ngā tama ēnei a Rea, i whānau nei i a rāua ko Hākopa ki Paranārama, rātou ko tāna tamāhine Rina. E toru tekau mā toru ngā wairua katoa o āna tama, o āna tamāhine.

¹⁶ Ko ngā tama a Kara: ko Hipiona, ko Haki, ko Huni, ko Etepono, ko Eri, ko Arori, ko Areri.

¹⁷ Ko ngā tama a Āhera: ko Imina, ko Ihua, ko Ihui, ko Peria, rātou ko Hera, ko tō rātou tuahine. Ko ngā tama a Peria: ko Hēpere rāua ko Marakiere.

¹⁸ Ko ngā tama ēnei a Tiripa, a tērā i hōmai nei e Rāpana ki a Rea, ki tāna tamāhine, i whānau nei i a rāua ko Hākopa; kotahi tekau mā ono wairua.

¹⁹ Ko ngā tama a Rahera, wahine a Hākopa: ko Hōhepa rāua ko Pineamine.

²⁰ Ā, whānau ake a Hōhepa i te whenua o Ihipa, ko Mānahi rāua ko Ēparaima, he whānau ēnei nā rāua ko Ahenata, tamāhine a Potiwhera tohunga o Ono.

²¹ Ko ngā tama a Pineamine: ko Pera, ko Pekere, ko Ahapere, ko Kera, ko Naamana, ko Ehi, ko Roho, ko Mupimi, ko Hupimi, ko Arare.

²² Ko ngā tama ēnei a Rahera, i whānau nei mā Hākopa; ko ngā wairua katoa kotahi tekau mā whā.

²³ Ko ngā tama a Rāna: ko Huhimi.

²⁴ Ko ngā tama a Napatari: ko Iahateere, ko Kuni, ko Iētere, ko Hireme.

²⁵ Ko ngā tama ēnei a Piriha, a tērā i hōmai nei e Rāpana ki tāna tamāhine, ki a Rahera, ā, whānau ake ēnei i a rāua ko Hākopa; e whitu aua wairua katoa.

²⁶ Ko ngā wairua katoa i haere tahi nei i a Hākopa ki Ihipa, i puta mai nei i roto i tōna hope, e ono tekau mā ono ngā wairua katoa; hāunga ngā wāhine a ngā tama a Hākopa.

²⁷ Ko ngā tama a Hōhepa, i whānau nei māna ki Ihipa, e rua ngā wairua, e whitu tekau ngā wairua katoa o te whare o Hākopa i haere nei ki Ihipa.

Īharaira rāua ko Tāna Whānau i Ihipa

²⁸ Nā, ka tonoa e ia a Hūrā ki mua a ia, ki a Hōhepa, hei ārahi i a ia ki Kohena; ā, ka tae rātou ki te whenua o Kohena.

²⁹ Nā, ka whakanohoia e Hōhepa tōna hāriata, ā, haere ana ki te whakatau i tōna pāpā, i a Īharaira ki Kohena. Ā, ka tae atu ki tōna aroaro, nā, ka hinga ia ki runga ki tōna kakī, ā, he roa tāna tangihanga i runga i tōna kakī.

³⁰ Nā, ka mea a Īharaira ki a Hōhepa, "He pai ki te mate ahau āianei, nōku hoki ka kite i tōu mata, nō te mea e ora ana anō koe."

³¹ Nā, ka mea a Hōhepa ki ōna tuākana, ki te whare anō hoki o tōna pāpā, "Ka haere ahau ki runga, ki te kōrero ki a Parao, ki te mea ki a ia, 'Kua tae mai ki ahau ōku tuākana, me te whare o tōku pāpā, i noho rā i te whenua o Kanaana."

³² Nā, he hēpara aua tāngata, he hunga whāngai kararehe rātou; kua kawea mai anō e rātou ā rātou kāhui, ā rātou kau, me ā rātou mea katoa."

³³ Ā, ka karanga a Parao i a koutou, ka mea, 'He aha tā koutou mahi?'

³⁴ Me kī atu e koutou, 'He hunga whāngai kararehe āu pononga, o tō mātou taitamariki-tanga ake ā mohoa noa nei, mātou, me ō mātou mātua' – kia noho ai koutou ki te whenua o Kohena; nō te mea hoki he mea whakarihariha ki ngā Īhipiana ngā hēpara katoa."

47

¹ Nā, ka haere a Hōhepa, ka kōrero ki a Parao, ka mea, "Kua tae mai tōku pāpā me ōku tuākana, me ā rātou kāhui, ā rātou kau, ā rātou mea katoa, i te whenua o Kanaana; nā, kei te whenua rātou o Kohena."

² Nā, ka tango ia i ētahi o ōna tuākana, tokorima, ā, whakatūria ana rātou e ia ki te aroaro o Parao.

³ Ā, ka mea a Parao ki ōna tuākana, "He aha tā koutou nā mahi?"

Ā, ka mea rātou ki a Parao, "He hēpara āu pononga, mātou me ō mātou mātua."

⁴ I mea anō rātou ki a Parao, "He noho ki tēnei whenua i haere mai ai mātou; nō te mea kāhore he kai mā ngā hipi a āu pononga; he nui hoki te matekai o te whenua o Kanaana; koia rā kia noho āu pononga ki te whenua o Kohena."

⁵ Nā, ka kōrero a Parao ki a Hōhepa, ka mea, “Kua tae mai nei tōu pāpā me ōu tuākana ki a koe.

⁶ Kei tōu aroaro te whenua o Īhipa; whakanohoia e koe tōu pāpā me ōu tuākana ki te wāhi pai o te whenua; kia noho rātou ki te whenua o Kohena. Ki te mea hoki e mōhiotia ana e koe ētahi tāngata pakari i roto i a rātou, meinga rātou hei rangatira mō āku kararehe.”

⁷ Nā, ka kawea mai a Hākopa, tōna pāpā, e Hōhepa, ka whakatūria ki te aroaro o Parao; ā, ka manaaki a Hākopa i a Parao.

⁸ Ā, ka mea a Parao ki a Hākopa, “Ka hia ōu tau?”

⁹ Ka mea a Hākopa ki a Parao, “Ka kotahi rau e toru tekau tau ngā rā o ngā tau o tōku noho manene. He torutoru, ā, he kino ngā rā o ngā tau o tōku ora, kihai anō hoki i rite ki ngā rā o ngā tau o te ora o ōku mātua, i ngā rā i noho manene ai rātou.”

¹⁰ Nā, ka manaaki a Hākopa i a Parao, ā, puta atu ana i te aroaro o Parao.

¹¹ Nā, ka whakanohoia e Hōhepa tōna pāpā me ōna tuākana, ā, hoatu ana e ia ki a rātou he kāinga i te whenua o Īhipa, i te wāhi pai rawa o te whenua, i te whenua o Ramehehe, pērā me tā Parao i whakahau ai.

¹² Nā, ka atawhai a Hōhepa i tōna pāpā, rātou ko ōna tuākana, ko te whare katoa anō hoki o tōna pāpā ki te taro, he mea whakarite tonu ki ō rātou hapū.

Te Matekai

¹³ Ā, kāhore he taro o te whenua katoa; he nui rawa hoki te matekai; ā, hemo noa iho te whenua o Īhipa i te matekai, me te whenua hoki o Kanaana.

¹⁴ Ā, kohia ana e Hōhepa te moni katoa i kitea ki te whenua o Īhipa, ki te whenua hoki o Kanaana, mō te wīti i hokona e rātou; ā, kawea ana e Hōhepa te moni ki te whare o Parao.

¹⁵ Ā, nō te potonga o te moni o te whenua o Īhipa, o te whenua hoki o Kanaana, nā, ka haere ngā Īhipiana katoa ki a Hōhepa, ka mea, “Hōmai he taro ki a mātou; kia mate hoki mātou ki tōu aroaro hei aha? Kua poto nei hoki te moni.”

¹⁶ Nā, ka mea a Hōhepa, “Hōmai ā koutou kararehe; ā, ka hoatu e ahau hei utu mō ā koutou kararehe, i te mea kua poto te moni.”

¹⁷ Nā, ka kawea mai e rātou ā rātou kararehe ki a Hōhepa; ā, hoatu ana e Hōhepa he taro ki a rātou hei utu mō ngā hōiho, mō ngā kāhui hipi, mō ngā kāhui kau, mō ngā kāihe. Ā, whāngaia ana rātou e ia ki te taro i taua tau, hei utu mō ā rātou kararehe katoa.

¹⁸ Ā, nō te takanga o taua tau, ka haere mai rātou ki a ia i te rua o ngā tau, ka mea ki a ia, “E kore e hunā e mātou i tōku ariki, kua poto te moni; kei tōku ariki hoki ā mātou kāhui kararehe; kāhore he mea e toe ana hei tirohanga mā tōku ariki, ko ō mātou tinana anake, me ō mātou oneone.

¹⁹ Kia mate mātou ki tōu aroaro hei aha? Mātou tahi hoki me tō mātou oneone? Hokona mātou me tō mātou oneone ki te taro, ā, ka riro mātou me tō mātou oneone hei pononga mā Parao. Hōmai anō hoki he purapura, ā, ka ora mātou, ā, e kore e mate, e kore anō hoki e ururuatia te whenua.”

²⁰ Nā, ka hokona e Hōhepa te oneone katoa o Īhipa mō Parao. I hokona hoki e ngā Īhipiana tāna mārā, tāna mārā; he pehi rawa hoki nā te matekai i a rātou. Ā, riro ana te whenua i a Parao;

²¹ tēnā ko ngā tāngata, i whakawhitiwhitia e ia ki ngā pā, i tētahi pito o ngā rohe o Īhipa ā puta noa ki tētahi pito o reira.

²² Ko te oneone anake ia o ngā tohunga kihai i hokona e ia; i whakaritea hoki tētahi wāhi e Parao mā ngā tohunga, ā, i kai rātou i tā rātou wāhi i hōmai e Parao mā rātou; koia tē hokona ai e rātou ō rātou oneone.

²³ Ā, ka mea a Hōhepa ki te iwi, “Nanā, kua hokona nei koutou e ahau ināianei, me tō koutou oneone, mā Parao. Nā, he purapura mā koutou, ruia te whenua.

²⁴ Ā, ka whai hua ā mua, me hōmai e koutou te rima o ngā wāhi ki a Parao, ā, mā koutou ngā wāhi e whā, hei purapura mō te mārā, hei kai hoki mā koutou, mā te hunga hoki i roto i ō koutou whare, hei kai anō hoki mā ā koutou tamariki.”

²⁵ Ā, ka mea rātou, “Ka ora mātou i a koe; kia manakohia mātou e tōku ariki, hei pononga mātou mā Parao.”

²⁶ Nā, ka whakatakatoria te tikanga e Hōhepa mō te oneone o Īhipa ā tae noa mai ki tēnei rā, mā Parao te rima o ngā wāhi; hāunga ia te oneone o ngā tohunga, kihai hoki tēnā i riro i a Parao.

Te Ōhāki a Īharaira

²⁷ Nā, ka noho a Īharaira ki te whenua o Īhipa, ki te whenua o Kohena; ka whai kāinga rātou ki reira, ka hua, ka nui whakaharahara.

²⁸ Ā, kotahi tekau mā whitu ngā tau i ora ai a Hākopa ki te whenua o Īhipa; ā, kotahi rau e whā tekau mā whitu ngā tau o te orange o Hākopa.

²⁹ Nā, ka whakatata ngā rā o Ihairaira e mate ai ia; ā, ka karanga i tāna tama, i a Hōhepa, ka mea ki a ia, "Nā, ki te mea ka manakohia ahau e koe, tēnā, whakapāhia mai tōu ringa ki raro i tōku hūhā, ā, whakaputaina mai he aroha, he pono ki ahau; kaua rā ahau e tanumia ki Ihipa.

³⁰ Engari, kia takoto ahau ki ōku mātua, me kawe atu ahau e koe i Ihipa, me tanu hoki ki tō rātou urupā."

Ā, ka mea ia, "Ka rite i ahau tāu kupu."

³¹ Ā, ka mea ia ki a ia, "Oati mai ki ahau." Ā, oati ana ia ki a ia, ā, ka piko a Ihairaira ki runga ki te urunga o te moenga.

48

Ka Manaakitia a Ēparaima rāua ko Mānahi e Hākopa

¹ Nā, i muri i ēnei mea, ka kōrerotia ki a Hōhepa, "Nanā, e mate ana tōu pāpā." Ā, ka tango ia i āna tamariki tokorua, i a Mānahi rāua ko Ēparaima, hei hoa mōna.

² Ā, ka kōrerotia ki a Hākopa, ka meatia, "Nā, ko Hōhepa, ko tāu tama, tēnei te haere mai nei ki a koe," nā, ka whakakaha ake a Ihairaira i a ia, ā, ka noho ki runga i te moenga.

³ Nā, ka mea a Hākopa ki a Hōhepa, "I puta mai te Atua Kaha Rawa ki ahau i Rutu, i te whenua o Kanaana, i manaaki i ahau,

⁴ i mea anō ki ahau, 'Nā, ka meinga koe e ahau kia hua, ka whakanui ahau i a koe, ka meinga hoki koe e ahau hei huinga iwi; ā, ka hoatu e ahau tēnei whenua ki ōu uri i muri i a koe hei kāinga pūmau.'

⁵ "Nā, ko āu tama tokorua, ko Ēparaima rāua ko Mānahi, i whānau nei māu ki te whenua o Ihipa i mua ake o tōku taenga mai ki a koe, ki Ihipa, māku ēnā; ka riro mai rāua i ahau, ka pērā anō me Reupena rāua ko Himiona.

⁶ Ā, ko tāu whānau e whānau māu i muri i a rāua, māu ēnā; ka huaina ki a rātou te ingoa o ō rātou tuākana i tō rātou kāinga pūmau.

⁷ Ko ahau hoki, i tōku haerenga mai i Parana, ka mate a Rahera ki tōku taha, ki te whenua o Kanaana, ki te ara, e takoto mai ana he wāhi e haere atu ai ki Ēparata; ā, tanumia ana e ahau ki reira ki te ara ki Ēparata" (arā ki Pēterehema).

⁸ Ā, ka kite a Ihairaira i ngā tama a Hōhepa, ka mea, "Ko wai ēnei?"

⁹ Ā, ka mea a Hōhepa ki tōna pāpā, "Ko āku tama ēnei i hōmai e te Atua ki ahau i konei."

Ka mea ia, "Nekehia mai nei ki ahau, kia manaaki ai ahau i a rāua."

¹⁰ Nā, he atarua ngā kanohi o Ihairaira, nā, te koroheke hoki, kīhai ia i āhei te kite atu. Nā, ka whakatata ia i a rāua ki a ia, ā, ka kīhi ia i a rāua, ka awhi hoki i a rāua.

¹¹ Nā, ka mea a Ihairaira ki a Hōhepa, "Kīhai ahau i mea ka kite ahau i tōu mata. Kua whakakitea mai nei anō hoki e te Atua ōu uri ki ahau."

¹² Nā, ka nekehia atu rāua e Hōhepa i roto i ōna turī, ā, ka piko tōna mata ki te whenua.

¹³ Nā, ka puritia rāua e Hōhepa, a Ēparaima e tōna ringa matau ki te mau i Ihairaira, a Mānahi e tōna mau i ki te matau o Ihairaira, ā, ka whakatata atu ia i a rāua ki a ia.

¹⁴ Nā, ka torona e Ihairaira tōna ringa matau, ā, whakatakotoria ana e ia ki runga ki te mātenga o Ēparaima, ko ia anō hoki te teina, me tōna ringa mau i hoki ki runga ki te mātenga o Mānahi, he āta whakatakoto hoki nāna i ōna ringa, ko Mānahi hoki te mātāmua.

¹⁵ Nā, ka manaaki ia i a Hōhepa, ka mea,

"Mā te Atua i hāereere nei ōku mātua,

a Āperahama rāua ko Ihaka i tōna aroaro,

mā te Atua nāna nei ahau i whāngai i ahau

i ora nei ā taea noatia tēnei rā,

¹⁶ mā te anahera nāna nei ahau i whakaora i roto i ngā hē katoa,

e manaaki ēnei tamariki;

ā, kia huaina tōku ingoa ki a rāua,

me te ingoa hoki o ōku mātua,

o Āperahama rāua ko Ihaka;

ā, kia tino nui haere rāua i waenganui i te whenua."

¹⁷ Ā, nō te kitenga o Hōhepa kua whakatakotoria e tōna pāpā tōna matau ki runga ki te mātenga o Ēparaima, ka kino ki tāna titiro; ā, ka whakarewaina ake e ia te ringa o tōna pāpā, kia nekehia atu e ia i te mātenga o Ēparaima ki runga ki te mātenga o Mānahi.

¹⁸ Ā, ka mea a Hōhepa ki tōna pāpā, "Kaua e pēnā, e tōku pāpā; ko te tuākana hoki tēnei; whakatakotoria tōu matau ki runga ki tōna mātenga."

¹⁹ Nā, ka whakakāhore tōna pāpā, ka mea, "E mōhio ana ahau, e tāku tama, e mōhio ana ahau. Ka whakatupu iwi anō tēnei, ka nui anō hoki ia. Otiia, ka nui atu tōna teina i a ia, ā, ka waiho ōna uri hei iwi maha."

²⁰ Nā, ka manaaki ia i a rāua i taua rangi, ka mea,
 “Ko koe tā Īharaira manaakitanga,
 ā, ka kōrerotia,

‘Kia meinga koe e te Atua kia rite ki a Ēparaima,
 kia rite hoki ki a Mānahi.’ ”

Nā, ka makā e ia a Ēparaima ki mua i a Mānahi.

²¹ Nā, ka mea a Īharaira ki a Hōhepa, “Ka mate tēnei ahau; hei a koutou ia te Atua, māna hoki koutou e whakahoki ki te whenua o ō koutou mātua.

²² Nā, kotahi te wāhi ka hoatu nei e ahau mōu, e hira ake ai tōu i tō ōu tuākana, ko tāku hoki i tango ai i ngā Amori ki tāku hoari, ki tāku kōpere.”

49

I Manaakitia ngā Iwi Kotahi Tekau mā Rua o Īharaira e Hākopa

¹ Nā, ka karanga a Hākopa ki āna tamariki, ka mea, “Huihui mai, ā, ka kōrerotia e ahau ki a koutou ngā mea e pono ki a koutou i ngā rā ō muri.

² Huihui mai, whakarongo hoki, e ngā tama a Hākopa;
 whakarongo hoki ki a Īharaira, ki tō koutou pāpā.

³ “E Reupena, ko koe tāku mātāmua,
 tōku pakaritanga, me te tīmatanga o tōku kaha;
 te hiranga ake o te korōria, te hiranga ake hoki o te kaha.

⁴ He mea pōkarekare, ānō he wai, e kore koe e kake;
 mō tōu pikitanga i te moenga o tōu pāpā;
 pōkea iho e koe a reira – i pikitia e ia tōku takotoranga!

⁵ “He tuakana, he teina, a Himiona rāua ko Rīwai;
 he rākau riri kino ā rāua hoari.

⁶ Kaua e tomo, e tōku wairua, ki tō rāua rūnanga;
 kaua e huihuia, e tōku korōria, ki tō rāua whakaminenga –
 i patu tangata hoki rāua i a rāua e riri ana,
 ā, he hīkaka nō rāua i kopa ai te kau.

⁷ Kia kangā tō rāua riri, i kaha nei;
 me tō rāua āritarita, nō te mea he nanakia!

Ka wehea atu rāua e ahau ki roto ki a Hākopa,
 ka whakamararatia hoki rāua ki roto ki a Īharaira.

⁸ “E Hūrā, ko koe e whakamoemititia e ōu tuākana, e ōu teina;
 ka ū tōu ringa ki te kaki o ōu hoariri;
 ka piko ki a koe ngā tama a tōu pāpā.

⁹ He kūao raiona a Hūrā;
 i kake atu koe, e tāku tama, i te haenga.

I piko, i tāpapa ia, i pērā me te raiona,
 i pērā hoki me te raiona kātua – mā wai ia e whakaoho?

¹⁰ E kore e riro kē te hēpeta i a Hūrā,
 me te tokotoko o te kāwana i waenganui o ōna waewae,
 kia tae mai rā anō a Hiro;
 ā, ka rongō ngā iwi katoa ki a ia.

¹¹ Ka herea e ia tana kūao ki te wāina,
 te tama hoki a tana kāihe ki te wāina pai rawa;
 ka horoia e ia ōna kākahu ki te wāina,
 ōna weruweru hoki ki te toto o te karepe.

¹² Ka mumura hoki ōna kanohi i te wāina,
 ka mā ōna niho i te waiū.

¹³ “Ka noho a Hepurona ki te wahapū o te moana;
 hei wahapū anō ia mō ngā kaipuke;
 ka tutuki atu hoki tōna rohe ki Hairona.

¹⁴ “He kāihe kaha a Ihākara,
 e tāpapa ana i waenga o ngā moenga hipi e rua;

¹⁵ ā, i tōna kitenga i te okiokinga he pai,

i te whenua hoki he āhuareka;
nā, ka tukua iho e ia tōna pokohiwi ki te pikaunga,
ā, meinga ana ia hei pononga hōmai takoha.

¹⁶ “Ka whakawā a Rāna i tōna iwi,
ka pērā ānō me tētahi o ngā iwi o Ihairaira.

¹⁷ Hei nākahi a Rāna ki te ara,
hei neke hoki ki te huarahi,
e ngau ai i te rekereke o te hōiho,
ā, ka taka whakamuri tōna kaieke.

¹⁸ “Kua tatari atu ahau ki tāu whakaoranga, e Ihowā.

¹⁹ “Ko Kara, ka āki te ope ki runga ki a ia;
otiia ka āki ia ki tō rātou rekereke.

²⁰ “Ko tā Āhera, ka mōmona tāna taro,
ā, he kai kīngi ōna hua.

²¹ “Ko Napatari, he hāta kua tukua kia haere;
e hōmai ana e ia ngā kupu papai.

²² “Ko Hōhepa he peka hua,
he peka hua i te taha o te puna;
e toro atu ana ōna manga ki tua o te taiepa.

²³ I whakatupu kino ngā kaikōpere i a ia,
i pere mai hoki, i kino hoki ki a ia.

²⁴ Otiia, i mau tāna kōpere i runga i te kaha,
ā, i whakapakaritia ngā tākakau o ōna ringa
e ngā ringa o te Mea Kaha o Hākopa,

nō reira nei te hēpara, te kāmaka o Ihairaira,
²⁵ arā e te Atua o tōu pāpā, māna anō koe e āwhina;
e te Kaha Rawa hoki, māna e tuku mai ki a koe
ngā manaaki o te rangi i runga,

ngā manaaki hoki o te rire e takoto ana i raro,
ngā manaaki o ngā ū, o te kōpū hoki.

²⁶ Hira ake ngā manaaki a tōu pāpā
i ngā manaaki a ōku tūpuna,
tae atu ana ki tērā taha rawa o ngā pukepuke tū tonu;
ka tau iho ēnā mea ki runga ki te mātenga o Hōhepa,
ki te tumuaki hoki ōna i motuhia atu nei i ōna tuākana.

²⁷ “Ka haehae a Pineamine ānō he wuruhi,
ka kainga e ia te tūpāpaku i te ata,
ā, i te ahiahi ka tuwhaina e ia ngā taonga parakete.”

²⁸ Ko ēnei katoa ngā iwi kotahi tekau mā rua o Ihairaira, ko te kōrero hoki tēnei a tō rātou
pāpā ki a rātou, ko tāna manaaki i a rātou, i manaakitia rātou e ia, tēnei, tēnei, me tōna
manaaki anō.

Te Matenga me te Tanumanga o Hākopa

²⁹ Ā, i whakahau ia ki a rātou, i mea ki a rātou, “Ka kohia atu ahau ki tōku iwi. Tanumia
ahau ki ōku mātua, ki te ana i te pārae o Eperona Hiti,

³⁰ ki te ana i te pārae o Makapera, i te ritenga o Mamere, i te whenua o Kanaana, i
hokona, me te pārae anō, e Āperahama i a Eperona Hiti, kia puritia hei tanumanga.

³¹ I tanumia a Āperahama rāua ko Hara, ko tāna wahine, ki reira; i tanumia a Ihaka rāua
ko Ripeka, ko tāna wahine, ki reira; i tanumia hoki a Rea e ahau ki reira.

³² I hokona te pārae me te ana i reira i ngā tama a Hete.”

³³ Ā, ka mutu te whakahau a Hākopa ki āna tama, ka pēpeke ake ōna waewae ki roto ki
te moenga, ā, ka hemo, ka kohia atu ki tōna iwi.

50

¹ Nā, ka hinga a Hōhepa ki runga ki te mata o tōna pāpā, ā, ka tangi i runga i a ia, ka kihi hoki i a ia.

² Nā, ka whakahau a Hōhepa i āna tāngata, i ngā kairongoā, kia whakapakokotia tōna pāpā. Nā, whakapakokotia ana a Īharaira e ngā kairongoā.

³ Nā, ka tutuki ōna rā e whā tekau; ko ngā rā hoki ēnā e whakatutukitia ana mō te hunga e whakapakokotia ana. Ā, e whitu tekau ngā rā i uhungatia ai ia e ngā Īhipiana.

⁴ Ā, ka taka ngā rā e uhungatia ai ia, ka kōrero a Hōhepa ki te whare o Parao, ka mea, "Nā, ki te mea kua manakohia ahau e koutou, tēnā, kōrero atu ki ngā taringa o Parao, mea atu,

⁵ I whakaoati tōku pāpā i ahau, i mea, 'Ka mate tēnei ahau; hei roto tāku tanumanga i keria e ahau mōku ki te whenua o Kanaana, hei reira ahau tanumia ai e koe.' Nā, kia tukua ahau e koe āianei kia haere ki runga, ki te tanu i tōku pāpā, ka hoki mai ai."

⁶ Nā, ka mea a Parao, "Haere ki runga ki te tanu i tōu pāpā, kia rite ki tāna i whakaoati ai i a koe."

⁷ Nā, haere ana a Hōhepa ki runga ki te tanu i tōna pāpā, i haere tahi anō i a ia ngā pononga katoa a Parao, ngā kaumātua o tōna whare, me ngā kaumātua katoa o te whenua o Īhipa,

⁸ me te whare katoa anō hoki o Hōhepa, rātou ko ōna tuākana, me te whare anō hoki o tōna pāpā. Ko ā rātou tamariki anake, me ā rātou hipi, me ā rātou kau i mahue i a rātou i te whenua o Kohena.

⁹ I haere tahi anō i a ia ngā hāriata me ngā tāngata hōiho; he nui whakaharahara te tira.

¹⁰ Nā, ka tae rātou ki te patunga wīti a Atara, i tāwāhi o Horano, ā, he tino nui whakaharahara te tangihanga i tangi ai rātou ki reira; e whitu hoki ngā rā i uhungatia ai e ia tōna pāpā.

¹¹ Ā, ka kite ngā tāngata whenua, ngā Kanaani, i te uhunga i te patunga wīti a Atara, ka mea rātou, "He uhunga nui tēnei nā ngā Īhipiana!" Nā reira i huaina ai te ingoa o reira ko Apere Mitiraima kei tāwāhi hoki o Horano.

¹² Nā, rite tonu ki tāna i whakahau ai ki a rātou tā āna tama i mea ai ki a ia.

¹³ I kawea hoki ia e āna tama ki te whenua o Kanaana, ā, tanumia ana ki te ana i te pārae o Makapera, i hokona tahitia nei e Āperahama me te pārae i a Eperona Hiti, kia puritia hei tanumanga, kei te ritenga atu o Mamere.

¹⁴ Nā, hoki ana a Hōhepa ki Īhipa, rātou tahi ko ōna tuākana, ko ngā tāngata katoa anō hoki i haere tahi i a ia ki runga ki te tanu i tōna pāpā, i te mutunga o tāna tanu i tōna pāpā.

Ka Whakamārietia Ōna Tuākana e Hōhepa

¹⁵ Nā, i te kitenga o ngā tuākana o Hōhepa kua mate tō rātou pāpā, ka mea rātou, "Tērā pea e kino mai a Hōhepa ki a tātou, ā, ka utua mai e ia ā tātou kino katoa i meatia e tātou ki a ia."

¹⁶ Nā, ka tuku tangata rātou ki a Hōhepa, ā, ka mea, "I whakahau mai tōu pāpā i mua ake i tōna matenga, i mea mai,

¹⁷ 'Kia pēnei tā koutou kupu ki a Hōhepa: Tēnā, whakarērea te hē o ōu tuākana, me tō rātou hara; he kino hoki tā rātou mahi ki a koe.' Nā, tēnā whakarērea te hē o ngā pononga a te Atua o tōu pāpā."

Ā, ka tangi a Hōhepa i ā rātou kupu ki a ia.

¹⁸ Nā, ka haere ōna tuākana, ka tāpapa ki tōna aroaro; ka mea, "Tēnei mātou hei pononga māu."

¹⁹ Ā, ka mea a Hōhepa ki a rātou, "Kaua e wehi. He kaiwhakakapi oti ahau mō tō te Atua wāhi?"

²⁰ Ko koutou hoki, i hē ō koutou whakaaro ki ahau; he pai ia tō te Atua whakaaro, kia meatia ai tēnei ināianei, kia whakaorangia ai hoki ngā tāngata tokomaha.

²¹ Heoi, kaua e wehi; māku koutou e atawhai, koutou ko ā koutou tamariki." Ā, ka whakamārie ia i a rātou, ka whakamāmā hoki i ō rātou ngākau.

Te Matenga o Hōhepa

²² Nā, ka noho a Hōhepa ki Īhipa, rātou ko te whare o tōna pāpā; ā, kotahi rau kotahi tekau ngā tau i ora ai a Hōhepa.

²³ Ā, i kite a Hōhepa i te tuatoru o ngā whakatupuranga o ngā tamariki a Ēparaima; i whakatupuria anō hoki ngā tamariki a Makiri, tama a Mānahi, ki runga ki ngā turi o Hōhepa.

²⁴ Nā, ka mea a Hōhepa ki ōna tuākana, "Ka mate ahau; otiia ka āta tirohia koutou e te Atua, ā, ka kawea atu koutou e ia i tēnei whenua ki runga, ki te whenua i oati ai ia ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa."

²⁵ Nā, ka whakaoatitia ngā tama a Īharaira e Hōhepa, ka mea ia, “Ka tīkina mai koutou, ka āta tirohia e te Atua, ā, me kawe atu e koutou ōku iwi i konei ki runga.”

²⁶ Nā, ka mate a Hōhepa i te kotahi rau i te kotahi tekau o ōna tau; ā, ka whakapakokotia e rātou, ka whakatakotoria hoki ki te kāwhena i Īhipa.

Ko te Pukapuka Tuarua a Mohi e Kiia nei ko Ekoruhe

¹ Nā, ko ngā ingoa ēnei o ngā tama a Ihairaira i haere ki Ihipa; i haere tahi mai rātou me Hākopa, me te whare o tēnei, o tēnei:

² ko Reupena, ko Himiona, ko Riwai, ko Hūrā,

³ ko Ihākara, ko Hepurona, ko Pineamine,

⁴ ko Rāna, ko Napatari, ko Kara, ko Āhera.

⁵ Nā, ko ngā wairua katoa i puta mai i te hope o Hākopa, e whitu tekau wairua; i Ihipa hoki a Hōhepa.

⁶ Nā, kua mate a Hōhepa, me ōna tuākana katoa, me tērā whakapaparanga katoa.

⁷ Ā, ka tupu ngā tama a Ihairaira, ka tini haere, ka hira rawa, ka kaha noa atu; ā, kapi ana te whenua i a rātou.

I Whakawhiua te Iwi o Ihairaira i Ihipa

⁸ Nā, kua puta he kīngi hou mō Ihipa, kīhai i mōhio ki a Hōhepa.

⁹ Ā, ka ki ia ki tōna iwi, "Nanā, hira ake, kaha ake i a tātou te iwi o ngā tama a Ihairaira.

¹⁰ Tenā, kia āta ngārahu tātou ki a rātou; kei tini haere, ā, tēnei ake, ki te ara he pakanga, nā, ka uru hoki rātou ki ō tātou hoariri, ka whawhai ki a tātou, ā, ka maunu atu i te whenua."

¹¹ Nā, ka whakaritea he rangatira akiaki mō rātou, hei whakawhiu mō rātou ki ā rātou kawenga. Ā, hangā ana e rātou ngā pā takotoranga taonga mō Parao, a Pitoma, a Ramahehe.

¹² Engari whakawhiu noa rātou i a rātou, e hua tonu mai ana, e tupu ana, ā, pāwera ana rātou i ngā tama a Ihairaira.

¹³ Ā, nanakia noa iho te whakamahinga a ngā Ihipiana i ngā tama a Ihairaira;

¹⁴ ā, meatia ana e rātou kia kawa ake rātou ki te ora, i te nui o te mahi, i te paru pokepoke, i te pereki, i ngā mahi katoa o te māra, ā rātou mahi katoa, i whakawhiua ai rātou ki te mahi.

¹⁵ Nā, ka mea te kīngi o Ihipa ki ngā wāhine whakawhānau i ngā wāhine a ngā Hiperu; ko te ingoa o tētahi ko Hipera, ko te ingoa hoki o tētahi ko Pua,

¹⁶ i ki ia, "E whakawhānau kōrua i ngā wāhine a ngā Hiperu, ā, ka kite i a rātou i runga i ngā kumete, ki te mea he tamaiti tāne, whakamatea; he kōtiro ia, kia ora tēnā."

¹⁷ Otirā, i wehi ngā kaiwhakawhānau ki te Atua, kīhai hoki i mea i tā te kīngi o Ihipa i mea ai ki a rāua, ā, whakaorangia ana e rāua ngā tamariki tāne.

¹⁸ Nā, ka karangatia ngā kaiwhakawhānau e te kīngi o Ihipa, ā, ka mea ki a rāua, "Nā te aha tēnei mahi a kōrua, i whakaora ai kōrua i ngā tamariki tāne?"

¹⁹ Ā, ka mea ngā kaiwhakawhānau ki a Parao, "Nō te mea rā, ehara ngā wāhine a ngā Hiperu i te penā me ngā wāhine a ngā Ihipiana; e māia ana hoki rātou, kāhore anō kia tae atu te kaiwhakawhānau ki a rātou kua whānau."

²⁰ Nā, ka atawhai te Atua ki ngā kaiwhakawhānau; ā, ka nui haere te iwi, ā, kaha rawa ana.

²¹ Ā, nō te mea i wehi ngā kaiwhakawhānau ki te Atua, ka hangā e ia he whare mō rāua.

²² Nā, ka ako a Parao ki tōna iwi katoa, ka mea, "Ko ngā tamariki tāne katoa e whānau mai, makā atu e koutou ki te awa, ko ngā kōtiro katoa ia, me whakaora."

2

Te Whānautanga o Mohi

¹ Nā, ka haere tētahi tangata o te whare o Riwai, ka tango i tētahi tamāhine a Riwai hei wahine.

² Ā, ka hapū te wahine, ka whānau he tāne; ā, ka kitea he tamaiti pai, e toru ngā marama i hunā ai ia e ia.

³ Ā, tē āhei ia te huna tonu i a ia, ka tango ia i tētahi āka kākaho mōna, pani rawa ki te uku, ki te ware, ā, whaowhina ana te tamaiti ki roto; whakatakatoria iho ki roto ki ngā wīwī i te pareparenga o te awa.

⁴ Ā, tū ana i tawhiti tōna tuahine, kia kite e ahatia rānei ia.

⁵ Nā, ko te haerenga iho o te tamāhine a Parao ki te awa, ki te horoi; ko āna kōtiro hoki e haere ana i te taha o te awa. Ā, ka kite ia i te āka i roto i ngā wīwī, ka ngare i tāna kōtiro ki te tiki.

⁶ Ā, nō tāna hurahanga ake, ka kite i te tamaiti; nā, ka tangi te tamaiti. Ā, ka aroha ia ki a ia, ka mea, “Nō ngā tamariki a ngā Hiperu tēnei.”

⁷ Kātahi ka mea tōna tuahine ki te tamāhine a Parao, “Kia haere ahau ki te karanga i tētahi wahine whakangote o ngā Hiperu ki a koe hei whakangote māu i te tamaiti?”

⁸ Ā, ka ki te tamāhine a Parao ki a ia, “Haere.” Ā, haere ana te kōtiro, karanga ana i te whaea o te tamaiti.

⁹ Ā, ka mea te tamāhine a Parao ki a ia, “Tangohia te tamaiti nei, whakangotea māku, ā, māku e hoatu he utu ki a koe.” Nā, tango ana te wahine i te tamaiti, ā, whakangotea ana e ia.

¹⁰ Ā, ka nui te tamaiti, ka kawea e ia ki te tamāhine a Parao, ā, ka waiho ia hei tama māna. Ā, huaina iho e ia tōna ingoa ko Mohi; i mea hoki, “Nō te mea i tōia ake ia e ahau i roto i te wai.”

I Rere a Mohi ki Miriana

¹¹ Ā, i aua rā, ka kaumātuaia a Mohi, nā, ka haere ki ōna tuākana, ka titiro hoki ki ā rātou kawenga; ā, ka kite ia i tētahi Īhipiana e patu ana i tētahi Hiperu, nō ōna tuākana.

¹² Nā, ka tāhūhūria ia, ā, ka kite kāhore he tangata, patua iho te Īhipiana, ā, hunā iho ki te onepū.

¹³ Ā, ka haere ia i te rua o ngā rā, nā, tokorua ngā tāngata o ngā Hiperu e whawhai ana ki a rāua; ā, ka mea atu ia ki te tangata nāna te kino, “He aha koe i patu ai i tōu hoa?”

¹⁴ Nā, ka mea tērā, “Nā wai koe i ki hei rangatira, hei kaiwhakawā mō mātou? E mea ana koe ki te patu i ahau me koe i patu rā i te Īhipiana?” Ā, ka wehi a Mohi, ka mea, “Koia hoki, kua rangona tēnei mea.”

¹⁵ Ā, ka rongo a Parao i taua mea, nā, ka whai kia patua a Mohi.

Otiā i rere a Mohi i te aroaro o Parao, ā, noho ana i te whenua o Miriana; nā, kua noho ia ki te puna.

¹⁶ Nā, tokowhitu ngā tamāhine a te tohunga o Miriana; ā, ka haere rātou, ka utuutu wai, ka whakakī i ngā waka, hei whakainu i ngā hipi a tō rātou pāpā.

¹⁷ Ā, ko te haerenga o ngā hēpara, kei te atiatī i a rātou; ā, ka whakatika a Mohi ka araarai i a rātou, ka whakainu i ā rātou hipi.

¹⁸ Ā, ka tae rātou ki a Reuere, ki tō rātou pāpā, ka mea ia, “Nā te aha koutou i hohoro mai ai ināianei?”

¹⁹ Ā, ka mea rātou, “Nā tētahi Īhipiana i ora ai mātou i te ringa o ngā hēpara, nāna anō i utuutu he wai mā mātou, i whakainu hoki ngā hipi.”

²⁰ Nā, ka mea ia ki āna tamāhine, “Ā, kei hea ia? He aha taua tangata i whakarērea ai e koutou? Karangatia ki te kai taro.”

²¹ Ā, i pai a Mohi ki te noho ki taua tangata; ā, ka hōmai e ia a Hipora, tāna tamāhine, ki a Mohi.

²² Ā, ka whānau ia, he tāne, ā, huaina iho e ia tōna ingoa ko Kerehoma; i mea hoki ia, “He manene ahau i te whenua kē.”

²³ Nā, i muri i ngā rā e maha ka mate te kīngi o Īhipa; ā, ka hotu te manawa o ngā tama a Īharaira i te whakamahinga. Ā, auē ana rātou; ā, ka puta ake tā rātou auē ki te Atua, nō rātou hoki e whakamahia ana.

²⁴ Ā, ka rongo te Atua ki tā rātou tangi, ka mahara te Atua ki tāna kawenata ki a Āperahama, ki a Hākopa, ki a Īhaka.

²⁵ Nā, ka titiro te Atua ki ngā tama a Īharaira, ā, ka mōhio te Atua ki a rātou.

3

E Toro ana he Rākau i te Ahi

¹ Nā, i te tiaki a Mohi i ngā hipi a tōna hungawai, a Ietoro, tohunga o Miriana; ā, ka ārahi ia i ngā hipi ki te taha ki muri o te koraha, ka tae ki te maunga o te Atua, ki Horepa.

² Ā, ka puta ki a ia te anahera a Ihowā i roto i te mura ahi, i waenganui o tētahi rākau; ā, ka titiro ia, nā, e toro ana te rākau i te ahi, ā, kihai i pau te rākau.

³ Nā, ka mea a Mohi, “Ka tauri ahau, ka mātakitaki atu ki tēnei mea nui kua puta nei, he aha te rākau tē pau ai.”

⁴ Ā, ka kite a Ihowā e tauri ana ia ki te mātakitaki, ka karanga te Atua ki a ia i waenganui o te rākau, ka mea, “E Mohi, e Mohi!”

Ā, ka mea ia, “Tēnei ahau.”

⁵ Nā, ka mea ia, “Kaua e whakatata mai ki konei; wetekina ōu hū i ōu waewae, ko te wāhi hoki e tū nā koe, he wāhi tapu.”

⁶ Ka mea anō ia, “Ko ahau te Atua o tōu pāpā, te Atua o Āperahama, te Atua o Īhaka, te Atua o Hākopa.” Ā, huna ana a Mohi i tōna kanohi; i wehi hoki ia ki te titiro atu ki te Atua.

⁷ Ā, ka mea a Ihowā, “Kua kite pū ahau i te tūkino o tāku iwi i Īhipa, kua rongo hoki ki tā rātou auē i ō rātou kaiakiaki; e mōhio ana hoki ahau ki ō rātou mamae,

⁸ ā, kua heke iho nei ahau ki te whakaora i a rātou i te ringa o ngā Īhipiana, ki te kawē atu i a rātou i tērā whenua ki tētahi whenua pai, whenua nui, ki tētahi whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi, ki te wāhi o ngā Kanaani, o ngā Hiti, o ngā Amori, o ngā Perihī, o ngā Hiwi, o ngā Iepuhi.

⁹ Nā, kua tae ake te karanga a ngā tama a Īharaira ki ahau; kua kite hoki ahau i te tūkino e tūkinotia nei rātou e ngā Īhipiana.

¹⁰ Nā reira, haere mai, māku koe e unga ki a Parao, ā, māu e whakaputa mai tāku iwi, ngā tama a Īharaira, i Īhipa.”

¹¹ Nā, ka mea a Mohi ki te Atua, “He aha ahau, kia haere ahau ki a Parao, kia whakaputa mai hoki i ngā tama a Īharaira i Īhipa?”

¹² Ā, ka mea ia, “Kei a koe tonu rā ahau; ko te tohu anō tēnei mōu ka ungā nei e ahau. Ka whakaputaina mai e koe te iwi i Īhipa, ka mahi koutou ki te Atua ki runga i tēnei maunga.”

Te Whakaatu o Te Ingoa Atua

¹³ Nā, ka mea a Mohi ki te Atua, “Nā, ka tae ahau ki ngā tama a Īharaira, ka mea ki a rātou, ‘Nā te Atua o ō koutou mātua ahau i ngare mai ki a koutou’; ā, ka mea mai rātou ki ahau, ‘Ko wai tōna ingoa?’ Me pēhea atu ahau ki a rātou?”

¹⁴ Nā, ka mea te Atua ki a Mohi, “KO AHAU ANŌ AHAU NEI.” I mea anō ia, “Kia pēnei atu koe ki ngā tama a Īharaira, ‘Nā te AHAU NEI ahau i ngare mai ki a koutou.’ ”

¹⁵ Ā, ka mea anō te Atua ki a Mohi, “Kia pēnei atu koe ki ngā tama a Īharaira, ‘Nā Ihowā, nā te Atua o ō koutou mātua, nā te Atua o Āperahama, o Īhaka, o Hākopa; e ai tāna: Kua tūkina mai, kua tirohia mārietia koutou e ahau, me ngā mea e meatia ana ki a koutou i Īhipa.

¹⁶ “Haere, whakaminea ngā kaumātua o Īharaira, mea atu ki a rātou, ‘Kua puta mai ki ahau a Ihowā, te Atua o ō koutou mātua, te Atua o Āperahama, o Īhaka, o Hākopa; e ai tāna: Kua tūkina mai, kua tirohia mārietia koutou e ahau, me ngā mea e meatia ana ki a koutou i Īhipa.

¹⁷ Kua mea nei anō ahau, ka whakaputaina mai koutou e ahau i te whakawhiu a Īhipa ki te whenua o ngā Kanaani o ngā Hiti, o ngā Amori, o ngā Perihī, o ngā Hiwi, o ngā Iepuhi, ki te whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi.’

¹⁸ “Ā, e rongo rātou ki tōu reo; ā, ka haere koe, koutou tahi ko ngā kaumātua o Īharaira, ki te kīngi o Īhipa, ka mea ki a ia, ‘Kua tūtaki a Ihowā, te Atua o ngā Hiperu ki a mātou; tukua mātou kia haere, kia toru ngā rā e haere ana i te koraha, kia patu ai, mātou he whakahere mā Ihowā, mā tō mātou Atua.’

¹⁹ Ā, e mōhio ana ahau e kore te kīngi o Īhipa e tuku i a koutou, kāhore, ki te kāhore he ringa kaha.

²⁰ Ā, ka tākiritia tōku ringa, ka patua hoki a Īhipa ki āku merekara katoa, e mea ai ahau i waenganui ōna; ā muri iho, ka tukua mai koutou e ia.

²¹ “Ā, māku e mea kia paingia tēnei iwi i te aroaro o ngā Īhipiana; ā, ka haere koutou, e kore e haere kau.

²² Engari me tonu e ia wahine, e ia wahine, ki tōna hoa tata, ki te wahine hoki e noho ana i tōna whare, he mea hiriwa, he mea kōura, he kākahu; ā, ka hoatu ki ā koutou tama, ki ā koutou tamāhine; ā, ka pāhuatia e koutou ngā Īhipiana.”

4

Tā Te Atua Whakaruhi Tohu Mīharo i a Mohi

¹ Ā, ka whakahoki a Mohi, ka mea, “Nā, e kore rātou e whakapono ki ahau, e kore hoki e whakarongo ki tōku reo; e mea hoki rātou, ‘Kāhore a Ihowā i puta mai ki a koe.’ ”

² Ā, ka mea a Ihowā ki a ia, “He aha tēnā i tōu ringa?”

Ā, ka mea ia, “He tokotoko.”

³ Nā, ka mea ia, “Makā atu ki te whenua.” Nā, makā ana e ia ki te whenua, nā, he nākahi! Ko te tino rerenga o Mohi i tōna aroaro.

⁴ Ka mea anō a Ihowā ki a Mohi, “Totoro atu tōu ringa, hopukia i te hiku” – ko te toronga atu o tōna ringaringa, hopukina iho, nā, kua tokotoko anō ki tōna ringa –

⁵ “kia whakapono ai rātou kua puta ki a koe a Ihowā, te Atua o ō rātou mātua, te Atua o Āperahama, te Atua o Īhaka, te Atua o Hākopa.”

⁶ I mea anō a Ihowā ki a ia, “Tēnā, kuhua tōu ringa ki tōu uma.” Ā, kuhua ana e ia tōna ringa ki tōna uma; te unuhanga anō, nā, kua repera tōna ringa, kua rite ki te hukarere.

⁷ I mea anō ia, “Whakahokia anō tōu ringa ki tōu uma” – ā, whakahokia ana anō e ia tōna ringa ki tōna uma; ā, nō te unuhanga i tōna uma, nā, kua hoki, kua rite ki tōna kiri anō –

⁸ “Ā, ki te kore rātou e whakapono ki a koe, ki te kore e whakarongo ki te reo o te tohu tuatahi, nā, ka whakapono rātou ki te reo o tō muri tohu.

⁹ Ā, ki te kore anō rātou e whakapono ki ēnei tohu e rua, ki te kore e whakarongo ki tōu reo, utuhia e koe ki te wai o te awa, ka riringi ki te oneone maroke; ā, ko te wai e utuhia e koe i te awa, hei toto ki runga ki te whenua maroke.”

¹⁰ Nā, ka kī a Mohi ki a Ihowā, “E tōku Ariki, ehara ahau i te pūkōrero, i mua, i muri rānei i tāu kōrerotanga ki tāu pononga; he reo ngoikore hoki tōku, he arero paremo.”

¹¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Nā wai i hanga te māngai o te tangata? Nā wai hoki i mea kia wahangū, kia turi, kia titiro rānei, kia matapō rānei? Ehara koia i ahau, i a Ihowā?

¹² Nā, haere, ā, hei tōu waha ahau, ako ai i a koe ki tāu e kōrero ai.”

¹³ Nā, ka mea ia, “E tōku Ariki, māu rā e unga tāu e unga ai.”

¹⁴ Nā, ka mura te riri a Ihowā ki a Mohi; ka mea ia, “Ehara ianei a Ārona Rīwaiti i te tuakana nōu? E mātau ana ahau he pūkōrero ia. Ina hoki, nā, e haere mai nei ia ki te whakatau i a koe; ā, ka kite i a koe, ka koa tōna ngākau.

¹⁵ Ā, māu e kōrero ki a ia, e hoatu ngā kupu ki tōna waha; ā, hei tōu māngai ahau, hei tōna māngai hoki, whakaako ai i a kōrua ki tā kōrua e mea ai.

¹⁶ Ā, ko ia hei kaikōrero māu ki te iwi; ā, ko ia, inā, ka ai ia hei māngai mōu, ko koe hoki hei Atua ki a ia.

¹⁷ Maua atu anō tēnei tokotoko i tōu ringa, e mea ai koe i ngā tohu.”

Ka Hoki mai a Mohi ki Īhipa

¹⁸ Nā, haere ana a Mohi, hoki ana ki a Ietoro, ki tōna hungawai, ā, ka mea ki a ia, “Tukua ahau kia haere, kia hoki ki ōku tuākana i Īhipa, kia kite kei te ora anō rānei rātou.”

Ā, ka mea a Ietoro ki a Mohi, “Haere i runga i te pai.”

¹⁹ I mea anō a Ihowā ki a Mohi i Miriana, “Haere, e hoki ki Īhipa; kua mate katoa hoki ngā tāngata i whai i a koe kia patua.”

²⁰ Nā, ka mau a Mohi ki tōna wahine rātou ko āna tama, ā, whakanohoia ana ki runga ki te kāihe, ā, hoki ana ki te whenua o Īhipa; i tango anō a Mohi i te tokotoko a te Atua ki tōna ringa.

²¹ I mea anō a Ihowā ki a Mohi, “E haere koe, e hoki ki Īhipa, kia mahara kia meatia ki te aroaro o Parao ēnā merakara katoa kua hoatu nā e ahau ki tōu ringa. Otiia, māku e whakapakeke tōna ngākau, kia kore ai ia e tuku i te iwi.

²² Ā, ka mea koe ki a Parao, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Ko Ihairaira tāku tama, tāku mātāmua.

²³ Ko tāku kupu anō tēnei ki a koe, “Tukua tāku tama kia mahi ki ahau.” Ā, ki te kore koe e rongu ki te tuku i a ia, nā, ka patua e ahau tāu tama, tāu mātāmua.”

²⁴ Ā, i a rātou i te whare tira i te ara, nā, pono pū a Ihowā ki a ia, ā, ka whai i a ia kia whakamatea.

²⁵ Ā, ka tango a Hipora i tētahi kōhatu koi, ā, kotia iho te kiri matamata o tāna tama, nā, whakapākia ana e ia ki ōna waewae, ka mea, “He tāne toto koe ki ahau.”

²⁶ Heoi, ka tuku atu ia i a ia. I reira anō ka mea te wahine, “He tāne toto koe; mō te kotinga hoki.”

²⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Ārona, “Haere ki te koraha, ki te whakatau i a Mohi.” Ā, haere ana ia, ā, ka tūtaki ki a ia ki te maunga o te Atua, ka kihi i a ia.

²⁸ Ā, kōrerotia ana e Mohi ki a Ārona ngā kupu katoa a Ihowā i unga nei i a ia, me ngā tohu katoa i ako ai ia ki a ia.

²⁹ Nā, haere ana a Mohi rāua ko Ārona, ā, whakaminea ana ngā kaumātua katoa o ngā tama a Ihairaira.

³⁰ Nā, kōrerotia ana e Ārona ngā kupu katoa i kōrero ai a Ihowā ki a Mohi, mahia ana hoki e ia ngā tohu i te tirohanga a te iwi.

³¹ Ā, whakapono tonu te iwi; ā, ka rongu rātou kua tae mai a Ihowā ki ngā tama a Ihairaira, kua titiro ki tō rātou whakawhiunga, ka tuohu rātou, ka koropiko.

5

Hanga Pereki, engari, Kohikohi Pūtaka Wīti hei Tākakau

¹ Ā muri iho, ka haere a Mohi rāua ko Ārona, ka kōrero ki a Parao, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira, ‘Tukua tāku iwi kia haere ki te taka hākari ki ahau i te koraha.’

”

² Nā, ka mea a Parao, "Ko wai a Ihowā, kia rongo ahau ki tōna reo, kia tukua a Iharaia? Kāhore ahau e mōhio ki a Ihowā, e kore hoki e tukua atu e ahau a Iharaia."

³ Ā, ka mea rāua, "Kua tūtaki te Atua o ngā Hiperu ki a mātou. Kia haere rā mātou, kia toru ngā rā ki te ara i te koraha, ka mea patunga tapu ai mātou ki a Ihowā, ki tō mātou Atua; kei tōrere mai ia ki a mātou i te mate urutā rānei, i te hoari rānei."

⁴ Nā, ka mea te kīngi o Ihipa ki a rāua, "He aha kōrua, e Mohi kōrua ko Ārona, i whakaware ai i te iwi ki ā rātou mahi? Haere ki ā koutou kawenga."

⁵ I mea anō a Parao, "Nanā, ka tini nei ngā tāngata o te whenua, nā kōrua hoki rātou i noho ai i ā rātou kawenga."

⁶ Nā, ka ako a Parao i taua rā ki ngā kaiakiaki o te iwi, ki ō rātou rangatira, ka mea:

⁷ "Kaua e hoatu he tākakau ki te iwi ā muri ake nei, hei hanga pereki, pērā i ō mua rā; me haere rātou ki te kohikohi tākakau mā rātou."

⁸ Otiia, whakaritea ki a rātou kia rite tonu ngā pereki te maha ki ērā i hangā e rātou i mua; kaua e whakahokia iho te maha; he māngere hoki rātou; koia rātou i karanga ai, i mea ai, 'Kia haere mātou ki te mea patunga tapu ki tō mātou Atua.'

⁹ Whakanuia te mahi mā ngā tāngata rā, ā, ko tēnā hei mahi mā rātou; kaua hoki rātou e whakarongo ki ngā kupu horihori."

¹⁰ Nā, ka haere ngā kaiakiaki o te iwi, me ō rātou rangatira, ka kōrero ki te iwi, ka mea, "Ko te kupu tēnei a Parao, 'E kore e hoatu e ahau he tākakau ki a koutou."

¹¹ Haere ki te kohikohi tākakau mā koutou i te wāhi e kitea ai e koutou; otiia, kaua e whakahokia iho tētahi wāhi o tā koutou e mahi ai."

¹² Nā, ka marara noa atu te iwi ki te whenua katoa o Ihipa, ki te kohikohi pūtake wīti hei tākakau."

¹³ Ā, ka whakatatutatu ngā kaiakiaki, ka mea, "Whakaotia ā koutou mahi, tō tēnei rangi, tō tēnei rangi, kia rite ki ō te wā i whai tākakau ai."

¹⁴ Nā, ka whiua ngā rangatira o ngā tama a Iharaia i whakaritea mō rātou e ngā kaiakiaki a Parao, ka mea rātou, "He aha tē whakaotia ai inanahi, ināianei, ā koutou pereki i whakaritea ki a koutou, tē pērā ai me ō mua rā?"

¹⁵ Nā, ka haere ngā rangatira o ngā tama a Iharaia, me te tangi anō, ki a Parao, ka mea, "He aha koe i penei ai ki āu pononga?"

¹⁶ Kāhore he tākakau i hōmai ki āu pononga, ā, e mea ana rātou ki a mātou, 'Hangā he pereki!' Nā, ka whiua āu pononga; nō āu tāngata ia te hē."

¹⁷ Nā, ka mea ia, "He māngere koutou, he māngere; nā reira koutou ka mea ai, 'Tukua mātou kia haere ki te mea patunga tapu ki a Ihowā.'"

¹⁸ Nā, haere, e mahi; e kore hoki e hoatu he tākakau ki a koutou; otiia me hōmai anō ngā pereki i whakaritea rā."

¹⁹ Nā, ka kite ngā rangatira o ngā tama a Iharaia i te kino mō rātou, i te kīanga rā, "Kaua e whakaokuokutia iho ā koutou pereki, hei mahinga mā koutou i tēnei rā, i tēnei rā."

²⁰ Ā, ka tūtaki rātou ki a Mohi rāua ko Ārona, e tū mai ana i mua i a rātou, i tō rātou haerenga mai i a Parao.

²¹ Ā, ka mea ki a rāua, "Mā Ihowā e titiro ki a kōrua, e whakawā. Nā kōrua hoki mātou i piro whakarihariha ai ki te aroaro o Parao, ki te aroaro hoki o āna pononga, nā kōrua i hoatu he hoari ki ō rātou ringa hei patu i a mātou."

²² Nā, ka hoki a Mohi ki a Ihowā, ā, ka mea, "E te Ariki, he aha koe i mahi hē ai ki tēnei iwi? He aha koe i unga ai i ahau?"

²³ Nō tōku haerenga atu hoki ki a Parao ki te kōrero i runga i tōu ingoa, i kino ai ia ki tenei iwi; kāhore anō hoki koe kia whakaora noa i tau iwi, kāhore rawa."

6

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Ākuanei koe kite ai i tāku e mea ai ki a Parao; he kaha hoki te ringa e tuku ai ia i a rātou, he kaha hoki te ringaringa e pei ai ia i a rātou i tōna whenua."

Ka Kōrero te Atua ki a Mohi anō

² Ā, ka kōrero te Atua ki a Mohi, ka mea ki a ia, "Ko IHOWĀ ahau."

³ I ōku putanga ia ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa, ko te Atua Kaha Rawa ahau, otiia kihai rātou i mōhio ki ahau, ko IHOWĀ tōku ingoa.

⁴ Ka whakamanā anō e ahau tāku kawenata ki a rātou, kia hoatu te whenua o Kanaana ki a rātou, te whenua o tō rātou nohoanga manenetanga, i noho manene ai rātou.

⁵ Kua rongo anō ahau ki te auē a ngā tama a Iharaia, e whakamahia nei e ngā Ihipiana, kua mahara hoki ki tāku kawenata.

⁶ “Mō konei me ki e koe ki ngā tama a Iharaia: ‘Ko Ihowā ahau, ā, māku koutou e whakaputa i raro i ngā kawenga a ngā Ihipiana, māku hoki koutou e tango i tā rātou whakamahinga, he mārō hoki te ringa, he nui ngā whakawā, e whakaora ai ahau i a koutou.

⁷ Ā, ka tango ahau i a koutou hei iwi māku, ko ahau anō hei Atua mō koutou. Ā, e mōhio koutou ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua, e whakaputa ana i a koutou i raro i ngā kawenga a ngā Ihipiana.

⁸ Māku anō hoki koutou e kawē atu ki te whenua i whakamārō ai ahau i tōku ringaringa mō reira kia hoatu ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa; ā, ka hoatu a reira e ahau ki a koutou hei kāinga tūturu. Ko Ihowā ahau.’ ”

⁹ Ā, he pēnā tā Mohi kōrero ki ngā tama a Iharaia; otiahi kihai rātou i whakarongo ki a Mohi i te mamae o te ngākau, i te kino o te mahi.

¹⁰ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹¹ “Haere, kōrero ki a Parao kīngi o Ihipa kia tukua e ia ngā tama a Iharaia i tōna whenua.”

¹² Nā, ka kōrero a Mohi i te aroaro o Ihowā, ka mea, “Nanā, kāhore ngā tama a Iharaia i whakarongo ki ahau; me pēhea e rongō ai a Parao ki ahau, he ngutu kokotikore nei hoki ahau?”

¹³ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, hōmai ana e ia ki a rāua he ako ki ngā tama a Iharaia, ki a Parao hoki kīngi o Ihipa, mō ngā tama a Iharaia kia whakaputaina i te whenua o Ihipa.

Ngā Tama a Rīwai, a Ārona, a Mohi

¹⁴ Ko ngā upoko ēnei o ngā whare o ō rātou mātua:

Ko ngā tama a Reupena mātāmua a Iharaia: ko Hanoka, ko Paru, ko Heterono, ko Karami; ko ngā hapū ēnei o Reupena.

¹⁵ Nā, ko ngā tama a Himiona: ko Iemuere, ko Iamini, ko Ohara, ko Iakini, ko Tohara, ko Hauru, he tama nā tētahi wahine o ngā Kanaani; ko ngā hapū ēnei o Himiona.

¹⁶ Nā, ko ngā ingoa ēnei o ngā tama a Rīwai i ō rātou whakatupuranga: ko Kerehona, ko Kohata, ko Merari; ko ngā tau hoki i ora ai a Rīwai, kotahi rau e toru tekau mā whitu tau.

¹⁷ Ko ngā tama a Kerehona: ko Ripini, ko Himeī, i ō rāua hapū.

¹⁸ Ko ngā tama a Kohata: ko Āmarama, ko Itihara, ko Heperona, ko Utiere; ā, ko ngā tau i ora ai a Kohata, kotahi rau e toru tekau mā toru ngā tau.

¹⁹ Ko ngā tama a Merari: ko Māhari, ko Muhi. Ko ngā hapū ēnei o Rīwai i ō rātou whakatupuranga.

²⁰ Ā, i tango a Āmarama i a Iokepete, tuahine o tōna pāpā, hei wahine māna; ā, whānau ake ana ko Ārona rāua ko Mohi. Ko ngā tau hoki i ora ai a Āmarama, kotahi rau e toru tekau mā whitu tau.

²¹ Ko ngā tama a Itihara: ko Koraha, ko Nepeke, ko Tikiri.

²² Ko ngā tama a Utiere: ko Mihāera, ko Eritapana, ko Hitiri.

²³ Ā, ka tango a Ārona i a Erihepa tamāhine a Aminarapa, i te tuahine o Nāhona, hei wahine māna; ā, whānau ake ana ko Nātapa, ko Apihu, ko Ereātara, ko Itamara.

²⁴ Ko ngā tama a Koraha: ko Ahiri ko Erekanā, ko Apihapa; ko ngā hapū ēnei o ngā Korahi.

²⁵ Ā, i tango a Ereātara tama a Ārona i tētahi o ngā tamāhine a Putiera hei wahine māna; ā, whānau ake tāna ko Pinehaha. Ko ngā upoko ēnei o ngā mātua o ngā Rīwaii puta noa i ō rātou hapū.

²⁶ Ko taua Ārona rāua ko Mohi tēnei i kōrero nei a Ihowā ki a rāua, “Kia whakaputaina mai ngā tama a Iharaia i te whenua o Ihipa, tēnei rōpū, tēnei rōpū o rātou.”

²⁷ Ko rāua ēnei nāna i kōrero ki a Parao kīngi o Ihipa, kia whakaputaina mai ngā tama a Iharaia i Ihipa; ko taua Mohi rāua ko Ārona tēnei.

Te Whakahau a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona

²⁸ Ā, i te rā anō i kōrero rā a Ihowā ki a Mohi i te whenua o Ihipa,

²⁹ ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea, “Ko Ihowā ahau; kōrerotia ki a Parao kīngi o Ihipa ngā mea katoa e kōrero nei ahau ki a koe.”

³⁰ Ā, ka mea a Mohi i te aroaro o Ihowā, “Nanā, he ngutu kokotikore ahau, ā, me pēhea e rongō ai a Parao ki ahau?”

7

¹ Ā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Nā, kua oti koe te mea e ahau hei atua ki a Parao; ko Ārona hoki, ko tōu tuakana, hei poropiti māu.

² Kōrerotia ngā mea katoa e kī ai ahau ki a koe; ā, mā Ārona, mā tōu tuakana, e kōrero ki a Parao, kia tukua e ia ngā tama a Iharaia i tōna whenua.

³ Ā, māku e whakapakeke te ngākau o Parao, e whakamaha hoki āku tohu me āku merekara ki te whenua o Ihipa.

⁴ Otiia, e kore a Parao e rongu ki a kōrua, ā, ka pā tōku ringa ki Ihipa, he nui anō hoki ngā whakawā e whakaputaina ai e ahau āku mano tini, tāku iwi, ngā tama a Iharaia, i te whenua o Ihipa.

⁵ A, e mōhio ngā Ihipiana ko Ihowā ahau, ina totoro tōku ringa ki Ihipa, ā, ka whakaputaina mai e ahau ngā tama a Iharaia i roto i a rātou.

⁶ I mea anō a Mohi rāua ko Ārona i tā Ihowā i whakahau ai ki a rāua, pērā ana rāua.

⁷ Ā, e waru tekau ngā tau o Mohi, e waru tekau mā toru ngā tau o Ārona, i tā rāua kōrerotanga ki a Parao.

Te Tokotoko Merekara o Ārona

⁸ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea,

⁹ "Ki te puta ki a kōrua tā Parao kupu, 'Tēnā koa, tētahi merekara i a kōrua,' ko reira koe mea ai ki a Ārona, 'E mau ki tāu tokotoko, makā iho ki te aroaro o Parao,' ā, ka nākahi."

¹⁰ Nā, ka haere a Mohi rāua ko Ārona ki a Parao, ā, pērātia ana e rāua me tā Ihowā i mea ai; makā iho ana e Ārona tōna tokotoko ki te aroaro o Parao, ki te aroaro hoki o āna tāngata, nā, kua nākahi.

¹¹ Nā, ka karanga hoki a Parao i ngā tāngata mōhio, i ngā tohunga māori; nā, ko rātou, ko ngā tohunga o Ihipa, i pērā anō rātou ki ā rātou nei karakia māori.

¹² Makā iho ana hoki e tēnei, e tēnei, ā rātou tokotoko, ā, nākahi ana. Otiia, i horomia ā rātou tokotoko e te tokotoko a Ārona.

¹³ Nā, ka whakapakeketia e ia te ngākau o Parao, ā, kīhai ia i rongu ki a rāua, ko tā Ihowā hoki i kī ai.

He Aituā i Ihipa, he Toto

¹⁴ I mea anō a Ihowā ki a Mohi, "E pakeke ana te ngākau o Parao, kāhore ia e whakaae ana ki te tuku i te iwi.

¹⁵ Haere ki a Parao i te ata, nā, e haere ana ia ki te wai; ā, hei te pareparenga o te awa tū atu ai koe ki a ia; ko te tokotoko hoki i nākahi rā, maua i tōu ringa.

¹⁶ Ā, ka mea koe ki a ia, 'Nā Ihowā, nā te Atua o ngā Hiperu ahau i unga mai ki a koe; e mea ana ia: Tukua tāku iwi kia mahi ki ahau i te koraha, titiro, kāhore koe kia rongu ā mohoa noa nei.

¹⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā: Mā konei e mōhio ai koe ko Ihowā ahau. Nanā, māku e patu ngā wai i te awa ki te tokotoko i tōku ringa, ā, ka riro kē hei toto.

¹⁸ E mate hoki ngā ika i roto i te awa, ā, e piro te awa; ā, e anuanu ngā Ihipiana ki te inu i te wai o te awa.' "

¹⁹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, "Mea atu ki a Ārona, 'E mau ki tāu tokotoko, totoro hoki tōu ringa ki ngā wai o Ihipa, ki ō rātou wai e rere ana, ki ō rātou awa, ki ō rātou roto, ki ō rātou huihuinga wai katoa, kia meinga ai hei toto; ā, ka whai toto ngā oko rākau, kōhatu hoki, i te whenua katoa o Ihipa.' "

²⁰ Ā, pērātia ana e Mohi rāua ko Ārona me tā Ihowā i ako ai. Hāpainga ana e ia te tokotoko, patua ana ki ngā wai o te awa, i te tirohanga a Parao, i te tirohanga anō hoki a āna tāngata; ā, riro kē ana hei toto ngā wai katoa o te awa.

²¹ Ā, mate ana ngā ika i te awa, ā, piro ana te awa, kīhai hoki i āhei i ngā Ihipiana te inu i te wai o te awa. Nā, he toto tērā i te whenua katoa o Ihipa.

²² Ā, pērātia ana e ngā tohunga o Ihipa ki ā rātou nā mahi māori; ā, ka whakapakeketia te ngākau o Parao, kāhore hoki ia i whakarongo ki a rāua; i rite tonu ki tā Ihowā i kōrero ai.

²³ Nā, tahuri ana a Parao, haere ana ki roto ki tōna whare, kīhai anō hoki i whakaanga i tōna ngākau ki tēnei.

²⁴ Nā, ka kerī ngā Ihipiana katoa ki ngā taha o te awa i te wai hei inu; kīhai hoki i āhei te inu i te wai o te awa.

²⁵ Nā, kua rite ngā rā e whitu i muri i tā Ihowā patunga i te awa.

8

He Poroka

¹ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, "Haere ki a Parao, mea atu ki a ia, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Tukua tāku iwi kia haere, kia mahi rātou ki ahau.

² Ā, ki te kore koe e rongō ki te tuku i a rātou, nā, ka patua e ahau ōu rohe katoa ki te poroka.

³ Ā, ka ngahuehue ake te poroka i te awa, ka tae rātou ki tōu whare, ki tōu whare moenga, ki runga hoki ki tōu moenga, ki roto hoki ki te whare o ōu tāngata, ki runga hoki ki tōu iwi, ki roto ki āu oumu, ki roto hoki ki āu pokepokenga parāoa.

⁴ Ā, e haere ake te poroka ki runga ki a koe, ki runga ki tōu iwi, ki runga hoki ki ōu tāngata katoa.' "

⁵ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, "Mea atu ki a Ārona, 'Totoro tōu ringa, me tāu tokotoko, ki ngā wai e rere ana, ki ngā awa, ki ngā roto, kia haere ake ai ngā poroka ki te whenua o Īhipa.' "

⁶ Ā, ka totoro atu te ringa o Ārona ki ngā wai o Īhipa; nā, kua puta ake te poroka, ā, kapi ana te whenua o Īhipa.

⁷ Ā, i pērātia anō e ngā tohunga ki ā rātou karakia māori, ā, whakaputaina ake ana e rātou te poroka ki te whenua o Īhipa.

⁸ Nā, ka karanga a Parao ki a Mohi rāua ko Ārona, ka mea, "Īnoi atu ki a Ihowā, kia tangohia e ia ngā poroka i ahau, i tōku iwi hoki; ā, ka tuku ahau i te iwi ki te mea patunga tapu ki a Ihowā."

⁹ Nā, ka mea a Mohi ki a Parao, "Kia whakanuia ake koe i ahau; āhea Īnoi ai ahau mōu, mō ōu tāngata, mō tōu iwi hoki, kia whakakāhoretia atu ngā poroka i a koe, i ōu whare anō hoki, kia toe ki te awa anake?"

¹⁰ Ā, ka mea ia, "Hei āpōpō."

Nā, ka mea ia, "Kia rite ki tāu nā, kia mōhio ai koe kāhore tētahi e rite ana ki a Ihowā, ki tō mātou Atua.

¹¹ Ā, ka mawehe atu i a koe ngā poroka, i ōu whare hoki, i ōu tāngata, i tōu iwi anō hoki; ā, e toe ki te awa anake."

¹² Nā, ka haere atu a Mohi rāua ko Ārona i a Parao; ā, ka karanga a Mohi ki a Ihowā, mō ngā poroka i whakamua ake e ia ki a Parao.

¹³ Ā, pērātia ana e Ihowā me tā Mohi i mea ai; nā, ka mate atu ngā poroka i ngā whare, i ngā kāinga, i ngā māra anō hoki.

¹⁴ Ā, apoapohia ana e rātou, pūranga atu, pūranga atu; ā, piro ana te whenua.

¹⁵ Otirā, i te kitenga o Parao ka whai tānga manawa, ka whakapakeke anō i tōna ngākau, kāhore hoki i rongō ki a rāua; ko tā Ihowā hoki i kī ai.

He Kutu

¹⁶ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Mea atu ki a Ārona, 'Totoro tāu tokotoko, patua te puehu o te whenua, kia kutu ai ki te whenua katoa o Īhipa.' "

¹⁷ Ā, pērā ana rāua; ko te toronga atu o te ringa o Ārona me tāna tokotoko, patua ana te puehu o te whenua, ā, ka meinga hei kutu ki te tangata, ki te kararehe; he kutu kau te puehu katoa o te oneone, i te whenua katoa o Īhipa.

¹⁸ Ā, pērā ana anō ngā tohunga ki ā rātou mahi māori, kia puta ai te kutu; kīhai ia i taea e rātou; ā, muia ana te tangata me te kararehe e te kutu.

¹⁹ Nā, ka mea ngā tohunga ki a Parao, "Nā te matikara o te Atua tēnei!" Ā, ka whakapakeketia te ngākau o Parao, kīhai hoki ia i rongō ki a rāua; ko tā Ihowā hoki i kī ai.

He Pōkai Namu

²⁰ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Maranga wawe i te ata, e tū ki te aroaro o Parao; nā, e haere ana ia ki te wai; mea atu ki a ia, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Tukua tāku iwi ki te mahi ki ahau.

²¹ Ā, ki te kāhore koe e tuku i tāku iwi, nā, ka tukua atu e ahau ngā pōkai namu ki a koe, ki ōu tāngata, ki tōu iwi, ki ōu whare. E kī hoki ngā whare o ngā Īhipiana i ngā pōkai namu, me te whenua e noho nei rātou.

²² "Ā, ka wehea atu e ahau i taua rā te whenua o Kohena, e noho nei tāku iwi, kei whai pōkai namu a reira; kia mōhio ai koe ko Ihowā ahau i waenganui o te whenua.

²³ Ka whakatakoto ārai anō ahau ki waenganui o tāku iwi, o tōu iwi. Ko āpōpō tēnei tohu meatia ai.' "

²⁴ Ā, pērā ana a Ihowā; nā, kua tae mai ngā pōkai namu, tōna nanakia rā, ki te whare o Parao, ki ngā whare o āna tāngata, ki te whenua katoa anō hoki o Īhipa; ā, ngaro ana te whenua i te huihuinga namu.

²⁵ Nā, ka karanga a Parao ki a Mohi rāua ko Ārona, ka mea, "Haere, meatia he patunga tapu ki tō koutou Atua, ki te whenua nei."

²⁶ Nā, ka mea a Mohi, "E kore e pai kia pēnā; ka patua hoki e mātou mā Ihowā, mā tō mātou Atua, tā ngā Īhipiana e mōrikarika ai. Nā, ki te patua e mātou ki tō rātou aroaro ngā mea e mōrikarika ai ngā Īhipiana, e kore rānei rātou e āki i a mātou ki te kōhatu?"

²⁷ Ka haere mātou ki te koraha, kia toru ngā rā ki te ara, ka mea patunga tapu ai ki a Ihowā, ki tō mātou Atua, ka pērā ai me tāna e ako ai ki a mātou."

²⁸ Nā, ka mea a Parao, "Ka tukua koutou ki te mea patunga tapu mā Ihowā, mā tō koutou Atua, ki te koraha. Otiia, aua e haere rawa ki tawhiti. Inoi kōrua mōku."

²⁹ Ā, ka mea a Mohi, "Nanā, ka mawehe atu ahau i a koe, ka inoi ahau ki a Ihowā kia tūrere atu ngā pōkai namu i a Parao, i ōna tāngata, i tōna iwi āpōpō; otiia kaua a Parao e tinihanga anō, ā, kore ake e tuku i te iwi ki te mea patunga tapu ki a Ihowā."

³⁰ Nā, ka mawehe a Mohi i a Parao, ā, ka inoi ki a Ihowā.

³¹ Ā, pērātia ana e Ihowā me tā Mohi i mea ai; i mea ia i ngā pōkai namu kia rere atu i a Parao, i ōna tāngata, i tōna iwi. Kīhai i toe tētahi.

³² Nā, ka whakapakeke anō a Parao i tōna ngākau i taua tāima hoki, ā, kīhai i tuku i te iwi.

9

Te Mate o ngā Kararehe

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Haere ki a Parao, mea atu ki a ia, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o ngā Hiperu: "Tukua tāku iwi kia haere ki te mahi ki ahau."

² Ki te kore hoki koe e rongo ki te tuku, ki te pupuri tonu i a rātou;

³ nanā, ka pā te ringa o Ihowā ki āu kararehe i te pārae: ki ngā hōiho, ki ngā káihe, ki ngā kāmera, ki ngā kau, ki ngā hipi; ka pā he mate kino rawa.

⁴ Ā, e wehewehe a Ihowā i ngā kararehe a Ihairaira, i ngā kararehe a Īhipa; e kore e mate tētahi o ngā mea katoa a ngā tama a Ihairaira.' "

⁵ I whakaritea anō e Ihowā he tāima, i mea ia, "Ko āpōpō a Ihowā mea ai i tēnei mea ki te whenua."

⁶ I te aonga ake ka meatia taua mea e Ihowā; ā mate iho ngā kararehe katoa o Īhipa; ko ngā kararehe ia a ngā tama a Ihairaira, kīhai i mate tētahi.

⁷ Nā, ka tonoa he kaititiro e Parao, nā, kāhore i mate kia kotahi o ngā kararehe a ngā tama a Ihairaira. Ā, ka whakapakeketia te ngākau o Parao, kīhai hoki ia i tuku i te iwi.

He Whēwhē

⁸ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, "Aohia mai ētahi pungarehu mā kōrua i te oumu, kia kī ngā ringa, ā, mā Mohi e ruke whaka te rangi i te tirohanga a Parao.

⁹ Ā, ka whakapuehu ririki ki te whenua katoa o Īhipa, ā, ka meinga hei whēwhē pukupuku e tupu ana ki te tangata, ki te kararehe i te whenua katoa o Īhipa."

¹⁰ Nā, ka aohia e rāua he pungarehu i te oumu, ā, tū ana ki te aroaro o Parao; ā, ka rukea e Mohi whaka te rangi, nā, he whēwhē pukupuku e tupu ana ki te tangata, ki te kararehe.

¹¹ Ā, kīhai ngā tohunga i āhei te tū ki te aroaro o Mohi i ngā whēwhē; kei ngā tohunga hoki te whēwhē, kei ngā Īhipiana katoa anō hoki.

¹² Nā, ka whakapakeke a Ihowā i te ngākau o Parao, ā, kīhai ia i rongo ki a rāua; ko tā Ihowā hoki i kī ai ki a Mohi.

He Whatu

¹³ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Maranga wawe i te ata, ka tū ki te aroaro o Parao, ka mea ki a ia, 'E pēnei mai ana a Ihowā, te Atua o ngā Hiperu: Tukua tāku iwi kia haere ki te mahi ki ahau.

¹⁴ Ko ā tēnei tāima hoki ka tukua atu e ahau āku whiu katoa ki tōu ngākau, ki ōu tāngata hoki, rātou ko tōu iwi; kia mōhio ai koe kāhore tētahi e rite ana ki ahau i te whenua katoa.

¹⁵ Ko ākuanei hoki tākiritia ai tōku ringa, ā, ka patu ahau i a koe, i tōu iwi hoki, ki te mate urutā; ā, ka ngaro atu koe i te whenua.

¹⁶ Otiia mō konei pū ahau i whakaara ai i a koe, kia ai koe hei whakakitenga mō tōku kaha; kia kōrerotia ai hoki tōku ingoa ki te ao katoa.

¹⁷ E whakakake tonu ana anō koe ki tāku iwi, tē tuku ai i a rātou?

¹⁸ Nanā, kia pēnei āpōpō, ka uaina e ahau he whatu, he mea nanakia rawa, kāhore he pēnā i Īhipa o te pito nohoanga iho anō ā mohoa noa nei.

¹⁹ Nā, ungā atu, huihuia āu kararehe, me āu mea katoa i te pārae; ko ngā tāngata katoa me ngā kararehe e rokohanga ki te pārae, ā, kīhai i huihuia ki te whare, ina, ka rere iho te whatu ki runga ki a rātou, ā, ka mate.' "

²⁰ Ko te tangata a Parao i wehi i te kupu a Ihowā, i meatia e ia ōna tāngata me āna kararehe kia rere ki ngā whare.

²¹ Ko te tangata ia kīhai i anga tōna ngākau ki te kupu a Ihowā, i waiho atu e ia āna tāngata me āna kararehe i te pārae.

²² Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Totoro atu tōu ringa ki te rangi, kia puta ai he whatu ki te whenua katoa o Ihipa, ki te tangata, ki te kararehe, ki ngā mea tupu katoa o te māra, i te whenua katoa o Ihipa."

²³ Nā, ka toro atu te tokotoko a Mohi whaka te rangi; ko te tino tukunga mai a Ihowā i ngā whatitiri, i te whatu; ā, rere ana te ahi ki runga i te whenua; ā, uaina iho ana e Ihowā te whatu ki te whenua o Ihipa.

²⁴ Nā, he whatu tēnā, he ahi hoki e whakauru ana ki roto ki te whatu, he nanakia rawa, kāhore ōna rite i te whenua katoa o Ihipa, o te tīmatanga iho anō o taua iwi.

²⁵ Nā, i patua iho e te whatu, i te whenua katoa o Ihipa, ngā mea katoa i te pārae, te tangata, te kararehe; i patu anō te whatu i ngā otaota katoa o te māra, i whatiwhati hoki i ngā rākau katoa o te māra.

²⁶ Ko te whenua ia o Kohena, i ngā tama a Ihairaira, kāhore he whatu.

²⁷ Nā, ka tono tangata a Parao hei karanga i a Mohi rāua ko Ārona, ā, ka mea ia ki a rāua, "Kua hara ahau i tēnei wā; he tika a Ihowā, tēnā ko ahau, mātou tahi ko tōku iwi, he kino.

²⁸ Inoi ki a Ihowā; kua iro nā hoki i ēnei whatitiri nunui me ngā whatu; ā, ka tuku ahau i a koutou, ā, heoi anō tō koutou nohoanga."

²⁹ Nā, ka mea a Mohi ki a ia, "Kia puta atu ahau ki waho i te pā, ka whakatuwhera atu ahau i ōku ringa ki a Ihowā; ā, e mutu ngā whatitiri, ā, ka kore noa iho te whatu; kia mōhio ai koe nō Ihowā te whenua.

³⁰ Ko koe ia, me āu tāngata, e mōhio ana ahau kāhore anō koutou i wehi noa i a Ihowā, i te Atua."

³¹ (I patua te kōrari, me te pārei; kua pupuku hoki te pārei, kua pua hoki te kōrari.

³² Ko te wīti ia me te rai kīhai i patua; kāhore hoki ēnā i tupu noa.)

³³ Nā, ka mawehe atu a Mohi i a Parao ki waho i te pā, ā, ka whakatuwhera i ōna ringa ki a Ihowā; ā mutu iho ngā whatitiri me te whatu, kīhai hoki te ua i ringihia ki te whenua.

³⁴ Ā, nō te kitenga a Parao kua mutu te ua, te whatu, me ngā whatitiri, ka hara anō ia, ka whakapakeke i tōna ngākau, rātou tahi ko ōna tāngata.

³⁵ Heoi, whakapakeketia ana te ngākau o Parao, kīhai hoki ia i tuku i ngā tama a Ihairaira; ko tā Ihowā hoki i kōrero ai ki a Mohi.

10

Ngā Māwhitiwhiti

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Haere ki a Parao; kua whakapakeke hoki ahau i tōna ngākau, i te ngākau hoki o ōna tāngata, kia whakakite ai ahau i ēnei tohu āku ki tōna aroaro,

² kia kōrero ai hoki koe ki ngā taringa o tāu tama, o te tama hoki a tāu tama, i tāku i mahi ai ki Ihipa, i āku tohu hoki i meatia e ahau i roto i a rātou – kia mōhio ai koutou ko Ihowā ahau."

³ Ā, haere ana a Mohi rāua ko Ārona ki a Parao, mea ana ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o ngā Hiperu, 'Kia pēhea te roa ōu kāhore nei e ngohengohe ki tōku aroaro? Tukua tāku iwi kia haere, kia mahi ki ahau.

⁴ Ko tēnei, ka kore koe e rongu ki te tuku i tāku iwi, nanā, āpōpō ahau kawē mai ai i te māwhitiwhiti ki tōu rohe.

⁵ Ā, e kapi i a rātou te mata o te whenua, e kore anō e āhei te kite i te whenua; ā, e kai rātou i ngā toenga i mahue, i toe mā koutou i te whatu, e kai hoki rātou i ngā rākau katoa e tupu ana mā koutou i te māra.

⁶ Ā, e kī i a rātou ōu whare, me ngā whare o ōu tāngata katoa, me ngā whare o ngā Ihipiana katoa; he mea kīhai nei i kitea e ōu mātua, e ngā mātua rānei o ōu mātua, o te rā iho anō i noho ai rātou ki te whenua ā moroki noa nei." Ā, tahuri ana ia, haere atu ana i a Parao.

⁷ Ā, ka mea ngā tāngata a Parao ki a ia, "Kia pēhea te roa o tēnei tangata ka waiho nei hei rōre ki a tātou? Tukua ngā tāngata ki te mahi ki a Ihowā, ki tō rātou Atua. Kianō koe i mōhio noa kua ngaro a Ihipa?"

⁸ Nā, ka whakahokia a Mohi rāua ko Ārona ki a Parao; ā, ka mea ia ki a rāua, "Haere, e mahi ki a Ihowā ki tō koutou Atua; ko wai mā ōti e haere?"

⁹ Ā, ka mea a Mohi, "E haere rā mātou me ā mātou taitamariki, me ō mātou koroheke, me ā mātou tama, me ā mātou tāmāhine, e haere me ā mātou hipi, me ā mātou kau; he hākari hoki tā mātou ki a Ihowā."

¹⁰ Nā, ka mea ia ki a rāua, “Kia pēnā te noho o Ihowā ki a koutou, me ahau ka tuku nei i a koutou me ā koutou pōtiki. Mā koutou e titiro; he kino hoki kei mua i a koutou.

¹¹ Kāhore rā hoki! Haere e ngā tāne, e mahi ki a Ihowā; ko tā koutou hoki tēnā i whai nā.” Ā, peia ana rāua i te aroaro o Parao.

¹² Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Totoro atu tōu ringaringa ki te whenua o Īhipa mō te māwhitiwhiti kia puta ki te whenua o Īhipa, ki te kai i ngā otaota katoa o te whenua, i ngā mea katoa i toe i te whatu.”

¹³ Nā, ka toro atu te tokotoko a Mohi ki runga i te whenua o Īhipa, ā, kua puta he hau i a Ihowā, he marangai, ki te whenua, ā, pau katoa taua rangi, pau katoa taua pō; ā, huaki ake te ata, nā, kua kawea mai ngā māwhitiwhiti e te marangai.

¹⁴ Ā, puta ake ana te māwhitiwhiti ki te whenua katoa o Īhipa, ā, tau iho ki ngā rohe katoa o Īhipa, he nanakia rawa; kāhore he māwhitiwhiti ō mua atu hei rite mō ēnei, e kore anō hoki e rite ā muri ake nei.

¹⁵ Ngaro ana hoki i a rātou te mata o te whenua katoa, pōuri ana te whenua; ā, kainga ake e rātou ngā otaota katoa o te whenua, me ngā hua katoa o ngā rākau i toe i te whatu. Kīhai i mahue tētahi tupu o ngā rākau, o ngā otaota rānei o te māra, i te whenua katoa o Īhipa.

¹⁶ Nā, ka hohoro a Parao te karanga ki a Mohi rāua ko Ārona ka mea, “Kua hara ahau ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, ki a kōrua hoki.

¹⁷ Nā, whakarērea tōku hara, heoi rawa anō ko tō tēnei tāima, ā, inoi ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, kia tangohia atu e ia ko tēnei mate anake i ahau.”

¹⁸ Ā, mawehe ana ia i a Parao, inoi ana ki a Ihowā.

¹⁹ Nā, whakatakā ana e Ihowā he hauāuru nui rawa, nāna i kāhaki atu ngā māwhitiwhiti, i whiu ki te Moana Whero; kīhai i toe tētahi māwhitiwhiti i ngā rohe katoa o Īhipa.

²⁰ Otiia whakapakeke ana a Ihowā i te ngākau o Parao, ā, kīhai ia i tuku i ngā tama a Īharaira.

He Pōuri Kerekere

²¹ Ā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Totoro ake tōu ringaringa ki te rangi, kia whai pōuri ai ki te whenua o Īhipa, he pōuri e hakiri mai ana ki te ringa.”

²² Nā, ka toro atu te ringa o Mohi ki te rangi, ā, kua pōuri kerekere i te whenua katoa o Īhipa, e toru ngā rā.

²³ Kāhore tētahi i kite i tētahi, kīhai anō hoki i whakatika atu tētahi i tōna wāhi i ngā rā e toru. Tēnā ko ngā tama a Īharaira, mārāma ana ō rātou nā nohoanga.

²⁴ Nā, ka karanga a Parao ki a Mohi, ka mea, “Haere, e mahi ki a Ihowā, otiia me waiho ā koutou hipi me ā koutou kau. Ko ā koutou tamariki nonohi hoki me haere tahi i a koutou.”

²⁵ Ā, ka mea a Mohi, “Me hōmai anō e koe ki a mātou he patunga tapu, he tahunga tinana, hei mahinga mā mātou ki a Ihowā, ki tō mātou Atua.

²⁶ Me haere anō ā mātou kararehe i a mātou; e kore tētahi maikuku e mahue. Ka tangohia hoki e mātou ētahi o enā hei mahinga ki a Ihowā, ki tō mātou Atua; e kore hoki mātou e mōhio ki tā mātou e mahi ai ki a Ihowā, kia tae rā anō ki reira.”

²⁷ Otiia whakapakeketia ana e Ihowā te ngākau o Parao, ā, kīhai ia i pai ki te tuku i a rātou.

²⁸ Nā, ka mea a Parao ki a ia, “Mawehe atu i ahau, kia tūpato kei kite koe i tōku kanohi ā muri ake nei; ko te rā hoki e kite ai koe i tōku kanohi, ka mate koe.”

²⁹ Anō rā ko Mohi, “Ka tika tāu kōrero, heoi anō tāku kitenga i tōu kanohi ki muri ake nei.”

11

Te Pānui a Mohi, te Matenga o te Mātāmua

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Kia kotahi atu whiu e whakapāngia e ahau ki a Parao, ki Īhipa; muri iho ka tukua koutou e ia i konei. Ka tukua koutou, inā, ka tino peia katoatia koutou e ia i konei.

² Kōrero ināianei ki ngā taringa o te iwi, ā, mā te tāne, mā te wahine, e tono he mea hiriwa, he mea kōura i tōna hoa, i tōna hoa.”

³ (Ā, i meinga anō e Ihowā kia paingia te iwi e ngā Īhipiana. Ko te tangata nei hoki ko Mohi, i nui rawa ki te whenua o Īhipa, ki te aroaro o ngā tāngata a Parao, ki te aroaro anō hoki o te iwi.)

⁴ Nā, ka mea a Mohi, “Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Hei waenganui pō ahau ka tika nā waenganui o Īhipa;

⁵ ā, ka mate ngā mātāmua katoa o te whenua o Īhipa, te mātāmua a Parao e noho ana i runga i tōna torōna, ā tae iho ana ki te mātāmua a te pononga wahine i tua i te mira; me ngā mātāmua katoa a ngā kararehe.

⁶ Ā, ka nui te tangi i te whenua katoa o Īhipa, kāhore he pērā i mua, e kore anō hoki e pērā e takoto ake nei.

⁷ Otirā, e kore e oraora te arero o tētahi kurī ki tētahi o ngā tama a Īharaira, ki te tangata, ki te kararehe; kia mōhio ai koutou e tūtore ana a Ihowā i waenga o ngā Īhipiana, o Īharaira.

⁸ Ā, e haere ake ēnei tāngata katoa āu ki ahau, e piko ki ahau, e mea, 'Haere koe me te iwi katoa e haere ana i raro i ōu waewae.' Ā muri iho ka haere ahau."

Ā, puta ana ia i a Parao, he nui hoki tōna riri.

⁹ Ā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "E kore a Parao e rongu ki a kōrua, kia maha ai āku merekara ki te whenua o Īhipa."

¹⁰ Ā, meatia ana e Mohi rāua ko Ārona ēnei merekara katoa ki te aroaro o Parao; ā, i whakapapeke anō a Ihowā i te ngākau o Parao, ā, kīhai ia i tuku i ngā tama a Īharaira i tōna whenua.

12

Te Kapenga Tuatahi

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona i te whenua o Īhipa, i mea:

² "Ko tēnei marama hei marama tīmatanga ki a koutou; hei tīmatanga tēnei mō ngā marama o tō koutou tau.

³ Kōrero ki te huihuinga katoa o Īharaira, mea atu, Hei te tekau o ngā rā o tēnei marama, me tango he reme mā rātou e tēnei, e tēnei, kia rite ki ngā whare o ngā mātua, he whare, he reme.

⁴ Ā ki te tokouou te whare mō te reme, mā rāua ko tōna hoa noho tata ki tōna whare e tango, kia rite ki te tokomaha o ngā tāngata; whakaritea te tokomaha o ngā tāngata mō te reme ki te kai a tēnei, a tēnei.

⁵ Kei whai koha tā koutou reme, hei te toa, hei te tau tahi; tangohia mai i ngā hipi, i ngā koati rānei.

⁶ Ā, me tiaki e koutou taea noatia te tekau mā whā o ngā rā o tēnei marama; ā, mā te huihui katoa o tō Īharaira whakaminenga e patu i te ahiahi.

⁷ Ā, me tango e rātou tētahi wāhi o ngā toto, ka tā atu ai ki ngā pou e rua, ki te kōrupe hoki o te tatau o ngā whare e kainga ai tēnā mea e rātou.

⁸ Ā, me kai te kikokiko i taua pō anō, he mea tunu ki te ahi, he taro rēwenakore hoki; he pūwhā kawa hoki tā rātou e kīnaki ai ki taua mea.

⁹ Kaua tētahi wāhi e kainga matatia, he mea kōhua rānei ki te wai, engari kia tunua ki te ahi; ko tōna pane, ko ōna waewae, me ōna whēkau.

¹⁰ Kaua hoki e whakatoea tētahi wāhi ōna ki te ata; ā, ko te wāhi ōna e toe ki te ata, tahuna ki te ahi.

¹¹ Ā, me pēnei tā koutou kai i taua mea; kia whītikiria ō koutou hope, hei ō koutou waewae ō koutou hū, ko ā koutou tokotoko hoki ki ō koutou ringaringa; kia hohoro hoki te kai. Ko te Kapenga hoki a Ihowā tēnā.

¹² "Tā te mea ka tika ahau rā waenganui o te whenua o Īhipa i taua pō, ka patu hoki i ngā mātāmua katoa i te whenua o Īhipa, i te tangata ā tae iho ana ki te kararehe; ā, ka puta āku whakawā ki ngā atua katoa o Īhipa. Ko Ihowā ahau.

¹³ Ā, hei tohu mō koutou te toto i ngā whare e noho ai koutou; ā, ka kite ahau i te toto, ka kape ahau i a koutou, e kore anō hoki te whiu e pā ki a koutou hei whakamate, ina patu ahau i te whenua o Īhipa.

¹⁴ "Ā, hei whakamaharatanga mō koutou tēnei rā; hei konei koutou tuku ai i te hākari ki a Ihowā, tuku iho ki ō koutou whakatupuranga; ko te ture tēnei ake nei, ake nei, kia hākaria e koutou tēnei rā.

¹⁵ E whitu ngā rā e kai ai koutou i te taro rēwenakore; hei te rā tuatahi anō ka whakakorea ai te rēwena o ō koutou whare; tā te mea ki te kai tētahi i te taro rēwena i te rā tuatahi, ā taea noatia te whitu o ngā rā, ka hātepea atu taua wairua i roto i a Īharaira.

¹⁶ Hei te rā tuatahi hoki he huihuinga tapu, hei te rā tuawhitu hoki he huihuinga tapu mō koutou; kaua tētahi mahi e mahia i aua rā; heoi anō ko te kai mā tēnei, mā tēnei, tā koutou e raweke ai.

¹⁷ "Kia mau hoki ki te Hākari o te Taro Rēwenakore; nō te mea, nō tēnei rangi pū anō i whakaputaina ai e ahau ō koutou rōpū i te whenua o Īhipa. Mō konei, kia mau ki tēnei rā, i ō koutou whakatupuranga; hei tikanga tēnei ake ake.

¹⁸ Hei te marama tuatahi, hei te kotahi tekau mā whā o ngā rā, i te ahiahi, ka kai koutou i te taro rēwenakore, ā tae noa ki te rua tekau mā tahi o ngā rā o te marama, i te ahiahi.

¹⁹ Kaua he rēwena e kitea ki ō koutou whare i ngā rā e whitu; tā te mea ki te kai tētahi i te mea kua rēwenatia, inā, ka hātepea atu taua wairua i roto i te huihui o Ihairaira, ahakoa tangata kē, ahakoa tangata whenua rānei.

²⁰ Kaua e kainga tētahi mea kua rēwenatia; hei te taro rēwenakore he kai mā koutou i ō koutou nohoanga katoa."

²¹ Nā, ka karanga a Mohi ki ngā kaumātua katoa o Ihairaira, ka mea ki a rātou, "Tikina, tangohia mai mā koutou he reme, kia rite ki ō koutou whānau, patua hoki te Kapenga.

²² Ā, tangohia he paihere hihopa, ka tuku ki te toto i te peihana, nā, ka tātā atu i te kōrupe me ngā pou e rua ki te toto i te peihana; kaua hoki tētahi o koutou e puta ki waho o te kūwaha o tōna whare, ā taea noatia te ata.

²³ He mea hoki, ka haere atu a Ihowā ki te patu i ngā Ihipiana; ā, ka kite ia i te toto i te kōrupe, i ngā pou e rua hoki, ka kapea e Ihowā te kūwaha, e kore hoki e tukua e ia te kaiwhakamate kia haere ki roto ki ō koutou whare patu ai.

²⁴ "Kia mau hoki ki tēnei mea, hei ture mōu, mō āu tamariki, ake ake.

²⁵ Ā tēnei ake, ā te wā e tae ai koutou ki te whenua e hōmai e Ihowā ki a koutou, ki tāna i kōrero ai, nā, kia mau ki tēnei mahi.

²⁶ Ā tēnei ake, ki te mea ā koutou tamariki ki a koutou, 'He aha tēnei e mahia nei e koutou?'

²⁷ Nā, ka mea atu, 'Ko te patunga rā i tā Ihowā Kapenga, nāna rā i kape ngā whare o ngā tama a Ihairaira i Ihipa, i a ia i patu ai i ngā Ihipiana, ā, whakaorangia ake ō mātou whare.' " Nā, tuohu ana te iwi, koropiko ana.

²⁸ Nā, ka haere ngā tama a Ihairaira, ā, mea ana i tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi rāua ko Ārona, pērā ana rātou.

Te Matenga o ngā Mātāmua

²⁹ Nāwai ā, ka waenganui pō, nā, patua ana e Ihowā ngā mātāmua katoa i te whenua o Ihipa, te mātāmua a Parao e noho ana i runga i tōna torōna, ā tae iho ana ki te mātāmua a te herehere i roto i te whare herehere; me ngā mātāmua katoa a te kararehe.

³⁰ Nā, ka maranga ake a Parao i te pō, rātou ko āna tāngata katoa, ko ngā Ihipiana katoa; nā, he nui te tangi i Ihipa; kāhore hoki he whare i kore te tūpāpaku.

³¹ Nā, ka karanga ia ki a Mohi rāua ko Ārona i te pō, ā, ka mea, "Whakatika, haere atu i roto i tōku iwi, koutou ko ngā tama a Ihairaira; haere ki te mahi ki a Ihowā, ki te pērā me tā koutou i kī ai.

³² Tangohia hoki ā koutou hipi, ā koutou kau hoki, ā koutou i kī ai, ā, haere atu; me manaaki anō hoki i ahau."

Te Putanga atu a Ihairaira i a Ihipa

³³ Ā, akiaki ana ngā Ihipiana ki te iwi, kia tonoa wawetia atu ai rātou i te whenua; i mea hoki rātou, "Ka mate katoa tātou."

³⁴ Ā, maua atu ana e te iwi tā rātou, parāoa pokepoke, i te mea kāhore anō i rēwenatia noatia, he mea takai ā rātou pokepokenga parāoa ki ō rātou kākahu, nā, kei ō rātou pokohiwi.

³⁵ Nā, ka pērā ngā tama a Ihairaira me tā Mohi i kī ai; nā, kei te tono mea hiriwa, mea kōura, kākahu, i ngā Ihipiana.

³⁶ Ā, nā Ihowā i mea kia paingia te iwi e ngā Ihipiana, ā, hōmai ana e rātou; ā, pāhuatia ana e rātou ngā Ihipiana.

³⁷ Nā, ka tūria mai e ngā tama a Ihairaira i Ramehehe ki Hukota, tata tonu ngā tāne ki ngā mano e ono rau, he mea haere i raro, hāunga ngā tamariki.

³⁸ He nui te whakauru i haere i a rātou; me te hipi, me te kau, he tini kē te kararehe.

³⁹ Ā, tunua iho e rātou ētahi taro rēwenakore i te parāoa pokepoke i maua atu e rātou i Ihipa, kāhore hoki i rēwenatia; nō te mea hoki i peia rātou i Ihipa, kihai hoki i āhei te noho iho, kihai hoki rātou i taka i te ō mō rātou.

⁴⁰ Nā, ko te nohoanga o ngā tama a Ihairaira, i noho rā ki Ihipa, e whā rau e toru tekau ngā tau.

⁴¹ Ā, i te mutunga o ngā tau e whā rau e toru tekau, i taua rā pū anō, nā, ka puta ngā mano katoa o Ihowā i te whenua o Ihipa.

⁴² Ka maharatia taua pō nei, hei mea ki a Ihowā, mō tō rātou whakaputanga i te whenua o Ihipa. Ko taua pō tēnei o Ihowā hei maharatanga mā ngā tama katoa a Ihairaira, i ō rātou whakatupuranga.

Te Tikanga mō te Kapenga

⁴³ I mea anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, “Ko te tikanga tēnei mō te Kapenga: Kaua tētahi tangata kē e kai i tēnā mea;

⁴⁴ engari, ngā pononga katoa a te tangata i utua ki te moni, kia oti te kokoti e koe, ka kai ai i tēnā mea.

⁴⁵ Kaua te manene, te kaimahi rānei, e kai i tēnā mea.

⁴⁶ “Kia kotahi te whare e kainga ai; kaua e mauria tētahi wāhi o te kikokiko ki waho i te whare; kaua hoki e whatia tētahi wheua ōna.

⁴⁷ Mā te huihuinga katoa o Ihairaira tēnā mahi.

⁴⁸ “Nā, he tangata kē e noho ana i a koe, ā, ka mahi i te Kapenga a Ihowā, kotia āna tāne katoa, kātahi ka whakatata ai ia ki tēnā mahi; ā, ka rite ki te tangata whenua. Kei kainga e te kokotikore.

⁴⁹ Kia kotahi anō te ture mō te tangata whenua rāua ko te tangata kē e noho ana i roto i a koutou.”

⁵⁰ Nā, ka pērā ngā tama katoa a Ihairaira me tā Ihowā i ako ai ki a Mohi rāua ko Ārona; pērā ana rātou.

⁵¹ Nā, nō taua rā pū anō i whakaputaina mai ai e Ihowā ngā tama a Ihairaira i te whenua o Ihipa, tēnei rōpū, tēnei rōpū o rātou.

13

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Whakatapua māku ngā mea mātāmua katoa; ngā mea katoa a ngā tama a Ihairaira e oroko puta mai ana i te kōpū, a te tangata, a te kararehe, māku.”

Te Hākari o te Taro Rēwenakore

³ Ā, i mea a Mohi ki te iwi, “Kia mahara ki tēnei rā i haere atu ai koutou i Ihipa, i te whare pononga; he kaha hoki te ringa i whakaputaina ai koutou e Ihowā i konei. Kaua hoki te taro rēwena e kainga.

⁴ Ko te rā tēnei i haere atu ai koutou, ko Apipi te marama.

⁵ Nā, ka kawea koe a mua e Ihowā ki te whenua o ngā Kanaani, o ngā Hiti, o ngā Amori, o ngā Hiwi, o ngā Iepuhi, i oati ai ia ki ōu mātua ka hoatu ki a koe, he whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi, ko reira koe mahi ai i tēnei mea, i tēnei marama anō.

⁶ E whitu ngā rā e kai ai koe i te taro rēwenakore, ā, hei te rā whitu te hākari a Ihowā.

⁷ E whitu ngā rā e kainga ai te taro rēwenakore; aua hoki te taro rēwena e kitea ki a koe; aua anō e kitea ki a koe he rēwena i ōu rohe katoa.

⁸ Ā, māu e kōrero ki tāu tama i taua rā, e mea, ‘Mō tā Ihowā i mea ai ki ahau tēnei, i tōku haerenga mai i Ihipa.’

⁹ Hei tohu anō tēnā ki a koe i tōu ringa, hei whakamahara hoki ki waenganui i ōu kanohi; kia mau ai te ture a Ihowā i roto i tōu waha; he kaha hoki te ringa i whakaputaina ai koe e Ihowā i Ihipa.

¹⁰ Nā, kia mau ki tēnei tikanga i tōna wā anō, i tēnei tau, i tēnei tau.”

Te Utua o te Mātāmua

¹¹ “Nā, ka kawea koe e Ihowā ki te whenua o ngā Kanaani, ki tāna i oati ai ki a koutou ko ōu mātua, ā, ka hōmai a reira e ia ki a koe,

¹² ko reira wehea ai e koe mā Ihowā ngā mea katoa e puta tuatahi mai ana i te kōpū, me ngā mātāmua katoa o āu kararehe; ko ngā tāne mā Ihowā.

¹³ Otiia, me utu e koe ki te reme ngā mātāmua katoa a te kāihe; ā, ki te kāhore e utua e koe, whatia tōna kakī. Ko ngā mātāmua katoa hoki a te tangata, i roto i āu tamariki, me utu e koe.

¹⁴ “Ā tēnei ake, ki te ui tāu tama ki a koe ā mua, ki te mea, ‘He aha tēnei?’ Nā, ka mea ki a ia, ‘He kaha te ringa i whakaputaina mai ai mātou e Ihowā i Ihipa, i te whare pononga.

¹⁵ Ā, i te mea ka pakeke a Parao ki te tuku i a mātou, nā, patua iho e Ihowā ngā mātāmua katoa o te whenua o Ihipa, te mātāmua a te tangata, te mātāmua anō hoki a te kararehe. Nā reira i patua ai e ahau mā Ihowā ngā mea katoa e puta tuatahi mai ana i te kōpū, ngā toa; ko ngā mātāmua katoa ia o āku tama e utua ana e ahau.’

¹⁶ Ā, hei tohu tēnā ki tōu ringa hei pare ki waenganui i ōu kanohi; he kaha hoki te ringa i whakaputaina mai ai mātou e Ihowā i Ihipa.”

Te Pou Kapua me te Pou Kāpura

¹⁷ Ā, i te tukunga o te iwi e Parao, kihai a Ihowā i ārahi i a rātou nā te huarahi i te whenua o ngā Pirihitini, ahakoa tata tērā; i mea hoki te Atua, “Kei āwangawanga te iwi, ua kite rātou i te pakanga, ā, ka hoki ki Ihipa.”

¹⁸ Engari i ārahina āwhiotia te iwi e te Atua nā te huarahi i te koraha o te Moana Whero, ā, haere tōpuni ana ngā tama a Iharaia i te whenua o Ihipa.

¹⁹ I maua atu anō e Mohi ngā wheua o Hōhepa; nāna hoki i whakaoati mārie ngā tama a Iharaia, i mea, "Ka tūkina mai koutou, ka āta tirohia e te Atua; ā, mā koutou e mau atu ōku wheua i konei."

²⁰ Ā, ka tūria mai e rātou i Hukota, ā, noho rawa ki Ētama, ki te pito o te koraha.

²¹ Ā, haere ana a Ihowā i mua i a rātou, i te pou kapua i te awatea, hei ārahi i a rātou i te huarahi; i te pou kāpura anō i te pō, hei whakamārama i a rātou; kia haere ai rātou i te ao, i te pō.

²² Kīhai i tangohia e ia te pou kapua i te aroaro o te iwi i te awatea, me te pou kāpura hoki i te pō.

14

Te Whakawhitinga o te Moana Whero

¹ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea:

² "Kōrero ki ngā tama a Iharaia, kia tahuri, kia noho ki te ritenga atu o Pihahirota, i waenganui o Mikitoro, o te moana, ki te ritenga o Paara-Hepona; hei te wāhi e hāngai tonu ana ki reira, hei te taha o te moana koutou noho ai.

³ Ā, e kīia ngā tama a Iharaia e Parao, 'E pōhēhē ana rātou i te whenua, kua tūtakina mai rātou e te koraha.'

⁴ Ā, māku e whakapakeke te ngākau o Parao, kia whai ai ia i a rātou; ā, ka whai korōria ahau i a Parao rātou ko tōna nuinga katoa; ā, ka mōhio ngā Ihipiana ko Ihowā ahau." Ā, perā ana rātou.

⁵ Ā, ka kōerotia ki te kīngi o Ihipa, kua whati te iwi; nā, ka puta kē te ngākau o Parao rātou ko āna tāngata, ki te iwi, ā, ka mea rātou, "He aha tēnei mahi a tātou, i tukua atu ai a Iharaia i ā tātou mahi?"

⁶ Nā, ka here ia i tana hāriata, i mauria anō hoki e ia tōna iwi;

⁷ ā, tākiritia ake e ia e ono rau hāriata, whiriwhiri rawa, me ngā hāriata katoa o Ihipa, rite katoa i te rangatira.

⁸ Nā, whakapakeke ana a Ihowā i te ngākau o Parao kīngi o Ihipa, ko te tino whāinga i muri i ngā tama a Iharaia. Tēnā ko ngā tama a Iharaia, kei runga tonu te ringaringa i haere atu ai rātou.

⁹ Nā, whai ana ngā Ihipiana i a rātou, ngā hōiho katoa, ngā hāriata a Parao, me āna hōia eke hōiho, me āna mano, ā, mau rawa rātou, i a rātou e noho ana i te tahatai, i Pihahirota, e titiro atu nei ki Paara-Hepona.

¹⁰ Ā, i te whakatatanga mai o Parao, nā, ka anga ake ngā kanohi o ngā tama a Iharaia, nā, ko ngā Ihipiana e whai ana i muri i a rātou; ā, tino wehi ana rātou. Nā, ka karanga ngā tama a Iharaia ki a Ihowā.

¹¹ Ā, ka mea rātou ki a Mohi, "He onge koia nō te urupā o Ihipa i kāhaki mai ai koe i a mātou ki te koraha mate ai? He aha rā tēnei mahi āu ki a mātou, i ārahina mai ai mātou e koe i Ihipa?"

¹² Ehara koia tēnei i tā mātou kupu i kī rā ki a koe i Ihipa, i mea rā, 'Waiho rā mātou kia whakamahia ana e ngā Ihipiana?' Pai kē kia whakamahia mātou e ngā Ihipiana i tō mātou mate ki te koraha."

¹³ Nā, ka mea a Mohi ki te iwi, "Kaua e wehi; tū mārie, ka titiro atu ki te whakaoranga a Ihowā e whakaputaina mai e ia ki a koutou i tēnei rā. Nā, ko ngā Ihipiana e kitea atu rā e koutou i tēnei rā, e kore e kitea anō e koutou ā muri ake nei.

¹⁴ Mā Ihowā tā koutou pakanga; ko koutou ia e kore e hamumu."

¹⁵ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "He aha koe i karanga ai ki ahau? Kī atu ki ngā tama a Iharaia kia mārō te haere.

¹⁶ Nā, hāpainga e koe tāu tokotoko, ka whakamārō atu ai i tōu ringa ki runga ake i te moana, kia wehea ai; nā, ka haere atu ngā tama a Iharaia mā waenga moana, i te wāhi maroke.

¹⁷ Ā, ko ahau, inā, māku e whakapakeke ngā ngākau o ngā Ihipiana, ā, ka whai rātou i muri i a rātou; ā, ka whai korōria ahau i a Parao, i āna mano, i ana hāriata, i āna hōia eke hōiho.

¹⁸ Ā, ka mōhio ngā Ihipiana ko Ihowā ahau, ina whai korōria ahau i a Parao, i ana hāriata, i āna hōia eke hōiho."

¹⁹ Nā, ka whakatika te anahera a te Atua, i haere rā i mua i te ope o Iharaia, ā, haere ana ki muri i a rātou; i neke atu anō te pou kapua i tō rātou aroaro, ā, tū ana i muri i a rātou.

²⁰ I haere hoki ki waenganui o te nohoanga o ngā Īhipiana, o te nohoanga hoki o Īharaira. Ā, tērā te kapua me te pōuri, otiā e whakamārama ana ia i te pō, ā, kīhai tētahi i whakatata ki tētahi ā pau katoa te pō.

²¹ Nā, torona atu ana e Mohi tōna ringa ki runga i te moana; ā, panaia ana ki muri e Ihowā te moana ki tētahi hau nui, ki te marangai, ā, pau noa taua pō, nā, kua maroke te moana, kua tuwhera ngā wai.

²² Ā, haere ana ngā tama a Īharaira i waenga moana rā te wāhi maroke; hei taiepa anō ngā wai ki a rātou i te taha ki matau, ki mauī.

²³ Nā, ka whai ngā Īhipiana, ā, haere ana i muri i a rātou, ngā hōiho katoa a Parao, ana hāriata, me āna hōia eke hōiho, ki waenga moana.

²⁴ Ā, i tō te ata whakaaraara, nā, ka tūtiro a Ihowā ki te ope o ngā Īhipiana, i roto i te pou ahi, i te pou kapua, ka whakararu hoki i te ope o ngā Īhipiana,

²⁵ ā, whakamareretia ana e ia ngā wīra o ngā hāriata, kia pūhoi ai te haere; ā, ka mea ngā Īhipiana, “Kia oma atu tātou i te aroaro o Īharaira; kei a rātou hoki a Ihowā e whawhai mai ana ki ngā Īhipiana.”

Ka Toremi te Ope a Parao

²⁶ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Whakamārōkia tōu ringa ki runga i te moana, kia hoki ai ngā wai ki runga ki ngā Īhipiana, ki ō rātou hāriata, ki ā rātou hōia eke hōiho.”

²⁷ Ā, ko te whakamārōkanga o te ringa o Mohi ki runga i te moana, nā, tākiri rawa ake te ata, kua hoki te moana ki tōna tūturutanga; tūtataki pū ki ngā Īhipiana e rere ana; ā, tāia iho ngā Īhipiana e Ihowā ki waenga moana.

²⁸ Ā, hoki ana ngā wai, taupokina iho ngā hāriata, me ngā hōia eke hōiho, me te ope katoa o Parao, i haere i muri i a rātou ki te moana; kīhai rawa tētahi o rātou i toe.

²⁹ Tenā ko ngā tama a Īharaira, i haere rātou rā te wāhi maroke i waenganui o te moana; ko ngā wai hoki hei taiepa ki a rātou, ki te taha matau, ki te taha mauī.

³⁰ Ā, whakaorangia ana e Ihowā a Īharaira i taua rā i ngā ringa o ngā Īhipiana; ā, ka kite a Īharaira i ngā Īhipiana i te tahatai, he tūpāpaku katoa.

³¹ Ā, i kite a Īharaira i te mahia e Ihowā ki ngā Īhipiana; ā, ka wehi te iwi a Ihowā, whakaponu ana ki a Ihowā, ki tāna pononga hoki, ki a Mohi.

15

Te Waiata a Mohi

¹ Kātahi ka waiata a Mohi rātou ko ngā tama a Īharaira i tēnei waiata ki a Ihowā, ā, ka whakahua, ka mea:

“Ka waiata ahau ki a Ihowā,
he hira noa atu hoki tōna korōria;
ko te hōiho rāua ko tōna kaieke,
kua pangā e ia ki te moana.

² Ko Ihowā tōku kaha, tōku waiata,
ko ia anō hoki hei whakaora mōku;
ko tōku Atua tēnei, ā, māku ia e whakakorōria;
ko te Atua o tōku pāpā, ā, māku ia e whakanui.

³ He tangata whawhai a Ihowā;
ko Ihowā tōna ingoa.

⁴ Ko ngā hāriata a Parao, me tāna ope,
kua makā e ia ki te moana;
ko āna rangatira whiriwhiri
toremi iho ki te Moana Whero.

⁵ Taupokina iho rātou e ngā wai hōhonu;
totohu ana rātou ki te rire, ānō he kāmaka.

⁶ “Ka whai korōria tōu ringa matau, e Ihowā,
mō te kaha;
nā tōu ringa, e Ihowā
i mongamonga ai te hoa whawhai.

⁷ Nā te nui o tōu kaha ka turakina e koe
te hunga i whakatika mai rā ki a koe.
Te whakaputanga o tōu riri, pau katoa rātou,
me he tumutumu otaota.

⁸ Nā te hau hoki o tōu ihu i haupū ai ngā wai;
i tū ake ngā roma, ānō he pūranga,

ā, whakatotoka ana te rire i te takere o te moana.

⁹ “I mea te hoariri, ‘Ka whai atu ahau, ka hopu,
ka tuwha i ngā taonga, ka nā tōku ngākau i a rātou;
ka unuhia tāku hoari, mā tōku ringa rātou e huna.’

¹⁰ I pupuhi atu koe ki tāu hau,
taupokina iho rātou e te moana;
totohu iho rātou, ānō he matā,
i ngā wai nui.

¹¹ “Ko wai o ngā atua hei rite mōu, e Ihowā?
Ko wai hei rite mōu, e whakamoemititia nei mō te tapu,
e wehingia nei, e whakapaingia nei,
e mahi nei i ngā mea whakamīharo?

¹² I totoro atu tōu ringa matau,
horomia ana rātou e te whenua.

¹³ “Nā tōu atawhai i ārahina mai ai e koe
te iwi kua hokona nei e koe;
nā tōu kaha i aratakina ai rātou e koe
ki tōu nohoanga tapu.

¹⁴ Ka rongo ngā iwi, ka tūiri;
mau tonu te matapouri ki ngā tāngata o Pirihitia.

¹⁵ Nō reira i ohore ai ngā rangatira o Ēroma;
ko ngā tāngata nunui o Moapa,
mau tonu te wiri ki a rātou;

memeha noa ngā tāngata katoa o Kanaana.

¹⁶ Tau ana ki a rātou te tūiri me te wehi;
mā te nui o tōu ringa

e tū tonu ai rātou, ānō he kōhatu,
kia pahemo rā anō tāu iwi, e Ihowā,
kia pahemo rā anō tēnei iwi kua hokona nei e koe.

¹⁷ Māu rātou e kawē atu, e whakatupu ki te maunga,
ki tōu kāinga ō mua iho, ki te wāhi, e Ihowā,
i hangā e koe hei nohoanga mōu,
ki te wāhi tapu, e te Ariki, i whakapūmautia e ōu ringa.

¹⁸ Hei kīngi a Ihowā ake ake.”

¹⁹ I haere hoki ngā hōiho a Parao, me ana hāriata, me āna hōia eke hōiho ki te moana, ā,
nā Ihowā i whakahoki ngā wai o te moana ki runga ki a rātou; tēnā ko ngā tama a Ihairaira,
i haere rā te wāhi maroke, i waenga moana.

Te Waiata a Miriama

²⁰ Ā, ka tango a Miriama poropiti, tuahine o Ārona, i te timipera ki tōna ringa; ā, haere
atu ana ngā wāhine katoa i muri i a ia me ngā timipera, me te kanikani anō rātou.

²¹ Ā, i whakahokia e Miriama tā rātou:

“Waiata ki a Ihowā,
he hira noa atu hoki tōna korōria;
nāna hoki te hōiho rāua ko tōna kaieke
i whiu ki te moana.”

Ngā Wai Kawa

²² Ā, ārahina atu ana e Mohi a Ihairaira i te Moana Whero, ā, ka haere rātou ki te koraha
o Huri, ā, e toru ngā rā i haere ai rātou i te koraha, ā, kīhai i kitea he wai.

²³ Nā, ka tae rātou ki Mara, kīhai hoki i āhei te inu i ngā wai o Mara; he kawa hoki. Nā
reira i huaina ai tōna ingoa ko Mara.

²⁴ Nā, ka amuamu te iwi ki a Mohi, ka mea, “Ko te aha hei inu mā mātou?”

²⁵ Nā, ka karanga ia ki a Ihowā; ā, ka whakakitea mai he rākau e Ihowā ki a ia, ā, pangā
ana e ia ki ngā wai, nā, ka reka ngā wai.

I hōmai e ia he ture ki a rātou i reira, me tētahi ritenga; i whakamātauria rātou e ia ki
reira.

²⁶ I mea hoki ia, “Ki te rongo mārie koe ki te reo o Ihowā, o tōu Atua, ā, ka mahi i te
mea tika ki tāna tiūro, ā, ka whai taringa ki āna whakahau, ka pupuri hoki i āna tikanga

katoa, e kore rawa tētahi o aua mate i whakapāngia ki ngā Īhipiana e ahau, e whakapāngia atu e ahau ki a koe. Ko Ihowā hoki ahau e whakaora nei i a koe."

²⁷ Nā, ka tae rātou ki Erimi, kotahi tekau mā rua nei ngā puna wai i reira, me ngā nīkau e whitu tekau; ā, ka noho rātou ki reira, ki te taha o ngā wai.

16

Te Mana me te Koitareke

¹ Nā, ka tūria e rātou i Erimi, ā, ka tae te huihuinga katoa o ngā tama a Īharaira ki te koraha o Hini, ki waenganui o Erimi o Hina, i te tekau mā rima o ngā rā o te rua o ngā marama o tō rātou haerenga mai i te whenua o Īhipa.

² Nā, ka amuamu te huihui katoa o ngā tama a Īharaira ki a Mohi rāua ko Ārona i te koraha.

³ Ā, ka mea ngā tama a Īharaira ki a rāua, "Ē, te mate atu rā mātou i te ringa o Ihowā i te whenua o Īhipa, i a mātou e noho ana i te taha o ngā kōhua kikokiko, e kai taro ana, ā mākona noa! Nā kōrua nei hoki mātou i kawē mai ki tēnei koraha kia kōhurutia ai tēnei whakaminenga katoa ki te matekai."

⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Nanā, ka uaina iho e ahau he taro i te rangi mā koutou; ā, mā te iwi e haere, e kohikohi i tō tēnei rangi, i tō tēnei rangi, kia whakamātau ai ahau i a rātou, e haere rānei rātou i tāku ture, kāhore rānei.

⁵ Ā, te ono o ngā rā, ka takā e rātou tā rātou e mau mai ai; kia takiruatia tā rātou i kohikohi ai i ētahi rangi ake ka rite ki tō tēnei."

⁶ Nā, ka mea a Mohi rāua ko Ārona ki ngā tama katoa a Īharaira, "Ka ahiahi, nā, ka mōhio koutou nā Ihowā koutou i ārahi mai i te whenua o Īhipa;

⁷ ā, i te ata, nā, ka kite koutou i te korōria o Ihowā; e whakarongo mai ana hoki ia ki ā koutou amuamu ki a Ihowā. Tēnā ko māua, he aha māua, i amuamu ai koutou ki a māua?"

⁸ I mea anō a Mohi, "Ka mōhio koutou, ua hōmai e Ihowā ki a koutou he kikokiko hei kai i te ahiahi, ā, i te ata he taro, ā mākona noa, nō te mea kua rongo a Ihowā ki ā koutou amuamu e amuamu nā koutou ki a ia – ko māua ia, hei aha? Kīhai koutou i amuamu ki a māua, engari ki a Ihowā."

⁹ Nā, ka mea a Mohi ki a Ārona, "Mea atu ki te huihui katoa o ngā tama a Īharaira, 'Whakatata mai ki te aroaro o Ihowā kua rongo hoki ia ki ā koutou amuamu.' "

¹⁰ Ā, i a Ārona e kōrero ana ki te huihui katoa o ngā tama a Īharaira, nā, ka tahuri rātou whaka te koraha, nā, ko te korōria o Ihowā e puta mai ana i roto i te kapua.

¹¹ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

¹² "Kua rongo ahau ki ngā amuamu a ngā tama a Īharaira; kōrero atu ki a rātou, mea atu, 'Kia ahiahi ka kai koutou i te kikokiko, ā, i te ata ka mākona i te taro; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.' "

¹³ Ā, i te ahiahi, nā, ka puta mai te koitareke, ā, kapi ana te puni; ā, i te ata kua takoto te tōmairangi i te nohoanga, tawhio noa, tawhio noa.

¹⁴ Ā, ka mimiti ake te papanga tōmairangi, nā, he mea ririki, pōtakataka nei, kei te mata o te koraha, ririki, me te haupapa, i runga i te whenua.

¹⁵ Ā, i te kitenga o ngā tama a Īharaira, ka mea rātou tētahi ki tētahi, "He aha tēnā?" Kīhai hoki rātou i mōhio he aha rānei.

Nā, ka mea a Mohi ki a rātou, "Ko te taro rā tēnā ka hōmai nei e Ihowā ki a koutou hei kai.

¹⁶ Ko te mea tēnā i ākona mai rā e Ihowā, 'Kohikohia mai i reira e tērā, e tērā, kia rite ki tāna e kai ai; he omere mā te tangata, kia rite ki tō koutou tokomaha; kohikohia e tērā, e tērā, mā te hunga i tōna tēnei.' "

¹⁷ Ā, pērā ana ngā tama a Īharaira, nā, kohikohia ana, tā tētahi he nui, tā tētahi he iti.

¹⁸ Ā, ka mēhuatia e rātou ki te omere, kīhai i hira tā te tangata i te wāhi nui, kīhai hoki he hapa o tāna i te wāhi nohinohi. Rite tonu ki te kai a tērā, a tērā, tā rātou i kohikohi ai.

¹⁹ Nā, ka mea a Mohi ki a rātou, "Kaua e whakatoea tētahi wāhi o tēnā ki te ata."

²⁰ Engari kīhai rātou i whakarongo ki a Mohi; ā, whakatoea ana e ētahi tētahi wāhi o taua mea mō te ata, ā, muia ana e te kutukutu, ā, piro ake; ā, riri ana a Mohi ki a rātou.

²¹ Ā, kohikohia ana taua mea e rātou i tēnei ata, i tēnei ata, rite tonu ki tā tēnei tangata, ki tā tēnei tangata, e kai ai; ā, ka mahana te rā, nā, kua rewa.

²² Ā, i te ono o ngā rā ka takiruatia te taro i kohikohia e rātou, e rua hoki ngā omere mā te tangata kotahi; ā, ka haere mai ngā rangatira katoa o te huihui, ka kōrero ki a Mohi.

²³ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko ia tēnei tā Ihowā i kōrero rā, ‘Ko āpōpō te okiokinga o te hāpati tapu o Ihowā; tunua tā koutou e tunu ai, kōhuria hoki tā koutou e kōhua ai; ā, ko te toenga, waiho mā koutou, rongoātia mō te ata.’ ”

²⁴ Ā, rongoātia atu ana e rātou mō te ata, i pērā anō me tā Mohi i kī ai; kīhai hoki i piro, kāhore hoki i whai kutukutu.

²⁵ Nā, ka mea a Mohi, “Kainga tēnā i tēnei rā; he hāpati hoki tēnei rā nā Ihowā; e kore tēnā mea e kitea e koutou ki te pārae i tēnei rā.

²⁶ E ono ngā rā e kohikohi ai koutou i tēnā mea; ā, i te whitu o ngā rā ko te hāpati, ko reira kore ai.”

²⁷ Ā, i te whitu o ngā rā ka haere atu ētahi o te iwi ki te kohikohi, ā, kīhai i kitea.

²⁸ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Kia pēhea te roa o koutou e kore nei e pupuri i āku whakahau, i āku ture?”

²⁹ Titiro, nō te mea kua hoatu e Ihowā te hāpati ki a koutou, koia i hoatu ai e ia i te rā ono he taro mō ngā rangi e rua. E noho koutou e tērā, e tērā, ki tōna wāhi anō; kaua tētahi e haere atu i tōna nohoanga i te rā whitu.”

³⁰ Nā, ka noho te iwi i te rā whitu.

³¹ Ā, huaina iho e te whare o Ihairaira te ingoa o taua mea he mana. Tōna rite kei te purapura korianara, mā tonu; tōna reka kei te papa honi.

³² I mea anō a Mohi, “Ko te mea tēnei i ākona mai nei e Ihowā, ‘Whakakīia tētahi omere ki taua mea, ka rongoā ai mā ō koutou whakapaparanga; kia kite ai rātou i te taro i whāngaia ai koutou e ahau i te koraha i tāku whakaputanga mai i a koutou i te whenua o Ihipa.’ ”

³³ Ā, ka mea a Mohi ki a Ārona, “Tangohia tētahi oko, whaowhina hoki he mana ki roto, kia kotahi whakakīnga o te omere, ka whakatakoto ki te aroaro o Ihowā, rongoā ai mā ō koutou whakaturanga.”

³⁴ Ā, whakatakotoria ana taua mea e Ārona ki mua i te Whakaaturanga rongoā ai, pērā tonu ia me tā Ihowā i ako ai ki a Mohi.

³⁵ Ā, e whā tekau ngā tau i kai ai ngā tama a Ihairaira i te mana, ā tae noa ki te whenua tāngata; he mana tā rātou i kai ai, ā tae noa ki ngā rohe o te whenua o Kanaana.

³⁶ Nā, ko te omere, ko te wāhi whakatekau o te epa.

17

He Wai i te Kāmaka

(Tauanga 20.1-13)

¹ Nā, ka haere te huihui katoa o ngā tama a Ihairaira i te koraha o Hini i ō rātou haerenga, i pērā tonu me tā Ihowā i ako ai, ā, noho rawa atu ki Repirimi; otiia kāhore he wai hei inu mā te iwi.

² Nā, ka ngangau te iwi ki a Mohi, ka mea, “Hōmai rā he wai mō mātou, kia inu ai mātou.”

Ā, ka mea a Mohi ki a rātou, “He aha koutou i ngangau ai ki ahau? He aha koutou i whakamātautau ai i a Ihowā?”

³ Nā, ka mate te iwi i te wai i reira; ā, amuamu ana te iwi ki a Mohi, ā, ka mea, “He aha mātou i kawea mai ai e koe i Ihipa kia kōhurutia ai mātou, me ā mātou tamariki, me ā mātou kararehe ki te matewai?”

⁴ Nā, ka karanga a Mohi ki a Ihowā, ka mea, “Me pēhea ahau ki te iwi nei? Whano rātou āki i ahau ki te kōhatu.”

⁵ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Haere i mua i te iwi, ka tango hoki i ētahi o ngā kaumātua o Ihairaira hei hoa mōu; ko tāu tokotoko hoki i patua e koe ki te awa, me mau atu i tōu ringa, ka haere.

⁶ Nanā, tēnā ahau te tū atu nā i tōu aroaro i reira, i runga i te kāmaka i Horepa, ā, māu e patu te kāmaka, ā, ka puta he wai i reira, hei inu mā te iwi.” Ā, pērātia ana e Mohi i te tirohanga a ngā kaumātua o Ihairaira.

⁷ Ā, huaina ana e ia te ingoa o taua wāhi ko Maha, ko Meripa; mō te ngangautanga a ngā tama a Ihairaira, mō tā rātou whakamātau hoki i a Ihowā, i a rātou i mea rā, “Kei roto rānei a Ihowā i a tātou, kāhore rānei?”

Te Whawhai ki a Amareke

⁸ Nā, ka haere mai a Amareke, kei te whawhai ki a Ihairaira ki Repirimi.

⁹ Nā, ka mea a Mohi ki a Hohua, “Whiriwhiria mai ētahi tāngata mā taua, ka haere ki te whawhai ki a Amareke. Ka tū ahau āpōpō ki runga i te tihi o te pukepuke, me te rākau anō hoki a te Atua ki tōku ringa.”

¹⁰ Nā, pērātia ana e Hohua me tā Mohi i kōrero ai ki a ia; ko te tino whawhaitanga ki a Amareke; ko Mohi ia, rātou ko Ārona, ko Huru, i piki ki te tihi o te pukepuke.

¹¹ Ā, ka maiangi ake te ringa o Mohi, nā, ka kaha a Iharaia; ā, ka tukua iho tōna ringa, nā, ka kaha a Amareke.

¹² Otia ka taimaha ngā ringa o Mohi; ā, ka mau rāua ki tētahi kōhatu, ā, whakatakotoria ana ki raro i a ia, ā, noho ana ia i runga; ā, puritia ake ana ōna ringa e Ārona rāua ko Huru, kotahi i tētahi taha, kotahi i tētahi taha; kātahi ka tūturu tonu ōna ringa, ā tō noa te rā.

¹³ Nā, patua ana a Amareke, rātou ko tōna iwi, e Hohua ki te mata o te hoari.

¹⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Tuhituhia tēnei ki te pukapuka, hei whakama-haratanga; kōrerotia hoki ki ngā taringa o Hohua. Ka tino horoia atu hoki e ahau te maharatanga o Amareke i raro i te rangi.”

¹⁵ Ā, hangā ana e Mohi he āta, ā, huaina iho tōna ingoa ko “Ihowānihi.”

¹⁶ I mea hoki ia, “Kua ara nei te ringa ki te torōna o Ihowā, nā, he pakanga tā Ihowā ki a Amareke i tēnei whakapaparanga, i tēnei whakapaparanga.”

18

Ka Toro a Ietoro ki a Mohi

¹ Ā, ka rongo a Ietoro, te tohunga o Miriana, te hungawai o Mohi, ki ngā mea katoa i meatia e te Atua ki a Mohi, ki a Iharaia hoki, ki tāna iwi; ki a Ihowā anō hoki kua whakaputa mai i a Iharaia i Ihipa.

² Kātahi a Ietoro, hungawai o Mohi, ka tango i a Hipora, wahine a Mohi, i muri nei i tāna tononga i a ia kia hoki,

³ me āna tamariki tokorua, ko te ingoa o tētahi ko Kerehoma, i mea hoki ia, “He manene ahau i te whenua kē,”

⁴ ko te ingoa hoki o tētahi ko Eriētere; “Mōku hoki i āwhinatia mai e te Atua o tōku pāpā, nāna hoki ahau i whakaora i te hoari a Parao.”

⁵ Nā, ka haere mai a Ietoro, te hungawai o Mohi, rātou ko āna tamariki, ko tāna wahine, ki a Mohi, ki te koraha i noho ai ia, ki te maunga o te Atua.

⁶ Ā, ka mea ki a Mohi, “Ko ahau, ko Ietoro, ko tōu hungawai, kua tae mai ki a koe, me tāu wahine, rātou ko āna tama tokorua.”

⁷ Nā, ka haere a Mohi ki te whakatau i tōna hungawai, ā, ka tuohu, ka kihi hoki i a ia; ā, ka ui rāua ki a rāua ki te pai i tētahi, i tētahi; ā, haere ana rāua ki te tēnei.

⁸ Nā, ka kōrerotia e Mohi ki tōna hungawai ngā mea katoa i meatia e Ihowā ki a Parao rātou ko ngā Ihipiana, mō Iharaia, me ngā mate katoa hoki i pono ki a rātou i te ara, me rātou hoki kua whakaorangia nei e Ihowā.

⁹ Nā, ka hari a Ietoro mō ngā mea pai katoa i meatia e Ihowā ki a Iharaia, mō rātou hoki i whakaorangia e ia i te ringa o ngā Ihipiana,

¹⁰ ā, ka mea a Ietoro, “Kia whakapaingia a Ihowā nāna nei koutou i whakaora i te ringa o ngā Ihipiana, i te ringa hoki o Parao; nāna hoki te iwi nei i whakaora i raro i te ringa o ngā Ihipiana.

¹¹ Kātahi ahau ka mōhio he nui ake a Ihowā i ngā atua katoa; āe rā, i te mea hoki ka whakapehapeha rātou, hira ake ana anō ia i a rātou.”

¹² Nā, ka tangohia e Ietoro, e te hungawai o Mohi tētahi tahunga tinana me ētahi patunga tapu mā te Atua; ā, haere mai ana a Ārona, me ngā kaumātua katoa o Iharaia, ki te hungawai o Mohi, ki te kai taro ki te aroaro o te Atua.

Te Whakatū o he Kaiwhakawā

(Tiuteronomi 1.9-18)

¹³ Ā, i te aonga ake o te rā ka noho a Mohi ki te whakawā i te iwi; ā, ka tū te iwi i te taha o Mohi nō te ata ā ahiahi noa.

¹⁴ Ā, nō te kitenga o te hungawai o Mohi i ngā mea katoa i mea ai ia ki te iwi, ka mea ia, “He aha tēnei mea e mea nei koe ki te iwi? He aha koe i noho ai ko koe anake, i tū ai hoki te iwi katoa i tōu taha nō te ata ā tae noa ki te ahiahi?”

¹⁵ Ā, ka mea a Mohi ki tōna hungawai, “E haere mai ana hoki te iwi ki ahau, ki te rapu tikanga i te Atua.

¹⁶ Ka ai he mea ki a rātou, nā, ka haere mai ki ahau; ā, māku e whakarite te whakawā a tētahi ki tētahi; e whakaatu hoki ngā tikanga a te Atua me āna ture.”

¹⁷ Nā, ka mea te hungawai o Mohi ki a ia, “Ehara tēnei i te pai e mea nei koe.

¹⁸ Ka honia noatia iho koe, koutou tahi ko tēnei iwi i a koe nei; he pēhi rawa hoki tēnei mea i a koe; e kore e taea e koe anake.

¹⁹ Nā, whakarongo mai ki tōku reo, māku koe e tohutohu; hei a koe te Atua, hei te aroaro o te Atua koe mō te iwi, ā, māu e kawē ngā kōrero ki te Atua.

²⁰ Māu anō rātou e whakaako ki ngā tikanga, ki ngā ture, e whakaatu hoki ki a rātou te huarahi e haere ai rātou, me ngā mahi e mahi ai rātou.

²¹ Māu anō hoki e titiro i roto i te iwi katoa ētahi tāngata māia, e wehi ana i te Atua; hei te hunga pono, e kino ana ki te apo; ka waiho ai hei rangatira mō rātou, hei rangatira mō ngā mano, hei rangatira mō ngā rau, hei rangatira mō ngā rima tekau, hei rangatira mō ngā tekau.

²² Ā, mā rātou te iwi e whakawā i ngā wā katoa; ā, ko ngā mea nunui katoa, me kawea mai ki a koe; ko ngā mea nohinohi katoa ia, mā rātou e whakarite; pēnei ka māmā koe, ā, mā koutou tahi te pikaunga.

²³ Ki te mea koe i tēnei mea, ā, ka kī mai te Atua ki a koe, kātahi koe ka matatū ake, ā, ka haere mārie tēnei iwi katoa ki ō rātou kāinga."

²⁴ Ā, rongō tonu a Mohi ki te kupu a tōna hungawai, ā, meatia katoatia iho e ia ngā mea i kōrero ai ia.

²⁵ Ā, whiriwhiria ana e Mohi ētahi tāngata māia i roto i a Iharaira katoa, ā, waiho iho rātou e ia hei upoko mō te iwi, hei rangatira mō ngā mano, hei rangatira mō ngā rau, hei rangatira mō ngā rima tekau, hei rangatira hoki mō ngā tekau.

²⁶ Ā, nā rātou te iwi i whakawā i ngā wā katoa; ko te mea pakeke i kawea e rātou ki a Mohi; ko ngā mea nohinohi katoa ia nā rātou anō i whakarite.

²⁷ Nā, ka tukua atu e Mohi tōna hungawai; ā, haere ana ia ki tōna whenua.

19

Ka Tae mai ngā Iharaira ki Maunga Hinai

¹ Nō te toru o ngā marama o te haerenga mai o ngā tama a Iharaira i te whenua o Ihipa, nō taua rangi anō, ka tae rātou ki te koraha o Hinai.

² Ā, i tō rātou haerenga atu i Repirimi, ka tae ki te koraha o Hinai, ka noho iho rātou i te koraha; ā, noho ana a Iharaira ki reira, ki te ritenga atu o te maunga.

³ Nā, ka piki a Mohi ki te Atua, ā, ka karanga a Ihowā ki a ia i te maunga, ka mea, "Kia pēnei tāu kōrero ki te whare o Hākopa, tāu kauwhau hoki ki ngā tama a Iharaira:

⁴ 'Kua kite koutou i ngā mea i mea ai ahau ki ngā Ihipiana, i tāku whakawahanga hoki i a koutou i runga i ngā parirau ekara, me te kawenga mai i a koutou ki ahau.

⁵ Heoi, ki te āta whakarongo koutou ki tōku reo, ki te pupuri hoki i tāku kawenata, ka waiho koutou hei taonga mōku, motu kē i ngā iwi katoa; i ahau hoki te whenua katoa;

⁶ ā, ka waiho koutou e ahau hei kīngi, hei tohunga, hei iwi tapu hoki.' Ko ngā kupu ēnei e kōrero ai koe ki ngā tama a Iharaira."

⁷ Nā, ka haere iho a Mohi, ka karanga ia ki ngā kaumātua o te iwi, ā, hoatu ana e ia ki tō rātou aroaro ēnei kupu katoa i ākona nei e Ihowā ki a ia.

⁸ Nā, ka pā katoa te iwi ki te whakahoki, ka mea: "Ka mahia e mātou ngā mea katoa i kōrerotia mai nā e Ihowā." Ā, kawea ana e Mohi ngā kupu a te iwi ki a Ihowā.

⁹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Nānā, ka haere atu ahau ki a koe i roto i tētahi kapua mātotoru, kia rongō ai te iwi, ua kōrero ahau ki a koe, kia whakapono ai hoki rātou ki a koe ā mua tonu atu. Ā, kōrerotia ana e Mohi ngā kupu a te iwi ki a Ihowā."

Ka Whakatapu te Iwi

¹⁰ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Haere ki te iwi, ka whakatapu hoki i a rātou ākuanei, āpōpō hoki, kia horoi hoki rātou i ō rātou kākahu,

¹¹ kia takatū hoki mō te rā tuatoru; tā te mea hei te rā tuatoru a Ihowā haere iho ai ki te aroaro o te iwi katoa, ki runga ki Maunga Hinai.

¹² Ā, whakatakatoria e koe he rohe mō te iwi, tawhio noa, tawhio noa, ka mea atu, 'Kia mōhio koutou kei piki ki te maunga, kei pā rānei ki tōna taha; ko ngā tāngata katoa e pā ana ki te maunga, inā, me whakamate.

¹³ Kaua te ringa e pā ki a ia, engari me āki ki te kōhatu, me wero rānei ki te tao; ahakoa kararehe, ahakoa tangata, e kore e ora.' Ka kukume roa te tangi o te tētere, ka haere mai ai rātou ki te maunga."

¹⁴ Nā, ka haere iho a Mohi i te maunga ki te iwi, ka whakatapu ia i te iwi, ā, horoia ana e rātou ō rātou kākahu.

¹⁵ Ā, i mea ia ki te iwi, "Kia takatū koutou i te toru o ngā rā; kaua e whakatata atu ki te wahine."

¹⁶ Ā, ka taka ki te toru o ngā rā, i te ata, nā, ka puta mai ngā whatitiri, me ngā uira, me te kapua mātotoru i runga i te maunga, me te tangi o te tētere, tōna nui nā! Ā, wiri katoa ana te hunga i te puni.

¹⁷ Nā, ka ārahina atu te iwi e Mohi i te puni ki te whakatau i te Atua; ā, tū ana rātou ki raro i te maunga.

¹⁸ Ā, he paowa kau Maunga Hinai, nō te mea kua heke iho a Ihowā ki runga, i roto i te ahi; ā, kake ana tōna paowa, anō he paowa oumu, ā, wiri pū te maunga katoa.

¹⁹ Ā, i te mea ka nui haere rawa te tangi o te tētere, ka kōrero atu a Mohi, ā, ka kōrero ā-reo tangata mai te Atua ki a ia.

²⁰ Nā, ka heke iho a Ihowā ki Maunga Hinai, ki te tihi o te maunga; ā, karangatia iho ana a Mohi e Ihowā ki te tihi o te maunga; ā, piki atu ana a Mohi.

²¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Heke atu, kauwhautia te iwi rā, kei wāhi ake rātou ki a Ihowā ki te mātakitaki, ā, he tokomaha o rātou e hinga.

²² Ko ngā tohunga hoki e whakatata ana ki a Ihowā, kia tapu rātou, kei auta atu a Ihowā ki a rātou."

²³ Ā, ka mea a Mohi ki a Ihowā, "E kore e āhei i te iwi te piki ake ki Maunga Hinai; nāu hoki i kauwhau iho ki a mātou, i mea, 'Taiepatia te maunga, whakatapua hoki.' "

²⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, "Haere, heke atu; ka piki mai anō koe, kōrua ko Ārona; ko ngā tohunga ia, me te iwi, kei wāhi mai rātou, kei piki ki a Ihowā; kei auta atu ia ki a rātou."

²⁵ Ā, heke atu ana a Mohi ki te iwi, kōrero ana ki a rātou.

20

Ngā Ture Tekau

(Tiuteronomi 5.1-21)

¹ Nā, ka kōrerotia e te Atua ēnei kupu katoa, ka mea:

² "Ko Ihowā ahau, ko tōu Atua, nāku koe i whakaputa mai i te whenua o Īhipa, i te whare pononga;

³ aua ētahi atua kē atu mōu ki mua i ahau.

⁴ "Kei hanga koe i te whakapakoko mōu, i tētahi ritenga rānei o ngā mea o te rangi i runga, o te whenua rānei i raro, o te wai rānei i raro i te whenua.

⁵ Kei koropiko koe ki ēnā mea, kei mahi rānei ki ēnā mea; ko Ihowā hoki ahau, ko tōu Atua, he Atua hae, e mea ana i ngā hara o ngā mātua kia tau iho ki ngā tamariki ā te toru, te whā rā anō o ngā whakatupuranga o te hunga e kino ana ki ahau;

⁶ e whakaputa aroha ana hoki ki ngā mano, ki te hunga e aroha ana ki ahau, e whakarite ana i āku ture.

⁷ "Kei whakahuatia noatia e koe te ingoa o Ihowā, o tōu Atua; e kore hoki a Ihowā e mea, he harakore te tangata e whakahua noa ana i tōna ingoa.

⁸ "Kia mahara ki te rā hāpati, kia whakatapua.

⁹ E ono ngā rā e mahi ai koe, e mea ai hoki i āu mea katoa.

¹⁰ Tēnā ko te rā whitu, he hāpati nō Ihowā, nō tōu Atua; kaua e mahia tētahi mahi i reira – e koe, e tāu tama, e tāu tamāhine, e tāu pononga tāne, e tāu pononga wahine, e āu kararehe hoki, me tōu tangata kē i roto i ōu tataua.

¹¹ E ono hoki ngā rā i hangā ai e Ihowā te rangi, me te whenua, te moana, me ngā mea katoa i roto, ā, okioki ana i te rā whitu. Nā reira i whakapaingia ai te rā hāpati e Ihowā, ā whakatapua ana.

¹² "Whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea; kia roa ai ōu rā ki te whenua e hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

¹³ "Kaua e patu.

¹⁴ "Kaua e pūremu.

¹⁵ "Kaua e tāhae.

¹⁶ "Kaua e whakapae teka ki tōu hoa.

¹⁷ "Kaua e hiahia ki te whare o tōu hoa. Kaua e hiahia ki te wahine a tōu hoa, ki tāna pononga tāne rānei, ki tāna pononga wahine rānei, ki tāna kau rānei, ki tāna kaihē rānei, ki tētahi mea rānei a tōu hoa."

¹⁸ Ā, i kite te iwi katoa i ngā whatitiri, i ngā uira, i te tangi o te tētere, i te maunga hoki e paowa ana; ā, i te kitenga o te iwi, ka wiri rātou, ā, tū rawa i tawhiti.

¹⁹ Ā, ka mea rātou ki a Mohi, "Māu e kōrero mai ki a mātou, ā, ka whakarongo atu mātou; engari kaua te Atua e kōrero ki a mātou, kei mate mātou."

²⁰ Nā, ka mea a Mohi ki te iwi, "Kaua e wehi; he whakamātau hoki i a koutou i haere mai ai te Atua, kia mau ai hoki tōna wehi i ō koutou kanohi, kei hara koutou."

²¹ Ā, tū ana te iwi i tawhiti; ko Mohi ia, i whakatata ki te pōuri kerekere i noho ai te Atua.

Te Ture e Pā ana ki te Āta

²² Ā, ka mea a Ihowā ki a Mohi: "Kia pēnei tāu kupu ki ngā tama a Īharaira: 'Ka kite koutou kua kōrero ahau i te rangi ki a koutou.

²³ Kei hanga koutou he atua kē atu ki tōku taha; kei hanga koutou he atua hiriwa, he atua kōura rānei, mō koutou.

²⁴ “Hāngā he āta oneone māku, ki runga patu ai koe i āu tahunga tinana, i āu whakahere mō te pai, i āu hipi, i āu kau. I ngā wāhi katoa e whakamaharatia ai e ahau tōku ingoa ka haere atu ahau ki a koe, ka manaaki i a koe.

²⁵ Ā, ki te hanga koe i te āta kōhatu māku, kei hangā e koe ki te kōhatu hahau; ki te hāpai hoki koe i tāu toki ki taua mea, kua whakanoatia e koe.

²⁶ Kaua anō e piki nā te arawhata ki tōku āta, kei kitea koe i reira e tū tahanga ana.”

21

Te Ture e Pā ana ki ngā Pononga (Tiuteronomi 15.12-18)

¹ “Ā, ko ngā whakariteritenga ēnei e whakatakotoria e koe ki tō rātou aroaro:

² Ki te hoko koe i tētahi pononga Hiperu, e ono ngā tau e mahi ai ia; ā, i te whitu ka haere noa atu, kaua he utu.

³ Ki te mea he takakau ia i tōna haerenga mai, me haere atu anō he takakau; ki te mea he wahine tāna, ko rāua ko tāna wahine e haere.

⁴ Ki te mea nā tōna ariki te wahine i hoatu ki a ia, ā, ka whānau ā rāua tama, tamāhine rānei; mā tōna ariki te wahine rātou ko āna tamariki, ko ia anake e haere.

⁵ “Ā, ki te mea matanui te pononga, ‘E aroha ana ahau ki tōku ariki, ki tāku wahine, ki āku tamariki; e kore ahau e haere noa atu,’

⁶ nā, me kawe ia e tōna ariki ki te Atua. Me kawe hoki ia e ia ki te tatau, ki te pou rānei o te tatau; ā, ka pokaia tōna taringa e tōna ariki ki te oka; ā, ka oti iho ia hei kaimahi māna.

⁷ “Ki te hokona atu hoki e tētahi tangata tāna tamāhine hei pononga, e kore e rite tōna haerenga ki waho ki te haerenga o ngā pononga tāne.

⁸ Ki te kino ia ki te titiro a tōna ariki, i taumau nei i a ia māna, nā, me whakahoki ia mō tētahi utu; e kore e āhei te hoko i a ia ki tētahi iwi kē; mōna hoki i tinihanga ki a ia.

⁹ Ā, ki te taumautia ia e ia mā tāna tama, kia rite ki te tikanga ki ngā tamāhine tupu tāna e mea ai ki a ia.

¹⁰ Ki te tango ia i tētahi atu wahine māna kaua e whakaititia e ia te kai mā tērā, te kākahu mōna, me tā rāua moe tahi.

¹¹ Ā, ki te kāhore ēnei mea e toru e meatia e ia ki a ia, nā, me haere noa atu ia, kaua he moni.”

Te Ture mō te Patu Tangata

¹² “Ki te patu tētahi i te tangata kia mate, me tino whakamate anō ia.

¹³ Ā, ki te kāhore tētahi e whanga atu, ā, ka mea te Atua kia tūpono ki tōna ringa; nā, māku e whakarite ki a koe te wāhi e rere ai ia.

¹⁴ Tēnā ko tēnei, i poka noa te tangata ki tōna hoa, ki te kōhuru tinihanga i a ia; me tango ia e koe i tāku āta, kia mate ai ia.

¹⁵ “Me tino whakamate anō hoki te tangata e patu ana i tōna pāpā, i tōna whaea rānei.

¹⁶ “Ko te tangata hoki e tāhae ana i tētahi tangata, ā, hokona ana e ia, e kitea ana rānei ki tōna ringa, me tino whakamate anō ia.

¹⁷ “Me tino whakamate anō hoki te tangata e kanga ana i tōna pāpā, i tōna whaea rānei.

¹⁸ “Ki te whawhai hoki ētahi tangata ki a rāua, ā, ka ākina tōna hoa e tētahi ki te kōhatu, ka motokia rānei, ā, kāhore ia e mate, engari ka takoto i runga i te moenga;

¹⁹ ki te ara ake ia, ā, ka hāereere ki waho me te toko i tāna tokotoko, kātahi ka kore te hara o te tangata i patua ai ia; otiiā me utu e ia tōna whakamāngeretanga ki te mahi, me mea hoki kia āta rongoātia kia ora ai.

²⁰ “Ki te patu hoki te tangata i tāna pononga tāne, i tāna pononga wahine rānei, ki te rākau, ā, ka mate i raro iho i tōna ringa; me āta takitaki tōna matenga.

²¹ Otiiā ki te ora ia, kotahi, e rua rānei, ngā rā, e kore e takitakina; nō te mea ko tāna moni ia.

²² “Ki te whawhai ētahi tangata ki a rātou, ā, ka whara tētahi wahine e hapū ana, ā, ka materoto tāna tamaiti, otiiā kāhore atu he hē, me tango he utu i a ia, arā tā te tahu o te wahine e whakarite ai ki a ia; hei tā ngā kaiwhakawā e mea ai tāna e hōmai ai.

²³ Engari ki te mate, nā, me hōmai e koe he mate hei utu mō te mate,

²⁴ he kanohi mō te kanohi, he niho mō te niho, he ringa mō te ringa, he waewae mō te waewae,

²⁵ he wera mō te wera, he motu mō te motu, he kārawarawa mō te kārawarawa.

²⁶ “Ki te patua e te tangata te kanohi o tāna pononga tāne, te kanohi rānei o tāna pononga wahine, ā, ka matapōtia; me tuku kia haere noa atu, hei utu mō tōna kanohi.

²⁷ Ā, ki te patua e ia kia marere te niho o tāna pononga tāne, te niho rānei o tāna pononga wahine; me tuku kia haere noa atu, hei utu mō tōna niho."

Ngā Ture e Pā ana ki te Taputapu

²⁸ "Ki te werohia tētahi tangata tētahi wahine rānei, e te kau, ā, ka mate; me tino āki te kau ki te kōhatu, kua anō hoki ōna kikokiko e kainga; ā, ka tukua noatia atu te rangatira o te kau.

²⁹ Otiia ki te mea he kau wero ia nō mua, ā, kua whakaaturia ki tōna rangatira, ā, kāhore ia e tiaki i a ia, ā, ka mate i a ia tētahi tangata, tētahi wahine rānei; me āki te kau ki te kōhatu, me whakamate anō hoki tōna rangatira.

³⁰ Ki te whakaritea kia hōmai e ia he moni, me hōmai e ia hei utu mō tōna ora te mea i whakaritea ki a ia.

³¹ Ki te mea he tama, he kōtiro rānei i werohia e ia, kia rite anō ki tēnei tikanga te meatanga ki a ia.

³² Ki te wero te kau i tētahi pononga tāne, i tētahi pononga wahine rānei; kia toru tekau ngā hekere hiriwa e hōmai ki tō rāua ariki, me āki hoki te kau ki te kōhatu.

³³ "Ki te whakatuwhera hoki te tangata i tētahi poka, ki te keria rānei e te tangata tētahi poka, ā, e kore e hīpokina e ia, ā, ka taka he kau, he kahihe rānei ki roto;

³⁴ me utu e te tangata nāna te poka, me hōmai he moni e ia ki tō rāua ariki; ā, māna te mea mate.

³⁵ "Ki te tukia te kau a tētahi tangata e te kau e tētahi, ā, ka mate; nā, me hoko e rāua te kau ora, ka wehe ai i ōna utu; me wehe anō hoki e rāua te mea kua mate.

³⁶ Otiia ki te mea i mōhiotia he kau wero ia nō mua, ā, kāhore i tiakina e tōna ariki, me utu e ia te kau ki te kau; ā, māna te mea mate."

22

Ngā Ture mō ngā Tāhae, mō te Utunga

¹ "Ki te tāhae te tangata i te kau, i te hipi rānei, ā, ka patua, ka hokona rānei e ia; kia rima ngā kau e hōmai e ia hei utu mō te kau kotahi, kia whā hoki ngā hipi mō te hipi kotahi.

² "Ki te mau te tāhae e poka ara ana, ā, ka patua, ka mate, kāhore he toto e heke mōna.

³ Ki te mea kua whiti te rā ki a ia, ka heke he toto mōna; me hōmai hoki e ia he utu; ki te kāhore āna mea, nā, me hoko ia mō tāna tāhae.

⁴ "Ki te mau pū ki tōna ringa te mea i tāhaetia, he kau, he kahihe rānei, he hipi rānei, ā, e ora ana; kia rua ngā utu e hōmai e ia.

⁵ "Ki te mea tētahi tangata kia kainga tētahi māra, tētahi kāri waina rānei, ā, ka tukua atu e ia tana kararehe hei kai i te māra a tētahi; me utu e ia ki ngā hua papai rawa o tāna māra, ki ngā hua papai rawa hoki o tāna kāri waina.

⁶ "Ki te toro atu te ahi, ā, ka pono ki ngā tātarāmoa, ā, ka pau ngā whakapū witi, te witi rānei e tū ana, te māra rānei; me āta whakautu e te tangata nāna i tahu te ahi.

⁷ "Ki te hōmai e te tangata tētahi moni ētahi mea rānei, ki tōna hoa kia tiakina, ā, ka tāhaetia i roto i te whare o taua tangata; ki te kitea te tāhae, kia rua ngā utu e hōmai e ia.

⁸ Ki te kāhore i kitea te tāhae, nā, me kawe te rangatira o te whare ki te Atua, kia kitea me kāhore i totoro tōna ringaringa ki ngā taonga a tōna hoa.

⁹ I ngā whakawākanga hara katoa mō te kau, kahihe, hipi, kākahu, mō te ngaromanga o tētahi mea e kiia ana e tētahi nōna, me haere te kōrero a te tokorua ki te Atua; ko te tangata kua whakataua te hē ki a ia e te Atua, kia rua ngā utu e hōmai e ia ki tōna hoa.

¹⁰ "Ki te hōmai e tētahi he kahihe ki tōna hoa, he kau rānei, he hipi rānei, tētahi rānei o ngā tini kararehe, kia tiakina; ā, ka mate, ka whara rānei, ka pāhuatia rānei, kihai anō hoki i kitea.

¹¹ Ka waiho i waenganui i a rāua te oati a Ihowā, mō tōna ringa kihai i totoro atu ki te taonga o tōna hoa; ā, me whakaae mai e te rangatira o taua mea, e kore anō hoki e utua.

¹² Otiia, ki te mea kua tāhaetia atu i a ia, me hoatu he utu ki tōna rangatira.

¹³ Ki te mea kua haehaea, me kawe mai e ia hei whakaatu, ā, e kore e utua e ia te mea i haea.

¹⁴ "Ki te tikina anō hoki e te tangata tētahi mea a tōna hoa, ā, ka whara, ka mate rānei, me te ngaro anō te rangatira o taua mea, me āta whakautu anō e ia.

¹⁵ Kei reira te rangatira, e kore e utua; ki te mea e utua ana tōna tukunga, i haere mai hoki mō tōna utu."

He Ture Whanonga Pono hei aha

¹⁶ "Ki te whakawai te tangata i te kōtiro kihai i taumautia, ā, ka moe rāua, me whakarite he tāpākūhā, ā, me mārena e ia hei wahine māna.

¹⁷ Ki te tino whakakāhore rawa tōna pāpā, ā, e kore e tukua ki a ia, me hōmai e ia ngā moni e rite ana ki te kaireperepe mō ngā kōtiro.

¹⁸ “Kei tukua e koe te wahine mākutu kia ora.

¹⁹ “Ko te tangata i takotoria e ia he kararehe, me whakamate rawa.

²⁰ “Me whakangaro rawa te tangata e patu whakahere ana mā tētahi atua kē; engari mā Ihowā anake.

²¹ “Kaua hoki e whakatoia te manene, kaua anō hoki ia e tūkinotia; he manene hoki koutou i mua, i te whenua o Ihipa.

²² “Kaua e whakatupuria kinotia te pouaru, te pani rānei.

²³ Ki te anga koe ki te whakatupukino i a rāua, ā, ka tangi rāua ki ahau, inā, ka whakarongo ahau ki tā rāua karanga;

²⁴ ā, ka mura tōku riri, ka patua anō hoki koutou ki te hoari; ā, ka pouarutia ā koutou wahine, ka pania anō hoki ā koutou tamariki.

²⁵ “Ki te whakatārewa koe i te moni ki tētahi o tāku iwi, ki tētahi o ōu rawakore, kei rite tāu ki a ia ki tā te kaiwhakatuputupu moni, kei tangohia i a ia te moni whakatuputupu.

²⁶ Ki te tangohia e koe te kākahu o tōu hoa hei taunaha, kaua e tukua kia rere te rā ka whakahoki ai ki a ia;

²⁷ ko tēnā anake nā hoki hei uhi mōna, hei kākahu mōna, mō tōna kiri; ā, ko te aha hei moenga iho mōna? Ki te karanga mai hoki ia ki ahau, nā, ka whakarongo atu ahau; nō te mea he mahi tohu tangata tāku.

²⁸ “Kaua e kohukohu ki te Atua, kaua anō hoki e kanga ki te ariki o tōu iwi.

²⁹ “Kei whakaroa koe ki te hōmai i ngā mātāmua o ōu hua, o ōu wai.

“Me hōmai e koe te mātāmua o āu tamariki ki ahau.

³⁰ Kia pērā anō tāu e mea ai ki āu kau, ki āu hipi: e whitu ngā rā e noho ai ia ki tōna whaea; i te waru o ngā rā me hōmai ki ahau.

³¹ “Hei tāngata tapu hoki koutou māku; kaua anō e kai i te kikokiko i haea ki te pārae; me maka mā te kurī.”

23

Ngā Ture he aha, he aha

¹ “Kei puaki i a koe te kōrero tito noa. Kei totoro tahi tōu ringa me te tangata kino, kei meinga hei kaiwhakaatu teka.

² “Kei whai tahi me te tokomaha ki te kino. Kaua anō hoki e hamumu i te totohenga, hei mea kia riro ai i tā te tokomaha, hei whakapeau kē i te tika;

³ kaua anō e whakanuia te rawakore, ina tohe ia.

⁴ “Ki te tūtaki koe ki te kau a tōu hoariri, ki tana kāihe rānei, e atiti noa ana, me āta whakahoki e koe ki a ia.

⁵ Ki te kite koe i te kāihe a tōu hoariri e takoto ana i raro i tāna pikaunga, ā, ka ngākaukore koe ki te whakaara, me āta whakaara tahi e kōrua.

⁶ “Kei whakapeaua kētia e koe te whakawā mō tōu tangata rawakore, ina tohe ia.

⁷ Kia matara koe i te teka; kaua anō e whakamatea te tangata harakore rāua ko te tangata tika; e kore hoki ahau e whakatika i tā te tangata hara.

⁸ “Kaua anō e tango i te utu whakapati; he mea whakamatapō hoki te utu whakapati i te kānohi kite, he mea whakaparori kē hoki i ngā kupu a te hunga tika.

⁹ “Kaua anō e tūkinotia te manene; e mōhio ana hoki koutou ki te ngākau o te manene; he manene hoki koutou i mua, i te whenua o Ihipa.”

Te Tau Tuawhitu me te Rā Tuawhitu

¹⁰ “Kia ono hoki ngā tau e rui ai koe i tōu oneone, e kohikohi ai hoki i ōna hua;

¹¹ i te whitu ia me waiho kia takoto kau ana, kia pariri, ā, ka kai ngā tāngata rawakore o tōu iwi; ā, mā ngā kīrehe o te pārae ā rātou toenga e kai. Kia penā anō koe ki tāu māra wāina, ki tāu māra ōriua.

¹² “E ono ngā rā e mahi ai koe i āu mahi, ā, i te whitu ka okioki; kia okioki ai tāu kau, me tāu kāihe, kia whai tānga manawa ai hoki te tama a tāu pononga wahine me te manene.

¹³ “Kia tūpato anō ki ngā mea katoa kua kōrerotia nei e ahau ki a koutou. Kaua hoki e whakahuatia te ingoa o ngā atua kē, kei rangona hoki ki tōu māngai.”

Ngā Hākari Nui e Toru

(Ekoruhe 34.18-26; Tiuteronomi 16.1-17)

¹⁴ “E toru ngā wā o te tau e tuku hākari ai koe ki ahau.

¹⁵ “Kia mau ki te Hākari o te Taro Rēwenakore; e whitu ngā rā e kai ai koe i te taro rēwenakore, e pērā ai me tāku i whakahau ai ki a koe, i te wā anō i whakaritea o te marama, o Apipi; nō reira hoki koe i haere mai ai i Ihipa.

“Kaua anō hoki tētahi e puta kau mai ki tōku aroaro.

¹⁶ “Ki te Hākari o te Kotinga, o te mātāmua o āu mahi, i ruia e koe ki te māra.

“Ki te Hākari o te Kohikohinga i te mutunga o te tau, ina oti te kohikohi mai e koe āu mahi i te māra.

¹⁷ “E toru ngā wā o te tau e kitea ai ōu tāne katoa ki te aroaro o te Ariki, o Ihowā.

¹⁸ “Kaua e whakaherea tahitia me te taro rēwena te toto o tāku patunga tapu; kei toe anō hoki ki te ata te ngako o tāku hākari.

¹⁹ “Me kawe e koe ki te whare o Ihowā, o tōu Atua ngā mea mataati o ngā mātāmua o tōu oneone.

“Kaua e kōhuatia te kūao koati ki te waiū o tōna whaea.”

Te Anahera a Ihowā hei Tiaki i te Ara

²⁰ “Nanā, ka tonoa nei e ahau he anahera ki mua i a koe, hei tiaki i a koe i te ara, hei kawhe hoki i a koe ki te wāhi i whakaritea e ahau.

²¹ Kia tūpato ki a ia, whakarongo hoki ki tōna reo, kaua e whakapātaritari ki a ia; nō te mea e kore ia e whakarere noa iho i tō koutou hara; kei a ia nei hoki tōku ingoa.

²² Ki te āta whakarongo i a koe ki tōna reo, ki te mea hoki i ngā mea katoa e kōrero ai ahau; nā, ko ahau hei hoariri mō ōu hoariri, hei hoa whawhai hoki ki ōu hoa whawhai.

²³ Ka haere hoki tāku anahera ki mua i a koe, hei kawhe i a koe ki ngā Amori, ki ngā Hiti, ki ngā Perihī, ki ngā Kanaani, ki ngā Hiwi, ki ngā Iepuhi; ka hunā rātou e ahau.

²⁴ Kei koropiko koe ki ō rātou atua, kei mahi hoki ki a rātou, kei rite hoki āu mahi ki ā rātou mahi. Engari, me turaki rawa e koe, me wāwāhi rawa anō hoki ā rātou whakapakoko.

²⁵ Ā, me mahi koutou ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, ā, ka manaakitia e ia tāu taro, me tōu wai; ka whakakorea atu anō hoki e ahau te mate i roto i a koe.

²⁶ E kore tētahi mea e whānau whakatahe, e pākoko rānei, i tōu whenua; ka āta tutuki anō i ahau te maha o ōu rā.

²⁷ “Ka tukua atu e ahau tāku wehi ki mua i a koe, ā, ka whakamatea ngā iwi katoa e haere atu nei koe ki a rātou, ka meinga anō hoki e ahau kia tahuri ngā tuarā o ōu hoariri katoa ki a koe.

²⁸ Ka ungā anō e ahau te horonete ki mua i a koe, māna e pei ngā Hiwi, ngā Kanaani, me ngā Hiti i tōu aroaro.

²⁹ E kore rātou e peia e ahau i tōu aroaro i te tau kotahi; kei ururuatia te whenua, ā, ka nui rawa i a koe te kīrehe o te pārae.

³⁰ Ka peia rikirikitia atu rātou e ahau i tōu aroaro, kia hua rā anō koe, kia riro rā anō hoki te whenua i a koe.

³¹ “Ā, ka whakatakotoria e ahau tōu rohe ki te Moana Whero ā tae noa ki te Moana o ngā Pirihitini, ki te koraha hoki ā tae noa ki te awa. Ka tukua atu nei hoki e ahau ki ō koutou ringa ngā tāngata o te whenua, ā, ka peia rātou e koe i tōu aroaro.

³² Kaua e whakarite kawenata ki a rātou, ki ō rātou atua rānei.

³³ Kaua rātou e noho ki tōu whenua, kei mea rātou i a koe kia hara ki ahau; tā te mea, ki te mahi koe ki ō rātou atua, ka ai tēnā hei rore mōu.”

24

Te Toto o te Kawenata e Whakaritea e Ihowā

¹ Nā, ka mea ia ki a Mohi, “Piki ake ki a Ihowā koutou ko Ārona, ko Nātapa, ko Apihu, kia whitu tekau anō hoki o ngā kaumātua o Iharaira; ā, me koropiko mai koutou i tawhiti.

² Ko Mohi anake hoki e whakatata mai ki a Ihowā; ko rātou ia, kaua rātou e whakatata mai; me te iwi hoki, kaua rātou e piki tahi ake me ia.”

³ Nā, ka haere a Mohi, ka kōrerotia e ia ki te iwi ngā kupu katoa a Ihowā, me ngā whakariteritenga katoa; ā, kotahi anō te reo o te iwi katoa ki te whakahoki, ka kī rātou, “Ka meatia e mātou ngā mea katoa i kōrerotia mai e Ihowā.”

⁴ Nā, ka tuhituhia e Mohi ngā kupu katoa a Ihowā.

Ā, ka maranga wawe ia i te ata, ā, hangā ana e ia tētahi āta ki raro iho i te maunga, me ngā pou kotahi tekau mā rua mō ngā iwi kotahi tekau mā rua o Iharaira.

⁵ I ungā anō e ia ētahi taitama o ngā tama a Iharaira, hei whakaeke i ngā tahunga tinana, hei patu hoki i ngā pūru hei patunga mō te pai ki a Ihowā.

⁶ Nā, ka tango a Mohi i tētahi wāhi o te toto, ā, makā ana e ia ki roto ki ngā peihana; ko tētahi wāhi hoki o te toto i tāia atu ki te āta.

⁷ Nā, ka mau ia ki te Pukapuka o te Kawenata, ā, kōrerotia ana ki ngā taringa o te iwi; ā, ka mea rātou, “Ko ngā mea katoa i kīia mai nā e Ihowā ka meatia e mātou, ka rongo anō mātou.”

⁸ Nā, ka mau a Mohi ki te toto, ā, tāia atu ana e ia ki te iwi, me te ki anō ia, “Nanā, te toto nei o te kawenata e whakaritea nei e Ihowā ki a koutou mō ēnei mea katoa.”

Kei Runga i te Maunga me Ihowā

⁹ Nā, ka piki ake a Mohi rātou ko Ārona, ko Nātapa, ko Apihu, me ngā kaumātua e whitu tekau o Iharaira;

¹⁰ nā, ka kite i te Atua o Iharaira. Kei raro anō i ōna waewae me te mea ko te hāpira i hangā hei whāriki, he rite tonu anō ki te tino rangi te mārāma.

¹¹ Ā, kihai i totoro tōna ringa ki tētahi o ngā rangatira o ngā tama a Iharaira; heoi, ka titiro atu rātou ki te Atua, ka kai hoki, ka inu.

¹² Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Piki ake ki ahau ki te maunga, ā, hei reira koe noho ai; ā, ka hoatu e ahau ki a koe ngā papa kōhatu, me te ture, me te whakahau kua oti nei i ahau te tuhituhi, hei whakaako māu ki a rātou.”

¹³ Nā, ko te whakatikanga ake o Mohi, rāua ko tāna tangata, ko Hohua; ka piki atu a Mohi ki te maunga o te Atua.

¹⁴ I mea anō ia ki ngā kaumātua, “Tāria ake māua i konei, kia hoki mai rā anō māua ki a koutou; nā, ko Ārona rāua ko Huru tēnā hei hoa mō koutou. Ki te whai take tētahi tangata, me haere ia ki a rāua.”

¹⁵ Nā, piki ana a Mohi ki te maunga, e taupokina ana hoki te maunga e te kapua.

¹⁶ Ā, i tau te korōria o Ihowā ki runga ki Maunga Hinai; ā, e ono ngā rā i taupokina ai a reira e te kapua; ā, i te whitu o ngā rā ka karanga ia ki a Mohi i waenganui o te kapua.

¹⁷ Ā, i rite te āhua o te korōria o Ihowā ki te ahi e kai ana i runga i te tihi o te maunga, i te tirohanga a ngā tama a Iharaira.

¹⁸ Nā, ka haere a Mohi ki waenganui o te kapua, ā, pikitia ana e ia te maunga. Ā, e whā tekau ngā rā o Mohi ki runga ki te maunga, e whā tekau hoki ngā pō.

25

He Whakahere mō te Tapenākara

(Ekoruhe 35.4-9)

¹ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

² “Kōrero atu ki ngā tama a Iharaira, kia maua mai e rātou he whakahere māku. Me tango e koutou te whakahere māku i ngā tāngata katoa e hihiko noa mai ana ō rātou ngākau.

³ Ko te whakahere anō tēnei e tangohia e koutou i a rātou; he kōura, he hiriwa, he parāhi, me te kākahu purū, me te pāpura, me te ngangana, me te rīnena pai, me te huruhuru koati,

⁵ me ngā hiako hipi kua oti te whakawhero, me ngā hiako pateri, me ētahi rākau, he hitimi,

⁶ te hinu mō te whakamārama, ngā mea kakara mō te hinu whakawahi, mō te whakakakara reka hoki,

⁷ ngā kōhatu onika, me ngā kōhatu hei whakanoho ki te epora, ki te kōuma.

⁸ “Ā, kia hangā e rātou he wāhi tapu mōku; kia noho ai ahau i waenganui i a rātou.

⁹ Kia rite ā koutou e hanga ai ki ngā mea katoa e whakakitea nei e ahau ki a koe, ki te tauira o te tapenākara, ki te tauira hoki o ōna mea katoa.”

Te Āka o te Whakaaturanga

(Ekoruhe 37.1-9)

¹⁰ “Me hangā anō hoki e rātou he āka, ki te hitimi te rākau; kia rua ngā whatianga me te hāwhe te roa, kia kotahi whatianga me te hāwhe te whānui, ā, kia kotahi whatianga me te hāwhe te teitei.

¹¹ Ā, me whakakikorua e koe ki te kōura parakore; me whakakikorua e koe taua mea, a roto, a waho, me hanga anō hoki e koe he niao kōura ā tawhio noa.

¹² Kia whā anō ngā mōwhiti kōura e whakarewaina mō taua āka, ka whakanoho ai ki ngā poti e whā; kia rua mōwhiti ki tētahi taha ōna, kia rua mōwhiti ki tētahi taha ōna.

¹³ Me hanga anō e koe ētahi rākau amo, ki te hitimi te rākau, ka whakakikorua hoki ki te kōura.

¹⁴ Ka kuhu ai i ngā rākau amo ki roto ki ngā mōwhiti i ngā taha o te āka, kia ai aua mea hei maunga mō te āka.

¹⁵ Hei ngā mōwhiti o te āka ngā amo mau ai; kaua e unuhia ki waho.

¹⁶ Ā, me hoatu e koe ki roto ki te āka te whakaaturanga e hoatu e ahau ki a koe.

¹⁷ “Me hanga anō e koe te taupoki ki te kōura parakore; kia rua ngā whatianga me te hāwhe tōna roa, kia kotahi hoki whatianga me te hāwhe tōna whānui.

¹⁸ Me hanga anō ētahi kerupima, kia rua, he mea patu te kōura e hangā ai aua mea ā puta noa, mō ngā pito e rua o te taupoki.

¹⁹ Me hanga hoki tētahi kerupi ki tētahi pito, me tētahi kerupi ki tētahi pito; me hono ngā kerupima ki te taupoki, ki ōna pito e rua.

²⁰ Ā, ka roha whakarunga ngā parirau o ngā kerupima, me te uhi anō i te taupoki ki ō rāua parirau, ka anga anō ō rāua mata ki a rāua; ka anga ki te taupoki ngā mata o ngā kerupima.

²¹ Ā, me whakanoho e koe te taupoki ki runga ki te āka; me hoatu anō ki roto ki te āka te whakaaturanga e hoatu e ahau ki a koe.

²² Ā, ka tūtaki ahau ki a koe ki reira, ka kōrerotia anō ki a koe i runga i te taupoki i waenganui i ngā kerupima e rua, i ērā i runga i te āka o te whakaaturanga, ngā mea katoa e whakahau ai ahau ki a koe mō ngā tama a Iharaia.

Te Tepu mō te Taro Aroaro

(Ekoruhe 37.10-16)

²³ “Me hanga anō e koe tētahi tēpu, ki te hitimi te rākau; kia rua ngā whatianga te roa, kia kotahi whatianga te whānui, kia kotahi whatianga me te hāwhe te teitei.

²⁴ Me whakakikorua taua mea ki te kōura parakore, ka hanga ai i tētahi niao kōura mōna ā tawhio noa.

²⁵ Me hanga anō he awhi mō taua mea, hei te whānui ringa ā tawhio noa; me hanga anō he niao kōura mō tōna awhi ā tawhio noa.

²⁶ Me hanga anō ētahi mōwhiti kōura, kia whā, mō taua mea, ka whakanoho ai i ngā mōwhiti ki ngā poti e whā i ōna waewae e whā.

²⁷ Hei te taha tonu ake o te awhi ngā mōwhiti, hei kuhunga atu mō ngā amo hei maunga mō te tēpu.

²⁸ He hitimi te rākau e hangā ai e koe ngā amo; me whakakikorua anō ki te kōura; ā, ka ai aua mea hei maunga mō te tēpu.

²⁹ Me hanga anō ōna rīhi, ōna koko, ōna kapu, me ngā peihana mō ngā ringihanga; me hanga ki te kōura parakore.

³⁰ Me whakatakoto tonu te taro aroaro ki te tēpu, ki tōku aroaro.”

Te Tūranga Rama

(Ekoruhe 37.17-24)

³¹ “Me hanga anō te tūranga rama ki te kōura parakore. Me patu te mahinga o te tūranga rama tae noa ki tōna take, ki ōna peka; ko ōna kapu, ko ōna puku, me ōna puāwai he kotahi me ia.

³² Ā, kia ono ngā peka e puta ake i ōna taha; e toru ngā peka o te tūranga rama i tētahi taha, e toru hoki ngā peka o te tūranga rama i tētahi taha.

³³ Kia toru ngā kapu, he mea rite ki te puāwai aramona, te puku, me te puāwai, ki te peka kotahi; me ngā kapu e toru, he mea rite ki te puāwai aramona ki tētahi atu peka, te puku, me te puāwai. Me pērā tonu i ngā peka e ono e puta ake ana i te tūranga rama.

³⁴ Kia whā ia ngā kapu o te tūranga rama, kia rite ki te puāwai aramona, te puku, me te puāwai, o tētahi, o tētahi.

³⁵ Ā, e rua ōna peka, kia kotahi puku o raro ake, he mea kotahi; e rua ōna peka, kia kotahi puku o raro ake, he mea kotahi; e rua ōna peka, kia kotahi puku o raro ake, he mea kotahi anō, o ngā peka e ono e puta mai ana i te tūranga rama.

³⁶ Nō te mea kotahi ngā puku, ngā peka; ko taua mea katoa, he mea patu, kotahi tonu, he kōura parakore.

³⁷ “Me hanga ōna rama e whitu; ā, me tahu ōna rama, hei whakamārama i tōna hangaitanga atu.

³⁸ Me kōura parakore anō ōna kuku me ōna oko ngārahu.

³⁹ Kia kotahi taranata kōura parakore e hangā ai taua mea, me ēnā oko katoa.

⁴⁰ Kia tūpato anō kia hangā aua mea kia rite ki te tauira i whakakitea ki a koe i te maunga.”

26

Ngā Ārai hei Uhi mō te Tapenākara

(Ekoruhe 36.8-38)

¹ “Me hanga anō e koe te tapenākara, kia tekau pīhi rīnena miro pai; he purū hoki, he pāpura, he ngangana; me whatu ki roto ētahi kerupima; kia tohunga rawa te mahi.

² Kia rua tekau mā waru whatianga te roa o te pīhi kotahi, kia whā whatianga te whānui o te pīhi kotahi; kia rite te nui o ngā pīhi katoa.

³ Me hono ngā pīhi e rima tētahi ki tētahi; me ērā atu pīhi e rima hoki, me hono tētahi ki tētahi.

⁴ Me hanga anō ētahi koropiko purū ki te taha o tētahi pīhi, ki te taha e honoa ana. Me pēnā anō e koe ki te taha ki waho o tētahi pīhi, ki te taha e honoa mai ai te rua.

⁵ Kia rima tekau ngā koropiko e hangā e koe ki tētahi pīhi, kia rima tekau hoki ngā koropiko e hangā ki te taha o te pīhi e honoa mai ai te rua, kia hāngai ai ngā koropiko tētahi ki tētahi.

⁶ Me hanga anō ētahi toromoka kōura, kia rima tekau, ka hono ai i ngā pīhi ki ngā toromoka; ā, ka kotahi te tapenākara.

⁷ “Me hanga anō hoki ētahi pīhi ki te huruhuru koati, hei tēneti mō runga i te tapenākara; kia kotahi tekau mā tahi ngā pīhi e hangā e koe.

⁸ Kia toru tekau whatianga te roa o tētahi pīhi, kia whā hoki whatianga te whānui o tētahi pīhi, kia rite tonu te nui o ngā pīhi kotahi tekau mā tahi.

⁹ Ā, me hono ngā pīhi e rima ki a rātou anō, me ngā pīhi e ono ki a rātou anō; ā, me whawhati te tuano o ngā pīhi ki te wāhi ki mua o te tapenākara.

¹⁰ Me hanga anō kia rima tekau ngā koropiko mō te tapa o tō waho pīhi, i te hononga, me ngā koropiko e rima tekau ki te tapa o te pīhi o waho rawa, e honoa mai ai te rua.

¹¹ “Me hanga anō ētahi toromoka parāhi, kia rima tekau, ā, ka kuhu i ngā toromoka ki ngā koropiko, ka hono hoki i te tēneti kia kotahi.

¹² Ā, ko te wāhi i kohirahira atu o ngā pīhi o te tēneti, te taha o te pīhi i mahue atu rā, me whakapahika ki waho atu o te tuarongo o te tapenākara.

¹³ Ā, ko te wāhi e roa iho ana o ngā pīhi o te tēneti, kia kotahi whatianga o tētahi pito, kia kotahi whatianga o tētahi pito, e pūrero iho i ngā taha o te tapenākara, i tētahi taha, i tētahi taha, hei uhi.

¹⁴ Me hanga anō e koe ētahi hiako hipi, he mea kua oti te whakawhero, hei uhi mō te tēneti, me ētahi hiako pateri, hei uhi mō waho atu.”

Ngā Taunaki mō te Tapenākara

¹⁵ “Me hanga anō ētahi papa mō te tapenākara, ki te hitimi te rākau, he mea whakatū.

¹⁶ Kia kotahi tekau whatianga te roa o te papa, kia kotahi hoki whatianga me te hāwhe te whānui o te papa kotahi.

¹⁷ Kia rua ngā arero o te papa kotahi, kia ririte ki a rāua; kia pēnā tonu tāu e mea ai ki ngā papa katoa o te tapenākara.

¹⁸ Nā, me hanga ngā papa mō te tapenākara, kia rua tekau ngā papa mō te taha ki te tonga whaka te tonga.

¹⁹ Me hanga anō ngā tūranga hiriwa e whā tekau mō raro iho i ngā papa e rua tekau; kia rua ngā tūranga ki raro i tētahi papa mō ōna arero e rua, kia rua hoki tūranga ki raro i tētahi papa mō ōna arero e rua.

²⁰ Kia rua tekau hoki ngā papa mō te rua o ngā taha o te tapenākara, mō te taha ki te raki,

²¹ me ngā tūranga hiriwa e whā tekau o aua mea, ngā tūranga e rua mō raro i tētahi papa, me ngā tūranga e rua mō raro i tētahi atu papa.

²² Ā, mō te tuarongo o te tapenākara whaka te hauāuru me hanga e koe kia ono ngā papa.

²³ Kia rua ngā papa e hangā e koe mō ngā koki o te tapenākara i te tuarongo.

²⁴ Ā, me hono aua papa i raro, me hono anō hoki i runga rawa ki te mōwhiti kotahi; me pēnā aua papa e rua, me waiho mō ngā koki e rua.

²⁵ Nā, ka waru ēnā papa me ngā tūranga hiriwa; kotahi tekau mā ono ngā tūranga; e rua ngā tūranga mō raro i tētahi papa, e rua hoki ngā tūranga mō raro i tētahi atu papa.

²⁶ “Me hanga anō hoki e koe ētahi kaho, ki te hitimi te rākau; kia rima mō ngā papa o tētahi taha o te tapenākara,

²⁷ kia rima hoki ngā kaho mō ngā papa o tētahi atu taha o te tapenākara, kia rima hoki ngā kaho mō ngā papa o tētahi pito o te tapenākara, arā o te tuarongo whaka te hauāuru.

²⁸ Ā, ko tō waenga kaho, i waenganui o ngā papa, ka rere atu i tētahi pito, ki tētahi pito.

²⁹ Ā, me whakakikorua e koe ngā papa ki te kōura, me hanga anō hoki ngā mōwhiti ki te kōura hei kuhunga mō ngā kaho; me whakakikorua anō hoki ngā kaho ki te kōura.

³⁰ “Nā, me whakaara e koe te tapenākara; kia rite hoki ki tōna tauira i whakakitea ki a koe i te maunga.”

Ngā Ārai

³¹ “Me hanga anō e koe he ārai ki te mea purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rīnena miro pai; kia whatua anō hoki he kerupima ki roto; kia tohunga rawa te mahi.

³² Ka whakairi ai ki runga ki ngā pou hitimi e whā, he mea whakakikorua ki te kōura; me kōura ngā matau, ki runga anō i ngā tūranga hiriwa e whā.

³³ Ā, me whakairi e koe te ārai ki raro i ngā toromoka, ka kawea ai i te āka o te whakaaturanga ki reira, ki roto i te ārai; ā, ko te ārai hei wehe mā koutou i te Wāhi Tapu, i te Wāhi Tino Tapu.

³⁴ “Me whakatakoto anō e koe te taupoki ki runga ki te āka o te whakaaturanga, ki te Wāhi Tino Tapu.

³⁵ Me whakatū anō te tēpu ki waho mai o te ārai, me te tūranga rama ki te ritenga atu o te tēpu, ki te taha o te tapenākara whaka te tonga. Me whakatū hoki e koe te tēpu ki te taha ki te raki.

³⁶ “Me hanga anō he pā mō te whatitoka o te tēneti, ki te mea purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rīnena miro pai, he mea whakairo ki te ngira.

³⁷ Me hanga anō mō te pā kia rima ngā pou hitimi, ka whakakikorua ki te kōura, me kōura ngā matau o aua mea; me whakarewa anō hoki e koe ētahi tūranga parāhi e rima mō aua mea.”

27

Te Āta

(Ekoruhe 38.1-7)

¹ “Me hanga anō e koe tētahi āta, ki te hitimi te rākau, kia rima ngā whatianga te roa, kia rima whatianga te whānui; kia tapawhā te āta; kia toru hoki ngā whatianga te teitei.

² Me hanga ōna haona ki ngā koki e whā; kia kotahi te rākau o taua mea, o ōna haona; me whakakikorua anō ki te parāhi.

³ Me hanga anō ōna takotoranga mō ōna pungarehu, me ōna koko pungarehu, me ōna peihana, me ōna mārau, me ōna oko ngārahu; me hanga ōna mea katoa ki te parāhi.

⁴ Me hanga anō tōna pae kupenga ki te parāhi, he mea rīpekapeka; ā, me hanga ki runga i taua mea rīpekapeka ngā mōwhiti parāhi e whā ki ōna pito e whā.

⁵ Ā, me whakanoho taua mea ki raro i te awhi o te āta, ki raro iho, kia takapū ai taua mea rīpekapeka ki waenganui o te āta.

⁶ Me hanga ētahi amo mō te āta, he amo hitimi, ka whakakikorua hoki ki te parāhi.

⁷ Ā, ka kuhua ngā amo ki ngā mōwhiti, hei ngā taha e rua o te āta ngā amo, hei amo.

⁸ Kia tuwhera kau a roto, me hanga e koe ki te papa; kia rite tāu e hanga ai ki tērā i whakakitea ki a koe ki te maunga.”

Te Marae o te Tapenākara

(Ekoruhe 38.9-20)

⁹ “Me hanga anō te marae o te tapenākara. Hei te rīnena miro pai he pā mō te taha ki te tonga whaka te tonga; kia kotahi rau whatianga te roa mō tētahi taha;

¹⁰ ko ngā pou kia rua tekau, ko ngā tūranga o aua mea kia rua tekau, me parāhi; me hiriwa ia ngā matau o ngā pou, me ngā awhi.

¹¹ Me ngā pā mō te taha ki te raki kia kotahi rau whatianga te roa, me ngā pou e rua tekau, me ngā tūranga e rua tekau, he parāhi; me ngā matau hiriwa o ngā pou, me ngā awhi hiriwa.

¹² “Me ngā pā mō te whānui o te marae ki te taha ki te hauāuru kia rima tekau whatianga; kia kotahi tekau ngā pou, me ngā tūranga kotahi tekau.

¹³ Kia rima tekau hoki whatianga te whānui o te marae ki te taha ki te rāwhiti whaka te rāwhiti.

¹⁴ Kia tekau mā rima whatianga ngā pā o tētahi taha o te kūwaha, kia toru ngā pou, kia toru hoki ngā tūranga.

¹⁵ Kia tekau mā rima hoki whatianga o ngā pā o tērā taha; kia toru ngā pou, kia toru hoki ngā tūranga.

¹⁶ “Kia rua tekau hoki whatianga o te pā mō te kūwaha o te marae, he purū, he pāpura, he ngangana, he rīnena miro pai, he mea whakairo ki te ngira; kia whā hoki ngā pou, kia whā hoki ngā tūranga.

¹⁷ Me whakawhaiawhi ngā pou katoa o te marae ā taka noa ki te hiriwa; me hiriwa ngā matau, me parāhi ngā tūranga.

¹⁸ Kia kotahi rau whatianga te roa o te marae, kia rima tekau hoki te whānui i ngā wāhi katoa, kia rima hoki whatianga te teitei, ki te rīnena miro pai, me parāhi hoki ngā tūranga.

¹⁹ Me parāhi ngā oko katoa o te tapenākara mō ngā mahi katoa o reira, ngā titi katoa o reira, me ngā titi katoa o te marae.”

Te Hinu me te Whakapai o te Rama

(Rewitikuha 24.1-4)

²⁰ “Me whakahau anō e koe ngā tama a Īharaira kia kawea mai ki a koe he hinu ōriua, he mea parakore, he mea tuki, mō te whakamārama, kia kā tonu ai te rama.

²¹ Me whakapai e Ārona rātou ko āna tama taua mea i roto i te tapenākara o te whakaminenga, i waho o te ārai e iri ana i mua mai o te whakaaturanga, i te ahiahi ā tae noa ki te ata, ki te aroaro o Ihowā; hei tikanga tēnei mō ake tonu atu, mā ō rātou whakatupuranga, mō ngā tama a Īharaira.”

28

Ngā Kākahu mō ngā Tohunga (Ekoruhe 39.1-7)

¹ “Tangohia mai anō ki a koe a Ārona, tōu tuakana, rātou ko āna tama i roto i ngā tama a Īharaira, hei tohunga māku, a Ārona rātou ko Nātapa, ko Apihu, ko Ereātara, ko Itamara, ngā tama a Ārona.

² Me hanga anō e koe ētahi kākahu tapu mō Ārona, mō tōu tuakana, hei korōria, hei ātaahua.

³ Me kōrero anō e koe ki ngā ngākau mōhio katoa, ki āku i whakakī ai ki te wairua mōhio, kia hangā e rātou ngā kākahu mō Ārona, mō tōna whakatapunga, mō tāna mahi tohunga ki ahau.

⁴ Ā, ko ngā kākahu ēnei e hangā e rātou; he kōuma, he epora, he koroka, he koti whakairo, he pōtae tohunga, he whītiki. Nā, me hanga ētahi kākahu tapu mō Ārona, mō tōu tuakana, rātou ko āna tama, mō tāna mahi tohunga ki ahau.

⁵ Me tango hoki he kōura, he purū, he pāpura, he ngangana, he rīnena pai.”

Te Epora

⁶ “Ā, ka hangā te epora ki te kōura, ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rīnena miro pai; kia tohunga rawa te mahi.

⁷ Kia rua ngā wāhi i ngā pokohiwi, he mea hono ki a rāua i ngā pito e rua; kia kotahi ai.

⁸ Ā, ko te whītiki whakairo o te epora, kia kotahi anō te mea e hangā ai rāua, kia rite hoki tō rāua hanganga; he mea kōura, purū, pāpura, ngangana, rīnena miro pai.

⁹ “Me tango anō e koe ngā kōhatu onika e rua, ka tuhi ai i ngā ingoa o ngā tama a Īharaira ki aua mea;

¹⁰ kia ono ngā ingoa o rātou ki tētahi kōhatu, me ērā ingoa atu hoki e ono ki tētahi atu kōhatu; kia rite ki ō rātou whānautanga.

¹¹ Hei te mahi a te kaituhi kōhatu tāu tuhi i ngā ingoa o ngā tama a Īharaira ki ngā kōhatu e rua, kia rite ki te tuinga o te hīri; me mea e koe kia whakanohoia aua mea ki ngā nohoanga kōura.

¹² Ā, me whakanoho e koe ngā kōhatu e rua ki ngā pokohiwi o te epora, hei kōhatu whakamahara mō ngā tama a Īharaira; ā, ka mau ō rātou ingoa ki runga ki ngā pokohiwi e rua o Ārona i te aroaro o Ihowā, hei whakamahara.

¹³ Me hanga anō e koe ngā nohoanga kōhatu ki te kōura;

¹⁴ me ngā mekameka kōura parakore e rua; me whiri tāu mahinga i aua mea, ka whakau ai i ngā mekameka whiri ki ngā nohoanga.”

Te Kōuma (Ekoruhe 39.8-21)

¹⁵ “Kia tohunga rawa te hanga o te kōuma whakawā, kia rite tāu mahinga ki te mahinga o te epora; me hanga e koe taua mea ki te kōura, ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rīnena miro pai.

¹⁶ Kia whā ōna taha, me rererua; kia kotahi whanganga a te ringa tōna roa, kia kotahi whanganga hoki a te ringa tōna whānui.

¹⁷ Me whakanoho anō ki taua mea ētahi nohoanga kōhatu; kia whā ngā rārangi kōhatu. Mō te rārangi tuatahi he harariu, he tōpaha, he kapakara; ko te rārangi tuatahi tēnei.

¹⁸ Mā te rārangi tuarua he emerara, he hapaia, he taimana.

¹⁹ Mō te rārangi tuatoru he rikuri, he akete, he ametihita.

²⁰ Mō te rārangi tuawhā he perira, he onika, he hahapa; me whakanoho ki te kōura ki te wāhi e mau ai.

²¹ Nā, ka tekau mā rua ngā kōhatu me ngā ingoa o ngā tama a Īharaira; ko te maha kei ō rātou ingoa; ko te tuhi hei o te hīri, tēnei tangata me tōna ingoa, tēnei tangata me tōna ingoa, rite tonu ki ngā iwi kotahi tekau mā rua.

²² “Me hanga anō e koe ki te kōura parakore ētahi mekameka, he mahi whiri, mō te kōuma, mō ngā pito.

²³ Me hanga anō e koe ētahi mōwhiti kōura kia rua mō te kōuma, ka whakanoho ai i ngā mōwhiti e rua ki ngā pito e rua o te kōuma.

²⁴ Me whakaū anō ngā mekameka kōura, ngā mea whiri, ki ngā mōwhiti e rua i ngā pito o te kōuma.

²⁵ Ko ērā pito e rua hoki o ngā mekameka whiri e rua, me whakaū e koe ki ngā nohoanga kōhatu e rua, ka whakanoho ai ki ngā pokohiwi o te epora, ki te taha ki mua.

²⁶ Me hanga anō ētahi mōwhiti kōura kia rua, ka whakanoho ai ki ngā pito e rua o te kōuma ki tōna remu, ki te taha ki roto whaka te epora.

²⁷ Me hanga anō hoki e koe ētahi atu mōwhiti kōura kia rua, ka whakanoho ai ki ngā pokohiwi e rua o te epora ki te taha ki raro, ki te taha ki mua, ki te ritenga mai anō o tōna hononga, ki runga ake o te whītiki whakairo o te epora.

²⁸ Me here anō e rātou te kōuma, ko ōna mōwhiti ki ngā mōwhiti o te epora, ki ētahi miro purū, kia mau ai ki runga ake o te whītiki whakairo o te epora, kei takoto kē hoki te kōuma i te epora.

²⁹ “Ā, ka mau ngā ingoa o ngā tama a Ihairaira ki te ngākau o Ārona, arā ki te kōuma o te whakawā, ina haere ia ki te wāhi tapu, hei whakamahara ki te aroaro o Ihowā i ngā rā katoa.

³⁰ Me whakanoho anō hoki e koe ngā Urimī me ngā Tumime ki te kōuma whakawā; ā, hei te ngākau o Ārona aua mea, ina haere ki te aroaro o Ihowā; ā, ka mau tonu ki te ngākau o Ārona te whakawā o ngā tama a Ihairaira i te aroaro o Ihowā.”

Ētahi atu Kākahu mō ngā Tohunga
(Ekoruhe 39.22-31)

³¹ “Me hanga anō e koe te koroka o te epora, hei te purū anake.

³² Me whakakōhao a runga, i waenganui; me whakawhaiwhiri anō ki te mea whatu tōna kōhao ā huri noa, kia rite ki te kōhao o te pukupuku, kei pakaru.

³³ Ā, i te remu i raro me hanga e koe ētahi pamekaranete ki te mea purū, pāpura, ngangana, hei te remu ā huri noa; me ētahi pere kōura ki ngā takiwā o aua mea ā huri noa,

³⁴ he pere kōura he pamekaranete, he pere kōura he pamekaranete, ki te remu o te koroka ā huri noa.

³⁵ Ā, me kākahu taua mea e Ārona ina minita; ā, ka rangona tōna tangi ina haere ki roto, ki te wāhi tapu, ki te aroaro o Ihowā, ina puta mai hoki ki waho kei mate ia.

³⁶ “Me hanga anō e koe tētahi pāharahara ki te kōura parakore, tuhia iho, he tuhi hiri anō: HE TAPU KI A IHOWĀ.

³⁷ Ā, me whakanoho e koe ki te tau purū, kia mau ai ki te pōtae tohunga; hei te taha ki mua o te pōtae.

³⁸ Ā, ka mau tēnā ki te rae o Ārona, kia mauria ai e Ārona te kino o ngā mea tapu e whakatapua e ngā tama a Ihairaira i ā rātou hoatutanga tapu katoa; ā, ka mau tonu tēnā ki tōna rae, kia manakohia ai rātou i te aroaro o Ihowā.

³⁹ “Ā, me whakairo e koe ki te mūmū te koti rīnena pai, me hanga anō te pōtae tohunga ki te rīnena pai; hei te mea i hangā ki te ngira te mea e hangā ai e koe te whītiki.

⁴⁰ “Me hanga anō ētahi koti mō ngā tama a Ārona, me hanga anō ētahi whītiki mō rātou, me hanga hoki ētahi pōtae mō rātou, hei korōria, hei ātaahua.

⁴¹ Ka whakakākahu atu ai ki a Ārona, ki tōu tuakana, rātou ko āna tama; nā, ka whakawahi koe i a rātou, ka whakatohunga hoki i a rātou, ka whakatapu hoki i a rātou, kia mahi, tohunga ai ki ahau.

⁴² “Me hanga anō ētahi tarau rīnena mō rātou, hei kākahu mō ngā wāhi takoto tahanga o rātou; mō te hope ā tae noa ki ngā hūhā;

⁴³ ā, hei kākahu enā mō Ārona, mō āna tama, ina haere ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga, ina whakatata rānei ki te āta, ki te minita i roto i te wāhi tapu; kei whai hara, ā, ka mate.

“Hei tikanga pūmau tēnei mōna, mō ōna uri hoki i muri i a ia.”

29

Te Whakatapunga o ngā Tohunga
(Rewitikuha 8.1-36)

¹ “Ā, ko tēnei tau e mea ai ki a rātou, ina whakatapu i a rātou hei tohunga māku. Tikina he pūru, hei te kūao, me ngā hipi toa e rua, hei te mea kohakore,

² he taro rēwenakore, he keke rēwenakore, i kōnatunatua ki te hinu, he mea angiangi anō hoki, he rēwenakore, i pania ki te hinu. He mea hanga e koe ki te parāoa wīti.

³ Nā, ka makā ki te kete kotahi, ā, ka kawea i roto i te kete, me te pūru me ngā hipi toa e rua.

⁴ “Nā, ka kawea i a Ārona rātou ko āna tama, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ka horoi i a rātou ki te wai.

⁵ Nā, ka mau koe ki ngā kākahu, ā, ka whakakākahu i a Ārona ki te koti, ki te koroka o te epora, ki te epora, ki te kōuma, ka whītiki hoki i a ia ki te whītiki whakairo o te epora.

⁶ Ā, ka pōtae i tōna mātenga ki te pōtae tohunga, ka whakanoho anō i te karauna tapu ki runga ki te pōtae.

⁷ Nā, ka mau ki te hinu whakawahi, ka riringi ki runga ki tōna mātenga, ka whakawahi i a ia.

⁸ Ā, ka kawea koe i āna tama, ka whakakākahu hoki i a rātou ki ngā koti.

⁹ Me whītiki anō rātou e koe, a Ārona rātou ko āna tama, ka pōtae anō hoki i ngā pōtae ki a rātou; ā, mā rātou te mahi tohunga; kia pūmau tonu anō hoki tēnei tikanga. Nā, ka whakatohunga koe i a Ārona rātou ko āna tama.

¹⁰ “Nā, ka mea kia kawea tētahi pūru ki mua o te tapenākara o te whakaminenga; ā, ka popoki iho ngā ringa o Ārona rātou ko āna tama ki runga ki te pane o te pūru.

¹¹ Nā, ka patu koe i te pūru ki te aroaro o Ihowā, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

¹² Nā, me tango tētahi wāhi o te toto a te pūru, me pani e tōu ringa ki ngā haona o te āta, ka riringi katoa ai i ngā toto ki te tūranga o te āta.

¹³ Nā, ka tango koe i te ngako katoa e whiwhiwhiwhi ana ki ngā whēkau, me te pā i runga ake i te ate, me ngā whatukuhu e rua, me te pā i aua mea, ka tahu ai ki runga ki te āta.

¹⁴ Ko te kikokiko ia o te pūru, me tōna hiako, me ōna paru, me tahu e koe ki te ahi ki waho o te puni; he whakahere hara hoki tēnā.

¹⁵ “Nā, ka mau koe ki tētahi o ngā hipi toa; ā, ka popoki iho ngā ringaringa o Ārona rātou ko āna tama ki runga ki te mātenga o te hipi.

¹⁶ Nā, ka patu koe i te hipi, ā, ka tango i ōna toto, ka tāuhi ai ki te āta ā tawhio noa.

¹⁷ Nā, ka tapatapahi koe i te hipi, ā, ka horoi i ōna whēkau, me ōna waewae, ka maka ai ki runga ki ngā wāhi ōna i tapahia, ki runga hoki i tōna mātenga.

¹⁸ Kātahi koe ka tahu i te hipi katoa ki runga ki te āta. He tahunga tinana tēnā ki a Ihowā, he kakara reka, he whakahere ahi ki a Ihowā.

¹⁹ “Nā, ka mau koe ki te rua o ngā hipi, ā, ka popoki iho ngā ringaringa o Ārona rātou ko āna tama ki runga ki te mātenga o te hipi.

²⁰ Nā, ka patu koe i te hipi, ā, ka tango i tētahi wāhi o ōna toto, ka pani atu ki te matamata o te taringa matau o Ārona, ki te matamata anō hoki o ngā taringa matau o āna tama, ki te koromatua anō hoki o ō rātou ringa matau, ki te koromatua anō hoki o ō rātou waewae matau, me tāuhihi atu anō hoki te toto ki te āta ā tawhio noa.

²¹ Me tango anō e koe tētahi wāhi o ngā toto i runga i te āta, o te hinu whakawahi anō hoki, ā, ka tāuhihi atu ki a Ārona, ki ōna kākahu, ki a rātou, tahi anō ko āna tama, ki ngā kākahu hoki o āna tama. Nā, ka tapu ia, me ōna kākahu, me āna tama, me ngā kākahu anō hoki o āna tama.

²² “Me tango anō hoki e koe te ngako o te hipi toa, me te hiawero, me te ngako e whiwhiwhiwhi ana ki ngā whēkau, me te pā i te ate, i ngā whatukuhu e rua; me te ngako i aua mea, me te peke matau (he hipi whakatohungatanga hoki),

²³ me te rohi taro kotahi, me tētahi keke taro hinu, me tētahi keke angiangi i roto i te kete taro rēwenakore i te aroaro o Ihowā.

²⁴ Nā, ka hoatu katoa e koe ki ngā ringa o Ārona, ki ngā ringa anō o āna tama; ā, me poipoi hei whakahere poipoi ki te aroaro o Ihowā.

²⁵ Nā, ka tango koe i aua mea i ō rātou ringa, ka tahu ai ki runga ki te āta, hei tahunga tinana, hei kakara reka ki te aroaro o Ihowā, hei whakahere ahi ki a Ihowā.

²⁶ “Nā, ka tango koe i te uma o te hipi toa o te whakatohungatanga o Ārona, ā, ka poipoi hei whakahere poipoi i te aroaro o Ihowā; ko te wāhi hoki tēnā māu.

²⁷ Me whakatapu anō e koe te uma o te whakahere poipoi, me te peke o te whakahere hapahapai, ērā e poipoia ana, e hapahapainga ana, o te hipi o te whakatohungatanga, o tā Ārona, o tā āna tama.

²⁸ Ā, ka waiho mā Ārona rātou ko āna tama, e ngā tama a Iharaira; kia pūmau tonu tēnei tikanga. He whakahere hapahapai hoki; ā, ka waiho e ngā tama a Iharaira hei whakahere hapahapai, he mea nō ā rātou patunga mō te pai, arā he whakahere hapahapai nā rātou ki a Ihowā.

²⁹ “Ā, ka riro ngā kākahu tapu o Ārona i āna tama i muri i a ia, hei kākahu e whakawahia ai, e whakatohungatia ai rātou.

³⁰ Ā, e whitu ngā rā e kākahuria ai aua mea e te tama e meinga hei tohunga i muri i a ia, ina haere ia ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga ki te miniti i roto i te wāhi tapu.

³¹ "Me tango anō e koe te hipi toa o te whakatohungatanga, ā, ka kōhua i ōna kikokiko ki te wāhi tapu.

³² Ā, mā Ārona rātou ko āna tama e kai te kikokiko o te hipi, me te taro i roto i te kete, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

³³ Me kai anō e rātou aua mea o te whakamārie, hei whakatohunga, hei whakatapu mō rātou. Kauaka ia te tangata kē e kai; he mea tapu hoki ēnā.

³⁴ Ā, ki te toe tētahi wāhi o te kikokiko o ngā whakatohungatanga, o te taro rānei, ki te ata, me tahu e koe taua toenga ki te ahi; kei kainga, he mea tapu hoki.

³⁵ "Kia pēnei tāu e mea ai ki a Ārona rātou ko āna tama; kia rite ki ngā mea katoa i whakahaua atu nei e ahau ki a koe. E whitu ngā rā e whakatohunga ai koe i a rātou.

³⁶ Ā, me tuku e koe i tēnei rā, i tēnei rā, tētahi kau hei whakahere hara, hei whakamārie. Me pure anō e koe te āta, ina oti i a koe te whakamārie mō taua mea; me whakawahi anō kia tapu ai.

³⁷ E whitu ngā rā e whakamārie ai koe mō te āta, hei whakatapu; ā, ka meinga hei āta tino tapu; ko ngā mea katoa e pā ana ki te āta, ka tapu."

Ngā Whakahere o ia Rā

(Tauanga 28.1-8)

³⁸ "Ā, ko tēnei tāu e tuku ai ki runga ki te āta; e rua reme, he tau tahi me mea tonu tēnei i ngā rā katoa.

³⁹ Ko tētahi reme me tuku i te ata, ko te rua o ngā reme me tuku i te ahiahi.

⁴⁰ Ko te reme me te whakatekau o te parāoa, he mea kōnatunatu ki te hinu tuki, he whakawhā nō te hine, me te whakawhā o te hine wāina, hei ringihanga.

⁴¹ Ā, me tuku e koe tētahi reme i te ahiahi; kia rite tāu tukunga ki tō te whakahere totokore o te ata, me tōna ringihanga hoki, hei kakara reka, hei whakahere ahi ki a Ihowā.

⁴² "Hei tahunga tinana tēnei e mau tonu ana i ō koutou whakatupuranga, i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, i te aroaro o Ihowā, i te wāhi e tūtaki ai ahau ki a koutou, kōrero ai ki a koe.

⁴³ Ā, ka tūtaki ahau ki reira ki ngā tama a Iharaira, ka tapu anō a reira i tōku korōria.

⁴⁴ "Ka whakatapu anō e ahau te tapenākara o te whakaminenga me te āta; ka whakatapu anō a Ārona rātou ko āna tama, hei tohunga māku.

⁴⁵ Ā, ka noho ahau ki waenganui i ngā tama a Iharaira, ā, hei Atua ahau mō rātou.

⁴⁶ Ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau, ko tō rātou Atua, i whakaputaia mai ai rātou i te whenua o Ihipa, kia noho ai ahau i waenganui i a rātou; ko Ihowā ahau, ko tō rātou Atua."

30

Te Āta hei Tahunga Mea Kakara

(Ekoruhe 37.25-28)

¹ "Ā, me hanga e koe he āta hei tahunga mea kakara; ko te rākau e hangā ai he hitimi.

² Kia kotahi whatianga te roa, kia kotahi hoki whatianga te whānui; kia tapawhā. Kia rua whatianga te teitei; nō taua mea rā anō ngā haona.

³ Me whakakikorua ki te kōura parakore a runga me ōna taha ā taka noa, me ōna haona hoki; me hanga anō te niao kōura ā tawhio noa.

⁴ Me hanga anō ētahi mōwhiti kōura mōna kia rua, mō raro i tōna niao, ki ōna koki e rua, me hanga ki ōna taha e rua, hei kuhunga mō ngā amo, hei amohanga.

⁵ He hitimi anō hoki te rākau e hangā ai e koe ngā amo, me whakakikorua ki te kōura.

⁶ Ka whakatū ai ki mua o te ārai, o tērā i te āka o te whakaaturanga, ki mua o te taupoki i runga o te whakaaturanga, o te wāhi e tūtaki ai ahau ki a koe.

⁷ "Ā, me tahu e Ārona he whakakakara reka ki runga, i tēnei ata, i tēnei ata; me tahu e ia te whakakakara ki runga, ina whakapaia e ia ngā rama.

⁸ Ā, ka tahuna e Ārona ngā rama i te ahiahi, me tahu he whakakakara ki runga i taua āta, he whakakakara e mau tonu ana ki te aroaro o Ihowā i ō koutou whakatupuranga.

⁹ Kei whakaeke he whakakakara kē ki runga, he tahunga tinana rānei, he whakahere totokore rānei; kaua anō e ringihia he ringihanga ki runga.

¹⁰ Nā, ka whakamārie a Ārona ki runga ki ōna haona, kia kotahi te meatanga i te tau. Ka whakamārie ia ki te toto o te whakahere hara o te whakamārie ki runga ki taua mea, kia kotahi te meatanga i te tau, puta noa i ō koutou whakatupuranga. He mea tapu rawa tēnā ki a Ihowā."

Te Moni Whakamārie mō te Tapenākara

¹¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹² "E taua e koe ngā tāngata o ngā tama a Ihairaira, arā ngā mea o rātou e taua ana, me hōmai e tērā, e tērā, he utu mō tōna wairua ki a Ihowā, ina taua rātou; kia kore ai he whiū i roto i a rātou ina taua.

¹³ Ko tēnei tā rātou e hōmai ai, ko ngā tāngata katoa e haere ana ki roto ki te hunga kua taua, hei te hāwhe o te hekere, o te hekere o te wāhi tapu (e rua tekau ngā kera kei roto i te hekere kotahi) hei te hāwhe hekere te whakahere ki a Ihowā.

¹⁴ Ko ngā tāngata katoa e haere ana ki roto ki te hunga kua taua, ko ngā mea e rua tekau ō rātou tau, me ngā mea i maha atu, me hōmai e rātou he whakahere ki a Ihowā.

¹⁵ E kore e maha ake a te tangata taonga, e kore anō hoki e torutoru iho i te hāwhe hekere a te rawakore, ina hōmai he whakahere ki a Ihowā, hei whakamārie mō ō koutou wairua.

¹⁶ Nā, me tango e koe te moni whakamārie a ngā tama a Ihairaira, ā, ka waiho mō ngā mahi o te tapenākara o te whakaminenga; ā, hei whakamahara tēnā ki ngā tama a Ihairaira ki te aroaro o Ihowā, hei whakamārie mō ō koutou wairua."

Te Takotoranga Wai Parāhi

¹⁷ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹⁸ "Me hanga anō e koe he takotoranga wai ki te parāhi, ki te parāhi anō hoki tōna tūranga, hei horoinga. Ka whakatū ai ki te takiwā o te āta o te tapenākara o te whakaminenga, me riringi anō he wai ki roto;

¹⁹ ā, me horoi ō rātou ringa me ō rātou waewae e Ārona rātou ko āna tama ki reira.

²⁰ Ka haere rātou ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga, me horoi rātou ki te wai, kei mate; ki te whakatata rānei rātou ki te āta ki te minita, ki te tahu i te whakahere ahi ki a Ihowā.

²¹ Nā, ka horoi i ō rātou ringa, i ō rātou waewae, kei mate; ā, ka waiho hei tikanga pūmau mā rātou, māna, mā ōna uri, i ō rātou whakatupuranga."

Te Hinu Whakawahia

²² I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²³ "Tikina māu he tino mea kakara: he maira pai, kia rima rau hekere, he hinamona reka, me hāwhe tērā, arā, kia rua rau kia rima tekau hekere, me te karamuha reka, kia rua rau kia rima tekau hekere,

²⁴ he kahia hoki, kia rima rau hekere – ki ngā hekere o te wāhi tapu – me te hinu ōriwa, kia kotahi hine;

²⁵ ā, me hanga e koe hei hinu mō te whakawahinga tapu, he hinu whakaranu, he mea kakara, ko tā te kaiwhakaranu e hanga ai; ka waiho hei hinu mō te whakawahinga tapu.

²⁶ Ka whakawahia ai te tapenākara o te whakaminenga, me te āka hoki o te whakaaturanga,

²⁷ me te tēpu, me ngā oko katoa i runga, me te tūranga rama, me ōna oko, me te āta whakakakara,

²⁸ me te āta tahunga tinana, me ōna oko katoa, me te takotoranga wai, me tōna tūranga.

²⁹ Ā, me whakatapu kia tino tapu; ka tapu ngā mea katoa e pā ana ki aua mea.

³⁰ "Me whakawahi anō e koe a Ārona rātou ko āna tama, me whakatapu hoki rātou hei tohunga māku.

³¹ Me kōrero anō e koe ki ngā tama a Ihairaira, me ki atu, 'Hei hinu tēnei māku, mō te whakawahinga tapu i ō koutou whakatupuranga.

³² Kei ringihia ki te kikokiko tangata kei hangā anō tētahi mea pēnā, e rite ana ki tōna hanganga; he tapu tēnā, ā, ka tapu ki a koutou.

³³ Ki te whakaranua e te tangata tētahi mea pēnā; ki te makā rānei e ia ki runga ki te tangata kē, inā, ka hātepea atu ia i roto i tōna iwi.' "

Te Mea Kakara

³⁴ I mea anō a Ihowā ki a Mohi, "Tikina māu he mea kakara, he takete, he oneka, he karapanuma; ēnei mea kakara me te parakihe parakore (kia rite te taimaha o tētahi, o tētahi),

³⁵ ka whakaranu ai hei mea kakara, ko tā te kaiwhakaranu e hanga ai, he mea rongoā ki te tote, he mea parakore, he mea tapu.

³⁶ Nā, ka tukia tētahi wāhi kia ririki rawa, ka whakatakoto ai i tētahi wāhi ki mua mai o te whakaaturanga i roto i te tapenākara o te whakaminenga, ki te wāhi e tūtaki ai ahau ki a koe; hei mea tino tapu tēnā ki a koutou.

³⁷ Ā, ko taua mea kakara ka hangā nei e koe, kei hangā tētahi mā koutou he rite te hanganga ki tō tērā; hei mea tapu tēnā ki a koe mā Ihowā.

³⁸ Ki te hangā e te tangata he mea pēnā, hei honginga māna, ka hātepea atu ia i roto i tōna iwi."

31

*He Kaimahi Mōhio hei Hanga te Tapenākara
(Ekoruhe 35.30–36.1)*

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² "Titiro, kua whakahuatia nei e ahau te ingoa o Petarēre, tama a Uri, ko ia nei he tama nā Huru, nō te iwi o Hūrā:

³ kua whakakīia anō ia e ahau ki te Wairua o te Atua, ki te ngākau tūpato, ki te whakaaro, ki te mōhio, ki ngā mahi katoa hoki,

⁴ hei whakaaro ki ngā mahi a te tohunga, hei mahi i te kōura, i te hiriwa, i te parāhi,

⁵ mō te whakairo kōhatu hoki, mō te whakanoho hoki, mō te whakairo rākau, mō te mahi anō hoki i ngā mahi katoa.

⁶ "Nā, tēnei anō te hoatu nei e ahau hei hoa mōna a Ahoriapa tama a Ahihamaka, nō te iwi o Rāna; kua whakanohoa anō e ahau he mahara ki ngā ngākau o te hunga ngākau mahara katoa, hei hanga i ngā mea katoa i whakahaua atu nei e ahau ki a koe:

⁷ i te tapenākara o te whakaminenga, i te āka o te whakaaturanga, i tōna taupoki, i ngā mea katoa o te tapenākara,

⁸ i te tēpu, i ōna mea, i te tūranga parakore o ngā rama, i ōna mea katoa, i te āta mō te whakakakara,

⁹ i te āta mō te tahunga tinana, i ōna mea katoa, i te takotoranga wai rāua ko tōna tūranga.

¹⁰ I ngā kākahu mō te mahi minita, i ngā kākahu tapu mō Ārona, mō te tohunga, i ngā kākahu mō āna tama, mō te mahi tohunga,

¹¹ i te hinu whakawahi, i te whakakakara reka mō te wāhi tapu. Kia rite tā rātou e mea ai ki ngā mea katoa i whakahaua atu e ahau ki a koe."

Te Hāpati, te Rā Okiokinga

¹² I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

¹³ "Kōrero anō ki ngā tama a Ihairaira, mea atu: Me whakarite anō e koutou āku hāpati; hei tohu hoki ki waenganui ōku, o koutou, i ō koutou whakatupuranga; kia mōhio ai ko ahau, ko Ihowā, te whakatapu nei i a koutou.

¹⁴ "Nā, me whakarite te hāpati; he tapu hoki tēnā ki a koutou; he mate kau mō te tangata e whakanoa ana i taua rā. Ko te tangata hoki e mahi ana i tētahi mahi i reira, inā, ka hātepea atu taua wairua i roto i tōna iwi.

¹⁵ E ono ngā rā e mahia ai te mahi; kei te whitu ia o ngā rā te hāpati okiokinga, he tapu ki a Ihowā; ko te tangata e mahi ana i tētahi mahi i te rā hāpati he mate kau mōna.

¹⁶ Mō reira me mahara ngā tama a Ihairaira ki te hāpati, kia whakaritea te hāpati i ō rātou whakatupuranga; kia mau tonu tēnei kawenata.

¹⁷ He tohu tēnā rā ki waenganui ōku, o ngā tama a Ihairaira, ake ake; e ono hoki ngā rā i hangā ai e Ihowā te rangi me te whenua, ā, i te whitu o ngā rā ka okioki, ā, tā ana tōna manawa."

Ngā Papa Kōhatu e rua o te Kawenata

¹⁸ I hōmai anō e ia ki a Mohi, i te mutunga o tāna kōrero ki a ia i runga i Maunga Hinai, e rua ngā papa whakaaturanga, he papa kōhatu, he mea tuhituhi nā te ringa o te Atua.

32

*Te Kūao Kau Kōura
(Tiuteronomi 9.6-29)*

¹ Ā, nō te kitenga o te iwi i roa te hekenga iho o Mohi i runga i te maunga, ka huihui te iwi ki a Ārona, ka mea ki a ia, "Whakatika, hangā ētahi atua mō tātou, hei haere i mua i a tātou; ko tēnei Mohi hoki, ko te tangata nāna tātou i kawē mai ki runga nei i te whenua o Ihipa, kāhore tātou e mōhio kua ahatia rānei ia."

² Nā, ka mea a Ārona ki a rātou, "Whakia mai ngā whakakai kōura i ngā taringa o ā koutou wāhine, o ā koutou tama, o ā koutou tamāhine, ka kawē mai ki ahau."

³ Nā, whakia ana e te iwi katoa ngā whakakai kōura i ō rātou taringa, ā, kawea ana mai ki a Ārona.

⁴ Nā, ka tangohia e ia i ō rātou ringa, ā, whakaahuatia ana e ia ki te purupuru tāna kūao kau i whakarewa ai. Nā, ka mea rātou, "Ko ōu atua ēnei, e Ihairaira, nāna nei koe i kawē mai ki runga nei i te whenua o Ihipa!"

⁵ Ā, nō te kitenga o Ārona, hangā ana e ia tētahi āta ki mua i taua mea; ā, ka karanga a Ārona, ka mea, “Ko āpōpō, he hākari ki a Ihowā.”

⁶ Nā, ka maranga wawe rātou i te aonga ake, ā, whakaekea ana he tahunga tinana, i kawea anō he whakahere mō te pai; nā, ka noho te iwi ki te kai, ki te inu, ā, ka whakatika ki te tākaro.

⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Haere, heke atu, kua hē hoki tōu iwi i kawea mai nei e koe i te whenua o Ihipa.”

⁸ Kua hohoro rātou te peka kē i te huarahi i kīia e ahau ki a rātou; kua hangā mā rātou he kūao kau, he mea whakarewa, kua koropiko ki taua mea, kua patu whakahere māna, ā, e mea ana, ‘Ko ōu atua ēnei, e Iharaira, i kawea mai ai koe i te whenua o Ihipa.’ ”

⁹ I mea anō a Ihowā ki a Mohi, “Kua kite ahau i tēnei iwi, nā, he iwi kakī mārō rātou.

¹⁰ Nā, tukua atu ahau, ā, ka mura tōku riri ki a rātou, ā, ka pau rātou i ahau; ka hangā anō koe hei iwi nui.”

¹¹ Nā, ka Inoi a Mohi ki a Ihowā, ki tōna Atua, ka mea, “He aha tōu riri i mura ai, e Ihowā, ki tōu iwi i kawea mai nei e koe i te whenua o Ihipa i runga i te kaha nui, i te ringa mārō?”

¹² Ha, kia kōrero ngā Ihipiana, kia mea, ‘He whakaputanga atu ki te hē tāna i a rātou, kia whakamatea ai rātou ki ngā maunga, kia whakangaromia atu ai i te mata o te whenua?’ Tahuri i tōu riri nui e mura nei, kia puta kē hoki tōu whakaaro ki tēnei kino mō tōu iwi.

¹³ Kia mahara ki āu pononga, ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Iharaira, ki tōu oaitanga hoki i a koe ki a rātou, ki tōu meatanga ki a rātou, ‘Ka whakanuia e ahau ō koutou uri kia rite ki ngā whetū o te rangi; ko tēnei whenua katoa hoki i kōrerotia atu nei e ahau, ka hoatu e ahau ki ō koutou uri, ā, ka nohoia e rātou ake ake.’ ”

¹⁴ Nā, ka puta kē tā Ihowā i whakaaro ai mō te kino i kīia e ia kia meatia ki tāna iwi.

¹⁵ Nā, ka tahuri a Mohi, ka heke iho i te maunga, me ngā papa e rua o te whakaaturanga i tōna ringa; he mea tuhi ngā taha e rua o ngā papa; i tētahi taha, i tētahi taha te tuhi.

¹⁶ He mea mahi hoki nā te Atua aua papa, me te tuhituhi hoki, nā te Atua te tuhituhi, he mea whaowhao ki ngā papa.

¹⁷ Ā, ka rongō a Hohua i te reo o te iwi e hāmama ana, ka mea ki a Mohi, “He ngē whawhai kei te puni rā.”

¹⁸ Nā, ka mea ia:

“Ehara tērā reo i te hāmama mō te hinganga o te taua, ehara hoki tērā reo i te hāmama o te hunga e hinga ana; he reo waiata tāku e rongō nei.”

¹⁹ Ā, ka tata ia ki te puni, nā, ka kite ia i te kūao kau, i te kanikani. Nā, ka mura te riri o Mohi, ā, ka makā atu e ia ngā papa i roto i ōna ringa, ā, pākarua ana aua mea e ia i raro i te maunga.

²⁰ Nā, ka tango ia i te kūao kau i hangā e rātou, ā, tahuna ana e ia ki te ahi, ā, hurihia ana, ā, ngotangota noa, ā, ruihua ana e ia ki te wai, whakainumia atu ana mā ngā tama a Iharaira.

²¹ Nā, ka mea a Mohi ki a Ārona, “I aha tēnei iwi ki a koe, i tākina ai e koe tēnei hara nui ki a rātou?”

²² Ā, ka mea a Ārona, “Kei mura mai te riri o tōku ariki; e mōhio ana koe ki tēnei iwi, mō te kino tonu rātou.

²³ I mea hoki rātou ki ahau, ‘Hangā ētahi atua mō tātou hei haere i mua i a tātou; ko tēnei Mohi hoki, ko te tangata nāna nei tātou i kawea mai i te whenua o Ihipa, kāhore tātou e mōhio kua ahatia rānei ia.’

²⁴ Nā, ka mea ahau ki a rātou, ‘Ki te mea he kōura tō tētahi, whakia mai.’ Nā, ka hōmai e rātou ki ahau; ā, makā ana e ahau ki te ahi; ā, puta ake ko te kūao kau nei.”

²⁵ Ā, i te kitenga o Mohi i te iwi e korara noa ana, (nā Ārona hoki rātou i tuku kia korara, hei taunu mā ō rātou hoariri).

²⁶ Nā, ka tū a Mohi ki te kūwaha o te puni, ka mea, “Ko wai tō Ihowā haere mai ki ahau?” Nā, ka huihui ngā tama katoa a Riwai ki a ia.

²⁷ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Iharaira, ‘Whakanohioia e tērā, e tērā tāna hoari ki tōna hūhā, ā, haere atu, hoki mai, i tētahi kūwaha ki tētahi kūwaha, i waenga puni, ā, patua e tērā tōna teina, e tērā tōna hoa, e tērā tōna hoa e noho tata ana.’ ”

²⁸ Nā, rite tonu ki te kupu a Mohi tā ngā tama a Riwai i mea ai; ā, tata tonu ki te toru mano ngā tāngata i hinga i taua rangi.

²⁹ Nā Mohi hoki i mea, “Hei runga i tāna tama, i tōna teina, te whakatohungatanga ki a Ihowā o tērā, o tērā, o koutou āiane; kia hōmai ai e ia he manaaki ki a koutou āiane.”

³⁰ Nā, i te aonga ake, ka mea a Mohi ki te iwi, “Kua hara koutou, he nui te hara. Nā, me haere ahau āiane ki runga, ki a Ihowā; tērā pea e taea e ahau te whakamārie mō tō koutou hara.”

³¹ Nā, ka hoki a Mohi ki a Ihowā, ka mea, “Auē! Kua hara tēnei iwi, he nui te hara, kua hangā hoki e rātou ētahi atua kōura mō rātou.

³² Nā, māu e horoi tō rātou hara; ā, ki te kāhore, tēnā rā, horoia atu ahau i roto i tāu pukapuka i tuhituhia e koe.”

³³ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Ko te tangata e hara ana ki ahau, ka horoia atu ia e ahau i roto i tāku pukapuka.

³⁴ Nā, haere rā, ārahina atu te iwi ki te wāhi i kōrerotia atu e ahau ki a koe, tēnā tāku anahera te haere atu nā i mua i a koe. Ahakoa rā, ko ā te rā e mea ai ahau, inā, ka meinga e ahau tō rātou hara kia tau ki runga ki a rātou.”

³⁵ Nā, ka whiua e Ihowā te iwi mō tā rātou hanganga i te kūao kau, i hangā nei e Ārona.

33

Te Whakahau kia Haere Atu i a Hinai

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Haere, tūria atu ki runga, koutou ko te iwi i kawea mai nei e koe i te whenua o Īhapa, ki te whenua i oati ai ahau ki a Āperahama, ki a Īhaka, ki a Hākopa, i mea ia, ‘Ka hoatu e ahau ki ōu uri.’

² Ā, ka ungā he anahera e ahau ki mua i a koe, māku anō hoki e pei ngā Kanaani, ngā Amori, ngā Hitī, ngā Perihī, ngā Hiwi, me, ngā Iepuhi.

³ Ki te whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi; e kore hoki ahau e haere atu i roto i a koe; he iwi kākī mārō hoki koe; kei pau koe i ahau ki te ara.”

⁴ Ā, i te rongonga o te iwi i tēnei rongo kino, ka pōuri, kīhai anō i whakanohioia e tētahi ōna whakapaipai.

⁵ Ā, i kī atu a Ihowā ki a Mohi, “Mea atu ki ngā tama a Īharaia, ‘He iwi kākī mārō koutou. Kia mea kau ka puta atu ahau ki waenganui i a koe, ā, ka ngaro koe i ahau. Nā, whakarērea atu ōu whakapaipai, ā, ka mōhio ahau ki tāku e mea ai ki a koe.’ ”

⁶ Nā, i aurutia e ngā tama a Īharaia ō rātou whakapaipai i Maunga Horepa ahu atu.

Te Tapenākara o te Aroaro o Ihowā

⁷ Nā, tango ai a Mohi i te tapenākara ka whakatū ki waho o te puni ki tētahi wāhi mamao atu i te puni, ā, huaina ana e ia, “Ko te tapenākara o te whakaminenga”. Ā, i haere ngā tātanga katoa e rapu ana i a Ihowā, ki te tapenākara o te whakaminenga, ki waho o te puni.

⁸ Ā, i a Mohi e haere ana ki te tapenākara ka whakatika te iwi katoa, ā, ka tū tērā, tērā, i te kūwaha o tōna tēneti, ā, ka titiro ki muri i a Mohi, ā haere noa ia ki roto ki te tapenākara.

⁹ Ā, i a Mohi e haere ana ki roto ki te tapenākara, ka heke iho te pou kapua, ā, tū ana i te whatitoka o te tapenākara, ā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi.

¹⁰ Ā, ko te kitenga o te iwi katoa i te pou kapua e tū ana i te whatitoka o te tapenākara, nā, ka whakatika te iwi katoa, ka koropiko hoki ia tangata, ia tangata, i te whatitoka o tōna tēneti.

¹¹ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, he kanohi, he kanohi, pērā hoki me te tangata e kōrero nei ki tōna hoa. Ā, hoki ana ia ki te puni; ko tāna tangata ia, ko Hohua, tama a Nunu, kīhai taua taitamariki i neke atu i roto i te tapenākara.

Te Īnoi a Mohi

¹² Ā, i mea a Mohi ki a Ihowā, “Titiro, kua mea mai nei koe ki ahau, ‘Kawea tēnei iwi ki runga’; ā, kāhore i whakaaturia mai e koe ki ahau tāu e ungā ai hei hoa mōku. Kua mea mai anō koe ki ahau, ‘E mōhio ana ahau ki a koe, ki tōu ingoa hoki, kua manakohia anō koe e ahau.’

¹³ Nā, ki te mea kua manakohia ahau e koe, tēnā, whakaaturia mai ki ahau ōu ara, kia mōhio ai ahau ki a koe, kia manakohia ai ahau e koe; kia mahara hoki he iwi nāu tēnei iwi.”

¹⁴ Nā, ka mea ia, “Ka haere atu tōku aroaro, ā, ka mea ahau i a koe kia okioki.”

¹⁵ Nā, ka mea ia ki a ia, “Ki te kāhore tōu aroaro e haere, kaua mātou e kawea ki runga i konei.

¹⁶ Mā te aha hoki e mōhiotia ai kua manakohia mātou ko tāu iwi e koe? He teka ianei māu kia haere tahi i a mātou? Pēnei ka motuhia mātou ko tāu iwi i ngā iwi katoa i te mata o te whenua.”

¹⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Ko tēnei mea anō i kōrerotia mai nā e koe, ka rite i ahau; nō te mea e manakohia ana koe e ahau, ā, e mōhio ana ahau ki a koe, ki tōu ingoa hoki.”

¹⁸ Nā, ka mea ia, “Tēnā rā, whakakitea mai ki ahau tōu korōria.”

¹⁹ Nā, ka mea ia, “Ka meatia e ahau tōku pai katoa kia haere atu i tōu aroaro, ā, ka karangatia e ahau te ingoa o Ihowā i tōu aroaro, ka atawhai hoki ahau i tāku e atawhai ai, ka tohu hoki i tāku e tohu ai.”

²⁰ I mea anō ia, “E kore e taea e koe te titiro ki tōku mata; e kore hoki tētahi tangata e titiro ki ahau, ā, e ora.”

²¹ I mea anō a Ihowā, “Nanā, he wāhi tēnei kei ahau, ā, me tū koe ki runga ki te kāmaka;

²² ā, ka haere atu tōku korōria, nā, ka kawea koe e ahau ki roto ki te kapiti kōhatu, ā, ka taupokina koe e ahau ki tōku ringa, i ahau e haere atu ana.

²³ Ā, ka tangohia e ahau tōku ringa, ā, ka kite koe i muri ōku; ko tōku mata ia e kore e kitea.”

34

Ka Hangā e Mohi he Papa Kōhatu Hou (Tiuteronomi 10.1-5)

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Tāraia māu ētahi papa kōhatu, kia rua, kia rite ki ō mua; ā, ka tuhituhia e ahau ki aua papa ngā kupu i mau ki ō mua papa, i wāhina nā e koe.

² Ā, kia takatū i te ata, ka haere ake i te ata ki Maunga Hinai, ā, me tū koe i tōku aroaro, ki reira, ki te tihi o te maunga.

³ Kaua hoki tētahi e haere ake i a koe, kei kitea hoki tētahi i te maunga katoa; ko ngā hipi hoki, me ngā kau, kaua e kai ki te ritenga o taua maunga.”

⁴ Nā, tāraia ana e ia ētahi papa kōhatu e rua, rite tonu ki ō mua; ā, ka maranga wawe a Mohi i te ata, ka piki atu ki Maunga Hinai, ka pērā anō me tā Ihowā i whakahau ai ki a ia, me te mau anō i ngā papa kōhatu e rua ki tōna ringa.

⁵ Nā, ka heke iho a Ihowā i roto i te kapua, ka tū tahi me ia ki reira, ā, ka karangatia te ingoa o Ihowā.

⁶ Nā, ka haere atu a Ihowā i tōna aroaro, ā, ka karangatia, “Ko Ihowā, ko Ihowā ko te Atua tohu, atawhai, he tukuroa nei i te riri, he nui nei te aroha, te pono,

⁷ e rongoā nei i te aroha mō ngā mano, e muru nei i te kino, i te tutū, i te hara, e kore rawa anō hoki e tuku noa i te hē; e mea nei i te hara o ngā mātua kia tau iho ki ngā tamariki, ki ngā tamariki a ngā tamariki ā te toru, te whā rā anō o ngā whakatupuranga.”

⁸ Nā, ka hohoro a Mohi, ka tuohu iho ki te whenua, koropiko ana;

⁹ ā, ka mea, “Ki te mea kua manakohia mai ahau e koe, e te Ariki, kia haere rā tōku Ariki i waenganui i a mātou; he iwi kaki mārō hoki tēnei; murua atu hoki tō mātou kino, me tō mātou hara, waiho hoki mātou hei taonga tupu mōu.”

Ka Whakahou i te Kawenata (Ekoruhe 23.14-19; Tiuteronomi 7.1-5; 16.1-17)

¹⁰ Nā, ka mea ia: “Nanā, ka whakarite kawenata ahau. Ka meatia e ahau he mea whakamiharo ki te aroaro o tōu iwi katoa, he mea kīhai i meatia i te whenua katoa, i ngā iwi katoa anō hoki; ā, ka kitea te mahi a Ihowā e te iwi katoa kei roto nei koe i a rātou. He mea whakamataku hoki tāku e mahi tahi ai ahau me koe.

¹¹ Kia mau ki tāku e whakahau atu nei ki a koe ināianei. Nanā, ka peia atu e ahau ngā Amori, ngā Kanaani, ngā Hiti, ngā Perihī, ngā Hiwi, ngā Iepuhi.

¹² Kia tūpato kei whakarite kawenata koe ki ngā tāngata o te whenua e haere nei koe ki reira; kei waiho hei rore i waenganui i a koe.

¹³ Engari, me wāwāhi ā rātou āta, me pākarakaru ā rātou whakapakoko, me tua hoki ā rātou Aherimi.

¹⁴ (Kāhore atu hoki he hei atua koropikotanga māu, ko Ihowā hoki ko Hae nei tōna ingoa, he Atua hae ia).

¹⁵ “Kei whakarite kawenata koe ki ngā tāngata o te whenua, ā, ka whai atu rātou, ka pūreму atu ki ō rātou atua, ā, ka patu whakahere mā ō rātou atua, ā, ka karangatia koe e tētahi, nā, ka kai koe i tāna patunga tapu.

¹⁶ Ā, ka tango koe i ā rātou tamāhine mā āu tama, ā, ka whai atu, ka pūreму atu ā rātou tamāhine ki ō rātou atua, ā, ka meinga āu tamariki kia whai atu, kia pūreму atu ki ō rātou atua.

¹⁷ “Kaua e whakarewaina he atua mōu.

¹⁸ "Kia mau ki te Hākari Taro Rēwenakore. E whitu ngā rā e kai ai koe i te taro rēwenakore, e pērā ai me tāku i whakahau ai ki a koe, i te wā anō i whakaritea o te marama, o Apipi; ko Apipi hoki te marama i haere mai ai koe i Ihipa.

¹⁹ "Ko ngā mea katoa e puta tuatahi mai ana i te kōpū, nāku; me ngā mātāmua a āu kararehe, a ngā kau, a ngā hipi.

²⁰ "Ā, me utu e koe ki te reme te mātāmua a te káihe; ā, ki te kāhore utua e koe, whatia tōna kaki. Me utu e koe ngā mātāmua o āu tama.

"E kore anō hoki tētahi e puta kau mai ki tōku aroaro.

²¹ "E ono ngā rā e mahi ai koe, i te whitu ia o ngā rā me okioki; me okioki anō koe i te ruinga, i te kotinga.

²² "Me mahi anō te Hākari o Ngā Wiki, arā o ngā mātāmua o te kotinga wīti, me te Hākari o te Kohikohinga i te takanga o te tau.

²³ E toru ngā wā o te tau e kitea ai ōu tāne katoa ki te aroaro o te Ariki, o Ihowā, o te Atua o Ihairaira.

²⁴ Ka peia hoki e ahau ngā tauwi i tōu aroaro, ka whakanuia anō ōu rohe; ā, e kore tētahi e minamina ki tōu whenua, ina haere koe ki runga kia kitea ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, i ngā wā e toru o te tau.

²⁵ "Kaua he rēwena ina whakaheke te toto o tāku patunga tapu; kei toe anō hoki ki te ata te patunga tapu o te Hākari o te Kapenga.

²⁶ "Me kawē ki te whare o Ihowā, o tōu Atua, ngā mea mataati o ngā mātāmua o tōu oneone.

"Kaua e kōhuatia te kūao koati ki te waiū o tōna whaea."

²⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Tuhituhia ēnei kupu; kei ēnei kupu hoki te tikanga o te kawenata e whakaritea nei e ahau ki a koe, ki a Ihairaira.

²⁸ Nā, i reira ia i a Ihowā e whā tekau ngā rā, e whā tekau ngā pō; kihai i kai taro, kihai anō i inu wai. Nā, tuhituhia ana e ia ki ngā papa ngā kupu o te kawenata, ngā ture kotahi tekau."

E Tiaho ana te Kiri o te Mata o Mohi

²⁹ Ā, i te hekenga iho o Mohi i runga i Maunga Hinai me ngā papa e rua o te whakaaturanga i te ringa o Mohi, i tōna hekenga iho i runga i te maunga, nā, kihai a Mohi i mōhio e tiaho ana te kiri o tōna mata, nōna i kōrero ki a ia.

³⁰ Ā, i te tirohanga a Ārona rātou ko ngā tama katoa a Ihairaira ki a Mohi, nā, e tiaho ana te kiri o tōna mata; nā, ka wehi rātou ki te whakatata ki a ia.

³¹ Nā, ka karanga a Mohi ki a rātou; ā, ka hoki ki a ia a Ārona rātou ko ngā rangatira katoa o te whakaminenga; ā, ka kōrero a Mohi ki a rātou.

³² Ā muri iho ka whakatata ngā tama katoa a Ihairaira, ā, ka whakahaua iho e ia ki a rātou ngā mea katoa i kōrerotia e Ihowā ki a ia i Maunga Hinai.

³³ Ā, ka mutu tā Mohi kōrero ki a rātou, ka makā ki tōna mata he ārai.

³⁴ Otia, ka haere a Mohi ki te aroaro o Ihowā, ki te kōrero ki a ia, ka tangohia e ia te ārai ā puta noa mai ki waho, ā, ko tōna putanga mai ki waho, ka kōrerotia e ia ki ngā tama a Ihairaira ngā mea i whakahaua ki a ia;

³⁵ ā, i kite ngā tama a Ihairaira i te mata o Mohi, e tiaho ana te kiri o te mata o Mohi. Nā, ka whakahokia e Mohi te ārai ki tōna mata ā haere noa ia ki te kōrero ki a ia.

35

Te Tikanga mō te Hāpati

¹ Nā, ka huihuia e Mohi te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, ā, ka mea ia ki a rātou, "Ko ngā kupu ēnei i whakahaua mai e Ihowā kia mahia:

² E ono ngā rā e mahia ai te mahi; ko te rā whitu ia me waiho hei rā tapu, hei hāpati okiokinga ki a Ihowā; ki te mahia he mahi e tētahi tangata i taua rā, me whakamate.

³ Kei tahuna he ahi, puta noa i ō koutou nohoanga, i te rā hāpati."

Ngā Whakahere mō te Tapenākara

(Ekoruhe 25.1-9)

⁴ I kōrero anō a Mohi ki te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, i mea: Ko te mea tēnei i whakahau mai ai a Ihowā, i mea ai:

⁵ Tangohia i roto i a koutou he whakahere mā Ihowā; ko ngā tāngata katoa he ngākau hihiko ō rātou, me kawē mai e rātou taua mea hei whakahere ki a Ihowā: he kōura, he hiriwa, he parāhi,

⁶ he purū, he pāpura, he ngangana, he rīnena pai, he huruhuru koati,

⁷ me ngā hiako hipi kua oti te whakawhero, me ngā hiako pateri, me ētahi rākau, hei te hitimi,

⁸ me te hinu mō te whakamārama, me ngā mea kakara mō te hinu whakawahi, mō te whakakakara reka hoki,

⁹ me ngā kōhatu onika, me ngā kōhatu hei whakanoho ki te epora, ki te kōuma.

¹⁰ “Me haere mai anō ngā tāngata ngākau mōhio katoa i roto i a koutou, ki te hanga i ngā mea katoa i whakahaua mai e Ihowā;

¹¹ i te tapenākara, i tōna tēneti, i tōna uhi hoki, i ōna toromoka, i ōna papa, i ōna kaho, i ōna pou, i ōna tūranga pou,

¹² i te āka, me ōna amo, i te taupoki, me te ārai hipoki,

¹³ i te tēpu, me ōna amo, me ōna oko katoa, me te taro aroaro,

¹⁴ i te tūranga rama hoki mō te whakamārama me ōna mea, me ōna rama, me te hinu hoki mō te whakamārama,

¹⁵ me te āta whakakakara, me ōna amo, me te hinu whakawahi, me te whakakakara reka, me te pā mō te whatitoka i te tomokanga atu o te tapenākara,

¹⁶ i te āta mō te tahunga tinana, me tōna pae kupenga parāhi, i ōna amo me ōna mea katoa, i te takotoranga wai me tōna tūranga,

¹⁷ i ngā pā o te marae, i ōna pou, me ngā tūranga pou, me te pā mō te whatitoka o te marae,

¹⁸ i ngā titi o te tapenākara, me ngā titi o te marae, me ngā aho,

¹⁹ i ngā kākahu mō te mahi minita ina minita ki te wāhi tapu, i ngā kākahu tapu mō Ārona, mō te tohunga, me ngā kākahu mō āna tama, mō te mahi tohunga.”

Ka Kawea mai e ngā Iwi ā rātou Whakahere

²⁰ Kātahi ka haere atu te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira i te aroaro o Mohi.

²¹ Nā, ka haere rātou, ngā tāngata i toko ake ō rātou ngākau me ngā tāngata i hihiko noa ake ō rātou wairua, me te kawea anō i te whakahere mā Ihowā, mō te mahi o te tapenākara o te whakaminenga, mō ōna mahi katoa, mō ngā kākahu tapu.

²² I haere hoki rātou, ngā tāne, ngā wāhine, ngā mea i hihiko noa te ngākau, ā, kawea ana e rātou ngā poroporo, ngā whakakai, ngā mōwhiti, ngā heitiki, he mea kōura katoa; i tukua anō hoki e tērā, e tērā, he whakahere kōura ki a Ihowā.

²³ Ā, ko ngā tāngata katoa i kitea nei he purū ki a rātou, he pāpura, he ngangana, he rinena pai, he huruhuru koati, he hiako hipi kua oti te whakawhero, he hiako pateri, i kawea mai e rātou.

²⁴ Ko ngā tāngata katoa i whakahere nei i te hiriwa, i te parāhi, i kawea mai e rātou te whakahere ki a Ihowā; me ngā tāngata katoa i kitea nei he rākau hitimi ki a rātou mō tētahi meatanga o te mahi, i kawea mai anō e rātou.

²⁵ Me ngā wāhine ngākau mōhio katoa, i whatu ō rātou ringa, ā, kawea mai ana tā rātou i whatu ai, te purū, te pāpura, te ngangana, te rinena pai.

²⁶ Ā, i whatu anō ngā wāhine katoa, i toko ake nei ō rātou ngākau ki te mōhio, i te huruhuru koati.

²⁷ I kawea mai anō e ngā rangatira ngā kōhatu onika, me ngā kōhatu hei whakanoho, mō te epora, mō te kōuma;

²⁸ me te mea kakara, me te hinu mō te whakamārama, mō te hinu whakawahi, mō te whakakakara reka.

²⁹ I kawea mai he whakahere tuku noa ki a Ihowā e ngā tama a Ihairaira, e ngā tāne, e ngā wāhine katoa, i toko ake nei ō rātou ngākau ki te kawea mai, mō ngā tini mahi i whakahaua e Ihowā kia mahia, ā, i kōrerotia e Mohi.

Ngā Tohunga Mahi i te Hanga Tapenākara (Ekoruhe 31.1-11)

³⁰ Nā, ka mea a Mohi ki ngā tama a Ihairaira: “Titiro, kua karangatia e Ihowā te ingoa o Petarēre tama a Uri, tama a Huru, o te iwi o Hūrā;

³¹ kua whakakīia anō hoki e ia ki te Wairua o te Atua, ki te ngākau tūpato, ki te whakaaro, ki te mōhio, ki ngā mahi katoa anō hoki,

³² hei whakaaro ki ngā mahi a te tohunga, mō te mahi i te kōura, i te hiriwa, i te parāhi,

³³ mō te tuhi kōhatu, mō te whakanoho, mō te whakairo rākau, mō te mahi i ngā mahi katoa a te tohunga.

³⁴ Kua hōmai anō te ako ki tōna ngākau, ki a rāua ko Ahoriapa, tama a Ahihamaka, o te iwi o Rāna.

³⁵ Kua whakakīia rāua e ia ki te ngākau mahara, hei mahi i ngā tini mahi, a te kaituhi, a te mea mōhio, a te kaiwhakairo purū, pāpura, ngangana, rinena pai, a te kaiwhatu hoki, a ngā kaimahi i ngā tini mahi, a ngā tohunga ki te mahi.”

36

¹ “Nā, ka mahi a Petarēre rūa ko Ahoriapa, rātou ko ngā tāngata ngākau mōhio katoa, i hōmai nei e Ihowā he ngākau tūpato ki a rātou me te whakaaro e mōhiotia ai te mahi i ngā tini mahi, o ngā mea o te wāhi tapu, o te pērā me ngā mea katoa i whakahaua e Ihowā.”

Ka Mauria mai ngā Koha maha e te Iwi

² Ā, i karangatia e Mohi a Petarēre rūa ko Ahoriapa, me ngā tāngata ngākau mōhio katoa; i hōmai nei e Ihowā he mahara ki ō rātou ngākau, ngā tāngata katoa i toko ake ō rātou ngākau kia haere ki te mahi, mahi ai.

³ Nā, ka tangohia e rātou i te aroaro o Mohi ngā whakahere katoa i kawea e ngā tama a Iharaia hei hanga i ngā mea mō te wāhi tapu, kia oti. I kawea anō e rātou he whakahere hōmai noa ki a ia i tēnei ata, i tēnei ata.

⁴ Nā, ka haere mai ngā tāngata mōhio katoa, ngā kaimahi o ngā mea katoa o te wāhi tapu, tērā, tērā, i tāna mahi i mahi ai;

⁵ ā, ka kōrero ki a Mohi, ka mea, “He nui noa atu tā te iwi e kawea mai nei mō te mahinga o ngā mea i whakahaua e Ihowā kia meatia.”

⁶ Nā, ka whakahaua a Mohi, ā, ka pā te karanga i te puni, ka mea: “Kaua tētahi tāne, wahine rānei e mahi i tētahi atu, mahi hei whakahere mō te wāhi tapu.” Nā, ka whakamutua te kawea mai a te iwi.

⁷ He nui hoki, ā, toe ake, ngā mea i a rātou mō te mahinga o ngā mea katoa.

Te Hanga o te Tapenākara

(Ekoruhe 26.1-37)

⁸ Nā ngā tāngata ngākau mōhio katoa o ngā kaimahi i hanga te tapenākara ki ngā pīhi kotahi tekau, ki te rīnena miro pai, ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana. He tohunga rawa te mahinga o ngā kerupima i whatua ki roto.

⁹ E rua tekau mā waru whatiānga te roa o te pīhi kotahi, e whā whatiānga te whānui o te pīhi kotahi; rite tonu te nui o ngā pīhi katoa.

¹⁰ I honoa e ia ngā pīhi e rima tētahi ki tētahi; me ērā atu pīhi e rima hoki, i honoa e ia tētahi ki tētahi.

¹¹ Ā, i hangā anō e ia ētahi koropiko purū ki te taha o tētahi pīhi, ki te taha e honoa ana. I pērā anō tāna mahi ki te taha ki waho o tētahi pīhi, ki te hononga mai o te rua.

¹² E rima tekau ngā koropiko i hangā e ia ki tētahi pīhi, e rima tekau hoki ngā koropiko i hangā e ia ki te taha o te pīhi i te hononga mai o te rua; ā, i mau ngā koropiko tētahi ki tētahi.

¹³ I hangā anō hoki e ia ētahi toromoka kōura e rima tekau, ā, honoa ana ngā pīhi tētahi ki tētahi ki ngā toromoka; ā, ka kotahi anō te tapenākara.

¹⁴ I hangā anō e ia ētahi pīhi ki te huruhuru koati, hei tēneti mō runga i te tapenākara; kotahi tekau mā tahi ngā pīhi i hangā e ia.

¹⁵ E toru tekau whatiānga te roa o te pīhi kotahi, e whā hoki ngā whatiānga te whānui o te pīhi kotahi, rite tonu te nui o ngā pīhi kotahi tekau mā tahi.

¹⁶ Ā, i honoa e ia ngā pīhi e rima ki a rātou anō, me ngā pīhi e ono ki a rātou anō.

¹⁷ I hangā anō e ia ngā koropiko e rima tekau ki te tapa ki waho o te pīhi i te hononga, i hangā anō e ia ngā koropiko e rima tekau ki te tapa o te pīhi e honoa mai ai te rua.

¹⁸ I hangā anō e ia ngā toromoka parāhi e rima tekau, hei hono i te tēneti kia kotahi.

¹⁹ I hangā anō hoki e ia ētahi hiako hipi he mea whakawhero, hei uhi mō te tēneti, me ētahi hiako pateri hei uhi mō waho atu.

²⁰ I hangā anō hoki e ia ētahi papa mō te tapenākara, he hitimi te rākau, he mea tū ki runga.

²¹ Kotahi tekau whatiānga te roa o te papa kotahi, kotahi whatiānga me te hāwhe te whānui o te papa kotahi.

²² E rua ngā arero o te papa kotahi, he mea hono ki a rūa; he pērā tonu tāna i mea ai ki ngā papa katoa o te tapenākara.

²³ I hangā anō e ia ngā papa mō te tapenākara: e rua tekau ngā papa mō te taha ki te tonga whaka te tonga;

²⁴ e whā tekau hoki ngā tūranga hiriwa i hangā e ia mō ngā papa e rua tekau; e rua ngā tūranga i raro i tētahi papa mō ōna arero e rua, e rua hoki ngā tūranga i raro i tētahi atu papa mō ōna arero e rua.

²⁵ Ā, e rua tekau ngā papa i hangā e ia mō tērā taha o te tapenākara, mō te taha ki te raki.

²⁶ Me ngā tūranga hiriwa e whā tekau; ngā tūranga e rua mō raro iho i tētahi papa, me ngā tūranga e rua mō raro i tētahi atu papa.

²⁷ Ā, mō te tuarongo o te tapenākara whaka te hauāuru, e ono ngā papa i hangā e ia.

²⁸ E rua hoki ngā papa i hangā e ia mō ngā koki o te tapenākara i te tuarongo.

²⁹ Ā, i honoa aua papa i raro, i honoa anō i runga ki te mōwhiti kotahi; i pērātia e ia aua papa e rua i ngā koki e rua.

³⁰ Nā, ka waru aua papa; me ngā tūranga hiriwa, kotahi tekau mā ono ngā tūranga; e rua ngā tūranga i raro i tētahi papa, i tētahi papa.

³¹ I hangā anō e ia ētahi kaho, he hitimi te rākau; e rima mō ngā papa o tētahi taha o te tapenākara,

³² e rima hoki ngā kaho mō ngā papa o tētahi taha o te tapenākara, ā, e rima ngā kaho mō ngā papa o te tapenākara, mō te tuarongo ki te hauāuru.

³³ Ā, ko tō waenga kaho i meinga e ia kia rere nā waenganui o ngā papa i tētahi pito ki tētahi pito.

³⁴ I whakakikoruatia anō e ia ngā papa ki te kōura, ā, ka hangā ngā mōwhiti o aua papa ki te kōura hei kuhunga mō ngā kaho; i whakakikoruatia anō e ia ngā kaho ki te kōura.

³⁵ I hangā anō e ia he ārai ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rinena miro pai; he tohunga rawa te mahinga o ngā kerupima i whatua e ia ki roto.

³⁶ I hangā anō e ia ōna pou e whā ki te hitimi, ā, whakakikoruatia iho e ia ki te kōura; he kōura ngā matau. I whakarewaina anō e ia ngā tūranga hiriwa e whā mō aua mea.

³⁷ I hangā anō he pā mō te whatitoka o te tēneti ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rinena miro pai hoki, he mea mahi ki te ngira;

³⁸ me ōna pou e rima, me ngā matau a aua pou. Ā, i whakakikoruatia e ia ngā pito ki runga o aua pou me ngā awhi ki te kōura; ko ngā tūranga e rima ia he parāhi.

37

Te Hanga o te Āka o te Kawenata (Ekoruhe 25.10-22)

¹ I hangā anō e Petarēre te āka, he hitimi te rākau; e rua whatiānga me te hāwhe te roa, kotahi whatiānga me he hāwhe te whānui, kotahi whatiānga me te hāwhe te teitei.

² Ā, i whakakikoruatia e ia ki te kōura parakore a roto, a waho; i hangā anō e ia he niao kōura ā tawhio noa.

³ I whakarewaina anō ngā mōwhiti kōura e whā mō ōna koki e whā; e rua ngā mōwhiti mō tētahi taha, e rua hoki ngā mōwhiti mō tētahi taha.

⁴ I hangā anō e ia he amo, he hitimi te rākau, ā, whakakikoruatia iho ki te kōura.

⁵ Ā, i kuhua e ia ngā amo ki ngā mōwhiti i ngā taha o te āka, hei amo mō te āka.

⁶ I hangā anō e ia te taupoki ki te kōura parakore; e rua whatiānga me te hāwhe te roa, kotahi whatiānga me te hāwhe te whānui.

⁷ I hangā anō ngā kerupima e rua ki te kōura, he mea patu tāna mahinga, ki ngā pito e rua o te taupoki.

⁸ Kotahi te kerupi ki tēnei pito, kotahi kerupi ki tērā pito; i honoa ngā kerupima ki te taupoki ki ōna pito e rua.

⁹ Ā, i roha atu whakarunga ngā parirau o ngā kerupima, i uhi i te taupoki ki ō rāua parirau, me te anga anō ō rāua mata ki a rāua; i anga whaka te taupoki ngā mata o ngā kerupima.

Te Hanga o te Tepu mō te Taro Aroaro (Ekoruhe 25.23-30)

¹⁰ I hangā anō te tēpu, he hitimi te rākau; e rua whatiānga te roa, kotahi whatiānga te whānui, kotahi whatiānga me te hāwhe te teitei.

¹¹ Ā, i whakakikoruatia ki te kōura parakore, i hangā anō hoki he niao kōura mō taua mea ā tawhio noa.

¹² I hangā anō e ia he awhi mō taua mea, he whānui ringa te nui ā tawhio noa; i hangā anō he niao kōura mō te awhi ā tawhio noa.

¹³ Ā, i whakarewaina ngā mōwhiti kōura e whā, ā, whakanohoia iho ngā mōwhiti ki ngā koki e whā i ōna waewae e whā.

¹⁴ I te ritenga ake o te awhi ngā mōwhiti, hei kuhunga mō ngā amo, hei maunga mō te tēpu.

¹⁵ Ā, i hangā e ia ngā amo, he hitimi te rākau, ā, whakakikoruatia iho ki te kōura, hei amo mō te tēpu.

¹⁶ I hangā anō ngā oko mō runga i te tēpu ki te kōura parakore, ōna rīhi, ōna koko, ōna peihana me ōna kapu mō ngā ringihanga.

Te Hanga o te Tūranga Rama (Ekoruhe 25.31-40)

¹⁷ I hangā anō te tūranga rama ki te kōura parakore. Ko tāna hanganga i te tūranga rama he mea patu; nō reira anō tōna take, tōna peka, ōna kapu, ōna puku, me ōna puāwai.

¹⁸ Ā, e ono ngā peka i puta ake i ōna taha; e toru ngā peka o te tūranga rama i tētahi taha, e toru hoki ngā peka o te tūranga rama i tētahi taha.

¹⁹ E toru ngā kapu, he mea rite ki te puāwai aramona, te puku, me te puāwai, ki tētahi peka; e toru hoki ngā kapu, he mea rite ki te puāwai aramona ki tētahi atu peka, te puku me te puāwai. He pērā tonu i ngā peka e ono e puta ake ana i te tūranga rama.

²⁰ Ā, e whā ngā kapu o te tūranga rama, he mea rite ki te puāwai aramona, me te puku, me te puāwai o tētahi, o tētahi.

²¹ Ā, e rua ngā peka, kotahi puku, o raro ake, nō taua kōura rā anō, e rua hoki ngā peka, kotahi puku, o raro ake nō taua kōura rā anō, e rua hoki ngā peka, kotahi puku, o raro ake, nō taua kōura rā anō, rite tonu ki ngā peka e ono e puta mai ana i roto i taua mea.

²² Nō te mea kotahi ngā puku, ngā peka; he kōura parakore katoa; kotahi tonu, he mea patu.

²³ I hangā anō hoki e ia ki te kōura parakore ngā rama e whitu o taua mea, me ōna kuku, me ōna oko ngārahu.

²⁴ Kotahi anō te taranata kōura parakore i hangā ai taua mea, me ōna oko katoa.

Te Hanga o te Āta hei Tahunga Mea Kakara

(Ekoruhe 30.1-5)

²⁵ I hangā anō e ia te āta hei tahunga mea kakara, he hitimi te rākau; kotahi whatianga te roa, kotahi whatianga te whānui; he tapawhā; e rua whatianga te teitei; nō taua mea rā anō ōna haona.

²⁶ Ā, whakakikoruatia iho e ia taua mea ki te kōura parakore, ā runga, me ōna taha, ā pōtae katoa, me ōna haona. I hangā anō e ia he niao kōura mō taua mea ā tawhio noa.

²⁷ I hangā anō ngā mōwhiti kōura e rua mō taua mea, mō raro iho i tōna niao, ki ōna koki e rua, ki ōna taha e rua, hei kuhunga mō ngā amo, hei amohanga.

²⁸ I hangā anō ngā amo, he hitimi te rākau, ā, whakakikoruatia iho ki te kōura.

Te Hinu hei Whakawahi, me ngā Mea Kakara

(Ekoruhe 30.22-38)

²⁹ I hangā anō e ia te hinu tapu hei whakawahi, me te whakakakara parakore ki ngā mea kakara, tā te kaiwhakaranu hoki e hanga ai.

38

Te Hanga o te Āta mō ngā Tahunga Tinana

(Ekoruhe 27.1-8)

¹ I hangā anō e ia he āta mō ngā tahunga tinana, he hitimi te rākau. E rima ngā whatianga te roa, e rima whatianga te whānui, he tapawhā; e toru ngā whatianga te teitei.

² I hangā anō ōna haona ki ōna koki e whā; kotahi te rākau o taua mea, o ōna haona; ā, whakakikoruatia iho e ia ki te parāhi.

³ I hangā anō ngā oko katoa o te āta, ngā pāta, me ngā koko pungarehu, me ngā peihana, me ngā mārāu, me ngā oko ngārahu. I hangā e ia ōna mea katoa ki te parāhi.

⁴ I hangā anō ki te parāhi he pae kupenga mō te āta, he mea rīpekapeka, mō raro i tōna awhi, ki raro iho, i waenganui.

⁵ Ā, e whā ngā mōwhiti parāhi i whakarewaina e ia mō ngā koki e whā o te pae kupenga parāhi, hei kuhunga mō ngā amo.

⁶ I hangā anō ngā amo, he hitimi te rākau, ā, whakakikoruatia iho ki te parāhi.

⁷ Nā, kuhua ana e ia ngā amo ki ngā mōwhiti i ngā taha o te āta, hei amo; i hangā e ia te āta ki te papa, he mea tuwhera kau a roto.

⁸ I hangā anō te takotoranga wai ki te parāhi, me tōna tūranga hoki ki te parāhi, ki ngā whakaata o ngā wāhine i huihui mai, i huihui mai nei ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

Te Marae o te Tapenākara

(Ekoruhe 27.9-19)

⁹ I hangā anō te marae; he rīnena miro pai ngā pā o te marae, o te taha ki te tonga whaka te tonga, kotahi rau whatianga;

¹⁰ e rua tekau ngā pou o aua mea, e rua tekau anō hoki ngā tūranga parāhi; he hiriwa ngā matau o ngā pou me ngā awhi.

¹¹ Me ngā pā mō te taha ki te raki, kotahi rau whatianga, e rua tekau ngā pou, e rua tekau hoki ngā tūranga parāhi. He hiriwa ngā matau o ngā pou me ngā awhi.

¹² He pā anō hoki mō te taha ki te hauāuru, e rima tekau whatiānga, kotahi tekau ngā pou, kotahi tekau anō hoki ngā tūranga; he hiriwa ngā matau o ngā pou me ngā awhi.

¹³ E rima tekau hoki whatiānga o te taha ki te rāwhiti whaka te rāwhiti.

¹⁴ Kotahi tekau mā rima whatiānga o ngā pā o tētahi taha o te kūwaha; e toru ngā pou, e toru hoki ngā tūranga.

¹⁵ Ā, kotahi tekau mā rima whatiānga o ngā pā o tērā taha o te kūwaha o te marae, o tēnei, o tērā; e toru ngā pou, e toru hoki ngā tūranga.

¹⁶ He rīnena miro pai ngā pā katoa o te marae ā tawhio noa.

¹⁷ He parāhi ngā tūranga mō ngā pou, he hiriwa ngā matau o ngā pou me ngā awhi; i whakakikoruatia anō hoki ki te hiriwa ngā pito ki runga. I whakawhaiawhitia anō hoki ngā pou katoa o te marae ki te hiriwa.

¹⁸ He mea hanga hoki ki te ngira te pā mō te kūwaha o te marae, he purū, he pāpura, he ngangana, he rīnena miro pai. E rua tekau whatiānga te roa, e rima whatiānga te teitei, arā te whānui, rite tonu anō ki ngā pā o te marae.

¹⁹ Ā, e whā ngā pou o aua pā, e whā anō hoki ngā tūranga parāhi; he hiriwa ngā matau; i whakakikoruatia anō hoki ngā pito o aua pou me ngā awhi ki te hiriwa.

²⁰ He parāhi anō ngā titi katoa o te tapenākara, o te marae ā tawhio noa.

Ngā Mea i Mahia i te Hanga ai te Tapenākara

²¹ Ko ngā mea tēnei o te tapenākara, arā o te tapenākara o te whakaaturanga, ko ngā mea i whakaritea e Mohi i tāna kōrero hei mahi mā ngā Rīwai i raro i te ringa o Itamara, tama a Ārona tohunga.

²² Nā, hangā ana e Petarēre tama a Uri, tama a Huru, o te iwi o Hūrā, ngā mea katoa i whakahaua e Ihowā ki a Mohi.

²³ Ko tōna hoa ko Ahoriapa, tama a Ahihamaka nō te iwi o Rāna, he kaimahi, he mea mōhio, he kaiwhakairo hoki i te purū, i te pāpura, i te ngangana, i te rīnena pai.

²⁴ Ā, ko te kōura katoa i mahia mō ngā mea, mō ngā mea katoa o te wāhi tapu, te kōura o te whakahere, e rua tekau mā iwa taranata, e whitu rau e toru tekau hekere, he hekere wāhi tapu.

²⁵ Ā, ko te hiriwa o te hunga i taua o te whakaminenga, kotahi rau taranata, kotahi mano e whitu rau e whitu tekau mā rima hekere, he hekere wāhi tapu.

²⁶ Kotahi te pekaha a te tangata, arā kotahi te hāwhe hekere, ko te hekere hoki o te wāhi tapu, nā te hunga hoki i haere kia taua, nā ngā mea e rua tekau, maha atu rānei, ō rātou tau; e ono rau hoki ō rātou mano e toru mano e rima rau e rima tekau.

²⁷ Ā, i whakarewaina ngā taranata hiriwa kotahi rau hei tūranga pou mō te wāhi tapu, hei tūranga pou hoki mō te ārai; kotahi rau taranata, kotahi rau ngā tūranga, kotahi te taranata, kotahi te tūranga.

²⁸ Ā, i hangā e ia ngā hekere kotahi mano e whitu rau e whitu tekau mā rima hei matau mō ngā pou, ā, whakakikoruatia iho e ia ngā pito ki runga, whakawhaiawhitia hoki.

²⁹ Ā, e whitu tekau ngā taranata o te parāhi o te whakahere, e rua hoki mano e whā rau hekere.

³⁰ Hangā ake e ia ngā tūranga pou mō te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, te āta parāhi; me tōna pae kupenga, te mea parāhi; me ngā mea katoa o te āta;

³¹ me ngā tūranga pou o te marae ā tawhio noa, me ngā tūranga pou mō te kūwaha o te marae, me ngā titi katoa o te tapenākara, me ngā titi katoa o te marae ā tawhio noa.

39

Ka Hangā ngā Kākahu mō ngā Tohunga

(Ekoruhe 28.1-14)

¹ I hangā anō hoki e rātou te purū, te pāpura, me te ngangana, hei kākahu minita mō te minitātanga i te wāhi tapu, i hangā anō ngā kākahu tapu mō Ārona; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

² I hangā anō e ia te epora ki te kōura, ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rīnena miro pai.

³ I patua anō hoki te kōura hei pāharahara, ā, ripiripia ana hei mangemange, ā, mahia ana ki roto ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rīnena pai, he tohunga rawa te mahi.

⁴ I hangā anō ngā pokohiwi o te epora hei hononga; he mea hono ki ngā taha e rua.

⁵ Me te whītiki whakairo e mau ana ki tōna epora, kotahi anō te mea i hanga ai rāua, me te hanganga anō; he kōura, he purū, he pāpura, he ngangana, he rīnena miro pai; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

⁶ I mahia anō ngā kōhatu onika, he mea whakanoho ki te nohoanga kōura, tuhituhi rawa ki ngā ingoa o ngā tama a Iharaira, he tuhi hiri te tuhi.

⁷ Ā, whakanohoa iho e ia ki ngā pokohiwi o te epora hei kōhatu whakamahara mō ngā tama a Iharaira; hei pērā me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

*Ka Hangā te Kōuma
(Ekoruhe 28.15-30)*

⁸ He tohunga rawa te mahi i hangā ai e ia te kōuma, he pērā anō me te mahinga o te epora: he kōura, he purū, he pāpura, he ngangana, he rīnena miro pai.

⁹ He tapawhā, he rererua te kōuma i hangā e rātou; kotahi whanganga a te ringa te roa, kotahi hoki whanganga te whānui, he mea rererua.

¹⁰ E whā hoki ngā rārangi kōhatu i whakanohoa e rātou ki taua mea. Ko te rārangi tuatahi, he harariu, he tōpaha, he kapakara; ko te rārangi tuatahi tēnei.

¹¹ Ko te rārangi tuarua, he emerara, he hapaira, he taimana.

¹² Ko te rārangi tuatoru, he rikuri, he akete, he ametihita.

¹³ Ko te rārangi tuawhā, he perira, he onika, he hahapa; he mea whakapiri ki te nohoanga kōura i ngā wāhi i mau ai.

¹⁴ Ā, rite tonu ngā kōhatu ki ngā ingoa o ngā tama a Iharaira kotahi tekau mā rua, rite tonu ki ō rātou ingoa, i rite te tuhi ki tō te hiri, tēnei tangata me tōna ingoa, tēnei tangata me tōna ingoa; rite tonu ki ngā iwi kotahi tekau mā rua.

¹⁵ I hangā anō e rātou ki te kōura parakore ngā mekameka, he mea whiri, mō te kōuma, mō ngā pito.

¹⁶ I hangā anō ētahi nohoanga kōura e rua, me ētahi mōwhiti kōura e rua; ā, whakanohoa iho ētahi mōwhiti e rua ki ngā pito e rua o te kōuma.

¹⁷ I whakanohoa anō ngā mekameka kōura e rua, ngā mea whiri, ki ngā mōwhiti e rua i ngā pito o te kōuma.

¹⁸ I whakaūkia anō ngā pito e rua o ngā mekameka whiri e rua ki ngā nohoanga e rua, ā, whakanohoa ana ki ngā pokohiwi e rua o te epora, ki te taha ki mua.

¹⁹ I hangā anō ngā mōwhiti kōura e rua, ā, whakanohoa ana ki ngā pito e rua o te kōuma, ki tōna remu, ki te taha ki roto whaka te epora.

²⁰ I hangā anō ētahi atu mōwhiti kōura e rua, ā, whakanohoa ana ki ngā pokohiwi e rua o te epora, ki te taha ki raro, ki te taha ki mua, ki te ritenga o tōna hononga ake, ki runga ake o te whītiki whakapaipai o te epora.

²¹ Ā, herea iho e rātou te kōuma, ōna mōwhiti ki ngā mōwhiti o te epora, ki te miro purū, kia mau ai ki runga ake o te whītiki whakapaipai o te epora, kei takoto kē te kōuma i te epora; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

*Ka Hangā ētahi atu Kākahu Tohunga
(Ekoruhe 28.31-43)*

²² I hangā anō e ia te koroka o te epora, he mea whatu, he purū katoa.

²³ Ko te kōhao i waenganui o te koroka, he pērā me te kōhao o te pukupuku, me te whiri anō i te kōhao ā huri noa, kei pakaru.

²⁴ I hangā anō ētahi pamekaranete mō te remu o te koroka ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki te rīnena miro.

²⁵ I hangā anō e rātou ētahi pere ki te kōura parakore, ā, whakanohoa ana ngā pere ki te takiwā o ngā pamekaranete, ki te remu o te koroka ā huri noa, ki te takiwā o ngā pamekaranete;

²⁶ he pere he pamekaranete, he pere he pamekaranete, ki te remu o te koroka ā huri noa, hei mea minita; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

²⁷ I hangā anō ētahi koti ki te rīnena pai, ki te mea whatu, mō Ārona rātou ko āna tama;

²⁸ me te pōtae tohunga ki te rīnena pai, me ētahi pōtae pai ki te rīnena pai me ngā tarautete rīnena ki te rīnena miro pai.

²⁹ Me te whītiki ki te rīnena miro pai, ki te purū, ki te pāpura, ki te ngangana, ki ngā mea i hangā ki te ngira; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

³⁰ I hangā anō te pāraharaha o te karauna tapu ki te kōura parakore, ā, ko te tuhi i tuhia, he tuhi hiri, "HE TAPU KI A IHOWĀ."

³¹ Nā, ko tētahi miro purū, kia mau ai ki te pōtae tohunga, ki te taha ki runga; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

*Te Otinga o te Mahi
(Ekoruhe 35.10-19)*

³² Nā, ka oti katoa te mahi o te tapenākara o te tēneti o te whakaminenga. Rite tonu tā ngā tama a Iharaira i mea ai ki ngā mea katoa i whakahaua e Ihowā ki a Mohi; i pērā anō rātou.

³³ Nā, ka kawea e rātou te tapenākara ki a Mohi, te tēneti me ōna mea katoa, ōna toromoka, ōna papa, ōna kaho, ōna pou, me ōna tūranga pou,

³⁴ me te uhi iho, ngā hiako hipi kua oti te whakawhero, me tētahi uhi, arā ngā hiako pateri, me te ārai hīpoki,

³⁵ me te āka o te whakaaturanga, me ōna amo, me te taupoki,

³⁶ te tēpu me ōna oko katoa, me te taro aroaro,

³⁷ te tūranga rama parakore me ōna rama, ngā rama rārangi, me ōna oko katoa, me te hinu mō te whakamārama,

³⁸ te āta kōura, te hinu whakawahi, te whakakakara reka, te pā mō te whatitoka o te tapenākara,

³⁹ te āta parāhi, me tōna pae kupenga parāhi, ōna amo me ōna oko katoa, te takotoranga wai me tōna tūranga,

⁴⁰ ngā pā o te marae, ōna pou, me ōna tūranga pou, me te pā mō te kūwaha o te marae, ōna aho, me ōna titi, me ngā oko katoa mō ngā mahi o te tapenākara, mō te tēneti o te whakaminenga,

⁴¹ ngā kākahu minita mō ngā minitatanga ki te wāhi tapu, me ngā kākahu tapu mō Ārona tohunga, me ngā kākahu mō āna tama, ina minita.

⁴² Rite tonu ki ngā mea katoa i whakahaua e Ihowā ki a Mohi tā ngā tama a Iharaira mahinga i ngā mahi katoa.

⁴³ Nā, ka tirohia iho e Mohi te mahi katoa, nā, rite tonu tā rātou mahi ki tā Ihowā i whakahau ai, i pērā anō rātou; ā, manaakitia ana rātou e Mohi.

40

Te Whakaara me te Whakawahinga o te Tapenākara

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² "Hei te rā tuatahi o te marama tuatahi koe whakaara ai i te tapenākara o te tēneti o te whakaminenga.

³ Ā, me hoatu ki roto te āka o te whakaaturanga, ka hīpoki ai i te āka ki te ārai.

⁴ Me kawea anō te tēpu ki roto, ka āta whakatakoto ai i ngā mea e whakatakotoria ana ki runga; me kawea anō e koe te tūranga rama ki roto, ka tahu ai i ōna rama.

⁵ Me whakatū anō e koe te āta kōura mō te whakakakara ki mua o te āka o te whakaaturanga, ka whakairi ai i te pā o te whatitoka ki te tapenākara.

⁶ "Me whakatū anō e koe te āta mō te tahunga tinana ki mua o te whatitoka o te tapenākara o te tēneti o te whakaminenga.

⁷ Me whakatū anō te takotoranga wai ki te takiwā o te āta, o te tēneti o te whakaminenga, ka riringi wai ai ki roto.

⁸ Me whakatū anō te marae ā tawhio noa, ka whakairi ai i te pā ki te kūwaha o te marae.

⁹ "Nā, ka tango i te hinu whakawahi, ka whakawahi ai i te tapenākara me ngā mea katoa i roto, ka whakatapu ai i taua mea, i ōna mea katoa; ā, ka tapu.

¹⁰ Me whakawahi anō te āta mō te tahunga tinana me ōna oko katoa, me whakatapu anō te āta; ā, ka meinga hei āta tino tapu.

¹¹ Me whakawahi anō te takotoranga wai me tōna tūranga, me whakatapu.

¹² "Me kawea anō e koe a Ārona rātou ko āna tama ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ka horoi ai i a rātou ki te wai,

¹³ ka whakakākahu ai i ngā kākahu tapu ki a Ārona, ka whakawahi ai i a ia, ka whakatapu ai i a ia; ā, ka waiho ia hei tohunga māku.

¹⁴ Nā, me kawea mai āna tama, me whakakākahu ngā koti ki a rātou.

¹⁵ Me whakawahi, kia rite ki taua whakawahinga i tō rātou pāpā, ā, ka meinga rātou hei tohunga māku. Ā, ka ai tō rātou whakawahinga hei whakatohunga i a rātou mō ake tonu atu, puta noa i ō rātou whakatupuranga."

¹⁶ I pērā anō a Mohi; rite tonu tāna i mea ai ki ngā mea katoa i whakahaua e Ihowā ki a ia.

¹⁷ Nā, i te marama tuatahi o te rua o ngā tau, i te rā tuatahi o te marama ka whakaarahia te tapenākara.

¹⁸ I whakaarahia hoki e Mohi te tapenākara, i whakatakotoria ōna tūranga, i whakaarahia ōna papa, i kuhua ōna kaho, ā, whakaarahia ana ōna pou.

¹⁹ I hīpokina anō e ia te tēneti ki runga i te tapenākara, ā, makā iho ana te hīpoki o te tēneti ki runga ake, ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

²⁰ Nā, ka mau ia ki te whakaaturanga, ā, hoatu ana ki roto ki te āka, ā, kuhua ana ngā amo ki te taha o te āka, nā, ka makā iho te taupoki ki runga ki te āka.

²¹ Nā, ka maua e ia te āka ki roto ki te tapenākara, ā, whakairihia ake ana te ārai hīpoki, hei hīpoki mō te āka o te whakaaturanga; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

²² I whakatūria anō e ia te tēpu ki te tēneti o te whakaminenga, ki te taha whaka te raki o te tapenākara, ki waho mai o te ārai.

²³ I whakarārangitia hoki te taro ki runga, ki te aroaro o Ihowā; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

²⁴ I whakatūria anō e ia te tūranga rama ki te tēneti o te whakaminenga, ki te ritenga atu o te tēpu, ki te taha whaka te tonga o te tapenākara.

²⁵ Ā, tahuna ana e ia ngā rama ki te aroaro o Ihowā; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

²⁶ I whakatūria hoki e ia te āta kōura ki te tēneti o te whakaminenga ki mua mai o te ārai.

²⁷ Ā, tahuna ana e ia he whakakakara reka ki runga; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

²⁸ I whakairihia anō te pā mō te whatitoka o te tapenākara.

²⁹ Ā, i whakatūria e ia te āta mō te tahunga tinana ki te whatitoka o te tapenākara o te tēneti o te whakaminenga, ā, whakaekea ana ki runga te tahunga tinana me te whakahere totokore; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

³⁰ Ā, i whakatūria e ia te takotoranga wai ki te takiwā o te āta, o te tēneti o te whakaminenga, ā, ringihia ana he wai ki roto hei horoi.

³¹ Ā, i horoia e Mohi, e Arona hoki rātou ko āna tama, ō rātou ringa me ō rātou waewae ki reira;

³² i tō rātou haerenga ki roto ki te tēneti o te whakaminenga, i te mea rānei ka whakatata ki te āta, ka horoi rātou; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

³³ I whakatūria anō te marae o te tapenākara, o te āta ā tawhio noa, ā, whakairihia ana te pā o te kūwaha o te marae. Nā, ka oti te mahi i a Mohi.

Te Kapua me te Korōria

(Tauanga 9.15-23)

³⁴ Kātahi ka taupokina iho te tēneti o te whakaminenga e te kapua, ā, ka ki te tapenākara i te korōria o Ihowā.

³⁵ Ā, kihai i taea e Mohi te tomo ki te tēneti o te whakaminenga nō te mea e taungia iho ana e te kapua, e ki ana hoki te tapenākara i te korōria o Ihowā.

³⁶ Ā, ka riro ake te kapua i te tapenākara, ka haere ngā tama a Ihairaira i ō rātou haerenga katoa;

³⁷ ki te mea ia kihai i riro te kapua, kihai i haere, ā taea noatia te rā i riro ake ai.

³⁸ I runga hoki i te tapenākara te kapua o Ihowā i te awatea, ā, he ahi kei runga i te pō, i te tirohanga a te whare katoa o Ihairaira, i ō rātou haerenga katoa.

Ko te Pukapuka Tuatoru a Mohi e Kīia nei ko Rewitikuha

He Tahunga Tinana

¹ Nā, ka karanga a Ihowā ki a Mohi, ka kōrero ki a ia i roto i te tapenākara o te whakaminenga, ka mea:

² “Kōrero ki ngā tama a Iharaia, mea atu ki a rātou: Ki te kawea e tētahi tangata o koutou he whakahere ki a Ihowā, me kawea tā koutou whakahere i roto i ngā kararehe, arā i roto i ngā kau, i roto rānei i ngā hipi.

³ “Ki te mea he tahunga tinana tāna whakahere nō ngā kau, me tāpae e ia he toa, he kohakore; ka tuku ai ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, hei mea e manakohia ai ia i te aroaro o Ihowā.

⁴ Ā, me popoki tōna ringa ki te pane o te tahunga tinana; ā, ka manakohia tāna, hei whakamārie mōna.

⁵ Nā, me patu te kau ki te aroaro o Ihowā; ā, me kawea te toto e ngā tohunga, e ngā tama a Ārona, me tāuhihi te toto ki te āta ā tawhio noa, ki tērā i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

⁶ Nā, me tihore e ia te tahunga tinana, ā, me tapatapahi tēnei wāhi ōna, tēnei wāhi ōna.

⁷ Nā, me maka he ahi e ngā tama a Ārona tohunga ki runga ki te āta, me whakapai hoki ngā wahie ki runga ki te ahi.

⁸ Nā, ka whakarārangi ai ngā tohunga, ngā tama a Ārona, i ngā pīhi, te pane me te ngako, ki ngā wahie o te ahi i te āta.

⁹ Ko ōna whēkau ia, me ōna waewae, me horoi ki te wai, ka tahu katoa ai te tohunga ki runga ki te āta hei tahunga tinana, hei whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā.

¹⁰ “Nā, nō te kāhui tāna whakahere nō ngā hipi, nō ngā koati rānei, hei tahunga tinana; me kawea e ia he toa, he mea kohakore,

¹¹ ka patu ai ki te taha ki te raki o te āta, ki te aroaro o Ihowā; ā, mā ngā tohunga, mā ngā tama a Ārona, e tāuhihi ōna toto ki te āta ā tawhio noa.

¹² Nā, ka tapatapahi ai ia he wāhi, he wāhi, tōna pane, tōna ngako; ā, mā te tohunga e whakarārangi ki ngā wahie o te ahi i runga i te āta.

¹³ Ko ngā whēkau ia, me ngā waewae, me horoi ki te wai; ā, ka kawea katoa ai te tohunga, ka tahu ai ki te āta. He tahunga tinana hoki, he whakahere ahi, he kakara reka ki a Ihowā.

¹⁴ “Nā, mehemea he tahunga tinana nō ngā manu tāna whakahere ki a Ihowā, nā, me kawea e ia tāna whakahere i roto i ngā kūkupa i roto rānei i ngā pī kūkupa.

¹⁵ Ā, mā te tohunga e kawea ki te āta, e whakawiri atu tōna pane, ka tahu ai ki runga ki te āta; ā, ko ōna toto me tuku kia heke ki te taha o te āta.

¹⁶ Ā, ko tōna puku me tōna paru me tango, ā, ka makā ki te taha ki te rāwhiti o te āta, ki te wāhi o ngā pungarehu.

¹⁷ Nā, me hahae e ia mā ōna parirau, otiia kaua e motuhia rawatia; ā, mā te tohunga e tahu ki runga ki te āta, ki ngā wahie o te ahi. He tahunga tinana tēnā, he whakahere ahi, he kakara reka ki a Ihowā.”

2

He Whakahere Totokore

¹ “Ā, ki te kawea e tētahi he whakahere totokore ki a Ihowā, hei te parāoa pai he whakahere māna; ā, me riringi e ia he hinu ki runga ki taua mea, ka maka hoki i te parakihe ki runga;

² ā, ka kawea ai ia ki ngā tohunga, ki ngā tama a Ārona. Nā, me ao e ia i roto i taua mea, kia ki tōna ringa i te parāoa pai, i te hinu, me te parakihe katoa hoki; nā, ka tahu te tohunga i te whakamahara o taua mea ki te āta, hei whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā.

³ Ā, ko te toenga o te whakahere totokore, mā Ārona rātou ko āna tama; he mea tino tapu tēnā i roto i ngā whakahere ahi a Ihowā.

⁴ “Ā, ki te kawea e koe hei whakahere he whakahere totokore i tunua ki te oumu, hei ngā keke parāoa, hei ngā mea rēwenakore, me kōnatunatu ki te hinu, hei ngā keke angiangi rānei kāhore nei he rēwena, he mea pani ki te hinu.

⁵ Ā, ki te mea he whakahere totokore te whakahere, he mea i tunua ki te pāharahara, hei te mea parāoa pai, kīhai nei i rēwenatia, kua oti nei te konatu ki te hinu.

⁶ Me whatiwhati e koe, ka riringi ai ki te hinu; he whakahere totokore tēnā.

⁷ Nā, mehemea he whakahere totokore tāu whakahere, he mea i parāipanatia, me hanga ki te parāoa, ki te hinu.

⁸ Ā, me kawē e koe te whakahere totokore, i hangā ki ēnei mea, ki a Ihowā; ā, ka tukua atu ki te tohunga, nā māna e mau atu ki te āta.

⁹ Nā, ka tangohia e te tohunga i roto i te whakahere totokore te whakamahara o taua mea, ka tahu ai ki te āta; hei whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā.

¹⁰ Ā, mā Ārona rātou ko āna tama te toenga o te whakahere totokore; he mea tino tapu tēnā i roto i ngā whakahere ahi a Ihowā.

¹¹ “Kei hangā ki te rēwena tētahi whakahere totokore e kawea ana e koutou mā Ihowā; kei tahuna hoki e koutou he rēwena, he honi rānei, i roto i tētahi o ngā whakahere ahi a Ihowā.

¹² Nā, hei whakahere tūāpora, me whakahere ēnā mā Ihowā; otia e kore e tahuna ki te āta hei kakara reka.

¹³ Me kinaki anō ki te tote āu whakahere totokore katoa ina whakaherea. Kei whakamutua hoki te tote o te kawenata a tōu Atua mō tāu whakahere totokore; me whakahere he tote e koe ki runga i āu whakahere katoa.

¹⁴ “Nā, mehemea he whakahere tūāpora tāu whakahere totokore ki a Ihowā, hei te wīti hou, i whakamaroketia ki te ahi, hei te wīti i patua i roto i ngā puku hou, tāu whakahere totokore o āu tūāpora.

¹⁵ Me riringi anō he hinu ki taua mea, me whakatakoto hoki he parakihe ki runga; he whakahere totokore tēnā.

¹⁶ Nā, me tahu e te tohunga te whakamahara o taua mea, arā tētahi wāhi o te wīti i patua, o te hinu, me te parakihe katoa; hei whakahere ahi taua mea ki a Ihowā.”

3

He Patunga mō te Pai

¹ “Nā, mehemea he patunga mō te pai tāna e tāpae ai; ki te mea nō ngā kau tāna whakahere, ahakoa toa, ahakoa uha, kia kohakore tāna e tuku ai ki te aroaro o Ihowā.

² Nā, ka popoki tōna ringa ki te mātenga o tāna whakahere, ka patu ai ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga. Nā, ka tāuhiuhia te toto e ngā tohunga, e ngā tama a Ārona, ki te āta ā tawhio noa.

³ Nā, me tāpae e ia he whakahere ahi ki a Ihowā i roto i te patunga mō te pai; ko te ngako e whiwhiwhiwhi ana ki ngā whēkau, me te ngako katoa o ngā whēkau,

⁴ me ngā whatukuhu e rua, me tō reira ngako, tērā i te hope, me te taupā i te ate, me ngā whatukuhu, me tango tērā e ia.

⁵ Ā, me tahu e ngā tama a Ārona ki te āta, ki runga i te tahunga tinana i runga i ngā wahie o te ahi. He whakahere ahi tēnā, he kakara reka ki a Ihowā.

⁶ “Ā, ki te mea nō ngā hipi tāna e tāpae ai ki a Ihowā hei patunga mō te pai; he toa, he uha rānei, kei whai koha tāna e tuku ai.

⁷ Ki te tāpaea e ia he reme hei whakahere māna, me tāpae ki te aroaro o Ihowā.

⁸ Me popoki hoki tōna ringa ki te pane o tāna whakahere, ka patu ai ki mua i te tapenākara o te whakaminenga. Ā, ka tāuhiuhia ōna toto e ngā tama a Ārona ki te āta ā tawhio noa.

⁹ Me tāpae anō e ia tētahi wāhi o te patunga mō te pai hei whakahere ahi ki a Ihowā; ko tōna ngako me te hiawero katoa, kia tino tata ki te tiki tāna tapahanga; ā, ko te ngako e whiwhiwhiwhi ana ki ngā whēkau, me te ngako katoa o ngā whēkau,

¹⁰ me ngā whatukuhu e rua, me tō reira taupā, tērā i te hope, me te taupā o te ate, me ngā whatukuhu, me tango tērā e ia.

¹¹ Ā, mā te tohunga e tahu ki runga ki te āta; he kai hoki nō tā Ihowā whakahere ahi.

¹² “Ā, ki te mea he koati tāna whakahere, me tāpae ki te aroaro o Ihowā.

¹³ Ā, ka popoki tōna ringa ki tōna pane, ka patu ai ki mua o te tapenākara o te whakaminenga; ā, mā ngā tama a Ārona e tāuhiuhi ōna toto ki te āta ā tawhio noa.

¹⁴ “Ā, me tāpae atu e ia tētahi wāhi ōna hei whakahere ahi māna ki a Ihowā; ko te ngako e whiwhiwhiwhi ana ki ngā whēkau, me te ngako katoa o ngā whēkau,

¹⁵ me ngā whatukuhu e rua, me tō reira ngako, tērā i te hope, me te taupā i te ate, me ngā whatukuhu, me tango tērā e ia.

¹⁶ Ā, me tahu e te tohunga ki te āta he kai tēnā nō te whakahere ahi, hei kakara reka. Ko te ngako katoa mā Ihowā.

¹⁷ “Hei tikanga mau tonu tēnei mō ō koutou whakatupuranga, i ō koutou nohoanga katoa, kia kaua e kainga tētahi ngako, toto rānei, e koutou.”

4

He Whakahere mō te Hara Pōhēhē

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Kōrero ki ngā tama a Iharaia, mea atu: Ki te pōhēhē tētahi tangata, ā, ka hara ki tētahi o ngā mea i whakahaua e Ihowā kia kaua e meatia, ā, ka mea i tētahi o aua mea.

³ “Ki te hara te tohunga i whakawahia, e tau ai he hē ki runga ki te iwi; nā, me whakahere e ia ki a Ihowā mō tōna hara i hara ai ia tētahi pūru, hei te kūao kohakore, hei whakahere hara.

⁴ Nā, me kawe e ia te pūru ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ki te aroaro o Ihowā; ā, ka popoki i tōna ringa ki te mātenga o te pūru, ka patu ai te pūru ki te aroaro o Ihowā.

⁵ Nā, me tango e te tohunga i whakawahia tētahi wāhi o ngā toto o te pūru, ā, ka kawe ki te tapenākara o te whakaminenga.

⁶ Ā, ka tou te tohunga i tōna maihao ki te toto, ā, kia whitu āna tāuhiuhinga i te toto ki te aroaro o Ihowā, ki mua o te ārai o te wāhi tapu.

⁷ Me pani anō e te tohunga tētahi wāhi o ngā toto ki ngā haona o te āta whakakakara reka, ki te aroaro o Ihowā, ki tērā i te tapenākara o te whakaminenga. Ka riringi ai i ngā toto katoa o te pūru ki te tūranga o te āta mō te tahunga tinana, ki tērā i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

⁸ Ā, me tango e ia ngā ngako katoa o te pūru whakahere hara; te ngako e whiwhiwhiwhi ana ki ngā whēkau, me ngā ngako katoa o ngā whēkau,

⁹ me ngā whatukuhu e rua, me tō reira ngako, tērā i te hope, me te taupā o te ate, me ngā whatukuhu, me tango tērā e ia,

¹⁰ kia rite ki te tangohanga o tō te pūru o te patunga mō te pai. Ā, me tahu e te tohunga ki runga ki te āta mō te tahunga tinana.

¹¹ Ko te hiako ia o te pūru, ko ōna kikokiko katoa, ko tōna pane, ko ōna i waewae, ko ōna whēkau, me tōna paru –

¹² arā, ko te pūru katoa hoki – me kawe e ia ki waho o te puni, ki tētahi wāhi pokekore, ki te wāhi e ringihia ai ngā pungarehu, ka tahu ai ki te rākau ki te ahi; hei te ringihanga pungarehu tahu ai.

¹³ “Ā, ki te pōhēhē te whakaminenga katoa o Iharaia, ā, ka hara, ā, ka ngaro taua mea i ngā kanohi o te whakaminenga, ā, ka tika kē i tētahi o ngā whakahaua a Ihowā tētahi o ā rātou mahi, he mea e kore e tika kia meatia, ā, ka whai hara rātou;

¹⁴ ā, ka kitea te hara i hara ai rātou, kātahi ka whakaherea e te whakaminenga tētahi pūru kūao mō te hara, me kawe hoki ki mua o te tapenākara o te whakaminenga.

¹⁵ Ka popoki ai ngā ringa o ngā kaumātua o te whakaminenga ki te pane o te pūru ki te aroaro o Ihowā; ā, hei te aroaro o Ihowā patu ai i te pūru.

¹⁶ “Ā, mā te tohunga i whakawahia e kawe tētahi wāhi o ngā toto o te pūru ki te tapenākara o te whakaminenga;

¹⁷ ka tou ai te tohunga i tōna maihao ki te toto, ā, kia whitu āna tāuhiuhinga ki te aroaro o Ihowā ki mua o te ārai.

¹⁸ Me pani anō e ia tētahi wāhi o te toto ki ngā haona o te āta i te aroaro o Ihowā, ki tērā i te tapenākara o te whakaminenga, ka riringi ai i ngā toto katoa ki te tūranga o te āta tahunga tinana, ki tērā i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

¹⁹ Me tango anō e ia ōna ngako katoa, ka tahu ai ki runga ki te āta.

²⁰ Ko tāna tēnā e mea ai ki te pūru; kia rite ki tāna i mea ai ki te pūru whakahere hara, kia pērā tāna meatanga ki tēnei; ā, me mea e te tohunga he whakamārie mō rātou, ā, ka murua tō rātou hara.

²¹ Ā, me kawe e ia te pūru ki waho o te puni, ka tahu, ka pērā anō me ia i tahu i te pūru tuatahi; ko te whakahere hara tēnā mō te whakaminenga.

²² “Ki te hara tētahi rangatira, ā, ka mahi i runga i te pōhēhē i tētahi o ngā mea i whakahaua e Ihowā, e tōna Atua, kia kaua e mahia, ā, ka whai hara,

²³ ki te mōhiotia e ia tōna hara i hara ai, me kawe tāna whakahere, he koati, hei te toa, hei te mea kohakore.

²⁴ Ā, ka popoki tōna ringa ki runga ki te mātenga o te koati, ka patu ai ki te wāhi e patua nei te tahunga tinana ki te aroaro o Ihowā; he whakahere hara tēnā.

²⁵ Ā, me tango e te tohunga tētahi wāhi o te toto o te whakahere hara ki tōna maihao, ka pani ai ki ngā haona o te āta tahunga tinana, me riringi anō ōna toto ki te tūranga o te āta tahunga tinana.

²⁶ Nā, me tahu e ia ōna ngako katoa ki te āta, me pērā me te ngako o ngā patunga mō te pai; ā, ka whakamārie te tohunga mōna, mō tōna hara, ā, ka murua.

²⁷ “Ā, ki te pōhēhē tētahi tangata noa atu, ā, ka hara, nōna i mea i tētahi mea e tika kē ana i tētahi o ngā whakahau a Ihowā, he mea e kore e tika kia meatia, ā, ka whai hara;

²⁸ ki te mōhiotia e ia tōna hara i hara ai, me kawea e ia tāna whakahere, he koati, he uha, he kohakore, mō tōna hara i hara ai.

²⁹ Ā, ka popoki tōna ringa ki te mātenga o te whakahere hara, ka patu ai i te whakahere hara ki te wāhi mō te tahunga tinana.

³⁰ Nā, ka tango te tohunga i tētahi wāhi o ōna toto ki tōna maihao, ka pani ai ki ngā haona o te āta tahunga tinana, ka riringi ai i ōna toto katoa ki te tūranga o te āta.

³¹ Me tango anō e ia ōna ngako katoa, me pērā me te ngako e tangohia ana i ngā patunga mō te pai; ā, me tahu e te tohunga ki runga ki te āta hei kakara reka ki a Ihowā. Nā, ka whakamārie te tohunga mōna, ā, ka murua tōna.

³² “Ā, ki te mea he reme tāna whakahere e kawea ana e ia mō te hara, me kawea e ia hei te uha, hei te mea kohakore.

³³ Nā, ka popoki tōna ringa ki te mātenga o te whakahere hara, ā, ka patua hei whakahere hara ki te wāhi e patua nei e rātou te tahunga tinana.

³⁴ Nā, me tango e te tohunga tētahi wāhi o te toto o te whakahere hara ki tōna maihao, ka pani ai ki ngā haona o te āta tahunga tinana, me riringi anō ōna toto katoa ki te tūranga o te āta.

³⁵ Me tango anō e ia ōna ngako katoa, kia rite ki te tangohanga o te ngako o te reme o ngā patunga mō te pai; ka tahu ai e te tohunga ki runga ki te āta, ki runga ki ngā whakahere ahi ki a Ihowā. Nā, ka whakamārie te tohunga mō tōna hara i hara ai, ā, ka murua.”

5

He Whakahere Hara mō ēnei Mea

¹ “Ki te hara tētahi, mōna i rongu ki te reo whakaoati, he kaiwhakaatu nei ia mō tāna i kite ai, i mōhio ai rānei, ki te kāhore e whakaaturia e ia, nā, me waha e ia tōna hara.

² “Ki te pā tētahi ki te mea poke – ki te tinana rānei o te kīrehe poke, ki te tinana rānei o te kararehe poke, ki te tinana rānei o ngā mea ngōki – arā o ngā mea poke, ā, e huna ana i a ia, ā, ka poke ia, nā, ka whai hara ia.

³ “Ki te pā rānei ia ki te poke tangata, ki ngā tini poke e poke ai te tangata, ā, ka huna i a ia; ina mōhiotia e ia, ka whai hara ia.

⁴ “Ki te oati rānei tētahi, he mea puta ohore e ōna ngutu, kia mahi i te kino, i te pai rānei, i ngā tini mea rānei e puaki ohore mai i te tangata ina oati, ā, e huna ana i a ia; ina mōhiotia e ia, nā, ka whai hara ia i tētahi o ēnei mea.

⁵ “Ā, ki te mea kua whai hara ia i tētahi o ēnei mea, nā, me whāki tōna hara i taua mea;

⁶ ā, me kawea e ia tāna whakahere mō te hē ki a Ihowā, mō tōna hara i hara ai, he uha nō te kāhui, he reme, he kūao koati rānei, hei whakahere hara; ā, mā te tohunga e whakamārie mōna, mō tōna hara.

⁷ “Ā, ki te kāhore e taea e ia i ōna rawa he reme, me kawea e ia ki a Ihowā mō tōna hē i hē ai, kia rua ngā kūkupa, kia rua rānei ngā pī kūkupa; ko tētahi hei whakahere hara, ko tētahi hei tahunga tinana.

⁸ Me kawea rāua e ia ki te tohunga, ka whakahere ai e ia, ko te mea mō te whakahere hara ki mua, ka kiki ai i tōna pane i te ritenga o tōna kakī, otiia kaua e motuhia rawatia.

⁹ Nā, ka tāuhihi ai ia i tētahi wāhi o ngā toto o te whakahere hara ki te taha o te āta; ka whakatē ai i te toenga o te toto ki te tūranga o te āta; he whakahere hara tēnā.

¹⁰ Ā, ko te rua me tuku hei tahunga tinana, kia rite ki te tikanga; ā, ka whakamārie te tohunga mōna, mō tōna hara i hara ai, ā, ka murua.

¹¹ “Ā, ki te kāhore e taea e ia i ōna rawa te kawea ngā kūkupa e rua, ngā pī kūkupa rānei e rua, nā, me kawea tāna whakahere e te tangata i hara, te whakatekau epa parāoa, hei whakahere hara; kaua e meatia ki te hinu, kaua anō e meatia he parakihi ki runga; he whakahere hara hoki.

¹² Nā, me kawea e ia ki te tohunga, ā, ka aohia ake e te tohunga, kia kī tōna ringa, he whakamahara nō taua mea, ka tahu ai ki runga ki te āta, ki runga ki ngā whakahere ahi ki a Ihowā; he whakahere hara tēnā.

¹³ Ā, ka whakamārie te tohunga mōna, mō tōna hara i hara ai ki tētahi o ēnei mea, ā, ka murua. Ā, mā te tohunga te toenga, anō he whakahere totokore.”

He Whakahere ki te Utunga

¹⁴ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

¹⁵ “Ki te kino te mahi a tētahi, he hara pōhēhē, ki ngā mea tapu a Ihowā; nā, me kawea e ia tāna whakahere mō te hē ki a Ihowā, kia kotahi hipi toa, hei te mea kohakore, nō te

kāhui hipi, me whakarite anō e koe ōna utu ki te hekere hiriwa, hekere o te wāhi tapu, hei whakahere mō te hē.

¹⁶ Ka utu ai i tōna hara ki te mea tapu, me tāpiri anō ki te wāhi whakarima, ka hōmai ki te tohunga; ā, ka whakamārie te tohunga mōna ki te hipi toa e whakaherea ana mō te hē, ā, ka murua tōna.

¹⁷ “Ā, ki te hara tētahi, ki te poka kē i tētahi o ngā whakahau a Ihowā, he mahi poka noa; ahakoa e kore e mōhiotia e ia, kua hara ia, ā, ka waha ia i tōna kino.

¹⁸ Ā, me kawe e ia he hipi toa ki te tohunga, he kohakore, nō te kāhui, kei tau te utu, hei whakahere mō te hē. Ā, ka whakamārie te tohunga mōna, mō tōna pōhēhē i pōhēhē ai ia, ā, kīhai nei i mātau, ā, ka murua tōna hē.

¹⁹ He whakahere tēnā mō te hē; he pono tōna hē ki a Ihowā.”

6

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Ki te hara tētahi, ā, ka hē tāna ki a Ihowā, ā, ka teka hoki ki tōna hoa, he mea i tukua ki a ia kia tiakina, he whakaaetanga rānei, he mea rānei i pāhuatia, he whakahaere hē rānei ki tōna hoa;

³ i kitea rānei e ia te mea i ngaro, ā, ka kōrero teka ki taua mea, ka oati teka; i tētahi rānei o ēnei tini mea e mea ai te tangata, e whai hara ai.

⁴ “Nā, kua hara nei ia, kua hē, me whakahoki e ia te mea i pāhuatia, te mea rānei i murua e ia, te mea rānei i waiho ki a ia kia tiakina, te mea ngaro rānei i kitea e ia,

⁵ ngā mea katoa rānei i oati teka ai ia. Me utu e ia taua mea kia tino rite, ka tāpiri anō ki te wāhi whakarima; me hōmai e ia ki te tangata nōna, i te rā e kitea ai kua hara ia.

⁶ Ā, me kawe e ia tāna whakahere mō te hē ki a Ihowā, he hipi toa, he kohakore nō te kāhui, kei tau te utu, hei whakahere mō te hē, ki te tohunga.

⁷ Ā, mā te tohunga e whakamārie mōna ki te aroaro o Ihowā, ā, ka murua te hē o tāna i ngā mea katoa i mea ai ia, i hara ai.”

Te Ture mō te Tahunga Tinana

⁸ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

⁹ “Whakahaua a Ārona rātou ko āna tama, mea atu: Ko te ture tēnei mō te tahunga tinana. Me uta te tahunga tinana ki runga ki te takuahi o te āta ā pau noa te pō, taea noatia te ata; kia kā tonu hoki te ahi o te āta ki runga ki a ia.

¹⁰ Ā, me kākahu e te tohunga tōna kākahu rīnena, me mau anō ōna tarau rīnena ki tōna kiri, ka kōhi ai i ngā pungarehu i pau tahi me te tahunga tinana i te ahi i runga i te āta, ā, ka waiho i te taha o te āta.

¹¹ Nā, ka whakareere atu ia i ōna kākahu, ka kākahu i ētahi atu kākahu, ā, ka mau i ngā pungarehu ki waho i te puni, ki te wāhi pokokore.

¹² Kia kā tonu anō te ahi o te āta, kei pirau. Me whakaū anō e te tohunga ngā wahie ki runga, i tēnei ata, i tēnei ata; me āta whakatakoto anō e ia te tahunga tinana ki runga, ā, me tahu e ia te ngako o ngā whakahere mō te pai ki runga.

¹³ Kia kā tonu te ahi i runga i te āta; kei pirau.”

Te Ture mō te Whakahere Totokore

¹⁴ “Nā, ko te ture tēnei mō te whakahere totokore. Mā ngā tama a Ārona e tāpae ki te aroaro o Ihowā, ki mua i te āta.

¹⁵ Me ao e ia, kia ki tōna ringa, i te parāoa pai o te whakahere totokore, i te hinu hoki, me te parakihe katoa anō hoki i runga i te whakahere totokore, ka tahu ai ki runga ki te āta hei kakara reka, hei whakamahara mō taua mea ki a Ihowā.

¹⁶ Ā, mā Ārona rātou ko āna tama e kai te toenga o taua mea; me kai kore rēwena ki te wāhi tapu; hei te marae o te tapenākara o te whakaminenga rātou kai ai.

¹⁷ E kore e tunua rēwenatia; kua hoatu e ahau taua mea hei wāhi mā rātou i roto i āku whakahere ahi. He tino tapu tēnā, rite tonu anō ki te whakahere hara, ki te whakahere mō te hē.

¹⁸ Hei kai tēnā mā ngā tāne katoa o ngā tama a Ārona, hei wāhi pūmau mā rātou puta noa i ō koutou whakatupuranga o ngā whakahere ahi a Ihowā; ka tapu ngā tāngata katoa e pā ana ki ēnā.”

¹⁹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

²⁰ “Ko te whakahere tēnei mā Ārona rātou ko āna tama, ko tā rātou e whakahere ai ki a Ihowā i te rā e whakawahia ai ia: ko te whakatekau epa parāoa hei whakahere totokore, hei mea mau tonu, ko tētahi wāhi ōna i te ata, ko tētahi wāhi i te ahiahi.

²¹ Me hanga ki te hinu ki runga i te pāharahara; ā, ka oti te tunu, ka kawe ki roto; ā, ka whakahere i ngā wāhi i tunua o te whakahere totokore, hei kakara reka ki a Ihowā.

²² Mā te tohunga i whakawahia i roto i āna tama hei whakakapi mōna e mahi; he tikanga pūmau, me tahu katoa ki a Ihowā.

²³ Me tahu katoa ngā whakahere totokore katoa a te tohunga; kaua hei kainga."

Te Ture mō te Whakahere Hara

²⁴ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

²⁵ "Kōrero ki a Ārona rātou ko āna tama, mea atu: Ko te ture tēnei mō te whakahere hara. Ko te wāhi e patua ai te tahunga tinana, ko reira patu ai i te whakahere hara, ki te aroaro o Ihowā; he tino tapu tēnā.

²⁶ Ko te tohunga nāna i whakahere taua mea mō te hara, māna e kai; me kai ki te wāhi tapu, ki te marae o te tapenākara o te whakaminenga.

²⁷ Ki te pā tētahi mea ki tōna kikokiko, ka tapu; ā, ki te maringi tētahi wāhi o ōna toto ki tētahi kākahu, me horoi ki te wāhi tapu te mea i maringi nei taua toto ki runga.

²⁸ Ko te oko oneone ia i kōhuatia ai me wāhi; ā, ki te mea i kōhuatia ki te oko parāhi, nā, me mukumuku, ka horoi ai ki te wai.

²⁹ Mā ngā tāne katoa i roto i ngā tohunga e kai; he mea tino tapu.

³⁰ Kaua hei kainga te whakahere hara, e kawea nei tētahi wāhi o ōna toto ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga hei whakamārie ki te wāhi tapu; me tahu ki te ahi."

7

Te Ture mō te Whakahere mō te Hē

¹ "Nā, ko te ture tēnei mō te whakahere mō te hē; he tino tapu tēnā.

² Hei te wāhi e patua ai te tahunga tinana patua ai e rātou te whakahere mō te hē; me tāuhihi anō e ia ōna toto ki te āta, ā tawhio noa.

³ Me whakahere anō e ia ōna ngako katoa; ko te hiawero mōmona me te ngako e whiwhiwhiwhi ana ki ngā whēkau,

⁴ me ngā whatukuhu e rua, me tō reira ngako, tērā i te hope, me te taupā i te ate, me ngā whatukuhu, me tango tērā e ia.

⁵ Ā, mā te tohunga e tahu ki runga ki te āta, hei whakahere ahi ki a Ihowā; he whakahere mō te hē tēnā.

⁶ Mā ngā tāne katoa i roto i ngā tohunga e kai tēnā; me kai ki te wāhi tapu; he mea tapu rawa tēnā.

⁷ "Ko te whakahere hara, ko te whakahere mō te hē, rite tonu rāua. Kotahi anō te ture mō ēnā; ka riro mā te tohunga nāna tēnā i mea hei whakamārie.

⁸ Ā, ko te tohunga nāna i whakahere te tahunga tinana a tētahi tangata, mā taua tohunga anō te hiako o te tahunga tinana i whakaherea e ia.

⁹ Me te whakahere totokore katoa, ngā mea e tunua ana ki te oumu, me ngā mea katoa e parāpanatia ana, e meatia ana rānei ki te pāharahara, mā te tohunga ēnā nāna i whakahere.

¹⁰ Ko ngā whakahere totokore katoa ia i kōnatunatua ki te hinu, ngā mea maroke rānei, mā ngā tama katoa a Ārona; kia rite te wāhi mā tētahi, mā tētahi."

Te Ture mō te Patunga mō Te Pai

¹¹ "Ā, ko te ture tēnei mō te patunga mō te pai e tāpaea ana ki a Ihowā.

¹² "Ki te whakaherea hei whakawhetai, nā, me tāpae tahi me te patunga whakawhetai ngā keke rēwenakore i kōnatunatua ki te hinu, me ētahi mea angiangi anō hoki, hei ngā mea rēwenakore i pania ki te hinu, me ētahi keke parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu, ā, tunua iho.

¹³ Me tāpae anō e ia, hei tāpīri mō ngā keke, ētahi taro rēwena hei whakahere māna, i runga anō i te patunga whakawhetai o āna whakahere mō te pai.

¹⁴ Ā, me tāpae tētahi o tēnā, arā o te whakahere katoa, hei whakahere hapahapai ki a Ihowā, ā, mā te tohunga tēnā, mā te kaitāuhihi o te toto o ngā whakahere mō te pai.

¹⁵ Nā, ko te kikokiko o āna whakahere mō te pai, arā whakawhetai, me kai i te rā anō i tāpaea ai; kei whakatoea tētahi wāhi mō te ata.

¹⁶ "Ki te mea ia he kupu taurangi te patunga o tāna whakahere, he whakahere noa ake rānei, me kai i te rā anō i whakaherea ai e ia tāna patunga; ā, i te aonga ake me kai te toenga.

¹⁷ Ko te wāhi ia o te kikokiko o te patunga i toe ki te rā tuatoru, me tahu ki te ahi.

¹⁸ Nā, ki te kainga he kikokiko o te patunga o āna whakahere mō te pai i te toru o ngā rā, e kore e manakohia, e kore anō e kīia nā te kaiwhakahere. Ka waiho hei mea whakarihariha, ā, ka waha tōna kino e te tangata nāna i kai.

¹⁹ "E kore anō hoki e kainga te kikokiko i pā ki te mea poke; me tahu ki te ahi. Ko te kikokiko ia me kai e ngā tāngata pōkēkore katoa,

²⁰ ki te kainga ia e tētahi te kikokiko o te patunga mō te pai a Ihowā, me te mau anō tōna poke, ka hātepea atu tēnā wairua i roto i tōna iwi.

²¹ Me te tangata anō i pā ki te mea poke – ki te poke tangata, ki te kararehe poke rānei, ki tētahi poke whakarihariha rānei – ā, ka kai i te kiko o te patunga mō te pai a Ihowā, ka hātepea atu taua wairua i roto i tōna iwi."

²² I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

²³ "Kōrero ki ngā tama a Iharaia, mea atu: Kei kainga tētahi ngako, o te kau, o te hipi, o te koati.

²⁴ Me te ngako o te mea mate māori, me te ngako o te mea i haea e te kīrehe, ka waiho mō ngā tini meatanga kē atu; e kore rawa ia e kainga.

²⁵ Ā, ko te tangata e kai ana i te ngako o ngā kararehe, e meinga nei hei whakahere ahi mā Ihowā, inā, ka hātepea atu i roto i tōna iwi taua wairua nāna nei i kai.

²⁶ Kaua anō te toto e kainga, o te manu, o te kararehe rānei, i ō koutou nohoanga katoa.

²⁷ Ki te kai tētahi i te toto, ka hātepea atu taua wairua i roto i tōna iwi."

²⁸ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

²⁹ "Ki atu ki ngā tama a Iharaia, mea atu: Ki te tāpae tētahi i tāna patunga mō te pai ki a Ihowā, me kawea tāna whakahere ki a Ihowā, he wāhi nō tāna patunga mō te pai,

³⁰ mā ōna ringa ake e kawea ngā whakahere ahi mā Ihowā; ko te ngako me te uma, me kawea tēnā e ia kia poipoia ai te uma hei whakahere poipoi ki te aroaro o Ihowā.

³¹ Ā, me tahu te ngako e te tohunga ki runga ki te āta; ko te uma ia mā Ārona rātou ko āna tama.

³² Ko te hūhā matau o ā koutou patunga mō te pai me hoatu ki te tohunga, hei whakahere hapahapai.

³³ Me waiho te hūhā matau hei wāhi mā te tama a Ārona, māna nei e tāpae te toto me te ngako o ngā whakahere mō te pai.

³⁴ Kua tangohia nei hoki e ahau i ngā tama a Iharaia te uma poipoi me te peke hapahapai, i roto i ā rātou patunga mō te pai, ā, kua hoatu ki te tohunga ki a Ārona rātou ko āna tama, i roto i te wāhi a ngā tama a Iharaia; he tikanga tūturu tēnei."

³⁵ Nō te whakawahinga tēnei o Ārona, nō te whakawahinga hoki o āna tama, nō ngā whakahere ahi a Ihowā, o te rā i meinga ai rātou e ia kia whakatata ki a Ihowā, ki te mahi tohunga.

³⁶ Ko ngā mea i whakahaua mai e Ihowā kia hōmai ki a rātou e ngā tama a Iharaia i te rā i whakawahia ai rātou e ia. Hei tikanga mau tonu tēnei i ō rātou whakatupuranga.

³⁷ Ko te ture tēnei mō te tahunga tinana, mō te whakahere totokore, mō te whakahere hara, mō te whakahere mō te hē, mō ngā whakatohungatanga, mō ngā patunga mō te pai.

³⁸ Ko tā Ihowā hoki i whakahau nei i Maunga Hinai ki a Mohi, i te rā i whakahaua ai e ia ngā tama a Iharaia kia tāpaea ā rātou whakahere ki a Ihowā, i te koraha o Hinai.

8

Te Whakawahinga o Ārona rātou ko Āna Tama (Ekoruhe 29.1-37)

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² "Tikina atu a Ārona rātou tahi ko āna tama, me ngā kākahu, me te hinu whakawahi, me te pūru mō te whakahere hara, me ngā hipi toa e rua, me te kete taro rēwenakore;

³ huihuia anō hoki e koe te whakaminenga katoa ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga."

⁴ Ā, rite tahi ki tā Ihowā i whakahau ai tā Mohi i mea ai; ā, huihuia ana te whakaminenga ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

⁵ Nā, ka mea a Mohi ki te whakaminenga, "Ko te mea tēnei i whakahaua e Ihowā kia meatia."

⁶ Nā, ka kawea mai a Ārona rātou ko āna tama e Mohi, ā, horoia ana rātou e ia ki te wai.

⁷ Ā, i whakakākahuria e ia te koti ki a ia, i whītikiria hoki te whītiki, i whakakākahuria atu hoki te koroka, i meatia atu anō hoki te epora ki a ia, ā, whītikiria ana ki a ia te whītiki whakairo o te epora, kia mau ai te epora ki a ia.

⁸ I whakamaaua anō te kōuma ki a ia; ā, whakanohoia ana e ia ngā Urimī me ngā Tumime ki te kōuma.

⁹ Ā, i pōtaea e ia te pōtae tohunga ki tōna mātenga; i makā iho anō te pāharahara kōura, te karauna tapu, ki te pōtae tohunga, ki te wāhi ki mua; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

¹⁰ Nā, ka mau a Mohi ki te hinu whakawahi, ā, whakawahia ana e ia te tapenākara, me ngā mea katoa i roto, hei whakatapu.

¹¹ Ā, e whitu āna tāuhihuinga atu i te hinu ki te āta, nā, whakawahia ana e ia te āta me ōna oko katoa, te takotoranga wai anō me tōna tūranga, kia tapu ai.

¹² I ringihia anō e ia tētahi wāhi o te hinu whakawahi ki runga ki te mātenga o Ārona, ā, whakawahia ana ia kia tapu.

¹³ Ā, i ārahina mai e Mohi ngā tama a Ārona, ā, whakakākahuria ana ngā koti ki a rātou, whitiikiria ana hoki ngā whītiki ki a rātou, pōtaea ana hoki ngā pōtae ki a rātou; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

¹⁴ Ā, i kawea anō e ia te pūru mō te whakahere hara; nā, ka popoki ngā ringa o Ārona rātou ko āna tama ki te mātenga o te pūru mō te whakahere hara,

¹⁵ ā, patua iho e ia. Ā, ka tango a Mohi i te toto, ā pania atu ana ki tōna maihao ki ngā haona o te āta ā tawhio noa, ā, horohoroa ana e ia te āta, ringihia ana hoki e ia te toto ki te tūranga o te āta, ā, whakatapua ana, hei whakamārie mōna.

¹⁶ Nā, ka tango ia i ngā ngako katoa o ngā whēkau, me te taupā o te ate, me ngā whatukuhu e rua, me tō reira ngako, ā, tahuna ana e Mohi ki te āta.

¹⁷ Ko te pūru ia me tōna hiako, ōna kikokiko, me tōna paru, i tahuna e ia ki te ahi i waho o te puni; i pērātia anō me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

¹⁸ I kawea anō e ia te hipi toa mō te tahunga tinana, ā, ka popoki ngā ringa o Ārona rātou ko āna tama ki te mātenga o te hipi,

¹⁹ ā, patua iho e ia. Ā, tāuhihia atu ana te toto e Mohi ki te āta ā tawhio noa.

²⁰ Nā, ka tapatapahia te hipi; ā, tahuna ana te pane e Mohi, me ngā tapahanga, me te ngako.

²¹ Nā, ka horoia e ia ngā whēkau, me ngā waewae ki te wai; ā, tahuna katoatia ana e Mohi te hipi ki runga ki te āta; he tahunga tinana tērā, he kakara reka, he whakahere ahi ki a Ihowā; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

²² Nā, ka kawea e ia te rua o ngā hipi toa, te hipi mō te whakatohungatanga; ā, ka popoki ngā ringa o Ārona rātou ko āna tama ki te mātenga o te hipi.

²³ Ā patua iho e ia; nā, ka tangohia e Mohi tētahi wāhi o ōna toto, ā, pania ana e ia ki te matamata o te taringa matau o Ārona, ki te koromatua anō o tōna ringa matau, ki te koromatua anō hoki o tōna waewae matau.

²⁴ Nā, ka ārahina e ia ngā tama a Ārona, ā, pania ana e Mohi tētahi wāhi o ngā toto ki te matamata o ō rātou taringa matau, ki ngā koromatua hoki o ō rātou ringa matau, ki ngā koromatua anō hoki o ō rātou waewae matau; ā, ka tāuhihia e Mohi te toto ki te āta ā tawhio noa.

²⁵ Nā, ka tangohia e ia te ngako me te hiawero, me ngā ngako katoa o ngā whēkau, me te taupā o te ate, me ngā whatukuhu e rua, me tō reira ngako, me te hūhā matau.

²⁶ I tangohia anō e ia i roto i te kete taro rēwenakore i te aroaro o Ihowā, kotahi keke rēwenakore, kotahi keke taro hinu me tētahi o ngā mea angiangi, ā, makā iho e ia ki runga ki te ngako, ki runga hoki ki te hūhā matau.

²⁷ Ā, hoatutia katoatia ana e ia ki ngā ringa o Ārona, ki ngā ringa anō o āna tama, ā, poipoia ana hei whakahere poipoia ki te aroaro o Ihowā.

²⁸ Nā, ka tangohia e Mohi i ō rātou ringa, ā, tahuna ana ki runga ki te āta, ki runga ki te tahunga tinana: hei whakatohunga; hei kakara reka, hei whakahere ahi ki a Ihowā.

²⁹ Nā, ka tangohia e Mohi te uma, ā, poipoia ana e ia hei whakahere poipoia ki te aroaro o Ihowā; i a Mohi tēnā wāhi o te hipi toa o te whakatohungatanga; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.

³⁰ Nā, ka tango a Mohi i tētahi wāhi o te hinu whakawahi, o te toto anō i runga i te āta, ā, tāuhihia ana e ia ki a Ārona, ki ōna kākahu, ki a rātou tahi anō ko āna tama, ki ngā kākahu anō o āna tama; ā, whakatapua ana e ia a Ārona, ōna kākahu, āna tama, me ngā kākahu o āna tama.

³¹ Nā, ka mea a Mohi ki a Ārona rātou ko āna tama, “Kōhuatia te kikokiko ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga; kainga hoki ki reira me te taro i te kete o te whakatohungatanga; kia rite ki tāku i whakahau ai, i mea ai, ‘Me kai e Ārona rātou ko āna tama’;

³² ā, ko te toenga o te kikokiko, o te taro, me tahu ki te ahi.

³³ Nā, kaua koutou e puta i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga kia whitu rā anō ngā rā, kia taka rā anō ngā rā o tō koutou whakatohungatanga; e whitu hoki ngā rā e whakatohunga ai ia i a koutou.

³⁴ Ko ngā mea i meatia ināianei, he mea whakahau mai nā Ihowā kia meatia, hei whakamārie mō koutou.

³⁵ Ā, me noho koutou ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga i te ao, i te pō, kia whitu rā anō ngā rā, ki te tiaki i ngā mea a Ihowā, kei mate koutou; ko te mea hoki tēnei i whakahaua ki ahau.”

³⁶ Nā, ka meatia e Ārona, rātou ko āna tama, ngā whakahau katoa a Ihowā, i kōrerotia e Mohi.

9

Te Whakahere Tuatahi o Ārona

¹ Ā, i te waru o ngā rā ka karangatia e Mohi a Ārona rātou ko āna tama, ko ngā kaumātua o Ihairaira;

² ā, ka mea ia ki a Ārona, “Tikina tētahi kūao kau māu, hei whakahere hara, me tētahi hipi toa hei tahunga tinana, hei te mea kohakore, ka whakahere ai ki te aroaro o Ihowā.

³ Ā, me kōrero koe ki ngā tama a Ihairaira, me ki atu: ‘Tikina he koati toa mā koutou hei whakahere hara; me tētahi kūao kau, me tētahi reme, hei te tau tahi, hei te mea kohakore, hei tahunga tinana;

⁴ me tētahi pūru, me tētahi hipi toa hei whakahere mō te pai, hei patunga tapu ki te aroaro o Ihowā; me tētahi whakahere totokore, hei te mea konatu ki te hinu; ko āiane hoki a Ihowā puta mai ai ki a koutou.’ ”

⁵ Nā, ka kawea e rātou tā Mohi i whakahau ai ki te roro o te tapenākara o te whakaminenga; ā, ka whakatata katoa te whakaminenga, ka tū hoki ki te aroaro o Ihowā.

⁶ Nā, ka mea a Mohi, “Ko te mea tēnei i whakahaua mai nei e Ihowā kia meatia e koutou; ā, ka puta mai te korōria o Ihowā ki a koutou.”

⁷ Ā, ka mea a Mohi ki a Ārona, “Whakatata ki te āta, mahia tāu whakahere hara, me tāu tahunga tinana, ka whakamārie ai mōu, mō te iwi hoki. Ka whakahere atu ai hoki i te whakahere a te iwi, ka whakamārie ai mō rātou, ko tā Ihowā hoki i whakahau ai.”

⁸ Nā, ka haere a Ārona ki te āta, ā, patua ana e ia te kūao kau, te whakahere hara, te mea hoki mōna.

⁹ Ā, ka kawea e ngā tama a Ārona te toto ki a ia; ā, ka toua e ia tōna maihao ki te toto, ā, pania ana ki ngā haona o te āta, ringihia ana hoki te toto e ia ki te tūranga o te āta.

¹⁰ Ko te ngako ia, me ngā whatukuhu, me te taupā i te ate o te whakahere hara, i tahuna e ia ki runga ki te āta; ko tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

¹¹ Ā, ko te kikokiko hoki, me te hiako, i tahuna e ia ki te ahi i waho o te puni.

¹² Ā, patua ana e ia te tahunga tinana; ā, ka hōmai e ngā tama a Ārona te toto ki a ia, ā, tāuhihia ana e ia ki te āta ā tawhio noa.

¹³ Nā, ka hōmai e rātou te tahunga tinana ki a ia, tēnā tapahanga, tēnā tapahanga, me te pane; ā, tahuna ana e ia ki runga ki te āta.

¹⁴ Ā, i horoia anō e ia ngā whēkau me ngā waewae, ā, tahuna ana ki runga ki te tahunga tinana ki runga ki te āta.

¹⁵ I kawea anō e ia te whakahere a te iwi, ā, ka mau ki te koati, ki te whakahere hara mō te iwi, ā, patua ana e ia, whakaherea ana hoki mō te hara; i pērātia anō me te tuatahi.

¹⁶ I kawea anō e ia te tahunga tinana, ā, mahia ana e ia, pērātia ana i tō te tikanga.

¹⁷ I kawea anō e ia te whakahere totokore, ā, aohia ana tētahi wāhi e ia, ki tonu te ringa, ā, tahuna ana ki runga ki te āta, hei tāpiri mō te tahunga tinana o te āta.

¹⁸ I patua anō hoki e ia te pūru, me te hipi toa, hei patunga mō te pai mō te iwi; ā, ka hōmai e ngā tama a Ārona te toto ki a ia, ā, tāuhihia ana e ia ki te āta ā tawhio noa,

¹⁹ me te ngako o te pūru; ā, o te hipi toa – ko te hiawero mōmōna, me te whiwhiwhiwhi o ngā whēkau, me ngā whatukuhu, me te taupā i te ate –

²⁰ ā, i makā iho e rātou ngā ngako ki runga ki ngā uma, ā, tahuna ana e ia ngā ngako ki runga ki te āta.

²¹ I poipoia anō e Ārona ngā uma me te hūhā matau hei whakahere poipoi ki te aroaro o Ihowā; i pērātia anō me tā Mohi i whakahau ai.

²² Kātahi ka whakarewaina atu e Ārona ōna ringa ki te iwi, ā, manaakitia iho rātou e ia; nā, ka heke iho ia i te meatanga i te whakahere hara, i te tahunga tinana, i ngā whakahere mō te pai.

²³ Nā, ka haere a Mohi rāua ko Ārona ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga, ā, ka puta mai anō, ka manaaki hoki i te iwi; nā, ka puta mai te korōria o Ihowā ki te iwi katoa.

²⁴ I puta mai anō he ahi i te aroaro o Ihowā, ā, pau ake te tahunga tinana, me ngā ngako, i runga i te āta; ā, nō te kitenga o te iwi katoa, ka hāmama rātou, ā, kūpapa ana ki raro.

10

Te Hara a Nātapa rāua ko Apihu

¹ Nā, ka mau a Nātapa rāua ko Apihu, ngā tama a Ārona, ki ā rāua tahu kakara, ā, makā ana he ahi ki roto, ā, whakatakotoria iho e rāua he whakakakara ki runga, nā, whakaherea ana e rāua he ahi kē ki te aroaro o Ihowā, he mea kihai i whakahaua e ia ki a rāua.

² Nā, ko te putanga mai o te ahi i te aroaro o Ihowā, ā, pau ake rāua, ā, mate iho rāua i te aroaro o Ihowā.

³ Nā, ka mea a Mohi ki a Ārona, “Ko te mea tēnei i kōrero rā a Ihowā, i mea rā, ‘Me whakatapu ahau e te hunga katoa e whakatata mai ana ki ahau, me whakakorōria anō hoki ahau ki te aroaro o te iwi katoa.’ ”

Ā, whakarongo puku ana a Ārona.

⁴ Nā, ka karanga a Mohi ki a Mihāera rāua ko Eritapana, ngā tama a Utiere matua kēkē o Ārona, ka mea ki a rāua, “Haere mai, maua atu ō kōrua tuākana i mua i te wāhi tapu, ki waho o te puni.”

⁵ Nā, ka haere rāua, ka mau i a rāua i roto i ō rāua koti ki waho o te puni; i pērā anō rāua me tā Mohi i ki ai.

⁶ Nā, ka mea a Mohi ki a Ārona, rātou ko āna tama ko Ereātara, ko Itamara, “Kaua ngā makawe o ō koutou mātenga e waiho kia mahora noa, kaua anō hoki e haea ō koutou kākahu; kei mate koutou, kei rīria hoki te iwi katoa. Engari kia tangihia e ō koutou tēina, e te whare katoa o Iharaia, te tahunga i tahuna nei e Ihowā.

⁷ Kaua hoki koutou e puta i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, kei mate koutou; kei runga hoki i a koutou te hinu whakawahi a Ihowā.” Nā, ka meatia e rātou tā Mohi i kōrero ai.

Tikanga mō ngā Tohunga

⁸ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Ārona, ka mea,

⁹ “Kaua e inumia he wāina, tētahi wai whakahaurangi rānei, e koutou tahi ko āu tama, ina haere ki te tapenākara o te whakaminenga, kei mate koutou. Hei tikanga pūmau tēnei ki ō koutou whakatupuranga.

¹⁰ Kia taea ai hoki te wehe, te tapu me te noa, te poke me te pokekore;

¹¹ kia taea ai hoki te whakaako i ngā tama a Iharaia ki ngā tikanga katoa i kōrerotia e Ihowā ki a rātou, arā e Mohi.”

¹² I kōrero anō a Mohi ki a Ārona, ki āna tama anō i ora, ki a Ereātara, ki a Itamara: “Tikina te whakahere totokore e toe ana o ngā whakahere ahi a Ihowā, ka kai rēwenakore ai ki te taha o te āta, he tino tapu hoki;

¹³ ā, me kai ki te wāhi tapu, ko taua wāhi hoki o ngā whakahere ahi a Ihowā māu, mā āu tama hoki; ko te mea tēnā i whakahaua ki ahau.

¹⁴ Ko te uma poipoi me te hūhā hapahapai me kai ki te wāhi pokekore, e koe, e koutou tahi ko āu tama, ko āu tamāhine; i whakaritea hoki ēnā hei wāhi māu, hei wāhi hoki mā āu tama, he mea hōmai nō roto i ngā patunga mō te pai a ngā tama a Iharaia.”

¹⁵ Me kawea tahi mai e rātou te hūhā hapahapai, te uma poipoi, me te ngako mō ngā whakahere ahi, ā, ka poipoia hei whakahere poipoi ki te aroaro o Ihowā; ā, ka waiho mā koutou tahi ko āu tama; hei tikanga pūmau tēnei; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai.

¹⁶ Nā, ka āta rapu a Mohi i te koati o te whakahere hara, nā, kua tahuna – nā, ka riri ia ki a Ereātara rāua ko Itamara, ki ngā tama a Ārona i ora, ka mea,

¹⁷ “He aha tē kainga ai e koutou te whakahere hara ki te wāhi tapu, he tino tapu nei hoki, ā, kua hōmai anō mā koutou, mā koutou hoki e waha te kino o te whakaminenga, e whakamārie hoki mō rātou ki te aroaro o Ihowā?”

¹⁸ Titiro hoki, kāhore anō ōna toto i kawea ki roto ki te wāhi tapu; ko te tikanga kia kainga tēnā e koutou ki te wāhi tapu, ko tāku hoki i whakahau ai.”

¹⁹ Nā, ka mea atu a Ārona ki a Mohi, “Nanā, nōnāiane i whakaherea ai e rātou tā rātou whakahere hara, me tā rātou tahunga tinana, ki te aroaro o Ihowā; ā, kua pā mai ēnei mea ki ahau! Ā, me i kainga te whakahere hara e ahau ināiane i, tērā rānei e manakohia mai e Ihowā?”

²⁰ Ā, ka rongu a Mohi, nā, ka whakaae.

11

Te Kai Poke me te Pokekore (Tūtēronomi 14.3-21)

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea ki a rāua:

² “Kōrero ki ngā tama a Iharaira, mea atu: Ko ngā kīrehe ēnei e kainga e koutou o ngā kararehe katoa i runga i te whenua.

³ Ko ngā mea katoa i roto i ngā kararehe e tararua ana te matimati, e tino mawehe ana hoki te tūtohanganga, e whakahoki ake ana hoki i te kai, ko tēnā tā koutou e kai ai.

⁴ “Otiia, kaua e kainga ēnei o ngā mea e whakahoki ake ana i te kai, o ngā mea hoki e tararua ana te matimati: ko te kāmera, nō te mea e whakahoki ake ana anō ia i te kai, otiia kāhore i tararua te matimati; hei mea poke tēnā ki a koutou.

⁵ Me te koni, nō te mea e whakahoki ake ana anō ia i te kai, otiia kāhore i tararua te matimati; hei mea poke ia ki a koutou.

⁶ Me te hea, nō te mea e whakahoki ake ana anō ia i te kai, otiia kāhore i tararua te matimati; hei mea poke ia ki a koutou.

⁷ Me te poaka, ahakoa e tararua ana te matimati, e tino mawehe ana hoki te tūtohanganga, kāhore e whakahokia ake te kai; hei mea poke ia ki a koutou.

⁸ Kaua e kainga tētahi wāhi o ō rātou kikokiko, kaua anō e pā ki ō rātou tinana mate; hei poke ēnā ki a koutou.

⁹ “Ko ēnei ā koutou e kai ai o ngā mea katoa o roto o ngā wai. Ko ngā mea katoa o ngā wai, o ngā moana, o ngā awa, he tara ō rātou, he unahi, ko ēnā ā koutou e kai ai.

¹⁰ Ā, ko ngā mea katoa kāhore he tara, kāhore he unahi, o ngā moana, o ngā awa, o roto o ngā mea katoa e tere ana i ngā wai, o ngā mea ora katoa o ngā wai; hei mea whakarihariha ēnā ki a koutou.

¹¹ Inā, hei mea whakarihariha anō ēnā ki a koutou; kei kainga tētahi wāhi o ō rātou kikokiko e koutou, ā, me whakarihariha atu ki ō rātou tinana mate.

¹² Ko ngā mea katoa o ngā wai kāhore he tara, kāhore he unahi, hei mea whakarihariha ēnā ki a koutou.

¹³ “Ko ēnei anō o ngā manu ā koutou e whakarihariha ai; e kore e kainga, he whakarihariha hoki: ko te ēkara, ko te wāwāhi-iwi, ko te ahipare,

¹⁴ ko te whatura, ko te kāiaia, me ngā mea pērā;

¹⁵ ko ngā raweni katoa, me ngā mea pērā;

¹⁶ me te otereti, me te kāhu pō, me te koekoeā, me te kāhu, me ngā mea pērā,

¹⁷ me te ruru nohinohi, me te kawau, me te ruru nui,

¹⁸ me te wani, me te perikana, me te kia ēkara,

¹⁹ me te tāka, me te heroni, me ngā mea pērā, me te hupou, me te pekapeka.

²⁰ “Ko ngā mea ngōkingōki katoa e rere ā-manu ana, e whā ngā waewae hei haere, me whakarihariha atu e koutou.

²¹ Otiia, me kai anō ēnei e koutou o ngā mea ngōkingōki katoa e rere ā-manu ana, e whā nei ngā waewae hei haere, ā, he waewae anō ō rātou kei runga ake i ngā raparapa, hei mokowhiti i runga i te whenua.

²² Ko ēnei o rātou e kainga e koutou; ko te māwhitiwhiti, me ngā mea e rite ana ki a ia, me te tātarakihi, me ngā mea e rite ana ki a ia, me te pākauraharoa, me ngā mea e rite ana ki a ia, me te koeke, me ngā mea e rite ana ki a ia.

²³ Ko ngā mea ngōkingōki kē atu ia, ko ngā mea rere ā-manu, e whā nei ō rātou waewae, me whakarihariha atu e koutou.”

He Kararehe Poke

²⁴ “He mea hoki ēnei e poke ai koutou; ki te pā tētahi ki ō rātou tinana mate, ka poke ā ahiahi noa.

²⁵ Ā, ki te mauria e te tangata tētahi wāhi o ō rātou tinana mate, me horoi e ia ōna kākahu, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

²⁶ “Ko ngā kararehe katoa e tararua ana te matimati, ā, kāhore anō i tino mawehe te tūtohanganga, kāhore rānei e whakahoki ake i te kai, hei mea poke ki a koutou; ka poke ngā tāngata katoa e pā ana ki a rātou.

²⁷ Nā, ko ngā mea katoa he tū ā-ringaringa nei ngā waewae e haere ai rātou, o roto o ngā kīrehe katoa e whā nei ngā waewae hei haere, hei mea poke ēnā ki a koutou; ki te pā tētahi ki ō rātou tinana mate, ka poke ia ā ahiahi noa.

²⁸ Ā, ki te mauria e tētahi te tinana mate o tētahi o rātou, me horoi e ia ōna kākahu, ka poke hoki ia ā ahiahi noa; kia poke ēnā ki a koutou.

²⁹ “Ka poke anō hoki ēnei ki a koutou o ngā mea ngōkingōki katoa e ngōkingōki ana i runga i te whenua: ko te wihara, ko te kiore, me te tuatara, me ngā mea e rite ana ki a ia,

³⁰ me te koka, me te korokotaera, me te mokomoko, me te moeone, me te kamiriona.

³¹ Kia poke ēnei ki a koutou o ngā mea ngōkingōki katoa; ki te pā atu tētahi ki a rātou, ina mate, ka poke ia ā ahiahi noa.

³² Ā, ki te taka tētahi o rātou, ina mate, ki runga ki tētahi mea, ka poke taua mea; ahakoa he oko rākau, he mea kākahu, hiako rānei, pēke rānei; ahakoa he oko aha rānei, aha rānei, e meatia ai tētahi mea, me maka ki te wai, ā, ka poke ā ahiahi noa; kātahi ka kore te poke.

³³ Ā, ki te taka tētahi o rātou ki roto ki tētahi oko oneone, ahakoa he aha rānei, he aha rānei, kei roto, kua poke, ā, me wāhi.

³⁴ Ki te maringi taua wai ki runga ki tētahi o ngā kai e kainga ana, ka poke; ka poke anō hoki ngā wai katoa e inumia ana i roto i aua oko katoa.

³⁵ Ka poke anō hoki ngā mea katoa kua taka nei tētahi wāhi o ō rātou tinana mate ki runga; ahakoa oumu, tūranga kōhua rānei, me wāhi kia ngotangota; he mea poke hoki, ā, ka poke anō ki a koutou.

³⁶ Otiia ki te mea he puna, he poka rānei, he nui nei te wai, kāhore ōna poke; ki te pā ia tētahi ki ō rātou tinana mate, ka poke.

³⁷ Ki te taka anō hoki tētahi wāhi o ō rātou tinana mate ki ngā purapura e whakatōkia ana, e kore e poke.

³⁸ Otiia, ki te mea kua oti te purapura te mea ki te wai, ā, ka taka tētahi wāhi o ō rātou tinana mate ki runga, ka poke ēnā ki a koutou.

³⁹ “Ā, ki te mate māori tētahi o ngā kararehe e kainga ana e koutou; ki te pā tētahi ki tōna tinana mate, ka poke ia ā ahiahi noa.

⁴⁰ Ā, ki te kai tētahi i tētahi wāhi o tōna tinana, me horoi e ia ōna kākahu, ka poke hoki ia ā ahiahi noa; ki te mauria hoki e tētahi tōna tinana, me horoi e ia ōna kākahu, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

⁴¹ “Hei mea whakarihariha ngā mea ngōkingōki katoa e ngōkingōki ana i runga i te whenua; e kore e kainga.

⁴² Ko ngā mea katoa ko te kōpū hei haere, me ngā mea katoa ko taua tū haere o ngā wae e whā, arā ko ngā mea katoa he maha ngā waewae, i roto i ngā mea ngōki katoa e ngōki nei i runga i te whenua, kua ēnā e kainga; he mea whakarihariha hoki.

⁴³ Kei waiho tētahi mea ngōkingōki, hei take e whakariharihangia ai koutou, hei mea rānei e poke ai, e noa ai.

⁴⁴ Nō te mea hoki ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua; mō reira me whakatapu koutou e koutou, ā, ka tapu; he tapu hoki ahau; kua anō hoki e whakapokea koutou ki tētahi mea ngōkingōki e ngōkingōki ana i runga i te whenua.

⁴⁵ Ko Ihowā hoki ahau, i kawē mai nei i a koutou i te whenua o Ihipa, kia waiho ai ahau hei Atua mō koutou; mō reira kia tapu koutou, he tapu hoki ahau.

⁴⁶ “Ko te ture tēnei mō te kararehe, mō te manu, mō ngā mea ora katoa e tere ana i ngā wai, mō ngā mea katoa hoki e ngōki ana i runga i te whenua.

⁴⁷ Kia wehea ai te poke me te pokokore, te kararehe e kainga me te kararehe e kore e kainga.”

12

Te Purenga o te Wahine i Muri i te Whakawhānau

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu: Ki te hapū tētahi wahine, ā, ka whānau he tāne, nā, kia whitu ngā rā e poke ai ia; kia rite tōna pokenga ki ngā rā o tōna mate paheke.

³ Ā, i te waru o ngā rā ka kotia te kīri matamata o te tamaiti.

⁴ Ā, me noho te wahine ki te toto o tōna purenga, kia toru tekau mā toru ngā rā. Kua ia e pā ki tētahi mea tapu, e haere rānei ki te wāhi tapu, kia taka rā anō ngā rā mō tōna purenga.

⁵ Ki te mea ia ka whānau he kōtiro, kia rua ngā wiki e poke ai, kia rite ki ō tōna paheketanga; ā, kia ono tekau mā ono ngā rā e noho ai ia ki te toto o tōna purenga.

⁶ “Ā, ka rite ngā rā mō tōna purenga mō te tama, mō te kōtiro rānei, me kawē mai e ia he reme, hei te tau tahi, hei tahunga tinana, me te pī kūkupa, me te kūkupa rānei, hei whakahere hara ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ki te tohunga.

⁷ Ā, māna e whakahere ki te aroaro o Ihowā, ā, ka meinga he whakamārie mōna; ā, ka kore ōna poke i te rerenga o ōna toto.

“Ko te ture tēnei mō te wahine kua whānau nei tāna tama, kōtiro rānei.

⁸ Ā, ki te kāhore e taea e ia i ōna rawa te kawē mai he reme, me kawē mai ngā kūkupa e rua, ngā pī kūkupa rānei e rua; ko tētahi hei tahunga tinana, ko tētahi hei whakahere hara; ā, mā te tohunga e whakamārie mōna, ā, ka kore ōna poke.”

13

Ngā mea e Pā i te Kiri, ngā Tūmomo, ngā Tohu Mate

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea,

² "Ki te mea he puku tō te kiri o te kikokiko o tētahi tangata, he paku rānei, he wāhi tū ā-kanapa rānei, ā, ka rite, i te kiri o tōna kikokiko, ki te pānga mai o te repera; nā, me kawea ia ki a Ārona tohunga, ki tētahi rānei o āna tama, o ngā tohunga.

³ Nā, ka tirohia e te tohunga te mea i pā ki te kiri o te kikokiko; ā, ki te mea kua puta kē, kua mā te huruhuru o te wāhi i pāngia, ā, ki te titiro atu, kua hōhonu iho te mea i pā mai i te kiri o tōna kikokiko, he pānga mai tēnā nō te repera; ā, ka titiro te tohunga ki a ia, ā, ka mea he poke ia.

⁴ "Ā, ki te mea e mā ana te wāhi tū ā-kanapa o te kiri o tōna kikokiko, ā, ki te titiro atu kīhai i hōhonu iho i te kiri, ā, kīhai i puta kē, kīhai i mā te huruhuru o reira. Nā, ka tūtakina atu e te tohunga te tangata i pāngia, kia whitu ngā rā.

⁵ Ā, ka tirohia ia e te tohunga i te whitu o ngā rā; nā, kua tūturu te mea i pā mai rā, ki tāna titiro iho, ā, kīhai i hōrapa atu te mate ki te kiri; kātahi ka tūtakina atu anō ia e te tohunga, kia whitu atu anō rā.

⁶ Ā, ka tirohia anō ia e te tohunga i te whitu o ngā rā; ā, ki te mea kua āhua mangu te mea i pā mai rā, ā, kīhai i hōrapa atu te mate ki te kiri, nā, ka mea te tohunga, kāhore ōna poke; he paku kau. Ā, ka hōroia e ia ōna kākahu, ā, ka kore ōna poke.

⁷ Mehemea ia kua nui te hōrapatanga atu o te paku ki te kiri, i muri i te tirohanga a te tohunga i a ia kia purea ai ia, me titiro anō te tohunga ki a ia.

⁸ Ā, ki te mea ka kite iho te tohunga, nā, kua hōrapa atu te paku ki te kiri, kātahi ka mea te tohunga, he poke ia; he repera tēnā.

⁹ "Ki te pāngia te tangata e te repera, nā, me kawea ia ki te tohunga.

¹⁰ Ā, ka tirohia e te tohunga, ki te mea kua mā te puku o te kiri; ā, kua puta kē te huruhuru, kua mā, he wāhi ora anō nō te kikokiko ora kei te puku;

¹¹ he repera tawhito tēnā i te kiri o tōna kikokiko, me mea te tohunga he poke ia. E kore anō hoki ia e tūtakina atu; e poke ana hoki.

¹² "Ā, ki te hōrapa noa atu te repera ki te kiri, ā, ka ngaro i te repera te kiri katoa o te tangata i pāngia, o tōna māhunga iho, ā tae noa ki tōna waewae, o ngā wāhi katoa e titiro ai te tohunga.

¹³ Nā, ka titiro iho te tohunga, ā, ki te mea kua kapi katoa ōna kikokiko i te repera; nā, ka mea ia, kāhore he poke o te tangata i pāngia; kua puta kē, kua mā katoa; kāhore ōna poke.

¹⁴ Otiia, ka poke ia i te rā e kitea ai e ora ana tētahi wāhi o ōna kikokiko.

¹⁵ Ā, me titiro iho anō te tohunga ki te kiko ora, ā, ka mea, he poke ia; he mea poke hoki te kikokiko ora; he repera hoki.

¹⁶ Otiia ki te hoki anō ki te mā te kikokiko ora, me haere ia ki te tohunga;

¹⁷ ā, ka titiro te tohunga ki a ia, ā, ki te mea kua puta kē te wāhi i pāngia kua mā, nā, ka mea te tohunga, he pokekore te tangata i pāngia; kāhore ōna poke.

¹⁸ "Me te kikokiko hoki, he whēwhē nei tō tōna kiri i mua, ā, kua ora,

¹⁹ ā, ka puta ake i te wāhi o te whēwhē he puku mā, he wāhi tū ā-kanapa rānei, he mea mā, āhua pūwhero, ā, ka whakakitea ki te tohunga;

²⁰ ā, ki te mea, i te tirohanga a te tohunga, nā, kei raro iho i te kiri, ki te titiro atu, ā, kua puta kē, kua mā te huruhuru o reira. Kātahi ka mea te tohunga, he poke ia, he pānga mai tēnā nō te repera; e tupu ana i runga i te whēwhē.

²¹ Ki te tirohia ia e te tohunga, nā, kāhore he huruhuru mā o reira, ā, kāhore i raro i te kiri, engari e āhua mangu ana, nā, me tūtaki atu ia e te tohunga, kia whitu ngā rā.

²² Ā, ki te mea kua hōrapa nui atu ki te kiri, nā, ka mea te tohunga, he poke ia; he pānga mate tēnā.

²³ Ki te tūturu ia te wāhi tū ā-kanapa ki taua wāhi, ā, kāhore e hōrapa atu, he nawe whēwhē tēnā; ā, ka mea te tohunga, kāhore ōna poke.

²⁴ "Ki te mea rānei he wera anō nā te ahi kei te kiri o tētahi kikokiko, ā, he wāhi mā kanapa, he mea āhua whero, he mea mā rānei kei te kikokiko ora i wera nei;

²⁵ nā, me titiro e te tohunga. Nā, ki te mea kua puta kē, kua mā te huruhuru o te wāhi kanapa, ā, ka hōhonu iho i te kiri ki te titiro atu; he repera tēnā e tupu ake ana i runga i te wera. Ā, me mea te tohunga, he poke ia; he pānga tēnā nō te repera.

²⁶ Otiia ki te tirohia e te tohunga, nā, kāhore he huruhuru mā o te wāhi kanapa, ā, kāhore i raro i te kiri, otiia e āhua pōuri ana; nā, me tūtaki ia e te tohunga kia whitu ngā rā.

²⁷ Ā, i te whitu o ngā rā me titiro te tohunga ki a ia; ā, ki te mea kua hōrapa nui atu ki te kiri, kātahi ka kīia ia e te tohunga, he poke; he pānga tēnā nō te repera.

²⁸ Ā, ki te tūturu te wāhi tū ā-kanapa ki tēnā wāhi, ā, kāhore e hōrapa atu ki te kiri, otiia he āhua pōuri; he puku tēnā nō te weranga, ā, ka kīia ia e te tohunga he pokekore; he nawe wera hoki.

²⁹ “Nā, he tāne, he wahine i pāngia te mātenga, te pāhau rānei,

³⁰ me titiro te tohunga ki te mea i pā mai. Ā, ki te mea he hōhonu iho i te kiri ki tāna titiro; ā, he āhua mā kōwhai nei, he ririki te huruhuru; kātahi ka kīia ia e te tohunga, he poke. He pātito tēnā, he repera nō te mātenga, nō te pāhau.

³¹ Ā, ki te titiro te tohunga ki te pātito i pā nei, ā, kīhai i hōhonu iho i te kiri ki te titiro, ā, kāhore o reira huruhuru mangu. Nā, ka tūtakina atu e te tohunga te tangata i pāngia nei e te pātito, kia whitu ngā rā.

³² Ā, i te whitu o ngā rā ka titiro te tohunga ki te mate; ā, ki te kāhore i hōrapa atu te pātito, ā, kāhore ōna huruhuru mā kōwhai nei, ā, ki te titiro kāhore te pātito i hōhonu iho i te kiri.

³³ Nā, ka heua ia, ko te pātito ia e kore e heua; ā, ka tūtakina atu e te tohunga te tangata i te pātito, kia whitu atu ngā rā.

³⁴ Ā, i te whitu o ngā rā, me titiro te tohunga ki te pātito, ā, ki te kāhore i hōrapa te pātito ki te kiri, ā, kāhore anō e hōhonu iho i te kiri ki te titiro; kātahi ka kīia ia e te tohunga, he pōkekore. Ā, ka horoia e ia ōna kākahu, ā, ka kore e poke.

³⁵ “Otia, ki te hōrapa nui te pātito ki te kiri i muri i te whakakorenga o tōna poke;

³⁶ nā, me titiro anō te tohunga ki a ia; ā, ki te mea kua hōrapa tēnā te pātito ki te kiri, e kore e rapua e te tohunga te huruhuru mā kōwhai; he poke ia.

³⁷ Ki te tūturu ia te pātito ki tāna titiro, ā, kua tupu te huruhuru mangu ki reira; kua mahu te pātito, kāhore ōna poke; ā, ka kīia e te tohunga he pōkekore.

³⁸ “Ki te mea he wāhi kanapa tō te kiri o te kikokiko o tētahi tangata, o tētahi wahine rānei, arā he wāhi kanapa mā nei;

³⁹ nā, me titiro e te tohunga; ā, ki te mea he mā mangu nei ngā wāhi kanapa o te kiri o tō rātou kikokiko; he pāpaka tēnā e tupu ana i te kiri; kāhore ōna poke.

⁴⁰ “Me te tangata hoki kua horo ngā huruhuru o tōna mātenga, he pākira ia, kāhore ōna poke.

⁴¹ Me te tangata hoki kua horo ngā huruhuru o te wāhi o tōna mātenga whaka tōna mata, he rae pākira ia; kāhore ōna poke.

⁴² Ā, ki te mea kua pāngia tētahi wāhi o te mātenga pākira, o te rae pākira rānei, he mea mā āhua whero nei, he repera tēnā e tupu ana i tōna mātenga pākira, i tōna rae pākira rānei.

⁴³ Nā, me titiro ia e te tohunga; nā, ki te mā āhua whero te puku; i pā ki tōna mātenga pākira, ki tōna rae pākira rānei, ki te rite ki te putanga o te repera ki te kiri o te kikokiko;

⁴⁴ he repera ia, he poke. Me tino mea te tohunga, he poke ia; ko tōna mātenga i pāngia.

⁴⁵ “Ā, ko te repera i pāngia nei, me haehae ōna kākahu, kia roha noa atu ngā makawe o tōna mātenga, ka ārai i tōna ngutu o runga, ā, ka karanga, ‘He poke, he poke!’

⁴⁶ Ka poke ia i ngā rā katoa e pāngia ai; he poke ia; me noho ko ia anake; ko waho o te puni te nohoanga mōna.

⁴⁷ “Me te kākahu anō hoki i pāngia e te repera, ahakoa he kākahu huruhuru, he kākahu rīnena rānei;

⁴⁸ ahakoa i te whenu, i te aho rānei; i ngā mea rīnena, huruhuru rānei; ahakoa i te hiako, i tētahi mea hiako rānei.

⁴⁹ Ki te mea he mā kākāriki, he pūwhero rānei te wāhi i pāngia o te kākahu, o te hiako rānei, o te whenu rānei, o te aho rānei, o tētahi mea hiako rānei, he pānga tēnā nō te repera, ā, me whakakite ki te tohunga.

⁵⁰ Nā, ka tirohia e te tohunga te wāhi i pāngia, ā, ka tūtakina atu e ia te mea i pāngia, kia whitu ngā rā.

⁵¹ Ā, i te whitu o ngā rā ka tirohia e ia te wāhi i pāngia; ki te mea kua hōrapa te mea i pā ki te kākahu, ki te whenu rānei, ki te aho rānei, ki tētahi hiako, ki tētahi mea rānei i hangā ki te hiako. He repera ngau kino te mea i pā; he mea poke tēnā.

⁵² Nā, ka tahuna e ia taua kākahu, ahakoa he whenu, he aho rānei, ahakoa he huruhuru, he rīnena rānei, ahakoa he mea hiako te mea i pāngia; he repera ngau kino tēnā; me tahu ki te ahi.

⁵³ “Ā, ki te titiro te tohunga, nā, kīhai te mea i pā i hōrapa atu ki te kākahu, ki te whenu, ki te aho, ki tētahi mea hiako rānei.

⁵⁴ Kātahi ka whakahau te tohunga kia horoia te mea i pāngia, ā, ka tūtakina atu e ia, kia whitu atu anō ngā rā.

⁵⁵ Ā, me titiro e te tohunga te mea i pā mai, i muri i te horoinga; ā, ki te mea kīhai i rerekē te kara o te wāhi i pāngia, ā, kīhai i hōrapa atu te mea i pā mai; he poke tēnā. Me tahu e koe ki te ahi; kua ngaua a roto, ahakoa i tiwha te taha ki roto, te taha rānei ki waho.

⁵⁶ “Ā, ki te mea ka kite te tohunga, nā, kua tāpouri te wāhi i pāngia i muri i te horoinga; kātahi ka haea atu e ia i roto i te kākahu, i te hiako rānei, i te whenu rānei, i te aho rānei.

⁵⁷ Ā, ki te kitea anō i te kākahu, i te whenu rānei, i te aho rānei, i tētahi mea hiako rānei; he mea tupu tēnā; me tahu e koe ki te ahi taua mea i pāngia.

⁵⁸ Ko te kākahu hoki, ko te whenu rānei, ko te aho rānei, ko te mea hiako rānei i horoia e koe, ā, kua riro te mate, nā, ka horoia anō, ā, ka kore ōna poke.”

⁵⁹ Ko te ture tēnei mō te pānga mai o te repera ki te kākahu huruhuru, ki te kākahu rinena rānei, ki te whenu, ki te aho rānei, ki tētahi mea hiako rānei, mō te kī he pokekore, mō te kī rānei he poke.

14

Te Purenga o ngā Tāngata Repera

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Ko te ture tēnei mō te repera, i te rā e purea ai: Me kawe ki te tohunga;

³ ā, ka haere te tohunga ki waho o te puni, ā, ka titiro te tohunga, ā, ki te mea kua ora te repera i pā ki taua tangata i reperatia;

⁴ kātahi ka whakahau te tohunga kia tikina mā te tangata e purea ana kia rua ngā manu, hei ngā mea ora, hei ngā mea pokekore, me te rākau hīta, me te ngangana, me te hihopa.

⁵ Ā, ka whakahau te tohunga kia patua tētahi o ngā manu ki roto ki tētahi oko oneone, ki runga i te wai rere.

⁶ Nā, ko te manu ora me mau e ia, me te rākau hīta, me te ngangana, me te hihopa, ā, ka toua tahitia me te manu ora ki te toto o te manu i patua ki runga i te wai rere.

⁷ Ā, kia whitu āna tāuhihinga ki te tangata e purea ana i te repera, ā, ka kīia he pokekore, ā, ka tukua atu te manu ora ki te mata o te pārae.

⁸ “Ā, me horoi ōna kākahu e te tangata e purea ana, me heu katoa hoki ōna huruhuru; ka horoi anō i a ia ki te wai, ā, ka kore ōna poke. Ā muri iho, ka haere mai ki te puni; otia kia whitu ngā rā e noho ai i waho i tōna tēneti.

⁹ Nā, i te whitu o ngā rā, me heu katoa ōna makawe o tōna mātenga, tōna pāhau, ōna tukemata, arā ōna huruhuru katoa, me heu. Me horoi hoki ōna kākahu, me horoi anō hoki ōna kikokiko ki te wai, ā, ka kore ōna poke.

¹⁰ “Ā, i te waru o ngā rā me tiki e ia ētahi reme toa, kia rua, hei ngā mea kohakore, me tētahi reme uha tau tahi, hei te mea kohakore, kia toru hoki ngā whakatekau parāoa hei whakahere totokore, hei te mea konatu ki te hinu, kia kotahi hoki te roko hinu.

¹¹ Ā, mā te tohunga, mā te kaupure, e whakatū te tangata e purea ana, me aua mea hoki, ki te aroaro o Ihowā, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

¹² “Nā, ka mau te tohunga ki tētahi o ngā reme toa, ā, ka whakaherea hei whakahere mō te hē, me te roko hinu hoki, ā, ka poipoia hei whakahere poipoi ki te aroaro o Ihowā.

¹³ Me patu anō e ia te reme toa ki te wāhi e patua ai e ia te whakahere hara me te tahunga tinana, ki te wāhi tapu; i te mea mā te tohunga te whakahere hara, māna anō hoki te whakahere mō te hē; he mea tino tapu tēnā.

¹⁴ Nā, ka mau te tohunga ki tētahi wāhi o te toto o te whakahere mō te hē, ā, ka pania e te tohunga ki te matamata o te taringa matau o te tangata e purea ana, ki te koromatua hoki o tōna ringa matau, ki te koromatua anō hoki o tōna waewae matau.

¹⁵ “Nā, ka mau te tohunga ki tētahi wāhi o te roko hinu, ka riringi ki te kapu o tōna ake ringa mauī;

¹⁶ ā, ka toua e te tohunga tōna maihao matau ki te hinu i tōna ringa mauī, ā, kia whitu ngā tāuhihinga i te hinu e tōna maihao, ki te aroaro o Ihowā.

¹⁷ Ā, me pani e te tohunga tētahi wāhi o te toenga o te hinu i tōna ringa ki te matamata o te taringa matau o te tangata e purea ana, ki te koromatua hoki o tōna ringa matau, ki te koromatua anō hoki o tōna waewae matau ki runga i te toto o te whakahere mō te hē.

¹⁸ Ā, ko te toenga o te hinu i te ringa o te tohunga, me riringi ki te mātenga o te tangata e purea ana; ā, ka whakamārie te tohunga mōna ki te aroaro o Ihowā.

¹⁹ “Ā, ka whakaherea e te tohunga te whakahere hara, ka whakamārie hoki mō te tangata e purea ana, arā mō tōna poke; ā muri iho, ka patua e ia te tahunga tinana;

²⁰ ā, ka whakaekea te tahunga tinana me te whakahere totokore e te tohunga ki te āta. Ā, ka whakamārie te tohunga mōna, ā, ka kore ōna poke.

²¹ “Ā, ki te mea he rawakore ia, ā, e kore ēnā mea e taea, nā, me tiki e ia kia kotahi reme toa hei whakahere mō te hē, hei mea poipoi, hei whakamārie mōna, kia kotahi anō hoki te whakatekau parāoa, hei te mea i kōnatunatua ki te hinu, hei whakahere totokore, me tētahi roko hinu;

²² me ētahi kūkupa kia rua, ētahi pī kūkupa rānei kia rua, ngā mea e taea e tōna ringa; ko tētahi hei whakahere hara, ko tētahi hei tahunga tinana.

²³ “Ā, hei te waru o ngā rā ka kawē ai ki te tohunga hei purenga mōna, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ki te aroaro o Ihowā.

²⁴ Nā, ka mau te tohunga ki te reme mō te whakahere mō te hē, me te roko hinu, ā, ka poipoia e te tohunga hei whakahere poipoi ki te aroaro o Ihowā.

²⁵ Ā, ka patua e ia te reme e whakaherea ana mō te hē, ā, ka tango te tohunga i tētahi wāhi o te toto o te whakahere mō te hē, ka pani ai ki te matamata o te taringa matau o te tangata e purea ana, ki te koromatua hoki o tōna ringa matau, ki te koromatua anō hoki o tōna waewae matau.

²⁶ “Ā, me riringi e te tohunga tētahi wāhi o te hinu ki te kapu o tōna ake ringa mauī;

²⁷ ā, ka tāuhihia e te tohunga ki tōna maihao matau tētahi wāhi o te hinu i tōna ringa mauī, kia whitu ngā meatanga ki te aroaro o Ihowā.

²⁸ Ā, ka pania e te tohunga tētahi wāhi o te hinu i tōna ringa ki te matamata o te taringa matau o te tangata e purea ana, ki te koromatua hoki o tōna ringa matau, ki te koromatua anō hoki o tōna waewae matau, ki te wāhi i te toto o te whakahere mō te hē.

²⁹ Ā, ko te toenga o te hinu i te ringa o te tohunga, me riringi ki te mātenga o te tangata e purea ana, hei whakamārie mōna ki te aroaro o Ihowā.

³⁰ Ā, me whakahere tētahi o ngā kūkupa, o ngā pī kūkupa rānei, o ngā mea hoki i taea e tōna ringa;

³¹ āe rā, o ngā mea i taea e tōna ringa, ko tētahi hei whakahere hara, ko tētahi hei tahunga tinana, me te whakahere totokore hoki; ā, ka whakamārie te tohunga mō te tangata e purea ana, ki te aroaro o Ihowā.”

³² Ko te ture tēnei mō te tangata i pāngia e te repera, e kore nei e taea e tōna ringa ngā mea mō tōna purenga.

Te Pokeke Repera ki tētahi Whare

³³ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea,

³⁴ “E tae koutou ki te whenua o Kanaana e hoatu nei e ahau hei kāinga tupu mō koutou, ā, ka whakapāngia atu e ahau te repera ki tētahi whare o te whenua e nohoia e koutou;

³⁵ ā, ka haere te tangata nōna te whare, ka kōrero ki te tohunga, ka mea, ‘Ki tāku titiro, me te mea kua pāngia te whare.’

³⁶ Nā, ka whakahau te tohunga kia whakawāteatia te whare, i te mea kāhore anō te tohunga i haere noa kia kite i te mea i pā mai; kei poke ngā mea katoa o roto o te whare; ā, ka oti, ka haere te tohunga kia kite i te whare.

³⁷ Nā, ka titiro ia ki te mea i pā mai, ā, ki te mea kua pāngia ngā tara o te whare, ā, kua whai kōputaputa he mea mā kākārīki, pūwhero rānei, ā, ki te titiro atu kua ngoto ki roto ki te tara.

³⁸ Nā, ka puta te tohunga ki waho o te whare ki te kūwaha o te whare, ā, ka tūtakina te whare, kia whitu ngā rā.

³⁹ Ā, ka haere mai anō te tohunga i te whitu o ngā rā, ā, ka titiro; ā, ki te mea kua hōrapa ki ngā pakitara o te whare te mea i pā mai;

⁴⁰ nā, ka whakahau te tohunga kia tangohia ngā kōhatu i pāngia, kia makā ki te wāhi poke ki waho o te pā.

⁴¹ Ā, ka mea ia kia waruhia a roto o te whare ā taka noa, ā, me riringi e rātou te puehu i waruhia e rātou ki waho o te pā, ki te wāhi poke.

⁴² Ā, ka tikina e rātou ētahi atu kōhatu, ka whakanoho atu ai ki te wāhi o aua kōhatu; me tiki anō e ia he moata ke, ka pani ai ki te whare.

⁴³ “Ā, ki te hoki mai te mea i pā mai, ā, ka tupu ki te whare i muri i tāna tangohanga i ngā kōhatu, i tāna waruhanga i te whare, i te paninga hoki;

⁴⁴ kātahi ka haere te tohunga, ā, ka titiro; ā, ki te mea kua hōrapa ki te whare te mea i pā mai, he repera ngau kino tō te whare; he poke.

⁴⁵ Nā, ka wāwāhi i te whare, i ōna kōhatu, i ōna rākau, i te moata katoa o te whare; ā, ka kawea atu ki waho o te pā, ki te wāhi poke.

⁴⁶ “Ki te haere hoki tētahi ki roto ki te whare, i te mea e tūtaki ana, ka poke ia ā ahiahi noa.

⁴⁷ Ki te takoto hoki tētahi ki roto i te whare, me horoi e ia ōna kākahu; ki te kai anō hoki tētahi ki roto i te whare, me horoi anō e ia ōna kākahu.

⁴⁸ “Ā, ki te haere te tohunga ki roto, ā, ka titiro, ā, kīhai i hōrapa ki te whare te mea i pā mai, i muri iho i te paninga o te whare. Nā, ka kīia e te tohunga he pokekore te whare, nō te mea kua kore taua mea i pā rā.

⁴⁹ Ā, ka tikina e ia ētahi manu, kia rua, hei horohoro mō te whare, he rākau hīta, he ngangana, he hihopa.

⁵⁰ Ā, ka patua e ia tētahi o ngā manu ki roto ki te oko oneone, ki runga i te wai rere.

⁵¹ Nā, ka mau ki te rākau hīta, ki te hihopa, ki te ngangana, me te manu ora, ka tou ai ki te toto o te manu i patua, ki te wai rere hoki, nā, kia whitu āna tāuhihinga ki te whare.

⁵² Ā, ka horohoroa e ia te whare ki te toto o te manu, ki te wai rere hoki, ki te manu ora, ki te rākau hīta, ki te hihopa, ki te ngangana.

⁵³ Engari, me tuku e ia te manu ora ki waho o te pā, ki te mata o te pārae; nā, ka whakamārie mō te whare; ā, ka kore ōna poke."

⁵⁴ Ko te ture tēnei mō ngā pānga katoa o te repera: mō te pātito hoki,

⁵⁵ mō te repera hoki o te kākahu, o te whare,

⁵⁶ mō te puku, mō te paku, mō te wāhi tū ā-kanapa nei.

⁵⁷ Hei whakaatu ko āhea poke ai, ko āhea pokekore ai; ko te ture tēnei mō te repera.

15

Te Kikokiko Whakapoke e Rere

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea:

² "Kōrero ki ngā tama a Ihāraira, mea atu ki a rātou: Ki te mea he rere tō tētahi tangata, nō roto i tōna kikokiko, e poke ana ia i tōna rere.

³ Ā, ko tōna poke tēnei i a ia e rere nei; ahakoa rere te rere o tōna kikokiko, ahakoa kua mimiti te rere o tōna kikokiko, he mea whakapoke tēnā i a ia.

⁴ "He poke ngā moenga katoa e takoto ai te tangata i te rere; ka poke anō hoki ngā mea katoa e noho ai ia.

⁵ Ki te pā hoki tētahi ki tōna moenga, me horoi e ia ōna kākahu, me ia anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

⁶ Ki te noho hoki tētahi ki runga ki tētahi mea i nohoia e te tangata i te rere, me horoi e ia ōna kākahu, me ia anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

⁷ "Ā, ki te pā tētahi ki te kikokiko o te tangata i te rere, me horoi e ia ōna kākahu, me ia anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

⁸ "Ā, ki te tuwha atu te tangata i te rere ki tētahi tangata pokekore, nā, me horoi e ia ōna kākahu, me ia anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

⁹ "Me te nohoanga hōiho i nohoia e te tangata he rere tōna, kua poke.

¹⁰ Nā, he mea nō raro i a ia, ko te tangata i pā atu, kua poke ā ahiahi noa; ki te mauria hoki e tētahi, tētahi o aua mea, me horoi ōna kākahu, me ia anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ā ahiahi noa.

¹¹ "Nā, ko te tangata i pā tērā i te rere ki a ia, ā, kīhai i horoia ōna ringa ki te wai, me horoi ōna kākahu, me ia anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

¹² "Me wāwāhi anō hoki te oko oneone i pāngia e te tangata he rere tōna; ko ngā oko rākau katoa ia me horoi ki te wai.

¹³ "Ā, e purea i tōna rere te tangata he rere tōna, nā, me tatau e ia ngā rangi e whitu mō tōna purenga, nā, ka horoia e ia ōna kākahu, me horoi anō hoki tōna kikokiko ki te wai rere, ā, ka kore ōna poke.

¹⁴ Ā, i te waru o ngā rā me tiki e ia, kia rua ngā kūkupa, kia rua rānei ngā pī kūkupa, ā, ka haere ki te aroaro o Ihowā ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ka hoatu ai ki te tohunga.

¹⁵ Kātahi ka whakaherea aua mea e te tohunga, tētahi hei whakahere hara, tētahi hoki hei tahunga tinana; ā, ka whakamārie te tohunga mōna ki te aroaro o Ihowā mō tōna rere.

¹⁶ "Ki te paheke mai hoki te purapura moenga o tētahi tangata, nā, me horoi e ia tōna tinana katoa ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

¹⁷ Me horoi anō hoki ki te wai ngā kākahu katoa, me ngā hiako kei aua mea nei te purapura moenga, ka poke hoki aua mea ā ahiahi noa.

¹⁸ Ki te moe māori hoki tētahi tangata ki tētahi wahine, me horoi rāua ki te wai, ka poke hoki rāua ā ahiahi noa.

¹⁹ "Ā, ki te mea he rere tō tētahi wahine, ā, he toto te rere o tōna kikokiko, me whakamotuhake kia whitu ngā rā. Ka poke anō hoki ngā tāngata katoa e pā ana ki a ia ā ahiahi noa.

²⁰ "Ka poke anō ngā mea katoa e takotoria ana e ia i tōna whakamotuhaketanga; ka poke anō ngā mea katoa e noho ai ia.

²¹ Ki te pā hoki tētahi ki tōna moenga, me horoi e ia ōna kākahu, a ia ake anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

²² Ki te pā atu hoki tētahi ki tētahi mea i noho ai ia, me horoi e ia ōna kākahu, a ia ake anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

²³ Ahakoa i runga taua mea i te moenga, i runga rānei i tētahi mea e nohoia ana e ia, ki te pā atu tētahi, ka poke ia ā ahiahi noa.

²⁴ “Ki te takoto hoki tētahi tangata ki a ia, ā, ka mau ki a ia ōna whakapoke, ka poke, e whitu ngā rā; ka poke katoa anō ngā moenga katoa e takoto ai ia.

²⁵ “Ā, ki te maha ngā rā o te rerenga toto o tētahi wahine, ā, ehara i te wā e paheke ai, ki te roa atu rānei te rerenga i tō te wā e paheke ai; ka pērā anō me ngā rā o tōna paheketanga, ngā rā katoa e rere ai tōna whakapoke; ka poke ia.

²⁶ Ka pērā anō ki a ia me te moenga o tōna paheketanga ngā moenga katoa e takoto ai ia i ngā rā katoa e rere ai; ka poke anō hoki ngā mea katoa e noho ai ia, ka rite ki te whakapoke o tōna paheketanga.

²⁷ Ka poke anō hoki te tangata e pā ana ki aua mea, me horoi anō hoki e ia ōna kākahu, a ia ake anō hoki me horoi ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

²⁸ “Otia i te mea kua whakapokekoretia taua wahine i te rere, kātahi ka taua e ia ngā rangi e whitu, ā muri iho ka kore ōna poke.

²⁹ Ā, i te waru o ngā rā me tiki e ia kia rua ngā kūkupa, kia rua rānei pī kūkupa māna, ā, ka kawea ki te tohunga, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

³⁰ Ā, me whakahere tētahi e te tohunga hei whakahere hara, me tētahi hoki hei tahunga tinana, ā, ka whakamārie te tohunga mōna ki te aroaro o Ihowā mō te rere o tōna whakapoke.

³¹ “Nā, me pēnā tā koutou wehe i ngā tama a Iharaira i ō rātou whakapoke; kei mate rātou i ō rātou poke, ina whakapokea e rātou tōku tapenākara e tū nā i roto i a rātou.”

³² Ko te ture tēnei mō te tangata he rere tōna, mō te tangata hoki kua paheke atu tōna purapura moenga, ā poke iho;

³³ mō te wahine hoki e paheke ana, mō te tangata hoki he rere tōna, mō te tāne rāua ko te wahine, mō te tangata hoki i takoto ki te wahine poke.

16

Te Rā Whakamārie

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi i muri i te matenga o ngā tama tokorua a Ārona, i te mea i whakahere nei rāua ki te aroaro o Ihowā, ā mate iho.

² I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi: “Kōrero ki a Ārona, ki tōu tuakana, kei haere i ngā wā katoa ki te wāhi tapu, ki roto i te ārai, i tērā i mua mai o te taupoki o te āka; kei mate; ka puta atu hoki ahau i roto i te kapua ki runga ki te taupoki.

³ “Ko ngā mea tēnei hei haerenga mō Ārona ki roto ki te wāhi tapu: ko te kūao pūru hei whakahere hara, me te hipi toa hei tahunga tinana.

⁴ Me kākahu e ia te koti rīnena tapu; hei tōna kikokiko ngā tarau rīnena, me whītiki anō ki a ia te whītiki rīnena, me pōtae anō te pōtae rīnena; ko ngā kākahu tapu ēnei; mō reira me horoi e ia tōna kikokiko ki te wai, ka kākahu ai.

⁵ Nā, ka mau ia ki ētahi koati kia rua a te whakaminenga o ngā tama a i Iharaira hei whakahere hara, kia kotahi hoki te hipi toa hei tahunga tinana.

⁶ “Ā, ka whakaherea e Ārona tāna pūru mō te whakahere hara, te mea hoki mōna, ā, ka whakamārie mōna, mō tōna whare hoki.

⁷ Nā, ka mau ia ki ngā koati e rua, ka tāpae ki te aroaro o Ihowā ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

⁸ Nā, ka makā he rota e Ārona mō ngā koati e rua, tētahi rota mō tā Ihowā, tētahi rota mō te koati haere noa.

⁹ Ā, ka kawea mai e Ārona te koati i puta nei tā Ihowā rota ki a ia, ā, ka whakaherea hei whakahere hara.

¹⁰ Ko te koati ia i puta nei te rota ki a ia hei koati haere noa, ka tāpaea oratia ki te aroaro o Ihowā, ki te whakamārie mōna, kia tukua ai ki te koraha hei koati haere noa.

¹¹ “Ā, ka kawea e Ārona te pūru mō te whakahere hara, te mea mōna ake, ā, ka whakamārie mōna, mō tōna whare hoki, ā, ka patua te pūru mō te whakahere hara, te mea hoki mōna ake.

¹² Nā, ka mau ki te tahu kakara, kī tonu i ngā waro ahi nō runga i te āta, i te aroaro o Ihowā; kia kī hoki ōna ringa i te whakakakara reka, tuki rawa kia ririki, ka kawea ai ki roto i te ārai.

¹³ Nā, ka maka i te whakakakara ki te ahi ki te aroaro o Ihowā, kia ngaro ai i te kapua whakakakara te taupoki i runga i te whakaaturanga, kei mate hoki ia.

¹⁴ Nā, ka tango i tētahi wāhi o te toto o te pūru, ā, ka tāuhihia e tōna maihao ki te taupoki ki te taha ki te rāwhiti; kia whitu ngā tāuhihinga a tōna maihao i te toto ki te taha ki mua o te taupoki.

¹⁵ “Kātahi ka patua e ia te koati o te whakahere hara, te mea mō te iwi, ā, ka kawea ōna toto ki roto i te ārai, ā, ka pērā tāna meatanga ki taua toto, me tāna ki te toto o te pūru, ā, ka tāuhihia e ia ki te taupoki, ki mua hoki o te taupoki.

¹⁶ Ā, ka whakamārie mō te wāhi tapu, mō te poke o ngā tama a Īharaira, mō ā rātou mahi tutū i ō rātou haranga katoa. Kia pērā hoki tāna meatanga mō te tapenākara o te whakaminenga e tū ana i roto i a rātou waenganui o tō rātou poke.

¹⁷ Kaua anō hoki he tangata mō roto te tapenākara o te whakaminenga, ina haere ia ki te whakamārie i roto i te wāhi tapu, ā puta noa mai ki waho, kia oti rā anō te whakamārie mōna, mō tōna whare, mō te whakaminenga katoa anō hoki o Īharaira.

¹⁸ “Nā, ka puta ia ki te āta, ki tērā i te aroaro o Ihowā, mea ai i tō reira whakamārie; ka tango hoki i tētahi wāhi o te toto o te pūru, o te toto hoki o te koati, ka pani ai ki ngā haona o te āta ā tawhio noa.

¹⁹ Kia whitu hoki ngā tāuhihinga a tōna maihao i te toto, ā, ka purea, ka whakatapua, kia mā ai i te poke o ngā tama a Īharaira.

²⁰ “Ā, ka oti tāna whakamārie mō te wāhi tapu, mō te tapenākara o te whakaminenga, mō te āta, nā, me kawē mai e ia te koati ora.

²¹ Nā, ka popoki ngā ringa e rua o Ārona ki te mātenga o te koati ora, ka whāki ai i ngā kino katoa o ngā tama a Īharaira ki runga i a ia, i ā rātou mahi tutū katoa, me ō rātou hara katoa; me uta hoki ki runga ki te mātenga o te koati, ka tuku ai kia kawea ki te koraha e tētahi tangata e noho rite ana.

²² Nā, ka mauria e te koati ō rātou kino katoa i runga i a ia ki tētahi whenua mokemoke; ā, ka tukua atu te koati ki te koraha.

²³ “Nā, ka haere a Ārona ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga, ā, ka unuhia atu ngā kākahu rīnena i kākahuria e ia i tōna haerenga ki roto ki te wāhi tapu, ka waiho hoki ki reira.

²⁴ Me horoi anō e ia tōna kikokiko ki te wai ki te wāhi tapu, ka kākahu ai i ōna kākahu, ā, ka puta mai ia ki waho, ka mea hoki i tāna tahunga tinana, i te tahunga tinana hoki a te iwi, hei whakamārie mōna, mō te iwi.

²⁵ Me tahu anō e ia te ngako o te whakahere hara ki runga ki te āta.

²⁶ “Ko te kaituku hoki o te koati hei koati haere noa, me horoi e ia ōna kākahu, me horoi anō tōna kikokiko ki te wai, ā muri iho, ka haere mai ki te puni.

²⁷ Ā, ko te pūru mō te whakahere hara, me te koati mō te whakahere hara, nō rāua nei ngā toto i kawea ki roto ki te wāhi tapu hei whakamārie, me mau ki waho o te puni; ā, ka tahuna ki te ahi ō rāua hiako, ō rāua kikokiko, me tō rāua paru.

²⁸ Nā, ko te kaitahu, me horoi ōna kākahu, me horoi anō tōna kikokiko ki te wai, ā muri iho, ka haere mai ki te puni.

²⁹ “Hei tikanga pūmau anō tēnei mā koutou; i te whitu o ngā marama, i te tekau o ngā rā o te marama, me whakapōuri ō koutou wairua, kaua rawa tētahi mahi e mahia, e te tangata whenua, e te manene rānei i roto i a koutou.

³⁰ Ko ā taua rangi hoki te tohunga whakamārie ai mō koutou, hei pure i a koutou i ō koutou hara katoa, kia mā ai koutou i te aroaro o Ihowā.

³¹ Hei hāpati okiokinga taua rā ki a koutou, me whakapōuri ō koutou wairua; hei tikanga pūmau.

³² Me whakamārie anō te tohunga e whakawahia nei ia, e whakatohungatia hoki hei tohunga i muri i tōna pāpā, me kākahu anō ngā kākahu rīnena, ngā kākahu tapu,

³³ me whakamārie ia mō te wāhi tapu, me whakamārie anō mō te tapenākara o te whakaminenga, mō te āta hoki; me whakamārie anō mō ngā tohunga, mō ngā tāngata katoa hoki o te whakaminenga.

³⁴ “Hei tikanga pūmau tēnei ki a koutou, kia whakamārie mō ngā tama a Īharaira, mō ō rātou hara katoa; kia kotahi meatanga i te tau.”

Nā, ka meinga e ia tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

17

He Tapu te Toto

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Kōrero ki a Ārona, ki āna tama, ki ngā tama katoa a Īharaira, mea atu ki a rātou: Ko te mea tēnei i whakahau ai a Ihowā, i mea ai:

³ Ki te patua e tētahi tangata o te whare o Īharaira he kau, he reme, he koati rānei, i roto i te puni, ki te patua rānei e ia ki waho o te puni,

⁴ ā, e kore e kawea ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, kia whakaherea he whakahere ki a Ihowā ki mua i te tapenākara o Ihowā. Ka whakairia he toto ki taua tangata; kua whakaheke toto ia; ā, ka hātepea atu taua tangata i roto i tōna iwi.

⁵ He mea kia kawea ai e ngā tama a Iharaira ā rātou patunga e whakaherea ana e rātou i te mata o te pārae, kia kawea ai hoki ki a Ihowā, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ki te tohunga, ka patu ai hei whakahere mō te pai ki a Ihowā.

⁶ Ā, ka tāuhihia te toto e te tohunga ki te āta a Ihowā i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, me tahu anō e ia te ngako hei kakara reka ki a Ihowā.

⁷ Ā, ka mutu ā rātou patunga tapu ki ngā rēwera i whāia nei e rātou, pūremu atu ai. Hei tikanga pūmau tēnei ki a rātou i ō rātou whakatupuranga.

⁸ “Me ki atu anō ki a rātou: Ki te whakaherea e tētahi tangata o te whare o Iharaira, o ngā manene rānei i roto i a koutou, tētahi tahunga tinana, patunga tapu rānei,

⁹ ā, e kore e kawea ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, whakahere ai ki a Ihowā; inā, ka hātepea atu taua tangata i roto i tōna iwi.”

Te Riri ana i te Kainga Toto

¹⁰ “Ki te kainga hoki tētahi toto e tētahi tangata o te whare o Iharaira, o ngā manene rānei i roto i a koutou; ka ū atu tōku mata ki taua wairua i kainga ai te toto, ā, ka hātepea atu e ahau i roto i tōna iwi.

¹¹ Kei roto hoki i te toto te orange o te kikokiko; kua hoatu anō e ahau ki a koutou mō runga i te āta, hei whakamārie mō ō koutou wairua; ko te toto hoki, nā tōna ora, te mea hei whakamārie.

¹² Koia ahau i mea ai ki ngā tama a Iharaira: Kaua tētahi o koutou e kai toto, kaua anō hoki te manene i roto i a koutou e kai toto.

¹³ “Ki te whai hoki tētahi o ngā tama a Iharaira, o ngā manene rānei i roto i a koutou, ā, ka mau tētahi kīrehe, tētahi manu rānei e tika ana kia kainga; me riringi ōna toto, ka tanu ai ki te puehu.

¹⁴ Nō te mea ko te toto o te kikokiko e kotahi katoa āna me te ora o te kikokiko; koia ahau i mea ai ki ngā tama a Iharaira: Kaua rawa e kainga te toto o tētahi kikokiko; ko te toto hoki te ora o ngā kikokiko katoa; ki te kainga e tētahi, ka hātepea atu.

¹⁵ “Ki te kainga hoki e tētahi te mea i mate māori, te mea rānei i haea e te kīrehe, ahakoa tangata whenua, iwi kē rānei, me horoi ōna kākahu, me ia anō me horoi ki te wai, ka poke hoki ā ahiahi noa; kātahi ka kore te poke.

¹⁶ Ā, ki te kāhore e horoia e ia, ki te kāhore hoki e horoia tōna tinana, nā, ka waha e ia tōna kino.”

18

Whakakore te Taitōkai

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Kōrero ki ngā tama a Iharaira, mea atu ki a rātou: Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

³ Kei rite ā koutou mahi ki ngā mahi a te whenua o Ihipa, i noho nā koutou. Kei rite hoki ā koutou mahi ki ngā mahi a te whenua o Kanaana, e kawea nei koutou e ahau ki reira. Kei haere i runga i ā rātou tikanga.

⁴ Me mahi āku whakaritenga, kia mau ki āku tikanga, me haere hoki i reira; ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

⁵ Inā, kia mau ki āku tikanga, ki āku whakaritenga; ki te mahia hoki ēnā e te tangata, mā reira e ora ai. Ko Ihowā ahau.

⁶ “Kaua tētahi o koutou e whakatata ki tētahi o ōna whanaunga tupu, hura ai i tō rātou kiri tahanga: Ko Ihowā ahau.

⁷ “Kei hurahia e koe tōu pāpā, tōu whaea rānei, kia takoto tahanga; ko tōu whaea ia; kei hurahia e koe kia takoto tahanga.

⁸ “Kei hurahia e koe kia takoto tahanga te wahine a tōu pāpā; ko te wāhi takoto tahanga ia o tōu pāpā.

⁹ “Kei hurahia e koe kia takoto tahanga tōu tuahine, te tamāhine a tōu pāpā, te tamāhine rānei a tōu whaea, ahakoa i whānau ki te kāinga, i whānau rānei ki tētahi atu wāhi; kei hurahia rāua e koe kia takoto tahanga.

¹⁰ “Kei hurahia e koe kia takoto tahanga te tamāhine a tōu tama, te tamāhine rānei a tōu tamāhine, kei hurahia rāua e koe kia takoto tahanga; nōu hoki te wāhi o rāua i takoto tahanga nā.

¹¹ “Kei takoto tahanga i a koe te tamāhine a te wahine a tōu pāpā, te whānau a tōu pāpā, he tuahine ia nōu, kei hurahia ia e koe kia takoto tahanga.

¹² "Kei hurahia te tuahine o tōu pāpā kia takoto tahanga; he whanaunga tupu ia nō tōu pāpā.

¹³ "Kei hurahia e koe te tuakana, teina rānei, o tōu whaea kia takoto tahanga; he whanaunga tupu hoki ia nō tōu whaea.

¹⁴ "Kei hurahia e koe kia takoto tahanga te teina, tuakana rānei, o tōu pāpā, kei whakatata koe ki tāna wahine; ko tōu whaea kēkē ia.

¹⁵ "Kei hurahia e koe tōu hunaonga kia takoto tahanga; ko te wahine ia a tāu tama, kei hurahia ia e koe kia takoto tahanga.

¹⁶ "Kei hurahia e koe kia takoto tahanga te wahine a tōu tuakana, teina rānei; nō tōu tuakana, teina rānei, taua wāhi i takoto tahanga nā.

¹⁷ "Kei hurahia e koe kia takoto tahanga te wahine rāua ko tāna tamāhine, kaua anō e tangohia te tamāhine a tāna tama, te tamāhine rānei a tāna tamāhine, hura ai i a ia kia takoto tahanga; he whanaunga pū hoki rātou ki a ia; he mea kino tēnā.

¹⁸ "Kaua anō hoki e tangohia he wahine ki te taha o tōna tuakana, teina rānei, hei whakatetete ki a ia; kaua ia e hurahia kia takoto tahanga, me te ora anō hoki tērā.

¹⁹ "Kaua anō hoki e whakatata ki te wahine ki te hura i a ia kia takoto tahanga, i a ia e poke ana i te paheketanga.

²⁰ "Kaua anō hoki e takoto pūremu ki te wahine a tōu hoa, whakapoke ai i a koe ki a ia.

²¹ "Kaua anō e tukua tētahi o ōu uri kia haere nā waenga ahi hei mea ki a Moreke, kaua anō e whakanoatia te ingoa o tōu Atua. Ko Ihowā ahau.

²² "Kei takotoria wahinetia te tāne; he mea whakarihariha tēnā.

²³ "Kaua anō hoki e takoto ki tētahi kararehe, whakapoke ai i a koe ki taua mea. Kaua hoki tētahi wahine e tū ki te aroaro o tētahi kararehe, takoto tahi ai rāua; he mea anuanu tēnā.

²⁴ "Kei poke koutou i tētahi o ēnei mea; e poke ana hoki i ēnei mea katoa ngā iwi ka peia nei e ahau i tō koutou aroaro.

²⁵ Kua poke anō hoki te whenua; koia ahau i mea ai kia tau iho tōna kino ki runga ki a ia; ā, e whakaruaki ana te whenua i ōna tāngata.

²⁶ Mō reira kia mau ki āku tikanga ki āku whakaritenga whakawā; kaua anō e mahia tētahi o ēnei mea whakarihariha e te tangata whenua, e te manene rānei i roto i a koutou

²⁷ (nō te mea kua mahia ēnei mea whakarihariha katoa e ngā tāngata whenua o mua i a koutou, ā, poke iho te whenua);

²⁸ kei whakaruakina anō hoki koutou e te whenua, ina poke i a koutou, pērā me ngā iwi e whakaruakina nei i tō koutou aroaro.

²⁹ "Ki te mahia hoki tētahi o ēnei mea whakarihariha e tētahi tangata, inā, ka hātepea atu ngā wairua e pēnā i roto i tō rātou iwi.

³⁰ Nō reira kia mau ki āku i whakahau atu ai, kei mahia e koutou tētahi o ēnei ritenga whakarihariha i mahia nei i mua i a koutou, kei poke hoki koutou i aua mea. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua."

19

He Ture mō te Tapu me te Tika

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² "Kōrero ki te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: Kia tapu koutou; he tapu hoki ahau, a Ihowā, tō koutou Atua.

³ "Me wehi tērā, tērā, ki tōna whaea, ki tōna pāpā, kia mau hoki ki āku hāpati: ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

⁴ "Kei tahuri ki te whakapakoko, kei whakarewaina he atua mā koutou. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

⁵ "Ki te whakaherea anō he patunga mō te pai ki a Ihowā, hei te patunga e manakohia ai koutou.

⁶ Me kai i te rangi anō i whakaherea ai, i te aonga ake anō hoki; ā, ki te toe tētahi wāhi ki te toru o ngā rā, me tahu ki te ahi.

⁷ Ki te kainga hoki tētahi wāhi i te toru o ngā rā, ka whakariharihangia; e kore e manakohia.

⁸ Ā, ka waha ō rātou hara e ngā tāngata katoa i kainga ai, nō te mea kua whakanoatia te mea tapu a Ihowā; ā, ka hātepea atu taua tangata i roto i tōna iwi.

⁹ "Ina kotia e koutou ngā hua o tō koutou whenua, kaua e kotia rawatia ngā kokonga o tāu māra, kaua anō hoki e hamua ngā toenga o āu hua.

¹⁰ Kaua hoki e hamua tāu māra wāina, kaua anō e kohia ngā karepe taka o tāu māra wāina; me waiho mā te rawakore, mā te tangata iwi kē. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

¹¹ “Kaua e tāhae; kaua hoki e teka, kaua anō e tinihanga tētahi ki tētahi.

¹² Kei oatiatia tekatia hoki tōku ingoa, kaua anō hoki e whakanoatia te ingoa o tōu Atua. Ko Ihowā ahau.

¹³ “Kaua e tūkinotia tōu hoa; kaua hoki e pāhuatia.

“Kaua ngā utu o te kaimahi e takoto tonu ki a koe i te pō, ā tae noa ki te ata.

¹⁴ “Kaua e kangā te turi, kaua anō e makā he whakatūtuki ki te aroaro o te matapō; engari me wehi ki tōu Atua. Ko Ihowā ahau.

¹⁵ “Kei whakahaere hē ina whakawā; kaua e whakaaro ki te kanohi o te rawakore, kaua hoki e whakahōnoretia te kanohi o te nui; me whakawā koe mō tōu hoa i runga i te tika.

¹⁶ “Kaua e kōpikopiko i roto i tōu iwi kawekawe kōrero ai; kaua anō hoki e tū kia whakahekea te toto o tōu hoa. Ko Ihowā ahau.

¹⁷ “Kei kino koe ki tōu teina i roto i tōu ngākau; rīria mārietia tōu hoa, kaua e waiho he hara i runga i a ia.

¹⁸ “Kaua e rapu utu, kaua hoki e mauāhara ki ngā tamariki a tōu iwi; engari arohaina tōu hoa anō ko koe. Ko Ihowā ahau.

¹⁹ “Kia mau ki āku tikanga. Kaua e whakaturipuria he uri mō āu kararehe ki tērā atu tū kararehe. Kaua e whakauruuruua ngā purapura e whakatōngia e koe ki tāu māra. Kaua anō hoki e meatia ki a koe he kākahu ko tētahi wāhi he rīnena, ko tētahi he huruhuru.

²⁰ “Ki te takoto pūemu hoki tētahi ki te wahine pononga kua oti te taumau mā te tāne, ki te mea kīhai i utua, i whakahokia, kīhai anō hoki i tukua kia haere noa atu; ka whiua rāua. E kore rāua e whakamatea, nō te mea kīhai ia i tukua kia haere noa atu.

²¹ Ā, me kawe e te tāne tāna whakahere mō te hē ki a Ihowā, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, he hipi toa hei whakahere mō te hē.

²² Ā, ka whakamārie te tohunga mōna ki te hipi toa, ki te whakahere mō te hē, ki te aroaro o Ihowā, mō tōna hara i hara ai; ā, ka murua tōna hara i hara ai.

²³ “E tae hoki koutou ki te whenua, ā, ka whakatōngia e koutou ngā rākau kai katoa; me waiho ngā hua hei mea kokotikore. Kia toru ngā tau e waiho ai e koutou hei mea kokotikore; e kore e kainga.

²⁴ I te whā ia o ngā tau ka tapu ngā hua katoa o reira, hei whakamoemiti ki a Ihowā.

²⁵ Engari i te rima o ngā tau me kai e koutou ngā hua o reira, ā, ka maha ake ōna hua mā koutou. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

²⁶ “Kaua e kainga tototia tētahi mea. Kaua anō hoki e rapu tikanga i ngā tohu, i ngā kapua.

²⁷ “Kaua e whakaporotakatia ngā taha o ō koutou māhunga, kaua anō hoki e whakaahuatia kinotia ngā taha o tōu pāhau.

²⁸ Kaua e haea ō koutou kikokiko mō te tūpāpaku, kaua anō hoki e tāia he tohu ki a koutou. Ko Ihowā ahau.

²⁹ “Kaua e whakanoatia tāu tamāhine, e meinga hei wahine kairau; kei riro te whenua i te kairau, ā, ka kī te whenua i te kino.

³⁰ “Kia mau ki āku hāpati, kia hopohopo hoki ki tōku wāhi tapu. Ko Ihowā ahau.

³¹ “Kaua e whakaaro atu ki ngā waka atua, kaua anō hoki e whai atu ki ngā mata māori, whakapokea ai e rātou. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

³² “Me whakatika ake koe i te aroaro o te mātenga hina, me whakahōnore hoki te mata o te koroheke, me wehi anō hoki ki tōu Atua. Ko Ihowā ahau.

³³ “Ki te noho hoki te tangata iwi kē ki a koe, ki tōu whenua, kaua koutou e mahi i te kino ki a ia.

³⁴ Ki tā koutou kia rite ki tētahi o ō koutou tangata whenua te manene e noho ana i a koutou, arohaina ia anō ko koe; he manene hoki koutou i mua, i te whenua o Ihipa. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

³⁵ “Kei hē tā koutou whakahaere ina whakawā, i te rūri rānei, i te pāuna taimaha rānei, i te mēhua rānei.

³⁶ Kia tika ā koutou pāuna, kia tika ngā whakataimaha, kia tika te epa, kia tika hoki te hine. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua, i kawē mai nei i a koutou i te whenua o Ihipa.

³⁷ “Mō reira kia mau ki āku tikanga katoa, me āku whakaritenga katoa, mahia anō hoki. Ko Ihowā ahau.”

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Me kōrero anō koe ki ngā tama a Iharaira: Ahakoa nō ngā tama a Iharaira, nō te manene rānei e noho ana i a Iharaira, te tangata i hoatu e ia tōna uri ki a Moreke, inā, me whakamate ia; me āki e ngā tāngata whenua ki te kōhatu.

³ Ka ū atu anō hoki tōku mata ki taua tangata, ā, ka hātepea atu e ahau i roto i tōna iwi; mōna i hoatu i tōna uri ki a Moreke, whakapoke ai i tōku wāhi tapu, whakanoa ai hoki i tōku ingoa tapu.

⁴ Ā, ki te hunā e ngā tāngata whenua o rātou kanohi, kei kite i taua tangata, ina hoatu e ia tōna uri ki a Moreke, ā, e kore e whakamate i a ia;

⁵ ko reira ū atu ai tōku mata ki taua tangata, ki ōna whanaunga hoki, ā, ka hātepea atu e ahau i roto i tō rātou iwi, a ia, me ngā tāngata katoa e whai ana i a ia, pūremu atu ai, pūremu ai ki a Moreke.

⁶ “Ki te tahiru anō tētahi wairua ki ngā waka atua, ki ngā mata māori, whai atu ai, pūremu atu ai ki a rātou, ka ū atu anō tōku mata ki taua wairua, ā, ka hātepea atu i roto i tōna iwi.

⁷ “Engari whakatapua koutou, kia tapu anō hoki; ko Ihowā hoki ahau, ko tō koutou Atua.

⁸ Ā, kia mau ki āku tikanga, me mahi anō hoki; ko Ihowā ahau e whakatapu nei i a koutou.

⁹ “Ki te kangā hoki e tētahi tōna pāpā, tōna whaea rānei, me whakamate rawa; kua kanga e ia tōna pāpā, whaea rānei; ko runga anō i a ia ōna toto.

¹⁰ “Ā, ki te pūremu tētahi ki te wahine a te tangata, me whakamate rawa te kaipūremu ki te wahine a tōna hoa, te kaipūremu rāua ko te wahine i pūremutia.

¹¹ “Me te tangata hoki i takoto ki te wahine a tōna pāpā, kua hurahia e ia tōna pāpā kia takoto tahanga; me whakamate rāua tokorua, ko runga i a rāua o rāua toto.

¹² “Ki te takoto hoki te tangata ki tāna hunaonga wahine, me whakamate rawa rāua tokorua; he mahi anuanu tā rāua; ko runga i a rāua o rāua toto.

¹³ “Ki te takoto hoki he tāngata ki a rāua whakatāne ki te pērā me te takoto ki te wahine, he mahi whakarihariha tā rāua, me whakamate rawa rāua; ko runga i a rāua o rāua toto.

¹⁴ “Ki te tango hoki te tangata i te wahine rāua ko tōna whaea, he mea kino tēnā. Me tahu rātou ki te ahi, te tāne me ngā wahine; kei whai kino koutou i roto i a koutou.

¹⁵ “Ki te takoto hoki te tangata ki te kararehe, me whakamate rawa ia; me whakamate anō hoki te kararehe.

¹⁶ “Ki te whakatata hoki te wahine ki tētahi kararehe, ā, ka takoto ki a ia, me whakamate e koe te wahine rāua ko te kararehe; me whakamate rawa rāua, ko runga i a rāua o rāua toto.

¹⁷ “Ki te tango hoki te tangata i tōna tuahine, i te tamāhine a tōna pāpā, i te tamāhine rānei a tōna whaea, ā, ka kite i a ia e takoto tahanga ana, ā, ka kite anō te wahine i a ia e takoto tahanga ana. He mea kino tēnā; ā, ka hātepea atu rāua i te tirohanga a ngā tamariki o tō rāua iwi. Nāna hoki i hura tōna tuahine kia takoto tahanga; ka waha e ia tōna kino.

¹⁸ “Ki te takoto hoki te tangata ki te wahine i a ia e paheke ana, ā, ka hura i a ia kia takoto tahanga; kua takoto kau i a ia tōna puna, kua whakaaturia anō e te wahine te puna o ōna toto; ā, ka hātepea atu rāua i roto i tō rāua iwi.

¹⁹ “Kaua anō e hurahia kia takoto tahanga te teina, tuakana rānei, o tōu whaea, te tuahine rānei o tōu pāpā. E hurahia ana hoki e ia tōna whanaunga tupu; ka waha e rāua tō rāua kino.

²⁰ “Ki te takoto hoki he tangata ki te wahine a tōna matua kēkē, kua hurahia e ia kia takoto tahanga tōna matua kēkē. Ka waha e rāua tō rāua hara; ka mate urikore rāua.

²¹ “Ki te tango hoki te tangata i te wahine a tōna tuakana, teina rānei, he mea poke tēnā. Kua hurahia e ia tōna tuakana, teina rānei, kia takoto tahanga; e kore rāua e whai tamariki.

²² “Engari kia mau ki āku tikanga katoa me āku whakaritenga katoa, me mahi anō hoki; kei whakaruakina koutou e te whenua ka kawea nei koutou e ahau ki reira noho ai.

²³ Kaua anō e haere i runga i ngā ritenga o te iwi ka peia nei e ahau i tō koutou aroaro; nā rātou hoki ēnei mahi katoa, koia i whakarihariha ai ahau ki a rātou,

²⁴ i mea ai hoki ki a koutou: Ka riro tō rātou whenua i a koutou, ka hoatu hoki e ahau ki a koutou hei kāinga pūmau, he whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua, i wehe mai nei i a koutou i roto i ngā iwi.

²⁵ “Mō reira me wehe kē e koutou ngā kararehe pokekore me ngā mea poke, ngā manu hoki, ngā mea poke me ngā mea pokekore kei ai hei take whakarihariha mō o koutou wairua tētahi kararehe, manu rānei, tētahi mea rānei e ngahue ana i te whenua, o ngā mea i wehea atu e ahau i a koutou hei mea poke.

²⁶ Ā, ka tapu koutou ki ahau; nō te mea he tapu ahau, a Ihowā, ā, kua wehea mai koutou e ahau i roto i ngā iwi, kia waiho māku.

²⁷ “Me whakamate rawa anō hoki te tangata, te wahine rānei, he atua māori tōna; me te mata māori hoki. Me āki rāua ki te kōhatu; ko runga i a rāua ō rāua toto.”

21

He Tapu ngā Tohunga

¹ I mea anō a Ihowā ki a Mohi: “Kōrero ki ngā tohunga, ki ngā tama a Ārona, mea atu ki a rātou: Kua tētahi e whakapoke i a ia mō te tūpāpaku o tōna iwi;

² engari, mō tōna whanaunga, mō te mea e tata ana ki a ia, mō tōna whaea, mō tōna pāpā, mō tōna tama, mō tōna tamāhine, mō tōna tuakana, teina rānei,

³ mō tōna tuahine hoki, ki te mea he wāhina, he mea e tata ana ki a ia, ā, kāhore āna tāne; e āhei ana kia poke ia mōna.

⁴ Kua ia, he ariki nei nō tōna iwi, e whakapoke i a ia kia noa.

⁵ “Kua e whakatiwhaia ō rātou mātenga, kua hoki e heua ngā taha o ō rātou pāhau, kua anō hoki e haea tō rātou kikokiko.

⁶ Kia tapu rātou ki tō rātou Atua, kua hoki e whakanoatia te ingoa o tō rātou Atua; nō te mea ko rātou hei whakahere i ngā whakahere ahi a Ihowā, i te kai a tō rātou Atua; mō reira kia tapu rātou.

⁷ “Kua rātou e tango i te wahine kairau, i te mea noa rānei, hei wahine; kua anō hoki rātou e tango i te wahine i whakarērea e tana tāne; he tangata tapu hoki ia nā tōna Atua.

⁸ Mō reira me whakatapu ia e koe, māna hoki e whakahere te kai a tōu Atua; kia tapu ia ki a koe; he tapu hoki ahau, a Ihowā, tōu kaiwhakatapu.

⁹ “Me te tamāhine hoki a tētahi tohunga, ki te whakanoa ia i a ia, ki te kairau, kua whakanoatia e ia tōna pāpā; me tahu ki te ahi.

¹⁰ “Me te tino tohunga hoki i roto i ōna tēina, te tangata i ringihia nei tōna mātenga ki te hinu whakawahi, ā, i whakatohungatia hei kākahu i ngā kākahu, kua e tukua e ia ōna makawe kia mahora noa, kua anō hoki e haea ōna kākahu.

¹¹ Kua hoki ia e haere atu ki tētahi tūpāpaku mate, kua anō hoki ia e whakapoke i a ia mō tōna pāpā, mō tōna whaea rānei.

¹² Kua hoki ia e haere ki waho o te wāhi tapu, kei noa i a ia te wāhi tapu o tōna Atua; kei runga hoki i a ia te karauna o te hinu whakawahi o tōna Atua. Ko Ihowā ahau.

¹³ “Me tango anō hoki e ia he wahine i tōna wāhinatanga.

¹⁴ He pouaru, he wahine rānei i whakarērea, he wahine noa rānei, he wahine kairau rānei, kua ēnei e tangohia e ia. Engari, me tango e ia he wāhina i roto i tōna iwi ake hei wahine,

¹⁵ kua hoki e whakanoatia e ia ōna uri i roto i tōna iwi: ko Ihowā hoki ahau te whakatapu nei i a ia.”

¹⁶ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹⁷ “Kōrero ki a Ārona, mea atu: Ki te mea he koha tō tētahi o ōu uri i ō rātou whakatupuranga, kua ia e whakatata mai ki te whakahere i te kai a tōna Atua.

¹⁸ Kua hoki e whakatata mai tētahi tangata he koha tōna: te matapō, te kopa, te tangata he ihu parehe tōna, i hira ake rānei tētahi wāhi ōna,

¹⁹ te tangata rānei i whati te waewae, i whati rānei te ringa,

²⁰ te tuarā piko rānei, te mea i pūwhenua te tupu, ki te papahewa, rānei tōna kanohi, ki te mea rānei he pāpaka, he hakihaki rānei tōna, ki te mea rānei kua kōmurumuru ōna mea.

²¹ Kua tētahi o ngā uri o te tohunga, o Ārona, ki te mea he koha tōna, e whakatata mai ki te whakahere i ngā whakahere ahi a Ihowā; he koha tōna, kua ia e whakatata ki te whakahere i te kai a tōna Atua.

²² Me kai e ia te kai a tōna Atua, te mea tapu rawa, me te mea tapu.

²³ Otiia kua ia e haere ki te ārai, e whakatata rānei ki te āta; he koha hoki tōna; kei noa i a ia ōku wāhi tapu. Ko Ihowā hoki ahau te whakatapu nei i a rātou.”

²⁴ Ko ngā kōrero ēnei a Mohi ki a Ārona rātou ko āna tama, ki ngā tama katoa anō hoki a Iharaia.

22

He Tapu ngā Whakahere

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Kōrero ki a Ārona rātou ko āna tama kia wehea rātou i ngā mea tapu a ngā tama a Iharaia, e whakatapua ana e rātou māku kei noa tōku ingoa tapu. Ko Ihowā ahau.

³ “Mea atu ki a rātou: Ki te whakatata tētahi o ō koutou uri katoa, puta noa i ō koutou whakaturanga, ki ngā mea tapu e whakatapua ana e ngā tama a Ihairaira mā Ihowā, me te mau anō tōna poke, ka hātepea atu taua wairua i tōku aroaro. Ko Ihowā ahau.

⁴ “Ki te mea he repera tētahi o ngā uri o Ārona, ki te mea rānei he rere tōna; kei kainga e ia ngā mea tapu; kia kore rā anō ōna poke. Ki te pā hoki tētahi ki te mea i poke i te tūpāpaku, ki te tangata rānei kua paheke atu tōna purapura moenga;

⁵ ki te pā rānei tētahi ki te mea ngōki, e poke ai ia, ki te tangata rānei e poke ai ia, ahakoa he aha rānei, he aha rānei, tōna poke.

⁶ Ka poke ā ahiahi noa te tangata i pā ki taua mea, kaua anō hoki ia e kai i ngā mea tapu, ki te kāhore i horoia e ia tōna kikokiko ki te wai.

⁷ Ā, ka tō te rā, ka kore ōna poke; ā muri iho, ka kai i ngā mea tapu, nō te mea ko tāna kai tēnā.

⁸ He mea mate māori, i haea rānei e te kīrehe, kaua tēnā e kainga e ia, kei poke. Ko Ihowā ahau.

⁹ Inā, kia mau rātou ki tāku i whakarite ai, kei whai hara, ā, ka mate ki te whakanoatia e rātou. Ko Ihowā ahau te whakatapua nei i a rātou.

¹⁰ “Kaua tētahi manene e kai i te mea tapu. Kaua te tangata e noho ana ki te tohunga, te kaimahi rānei, e kai i te mea tapu.

¹¹ Otiia, ki te hokona tētahi tangata e te tohunga ki tāna moni, e kai anō ia; me ngā tātanga anō i whānau ki tōna whare, e kai anō rātou i tāna kai.

¹² He tamāhine hoki nā te tohunga kua riro i te tangata iwi kē, kaua ia e kai i te whakahere poipoi o ngā mea tapu.

¹³ Otiia, ki te mea he pouaru te tamāhine a te tohunga, i whakarērea atu rānei, ā, kāhore āna tamariki, kua hoki mai anō ki te whare o tōna pāpā, kua pērā me ia i tōna taitamāhinetanga, e kai anō ia i te kai a tōna pāpā; kaua ia te tangata kē e kai.

¹⁴ “Ā, ki te kai pōhēhē te tangata i te mea tapu, me tāpiri e ia te whakarima o taua mea, ā, ka hōmai tahi me te mea tapu ki te tohunga.

¹⁵ Kei whakanoatia e rātou ngā mea tapu a ngā tama a Ihairaira, e whakaherea ana mā Ihowā;

¹⁶ kei meinga rātou kia whakawaha i te kino o te hē, ina kai i ā rātou mea tapu. Ko Ihowā hoki ahau te whakatapua nei i a rātou.”

He Whakahere Pai

¹⁷ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹⁸ “Kōrero ki a Ārona, ki āna tama, ki ngā tama katoa anō a Ihairaira, mea atu ki a rātou: Ko te tangata o te whare o Ihairaira, o ngā manene rānei i roto i a Ihairaira, e mea ana ki te tāpae i tāna whakahere, he kī taurangi, he mea tuku noa rānei nāna, tā rātou e tāpae ai ki a Ihowā hei tahunga tinana;

¹⁹ kia manakohia ai koutou, ko tā koutou e tāpae ai hei te toa kohakore, nō roto i ngā kau, i ngā hipi rānei, i ngā koati rānei.

²⁰ Kaua rawa ia e whakaherea tētahi mea he koha tōna; nō te mea e kore e manakohia hei mea mā koutou.

²¹ “Ki te whakaherea anō hoki e tētahi he patunga mō te pai ki a Ihowā, hei whakamana mō te kī taurangi, hei whakahere tuku noa ake rānei, he kau, he hipi rānei, hei te mea kohakore, kia manakohia ai; kei whai koha.

²² He matapō, he whati, he kopa, kua whai puku, he pāpaka, he mea hakihihi rānei – kaua ēnā e whakaherea mā Ihowā, kaua anō e hōmai hei whakahere ahi ki runga ki te āta mā Ihowā.

²³ He pūru he reme rānei, e hira ake ana, kua kore rānei tētahi wāhi ōna, e whakaherea anō tēnā e koe hei whakahere noa ake; otiia e kore e manakohia mō te kī taurangi.

²⁴ Kaua e whakaherea mā Ihowā te mea i romia, te mea rānei i kurua, i unuhia rānei, i pokaia rānei; kaua anō hoki e pēnā i tō koutou whenua.

²⁵ Kaua anō hoki tētahi o ēnei e tāpaea hei kai mā tō koutou Atua, ina hōmai e te tangata iwi kē; he whakahē hoki kei roto, he koha kei roto. E kore ēnei e manakohia hei mea mā koutou.”

²⁶ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²⁷ “Ka whānau he kau, he hipi, he koati rānei, kia whitu ngā rā e waiho ai ki tōna whaea; ā, i te waru o ngā rā, i ō muri iho hoki, ka manakohia hei whakahere ahi mā Ihowā.

²⁸ Otiia, ahakoa he kau, he hipi rānei, kaua rāua ko tāna kūao e patua i te rangi kotahi.

²⁹ “Ka patua anō e koutou he patunga whakawhetai ki a Ihowā, hei te patunga e manakohia ai koutou.

³⁰ Me kai i taua rangi anō; kaua e waiho tētahi wāhi ki te ata. Ko Ihowā ahau.

³¹ "Nā, kia mau ki āku whakahau, mahia hoki. Ko Ihowā ahau.

³² Kauga anō e whakanoatia tōku ingoa tapu; engari me whakatapu ahau i roto i ngā tama a Iharaia. Ko Ihowā ahau te whakatapu nei i a koutou,

³³ i whakaputa mai nei hoki i a koutou i te whenua o Ihipa, kia waiho ai hei Atua mō koutou. Ko Ihowā ahau."

23

Ngā Rā Tapu o ngā Hūrai

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² "Kōrero ki ngā tama a Iharaia, mea atu ki a rātou: Ko ngā hākari nunui a Ihowā, e karangatia e koutou hei huihuinga tapu, ko ēnei āku hākari."

Te Kapenga me te Taro Rēwenakore (Tauanga 28.16-25)

³ "E ono ngā rā e mahia ai te mahi; ko te whitu ia o ngā rā he hāpati okiokinga, he huihuinga tapu. Kauga tētahi mahi e mahia; he hāpati tēnā nō Ihowā, i ō koutou nohoanga katoa.

⁴ "Ko ngā hākari nunui ēnei a Ihowā, ko ngā huihuinga tapu e karangatia e koutou i ngā wā e rite ai.

⁵ Kei te marama tuatahi, kei te tekau mā whā o te marama, i te ahiahi, ko te Kapenga a Ihowā,

⁶ ā, i te tekau mā rima o ngā rā o taua marama anō ko te Hākari Taro Rēwenakore a Ihowā; e whitu ngā rā e kai ai koutou i te taro rēwenakore.

⁷ Hei te rā tuatahi he huihuinga tapu mā koutou; kauga tētahi mahi a te kaimahi e mahia.

⁸ Engari, kia whitu ngā rā e whakahere ai koutou i te whakahere ahi mā Ihowā; ā, i te whitu o ngā rā he huihuinga tapu; kauga e mahia tētahi mahi a te kaimahi."

Te Whakahere o ngā Hua Mataati (Tauanga 28.16-25)

⁹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹⁰ "Kōrero ki ngā tama a Iharaia, mea atu ki a rātou: E tae koutou ki te whenua e hoatu e ahau ki a koutou, ā, ka kotia ōna hua, me kawea mai tētahi paihere o ngā hua mataati o tā koutou kotinga ki te tohunga.

¹¹ Ā, māna e poipoi te paihere ki te aroaro o Ihowā, kia manakohia ai mō koutou; me poipoi e te tohunga i te aonga ake o te hāpati.

¹² Me whakahere anō hoki i te rā e poipoia ai e koutou te paihere, he reme toa, hei te mea kohakore, hei te tau tahi, hei tahunga tinana ki a Ihowā.

¹³ Ā, ko te whakahere totokore, kia rua ngā whakatekau o te epa parāoa, he mea konatu ki te hinu, hei whakahere ahi mā Ihowā, hei kakara reka; me wāina hoki tōna ringihanga, ko te whakawhā o te hine.

¹⁴ Kauga anō hoki e kai i te taro, i te mea pāhūhū, i ngā puku hou rānei, kia taea rā anō te tino rā e kawea ai te whakahere ki tō koutou Atua. He tikanga pūmau mā ō koutou whakaturanga i ō koutou nohoanga katoa."

Petekoha, te Hākari o te Kotinga (Tauanga 28.26-31)

¹⁵ "Me tatau anō e koutou i te aonga ake o te hāpati, i te rā i kawea ai te paihere mō te whakahere poipoi; kia tino rite ngā hāpati e whitu.

¹⁶ Kia tae rā anō ki te aonga ake o te whitu o ngā hāpati tā koutou tatau i ngā rā e rima tekau; ka whakahere ai koutou i te whakahere totokore, i te mea hou ki a Ihowā.

¹⁷ Me kawea mai e koutou i roto i ō koutou nohoanga, kia rua ngā taro poipoi e rua nei ō rāua whakatekau o te epa; he mea parāoa, he mea i tunua rēwenatia, ā, ko ngā tūāpora ēnā mā Ihowā.

¹⁸ Me whakahere tahi anō me te taro kia whitu ngā reme, hei te mea kohakore, hei te tau tahi, me tētahi pūru kūao, me ngā hipi toa e rua. Hei tahunga tinana ēnā ki a Ihowā, te whakahere totokore anō hoki, me ngā ringihanga, hei whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā.

¹⁹ Nā, ka whakaherea tētahi koati toa hei whakahere hara, kia rua anō hoki ngā reme toa, hei te tau tahi, hei patunga mō te pai.

²⁰ Me poipoi ngātahi e te tohunga me te taro o ngā tūāpora, hei whakahere poipoi, ki te aroaro o Ihowā, me ngā reme e rua; ka tapu ēnā ki a Ihowā mā te tohunga.

²¹ Me karanga anō i taua tino rā he huihuinga tapu mā koutou; kaua e mahia tētahi mahi a te kaimahi. He tikanga pūmau i ō koutou nohoanga katoa, mā ō koutou whakatupuranga.

²² “Ā, ka kotia ngā hua o tō koutou whenua, kaua e tino whakapotoa ngā kokonga o tāu māra ina kotia e koe, kaua anō hoki e hamua ngā toenga o āu hua; me waiho mā te rawakore, mā te manene. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.”

Te Hākari o ngā Tētere
(Tauanga 29.1-6)

²³ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²⁴ “Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu: Hei te whitu o ngā marama, hei te tuatahi o te marama, he hāpati mā koutou, he whakamaharatanga, he whakatangihanga tētere, he huihuinga tapu.

²⁵ Kaua e mahia tētahi mahi a te kaimahi; engari me whakahere he whakahere ahi mā Ihowā.”

Te Rā Whakamārietanga
(Tauanga 29.7-11)

²⁶ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²⁷ “Ko te tekau anō hoki o tēnei marama, o te whitu, hei Rā Whakamārietanga; hei huihuinga tapu tēnā mā koutou. Me whakapōuri hoki ō koutou wairua; me whakahere anō hoki he whakahere ahi ki a Ihowā;

²⁸ ā, kaua rawa e mahia he mahi i taua rangi; he Rā Whakamārie hoki tēnā, e meinga ai he whakamārie mō koutou ki te aroaro o Ihowā, o tō koutou Atua.

²⁹ Nā, ko te wairua e kore e whakapōuritia i taua rā, ka hātepea atu i roto i tōna iwi.

³⁰ Ki te mahia hoki e tētahi wairua tētahi mahi i taua rā, ka whakangaromia e ahau taua wairua i roto i tōna iwi.

³¹ Kei mahia tētahi mahi, he tikanga pūmau tēnā mā ō koutou whakatupuranga i ō koutou nohoanga katoa.

³² Hei hāpati okiokinga tēnā mō koutou, me whakapōuri ō koutou wairua; me whakahāpati tā koutou hāpati i te iwa o te marama i te ahiahi; i te ahiahi ā tae noa ki tētahi ahiahi.”

Te Hākari Whare Wharau
(Tauanga 29.12-40)

³³ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

³⁴ “Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu: Ko te kotahi tekau mā rima o ngā rā o tēnei marama, o te whitu, te Hākari Whare Wharau ki a Ihowā, kia whitu ngā rā.

³⁵ Hei te rā tuatahi he huihuinga tapu; kaua e mahia tētahi mahi a te kaimahi.

³⁶ E whitu ngā rā e whakahere ai koutou i te whakahere ahi ki a Ihowā; hei te rā waru he huihui tapu mō koutou; ā, ka whakahere he whakahere ahi ki a Ihowā; he huihui nui tēnā, kaua te mahi a te kaimahi e mahia.

³⁷ “Ko ngā hākari ēnei a Ihowā e karangatia e koutou hei huihui tapu, hei whakaherenga mō te whakahere ahi ki a Ihowā, mō te tahunga tinana, mō te whakahere totokore, mō te patunga tapu, mō ngā ringihanga, tēnei mea i tōna rangi, tēnei mea i tōna rangi.

³⁸ Hāunga ngā hāpati a Ihowā, hāunga ā koutou mea hōmai noa, hāunga ā koutou ki taurangi katoa, hāunga ā koutou whakahere tuku noa katoa e hōmai ana ki a Ihowā.

³⁹ “I te tekau mā rima hoki o ngā rā o te whitu o ngā marama, ina poto i a koutou te kohikohi ngā hua o te whenua, me whakarite e koutou he hākari ki a Ihowā, kia whitu ngā rā. Ko te rā tuatahi hei hāpati, ko te rā tuawaru hoki hei hāpati.

⁴⁰ Nā, i te rā tuatahi ka mau ki ngā peka rākau papai, ki ngā peka nīkau, ki ngā peka hoki o ngā rākau pūruru, ki ngā wirou o te awa; ā, ka koa koutou ki te aroaro o Ihowā, o tō koutou Atua, kia whitu ngā rā.

⁴¹ Kia whitu hoki ngā rā o te tau e whakarite ai koutou i te hākari ki a Ihowā. Hei tikanga pūmau tēnei, puta noa i ō koutou whakatupuranga; ko ā te whitu o ngā marama whakaritea ai e koutou.

⁴² Kia whitu ngā rā e noho ai koutou i roto i ngā wharau; ko ngā tāngata whenua katoa o Ihairaira me noho i roto i ngā wharau.

⁴³ Kia mōhio ai ō koutou whakatupuranga i meinga e ahau ngā tama a Ihairaira kia noho i roto i ngā wharau, i tāku whakaputanga mai i a rātou i te whenua o Ihipa. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.”

⁴⁴ Nā, ka kōrerotia atu e Mohi ngā hākari a Ihowā ki ngā tama a Ihairaira.

24

*Te Whakapai Tonu o ngā Rama**(Ekoruhe 27.20-21)*¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,² "Whakahaua ngā tama a Ihairaira kia kawea e rātou ki a koe, he hinu ōriwa, hei te mea parakore, hei te mea tuki, mō te whakamārama, kia kā tonu ai ngā rama.³ Me whakapai tonu tēnā e Ārona ki waho o te ārai o te whakaaturanga, i roto i te tapenākara o te whakaminenga, ki te aroaro o Ihowā, i te ahiahi ā tae noa ki te ata; he tikanga pūmau, mā ō koutou whakatupuranga.⁴ Me whakapai tonu e ia ngā rama i runga i te tūranga parakore o ngā rama ki te aroaro o Ihowā."*Te Taro Aroaro*⁵ "Me tiki anō e koe he parāoa pai, ka tunu ai kia tekau mā rua ngā keke; kia rua ngā whakatekau o te epa ki te keke kotahi.⁶ Ka whakatakoto ai e koe, kia rua ngā rārangi, kia ono ki te rārangi kotahi, ki runga ki te tēpu parakore i te aroaro o Ihowā.⁷ Me maka anō hoki e koe he parakihe parakore ki runga i tētahi rārangi, i tētahi rārangi, kia ai taua mea i runga i te taro hei whakamahara, hei whakahere ahi ki a Ihowā.⁸ Me whakarārangi tonu e ia, i tēnei hāpati, i tēnei hāpati, ki te aroaro o Ihowā, he mea mō ngā tama a Ihairaira; hei kawenata pūmau.⁹ Ā, mā Ārona rātou ko āna tama tēnā; me kai e rātou ki te wāhi tapu; he tino tapu hoki tēnā māna i roto i ngā whakahere ahi a Ihowā; hei tikanga pūmau."*Te Tangata Kohukohu me Tōna Whiunga*¹⁰ Ā, i haere atu i roto i ngā tama a Ihairaira tētahi tama a tētahi wahine o Ihairaira, ko tōna pāpā nō Ihipa; nā, ka whawhai tēnei tama a te wahine o Ihairaira ki tētahi tangata o Ihairaira i roto i te puni.¹¹ Nā, ka kohukohu te tama a te wahine o Ihairaira i te ingoa o Ihowā, ka kanga hoki. Ā, kawea ana ia e rātou ki a Mohi, ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Heromiti, he tamāhine nā Tipiri, nō te iwi o Rāna.¹² Nā, ka hoatu ia e rātou kia tiakina, mā te kupu hoki a Ihowā te tikanga ki a rātou.¹³ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea:¹⁴ "Kawea te tangata i kanga rā ki waho o te puni; ā, ko ngā tāngata katoa i rongo i a ia, me popoki ō rātou ringa ki tōna mātenga, ka āki ai te whakaminenga katoa i a ia ki te kōhatu.¹⁵ Me kōrero anō e koe ki ngā tama a Ihairaira, me ki atu: Ki te kanga tētahi tangata i tōna Atua, ka waha e ia tōna hara.¹⁶ Ā, ko te tangata e kohukohu i te ingoa o Ihowā, me tino whakamate ia; me tino āki ia e te whakaminenga ki te kōhatu. Ko te manene rūau tahi ko te tangata whenua ka whakamatea, ina kohukohua e ia te ingoa o Ihowā.¹⁷ "Ki te whakamate hoki tētahi i tētahi tangata me tino whakamate anō ia.¹⁸ Ki te whakamate hoki tētahi i te kararehe, me utu e ia; he kararehe mō te kararehe.¹⁹ Ki te mate hoki i te tangata tētahi wāhi o tōna hoa; me mea ki a ia tāna i mea ai:²⁰ he whati mō te whati, he kanohi mō te kanohi, he niho mō te niho; ko te mate i meatia e ia ki te tangata, me mea anō ki a ia.²¹ Ki te whakamate hoki tētahi i te kararehe, me utu e ia; ki te whakamate hoki tētahi i te tangata, me whakamate anō ia.²² Kia kotahi anō tā koutou whakawā mō te manene, mō te tangata whenua. Ko Ihowā hoki ahau, ko tō koutou Atua."²³ Nā, ka kōrero a Mohi ki ngā tama a Ihairaira, ā, kawea ana e rātou ki waho o te puni te tangata nāna te kanga, ā, ākina ana hoki ki te kāmaka. Ā, meatia ana e ngā tama a Ihairaira tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

25

*Te Tau Okiokinga**(Tiuteronomi 15.1-11)*¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi i Maunga Hinai, i mea,² "Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: E tae koutou ki te whenua e hoatu e ahau ki a koutou, nā, ka whakahāpati te whenua i tētahi hāpati ki a Ihowā.³ E ono ngā tau e whakatōngia ai e koe tau māra, e ono hoki ngā tau e tapatapahia ai e koe tau māra waina, e kohia ai hoki ōna hua;

⁴ ko te whitu ia o ngā tau hāpati okiokinga mō te whenua, hei hāpati ki a Ihowā. Kaua e whakatōngia tāu māra, e tapatapahia rānei tāu māra wāina.

⁵ Kaua e kotia te mea i tupu noa ake i tērā kotinga āu, kaua anō e whakia ngā karepe o tāu wāina kihai nei i mahia; he tau okiokinga hoki tēnā mō te whenua.

⁶ Ā, hei kai mā koutou te hāpati o te whenua – māu, mā tāu pononga tāne, mā tāu pononga wahine, mā tāu kaimahi, mā tōu manene hoki e noho ana i a koe;

⁷ mā āu kararehe hoki, mā te kirehe hoki o tōu whenua, ōna hua katoa, hei kai."

Te Tau o te Tiupiri

⁸ "Ā, me tatau e koe kia whitu ngā tau hāpati, kia whitu ngā whitu o ngā tau; ā, ko taua takiwā, ko ngā tau hāpati e whitu, ka kīia e koe e whā tekau mā iwa tau.

⁹ Kātahi ka whakatangihia e koe te tētere tangi nui i te tekau o ngā rā o te whitu o ngā marama – ko ā te Rā Whakamārietanga – mea ai koutou kia pakū atu te tangi o te tētere puta noa i tō koutou whenua.

¹⁰ Ā, me whakatapu te rima tekau o ngā tau, ka karanga ai i te haere noa puta noa i te whenua mā ngā tāngata katoa o te whenua; hei Tiupiri nui tēnā mā koutou; ā, me hoki koutou ki tōna kāinga, ki tōna kāinga, me hoki anō ki ōna whanaunga, ki ōna whanaunga.

¹¹ Ko tēnā tau, ko te rima tekau, hei Tiupiri mā koutou: kaua e rui, kaua e kokoti i te mea tupu noa ake o tēnā tau, kaua hoki e whakia ngā wāina kihai i mahia.

¹² Ko te Tiupiri hoki ia; kia tapu ki a koutou; ko ōna hua o te māra hei kai mā koutou.

¹³ "Me hoki koutou i tēnei tau Tiupiri, ki tōna kāinga, ki tōna kāinga.

¹⁴ Ki te hokona atu anō e koe tētahi mea ki tōu hoa, ki te hokona mai rānei tētahi mea e te ringa o tōu hoa, kaua e tūkinotia tētahi e tētahi.

¹⁵ Kia rite āu utu ki tōu hoa ki te maha o ngā tau i muri i te Tiupiri; kia rite anō ki te maha o ngā tau hua tāna hoko ki a koe.

¹⁶ Kia rite tāu whakanui i te utu o taua mea ki te maha o ngā tau, kia rite hoki tāu whakaiti i ōna utu ki te torutoru o ngā tau; e rite ana hoki ki te maha o ngā tau hua tāna hoko ki a koe.

¹⁷ Ā, kaua e tūkinotia tētahi ki tētahi, engari e wehi koe ki tōu Atua. Ko Ihowā hoki ahau, ko tō koutou Atua."

He Ō mō te Tau Tuawhitu

¹⁸ "Mō reira me mahi e koutou āku tikanga, me pupuru āku whakaritenga, me mahi hoki; ā, ka noho hūmārie koutou i runga i te whenua.

¹⁹ Ā, ka tukua ōna hua e te whenua, ā, ka kai koutou, ka mākona, ka noho hūmārie hoki ki reira.

²⁰ Ā, ki te mea koutou, 'He aha he kai mā tātou i te whitu o ngā tau? Titiro hoki, e kore tātou e rui, e kore hoki e kohi i ā tātou hua.'

²¹ Māku rā e whakahau iho tāku manaaki ki a koutou i te ono o ngā tau, ā, ka whai hua mō ngā tau e toru.

²² Ā, ka rui koutou i te waru o ngā tau, ka kai anō i ngā hua pakoko; ā tae noa ki te iwa o ngā tau, me kai ngā mea pakoko, kia riro rā anō ngā hua o tēnā tau."

Te Whakahokinga o te Whenua

²³ "Kaua e hokona te whenua, he mea oti tonu atu; nōku hoki te whenua; he manene hoki koutou, he noho noa ki ahau.

²⁴ Me whakaae hoki ki te utu e hoki ai te whenua, i tō koutou whenua katoa.

²⁵ "Ki te rawakoretia tōu teina, ā, ka hokona e ia tētahi wāhi o tōna kāinga, me haere mai tōna whanaunga e tata rawa ana ki a ia, ka utu i te mea i hokona atu e tōna teina kia hoki ai.

²⁶ Ā, ki te kāhore he kaiutu a tētahi tangata, ā, ka whiwhi taonga ia, ā, ka taea anō e ia te utu.

²⁷ Nā, me tatau e ia ngā tau i hokona ai, ā, ka whakahoki i te tuhene ki te tangata i hokona atu ai; ā, ka hoki ai ia ki tōna kāinga.

²⁸ Otiia, ki te kāhore e taea e ia te whakahoki mai ki a ia anō, nā, me waiho tāna i hoko ai ki te ringa o te tangata nāna i hoko, ā tae noa ki te tau Tiupiri. Ā, i te Tiupiri ka riro, ā, ka hoki ia ki tōna kāinga.

²⁹ "Ki te hokona e te tangata he whare nohoanga i te pā taiepa, e āhei ia te utu kia hoki mai anō i roto i te tau kotahi i muri i te rironga; kotahi tino tau hei whakahokinga māna.

³⁰ Ā, ki te kāhore e utua, ā tino taka noa te tau, kātahi ka whakapūmautia mō ake tonu atu te whare i te pā taiepa mō te tangata nāna i hoko, puta noa i ōna whakaturanga; e kore e riro i te Tiupiri.

³¹ Ko ngā whare ia o ngā kāinga, kāhore nei he taiepa ā tawhio noa, ka kīia e rite ana ki ngā pārae o te whenua; ka hoki anō ēnā ina utua, ka riro anō i te Tiupiri.

³² “Ko ngā pā ia o ngā Riwaiti, me ngā whare o ngā pā e nohoia ana e rātou, e hoki ki ngā Riwaiti, ahakoa utua i tēhea wā.

³³ Ā, mehemea nā tētahi o ngā Riwaiti i utu – nā, ka riro te whare i hokona rā me tōna pā i te Tiupiri – ko ngā whare hoki o ngā pā o ngā Riwaiti tō rātou kāinga pūmau i roto i ngā tama a Iharaia.

³⁴ Ko te māra ia i te taha o ō rātou pā kaua e hokona; nō te mea he wāhi pūmau tēnā nō rātou.”

He Āwhina mō te Rawakore

³⁵ “Ā, ki te rawakoretia tōu teina, ā, ka wiri tōna ringa i roto i a koe; me atawhai e koe; me noho manene ia, me noho noa rānei i a koe.

³⁶ Kaua e tangohia i a ia he moni whakatuputupu, he whakanuinga rānei; engari me wehi koe ki tōu Atua; kia noho ai tōu teina i a koe.

³⁷ Kaua tōu moni e hoatu ki a ia hei mea whakatuputupu, kaua anō hoki āu kai e hoatu ki a ia, me te whakaaro anō ki tētahi whakanuinga ake.

³⁸ Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua, i kawē mai nei i a koutou i te whenua o Ihipa, e mea nei kia hoatu te whenua o Kanaana, ki a koutou kia waiho anō ahau hei Atua mō koutou.”

Kia Pēnei e Mea ki te Pononga

³⁹ “Ā, ki te rawakoretia tōu teina e noho ana i roto i a koe, ā, ka hokona ki a koe; kaua ia e whakamahia e koe ki te mahi pononga.

⁴⁰ Kia rite ia i roto i a koe ki te kaimahi, ki te noho noa. Ka mahi anō ia ki a koe, ā tae noa ki te tau Tiupiri.

⁴¹ Ko reira ia mawehe ai i a koe, rātou ko āna tamariki, ā, ka hoki ki ōna whanaunga, ka hoki anō ki te kāinga o ōna mātua.

⁴² Ko rātou hoki āku pononga, i whakaputaina mai ai e ahau i te whenua o Ihipa; kaua rātou e hokona hei pononga.

⁴³ Kaua e taikaha tōu whakarangatira ki a ia; engari me wehi ki tōu Atua.

⁴⁴ “Tēnā ko ngā pononga tāne me ngā pononga wāhine māu; me hoko e koe i ngā iwi i tētahi taha ōu, i tētahi taha he pononga tāne, he pononga wāhine māu.

⁴⁵ Mā koutou anō hoki e hoko ētahi o ngā tamariki a ngā manene e noho ana i roto i a koutou, ētahi hoki o roto o ō rātou hapū i roto i a koutou, o ngā mea i whānau i a rātou ki tō koutou whenua; ā, puritia iho mā koutou.

⁴⁶ Me waiho hoki ēnā e koutou hei taonga tupu e tukua iho kia puritia e ā koutou tama i muri i a koutou; hei pononga rātou mā koutou ake ake. Kaua ia e taikaha tā koutou whakarangatira ki a koutou anō, ki ō koutou teina, ki ngā tama a Iharaia.

⁴⁷ “Ki te whai rawa hoki te manene, noho noa rānei, i roto i a koe, ā, ka rawakoretia tōu teina i tōna taha, ā, ka hoko i a ia ki te manene, ki te noho noa rānei i roto i a koe, ki te toronga rānei o te hapū o te manene;

⁴⁸ e whakahokia anō ia mō te utu i muri i tōna hokonga; mā tētahi o ōna teina ia e whakahoki,

⁴⁹ mā tōna matua kēkē, mā te tamaiti rānei a tōna matua kēkē ia e whakahoki, mā tētahi rānei o ōna whanaunga tupu o tōna hapū ia e whakahoki; māna anō rānei ia e whakahoki, ki te taea e ia.

⁵⁰ Nā, ka tataua ia, rāua ko te tangata nāna ia i hoko, ka tūmata i te tau i hokona ai ia ki a ia, tae noa ki te tau Tiupiri; ā, ka rite te utu e hokona ai ia ki te maha o ngā tau; kia rite ki ō te kaimahi ōna rā ki a ia.

⁵¹ Ki te maha ake ngā tau, kia rite ki ēnā te utu mō tōna hokinga e whakahokia atu e ia i roto i te moni i hokona ai ia.

⁵² Ā, ki te torutoru ngā tau e toe ana ki te tau Tiupiri, nā, ka tataua rāua; ā, kia rite ki ōna tau te utu e whakahokia e ia ki a ia.

⁵³ Ko tōna noho ki a ia kia rite ki tā te kaimahi e utua ana i te tau; kaua hoki tērā e whakatupu rangatira nanakia ki a ia i tāu tirohanga.

⁵⁴ “Ā, ki te kāhore ia e hokona i ēnei tikanga, nā, me haere atu ia i te tau Tiupiri, rātou tahi ko āna tamariki.

⁵⁵ He pononga hoki ki ahau ngā tama a Iharaia; ko āku pononga rātou i whakaputaina mai e ahau i te whenua o Ihipa: ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.”

26

*Te Manaakitanga mō te Whakarongo**(Tiuteronomi 7.12-24; 28.1-14)*

¹ “Kei hanga koutou he whakapakoko mā koutou, kei whakaara rānei he whakapakoko, he mea whaowhao, he pou rānei, kua anō hoki he kōhatu āhua ki tō koutou whenua hei koropikotanga atu; ko Ihowā hoki ahau, ko tō koutou Atua.

² Kia mau ki āku hāpati, kia hopohopo anō ki tōku wāhi tapu. Ko Ihowā ahau.

³ “Ki te haere koutou i runga i āku tikanga, ā, ka pupuri i āku whakahau, ka mahi hoki.

⁴ Nā, ka hoatu e ahau he ua ki a koutou i tōna pō anō, ā, ka tukua ōna hua e te whenua, ā, ka hua ngā hua o ngā rākau o te pārae.

⁵ Ā, ka tutuki atu tā koutou patunga wīti ki te whakinga wāina, me te whakinga wāina ki te wā ruinga; ā, ka kai koutou i tā koutou taro, ka mākona, ka ū anō te noho ki tō koutou whenua.

⁶ Ā, ka tukua iho e ahau te āta noho ki te whenua, ā, ka takoto iho koutou, kāhore anō hoki he tangata hei mea i a koutou kia wehi. Ka whakakāhoretia atu anō hoki e ahau ngā kīrehe kino i te whenua, e kore anō hoki te hoari e tika nā waenga o tō koutou whenua.

⁷ Ā, ka whāia e koutou ō koutou hoariri, ā, ka hinga rātou i te hoari ki tō koutou aroaro.

⁸ Ka whāia hoki te rau kotahi e te tokorima o koutou, ā, ka whati ngā mano kotahi tekau i te rau kotahi o koutou; nā, ka hinga ō koutou hoariri i te hoari ki tō koutou aroaro.

⁹ “Ka whai whakaaro hoki ahau ki a koutou, ā, ka meinga koutou kia hua, kia tini; ā, ka pūmau tāku kawenata ki a koutou.

¹⁰ Ā, ka kai koutou i te kai kua roa e pakoko ana, ā, ka whakaputa i te pakoko ki waho mō te hua hou.

¹¹ Ā, ka whakatūria e ahau tāku tapenākara ki waenganui i a koutou, e kore anō tōku wairua e whakarihariha ki a koutou.

¹² Ka hāereere anō hoki ahau i roto i a koutou, ā, hei Atua ahau mō koutou, ko koutou hoki hei iwi māku.

¹³ Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua i kawē mai nei i a koutou i te whenua o Īhipa, kei waiho hei pononga mā rātou; motu pū hoki i ahau ngā here o tō koutou ioka, ā, meinga ana koutou kia haere tū.”

*Te Whiunga mō te Whakapono Kore**(Tiuteronomi 28.15-68)*

¹⁴ “Tēnā ko tēnei, ka kore koutou e whakarongo ki ahau, ka kore e mahi i ēnei whakahau katoa;

¹⁵ ā, ka whakahāwea ki āku tikanga, ka whakarihariha rānei ō koutou wairua ki āku whakaritenga, ā, kāhore e mahia āku whakahau katoa, engari ka whakatakā tāku kawenata.

¹⁶ Nā, ka meinga anō hoki tēnei e ahau ki a koutou; ka meinga e ahau hei rangatira mō koutou te pāwera, te kohi, me te kirikā, hei ngau i ngā kanohi, hei whakapōuri i te ngākau. Ā, ka maumau tā koutou rui i ā koutou purapura; nō te mea ka kainga e ō koutou hoariri.

¹⁷ Ā, ka ū atu tōku mata ki a koutou, ā, ka patua koutou i te aroaro o ō koutou hoariri, ka meinga hei kīngi mō koutou te hunga e kino ana ki a koutou; ā, ka rere koutou, ahakoa kāhore he kaiwhai.

¹⁸ “Ā, ki te kāhore tonu koutou e rongō ki ahau i ēnei meatanga, nā, e whitu atu āku pakanga i a koutou mō ō koutou hara.

¹⁹ Ka whati anō i ahau te whakapehapeha o tō koutou kaha; ā, ka meinga tō koutou rangi kia whakarino, tō koutou whenua hoki kia whakaparāhi.

²⁰ Ā, ka poto kau ō koutou uaua; nō te mea e kore tō koutou whenua e tuku ake i ōna hua, e kore anō hoki e hua ngā hua o ngā rākau o te whenua.

²¹ “Ā, ki te anga kē atu tā koutou haere i ahau, ki te kore e rongō ki ahau; nā, ka hoatu e ahau kia whitu atu anō ngā whiu ki a koutou, kia rite ki ō koutou hara.

²² Ka tukua anō e ahau te kīrehe koraha ki a koutou, hei kāwhaki i ā koutou tama, hei whakamōti i ā koutou kararehe, hei mea i a koutou kia torutoru; ā, ka ururuatia ō koutou huanui.

²³ “Ā, ki te kāhore koutou e hoki ake ki te pai i ēnei meatanga āku, ā, ka anga kē atu koutou i ahau;

²⁴ heoi, ka anga kē atu hoki ahau i a koutou; ā, ka whiua koutou e ahau, e ahau anō nei, kia whitu atu anō, mō ō koutou hara.

²⁵ Ā, ka kawea e ahau he hoari ki a koutou, hei tohe i te utu mō tāku kawenata. Ā, ka huihui koutou ki roto ki ō koutou pā; ā, ka tukua e ahau te mate urutā ki a koutou; ā, ka hoatu koutou ki te ringa o te hoariri.

²⁶ Ki te whati i ahau tā koutou tokotoko, arā te taro, ka tunua tā koutou taro e ngā wāhine kotahi tekau ki te oumu kotahi, ā, ka whakahokia e rātou tā koutou taro, he mea pāuna; ā, ka kai koutou, ā, e kore e mākona.

²⁷ “Ā, ki te kāhore koutou e rongu ki ahau i ēnei meatanga katoa, ā, ka anga kē atu anō koutou i ahau.

²⁸ Kātahi ahau ka tahuri kino atu i a koutou; ā, māku nei anō koutou e papaki, e whitu atu pakinga, mō ō koutou hara.

²⁹ Ā, e kai koutou i te kikokiko o ā koutou tama, ka kainga hoki e koutou te kikokiko o ā koutou tamāhine.

³⁰ Ā, ka ngaro i ahau ā koutou wāhi teitei, ka tapahia anō hoki ā koutou whakapakoko, ka makā ō koutou tinana ki runga ki ngā tinana o ā koutou whakapakoko; ā, ka whakariharia anō hoki tōku wairua ki a koutou.

³¹ Ka ururua anō i ahau ō koutou pā, ka hoki ō koutou wāhi tapu, e kore anō hoki ahau e hongī ki ā koutou kakara reka.

³² Ā, ka tūhea i ahau te whenua; e mīharotia ai e ō koutou hoariri e noho ana i reira.

³³ Ā, ka whakamararatia koutou ki roto ki ngā tauīwi, ka maunu hoki i ahau te hoari hei whai i a koutou. Ā, ka tūheatia tō koutou whenua, ka ururuatia hoki ō koutou pā.

³⁴ “Ko reira koa ai te whenua i ōna hāpati, i ngā rā katoa ōna e takoto tūhea ana, i a koutou hoki i te whenua o ō koutou hoariri; ko reira hoki te whenua okioki ai, koa ai hoki i ōna hāpati.

³⁵ Ka okioki i ngā rā katoa o tōna tūheatanga; ko te okioki kīhai i a ia i ō koutou hāpati, i a koutou e noho ana i reira.

³⁶ “Tēnā ko ngā mōrehu o koutou ka ungā e ahau he whakangohe ki ō rātou ngākau i ngā whenua o ō rātou hoariri; ā, ka whati rātou i te ngaehe rau rākau e āia ana; ā, ka rere rātou, ānō e rere ana i te hoari; ā, ka hinga ahakoa kāhore he kaiwhai.

³⁷ Ā, ka tututute rātou tētahi ki tētahi, ānō e whāia ana e te hoari, i te mea kāhore he kaiwhai. Ā, ka kore he tūranga ake mō koutou ki te aroaro o ō koutou hoariri.

³⁸ Ā, ka ngaro koutou i ngā tauīwi, ka pau anō i te whenua o ō koutou hoariri.

³⁹ Ā, ko ngā toenga o koutou, ka memeha haere i roto i tō rātou kino i ngā whenua o ō koutou hoariri; ka memeha haere rātou i roto i ngā kino ō rātou ko ō rātou mātua.

⁴⁰ “Ā, ka whākina e rātou tō rātou kino, me te kino o ō rātou mātua, i tō rātou haranga i hara ai ki ahau, me tō rātou haerenga kētanga atu i tāku –

⁴¹ i anga kē atu ai ahau i a rātou, i kawea ai rātou ki te whenua o ō rātou hoariri; ki te iro i reira ō rātou ngākau kokotikore, ā, ka whakaae ki te pakinga mō tō rātou kino.

⁴² Kātahi ahau ka mahara ki tāku kawenata ki a Hākopa; ki tāku kawenata hoki ki a Ihaka; ka mahara anō ki tāku kawenata ki a Āperahama; ka mahara ki te whenua.

⁴³ Ka mahue anō te whenua i a rātou, ā, ka koa ki ōna hāpati, i a ia e takoto tūhea ana, i te mea kāhore nei rātou: me rātou hoki, ka whakaae ki te whiu mō tō rātou kino. Mō tēnei hoki, āe rā mō tēnei, i whakahāwea rātou ki āku whakaritenga, ā, i whakariharia tō rātou wairua ki āku tikanga.

⁴⁴ “Nā, ahakoa he pēnā, e kore ahau e whakakāhore ki a rātou, i a rātou i te whenua o ō rātou hoariri, e kore anō e whakariharia ki a rātou, e huna rawa i a rātou, e whakataka rānei i tāku kawenata ki a rātou. Ko Ihowā hoki ahau, ko tō rātou Atua.

⁴⁵ Engari, he mea mō rātou, ka mahara ahau ki te kawenata o ō rātou tūpuna, i kawea mai nei e ahau i te whenua o Ihipa i te tirohanga a ngā tauīwi, ki ahau hei Atua mō rātou. Ko ahau a Ihowā.”

⁴⁶ Ko ngā tikanga ēnei, me ngā whakaritenga, me ngā ture i whakatakotoria e Ihowā ki waenganui ōna, o ngā tama a Ihairaira, ki Maunga Hinai, he mea nā te ringa o Mohi.

27

Whakarite te Utu mō te Kī Taurangī, te mea Whakahere Rānei

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: Ki te motuhia e te tangata, he mea ki taurangī, mā Ihowā ngā tātanga, me whakarite e koe ngā moni.

³ Ā, kia pēnei tāu whakarite mō te tāne e rua tekau ōna tau, he maha ake rānei, ā, ono tekau noa ngā tau, arā kia rima tekau ngā hekere hiriwa e whakaritea e koe, hei te hekere o te wāhi tapu.

⁴ Ā, ki te mea he wahine, kia toru tekau ngā hekere e whakaritea e koe.

⁵ Ā, ki te mea e rima ōna tau, tae noa atu rānei ki te rua tekau tau, nā, kia rua tekau ngā hekere e whakaritea e koe mō te tāne, kia tekau hoki ngā hekere mō te wahine.

⁶ Ā, ki te mea kotahi tōna marama ā tae noa atu rānei ki te rima ōna tau, nā, kia rima ngā hekere hiriwa e whakaritea e koe mō te tāne, kia toru ngā hekere hiriwa e whakaritea e koe mō te wahine.

⁷ Ā, ki te mea e ono tekau ōna tau, he maha atu rānei; ki te mea he tāne, kia kotahi tekau mā rima ngā hekere e whakaritea e koe, kia kotahi tekau hoki ngā hekere mō te wahine.

⁸ Ā, ki te iti iho ōna rawa i āu i whakarite ai, nā, me tū ia ki te aroaro o te tohunga, ā, me whakarite ōna utu e te tohunga. Kei ngā mea e taea atu e te ringa o te tangata nāna te ki taurangi te tikanga mō tā te tohunga e whakarite ai hei utu mōna.

⁹ “Ā, mehemea he kararehe nō reira nei te whakahere a te tangata ki a Ihowā, ka tapu katoa ngā mea o tēnā i hōmai e ia mā Ihowā.

¹⁰ Kaua e whakareretia kētia e ia, e whakawhitia rānei, he pai mō te kino, he kino rānei mō te pai. A, ki te tūpono ka whakawhitia e ia he kararehe ki tētahi kararehe, nā, ka tapu taua mea me te mea i whakawhitia ai.

¹¹ Ā, ki te mea he poke te kararehe, he mea e kore e whakaherea tētahi pērā mā Ihowā, nā, ka whakatūria e ia te kararehe ki te aroaro o te tohunga.

¹² Ā, me whakarite ōna utu e te tohunga, ahakoa pai, ahakoa kino; me waiho i tāu i whakarite ai, e te tohunga.

¹³ Otiia, ki te mea ia kia utua kia hoki ai, nā, me tāpiri tōna wāhi whakarima ki tāu i whakarite ai.

¹⁴ “Ki te whakatapua anō e te tangata tōna whare kia tapu ki a Ihowā, nā, me whakarite ōna utu e te tohunga, ahakoa pai, ahakoa kino; ko tā te tohunga e whakarite ai, ka tūturu ki reira.

¹⁵ Ā, ki te mea te kaiwhakatapu kia utua kia hoki ai tōna whare, nā, me tāpiri tōna whakarima o te moni i whakaritea e koe, ā, ka riro i a ia.

¹⁶ “Ā, ki te whakatapua e te tangata mō Ihowā tētahi wāhi māra o tōna kāinga, nā, kia rite ki ngā purapura mō reira tāu whakaritenga utu: kotahi te homa pārei hei purapura, kia rima tekau hekere hiriwa.

¹⁷ Ki te mea nō te tau Tiupiri tāna whakatapunga i tāna māra, ka tūturu anō ki tāu utu i whakarite ai.

¹⁸ Mehemea ia nō muri i te Tiupiri tāna whakatapunga i tāna māra, nā, mā te tohunga e tatau ngā moni ki a ia, kia rite ki ngā tau e toe ana ki te tau Tiupiri, ka tango ai i roto i tāu i whakarite ai.

¹⁹ Ā, ki te mea te kaiwhakatapu o te māra kia utua kia hoki atu ai, nā, me tāpiri tōna whakarima o te moni i whakaritea e koe, ā, ka whakatūturu māna.

²⁰ Ā, ki te kāhore ia e utu kia hoki ai te māra, ki te mea rānei i hokona e ia te māra ki te tangata kē, e kore e utua kia hoki atu i muri iho.

²¹ Engari ka tapu te māra ki a Ihowā, ina riro atu i te Tiupiri, he māra hoki i oti rawa; hei kāinga tēnā mō te tohunga.

²² “Ki te whakatapua ia e tētahi ki a Ihowā he māra i hokona mai e ia, ehara nei i te māra tupu nāna;

²³ kātahi ka taua e te tohunga ki a ia ngā utu i whakaritea e koe mō te takiwā atu ki te tau Tiupiri. Ā, ka hōmai e ia tāu i whakarite ai i taua rangi, he mea tapu hoki nā Ihowā.

²⁴ Ko ā te tau Tiupiri hoki ai te māra ki te tangata i hokona mai nei i a ia, arā ki te tangata nōna te tūturutanga o te whenua.

²⁵ Hei te hekere o te wāhi tapu te tikanga mō āu whakaritenga katoa; e rua tekau ngā kera o te hekere kotahi.

²⁶ “Ko te mātāmua ia o ngā kararehe, i meinga nei hei mātāmua ki a Ihowā, kaua ēnā e whakatapua e te tangata; ahakoa kau, hipi rānei; nā Ihowā ēnā.

²⁷ Ā, ki te mea nō ngā kararehe poke, nā, kia rite ki tāu whakaritenga tāna utu mō te whakahokinga atu, me tāpiri anō e ia tōna whakarima; ā, ki te kāhore e utua, e whakahokia, nā, me hoko; kia rite ngā utu ki āu i whakarite ai.

²⁸ “Kaua ia e hokona, e utua rānei kia hoki atu te mea i oti rawa, i tukua pūtia mai e te tangata ki a Ihowā i roto i ōna taonga katoa, te tangata rānei, te kararehe rānei, te māra rānei o tōna kāinga tupu; he tino tapu ki a Ihowā ngā mea katoa i oti.

²⁹ “Ki te tukua pūtia mai tētahi tangata, he mea oti rawa, e kore e utua, e whakahokia; me whakamate rawa.

³⁰ “Me ngā whakatekau katoa o te whenua, o te purapura rānei o te whenua, o ngā hua rānei o te rākau, nā Ihowā ēnā; he tapu ki a Ihowā.

³¹ Ā, ki te mea te tangata kia utua, kia hoki ai tētahi o āna whakatekau; me tāpiri mai tētahi o ōna wāhi whakarima.

³² Ā, ko ngā whakatekau katoa o ngā kau, o ngā hipi, o ngā mea katoa e haere mai ana i raro i te tokotoko, ka tapu tēnā whakatekau ki a Ihowā.

³³ Kāua e tirohia iho e ia, wehe ai i te pai i te kino, kāua anō hoki e whakawhitia; ā, ki te whakawhitia e ia, nā, ka tapu taua mea me tōna utu anō; e kore e utua kia hoki.”

³⁴ Ko ngā whakahau ēnei ki ngā tama a Iharaia i whakahaua e Ihowā ki a Mohi ki Maunga Hinai.

Ko te Pukapuka Tuawhā a Mohi e Kīia nei ko te Tauanga

Te Tauanga Tuatahi o Ihairaira

¹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi i te i koraha o Hinai i roto i te tapenākara o te whakaminenga, i te rā tuatahi o te rua o ngā marama, i te rua o ngā tau o tō rātou haerenga mai i te whenua o Ihipa, i mea:

² “Tirohia te tokomaha o te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa i ngā ingoa o ngā tāne katoa, tēnei pane, tēnei pane ō rātou.

³ Ko ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ngā tau, ko ngā mea hoki e kaha ana i roto i a Ihairaira ki te haere ki te whawhai, mā kōrua ko Ārona rātou e tatau, tēnei ope, tēnei ope.

⁴ Kia kotahi hoki te tangata o tēnei iwi, o tēnei iwi, hei hoa mō kōrua; arā ko ngā upoko o tēnei whare, o tēnei whare o ō rātou mātua.

⁵ Ko ngā ingoa hoki ēnei o ngā tāngata e tū tahi me kōrua:

Nō Reupena; ko Erituru, tama a Hereuru.

⁶ Nō Himiona; ko Herumiere, tama a Turiharai.

⁷ Nō Hūrā; ko Nāhahona, tama a Aminarapa.

⁸ Nō Ihākara; ko Netanēre, tama a Tuara.

⁹ Nō Hepurona; ko Eriapa, tama a Herona.

¹⁰ Nō ngā tama a Hōhepa:

nō Ēparaima; ko Erihama, tama a Amihuru;

nō Mānahi; ko Kamariere, tama a Peraturu.

¹¹ Nō Pineamine; ko Apirana, tama a Kirioni.

¹² Nō Rāna; ko Ahiētere, tama a Amiharai.

¹³ Nō Āhera; ko Pakiere, tama a Okorana.

¹⁴ Nō Kara; ko Eriāhapa, tama a Teuere.

¹⁵ Nō Napatari; ko Ahira, tama a Enana.”

¹⁶ Ko ngā mea whai ingoa ēnei o te whakaminenga, ko ngā ariki o ngā iwi o ō rātou mātua; ko rātou ngā upoko o ngā mano i roto i a Ihairaira.

¹⁷ Nā, ka tikina e Mohi rāua ko Ārona ēnei tāngata nō rātou ngā ingoa kua whakahuatia nei,

¹⁸ ā, huihuia ana e rātou te whakaminenga katoa i te rā tuatahi o te rua o ngā marama. Ā, ka whakaaturia e rātou ō rātou whakapapa, tēnei hapū, tēnei hapū, me ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa, he pane, he pane, ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau.

¹⁹ Rite tonu ki tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi tāna tauanga i a rātou i te koraha o Hinai.

²⁰ Ā, ko ngā tama a Reupena, mātāmua a Ihairaira: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa, he pane, he pane, o ngā tāne katoa e rua tekau. He maha atu rānei ngā tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

²¹ Ko ngā mea o rātou, o te iwi o Reupena, i taua, e whā tekau mā ono mano e rima rau.

²² Nō ngā tama a Himiona: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, ko ngā mea o rātou i taua, tatau rawa ngā ingoa, he pane, he pane, o ngā tāne katoa e rua tekau he maha atu rānei ngā tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

²³ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Himiona, e rima tekau mā iwa mano e toru rau.

²⁴ Nō ngā tama a Kara: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ngā tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

²⁵ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Kara, e whā tekau mā rima mano e ono rau e rima tekau.

²⁶ Nō ngā tama a Hūrā: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

²⁷ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Hūrā, e whitu tekau mā whā mano e ono rau.

²⁸ Nō ngā tama a Ihākara: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

²⁹ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Ihākara, e rima tekau mā whā mano e whā rau.

³⁰ Nō ngā tama a Hepurona: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

³¹ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Hepurona, e rima tekau mā whitu mano e whā rau.

³² Nō ngā tama a Hōhepa: arā nō ngā tama a Ēparaima: i ō rātou torōna, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou Matua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

³³ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Ēparaima, e whā tekau mano e rima rau.

³⁴ Nō ngā tama a Mānahi: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

³⁵ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Mānahi, e toru tekau mā rua mano e rua rau.

³⁶ Nō ngā tama a Pineamine: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

³⁷ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Pineamine, e toru tekau mā rima mano e whā rau.

³⁸ Nō ngā tama a Rāna: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

³⁹ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Rāna, e ono tekau mā rua mano e whitu rau.

⁴⁰ Nō ngā tama a Āhera: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

⁴¹ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Āhera, e whā tekau mā tahi mano e rima rau.

⁴² Nō ngā tama a Napatari: i ō rātou toronga, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, tatau rawa ngā ingoa o ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, o ngā mea katoa i kaha ki te haere ki te whawhai.

⁴³ Ko ngā mea i taua o rātou, o te iwi o Napatari, e rima tekau mā toru mano e whā rau.

⁴⁴ Ko ngā mea ēnei i taua nei e Mohi, e Ārona rātou ko ngā ariki kotahi tekau mā rua o Ihairaira; takikotahi te tangata o rātou ki te whare o ōna mātua.

⁴⁵ Ā, ko aua tāngata i taua o ngā tama a Ihairaira, i ngā whare o ō rātou mātua, ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau i roto i a Ihairaira i kaha ki te haere ki te whawhai

—

⁴⁶ ko aua tāngata katoa i taua e ono rau e toru mano e rima rau e rima tekau.

⁴⁷ Ko ngā Riwaiti ia, i te iwi o ō rātou mātua, kihai i taua i roto i a rātou.

⁴⁸ Nā Ihowā hoki i kōrero ki a Mohi, i mea:

⁴⁹ “Otia kaua e taua te iwi o Riwai, kaua anō e tirohia tō rātou tokomaha i roto i ngā tama a Ihairaira.

⁵⁰ Engari me whakarite ngā Riwaiti mō te tapenākara o te whakaaturanga, mō ōna oko katoa, mō ōna mea katoa hoki. Mā rātou te tapenākara e amo, me ōna oko katoa; ā, me mahi ki reira, me noho hoki ki tētahi taha, ki tētahi taha o te tapenākara.

⁵¹ Ā, ka maunu atu te tapenākara, mā ngā Riwaiti e wāhi iho; ka whakatūria anō hoki te tapenākara, mā ngā Riwaiti e whakatū; ā, ko te tangata kē e whakatata atu, ka whakamatea.

⁵² Me whakatū anō ō rātou tēneti e ngā tama a Ihairaira ki tōna puni, ki tōna puni, ki tōna kara, ki tōna kara, puta noa i ō rātou ope.

⁵³ Ko ngā Riwaiti ia, me whakatū o rātou ki tētahi taha, ki tētahi taha o te tapenākara o te whakaaturanga, kei puta he riri ki te whakaminenga o ngā tama a Ihairaira; ā, mā ngā Riwaiti e tiaki te tapenākara o te whakaaturanga.”

⁵⁴ Nā, i pērā ngā tama a Ihairaira; rite tonu ki tā Ihowā katoa i whakahau ai ki a Mohi tā rātou mahi.

2

Te Whakaritenga o ngā Puni ā-Iwi

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea:

² “Me whakatū tōna tēneti e ngā tama a Ihairaira, ki te taha o tōna kara, o tōna kara, ki ngā tohu o ngā whare o ō rātou mātua; hei te takiwā atu ki te tapenākara o te whakaminenga te tūranga o ō rātou tēneti ā tawhio noa.”

³ Ki te taha ki te rāwhiti, arā ki te putanga mai o te rā, whakatū ai ngā tāngata o te kara o te puni o Hūrā, me ō rātou ope. Ko Nāhahona tama a Aminarapa hei rangatira mō ngā tama a Hūrā.

⁴ Ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e whitu tekau mā whā mano e ono rau.

⁵ Nā, ko ngā mea e whakatū tēnei ki tua atu i a ia ko te iwi o Ihākara; ā, ko Netanere tama a Tuara hei rangatira mō ngā tama a Ihākara;

⁶ ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e rima tekau mā whā mano e whā rau.

⁷ Ā, ko te iwi o Hepurona: ā, ko Eriapa tama a Herona, hei rangatira mō ngā tama a Hepurona;

⁸ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e rima tekau mā whitu mano e whā rau.

⁹ Ko ngā tāngata katoa i taua o te puni o Hūrā kotahi rau e waru tekau mā ono mano e whā rau, i ō rātou ope. Ko ēnei e haere wawe.

¹⁰ Hei te taha ki te tonga te kara o te puni o Reupena, me ō rātou ope. Ā, ko Erituru tama a Hereuru, hei rangatira mō ngā tama a Reupena;

¹¹ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e whā tekau mā ono mano e rima rau.

¹² Ā, me whakatū ki tōna taha ko te iwi o Himiona; ā, ko Herumiere tama a Turiharai, hei rangatira mō ngā tama a Himiona.

¹³ Ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e rima tekau mā iwa mano e toru rau.

¹⁴ Ko reira te iwi o Kara; ā, ko Eriāhapa tama a Reuere, hei rangatira mō ngā tama a Kara;

¹⁵ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e whā tekau mā rima mano e ono rau e rima tekau.

¹⁶ Ko ngā tāngata katoa i taua o te puni o Reupena kotahi rau e rima tekau mā tahi mano e whā rau e rima tekau, i ō rātou ope. Me haere rātou hei tuarua mō ngā matua.

¹⁷ Ko reira maunu atu ai te tapenākara o te whakaminenga, ko te puni o ngā Riwaiti ki waenganui o ngā puni; kia rite tō rātou haerenga ki tō rātou nohoanga iho, ia tangata ki tōna wāhi, i te taha anō o ō rātou kara.

¹⁸ Hei te taha ki te hauāuru te kara o te puni o Ēparaima, me ō rātou ope. Ko te rangatira mō ngā tama a Ēparaima, ko Erihama, tama a Amihuru;

¹⁹ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e whā tekau mano e rima rau.

²⁰ Ā, ki tōna taha ko te iwi o Mānahi; ā, ko te rangatira mō ngā tama a Mānahi ko Kamariere, tama a Peraturu;

²¹ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e toru tekau mā rua mano e rua rau.

²² Ko reira te iwi o Pineamine; ā, ko te rangatira mō ngā tama a Pineamine ko Apirana tama a Kirioni;

²³ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e toru tekau mā rima mano e whā rau.

²⁴ Ko ngā tāngata katoa i taua o te puni o Ēparaima kotahi rau e waru mano, kotahi rau, i ō rātou ope. Ā, ka hāpainga rātou hei tuatoru mō ngā matua.

²⁵ Hei te taha ki te raki te kara o te puni o Rāna, me ō rātou ope; ā, ko te rangatira mō ngā tama a Rāna ko Ahiētere tama a Amiharai;

²⁶ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e ono tekau mā rua mano e whitu rau.

²⁷ Nā, me whakatū ki tōna taha ko te iwi o Āhera; ā, ko te rangatira mō ngā tama a Āhera ko Pakiere tama a Okorana;

²⁸ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e whā tekau mā tahi mano e rima rau.

²⁹ Ko reira te iwi o Napatari; ā, ko te rangatira mō ngā tama a Napatari ko Ahira tama a Enana;

³⁰ ā, ko tōna ope, ko ngā mea o rātou i taua, e rima tekau mā toru mano e whā rau.

³¹ Ko ngā mea katoa i taua o te puni o Rāna kotahi rau e rima tekau mā whitu mano e ono rau. Hei muri rawa rātou haere ai, me ō rātou kara.

³² Ko ēnei o ngā tama a Iharaira i taua, i ngā whare o ō rātou mātua; taua ake o ngā puni, i ō rātou ope, e ono rau e toru mano e rima rau e rima tekau.

³³ Ko ngā Riwaiti ia, kihai i taua i roto i ngā tama a Iharaira; ko tā Ihowā hoki tēnā i whakahau ai ki a Mohi.

³⁴ Nā, ka pērātia e ngā tama a Iharaira; ka pērātia katoatia i tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi: Tā rātou whakanoho ki te taha o ā rātou kara, tō rātou hāpainga atu, tēnei, tēnei, i roto i tōna hapū anō, rite tonu ki ngā whare o ō rātou mātua.

3

Ngā Tama a Ārona

¹ Nā, ko ngā whakatupuranga anō hoki ēnei o Ārona rūau ko Mohi i te rā i kōrero ai a Ihowā ki a Mohi i Maunga Hinai.

² Ko ngā ingoa hoki ēnei o ngā tama a Ārona: ko Nātapa, ko te mātāmua, rātou ko Apihu, ko Ereātara, ko Itamara.

³ Nō ngā ingoa ēnei Ārona, o ngā tohunga i whakawahia, i whakatohungatia nei e ia hei tohunga.

⁴ I mate hoki a Nātapa rūau ko Apihu ki te aroaro o Ihowā, i tā rūau whakaherenga i te ahi kē ki te aroaro o Ihowā, ki te koraha o Hinai, kāhore anō hoki ā rūau tamariki; ā, i mahi a Ereātara rūau ko Itamara i ngā mahi a te tohunga i te tirohanga mai a tō rūau pāpā, a Ārona.

Ngā Mahi a ngā Riwaiti

⁵ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea:

⁶ “Whakatātaia mai te iwi o Riwai, whakatūria hoki ki te aroaro o Ārona tohunga, kia mahi ai rātou ki a ia.

⁷ Ā, mā rātou e tiaki ngā mea hei tiakanga māna, hei tiakanga hoki mā te whakaminenga katoa, ki mua i te tapenākara o te whakaminenga, e mahi hoki ngā mahi o te tapenākara.

⁸ Mā rātou anō e tiaki ngā mea katoa o te tapenākara o te whakaminenga, me ngā mea hei tiakanga mā ngā tama a Ihairaira, kia mahi ai hoki ngā mahi o te tapenākara.

⁹ Ā, me hoatu e koe ngā Riwaiti ki a Ārona rātou ko āna tama e hoatutia katoatia ana rātou ki a ia mō ngā tama a Ihairaira.

¹⁰ Me whakarite anō e koe a Ārona rātou ko āna tama, ā, ka ū rātou ki tā rātou mahi tohunga; ko te tangata kē e whakatata mai ka whakamatea.”

¹¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

¹² “Ko ahau nei, nanā, kua tango ahau i ngā Riwaiti i roto i ngā tama a Ihairaira hei utu mō ngā mātāmua katoa e oroko puta mai ana i te kōpū i roto i ngā tama a Ihairaira. Māku hoki ngā Riwaiti,

¹³ nō te mea, nāku ngā mātāmua katoa; nō te rā anō i patu ai ahau i ngā mātāmua katoa o te whenua o Ihipa tāku whakatapunga i ngā mātāmua katoa a Ihairaira māku, i ā te tangata, i ā te kararehe; māku ērā. Ko Ihowā ahau.”

Te Tatauranga o ngā Riwaiti

¹⁴ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i te koraha o Hinai, i mea:

¹⁵ Taua ngā tama a Riwai, tēnei whare, tēnei whare o ō rātou mātua, tēnei hapū, tēnei hapū o rātou; me taua rātou e koe, ngā tāne katoa kotahi nei te marama, ahu atu.

¹⁶ Nā, ka taua rātou e Mohi ka pērātia me tā Ihowā i ki ai, i whakahau ai.

¹⁷ Ā, ko ngā tama ēnei a Riwai me ō rātou ingoa: ko Kerehona, ko Kohata, ko Merari.

¹⁸ Ā, ko ngā ingoa ēnei o ngā tama a Kerehona, o tēnei hapū, o tēnei hapū o rātou: ko Ripini rūau ko Himeī.

¹⁹ Me ngā tama a Kohata, o tēnei hapū, o tēnei hapū o rātou: ko Āmarama, ko Itihara, ko Heperona, ko Utieri.

²⁰ Me ngā tama a Merari, o tēnei hapū, o tēnei hapū o rātou: ko Māhari, ko Muhi.

Ko ngā hapū ēnei o ngā Riwaiti, o tēnei whare, o tēnei whare o ō rātou mātua.

²¹ Nā, Kerehona te hapū o ngā Ripini, me te hapū o ngā Himeī; ko ngā hapū ēnei o ngā Kerehoni.

²² Ko ngā mea o rātou i taua, ko te tokomaha o ngā tāne katoa, kotahi nei te marama ahu atu, ko ngā mea o rātou i taua e whitu mano e rima rau.

²³ Hei muri i te tapenākara, hei te taha ki te hauāuru, te puni o ngā Kerehoni.

²⁴ Ko Eriāhapa hoki, ko te tama a Raere, hei ariki mō te whare o te matua o ngā Kerehoni.

²⁵ Ā, ko tā ngā tama a Kerehona e tiaki ai i roto i te tapenākara o te whakaminenga, ko te tapenākara, ko te tēneti, me tōna hipoki, ko te pā o te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga,

²⁶ me ngā pā o te marae, me te pā o te whatitoka o te marae, o tērā i te tapenākara, i te āta hoki ā tawhio noa, me ōna ahō hoki mō ōna meatanga katoa.

²⁷ Nā, Kohata hoki te hapū o ngā Amarami, me te hapū o ngā Itihari, me te hapū o ngā Heperoni, me te hapū o ngā Utieri; ko ngā hapū ēnei o ngā Kohati.

²⁸ Ko te tokomaha o ngā tāne katoa, kotahi nei te marama, ahu atu, e waru mano e ono rau, ko rātou ngā kaitiaki o te wāhi tapu.

²⁹ Hei te taha whaka te tonga o te tapenākara he puni mō ngā hapū o ngā tama a Kohata.

³⁰ Ā, ko Eritapana, tama a Utiere, hei ariki mō te whare o te matua o ngā hapū o ngā Kohati.

³¹ Ā, ko tā rātou e tiaki ai ko te āka, ko te tēpu, ko te tūranga rama, ko ngā āta, ko ngā oko o te wāhi tapu, arā ko ngā mea e minita ai rātou, me te pā ārai, me ngā mea katoa o ēnā mahinga.

³² Ā, ko Ereātara tama a Ārona tohunga hei ariki mō ngā ariki o ngā Rīwaiti, māna hoki e tirotiro ngā kaitiaki e tiaki ana i te wāhi tapu.

³³ Nā Merari te hapū o ngā Māhari, me te hapū o ngā Muhi: ko ngā hapū ēnei o Merari.

³⁴ Ā, ko ngā mea o rātou i taua, ko te tokomaha o ngā tāne katoa, kotahi nei te marama ahu atu, e ono mano e rua rau.

³⁵ Ā, ko Turiere, ko te tama a Apihaira hei ariki mō te whare o te matua o ngā hapū o Merari; hei te taha ki te raki o te tapenākara he puni mō ēnei.

³⁶ Ko tā ngā tama hoki a Merari e tūpatō ai, e tiaki ai, ko ngā papa o te tapenākara, me ōna kaho, me ōna pou, me ngā tūranga pou, me ngā mea katoa o aua mea, me ngā mea katoa o ēnā mahinga;

³⁷ me ngā pou o te marae ā tawhio noa, me ngā tūranga, me ngā titi, me ngā aho.

³⁸ Ā, ko ēnei e noho ki mua i te tapenākara, ki te rāwhiti, ki mua i te tapenākara o te whakaminenga, ki te putanga mai o te rā, ko Mohi rātou ko Ārona, ko āna tama, hei tiaki i te wāhi tapu, i ngā mea hei tiakanga mā ngā tama a Ihairaira; ā, ko te tangata kē e whakatata mai, ka whakamatea.

³⁹ Ko ngā Rīwaiti katoa i taua, ko ērā i taua rā e Mohi rāua ko Ārona, i tā Ihowā whakahau, i ō rātou hapū, ko ngā tāne katoa kotahi nei te marama ahu atu, e rua tekau mā rua mano.

Te Utunga mō ngā Mātāmua

⁴⁰ Ā, i mea a Ihowā ki a Mohi, “Tāua ngā tāne mātāmua katoa o ngā tama a Ihairaira, ngā mea kotahi nei te marama, me ngā mea i maha atu, tuhituhia hoki te maha o ō rātou ingoa.

⁴¹ Ā, me tango ngā Rīwaiti māku – ko Ihowā ahau – hei utu mō ngā mātāmua katoa o ngā tama a Ihairaira; me ngā kararehe a ngā Rīwaiti hei utu mō ngā mātāmua katoa i roto i ngā kararehe a ngā tama a Ihairaira.”

⁴² Nā, ka taua e Mohi, ka pērātia me tā Ihowā i whakahau ai ki a ia, ngā mātāmua katoa i roto i ngā tama a Ihairaira.

⁴³ Ā, ko ngā tāne mātāmua katoa, ko te maha o ngā ingoa, kotahi nei te marama ā ahu atu, ko ngā mea o rātou i taua, e rua tekau mā rua mano e rua rau e whitu tekau mā toru.

⁴⁴ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea,

⁴⁵ “Tangohia ngā Rīwaiti hei utu mō ngā tāne mātāmua katoa i roto i ngā tama a Ihairaira, me ngā kararehe a ngā Rīwaiti hei utu mō ā rātou kararehe; ā, māku ngā Rīwaiti. Ko Ihowā ahau.

⁴⁶ Nā, hei whakahoki atu, hei utu mō te rua rau e whitu tekau mā toru, mō ngā mātāmua o ngā tama a Ihairaira i hira ake i te tokomaha o ngā Rīwaiti;

⁴⁷ me tango e koe kia rima hekere mō tēnei pane, mō tēnei pane; kia rite ki te hekere o te wāhi tapu āu e tango ai; e rua tekau ngā kera o te hekere kotahi.

⁴⁸ Me hoatu te moni e utua ai ngā tuhene o rātou ki a Ārona rātou ko āna tama.”

⁴⁹ Nā, ka tango a Mohi i te moni whakahoki i ngā tāngata i hira ake i ērā i utua ki ngā Rīwaiti;

⁵⁰ i tangohia e ia te moni i ngā mātāmua a ngā tama a Ihairaira; kotahi mano e toru rau e ono tekau mā rima hekere; he pērā me te hekere o te wāhi tapu;

⁵¹ ā, i hoatu e Mohi te moni a te hunga i utua ki a Ārona rātou ko āna tama, i pērā me tā Ihowā i kī ai, me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

4

Ngā Mahi a ngā Tama o Kohata

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea:

² “Tāua ngā tama a Kohata, i roto i ngā tama a Riwai, tēnei hapū, tēnei hapū o rātou, i ngā whare o ō rātou mātua,

³ ngā mea e toru tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, ā tae noa ki ngā mea e rima tekau ō rātou tau, ngā mea katoa e uru ana ki te mahi, ki te mea i ngā mea o te tapenākara o te whakaminenga.

⁴ “Ko te mahi tēnei mā ngā tama a Kohata i roto i te tapenākara o te whakaminenga, ko ngā mea tino tapu.

⁵ Ā, ka maunū te puni, me haere a Ārona ki roto, rātou ko āna tama, ka tuku i te ārai hipoki ki raro, ā, ka hipoki iho ki te āka o te whakaaturanga.

⁶ Nā, ka makā iho te hīpoki ki runga, arā ngā hiako pateri, ā, ka uhi iho i tētahi kākahu ki runga, he mea purū katoa, ka kuhu i ngā amo.

⁷ “Me uhi anō ki te kākahu purū te tēpu taro aroaro, ka whakatakoto ai i ngā rihi ki runga, me ngā koko, me ngā peihana, me ngā kapu hei ringihanga; hei runga anō hoki te taro pūmau takoto ai.

⁸ Ka uhi ki te kākahu ngangana, ka hīpoki ai ki te hiako pateri hei hīpoki mō runga, ka kuhu i ōna amo.

⁹ “Nā, ka mau rātou ki tētahi kākahu purū, ka hīpoki ai i te tūranga whakamārama, i ōna rama hoki, i ōna kuku, i ōna oko ngārahu, i ōna oko hinu katoa, i ngā mea e minita ai rātou ki reira.

¹⁰ Ka hoatu ai me ōna mea katoa ki roto ki te tākai, hei te mea hiako pateri, ka whakaeke ai ki runga ki te amo.

¹¹ “Ā, me uhi iho e rātou he kākahu purū ki runga ki te āta kōura, ka hīpoki ai ki tētahi hīpoki hiako pateri, ka kuhu ai i ōna amo.

¹² “Nā, ka mau ki ngā mea e minita ai rātou i te wāhi tapu, ka hoatu ki roto ki te kākahu purū, ka hīpoki ki tētahi hīpoki hiako pateri, ka whakaeke ki te amo.

¹³ “Nā, ka tahi atu rātou i ngā pungarehu o te āta, ka hīpoki ai ki te kākahu pāpura.

¹⁴ Me whakatakoto anō ki runga ōna oko katoa e minita ai rātou ki reira, ngā tahu kakara, ngā mārau kikokiko, ngā koko pungarehu, ngā peihana, ngā mea katoa o te āta; ka hīpoki ai ki te hīpoki hiako pateri, ka kuhu ai i ōna amo.

¹⁵ “Ā, ka oti i a Ārona rātou ko āna tama te hīpoki te wāhi tapu, me ngā mea katoa o te wāhi tapu, ina tata te puni te maunu; ka mutu, nā, ka haere mai ngā tama a Kohata ki te kauhoa. Otiia, kaua rātou e pā ki tētahi mea tapu kei mate rātou. Ko ēnei ngā mea a ngā tama a Kohata e mau ai o te tapenākara o te whakaminenga.

¹⁶ “Ā, ko tā Ereātara, ko tā te tama a te tohunga, a Ārona, e whakaaro ai, ko te hinu mō te whakamārama, ko te whakakakara reka, ko te whakahere totokore o tēnei rā, o tēnei rā, ko te hinu whakawahi, me te tiro tiro i te tapenākara katoa, i ngā mea katoa hoki o reira, i te wāhi tapu, i ōna mea hoki.

¹⁷ “I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea:

¹⁸ Kei hātepea atu e koutou te iwi o ngā hapū o ngā Kohati i roto i ngā Riwaiti.

¹⁹ Engari, ko tēnei tā koutou e mea ai ki a rātou, kia ora ai rātou, kei mate, ina whakatata ki ngā mea tino tapu: me haere a Ārona rātou ko āna tama ki roto, ka whakarite ai i a rātou ki tāna mahi, ki tāna mahi, ki tāna mahi, ki tāna amohanga, ki tāna amohanga.

²⁰ Otiia, kaua rātou e haere ki roto ki te mātakitaki i te wāhi tapu ahakoa he wā poto, kei mate rātou.”

Ngā Mahi a ngā Tama o Kerehona

²¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²² “Taua hoki ngā tama a Kerehona, i ngā whare o ō rātou mātua, i ō rātou hapū.

²³ Ko ngā mea e toru tekau, he maha atu rānei ngā tau, ā tae noa ki ngā mea e rima tekau ō rātou tau, āu e tata ai; ko ngā mea katoa hoki e uru ana ki te mahi i ngā mahi o te tapenākara o te whakaminenga.

²⁴ “Ko te mahi tēnei mā ngā hapū o ngā Kerehoni, ko te mahi, ko te amo.

²⁵ Mā rātou hoki e amo ngā pā o te tapenākara, te tapenākara hoki o te whakaminenga, tōna hīpoki, me te hīpoki hiako pateri i waho ake, me te pā o te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga;

²⁶ me ngā pā o te marae, me te pā mō te whatitoka o te kūwaha o te marae, o tērā i te tapenākara, i te āta ā tawhio noa, me ngā aho, me ngā mea katoa mō te mahinga o aua mea, me ngā mea katoa i hangā mō aua mea; ko tā rātou mahi tēnā.

²⁷ Kei a Ārona rātou ko āna tama te tikanga mō ngā mahi katoa a ngā tama a ngā Kerehoni, mō ā rātou amohanga katoa, mō ā rātou mahi katoa; mā koutou hoki e whakarite ki a rātou te tikanga mō ngā mea katoa e amo ai rātou.

²⁸ Ko te mahi tēnei mā ngā hapū o ngā tama a Kerehona i te tapenākara o te whakaminenga; ā, ko ngā tikanga mā rātou kei a Itamara tama a te tohunga, a Ārona.”

Ngā Mahi a ngā Tama o Merari

²⁹ “Ko ngā tama a Merari, me tatau rātou e koe i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua;

³⁰ ko ngā mea e toru tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, ā tae noa ki ngā mea e rima tekau ō rātou tau, āu e tata ai, ko ngā tāngata katoa e uru ana ki te mahi, ki te mahi i te mahi o te tapenākara o te whakaminenga.

³¹ Ā, ko te tikanga anō tēnei mō tā rātou e amo ai, i ā rātou mahinga katoa i te tapenākara o te whakaminenga; ko ngā papa o te tapenākara, me ōna kaho, me ōna pou, me ōna tūranga pou;

³² me ngā pou o te marae ā tawhio noa, me ngā tūranga pou, me ngā titi, me ngā aho, me ngā mea katoa o aua mea, me ngā mea katoa o ēnā mahinga: me tatau ā-ingoa ngā mea kei a rātou me te tikanga mō te amo.

³³ Ko te mahi tēnei a ngā hapū o ngā tama a Merari, i ā rātou mahinga katoa i te tapenākara o te whakaminenga, i raro i te ringa o Itamara tama a te tohunga, a Ārona."

Te Tauanga o ngā Rīwaiti

³⁴ Nā, ka taua e Mohi rātou ko Ārona, ko ngā ariki o te whakaminenga, ngā tama a ngā Kohati, i ō rātou hapū, i ngā whare anō o ō rātou mātua,

³⁵ ngā mea e toru tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, ā tae noa ki ngā mea e rima tekau ō rātou tau, ngā tāngata katoa i uru ki te mahi, ki te mahi i te tapenākara o te whakaminenga.

³⁶ Ā, taua ake o rātou, i ō rātou hapū, e rua mano e whitu rau e rima tekau.

³⁷ Ko ēnei i taua o ngā hapū o ngā Kohati, ko ngā tāngata hei mahi i te tapenākara o te whakaminenga, i taua nei e Mohi rāua ko Ārona, pērā me tā Ihowā i whakahau ai, nā te ringa o Mohi.

³⁸ Ā, taua ake o ngā tama a Kerehona i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua,

³⁹ ngā mea e toru tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, ā tae noa ki ngā mea e rima tekau ō rātou tau, ngā mea katoa i uru ki te mahi, ki te mahi i te tapenākara o te whakaminenga,

⁴⁰ taua ake o rātou i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua, e rua mano e ono rau e toru tekau.

⁴¹ Ko ēnei i taua o ngā hapū o ngā tama a Kerehona, o ngā tāngata katoa hei mahi i te tapenākara o te whakaminenga, i taua nei e Mohi rāua ko Ārona, pērā me tā Ihowā i whakahau ai.

⁴² Ā, taua ake o ngā hapū o ngā tama a Merari, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua,

⁴³ ngā mea hoki e toru tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, ā tae noa ki ngā mea e rima tekau ō rātou tau, ngā tāngata katoa i uru ki te mahi, hei mahi i te tapenākara o te whakaminenga,

⁴⁴ taua ake o rātou i ō rātou hapū, e toru mano e rua rau.

⁴⁵ Ko ēnei i taua o ngā hapū o ngā tama a Merari, i taua nei e Mohi rāua ko Ārona, pērā me tā Ihowā i whakahau ai, nā te ringa o Mohi.

⁴⁶ Ko ngā tāngata katoa o ngā Rīwaiti i taua, a Mohi rātou ko Ārona, ko ngā ariki o Ihairaira i tatau ai, i ō rātou hapū, i ngā whare o ō rātou mātua,

⁴⁷ ko ngā mea hoki e toru tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, ā tae noa ki ngā mea e rima tekau ō rātou tau, ko ngā tāngata katoa i uru ki te mahi i ngā mahi e mahia ana, ki te mahi hoki, ki te amoamo i roto i te tapenākara o te whakaminenga;

⁴⁸ taua ake o rātou e waru mano e rima rau e waru tekau.

⁴⁹ Rite tonu ki tā Ihowā i whakahau ai te tauanga o rātou e te ringa o Mohi, tēnei, tēnei, me tāna mahi, me tāna amo.

Nā, poto ake rātou te tatau e ia, te pērā me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

5

Ngā Tāngata Poke

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² "Whakahaua ngā tama a Ihairaira kia motuhia kētia atu ngā repera katoa i roto i te puni, ngā tāngata katoa e rere ana te pirau, me ngā tāngata katoa e poke ana i te tūpāpaku.

³ Ko te tāne, ko te wahine, me ngare atu, me ngare e koutou ki waho o te puni; kei poke i a rātou ō rātou puni e nohoia nei e ahau."

⁴ Nā, pērātia ana e ngā tama a Ihairaira, ā, motuhia kētia ana rātou i roto i te puni; rite tonu ki tā Ihowā i kōrero ai ki a Mohi tā ngā tama a Ihairaira i mea ai.

Te Whāki me te Utunga

⁵ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

⁶ "Mea atu ki ngā tama a Ihairaira: Ki te mahia e te tangata, e te wahine rānei, tētahi mea e hara ai te tangata, hei mahi i te kino ki a Ihowā, ā, ka hē taua wairua;

⁷ nā, me whāki tō rātou hara i hara ai. Me whakahoki e ia te mea i hē ai ia, te tino mea, me tāpiri anō ki tōna whakarima, ka hoatu ai ki te tangata i hara nei ia ki a ia.

⁸ Otiia ki te kāhore he whanaunga o taua tangata hei hoatutanga mō te utu, me hoatu te utu mō te hara ki a Ihowā, arā ki te tohunga; hei tāpiri mō te hipi whakamārie hei whakamārie mōna.

⁹ Nā, ko ngā whakahere hapahapai katoa o ngā mea tapu katoa a ngā tama a Ihairaira, e kawea ana ki te tohunga, māna ērā.

¹⁰ Māna ake ngā mea tapu a te tangata; ko tā te tangata e hoatu ai ki te tohunga, māna tēnā."

E Pā ana ki te Wahine Pūremu

¹¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹² "Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: Ki te peka kē te wahine a tētahi tangata, ā, ka hara ki a ia,

¹³ ā, ka takoto, ka pūremu tētahi ki a ia, ā, ka ngaro i ngā kanohi o tāna tahu, ka huna, ā, ka poke te wahine, kāhore anō hoki he kaiwhakaatu mō tōna hē, kāhore anō ia i mau rawa.

¹⁴ Ā, ka tau ki a ia te wairua hae, ā, ka hae ia ki tāna wahine, ā, ka poke te wahine. Ki te tau rānei ki a ia te wairua hae, ā, ka hae ia ki tāna wahine kīhai nei i poke;

¹⁵ kātahi ka kawea taua tangata i tāna wahine ki te tohunga, me kawea anō e ia tā te wahine whakahere hei mea mōna, te whakatekau epa parāoa pārei. Kaua he hinu e ringihia ki runga, kaua anō he parakihe e hoatu ki runga; he whakahere totokore hoki mō te hae, he whakahere whakamahara, hei whakamahara ki te kino.

¹⁶ "Nā, ka nekehia mai ia e te tohunga, ā, ka whakatūria ki te aroaro o Ihowā.

¹⁷ Ā, ka mau te tohunga ki te wai tapu i te oko oneone; ka mau anō te tohunga ki tētahi wāhi o te puehu o te papa o te tapenākara, ka maka ai ki te wai.

¹⁸ Nā, ka whakatūria e te tohunga te wahine ki te aroaro o Ihowā, ā, ka tuku ngā makawe o te wahine kia mahora noa, ka hoatu ai i te whakahere whakamahara ki ōna ringa, arā i te whakahere totokore mō te hae. Hei te ringa ia o te tohunga te wai kawa e tau ai te kanga.

¹⁹ Nā, ka whakaoati te tohunga i a ia, ā, ka mea ki te wahine, 'Ki te mea kāhore anō tētahi tangata i takoto ki a koe, ki te kāhore anō hoki koe i peka atu, i poke, i te mea i raro koe i tāu tāne, kia ora koe i tēnei wai kawa e tau ai te kanga.

²⁰ Ki te mea ia kua peka kē koe, i te mea i raro koe i tāu tāne, ā, kua poke koe, ā, kua takoto ki a koe tētahi tangata ehara nei i te tāne nāu,'

²¹ – kātahi ka whakaoati te tohunga i te wahine ki te oati kanga, ā, ka mea te tohunga ki te wahine – 'mā Ihowā koe e mea hei kanga, hei oati i roto i tōu iwi, ina mea a Ihowā kia pirau tōu hūhā, kia pupuhi hoki tōu puku;

²² ā, ka tae ki roto ki ōu whēkau tēnei wai e tau ai te kanga, e pupuhi ai tōu puku, e pirau ai tōu hūhā.'

"Me kī te wahine, 'Āmine, Āmine.'

²³ "Ā, me tuhituhi ēnei kanga e te tohunga ki te pukapuka, ka horoi atu anō e ia ki roto ki te wai kawa.

²⁴ Nā, ka whakainumia e ia te wahine ki te wai kawa e tau ai te kanga, ā, ka tae te wai e tau ai te kanga ki roto ki a ia, ka kawa.

²⁵ "Me tango hoki e te tohunga te whakahere mō te hae i te ringa o te wahine, ā, ka poipoia te whakahere ki te aroaro o Ihowā, ka whakaherea ki runga ki te āta.

²⁶ Nā, ka aohia e te tohunga tētahi wāhi o te whakahere, kia ki te ringa, ko tōna whakamaharatanga hoki, ā, ka tahuna ki runga ki te āta, ā muri iho ka whakainumia te wahine ki te wai.

²⁷ Ā, ka oti ia te whakainu ki te wai, nā, ki te mea kua poke ia, kua hara ki tāna tahu, nā, ka tae ki roto ki a ia te wai e tau ai te kanga, ka kawa, ā, ka pupuhi tōna puku, ka pirau hoki tōna hūhā. Ā, hei mea kanga tēnā wahine i roto i tōna iwi.

²⁸ Ā, ki te mea kīhai i poke te wahine, ā, e mā ana; nā, ka ora, ā, ka whai tamariki.

²⁹ "Ko te ture tēnei mō ngā hae, mehemea te wahine, kei raro nei ia i tāna tāne, ka peka kē, ā, ka poke;

³⁰ ina tau iho rānei te wairua hae ki tētahi, ā, ka hae ia ki tāna wahine. Nā, me whakatū taua wahine e ia ki te aroaro o Ihowā; nā, ka mahia e te tohunga tēnei ture katoa ki a ia.

³¹ Nā, ka kore he hē mō te tangata, ā, ka waha e taua wahine tōna kino."

6

He Ture mō ngā Natari

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: E momotu te tangata, te wahine rānei i a ia, he kī taurangi nā te Natari, mōna kia wehea mā Ihowā;

³ me wehe ia i a ia kei tata ki te wāina, ki te wai whakahaurangi rānei, kaua hoki ia e inu i te winika wāina, i te winika whakahaurangi, kaua hoki e inu i te wai karepe, ā, kaua e kai i te karepe hou, maroke rānei.

⁴ I ngā rā katoa e wehea ai ia kaua ia e kai i tētahi mea nō te wāina te mea i hangā ai, ahakoa nganga, ahakoa peha.

⁵ “I ngā rā katoa o tāna kī taurangi wehe i a ia, kaua te heu e pā ki tōna mātenga; kia tutuki rā anō ngā rā e wehea ai ia ki a Ihowā, ka tapu ia, ā, me tuku e ia ngā makawe o tōna mātenga kia tupu, kia rorua.

⁶ I ngā rā katoa e wehe ai ia i a ia ki a Ihowā kaua ia e whakatata ki te tūpāpaku.

⁷ Kaua ia e whakapoke i a ia mō tōna pāpā, mō tōna whaea, mō tōna tuakana, teina rānei, mō tōna tuahine, ina mate rātou; nō te mea kei runga i tōna mātenga te wehenga a tōna Atua.

⁸ Ka tapu ia ki a Ihowā i ngā rā katoa e wehea ai ia.

⁹ “Ā, ki te mate tētahi tangata ki tōna taha, he mea pā whakarere, ā, kua poke i a ia tōna mātenga i wehea nei; nā, me heu e ia tōna mātenga i te rā e purea ai ia, me heu e ia i te whitu o ngā rā.

¹⁰ Ā, i te waru o ngā rā me kawe mai e ia he kūkupa kia rua, he pī kūkupa rānei kia rua, ki te tohunga, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

¹¹ Ā, me whakahere tētahi e te tohunga hei whakahere hara, me tētahi hei tahunga tinana, ā, ka whakamārie mōna, nōna hoki i whai hara i te tūpāpaku, ka whakatapua anō tōna mātenga i taua rā anō.

¹² Ā, me whakatapu e ia ki a Ihowā ngā rā o tōna wehenga, me kawe mai anō he reme toa, he tau tahi, hei whakahere mō te hē. Ko ngā rā ia ō mua ka whakatakā, nō te mea kua poke tōna wehenga.

¹³ “Ā, ko te ture tēnei mō te Natari, ina rite ngā rā e wehea ai ia: me kawe ia ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga;

¹⁴ ā, me whakahere e ia tāna whakahere ki a Ihowā, kia kotahi te reme toa tau tahi, hei te mea kohakore, hei tahunga tinana, me tētahi reme uha tau tahi, hei te mea kohakore, hei whakahere hara, me tētahi hipi toa kohakore, hei whakahere mō te pai,

¹⁵ me tētahi kete taro rēwenakore, me ngā keke parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu, me ētahi me angiangi anō hoki, hei ngā mea rēwenakore i pania ki te hinu, me te whakahere totokore, me ngā ringihanga o aua mea.

¹⁶ “Ā, me kawe aua mea e te tohunga ki te aroaro o Ihowā, ā, ka whakaherea tāna whakahere hara, me tāna tahunga tinana;

¹⁷ me whakahere anō e ia te hipi toa, hei patunga mō te pai ki a Ihowā, me te kete taro rēwenakore; me whakahere anō e te tohunga tāna whakahere totokore, me tāna ringihanga.

¹⁸ “Ā, me heu e te Natari tōna mātenga, i wehea nei, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ka tango ai i ngā makawe o tōna mātenga i wehea nei, ā, ka maka ki te ahi, ki tērā i raro i te patunga mō te pai.

¹⁹ “Ā, me tango e te tohunga te peke o te hipi toa, ina oti te kōhua, me tētahi o ngā keke rēwenakore i te kete, me tētahi o ngā keke angiangi, o ngā mea rēwenakore, ā, ka hoatu e ia ki ngā ringa o te Natari, i muri i te heunga o ōna makawe i wehea nei.

²⁰ Nā, ka poipoia e te tohunga hei whakahere poipo i te aroaro o Ihowā. Ka tapu tēnei mā te tohunga, me te uma poipo i, me te hūhā hapahapai; ā muri iho ka inu wāina te Natari.

²¹ “Ko te ture tēnei mō te Natari, nāna te kī wehe, mō tāna whakahere hoki ki a Ihowā ina wehea, hei tāpiri mō tā tōna ringa i whiwhi ai. Kia rite ki tāna kī i kī ai; kei te ture o tōna wehenga te tūkanga mō tāna e mea ai.”

Te Manaaki Tohunga

²² I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²³ “Kōrero ki a Ārona rātou ko āna tama, mea atu: Kia pēnei tā koutou manaaki i ngā tama a Ihairaira; mea atu ki a rātou,

²⁴ ‘Mā Ihowā koe e manaaki,

māna koe e tiaki;

²⁵ Mā Ihowā e mea kia tīaho tōna mata ki a koe,

māna anō hoki koe e atawhai;

²⁶ Mā Ihowā tōna kanohi e whakaara ki a koe,

māna anō e tuku te rangimārie ki a koe.’

²⁷ “Ā, ka karangatia e rātou tōku ingoa ki runga ki ngā tama a Ihairaira; ā, māku rātou e manaaki.”

7

Ngā Whakahere a ngā Ariki o ngā Iwi

¹ Ā, i te rā i oti ai i a Mohi te tapenākara te whakaara, i whakawahia ai, i whakatapua ai hoki te tapenākara me ōna mea katoa, te āta, me ōna mea katoa, ā, ka oti te whakawahi, te whakatapu.

² Nā, ka whakahere ngā ariki o Ihairaira, ngā upoko o ngā whare o ō rātou mātua; ko rātou ngā ariki o ngā iwi, i a rātou hoki ngā tikanga mō te hunga i taua.

³ Ā, ka kawea mai e rātou tā rātou whakahere ki te aroaro o Ihowā, e ono ngā kōwhiri whai taupoki, kotahi tekau mā rua ngā kau; tokorua ngā ariki kotahi anō te kōwhiri, kotahi anō hoki te pūru a tētahi, a tētahi; ā, whakatūtūria ana e rātou ki te aronga o te tapenākara.

⁴ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea,

⁵ “Tangohia tā rātou, hei mea mō te mahi o te tapenākara o te whakaminenga; ā, me hoatu e koe ki ngā Riwaiti, kia rite ki te mahi a tēnei, a tēnei.”

⁶ Nā, tangohia ana e Mohi ngā kōwhiri me ngā kau, ā, hoatu ana e ia ki ngā Riwaiti.

⁷ E rua ngā kōwhiri, e whā ngā kau i hoatu e ia ki ngā tama a Kerehona, he mea whakarite ki tā rātou mahi.

⁸ E whā ngā kōwhiri, e waru ngā kau i hoatu e ia ki ngā tama a Merari, he mea whakarite ki tā rātou mahi, i te ringa o Itamara tama a te tohunga, a Ārona.

⁹ Ki ngā tama ia a Kohata, kihihi i hoatu e ia; nō te mea ko te mahi o te wāhi tapu mā rātou ko te kauhoa i runga i ō rātou pokohiwi.

¹⁰ Ā, i whakahere anō ngā ariki hei tāinga kawa mō te āta i te rā i whakawahia ai, i whakahere ngā ariki i ā rātou whakahere ki mua i te āta.

¹¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Me hoatu e rātou ā rātou whakahere, tēnā ariki i tōna rā, tēnā ariki i tōna rā, hei tāinga kawa mō te āta.”

¹² Nā, ko te tangata nāna te whakahere i te rā tuatahi, ko Nāhahona tama a Aminarapa, nō te iwi o Hūrā.

¹³ Ā, ko tāna whakahere, he rīhi hiriwa, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana, hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; ki tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

¹⁴ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, ki tonu i te whakakakara;

¹⁵ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

¹⁶ kotahi koati toa hei whakahere hara;

¹⁷ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi; ko te whakahere tēnei a Nāhahona tama a Aminarapa.

¹⁸ I te rā tuarua nā Netanēre te whakahere; he tama ia nā Tuara, he ariki nō Ihākara.

¹⁹ Ko tāna whakahere i whakahere ai, he rīhi hiriwa, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; ki tonu aua mea e rua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

²⁰ he koko kōura, tekau ōna hekere, ki tonu i te whakakakara;

²¹ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

²² kotahi koati toa hei whakahere hara;

²³ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Netanēre tama a Tuara.

²⁴ I te rā tuatoru nā Eriapa, nā te tama a Herona, he ariki nō ngā tama a Hepurona.

²⁵ Ko tāna whakahere he rīhi hiriwa, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana, hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; ki tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

²⁶ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, ki tonu i te whakakakara;

²⁷ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

²⁸ kotahi koati toa hei whakahere hara;

²⁹ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Eriapa tama a Herona.

³⁰ I te rā tuawhā nā Erituru, nā te tama a Hereuru, he ariki nō ngā tama a Reupena.

³¹ Ko tāna whakahere he rīhi hiriwa, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; ki tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu, hei whakahere totokore;

³² he koko kōura, tekau ōna hekere, ki tonu i te whakakakara.

³³ Kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

³⁴ kotahi koati toa hei whakahere hara;

³⁵ e rua ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi; ko te whakahere tēnei a Erituru tama a Hereuru.

³⁶ I te rā tuarima, nā Herumiere, nā te tama a Turiharai, he ariki nō ngā tama a Himiona.

³⁷ He rīhi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere tōna taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

³⁸ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

³⁹ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

⁴⁰ kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁴¹ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Herumiere tama a Turiharai.

⁴² I te rā tuaono nā Eriāhapa, tama a Teuere, he ariki nō ngā tama a Kara.

⁴³ He rīhi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

⁴⁴ he koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

⁴⁵ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

⁴⁶ kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁴⁷ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Eriāhapa tama a Teuere.

⁴⁸ I te rā tuawhitu nā Erihama; tama a Amihuru, he ariki nō ngā tama a Eparaima.

⁴⁹ He rīhi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

⁵⁰ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

⁵¹ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

⁵² kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁵³ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Erihama tama a Amihuru.

⁵⁴ I te rā tuawaru nā Kamariere, tama a Peraturu, he ariki nō ngā tama a Mānahi.

⁵⁵ He rīhi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

⁵⁶ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

⁵⁷ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

⁵⁸ kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁵⁹ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Kamariere tama a Peraturu.

⁶⁰ I te rā tuaiwa nā Apirana, tama a Kirioni, he ariki nō ngā tama a Pineamine.

⁶¹ He rīhi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

⁶² he koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

⁶³ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

⁶⁴ kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁶⁵ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Apirana tama a Kirioni.

⁶⁶ I te tekau o ngā rā nā Ahiētēre, tama a Amiharai, he ariki nō ngā tama a Rāna.

⁶⁷ He rīhi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

⁶⁸ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

⁶⁹ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

⁷⁰ kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁷¹ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Ahiētēre tama a Amiharai.

⁷² I te tekau mā tahi o ngā rā nā Pakiere, tama a Okorana, he ariki nō ngā tama a Āhera.

⁷³ He rīhi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

⁷⁴ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

⁷⁵ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana; ⁷⁶ kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁷⁷ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Pakiere tama a Okorana.

⁷⁸ I te tekau mā rua o ngā rā nā Ahira, tama a Enana, he ariki nō ngā tama a Napatari.

⁷⁹ He rihi hiriwa tāna whakahere, kotahi rau e toru tekau hekere te taimaha, he peihana hiriwa, e whitu tekau ōna hekere, he hekere wāhi tapu; kī tonu rāua i te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu hei whakahere totokore;

⁸⁰ kotahi koko kōura, tekau ōna hekere, kī tonu i te whakakakara;

⁸¹ kotahi pūru, he kūao, kotahi hipi toa, kotahi reme toa, he tau tahi, hei tahunga tinana;

⁸² kotahi koati toa hei whakahere hara;

⁸³ e rua hoki ngā pūru hei patunga mō te pai, e rima ngā hipi toa, e rima koati toa, e rima reme toa, he tau tahi. Ko te whakahere tēnei a Ahira tama a Enana.

⁸⁴ Ko tā ngā ariki a Ihairaira tāinga kawa tēnei mō te āta, i te rā i whakawahia ai: tekau mā rua ngā rihi hiriwa, tekau mā rua ngā peihana hiriwa, tekau mā rua ngā koko kōura;

⁸⁵ kotahi rau e toru tekau ngā hekere o te rihi hiriwa kotahi, e whitu tekau hoki o te peihana kotahi; e rua mano e whā rau ngā hekere o ngā oko hiriwa katoa, he hekere wāhi tapu.

⁸⁶ Tekau mā rua ngā koko kōura, kī tonu i te whakakakara, tekau ngā hekere o tētahi, o tētahi, he hekere wāhi tapu; kotahi rau e rua tekau hekere te kōura katoa o ngā koko.

⁸⁷ Ko ngā kau katoa mō te tahunga tinana tekau mā rua ngā pūru, kotahi tekau mā rua ngā hipi toa, tekau mā rua ngā reme toa tau tahi, me ō rātou whakahere totokore; tekau mā rua anō ngā kūao koati hei whakahere hara.

⁸⁸ Ko ngā kau katoa hoki mō te patunga mō te pai, e rua tekau mā whā ngā pūru, e ono tekau ngā hipi toa, e ono tekau hoki ngā koati toa, e ono tekau ngā reme toa tau tahi. Ko te tāinga kawa tēnei o te āta i muri i tōna whakawahinga.

⁸⁹ Ā, i te haerenga o Mohi ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga ki te kōrero ki a ia, nā, ka rongo ia ki te reo o tētahi e kōrero ana ki a ia i runga i te taupoki, i tērā i runga i te āka o te whakaaturanga, i waenganui i ngā kerupima e rua; ā, ka kōrero ki a ia.

8

Te Tahuna o ngā Rama

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Kōrero ki a Ārona, mea atu ki a ia: Ka tahuna e koe ngā rama, kia mārāma i ngā rama e whitu te wāhi i mua o taua tūranga rama.”

³ I pērā anō a Ārona; i meinga e ia kia kā ngā rama ki te wāhi i mua o te tūranga rama; i pērā ia me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

⁴ Ā, ko te mahinga tēnei o te tūranga rama, he mea patu te kōura; ko tōna take, ko ōna puāwai, he mea patu; ko tāna hanga i te tūranga rama rite tonu ki te tauira i whakakitea e Ihowā ki a Mohi.

Te Pure me te Whakawahinga o ngā Rīwaiti

⁵ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

⁶ “Tangohia ngā Rīwaiti i roto i ngā tama a Ihairaira, ka pure i a rātou.

⁷ Ko tēnei tāu e mea ai ki a rātou, hei pure i a rātou: tāuhihia ki a rātou he wai hei pure, kia heua ō rātou tinana katoa, ā, me horoi e rātou ō rātou kākahu, kia mā ai.

⁸ Kātahi rātou ka mau ki tētahi pūru kūao, me tōna whakahere totokore, arā, te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu; me tango anō e koe tētahi atu pūru kūao hei whakahere hara.

⁹ Nā, ka kawē koe i ngā Rīwaiti ki mua i te tapenākara o te whakaminenga, ka tāwhiu mai ai i te huihui katoa o ngā tama a Ihairaira.

¹⁰ Nā, ka kawē koe i ngā Rīwaiti ki te aroaro o Ihowā; ā, ka popoki ngā ringa o ngā tama a Ihairaira ki ngā Rīwaiti;

¹¹ ā, me whakahere e Ārona ngā Rīwaiti ki te aroaro o Ihowā, hei whakahere poipoi mā ngā tama a Ihairaira, ā, ka waiho rātou hei mahi i te mahi a Ihowā.

¹² “Nā, ka popoki ngā ringa o ngā Rīwaiti ki runga ki ngā mātenga o ngā pūru; ā, me tuku tētahi e koe hei whakahere hara, tētahi hoki hei tahunga tinana ki a Ihowā, hei whakamārie mō ngā Rīwaiti.

¹³ Nā, ka whakatū koe i ngā Rīwaiti ki te aroaro o Ārona, ki te aroaro anō o āna tama, ka whakahere ai hei whakahere poipoi ki a Ihowā.

¹⁴ Nā, me momotu e koe ngā Rīwaiti i roto i ngā tama a Ihairaira, ā, māku ngā Rīwaiti.

¹⁵ “Ā muri iho, ka haere ngā Rīwaiti ki roto, ki te mahi i te mahi o te tapenākara o te whakaminenga; ā, me pure rātou e koe, me whakahere hoki hei whakahere poipoi.

¹⁶ Ka tukua rawatia mai hoki rātou ki ahau i roto i ngā tama a Iharaia; hei utu mō ngā mea katoa e oroko puta mai ana i te kōpū, arā mō ngā mātāmua o ngā tama katoa a Iharaia i tangohia ai rātou e ahau māku.

¹⁷ Nāku hoki ngā mātāmua katoa o ngā tama a Iharaia, ngā tāngata me ngā kararehe; nō te rā i patua ai e ahau ngā mātāmua katoa o te whenua o Ihipa tāku whakatapunga i a rātou māku.

¹⁸ Nā, ka tangohia nei e ahau ngā Rīwaiti hei utu mō ngā mātāmua katoa o ngā tama a Iharaia.

¹⁹ He mea hoatu nāku ngā Rīwaiti i roto i ngā tama a Iharaia ki a Ārona rātou ko āna tama, hei mahi i ngā mahi a ngā tama a Iharaia, i te tapenākara o te whakaminenga, hei whakamārie mō ngā tama a Iharaia; kei pā te whiū ki ngā tama a Iharaia, ina whakatata ngā tama a Iharaia ki te wāhi tapu."

²⁰ Nā, ko tā Mohi rātou ko Ārona, ko te whakaminenga katoa o ngā tama a Iharaia i mea ai ki ngā Rīwaiti, pērā tonu me ngā mea katoa i whakahau ai a Ihowā ki a Mohi mō ngā Rīwaiti; i pērā tonu ngā tama a Iharaia ki a rātou.

²¹ Nā, ka horohoroa ngā Rīwaiti, ā, ka horoia ō rātou kākahu; ā, whakaherea ana rātou e Ārona hei whakahere poipoi ki te aroaro o Ihowā; ā, ka whakamārie a Ārona mō rātou hei pure mō rātou.

²² Ā, ka mutu tērā, ka tomo ngā Rīwaiti ki te mahi i ā rātou mahi i te tapenākara o te whakaminenga, i te aroaro o Ārona, i te aroaro anō hoki o āna tama; pērā tonu me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi mō ngā Rīwaiti tā rātou i mea ai ki a rātou.

²³ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

²⁴ "Ko te mea tēnei mā ngā Rīwaiti; ka rua tekau mā rima ō rātou tau, ka maha ake rānei, me tomo rātou ki te mahi i ngā mahi o te tapenākara o te whakaminenga;

²⁵ ka maha ake ō rātou tau i te rima tekau, me whakamutu tā rātou mahi i ngā mahi o reira, kaua anō hoki he mahi mā rātou i muri iho.

²⁶ Engari, me minita tahi me ō rātou tuākana i te tapenākara o te whakaminenga, me tiaki i ngā mea e tiakina ana, kaua hoki e mahi i tētahi mahi. Ko tēnei tau e mea ai ki ngā Rīwaiti, ina tiaki rātou."

9

Te Kapenga Tuarua

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi i te koraha o Hinai, i te rua o ngā tau o tō rātou haerenga mai i te whenua o Ihipa, i te tahi o ngā marama, i mea,

² "Me mahi anō te Kapenga e ngā tama a Iharaia i tōna wā anō.

³ Me mahi i te tekau mā whā o ngā rā o tēnei marama, i te ahiahi, i tōna wā anō; kia rite ki ōna tikanga katoa, ki ōna ritenga katoa, tā koutou meatanga."

⁴ Nā, ka kōrero a Mohi ki ngā tama a Iharaia kia mahia te Kapenga.

⁵ Ā, ka mahia e rātou te Kapenga i te tekau mā whā o ngā rā o te marama tuatahi, i te ahiahi, i te koraha o Hinai; rite tonu ki ngā mea katoa i whakahau ai a Ihowā ki a Mohi tā ngā tama a Iharaia i mea ai.

⁶ Nā, tērā ētahi tāngata i poke i te tūpāpaku, i kore ai e āhei te mahi i te Kapenga i taua rā. Nā, ka haere rātou ki te aroaro o Mohi rāua ko Ārona i taua rā;

⁷ ā, ka mea aua tāngata ki a ia, "Kua poke mātou i te tūpāpaku; he aha mātou tē tukua ai ki te whakahere i te whakahere mā Ihowā i tōna wā i rite ai, i roto i ngā tama a Iharaia?"

⁸ Nā, ka mea a Mohi ki a rātou, "E tū koutou, ā, me whakarongo atu ahau ki tā Ihowā e whakahau ai mō koutou."

⁹ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹⁰ "Kōrero ki ngā tama a Iharaia, mea atu: Ki te poke i te tūpāpaku tētahi o koutou, o ō koutou uri rānei, ki te mea rānei kei tawhiti e haere ana, me mahi anō e ia te Kapenga ki a Ihowā.

¹¹ Me mahi e rātou i te rua o ngā marama, i te tekau mā whā o ngā rā, i te ahiahi, me kīnaki ki te taro rēwenakore, ki ngā pūwhā kawa.

¹² Kaua tētahi wāhi o tēnā mea e whakatoea e rātou mō te ata, kaua anō hoki e whatia tētahi o ōna wheua; kia rite ki ngā tikanga katoa o te Kapenga tā rātou mahinga i tēnā mahi.

¹³ "Ko te tangata ia kāhore ōna poke, ā, kāhore anō i te haere, ā, e māngere ana ki te mahi i te Kapenga, inā, ka hātepea atu taua wairua i roto i tōna iwi; kāhore nei hoki i kawea e ia te whakahere mā Ihowā i tōna wā i rite ai, ka waha e taua tangata tōna hara.

¹⁴ “Ā, ki te noho he manene i roto i a koutou, ā, ka mea ki te mahi i te Kapenga ki a Ihowā; kia rite ki ngā tikanga o te Kapenga, ki ngā ritenga anō o taua mahi, tāna e mea ai. Kia kotahi anō tā koutou tikanga mō te manene rāua ko te tangata whenua.”

Te Kapua me te Ahi
(Ekoruhe 40.34-38)

¹⁵ Ā, i te rā i whakaarahia ai te tapenākara, ka taupokina te tapenākara e te kapua, arā te tēneti o te whakaaturanga; ā, i te ahiahi i rite a runga o te tapenākara ki te āhua ahi, taea noatia te ata.

¹⁶ I pērā tonu: i taupokina e te kapua i te awatea, e te āhua ahi hoki i te pō.

¹⁷ Ka riro ake hoki te kapua i runga i te tapenākara, nā, muri iho, ka haere ngā tama a Iharaira; ā, i te wāhi i tau ai te kapua ka whakatūria e ngā tama a Iharaira ō rātou tēneti ki reira.

¹⁸ Nā, ko ngā haerenga o ngā tama a Iharaira nā te whakahau a Ihowā, ā, ko ō rātou nohoanga iho nā te whakahau anō a Ihowā. I noho anō rātou i ngā rā katoa i tau ai te kapua ki runga ki te tapenākara.

¹⁹ Ā, ka maha ngā rā i roa ai te kapua ki runga ki te tapenākara, nā, ka rite i ngā tama a Iharaira tā Ihowā i whakarite ai, ā, kihai i haere.

²⁰ Ā, he wā anō i torutoru ngā rā o te kapua ki runga ki te tapenākara; heoi nā te whakahau a Ihowā ka noho rātou i ō rātou tēneti, ā, nā te whakahau anō a Ihowā ka haere rātou.

²¹ Ā, i ētahi wā i tūturu te kapua i te ahiahi taea noatia te ata; ā, ka riro ake te kapua i te ata, nā, ka haere rātou. Ahakoa he ao, he pō rānei, i riro ake ai te kapua, i haere anō rātou.

²² Ahakoa e rua ngā rā, kotahi marama rānei, kotahi tau rānei, i roa ai te kapua ki runga ki te tapenākara, i mau ai ki reira, nā, noho ā-puni tonu iho ngā tama a Iharaira, kāhore hoki i haere; tōna rironga ake ki runga, nā, ka haere rātou.

²³ Nā te whakahau a Ihowā tā rātou noho, nā te whakahau hoki a Ihowā tā rātou haere. I rite i a rātou tā Ihowā i whakarite ai, tā Ihowā i whakahau ai, i kōrerotia ai e Mohi.

10

Ngā Tētere Hiriwa

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Hangā ētahi tētere hiriwa māu, kia rua; me patupatu tō rāua hanganga, ina hangā e koe; hei tāwhiunga māu i te hui, mō ngā maunutanga anō hoki o ngā puni.

³ Ā, ka whakatangihia aua mea, me huihui te whakaminenga katoa ki a koe, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

⁴ Ā, ki te mea kotahi anō e whakatangihia, nā, me huihui ki a koe ngā ariki, ngā upoko o ngā mano o Iharaira.

⁵ Ka whakatangihia he whakaoho e koutou, nā, ka hāpainga ngā puni e noho ana ki te taha ki te rāwhiti.

⁶ Ā, i te rua o ā koutou whakatangihanga o te whakaoho, nā, ka hāpainga ngā puni e noho ana ki te taha ki te tonga. Me whakatangi he whakaoho e rātou mō ō rātou maunutanga.

⁷ Otiia, ka meatia kia huihuia te whakaminenga, me whakatangi e koutou, engari kaua e whakatangihia he whakaoho.

⁸ Ā, mā ngā tama a Ārona, mā ngā tohunga, e whakatangi ngā tētere, ā, hei tikanga tēnā ki a koutou ake ake, i ō koutou whakatupuranga.

⁹ Ā, ki te anga koutou ki te whawhai i tō koutou whenua ki te hoariri e whakatupu kino ana i a koutou, nā, me whakatangi he whakaoho ki ngā tētere; ā, ka maharatia koutou e Ihowā, e tō koutou Atua, ka whakaorangia hoki i ō koutou hoariri.

¹⁰ I te rā anō e hari ai, i ō koutou rā nunui hoki, i ngā tīmatanga o ō koutou marama, me whakatangi ngā tētere ki ā koutou tahunga tinana, ki ā koutou patunga mō te pai; ā, hei whakamahara ēnā ki a koutou ki te aroaro o tō koutou Atua. Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.”

Te Haere atu i Hinai

¹¹ Ā, i te rua tekau o te rua o ngā marama, i te rua o ngā tau, kua riro ake te kapua i runga i te tapenākara o te whakaaturanga.

¹² Nā, ka hāpainga e ngā tama a Iharaira i te koraha o Hinai; ā, ka tau te kapua ki te koraha o Parana.

¹³ Ā, rite tonu tā rātou hāpainga mataati ki te kupu a Ihowā i kōrerotia e Mohi.

¹⁴ Ko te tuatahi i maunu, ko te kara o te puni o ngā tama a Hūrā, me ō rātou rōpū; ā, ko te kaiwhakahaere o tāna ope ko Nāhahona tama a Aminarapa.

¹⁵ Ā, ko te kaiwhakahaere o te ope o te iwi o ngā tama a Ihākara ko Netanēre tama a Tuara.

¹⁶ Ko te kaiwhakahaere hoki o te ope o te iwi o ngā tama a Hepurona ko Eriapa tama a Herona.

¹⁷ Nā, ka wāhia te tapenākara; ā, ka tūria atu e ngā tama a Kerehona, rātou ko ngā tama a Merari, ko rātou ki te amo i te tapenākara.

¹⁸ Nā, ka maunu ko te kara o te puni o Reupena, me ō rātou rōpū. Ko te kaiwhakahaere o tāna ope ko Erituru tama a Hereuru.

¹⁹ Ā, ko te kaiwhakahaere o te ope o te iwi o ngā tama a Himiona ko Herumiere tama a Turiharai.

²⁰ Ā, ko te kaiwhakahaere o te ope o te iwi o ngā tama a Kara ko Eriāhapa tama a Teuere.

²¹ Nā, ka tūria atu e ngā Kohati me te amo i te nohoanga tapu; ā tae rawa atu rātou kua tū te tapenākara i ētahi.

²² Nā, ka maunu atu ko te kara o te puni o ngā tama a Ēparaima, me ō rātou rōpū; ā, ko te kaiwhakahaere o tāna ope ko Erihama tama a Amihuru.

²³ Ā, ko te kaiwhakahaere o te ope o te iwi o ngā tama a Mānahi ko Kamariere tama a Peraturu.

²⁴ Ā, ko te kaiwhakahaere o te ope o te iwi o ngā tama a Pineamine ko Apirana tama a Kirioni.

²⁵ Nā, ka maunu ko te kara o te puni o ngā tama a Rāna, ko te hiku tēnā o ngā puni katoa, puta noa i ō rātou ope. Ā, ko te kaiwhakahaere o tāna ope ko Ahiētere tama a Amiharai.

²⁶ Ā, ko te kaiwhakahaere o te ope o te iwi o ngā tama a Āhera ko Pakiere tama a Okorana.

²⁷ Ā, ko te kaiwhakahaere o te ope o te iwi o ngā tama a Napatari ko Ahira tama a Enana.

²⁸ Ko ngā maunutanga ēnei o ngā tama a Ihairaira, me ō rātou ope, i ō rātou whakatikanga atu.

²⁹ Nā, ka mea a Mohi ki a Hōpapa, tama a Reuere Miriani, a te hungawai o Mohi, "E haere ana mātou ki te wāhi mea nei a Ihowā, 'Ka hoatu a reira e ahau ki a koutou'; haere mai tātou, ka pai tā mātou mahi ki a koe; he pai hoki te kōrero a Ihowā mō Ihairaira."

³⁰ Ā, ka mea tērā ki a ia, "E kore ahau e haere; engari me haere ahau ki tōku whenua, ki ōku whanaunga."

³¹ Ā, ka mea ia, "Kaua rā mātou e whakarērea; e mōhio ana hoki koe ki ngā puni mō mātou i te koraha, ā, ka ai koe hei kanohi mō mātou.

³² Nā, tēnei ake, ki te haere koe i a mātou, inā, tēnei ake ko te pai e meatia mai e Ihowā ki a mātou ka meatia hoki e mātou ki a koe."

³³ Nā, ka tūria atu e rātou i te maunga o Ihowā, e toru ngā rā i haere ai; ā, i haere te āka o te kawenata o Ihowā i mua i a rātou, i ngā rā e toru i haere ai, ki te titiro okiokinga mō rātou.

³⁴ Ā, i runga i a rātou te kapua o Ihowā i te awatea, i tō rātou whakatikanga atu i te puni.

³⁵ Ā, ka maunu te āka, nā, ka mea a Mohi,
"Whakatika, e Ihowā, ā, kia marara ōu hoariri;

kia rere hoki i tōu aroaro
te hunga e kino ana ki a koe."

³⁶ Ā, ka tū te āka, nā, ka mea ia,
"Hoki mai, e Ihowā,
ki ngā mano tini o Ihairaira."

11

Te Amuamu i roto i te Koraha

¹ Ā, ka tāki amuamu te iwi, ka kōrero kino ki ngā taringa o Ihowā; ā, nō te rongonga o Ihowā, ka mura tōna riri. Ā, ka kā te ahi a Ihowā i roto i a rātou, ā, pau ake te hunga i ngā pito ki waho o te puni.

² Nā, ka tangi te iwi ki a Mohi; ā, ka inoi a Mohi ki a Ihowā, nā, ka mate te ahi.

³ Ā, huaina iho te ingoa o tēnā wāhi ko Tapera; nō te kānga hoki o te ahi a Ihowā i roto i a rātou.

⁴ Nā, ka minamina ngā whakauru i roto i a rātou; me ngā tama hoki a Ihairaira i tangi anō, i mea, "Mā wai e hōmai he kikokiko hei kai mā tātou?"

⁵ E mahara ana tātou ki ngā ika i kainga noatia e tātou ki Ihipa; ki ngā kūkamo, ki ngā merengi, ki ngā riki, ki ngā aniana, me te karika.

⁶ Ko tēnei ia, kua maroke ō tātou wairua; kāhore rawa nei tētahi mea; kāhore he mea kē hei tirohanga mā tātou ko tēnei mana anake."

⁷ Nā, ko te rite o te mana kei te pua korianara; ko tōna kara kei te kara teriuma.

⁸ I kōpikopiko te iwi ki te kohi, ā, hūrihia ana e rātou ki ngā mira, i tukia rānei ki te kumete, ā, tunua ana e rātou ki te kōhua, hangā ana hoki hei keke; ko tōna reka kei tō te hinu hou.

⁹ Ā, i te taunga iho o te haunui ki te puni i te pō, i tau anō te mana ki runga.

¹⁰ Ā, i rongo a Mohi i te iwi e tangi ana, puta noa i ō rātou hapū, tēnei, tēnei, i te whatitoka o tōna tēnei; ā, he nui te muranga o te riri o Ihowā; ā, i kino hoki ki tā Mohi.

¹¹ Nā, ka mea a Mohi ki a Ihowā, "He aha koe i whakatupu kino ai i tau pononga? He aha ahau tē manakohia ai e koe, i whakawahā ai e koe tēnei iwi katoa ki ahau?"

¹² He uri ianei nōku tēnei iwi katoa? I whānau rānei rātou i ahau, i mea ai koe ki ahau, 'Hikitia ki tōu uma, kia rite ki tā te matua atawhai, ki tāna hiki i te pōtiki,' ki te whenua i oatitia e koe ki ō rātou mātua?

¹³ Nō hea aku kikokiko hei hoatutanga māku ki tēnei iwi katoa? E tangi mai ana hoki rātou ki ahau, e mea mai ana, 'Hōmai he kikokiko ki a mātou hei kai mā mātou.'

¹⁴ E kore tēnei iwi katoa e taea e ahau anake te waha, he taimaha rawa māku.

¹⁵ Ā, ki te pēnei tau mahi ki ahau, tēnā, whakamatea rawatia ahau, ki te mea kua manakohia mai ahau e koe; kua hoki ahau e kite i te hē mōku."

Ngā Kaumātua Tokowhitu Tekau

¹⁶ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi: "Huihuia mai ki ahau kia whitu tekau o ngā kaumātua o Iharaia, au i mōhio ai he kaumātua nō te iwi, he rangatira nō rātou; me kawē mai rātou ki te tapenākara o te whakaminenga, me tū tahi koutou ki reira.

¹⁷ Ā, māku e haere iho, e kōrero ki a koe ki reira; me tango anō e ahau tētahi wāhi o te wairua i runga i a koe, ka hoatu ki runga ki a rātou; ā, ko rātou hei hoa mōu ki te waha i te pikaunga, arā i te iwi; kei waha e koe anake.

¹⁸ "Me ki atu hoki e koe ki te iwi: 'Whakatapu i a koutou mō āpōpō, ā, ka kai kikokiko koutou. Kua tangi nā hoki koutou ki ngā taringa o Ihowā, kua mea, 'Mā wai e hōmai he kikokiko hei kai mā mātou? He pai hoki ngā mea i a mātou i Ihipa.' Mō reira ka hōmai e Ihowā he kikokiko ki a koutou, ā, ka kai koutou.

¹⁹ E kore e kotahi te rā e kai ai koutou, e kore anō hoki e rua ngā rā, e kore e rima ngā rā, e kore e tekau ngā rā, e kore e rua tekau ngā rā;

²⁰ engari, kia pau te marama, ā, puta noa i ō koutou iho, ā, ngaruru iho koutou. Mō koutou i whakahāwea ki a Ihowā e noho nei i waenganui i a koutou, i tangi hoki ki tōna aroaro, i mea, "He aha tātou i haere mai ai i Ihipa?"'

²¹ "Ko te iwi kei roto nei ahau i a rātou e ono rau mano, he hunga haere raro, ā, kua mea mai nei koe, 'Ka hoatu e ahau he kikokiko ki a rātou, ā, kia kotahi tino marama e kai ai rātou.'

²² Me patu rānei ngā hipi me ngā kau mā rātou, kia rato ai rātou? Me kohi mai rānei ngā ika katoa o te moana mā rātou, kia rato ai rātou?"

²³ Anō rā ko Ihowā ki a Mohi, "Kua mutua rānei te ringa o Ihowā? Ka kite koe āiane he pono rānei tāku kupu ki a koe, kāhore rānei."

²⁴ Nā, ka puta a Mohi ki waho, ā, kōrerotia ana e ia ngā kupu a Ihowā ki te iwi, ā, huihuia ana e ia e whitu tekau o ngā kaumātua o te iwi, ā, whakatūria ana ki tētahi taha, ki tētahi taha o te tapenākara.

²⁵ Nā, ko te hekenga iho o Ihowā i roto i te kapua, ko te kōrerotanga hoki ki a ia, nā, ka tangohia e ia tētahi wāhi o te wairua i runga i a ia, ā, hoatu ana ki ngā kaumātua e whitu tekau. Ā, i te taunga iho o te wairua ki a rātou, ka poropiti rātou, ā, kore ake i pērā i muri.

²⁶ Ā, tokorua i mahue ki te puni, ko Ererara te ingoa o tētahi, ko Merara te ingoa o tētahi. Nā, ko te taunga iho o te wairua ki runga ki a rāua; nō te hunga hoki rāua i tuhituhia, otiā kihai i haere ki te tapenākara; nā, ka poropiti rāua i roto i te puni.

²⁷ Nā, ka oma tētahi taitama ki te kōrero ki a Mohi, ā, ka mea, "Kei te poropiti a Ererara rāua ko Merara i roto i te puni."

²⁸ Nā, ko te ohonga o te tangata a Mohi, o Hohua tama a Nunu, ko tētahi hoki ia o āna taitamariki, ka mea, "E tōku ariki, e Mohi, riria rāua."

²⁹ Anō rā ko Mohi ki a ia, "He whakaaro ki ahau i hae ai koe? He orange ngākau rā me i poropiti katoa te iwi o Ihowā, me i tukua iho hoki e Ihowā tōna wairua ki a rātou."

³⁰ Nā, ka haere a Mohi ki roto ki te puni, ā, ia me ngā kaumātua o Iharaia.

³¹ Nā, ka puta he hau i a Ihowā, ā, kawea ana mai ngā koitareke i te moana, kua makā ki te taha o te puni, kia kotahi pea te rā e haere ai i tētahi taha, kia kotahi pea hoki te rā e haere ai i tērā taha, ā tawhio noa te puni, me te mea ānō e rua whatiānga te teitei i runga i te mata o te whenua.

³² Nā, ka tū te iwi ā pau katoa taua rā, taua pō katoa hoki, me te rā katoa hoki i te aonga ake, ki te kohikohi i ngā koitareke; kotahi tekau ngā homa a te tangata nāna te kohinga iti. Ā, horahorangia noatia atu ana e rātou hei kai mā rātou, ā tawhio noa te puni.

³³ Ā, i te mea kei ō rātou niho anō te kikokiko, i te mea kāhore anō i ngaua noatia, nā, ka mura te riri o Ihowā ki te iwi, ā, whiuu ana te iwi e Ihowā ki tētahi whiu nui rawa atu.

³⁴ Nā, huaina iho e ia te ingoa o taua wāhi ko Kipiroto Hataawa; nō te mea i tanumia e rātou ki reira te hunga i minamina.

³⁵ Nā, ka tūria atu e te iwi i Kipiroto Hataawa ki Hateroto; ā, noho ana i Hateroto.

12

Ka Whakahē a Ārona rūau ko Miriama ki a Mohi

¹ Nā, ka whakahē a Miriama rūau ko Ārona ki a Mohi mō te wahine Kuhi i mārenatia e ia (he wahine Kuhi hoki tāna i mārena ai);

² ā, ka mea rūau, “Koia rānei i a Mohi anake ngā kōrero a Ihowā? Kāhore rānei ana kōrero hoki i a māua?” Ā, ka rongo a Ihowā.

³ Nā, he tangata māhaki rawa a Mohi i ngā tāngata katoa o te mata o te whenua.

⁴ Nā, i ohore tonu te kōrerotanga a i Ihowā ki a Mohi rātou ko Ārona, ko Miriama, “Putā mai koutou tokotoru ki te tapenākara o te whakaminenga.” Ā, ka puta atu rātou tokotoru.

⁵ Nā, ka heke iho a Ihowā i roto i te pou kapua, ā, ka tū ki te whatitoka o te tapenākara, ka karanga hoki ki a Ārona rūau ko Miriama; ā, ka puta rūau.

⁶ Ā, ka mea ia, “Tēnā, whakarongo ki āku kōrero:

Ki te mea he poropiti kei a koutou,

ka whakaatu atu ahau, a Ihowā i ahau ki a ia,

he mea whakakite, he kōrero moemoeā ki a ia.

⁷ Ehara tāku pononga, a Mohi i te pērā;

he pono ia i tōku whare katoa.

⁸ Ka kōrero ahau ki a ia, he māngai,

he māngai, he kōrero mata nui, kāhore hoki he kupu ngaro;

ā, e kite anō ia i te āhua o Ihowā.

He aha rā kōrua tē wehi ai ki te whakahē

mō tāku pononga, mō Mohi?”

⁹ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a rūau, ā, haere ana ia.

¹⁰ Nā, ka riro atu te kapua i runga i te tapenākara; nā! He repera a Miriama, kua rite ki te hukarere; ā, ka titiro a Ārona ki a Miriama, e! He repera.

¹¹ Nā, ka mea a Ārona ki a Mohi, “Auē, e tōku ariki, kaua e utaina ki a māua tēnei hara i pōauau nei, i hara nei māua.

¹² Kei rite ia ki te mea kua mate, ki te mea kua pau tētahi wāhi o ōna kikokiko i te putanga mai i te kōpū o tōna whaea.”

¹³ Nā, ka karanga atu a Mohi ki a Ihowā, ka mea, “E te Atua, tēnā rā, whakaorangia ia.”

¹⁴ Nā, ka mea a Ihowā, ki a Mohi, “Me i tuwha kau tōna pāpā ki tōna mata e kore ianei ia e whakamā, ā, whitu noa ngā rā? Kia whitu ngā rā e tūtakina atu ai ia ki waho o te puni, ā muri iho ka mauria mai anō.”

¹⁵ Nā, tūtakina atu ana a Miriama ki waho o te puni, e whitu ngā rā; kīhai anō hoki te iwi i haere, kia whakahokia mai rā anō a Miriama.

¹⁶ Ā muri iho ka tūria e te iwi i Hateroto, ā, noho ana i te koraha o Parana.

13

Ka Unga a Mohi he Tūtei ki Kanaana

(Tiuteronomi 1.19-33)

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Me unga e koe ētahi tāngata hei tūtei mō te whenua o Kanaana, mō tērā e hoatu nei e ahau ki ngā tama a Ihairaira. Kia kotahi o tēnei iwi, o tēnei iwi o ō rātou mātua e tonoa e koutou, hei te rangatira anake.”

³ Nā, ka unga a Mohi i a rātou i te koraha o Parana, ka pērā me tā Ihowā i kī ai; he upoko katoa ēnei tāngata nō ngā tama a Ihairaira.

⁴ Ko ō rātou ingoa ēnei:

nō te iwi o Reupena, ko Hāmua tama a Tākuru;

- ⁵ nō te iwi o Himiona, ko Hāpata tama a Hori;
⁶ nō te iwi o Hūrā, ko Karepe tama a Iepune;
⁷ nō te iwi o Ihākara, ko Ikara tama a Hōhepa;
⁸ nō te iwi o Eparaima, ko Hohea tama a Nunu;
⁹ nō te iwi o Pineamine, ko Parati tama a Rapu;
¹⁰ nō te iwi o Hepurona, ko Kariere tama a Hori;
¹¹ nō te iwi o Hōhepa, arā nō te iwi o Mānahi, ko Kari tama a Huhi;
¹² nō te iwi o Rāna, ko Amiere tama a Kemari;
¹³ nō te iwi o Āhera, ko Heturu tama a Mikaere;
¹⁴ nō te iwi o Napatari, ko Nahapi tama a Wopohi;
¹⁵ nō te iwi o Kara, ko Keuere tama a Maki.
¹⁶ Ko ngā ingoa ēnei o ngā tāngata i ungā nei e Mohi hei tūtei mō te whenua. Ā, huaina iho e Mohi a Hohea tama a Nunu ko Hohua.
¹⁷ Nā, ka ungā rātou e Mohi hei tūtei mō te whenua o Kanaana, ka mea ia ki a rātou, "Haere atu ki runga nā konei, nā te tonga, ka kake ki te maunga;
¹⁸ ka titiro ai i te whenua, he aha rānei; i te iwi anō hoki e noho ana i reira, he kaha rānei, he kahakore rānei, he tokoouou rānei, he tokomaha rānei.
¹⁹ He pēhea te whenua e nohoia ana e rātou, he pai rānei, he kino rānei; he pēhea hoki ngā pā e nohoia ana e rātou, he tēneti rānei, he mea taiepa rānei;
²⁰ he pēhea hoki te whenua, he mōmona rānei, he kikokore rānei, he rākau rānei tō reira, kāhore rānei. Kia māia hoki, maua mai anō ētahi o ngā hua o te whenua." Nā, ko taua wā ko te wā o ngā karepe mātāmu.
²¹ Nā, ko tō rātou haerenga ki runga, tūteia ana e rātou te whenua i te koraha o Hini, ā tae noa ki Rehopo, ki te haerenga atu ki Hāmata.
²² Ā, i haere rātou nā te tonga, ka tae ki Heperona; ā, i reira a Ahimana, a Hehai, a Tāramai, ngā tama a Anaka. (Nā, ko Heperona, ko tōna hanganga, e whitu ngā tau i mua i tō Toana i Īhipa.)
²³ Ā, ka tae iho rātou ki te awaawa ki Ehehora, ka tapahia i reira he manga karepe, kotahi te tautau, ka amohia e te tokorua i runga i te tokotoko; i mauria mai anō ētahi pamekaranete, me ētahi piki.
²⁴ Ā, huaina iho taua wāhi ko te raorao o Ehehora, nō te tautau karepe i tapahia e ngā tama a Ihairaira i reira.

Te Kōrero o ngā Tūtei

- ²⁵ Nō te paunga o ngā rā e whā tekau ka hoki mai rātou i te tūtei i te whenua.
²⁶ Nā, haere ana, ā, ka tae ki a Mohi rātou ko Ārona, ko te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, ki te koraha o Parana, ki Karehe; ki te whakahoki i te kōrero ki a rātou ko te whakaminenga katoa, ā, whakakitea ana e rātou ngā hua o te whenua ki a rātou.
²⁷ Ā, ka kōrero ki a ia, ka mea, "I tae mātou ki te whenua i ungā nei mātou e koe, nā, he pono e rengia ana e te waiū, e te honi; ko ōna hua tēnei.
²⁸ Otiia he kaha te iwi e noho ana i taua whenua, he mea taiepa hoki ngā pā, he nunui rawa; i kite anō mātou i ngā tama a Anaka ki reira.
²⁹ E noho ana ngā Amareki i te whenua ki te tonga; ko ngā Hiti, ko ngā Iepuhi, ko ngā Amori, e noho ana i ngā maunga; kei te taha o te moana ngā Kanaani e noho ana, kei te taha anō o Horano."
³⁰ Nā, ka whakamārietia te iwi e Karepe i te aroaro o Mohi, ā, ka mea ia, "Kia hohoro tā tātou haere ki te tango i reira; e taea hoki e tātou."
³¹ Ko ngā tāngata ia i haere tahi me ia ki runga, i mea, "E kore e āhei i a tātou te haere ki runga, ki taua iwi; he kaha ake hoki rātou i a tātou."
³² Nā, ka kawea e rātou he kōrero kino mō te whenua i tūteia e rātou ki ngā tama a Ihairaira, i mea rātou, "Ko taua whenua i haerea rā e mātou, i tūteia, he whenua e ngau ana i ōna tāngata; he tangata nunui rawa hoki te hunga katoa i kitea e mātou ki reira.
³³ He nunui rawa hoki ngā tāngata i kitea e mātou ki reira, he tama nā Anaka, he uri nō ngā tāngata roroa; ā, ki tā mātou titiro, me he māwhitiwhiti mātou; he pērā anō mātou ki tā rātou titiro."

14

Ka Amuamu te Iwi

- ¹ Nā, ka hāmama te reo o te whakaminenga katoa; ā, ka tangi te iwi i taua pō.
² Ā, amuamu ana ngā tama katoa a Ihairaira ki a Mohi rāua ko Ārona; ā, ka mea te whakaminenga katoa ki a rāua, "Auē, me i mate tātou ki te whenua o Īhipa! Auē, me i mate rānei tātou ki tēnei koraha!

³ He aha tātou i kawea mai ai e Ihowā ki tēnei whenua, kia hinga i te hoari? Ka waiho ā tātou wāhine, ā tātou tamariki hei taonga pārau; ehara ianei te hoki ki Ihipa i te mea pai mō tātou?"

⁴ Ā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, "Me whakatū he upoko mō tātou, ka hoki ki Ihipa."

⁵ Nā, ka tāpapa a Mohi rāua ko Ārona ki te aroaro o te huihui katoa o te whakaminenga o ngā tama a Ihairaira.

⁶ Ā, ka haehae a Hohua, tama a Nunu, rāua ko Karepe, tama a Iepune, i ō rāua kākahu; ko rāua hoki ētahi o ngā kaitūtehi o te whenua;

⁷ ā, ka kōrero rāua ki te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, ka mea, "He whenua pai rawa te whenua i haerea nei, i tūteia nei e mātou.

⁸ Ki te aro mai a Ihowā ki a tātou, ka kawea tātou e ia ki taua whenua, ka hōmai anō e ia ki a tātou; he whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi.

⁹ Kaua rāia koutou e tutū ki a Ihowā, kaua hoki e wehi i ngā tāngata o taua whenua, he taro hoki rātou mā tātou. Kua mahue rātou i tō rātou whakamarumarū, ā, kei a tātou a Ihowā; kaua e wehi i a rātou."

¹⁰ Heoi, ko tā te whakaminenga katoa ki, "Me āki rāua ki te kōhatu." Nā, ko te putanga mai o te korōria o Ihowā i runga i te tapenākara o te whakaminenga ki te aroaro o ngā tama katoa a Ihairaira.

¹¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Kia pēhea ake te roa o te whakahāwea a tēnei iwi ki ahau? Āhea rānei rātou whakaponi ai ki ahau, he maha nei hoki āku tohu i whakakitea i roto i a rātou?"

¹² Ka patua rātou e ahau ki te mate urutā, ka peia atu, ā, ka meinga koe hei iwi nui atu, kaha atu, i a rātou."

Ka Inoi a Mohi mō te Iwi

¹³ Anō rā ko Mohi ki a Ihowā, "Ākuanei ka rongo ngā Ihipiana; nāu hoki tēnei iwi i whakaputa mai i runga i tōu kaha i roto i a rātou.

¹⁴ Nā, ka kōrero rātou ki ngā tāngata o tēnei whenua. Kua rongo hoki rātou kei roto koe, e Ihowā, i tēnei iwi; e kitea ana anō koe e Ihowā, titiro atu, titiro mai, e tū ana hoki tōu kapua i runga i a rātou, e haere ana hoki koe i mua i a rātou i roto i te pou kapua i te awatea, i roto hoki i te pou ahi i te pō.

¹⁵ Nā, ki te whakamatea e koe tēnei iwi, anō he tangata kotahi, kātahi ngā iwi i rongo nei ki tōu rongo ka whai kupu, ka mea,

¹⁶ 'Nō te mea kihai i kaha a Ihowā ki te kawea i tēnei iwi ki te whenua i oati ai ia ki a rātou, koia i whakamatea ai rātou e ia ki te koraha.'

¹⁷ "Nā, kia nui rā te kaha o tōku Ariki, kia rite ki tāu i kōrero ai, i mea ai,

¹⁸ 'He pūhoi a Ihowā ki te riri, he nui tōna atawhai, e muru ana i te kino, i te tutū, e kore rawa anō e tuku noa i te hunga hē; e mea ana i te kino o ngā mātua kia tau ki ngā tamariki, ā te toru, te whā rā anō, o ngā whakatupuranga.'

¹⁹ Tēnā, murua te kino o tēnei iwi, kia rite ki te nui o tōu atawhai, ki tāu muru hoki i ngā hara o tēnei iwi, o Ihipa mai anō, ā taea noatia a konei."

²⁰ Nā, ka mea a Ihowā, "Kua murua e ahau, kua pērātia me tāu i ki mai nā.

²¹ Otiia – e ora nei ahau, ā, ka kapi te whenua katoa i te korōria o Ihowā –

²² nā, i te mea ko ēnei tāngata katoa, i kite nei i tōku korōria, i āku merekara hoki i meinga ki Ihipa, ki te koraha, ā, ka tekau nei ā rātou whakamātautauranga i ahau, kāhore anō i whakarongo ki tōku reo;

²³ inā, e kore rawa rātou e kite i te whenua i oati ai ahau ki ō rātou mātua, e kore anō tētahi o te hunga i whakahāwea nei ki ahau e kite i reira.

²⁴ "Engari tāku pononga a Karepe, he wairua kē hoki tōna, ā, kua tino whai ia i ahau; e kawea ia e ahau ki te whenua i haere atu nā ia; ā, ka riro a reira i ōna uri.

²⁵ "Nā, kei te raorao ngā Amareki me ngā Kanaani e noho ana. Tahuri atu koutou āpōpō, haere atu ki te koraha, nā te huarahi ki te Moana Whero."

Ka Whiua te Iwi e Ihowā

²⁶ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea:

²⁷ "Kia pēhea ake te roa o tāku whakamanawanui ki tēnei whakaminenga kino, e amuamu nei ki ahau? Kua rangona e ahau ngā amuamu a ngā tama a Ihairaira, e amuamu nei rātou ki ahau.

²⁸ Mea atu ki a rātou, 'E ora ana ahau,' e ai tā Ihowā, 'ko tā koutou i kōrero mai ai ki ōku taringa, he pono, ko tāku tēnā e mea ai ki a koutou:

²⁹ ka hinga ō koutou tinana ki tēnei koraha; ā, ko koutou katoa i taua, puta noa atu i tō koutou tokomaha, ngā mea e rua tekau, he maha ake hoki, ō rātou tau, te hunga hoki i amuamu nei ki ahau,

³⁰ e kore koutou e tae ki te whenua i oati ai ahau ka whakanohoia koutou ki reira, heoi anō ko Karepe tama a Iepune, rāua ko Hohua tama a Nunu.

³¹ Otiia, ko ā koutou pōtiki, i mea nā koutou ka waiho hei taonga pārau, ka kawea e ahau ki reira, ā, ka mōhio rātou ki te whenua i whakahāweatia nei e koutou.

³² Ko koutou ia, ka hinga ō koutou tinana ki tēnei koraha.

³³ Ā, ka kōpikopiko noa ā koutou tamariki i te koraha, e whā tekau ngā tau, mā rātou hoki e waha ā koutou pūremutanga, kia poto rā anō ō koutou tinana ki te koraha.

³⁴ Kia rite rā anō ki te maha o ngā rā, ki ngā rā e whā tekau, i tūteia ai e koutou te whenua, he tau he rā, he tau he rā; e whā tekau ngā tau e waha ai e koutou ō koutou kino, ā, ka mōhio koutou ki te takanga o tāku kupu.

³⁵ Nāku, nā Ihowā te kupu, inā, ka meatia tēnei e ahau ki tēnei whakaminenga kino katoa, kua huihui nei ki te whakahē ki ahau. Ka poto rātou ki tēnei koraha, ka mate anō hoki ki konei."

³⁶ Nā, ko ngā tāngata i ungā e Mohi hei tūtei mō te whenua, i hoki mai nei, i mea nei kia amuamutia ia e te whakaminenga katoa, i tā rātou kawenga mai i te kōrero kino mō te whenua,

³⁷ ko aua tāngata, nā rātou nei i kawē mai te kōrero kino mō te whenua, i mate rātou i te whiui ki te aroaro o Ihowā.

³⁸ Ko Hohua ia, tama a Nunu, rāua ko Karepe, tama a Iepune, ko rāua i ora o ngā tāngata i haere ki te tūtei i te whenua.

³⁹ Nā, kōrerotia ana e Mohi ēnei kupu katoa ki ngā tama katoa a Ihairaira; ā, ka pōuri rawa te iwi.

⁴⁰ Nā, ka maranga wawe rātou i te ata, ā, ka haere ki te tihi o te maunga, me te ki anō, "Tēnei mātou, ā, ka haere mātou ki runga, ki te wāhi i kōrerotia mai e Ihowā; kua hara hoki mātou."

⁴¹ Nā, ka mea a Mohi, "He aha koutou i takahi ai i te kupu a Ihowā, i te mea kāhore e whai wāhi?"

⁴² Kaua e haere, kāhore nā hoki a Ihowā i a koutou, kei patua koutou ki te aroaro o ō koutou hoariri.

⁴³ Kei reira hoki ngā Amareki rātou ko ngā Kanaani, kei mua i a koutou, ā, ka hinga koutou i te hoari; mō koutou kua tahuri atu i te whai i a Ihowā, koia a Ihowā tē piri ai ki a koutou."

⁴⁴ Heoi, ka pokanoa rātou ki te piki ki te tihi o te maunga; otiia kihai te āka o te kawenata a Ihowā, me Mohi hoki, i hiki atu i te puni.

⁴⁵ Nā, ka heke iho ngā Amareki rātou ko ngā Kanaani e noho ana i taua maunga, ā, patua ana rātou, tukituki rawa, ā taea noatia a Horema.

15

Te Tikanga mō ngā Whakahere

¹ I kōrero anō a Ihowā, ki a Mohi, i mea,

² "Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: E tae koutou ki te whenua e noho ai koutou, ki tāku e hoatu ai ki a koutou,

³ ā, ka mea i te whakahere ahi ki a Ihowā – i te tahunga tinana, i te patunga tapu rānei hei whakamana mō te kī taurangi, i te whakahere tuku noa rānei, i ā koutou hākari nunui rānei – hei whakakakara reka ki a Ihowā, he mea nō ngā kau, nō ngā hipi rānei.

⁴ Nā, me kawē mai tāna whakahere e te kaiwhakahere ki a Ihowā he whakahere totokore, ko te whakatekau o te epa o te parāoa pai, he mea kōnatunatu ki te whakawhā o te hine hinu.

⁵ Kia rite mai anō i a koe te whakawhā o te hine wāina, hei ringihanga, hei kīnaki mō te tahunga tinana, mō te patunga tapu rānei, mō te reme kotahi.

⁶ "Ki te mea he hipi toa, kia rite i a koe hei whakahere totokore ngā whakatekau e rua o te epa o te parāoa pai, he mea kōnatunatu ki te whakatoru o te hine hinu.

⁷ Me whakahere anō e koe te whakatoru o te hine wāina hei ringihanga, hei kakara reka ki a Ihowā.

⁸ "Ā, ka mea koe i te pūru hei tahunga tinana, hei patunga tapu rānei, hei whakamana i te kupu taurangi, hei whakahere rānei mō te pai ki a Ihowā;

⁹ nā, me kawē tahi anō e ia me te pūru, hei whakahere totokore, kia toru ngā whakatekau o te epa o te parāoa pai, he mea kōnatunatu ki te hāwhe o te hine hinu.

¹⁰ Me kawē anō e koe te hāwhe o te hine wāina hei ringihanga, hei whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā.

¹¹ "Kia pēnei te meatanga mō te pūru kotahi, mō te hipi toa kotahi, mō te reme toa, mō te kūao koati.

¹² Kia rite ki te maha o ā koutou e tuku ai tā koutou e mea ai ki tētahi, ki tētahi, kia rite tonu ki te maha o rātou.

¹³ Kia pēnei te meatanga a ngā tāngata whenua katoa i ēnei mea, ina whakahere i te whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā.

¹⁴ Ā, ki te noho i a koe tētahi manene, tētahi noa atu rānei, i roto i a koutou i ō koutou whakatupuranga, ā, ka mea kia whakahere i te whakahere ahi, i te kakara reka ki a Ihowā; kia rite tāna e mea ai ki tā koutou e mea ai.

¹⁵ Mō te whakaminenga kia kotahi te tikanga mō koutou, mō te manene hoki e noho tahi ana me koutou, hei tikanga pūmau i ō koutou whakatupuranga; kia pērā anō me koutou te manene i te aroaro o Ihowā.

¹⁶ Kia kotahi anō te ture, kia kotahi anō te ritenga mō koutou, mō te manene hoki e noho ana i a koutou.

¹⁷ "I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

¹⁸ Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: E tae koutou ki te whenua e kawea nei koutou e ahau ki reira,

¹⁹ nā, e kai koutou i te taro o te whenua, me whakahere he whakahere hapahapai ki a Ihowā.

²⁰ Me whakahere he keke nō tā koutou parāoa pokepoke mataati hei whakahere hapahapai; kia rite ki te whakahere hapahapai o te patunga witi tā koutou hapahapai.

²¹ Me hoatu tētahi wāhi o tā koutou pokepokenga mataati ki a Ihowā, hei whakahere hapahapai, puta noa i ō koutou whakatupuranga.

²² "Ā, ki te mea kua pōhēhē koutou, ā, kihai i rite ēnei whakahau katoa i kōrerotia nei e Ihowā ki a Mohi –

²³ arā ngā mea katoa i whakahaua ai koutou e Ihowā, i kōrerotia e Mohi, o te rā anō i whakahau ai a Ihowā ā tuku iho ki ō koutou whakatupuranga –

²⁴ ko reira, ki te meatia tētahi mea, he pōhēhē hoki, e ngaro ana i ngā kanohi o te whakaminenga, nā, me whakahere e te whakaminenga katoa tētahi pūru kūao hei tahunga tinana, hei kakara reka ki a Ihowā, me tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga; kia rite ki te tikanga, kia kotahi hoki koati toa hei whakahere hara.

²⁵ Ā, ka whakamārie te tohunga mō te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, ā, ka murua tō rātou hē; he pōhēhē hoki; ā, me kawē tā rātou whakahere, hei whakahere ahi ki a Ihowā, me tā rātou whakahere hara ki te aroaro o Ihowā, mō tō rātou pōhēhē.

²⁶ Ā, ka murua taua hē o te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, o te manene anō e noho ana i a rātou; nō te mea i pōhēhē katoa te iwi.

²⁷ "Ki te pōhēhē anō tētahi wairua, ā, ka hara, nā, me kawē mai e ia he koati uha, hei te tau tahi, hei whakahere hara.

²⁸ Ā, me whakamārie te tohunga mō te wairua i hara pōhēhē, ina hara pōhēhē ia, ki te aroaro o Ihowā, hei whakamārie mōna; ā, ka murua tāna.

²⁹ "Kia kotahi anō tā koutou ture mō te tangata i hara pōhēhē, mō te tangata whenua o ngā tama a Ihairaira rāua ko te manene e noho ana i a rātou.

³⁰ "Ko te wairua ia i whakakake, ahakoa tangata whenua, manene rānei, he kohukohu tāna i a Ihowā; ā, ka hātepea atu taua wairua i roto i tōna iwi.

³¹ I whakahāwea ia ki te kupu a Ihowā, i whakataka hoki i tāna whakahau; ka tino hātepea atu taua wairua; ka mau tōna kino ki a ia."

Te Tangata i Whati i te Hāpati

³² Ā, i ngā tama a Ihairaira i te koraha, ka kitea tētahi tangata e kohikohi rākau ana i te rā hāpati.

³³ Nā, ka kawea ia e ngā tāngata, i kite rā i a ia e kohikohi ana i ngā rākau, ki a Mohi rāua ko Ārona, ā, ki te whakaminenga katoa.

³⁴ Nā, hoatu ana ia e rātou kia tiakina, nō te mea kāhore anō i whakaaturia me aha ia.

³⁵ Ā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Me whakamate rawa tēnā tangata; mā te whakaminenga katoa ia e āki ki te kōhatu ki waho o te puni."

³⁶ Nā, kawea ana ia e te whakaminenga katoa ki waho o te puni, ā, ākina ana ki te kōhatu, ā, ka mate; pērā me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

Te Tikanga mō ngā Tāniko

³⁷ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

³⁸ "Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou kia hangā ētahi tāniko mō rātou, mō ngā taha o ō rātou kākahu, puta noa i ō rātou whakatupuranga, kia karapitia hoki te tāniko o te pito ki te miro purū;

³⁹ ā, hei tāmiko tēnā mō koutou, hei titiro iho mā koutou, nā, ka mahara ki ngā whakahau katoa a Ihowā, ā, ka mahi; kei rapu koutou i tā ō koutou ngākau, i tā ō koutou kanohi, arā i ngā mea e whāia atu nei, e pūremutia atu nei e koutou.

⁴⁰ Kia mahara ai koutou ki te mahi i āku whakahau katoa, kia tapu ai hoki ki tō koutou Atua.

⁴¹ Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua i kawē mai nei i a koutou i te whenua o Ihipa, kia waiho ai ahau hei Atua mō koutou: Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua."

16

Te Whawhai a Koraha mā

¹ Nā, ka tango tāngata a Koraha tama a Itihara, tama a Kohata, tama a Riwai, rātou ko Ratana, ko Āpirama, tama a Eriapa, ko Ono hoki, tama a Perete, he tama nā Reupena;

² ā, ka whakatika rātou ki te aroaro o Mohi, me ētahi o ngā tama a Ihairaira, e rua rau e rima tekau, he rangatira nō te whakaminenga, e rangona ana i roto i te huihui, he hunga whai ingoa.

³ Ka whakahuihui rātou i a rātou ki a Mohi rūa ko Ārona, ka mea ki a rūa, "He kaha rawa tā kōrua tango tikanga, he tapu kau nei te whakaminenga katoa, kei waenganui anō hoki a Ihowā i a rātou. He aha rā kōrua i whakanui ai i a kōrua ki runga ake i te whakaminenga a Ihowā?"

⁴ Ā, nō te rongonga o Mohi, ka hinga tāpapa iho ia;

⁵ ā, ka kōrero ki a Koraha rātou ko tāna hui katoa, ka mea: "Ā te ata ka whakaaturia mai e Ihowā ko wai tāna, ko wai te mea tapu; ka meinga anō e ia kia whakatata ki a ia. Ko tāna i whiriwhiri ai, ko ia tāna e mea ai kia whakatata ki a ia.

⁶ Ko tēnei tā koutou e mea ai: Tikina ētahi tahu kakara mā koutou, e Koraha rātou ko tāna hui katoa;

⁷ ka makā hoki he ahi ki roto, ka mea ai i te whakakakara ki runga, ki te aroaro o Ihowā āpōpō, ā, ko te tangata e whiriwhiri ai a Ihowā, ko ia te mea tapu; kāti tā koutou, e ngā tama a Riwai."

⁸ I mea anō a Mohi ki a Koraha, "Nā, whakarongo mai, e ngā tama a Riwai!

⁹ He mea iti ianei ki tā koutou kia wehea koutou e te Atua o Ihairaira i roto i te huihui o Ihairaira, kia meinga kia whakatata ki a ia, kia mahi i te mahi o te tapenākara o Ihowā, kia tū hoki ki te aroaro o te hui, hei minitā mā rātou?

¹⁰ Kua meinga anō koe e ia kia tata, koutou tahi ko ōu tēina katoa, ko ngā tama a Riwai; nā, me whai anō hoki e koutou te tohungatanga?

¹¹ Koia koutou ko tāu hui katoa ka huihui nei ki a Ihowā; ko Ārona hoki, he aha ia, i amuamu ai koutou ki a ia?"

¹² Nā, ka tono tāngata a Mohi hei karanga i a Ratana rūa ko Āpirama, i ngā tama a Eriapa; ā, ka mea rūa, "E kore māua e haere atu.

¹³ He mea iti ianei tāu kawē mai i a mātou i te whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi, kia mate ai mātou ki te koraha, ā, ka mea rawa hoki koe i a koe hei rangatira ki runga i a mātou?

¹⁴ Kāhore anō hoki koe i kawē i a mātou ki te whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi, i hōmai rānei i ngā māra, i ngā kāri, hei kāinga. Ka pokaia rānei e koe ngā kanohi o ngā tāngata nei? E kore mātou e haere atu!"

¹⁵ Nā, ko te tino riringa o Mohi, ka mea ki a Ihowā, "Kaua e tahuri ki tā rātou whakahere. Kāhore anō kia kotahi te kahi e tangohia e ahau i a rātou, kāhore anō ahau i kino noa ki tētahi o rātou."

¹⁶ Nā, ka mea a Mohi ki a Koraha, "Putā mai koutou ko tāu hui katoa ki te aroaro o Ihowā āpōpō, a koe, me rātou ko Ārona, āpōpō.

¹⁷ Ā, me mau e tēnei, e tēnei o koutou tāna tahu kakara, ka mea he whakakakara ki runga, ka kawē ai tēnā i tāna tahu kakara, i tāna ki te aroaro o Ihowā, kia rua rau kia rima tekau ngā tahu kakara; ā, koe me tāu tahu kakara, a Ārona hoki me tāna."

¹⁸ Nā, ka mau rātou ki tāna tahu kakara, ki tāna tahu kakara, ā, hoatu ana he ahi ki roto, meatia ana hoki he whakakakara ki runga, ā, ka tū tahi me Mohi rūa ko Ārona ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

¹⁹ Nā, ka tāwhiua e Koraha te whakaminenga katoa ki a rūa ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga; ā, ka puta mai te korōria o Ihowā ki te whakaminenga katoa.

²⁰ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi rūa ko Ārona, ka mea,

²¹ "Wehea atu kōrua i roto i tēnei whakaminenga, e kore hoki e aha ka pau rātou i ahau."

²² Nā, ka tāpapa rāua, ka mea, “E te Atua, e te Atua o ngā wairua o ngā kikokiko katoa, kia hara rānei te tāngata kotahi, ā, ka riri koe ki te whakaminenga katoa?”

²³ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

²⁴ “Kōrero ki te whakaminenga, mea atu: ‘Whakatika i te tapenākara o Koraha, o Ratana, o Āpirama.’ ”

²⁵ Nā, ka whakatika a Mohi, ka haere ki a Ratana rāua ko Āpirama; me te whai tahi anō ngā kaumātua o Ihairaira i a ia.

²⁶ Nā, ka kōrero ia ki te whakaminenga, ka mea, “Tēnā, mawehe mai i ngā tēneti o ēnei tāngata kikinō, kaua hoki e pā ki tētahi mea a rātou, kei ngaro koutou i roto i ō rātou hara katoa.”

²⁷ Nā, ka whakatika rātou i ngā taha katoa o te tapenākara o Koraha, o Ratana, o Āpirama. Ā, ka puta a Ratana rāua ko Āpirama, ka tū ki ngā whatitoka o ō rāua tēneti, rātou ko ā rātou wāhine, ko ā rātou tama, ko ā rātou kōhungahunga hoki.

²⁸ Nā, ka mea a Mohi, “Mā tēnei e mōhio ai koutou nā Ihowā ahau i unga mai ki te mahi i ēnei mahi katoa; ā, ehara i te mea whakaaro noa ake nāku.

²⁹ Ki te mea ko te mate o ngā tāngata katoa te mate mō ēnei, ko te whiu rānei o ngā tāngata katoa te whiu mō rātou, kāhore ahau i ungā mai e Ihowā.

³⁰ Tēnā ko tēnei, ka pokaia houtia e Ihowā he mahi hou, ā, ka hāmama te waha o te oneone, ā, ka horomia rātou me ā rātou mea katoa, ā, ka heke ora rātou ki te rua; kātahi koutou ka mōhio i whakahāwea ēnei tāngata ki a Ihowā.”

³¹ Ā mutu kau tāna kōrero i ēnei kōrero katoa, ko te tino kowheratanga o te oneone i raro i a rātou;

³² nā, hāmama ana te waha o te whenua, horomia ake hoki rātou me ō rātou whare, me ngā tāngata katoa o Koraha, me ō rātou rawa katoa.

³³ Ā, heke ora ana rātou me ā rātou mea katoa ki te rua, nā, ka taupokina iho rātou e te whenua; ā, ngaro iho rātou i roto i te whakaminenga.

³⁴ Nā, rere ana a Ihairaira katoa i ngā taha katoa o rātou i tō rātou auē; i mea hoki, “Kei horomia hoki tātou e te whenua.”

³⁵ Nā, ka puta mai he ahi i a Ihowā, ā, pau ake ngā tāngata e rua rau e rima tekau i whakahere nei i te whakakakara.

³⁶ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

³⁷ “Mea atu ki a Ereātara tama a te tohunga, a Ārona, kia tangohia ake e ia ngā tahu kakara i roto i te tahunga, ā, rukerukea atu hoki e koe te ahi ki kō; he tapu hoki enā;

³⁸ ko ngā tahu kakara anō a taua hunga i hara rā ki ō rātou wairua, me hangā hei papa pāharahara, hei kōpaki mō te āta. I tāpaea hoki ki te aroaro o Ihowā, koia i tapu ai; ā, ka waiho hei tohu ki ngā tama a Ihairaira.”

³⁹ Nā, tikina atu ana e te tohunga, e Ereātara, ngā tahu kakara parāhi i tāpaea e te hunga i tahuna rā, ā, ka hangā hei papa pāharahara, hei kōpaki mō te āta.

⁴⁰ Hei whakamahara mō ngā tama a Ihairaira, kei whakatata he tangata kē, ehara nei i te uri nō Ārona, ki te tahu whakakakara ki te aroaro o Ihowā. Kei rite ki a Koraha rātou ko tāna hui; ko tā Ihowā tēnei i kōrerotia e Mohi ki a ia.

⁴¹ Otiia, i te aonga ake ka amuamu te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira ki a Mohi rāua ko Ārona, ka mea, “Nā kōrua i mate ai te iwi a Ihowā.”

⁴² Ā, i te huihuinga o te whakaminenga katoa ki a Mohi rāua ko Ārona, i tō rātou tauritanga ake ki te tapenākara o te whakaminenga, e! Kua taupokina e te kapua, ā, ka kitea te korōria o Ihowā.

⁴³ Nā, ka haere a Mohi rāua ko Ārona ki mua i te tapenākara o te whakaminenga.

⁴⁴ Ā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

⁴⁵ “Whakatika atu kōrua i roto i tenei whakaminenga, e kore e aha ka pau rātou i ahau.” Nā, ka tāpapa iho rāua.

⁴⁶ Nā, ka mea a Mohi ki a Ārona, “E mau ki te tahu kakara, meatia iho hoki he ahi i te āta, ka hoatu ai i te whakakakara ki runga, ā, kia hohoro te haere ki te whakaminenga, te whakamārie mō rātou; kua puta he riri i te aroaro o Ihowā; kua tīmata te whiu.”

⁴⁷ Nā, tikina ana e Ārona, pērātia ana me tā Mohi i kī ai, ā, rere ana ia ki waenganui o te whakaminenga; nā, kua tīmata tēnā te whiu i roto i te iwi. Nā, ka makā iho e ia he whakakakara, ā, ka whakamārie mō te iwi.

⁴⁸ Nā, tū ana ia i waenganui o te hunga mate, o te hunga ora; ā, ka mutu te whiu.

⁴⁹ Nā, ko ngā tāngata i mate i te whiu, kotahi tekau mā whā mano e whitu rau, hāunga ērā i mate i tō Koraha rā.

⁵⁰ Nā, hoki ana a Ārona ki a Mohi, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ā mutu iho te whiu.

17

Kua Pihi te Tokotoko a Ārona

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² “Kōrero ki ngā tama a Iharaia, tangohia mai anō he tokotoko i tēnei, i tēnei, o rātou, i ngā whare o ō rātou mātua, i ngā ariki katoa o ngā whare o ō rātou mātua, kia kotahi tekau mā rua ngā tokotoko. Me tuhituhi te ingoa o tēnei, o tēnei, ki tāna tokotoko.

³ Me tuhituhi anō hoki te ingoa o Ārona ki te tokotoko a Rīwai. Ā, kia kotahi te tokotoko mā ia upoko o te whare o ō rātou mātua.

⁴ Ā, me whakatakoto e koe ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga ki mua o te whakaaturanga, ki te wāhi e tūtaki ai ahau ki a koutou.

⁵ Nā, ko te tangata e whiriwhiri ai ahau, ka pihī tāna tokotoko, ā, ka pēhia atu e ahau te amuamu a ngā tama a Iharaia, e amuamu nei ki a kōrua.”

⁶ Nā, ka kōrero a Mohi ki ngā tama a Iharaia, ā, hōmai ana e ō rātou ariki katoa ki a ia, he tokotoko e tēnei ariki, he tokotoko e tēnei ariki, e ngā whare o ō rātou mātua, kotahi tekau mā rua ngā tokotoko; i roto anō i ā rātou tokotoko te tokotoko a Ārona.

⁷ Ā, whakakotoria ana ngā tokotoko e Mohi ki te aroaro o Ihowā ki te tapenākara o te whakaaturanga.

⁸ Ā, i te aonga ake, nā, ka haere a Mohi ki te tapenākara o te whakaaturanga, e! Kua pihī te tokotoko a Ārona, tā te whare o Rīwai, kua wana, kua rāpupuku, kua kohera hoki he puāwai, kua hua he aramona.

⁹ Nā, kawea ana e Mohi ngā tokotoko katoa i te aroaro o Ihowā ki ngā tama katoa a Iharaia; ā, tirohia iho ana e rātou, tangohia ana hoki e rātou tāna tokotoko, tāna tokotoko.

¹⁰ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Whakahokia mai te tokotoko a Ārona ki mua i te Whakaaturanga, kia tiakina, hei tohu ki te hunga tutū; ā, ka kore i a koe ā rātou amuamu e rongo nei ahau, kei mate rātou.”

¹¹ Ā, pērātia ana e Mohi, rite tonu ki tā Ihowā i whakahau ai ki a ia tāna i mea ai.

¹² Nā, ka mea ngā tama a Iharaia ki a Mohi, “Nanā, ka mate mātou, ka ngaro mātou, ngaro katoa.

¹³ Ko te tangata e whakatata ana ki te tapenākara o Ihowā, ka mate. Kia poto rānei mātou katoa ki te mate?”

18

Te Mahi a ngā Tohunga rātou ko ngā Rīwai

¹ I mea anō a Ihowā ki a Ārona, “Māu, mā āu tama, mā koutou ko te whare o tōu pāpā e waha te kino o te wāhi tapu; ā, mā koutou ko āu tama e waha te kino o tā koutou mahi tohunga.

² Ā, ko ōu tēina hoki, o te iwi o Rīwai, o te iwi o tōu pāpā, me whakatata tahi me koe, kia tāpiritia ai rātou ki a koe, hei miniti ki a koe; ko koutou tahi ia ko āu tama hei te tapenākara o te whakaaturanga.

³ Ā, mā rātou tāu mahi e tiaki, me te mahi tiaki o te tapenākara katoa. Otia, kaua e whakatata ki ngā oko o te wāhi tapu, ki te āta rānei, kei mate ko rātou, ko koutou rānei.

⁴ Ā, ka tāpiritia rātou ki a koe, hei tiaki i ngā mea o te tapenākara o te whakaminenga, mō ngā mahi katoa o te tapenākara; kaua hoki te tangata kē e tata ki a koutou.

⁵ “Mā koutou hoki e tiaki ngā mea o te wāhi tapu, me ngā mea o te āta; kei puta he riri ki ngā tama a Iharaia ā muri ake nei.

⁶ Me ahau hoki, nanā, kua tango ahau i ō koutou tēina, i ngā Rīwai i roto i ngā tama a Iharaia; he mea hoatu ki a koutou mā Ihowā, hei mahi i ngā mahi o te tapenākara o te whakaminenga.

⁷ Ko koutou ia ko āu tama, kia mau ki tā koutou mahi tohunga ki ngā mea katoa o te āta, o roto atu anō hoki i te ārai, hei mahi mā koutou. He mea hoatu noa atu tā koutou mahi tohunga e hoatu nei e ahau; ā, ka whakamata te tangata kē e whakatata mai ana.”

Te Wāhi a ngā Tohunga

⁸ I kōrero anō a Ihowā ki a Ārona: “Nā, kua tukua atu nei e ahau ki a koe te tiaki o āku whakahere hapahapai, o ngā mea tapu katoa a ngā tama a Iharaia; he mea hoatu nāku ki a koutou ko āu tama, he whakaaro hoki ki te whakawahinga, he tikanga pūmau.

⁹ Ko ngā mea tēnei māu o ngā mea tino tapu e kore nei e tukua ki te ahi; ko ā rātou whakahere katoa, ko ā rātou whakahere totokore katoa, me ā rātou whakahere hara katoa, me ā rātou whakahere katoa mō te hē, e tāpaea ki ahau; ka tino tapu mā koutou ko āu tama.

¹⁰ Hei te wāhi tino tapu kai ai, mā ngā tāne katoa e kai; he tapu tēnā māu.

¹¹ "Māu anō tēnei: ko ngā whakahere hapahapai e hōmai ana e rātou me ngā whakahere poipoi katoa a ngā tama a Ihairaira; kua hoatu aua mea e ahau ki a koe, ki a koutou ko āu tama, ko āu tamāhine, he tikanga pūmau; e kāinga tēnā e ngā mea pokekore katoa o tōu whare.

¹² "Ko ngā wāhi papai katoa o te hinu, me ngā wāhi papai katoa o te wāina, o te wīti hoki, ko ngā tūāpora o aua mea e hōmai ana ki a Ihowā, kua hoatu ēnā e ahau ki a koe.

¹³ Māu ngā hua mataati o ngā mea katoa o te whenua, e kawea mai ana ki a Ihowā; me kai e ngā mea pokekore katoa o tōu whare.

¹⁴ "Māu ngā mea katoa i oti rawa i roto i a Ihairaira.

¹⁵ Ko ngā mea katoa e oroko puta mai ana i te kōpū o ngā kikokiko katoa, ko ngā mea hoki e whakaherea ana mā Ihowā, o te tangata, o te kararehe, māu ēnā. Otia, me tino whakahoki atu e koe ki te utu ngā mātāmua a te tangata, me tango utu anō mō ngā mātāmua a te kararehe poke.

¹⁶ Ā, ko ngā mea e utua ana e whakahokia ana, ka kotahi marama o tōna whānautanga, me tango ōna utu; kia rite ki tāu e whakarite ai, kia rima hekere ngā moni; hei ngā hekere wāhi tapu, (e rua tekau nei ngā kera).

¹⁷ "Ko te mātāmua ia a te kau, me te mātāmua a te hipi, me te mātāmua a te koati, kua e whakahokia atu e koe; he tapu ēnā. Me tāuhi e koe ō rātou toto ki te āta, me tahu anō ō rātou ngako hei whakahere ahī, hei kakara reka ki a Ihowā.

¹⁸ Ā, māu ō rātou kikokiko, ka pērā me te uma poipoi, me te hūhā matau, nāu hoki ēnā.

¹⁹ Ko ngā whakahere hapahapai katoa o roto o ngā mea tapu e tāpaea ana e ngā tama a Ihairaira ki a Ihowā, kua hoatu e ahau ki a koutou ko āu tama, ko āu tamāhine; hei tikanga pūmau. Hei kawenata tote i te aroaro o Ihowā ake ake, ki a koutou tahi ko ōu uri."

²⁰ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Ārona, "Kāhore he kāinga tupu mōu i tō rātou whenua, kāhore anō hoki he wāhi mōu i roto i a rātou; ko ahau te wāhi mōu, tōu kāinga tupu i roto i ngā tama a Ihairaira.

²¹ "Kua hoatu nei hoki e ahau ki ngā tama a Rīwai ngā whakatekau katoa i roto i a Ihairaira hei taonga tupu, hei utu mō tā rātou mahi e mahi ai rātou, mō te mahinga i te tapenākara o te whakaminenga.

²² Kaua anō hoki ngā tama a Ihairaira e whakatata ā muri ake nei ki te tapenākara o te whakaminenga, kei whai hara, kei mate.

²³ Mā ngā Rīwaiti ia e mahi ngā mahi o te tapenākara o te whakaminenga, me waha anō hoki e rātou tō rātou kino; hei tikanga pūmau ia mā ō koutou whakatupuranga, kia kāhore he kāinga tupu mō rātou i roto i ngā tama a Ihairaira.

²⁴ Ko ngā whakatekau hoki a ngā tama a Ihairaira, e tāpaea nei hei whakahere hapahapai ki a Ihowā, kua hoatu e ahau hei wāhi tupu ki ngā Rīwaiti. Koia ahau i mea ai ki a rātou, e kore rātou e whai kāinga tupu i roto i ngā tama a Ihairaira."

²⁵ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²⁶ "Kōrero anō ki ngā Rīwaiti, mea atu ki a rātou: 'Ka tangohia e koutou ngā whakatekau a ngā tama a Ihairaira e hoatu nei e ahau ki a koutou i roto i ā rātou mea hei wāhi tupu mō koutou, me tāpae he whakahere hapahapai ki a Ihowā i roto i taua mea, he wāhi whakatekau o aua whakatekau.

²⁷ Ā, ka kiia tēnei whakahere hapahapai he mea nā koutou, he pērā me te wīti o te patunga wīti, me te pūrenatanga hoki o te poka wāina.

²⁸ Nā, me tāpae anō hoki e koutou he whakahere hapahapai ki a Ihowā i roto i ā koutou whakatekau katoa e tangohia ana e koutou i ngā tama a Ihairaira; me hōmai te whakahere hapahapai a Ihowā i roto i taua mea ki te tohunga, ki a Ārona.

²⁹ Me tāpae ngā whakahere hapahapai katoa mā Ihowā i roto i ngā mea katoa e hōmai ana ki a koutou, i roto i ngā mea papai katoa o ēnā, arā te wāhi tapu o roto.'

³⁰ "Me ki atu ki a rātou: 'Ka hapahapai koutou i te wāhi tino pai o taua mea, me ki tēnā he mea nā ngā Rīwaiti, he pērā me te hua o te patunga wīti, me te pūrenatanga hoki o te poka wāina.

³¹ Ā, me kai tēnā e koutou ko ō koutou whare ki ngā wāhi katoa; ko tō koutou utu hoki ia mō tā koutou mahi i te tapenākara o te whakaminenga.

³² Ā, e kore e waha e koutou he hara i reira, ina hapahapainga tōna wāhi pai; kaua anō e whakapokea ngā mea tapu a ngā tama a Ihairaira, kei mate koutou.' "

19

Ngā Pungarehu o te Kūao Kau Uha Whero

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, i mea:

² “Ko te tikanga tēnei o te ture i whakahaua e Ihowā, i mea ia: Kōrero ki ngā tama a Ihairaira kia tikina he kūao kau uha, he mea whero māu, hei te mea kāhore he nawe, kāhore he koha, ā, kāhore anō hoki i utaina ki te ioka.

³ Me hoatu e koutou ki a Ereātara, tohunga, māna ia e kawē ki waho o te puni, me patu hoki e tētahi ki tōna aroaro.

⁴ Nā, ka tango a Ereātara, tohunga, i tētahi wāhi o ōna toto ki tōna maihao, kia whitu ana tāuhihuinga i ōna toto ki te roro tonu o te tapenākara o te whakaminenga.

⁵ Nā, mā tētahi e tahu te kau i tāna tirohanga atu; ko tōna hiako, me ōna kiko, me ōna toto, me tahu tahi me tōna paru.

⁶ Nā, ka mau te tohunga ki te rākau hīta, ki te hihopa, ki te mea ngangana, ā, ka makā e ia ki waenganui o te tahunga o te kau.

⁷ Kātahi ka horoi te tohunga i ōna kākahu, ka horoi anō hoki i tōna kiri ki te wai, ā, muri iho ka haere ki te puni, ka poke hoki te tohunga ā ahiahi noa.

⁸ Me te kaitahu anō, me horoi ōna kākahu ki te wai, me horoi anō tōna kiri ki te wai, ka poke hoki ia ā ahiahi noa.

⁹ “Ā, me āmene ngā pungarehu o te kau e tētahi tangata pokekore, ā, ka waiho i waho o te puni, i te wāhi pokekore, ka tiaki ai mō te whakaminenga o ngā tama a Ihairaira hei wai wehenga; hei horohoro tēnā mō te hara.

¹⁰ Me horoi anō hoki ōna kākahu e te kaiāmene i ngā pungarehu o te kau, ka poke hoki ia ā ahiahi noa. Me waiho anō tēnā hei tikanga tūturu mā ngā tama a Ihairaira, mā te manene hoki e noho manene ana i roto i a rātou.”

Hei Pure i te Poke

¹¹ “Ki te pā tētahi ki te tinana mate o tētahi tangata, ka poke ia, e whitu ngā rā.

¹² Me pure ia e ia ki taua wai i te toru o ngā rā, ā, i te whitu o ngā rā ka kore ōna poke. Otiia ki te kore ia e pure i a ia i te toru o ngā rā, e kore ia e pokekore i te whitu o ngā rā.

¹³ Ki te pā tētahi ki te tinana mate o tētahi tangata kua mate, ā, kāhore e pure i a ia, e whakapokea ana e ia te tapenākara o Ihowā. Ka hātepea taua wairua i roto i a Ihairaira; nō te mea kihai i tāuhihia ki a ia te wai wehenga, ka poke anō ia; e mau ana anō ki a ia tōna poke.

¹⁴ “Ko te ture tēnei ina mate te tangata i roto i te tēneti. Ko ngā tāngata katoa e tomo ana ki te tēneti, me ngā tāngata katoa i roto i te tēneti, ka poke kia whitu ngā rā.

¹⁵ Ko ngā oko katoa anō e puare kau ana, kāhore nei i herea te taupoki, ka poke.

¹⁶ “Ki te pā hoki tētahi ki te tangata i patua ki te hoari ki waenga pārae, ki te tūpāpaku rānei, ki te wheua tangata rānei, ki te urupā rānei, ka poke ia kia whitu ngā rā.

¹⁷ “Nā, mō te tangata poke, me tiki e rātou ētahi o ngā pungarehu o te kau i tahuna hei horohoronga mō ngā hara, ka riringi ai ki te wai ora, ki roto anō ki te oko.

¹⁸ Nā, ka mau tētahi tangata pokekore ki te hihopa, ka tuku ki te wai, nā, ka tāuhihi i te tēneti me ngā oko katoa, i ngā tāngata anō hoki o reira, me te tangata i pā atu nei ki te wheua ki te tangata rānei i patua, ki te tūpāpaku rānei, ki te urupā rānei.

¹⁹ Me tāuhihi anō hoki e te tangata pokekore te tangata poke i te toru o ngā rā, i te whitu hoki o ngā rā; ā, me pure ia e ia anō i te whitu o ngā rā ka horoi ai i ōna kākahu, ka horoi anō hoki i a ia ki te wai, ā, i te ahiahi ka kore te poke.

²⁰ “Ā, ki te poke tētahi tangata, ā, kāhore e pure i a ia, ka hātepea atu taua wairua i roto i te huihui, mōna i whakapoke i te wāhi tapu o Ihowā. Kihai te wai o te wehenga i tāuhihia ki a ia; he poke.

²¹ Ā, hei tikanga tūturu tēnei mā rātou.

“Me horoi ōna kākahu e te kaitāuhihi o te wai wehenga; ka poke anō ā ahiahi noa te tangata e pā ana ki te wai wehenga.

²² Ka poke anō ngā mea katoa e pā ai te tangata poke; ka poke anō ā ahiahi noa te wairua e pā ana.”

20

He Wai i roto i he Kāmaka

(Ekoruhe 17.1-7)

¹ Nā, ka tae ngā tama a Ihairaira, arā te whakaminenga katoa, ki te koraha o Hini i te marama tuatahi; ā, ka noho te iwi ki Karehe. Nā, ka mate a Miriama ki reira, ā, tanumia ana ki reira.

² Ā, kāhore he wai mō te whakaminenga; ā, ka huihui ki te ngangare ki a Mohi rāua ko Ārona.

³ Nā, ka ngangau te iwi ki a Mohi, ka kōrero, ka mea, “Auē, me i mate mātou i te matenga o ō mātou tuākana i te aroaro o Ihowā!

⁴ He aha hoki i kawea mai ai e kōrua te whakaminenga a Ihowā ki tēnei koraha, kia mate tahi mātou me ā mātou kararehe ki konei?

⁵ He aha hoki mātou i meinga ai e kōrua kia haere mai i Ihipa, kia kawea mai mātou ki tēnei wāhi kino? Ehara nei i te wāhi purapura, i te wāhi piki, wāina, pamekaranete; kāhore anō hoki he wai hei inu."

⁶ Nā, ka haere a Mohi rāua ko Ārona i te aroaro o te whakaminenga ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ā, ka kúpapa iho ō rāua mata. Nā, ko te putanga mai o te korōria o Ihowā ki a rāua.

⁷ Ā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

⁸ "Maua atu te tokotoko, huihuia mai anō te whakaminenga e kōrua ko tōu tuakana, ko Ārona, ka kōrero ai kōrua ki te kāmaka i mua i ō rātou kanohi, kia tukua mai tōna wai; ā, ka whakaputaina mai e koe he wai mō rātou i roto i te kāmaka; ā, ka meinga e koe te whakaminenga me ā rātou kararehe kia inu."

⁹ Nā, ka maua e Mohi te tokotoko i te aroaro o Ihowā, pērā ana ia me tāna i whakahau ai.

¹⁰ I huihuia hoki te whakaminenga e Mohi rāua ko Ārona ki mua o te kāmaka, ā, ka mea ia ki a rātou, "Whakarongo mai, e te hunga tutū; me whakaputa mai rānei e maua he wai mō koutou i roto i tēnei kāmaka?"

¹¹ Nā, ka ara te ringa o Mohi, ā, e rua āna patunga i te kāmaka ki tāna tokotoko; ko te tino putanga mai o te wai, tōna nui, ā, inu ana te iwi me ā rātou kararehe.

¹² Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona, "Kāhore nei kōrua i whakapono ki ahau, kia whakatapu i ahau i te tirohanga a ngā tama a Ihairaira, mō reira e kore kōrua e kawea i tēnei whakaminenga ki te whenua e hoatu nei e ahau ki a rātou."

¹³ Ko te wai tēnā o Meripa; i ngangau hoki ngā tama a Ihairaira ki a Ihowā ki reira, ā, meinga ana rātou hei whakatapu mōna.

Ka Whakakāhoretia te Haerenga i a Eroma

¹⁴ Nā, ka unga tāngata a Mohi i Karehe ki te kīngi o Eroma:

"Ko te kupu tēnei a tōu teina, a Ihairaira: E mōhio ana koe ki ngā hē katoa i pono mai ki a mātou:

¹⁵ ki te hekenga o ō mātou mātua ki Ihipa, ki tō mātou nohoanga hoki i Ihipa, ā, maha noa ngā rā; ā, ka tūkino ngā Ihipiana i a mātou ko ō mātou mātua;

¹⁶ ā, i tā mātou karangatanga atu ki a Ihowā, nā, ka rongo ia ki tō mātou reo, ā, ungā ana e ia he anahera hei whakaputa mai i a mātou i Ihipa.

"Nā, kei Karehe tēnei mātou, kei te pā whakamutunga o tōu rohe.

¹⁷ Tēnā, tukua atu mātou mā tōu whenua; e kore mātou e haere nā ngā mōra, nā ngā mōra wāina rānei, e kore anō mātou e inu i te wai o ngā puna. Ka haere mātou i te huanui o te kīngi, e kore mātou, e peka ki matau, ki mauī, kia pahemo rā anō i a mātou ōu rohe."

¹⁸ Nā, ka mea a Eroma ki a ia, "E kore koe e tika nā tōku wāhi, kei haere ahau me te hoari ki te tū i a koe."

¹⁹ Nā, ka mea ngā tama a Ihairaira ki a ia, "Ka haere mātou nā te huanui; ā, ki te inu ahau me āku kähui i tōu wai, me utu e ahau. Heoi rawa tāku e mea ai, ko te haere kau o ōku waewae nā konā."

²⁰ Nā, ka mea ia, "E kore koe e haere rā konei." Ā, ka puta a Eroma me te ope nui, me te ringa kaha, ki te tū i a ia.

²¹ Heoi, kīhai a Eroma i pai ki te tuku i a Ihairaira kia haere nā tōna rohe; nā, peka kē ana a Ihairaira i a ia.

Ka Mate a Ārona

²² Nā, ka tūria atu e rātou i Karehe; ā, ka tae ngā tama a Ihairaira, arā te whakaminenga katoa ki Maunga Horo.

²³ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ārona i Maunga Horo, i te rohe o te whenua o Eroma, ka mea,

²⁴ "Ka kohia atu a Ārona ki tōna iwi; e kore hoki ia e tae ki te whenua ka hoatu nei e ahau ki ngā tama a Ihairaira, mō kōrua i whakato i tāku kupu i te wai o Meripa.

²⁵ Tangohia a Ārona rāua ko Ereātara, ko tāna tama, kawea hoki rāua ki runga ki Maunga Horo.

²⁶ Unuhia hoki ngā kākahu o Ārona, ka whakakākahu ai ki tāna tama, ki a Ereātara; ā, ka kohia atu a Ārona ki tōna iwi, ka mate hoki ki reira."

²⁷ Nā, ka pērā a Mohi me tā Ihowā i whakahau ai, ā, haere ana rātou ki runga ki Maunga Horo i te tirohanga a te whakaminenga katoa.

²⁸ Nā, ka unuhia e Mohi ngā kākahu o Ārona, ā, whakakākahuria ana e ia ki tāna tama, ki a Ereātara; ā, ka mate a Ārona ki reira, ki te tihi o te maunga. Ā, ka heke iho a Mohi rūau ko Ereātara i runga i te maunga.

²⁹ Ā, nō te kitenga o te whakaminenga katoa kua mate a Ārona, e toru tekau ngā rā i tangihia ai a Ārona e rātou, e te whare katoa o Ihairaira.

21

Te Nākahi Parāhi

¹ Ā, ka rongo a Kīngi Arara, te Kanaani, i noho nei ki te taha ki te tonga, e haere ana a Ihairaira nā te ara o Atarimi; nā, ka tataua ia ki a Ihairaira, ā, whakaraua ana ētahi o rātou e ia.

² Nā, ka puta te kī taurangi a Ihairaira ki a Ihowā, ka mea, "Ki te tukua mai e koe tēnei iwi ki tōku ringa ka tino whakangaromia e ahau ō rātou pā."

³ Ā, i whakarongo a Ihowā ki te reo o Ihairaira, ā, hōmai ana e ia ngā Kanaani; ā, tino whakangaromia ana rātou me ō rātou pā e rātou; ā, huaina iho te ingoa o taua wāhi ko Horema.

⁴ Nā, ka tūria atu e rātou i Maunga Horo nā te ara o te Moana Whero ki te taiāwhio i te whenua o Ēroma; ā, pōuri noa iho te wairua o te iwi i te ara.

⁵ Ā, ka whakahē te iwi i te Atua, i a Mohi hoki, "He aha i kawea mai ai mātou ki runga nei i Ihipa kia mate ki te koraha? Kāhore nei hoki he taro, kāhore he wai; ā, e whakarihariha ana tō mātou wairua ki tēnei taro māmā."

⁶ Nā, ka tukua mai e Ihowā he nākahi tū ā-ahi ki te iwi, ā, ka ngaua te iwi; ā, he tokomaha o Ihairaira i mate.

⁷ Nā, ka haere te iwi ki a Mohi, ka mea, "Kua hara mātou i a mātou i whakahē i a Ihowā, i a koe hoki; inoi ki a Ihowā kia tangohia atu e ia ngā nākahi i a mātou." Nā, ka inoi a Mohi mō te iwi.

⁸ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Hangā tētahi nākahi tū ā-ahi māu, ka whakanoho ki te pou; nā, mehemea kua ngaua tētahi, ā, ka titiro atu ia ki reira, ka ora."

⁹ Nā, hangā ana e Mohi te nākahi ki te parāhi, ā, whakanohoia ana ki te pou; nā, mehemea kua ngaua tētahi e te nākahi, ka titiro ia ki te nākahi parāhi, kua ora.

Te Haerenga ki Moapa

¹⁰ Nā, ka tūria atu e ngā tama a Ihairaira, ā, noho ana i Opoto.

¹¹ Ā, ka tūria atu i Opoto, ā, noho ana i Iteaparimi, i te koraha i te ritenga atu o Moapa, whaka te rāwhiti.

¹² Ā, ka haere atu rātou i reira, ā, noho ana i te raorao i Terete.

¹³ Nā, ka tūria atu i reira, ā, noho ana i tērā taha o Aranona, o tērā i te koraha e puta mai ana i ngā wāhi o ngā Amori; ko Aranona hoki te rohe ki a Moapa, kei waenganui o Moapa, o ngā Amori.

¹⁴ Koia i kōrerotia ai i te Pukapuka o ngā Whawhai a Ihowā,
"Ko tāna i mea ai ki te Moana Whero,

ki ngā awa hoki o Aranona,

¹⁵ ki ngā hurihanga wai anō hoki,
e anga ana ki te nohoanga i Ara,
e piri nei ki te rohe o Moapa."

¹⁶ Ā, i haere atu rātou i reira ki Pēre; ko te puna ia i kōrero ai a Ihowā ki a Mohi, "Huihuia te iwi, ā, māku e hoatu he wai ki a rātou."

¹⁷ Nā, ka waiatatia tēnei waiata e Ihairaira:

"Pupuke ake, e te puna! Waiatatia!

¹⁸ Te puna i keria e ngā rangatira,

i keria e ngā ariki o te iwi,

ki te hēpeta, ā, ki ā rātou tokotoko."

Nā, ka tūria atu e rātou i te koraha ki Matana,

¹⁹ i Matana hoki ki Nahariere; ā, i Nahariere ki Pamoto,

²⁰ ā, i Pamoto ki te raorao i te whenua o Moapa, ki te tihi o Pihika, e titiro iho ana ki te koraha.

Te Patua iho o Kīngi Hihona rūau ko Kīngi Oka

(*Tiuteronomi 2.26–3.11*)

²¹ Nā, ka unga tāngata a Ihairaira ki a Hihona kīngi o ngā Amori, hei mea:

²² “Tukua atu ahau nā tōu whenua; e kore mātou e peka ki ngā māra, ki ngā māra wāina rānei; e kore mātou e inu i te wai o ngā puna. Ka haere mātou nā te huanui o te kīngi, kia pahemo rā anō ōu rohe i a mātou.”

²³ Otiia kīhai a Hihona i tuku i a Ihairaira kia tika nā tōna wāhi; nā, huihuia ana e Hihona tōna iwi katoa, ā, puta mai ana ki te tū i a Ihairaira ki te koraha, nā, ka haere ia ki Ihata; ā, ka tataua ia i a Ihairaira.

²⁴ Ā, patua iho ia e Ihairaira ki te mata o te hoari, tangohia ana e rātou tōna whenua, o Aranona atu ā tae noa ki Iapoko, ki ngā tama rā anō a Āmona; he rohe hoki e kore e taea tō ngā tama a Āmona.

²⁵ Ā, riro ana i a Ihairaira ēnei pā katoa; ā, nohoia ana e Ihairaira ngā pā katoa o ngā Amori, a Hehepona, me ōna pā ririki.

²⁶ He pā hoki a Hehepona nō Hihona kīngi o ngā Amori; i whawhai hoki ia ki tō mua kīngi o Moapa, ā, tangohia ana ia tōna whenua katoa i tōna ringa ā tae noa ki Aranona.

²⁷ Koia te hunga kōrero whakatauki ka mea ai,

“Haere mai ki Hehepona, kia hangā;
kia whakaungia te pā o Hihona.

²⁸ “Kua puta atu hoki he ahi i Hehepona,
he mura i te pā o Hihona.

Ā, pau ake a Ara o Moapa,
me ngā ariki o ngā wāhi tiketike o Aranona.

²⁹ Auē te mate mōu, e Moapa!

Ka ngaro koe, e te iwi o Kemoho!
Kua hoatu e ia āna tama i rere mōrehu,
me āna tamāhine,
hei pononga mā Hihona,
mā te kīngi o ngā Amori.

³⁰ “I kōpere atu mātou ki a rātou

kua ngaro a Hehepona, tae noa ki Ripono,
kua hunā e mātou tae noa ki Nopa e totoro atu nei ki Merepa.”

³¹ Nā, ka noho a Ihairaira ki te whenua o ngā Amori.

³² Ā, ka tono tāngata a Mohi ki te tūtei i Iatere, ā, ka riro i a rātou ngā pā o reira, i panā hoki ngā Amori e noho ana i reira.

³³ Nā, ka tahuri rātou, ā, ka haere ki runga nā te ara o Pahana; nā, ko te putanga mai o Oka kīngi o Pahana, ki te whakatūtaki i a rātou, a ia, me tōna iwi katoa ki te whawhai ki Etereī.

³⁴ Ā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Kei wehi i a ia; kua hoatu hoki ia e ahau ki tōu ringa, me tōna iwi katoa, me tōna whenua; ā, ka rite tāu e mea ai ki a ia ki tāu i mea ai ki a Hihona kīngi o ngā Amori i noho rā i Hehepona.”

³⁵ Nā, patua iho ia e rātou, me āna tama, me tōna iwi katoa, ā, kore noa e toe tētahi mōrehu ōna; ā, tangohia ana e rātou tōna whenua.

22

Ka Tono te Kīngi o Moapa ki a Paraama

¹ Nā, ka tūria atu e ngā tama a Ihairaira, ā, ka noho ki ngā mānia o Moapa, ki tēnei taha o Horano ki te ritenga atu o Heriko.

² Ā, i kite a Pāraka tama a Tiporo i ngā mea katoa i mea ai a Ihairaira ki ngā Amori.

³ Nā, nui atu te wehi o Moapa ki te iwi, nō te mea he tokomaha; ā, tuatea noa iho a Moapa i ngā tama a Ihairaira.

⁴ Nā, ka mea a Moapa ki ngā kaumātua o Miriana, “Ākuanei tēnei hui horomiti ai i ngā tāngata katoa i ngā taha katoa o tātou, pērā ai me te kau e horomiti nei i te tarutaru o te māra.”

Ā, ko Pāraka tama a Tiporo te kīngi o Moapa i taua wā.

⁵ Nā, ka tukua e ia he karere ki a Paraama tama a Peoro ki Petoro, i te taha o te awa, ki te whenua o ngā tama o tōna iwi, ki te tiki i a ia, hei mea:

“He iwi tēnei kua puta mai i Ihipa, nā, kapi ana i a rātou te mata o te whenua; e noho nei anō rātou i tōku aroaro.

⁶ Nā, tēnā, haere mai hei kaikanga māku i te iwi nei; he kaha kē hoki rātou i ahau; tērā pea ka toa ahau, ka patua rātou e mātou, ā, ka peia atu rātou i te whenua; e mōhio ana hoki ahau ko tāu e manaaki ai ka manaakitia, ko tāu hoki e kanga ai ka kangā.”

⁷ Ā, ka haere ngā kaumātua o Moapa rātou ko ngā kaumātua o Miriana me ngā utu mākutu i ō rātou ringa; ā, ka tae ki a Paraama, ā, kōrerotia ana e rātou ngā kupu a Pāraka.

⁸ Nā, ka mea ia ki a rātou, "E noho ki konei i tēnei pō, ā, māku e whakahoki he kōrero ki a koutou, ko tā Ihowā hoki e kōrero ai ki ahau." Nā, ka noho ngā rangatira o Moapa ki a Paraama.

⁹ Nā, ka haere te Atua ki a Paraama, ka mea, "Ko wai ēnā tāngata i a koe nā?"

¹⁰ Ā, ka mea a Paraama ki te Atua, "Kua unga tāngata mai a Pāraka tama a Tiporo, kingi o Moapa, ki ahau, hei kī mai:

¹¹ 'He iwi tēnei kua puta mai i Ihīpa, ā, kapi ana i a rātou te mata o te whenua; tēnā, haere mai hei kaikanga māku i a rātou; tērā pea e taea e ahau te whawhai ki a rātou, te pei hoki i a rātou.' "

¹² Nā, ka mea te Atua ki a Paraama, "Kaua e haere i a rātou; kaua e kangā tēnā iwi; kua oti hoki rātou te manaaki."

¹³ Nā, ka maranga a Paraama i te ata, ka mea ki ngā rangatira a Pāraka, "Haere ki tō koutou whenua; e kore hoki a Ihowā e pai ki te tuku i ahau kia haere i a koutou."

¹⁴ Nā, ka whakatika ngā rangatira o Moapa, ka haere ki a Pāraka, ka mea, "Kihai a Paraama i pai ki te haere tahi mai i a mātou."

¹⁵ Nā, ka tonoa e Pāraka ētahi atu rangatira, he tokomaha atu, he nunui atu i ērā.

¹⁶ Ā, ka tae rātou ki a Paraama, ka mea ki a ia:

"Ko te kupu tēnei a Pāraka tama a Tiporo: 'Kei puritia atu koe e tētahi mea, haere mai ki ahau.

¹⁷ Ka whakanuia rawatia hoki koe e ahau, ka meatia anō e ahau ngā mea katoa e mea mai ai koe ki ahau; haere mai rā hei kaikanga māku i tēnei iwi.' "

¹⁸ Nā, ka utu Paraama, ka mea ki ngā tāngata a Pāraka, "Ahakoa i kī tōna whare i te hiriwa, i te kōura, e hōmai e Pāraka ki ahau, e kore e āhei i ahau te whakawhiti ki kō atu i te kupu a Ihowā, a tōku Atua, te mea i te mea iti iho, i te mea nui ake rānei.

¹⁹ Nā, e noho ki konei i tēnei pō, kia mōhio ahau ki tā Ihowā e mea mai ai anō ki ahau."

²⁰ Ā, i puta mai te Atua ki a Paraama i te pō, ā, ka mea ki a ia, "Ki te haere mai aua tāngata ki te karanga i a koe, whakatika, haere i a rātou; ko te kupu ia e kōrero ai ahau ki a koe, ko tēnā tāu e mea ai."

²¹ Nā, ka maranga a Paraama i te ata, ā, whakanohoia ana e ia tana kāihe, ā, haere ana i ngā rangatira o Moapa.

Ko Paraama me tāna Kāihe

²² Nā, ka mura te riri o te Atua mōna i haere, ā, ka tū te anahera a Ihowā ki te ara hei hoariri mōna. Ā, i runga ia i tōna kāihe e noho ana, ko āna tāngata tokorua hoki ōna hoa.

²³ Ā, ka kite te kāihe i te anahera a Ihowā e tū ana i te ara, me tāna hoari i tōna ringa, unu rawa, ka peka atu te kāihe i te ara, ā, ka haere ki te pārae. Nā, ka whiua e Paraama te kāihe kia anga ki te ara.

²⁴ Kātahi ka tū te anahera a Ihowā ki tētahi huarahi whāwhārua o ngā māra waina, he taiepa kei tēnei taha, he taiepa hoki kei tērā taha.

²⁵ Ā, nō te kitenga o te kāihe i te anahera a Ihowā, ka whakapiri ki te taiepa, ā, karapitia ana te waewae o Paraama ki te taiepa; nō, ka whiua anō e ia.

²⁶ Nā, ka neke anō te anahera a Ihowā, ā, ka tū ki te wāhi kūiti, kāhore nei he ara hei pekanga ki matau, ki mauī.

²⁷ Ā, nō te kitenga o te kāihe i te anahera a Ihowā, ka takoto ki raro i a Paraama; ā, ka mura te riri o Paraama, ka patua e ia te kāihe ki tāna rākau.

²⁸ Nā, ka whakahamumutia e Ihowā te waha o te kāihe, ā, ka kōrero ki a Paraama, "I aha ahau ki a koe, i toru ai ēnei patunga āu i ahau?"

²⁹ Ā, ka mea a Paraama ki te kāihe, "Mō tāu māminga rā ki ahau. Me he hoari i tōku ringa, inā, kua whakamatea koe e ahau ināianei."

³⁰ Nā, ka mea ake te kāihe ki a Paraama, "Ehara ianei ahau i tāu kāihe, i ekengia nei e koe o tōku rironga mai rā anō i a koe, ā tae noa mai ki tēnei rā? He pēnei rānei tāku hanga ki a koe i mua?"

Ā, ka mea ia, "Kāhore."

³¹ Kātahi ka whakatirohia e Ihowā ngā kanohi o Paraama, ā, ka kite ia i te anahera a Ihowā e tū ana i te ara, me tāna hoari i tōna ringa, unu rawa; nā, ka tuohu ia, ka piko iho tōna mata.

³² Nā, ka mea te anahera a Ihowā ki a ia, "Nā te aha ēnei patunga e toru āu i tāu kāihe? Nanā, i puta atu ahau hei hoariri mōu, nō te mea e peau kē ana tōu ara i tōku aroaro.

³³ Ā, i kite te kāihe i ahau, ā, e toru ōna pekanga ki tahaki i tōku aroaro. Me i kāhore ia te peka atu ki tahaki i tōku aroaro, inā, kua patua tēnei koe e ahau, ā, ko ia kua whakaorangia."

³⁴ Nā, ka mea a Paraama ki te anahera a Ihowā, "Kua hara ahau; nōku kihai i mōhio ko koe te tū mai ana i te ara ki te whakatūtaki i ahau; nā, ki te hē tēnei ki tāu titiro, me hoki ahau."

³⁵ Nā, ka mea te anahera a Ihowā ki a Paraama, "Haere i aua tāngata; ko te kupu ia e kōrero ai ahau ki a koe, ko tēnā anake tāu e kōrero ai." Nā, ka haere a Paraama i ngā rangatira a Pāraka.

³⁶ Ā, ka rongo a Pāraka e tae mai ana a Paraama, ka haere ia ki te whakatau i a ia ki tētahi pā o Moapa i te rohe o Aranona, i te rohe whakamutunga.

³⁷ Ā, ka mea a Pāraka ki a Paraama, "Kāhore ianei ahau i āta unga ki a koe, ki te karanga i a koe? He aha koe tē haere mai ai ki ahau? He pono rānei e kore e āhei i ahau te whakanui i a koe?"

³⁸ Nā, ka mea a Paraama ki a Pāraka, "Nā, kua tae mai nei ahau ki a koe. E taea rānei e ahau te kōrero tētahi mea, ahakoa iti? Ko te kupu e hōmai e te Atua ki tōku māngai, ko tēnā tāku e kōrero ai."

³⁹ Nā, ka haere a Paraama i a Pāraka, ā, ka tae rāua ki Kiriata Hutoto.

⁴⁰ Nā, ka patua he kau, he hipi, e Pāraka, ā, ka unga tāngata ki a Paraama rātou ko ōna hoa, ko ngā rangatira.

⁴¹ Ā, i te ata ka mau a Pāraka ki a Paraama, ā, kawea ana e ia ki runga ki ngā wāhi teitei o Paara, ā, ka kite atu ia i reira i te hiku o te iwi.

23

Te Poropiti Tuatahi a Paraama

¹ Nā, ka mea a Paraama ki a Pāraka, "Hangā ētahi āta māku kia whitu, kia rite mai hoki māku he pūru kia whitu, he hipi toa hoki kia whitu."

² Nā, rite tonu tā Pāraka i mea ai ki ngā mea i kōrerotia e Paraama; ā, whakaekea ana e Pāraka rāua ko Paraama he pūru, he hipi, ki tētahi āta, ki tētahi āta.

³ Nā, ka mea a Paraama ki a Pāraka, "E tū ki te taha o tāu tahunga tinana, ā, ka haere ahau; tērā pea a Ihowā e tūpono mai ki ahau. Ā, me kōrero atu e ahau ki a koe te kupu e whakakitea mai e ia ki ahau." Nā, ka haere ia ki tētahi puke hamore.

⁴ Nā, ka tūpono a Ihowā ki a Paraama; ā, ka mea ia ki a ia, "Kua oti i ahau ngā āta e whitu, kua whakaekea anō hoki he pūru, he hipi, ki tēnei āta, ki tēnei āta."

⁵ Nā, ka hōmai e Ihowā he kupu ki te waha o Paraama, ka mea, "Hoki atu ki a Pāraka, ā, kia pēnei tāu ki atu."

⁶ Ā, ka hoki atu ia ki a ia, nā, i te taha ia o tāna tahunga tinana e tū ana, rātou ko ngā rangatira katoa o Moapa.

⁷ Nā, ka ara tāna ki pepeha, ka mea:

"Nā, Pāraka kīngi o Moapa ahau i ārahi mai i Arame,
i ngā maunga o te rāwhiti, i mea:

'Haere mai hei kaikanga māku mō Hākopa;

haere mai hoki hei whakatara ki a Ihairaira.'

⁸ Me aha e kanga ai ahau i tā te Atua i kore ai e kanga?

Me aha hoki e whakatara ai ahau ki tā Ihowā kihai i whakatara?

⁹ Tēnei hoki ahau kei te tihi o ngā kāmaka e titiro atu ana ki a ia,
e kite atu ana i a ia i runga i ngā pukepuke.

Nanā, he iwi noho ko ia anake,
e kore anō hoki e tāua i roto i ngā tauwiwi.

¹⁰ Mā wai e tatau te puehu o Hākopa,
e titiro rānei te maha o te whakawhā o Ihairaira?

Hei te mate o te hunga tika he matenga mōku,
kia rite hoki tōku whakamutunga ki tōna!"

¹¹ Nā, ka mea a Pāraka, ki a Paraama, "He aha tāu e mea nei ki ahau? I tikina atu koe e ahau hei kanga i ōku hoariri, nā, kua manaakitia rawatia rātou e koe."

¹² Nā, ka whakautua e ia, ka mea, "Kaua rānei ahau e mahara ki te whakapuaki i te kupu e hōmai e Ihowā ki tōku waha?"

Te Poropiti Tuarua a Paraama

¹³ Nā, ka mea a Pāraka ki a ia, "Tēnā, haere mai tāua ki tētahi wāhi kē atu, e kite ai koe i a rātou. Ko tō rātou pito tāu e kite ai; e kore hoki koe e kite i a rātou katoa; ā, hei reira puaki ai i a koe tāku kanga mō rātou."

¹⁴ Nā, ka kawea ia e ia ki te māra o Topimi, ki te tihi o Pihika, ā, hangā ana e ia e whitu ngā āta, whakaekea atu ana hoki e ia he pūru, he hipi, ki tēnei āta.

¹⁵ Nā, ka mea ia ki a Pāraka, “E tū ki konei ki te taha o tāu tahunga tinana, ka whakatau ahau ki kō, ki a Ihowā.”

¹⁶ Nā, ka tūpono a Ihowā ki a Paraama, ka hōmai e ia he kupu ki tōna waha, ka mea, “Hoki atu ki a Pāraka, kia pēnei hoki tāu ki atu.”

¹⁷ Ā, ka haere atu ia ki a ia, nā, e tū ana ia i te taha o tāna tahunga tinana, rātou ko ngā rangatira o Moapa. Ā, ka mea a Pāraka ki a ia, “I pēhea mai te kupu a Ihowā?”

¹⁸ Nā, ka ara tāna ki pepeha, ka mea:

“Whakatika, e Pāraka, whakarongo mai;

kia whai taringa mai ki ahau, e te tama a Tiporo.

¹⁹ Ehara te Atua i te tangata e teka ai;

i te tama rānei a te tangata e puta kē ai ōna whakaaro.

Tērā rānei ia e kōrero, ā, kore ake e mahi?

E puaki rānei tāna kupu, ā, kāhore e mana?

²⁰ Nanā, kua riro mai i ahau te kupu manaaki;

kua oti hoki i a ia te kupu manaaki;

ā, e kore e taea e ahau te whakaputa kē.

²¹ “Kāhore i tirohia e ia he kino i a Hākopa,

kāhore anō hoki i kitea he tutū i a Ihairaira.

Kei a ia a Ihowā, tōna Atua,

kei roto hoki i a rātou te hāmama a te kīngi.

²² Nā, Ihowā rātou i whakaputa mai i Ihipa;

kei tō te unikanga tōna kaha.

²³ He pono kāhore he māku mō Hākopa,

kāhore anō hoki he whaiwhaiā mō Ihairaira.

Hei tēnei wā anō ka kōrerotia a Hākopa,

āe rā, a Ihairaira, ‘Anō te mahi a te Atua!’

²⁴ Nanā, ka whakatika te iwi anō he raiona kātua,

ka ara ake anō hoki anō he raiona;

e kore e takoto, kia kainga rā anō te tūpāpaku,

kia inumia hoki ngā toto o te parekura.”

²⁵ Nā, ka mea a Pāraka ki a Paraama, “Kaua rawa e kanga i a rātou, kaua rawa rānei e manaaki i a rātou.”

²⁶ Nā, ka whakautua e Paraama, ka mea ki a Pāraka, “Kāhore ianei ahau i kōrero ki a koe, i mea, ‘Ko ngā mea katoa e kōrero mai ai a Ihowā, ko tēnā tāku e mea ai?’”

²⁷ Nā, ka mea a Pāraka ki a Paraama, “Tēnā, me kawea koe e ahau ki tētahi atu wāhi; tērā pea e pai te Atua kia whakapuakina e koe i reira tāku kanga mō rātou.”

²⁸ Kātahi ka kawea a Paraama e Pāraka ki te tihi o Peoro, e titiro iho ana ki te koraha.

²⁹ Ā, ka mea a Paraama ki a Pāraka, “Hangā he āta māku ki konei kia whitu, kia rite hoki māku ki konei he pūru kia whitu, he hipi toa kia whitu.”

³⁰ Ā, rite tonu tā Pāraka i mea ai ki ngā mea i kōrerotia e Paraama, ā, whakaekea ana e ia he pūru, he hipi, ki runga ki tēnei āta, ki tēnei āta.

24

Te Poropiti Tuatoru a Paraama

¹ Ā, nō te kitenga o Paraama ko tā Ihowā i pai ai he manaaki i a Ihairaira, kīhai ia i haere me mua rā ki te whai i te mea māku; engari i anga tōna mata ki te koraha.

² Nā, ka maranga ngā kanohi o Paraama, ā, ka kite i a Ihairaira e noho ana i ō rātou iwi. Nā, ko te putanga mai o te Wairua o te Atua ki a ia.

³ Nā, ka ara tāna ki pepeha, ka mea:

“He kī tēnei nā Paraama, tama a Peoro,

he kī hoki nā te tangata i kopi rā tōna kanohi,

⁴ he kī nā te tangata e rongō ana i ngā kupu a te Atua,

e kite ana i te whakakitenga a te Kaha Rawa,

e taka iho ana, me te titiro anō ōna kanohi.

⁵ “Anō te pai o ōu tēneti, e Hākopa,
o ōu nohoanga, e Ihairaira!

⁶ “Ānō ko ngā awaawa e takoto atu ana,
rite tahi ānō ki ngā kāri i te taha o te awa,
ki ngā aroe i whakatōkia e Ihowā,
ki ngā hīta i te taha o ngā wai.

⁷ Ka maringi iho he wai i āna pere,
ā, hei roto āna purapura i ngā wai maha.

“Ka nui ake hoki tōna kīngi i a Akaka,
ā, ka kake tōna kīngitanga.

⁸ “Nā te Atua ia i whakaputa mai i Īhipa;
ko tōna kaha, rite pū ki tō te unikanga;
ka pau ngā iwi, ōna hoariri, i a ia,
ka whatiwhatiā i ia ō rātou wheua,
ka werohia hoki rātou ki āna pere.

⁹ I tāpapa ia, i takoto, ānō he raiona,
ānō he raiona kātua; mā wai ia e whakaoho?

“Ka manaakitia te tangata e manaaki ana i a koe,
ka kangā hoki te tangata e kanga ana i a koe.”

¹⁰ Nā, ka mura te riri o Pāraka ki a Paraama, ka papaki ōna ringa. Nā, ka mea a Pāraka
ki a Paraama, “He kanga i ōku hoariri i karanga ai ahau i a koe, nā, ka toru nei āu
manaakitanga i a rātou.

¹¹ Nā, rere atu āiane i tōu wāhi; i mea ahau kia whakanuia rawatia koe; heoi, kua
puritia nei koe e Ihowā kei whai korōria.”

¹² Nā, ka mea atu a Paraama ki a Pāraka, “Kāhore ianei ahau i kōrero, i mea ki āu karere
i ungā ake rā e koe ki ahau,

¹³ ‘Ahakoa i kī tōna whare i te hiriwa, i te kōura, e hōmai e Pāraka ki ahau, e kore e āhei
i ahau te whakawhiti kē i te kupu a Ihowā, te mea i te pai, i te kino rānei, i tā tōku ngākau
ake; ko tā Ihowā e kōrero ai, ko tēnā tāku e kōrero ai?”

¹⁴ Nā, ka haere tēnei ahau ki tōku iwi; haere mai, māku e whakaatu ki a koe tā tēnei iwi
e mea ai ki tōu iwi i ngā rā whakamutunga.”

Te Poropiti Tuawhā a Paraama

¹⁵ Nā, ka ara tāna ki pepeha, ka mea:
“He kī tēnei nā Paraama, nā te tama a Peoro,
he kī hoki nā te tangata i kopi rā tōna kanohi,
¹⁶ he kī nā te tangata, e rongō ana i ngā kupu a te Atua,
e mōhio ana ki ngā mea a te Runga Rawa,
e kite nei i te whakakitenga mai a te Kaha Rawa,
e taka iho ana, me te titiro anō ōna kanohi.

¹⁷ “E kite anō ahau i a ia, otiā kāhore āiane;
e titiro atu ahau ki a ia, otiā e kore e tata.

Tērā e puta he whetū i roto i a Hākopa,
ka ara ake anō hoki he Hēpeta i roto i a Īharaira,
ā, ka patua e ia ngā pito o Moapa,
ka hunā anō hoki e ia ngā tama katoa a Hete.

¹⁸ Ā, ka riro a Ēroma, ka riro anō a Heira,
ko ōna hoariri nei ēā;
ā, ka māia te mahi a Īharaira.

¹⁹ Ā, ka whai rangatiratanga tētahi e puta mai i roto i a Hākopa,
ā, ka hunā e ia ngā mōrehu o te pā.”

²⁰ Nā, ka titiro ia ki a Amareke, ā, ka ara tāna ki pepeha, ka mea:
“Ko Amareke te timatanga o ngā iwi;
ko tōna whakamutunga ia he whakangaromanga.”

²¹ Nā, ka titiro ia ki te Keni, ā, ka ara tāna ki pepeha, ka mea:
“He kaha tōu nohoanga,
kua hangā anō hoki tōu ōhanga ki te kāmaka.

²² He ahakoa rā ka pau te Keni;
ā, whakaraua noatia koe e Ahiria.”

²³ Nā, ka ara anō tāna kī pepeha, ka mea:

“Auē, ko wai e ora, ina meatia tēnei e te Atua?

²⁴ Ā, ka ū mai he kaupuke i te taha o Kitimi, ā, ka tūkinotia e rātou a Ahiria, ka tūkinotia anō a Ēpere, ko ia anō hoki ka whakangaromia.”

²⁵ Kātahi ka whakatika a Paraama, ā, haere ana, hoki ana ki tōna wāhi; me Pāraka anō hoki i haere i tōna ara.

25

Te Iwi o Ihairaira Koropiko ki a Paarapeoro

¹ Nā, ka noho a Ihairaira ki Hitimi, ā, ka anga te iwi ka moepuku ki ngā tamāhine a Moapa.

² Nā rātou hoki i karanga te iwi ki ngā patunga tapu mā ō rātou atua; nā, kai ana te iwi, ā, koropiko ana ki ō rātou atua.

³ Nā, ka whakaūkia a Ihairaira ki a Paara-Peoro, ā, ka mura te riri o Ihowā ki a Ihairaira.

⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Tangohia ngā ariki katoa o te iwi, tāronatia hoki ki te aroaro o Ihowā, i te ritenga atu o te rā, kia tahuri atu ai i a Ihairaira te riri o Ihowā e mura nei.”

⁵ Nā, ka mea a Mohi ki ngā kaiwhakawā o Ihairaira, “Patua e tēnei, e tēnei o koutou ōna tāngata i whakaūkia ki a Paara-Peoro.”

⁶ Nā, ka puta tētahi o ngā tama a Ihairaira, e mau ana mai i tētahi wahine Miriani ki ōna tēina i te tirohanga atu a Mohi, i te tirohanga atu anō hoki a te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, i a rātou e tangi ana i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

⁷ Ā, nō te kitenga o Pinehaha, tama a Ereātara, tama a Ārona tohunga, ka whakatika i te whakaminenga. Ka hopu i te tao ki tōna ringa;

⁸ nā, ka haere i muri i te tangata o Ihairaira ki te tēneti, ā, werohia ana rāua tokorua, te tangata o Ihairaira, me te wahine hoki i tōna tia. Ā mutu iho te whiu o ngā tama a Ihairaira.

⁹ Ā, ko te hunga i mate i te whiu e rua tekau mā whā mano.

¹⁰ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

¹¹ “Nā Pinehaha, tama a Ereātara, tama a Ārona tohunga, tōku riri i anga kē atu ai i ngā tama a Ihairaira, i tōna ngākau hae pēnei i tōku i roto i a rātou, i kore ai ngā tama a Ihairaira e poto i ahau, i ahau e hae ana.

¹² Mō reira me kī atu e koe, ‘Nanā, ka hoatu e ahau ki a ia tāku kawenata mō te rangimārie;

¹³ ā, ka mau ki a ia, ki ōna uri hoki i muri i a ia, hei kawenata kia mau tonu te mahi tohunga; mōna i hae, he whakaaro ki tōna Atua, i mea whakamārietanga anō hoki mō ngā tama a Ihairaira.’ ”

¹⁴ Ā, ko te ingoa o te tangata o Ihairaira i patua, i patua tahitia rā me te wahine Miriani, ko Timiri tama a Hāru, he rangatira nō tētahi whare kaumātua i roto i ngā Himioni.

¹⁵ Ko te ingoa hoki o te wahine Miriani i patua nei ko Kohopi, he tamāhine nā Turu; he rangatira ia nō tētahi iwi, nō tētahi whare kaumātua o Miriana.

¹⁶ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

¹⁷ “Whakataria he pakanga ki ngā Miriani, patua hoki;

¹⁸ e whakatari ana hoki rātou i a koutou ki ā rātou mahi tinihanga, i tinihangatia rā koutou e rātou i te mea mō Peoro, i te mea hoki mō Kohopi, tamāhine a te rangatira o Miriana, he tuahine nō rātou, i patua rā i te rā o te whiunga mō Peoro.”

26

Te Tauanga Tuarua

¹ Ā, i muri iho i te whiu ka kōrero a Ihowā ki a Mohi rāua ko Ereātara, tama a Ārona tohunga, ka mea,

² “Tāua ngā tāngata o te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira, ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, i ngā whare o ō rātou mātua, ngā mea katoa e kaha ana i roto i a Ihairaira ki te haere ki te whawhai.”

³ Nā, ka kōrero a Mohi rāua ko Ereātara tohunga ki a rātou i ngā mānia o Moapa, i te wāhi o Horano e tata ana ki Heriko, ka mea,

⁴ “Tāua ngā tāngata e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau,” kia rite ki tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi rātou ko ngā tama a Ihairaira, i puta mai i te whenua o Ihipa:

⁵ ko Reupena mātāmua o Ihairaira. Ko ngā tama a Reupena: ko Hanoka, nāna te hapū o ngā Hanoki; nā Paru, ko te hapū o ngā Parui;

⁶ nā Heterono, ko te hapū o ngā Heteroni; nā Karami, ko te hapū o ngā Karami.

⁷ Ko ngā hapū ēnei o ngā Reupeni; taua ake o rātou e whā tekau mā toru mano e whitu rau e toru tekau.

⁸ Ā, ko ngā tama a Paru; ko Eriapa.

⁹ Ā, ko ngā tama a Eriapa; ko Nemueri, ko Ratana, ko Āpirama. Ko taua Ratana rāua ko Āpirama tēnei i whai ingoa nei i roto i te whakaminenga, i whawhai nei ki a Mohi rāua ko Ārona i roto i te hui a Koraha, i tā rātou whawhaitanga ki a Ihowā,

¹⁰ ā, ko te hāmamatanga o te māngai o te whenua, horomia ana rātou ko Koraha, i te matenga o taua hui; i te wā i kainga ai e te ahi ngā tāngata e rua rau e rima tekau; nā waiho ana rātou hei tohu.

¹¹ Kihai ia i mate ngā tama a Koraha.

¹² Ko ngā tama a Himiona, i ō rātou hapū: nā Nemueri, ko te hapū o ngā Nemueri; nā Iamini, ko te hapū o ngā Iamini; nā Iakini, ko te hapū o ngā Iakini;

¹³ nā Tera, ko te hapū o ngā Terahi; nā Hauru, ko te hapū o ngā Hauri.

¹⁴ Ko ngā hapū ēnei o ngā Himioni, e rua tekau mā rua mano e rua rau.

¹⁵ Ko ngā tama a Kara, i ō rātou hapū: nā Tepono, ko te hapū o ngā Teponi; nā Haki, ko te hapū o ngā Haki; nā Huni, ko te hapū o ngā Huni;

¹⁶ nā Otoni, ko te hapū o ngā Otoni; nā Eri, ko te hapū o ngā Eri;

¹⁷ nā Āro, ko te hapū o ngā Arori; nā Areri, ko te hapū o ngā Areri.

¹⁸ Ko ngā hapū ēnei o ngā tama a Kara, o ngā mea o rātou i taua, e whā tekau mano e rima rau.

¹⁹ Ko ngā tama a Hūrā: ko Ere rāua ko Onana; i mate hoki a Ere rāua ko Onana ki te whenua o Kanaana.

²⁰ Ā, ko ngā tama a Hūrā, i ō rātou hapū: nā Heraha, ko te hapū o ngā Herani; nā Parete, ko te hapū o ngā Pareti; nā Tera, ko te hapū o ngā Terahi.

²¹ Ā, ko ngā tama ēnei a Parete; nā Heterono, ko te hapū o ngā Heteroni; nā Hāmuru, ko te hapū o ngā Hāmuri.

²² Ko ngā hapū ēnei o Hūrā: ko ngā mea o rātou i taua; e whitu tekau mā ono mano e rima rau.

²³ Ko ngā tama a Ihākara, i ō rātou hapū: nā Tora, ko te hapū o ngā Torai; nā Pua, ko te hapū o ngā Puni;

²⁴ nā Iahupu, ko te hapū o ngā Iahupi; nā Himirono, ko te hapū o ngā Himironi.

²⁵ Ko ngā hapū ēnei o Ihākara, ko ngā mea o rātou i taua, e ono tekau mā whā mano e toru rau.

²⁶ Ko ngā tama a Hepurona i ō rātou hapū: nā Herete, ko te hapū o ngā Hereti; nā Erono, ko te hapū o ngā Eroni; nā Iahareere, ko te hapū o ngā Iahareeri.

²⁷ Ko ngā hapū ēnei o ngā Hepuroni, ko ngā mea o rātou i taua; e ono tekau mano e rima rau.

²⁸ Ko ngā tama a Hōhepa, i ō rātou hapū: ko Mānahi rāua ko Ēparaima:

²⁹ Ko ngā tama a Mānahi: nā Makiri, ko te hapū o ngā Makiri; (ā, whānau ake tā Makiri ko Kireara); nā Kireara, ko te hapū o ngā Kireari.

³⁰ Ko ngā tama ēnei a Kireara; nā Iētere, ko te hapū o ngā Iēteri; nā Hereke, ko te hapū o ngā Hereki;

³¹ nā Ahariere, ko te hapū o ngā Aharieri; nā Hekeme hoki, ko te hapū o ngā Hekemi;

³² nā Hemira, ko te hapū o ngā Hemiri; nā Hewhere, ko te hapū o ngā Hewheri.

³³ Ā, kāhore he tama a Teropēhara tama a Hewhere, engari he tamāhine: ā, ko ngā ingoa ēnei o ngā tamāhine a Teropēhara, ko Mahara, ko Noa, ko Hokora, ko Mirika, ko Tirita.

³⁴ Ko ngā hapū ēnei o Mānahi, ko ngā mea hoki o rātou i taua, e rima tekau mā rua mano e whitu rau.

³⁵ Ko ngā tama ēnei a Ēparaima, i ō rātou hapū: nā Hutera, ko te hapū o ngā Huteri; nā Pekere, ko te hapū o ngā Pekeri; nā Tahana, ko te hapū o ngā Tahani.

³⁶ Ko ngā tama anō hoki ēnei a Hutera: nā Erana, ko te hapū o ngā Erani.

³⁷ Ko ngā hapū ēnei o ngā tama a Eparaima, ko ngā mea o rātou i taua, e toru tekau mā rua mano e rima rau. Ko ngā tama ēnei a Hōhepa i ō rātou hapū.

³⁸ Ko ngā tama a Pineamine, i ō rātou hapū: nā Pera, ko te hapū o ngā Perai; nā Ahapere, ko te hapū o ngā Ahaperi; nā Ahirama, ko te hapū o ngā Ahirami;

³⁹ nā Hupama, ko te hapū o ngā Hupami; nā Huwhama, ko te hapū o ngā Huwhami.

⁴⁰ Ā, ko ngā tama a Pera ko Arare rāua ko Naamana: nā Arare, ko te hapū o ngā Arari; nā Naamana, ko te hapū o ngā Naami.

⁴¹ Ko ngā tama ēnei a Pineamine, i ō rātou hapū; ā, ko ngā mea o rātou i taua e whā tekau mā rima mano e ono rau.

⁴² Ko ngā tama ēnei a Rāna, i ō rātou hapū: nā Hūhama, ko te hapū o ngā Hūhami. Ko ngā hapū ēnei o Rāna, tēnei hapū, tēnei hapū, o rātou.

⁴³ Ko ngā hapū katoa o ngā Hūhami: ko ngā mea hoki o rātou i taua, e ono tekau mā whā mano e whā rau.

⁴⁴ Ko ngā tama a Āhera, i ō rātou hapū: nā Imina, ko te hapū o ngā Imini; nā Ihui, ko te hapū o ngā Ihui; nā Peria, ko te hapū o ngā Perii.

⁴⁵ Ko ngā tama a Peria: nā Hēpere, ko te hapū o ngā Heperi; nā Marakiere, ko te hapū o ngā Marakieri.

⁴⁶ Ā, ko te ingoa o te tamāhine a Āhera ko Hera.

⁴⁷ Ko ngā hapū ēnei o ngā tama a Āhera: ko ngā mea o rātou i taua, e rima tekau mā toru mano e whā rau.

⁴⁸ Ko ngā tama a Napatari, i ō rātou hapū: nā Iahateere, ko te hapū o ngā Iahateeri; nā Kuni, ko te hapū o ngā Kuni;

⁴⁹ nā Iētere, ko te hapū o ngā Iēteri: nā Hireme, ko te hapū o ngā Hiremi.

⁵⁰ Ko ngā hapū ēnei o Napatari, i ō rātou hapū: ā, ko ngā mea o rātou i taua e whā tekau mā rima mano e whā rau.

⁵¹ Ko ngā mea ēnei i taua o ngā tama a Ihairaira: e ono rau kotahi mano, e whitu rau e toru tekau.

⁵² I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

⁵³ Me tuwha te whenua mō ēnei, hei kāinga tupu; kia rite ki te maha o ngā ingoa.

⁵⁴ He tokomaha, kia nui te wāhi mō rātou, he tokotorutoru, kia iti hoki te wāhi mō rātou; kia rite ki tōna tokomaha te wāhi e hoatu ki tēnei, ki tēnei.

⁵⁵ Otiia, me rota te tuwha o te whenua kia rite ki ngā ingoa o ngā iwi o ō rātou mātua tō rātou nohoanga iho.

⁵⁶ Kia rite ki tā te rota te tūwhanga o ngā kāinga o reira mō te tokomaha, mō te tokotorutoru.

⁵⁷ Ā, o ngā Riwaiti, ko ēnei i taua, i ō rātou hapū: nā Kerehona, ko te hapū o ngā Kerehoni; nā Kohata, ko te hapū o ngā Kohati; nā Merari, ko te hapū o ngā Merari.

⁵⁸ Ko ngā hapū ēnei o ngā Riwaiti: ko te hapū o ngā Ripini, ko te hapū o ngā Heperoni, ko te hapū o ngā Māhari, ko te hapū o ngā Muhi, ko te hapū o ngā Korati.

Ā, whānau ake tā Kohata ko Āmarama.

⁵⁹ Ā, ko te ingoa o tā Āmarama wahine ko Iokepete, he tamāhine nā Riwai, i whānau nei mā Riwai ki Ihipa; ā, whānau ake a rāua ko Āmarama, ko Ārona, ko Mohi, ko tō rāua tuahine hoki, ko Miriama.

⁶⁰ Ā, whānau ake a Ārona, ko Nātapa, ko Apihu, ko Ereātara, ko Itamara.

⁶¹ Ā, i mate a Nātapa rāua ko Apihu i tā rāua tāpaenga i te ahi kē ki te aroaro o Ihowā.

⁶² Ā, taua ake o rātou, e rua tekau mā toru mano, ngā tāne katoa, kotahi nei te marama, maha ake rānei. Kīhai hoki rātou i taua i roto i ngā tama a Ihairaira; nō te mea kīhai tētahi kāinga tupu i hōmai ki a rātou i roto i ngā tama a Ihairaira.

⁶³ Ko ngā mea ēnei i taua e Mohi rāua ko Ereātara tohunga, i tā rāua tauanga i ngā tama a Ihairaira ki ngā mānia o Moapa, ki te wāhi o Horano e tata ana ki Heriko.

⁶⁴ Kāhore anō i roto i ēnei tētahi o te hunga i taua e Mohi rāua ko Ārona tohunga, i tā rāua tauanga i ngā tama a Ihairaira ki te koraha o Hinai.

⁶⁵ I kīia hoki rātou e Ihowā, "Ka mate rawa ki te koraha." Ā, kāhore tētahi o rātou i toe, ko Karepe anake tama a Iepune, rāua ko Hohua tama a Nunu.

27

Ngā Tamāhine a Teropēhara.

¹ Nā, ka haere mai ngā tamāhine a Teropēhara, tama a Hewhere, he tama hoki ia nā Kireara, tama a Makiri, tama a Mānahi; nō ngā hapū o Mānahi, tama a Hōhepa. Ā, ko ngā ingoa ēnei o āna tamāhine: ko Mahara, ko Noa, ko Hokora, ko Mirika, ko Tirita.

² Ā, ka tū rātou ki te aroaro o Mohi, ki te aroaro hoki o Ereātara tohunga, ki te aroaro anō o ngā rangatira, o te whakaminenga katoa hoki, ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga, ā, ka mea,

³ "I mate tō mātou pāpā ki te koraha, kāhore hoki ia i roto i te hui o te hunga i huihui ki te whawhai ki a Ihowā i roto i te hui a Koraha, engari, i mate ia i runga i tōna hara ake, kāhore anō hoki āna tama.

⁴ He aha i whakakorea ai te ingoa o tō mātou pāpā i roto i tōna hapū, i a ia kāhore nei i whai tama? Hōmai he wāhi ki a mātou i roto i ngā tēina o tō mātou pāpā."

⁵ Nā, ka kawea tā rātou kōrero e Mohi ki te aroaro o Ihowā.

⁶ Ā, ka kōrero a Ihowā ki a Mohi, ka mea,

⁷ “He tika ngā kōrero a ngā tamāhine a Teropēhara, me hoatu tētahi wāhi ki a rātou hei kāinga tupu i roto i ngā tēina o tō rātou pāpā; me whakariro ki a rātou te kāinga tupu o tō rātou pāpā.

⁸ “Me kōrero anō hoki e koe ki ngā tama a Ihairaira, me kī atu, ‘Ki te mate te tangata, ā, kāhore āna tama, nā, me whakariro tōna kāinga tupu ki tāna tamāhine.

⁹ Ā, ki te kāhore āna tamāhine, nā, me hoatu tōna kāinga tupu ki ōna tuākana, tēina rānei.

¹⁰ Ā, ki te kāhore ōna tuākana, tēina rānei, nā, me hoatu tōna kāinga tupu ki te tuākana, tēina rānei o tōna pāpā.

¹¹ Ā, ki te kāhore he tuākana, tēina rānei o tōna pāpā, nā, me hoatu tōna kāinga tupu ki tōna whanaunga o tōna hapū e tata ana ki a ia, ā, ka riro a reira i a ia. Me waiho hoki tēnā hei tikanga whakaritenga mā ngā tama a Ihairaira; ko tā Ihowā hoki i whakahau ai ki a Mohi.’ ”

Ka Whiriwhiria a Hohua hei Whakakapi i a Mohi

(Tiuteronomi 31.1-8)

¹² I mea anō a Ihowā ki a Mohi, “E piki koe ki tēnei maunga, ki Aparimi, ka titiro atu ki te whenua ka hoatu nei e ahau ki ngā tama a Ihairaira.

¹³ Ā, ka kitea e koe, nā, ka kohia atu hoki koe ki tōu iwi, ka pērātia me tōu tuākana, me Ārona i kohia atu nei,

¹⁴ mō kōrua i whakatoi ki tāku kupu i te koraha o Hini, i te ngangautanga a te whakaminenga, ā, kīhai i whakatapu i ahau i tō rātou aroaro, i te wai.” (Ko te wai o Meripa tēnā i Karehe, i te koraha o Hini.)

¹⁵ Ā, i kōrero a Mohi ki a Ihowā, i mea,

¹⁶ “Kia whakaritea e Ihowā, e te Atua o ngā wairua o ngā kikokiko katoa, tētahi tangata mō te whakaminenga,

¹⁷ hei haere atu i tō rātou aroaro, hei haere mai hoki i tō rātou aroaro, hei ārahi atu hoki i a rātou, hei ārahi mai anō i a rātou; kei rite hoki te whakaminenga a Ihowā ki ngā hipi kāhore nei o rātou hēpara.”

¹⁸ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, “Tangohia mai ki a koe a Hohua tama a Nunu, he tangata kei a ia nei te wairua, ka popoki ai ōu ringa ki runga ki a ia.

¹⁹ Ka whakatū ai hoki i a ia ki te aroaro o Ereātara tohunga, ki te aroaro anō hoki o te whakaminenga katoa, ka whakahau ai i a ia i tā rātou tirohanga.

²⁰ Me hoatu anō e koe tētahi wāhi o tōu korōria ki runga ki a ia, kia rongo ai te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira.

²¹ Ā, ka tū ia ki te aroaro o Ereātara tohunga, ko tērā anō hei kaitono whakaaro māna, i tā te Urimi e whakarite ai i te aroaro o Ihowā. Mā tāna kupu e haere atu ai, mā tāna kupu e haere mai ai rātou, a ia, me ngā tama katoa a Ihairaira, arā te whakaminenga katoa.”

²² Nā, pēnā ana a Mohi me tā Ihowā i whakahau ai ki a ia; ā, tangohia mai ana e ia a Hohua, whakatūria ana ki te aroaro o Ereātara tohunga, ki te aroaro anō o te whakaminenga katoa.

²³ Ā, pōkia iho e ia ōna ringa ki runga ki a ia, me te whakahau anō ki a ia i tā Ihowā i kōrerotia e Mohi.

28

Te Whakahere o ia Rā

(Ekoruhe 29.38-46)

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

² “Whakahaua ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: Kia mau ki tāku whakahere, ki tāku taro mō āku whakahere ahi, hei kakara reka ki ahau, kia tāpaea mai ki ahau i tōna wā anō.

³ Me kī atu hoki e koe ki a rātou, Ko te whakahere ahi tēnei e tāpaea e koutou ki a Ihowā; kia rua ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore, hei tahunga tinana tūturu mō ia rā.

⁴ Ko tētahi reme me tuku i te ata, ko te rua o ngā reme me tuku i te ahiahi;

⁵ me te whakatekau o te epa parāoa, hei whakahere totokore, he mea kōnatunatu ki te whakawhā o te hine hinu, o te mea i patua.

⁶ Ka tūturu tēnei hei tahunga tinana, he mea i whakaritea ki Maunga Hinai hei kakara reka, hei whakahere ahi ki a Ihowā.

⁷ Ā, hei te whakawhā o te hine he ringihanga mō te reme kotahi; kia ringihia te wāina kaha ki te wāhi tapu hei ringihanga ki a Ihowā.

⁸ Me tuku tētahi o ngā reme i te ahiahi; kia rite ki tō te whakahere totokore o te ata, ki tō tōna ringihanga hoki, tau tūtunga i tēnā hei whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā.”

Te Whakahere o te Hāpati

⁹ “Ā, i te rā hāpati; kia rua ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore, kia rua hoki ngā whakatekau o te epa parāoa pai, hei whakahere totokore, hei te mea i kōnatunatua ki te hinu, me tōna ringihanga anō.

¹⁰ Ko te tahunga tinana tēnei mō ngā hāpati katoa; tērā anō hoki te tahunga tinana, te mea tūturu, me tōna ringihanga.”

Te Whakahere o ia Marama

¹¹ “Ā, i ngā tīmatanga anō o ō koutou marama me tāpae e koutou he tahunga tinana ki a Ihowā: kia rua ngā pūru, hei te kūao, kia kotahi te hipi toa, kia whitu ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore;

¹² kia toru whakatekau o te epa parāoa pai hei whakahere totokore, hei te mea i kōnatunatua ki te hinu, mō te pūru kotahi. Kia rua whakatekau parāoa pai, hei whakahere totokore, hei te mea i kōnatunatua ki te hinu, mō te hipi toa kotahi;

¹³ me te whakatekau parāoa pai mō tēnei reme, mō tēnei reme, hei whakahere totokore, hei te mea i kōnatunatua ki te hinu; hei tahunga tinana he reka nei te kakara, hei whakahere ahi ki a Ihowā.

¹⁴ Ā, ko ngā ringihanga o aua mea kia kotahi hāwhe hine wāina mō te pūru kotahi, ko te whakatoru o te hine mō te hipi toa, me te whakawhā o te hine mō te reme: ko te tahunga tinana tēnei o tēnei marama, o tēnei marama, o ngā marama o te tau.

¹⁵ Kia kotahi kūao koati toa anō hoki e tukua hei whakahere hara ki a Ihowā: tērā anō hoki te tahunga tinana, te mea tūturu, me tōna ringihanga anō.”

Ngā Hākari o te Kapenga me te Taro Rēwenakore

(Rewitikuha 23.5-14)

¹⁶ “Kei te marama tuatahi, kei te kotahi tekau mā whā o ngā rā o te marama, te Kapenga a Ihowā.

¹⁷ Hei te tekau mā rima o ngā rā o tēnei marama tētahi hākari; e whitu ngā rā e kainga ai te taro rēwenakore.

¹⁸ “Hei te rā tuatahi te huihuinga tapu; kaua tētahi mahi a te kaimahi e mahia.

¹⁹ Engari me tāpae he whakahere ahi hei tahunga tinana ki a Ihowā: kia rua ngā pūru, hei te kūao, kia kotahi hipi toa, kia whitu hoki ngā reme toa tau tahi; hei te mea kohakore ngā mea mā koutou.

²⁰ Ā, hei te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu he whakahere totokore mō ēnā: kia toru whakatekau e tukua mō te pūru, kia rua ngā whakatekau mō te hipi toa;

²¹ me tuku e koe he whakatekau mō te reme, mō ngā reme e whitu.

²² Kia kotahi koati toa anō hoki hei whakahere hara, hei whakamārie mō koutou.

²³ Hei tāpiri ēnei e tukua nei e koutou mō te tahunga tinana o te ata; hei tahunga tinana tūturu hoki tēnā.

²⁴ Kia pēnei tonu i te rā, i ngā rā e whitu, tā koutou tukunga i te kai o te whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā. Hei tāpiri mō te tahunga tinana tūturu te tukunga o tēnā mea me tōna ringihanga.

²⁵ Ā, kei te rā whitu he huihuinga tapu mō koutou; kaua tētahi mahi a te kaimahi e mahia.”

Te Whakahere i te Rā o te Tūāpora

(Rewitikuha 23.15-22)

²⁶ “Ā, i te Rā o te Tūāpora, ina tāpaea he whakahere totokore hou e koutou ki a Ihowā i roto i tā koutou Hākari o ngā Wiki, me mea huihuinga tapu mō koutou; kaua tētahi mahi a te kaimahi e mahia.

²⁷ Engari, me tāpae te tahunga tinana hei kakara reka ki a Ihowā: kia rua ngā pūru, hei te kūao, kia kotahi hipi toa, kia whitu ngā reme toa tau tahi;

²⁸ me tō rātou whakahere totokore he parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu, kia toru whakatekau mō te pūru kotahi, kia rua whakatekau mō te hipi toa kotahi,

²⁹ hei te whakatekau mō te reme, o ngā reme e whitu;

³⁰ kia kotahi koati toa hei whakamārie mō koutou.

³¹ Ko ēnei ā koutou e mahi me te tahunga tinana tūturu me tōna whakahere totokore, hei te mea kohakore ngā mea mā koutou, me ngā ringihanga anō.”

29

Ngā Whakahere i te Rā Whakatangi Tētere

(Rewitikuha 23.23-25)

¹ “Hei te whitu o ngā marama, hei te rā tuatahi o te marama he huihuinga tapu mō koutou; kaua tētahi mahi a te kaimahi e mahia. Hei rā whakatangi tētere tēnā mā koutou.

² Me tuku anō he tahunga tinana hei kakara reka ki a Ihowā; kia kotahi pūru, hei te kūao, kia kotahi hipi toa, kia whitu ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore.

³ Ā, hei te parāoa pai i kōnatunatua ki te hinu te whakahere totokore, kia toru ngā whakatekau mō te pūru, kia rua hoki ngā whakatekau mō te hipi toa,

⁴ me te whakatekau mō te reme kotahi, o ngā reme e whitu.

⁵ Kia kotahi koati toa anō hoki hei whakahere hara, hei whakamārie mō koutou.

⁶ Ko te tahunga tinana anō o te marama, me tōna whakahere totokore, ko te tahunga tinana tūturu, me tōna whakahere totokore, me ngā ringihanga o ērā, kia rite ki ngā ritenga o te pērā, hei kakara reka, hei whakahere ahi ki a Ihowā."

He Whakahere hei te Rā Whakamārie

(Rewitikuha 23.26-32)

⁷ "Ā, i te tekau o ngā rā o tēnei marama, o te whitu, he huihuinga tapu mō koutou; me whakapōuri ō koutou wairua; kaua tētahi mahi e mahia.

⁸ Engari, me tāpae he tahunga tinana ki a Ihowā hei kakara reka; kia kotahi pūru, hei te kūao, kia kotahi hipi toa, kia whitu ngā reme toa tau tahi; hei ngā mea kohakore ngā mea mā koutou.

⁹ Hei te parāoa pai anō hoki i kōnatunatua ki te hinu te whakahere totokore mō ērā, kia toru ngā whakatekau mō te pūru, kia rua hoki ngā whakatekau mō te hipi toa kotahi,

¹⁰ hei te whakatekau mō te reme, puta noa i ngā reme e whitu.

¹¹ Kia kotahi koati toa hei whakahere hara; me te whakahere hara hei whakamārie, te tahunga tinana tūturu, me tōna whakahere totokore, me ngā ringihanga."

Ngā Whakahere o te Hākari Whare Wharau

(Rewitikuha 23.33-44)

¹² "Ā, hei te tahi tekau mā rima o ngā rā o te whitu o ngā marama he huihuinga tapu mō koutou; kaua tētahi mahi a te kaimahi e mahia, ā, kia whitu ngā rā e mea hākari ai koutou ki a Ihowā.

¹³ "Me tāpae anō he tahunga tinana, he whakahere ahi, hei kakara reka ki a Ihowā. Kia kotahi tekau mā toru ngā pūru, hei te kūao, kia rua ngā hipi toa, kia kotahi tekau mā whā ngā reme toa tau tahi, hei ngā mea kohakore.

¹⁴ Hei te parāoa pai anō i kōnatunatua ki te hinu te whakahere totokore; kia toru ngā whakatekau ki te pūru, o ngā pūru kotahi tekau mā toru, kia rua ngā whakatekau ki te hipi toa, arā o ngā hipi toa e rua,

¹⁵ me te whakatekau ki te reme, o ngā reme kotahi tekau mā whā;

¹⁶ me tētahi koati toa, hei whakahere hara; me te tahunga tinana tūturu anō, me tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga.

¹⁷ "Me tuku hoki i te rua o ngā rā ngā pūru kotahi tekau mā rua, hei te kūao, kia rua ngā hipi toa, kia tekau mā whā ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore;

¹⁸ ā, ko ngā whakahere totokore o aua mea, me ngā ringihanga, arā o ngā pūru, o ngā hipi, o ngā reme, kia rite ki te maha, kia rite ki te ritenga.

¹⁹ Kia kotahi koati toa anō hei whakahere hara; tērā atu anō te tahunga tinana tūturu me tōna whakahere totokore, me ngā ringihanga.

²⁰ "Ā, hei te toru o ngā rā, kia kotahi tekau mā tahi ngā pūru, kia rua ngā hipi toa, kia tekau mā whā ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore;

²¹ ā, ko ngā whakahere totokore, me ngā ringihanga, arā o ngā pūru, o ngā hipi toa, o ngā reme, kia rite ki tō rātou maha, kia rite ki te ritenga.

²² Kia kotahi koati toa hei whakahere hara; me te whakahere hara tūturu anō, me tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga.

²³ "Ā, i te whā o ngā rā kia kotahi tekau ngā pūru, kia rua ngā hipi toa, kia tekau mā whā ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore.

²⁴ Nā, ko ngā whakahere totokore me ngā ringihanga, arā o ngā pūru, o ngā hipi toa, o ngā reme, kia rite ki tō rātou maha, kia rite ki te ritenga;

²⁵ kia kotahi koati toa anō hoki hei whakahere hara; me te tahunga tinana tūturu anō, me tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga.

²⁶ "Ā, i te rima o ngā rā kia iwa ngā pūru, kia rua ngā hipi toa, kia tekau mā whā ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore;

²⁷ ā, ko ngā whakahere totokore, me ngā ringihanga, arā o ngā pūru, o ngā hipi toa, o ngā reme, kia rite ki tō rātou maha, kia rite ki te ritenga.

²⁸ Kia kotahi koati toa anō hoki hei whakahere hara; tērā anō te tahunga tinana tūturu, me tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga.

²⁹ "Ā, i te ono o ngā rā kia waru ngā pūru, kia rua ngā hipi toa, kia tekau mā whā ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore;

³⁰ ā, ko ngā whakahere totokore, me ngā ringihanga, arā o ngā pūru, o ngā hipi toa, o ngā reme, kia rite ki tō rātou maha, kia rite ki te ritenga.

³¹ Kia kotahi koati toa anō hoki hei whakahere hara; tērā anō te tahunga tinana tūturu, tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga.

³² “Ā, i te whitu o ngā rā, kia whitu ngā pūru, kia rua ngā hipi toa, kia tekau mā whā ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore;

³³ ā, ko ngā whakahere totokore, me ō rātou ringihanga, arā o ngā pūru, o ngā hipi toa, o ngā reme, kia rite ki tō rātou maha, kia rite ki te ritenga.

³⁴ Kia kotahi koati toa anō hoki hei whakahere hara; tērā anō te tahunga tinana tūturu, tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga.

³⁵ “Hei te waru o ngā rā he huihuinga nui mā koutou; kaua tētahi mahi a te kaimahi e mahia.

³⁶ Engari, me tāpae he tahunga tinana, he whakahere ahi, he kakara reka ki a Ihowā: kia kotahi pūru, kia kotahi hipi toa, kia whitu ngā reme toa tau tahi, he mea kohakore;

³⁷ ā, ko ngā whakahere totokore, me ō rātou ringihanga, arā o te pūru, o te hipi toa, o ngā reme, kia rite ki tō rātou maha, kia rite ki te ritenga.

³⁸ Kia kotahi koati toa anō hoki hei whakahere hara; tēnā anō te tahunga tinana tūturu, me tōna whakahere totokore, me tōna ringihanga.

³⁹ “Ko ēnei ā koutou e mea ai ki a Ihowā i ā koutou hākari nunui, hāunga ā koutou ki taurangi, me ā koutou whakahere tuku noa, ko ā koutou tahunga tinana, me ā koutou whakahere totokore, ā koutou ringihanga, me ā koutou whakahere mō te pai.”

⁴⁰ Nā, ka kōrerotia e Mohi ki ngā tama a Ihairaira ngā mea katoa i whakahau ai a Ihowā ki a Mohi.

30

He Oati tā te Wahine

¹ Nā, ka kōrero a Mohi ki ngā ariki o ngā iwi o ngā tama a Ihairaira, ka mea: “Ko te mea tēnei i whakahaua e Ihowā:

² Ki te puaki i tētahi te kupu taurangi ki a Ihowā, ki te oati rānei i te oati e mau ai tōna wairua te here; kei whakatakā e ia tāna kupu, kia rite tāna e mea ai ki ngā mea katoa i puta mai i tōna māngai.

³ “Ā, mehemea he ki taurangi tā te wahine ki a Ihowā, ā, ka mau tāna here ki a ia, i a ia anō i te whare o tōna pāpā i tōna tamarikitanga;

⁴ ā, ka rongo tōna pāpā ki tāna ki taurangi, ki tāna here hoki i herea ai tōna wairua, ā, ka whakarongo kau tōna pāpā ki a ia; nā, ka mau āna ki taurangi katoa, ka mau anō hoki ngā here katoa i herea ai e ia tōna wairua.

⁵ Tēnā ia, ki te whakakāhoretia e tōna pāpā i te rā i rongo ai ia; e kore tētahi o āna ki taurangi, o āna here hoki e herea ai e ia tōna wairua e ū; ā, ka whakarērea noatia e Ihowā ki a ia, nō te mea kua whakakāhoretia tāna e tōna pāpā.

⁶ “Ā, ki te mea he tahu tāna, ā, ka puaki tāna ki taurangi, ka puta hohoro mai rānei i ōna ngutu te mea e herea ai e ia tōna wairua;

⁷ ā, ka rongo tāna tahu, ā, ka whakarongo puku ki a ia i te rā i rongo ai; nā, ka ū āna ki taurangi, ka mau anō hoki ngā here i herea ai e ia tōna wairua.

⁸ Tēnā ia, ki te whakakāhoretia tāna e tāna tahu i te rā i rongo ai ia; nā, ka taka tāna ki taurangi i puaki i a ia, me te mea i puta hohoro mai i ōna ngutu, i herea ai e ia tōna wairua. Ā, ka whakarērea noatia e Ihowā ki a ia.

⁹ “Ko te ki taurangi ia a te pouaru, a te wahine rānei i whakarērea, arā ko ngā mea katoa i herea ai e ia tōna wairua, ka ū ki a ia.

¹⁰ “Ki te mea ia nō te whare mai anō o tāna tahu tāna ki taurangi, tāna herenga rānei i te here, arā i te oati, ki tōna wairua,

¹¹ ā, i rongo anō tāna tahu, i whakarongo puku hoki ki a ia, ā, kīhai i whakakāhore i tāna; nā, ka mau āna ki taurangi katoa, ka mau anō hoki ngā here katoa i herea ai e ia tōna wairua.

¹² Tēnā ia, mehemea i whakatakā rawatia aua mea e tāna tahu i te rā i rongo ai ia; e kore e ū tētahi mea i puta mai i ōna ngutu mō āna ki taurangi, mō te mea e herea ai tōna wairua. Kua whakatakā e tāna tahu; ā, ka whakarērea noatia e Ihowā ki a ia.

¹³ Ko ngā ki taurangi katoa, ko ngā oati here katoa hei pēhi i te wairua, mā tāna tahu e whakaū, mā tāna tahu hoki e whakataka.

¹⁴ Ki te whakarongo puku tonu ia tāna tahu i tēnā rā, i tēnā rā; nā, e whakaū āna ia i āna ki taurangi katoa, arā i āna here katoa i mau ai ia. Kua whakaūngia e ia, nō te mea i whakarongo puku ia ki a ia i te rā i rangona ai.

¹⁵ Ki te whakatakā rawatia ia e ia aua mea i muri iho i tōna rongonga; nā, māna e waha te kino o te wahine."

¹⁶ Ko ngā tikanga ēnei i whakahaua e Ihowā ki a Mohi mā te tangata rāua ko tāna wahine, mā te pāpā rāua ko tāna tamāhine i te mea he taitamāhine ia, i te whare o tōna pāpā.

31

Te Whawhai ki a Miriana

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

² "Rapua he utu mō ngā tama a Iharaira i ngā Miriani; hei muri iho ka kohia koe ki tōu iwi."

³ Nā, ka kōrero a Mohi ki te iwi, ka mea, "Whitiki ētahi o koutou mō te whawhai, ka haere ai ki te tū i a Miriana, ki te tohe i tā Ihowā utu i a Miriana.

⁴ Kia kotahi te mano o tēnei iwi, o tēnei iwi, o ngā iwi katoa o Iharaira, e ungā ki te whawhai."

⁵ Nā, ka wehea e rātou i roto i ngā mano o Iharaira, he mano nō ia iwi, tekau mā rua mano, rite tonu i te patu mō te whawhai.

⁶ Nā, ka ungā rātou e Mohi ki te whawhai, he mano nō tēnei iwi, nō tēnei iwi, me Pinehaha tama a Ereātara tohunga, ki te whawhai, me ngā mea tapu anō, me ngā tētere i tōna ringa hei whakaoho.

⁷ Nā, ka whawhai rātou ki a Miriana, ka pērā me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi; ā, patua iho e rātou ngā tāne katoa.

⁸ I patua anō e rātou ngā kingi o Miriana, i roto i te parekura: a Ēwi rātou ko Rekeme, ko Turu, ko Huru, ko Repa, ngā kingi tokorima o Miriana; i patua anō e rātou a Paraama, te tama a Peoro ki te hoari.

⁹ Ā, whakaraua ana e ngā tama a Iharaira ngā wāhine o Miriana, me ā rātou kōhungahunga; i tangohia anō ā rātou kararehe katoa, hei taonga pārau, me ā rātou kāhui katoa, me ō rātou taonga katoa.

¹⁰ Tahuna ake hoki e rātou ki te ahi ō rātou pā katoa i noho ai rātou, me ō rātou whare rangatira katoa.

¹¹ Ā, tangohia ana e rātou ngā taonga katoa, me ngā mea pārau katoa, te tangata me te kararehe.

¹² Ā, kawea ana e rātou ki a Mohi rāua ko Ereātara tohunga, ki te whakaminenga anō hoki o ngā tama a Iharaira, ngā whakarau, me ērā mea pārau, me ngā taonga, ki te puni ki ngā mānia o Moapa, ki te wāhi o Horano e tata ana ki Heriko.

Te Whakatau i te Ope

¹³ Ā, ka puta a Mohi rātou ko Ereātara tohunga, ko ngā ariki katoa o te whakaminenga ki te whakatau i a rātou ki waho o te puni.

¹⁴ Nā, ka riri a Mohi ki ngā rangatira o te ope, ki ngā rangatira o ngā mano, ki ngā rangatira anō hoki o ngā rau, i haere mai nei i te whawhai.

¹⁵ Nā, ka mea a Mohi ki a rātou, "Kua whakaorangia e koutou ngā wāhine katoa?"

¹⁶ Nanā, ko ngā mea ēnei nāna i tutū ai ngā tama a Iharaira ki a Ihowā i tō Peoro rā, he mea tohutohu nā Paraama, i pā ai te whiū ki te whakaminenga a Ihowā.

¹⁷ Nā reira patua āiane ngā tāne katoa i roto i ngā kōhungahunga, patua hoki ngā wāhine katoa kua mōhio, kua takoto ki te tāne.

¹⁸ Ko ngā kōhungahunga wāhine katoa ia, kāhore nei i mōhio, i takoto ki te tāne, whakaorangia mā koutou.

¹⁹ "Ko koutou hoki, me noho ki waho o te puni, kia whitu ngā rā; ko ngā tāngata katoa i patu i te tangata, me ngā mea katoa hoki i pā ki te tangata i patua, me pure koutou i a koutou, me ā koutou whakarau i te toru o ngā rā, i te whitu hoki o ngā rā.

²⁰ Me pure anō hoki ngā kākahu katoa, me ngā oko hiako, me ngā mea katoa i hangā ki te huruhuru koati, me ngā oko rākau katoa."

²¹ I mea anō a Ereātara tohunga ki ngā tāngata whawhai, i haere ki te riri, "Ko te tikanga tēnei o te ture i whakahaua e Ihowā ki a Mohi:

²² ko te kōura anake, me te hiriwa, ko te parāhi, ko te rino, ko te tine, me te matā –

²³ ko ngā mea katoa e puta i te ahi, me tuku nā roto i te ahi, ā, ka kore te poke. Otiia, me pure anō ki te wai o te wehenga; ā, ko ngā mea katoa e kore e puta i te ahi, me tuku nā roto i te wai.

²⁴ Ā, me horoi ō koutou kākahu i te whitu o ngā rā, ā, ka kore ō koutou poke, ā, hei muri iho ka tomo ki te puni."

Te Wehenga o ngā Taonga Pārau

²⁵ Ā, i kōrero a Ihowā ki a Mohi, i mea,

²⁶ “Tirohia te maha o te taonga pārau i riro mai, o te tangata, o te kararehe, e kōrua ko Ereātara tohunga, e ngā mātua ariki anō hoki o ngā whare o te whakaminenga.

²⁷ Wehea hoki ngā taonga pārau kia rua ngā wāhi; mā te hunga i hāpai i te pakanga, i haere atu ki te whawhai, mā te whakaminenga katoa anō.

²⁸ “Tangohia anō hoki he takoha mā Ihowā i ngā tātanga i whawhai, i haere atu nā ki te riri. Kia kotahi wairua i roto i ngā rau e rima, o te tangata, rātou tahi ko te kau, ko te kahihe, ko ngā hipi hoki.

²⁹ Me tango i roto i tā rātou hāwhe, ka hoatu ai ki a Ereātara, ki te tohunga, hei whakahere hapahapai ki a Ihowā.

³⁰ “Me tango anō e koe i roto i te hāwhe a ngā tama a Iharaira, kia kotahi wāhi i roto i te rima tekau, o te tangata, o te kau, o te kahihe, o te hipi, arā o ngā kararehe katoa, ka hoatu ai mā ngā Riwaiti, mā ngā kaitiaki o ngā mea o te tapenākara o Ihowā.”

³¹ Nā, pērātia ana e Mohi rāua ko Ereātara tohunga me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

³² Ā, ko te taonga, ko te toenga iho o ngā mea i riro pārau i ngā tātanga i whawhai, e ono rau e whitu tekau mā rima mano hipi,

³³ e whitu tekau mā rua mano hoki ngā kau,

³⁴ e ono tekau mā tahi mano ngā kahihe,

³⁵ e toru tekau mā rua mano ngā tātanga, arā ngā wāhine kāhore anō i mōhio noa, i takoto noa, ki te tāne.

³⁶ Ā, ko tērā hāwhe, ko te wāhi a te hunga i haere ki te whawhai: e toru rau e toru tekau mā whitu mano e rima rau te maha o ngā hipi;

³⁷ ā, ko te takoha mā Ihowā o ngā hipi e ono rau e whitu tekau mā rima.

³⁸ E toru tekau mā ono mano ngā kau; ā, ko te takoha mā Ihowā e whitu tekau mā rua.

³⁹ E toru tekau mano e rima rau ngā kahihe; ā, ko te takoha mā Ihowā e ono tekau mā tahi.

⁴⁰ Ā, ko ngā tātanga tekau mā ono mano; ā, ko te takoha mā Ihowā, e toru tekau mā rua tātanga.

⁴¹ Nā, ka hoatu e Mohi te takoha, te whakahere hapahapai mā Ihowā, ki a Ereātara tohunga, ka pērātia me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

⁴² Nā, nō roto i te hāwhe a ngā tama a Iharaira i wehea nei e Mohi i roto i tā te hunga i whawhai,

⁴³ ko te hāwhe hoki a te whakaminenga, e toru rau e toru tekau mā whitu mano e rima rau hipi,

⁴⁴ e toru tekau mā ono mano ngā kau,

⁴⁵ e toru tekau mano e rima rau ngā kahihe,

⁴⁶ kotahi tekau mā ono mano ngā tātanga;

⁴⁷ i tangohia e Mohi i roto i te hāwhe a ngā tama a Iharaira, kotahi wāhi i roto i te rima tekau, o te tangata, o te kararehe; ā, hoatu ana ki ngā Riwaiti i tiaki nei i ngā mea o te tapenākara o Ihowā; i pērātia anō me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

⁴⁸ Nā, ka haere mai ki a Mohi ngā rangatira mano o te ope, ngā rangatira mano rātou ko ngā rangatira rau,

⁴⁹ ā, ka mea ki a Mohi, “Kua tirohia e āu pononga te tokomaha o ngā tātanga i whawhai nei i raro i ō mātou ringa, ā, kāhore i ngaro tētahi o mātou.

⁵⁰ Koia i kawea mai ai e mātou he whakahere mā Ihowā, e ia tangata, e ia tangata, tāna i whiwhi ai, ētahi mea kōura, ētahi mekameka, poroporo, mōwhiti, whakakai, heitiki hoki, hei whakamārie mō ō mātou wairua ki te aroaro o Ihowā.”

⁵¹ Nā, ka tangohia e Mohi rāua ko Ereātara tohunga te kōura i a rātou, he mea mahi katoa.

⁵² Ā, kotahi tekau mā ono mano e whitu rau e rima tekau hekere o te kōura katoa o te whakahere i tāpaea e rātou ki a Ihowā, o tā ngā rangatira mano rātou ko ngā rangatira rau.

⁵³ I pāhuatia hoki e ngā tātanga i whawhai ētahi taonga, tēnā mōna ake, tēnā mōna ake.

⁵⁴ Nā, tangohia ana e Mohi rāua ko Ereātara tohunga te kōura a ngā rangatira o ngā mano, o ngā rau, ā, kawea ana e rāua ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga, hei whakamahara mō ngā tama a Iharaira ki te aroaro o Ihowā.

32

*Ngā Iwi ki te Rāwhiti o Horano
(Tiuteronomi 3.12-22)*

¹ Nā, he tini rawa ngā kāhui a ngā tama a Reupena, rātou ko ngā tama a Kara; ā, ka kite rātou i te whenua o Iatere, i te whenua hoki o Kireara, nā, he wāhi pai tēnā wāhi mō ngā kāhui.

² Nā, ka haere ngā tama a Kara rātou ko ngā tama a Reupena, ka kōrero ki a Mohi rāua ko Ereātara tohunga, ki ngā rangatira anō o te whakaminenga, ka mea,

³ “Ko Ataroto, ko Ripono, ko Iatere, ko Nimira, ko Hehepona, ko Ereare, ko Hepama, ko Nepo, ko Peono –

⁴ ko te whenua katoa i patua nā e Ihowā i te aroaro o te whakaminenga o Iharaia – he whenua pai tēnā mō ngā kāhui, he kāhui anō hoki a āu pononga.”

⁵ I mea anō rātou, “Mehemea e manakohia ana mātou i tōu aroaro, me hōmai tēnei whenua hei kāinga mō āu pononga; kua mātou e meatia kia whiti i Horano.”

⁶ Nā, ka mea a Mohi ki ngā tama a Kara rātou ko ngā tama a Reupena: “Ko ō koutou tēina koia kia haere ki te whawhai, ā, ko koutou kia noho ki konei?”

⁷ He aha koutou i pēhi ai i te ngākau o ngā tama a Iharaia kia kaua e whiti ki te whenua i hōmai e Ihowā ki a rātou?

⁸ I pēnā anō ō koutou mātua i tāku tononga atu i a rātou i Karehepārenea kia kite i te whenua.

⁹ I tō rātou haerenga hoki ki runga ki te awaawa o Ehekora, ā, ka kite rātou i te whenua, nā, pēhia ana e rātou ngā ngākau o ngā tama a Iharaia, kia kaua e haere ki te whenua i hōmai nei e Ihowā ki a rātou.

¹⁰ Nā, ko te muranga o tō Ihowā riri i taua rā, ā, ka oati ia, ka mea,

¹¹ “E kore rawa ngā tāngata i haere mai nei i Ihipa, ngā mea e rua tekau, he maha atu rānei ō rātou tau, e kite i te whenua i oati ai ahau ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa; mō rātou kihai i tino whai i ahau –

¹² heoi anō ko Karepe, ko te tama a Iepune Keniti, rāua ko Hohua, te tama a Nunu; mō rāua i tino whai i a Ihowā.”

¹³ Nā, ko te muranga o te riri o Ihowā ki a Iharaia, ā, meinga ana rātou kia kōpikopiko i te koraha, e whā tekau ngā tau, ā poto noa taua whakapaparanga i mahi nā i te kino i te tirohanga a Ihowā.

¹⁴ “Nā, kua ara ake nā koutou hei whakakapi mō ō koutou mātua, he huanga tāngata hara, hei whakanui atu i te mura o tō Ihowā riri ki a Iharaia.

¹⁵ Nō te mea ki te tahuri kē koutou, ā, kāhore e whai i a ia, ka waiho anō rātou e ia i te koraha; ā, mā koutou ka ngaro ai tēnei iwi katoa.”

¹⁶ Nā, ka whakatata rātou ki a ia, ka mea: “Ka hangā e mātou he taiepa hipi ki konei mō ā mātou kararehe, me ētahi pā mō ā mātou tamariki.

¹⁷ Ko mātou ia ka haere me ā mātou patu i mua i ngā tama a Iharaia, kia kawea rā anō rātou e mātou ki te wāhi mō rātou; ā, me noho ā mātou tamariki ki ngā pā e whai taiepa ana, he wehi hoki i ngā tāngata o tēnei whenua.

¹⁸ E kore mātou e hoki ki ō mātou whare, kia riro rā anō tōna kāinga i tēnei, i tēnei o ngā tama a Iharaia.

¹⁹ E kore hoki mātou e tū tahi me rātou i te kāinga i tāwāhi o Horano, i tua atu rānei; nō te mea ka riro mai he kāinga mō mātou i tēnei taha o Horano, i te taha ki te rāwhiti.”

²⁰ Nā, ka mea a Mohi ki a rātou: “Ki te meatia tēnei mea e koutou – ki te haere koutou me ā koutou patu i te aroaro o Ihowā ki te whawhai,

²¹ ki te whiti katoa hoki koutou i Horano me ā koutou patu i te aroaro o Ihowā, kia peia rā anō e ia ōna hoariri i mua i a ia,

²² ā, ka taea te whenua i te aroaro o Ihowā – kātahi koutou ka hoki, ā, ka harakore ki te aroaro o Ihowā, ki te aroaro anō hoki o Iharaia; ā, mō koutou tēnei whenua hei nohoanga i te aroaro o Ihowā.

²³ “Tēnā ia, ka kore koutou e pēnā, nanā, kua hara koutou ki a Ihowā; ā, kia mōhio koutou, e hopukia anō koutou e tō koutou hara.

²⁴ Hangā ngā pā mō ā koutou tamariki, me ngā taiepa mō ā koutou hipi; meatia anō hoki te mea i puta mai i ō koutou māngai.”

²⁵ Nā, ka kōrero ngā tama a Kara rātou ko ngā tama a Reupena ki a Mohi, ka mea, “Ka pēnā āu pononga me tā tōku ariki i whakahau ai.

²⁶ Ko reira ā mātou tamariki, ā mātou wāhine, ā mātou kāhui, me ā mātou kararehe katoa, ko ngā pā o Kireara.

²⁷ Ko āu pononga ia me whiti katoa atu, rite rawa i te patu mō te pakanga, whawhai ai i te aroaro o Ihowā; me pērā me tā tōku ariki i ki ai.”

²⁸ Nā, ka whakahaua te tikanga mō rātou e Mohi ki a Ereātara tohunga, rātou ko Hohua tama a Nunu, ko ngā ariki hoki o ngā whare o ngā mātua o ngā iwi o ngā tama a Iharaia.

²⁹ Ā, ka mea a Mohi ki a rātou, “Ki te whiti katoa atu i roto i a koutou ngā tama a Kara i Horano, rātou ko ngā tama a Reupena, me ā rātou patu anō, whawhai ai i te aroaro o Ihowā, ā, ka taea te whenua i tō koutou aroaro; nā, me hoatu e koutou te whenua o Kireara kia puritia e rātou;

³⁰ ki te kāhore ia rātou e whiti tahi i a koutou, me ā rātou patu, nā, tēnā he wāhi hei puritanga mā rātou i roto i a koutou i te whenua o Kanaana.”

³¹ Nā, ka whakautua e ngā tama a Kara rātou ko ngā tama a Reupena, ka mea, “Ka rite tonu tā mātou e mea ai ki tā Ihowā i kōrero mai ai ki āu pononga.

³² Me whiti mātou me ā mātou patu i te aroaro o Ihowā ki te whenua o Kanaana, ā, hei puritanga mā mātou tō mātou kāinga i tēnei taha o Horano.”

³³ Nā, ka hōmai e Mohi ki a rātou, ki ngā tama a Kara, ki ngā tama a Reupena rātou ko tētahi tānga o te iwi o Mānahi tama a Hōhepa te kīngitanga o Hihona kīngi o ngā Amori, me te kīngitanga o Oka kīngi o Pahana, te whenua me ōna pā i roto i ō rātou rohe, arā ngā pā o te whenua ā tawhio noa.

³⁴ Nā, ka hangā e ngā tama a Kara a Ripono, a Ataroto, a Aroere,

³⁵ me Ateroto Hopana, me Iatere, me Iokopeha,

³⁶ me Petenimira, me Peteharana; he pā taiepa, me ngā taiepa mō ngā hipi.

³⁷ Ā, nā ngā tama a Reupena i hanga a Hehepona, a Ereare, a Kiriataima,

³⁸ a Nepo, a Paara-Meono, (i whakaputaia kētia hoki ngā ingoa) me Hipima. I huaina anō hoki e rātou he ingoa kē ki ngā pā i hangā e rātou.

³⁹ Ā, i haere atu ngā tama a Makiri tama a Mānahi ki Kireara, ā, tangohia ana e ia, peia ana hoki te Amori i reira.

⁴⁰ Ā, i hoatu e Mohi a Kireara ki a Makiri tama a Mānahi; ā, noho ana ia i reira.

⁴¹ Ā, i haere a Haira tama a Mānahi, ā, tangohia ana e ia ngā pā o reira, ā, huaina iho e ia, ko Hawotohaira.

⁴² Ā, i haere a Nopaha, ā, tangohia ana e ia a Kenata, me ōna pā ririki, ā, huaina iho ki tōna ingoa, ki a Nopaha.

33

Ngā Haerenga i Ihipa ki ngā Mānia o Moapa

¹ Ko ngā haerenga ēnei o ngā tama a Ihairaira i tō rātou putanga mai i te whenua o Ihipa i ō rātou rōpū i raro i te ringa o Mohi rāua ko Ārona.

² I tuhituhia hoki e Mohi ō rātou haerenga atu, ō rātou whakatikanga atu, he mea ki mai nā Ihowā; ā, ko ō rātou whakatikanga atu ēnei, me ō rātou haerenga.

³ I tūria atu i Ramehehe i te marama tuatahi, i te kotahi tekau mā rima o ngā rā o te marama tuatahi; nō te aonga ake o te Kapenga i puta mai ai ngā tama a Ihairaira, i runga tonu anō te ringa i te tirohanga a ngā Ihipiana katoa;

⁴ i ngā Ihipiana e tanu ana i ā rātou mātāmua katoa, i patua nei e Ihowā i roto i a rātou; ā, mahi whakawā ana a Ihowā ki ō rātou atua.

⁵ Nā, tūria ana e ngā tama a Ihairaira i Ramehehe, ā, noho ana i Hukota.

⁶ I tūria i Hukota, ā, noho ana i Ētama, i te pito o te koraha.

⁷ I tūria i Ētama, ā, tahuri ana whaka Pihahirota ki te ritenga atu o Paara-Hepona; ā, noho ana i te ritenga atu o Mikitoro.

⁸ I tūria i te ritenga atu o Pihahirota, ā, tika ana nā waenganui o te moana ki te koraha; ā, haere ana, e toru ngā rā ki te ara, i te koraha o Ētama, ā, noho ana i Mara.

⁹ I tūria i Mara, ā, haere ana ki Erimi; kotahi tekau mā rua hoki ngā puna wai i Erimi, e whitu tekau hoki ngā nikau; ā, noho ana rātou i reira.

¹⁰ I tūria i Erimi, ā, noho ana i te taha o te Moana Whero.

¹¹ I tūria i te Moana Whero, ā, noho ana i te koraha o Hini.

¹² I tūria i te koraha o Hini, ā, noho ana i Ropoka.

¹³ I tūria i Ropoka, ā, noho ana i Aruhu.

¹⁴ I tūria i Aruhu, ā, noho ana i Repirimi, i te wāhi kāhore nei he wai hei inu mā te iwi.

¹⁵ I tūria i Repirimi, ā, noho ana i te koraha o Hinai.

¹⁶ I tūria i te koraha o Hinai, ā, noho ana i Kipiroto Hataawa.

¹⁷ I tūria i Kipiroto Hataawa, ā, noho ana i Hateroto.

¹⁸ I tūria i Hateroto, ā, noho ana i Ritima.

¹⁹ I tūria i Ritima, ā, noho ana i Rimono Parehe.

²⁰ I tūria i Rimono Parehe, ā, noho ana i Ripina.

²¹ I tūria i Ripina, ā, noho ana i Ritaha.

²² I tūria i Ritaha, ā, noho ana i Keherataha.

²³ I tūria i Keherataha, ā, noho ana i Maunga Hapere.

- 24 I tūria i Maunga Hapere, ā, noho ana i Harataha.
 25 I tūria i Harataha, ā, noho ana i Makaheroto.
 26 I tūria i Makaheroto, ā, noho ana i Tahata.
 27 I tūria i Tahata, ā, noho ana i Taraha.
 28 I tūria i Taraha, ā, noho ana i Mitika.
 29 I tūria i Mitika, ā, noho ana i Hahamona.
 30 I tūria i Hahamona, ā, noho ana i Moheroto.
 31 I tūria i Moheroto, ā, noho ana i Pene Iaakana.
 32 I tūria i Pene Iaakana, ā, noho ana i Horo Hakirikara.
 33 I tūria i Horo Hakirikara, ā, noho ana i Iotopata.
 34 I tūria i Iotopata, ā, noho ana i Eperona.
 35 I tūria i Eperona, ā, noho ana i Ehiono Kēpere.
 36 I tūria i Ehiono Kēpere, ā, noho ana i te koraha o Hini, arā o Karehe.
 37 I tūria i Karehe, ā, noho ana i Maunga Horo, i te pito o te whenua o Ēroma.
 38 Ā, i kake a Ārona tohunga ki Maunga Horo, he mea kī mai nā Ihowā, ā, mate iho ki reira, i te whā tekau o ngā tau o te putanga mai o ngā tama a Ihairaira i te whenua o Ihipa, i te rā tuatahi o te rima o ngā marama.
 39 Ā, kotahi rau e rua tekau mā toru ngā tau o Ārona i tōna matenga ki Maunga Horo.
 40 Ā, i rongo te kīngi o Arara, te Kanaani, i noho nei i te whenua o Kanaana, i te taha ki te tonga, ki te taenga mai o ngā tama a Ihairaira.
 41 Ā, i tūria e rātou i Maunga Horo, ā, noho ana i Taramona.
 42 I tūria i Taramona, ā, noho ana i Punono.
 43 I tūria i Punono, ā, noho ana i Opoto.
 44 I tūria i Opoto, ā, noho ana i Iteaparimi, i ngā rohe o Moapa.
 45 I tūria i Īmi, ā, noho ana i Riponokara.
 46 I tūria i Riponokara, ā, noho ana i Aramono Ripirataima.
 47 I tūria i Aramono Ripirataima, ā, noho ana i ngā maunga o Aparimi, i te ritenga atu o Nepo.
 48 I tūria i ngā maunga o Aparimi, ā, noho ana i ngā mānia o Moapa, i te wāhi o Horano e tata ana ki Heriko.
 49 Nā, ka noho rātou ki te taha o Horano ki Peteiehimoto, tae noa ki Āperehitimi, ki ngā mānia o Moapa.

Whakaakoranga i mua i te Whakawhiti i Horano

- 50 I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi i ngā mānia o Moapa, i te wāhi o Horano e tata ana ki Heriko, i mea:
 51 “Kōrero ki ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: E whiti koutou i Horano ki te whenua o Kanaana;
 52 nā, me pei ngā tāngata whenua katoa i tō koutou aroaro, me whakamōti ā rātou āhua kōhatu, me whakamōti katoa anō hoki ā rātou whakapakoko whakarewa, ka whakakāhore anō hoki i ā rātou wāhi teitei katoa.
 53 Ā, ka tangohia te whenua e koutou, ka nohoia hoki; kua hoatu nei hoki e ahau te whenua kia nohoia e koutou.
 54 “Me rota tā koutou tuwha i te whenua hei kāinga mō ō koutou hapū; he nui, kia nui tōna wāhi, he iti, kia iti tōna wāhi; hei te wāhi i tika ai tōna rota te wāhi mō tēnei, mō tēnei; kia rite ki ngā iwi o ō koutou mātua te tūwhanga o ō koutou wāhi.
 55 “Ko tēnei, ki te kāhore e peia e koutou ngā tāngata whenua i tō koutou aroaro; nā, hei koikoi i roto i ō koutou kanohi ngā mea o rātou e whakatoea e koutou, hei tūmatakuru anō i ō koutou kaokao, ā, ka whakatoī rātou i a koutou ki te whenua e noho ai koutou.
 56 Nā, ko ngā mea i whakaaro ahau hei meatanga ki a rātou, ka meatia e ahau ki a koutou.”

34

Ngā Rohe o te Whenua

- 1 I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,
 2 “Whakahaua ngā tama a Ihairaira, mea atu ki a rātou: E tae koutou ki te whenua o Kanaana (ko te whenua tēnei e riro i a koutou hei kāinga tupu, arā te whenua o Kanaana, me ōna rohe),
 3 nā, kei te koraha o Hini te taha ki a koutou whaka te tonga, haere tonu i te rohe o Ēroma. Ā, hei rohe ki a koutou ki te tonga te pito rawa o te Moana Tote, whaka te rāwhiti.
 4 Nā, ka piko tō koutou rohe i te tonga ki te pikitanga o Akarapimi, ā, whiti tonu ki Hini. Nā, ka rere i te tonga, a Karehepārenea, haere, a Hatarārara, whiti tonu atu ki Atamono.

⁵ Nā, ka piko te rohe i Atamono, ā te awa o Īhipa, ā, marere atu ki te moana.

⁶ “Nā, ko te rohe ki te hauāuru, ko te Moana Nui me tōna rohe; ko tō koutou rohe ki te hauāuru tēnei.

⁷ “Ā, ko tēnei tō koutou rohe ki te raki: me whakatakoto e koutou i te Moana Nui ki Maunga Horo;

⁸ me whakatakoto anō hoki i Maunga Horo ki te haerenga atu ki Hāmata; ā, kei Terara ngā putanga atu o te rohe;

⁹ ā, ka tae te rohe ki Tipirono, ā, kei Hatarāenana ōna putanga atu; ko te rohe tēnei ki a koutou whaka te raki.

¹⁰ “Me whakatakoto anō tō koutou rohe ki te rāwhiti i Hatarāenana ki Hepama;

¹¹ ā, ka haere te rohe ki raro i Hepama ki Ripira, ki te taha ki te rāwhiti o Aina; ā, ka haere tonu te rohe ki raro, ā, ka tae ki te taha o te Moana o Kinereta whaka te rāwhiti;

¹² ā, ka haere te rohe ki Horano, ā, kei te Moana Tote ōna putanga.

“Ko te whenua tēnei mō koutou, me ōna rohe ā tawhio noa.

¹³ “Nā, ka whakahau a Mohi i ngā tama a Īharaira, ka mea: Ko te whenua tēnei e rotarotatia hei kāinga pūmau mō koutou, ko tā Ihowā i whakahau ai kia hoatu ki ngā iwi e iwa, ki tētahi tānga hoki o tētahi iwi;

¹⁴ kua whiwhi hoki te iwi o ngā tama a Reupena, ngā whare o ō rātou mātua, me te iwi o ngā tama a Kara, ngā whare o ō rātou mātua; kua whiwhi anō tētahi tānga o te iwi o Mānahi ki tō rātou wāhi.

¹⁵ Kua whiwhi ngā iwi e rua me tētahi tānga o tētahi iwi ki tō rātou wāhi i tēnei taha o Horano, e anga ana ki Heriko whaka te rāwhiti, ki te putanga mai o te rā.”

Ngā Kaituwha i te Whenua

¹⁶ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea,

¹⁷ Ko ngā ingoa ēnei o ngā kaituwha i te whenua mō koutou: ko Ereātara tohunga rāua ko Hohua tama a Nunu.

¹⁸ Me tango anō tētahi rangatira o tēnei iwi, o tēnei iwi, hei tuwha mō te whenua.

¹⁹ Ā, ko ngā ingoa o aua tāngata:

“Karepe tama a Iepune o te iwi o Hūrā,

²⁰ Ā, ko tō te iwi o ngā tama a Himiona, Hemuera tama a Amihuru.

²¹ Ko tō te iwi o Pineamine, ko Erirara tama a Kihirono.

²² Ko te rangatira hoki o te iwi o ngā tama a Rāna, ko Puki tama a Iokiri.

²³ Ko te rangatira o ngā tama a Hōhepa, arā o te iwi o ngā tama a Mānahi, ko Haniera tama a Epora.

²⁴ Ko te rangatira o te iwi o ngā tama a Ēparaima, ko Kemuere tama a Hipitana.

²⁵ Ko te rangatira o te iwi o ngā tama a Hepurona, ko Eritapana, tama a Paranaka.

²⁶ Ko te rangatira o te iwi o ngā tama a Ihākara, ko Paratiere tama a Atana.

²⁷ Ko te rangatira o te iwi o ngā tama a Āhera, ko Ahihuru tama a Heromi.

²⁸ Ko te rangatira o te iwi o ngā tama a Napatari, ko Perahere tama a Amihuru.”

²⁹ Ko ēnei a Ihowā i whakahau ai hei tuwha i te kāinga mō ngā tama a Īharaira i te whenua o Kanaana.

35

Ngā Pā mā ngā Rīwaiti

¹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi i ngā mānia o Moapa, i te wāhi o Horano, ki Heriko, i mea,

² “Whakahaua ngā tama a Īharaira kia hōmai ki ngā Rīwaiti ētahi pā o ō rātou kāinga ka riro nei i a rātou hei nohoanga; me hoatu anō ki ngā Rīwaiti ngā wāhi o waho o aua pā ā tawhio noa.

³ Ā, ko ngā pā hei nohoanga mō rātou; ko ngā wāhi hoki o waho ake mō ā rātou kararehe, mō ō rātou taonga, mō ā rātou kīrehe katoa.

⁴ “Ā, ko ngā wāhi o waho o ngā pā, e hoatu e koutou ki ngā Rīwaiti, kia kotahi mano ngā whatianga i te taiepa atu anō o te pā, ā, haere whakawaho ā tawhio noa.

⁵ Me rūri anō e koutou i waho o te pā, i te taha ki te rāwhiti kia rua mano whatianga, i te taha ki te tonga kia rua mano whatianga, i te taha ki te hauāuru kia rua mano whatianga, i te taha hoki ki te raki kia rua mano whatianga, ā, hei waenganui te pā. Ko ngā wāhi tēnei mō rātou o waho i ngā pā.

⁶ “Ā, kia ono ngā pā whakaora i roto i ngā pā e hoatu e koutou ki ngā Rīwaiti; me hoatu hei rerenga atu mō te kaiwhakamate. Kia whā tekau mā rua hoki ngā pā e tāpiritia e koutou ki ēnā.

⁷ Ko ngā pā katoa e hoatu e koutou ki ngā Rīwaiti, kia whā tekau mā waru; ērā, me ngā wāhi o waho ake.

⁸ Ā, hei roto i te wāhi tūturu o ngā tama a Iharaira ngā pā e hoatu e koutou; kia maha i roto i ngā mea maha, kia ouou hoki i roto i ngā mea ouou, kia rite ki tōna kāinga e riro i a ia ōna pā e hoatu e tērā, e tērā, ki ngā Rīwaiti."

Ngā Pā Whakaora

(Tuteronomi 19.1-13; Hohua 20.1-9)

⁹ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi, i mea:

¹⁰ "Kōrero ki ngā tama a Iharaira, mea atu ki a rātou, E whiti koutou i Horano ki te whenua o Kanaana;

¹¹ nā, ka whakarite i ētahi pā mō koutou hei pā whakaora, hei rerenga atu mō te tangata whakamate, i whakamate nei i te tangata, otia ehara i te mea āta whakaaro.

¹² Ā, ka waiho e koutou hei pā whakaora kei mate i te kaitakitaki; kei mate te tangata whakamate, kia tū rā anō ia ki te aroaro o te whakaminenga, kia whakawākia.

¹³ "Ā, kia ono ngā pā e waiho hei whakaora, o ngā pā e hoatu nei e koutou.

¹⁴ Kia toru ngā pā e hoatu e koutou i tēnei taha o Horano, kia toru hoki ngā pā e hoatu e koutou i te whenua o Kanaana; me waiho hei pā whakaora.

¹⁵ Hei whakaora ēnei pā e ono mō ngā tama a Iharaira, mō te manene, mō te nohonoa i roto i a koutou; hei rerenga atu mō ngā tangata i mate ai tētahi, otia ehara i te mea āta whakaaro."

He Ture ki te Kōhuru, te Mate Pokerehū

¹⁶ "Otia, ki te patu ia i a ia ki te mea rino, ā, ka mate, he kaikōhuru ia; kia mate rawa te kaikōhuru.

¹⁷ Ki te patu anō hoki ia i a ia ki te kōhatu i whiua e ia kia mate rawa ai, ā, ka mate, he kaikōhuru ia; kia mate rawa te kaikōhuru.

¹⁸ Ki te patu rānei ia i a ia ki te mea rākau a te ringa kia mate ai, ā, ka mate, he kaikōhuru ia; kia mate rawa te kaikōhuru.

¹⁹ Mā te kaitakitaki toto ake anō e whakamate te kaikōhuru; e whakamate ia i a ia ina tūtaki ki a ia.

²⁰ "Ki te mea he ngākau kino tōna, ā, i ka wero ia i a ia; ki te whanga atu rānei ia, ā, ka epaina atu ia kia mate;

²¹ ki te mauāhara rānei ia, ā, ka patu i a ia ki tōna ringa e mate ai ia; kia mate rawa te kaipatu, he kaikōhuru ia. E whakamatea te kaikōhuru e te kaitakitaki toto, ina tūtaki ki a ia.

²² "Tēnā ia, mehemea he oho noa ake tāna wero i a ia, ā, ehara i te mea mauāhara; ki te epaina rānei ia ki tētahi mea, ā, kihai i whanga atu;

²³ ki te kōhatu rānei, ki te mea e mate ai, ā, kihai i kitea atu, nā kua ū ki a ia, ā, ka mate, kāhore anō hoki ōna mauāhara ki a ia, kihai anō hoki i rapu i te hē mōna;

²⁴ kātahi ka whakarite te whakaminenga i tā te kaipatu, i tā te kaitakitaki toto; kia rite ki ēnei ritenga.

²⁵ Ā, ka whakaorangia e te whakaminenga te kaiwhakamate i roto i te ringa o te kaitakitaki toto, me whakahoki anō ia e te whakaminenga ki tōna pā whakaora, i rere atu ai ia; ā, ka noho ia ki reira ā mate noa te tino tohunga i whakawahia ki te hinu tapu.

²⁶ "Ki te puta kau atu te kaiwhakamate ki waho o te rohe o tōna pā whakaora i rere atu nei ia;

²⁷ ā, ka pono ki a ia te kaitakitaki toto ki waho o te rohe o tōna pā whakaora, ā, ka patua te kaiwhakamate e te kaitakitaki toto, e kore e whakairia he toto ki a ia.

²⁸ Me noho hoki ia i roto i tōna pā whakaora, kia mate rā anō te tino tohunga; ā muri iho i te matenga o te tino tohunga ka hoki te kaiwhakamate ki tōna whenua tupu.

²⁹ "Nā, hei tikanga whakawā ēnei mā koutou, i ō koutou whakatupuranga, i ō koutou nohoanga katoa.

³⁰ "Ki te patu tētahi i te tangata, mā te māngai o ngā kaiwhakaatu e whakamatea ai te kaikōhuru. Kaua anō te kaiwhakaatu kotahi e whakatau hē ki tētahi, e mate ai.

³¹ "Kaua anō hoki e tangohia he utu mō te kaikōhuru kia ora, ki te mea he hara tōna e mate ai. Engari, kia mate rawa ia.

³² "Kaua anō e tango utu mō te tangata i rere ki tōna pā whakaora, kia hoki ai ia ki te whenua noho ai; kia mate rā anō te tohunga.

³³ "Kia kore ai e whakapokea e koutou te whenua kei reira nei koutou; mā ngā toto hoki e poke ai te whenua; heoi anō hoki te mea hei pure i ngā toto i whakahekea ki te whenua, ko ngā toto o te kaiwhakaheke.

³⁴ Kaua e whakapokea te whenua e noho ai koutou, e noho ai ahau; nō te mea e noho ana ahau, a Ihowā, i waenganui i ngā tama a Ihairaira.”

36

Te Kāinga Tupu o ngā Wāhine

¹ Nā, ka whakatata ngā ariki o ngā whare o ngā mātua o ngā hapū o ngā tama a Kireara tama a Makiri, tama a Mānahi, nō ngā hapū o ngā tama a Hōhepa, ka kōrero ki te aroaro o Mohi, ki te aroaro anō o ngā rangatira, o ngā ariki o ngā whare o ngā mātua o ngā tama a Ihairaira;

² ka mea, “I whakahau a Ihowā i tōku ariki kia hoatu te whenua hei kāinga tupu mō ngā tama a Ihairaira, he mea rota; i whakahaua anō tōku ariki e Ihowā kia hoatu te wāhi o Teropēhara, o tō mātou teina ki āna tamāhine.

³ Nā, ki te mārenatia rātou ki tētahi atu o ngā tama o ērā iwi o ngā tama a Ihairaira, nā, ka tītorehia tō rātou wāhi i te wāhi o tō mātou mātua, ā, ka tāpiritia ki te wāhi o te iwi e riro atu ai rātou, ā, ka tītorehia i te wāhi i meatia hei kāinga tupu mō mātou.

⁴ Ā, i te takanga hoki o te Tiupiri a ngā tama a Ihairaira, nā, ka tāpiritia atu tō rātou wāhi ki te wāhi o te iwi e riro atu ai rātou, ā, ka tītorehia tō rātou kāinga i te kāinga o te iwi o tō mātou mātua.”

⁵ Nā, ka whakahau a Mohi ki ngā tama a Ihairaira, he mea kī mai nā Ihowā, ā, ka mea: “He tika ngā kupu a te iwi o ngā tama a Hōhepa.

⁶ Ko tā Ihowā tenei i whakahau ai mō ngā tamāhine a Teropēhara; e mea ana: Me mārena rātou ki ā rātou e pai ai; otia me mārena ki te hapū o te iwi o tō rātou pāpā.

⁷ Ā, e kore e riro kē te kāinga tupu o tētahi iwi i tētahi iwi atu i roto i ngā tama a Ihairaira; ka whai hoki ngā tama a Ihairaira, tērā, tērā, ki te kāinga o te iwi o tō rātou mātua.

⁸ Me mārena anō ngā tamāhine katoa, i a rātou nei tētahi kāinga o tētahi o ngā iwi o ngā tama a Ihairaira, ki tētahi o te hapū o te iwi o tō rātou pāpā; kia mau ai te kāinga tupu o ōna mātua i tenei, i tenei, o ngā tama a Ihairaira.

⁹ Kei riro kē hoki te kāinga tupu o tētahi iwi i tētahi atu iwi; engari me whai ngā iwi o ngā tama a Ihairaira, ia tangata, ia tangata, ki tō rātou kāinga ake.”

¹⁰ Rite tonu ki tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi, i pērā tā ngā tamāhine a Teropēhara;

¹¹ ka riro hoki a Mahara, a Tirita, a Hokora, a Mirika, a Noa, ngā tamāhine a Teropēhara, hei wahine mā ngā tama a ngā teina o tō rātou pāpā.

¹² I mārenatia hoki ki ngā hapū o ngā tama a Mānahi, tama a Hōhepa, ā, i mau tō rātou kāinga tupu ki te iwi o te hapū o tō rātou pāpā.

¹³ Ko ngā whakahau ēnei me ngā whakaritenga a Ihowā i whakahaua e Mohi ki ngā tama a Ihairaira i ngā mānia o Moapa i te wāhi o Horano, ki Heriko.

Ko te Pukapuka Tuarima a Mohi e Kiia nei ko Tiuteronomi

Te Whaikōrero Tuatahi a Mohi

¹ Ko ngā kupu ēnei i kōrero ai a Mohi ki a Iharaira katoa i tēnei taha o Horano – i te koraha, i te mānia, i te ritenga atu o Tupu, i waenganui o Parana, o Topera, o Rāpana, o Hateroto, o Rihahapa.

² (Kia kotahi tekau mā tahi ngā rā e haere atu ana i Horepa, ki te tika nā Maunga Heira, ka tae ai ki Karehepāreneā.)

³ Nō te whā tekau o ngā tau, nō te tekau mā tahi o ngā marama, nō te rā tuatahi o te marama, ka kōrerotia e Mohi ki ngā tama a Iharaira ngā mea katoa i ako ai a Ihowā ki a ia mō rātou.

⁴ I muri i tāna patunga i a Hihona kīngi o ngā Amori, i noho rā i Hehepona, i a Oka hoki kīngi o Pahana, i noho rā i Ahataroto, i Etereī.

⁵ I timata a Mohi i tēnei taha o Horano, i te whenua o Moapa, te kauwhau i tēnei ture, i mea ia:

⁶ I kōrero mai a Ihowā, tō tātou Atua, ki a tātou i Horepa, i mea, “Ka roa tō koutou noho ki tēnei maunga.

⁷ Anga atu, hāpainga atu, haere ki te maunga o ngā Amori, ki ngā wāhi katoa hoki e tata ana ki reira – o te mānia, o ngā pukepuke, o te raorao, o te tonga, o te tahatika anō o te moana – ki te whenua o ngā Kanaani, ki Repanōna, ki te awa nui anō, ki te awa, ki Uparati.

⁸ Nanā, kua tukua atu nei e ahau te whenua ki tō koutou aroaro. Haere ki roto, tangohia te whenua i oati ai a Ihowā ki ō koutou mātua, ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa kia hoatu mō rātou, mō tō rātou uri hoki i muri i a rātou.”

Ka Whakatūria e Mohi ngā Kaiwhakawā

(Ekoru 18.13-27)

⁹ I kōrero anō ahau ki a koutou i taua wā, i mea, “E kore e āhei ko ahau anake hei pīkau i a koutou.

¹⁰ Kua whakanui a Ihowā, tō koutou Atua, i a koutou, ā, tēnei koutou te rite nei ināianei ki ngā whetū o te rangi te tini.

¹¹ Mā Ihowā, mā te Atua o ō koutou mātua, e tāpiri anō ā muri i a koutou ki ngā mano tini atu i a koutou e noho nei, māna koutou e manaaki, e pērā anō me tāna i kōrero ai ki a koutou!

¹² Me pēhea e taea ai e ahau anake tā koutou whakararu, tō koutou whakataimaha, me tā koutou ngangau?

¹³ Whakaritea mai e koutou ētahi tāngata tūpatō, whai whakaaro, e mōhiotia ana e ō koutou iwi, ā, māku rātou e mea hei upoko mō koutou.”

¹⁴ Nā, ka utu koutou ki ahau, ka mea, “He mea pai tāu e kī mai nā kia meatia.”

¹⁵ Nā, ka tango ahau i ngā upoko o ō koutou iwi, i ngā mea whakaaro, e mōhiotia ana, ā, meatia iho rātou e ahau hei upoko mō koutou, hei rangatira mō ngā mano, hei rangatira mō ngā rau, hei rangatira mō ngā rima tekau hei rangatira mō ngā tekau, hei kaiwhakahauhau hoki mō ō koutou iwi.

¹⁶ I ki anō ahau i taua wā ki ō koutou kaiwhakawā, i mea: “Whakarangona ngā kupu a ō koutou teina, a tētahi, a tētahi, kia tika te whakawā mō te tangata, mō tōna teina, mō te tangata kē hoki e noho ana i a ia.

¹⁷ Kei whakaaro ki te kanohi ina whakawā, kia rite tā koutou whakarongo ki te iti, ki te rahi; kei wehi koutou i te kanohi tangata; nō te mea nā te Atua te whakawā; ā, ko te mea e ngaro ana i a koutou, ka kawē mai ki ahau, ā, māku e whakarongo.”

¹⁸ Ā, whakahaua ana e ahau i reira ngā mea katoa e mahi ai koutou.

Ka Tonoa he Kaitūtei mai i a Karehepāreneā

(Tauanga 13.1-33)

¹⁹ Ā, ka tūria mai e tātou i Horepa, nā, haerea katoatia ana e tātou taua koraha nui, e wehingia ana, i kite rā koutou i te ara o te whenua maunga o ngā Amori; i pērā me tā Ihowā, me tā tō tātou Atua, i ako mai ai ki a tātou; nā, ka tae atu ki Karehepāreneā.

²⁰ Nā, ka mea ahau ki a koutou, “Kua tae mai nei koutou ki te whenua maunga o ngā Amori, ka hōmai nei e Ihowā, e tō tātou Atua, ki a tātou.

²¹ Nanā, ka tukua nei te whenua e Ihowā, e tōu Atua, ki tōu aroaro; haere ki runga, tangohia, kia rite ai ki tā Ihowā, ki tā te Atua o ōu mātua, i kī ai ki a koe; kaua e wehi, kaua hoki e pāwera."

²² Nā, ka whakatata mai koutou katoa ki ahau, ka mea, "Kia tonu tātou i ētahi ki mua i a tātou, ā, ko rātou hei titiro i tō tātou whenua, hei whakahoki mai i te kōrero ki a tātou, mō te huarahi e haere ai tātou ki runga, mō ngā pā hoki ka haere atu nei tātou ki reira."

²³ Ā, i pai anō taua kupu ki ahau; nā, ka tango ahau i ētahi tāngata kotahi tekau mā rua i roto i a koutou, tātaki kotahi o tēnei iwi, o tēnei iwi.

²⁴ Ā, ka tahuri rātou, ka piki ki te maunga, ā, ka tae ki te awaawa o Ehekorā, ka tirotiro hoki i taua wāhi.

²⁵ Ā, ka tango rātou i ētahi o ngā hua o te whenua ki ō rātou ringa, ā, maua ana ki raro, ki a tātou, i whakahoki ake anō rātou i te kupu ki a tātou, i mea, "He pai te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tō tātou Atua, ki a tātou."

²⁶ Heoi, kihai koutou i pai ki te haere ki runga; nā, ka tutū ki te kupu a Ihowā, a tō koutou Atua;

²⁷ ā, amuamu ana i roto i ō koutou tēneti, mea ana, "He kino nō Ihowā ki a tātou i whakaputaina mai ai tātou e ia i te whenua o Ihipa, kia hoatu ai tātou ki te ringa o ngā Amori, kia hunā ai tātou.

²⁸ Kia haere tātou ki runga ki hea? Kua ngohe nei hoki ō tātou ngākau i tā ō tātou tuākana, e mea rā, 'He nunui te iwi, he roroa i a tātou; ko ngā pā he nui, taiepa rawa ā tutuki noa ki te rangi. I kite anō hoki mātou i ngā tama a ngā Anakimi ki reira.' "

²⁹ Nā, ka mea ahau ki a koutou, "Kei pāwera, kei wehi i a rātou.

³⁰ Ko Ihowā, ko tō koutou Atua, te haere nei i mua i a koutou, māna tā koutou pakanga; ka rite ki ngā mea katoa i mea ai ia mō koutou ki tō koutou aroaro i Ihipa;

³¹ i te koraha anō, i kite rā koe i reira i tā Ihowā, i tā tōu Atua wahanga i a koe, anō he tangata e waha ana i tāna tamaiti, i te ara katoa i haere nā koutou, ā tae noa mai ki tēnei wāhi."

³² I tēnei mea anō, kihai koutou i whakaponu ki a Ihowā, ki tō koutou Atua,

³³ i haere rā i mua i a koutou i te ara, hei whakataki i tētahi wāhi mō koutou, e tū ai ō koutou tēneti, i te pō i roto i te ahi, hei whakaatu ki a koutou i te ara e haere ai koutou, ā, i roto i te kapua i te awatea.

Ka Whakawhiua e Ihowā a Ihairaira (Tauanga 14.20-45)

³⁴ Ā, ka rongo a Ihowā i ō koutou reo e kōrero ana, nā, ka riri, ka oati, ka mea:

³⁵ "E kore rawa tētahi o ēnei tāngata – o tēnei whakatupuranga kino – e kite i taua whenua pai i oati ai ahau kia hoatu ki ō koutou mātua,

³⁶ heoi anō ko Karepe, ko te tama a Iepune, e kite ia; ā, ka hoatu e ahau ki a ia, ki āna tama hoki, te whenua i haerea e ia, mōna i tino whai i a Ihowā."

³⁷ Ā, i riri anō a Ihowā ki ahau, mō koutou hoki, i mea mai, "E kore anō koe e tae ki reira.

³⁸ Ko Hohua, ko te tama a Nunu, e tū ana i tōu aroaro, e tae ia ki reira; whakatenate-nangia ia; tā te mea māna a Ihairaira e whakawhiwhi ki tērā wāhi.

³⁹ Nā, ko ā koutou pōtiki, i mea nā koutou ka waiho hei pārau, me ā koutou tama kihai nei i mōhio i taua rā ki te pai, ki te kino, e tae rātou ki reira, ka hoatu anō e ahau a reira ki a rātou, ā, e whiwhi rātou ki tērā whenua.

⁴⁰ Ko koutou ia, tahuri atu, haere ki te koraha, nā te huarahi ki te Moana Whero."

⁴¹ Nā, ka utu koutou, ka mea mai ki ahau, "Kua hara mātou ki a Ihowā; ka haere mātou ki runga, ki te whawhai, kia rite ai ngā mea katoa i whakahau mai ai a Ihowā, tō tātou Atua, ki a tātou." Ā, whītikiria ana e koutou, e tērā, e tērā, āna mea mō te riri, nā, ka mea koutou ki te piki ki te maunga.

⁴² Kātahi ka mea a Ihowā ki ahau, "Mea atu ki a rātou, 'Kaua e haere, kaua anō e tū ki te riri; kāhore hoki ahau i roto i a koutou; kei patua ki te aroaro o ō koutou hoariri.' "

⁴³ Nā, ka kōrero ahau ki a koutou; ā, kihai koutou i rongo, heoi, ka tutū koutou ki te kupu a Ihowā, nā, hikaka ana koutou, piki ana ki te maunga.

⁴⁴ Nā, ka puta ngā Amori, e noho ana i taua maunga, ki te tū i a koutou, ā, whai ana i a koutou, anō he pī, patua iho koutou i Heira, ā taea noatia a Horema.

⁴⁵ Nā, ka hoki koutou, ka tangi ki te aroaro o Ihowā; otia kihai a Ihowā i whakarongo ki tō koutou reo, kihai anō i anga tōna taringa ki a koutou.

Ngā Tau i te Koraha

⁴⁶ Nā, ka noho koutou ki Karehe, ā, maha noa ngā rā, ngā rā hoki i noho ai koutou.

2

¹ Nā, ka tahuri tātou, ka haere ki te koraha nā te ara ki te Moana Whero; i pērā anō me tā Ihowā i ki mai ai ki ahau; ā, he maha ngā rā i taiāwhiotia ai e tātou a Maunga Heira.

² Nā, ka kōrero a Ihowā ki ahau, ka mea,

³ “Ka roa nei tā koutou taiāwhio i tēnei maunga; tahuri whaka te raki.

⁴ Whakahau hoki ki te iwi, mea atu: ‘Ka haere nei koutou nā ngā rohe o ō koutou tuākana, o ngā tama a Ēhau, e noho ana i Heira; ā, ka wehi rātou i a koutou. Nā, kia tūpatō i a koutou;

⁵ kaua e whakapātāritari i a rātou; e kore hoki e hoatu e ahau ki a koutou tētahi wāhi o tō rātou whenua, ahakoa takahanga mō te kapu o te waewae, nō te mea kua hoatu e ahau a Maunga Heira ki a Ēhau hei kāinga tupu.

⁶ Hokona he kai i a rātou ki te moni, ka kai ai koutou; ko te wai hoki me hoko e koutou i a rātou ki te moni, ka inu ai.

⁷ “‘He mea hoki kua manaaki a Ihowā, tōu Atua, i a koe, i ngā mahi katoa a tōu ringa; e mōhio ana ia ki tōu haerenga i tēnei koraha nui; i tōu taha a Ihowā, tōu Atua, i ēnei tau e whā tekau; ā, kāhore koe i hapa i tētahi mea.’ ”

⁸ Ā, ka pahemo i a tātou ō tātou tuākana, ngā tama a Ēhau, e noho ana i Heira, i te ara i te mānia o Erata, o Ehiono Kēpere. Nā, ka tahuri tātou, ka haere nā te huarahi i te koraha o Moapa,

⁹ ā, ka mea a Ihowā ki ahau: “Kei whawhai koe ki ngā Moapi, kaua anō e whakatari pakanga ki a rātou; tā te mea e kore e hoatu e ahau tētahi wāhi o tōna whenua hei kāinga mōu, nō te mea kua hoatu a Ara e ahau hei kāinga mō ngā tama a Rota.”

¹⁰ (I noho ngā Emime ki reira i mua, he nui, he tini, he roroa tēnā iwi, rite tahi anō ki ngā Anakimi.

¹¹ I kōrerotia hoki rātou he roroa, he pērā me ngā Anakimi; nā ngā Moapi ia rātou i hua he Emime.

¹² I noho hoki ngā Hori ki Heira i mua; ā muri iho i a rātou, ko ngā tama a Ēhau, nā rātou hoki te hunanga i ērā i ō rātou aroaro, ā, noho iho ana ki tō rātou wāhi, rite tahi tā rātou ki tā Ihairā i mea ai ki te whenua i riro mai i a ia, i hōmai nei e Ihowā ki a rātou.)

¹³ “Tēnā, whakatika, whiti atu i te awa, i Terete.” Nā, ka whiti mai tātou i te awa, i Terete.

¹⁴ Ā, ko ngā rā i haere mai ai tātou i Karehepāreneā, ā tae noa ki tō tātou whitinga mai i te awa, i Terete, e toru tekau mā waru ngā tau, nō ka poto atu i roto i te ope te whakapaparanga katoa o ngā tāngata hāpai patu; te pērā me tā Ihowā i oati ai ki a rātou.

¹⁵ I runga anō hoki i a rātou te ringa o Ihowā e whakamate ana i a rātou i te puni ā poto noa rātou.

¹⁶ Ā, ka poto katoa ngā tāngata hāpai patu te mate atu i roto i te iwi.

¹⁷ Nā, ka kōrero a Ihowā ki ahau, ka mea,

¹⁸ “Hei tēnei rā koe haere ai mā Ara, mā te rohe o Moapa;

¹⁹ ā, e tata atu koe ki te ritenga atu o ngā tama a Āmona, kaua e whawhai ki a rātou, kaua anō hoki e whakatari pakanga ki a rātou. E kore hoki e hoatu e ahau tētahi wāhi o te whenua o ngā tama a Āmona hei kāinga mōu, nō te mea kua hoatu e ahau hei kāinga mō ngā tama a Rota.”

²⁰ (I kōrerotia hoki tērā he whenua tāngata roroa; i noho hoki ngā tāngata roroa ki reira i mua, ā, huaina iho rātou e ngā Āmoni he Hamahumi.

²¹ He nui, he maha, he roroa taua iwi, rite tahi ki ngā Anakimi. Nā Ihowā ia rātou i huna i tō rātou aroaro; ā, riro ana tō rātou kāinga i a rātou, ā, noho tonu iho rātou i muri i a rātou;

²² pērā me tāna i mea ai ki ngā tama a Ēhau, e noho rā i Heira, i tāna hunanga i ngā Hori i tō rātou aroaro; nā, riro ana i a rātou tō rātou kāinga, ā, noho tonu iho rātou i muri i a rātou ā mohoa noa nei.

²³ Nā, ko ngā Āwimi, i noho rā ki ngā pā ā puta noa ki Kaha, nā, ngā Kapatorimi i haere mai rā i Kapatoro rātou i huna, ā, noho iho i muri i a rātou.)

²⁴ “Whakatika, haere, whiti atu i te awa i Aranona; nā, kua hoatu e ahau ki tōu ringa a Hihona kīngi o Hehepona, te Amori me tōna whenua; anga atu, tangohia, e riri i tā kōrua riri.

²⁵ Kei tēnei rā ahau tīmata ai te whakapā i tōu pāwera, i tōu wehi ki ngā iwi i raro i te rangi, puta noa, puta noa, ina rongo ki tōu rongo, ā, ka wiri rātou, ka auē i a koe.”

Te Patunga o Kīngi Hihona

(Tauanga 21.21-30)

²⁶ Nā, tukua atu ana e ahau ngā karere i te koraha, i Keremota, ki a Hihona kīngi o Hehepona; mō te āta noho ngā kupu, ā, ka mea atu:

²⁷ “Kia haere atu ahau nā tōu whenua; ka haere ahau nā te huanui; e kore ahau e peka ki matau, ki mauī.

²⁸ Māu e hōmai he kai māku hei utu mō te moni, ka kai ai ahau; e hōmai hoki he wai mōku mō te moni, ka inu ai ahau; heoi anō ko te haere kau a ōku waewae –

²⁹ kia rite ki tā ngā tama a Ēhau e noho ana i Heira i mea ai ki ahau, me tā ngā Moapi hoki e noho rā i Ara – kia whiti atu rā anō ahau i Horano ki te whenua i hōmai e Ihowā, e tō mātou Atua, ki a mātou.”

³⁰ Heoi, kihai a Hihona kīngi o Hehepona i pai kia haere atu tātou nā tōna kāinga; nā Ihowā hoki, nā tōu Atua i whakapakeke tōna wairua, i whakamāia hoki tōna ngākau, kia hōmai ai ia ki tōu ringa; koia anō tēnei ināianei.

³¹ Nā, ka mea a Ihowā ki ahau, “Titiro, kua tīmata ahau te tuku ki tōu aroaro i a Hihona, i tōna whenua; anga atu, tangohia tōna whenua hei kāinga.”

³² Nā, ka puta mai a Hihona ki te tū i a tātou, ki te whawhai hoki i Iahata, ā, ia me tōna iwi katoa.

³³ Ā, hōmai ana ia e Ihowā, e tō tātou Atua, ki tō tātou aroaro; nā, patua ana ia e tātou, me āna tama, me tōna iwi katoa.

³⁴ Ā, horo ana i a tātou ōna pā katoa i taua wā anō, hunā iho ana hoki ngā tāngata o ngā pā katoa, me ngā wāhine, me ngā pōtiki, kihai tētahi mōrehu i mahue i a tātou.

³⁵ Ko ngā kararehe ia i tangohia mā tātou, me ngā taonga hoki o ngā pā i horo i a tātou.

³⁶ O Aroere atu anō, i te taha o te awa o Aranona (me te pā hoki i te awa) ā pakū noa ki Kireara, kāhore tētahi pā i māia i a tātou. Hōmai katoa ana e Ihowā, e tō tātou Atua, ki a tātou.

³⁷ Heoi anō ko te whenua o ngā tama a Āmona kihai i taea atu e koe, me ngā wāhi katoa o te awa, o Iapoko, me ngā pā o ngā maunga, me ngā wāhi katoa i kiia mai e Ihowā, e tō tātou Atua.

3

Te Patunga o Kīngi Oka

(Tauanga 21.31-35)

¹ Kātahi tātou ka tahuri, ka haere ki runga nā te huarahi ki Pahana; nā, ka puta mai a Oka kīngi o Pahana ki te tū i a tātou, ā, ia me tōna iwi katoa, ki Eterei whawhai ai.

² Ā, ka mea a Ihowā ki ahau, “Kei wehi i a ia; tā te mea kua hoatu ia e ahau ki tōu ringa, me tōna iwi katoa, me tōna oneone; ā, ka rite tau meatanga ki a ia ki tau i mea ai ki a Hihona, ki te kīngi o ngā Amori, i noho rā i Hehepona.”

³ Nā, hōmai ana e Ihowā, e tō tātou Atua, ki tō tātou ringa a Oka hoki, te kīngi o Pahana me tōna iwi katoa; ā, patua ana ia e tātou, ā, kāhore tētahi mōrehu ōna i mahue.

⁴ Nā, ka horo i a tātou i taua wā anō ōna pā katoa, kāhore he pā i kore te tangohia e tātou i a tātou – e ono tekau ngā pā, ko ngā wāhi katoa o Ārakopa, o te rangatiratanga o Oka i Pahana.

⁵ Ko ēnei pā katoa hangā rawa ki ngā taiepa teitei, ki ngā tatau, ki ngā tūtaki; hāunga ngā kāinga noho koraha, tōna tini.

⁶ I hunā katoatia ēnei e tātou, i pērātia me tā tātou i mea ai ki a Hihona, ki te kīngi o Hehepona, hunā iho ngā tāngata o ngā pā katoa, me ngā wāhine, me ngā tamariki.

⁷ Ko ngā kararehe ia, me ngā taonga o ngā pā, i tangohia mā tātou.

⁸ Nā, i taua wā anō ka tangohia e tātou i te ringa o ngā kīngi tokorua o ngā Amori te whenua i tēnei taha o Horano, o te awa, o Aranona atu ā tae noa ki Maunga Heremona.

⁹ (Ko Heremona i huaina e ngā Haironi ko Hiriona; nā ngā Amori ia i hua ko Heniri),

¹⁰ ko ngā pā katoa o te mānia, me Kireara katoa, me Pahana katoa, ā tae noa ki Hareka, ki Eterei, ngā pā hoki o te rangatiratanga o Oka i Pahana.

¹¹ Ko Oka anake hoki, ko te kīngi o Pahana, i mahue, he mōrehu nō ngā tāngata rorora. Nā, ko tōna moenga he moenga rino; kāhore iana i Rāpata, i ngā tama a Āmona? E iwa whatiānga te roa, e whā hoki whatiānga te whānui, ki tō te tangata whatiānga.

¹² Ā, ko tēnei whenua i riro mai nā i a tātou i taua wā, i Aroere atu, i tērā i te awa, i Aranona, me tētahi taha o te whenua maunga o Kireara, me ōna pā, i hoatu e ahau ki ngā Reupeni rātou ko ngā Kari.

¹³ Ā, ko te wāhi o Kireara i mahue me Pahana katoa, te rangatiratanga o Oka, i hoatu e ahau ki tētahi tānga o te hapū o Mānahi; (ko ngā wāhi katoa o Ārakopa me Pahana katoa e kiia nei ko te whenua o ngā tāngata rorora.

¹⁴ Nā Haira tama a Mānahi i tango te whenua katoa o Ārakopa, ā tae noa ki ngā rohe o Kehuri, o Maakati; ā, huaina iho te ingoa ki tōna, ko Pahana Hawotohaira, ā tēnei anō ināianei.)

¹⁵ Ā, tukua atu ana e ahau a Kireara mō Makiri.

¹⁶ I tukua e ahau ki ngā Reupeni rātou ko ngā Kari te wāhi i Kireara ā tae noa ki te awa, ki Aranona, ki waenganui o te awa me te rohe anō, ā tae noa ki te awa, ki Iapoko, ko te rohe ia ki ngā tama a Āmona.

¹⁷ Me te mānia hoki, me Horano, me tōna rohe, e takoto atu ana i Kinereta, taea noatia te moana i te mānia, te Moana Tote, i raro i Ahatotopihika, whaka te rāwhiti.

¹⁸ Ā, i whakahau ahau i a koutou i taua wā, i mea: "Kua hōmai e Ihowā e tō koutou Atua tēnei whenua kia nohoia; haere, e ngā māia katoa, me ā koutou patu i mua i ō koutou tuākana, i ngā tama a Īharaira.

¹⁹ Ko ā koutou wāhine ia me ā koutou pōtiki me ā koutou kararehe – e mōhio ana hoki ahau he tini ā koutou kararehe – me noho ki ō koutou pā i hoatu e ahau ki a koutou.

²⁰ Kia meinga rā anō e Ihowā ō koutou tuākana kia okioki, kia pēnātia me koutou nā, kia whiwhi anō rātou ki te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tō koutou Atua, ki a rātou i tāwāhi o Horano. Kātahi koutou ka hoki, tērā, tērā, ki tōna kāinga i hoatu e ahau ki a koutou."

²¹ Ā, i whakahau anō ahau i a Hohua i taua wā, i mea: "Kua kite ōu kanohi i ngā mea katoa i mea ai a Ihowā, tō koutou Atua, ki ēnei kingi tokorua; ka pēnātia e Ihowā ngā rangatiratanga katoa ka whiti atu nei koe ki reira.

²² Kei wehi koutou i a rātou; nā te mea, mā Ihowā, mā tō koutou Atua, tā koutou whawhai."

Kāhore a Mohi i tuku kia haere ki Kanaana

²³ I inoi anō ahau i taua wā ki a Ihowā, i mea:

²⁴ "E te Ariki, e Ihowā, kua timata nei koe te whakakite ki tāu pononga i tōu nui, i tōu ringa kaha; ko wai hoki te Atua i te rangi, i te whenua rānei, e pēnā ana te mahi me āu mahi, he rite rānei ki a koe te kaha?

²⁵ Tēnā rā, kia whiti atu ahau kia kite i tēnā whenua pai i tāwāhi o Horano, i tēnā maunga pai, i Repanōna anō hoki."

²⁶ Otiia, i riri mai a Ihowā ki ahau, mō tā koutou hoki, kāhore anō hoki i rongo ki ahau; nā, ka mea mai a Ihowā ki ahau, "Kāti rā tāu! Kaua e kōrero mai anō ki ahau i tēnei mea.

²⁷ Piki atu ki te tihi o Pihika, ka anga ai ōu kanohi whaka te hauāuru, whaka te raki, whaka te tonga, whaka te rāwhiti, ā, mā ōu kanohi e titiro atu; tā te mea e kore koe e whiti i tēnei Horano.

²⁸ Engari whakahaua a Hohua, whakatenatenangia hoki, whakamāititia; tā te mea ko ia te haere atu i te aroaro o tēnei iwi, māna rātou e whakawhiwhi ki te whenua e kite ai koe."

²⁹ Nā, ka noho tātou ki te raorao i te ritenga atu o Petepeoro.

4

Ka Whakahaua e Mohi te Whakarongo

¹ Nā, whakarongo mai rā ināianei, e Īharaira, ki ngā tikanga, ki ngā whakaritenga e whakaako atu nei ahau ki a koutou kia mahia; kia ora ai koutou, kia tae atu ai, kia noho ai hoki ki te whenua e hōmai nei e Ihowā, e te Atua o ō koutou mātua, ki a koutou.

² Ko te kupu, e whakahaua atu nei e ahau ki a koutou, kaua e tāpiritia ki ētahi atu, kaua anō e kinitia atu tētahi wāhi ōna; kia rite ai i a koutou ngā whakahau a Ihowā, a tō koutou Atua, e whakahaua nei e ahau ki a koutou.

³ Kua kite ō koutou kanohi i tā Ihowā i mea ai mō Paara-Peoro. Ko ngā tāngata katoa hoki i whai i a Paara-Peoro whakamatea rawatia iho rātou e Ihowā, e tō koutou Atua, i roto i a koutou.

⁴ Ko koutou ia, i awhi rā ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, e ora katoa ana i tēnei rā.

⁵ Titiro, kua whakaako ahau i a koutou ki ngā tikanga, ki ngā whakaritenga, ki a Ihowā, ki a tōku Atua i ako ai ki ahau, hei mahi mā koutou i waenganui o te whenua e haere atu nei koutou ki reira ki te tango.

⁶ Nā, puritia, mahia; ko tō koutou whakaaro nui hoki ia, me tō koutou mōhio ki te titiro mai a ngā tauīwi, a ngā mea e rongo ana ki ēnei tikanga katoa, ā, ka mea rātou, "Koia hoki, he hunga mōhio, he hunga tūpato tēnei iwi nui."

⁷ Ko wai hoki te iwi nui, e whiwhi ana ki te atua pēnei te tata ki a rātou me Ihowā, me tō tātou Atua, e tata mai nei i ā tātou kārangaranga katoa ki a ia?

⁸ Ko wai hoki te iwi nui, i a ia nei ngā tikanga me ngā whakaritenga tika, pēnei me tēnei ture katoa e hoatu nei e ahau ki tō koutou aroaro i tēnei rā?

⁹ Māu ia koe e tiaki, me tiaki mārie anō tōu wairua, kei wareware ki ngā mea i kite ai ōu kanohi, kei riro atu hoki i roto i tōu ngākau, i ngā rā katoa e ora ai koe; engari me whakaako āu tama, me ngā tama hoki a āu tama ki ēnā mea –

¹⁰ ki te rā anō hoki i tū ai koe i te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, i Horepa, i a Ihowā meatanga mai ki ahau, “Huihuia mai te iwi ki ahau, ā, māku e mea kia rongo rātou i āku kōrero, kia whakaakona ai kia wehi i ahau i ngā rā katoa e ora ai rātou i runga i te whenua, hei whakaako atu mā rātou ki ā rātou tama.”

¹¹ Nā, ka whakatata koutou, ka tū hoki i raro iho o te maunga; ko te maunga hoki kā tonu i te ahi, ā, kakati noa ki waenganui o te rangi, te pōuri! Te kapua! Nā, pōuri kerekere.

¹² Nā, ka kōrero mai a Ihowā ki a koutou i waenganui o te ahi. Ko te puakanga mai o ngā kupu tā koutou i rongo ai, tēnā ko tētahi āhua kihai i kitea; heoi anō ko te reo kau.

¹³ Nā, ka kauwhautia e ia ki a koutou tāna kawenata, i whakahaua e ia ki a koutou kia whakaritea, arā ngā ture kotahi tekau, ā, tuhituhia iho e ia ki ngā papa kōhatu e rua.

¹⁴ I whakahau anō a Ihowā i ahau i taua wā, kia whakaakona koutou ki ngā tikanga, ki ngā whakaritenga, hei mahi mā koutou ki te whenua e haere atu nei koutou ki reira ki te tango.

Whakatūpato ki ngā Whakapakoko

¹⁵ Tiakina mārietia rā ō koutou wairua; kihai hoki koutou i kite i tētahi āhua, me he aha, me he aha, i te rā i kōrero ai a Ihowā ki a koutou i Horepa, i waenganui o te ahi;

¹⁶ kei hē koutou, kei hangā i te whakapakoko mā koutou, i te ritenga o tētahi tauira – i te āhua o te tāne, o te wahine rānei;

¹⁷ i te āhua o tētahi kararehe o te whenua, i te āhua o tētahi manu whai parirau e rererere ana i te rangi,

¹⁸ i te āhua o tētahi mea e ngōkingōki ana i te whenua, i te āhua o tētahi ika i roto i te wai i raro iho o te whenua.

¹⁹ Kei anga ake rānei ōu kanohi ki te rangi, ka kite i te rā, i te marama rānei, i ngā whetū, i te ope katoa o te rangi, nā, ka tākina atu koe ki te koropiko atu ki ēnā mea, ki te mahi atu hoki ki ēnā mea, i tuwhaina mai nei e Ihowā, e tōu Atua, mō ngā iwi katoa i raro o te rangi, puta noa, puta noa.

²⁰ Nā Ihowā ia koutou i tango, nāna hoki koutou i whakaputa mai i roto i te oumu rino, i Ihipa, kia waiho ai hei iwi tupu māna, me koutou ināiane.

²¹ I riri mai anō a Ihowā ki ahau mō tā koutou hoki, ā, oati mai ana e kore ahau e whiti i Horano, e kore anō e tae ki te whenua pai, ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei kāinga tupu.

²² Engari ka mate ahau ki tēnei whenua, e kore ahau nei e whiti i Horano; ko koutou ia ka whiti, ka tango hoki i taua whenua pai.

²³ Kia tūpato, kei wareware ki te kawenata a Ihowā, a tō koutou Atua, i whakaritea e ia ki a koutou, kei hanga hoki he whakapakoko mā koutou ki te ritenga o tētahi mea i riria mai nei koe e Ihowā, e tōu Atua.

²⁴ Ko Ihowā hoki, ko tōu Atua, he ahi e kai ana, he Atua hae ia.

²⁵ E whānau āu tamariki me ngā tamariki a āu tamariki, ā, ka roa tō koutou noho ki te whenua, ā, ka taka koutou, ka hanga hoki i te whakapakoko ki te āhua o tētahi mea, ā, ka mahi i te mea e kino ana ki te titiro a Ihowā, a tōu Atua, hei whakapātiritari i a ia.

²⁶ Ka waiho e ahau i tēnei rā te rangi me te whenua hei kaititiro mō koutou, mō te matenga hoki e hohoro ai koutou te mate atu i te whenua e whiti atu nei koutou i Horano ki reira, ki te tango; e kore e roa ō koutou rā ki reira, engari ka tino ngaro rawa koutou.

²⁷ Ā, ka whakamarara a Ihowā i a koutou ki ngā tauīwi, ā, he hunga torutoru o koutou e toe i roto i ngā tauīwi, e kawea atu ai koutou e Ihowā ki reira.

²⁸ Ā, ka mahi koutou i reira ki ngā atua i hangā e ngā ringa tangata, ki te rākau, ki te kōhatu, e kore nei e kite, e kore e rongo, e kore e kai, e kore anō e hongī.

²⁹ Otiia ki te rapu koe i reira i a Ihowā, i tōu Atua, nā, ka kitea e koe, ki te whakapaua katoatia tōu ngākau me tōu wairua ki te rapu i a ia.

³⁰ Ki te mate koe, ā, ka pono ki a koe ēnei mea katoa i ngā rā ā muri ake nei, ka hoki koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, ka whakarongo anō hoki ki tōna reo.

³¹ He Atua tohu hoki a Ihowā, tōu Atua; e kore ia e whakarere i a koe, e kore anō hoki e whakangaro i a koe, e kore hoki e wareware ki te kawenata ki ōu mātua, i oati ai ia ki a rātou.

³² Ui atu hoki ki ngā rangi onamata, ō mua i a koe, o te rā i hangā ai e te Atua te tangata ki runga ki te whenua, i tētahi pito o te rangi pakū noa ki tētahi pito o te rangi, i puta mai rānei tētahi mea hei rite mō tēnei mea te nui, i rangona rānei he rite ki tēnei?

³³ I rongo rānei tētahi iwi i te reo o te Atua e kōrero mai ana i waenganui o te ahi, me tāu i rongo ai, ā, ora ake?

³⁴ I whakamātau rānei te Atua te haere iho, te tango i tētahi iwi māna waenganui i tētahi iwi kē, i runga i ngā whakamātau, i ngā tohu, i ngā merekara, i te whawhai, i te ringaringa

kaha, i te ringaringa mārō, i ngā whakawehi nui, i ngā mea katoa i mea ai a Ihowā, tō koutou Atua ki a koutou, ki tō koutou aroaro i Ihipa?

³⁵ I whakakitea mai ai ēnā mea ki a koe kia mōhio ai koe ki a Ihowā, ko ia te Atua; kāhore kē atu i a ia.

³⁶ I meatia koe e ia kia rongo ki tōna reo i te rangi, hei whakaako i a koe; ā, i te whenua i whakakitea e ia tāna ahi nui ki a koe; ko āna kupu hoki i rangona e koe i waenganui i te ahi.

³⁷ Ā, nō te mea i aroha ia ki ōu mātua, koia i whiriwhiria ai e ia ō rātou uri i muri i a rātou, i whakaputaina mai ai hoki koe i Ihipa, me tāna titiro tonu iho, i runga anō i tōna kaha nui;

³⁸ i mea ai ki te pei i ngā iwi he nui, he kaha i a koe i tōu aroaro, ki te kawē i a koe, ki te hoatu i tō rātou oneone ki a koe hei kāinga pūmau; koia tēnei ināianei.

³⁹ Nā, kia mōhio koe i tēnei rā, kia whakaaro hoki i roto i tōu ngākau, ko Ihowā, ko ia te Atua i te rangi i runga, i te whenua hoki i raro; kāhore kē atu.

⁴⁰ Nā, kia mau ki āna tikanga, ki āna whakahau, e whakahaua nei e ahau i tēnei rā ki a koe, hei pai hoki mōu, mō āu tama i muri i a koe, kia roa ai ōu rā ki te whenua ka hoatu nei e Ihowā, e tōu Atua ki a koe ā ake tonu atu.

Ngā Pā Whakaora i te Rāwhiti o Horano

⁴¹ Kātahi a Mohi ka motuhake i ngā pā e toru i tēnei taha o Horano, whaka te rāwhiti;

⁴² hei rerenga atu mō te tangata whakamate, i whakamate i tōna hoa, otia, ehara i te mea āta whakaaro, ehara hoki i te hoariri nōna i mua. Nā, ka rere ia ki tētahi o aua pā, ā, ka ora:

⁴³ arā, i Pehere i te koraha, i te whenua mānia, mō ngā Reupeni; i Rāmoto i Kireara, mō ngā Kari; i Korana i Pahana, mō ngā Mānahi.

He Whakamohio o te Ture a te Atua

⁴⁴ Ā, ko te ture tēnei i hoatu e Mohi ki te aroaro o ngā tama a Ihairaira.

⁴⁵ Ko ngā whakaaturanga anō ēnei, me ngā tikanga, me ngā whakaritenga i kōrerotia e Mohi ki ngā tama a Ihairaira, i tō rātou putanga mai i Ihipa,

⁴⁶ i tēnei taha o Horano, i te raorao i te ritenga atu o Petepeoro, i te whenua o Hihona, o te kīngi o ngā Amori, i noho rā i Hehepona, i patua rā e Mohi rātou ko ngā tama a Ihairaira, i tō rātou putanga mai i Ihipa.

⁴⁷ Ā, tangohia ana tōna whenua e rātou, me te whenua hoki o Oka o te kīngi o Pahana, tō ngā kīngi tokorua o ngā Amori, i tēnei taha o Horano, whaka te rāwhiti:

⁴⁸ o Aroere i te taha o te awa o Aranona, a Maunga Hiona, arā a Heremona,

⁴⁹ me te Arapaha katoa i tērā taha o Horano, whaka te rāwhiti, ā tae noa ki te moana o te Arapaha, i raro iho i ngā tītahatanga o Pihika.

5

Ngā Ture Kotahi Tekau

(Ekoruhe 20.1-17)

¹ Ā, i karanga atu a Mohi ki a Ihairaira katoa, i mea ki a rātou:

Whakarongo, e Ihairaira, ki ngā tikanga, ki ngā whakaritenga e kōrerotia nei e ahau ki ō koutou taringa i tēnei rā, ka ako ai, ka pupuri ai, ka mahi ai.

² I whakarite a Ihowā, tō tātou Atua, i te kawenata ki a tātou i Horepa.

³ Kīhai a Ihowā i whakarite i tēnei kawenata ki ō tātou mātua; engari ki a tātou, ki a tātou nei anō, e ora katoa nei i konei ināianei.

⁴ I kōrero ā-kanohi mai a Ihowā ki a koutou i te maunga i waenganui o te ahi.

⁵ (Ko ahau i tū i waenganui o Ihowā, o koutou, i taua wā, hei whakapuaki ki a koutou i te kōrero a Ihowā. I wehi hoki koutou i te ahi, kīhai hoki i piki ake ki te maunga.) I mea ia:

⁶ “Ko Ihowā ahau, ko tōu Atua, nāku koe i whakaputa mai i te whenua o Ihipa, i te whare pononga.

⁷ “Aua ētahi atua kē atu mōu ki mua i ahau.

⁸ “Kei hanga koe i te whakapakoko mōu, i tētahi ritenga rānei o ngā mea o te rangi i runga, o te whenua rānei i raro, o te wai rānei i raro i te whenua.

⁹ Kei koropiko koe ki ēnā mea, kei mahi rānei ki ēnā mea; ko Ihowā hoki ahau ko tōu Atua, he Atua hae, e mea ana i ngā hara o ngā mātua kia tau iho ki ngā tamariki a te toru, te whā rā anō o ngā whakatupuranga o te hunga e kino ana ki ahau;

¹⁰ e whakaputa aroha ana hoki ki ngā mano, ki te hunga e aroha ana ki ahau, e whakarite ana i āku ture.

¹¹ “Kei whakahuatia noatia e koe te ingoa o Ihowā, o tōu Atua; e kore hoki a Ihowā e mea he harakore te tangata e whakahua noa ana i tōna ingoa.

¹² “Kia mau ki te rā hāpati, kia whakatapua, kia pērā me tā Ihowā, me tā tōu Atua i whakahau ai ki a koe.

¹³ E ono ngā rā e mahi ai koe, e mea ai hoki i āu mea katoa.

¹⁴ Tēnā ko te rā whitu, he hāpati nō Ihowā, nō tōu Atua; kua e mahia tētahi mahi i reira – e koe, e tāu tama, e tāu tamāhine, e tāu pononga tāne, e tāu pononga wahine, e tāu kau, e tāu kāihe, e āu kararehe katoa hoki, me tōu tangata kē i roto i ōu tataui; kia okioki ai tāu pononga tāne, tāu pononga wahine, kia pēnā ai me koe.

¹⁵ Kia mahara anō he pononga koe i te whenua o Ihipa, ā, nā Ihowā, nā tōu Atua koe i whakaputa mai i reira, i runga i te ringa kaha, i te ringa mārō. Nā reira i whakahau ai a Ihowā, tōu Atua, i a koe kia whakaritea te rā hāpati.

¹⁶ “Whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea, kia rite ki tā Ihowā, ki tā tōu Atua i whakahau ai ki a koe; kia roa ai ōu rā, kia whiwhi ai hoki koe ki te pai i runga i te whenua e hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

¹⁷ “Aua e patu.

¹⁸ “Aua e pūremu.

¹⁹ “Aua e tāhae.

²⁰ “Aua e whakapae teka ki tōu hoa.

²¹ “Aua hoki e hiahia ki te wahine a tōu hoa, aua hoki e hiahia ki te whare o tōu hoa, ki tāna māra, ki tāna pononga tāne, ki tāna pononga wahine, ki tāna kau, ki tāna kāihe, ki tētahi mea rānei a tōu hoa.

²² “Ko ēnei kupu i kōrerotia mai e Ihowā ki tō koutou huihui katoa i te maunga, i waenganui o te ahi, o te kapua, o te pōuri hoki, he nui anō hoki te reo; ā, kāhore atu anō āna kupu. Ā, tuhituhia iho e ia ki ngā papa kōhatu e rua, ā, hōmai ana ki ahau.”

He Whakamahara i te Wehi o te Iwi

(Ekoruhe 20.18-21)

²³ Ā, nō tō koutou rongonga i te kupu i roto i te pōuri, ko te maunga hoki e kā ana i te ahi, ka whakatata mai ki ahau, arā ngā upoko katoa o ō koutou iwi, me ō koutou kaumātua;

²⁴ ā, ka mea mai, “Nā, kua whakakite mai a Ihowā, tō tātou Atua, i tōna korōria, i tōna nui ki a tātou, kua rongo hoki tātou i tōna reo i roto i te ahi; kua kite tātou i tēnei rā ka kōrero a Ihowā ki te tangata, ā, ka ora anō ia.

²⁵ Nā, kia mate mātou hei aha? Ka pau hoki mātou i tēnei ahi nui; ki te rongo anō mātou i te reo o Ihowā, o tō tātou Atua, nā, ka mate mātou.

²⁶ Ko wai hoki o ngā kikokiko katoa i rongo ki te reo o te Atua ora e kōrero ana i roto i te ahi, me tātou nei i rongo, ā, i ora anō?

²⁷ Māu e whakatata atu, e whakarongo ki ngā mea katoa e kōrero ai a Ihowā, tō tātou Atua; māu hoki e kōrero ki a mātou ngā mea katoa e kōrero ai a Ihowā, tō tātou Atua, ki a koe; ā, mā mātou e whakarongo, e mahi.”

²⁸ Ā, ka rongo mai a Ihowā i te puaki o ā koutou kupu, i a koutou e kōrero ana ki ahau; nā, ka mea a Ihowā ki ahau: “Kua rongo ahau i te puaki mai o ngā kupu a te iwi nei, i kōrero rā rātou ki a koe; he pai ngā mea katoa i kōrero rā rātou.

²⁹ Ē! Me i pēnā ō rātou ngākau i roto i a rātou, te wehi i ahau, te pupuri hoki i āku whakahau katoa i ngā rā katoa, kia whiwhi ai rātou ki te pai me ā rātou tamariki hoki ake tonu atu!

³⁰ “Haere, mea atu ki a rātou, ‘Hoki atu koutou ki ō koutou tēneti.’

³¹ Ko koe ia, e tū ki konei tāua, ā, māku e kōrero ki a koe ngā whakahau katoa, me ngā tikanga, me ngā whakaritenga e whakaako ai koe ki a rātou, hei mahi mā rātou ki te whenua e hoatu nei e ahau kia nohoia e rātou.”

³² Nā, kia mahara koutou kia pērā te mahi me tā Ihowā, me tā tō koutou Atua, i whakahau ai ki a koutou; kua e peka kē ki matau, ki mauī.

³³ Haere i ngā huarahi katoa i whakahau ai a Ihowā, tō koutou Atua ki a koutou, kia ora ai koutou, kia whiwhi ai ki te pai, kia roa ai hoki ō koutou rā ki te whenua ka riro nei i a koutou.

6

Te Whakahau Nui

¹ Nā, ko te whakahau tēnei – ko ngā tikanga me ngā whakaritenga – i whakahaua mai e Ihowā, e tō koutou Atua, kia whakaakona atu ki a koutou, hei mahi mā koutou ki te whenua e haere atu nei koutou ki reira ki te tango.

² Kia wehi ai koe i a Ihowā, i tōu Atua, kia puritia ai āna tikanga katoa, me āna whakahau e whakahaua nei e ahau ki a koe, e koe, e tāu tama, e te tama hoki a tāu tama, i ngā rā katoa e ora ai koe; kia roa ai hoki ōu rā.

³ Nā, whakarongo, e Ihairaira, kia mahara hoki kia mahia ēnei mea, kia whiwhi ai koe ki te pai, kia nui rawa ai hoki koutou, kia pērā ai me tā Ihowā, me tā te Atua o ōu mātua i kōrero ai ki a koe, ki te whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi.

⁴ Whakarongo, e Ihairaira: Ko Ihowā, ko tō tātou Atua, he Ihowā kotahi;

⁵ ā, me whakapau katoa tōu ngākau, tōu wairua, tōu kaha ki te aroha ki a Ihowā, ki tōu Atua.

⁶ Hei roto anō i tōu ngākau ēnei kupu e whakahau atu nei ahau ki a koe i tēnei rā.

⁷ Whakaakona mārietia atu hoki ki āu tamariki, kōrerotia i a koe e noho ana i tōu whare, i a koe e haere ana i te huarahi, i a koe e takoto ana, i tōu aranga ake hoki.

⁸ Me here e koe hei tohu ki tōu ringa, hei pare anō ēnā mea ki waenganui o ōu kanohi.

⁹ Tuhituhia anō hoki ki ngā pou tatao o tōu whare, ki ōu tatao hoki.

He Tūpatō ki te Whakaponokore

¹⁰ Ā, ā mua ake nei, ina kawea koe e Ihowā, e tōu Atua, ki te whenua i oati ai ia ki ōu mātua, ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa, ā, ka hōmai e ia ki a koe he pā nunui, papai, kīhai nei i hangā e koe,

¹¹ he whare kī tonu i ngā mea papai katoa, kīhai nei i whakakīia e koe, he poka wai oti rawa te kerī, kīhai i keria e koe, he māra wāina, he ōriwa, kīhai nei i whakatōkia e koe; ā, ka kai koe, ka mākona;

¹² kia tūpatō ki a koe i reira, kei wareware ki a Ihowā, nāna nei koe i whakaputa mai i te whenua o Ihipa, i te whare pononga.

¹³ Ko Ihowā, ko tōu Atua tāu e wehi ai, me mahi anō hoki ki a ia, ko tōna ingoa hoki hei oaititanga māu.

¹⁴ Kei whai ki ngā atua kē, o ngā atua o ngā tauīwi i tētahi taha o koutou, i tētahi taha;

¹⁵ he Atua hae hoki a Ihowā, tōu Atua i waenganui i a koe; kei mura te riri o Ihowā, o tōu Atua ki a koe, ā, ka ngaro koe i te mata o te whenua.

¹⁶ Kei whakamātautau i a Ihowā, i tō koutou Atua, me koutou rā i whakamātautau i a ia i Maha.

¹⁷ Puritia mārietia ngā whakahau a Ihowā, a tō koutou Atua, me āna whakaatu, me āna tikanga, i whakahaua mai nei e ia ki a koe.

¹⁸ Mahia hoki te mea tika, te mea pai ki te aroaro o Ihowā; kia whiwhi ai koe ki te pai, kia tae atu ai, kia noho ai ki te whenua pai i oaititia e Ihowā ki ōu mātua,

¹⁹ kia peia ai ōu hoariri katoa i tōu aroaro, kia rite ai ki tā Ihowā i kī ai.

²⁰ Ā, ki te ui tāu tama ki a koe ā mua, ki te mea, “Hei aha ngā whakaatu, me ngā tikanga, me ngā whakaritenga, i whakahaua mai nei e Ihowā, e tō tātou Atua, ki a koutou?”

²¹ Nā, ka mea atu koe ki tāu tama, “He pononga mātou nā Parao i Ihipa; ā, he kaha te ringa i whakaputaina mai ai mātou e Ihowā i Ihipa.

²² Ā, whakakitea mai ana e Ihowā he tohu, he merekara, he nui, he nanakia ki Ihipa, ki a Parao, ki tōna whare katoa, me te titiro anō mātou;

²³ ā, whakaputaina mai ana mātou e ia i reira, kia kawea mai ai mātou, kia hōmai ai e ia te whenua i oati ai ia ki ō tātou mātua.

²⁴ Ā, whakahaua ana tātou e Ihowā kia mahia ēnei tikanga katoa, kia wehi i a Ihowā, i tō tātou Atua, hei pai mō tātou i ngā rā katoa, kia whakaorangia ai tātou e ia, kia pēnei ai i tēnei ināianei.

²⁵ Ā, hei tika mō tātou ki te mau te mahi i ēnei whakahau katoa ki te aroaro o Ihowā, o tō tātou Atua, ki te pērā me tāna i whakahau ai ki a tātou.”

7

He Iwi Whiriwhiri ai (Ekoruhe 34.11-16)

¹ E kawea Ihowā, tōu Atua, i a koe ki te whenua e haere atu nei koe ki reira ki te tango, ā, ka peia ngā iwi maha i tōu aroaro – te Hiti, te Kirikahi te Amori, te Kanaani, te Perihī, te Hiwi, me te Iepuhi, ngā iwi e whitu, he nui ake, he kaha ake i a koe –

² ā, ka tukua rātou e Ihowā, e tōu Atua, ki tōu aroaro; nā, me patu rātou e koe, me whakamōi rawa rātou. Kaua e whakaritea he kawenata ki a rātou, kaua hoki rātou e tohungia.

³ Kaua hoki koe e mārenarena ki a rātou; ko tāu tamāhine kaua e tukua atu mā tāna tama, ko tāna tamāhine hoki kaua e tangohia mā tāu tama.

⁴ Nō te mea ka whakariroia kētia e ia tāu tama, kei whai i ahau, kia mahi ai rātou ki ngā atua, kē, ā, ka mura te riri o Ihowā ki a koutou, ka huna whakarere hoki ia i a koe.

⁵ Engari, me pēnei tā koutou ki a rātou; ko ā rātou āta, wāhia, ko ā rātou pou, pākarua, ko ā rātou Aherimi, tuaina, ko ā rātou whakapakoko, tahuna ki te ahi.

⁶ Nō te mea he iwi tapu koe nā Ihowā, nā tōu Atua; i whiriwhiria ai koe e Ihowā, e tōu Atua, kia waiho ai hei iwi motuhake māna i ngā iwi katoa i te mata o te whenua.

⁷ Ehara i te nui nō koutou i ngā iwi katoa i matenui ai a Ihowā ki a koutou, i whiriwhiri ai i a koutou; he iti rawa hoki koutou i ngā iwi katoa.

⁸ Engari, he aroha nō Ihowā ki a koutou, he whakamana hoki nāna i te oati i oati ai ia ki ō koutou mātua, i whakaputa mai ai a Ihowā i a koutou ki te ringa kaha, i hoko ai i a koe i roto i te whare pononga, i te ringa hoki o Parao, o te kīngi o Ihīpa.

⁹ Nā, kia mōhio koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, ko te Atua ia, ko te Atua pono, e pupuri ana i te kawenata, i te atawhai mō te hunga e aroha ana ki a ia, e pupuri ana i āna whakahau ā mano noa ngā whakatupurangi;

¹⁰ e hoatu ana anō e ia ki tō rātou aroaro te utu mō te hunga e kino ana ki a ia, arā he whakangaro mō rātou. E kore ia e whakaroa ki te tangata e kino ana ki a ia, ka hoatu anō e ia he utu ki tōna aroaro.

¹¹ Inā, puritia ngā whakahau, ngā tikanga, me ngā whakaritenga e whakahau nei ahau ki a koe i tēnei rā kia mahia.

He Manaaki mō te Hunga Whakarongo

(Tiuteronomi 28.1-14)

¹² Ā tēnei ake, ki te rongo koutou ki ēnei whakaritenga, ki te puritia, ki te mahia, nā, ka whakamanā e Ihowā, e tōu Atua, te kawenata ki a koe, me te atawhai i oati ai ia ki ōu mātua.

¹³ Ā, ka aroha ia ki a koe, ka manaaki i a koe, ka whakanui hoki i a koe, ka manaaki anō hoki i te hua o tōu kōpū, i te hua o tōu oneone, i tāu witi, i tāu wāina, i tāu hinu, i ngā whānau a āu kau, i ngā kāhui o āu hipi, ki te whenua i oati ai ia ki ōu mātua kia hoatu ki a koe.

¹⁴ Ka manaakitia koe, nui atu i ngā iwi katoa. E kore e pākoko te tāne, te wahine rānei, i roto i a koe, i roto rānei i āu kararehe.

¹⁵ Ka tangohia atu anō e Ihowā ngā tūrorotanga katoa, e kore rawa hoki ia e whakapā ki a koe i tētahi o ngā mate nanakia o Ihīpa, i kite rā koe; engari ka whakapakia atu e ia ki ōu hoariri katoa.

¹⁶ Ā, ka whakapaua e koe ngā iwi katoa e hoatu nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe; kaua tōu kanohi e tohu i a rātou. Aua anō koe e mahi ki ō rātou atua; he rore hoki tēnā mōu.

¹⁷ Ki te mea koe i roto i tōu ngākau, "He nui ngā iwi nei i ahau; me pēhea e taea ai rātou te pei e ahau?"

¹⁸ Kei wehi i a rātou, kia āta mahara ki ngā mea i meatia e Ihowā, e tōu Atua, ki a Parao, ki Ihīpa katoa;

¹⁹ ki ngā whakamātau nunui i kite rā ōu kanohi, ki ngā tohu, ki ngā merekara, ki te ringa kaha, ki te tākakau mārō, i tangohia mai ai koe e Ihowā, e tōu Atua. Ka pērātia e Ihowā, e tōu Atua, ngā iwi katoa e wehi nā koe.

²⁰ Ka tukua atu anō e Ihowā, e tōu Atua, te horonete ki a rātou, kia mōti rā anō ngā mea i mahue, me ngā mea i ngaro atu i ōu kanohi.

²¹ Kaua e wehi i a rātou; tā te mea kei waenganui i a koe a Ihowā, tōu Atua; he Atua nui ia, e wehīngia ana.

²² Ā, ka whakangaromia rikirikitia ēnei iwi e Ihowā, e tōu Atua, i tōu aroaro; e kore e āhe i a koe te huna wawe i a rātou, kei hira ake i a koe ngā kīrehe mohoa o te whenua.

²³ Otia, ka tukua atu rātou e Ihowā, e tōu Atua, ki tōu aroaro, ā, he nui te hunanga e hunā ai rātou e ia, kia ngaro rā anō rātou.

²⁴ Ā, ka hoatu e ia ō rātou kīngi ki tōu ringa, ā, ka whakangaromia e koe ō rātou ingoa i raro i te rangi; e kore e tū tētahi tangata ki tōu aroaro, kia ngaro rā anō rātou i a koe.

²⁵ Ko ngā whakapakoko o ō rātou atua me tahu ki te ahi; aua e minamina atu ki te hiriwa, ki te kōura rānei e mau ana ki aua mea, kaua hoki e tangohia mōu, kei māhangatia koe e ēnā mea. He mea whakarihariha hoki ēnā ki a Ihowā, ki tōu Atua.

²⁶ Kaua hoki e maua te mea whakarihariha ki roto ki tōu whare; kei kangā koe, kei pērātia me taua mea; engari, kia tino whakarihariha koe, kia tino anuanu; he mea hoki kua oti te kanga.

¹ Kia mahara kia mahia ngā whakahau katoa e whakahaua nei e ahau i tēnei rā, kia ora ai koutou, kia tini ai, kia tae ai hoki, kia whiwhi ai ki te whenua i oati rā a Ihowā ki ō koutou mātua.

² Kia mahara hoki ki te ara katoa i ārahi ai a Ihowā, tōu Atua, i a koe i te koraha, i ēnei tau e whā tekau, kia iro ai koe, hei whakamātautau hoki i a koe, kia mōhiotia ai ngā aha noa i roto i tōu ngākau, ka pupuri rānei koe i āna whakahau, kāhore rānei.

³ Ā, whakawhiua ana koe e ia, whakamatea ana ki te kai, whāngaia ana ki te mana, kīhai nei i mōhiotia e koe, kīhai anō i mōhiotia e ōu mātua; kia whakamōhio ai ia i a koe e kore te tangata e ora i te taro kau, engari mā ngā kupu katoa e puta mai ana i te māngai o Ihowā ka ora ai te tangata.

⁴ Kīhai tōu kākahu i tawhitotia ki runga ki a koe, kīhai anō hoki tōu waewae i pupuhi, i ēnei tau e whā tekau.

⁵ Ā, ka mahara koe i roto i tōu ngākau, e papaki ana a Ihowā, tōu Atua i a koe, e pērā ana me te tangata e papaki ana i tāna tama.

⁶ Nā, kia mau ki ngā whakahau a Ihowā, a tōu Atua, haere hoki i āna huarahi me te wehi anō ki a ia.

⁷ Nā te mea e kawea ana a Ihowā, tōu Atua, i a koe ki te whenua pai, ki te whenua o ngā awa wai, o ngā puna, o ngā wai hōhonu, e pupū mai ana i ngā raorao, i ngā maunga;

⁸ ki te whenua o te wīti, o te pārei, o te wāina, o te piki, o te pamekaranete; ki te whenua o te hinu ōriwa, o te honi,

⁹ ki te whenua e kore ai e onge tāu taro e kai ai koe, e kore rawa ai koe e hapa i tētahi mea; ki te whenua he rino ōna kōhatu, ka kerī anō koe i te parāhi i roto i ōna maunga.

¹⁰ Ā, ka kai koe, ka mākona, nā, kia whakapai atu koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, mō te whenua pai kua hōmai e ia ki a koe.

Kia Tūpato kei Wareware ki a Ihowā

¹¹ Kia tūpato kei wareware ki a Ihowā, ki tōu Atua, kei kore koe e pupuri i āna whakahau, i āna whakaritenga, i āna tikanga, e whakahaua nei e ahau ki a koe i tēnei rā.

¹² Kei kai koe, ā, ka mākona, kei hanga hoki i ngā whare papai, ā, noho iho;

¹³ ā, ka tini haere āu kau, me āu hipi ka nui hoki te hiriwa me te kōura ki a koe, ā, ka tini haere ngā mea katoa ki a koe;

¹⁴ nā, ka kake tōu ngākau, ā, ka wareware koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, i whakaputa mai rā i a koe i te whenua o Ihīpa, i te whare pononga;

¹⁵ i arataki hoki i a koe i tēnā koraha nui, whakamataku, i reira nei ngā nākahi tū a-ahi me ngā kopiona, me te whenua matewai, kāhore o reira wai. I whakaputa mai anō i te wai mōu i roto i te kōhatu kiripaka;

¹⁶ i whāngai i a koe i te koraha ki te mana, kīhai nei i mōhiotia e ōu mātua; kia iro ai koe, kia whakamātautau ai hoki ia i a koe, ā, kia pai ai te tukunga iho ki a koe.

¹⁷ Ā, ka mea koe i roto i tōu ngākau, “Nā tōku kaha, nā te uaua hoki o tōku ringa, i whiwhi ai ahau ki ēnei taonga.”

¹⁸ Engari, kia mahara ki a Ihowā, ki tōu Atua, nāna hoki i hōmai te kaha ki a koe i whiwhi ai ki te taonga; kia mana ai tāna kawenata i oati ai ia ki ōu mātua, ā, ka rite nei ināianei.

¹⁹ Nā, ki te wareware koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, ā, ka whai ki ngā atua kē, ka mahi ki a rātou, ka koropiko atu hoki ki a rātou, māku e kī atu ki a koutou i tēnei rā, ka ngaro rawa koutou.

²⁰ Ka rite ki ngā iwi e whakangaromia nei e Ihowā i tō koutou aroaro, ka pērā anō koutou, ka ngaro; mō koutou kīhai i rongo ki te reo o Ihowā, o tō koutou Atua.

9

Ka Āwhina a Ihowā i a Iharaira (Ekoruhe 32.1-35)

¹ Whakarongo, e Iharaira! Ko ā tēnei rā koe whiti ai i Horano, ā, ka tae, ka riro i a koe ngā iwi nunui ake, kaha ake i a koe, ngā pā nunui hoki, he mea taiepa ā tutuki noa ki te rangi,

² he iwi nunui, he iwi rororo, ko ngā tama a te Anakimi, e mōhio nā koe. Kua rongo nā koe i te pepeha mō rātou, “Ko wai e tū ki te aroaro o ngā tama a Anaka?”

³ Nā, kia mōhio koe i tēnei rā, ko Ihowā, ko tōu Atua, ko ia kei tōu aroaro e haere ana ānō he ahi e kai ana; māna rātou e huna, māna hoki e whakamate tō rātou tara ki tōu aroaro; ā, ka peia rātou e koe, ka meinga kia hohoro tō rātou ngaro, ka rite ki tā Ihowā i kōrero ai ki a koe.

⁴ Kei kōrero koe i roto i tōu ngākau, ua pei a Ihowā, tōu Atua, i a rātou i tōu aroaro, kei mea, “He tika nōku i kawē mai ai a Ihowā i ahau ki te tango i tēnei whenua.” Kāhore, nō te kino o ēnei iwi i pei ai a Ihowā i a rātou i tōu aroaro.

⁵ Ehara, i te tika nōu, i te tapatahi rānei o tōu ngākau, i haere ai koe ki te tango i tō rātou whenua; engari he kino nō ēnei iwi i pei ai a Ihowā, tōu Atua, i a rātou i tōu aroaro, he mea hoki kia mana ai te kupu i oati ai a Ihowā ki ōu mātua, ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa.

⁶ Inā, kia mōhio koe, ehara i te tika nōu e hoatu nei e Ihowā, e tōu Atua, tēnei whenua pai ki a koe, kia tangohia e koe; nō te mea he iwi kakī mārō koe.

I Hangā e ngā Ihairaira he Kūao Kau Kōura

⁷ Kia mahara, kei wareware ki āu whakataritari ki a Ihowā, ki tōu Atua, i te koraha. Nō te rā iho anō i haere mai ai koe i te whenua o Ihipa, ā tae noa mai koutou ki tēnei wāhi, e tutū ana koutou ki a Ihowā.

⁸ I Horepa anō hoki, i whakapātaritari koutou ki a Ihowā kia riri, ā, riri ana a Ihowā ki a koutou, mea ana kia hunā koutou.

⁹ I tōku pikinga ki te maunga, ki te tiki i ngā papa kōhatu, i ngā papa o te kawenata i whakaritea e Ihowā ki a koutou, nā, ka noho ahau i te maunga, e whā tekau ngā rā, e whā tekau ngā pō; kāhore ahau i kai taro, kāhore i inu wai.

¹⁰ Ā, hōmai ana e Ihowā ki ahau ngā papa kōhatu e rua, he mea tuhituhi nā te ringa o te Atua; ā, i reira e mau ana, he mea tuhituhi, ngā kupu katoa i kōrero ai a Ihowā ki a koutou i te maunga, i waenganui o te ahi, i te rā o te huihuinga.

¹¹ Nāwai ā, ka taka ngā rā e whā tekau me ngā pō e whā tekau, nā, ka hōmai e Ihowā ki ahau ngā papa kōhatu e rua, arā ngā papa o te kawenata.

¹² Ā, ka mea a Ihowā ki ahau, “Whakatika, hohoro te heke atu i konei; ko tōu iwi hoki i kawea mai nei e koe i Ihipa kua taka ki te hē; kua hohoro rātou te peka kē i te huarahi i kiia ai e ahau ki a rātou; kua hangā e rātou he whakapakoko, he mea whakarewa mō rātou.”

¹³ I kōrero mai anō a Ihowā ki ahau, i mea, “Kua kite ahau i tēnei iwi, nanā, he iwi kakī mārō rātou;

¹⁴ tukua ahau ki te huna i a rātou, ki te horoi atu hoki i tō rātou ingoa i raro i te rangi. Ā, māku koe e mea hei iwi kaha ake, hei iwi nui ake i a rātou.”

¹⁵ Heoi, tahuri ana ahau, heke iho ana i te maunga, ko te maunga hoki kā tonu i te ahi; ā, ko ngā papa e rua o te kawenata i ōku ringa e rua.

¹⁶ Nā, ko tāku tirohanga atu, nā, kua hara koutou ki a Ihowā, ki tō koutou Atua; kua hanga koutou i te kūao kau mā koutou, he mea whakarewa: kua hohoro koutou te peka kē i te huarahi i kiia e Ihowā ki a koutou.

¹⁷ Nā, ka mau ahau ki ngā papa e rua, pangā atu ana e ahau i roto i ōku ringa e rua, ā, wāhia iho aua mea e ahau ki tō koutou aroaro.

¹⁸ Nā, takoto ana ahau ki te aroaro o Ihowā, pērā anō me te tīmatanga, e whā tekau ngā rā, e whā tekau ngā pō; kihai ahau i kai taro, kihai i inu wai; mō ō koutou hara katoa hoki i hara ai koutou, i mahi ai i te kino ki te aroaro o Ihowā, hei whakapātaritari i a ia.

¹⁹ I pāwera hoki ahau i te riri, i te āritarita, i a Ihowā rā i whakataritari ai ki a koutou, e mea ana, kia hunā koutou. Otiia whakarongo mai ana anō a Ihowā ki ahau i taua wā hoki.

²⁰ Ā, tino kaha te riri o Ihowā ki a Ārona, i mea kia whakamatea ia; nā, ka inoi anō hoki ahau mō Ārona i taua wā.

²¹ Nā, ka tango ahau i tō koutou hara, i te kūao kau i hangā e koutou, ā, tahuna ana e ahau ki te ahi, patōkia iho, whakangakungakutia ana kia ririki, ngotangota noa anō he puehu. Nā, pangā atu ana e ahau ōna ngota ki te awa e rere iho ana i te maunga.

²² Ā, i Tapera, i Maha hoki, i Kipiroti Hataawa i whakapātaritari anō koutou ki a Ihowā.

²³ Nā, i te tononga a Ihowā i a koutou i Karehepārenea, i tāna meatanga mai, “Haere ki runga, tangohia te whenua i hoatu e ahau ki a koutou,” nā, ka tutū koutou ki te kupu a Ihowā, a tō koutou Atua, kihai anō i whakapono ki a ia, kihai i whakarongo ki tōna reo.

²⁴ He tutū tonu tā koutou ki a Ihowā mai o te rā i mōhio ai ahau ki a koutou.

²⁵ Nā, takoto ana ahau i te aroaro o Ihowā i ngā rā e whā tekau, i ngā pō e whā tekau, i takoto ai ahau; mō te meatanga mai a Ihowā kia whakangaromia koutou.

²⁶ Ā, ka inoi ahau ki a Ihowā, ka mea, “E Ihowā, e te Atua, kua e whakangaromia tāu iwi, tāu taonga tupu, i hokona nei e koe i runga i tōu nui, i whakaputaina mai nei e koe i Ihipa ki te ringa kaha.

²⁷ Kia mahara ki āu pononga, ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa; kua e titiro mai ki te pakeke o tēnei iwi, ki tō rātou kino, ki tō rātou hara.

²⁸ Kei mea te whenua i whakaputaina mai nei mātou e koe i reira, 'He kore kīhai a Ihowā i kaha ki te kawē i a rātou ki te whenua i kōrero ai ia ki a rātou, he kino hoki nōna ki a rātou, i kawea ai rātou e ia kia whakamatea ki te koraha.'

²⁹ Otirā, ko tāu iwi anō rātou, ko tāu taonga tupu hoki, i whakaputaina mai nei e koe i runga i tōu kaha nui, i tōu tākakau mārō hoki."

10

Ka Tangohia anō e Mohi ngā Ture (Ekoruhe 34.1-10)

¹ I reira anō, ka kōrero mai a Ihowā ki ahau, "Hāua e koe kia rua ngā papa kōhatu, kia rite ki ō te tīmatanga, ka haere ake ai ki ahau ki te maunga, hangā hoki e koe he āka rākau.

² Ā, māku e tuhituhi ki ngā papa ngā kupu o ngā papa ō mua, i wāhia rā e koe, ā, me hoatu e koe ki roto ki te āka."

³ Nā, hangā ana e ahau he āka, he hitimi te rākau, tāraia ana hoki e ahau ngā papa kōhatu e rua, rite tonu ki ō mua, nā, ka piki ahau ki te maunga me ngā papa e rua i tōku ringa.

⁴ Nā, ka tuhituhi ia ki ngā papa, rite tonu ki tō mua tuhituhinga, i ngā ture kotahi tekau i kōrerotia mai e Ihowā ki a koutou i te maunga, i waenganui o te ahi, i te rā o te huihuinga; ā, hōmai ana e Ihowā ki ahau.

⁵ Nā, tahuri ana ahau, heke iho ana i te maunga, ā, whaowhina ana ngā papa ki roto ki te āka i hangā e ahau, ā, kei reira anō, ko tā Ihowā i whakahau ai ki ahau.

⁶ (Nā, ka haere atu ngā tama a Iharaia i Peerota-Pene-Iaakana ki Mohera; ā, ka mate a Ārona ki reira, ā, tanumia iho ki reira; nā, ko tāna tama, ko Ereātara te tohunga i muri i a ia.

⁷ I haere atu rātou i reira a Kurekora; i Kurekora atu ki Iotopata, he whenua awa wai.

⁸ I taua wā anō ka wehea e Ihowā te iwi o Rīwai hei amo i te āka o te kawenata a Ihowā hei tū ki te aroaro o Ihowā hei miniti ki a ia, hei manaaki hoki i runga i tōna ingoa ā mohoa noa nei.

⁹ Nō reira i kore ai tētahi wāhi mō Rīwai, tētahi kāinga tūturu i roto i ōna tuākana, i ōna tēina; ko tōna kāinga tūturu ko Ihowā, rite tonu ki tā Ihowā ki tā tōu Atua, i kōrero ai ki a ia.)

¹⁰ Ā, i noho ahau i te maunga, ko ngā rā he perā me ō mua, e whā tekau ngā rā, e whā tekau ngā pō; ā, i rongo mai anō a Ihowā ki ahau i reira; kīhai a Ihowā i aro ki te whakamate i a koe.

¹¹ Ā, ka mea mai a Ihowā ki ahau, "Whakatika, haere atu i tōu huarahi i mua i te iwi; ā, me haere rātou ki te tango i te whenua, i oati ai ahau ki ō rātou mātua kia hoatu ki a rātou."

Ngā mea Tino Pūtake o te Ture

¹² Nā, he aha e Iharaia, tā Ihowā, tā tōu Atua, e mea nei i a koe? Ehara oti i te wehi i a Ihowā, i tōu Atua, i te haere i āna haerenga katoa, i te aroha ki a ia, i te mahi hoki ki a Ihowā, ki tōu Atua, tōu ngākau katoa, tōu wairua katoa,

¹³ i te pupuri hoki i ngā whakahau a Ihowā, i āna tikanga e whakahaua nei e ahau i tēnei rā ki a koe, hei pai mōu?

¹⁴ Nanā, nō Ihowā nō tōu Atua, te rangi me te rangi o ngā rangi, te whenua me ōna mea katoa.

¹⁵ Ko Ihowā anake i āhuareka ki ōu mātua, i aroha ki a rātou, ā, ko ō rātou uri i muri i a rātou, arā, ko koutou, tāna i whiriwhiri ai o ngā iwi katoa; koia anō tēnei ināiane.

¹⁶ Kotia rā e koutou te kiri matamata o ō koutou ngākau, kaua hoki e whakamārōkia anō ō koutou kaki.

¹⁷ Ko Ihowā hoki, ko tōu Atua, ko ia te Atua o ngā atua, te Ariki o ngā ariki, he Atua nui ia, he kaha, he whakamataku, e kore nei e whakapai kanohi, e kore anō hoki e tango utu.

¹⁸ E whakahaere ana ia i te tikanga mō te pani, mō te pouaru, e aroha ana ki te manene, e hoatu ana hoki he taro, he kākahu mōna.

¹⁹ Nō reira kia aroha koutou ki te manene; he manene hoki koutou i mua, i te whenua o Ihīpa.

²⁰ Ko Ihowā, ko tōu Atua, tāu e wehi ai, me mahi anō ki a ia, me awhi ki a ia, me waiho hoki tōna ingoa hei oati.

²¹ Ko ia tāu e whakamoemiti ai, ko ia hoki tōu Atua, i mahi nei i ēnei mea nunui, i ēnei mea whakawehi, i kite rā ōu kanohi.

²² Ko ōu mātua, i heke atu rā ki Ihīpa, e whitu tekau ngā tāngata; nā, ināiane, ka oti koe te mea e Ihowā, e tōu Atua, kia rite ki ngā whetū o te rangi te tini.

11

Ngā Mea nui i Mahia e Ihowā

¹ Nā reira, me aroha koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, kia mau ki tāna ako, ki āna tikanga, ki tāna i whakarite ai, me āna whakahau, i ngā rā katoa.

² Kia mōhio hoki koutou i tēnei rā kāhore anō ia ahau e kōrero ana ki ā koutou tamariki, (kāhore hoki rātou i mōhio, kāhore anō hoki i kite i te whakawhiu a Ihowā), a tō koutou Atua, i tōna nui, i tōna ringa kaha, i tōna tākakau i mārō rā,

³ i āna merekara hoki, i āna mahi i meatia e ia i waenganui o Ihipa ki a Parao kīngi o Ihipa, ki tōna whenua katoa hoki.

⁴ I tāna hoki i mea ai ki te ope o Ihipa, ki ō rātou hōiho, ki ō rātou hāriata; i a ia i mea rā i ngā wai o te Moana Whero kia huri ki runga ki a rātou i tō rātou whāinga mai i a koutou, ā, hunā iho rātou e Ihowā ā mohoa noa nei.

⁵ I ngā mea hoki i mea ai ia ki a koutou i te koraha, ā tae noa mai koutou ki tēnei wāhi.

⁶ I tāna hoki i mea ai ki a Ratana rāua ko Āpirama, ki ngā tama a Eriapa tama a Reupena; i te kowheratanga ake o te māngai o te whenua, ā, horomia ana rātou, me ngā tāngata o ō rātou whare, me ō rātou tēnei hoki, me ā rātou mea ora katoa, i waenganui i a Iharaira katoa.

⁷ Ko ō koutou kanohi ia kua kite i ngā mahi nunui katoa a Ihowā i mahi ai ia.

Ngā Manaakitanga o te Whenua i Kōrerotia rā

⁸ Āe rā, kia mau ki ngā whakahau katoa e whakahau atu nei ahau ki a koe i tēnei rā, kia kaha ai koe, kia tae atu ai hoki, kia whiwhi ai ki te whenua e haere atu nei koutou ki reira ki te tango;

⁹ kia roa ai hoki ō koutou rā ki te whenua i oati ai a Ihowā ki ōu mātua kia hoatu ki a rātou, ki ō rātou uri, he whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi.

¹⁰ Ko te whenua hoki e haere atu nei koe ki reira ki te tango, ehara i te pērā me te whenua o Ihipa, i mahue atu rā i a koe, e whakatō ai koe i tāu purapura, e whakamākūkū ai hoki ki tōu waewae, anō he kāri otaota.

¹¹ Engari, he whenua pukepuke, he whenua raorao te whenua e haere atu nei koutou ki reira ki te tango, e inu ana hoki i te ua o te rangi hei wai;

¹² he whenua e matapoporetia ana e Ihowā, e tōu Atua; kei reira tonu ngā kanohi o Ihowā, o tōu Atua, nō te tīmatanga o te tau taea noatia te mutunga o te tau.

¹³ Ā, ki te whakarongo mārie koutou ki āku whakahau e whakahau atu nei ahau ki a koutou i tēnei rā – kia aroha ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, kia whakapaua ō koutou ngākau, ō koutou wairua ki te mahi ki a ia –

¹⁴ nā, ka hoatu e ahau te ua mō tō koutou whenua i tōna pō anō, te ua mataati me te ua ō muri, ā, ka kohikohi koe i tāu wīti, i tāu wāina, i tāu hinu.

¹⁵ Ā, ka hoatu e ahau te tarutaru ki ōu pārae, mā āu kararehe, ā, ka kai koe, ka mākona.

¹⁶ Kia mahara ki a koutou, kei māmingatia ō koutou ngākau, kei peka kē koutou, kei mahi ki ngā atua kē, kei koropiko ki a rātou;

¹⁷ ā, ka mura te riri o Ihowā ki a koutou, ā, ka tūtakina e ia te rangi, e kore ake ai te ua, e kore ai hoki e tukua mai e te whenua ōna hua. Nā, ka hohoro koutou te mate atu i te whenua pai ka hōmai nei e Ihowā ki a koutou.

¹⁸ Engari, rongoatia ēnei kupu āku ki roto ki ō koutou ngākau, ki ō koutou wairua; herea hoki hei tohu ki ō koutou ringa, hei pare anō ki waenganui i ō koutou kanohi.

¹⁹ Whakaakona atu hoki ki ā koutou tamariki, kōrerotia ina noho i tōu whare, ina haere koe i te huarahi, ina takoto, ina whakatika rānei.

²⁰ Tuhituhia anō hoki ki ngā pou tatau o tōu whare, ki ōu tatau hoki;

²¹ kia tini ai ōu rā, me ngā rā o ā koutou tamariki ki te whenua i oati ai a Ihowā ki ōu mātua kia hoatu ki a rātou, kia rite ai ki ngā rā o te rangi i runga i te whenua.

²² Ki te āta pupuri hoki koutou i ēnei whakahau katoa e whakahau atu nei ahau ki a koutou kia mahia; ki te aroha ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, ki te haere hoki i āna huarahi, ki te awhi ki a ia;

²³ nā, ka peia atu e Ihowā ēnei iwi katoa i tō koutou aroaro, ā, ka riro i a koutou ngā iwi he nui ake, he kaha ake i a koutou.

²⁴ Mō koutou ngā wāhi katoa e takahia e te kapu o ō koutou waewae; kei te koraha, kei Repanōna hoki, kei te awa, kei Uparati, ā tae noa ki te moana ki te hauāuru, ngā rohe ki a koutou.

²⁵ E kore e tū te tangata ki tō koutou aroaro; ka whakapāngia hoki e Ihowā, e tō koutou Atua, tō koutou wehi, me tō koutou tūiri ki te mata katoa o te whenua e takahia e koutou, ka rite ki tāna i kōrero ai ki a koutou.

²⁶ Nanā, ka hoatu e ahau ki tō koutou aroaro i tēnei rā te manaaki me te kanga:

²⁷ te manaaki, ki te rongo koutou ki ngā whakahau a Ihowā, a tō koutou Atua, e whakahau atu nei ahau ki a koutou i tēnei rā;

²⁸ te kanga hoki, ki te kāhore koutou e rongo ki ngā whakahau a Ihowā, a tō koutou Atua, ā, ka peka kē i te huarahi e kīia atu nei e ahau ki a koutou i tēnei rā, ki te whai ki ngā atua kē, kīhai nei i mōhiotia e koutou.

²⁹ Ā tēnei ake, ā te wā e kawea ai koe e Ihowā, e tōu Atua, ki te whenua, ka haere atu nei koe ki reira ki te tango, nā, me hoatu e koe te manaaki ki runga ki Maunga Keritimi me te kanga ki runga ki Maunga Ēpara.

³⁰ Kāhore ianei ēnā i tāwāhi o Horano, i te taha o te huarahi e tō ai te rā, i te whenua o ngā Kanaani e noho ana i te Arapaha i te ritenga atu o Kirikara, i te taha o ngā oki i More?

³¹ Ka whiti atu hoki koutou i Horano, ka haere ki te tango i te whenua e hōmai ana e Ihowā, e tō koutou Atua, ki a koutou, ā, ka riro a reira i a koutou, ā, ka noho koutou ki reira.

³² Nā, kia mahara ki te mahi i ngā tikanga katoa, i ngā whakaritenga e hoatu nei e ahau ki tō koutou aroaro i tēnei rā.

12

Ngā Mea Whakapakoko me Whakamōti

¹ Tēnei anō ngā tikanga me ngā whakaritenga, hei pupuri mā koutou hei mahi ki te whenua e hōmai ana Ihowā, e te Atua o ōu mātua, ki a koe kia nohoia, i ngā rā katoa e ora ai runga i te whenua.

² Whakamōtiitia rawatia e koutou ngā wāhi katoa i mahi ai ngā iwi ka riro nei i a koutou ki ō rātou atua, i runga i ngā maunga teitei, i ngā pukepuke hoki, i raro hoki i ngā rākau kōuru nui katoa.

³ Pākarua ā rātou āta, wāhia kia kongakonga ā rātou pou, ko ā rātou Aherimi tahuna e koutou ki te ahi; ā, tuaina ki raro ngā whakapakoko o ō rātou atua, ā, whakangaromia rawatia atu ō rātou ingoa i taua wāhi.

⁴ Aua e pēnā ki a Ihowā, ki tō koutou Atua.

⁵ Engari, me whai ki tōna nohoanga, ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tō koutou Atua, i roto i ō koutou iwi katoa, kia waiho tōna ingoa ki reira, me haere hoki koe ki reira.

⁶ Ā, me kawe e koutou ki reira ā koutou tahunga tinana, ā koutou patunga tapu, ā koutou whakatekau ngā whakahere e hapahapainga ana e ō koutou ringa, ā koutou ki taurangi, ā koutou whakahere tuku noa, me ngā whānau mātāmua o ā koutou kau, o ā koutou hipi.

⁷ Ā, ko reira koutou kai ai, ko te aroaro o Ihowā, o tō koutou Atua, ā, ka koa koutou ki ngā mea katoa e whātoro atu ai ō koutou ringa, koutou me ō koutou whare, ki ngā manaaki a Ihowā, a tōu Atua, i a koe.

⁸ Kei rite tā koutou mahi ki ēnei katoa e mahia nei e tātou i konei i tēnei rā, he tika tonu ia tangata ki tāna titiro ake;

⁹ kāhore nei hoki koutou kia tae noa ki te okiokinga, ki te kāinga tupu e hōmai ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

¹⁰ Engari, ki te whiti koutou i Horano, ā, ka noho ki te whenua e hōmai ana e Ihowā, e tō koutou Atua hei kāinga tupu mō koutou, ā, ka meinga e ia kia okioki i ō koutou hoa whawhai katoa i tētahi taha, i tētahi taha, ā, ka noho koutou i runga i te whenua rangatira.

¹¹ Kātahi ka ai te wāhi e whiriwhiria e Ihowā, e tō koutou Atua, ki reira tōna ingoa noho ai, hei kawenga mā koutou i ngā mea katoa e whakahaua nei e ahau ki a koutou; ā koutou tahunga tinana, ā koutou patunga tapu, ā koutou whakatekau, me ngā whakahere hapahapai a ō koutou ringa, me ngā mea papai katoa o ngā mea i kīia taurangitia e koutou mā Ihowā.

¹² Ā, ka koa koutou ki te aroaro o Ihowā, o tō koutou Atua, koutou, ā koutou tama, ā koutou tamāhine, ā koutou pononga tāne, ā koutou pononga wāhine, me te Riwaiti i roto i ō koutou tatau, kāhore hoki ia i rato tahi me koutou i tētahi wāhi, i tētahi kāinga tupu rānei mōna.

Te Wāhi Kotahi mō te Whakahere

¹³ Kia mahara kei tukua e koe āu tahunga tinana ki ngā wāhi katoa e kite ai koe;

¹⁴ engari, hei te wāhi e whiriwhiria e Ihowā i roto i tētahi o ōu iwi, hei reira koe tuku ai i āu tahunga tinana, hei reira hoki koe mea ai i ngā mea katoa e whakahau atu nei ahau ki a koe.

¹⁵ Otiia ka āhei koe ki te patu, ki te kai hoki he kikokiko i roto i ōu tatau katoa, ki tā te hiahia katoa a tōu ngākau, kia rite ki te manaaki a Ihowā, a tōu Atua, i hōmai ai ki a koe; me kai e te poke, e te pokenokere, he pērā me te kahera, me te hāta.

¹⁶ Engari rāia kei kainga e koutou te toto; ringihia atu ki te whenua ānō he wai.

¹⁷ E kore koe e tukua kia kai i roto i ōu tatau i ngā whakatekau o tāu witi, o tāu wāina rānei, o tāu hinu rānei, i ngā mātāmua rānei o āu kau, o āu hipi rānei, i tētahi rānei o ngā mea e kiia taurangitia e koe, i āu whakahere tuku noa rānei, i ngā whakahere hapahapai rānei a tōu ringa.

¹⁸ Engari, me kai ēnā ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, hei te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua, e koe, e tāu tama e tāu tamāhine, e tāu pononga tāne, e tāu pononga wahine, e te Rīwaiti hoki i roto i ōu tatau. Ā, ka koa koe ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, ki ngā mea katoa e totoro atu ai ōu ringa.

¹⁹ Kia tūpato kei mahue i a koe te Rīwaiti i ngā rā katoa e ora ai koe i runga i te whenua.

²⁰ E whakanui a Ihowā, tōu Atua, i tōu rohe, e pērā me tāna i kōrero ai ki a koe, ā, ka mea koe, "Ka kai kikokiko ahau," he hiahia hoki nō tōu ngākau ki te kai kikokiko, e kai koe i te kikokiko, i te hiahia katoa a tōu ngākau.

²¹ Ki te mamao rawa atu i a koe te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua, kia waiho tōna ingoa i reira, nā, patua tētahi o āu kau, o āu hipi rānei, kua hōmai nā e Ihowā ki a koe, kia rite ki tāku i whakahau ai ki a koe, ā, ka kai i roto i ōu tatau, i tā te hiahia katoa a tōu ngākau.

²² Kainga ēnā, pērātia me te kahera, me te hāta e kainga ana; ko te poke, ko te pokekore, rite tahi rāua te kai.

²³ Engari, rāia kia tino ū koe kia kaua e kainga te toto; ko te toto hoki te ora; kaua hoki e kainga ngātahitia e koe te toto me te kikokiko.

²⁴ Kaua tēnā e kainga e koe; me riringi e koe ki te whenua ānō he wai.

²⁵ Kei kainga tēnā e koe; kia whiwhi ai koe ki te pai, koutou ko āu tamariki i muri i a koe, ina mahi koe i te mea e tika ana ki tā Ihowā titiro.

²⁶ Ko āu mea tapu ia, i a koe nā, me āu ki taurangi, me tango e koe, ka haere ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā.

²⁷ Nā, ka tuku mai koe i āu tahunga tinana, i te kikokiko me te toto, ki runga ki te āta a Ihowā, a tōu Atua. Nā, ko te toto o āu patunga tapu me riringi ki runga ki te āta a Ihowā, a tōu Atua, ko te kikokiko ia me kai e koe.

²⁸ Maharatia, whakarangona ēnei kupu katoa e whakahau nei ahau ki a koe, kia whiwhi ai koe ki te pai, koutou ko āu tamariki i muri i a koe, ake tonu atu, ina mahi koe i te mea e pai ana, e tika ana ki te titiro a Ihowā, a tōu Atua.

He Whakatūpato ki te Karakia Whakapakoko

²⁹ Ina hunā e Ihowā, e tōu Atua, i tōu aroaro ngā iwi, e haere nei koe ki reira ki te pei, ā, ka riro rātou i a koe, ā, ka noho koe ki tō rātou whenua;

³⁰ kia tūpato ki a koe, kei māhangatia koe kia whai i muri i a rātou, ina whakangaromia atu rātou i tōu aroaro; kei ui atu anō hoki koe ki ō rātou atua, kei mea, "E pēhea ana te mahi a ēnei iwi ki ō rātou atua? Ka pēnā anō hoki ahau."

³¹ Kei pērā tāu mahi ki a Ihowā, ki tōu Atua; ko ngā mea katoa hoki e whakarihariha ai a Ihowā, e kino ai, ko ia tā rātou i mahi ai ki ō rātou atua. Nā, ko ā rātou tama nei anō, me ā rātou tamāhine e tahuna ana e rātou ki te ahi mā ō rātou atua.

³² Ko ngā mea katoa e whakahau ai ahau ki a koutou, ko ēnā tā koutou e mahara ai kia mahia; kaua e tāpiritia ki ētahi atu, kaua anō hoki e kinitia atu tētahi wāhi.

13

¹ Ki te whakatika ake i roto i a koutou he poropiti, he moemoeā rānei, ā, ka hōmai e ia ki a koe he tohu, he merekara rānei,

² ā, ka puta mai te tohu, te merekara rānei, i kōrero ai ia ki a koe, i mea ai, "Tātou ka whai ki ngā atua kē" (kihai nei i mōhiotia e koe) "ka mahi atu hoki ki a rātou,"

³ kei whakarongo koe ki ngā kōrero a taua poropiti, a taua tangata moemoeā rānei. E whakamātautau ana hoki a Ihowā, tō koutou Atua, i a koutou, kia mōhio ai e whakapaua rānei ō koutou ngākau katoa, ō koutou wairua katoa ki te aroha ki a Ihowā, ki tō koutou Atua.

⁴ Me haere koutou i muri i a Ihowā, i tō koutou Atua ko ia tā koutou e wehi ai, me pupuri āna whakahau, me whakarongo hoki ki tōna reo, me mahi anō ki a ia, me awhi ki a ia.

⁵ Ā, ko taua poropiti, ko taua tangata moemoeā rānei, me whakamate; mōna i takahi i a Ihowā, i tō koutou Atua – i tangohia mai ai koutou i te whenua o Ihipa, i hokona ai koe i roto i te whare pononga – kia tākina koe ki wāhi kē i te huarahi i whakahau ai a Ihowā, tōu Atua, ki a koe kia haerea. Pēnei ka whakakorea e koe te kino i roto i a koe.

⁶ Ki te whakawaia pukutia koe e tōu teina, e te tama rānei a tōu whaea, e tōu tama rānei, e tōu tamāhine rānei, e tōu hoa wahine rānei i tōu uma, e tōu hoa rānei e rite ana ki tōu ngākau, ki te mea ia, "Tātou ka haere, ka mahi ki ngā atua kē," kīhai nei koe i mōhio, a koe, ōu mātua rānei;

⁷ Ki ētahi o ngā atua o ngā iwi i tētahi taha ōu, i tētahi taha, e tata ana ki a koe, kei tawhiti atu rānei i a koe, i tētahi pito o te whenua puta noa ki tētahi pito o te whenua;

⁸ Kei whakaae koe ki a ia, kei whakarongo rānei ki a ia; kua anō hoki tōu kanohi e aroha ki a ia, kua e tohu i a ia, kua hoki e huna i a ia.

⁹ Engari, patua rawatia kia mate; ko tōu ringa te pā wawe atu ki a ia hei whakamate i a ia, muri iho ko te ringa o te iwi katoa.

¹⁰ Ā, me āki ia e koe ki te kōhatu, kia mate; mōna i whai kia whakapeautia koe i a Ihowā, i tōu Atua, i tangohia mai ai koe i te whenua o Ihipa, i te whare pononga.

¹¹ Ā, ka rongo a Ihairaira katoa ka wehi, e kore hoki e mahi i te mea kino pēnā i tēnā i roto i a koutou i muri iho.

¹² Ki te rongo kōrero koe mō tētahi o ōu pā, e hōmai e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei nohoanga, e kōrerotia ana,

¹³ kua haere atu ētahi, he tama nā Periara, i roto i a koe, kua whakapeau kē hoki i ngā tāngata o tō rātou pā, kua mea, "Tātou ka haere, ka mahi atu ki ngā atua kē," kīhai nei i mōhio e koutou;

¹⁴ nā, me rapu e koe, me ore atu, me te ui mārīe anō. Nā, ki te mea he pono, he tūturu rawa te kōrero, kei te mahia tēnā mea whakarihariha i roto i a koe;

¹⁵ tukitukia rawatia ngā tāngata o taua pā ki te mata o te hoari, whakamōtitia rawatia a reira, me ngā mea katoa i roto, me āna kararehe, ki te mata o te hoari.

¹⁶ Ko ngā taonga katoa hoki o reira me kohi ki waenganui o tōna huarahi, ka tahu ai koe i te pā, me ōna taonga katoa, ki te ahi, ā, rūpeke noa, hei mea ki a Ihowā, ki tōu Atua. Me waiho hoki a reira hei pūranga mō ake tonu atu; kua e hangā ā muri ake nei.

¹⁷ Kei piri hoki ki tōu ringa tētahi wāhi o te mea kua oti nei te kanga; kia tahuri mai ai a Ihowā i te muranga o tōna riri, ka whakaputa mai he atawhai ki a koe, kia atawhai ai hoki ia i a koe, kia whakanui ai i a koe, kia rite ai ki tana i oati ai ki ōu mātua;

¹⁸ ina whakarongo koe ki te reo o Ihowā, o tōu Atua, ina pupuri i āna whakahau katoa, e whakahau atu nei ahau ki a koe i tēnei rā, kia mahi i te mea e tika ana ki te titiro a Ihowā, a tōu Atua.

14

He Tikanga mō te Tūpāpaku

¹ Ko koutou ngā tamariki a Ihowā, a tō koutou Atua. Kua koutou e haehae i a koutou, kua hoki e tiwhaina a waenganui o ō koutou kanohi mō te tūpāpaku.

² He iwi tapu hoki koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, ā, kua whiriwhiri a Ihowā i a koe hei iwi māna, motuhake rawa i ngā iwi katoa i te mata o te whenua.

Te Kai Mā, Poke rānei

(Rewitikuha 11.1-47)

³ Kua e kainga tētahi mea whakarihariha.

⁴ Ko ngā kararehe ēnei e kai ai koutou: ko te kau, ko te hipi, ko te koati,

⁵ ko te hāta, ko te kahera, ko te rōpaka, ko te koati mohao, ko te pikareka, ko te anaterope, ko te temera.

⁶ Ko ngā kararehe katoa hoki e tararua ana te matimati, e weherua ana te tītorehanga, e rua nei ngā matimati, ā, e whakahoki ake ana i te kai, i roto i ngā kararehe, ko ēnā me kai.

⁷ Otiia kua e kainga ēnei o ngā mea e whakahoki ake ana i te kai, o ngā mea hoki e tararua ana ngā matimati, e tītore pū ana; ko te kāmara, ko te hea, ko te koni, nō te mea e whakahoki ake ana rātou i te kai, otiia kīhai i tararua te matimati; hei mea poke ēnā ki a koutou.

⁸ Me te poaka hoki, nō te mea e tītore ana ngā matimati, otiia kāhore e whakahoki ake ana i te kai; hei mea poke tēnā ki a koutou. Kua e kainga ō rātou kikokiko, kua hoki e pā atu ki ō rātou tinana mate.

⁹ Ko ēnei ā koutou e kai ai o ngā mea katoa o roto i te wai: ko ngā mea katoa e whai tara ana, e whai unahi ana, ko ēnā tā koutou e kai.

¹⁰ Ā, ko ngā mea kāhore he tara, kāhore hoki he unahi i a rātou, kua e kainga; hei mea poke ēnā ki a koutou.

¹¹ Ko ngā manu pokekore katoa me kai e koutou.

¹² Engari, tēnei anō ngā mea kaua e kainga e koutou: ko te ēkara, ko te wāwāhi-iwi, me te ahipare,

¹³ ko te kireti, ko te kāiaia, ko te whatura, me ngā mea pērā;

¹⁴ ko ngā raweni katoa, me ngā mea pērā;

¹⁵ ko te otereti, ko te kāhu pō, ko te koekoea, ko te kāhu, me ngā mea pērā;

¹⁶ ko te ruru nohinohi, ko te ruru nui, ko te wani,

¹⁷ ko te perikana, ko te kia ēkara, ko te kawau,

¹⁸ ko te tāka, ko te heroni, ko ngā pērā, ko te hupou, ko te pekapeka.

¹⁹ Ā, ko ngā mea ngōki katoa e rere ā-manu ana, he mea poke ēnā ki a koutou; kaua e kainga.

²⁰ Ko ngā manu pokekore katoa me kai.

²¹ Kei kainga te mea i mate māori noa; me hoatu ki te manene i roto i ōu tatau, ā, māna e kai; me hoko atu rānei ki te tangata iwi kē. He iwi tapu hoki koe ki a Ihowā, ki tōu Atua. Kaua e kōhuatia he kūao koati ki te waiū o tōna whaea.

Te Ture mō te Whakatekau

²² Whakatekautia ngā hua katoa o āu purapura, e tupu ake ana i te māra i tēnei tau, i tēnei tau.

²³ Me kai hoki ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, ki te wāhi e whiriwhiri ai ia kia waiho tōna ingoa ki reira, ngā whakatekau o tāu wīti, o tāu wāina, o tāu hinu hoki, me ngā mātāmua anō o āu kau, o āu hipi hoki; kia ako ai koe ki te wehi i a Ihowā, i tōu Atua, i ngā rā katoa.

²⁴ Ā, ki te roa rawa tōu huarahi, e kore ai e taea e koe tēnā mea te kawē, nō te mea he mamao atu i a koe te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua, kia waiho tōna ingoa ki reira, ina manaakitia koe e Ihowā, e tōu Atua.

²⁵ Nā, me hoko e koe ki te moni, me takai hoki te moni ki roto ki tōu ringa, ka haere ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua.

²⁶ Nā, ka hoko atu koe i te moni ki ngā mea katoa e hiahia ai tōu ngākau, ki te kau, ki te hipi rānei, ki te wāina rānei, ki te wai kaha rānei, ki ngā mea katoa rānei e matea nuitia ana e tōu ngākau; ka kai ai ki reira ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, ka hari hoki koe, koutou ko tōu whare.

²⁷ Ā, ko te Riwaiti i roto i ōu tatau, kaua ia e whakarērea e koe; he mea hoki kāhore ōna wāhi, kāinga tupu rānei i roto i a koe.

²⁸ Hei te mutunga o ngā tau e toru ka mau koe ki waho i ngā whakatekau katoa o āu hua o tēnā tau, ka whakatakoto ai ki ōu kūwaha.

²⁹ Nā, ka haere te Riwaiti, nō te mea kāhore ōna wāhi, kāinga tupu rānei i roto i a koe, me te manene, me te pani, me te pouaru, kei roto nei i ōu tatau, ā, ka kai rātou, ka mākona; kia manaaki ai a Ihowā, tōu Atua, i a koe i ngā mahi katoa a tōu ringa e mahi ai koe.

15

Te Tau Tukunga Noatanga (Rewitikuha 25.1-7)

¹ Hei te mutunga o ngā tau e whitu ka mea koe he tukunga noatanga.

² Ā, ko te tikanga tēnei mō te tuku noa: ko ngā kaiwhakatārewa moni katoa, e whakatārewa moni ana ki ō rātou hoa, me tuku noa atu; kaua te kaiwhakatārewa e tohe ki tōna hoa, ki tōna teina rānei; nō te mea e karangatia ana ko te tukunga noatanga a Ihowā.

³ He tangata iwi kē, tohea atu; ko tāu mea ia i tōu teina, me tuku noa e tōu ringa.

⁴ Engari hoki me kore te rawakore i roto i a koe; ka manaaki rawa hoki a Ihowā i a koe i runga i te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, kia tangohia hei kāinga tupu,

⁵ ki te āta whakarongo i a koe ki te reo o Ihowā, o tōu Atua, kia puritia, kia mahia ēnei whakahau katoa e whakahau nei ahau i tēnei rā ki a koe.

⁶ Nō te mea ka manaakitia koe e Ihowā, e tōu Atua, ka pērātia me tāna i kī ai ki a koe. Ā, māu e whakatārewa moni ki ngā iwi maha, ko koe ia kaua e tango i te moni tārewa; ā, ko koe hei ariki mō ngā iwi maha, kāhore hoki rātou e ariki ki a koe.

⁷ Ki te mea kei roto i a koe tētahi e rawakore ana, tētahi o ōu teina, i roto i tētahi o ōu kūwaha o tōu whenua, e hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, kaua e whakauaua tōu ngākau, kaua hoki e kopia tōu ringa ki tōu teina rawakore.

⁸ Engari, me whakatuwhera mārie tōu ringa ki a ia, kia ngāwari hoki ki te whakatārewa moni ki a ia kia rite ki tōna mate i te mea e hapa ana i a ia.

⁹ Kia tūpato kei puta ake te whakaaro kino i roto i tōu ngākau, kei mea, “E tata ana te tau whitu, te tau tuku noa,” ā, ka kino tōu kanohi ki tōu teina rawakore, ā, e kore e hoatu e koe ki a ia; nā, ka tangi atu ia ki a Ihowā i a koe ka kino nei, ā, ka whai hara koe.

¹⁰ Me tino hoatu e koe ki a ia, kua hoki tōu ngākau e pōuri, ina hoatu e koe ki a ia; ko te mea hoki tēnei e manaaki ai a Ihowā, tōu Atua, i a koe, i āu mahi katoa, i ngā mea katoa e totoro atu ai tōu ringa.

¹¹ E kore hoki e kore te rawakore i te whenua; koia tāku e whakahau nei ki a koe, e mea nei, “Kia tuwhera tonu tōu ringa ki tōu teina, ki tōu hunga matekai, ki ōu rawakore, i tōu whenua.”

*Te Tukunga Noa o ngā Pononga
(Ekoruhe 21.1-11)*

¹² Ki te hokona atu ki a koe tōu teina, he tāne Hiperu, he wahine Hiperu rānei, ā, ka mahi ki a koe e ono ngā tau; nā, hei te whitu o ngā tau me tuku ia kia haere noa atu i a koe.

¹³ Ā, ki te tuku koe i a ia kia haere noa atu i a koe, kua ia e tukua rawakoretia atu.

¹⁴ Engari, kia māhorahora te hoatu ki a ia i ētahi o āu hipi, o tōu patunga wīti, o tōu poka wāina hoki; me hoatu ki a ia ētahi o ngā mea i hoatu e Ihowā, e tōu Atua, hei manaaki mōu.

¹⁵ Kia mahara hoki he pononga koe i mua, i te whenua o Ihīpa, ā, nā Ihowā, nā tōu Atua, koe i whakaora; koia ahau i whakahau ai i tēnei mea ki a koe ināianei.

¹⁶ Nā, ki te mea ia ki a koe, “E kore ahau e mawehe atu i a koe,” he aroha hoki nōna ki a koutou ko tōu whare, he pai nō tāna noho ki a koe;

¹⁷ kātahi koe ka tango i tētahi mea poka, ka titi ai i tōna taringa ki te tatau, ā, ka waiho ia hei pononga māu, oti tonu atu.

Me pēnā hoki ki tōu pononga wahine.

¹⁸ Kei mea he pakeke rawa ki a koe, ina tukua ia kia haere noa atu i a koe; e rite ana hoki āna mahi ki a koe i ngā tau e ono ki a ngā kaimahi tokorua e utua ana; ā, ka manaaki a Ihowā, tōu Atua, i a koe i ngā mea katoa e mea ai koe.

Ngā Mātāmua a ngā Kararehe

¹⁹ Ko ngā toa mātāmua e whānau ana i roto i āu kau, i āu hipi, me whakatapu e koe mā Ihowā, mā tōu Atua; kua e whakamahia tōu pūru mātāmua, kua hoki e kutikutia tōu hipi mātāmua.

²⁰ Kainga ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, i tēnei tau, i tēnei tau, e koe, e tōu whare, ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua.

²¹ Ā, ki te mea he koha tōna – inā rā he totitoti, he matapō – tētahi atu koha kino rānei, kua ia e patua mā Ihowā, mā tōu Atua.

²² Kainga i roto i ōu kūwaha; mā te poke, mā te pōkekore taua mea e kai, pērā me te kahera, me te hāta.

²³ Otiia, kua e kainga ōna toto; ringihia atu ki te whenua, ānō he wai.

16

*Te Kapenga
(Ekoruhe 12.1-20)*

¹ Kia mahara ki te marama, ki a Apipi, ka mahi i te Kapenga ki a Ihowā, ki tōu Atua; ko Apipi hoki te marama i whakaputaina mai ai koe e Ihowā, e tōu Atua, i Ihīpa i te pō.

² Nā, me patu e koe te Kapenga ki a Ihowā, ki tōu Atua, o te kāhui hipi, o te kāhui kau, ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā kia waiho tōna ingoa ki reira.

³ Kua e kainga tahitia te parāoa rēwena me taua mea. Kia whitu ngā rā e kai ai koe i te taro rēwenakore me taua mea, arā i te taro tangihanga; i haere pōtatutatu mai hoki koe i te whenua o Ihīpa; kia mahara ai koe ki te rā i puta mai ai koe i te whenua o Ihīpa i ngā rā katoa e ora ai koe.

⁴ Ā, kia whitu ngā rā e kore ai e kitea he rēwena ki a koe i ōu rohe katoa; kua hoki e whakatoea mō te ata tētahi wāhi o te kikokiko e patua e koe i te ahiahi o te rā tuatahi.

⁵ E kore e āhei kia patua te Kapenga i roto i tētahi o ōu tatau, e hōmai ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

⁶ Engari hei te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua, kia waiho tōna ingoa ki reira, hei reira koe patu ai i te Kapenga i te ahiahi, i te toenetanga o te rā, i te wā anō i puta mai ai koe i Ihīpa.

⁷ Nā, me tunu e koe, me kai hoki ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua; ā, i te ata ka tahuri, ka haere ki ōu tēnei.

⁸ E ono ngā rā e kai ai koe i te taro rēwenakore; ā, i te rā whitu ko te huihui nui ki a Ihowā, ki tōu Atua; kuaa tētahi mahi e mahia i taua rā.

Te Hākari o ngā Wiki
(Ekoruhe 34.22; Rewitikuha 23.15-21)

⁹ Taua e koe, kia whitu ngā wiki; kei tau tukunga mataati i te toronaihi ki te kotinga koe timata mai ai te tataui i ngā wiki e whitu.

¹⁰ Nā, me mahi te Hākari o Ngā Wiki ki a Ihowā, ki tōu Atua, ki tētahi tahua, he mea hoatu noa nā tōu ringa; kia rite tāu e hoatu ai ki te manaaki a Ihowā, a tōu Atua, i a koe.

¹¹ Nā, ka koa koe ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua – a koe, koutou tahi ko tāu tama, ko tāu tamāhine, me tāu pononga tāne, me tāu pononga wahine, me te Riwaiti i roto i ōu tataui, me te manene, me te pani, me te pouaru i roto i a koe – ki te wāhi i whiriwhiria e Ihowā, e tōu Atua, kia waiho tōna ingoa ki reira.

¹² Ā, kia mahara koe he pononga koe i Īhipa i mua; me pupuri hoki, me mahi ēnei tikanga.

Te Hākari Whare Wharau
(Rewitikuha 23.33-43)

¹³ Me mahi te Hākari Whare Wharau, kia whitu ngā rā, ua poto i a koe te kohikohi mai i tāu patunga witi me tāu poka wāina.

¹⁴ Ā, ka koa koe ki tāu hākari, a koe, koutou tahi ko tāu tama, ko tāu tamāhine, ko tāu pononga tāne, ko tāu pononga wahine, me te Riwaiti, te manene, te pani me te pouaru i roto i ōu tataui.

¹⁵ Kia whitu ngā rā o tāu hākari ki a Ihowā, ki tōu Atua, i te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā; ka manaaki hoki a Ihowā, tōu Atua, i a koe i āu hua katoa, i ngā mahi katoa hoki a ōu ringa, ā, ka tino harakoa koe.

¹⁶ E toru ngā wā o te tau e kitea ai ōu tāne katoa ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, ki te wāhi e whiriwhiri ai ia; ko te Hākari Taro Rēwenakore, ko te Hākari o Ngā Wiki, ko te Hākari Whare Wharau. Kuaa hoki e puta kau ki te aroaro o Ihowā;

¹⁷ me hōmai e ia tangata te mea e taea e ia, kia rite ki te manaaki i hōmai e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

Te Whakahaere o te Mahi Tika

¹⁸ Whakatūria ētahi kaiwhakawā, me ētahi rangatira mōu i ōu kūwaha katoa, e hōmai ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, mō ōu iwi; kia tika hoki tā rātou whakawā mō te iwi.

¹⁹ Kuaa e whakapeaua kētia te whakawā; kuaa hoki e whakapai kanohi; kuaa anō e tango i te utu whakapati; he mea whakamatapō hoki te utu whakapati i ngā kanohi o te hunga whakaaro nui, he mea whakapeau kē i ngā kupu a te hunga tika.

²⁰ Ko te mea tika anake tāu e whai ai, kia ora ai koe, kia noho ai hoki ki te whenua e hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

Kei Karakiatia Tēhea Momo Rākau, Whakapakoko Rānei

²¹ Kuaa e whakatōkia e koe he Āhera o tēhea momo rākau ki te taha o te āta a Ihowā, a tōu Atua, e hangā e koe.

²² Kuaa anō hoki e whakatūria ake tētahi pou whakapakoko māu e kinongia nei e Ihowā, e tōu Atua.

17

¹ Kuaa e patua mā Ihowā, mā tōu Atua, tētahi kau, hipi rānei, he koha tōna, tētahi atu hē rānei; he mea whakarihariha hoki tēnā ki a Ihowā, ki tōu Atua.

² Ki te mea ka kitea i roto i a koe, i roto i tētahi o ōu tataui e hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe tētahi tangata, tētahi wahine rānei, i mahi i te kino ki te titiro a Ihowā, a tōu Atua, i whakapaheke hoki i tāna kawenata,

³ i haere hoki, i mahi ki ngā atua kē i koropiko ki a rātou – ki te rā rānei, ki te marama rānei, ki tētahi rānei o ngā mano o te rangi kīhai nei i whakaritea atu e ahau –

⁴ ā, ka kōrerotia ki a koe, ā, ka rongo koe, nā, me āta ui mārie e koe, nā, mehemea he tika, he pono te kōrero kei te meatia taua mea whakarihariha i roto i a Iharaira.

⁵ Me whakaputa e koe taua tangata, taua wahine rānei, i mahi nei i taua mea kino, ki ōu tataui, taua tangata, taua wahine rānei; ka āki ai i a rāua ki te kōhatu, ā mate noa.

⁶ Mā te kupu a ngā kaiwhakaatu tokorua, a ngā kaiwhakaatu tokotoru rānei, e mate ai te tangata e tika ana kia whakamatea; e kore ia e mate i te kupu a te kaiwhakaatu kotahi.

⁷ Ko ngā ringa o ngā kaiwhakaatu te pā wawe ki a ia hei whakamate i a ia, ā muri iho ko ngā ringa o te iwi katoa. Pēnei ka whakakorea atu e koe te kino i roto i a koe.

Ngā Take Pakeke

⁸ Ki te ara ake tētahi take pakeke rawa i a koe te whakawā, he toto ki te toto, he whakawā ki te whakawā, he patu ki te patu, he take tautohetohe i roto i ōu tatau – nā, me whakatika koe, me haere ki runga ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua;

⁹ ā, ka tae koe ki ngā tohunga, ki ngā Rīwaiti, ki te kaiwhakawā hoki e whakarite ana i aua rā; ā, ka ui koe; ā, mā rātou e whakapuaki ki a koe te tikanga mō te whakarite.

¹⁰ Nā, me mahi e koe tā rātou e whakapuaki ai ki a koe i taua wāhi i whiriwhiri ai e Ihowā; kia tūpato hoki kia rite te meatanga ki ngā mea katoa e kiā e rātou ki a koe.

¹¹ Kia rite tāu meatanga ki te tikanga o te ture e kiā e rātou ki a koe, ki te ritenga hoki e kōrerotia e rātou ki a koe; kaua e peka kē atu, ki matau rānei, ki mauī rānei, i te kupu e whakapuakina e rātou ki a koe.

¹² Ā, ki te poka wāhi tētahi tangata, kāhore e whakarongo ki te tohunga e tū ana, e minita ana i reira i te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, ki te kaiwhakawā rānei, me whakamate taua tangata; ā, ka whakakorea atu e koe te kino i roto i a Iharaira.

¹³ Ā, ka rongo katoa te iwi, ka wehi, e kore e poka wāhi noa i muri iho.

Meatanga hei Kīngi

¹⁴ Ka tae koe ki te whenua e hōmai ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, ā, ka riro mai a reira i a koe, ā, ka noho koe ki reira, ka mea hoki, “Ka meinga e ahau tētahi kīngi mōku, ka pērā me ngā iwi katoa i tētahi taha ōku, i tētahi taha.”

¹⁵ Ko tā Ihowā, ko tā tōu Atua e whiriwhiri ai, ko ia anake tāu e mea ai hei kīngi mōu. Ko tētahi o ōu tuākana tāu e mea ai hei kīngi mōu; e kore e āhei kia meatia e koe hei kīngi mōu te tangata iwi kē, ehara nei i te tuākana nōu.

¹⁶ Otiia kaua ia e whakamaha i te hōiho mōna, kaua anō hoki e whakahokia te iwi ki Ihipa, hei whakamaha i ngā hōiho; kua mea nei hoki a Ihowā ki a koutou, “E kore koutou e hoki nā taua huarahi ā mua ake nei.”

¹⁷ Kaua anō ia e whakamaha wāhine māna, kei riro kē tōna ngākau; kaua anō hoki e whakanuia rawatia e ia te hiriwa me te kōura māna.

¹⁸ Ā, ka noho ia ki te torōna o tōna rangatiratanga, nā, me tuhituhi e ia ki tētahi pukapuka ngā kupu o tēnei ture, nō ēnā i te aroaro o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti;

¹⁹ ā, hei a ia takoto ai, ā, me kōrero ia ki reira i ngā rā katoa e ora ai ia. Kia ako ai ia ki te wehi ki a Ihowā, ki tōna Atua, ki te pupuri i ngā kupu katoa o tēnei ture, i ēnei tikanga, hei mahi māna;

²⁰ kei whakakake tōna ngākau ki ōna tēina, kei peka kē atu hoki ia i te whakahau ki matau, ki mauī; kia roa ai ōna rā i tōna kīngitanga, ōna me o āna tama, i waenganui i a Iharaira.

18

Te Taonga Tupu mō ngā Tohunga, mō ngā Rīwaiti

¹ Kaua tētahi wāhi, tētahi kāinga tupu rānei i roto i a Iharaira mō ngā tohunga, mō ngā Rīwaiti, mō te iwi katoa anō hoki o Rīwai; ko ngā whakahere ahi a Ihowā, ko ōna taonga ake hoki, hei kai mā rātou.

² Ā, kāhore tētahi kāinga tupu mō rātou i waenganui i ō rātou tuākana; ko Ihowā, ko ia tō rātou taonga tupu, pērā hoki me tāna i kōrero ai ki a rātou.

³ Ā, ko te tikanga tēnei mō ngā mea a te iwi mā ngā tohunga, mō ā ngā tāngata e patu ana i te patunga tapu, ahakoa kau, ahakoa hipi, me hōmai e rātou ki te tohunga te peke, ngā pāpāringa e rua, me te puku.

⁴ Ko ngā hua mātāmua o tau witi, o tau wāina, o tau hinu, me te huruhuru mātāmua o au hipi, me hoatu ki a ia.

⁵ Nō te mea kua whiriwhiria ia e Ihowā, e tōu Atua, i roto i ōu iwi katoa, kia tū hei minita i runga i te ingoa o Ihowā, a ia me āna tama ake tonu atu.

⁶ Ā, ki te haere mai tētahi Rīwaiti i hea noa atu o Iharaira, i tētahi o ōu kūwaha i noho ai ia, ā, ka tae mai me te hiahia katoa o tōna ngākau ki te wāhi e whiriwhiria e Ihowā;

⁷ nā, me minita ia i runga i te ingoa o Ihowā, o tōna Atua, me pērā me ōna tuākana katoa me ngā Rīwaiti, e tū nei i reira i te aroaro o Ihowā.

⁸ Kia rite te wāhi hei kai mā rātou, hāunga anō ngā utu i a ia mō ngā taonga a ōna mātua.

Kia Tino Tika Koe

⁹ E tae koe ki te whenua e hōmai ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, kei ako koe ki te mahi i ngā mea whakarihariha a ēnā iwi.

¹⁰ Kei kitea i roto i a koe tētahi e mea ana i tāna tama, i tāna tamāhine rānei, kia haere i roto i te ahi, tētahi tohunga whakaaro ki ngā tohu, tētahi e whakaari ana i ngā mea kei mua, tētahi tohunga māori, tētahi tohunga mākutū rānei,

¹¹ tētahi tohunga whaiwhaiā rānei, tētahi kaiui i te atua māori, tētahi mata māori rānei, tētahi kaiui i te tūpāpaku.

¹² Nō te mea e whakarihariha ana a Ihowā ki ngā tāngata katoa e mea ana i ēnā mea; ā, nā aua mea whakarihariha i peia ai rātou i tōu aroaro e Ihowā, e tōu Atua.

¹³ Kia tino tika koe i te aroaro o Ihowā, o tōu Atua.

He Poropiti nā Ihowā

¹⁴ Ko ēnei iwi hoki, ka riro nei i a koe, e whakarongo ana ki ngā tohunga tāima, ki ngā tohunga māori; tēnā ko koe, e kore a Ihowā, tōu Atua, e tuku i a koe kia pērā.

¹⁵ Mā Ihowā, mā tōu Atua, e whakaara ake he poropiti mōu i roto i a koe, nō ōu tēina, he rite mai ki ahau; ko ia tā koutou e whakarongo ai.

¹⁶ Hei whakarite mō ngā mea katoa i inoi ai koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, i Horepa i te rā o te huihuinga, i mea ai: "Kaua ahau e rongorongo atu anō i te reo o Ihowā, o tōku Atua, kaua hoki ahau e titiro anō ki tēnei ahi nui, kei mate ahau."

¹⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki ahau: "He pai tā rātou kōrero i kōrero nā.

¹⁸ Māku e whakaara ake he poropiti mō rātou i roto i ō rātou tēina, rite tahi ki a koe, ā, ka hoatu e ahau āku kupu ki tōna waha; māna e kōrero ki a rātou ngā mea katoa e kōrero ai ahau ki a ia.

¹⁹ Nā, ko te tangata e kore e whakarongo ki āku kupu, e kōrero ai ia i runga i tōku ingoa, māku e rapu he utu i a ia.

²⁰ Tēnā ko te poropiti e poka noa te kōrero i runga i tōku ingoa, i tētahi kupu kīhai nei i whakahaua atu e ahau kia kōrerotia, e kōrero rānei i runga i te ingoa o ngā atua kē, inā, ka mate taua poropiti."

²¹ Ā, ki te mea koe i roto i tōu ngākau, "Mā te aha e mōhio ai tātou ki te kupu kīhai nei i kōrerotia e Ihowā?"

²² Ki te kōrero tētahi poropiti i runga i te ingoa o Ihowā, ā, kāhore e puta mai te mea, kāhore hoki e tae mai, koia tēnā te mea kīhai i kōrerotia e Ihowā; i kōrero poka noa te poropiti, kaua koe e wehi i a ia.

19

Ngā Pā Whakaora

(Tauanga 35.9-34; Hohua 20.1-9)

¹ E whakangaromia ana e Ihowā, e tōu Atua, ngā iwi nō rātou nei te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, ā, ka riro tō rātou wāhi i a koe, ā, ka noho koe ki ō rātou pā, ki ō rātou whare;

² me wehe e koe kia toru ngā pā mōu i waenganui o tōu whenua, ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, hei kāinga pūmau.

³ Whakapaia e koe he huarahi, ka tapahi i ngā rohe o tōu whenua, ka whakawhiwhia nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, kia toru ngā wāhanga, hei rerenga atu mō ngā tāngata whakamate katoa.

⁴ Ā, ko te āhua tēnei mō te tangata whakamate, e rere ai ki reira, e ora ai hoki; arā ki te patua e ia tōna hoa he mea urupā, kāhore hoki ōna kino ki a ia i mua atu:

⁵ Pēnei me te tangata ka haere tahi rāua ko tōna hoa ki te ngahere ki te tapahi rākau, ā, ka āki atu tōna ringa i te toki ki te tua i te rākau, nā, ka maunu te pane i te kakau, pono tonu ki tōna hoa, ā, mate iho. Nā, ka rere atu ia ki tētahi o aua pā, ā, ka ora.

⁶ Kei whāi te kaitakitaki toto i te tangata whakamate, i te mea e pāwerawera ana tōna ngākau, ā, ka hopu i a ia, he roa hoki nō te huarahi, ā, ka patu i a ia; kīhai ia i tika te mate mōna, nō te mea kāhore ia i kino ki a ia i mua atu.

⁷ Koia tāku e whakahau atu nei ki a koe, e mea nei: Me wehe e koe kia toru ngā pā mōu.

⁸ Ā, ki te whakanui a Ihowā, tōu Atua, i tōu rohe, ki te rite ki tāna i oati ai ki ōu mātua – ā, ka hōmai e ia te whenua katoa i mea ai ia kia hōmai ki ōu mātua;

⁹ ki te puritia e koe, ki te mahia ēnei whakahau katoa, e whakahau atu nei ahau ki a koe i tēnei rā, arā kia aroha ki a Ihowā, ki tōu Atua, kia haere hoki i ōna huarahi i ngā rā katoa – ko reira koe tango ai kia toru atu ngā pā mōu, hei tāpiri mō ēnā pā e toru.

¹⁰ Kei whakahekea te toto harakore ki waenganui o tōu whenua, ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei kāinga, kei whakairia hoki te toto ki runga ki a koe.

¹¹ Engari ia ki te kino tētahi ki tōna hoa, ā, ka whanga ki a ia, ka whakatika hoki ki a ia, ka patu rawa i a ia, nō ka mate ia; ā, ka rere ia ki tētahi o aua pā.

¹² Nā, me tonu e ngā kaumātua o tōna pā, ka tiki atu hoki i a ia i reira, ka hoatu i a ia ki te ringa o te kaitakitaki toto, kia mate ai ia.

¹³ Kei tohu tōu kanohi i a ia, engari me whakakāhore e koe te toto harakore i roto i a Iharaira, kia whiwhi ai koe ki te pai.

Ngā Rohe Onamata

¹⁴ Kei nekehia kētia e koe te rohe o tōu hoa, i rohea ai e ngā tāngata onamata, ki tōu kāinga e nohoia e koe i te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei kāinga.

Te Ture mō te Kaiwhakaatu Tekā

¹⁵ Kei whakatika ki te tangata te kaiwhakaatu kotahi mō te kino, mō tētahi hara rānei, ahakoa he aha, e hara ai ia. Mā te kupu a ngā kaiwhakaatu tokorua, mā te kupu rānei a ngā kaiwhakaatu tokotoru, e whakatikaia ai te kōrero.

¹⁶ Ki te whakatika tētahi kaiwhakaatu teka ki tētahi tangata, hei kōrero teka i mahi ia i te hē;

¹⁷ nā, me tū ngā tāngata tokorua, nā rāua nei te totohe, ki te aroaro o Ihowā, ki te aroaro hoki o ngā tohunga rātou ko ngā kaiwhakawā e whakariterite ana i aua rā.

¹⁸ Nā, me whakataki mārie e ngā kaiwhakawā; ā, ka kitea he kaiwhakaatu teka te kaiwhakaatu, he teka tāna kōrero mō tōna teina;

¹⁹ nā, pērātia ia e koutou me tāna i whakaaro ai kia meatia ki tōna teina; pēnei ka whakakorea te kino i roto i a koe.

²⁰ Ā, ka rongō te nuinga, ā, ka wehi, e kore hoki e mea i te kino pērā i roto i a koe ā muri.

²¹ Kaua anō tōu kanohi e tohu: ko tō te ora utu he ora, tō te kanohi he kanohi, tō te niho he niho, tō te ringa he ringa, tō te waewae he waewae.

20*Tikanga ina Whawhai*

¹ E haere koe ki te whawhai ki ōu hoariri, ā, ka kite i ngā hōiho me ngā hāriata, i te iwi hoki he tokomaha ake i a koe, kei wehi i a rātou; kei a koe hoki a Ihowā, tōu Atua, i kawea mai ai koe i te whenua o Ihipa.

² Ā, ka whakatata koutou ki te whawhai, nā, me haere mai te tohunga, me kōrero ki te iwi,

³ ka mea ki a rātou: “Whakarongo, e Iharaira! E whakatata atu ana koutou āiane ki te whawhai ki ō koutou hoariri. Kei hopi ō koutou ngākau; kaua e wehi. Kaua e pōtatutatu, kaua anō hoki e pāwera i tō rātou aroaro;

⁴ ko Ihowā hoki, ko tō koutou Atua, ko ia te haere tahi ana i a koutou, māna tā koutou whawhai ki ō koutou hoariri, māna koutou e whakaora.”

⁵ Me kōrero anō hoki ngā kaiwhakahauhau ki te iwi, me kī atu: “Tēnei rānei tētahi kua hangā e ia he whare hou, ā, kāhore anō i tāia te kawa? Me haere ia, me hoki atu ki tōna whare, kei mate ki te whawhaitanga, ka riro mā te tangata kē e tā te kawa.

⁶ Tēnei rānei tētahi kua whakatokia e ia he māra wāina, ā, kāhore anō i kainga ngā hua? Me haere ia, me hoki atu ki tōna whare, kei mate ki te whawhaitanga, ka riro mā te tangata kē e kai.

⁷ Tēnei rānei tētahi kua oti tētahi wahine te taumau māna, ā, kāhore anō i tangohia e ia? Me haere ia, me hoki atu ki tōna whare, kei mate ki te whawhaitanga, ka riro mā te tangata kē e tango.”

⁸ Ā, me kōrero anō ngā kaiwhakahauhau ki te iwi, me kī atu, “Tēnei rānei tētahi e wehi ana, e hopi ana te ngākau? Me haere ia, me hoki atu ki tōna whare, kei ngohe ngā ngākau o ōna teina, kei rite ki tōna ngākau.”

⁹ Nā, ka mutu te kōrero a ngā kaiwhakahauhau ki te iwi, me whakarite e rātou ētahi rangatira ope hei upoko mō te iwi.

¹⁰ Ka whakatata atu koe ki te tatau ki tētahi pā, nā, me karanga atu e koe te rangimārie ki reira.

¹¹ Ā, ki te mea he rangimārie tāna e whakahoki mai ai ki a koe, ā, ka whakapuaretia ki a koe, kātahi ka waiho ngā tāngata katoa e kitea e koe ki reira hei kaihōmai takoha ki a koe, hei apa anō rātou māu.

¹² Ā, ki te kore e mau tā reira rongō ki a koe, ā, ka anga ki te whawhai ki a koe, kātahi ka whakapaea e koe;

¹³ ā, ki te hoatu e Ihowā, e tōu Atua, ki ōu ringa, nā, me patu e koe ngā tāne katoa o reira ki te mata o te hoari.

¹⁴ Ko ngā wahine ia me ngā tamariki, ko ngā kararehe me ngā mea katoa i roto i te pā, ko ngā taonga katoa o reira, me tango e koe māu; ā, ka pau i a koe ngā mea a ōu hoariri, e hoatu ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

¹⁵ Ko tēnei tāu e mea ai ki ngā pā katoa e mamao rawa atu ana i a koe, ehara nei i te pā nō ēnei iwi.

¹⁶ Ko ngā pā ia o ēnei iwi, e hoatu nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei kāinga tupu, kaua e whakaoangia tētahi mea e whai manawa ana.

¹⁷ Engari, me whakangaro rawa rātou e koe – ngā Hiti, ngā Amori, ngā Kanaani, ngā Perihī, ngā Hiwi, ngā Iepuhi – kia rite ki tā Ihowā, ki tā tōu Atua, i whakahau ai ki a koe.

¹⁸ Kei whakaakona koutou e rātou ki te mahi i ā rātou mahi whakarihariha katoa e mahia nei e rātou ki ō rātou atua; ā, ka hara koutou ki a Ihowā, ki tō koutou Atua.

¹⁹ Ki te maha ngā rā e whakapaea ai e koe he pā, e tauria ai kia horo, kei whakakorea e koe ngā rākau o reira, kei ākina atu ki te toki. Nō te mea hei kai ēnā māu, ā, kaua e tuaina e koe; he tangata koia te rākau o te pārae kia whakapaea e koe?

²⁰ Ko ngā rākau anake e mōhio ai koe ehara i te rākau kai, ko ēnā āu e whakakore, ka tua ki raro; ā, ka hangā he taiepa whakapae mō te pā e whawhai ana ki a koe, ā horo noa.

21

Kōhuru Kīhai i Mōhioia nā Wai

¹ E kitea te tangata i whakamatea ki te whenua i hōmai e Ihowā, e tōu Atua, hei kāinga mōu, e takoto ana i te pārae, ā, kāhore e mōhioia nā wai i patu.

² Nā, me puta mai ōu kaumātua me ōu kaiwhakawā, ka whanganga atu ki ngā pā i tētahi taha o te tūpāpaku, i tētahi taha.

³ Nā, ko te pā e tata ana ki te tūpāpaku, me tiki e ngā kaumātua o taua pā tētahi kūao kau, hei te uha, hei te mea kāhore anō i whakamahia, kāhore nei i tō ioka.

⁴ Me kawē anō hoki e ngā kaumātua o taua pā te kūao kau ki raro, ki tētahi awaawa wai, kāhore nei i ngakia, i whakatōkia rānei, ka whawhati ai i te kakī o te kau ki reira, ki te awaawa.

⁵ Nā, ka whakatata ngā tohunga, ngā tama a Rīwai; ko rātou hoki tā Ihowā, tā tōu Atua, i whiriwhiri ai hei miniti ki a ia, hei manaaki anō hoki i runga i te ingoa o Ihowā; ā, mā rātou te kupu mō ngā tautohe katoa, mō ngā patu katoa.

⁶ Nā, me horoi e ngā kaumātua katoa o taua pā, e tata ana ki te tūpāpaku, ō rātou ringa ki runga ki te kūao kau i whatia nei te kakī ki te awaawa;

⁷ nā, ka kōrero rātou, ka mea: “Kīhai i whakahekea tēnei toto e ō mātou ringa, kīhai anō ō mātou kanohi i kite.

⁸ Kia mārie ki tōu iwi ki a Iharaira, e Ihowā, i hokona nei e koe, kaua anō hoki e whakairia he toto harakore ki runga ki tāu iwi, ki a Iharaira.” Nā, ka whai whakamārie rātou mō auā toto.

⁹ Pēnei ka whakakorea te toto harakore i roto i a koe, ina mea koe i te mea e tika ana ki tā Ihowā titiro.

Ngā Wāhine Whakarau

¹⁰ Ka haere koe ki te whawhai ki ōu hoariri, ā, ka hōmai rātou e Ihowā, e tōu Atua, ki ōu ringa, ā, ka whakaraua rātou e koe hei whakarau;

¹¹ ā, ka kite koe i tētahi wāhine ātaahua i roto i ngā whakarau, ā, ka hiahia koe ki a ia, ka mea ki te tango i a ia hei wāhine māu.

¹² Nā, me kawē ia e koe ki tōu whare; ā, me heu e ia tōna mātenga, ka whakapai i ōna maikuku;

¹³ nā, me whakarere e ia te kākahu o tōna whakaraunga, ā, ka noho ki tōu whare, ka tangi ki tōna pāpā, ki tōna whaea, kia kotahi tino marama; ā muri iho ka haere atu koe ki a ia, ā, ka meinga hei tahu ki a ia, ko ia hoki hei wāhine māu.

¹⁴ Ā, ki te kāhore koe e whakaahuareka ki a ia, me tuku atu ia e koe ki tāna wāhi e pai ai, kaua rawa e hokona ki te moni, kaua hoki e waiho hei mea pononga; he mea hoki kua whakaititia nei ia e koe.

Ngā Tikanga mō te Mātāmua

¹⁵ Ki te tokorua ngā wāhine a tētahi tangata, kotahi e arohaina ana, kotahi e kinongia ana, ā, kua whānau he tamariki māna i te mea e arohaina ana, i te mea hoki e kinongia ana; ā, nā te mea e kinongia ana te tama mātāmua.

¹⁶ Ā, ka tae ki te rā e whakarērea iho ai e ia āna mea mā āna tamariki, e kore e āhei kia meinga hei mātāmua te tama a te mea e arohaina ana, arā hei kauaemua mō te tino mātāmua, mō te tama a te wāhine e kinongia ana.

¹⁷ Engari, me whakaae ia ki te tama a te mea e kinongia ana, ko ia te mātāmua, me hoatu ki a ia ngā wāhi e rua o āna mea katoa. Nō te mea ko ia te tīmatanga o tōna kaha; māna ngā tikanga o te mātāmua.

Ngā Tama Tutū

¹⁸ Ki te mea he whakakeke, he whakatoī, te tama a tētahi tangata, ā, kāhore e rongō ki te reo o tōna pāpā, ki te reo rānei o tōna whaea, ā, ahakoa ka whiua e rāua, kāhore e rongō ki a rāua,

¹⁹ nā, me mau tōna pāpā rāua ko tōna whaea ki a ia, ka kawē i a ia ki ngā kaumātua o tōna pā, ki te kūwaha o tōna wāhi.

²⁰ Ā, ka mea ki ngā kaumātua o tōna pā, "Ko tēnei tama a māua he whakakeke, he whakatoī, ā, e kore e rongō ki ō māua reo; he tangata haututū, he poro haurangi."

²¹ Kātahi ngā tātanga katoa o tōna pā ka āki i a ia ki te kōhatu, kia mate; ā, ka whakakorea atu e koe te kino i roto i a koe, ā, ka rongō a Iharaira katoa, ka wehi.

He Ture Momo Kē

²² Ki te mea anō he hara tō te tangata e tika ai te mate mōna, ā, ka whakamatea, ā, ka tāronatia e koe ki runga ki te rākau;

²³ kaua e waiho tōna tinana runga i te rākau i te pō, engari, me tino tanu i taua rangi anō; he mea kanga hoki nā te Atua te tangata i tāronatia; kei poke tōu oneone, e hoatu nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei kāinga tupu.

22

¹ E kite koe i te kau a tōu teina, i tāna hipi rānei, e ātiutiu kē ana kei ninihi atu koe i a rāua; me āta whakahoki anō e koe ki tōu teina.

² Ā, ki te kāhore tōu teina e tata mai ana ki a koe, ki te kāhore rānei koe e mōhio ki a ia, nā, me kawē mai ki tōu whare, ā, ki a koe noho ai, ā, rapu noa tōu teina i a ia; kātahi koe ka whakahoki atu ai ki a ia.

³ Me pēnā anō e koe ki tana kāihe; ā, me pēnā anō e koe ki tōna kākahu; me pēnā anō hoki ki ngā mea ngaro katoa a tōu teina, ina ngaro i a ia, ā, e kitea e koe; e kore e āhei kia ninihi koe.

⁴ E kite koe i te kāihe a tōu teina, i tāna kau rānei, kua hinga i te ara, kei ninihi koe i a rāua; me tino āwhina koe i a ia ki te whakaara i a rāua.

⁵ Kei kākahuria e te wahine tētahi mea o te tāne, kei kākahuria hoki e te tāne te kākahu o te wahine; he mea whakarihariha hoki ki a Ihowā, ki tōu Atua, te hunga katoa e pēnā ana.

⁶ Ki te pono koe ki te ohanga manu i te ara, i runga i te rākau, i te whenua rānei, me ngā pī anō, me ngā hua rānei, me te kātua e pēhi ana i ngā pī i ngā hua rānei, kei tangohia ngātahitia e koe te kātua me ngā pī.

⁷ Me tuku tonu atu e koe te kātua, ka tango ai i ngā pī māu; kia whiwhi ai koe ki te pai, kia roa ai ōu rā.

⁸ Ki te hanga koe he whare hou, me hanga anō he taiepa mō tōu tuanui kei whai toto i a koe tōu whare, ina taka te tangata i runga.

⁹ Kaua e whakauruuruua ngā purapura e whakatōkia e koe ki tāu mārā wāina; kei poke te hua o te purapura e whakatōkia e koe, me ngā hua o te mārā wāina.

¹⁰ Kaua e huihuia te kau ki te kāihe hei parau māu.

¹¹ Kei kākahuria e koe te mea kakano whakauru, arā te huruhuru hipi i whakaurua nei ki te rinena.

¹² Hangā ētahi tāniko māu mō ngā tapa e whā o tōu kākahu e kākahu ai koe.

Hahani ki Tana Wahine

¹³ Ki te tango te tangata i te wahine, ā, ka haere ki roto, ki a ia, ā, ka kino ki a ia,

¹⁴ ā, ka hahani ki a ia, ka whakakinokino i tōna ingoa, ā, ka mea, "I tango ahau i tēnei wahine, ā, i tōku whakatatanga ki a ia, ka kite ahau ehara ia i te wāhina."

¹⁵ Kātahi te pāpā rāua ko te whaea o te kōtiro ka tiki, ka kawē i ngā tohu o te wāhinatanga o te kōtiro ki ngā kaumātua o te pā, ki te kūwaha.

¹⁶ Ā, ka kōrero te pāpā o te kōtiro ki ngā kaumātua: "I hoatu e ahau tāku tamāhine nei hei wahine mā tēnei tangata, ā, e kinongia ana e ia.

¹⁷ Nā, tēnei ia te mea nei kia kōrerotia kinotia ia, e mea ana, 'Kīhai ahau i kite tohu he wāhina tāu tamāhine.' Nā, ko ngā tohu ēnei o te wāhinatanga o tāku kōtiro." Nā, me hora e rāua te kākahu ki te aroaro o ngā kaumātua o te pā.

¹⁸ Kātahi ka mau ngā kaumātua o taua pā ki taua tangata, ka whiui i a ia;

¹⁹ ā, me tango e rātou i taua tangata kia kotahi rau ngā hekere hiriwa hei utu, (ka hoatu ai ki te pāpā o te kōtiro) mōna hoki i whakairi i te ingoa kino ki runga ki tētahi o ngā wāhina o Iharaira. Ā, hei wahine ia māna; e kore e āhei kia whakarērea e ia i ngā rā katoa e ora ai ia.

²⁰ Ki te mea ia he tika taua mea, kāhore i kitea ngā tohu o te wāhinatanga o te kōtiro;

²¹ nā, me kawe mai e rātou te kōtiro ki te kūwaha o te whare o tōna pāpā, ā, me āki e ngā tāngata o tōna pā ki te kōhatu, kia mate; mō tāna mahi pōauau i roto i a Iharaira, mō tāna kairautanga i roto i te whare o tōna pāpā; ā, ka whakakorea e koe te kino i roto i a koe.

²² Ki te mau tētahi tangata e takoto ana ki te wahine whai tahu, nā, me whakamate rāua tokorua, te tāne i takoto ki te wahine, me te wahine anō hoki; ā, ka whakakorea e koe te kino i roto i a Iharaira.

²³ Mehemea tērā tētahi kōtiro, he wāhina, i taumautia mā te tāne, ā, ka tūpono tētahi tangata ki a ia i te pā, ā, ka takotoria e ia;

²⁴ me kawe rāua ki te kūwaha o tēnā pā, me āki ki te kōhatu, kia mate; te kōtiro, i te mea i roto ia i te pā kīhai ia i karanga; te tangata, mōna i whakaiti i te wahine a tōna hoa. Ā, ka whakakorea atu e koe te kino i roto i a koe.

²⁵ Otiia, ki te tūpono te tangata, i te pārae, ki tētahi kōtiro kua oti te taumau, ā, ka hopukia atu ia e te tangata rā, ka takotoria hoki e ia; nā, ko taua tangata anake i takoto nei ki a ia e mate.

²⁶ Kauaka ia e ahatia e koe te kōtiro; kāhore hoki o te kōtiro hara e mate ai. E rite ana hoki tēnei mea ki te whakatikanga ake o te tangata ki tōna hoa, ā, kōhurutia iho.

²⁷ I tūpono hoki te tāne ki a ia i te pārae; ā, i karanga te kōtiro i taumautia nei, ā, kāhore tētahi hei whakaora i a ia.

²⁸ Ki te tūpono tētahi tangata ki te kōtiro, ki te wāhina, kāhore nei i taumautia, ā, ka hopu i a ia, ka takoto ki a ia, ā, ka kitea rāua;

²⁹ nā, kia rima tekau ngā hekere hiriwa e hōmai ki te pāpā o te kōtiro e te tangata i takoto nei ki a ia, ā, ka waiho te wahine hei wahine māna, mōna i whakaiti i a ia; e kore e āhei kia whakarērea e ia i ngā rā katoa e ora ai ia.

³⁰ E kore e āhei kia tangohia e te tangata te wahine a tōna pāpā, kia hurahia hoki te remu o tōna pāpā.

23

Ngā Tāngata e Kore e Uru ki roto ki te Whakaminenga a Ihowā

¹ Ko te tangata kua unakatia, kua romiromia, kua tapahia atu rānei tōna mea ngaro, e kore e uru ki roto ki te whakaminenga a Ihowā.

² E kore e uru te pōriro ki roto ki te whakaminenga a Ihowā; ahakoa tae ki te tekau o ōna whakatupuranga, e kore e uru ki roto ki te whakaminenga a Ihowā.

³ E kore e uru te Āmoni, te Moapi rānei, ki roto ki te whakaminenga a Ihowā; ahakoa tae ki te tekau o ō rātou whakatupuranga, e kore e uru ki roto ki te whakaminenga a Ihowā ake ake.

⁴ Mō rātou kīhai i whakatau i a koutou, me te mau taro mai, me te mau wai mai mō koutou ki te ara, i tō koutou putanga mai i Ihipa; mō rātou hoki i utu i a Paraama, i te tama a Peoro i Petoro i Mehopotamia, hei kanga mōu.

⁵ Otiia, kīhai a Ihowā, tōu Atua, i pai ki te whakarongo ki tā Paraama engari whakaputaina kētia ake e Ihowā, e tōu Atua te kanga hei manaaki mōu; nō te mea e aroha ana a Ihowā, tōu Atua, ki a koe.

⁶ Kei whai koe kia mau te rongo ki a rātou, kia kake rānei rātou i ngā rā katoa e ora ai koe.

⁷ Kaua e whakarihariha ki te Ēromi ko tōu tuakana hoki ia; kaua e whakarihariha ki te Ihipiana; he manene hoki koe i tōna whenua i mua.

⁸ Kei te toru o ngā whakatupuranga ka uru ā rātou tamariki e whānau ai ki roto ki te whakaminenga a Ihowā.

Te Whakapainga o te Puni Taua

⁹ Ki te haere ā-ope atu koe ki ōu hoariri, kia tūpato i ngā mea kino katoa.

¹⁰ Ki te mea kei roto i a koe tētahi tangata kāhore i mā i te paheketanga o te pō, nā, me haere atu ia ki waho o te puni; kaua ia e haere ki roto ki te puni.

¹¹ Otiia ka whakaahiahi, nā, me horoi ia e ia ki te wai; ā, ka toene te rā, ka haere ia ki roto ki te puni.

¹² Ā, me waiho e koe tētahi wāhi i waho o te puni, hei putanga atu mōu ki waho.

¹³ Kia whai kāheru hoki koe i roto i āu mea; ā, ka noho koe ki waho, nā, me kerī e koe ki taua mea, ā, ka tauri ki te tanu i te mea i puta i roto i a koe.

¹⁴ Kei te hāereere hoki a Ihowā, tōu Atua, i waenganui o tōu puni, hei whakaora i a koe, hei tuku hoki i ōu hoariri ki tōu aroaro. Mō reira kia tapu tōu puni; kei kite ia i tētahi mea whakarihariha i roto i a koe, ā, ka tauri kē i a koe.

¹⁵ Kaua e tukua atu ki tōna rangatira te pononga i tahuti mai i tōna rangatira ki a koe;
¹⁶ me noho ia ki a koe, ki waenga ōu, ki te wāhi e whiriwhiri ai ia, ki tētahi o ōu kūwaha, ki tāna e pai ai; kaua ia e tūkinotia.

¹⁷ Kaua tētahi o ngā tamāhine a Ihairaira e waiho hei kairau, kaua anō hoki tētahi o ngā tama a Ihairaira e whakatāngata o Horoma.

¹⁸ Kei kawea e koe te utu o te wahine kairau, te utu rānei o te kurī ki roto ki te whare o Ihowā, o tōu Atua, hei mea ki taurangi. He mea whakariharia hoki ēnā e rua ki a Ihowā, ki tōu Atua.

¹⁹ Kei whakatārewa koe i tētahi mea ki tōu teina hei mea whakatupu; hei moni whakatupu, hei kai whakatupu, i tētahi rānei o ngā mea e whakatārewaina ana hei whakatupu.

²⁰ He tangata kē, whakatārewaina atu te moni whakatupu; ki tōu teina ia kaua e whakatārewaina. Kia manaakitia ai koe e Ihowā, e tōu Atua, i ngā mea katoa e totoro atu ai tōu ringa i runga i te whenua e haere atu nei koe ki reira tango ai.

²¹ Ki te puaki tāu ki taurangi ki a Ihowā, ki tōu Atua, hei whakaroa ki te whakamana; nō te mea ka whāia mai e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe; ā, ka waiho hei hara mōu.

²² Ki te kāhore ia e puaki tāu ki taurangi, e kore e waiho hei hara mōu.

²³ Ko te mea i puta atu i ōu ngutu kia mana i a koe, mahia; kia rite hoki ki tāu taurangi ki a Ihowā, ki tōu Atua, hei whakahere tuku noa, hei pērā me tā tōu māngai i kōrero ai.

²⁴ E haere koe ki te māra wāina a tōu hoa, kainga ngā karepe e pai ai koe, ā, mākona noa koe; kaua ia e kohia ētahi ki tāu oko.

²⁵ E haere koe ki te wīti kāhore anō kia kotia a tōu hoa, nā, mā tōu ringa e kato ētahi hua; kaua ia he toronaihi e ākina atu ki te wīti a tōu hoa, kāhore anō kia kotia e ia.

24

Te Wehenga me te Mārena anō

¹ Ki te tango te tangata i te wahine, ā, ka mārena i a ia, nā, ki te kore ia e manakohia e ia, nō te mea kua kitea e ia tētahi hē ōna, me tuhituhi e ia he pukapuka whakarere ki a ia, ka hoatu ki tōna ringa, ā, ka tono atu i a ia ki waho o tōna whare.

² Ā, ka puta ia i tōna whare, ka āhei ia te haere ā, ka riro hei wahine mā tētahi atu.

³ Ā, ki te kino tō muri tahu ki a ia, ā, ka tuhituhia e ia he pukapuka whakarere ki a ia, ka hoatu hoki ki tōna ringa, ka tono atu anō hoki i a ia i roto i tōna whare (ki te mate rānei tō muri tahu i tango nei i a ia hei wahine māna);

⁴ e kore e āhei i te tahu tuatahi, nāna nei ia i tono atu, te tango anō i a ia hei wahine māna i muri i tōna whakapokenga; he mea whakariharia hoki tēnā ki te aroaro o Ihowā. Kaua anō hoki e mea kia whai hara te whenua i hoatu nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei kāinga tupu.

He Ture Momo Kē

⁵ Ki te tango te tangata i te wahine hou, kaua ia e haere ki te whawhai, kaua anō hoki tētahi mahi e whakaritea māna. Me noho noa ia i tōna whare kia kotahi tau, whakahari ai i te ngākau o tāna wahine i tango ai.

⁶ Kaua e tangohia e te tangata tō raro kōhatu, tō runga kōhatu rānei o te mira, hei taunaha. He tango hoki tēnā i te orange o te tangata hei taunaha.

⁷ Ki te mau tētahi tangata e tāhae ana i tētahi o ōna tēina o ngā tama a Ihairaira, hei pononga māna, hei hoko rānei māna, me mate taua tāhae. Ā, ka whakakorea atu e koe te kino i roto i a koe.

⁸ Kia mahara, i ngā pānga mai o te repera, kia whakaritea mārietia, kia mahia ngā mea katoa e ako ai ngā tohunga, ngā Riwaiti, ki a koutou; kia mahara kia mahia tāku i whakahau ai ki a rātou.

⁹ Maharatia tā Ihowā, tā tōu Atua, i mea ai ki a Miriama i te ara, i tō koutou haerenga mai i Ihpa.

¹⁰ Ki te whakatārewa atu koe i tētahi mea ki tōu hoa, kaua e haere ki roto ki tōna whare ki te tiki atu i tāna taunaha.

¹¹ Me tū atu koe i waho, ā, mā te tangata i a ia nei tāu mea, e kawea mai te taunaha ki a koe ki waho.

¹² Otiia, mehemea he rawakore taua tangata, kei moe koe me te takoto tahi mai tāna taunaha;

¹³ me tino whakahoki atu e koe te taunaha ki a ia ina toene te rā, kia moe ai ia i roto i tōna kākahu, ā, ka manaaki i a koe. Ā, ka waiho hei tika mōu ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua.

¹⁴ Kei tūkinotia e koe te kaimahi, he rawakore, he mate, ahakoa nō ōu tuākana, nō ōu tāngata iwi kē rānei i tōu whenua, i roto i ōu kūwaha.

¹⁵ Me hoatu e koe tōna utu i tōna rā, kei tō te rā me te takoto anō taua mea; he rawakore hoki ia, ā, e ōkaka ana tōna ngākau ki taua mea. Kei karanga ia ki a Ihowā mō tōu kino, ā, ka waiho hei hara mōu.

¹⁶ E kore e whakamatea ngā mātua mō te hē o ngā tamariki, e kore anō hoki e whakamatea ngā tamariki mō te hē o ngā mātua; mō tōna ake hara anō e whakamatea ai tēnā tangata, tēnā.

¹⁷ Kei whakapeaua kētia e koe te whakawā mō te manene, mō te pani rānei; kaua anō hoki e tangohia te kākahu o te pouaru hei taunaha.

¹⁸ Engari kia mahara he pononga koe i Ihipa, ā, nā Ihowā, nā tōu Atua, koe i whakaora mai i reira; koia ahau i whakahau ai i a koe ki te mea i tēnei mea.

¹⁹ Ka kotia e koe āu hua i tāu māra, ā, ka wareware tētahi paihere i te māra, kei hoki koe ki te tiki; waiho mā te manene, mā te pani, mā te pouaru; kia manaakitia ai koe e Ihowā, e tōu Atua, i ngā meatanga katoa a ōu ringa.

²⁰ E tāia e koe tāu ōriwa, kaua e hoki anō ki ngā manga ketu ai; waiho mā te manene, mā te pani, mā te pouaru.

²¹ E whakia e koe ngā karepe o tāu māra wāina, kaua e hamua i muri i a koe; waiho mā te manene, mā te pani, mā te pouaru.

²² Me mahara anō hoki koe he pononga koe i te whenua o Ihipa; koia ahau i whakahau ai i a koe kia mea i tēnei mea.

25

¹ Ki te mea he tautohe tā ētahi, ā, ka haere mai kia whakawākia, ā, ka whakawākia e ngā kaiwhakariterite; me whakatika e rātou tā te tika, me whakahē tā te hē.

² Ā, ki te meinga te tangata kino kia whiua, nā, me mea ia e te kaiwhakariterite kia takoto, kia whiua ki mua i tōna aroaro, kia rite ki tōna kino te maha o ngā whiū.

³ Kia whā tekau āna whakapānga ki a ia, kaua e maha ake; he mea hoki, ki te tuhene, ā, ka maha atu i ēnei ngā whakapānga, nā, ka iti tōu teina ki tāu titiro.

⁴ Kaua e whakamōkātia te kau ina takahia e ia te wīti.

He Tama mō te Tuakana, Teina rānei i mate Urikore

⁵ Ki te noho tahi te teina me te tuakana, ā, ka mate tētahi o rāua, ā, kāhore āna tama, kaua te wahine a te tangata i mate e mārenatia ki waho, ki te tangata kē; me haere tōna autāne ki a ia, ka tango ai i a ia hei wahine māna, me mea ki a ia ngā mea e tika ana mā te autāne.

⁶ Ā, ka whānau tāna mātāmua, ko ia hei whakarerenga iho mō te ingoa o tōna tuakana, teina rānei, i mate nei, ā, ka kore tōna ingoa e horoia atu i roto i a Ihairaira.

⁷ Ki te kāhore taua tangata e pai ki te tango i tōna auwahine, kātahi ka haere tōna auwahine ki te kūwaha, ki ngā kaumātua, ā, ka mea, "E kore tōku autāne e pai ki te whakatupu ingoa mō tōna tuakana, teina rānei, i roto i a Ihairaira, e kore e meatia e ia ngā mea e tika ana mā tōku autāne."

⁸ Kātahi ka karangatia ia e ngā kaumātua o tōna pā, ā, ka kōrero rātou ki a ia; ā, ki te ū tonu tāna, ā, ka mea ia, "E kore ahau e pai ki te tango i a ia,"

⁹ Kātahi ka whakatata tōna auwahine ki a ia i te tirohanga a ngā kaumātua, ā, ka unu i tōna hū i tōna waewae, ka tuwha hoki ki tōna mata, ā, ka kōrero ake, ka mea, "Kia pēneitia te tangata e kore e hanga i te whare o tōna tuakana, teina rānei."

¹⁰ Ā, ka huaina tōna ingoa i roto i a Ihairaira, "Ko te whare o te tangata i unuhia nei tōna hū."

Ētahi Atu Ture

¹¹ Ki te whawhai ētahi tāngata ki a rāua, ā, ka whakatata te wahine a tētahi ki te whakaora i tāna tahu i te tangata e patu ana i a ia, ā, ka totoro tōna ringa, ka mau hoki ki ōna wāhi ngaro;

¹² me tapahi atu e koe tōna ringa, kaua e tohu tōu kanohi.

¹³ Kaua e waiho i roto i tāu kete ngā kōhatu pāuna e kore e taurite, te mea nui, te mea iti.

¹⁴ Kaua e waiho i roto i tōu whare ngā mēhua e kore e taurite, te mea nui, te mea iti.

¹⁵ Hei te mea rite tonu, hei te mea tika, tāu kōhatu pāuna; hei te mea rite tonu, hei te mea tika, tāu mēhua; kia roa ai ōu rā ki te whenua e hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

¹⁶ He mea whakariharia hoki ki a Ihowā, ki tōu Atua, te hunga katoa e pēnā ana, te hunga katoa e hē ana te mahi.

Ūkui Rawa atu te Maharatanga ki a Amareke

¹⁷ Kia mahara ki tā Amareke i mea ai ki a koe i te ara, i tō koutou putanga mai i Ihipa;

¹⁸ ki tōna tūtakitanga ki a koe ki te ara, ā, patua iho tōu hiku e ia, ngā mea ngoikore katoa i muri i a koe, i a koe e hemo ana, e nenge ana; ā, kīhai ia i wehi ki te Atua.

¹⁹ Mō reira e meinga koe e Ihowā, e tōu Atua, kia okioki i ōu hoariri katoa ā tawhio noa, ki te whenua e hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe kia nohoia hei kāinga tupu, me ūkui rawa atu te maharatanga ki a Amareke i raro i te rangi; kei wareware rawa koe.

26*Ngā Hua Mātāmua*

¹ Ā tēnei ake, ā te wā e tae ai koe ki te whenua e hōmai e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe hei kāinga tūturu, ā, ka riro a reira i a koe, ā, ka noho koe ki reira;

² nā, ka tango koe i ētahi o ngā mea mātāmua o ngā hua katoa o te whenua, e mauria mai e koe i tōu oneone, ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe; ā, me whawhao e koe ki te kete, ka haere ai ki te wāhi e whiriwhiri ai a Ihowā, tōu Atua, kia waiho tōna ingoa ki reira.

³ Nā, ka haere koe ki te tohunga e minita ana i aua rā, ka mea ki a ia, “Tēnei ahau te kōrero nui nei i tēnei rā ki a Ihowā, ki tōu Atua, kua tae mai ahau ki te whenua i oati ai a Ihowā ki ō tātou mātua kia hōmai ki a tātou.”

⁴ Nā, ka tango te tohunga i te kete i tōu ringa, ka whakatakoto hoki ki mua o te āta a Ihowā, a tōu Atua.

⁵ Ko reira koe oho atu ai, mea ai ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, “Ko tōku matua he Hiriani, i ora noa i te mate; ā, haere ana ia ki raro, ki Ihipa, ā, noho ana i reira, he hunga torutoru; nā, meinga ana ia hei iwi nui i reira, he kaha, he tini.

⁶ Nā, tūkinotia ana mātou e ngā Ihipiana, whakawhiua ana mātou, ā, he kino tā rātou whakamahinga i a mātou;

⁷ ā, ka tangi mātou ki a Ihowā, ki te Atua o ō mātou mātua, nā, whakarongo mai ana a Ihowā ki tō mātou reo, titiro mai ana ki tō mātou whakawhiunga, ki tō mātou whakamahinga, ki tō mātou tūkinotanga.

⁸ Nā, whakaputaina mai ana mātou e Ihowā i Ihipa ki te ringa kaha, ki te tākakau mārō tonu, me te whakamataku nui, me ngā tohu, me ngā merekara;

⁹ ā, kawea mai ana mātou e ia ki tēnei wāhi, ā, hōmai ana ki a mātou tēnei whenua, he whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi.

¹⁰ Nā, titiro, kua kawea mai nei e ahau ngā hua mātāmua o te whenua i hōmai nei e koe, e Ihowā, ki ahau.” Kātahi koe ka whakatakoto atu ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, me te koropiko anō ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua;

¹¹ ka koa hoki ki ngā mea pai katoa i hōmai e Ihowā, e tōu Atua, ki a koutou ko tōu whare, a koe, me te Riwaiti me te manene i roto i a koe.

¹² Ka pae ngā whakatekau katoa o āu hua i te toru o ngā tau, i te tau whakatekau, me hoatu e koe ki te Riwaiti, ki te manene, ki te pani, ki te pouaru, kia kainga i roto i ōu kūwaha, ā, ka mākona;

¹³ ā, ka mea koe ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua: “Kua poto mai i ahau i roto i tōku whare ngā mea tapu, kua hoatu anō e ahau ki te Riwaiti, ki te manene, ki te pani, ki te pouaru, kua rite i ahau āu whakahau katoa i whakahau ai koe ki ahau; kāhore ahau i whakapaheke i tētahi o āu whakahau, kāhore anō i wareware.

¹⁴ Kīhai i kainga e ahau tētahi wāhi i ahau e noho tauā ana; kīhai i tangohia e ahau tētahi wāhi mō te poke, kīhai anō hoki i hoatu hei mea tūpāpaku; i whakarongo ahau ki te reo o Ihowā, o tōku Atua, rite tonu āku mahi ki ngā mea katoa i whakahau e koe ki ahau.

¹⁵ Titiro iho i tōu nohoanga tapu, i te rangi, manaakitia hoki tāu iwi, a Iharaira, me te oneone i hōmai nei e koe ki a mātou, pērā me tāu i oati ai ki ō mātou mātua, he whenua e rerengia ana e te waiū e te honi.”

He Iwi Tapu mā Ihowā

¹⁶ Nō tēnei rā a Ihowā, tōu Atua, i whakahau ai i a koe, kia mahia ēnei tikanga, me ēnei whakaritenga; nā, puritia e koe, mahia, e tōu ngākau katoa, e tōu wairua katoa.

¹⁷ Kua whakaae koe i tēnei rā ki a Ihowā hei Atua mōu, kia haere i āna huarahi, kia whakaritea hoki āna tikanga, me āna whakahau, me āna whakaritenga, kia rongo anō hoki ki tōna reo.

¹⁸ Ā, kua whakaae hoki a Ihowā ki a koe i tēnei rā hei iwi māna, motuhake rawa hei pērā me tāna i kōrero ai ki a koe, hei pupuri hoki i āna whakahau katoa;

¹⁹ hei mea kia teitei ake koe i ngā iwi katoa i hangā e ia, te whakamoemiti, te ingoa, te korōria; kia waiho hoki koe hei iwi tapu mā Ihowā, mā tōu Atua, hei pērā me tāna i kōrero ai.

27

Ngā Ture o te Atua i Tuhituhi i ngā Kōhatu

¹ Nā, ka whakahau a Mohi rātou ko ngā kaumātua o Iharaira i te iwi, ka mea: "Puritia ngā whakahau katoa e whakahau nei ahau ki a koutou i tēnei rā.

² Ā tēnei ake, ā te rā e whiti atu ai koutou i Horano ki te whenua e hōmai ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, nā, ka whakaara ake koe i ētahi kōhatu nunui māu, ka pani hoki ki te raima.

³ Ka tuhituhi hoki i ngā kupu katoa o tēnei ture ki reira, ua whiti atu koe; kia haere atu koe ki te whenua e hōmai ana e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe, ki te whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi, kia pērā me tā Ihowā, me tā te Atua o ōu mātua, i kōrero ai ki a koe.

⁴ Mō reira, e whiti koutou i Horano, me whakaara ēnei kōhatu e whakahaua nei e ahau i tēnei rā ki a koutou, ki runga ki Maunga Ēpara ka pani hoki ki te raima.

⁵ Ā, me hanga e koe ki reira tētahi āta mā Ihowā, mā tōu Atua, hei te āta kōhatu; kaua e ākina iho e koe ki te rino.

⁶ Me hanga e koe te āta mā Ihowā, mā tōu Atua, ki ngā kōhatu toitū; ka whakaeke ai i ngā tahunga tinana mā Ihowā, mā tōu Atua, ki runga;

⁷ patua hoki ngā whakahere mō te pai, ā, kainga ki reira; me te koa anō ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua.

⁸ Ka tuhituhi hoki i ngā kupu o tēnei ture ki ngā kōhatu, kia mārāma tonu."

⁹ I kōrero anō a Mohi rātou ko ngā tohunga, ko ngā Riwaiti, ki a Iharaira, i mea, "Noho puku mai, ā, whakarongo, e Iharaira; nō tēnei rā i meinga ai koe hei iwi mō Ihowā, mō tōu Atua.

¹⁰ Nā, me whakarongo koe ki te reo o Ihowā, o tōu Atua, me mahi hoki i āna whakahau, me āna tikanga e whakahaua atu nei e ahau ki a koe i tēnei rā."

He Kanga ki te Mahi Tutū

¹¹ I whakahau hoki a Mohi i te iwi i taua rangi anō, i mea:

¹² Ko ēnei e tū ki runga ki Maunga Keritimi hei manaaki i te iwi, ua whiti atu koutou i Horano; ko Himiona, ko Riwai, ko Hūrā, ko Ihākara, rātou ko Hōhepa, ko Pineamine.

¹³ Ko ēnei e tū ki runga ki Maunga Ēpara hei kanga; ko Reupena, ko Kara, ko Āhera, ko Hepurona, ko Rāna, ko Napatari.

¹⁴ Nā, ka kōrero ngā Riwaiti, ka mea, kia nui hoki te reo, ki ngā tāngata katoa o Iharaira:

¹⁵ "Kia kangā te tangata e hanga ana i te whakapakoko, i te mea whakairo, whakarewa rānei, e whakariharihangia nei e Ihowā, he mea mahi nā te ringa o te kaimahi, e whakanoho ana hoki i taua mea ki te wāhi ngaro."

Mā te iwi katoa e whakahoki, e mea, "Āmine."

¹⁶ "Kia kangā te tangata e whakahāwea ana ki tōna pāpā, ki tōna whaea rānei."

Mā te iwi katoa e whakahoki, e mea, "Āmine."

¹⁷ "Kia kangā te tangata e neke atu ana i te rohe o tōna hoa."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

¹⁸ "Kia kangā te tangata e whakapōhēhē ana i te matapō ki te huarahi."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

¹⁹ "Kia kangā te tangata e whakaputa kē ana i te whakawā mō te manene, mō te pani, mō te pouaru."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

²⁰ "Kia kangā te tangata e moe ana ki te wahine a tōna pāpā; mōna i hura i te remu o tōna pāpā."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

²¹ "Kia kangā te tangata e moe ana ki tētahi kararehe."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

²² "Kia kangā te tangata e moe ana ki tōna tuahine, ki te tamāhine a tōna pāpā, ki te tamāhine rānei a tōna whaea."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

²³ "Kia kangā te tangata e moe ana ki tōna hungawai wahine."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

²⁴ "Kia kangā te tangata e patu puku ana i tōna hoa."

Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

- ²⁵ "Kia kangā te tangata e tango ana i te utu mō te patunga o te tangata harakore."
 Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."
²⁶ "Kia kangā te tangata e kore e mau i a ia ngā kupu o tēnei ture, hei mahi māna."
 Mā te iwi katoa e mea, "Āmine."

28

Ngā Manaakitanga mō te Whakarongo

(*Rewitikuha 26.3-13; Tiuteronomi 7.12-24*)

¹ Ā tēnei ake, ki te āta whakarongo koe ki te reo o Ihowā, o tōu Atua ki te mau ki te mahi i āna whakahau katoa e whakahau atu nei ahau i tēnei rā ki a koe, nā, ka whakanui a Ihowā, tōu Atua, i a koe ki runga ake i ngā iwi katoa o te whenua.

² Ā, ka tae mai ēnei manaaki katoa ki a koe, ka hopu i a koe, ki te whakarongo koe ki te reo o Ihowā, o tōu Atua:

³ Ka manaakitia koe i roto i te pā, ka manaakitia hoki koe i te māra.

⁴ Ka manaakitia ngā hua o tōu kōpū, me ngā hua o tōu oneone, me ngā hua o āu kararehe, ngā uri o āu kau, me ngā kūao o āu hipi.

⁵ Ka manaakitia tāu kete me tāu pokepokenga parāoa.

⁶ Ka manaakitia koe ina haere mai, ka manaakitia hoki ina haere atu.

⁷ Ka meinga e Ihowā ōu hoariri e whakatika ana ki a koe kia tukitukia i tōu aroaro. Kotahi anō te ara e puta mai ai rātou ki a koe, ā, e whitu ngā ara e rere atu ai rātou i tōu aroaro.

⁸ Ka whakahau a Ihowā i te manaaki mōu, mō ōu whare taonga, mō ngā mea katoa hoki e toro atu ai tōu ringa; ā, ka manaaki ia i a koe ki te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

⁹ Ka whakatūturutia koe e Ihowā hei iwi tapu māna, ka pērātia me tāna i oati ai ki a koe; ki te mau koe ki ngā whakahau a Ihowā, a tōu Atua, ki te haere i āna huarahi.

¹⁰ Ā, ka kite ngā iwi katoa o te whenua kua huaina iho te ingoa o Ihowā ki a koe; ā, ka wehi i a koe.

¹¹ Ā, ka whakanui rawa a Ihowā i te pai mōu, ka whai hua hoki tōu kōpū, ka whai hua āu kararehe, ka whai hua tōu oneone, i te whenua i oati ai a Ihowā ki ōu mātua kia hoatu ki a koe.

¹² Ka whakatuwheratia e Ihowā ki a koe tāna taonga pai, te rangi hei hōmai i te ua ki tōu whenua i tōna pō anō, hei manaaki hoki i ngā mahi katoa a tōu ringa; ā, ka tuku moni atu koe ki ngā iwi maha, e kore anō koe e tango i te moni tārewa.

¹³ Ā, ka meinga koe e Ihowā hei upoko, e kore hoki e waiho hei hiku; ki runga anake koe, ā, kāhore ki raro; ki te whakarongo koe ki ngā whakahau a Ihowā, a tōu Atua, e whakahau atu nei ahau i tēnei rā ki a koe, ā, ka puritia e koe, ka mahia.

¹⁴ Ki te kore e peka atu i tētahi o ngā kupu e whakahau nei ahau i tēnei rā ki a koe, ki matau rānei, ki mauī rānei, whai ai ki ngā atua kē, mahi ai ki a rātou.

He Whiu mō te Mahi Tutū

(*Rewitikuha 26.14-46*)

¹⁵ Engari, ki te kore koe e whakarongo ki te reo o Ihowā, o tōu Atua, e mau hoki ki te mahi i āna whakahau katoa, i āna tikanga, e whakahau atu nei ahau i tēnei rā ki a koe; nā, ka tae mai ki a koe, ka hopu i a koe, ēnei kanga katoa:

¹⁶ Ka kangā koe i te pā, ka kangā koe i te māra.

¹⁷ Ka kangā tāu kete me tāu pokepokenga parāoa.

¹⁸ Ka kangā te hua o tōu kōpū, me te hua o tōu oneone, te uri o āu kau, me ngā kūao o āu hipi.

¹⁹ Ka kangā koe i tōu haerenga mai, ka kangā hoki koe i tōu haerenga atu.

²⁰ Ka tukua e Ihowā ki a koe te kanga, te tuatea me te whakatūpehupehu, ki ngā mea katoa e toro atu ai tōu ringa ki te mahi, kia ngaro rā anō koe, kia hohoro rā anō te mate atu; mō te kino o āu mahi, i whakarere nei koe i ahau.

²¹ Ka meinga e Ihowā te mate urutā kia piri tonu ki a koe, kia whakapotoa atu rā anō koe e ia i runga i te whenua e haere atu nā koe ki reira ki te tango.

²² Ka whiua koe e Ihowā ki te kohi, ki te kirikā, ki te mumura, ki te toronga nui, ki te hoari, ki te tauraki, te hōpurupuru; ā, ka whai ēnā i a koe ā ngaro noa koe.

²³ Ā, ka whakaparāhi tōu rangi i runga i tōu mähunga, ka whakarino hoki te whenua i raro i a koe.

²⁴ Ka hōmai e Ihowā hei ua mō tōu whenua te puehu me te nehu; ka rere iho taua mea i te rangi ki runga ki a koe, kia ngaro rā anō koe.

²⁵ Ka mea a Ihowā kia patua koe ki te aroaro, o ōu hoariri. Kotahi anō te ara e haere atu ai koe ki a ia, ā, e whitu ngā ara e rere ai koe i tōna aroaro; ā, ka makamakaia haeretia koe i waenganui o ngā rangatiratanga katoa o te whenua.

²⁶ Ā, ka ai tōu tinana mate hei kai mā ngā manu katoa o te rangi, mā ngā kararehe hoki o te whenua, ā, kāhore he tangata hei whakawehi atu i a rātou.

²⁷ Ka patu a Ihowā i a koe ki te tūwhenua o Ihipa, ki ngā pukupuku, ki te pāpaka, ki te waihakihaki hoki, e kore nei koe e taea te rongoā.

²⁸ Ka patu a Ihowā i a koe ki te pōrangi, ki te matapō, ki te ngākau pōhēhē;

²⁹ ā, ka whāwhā koe i te tino awatea, ka pērā me te tangata matapō e whāwhā nei i roto i te pōuri, ā, e kore e whiwhi i ōu huarahi; ā, ka waiho koe hei tūkinotanga kautanga, hei murunga i ngā rā katoa, ā, kāhore he kaiwhakaora mōu.

³⁰ Ka taumau koe i te wahine, ā, he tangata kē māna ia e moe; ka mahi koe i te whare, ā, e kore koe e noho ki roto; ka whakatō koe i te māra wāina, ā, e kore koe e kai i ōna hua.

³¹ Ka patua tāu kau i mua i ōu kanohi, ā, e kore koe e kai i tētahi wāhi ōna; ko tāu kahihe ka pāhuatia atu i tōu aroaro, e kore e whakahokia ki a koe. Ko āu hipi ka hoatu mā ōu hoariri, ā, kāhore ōu tāngata hei whakaora i a koe.

³² Ko āu tama me āu tamāhine ka hoatu ki te iwi kē, ā, ka matawaia ōu kanohi i te tirohanga ki a rātou, ā pau noa te rā; kāhore hoki he kaha i tōu ringa.

³³ Ko ngā hua o tōu oneone me tōu uauatanga katoa, ka kainga e tētahi iwi kīhai nei i mōhiotia e koe; ā, hei tūkinotanga kautanga koe, hei kurunga i ngā rā katoa;

³⁴ ā, ka haurangi koe i te kitenga a ōu kanohi e kite ai koe.

³⁵ Ka patu a Ihowā i a koe, i ngā turi, i ngā waewae, ki te tūwhenua kino e kore e taea te rongoā, i te kapu o tōu waewae, ā tae noa ki tōu tumuaki.

³⁶ Ka whakaheke atu a Ihowā i a koe, i tōu kīngi hoki e meatia e koe hei kīngi mōu, ki te iwi kīhai nei koe i mōhio, koutou ko ōu mātua; ā, ka mahi koe i reira ki ngā atua kē, ki te rākau, ki te kōhatu.

³⁷ Ā, ka waiho koe hei mīharotanga, hei whakatauki, hei taunu i roto i ngā iwi katoa e kawea atu ai koe e Ihowā ki reira.

³⁸ He nui te purapura e kawea atu e koe ki te māra, ā, he iti tāu e kohikohi mai ai; ka pau hoki i te māwhitiwhiti.

³⁹ Ka whakatōkia e koe, ka mahia ngā māra wāina, ko te wāina ia e kore e inumia e koe, e kore anō e whakia ngā hua; ka kainga hoki e te huhu.

⁴⁰ Ka whai ōriwa koe puta noa i ōu rohe katoa, ko te hinu ia e kore e whakawahia e koe; nō te mea ka horo ngā hua o āu ōriwa.

⁴¹ Ka whānau he tama māu, he tamāhine, otīia e kore e waiho māu; ka riro hoki rātou ki te herehere.

⁴² Ko āu rākau katoa me ngā hua o tōu oneone ka pau i te māwhitiwhiti.

⁴³ Ko te manene i roto i a koe ka kake ake ki runga i a koe, ki runga noa atu; ko koe ia ka heke iho ki raro, ā, ki raro noa iho.

⁴⁴ Ko ia hei hōmai i te moni tārewa ki a koe, ko koe ia e kore e hoatu i te mea tārewa ki a ia; ko ia hei pane, ko koe hei hiku.

⁴⁵ Ā, ka tae ēnei kanga ki a koe, ka whai i a koe, ka hopu anō i a koe, kia hunā rā anō koe; mōu kīhai i whakarongo ki te reo o Ihowā, o tōu Atua, kīhai i mau ki āna whakahau, ki āna tikanga i whakahaua e ia ki a koe.

⁴⁶ Ā, ka piri ēnā ki a koe hei tohu, hei mīharotanga, ki ōu uri anō hoki ā ake ake.

⁴⁷ Mōu kīhai i mahi ki a Ihowā, ki tōu Atua, i runga i te koa, me te ngākau hari mō te huanga o ngā mea katoa.

⁴⁸ Koia ka mahi koe ki ōu hoariri, e tukua mai e Ihowā ki a koe, i runga i te matekai, i te matewai me te kākahukore, me te kore hoki o ngā mea katoa; ā, ka hoatu e ia he ioka rino ki tōu kakī ā ngaro noa koe i a ia.

⁴⁹ Ka hāpainga mai e Ihowā ki a koe he iwi nō tawhiti, nō te pito o te whenua, ānō he ēkara e rere ana; he iwi e kore e mōhiotia e koe tōna reo;

⁵⁰ he iwi mata hīnana, e kore e whakapai ki te kanohi o te koroheke, e kore hoki e tohu i te taitamariki.

⁵¹ Ā, ka kainga e ia ngā hua o āu kararehe, te hua hoki o tōu oneone, ā, hunā noatia koe; ā, e kore e toe i a ia he witi māu, he wāina, he hinu rānei, ngā uri rānei o āu kau, me ngā kuao o āu hipi, ā, meinga rā anō koe e ia kia ngaro.

⁵² Ā, ka whakapaea koe e ia i roto i ōu kūwaha katoa, ā, whenuku noa ōu taiepa teitei, kaha hoki, i whakamanamana ai koe, ā puta noa i tōu whenua; ā, ka whakapae ia i a koe i roto i ōu kūwaha katoa, puta noa i tōu whenua, i hōmai nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe.

⁵³ Ā, ka kai koe i te hua o tōu kōpū, i te kikokiko o āu tama, o āu tamāhine, e hōmai e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe; i te whakapaenga, i te kōpaninga hoki, e kōpania ai koe e ōu hoariri.

⁵⁴ Ko te tangata whakatarapī i roto i a koutou, whakaahu noa iho, ka hē tōna kanohi ki tōna teina, ki te wahine hoki o tōna uma, ā, ki te mōrehu o āna tamariki e toe ana ki a ia;

⁵⁵ e kore ai e hoatu e ia ki tētahi o rātou tētahi wāhi o te kikokiko o āna tamariki, e kainga e ia, nō te mea kāhore he mea e toe ana ki a ia; i te whakapaenga, i te kōpaninga, e kōpania ai koe e ōu hoariri i roto i ōu kūwaha katoa.

⁵⁶ Ko te wahine whakatarapī i roto i a koutou, whakaahu noa iho, e kore nei e whakamātau atu ki te whakatū i te kapu o tōna waewae ki te whenua, i te whakatarapī hoki, i te whakaahu, ka kino tōna kanohi ki te tāne o tōna uma, ki tāna tama, ki tāna tamāhine hoki;

⁵⁷ ki tāna pōtiki hoki e puta mai i waenganui o ōna waewae, ki āna tamariki hoki e whānau i roto i a ia. Ka kainga pukutia hoki e ia i te kore o ngā mea katoa; i te whakapaenga, i te kōpaninga, e kōpania ai koe e ōu hoariri i roto i ōu kūwaha.

⁵⁸ Ki te kāhore koe e mahara kia mahia ngā kupu katoa o tēnei ture e tuhituhia nei ki tēnei pukapuka, kia wehi koe i tēnei ingoa whai korōria, ingoa whakamataku, i a IHOWĀ, I TŌU ATUA.

⁵⁹ Nā, ka meinga e Ihowā ōu whiunga kia mīharotia, me ngā whiunga o ōu uri, he whiunga nunui, kawenga roa hoki, me ngā mate ngau kino, kawenga roa hoki.

⁶⁰ Ā, ka whakapāngia anō e ia ki a koe ngā mate katoa o Īhipa, i wehi rā koe; ā, ka piri ki a koe.

⁶¹ Me ngā mate katoa me ngā whiu katoa, kāhore nei i tuhituhia ki te pukapuka o tēnei ture, ka whakapāngia e Ihowā ki a koe, ā, hunā noatia koe.

⁶² Ā, ka mahue iho koutou he hunga torutoru, koutou i rite nei ki ngā whetū o te rangi te tini; nō te mea kihai koe i whakarongo ki te reo o Ihowā, o tōu Atua.

⁶³ Nā, ka rite ki te koa o Ihowā i tāna whakawhiwhinga i a koutou ki te pai, i tāna whakanuinga hoki i a koutou; ka pēnā anō hoki te koa o Ihowā ki te mea i a koutou kia ngaro, ki te huna rawa atu i a koutou; ā, ka hūtia atu koutou i te whenua e haere atu nei koutou ki reira ki te tango.

⁶⁴ Ā, ka whakamararatia koe e Ihowā ki waenga i ngā iwi katoa, i tētahi pito o te whenua tae noa atu ki tētahi pito o te whenua; ā, ka mahi koe i reira ki ngā atua kē, kāhore nei koe i mōhio, koutou tahi ko ōu mātua, ki te rākau, ki te kōhatu.

⁶⁵ Ā, e kore e tā tōu manawa i roto i ēnā iwi, kāhore hoki he okiokinga mō te kapu o tōu waewae. Engari, ka hōmai e Ihowā ki a koe i reira he manawa hēhē, he kanohi haumaruru, me te ngākau tuatea.

⁶⁶ Ā, ka tārewa noa tōu ora i tōu aroaro; ka wehi koe i te pō, i te ao, ā, kāhore he tūturutanga mō tōu ora.

⁶⁷ I te ata ka mea koe, "Auē, te ahiahi noa!" – ā, i te ahiahi ka mea koe, "Auē, te awatea noa!" I te pāwera hoki o tōu ngākau e pāwera ai koe, i te kitenga hoki a ōu kanohi e kite ai koe.

⁶⁸ Ā, ka whakahoki a Ihowā i a koe ki Īhipa i runga kaupuke, nā te huarahi i kōrero rā ahau ki a koe, E kore koe e kite i reira ā muri ake nei; ā, ka hoko koutou i a koutou i reira ki ō koutou hoariri hei pononga tāne, hei pononga wāhine, ā, kāhore he tangata hei hoko.

29

¹ Ko ngā kupu ēnei o te kawenata i ākona e Ihowā ki a Mohi kia whakaritea atu ki ngā tama a Ihairaira i te whenua o Moapa; hāunga te kawenata i whakaritea e ia ki a rātou i Horepa.

Ka Whakahou te Kawenata i Moapa

² Ā, ka karanga a Mohi ki a Ihairaira katoa, ka mea ki a rātou: Kua kite koutou i ngā mea katoa i mea ai a Ihowā ki tō koutou aroaro i te whenua o Īhipa ki a Parao, ki ōna tāngata, ki tōna whenua katoa;

³ i ngā whakamātauranga nunui i kite rā ōu kanohi, i ngā tohu, i aua merekara nunui.

⁴ He ahakoa rā, kāhore anō, i hōmai e Ihowā ki a koutou he ngākau mōhio, he kanohi hei titiro, he taringa hei whakarongo ā tae noa ki tēnei rā.

⁵ Nā, ka whā tekau ngā tau i ārahi ai ahau i a koutou i te koraha; kāhore nei i tawhitotia ō koutou kākahu ki a koutou, kāhore hoki tōu hū i tawhitotia ki tōu waewae.

⁶ Kāhore anō koutou i kai i te taro, i inu rānei i te wāina, i te wai whakahaurangi rānei; kia mōhio ai koutou ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

⁷ Ā, ka tae mai koutou ki tēnei whenua, nā, ka puta mai a Hihona kīngi o Hehepona, rāua ko Oka kīngi o Pahana, ki te tū i a tātou ki te riri, ā patua iho e tātou.

⁸ Nā, tangohia ana e tātou tō rātou oneone, ā, hoatu ana hei kāinga mō ngā Reupeni, mō ngā Kari, mō tētahi tānga hoki o te iwi o Mānahi.

⁹ Nā, puritia rā ngā kupu o tēnei kawenata, mahia hoki, kia kake ai koutou i ngā mea katoa e mea ai koutou.

¹⁰ E tū ana koutou katoa i tēnei rā i te aroaro o Ihowā, o tō koutou Atua – ō koutou upoko, ō koutou iwi, ō koutou kaumātua, ō koutou rangatira, arā ngā tāngata katoa o Ihairaira,

¹¹ ā koutou tamariki, ā koutou wahine, me tōu tangata iwi kē i roto i ōu puni, te kaitātā i āu wahie tae noa ki te kaiutuutu wai mōu –

¹² kia uru ai koe ki te kawenata a Ihowā, a tōu Atua, ki tāna oati hoki e whakaritea nei e Ihowā, e tōu Atua, ki a koe i tēnei rā;

¹³ kia whakapūmautia ai koe i tēnei rā hei iwi māna, ko ia hoki hei Atua mōu, kia rite ai ki tāna i kōrero ai ki a koe, ki tāna hoki i oati ai ki ōu mātua, ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa.

¹⁴ Nā, kāhore ki a koutou anake tāku whakarite i tēnei kawenata, i tēnei oati hoki;

¹⁵ engari, ki tēnei e tū tahi nei me tātou i konei i tēnei rā i te aroaro o Ihowā, o tō tātou Atua, ki te mea hoki kāhore i konei i a tātou i tēnei rā.

¹⁶ E mōhio ana hoki koutou ki tō tātou nohoanga ki te whenua o Ihipa, ki tō tātou haerenga mai hoki nā waenganui o ngā iwi i haere mai nei koutou;

¹⁷ ā, kua kite koutou i ā rātou mea whakarihariha, i ā rātou whakapakoko rākau, kōhatu, hiriwa, kōura, i waenganui i a rātou.

¹⁸ Kei noho i roto i a koutou he tangata, he wahine rānei, he hapū, he iwi rānei, e tahuri kē atu ana tōna ngākau i tēnei rā i a Ihowā, i tō tātou Atua, e haere ana ki te mahi ki ngā atua o ērā iwi; kei puta ake i roto i a koutou he pakiaka e tupu ake ai te taru whakamate me te taru kawa.

¹⁹ Ā tēnei ake, kei tōna rongonga i ngā kupu o tēnei kanga, nā, ka manaaki ia i a ia anō i roto i tōna ngākau, ka mea, “Ka mau te rongō ki ahau, ahakoa haere ahau i te pakeketanga o tōku ngākau.” Ki te whakangaro tahi i te mea mākūkū me te mea maroke.

²⁰ E kore a Ihowā e tuku noa atu i tōna hē, engari ka paowa te riri o Ihowā me tōna ngākau hae ki taua tangata, ā, ka tāpapa iho ki runga ki a ia te kanga katoa ka tuhituhia nei ki tēnei pukapuka, ā, ka murua atu e Ihowā tōna ingoa i raro i te rangi.

²¹ Ā, ka wehea ia e Ihowā mō te kino i roto i ngā iwi katoa o Ihairaira, ka rite ki ngā kanga katoa o te kawenata ka tuhituhia nei ki tēnei Pukapuka o te Ture.

²² Ā, ka mea tō muri whakatupuranga, ā koutou tamariki e tupu ake i muri i a koutou, me te tangata iwi kē hoki e haere mai i te whenua tawhiti, ua kite rātou i ngā whiunga o tēnā whenua, i ngā matenga e whakamatea ai a reira e Ihowā –

²³ i te whenua katoa hoki he whānāriki, he tote, he ngiha, kāhore e whakatōkia, kāhore e tupu, kāhore hoki e pihi ake tētahi otaota ki reira, pērā me te hunanga o Horoma rāua ko Komora, o Arema rāua ko Tepoimi, i hunā e Ihowā i a ia e āritarita ana, e riri ana –

²⁴ nā, ka mea ngā iwi katoa, “Nā te aha a Ihowā i pēnei ai ki tēnei whenua? He aha te tikanga o te mura o tēnei riri nui?”

²⁵ Kātahi ka mea te tangata, “Mō rātou rā i whakarere i te kawenata a Ihowā, a te Atua o ō rātou mātua, i whakaritea e ia ki a rātou, i tāna whakaputanga mai i a rātou i te whenua o Ihipa.

²⁶ Ā, haere ana rātou, mahi ana ki ngā atua kē, ā, koropiko ana ki a rātou, ki ngā atua kihai nei i mōhioia e rātou, ā, ehara nei i a ia i hoatu ki a rātou.

²⁷ Nā, mura ana te riri o Ihowā ki tēnei whenua, hei whakaputa ki a rātou i ngā kanga katoa i tuhituhia ki tēnei pukapuka;

²⁸ ā, huarangatia atu ana rātou e Ihowā i runga i tō rātou oneone, i tōna riri, i te āritarita, i te whakatakariri noa iho, ā, makā ana rātou he whenua kē, me tēnei ināianei.”

²⁹ Kei a Ihowā, kei tō tātou Atua, ngā mea ngaro; ko ngā mea ia ka oti nei te whakapuaki mai, mā tātou ēnā, mā ā tātou tamariki, ake nei, kia mahi ai tātou i ngā kupu katoa o tēnei ture.

¹ Ā tēnei ake, ā te wā e tae mai ai ēnei mea katoa ki a koe, te manaaki me te kanga, i hoatu nei e ahau ki tōu aroaro, ā, ka mahara tōu hinengaro ki aua mea i roto i ngā iwi katoa e peia ai koe e Ihowā, e tōu Atua ki reira,

² ā, ka tahuri koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, ka whakarongo ki tōna reo, ki ngā mea katoa e whakahau nei ahau i tēnei rā ki a koe, koutou ko āu tamariki, i tōu ngākau katoa, i tōu wairua katoa,

³ kātahi a Ihowā, tōu Atua, ka whakaputa kē i tōu pārautanga, ka aroha anō ki a koe, ka tahuri hoki, ka kohikohi i a koe i roto i ngā iwi katoa i whakamararatia atu ai koe e Ihowā, e tōu Atua ki reira.

⁴ Mehemea tērā ētahi o koutou i peia kei ngā tōpito rā anō o te rangi, ka kohikohia mai anō koe e Ihowā, e tōu Atua, i reira, ka tikina anō koe e ia i reira.

⁵ Ā, ka kawea mai koe e Ihowā, e tōu Atua, ki te whenua i nohoia e ōu mātua, ka nohoia hoki a reira e koe; ā, ka mahi ia i te pai ki a koe, ka mea hoki i a koe kia maha atu i ōu mātua.

⁶ Ā, ka kokoti a Ihowā, tōu Atua, i tōu ngākau, i te ngākau anō hoki o ōu uri, e aroha ai koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, i tōu ngākau katoa, i tōu wairua katoa, kia ora ai koe.

⁷ Ā, ka tukua iho e Ihowā, e tōu Atua, ēnei kanga katoa ki ōu hoariri, ki te hunga hoki e kino ana ki a koe, i whakatupu kino nei i a koe.

⁸ Ko koe ia ka tahuri, ka whakarongo ki te reo o Ihowā, ka mahi i āna whakahau katoa, e whakahau nei ahau ki a koe i tēnei rā.

⁹ Ā, ka mea a Ihowā, tōu Atua, kia nui ngā mea māu i te mahi katoa a tōu ringa, i te hua o tōu kōpū, i te hua hoki o āu kararehe, i te hua hoki o tōu oneone, mō te pai: nō te mea ka tahuri mai anō a Ihowā, ka hari ki a koe mō te pai, ka pērā me ia i hari ki ōu mātua.

¹⁰ Ki te whakarongo koe ki te reo o Ihowā, o tōu Atua, ki te pupuri i āna whakahau, i āna tikanga, ka tuhituhia nei ki tēnei Pukapuka o te Ture; ki te tahuri koe ki a Ihowā, ki tōu Atua, i tōu ngākau katoa, i tōu wairua katoa.

Manakohia te Ora

¹¹ Ko tēnei ture hoki, e whakahau nei ahau i tēnei rā ki a koe, ehara i te mea pakeke rawa ki a koe, i te mea tawhiti rānei.

¹² Kāhore i te rangi, e mea ai koe, “Ko wai o tātou hei piki ki te rangi ki te tiki atu i tēnā mea mā tātou, hei mea kia rongu atu tātou, kia mahi ai tātou?”

¹³ Kāhore i tawāhi o te moana, hei meatanga māu, “Ko wai o tātou hei whakawhiti ki tawāhi o te moana, ki te tiki i tēnā mea ki a tātou, hei mea kia rongu atu tātou, kia mahi ai tātou?”

¹⁴ Kei te tata tonu rā te kupu ki a koe, kei roto i tōu waha, kei roto hoki i tōu ngākau, mō tōu mahi atu.

¹⁵ Titiro, kua hoatu e ahau ki tōu aroaro i tēnei rā te ora me te pai, te mate me te kino;

¹⁶ i ahau e whakahau nei i a koe i tēnei rā kia aroha ki a Ihowā, ki tōu Atua, kia haere i āna huarahi, kia pupuri i āna whakahau, i āna tikanga, i āna whakaritenga, kia ora ai koe, kia nui ai hoki, kia manaaki ai a Ihowā, tōu Atua, i a koe ki te whenua e haere nei koe ki reira ki te tango.

¹⁷ Otiia, ki te tahuri kē tōu ngākau, ki te kore koe e rongu, ā, ka tākina atu koe ki te koropiko ki ngā atua kē, kia mahi hoki ki a rātou;

¹⁸ māku e whakaatu ki a koutou i tēnei rā, ka ngaro rawa atu koutou; e kore e roa ō koutou rā ki te whenua e whiti atu nei koe i Horano, e haere atu nei koe ki reira ki te tango.

¹⁹ Ka waiho e ahau i tēnei rā te rangi me te whenua hei kaititiro i a koutou, kua hoatu e ahau ki tōu aroaro te ora me te mate, te manaaki me te kanga; nā reira manakohia te ora, kia ora ai koutou ko ōu uri;

²⁰ aroha ki a Ihowā, ki tōu Atua, whakarongo ki tōna reo, piri atu hoki ki a ia. Ko ia hoki tōu ora, te whakaroanga atu mō ōu rā; kia noho ai koe ki te whenua i oati ai a Ihowā ki ōu mātua kia hoatu ki a rātou, ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa.

31

Ka Whiriwhiria a Hohua hei Whakakapi i a Mohi (Tauanga 27.12-23)

¹ Ā, i haere a Mohi, i kōrero i ēnei kupu ki a Iharaira katoa.

² I mea ia ki a rātou: “Ko tōku kaumātua i tēnei rā ka kotahi rau e rua tekau ngā tau; e kore ahau e āhei anō te kōpiko atu, te kōpiko mai. Kua mea mai hoki a Ihowā ki ahau, ‘E kore koe e whiti i tēnei Horano.’”

³ Ko Ihowā, ko tōu Atua, ko ia e whakawhiti ki mua i a koe; māna e whakangaro atu ēnei iwi i mua i a koe, ā, ka riro rātou i a koe. Ā, ko Hohua, ko ia e whiti atu i mua i a koe, ka rite ki tā Ihowā i kōrero ai.

⁴ Ā, ka rite tā Ihowā e mea ai ki a rātou ki tāna i mea ai ki a Hihona rāua ko Oka, ki ngā kīngi o ngā Amori, ki tō rātou whenua hoki; i hunā nei e ia.

⁵ Ā, ka hōmai rātou e Ihowā ki tō koutou aroaro, ā, ka rite tā koutou e mea ai ki a rātou ki ngā whakahau katoa i whakahau ai ahau ki a koutou.

⁶ Kia māia, kia toa, kaua e wehi, kaua e pāwera i a rātou: nō te mea ko Ihowā, ko tōu Atua, ko ia te haere tahi ana i a koe; e kore ia e whakarere i a koe, e kore hoki e mawehe atu i a koe."

⁷ Nā, ka karanga a Mohi ki a Hohua, ā, ka mea ki a ia i te tirohanga a Ihairaira katoa, "Kia māia, kia toa; ko koe hoki e haere tahi me tēnei iwi ki te whenua i oati ai a Ihowā ki ō rātou mātua kia hōmai ki a rātou; māu anō rātou e whakawhiwhi ki taua wāhi.

⁸ Ko Ihowā anō, ko ia te haere ana i tōu aroaro, hei tōu taha ia, e kore ia e whakarere i a koe, e kore hoki e mawehe atu i a koe; kaua e wehi, kaua hoki e pāwera."

Kia Pānui te Ture i ia Tau Tuawhitu

⁹ Ā, tuhituhia iho e Mohi tēnei ture, hoatu ana ki ngā tohunga, ki ngā tama a Rīwai, ko rātou nei ngā kaiamo i te āka o te kawenata a Ihowā, ki ngā kaumātua katoa anō hoki o Ihairaira.

¹⁰ I ako anō a Mohi ki a rātou, i mea: "Hei te mutunga o ngā tau e whitu, hei te wā anō e rite ai i te tau tuku noa, i te Hākari o Ngā Whare Wharau,

¹¹ i te wā e tae ai a Ihairaira katoa ki te whakakite i a rātou ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, ki te wāhi e whiriwhiri ai ia, ka kōrero ai koe i tēnei ture ki te aroaro o Ihairaira katoa, kia rongo ai rātou.

¹² Whakaminea te iwi – ngā tāne, ngā wāhine, ngā tamariki, me tōu tangata iwi kē i roto i ōu kūwaha – kia rongo ai rātou, kia whakaakona ai, kia wehi ai i a Ihowā, i tō koutou Atua, kia mau ai ki te mahi i ngā kupu katoa o tēnei ture.

¹³ Kia rongo ai hoki ā rātou tamariki, kihai nei i mōhio, kia whakaakona ai kia wehi i a Ihowā, i tō koutou Atua, i ngā rā katoa e ora ai koutou ki te whenua e whiti atu nei koutou i Horano ki reira ki te tango."

Ngā Whakaako Mutunga a Ihowā ki a Mohi

¹⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Nanā, ka tata ōu rā e mate ai koe; karangatia atu a Hohua, e tū hoki kōrua ki roto ki te tapenākara o te whakaminenga, ā, māku e ako ki a ia." Nā, ka haere a Mohi rāua ko Hohua, ā, tū ana rāua i roto i te tapenākara o te whakaminenga.

¹⁵ Nā, ka puta mai a Ihowā ki te tapenākara i roto anō i te pou kapua; ā, tū ana te pou kapua i runga i te kūwaha o te tapenākara.

¹⁶ Kātahi ka mea a Ihowā ki a Mohi, "Nanā, ka takoto koe ki ōu mātua; ā, ka whakatika te iwi nei, ka whai atu, ka pūremu ki ngā atua kē o te whenua, e haere nā rātou ki reira noho ai ki waenganui i a rātou; ka whakarere i ahau, ka whakataka hoki i tāku kawenata i whakaritea atu e ahau ki a rātou.

¹⁷ Ā, ka mura tōku riri ki a rātou i taua rā, ā, ka whakarere ahau i a rātou, ka huna hoki i tōku kanohi i a rātou, ā, ka pau rātou, ka pā anō hoki ngā kino maha me ngā matenga ki a rātou. Ā, ka mea rātou i taua rā, 'Kāhore ianei ēnei kino i pā mai ki a tātou, nō te mea kāhore tō tātou Atua i roto i a tātou?'

¹⁸ Ko ahau ia, ka huna rawa ahau i tōku kanohi i taua rā, mō ngā kino katoa i meatia e rātou, mō rātou i tahuri ki ngā atua kē.

¹⁹ "Nā, tuhituhia tēnei hei waiata mā kōrua, ka whakaako hoki ki ngā tama a Ihairaira; hoatu hoki ki roto ki ō rātou waha, kia ai tēnei waiata hei kaiwhakaatu mōku ki ngā tama a Ihairaira.

²⁰ Nō te mea ka oti rātou te kawe e ahau ki te whenua i oati ai ahau ki ō rātou mātua, e rerengia nei e te waiū, e te honi; ā, ka kai rātou, ka mākona, ka mōmona hoki; ko reira rātou tahuri ai ki ngā atua kē, mahi ai ki a rātou, ā, ka whakahāwea rātou ki ahau, ka whakataka hoki i tāku kawenata.

²¹ Ā tēnei ake, hei te pānga o ngā kino maha, o ngā mate maha ki a rātou, nā, mā tēnei waiata e whakaatu ki tō rātou aroaro; nō te mea e kore e mahue i ngā waha o ō rātou uri. E mōhio ana hoki ahau ki ō rātou whakaaro e tito nei rātou ināianei nei anō, i te mea kīanō ahau i kawē noa i a rātou ki te whenua i oati ai ahau."

²² Nā, tuhituhia ana e Mohi tēnei waiata i taua rangi anō, ā, whakaakona ana ki ngā tama a Ihairaira.

²³ Ā, i whakahau anō ia i a Hohua, i te tama a Nunu, i mea, “Kia māia, kia toa; māu hoki e kawē ngā tama a Ihairaira ki te whenua i oati ai ahau ki a rātou; ā, hei a koe ahau.”

²⁴ Ā, ka oti i a Mohi te tuhi ngā kupu o tēnei ture ki tētahi pukapuka, ā poto noa,

²⁵ nā, ka whakahau a Mohi i ngā Riwaiti, i ngā kaiaimo i te āka o te kawenata a Ihowā, ka mea,

²⁶ “Tangohia tēnei Pukapuka o te Ture, hoatu ki te taha o te āka o te kawenata a Ihowā, a tō koutou Atua, ā, hei reira takoto ai, hei whakaatu ki a koe.

²⁷ Nō te mea e mōhio ana ahau ki tōu tutū, ki tōu kakī mārō; nanā, i ahau e ora nei anō i a koutou i tēnei rā, e tutū ana anō koutou ki a Ihowā; ā, ka mate ahau, tērā noa ake!

²⁸ Huihuia mai ki ahau ngā kaumātua katoa o ō koutou iwi, me ō koutou rangatira, ā, ka kōrero ahau i ēnei kupu ki ō rātou taringa, ka waiho hoki i te rangi, i te whenua hei kaititiro mō rātou.

²⁹ Nō te mea e mōhio ana ahau, ko muri i tōku matenga taka rawa ai koutou, peka kē ai i te huarahi i kiia atu e ahau ki a koutou; ā, ka pono mai te kino ki a koutou i ngā rā whakamutunga; mō koutou ka mahi i te kino i te tirohanga a Ihowā, hei whakapātiritari i a ia ki te mahi a ō koutou ringa.”

Te Waiata a Mohi

³⁰ A, kōrerotia ana e Mohi ngā kupu o tēnei waiata ki ngā taringa o te huihuinga katoa o Ihairaira ā poto noa:

32

¹ Kia whai taringa mai, e ngā rangi, ā, ka kōrero ahau; whakarongo mai hoki, e te whenua, ki ngā kupu a tōku māngai.

² Ka kōpatapata iho tāku whakaako, anō he ua, ka mātūruturu iho tāku kupu me te tōmairangi; me te ua pūnehunehu ki runga i te tupu hou, me te ua tā ki runga i te tarutaru.

³ Nō te mea ka kauwhautia e ahau te ingoa o Ihowā; waiho te nui i tō tātou Atua.

⁴ Ko te Kāmaka, tika tonu tāna mahi; he whakarite tikanga nei hoki ōna huarahi katoa. He Atua pono, kāhore ōna hē, he tika, he tapatahi ia.

⁵ Kua mahi rātou i te kino ki a ia, ehara rātou i te tamariki nāna, nō rātou te koha; he whakatupuranga mārō, parori kē rātou.

⁶ Ko tā koutou utu ianei tēnei ki a Ihowā, e te iwi kūware, e kore nei e mōhio?

Ehara ianei ia i tōu matua nāna koe i hoko? Nāna koe i hanga, nāna hoki koe i whakaū.

⁷ Kia mahara ki ngā rā onamata; whakaarohia ngā tau o ngā whakatupuranga e maha. Ui atu ki tōu pāpā, ā, māna e whakaatu ki a koe; ki ōu kaumātua, ā, mā rātou e kōrero ki a koe.

⁸ I tā te Runga Rawa whakaritenga kāinga mō ngā iwi, i tāna wehewehenga i ngā tama a te tangata, i whakatūria e ia ngā rohe mō ngā iwi, me te whakaaro anō ki te tokomaha o ngā tama a Ihairaira.

⁹ Ko tō Ihowā wāhi hoki, ko tāna iwi; ko Hākopa hei wāhi pūmau mōna.

¹⁰ I kitea ia e ia ki te whenua koraha, ki te tahora tūhea e hāmama kau ana. I taiāwhiotia ia e ia, i atawhaitia, i tiakina hoki e ia, anō ko te whatupango o tōna kanohi.

¹¹ Anō he ēkara e whakakorikori ana i tāna ōhanga, e whakapāho ana i runga i āna pī, e roharoha ana ia i ōna parirau, e tango ana i a rātou, e waha ana hoki i a rātou i runga i ōna parirau.

¹² Nā Ihowā anake ia i ārahi,
kāhore hoki he atua kē i tōna taha.

¹³ Nāna hoki ia i whakaeke ki ngā wāhi tiketike o te whenua, hei hōiho mōna,
ā, i kai ia i ngā hua o te māra;

ā, nāna ia i ngongo ai i te honi i roto i te kāmaka,
i te hinu hoki i roto i te kōhatu kiripaka;

¹⁴ i te pata o te kau, i te waiū hipi,
i te ngako reme, i ngā hipi toa

o te momo o Pahana, i ngā koati,
me te taupā o ngā whatukuhu o te wīti –
ā, i inu koe i te wāina, i te toto o te karepe.

¹⁵ Nāwai ā ka whai kiko a Iēhuruna, ā, whana mai ana;
kua whai kiko koe, kua tetere, kua kī i te ngako;

ā, whakarērea iho e ia te Atua nāna ia i hanga,
whakahāwea ana ki te Kāmaka o tōna whakaoranga.

¹⁶ Nā rātou i mea kia hae ia ki ngā atua kē,
whakapātaritari ana rātou i a ia ki ngā mea whakarihariha kia riri.

¹⁷ Ko ā rātou patunga tapu i tāpaea e rātou mā ngā rēwera, ehara nei i te Atua,
mā ngā atua kihai nei rātou i mōhio,

he mea puta hou ake nōnāianeī,
kihāi nei i wehingia e ō koutou mātua.

¹⁸ Ko te Kāmaka i whānau ai koe ka wareware i a koe,
kāhore hoki ōu mahara ki te Atua nāna koe i hanga.

¹⁹ Ā, ka kite a Ihowā, nā anuanu ana ia ki a rātou,
mō te mahi whakapātaritari a āna tama, a āna tamāhine.

²⁰ Nā, ka mea, “Ka huna ahau i tōku mata i a rātou,
ka titiro atu ahau he aha he mutunga mō rātou;

he whakatupuranga parori kē hoki rātou,
he tamariki kāhore he pono i roto.

²¹ Nā, rātou ahau i mea kia hae ki te mea ehara i te Atua;
i whakapātaritari kia riri ki ā rātou mea horihori.

Nā, māku rātou e mea kia hae ki te hunga ehara i te iwi;
māku rātou e whakapātaritari kia riri ki te iwi pōauau.

²² Ka ngiha hoki te ahi i ahau e riri ana,
ka toro atu ki te takere rā anō o te rēinga,

pau ake hoki te whenua,
tahuna ana ngā tūranga o ngā maunga.

²³ “Ka opehia e ahau ngā kino ki runga ki a rātou;
ka whakapotoa āku pere ki a rātou.

²⁴ Ka hemo rātou i te matekai,

ka pau hoki i te hana o te werā
me te hunanga nui whakaharahara;

māku hoki e tuku iho te niho o ngā kararehe ki a rātou,
me te hūwhare whakamate o ngā mea e ngōki ana i te puehu.

²⁵ Ko te hoari ki waho whakamate ai,
ko te wehi ki roto i ngā whare.

Māna e huna ngātahi te taitama me te taitamāhine,
te mea ngote ū rāua ko te tangata hina.

²⁶ I mea ahau, ‘Ka whakamararatia rātou e ahau ki tawhiti,
ka meinga e ahau kia mutu te mahara ki a rātou i roto i ngā tāngata.’

²⁷ Me i kāhore ahau te wehi i te ngākau kino o te hoa whawhai,
kei pōhēhē ōna hoariri, kei mea rātou,

‘Kua kake tō tātou ringa,
kāhore anō hoki a Ihowā i mea i ēnei mea katoa.’ ”

²⁸ He iwi whakaarokore hoki rātou,
ā, kāhore he mōhio i roto i a rātou.

²⁹ Ē, me i tūpato rātou, me i mōhio ki tēnei,

me i whakaaro ki tō rātou mutunga iho!

³⁰ Me pēhea e whai ai te kotahi i te mano,
e whati ai ngā mano kotahi tekau i te tokorua,
me i kāhore rātou i hokona e tō rātou Kāmaka,
i tukua atu hoki e Ihowā?

³¹ Nō te mea ehara tō rātou kāmaka i te pēnei me tō tātou Kāmaka,
nā ō tātou hoariri nei anō te ki.

³² Nō te mea ko ā rātou wāina nō te wāina o Horoma,
nō ngā māra hoki o Komora:
ko ā rātou karepe he karepe au kawa,
ko ā rātou tautau kakati ana;

³³ ko tā rātou wāina ko te hūwhare whakamate o ngā tarakona,
me te ware ngau kino o ngā ahipi.

³⁴ “Kāhore ianei tēnei i rongoātia ki roto ki ahau,
i hīritia hoki ki waenga i āku taonga?

³⁵ Māku ngā utu e rapu, māku hoki e ea ai,
ā te wā e paheke ai ō rātou waewae;
e tata ana hoki te rā e hunā ai rātou,
ā, kei te kaikā mai ngā mea i whakaritea mō rātou.”

³⁶ Nō te mea ka whakatika a Ihowā i tā tāna iwi,
ka aroha hoki ki āna pononga;
ina kite ia kua riro tō rātou kaha,
ā, kāhore he mea i toe, i tūtakina ki roto,
i waiho atu rānei ki waho.

³⁷ Ā, ka mea ia: “Kei hea ō rātou atua,
te kāmaka i okioki atu ai rātou;

³⁸ i kai nei i te ngako o ā rātou patunga tapu,
i inu hoki i te wāina o ā rātou ringihanga?
Me whakatika rātou ki te āwhina i a koutou,
kia ai hoki rātou hei kuhunga atu mō koutou.

³⁹ “Nā titiro, ko ahau, inā ko ahau ia,
kāhore hoki he atua i tōku taha.

E whakamate ana ahau, ā, e whakaora ana;
i tukitukia e ahau, ko ahau anō e whakamahu ana;
kāhore hoki he tangata e ora ai tētahi i tōku ringa.

⁴⁰ Nō te mea e totoro atu ana tōku ringa ki te rangi,
me tāku ki anō: I ahau e ora tonu nei,

⁴¹ ki te whakakoia e ahau tāku hoari kānapanapa,
ā, ka mau tōku ringa ki te whakariterite;
ka whakahokia atu e ahau he utu ki ōku hoariri,
ka ea hoki i ahau tā te hunga e kino ana ki ahau.

⁴² Ka whakahaurangitia e ahau āku pere ki te toto,
ā, ka kai tāku hoari i te kikokiko;
ki te toto o te hunga i patua, o ngā herehere,
nō te mähunga o ngā rangatira o te hoariri.”

⁴³ Kia hari tahi, e ngā tau iwi, me tāna iwi:
ka takitakina hoki e ia te toto o āna pononga,
ā, ka whakahokia he utu ki ōna hoariri,
ka whakamārie anō ki tōna whenua, ki tāna iwi.

⁴⁴ Nā, ka haere mai a Mohi, ka kōrero i ngā kupu katoa o tēnei waiata ki ngā taringa o
te iwi, a ia, me Hohua, me te tama a Nunu.

⁴⁵ Ā, ka mutu tā Mohi kōrero i ēnei kupu katoa ki a Iharaira katoa;

⁴⁶ nā, ka mea ia ki a rātou: “Kia anga mai ō koutou ngākau ki ngā kupu katoa e
kauwhautia atu nei e ahau ki a koutou i tēnei rā; hei whakahau atu mā koutou ki ā koutou
tamariki kia puritia, kia mahia, ngā kupu katoa o tēnei ture.

⁴⁷ Nō te mea ehara tēnei i te mea noa iho ki a koutou; ko tō koutou orange hoki ia, ā,
mā tēnei mea e roa ai ō koutou rā ki te whenua ka whiti atu nei koutou i Horano ki reira
ki te tango.”

Ka Whakaaetia e Ihowā a Mohi kia Kite i te Whenua o Kanaana

⁴⁸ I kōrero anō a Ihowā ki a Mohi i taua tino rangi anō, i mea,

⁴⁹ "E piki koe i tēnei maunga, i Aparimi, ki Maunga Nepo, i te whenua o Moapa, e anga atu ana ki Heriko; ka titiro atu ki te whenua o Kanaana e hoatu nei e ahau ki ngā tama a Ihairaira hei kāinga;

⁵⁰ ā, e mate koe ki runga ki te maunga e piki atu nā koe, ka kohia hoki ki tōu iwi; ka pērātia me Ārona, me tōu tuakana, i mate rā ki Maunga Horo, ā, kohia atu ana ki tōna iwi;

⁵¹ mō kōrua hoki i hara ki ahau i waenganui o ngā tama a Ihairaira i ngā wai o Meripa, i Karehe, i te koraha o Hini; mō kōrua kīhai i whakatapu i ahau i waenganui o ngā tama a Ihairaira.

⁵² Heoi, ka kite koe i te whenua i mua i tōu aroaro; otiia e kore koe e tae ki reira – ki te whenua e hoatu ana e ahau mō ngā tama a Ihairaira."

33*Te Manaaki Mutunga i a Ihairaira e Mohi*

¹ Ko te manaaki tēnei i manaaki ai a Mohi, te tangata a te Atua, i ngā tama a Ihairaira i mua ake o tōna matenga.

² Nā, ka mea ia:

I haere mai a Ihowā i Hinai,

i rere mai i Heira ki runga ki a rātou;

i whiti mai ia i Maunga Parana,

ā, haere mai ana ia i ngā mano tini o te hunga tapu;

he ture i tōna ringa matau mō rātou, e mura ana.

³ Inā, e aroha ana ia ki ngā iwi;

kei roto i tōu ringa āna tāngata tapu katoa;

ā, noho ana rātou i ōu waewae;

ka riro i a rātou katoa āu kōrero.

⁴ Nā Mohi te ture i ako ki a tātou, hei taonga tuku iho,

tuku iho mō te huihui o Hākopa.

⁵ Ko ia anō te kīngi o Iēhuruna

i te huihuinga o ngā upoko o te iwi,

rātou ko ngā iwi katoa o Ihairaira.

⁶ "Kia ora a Reupena, kaua hoki e mate;

otiia kia tokououou ōna tāngata."

⁷ Ā, tēnei anō te manaaki mō Hūrā:

nā, ka mea ia: "Whakarongo, e Ihowā, ki te reo o Hūrā,

māu anō hoki ia e kawē ki tōna iwi.

I kaha hoki ōna ringa ki te tohe mōna ake;

ā, māu ia e āwhina ki ōna hoariri."

⁸ Ā, mō Rīwai i mea ia:

"Kei tōu tangata tapu ōu Tumime me ōu Urimī,

i whakamātautauria rā ia e koe ki Maha,

i ngangautia rā e koe ki ngā wai o Meripa;

⁹ i mea nei mō tōna pāpā raua ko tōna whaea,

'Kāhore ahau i kite i a ia.'

Kīhai anō hoki ia i mōhio ki ōna tuākana,

kīhai i mātau ki āna ake tamarikī;

he mea hoki, e pupuri ana rātou i tāu kupu,

e tiaki ana i tāu kawenata.

¹⁰ Mā rātou a Hākopa e whakaako ki āu whakaritenga,

a Ihairaira hoki ki tāu ture;

mā rātou hoki te paowa kakara e hoatu ki tōu aroaro,

me te tahunga tinana ki runga ki tāu āta.

¹¹ Manaakitia ōna rawa, e Ihowā,

kia aro mai hoki koe ki te mahi a ōna ringa;

whatia ngā hope o te hunga e whakatika ana ki a ia,

o ngā mea hoki e kino ana ki a ia,

kei whakatika mai anō rātou."

12 Ko tāna kupu mō Pineamine:

“Ko tā Ihowā i aroha ai ka noho hūmārie ki tōna taha –
ko ia e uhi ana i a ia ā pau noa te rā –
e noho ana i waenganui o ōna pokohiwi.”

13 Ko tāna kupu mō Hōhepa:

“He manaakitanga tōna whenua nā Ihowā;
ki ngā mea papai o te rangi, ki te tōmairangi,
ki te wai hōhonu e takoto ake ana i raro,

14 ki ngā hua papai o te rā,

ki ngā mea papai hoki e whakaputaina mai ana e te marama,

15 ki ngā mea nunui hoki o ngā maunga onamata,

ki ngā mea papai o ngā maunga tū tonu;

16 ki ngā mea papai hoki o te whenua me ōna tini mea;

ki te manakohanga hoki ana i noho i te rākau.

Kia tae mai te manaaki ki runga ki te mähunga o Hōhepa,

ki te tumuaki hoki ōna i wehea i ōna tuākana.

17 He korōria kei te mātāmua a tāna pūru;

ko ōna haona kei ngā haona o te unikanga;

ka panā e ia ngā iwi, rātou katoa,

ki ērā, tae noa ki ngā pito o te whenua;

ā, ko ēnei ngā mano tini o Eparaima,

ko ēnei hoki ngā mano o Mānahi.”

18 Ā, ko tāna kupu mō Hepurona:

“Kia koa, e Hepurona, i tōu putanga ki waho;
e Ihākara hoki, i ōu tēneti.

19 Mā rātou ngā iwi e karanga ki te maunga;

ki reira rātou patu ai i ngā patunga o te tika;

nō te mea ka ngongo rātou i te raneatanga o ngā moana,

i ngā taonga huna hoki o te onepū.”

20 Ko tāna kupu mō Kara:

“Ka manaakitia te kaiwhakawhānui i a Kara!

Noho ana ia me he raiona kātua,

haea iho e ia te ringa, āe rā me te tumuaki.

21 Ā, tangohia ana e ia te wāhi tuatahi mōna;

nō te mea kei reira te wāhi a te kaiwhakahaere tikanga e tiakina ana;

ā, haere mai ana me ngā upoko o te iwi,

ā, oti ana i a ia, rātou tahi ko Ihairaira,

te tikanga a Ihowā, me āna whakaritenga.”

22 Ā, ko tāna kupu mō Rāna:

“Hei kūao raiona a Rāna,

ka mokowhiti mai ia i Pahana.”

23 Ā, ko tāna kupu mō Napatari:

“E Napatari, e mākona nei i te manakohanga,

e kī ana hoki i te manaaki a Ihowā;

nohoia e koe te taha ki te hauāuru me te tonga.”

24 Ā, ko tāna kupu mō Āhera:

“Ko ngā tamariki te manaaki mō Āhera;

kia arongia mai ia e ōna tuākana,

kia toua hoki tōna waewae ki te hinu.

25 Ko ōu tūtaki he rino, he parāhi;

ā, ka rite tōu kaha ki ōu rā.”

26 “Kāhore he rite mō te Atua, e Iēhuruna,

e eke hōiho nei i ngā rangi ki te whakauru i a koe,

ki ngā kapua hoki, i runga anō i tōna korōria.

27 Ko te Atua ora tonu tōu nohoanga,

ā, kei raro ko ngā ringa o tua iho;
 ā, i peia e ia te hoariri i tōu aroaro,
 i mea hoki, 'Whakangaromia!'
²⁸ Nā, ka noho hūmārie a Ihairaira,
 me te mātāpuna o Hākopa ko ia anake,
 ki te whenua wīti, wāina;
 āe rā, ka māturuturu iho te tōmairangi o ōna rangi.
²⁹ Ka hari koe, e Ihairaira! Ko wai hei rite mōu,
 mō te iwi i whakaorangia nei e Ihowā,
 te pukupuku hei whakapuru mōu,
 ko te hoari hoki e whai korōria ai koe!
 Ā, ka tuku mai ōu hoariri i a rātou ki a koe;
 ā, ka takatakahi koe i ō rātou wāhi teitei."

34

Te Matenga o Mohi

¹ Nā, ka piki atu a Mohi i ngā mānia o Moapa ki Maunga Nepo, ki te tihi o Pihika, e titiro ana ki Heriko. Ā, whakakitea ana e Ihowā ki a ia ia te whenua katoa o Kireara ā tae noa ki Rāna,

² a Napatari katoa, me te whenua o Ēparaima, o Mānahi hoki, te whenua katoa hoki o Hūrā, tae noa atu ki te moana whakamutunga mai;

³ te tonga me te mānia i te papatairitetanga o Heriko, o te pā nīkau, ā Toara atu ana.

⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, "Ko te whenua tēnei i oati ai ahau ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa, i mea ai, 'Ka hoatu e ahau a reira ki ōu uri.' Kua meinga koe e ahau kia kite ā-kanohi i reira, otiia e kore koe e whiti ki reira."

⁵ Nā, ka mate a Mohi, te pononga a Ihowā ki reira, ki te whenua o Moapa, ka pērā me tā Ihowā i kōrero ai.

⁶ Ā, tanumia iho ia e ia ki tētahi kokoru o te whenua o Moapa, i te ritenga o Petepeoro; otiia kāhore tētahi tangata e mōhio ana ki tōna urupā ā mohoa noa nei.

⁷ Ā, kotahi rau e rua tekau ngā tau o Mohi i tōna matenga; kāhore anō i ataruatia ōna kanohi, kāhore anō hoki i heke noa tōna kaiotatanga.

⁸ Nā, uhungatia ana a Mohi e ngā tama a Ihairaira i ngā mānia o Moapa, e toru tekau ngā rā; ā taka noa ngā rā i uhungatia ai, i tangihia ai a Mohi.

⁹ Ā, kī tonu a Hohua, te tama a Nunu, i te wairua o te mātauranga; nā Mohi hoki i whakapā ōna ringa ki runga ki a ia; ā, rongo ana ki a ia ngā tama a Ihairaira, mea ana i ngā mea i whakahaua e Ihowā ki a Mohi.

¹⁰ Ā, kāhore anō kia ara i roto i a Ihairaira i muri nei tētahi atu poropiti hei rite mō Mohi, i mōhio nei a Ihowā ki a ia, titiro atu, titiro mai;

¹¹ arā, mō ngā tohu katoa, mō ngā merekara i ungā ai ia e Ihowā ki te mahi i te whenua o Ihipa, ki a Parao rātou ko ōna tāngata katoa, ki tōna whenua katoa hoki;

¹² mō ngā mahi katoa hoki a te ringa kaha, mō ngā mea whakawehi nui i meatia e Mohi ki te aroaro o Ihairaira katoa.

Ko te Pukapuka o Hohua

Ka Whakahaua e Ihowā a Hohua kia Raupatu a Kanaana

¹ Nā, i muri iho i te matenga o Mohi, o te pononga a Ihowā, ka kōrero a Ihowā ki a Hohua, ki te tama a Nunu, ki te tangata a Mohi, ka mea,

² “Kua mate a Mohi, tāku pononga. Nā, whakatika, whiti atu i tēnei Horano, a koe me tēnei iwi katoa, ki te whenua ka hoatu nei e ahau ki a rātou, arā ki ngā tama a Iharaia.

³ Ko ngā wāhi katoa e takahia e ngā kapu o ō koutou waewae kua hoatu e ahau a reira ki a koutou, ka rite ki tāku i kōrero ai ki a Mohi.

⁴ Ko te rohe ki a koutou kei te koraha, kei Repanōna nei, ā te awa nui atu ana, arā te awa Uparati, ko te whenua katoa o ngā Hiti, ā tae noa ki te Moana Nui, ki te toenetanga o te rā.

⁵ E kore tētahi e kaha ki te tū ki tōu aroaro i ngā rā katoa e ora ai koe. I a Mohi ahau, ka pērā anō ahau ki a koe; e kore ahau e whakarere i a koe, e kore hoki e mawehe i a koe.

⁶ “Kia kaha, kia māia rawa; māu hoki tēnei iwi e whakawhiwhi ki te whenua i oati ai ahau ki ō rātou mātua kia hoatu ki a rātou.

⁷ Heoi, kia kaha, kia tino māia rawa ki te pupuri, ki te mahi i ngā ture katoa i whakahaua ki a koe e Mohi, e tāku pononga; kei peka kē koe i reira ki matau, ki mauī rānei, kia tika ai tāu i ngā wāhi katoa e haere ai koe.

⁸ Kei whakarērea e tōu waha tēnei Pukapuka o te Ture; engari kia ū ōu whakaaro ki reira i te ao, i te pō, kia mau ai koe ki te mahi i ngā mea katoa kua oti te tuhi ki reira; mā reira ka whai wāhi ai koe i tōu huarahi, mā reira hoki koe ka kake ai.

⁹ Kāhore ianei ahau i whakahau ki a koe? Kia kaha, kia māia; kaua e wehi, kaua hoki e pāwera; nō te mea kei a koe a Ihowā, tōu Atua, i ngā wāhi katoa e haere ai koe.”

Ka Whakahau a Hohua i te Iwi

¹⁰ Nā, ka whakahau a Hohua i ngā rangatira o te iwi, ka mea,

¹¹ “Haere rā waenganui o te puni, ka whakahau i te iwi, ka mea: ‘Takā he ō mō koutou; nō te mea kia toru ake rā ka whiti koutou i te Horano nei, ka haere ki te tango i te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tō koutou Atua, kia nohoia e koutou.’ ”

¹² I kōrero anō a Hohua ki ngā Reupeni, ki ngā Kari, ki tētahi tānga hoki o te iwi o Mānahi, i mea,

¹³ “Kia mahara ki te kupu i whakahau ai a Mohi, te pononga a Ihowā ki a koutou, i mea ai: ‘E mea ana a Ihowā, tō koutou Atua, i a koutou kia okioki, ka hōmai hoki e ia tēnei whenua ki a koutou.’

¹⁴ Ko ā koutou wāhine, ko ā koutou tamariki, me ā koutou kararehe, me noho ki te whenua i hoatu e Mohi ki a koutou i tēnei taha o Horano, ko koutou ia, ko ngā mārohirohi katoa, me haere tōpuni atu i te aroaro o ō koutou tuākana, hei whakauru mō rātou;

¹⁵ kia meinga rā anō e Ihowā ō koutou tuākana kia okioki, kia pēnā me koutou, ā, kia whiwhi rātou ki te whenua ka hōmai nei e Ihowā, e tō koutou Atua, ki a rātou. Kātahi koutou ka hoki ai ki te whenua i riro nei i a koutou, ka noho ai hoki ki te wāhi i hoatu e Mohi, e te pononga a Ihowā, ki a koutou i tēnei taha o Horano, i te putanga mai o te rā.”

¹⁶ Nā, ka whakahoki rātou ki a Hohua, ka mea: “Ko ngā mea katoa e whakahaua e koe ki a mātou ka meatia e mātou, ā, ka haere hoki mātou ki ngā wāhi katoa e ungā ai mātou e koe.

¹⁷ Ko tō mātou rongo ki a Mohi i ngā mea katoa, ka pērā anō tō mātou rongo ki a koe; kia noho rā ia a Ihowā, tōu Atua, ki a koe, me ia hoki i noho ki a Mohi.

¹⁸ Ahakoa ko wai te tangata e tutū ki tāu whakahau, e kore hoki e rongo ki āu kupu, ki ngā mea katoa e whakahau ai koe ki a ia, me whakamate. Ko koe ia kia kaha, kia māia!”

2

Ka Tonoa ngā Kaitūtei ki a Heriko

¹ Nā, ka tonoa atu e Hohua, e te tama a Nunu, ētahi tāngata tokorua i Hitimi hei tūtei puku atu, i mea ia, “Tikina, tirohia te whenua, me Heriko hoki.” Nā, haere ana rāua, ā, ka tae ki te whare o tētahi wahine kairau, ko Rahapa tōna ingoa, ā, ka moe i reira.

² Nā, ka kōrerotia ki te kīngi o Heriko, ka meatia, “Nanā, kua tae mai ētahi tāngata ki konei i te pō nei, nō ngā tama a Iharaia, he whakataki i te whenua.”

³ Nā, ka tonoa atu e te kīngi o Heriko ki a Rahapa, ka mea, “Whakaputaina mai ki waho ngā tāngata i haere mai nā ki a koe, i haere atu nā ki tōu whare; i haere mai hoki rāua he mātaki i te whenua katoa.”

⁴ Nā, ka hopu te wahine rā ki ngā tāngata tokorua, ā, hunā iho e ia; ā, ka mea atu ia, “He tika i haere mai ngā tāngata ki ahau, heoi, kīhai ahau i mōhio nō hea rānei rāua.

⁵ Ā, nō te wā o te tūtakitanga o te kūwaha, nō te mea ka pōuri nei, ka puta atu aua tāngata ki waho. Kāhore ahau e mōhio i haere aua tāngata ki hea. Kia hohoro te whai i muri i a rāua; ka mau hoki rāua i a koutou.”

⁶ (Kāhore ia, kua kawea rāua e ia ki runga ki te tuanui, ā, hunā ana rāua ki ngā kakau rīnena i horahorangia e ia ki runga i te tuanui.)

⁷ Nā, ka whai ngā tāngata i muri i a rāua nā te huarahi ki Horano ā tae noa ki ngā whakawhitinga; ā, nō te putanga atu anō o ngā kaiwhai i a rāua ki waho ka tūtakina te kūwaha.

⁸ Ā, kīanō rāua i takoto noa, nā, ka haere ake ia ki a rāua ki te tuanui,

⁹ ka mea ki aua tāngata, “E mōhio ana ahau kua hoatu te whenua nei e Ihowā ki a koutou, kua tau mai hoki te wehi o koutou ki a mātou, ā, kei te ngohe noa ngā tāngata katoa o te whenua nei i a koutou.

¹⁰ I rongo hoki mātou ki tā Ihowā whakamaroketanga i te wai o te Moana Whero i ō koutou aroaro, i tō koutou putanga mai i Ihipa; ki ngā mea hoki i meatia e koutou ki ngā kīngi tokorua o ngā Amori i tāwāhi o Horano, ki a Hihona rāua ko Oka, i hunā nei e koutou.

¹¹ Ā, i tō mātou rongonga anō, ka ngohe noa ō mātou ngākau, kāhore atu hoki he tokonga ake o te wairua i roto i tētahi, nā koutou hoki; nō te mea ko Ihowā, ko tō koutou Atua, ko ia te Atua i te rangi i runga, i te whenua hoki i raro.

¹² Nā, tenā, oatitia mai a Ihowā ki ahau, i te mea kua atawhaitia nei kōrua e ahau, ka atawhai hoki koutou ki te whare o tōku matua, ā, ka hōmai he tohu pono ki ahau.

¹³ Ka whakaora hoki koutou i tōku pāpā, i tōku whaea, i ōku tungāne, i ōku tuākana, me ā rātou mea katoa, ā, ka araarai i a mātou kei mate.”

¹⁴ Nā, ka mea aua tāngata ki a ia, “Ko tō māua ora mō tō koutou, ki te kāhore koutou e whāki i tā māua take; ā tēnei ake, hei te hōmaitanga a Ihowā i te whenua ki a mātou, ka puta hoki tā mātou mahi atawhai, tā mātou mahi pono ki a koe.”

¹⁵ Nā, tukua iho ana rāua e ia ki tētahi taura nā te matapihi; kei te taiepa tonu hoki o te pā tōna whare, ā, noho ai ia i runga i te taiepa.

¹⁶ Ā, ka mea ia ki a rāua, “Haere ki te mauanga, kei tūtaki ngā kaiwhai ki a kōrua; ka piri ai ki reira kia toru ngā rā, kia hoki mai rā anō ngā kaiwhai; kātahi kōrua ka haere i tō kōrua huarahi.”

¹⁷ Kātahi ka mea aua tāngata ki a ia, “E kore māua e whai hara mō tēnei oati āu i whakaoati nei koe i a māua.

¹⁸ Nanā, ina tae mai mātou ki tēnei whenua, herea te miro nei, te aho whero nei ki te matapihi i tukua iho nei māua e koe nā reira; ā, me whakahuihui mai ki a koe, ki roto ki te whare, tōu pāpā, me tōu whaea, me ōu tungāne, me te nohoanga katoa o tōu pāpā.

¹⁹ Nā, ahakoa ko wai te tangata e puta atu ana ki waho o ngā tatau o tōu whare, hei runga anō i tōna māhunga ōna toto, ko māua ia ka harakore; tēnā ko ngā tāngata katoa i roto tahi koutou i te whare, hei ō māua māhunga ōna toto, ki te pā atu tētahi ringa ki a ia.

²⁰ Otia, ki te kōrero koe i tā māua take, ka wātea māua i tāu oati i whakaoati nei koe i a māua.”

²¹ Anō rā ko ia, “Waiho i tā kōrua i mea nā.” Ā, tukua atu ana rāua e ia, ā, haere ana rāua; ā, herea ana e ia te aho whero ki te matapihi.

²² Nā, ka haere rāua, ā, ka tae ki te mauanga, ā, noho ana i reira e toru ngā rā, ā, hoki noa ngā kaiwhai; ā, rapu noa ngā kaiwhai i a rāua i te huarahi katoa, ā, kāhore i kitea.

²³ Kātahi ka hoki aua tāngata tokorua, ka heke iho i te mauanga, ā, ka whiti, ka tae ki a Hohua, tama a Nunu, ka kōrero ki a ia i ngā mea katoa i pono ki a rāua.

²⁴ Ā, ka mea rāua ki a Hohua, “Koia anō, kua hōmai e Ihowā te whenua katoa ki ō tātou ringa; ā, ngohe kau ngā tāngata katoa o te whenua i a tātou.”

3

Ka Whakawhiti ngā Iwi Ihairaira i Horano

¹ Nā, ka maranga wawe a Hohua i te ata, ā, ka tūria atu e rātou i Hitimi, ka tae ki Horano, ā, ia me ngā tama katoa a Ihairaira, ā, moe ana ki reira i te mea kīanō i whiti noa.

² Nā, i te paunga o ngā rā e toru, ka haere ngā rangatira nā waenganui o te puni;

³ ā, ka whakahau i te iwi, ka mea, “E kite koutou i te āka o te kawenata a Ihowā, a tō koutou Atua, i ngā tohunga hoki, i ngā Rīwaiti e amo ana, hei konā ka whakatika atu i ō koutou nohoanga, ka haere i muri.

⁴ Ōtiā, kia whai takiwā ki waenganui o koutou, o taua mea; kia rua mano whatiānga, he mea whanganga, mārie; kaua e whakatata ki taua mea, kia mōhio ai koutou ki te huarahi e haere ai koutou; kāhore nei hoki koutou i haere i tēnā huarahi i mua ake nei.”

⁵ Ā, i mea anō a Hohua ki te iwi, “Whakatapu i a koutou; ko āpōpō hoki a Ihowā mahi ai i ngā mea whakamiharo ki waenganui i a koutou.”

⁶ I mea anō a Hohua ki ngā tohunga, “Hāpainga ake te āka o te kawenata, haere i mua i te iwi.” Ā, hāpainga ana e rātou te āka o te kawenata, ā, haere ana i mua i te iwi.

⁷ Ā, ka mea a Ihowā ki a Hohua, “Ko āianeī ahau tīmata ai te whakanui i a koe ki te aroaro o Iharaīra katoa kia mōhio ai rātou, i a Mohi ahau, ka pērā anō ahau ki a koe.

⁸ Ā, māu e whakahau ki ngā tohunga e amo ana i te āka o te kawenata, e mea, ‘E tae koutou ki te tapa o te wai o Horano, me āta tū i roto i Horano.’ ”

⁹ Nā, ka mea a Hohua ki ngā tama a Iharaīra, “Haere mai, whakarongo ki ngā kupu a Ihowā, a tō koutou Atua.”

¹⁰ Nā, ka mea a Hohua, “Mā konei koutou ka mōhio ai kei roto i a koutou te Atua ora, ā, ka peia rawatia e ia i tō koutou aroaro ngā Kanaani, ngā Hiti, ngā Hiwi, ngā Perihī, ngā Kirikahī, ngā Amori, me ngā Iepuhi.

¹¹ Nanā, ko te āka o te kawenata a te Ariki o te ao katoa te haere nei i mua i a koutou ki roto o Horano.

¹² Nā, motuhia ki a koutou kia tekau mā rua tāngata o ngā iwi o Iharaīra, kia takikotahi te tāngata o te iwi.

¹³ Ā, ina tatū ngā kapu o ngā waewae o ngā tohunga e amo ana i te āka a Ihowā, a te Ariki o te ao katoa, ki ngā wai o Horano, ka motuhia ngā wai o Horano, arā ngā wai e rere mai ana i runga; ā, ka tū ake, kotahi anō pūranga.”

¹⁴ Ā, nō te haerenga atu o te iwi i ō rātou tēnei ki te whakawhiti i Horano, me ngā tohunga hoki e amo ana i te āka o te kawenata i mua i te iwi.

¹⁵ Ā, i te taenga o ngā kaīamo i te āka ki Horano, i te tukunga atu hoki o ngā waewae o ngā tohunga e amo ana i te āka ki te taha o te wai; e ngawhā ana hoki a Horano ki runga i ōna pareparenga katoa i ngā rā katoa o te kotinga;

¹⁶ ko te tino tūranga o ngā wai e heke iho ana i runga, ara ake ana kotahi anō pūranga, i tawhiti noa atu i te pā i Ārama, i te taha o Haretana; ā, ko ngā wai e rere iho ana ki te moana o te mānīa, ki te Moana Tote, mimiti ana, motu kē atu ana; ā, whiti ana te iwi i te ritenga atu o Heriko.

¹⁷ Ā, tū mārie ana ngā tohunga i amo nei i te āka o te kawenata a Ihowā i te wāhi maroke i waenganui o Horano, me te haere anō a Iharaīra katoa ki tāwāhi nā te wāhi maroke, ā poto noa te iwi katoa te whiti i Horano.

4

Ka Whakatūria ngā Kōhatu Whakamahara

¹ Ā, ka poto katoa te iwi te whiti i Horano, nā, ka kōrero a Ihowā ki a Hohua, ka mea,

² “Tangohia mai e koutou i roto i te iwi kia kotahi tekau mā rua tāngata, kia takikotahi tāngata o te iwi,

³ ā, ka whakahau ki a rātou, ka mea, ‘Tangohia atu i konei, i waenganui o Horano, i te wāhi i āta tū ai ngā waewae o ngā tohunga, kia tekau mā rua ngā kōhatu, ā, maua atu, waiho ki te moenga e moe ai koutou ā tēnei pō.’ ”

⁴ Nā, ka karangatia e Hohua ngā tāngata kotahi tekau mā rua i whakaritea e ia i roto i ngā tama a Iharaīra, takikotahi te tāngata o roto o te iwi;

⁵ ā, ka mea a Hohua ki a rātou, “Haere atu i mua i te āka a Ihowā, a tō koutou Atua, ki waenganui o Horano, ka hāpai ake kia takikotahi te kōhatu mā te tāngata ki runga ki tōna pokohiwi, kia rite ki ngā iwi o ngā tama a Iharaīra te maha;

⁶ kia waiho ai tēnei mea hei tohu ki waenganui i a koutou. Mō te ui a ā koutou tamariki ā mua, mō te mea, ‘Hei aha ēnei kōhatu mā koutou?’

⁷ Kātahi koutou ka mea atu ki a rātou, ‘Nō te motuhanga i ngā wai o Horano i mua i te āka o te kawenata a Ihowā; i tōna whitinga mai i Horano i motuhia ngā wai o Horano.’ Ā, ko ēnei kōhatu hei whakamahara mō ngā tama a Iharaīra ā ake ake.”

⁸ Ā, pērātia ana e ngā tama a Iharaīra me tā Hohua i whakahau ai, hāpainga ake ana e rātou ngā kōhatu kotahi tekau mā rua i waenganui o Horano, pērātia ana me tā Ihowā i kōrero ai ki a Hohua, he mea rite ki ngā iwi o ngā tama a Iharaīra te maha; ā, mauria ana ki tō rātou puni, waiho ana i reira.

⁹ Ā, i whakatūria e Hohua ētahi kōhatu kotahi tekau mā rua ki waenganui o Horano, ki te wāhi i tū ai ngā waewae o ngā tohunga i amo i te āka o te kawenata; kei reira anō aua kōhatu ā mohoa noa nei.

¹⁰ Heoi, tū ana tērā ngā tohunga i amo i te āka i waenganui o Horano ā oti noa ngā mea katoa i whakahau ai a Ihowā ki a Hohua kia kōrerotia ki te iwi, i rite tonu ki ngā mea katoa i whakahau ai a Mohi ki a Hohua; ā, i hohoro tonu te iwi te whiti.

¹¹ Ā, ka tapeke katoa te iwi te whiti, nā, ka whiti te āka a Ihowā, me ngā tohunga i te tirohanga a te iwi.

¹² Ko ngā tama a Reupena, ko ngā tama a Kara, me tētahi tānga o te iwi o Mānahi i whiti tōpuni atu i te aroaro o ngā tama a Ihairaira, i pērā me tā Mohi i kōrero ai ki a rātou.

¹³ Kei te whā tekau ngā mano, he hunga tūmatohi tonu mō te riri, i haere i te aroaro o Ihowā ki ngā mānia o Heriko ki te whawhai.

¹⁴ Nō taua rā i whakanui ai a Ihowā i a Hohua i te aroaro o Ihairaira katoa; ā, wehi ana rātou i a ia, pērā ana me rātou i wehi i a Mohi, i ngā rā katoa i ora ai ia.

¹⁵ I kōrero anō a Ihowā ki a Hohua, i mea,

¹⁶ “Ki atu ki ngā tohunga e amo ana i te āka o te whakaaturanga, kia haere ake i roto i Horano.”

¹⁷ Nā, ka mea atu a Hohua ki ngā tohunga, “Haere ake i roto i Horano.”

¹⁸ Ā, nō te haerenga ake o ngā tohunga i amo i te āka o te kawenata a Ihowā i waenganui o Horano, ā, ka mahuta ake ngā kapu o ngā waewae o ngā tohunga ki te wāhi maroke, ko te tino hokinga o te wai o Horano ki tōna wāhi anō, ā, huri tonu ake ki runga i ōna pareparenga, pērā ana me tō mua.

¹⁹ Nō te tekau o ngā rā o te marama tuatahi te iwi i haere ake ai i Horano, ā, noho ana i Kirikara i te taha ki te rawhiti o Heriko.

²⁰ Ā, ko aua kōhatu kotahi tekau mā rua i tangohia ake e rātou i roto i Horano, nā Hohua i whakatū ki Kirikara.

²¹ Ā, i kōrero ia ki ngā tama a Ihairaira, i mea, “E ui ā koutou tamariki ā mua ki ō rātou mātua, e mea, ‘He aha ēnei kōhatu?’”

²² Nā, me whakaatu ki ā koutou tama, me kī atu, ‘I whiti maroke mai a Ihairaira i tēnei Horano.’

²³ Nā, Ihowā hoki, nā tō koutou Atua i whakamaroke ngā wai o Horano i mua i a koutou, ā whiti noa koutou rite tahi ki tā Ihowā, ki tā tō koutou Atua i mea ai ki te Moana Whero, i whakamaroketia rā e ia i mua hoki i a tātou, ā whiti noa mai tātou.

²⁴ Kia mōhio ai ngā iwi katoa o te whenua ki te ringa o Ihowā, he kaha; kia wehi ai rātou i a Ihowā, i tō koutou Atua, i ngā rā katoa.”

5

Te Kotinga i Kirikara

¹ Ā, nō te rongonga o ngā kīngi katoa o ngā Amori, o ērā ki te taha ki te hauāuru o Horano, me ngā kīngi katoa o ngā Kanaani, o ērā i te moana, ki te whakamaroketanga a Ihowā i ngā wai o Horano i te aroaro o ngā tama a Ihairaira ā whiti noa mātou, nā, ka ngohe noa ō rātou ngākau, kāhore atu hoki ō rātou wairua, i te wehi ki ngā tama a Ihairaira.

² Nā, i taua wā ka mea a Ihowā ki a Hohua, “Hangā ētahi māripi kōhatu māu, ā, ka tuarua i te kotinga o ngā tama a Ihairaira.”

³ Ā, hangā ana e Hohua ētahi māripi kōhatu, ā, kotia iho ngā tama a Ihairaira ki te pukepuke o ngā kiri matamata.

⁴ Ā, ko te take tēnei i kokoti ai a Hohua: ko te hunga katoa i puta mai i Ihipa, ko ngā tāne, ko ngā tāngata hāpai patu, i mate ki te ara i te koraha, i muri i tō rātou putanga mai i Ihipa.

⁵ Nā, ko te hunga katoa i puta mai he mea kokoti katoa; tēnā ko te hunga i whānau ki te ara i te koraha i tō rātou putanga mai i Ihipa, kīhai ēnā i kotia e rātou.

⁶ E whā tekau hoki ngā tau i haere ai ngā tama a Ihairaira i te koraha, ā poto noa te hunga hāpai patu katoa i puta mai i Ihipa, mō rātou kīhai i rongo ki te reo o Ihowā; ko ngā tāngata hoki i oati nei a Ihowā ki a rātou, e kore e whakakitea ki a rātou te whenua i oati ai a Ihowā ki ō rātou mātua kia hōmai e ia ki a tātou, te whenua hoki e rerengia ana e te waiū, e te honi.

⁷ Ā, ko ā rātou tamariki i whakaarahia ake e ia hei whakakapi mō rātou, ko rātou i kotia e Hohua; nō te mea kāhore ō rātou kotinga; kāhore nei hoki rātou i kotia i te huarahi.

⁸ Ā, nō ka poto katoa ngā tāngata te kokoti e rātou, ka noho rātou ki te puni ki ō rātou wāhi ā mahu noa.

⁹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hohua, “Nō tēnei rā i hurihia atu ai e ahau te taunutanga o Ihipa i a koutou.” Nā reira i huaina ai te ingoa o taua wāhi ko Kirikara ā tae noa mai ki tēnei rā.

Te Kapenga i Kirikara

¹⁰ Ā, i noho ngā tama a Iharaia ki Kirikara; ā, i mahi rātou i te Kapenga i te tekau mā whā o ngā rā o te marama i te ahiahi, i ngā mānia o Heriko.

¹¹ Ā, nō te aonga ake i te Kapenga, i kai ai rātou i te witi o te whenua, he keke kihai i rēwenatia, me te witi pāhūhū, nō taua rangi pū anō.

¹² Ā, i whakamutua te mana i te aonga ake o te rā, i muri i tā rātou kainga i te witi ake o te whenua; kāhore atu hoki he mana mā ngā tama a Iharaia; heoti, kai ana rātou i ngā hua o te whenua o Kanaana i taua tau.

Ko Hohua me te Tāne mau Hoari

¹³ Ā, i a Hohua i Heriko, nā, ka anga ake ōna kanohi, ka titiro, nā, he tangata e tū mai ana i tōna aroaro, ko tāna hoari hoki i tōna ringa, unu rawa. Nā, ka haere atu a Hohua ki a ia, ka mea ki a ia, “Mō mātou rānei koe, mō ō mātou hoariri rānei?”

¹⁴ Ka mea ia, “Kāhore; engari he rangatira nō te ope a Ihowā ahau i haere mai nei.” Nā, ka tāpapa a Hohua ki te whenua, ka koropiko, ka mea ki a ia, “E pēhea mai ana tōku ariki ki tāna pononga?”

¹⁵ Ā, ka mea te rangatira o te ope a Ihowā ki a Hohua, “Wetekina tōu hū i tōu waewae; he tapu hoki te wāhi e tū nā koe.” Ā, pērā ana a Hohua.

6

Te Hinganga o Heriko

¹ Nā, he mea tino tūtaki a Heriko i te wehi i ngā tama a Iharaia; kāhore he tangata i haere ki waho, kāhore hoki tētahi i haere ki roto.

² Ā, ka mea a Ihowā ki a Hohua, “Titiro, kua hoatu e ahau ki tōu ringa a Heriko, me tōna kīngi, rātou ko ngā mārohirohi.

³ Nā, taiāwhiotia te pā e koutou, e ngā tāngata hāpai patu katoa, me haere ā tawhio noa te pā, kia kotahi anō āwhiotanga. Kia ono ngā rā e pēnā ai koe,

⁴ ā, kia tokowhitu ngā tohunga e mau i ngā tētere haona hipi e whitu ki mua i te āka. Ā, i te whitu o ngā rā me taiāwhio e koutou te pā, kia whitu ngā taiāwhiotanga, ā, me whakatangi e ngā tohunga ngā tētere.

⁵ Ā, ka roa te tangi o te haona hipi, ā, ka rangona e koutou te tangi o te tētere, me hāmama katoa te iwi, kia nui te hāmama; nā, ka hinga te taiepa o te pā, papa rawa ki raro, ā, ka piki atu te iwi, tērā, tērā, i ngā wāhi e rite mai ana ki a rātou.”

⁶ Nā, ka karanga a Hohua, te tama a Nunu, ki ngā tohunga, ka mea ki a rātou, “Hāpainga te āka o te kawenata, ā, mā ngā tohunga tokowhitu e mau ngā tētere haona hipi e whitu ki mua i te āka a Ihowā.”

⁷ Ā, i mea rātou ki te iwi, “Haere, taiāwhiotia te pā, ā, ko ngā tāngata hāpai patu e haere i mua i te āka a Ihowā.”

⁸ Heoi, i te kōrerotanga a Hohua ki te iwi, nā, ka mau ngā tohunga tokowhitu ki ngā tētere haona hipi e whitu, ā, haere ana i mua i a Ihowā, me te whakatangi anō i ngā tētere; i haere hoki te āka o te kawenata a Ihowā i muri i a rātou.

⁹ Ā, ko ngā tāngata hāpai patu i haere i mua i ngā tohunga e whakatangi ana i ngā tētere, ko te hiku i haere i muri i te āka, haere ana ngā tohunga me te whakatangi haere i ngā tētere.

¹⁰ Ā, i whakaako a Hohua i te iwi, i mea, “Kaua e hāmama, kaua ō koutou reo e rangona, kei puta hoki tētahi kupu i ō koutou waha, ā tae noa ki te rā e mea ai ahau ki a koutou, kia hāmama; hei reira koutou ka hāmama.”

¹¹ Nā, meinga ana e ia kia taiāwhiotia te pā e te āka a Ihowā, haere ana ā tawhio noa, kotahi anō taiāwhiotanga; nā, ka haere rātou ki te puni, ā, moe ana ki te puni.

¹² Ā, ka maranga wawe a Hohua i te ata, ā, hāpainga ake ana e ngā tohunga te āka a Ihowā.

¹³ I mau anō hoki ngā tohunga tokowhitu i ngā tētere haona hipi e whitu i mua i te āka a Ihowā, i haere tonu me te whakatangi haere i ngā tētere; ā, ko ngā tāngata hāpai patu i haere i mua i a rātou; ko te nuinga ia i haere i muri i te āka a Ihowā. Haere ana ngā tohunga me te whakatangi anō i ngā tētere.

¹⁴ Ā, i te rua o ngā rā i taiāwhiotia e rātou te pā, kotahi anō taiāwhiotanga, ā, hoki ana ki te puni; ā, pērā tonu rātou i ngā rā e ono.

¹⁵ Nā, i te whitu o ngā rā, ka maranga wawe rātou i te pūaotanga o te rā, ka taiāwhio hoki i te pā, e whitu ngā taiāwhiotanga, ko taua ritenga rā anō; otiia i taua rā e whitu ā rātou taiāwhiotanga i te pā.

¹⁶ Nā, i te whitu o ngā taiāwhiotanga, ka whakatangi ngā tohunga i ngā tētere, ka mea a Hohua ki te iwi, “Hāmama; kua hōmai hoki e Ihowā te pā ki a koutou.

¹⁷ Hei mea oti atu anō te pā mā Ihowā, a reira me ngā mea katoa i roto; ko Rahapa anake, ko te wahine kairau, ko ia kia ora me ngā mea katoa i a ia i roto i te whare, mōna i huna i ngā tāngata i tonoa atu e tātou.

¹⁸ Ko koutou ia, kia hopohopo ki te mea kua oti te kanga, kei tākina he kanga ki a koutou, ki te tango i tētahi wāhi o te mea kua oti te kanga; ā, ka meinga te ope o Ihairaira kia kangā, ā, whakararua iho e koutou.

¹⁹ Engari ngā hiriwa me ngā kōura, me ngā mea parāhi, rino hoki, kia tapu ēnā mā Ihowā; me riro ēnā ki roto ki te whare taonga a Ihowā.”

²⁰ Heoi, ka hāmama te iwi, ā, ka whakatangi ngā tohunga i ngā tētere. Nā, i te rongonga o te iwi i te tango o te tētere, ko te tino hāmamatanga o te iwi, he nui te hāmama, ā, hinga iho te taiepa, papā rawa ki raro, ā, piki atu ana te iwi ki roto ki te pā, tērā, tērā, i te wāhi e rite mai ana ki a ia, nā, horo ana i a rātou te pā.

²¹ Ā, tino hunā rawatia e rātou ngā mea katoa i te pā, ngā tāne, ngā wāhine, ngā taitamariki, ngā koroheke, ngā kau, ngā hipi, ngā kahihe, ki te mata o te hoari.

²² Ā, i mea a Hohua ki ngā tāngata tokorua i tūteia ai te whenua, “Haere ki te whare o te wahine kairau, mauria mai hoki i reira te wahine me ngā mea katoa i a ia, whakaritea tā kōura i oati ai ki a ia.”

²³ Nā, ka haere aua taitama, ngā tūtei, ā, mauria ana mai e rāua a Rahapa, tōna pāpā, tōna whaea, ōna tungāne, me ngā mea katoa i a ia, ā, mauria katoatia mai ana hoki e rāua ōna whanaunga katoa ki waho; ā, waiho ana i waho o te puni o Ihairaira.

²⁴ Nā, tahuna ake e rātou te pā ki te ahi, me ngā mea katoa i roto; ko te hiriwa anake, me te kōura, me ngā mea parāhi, rino hoki, i hoatu e rātou ki te whare taonga o te whare o Ihowā.

²⁵ Otiia ko Rahapa, ko te wahine kairau, ko te nohoanga o tōna pāpā, me ngā mea katoa i a ia, i whakaorangia e Hohua; ā, noho ana ia i waenganui o Ihairaira ā tae noa mai ki tēnei rā, mōna i huna i ngā tāngata i tonoa e Hohua ki te tūtei i Heriko.

²⁶ Nā, ka whakaoati a Hohua i a rātou i taua wā, ka mea: “Ka kangā te tangata ki te aroaro o Ihowā e whakatika ana, ka hanga i tēnei pā, i Heriko:

Ka whakatūria e ia

hei runga i tāna mātāmua,

ka whakanohoia anō ngā tataua

hei runga i tāna tama ō muri.”

²⁷ Heoi i a Hohua tonu a Ihowā; ā, pakū ana tōna rongo puta noa i te whenua.

7

Te Hara a Ākana

¹ Otiia, i taka ngā tama a Ihairaira ki te kino i te mea kua oti te kanga: he tangohanga nā Ākana tama a Karami, tama a Taperi, tama a Tera, o te iwi o Hūrā, i tētahi wāhi o te mea kua oti te kanga; ā, mura iho te riri o Ihowā ki ngā tama a Ihairaira.

² Nā, ka tonoa atu e Hohua ētahi tāngata i Heriko ki Hai, ki te taha o Peteawene, i te taha ki te rāwhiti o Pētēre, ka kōrero hoki ki a rātou, ka mea, “Haere ki runga ki te titiro i te whenua.” Nā, ka haere aua tāngata, ka titiro i Hai.

³ Ā, ka hoki mai rātou ki a Hohua, ka mea ki a ia, “Kaua e haere katoa te iwi ki runga; engari kia rua, kia toru rānei mano o ngā tāngata e haere ki runga ki te patu i Hai. Kaua hei whakangenge kau atu i te iwi ki reira; he tokooouou hoki rātou.”

⁴ Heoi, haere ana ki reira ētahi o te iwi, me te mea e toru mano; nā, rere ana rātou i te aroaro o ngā tāngata o Hai.

⁵ Ā, tukitukia iho o rātou e ngā tāngata o Hai me te mea e toru tekau mā ono tāngata; i whāia hoki rātou i mua i te kūwaha ā tae noa ki Heparimi, nā, patupatua ana rātou i te heketanga. Ā, ngohe kau te ngākau o te iwi, koia anō kei te wai.

⁶ Nā, ka haehae a Hohua i ōna kākahu, ka tāpapa ki te whenua, ki mua o te āka a Ihowā ā ahiahi noa, i a ia me ngā kaumātua o Ihairaira; ā, opehia ana e rātou he puehu ki ō rātou upoko.

⁷ Nā, ka mea a Hohua, “Auē, e te Ariki, e Ihowā, nā te aha rawa rā koe i anga ai ki te whakawhiti mai i tēnei iwi i Horano, i hoatu ai mātou ki te ringa o ngā Amori, kia hunā ai mātou? Auē, me i aro mātou ki te noho atu i tērā taha o Horano!

⁸ E te Ariki, me pēhea rā he kupu māku, kua pareā atu nei e Ihāraira ō rātou tuarā i te aroaro o ō rātou hoariri?

⁹ Nā te mea ka rongo ngā Kanaani me ngā tāngata katoa o te whenua, nā, ka karapotia mātou, ka hunā hoki ō mātou ingoa i te whenua; ā, ka pēhea koe ki tōu ingoa nui?"

¹⁰ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hohua, "Whakatika! He aha tāu e takoto tāpapa nā?

¹¹ Kua hara a Ihāraira; āe, kua takahi rātou i tāku kawenata i whakarite ai ahau ki a rātou. Āe, kua tangohia nei e rātou tētahi wāhi o te mea kua oti te kanga, me te tāhae, me te teka anō rātou, ā, whaowhina ana e rātou ki roto ki ā rātou mea.

¹² Nā reira ngā tama a Ihāraira tē āhei ai te tū i te aroaro o ō rātou hoariri, nā, hurihia ana ō rātou tuarā i te aroaro o ō rātou hoariri, kua kangā hoki rātou. E kore ahau e haere i a koutou ā muri atu, ki te kāhere koutou e whakangaro i te mea kanga i roto i a koutou.

¹³ "Whakatika, whakatapua te iwi, mea atu, 'Whakatapu i a koutou mō āpōpō; ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihāraira, 'Kei roto i a koe, e Ihāraira, te mea kanga; e kore koe e kaha ki te tū ki te aroaro o ōu hoariri, kia tangohia atu rā anō e koutou te mea kanga i roto i a koutou."

¹⁴ "Nā, i te ata me whakatata mai koutou, arā ō koutou iwi; ā tērā ko te iwi e tango ai a Ihowā me whakatata mai ā-hapū; ā, ko te hapū e tango ai a Ihowā me whakatata ā-whare mai; ā, ko te whare e tango ai a Ihowā me whakatata mai ia tangata, ia tangata.

¹⁵ Ā, ko te tangata e hopukia kei a ia te mea kanga, me tahu ki te ahi, a ia me āna mea katoa; mōna i takahi i te kawenata a Ihowā, i mahi pōauau hoki i roto i a Ihāraira.' "

¹⁶ Nā, ka maranga wawe a Hohua i te ata, ā, whakatātaia mai ana e ia a Ihāraira, arā ōna iwi; nā, ka mau ko te iwi o Hūrā.

¹⁷ Nā, ka ārahina mai e ia te hapū o Hūrā; ā, ka mau te hapū o ngā Terahi; nā, ka ārahina mai e ia te hapū o ngā Terahi, tēnei tangata, tēnei tangata; ā, ka mau ko Taperi.

¹⁸ Nā, ka ārahi ia i tōna whare, i tēnei tangata, i tēnei tangata; ā, ka mau ko Ākana tama a Karami, tama a Taperi, tama a Tera, nō te iwi o Hūrā.

¹⁹ Kātahi a Hohua ka mea ki a Ākana, "E tāku tama, whakakorōriatia a Ihowā, te Atua o Ihāraira, ā, whākina ki a ia, whakaaturia mai hoki ki ahau, i aha koe; kaua e huna i ahau."

²⁰ Nā, ka whakautua e Ākana ki a Hohua, ka mea, "He pono i hara ahau ki a Ihowā, ki te Atua o Ihāraira, ā, tēnei tāku i mea ai:

²¹ I tāku kitenga i tētahi koroka whakapaipai nō Papurōna i roto i ngā taonga, i ngā hekere hiriwa e rua rau, i tētahi poro kōura, e rima tekau hekere tōna taimaha, nā, ka minamina ahau, ka tango. Ā tērā kei te whenua i waenganui o tōku tēneti e huna ana, me te hiriwa hoki kei raro iho."

²² Nā, ka tonoa atu e Hohua ētahi tāngata, ā, ko tō rātou rerenga atu ki te tēneti; nā, ko taua mea e huna ana i roto i tōna tēneti, me te hiriwa i raro iho.

²³ Nā, tangohia ana e rātou aua mea i waenganui o te tēneti, ā, mauria ana ki a Hohua rātou ko ngā tama katoa a Ihāraira, ā, whakatakatoria ana ki te aroaro o Ihowā.

²⁴ Nā, ka tango a Hohua rātou tahi ko Ihāraira katoa i a Ākana tama a Tera, i te hiriwa, i te koroka, i te poro kōura, i āna tama, i tētahi tamāhine, i āna kau, i āna kāihe, i āna hipi, i tōna tēneti, i ngā mea katoa hoki i a ia, ā, kawea ana rātou ki te Raorao o Ākoro.

²⁵ Nā, ka mea a Hohua, "Nā te aha koe i whakararu ai i a tātou? Ka whakararu hoki a Ihowā i a koe i tēnei rā."

Nā, ākina ana ia e Ihāraira katoa ki te kāmaka, ā, tahuna ana ki te ahi i muri iho i tā rātou ākinga i a rātou ki te kāmaka.

²⁶ Ā, whakapūrangatia ana e rātou ētahi kōhatu ki runga i a ia, he nui te pūranga, e tū nei anō ā tae noa ki tēnei rā. Kātahi ka tahuri a Ihowā i te muranga o tōna riri. Nā reira i huaina ai te ingoa o taua wāhi, ko te Raorao o Ākoro, ā mohoa noa nei.

8

Te Mau me te Whakahoronga o Hai

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hohua, "Kaua e mataka, kaua e pāwera; tangohia ki a koe te hunga hāpai patu katoa, ā, whakatika, haere ki runga, ki Hai. Titiro hoki, kua hoatu e ahau ki tōu ringa te kingi o Hai, tōna iwi, tōna pā, me tōna whenua.

² Ā, kia rite tāu e mea ai ki Hai, ki tōna kingi hoki, ki tāu i mea ai ki Heriko, ki tōna kingi; ko ōna taonga ia, me ōna kararehe, me tango mā koutou; whakatakatoria he pehipehi mō te pā ki tērā pito."

³ Nā, ko te whakatikanga o Hohua me te hunga hāpai patu katoa ki te whakaeke i Hai. Ā, whiriwhiria ana e Hohua e toru tekau mano o ngā tāngata, he mārohirohi, ā, tonoa atu ana rātou e ia i te pō.

⁴ I whakahau anō ia i a rātou, i mea, “Kia mahara, me whakatakoto he pehipehi mō te pā ki tērā pito o te pā; kei matara rawa atu i te pā, engari kia tūmatohi koutou katoa.

⁵ Ā, māku, mā te hunga katoa hoki i ahau, e whakatata ki te pā; ā, ka puta mai rātou ki te tū i a mātou, ka pērā me tō mua, nā, ka rere mātou i tō rātou aroaro.

⁶ Nā, ka puta mai rātou ka whai i a mātou, ā, ka manukāwhakitia e mātou i roto i te pā; tērā hoki rātou e mea, ‘E rere ana rātou i ō tātou aroaro, pērā anō me tō mua.’ Ā, ka rere mātou i tō rātou aroaro;

⁷ hei reira koutou whakatika ai i te pehipehi, ā, ka tomo i te pā; mā Ihowā hoki, mā tō koutou Atua e tuku ki ō koutou ringa.

⁸ Nā, ka riro te pā i a koutou, tahuna te pā ki te ahi; pērātia me tā Ihowā i ki ai. Kia mahara, kua whakaritea atu nei e ahau ki a koutou.”

⁹ Nā, tonoa ana rātou e Hohua; ā, haere ana rātou ki te whakatakoto pehipehi, ā, noho ana i waenganui o Pētēre, o Hai, ki te taha ki te hauāuru o Hai; ko Hohua ia i moe i waenganui o te iwi i taua pō.

¹⁰ Nā, ka maranga wawe a Hohua i te ata, ā, whakaemia ana e ia te iwi, nā, haere ana ia me ngā kaumātua o Ihairaira i mua i te iwi ki Hai.

¹¹ Ā, ko te iwi katoa tae noa ki te hunga hāpai patu i a ia, i haere, i whakatata, ā, ka tae ki mua o te pā, ā, noho rawa atu ki te taha ki te raki o Hai; nā, he whārua i waenganui o rātou, o Hai.

¹² Nā, ka tango ia i ētahi tāngata tata tonu ki te rima mano, ā, whakanohoia ana e ia hei pehipehi ki waenganui o Pētēre, o Hai, ki te taha ki te hauāuru o te pā.

¹³ Ā, ka oti i a rātou te whakanoho te iwi, arā te ope katoa, tērā i te raki o te pā, me ā rātou pehipehi ki te hauāuru o te pā. Nā, ka haere a Hohua i taua pō anō ki waenganui o te whārua.

¹⁴ Ā, nō te kitenga o te kīngi o Hai, nā, hohoro ana rātou, maranga wawe ana; ko te tino putanga mai o ngā tāngata o te pā ki te tū i a Ihairaira ki te riri, a ia me tōna iwi katoa i te wā i whakaritea, i te ritenga mai o te mānia; kihai ia i mōhio he pehipehi tērā mōna kei tua o te pā.

¹⁵ Ā, whakawhati ana a Hohua rātou ko Ihairaira katoa i a rātou anō i ō rātou aroaro, ā, rere ana i te huarahi ki te koraha.

¹⁶ Kātahi ka karangatia te iwi katoa i roto i Hai ki te whai i a rātou; nā, whai ana rātou i muri i a Hohua, ā, manukāwhakitia ana rātou i roto i te pā.

¹⁷ Ā, kāhore he tangata o Hai rūau ko Pētēre i noho, i tē haere ki te whai i a Ihairaira; nā, whakarērea ana e rātou te pā kia takoto kau ana, ā, whai ana i muri i a Ihairaira.

¹⁸ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hohua, “Whakatoroa atu te tīmata i tōu ringa nā, ki Hai; nō te mea ka hoatu e ahau a reira ki tōu ringa.” Nā, whakatoroa atu ana e Hohua te tīmata i tōna ringa ki te pā.

¹⁹ Nā, hohoro tonu te rewa o te pehipehi i tō rātou wāhi, ā, rere ana i te toronga atu anō o tōna ringa; ā, tomokia ana e rātou te pā ā horo noa, nā, hohoro tonu tā rātou tahu i te pā ki te ahi.

²⁰ Ā, nō te tahuritanga o ngā tāngata o Hai, ka titiro, nā, ko te paowa o te pā e kake ana ki te rangi, nā, kāhore ō rātou kaha ki te rere pēnei rānei, pērā rānei. Nā, ka tahuri te hunga i rere whaka te koraha ki ngā mea i whai rā.

²¹ Ā, nō te kitenga o Hohua rātou ko Ihairaira katoa kua horo te pā i te pehipehi, ā, ko te paowa o te pā e kake ana ki runga, nā, ka tahuri rātou, ka patu i ngā tāngata o Hai.

²² Ā, ka puta mai ērā i roto i te pā ki te whakatūtaki i a rātou; nā, ka noho rātou ki waenganui o Ihairaira, ko ētahi ki tēnei taha, ko ētahi ki tērā taha; nā, tukitukia iho rātou e rātou, ā, kore rawa i toe tētahi mōrehu, tētahi rānei i rere atu.

²³ Ā, hopukia oratia ana e rātou te kīngi o Hai, ā, kawea ana ki a Hohua.

²⁴ Ā, nō ka poto i a Ihairaira te patu ngā tāngata katoa o Hai i te pārae, i te koraha i whāia nei rātou ki reira, ā, ka hinga katoa rātou i te mata o te hoari ā poto noa rātou, kātahi ka hoki katoa a Ihairaira ki Hai, ka tukituki hoki i reira ki te mata o te hoari.

²⁵ Ā, ko ngā tāngata katoa i hinga i taua rā, ngā tāne me ngā wāhine, kotahi tekau mā rua mano, ko ngā tāngata katoa hoki o Hai.

²⁶ Kāhore hoki a Hohua i whakahoki mai i tōna ringa, i torona atu ai e ia me te tīmata, ā, ngaro noa i a ia ngā tāngata katoa o Hai.

²⁷ Ko ngā kararehe anake me ngā taonga o taua pā i tangohia e Ihairaira mā rātou, i pērā anō me te kupu a Ihowā i tohutohu ai ki a Hohua.

²⁸ Ā, tahuna ana e Hohua a Hai, meinga iho hei pūranga mō ā mua tonu atu, hei ururua ā tae noa mai ki tēnei rā.

²⁹ Ā, ko te kīngi o Hai i tāronatia e Hohua ā ahiahi noa; ā, ka tō te rā, ka whakahaua e Hohua kia tangohia iho tōna tinana i runga i te rākau, kia makā ki te kūwaha o te

tomokanga ki te pā. Kia whakapūrangatia he kōhatu ki runga i a ia, he pūranga nui e tū nei ā taea noatia tēnei rā.

Ka Pānuitia te Ture kei Maunga Ēpara

³⁰ Nā, hangā ana e Hohua tētahi āta mā Ihowā, mā te Atua o Ihairaira, ki Maunga Ēpara, ³¹ perā me tā Mohi, me tā te pononga a Ihowā i whakahau ai ki ngā tama a Ihairaira, he mea e rite ana ki tērā i tuhituhia ki roto i te Pukapuka o te Ture a Mohi, he āta kāmaka toitū, kihai nei i ākina iho te rino ki runga; ā, whakaekea ana e rātou he tahunga tinana mā Ihowā, i patua hoki he whakahere mō te pai.

³² Ā, tuhituhia ana e ia i reira ki ngā kōhatu ngā kupu o te ture a Mohi, he mea tuhituhi i te aroaro o ngā tama a Ihairaira.

³³ Ā, ko Ihairaira katoa, ko ōna kaumātua, ko ngā rangatira, ko ōna kaiwhakawā, i tū ki tētahi taha o te āka, ki tētahi taha, ki mua o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti, o ngā kaiamo i te āka o te kawenata a Ihowā rātou tahi ko te manene, ko te tangata tupu; ko tētahi tānga o rātou i te ritenga atu o Maunga Keritimi, ā, ko tētahi tānga o rātou i te ritenga atu o Maunga Ēpara; i rite tonu ki tā Mohi, ki tā te pononga a Ihowā i whakahau ai i mua, hei manaaki i te iwi o Ihairaira.

³⁴ Ā muri iho ka kōrerotia e ia ngā kupu katoa o te ture, ngā manaaki me ngā kanga, rite tonu ki ngā mea katoa i tuhituhia ki te Pukapuka o te Ture.

³⁵ Kāhore he kupu o ngā mea katoa i whakahaua e Mohi i kore te kōrerotia e Hohua ki te aroaro o te huihui katoa o Ihairaira, o ngā wāhine hoki me ngā tamariki, me ngā manene i noho tahi nei me rātou.

9

Ka Whakaorangia ngā Kipeono nā te Tinihanga

¹ Nā, i te rongonga o ngā kingi katoa o tēnei taha o Horano, o te whenua pukepuke, o te mānia, o te tahatika katoa hoki o te Moana Nui i te ritenga atu o Repanōna – te Hiti, te Amori, te Kanaani, te Perihī, te Hiwī, te Iepuhi –

² nā, huihui tahi ana rātou ki te whawhai ki a Hohua rātou ko Ihairaira, kotahi tonu te whakaaro.

³ Nō te rongonga ia o ngā tāngata o Kipeono ki ngā mea i meatia e Hohua ki Heriko rāua ko Hai,

⁴ ka mahi korokē rātou, ka haere me te mea he karere rātou; ka tango hoki ki ngā pūtea tawhito ki runga ki ō rātou kaihē, i ngā kōki wāina hoki kua tawhitotia, kua pākarakaru, pūti ki rawa;

⁵ me ngā hū tawhito ki ō rātou waewae, pāpaki rawa, ko ō rātou kākahu he mea tawhito; ko ngā taro katoa hoki, ko ō rātou ō, he maroke, he puruhekaheka.

⁶ Nā, haere ana rātou ki a Hohua ki te puni, ki Kirikara, ā, mea ana ki a ia, ki ngā tāngata hoki o Ihairaira, “I haere mai mātou i te whenua mamao; nā, whakaritea he kawenata ki a mātou.”

⁷ Nā, ka mea atu ngā tāngata o Ihairaira ki ngā Hiwi, “E noho nei anō pea koe i waenganui i ahau; ā, me pēhea e whakarite ai ahau i te kawenata ki a koe?”

⁸ Nā, ka mea rātou ki a Hohua, “He pononga mātou nāu.”

Ā, ka mea a Hohua ki a rātou, “Ko wai mā koutou? I haere mai koutou i hea?”

⁹ Nā, ka mea rātou ki a ia: “I haere mai āu pononga i tētahi whenua tawhiti noa atu, nā te ingoa hoki o Ihowā, o tōu Atua; i rongo hoki mātou ki tōna rongo, ki ngā mea katoa hoki i mea ai ia ki Ihipa,

¹⁰ ki ngā mea katoa anō hoki i mea ai ia ki ngā kingi tokorua o ngā Amori i tērā taha o Horano, ki a Hihona kingi o Hehepona, rāua ko Oka kingi o Pahana, i noho rā i Ahataroto.

¹¹ Nā reira i kī mai ai ō mātou kaumātua me ngā tāngata katoa o tō mātou whenua ki a mātou, i mea ai, ‘Maua atu i ō koutou ringa he ō ki te huarahi, ā, haere ki te whakatau i a rātou, ka mea hoki ki a rātou, “Ko ā koutou pononga mātou; nā, whakaritea mai he kawenata ki a mātou.”’

¹² Nā, ko ā mātou taro i maua mahanatia mai nei i ō mātou whare hei ō mō mātou i te rā i tūria mai ai e mātou, i haere mai ai ki a koutou, nanā, kua maroke, kua puruhekahekatia.

¹³ Ko ngā kōki wāina nei hoki, i hou nei i tā mātou whakakīnga, nā, kua pākarakaru; ko ēnei kākahu hoki o mātou, me ō mātou hū, kua tawhitotia i te roa whakaharahara o te huarahi.”

¹⁴ Nā, ka tango ngā tāngata i ētahi o ō rātou ō, ā, kihai i ui whakaaro i tō Ihowā waha.

¹⁵ Ā, houhia iho e Hohua te rongo ki a rātou, whakaritea ana hoki e ia he kawenata whakaora mō rātou; i oati anō ngā rangatira o te huihui ki a rātou.

¹⁶ Nā, i te mutunga o ngā rā e toru i muri iho i tā rātou whakaritenga i te kawenata ki a rātou, ka rongo rātou, e tata tonu ana rātou ki a rātou, e noho ana hoki i waenganui i a rātou.

¹⁷ Nā, ka hāpainga atu e ngā tama a Ihairaira, ka tae i te rā tuatoru ki ō rātou pā. Ko ō rātou pā hoki ko Kipeono, ko Kepira, ko Peeroto, ko Kiriata Tearimi.

¹⁸ Ā, kihai ngā tama a Ihairaira i patu i a rātou, nō te mea kua oati ngā rangatira o te huihuinga i a Ihowā, i te Atua o Ihairaira, ki a rātou.

Ā, amuamu katoa ana te huihuinga ki ngā rangatira.

¹⁹ Nā, ka mea ngā rangatira katoa ki te huihui katoa, “Kua oati tātou i a Ihowā i te Atua o Ihairaira, ki a rātou; nō reira e kore tātou e āhei āiane i te pā ki a rātou.

²⁰ Ko tēnei tā tātou e mea ai ki a rātou, ka waiho i a rātou kia ora; kei riria tātou mō te oati i oati ai tātou ki a rātou.”

²¹ Ā, ka mea ngā rangatira ki a rātou, me whakaora rātou; otiia me waiho rātou hei tapatapahi rākau, hei utuutu wai mō te huihui katoa; kia rite ai ki tā ngā rangatira i kōrero ai ki a rātou.

²² Kātahi ka karangatia rātou e Hohua, ka kōrero ia ki a rātou, ka mea, “He aha koutou i nuka ai i a mātou, i mea ai, ‘Kei tawhiti noa atu koutou i a mātou; e noho nei anō koutou i waenganui i a mātou?’

²³ Nō reira ka kangā koutou; ā, e kore e kore he kaimahi o koutou, hei tapatapahi rākau, hei utuutu wai hoki mō te whare o tōku Atua.”

²⁴ Nā, ka whakautua e rātou ki a Hohua, ka mea, “I tino kōrerotia hoki ki āu pononga ngā mea i whakaritea e Ihowā, e tōu Atua, ki a Mohi, ki tāna pononga mō te whenua katoa, kia hoatu ki a koutou, kia hunā atu hoki ngā tāngata katoa o te whenua i ō koutou aroaro. Nā reira mātou i tino wehi ai i a koutou, kei mate mātou, nā, meatia ana e mātou tēnei mea.

²⁵ Nā, kei roto tēnei mātou i ōu ringa: māu e mea ki a mātou te mea e pai ana, e tika ana ki tāu titiro.”

²⁶ Nā, pērātia ana rātou e ia, ā, whakaorangia ake rātou i te ringa o ngā tama a Ihairaira, ā, kihai rātou i patua.

²⁷ Nā, waiho iho rātou i taua rā e Hohua hei tapatapahi rākau, hei utuutu wai mō te huihui, mō te āta hoki a Ihowā ki te wāhi e whiriwhiri ai ia ā tae noa mai ki tēnei rā.

10

Ka Tū tonu te Rā

¹ Ā, ka rongo a Aronitereke, te kīngi o Hiruhārama, kua horo a Hai i a Hohua, ā, kua whakangaromia hoki e ia; ā, ko tāna i mea ai ki Heriko, ki tōna kīngi, ko tāna hoki tērā i mea ai ki Hai, ki tōna kīngi; ā, kua houhia e ngā tāngata o Kipeono te rongo ki a Ihairaira, kua noho hoki i waenganui i a rātou.

² Nā, tino wehi ana rātou; nō te mea he pā nui a Kipeono, pērā me tētahi o ngā pā rangatira he nui atu hoki i Hai, ā, ko ōna tāngata katoa he toa.

³ Nā, ka tono tāngata a Aronitereke kīngi o Hiruhārama ki a Hōhama kīngi o Heperona, ki a Pirama kīngi o Iaramuta, ki a Tapia kīngi o Rakihi, rātou ko Repiri kīngi o Ekerona, ka mea,

⁴ “Haere mai ki ahau, hei āwhina mōku, kia patua ai e tātou a Kipeono, mō rātou i hohou i te rongo ki a Hohua rātou ko ngā tama a Ihairaira.”

⁵ Nā, huihui ana, haere mai ana ngā kīngi tokorima o ngā Amori, te kīngi o Hiruhārama, te kīngi o Heperona, te kīngi o Iaramuta, te kīngi o Rakihi, te kīngi o Ekerona, rātou ko ā rātou taua katoa, ā, whakapae ana i Kipeono, tataua ana i reira.

⁶ Nā, ka tono tāngata ngā tāngata o Kipeono ki a Hohua ki te puni, ki Kirikara, ka mea: “Kei pūhoi mai tōu ringa ki āu pononga; hohoro te haere mai ki a mātou, ki te whakaora i a mātou āwhinatia mai hoki mātou; nō te mea kua rūpeke mai ngā kīngi katoa o ngā Amori e noho ana i ngā maunga ki a mātou.”

⁷ Nā, haere atu ana a Hohua i Kirikara, rātou tahi ko te hunga hāpai patu katoa, me ngā tāngata māia katoa.

⁸ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hohua, “Kaua e wehi i a rātou; kua hoatu hoki rātou e ahau ki tōu ringa, ā, e kore tētahi tangata o rātou e tū ki tōu aroaro.”

⁹ Nā, huakina tatatia ana rātou e Hohua; i haere ake hoki ia i Kirikara i te pō.

¹⁰ Nā, meinga ana rātou e Ihowā kia pororaru i mua i a Ihairaira, ā, patua ana rātou e ia ki Kipeono, he nui te parekura, ā, whāia ana rātou e ia i te huarahi e haere ana ki runga ki Petehorono, nā, tukitukia ana rātou ā tae noa ki Ateka, a Makera atu ana.

¹¹ Ā, i a rātou e rere ana i te aroaro o Ihairaira, i te hekenga iho ki Petehorono, nā, ka makā iho e Ihowā he kōhatu nunui i te rangi ki runga ki a rātou ā tae noa ki Ateka, nā, mate ana rātou; hira ake ngā tāngata i mate i ngā nganga kōhatu i ngā mea i patua e ngā tama a Ihairaira ki te hoari.

¹² Kātahi ka kōrero a Hohua ki a Ihowā i te rā i hōmai ai e Ihowā ngā Amori ki te aroaro o ngā tama a Ihairaira, ka mea hoki i te tirohanga mai o Ihairaira, “Kāti mai koe, e te rā, i runga i Kipeono;

me koe hoki, e te marama, ki te Raorao o Atarono.”

¹³ Nā, mau tonu mai te rā,

tū tonu mai hoki te marama,

ā whiwhi noa te iwi ki te utu i ō rātou hoariri.

Kāhore ianei tēnei mea i tuhituhia ki te Pukapuka a Iahera?

Tū ana tērā te kōmaru i waenganui o te rangi, kāhore anō hoki i hohoro te heke ā rite noa tētahi rā tūturu.

¹⁴ Nā, kāhore he rite mō taua rā i mua atu, i muri mai rānei, i rongo ai a Ihowā ki te reo tangata; i whawhai hoki a Ihowā mō Ihairaira.

¹⁵ Nā, hoki ana a Hohua rātou tahi ko Ihairaira katoa ki te puni, ki Kirikara.

Ka Patua ētahi Kīngi Tokorima

¹⁶ Ko aua kīngi tokorima ia i rere, ā, piri ana ki roto ki tētahi ana i Makera.

¹⁷ Ā, ka kōrerotia ki a Hohua, i meatia, “Kua kitea ngā kīngi tokorima, kei te ana i Makera e piri ana.”

¹⁸ Nā, ka mea a Hohua, “Hurihia atu ētahi kōhatu nunui ki te kūwaha o te ana, whakanohoia hoki ētahi tāngata ki reira hei tiaki i a rātou.

¹⁹ Ko koutou ia kua hei tū; whāia ō koutou hoariri, patua te hiku o rātou; kua hoki rātou e tukua kia tapoko ki roto ki ō rātou pā; he mea hoki kua hōmai rātou e Ihowā, e tō koutou Atua, ki tō koutou ringa.”

²⁰ Ā, nō ka mutu i a Hohua rātou ko ngā tama a Ihairaira te patu i a rātou, he nui rawa te parekura ā poto noa rātou, ko ngā mōrehu o rātou i toe i riro ki roto ki ngā pā whai taiepa,

²¹ Nā, hoki mārie ana te iwi katoa ki a Hohua, ki te puni, ki Makera. Kīhai rawa hoki oraora te arero o tētahi tangata, ki tētahi o ngā tama a Ihairaira.

²² Kātahi ka mea a Hohua, “Uakina te kūwaha o te ana, whakaputaina mai hoki ki ahau i te ana ngā kīngi tokorima nā.”

²³ Nā, pērātia ana e rātou, whakaputaina mai ana e rātou ki a ia i te ana aua kīngi tokorima, te kīngi o Hiruhārama, te kīngi o Heperona, te kīngi o Iaramuta, te kīngi o Rakihi, me te kīngi o Ekerona.

²⁴ Ā, ka oti aua kīngi te whakaputa mai e rātou ki a Hohua, ka karanga a Hohua ki ngā tāngata katoa o Ihairaira, ā, ka mea ki ngā rangatira o ngā tāngata hāpai patu i haere tahi me ia, “Whakatata mai, e tū ō koutou waewae ki runga ki ngā kakī o ēnei kīngi.” Nā, whakatata ana mai rātou, tū ana ō rātou waewae ki runga ki ō rātou kakī.

²⁵ I mea anō a Hohua ki a rātou, “Kua koutou e wehi, kua hoki e pāwera, kia kaha, kia toa; nō te mea ka pēneitia e Ihowā ō koutou hoariri katoa e whawhai nei koutou ki a rātou.”

²⁶ Ā muri iho ka patua rātou e Hohua, ka whakamatea, ā, whakairihia ake rātou ki runga ki ngā rākau e rima. Nā, iri ana rātou i runga i ngā rākau ā ahiahi noa.

²⁷ Nā, i te wā o te tōnga o te rā ka whakahaua e Hohua kia tangohia ki raro o ngā rākau, kia makā hoki ki roto ki te ana i piri ai rātou, kia whakatakotoria hoki ētahi kōhatu nunui ki te kūwaha o te ana; e takoto mai nei ā taea noatia tēnei rā.

²⁸ Ā, horo ana i a Hohua a Makera i taua rangi anō, patua iho ana hoki e ia ki te mata o te hoari, me tōna kīngi anō; i whakangaromia rawatia rātou e ia me ngā wairua katoa i roto, kāhore he mōrehu i mahue i a ia; ā, pērātia ana e ia te kīngi o Makera me tana i mea ai ki te kīngi o Heriko.

²⁹ Nā, haere atu ana a Hohua rātou tahi ko Ihairaira katoa i Makera ki Ripina, ā, tauria ana e ia a Ripina.

³⁰ Ā, i hōmai anō e Ihowā a reira, me tōna kīngi, ki te ringa o Ihairaira. Nā, patua iho e ia a reira ki te mata o te hoari, me ngā tāngata katoa i roto; kīhai i mahue i a ia tētahi mōrehu i reira; heoi pērātia ana e ia te kīngi o reira me tana i mea ai ki te kīngi o Heriko.

³¹ Nā, haere atu ana a Hohua i Ripina, rātou tahi ko Ihairaira katoa, ki Rakihi, ā, whakapaea ana a reira, tauria ana e ia.

³² Ā, i hōmai e Ihowā a Rakihi ki te ringa o Ihairaira, ā, horo ana a reira i a ia i te rua o ngā rā; patua iho hoki ki te mata o te hoari, me ngā tāngata katoa i roto; i rite tonu ki ngā mea katoa i mea ai ia ki Ripina.

³³ I reira anō ka haere mai a Hōrama kīngi o Kētere hei āwhina mō Rakihi; ā, patua iho ia me tōna iwi e Hohua, ā, kāhore rawa tētahi mōrehu ōna i toe.

³⁴ Nā, ka haere atu a Hohua rātou tahi ko Iharaia katoa i Rakihi ki Ekerona; ā, whakapaea ana a reira e rātou, tauria ana.

³⁵ Nā, horo ana a reira i a rātou i taua rangi anō, patua ana hoki ki te mata o te hoari, ko ngā tātanga katoa i roto hunā iho e ia i taua rangi anō, rite tonu ki ngā mea katoa i mea ai ia ki Rakihi.

³⁶ Nā, haere atu ana a Hohua i Ekerona, me Iharaia katoa anō hoki ki Heperona, ā, tauria ana a reira e ia.

³⁷ Ā, horo ana i a rātou a reira, patua iho hoki ki te mata o te hoari, me tōna kīngi, me ōna pā katoa, me ngā tātanga katoa i roto. Kāhore tētahi mōrehu i mahue i a ia, rite tonu ki ngā mea katoa i mea ai ia ki Ekerona; nā, hunā iho e ia a reira, me ngā tātanga katoa i roto.

³⁸ Kātahi ka hoki a Hohua rātou tahi ko Iharaia katoa ki Repiri; ka tatau hoki ki reira.

³⁹ Ā, riro ana i a ia a reira me tōna kīngi, me ōna pā katoa; ā, patua iho e rātou ki te mata o te hoari, whakangaromia katoatia ana hoki ngā tātanga i roto. Kāhore tētahi mōrehu i mahue i a ia; ko tāna i mea ai ki Heperona i meatia anō e ia ki Repiri, ki tōna kīngi; i pērā anō me tāna i mea ai ki Ripina, ki tōna kīngi.

⁴⁰ Nā, patua ana e Hohua te whenua katoa, te whenua pukepuke, te tonga, te mānia me ngā pukenga wai, me ngā kīngi katoa hoki o reira; kāhore i waiho e ia tētahi mōrehu. Engari, i hunā katoatia e ia ngā mea whai manawa i rite tonu ki tā Ihowā, ki tā te Atua o Iharaia, i whakahau ai.

⁴¹ Nā, patua ana rātou e Hohua i Karehepārenea ā tae noa ki Kaha, me te whenua katoa hoki o Kohena ā tae noa ki Kipeono.

⁴² Ko ēnei kīngi katoa me tō rātou oneone i riro i a Hohua i te whakaekenga kotahi, nō te mea i roto i a Iharaia a Ihowā e whawhai atu ana.

⁴³ Nā, hoki ana a Hohua rātou tahi ko Iharaia katoa ki te puni, ki Kirikara.

11

Ka Hinganga ngā Kīngi o te Raki

¹ Nā, i te rongonga o Iapini kīngi o Hatoro, ka tono tātanga ia ki a Iopapa kīngi o Marono, ki te kīngi o Himirono, ki te kīngi hoki o Akahapa,

² ki ngā kīngi anō hoki i te raki, ki ērā i ngā maunga, i te mānia hoki ki te tonga o Kinerota, i te whenua raorao, ā, i ngā Hiwi o Roro ki te hauāuru,

³ ki te Kanaani i te rāwhiti me te hauāuru, ki te Amori, ki te Hiti, ki te Perihi, ki te Iepuhi i te whenua pukepuke, ki te Hiwi hoki i raro o Heremona i te whenua o Mihipa.

⁴ Nā, ka haere mai, me ā rātou ope katoa, he tini te tangata, me te onepū i te taha o te moana te tokomaha, me ngā hōiho, me ngā hāriata, tōna tini.

⁵ Nā, ka huihui ēnei kīngi katoa; ā, ka haere mai rātou, ka noho huihui ki ngā wai o Meromo, ki te whawhai ki a Iharaia.

⁶ Nā, ko te meatanga a Ihowā ki a Hohua, “Kei wehi i a rātou; kia pēnei hoki āpōpō ka hoatu katoa rātou e ahau, mate rawa, ki a Iharaia; me whakangonge ō rātou hōiho, me tahu hoki ō rātou hāriata ki te ahi.”

⁷ Nā, huakina tatatia ana rātou e Hohua rātou ko te hunga hāpai pakanga katoa ki ngā wai o Meromo; heoi kōkiri ana rātou ki a rātou.

⁸ Nā, hōmai ana rātou e Ihowā ki te ringa o Iharaia, ā, patua iho rātou, ā, whāia ana e rātou ā tae noa ki Hairona nui, ki Mihirepoto Maimi, ki te raorao hoki o Mihipe whaka te rāwhiti; ā, patupatua ana rātou, kāhore rawa he mōrehu i waiho kia toe.

⁹ Ā, rite tonu tā Hohua i mea ai ki a rātou ki tā Ihowā i kōrero ai ki a ia; i whakangongea e ia ō rātou hōiho, i tahuna hoki ō rātou hāriata ki te ahi.

¹⁰ Ā, i taua wā ka tahuri a Hohua, ā, horo ana i a ia a Hatoro, patua iho hoki e ia tōna kīngi ki te hoari. (Ko Hatoro hoki te upoko o aua kīngitanga katoa i mua.)

¹¹ Nā, patua iho e rātou ngā mea ora katoa o reira ki te mata o te hoari ā poto noa; kāhore i mahue tētahi mea whai manawa; i tahuna hoki e ia a Hatoro ki te ahi.

¹² Nā, i riro katoa i a Hohua ngā pā katoa o ērā kīngi, me ngā kīngi katoa o reira, ā, patua iho e ia ki te mata o te hoari ā poto noa; i pērā anō ia me tā Mohi, me tā te pononga a Ihowā i whakahau ai.

¹³ Ko ngā pā ia i tū i runga i ngā pukepuke, kīhai ēnā i tahuna e Iharaia, heoi anō ko Hatoro anake; i tahuna tēnā e Hohua.

¹⁴ Otiia, ko ngā taonga parakete katoa o aua pā, me ngā kararehe, i tangohia e ngā tama a Ihairaira mā rātou; ko ngā tāngata katoa ia i patua ki te mata o te hoari ā poto noa rātou, kīhai i mahue tētahi mea whai manawa.

¹⁵ Ko tā Ihowā i whakahau ai ki tāna pononga ki a Mohi, ko tā Mohi anō tērā i whakahau ai ki a Hohua; ā, koia tā Hohua i mea ai; kīhai i kapea e ia tētahi o ngā mea katoa i whakahaua e Ihowā ki a Mohi.

He Whakarāpotonga o ngā Raupatu a Hohua

¹⁶ Nā, riro ana i a Hohua taua whenua katoa, te whenua pukepuke, me ngā wāhi katoa o te tonga, me te whenua katoa o Kohena, me te raorao, me te mānia, me te whenua pukepuke o Ihairaira, me tōna raorao,

¹⁷ atu i Maunga Haraka, e anga nei whakarunga ki Heira, ā tae noa ki Paara-Kara i te raorao o Repanōna, i raro iho o Maunga Heremona; ā, ko ō rātou kingi katoa, i mau i a ia, ā, patua iho, whakamatea iho.

¹⁸ He maha ngā rā i whawhai ai a Hohua ki aua kingi katoa.

¹⁹ Nā, kāhore he pā i hohou rongo ki ngā tama a Ihairaira, heoi anake ko ngā Hiwi i noho i Kipeono; i riro katoa i a rātou i runga i te whawhai.

²⁰ Nā Ihowā hoki i whakapakeke ō rātou ngākau, kia tūria ai e rātou a Ihairaira ki te riri, kia tino whakangaromia ai rātou e ia, kia kore ai hoki rātou e tohungia, engari kia whakangaromia rātou e ia, kia pērātia me tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi.

²¹ I taua wā anō ka haere atu a Hohua, ā, hunā iho e ia ngā Anakimi o ngā maunga, o Heperona, o Repiri, o Ānapa, o ngā maunga katoa o Hūrā, o ngā maunga katoa anō hoki o Ihairaira; i tino whakangaromia rawatia rātou e Hohua me ō rātou pā.

²² Kīhai tētahi o ngā Anakimi i mahue i te whenua o ngā tama a Ihairaira; toe ake ko ētahi anake i Kaha, i Kāta, i Aharoro.

²³ Nā, ka riro i a Hohua te whenua katoa, ka pērā me, ngā mea katoa i kōrerotia e Ihowā ki a Mohi; ā, hoatu ana e Hohua hei kāinga tupu mō Ihairaira, he mea whakarite ki ō rātou wehenga, ki ō rātou iwi.

Nā, ka takoto mārie te whenua i te whawhai.

12

Ngā Kingi i Patua e Mohi

¹ Nā, ko ngā kingi ēnei o te whenua i patua nei e ngā tama a Ihairaira, ā, tangohia ana tō rātou whenua i tāwāhi o Horano whaka te rāwhiti, atu i te awa o Aranona ā tae noa ki Maunga Heremona, me te mānia katoa anō hoki whaka te rāwhiti:

² Ko Hihona kingi o ngā Amori, i noho rā ki Hehepona, ko tōna kīngitanga kei Aroere, kei tērā i te taha o te awaawa, o Aranona, kei te pā hoki i waenganui o te awaawa, kei te hāwhe hoki o Kireara ā tae noa ki Iapoko, ki te awa, ki te rohe ki ngā tama a Āmona;

³ kei te mānia hoki ā tae noa ki te moana o Kinerota, whaka te rāwhiti, ki te moana anō o te mānia, arā ki te Moana Tote, whaka te rāwhiti, ki te ara ki Peteiehimoto; kei Temana anō, kei raro i Aharoto Pihika;

⁴ me te wāhi o Oka kingi o Pahana, o te mōrehu o ngā Repaima, i noho rā i Ahataroto, i Etereī,

⁵ ko tōna kīngitanga anō hoki kei Maunga Heremona, kei Hareka, kei Pahana katoa hoki, tae noa ki te rohe ki ngā Kehuri, ki ngā Maakati ki te hāwhe hoki o Kireara, ki te rohe ki a Hihona kingi o Hehepona.

⁶ Nā Mohi, nā te pononga a Ihowā, nā rātou ko ngā tama a Ihairaira rāua i patu; ā, hoatu ana e Mohi, e te pononga a Ihowā a reira hei kāinga tupu ki ngā Reupeni rātou ko ngā Kari, ko tētahi tānga hoki o te iwi o Mānahi.

Ngā Kingi i Patua e Hohua

⁷ Ā, ko ngā kingi ēnei o te whenua i patua e Hohua, e rātou ko ngā tama a Ihairaira, ki tēnei taha o Horano whaka te hauāuru, atu i Paara-Kara i te raorao o Repanōna tae noa ki Maunga Haraka e anga nei whakarunga ki Heira; ā, nā Hohua i hoatu ki ngā iwi o Ihairaira hei kāinga tupu, he mea whakarite ki ō rātou wehenga;

⁸ i ngā maunga, i ngā raorao, i te mānia, i ngā mātapuna, i te koraha i te whenua ki te tonga; te Hiti, te Amori, te Kanaani, te Perihī, te Hiwi, te Iepuhi:

⁹ ko te kingi o Heriko tētahi;

ko te kingi o Hai, o tērā i Pētēre tētahi;

¹⁰ ko te kingi o Hiruhārama tētahi;

ko te kingi o Heperona tētahi;

¹¹ ko te kingi o Iaramuta tētahi;

ko te kīngi o Rakihi tētahi;
¹² ko te kīngi o Ekerona tētahi;
 ko te kīngi o Kētere tētahi;
¹³ ko te kīngi o Repiri tētahi;
 ko te kīngi o Kerere tētahi;
¹⁴ ko te kīngi o Horema tētahi;
 ko te kīngi o Arara tētahi;
¹⁵ ko te kīngi o Ripina tētahi;
 ko te kīngi o Aturama tētahi;
¹⁶ ko te kīngi o Makera tētahi;
 ko te kīngi o Pētēre tētahi;
¹⁷ ko te kīngi o Tapua tētahi;
 ko te kīngi o Hēpere tētahi;
¹⁸ ko te kīngi o Apeke tētahi;
 ko te kīngi o Raharono tētahi;
¹⁹ ko te kīngi o Marono, tētahi;
 ko te kīngi o Hatoro tētahi;
²⁰ ko te kīngi o Himirono Merono tētahi;
 ko te kīngi o Akahapa tētahi;
²¹ ko te kīngi o Tānaka tētahi;
 ko te kīngi o Mekiro tētahi;
²² ko te kīngi o Kerehe tētahi;
 ko te kīngi o Iokonēama i Karamere tētahi;
²³ ko te kīngi o Roro i te pukepuke o Roro tētahi;
 ko te kīngi o ngā iwi o Kirikara tētahi;
²⁴ ko te kīngi o Tirita tētahi;
 e toru tekau mā tahi ēnā kīngi katoa.

13

Te Whenua Kāhore anō i Tangohia

¹ Ā, ka koroheketia a Hohua, kua maha ōna rā; nā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Kua koroheketia koe, kua maha ōu rā, ā, he nui atu te whenua e toe ana, kāhore anō i tangohia.

² “Ko te whenua tēnei e toe ana: ko ngā wāhi o ngā Pirihitini, ko ngā Kehuri katoa:

³ o Hihoro mai anō, i te ritenga atu o Ihipa ā tae noa ki ngā rohe o Ekerono whaka te raki, e kīia nei nō ngā Kanaani (e rima ngā wāhi ariki o ngā Pirihitini; ko ngā Kahati, ko ngā Aharori, ko ngā Ahakeroni, ko ngā Kiti, ko ngā Ekeroni), me ngā Āwimi,

⁴ ki te tonga; ko te whenua katoa o ngā Kanaani, me Meara i te taha o ngā Haironi tae noa ki Apeke, ki ngā rohe o ngā Amori;

⁵ me te whenua o ngā Kipiri, me Repanōna katoa whaka te rāwhiti atu o Paara-Kara i raro iho o Maunga Heremona tae noa ki te haerenga atu ki Hāmata.

⁶ “Ko ngā tāngata katoa o te whenua pukepuke, o Repanōna tae noa ki Mihirepoto Maimi, me ngā Haironi katoa; ka peia rātou e ahau i te aroaro o ngā tama a Ihairaira; māu ia e wehe a reira hei kāinga tupu mō Ihairaira, me pērā me tāku i whakahau ai ki a koe.

⁷ Nā reira, wehewehea tēnei whenua hei kāinga tupu mō ngā iwi e iwa, rātou ko tētahi tānga o te iwi o Mānahi.”

Te Wehenga Rohe i te Rāwhiti o Horano

⁸ I whiwhi tahi rātou ko ngā Reupeni, ko ngā Kari ki tō rātou wāhi, i hoatu rā ki a rātou e Mohi ki tāwāhi o Horano whaka te rāwhiti, arā ko tā Mohi, ko tā te pononga a Ihowā i hoatu ai ki a rātou.

⁹ O Aroere atu i te taha o te awaawa o Aranona, me te pā i waenganui o te awaawa, me te mānia katoa o Merepa tae noa ki Ripono;

¹⁰ me ngā pā katoa o Hihona kīngi o ngā Amori, i kīngi rā ki Hehepona, tae noa ki te rohe ki ngā tama a Āmona;

¹¹ me Kireara, me te rohe ki ngā Kehuri, ki ngā Maakati, me Maunga Heremona katoa, me Pahana katoa, tae noa ki Hareka;

¹² te kīngitanga katoa o Oka i Pahana; i kīngi hoki ia ki Ahataroto, ki Eterei, (he toenga ia nō ngā oranga o ngā Repaima); i patua hoki ēnei e Mohi, ā, peia atu ana.

¹³ Ko ngā Kehuri ia me ngā Maakati kihai i peia e ngā tama a Ihairaira; engari i noho ngā Kehuri rātou ko ngā Maakati i waenganui o Ihairaira ā taea noatia tēnei rā.

¹⁴ Ko te iwi anake o Rīwai, kihai i hoatu e ia he kāinga tupu; ko ngā whakahere ahi a Ihowā, a te Atua o Ihairaira, te wāhi tupu mō rātou, ko tāna hoki i kōrero ai ki a ia.

Te Rohe a Reupena

¹⁵ Ā, rite tonu ki ō rātou hapū tā Mohi i hoatu ai ki te iwi o ngā tama a Reupena:

¹⁶ Ā, ko te rohe ki a rātou kei Aroere, kei te taha o te awaawa o Aranona, kei te pā hoki i waenganui o te awaawa me te mānia katoa i Merepa;

¹⁷ ko Hehepona me ō reira pā katoa i te mānia; ko Ripono, me Pāmotopaara, me Petepaara Meono,

¹⁸ ko Iahata hoki, me Keremoto, me Mepaata,

¹⁹ me Kiriataima, me Hipima, me Terete Hahara i te maunga o taua raorao,

²⁰ me Petepeoro, me Aharoto Pihika, me Peteiehimoto,

²¹ me ngā pā katoa o te mānia, me te kīngitanga katoa o Hihona, o te kīngi o ngā Amori, i kīngi nei ki Hehepona, i patua ngātahitia nei e Mohi me ngā ariki o Miriana, me Ēwi, rātou ko Rekeme, ko Turu, ko Huru, ko Repa; nā Hihona ēnā ariki, ā, i noho ki taua whenua.

²² I patua anō hoki e ngā tama a Ihairaira ki te hoari a Paraama tama a Peoro, te tohunga māori, i roto i ērā atu o tō rātou parekura.

²³ Ā, ko te rohe ki ngā tama a Reupena ko Horano, me tōna rohe anō. Ko te wāhi tūturu tēnei i ngā tama a Reupena, i ō rātou hapū, ngā pā me ngā kāinga o aua pā.

Te Rohe a Kara

²⁴ Ā, i hoatu anō e Mohi he wāhi ki te iwi o Kara, ki ngā tama a Kara, he mea whakarite ki ō rātou hapū:

²⁵ Ā, ko te rohe ki a rātou ko Iatere, me ngā pā katoa o Kireara, me te hāwhe o te whenua o ngā tama a Āmona, ā tae noa ki Aroere ki te ritenga atu o Rapa;

²⁶ i Hehepona hoki ā tae noa ki Ramata Mihipe, ki Petonimi; i Mahanaima ā tae noa ki te rohe o Repiri.

²⁷ Ā, i te raorao, ko Petearama, ko Petenimira, ko Hukota, ko Tawhono, ā, ko te toenga atu o te kīngitanga o Hihona, o te kīngi o Hehepona, ko Horano me tōna rohe tae noa ki te pito o te moana o Kinereta, i tāwāhi o Horano, whaka te rāwhiti.

²⁸ Ko te wāhi tupu tēnei i ngā tama a Kara, i ō rātou hapū, ko ngā pā me ngā kāinga o aua pā.

Te Rohe a te Hapū o Manahi ki te Rawhiti

²⁹ Ā, i hoatu e Mohi he wāhi tūturu ki tētahi tānga o te iwi o Mānahi; ā, ka riro i tētahi tānga o te iwi o ngā tama a Mānahi, he mea whakarite ki ō rātou hapū:

³⁰ Ā, nō Mahanaima atu te rohe ki a rātou, ko Pahana katoa me te kīngitanga katoa o Oka, o te kīngi o Pahana, me ngā pā katoa o Haira, ērā i Pahana rā, e ono tekau ngā pā;

³¹ ko tētahi hāwhe o Kireara, me Ahataroto, me Etere, ko ngā pā o te kīngitanga o Oka i Pahana, i riro ērā i ngā tama a Makiri, a te tama a Mānahi, arā i tētahi tānga o ngā tama a Makiri, he mea whakarite ki ō rātou hapū.

³² Ko ēnei ngā wāhi i hoatu ai e Mohi hei kāinga tupu i ngā mānia o Moapa i tāwāhi o Horano whaka te rāwhiti, i te wāhi e anga ana ki Heriko.

³³ Otia kīhai i hoatu e Mohi he wāhi tupu ki te iwi o Riwai: ko Ihowā, ko te Atua o Ihairaira, ko ia hei wāhi tupu mō rātou; ko tāna hoki tēnā i kōrero ai.

14

Te Wehenga o te Whenua i te Uru o Horano

¹ Ā, ko ngā wāhi ēnei i riro i ngā tama a Ihairaira i te whenua o Kanaana, i tuwhaina nei e Ereātara tohunga, e Hohua tama a Nunu, e ngā upoko hoki o ngā whare o ngā mātua o ngā iwi o ngā tama a Ihairaira mō rātou.

² He mea rota ō rātou wāhi, he mea pērā me tā Ihowā whakahau i whakapuakina e Mohi, mō ngā iwi e iwa me tētahi tānga hoki o tētahi iwi.

³ Kua hoatu hoki e Mohi he wāhi mō ngā iwi e rua, mō tētahi tānga hoki o tētahi iwi i tāwāhi o Horano; otia kīhai i hoatu i roto i a rātou tētahi wāhi mō ngā Riwaiti.

⁴ E rua hoki ngā iwi o ngā tama a Hōhepa, ko Mānahi rāua ko Ēparaima; ā, kīhai i hoatu e rātou tētahi wāhi o te whenua mō ngā Riwaiti, heoi anō ko ngā pā hei nohoanga, me ngā wāhi o waho ā tawhio noa, mō ā rātou kararehe, mō ā rātou mea.

⁵ Rite tonu ki tā Ihowā i whakahau ai ki a Mohi tā ngā tama a Ihairaira i mea ai, ā, wehewehea ana e rātou te whenua.

Ka Whakaratoa a Heperona ki a Karepe

⁶ Kātahi ka whakatata ngā tama a Hūrā ki a Hohua i Kirikara; ā, ka mea a Karepe tama a Iepune Keniti ki a ia, “E mōhio ana koe ki te kupu i kōrerotia e Ihowā ki a Mohi, ki te tangata a te Atua, mōku, a mōu hoki, i Karehepārenea.

⁷ E whā tekau ōku tau i te tononga a Mohi, a te pononga a te Atua i ahau i Karehepārenea ki te tūte i te whenua; ā, i whakahokia e ahau he kōrero ki a ia, ko ngā mea o roto o tōku ngākau.

⁸ Ā, ko ōku tēina i haere tahi nei mātou ki runga, nā, ngohe ana i a rātou ngā ngākau o te iwi; ko ahau ia, i pau katoa atu ahau ki te whai i a Ihowā, i tōku Atua.

⁹ Nā, ko te oatitanga mai a Mohi i taua rā, ko te meatanga, 'Ko taua whenua i takahia nā e ōu waewae, he pono mōu pū hei kāinga tupu, mō āu tamariki hoki ake ake; mōu i whakapau ki te whai i a Ihowā, i tōku Atua.'

¹⁰ "Heoi ināiane i kua whakaora a Ihowā i ahau, kua pērā me tāna i kōrero ai, ka whā tekau mā rima ēnei tau, mai o te kōrerotanga a Ihowā i tēnei kupu ki a Mohi, i a Iharaia e hāereere ana i te koraha; nā, ināiane, ka waru tekau mā rima ōku tau.

¹¹ Kei te kaha tonu ahau i tēnei rā, pērā anō i te rā i tonoa ai ahau e Mohi; ko tōku kaha i reira koia anō tōku kaha ināiane mō te whawhai, mō te haere atu, mō te haere mai.

¹² Nō reira, hōmai ki ahau tēnei maunga, ko tā Ihowā hoki i kōrero ai i taua rā; i rongo rā hoki koe i taua rā kei reira ngā Anakimi, me ngā pā nunui, taiepa rawa; tērā pea e tata mai a Ihowā ki ahau, ā, ka peia rātou e ahau, ā, ka pērātia me tā Ihowā i kōrero ai."

¹³ Nā, ka manaakitia ia e Hohua; ā, hoatu ana e ia a Heperona ki a Karepe tama a Iepune hei kāinga tupu.

¹⁴ Koia i waiho ai a Heperona hei kāinga tupu mō Karepe, mō te tama a Iepune Keniti, ā mohoa noa nei; mōna i whakapau ki te whai i a Ihowā, i te Atua o Iharaia.

¹⁵ (Nā, ko te ingoa o Heperona i mua ko Kiriata Arapa; ko taua Arapa hoki te tangata tino nui i roto i ngā Anakimi.)

Heoi, takoto kau ana te whenua i te whawhai.

15

Te Rohe a Hūrā

¹ Nā, ko te rota o te iwi o ngā tama a Hūrā, he mea whakarite ki ō rātou hapū, i tae atu ki te rohe ki a Eroma, ki te koraha o Hini rā anō whaka te tonga, ki te pito whakamutunga ki te tonga.

² Ko tō rātou rohe ki te tonga kei te pito rā anō o te Moana Tote, kei te matamata e anga ana whaka te tonga;

³ nā, ka rere whaka te tonga o te pīnakitanga o Akarapimi, ka haere atu ki Hini, ā, ka ahu whakarunga i te taha ki te tonga o Karehepārenea, nā, haere tonu, kei Heterono, ka anga ki runga, ki Arara, nā, ka whawhe ki Karakā.

⁴ Nā, haere tonu whaka Atamono, ā puta atu ki te awa o Ihipa; nā, ko ngā pākarutanga atu o tēnā rohe kei te moana. Ko te rohe tēnei ki a koutou ki te tonga.

⁵ Ā, ko te rohe ki te rāwhiti ko te Moana Tote tae noa ki te kōngutuawa o Horano.

Ā, ko te rohe i te taha ki te raki i te kokoru o te moana i te kōngutuawa o Horano;

⁶ ā, ka haere te rohe ki runga, ki Petehokora, ā, haere tonu i te raki o Petearapa; ā, ka ahu te rohe ki runga, ki te kōhatu o Pohana tama a Reupena.

⁷ Nā, haere tonu te rohe ki runga, ki Repiri, atu i te raorao o Ākoro, nā, ka anga atu whaka te raki ki te ritenga o Kirikara, o te wāhi i mua mai o te pikitanga ki Arumine, ki tērā i te taha tonga o te awa; ā, i haere tonu te rohe mā ngā wai o Enehememe, ā, ko ōna pākarutanga atu i Enerōkere;

⁸ ā, i rere whakarunga te rohe rā te raorao o te tama a Hinomo mā te taha o tō te Iepuhi whaka te tonga, (arā o Hiruhārama); ā, i haere tonu te rohe ki te tihi o te maunga e whakapae ana i mua o te raorao o Hinomo, whaka te hauāuru, ki tērā i te pito rawa o te raorao o Repaima, whaka te raki;

⁹ ā, i whakatakotoria atu te rohe i te tihi o te maunga ki te puna wai o Nepetoa, ā, i puta atu ki ngā pā o Maunga Eperona; ā, i whakatakotoria atu te rohe ki Paara, (arā ki Kiriata Tearimi).

¹⁰ Kātahi ka whawhe atu te rohe i Paara, whaka te hauāuru, ki Maunga Heira, ā, haere tonu atu ki te taha o Maunga Tearimi, (arā o Keharono), ki te taha ki te raki, ā, ka heke ki raro ki Petehemehe, ā, haere tonu atu ki Timina.

¹¹ Ā, i puta tonu atu te rohe ki te taha o Ekerono, whaka te raki; ā, i whakatakotoria atu te rohe ki Hikirono, ā, haere tonu atu ki Maunga Paara, ā, puta tonu atu ki Iapaneeere; ā, pakaru rawa atu te rohe kei te moana.

¹² Ā, ko te rohe ki te hauāuru kei te Moana Nui me tōna pareparenga.

Ko te rohe tēnei ki ngā tama a Hūrā ā tawhio noa, ki tēnei hapū, ki tēnei hapū o rātou.

*Ka Raupatu a Karepe i a Heperona me Repiri
(Kaiwhakariterite 1.11-15)*

¹³ Ā, i hoatu e ia he wāhi ki a Karepe, ki te tama a Iepune i roto i ngā tama a Hūrā, he mea kī mai hoki nā Ihowā ki a Hohua, ko Kiriata Arapa, arā ko Heperona, (ko taua Arapa nei te pāpā o Anaka).

¹⁴ Nā, ka peia e Karepe i reira ngā tama tokotoru a Anaka, a Hehai, a Ahimana, a Tāramai, ngā tama a Anaka.

¹⁵ Nā, ka haere atu ia i reira ki runga, ki ngā tāngata o Repiri; nā, ko te ingoa o Repiri i mua ko Kiriata Hēpere.

¹⁶ Nā, ka mea a Karepe, "Ko te tangata e patua ai a Kiriata Hēpere, ā, ka horo i a ia, ka hoatu e ahau a Ākaha, tāku tamāhine hei wahine māna."

¹⁷ Nā, ka horo i a Otoniere, i te tama a Kenaha, a te teina o Karepe; ā, hoatu ana e ia tāna tamāhine, a Ākaha hei wahine māna.

¹⁸ Ā, i a ia e haere atu ana ki a ia, ka whakakīkītia e ia te tāne kia tonoa he māra i tōna pāpā; ā, ka marere atu ia ki raro i te kāihe; nā, ka mea a Karepe ki a ia, "He aha tāu?"

¹⁹ Nā, ka mea ia, "Hōmai he manaaki ki ahau; i te mea kua whakanohoia ahau e koe ki te whenua i te tonga, hōmai anō hoki ētahi puna wai ki ahau." Nā, hoatu ana e ia ki a ia ngā puna o runga me ngā puna o raro.

Ngā Pā o Hūrā

²⁰ Ko te wāhi tupu tēnei o te iwi o ngā tama a Hūrā, o ō rātou hapū:

²¹ Ā, ko ngā pā whakamutunga o te iwi o ngā tama a Hūrā, ki te taha ki Ēroma, whaka te tonga:

Ko Kapateere, ko Ērere, ko Iakuru,

²² ko Kinaha, ko Rimona, ko Arara,

²³ ko Kerehe, ko Hatoro, ko Itinana,

²⁴ ko Tiwhi, ko Tereme, ko Pearoto,

²⁵ ko Hatoro, ko Harata, ko Kerio, ko Heterono, (arā ko Hatoro),

²⁶ ko Āmama, ko Hema, ko Morara,

²⁷ ko Hatarakara, ko Hehemono, ko Peteperete,

²⁸ ko Hatarahuara, ko Peerehepa, ko Pitiotia,

²⁹ ko Paara, ko Īmi, ko Eteme,

³⁰ ko Eretorara, ko Kehiri, ko Horema,

³¹ ko Tikiraka, ko Māramana, ko Hanahana,

³² ko Repaoto, ko Hirihimi, ko Aina, ko Rimono: e rua tekau mā iwa ngā pā katoa me ngā kāinga o aua pā.

³³ O te mānia ko Ehetaoro, ko Torea, ko Ahena,

³⁴ ko Tanoa, ko Enekanimi, ko Tapua, ko Enama,

³⁵ ko Iaramuta, ko Aturama, ko Hokoho, ko Ateka,

³⁶ ko Haaraimi, ko Aritaimi, ko Kerera, ko Kererotaimi: kotahi tekau mā whā ngā pā me ngā kāinga o aua pā.

³⁷ Ko Tenana, ko Haraha, ko Mikirarakara,

³⁸ ko Rireana, ko Mihipe, ko Iokoteere,

³⁹ ko Rakihī, ko Pohokata, ko Ekerona,

⁴⁰ ko Kapono, ko Rahamama, ko Kitirihī,

⁴¹ ko Kereroto, ko Pēterakono ko Naama, ko Makera: kotahi tekau mā whā ngā pā me ngā kāinga o aua pā.

⁴² Ko Ripina, ko Ētere, ko Ahana,

⁴³ ko Ipita, ko Ahena, ko Netipi,

⁴⁴ ko Keira, ko Akatipi, ko Mareha: e iwa ngā pā, me ngā kāinga o aua pā.

⁴⁵ Ko Ekerono me ōna pā ririki, me ōna kāinga;

⁴⁶ ko ngā pā katoa e tata ana ki Aharoro o Ekerono atu ā tae noa ki te moana, me ngā kāinga anō hoki o reira.

⁴⁷ Ko Aharoro me ōna pā ririki, me ōna kāinga; ko Kaha me ōna pā ririki, me ōna kāinga tae noa ki te awa o Īhipa; ki te Moana Nui anō hoki, me tōna pareparenga.

⁴⁸ Ā, o ngā maunga:

ko Hāmiri, ko Iatiri, ko Hokoho,

⁴⁹ ko Ranaha, ko Kiriatahana, (arā ko Repiri),

⁵⁰ ko Ānapa, ko Ehetomo, ko Animi,

⁵¹ ko Kohena, ko Horono, ko Kiroho: kotahi tekau mā tahi ngā pā, me ngā kāinga o aua pā.

⁵² Ko Ārapa, ko Rumaha, ko Ēheana,

⁵³ ko Ianumu, ko Petetapua, ko Apeka,

⁵⁴ ko Humuta, ko Kiriata Arapa, (arā ko Heperona), ko Tioro: e iwa ngā pā, me ngā kāinga o aua pā.

⁵⁵ Ko Maono, ko Karamere, ko Tiwhi, ko Iutaha,

⁵⁶ ko Ietereere, ko Iokorēama, ko Tanoa,

⁵⁷ ko Kaini, ko Kipea, ko Timina: kotahi tekau ngā pā me ngā kāinga o aua pā.

⁵⁸ Ko Harahuru, ko Peteturu, ko Keroro,

⁵⁹ ko Maarata, ko Peteanoto, ko Eretekono: e ono ngā pā, me ngā kāinga o aua pā.

⁶⁰ Ko Kiriatapaara, (arā ko Kiriata Tearimi), ko Rapa: e rua ngā me ngā kāinga o aua pā.

⁶¹ O te koraha:

ko Petearapa, ko Mirini, ko Hekaka,

⁶² ko Nipihana, me te Pā Tote, me Enekeri: e ono ngā pā, me ngā kāinga o aua pā.

⁶³ Ko ngā Iepuhi ia, ko ngā tāngata o Hiruhārama, kihai rātou i taea te pei e ngā tama a Hūrā; heoi noho tahi ana ngā Iepuhi me ngā tama a Hūrā ki Hiruhārama ā taea noatia tēnei rā.

16

Te Rohe o Ēparaima me Manahi ki te Uru

¹ Ā, ko te rota i ngā tama a Hōhepa, i rere atu i Horano i Heriko, i ngā wai o Heriko ki te rāwhiti, ā tae noa ki te koraha, e aupiki atu rā i Heriko mā te whenua pukepuke ki Pētēre.

² Nā, ka haere atu i Pētēre ki Rutu, ā, tika tonu atu ki ngā rohe o Araki ki Ataroto.

³ Nā, ka haere ki raro whaka te hauāuru ki te rohe o Iaparēti tae noa ki te rohe o Petehorono ki raro, ki Kētēre; ā, ko tōna putanga atu kei te moana.

⁴ Nā, ka riro i ngā tama a Hōhepa, i a Mānahi rāua ko Ēparaima tō rātou kāinga tupu.

⁵ Ā, ko te rohe tēnei ki ngā tama a Ēparaima, ki ō rātou hapū:

Ko te rohe o tō rātou kāinga whaka te rāwhiti ko Ataroto Arara, tae noa ki Petehorono ki runga;

⁶ ā, i puta atu te rohe whaka te hauāuru ki Mikimeta ki te raki; ā, i āwhio haere te rohe whaka te rāwhiti ki Taanata Hiro, ā, ka whakarērea atu a reira i te taha ki te rāwhiti o Ianoha.

⁷ Nā, ka anga i Ianoha ki raro ki Ataroto, ā, ki Naarata, ā, ka pā ki Heriko, puta rawa atu kei Horano.

⁸ I haere atu te rohe i Tapua whaka te hauāuru ki te awa ki Kanaha; ā, kei te moana ōna putanga atu. Ko te wāhi tupu tēnei o te iwi o ngā tama a Ēparaima, o ō rātou hapū;

⁹ me ngā pā i motuhia mō ngā tama a Ēparaima i roto i te wāhi o ngā tama a Mānahi, ngā pā katoa me ngā kāinga o aua pā.

¹⁰ Ā, kihai i peia e rātou te Kanaani e noho ana i Kētēre; heoi noho ana te Kanaani i waenganui o Ēparaima ā taea noatia tēnei rā, ā, ka meinga hei pononga, hei mahi i ngā mahi.

17

Te Hapū kē o Manihi ki te Uru

¹ Ā, ko te rota tēnei i te iwi o Mānahi; ko ia hoki te mātāmua a Hōhepa. I a Makiri, i te mātāmua a Mānahi, matua o Kireara, i te mea he tangata hāpai pakanga ia, i a ia a Kireara, a Pahana.

² Ā, ko te rota i ērā atu tama a Mānahi, i ō rātou hapū; i ngā tama a Apiētēre, i ngā tama a Hereke, i ngā tama a Ahariere, i ngā tama a Hekeme, i ngā tama a Hewhere, i ngā tama hoki a Hemira; ko ngā tama ēnei a Mānahi tama a Hōhepa, i ō rātou hapū.

³ Otia kāhore he tama a Teropēhara, tama a Hewhere, tama a Kireara, tama a Makiri, tama a Mānahi; engari he tamāhine; ā, ko ngā ingoa ēnei o āna tamāhine: ko Mahara, ko Noa, ko Hokora, ko Mireka, ko Tirita.

⁴ Nā, ka whakatata rātou ki te aroaro o Ereātara tohunga, ki te aroaro o Hohua tama a Nunu, ki te aroaro anō hoki o ngā ariki, ā, ka mea, "I whakahau a Ihowā i a Mohi kia hōmai he kāinga tupu ki a mātou i roto i ō mātou tungāne." Nā, hōmai ana e ia ki a rātou tā Ihowā i ki ai, he kāinga tupu i roto i ngā tēina o tō rātou pāpā.

⁵ Ā, tekau ngā wāhi i taka ki a Mānahi, hāunga te whenua o Kireara, o Pahana, i tāwāhi o Horano;

⁶ nō te mea i whiwhi ngā tamāhine a Mānahi i te wāhi tupu i roto i āna tama; ā, i riro te whenua o Kireara i ngā tama a Mānahi i mahue.

⁷ Ā, ko te rohe ki a Mānahi kei a Āhera ā tae noa ki Mikimeta, ki tērā i te ritenga atu o Hekeme; ā, i haere tonu te rohe ki matau, ki ngā tāngata o Enetapua.

⁸ I a Mānahi te whenua o Tapua; ko Tapua ia i te rohe o Mānahi, i ngā tama a Ēparaima tērā.

⁹ Ā, i puta atu te rohe ki te awa, ki Kana, whaka te tonga o te awa. Ko ēnei pā nō Ēparaima i roto i ngā pā o Mānahi; ā, ko te rohe o Mānahi i te taha tūāraki o te awa, ā, ko ōna putanga kei te moana.

¹⁰ I a Ēparaima te taha ki te tonga, ā, i a Mānahi te taha ki te raki, ā, ko te moana te rohe ki a ia; ā, i tūtaki rāua ki a Āhera ki te raki, ki a Ihākara hoki ki te rāwhiti.

¹¹ Ā, i riro i a Mānahi i roto i tō Ihākara, i tō Āhera, a Peteheana me ōna pā ririki, a Ipireama me ōna pā ririki, ngā tāngata o Roro, o ōna pā ririki, ngā tāngata o Eneroro, o ōna pā ririki, ngā tāngata o Tānaka, o ōna pā ririki, ngā tāngata anō hoki o Mekiro, o ōna pā ririki, (arā e toru ngā taumata).

¹² Otiia, kihai i taea e ngā tama a Mānahi te pei ngā tāngata o aua pā; ko ngā Kanaani ia i whakamate kia noho tonu i taua whenua.

¹³ Nā, nō ka kaha ngā tama a Ihairaira, ka meinga e rātou ngā Kanaani hei kaimahi, ā, kāhore i peia rawatia atu e rātou.

Ka Tautohe te Iwi o Hōhepa

¹⁴ Nā, ka kōrero ngā tama a Hōhepa ki a Hohua, ka mea, “Nā te aha i kotahi tonu ai te rota, i kotahi ai te wāhi i hōmai e koe ki ahau hei kāinga tupu, he iwi nui nei hoki ahau, ā, he manaakitanga hoki ahau nā Ihowā ā mohoa noa nei?”

¹⁵ Nā, ka mea a Hohua ki a rātou, “Ki te mea he iwi nui koe, haere ki te ngahere tua ai he wāhi māu i reira, i te whenua o ngā Perihī rātou ko ngā Repaima; inā hoki he kūiti rawa te whenua pukepuke o Ēparaima mōu.”

¹⁶ Nā, ka mea ngā tama a Hōhepa, “He iti rawa te whenua pukepuke mō mātou; ā, ko ngā Kanaani katoa e noho ana i te wāhi mānia he hāriata o rātou, o ērā e noho rā i Peteheana, i ōna pā ririki, o ērā hoki i te mānia i Ietereere.”

¹⁷ Nā, ka kōrero a Hohua ki te whare o Hōhepa, ki a Ēparaima rāua ko Mānahi, ka mea, “He iwi nui koe, he nui hoki tōu kaha; e kore e kotahi tonu te rota mōu,

¹⁸ engari, mōu anō te whenua pukepuke; ahakoa hoki he ngahere ia, māu e tua, ā, mōu ōna putanga atu; ka peia atu hoki e koe ngā Kanaani, he ahakoa tō rātou whai hāriata rino, me tō rātou kaha.”

18

Ngā Rohe a ngā Iwi i Toenga

¹ Nā, ka huihui te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihairaira ki Hiro, ā, whakatūria ana e rātou ki reira te tapenākara o te whakaminenga; ā, i taea hoki te whenua e rātou.

² Nā, ka toe e whitu ngā iwi o ngā tama a Ihairaira, kāhore nei i wehea tō rātou kāinga tupu ki a rātou.

³ Nā, ka mea a Hohua ki ngā tama a Ihairaira: “Kia pēhea ake te roa o tō koutou nei māngere ki te haere ki te tango i te whenua kua hoatu nei ki a koutou e Ihowā, e te Atua o ō koutou mātua?”

⁴ Whakaritea mō koutou kia tokotoru mō ia iwi; ā, māku rātou e tono, ā, ka whakatika rātou, ka haere i te whenua, ā, ka tuhituhi kia rite ki ō rātou wāhi; ā, ka haere mai ai rātou ki ahau.

⁵ Me wehe hoki e rātou kia whitu ngā wāhi; me noho a Hūrā ki tōna wāhi ki te tonga, me noho anō hoki te whare o Hōhepa ki tōna wāhi ki te raki.

⁶ Nā, me tuhituhi e koutou te whenua kia whitu ngā wāhi, ka kawē mai ai i te pukapuka ki ahau ki konei, ā, māku e maka ō koutou rota ki konei ki te aroaro o Ihowā, o tō tātou Atua.

⁷ Otirā, kāhore he wāhi mō ngā Riwaiti i roto i a koutou; ko te mahi tohunga ki a Ihowā te wāhi mō rātou; ā, ko Kara, ko Reupena, ko tētahi tānga hoki o te iwi o Mānahi, kua whiwhi rātou ki tō rātou wāhi i tāwāhi o Horano whaka te rāwhiti, ki tā Mohi, ki tā te pononga a Ihowā i hoatu ai ki a rātou.”

⁸ Nā, ka whakatika aua tāngata, ā, ka haere; ā, i whakahau a Hohua i te hunga i haere ki te tuhituhi i te whenua, i mea, “Tūria atu, hāereerea hoki te whenua, tuhituhia hoki, ka hoki mai ai ki ahau, ā, māku e maka ō koutou rota ki konei, ki te aroaro o Ihowā, ki Hiro.”

⁹ Nā, ka tūria atu e aua tāngata, ka haere ā puta noa te whenua, ā, tuhituhia iho e rātou ki te pukapuka, e whitu ngā wāhi, he mea whakaaro ki ngā pā, ā, haere ana ki a Hohua, ki te puni ki Hiro.

¹⁰ Ā, makā ana e Hohua he rota mō rātou i Hiro, i te aroaro o Ihowā; nā, ka wehea e Hohua te whenua i reira mō ngā tama a Ihairaira, kia rite ki ō rātou wehenga.

Te Rohe a Pineamine

¹¹ I puta ake te rota o te iwi o ngā tama a Pineamine, arā o ō rātou hapū; i haere te rohe o tō rātou wāhi i te takiwā o tō ngā tama a Hūrā, o tō ngā tama a Hōhepa:

¹² Ā, ko tō rātou rohe ki te taha ki te raki i Horano; nā, i haere te rohe ki runga, ki te taha o Heriko, ki te raki, ā, i haere whakarunga, nā te whenua pukepuke whaka te hauāuru, ā, puta tonu atu i te koraha o Peteawene.

¹³ Ā, i tika atu te rohe i reira ki Rutu, ki te taha o Rutu, arā ki Pētēre whaka te tonga; nā, i anga whakararo te rohe ki Ataroto Arara, tata tonu ki te pukepuke e tū ana i te tonga o Petehorono ki raro.

¹⁴ Nā, ka whakatakatoria atu te rohe, ā, ka āwhio haere mā te taha hauāuru whaka te tonga, atu i te pukepuke e tū ana i te ritenga atu o Petehorono whaka te tonga; ā, ko ōna putanga i Kiriatapaara, arā i Kiriata Tearimi, he pā nō ngā tama a Hūrā. Ko te taha tēnei ki te hauāuru.

¹⁵ Ā, ko te taha ki te tonga i te pito rawa o Kiriata Tearimi, ā, i puta atu te rohe whaka te hauāuru, ā, puta tonu atu ki te puna wai i Nepetoa;

¹⁶ ā, i anga whakararo te rohe ki te pito rawa o te maunga e tū ana i mua i te raorao o te tama a Hinomo, ki tērā i te raorao o Repaima whaka te raki. Nā, i heke ki te raorao o Hinomo, ki te taha o te Iepuhi ki te tonga, ā, i heke ki Enerōkere.

¹⁷ Nā, i whakatakatoria atu i te raki, ā, ka puta atu ki Enehemehe, ā, ka puta atu ki Keriroto, ki te ritenga atu o te pīnakitanga ki Arumine; ā, heke noa ki te kōhatu o Pohana, o te tama a Reupena.

¹⁸ Nā, i haere tonu i te taha ki te raki ki te ritenga atu o Arapa, ā, i heke tonu atu ki Arapa.

¹⁹ Nā, i haere tonu te rohe ki te taha ki te raki o Petehokora; ā, i pakaru rawa atu te rohe ki te kokoru whaka te raki o te Moana Tote i te pito ki i te tonga o Horano; ko te rohe tēnei ki te tonga.

²⁰ Ā, ko Horano tōna rohe i te taha ki te rāwhiti.

Ko te kāinga tupu tēnei o ngā tama a Pineamine, ko ngā rohe hoki o reira ā tawhio noa, arā o ō rātou hapū.

²¹ Nā, ko ngā pā o te iwi o ngā tama a Pineamine, o ō rātou hapū:

ko Heriko, ko Petehokora, me Emekeketiti,

²² ko Petearapa, ko Temaraima, ko Pētēre,

²³ ko Āwimi, ko Paraha, ko Opora,

²⁴ ko Kepara Hamonai, ko Oponi, ko Kepa – kotahi tekau mā rua ngā pā me ngā kāinga o aua pā.

²⁵ Ko Kipeono, ko Rama, ko Peeroto,

²⁶ ko Mihipe, ko Kepira, ko Motaha,

²⁷ ko Rekeme, ko Iripeere, ko Tarara,

²⁸ ko Heraha, ko Erepe, ko Iepuhi, arā ko Hiruhārama, ko Kipeata, ko Kiriata; kotahi tekau mā whā ngā pā me ngā kāinga.

Ko te kāinga tupu tēnei o ngā tama a Pineamine, o ō rātou hapū.

19

Te Rohe a Himiona

¹ Ā, ka puta ake te rua o ngā rota, ko tō Himiona, arā ko tō te iwi o ngā tama a Himiona, i te ritenga o ō rātou hapū; ā, ko tō rātou wāhi i waenganui o te wāhi o ngā tama a Hūrā.

² Ā, nō ō rātou kāinga tupu hoki a Peerehepa, arā a Hēpā, a Morara,

³ a Hatarahuara, a Pāra, a Ateme,

⁴ a Eretorara, a Peturu, a Horema,

⁵ a Tikiraka, a Pete Marakapoto, a Hatara Huha,

⁶ a Peterapaoto, a Haruhene – kotahi tekau mā toru ngā pā, me ngā kāinga;

⁷ a Aina, a Rimono, a Ētere, a Ahana – e whā ngā pā me ngā kāinga;

⁸ me ngā kāinga katoa o ēnei pā ā tawhio noa, ā tae noa ki Paarata-Peere, ki Ramata ki te tonga.

Ko te wāhi tupu tēnei o te iwi o ngā tama a Himiona, o ō rātou hapū.

⁹ Nō te wāhi o ngā tama a Hūrā te wāhi o ngā tama a Himiona; he nui rawa hoki te wāhi o ngā tama a Hūrā mō rātou. Nā reira i riro ai he kāinga tupu mō ngā tama a Himiona i roto i tō rātou wāhi.

Te Rohe a Hepurona

¹⁰ Ā, ko te putanga ake o te toru o ngā rota, ko tō ngā tama a Hepurona, ki te ritenga o ō rātou hapū: ā tutuki noa te rohe o tō rātou wāhi ki Hariri.

¹¹ Ā, i haere whakarunga tō rātou rohe ki te hauāuru, ki Marara atu rā anō, ā, i tae hoki ki Rapahete; i tae anō hoki ki te awa i mua i Lokonēama.

¹² Nā, i anga atu i Hariri whaka te rāwhiti ki te putanga mai o te rā, ki te rohe o Kihiroto Taporo; nā, i puta atu ki Taperata, ā, i haere tonu atu ki runga, ki Iāpia.

¹³ Nā, i rere atu i reira whaka te rāwhiti ki Katahewhere, ki Itakatini; ā, puta tonu atu ki Rimono, ki tērā e takoto atu rā ki Neaha.

¹⁴ Nā, i taiāwhio te rohe i te taha ki te raki ā tae noa ki Hanatono; ā, ko ōna pākarutanga i te raorao o Ipitaere;

¹⁵ me Katata, me Naharara, me Himirono, me Irara, me Pēterehema – kotahi tekau mā rua ngā pā me ngā kāinga.

¹⁶ Ko te wāhi tupu tēnei o ngā tama a Hepurona, o ō rātou hapū – ko ēnei pā me ngā kāinga o aua pā.

Te Rohe a Ihākara

¹⁷ Ā, ko te putanga ake o te whā o ngā rota, ko tō Ihākara, ko tō ngā tama a Ihākara i te ritenga o ō rātou hapū.

¹⁸ Ā, ko te rohe ki a rātou i Ietereere, nā, ko Kehuroto, ko Huneme,

¹⁹ ko Haparaima, ko Hihono, ko Anaharata,

²⁰ ko Rāpiti, ko Kihiono, ko Āpete,

²¹ ko Remete, ko Enekanimi, ko Eneharaha, ko Petepatete;

²² ā, i puta atu te rohe ki Taporo, ki Hahatima, ki Petehemehe; ā, i pakaru tonu atu tō rātou rohe ki Horano – kotahi tekau mā ono ngā pā me ngā kāinga.

²³ Ko te wāhi tupu tēnei o te iwi o ngā tama a Ihākara, o ō rātou hapū – ko ngā pā me ngā kāinga.

Te Rohe a Āhera

²⁴ Ā, ko te putanga ake o te rima o ngā rota, ko tō te iwi o ngā tama a Āhera, o ō rātou hapū.

²⁵ Ā, ko tō rātou rohe: ko Herekata, ko Hari, ko Petene, ko Akahapa,

²⁶ ko Aramereke, ko Āmara, ko Miheara; ā, tutuki noa ki Karamere ki te taha ki te hauāuru, ki Hihoro Ripinata anō hoki.

²⁷ Nā, ka anga ki te rāwhiti ki Pēterakono, ā, tutuki noa ki Hepurona, ki te raorao o Ipitaere hoki, ki te taha ki te raki o Pete-Emeke, o Neiere, ā puta noa ki Kapuru ki mauī; ²⁸ ko Heperona hoki, ko Rehopo, ko Hamono, ko Kanaha, ā tae noa ki Hairona nui.

²⁹ Kātahi ka anga te rohe ki Rama, ki Tāira hoki ki te pā taiepa; nā, ka anga te rohe ki Hōha; ā, ko ōna putanga atu i te moana, i ngā wāhi o Akatipi;

³⁰ ko Umaha anō hoki, ko Apeke, ko Rehopo – e rua tekau mā rua ngā pā me ō rātou kāinga.

³¹ Ko te kāinga tupu tēnei o te iwi o ngā tama a Āhera, o ō rātou hapū – ko ēnei pā me ngā kāinga o aua pā.

Te Rohe a Napatari

³² Ko te putanga ake o te ono o ngā rota, ko tō ngā tama a Napatari, arā ko tō ngā tama a Napatari ki te ritenga o ō rātou hapū:

³³ Ā, i anga atu tō rātou rohe i Herepe, i te oki i roto i Taananimi, ki Arami Nekepe, ki Iapaneeere, tae noa ki Rakumu; ā, ko ōna pākarutanga atu i Horano.

³⁴ Nā, i anga te rohe whaka te hauāuru ki Atanoto Taporo, ā, i haere tonu i reira ki Hukoko. Nā, i te taha ki te tonga i tutuki atu ki tō Hepurona, ā, i te taha ki te hauāuru i tutuki atu ki tō Āhera, ā, i te takiwā ki te rerenga mai o te rā, ki tō Hūrā i Horano.

³⁵ Ā, ko ngā pā taiepa, ko Tirimi, ko Tere, ko Hāmata, ko Rakata, ko Kinereta,

³⁶ ko Aramaha, ko Rama, ko Hatoro,

³⁷ ko Kerehe, ko Etereī, ko Enehatoro,

³⁸ ko Irono, ko Mikitarare, ko Hōreme, ko Peteanata, ko Petehemehe; kotahi tekau mā iwa ngā pā me ngā kāinga o aua pā.

³⁹ Ko te kāinga tupu tēnei o te iwi o ngā tama a Napatari, o ō rātou hapū – ko ngā pā me ō rātou kāinga.

Te Rohe a Rāna

⁴⁰ Ā, ko te putanga ake o te whitu o ngā rota, ko tō te iwi o ngā tama a Rāna, i te ritenga ki ō rātou hapū.

⁴¹ Ā, ko te rohe o tō rātou wāhi i Toraha, i Ehetaoro, i Irihemehe,

⁴² i Haarapini, i Aitarono, i Iētera,

⁴³ i Erono, i Timinata, i Ekerono,

⁴⁴ i Eretekehe, i Kipetono, i Paarata,

⁴⁵ i Iehuru, i Penepetaka, i Katarimono,

⁴⁶ i Meiarakono, i Rakono, me te rohe anō hoki i mua i Hopa.

⁴⁷ (Ā, i puta atu te rohe o ngā tama a Rāna ki kō atu i a rātou; nō te mea i haere ngā tama a Rāna ki runga, ā, i whawhai ki Reheme, ā, riro ana a reira i a rātou, ā, patua iho a reira ki te mata o te hoari. Nā tangohia ana a reira e rātou, ā, nohoia iho, ā, huaina iho a Reheme ko Rāna, ko te ingoa o tō rātou pāpā o Rāna.)

⁴⁸ Ko te wāhi tēnei o te iwi o ngā tama a Rāna, o tō rātou hapū – ko ngā pā ēnei me ngā kāinga.

Te Kāinga Tupu o Hohua

⁴⁹ Nā, ka mutu tā rātou whakarite i te whenua hei kāinga tupu, i tēnei rohe, i tēnei rohe; nā, ka hoatu e ngā tama a Iharaia he wāhi tupu mō Hohua tama a Nunu i roto i a rātou.

⁵⁰ I hoatu e rātou ki a ia tā Ihowā i kī ai, te pā i tonoa e ia, arā a Timinata Heraha i te whenua pukepuke o Ēparaima; nā, ka hangā e ia te pā, ā, noho ana i reira.

⁵¹ Ko ngā kāinga ēnei i tuwhaina e Ereātara tohunga, e Hohua tama a Nunu, e ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o ngā iwi o ngā tama a Iharaia, he mea rota i Hiro i te aroaro o Ihowā, i te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga. Heoi, ka mutu tā rātou wehewehe i te whenua.

20

Ngā Pā Whakaoranga

(Tauanga 35.9-34)

¹ Nā, ka kōrero a Ihowā ki a Hohua, ka mea:

² “Kōrero ki ngā tama a Iharaia, mea atu: Whakaritea e koutou ētahi pā whakaora, ko āku i kōrero ai, nā Mohi i whakapuaki ki a koutou;

³ hei rerenga atu mō te tangata whakamate, i patu nei i tētahi tangata, he mea urupā, ehara i te mea āta whakaaro; ā, ka waiho hei whakaora mō koutou, kei mate i te kaitakitaki toto.

⁴ “Ā, ka rere ia ki tētahi o ēnei pā, ka tū i te kūwaha o te tomokanga o te pā, nā, ka kōrero i āna kōrero ki ngā taringa o ngā kaumātua o tēnā pā. Ā, me tango atu ia e rātou ki roto ki te pā, ki roto ki a rātou, ka hōmai he wāhi ki a ia, ā, ka noho ia ki a rātou.

⁵ “Ā, ki te whāia atu ia e te kaitakitaki toto, kaua e tukua atu te tangata whakamate e rātou ki tōna ringa; nō te mea ehara i te mea āta whakaaro tāna patunga i tōna hoa, kīhai anō ia i kino ki a ia i mua ake.

⁶ Engari, me noho ia ki taua pā, kia tū rā anō ia ki mua i te whakaminenga whakawākia ai, ā, kia mate rā anō te tino tohunga o aua rā. Ko reira hoki ai te tangata whakamate, haere ai ki tōna pā, ki tōna whare hoki, ki te pā i rere atu nei ia i reira.”

⁷ Nā, ka whakatapua e rātou ko Kerehe i Karirī, i te whenua pukepuke o Napatari, ko Hekeme i te whenua pukepuke o Ēparaima, ko Kiriata Arapa, arā ko Heperona, i te whenua pukepuke o Hūrā.

⁸ Nā, i tāwāhi o Horano, i te wāhi e anga ana ki Heriko whaka te rāwhiti ka whakaritea e rātou ko Pētere i te koraha i te mānia, nō te iwi o Reupena, ko Rāmoto i Kireara, nō te iwi o Kara, ko Korana hoki i Pahana, nō te iwi o Mānahi.

⁹ Ko ngā pā ēnei i whakaritea mō ngā tama katoa a Iharaia, mō te manene hoki e noho ana i roto i a rātou, hei rerenga atu mō ngā tangata katoa i whakamatea ai tētahi tangata, he mea urupā, kei mate i te ringa o te kaitakitaki toto, kia tū rā anō i mua i te whakaminenga.

21

Ngā Kāinga o ngā Rīwaiti

¹ Nā, ka whakatata mai ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o ngā Rīwaiti ki a Ereātara tohunga, ki a Hohua tama a Nunu, rātou ko ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o ngā iwi o ngā tama a Iharaia;

² ā, ka kōrero ki a rātou i Hiro, i te whenua o Kanaana, ka mea, “I whakahau a Ihowā, nā Mohi i whakapuaki, kia hōmai ki a mātou ētahi pā hei nohoanga, me ngā wāhi o waho ake mō ā mātou kararehe.”

³ Kātahi ka hoatu e ngā tama a Iharaia i roto i tō rātou wāhi ēnei pā me ngā wāhi o waho ake ki ngā Rīwaiti, ko tā Ihowā hoki ia i kī ai.

⁴ Nā, ka puta ake te rota, ko tō ngā hapū o ngā Kohati. Ā, i riro i ngā tama a Ārona tohunga, i ērā o ngā Rīwaiti, tekau mā toru ngā pā, he mea rota, nō roto i tō te iwi o Hūrā, nō roto i tō te iwi o Himiona, nō roto hoki i tō te iwi o Pineamine.

⁵ Nā, i riro i ērā atu o ngā tama a Kohata tekau ngā pā, he mea rota, nō roto i o ngā hapū o te iwi o Ēparaima, nō roto i ō te iwi o Rāna, nō roto hoki i o tētahi tanga o te iwi o Mānahi.

⁶ Ā, i riro i ngā tama a Kerehona kotahi tekau mā toru ngā pā, he mea rota, nō roto i o ngā hapū o te iwi o Ihākara, nō roto i ō te iwi o Āhera, nō roto i ō te iwi o Napatari, nō roto hoki i o tētahi tanga o te iwi o Mānahi i Pahana.

⁷ Ā, i riro i ngā tama a Merari, i ō rātou hapū, kotahi tekau mā rua ngā pā, nō roto i ō te iwi o Reupena, nō roto i ō te iwi o Kara, nō roto hoki i ō te iwi o Hepurona.

⁸ Nā, hoatu ana e ngā tama a Iharaira ki ngā Riwaiti, he mea rota, ēnei pā, me ngā wāhi o waho ake, he mea pērā me tā Ihowā i whakahau ai, i whakapuakina e Mohi.

⁹ Ā, i hoatu e rātou i roto i ō te iwi o ngā tama a Hūrā, i ō te iwi hoki o ngā tama a Himiona, ēnei pā ka whakahuatia nei ngā ingoa;

¹⁰ ā, i riro i ngā tama a Ārona, arā i ngā hapū o ngā Kohati, he tama nei rātou nā Rīwai; nō rātou hoki te rota tuatahi.

¹¹ I hoatu anō ki a rātou a Kiriata Arapa, (ko taua Arapa nei te pāpā o Anaka), arā o Heperona, i te whenua pukepuke o Hūrā, me ōna wāhi o waho ake ā tawhio noa.

¹² Ko ngā māra ia o te pā, me ōna kāinga, i hoatu e rātou ki a Karepe tama a Iepune hei kāinga tupu mōna.

¹³ Nā, hoatu ana e rātou ki ngā tama a te tohunga, a Ārona a Heperona me ōna wāhi o waho ake, hei pā rerenga atu mō te tangata whakamate, a Rīpina hoki, me ōna wāhi o waho ake,

¹⁴ a Iatiri me ōna wāhi o waho ake, a Ehetemoa me ōna wāhi o waho ake,

¹⁵ a Horono me ōna wāhi o waho ake, a Repiri me ōna wāhi o waho ake,

¹⁶ a Aina hoki me ōna wāhi o waho ake, a Iuta me ōna wāhi o waho ake, a Petehemehe me ōna wāhi o waho ake; e iwa ngā pā i roto i o ēnei iwi e rua.

¹⁷ Ā, nō roto i ō te iwi o Pineamine: ko Kipeono me ōna wāhi o waho ake, ko Kepa me ōna wāhi o waho ake,

¹⁸ ko Anatoto me ōna wāhi o waho ake, ko Aramono me ōna wāhi o waho ake; e whā ngā pā.

¹⁹ Nā, ko ngā pā katoa o ngā tama a Ārona, o ngā tohunga; kotahi tekau mā toru me ngā wāhi o waho ake.

²⁰ Nā, i riro i ngā hapū o ngā tama a Kohata, i ngā Riwaiti, arā i ērā atu o ngā tama a Kohata, he mea rota, ngā pā nō roto i tō te iwi o Ēparaima:

²¹ Ā, i hoatu e rātou a Hekeme i te whenua pukepuke o Ēparaima ki a rātou, me ōna wāhi o waho ake, hei pā rerenga atu mō te tangata whakamate, a Kētere hoki me ōna wāhi o waho ake,

²² a Kipitaima me ōna wāhi o waho ake, a Petehorono me ōna wāhi o waho ake – e whā ngā pā.

²³ Ā, nō roto i tō te iwi o Rāna: ko Eretekeha me ōna wāhi o waho ake, ko Kipetono me ōna wāhi o waho ake,

²⁴ ko Aitarono me ōna wāhi o waho ake, ko Katarimono me ōna wāhi o waho ake – e whā ngā pā.

²⁵ Ā, nō roto i tō tētahi tanga o te iwi o Mānahi: ko Tānaka me ōna wāhi o waho ake, ko Katarimono hoki me ōna wāhi o waho ake – e rua ngā pā.

²⁶ Ko ngā pā katoa o ngā hapū o ērā atu o ngā tama a Kohata kotahi tekau me ngā wāhi o waho ake.

²⁷ Nā, i hoatu e rātou, nō roto i tō tētahi tanga o te iwi o Mānahi, ki ngā tama a Kerehona, o ngā hapū o ngā Riwaiti, ko Korana i Pahana me ōna wāhi o waho ake, hei pā rerenga atu mō te tangata whakamate; a Peehetera hoki me ōna wāhi o waho ake – e rua ngā pā.

²⁸ Ā, nō roto i tō te iwi o Ihākara: ko Kihiono me ōna wāhi o waho ake, ko Tāpare me ōna wāhi o waho ake;

²⁹ ko Iaramuta me ōna wāhi o waho ake, ko Enekanimi me ōna wāhi o waho ake; e whā ngā pā.

³⁰ Nō roto i tō te iwi o Āhera: ko Mīhara me ōna wāhi o waho ake, ko Aparono me ōna wāhi o waho ake;

³¹ ko Herekata me ōna wāhi o waho ake, ko Rehopo me ōna wāhi o waho ake; e whā ngā pā.

³² Ā, nō roto i tō te iwi o Napatari: ko Kerehe i Kariri me ōna wāhi o waho ake, hei pā rerenga atu mō te tangata whakamate, ko Hāmotororo me ōna wāhi o waho ake, ko Karatana hoki me ōna wāhi o waho ake – e toru ngā pā.

³³ Ko ngā pā katoa o ngā Kerehoni, o tēnei hapū, o tēnei hapū o rātou, kotahi tekau mā toru ngā pā me ngā wāhi o waho ake.

³⁴ Nā, ko tō ngā hapū o ngā tama a Merari, arā o ērā atu o ngā Rīwaiti, nō roto i ō te iwi o Hepurona: ko Iokoneāma me ōna wāhi o waho ake, ko Karata me ōna wāhi o waho ake, ³⁵ ko Rimina me ōna wāhi o waho ake, ko Naharara me ōna wāhi o waho ake – e whā ngā pā.

³⁶ Ā, nō roto i ō te iwi o Reupena: ko Pētere me ōna wāhi o waho ake, ko Iahata me ōna wāhi o waho ake,

³⁷ ko Keremoto me ōna wāhi o waho ake, ko Mepaata me ōna wāhi o waho ake; e whā ngā pā.

³⁸ Ā, nō roto i tō te iwi o Kara: ko Rāmoto i Kireara me ōna wāhi o waho ake, hei pā rerenga atu mō te tangata whakamate, ā, ko Mahanaima me ōna wāhi o waho ake,

³⁹ ko Hehepona me ōna wāhi o waho ake, ko Iatere me ōna wāhi o waho ake – e whā katoa ngā pā.

⁴⁰ Ko ngā pā katoa ēnei mō ngā tama a Merari, mō tēnei hapū, mō tēnei hapū o rātou, arā mō ērā atu o ngā hapū o ngā Rīwaiti; kotahi tekau mā rua ngā pā, he mea whakarite nā tō rātou rota.

⁴¹ Ko ngā wāhi katoa o ngā Rīwaiti i roto i te wāhi o ngā tama a Ihairaira, e whā tekau mā waru ngā pā me ngā wāhi hoki o waho ake.

⁴² I riro ēnei pā me ngā wāhi o waho ake o tēnei, o tēnei, ā tawhio noa; nā, i pēnei ēnei pā katoa.

⁴³ Nā, ka hōmai e Ihowā ki a Ihairaira te whenua katoa i oati ai ia kia hōmai ki ō rātou mātua; ā, ka riro a reira i a rātou, ā, ka nohoia e rātou.

⁴⁴ Nā, ka meinga rātou e Ihowā kia whai okiokinga ā tawhio noa, i pērā me āna katoa i oati ai ki ō rātou mātua; ā, kihai rawa tētahi tangata o ō rātou hoariri katoa i tū ki tō rātou aroaro; i hōmai e Ihowā ō rātou hoariri katoa ki ō rātou ringa.

⁴⁵ Kihai rawa i taka tētahi kupu o ngā kupu pai katoa i kōrerotia e Ihowā ki te whare o Ihairaira; i mana katoa.

22

Ka Hoki ngā Iwi Rāwhiti ki ā rātou Whenua

¹ Kātahi ka karanga a Hohua ki ngā Reupeni, ki ngā Kari, ā, ki tētahi tānga o te iwi o Mānahi,

² ā, ka mea ki a rātou, “Kua mau i a koutou ngā mea katoa i whakahau ai a Mohi, te pononga a Ihowā ki a koutou, kua whakarongo mai hoki koutou ki tōku reo i ngā mea katoa i whakahau ai ahau ki a koutou.

³ Kihai koutou i whakarere i ō koutou tuākana i ēnei rangi e maha ā tae noa mai ki tēnei rā, engari i āta pupuri mārie koutou i te whakahau a Ihowā, a tō koutou Atua.

⁴ Nā, kua mea nei a Ihowā, tō koutou Atua i ō koutou tēina kia okioki, ka rite ki tāna i kōrero ai ki a rātou; nā reira, hoki atu, haere ki ō koutou tēneti, ki te whenua hoki i whiwhi nā koutou, i hoatu nā e Mohi, e te pononga a Ihowā ki a koutou i tāwāhi o Horano.

⁵ Otirā, kia mahara mārie kia mahia te whakahau me te ture, i whakahau ai a Mohi, te pononga a Ihowā ki a koutou, kia aroha ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, kia haere i āna huarahi katoa, kia pupuri i āna whakahau, kia awhi hoki ki a ia, kia whakapotoa ō koutou ngākau katoa, ō koutou wairua katoa ki te mahi ki a ia.”

⁶ Nā, ka manaaki a Hohua i a rātou, ā, tukua ana rātou kia haere; ā, haere ana rātou ki ō rātou tēneti.

⁷ Nā, i hoatu e Mohi he kāinga i Pahana ki tētahi tānga o te iwi o Mānahi; engari, ki tētahi tānga i hoatu e Hohua he kāinga i roto i ō rātou tuākana i tēnei taha o Horano whaka te hauāuru. Ā, i tā Hohua, tukunga atu i a rātou ki ō rātou tēneti, i manaaki anō ia i a rātou,

⁸ i kōrero ki a rātou, i mea, “Hoki atu ki ō koutou tēneti me ngā taonga maha, me te tini noa iho o te kararehe, me te hiriwa, me te kōura, me te parāhi, me te rino, me te nui noa atu o te kākahu. Tuwhaina atu ngā taonga o ō koutou hoariri ki ō koutou tuākana.”

⁹ Nā, hoki ana ngā tama a Reupena, me ngā tama a Kara, me tētahi tānga o te iwi o Mānahi, mawehe atu ana i roto i ngā tama a Ihairaira i Hiro, i te whenua o Kanaana, ā, haere ana ki te whenua o Kireara, ki te whenua i whiwhi ai rātou, i whakawhiwhia ki a rātou e te kupu a Ihowā i whakapuakina e Mohi.

Te Āta i te taha o te Awa Horano

¹⁰ Nā, i tō rātou taenga ki te takiwā i ngā taha o Horano, ki tērā i te whenua o Kanaana, ka hangā e ngā tama a Reupena, e ngā tama a Kara, e tētahi tānga o te iwi o Mānahi, tētahi āta ki reira, ki te taha o Horano, he āta nui hei tirohanga atu.

¹¹ Nā, ka rongo ngā tama a Ihāraira e kōrerotia ana, “Nānā, kua hanga ngā tama a Reupena, me ngā tama a Kara, me tētahi tanga o te iwi o Mānahi, i tētahi āta ki te ritenga mai o te whenua o Kanaana ki ngā taha o Horano, ki te wāhi i ngā tama a Ihāraira.”

¹² Ā, nō te rongonga o ngā tama a Ihāraira, huihui ana te whakaminenga katoa o ngā tama a Ihāraira ki Hiro, i mea kia haere ki te whawhai ki a rātou.

¹³ Nā, ka tonoa atu e ngā tama a Ihāraira a Pinehaha tama a Ereātara tohunga ki ngā tama a Reupena, ki ngā tama hoki a Kara, ā, ki tētahi tanga o te iwi o Mānahi, ki te whenua o Kireara;

¹⁴ me ētahi rangatira kotahi tekau hoki hei hoa mōna, tātaki kotahi te rangatira o ia koromatua, o ia koromatua o ngā iwi katoa o Ihāraira; he ariki hoki rātou, ia tangata, ia tangata, nō ngā whare o ō rātou mātua i roto i ngā mano o Ihāraira.

¹⁵ Nā, haere ana rātou ki ngā tama a Reupena, ki ngā tama a Kara, ki tētahi tanga hoki o te iwi o Mānahi, ki te whenua o Kireara, ā, ka kōrero ki a rātou, ka mea:

¹⁶ “Ko te kōrero tēnei a te whakaminenga katoa a Ihowā: ‘He aha tēnei hara i mea nei koutou ki te Atua o Ihāraira, i a koutou ka tahuri atu nei i tēnei rā i te whai i a Ihowā, ka hanga nei i tētahi āta mā koutou, hei mahi tutū mā koutou ki a Ihowā?’

¹⁷ He nohinohi rawa ianei ki a tātou te haranga ki a Peoro, kāhore anō nei i horoia atu i a tātou ā tae noa mai ki tēnei rā, ahakoa rā i pā he mate urutā ki te whakaminenga a Ihowā,

¹⁸ e tahuri kē nei koutou i tēnei rā i te whai i a Ihowā?

“Nā, ki te mea ka tutū koutou i tēnei rā ki a Ihowā, tērā ia e riri āpōpō ki te whakaminenga katoa o Ihāraira.

¹⁹ Otiia, mehemea he poke te whenua e noho nei koutou, haere ake ki te whenua e nohoia ana e Ihowā, kei reira nei e tū ana te tapenākara o Ihowā, ā, ka noho i waenganui i a mātou. Engari, kaua e tutū ki a Ihowā, kaua anō hoki e tutū ki a mātou, i a koutou ka hanga nei i tētahi āta kē atu mā koutou i te āta a Ihowā, a tō tātou Atua.

²⁰ Kāhore ianei a Ākana, te tama a Tera i taka ki te hara i te mea kanga, ā, tau ana te riri ki runga ki te whakaminenga katoa o Ihāraira? Ā, kihai i mate ko taua tangata anake mō tōna hara.’ ”

²¹ Kātahi ka whakahoki ngā tama a Reupena, ngā tama a Kara, me tētahi tanga o te iwi o Mānahi, ka mea ki ngā ariki o ngā mano o Ihāraira:

²² “Ko Ihowā, ko te Atua o ngā atua, ko Ihowā, ko te Atua o ngā atua, e mōhio ana ia, ko Ihāraira hoki ka mōhio anō ia; mehemea nā te tutū, mehemea rānei nā te hara ki a Ihowā, pēnei kaua mātou e whakaorangia e koe i tēnei rā.

²³ I hangā ai e mātou tētahi āta hei tahiriranga kētanga i muri i a Ihowā; mehemea rānei hei whakaekenga mō te tahunga tinana mō te whakahere rānei, hei meatanga rānei mō ētahi patunga mō te pai, mā Ihowā ake anō e rapu utu.

²⁴ “Mehemea rānei kāhore i meatia e mātou tēnei mea i runga i te tūpato, me te āta whakaaro, ka ki, Āpōpō ake nei ka kōrero mai ā koutou tama ki ā mātou tama, ka mea, ‘He aha tā koutou kei a Ihowā, kei te Atua o Ihāraira?’

²⁵ Kua whakatakotoria nei hoki e Ihowā a Horano hei rohe ki waenganui o mātou, o koutou, e ngā tama a Reupena, e ngā tama a Kara; kāhore ō koutou wāhi i roto i a Ihowā.’ Pēnā ka meinga e ā koutou tama ā mātou tama kia mutu te wehi i a Ihowā.

²⁶ “Koia mātou i mea ai, ‘Tēnā, tātou ka haere, ka hanga i tētahi āta mā tātou, ehara i te mea mō ngā tahunga tinana, mō ngā patunga tapu rānei.

²⁷ Engari, kia ai tēnā mea hei kaiwhakaatu ki a mātou, ki a koutou, ki ō tātou uri hoki i muri i a tātou, kia mahi ai tātou i ngā mahi a Ihowā ki tōna aoaro, i ā tātou tahunga tinana, i ā tātou patunga tapu, i ā tātou whakahere mō te pai. Kei mea ā koutou tama ki ā mātou tama ā ko ake nei, ‘Kāhore ō koutou wāhi i roto i a Ihowā.’ ”

²⁸ “Koia mātou i mea ai, Nā tēnei ake, kei tā rātou meatanga pērā ki a tātou, ki ō tātou uri rānei, nā, ka mea tātou, ‘Titiro ki te mea e rite ana ki te āta a Ihowā, i hangā e ō mātou mātua, ehara i te mea mō ngā tahunga tinana, mō ngā patunga tapu rānei; engari hei kaiwhakaatu i waenganui i a mātou, i a koutou.’

²⁹ “Auē, kia tutū mātou ki a Ihowā! Kia tahuri atu i tēnei rā i muri i a Ihowā, ki te hanga i tētahi āta mō ngā tahunga tinana, mō ngā whakahere, mō ngā patunga tapu rānei, hei mea kē atu i te āta a Ihowā, a tō tātou Atua, i mua mai o tōna tapenākara!”

³⁰ Nā, i te rongonga o Pinehaha tohunga, rātou ko ngā rangatira o te whakaminenga, arā ko ngā upoko o ngā mano o Ihāraira, ki ngā kupu i kōrerotia e ngā tama a Reupena, rātou ko ngā tama a Kara, ko ngā tama a Mānahi, ka pai ki a rātou.

³¹ Kātahi ka mea a Pinehaha tama a Ereātara tohunga ki ngā tama a Reupena rātou ko ngā tama a Kara, ko ngā tama a Mānahi, “Nō tēnei rā mātou i mōhio ai, kei waenganui i a

tātou a Ihowā, inā hoki kihai koutou i taka ki tēnei hara ki a Ihowā. Nā, kua whakaora nei koutou i ngā tama a Iharaia i te ringa o Ihowā.”

³² Kātahi ka hoki a Pinehaha tama a Ereātara tohunga, me ngā rangatira, i ngā tama a Reupena rātou ko ngā tama a Kara i te whenua o Kireara, ki te whenua o Kanaana, ki ngā tama a Iharaia, ki te whakahoki i te kōrero ki a rātou.

³³ Ā, pai tonu te kōrero ki ngā tama a Iharaia; nā, whakapai atu ana ngā tama a Iharaia ki te Atua, kihai hoki rātou i mea anō kia haere ki runga ki te whawhai ki a rātou, ki te huna i te whenua e nohoia ana e ngā tama a Reupena, rātou ko ngā tama a Kara.

³⁴ Nā, huaina iho taua āta e ngā tama a Reupena, rātou ko ngā tama a Kara, ko Eri; i mea hoki rātou, “Hei kaiwhakaatu tēnā mea ki waenganui i a tātou, ko Ihowā te Atua.”

23

Te Poroporoaki a Hohua

¹ Ā, ka maha ngā rā i muri i tā Ihowā, meatanga i a Iharaia kia okioki i ō rātou hoariri katoa i tētahi taha, i tētahi taha, ā, ka maha haere ngā rā o Hohua, ka koroheketia,

² nā, ka karanga a Hohua ki a Iharaia katoa, ki ō rātou kaumātua, ki ō rātou ariki, ki ō rātou kaiwhakariterite, ki ō rātou rangatira, ā, ka mea ki a rātou: “Kua koroheketia ahau, kua maha ōku rā;

³ ā, kua kite koutou i ngā mea katoa i mea ai a Ihowā, tō koutou Atua ki ēnei iwi katoa, nā te whakaaro hoki ki a koutou; nō te mea ko Ihowā ko tō koutou Atua, nāna tā koutou riri.

⁴ Titiro, kua oti te wehe atu e ahau mō koutou ēnei iwi ka mahue nei, hei wāhi tupu mō ō koutou iwi, ō Horano atu me ngā iwi katoa i hunā e ahau ā tae noa ki te Moana Nui, ki te toenetanga o te rā.

⁵ Ā, ko Ihowā, ko tō koutou Atua, māna rātou e pei i tō koutou aroaro, māna hoki rātou e huna i tō koutou aroaro; ā, ka riro tō rātou oneone i a koutou, ka pērā me te kupu a Ihowā, a tō koutou Atua ki a koutou.

⁶ “Nō reira kia uaua rawa ki te pupuri, ki te mahi i ngā mea katoa i tuhituhia ki te Pukapuka o te Ture a Mohi, kei peka kē i reira ki matau, ki mauī,

⁷ kei haere hoki ki roto ki ēnei iwi, i mahue iho nei ki waenganui i a koutou; kei whakahuatia ngā ingoa o ō rātou atua, kei oaitia, kei mahi ki a rātou, kei koropiko ki a rātou.

⁸ Engari, me awhi ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, me pērā me tā koutou i mea ai ā tae noa mai ki tēnei rā.

⁹ “Kua peia hoki e Ihowā i mua i a koutou ngā iwi nunui, kaha hoki; tēnā ko koutou, kāhore anō tētahi tangata kia tū ki tō koutou aroaro ā taea noatia tēnei rā.

¹⁰ Kia kotahi tangata o koutou hei whai i te mano; nō te mea ko Ihowā, ko tō koutou Atua, māna tā koutou riri, ka pērā me tāna i kōrero ai ki a koutou.

¹¹ Nā reira tiakina mārietia koutou, kia aroha ai koutou ki a Ihowā, ki tō koutou Atua.

¹² “Ki te anga hoki koutou ki te hoki atu, ki te awhi ki ngā toenga o ēnei iwi, o ēnei ka mahue nei i roto i a koutou, ā, ka mārenatia ki a rātou, ka whakauru hoki ki a rātou, me rātou hoki ki a koutou;

¹³ kia tino mōhio, e kore a Ihowā, tō koutou Atua e pei anō i ēnei iwi i mua i a koutou; engari ka waiho rātou hei rore, hei māhanga mō koutou, hei whiu hoki mō ō koutou kaokao, hei koikoi i roto i ō koutou kanohi kia hunā rā anō koutou i runga i tēnei whenua pai ka hōmai nei e Ihowā, e tō koutou Atua ki a koutou.

¹⁴ “Nanā, ko āianeī ahau haere ai i te huarahi o te whenua katoa; ā, e mōhio ana ō koutou ngākau katoa, ō koutou wairua katoa, kāhore anō i taka tētahi mea o ngā mea pai katoa i kōrerotia e Ihowā, e tō koutou Atua mō koutou; kua pono katoa ki a koutou, kāhore anō tētahi mea o ēnā i taka.

¹⁵ Nā tēnei ake ka rite ki te putanga mai ki a koutou o ngā mea pai katoa i kōrerotia e Ihowā, e tō koutou Atua ki a koutou, ka pērā anō te whakaputanga mai a Ihowā i ngā mea kino katoa ki a koutou, kia whakangaromia rā anō koutou e ia i tēnei whenua pai, kua hōmai nei e Ihowā, e tō koutou Atua ki a koutou.

¹⁶ Ina whakapaheketia e koutou te kawenata a Ihowā, a tō koutou Atua, i whakaritea mai nei e ia ki a koutou, ā, ka haere, ka mahi ki ngā atua kē, ka koropiko ki a rātou; ko reira mura ai te riri o Ihowā ki a koutou, ā, ka ngaro whakarere atu koutou i runga i te whenua pai kua hōmai nei e ia ki a koutou.”

24

Ka Kōrero a Hohua ki ngā Iwi kei Hekeme

¹ Nā, ka whakaemia e Hohua ngā iwi katoa o Īharaira ki Hekeme, ā, ka karangatia e ia ngā kaumātua o Īharaira, ō rātou ariki, ō rātou kaiwhakawā, ō rātou rangatira; ā, tū ana rātou i te aroaro o te Atua.

² Nā, ka mea a Hohua ki te iwi katoa, “Ko te kōrero tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: I noho ō koutou mātua i mua i tāwāhi o te awa – a Teraha matua o Āperahama, matua hoki o Nahora – i mahi anō hoki ki ngā atua kē.

³ Nā, tangohia ana e ahau tō koutou matua, a Āperahama i tāwāhi o te awa, ā, ārahina ana ā puta noa i te whenua o Kanaana, ā, whakanuia ana tōna uri e ahau; i hoatu hoki a Īhaka ki a ia,

⁴ ā, hoatu ana e ahau a Hākopa rāua ko Ēhau ki a Īhaka. Ā, hoatu ana e ahau a Maunga Heira ki a Ēhau, hei kāinga; ko Hākopa ia rātou ko āna tama i heke ki Īhipa.

⁵ “I tonoa anō e ahau a Mohi rāua ko Ārona, ā, patua iho e ahau a Īhipa, pērātia ana me tāku i mea ai i waenganui i a rātou; ā muri iho ka whakaputaina mai koutou e ahau.

⁶ Ā, whakaputaina mai ana e ahau ō koutou mātua i Īhipa; ā, ka tae koutou ki te moana; nā, ka whai mai ngā Īhipiana i muri i ō koutou mātua ki te Moana Whero, me ngā hāriata, me ngā hōia eke hōiho.

⁷ Ā, i tā rātou karangatanga ki a Ihowā, tukua iho ana e ia he pōuri ki waenganui o koutou, o ngā Īhipiana, ā, kawea mai ana e ia te moana ki runga ki a rātou, taupokina ana rātou. Ā, i kite ō koutou kanohi i ngā mea i mea ai ahau ki Īhipa; ā, he maha ngā rā i noho ai koutou i te koraha.

⁸ “Nā, kawea ana koutou e ahau ki te whenua o ngā Amori, i noho rā i tāwāhi o Horano; ā, whawhai ana rātou ki a koutou; ā, tukua ana rātou e ahau ki ō koutou ringa, nā, riro ana tō rātou oneone i a koutou; ā, hunā iho rātou e ahau i tō koutou aroaro.

⁹ Nā, ka whakatika a Pāraka tama a Tiporo kīngi o Moapa, kei te whawhai ki a Īharaira; ā, tikina ana e ia a Paraama tama a Peoro, hei kanga mō koutou.

¹⁰ Otiia, kīhai ahau i pai kia rongo ki a Paraama; nā, ko te manaakitanga i manaaki ai ia i a koutou; ā, whakaorangia ake koutou e ahau i tōna ringa.

¹¹ “Nā, ka whiti mai koutou i Horano, ā, ka tae ki Heriko; ā, whawhai ana ngā tāngata o Heriko ki a koutou, ngā Amori, ngā Perihī, ngā Kanaani, ngā Hiti, ngā Kirikahi, ngā Hiwi, me ngā Iepuhi; ā, tukua ana rātou e ahau ki tō koutou ringa.

¹² Ā, tonoa atu ana e ahau te horonete ki mua i a koutou, ā, nāna rātou i pei i tō koutou aroaro, arā ngā kīngi tokorua o ngā Amori; ehara i te mea nā tāu hoari, nā tāu kōpere rānei.

¹³ Ā, hoatu ana e ahau ki a koutou he whenua kīhai nei koutou i mahi, he pā hoki kīhai i hangā e koutou, ā, noho ana koutou i reira; ehara i te mea whakatō nā koutou ngā māra wāina, māra ōriwa rānei, e kainga nei e koutou.

¹⁴ “Nā konā, kia wehi i a Ihowā, mahi atu hoki ki a ia i runga i te tika, i runga i te pono; whakarērea atu hoki ngā atua i mahi nā ō koutou mātua ki a rātou i tāwāhi o te awa, i Īhipa hoki; ā, mahi atu ki a Ihowā.

¹⁵ Ā, ki te mea he kino ki tō koutou whakaaro te mahi ki a Ihowā, mā koutou e whiriwhiri i tēnei rā ko wai tā koutou e mahi ai; ki ngā atua rānei i mahi rā ō koutou mātua ki a rātou i tāwāhi o te awa, ki ngā atua rānei o ngā Amori, e noho nei koutou ki tō rātou oneone. Ko ahau ia me tōku whare, ka mahi mātou ki a Ihowā.”

¹⁶ Nā, ka whakautua e te iwi, ka mea, “Auē, kia whakarere koia mātou i a Ihowā, kia mahi ki ngā atua kē!

¹⁷ Ko Ihowā hoki, ko tō tātou Atua, nāna tātou me ō tātou mātua i whakaputa mai i te whenua o Īhipa, i te whare pononga, nāna hoki aua tohu nunui i mahi ki tō tātou aroaro, ā, nāna tātou i tiaki i te huarahi katoa i haere rā tātou i roto hoki i ngā iwi katoa, i haere mai rā tātou rā waenganui i a rātou.

¹⁸ Nā Ihowā anō i pei i tō tātou aroaro ngā iwi katoa, arā ngā Amori, i noho nei i tēnei whenua. Inā, ka mahi mātou ki a Ihowā; ko ia hoki tō tātou Atua.”

¹⁹ Nā, ka mea a Hohua ki te iwi, “E kore e āhei i a koutou te mahi ki a Ihowā; he Atua tapu hoki ia; he Atua hae ia; e kore e tukua noatia e ia ā koutou mahi tutū, ō koutou hara.

²⁰ Ki te whakarere koutou i a Ihowā, ā, ka mahi ki ngā atua kē, nā, ka tahuri mai ia ka whakawhiu i a koutou, ka huna hoki i a koutou, i muri iho i tāna mahi pai ki a koutou.”

²¹ Nā, ka mea te iwi ki a Hohua, “Kāhore; engari ka mahi mātou ki a Ihowā.”

²² Nā, ka mea a Hohua ki te iwi, “Hei kaiwhakaatu koutou ki a koutou anō mō tā koutou whiriwhiri i a Ihowā, kia mahi ki a ia.”

Ā, ka mea rātou, “Āe, hei kaiwhakaatu mātou.”

²³ “Nā reira,” e ai ki tāna, “whakarērea atu ngā atua kē i waenganui i a koutou nā, ka whakatahuri i ō koutou ngākau ki a Ihowā, ki te Atua o Īharaira.”

²⁴ Kātahi ka mea te iwi ki a Hohua, “Ka mahi mātou ki a Ihowā, ki tō tātou Atua, ko tōna reo hoki tā mātou e whakarongo ai.”

²⁵ Ā, whakaritea iho e Hohua he kawenata ki te iwi i taua rangi anō, ā, hoatu ana e ia ki a rātou tētahi tikanga me tētahi ritenga i Hekeme.

²⁶ Ā, tuhituhia ana e Hohua ēnei kupu ki te Pukapuka o te Ture a te Atua; ā, ka tango ia i tētahi kōhatu nui, whakaarahia ake ana i reira i raro i te oki, i te taha o te whare tapu o Ihowā.

²⁷ Ā, ka mea a Hohua ki te iwi katoa, “Nanā, ko tēnei kōhatu hei kaiwhakaatu ki a tātou; kua rongo hoki ia i ngā kupu katoa a Ihowā i kōrerotia e ia ki a tātou. Nā, hei kaiwhakaatu ia ki a koutou, kei whakakāhore ki tō koutou Atua.”

²⁸ Heoi, tukua ana e Hohua te iwi kia haere, tēnā tangata, tēnā ki tōna wāhi ake.

Te Matenga o Hohua rāua ko Ereātara

²⁹ Ā muri iho i ēnei mea, nā, ka mate a Hohua tama a Nunu, te pononga a Ihowā, ā, kotahi rau kotahi tekau ōna tau i ora ai.

³⁰ Ā, tanumia iho ia e rātou ki te rohe o tōna kāinga, ki Timinata Heraha, ki te whenua pukepuke o Ēparaima, ki te taha ki te raki o Maunga Kāha.

³¹ Ā, i mahi a Ihairaira ki a Ihowā i ngā rā katoa o Hohua, i ngā rā katoa anō o ngā kaumātua i hipa ake ō rātou rā i o Hohua, i mōhio hoki ki ngā mahi katoa a Ihowā i mahi ai mō Ihairaira.

³² Ā, ko ngā wheua o Hōhepa, i maua mai e ngā tama a Ihairaira i Īhipa, i tanumia e rātou ki Hekeme, ki te wāhi o te māra i hokona e Hākopa i ngā tama a Hāmora matua o Hekeme ki ngā moni kotahi rau; nā riro ana taua wāhi i ngā tama a Hōhepa hei kāinga tupu.

³³ Nā, ka mate a Ereātara tama a Ārona; ā, tanumia ana ki te pukepuke o tāna tama, o Pinehaha, i hōmai ki a ia i te whenua pukepuke o Ēparaima.

Ko te Pukapuka o ngā Kaiwhakariterite

Ka Whawhai a Iharaira i ngā Kanaani Toenga

¹ Ā, i muri iho i te matenga o Hohua, nā, ka ui ngā tamariki a Iharaira ki a Ihowā, ka mea, “Ko wai e mātua haere mō mātou ki runga ki ngā Kanaani ki te whawhai ki a rātou?”

² Nā, ka mea a Ihowā, “Ko Hūrā e haere. Nanā, kua hoatu e ahau te whenua ki tōna ringa.”

³ Nā, ka mea a Hūrā ki a Himiona ki tōna tuakana, “Hoake tāua ki tōku wāhi, kia whawhai ai tāua ki ngā Kanaani; ā, ka haere ai hoki ahau i a koe ki tōu wāhi.” Nā, haere ana rāua ko Himiona.

⁴ Ā, ko te haerenga atu o Hūrā, ka hōmai e Ihowā ngā Kanaani me ngā Perihi ki ō rātou ringa, ā, patua iho o rātou ki Peheke kotahi tekau mano tāngata.

⁵ I rokohanga anō a Aronipeheke ki Peheke, ā, whawhai ana ki a ia, ā, patua iho ngā Kanaani me ngā Perihi.

⁶ Nā, ka rere a Aronipeheke, ā, whāia ana e rātou, ā, ka mau, nā, tapahia ana ngā koromatua o ōna ringa, o ōna waewae.

⁷ Nā, ka mea a Aronipeheke, “E whitu tekau ngā kingi, he mea tapahi ngā koromatua o ō rātou ringa, o ō rātou waewae, i kōhi kai i raro i tāku tēpu; ko tāku i mea ai, kua whakahokia mai e te Atua ki ahau.” Nā, ka kawea ia ki Hiruhārama, ā, mate iho ki reira.

⁸ I tauria hoki a Hiruhārama e ngā tamariki a Hūrā, ā, horo ana i a rātou, patua iho e rātou ki te mata o te hoari, tahuna ake hoki e rātou te pā ki te ahi.

⁹ Ā muri iho ka haere ki raro ngā tamariki a Hūrā ki te whawhai ki ngā Kanaani i noho i te whenua pukepuke i te tonga, i te mānia.

¹⁰ Nā, haere ana a Hūrā, whawhai ana ki ngā Kanaani i noho ki Heperona (nā, ko te ingoa o Heperona i mua ko Kiriata Arapa); patua iho e rātou a Hehai, a Ahimana, rātou ko Tāramai.

¹¹ Nā, ka haere atu ia i reira, ka whawhai ki ngā tāngata o Repiri (ā, ko te ingoa o Repiri i mua ko Kiriata Hēpere).

¹² Nā, ka mea a Karepe, “Ko te tangata e patua ai a Kiriata Hēpere, ā, e horo ai, ka hoatu e ahau tāku tamāhine, a Ākaha hei wahine māna.”

¹³ Nā, ka horo i a Otoniere tama a Kenaha teina o Karepe, ā, hoatu ana e ia tāna tamāhine, a Ākaha hei wahine māna.

¹⁴ Ā, nō te taenga atu o taua wahine ki a ia, ka whakakīki i a ia kia tonoa he māra i tōna pāpā; ā, ka marere iho ia ki raro i tōna kāihe; nā, ka mea a Karepe ki a ia, “He aha tāu?”

¹⁵ Nā, ka mea ia ki a ia, “Hōmai he manaakitanga mōku, kei te tonga hoki te whenua i hōmai e koe mōku; hōmai anō hoki ētahi puna wai mōku.” Nā, hoatu ana e Karepe ki a ia ngā puna o runga me ngā puna o raro.

¹⁶ Nā, ka haere ngā tamariki a te Keni, a te hungawai o Mohi, i te pā nīkau, rātou ko ngā tamariki a Hūrā, ki te koraha o Hūrā, ki te tonga o Arara, ā, haere ana, noho ana i roto i te iwi.

¹⁷ Nā, ka haere a Hūrā rāua ko tōna tuakana ko Himiona, ā, patua iho e rātou ngā Kanaani i noho i Hepata, whakangaromia iho; nā reira i huaina ai te ingoa o taua pā, ko Horema.

¹⁸ Ā, i riro anō i a Hūrā a Kaha me tōna rohe, a Ahakerono me tōna rohe, a Ekerono me tōna rohe.

¹⁹ Ā, i a Hūrā a Ihowā, ā, peia atu ana e ia ngā tāngata o te whenua pukepuke; otiahi kihai i taea e ia te pei ngā tāngata o te mānia; nō te mea he hāriata rino o rātou.

²⁰ I hoatu anō e rātou a Heperona ki a Karepe, i pērā me tā Mohi i kōrero ai; ā, peia atu ana e ia i reira ngā tama; tokotoru a Anaka.

²¹ Ko ngā Iepuhi ia i noho ki Hiruhārama, kihai i peia atu e ngā tamariki a Pineamine, nā, noho ana te Iepuhi i roto i ngā tamariki a Pineamine ki Hiruhārama ā taea noatia tēnei rā.

²² Me te whare anō o Hōhepa, i haere atu ki te whawhai ki Pētēre, ā, i a rātou a Ihowā.

²³ Ā, i tūteia a Pētēre e te whare o Hōhepa (nā, ko te ingoa o taua pā i mua ko Rutu).

²⁴ Nā, ka kitea e ngā kaiwhanga tētahi tangata e puta mai ana i te pā, ā, ka mea ki a ia, “Tēnā, whakaaturia ki a mātou te tomokanga atu ki te pā, ā, ka puta tā mātou koha ki a koe.”

²⁵ Kātahi ka whakaaturia e ia ki a rātou te tomokanga atu ki te pā, ā, patua iho e rātou te pā ki te mata o te hoari; ko taua tangata ia rātou ko tōna hapū katoa i tukua atu e rātou.

²⁶ Nā, haere ana taua tangata ki te whenua o ngā Hiti, ā, hangā ana tētahi pā e ia, huaina iho te ingoa ko Rutu; ko tōna ingoa anō tēnā ā taea noatia tēnei rā.

²⁷ Otiia kihai i peia e Mānahi ngā tāngata o Peteheana me ōna pā ririki, o Tānaka me ōna pā ririki, ngā tāngata anō hoki o Roro, o ōna pā ririki, ngā tāngata o Ipireama, o ōna pā ririki, ngā tāngata o Mekiro, o ōna pā ririki heoi ka mea ngā Kanaani kia noho ki taua whenua.

²⁸ Ā, nō ka kaha haere a Ihairaira, ka meinga e rātou ngā Kanaani hei kaihōmai takoha, kihai hoki rātou i peia rawatia atu.

²⁹ Kihai anō hoki a Eparaima i pei atu i ngā Kanaani i noho ki Kētere; heoi noho ana ngā Kanaani ki Kētere i waenganui i a rātou.

³⁰ Kihai a Hepurona i pei atu i ngā tāngata o Kitirono; i ngā tāngata anō hoki o Naharoro; heoi ka noho ngā Kanaani i waenganui i a rātou, ā, meinga ana hei kaihōmai takoha.

³¹ Kihai a Āhera i pei atu i ngā tāngata o Āko, i ngā tāngata rānei o Hairona, o Aharapa, o Akatipi, o Hērepa, o Apiki, o Rehopo;

³² nā, ka noho ngā Āheri ki waenganui o ngā Kanaani, o ngā tāngata whenua; nō te mea kihai rātou i pei atu i a rātou.

³³ Kihai a Napatari i pei atu i ngā tāngata o PeteHEMEHE, i ngā tāngata hoki o Peteanata; heoi noho ana ia waenganui o ngā Kanaani, o ngā tāngata whenua. Otiia, i meinga ngā tāngata o PeteHEMEHE, o Peteanata hei kaihōmai takoha ki a rātou.

³⁴ Nā, i ākina atu e ngā Amori ngā tamariki a Rāna ki te whenua pukepuke; kihai hoki rātou i tukua kia heke ki te mānia.

³⁵ Heoi, ka mea ngā Amori kia noho ki Maunga Herehe, ki Aitarono, ki Haarapimi; otiia i kaha anō te ringa o te whare o Hōhepa, ā, ka meinga rātou hei kaihōmai takoha.

³⁶ Nā, ko te rohe ki ngā Amori kei te pīnakitanga ki Akarapimi; kei te kāmaka, ā, ahu whakarunga.

2

Te Anahera o Ihowā kei Pokimi

¹ Nā, ka haere ake te anahera a Ihowā i Kirikara ki Pokimi, ā, ka mea, “Nāku koutou i haere mai ai i Ihipa, nāku hoki koutou i kawē mai ki te whenua i oati ai ahau ki ō koutou mātua. I mea anō ahau, ‘E kore e taka tāku kawenata ki a koutou.’

² Kaua anō koutou e whakarite kawenata ki ngā tāngata o tēnei whenua; me pakaru e koutou ā rātou āta. Heoi, kihai nei koutou i rongō ki tōku reo. He aha tēnei mahi a koutou?

³ Koia hoki ahau ka mea nei, E kore ahau e pei atu i a rātou i tō koutou aroaro; ā, ka waiho rātou anō he tātarāmōa ki ō koutou kaokao; ko ō rātou atua hoki hei rōre mō koutou.”

⁴ Ā, nō te kōrerotanga a te anahera a Ihowā i ēnei kupu ki ngā tamariki katoa a Ihairaira, ka ara te reo o te iwi, ka tangi.

⁵ Nā, huaina iho e rātou te ingoa o taua wāhi ko Pokimi; i patu whakahere anō hoki rātou mā Ihowā ki reira.

Te Matenga o Hohua

⁶ Nā, i tā Hohua tukunga i te iwi kia haere, ka haere ngā tamariki a Ihairaira ki tōna wāhi, ki tōna wāhi, ki te tango i te whenua.

⁷ Ā, i mahi te iwi ki a Ihowā i ngā rā katoa o Hohua, i ngā rā katoa anō o ngā kaumātua i roa ake nei ō rātou rā i o Hohua, i kite nei i ngā mahi nunui katoa a Ihowā i meinga e ia mō Ihairaira.

⁸ Nā, ka mate a Hohua tama a Nunu, te pononga a Ihowā, kotahi rau kotahi tekau ōna tau.

⁹ Ā, tanumia iho ia e rātou ki te rohe o tōna wāhi, ki Timinataherehe, ki te whenua pukepuke o Eparaima, ki te taha ki te raki o Maunga Kāha.

¹⁰ Nā, ka kohia anō hoki taua whakatupuranga katoa ki ō rātou mātua; ā, ka ara ake tētahi whakatupuranga kē i muri i a rātou, kihai nei i mōhio ki a Ihowā, ki ngā mahi anō hoki i mahia e ia mō Ihairaira.

Ka Whakamutu te Iwi o Ihairaira ki te Koropiko ki a Ihowā

¹¹ Nā, ka mahi ngā tamariki a Ihairaira i te kino i te tirohanga a Ihowā, ka mahi hoki ki ngā Paara.

¹² Ā, whakarērea ake e rātou a Ihowā, te Atua o ō rātou mātua i whakaputa mai nei i a rātou i te whenua o Ihipa, ā, haere ana ki te whai i ngā atua kē, i ngā atua o ngā iwi i tētahi taha, i tētahi taha o rātou, ā, koropiko ana ki a rātou, nā, ka mea rātou i a Ihowā kia riri.

¹³ Heoi, whakarere ana rātou i a Ihowā, ā, mahi ana ki a Paara, ki te Ahataroto hoki.

¹⁴ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Ihairaira, ā, tukua ana rātou e ia ki ngā ringa o ngā kaipāhūa hei pāhūa i a rātou, ā, hokona ana rātou e ia ki te ringa o ō rātou hoariri i tētahi taha, i tētahi taha; kīhai hoki i taea e rātou i muri iho te tū ake i te aroaro o ō rātou hoariri.

¹⁵ I ō rātou haerenga katoa, i runga i a rātou te ringa o Ihowā mō te kino; i rite hoki ki tā Ihowā i kōrero ai, ki tā Ihowā hoki i oati ai ki a rātou; nā te taea tō rātou raru.

¹⁶ I whakaara ake anō a Ihowā i ētahi kaiwhakarite hei whakaora i a rātou i te ringa o ō rātou kaipāhūa.

¹⁷ Heoi, kīhai anō rātou i whakarongo ki ō rātou kaiwhakarite; nā, kei te pūemu, kei te whai ki ngā atua kē, kei te koropiko ki a rātou. Hohoro tonu tō rātou peka kē i te ara i haere ai ō rātou mātua, arā i te whakarongo ki ngā whakahau a Ihowā; kīhai rātou i pērā.

¹⁸ Ā, i ngā wā i whakaara ake ai a Ihowā i ngā kaiwhakarite mō rātou, nā, i te kaiwhakarite a Ihowā, ā, whakaorangia ake rātou e ia i te ringa o ō rātou hoariri i ngā rā katoa o te kaiwhakarite: i puta kē hoki te whakaaro o Ihowā i a rātou e auē ana i ō rātou kaitūkino, i ō rātou kaiwhakatoī.

¹⁹ Ā, nō te matenga o te kaiwhakarite, ka hoki rātou ki muri, nui atu tō rātou takanga i tō ō rātou mātua; i haere hoki ki te whai i ngā atua kē, mahi ai ki a rātou, koropiko ai ki a rātou; kīhai i mutu ā rātou mahi, me tā rātou tikanga pakeke.

²⁰ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Ihairaira, ā, ka mea ia, “Nā, kua takahia e tēnei iwi tāku kawenata i whakahaua e ahau ki ō rātou mātua; kīhai anō i rongo ki tōku reo;

²¹ nā, e kore anō ahau e pei atu i tētahi tangata i mua i a rātou o ngā iwi i mahue iho i a Hohua i tōna matenga.

²² Kia ai rātou hei whakamātautau māku i a Ihairaira, e mau rānei ki te ara o Ihowā haere ai; e rite rānei te mau ki tā ō rātou mātua, kāhore rānei.”

²³ Nā, ka waiho ērā iwi e Ihowā, kīhai hoki i hohoro te peia atu; kīhai anō hoki i tukua ki te ringa o Hohua.

3

Ngā Iwi i Toenga i te Whenua

¹ Nā, ko ngā iwi ēnei i waiho e Ihowā ko rātou hei whakamātautau i a Ihairaira, arā ko ngā mea o Ihairaira kīhai i mōhio ki ngā pakanga katoa o Kanaana

² (mō ngā whakatupuranga anō ia o ngā tamariki a Ihairaira kia mōhio, kia ako ki te whawhai, arā mō te hunga kīhai i mōhio ki tērā i mua):

³ nā, ko ngā rangatira tokorima o ngā Pirihitini, ko ngā Kanaani katoa, ko ngā Haironi rātou ko ngā Hiwi i noho i Maunga Repanōna, i Maunga Paara-Heremona ā tae noa ki te haerenga atu ki Hāmata.

⁴ Ko rātou hei whakamātautau mō Ihairaira, kia mōhio ai e rongo rānei rātou ki ngā whakahau a Ihowā i whakahaua e ia ki ō rātou mātua, he mea whakapuaki nā Mohi.

⁵ Nā, ka noho ngā tamariki a Ihairaira ki waenganui o ngā Kanaani, o ngā Hiti, o ngā Amori, o ngā Perihī, o ngā Hiwi, o ngā Iepuhi;

⁶ ā, ka tango i ā rātou tamāhine hei wahine mā rātou, ka hoatu hoki i ā rātou tamāhine ki ā rātou tama, ka mahi anō hoki ki ō rātou atua.

Ko Otoniere

⁷ Nā, kua mahi ngā tamariki a Ihairaira i te kino i te tirohanga o Ihowā, wareware ake ki a Ihowā, ki tō rātou Atua, mahi ana hoki ki ngā Paara, ki te Ahataroto.

⁸ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Ihairaira, ā, hokona atu ana rātou e ia ki te ringa o Kuhanarihataimi kīngi o Mehopotamia. Nā, e waru ngā tau i mahi ai ngā tama a Ihairaira ki a Kuhanarihataimi.

⁹ Ā, nō te tangihanga a ngā tamariki a Ihairaira ki a Ihowā, ka whakaarahia ake e Ihowā he kaiwhakaora mō ngā tamariki a Ihairaira, nāna rātou i whakaora; arā a Otoniere tama a Kenaha teina o Karepe.

¹⁰ Nā, i tau iho ki runga i a ia te Wairua o Ihowā, ā, i whakawā ia mō Ihairaira; i haere hoki ki te whawhai; ā, hōmai ana e Ihowā ki tōna ringa a Kuhanarihataimi kīngi o Mehopotamia; nā, kua kaha tōna ringa ki te whawhai ki a Kuhanarihataimi.

¹¹ Ā, e whā tekau ngā tau i okioki ai te whenua i te whawhai. Nā, ka mate a Otoniere, tama a Kenaha.

Ko Ehuru

¹² Nā, ka mahi kino anō ngā tama a Iharaira i te tirohanga a Ihowā, ā, ka whakakahangia e Ihowā a Ekerona kīngi o Moapa ki te whawhai ki a Iharaira, mō rātou i mahi kino i te tirohanga a Ihowā.

¹³ Nā, ka huihuia e ia ki a ia ngā tamariki a Āmona rātou ko Amareke, ā, haere ana, patua ana e ia a Iharaira, ā, tangohia ana e ia te pā nīkau.

¹⁴ Ā, kotahi tekau mā waru ngā tau i mahi ai ngā tamariki a Iharaira ki a Ekerona, kīngi o Moapa.

¹⁵ Nō te tangihanga ia a ngā tama a Iharaira ki a Ihowā, ka whakaarahia ake e Ihowā he kaiwhakaora mō rātou, a Ehuru tama a Kera, he Pineamini, he tangata ringa mauī. Nā, ka hoatu e ngā tama a Iharaira he takoha kia kawea e ia ki a Ekerona kīngi o Moapa.

¹⁶ Otiia kua oti i a Ehuru tētahi hoari te hanga māna; e rua ōna mata, kotahi whatianga te roa; nā, ka whītikiria e ia i roto i ōna kākahu ki tōna hūhā matau.

¹⁷ Nā, ko tāna tukunga i te takoha ki a Ekerona kīngi o Moapa; nā, he tangata tetere rawa a Ekerona.

¹⁸ Ā, ka mutu tā tērā tuku i te takoha ka tonoa atu e ia te hunga i mauria mai ai te takoha.

¹⁹ Ko ia tonu ia i hoki whakamuri atu i ngā whakapakoko i Kirikara, ka mea, "He kupu huna tāku ki a koe, e te kīngi."

Nā, ka mea tērā, "Whakarongoa!" Nā, mawehe atu ana i a ia te hunga katoa e tū ana i tōna taha.

²⁰ Nā, ka haere atu a Ehuru ki a ia; ā, e noho ana ia ko ia anake i tōna rūma raumati. Nā, ka mea a Ehuru, "He kupu nā te Atua tāku ki a koe." Nā, ka whakatika ia i tōna nohoanga.

²¹ Nā, ka torona e Ehuru tōna ringa mauī, ka mau ki te hoari i tōna hūhā matau, werohia ana ki tōna kōpū.

²² Ā, ngoto tahi atu ana te kakau me te mata, ā, tūtakina iho te mata e te ngako, kīhai i unuhia mai te hoari i roto i tōna kōpū, ā, puta atu ana ki muri.

²³ Nā, ka haere atu a Ehuru nā te whakamahau, ā, tūtakina atu ana e ia ngā tatau o te rūma ki a ia, kīia iho hoki.

²⁴ Ā, i tōna haerenga atu, ka haere mai ngā pononga a tērā, nā, i tō rātou kitenga kua kīia ngā tatau o te rūma, ka mea rātou, "He pono kei te uhi ia i ōna waewae i te rūma raumati."

²⁵ Tatari noa rātou ā ka whakamā; nā, kīhai ia i whakapuare i ngā tatau o te rūma; kātahi rātou ka mau ki te kī, ā, whakapuaretia ana. Nā, ko tō rātou ariki kua hīnga ki te whenua, kua mate.

²⁶ Ko Ehuru ia i mawhiti i a rātou e tatari roa ana, ā, kua tae ki tua i ngā whakapakoko, kua mawhiti ki Heirata.

²⁷ Ā, nō tōna taenga, ka whakatangihia e ia te tētere ki te whenua maunga o Ēparaima, ā, heke ana ngā tamariki a Iharaira i runga i te maunga hei hoa mōna, ko ia hoki i mua i a rātou.

²⁸ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Haere mai i muri i ahau, kua hōmai hoki e Ihowā ngā Moapi, ō koutou hoariri ki ō koutou ringa." Nā, heke ana rātou i muri i a ia, ā, ka riro mai i a rātou ngā whitinga atu o Horano i ngā Moapi; kīhai hoki i tukua tētahi tangata kia whiti atu.

²⁹ Nā, patua iho e rātou ngā Moapi i taua wā, me te mea tekau mano ngā tāngata, te hunga pakari anake, ngā mārohirohi katoa; kīhai hoki tētahi i mawhiti.

³⁰ Nā, ka hīnga a Moapa i taua rā i te ringa o Iharaira. Ā, e waru tekau ngā tau i okioki ai te whenua i te pakanga.

Ko Hamakara

³¹ Ā, i muri i a ia ko Hamakara tama a Anata, ā, patua iho e ia ngā Pirihitini, e ono rau tāngata, ki te wero kau. Nā, ka ora anō a Iharaira i a ia.

4

Ko Tepora rūua ko Paraka

¹ Ā, ka mate a Ehuru, ka mahi kino anō ngā tamariki a Iharaira i te tirohanga a Ihowā.

² Nā, ka hokona atu rātou e Ihowā ki te ringa o Iapini kīngi o Kanaana, ko te kīngi hoki ia o Hatoro, ko Hihera hoki te rangatira o tāna ope; i Harohete anō hoki o ngā tauīwi tōna nohoanga.

³ Nā, ka tangi ngā tamariki a Iharaira ki a Ihowā; e iwa rau nei hoki ana hāriata rino, ā, e rua tekau ngā tau i tūkinotia rawatia ai e ia ngā tamariki a Iharaira.

⁴ Ā, ko Tepora poropiti, wahine a Rapiroto, ko ia te kaiwhakarite o Iharaira i taua wā.

⁵ Ā, ko tōna nohoanga kei raro i te nīkau a Tepora i te takiwā o Rama, o Pētēre, i te whenua pukepuke o Eparaima; nā, ka haere ngā tamariki a Ihairaira ki runga, ki a ia kia whakawākia.

⁶ Nā, ka tono tāngata ia hei karanga i a Paraka tama a Apīnoama i Kerehe Napatari, ā, ka mea ki a ia, “Kīhai ianei a Ihowā, te Atua o Ihairaira i whakahau: ‘Haere whakatata atu ki Maunga Taporo, mauria hoki hei hoa mōu kia tekau mano tāngata o ngā tamariki a Napatari, o ngā tamariki hoki a Hepurona?’

⁷ Ā, māku e kukume atu ki a koe ki te awa, ki Kihona a Hihera rangatira o te ope a Iapini, me ana hāriata, me ōna mano ka hoatu anō hoki e ahau ki tōu ringa.”

⁸ Nā, ka mea a Paraka ki a ia, “Ki te haere tahi koe i ahau, ka haere ahau; ki te kāhore ia koe e haere tahi i ahau, e kore ahau e haere.”

⁹ Ā, ka mea ia, “Āe rā, me haere tahi tāua; otiia e kore koe e whai korōria i te ara ka haere nei koe; tā te mea ka hokona atu e Ihowā a Hihera ki roto ki te ringa o te wahine.” Nā, ka whakatika a Tepora, ā, haere tahi ana me Paraka ki Kerehe.

¹⁰ Kātahi ka kārangarangatia a Hepurona rāua ko Napatari e Paraka ki Kerehe; ā, kotahi tekau mano ngā tāngata i haere i raro i ōna waewae; i haere tahi anō hoki a Tepora i a ia.

¹¹ Nā, kua wehe atu a Hēpere te Keni i roto i ngā Keni, i ngā tamariki anō a Hōpapa hungawai o Mohi; ā tae noa atu tāna whakatūranga tēneti ki te oki i Taananimi, ki tērā i Kerehe.

¹² Ā, ka kōrerotia e rātou ki a Hihera, kua riro a Paraka tama a Apīnoama ki runga ki Maunga Taporo;

¹³ ka kārangarangatia e Hihera ana hāriata katoa, e iwa rau, he hāriata rino, me tōna nuinga katoa, i Harohete o ngā tauwiwi ki te awa, ki Kihona.

¹⁴ Ka mea hoki a Tepora ki a Paraka, “Whakatika, ko te rā hoki tēnei e tukua ai e Ihowā a Hihera ki tōu ringa; kāhore ianei a Ihowā i haere atu i mua i a koe?” Nā, ko te haerenga iho o Paraka i runga i Maunga Taporo, kotahi tekau mano hoki ngā tāngata ki te whai i a ia.

¹⁵ Ā, meinga ana e Ihowā a Hihera kia whati, me ana hāriata katoa, me tāna ope katoa, i te mata o te hoari i te aroaro o Paraka. Nā, ka marere iho a Hihera i runga i tana hāriata, ā, rere ā-waewae ana.

¹⁶ Nā, ka whāia ngā hāriata me te ope e Paraka ā tae noa ki Harohete o ngā tauwiwi; ā, hinga ana te ope katoa a Hihera i te mata o te hoari; kīhai hoki tētahi i toe.

¹⁷ Ko Hihera ia rere ā-waewae ana ki te tēneti o Taere wahine a Hēpere Keni; he rongo mau hoki tā Iapini kīngi o Hatoro rātou ko te whare o Hēpere, o te Keni.

¹⁸ Nā, ka puta a Taere ki te whakatau i a Hihera, ka mea ki a ia, “Peka mai, e tōku ariki, peka mai ki ahau; kua e wehi.” Kātahi ia ka peka atu ki a ia ki te tēneti, ā, ka hīpokina e ia ki te koroka.

¹⁹ Ka mea atu ia ki te wahine, “Hōmai koa he wai inu mōku, kia iti nei; e matewai ana hoki ahau.” Kātahi ka wetekina e ia te kōki waiū, ā, whakainumia ana ia, hīpokina atu ana hoki.

²⁰ Nā, ka mea tērā ki a ia, “E tū ki te kūwaha o te tēneti, ā, ki te haere mai he tangata ki te ui ki a koe, ki te mea, ‘He tangata rānei kei konei?’ Ka mea atu koe, ‘Kāhore.’”

²¹ Kātahi ka tīkina e Taere wahine a Hēpere tētahi titi o te tēneti, ā, ka mau tōna ringa ki te hama, nā, ka haere toropuku atu ki a ia, heoi patua iho e ia te titi ki tōna rahirahinga, ā, ngoto tonu atu ki te whenua; i parangia hoki ia e te moe, i ngenge. Nā, ko tōna hemonga, kua mate.

²² Nā, ko te whāinga a Paraka i a Hihera; ā, ka puta atu a Taere ki te whakatau i a ia, ka mea ki a ia, “Haere mai, ā, māku e whakaatu ki a koe tau tangata e rapu nā.” Ā, i tōna haerenga atu ki a ia, nā, ko Hihera e takoto ana, kua mate, me te titi i tōna rahirahinga.

²³ Heoi, hinga ana a Iapini kīngi o Kanaana i te Atua i taua rā i te aroaro o ngā tamariki a Ihairaira.

²⁴ Nā, ka kaha haere tonu te ringa o ngā tamariki a Ihairaira ki a Iapini kīngi o Kanaana, ā whakangaromia noatia e rātou a Iapini kīngi o Kanaana.

5

Te Waiata a Tepora rāua ko Paraka

¹ Nā, ka waiata a Tepora rāua ko Paraka tama a Apīnoama i taua rā, ka mea:

² “Whakapaingia a Ihowā mō te takitakinga
a ngā kaitakitaki o Ihairaira,
mō te hihikotanga mai o te iwi.

3 “Whakarongo, e ngā kīngi, kia whai taringa, e ngā rangatira;
māku, āe rā, māku e waiata ki a Ihowā,
ka hīmene ahau ki a Ihowā, ki te Atua o Ihāraira.

4 “E Ihowā, i tōu putanga atu i Heira,
i tōu haerenga atu i te pārae i Eroma,
i wiri te whenua,
i māturuturu iho anō ngā rangi;
i māturuturu iho anō hoki ngā wai o ngā kapua.

5 I rere ā-wai ngā maunga i te aroaro o Ihowā, ko taua Hinai anō hoki,
i te aroaro o Ihowā, o te Atua o Ihāraira.

6 “I ngā rā o Hamakara tama a Anata,
i ngā rā o Taere, i takoto kau ngā huarahi,
i haere hoki ngā tira haere i ngā ara i tahaki.

7 I mutu rawa ngā rangatira o Ihāraira,
i kāhore rawa,
ā, whakatika noa ake ahau, a Tepora,
whakatika ake ahau, he whaea nō Ihāraira.

8 I whiriwhiria e rātou he atua hou;
kātahi ka puta he whawhai ki ngā kūwaha.

I kitea rānei he pukupuku, he tao rānei,
i roto i ngā mano e whā tekau o Ihāraira?

9 Kei ngā kaiwhakatakoto tikanga o Ihāraira tōku ngākau;
i hihiko rātou ki te tuku i a rātou i roto i te iwi.
Whakapaingia a Ihowā.

10 “Kōrerotia, e ngā kaieke kahi mā,
e te hunga e noho ana i runga i ngā whāriki utu nui,
e te hunga e haere ana i te ara.

11 Mamao noa mai i te reo o ngā kaikōpere,
i ngā wāhi utuhanga wai,
ka kōrerotia e rātou i reira ngā mahi tika a Ihowā,
ngā mahi tika o tāna whakahaere tikanga i roto i a Ihāraira.

“Kātahi te iwi o Ihowā
ka heke ki raro ki ngā kūwaha.

12 Maranga, maranga, e Tepora!
Maranga, maranga, whakahuatia he waiata!

Whakatika, e Paraka, ārahina tāu whakaraunga ki te whakarau,
e te tama a Apīnoama.

13 “Kātahi ka haere mai ki raro te mōrehu o ngā rangatira, me te iwi;
i haere mai hoki a Ihowā ki raro mōku ki te whawhai ki te mea nui.

14 I puta mai i a Ēparaima te hunga ko tō rātou pakiaka nei kei a Amareke;
kei muri i a koe, e Pineamine, i roto i ōu iwi;

i haere mai ngā kaiwhakatakoto tikanga i roto i a Makiri;
nō roto i a Hepurona ngā kaihapai i te tokotoko a te kaiwhakahaere;

15 i a Tepora hoki ngā rangatira o Ihākara;
he pērā a Ihākara; he pērā hoki a Paraka;
huaki atu ana rātou i raro i ōna waewae ki te raorao.

I ngā manga wai o Reupena,
tērā ngā whakaaroaronga nunui o te ngākau.

16 He aha koe i noho ai ki ngā taiepa hipi,
whakarongo ai ki ngā whakatangi mō ngā kāhui?

I ngā manga wai o Reupena,
tērā ngā rapurapunga nunui o te ngākau.

17 I noho a Kireara ki tērā taha o Horano;
nā, ko Rāna, he aha ia i noho ai i runga i ngā kaipuke?

Ko Āhera, whakakeke tonu mai i te takutai moana,
ā, noho ana ia i te taha o ōna manga wai.

18 Ko Hepurona he iwi i whakahāwea ō rātou tinana ki te mate;

rāua ko Napatari i ngā wāhi teitei o te pārae.

- 19 "I haere mai ngā kīngi, i whawhai,
nā, ka whawhai ngā kīngi o Kanaana
ki Tānaka, ki te taha o ngā wai o Mekiro;
kīhai tētahi moni i riro hei taonga mō i rātou.
20 I whawhai iho rātou i te rangi;
i whawhai ngā whetū i ō rātou huarahi ki a Hihera.
21 I kāhakina atu rātou e te awa, e Kihona,
e taua awa tawhito, e te awa, e Kihona.
E tōku wairua, haere tonu i runga i te kaha.
22 Takatakahi ana i reira ngā pāua o ngā hōiho,
nā ngā pekenga, nā ngā tūpeketaanga a ō rātou mārohirohi.
23 'Kangā a Meroho,' e ai tā te anahera a Ihowā;
'kangā kinotia ngā tāngata o reira;
mō rātou kīhai i haere mai hei āwhina mō Ihowā,
hei āwhina mō Ihowā ki te whawhai ki te hunga nunui.'

- 24 "Kia manaakitia i roto i ngā wāhine a Taere
wāhine a Hēpere Keni;
kia manaakitia i roto i ngā wāhine o te tēneti.
25 I tonoa e tuahangata he wai mōna, he waiū tāna i hoatu ai,
kaweana ana e ia he pata i roto i te peihana rangatira.
26 Totoro atu ana tōna ringa ki te titi
tōna matau ki te hama a ngā kaimahi;
hama iho e ia a Hihera,
ākina iho tōna pane;
titia iho hoki e ia tōna rahirahinga ā puta rawa.
27 Kūpapa ana ia ki ōna waewae,
hinga ana, takoto ana;
i kūpapa ia, i hinga, ki ōna waewae;
ko te wāhi i kūpapa ai ia,
hinga ana ia i reira, mate rawa.

- 28 "I titiro mai te whaea o Hihera i te matapihi,
i karanga hoki i te wini whakakahokaho,
'Nā te aha i roa ai te haere mai o tana hāriata?
Nā te aha i pūhoi ai ngā wīra o ana hāriata?'
29 Ka utua e ngā mea mōhio o āna wāhine rangatira;
āe, ko ia anō hei whakahoki ake i te kupu ki a ia anō,
30 'Kāhore rānei rātou i tūpono atu, i wehewehe i ngā taonga?
He kōtiro, tokorua ngā kōtiro ki tērā, ki tērā;
he taonga kōtingotingo tō Hihera,
he taonga kōtingotingo, he mea whatu ki te ngira,
he mea kōtingotingo, he mea whatu ki te ngira i tētahi taha, i tētahi taha,
mō ngā kakī o te hunga i te taonga parakete?'
31 "Kia pēnā te whakangaromanga o ōu hoariri katoa, e Ihowā.
Kia rite ia te hunga e aroha ana ki a ia ki te rā
i tōna putanga kaha mai."

Nā, e whā tekau ngā tau i okioki ai te whenua.

6

Te Whakawhiunga nā ngā Miriana

1 Nā, ka mahi kino ngā tamariki a Iharaia i te tirohanga a Ihowā, ā, tukua ana rātou e Ihowā ki te ringa o Miriana e whitu ngā tau.

2 Ā, nui atu te kaha o te ringa o Miriana i tō Iharaia; ā, nā Miriana i hangā ai e ngā tamariki a Iharaia ngā rua i ngā maunga mō rātou, me ngā ana, me ngā pā taiepa.

3 Nā, ka oti te mahi whakatō a Iharaia, ka haere ake ngā Miriani rātou ko ngā Amareki, me ngā tāngata o te rāwhiti; ka haere ake ki te whakaeke i a rātou.

⁴ Whakapaea iho e rātou, ā, mōtū ake i a rātou ngā hua o te whenua, ā tae noa koe ki Kaha, kihai hoki i mahue tētahi oranga mō Ihairaira, kāhore he hipi, he kau, he kaihē rānei.

⁵ I whakaeke mai hoki rātou me ā rātou kararehe, i haere mai me ō rātou tēneti; koia anō kei ngā māwhitiwhiti te maha; e kore hoki e taea te tatau rātou me ā rātou kāmera. Nā, haere mai ana rātou ki te whenua whakangaro ai.

⁶ Nā, kua rawakore noa iho a Ihairaira i a Miriana; ā, ka tangi ngā tamariki a Ihairaira ki a Ihowā.

⁷ Ā, nō te tangihanga o ngā tamariki a Ihairaira ki a Ihowā i te mahi a Miriana,

⁸ ka tono tangata a Ihowā ki ngā tamariki a Ihairaira, he poropiti, hei mea ki a rātou, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: Nāku koutou i kawē mai ki runga nei i Ihipa, nāku hoki koutou i whakaputa mai i te whare pononga;

⁹ nāku koutou i whakaora i te ringa o ngā Ihipiana, i te ringa hoki o ō koutou kaitūkino katoa; ā, peia atu ana rātou e ahau i tō koutou aroaro, hoatu ana hoki e ahau tō rātou whenua ki a koutou.

¹⁰ I mea anō ahau ki a koutou, ‘Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua; kaua e wehingia ngā atua o ngā Amori nō rātou nei te whenua e noho nā koutou.’ Heoi, kāhore koutou i rongo ki tōku reo.”

Te Karanga a Kiriona

¹¹ Nā, ka haere mai te anahera a Ihowā, ā, noho ana i raro i tētahi oki i Opora, he rākau nā Ioaha Apiēteri; i te patu wīti hoki tāna tama, a Kiriona ki te poka wāina, he mea kia toe ai i ngā Miriani.

¹² Nā, ka puta te anahera a Ihowā ki a ia, ka mea ki a ia, “Kei a koe a Ihowā, e te tangata mārohirohi.”

¹³ Nā, ka mea a Kiriona ki a ia, “Auē, e tōku Ariki, me i a mātou a Ihowā, nā te aha i pono mai ai ki a mātou ēnei mea katoa? Kei hea hoki āna merekara i kōrero mai ai ō mātou mātua ki a mātou, i mea ai, ‘Kāhore ianei a Ihowā i kawē mai i a tātou i Ihipa?’ Nā, kua whakarere nei a Ihowā i a mātou, kua tukua anō mātou ki te ringa o Miriana.”

¹⁴ Nā, ka tahuri atu a Ihowā ki a ia, ka mea, “Haere i runga i tēnei kaha ōu, whakaorangia hoki a Ihairaira i te ringa o Miriana; kāhore ianei ahau i tono i a koe?”

¹⁵ Nā, ka mea tērā ki a ia, “Auē, e tōku Ariki, mā te aha ahau e whakaora ai i a Ihairaira? Titiro, nōku te hapū rawakore i roto i a Mānahi, ko te iti rawa hoki ahau i roto i te whare o tōku pāpā.”

¹⁶ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Ko ahau rā hei hoa mōu; ā, ka patua e koe ngā Miriani, me te mea he tangata kotahi.”

¹⁷ Anō rā ko ia ki a ia, “Nā ki te mea kua manakohia ahau e koe, tēnā rā, whakaaturia mai he tohu ki ahau ko koe tēnei e kōrero mai nei ki ahau.

¹⁸ Kaua rā e haere atu i konei, kia tae mai rā anō ahau ki a koe ki te kawē mai i tāku whakahere, kia whakatakotoria rā anō e ahau ki tōu aroaro.”

Nā, ko tāna meatanga, “Ka noho ahau, kia hoki mai rā anō koe.”

¹⁹ Kātahi ka haere a Kiriona ki roto, ā, takā ana e ia tētahi kūao koati, me tētahi epa parāoa hei keke rēwenakore. Ko te kikokiko i whaowhina e ia ki te kete, ko te hupa i ringihia ki te pāta, nā, kawea ana ki waho, ki a ia ki raro i te oki; ā, tāpaea atu ana ki a ia.

²⁰ Nā, ka mea te anahera a te Atua ki a ia, “Tangohia te kikokiko me ngā keke rēwenakore, ka whakatakoto ai ki runga ki tēnei kāmaka, ka riringi ai hoki i te hupa.” Nā pērā ana ia.

²¹ Kātahi ka whātorona atu e te anahera a Ihowā te pito o te tokotoko i tōna ringa, ā, pā ana ki te kikokiko, ki ngā keke rēwenakore. Nā, ko te putanga ake o te ahi i roto i te kāmaka, pau ake te kikokiko me ngā keke rēwenakore. Nā, kua riro atu te anahera a Ihowā i tāna tirohanga.

²² Ā, nō te kitenga o Kiriona ko te anahera ia a Ihowā, ka mea a Kiriona, “Auē, e te Ariki, e Ihowā mōku hoki i kite i te anahera a Ihowā, he kanohi, he kanohi.”

²³ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Kia tau te rangimārie ki a koe; kaua e wehi. E kore koe e mate.”

²⁴ Nā, ka hangā e Kiriona tētahi āta mā Ihowā ki reira, ā, huaina iho e ia ko Ihowāharomo. Kei Opora o ngā Apiēteri nā anō taua mea ā taea noatia tēnei rā.

²⁵ Ā, i taua pō anō ka mea a Ihowā ki a ia, “Tikina te pūru a tōu pāpā, arā te rua o ngā pūru, e whitu nei ōna tau, ka wāwahi ai i te āta a Paara, i tērā a tōu pāpā; me tua hoki te motu nehenehe i tōna taha.

²⁶ Me hanga hoki ki tōna tikanga anō he āta mā Ihowā mā tōu Atua ki runga ki tēnei kāmaka, ka mau ai ki te tuarua o ngā pūru, ka whakaeke hei tahunga tinana ki runga ki ngā rākau o te nehenehe e tuaina e koe.”

²⁷ Nā, ka tango a Kiriona i ētahi tāngata kotahi tekau nō āna pononga, ā, rite tonu tāna i mea ai ki tā Ihowā i kōrero ai ki a ia. Nā, i wehi ia i te whare o tōna pāpā, i ngā tāngata anō hoki o te pā, i kore ai e meatia e ia i te awatea; koia i meatia ai e ia i te pō.

Te Wāhia iho o te Āta o Paara e Kiriona

²⁸ Nā, i te marangatanga ake o ngā tāngata o te pā i te ata, rere kua wāhia iho te āta a Paara, kua oti te motu nehenehe i tōna taha te tua, kua oti hoki te tuarua o ngā pūru te whakaake ki te āta i hangā rā.

²⁹ Nā, ka mea tētahi ki tētahi, “Nā wai tēnei mahi?”

Ā, ka rapu rātou, ka ui, nā, ka kōrerotia, “I meatia tēnei e Kiriona tama a Ioaha.”

³⁰ Nā, ka mea ngā tāngata o te pā ki a Ioaha, “Whakaputaina mai tāu tama ki waho, kia whakamatea; mōna i wāhi i te āta a Paara, i tua hoki i te nehenehe i tōna taha.”

³¹ Nā, ka mea a Ioaha ki te hunga katoa e tū mai ana ki a ia, “Ko koutou rānei hei tohe i tā Paara? Ko koutou rānei hei whakaora i a ia? Ki te tohe tētahi mōna, me whakamate ia i te ata nei anō. Ki te mea he atua ia, māna anō ia e tohe mō tāna āta kua wāhia nei.”

³² Nā, huaina iho ia e ia i taua rā, ko Ierupāra; i mea hoki, “Mā Paara anō e tohe ki a ia mō tāna āta kua wāhia nei.”

³³ Nā, ka huihui tahi ngā Miriani katoa rātou ko ngā Amareki, ko ngā tāngata o te rāwhiti, ā, ka whiti, ka noho hoki ki te raorao o Ietereere.

³⁴ Nā, kua tau te Wairua o Ihowā ki runga ki a Kiriona, ā, whakatangihia ana e ia te tētēre; ā, huihuia ana a Apiētere ki te aru i a ia.

³⁵ I tono karere anō ia puta noa i a Manahi, ā, ka huihuia anō rātou ki a ia. I tono karere anō ia ki a Āhera, ki a Hepurona, ki a Napatari; ā, ka haere ake rātou ki te whakatau i a rātou.

Te Tohu o te Huruhuru Hipi

³⁶ Nā, ka mea a Kiriona ki te Atua, “Ki te mea nōku te ringa e whakaorangia ai e koe a Ihairaira, pērā me tāu i kōrero mai rā,

³⁷ nā, ka waiho e ahau te huruhuru hipi ki runga ki te patunga witi; ā, ki te mea kei te huruhuru anake te tōmairangi, ā, he maroke a runga katoa o te whenua, kātahi ahau ka mōhio nōku te ringa e whakaorangia ai e koe a Ihairaira, ka rite anō ki tāu i kōrero rā.”

³⁸ Ā, pērā tonu. I maranga wawe hoki ia i te ata, ā, ka romia e ia te huruhuru, ā, tauia ana te tōmairangi i roto i te huruhuru, kī tonu te peihana i te wai.

³⁹ I mea anō a Kiriona ki te Atua, “Kei mura tōu riri ki ahau, ā, heoi anō he kōrero māku ko tēnei; tēnā, kia kotahi ake whakamātau māku i te huruhuru, ā, ka kāti. Kia maroke ko te huruhuru anake, ā, kia whai tōmairangi a runga i te whenua katoa.”

⁴⁰ Ā, i pērātia e te Atua i taua pō; ko te huruhuru anake i maroke, ā, he tōmairangi i te whenua katoa.

7

Te Patua a ngā Miriani e Kiriona

¹ Nā, ka maranga wawe a Ierupāra, arā a Kiriona, rātou ko tōna nuinga katoa, ā, noho ana i te puna o Haroro; ā, i te taha ki te raki o rātou te puni o Miriana, i te puke o More, i te raorao.

² Nā, ka mea a Ihowā ki a Kiriona, “He nui rawa te iwi i a koe nei hei hoatutanga māku i ngā Miriani ki ō rātou ringa, kei whakapehapeha a Ihairaira ki ahau, kei mea, ‘Nā tōku ringa ake ahau i whakaora.’

³ Nā, tēnā, karanga ki ngā taringa o te iwi, mea atu, ‘Ki te wehi, ki te pāwera tētahi, hoki atu, hohoro te haere atu i Maunga Kīreara.’ ” Nā, e rua tekau mā rua mano o te iwi i hoki; ā, mahue iho, kotahi tekau mano.

⁴ I mea anō a Ihowā ki a Kiriona, “He nui rawa anō te iwi nā; kawea rātou ki raro, ki te wai, ā, ko ahau hei kaiwhakamātautau māu i a rātou ki reira; ā, ko tāku e mea ai ki a koe, ‘Me haere tahi tēnei i a koe; ko ia e haere tahi i a koe,’ ā, ko tāku e mea ai ki a koe, ‘E kore tēnei e haere tahi i a koe,’ kaua tēnā e haere.”

⁵ Nā, ko tāna kawenga i te iwi ki raro, ki te wai, ā, ka mea a Ihowā ki a Kiriona, “Ko te hunga katoa e mitikia ai te wai ki ō rātou arero, pērā me te kūrī e miti nei, me whakatū rātou ki tahaki me te hunga katoa anō e tūturi ana ki te inu.”

⁶ Ā, ko te tokomaha o te hunga i mitimiti, me te pā anō o ō rātou ringa ki ō rātou māngai, e toru rau tāngata; i tūturi ia te nuinga katoa o te iwi ki te inu i te wai.

⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Kiriona, “Mā ngā rau tāngata e toru i mitimiti rā e whakaora ai ahau i a koutou, e hoatu ai hoki ngā Miriani ki tōu ringa, ā, kia haere te iwi katoa tērā, tērā, ki tōna wāhi.”

⁸ Nā, ka mauria e te iwi he ō ki ō rātou ringa, me ā rātou tētere; ko te nuinga ia o Ihairaira i tona e ia ki tōna tēneti, ki tōna tēneti, ā, puritia ana aua tāngata e toru rā.

Nā, i raro i a ia te puni o Miriana, i te raorao.

⁹ Nā, i taua pō anō ka mea a Ihowā ki a ia, “Whakatika, haere ki raro, ki te puni rā, kua hoatu hoki e ahau ki tōu ringa.

¹⁰ Ā, ki te wehi koe ki te haere ki raro, haere kōrua ko Pura, ko tāu tangata, ki raro ki te puni.

¹¹ Ā, ka rongo koe ki ā rātou kōrero, muri iho ka māia ōu ringa, ā, ka haere koe ki raro, ki te puni.” Nā, ko tō rāua haerenga atu ko tāna tangata, ko Pura, ki te hiku o ngā matua o te puni.

¹² Ā, e takoto haere ana i te raorao ngā Miriani, rātou ko ngā Amareki, me ngā tamariki katoa o te rāwhiti, kei te māwhitiwhiti te tokomaha; me ā rātou kāmera, kāhore e taea te tatau; rite tahi ki te onepū i te taha o te moana te tokomaha.

¹³ Ā, nō te taenga atu o Kiriona, nā, e kōrero ana tētahi i te moe ki tōna hoa, e mea ana, “Nānā, moe iho ahau, he keke taro pāre e takahuri mai ana ki te puni o Miriana. Nā, kua tae mai ki te tēneti; kua āki atu; nā, kua hinga, kua huri kōaro, ā, takoto ana te tēneti.”

¹⁴ Nā, ka utu tōna hoa, ka mea, “Ehara tēnā i te mea kē atu i te hoari a Kiriona tama a Ioaha, he tangata nō Ihairaira; kua hoatu e te Atua a Miriana me te ope katoa ki tōna ringa.”

¹⁵ Ā, i te rongonga o Kiriona i te kōrerotanga o te moe, i tōna tikanga, nā, ka koropiko ia, ā, hoki ana ki te puni o Ihairaira, ka mea, “Whakatika, kua hōmai hoki e te Atua te ope o Miriana ki ō koutou ringa.”

¹⁶ Kātahi ka wehea e ia ngā tāngata e toru rau, kia toru ngā matua, ā, whakawhiwhia ana e ia ngā ringa o rātou katoa ki te tētere, ki te oko tahanga, ki te rama i roto i te oko.

¹⁷ I mea anō ia ki a rātou, “Me titiro mai ki ahau, ā, kia rite tā koutou ki tāku; nā, e tae ahau ki te wāhi i waho rawa o te puni, ko tāku e mea ai, kia pērā hoki koutou.

¹⁸ Ka whakatangi ahau i te tētere, mātou ko ōku hoa katoa, me whakatangi hoki koutou i ngā tētere i ngā taha katoa o te puni, me te karanga anō, ‘Ko te hoari a Ihowā, a Kiriona!’”

¹⁹ Nā, ka tae a Kiriona me te rau tāngata i a ia ki te wāhi i waho rawa o te puni, i te tīmatanga o tō waenga mataaratanga, i te mea kātahi anō ka whakatūria atu ngā kaimataara. Nā, whakatangihia ana e rātou ngā tētere, ā, wāhia iho ngā oko i ō rātou ringa.

²⁰ Ā, whakatangihia ana hoki ngā tētere e ngā matua e toru, wāhia iho ngā oko, i puritia anō ngā rama ki ō rātou ringa mauī, me ngā tētere ki ō rātou ringa matau whakatangi ai; me tā rātou karanga hoki, “Ko te hoari a Ihowā, a Kiriona.”

²¹ Nā, tū ana rātou i tōna tūranga, i tōna tūranga, taiāwhio noa te puni; ā, ka rere katoa te puni; ā, ko tō rātou hāmamatanga, nā, ko te whatinga.

²² I whakatangihia hoki e rātou ngā tētere e toru rau, ā, meinga ana e Ihowā kia anga te hoari a tēnei tangata, a tēnei tangata, ki tōna hoa, ki tōna hoa, ki te ope katoa anō hoki; ā, ka whati te ope tae noa ki Petehita e ahu atu ana ki Tererara, tae noa ki te rohe o Āperemehora, e tata ana ki Tapata.

²³ Kātahi ka huihuia ngā tāngata o Ihairaira, i roto i a Napatari, i a Āhera, i a Mānahi katoa, ā, whāia ana a Miriana e rātou.

²⁴ Ā, i tono karere a Kiriona, puta noa i te whenua pukepuke katoa o Ēparaima hei mea, “Haere mai ki raro ki te whawhai ki a Miriana; tangohia hoki ngā wai i mua i a rātou, ā puta noa ki Petepara ki Horano.”

Nā, ka huihui ngā tāngata katoa o Ēparaima, ā, tangohia ana ngā wai, ā puta noa ki Petepara ki Horano.

²⁵ Ā, tokorua ngā rangatira o Miriana i mau i a rātou, ko Orepe rāua ko Teepe; ā, patua iho e rātou a Orepe ki te kāmaka a Orepe, i patua hoki a Teepe ki te poka wāina a Teepe, ā, whāia ana e rātou a Miriana, ā, kawea ana e rātou ngā mātenga o Orepe rāua ko Teepe ki a Kiriona ki tāwāhi o Horano.

8

Te Patua Whakamutu o ngā Miriani

¹ Nā, ka mea ki a ia ngā tāngata o Ēparaima, “He aha tēnei mea i mea nei koe ki a mātou, tē karangatia mātou i tōu haerenga atu ki te whawhai ki a Miriana?” Nā, nui atu tā rātou ngangau ki a ia.

² Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko tēhea mahi āku ināianei hei rite mō tā koutou? He teka ianei pai atu te hamunga wāina a Ēparaima i te whakinga katoa a Apiētere?”

³ I hōmai e te Atua ki ō koutou ringa ngā rangatira o Miriana, a Orepe rāua ko Teepe; ā, he aha te mea i taea e ahau hei rite mō tā koutou?" Kātahi ka iti haere tō rātou riri ki a ia i tāna kōrerotanga i taua kupu.

⁴ Nā, kua tae a Kiriona ki Horano, kua whiti, rātou tahi ko āna tāngata e toru rau; e ruha ana, otia me te whai tonu.

⁵ Nā, ka mea ia ki ngā tāngata o Hukota, "Hōmai ētahi rohi taro mā te hunga e haere tahi nei mātou, e hemo ana hoki rātou, e whai ana hoki ahau i a Tēpa rāua ko Taramuna i ngā kingi o Miriana."

⁶ Nā, ka mea ngā rangatira o Hukota, "Kei roto koia i tōu ringa ngā ringa o Tēpa rāua ko Taramuna, e hoatu ai e mātou he taro mā tōu ope?"

⁷ Nā, ka mea a Kiriona, "Mō reira kia hōmai e Ihowā a Tēpa rāua ko Taramuna ki tōku ringa, ka haehaea e ahau ō koutou kikokiko ki ngā tātarāmoa o te koraha, ki ngā tūmatakurū."

⁸ Nā, ka haere atu ia i reira ki Penuere, ā, ka kōrero pērā anō ki a rātou; heoi, rite tonu ki tā ngā tāngata o Hukota i whakahoki ai tā ngā tāngata o Penuere i whakahoki ai ki a ia.

⁹ Nā, ka kōrero anō hoki ia ki ngā tāngata o Penuere, ka mea, "Ka hoki mai ahau i runga i te pai, ka wāhia e ahau tēnei pourewa."

¹⁰ Nā, i Karakoro a Tēpa rāua ko Taramuna, me ō rāua ope hoki, me te mea tekau mā rima ngā mano, ko te hunga katoa i mahue o te ope katoa o ngā tāngata o te rāwhiti. I hinga hoki o te hunga mau hoari, kotahi rau e rua tekau ngā mano.

¹¹ Nā, ka haere ki runga a Kiriona nā te huarahi o te hunga noho teneti, nā te rāwhiti o Nopaha, o Iokopeha, ā, patua iho e ia te ope; kua tau hoki te ope.

¹² Nā, ka rere a Tēpa rāua ko Taramuna, ā, ka wāhia e ia, ka mau i a ia ngā kingi tokorua o Miriana, a Tēpa rāua ko Taramuna, ā, whati ana te ope katoa.

¹³ Ā, i hoki mai a Kiriona tama a Ioaha i te whawhai i te pikitanga atu o Herehe.

¹⁴ Ā, hopukia ana e ia tētahi taitama o ngā tāngata o Hukota, ā, uia ana e ia ki a ia; nā, ka tuhituhia e tērā ngā rangatira o Hukota me ngā kaumātua anō o reira, e whitu tekau mā whitu ngā tāngata.

¹⁵ Nā, ka tae atu ia ki ngā tāngata o Hukota, ka mea, "Tēnei a Tēpa rāua ko Taramuna, i whākorekore rā koutou ki ahau, i mea rā, 'Kei tōu ringa rānei ngā ringa o Tēpa rāua ko Taramuna e hoatu ai e mātou he taro mā āu tāngata e hemo rā?'"

¹⁶ Nā, ka mau ia ki ngā kaumātua o te pā, ki ngā tātarāmoa hoki o te koraha, ki ngā tūmatakurū, ā, whakaakona ana ki ēnā ngā tāngata o Hukota.

¹⁷ I wāhia iho hoki e ia te pourewa o Penuere, ā, patua iho ngā tāngata o taua pā.

¹⁸ Kātahi ia ka mea ki a Tēpa rāua ko Taramuna, "He tangata pēhea ērā i patua rā e kōrua ki Taporō?"

Ka mea rāua, "Ko koe, ko rātou; rite tonu ki tō ngā tama a te kingi te āhua o tēnei, o tēnei o rātou."

¹⁹ Nā, ka mea ia, "Ko ōku tēina rātou, ko ngā tama a tōku whaea; e ora ana a Ihowā, me i whakaorangia ērā e kōrua, kihai ahau i patu i a kōrua."

²⁰ Ā, ka mea ia ki tāna mātāmua, ki a Iētere, "Whakatika, patua rāua!" Heoi, kihai taua tamaiti i unu i tāna hoari, i te wehi; he tamariki hoki.

²¹ Nā, ka mea a Tēpa rāua ko Taramuna, "Whakatika ko koe, ka rere ki runga i a māua; he tangata tonu hoki, pērā anō tōna kaha." Kātahi ka whakatika a Kiriona, ā, patua iho a Tēpa rāua ko Taramuna, tangohia ana hoki e ia ngā heitiki i ngā kaki o ō rāua kāmera.

Te Karakia Whakapakoko a Kiriona

²² Kātahi ka mea ngā tāngata o Ihairaira ki a Kiriona, "Hei kingi koe mō mātou, a koe, tāu tama, te tama hoki a tāu tama; nāu hoki mātou i ora ai i te ringa o Miriana."

²³ Nā, ka mea a Kiriona ki a rātou, "Kaua ahau e waiho hei kingi mō koutou, kaua anō tāku tama e waiho hei kingi mō koutou. Ko Ihowā hei kingi mō koutou."

²⁴ I mea anō a Kiriona ki a rātou, "He hiahia tōku ki te tono i tētahi mea i a koutou, kia hōmai ki ahau e tēnā, e tēnā o koutou, ngā whakakai o tāna taonga parakete." (He whakakai kōura hoki a rātou, nō ngā Ihimaeri hoki rātou.)

²⁵ Nā, ka whakahoki rātou, "Āe, me hoatu noa e mātou." Nā, ka whārikitia e rātou tētahi kākahu, ā, makā ana ki runga e tērā, e tērā, ngā whakakai o tāna taonga parakete.

²⁶ Ā, kotahi mano e whitu rau ngā hekere kōura te taimaha o ngā whakakai kōura i tonoa e ia; me ngā heitiki, me ngā poroporo, me ngā kākahu pāpura o ngā kingi o Miriana, me ngā mekameka hoki o ngā kaki o ngā kāmera.

²⁷ Nā, ka hangā e Kiriona hei epora, ā, ka waiho ki tōna pā ki Opora. Nā, ka whai a Ihairaira katoa ki reira pūremu ai ki taua mea; ā, ka waiho hei rore mō Kiriona rātou ko tōna whare.

²⁸ Heoi, hinga ana a Miriana i mua i ngā tamariki a Iharaira, kīhai anō i ara ō rātou mātega i muri iho. Nā, ka okioki te whenua, e whā tekau ngā tau, i ngā rā o Kiriona.

Te Matenga o Kiriona

²⁹ Nā, ka haere a Ierupāra tama a Ioaha, ā, ka noho ki tōna whare.

³⁰ Ā, e whitu tekau ngā tama a Kiriona, he mea nā tōna tinana; he tokomaha hoki āna wāhine.

³¹ Ā, ko tāna wahine iti i Hekeme, i whānau anō hoki tā rāua tama; ā, huaina iho e ia tōna ingoa ko Apimereke.

³² Nā, ka mate a Kiriona, tama a Ioaha, i a ia ka tino koroheke; ā, tanumia ana ki te rua o Ioaha, o tōna pāpā, ki Opora o ngā Apiēteri.

³³ Ā, nō te matenga o Kiriona, nā, ka hoki ngā tama a Iharaira, ka pūremu ki ngā Paara; ā, ka waiho a Paara-Periti hei atua mō rātou.

³⁴ Kīhai anō hoki ngā tamariki a Iharaira i mahara ki a Ihowā, ki tō rātou Atua, i whakaora nei i a rātou i te ringa o ō rātou hoariri katoa i tētahi taha, i tētahi taha.

³⁵ Kīhai anō hoki i puta tō rātou aroha ki te whare o Ierupāra, arā o Kiriona; kīhai i rite ki āna mahi pai katoa ki a Iharaira.

9

Ko Apimereke hei Kingi i Hekeme

¹ Nā, ka haere a Apimereke tama a Ierupāra ki Hekeme ki ngā tungāne o tōna whaea, ā, ka kōrero ki a rātou, ki te hapū katoa anō hoki o te whare o te pāpā o tōna whaea, ka mea,

² “Tēnā, kī atu ki ngā taringa o ngā tāngata katoa o Hekeme, ‘Ko tēhea te mea pai ki a koutou, ko ngā tāngata e whitu tekau, ko ngā tama katoa a Ierupāra, hei kingi mō koutou, kia kotahi rānei te tangata hei kingi mō koutou?’ Kia mahara hoki he wheua, ahau nō koutou, he kikokiko nō koutou.”

³ Nā, ka kōrerotia e ngā tungāne o tōna whaea ēnei kupu katoa mōna ki ngā taringa o ngā tāngata katoa o Hekeme, ā, ka anga ō rātou ngākau ki te aru i a Apimereke; i mea hoki rātou, “Ko tō tātou teina ia.”

⁴ Nā, ka hōmai e rātou ki a ia ētahi hiriwa, e whitu tekau, i roto i te whare o Paara-Periti, ā, ka utua e Apimereke ki aua mea ētahi tāngata wairangi, he hunga hīkaka, ā, aru ana rātou i a ia.

⁵ Nā, ka haere ia ki te whare o tōna pāpā ki Opora, ā, patua iho e ia ōna tuākana, ōna tēina, ngā tama a Ierupāra, e whitu tekau ngā tāngata, i runga i te kōhatu kotahi; otia i mahue a Iotama te tama whakaotinga a Ierupāra; i piri hoki ia.

⁶ Nā, ka huihui ngā tāngata katoa o Hekeme, rātou ko te whare katoa o Miro, ā, ka haere, ka mea i a Apimereke hei kingi, ki te oki i te pou i Hekeme.

Te Kōrero Kupu Whakarite o ngā Rākau

⁷ Ā, ka kōrerotia ki a Iotama, nā, ka haere ia, ā, tū ana i runga i te tihi o Maunga Keritimi; nā, ka ara tōna reo, ka karanga, ka mea ki a rātou, “Whakarongo mai ki ahau, e ngā tāngata o Hekeme, kia whakarongo ai te Atua ki a koutou.

⁸ I haere ngā rākau ki te whakawahi i tētahi kingi mō rātou, ā, ka mea ki te ōriwa, ‘Ko koe hei kingi mō mātou.’

⁹ “Nā, ka mea te ōriwa ki a rātou, ‘Kia whakarērea koia e ahau tōku mōmonatanga, tāku mea i whai korōria ai te Atua, te tangata, ā, kia haere ki runga i ngā rākau tiwhaiwhai ai?’

¹⁰ “Nā, ka mea ngā rākau ki te piki, ‘Haere mai hei kingi mō mātou.’

¹¹ “Anō rā ko te piki ki a rātou, ‘Kia whakarērea koia e ahau tōku reka me ōku hua pai, ā, kia haere ki runga i ngā rākau tiwhaiwhai ai?’

¹² “Kātahi ka mea ngā rākau ki te wāina, ‘Haere mai koe hei kingi mō mātou.’

¹³ “Nā, ka mea te wāina ki a rātou, ‘Kia whakarērea koia e ahau tōku wāina e whakahari nei i te Atua, i te tangata, ā, kia haere ki runga i ngā rākau tiwhaiwhai ai?’

¹⁴ “Nā, ka mea ngā rākau katoa ki te taraheke, ‘Haere mai hei kingi mō mātou.’

¹⁵ “Nā, ka mea te taraheke ki ngā rākau, ‘Ki te mea he pono tā koutou whakawahi i ahau hei kingi mō koutou, haere mai ki raro ki tōku taumarumarutanga iho okioki ai, ā, ki te kāhore, kia puta atu he ahi i roto i te taraheke hei kai i ngā hīta o Repanōna.’

¹⁶ “Nā, ki te mea he pono, he tika, tā koutou mahi, i a koutou i mea nei i a Apimereke hei kingi, ki te pai hoki tā koutou mahi ki a Ierupāra rātou ko tōna whare, ki te mea hoki i rite ki ngā mahi a ōna ringa tā koutou i mea ai ki a ia –

¹⁷ nā tōku pāpā hoki i whawhai ā koutou whawhai, ā, tāruke ana ki te mate; ā, ora ake koutou i te ringa o Miriana.

¹⁸ Nā, kua whakatika nei koutou i tēnei rā ki te whare o tōku pāpā, ā, patua iho āna tama, e whitu tekau tāngata, ki runga ki te kōhatu kotahi, ā, meinga ana a Apīmerekē, tama a tāna pononga wahine hei kīngi mō ngā tāngata o Hekeme, nō te mea ko tō koutou teina ia

—
¹⁹ nā, ki te mea he pono, he tika, tā koutou i mea ai ki a Ierupāra rātou ko tōna whare i tēnei rā, kia hari ki a Apīmerekē, kia hari hoki ia ki a koutou.

²⁰ Ki te kāhore ia kia puta he ahi i a Apīmerekē hei kai i ngā tāngata o Hekeme, rātou ko te whare o Miro; kia puta hoki he ahi i ngā tāngata o Hekeme, i te whare hoki o Miro, hei kai i a Apīmerekē."

²¹ Nā, ko te rerenga i rere ai a Iotama, haere ana ki Pēre, ā, noho ana i reira i te wehi o tōna tuakana, o Apīmerekē.

Te Hinganga o Apīmerekē

²² Ā, e toru ngā tau o Apīmerekē e kāwana ana i a Ihairara.

²³ Nā, ka ungā e te Atua he wairua kino hei wehe i a Apīmerekē rātou ko ngā tāngata o Hekeme; ā, ka mahi tinihanga ngā tāngata o Hekeme ki a Apīmerekē.

²⁴ He mea mō te tūkinotanga i ngā tama e whitu tekau a Ierupāra kia eke mai, kia utaina ō rātou toto ki runga ki tō rātou teina, ki a Apīmerekē, nāna nei rātou i patu; ki runga anō hoki i ngā tāngata o Hekeme nāna nei i whakakaha ōna ringa i patua ai ōna tuākana, ōna teina.

²⁵ Nā, ka whakanohioa e ngā tāngata o Hekeme he kaiwhanga mōna ki ngā tihi o ngā maunga, ā, pāhuatia ana e rātou te hunga katoa i puta ki a rātou i te ara, ā, ka kōrerotia ki a Apīmerekē.

²⁶ Nā, ka haere mai a Kāra tama a Ēpere rātou ko ōna teina, ā, ka tae atu ki Hekeme; nā, ka whakawhirinaki ngā tāngata o Hekeme ki a ia.

²⁷ Nā, ka haere rātou ki te mārā, ā, whakia ana ngā hua o ā rātou mārā waina, takahia ana. Nā, ka tuku hākari rātou, ā, ka haere ki te whare o tō rātou atua, ka kai, ka inu, ā, kohukohua ana e rātou a Apīmerekē.

²⁸ I mea anō a Kāra tama a Ēpere, "Ko wai a Apīmerekē, ko wai hoki a Hekeme e mahi ai tātou ki a ia? Ehara ianei ia i te tama a Ierupāra? Ko Tepūru hoki tāna kaiwhakahauhau? Me mahi koutou ki ngā tāngata a Hāmora, a te pāpā o Hekeme; engari he aha tātou ka mahi ai ki a ia?"

²⁹ Nā, me i pai te Atua ki tēnei iwi ki raro ki tōku ringa! Inā, kua peia e ahau a Apīmerekē. Kātahi ia ka mea ki a Apīmerekē, 'Whakanuia tōu ope, puta mai hoki.' "

³⁰ Ā, nō te rongonga o Tepūru rangatira o te pā ki ngā kupu a Kāra tama a Ēpere, ka mura tōna riri.

³¹ Nā, ka tono puku ia i ētahi tāngata ki a Apīmerekē hei mea, "Ko Kāra tama a Ēpere tēnei, rātou ko ōna teina, kua tae mai ki Hekeme; ā, kei te whakatūtehu rātou i te pā kia tū atu ki a koe.

³² Nā reira whakatika i te pō, ā, koe me āu tāngata, ka takoto tauwhanga ai i te pārae.

³³ Ā, ka whiti te rā i te ata, ka maranga wawe koe, ka huaki ki te pā; ā, ka puta ia, rātou ko āna tāngata ki te whawhai ki a koe, māu e mea ki a ia tāu e kite ai."

³⁴ Nā, ko te whakatikanga ake o Apīmerekē rātou ko āna tāngata katoa i te pō, ā, e whā ō rātou matua i takoto tauwhanga ai mō Hekeme.

³⁵ Ā, ka puta atu a Kāra tama a Ēpere, ka tū i te tomokanga ki te kūwaha o te pā; nā, kua whakatika ake a Apīmerekē rātou ko āna tāngata i te pehipēhi.

³⁶ Ā, i te kitenga o Kāra i aua tāngata, ka mea ia ki a Tepūru, "Nānā, he tangata e heke mai rā i ngā tihi o ngā maunga."

Nā, ka mea a Tepūru ki a ia, "Ko te ata o ngā maunga tāu e kite nā, me te mea he tangata."

³⁷ Nā, ka kōrero anō a Kāra, ka mea, "Nānā, titiro ki te hunga e heke mai rā mā waenganui o te whenua; kotahi hoki tērā matua e haere mai rā i te ara i te oki o Meonenimi."

³⁸ Nā, ka mea a Tepūru ki a ia, "Kei hea rā tōu māngai i mea rā koe, 'Ko wai a Apīmerekē, e mahi ai tātou ki a ia?' Ehara ianei tēnei i te iwi i whakahāweatia rā e koe? Nā, haere atu ināianei ki te whawhai ki a ia."

³⁹ Nā, ka haere a Kāra i te aroaro o ngā tāngata o Hekeme ki te whawhai ki a Apīmerekē.

⁴⁰ Nā, ka whāia ia e Apīmerekē, ā, rere ana ia i tōna aroaro, ā, he tokomaha i hinga, i patua, ā, te tomokanga rā anō o te kūwaha.

⁴¹ Nā, ka noho a Apīmerekē ki Aruma; ā, ka peia a Kāra rātou ko ōna teina e Tepūru, kei noho ki Hekeme.

⁴² Ā, i te aonga ake ka puta atu ngā tāngata ki te pārae; ā, ka kōrerotia e rātou ki a Apīmerekē.

⁴³ Nā, ka mau ia ki ngā tāngata, ā, wehea ana e ia kia toru ngā matua, ā, ka tauwhanga i te pārae. Ā, ka kite ia, nā, kua puta mai te iwi i roto i te pā, ka whakatika ia ki a rātou, ā, patua iho.

⁴⁴ I kōkiri hoki a Apimereke rātou ko āna ngohi, ā, tū ana i te tomokanga ki te kūwaha o te pā; ā, kōkiri ana ngā ngohi e rua ki te hunga katoa i te pārae, ā, patua iho.

⁴⁵ Ā, whakapaua ana e Apimereke taua rā ki te whawhai ki te pā, ā, horo ana te pā i a ia, patua iho hoki ngā tāngata katoa i roto; nā, wāhīa ana e ia te pā, ruia iho ki te tote.

⁴⁶ Ā, nō te rongonga o ngā tāngata katoa o te pourewa o Hekeme, ka haere rātou ki roto ki te taumaihi o te whare o te atua, o Periti.

⁴⁷ Ā, ka kōrerotia ki a Apimereke kua huihui katoa ngā tāngata o te pourewa o Hekeme.

⁴⁸ Kātahi ka piki atu a Apimereke ki Maunga Taramono, rātou ko āna tāngata katoa; i mauria atu anō i Apimereke he toki i tōna ringa. Nā, ka tapahia e ia he rākau, ā, hāpainga ana, amohia ana e ia i runga i ōna pokohiwi, me te mea anō ki āna tāngata, “Ko tā koutou i kite nei e meatia ana e ahau, kia hohoro tā koutou pērā.”

⁴⁹ Nā, ka tapahia he peka e tēnei, e tēnei o te iwi katoa, ā, haere ana ki te whai i a Apimereke. Nā, ka whakatakotoria e rātou ki te taha o te taumaihi, ā, tahuna ana te taumaihi ki te ahi ki runga ki a rātou. Nā, ka mate anō hoki ngā tāngata katoa o te pourewa o Hekeme; ki te whakaaro iho kotahi mano ngā tāne, ngā wāhine.

⁵⁰ Kātahi ka haere a Apimereke ki Tepehe, ā, whakapaea ana a Tepehe e ia, ā, horo ana i a ia.

⁵¹ Nā, i waenganui o te pā he pourewa kaha, ā, ka rere ki reira ngā tāne katoa, me ngā wāhine, ngā tāngata katoa o te pā, ā, tūtakina ana mai rātou ki roto, ā, piki ana rātou ki runga ki te tuanui o te pourewa.

⁵² Nā, ko te haerenga atu o Apimereke ki te pourewa, tauria ana e ia, ka whakatata hoki ki te kūwaha o te pourewa, he tahu ki te ahi.

⁵³ Ko te tino makanga iho a tētahi wahine i tō runga kōhatu mira ki runga ki te mātenga o Apimereke, nā, ngawhā iho tōna angaanga.

⁵⁴ Nā, hohoro tonu tāna karanga ki te tangata i mau i āna patu, ka mea ki a ia, “Unuhia tāu hoari, whakamatea hoki ahau, kei kōrerotia ahau, ‘He wahine nāna ia i patu.’ ” Nā, werohia ana ia e tāna tangata, ā, ka mate.

⁵⁵ Ā, nō te kitenga o ngā tāngata o Ihairaira kua mate a Apimereke, ka haere rātou ki tōna wāhi, ki tōna wāhi.

⁵⁶ Nā, i pēnei te whakautu a te Atua i te kino a Apimereke i meatia e ia ki tōna pāpā, i a ia i patu ai i ōna tuākana, i ōna tēina, e whitu tekau;

⁵⁷ me te kino hoki a ngā tāngata o Hekeme, i whakautua katoatia e te Atua ki runga ki ō rātou mātenga; ā, ka tau iho ki a rātou te kanga a Iotama tama a Ierupāra.

10

Ko Tora me Haira

¹ Ā, i muri i a Apimereke, ka whakatika ake hei kaiwhakaora mō Ihairaira ko Tora tama a Pua tama a Rorō, he tangata nō Ihākara; ā, i noho ia ki Hāmiri ki te whenua pukepuke o Eparaima.

² Ā, e rua tekau mā toru ngā tau i whakarite ai ia mō Ihairaira, nā, ka mate, ā, tanumia ana ki Hāmiri.

³ Ā, i muri i a ia ka whakatika ko Haira Kireari, e rua tekau mā rua ngā tau i whakarite ai ia mō Ihairaira.

⁴ Nā, e toru tekau āna tama, e toru tekau anō ngā kūao kahi e eke ai rātou, e toru tekau hoki ō rātou pā, e huaina nei ko Hawotohaira, ā, tae noa ki tēnei rā; kei te whenua o Kireara.

⁵ Nā, ka mate a Haira, ā, ka tanumia ki Kamono.

Ka Whakawhiua e ngā Āmoni

⁶ Nā, ka mahi kino anō ngā tamariki a Ihairaira ki tā Ihowā titiro, i mahi ki ngā Paara, ki te Ahataroto, ki ngā atua o Hīria, ki ngā atua o Hairona ki ngā atua o Moapa, ki ngā atua o ngā tamariki a Āmona, ki ngā atua o ngā Pirihitini; whakarērea ake e rātou a Ihowā, kihai anō hoki i mahi ki a ia.

⁷ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Ihairaira, ā, hokona atu ana rātou e ia ki te ringa o ngā Pirihitini, ki te ringa hoki o ngā tamariki a Āmona.

⁸ Ā, i taua tau i kurua, i tūkinotia e rātou ngā tamariki a Ihairaira; ā, tekau mā waru ngā tau i tūkinotia ai ngā tamariki katoa a Ihairaira i tāwāhi o Horano, i te whenua o ngā Amori, i Kireara.

⁹ Nā, ka whiti atu ngā tamariki a Āmona i Horano ki te whawhai anō hoki ki a Hūrā, ki a Pineamine, ki te whare hoki o Ēparaima, ā, taea rawatia iho te raru o Īharaira.

¹⁰ Kātahi ka karanga ngā tamariki a Īharaira ki a Ihowā, ka mea, “Kua hara mātou ki a koe, kua whakarērea hoki e mātou tō mātou Atua, kua mahi hoki ki ngā Paara.”

¹¹ Ā, ka mea a Ihowā ki ngā tamariki a Īharaira, “Kāhore ianei koutou i whakaorangia e ahau i ngā Īhipiana, i ngā Amori, i ngā tamariki a Āmona, i ngā Pirihiitini?”

¹² I tūkina anō hoki ngā Haironi, ngā Amareki, rātou ko ngā Maoni i a koutou, ā, nō tā koutou tangihanga, ki ahau, ka ora koutou i ahau i roto i tō rātou ringa.

¹³ Heoi, whakarērea ana ahau e koutou, ā, mahi ana koutou ki ngā atua kē; koia ahau tē whakaora ai anō i a koutou.

¹⁴ Haere, karanga atu ki ā koutou atua i whiriwhiri ai; mā rātou koutou e whakaora i te wā o tō koutou hēmanawa.”

¹⁵ Nā, ka mea ngā tamariki a Īharaira ki a Ihowā, “Kua hara mātou, māu e mea ki a mātou ngā mea katoa e pai ana ki tāu titiro; otiiā whakaorangia mātou ināianei.”

¹⁶ Nā, ka whakarērea e rātou ngā atua kē i roto i a rātou, ā, ka mahi ki a Ihowā; nā, ka kōingo tōna ngākau ki a Īharaira i mate nei.

¹⁷ Nā, ka huihuia ngā tamariki a Āmona, ā, ka noho ki Kireara, i huihui anō ngā tamariki a Īharaira, ā, noho ana i Mihipa.

¹⁸ Nā, ka mea te iwi rātou ko ngā rangatira o Kireara tētahi ki tētahi, “Ko wai te tangata hei tīmata i te whawhai ki ngā tamariki a Āmona? Ka waiho ia hei upoko mō ngā tāngata katoa o Kireara.”

11

Ko Iepeta

¹ Nā, he tangata mārohirohi a Iepeta Kireari, he tama nā tētahi wahine kairau; ā, nā Kireara hoki a Iepeta.

² Ā, i whānau ētahi tama mā Kireara rāua ko tāna wahine; ā, nō te kaumātuatanga ake o ngā tama a tāna wahine, ka peia e rātou a Iepeta; i mea ki a ia, “Kāhore he tukunga iho mōu i te whare o tō tātou pāpā; he tama hoki koe nā te wahine kē.”

³ Nā, ka rere a Iepeta i ōna tēina, ā, noho ana i te whenua o Topo; nā, ka huihui ētahi tāngata wairangi ki a Iepeta, ā, haere tahi ana rātou.

⁴ Ā roa iho, nā, ka whawhai ngā tamariki a Āmona ki a Īharaira.

⁵ Ā, i te whawhaitanga a ngā tamariki a Āmona ki a Īharaira, nā, ka haere ngā kaumātua o Kireara ki te tiki i a Iepeta i te whenua o Topo.

⁶ Ā, ka mea ki a Iepeta, “Haere mai, ā, ko koe hei rangatira hōia mō mātou, kia whawhai ai tātou ki ngā tamariki a Āmona.”

⁷ Nā, ka mea a Iepeta ki ngā kaumātua o Kireara, “Kāhore ianei koutou i kino ki ahau, i pei i ahau i roto i te whare o tōku pāpā? Ā, he aha koutou i haere mai ai ki ahau i a koutou ka hēmanawa nei?”

⁸ Nā, ka mea ngā kaumātua o Kireara ki a Iepeta, “Koia mātou ka tahuri atu nei ki a koe ināianei, kia haere ai koe i a mātou ki te whawhai ki ngā tamariki a Āmona, ā, ko koe hei upoko mō mātou, mō ngā tāngata katoa hoki o Kireara.”

⁹ Nā, ka mea a Iepeta ki ngā kaumātua o Kireara, “Ki te whakahokia atu ahau e koutou ki te whawhai ki ngā tamariki a Āmona, ā, ka hōmai rātou e Ihowā ki ahau, tērā rānei ahau e waiho hei upoko mō koutou?”

¹⁰ Nā, ka mea ngā kaumātua o Kireara ki a Iepeta, “Ko Ihowā hei kaititiro i waenganui i a tātou; he pono e rite ki tāu kupu tā mātou e mea ai.”

¹¹ Nā, ka haere tahi a Iepeta rātou ko ngā kaumātua o Kireara, ā, ka meinga ia e te iwi hei upoko, hei rangatira mō rātou; ā, ka kōrerotia e Iepeta āna kupu katoa ki te aroaro o Ihowā ki Mihipa.

¹² Kātahi ka tono tāngata atu a Iepeta ki te kīngi o ngā tamariki a Āmona, hei mea, “He aha tāu i haere mai ai koe ki ahau, ki tōku whenua whawhai ai?”

¹³ Nā, ka mea te kīngi o ngā tamariki a Āmona ki ngā tāngata a Iepeta, “Nā Īharaira hoki i tango tōku whenua i tōna haerenga ake i Īhipa, i Aranona atu ā tae noa ki Iapoko, ki Horano; nā, āta whakahokia mai aua wāhi.”

¹⁴ Nā, ka tono tāngata anō a Iepeta ki te kīngi o ngā tamariki a Āmona;

¹⁵ hei mea ki a ia:

“Ko te kupu tēnei a Iepeta: Kīhai i tangohia e Īharaira te whenua o Moapa, te whenua rānei o ngā tamariki a Āmona.

¹⁶ Engari, i tō Īharaira haerenga ake i Īhipa, ā, ka hāereerea te koraha ā tae noa ki te Moana Whero, ā, ka tae ki Karehe.

¹⁷ Nā, ka tono tāngata a Iharaia ki te kīngi o Ēroma, hei mea, 'Tukua ahau kia tika atu mā tōu whenua'; nā, kihai te kīngi o Ēroma i rongo. I tono anō ia ki te kīngi o Moapa; ā, kihai tērā i pai. Nā, ka noho a Iharaia ki Karehe.

¹⁸ "Kātahi rātou ka haere puta noa i te koraha; taiāwhiotia ana e rātou te whenua o Ēroma, me te whenua o Moapa, ā, ka tae mai ki te taha ki te rāwhiti o te whenua o Moapa, ka noho ki tērā taha o Aranona, kihai hoki i haere ki roto ki te rohe o Moapa; ko Aranona hoki te rohe o Moapa.

¹⁹ "Nā, ka tono tāngata a Iharaia ki a Hihona kīngi o ngā Amori, kīngi o Hehepona; ā, ka mea a Iharaia ki a ia, 'Tukua mātou kia tika atu mā tōu whenua ki tōku wāhi.'

²⁰ Heoi, kihai a Hihona i tuku i a Iharaia kia tika mā tōna rohe; nā, huihuia ana e Hihona tōna iwi katoa, ā, noho ana ki Iahata; nā, ko tāna whawhaitanga ki a Iharaia.

²¹ "Nā, ka hōmai e Ihowā, e te Atua o Iharaia a Hihona me tōna iwi katoa ki te ringa o Iharaia; nā, patua iho rātou, ā, tangohia ana e Iharaia te whenua katoa o ngā Amori i noho ki taua whenua.

²² I tangohia hoki e rātou ngā rohe katoa o ngā Amori; i Aranona ki Iapoko, i te koraha ki Horano.

²³ "Nā, kua peia nei e Ihowā, e te Atua o Iharaia ngā Amori i te aroaro o tāna iwi, o Iharaia, ā, me riro rānei i a koe?

²⁴ E kore ianei koe e mau ki ngā wāhi i whakawhiwhia ki a koe e tōu atua, e Kemoho? Ā, ka riro mai hoki i a mātou tō te hunga e peia ana e Ihowā, e tō mātou Atua, i tō mātou aroaro.

²⁵ "He nui ake rānei tōu pai i tō Pāraka tama a Tiporo kīngi o Moapa? I mea rānei ia ki te tohe ki a Iharaia, ki te whawhai rānei ki a rātou?

²⁶ "I a Iharaia e noho ana i Hehepona, i ōna pā ririki, i Aroere hoki, i ōna pā ririki, i ngā pā katoa anō i ngā taha o Aranona, e toru rau ngā tau; he aha hoki tē tangohia ai e koutou i taua wā?

²⁷ "Nā, kāhore ōku hara ki a koe; engari e hē ana tāu mahi ki ahau, tāu whawhai ki ahau; mā Ihowā, mā te kaiwhakawā e whakawā āiane ngā tamariki a Iharaia me ngā tamariki a Āmona."

²⁸ Heoi, kihai i rongo te kīngi o ngā tamariki a Āmona ki ngā kupu a Iepeta i tukua atu ai ki a ia.

Tā Iepeta Oati

²⁹ Nā, ka tau te Wairua o Ihowā ki runga ki a Iepeta, ā, ka haere ia puta noa i Kireara, i Mānahi, i haere hoki puta noa i Mihipe o Kireara, ā, haere ana i Mihipe o Kireara ki ngā tamariki a Āmona.

³⁰ Nā, ka oatia he oati e Iepeta ki a Ihowā; i mea ia: "Ki te tino hōmai e koe ngā tama a Āmona ki tōku ringa,

³¹ nā, ko te mea e puta mai ana i ngā tatau o tōku whare ki te whakatau i ahau, ina hoki ora mai ahau i ngā tama a Āmona, mā Ihowā tēnā, ka whakaekea anō e ahau hei tahunga tinana."

³² Nā, ka haere a Iepeta ki ngā tamariki a Āmona ki te whawhai ki a rātou; ā, ka hōmai rātou e Ihowā ki tōna ringa.

³³ Nā, tukitukia ana rātou e ia, i Aroere atu ā tae noa koe ki Miniti, e rua tekau ngā pā, ki te mānia anō i ngā māra wāina; he nui rawa te patunga. Nā, kua hinga ngā tamariki a Āmona i ngā tamariki a Iharaia.

Te Tamāhine a Iepeta

³⁴ Nā, ka haere a Iepeta ki tōna whare ki Mihipa, nā, ko te putanga mai o tāna tamāhine ki te whakatau i a ia, me te timipera, me te kanikani. Ko tāna huatahi ia; kāhore atu hoki āna tama, tamāhine rānei, ko ia anake.

³⁵ Ā, nō tōna kitenga i a ia, nā, ka haea ōna kākahu, ka mea, "Auē, e tāku tamāhine! Kua pēhia rawatia ahau e koe ki raro, kei roto hoki koe i te hunga e raru ai ahau; kua puaki hoki tōku māngai ki a Ihowā, e kore anō e taea te hoki."

³⁶ Nā, ka mea tērā ki a ia, "E tōku pāpā, kua puaki nei tōu māngai ki a Ihowā, meatia ki ahau ngā mea i puta mai i tōu māngai, mō tā Ihowā tohenga i te utu mōu i ōu hoariri, i ngā tamariki a Āmona."

³⁷ I mea anō ia ki tōna pāpā, "Kia meatia tēnei mea ki ahau, waiho noa iho ahau, kia rua ngā marama, ā, ka piki ahau, ka heke i ngā maunga tangi ai ki tōku wāhinatanga, mātou ko ōku hoa."

³⁸ Anō rā ko ia, "Haere." Nā, ka ungā atu ia e ia, kia rua ngā marama; heoi haere ana ia, rātou ko ōna hoa, ā, tangihia ana e ia tōna wāhinatanga i runga i ngā maunga.

³⁹ Ā, nō te takanga o ngā marama e rua, nā, ka hoki ia ki tōna pāpā, ā, meatia ana e ia ki a ia tāna i oati ai; kihai hoki taua kōtiro i mōhio ki te tāne.

Nā, ka waiho hei tikanga i roto i a Īharaira,

⁴⁰ kia haere ngā tamāhine a Īharaira i ia tau, i ia tau, ki te tangi i te kōtiro a Iepeta Kireari; e whā ngā rā i roto i te tau.

12

Ko Iepeta me ngā Tāngata o Ēparaima

¹ Nā, ka huihuia ngā tāngata o Ēparaima, ā, ka haere ki te raki, ka mea ki a Iepeta, "He aha koe i haere ai ki te whawhai ki ngā tamariki a Āmona, ā, kihai i karanga i a mātou kia haere tahi tātou? Ka tahuna e mātou tōu whare i runga i a koe ki te ahi."

² Nā, ka mea a Iepeta ki a rātou, "He nui tā mātou whawhai ko tōku iwi ki ngā tamariki a Āmona; ā, i tāku karangatanga atu ki a koutou, kihai koutou i whakaora i ahau i roto i tō rātou ringa.

³ Ā, nō tōku kitenga kihai koutou i whakaora i ahau, whakamomori atu ana ahau ki te mate, ā, haere ana ki ngā tamariki a Āmona, nā, hōmai ana rātou e Ihowā ki tōku ringa; ā, he aha rā koutou i haere mai ai ki ahau ināianei, whawhai ai?"

⁴ Kātahi ka huihuia e Iepeta ngā tāngata katoa o Kireara, ā, ka whawhai ki a Ēparaima; ā, patua iho a Ēparaima e ngā tāngata o Kireara mō tā rātou ki, "He rerenga koutou, e ngā Kireari, nō Ēparaima, i roto i ngā Ēparaimi, i roto i ngā Mānahi."

⁵ Nā, ka nohoia e ngā Kireari ngā whitinga mō ngā Ēparaimi i Horano, ā, i te meatanga a ngā rerenga o ngā Ēparaimi, "Kia whiti atu ahau," nā, ka mea ngā tāngata o Kireara ki a ia, "Nō Ēparaima koe?" Ā, nō tāna kīanga, "Kāhore,"

⁶ kātahi rātou ka mea ki a ia, "Tēnā, whakahuatia, 'Hiporete.' " Nā, ko tāna meatanga, "Iporete," kāhore hoki i taea e ia te tikanga o te whakahua. Nā, hopukia ana ia e rātou, ā, patua iho ki ngā whitinga o Horano. Ā, e whā tekau mā rua mano o ngā Ēparaimi i hinga i taua wā.

⁷ Ā, e ono ngā tau i whakarite ai a Iepeta mō Īharaira. Nā, ka mate a Iepeta Kireari, ā, tanumia ana ki tētahi o ngā pā o Kireara.

Ko Ipitana, ko Erono, ko Aparono

⁸ Ā, i muri i a ia nā Ipitana i whakarite a Īharaira; nō Pēterehema ia.

⁹ Ā, e toru tekau āna tama, e toru tekau hoki āna tamāhine; ko ēnei i tonoa e ia ki waho, e toru tekau anō hoki ngā tamāhine i tangohia mai e ia i waho mā āna tama. Ā, e whitu ngā tau i whakarite ai ia mō Īharaira.

¹⁰ Nā, ka mate a Ipitana, ā, ka tanumia ki Pēterehema.

¹¹ Ā, i muri i a ia nā Erono Hepuroni i whakarite a Īharaira; ā, kotahi tekau ngā tau i whakarite ai ia mō Īharaira.

¹² Nā, ka mate a Erono Hepuroni, ā, tanumia ana ki Aitarona ki te whenua o Hepurona.

¹³ Ā muri iho i a ia, nā Aparono tama a Hirere o Piratono i whakarite a Īharaira.

¹⁴ Ā, e whā tekau āna tama, e toru tekau hoki ngā tama a āna tama; e whitu tekau ngā kūao kahi e eke ai rātou; ā, e waru ngā tau i whakarite ai ia mō Īharaira.

¹⁵ Nā, ka mate a Aparono tama a Hirere o Piratono, ā, ka tanumia ki Piratono ki te whenua o Ēparaima, ki te whenua pukepuke o ngā Amareki.

13

Te Whānautanga mai o Hamahona

¹ Nā, ka mahi kino anō ngā tamariki a Īharaira i te tirohanga a Ihowā, ā, ka hoatu rātou e Ihowā ki te ringa o ngā Pirihitini, e whā tekau tau.

² Nā, ko tētahi tangata o Toraha nō te hapū o ngā Rāni, tōna ingoa ko Manoa, he pākoko hoki tāna wahine, kāhore anō i whānau tamariki.

³ Nā, ka puta te anahera a Ihowā ki te wahine, ka mea ki a ia, "Nā, he pākoko koe, kāhore hoki i whānau tamariki; otia ka hapū koe, ā, ka whānau he tama.

⁴ Nā, kia tūpato, kaua e inumia he wāina, he wai whakahaurangi rānei; kaua anō e kainga tētahi mea poke.

⁵ Nō te mea ka hapū koe, ā, ka whānau he tama; nā, kaua he heu e pā ki tōna mātenga; hei Natari hoki tēnā tamaiti ki te Atua nō te kōpū mai anō; ā, māna e tīmata te whakaora i a Īharaira i roto i te ringa o ngā Pirihitini."

⁶ Nā, haere ana te wahine, kōrero ana ki tāna tahu, ka mea, "Ko te tangata rā a te Atua i puta mai nei ki ahau, tōna āhua kei te āhua o te anahera a te Atua; nui rawa te wehi; heoi kihai ahau i ui nō hea ia, kihai anō i kōrerotia mai e ia tōna ingoa ki ahau.

⁷ Otiia i kī mai ia ki ahau, 'Ka hapū koe, ā, ka whānau he tama. Nā, kaua koe e inu i te wāina, i te wai whakahaurangi rānei, kaua anō hoki e kainga tētahi mea poke; he Natari hoki tēnā tamaiti ki te Atua nō te kōpū mai anō ā mate noa.' "

⁸ Nā, ka inoi a Manoa ki a Ihowā, ka mea, "Tēnā rā, e tōku Ariki, kia haere mai anō ki a māua te tangata a te Atua i tonoa mai nā e koe, hei whakaatu i tētahi tikanga ki a māua mō te tamaiti ka whānau nei."

⁹ Ā, i rongo te Atua ki te reo o Manoa, ā, ka haere mai anō te anahera a te Atua ki te wahine i a ia e noho ana i te pārae; ko Manoa ia, ko tāna tahu, kāhore i a ia.

¹⁰ Nā, hohoro tonu te wahine, oma ana, kōrero ana ki tāna tahu, ka mea ki a ia, "Nanā, kua puta ki ahau te tangata i haere mai rā ki ahau i tērā rā."

¹¹ Nā, ka whakatika a Manoa, ā, aru ana i tāna wahine, ā, ka tae ki taua tangata, ka mea ki a ia, "Ko koe rānei te tangata i kōrero rā ki te wahine nei?"

Ka mea ia, "Āe, ko ahau."

¹² Nā, ka mea a Manoa, "Kia mana rā tāu kupu. Tēnā koa ngā tikanga mō te tamaiti, he aha he mahi māna?"

¹³ Ka mea te anahera a Ihowā ki a Manoa, "Kia tūpato te wahine i ngā mea katoa i kōrero ai ahau ki a ia."

¹⁴ Kaua ia e kai i tētahi mea i puta mai i te wāina; kaua anō e inumia e ia he wāina, he wai whakahaurangi rānei, kaua anō hoki ia e kai i tētahi mea poke. Kia mau ia ki ngā mea katoa i kīia atu e ahau ki a ia."

¹⁵ Nā, ka mea a Manoa ki te anahera a Ihowā, "Me pupuri māua i a koe, kia takā ai e māua he kūao koati māu."

¹⁶ Ka mea te anahera a Ihowā ki a Manoa, "Ahakoa pupuri noa koe i ahau, e kore ahau e kai i tāu taro; ā, ki te meatia e koe he tahunga tinana, me whakaeke mā Ihowā." Kīhai hoki a Manoa i mōhio he anahera ia nā Ihowā.

¹⁷ Nā, ka mea a Manoa ki te anahera a Ihowā, "Ko wai tōu ingoa, kia whakahōnore ai māua i a koe, ina mana āu kōrero?"

¹⁸ Ka mea te anahera a Ihowā ki a ia, "He aha tōku ingoa i uia ai e koe; he mea whakamīharo nei hoki?"

¹⁹ Heoi, ka tikina e Manoa tētahi kūao koati, me tētahi whakahere totokore, ā, whakaekea ana e ia ki runga ki te kāmaka ki a Ihowā. Nā, he mea whakamīharo te mahi a taua anahera, me te titiro anō a Manoa rūua ko tāna wahine.

²⁰ I te putanga ake hoki o te mura i runga i te āta whaka te rangi, nā, kua kake atu te anahera a Ihowā i roto i te mura o te āta. Ā, i te kitenga o Manoa rūua ko tāna wahine, tāpapa ana rūua ki te whenua.

²¹ Kīhai ia i puta mai anō te anahera a Ihowā ki a Manoa rūua ko tāna wahine. Kātahi a Manoa ka mōhio he anahera ia nā Ihowā.

²² Nā, ka mea a Manoa ki tāna wahine, "Ka mate rawa tāua; kua kite hoki tāua i te Atua."

²³ Anō rā ko tāna wahine ki a ia, "Me i pai a Ihowā ki te whakamate i a tāua, kīhai i tangohia e ia te tahunga tinana me te whakahere totokore i ō tāua ringa, kīhai anō hoki i whakakitea mai e ia ēnei mea katoa ki a tāua, kīhai hoki i kōrerotia mai ināianei ki a tāua ngā mea pēnei i ēnei."

²⁴ Nā, ka whānau taua wahine, he tama, ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko Hamahona; nā, ka tupu taua tamaiti, ā, ka manaakitia e Ihowā.

²⁵ Nā, ka timata te Wairua o Ihowā te whakaohoo ho i a ia i te puni o Rāna, i te takiwā o Toraha, o Ehetaoro.

14

Ko Hamahona rūua ko te Wahine i Timinata

¹ Nā, ka heke a Hamahona, ki Timinata, ā, ka kite i tētahi wahine i Timinata nō ngā tamāhine a ngā Pirihitini.

² Nā, ka haere ia, ka kōrero ki tōna pāpā rūua ko tōna whaea, ka mea, "I kite ahau i tētahi wahine i Timinata, nō ngā tamāhine a ngā Pirihitini; nā, mā kōrua ia e tiki āianei hei wahine māku."

³ Kātahi ka mea tōna pāpā rūua ko tōna whaea ki a ia; "He kore koia nō te wahine i roto i ngā tamāhine a ōu tuākana, a tōku iwi katoa hoki, i haere ai koe ki te tiki wahine i roto i ngā Pirihitini kokotikore?"

Ā, ka mea a Hamahona ki tōna pāpā, "Tikina atu māku; he pai hoki ia ki tāku titiro."

⁴ Kīhai hoki tōna pāpā rūua ko tōna whaea i mōhio he mea tēnā nā Ihowā, he take riri ki ngā Pirihitini te rapua ana e ia. Nā, i taua wā he rangatira ngā Pirihitini nō Ihairaira.

⁵ Nā, ka haere a Hamahona, rātou ko tōna pāpā, ko tōna whaea, ki Timinata, ā, ka tae ki ngā māra wāina o Timinata, nā, ko te hāmamatanga o tētahi kūao raiona; rere ana ki a ia.

⁶ Nā, ko te putanga iho o te Wairua o Ihowā ki runga ki a ia, haea ana e ia, me te mea e haehae ana ia i te kūao koati; kāhore hoki he mea i tōna ringa. Kīhai hoki i kōrerotia e ia ki tōna pāpā rāua ko tōna whaea tāna i mea ai.

⁷ Nā, ka haere ia ki raro, ā, ka kōrero ki taua wahine; ā, pai tonu tērā ki tā Hamahona titiro.

⁸ Ā roa iho, ka hoki ia ki te tiki i a ia, ā, nō tōna pekanga atu kia kite i te tinana o te raiona, nā, he pōkai pī kei roto i te riu o te raiona, he honi anō hoki.

⁹ Nā, ka mauria e ia i ōna ringa, ā, ka kai haere; ā, ka tae ki tōna pāpā rāua ko tōna whaea, ka hoatu mā rāua, ā, kai ana rāua, kīhai hoki i kōrerotia e ia ki a rāua he mea tango mai nāna taua honi i roto i te riu o te raiona.

¹⁰ Nā, ka haere tōna pāpā ki taua wahine, ā, ka tukua e Hamahona he hākari ki reira; ko te tikanga hoki tērā mā ngā taitamariki.

¹¹ Ā, nō tō rātou kitenga i a ia, nā, ka tīkina atu e rātou ētahi hoa e toru tekau, hei noho ki a ia.

¹² Nā, ka mea a Hamahona ki a rātou, “Me kōrero e ahau he kai ki a koutou. Ki te āta whakaaturia mai tōna tikanga ki ahau i ngā rā e whitu o te hākari, ki te kitea e koutou, nā, me hoatu e ahau ētahi kākahu rīnena ki a koutou, kia toru tekau, kia toru tekau anō ngā whakarua mō ngā kākahu.”

¹³ Ā, ki te kāhore e taea e koutou te whakaatu tōna tikanga ki ahau, nā, kia toru tekau ngā kākahu rīnena e hōmai e koutou ki ahau, kia toru tekau anō hoki ngā whakarua mō ngā kākahu.”

Nā, ka mea rātou ki a ia, “Makā mai tāu kai, ā, mā mātou e whakarongo atu.”

¹⁴ Nā, ka mea ia ki a rātou,

“Ko tāna hanga he kai, puta mai ana he kai i roto i a ia;
i puta mai anō hoki he reka i roto i te mea kaha.”

Ā, e toru ngā rā kīhai i taea e rātou te whakaatu i te tikanga o tēnā kai.

¹⁵ Ā, i te whitu o ngā rā ka mea rātou ki te wahine a Hamahona, “Whakawaia tāu tahu kia whakaaturia mai e ia te kai ki a mātou, kei tahuna koe me te whare o tōu pāpā e mātou ki te ahi. He pāhua koia i a mātou i karangatia ai mātou e kōrua?”

¹⁶ Ā, ka tangi te wahine a Hamahona ki a ia, ka mea, “Kua kino noa iho koe ki ahau, kāhore hoki ōu aroha ki ahau. Kua makā nei e koe he kai ki ngā tama a tōku iwi, ā, kīhai i whakaaturia tōna tikanga ki ahau.”

Nā, ka mea ia ki a ia, “Nanā, kāhore i whakaaturia e ahau ki tōku pāpā, ki tōku whaea, ā, me whakaatu anō e ahau ki a koe?”

¹⁷ Nā, ka tangi ia ki a ia i aua rā e whitu o tā rātou hākari; ā, i te whitu o ngā rā ka whakaaturia e ia ki a ia, he tohe hoki nōna ki a ia; ā, whakaaturia ana e ia ki ngā tama a tōna iwi.

¹⁸ Nā, ka mea ngā tāngata o te pā ki a ia i te whitu o ngā rā, i te mea kāhore anō i tō noa te rā,

“Ko tēhea te mea reka atu i te honi?”

Ko te aha hoki te mea kaha atu i te raiona?”

Ā, ka mea ia ki a rātou,

“Me i kāhore tāku kau uha hei parau mā koutou,

kīhai i kitea e koutou tāku kai.”

¹⁹ Nā, ko te tino putanga mai o te Wairua o Ihowā ki runga ki a ia, ā, haere ana ia ki raro, ki Ahakerono, ā, patua iho o rātou e toru tekau ngā tāngata, nā, huia ana e ia o rātou, ā, hoatu ana he whakarua mō ngā kākahu o ngā kaiwhakaatu o te tikanga o te kai. Nā, mura tonu tōna riri, ā, haere ana ia ki runga ki te whare o tōna pāpā.

²⁰ Heoi, hoatu ana tā Hamahona wahine ki tōna hoa i waiho hei hoa mōna.

15

Ka Patua e Hamahona ngā Pirihitini

¹ Otiiā i muri iho, nā, ka haere a Hamahona, me tētahi kūao koati, i te wā o te kotinga wīti, kia kite i tāna wahine, ā, ka mea, “Ka haere ahau ki tāku wahine ki roto ki te whare moenga.” Otiiā, kīhai ia i tukua e te pāpā o te wahine kia haere ki roto.

² I mea hoki tōna pāpā, “I tino mea ahau e kino rawa ana koe ki a ia; nā, hoatu ana ia e ahau mā tōu hoa; kāhore ianei tōna teina e pai atu i a ia? Tēnā kia riro tēnei i a koe hei utu mō tērā.”

³ Nā, ka mea a Hamahona ki a rātou, “Engari i tēnei, ka kore hara ahau ki ngā Pirihitini, ina tūkina ahau ki a rātou.”

⁴ Nā, haere ana a Hamahona, ā, hopukia ana e ia e toru rau ngā pokiha. Kātahi ka tūkina ētahi rama e ia, ā, whakaangahia atu ana ngā hiawero ki ā rāua whaka hiawero, ā, whakanohoia iho he rama ki waenganui o ngā hiawero e rua.

⁵ Nā, ka tahuna e ia ngā rama, ā, tukua atu ana ki te wīti a ngā Pirihitini, wera ake ngā pūranga wīti, me ngā mea anō e tū ana; ngā māra wāina, ōriwa anō hoki.

⁶ Ā, ka ki ngā Pirihitini, “Nā wai tēnei mahi?”

Nā, ka kōrerotia, “Nā Hamahona hunaonga a te Timini; mōna i tango i tāna wahine, ā, hoatu ana ki tōna hoa.”

Kātahi ka haere ngā Pirihitini, ā, tahuna ake e rātou te wahine rāua ko tōna pāpā ki te ahi.

⁷ Nā, ka mea a Hamahona ki a rātou, “Ahakoa kua meatia tēnei e koutou, he pono ka rapu utu anō ahau i a koutou, ā muri iho ka mutu tāku.”

⁸ Nā, tukitukia ana rātou e ia, te papa, te hūhā, he nui te patunga, ā, haere ana, noho ana i te kapiti o te kāmaka i Etama.

⁹ Kātahi ka haere ngā Pirihitini, noho ana i Hūrā, tohatoha noa atu i Rehi.

¹⁰ Nā, ka mea ngā tāngata o Hūrā, “He aha koutou i haere mai ai ki a mātou?”

Nā, ka mea rātou, “He here i a Hamahona i haere mai ai mātou, kia meatia ki a ia tāna i mea ai ki a mātou.”

¹¹ Kātahi ka haere ētahi tāngata o Hūrā, e toru ngā mano, ki te kapiti o te kōhatu i Etama, ka mea ki a Hamahona, “Kāhore ianei koe e mōhio he rangatira nō tātou ngā Pirihitini? He mahi aha tēnei nāu ki a mātou?”

Nā, ka mea ia ki a rātou, “Rite tonu ki tā rātou i mea mai ai ki ahau, tāku i mea ai ki a rātou.”

¹² Nā, ka mea rātou ki a ia, “He here i a koe i haere mai ai mātou, kia hoatu koe ki te ringa o ngā Pirihitini.”

Nā, ka mea a Hamahona ki a rātou, “Oati mai ki ahau e kore koutou nā e rere ki runga ki ahau.”

¹³ Nā, ka kōrero rātou ki a ia, ka mea, “Kāhore; erangi me āta here koe e mātou, ā, ka hoatu koe ki tō rātou ringa; ko te whakamate ia, e kore mātou e whakamate i a koe.” Nā, ka herea ia e rātou ki ngā taura hou e rua, ā, kawea atu ana i te kāmaka.

¹⁴ I tōna taenga ki Rehi, nā, ka hāmama ngā Pirihitini i te tūtakitanga ki a ia. Ko te tino putanga o te Wairua o Ihowā ki runga ki a ia; nā, rite tonu ngā taura i ōna ringa ki te muka kua wera i te ahi; harotu noa iho ngā here o ōna ringa.

¹⁵ Nā, ka pono ia ki tētahi kauae kāihe, he mea hou, ā, totoro atu ana tōna ringa, tangohia ake ana; nā, kotahi mano tāngata i patua e ia ki taua mea.

¹⁶ Nā, ka mea a Hamahona,

“Nā te kauae kāihe,

pūranga atu, pūranga atu;

nā te kauae kāihe,

patua iho e ahau kotahi mano tāngata.”

¹⁷ Ā, i te mutunga o tāna kōrero, nā, makā atu ana e ia te kauae i tōna ringa, ā, huaina iho te ingoa o tēnā wāhi, ko Ramatarehi.

¹⁸ Nā, nui rawa tōna matewai, ā, ka karanga ia ki a Ihowā, ka mea, “Nāu i hōmai tēnei whakaoranga nui ki te ringa o tāu pononga, ā, ka mate nei ahau i te matewai, ka hinga hoki i te ringa o te hunga kokotikore?”

¹⁹ Nā, ka wāhia e te Atua he poka i Rehi, ā, ka puta mai he wai i reira. Kātahi ka inu ia, ā, hoki ana tōna wairua, nā, kua ora ia. Nā reira i huaina ai tō reira ingoa, Ko Enehakore; kei Rehi nā anō ā tae noa ki tēnei rā.

²⁰ Nā, e rua tekau ngā tau i whakarite ai ia mō Iharaia i ngā rā o ngā Pirihitini.

16

Ko Hamahona kei Kaha

¹ I haere anō a Hamahona ki Kaha, ā, ka kitea e ia tētahi wahine kairau i reira, ā, haere atu ana ki a ia.

² Ā, ka kōrerotia ki ngā Kahi, ka meatia, “Kua tae mai a Hamahona ki konei.” Nā, ka karapotia ia e rātou, ka whanga hoki rātou ki a ia ā pau noa te pō i te kūwaha o te pā. Nā, takoto puku ana rātou ā pau noa taua pō; i mea hoki, “Waiho kia awatea, ka patu ai tātou i a ia.”

³ Heoi, takoto ana a Hamahona ā tūruawaenga pō. Kātahi ia ka whakatika i waenganui pō, ā, ka mau i te tatau o te kūwaha o te pā, ki ngā pou hoki e rua. Nā, unuhia ake ana, āna tūtaki, āna aha; ā, hikitia ana ki runga ki ōna pokohiwi, amohia ana ki te tihi o te maunga i te ritenga atu o Heperona.

Ko Hamahona rāua ko Terira

⁴ Ā muri iho ka aroha ia ki tētahi wahine i te awaawa o Horeke, ko Terira tōna ingoa.

⁵ Nā, ka haere ngā rangatira o ngā Pirihitini ki taua wahine, ka mea ki a ia, “Whakawaia ia kia kitea ai nō hea tōna kaha nui, ā, mā te aha ia e taea ai e mātou, kia herea ai ia e mātou, kia whakaitia. Ā, kotahi mano kotahi rau ngā hiriwa e hoatu e tēnei, e tēnei o mātou ki a koe.”

⁶ Nā, ka mea a Terira ki a Hamahona, “Tēnā, whakaaturia mai ki ahau nō hea tōu kaha nui, mā te aha hoki e taea ai koe te here, kia whakaitia ai koe?”

⁷ Nā, ka mea a Hamahona ki a ia, “Ki te herea ahau e rātou ki ngā aka hou e whitu, kāhore nei i whakamaroketia, kātahi ahau ka kahakore, ka rite ki tētahi atu tangata.”

⁸ Nā, ka mau e ngā rangatira o ngā Pirihitini ētahi aka hou e whitu ki a ia, he mea kāhore anō i whakamaroketia; ā, herea ana ia e ia ki aua mea.

⁹ Nā, tērā i taua wahine, i te rūma i roto, ētahi tātanga e tauwhanga ana. Nā, ka mea ia ki a ia, “E Hamahona, ko ngā Pirihitini, ka eke ki a koe!” Nā, motumotuhia ana e ia ngā aka; koia anō kei te miro muka e motu ana ina pā ki te ahi. Heoi, kihai i mōhioia tōna kaha.

¹⁰ Nā, ka mea a Terira ki a Hamahona, “Nanā, kua tinihangatia ahau e koe, kua teka koe ki ahau; tēnā rā, whakaaturia mai ki ahau mā te aha koe e mau ai te here?”

¹¹ Ā, ka mea ia ki a ia, “Ki te herea iana ahau ki ētahi taura hou kāhore anō i meatia ki te mahi, kātahi ahau ka kahakore, ka rite ki tētahi atu tangata.”

¹² Nā, ka mau a Terira ki ētahi taura hou, ka here i a ia; ā, ka mea ki a ia, “E Hamahona, ko ngā Pirihitini, ka eke ki a koe!” Nā, i te rūma i roto ngā kaiwhanga e noho ana. Nā, motuhia ana e ia i ōna ringa, ānō he miro.

¹³ Nā, ka mea a Terira ki a Hamahona, “He tinihanga tāu ki ahau, he kōrero teka ā tae mai nei; whakaaturia ki ahau mā te aha koe e mau ai te here?”

Ka mea ia ki a ia, “Ki te whatua e koe ngā makawe e whitu o tōku mātenga ki roto ki te whenu.”

¹⁴ Nā, titia iho ana e ia ki te titi.

Ā, ka mea ki a ia, “E Hamahona, ko ngā Pirihitini ka eke ki a koe!” Nā, ko tōna ohonga ake i tāna moe, ka unuhia te titi o te mea whatu me te whenu anō.

¹⁵ Nā, ka mea te wahine ki a ia, “He aha koe i mea ai, ‘E aroha ana ahau ki a koe,’ kāhore nei hoki tōu ngākau i riro mai i ahau? Ka toru ēnei māmingatanga āu i ahau, kihai anō hoki i whakaaturia e koe ki ahau nō hea tōu kaha nui.”

¹⁶ Nawai ā, kāhore he rā i kapea tāna āki i a ia ki āna kupu, me te tohe ki a ia, ā mate noa iho tōna wairua i te hōhā.

¹⁷ Kātahi ka whakaaturia e ia ki a ia tōna ngākau katoa, ka mea ki a ia, “Kāhore anō i pā noa he heu ki tōku māhunga; he Natari hoki ahau ki a Ihowā nō te kōpū mai anō o tōku whaea. Ki te heua ahau, kātahi ka riro atu tōku kaha i ahau, ā, ka kahakore ahau, ka rite ki te mano o te tangata.”

¹⁸ Ā, nō te kitenga o Terira kua whakaaturia tōna ngākau katoa ki a ia, ka tono tātanga ia ki te karanga i ngā rangatira o ngā Pirihitini, hei mea, “Haere mai anō koa āiane, kua whakaaturia hoki e ia tōna ngākau katoa ki ahau.” Nā, ka haere mai ngā rangatira o ngā Pirihitini ki a ia, me te mau mai i te moni i ō rātou ringa.

¹⁹ Nā, ka whakamoea ia e ia ki runga i ōna turi, ā, ka karanga ki tētahi tangata, ā, heua ana ngā makawe e whitu o tōna māhunga. Nā, ka tīmata tāna whakaiti i a ia, ā, mahue ake ia i tōna kaha.

²⁰ Nā, ka mea tērā, “E Hamahona ko ngā Pirihitini ka eke ki a koe!”

Nā, maranga ana ia i tāna moe, ka mea, “Ka haere ahau ki waho, ka pērā me mua rā, rūrū ai i ahau.” Heoi, kihai ia i mātau kua mawehe atu a Ihowā i a ia.

²¹ Nā, ka hopukia ia e ngā Pirihitini, ā, tikarohia ana ōna kanohi; ā, kawea ana ia e rātou ki raro, ki Kaha. Nā, herea ana ia ki ngā mekameka parāhi; ā, he huri mira tāna mahi i roto i te whare herehere.

²² Heoi, kua tīmata anō ngā makawe o tōna māhunga te tupu i muri i tōna heunga.

Te Matenga o Hamahona

²³ Nā, ka huihui ngā rangatira o ngā Pirihitini ki te patu i tētahi whakahere nui ki a Rakono, ki tō rātou atua, ki te whakamanamana anō hoki; i mea hoki, “Kua hōmai tō tātou hoariri a Hamahona e tō tātou atua ki tō tātou ringa.”

²⁴ Ā, nō te kitenga o te iwi i a ia, ka whakamoemiti ki tō rātou atua; i mea hoki, “Kua hōmai tō tātou hoariri e tō tātou atua ki tō tātou ringa, te tangata nāna tō tātou whenua i huna, he tokomaha hoki o tātou i patua e ia.”

²⁵ Ā, i ō rātou ngākau e koa ana, ka mea rātou, “Karangatia a Hamahona, hei mea tākaro mā tātou.” Kātahi ka karangatia a Hamahona i roto i te whare herehere, ā, tākaro ana ia i tō rātou aroaro.

Nā, ka whakatūria ia e rātou ki waenganui o ngā pou.

²⁶ Nā, ka mea a Hamahona ki te tamaiti i pupuri nei i a ia ki tōna ringa, “Tukua ahau kia hāwhā ki ngā pou tokomanawa o te whare hei okiokinga atu mōku.”

²⁷ Nā, ki tonu te whare i te tāne, i te wahine; i reira anō hoki ngā rangatira katoa o ngā Pirihitini; i runga anō i te tuanui me te mea e toru mano ngā tāne, ngā wahine, e mātakitaki ana ki ngā mahi tākaro a Hamahona.

²⁸ Kātahi ka karanga a Hamahona ki a Ihowā, ka mea, “E te Ariki e Ihowā, kia mahara ki ahau, whakakahangia hoki ahau e te Atua i tēnei wā kotahi nei, kia ea tonu āianei ki runga i ngā Pirihitini tōku mate i ōku kanohi e rua.”

²⁹ Nā, hopukia atu ana e Hamahona ngā pou tokomanawa e rua o waenga, i tū ai, i mau ai te whare, ko tētahi ki tōna ringa matau, ko tētahi ki tōna mauī.

³⁰ Nā, ka mea a Hamahona, “Kia mate tahi ahau me ngā Pirihitini.” Ko tōna tino pikonga iho, me te whakapau anō i tōna kaha; heoi hinga ana te whare ki runga ki ngā rangatira, ki runga anō hoki ki te iwi katoa i roto. Heoi, tini atu i āna i patu ai i tōna orange te hunga i mate i whakamatea nei e ia, i tōna matenga.

³¹ Kātahi ka haere iho ōna tēina ki raro, rātou ko te whare katoa o tōna pāpā, ā, tangohia ana ia e rātou, kawea atu ana, tanumia ana ki waenganui o Toraha o Ehetaoro, ki te rua o Manoa, o tōna pāpā. Ā, e rua tekau ngā tau i whakarite ai ia mō Ihairaira.

17

Ngā Whakapakoko a Mika

¹ Nā, i te whenua pukepuke o Ēparaima tētahi tangata, ko Mika tōna ingoa.

² Nā, ka mea ia ki tōna whaea, “Ko ngā hiriwa kotahi tekau mā tahi rau i tangohia rā i a koe, te mea i kanga rā koe, i kōrero ai hoki koe ki ōku taringa – nanā, kei ahau aua hiriwa; nāku i tango.”

Nā, ka mea tōna whaea, “Mā Ihowā koe e manaaki, e tāku tama.”

³ Nā, ka whakahokia e ia ngā hiriwa kotahi tekau mā tahi rau ki tōna whaea, ā, ka mea tōna whaea, “Ka whakatapua rawatia e ahau te hiriwa mā Ihowā, he mea nā tōku ringa mā tāku tama, hei hanga whakapakoko, he mea whaowhao, he mea whakarewa. Nā, me whakahoki atu e ahau ki a koe ināianei.”

⁴ Nā, i tāna whakahokinga i te moni ki tōna whaea, ka tango tōna whaea i ngā pihi hiriwa e rua rau, ā, hoatu ana ki te kaiwhakarewa, ā, nāna i hanga tētahi whakapakoko, whaowhao, me tētahi mea whakarewa. Nā, ka takoto aua mea ki te whare o Mika.

⁵ Nā, he whare atua tō taua tangata, tō Mika, i hangā anō he epora e ia, me ētahi terapimi, ā, i whakatohungatia hoki e ia tētahi o āna tama, ā, meinga ana hei tohunga māna.

⁶ I aua rā kāhore o Ihairaira kīngi; ko tā rātou i mea ai ko ngā mea i tika ki te titiro a tēnei, a tēnei.

⁷ Nā, tērā tētahi taitama o Pēterehema Hūrā, o te hapū o Hūrā, he Rīwaiti, ā, i reira anō ia e noho ana.

⁸ Nā, ka haere atu taua tangata i te pā, i Pēterehema Hūrā, kia noho ki tāna wāhi e kite ai; ā, i a ia e haere ana, ka tae ia ki te whenua pukepuke o Ēparaima, ki te whare o Mika.

⁹ Nā, ka mea a Mika ki a ia, “I haere mai koe i hea?”

Ā, ka mea ia ki a ia, “He Rīwaiti ahau nō Pēterehema Hūrā, ā, e haere ana ahau kia noho ki tāku wāhi e kite ai.”

¹⁰ Nā, ka mea a Mika ki a ia, “E noho ki ahau, ā, hei matua koe mōku, hei tohunga hoki, ā, kia tekau ngā hiriwa e hoatu e ahau ki a koe i te tau, kia kotahi anō te whakaritenga kākahu, me te kai anō māu. Nā, ka tomo atu te Rīwaiti.”

¹¹ Ā, pai tonu te Rīwaiti kia noho ki taua tangata; ā, ka meinga taua taitamariki e ia kia rite ki tētahi o āna tama.

¹² Nā, whakatohungatia ana e Mika taua Rīwaiti, ā, ka waiho taua taitama hei tohunga māna, ā, noho ana i roto i te whare o Mika.

¹³ Nā, ka mea a Mika, “Kātahi ahau ka mōhio ka atawhaitia ahau e Ihowā, ina hoki ka riro mai nei te Rīwaiti hei tohunga mōku.”

18

Ko Mika me te Iwi o Rāna

¹ I aua rā kāhore o Iharaia kīngi.

I aua rā hoki e rapu ana te iwi o ngā Rāni i tētahi kāinga mō rātou hei nohoanga; kihai hoki tētahi kāinga tupu i tau ki a rātou i roto i ngā iwi o Iharaia ā tae noa ki taua rā.

² Nā, ka tono ngā tamariki a Rāna i ētahi tāngata tokorima o tō rātou hapū, he hunga māia, i roto i ō rātou rohe, i Toraha, i Ehetaoro, hei tūtei i te whenua, hei tītiro hoki; i mea hoki ki a rātou, “Tikina, tirohia te whenua.”

Nā, ka tae rātou ki te whenua pukepuke o Ēparaima, ki te whare o Mika, noho ana i reira.

³ I a rātou i te whare o Mika, ka mōhiotia e rātou te reo o taua taitamariki, o te Rīwaiti; nā, peka ana ki reira, ā, ka mea ki a ia, “Nā wai koe i kawē mai ki konei? E aha ana hoki koe i konei? Ā, he aha tāu i konei?”

⁴ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko ngā mea tēnei i meatia e Mika ki ahau; nāna hoki ahau i utu, nā, hei tohunga anō ahau ki a ia.”

⁵ Ā, ka mea rātou ki a ia, “Tēnā, ui atu ki te Atua kia mōhio ai mātou ka tika rānei tō mātou ara e haere nei mātou.”

⁶ Nā, ka mea te tohunga ki a rātou, “Haere mārie, kei te aroaro o Ihowā tō koutou ara e haere nā koutou.”

⁷ Nā, ka haere aua tāngata tokorima, ka tae ki Raihi, ā, ka kite i ngā tāngata o reira, i te pai o tā rātou noho, rite tonu ki a ngā Haironi, te āta noho, te mau; kāhore hoki he tangata whai mana o te whenua hei mea kia whakamā rātou ki tētahi mea, ā, e matara mai ana rātou i ngā Haironi, kāhore hoki ā rātou aha ki tētahi tangata.

⁸ Nā, ka tae rātou ki ō rātou tuākana, ki Toraha, ki Ehetaoro; ā, ka mea ō rātou tuākana ki a rātou, “He aha tā koutou kōrero?”

⁹ Kātahi rātou ka mea atu, “Whakatika, kia whakaekea rātou e tātou; kua kite hoki mātou i te whenua, nā, he pai rawa; ā, me āta noho anō rānei koutou? Kaua rā e māngere, ki te haere ki te tango i tērā whenua.

¹⁰ Ka haere koutou, ka tae atu koutou ki tētahi iwi e noho tatū ana, ā, he nui hoki te whenua; kua hōmai nei hoki e te Atua ki ō koutou ringa; he wāhi, kāhore nei i hapa i tētahi mea o te whenua.”

¹¹ Nā, tūria atu ana i reira e te hapū o ngā Rani, i roto i Toraha, i Ehetaoro, e ono rau tāngata, whītiki rawa ki ngā rākau o te whawhai.

¹² Nā, ka haere rātou, ā, ka pūpahi ki Kiriata Tearimi, ki Hūrā; koia i huaina ai te ingoa o tērā wāhi, ko Mahanerana ā mohoa noa nei; koia tēnā i tua atu o Kiriata Tearimi.

¹³ Nā, i haere atu rātou i reira ki te whenua pukepuke o Ēparaima, ā, ka tae ki te whare o Mika.

¹⁴ Nā, ko te ohonga o ngā tāngata tokorima i haere nei ki te tūtei i te whenua o Raihi, ka mea ki ō rātou tuākana, “E mōhio ana rānei koutou kei ēnei whare he epora, he terapimi, he whakapakoko whaowhao, me tētahi mea whakarewa? Nā, mā koutou te whakaaro ki tā koutou e mea ai.”

¹⁵ Nā, ka peka rātou ki reira, ā, ka tae ki te whare o taua taitamariki, o te Rīwaiti, arā ki te whare o Mika, ā, oha atu ana ki a ia.

¹⁶ Ā, ko ngā tāngata e ono rau o ngā tama a Rāna me ā rātou rākau whawhai, tū tonu i te tomokanga o te kūwaha.

¹⁷ Nā, haere atu ana ngā tāngata tokorima i haere rā ki te tūtei i te whenua, ā, ka tae ki reira; kei te tango i te whakapakoko whakairo, i te epora, i ngā terapimi, i te whakapakoko hoki i whakarewaina. Nā, ko te tohunga i te tomokanga ki te kūwaha e tū ana, rātou ko ngā tāngata e ono rau, me ā rātou rākau whawhai, whītiki tonu.

¹⁸ Ā, nō te haerenga o ērā ki te whare o Mika, nō te tangohanga i te whakapakoko whakairo, i te epora, i ngā terapimi, i te mea hoki i whakarewaina, ka mea te tohunga ki a rātou, “E aha ana koutou?”

¹⁹ Anō rā ko rātou ki a ia, “Whakarongoa, kōpania atu tōu ringa ki tōu māngai, ā, haere mai tātou, hei matua hoki koe mō mātou, hei tohunga. Ko tēhea te mea pai kia waiho koe hei tohunga mō te whare o te tangata kotahi, kia waiho rānei hei tohunga mō tētahi iwi, mō tētahi hapū hoki o Iharaia?”

²⁰ Nā, ka koa te ngākau o te tohunga, ā, ka mau ia ki te epora, ki ngā terapimi, ki te whakapakoko whakairo, ā, haere ana i roto i taua hunga.

²¹ Kātahi rātou ka tahuri, ka haere; ā, makā ana e rātou ngā tamariki, ngā kararehe, me ngā taonga ki mua i a rātou.

²² Ka matara atu rātou i te whare o Mika, nā, ka huihuiua ngā tāngata o ngā whare i tata ki te whare o Mika, ā, ka mau atu i a rātou ngā tama a Rāna.

²³ Nā, ka karanga rātou ki ngā tama a Rāna. Ā, ka tahuri mai ngā aroaro o ērā, ka mea ki a Mika, “He aha tāu i huihui tāngata mai ai koe?”

²⁴ Nā, ka mea ia, “Kua tangohia atu rā e koutou āku atua i hanga ai, me te tohunga, ā, kua haere atu; ā, he aha atu anō tāku? He aha hoki kia kī mai koutou ki ahau, ‘He aha tāu?’ ”

²⁵ Ā, ka mea ngā tama a Rāna ki a ia, “Kei rangona tōu reo e mātou, kei tōrere atu ki a koe te hunga ngākau āritarita, ā, ka mate koe me tōu whare katoa.”

²⁶ Nā, haere ana ngā tama a Rāna i tō rātou ara, ā, i te kitenga hoki o Mika he kaha rawa rātou i a ia, ka tahuri ia, ā, hoki ana ki tōna whare.

E Noho ngā Tama a Rāna i Raihi

²⁷ Ā, maua atu ana e rātou ngā mea i hangā e Mika, me te tohunga i noho ki a ia, ā, haere ana ki Raihi, ki tētahi iwi e āta noho ana, kāhore ōna whakaohoo. Nā, patua iho e rātou ki te mata o te hoari, tahuna ake hoki e rātou te pā ki te ahi.

²⁸ Kāhore hoki he tangata hei whakaora; nō te mea he matara a reira i Hairona, kāhore anō ā rātou aha ki tētahi tangata; i te raorao hoki a reira, i Peterehopo.

Nā, hangā ana e rātou te pā, ā, noho ana i reira.

²⁹ Ā, huaina ana e rātou te ingoa o te pā ko Rāna, ko te ingoa o tō rātou matua, o Rāna, i whānau nei mā Iharaia; ko Raihi ia te ingoa o te pā i mua.

³⁰ Nā, whakatūria ana e ngā tama a Rāna mō rātou te whakapakoko whaowhao, ā, ko Honatana hoki tama a Kerehoma, tama a Mohi, rātou ko āna tama ngā tohunga o te iwi o ngā Rāni tae noa ki te rā i whakaraua ai te whenua.

³¹ Ā, tū tonu tā rātou whakapakoko whakairo, tā Mika i hanga rā, i ngā rā katoa o te whare o te Atua i Hiro.

19

Te Rīwaiti rāua ko Tōna Wahine Iti

¹ Ā, i aua rā, i te mea kāhore he kīngi o Iharaia.

Nā, ko tētahi tangata, he Rīwaiti, e noho noa iho ana i te taha ki tua o te whenua pukepuke o Ēparaima. Nā, ka tango ia i tētahi wahine iti māna i roto i Pēterehema Hūrā.

² Nā, kua pūreму tāna wahine iti, ā, mawehe atu ana i a ia ki te whare o tōna pāpā, ki Pēterehema Hūrā, ā, e whā ngā tino marama ōna ki reira.

³ Nā, ka whakatika tāna tahu, ā, haere ana ki te whai i a ia, ki te whakamārie i a ia, ki te whakahoki mai i a ia; ko tāna tangata hoki tōna hoa haere, me ngā kāihe e rua. Nā, ka kawea ia e te wahine rā ki te whare o tōna pāpā, ā, nō te kitenga o te pāpā o te kōtiro i a ia, koa tonu, nō te mea ka tūtaki ki a ia.

⁴ Nā, ka pupuri tōna hungawai, te pāpā o te kōtiro, i a ia; ā, e toru ngā rā i noho ai ia ki a ia; heoi kai ana, inu ana rāua, ā, noho ana i reira.

⁵ Ā, i te whā o ngā rā ka maranga wawe rātou i te ata, ā, whakatika ana ia ki te haere. Nā, ka mea te pāpā o te kōtiro ki tāna hunaonga, “Kia ora tōu ngākau i tētahi wāhi taro, ā muri iho ka haere.”

⁶ Nā, ka noho rāua, ka kai, ka inu tahi tō rāua tokorua, nā, ka mea te pāpā o te kōtiro ki taua tangata, “Tēnā koa, noho iho i te pō nei, kia koa hoki tōu ngākau.”

⁷ Ā, i te whakatikanga o taua tangata ki te haere, ka tohea ia e tōna hungawai, nā, ka moe anō ia ki reira.

⁸ Ā, i te rima o ngā rā ka maranga wawe ia ki te haere, ā, ka mea te pāpā o te kōtiro, “Kia ora tōu ngākau; e noho kōrua kia tūtaha rā te rā.” Ā, kai ana rāua tokorua.

⁹ Nā, ka whakatika taua tangata ki te haere, a ia, tāna wahine iti me tāna tangata, ā, ka mea tōna hungawai, te pāpā o te kōtiro ki a ia, “Nanā, kua heke te rā, kua ahiahi, e noho rā. Nanā, kua tāwharara te rā, hei konei moe ai, kia koa ai tōu ngākau; ā, hei te ata āpōpō ka maranga wawe ai koutou ki te ara, ka haere ki tōu kāinga.”

¹⁰ Otia kīhai taua tangata i pai kia noho i taua pō, engari whakatika ana ia, haere ana, ā, ka tae ki te ritenga atu o Iepuhu, arā o Hiruhārama. I a ia anō hoki ngā kāihe e rua, whakanoho rawa, i a ia anō hoki tāna wahine iti.

¹¹ Ka tata rātou ki Iepuhu, nā, kua aua noa atu te rā; ā, ka mea te tangata ki tōna rangatira, “Tēnā, kia peka tātou ki tēnei pā o ngā Iepuhi, ki reira moe ai.”

¹² Nā, ka mea tōna rangatira ki a ia, “E kore tātou e peka ki te pā o te iwi kē, ehara nei i ngā tamariki a Iharaia; engari me haere atu tātou ki Kīpea.”

¹³ Nā, ka mea ia ki tāna tangata, “Haere mai, tātou ka whakatata ki tētahi o ēnei wāhi; ka moe ai tātou ki Kīpea, ki Rama rānei.”

¹⁴ Nā, ka whiti atu rātou, ka haere; ā, kua toene te rā i a rātou ka tata ki Kipea, ki tētahi pā o Pineamine.

¹⁵ Nā, ka peka rātou ki reira, ka haere ki Kipea moe ai; ā, i tōna taenga atu, ka noho ki te waharoa o te pā; kāhore hoki he tangata hei mau i a rātou ki tōna whare moe ai.

¹⁶ Nā, ko tētahi tangata, he koroheke, e haere mai ana i tāna mahi i te māra i te ahiahi; ā, ko taua tangata nō te whenua pukepuke o Ēparaima, i Kipea hoki e noho ana; ko ngā tāngata ia o te pā, he Pineamini.

¹⁷ Ā, ka maranga ake ōna kanohi, ka kite i te tangata konene rā i te waharoa o te pā, nā, ka mea taua koroheke, “Ko hea koe? I haere mai anō hoki koe i hea?”

¹⁸ Nā, ka mea ia ki a ia, “I haere mai mātou i Pēterehema Hūrā, ā, e haere ana mātou ki tērā taha o te whenua pukepuke o Ēparaima; nō reira ahau; ā, i haere ahau ki Pēterehema Hūrā. Otiia e haere ana tēnei ahau ki te whare o Ihowā; heoi kāhore he tangata hei mau i ahau ki roto ki tōna whare.

¹⁹ He kakau wīti anō ia tēnei, he kai mā ā mātou kahihe; he taro anō tēnei, he wāina hoki māku, ā, mā tāu pononga wahine, mā te tāhake hoki a āu pononga; kāhore he mate ki te aha, ki te aha.”

²⁰ Nā, ka mea taua koroheke, “Kia tau te rangimārie ki a koe. He ahakoa rā, waiho mai i ahau ngā mea katoa e matea e koe; otiia kua e moe ki te waharoa.”

²¹ Nā, mauria ana e ia ki tōna whare, ā, hoatu ana he kai mā ngā kahihe; ā, horoia ana e rātou ō rātou waewae, kai ana, inu ana.

Te Hara a Kipea

²² E mea ake ana ō rātou ngākau ki te koa, nā, ko te karapotinga o te whare e ngā tāngata o te pā, he tama nā Periarā; kei te pātuki ki te tatau, ka kōrero ki te tangata nōna te whare, ki taua koroheke rā, ka mea, “Whakaputaina mai ki waho tēnā tangata i haere nā ki tōu whare, kia mōhio ai mātou ki a ia.”

²³ Nā, ka haere atu ki a rātou te tangata nōna te whare, ka mea ki a rātou, “Kaua rā, e ōku tuākana, kaua e mahia te mea kino; kua tae mai nei hoki tēnei tangata ki tōku whare, kaua tēnei mea pōauau e meatia.

²⁴ Nā, ko tāku tamāhine tēnei, he wāhina, me tāna wahine iti hoki; māku rāua e kawē atu ināianei, whakaititia rāua e koutou, meatia hoki ki a rāua te mea e pai ana ki tā koutou titiro; ko tēnei tangata ia, kaua tēnei mea pōauau e meatia ki a ia.”

²⁵ Ā, tē pai ngā tāngata ki te whakarongo ki a ia, nā, ka mau taua tangata ki tāna wahine iti, ā, kawea atu ana ki waho ki a rātou, ā, ka mōhio rātou ki a ia, ka tūkina hoki i a ia i taua pō katoa ā tae noa ki te ata; ā, ka hī te ata, ka tukua ia e rātou.

²⁶ Nā, ka haere mai te wahine rā i te pūaotanga o te ata, takoto ana ki te kūwaha o te whare o te tangata kei reira nei tōna ariki, ā mārāma noa.

²⁷ Ā, ka whakatika ake tōna ariki i te ata, nā, ka huakina e ia ngā tatau o te whare, ka puta atu, he mea kia haere i tōna ara. Nā, ko te wahine rā, ko tāna wahine iti, kua hinga ki te kūwaha o te whare, ko ōna ringa i runga i te paepae o te tatau.

²⁸ Nā, ka mea ia ki a ia, “Whakatika kia haere tātou.” Kāhore ia tētahi i whakaō mai. Nā, ka hāpainga ia e ia ki runga ki te kahihe. Ā, ka maranga taua tangata, haere ana ki tōna wāhi.

²⁹ Ā, nō tōna taenga ki tōna whare, ka tūkina e ia tētahi māripi, ā, ka mau ki tāna wahine iti, tapatapahia ana e ia ōna wāhi, kia tekau mā rua ngā wāhanga, ā, tukua ana ki ngā rohe katoa o Ihairā, puta noa.

³⁰ Ā, i mea te hunga katoa i kitea ai, “Kāhore tēnei i mua, kāhore anō hoki i kitea he rite mō tēnei o te rā i haere mai ai ngā tamariki a Ihairā i te whenua o Ihipa ā mohoa noa nei. Maharatia iho, whakaaroa, kōrerotia.”

20

Te Whakarite a Ihairā mō te Pakanga

¹ Nā, ka puta ngā tamariki katoa a Ihairā, ā, huihui ana te whakaminenga me te mea he tangata kotahi, nō Rāna mai anō a Peerehepa atu ana, nō te whenua anō hoki o Kireara, ki a Ihowā, ki Mihipa.

² I puta mai anō ngā rangatira o te iwi katoa, o ngā iwi katoa o Ihairā, i roto i te huihui o te iwi a te Atua, e whā rau ngā mano, he hunga haere i raro, he hunga mau hoari.

³ Ā, i rongo ngā tamariki a Pineamine kua tae ngā tamariki a Ihairā ki Mihipa. Nā, ka mea ngā tamariki a Ihairā, “Kōrerotia mai i pēheatia tēnei mea kino.”

⁴ Nā, ka utua e te Rīwaiti, e te tangata nāna te wahine i kōhurutia rā, ka mea, “I haere mai ahau ki Kipea, ki tērā i a Pineamine, māua ko tāku wahine iti, moe ai.

⁵ Nā, ko te whakatikanga mai o ngā tāngata o Kipea ki ahau, kei te karapoti i te whare i te pō, he mea hoki mōku; i mea rātou kia patua ahau; nā, whakaititia ana tāku wahine ā mate iho.

⁶ Nā, ka mau ahau ki tāku wahine, ā, tapatapahia ana e ahau, hoatu ana kia kawea puta noa i te whenua, i te kāinga tupu o Iharaia, mō rātou i mahi i te mahi kino, i te mahi pōauau i roto i a Iharaia.

⁷ Nā, e ngā tamariki a Iharaia, koutou katoa, hōmai ki konei tā koutou kupu, me tō koutou whakaaro."

⁸ Nā, ka whakatika katoa te iwi ānō he tangata kotahi, ka mea, "E kore tētahi o tātou e haere ki tōna tēnei, e kore anō hoki tētahi o tātou e peka atu ki tōna whare.

⁹ Engari, ko tā tātou tēnei e mea ai ki Kipea: Mā te rota te tikanga mō tā tātou whawhai ki reira.

¹⁰ Me tango tāngata, kia tekau i roto i te rau, i ngā iwi katoa o Iharaia, he rau i roto i te mano, he mano i roto i te tekau mano, hei mau ō mō te iwi; ā, ka tae ki Kipea o Pineamine ka rite tā rātou e mea ai ki ngā mea pōauau katoa i mahia e rātou i roto i a Iharaia."

¹¹ Heoi, huihui ana ngā tāngata katoa o Iharaia hei whakaeke mō te pā, piri tonu me te mea he tangata kotahi rātou.

¹² Nā, ka tono tāngata ngā iwi o Iharaia puta noa i te iwi katoa o Pineamine, hei mea, "He aha tēnei mea kino kua meatia nei i roto i a koutou?"

¹³ Nā, hōmai āianeia aua tāngata, ngā tama a Periaia, i Kipea, kia whakamatea e mātou, kia whakakorea ai te kino i roto i a Iharaia."

Otiia kihai a Pineamine i pai ki te whakarongo ki te reo o ō rātou tuākana, o ngā tamariki a Iharaia.

¹⁴ Nā, ka huihui ngā tama a Pineamine i roto i ngā pā ki Kipea, ka haere ki te whawhai ki ngā tama a Iharaia.

¹⁵ Nā, ka taua i taua rā ngā tama a Pineamine o ngā pā, e rua tekau mā ono mano ngā tāngata, he hunga mau hoari; tērā atu anō ngā tāngata o Kipea; i taua rātou e whitu rau tāngata, whiriwhiri rawa.

¹⁶ Kei roto anō i tēnei hunga katoa ētahi, e whitu rau, he hunga whiriwhiri, he mauī; ko ēnei katoa he hunga e piua ai te kōhatu ki te huruhuru māhunga, ā, e kore e taha.

¹⁷ I taua anō hoki ngā tāngata o Iharaia, ngā mea ehara i a Pineamine, e whā rau mano tāngata, he hunga mau hoari; he hunga hāpai pakanga ēnei katoa.

¹⁸ Kātahi ngā tama a Iharaia ka whakatika, ka haere ki Pētēre, ka ui atu ki te Atua, ka mea, "Ko wai o mātou hei timata te haere ki te whawhai ki ngā tama a Pineamine?"

Nā, ka mea a Ihowā, "Mā Hūrā e timata."

¹⁹ Nā, ka maranga ngā tama a Iharaia i te ata, ā, ka noho ki Kipea.

²⁰ Nā, ka haere ngā tama a Iharaia ki te whawhai ki a Pineamine; ā, whakaritea ana ā rātou ngohi e ngā tama a Iharaia mō te whawhai ki Kipea.

²¹ Nā, ka puta ngā tama a Pineamine i roto i Kipea, ā, pirau rawa i a rātou ki te whenua i taua rā e rua tekau mā rua mano o ngā tāngata o Iharaia.

²² Nā, ka whakatenatena te iwi, ngā tāngata o Iharaia, i a rātou anō, ā, whakaritea ana anō ā rātou ngohi kia whawhai ai ki taua wāhi anō i whakaritea ai i te rā tuatahi.

²³ I haere anō ngā tama a Iharaia, i tangi ki te aroaro o Ihowā ā ahiahi noa, i ui atu hoki ki a Ihowā, i mea, "Me haere atu anō ahau ki te whawhai ki ngā tama a Pineamine, a tōku teina?"

Nā, ka mea a Ihowā, "Haere ki te whawhai ki a ia."

²⁴ Nā, ka whakatata ngā tama a Iharaia ki ngā tama a Pineamine i te rua o ngā rā.

²⁵ I puta mai anō a Pineamine i roto i Kipea i te rua o ngā rā ki te tū ki a rātou, ā, pirau rawa anō i a rātou ki te whenua tekau mā waru mano o ngā tama a Iharaia; he hunga mau hoari katoa ēnei.

²⁶ Kātahi ka haere ngā tama katoa a Iharaia me te iwi katoa, ā, ka tae ki Pētēre. Nā, ka tangi rātou, ā, ka noho i reira ki te aroaro o Ihowā, kāhore rawa, hoki i kai i taua rā ā ahiahi noa; me te whakaeke anō hoki i ngā tahuanga tinana, i ngā whakahere mō te pai ki te aroaro o Ihowā.

²⁷ Nā, ka ui ngā tama a Iharaia ki a Ihowā, i reira hoki te āka o te kawenata a te Atua i aua rā,

²⁸ ko Pinehaha hoki, tama a Ereātara, tama a Ārona, te tū ana i tōna aroaro i aua rā; ka mea rātou, "Me haere atu anō ahau ki te whawhai ki ngā tama a Pineamine, a tōku teina, me whakamutu rānei?"

Nā, ka mea a Ihowā, "Haere, ko āpōpō hoki rātou hoatu ai e ahau ki tōu ringa."

²⁹ Kātahi ka whakatakotoria he pehipēhi e Iharaia mō Kipea ā taka noa, taka noa.

³⁰ Nā, ka haere ngā tama a Ihairaira ki ngā tama a Pineamine i te toru o ngā rā, e whakatakatoria ana ngā ngohi hei whawhai ki Kipea, pērā anō me mua rā.

³¹ Nā, ko te putanga mai o ngā tama a Pineamine ki te tū ki te iwi, manukāwhakitia ana rātou i te pā. Nā, ka timata rātou te patu i ētahi o te iwi, te tukituki, te pērā me mua rā, i ngā huarahi e tika atu rā, ko tētahi ki Pētēre, ko tētahi ki Kipea i te pārae, me te mea e toru tekau ngā tāngata o Ihairaira.

³² Nā, ka mea ngā tama a Pineamine, “Kua hinga rātou i a tātou, kua pērā me tō te timatanga.” Otiia i mea ngā tama a Ihairaira, “Kia rere atu tātou; me manukāwhaki mai rātou i roto i te pā ki ngā huarahi.”

³³ Nā, ka whakatika ake ngā tāngata katoa o Ihairaira i ō rātou wāhi, ā, ka tū ā-matua ki Paara-Tamara; i puta mai anō ngā pehipehi o Ihairaira i tō rātou wāhi, arā i Marehekepa.

³⁴ Nā, haere tonu atu ki Kipea ngā tāngata kotahi tekau mano, he hunga whiriwhiri i roto i a Ihairaira katoa, ā, ka nui haere te whawhai; kāhai rātou i mōhio ka tata te kino ki a rātou.

³⁵ Nā, patua iho e Ihowā a Pineamine i te aroaro o Ihairaira, ā, ngaro iho o Pineamine i ngā tama a Ihairaira i taua rā, e rua tekau mā rima mano kotahi rau; he hunga mau hoari ēnei katoa.

³⁶ Heoi, ka kite ngā tama a Pineamine e patua ana rātou.

I tukua mai a Pineamine e ngā tāngata o Ihairaira, i whakamanawa atu hoki ki te pehipehi i whakatakatoria e rātou ki Kipea.

³⁷ Nā, hohoro tonu te pehipehi, huakina ana e rātou a Kipea; te unuhanga mai hoki o te pehipehi, nā, patua iho e rātou te pā katoa ki te mata o te hoari.

³⁸ Nā, kua oti tētahi tohu te whakarite e ngā tāngata o Ihairaira ki te pehipehi, arā kia meinga e rātou kia nui te kake o te pongere o te paowa i te pā.

³⁹ Ā, i te whatinga o ngā tāngata o Ihairaira i te mea e whawhai ana.

Ka anga a Pineamine ka patu, ka tukituki i ngā tāngata o Ihairaira, me te mea e toru tekau tāngata; i mea hoki rātou, “Koia rawa anō! E hinga ana anō rātou i a tātou, e pērā ana anō me tō te whawhaitanga tuatahi.”

⁴⁰ Otiia ka timata nei te kake o te pongere o te pā ki runga, me te pou auahi, nā, ka titiro ngā Pineamini ki muri i a rātou, nā, kua pau te pā i te ahi, e kake ana tērā he paowa ki te rangi.

⁴¹ Ko te tahuritanga atu o ngā tāngata o Ihairaira, kanakana kau ana ngā tāngata o Pineamine; i kite hoki rātou kua tae mai te hē ki a rātou.

⁴² Nā reira ka whati rātou i te aroaro o ngā tāngata o Ihairaira ki te huarahi ki te koraha; otiia i pipiri tonu te whāi a te hoariri i a rātou. Nā, ko te hunga i puta mai i roto i ngā pā, kei te whakangaro i a rātou, he mea karapoti nā rātou.

⁴³ Ka karapotia e rātou ngā Pineamini ā taka noa, ā, whāia ana, takatakahia ana i ō rātou okiokinga, i te ritenga atu o Kipea whaka te rāwhiti.

⁴⁴ Ā, kotahi tekau mā waru mano o ngā tāngata o Pineamine i hinga; he hunga māia ēnei katoa.

⁴⁵ Nā, ka whati rātou, ā, rere ana ki te koraha, ki te kāmaka o Rimono; ā, e rima mano tāngata i hamua e rātou ki ngā huarahi, nā, ka whāia anō rātou ki Kiromo, ā, patua iho o rātou e rua mano tāngata.

⁴⁶ Nā, ko te hunga katoa i hinga o Pineamine i taua rā, e rua tekau mā rima mano, he hunga mau hoari; he hunga māia katoa ēnei.

⁴⁷ Ā, e ono rau tāngata i tahuri, i rere ki te koraha, ki te kāmaka o Rimono, ā, e whā ngā marama i noho ai ki te kāmaka o Rimono.

⁴⁸ Ā, i tahuri atu anō ngā tāngata o Ihairaira ki ngā tama a Pineamine, ā, patua iho rātou ki te mata o te hoari, ko ngā tāngata o ngā pā, me ngā kararehe, me ngā mea katoa i tūpono atu ai rātou; i tūngia anō e rātou ki te ahi ngā pā katoa i tae atu ai rātou.

21

He Wāhine mā ngā Tāne o Pineamine

¹ Nā, kua puaki noa ake te oati a ngā tāngata o Ihairaira i Mihipa, i mea rātou: “Kaua tētahi tangata o tātou e hoatu i tāna tamāhine hei wahine mā Pineamine.”

² Nā, ka haere te iwi ki Pētēre, ā, noho ana i reira i te aroaro o te Atua ā ahiahi noa; nā, rahi noa atu ō rātou reo, he nui te tangi.

³ I mea hoki rātou, “Nā te aha, e Ihowā, e te Atua o Ihairaira, i puta ake ai tēnei i roto i a Ihairaira; i ngaro ai tētahi iwi i tēnei rā i roto i a Ihairaira?”

⁴ Nā, i te ata ka maranga wawe te iwi, ā, hangā ana he āta e rātou, ā, whakaekea ana he tahunga tinana, he whakahere mō te pai.

⁵ Nā, ka mea ngā tama a Ihairaira, “Ko wai o ngā iwi katoa o Ihairaira kāhore i tae mai i roto i te whakaminenga ki a Ihowā?” Kua takoto hoki he oati nui mō te tangata e kore e haere ki a Ihowā ki Mihipa; i mea rātou, “Ka whakamatea rawatia.”

⁶ Ā, kōingo tonu ngā tama a Ihairaira ki tō rātou teina, ki a Pineamine; i mea, “Kua hautopea atu tētahi iwi i tēnei rā i roto i a Ihairaira.

⁷ Me aha tātou ki ētahi wāhine mā ngā mea o rātou i mahue; kua oatitia hoki a Ihowā e tātou e kore ā tātou tamāhine e hoatu hei wāhine mā rātou?”

⁸ Nā, ka mea anō rātou, “Ko tēhea o ngā iwi o Ihairaira kāhore nei i tae mai ki a Ihowā ki Mihipa?” Nā, kāhore tētahi tangata o Iapehe Kireara i haere ki te puni ki te whakaminenga.

⁹ I taua hoki te iwi, ā, kāhore tētahi tangata i reira o ngā tāngata o Iapehe Kireara.

¹⁰ Nā, ka tono te huihui i ētahi tāngata ki reira, kotahi tekau mā rua mano, he hunga toa, ā, ka whakahau i a rātou, ka mea, “Tikina patua ngā tāngata o Iapehe Kireara ki te mata o te hoari, me ngā wāhine me ngā tamariki.

¹¹ Ā, ko tēnei tā koutou e mea ai, Ko ngā tāne katoa, me ngā wāhine katoa i takoto ki te tāne, me huna.”

¹² Ā, e whā rau ngā kōtiro i mau i a rātou i roto i ngā tāngata o Iapehe Kireara, he wāhina kāhore anō i mōhio noa, arā i takoto ki te tāne. Nā, kawea ana e rātou ki te puni ki Hiro, ki tērā i te whenua o Kanaana.

¹³ Kātahi ka unga tāngata te huihui katoa hei kōrero ki ngā tama a Pineamine i te kāmaka i Rimono, hei karanga ki a rātou, “Kua mau te rongō.”

¹⁴ Nā, ka hoki a Pineamine i taua wā; ā, ka hoatu ki a rātou ngā wāhine i whakaorangia e rātou i roto i ngā wāhine o Iapehe Kireara; otiia kihai anō i rato.

¹⁵ Nā, kōingo tonu te iwi ki a Pineamine, nō te mea kua wāhia e Ihowā ngā iwi o Ihairaira.

¹⁶ Nā, ka mea ngā kaumātua o te huihui, “Me aha tātou ki ētahi wāhine mā ngā mea i mahue, kua hunā nei hoki ngā wāhine a Pineamine?”

¹⁷ I mea anō rātou, “Kia whai kāinga tupu ngā mōrehu o Pineamine, kei mōi rawa tētahi iwi i roto i a Ihairaira.

¹⁸ Otiia e kore e taea te hoatu e tātou ā tātou tamāhine hei wāhine mā rātou.” Nō te mea kua oati ngā tama a Ihairaira, kua mea: “Kia kangā te tangata e hoatu ana i te wāhine ki a Pineamine.”

¹⁹ Nā, ka mea rātou, “Nanā, he hākari tērā ki a Ihowā i Hiro, i tēnei tau, i tēnei tau, i te taha ki te raki o Pētēre, i te taha ki te rāwhiti o te huarahi e tika atu ana i Pētēre ki Hekeme, i te tonga o Repona.”

²⁰ Nā, ka whakahau atu rātou ki ngā tama a Pineamine, ka mea, “Haere ki ngā māra wāina whanga ai;

²¹ ā, e kite koutou. Nā, kua puta ngā tamāhine o Hiro ki te kanikani, nā, ka haere atu koutou i ngā māra wāina hopu i tāna wahine, i tāna wahine, i roto i ngā tamāhine o Hiro, ā, ka haere ki te whenua o Pineamine.

²² Ā, ka tae mai ō rātou mātua, ō rātou tungāne rānei, ki ā mātou whakawā ai, ko reira mātou mea ai ki a rātou, ‘Kia atawhai ki a mātou, arā ki a rātou; kihai hoki i riro i a mātou he wāhine mā tēnei, mā tēnei, o rātou i te mea e whawhai ana; ehara anō i te mea nā koutou i hoatu i tēnei wā, e hē ai koutou.’ ”

²³ Nā, pērā ana ngā tama a Pineamine, ā, tangohia ana e rātou ētahi wāhine i roto i te hunga i kanikani rite tonu ki a rātou te tokomaha, mea hopu nā rātou; ā, haere ana noho ana ki tō rātou kāinga tupu; kei te hanga i ō rātou pā, nohoia iho e rātou.

²⁴ Nā, ka tūria atu i reira i taua wā ngā tama a Ihairaira ki tōna iwi ki tōna iwi, ki tōna hapū, ki tōna hapū. Nā, haere ana rātou i reira ki tōna kāinga, ki tōna kāinga.

²⁵ I aua rā kāhore o Ihairaira kingi; ko tā rātou i mea ai ko ngā mea i tika ki te titiro a tēnei, a tēnei.

Ko te Pukapuka o Rutu

Ka Haere te Whānau a Erimerereke ki Moapa

¹ Nā, i ngā rā i whakarite ai ngā kaiwhakarite, kua pā te matekai ki te whenua, ā, ka haere tētahi tangata o Pēterehema Hūrā ki te whenua o Moapa noho ai; a ia, tāna wahine, me āna tama tokorua.

² Nā, ko te ingoa o taua tangata, ko Erimerereke, ko Naomi hoki te ingoa o tāna wahine; ko ngā ingoa hoki o āna tama tokorua, ko Maharono, ko Kiriono, he Ēparati rātou, nō Pēterehema Hūrā. Nā, haere ana ki te whenua o Moapa, ā, noho ana i reira.

³ Nā, ka mate a Erimerereke, te tahu a Naomi, ā, mahue iho ko ia, rātou ko āna tama tokorua.

⁴ Nā, ka tango wāhine rāua mā rāua i roto i ngā wāhine o Moapa; ko Oropa te ingoa o tētahi, ko Rutu te ingoa o tētahi, ā, noho ana i reira, kotahi tekau ngā tau.

⁵ Nā, ka mate rāua tokorua, ā, Maharono rāua ko Kiriono, ā, ko te wahine anake te putanga o āna tama tokorua, o tāna tahu.

Ka Hoki mai a Naomi rāua ko Rutu ki Pēterehema

⁶ Kātahi ia ka whakatika, rātou ko āna hunaonga, ā, hoki ana i te whenua o Moapa; i rongu hoki i te whenua o Moapa kua titiro mai a Ihowā ki tāna iwi, kua hoatu e ia he taro mā rātou.

⁷ Heoi, haere atu ana ia i te wāhi i noho ai, rātou tahi ko āna hunaonga tokorua, ā, haere ana i te ara, hoki ana ki te whenua o Hūrā.

⁸ Nā, ka mea a Naomi ki āna hunaonga tokorua, “E hoki ki ngā whare o ō kōrua whaea. Mā Ihowā kōrua e atawhai; kia rite tāna ki tā kōrua mahi ki ngā tūpāpaku, ki ahau hoki.

⁹ Mā Ihowā e hōmai ki a kōrua kia kite kōrua i te okiokinga i roto i te whare o tāna tahu, o tāna tahu.”

Nā, ka kihi ia i a rāua, ā, rahi noa atu ō rātou reo ki te tangi.

¹⁰ Nā, ka mea rāua ki a ia, “Engari me hoki tahi tātou ki tōu iwi.”

¹¹ Anō rā ko Naomi, “Hoki atu, e āku tamāhine; kia haere tahi kōrua i ahau hei aha? He tama anō ianei ēnei kei roto i tōku kōpū hei tāne mā kōrua?”

¹² Hoki atu, e āku tamāhine, haere, kua rūruhitia nei hoki ahau, ā, e kore e whai tahu. Me i ki ahau, Kei te tūmanako ahau, tērā anō ahau e whai tāne i tēnei pō, ā, ka whānau anō he tama māku.

¹³ Tērā rānei kōrua e tatari ki a rāua kia kaumātua rā anō? Tērā rānei e mau tonu kōrua ki a rāua, ā, e whakakāhore ki te tāne? Kāhore, e āku tamāhine, nui noa atu hoki tōku pōuri ina whakaaro ki a kōrua; nā te ringa hoki o Ihowā kua puta mai nei ki ahau.”

¹⁴ Nā, ka puaki anō tō rātou reo, ā, ka tangi. Nā, ka kihi a Oropa i tōna hungawai; ko Rutu ia i piri ki a ia.

¹⁵ Nā, ka mea ia, “Nanā, kua hoki tōu taokete ki tōna iwi, ki ōna atua; hoki atu, whāia tōu taokete.”

¹⁶ Nā, ka mea a Rutu, “Kaua rā e tohe ki ahau kia whakarērea koe, kia hoki atu i te whai i a koe! Tā te mea ka haere ahau ki tau wāhi e haere ai, ka noho hoki ki tau wāhi e noho ai; ko tōu iwi hei iwi mōku, ko tōu Atua hei Atua mōku.

¹⁷ Ka mate ahau ki te wāhi e mate ai koe – ka tanumia hoki ki reira. Kia meatia tēnei e Ihowā ki ahau, ētahi atu mea anō hoki, inā, ko te mate anake hei wehe i a tāua.”

¹⁸ Ā, i tōna kitenga e ū ana tōna ngākau kia haere tahi rāua, mutu ake tāna kōrero ki a ia.

¹⁹ Heoi, haere ana rāua tokorua, ā tae noa ki Pēterehema. Ā, ka tae rāua ki Pēterehema, nā, ka oho katoa te pā ki a rāua, ka mea ngā wāhine, “Ko Naomi tēnei?”

²⁰ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Kaua ahau e karangatia, ko Naomi; ko Mara tā koutou e karanga ai ki ahau; he kawa rawa hoki tā te Kaha Rawa mahi ki ahau.

²¹ Ki tonu ahau i tōku haerenga atu; nā, kua whakahokia kautia mai e Ihowā. Nā te aha ahau i karangatia ai ko Naomi e koutou, kua whakaaturia nei hoki tōku hē e Ihowā, kua tūkinotia ahau e te Kaha Rawa?”

²² Heoi, hoki mai ana a Naomi rāua tahi ko tāna hunaonga, ko Rutu Moapi hoki ana i te whenua o Moapa; ā, haere ana ki Pēterehema i te tīmatanga o te kotinga pārei.

2

Ka Mahi a Rutu i roto i te Māra a Poaha

¹ Nā, he whanaunga tō Naomi arā tō tāna tahu, he tangata taonga nui, nō te hapū o Erimereke; ko Poaha tōna ingoa.

² Nā, ka mea a Rutu Moapi ki a Naomi, “Kia haere ahau ki te māra ki te hamu i ngā puku pārei i muri i te tangata e manakohia mai ai ahau.”

Anō rā ko tērā, “Haere, e tāku tamāhine.”

³ Nā, haere ana ia, ā, nō te taenga atu, ka hamu i te māra i muri i ngā kaikokoti; ā, tūpono noa ia ko te wāhi o te māra i a Poaha o te hapū o Erimereke.

⁴ Nā, ko te taenga o Poaha i Pēterehema, ka mea ki ngā kaikokoti, “Kia noho a Ihowā ki a koutou.”

Anō rā ko rātou ki a ia, “Kia manaakitia koe e Ihowā.”

⁵ Kātahi ka mea a Poaha ki tāna tangata i tohutohu nei i ngā kaikokoti, “Nā wai tēnei kōtiro?”

⁶ Nā, ka whakahoki te kaitohutohu i ngā kaikokoti, ka mea, “Ko te kōtiro Moapi tēnei i hoki tahi mai nei rūau ko Naomi i te whenua o Moapa.”

⁷ I mea mai hoki ia, ‘Tukua ahau kia hamu, kia kohikohi i roto i ngā paihere, i muri i ngā kaikokoti.’ Heoi, haere ana ia, ā, i konei tonu ia o te ata iho anō ā tae mai ki nāiane; he iti nei tōna noho i te whare.”

⁸ Nā, ka mea a Poaha ki a Rutu, “E kore rānei koe e rongu mai, e tāku tamāhine? Kua e haere ki tētahi māra kē hamu ai; kua anō e haere atu i konei; engari me noho tonu ki konei, ki āku kōtiro.”

⁹ Kia matatau ōu kanohi ki te māra e kotia ana e rātou, ka whai i a rātou; kāhore ianei ahau i ki atu ki ngā taitamariki kua kua rātou e pā ki a koe? E matewai hoki koe, haere ki ngā oko, inu ai i tā ngā taitamariki i utu mai ai.”

¹⁰ Nā, ka tāpapa iho tērā, ka piko iho ki te whenua, ā, ka mea ki a ia, “Nā te aha koe i manako mai ai ki ahau, i mōhio ai hoki ki ahau, he manene nei hoki ahau?”

¹¹ Nā, ka whakahoki a Poaha ka mea ki a ia, “Kua āta kōrerotia mai ki ahau ngā mea katoa i mea ai koe ki tōu hungawai i muri i te matenga o tāu tahu, tāu whakarereanga hoki i tōu pāpā, i tōu whaea, i te whenua anō i whānau ai koe, ā, haere mai ana ki te iwi kīhai i mōhiotia e koe i mua ake nei.”

¹² Mā Ihowā e utu tāu mahi; kia āta rite hoki te utu e hōmai ki a koe e Ihowā, e te Atua o Iharaia, kua tae mai nei hoki koe ki raro ki ōna parirau okioki ai.”

¹³ Anō rā ko tērā, “Kia manakohia mai ahau, e tōku ariki; ka ora nei hoki tōku ngākau i a koe, he pai hoki tāu kupu ki tāu pononga; ko ahau ia kāhore e rite ki tētahi o āu pononga wāhine.”

¹⁴ I mea anō a Poaha ki a ia i te wā i kai ai, “Haere mai ki konei, ki te kai taro māu, ka tuku hoki i tāu kongakonga ki roto ki te winika.”

Nā, ka noho ia ki te taha o ngā kaikokoti, i hōmai anō e rātou he witi pāhūhū māna. Nā, kai ana ia, ā, ka mākona, ā, toe ake.

¹⁵ Ā, i tōna whakatikanga ki te hamu, ka ako a Poaha i āna taitamariki, ka mea, “Kia hamu anō ia i roto i ngā paihere; kua anō hoki ia e meinga kia whakamā.”

¹⁶ Whakangahorotia anō ētahi kapunga māna, whakarērea atu kia kohia e ia, kua hoki e riria.”

¹⁷ Nā, ka hamu ia i te māra ā ahiahi noa, ā, patupatua ana e ia āna i hamu ai; ā, me te mea kotahi te epa pārei.

¹⁸ Nā, tangohia ana e ia, ā, haere ana ki te pā, ā, ka kite tōna hungawai i āna i hamu ai; i whakaputaina anō e ia, i hōmai ki a ia ngā toenga i a ia kua mākona.

¹⁹ Nā, ka mea tōna hungawai ki a ia, “I hamu koe ki hea ināiane? I hea hoki, koe e mahi ana? Kia manaakitia te tangata i mōhio nā ki a koe.”

Nā, kōrerotia ana e ia ki tōna hungawai te tangata i mahi nei ia ki a ia, ā, ka mea, “Ko te ingoa o te tangata i mahi nei ahau ki a ia ināiane ko Poaha.”

²⁰ Anō rā ko Naomi ki tāna hunaonga, “Kia manaakitia ia e Ihowā, kīhai nei tōna aroha i mahue ki te hunga ora, ki te hunga mate.” Nā, ka mea a Naomi ki a ia, “He tata taua tangata ki a tāua, nō ō tāua whanaunga tupu.”

²¹ Nā, ka mea anō a Rutu Moapi, “I mea mai anō hoki ia ki ahau, ‘Kia tata tonu koe ki āku tātanga, kia poto rā anō āku mea katoa te kokoti.’”

²² Nā, ka mea a Naomi ki a Rutu, ki tāna hunaonga, “He pai, e tāku tamāhine, ki te haere tahi koe me āna kōtiro, kei riria koe i te māra kē.”

²³ Nā, kei te whai tonu ia i ngā kōtiro a Poaha, ka hamu ā poto noa ngā pārei te kokoti, me te witi hoki te kokoti; i tōna hungawai ia tōna nohoanga.

3

Ko Rutu rāua ko Poaha kei te Patunga Witi

¹ Nā, ka mea a Naomi tōna hungawai ki a ia, "Kaua ianei ahau e rapu i te okiokinga mōu, e tāku tamāhine, e puta mai ai te pai ki a koe?"

² Ehara ianei i te whanaunga nō tāua a Poaha nāna nei aua kōtiro, ōu hoa nā? Nanā, ko ā tēnei pō ia whakarererere ai i te pāpapa o te pārei i te patunga witi.

³ Nā, horoia koe, ka whakawahi i a koe, ka kākahu ai i ōu kākahu, ka haere ki raro, ki te patunga witi; kaua ia koe e whakaaturia ki taua tangata, ā mutu noa tāna kai, tāna inu.

⁴ Ā, ka takoto ia, nā, me titiro koe ki te wāhi e takoto ai ia; ā, ka haere atu, ka hura i ngā kākahu o ōna waewae, ka takoto; ko reira ia whakaatu ai ki a koe i tāu e mea ai."

⁵ Nā, ka mea tērā ki a ia, "Māku e mea ngā mea katoa i kōrerotia mai nā e koe ki ahau."

⁶ Nā, ko tōna haerenga ki raro, ki te patunga witi, meatia ana e ia ngā mea katoa i whakahaua e tōna hungawai ki a ia.

⁷ Nā, ka kai a Poaha ka inu, ā, hari ana tōna ngākau, ā, ka haere, ka takoto ki te pito o te pūranga; nā, ko te āta haerenga o tērā, hurahia ana ngā kākahu o ōna waewae, nā, kua takoto.

⁸ Ā, i waenganui pō ka oho te mauri o taua tangata, ka tahuri ia; nā, he wahine e takoto ana i ōna waewae.

⁹ Nā, ka mea ia, "Ko wai koe?"

Ā, ka mea ake tērā, "Ko Rutu ahau, ko tāu pononga wahine; nā, uhia iho te pito o tōu ki tāu pononga; he whanaunga tupu hoki koe."

¹⁰ Nā, ka mea ia, "Kia manaakitia koe e Ihowā, e tāku tamāhine; nui atu hoki i tō te timatanga tōu aroha o te whakamutunga, i a koe kihai nei i aru i ngā taitama, i te mea rawakore, i te mea whai taonga rānei.

¹¹ Nā, kaua e wehi, e tāku tamāhine; ka meatia e ahau ki a koe āu mea katoa i kī mai ai; e mōhio ana hoki te pā katoa o tōku iwi he wahine koe e uua ana ki te pai.

¹² Nā, he tika anō, he whanaunga tupu ahau nōu; otia tēnā anō tētahi e tata rawa ana i ahau.

¹³ Takoto mārie i tēnei pō; ā, i te ata ki te whakawhanaunga ia ki a koe, he tika, māna te tikanga whanaunga; ki te kāhore ia e pai māna te tikanga o te whanaunga ki a koe, nā māku te tikanga whanaunga ki a koe; e ora ana ā Ihowā. Āta takoto, kia taea rā anō te ata."

¹⁴ Nā, takoto tonu ia ki ōna waewae ā taea noatia te ata; ā, ka maranga, i te mea e kore te tangata e kite i tōna hoa. Nā, ka mea tērā, "Kei mōhioia i haere mai he wahine ki te patunga witi."

¹⁵ I mea anō ia, "Tēnā koa te koroka i runga i a koe nā, puritia mai." Nā, puritia ana e ia. Nā, ka mēhuatia atu ētahi pārei e ia, e ono ngā mēhua; ā, whakawahā atu ana ki a ia; nā, haere ana ia ki te pā.

¹⁶ Ā, nō tōna taenga ki tōna hungawai, ka mea tērā, "Kei te pēhea koe, e tāku tamāhine?"

Nā, kōrerotia ana e ia ki a ia ngā mea katoa i mea ai taua tangata ki a ia.

¹⁷ I mea anō ia, "Ko ēnei mēhua pārei e ono i hōmai e ia ki ahau; i mea hoki ki ahau, 'Kei haere kau koe ki tōu hungawai.'"

¹⁸ Nā, ka mea tērā, "Āta noho, e tāku tamāhine, kia mōhioia rā anō e koe te tukunga iho o tēnei mea. E kore hoki e mutu tā taua tangata, kia oti rā anō tēnei mea i a ia āianei."

4

Te Mārenatanga a Poaha rāua ko Rutu

¹ Nā, ka haere a Poaha ki te kūwaha, ā, noho ana i reira. Nā, ko te whanaunga tata i kōrerotia rā e Poaha e haere ana. Kātahi tērā ka mea atu, "E! Ko koe tonu ia! Peka mai nei ki konei noho ai." Nā, ka peka atu ia, ā, noho ana.

² Nā, ka tikiina e ia ētahi tāngata o ngā kaumātua o te pā, kotahi tekau, ā, ka mea, "E noho ki konei." Nā, noho ana rātou.

³ Nā, ka mea ia ki taua whanaunga tata, "E hokona ana e Naomi i haere mai nei i te whenua o Moapa, te wāhi o te mārā i tō tātou tuakana, i a Erimerere.

⁴ Nā, ka whakaaro ahau, me whakaatu ki a koe, me te kī atu: Māu e hoko i te aroaro o ngā tāngata e noho nei, i te aroaro anō hoki o ngā kaumātua o tōku iwi. Ki te hokona e koe, hokona; ā, ki te kāhore e hokona, kōrerotia mai ki ahau, kia mōhio ai ahau; kāhore hoki he tangata hei hoko, ko koe anake, ā, ko ahau tō muri i a koe."

Nā, ka mea tērā, "Māku e hoko."

⁵ Kātahi a Poaha ka mea, “Ā te rā e hoko ai koe i te māra i te ringa o Naomi, e hoko ana hoki koe i a Rutu, i taua Moapi, i te wahine a te tūpāpaku, hei whakaara ingoa ake mō te tūpāpaku ki tōna wāhi tupu.”

⁶ Nā, ka mea taua whanaunga tata, “E kore e taea te hoko e ahau māku; kei hē tōku kāinga tupu. Māu tāku hokonga e hoko; e kore hoki e taea te hoko e ahau.”

⁷ Nā, i mua ko te tikanga tēnei i roto i a Ihairaira mō ngā hoko mai anō, mō ngā whakawhiti, hei whakaū mō ngā mea katoa. Unuhia ai e tētahi tōna hū, ā, ka hoatu ki tōna hoa; ā, hei kaiwhakaatu tēnā i roto i a Ihairaira.

⁸ Nā, ka mea taua whanaunga ki a Poaha, “Māu e hoko.” Ā, unuhia ake e ia tōna hū.

⁹ Nā, ka mea a Poaha ki ngā kaumātua rātou ko te iwi katoa, “He kaititiro koutou i tēnei rā ki tāku hokonga mai i ngā mea katoa a Erimereke, i ngā mea katoa anō a Kiriono, a Maharono, i roto i te ringa o Naomi;

¹⁰ me Rutu Moapi hoki me te wahine a Maharono. Kua hokona mai ia e ahau hei wahine māku, hei whakaara ingoa ake mō te tūpāpaku ki tōna kāinga tupu, kei hautopea atu te ingoa o te tūpāpaku i roto i ōna tēina, i te kūwaha anō o tōna wāhi; ko koutou ngā kaititiro i tēnei rā.”

¹¹ Nā, ka mea ngā tāngata katoa i te kūwaha, rātou ko ngā kaumātua, “He kaititiro mātou. Mā Ihowā e mea tēnā wahine e haere mai nā ki tōu whare kia rite ki a Rahera rāua ko Rea, nā rāua nei i tū ai te whare o Ihairaira. Kia nui anō hoki tāu mahi i Ēparata, kia whai ingoa koe i Pēterehema.

¹² Hei te whare o Parete, whānau a Tāmara rāua ko Hūrā, te rite mō tōu whare, arā mō te uri e hōmai e Ihowā ki a koe i roto i tēnei kōtiro.”

Ko Poaha me Ōna Uri

¹³ Nā, ka tango a Poaha i a Rutu, ā, waiho iho ia hei wahine māna. Nā, ka tae atu ia ki a ia, ā, ka meinga e Ihowā kia hapū; nā, kua whānau tāna tama.

¹⁴ Nā, ka mea ngā wāhine ki a Naomi, “Kia whakapaingia a Ihowā, kīhai nei i waiho i a koe i tēnei rā kia hapa i tētahi whanaunga tata; kia rangona anō tōna ingoa i roto i a Ihairaira.

¹⁵ Māna hoki tōu wairua e whakahoki ake, ko ia hoki hei atawhai mō tōu rūruhitanga; he whānau hoki ia nā tāu hunaonga e aroha nei ki a koe, he nui kē nei tōna pai ki a koe i tō ngā tama tokowhiti.”

¹⁶ Nā, ka tango a Naomi i taua tamaiti, ā, whakatakatoria ana ki tōna uma, ā, ko ia hei kaihihihihi mōna.

¹⁷ Nā, huaina ana he ingoa mōna e ngā wāhine e noho tata ana; i mea rātou, “Kua whānau tētahi tamaiti mā Naomi.” Nā, huaina ana e rātou tōna ingoa ko Ōpere. Ko te pāpā tēnei o Hehe, pāpā o Rāwiri.

¹⁸ Nā, ko ngā whakatupurunga ēnei o Parete: 1 nā Parete ko Heterono;

¹⁹ nā Heterono ko Rame, nā Rame ko Aminarapa,

²⁰ nā Aminarapa ko Nāhahona, nā Nāhahona ko Haramono,

²¹ nā Haramono ko Poaha, nā Poaha ko Ōpere,

²² nā Ōpere ko Hehe, nā Hehe ko Rāwiri.

Ko te Pukapuka Tuatahi o Hamuera

Ko Erekanā rātou ko Tāna Whānau kei Hiro

¹ Nā, tērā tētahi tangata nō Ramataima Topimi, nō te whenua pukepuke o Ēparaima, ko Erekanā tōna ingoa, he Ēparati, he tama nā Ierohama, tama a Erihu, tama a Tohu, tama a Tupu.

² Ā, tokorua āna wāhine; ko Hana te ingoa o tētahi, ko Penina te ingoa o tētahi; nā, he tamariki a Penina, kāhore ia he tamariki a Hana.

³ Ā, haere atu ai tēnei tangata i ia tau, i ia tau, i tōna pā ki te koropiko, ki te patu whakahere ki a Ihowā o ngā mano, ki Hiro, ā, i reira ngā tama tokorua a Eri, a Hōponi rāua ko Pinehaha, ngā tohunga a Ihowā.

⁴ Ā, ka tae ki te rā i patu whakahere ai a Erekanā, nā, hoatu ana e ia ētahi mea ki a Penina, ki tāna wāhine, ki āna tama katoa anō, rātou ko āna tamāhine;

⁵ ki tāna wāhine ia, ki a Hana, e rua ngā wāhi i hoatu e ia; i aroha hoki ia ki a Hana; otiia kua oti tōna kōpū te tūtaki e Ihowā.

⁶ Ā, nui atu te whakatoa i tōna hoa tauwhāinga ki a ia, ā mamae noa ia, nō te mea kua tūtakina tōna kōpū e Ihowā.

⁷ Penā tonu tā te tāne mahi, i ia tau, i ia tau, i ngā haerenga o tēnei ki runga, ki te whare o Ihowā, ā, penā tonu tā tērā whakatoa i tēnei; ā, tangi noa ia, kihai hoki i kai.

⁸ Nā, ka mea tāna tahu, a Erekanā ki a ia, "E Hana, he aha koe i tangi ai? He aha hoki koe tē kai ai? He aha anō i pōuri ai tōu ngākau? Ki tāu e kore ianei e nui atu tōku pai i tō ngā tama kotahi tekau?"

⁹ Heoi, ka whakatika a Hana i muri i a rātou i kai ai i Hiro, i inu ai hoki. Nā, ko Eri ko te tohunga, i runga i tōna nohoanga noho ai, i te pou o te kūwaha o te temepara o Ihowā.

¹⁰ Ā, i tino pōuri te ngākau o tērā, ka inoi ki a Ihowā, ā, nui atu tāna tangi.

¹¹ Nā, ka puaki tāna ki taurangi, i mea ia, "E Ihowā o ngā mano, ki te āta titiro mai koe ki te pōuri o tāu pononga wāhine, ā, ka mahara ki ahau, ā, e kore e wareware ki tāu pononga, engari ka hōmai i tētahi tama ki tāu pononga, nā, ka hoatu ia e ahau ki a Ihowā i ngā rā katoa e ora ai ia; e kore anō he heu e heua ki tōna mātenga."

¹² Nā, i te mea e inoi tonu ana ia i te aroaro o Ihowā, ka titiro a Eri ki tōna waha.

¹³ Nā, ko Hana, e kōrero ana ia i roto i tōna ngākau; ko ōna ngutu kau e komeme ana, kihai ia tōna reo i rangona; nā reira i mea ai a Eri e haurangi anā ia.

¹⁴ Nā, ka mea a Eri ki a ia, "Ka tae te roa o tōu haurangi! Whakarērea atu tāu wāina."

¹⁵ Nā, ka utua e Hana, ka mea, "Kāhore, e tōku ariki; he wāhine ngākau pōuri ahau; kāhore ahau i inu i te wāina, i te wai whakahaurangi rānei; engari e ringihia ana e ahau tōku ngākau ki te aroaro o Ihowā."

¹⁶ Kaua tāu pononga e kīia he tamāhine nā Periara; nā te nui hoki o tōku mamae, o tōku pōuri, ēnei kōrero āku."

¹⁷ Kātahi ka utua e Eri, ka mea ia, "Haere mārie; ā, mā te Atua o Ihāraira e hōmai tāu mea i inoi ai koe ki a ia."

¹⁸ Nā, ka mea tērā, "Kia manakohia tāu pononga e koe." Kātahi taua wāhine ka haere, ka kai, ā, mutu ake te pōuri o tōna mata.

¹⁹ Nā, ka maranga wawe rātou i te ata, ā, ka koropiko ki te aroaro o Ihowā, ā, hoki ana, haere ana ki tō rātou whare i Rama. Nā, ka mōhio a Erekanā ki a Hana, ki tāna wāhine; i mahara anō a Ihowā ki a ia.

²⁰ Nā, ka taka ngā rā, ka hapū a Hana, ā, ka whānau he tama; ā, huaina iho e ia tōna ingoa ko Hamuera, i mea hoki, "Nō te mea i inoia ia e ahau i a Ihowā."

²¹ Nā, ka haere taua tangata a Erekanā me tōna whare katoa ki runga, ki te patu i te whakahere o te tau ki a Ihowā, me tāna kī taurangi hoki.

²² Ko Hana ia kihai i haere; i mea hoki ki tāna tahu, "Kia whakamutua rā anō te kai ū a te tamaiti, ko reira ahau kawea atu ai i a ia, kia puta ai ia ki te aroaro o Ihowā, mō tōna noho tonu atu ki reira."

²³ Nā, ka mea a Erekanā tāna tahu ki a ia, "Meatia tā tōu whakaaro e whakapai ai; e noho, kia whakamutua rā anō tāna kai ū otiia kia mau te kupu a Ihowā. Heoi, noho ana taua wāhine, whakangotea ana tāna tama, ā mutu noa tāna kai ū."

²⁴ Nā, i te mutunga o tāna kai ū ka mauria ia e ia, me ētahi pūru e toru, kotahi hoki te epa parāoa, me te pounamu wāina, kawea ana ia e ia ki te whare o Ihowā, ki Hiro; he tamariki rawa hoki taua tamaiti.

²⁵ Nā, patua ana e rātou te pūru, ā, kawea ana te tamaiti ki a Eri.

²⁶ Ā, ka mea ia, “E tōku ariki, kia ora tōu wairua; e tōku ariki, ko ahau te wahine i tū i tōu taha i konei nei, i inoi rā ki a Ihowā.

²⁷ Ko tēnei tamaiti tāku i inoi ai; ā, hōmai ana e Ihowā ki ahau tāku mea i inoi ai ahau ki a ia.

²⁸ Nā reira kua tukua atu nei ia e ahau ki a Ihowā; he mea tuku ia ki a Ihowā i ngā rā katoa e ora ai ia.”

Ā, koropiko ana te tamaiti ki a Ihowā ki reira.

2

Te Inoi a Hana

¹ Nā, ka karakia a Hana, ka mea,
“E whakamanamana ana tōku ngākau ki a Ihowā;
kua ara tōku haona i a Ihowā.

Ka rahi tōku waha ki ōku hoariri,
nōku ka koa ki tāu whakaoranga.

² “Kāhore he mea tapu, ko Ihowā anake;
kāhore kē atu, ko koe anake;
kāhore anō hoki he kāmaka hei rite mō tō tātou Atua.

³ “Kāti te whakanui i te kōrero whakahihī;
kei puta te whakapehapeha i ō koutou māngai;
he Atua mōhio hoki a Ihowā,
ā, ka pāunatia e ia ngā mahi.

⁴ “Whati ana ngā kōpere a te hunga mārohirohi,
ā, ko te hunga i tūtuki te waewae,
ko te kaha hei whītiki mō rātou.

⁵ E mahi ana hei utu taro te hunga i mākona i mua,
ā, mutu ake tā te hunga i matekai.
Heoi, kua tokowhitu a te pākoko i whānau ai;
ā, iwikore noa iho te mea kua tokomaha nei āna tamariki.

⁶ “Ko Ihowā e whakamate ana,
ā, ko ia e whakaora ana;
māna e riro ai ki raro ki te rēinga,
māna e kake ai ki runga.

⁷ Ko Ihowā hei whakarawakore,
ko ia hei whakawhiwhi ki te taonga;
māna e whakaiti, māna anō hoki e whakaara.

⁸ Whakaarahia ana e ia te iti i roto i te puehu;
ara ana i a ia te rawakore i roto i te pūranga paru,
ā, whakanohoia iho ki roto ki ngā rangatira,
meinga ana kia whiwhi ki te torōna korōria.

“Nō Ihowā rā hoki ngā pou tūranga o te whenua;
ā, whakanohoia iho e ia te ao ki runga.

⁹ Māna ngā waewae o tāna hunga tapu e tiaki;
ko te hunga kino ia ka whakanohoia ki roto ki te pōuri wahangū ai;
ehara hoki te kaha i te mea e riro ai te pāpā i te tangata.

¹⁰ “Mongamonga noa ngā hoariri o Ihowā;
ka papā mai tāna whatitiri i te rangi ki a rātou.
Ka whakarite whakawā a Ihowā mō ngā pito o te whenua;
māna e hōmai he kaha ki tāna kīngi,
e whakaara te haona o tāna i whakawahi ai.”

Ngā Tama Kino a Eri

¹¹ Nā, ka haere a Erekena ki Rama ki tōna whare, ā, minita ana taua tamaiti ki a Ihowā i te aroaro o te tohunga, o Eri.

¹² Nā, he tama nā Periara ngā tama a Eri; kihai rātou i mōhio ki a Ihowā.

¹³ Nā, ko te tikanga tēnei a ngā tohunga i roto i te iwi; i te patunga a tētahi i te whakahere, ka haere te tangata a te tohunga, i te mea kei te kōhua anō ngā kiko, me te mārau e toru nei ngā koikoi i tōna ringa.

¹⁴ Nā, ka werohia e ia ki te peihana, ki te pāta rānei, ki te hōpane rānei, ki te kōhua rānei; ko ngā mea katoa i riro ake i te mārau, i tangohia e te tohunga ki taua mea. Pēnā tonu tā rātou mahi i Hiro ki ngā Ihairaira katoa i haere ki reira.

¹⁵ Āe rā, i te mea anō hoki kāhore i tahuna noatia ngā ngako, ka haere te tangata a te tohunga, ka mea ki te tangata nāna te whakahere, "Hōmai tētahi wāhi kiko kia tunua mā te tohunga; e kore hoki ia e tango i āu kiko, i te mea kōhua, engari i te mea mata."

¹⁶ Ā, ki te kī mai te tangata ki a ia, "Āiane pū tahuna ai e rātou te ngako, ā, hei reira koe tango ai i tā tōu ngākau i pai ai." Kātahi tērā ka mea atu, "Kāhore; engari me hōmai e koe āiane; ā, ki te kāhore, ka tangohia māoritā e ahau."

¹⁷ Nā, nui atu te hara o aua taitama i te aroaro o Ihowā; nō te mea i whakarihariha ngā tāngata ki te whakahere a Ihowā.

Ko Hamuera te Tamaiti kei Hiro

¹⁸ Ko Hamuera ia i miniti ki te aroaro o Ihowā, he tamariki nei ia, whītiki rawa tōna epora rīnena.

¹⁹ I hangā anō he koroka iti e tōna whaea mōna, ā, kawea ana ki a ia i tēnei tau, i tēnei tau, i ō rāua haerenga ko tāna tahu ki te patu i te whakahere o te tau.

²⁰ Nā, ka whakapai a Eri i a Erekena rāua ko tāna wahine, ka mea, "Mā Ihowā e hōmai he uri ki a koe i roto i tēnei wahine mō tēnei ka tukua nei ki a Ihowā." Nā, hoki ana rāua ki tō rāua wāhi.

²¹ Nā, ka titiro a Ihowā ki a Hana, ā, ka hapū anō ia, ka whānau, tokotoru ngā tama, tokorua ngā kōtiro. Ā, tupu ana te tamaiti, a Hamuera, i te aroaro o Ihowā.

Ka Kohete a Eri i āna Tama

²² Nā, kua koroheke rawa a Eri. Kua rongo hoki ki ngā mea katoa i mea ai āna tama ki a Ihairaira katoa, ki tō rāua takotoranga hoki ki ngā wāhine i mahi ki te whatitoka o te tapenākara o te whakaminenga.

²³ Nā, ka mea ia ki a rāua, "He aha kōrua i mahi ai i ēnei mea? Kua rongo hoki ahau ki tēnei iwi katoa ki ā kōrua mahi kino.

²⁴ Kātī rā, e āku tama; ehara hoki i te pai te kōrero e rangona nei e ahau; e mea ana kōrua i te iwi o Ihowā kia poka kē.

²⁵ Ki te hara he tangata ki tōna hoa, mā te Atua te whakawā mōna; tēnā ko tēnei, ka hara te tangata ki a Ihowā, ko wai hei kaiwawao mōna?" Heoi, kihai rāua i pai ki te whakarongo ki te reo o tō rāua pāpā, nō te mea i pai a Ihowā kia whakamatea rāua.

²⁶ Ā, nui haere ana anō taua tamaiti, a Hamuera, e paingia ana e Ihowā, e ngā tāngata.

²⁷ Nā, ka haere mai tētahi tangata a te Atua ki a Eri, ka mea ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā, 'Kāhore ianei ahau i puta mārāma ki te whare o tōu pāpā, i a rātou i Ihipa, i pononga ai i te whare o Parao?

²⁸ Kāhore rānei ahau i whiriwhiri i a ia i roto i ngā iwi katoa o Ihairaira hei tohunga mōku, hei whakaeke whakahere ki runga ki tāku āta, hei tahu whakakakara, hei kākahu i te epora ki tōku aroaro? Ā, hoatu ana ki te whare o tōu pāpā ngā whakahere ahi katoa a ngā tamariki a Ihairaira?

²⁹ Ā, he aha koutou i takahi ai i ōku patunga tapu, i ōku whakahere, i kīia e ahau mō tōku nohoanga; i a koe ka whakahōnore nei i āu tama ki runga ake i ahau, ā, ka tetere nei koutou i ngā mea papai o ngā whakahere katoa a Ihairaira, a tāku iwi?"

³⁰ "Nā reira tēnei kupu a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: 'He tika i mea ahau, ko tōu whare me te whare o tōu matua ka haere i tōku aroaro ā ake ake.' Nā, ko tā Ihowā kupu tēnei ināiane: 'Kāhore rā hoki; ka whakahōnore hoki ahau i te hunga e whakahōnore ana i ahau, ka whakaiti anō i te hunga e whakahāwea ana ki ahau.

³¹ Nanā, meāke puta ngā rā e tapahia ai e ahau tōu ringa, me te ringa o te whare o tōu pāpā, ā, kore iho tētahi koroheke i roto i tōu whare.

³² Ā, ka kite koe i te tūkinotanga i tōku nohoanga, i ngā pai katoa e hoatu e te Atua ki a Ihairaira; e kore anō tōu whare e whai koroheke ā ake ake.

³³ Nā, ko te tangata āu e kore e hautopea atu i tāku āta, ka ai ia hei whakapaunga mō ōu kanohi, hei whakamamae mō tōu ngākau; whakakaumātua kau hoki ngā whānau hou o tōu whare, ka mate i tō rātou taiohinga.

³⁴ " 'Ko te tohu hoki tēnei ki a koe, ka puta ki āu tama tokorua, ki a Hōponi rāua ko Pinehaha, kotahi anō te rā e mate ai rāua tokorua.

³⁵ Ā, ka whakaarahia ake e ahau he tohunga pono māku, hei mahi i tā tōku ngākau, i tā tōku hinengaro i pai ai, māku anō e hanga he whare pūmau mōna; ā, ka hāereere ia i ngā rā katoa i te aroaro o tāku e whakawahi ai.

³⁶ Ā, ko te hunga katoa e mahue iho ki tōu whare, ka haere mai, ka piko iho ki a ia mō tētahi pīhi hiriwa, mō tētahi wāhi taro, ka mea, "Tēnā koe, kia uru atu ahau ki tētahi o ngā mahi tohunga, kia kai ai ahau i tētahi kongakonga taro." ' ' "

3

Ka Whakaputa i a Ihowā ki a Hamuera

¹ Nā, i te minita te tamaiti, a Hamuera, ki a Ihowā i te aroaro o Eri. Ā, he taonga mōmōhanga te kupu a Ihowā i aua rā; kāhore he whakakitenga nui.

² Nā, i taua wā kei te takoto a Eri i tōna wāhi, kua tūmata hoki ōna kanohi te atarua, kāhore hoki i āta kite.

³ Nā, kāhore anō te rama a te Atua kia pirau noa, ā, i te takoto a Hamuera, he moe, i roto i te temepara o Ihowā, i te wāhi i tū ai te āka a te Atua.

⁴ Nā, ka karanga a Ihowā ki a Hamuera.

Ka mea tērā, "Tēnei ahau."

⁵ Nā, ka rere ia ki a Eri, ka mea, "Tēnei ahau; i karanga ake nā hoki koe ki ahau."

Nā, ka mea tērā, "Kīhai ahau i karanga; hoki atu ki te takoto." Nā, haere ana ia, takoto ana.

⁶ Nā, ka karanga anō hoki a Ihowā, "E Hamuera."

Ā, ka whakatika a Hamuera, haere ana ki a Eri, ka mea, "Tēnei ahau; i karanga ake nā hoki koe ki ahau."

Nā, ka mea tērā, "Kīhai ahau i karanga, e tāku tamaiti; hoki atu ki te takoto."

⁷ Nā, kāhore a Hamuera i mōhio noa ki a Ihowā, kāhore anō hoki te kupu a Ihowā i whakapuakina noatia ki a ia.

⁸ Nā, ka karanga anō a Ihowā i a Hamuera, ko te tuatoru o ngā karangatanga. Ā, ka whakatika ia, ka haere ki a Eri, ka mea, "Tēnei ahau; i karanga ake nā hoki koe ki ahau."

Nā, ka mōhio a Eri ko Ihowā tērā i karanga rā ki te tamaiti.

⁹ Nā, ka mea a Eri ki a Hamuera, "Haere ki te takoto; ā, ki te karanga ia ki a koe, ka mea ake koe, 'Kōrero e Ihowā; e whakarongo ana hoki tāu pononga.'" Heoi, haere ana a Hamuera, ā, takoto ana i tōna wāhi.

¹⁰ Nā, ka haere mai a Ihowā, ka tū, ka karanga, ka pērā me ērā karangatanga, "E Hamuera, e Hamuera."

Kātahi ka mea a Hamuera, "Kōrero; e whakarongo ana hoki tāu pononga."

¹¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera: "Nanā, ka mahia e ahau he mahi i roto i a Ihairaira, e pāoroaro ai ngā taringa e rua o te hunga katoa e rangona ai.

¹² Ko te rangi tēnā e puta ake ai i ahau mō Eri ngā mea katoa i kōrerotia e ahau mō tōna whare; i te timatanga ā ki te mutunga.

¹³ Kua mea atu nā hoki ahau ki a ia, ka whakawākia tōna whare e ahau ā ake ake, mō te kino i mōhioia nā e ia; mō tā āna tama i mea ai, i tau ai he kanga ki a rāua, ā, kīhai ia i pēhi i a rāua.

¹⁴ Nā reira kua oati ahau mō te whare o Eri, 'E kore e tau te patunga tapu, te whakahere totokore rānei, hei pure mō te kino o te whare o Eri ā ake ake.' "

¹⁵ Nā, takoto tonu a Hamuera ā tae noa ki te ata, nā, uakina ana e ia ngā tatau o te whare o Ihowā. Ā, i wehi a Hamuera ki te whakaatu ki a Eri i te mea i whakakitea mai ki a ia.

¹⁶ Nā, ka karanga a Eri ki a Hamuera, ka mea, "E Hamuera, e tāku tamaiti."

Ā, ka mea tērā, "Tēnei ahau."

¹⁷ Nā, ka mea ia, "Tēnā koa te kupu i kōrerotia e Ihowā ki a koe? Kaua rā e hunā ki ahau; kia meatia tēnei e te Atua ki a koe, ētahi atu mea anō hoki, ki te hunā e koe i ahau tētahi o ngā kupu katoa i kōrerotia e ia ki a koe."

¹⁸ Nā, ka kōrerotia ngā kupu katoa e Hamuera ki a ia, kīhai hoki i hunā tētahi mea i a ia. Nā, ka mea tērā, "Nā Ihowā rā hoki; māna e mea tā tōna whakaaro i pai ai."

¹⁹ Nāwai ā, ka kaumātua a Hamuera, ā, noho ana a Ihowā ki a ia, kīhai hoki tētahi o āna kupu i tukua e ia kia taka ki te whenua.

²⁰ Ā, i mōhio a Ihairaira katoa, o Rāna ā tae noa ki Peerehepa, kua whakapūmautia a Hamuera hei poropiti mā Ihowā.

²¹ Ā, i puta mai anō a Ihowā i Hiro; i whakaatu anō hoki a Ihowā i a ia ki a Hamuera i Hiro, he mea kōrero mai nā Ihowā.

4

¹ Nā, puta mai ana te kupu a Hamuera ki a Ihairaira katoa.

Te Hopukanga o te Āka o te Kawenata

Nā, ka haere a Ihairaira ki te whawhai ki ngā Pirihitini, ā, ka noho ā-puni ki Epenētere; ā, i noho te puni o ngā Pirihitini ki Apeke.

² Nā, ka whakaritea e ngā Pirihitini ā rātou ngohi hei whawhai ki a Ihairaira; ā, ka hōrapa haere te whawhai, nā, ka patua a Ihairaira e ngā Pirihitini; e whā mano tāngata o te ope i patua ki te pārae.

³ Ā, nō te taenga o ngā tāngata ki te puni, ka mea ngā kaumātua o Ihairaira, "He aha tātou i patua ai e Ihowā ināianei i te aroaro o ngā Pirihitini? Me tiki atu ki a tātou te āka o te kawenata a Ihowā i Hiro, kia tae mai ki roto i a tātou, hei whakaora i a tātou i te ringa o ō tātou hoariri."

⁴ Heoi, ka tonoa e te iwi ki Hiro, ā, ka mauria mai i reira te āka o te kawenata a Ihowā o ngā mano e noho nei i runga i ngā kerupima; i reira anō ngā tama tokorua a Eri, a Hōponi rāua ko Pinehaha, i te āka o te kawenata a Ihowā.

⁵ Ā, i te taenga mai o te āka o te kawenata a Ihowā ki te puni, ka hāmama a Ihairaira katoa, he nui te hāmama, ā, ngateri ana te whenua.

⁶ Ā, ka rongo ngā Pirihitini i te reo e hāmama ana, ka mea rātou, "He reo aha tēnei e nui nei te hāmama i te puni o ngā Hiperu?"

Nā, ka mōhio rātou kua tae mai te āka a Ihowā ki te puni.

⁷ Nā, ka wehi ngā Pirihitini; i mea hoki, "Kua tae te Atua ki roto i te puni." Nā, ka mea rātou, "Auē te mate mō tātou! Kāhore hoki he mea pēnei me tēnei i mua ake nei.

⁸ Auē te mate mō tātou! Mā wai tātou e whakaora i roto i te ringa o ēnei atua nui? Ko ngā atua ēnei nāna ngā whakapānga mate katoa i patua ai ngā Ihipiana i te koraha.

⁹ Kia māia, whakatāne i a koutou, e ngā Pirihitini, kei whakataurerekatia koutou e ngā Hiperu, kei pērātia me rātou i whakataurerekatia nā e koutou; nā, me whakatāne koutou, me whawhai."

¹⁰ Nā, ka whawhai ngā Pirihitini, ā, patua ana a Ihairaira, ā, rere ana ki tōna tēneti, ki tōna tēneti; he tino nui rawa te parekura; e toru tekau mano hoki o Ihairaira i hinga, he hunga haere raro.

¹¹ Nā, riro ana te āka a te Atua; i mate hoki a Hōponi rāua ko Pinehaha, ngā tama tokorua a Eri.

Te Matenga o Eri

¹² Nā, ka rere tētahi tangata o Pineamine i te ope, tae tonu atu ki Hiro i taua rā anō, he mea haehae ōna kākahu, he oneone hoki i runga i tōna mātenga.

¹³ Ā, nō tōna taenga, nā, e noho ana a Eri i runga i te nohoanga i te taha o te ara, e tūtei atu ana; he pāwera hoki nō tōna ngākau mō te āka a te Atua. Ā, ka tae taua tangata ki te pā, ka kōrero, nā, hāmama katoa ana te pā.

¹⁴ Ā, ka rongo a Eri i te reo e hāmama ana, ka mea ia, "He reo aha tēnei e ngangau nei?"

Nā, hohoro tonu taua tangata, ā, kua tae, kua kōrero ki a Eri.

¹⁵ Nā, e iwa tekau mā waru ngā tau o Eri; kua mārō hoki ōna kanohi, tē āhei ia te kite.

¹⁶ Nā, ka mea taua tangata ki a Eri, "Ko ahau tēnei i puta mai i roto i te ope, i rere tonu mai ināianei i te ope."

Ka mea tērā, "I pēhea te mea rā, e tāku tama?"

¹⁷ Nā, ka whakaatu a ia i kawea mai nei ngā kōrero, ka mea, "I rere a Ihairaira i te aroaro o ngā Pirihitini, he nui hoki te parekura o te iwi; ā, ko āu tama tokorua, ko Hōponi, rāua ko Pinehaha, kua mate; kua riro anō hoki te āka a te Atua."

¹⁸ Ā, nō tāna whakahuatanga i te āka a te Atua, hinga ana tērā ki muri i runga i te nohoanga, ki te taha o te kūwaha, ā, whati iho tōna kaki, mate ake; he koroheke hoki ia, he taimaha. Nā, e whā tekau ngā tau i whakarite ai ia mō Ihairaira.

¹⁹ Nā, e hapū ana tāna hunaonga, te wahine a Pinehaha, meāke whānau; ā, nō tōna rongonga i te kōrero o te āka a te Atua kua riro, o te matenga anō o tōna hungawai rāua ko tāna tahu, ka piko iho ia, ka whānau; i pā whakarere mai hoki te mamae ki a ia.

²⁰ Ā, i a ia e whakahemohemo ana, ka mea ngā wāhine e tū ana i tōna taha, "Kaua e wehi; he tāne hoki tēnei tamaiti āu." Heoi, kāhore āna kupu i whakahoki ai, kihai anō hoki i anga mai tōna ngākau.

²¹ Nā, huaina iho e ia te tama ko Ikaporo, i mea, "Kua heke te korōria o Ihairaira," nō te mea kua riro te āka a te Atua, mō tōna hungawai hoki rāua ko tāna tahu.

²² I mea anō ia, "Kua heke te korōria o Ihairaira; kua riro nei hoki te āka a te Atua."

5

Te Āka o te Kawenata i waenga i ngā Pirihitini

¹ Nā, tērā kua riro te āka a te Atua i ngā Pirihitini, kua mauria atu i Epenētere ki Aharoro.

² Nā, ka mau ngā Pirihitini ki te āka a te Atua, ā, kawea ana e rātou ki te whare o Rakono, whakatūria ake ki te taha o Rakono.

³ Ā, nō te marangatanga ake o ngā Aharori i te aonga ake, nā, kua taka, kua tāpapa iho a Rakono ki te whenua ki mua i te āka a Ihowā. Nā, ka mau rātou ki a Rakono, whakanohoia ake ana e rātou ki tōna wāhi anō.

⁴ Nā, i tō rātou marangatanga ake i te ata tonu o tētahi rā, nā, kua taka a Rakono, kua tāpapa ki te whenua ki mua i te āka a Ihowā; ā, ko te mātenga o Rakono me ngā kapu e rua o ōna ringa, e takoto mutu ana i runga i te paepae o te tatau; ko te tumutumu anake o Rakono i mahue ki a ia.

⁵ Koia ngā tohunga o Rakono me te hunga katoa e haere ana ki te whare o Rakono tē takahi ai ki runga ki te paepae o Rakono ki Aharoro, ā mohoa noa nei.

⁶ Ka pēhia ia ngā Aharori e te ringa o Ihowā, ā, hunā iho rātou e ia; i patua hoki rātou e ia ki te pukupuku, arā a Aharoro me ōna rohe.

⁷ Ā, nō te kitenga o ngā tāngata o Aharori i taua meatanga, ka mea rātou, “E kore te āka a te Atua o Ihairaira e noho ki a tātou; he uaua mai hoki tōna ringa ki a tātou, ki tō tātou atua hoki, ki a Rakono.”

⁸ Heoi, ka unga tāngata rātou hei huihui i ngā rangatira katoa o ngā Pirihitini ki a rātou. Nā, ka mea, “Me aha mātou ki te āka a te Atua o Ihairaira?”

Ā, ka mea rātou, “Me kawe te āka a te Atua o Ihairaira ki Kāta.” Nā, kawea ana e rātou te āka a te Atua o Ihairaira ki reira.

⁹ Ā, nō te kawenga atu, kātahi ka pā te ringa o Ihowā ki te pā, nui atu te aituā; i patua hoki e ia ngā tāngata o te pā, te iti, te rahi, ā, whakaputaputa ana te pukupuku i runga i a rātou.

¹⁰ Nā, ka tukua e rātou te āka a te Atua ki Ekerono.

Ā, i te taenga atu o te āka a te Atua ki Ekerono, nā, ka karanga ngā Ekeroni, ka mea, “Kua kawea mai e rātou te āka a te Atua o Ihairaira ki a tātou, hei whakamate i a tātou, i tō tātou iwi.”

¹¹ Koia rātou ka unga tāngata atu, ka huihui i ngā rangatira katoa o ngā Pirihitini, ā, ka mea, “Ungā atu te āka a te Atua o Ihairaira kia whakahokia ki tōna wāhi, kei whakamatea mātou me tō mātou iwi.” He aituā whakamate hoki kei te pā katoa; he pēhi rawa te ringa o te Atua ki reira.

¹² Nā, ko ngā tāngata kihai i mate, i patua ki te pukupuku, ā, kake ana te auē o te pā ki te rangi.

6

Te Whakahokinga o te Āka o te Kawenata

¹ Ā, e whitu ngā marama o te āka a Ihowā ki te whenua o ngā Pirihitini.

² Nā, ka karanga ngā Pirihitini ki ngā tohunga karakia rātou ko ngā tohunga tūāhu, ka mea, “Me aha e mātou te āka a Ihowā? Whakaaturia mai ki a mātou hei te aha he mea mā mātou ina kawea atu taua mea ki tōna wāhi.”

³ Nā, ka mea rātou, “Ki te tukua atu e koutou te āka a te Atua o Ihairaira, kaua e tukua tahangatia; engari me hoatu anō he whakahere mō te hē hei whakahokinga atu ki a ia. Ko reira koutou ora ai, ā, ka mōhio nā te aha tōna ringa tē neke atu ai i a koutou.”

⁴ Anō rā ko ērā, “He aha te whakahere mō te hē hei whakahokinga atu ki a ia?”

Nā, ka mea rātou, “Kia rima ngā puku kōura, kia rite ki te tokomaha o ngā rangatira o ngā Pirihitini, kia rima hoki ngā kiore kōura; kotahi tonu nei hoki te mate o koutou katoa, o ō koutou rangatira anō hoki.

⁵ Nā, me hanga he āhua nō ō koutou puku, he āhua anō nō ā koutou kiore i ngaro ai te whenua; ā, ka hoatu korōria anō ki te Atua o Ihairaira; tērā pea e māmā iho tōna ringa ki a koutou, ki ō koutou atua, ki tō koutou whenua.

⁶ He aha koutou i whakapakeke ai i ō koutou ngākau, i pērā ai me ngā Ihipiana rātou ko Parao i whakapakeke nei i ō rātou ngākau? I tāna mahinga i ngā mea nunui i roto i a rātou, kihai ianei rātou i tuku i te iwi, ā, haere ana rātou?

⁷ Nā reira tangohia ka hangā he kātā hou, tikina hoki kia rua ngā kau kutētē kāhore anō i mau ioka, ka here ai i ngā kau ki te kātā, ā, ko ā rāua kūao me tango mai i a rāua ki te whare.

⁸ Nā, ka tiki i te āka a Ihowā, ka whakatakoto ki runga ki te kāta; ā, ka hoatu ki tōna taha, ki roto i tētahi pouaka, ngā mea kōura, tā koutou whakahere mō te hē hei whakahokinga ki a ia; ā, ka tuku ai kia haere.

⁹ Ko reira tirohia atu ai e koutou; ki te haere nā te ara o tōna rohe ki runga, ki Petehehemehe, nāna tēnei kino nui i mea ki a tātou; ki te kāhore ia, kātahi tātou ka mōhio, ehara i a ia te ringa i patua ai tātou; he mea tūpono noa mai taua mea i pā mai nei ki a tātou."

¹⁰ Nā, pērā ana aua tāngata. Tikina ana e rātou ngā kau kutētē e rua, ā, herea ana ki te kāta, ko ā rāua kūao ia i tūtakina ki te whare.

¹¹ Ā, whakanohoia ana e rātou te āka a Ihowā ki runga ki te kāta, me te pouaka, me ngā kiore kōura, me ngā āhua o ō rātou puku.

¹² Ā, tika tonu ngā kau i te ara ki te huarahi ki Petehehemehe; i haere rāua rā te huanui, me te tangi haere, kīhai hoki i peka ki matau, ki mauī; ā, i aru ngā rangatira o ngā Pirihitini i a rāua, ā tae noa ki te rohe ki Petehehemehe.

¹³ Nā, i te kokoti wīti ngā tāngata o Petehehemehe i te raorao, ā, ko te marangatanga ake o ō rātou kanohi, ka kite i te āka, nā, koa ana rātou i te kitenga atu.

¹⁴ Nā, haere tonu tērā te kāta ki te māra a Hohua, a tētahi Petehehemehe, ā, tū ana i reira, kei reira anō tētahi kōhatu nui. Nā, tātāngia ana e rātou te rākau o te kāta, ā, whakaekea ana ngā kau hei tahunga tinana ki a Ihowā.

¹⁵ I tangohia iho anō e ngā Riwaiti te āka a Ihowā, me te pouaka i te taha, i reira rā ngā mea kōura, ā, whakatakotoria ana ki runga ki te kōhatu nui; i whakaeke tahunga tinana anō hoki, i patu patunga tapu ngā tāngata o Petehehemehe i taua rā ki a Ihowā.

¹⁶ Ā, nō te kitenga o ngā rangatira e rima o ngā Pirihitini, hoki ana ki Ekerono i taua rangi anō.

¹⁷ Ā, ko ngā puku kōura ēnei i whakahokia atu nei e ngā Pirihitini hei whakahere mō te hē ki a Ihowā; mō Aharoro kotahi, mō Kaha kotahi, mō Ahakerono kotahi, mō Kāta kotahi, mō Ekerono kotahi;

¹⁸ me ngā kiore kōura, rite tonu ki te maha o ngā pā katoa o ngā Pirihitini, nō aua rangatira tokorima nei, o ngā pā taiepa me ngā pā koraha; tae noa atu ki te kōhatu nui, ki Apere, i whakatakotoria rā te āka a Ihowā ki reira; kei te māra a Hohua Petehehemehe taua kōhatu ā taea noatia tēnei rā.

Te Āka o te Kawenata kei Kiriata Tearimi

¹⁹ Nā, ka patua ngā tāngata o Petehehemehe mō rātou i titiro ki roto ki te āka a Ihowā; koia i patua ai e ia ngā tāngata o te iwi, e rima tekau mano e whitu tekau. Nā, ka tangi te iwi mō te patunga nui i patua ai te iwi e Ihowā.

²⁰ Nā, ka mea ngā tāngata o Petehehemehe, "Ko wai hei tū ki te aroaro o Ihowā, o tēnei Atua tapu? Me haere atu anō hoki ia i roto i a tātou ki a wai?"

²¹ Kātahi rātou ka tono tāngata ki ngā tāngata o Kiriata Tearimi, hei mea, "Kua whakahokia mai te āka a Ihowā e ngā Pirihitini; haere mai, mauria atu ki a koutou."

7

¹ Nā, ka haere ngā tāngata o Kiriata Tearimi ki te tiki i te āka a Ihowā, ā, kawea ana e rātou ki te whare o Apinarapa i te pukepuke. I whakatapua hoki e rātou a Ereātara tāna tama hei tiaki i te āka a Ihowā.

² Ā, i te nohoanga o te āka ki Kiriata Tearimi, i te mea kua maha ngā rā; e rua tekau hoki ngā tau; nā, ka tangi te whare katoa o Ihairaira ki a Ihowā.

Ko Hamuera hei Kaiwhakawā

³ Nā, ka kōrero a Hamuera ki te whare katoa o Ihairaira, ka mea, "Ki te mea e hoki katoa ana ō koutou ngākau ki a Ihowā, whakarērea ngā atua kē i roto i a koutou, me Ahataroto anō hoki; whakapūmautia hoki ō koutou ngākau ki a Ihowā, me mahi hoki ki a ia anake, ā, māna koutou e whakaora i roto i te ringa o ngā Pirihitini."

⁴ Kātahi ka whakarērea e ngā tama a Ihairaira ngā Paara me Ahataroto, ā, mahi ana ki a Ihowā anake.

⁵ Nā, ka mea a Hamuera, "Huihui mai a Ihairaira katoa ki Mihipa, ā, ka īnoi ahau ki a Ihowā mō koutou."

⁶ Nā, ka huihui rātou ki Mihipa, ā, utuhia ana he wai, ringihia ana ki te aroaro o Ihowā, i nohopuku anō hoki i taua rā, ā, ka mea i reira, "Kua hara mātou ki a Ihowā." Nā, ka whakawā a Hamuera mō ngā tama a Ihairaira ki Mihipa.

⁷ Ā, nō te rongonga o ngā Pirihitini kua huihui ngā tama a Ihairaira ki Mihipa, ka haere ngā rangatira o ngā Pirihitini ki a Ihairaira. Ā, i te rongonga, o ngā tama a Ihairaira, ka wehi rātou i ngā Pirihitini.

⁸ Nā, ka mea ngā tama a Iharaia ki a Hamuera, “Kei whakamutua tāu karanga ki a Ihowā, ki tō tātou Atua, mō mātou, kia whakaorangia mātou i te ringa o ngā Pirihitini.”

⁹ Nā, tikina ana e Hamuera he reme, he mea ngote ū, ā, whakaekea katoatia ana hei tahunga tinana ki a Ihowā. Nā, ka karanga a Hamuera ki a Ihowā mō Iharaia, ā, ka whakarongo a Ihowā ki a ia.

¹⁰ Ā, i a Hamuera e whakaeke ana i te tahunga tinana, ka whakatata mai ngā Pirihitini ki te whawhai ki a Iharaia; otirā nui atu te papātanga o tā Ihowā whatitiri i taua rā ki runga ki ngā Pirihitini, ā, hinga ana rātou; patua iho hoki i te aroaro o Iharaia.

¹¹ Nā, ka puta ngā tāngata o Iharaia i roto i Mihipa, ā, whāia ana ngā Pirihitini, tukitukia ana ā tae noa ki raro, ki Pētekara.

¹² Nā, ka mau a Hamuera ki tētahi kōhatu nui, ā, whakatakotoria ana ki waenganui o Mihipa, o Hene, ā, huaina iho tōna ingoa, ko Epenētere; i mea hoki, “Ko Ihowā tō tātou kaiāwhina ā tae noa mai ki tēnei wā.”

¹³ Heoi, kua taea ngā Pirihitini, kīhai anō i haere mai i muri ki te rohe o Iharaia; i runga hoki i ngā Pirihitini te ringa o Ihowā i ngā rā katoa o Hamuera.

¹⁴ Ā, i whakahokia atu ki a Iharaia ngā pā i tangohia e ngā Pirihitini i a Iharaia, a Ekerono tae noa ki Kāta; i tangohia hoki ngā rohe o ēnā pā e Iharaia i roto i te ringa o ngā Pirihitini. Ā, ka mau tā Iharaia rongo ki ngā Amori.

¹⁵ Ā, i whakarite a Hamuera mō Iharaia i ngā rā katoa i ora ai ia.

¹⁶ I taiāwhio haere hoki ia i tēnei tau, i tēnei tau, ki Pētēre, ki Kirikara, ki Mihipa, i whakarite anō mō Iharaia i aua wāhi katoa.

¹⁷ Ā, hoki ana ki Rama; i reira hoki tōna whare, ā, whakarite ana mō Iharaia ki reira; i hangā hoki e ia tētahi āta mā Ihowā ki reira.

8

Ka Tono ngā Iwi o Iharaia he Kīngi

¹ Nā, ka koroheketia a Hamuera, ka meinga e ia āna tama hei kaiwhakarite mō Iharaia.

² Nā, ko te ingoa o tāna mātāmua ko Hoera; ko Apia hoki te ingoa o tāna tuarua. I whakarite rāua ki Peerehepa.

³ Nā, kīhai āna tama i tika i tōna ara, engari peka kē ana rāua ki te apo, i tango hoki i te moni whakapati, ā, whakapeaua kētia ake te whakawā.

⁴ Kātahi ka huihui ngā kaumātua katoa o Iharaia, ka haere ki a Hamuera ki Rama.

⁵ Ka mea ki a ia, “Kua koroheketia koe, kāhore hoki āu tama e tika i ōu huarahi; heoi whakaritea he kīngi mō mātou hei whakarite mō mātou, hei pērā anō me o ngā iwi katoa.”

⁶ Otirā, i kino taua kupu ki a Hamuera, mō rātou i mea, “Hōmai he kīngi ki a mātou hei whakarite mō mātou.” Nā, ka īnoi a Hamuera ki a Ihowā.

⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera, “Whakarongo ki te reo o te iwi nā, ki ngā mea katoa i kōrerotia e rātou ki a koe; ehara hoki i te mea ko koe tā rātou i paopao ai, ko ahau ia tā rātou i paopao mai nā hei kīngi mō rātou.

⁸ E rite ana ki ngā mea katoa i mea ai rātou, o te rā iho anō i kawea mai ai rātou e ahau i Ihipa ā tae noa ki tēnei rā; i whakarere hoki rātou i ahau, i mahi atu ki ngā atua kē; ko tā rātou mahi hoki tēnā ki a koe.

⁹ Heoi, whakarongo āiane ki tō rātou reo; otiia kia kaha te kauwhau ki a rātou, whakaaturia hoki ngā tikanga o te kīngi e whakakīngitia mō rātou.”

¹⁰ Nā, ka kōrerotia e Hamuera ngā kupu katoa a Ihowā ki te hunga i tono kīngi nei i a ia;

¹¹ ka mea, “Ko te tikanga tēnei a te kīngi e whakakīngitia mō koutou: ko ā koutou tama ka tangohia e ia, ka meinga māna, mō ana hāriata, hei tāngata eke hōiho hoki māna, hei rere anō ki mua i ana hāriata.

¹² Ka meinga hoki hei rangatira mano māna, hei rangatira mō ngā rima tekau, hei parau i tāna māra, hei kokoti i āna witi, hei hanga hoki i āna mea mō te whawhai, i āna mea mō ana hāriata.

¹³ Ka tangohia hoki e ia ā koutou tamāhine hei mahi keke, hei taka kai, hei tunu taro.

¹⁴ Me ā koutou māra, ā koutou kāri wāina, ā koutou kāri ōriwa, ka tangohia e ia ngā mea papai, ā, ka hoatu ki āna pononga.

¹⁵ Ka tangohia hoki e ia te whakatekau o ā koutou purapura, o ā koutou kāri wāina, ā, ka hoatu ki āna unaka, ki āna pononga.

¹⁶ Ka tangohia anō e ia ā koutou pononga tāne, ā koutou pononga wāhine, ā koutou taitamariki papai, me ā koutou kāihe, ā, ka whakamahia ki tāna mahi.

¹⁷ Ka tangohia anō e ia ngā whakatekau o ā koutou hipi; ka waiho anō hoki koutou hei pononga māna.

¹⁸ Ā, ka tangi koutou i taua rā i tā koutou kīngi i whiriwhiri ai mō koutou; e kore anō a Ihowā e rongo ki a koutou i taua rā."

Ka Whakaheia te Inoi hei Kīngi

¹⁹ Otirā, kihai te iwi i pai kia whakarongo ki te reo o Hamuera. Nā, ka mea rātou, "Kāhore; engari me whai kīngi mātou;

²⁰ kia rite ai hoki mātou ki ngā iwi katoa; ā, ka whakarite tō mātou kīngi mō mātou, ka haere atu hoki i tō mātou aroaro, hei whawhai i ā mātou whawhai."

²¹ Ā, ka rongo a Hamuera i ngā kupu katoa a te iwi, kōrerotia ana e ia ki ngā taringa o Ihowā.

²² Ā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera, "Whakarongo atu ki tō rātou reo, whakaritea hoki he kīngi mō rātou."

Ā, ka mea a Hamuera ki ngā tāngata o Ihairaira, "Haere atu koutou ki tōna pā, ki tōna pā."

9

Ko Haora me ngā Kaihe Ngaro

¹ Nā, tērā tētahi tangata o Pineamine, ko Kihi tōna ingoa, he tama nā Apiere, tama a Teroro, tama a Pekorata, tama a Apiaha, he Pineamini, he tangata mārohirohi.

² He tama anō tāna, ko tōna ingoa ko Haora, he taitama, he ātaahua, he pai, kāhore he tangata o ngā tama a Ihairaira i ātaahua atu i a ia; pūrero tonu ōna pokohiwi ki runga ake i te iwi katoa.

³ Nā, kua ngaro ngā kaihe a Kihi pāpā o Haora, ā, ka mea a Kihi ki a Haora, ki tāna tama, "Tangohia tētahi o ngā tamariki hei hoa mōu, whakatika, haere ki te rapu i ngā kaihe."

⁴ Nā, ka tika ia nā te whenua pukepuke o Eparaima, ā, haere tonu nā te whenua o Hariha; heoi kihai i kitea. Kātahi rāua ka tika nā te whenua o Haarimi, heoi kāhore noa iho. Nā, ka haere ia nā te whenua o ngā Pineamini, ā, kāhore i kitea.

⁵ Ā, nō tō rāua taenga ki te whenua o Tupu, ka mea a Haora ki tāna tangata, ki tōna hoa, "Haere mai, tāua ka hoki; kei mutu te whakaaro o tōku pāpā ki ngā kaihe, ā, ka mānukanuka kē ki a tāua."

⁶ Nā, ka mea tērā ki a ia, "He tangata nā te Atua tēnei kei te pā nei, he tangata e whakahōnoretia ana; mana pū āna kupu katoa. Nā, kia haere tāua ki reira; tērā pea e kōrerotia mai e ia ki a tāua te haere e haere nei tāua."

⁷ Anō rā ko Haora ki tāna tangata, "Engari, ki te haere tāua he aha te mea hei mauranga atu mā tāua ki taua tangata, kua hemo nei hoki te taro i roto i ā tāua pūtea, ā, kāhore he hākari hei kawenga atu ki taua tangata a te Atua. He aha oti tā tāua?"

⁸ Nā, ka whakahoki taua tangata ki tā Haora, ka mea, "Nanā, ko te whakawhā tēnei o te hekere hiriwa kei tōku ringa; me hoatu e ahau ki taua tangata a te Atua, kia whakaaturia mai e ia tō tāua ara ki a tāua."

⁹ (I mua hoki i roto i a Ihairaira, ina haere te tangata ki te ui tikanga i te Atua, ko tāna ki tēnei, "Hoake, tāua ka haere ki te matakite;" he matakite hoki tā mua ingoa mō te poropiti.)

¹⁰ Nā, ka mea a Haora ki tāna tangata, "Ka pai tāu kupu; hoatu, tāua ka haere." Nā, haere ana rāua ki te pā kei reira nei taua tangata a te Atua.

¹¹ I a rāua e piki ana i te pikitanga ki te pā, ka tūtaki rāua ki ētahi kōtiro e puta mai ana ki te utu wai. Nā, ka mea rāua ki a rātou, "Tēnei rānei te matakite?"

¹² Nā, ka whakahoki rātou ki a rāua, ka mea, "Tēnei anō; nanā, kei mua atu i a koe nā. Hohoro atu ināianei tonu, nō tēnei rā hoki ia i tae mai ai ki te pā; he patunga tapu hoki tā te iwi nei āianei i te wāhi tiketike.

¹³ Tomo kau kōrua ki te pā, ka tūpono kōrua ki a ia i te mea kāhore anō i piki noa ki te wāhi tiketike ki te kai. E kore hoki te iwi e kai kia tae atu rā anō ia; ko ia hoki hei whakapai i te patunga tapu, muri iho ka kai te hunga i karangatia. Heoi, piki atu; ko te wā hoki tēnei e kitea ai ia e kōrua."

¹⁴ Nā, piki ana rāua ki te pā; ā, ka uru atu rāua ki roto ki te pā, ko Hamuera kua puta; tūtaki tonu ki a rāua; e piki ana ki te wāhi tiketike.

¹⁵ Nā, kua whakapuakina e Ihowā ki a Hamuera i te rā i mua atu i te taenga mai o Haora, kua mea:

¹⁶ "Kia pēnei āpōpō ka ungā atu e ahau ki a koe tētahi tangata nō te whenua o Pineamine, nā, me whakawahi ia e koe hei rangatira mō tāku iwi, mō Ihairaira, ā, māna e whakaora tāku iwi i te ringa o ngā Pirihitini; kua titiro atu hoki ahau ki tāku iwi, nō te mea kua tae ake tā rātou karanga ki ahau."

¹⁷ Ā, nō te kitenga o Hamuera i a Haora, ka mea a Ihowā ki a ia, "Ko te tangata tēnei i kōrerotia rā e ahau ki a koe. Māna e whakahaere tikanga mō tāku iwi."

¹⁸ Kātahi ka whakatata a Haora ki a Hamuera, ki te kūwaha, ka mea, “Tēnā koe, whakaaturia mai ki ahau, kei hea te whare o te matakite.”

¹⁹ Nā, ka whakahoki a Hamuera ki a Haora, ka mea, “Ko ahau te matakite; piki atu i mua i ahau ki te wāhi tiketike, ka kai tahi hoki kōrua i ahau āiane; ā, ka tukua atu koe e ahau i te ata, ka whakaaturia hoki ki a koe ngā mea katoa i tōu ngākau.”

²⁰ Ā, ko āu kāihe, ka toru nei ngā rā e ngaro ana, kua tōu ngākau e whai ki ērā; kua kitea hoki. Kei a wai koia te hiahia katoa o Iharaia? He teka ianei kei a koe, kei te whare katoa anō hoki o tōu pāpā?”

²¹ Nā, ka whakahokia e Haora, ka mea, “He teka ianei he Pineamini ahau, nō te iti rawa o ngā iwi o Iharaia, ko tōku hapū hoki te iti rawa o ngā hapū katoa o te iwi o Pineamine? He aha rā ēnā kupu i puaki mai ai i a koe?”

²² Nā, ka mau a Hamuera ki a Haora rāua ko tāna tangata, ā, kawea ana ki te whare, ā, hoatu ana e ia he nohoanga ki a rāua, i runga ake o te hunga i karangatia; e toru tekau anō hoki rātou.

²³ Nā, ka mea a Hamuera ki te tuari, “Hōmai te wāhi i hoatu e ahau ki a koe, tērā i kīia atu rā e ahau ki a koe, ‘Kia takoto tēnā ki a koe.’ ”

²⁴ Nā, hāpainga ana e te tuari te hūhā me ōna aha noa, ā, whakatakotoria ana ki te aroaro o Haora. Nā, ka mea a Hamuera, “Nānā, ko te wāhi i tohungia nā, waiho i tōu aroaro hei kai māu; he mea rongoā tonu hoki māu ā tae noa ki tēnei wā, nō tāku kianga. ‘He hunga tēnei kua karangatia e ahau.’ ”

Nā, kai tahi ana a Haora rāua ko Hamuera i taua rā.

²⁵ Ā, i tō rātou hekenga iho i te wāhi tiketike ki te pā, ka kōrero ia ki a Haora i runga i te tuanui.

²⁶ Nā, ka maranga wawe rātou; ā, i te mea ka puta ake te rā, ka karangatia a Haora e Hamuera ki runga ki te tuanui, i mea ia, “Whakatika, kia ungā atu koe e ahau.” Nā, ka whakatika a Haora, ā, puta atu ana rāua tokorua, a ia, a Hamuera, ki waho.

Ka Whakawahia a Haora e Hamuera

²⁷ I a rāua e heke ana i te pito o te pā, ka mea a Hamuera ki a Haora, “Mea atu ki te tangata rā kia haere atu ki mua i a tāua; kātahi tērā ka haere; ko koe ia, tū mārie koe, kia whakapuakina atu e ahau ki a koe te kupu a te Atua.”

10

¹ Kātahi ka mau a Hamuera ki te pounamu hinu, ringihia ana e ia ki runga ki tōna mātenga; nā, ka kīhi ia i ia, ka mea, “Ehara ianei i te mea nā Ihowā koe i whakawahi hei rangatira mō tōna wāhi tupu?”

² Ka mawehe atu koe i ahau āiane, ka tūpono koe ki ētahi tāngata tokorua i te taha o te tanumanga o Rahera, i te rohe o Pineamine, i Tereta; ā, tērā rāua e mea ki a koe, ‘Kua kitea ngā kāihe i haere nā koe ki te rapu. Nā, ko tōu pāpā, mahue ake ngā whakaaro ki ngā kāihe, kei te mānukanuka hoki tērā ki a kōrua, e mea ana, “Me pēhea ahau ki tāku tama?” ’

³ “Kātahi ka haere tonu atu koe i reira, ā, ka tae ki te oki o Taporu, ka tūpono ki a koe ētahi tāngata tokotoru e haere ana ki runga, ki te Atua, ki Pētēre, e toru ngā kūao koati e kawea ana e tētahi, e toru ngā rohi taro e kawea ana e tētahi, ā, ko tētahi e mau ana i te pounamu wāina.

⁴ Nā, ka oha rātou ki a koe, ka hōmai anō hoki ētahi taro e rua ki a koe, ā, me tango e koe i ō rātou ringa.

⁵ “Muri iho i tērā ka tae ki te puke o te Atua, kei reira nei ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini; ā, i tōu taenga ki reira, ki te pā, nā, ka tūtaki koe ki te rōpū poropiti e haere iho ana i te wāhi tiketike, me te hātere, me te timipera, me te pūtōrino, me te hāpa hoki ki mua i a rātou; me te poropiti anō hoki rātou.

⁶ Nā, ka puta kaha mai te Wairua o Ihowā ki runga ki a koe, ā, ka poropiti tahi koutou, a koe me rātou, ā, ka puta tōu āhua hei tangata kē.

⁷ Me i reira, ki te puta ēnā tohu ki a koe, meatia e koe te mea e tūpono atu ai tōu ringa; nō te mea kei a koe te Atua.

⁸ “Nā, me haere koe i mua i ahau ki Kirikara; nā, tēnā ahau te haere atu nā ki raro, ki a koe, ki te whakaeke i ngā tahunga tinana, ki te patu i ngā patunga mō te pai. Kia whitu ngā rā e tatari ai koe kia tae atu ahau ki a koe, kātahi ka whakaaturia e ahau ki a koe tāu e mea ai.”

Ka Poropiti a Haora

⁹ Koia anō, kei te tahiriranga o tōna tuarā, he mawehe atu i a Hamuera, ka hōmai e te Atua he ngākau kē mōna; ā, puta katoa ana aua tohu i taua rangi anō.

¹⁰ Ā, nō tō rāua taenga ki reira, ki te puke, nā, ko tētahi rōpū poropiti kua tūtaki ki a ia; ko te tino putanga mai o te Wairua o te Atua ki runga ki a ia, nā, poropiti ana ia i roto i a rātou.

¹¹ Ā, nō te kitenga o te hunga katoa i mōhio ki a ia i mua ake, nā, kei roto ia i ngā poropiti e poropiti ana; kātahi ka mea te iwi tētahi ki tētahi, "He aha tēnei kua puta nei ki te tama a Kihī? Kei roto anō koia a Haora i ngā poropiti?"

¹² Nā, ka whakahoki tētahi o taua wāhi, ka mea, "Ha, ko wai tō rātou pāpā?" Koia te whakatauki nei, "Kei roto anō koia a Haora i ngā poropiti?"

¹³ Ā, i te mutunga o tāna poropiti, ka haere ia ki te wāhi tiketike.

¹⁴ Nā, ka mea te matua kēkē o Haora ki a rāua ko tāna tangata, "I haere kōrua ki hea?"

Ā, ka ki atu ia, "Ki te rapu i ngā kāihe; ā, i tō māua mōhiotanga kāhore anō rātou i kitea, haere ana māua ki a Hamuera."

¹⁵ Anō rā ko te matua kēkē o Haora, "Tēnā rā, whakaaturia mai ki ahau, i pēhea a Hamuera ki a kōrua."

¹⁶ Nā, ka mea a Haora ki tōna matua kēkē, "I āta whakaaturia mai e ia ki a māua kua kitea ngā kāihe." Otiia ko te mea o te kīngitanga, ko tā Hamuera i kōrero rā, kihai tērā i whakaaturia ki a ia.

Ka Whakamihia a Haora hei Kīngi

¹⁷ Kātahi ka kārangarangatia te iwi e Hamuera ki a Ihowā ki Mihipa,

¹⁸ nā, ka mea ia ki ngā tama a Ihairaira, "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: 'Nāku a Ihairaira i kawea mai i Ihipa, nāku hoki koutou i whakaora i roto i te ringa o ngā Ihipiana, i te ringa anō o ngā rangatiratanga katoa, i whakatupu kino i a koutou.'

¹⁹ Nā, kua whakakāhore nei koutou i tēnei rā ki tō koutou Atua, e whakaora nei i a koutou i roto i ō koutou hē katoa, i ō koutou mate; ā, kua mea koutou ki a ia, 'Engari, me whakarite e koe he kīngi mō mātou.' Nā reira, me tū koutou ināianei ki te aroaro o Ihowā, ō koutou iwi, ō koutou mano."

²⁰ Kātahi a Hamuera ka mea i ngā iwi katoa o Ihairaira kia whakatata mai; nā, ka tangohia ko te iwi o Pineamine.

²¹ Nā, ka mea ia i te iwi o Pineamine kia whakatata mai, tēnei hapū, tēnei hapū, ā, ka tangohia ko te hapū o Matari; nā, ka tangohia ko Haora, ko te tama a Kihī; nō tā rātou rapunga ia i a ia, kāhore i kitea.

²² Nā reira ka ui anō rātou ki a Ihowā, "Tēnā anō rānei he tangata kia tae mai ki konei?"

Ā, ka whakautua e Ihowā, "Nā, kei roto ia i ngā mea nā e piri ana."

²³ Nā, ko tō rātou rerenga, ka tīkina atu ia i reira; ā, nō tōna tūnga i waenganui i te iwi, teitei ake ia i te iwi katoa, i ōna pokohiwi ahu ake.

²⁴ Nā, ka mea a Hamuera ki te iwi katoa, "Kia kite koutou i tā Ihowā i whiriwhiri ai; kāhore hoki he rite mōna o te iwi katoa."

Nā, ka hāmama te iwi katoa, ka mea, "Kia ora te kīngi!"

²⁵ Kātahi ka kōrerotia e Hamuera ki te iwi te tikanga o te kīngitanga, ā, tuhituhia ana e ia ki te pukapuka, whakatakotoria ana ki te aroaro o Ihowā. Nā, ka tonoa e Hamuera te iwi katoa kia haere ki tōna whare, ki tōna whare.

²⁶ Me Haora anō i haere ia ki tōna whare ki Kipea; i haere tahi anō i a ia tētahi rōpū tāngata i whakapākia nei ō rātou ngākau e Ihowā.

²⁷ Tērā anō ia ētahi tama a Periara, i mea, "Me pēwhea e ora ai tātou i tēnei tangata?" Nā, whakahāweatia ana ia e rātou, kihai anō i kawea he hākari e rātou ki a ia. Otiia whakarongo puku, tonu ia.

11

Ka Hinga ngā Āmoni i a Haora

¹ Nā, ka haere mai a Nahaha Āmoni ki te whakapae i Iapehe Kireara; ā, ka mea ngā tāngata katoa o Iapehe ki a Nahaha, "Whakaritea mai he kawenata ki a mātou, ā, ka mahi mātou ki a koe."

² Nā, ka mea a Nahaha Āmoni ki a rātou, "Ko te mea tēnei e whakarite kawenata ai ahau ki a koutou, kia pokaia ō koutou kanohi matau katoa; ā, ka waiho e ahau hei tāwai mō Ihairaira katoa."

³ Anō rā ko ngā kaumātua o Iapehe ki a ia, "Tukua mai koa ki a mātou kia whitu ngā rā, kia tonu tāngata ai mātou puta noa i ngā rohe o Ihairaira; ā, ki te kāhore he kaiwhakaora mō mātou, nā, ka puta atu mātou ki a koe."

⁴ Kātahi ka haere ngā karere ki Kipea o Haora, ā, kōrerotia ana ēnei kupu ki ngā taringa o te iwi; nā, nui atu te reo o te iwi katoa ki te tangi.

⁵ Nā, e haere mai ana tērā a Haora i te māra, i muri i ngā kau; nā, ka mea a Haora, “Nā te aha te iwi i tangi ai?” Nā, ka kōrerotia ki a ia ngā kōrero a ngā tāngata o Iapehe.

⁶ I te rongonga o Haora i ēnei kōrero, nā, ko te tino putanga o te Wairua o te Atua ki runga ki a ia, ā, mura whakarere tōna riri ki taua rongo.

⁷ Nā, ka mau ia ki ētahi kau e rua, tapatapahia ana e ia; tukua ana ki ngā rohe katoa o Ihairaira, he mea kawē nā ngā karere, ā, ka mea, “Ki te kāhore tētahi e puta mai ki te aru i a Haora, ki te aru hoki i a Hamuera, ka pēneitia āna kau.” Nā, ka tau te wehi o Ihowā ki runga ki te iwi, ā, ka puta rātou anō he tangata kotahi.

⁸ Nā, ka taua rātou e ia ki Peheke; e toru rau mano ngā tama a Ihairaira, e toru tekau hoki mano ngā tāngata o Hūrā.

⁹ Nā, ka mea rātou ki ngā karere i haere mai rā, “Kia pēnei tā koutou kī atu ki ngā tāngata o Iapehe Kireara, ‘Āpōpō, kia mahana te rā, ka puta he whakaoranga mō koutou.’ ” Nā, haere ana aua karere, ā, kōrerotia ana ki ngā tāngata o Iapehe; ā, koa ana rātou.

¹⁰ Nā reira ka mea ngā tāngata o Iapehe, “Āpōpō ka puta atu mātou ki a koutou, ā, mā koutou e mea ki a mātou ngā mea e pai ana ki tō koutou whakaaro.”

¹¹ Heoi, i te aonga ake ka wehea e Haora te iwi kia toru ngā ngohi. Nā, haere ana rātou ki waenganui o te puni i te whakaaraara o te ata, patua iho ngā Āmoni ā mahana noa te rā; ā, ko ngā toenga, i marara noa atu, ā, kīhai hoki i waiho kia tokorua o rātou e haere tahi ana.

¹² Nā, ka mea te iwi ki a Hamuera, “Ko wai tēnei i mea nei, ‘Hei kingi koia a Haora mō tātou?’ Hōmai aua tāngata kia whakamatea e mātou.”

¹³ Anō rā ko Haora, “E kore tētahi e whakamatea āianei; ko te rā hoki tēnei i puta ai tā Ihowā whakaaro mō Ihairaira.”

¹⁴ Kātahi ka mea a Hamuera ki te iwi, “Haere mai, tātou ka haere ki Kirikara, ki reira whakahou ai i te kingitanga.”

¹⁵ Nā, haere ana te iwi katoa ki Kirikara, ā, whakakīngitia ana a Haora ki reira ki te aroaro o Ihowā ki Kirikara. Nā, patua ana e rātou ki reira he patunga mō te pai ki te aroaro o Ihowā; ā, nui atu te koa o Haora, rātou ko ngā tāngata katoa o Ihairaira i reira.

12

Te Poroporoaki a Hamuera

¹ Nā, ka mea a Hamuera ki a Ihairaira katoa, “Nānā, kua rongo nei ahau ki tō koutou reo, ki ngā mea katoa i kīia mai ki ahau, kua whakakīngi hoki i tētahi kingi mō koutou.

² Inā, te kīngi nā, e hāereere nā i tō koutou aroaro; ko ahau hoki, kua koroheketia ahau, kua hīna; ā, ko āku tama kei a koutou ēnā. Nō tōku tamarikitanga hoki tōku hāereere i tō koutou aroaro ā tae noa mai ki tēnei rā.

³ “Tēnei ahau; whakaaturia mai tōku hē i te aroaro o Ihowā, i te aroaro anō hoki o tāna tangata i whakawahi ai. I tango rānei ahau i te kau a tētahi? I tango rānei ahau i te kīhe a tētahi? I riro mai rānei i ahau ngā taonga o tētahi? I tūkinotia rānei e ahau tētahi? I tango rānei ahau i te utu whakapati a tētahi hei mea kia huna ōku kanohi? Ā, ka whakahokia e ahau ki a koutou.”

⁴ Anō rā ko rātou, “Kīhai tētahi mea a mātou i riro hē i a koe, kīhai hoki koe i tūkino i a mātou, kīhai anō hoki i tangohia e koe tētahi mea a te tangata.”

⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko Ihowā hei kaiwhakaatu mō tā koutou; hei kaiwhakaatu anō hoki ināianei tāna tangata i whakawahi ai, kīhai i mau i a koutou tētahi mea a tōku ringa.”

Ā, ka mea rātou, “Hei kaiwhakaatu anō ia.”

⁶ Nā, ka mea a Hamuera ki te iwi, “Nā Ihowā i whakatū a Mohi rāua ko Ārona, nāna hoki ō koutou mātua i kawē mai i te whenua o Ihipa.

⁷ Nā, tū tonu koutou, ā, ka whakahaerea e ahau ki a koutou ki te aroaro o Ihowā ngā mahi tika katoa a Ihowā i mahia e ia ki a koutou, ki ō koutou mātua hoki.

⁸ “I te haerenga atu o Hākopa ki Ihipa, ā, ka tangi ō koutou mātua ki a Ihowā, nā, ka tonoa e Ihowā a Mohi rāua ko Ārona hei whakaputa mai i ō koutou mātua i Ihipa, hei whakanoho hoki i a rātou ki tēnei wāhi.

⁹ “Ā, ka wareware rātou ki a Ihowā, ki tō rātou Atua, nā, hokona ana rātou e ia ki te ringa o Hihera, rangatira o te ope a Hatoro, ki te ringa hoki o ngā Pirihitini, ki te ringa hoki o te kīngi o Moapa, ā, whawhai ana rātou ki a rātou.

¹⁰ Ā, ka tangi atu rātou ki a Ihowā, ka mea, ‘Kua hara mātou, i a mātou i whakarere nei i a Ihowā, i mahi ki ngā Paara, ki a Ahataroto; otiiha whakaorangia mātou i te ringa o ō mātou hoariri, ā, ka mahi mātou ki a koe.’

¹¹ Nā, ka ungā mai e Ihowā a Ierupāra, a Perana, a Iepeta, a Hamuera, ā, whakaorangia ana koutou i roto i ngā ringa o ō koutou hoariri i tētahi taha, i tētahi taha, ā, noho wehikore noa iho ana koutou.

¹² “Ā, nō tō koutou kitenga e haere mai ana a Nahaha kīngi o ngā tama a Āmona ki a koutou, ka mea koutou ki ahau, ‘Kāhore, engari me whai kīngi anō mātou,’ i te mea ko Ihowā, ko tō koutou Atua tō koutou kīngi.

¹³ Inā rā te kīngi i whiriwhiria nei e koutou, i tonoa nei e koutou! Nanā, kua hoatu e Ihowā he kīngi mō koutou.

¹⁴ Ki te wehi koutou i a Ihowā, ki te mahi ki a ia, ki te whakarongo ki tōna reo ki te kore hoki e tutū ki te kupu a Ihowā, kātahi koutou ko te kīngi e kīngi ana i a koutou ka whai tonu i a Ihowā, i tō koutou Atua.

¹⁵ Engari ki te kore koutou e rongo ki te reo o Ihowā, ā, ka tutū anō ki te kupu a Ihowā, kātahi ka anga mai ki a koutou te ringa o Ihowā, ka rite ki tana ki ō koutou mātua.

¹⁶ “Tēnā, tū tonu koutou, kia kite koutou i tēnei mea nui ka meatia nei e Ihowā ki tō koutou aroaro.

¹⁷ Ehara ianei tēnei i te kotinga wīti ināianei? Ka karanga ahau ki a Ihowā, ā, ka hōmai he whatitiri, he ua, kia mōhio ai koutou, kia kite ai, he nui tō koutou hē i meatia nei e koutou i te aroaro o Ihowā i a koutou i tonono kīngi nei mō koutou.”

¹⁸ Nā, ka karanga a Hamuera ki a Ihowā, ā, hōmai ana e Ihowā he whatitiri, he ua, i taua rangi anō. Nā, nui noa atu te wehi o te iwi katoa ki a Ihowā, ki a Hamuera.

¹⁹ Nā, ka mea te iwi katoa ki a Hamuera, “Inoi atu mō āu pononga ki a Ihowā, ki tōu Atua, kei mate mātou; kua tāpiritia hoki ō mātou hara katoa ki tēnei kīno, ki tā mātou tonono i te kīngi mō mātou.”

²⁰ Anō rā ko Hamuera ki te iwi, “Kaua e wehi; kua oti tēnei kīno katoa te mea e koutou, kaua ia e peka atu i te whai i a Ihowā; engari me whakapau ō koutou ngākau ki te mahi ki a Ihowā.

²¹ Kaua anō hoki e peka atu; ko reira hoki koutou whai ai i ngā mea tekateka noa, e kore e mana, e kore anō hoki e whakaora; he mea tekateka noa hoki.

²² E kore hoki a Ihowā e whakarere i tana iwi, ka mahara ia ki tōna ingoa nui; kua pai nei hoki a Ihowā ki te mea i a koutou hei iwi māna.

²³ Ko ahau hoki! E! Kia hara ahau ki a Ihowā! Kia mutu tāku inoi mō koutou! Tēnā ko tēnei, me whakaako koutou e ahau ki te ara pai, ki te ara tika.

²⁴ Engari, kia wehi i a Ihowā; whakapaua hoki ō koutou ngākau ki te mahi ki a ia i runga i te pono; whakaaroa hoki ngā mea nunui i mea ai ia ki a koutou.

²⁵ Nā, ki te mahi tonu koutou i te hē, ka ngaro ngātahi koutou ko tō koutou kīngi.”

13

Te Whakahere Turekore a Haora

¹ E toru tekau ngā tau o Haora ka kīngi ia; ā, e rua ōna tau e kīngi ana mō Īharaira.

² Nā, ka whiriwhiria e Haora ētahi tāngata o Īharaira māna, e toru mano. Ā, o aua mano, e rua i a Haora i Mikimaha, i Maunga Pētēre, kotahi mano i a Honatana i Kipea o Pineamine; ko te nuinga ia o te iwi i tonoa atu e ia ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

³ Nā, ka patua e Honatana ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini i Kepa, ā, rongo ana ngā Pirihitini. Nā, ka whakatangihia te tētere e Haora puta noa i te whenua katoa, ā, ka mea, “Kia rongo ngā Hiperu.”

⁴ Ā, ka rongo a Īharaira katoa i te kōrero kua patua e Haora ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini, ā, kua whakahouhou hoki a Īharaira ki ngā Pirihitini, nā, ka huihui te iwi ki te whai i a Haora ki Kirikara.

⁵ Me ngā Pirihitini hoki, i huihui ki te whawhai ki a Īharaira, e toru tekau mano ngā hāriata, e ono mano ngā hōia eke hōiho, me ngā tāngata e rite ana ki te onepū i te taha o te moana te tini. Nā, ka haere rātou, ka noho ki Mikimaha, whaka te rāwhiti o Peteawene.

⁶ I te kitenga o ngā tāngata o Īharaira kei roto rātou i te raru, kua pāwera hoki te iwi, nā, piri ana te iwi i roto i ngā ana, i ngā wāhi ururua, i runga i ngā kāmaka, i ngā taumaihi, i roto i ngā rua.

⁷ Nā tērā ētahi o ngā Hiperu i whiti atu i Horano ki te whenua o Kara, o Kireara.

Ko Haora ia, i Kirikara anō ia; ā, aru wehi ana te iwi katoa i a ia.

⁸ Ā, e whitu ngā rā i tatari ai ia, ko te wā hoki ia i whakaritea e Hamuera; kāhore ia a Hamuera i tae ki Kirikara, ā, marara noa atu tōna nuinga.

⁹ Nā, ka mea a Haora, “Kawea mai te tahunga tinana ki ahau, me ngā whakahere mō te pai.” Nā, whakaekea ana e ia te tahunga tinana.

¹⁰ Ā, ka oti tāna tahunga tinana te whakaeke, nā, kua puta a Hamuera; ā, haere ana a Haora ki te whakatau i a ia, ki te oha ki a ia.

¹¹ Nā, ka mea a Hamuera, "He mahi aha tāu?"

Anō rā ko Haora, "I kite hoki ahau kua marara noa atu tōku nuinga, ā, kāhore koe i tae mai i ngā rā i whakaritea, heoi e huihui ana ngā Pirihitini ki Mikimaha,

¹² koia ka mea ahau, 'Ākuanei ngā Pirihitini haere mai ai ki ahau ki Kirikara, ā, kāhore anō ahau kia inoi ki a Ihowā.' Nā, pēhia ana e ahau tōku ngākau, ā, whakaekea ana te tahunga tinana."

¹³ Nā, ko te kīanga a Hamuera ki a Haora, "He mahi kūware tāu; kīhai nei i pupuri i te whakahau a Ihowā, a tōu Atua i whakahau ai ia ki a koe; pēnei kua whakapūmautia e Ihowā āianeī tōu kīngitanga ki a Iharaira ā ake ake.

¹⁴ Ko tēnei, e kore e tū tōu kīngitanga; kua rapua e Ihowā tētahi tangata māna, ko tā tōna ngākau i pai ai, kua oti anō ia te whakahau e Ihowā hei rangatira mō tāna iwi; mōu kīhai i pupuri i tā Ihowā i whakahau ai ki a koe."

¹⁵ Nā, whakatika ana a Hamuera, ā, haere atu ana i Kirikara ki Kipea o Pineamine. Ā, taua ana e Haora ngā tātanga i piri ki a ia; tata tonu aua tātanga ki te ono rau.

Ngā Whakariteritenga mō te Pakanga

¹⁶ Nā, i Kepa o Pineamine a Haora rāua ko tāna tama, ko Honatana, me te hunga hoki i piri ki a rāua; i Mikimaha anō ngā Pirihitini e noho ana.

¹⁷ Nā, ka puta ngā kaipāhua i te puni o ngā Pirihitini, e toru ngā ngohi; kotahi te ngohi i anga nā te ara ki Opora, ki te whenua o Huara,

¹⁸ kotahi te ngohi i anga nā te huarahi ki Petehorono; kotahi te ngohi i anga nā te ara ki te rohe e aro nui ana ki te raorao o Tepoimi whaka te koraha.

¹⁹ Nā, kāhore he parakimete i kitea puta noa i te whenua katoa o Iharaira; i mea hoki ngā Pirihitini, "Kei hangā he hoari, he tao rānei, e ngā Hiperu!"

²⁰ Haere ai a Iharaira katoa ki raro, ki ngā Pirihitini ki te whakakoi i te hea, i te māripi o tāna parau, i tāna toki, i tāna ko.

²¹ Otiia he whaiuru anō tā rātou mō ngā hea, mō ngā māripi o ngā parau, mō ngā mārau, mō ngā toki, hei oro anō hoki mō ngā wero kau.

²² Heoi, i te rā o te pakanga kāhore i kitea he hoari, he tao i roto i te ringa o tētahi o ngā tātanga a Haora rāua ko Honatana; otiia i kitea anō ki a Haora rāua ko tāna tama, ko Honatana.

Ka Pōkiki a Honatana i ngā Pirihitini

²³ Nā, ka haere ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini ki te whakawhitinga atu o Mikimaha.

14

¹ Nā, i tētahi o aua rā ka mea a Honatana, tama a Haora, ki te taitama e mau ana i āna patu, "Haere mai, tāua ka whiti atu ki ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini i tāwāhi rā." Otiia kihai i kōrerotia e ia ki tōna pāpā.

² Ā, i tērā pito o Kipea a Haora e noho ana i raro i tētahi pamekaranete i Mikirono; tata tonu āna tātanga ki te ono ngā rau;

³ me Āhia anō hoki, tama a Ahitupu, tuakana o Ikaporo, tama a Pinehaha, tama a Eri tohunga a Ihowā i Hiro, ko te kaikākahu ia o te epora. Nā, kīhai te iwi i mōhio kua riro a Honatana.

⁴ Nā, i waenga o ngā whitinga i whai ai a Honatana kia whiti atu ki ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini, tērā tētahi pari kōhatu i tētahi taha, he pari kōhatu hoki i tētahi taha; ko te ingoa o tētahi ko Potete, ko te ingoa o tētahi ko Henehe.

⁵ I te raki tētahi pari e tū ana, i te ritenga atu o Mikimaha; i te tonga tētahi, i te ritenga atu o Kipea.

⁶ Nā, ka mea a Honatana ki te taitama e mau ana i āna patu, "Haere mai, tāua ka haere ki ngā hōia o ēnei kokotikore. Tērā pea a Ihowā e mahi mō tāua. Kāhore he aha ki a Ihowā kia riro mā te tokomaha, mā te tokoiti rānei e whakaora."

⁷ Anō rā ko te kaimau o āna patu ki a ia, "Meatia ngā mea katoa e paingia ana e tōu ngākau; anga atu, tēnei ahau hei hoa mōu, hei pērā me tā tōu ngākau e pai ai."

⁸ Anō rā ko Honatana, "Nanā, me haere atu tāua ki ngā tātanga rā, me whakaputa atu hoki ki a rātou.

⁹ Ki te pēnei mai tā rātou ki ki a tāua, "Tū mārīe, kia tae atu rā anō mātou ki a kōrua; nā, me tū tāua i tō tāua tūranga, e kore anō e piki ki a rātou."

¹⁰ Engari ki te pēnei tā rātou ki, 'Piki ake ki a mātou,' ko reira tāua piki atu ai; nō te mea kua hōmai rātou e Ihowā ki ō tāua ringa; ā, ko tēnei hei tohu ki a tāua."

¹¹ Nā, ka puta rāua tokorua ki ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini; ā, ka mea ngā Pirihitini, "Nānā, ko ngā Hiperu e puta mai ana i roto i ngā rua i piri ai rātou."

¹² Nā, ka oho ngā hōia pupuri ki a Honatana rāua ko tāna kaimau patu, ka mea, "Piki ake ki a mātou kia whakakitea ai tētahi mea e mātou ki a kōrua."

Nā, ka mea a Honatana ki te kaimau o āna patu, "Piki ake i muri i ahau; kua hōmai hoki rātou e Ihowā ki te ringa o Ihairaira."

¹³ Nā, ka piki atu a Honatana, he mea ngōki atu, me tāna kaimau patu i muri i a ia; nā, hinga ana rātou i a Honatana, me te patu anō te kaimau patu i muri i a ia.

¹⁴ Nā, ko te patunga tuatahi i patu ai a Honatana rāua ko tāna kaimau patu, tata tonu ki te rua tekau ngā tāngata; ko te nui o taua wāhi, me te mea kei te hāwhe eka whenua.

¹⁵ Nā, ka pā te wiri ki te puni, ki ērā i te pārae, ki te iwi katoa anō hoki; ko ngā hōia, me ngā kaipāhua, i wiri anō hoki rātou; i rū anō te whenua; nui rawa te wiri.

¹⁶ Ā, ka titiro ngā tūte i a Haora i Kipea o Pineamine; nā, kua papahoro te ope, me te haere anō rātou, kōpiko atu, kōpiko mai.

¹⁷ Kātahi a Haora ka mea ki te iwi i reira, i a ia, "Tatauria tātou kia kitea ko wai kua riro." Ā, nō ka tatauria e rātou, nā, kāhore a Honatana rāua ko tāna kaimau patu i reira.

¹⁸ Nā, ka mea a Haora ki a Ahia, "Kawea mai te āka a te Atua." I ngā tama hoki a Ihairaira te āka a te Atua i taua wā.

¹⁹ Ā, i a Haora e kōrero ana ki te tohunga, ka tino nui haere te ngangau i te puni o ngā Pirihitini; nā, ka ki a Haora ki te tohunga, "Pēpeke ake tōu ringa."

²⁰ Nā, ka huihui a Haora rātou ko tōna nuinga, ā, haere ana ki te whawhai. Nā, e anga mai ana tērā te hoari a tētahi, a tētahi, ki tōna hoa, ki tōna hoa; nui atu te pōkaikaha.

²¹ Nā, ko ngā Hiperu i roto i ngā Pirihitini i mua atu, i haere tahi atu nei me rātou ki te puni i te whenua i tētahi taha, i tētahi taha; nā, huri ana anō hoki rātou ki te taha i a Ihairaira, ki ngā hoa o Haora rāua ko Honatana.

²² Nā pērā anō ngā tāngata katoa o Ihairaira i piri nei ki te whenua pukepuke o Ēparaima, i tō rātou rongonga kua whati ngā Pirihitini, nā, kei te whai haere anō hoki i a rātou i roto i te pakanga.

²³ Heoi, whakaorangia ana a Ihairaira, i taua rā e Ihowā; ā, puta kē ana te whawhai ki Peteawene.

Te Oati Pōnānā a Haora

²⁴ Ā, i hēmanawa ngā tāngata o Ihairaira i taua rā; i whakaoati hoki a Haora i te iwi, i mea, "Ki te kai tētahi tangata i te kai ā ahiahi noa, ka kangā ia, kia whai utu rā anō ahau i ōku hoariri." Nā reira kihai tētahi o te iwi i ānga ki te kai.

²⁵ Nā, ko te haerenga o ngā tāngata katoa o te whenua ki tētahi ngahere; ā, he honi kei runga i te whenua.

²⁶ Ā, nō te taenga o te iwi ki te ngahere, nā, e turuturu iho ana te honi; otiia kihai i pā te ringa o tētahi tangata ki tōna waha; i wehi hoki te iwi i te oati.

²⁷ Ko Honatana ia kihai i rongu i te whakaoati a tōna pāpā i te iwi; nā, ka kōkiritia e ia te pito o te tokotoko i tōna ringa, ā, toua ana ki roto ki te honikoma, whakahokia ana e ia tōna ringa ki tōna waha, ā, ka mārara ōna kanohi.

²⁸ Kātahi ka oho tētahi o te iwi, ā, ka mea, "I tino whakaoatitia te iwi e tōu pāpā; i mea ia, 'Kia kangā te tangata e kai ana i tētahi kai āianei.' Ā, e hemo ana te iwi."

²⁹ Kātahi a Honatana ka mea, "Raru ana te whenua nei i tōku pāpā. Titiro hoki, kua mārara ōku kanohi, nōku i kai i tētahi wāhi iti o te honi nei.

³⁰ Tērā noa ake mehemea pea i kai noa atu te iwi ināianei i ngā mea i pāhuatia mai i ō rātou hoariri i tūpono atu ai rātou? Ko tēnei kāhore i rahi te parekura o ngā Pirihitini."

³¹ Nā, patua iho e rātou ngā Pirihitini i taua rangi i Mikimaha atu ā tae noa ki Aitarono; ā, e tino hemo ana te iwi.

³² Nā, ko te rerenga atu o te iwi ki ngā taonga; ka mau ki ngā hipi, ki ngā kau, ki ngā kūao kau, patua iho ki te whenua, kainga tahitia ana e te iwi me ngā toto.

³³ Kātahi ka kōrerotia ki a Haora ka meatia, "Nānā, kua hara te iwi ki a Ihowā, e kainga tahitia ana tā rātou kai me ngā toto."

Nā, ka mea ia, "He mahi hīanga tā koutou; hurihia mai he kōhatu nui ki ahau āianei."

³⁴ Ka mea anō a Haora, "Tomotomo atu koutou ki roto ki te iwi mea atu hoki ki a rātou, Kawea mai ki ahau, e tērā, e tērā, tāna kau, tāna hipi, ka patu ai ki konei hei kai mā koutou; kua hoki e hara ki a Ihowā, e kai i te toto."

Kātahi ka kawea mai e te iwi katoa i taua pō te kau a tēnā, a tēnā, ā, patua iho ana ki reira.

³⁵ Nā, ka hangā e Haora he āta mā Ihowā. Koia tēnei ko te āta tuatahi i hangā e ia mā Ihowā.

Ka Whakawhara a Honatana ki te Mate

³⁶ Nā, ka mea a Haora, "Tātou ka haere ki raro, ka whai i ngā Pirihitini i te pō, ka pāhua i a rātou ā mārama noa te ata; kua anō e waiho tētahi tangata o rātou."

Nā, ka mea rātou, "Meatia rā ngā mea katoa e pai ana ki tōu whakaaro."

Nā, ka mea ake te tohunga, "Kia whakatata tātou ki a Ihowā."

³⁷ Nā, ka tono whakaaro a Haora i te Atua, "Me haere rānei ahau ki raro, ki te whai i ngā Pirihitini? E hōmai rānei rātou e koe ki te ringa o Iharaira?" Otiia kāhore he kupu i whakahokia ki a ia i taua rā.

³⁸ Nā, ka mea a Haora, "Neke mai, e ngā rangatira katoa o te iwi; kia mōhio ai, kia kite ai koutou nō hea tēnei hara i tēnei rā."

³⁹ Tā te mea, e ora ana a Ihowā e whakaora nei i a Iharaira, ahakoa nō tāku tama, nō Honatana, ka mate ia, mate rawa." Otiia kāhore he tangata o te iwi katoa hei whakahoki kupu ki a ia.

⁴⁰ Kātahi ia ka mea ki a Iharaira katoa, "Hei tētahi taha koutou, hei tētahi taha māua ko tāku tama, ko Honatana."

Nā, ka mea te iwi ki a Haora, "Meatia rā te mea e pai ana ki tōu whakaaro."

⁴¹ Kātahi a Haora ka mea ki a Ihowā, ki te Atua o Iharaira, "Kia tika te hōmaitanga o te rota." Nā, ka mau ko Honatana rāua ko Haora; i mawhiti hoki te iwi.

⁴² Nā, ka mea a Haora, makā te rota mō māua ko tāku tama, ko Honatana. Nā, ka mau ko Honatana.

⁴³ Kātahi ka mea a Haora ki a Honatana, "Whakaaturia mai ki ahau, i aha koe."

Kātahi ka whakaaturia e Honatana ki a ia, ka mea, "He tika i whakamātau kau atu ahau i tētahi wāhi iti o te honi ki te pito o te tokotoko i tōku ringa; nā, ka mate nei ahau."

⁴⁴ Anō rā ko Haora, "Kia meatia tēnei e te Atua, tērā atu anō hoki; ka mate rawa hoki koe, e Honatana."

⁴⁵ Nā, ka mea te iwi ki a Haora, "Kia mate a Honatana nāna nei tēnei whakaoranga nui i roto i a Iharaira? Kāhore rā hoki. E ora ana a Ihowā, e kore e taka tētahi makawe o tōna mātenga ki te whenua; i te mahi tahi nei hoki ia me te Atua i tēnei rā." Heoi, whakaorangia ana a Honatana e te iwi, ā, kīhai i mate.

⁴⁶ Kātahi ka hoki a Haora i te whai i ngā Pirihitini; ā, haere ana ngā Pirihitini ki tō rātou nā wāhi.

Te Kīngitanga me te Whānau a Haora

⁴⁷ Ā, nō ka riro i a Haora te kīngitanga o Iharaira, ka whawhai ia ki ōna hoariri katoa i tētahi taha, i tētahi taha, ki a Moapa, ki ngā tama a Āmona, ki a Eroma, ki ngā kīngi anō o Topa, ki ngā Pirihitini, ā, hē ana rātou i a ia i ngā wāhi katoa i tahuri ai ia.

⁴⁸ Ā, i puta tōna toa, ā, patua ana ngā Amareki, ā, ora ake i a ia a Iharaira i te ringa o ōna kaipāhua.

⁴⁹ Nā, ko ngā tama a Haora, ko Honatana, ko Ihui, ko Marikihua; ā, ko ngā ingoa ēnei o āna tamāhine tokorua: ko te ingoa o te mātāmua ko Merapa, ko te ingoa o tō muri ko Mikara.

⁵⁰ Ā, ko te ingoa o te wahine a Haora ko Ahinoama, he tamāhine nā Ahimāta; ko te ingoa hoki o te rangatira o tāna ope ko Āpanēre, tama a Nere matua kēke o Haora.

⁵¹ Ko Kīhi hoki te pāpā o Haora; ā, he tama nā Apiere a Nere pāpā o Āpanēre.

⁵² Ā, he nui te whawhai ki ngā Pirihitini i ngā rā katoa o Haora; ā, ka kite a Haora i tētahi mārohirohi, i tētahi māia, nā, ka tangohia e ia māna.

15*Te Pakanga ki ngā Amareki*

¹ Nā, ka mea a Hamuera ki a Haora, "I tonoa mai ahau e Ihowā ki te whakawahi i a koe hei kīngi mō tāna iwi mō Iharaira; nā, whakarongo mai ki te reo o ngā kupu a Ihowā."

² Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: 'E whakaaro ana ahau ki tā Amareke i mea ai ki a Iharaira, ki tāna whanganga i a ia i te ara i tōna haerenga mai i Ihipa.

³ Nā, tikina, patua a Amareke, whakangaromia rawatia ā rātou mea katoa, kua hoki rātou e tohungia; engari whakamatea ngātahitia te tāne me te wahine te pōtiki me te mea ngote ū, te kau me te hipi, te kāmera me te kīhe.' "

⁴ Nā, ka huihuia te iwi e Haora, ā, taua ana e ia ki Teraimi, e rua rau mano, he hunga haere i raro, me ngā tāngata hoki o Hūrā, kotahi tekau mano.

⁵ Nā, ko te haerenga atu o Haora ki te pā o Amareke, ā, whakatakoto pehipēhi ana i roto i te awaawa.

⁶ I mea hoki a Haora ki ngā Keni, "Whakatika, mawehe atu, haere ki raro i roto i ngā Amareki, kei hunā tahitia koe e ahau me rātou; i puta hoki tā koutou atawhai ki ngā

tamariki katoa a Ihairaira i tō rātou haerenga mai i Ihipa." Heoi, ka mawehe ngā Keni i roto i a Amareki.

⁷ Nā, tukitukia ana e Haora ngā Amareki i Hāwira atu ā tae noa koe ki Huru, ki te ritenga atu o Ihipa.

⁸ Hopukia oratia ana hoki e ia a Akaka kīngi o Amareke, ko te iwi katoa hoki i whakangaromia rawatia e ia ki te mata o te hoari.

⁹ Otiia i tohungia e Haora rātou ko te iwi a Akaka, me ngā mea papai o ngā hipi, o ngā kau, o ngā mea mōmona hoki, me ngā reme, me ngā mea pai katoa, kīhai hoki i aro ki te whakangaro i a rātou; engari ngā mea e whakaparahakotia ana, e rukea ana, ko ēnā a rātou i whakangaro ai.

Ka Whakaparahako a Haora e Ihowā

¹⁰ Kātahi ka puta te kupu a Ihowā ki a Hamuera, ka mea:

¹¹ "Kua puta kē ōku whakaaro i meinga ai e ahau a Haora hei kīngi; kua hoki atu hoki ia i te whai i ahau, ā, kīhai hoki i whakamana i āku kupu." Nā, ka oho te riri i a Hamuera; ā, pau katoa taua pō i a ia e tangi ana ki a Ihowā.

¹² Nā, ka maranga wawe a Hamuera i te ata ki te whakatau i a Haora; ā, ka kōrerotia ki a Hamuera, ka meatia, "I tae mai a Haora ki Karamere, nā, whakatūria ana e ia he tohu māna, ā, haere āwhio atu ana, kua pahemo atu, kua riro ki raro, ki Kirikara."

¹³ Nā, ka tae atu a Hamuera ki a Haora, ā, ka mea a Haora ki a ia, "Kia manaakitia koe e Ihowā, kua whakamanā e ahau te kupu a Ihowā."

¹⁴ Nā, ka mea a Hamuera, "He aha koia tēnei tangi o ngā hipi i roto nei i ōku taringa, me te tangi o ngā kau e rongorongo nei ahau?"

¹⁵ Anō rā ko Haora, "He mea mau mai e rātou i ngā Amareki; i tohungia hoki e te iwi ngā mea papai o ngā hipi, o ngā kau, hei mea patunga tapu ki a Ihowā, ki tōu Atua; ā, ko te toenga, whakangaromia iho e mātou."

¹⁶ Kātahi ka mea a Hamuera ki a Haora, "Kāti! Kia kōrerotia e ahau ki a koe tā Ihowā i mea ai ki ahau i tēnei pō."

Anō rā ko tērā, "Kōrero."

¹⁷ Ā, ka mea a Hamuera, "I a koe e iti ana ki tōu whakaaro, kīhai ianei koe i meinga hei upoko mō ngā iwi o Ihairaira, i whakawahia e Ihowā hei kīngi mō Ihairaira?"

¹⁸ Nā, ka tono a Ihowā i a koe kia haere, ka mea, "Tikina, whakangaromia te hunga hara, ngā Amareki, whawhai hoki ki a rātou ā poto noa rātou."

¹⁹ He aha koe tē whakarongo ai ki te reo o Ihowā, i aurara atu ai ki ngā taonga parakete, i mahi ai i te kino i te tirohanga a Ihowā?"

²⁰ Nā, ka mea a Haora ki a Hamuera, "Inā, i whakarongo anō ahau ki te reo o Ihowā, i haere i te ara i tonoa ai ahau e Ihowā, kua kawea mai anō hoki e ahau a Akaka kīngi o Amareke; ko ngā Amareki anō hoki, whakangaromia iho e ahau."

²¹ Nā te iwi hoki i tango ētahi o ngā taonga, o ngā hipi, o ngā kau, ngā mea tino papai o ngā mea e whakangaromia ana hei mea patunga tapu ki a Ihowā, ki tōu Atua, ki Kirikara."

²² Anō rā ko Hamuera:

"Ki tā Ihowā, he pērā rānei te āhuareka
o ngā tahunga tinana, o ngā patunga tapu,
me te whakarongo ki te reo o Ihowā?"

Nanā, pai atu te whakarongo i te patunga tapu,
te ngākau mahara i te ngako o ngā hipi toa.

²³ Rite tonu hoki te tutū ki te hara māku;
te whakatuturi ki te kino, ki te karakia whakapakoko.

He whakaparahako nāu ki te kupu a Ihowā,
ka whakaparahako hoki ia ki a koe hei kīngi."

²⁴ Nā, ka ki a Haora ki a Hamuera, "Kua hara ahau, i ahau i takahi nei i te kupu a Ihowā, i āu kupu anō hoki; i wehi hoki ahau i te iwi, i whakarongo ki tō rātou reo."

²⁵ Tenā rā, whakarērea noatia iho tōku hara, kia hoki atu tāua, kia koropiko ai ahau ki a Ihowā."

²⁶ Anō rā ko Hamuera ki a Haora, "E kore ahau e hoki tahi tāua; he mea hoki kua whakaparahako koe ki te kupu a Ihowā, ā, kua whakaparahako a Ihowā ki a koe hei kīngi mō Ihairaira."

²⁷ Ā, i te tahuritanga o Hamuera ki te haere, ka mau tērā ki te pito o tōna kākahu, ā, kua pakaru.

²⁸ Nā, ka mea a Hamuera ki a ia, "Kua haea mai e Ihowā ināianei tōu kīngitanga i roto i a Ihairaira, kua hoatu ki tōu hoa e pai atu ana i a koe."

²⁹ E kore anō hoki te Kaha o Ihairaira e teka; e kore anō hoki e puta kē ōna whakaaro; nō te mea ehara ia i te tangata e puta kē ai ōna whakaaro."

³⁰ Anō rā ko tērā, "Kua hara ahau; otia whakahōnoretia ahau āiane i te aroaro o ngā kaumātua o tōku iwi, i te aroaro o Ihairaira, kia hoki tahi tāua, kia koropiko ai ahau ki a Ihowā, ki tōu Atua."

³¹ Heoi, hoki ana a Hamuera i muri i a Haora, ā, karakia ana a Haora ki a Ihowā.

³² Kātahi a Hamuera ka mea, "Kawea mai ki ahau a Akaka kīngi o Amareke."

Nā, ka āta hiko i Akaka ki a ia. Ā, ka mea a Akaka, "He pono kua pahemo kē te ngau kino a te mate."

³³ Anō rā ko Hamuera,

"Nā tōu hoari i kore ai ngā uri o ngā wāhine,

ka pēnā anō tōu whaea te urikore i roto i ngā wāhine."

Nā, hāua iho a Akaka e Hamuera i te aroaro o Ihowā i Kirikara.

³⁴ Kātahi ka haere a Hamuera ki Rama; ko Haora ia i haere ki runga ki tōna whare, ki Kipea o Haora.

³⁵ Kīhai hoki a Haora i tirotirohia e Hamuera i muri iho ā taea noatia te rā i mate ai ia; heoi tangihia ana a Haora e Hamuera. I puta kē anō hoki ngā whakaaro o Ihowā i meinga ai e ia a Haora hei kīngi mō Ihairaira.

16

Ka Whakawahia a Rāwiri hei Kīngi

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera, "Kia pēhea ake te roa o tōu tangi mō Haora, kua whakakāhoretia nei hoki ia e ahau hei kīngi mō Ihairaira? Whakakāia tōu haona ki te hinu, ā, haere, ka tonoa koe e ahau ki a Hehe o Pēterehema; kua kitea hoki e ahau he kīngi māku i roto i āna tama."

² Nā, ka mea a Hamuera, "Me pēhea ahau e haere ai? Ki te rongo hoki a Haora, ka patua ahau e ia."

Anō rā ko Ihowā, "Kawea atu i tōu ringa tētahi kūao kau, hei te uwaha, ka mea atu, 'I haere mai ahau ki te patu whakahere ki a Ihowā.'

³ Me karanga hoki a Hehe ki te patunga tapu, ā, māku e whakaatu ki a koe tōu e mea ai; me whakawahi anō e koe māku te tangata e kōrero ai ahau ki a koe."

⁴ Nā, meatia ana e Hamuera tā Ihowā i kōrero ai, ā, haere ana ki Pēterehema. Nā, ka haere mai ngā kaumātua o te pā ki te whakatau i a ia me te wiri anō, ā, ka mea, "E haere mai ana rānei koe i runga i te rangimārie?"

⁵ Anō rā ko ia, "I runga i te rangimārie; i haere mai ahau ki te patu whakahere ki a Ihowā; whakatapua koutou, ka haere tātou ki te patunga tapu." I whakatapua anō e ia a Hehe rātou ko āna tama, ā, karangatia ana rātou e ia ki te patunga tapu.

⁶ Ā, nō tō rātou taenga, nā, ka titiro atu ia ki a Eriapa, ā, ka mea, "He pono kei te aroaro o Ihowā tana tangata e whakawahi ai."

⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hamuera, "Kaua e titiro ki tōna āhua, ki tōna roa rānei, i a ia e tū nā; kua whakaparahako hoki ahau ki a ia. E kore hoki e rite tā Ihowā ki tā te tangata titiro; he titiro hoki tā te tangata ki te kanohi; ko tā Ihowā ia he titiro ki te ngākau."

⁸ Kātahi ka karangatia e Hehe a Apinarapa, ā, ka meinga kia haere atu mā te aroaro o Hamuera. Nā, ka mea ia, "Ehara anō tēnei i tā Ihowā i whiriwhiri ai."

⁹ Kātahi ka meinga e Hehe a Hamaha kia haere atu. Nā, ka mea ia, "Ehara anō tēnei i tā Ihowā i whiriwhiri ai."

¹⁰ Nā, meinga ana e Hehe āna tama tokowhitu kia haere atu mā te aroaro o Hamuera. Ā, ka mea a Hamuera ki a Hehe, "Kīhai ēnei i whiriwhiria e Ihowā."

¹¹ Nā, ka mea a Hamuera ki a Hehe, "Kei konei katoa rānei āu tamariki?"

Ā, ka mea ia, "Tēnei anō tētahi, tō muri rawa; nā, kei te tiaki hipi ia."

Anō rā ko Hamuera ki a Hehe, "Tonoa atu he tangata ki te tiki i a ia; e kore hoki tātou e noho ki te kai kia tae mai rā anō ia ki konei."

¹² Nā, ka tono tangata atu tērā, ā, tikina ana ia. Nā, he kiri pūwhero ia, he kanohi ātaahua, he pai ki te titiro atu.

Nā, ka mea a Ihowā, "Whakatika, whakawahia ia, koia hoki ia."

¹³ Kātahi ka mau a Hamuera ki te haona hinu, ā, whakawahia ana ia i roto i ōna tuākana; ko te tino putanga mai o te Wairua o Ihowā ki runga ki a Rāwiri i taua rangi anō ā ahu ake nei. Nā, whakatika ana a Hamuera, haere ana ki Rama.

Ka Whakatangi Hāpa a Rāwiri mō Haora

¹⁴ Nā, kua mawehe atu i a Haora te Wairua o Ihowā, ā, ka takakinotia ōna whakaaro e tētahi wairua kino nō Ihowā.

¹⁵ Ā, ka mea ngā tāngata a Haora ki a ia, “Nanā, he wairua kino nō te Atua te whakarangararu nei i a koe.

¹⁶ Nā, kia kī mai koa tō mātou ariki ki āna pononga, e tau nei i tōu aroaro, kia rapua he tangata mōhio ki te whakatangi hāpa; kia tau mai ai te wairua kino a te Atua ki a koe, ka whakatangi ia ki tōna ringa, ā, ka mārie koe.”

¹⁷ Nā, ka mea a Haora ki āna tāngata, “Tēnā rā, tirohia tētahi kaiwhakatangi pai, ka kawea mai ki ahau.”

¹⁸ Kātahi ka oho tētahi o ngā taitama, ka mea, “Nanā, kua kite ahau i tētahi o ngā tama a Hehe o Pēterehema, he mōhio ki te whakatangi, he toa, he pakari, he tangata hāpai patu, he kōrero tūpatu, he tangata ātaahua, kei a ia anō hoki a Ihowā.”

¹⁹ Heoi, ka tono tāngata a Haora ki a Hehe, hei mea, “Tēnā a Rāwiri, tau tama i ngā hipi nā, tonoa mai ki ahau.”

²⁰ Nā, ka mau a Hehe ki tētahi kahi, he taro te pikaunga, me tētahi ipu waina, me tētahi kūao koati, ā, ungā ana kia kawea e tāna tama, e Rāwiri, ki a Haora.

²¹ Nā, ka tae a Rāwiri ki a Haora, ā, tū ana i tōna aroaro. Ā, nui atu te aroha o tērā ki a ia; meinga ana ia e ia hei kaimau patu māna.

²² Nā, ka tono tāngata a Haora ki a Hehe hei mea atu ki a ia, “Tukua a Rāwiri kia tū i tōku aroaro; kua manakohia hoki ia e ahau.”

²³ Ā, i ngā wā i puta mai ai te wairua kino i te Atua ki a Haora, ka mau a Rāwiri ki te hāpa, ka whakatangi ki tōna ringa. Heoi, ka tā te manawa o Haora, ā, ka mārie, ā, mahue ake ia i te wairua kino.

17

Ka Wero a Koriata ki te Ope Ihairaira

¹ Nā, kua huihui ngā Pirihitini i ā rātou ope ki te whawhai, ā, ka whakaminea ki Hokoho o Hūrā, noho ana i waenganui o Hokoho, o Ateka, i Epeheramime.

² I huihui anō a Haora rātou ko ngā tāngata o Ihairaira, i noho ki te raorao o Erahā; ā, ka whakatakoto i ā rātou ngohi mō te whawhai ki ngā Pirihitini.

³ Nā, i runga ngā Pirihitini i te maunga i tenei taha e tū ana, me Ihairaira i te maunga i tērā taha e tū ana; he whārua hoki i waenganui o rātou.

⁴ Nā, ko te putanga o tētahi tangata, he papatū, i roto i te puni o ngā Pirihitini, ko tōna ingoa, ko Koriata, nō Kāta, e ono whatianga kotahi hoki whanganga a te ringa tōna roa.

⁵ Ā, he parāhi te pōtae o tōna mātenga, he pukupuku uahi hoki tōna kākahu; ko te taimaha o te pukupuku e rima mano hekere parāhi.

⁶ He whakapuru tao parāhi kei ōna waewae, ā, i ōna pokohiwi he tīmata parāhi.

⁷ Rite tonu hoki ki te rākau a te kaiwhatu te kakau o tāna taoroa. Nā, ko te taimaha o te tete o tāna taoroa e ono rau hekere rino; i mua anō i a ia e haere ana te kaimau o tāna whakangungu rākau.

⁸ Nā, ka tū ia, ā, ka karanga ki ngā ngohi a Ihairaira, ka mea ki a rātou, “He aha koutou i puta mai ai ki te whakatakoto i ā koutou ngohi? Ehara ianei ahau i te Pirihitini, ko koutou he pononga nā Haora? Whiriwhiria he tangata mā koutou, ā, kia heke iho ia ki ahau.

⁹ Ki te kaha ia ki te whawhai ki ahau, ki te patu i ahau, nā, ko mātou hei pononga mā koutou; ki te kaha ia ko ahau i a ia, ki te patu i a ia, nā hei pononga koutou mā mātou, ā, me mahi koutou ki a mātou.”

¹⁰ I mea anō taua Pirihitini, “Tenei tāku whakatara ināiane i mō ngā ngohi a Ihairaira; hōmai he tangata ki ahau kia whawhai māua.”

¹¹ Ā, i te rongonga o Haora rātou ko Ihairaira katoa ki ēnei kupu a te Pirihitini, hopi noa iho rātou, nui atu te wehi.

Ko Rāwiri i roto i te Puni a Haora

¹² Nā, he tama a Rāwiri nā taua Ēparati o Pēterehema Hūrā, ko Hehe nei tōna ingoa, tokowaru hoki āna tama. Ā, i ngā rā o Haora kua koroheketia taua tangata i roto i ngā tāngata.

¹³ Nā, tokotoru ngā tama a Hehe, ko ngā kaumātua, i haere, i aru i a Haora ki te pakanga; ko ngā ingoa ēnei o āna tama tokotoru i haere nei ki te pakanga, ko Eriapa te mātāmua, ko tō muri iho i a ia ko Apinarapa, ā, ko Hamaha te tuatoru.

¹⁴ Ko Rāwiri hoki tō muri rawa; nā, aru ana ngā mea kaumātua tokotoru i a Haora.

¹⁵ Nā, haere ai a Rāwiri, ā, ka hoki atu i a Haora ki te tiaki i ngā hipi a tōna pāpā i Pēterehema.

¹⁶ Nā, i te ata, i te ahiahi, ka whakatata mai taua Pirihitini, ka whakaatu i a ia, e whā tekau ngā rā.

¹⁷ Nā, ka mea a Hehe ki tāna tama, ki a Rāwiri, "Tēnā, maua atu tētahi wāhi o tēnei wīti pāhūhū, kia kotahi epa, mā ōu tuākana, me ēnei taro kotahi tekau, rere atu ki te puni, ki ōu tuākana.

¹⁸ Maua atu hoki ēnei tīhi kotahi tekau ki tō rātou rangatira mano, ka tiro tiro atu kei te pēhea ōu tuākana, ka tango mai ai i ā rātou tohu.

¹⁹ Nā, i te raorao o Eraha a Haora me rātou, me ngā tāngata katoa hoki o Ihairaira e whawhai ana ki ngā Pirihitini."

²⁰ Nā, ka maranga wawe a Rāwiri i te ata, tukua atu ana e ia ngā hipi ki te kaitiaki, ā, mauria ana aua mea e ia, haere ana; pērā ana ia me tā Hehe i whakahau ai ki a ia. Ā, nō tōna taenga ki te parepare e haere ana te ope ki te whawhai, e hāmama ana, mō te whai.

²¹ Kua oti hoki i a Ihairaira rātou ko ngā Pirihitini ngā ngohi te whakatakoto, tēnei ngohi hei whawhai ki tērā ngohi.

²² Nā, tukua ana e Rāwiri tāna pīkaunga, ki te ringa o te kaitiaki o ngā pīkaunga, ā, rere ana ki te taua, ka tae, ka oha ki ōna tuākana.

²³ I a ia anō e kōrero ana ki a rātou, nā, ko taua papatū, ko te Pirihitini o Kāta, ko Koriata tōna ingoa, e haere mai ana i roto i ngā ngohi a ngā Pirihitini, ā, ka kōrero ko aua kōrero rā anō, ā, ka rongo a Rāwiri.

²⁴ Ā, i te kitenga o ngā tāngata katoa o Ihairaira i taua tangata, rere ana rātou i tōna aroaro, ā, nui atu tō rātou wehi.

²⁵ Nā, ka mea ngā tāngata o Ihairaira, "I kite rānei koutou i taua tangata i haere mai nei? He pono he whakatara mō Ihairaira i haere mai ai ia. Nā, ko te tangata e patua ai ia, nui atu ngā taonga e hōmai e te kīngi ki a ia, ka hōmai anō e ia tāna tamāhine ki a ia, ka whakarangatiratia anō te whare o tōna pāpā i roto i a Ihairaira."

²⁶ Nā, ka kōrero a Rāwiri ki ngā tāngata e tū ana i tōna taha, ka mea, "Ka pēheatia te tangata e patua ai tēnei Pirihitini, e mutu ai te tāwai o Ihairaira? Ko wai hoki tēnei Pirihitini kokotikore i whakatara ai ia ki ngā ngohi a te Atua ora?"

²⁷ Nā, ka pēnei te whakahoki a te iwi ki a ia, ka mea rātou, "Ka pērā anō te hanga ki te tangata, e patua ai ia."

²⁸ Ā, nō te rongonga o Eriapa, o tōna tuākana mātāmua, i a ia e kōrero ana ki aua tāngata, ko te tino muranga o te riri o Eriapa ki a Rāwiri, ka mea ia, "He aha koe i haere mai ai? I tukua e koe ki a wai aua hipi torutoru rā i te koraha? E mōhio ana ahau ki tōu whakapehapeha, ki te kino anō hoki o tōu ngākau, he mātakitaki hoki i te whawhai i haere mai ai koe ki raro nei."

²⁹ Nā, ka mea a Rāwiri, "I aha koia ahau? Kāhore rānei he take?"

³⁰ Nā, ka tahuri atu ia i a ia ki tētahi atu, ā, ka kōrero atu ko aua kupu anō; ā, rite tonu ki te kupu tuatahi te kupu i whakahokia mai e te iwi ki a ia.

³¹ Ā, nō ka rangona ngā kupu i kōrerotia e Rāwiri, kōrerotia ana e rātou ki a Haora; ā, ka tono ia kia tīkina ia.

³² Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, "Kei hopi te ngākau o tētahi ki a ia; mā tāu pononga e haere ki te whawhai ki tēnei Pirihitini."

³³ Nā, ka mea a Haora ki a Rāwiri, "E kore e taea e koe te haere ki tēnei Pirihitini whawhai ai; he tamariki nei hoki koe, he tangata hāpai patu ia nō tōna tamarikitanga ake."

³⁴ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, "I te tiaki tāu pononga i ngā hipi a tōna pāpā. Nā, ko te haerenga mai o tētahi raiona, o tētahi pea, kāhakina atu ana he reme i roto i te kāhui;

³⁵ nā, ka puta atu ahau ki te whai i a ia, ā, patua ana ia e ahau; tangohia mai ana hoki te reme i roto i tōna waha. Ā, nō tōna whakatikanga mai ki ahau, hopukia ana tōna kumikumi e ahau, patua iho kia mate.

³⁶ I patua rūruatia te raiona me te pea e tāu pononga; ā, ka rite tēnei Pirihitini kokotikore ki tētahi o rāua; mōna i whakatara ki ngā ngohi a te Atua ora."

³⁷ I mea anō a Rāwiri, "Mā Ihowā nāna nei ahau i whakaora i te wae o te raiona, i te wae o te pea, māna ahau e whakaora i te ringa o tēnei Pirihitini."

Anō rā ko Haora ki a Rāwiri, "Haere, hei a koe anō a Ihowā."

³⁸ Nā, ka whakakākahuria a Rāwiri e Haora ki ōna kākahu, i pōtaea anō tōna mātenga e ia ki te pōtae parāhi; i whakakākahuria anō hoki e ia he pukupuku rino ki a ia.

³⁹ Ā, whītikiria ana e Rāwiri tāna hoari ki waho ake o ōna kākahu; ka anga, ka haere; kihai hoki i whakamātauria e ia.

Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, "E kore e tika tāku haere i ēnei, kāhore hoki i whakamātauria e ahau." Nā, whakarērea atu ana e Rāwiri.

⁴⁰ Nā, ka maua atu e ia ko tāna tokotoko i tōna ringa; i whiriwhiria anō ētahi kōhatu māeneene e rima māna i roto i te awa, ā, whaowhina ana ki roto ki tāna pēke hēpara, arā ki te pūtea; i tōna ringa anō tāna kōtaha, nā, ko tōna whakatatanga atu ki te Pirihitini.

Ka Patua e Rāwiri a Koriata

⁴¹ Ā, i haere tonu mai te Pirihitini, i whakatata mai ki a Rāwiri; ko te kaimau anō o tāna whakangungu rākau i haere i mua i a ia.

⁴² Ā, nō te tiroirohanga o te Pirihitini, ka kite i a Rāwiri, whakahāwea ana ki a ia; he taitamariki hoki ia, he kiri pūwhero, he ātaahua hoki.

⁴³ Nā, ka mea te Pirihitini ki a Rāwiri, "He kūrī ahau i haere mai ai koe me ngā tokotoko ki ahau?" Nā, kangā iho a Rāwiri e te Pirihitini ki ōna atua.

⁴⁴ I mea anō te Pirihitini ki a Rāwiri, "Haere mai ki ahau, ā, ka hoatu e ahau ōu kikokiko mā ngā manu o te rangi, mā ngā kararehe o te pārae."

⁴⁵ Kātahi ka mea a Rāwiri ki te Pirihitini, "I haere mai koe ki ahau me te hoari, me te taoroa, me te tūmata; ko ahau ia ka haere atu nei ki a koe i runga i te ingoa o Ihowā o ngā mano, o te Atua o ngā taua a Ihāraira, o tāu i whakatara ake nā."

⁴⁶ Ko āiane koe tukua mai ai e Ihowā ki tōku ringa, ā, ka patua koe e ahau, ka tangohia tōu upoko i a koe, ā, ka hoatu āiane ngā tinana o te ope o ngā Pirihitini mā ngā manu o te rangi, mā ngā kararehe mohoa o te whenua, ā, ka mōhio te whenua katoa he Atua anō tō Ihāraira.

⁴⁷ Ā, ka mōhio tēnei whakaminenga katoa, ehara te hoari, te taoroa rānei, i tā Ihowā mea hei whakaora; nā Ihowā hoki te whawhai, ā, māna koutou e hōmai ki ō mātou ringa."

⁴⁸ Nā, ka whakatika te Pirihitini, ka haere mai, ka whakatata ki te whakatūtaki i a Rāwiri, nā, ka hohoro a Rāwiri, ā, rere ana ki te taua kia tūtaki ki te Pirihitini.

⁴⁹ Nā, kua totoro iho te ringa o Rāwiri ki roto ki te pēke, kei te tango i tētahi kōhatu i roto, pūa atu ana e ia. Nā, kua tū te rae o te Pirihitini, toremi atu te kōhatu ki roto ki tōna rae; nā, hinga tāpapa iho ana ia ki te whenua.

⁵⁰ Heoi he kōtaha, he kōhatu tā Rāwiri, ā, hinga ana i a ia te Pirihitini, patua ana e ia, mate rawa. Otiia, kāhore he hoari i te ringa o Rāwiri.

⁵¹ Kātahi ka rere a Rāwiri, ā, tū ana i runga i te Pirihitini, nā, ka mau ki tāna hoari, unuhia ana e ia i roto i te takotoranga, nā, whakamatea ana ia, ā, tapahia ana tōna upoko ki taua hoari.

Ā, nō te kitenga o ngā Pirihitini kua mate tō rātou toa, whati ana rātou.

⁵² Nā, ka whakatika ngā tāngata o Ihāraira rātou ko Hūrā, hāmama ana, nā, whāia ana e rātou ngā Pirihitini ā tae noa koe ki te raorao, ki ngā kūwaha o Ekerono. Nā, hinga ana ngā mea i patua o ngā Pirihitini i te ara ki Haaraimi ā tae noa ki Kāta, ki Ekerono.

⁵³ Nā, ka hoki ngā tama a Ihāraira i te whai i ngā Pirihitini, nā, kei te pāhua i tō rātou puni.

⁵⁴ Nā, ka mau a Rāwiri ki te upoko o te Pirihitini, ā, kawea ana ki Hiruhārama: ko āna mea ia mō te patu i waiho e ia i tōna tēneti.

Ka Whakamōhio a Rāwiri ki a Haora

⁵⁵ Nā, i te kitenga o Haora i a Rāwiri e haere atu ana ki te tū i te Pirihitini, ka mea ia ki a Āpanēre, ki te rangatira ope, "E Āpanēre, he tama nā wai tēnā tamaiti?"

Ka mea a Āpanēre, "E ora ana tōu wairua, e te kīngi, kāhore ahau e mōhio."

⁵⁶ Nā, ka mea te kīngi, "Ui atu he tama nā wai taua tamaiti."

⁵⁷ Nā, i te hokinga mai o Rāwiri i te patu i te Pirihitini, ka mau a Āpanēre ki a ia, ā, kawea ana ki te aroaro o Haora, me te pane anō o te Pirihitini i tōna ringa.

⁵⁸ Nā, ka mea a Haora ki a ia, "E tama, nā wai koe tamaiti?"

Anō rā ko Rāwiri, "He tama ahau nā tāu pononga, nā Hehe o Pēterehema."

18*Te Kawenata i waenganui a Honatana rāua ko Rāwiri*

¹ Ā, ka mutu tāna kōrero ki a Haora, nā, piri tonu te wairua o Honatana ki te wairua o Rāwiri, ā, aroha ana a Honatana ki a ia me te mea ko tōna wairua ake.

² Nā, ka mau a Haora ki a ia i taua rā, kīhai hoki ia i tukua kia hoki ki te whare o tōna pāpā.

³ I whakarite kawenata anō a Honatana rāua ko Rāwiri; i arohaina hoki ia e ia, me te mea ko tōna wairua ake.

⁴ I huia anō e Honatana tōna koroka i runga i a ia, ā, hoatu ana ki a Rāwiri, me ōna kākahu, tae noa ki tāna hoari, me tāna kōpere, me tōna whītiki.

⁵ Nā, ka haere a Rāwiri ki ngā wāhi katoa i tonoa ai ia e Haora, ka mahi tūpato; ā, ka meinga ia e Haora hei rangatira mō ngā tāngata whawhai, ā, pai tonu ia ki te titiro a te iwi katoa, ki te titiro anō hoki a ngā tāngata a Haora.

⁶ Nā, i tō rātou haerenga mai, i te hokinga mai o Rāwiri i te patu i te Pirihitini, ka puta ngā wāhine i ngā pā katoa o Iharaia, me te waiata, me te kanikani, me ngā timipera, me te koa, me ngā mea whakatangi, ki te whakatau i a Kīngi Haora.

⁷ Nā, ka waiata whakatene ngā wāhine i a rātou e tākaro ana, ka mea, "Nā Haora āna mano,

nā Rāwiri āna tekau mano i patu."

⁸ Nā, nui rawa te riri o Haora; he mea kino hoki taua kupu ki tōna whakaaro. Nā, ka mea ia, "Tekau ā rātou mano i hoatu ai ki a Rāwiri, he mano kau nei a rātou i hōmai nei ki ahau; ko te aha ake māna ki te kāhore te kīngitanga?"

⁹ Nā, whakatau ana te kanohi o Haora ki a Rāwiri nō taua rā tonu iho.

Ka Pūhaehae a Haora ki a Rāwiri

¹⁰ Nā, i te aonga ake ka puta kaha mai he wairua kino i te Atua ki a Haora, ā, ka poropiti ia i waenganui o te whare; ā, ka whakatangi te ringa o Rāwiri i te hāpa, ko tāna hanga i tēnā rā, i tēnā rā. He tao anō i te ringa o Haora.

¹¹ Ko te tino werohanga a Haora i te tao; i mea hoki ia, "Me patu a Rāwiri e ahau, kia titi rawa ki te pakitara." Nā, karohia ana e Rāwiri; e rua ngā mawhititanga i tōna aroaro.

¹² Nā, ka wehi a Haora i a Rāwiri, nō te mea i a ia a Ihowā, ā, kua mawehe i a Haora.

¹³ Koia i wehea atu ai ia e Haora i a ia, ā, meinga ana ia e ia ko tāna rangatira mano. Nā, ka haere atu ia, ka haere mai i te aroaro o te iwi.

¹⁴ Nā, tūpato tonu te whakahaere a Rāwiri i ōna ara katoa; i a ia anō a Ihowā.

¹⁵ Ā, i te kitenga o Haora he tangata tūpato rawa ia, ka wehi ia i a ia.

¹⁶ Ā, i aroha a Iharaia katoa rātou ko Hūrā ki a Rāwiri, nō te mea i haere atu ia, i haere mai i tō rātou aroaro.

Ka Mārena a Rāwiri i te Tuahine a Haora

¹⁷ Nā, ka mea a Haora ki a Rāwiri, "Nanā, tāku tamāhine mātāmua, a Merapa, me hoatu e ahau hei wahine māu, otiia ko koe hei toa māku, hei whawhai i ngā whawhai a Ihowā." I mea hoki a Haora, "Kaua tōku ringa e pā ki a ia; engari kia pā te ringa o ngā Pirihitini ki a ia."

¹⁸ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, "Ko wai ahau, he orange aha hoki tōku, he hapū aha tō tōku pāpā i roto i a Iharaia, e meinga ai ahau hei hunaonga mā te kīngi?"

¹⁹ I te wā ia e hōmai ai a Merapa, te tamāhine a Haora mā Rāwiri, nā, ka hoatu ia hei wahine mā Atariere o Mehora.

²⁰ Nā, i aroha a Mikara, te tamāhine a Haora ki a Rāwiri, ā, ka kōrerotia ki a Haora, ā, he mea āhuareka tēnā ki tōna whakaaro.

²¹ Nā, ka mea a Haora, "Me hoatu ia e ahau ki a ia, ā, hei rore ia mōna e pā ai te ringa o ngā Pirihitini ki a ia." Koia a Haora i mea ai ki a Rāwiri, "Ko āianei te rua o ōu meatanga hei hunaonga māku."

²² Nā, ka whakahau a Haora ki āna tāngata, "Kōrero puku ki a Rāwiri, mea atu, 'Nanā, e whakaahuareka ana te kīngi ki a koe, e aroha ana hoki āna tāngata katoa ki a koe; nā reira ko koe hei hunaonga mā te kīngi.' "

²³ Nā, kōrerotia ana aua kupu e ngā tāngata a Haora ki ngā taringa o Rāwiri. Ā, ka mea a Rāwiri, "He mea noa iho koia ki a koutou kia meinga ahau hei hunaonga mā te kīngi, he rawakore nei hoki ahau, he ware?"

²⁴ Nā, ka kōrero ngā tāngata a Haora ki a ia, ka mea, "Ko ngā kupu ēnei i puaki mai i a Rāwiri."

²⁵ Nā, ka mea a Haora, "Kia pēnei tā koutou ki ki a Rāwiri, 'Kāhore o te kīngi hiahia ki te kaupākūhā; engari ki ngā kiri matamata kotahi rau o ngā Pirihitini; kia whai utu ai i ngā hoariri o te kīngi.' " I whakaaro hoki a Haora kia hinga a Rāwiri i te ringa o ngā Pirihitini.

²⁶ Ā, nō ka kōrerotia e āna tāngata ēnei kupu ki a Rāwiri, āhuareka tonu ki a Rāwiri kia meinga ia hei hunaonga mā te kīngi. Ā, kāhore anō ngā rā kia rite.

²⁷ Nā, ka whakatika a Rāwiri, ā, haere ana rātou ko āna tāngata, nā, patua iho e ia o ngā Pirihitini e rua rau ngā tāngata; ā, kawea ana e Rāwiri ō rātou kiri matamata. Nā, hoatu ana e rātou ki te kīngi te mea e rite ana, kia meinga ai ia hei hunaonga mā te kīngi. Nā, ka hōmai e Haora a Mikara, tāna tamāhine hei wahine māna.

²⁸ Ā, i kite a Haora, i mōhio, kei a Rāwiri a Ihowā; ā, i arohaina ia e Mikara tamāhine a Haora.

²⁹ Nā, ka nui rawa atu te wehi o Haora i a Rāwiri; ā, he ito a Rāwiri ki a Haora i ngā rā katoa.

³⁰ Kātahi ka whakaputa ngā rangatira o ngā Pirihitini, ā, i ngā wā katoa i whakaputa ai rātou, nui atu te tika o te ngārahu a Rāwiri i tā ngā tāngata katoa a Haora; koia i tino matea nuitia ai tōna ingoa.

19

Ka Whakawhiua a Rāwiri e Haora

¹ Nā, ka kōrero a Haora ki a Honatana, ki tāna tama, rātou ko āna tāngata katoa, kia whakamatea a Rāwiri.

² Otiia nui atu te whakaahuareka o Honatana, tama a Haora, ki a Rāwiri. Nā, ka kōrero a Honatana ki a Rāwiri, ka mea, "E whai ana tōku pāpā, a Haora kia whakamatea koe; nā, kia tūpato ki a koe i te ata, me noho ki te wāhi ngaro, ka huna ai i a koe."

³ Ā, ka puta atu ahau, ka tū ki te taha o tōku pāpā i te māra kei reira nei koe, nā, ka kōrerotia koe e ahau ki tōku pāpā, ā, ko tāku e kite ai ka kōrerotia e ahau ki a koe."

⁴ Nā, ka kōrerotia paitia a Rāwiri e Honatana ki tōna pāpā, ki a Haora; i mea ia ki a ia, "Kei hara te kīngi ki tāna pononga, ki a Rāwiri; kāhore hoki ōna hara ki a koe, he nui rawa hoki te pai o āna mahi ki a koe."

⁵ I whakamomori atu nā hoki ia ki te mate, ā, patua iho te Pirihitini, nā, he nui te whakaoranga i whakaora ai a Ihowā i a Ihairira katoa. I kite koe, i koa hoki, ā, he aha rā koe ka hara ai ki ngā toto harakore, ka whakamate noa iho ai i a Rāwiri?"

⁶ Nā, ka whakarongo a Haora ki te reo o Honatana; ā, ka oati a Haora, "E ora ana a Ihowā, e kore ia e whakamatea."

⁷ Nā, ka karangatia a Rāwiri e Honatana, ā, whakaaturia ana e Honatana ēnei mea katoa ki a ia. Nā, kawea ana a Rāwiri e Honatana ki a Haora; ā, noho ana ia ki tōna aroaro, pērā i mua.

Ka Āwhina a Miraka i a Rāwiri kia Whakarere mai i a Haora

⁸ Nā, he whawhai anō tērā; ā, haere ana a Rāwiri ki te whawhai ki ngā Pirihitini, ā, patua iho rātou e ia, he nui te parekura, ā, whati ana rātou i tōna aroaro.

⁹ Nā, kua puta he wairua kino i a Ihowā ki a Haora, i a ia e noho ana i tōna whare, me tāna tao i tōna ringa; ā, ko Rāwiri i whakatangi i te hāpa ki tōna ringa.

¹⁰ Nā, ka whai a Haora kia werohia a Rāwiri ki te tao, kia titi pū ki te pakitara. Otiia, i whakahipa ia i te aroaro o Haora, ā, ākina kautia ana e tērā te tao ki te pakitara; ko Rāwiri ia i rere, i mawhiti i taua pō.

¹¹ Nā, ka tono karere a Haora ki te whare o Rāwiri, ki te whanga ki a ia, kia whakamatea ia i te ata. Nā, ka kōrerotia ki a Rāwiri e Mikara, e tāna wahine; i mea, "Ki te kāhore koe e whakaora i a koe i tēnei pō, āpōpō koe whakamatea ai."

¹² Heoi, ka tukua iho a Rāwiri e Mikara nā te matapihi; ā, ka haere ia, ka rere, ka ora.

¹³ Nā, ka mau a Mikara ki tētahi whakapakoko, ā, whakatakotoria ana e ia ki te moenga, i whakatakotoria iho anō e ia tētahi urunga huruhuru koati ki tō tērā urunga, hipokina iho ki te kākahu.

¹⁴ Ā, nō te tononga a Haora i ngā tāngata ki te tiki i a Rāwiri, ka mea tērā, "E mate ana ia."

¹⁵ Nā, ka tono anō a Haora i ngā karere kia kite i a Rāwiri, ka mea, "Kawea mai ki ahau i runga i te moenga, kia whakamatea ia e ahau."

¹⁶ Ā, i te taenga atu o ngā karere, nā, ko te whakapakoko i te moenga, me te urunga huruhuru koati i te wāhi ki tōna pane.

¹⁷ Nā, ka mea a Haora ki a Mikara, "Nā te aha koe i tinihanga nei ki ahau, i tuku nei i tōku hoariri kia haere, ā, mawhiti atu ana ia?"

Anō rā ko Mikara ki a Haora, "Nāna rā i kī mai ki ahau, 'Tukua ahau kia haere; kia whakamate ahau i a koe hei aha?' "

Ka Haere a Rāwiri ki a Hamuera kei Rama

¹⁸ Heoi, ka rere a Rāwiri, ā, mawhiti atu ana; tae tonu atu ki a Hamuera, ki Rama, ā, kōrerotia ana ki a ia ngā mea katoa i mea ai a Haora ki a ia. Nā, ka haere rāua ko Hamuera, ā, noho ana rāua ki Naioto.

¹⁹ Ā, i kōrerotia te kōrero ki a Haora, "Ko Rāwiri tērā kei Naioto o Rama e noho ana."

²⁰ Nā, ka tono tāngata a Haora ki te hopu i a Rāwiri; nā, i tō rātou kitenga i te rōpū poropiti e poropiti ana, me Hamuera e tū ana hei tumuaki mō rātou, ka tau iho te Wairua o te Atua ki ngā tāngata a Haora, ā, poropiti ana hoki rātou.

²¹ Ā, nō ka kōrerotia ki a Haora, ka tono ia i ētahi atu tāngata, ā, ka poropiti anō rātou. Nā, ko te toru o ngā tononga tāngata anō a Haora, ā, poropiti ana anō hoki rātou.

²² Kātahi ka haere ko ia hoki ki Rama, ā, ka tae ki te puna nui i Heku; ā, ka ui ia, ka mea, "Kei hea a Hamuera rāua ko Rāwiri?"

Ka mea ko tētahi, "Nānā, kei Naioto o Rama."

²³ Nā, ka haere ia ki reira, ki Naioto o Rama; ā, ka tau iho te Wairua o te Atua ki a ia anō hoki; nā, ka haere ia, me te poropiti haere, ā tae noa ki Naioto o Rama.

²⁴ Ā, i huia hoki e ia ōna kākahu, ā, poropiti ana anō ia i te aroaro o Hamuera; ā, takoto tahanga ana ia i taua rā katoa, me taua pō katoa. Nā reira tā rātou kupu, “Kei roto anō koia a Haora i ngā poropiti?”

20

Te Hoatanga o Rāwiri me Honatana

¹ Nā, ka rere a Rāwiri i Naioto o Rama, ā, ka tae, ka kōrero ki a Honatana, “I aha ahau? He aha tōku hē? He aha hoki tōku hara i te aroaro o tōu pāpā, i whai ai ia kia whakamatea ahau?”

² Nā, ka mea tērā ki a ia, “Kāhore rāpea, e kore koe e mate. Nanā, e kore e meatia e tōku pāpā tētahi mea, nui, iti rānei; ki te kāhore e whakakitea mai e ia ki ahau; ā, he aha tēnei mea e hunā ai e tōku pāpā i ahau? Ehara tēnā.”

³ Nā, ka oati anō a Rāwiri, ka mea, “E tino mōhio ana tōu pāpā kua manakohia ahau e koe; koia ia i mea ai, ‘Kei mōhio tēnei e Honatana, kei pōuri ia.’ Otiia, e ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, he hikoinga kotahi noa ko te mate mōku.”

⁴ Kātahi a Honatana ka mea ki a Rāwiri, “He aha nei te mea e hiahia ana e tōu wairua, ka meatia tonutia e ahau māu.”

⁵ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Honatana, “Nanā, āpōpō ka kōwhiti te marama, ā, ko te tikanga kia noho tahi ai ahau me te kīngi ki te kai; nā, tukua ahau kia haere, kia piri ai ahau ki te pārae ā te ahiahi rā anō o te toru o ngā rā.”

⁶ Ki te ui ia tōu pāpā mō tōku ngaro, ko reira koe ka ki atu, ‘I tono kaha a Rāwiri ki ahau kia tukua ia kia rere ki tōna pā, ki Pēterehema; kei reira hoki te patunga tapu o te tau mā te hapū katoa.’

⁷ Ki te pēnei mai tāna ki, ‘E pai ana!’ Ka mau te rongo ki tōu pononga; e nui rawa ia tōna riri, kātahi koe ka mōhio kua takoto te kino i a ia.

⁸ Nā reira, kia pai tōu mahi ki tōu pononga, nāu nei hoki i mea tōu pononga kia uru taua ki tā Ihowā kawenata. Otiia ki te mea he kino tōku, māu ahau e whakamate; kia kawea atu hoki ahau e koe ki tōu pāpā hei aha?”

⁹ Nā, ka mea a Honatana, “Kaua tēnā e meatia ki a koe; engari ki te mōhio kau ahau kua takoto i tōku pāpā kia whakapākia he kino ki a koe, e kore ianei e kōrerotia e ahau ki a koe?”

¹⁰ Kātahi a Rāwiri ka mea ki a Honatana, “Mā wai e kōrero ki ahau, ki te pakeke te kupu e whakahokia e tōu pāpā ki a koe?”

¹¹ Anō rā ko Honatana ki a Rāwiri, “Haere mai, tāua ka haere ki te pārae.” Nā, haere ana rāua tokorua ki te pārae.

¹² Nā, ka mea a Honatana ki a Rāwiri, “Ko Ihowā, ko te Atua o Iharaira, hei kaititiro; māku e rapu te whakaaro o tōku pāpā i tēnei wā pea āpōpō, i te toru rānei o ngā rā; ki te mea he pai mō Rāwiri, e kore ianei ahau e tuku tonu atu, e whakaatu ki a koe?”

¹³ Kia meatia tēnei e Ihowā ki a Honatana, me ētahi atu mea; pēnā he kino tā tōku pāpā e pai ai mōu, ā, ka kore ahau e whakaatu ki a koe, ka tuku i a koe kia haere i runga i te rangimārie; ā, kia noho a Ihowā ki a koe kia pērā me ia i noho ki tōku pāpā.

¹⁴ Ā, kaua anō e waiho i tōku oranga anake tōu whakaputa i tō Ihowā aroha ki ahau, kia kaua ahau e mate;

¹⁵ kauaka anō hoki e hautopea atu tōu aroha ki tōku whare ā ake ake; kauaka rawa, ina hautopea atu e Ihowā ngā hoariri katoa o Rāwiri i te mata o te whenua.”

¹⁶ Heoi, ka whakarite kawenata a Honatana ki te whare o Rāwiri, ka mea, “Kia rapu utu anō a Ihowā i te ringa o ngā hoariri o Rāwiri.”

¹⁷ Ā, i mea a Honatana kia oati anō a Rāwiri; he aroha hoki nōna ki a ia; i aroha hoki ia ki a ia, me te mea ko te aroha ki tōna wairua ake.

¹⁸ Kātahi a Honatana ka mea ki a ia, “Āpōpō te kōwhiti ai te marama; ā, ka kitea tōu ngaromanga, ka takoto kau hoki tōu nohoanga.”

¹⁹ Ā, ka toru ōu rā e noho ana, kia hohoro tōu haere ki raro, ā, ka tae ki te wāhi i piri ai koe i te rā i kōrerotia ai, ā, ka noho ki te taha o Ētere kōhatu.

²⁰ Ā, māku e kōpere ētahi pere kia toru ki tōna taha, anō e kōpere ana ki tētahi kōperenga pere.

²¹ Nā, ka tono ahau i te tamaiti, ‘Tikina, rapua ngā pere.’ Ki te mea atu ahau ki te tamaiti, ‘Nei nā ngā pere, kei tēnei taha ōu, tikina mai,’ kātahi koe ka haere mai; e mau ana hoki te rongo ki a koe, kāhore hoki he rawa, e ora ana a Ihowā.

²² Ki te pēnei ia tāku ki atu ki te tamaiti, ‘Nā, ko ngā pere, kei tua atu i a koe,’ kātahi koe ka haere atu; he mea tono hoki koe nā Ihowā.

²³ Nā, ko tēnei mea i kōrerotia nei e tāua, nanā, kei waenganui i a tāua a Ihowā ā ake ake."

²⁴ Heoi, piri ana a Rāwiri ki te pārae; ā, i te kōwhititanga o te marama ka noho te kīngi ki te kai.

²⁵ Ā, i te noho te kīngi ki tōna nohoanga o mua iho, ki te nohoanga i te pakitara; i whakatika anō hoki a Honatana, ā, ka noho a Āpanēre ki te taha o Haora; nā, e takoto kau ana tō Rāwiri wāhi.

²⁶ Ahakoa rā kihai i puaki tētahi kupu a Haora i taua rā; i mea hoki ia, "Kua pā tētahi mea ki a ia, kāhore anō kia kore noa tōna poke; inā kāhore anō kia kore noa tōna poke."

²⁷ Nā, i te aonga ake, arā i te rua o ngā rā o te marama, e takoto kau ana anō tō Rāwiri wāhi. Nā, ka mea a Haora ki tāna tama, ki a Honatana, "Nā te aha te tama a Hehe tē haere mai ai ki te kai inanahi, ināianei?"

²⁸ Nā, ka utua e Honatana ki a Haora, "I tono kaha a Rāwiri ki ahau kia tukua ia kia haere ki Pēterehema;

²⁹ i mea mai hoki ia, 'Tukua ahau kia haere, he patunga tapu hoki tā tō mātou hapū i taua pā; nā tōku tuakana pū anō hoki ahau i poroaki mai. Nā, ki te mea kua manakohia ahau e koe, tukua ahau kia rere atu kia kite i ōku tuākana.' Koia ia tē haere mai ai ki te tēpu a te kīngi."

³⁰ Ko te tino muranga o te riri o Haora ki a Honatana, ka mea ki a ia, "E te tama a te wahine parori kē, tutu! Kāhore rānei ahau i te mōhio kua tango koe i te tama a Hehe, hei mea whakamā ki a koe tonu, hei mea whakamā hoki ki te hahaketanga o tōu whaea?"

³¹ I ngā rā katoa e ora ai te tama a Hehe ki runga ki te whenua, e kore koe e tū, me tōu rangatiratanga. Nā, tonoa kia tikina ia ki ahau, kua tino takoto hoki te mate mōna."

³² Nā, ka whakahoki a Honatana ki tōna pāpā, ka mea ki a ia, "Kia whakamatea ia mō te aha? I aha ia?"

³³ Nā, ko te werohanga a Haora i te tao ki a ia, hei patu mōna. Kātahi a Honatana ka mōhio kua takoto i tōna pāpā te mate mō Rāwiri.

³⁴ Heoi, ka whakatika atu a Honatana i te tēpu, mura tonu hoki tōna riri, kihai anō i kai i te rua o ngā rā o te marama; i pōuri hoki ia mō Rāwiri, mōna i meinga e tōna pāpā kia whakamā.

³⁵ Nā, i te ata ka haere a Honatana ki te pārae i te wā i whakaritea ki a Rāwiri, rāua ko tētahi tamaiti nohinohi.

³⁶ Nā, ka mea ia ki taua tamaiti, "Rere atu ki te rapu i ngā pere e kōperea atu ana e ahau." Ko te rerenga atu o te tamaiti, nā, kōperea atu ana e ia he pere ki kō noa atu i a ia.

³⁷ Ā, nō te taenga atu o te tamaiti ki te wāhi i te pere i kōperea nei e Honatana, ka karanga a Honatana i muri i te tamaiti, ka mea, "Kāhore iana te pere i kō atu i a koe nā?"

³⁸ Nā, ka karanga anō a Honatana i muri i taua tamaiti, "Kia kakama, kia hohoro, kaua e tū." Nā, kohikohia ana ngā pere e te tamaiti a Honatana, ā, haere mai ana ki tōna rangatira.

³⁹ Otiia kihai tētahi mea i mōhio e taua tamaiti; engari a Honatana rāua ko Rāwiri, i mōhio rāua ki tōna tikanga.

⁴⁰ Nā, ka hoatu e Honatana āna patu ki tāna tamaiti, ka mea ki a ia, "Haere, kawea atu ki te pā."

⁴¹ Ā, nō te haerenga o taua tamaiti, nā, ka whakatika mai a Rāwiri i te taha ki te tonga, ā, ka tāpapa ki te whenua, e toru hoki ōna pikonga iho. Nā, ka kihi rāua i a rāua, ka tangi hoki tētahi ki tētahi, ā, rahi noa ake tā Rāwiri.

⁴² Nā, ka mea a Honatana ki a Rāwiri, "Haere i runga i te rangimārie. Kua oati nei hoki tāua i runga i te ingoa o Ihowā, kua mea tāua, 'Hei waenganui a Ihowā i a tāua hei waenganui hoki i ōku uri, i ōu uri mō ake tonu atu.' " Nā, whakatika ana ia, ā, haere ana; ko Honatana hoki i haere ki te pā.

21

Ka Rere atu a Rāwiri i a Haora

¹ Kātahi ka tae a Rāwiri ki Nopo ki te tohunga ki a Ahimereke, ā, wiri ana a Ahimereke i te tūtakitanga ki a Rāwiri, ā, ka mea ki a ia, "He aha koe i haere mai ai, tōu kotahi, kāhore nā hoki ōu hoa?"

² Nā, ka mea a Rāwiri ki te tohunga, ki a Ahimereke, "He mea i whakahaua ai ahau e te kīngi; i mea mai hoki ia ki ahau, 'Kei mōhio e tētahi he kupu o te take ka tonoa atu nei koe e ahau, i whakahaua atu nei koe e ahau.' Nā, ko ngā tāngata, kei te wāhi i kiia e ahau mō rātou.

³ Nā, he aha kei raro i tōu ringa? Hōmai ētahi taro ki tōku ringa, kia rima; ētahi atu mea rānei kei konei."

⁴ Nā, ka utu te tohunga ki a Rāwiri, ka mea, "Kāhore he taro noa i tōku ringa; engari tēnei te taro tapu; ki te mea rāia kāhore i tata ngā tāngata ki te wahine."

⁵ Nā, ka whakahoki a Rāwiri ki te tohunga, ka mea ki a ia, "He pono kihai tētahi wahine i tukua kia tata ki a mātou i ēnei rā e toru; nōku i haere mai nei e tapu ana anō ngā mea o ngā tamariki, ahakoa rā he haere noa tēnei; tērā noa atu ia te tapu ināianei o ō rātou mea."

⁶ Nā, ka hoatu te mea tapu e te tohunga ki a ia; kāhore hoki o reira taro, heoi anō ko te taro aroaro, i tangohia nei i te aroaro o Ihowā, kia whakatakotoria ai he taro mahana i te rā i tangohia ai.

⁷ Nā, i reira tētahi o ngā tāngata a Haora i taua rā, e whakawarea ana ki te aroaro o Ihowā, ko tōna ingoa ko Roeke Ēromi, ko te mea tino nui o ngā kaitiaki hipi a Haora.

⁸ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Ahimereke, "Kāhore ianei i konei i raro i tōu ringa tētahi tao, hoari rānei? Kihai hoki i maua mai e ahau tāku hoari me āku patu, he mea whakapōtatutatu hoki te take a te kīngi."

⁹ Anō rā ko te tohunga, "Ko te hoari a Koriata, a te Pirihitini, i patua nā e koe ki te raorao o Erahā; nanā, koia tēnei he mea takai ki te kākahu i muri o te epora. Ki te tangohia tēnā e koe māu, tangohia; kāhore atu hoki, ko tēnā anake."

Nā, ka mea a Rāwiri, "Kāhore ōna rite, hōmai ki ahau."

Ko Rāwiri kei Kata

¹⁰ Kātahi a Rāwiri ka whakatika, ā, rere ana i taua rā anō i te wehi i a Haora, ā tae tonu atu ki a Ākihi kīngi o Kāta.

¹¹ Nā, ka mea ngā tāngata a Ākihi ki a ia, "Ehara ianei tēnei i a Rāwiri, i te kīngi o te whenua? Kihai ianei rātou i waiata mōna, tētahi ki tētahi i roto i ngā kanikani, i mea:

'Nā Haora āna mano i patu,

nā Rāwiri ko āna tekau mano?'"

¹² Nā, mau tonu iho ēnei kupu i te ngākau o Rāwiri, ā, nui atu tōna wehi i a Ākihi kīngi o Kāta.

¹³ Nā, ka whakaahua kē ia ki tō rātou aroaro, ā, ka whakahaurangi i a ia i roto i a rātou; ka haehae hoki i ngā tatau o te kūwaha, ā, ka tuku i tōna hūhare kia tārere iho ki tōna kumikumi.

¹⁴ Kātahi a Ākihi ka mea ki āna tāngata, "Nanā, kua kite koutou i te tangata nei e haurangi ana; he aha i kawea mai ai ki ahau?"

¹⁵ He onge nō āku tāngata haurangi i kawea mai ai tēnei e koutou hei mahi i ngā mahi a te haurangi ki ahau? Me uru mai koia tēnei tāhake ki tōku whare?"

22

Te Patunga o ngā Tohunga

¹ Nā, ka haere atu a Rāwiri i reira, ā, rere ana ki te ana o Aturama. Ā, ka rongo ōna tuākana, me te whare katoa o tōna pāpā, nā, ka haere ki reira, ki a ia.

² I huihui anō ki a ia ngā tāngata katoa e pēhia ana e te aha, e te aha, me ngā tāngata i a rātou nei ētahi taonga tārewa, me ngā tāngata katoa e mamae ana te ngākau. Ā, ko ia hei rangatira mō rātou, tata tonu ki te whā rau ngā tāngata i piri ki a ia.

³ Nā, ka haere atu a Rāwiri i reira ki Mihipa o Moapa, ka mea ki te kīngi o Moapa, "Tukua tōku pāpā me tōku whaea kia haere mai ki a koutou, kia mōhio rā anō ahau ki tā te Atua e mea ai ki ahau."

⁴ Nā, ka kawea rāua e ia ki te aroaro o te kīngi o Moapa, ā, noho ana rāua ki a ia i ngā rā katoa i noho ai a Rāwiri i te pourewa.

⁵ Nā, ka mea a Kara poropiti ki a Rāwiri, "Kaua e noho ki te pourewa, whakatika, haere ki te whenua o Hūrā." Nā, ka haere a Rāwiri, ā, noho ana i te nehenehe i Harete.

Ka Patua e Haora ngā Tohunga o Nopo

⁶ Ā, nō te rongonga o Haora kua kitea a Rāwiri rātou ko ōna hoa, nā, i Kipea a Haora e noho ana, i raro i tētahi rākau, i Rama, me tana tao i tōna ringa, me te tū āna tāngata katoa i tōna taha.

⁷ Ka mea a Haora ki āna tāngata e tū ana i tōna taha, "Whakarongo mai ki ahau, e ngā Pineamini; e hōmai rānei e te tama a Hehe he māra ki a koutou katoa, he kāri wāina, e meinga rānei koutou katoa e ia hei rangatira mano, hei rangatira rau.

⁸ I whakatenetene mai ai koutou ki ahau; ā, kāhore tētahi hei whakaatu ki ahau i te whakaritenga kawenata a tāku tama rāua ko te tama a Hehe. Kāhore tētahi o koutou e

pōuri mōku, e whāki rānei ki ahau, nā tāku tama i whakatūtehu tāku tangata ki ahau, kia whanga puku, pēnei me tēnei ināiane?"

⁹ Kātahi ka oho mai ko Roeke Ēromi, he kaitohutohu nō ngā tāngata a Haora, ka mea, "I kite ahau i te tama a Hehe e haere ana ki Nopo, ki a Ahimereke tama a Ahitupu."

¹⁰ Nā, uia ana e tērā he tikanga māna i a Ihowā; i hoatu anō e ia he ō mōna; ko te hoari hoki a Koriata Pirihitini i hoatu anō e ia ki a ia."

¹¹ Kātahi te kīngi ka unga tāngata atu hei karanga i te tohunga, i a Ahimereke tama a Ahitupu rātou ko te whare katoa o tōna pāpā, i ngā tohunga e noho ana i Nopo, ā, ka haere katoa mai rātou ki te kīngi.

¹² Nā, ka mea a Haora, "Whakarongo mai, e te tama a Ahitupu."

Ā, ka mea tērā, "Tēnei ahau, e tōku ariki."

¹³ Anō rā ko Haora ki a ia, "He aha kōrua ko te tama a Hehe i whakatenetene mai ai ki ahau, ā, hoatu ana e koe he taro māna, he hoari, uia ana anō e koe he tikanga māna i te Atua, kia whakatika mai ai ia ki ahau whanga ai; koia anō tēnei ināiane?"

¹⁴ Nā, ka utu a Ahimereke ki te kīngi, ka mea, "Ha, ko wai o āu tāngata katoa hei rite mō Rāwiri te pono? Ko te hunaonga hoki ia a te kīngi, e haere ana i tāu ngare, e whakahōnoretia ana hoki i roto i tōu whare?"

¹⁵ Nō tēnei rā koia i tīmata ai ahau ki te ui mea māna i te Atua? Kāhore rāpea! Kaua tētahi mea e whakairia mai e te kīngi ki tāna pononga, ki tētahi rānei o te whare o tōku pāpā. Kāhore hoki tāu pononga i mōhio ki tētahi aha o tēnei, ahakoa iti, ahakoa rahi."

¹⁶ Nā, ka mea te kīngi, "Ko te mate anake mōu, e Ahimereke, mōu, mō te whare katoa anō o tōu pāpā."

¹⁷ Nā, ka mea te kīngi ki ngā kaitiaki e tū ana i tōna taha, "Tahuri atu, whakamatea ngā tohunga a Ihowā; he mea ko ō rātou ringa anō kei a Rāwiri; i mōhio hoki rātou e rere ana ia, ā, kihai i whakaatu mai ki ahau."

Otiia kihai i pai ngā tāngata a te kīngi kia totoro atu ō rātou ringa, kia rere ki runga ki ngā tohunga a Ihowā.

¹⁸ Nā, ka mea te kīngi ki a Roeke, "Tahuri atu, e rere ki runga ki ngā tohunga." Nā, tahuri ana a Roeke Ēromi, ā, rere ana ki runga ki ngā tohunga, ā, e waru tekau mā rima ngā tāngata i patua e ia i taua rā, he hunga kākahu i te epora rīnena.

¹⁹ I patua anō hoki e ia a Nopo, te pā o ngā tohunga, ki te mata o te hoari, te tāne, te wāhine, ngā tamariki, ngā mea ngote ū, ngā kau, ngā kāihe, ngā hipi, ki te mata o te hoari.

²⁰ Nā, i mawhiti tētahi o ngā tama a Ahimereke tama a Ahitupu, tōna ingoa ko Apiātara; ā, rere ana ki te whai i a Rāwiri.

²¹ Ā, nā Apiātara i kōrero ki a Rāwiri tā Haora patunga i ngā tohunga a Ihowā.

²² Nā, ka mea a Rāwiri ki a Apiātara, "I mōhio anō ahau i taua rā i a Roeke Ēromi i konā, ka whakaaturia e ia ki a Haora. Nāku i mate ai ngā tāngata katoa o te whare o tōu pāpā."

²³ E noho koe ki ahau, kaua e wehi; ko te tangata hoki e whai ana i te mate mōku, e whai ana i te mate mōu; nā, kei ahau nei koe, ka tiakina koe."

23

Ka Whakaorangia e Rāwiri te Kāinga o Keira

¹ Nā, ka kōrerotia te kōrero ki a Rāwiri, "Nanā, kei te whawhai ngā Pirihitini ki Keira, ā, e pāhua ana i ngā patunga wīti."

² Nā reira i ui ai a Rāwiri ki a Ihowā, i mea ai, "Me haere rānei ahau ki te patu i ēnei Pirihitini?"

Nā, ka mea a Ihowā ki a Rāwiri, "Haere, patua ngā Pirihitini, whakaorangia hoki a Keira."

³ Nā, ka mea ngā tāngata a Rāwiri ki a ia, "Nanā, e wehi nei tātou i konei i Hūrā, ā tērā noa ake ki te haere ki Keira, ki ngā taua a ngā Pirihitini."

⁴ Kātahi a Rāwiri ka ui anō ki a Ihowā; ā, ka whakahokia mai te kōrero e Ihowā ki a ia, "Whakatika, haere ki raro, ki Keira; kua hoatu hoki ngā Pirihitini e ahau ki tōu ringa."

⁵ Nā, haere ana a Rāwiri rātou ko āna tāngata ki Keira, ā, whawhai ana ki ngā Pirihitini, ā, āia mai ana e ia ā rātou kararehe, patua iho hoki rātou, he nui te parekura. Nā, whakaorangia ana ngā tāngata o Keira e Rāwiri.

⁶ Nā, i te rerenga o Apiātara tama a Ahimereke ki a Rāwiri ki Keira, i maua mai e ia tētahi epora i tōna ringa.

⁷ Ā, ka kōrerotia ki a Haora, kua tae a Rāwiri ki Keira, ā, ka mea a Haora, "Kua tukua mai ia e te Atua ki tōku ringa; ka tūtakina nei hoki ia ki roto, i a ia ka tomo nei ki te pā whai tatau, whai tūtaki."

⁸ Nā, ka karangatia te iwi katoa e Haora ki te whawhai, kia haere ki raro, ki Keira, ki te whakapae i a Rāwiri rātou ko āna tāngata.

⁹ Nā, kua mōhio a Rāwiri e whakatakoto puku ana a Haora i te kino mōna; ā, ka mea ia ki a Apiātara tohunga, “Kaweā mai te epora.”

¹⁰ Kātahi a Rāwiri ka mea, “E Ihowā e te Atua o Iharaira, kua tino rongo tāu pononga e mea ana a Haora kia haere mai ki Keira ki te whakangaro i te pā, he mea mōku.”

¹¹ Tērā rānei e tukua ahau e ngā tāngata o Keira ki tōna ringa? E haere mai rānei a Haora, e pērā rānei me tā tāu pononga i rongo ai? E Ihowā, e te Atua o Iharaira, tēnā rā, whakaaturia mai ki tāu pononga.”

Nā, ka mea a Ihowā, “Ka haere mai anō ia.”

¹² Anō rā ko Rāwiri, “Tērā rānei ngā tāngata o Keira e tuku i a mātou, ko āku tāngata ki te ringa o Haora?”

Nā, ka mea a Ihowā, “Ka tuku anō.”

¹³ Kātahi a Rāwiri ka whakatika, rātou ko āna tāngata me te mea e ono rau ā haere atu ana i Keira; i haere rātou i tā rātou haere noa atu. Ā, kōrerotia ki a Haora kua rere atu a Rāwiri i Keira, nā, kīhai ia i haere atu.

Ko Rāwiri kei roto i te Whenua Pukepuke

¹⁴ Nā, ka noho a Rāwiri ki te koraha, ki ngā pourewa, ka noho ki te whenua pukepuke i te koraha o Tiwhi. Ā, rapua ana ia e Haora i ngā rā katoa; otiia kīhai ia i tukua e te Atua ki tōna ringa.

¹⁵ Nā, kua kite a Rāwiri kua puta mai a Haora, e whai ana kia whakamatea ia; i te koraha anō hoki o Tiwhi a Rāwiri, i roto i te ngahere.

¹⁶ Nā, ka whakatika a Honatana tama a Haora, ā, haere ana ki a Rāwiri ki te ngahere, ā, whakakahangia ana e ia tōna ringa i roto i te Atua.

¹⁷ I mea hoki ia ki a ia, “Kaua e wehi; e kore hoki te ringa o Haora, o tōku pāpā e pono ki a koe; ā, ko koe anō hei kingi mō Iharaira, ko ahau hoki ki muri i a koe; e mōhiotia ana anō tēnei e Haora, e tōku pāpā.”

¹⁸ Nā, whakarite kawenata ana rāua i te aroaro o Ihowā; ā, noho ana a Rāwiri i te ngahere, ko Honatana hoki i haere ki tōna whare.

¹⁹ Kātahi ngā Tiwhi ka haere ki a Haora ki Kipea, ka mea, “He teka ianei kei te piri a Rāwiri i roto i a mātou, i ngā pourewa i te ngahere i Maunga Hakira, i te taha ki te tonga o Hehimono?”

²⁰ Nā, tēnā rā, e te kingi, kua hiahia rawa nei hoki tōu ngākau ki te haere ki raro; haere ake, ā, mā mātou te tuku i a ia ki te ringa o te kingi.

²¹ Nā, ka mea a Haora, “Kia manaakitia koutou e Ihowā; mō koutou i aroha ki ahau.

²² Nā, haere, whakatikaia rawatia, kia mōhiotia, kia kitea, tōna wāhi e hāereere ai, i kitea hoki ia e wai ki reira; e kōrerotia ana hoki ki ahau he tūpato rawa ia.

²³ Tirohia iho, kia mōhio hoki ki ngā piringa katoa e piri ai ia, ka hoki mai ai ki ahau inā tino tika, ā, ka haere tahi atu tātou. Nā, ki te mea kei te whenua nei ia, māku ia e rapu atu i roto i ngā mano katoa o Hūrā.”

²⁴ Nā, whakatika ana rātou, haere ana ki Tiwhi ki mua i a Haora; i te koraha ia o Maono a Rāwiri rātou ko āna tāngata, i te mānia i te tonga o Hehimono.

²⁵ Nā, ka haere a Haora rātou ko āna tāngata ki te rapu i a ia. Ā, ka kōrerotia ki a Rāwiri, nā, ka haere atu ia ki raro, ki tētahi kāmaka, ā, noho ana i te koraha o Maono. Ā, ka rongo a Haora, nā, ka whāia e ia a Rāwiri i te koraha o Maono.

²⁶ Nā, i tēnei taha o te maunga a Haora e haere ana, i tērā taha hoki o te maunga a Rāwiri rātou ko āna tāngata; ā, ka hohoro a Rāwiri te haere atu i te wehi i a Haora; e karapotia ana hoki a Rāwiri rātou ko āna tāngata e Haora rātou ko āna tāngata, kia hopukia.

²⁷ Otiia ko te taenga mai o te karere ki a Haora hei mea, “Kia hohoro te haere mai; kua huaki mai hoki ngā Pirihitini ki te whenua.”

²⁸ Heoi, ka hoki atu a Haora i te whai i a Rāwiri, ā, haere ana ki te whawhai ki ngā Pirihitini; nā reira i huaina ai te ingoa o tērā wāhi, ko te Kōhatu o ngā Wehewehenga.

²⁹ Nā, haere atu ana a Rāwiri i reira, ā, noho ana i ngā pourewa i Enekeri.

24

Ka Tohungia anō e Rāwiri a Haora hei Ora anō

¹ Ā, nō te hokinga o Haora i te whai i ngā Pirihitini, nā, ka kōrerotia te kōrero ki a ia, “Nanā, kei te koraha o Enekeri a Rāwiri.”

² Kātahi ka tākiritia e Haora ētahi tāngata, e toru mano, he hunga whiriwhiri i roto i a Iharaira katoa, ā, haere ana ki te rapu i a Rāwiri rātou ko āna tāngata ki ngā kāmaka o ngā koati mohoa.

³ Ā, ka tae ki ngā taiepa hipi i te ara, he ana hoki kei reira, ā, ka haere atu a Haora ki te uhi i ōna waewae, heoi i ngā wāhi i roto rawa o te ana a Rāwiri rātou ko āna tāngata e noho ana.

⁴ Nā, ka mea ngā tāngata a Rāwiri ki a ia, "Nā, ko te rā tēnei i mea ai a Ihowā ki a koe, 'Nanā, ka hoatu e ahau tōu hoariri ki tōu ringa, ā, ka meatia e koe ki a ia tā tōu hinengaro e pai ai.' " Kātahi ka whakatika a Rāwiri, ā, tapahia pukutia ana e ia te pito o te koroka o Haora.

⁵ Ā muri iho, ka whakawiri te ngākau o Rāwiri i roto i a ia, mōna i tapahi i te pito o te koroka o Haora.

⁶ Nā, ka mea ia ki āna tāngata, "Mā Ihowā ahau e ārai kei meatia tēnei mea ki tōku ariki, ki tā Ihowā i whakawahi ai, kia totoro atu tōku ringa ki a ia, ko tā Ihowā hoki ia i whakawahi ai."

⁷ Ko ngā kupu ēnei a Rāwiri i haukotia ai e ia āna tāngata, ā, kihai i tukua kia whakatika ki a Haora. Nā, whakatika ana a Haora i roto i te ana, ā, haere ana i tōna ara.

⁸ Ka whakatika a Rāwiri i muri, ā, puta ana anō i te ana, ka karanga i muri i a Haora, ka mea, "E tōku ariki, e te kīngi." Ā, i te tirohanga o Haora ki muri i a ia, ka tuohu te mata o Rāwiri, ā, piko ana ki te whenua.

⁹ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Haora, "He aha koe i whakarongo ai ki ngā kupu a te tangata ina mea, 'Kei te rapu a Rāwiri i te hē mōu'?"

¹⁰ Nā, kua kite nei ōu kanohi i tēnei rā i tā Ihowā hōmaitanga i a koe ināianei ki tōku ringa i roto i te ana; ā, i ki mai ētahi kia patua koe; otia i tohu tōku kanohi i a koe; i mea hoki ahau, 'E kore tōku ringa e totoro ki tōku ariki; ko tā Ihowā ia i whakawahi ai.'

¹¹ Titiro mai anō hoki, e tōku pāpā, āe rā, tirohia mai te pito o tōu koroka i tōku ringa nei; tā te mea i ahau nei i tapahi ai i te pito o tōu koroka, ā, kihai i patu i a koe. Nā, ka mōhio koe, ka kite, kāhore he kino, he tutū rānei i tōku ringa; kāhore anō ōku hara ki a koe; heoi e whāia nei ahau e koe kia whakamatea.

¹² "Mā Ihowā e whakarite tā tāua whakawā, mā Ihowā anō e rapu he utu mōku i a koe; ko tōku ringa ia e kore e pā ki a koe.

¹³ E ki nei hoki te whakatauki onamata, 'Nō te hunga kino mai te kino'; nā, e kore tōku ringa e pā ki a koe.

¹⁴ "He whai i a wai i puta mai ai te kīngi o Ihairaira? Ko wai tēnei te arumia nei e koe? He kurī mate, he puruhi.

¹⁵ Mā Ihowā e whakarongo, e whakarite tā tāua whakawā, māna e titiro mai, e tohe tāku tohe, e whakaora hoki ahau i roto i tōu ringa."

¹⁶ Ā, i te mutunga o tā Rāwiri kōrero i ēnei kupu ki a Haora, ka mea a Haora, "Ko tōu reo tēnā, e tāku tama, e Rāwiri?" Nā, ka puaki nui te reo o Haora ka tangi.

¹⁷ Nā, ka mea ia ki a Rāwiri, "Tika rawa koe i ahau; he pai hoki tāu utu ki ahau, ko tāku utu ia ki a koe he kino.

¹⁸ Kua whakakitea mai nei hoki e koe ināianei te pai o tāu mahi ki ahau; i tā Ihowā tukunga putanga hoki i ahau ki tōu ringa, nā, kihai koe i patu i ahau.

¹⁹ Ki te tūpono hoki te tangata ki tōna hoariri, tērā rānei ia e tukua paitia atu e ia kia haere? Nā, mā Ihowā e hōmai te pai ki a koe hei utu mō tāu mahi ki ahau i tēnei rā.

²⁰ "Nā, e mōhio ana tēnei ahau ko koe pū anō hei kīngi, ā, ka pūmau ki tōu ringa te kīngitanga o Ihairaira.

²¹ Nā, oatitia mai a Ihowā ki ahau e kore e hautopea atu e koe ōku uri i muri i ahau, e kore anō hoki e hunā e koe tōku ingoa i roto i te whare o tōku pāpā."

²² Nā, oati ana a Rāwiri ki a Haora, ā, haere ana a Haora ki tōna whare; ko Rāwiri ia rātou ko āna tāngata i haere ki te pourewa.

25

Te Matenga o Hamuera

¹ Nā, ka mate a Hamuera, ā, ka huihui a Ihairaira katoa ki te tangi ki a ia, ā, tanumia iho ia ki tōna whare ki Rama. Nā, ka whakatika a Rāwiri, ā, haere ana ki te koraha o Parana.

Ko Rāwiri rāua ko Apikairā

² Ā, i Maono tētahi tangata, kei Karamere ōna taonga; he nui rawa taua tangata, e toru mano āna hipi, kotahi mano ngā koati. Heoi, kei te kutikuti tērā i āna hipi ki Karamere.

³ Nā, ko te ingoa o taua tangata ko Nāpara, ko Apikairā hoki te ingoa o tāna wahine; ā, he pai ngā whakaaro o te wahine, he mata ātaahua anō hoki; he pakeke ia te tāne, i kino hoki āna mahi; nō te whare anō ia o Karepe.

⁴ Ā, ka rongo a Rāwiri i te koraha kei te kutikuti a Nāpara i āna hipi.

⁵ Ka ungā ētahi taitama e Rāwiri, kotahi tekau; i mea hoki a Rāwiri ki ngā taitama, “Haere ki runga ki Karamere, ā, ka tae ki a Nāpara ka oha ki a ia, me te whakahua anō i tōku ingoa.

⁶ Ā, kia pēnei tā koutou kī atu ki taua tangata e noho ora mai nei, ‘Kia mau te rongo ki a koe, kia mau te rongo ki tōu whare, kia mau te rongo ki āu mea katoa.

⁷ “Nā, kua rongo nei ahau he kaikutikuti āu; nā, āu hēpara i a mātou rā, kīhai rātou i ahatia e mātou, kīhai rawa hoki tētahi o ā rātou mea i ngaro i ngā rā katoa o rātou ki Karamere.

⁸ Māu e ui ki āu taitama, ā, ka kōrerotia e rātou ki a koe. Nā, kia manakohia ngā taitama nā e koe; kua tae mai hoki mātou i te rā pai. Tēnā, hōmai tā tōu ringa i tūpono ai ki āu pononga, ki tāu tama hoki, ki a Rāwiri.”

⁹ Nā, i te taenga o ngā tāngata a Rāwiri, kōrerotia ana e rātou ēnei kupu katoa ki a Nāpara, me te whakahua anō i te ingoa o Rāwiri, ā, heoi anō tā rātou?

¹⁰ Nā, ka utu a Nāpara ki tā ngā tāngata a Rāwiri, ka mea, “Ko wai a Rāwiri? Ko wai hoki te tama a Hehe? He tini ngā pononga i ēnei rā e tahuti ana i ō rātou rangatira.

¹¹ Me tango koia e ahau tāku taro, tōku wai, me āku mea hoki i patua nei e ahau mā āku kaikutikuti, me hoatu mā ngā tāngata kāhore nei e mōhiotia e ahau nō hea rānei rātou?”

¹² Nā, ka tauri ngā tāngata a Rāwiri ki tō rātou ara, ā, hoki ana, haere ana, kōrerotia ana e rātou ki a ia ēnei mea katoa.

¹³ Nā, ka mea a Rāwiri ki āna tāngata, “Whītikiria ā koutou hoari, e tēnei, e tēnei.” Nā, whītikiria ana e rātou tāna hoari, tāna hoari; i whītikia anō a Rāwiri i tāna hoari. Nā, ka haere ki runga, ka whai i a Rāwiri; tata tonu aua tāngata ki te whā ngā rau; e rua hoki ngā rau i noho ki ngā taonga.

¹⁴ Otiia ka kōrero tētahi o ngā taitama ki a Apikaira wahine a Nāpara ka mea, “Nanā, i tonoa mai ētahi tāngata e Rāwiri i te koraha, ki te oha ki tō mātou rangatira; heoi whakatupehupehu ana ia ki a rātou.

¹⁵ Otiia, pai rawa aua tāngata ki a mātou, kīhai hoki i aha ki a mātou, kīhai anō i ngaro tētahi mea a mātou i ngā rā katoa i hāereere tahi ai mātou me rātou, i ā mātou rā i te pārae.

¹⁶ He taiepa rātou ki a mātou i te pō, i te ao, i ngā rā katoa i tata ai mātou ki a rātou, i a mātou e tiaki ana i ngā hipi.

¹⁷ Tēnā rā, māu e whakaaro, e titiro ki tāu e mea ai; kua takoto hoki he kino mō tō mātou rangatira, rātou ko tōna whare katoa; koia rawa hoki kia tama ia nā Periara, kāhore tētahi e āhei te kōrero ki a ia.”

¹⁸ Nā, hohoro tonu a Apikaira, maua atu ana e ia he taro e rua rau, he wāina e rua ngā ipu, he hipi e rima, he mea kua oti te taka, he kānga pāhūhū e rima ngā mēhua, he tautau karepe maroke kotahi rau, he papa piki e rua rau, he mea whakawaha ki te kāihe.

¹⁹ Nā, ka mea ia ki āna taitama, “Hoake ki mua i ahau; tēnā ahau te haere atu nā i muri i a koutou.” Kīhai hoki i kōrerotia e ia ki tāna tahu, ki a Nāpara.

²⁰ Nā, i a ia e haere atu ana i runga i tōna kāihe, ā, e heke atu ana i te wāhi ruru o te maunga, nā, ko Rāwiri rātou ko āna tāngata e heke mai ana, e tika mai ana ki a ia; nā, pono tonu atu ia ki a rātou.

²¹ Heoi, kua ki a Rāwiri, “Mau mau tiaki noa ahau i ngā mea katoa a tēnei korokē i te koraha, kāhore rawa hoki tētahi o āna mea katoa i ngaro; nā, utua mai ana e ia te pai ki te kino.

²² Kia meatia tēnei e te Atua ki ngā hoariri o Rāwiri me ētahi mea anō hoki, ki te waiho e ahau o āna mea katoa i te aonga ake kia kotahi nei tamaiti tāne.”

²³ Nā, i te kitenga o Apikaira i a Rāwiri, hohoro tonu ia, marere ana ki raro i te kāihe, tāpapa ana i te aroaro o Rāwiri, me te piko anō ki te whenua.

²⁴ Nā, ka takoto ia ki ōna waewae, ā, ka mea, “Hei runga i ahau, e tōku ariki, hei runga i ahau te kino; nā, kia kōrero tāu pononga wahine ki ōu taringa, whakarongo mai hoki ki ngā kupu a tāu pononga.

²⁵ Kaua te ngākau o tōku ariki e mea ki tēnei tangata a Periara, ki a Nāpara; ko tōna ingoa hoki, ko ia, rite tahi; ko Nāpara tōna ingoa; kei a ia anō te wairangi. Ko ahau ia, ko tāu pononga wahine, kīhai i kite i ngā taitama a tōku ariki i tonoa ake rā e koe.

²⁶ “Nā, e tōku ariki, e ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, i a Ihowā kua pupuri nei i a koe i te hara o te whakaheke toto, kei pā tōu ringa ake ki te rapu utu, kia rite āianei ki a Nāpara ōu hoariri, me te hunga e rapu ana i te hē mō tōku ariki.

²⁷ Nā, ko tēnei manaakitanga i kawea mai nei e tāu pononga ki tōku ariki, tukua kia hoatu ki ngā taitama i raro i ngā waewae o tōku ariki.

²⁸ “Tēnā rā, whakarērea noatia iho te kino a tāu pononga wahine; he mea kua takoto rawa tā Ihowā whakapūmau i te whare o tōku ariki; e whawhai ana hoki tōku ariki i ngā whawhai a Ihowā; ā, e kore e mau tētahi hē ōu i ōu rā katoa.

²⁹ Ahakoa whakatika mai tētahi tangata ki te whai i a koe, ki te rapu i tōu wairua, heoi ka paiherea te wairua o tōku ariki ki roto ki te paihere ora ki a Ihowā, ki tōu Atua; ko ngā wairua ia o ōu hoariri ka pua atu me te mea nō waenga pū i te kōtaha.

³⁰ “Ā tēnei ake, kei tā Ihowā meatanga ki tōku ariki i ngā mea katoa i kōrerotia e ia hei pai mōu, ā, ka whakatūria koe e ia hei rangatira mō Īharaira.

³¹ Nā, e kore tēnei e waiho hei whakapōuri mōu, hei whakararu rānei mō te ngākau o tōku ariki, arā tāu whakaheke noa i te toto, te rapu rānei a tōku ariki i te utu mōna ake. E puta rāia tā Ihowā pai ki tōku ariki, nā, kia mahara ki tāu pononga wahine.”

³² Nā, ka mea a Rāwiri ki a Apikaira, “Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Īharaira, nāna nei koe i tono mai i tēnei rā ki te whakatau i ahau.

³³ Kia whakapaingia anō tōu whakaaro tika, kia whakapaingia anō koe, mōu i pupuri i ahau i tēnei rā i te hara o te whakaheke toto, i te rapu utu hoki a tōku ringa ake.

³⁴ Nā, e ora ana a Ihowā, te Atua o Īharaira, nāna nei ahau i pupuri kei kino ki a koe, me i kāhore koe i hohoro te haere mai ki te whakatau i ahau, inā, kihai i toe ki te awatea āpōpō tētahi mea a Nāpara kia kotahi nei tamaiti tāne.”

³⁵ Heoi, ka tangohia e Rāwiri i tōna ringa ngā mea i kawea mai e ia ki a ia, ā, ka mea ki a ia, “Haere i runga i te rangimārie ki tōu whare; titiro, kua whakarongo nei ahau ki tōu reo, kua whakapai hoki ki a koe.”

³⁶ Nā, haere ana a Apikaira ki a Nāpara, ā, i te mea hākari tērā i roto i tōna whare, koia anō kei te hākari a te kingi, ā, koa ana te ngākau o Nāpara i roto i a ia, he nui hoki tōna haurangi. Nā, kihai i kōrerotia e ia tētahi mea ki a ia, ahakoa iti, ahakoa rahi, ā, mārāma noa te ata.

³⁷ Ā, i te ata i te mea ka kore atu te wāina i a Nāpara, nā, kōrerotia ana e tāna wahine ki a ia ēnei mea katoa; nā, mate iho tōna ngākau i roto i a ia, heoi kua rite ia ki te kōhatu.

³⁸ Ā, ka tekau ngā rā, ka patua a Nāpara e Ihowā, ā, ka mate.

³⁹ Ā, nō te rongonga o Rāwiri kua mate a Nāpara, ka mea ia, “Kia whakapaingia a Ihowā i tohe nei i te tohe ki a Nāpara mō tōku tāwainga; i pupuri nei i tāna pononga kei kino, ā, whakahokia atu ana e Ihowā te kino a Nāpara ki runga ki tōna mātenga ake.”

Nā, ka tono tāngata a Rāwiri ki te kōrero ki a Apikaira, ki te tiki i a ia hei wahine māna.

⁴⁰ Ā, i te taenga o ngā tāngata a Rāwiri ki a Apikaira ki Karamere, ka kōrero ki a ia, ka mea, “I tonoa mai mātou e Rāwiri ki te tiki mai i a koe hei wahine māna.”

⁴¹ Nā, ka whakatika tērā, ā, piko ana tōna mata ki te whenua, ka mea, “Tēnei tāu pononga hei pononga wahine, hei horoi i ngā waewae o ngā tāngata a tōku ariki.”

⁴² Nā, hohoro ana a Apikaira, ā, whakatika ana, eke ana ki te kāihe; tokorima hoki āna kōtiro i haere tahi me ia; nā, aru ana ia i ngā karere a Rāwiri, ā, ka waiho hei wahine māna.

⁴³ I tangohia anō e Rāwiri a Ahinoama o Ietereere; ā, ka waiho rāua tokorua hei wāhine māna.

⁴⁴ Heoi, kua hoatu e Haora a Mikara tāna tamāhine, te wahine a Rāwiri, ki a Parati tama a Raihi, o Karimi.

26

Ka Tohungia anō e Rāwiri a Haora, he mea Tuarua

¹ Nā, ka haere ngā Tiwhi ki a Haora ki Kipea, ka mea, “He teka ianei kei te piri a Rāwiri ki Maunga Hakira, ki te wāhi e anga ana ki Hehimono?”

² Kātahi a Haora ka whakatika, ā, haere ana ki raro, ki te koraha o Tiwhi, e toru hoki mano āna tāngata, he hunga whiriwhiri i roto i a Īharaira, ki te rapu i a Rāwiri i te koraha o Tiwhi.

³ Ā, i noho a Haora ki Maunga Hakira, ki tērā e anga ana ki Hehimono, ki te huarahi; ko Rāwiri ia i noho ki te koraha; ā, ka kite ia kua tae atu a Haora ki te koraha ki te whai i a ia,

⁴ nā, tonoa ana ētahi tūtei e Rāwiri, ā, ka mōhio ia he tino tika te haerenga mai o Haora.

⁵ Nā, ka whakatika a Rāwiri, ā, ka haere ki te wāhi i puni ai a Haora. Nā, ka titiro a Rāwiri ki te takotoranga o Haora rāua ko Āpanēre tama a Nere, ko te rangatira o tāna ope. Nā, kei te takoto a Haora i te parepare, i tētahi taha anō hoki ōna, i tētahi taha, te puninga o te iwi.

⁶ Nā, ka oho a Rāwiri ki a Ahimereke Hiti rāua ko Āpihai tama a Teruia, ko te teina o Ioapa, ka mea, “Ko wai e haere hei hoa mōku ki raro, ki a Haora ki te puni rā?”

Ka mea a Āpihai, “Ko tāua e haere.”

⁷ Nā, ko te haerenga o Rāwiri rāua ko Āpihai ki te iwi i te pō; nā, kei te takoto tērā a Haora i te parepare me tāna tao pou rawa ki te whenua i te taha o tōna urunga; i tētahi taha ōna, i tētahi taha ko Āpanēre hoki rātau ko te iwi e takoto ana.

⁸ Kātahi a Āpihai ka mea ki a Rāwiri, “Kua tukua pūtia e te Atua tōu hoariri ināiane ki tōu ringa; nā, kia kotahi tāku werohanga i a ia āiane ki te tao, titi pū ki te whenua; e kore anō e tuaruatia.”

⁹ Anō rā ko Rāwiri ki a Āpihai, “Kaua ia e whakangaromia; ko wai hoki e harakore ki te totoro tōna ringa ki tā Ihowā i whakawahi ai?”

¹⁰ I mea anō a Rāwiri, “E ora ana a Ihowā, mā Ihowā ia e patu; tērā e tae mai tōna rā e mate ai; ka uru rānei ia ki te whawhai, ā, ka ngaro.

¹¹ Mā Ihowā e ārai kei totoro tōku ringa ki tā Ihowā i whakawahi ai. Engari, tangohia te tao i tōna urunga, me te ipu wai, ā, kia haere tāua.”

¹² Heoi, tangohia ana e Rāwiri te tao me te ipu wai i te urunga o Haora; ā, haere ana rāua; kihai hoki tētahi i kite, kihai i mōhio, kihai hoki i oho, i te moe katoa hoki rātou; nā Ihowā hoki i mea kia au tā rātou moe.

¹³ Kātahi a Rāwiri ka haere ki tērā taha, ā, tū ana i runga i te tihi o tētahi puke i tawhiti; he nui te takiwā atu ki a rātou.

¹⁴ Nā, ka karanga a Rāwiri ki te iwi, ki a Āpanēre hoki tama a Nere, ka mea, “E kore rānei koe e ō mai e Āpanēre?”

Kātahi ka whakahokia e Āpanēre, “Ko wai koe e karanga mai nā ki te kīngi?”

¹⁵ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Āpanēre, “He teka ianei he toa koe, ko wai hoki hei rite mōu i roto i a Iharaia? He aha koe tē tiaki ai i tōu ariki, i te kīngi? I haere atu hoki tētahi o te iwi ki te whakangaro i te kīngi, i tōu ariki.

¹⁶ Ehara tēnei i te mea pai i meatia nei e koe. E ora ana a Ihowā, ka tika te mate mō koutou, kihai hoki i tiaki i tō koutou ariki, i tā Ihowā i whakawahi ai. Nā, tirohia kei hea te tao a te kīngi me te ipu wai i tōna urunga?”

¹⁷ Nā, kua mōhio a Haora ki te reo o Rāwiri, ā, ka mea, “Nōu tēnā reo, e tāku tama, e Rāwiri?”

Anō rā ko Rāwiri, “Nōku te reo, e tōku ariki, e te kīngi.”

¹⁸ I mea anō ia, “Nā te aha tēnei whai a tōku ariki i tāna pononga, i aha hoki ahau? He aha hoki te hē o tōku ringa?

¹⁹ Tēnā rā, kia rongō mai tōku ariki te kīngi ki ngā kupu a tāna pononga. Ki te mea nā Ihowā koe i whakaoho kia tahuri mai ki ahau, kia manako mai ia ki te whakahere; tēnā ko tēnei, nā ngā tama a te tangata, kia kangā rātou i te aroaro o Ihowā; mō rātou i pei nei i ahau kei tata ki tō Ihowā wāhi tupu, mō te kī mai, ‘Haere, e mahi ki ngā atua kē.’

²⁰ Tēnā rā, kaua ōku toto e maringi ki te whenua i tawhiti atu i te aroaro o Ihowā; i haere mai hoki te kīngi o Iharaia ki te rapu i tētahi puruhi, me te mea ko tētahi e whai ana i te pātiri i runga i ngā maunga.”

²¹ Nā, ka mea a Haora, “Kua hara ahau; hoki atu, e tāku tama, e Rāwiri; e kore hoki ahau e mahi i te kino ki a koe ā muri ake nei, nō te mea he taonga nui ki tōu whakaaro tōku wairua ināiane. Nanā, he mahi kūware tāku, nui atu tōku hē.”

²² Nā, whakahokia a Rāwiri, ka mea, “Nanā, te tao nei, e te kīngi! Tukua mai nei tētahi o ngā taitamariki kia haere mai ki te tiki.

²³ Ā, mā Ihowā e hoatu ki ia tangata, ki ia tangata tōna tika me tōna pono; kua hōmai nei hoki koe e Ihowā i tēnei rā ki tōku ringa, ā, kihai ahau i pai kia totoro tōku ringa ki tā Ihowā i whakawahi ai.

²⁴ Nanā, kua nui nei tōu ora ki tāku tirohanga atu i tēnei rā, kia pērā anō hoki te nui o tōku ora ki tā Ihowā titiro, ā, kia whakaorangia ahau e ia i ngā mate katoa.”

²⁵ Kātahi a Haora ka mea ki a Rāwiri, “Kia manaakitia koe, e tāku tama, e Rāwiri; ka oti rā i a koe ngā mahi nunui, ā, he pono ka puta tōu mana.”

Heoi, haere ana a Rāwiri i tōna huarahi; ā, hoki ana a Haora ki tōna wāhi.

27

Ko Rāwiri kei Waenganui i ngā Pirihitini

¹ Nā, ka mea a Rāwiri i roto i tōna ngākau, “Kātahi ahau ka ngaro i te ringa o Haora a tētahi rā. Kāhore atu he mea pai mōku i te hohoro o tōku mawhiti atu ki te whenua o ngā Pirihitini, kia ngākaukore ai a Haora ki te rapu anō i ahau i ngā rohe katoa o Iharaia; pēnei ka mawhiti atu ahau i roto i tōna ringa.”

² Nā, whakatika ana a Rāwiri, ā, haere ana rātou ko ōna hoa e ono rau ki a Ākihi tama a Maoko, ki te kīngi o Kāta.

³ Nā, ka noho a Rāwiri ki a Ākihi ki Kāta, a ia me āna tāngata, me te whare anō o tēnei, o tēnei, a Rāwiri hoki rātou ko āna wāhine tokorua, ko Ahinoama o Ietereere, ko Apikaira o Karamere, wahine a Nāpara.

⁴ Ā, ka kōrerotia ki a Haora, kua rere a Rāwiri ki Kāta, nā, mutu ake tāna rapu i a ia.

⁵ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Ākihi, “Ki te mea kua manakohia nei ahau e koe, kia hōmai e rātou tētahi wāhi ki ahau i roto i tētahi o ngā pā i te koraha, hei nohoanga mōku; he aha hoki tāu pononga i noho ai ki a koe i roto i te pā kīngi?”

⁶ Nā, ka hōmai e Ākihi ki a ia i taua rā a Tikiraka; nā reira ngā kīngi o Hūrā i whiwhi ai ki Tikiraka ā mohoa noa nei.

⁷ Nā, ko te maha o ngā rā i noho ai a Rāwiri ki te whenua o ngā Pirihitini, kotahi tau, e whā marama.

⁸ Kātahi a Rāwiri ka haere, rātou ko āna tāngata, ka whakaeke i ngā Kehuri, i ngā Kireti, i ngā Amareki; ko ērā hoki ngā iwi kua noho noa ake ki tērā whenua i tōu haerenga ki Huru ā te whenua o Īhipa atu ana.

⁹ Nā, patua iho e Rāwiri tērā whenua; kīhai hoki i whakaorangia tētahi tāne, wahine rānei; ā, tangohia ana e ia ngā hipi, ngā kau, ngā káihe, ngā kāmera, me ngā kākahu, ā, hoki ana, haere ana ki a Ākihi.

¹⁰ Nā, ka mea a Ākihi, “Ko hea i whakaekea e koutou i tēnei rā?” Anō rā ko Rāwiri, “Ko te tonga o Hūrā, ko te tonga o ngā Ierameeri, ko te taha anō ki te tonga o ngā Keni.

¹¹ Kīhai hoki i whakaorangia e Rāwiri tētahi tāne, wahine rānei, hei kawē i a rātou ki Kāta;” i mea hoki, “Kei kōrero rātou i tā tātou, kei mea, ‘I pēnei a Rāwiri.’ ” Ā, ko tāna hanga anō tēnei i ngā rā katoa i noho ai ia ki te whenua o ngā Pirihitini.

¹² Nā, whakaponu tonu a Ākihi ki tā Rāwiri, ā, ka mea, “Kua tino mea rawa ia i a ia kia whakariharihangia e tōna iwi, e Īharaira; nā reira hei tangata tūturu ia māku, ake ake.”

28

Ka Kōrero a Haora ki te Wairua o Hamuera

¹ Nā, i aua rā kua huihuia e ngā Pirihitini ā rātou taua mō te pakanga, hei whawhai ki a Īharaira. Nā, ka mea a Ākihi ki a Rāwiri, “Kia tino mōhio koe me haere tahi tāua ki te whawhai, koutou ko āu tāngata.”

² Anō rā ko Rāwiri ki a Ākihi, “Mā reira koe ka mōhio ai ki ngā mahi a tāu pononga.”

Ā, ka mea a Ākihi ki a Rāwiri, “Koia ahau ka mea nei i a koe hei tiaki mō tōku upoko i ngā rā katoa.”

³ Nā, kua mate a Hamuera, kua uhungatia hoki e Īharaira katoa, kua tanumia ki Rama, ki tōna pā ake. Kua whakakorea atu hoki e Haora i te whenua te hunga i ngā waka atua, i ngā rapa māori hoki.

⁴ Nā, ka huihui ngā Pirihitini, ā, haere mai ana, puni ana ki Huneme; i huihuia anō e Haora a Īharaira katoa, ā, puni ana ki Kiripoa.

⁵ Ā, nō te kitenga o Haora i te taua a ngā Pirihitini, ka wehi, tūiri rawa tōna ngākau.

⁶ Nā, i te uinga a Haora ki a Ihowā, hore rawa he kupu a Ihowā i whakahokia mai ki a ia, e ngā moe, e ngā Urimi, e ngā poropiti rānei.

⁷ Kātahi a Haora ka mea ki āna tāngata, “Rapua māku tētahi wahine he atua māori tōna kia haere ahau ki a ia ki te rapu tikanga i a ia.”

Anō rā ko āna tāngata ki a ia, “Tērā tētahi wahine he atua māori tōna, kei Eneroro.”

⁸ Nā, ka whakaahua kē a Haora i a ia, ā, kākahu ana i ētahi kākahu kē, haere ana ia me āna tāngata tokorua; ka tae ki taua wahine i te pō, ka mea atu ia, “Tēnā koa, hirihiria te atua māori, ā, whakaputaina ake ki ahau tāku e kī atu ai.”

⁹ Nā, ka mea taua wahine ki a ia, “Ha, kua mōhio anō koe ki tā Haora i mea ai, ki tāna hautopenga atu i te hunga atua māori, i ngā rapa māori, o te whenua nei. He aha rā koe i mea māhanga mai ai mō tōku wairua, kia mate ai ahau?”

¹⁰ Nā, ka oatitia a Ihowā e Haora ki a ia, i mea ia, “E ora ana a Ihowā, e kore tētahi hē e pā ki a koe mō tēnei mea.”

¹¹ Kātahi te wahine ka mea, “Ko wai kia whakaputaina ake e ahau ki a koe?”

Anō rā ko ia, “Ko Hamuera tāu e whakaputa ake ai ki ahau.”

¹² Ā, nō te kitenga o te wahine i a Hamuera, nui atu tōna reo ki te hāmama; ā, ka kōrero te wahine ki a Haora, ka mea, “He aha koe i tinihanga ai ki ahau? Ko Haora hoki koe.”

¹³ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, “Kaua e wehi; i kite hoki koe i te aha?”

Nā, ka mea te wahine ki a Haora, “Kei te kite ahau i tētahi atua e haere ake ana i te whenua.”

¹⁴ Anō rā ko tērā ki a ia, “He āhua aha tōna?”

Ka mea ia, “He koroheke te haere ake nei; he koroka hoki te kākahu.”

Nā, ka mōhio a Haora ko Hamuera. Tuohu ana tōna mata ki te whenua, piko ana ia.

¹⁵ Nā, ka mea a Hamuera ki a Haora, “He aha koe i whakaohoo ai i ahau, i mea ai kia haere ake ahau?”

Anō rā ko Haora, “Nui atu tōku mate; e whawhai ana hoki ngā Pirihitini ki ahau, ā, kua mahue ahau i te Atua, kāhore ake hoki he kupu āna e whakahokia mai ki ahau e ngā poropiti, e ngā moe rānei; koia ahau i karanga ai ki a koe, hei ako i ahau ki tāku e mea ai.”

¹⁶ Kātahi a Hamuera ka mea, “He aha rā koe i ui ai ki ahau, kua mahue nei hoki koe i a Ihowā, hei hoariri anō ia ki a koe?”

¹⁷ Nā, kua meatia e Ihowā mōna ake tāna i whakapuakina e ahau; kua haea atu hoki te kīngitanga i tōu ringa, kua hoatu ki tōu hoa, arā ki a Rāwiri.

¹⁸ Mōu kīhai i rongo ki te reo o Ihowā, kīhai i whakaputa i tōna riri āritarita ki a Amareke; nā reira a Ihowā i mea ai i tēnei mea ki a koe i tēnei rā.

¹⁹ Ko tēnei, ka hoatu anō a Iharaira Ihowā me koe hoki ki te ringa o ngā Pirihitini, ā, āpōpō koutou ko āu tama tae ake ai ki ahau. Ā, ka hoatu e Ihowā te taua a Iharaira ki te ringa o ngā Pirihitini.”

²⁰ Kātahi ka hinga tonu iho a Haora, tōna roa katoa ki te whenua, nui rawa hoki tōna wehi mō ngā kupu a Hamuera; kāhore anō he kaha i roto i a ia; kīhai hoki ia i kai taro noa pau noa taua rā, pau noa taua pō.

²¹ Nā, ka haere taua wahine ki a Haora; ā, ka kite e pororaru rawa ana ōna whakaaro, ka mea ki a ia, “Nanā, kua whakarongo nei tāu pononga ki tōu reo, ā, whakamomori ana ahau ki te mate, whakarongo ana ahau ki āu kupu i kōrerotia e koe ki ahau.

²² Nā, tēnā, whakarongo mai hoki āianei ki te reo o tāu pononga, kia whakatakotoria e ahau tētahi wāhi taro ki tōu aroaro; me kai anō koe, kia whai kaha ai koe ina haere i tōu huarahi.”

²³ Otia i whakakāhore ia, i mea, “E kore ahau e kai.”

Heoi, tohea ana ia e āna tāngata rātou ko te wahine; nā, ka rongo ia ki tō rātou reo, ā, whakatika ake ana i te whenua, noho ana ki runga ki te moenga.

²⁴ Nā, he kūao kau tā taua wahine i te whare, he mea whāngai. Nā, hohoro tonu tāna patu, tīkina ana e ia he parāoa, pokepokea ana, tunua iho e ia ētahi keke rēwenakore.

²⁵ Kawea mai ana e ia ki te aroaro o Haora, ki te aroaro anō o āna tāngata. Nā, kai ana rātou, ā, whakatika ana, haere atu ana i taua pō.

29

Ka Whakahoea a Rāwiri e ngā Pirihitini

¹ Nā, ka huihuia e ngā Pirihitini ā rātou taua katoa ki Apeke, i te noho hoki a Iharaira ki te puna i Ietereere.

² Ā, ka haere ngā rangatira o ngā Pirihitini me ō rātou rau, me ō rātou mano, ka haere atu anō a Rāwiri rātou ko āna tāngata, me Ākihi, i te hiku.

³ Kātahi ngā rangatira o ngā Pirihitini ka mea, “He aha tā ēnei Hiperu i konei?”

Anō rā ko Ākihi ki ngā rangatira o ngā Pirihitini, “Ehara ianei tēnei i a Rāwiri, i te tangata a Haora kīngi o Iharaira i noho nei ki ahau i ēnei rā, i ēnei tau rānei, ā, kāhore ahau i kite i tētahi hē ōna, o te rā anō i riro mai ai ia ki ahau ā mohoa noa nei?”

⁴ Otia, ka riri ngā rangatira o ngā Pirihitini ki a ia, ā, ka mea ngā rangatira o ngā Pirihitini ki a ia, “Whakahokia tēnei tangata kia hoki ki te wāhi i whakaritea e koe mōna; ā, kaua ia e haere tahi tātou ki te whawhai; kei whawhai ia ki a tātou i te tatauranga; he aha hoki tāna mea hei whakamārie mō tōna rangatira? He teka ianei ko ngā upoko o ēnei tāngata?”

⁵ Ehara ianei tēnei i a Rāwiri i waiata rā rātou tētahi ki tētahi, i ngā kanikani, i mea rā, ‘Nā Haora āna mano i patu, nā Rāwiri ko āna tekau mano?’”

⁶ Kātahi a Ākihi ka karanga ki a Rāwiri, ka mea ki a ia, “E ora ana a Ihowā, tika tonu tāu, pai tonu hoki ki tāku titiro tōu haerenga atu me tōu haerenga mai i a tāua nei i te ope. Kāhore nei hoki i mau i ahau tētahi hē ōu, o te rā anō i haere mai ai koe ki ahau ā taea noatia tēnei rā. Otia ki te titiro a ngā rangatira kāhore ōu pai.

⁷ Nā, hoki atu āianei, haere hoki i runga i te rangimārie; kei kino tāu mahi ki te titiro a ngā rangatira o ngā Pirihitini.”

⁸ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Ākihi, “I aha hoki ahau? Ko te aha hoki a tāu pononga i kitea e koe, o te rā i noho ai ahau ki tōu aroaro ā taea noatia tēnei rā, ka kore ai ahau e haere ki te whawhai ki ngā hoariri o tōku ariki, o te kīngi?”

⁹ Nā, ka whakahoki a Ākihi, ka mea ki a Rāwiri, “E mōhio ana anō ahau he pai koe ki tāku titiro, rite tonu anō ki te anahera a te Atua. Otia, ko ngā rangatira o ngā Pirihitini hei ki mai, ‘Kaua tēnei e haere tahi tātou ki te whawhai.’

¹⁰ Heoi, maranga wawe i te ata, me ngā tāngata anō a tōu ariki i haere tahi mai nei koutou, ā, ka maranga wawe koutou i te ata, ka mārama, haere.”

¹¹ Heoi, ka maranga wawe a Rāwiri, rātou ko āna tāngata, ā, haere ana i te ata, hoki ana ki te whenua o ngā Pirihitini. Ko ngā Pirihitini ia i haere ki runga, ki Ietereere.

30

Te Pakanga ki ngā Amareki

¹ Ā, nō ka tae a Rāwiri rātou ko āna tāngata ki Tikiraka i te toru o ngā rā, nā, kua huaki ngā Amareki ki te tonga, ki Tikiraka anō. Patua ana a Tikiraka e rātou, tahuna ake ki te ahi;

² whakaraua ana hoki e rātou ngā wāhine me ngā mea o reira, te iti, te rahi; kihai i whakamatea tētahi, engari i kāhākina atu, ā, haere ana i tō rātou ara.

³ Heoi, i te taenga o Rāwiri rātou ko āna tāngata ki te pā, kua oti te tahu ki te ahi, ā, kua whakaraua atu ā rātou wāhine, ā rātou tama, ā rātou tamāhine.

⁴ Kātahi ka puaki te reo o Rāwiri rātou ko āna tāngata, tangi ana rātou, ā, kāhore noa ō rātou kaha ki te tangi.

⁵ I riro whakarau anō ngā wāhine tokorua a Rāwiri, a Ahinoama o Ietereere, rāua ko Apikaira wāhine a Nāpara o Karamere.

⁶ Nā, mamae rawa a Rāwiri, nō te mea i kupukupu te nuinga kia ākina ia ki te kōhatu; i mamae hoki te ngākau o te iwi katoa, o tērā, o tērā, ki ā rātou tama, ki ā rātou tamāhine. Ko Rāwiri ia i whakapakari i a ia i roto i a Ihowā, i tōna Atua.

⁷ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Apiātara tohunga, tama a Ahimereke, “Tēnā, maua mai te epora ki ahau.” Nā, maua ana te epora e Apiātara ki a Rāwiri.

⁸ Nā, ka ui a Rāwiri ki a Ihowā, ka mea, “Ki te whai ahau i tēnei taua e mau rānei rātou i ahau?”

Nā, ka mea ia, “Whāia; ka mau pū hoki rātou i a koe, ā, ka riro katoa mai āu i a koe.”

⁹ Heoi, haere ana a Rāwiri rātou ko āna tāngata e ono rau, kua tae ki te awa, ki Pehoro, ki te wāhi i noho ai te hunga i mahue iho.

¹⁰ Otiia whai tonu ana a Rāwiri rātou ko ngā tāngata e whā rau; e rua hoki ngā rau i noho; i ruha rawa hoki, tē whiti ai i te awa, i Pehoro.

¹¹ Nā, ka tūpono atu rātou ki tētahi tangata o Ihīpa i te pārae, ā, kawea ana ia ki a Rāwiri. Nā, ka hoatu he taro māna, ā, kai ana ia; i whakainu anō rātou i a ia ki te wai.

¹² I hoatu anō e rātou tētahi wāhi o te keke piki me ētahi tautau karepe e rua. Nā, ka kai ia, ā, ka hoki tōna wairua ki a ia; e toru hoki ngā rā, e toru ngā pō ōna kihai nei ia i kai i te kai, kihai i inu i te wai.

¹³ Nā, ka mea a Rāwiri ki a ia, “Nā wai koe? Nō hea hoki koe?”

Anō rā ko ia, “He tamaiti ahau nō Ihīpa, he pononga nā tētahi Amareki; i whakarērea hoki ahau e tōku ariki, he pānga nōku e te mate ka toru ēnei rā.

¹⁴ I huakina e mātou te tonga o ngā Kereti, me te wāhi i a Hūrā, me te tonga o Karepe; i tahuna anō e mātou a Tikiraka ki te ahi.”

¹⁵ Nā, ka mea a Rāwiri ki a ia, “E taea rānei ahau te kawē e koe ki raro ki te ope rā?”

Anō rā ko ia, “Oati mai ki ahau ki te Atua hoki, e kore ahau e whakamatea e koe, e kore e tukua ki ngā ringa o tōku rangatira, ā, ka kawea koe e ahau ki raro ki taua ope.”

¹⁶ Ā, nō tāna kawenga i a ia ki raro, kua wawā noa atu rātou ki te mata o te whenua katoa, e kai ana, e inu ana, e kanikani ana, mō ngā taonga nui katoa, taonga parakete, i riro i a rātou i te whenua o ngā Pirihitini, i te whenua hoki o Hūrā.

¹⁷ Nā, patua iho rātou e Rāwiri i te pūaotanga ā taea noatia te ahiahi o te aonga ake. Kihai hoki tētahi o rātou i mawhiti, heoi anō ko ētahi taitamariki e whā rau i eke ki ngā kāmera, ā, rere ana.

¹⁸ I riro anō hoki i a Rāwiri ngā mea katoa i tangohia e ngā Amareki; i riro anō i a Rāwiri āna wāhine tokorua.

¹⁹ Kihai hoki i ngaro tētahi o ā rātou mea; te iti, te rahi, ngā tama, ngā tamāhine, ngā taonga parakete, ngā mea katoa i tangohia e rātou; i hoki katoa mai i a Rāwiri.

²⁰ I mau anō i a Rāwiri ngā hīpi katoa me ngā kāhui; ā, ka ārahina e rātou i mua i ērā atu kararehe, i mea, “Ko te taonga parakete tēnei a Rāwiri.”

²¹ Ā, ka tae a Rāwiri ki ngā tāngata e rua rau i ruha nei, kihai nei i aru i a Rāwiri, i meinga rā kia noho ki te awa, ki Pehoro. Ka puta rātou ki te whakatau i a Rāwiri, ki te whakatau hoki i te iwi i a ia; ā, ka tata a Rāwiri ki aua tāngata, ka oha ia ki a rātou.

²² Kātahi ka oho ake te hunga kino katoa, ngā tāngata o Periaari i roto i te hunga i haere tahi rātou ko Rāwiri, ka mea, “Kihai rātou i haere tahi tātou, nā, e kore e hoatu ki a rātou ētahi o ngā taonga i riro mai i a tātou. Heoi anō, ko te wāhine me ngā tamariki a tēnei, a tēnei, nā, mā rātou e ārahi atu, e haere.”

²³ Kātahi a Rāwiri ka mea, "Kaua e pēnā, e ōku tēina, ki tā Ihowā i hōmai ai ki a tātou; nāna nei hoki tātou i tiaki, ā, hōmai ana e ia ki ō tātou ringa taua ope i haere ake rā ki a tātou.

²⁴ Ko wai hoki hei whakarongo ki tēnei mea a koutou? Ko te wāhi hoki a te tangata i haere ki te whawhai kia rite ki te wāhi a te tangata i noho ki ngā mea; kia rite tonu te wāhi mā rātou."

²⁵ Nā, waiho tonu iho e ia tēnā hei tikanga, hei ritenga mō Iharaira nō taua rangi ā tuku iho ki tēnei rā.

²⁶ Ā, i te taenga o Rāwiri ki Tikiraka, ka tonoa e ia ētahi o ngā taonga ki ngā kaumātua o Hūrā, ki ōna hoa, ā, ka mea, "Tēnā tētahi manaaki mō koutou nō ngā taonga a ngā hoariri o Ihowā";

²⁷ ki ngā tāngata hoki o Pētēre, ki o Rāmoto ki te tonga, ki ērā hoki i Iatiri;

²⁸ ki o Aroere, ki o Hipimoto, ki o Ehetemoa,

²⁹ ki o Rakara, ki o ngā pā o ngā Ierameeri, ki o ngā pā o ngā Keni;

³⁰ ki o Horema, ki o Korahana, ki o Ataka,

³¹ ki o Heperona, ki o ngā wāhi katoa i hāereere ai a Rāwiri rātou ko āna tāngata.

31

Te Matenga o Haora rātou ko āna Tama

(1 Whakapapa 10.1-12)

¹ Nā, kua whawhai ngā Pirihitini ki a Iharaira, ā, ka whati ngā tāngata o Iharaira i te aroaro o ngā Pirihitini, ā, hinga ana, mate rawa, i Maunga Kiripoa.

² Nā, ka whāia e ngā Pirihitini a Haora rātou ko āna tama, ā, patua iho e ngā Pirihitini a Honatana rātou ko Apinarapa, ko Marikihua, ngā tama a Haora.

³ Nā, ka nui haere te whawhai ki a Haora, ā, ka mau ia i ngā kaikōpere; nui rawa tōna tūnga i ngā kaikōpere.

⁴ Kātahi a Haora ka mea ki tāna kaimau patu, "Unuhia tāu hoari, werohia hoki ahau; kei haere mai tēnei hunga kokotikore, ā, ka wero i ahau, ka whakatupu kino i ahau."

Otiia kihai i pai tāna kaimau patu; he nui hoki nō tōna hopohopo. Nā reira ka mau a Haora ki tāna hoari, hinga iho ki runga.

⁵ Ā, nō te kitenga o tāna kaimau patu, kua mate a Haora, ka hinga hoki ia ki tāna hoari, ā, mate tahi ana rāua.

⁶ Heoi, kotahi tonu te matenga o Haora rātou ko āna tama tokotoru, ko tāna kaimau patu, me āna tāngata katoa i taua rā anō.

⁷ Ā, nō te kitenga o ngā tāngata o Iharaira i tērā taha o te raorao, i tāwāhi anō o Horano, kua whati ngā tāngata o Iharaira, ā, kua mate a Haora rātou ko āna tama, whakarērea ake e rātou ngā pā, ā, rere ana; nā, ka haere ngā Pirihitini nohoia iho.

⁸ Ā, i te aonga ake, i te haerenga o ngā Pirihitini ki te muru i te hunga i patua, nā, ka kitea e rātou a Haora rātou ko āna tama tokotoru e takoto ana i Maunga Kiripoa.

⁹ Nā, tapahia ana e rātou tōna upoko, murua ana āna patu, ungā ana e rātou kia kawea puta noa i te whenua o ngā Pirihitini ā tawhio noa, kia kauwhautia i roto i te whare o ā rātou whakapakoko, i roto hoki i te iwi.

¹⁰ Ā, i whakatakotoria e rātou āna patu ki te whare o Ahataroto, ko tōna tinana ia i titia e rātou ki te taiepa o Petehana.

¹¹ Ā, nō ka rongu ngā tāngata o Iapehe Kireara ki tā ngā Pirihitini i mea ai ki a Haora,

¹² ka whakatika ngā mārohirohi katoa, ā, haere ana pau noa taua pō katoa. Nā, tangohia iho e rātou te tinana o Haora, me ngā tinana o āna tama i te taiepa o Petehana, ā, haere ana ki Iapehe, tahuna ana ki reira.

¹³ I maua hoki ō rātou wheua e rātou, ā, tanumia ana ki raro i tētahi rākau i Iapehe, ā, e whitu ngā rā i nohopuku ai.

Ko te Pukapuka Tuarua o Hamuera

Ka Rongo a Rāwiri i te Matenga o Haora

¹ Nā, i muri iho i te matenga o Haora, te mea kua hoki mai a Rāwiri i te patunga i ngā Amareki, ā, kua rua ngā rā o Rāwiri e noho ana ki Tikiraka.

² I te toru o ngā rā, nā, ko tētahi tangata e haere mai ana i te puni i a Haora, he mea haehae ōna kākahu, he oneone i runga i tōna mātenga. Ā, nō tōna taenga mai ki a Rāwiri, ka hinga ia ki te whenua, ā, ka piko.

³ Nā, ka mea a Rāwiri ki a ia, "I haere mai koe i hea?"

Ka mea tērā ki a ia, "I mawhiti mai ahau i te puni o Ihairaira."

⁴ Anō rā ko Rāwiri ki a ia, "I pēhea te mea rā? Tēnā, kōrerotia mai ki ahau."

Nā, ka mea ia, "Kua whati te iwi i te whawhai, he tokomaha hoki o te iwi i hinga, i mate. Kua mate hoki a Haora rāua ko tāna tama, ko Honatana."

⁵ Anō rā ko Rāwiri ki te tamaiti nāna nei i kōrero ki a ia, "I mōhiotia e koe ki te aha kua mate a Haora rāua ko tāna tama ko Honatana?"

⁶ Nā, ka mea taua tamaiti nāna nei i kōrero ki a ia, "I tūpono noa ahau ki runga i Maunga Kiripoa, nā, ko Haora e okioki ana ki tāna tao. Nā, e whai tata ana i a ia ngā hāriata me ngā kaieke hōiho.

⁷ Nā, i tōna tahirutanga ki muri, ka kite i ahau, ā, ka karanga ki ahau. Nā, ka mea ahau, 'Tēnei ahau.'

⁸ "Anō rā ko ia ki ahau, 'Ko wai koe?'"

"Anō rā ko ahau ki a ia, 'He Amareki ahau.'

⁹ "Nā, ka mea ia ki ahau, 'Tēnā, e tū ki tōku taha, whakamatea hoki ahau, kua mau pū hoki ahau i te pōuri; nō te mea kei te toitū tonu te ora i roto i ahau.'

¹⁰ "Heoi, tū ana ahau ki tōna taha, whakamatea ana ia e ahau; i mōhio hoki ahau e kore rawa ia e ora ake i te mea ka hinga nei ia. Nā, tangohia ana e ahau te karauna i tōna mātenga, me te poroporo i tōna ringa, ā, kawea mai ana e ahau ki konei ki tōku ariki."

¹¹ Kātahi a Rāwiri ka mau ki ōna kākahu, ā, haehaea ana e ia; ā, i pērā hoki ōna hoa katoa.

¹² Nā, ka uhunga rātou, ka tangi, ka nohopuku ā ahiahi noa, mō Haora, mō tāna tama, mō Honatana, mō te iwi anō a Ihowā, mō te whare hoki o Ihairaira, i hinga nei i te hoari.

¹³ Nā, ka mea a Rāwiri ki te tamaiti nāna nei i kōrero ki a ia, "Nō hea koe?"

Anō rā ko tērā, "He tama ahau nā tētahi manene, nā tētahi Amareki."

¹⁴ Anō rā ko Rāwiri ki a ia, "He aha koe tē wehi ai? He aha i totoro ai tōu ringa ki te huna i tā Ihowā i whakawahi ai?"

¹⁵ Kātahi a Rāwiri ka karanga ki tētahi o āna taitama, ka mea, "Whakatata atu, e rere ki runga ki a ia." Nā, patua ana ia e ia, mate ake.

¹⁶ I mea anō a Rāwiri ki a ia, "Hei runga i tōu mātenga ōu toto; kua whakaatu mai nā hoki tōu waha i tōu hē, kua mea, 'Nāku i whakamate tā Ihowā i whakawahi ai.' "

Te Apakura a Rāwiri mō Haora rāua ko Honatana

¹⁷ Nā, ka waiatatia e Rāwiri tēnei apakura mō Haora rāua ko tāna tama, ko Honatana;

¹⁸ i mea hoki ia kia whakaakona ngā tama a Hūrā ki te waiata o te kōpere; (e mau nā te tuhituhi ki te Pukapuka a Ihahera):

¹⁹ "Tukitukia ana tōu ātaahua, e Ihairaira, ki ōu wāhi teitei.

Anō te hinganga o ngā mārohirohi!

²⁰ "Kaua e kōrerotia ki Kāta;

kaua e kauwhautia ki ngā huarahi o Ahakerono;

kei koa ngā tamāhine a ngā Pirihitini,

kei whakamanamana ngā tamāhine a te kokotikore.

²¹ "E ngā maunga o Kiripoa,

kāti rawa he tōmairangi mō koutou, he ua,

he māra e tukua ai te whakahere.

I ākiritia kinotia hoki ki reira te pukupuku o te mārohirohi,

te pukupuku o Haora, me te mea

kihai i whakawahia ki te hinu.

²² He toto tēnā nō te hunga i tū,

he ngako tēnā nō ngā mārohirohi,

kāhore he whakahokinga mai o te kōpere a Honatana,
kīhai anō te hoari a Haora i hoki kau mai.

²³ “Ko Haora, ko Honatana, he aroha,
he whakaahuareka i tō rāua oranga;
kīhai hoki i wehea i tō rāua matenga.

Nui atu tō rāua tere i tō ngā ēkara,
tō rāua kaha i tō ngā raiona.

²⁴ “E ngā tamāhine a Ihairaira,
tangihia a Haora,
nāna nei ō koutou kākahu ngangana i huatau ai,
nāna nei i piri ai ngā whakapaipai kōura ki ō koutou weruweru.

²⁵ “Anō te hinganga o ngā mārohirohi i waenganui o te taturanga!
E Honatana, i werohia nā i runga i ōu wāhi teitei.

²⁶ Mamae ana ahau, he whakaaro ki a koe, e tōku tuakana, e Honatana;
nui atu tōku whakaahuareka ki a koe.

He hanga whakamiharo tōu aroha ki ahau,
nui atu i tō ngā wāhine aroha.

²⁷ “Anō te hinganga o ngā mārohirohi;
anō te korenga o ngā patu o te pakanga!”

2

Ka Whakawahia a Rāwiri hei Kīngi o Hūrā

¹ Nā, i muri iho i tēnei, ka ui a Rāwiri ki a Ihowā, ka mea, “Me haere rānei ahau ki runga,
ki tētahi o ngā pā o Hūrā?”

Ā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Haere.”

Anō rā ko Rāwiri, “Me haere ahau ki hea?”

Ā, ka mea ia, “Ki Heperona.”

² Heoi, haere ana a Rāwiri ki reira, rātou ko āna wāhine tokorua, ko Ahinoama Ietereere,
rāua ko Apikaira wahine a Nāpara Karameri.

³ I mauria anō e Rāwiri ōna hoa, tēnā tangata me tōna whare, tēnā me tōna; ā, noho ana
rātou ki ngā pā o Heperona.

⁴ Nā, ka haere mai ngā tāngata o Hūrā, ā, whakawahia ana a Rāwiri e rātou ki reira hei
kīngi mō te whare o Hūrā.

Ā, ka kōrerotia ki a Rāwiri te kōrero mō ngā tāngata o Iapehe Kireara, nā rātou i tanu a
Haora.

⁵ Nā, ka unga karere a Rāwiri ki ngā tāngata o Iapehe Kireara hei mea ki a rātou, “Kia
manaakitia koutou e Ihowā mō tēnei aroha i whakaputaina e koutou ki tō koutou ariki,
arā ki a Haora, mō tā koutou tanumanga i a ia.

⁶ Nā, kia whakaputaina mai e Ihowā he aroha, he pono, ki a koutou; ka utua anō hoki
koutou e ahau mō tēnei mahi pai, mō koutou i mea i tēnei mea.

⁷ Tēnā rā, kia kaha ō koutou ringa āianei, kia māia; kua mate hoki tō koutou ariki, a
Haora, kua oti anō ahau te whakawahi e te whare o Hūrā hei kīngi mō rātou.”

Ko Ihipohete Kīngi o Ihairaira

⁸ Nā, tērā kua mau a Āpanēre tama a Nere, te rangatira o te ope a Haora, ki a Ihipohete
tama a Haora, ā, kua kawea mai e ia ki tāwāhi nei, ki Mahanaima;

⁹ ā, meinga ana e ia hei kīngi mō Kireara, mō ngā Ahuri, mō Ietereere, mō Eparaima,
mō Pineamine, mō Ihairaira katoa.

¹⁰ E whā tekau ngā tau o Ihipohete tama a Haora, i a ia i meinga ai hei kīngi mō Ihairaira,
ā, e rua ngā tau i kīngi ai. Ko te whare ia o Hūrā i whai i a Rāwiri.

¹¹ Nā, ko te maha o ngā rā i noho ai a Rāwiri ki Heperona hei kīngi mō te whare o Hūrā,
e whitu tau e ono marama.

Te Whawhai o Kipeono

¹² Nā, ka haere atu a Āpanēre tama a Nere, rātou ko ngā tāngata a Ihipohete tama a
Haora, i Mahanaima ki Kipeono.

¹³ Nā, ka puta atu a Ioapa tama a Teruia me ngā tāngata a Rāwiri, ā, tūtaki ana rātou ki te poka wai i Kipeono. Nā, noho ana rātou, ko ēnei i tēnei taha o te poka, ā, ko ērā i tērā taha o te poka.

¹⁴ Nā, ka mea a Āpanēre ki a Ioapa, “Tēnā, kia whakatika ngā tamariki ki te tākaro ki tō tāua aroaro.”

Anō rā ko Ioapa, “Me whakatika rātou.”

¹⁵ Kātahi rātou ka whakatika, ka haere ā-tatau atu; kotahi tekau mā rua mō Pineamine, mō Ihipohete tama a Haora, ā, kotahi tekau mā rua o ngā tāngata a Rāwiri.

¹⁶ Nā, hopukia ana e rātou te mātenga o tāna tangata, o tāna tangata, ā, werohia ana ā rātou hoari ki te kaokao o tāna tangata, o tāna tangata; nā, hinga ngātahi ana rātou. Koia i huaina ai te ingoa o taua wāhi, ko Herekata Haturimi; koia tērā i Kipeono.

¹⁷ Nā, nui atu te whawhai i taua rā, ā, patua iho a Āpanēre rātou ko ngā tāngata o Īharaira e ngā tāngata a Rāwiri.

¹⁸ Nā, tokotoru ngā tama a Teruia i reira, ko Ioapa, ko Āpihai, ko Atahere. He wae māmā hoki a Atahere, koia anō kei tētahi anaterope o te koraha.

¹⁹ Nā, ka whai a Atahere i a Āpanēre; kihai hoki i peka, kihai i haere ki matau, ki mauī, i a ia e whai ana i a Āpanēre.

²⁰ Kātahi a Āpanēre ka titiro ki muri i a ia, ā, ka mea, “Ko koe tēnā, e Atahere?”

Ā, ka mea ia, “Ko ahau tēnei.”

²¹ Nā, ka mea a Āpanēre ki a ia, “Peka atu koe ki tōu matau, ki tōu mauī rānei, ka hopu ai i tētahi o ngā tamariki māu, ka tango ai i ōna hei kākahu o te riri mōu.” Otirā, kihai a Atahere i pai ki te peka kē atu i te whai i a ia.

²² Nā, ka mea anō a Āpanēre ki a Atahere, “Peka atu i te whai i ahau; he aha ahau i patu iho ai i a koe ki te whenua? Me pēhea hoki e ara ake ai tōku mata ki tōu tuakana, ki a Ioapa?”

²³ Otirā, kihai ia i pai ki te peka ake; heoi werohia iho ia e Āpanēre ki te take o te tao ki tōna puku, ā, puta rawa te tao i tētahi taha ōna. Nā, hinga iho ia ki taua wāhi, ā, mate tonu iho ki reira. Nā, tū katoa te hunga i tae mai ki te wāhi i hinga ai a Atahere, i mate ai.

²⁴ Otiia ka whai a Ioapa rāua ko Āpihai i a Āpanēre; ā, kua heke te rā i tō rāua taenga ki te puke o Amaha, ki tērā i te ritenga atu o Kia, i te huarahi ki te koraha i Kipeono.

²⁵ Nā, ka huihui ngā tama a Pineamine ki a Āpanēre, kotahi tonu tō rātou ngohi, ā, tū ana rātou i runga i te pukepuke kotahi.

²⁶ Kātahi ka karanga a Āpanēre ki a Ioapa, ka mea, “Me kai tonu koia te hoari? Kāhore anō koe kia mōhio he kino te tukunga iho? Āhea rā koe mea ai ki te iwi rā kia hoki atu i te whai i ō rātou tēina?”

²⁷ Nā, ka mea a Ioapa, “E ora ana te Atua, me i kāhore koe te kī mai nā, inā ko ā te ata anō te iwi hoki ai i te whai i tōna teina, i tōna teina.”

²⁸ Heoi, whakatangihia ana e Ioapa te tētere, ā, tū katoa ana te iwi, kihai anō i mea ki te whai i a Īharaira, nā, mutu ake tā rātou whawhai.

²⁹ Nā, haere ana a Āpanēre rātou ko āna tāngata i te mānia, ā, pau katoa taua pō, ā, whiti ana i Horano, haere ana ā puta noa i Pitirono, tae tonu atu ki Mahanaima.

³⁰ Nā, hoki ana a Ioapa i te whai i a Āpanēre; ā, nō ka huihuia e ia te iwi katoa, nā, kotahi tekau mā iwa o ngā tāngata a Rāwiri i kore, me Atahere.

³¹ E toru rau e ono tekau ia ngā tāngata o Pineamine, arā o ngā tāngata a Āpanēre, i patua e ngā tāngata a Rāwiri, i mate.

³² Nā, ka mau rātou ki a Atahere, ā, tanumia iho ki te tanumanga o tōna pāpā ki Pēterehema. Nā, haere ana a Ioapa rātou ko āna tāngata ā pau katoa taua pō, ā, mārama atu i a rātou i Heperona.

3

Ka Paheke a Āpanēre ki a Rāwiri

¹ Nā, he roa te pakanga i waenganui o te whare o Haora me te whare o Rāwiri; ā, ko Rāwiri i kaha haere, ko te whare ia o Haora i ngoikore haere.

² Ā, i whānau ētahi tama mā Rāwiri ki Heperona: ko Amanono tāna mātāmua, nā Ahinoama Ietereeri;

³ ko Kireapa anō tāna tuarua, nā Apikaira wahine a Nāpara, Karameri; ko Apohārama te tuatoru, he tama nā Maaka tamāhine a Tāramai kingi o Kehuru;

⁴ nā, ko Aronia te tuawhā, he tama nā Hākiti; ā, ko Hepatia te tuarima, he tama nā Apitara;

⁵ ko Itireama te tuaono, nā Ekerā wahine a Rāwiri. I whānau ēnei ki a Rāwiri ki Heperona.

⁶ Ā, i te mea e whawhai ana te whare o Haora ki te whare o Rāwiri, nā, ka mea a Āpanēre i a ia anō kia kaha i roto i te whare o Haora.

⁷ Nā, he wahine iti tā Haora i mua; ko Rihipa te ingoa, he tamāhine nā Aia, nā, ka mea a Ihipohete ki a Āpanēre, "He aha koe i haere ai ki roto, ki te wahine a tōku pāpā?"

⁸ Kātahi ka mura rawa te riri o Āpanēre i ngā kupu a Ihipohete, ka mea, "He upoko kuri koia ahau nō Hūrā? E atawhai nei ahau i tēnei rā i te whare o Haora, o tōu pāpā, i ōna teina, i ōna whanaunga, kiāhi hoki i tuku i a koe ki te ringa o Rāwiri, heoi e whakahē nei koe i ahau ināianei mō tēnei wahine.

⁹ Kia meatia tēnei e te Atua ki a Āpanēre, me ētahi atu mea anō, ki te kāhore ahau e mea i tēnā ki a Rāwiri, pērā i tā Ihowā i oati ai ki a ia;

¹⁰ hei whakawhiti atu i te kīngitanga i te whare o Haora, hei whakapūmau hoki i te torōna o Rāwiri i roto i a Ihairaira, i roto i a Hūrā, mai i Rāna ā Peerehepa atu ana."

¹¹ Ā, kiāhi i taea e ia te whakahoki kupu ki a Āpanēre, i wehi hoki ia i a ia.

¹² Nā, ka unga karere a Āpanēre ki a Rāwiri, he mea nāna ake, hei kī atu, "Nō wai te whenua? Hei mea hoki: Whakaritea tāu kawenata ki ahau, nanā, ko tōku ringa hoki ki a koe hei mea i a Ihairaira katoa kia anga ki a koe."

¹³ Nā, ka mea tērā, "E pai ana; me whakarite kawenata ahau ki a koe; kotahi anō ia tāku mea e tono ai ahau i a koe, arā e kore koe e kite i tōku mata, ki te kāhore e kawea mai e koe a Mikara tamāhine a Haora, ina haere mai koe kia kite i tōku mata."

¹⁴ I unga karere anō a Rāwiri ki a Ihipohete tama a Haora, hei mea, "Hōmai tāku wahine a Mikara i taumautia e ahau māku ki ngā kiri matamata kotahi rau o ngā Pirihitini."

¹⁵ Nā, ka unga tangata a Ihipohete ki te tango i a ia i tāna tahu i a Paratiere tama a Raihi.

¹⁶ I haere tahi anō tāna tahu i a ia, me te tangi haere i muri i a ia, ā tae noa ki Pahirumi. Nā, ka mea a Āpanēre ki a ia, "Haere, e hoki." Ā, hoki ana ia.

¹⁷ Nā, ka kōrero a Āpanēre ki ngā kaumātua o Ihairaira, ka mea, "I rapu koutou i a Rāwiri i mua ake nei hei kīngi mō koutou.

¹⁸ Nā, tēnā rā, ko tā Ihowā kōrero hoki tēnei mō Rāwiri, i kī ia, 'Mā te ringa o Rāwiri o tāku pononga e whakaora ai ahau i tōku iwi i a Ihairaira i roto i te ringa o ngā Pirihitini, i roto hoki i te ringa o ō rātou hoariri katoa.' "

¹⁹ Ā, i kōrero anō a Āpanēre ki ngā taringa o Pineamine; i haere anō a Āpanēre, ā, kōrerotia ana e ia ki ngā taringa o Rāwiri i Heperona ngā mea katoa e pai ana ki te titiro a Ihairaira, ki te titiro anō a te whare katoa o Pineamine.

²⁰ Heoi, ka haere a Āpanēre ki a Rāwiri ki Heperona, e rua tekau hoki tāngata ōna hoa. Ā, tukua ana e Rāwiri he hākari mā Āpanēre rātou ko ōna hoa.

²¹ Nā, ka mea a Āpanēre ki a Rāwiri, "Ka whakatika ahau, ka haere, ā, ka huihui mai i a Ihairaira katoa ki tōku ariki, ki te kīngi; ā, mā rātou e whakarite kawenata ki a koe, ā, hei kīngi koe mō ngā mea katoa e hiahia ai tōu wairua." Nā, tukua atu ana a Āpanēre e Rāwiri, ā, haere mārie ana ia.

Ka Kōhurutia a Āpanēre

²² Nā, ko te haerenga mai o ngā tāngata a Rāwiri rātou ko Ioapa i te whai taua, he nui anō ngā taonga i kawea mai e rātou. Ko Āpanēre ia kāhore i a Rāwiri i Heperona; i tukua atu hoki ia, ā, haere mārie ana.

²³ Ā, nō te taenga mai o Ioapa rātou ko tāna ope katoa, ka kōrerotia te kōrero ki a Ioapa, "I haere mai a Āpanēre tama a Nere ki te kīngi; ā, tukua atu ana ia e ia, ā, haere mārie ana ia."

²⁴ Nā, ka haere a Ioapa ki te kīngi, ā, ka mea, "He mahi aha tēnei āu? Nanā, i haere mai a Āpanēre ki a koe; he aha ia i tukua atu ai e koe, ā, kua haere noa atu ia?"

²⁵ E mōhio ana koe ki a Āpanēre tama a Nere; i haere mai ia ki te tinihanga i a koe, kia mōhio ai ia ki tōu haerenga atu, ki tōu haerenga mai, kia mōhio ai hoki ki ngā mea katoa e mea ai koe."

²⁶ Nā, ka puta a Ioapa ki waho i te aroaro o Rāwiri, ā, unga tāngata ana ki te whai i a Āpanēre, ā, whakahokia mai ana ia e rātou i te puna i Hiraha; ko Rāwiri ia kiāhi i mōhio.

²⁷ Ā, i te hokinga mai o Āpanēre ki Heperona, i a ia anō i te kūwaha, ka kawea ia e Ioapa ki tahaki; i mea kia āta kōrero ki a ia. Nā, patua ana ia i reira i te kōpū, mate rawa, mō ngā toto hoki o Atahere, o tōna teina.

²⁸ Ā, nō te rongonga o Rāwiri i muri iho, ka mea, "Kāhore he hara ōku, o tōku kīngitanga, i ngā toto o Āpanēre tama a Nere i te aroaro o Ihowā ā ake ake.

²⁹ Waiho kia tau iho ki runga ki te mātenga o Ioapa, ki runga hoki i te whare katoa o tōna pāpā. Kaua hoki e kore i roto i te whare o Ioapa, tētahi i te mate rere, i te repa, i te whakawhirinaki ki te tokotoko, i te hinga i te hoari, i te kore taro rānei."

³⁰ Heoi, patua iho a Āpanēre e Ioapa rāua ko Āpihai, ko tōna teina, hei utu mō tō rāua teina, mō Atahere, i whakamatea nei e ia ki Kipeono i te taturanga.

³¹ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Ioapa rātou ko tōna nuinga katoa, “Haea ō koutou kākahu, whītikiria hoki he kākahu taratara ki a koutou, ka tangi ai ki a Āpanēre.” I haere anō a Kīngi Rāwiri i muri i te amo.

³² Nā, ka tanumia a Āpanēre ki Heperona, ā, ka puaki te reo o te kīngi, tangi ana i te urupā o Āpanēre; i tangi anō te iwi katoa.

³³ Nā, ka waiata apakura te kīngi ki a Āpanēre, ka mea,
“Kia rite koia ki te matenga o te wairangi, te mate o Āpanēre?”

³⁴ Kīhai ōu ringa i herea,

kīhai ōu waewae i paiherea ki te rāhiri.

Rite tonu tōu hinganga ki te hinganga o te tangata
i te aroaro o ngā tamariki o te kino.”

I tangi anō te iwi katoa ki a ia.

³⁵ Nā, ka haere mai te iwi katoa ki te mea i a Rāwiri kia kai i te mea e awatea ana anō. Nā, ka oati a Rāwiri, ka mea, “Kia meatia mai tēnei e te Atua ki ahau, me ētahi atu mea anō, ki te pā ahau ki te taro, ki tētahi atu mea rānei, i te mea kāhore anō i tō noa te rā.”

³⁶ Nā, ka mōhio te iwi katoa, ā, pai tonu ki tā rātou titiro; pērā tonu me ngā mea katoa i meatia e te kīngi, he pai kau ki te titiro a te iwi katoa.

³⁷ Nā, ka mātau te iwi katoa rātou ko Iharaia katoa i taua rā ehara i te kīngi nāna i mea kia whakamatea a Āpanēre tama a Nere.

³⁸ I mea hoki te kīngi ki āna tāngata, “Kāhore ianei koutou i mātau, he rangatira, he tangata nui, kua hinga nei ināianei i roto i a Iharaia?”

³⁹ Ko ahau hoki, ahakoa i whakawahia hei kīngi, iwikore ana i tēnei rā; he mārō rawa mōku ēnei tāngata, ngā tama a Teruia. Kia rite ki tāna kino tā Ihowā utu ki te kaimahi o te kino.”

4

Ka Kōhurutia a Ihipohete

¹ Ā, nō ka rongo a Ihipohete, te tama a Haora kua mate a Āpanēre ki Heperona, nā, ngohe noa iho ōna ringa, ā, raru ana a Iharaia katoa.

² Nā, tokorua ngā tāngata a Ihipohete, te tama a Haora, he rangatira ngohi, ko te ingoa o tētahi ko Paana, ko te ingoa hoki o tētahi ko Rekapa, he tama nā Rimono Peeroti, nō ngā tama a Pineamine – i kīia hoki a Peeroto nō Pineamine.

³ I rere hoki ngā Peeroti ki Kitaima, ā, noho ana i reira ā taea noatia tēnei rā.

⁴ Nā, he tama tā Honatana tama a Haora, he kopa ōna waewae. E rima ngā tau o tōna whānautanga i te taenga mai o te rongo o Haora rāua ko Honatana i Ietereere, nā, ka mau tōna kaihihi ki a ia, ā, rere ana. Ā, i a ia e kaikā ana ki te rere, ka hinga ia, kopa tonu iho; ko Mepipohete tōna ingoa.

⁵ Nā, ka haere ngā tama a Rimono Peeroti, a Rekapa rāua ko Paana, ā, haere ana i te mahanatanga o te rā ki te whare o Ihipohete, i a ia e okioki ana i te poutūmārōtanga.

⁶ Nā, haere ana rāua ki reira ki waenganui o te whare, me te mea he tiki wīti mai tā rāua. Nā, patua iho ia ki te kōpū, ā, rere ana a Rekapa rāua ko tōna teina, ko Paana.

⁷ I tō rāua haerenga hoki ki te whare, i te takoto tērā i tōna whare moenga; nā, patua ana ia e rāua, whakamatea iho. Nā, tangohia ana tōna upoko, ā, mauria ana tōna upoko. Nā, pau katoa taua pō i a rāua e haere ana nā te ara o te mānia.

⁸ Nā, kawea ana e rāua te upoko o Ihipohete ki a Rāwiri ki Heperona, ā, ka mea ki te kīngi, “Nanā, te mātenga o Ihipohete tama a Haora, o tōu hoariri i whai nei kia whakamatea koe. Nā, kua mea nei a Ihowā i tōku ariki, i te kīngi kia whai utu i tēnei rā i a Haora rātou ko ōna uri.”

⁹ Nā, ka whakahoki a Rāwiri ki tā Rekapa rāua ko tōna teina, ko Paana, ki tā ngā tama a Rimono Peeroti, ka mea ia ki a rāua, “E ora ana a Ihowā i whakaora nei i tōku wairua i roto i ngā hē katoa,

¹⁰ i te kōrerotanga mai a tētahi ki ahau, i te meatanga, ‘Nanā, kua mate a Haora,’ tohu noa ia he kaikawe mai ia i ngā kōrero pai, hopukia ana ia e ahau, patua iho ki Tikiraka; ko te utu tērā i hoatu e ahau mō tāna kōrero.

¹¹ Tenā ko tēnei, ka patu te hunga kino i te tangata tika i roto i tōna whare, i runga anō i tōna moenga, e kore ianei ahau e rapu i ōna toto āianei i ō kōrua ringa, e huna hoki i a kōrua i runga i te whenua?”

¹² Nā, whakahaua ana ngā taitamariki e Rāwiri, ā, patua ana rāua e rātou, tapahia ana hoki ō rāua ringa me ō rāua waewae, whakairihia ake ki runga i te poka wai i Heperona. Ko te upoko ia o Ihipohete i tangohia, i tanumia ki te tanumanga o Āpanēre ki Heperona.

5

Ka Whakawahia a Rāwiri hei Kīngi mō Īharaira me Hūrā

(1 Whakapapa 11.1-9; 14.1-7)

¹ Kātahi ka haere ngā iwi katoa o Īharaira ki a Rāwiri, ki Heperona, ā, ka kōrero, ka mea, “Tēnei mātou he wheua nōu, he kikokiko nōu.

² Ā, i mua ake nei, i te mea ko Haora tō mātou kīngi, ko koe te kaikawe atu, te kaikawe mai i a Īharaira. Kua kōrerotia anō koe e Ihowā: ‘Ko koe hei hēpara mō tāku iwi, mō Īharaira; ko koe anō hei rangatira mō Īharaira.’ ”

³ Nā, ka haere ngā kaumātua katoa o Īharaira ki te kīngi, ki Heperona, ā, ka whakaritea he kawenata e te kīngi, e Rāwiri, ki a rātou ki Heperona, ki te aroaro o Ihowā; ā, whakawahia ana e rātou a Rāwiri hei kīngi mō Īharaira.

⁴ E toru tekau ngā tau o Rāwiri i tōna meatanga hei kīngi, ā, e whā tekau ngā tau i kīngi ai ia.

⁵ E whitu ngā tau e ono ngā marama i kīngi ai ia i roto i a Hūrā ki Heperona; e toru tekau mā toru ngā tau i kīngi ai ia i roto i a Īharaira katoa rāua ko Hūrā ki Hiruhārama.

Ka Pāhoro a Rāwiri i a Hiruhārama

⁶ Nā, ka haere te kīngi rātou ko āna tāngata ki Hiruhārama, ki te tū ki ngā Iepuhi e noho ana i taua whenua, nāna rā te kōrero ki a Rāwiri, te mea, “E kore koe e tae mai ki konei ki te kāhore koe e pei i ngā matapō, i ngā kopa,” hua noa, “e kore e taea atu a reira e Rāwiri.”

⁷ He ahakoa rā riro ana i a Rāwiri te pourewa i Hiona; ko te pā hoki tērā o Rāwiri.

⁸ I mea hoki a Rāwiri i taua rā, “Ko te tangata māna e patu ngā Iepuhi, kia taea rawatia e ia te rerenga wai, ka patu ai i ngā kopa me ngā matapō e kinongia nei e te wairua o Rāwiri.” Nō reira i mea ai rātou, “Tērā ngā matapō me ngā kopa; e kore ia e tomo mai ki te whare.”

⁹ Nā, ka noho a Rāwiri ki te pourewa, ā, huaina ana a reira, ko te pā o Rāwiri. I hangā anō e Rāwiri a tawhio noa, ō Miro mai anō, ā, haere whakaroto.

¹⁰ Nā, ka tino nui haere a Rāwiri; i a ia anō a Ihowā, te Atua o ngā mano.

¹¹ Nā, ka ungā he karere e Hīrama kīngi o Tāira ki a Rāwiri, me ētahi rākau, he hīta, me ngā kaimahi rākau, me ngā kaimahi o ngā kōhatu whare; ā, nā rātou i hanga he whare mō Rāwiri.

¹² Nā, ka mōhio a Rāwiri kua whakapūmautia ia e Ihowā hei kīngi mō Īharaira, ā, kua whakanuia e ia tōna kīngitanga, he whakaaro hoki ki tāna iwi, ki a Īharaira.

¹³ Nā, ka tango anō a Rāwiri i ētahi wāhine iti māna, me ētahi wāhine tupu i Hiruhārama, i muri i tōna haerenga mai i Heperona. Nā, ka whānau anō he tama, he tamāhine mā Rāwiri.

¹⁴ Ko ngā ingoa ēnei o āna i whānau ki Hiruhārama; ko Hāmua, ko Hōpapa, ko Nātana, ko Horomona,

¹⁵ ko Ipihara, ko Erihua; ko Nepeke, ko Iāpia;

¹⁶ ko Erihama, ko Eriara, ko Eriperete.

Ka Tairaritia te Kōkiri o ngā Pirihitini

(1 Whakapapa 14.8-17)

¹⁷ Ā, nō te rongonga o ngā Pirihitini kua whakawahia a Rāwiri hei kīngi mō Īharaira, ka haere ngā Pirihitini katoa ki te rapu i a Rāwiri, ā, ka rongo a Rāwiri, nā, haere ana ia ki te pourewa.

¹⁸ Nā, kua tae mai ngā Pirihitini, kua tohatoha i a rātou ki te raorao o Repaima.

¹⁹ Nā, ka ui a Rāwiri ki a Ihowā, ka mea, “Me haere rānei ahau ki runga ki ngā Pirihitini? E hōmai rānei rātou e koe ki tōku ringa?”

Ka mea a Ihowā ki a Rāwiri, “Haere, ka tino hoatu hoki e ahau ngā Pirihitini ki tōu ringa.”

²⁰ Nā, ko te haerenga o Rāwiri ki Paara-Peratimi, patua iho rātou i reira e Rāwiri. Nā, ka mea ia, “Pakaru ana i a Ihowā ōku hoariri i tōku aroaro, koia anō kei te pākāruhanga wai.” Nā reira i huaina ai te ingoa o taua wāhi, ko Paara Peratimi.

²¹ I mahue anō i a rātou ā rātou whakapakoko i reira, ā, maua atu ana e Rāwiri rātou ko āna tāngata.

²² Nā, ka haere ake anō ngā Pirihitini, ā, tohatoha ana i a rātou ki te raorao o Repaima.

²³ Nā, ka ui a Rāwiri ki a Ihowā, ā, ka mea mai ia, “Kaua e haere ki runga; engari me haere āwhio atu ki muri i a rātou, ka whakaputa ai ki a rātou i te ritenga atu o ngā rākau maperi.

²⁴ Ā, ka rangona e koe he haruru haere i ngā kōuru o ngā maperi, ko reira koe korikori ai; nō te mea ko te haerenga atu tēnā o Ihowā i tōu aroaro ki te patu i te ope o ngā Pirihitini.”

²⁵ Nā, pērātia ana e Rāwiri me tā Ihowā i whakahau ai ki a ia; ā, patua iho e ia ngā Pirihitini i Kepa ā tae noa koe ki Katere.

6

Ka Mauria te Āka ki a Hiruhārama

(1 Whakapapa 13.1-14; 15.25–16.6, 43)

¹ Nā, ka huihuia anō e Rāwiri te hunga whiriwhiri katoa o Īharaira e toru tekau mano.

² Ā, ka whakatika a Rāwiri rātou ko tōna nuinga katoa, haere ana i Paare o Hūrā, tīkina ana i reira te āka a Ihowā, e huaina nei ki te Ingoa, arā ki te ingoa o Ihowā o ngā mano, e noho nei i waenganui o ngā kerupima.

³ Nā, ka whakanohoia e rātou te āka a te Atua ki runga ki te kātā hou, ā, mauria ana i te whare o Apinarapa i Kipea. Ā, nā Uha rāua ko Ahio, nā ngā tama a Apinarapa, i ārahi te kātā hou.

⁴ Nā, kawea ana i te whare o Apinarapa i Kipea, me te haere tahi anō rātou ko te āka a te Atua; i haere anō a Ahio i mua i te āka.

⁵ Nā, ka tākaro a Rāwiri rātou ko te whare katoa o Īharaira ki te aroaro o Ihowā, me te whakatangi anō i ā rātou mea katoa he kauri nei te rākau, i ngā hāpa, i ngā hātere, i ngā timipera, i ngā koronete, i ngā himipora.

⁶ Ā, ka tae ki te patunga witi a Nakono, ka totoro a Uha ki te āka a te Atua, ā, puritia ana e ia; i paheke hoki ngā kau.

⁷ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Uha, ā, patua iho ia i reira e te Atua mō tōna hē, ā, mate ake i reira i te taha o te āka a te Atua.

⁸ Nā, ka pōuri a Rāwiri mō tā Ihowā tukitukinga i a Uha; nā, huaina ana taua wāhi e ia, ko Pereteuha; koia anō tēnā ināiane.

⁹ Nā, ka wehi a Rāwiri i a Ihowā i taua rā, ka mea, “Mā te aha e tae ake ai te āka a Ihowā ki ahau.”

¹⁰ Heoi, kīhai a Rāwiri i pai ki te tango i te āka a Ihowā ki a ia, ki te pā o Rāwiri. Nā, kawea kētia ana e Rāwiri ki te whare o Opere-Eroma Kiti.

¹¹ E toru ngā marama i noho ai te āka a Ihowā ki te whare o Opere-Eroma Kiti; ā, ka manaakitia e Ihowā a Opere-Eroma rātou ko tōna whare katoa.

¹² Ā, ka kōrerotia te kōrero ki a Kingi Rāwiri, “Kua manaakitia e Ihowā te whare o Opere-Eroma me āna mea katoa, he whakaaro ki te āka a te Atua.” Nā, ka haere a Rāwiri, ā, kawea ana e ia te āka a te Atua, i te whare o Opere-Eroma ki runga, ki te pā o Rāwiri, me te koa anō ia.

¹³ Ā, ka ono ngā hikoinga i hīkoi ai ngā kaiamo i te āka a Ihowā, nā, ka patua e ia ētahi kau me tētahi mea mōmona.

¹⁴ Nā, ka whakapaua katoatia tōna kaha e Rāwiri ki te kanikani ki te aroaro o Ihowā; i whītikiria anō he epora rīnena ki a Rāwiri.

¹⁵ Heoi, ka kawea te āka a Ihowā e Rāwiri rātou ko te whare katoa o Īharaira, me te hāmama anō rātou, me te tangi anō te tētere.

¹⁶ Ā, i te taenga o te āka a Ihowā ki te pā o Rāwiri, nā, ka titiro a Mikara, tamāhine a Haora nā te matapihi, ā, ka kite i a Kingi Rāwiri e tūpekepeke ana, e kanikani ana i te aroaro o Ihowā, ā, whakahāwea ana ia ki a ia i roto i tōna ngākau.

¹⁷ Nā, ka kawea e rātou te āka a Ihowā, ā, whakatūria ana ki tōna wāhi, ki waenganui o te tapenākara i whakaarahia e Rāwiri mōna; nā, ka tāpaea e Rāwiri ētahi tahunga tinana ki te aroaro o Ihowā, me ētahi whakahere mō te pai.

¹⁸ Ā, nō ka mutu tā Rāwiri tāpae i ngā tahunga tinana, i ngā whakahere mō te pai, ka manaakitia e ia te iwi runga i te ingoa o Ihowā o ngā mano.

¹⁹ I tuwhaina anō e ia mā te iwi katoa, mā te huihui katoa o Īharaira mā te tāne, mā te wahine, kotahi keke taro mā tēnei, mā tēnei, me tētahi wāhi kikokiko, me tētahi keke karepe maroke. Nā, haere ana te iwi katoa ki tōna whare, ki tōna whare.

²⁰ Kātahi a Rāwiri ka hoki ki te manaaki i tōna whare; ā, ka puta a Mikara, tamāhine a Haora ki te whakatau i a Rāwiri, ā, ka mea, “Anō te korōria o te kingi o Īharaira ināiane, i whakakite kirikau nei i a ia inākuanei ki ngā kanohi o ngā pononga wāhine a āna tāngata, pērā i tētahi o te hunga wairangi e whakakite nui ana i a ia!”

²¹ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Mikara, "I te aroaro rā o Ihowā i whiriwhiri nei i ahau, i kape nei i tōu pāpā, me tōna whare katoa, i whakarite hoki i ahau hei rangatira mō te iwi a Ihowā, mō Iharaia; koia ahau ka tākaro ki te aroaro o Ihowā.

²² Nā, ka nui atu anō i tēnei tōku wairangi, ā, ka iti iho ahau ki tāku titiro; ko ngā pononga wāhine ia i kīia mai nā e koe, ka whakahōnoretia ahau e rātou."

²³ Nā, kāhore he tamariki a Mikara tamāhine a Haora ā taea noatia te rā i mate ai ia.

7

Te Kawenata a Ihowā i a Rāwiri

(1 Whakapapa 17.1-15)

¹ Ā, i te kingi e noho ana i tōna whare, ā, ka meinga ia e Ihowā kia okioki i ōna hoariri katoa ā tawhio noa,

² nā, ka mea te kingi ki a Nātana poropiti, "Nā, titiro, kei te noho nei ahau i te whare hita, ko te āka ia a te Atua e noho ana i roto i te kākahu."

³ Nā, ka mea a Nātana ki te kingi, "Haere meatia ngā mea katoa i tōu ngākau; kei a koe hoki a Ihowā."

⁴ Nā, i taua pō anō ka puta te kupu a Ihowā ki a Nātana, ka mea:

⁵ "Haere, mea atu ki tāku pononga, ki a Rāwiri: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Māu koia e hanga he whare hei nohoanga mōku?

⁶ Kāhore nei hoki ahau i noho whare nō te rā anō i kawea mai ai e ahau ngā tama a Iharaia i Ihipa ā taea noatia tēnei rā; he noho haere ia tōku i roto i te tēneti, i te tapenākara.

⁷ I ōku hāereerenga katoa i roto i ngā tamariki katoa a Iharaia, i puaki rānei tētahi kupu āku ki tētahi o ngā iwi o Iharaia i whakaritea e ahau hei hēpara mō tāku iwi, mō Iharaia, i mea rānei ahau, "He aha koutou tē hanga ai i tētahi whare hita mōku?" "

⁸ "Nā, tēnā kia pēnei tāu ki āiane ki tāku pononga ki a Rāwiri, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: Nāku koe i tango mai i te nohoanga hipi, i te whai hipi, hei rangatira mō tāku iwi, mō Iharaia.

⁹ I a koe anō ahau i ōu haerenga katoa, hautopea atu ana e ahau ōu hoariri katoa i tōu aroaro, ā, meinga ana koe e ahau hei ingoa nui, hei pērā anō me te ingoa o ngā mea nunui o te whenua.

¹⁰ " Nā, māku e whakarite he wāhi mō tāku iwi, mō Iharaia, ā, ka whakatōkia rātou e ahau kia noho ki tō rātou ake wāhi, kia kore e nekehia ā muri ake nei; kia mutu ai te tūkino a ngā tamariki a te kino i a rātou, kei pērā me tō mua,

¹¹ me tō te wā i whakaritea ai e ahau he kaiwhakarite mō tāku iwi, mō Iharaia, i meinga ai hoki koe kia okioki i ōu hoariri katoa.

" Nā, ko tā Ihowā kupu tēnei ki a koe: Mā Ihowā e hanga he whare mōu.

¹² Ā, ka tutuki ōu rā, ā, ka moe ki ōu mātua, ā, ka whakaarahia e ahau i muri i a koe tōu whānau e puta mai i roto i ōu whēkau, ā, ka whakapūmautia tōna kingitanga.

¹³ Māna e hanga he whare mō tōku ingoa, ā, ka whakapūmautia e ahau te torōna o tōna kingitanga ā ake ake.

¹⁴ Ko ahau hei matua ki a ia, ko ia hei tama ki ahau.

" Ki te ngau kē tāna mahi, ka whiū ahau i a ia ki te whiū a te tangata, ki ngā whakapānga a ngā tama a te tangata.

¹⁵ E kore ia e mutu tōku aroha ki a ia, e kore e pērā me tōku ki a Haora i peia atu nā e ahau i tōu aroaro.

¹⁶ Ka tūturu tonu hoki tōu whare me tōu kingitanga ā ake ake, ki tōu aroaro; ka mau tonu tōu torōna ā ake ake." "

¹⁷ Rite tonu ki ēnei kupu katoa, ki tēnei kitenga katoa, ngā kupu a Nātana ki a Rāwiri.

Te Inoi Whakawhetai a Rāwiri

(1 Whakapapa 17.16-27)

¹⁸ Kātahi a Kingi Rāwiri ka haere, ā, noho ana ki te aroaro o Ihowā, ka mea:

"Ko wai ahau, e te Ariki, e Ihowā? He aha hoki tōku whare, i kawea mai ai ahau e koe ā mohoa noa nei?

¹⁹ He mea iti anō tēnei ki tāu titiro, e te Ariki, e Ihowā, nā, kua kōrerotia nei e koe te whare o tāu pononga mō ngā tau e maha. Ko tā te tangata tikanga rānei tēnei, e te Ariki, e Ihowā?

²⁰ "Nā, ko te aha ake hei kōrerotanga mā Rāwiri ki a koe? E mōhio ana hoki koe, e te Ariki, e Ihowā, ki tāu pononga.

²¹ He whakaaro ki tāu kupu, nā tōu ngākau anō, i mea ai koe i ēnei mea nunui katoa, kia mōhio ai tāu pononga.

²² “Nā, he nui koe, e Ihowā, e te Atua; kāhore hoki he rite mōu, kāhore atu hoki he Atua; ko koe anake; e rite ana ki ngā mea katoa i rongo ai ō mātou taringa.

²³ Ko tēhea iwi kotahi hoki o te whenua hei rite mō tāu iwi, arā mō Ihairaira, i haere nei te Atua ki te hoko hei iwi māna ake, hei mea ingoa mōna, ki te mahi anō i ngā mea nunui mōu, i ngā mea whakamataku hoki mō tōu whenua, i te aroaro o tāu iwi i hokona nei e koe māu i Ihipa, i ngā tauīwi, i ō rātou atua anō hoki?

²⁴ Kua whakapūmautia nei hoki e koe māu tāu iwi, a Ihairaira, hei iwi māu ā ake ake; ā, ko koe hoki, e Ihowā, hei Atua mō rātou.

²⁵ “Nā, whakamanā hoki āianeī, e Ihowā, e te Atua, te kupu i kōrerotia e koe mō tāu pononga rātou ko tōna whare ā ake ake, meatia anō tāu i kōrero ai.

²⁶ Kia whakanuia anō tōu ingoa ā ake ake, kia kōrerotia, ‘Ko Ihowā o ngā mano te Atua o Ihairaira.’ Kia tūturu tonu anō te whare o tāu pononga, o Rāwiri, ki tōu aroaro.

²⁷ “Nāu nei hoki, e Ihowā o ngā mano, e te Atua o Ihairaira, i whakapuaki mai ki tāu pononga, i mea, ‘Ka hangā e ahau he whare mōu.’ Koia te ngākau o tāu pononga i anga ai ki te inoi i tēnei inoi ki a koe.

²⁸ Nā, ko koe hoki, e te Ariki, e Ihowā, taua Atua nei, he pono hoki āu kupu, ā, kua kōrerotia e koe tēnei mea pai ki tāu pononga.

²⁹ Nā reira kia pai koe ki te manaaki i te whare o tāu pononga, kia pūmau tonu ai ki tōu aroaro; nāu hoki e Ihowā, e te Atua, te kupu; ā, hei tāu manaaki te manaaki mō te whare o tāu pononga ā ake ake.”

8

Ngā Pakanga a Rāwiri (1 Whakapapa 18.1-17)

¹ Nā, muri iho ka patua ngā Pirihitini e Rāwiri, ā, hinga ana rātou i a ia; ā, tangohia ana e Rāwiri a Metekeama i te ringa o ngā Pirihitini.

² I patua anō e ia a Moapa, ā, rūritia ana rātou ki te aho; ā, meinga ana rātou kia takoto ki te whenua; nā, e rua ngā aho i rūritia e ia mō te whakamate, kotahi tino aho mō te whakaora. Nā, ka riro ngā Moapi hei pononga mā Rāwiri, hei kaihōmai hākari.

³ I patua anō e Rāwiri a Hararētere tama a Rehopo kīngi o Topa, i tōna haerenga ki te whakahoki mai i tōna rohe i te awa, i Uparati.

⁴ Nā, i riro mai i a Rāwiri, kotahi mano e whitu rau hoki ngā hōia eke hōiho, e rua tekau mano ngā tāngata haere i raro. Nā, whakangongea ana e Rāwiri ngā hōiho o ngā hāriata katoa; i whakatoea ia ētahi mō ngā hāriata kotahi rau.

⁵ Ā, nō te haerenga mai o ngā Hiriani o Ramahiku ki te whakauru ki a Hararētere kīngi o Topa, patua iho e Rāwiri o ngā Hiriani e rua tekau mā rua mano tāngata.

⁶ I whakanohoa anō e Rāwiri ētahi hōia pupuri ki Hiria o Ramahiku; ā, ka waiho ngā Hiriani hei pononga hōmai hākari mā Rāwiri. Nā, whakaorangia ana a Rāwiri e Ihowā i ōna haerenga katoa.

⁷ I tangohia anō e Rāwiri ngā pukupuku kōura a ngā tāngata a Hararētere, ā, kawea ana ki Hiruhārama.

⁸ Ā, nui atu te parāhi i tangohia e Kīngi Rāwiri i Petaha, i Perotai, i ngā pā o Hararētere.

⁹ Ā, i te rongonga o Toi kīngi o Hāmata kua patua e Rāwiri te ope katoa a Hararētere,

¹⁰ kātahi ka tono a Toi i a Iorama, i tāna tama ki a Kīngi Rāwiri ki te oha ki a ia, ki te manaaki hoki i a ia. Mōna i whawhai ki a Hararētere, i patu hoki i a ia; he hoariri hoki a Hararētere nō Toi. I te ringa anō o Iorama ētahi mea hiriwa, mea kōura, mea parāhi.

¹¹ Whakatapua ake ērā e Kīngi Rāwiri mā Ihowā hei tāpiri mō te hiriwa, mō te kōura i whakatapua e ia, ā, ngā iwi katoa i hinga nei i a ia;

¹² a Hiria, a Moapa, a ngā tamariki a Āmona, a ngā Pirihitini, a Amareke, me ngā taonga o Hararētere tama a Rehopo, kīngi o Topa.

¹³ Nā, ka whai ingoa a Rāwiri i tōna hokinga mai i te patu i ngā Hiriani i te Raorao Tote, arā kotahi tekau mā waru mano tāngata.

¹⁴ Ā, i whakanohoa e ia ētahi hōia pupuri ki Ēroma; he mea whakanoho puta noa i Ēroma katoa āna hōia pupuri, ā, ka meinga ngā Ēromi katoa hei pononga mā Rāwiri. Ā, whakaorangia ana a Rāwiri e Ihowā i ōna haerenga katoa.

Ngā Āpiha a Rāwiri

¹⁵ Nā, ko Rāwiri te kīngi o Ihairaira katoa; ā, i whakarite anō a Rāwiri i te whakawā, i te tika, mō tōna iwi katoa.

¹⁶ Ko Ioapa tama a Teruia hoki te rangatira ope, ko Iehohāpata tama a Ahiruru te kaiwhakamahara.

¹⁷ Ko Hāroko tama a Ahitupu, rāua ko Ahimereke tama a Apiātara, ngā tohunga; ko Heraia hoki te kaituhituhi;

¹⁸ ko Penaia tama a Iehoiara te rangatira mō ngā Kereti, mō ngā Pereti; ko ngā tama ia a Rāwiri ngā tino rangatira.

9

Te Atawhai o Rāwiri ki te Tama a Honatana

¹ Nā, ka mea a Rāwiri, "Kāhore rānei he mōrehu ināiane i o te whare o Haora, kia puta ai tōku aroha ki a ia, he mea hoki nāku ki a Honatana?"

² Nā, he pononga tērā nō te whare o Haora, ko tōna ingoa ko Tipa. Nā, ka karangatia ia ki a Rāwiri, ā, ka mea te kīngi ki a ia, "Ko Tipa koe?"

Ka mea tērā, "Tēnei tāu pononga."

³ Nā, ka mea te kīngi, "Kāhore ianei tētahi o te whare o Haora, kia whakaputaina ai e ahau tō te Atua aroha ki a ia?"

Nā, ka mea a Tipa ki te kīngi, "Tēnei anō tētahi tama a Honatana, he kopa ngā waewae."

⁴ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, "Kei hea?"

Ka mea a Tipa ki te kīngi, "Nā, kei te whare o Makiri, tama a Amiere, kei Rotepara."

⁵ Kātahi a Kīngi Rāwiri ka unga tāngata ki te tiki i a ia i te whare o Makiri, tama a Amiere, i Rotepara.

⁶ Ā, ka tae mai a Mepipohete tama a Honatana tama a Haora ki a Rāwiri, ka tāpapa, ka piko.

Nā, ka mea a Rāwiri, "E Mepipohete."

Anō rā ko tērā, "Tēnei tāu pononga."

⁷ Nā, ka mea a Rāwiri ki a ia, "Kaua e wehi; ka puta hoki tōku aroha ki a koe, he whakaaro hoki ki a Honatana ki tōu pāpā, me whakahoki anō e ahau ki a koe te māra katoa a Haora, a tōu pāpā; me kai taro tonu anō koe ki tāku tēpu."

⁸ Nā, ka piko iho ia, ka mea, "He aha tāu pononga, i titiro mai ai koe ki tēnei kurī mate, i ahau nei?"

⁹ Kātahi ka karanga te kīngi ki a Tipa, ki te tangata a Haora, ka mea ki a ia, "Ko ngā mea katoa a Haora i mua, a tōna whare katoa hoki, kua hoatu e ahau ki te tama a tōu ariki.

¹⁰ Ko koe hoki hei kaimahi māna i te oneone, koutou ko āu tama, ko āu pononga, ka kohi ai i ngā hua; ā, ka whai taro te tama a tōu ariki hei kai māna. Ko Mepipohete ia ko te tama a tōu ariki, me kai taro tonu ia ki tāku tēpu." (Nā, kotahi tekau mā rima ngā tama a Tipa, e rua tekau ngā pononga.)

¹¹ Kātahi ka mea a Tipa ki te kīngi, "Ka rite tā tāu pononga e mea ai ki ngā mea katoa i whakahaua mai e tōku ariki, e te kīngi, ki tāna pononga." Ko Mepipohete ia e ai tā te kīngi me kai ki tāku tēpu; ka rite ki tētahi o ngā tama a te kīngi.

¹² Nā, he tama tā Mepipohete he mea nohinohi, ko tōna ingoa ko Mika; he pononga anō nā Mepipohete te hunga katoa e noho ana i te whare o Tipa.

¹³ Heoi, noho ana a Mepipohete ki Hiruhārama; i kai tonu hoki ia ki te tēpu a te kīngi; he kopa anō ōna waewae e rua.

10

Ka Hingaia e Rāwiri ngā Āmona me Hīriani (1 Whakapapa 19.1-19)

¹ Nā, i muri i tēnei, ka mate te kīngi o ngā tamariki a Āmona, ā, ko Hanunu, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

² Nā, ka mea a Rāwiri, "Ka puta tōku aroha ki a Hanunu tama a Nahaha, ka rite ki te aroha o tōna pāpā i puta rā ki ahau." Nā, tonoa ana e Rāwiri āna tāngata hei kawē i tāna whakamārie ki a ia mō tōna pāpā.

Nā, ka tae ngā tāngata a Rāwiri ki te whenua o ngā tama a Āmona.

³ Nā, ka mea ngā rangatira o ngā tamariki a Āmona ki a Hanunu, ki tō rātou ariki, "Ki tōu whakaaro he whakahōnore nā Rāwiri i tōu pāpā i tonoa mai e ia ngā kaiwhakamārie ki a koe? He teka ianei he titiro i te pā, he tūtei, he whakangaro te mea i tonoa mai ai e Rāwiri āna tāngata ki a koe?"

⁴ Heoi, ka mau a Hanunu ki ngā tāngata a Rāwiri, ā, heua ana e ia tētahi taha o ō rātou pāhau, tapahia ana ō rātou kākahu ki waenga ā tae noa ki ō rātou papa, ā, tonoa atu ana rātou.

⁵ Ā, nō te kōrerotanga o taua mea ki a Rāwiri, ka tonu tāngata ia ki te whakatau i a rātou; he nui hoki te whakamā o aua tāngata; i mea anō te kīngi, "Hei Heriko noho ai, kia tupu rā anō ō koutou pāhau, ka hoki mai ai."

⁶ Ā, nō te kitenga o ngā tamariki a Āmona e whakahouhou ana rātou ki a Rāwiri, ka tono tāngata ngā tamariki a Āmona hei utu i ngā Hiriani o Peterehopo, i ngā Hiriani anō o Topa, e rua tekau mano, he hunga haere i raro, i te kīngi anō o Maaka, kotahi mano tāngata, i tō Ihitopo, kotahi tekau mā rua mano tāngata.

⁷ Ā, nō te rongonga o Rāwiri, ka tonoa e ia a Ioapa me te ope katoa o ngā mārohirohi.

⁸ Nā, ka puta ngā tama a Āmona ki waho, ā, whakatakotoria ana ā rātou ngohi ki te tomokanga atu o te kūwaha; ā, ko ngā Hiriani o Topa, o Rehopo, me o Ihitopo, o Maaka, ko rātou anake i te pārae.

⁹ Nā, i te kitenga o Ioapa e ākina ana a mua, a muri, ōna e te hoariri, ka whiriwhiria e ia ētahi o ngā tino tāngata katoa o Ihairaira, ā, whakaritea ana e ia hei tū ki ngā Hiriani.

¹⁰ Ko te nuinga atu hoki o te iwi i tukua e ia ki te ringa o Āpihai, o tōna teina, ā, whakatikaia ana e tērā hei tū ki ngā tama a Āmona.

¹¹ I mea anō ia, “Ki te kaha atu ngā Hiriani i ahau, nā, me āwhina mai ahau e koe; ki te kaha atu ia ngā tama a Āmona i a koe, nā, me haere atu ahau ki te āwhina i a koe.

¹² Kia māia, kia whakatangata hoki tātou mō tō tātou iwi, mō ngā pā hoki o tō tātou Atua; ā, mā Ihowā e mea te mea i pai ki a ia.”

¹³ Nā, ka whakatata atu a Ioapa rātou ko tōna nuinga ki te whawhai ki ngā Hiriani, ā, rere ana rātou i tōna aroaro.

¹⁴ Ā, nō te kitenga o ngā tama a Āmona kua rere ngā Hiriani, ka rere anō rātou i te aroaro o Āpihai, ā, haere ana ki te pā. Nā, hoki ana a Ioapa i ngā tama a Āmona, ā, haere ana ki Hiruhārama.

¹⁵ Ā, i te kitenga o ngā Hiriani kua patua rātou e Ihairaira, ka huihui rātou.

¹⁶ Ā, ka tono tāngata a Hararētere ki te tiki i ngā Hiriani i tāwāhi o te awa; ā, haere mai ana rātou ki Herama, ko Hopaka hoki, ko te rangatira o te ope a Hararētere ki mua i a rātou.

¹⁷ Ā, ka kōrerotia ki a Rāwiri; ā, ka huihuia e ia a Ihairaira katoa, ā, whiti ana ki tērā taha o Horano haere ana ki Herama. Nā, ka whakatikaia e ngā Hiriani ō rātou ngohi hei tū i a Rāwiri, ka whawhai ki a ia.

¹⁸ Nā, ka rere ngā Hiriani i te aroaro o Ihairaira; ā, patua iho o ngā Hiriani e Rāwiri ngā tāngata o ngā hāriata e whitu rau, e whā tekau mano anō ngā hōia eke hōiho; i patua anō e ia a Hopaka, te rangatira o tō rātou ope, ā, mate iho ia ki reira.

¹⁹ Ā, nō ka kite ngā kīngi katoa, ngā apa o Hararētere, kua patua rātou e Ihairaira, ka houhia e rātou te rongō ki a Ihairaira, ā, ka meinga hei apa mō rātou.

Heoi, wehi ana ngā Hiriani, ā mutu ake tā rātou āwhina i ngā tama a Āmona.

11

Ka Pūremutia a Patehēpa e Rāwiri

¹ Ā, i te takanga o te tau, i te wā anō e haere ai ngā kīngi ki te whawhai, nā, ka ungā e Rāwiri a Ioapa rātou ko āna tāngata, ko Ihairaira katoa; ā, hunā iho e rātou ngā tama a Āmona, whakapaea ana a Rapa. Ko Rāwiri ia i noho ki Hiruhārama.

² Ā, i te mea ka ahiahi, nā, ka maranga ake a Rāwiri i tōna moenga, ā, hāereere ana i runga i te tuanui o te whare o te kīngi. Nā, ka kitea iho e ia i te tuanui tētahi wahine e kaukau ana; he ātaahua rawa anō te wahine ki te titiro atu.

³ Nā, ka tono tāngata te kīngi, ā, ka i ui mō taua wahine. Nā, ko te meatanga, “Ehara ianei tēnei i a Patehēpa tamāhine a Eriama, ko te wahine ia a Uria Hiti.”

⁴ Nā, ka ungā ētahi karere e Rāwiri ki te tiki i a ia; ā, ka haere mai ia ki a ia; ā, takoto tahi ana rāua. (Kua oti hoki tōna poke te pure.) Ā, hoki ana ki tōna whare.

⁵ Nā, ka hapū te wahine, ā, ka tono tangata ki a Rāwiri, ka mea, “Kua hapū ahau.”

⁶ Nā, ka tono tangata a Rāwiri ki a Ioapa, ka mea, “Tēnā a Uria Hiti tonoa mai ki ahau.” Nā, tonoa ana e Ioapa a Uria ki a Rāwiri.

⁷ Ā, i te taenga mai o Uria ki a ia, ka ui a Rāwiri i pēhea a Ioapa, i pēhea, hoki te iwi, ā, i pēhea te whawhai.

⁸ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Uria, “Haere ki raro, ki tōu whare ki te horoi i ōu waewae.” Nā, ka puta a Uria i te whare o te kīngi; ā, i mau i muri i a ia tētahi kai a te kīngi.

⁹ Otia moe ana a Uria ki te tatau o te whare o te kīngi i roto i ngā tāngata katoa a tōna ariki, kihai hoki i haere ki raro, ki tōna whare.

¹⁰ Ā, ka kōrerotia te kōrero ki a Rāwiri, “Kihai a Uria i haere ki raro, ki tōna whare.” Nā, ka mea a Rāwiri ki a Uria, “He teka ianei kātahi anō koe ka tae mai i te haere? He aha koe tē haere ai ki raro, ki tōu whare?”

¹¹ Nā, ka mea a Uria ki a Rāwiri, “Kei roto te āka i te tihokahoka, me Ihairaira, me Hūrā; kei te mata anō o te pārae tōku ariki, a Ioapa rātou ko ngā tāngata a tōku ariki e noho ana.

Kia haere koia ahau ki tōku whare ki te kai, ki te inu, ki te takoto ki tāku wahine? E ora ana koe, e ora ana hoki tōu wairua, e kore tēnei mea e meatia e ahau.”

¹² Nā, ka mea a Rāwiri ki a Uria, “E noho ki konei i tēnei rā anō, ā, āpōpō ahau unga ai i a koe.” Heoi, noho ana a Uria i taua rā, i te aonga ake anō, ki Hiruhārama.

¹³ Nā, ka karangatia ia e Rāwiri, ā, kai ana; ā, meinga ana e ia kia haurangi. Ā, i te ahiahi ka puta ki waho ki te takoto ki tōna takotoranga i roto i ngā tāngata a tōna ariki, kihai hoki i haere ki raro, ki tōna whare.

Ka Whakarite a Rāwiri kia Whakamate a Uria

¹⁴ Nā, i te ata ka tuhituhia he pukapuka e Rāwiri ki a Ioapa, ā, tonoa ana kia kawea e Uria.

¹⁵ I tuhituhi hoki ia ki te pukapuka, i mea “Me hoatu e koutou a Uria ki mua rawa, ki te wāhi e nui rawa ana te whawhai, ka hoki ai i muri i a ia, kia patua ai ia, kia mate ai.”

¹⁶ Nā, i a Ioapa e whakapae ana i te pā, ka hoatu e ia a Uria ki te wāhi i mōhio ai ia kei reira ngā toa.

¹⁷ Nā, ko te putanga atu o ngā tāngata o te pā ki te whawhai ki a Ioapa, ka hinga ētahi o te iwi, ētahi o ngā tāngata ake a Rāwiri; i mate anō a Uria Hiti.

¹⁸ Kātahi a Ioapa ka tono tāngata hei kōrero ki a Rāwiri i ngā mea katoa o te whawhai.

¹⁹ I ako anō ia i te karere, i mea, “E poto i a koe ngā mea katoa o te whawhai te kōrero ki te kīngi;

²⁰ nā, ki te ara te riri o te kīngi, ā, ka mea ia ki a koe, ‘He aha koutou i whakatata rawa ai ki te pā tatau ai? Kāhore ianei koutou i mōhio ka kōpere mai rātou i te taiepa?’

²¹ Nā wai a Apīmerekē tama a Ierupehete i patu? He teka ianei nā te wahine i makā te wāhi o runga o te kōhatu huri ki runga ki a ia i te taiepa, ā, mate iho ia ki Tepehe? He aha koutou i whakatata atu ai ki te taiepa?’ Nā, mea atu, ‘Kua mate anō tāu pononga, a Uria Hiti.’ ”

²² Heoi, haere ana te karere, ā, ka tae, kōrerotia ana e ia ki a Rāwiri ngā mea katoa i ungā ai ia e Ioapa.

²³ I mea hoki te karere ki a Rāwiri, “I kaha rawa mai aua tāngata ki a mātou, ā, puta mai ana ki a mātou ki te pārae. Nā, whakaekea atu ana e mātou, ā tae noa ki te kūwaha o te kēti.

²⁴ Nā, ko te kōperenga mai a ngā kaikōpere i te taiepa ki āu tāngata, mate iho ētahi o ngā tāngata a te kīngi; ko tāu pononga hoki, ko Uria Hiti kua mate.”

²⁵ Kātahi ka mea a Rāwiri ki te karere, “Kia pēnei tāu ki atu ki a Ioapa, ‘Kei hē tēnei mea ki tōu whakaaro, he kai noa iho hoki tā te hoari i tētahi, i tētahi; kia kaha tāu whawhai ki te pā, whakangaromia.’ Māu anō ia e whakatenatena.”

²⁶ Ā, i te rongonga o te wahine a Uria kua mate tāna tahu a Uria, ka tangihia e ia tāna tahu.

²⁷ Ā, ka pahemo te tangihanga, ka tono tāngata a Rāwiri ki te tiki i a ia ki tōna whare, ā, ka waiho hei wahine māna, ā, ka whānau tā rāua tama. Otiia i kino ki tā Ihowā titiro taua mea i mea ai a Rāwiri.

12

Ka Whakatūpehupehutia te Kīngi e tētahi Poropiti

¹ Nā, ka tonoa a Nātana e Ihowā ki a Rāwiri; ā, ka tae atu ia ki a ia, ka mea ki a ia, “Tokorua ngā tāngata i te pā kotahi; he taonga o tētahi, he rawakore tētahi.

² He tini noa iho ngā hipi, ngā kau a te tangata taonga;

³ hore rawa ia he mea a te rawakore; heoi anō he reme uha kotahi nei, he mea nohinohi nāna i hoko mai i whāngai haere; ā, i tupu tahi ake rātou me āna tamariki. I kai tāna ake taro, i inu hoki i roto i tāna ake kapu, i takoto ki tōna uma; ā, i rite tonu he tamāhine ki a ia.

⁴ “Nā, ka tae he pahī ki te tangata taonga, ā, ka manawapā tērā ki te tango i tētahi o āna hipi, o āna kau, kia takā mā te manuhiri i haere mai ki a ia; heoi tangohia ana e ia te reme a te tangata rawakore, takā ana e ia mā te tangata i haere nei ki a ia.”

⁵ Ko te tino muranga o te riri o Rāwiri ki taua tangata, ka mea ki a Nātana, “E ora ana a Ihowā, e tika ana kia mate te tangata nāna tēnei mahi.

⁶ Ko te reme hoki, kia whā ana e hoatu ai hei utu; mōna i mea i tēnei mea, mōna hoki kihai i aroha.”

⁷ Nā, ka mea a Nātana ki a Rāwiri, “Ko taua tangata rā, ko koe. Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: ‘Nāku koe i whakawahi hei kīngi mō Ihairaira, nāku hoki koe i whakaora i te ringa o Haora;

⁸ ā, hoatu ana e ahau te whare o tōu ariki ki a koe, me ngā wāhine a tōu ariki ki tōu uma; i hoatu anō e ahau te whare o Iharaia rāua ko Hūrā ki a koe; ā, mehemea i iti tēnei, kua tāpiritia atu e ahau māu ērā atu mea anō.

⁹ He aha koe i whakahāwea ai ki te kupu a Ihowā? I mea ai i tēnei kino i tāna tirohanga? Ko Uria Hiti i patua e koe ki te hoari, ā, tangohia ana tāna wahine hei wahine māu; ko ia hoki tukitukia ana e koe ki te hoari a ngā tama a Āmona.

¹⁰ Nā reira e kore te hoari e whakakorea atu āianei i roto i tōu whare ā ake ake, mōu i whakahāwea ki ahau, i tango hoki i te wahine a Uria Hiti hei wahine māu.

¹¹ “Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Nānā, ka whakaara ahau i te kino mōu i roto i tōu whare, ā, ka tango i āu wāhine i tāu tirohanga, ka hoatu ki tōu hoa, nā, ka takotoria e ia āu wāhine i te tirohanga ā te rā i runga nei.

¹² I meatia pukutia hoki tēnei mea e koe; ko ahau ia ka mea i tēnei mea ki mua i a Iharaia katoa, ki mua anō i te rā.’ ”

¹³ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Nātana, “Kua hara ahau ki a Ihowā.”

Ā, ka mea a Nātana ki a Rāwiri, “Kua kauparea atu anō tōu hara e Ihowā; e kore koe e mate.

¹⁴ Otirā, i te mea nā tēnei mahi āu i whai take nui ai ngā hoariri o Ihowā ki te kohukohu, he pono ka mate te tamaiti ka whānau nei ki a koe.”

Ka Mate te Tama a Rāwiri rāua ko Patehēpa

¹⁵ Nā, haere ana a Nātana ki tōna whare. Ā, ka pākia e Ihowā te tamaiti a Rāwiri i whānau nei i te wahine a Uria; he nui hoki te mate.

¹⁶ Nā, ka ĭnoi a Rāwiri ki te Atua mō te tamaiti; ā, nohopuku ana a Rāwiri, haere ana ki roto, pau noa taua pō e takoto ana i te whenua.

¹⁷ Nā, ka whakatika ngā kaumātua o tōna whare ki a ia, ki te whakaara i a ia i te whenua; heoi kihai ia i pai, kihai hoki i kai tahi i tā rātou taro.

¹⁸ Nā, i te whitu o ngā rā ka mate te tamaiti. Ā, ka wehi ngā tāngata a Rāwiri ki te mea ki a ia kua mate te tamaiti; i mea hoki rātou, “Nā, i te mea e ora ana te tamaiti, i kōrero tātou ki a ia, ā, kihai ia i whakarongo ki tō tātou reo. Nā, tērā noa ake te kino e mea ai ia ki a ia anō ki te kōrerotia e tātou ki a ia te matenga o te tamaiti.”

¹⁹ Otiia i kite a Rāwiri i āna tāngata e kōwhetewhete ana ki a rātou anō, ā, ka mōhio a Rāwiri kua mate te tamaiti. Nā, ka mea a Rāwiri ki āna tāngata, “Kua mate rānei te tamaiti?”

Ā, ka mea rātou, “Kua mate.”

²⁰ Kātahi a Rāwiri ka whakatika i te whenua, ka horoi i a ia, ka whakawahi i a ia, ka tango i ētahi kākahu kē mōna; ā, haere ana ki te whare o Ihowā ki te koropiko. Kātahi ka haere ia ki tōna whare. Nā, ka tonoa e ia, ā, ka whakatakotoria he taro māna, ā, kai ana ia.

²¹ Kātahi ka mea āna tāngata ki a ia, “He aha tēnei mea i mea nei koe? I nohopuku koe, i tangi ki te tamaiti i a ia e ora ana; nō te matenga ia o te tamaiti, nā, whakatika ana koe ki te kai taro.”

²² Anō rā ko ia, “I te tamaiti e ora ana anō, i nohopuku ahau, i tangi; i mea hoki, ‘Ko wai ka tohu, tērā pea a Ihowā ka aroha ki ahau, ā, ka ora te tamaiti?’

²³ Ko tēnei, ka mate nei ia, kia nohopuku ahau hei aha? E taea rānei ia e ahau te whakahoki mai? Ko ahau e haere ki a ia, e kore ia e hoki mai ki ahau.”

Ka Whānau mai a Horomona

²⁴ Nā, ka whakamārie a Rāwiri i tāna wahine, i a Patehēpa, ā, haere ana ki roto, ki a ia, ā, takoto tahi ana rāua; ā, ka whānau anō ia, he tama, huaina iho tōna ingoa ko Horomona; i arohaina ia e Ihowā;

²⁵ i tono hoki ia nā te ringa o Nātana poropiti, ā, nāna i hua tōna ingoa ko Teriria; he whakaaro hoki ki a Ihowā.

Ka Pāhoro a Rāwiri i a Rapa

(1 Whakapapa 20.1-3)

²⁶ Ā, i whawhai anō a Ioapa ki Rapa o ngā tamariki a Āmona; ā, horo ana i a ia te pā kīngi.

²⁷ Nā, ka tono tāngata a Ioapa ki a Rāwiri, ka mea, “Kua tauria a Rapa e ahau, āe rā, kua horo i ahau te pā o ngā wai.

²⁸ Nā, tēnā, huihuia te nuinga o te iwi ki te whakapae i te pā, kia riro ai i a koe; kei riro mai te pā i ahau, ā, nōku te ingoa e huaina ki reira.”

²⁹ Nā, huihuia ana te iwi katoa e Rāwiri, ā, haere ana ki Rapa; nā, tauria ana a reira e ia, ā, riro ana i a ia.

³⁰ Tangohia ana e ia te karauna o tō rātou kīngi i tōna mātenga, ko tōna taimaha kotahi taranata kōura, ā, i roto ngā kōhatu utu nui; ā, pōtaea iho ki te mātenga o Rāwiri. Ā, i whakaputaina, e ia ngā taonga o te pā, tōna tini.

³¹ Nā, ko ngā tāngata i roto, whakaputaina ana e ia ki waho, ā, whakamahia ana ki ngā kani, ki ngā harou rino, ki ngā toki rino; i meinga anō rātou kia tikā nā roto i te tahunga pereki. Ko tāna hoki tēnei i mea ai ki ngā pā katoa o ngā tamariki a Āmona. Nā, hoki ana a Rāwiri me te iwi katoa ki Hiruhārama.

13

Te Hara o Amanono

¹ Muri iho i ēnei mea, nā, he tuahine tō Apohārama tama a Rāwiri, ko Tāmara te ingoa, he ātaahua; ā, i arohaina ia e Amanono tama a Rāwiri.

² Nā, ngaua kinotia ana a Amanono, nō ka mate ia mō tōna tuahine, mō Tāmara, he wāhina hoki ia, ā, ki te whakaaro o Amanono he hē rawa ki te meatia tētahi mea ki a ia.

³ He hoa ia tō Amanono, tōna ingoa ko Ionārāpa, he tama nā Himea, nā tētahi o ngā tuākana o Rāwiri; he tangata mūrere rawa anō a Ionārāpa.

⁴ Nā, ka mea ia ki a ia, “He aha koe, e te tama a te kīngi, i pēnei ai te kikokore i tēnei ata, i tēnei ata? E kore ianei koe e whakaatu ki ahau?”

Anō rā ko Amanono ki a ia, “E aroha ana ahau ki a Tāmara, ki te tuahine o Apohārama, o tōku teina.”

⁵ Nā, ka mea a Ionārāpa ki a ia, “Takoto i runga i tōu moenga, ka whakamatemate hoki i a koe, ā, ka tae mai tōu pāpā kia kite i a koe, nā, ka mea ki a ia, ‘Kia haere mai tōku tuahine, a Tāmara ki te whāngai i ahau ki te kai, ki te taka hoki i te kai i tāku tirohanga, kia kite atu ai ahau, kia kai ai i tā tōna ringa.’ ”

⁶ Heoi, ka takoto a Amanono, ka whakamatemate; ā, i te taenga mai o te kīngi kia kite i a ia, ka mea a Amanono ki te kīngi, “Tēnā kia haere mai a Tāmara, tōku tuahine ki te hangā i ētahi keke i tāku tirohanga, kia rua, ā, ka kai ahau i tā tōna ringa.”

⁷ Kātahi ka tono tangata a Rāwiri ki te whare ki a Tāmara, ka mea: “Tēnā, haere ki te whare o tōu tungāne, o Amanono, ki te taka kai māna.”

⁸ Heoi, haere ana a Tāmara ki te whare o tōna tungāne, o Amanono, ā, i te takoto tērā. Nā, ka mau ia ki te parāoa, ā, pokepokea ana, hanga ana hei keke i tāna tirohanga, nā, tunua ana e ia ngā keke.

⁹ Nā, kua mau ia ki te parāi, ringihia ana e ia ki tōna aroaro; heoi ka whakaparahako tērā ki te kai.

Nā, ka mea a Amanono, “Kia mawehe katoa atu ngā tāngata i ahau.” Nā, ka mawehe katoa ngā tāngata i a ia.

¹⁰ Nā, ka mea a Amanono ki a Tāmara, “Maua ake te kai nā ki te whare moenga, ā, mā tōu ringa ahau e whāngai.” Nā, ka mau a Tāmara ki ngā keke i hangā e ia, ā, kawea ana ki a Amanono, ki tōna tungāne, ki te whare moenga.

¹¹ Ā, i tāna kawenga ki a ia kia kainga, nā, ka hopu tērā i a ia, ka mea, “Haere mai, tāua ka takoto tahi, e tōku tuahine.”

¹² Nā, ka mea ia ki a ia, “Kauaka, e tōku tungāne, kaua ahau e whakaititia, kāhore hoki he mahi pēnei i roto i a Ihairaira; kāti rā tēnei mahi wairangi.

¹³ Ko ahau hoki, kei hea he hunanga mō tōku whakamā? Ā, ka rite koe ki tētahi o te hunga wairangi o Ihairaira. Engari rā kōrero ki te kīngi; e kore hoki ahau e kaiponuhia e ia ki a koe.”

¹⁴ Heoi, kihai ia i pai ki te whakarongo ki tōna reo; nā, he kaha rawa ia i a ia, ā, whakaititia ana ia e ia, ā, takotoria ana e ia.

¹⁵ Kātahi ka nui atu te kino i kino ai a Amanono ki a ia; nui atu te kino i kino ai ia ki a ia i te aroha i aroha ai ia ki a ia. Ā, ka mea a Amanono ki a ia, “Whakatika, haere.”

¹⁶ Nā, ka mea tērā ki a ia, “Kāhore he rawa; nui atu te kino o tēnei tononga i ahau i tērā i meatia e koe ki ahau.”

Otiia kihai ia i pai ki te whakarongo ki a ia.

¹⁷ Kātahi ka karangatia e ia tāna tangata i mahi nei ki a ia, ā, ka mea, “Tonoa atu tēnei wahine i tōku aroaro ki waho, whakarawatia hoki te tatau i muri i a ia.”

¹⁸ Nā, he kākahu purepure tō te wāhina, he pērā hoki ngā koroka i kākahuria ai ngā tamāhine wāhina a te kīngi. Kātahi ka kawea ia e tāna tangata ki waho, ā, whakarawatia ana te tatau i muri i a ia.

¹⁹ Nā, ka opehia e Tāmara he pungarehu ki runga ki tōna mātenga, ā, haea ana e ia tōna kākahu purepure, taupokina iho ōna ringa ki runga ki tōna mātenga, ā, haere ana, me te auē haere.

²⁰ Nā, ka mea a Apohārama tōna tungāne ki a ia, "I a koe tōu tungāne a Amanono? Tēnā, noho puku, e tōku tuahine; ko tōu tungāne hoki ia, kaua tōu ngākau e mea ki tēnei mea." Nā, noho ana a Tāmara, whakapouaru ana i te whare o tōna tungāne, o Apohārama.

²¹ I te rongonga ia o Kingi Rāwiri i ēnei mea katoa, nui rawa tōna riri.

²² Nā, kāhore a Apohārama kupu ki a Amanono, ahakoa pai, ahakoa kino; e mauāhara ana hoki a Apohārama ki a Amanono, mōna i whakaiti i tōna tuahine i a Tāmara.

Ka Patua e Apohārama a Amanono

²³ Ā, e rua rawa tau i muri, nā, he kaikutikuti hipi a Apohārama i Paara-Hatoro, i te taha o Ēparaima, ā, karangatia ana e Apohārama ngā tama katoa a te kīngi.

²⁴ Nā, ka haere a Apohārama ki te kīngi, ā, ka mea, "Nanā, he kaikutikuti ēnei a tāu pononga, nā, kia haere te kīngi rātou ko āna pononga hei hoa mō tāu pononga."

²⁵ Nā, ka mea te kīngi ki a Apohārama, "Kauaka, e tāku tama, kaua mātou katoa e haere, kei taimaha koe i a mātou." Nā, tohe ana ia ki a ia; otiia kīhai tērā i pai ki te haere; engari i manaaki i a ia.

²⁶ Kātahi ka mea a Apohārama, "Ki te kore, tukua tōku tuakana a Amanono, kia haere tahi mātou."

Nā, ka mea te kīngi, "Kia haere ia i a koe hei aha?"

²⁷ Ka tohe ia a Apohārama ki a ia, ā, ka tukua e ia a Amanono rātou ko ngā tama katoa a te kīngi hei hoa mōna.

²⁸ Nā, i whakahau a Apohārama i āna tāngata, i mea, "E kite koutou i te ngākau o Amanono e koa ana i te wāina, ā, ka mea ahau ki a koutou, 'Patua a Amanono,' nā, me whakamate, kaua e wehi; he teka ianei nāku koutou i whakahau? Kia māia, kia toa."

²⁹ Ā, rite tonu tā ngā tāngata a Apohārama i mea ai ki a Amanono ki tā Apohārama i whakahau ai. Kātahi ka whakatika katoa ngā tama a te kīngi, ā, eke ana ki tōna muera, ki tōna muera, ā, rere ana.

³⁰ I a rātou anō i te ara, ka tae te rongo ki a Rāwiri, ka kōrerotia, "Kua patua e Apohārama ngā tama katoa a te kīngi, kīhai hoki tētahi o rātou i mahue."

³¹ Kātahi ka whakatika te kīngi, ā, haea ana e ia ōna kākahu, takoto ana ki te whenua; me te tū anō āna tāngata katoa, he mea haehae ngā kākahu.

³² Nā, ka oho a Ionārāpa tama a Himea, a te tuakana o Rāwiri, ka ki, "Kei mea tōku ariki, ko ngā taitama katoa, ko ngā tama a te kīngi kua whakamatea nei; engari ko Amanono anake i mate. Ko tā Apohārama hoki tēnei i karanga ai, he mea whakatakoto nō te rā anō i whakaiti ai tērā i tōna tuahine, i a Tāmara.

³³ Nā, tēnā, kaua te ngākau o tōku ariki, o te kīngi e mea ki taua mea, e whakaaro, ko ngā tama katoa a te kīngi kua mate; kāhore, ko Amanono anake i mate."

³⁴ Rere ana ia a Apohārama. Nā, ko te marangatanga o ngā kanohi o te tamaiti e tūtei atu ana, ka titiro, nā, he nui te hunga e haere mai ana i te ara i te taha o te puke i tōna tuarā.

³⁵ Nā, ka mea a Ionārāpa ki te kīngi, "Nanā, ko ngā tama a te kīngi te haere mai nei; e rite ana ki tā tāu pononga i mea ai."

³⁶ Mutu kau tāna kōrero, nā, ko te haerenga mai o ngā tama a te kīngi, ā, nui atu tō rātou reo ki te tangi; ā, nui atu te tangi i tangi ai te kīngi rātou ko āna tāngata katoa.

³⁷ Rere ana ia a Apohārama, ā, haere ana ki a Tāramai tama a Amihuru, kīngi o Kehuru. Ko Rāwiri ia, tangihia ana e ia tāna tama i ngā rā katoa.

³⁸ Heoi, rere ana a Apohārama, haere ana ki Kehuru, ā, e toru ōna tau ki reira.

³⁹ Nā, ka kōingo te ngākau o Kingi Rāwiri kia haere ki a Apohārama; kua mārīe hoki ia ki a Amanono, i te mea kua mate ia.

14

Ka Hoki a Apohārama ki Hiruhārama

¹ Nā, ka kite a Ioapa tama a Teruia e anga ana te ngākau o te kīngi ki a Apohārama.

² Ka tono tāngata a Ioapa ki Tekoa ki te tiki i tētahi wahine mōhio i reira, ā, ka mea ki a ia, "Me mea koe i a koe he wahine e tangi tūpāpaku ana, me kākahu he kākahu tauā, kaua anō e whakawahi i a koe ki te hinu; engari kia rite ki te wahine kua tangi noa ake ki te tūpāpaku.

³ Ā, haere ki te kīngi, ā, ko ēnei ngā kupu māu ki a ia." Heoi, hoatu ana e Ioapa ngā kupu ki tōna māngai.

⁴ Nā, kōrerotia ana e te wahine o Tekoa ki te kīngi, me te tāpapa anō ki te whenua, me te piko anō, i mea hoki, "Whakaorangia, e te kīngi."

⁵ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, "He aha tōu mate?"

Ā, ka ki tērā, "He wahine pouaru nei ahau, kua mate hoki tāku tahu.

⁶ Nā, tokorua ngā tama a tāu pononga, heoi whawhai ana rāua ki a rāua i te pārae, ā, kāhore he kaiwawao mō rāua. Nā, patua iho tētahi e tētahi, ā, mate iho.

⁷ Nā, ka whakatika ngā whanaunga katoa ki tāu pononga, e mea ana, 'Hōmai te kaipatu i tōna teina kia whakamatea hei utu mō te matenga o tōna teina, i patua nei e ia, ā, ka hunā e mātou te tangata mōna te kāinga.' Nā, ka keto i a rātou tāku ngārahu i te toe, ā, kāhore noa iho e mahue he ingoa mō tāku tahu, he toenga rānei i te mata o te whenua."

⁸ Nā, ka mea te kīngi ki te wahine, "Haere ki tōu whare, ā, māku ngā tikanga mō tāu mea."

⁹ Nā, ka mea taua wahine o Tekoa ki te kīngi, "Hei runga i ahau te kino, e tōku ariki, e te kīngi, hei runga anō hoki i te whare o tōku pāpā; kia harakore ia te kīngi me tōna torōna."

¹⁰ Nā, ka mea te kīngi, "Ki te kōrero tētahi ki a koe, kawea mai ia ki ahau, ā, e kore ia e pā ki a koe i muri iho."

¹¹ Kātahi ia ka mea, "Kia mahara rā te kīngi ki a Ihowā, ki tōu Atua, kia kaua te kaitakitaki toto e whakangaro ā mua ake, kei hunā tāku tama."

Nā, ka ki ia, "E ora ana a Ihowā e kore tētahi makawe o tāu tama e taka ki te whenua."

¹² Nā, ka mea taua wahine, "Tēnā, kia kōrerotia e tāu pononga tētahi kupu ki tōku ariki, ki te kīngi."

Anō rā ko ia, "Kōrero."

¹³ Nā, ka mea taua wahine, "He aha rā koe i hē ai ki te iwi a te Atua, i whakaaro ai i tēnei mea? I te kīngi hoki e kōrero ana i tēnei mea, e rite ana ia ki te tangata kua hē, i te kīngi e kore nei e whakahoki mai i tāna i peia atu rā."

¹⁴ Mō te mate nei hoki tātou, ā, ka rite ki te wai i maringi ki te whenua, kāhore nei e kohikohia ake. Nā, kāhore te Atua e tango atu ana i te ora, engari e whakaaro ana i ngā whakaaro e kore ai e peia rawatia atu i a ia te mea i peia."

¹⁵ "Koia ahau i haere mai ai ki te kōrero i tēnei mea ki te kīngi, ki tōku ariki, he wehi nōku i tā te iwi; koia tāu pononga i mea ai, 'Me kōrero ahau ki te kīngi; tērā pea te kīngi e mea i tā tāna pononga e kōrero ai."

¹⁶ Tērā hoki te kīngi e rongu, e whakaora i tāna pononga i te ringa o te tangata e hunā ai māua tahi ko tāku tama i tō te Atua wāhi tupu."

¹⁷ "Koia tāu pononga i mea ai, 'Ākuanei he whakamārie te kupu a tōku ariki, a te kīngi; e rite ana hoki tōku ariki, te kīngi ki te anahera a te Atua, hei whakarongo ki te pai, ki te kino; hei hoa anō mōu a Ihowā, te Atua.' "

¹⁸ Nā, ka whakahoki te kīngi, ka mea ki te wahine, "Nā, kaua e hunā ki ahau te kupu e uia e ahau ki a koe."

Nā, ka mea te wahine, "Tēnā, kia kōrero tōku ariki, te kīngi."

Nā, ka mea te kīngi, "Kāhore ianei te ringa o Ioapa i a koe i tēnei mea katoa?"

Anō rā ko te wahine, i mea ia, "E ora ana tōu wairua, e tōku ariki, e te kīngi, inā, kāhore he tahuritanga mō tētahi ki matau, ki mauī, i ngā kupu katoa i kōrero ai tōku ariki, te kīngi. Nā tāu pononga hoki, nā Ioapa, nāna ahau i whakahau, nāna hoki i hōmai ēnei kupu katoa ki te māngai o tāu pononga."

²⁰ He whakaahua kē i te tikanga o tēnei kōrero i mea ai tāu pononga, a Ioapa i tēnei mea; ā, he mōhio tōku ariki, he pērā me te mōhio o te anahera a te Atua, he mōhio ki ngā mea katoa o te whenua."

²¹ Nā, ka mea te kīngi ki a Ioapa, "Nā, kua meatia nei tēnei mea e ahau; tīkina, whakahokia mai taua tamaiti, a Apohārama."

²² Nā, ka tāpapa a Ioapa ki te whenua, ka piko, ka whakapai i te kīngi; i mea anō a Ioapa, "Nō tēnei rā tāu pononga i mōhio ai e manakohia ana ahau e koe, e tōku ariki, e te kīngi, nō te kīngi hoki ka whakamana i te kupu a tāna pononga."

²³ Heoi, whakatika ana a Ioapa, ā, haere ana ki Kehuru, ā, kawea ana e ia a Apohārama ki Hiruhārama.

²⁴ Nā, ka mea te kīngi, "Kia tahuri atu ia ki tōna whare, kaua hoki ia e kite i tōku kanohi." Nā, tahuri ana a Apohārama ki tōna whare, kihai hoki i kite i te kanohi o te kīngi.

Ka Whakahoa anō a Apohārama rāua ko Rāwiri

²⁵ Nā, kāhore he rite mō Apohārama, te kōrerotia tōna ātaahua i roto i a Iharaira katoa; kāhore ōna koha i te kapu o tōna waewae ā tae noa ki tōna tumuaki.

²⁶ Ā, ka kutikutia e ia tōna mātenga (i kutikutia hoki e ia i te takanga o te tau; he taimaha hoki nōna koia i kutikutia ai), nā, ka pāunatia e ia ngā makawe o tōna mātenga, e rua rau ngā hekere o tā te kīngi pāuna.

²⁷ Ā, tokotoru ngā tama i whānau mā Apohārama, kotahi hoki te kōtiro, ko tōna ingoa ko Tāmara; he wahine kanohi ātaahua anō ia.

²⁸ Nā, e rua tino tau i noho ai a Apohārama ki Hiruhārama, ā, kihai i kitea e ia te kanohi o te kīngi.

²⁹ Nā, ka tono tangata a Apohārama ki a Ioapa, he mea kia tonoa ia ki te kīngi; heoi kihai tērā i pai ki te haere mai ki a ia. Nā, ka tono anō ia, otiia kihai tērā i pai ki te haere mai.

³⁰ Nā reira ka mea ia ki āna pononga, "Nanā, tata tonu ki tōku tō Ioapa wāhi whenua, he pārei anō tāna kei reira; tikina tahuna ki te ahi." Nā, kua tahuna e ngā tāngata a Apohārama ki te ahi.

³¹ Nā, ka whakatika a Ioapa, ā, haere ana ki a Apohārama ki te whare, ā, ka mea ki a ia, "He aha i tahuna ai tōku wāhi e āu tāngata ki te ahi?"

³² Nā, ka mea a Apohārama ki a Ioapa, "Nanā, i tono tangata ahau ki a koe, i mea: 'Haere mai ki konei kia tonoa ai koe e ahau ki te kīngi hei mea, 'Mō te aha ahau i haere mai ai i Kehuru? He pai kē mōku me i noho tonu ahau ki reira.' ' Ko tēnei kia kite ahau i te kanohi o te kīngi; ā, ki te mea he kino tōku, me whakamate ahau e ia."

³³ Heoi, haere ana a Ioapa ki te kīngi, ki te kōrero ki a ia. Nā, ka karangatia a Apohārama e ia, ā, haere ana ia ki te kīngi. Nā, piko ana ia ki a ia, ahu ana tōna mata ki te whenua i te aroaro o te kīngi; ā, kihia ana a Apohārama e te kīngi.

15

Te Whakangārahu a Apohārama

¹ Nā, muri iho i tēnei ka mea hāriata a Apohārama mōna, me ētahi hōiho, me ngā tāngata e rima tekau hei rere i tōna aroaro.

² Nā, ka maranga wawe a Apohārama, ā, ka tū ki te taha o te huarahi, ki te kūwaha. Nā, ki te mea he take tā tētahi tangata e tika ana kia tae ki te kīngi kia whakaritea, ka karanga a Apohārama ki a ia, ka mea, "Nō tēhea pā koe?"

Ā, ka mea tērā, "Nō tētahi o ngā iwi o Ihairaira tāu pononga."

³ Nā, ka mea a Apohārama ki a ia, "Nanā, he pai āu kōrero, he tika; heoi kāhore he tangata a te kīngi hei whakarongo ki a koe."

⁴ I mea anō a Apohārama, "Āuē, me i tū ahau hei kaiwhakarite mō te whenua, ā, ka tae mai ki ahau ngā tāngata katoa he take nei tā rātou, he whakawā, ina ka whakarite tika ahau ki a ia!"

⁵ Nā, ka whakatata mai he tangata ka piko ki a ia, nā, ka totoro tōna ringa ka hopu i a ia, ka kihi i a ia.

⁶ Pēnei tonu te mahi a Apohārama ki a Ihairaira katoa, i haere mai ki te kīngi kia whakaritea he whakawā; nā, tāhaetia ana e Apohārama ngā ngākau o ngā tāngata o Ihairaira.

⁷ Nā, ka pau ngā tau e whā, ka mea a Apohārama ki te kīngi, "Tukua ahau kia haere ki te whakamana i āku kupu taurangi, ki Heperona, i puaki rā i ahau ki a Ihowā.

⁸ I puaki hoki te kupu taurangi a tāu pononga i ahau e noho ana i Kehuru i Hiria; i mea ahau, 'Ki te whakahokia ahau e Ihowā ki Hiruhārama, kātahi ahau ka mahi ki a Ihowā!' "

⁹ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, "Haere mārie." Nā, whakatika ana ia, ā, haere ana ki Heperona.

¹⁰ Otiia ka tono tūtei a Apohārama puta noa i ngā iwi katoa o Ihairaira, hei mea, "Rongo kau koutou i te tangi o te tētere, ko reira koutou ka mea, 'Ko Apohārama te kīngi kei Heperona.' "

¹¹ E rua rau anō ngā tāngata i haere tahi i a Apohārama i Hiruhārama, he hunga i karangatia. Otiia, he haere noa tā rātou, kihai hoki i mōhio ki tētahi mea.

¹² I tikina anō e Apohārama a Ahitopere Kironi, te kaiwhakatakoto whakaaro a Rāwiri i tōna pā i Kiroho, i a ia anō e patu ana i ngā patunga tapu. Nā, kua kaha te whakapiko; i tini haere hoki ngā tāngata a Apohārama.

Ka Rere atu a Rāwiri i Hiruhārama

¹³ Nā, ko te taenga o tētahi kaikōrero ki a Rāwiri, ko tāna kupu, "Kei te whai i a Apohārama ngā ngākau o ngā tāngata o Ihairaira."

¹⁴ Nā, ka mea a Rāwiri ki āna tāngata katoa i tōna taha i Hiruhārama, "Whakatika, ka rere tātou; kei kore hoki he mawhititanga atu mō tētahi o tātou i te aroaro o Apohārama; hohoro te haere, kei hohoro mai ia, ā, ka mau tātou. Nā, ka ākina mai e ia he kino ki a tātou, ā, ka tukitukia te pā ki te mata o te hoari."

¹⁵ Nā, ka mea ngā tāngata a te kīngi ki te kīngi, "Tēnei āu pononga hei mea i ngā mea katoa e whakarite ai tōku ariki, te kīngi."

¹⁶ Nā, haere ana te kīngi me tōna whare katoa i muri i a ia. Nā, i mahue i te kīngi tekau ngā wāhine, he wāhine iti nāna, hei tiaki i te whare.

¹⁷ A, haere ana te kīngi rātou ko te iwi katoa i muri i a ia, ā, whanga ana i Petemerehaka.

¹⁸ I haere atu anō āna tāngata katoa i tōna taha; i haere atu anō hoki i mua i te kīngi, ngā Kereti katoa, ngā Pereti katoa, me ngā Kiti katoa; ngā rau e ono i whai mai nei i a ia i Kāta.

¹⁹ Nā, ka mea te kīngi ki a Itai Kiti, “He aha koe i haere mai ai i a mātou? Hoki atu, e noho i te kīngi; he tangata kē hoki koe, he noho kē i tōu whenua.

²⁰ Nōnanahi noa nei koe i tae mai ai, ā, kia mea ahau i a koe i tēnei rā kia kōpikopiko noa iho i a mātou, i tāku haere noa atu? Hoki atu, whakahokia anō ōu tēina; kia whai tahi te pono me te aroha i a koe.”

²¹ Nā, ka whakahoki a Itai ki te kīngi, ka mea, “E ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōku ariki te kīngi, nā, ko te wāhi e noho ai tōku ariki, te kīngi, ahakoa i te mate, ahakoa i te ora, ko reira anō tāu pononga.”

²² Anō rā ko Rāwiri ki a Itai, “Hoatu, whiti atu.” Nā, whiti ana a Itai Kiti, rātou ko āna tāngata katoa me ngā tamariki katoa i a ia.

²³ Nui atu hoki te reo i tangi ai te whenua katoa, ā, ka whiti atu te iwi katoa; i whiti atu hoki te kīngi i te awaawa o Kitirono, ā, i whiti atu anō te iwi katoa i te huarahi e tika ana ki te koraha.

²⁴ Ko Hāroko anō tērā, me ngā Riwaiti katoa e amo ana i te āka o te kawenata a te Atua. Nā, ka whakatakotoria te āka a te Atua; nā, ka piki a Apiātara, ā poto noa te iwi katoa te whiti atu i roto i te pā.

²⁵ Nā, ka mea te kīngi ki a Hāroko, “Whakahokia te āka a te Atua ki te pā; ki te manakohia ahau e Ihowā, ka whakahokia ahau, ā, ka whakakitea taua āka me tōna nohoanga ki ahau.

²⁶ Ā, ki te mea ia ki ahau, ‘Kāhore ahau e pai ki a koe,’ tēnei ahau, māna e mea ki ahau te mea e pai ana ki tāna titiro.”

²⁷ I mea anō te kīngi ki a Hāroko tohunga, “Ehara ianei koe i te matakite? Hoki mārie ki te pā, koutou ko ā kōrua tama tokorua, arā tāu tama a Ahimāta, me Honatana tama a Apiātara.

²⁸ Nanā, me tatari ahau ki ngā kauanga i te koraha, kia tae ake rā anō he kōrero i a kōrua hei whakaatu tikanga ki ahau.”

²⁹ Nā, whakahokia ana te āka a te Atua e Hāroko rāua ko Apiātara ki Hiruhārama, ā, noho ana rāua i reira.

³⁰ Nā, piki atu ana a Rāwiri i te pikitanga o Maunga Ōriwa, me te tangi, me te piki haere; hipoki rawa tōna mātenga, kāhore hoki ōna hū i a ia e haere ana. Nā, ko ngā tāngata katoa i a ia, hipoki rawa te mātenga o tēnei, o tēnei; heoi piki ana rātou, me te tangi anō i a rātou e piki ana.

³¹ Nā, ka kōrero tētahi ki a Rāwiri, ka mea, “Kei roto a Ahitopere i ngā kaiwhakatupu i te hē, kei a Apohārama.” Nā, ka mea a Rāwiri, “Tēnā rā, e Ihowā, whakakūwaretia ngā whakaaro o Ahitopere.”

³² Ā, nō te ekena o Rāwiri ki te tihi, ki te wāhi e koropiko ai ki te Atua, nā, ko Huhai Araki ka whakatau i a ia, he mea haehae tōna kākahu, me te oneone i runga i tōna mātenga.

³³ Nā, ka mea a Rāwiri ki a ia, “Ki te haere tahi tātou, hei whakaware kau koe ki ahau.

³⁴ Engari, ki te hoki koe ki te pā, ā, ka mea ki a Apohārama, ‘Hei pononga ahau māu, e te kīngi, he pononga ahau nā tōu pāpā i mua, ināianei hei pononga ahau māu,’ pēnei māu e whakataka te whakaaro o Ahitopere mōku.

³⁵ Kāhore ianei i reira hei hoa mōu a Hāroko rāua ko Apiātara ngā tohunga? Nā, ko ngā mea katoa e rongō ai koe ki te whare o te kīngi, māu e whakaatu ki ngā tohunga, ki a Hāroko rāua ko Apiātara.

³⁶ Nā, kei reira, kei a rāua tonu ā rāua tama tokorua, a Ahimāta, tā Hāroko, a Honatana, tā Apiātara; me unga hei kawē mai ki ahau i ngā mea katoa e rongō ai koutou.”

³⁷ Nā, haere ana a Huhai, te hoa o Rāwiri ki te pā, ā, ka tae hoki a Apohārama ki Hiruhārama.

16

Ka Whāngai a Tīpa i a Rāwiri

¹ Ā, he iti nei te haerenga atu o Rāwiri i te tihi o te pikitanga, nā, ko Tīpa, tangata a Mepipohete kua tūtaki ki a ia, me ngā kāihe e rua, whakanoho rawa. Ko te pikaunga, he tarō e rua rau, he tautau karepe maroke kotahi rau, he hua raumati kotahi rau, he ipu wāina.

² Nā, ka mea te kīngi ki a Tīpa, “Hei aha ēnei māu?”

Ā, ka mea a Tīpa, “Hei eke mō te whare o te kīngi ngā kāihe; hei kai mā ngā tamariki te taro me ngā hua raumati; hei inu anō te wāina mā te hunga e ngenge ana i te koraha.”

³ Nā, ka mea te kīngi, “Ā, kei hea te tama a tōu ariki?”

Anō rā ko Tipa ki te kīngi, “Kei Hiruhārama tērā e noho ana; i mea hoki, ‘Ko āiane i te whare o Ihairaira whakahoki mai ai i te kīngitanga o tōku pāpā ki ahau.’ ”

⁴ Kātahi te kīngi ka mea ki a Tipa, “Nanā, māu katoa ngā mea a Mepipohete.”

Nā, ka mea a Tipa, “E piko atu nei ahau; kia manakohia ahau e koe, e tōku ariki, e te kīngi.”

Ka Kanga a Hime i a Rāwiri

⁵ Ā, nō ka tae a Kīngi Rāwiri ki Pahurimi, nā, ka puta mai ki reira he tangata nō te hapū o te whare o Haora, ko tōna ingoa ko Hime i, ko te tama a Kera; ko tōna putanga mai e kanga haere ana.

⁶ Epaina ana hoki e ia ki te kōhatu a Rāwiri me ngā tāngata katoa a Kīngi Rāwiri; nā, ko te iwi katoa, rātou ko ngā toa katoa kei tōna matau, kei tōna mauī.

⁷ Ko te kupu hoki tēnei a Hime i a ia e kanga ana, “Putu atu, putu atu, e te tangata toto, e te tangata o Periarā.

⁸ Kua whakahokia e Ihowā ki a koe ngā toto katoa o te whare o Haora; ko koe nā hoki te kīngi i muri i a ia; ā, kua hoatu e Ihowā te kīngitanga ki te ringa o Apohārama, o tau tama. Nā, kei tōu kino nā anō koe, he tangata toto nā hoki koe.”

⁹ Kātahi ka mea a Āpihai tama a Teruia ki te kīngi, “He aha tēnei kuri mate i kanga ai ki tōku ariki, ki te kīngi? Tēnā, kia whiti atu ahau ki te pōuto i tōna upoko.”

¹⁰ Nā, ka mea te kīngi, “Hei aha māku tā kōrua, e ngā tama a Teruia? He kanganga nāna, he meatanga nā Ihowā ki a ia, ‘Kangā a Rāwiri,’ ko wai tēnā hei mea, ‘He aha koe i pēnā ai?’ ”

¹¹ I mea anō a Rāwiri ki a Āpihai rātou ko āna tāngata katoa, “Nanā, ko tāku tama i puta nei i roto i ōku whēkau te whai nei kia whakamatea ahau; nā, tērā noa ake āiane i he mea mā tēnei Pineamini. Waiho atu, tukua ia kia kanga; nā Ihowā hoki i mea ki a ia.

¹² Tērā pea a Ihowā e titiro ki tōku mate, e hōmai i te pai ki ahau hei utu mō tāna kanga ki ahau i tēnei rā.”

¹³ Nā, haere ana a Rāwiri rātou ko āna tāngata i te huarahi; me te haere anō a Hime i te taha o te maunga i tōna ritenga mai; haere ana me te kanga, me te epa i te kōhatu ki tōna ritenga mai, me te ākiri anō i te puehu.

¹⁴ Nā, haere ngege ana te kīngi rātou ko tōna nuinga, ā, okioki ana ki reira.

He Whakaaro o Ahitopere

¹⁵ Nā, ka tae mai a Apohārama rātou ko te iwi katoa, ngā tāngata o Ihairaira ki Hiruhārama; ko Ahitopere hoki tōna hoa.

¹⁶ Nā, i te taenga o Huhai Araki, o te hoa o Rāwiri, ki a Apohārama, nā, ka mea a Huhai ki a Apohārama, “Kia ora te kīngi, kia ora te kīngi!”

¹⁷ Nā, ka mea a Apohārama ki a Huhai, “Ko tōu aroha tēnā ki tōu hoa? He aha koe tē haere tahi ai i tōu hoa?”

¹⁸ Nā, ka mea a Huhai ki a Apohārama, “Kāhore, engari ko tā Ihowā, ko tā tēnei iwi, ko tā ngā tāngata katoa o Ihairaira e whiriwhiri ai, hei a ia he tikanga mōku, ā, me noho ahau ki a ia.

¹⁹ Nā, tētahi, kia mahi ahau ki a wai? Kaua ianei ahau e mahi ki te aroaro o tāna tama? Ka rite ki tāku mahi ki te aroaro o tōu pāpā tāku ki tōu aroaro.”

²⁰ Nā, ka mea a Apohārama ki a Ahitopere, “Tēnā koa ōu whakaaro me aha tātou?”

²¹ Nā, ka mea a Ahitopere ki a Apohārama, “Haere ki ngā wāhine iti a tōu pāpā, i waiho nei e ia hei tiaki i te whare, ā, ka rongo a Ihairaira katoa kua piro whakarihariha koe ki tōu pāpā, nā, ka kaha ngā ringa o tōu nuinga katoa.”

²² Nā, whakatūria ana tētahi tēneti e rātou mō Apohārama ki runga ki te tuanui; ā, haere ana a Apohārama ki roto, ki ngā wāhine iti a tōna pāpā i te tirohanga a Ihairaira katoa.

²³ Nā, ko te whakaaro o Ahitopere i whakaaro ai ia i aua rā, me te mea e uia ana he tikanga ki tā te Atua kupu; pērā tonu ngā whakaaro katoa o Ahitopere ki ā rāua tokorua, ki a Rāwiri, ki a Apohārama.

17

Ka Tinihanga a Huhai i a Apohārama

¹ I mea anō a Ahitopere ki a Apohārama, “Tēnā kia whiriwhiria ētahi tāngata e ahau, kia kotahi tekau mā rua mano, kia whakatika ahau ki te whai i a Rāwiri i te pō nei.

² Ā, ka huakina ia e ahau i a ia e ngege ana, i ngā ringa e kahakore ana. Nā, ka whakaoho ahau i a ia, ā, ka rere tōna nuinga katoa. Ko reira ahau patu ai i te kīngi, i a ia anake;

³ ā, ka whakahokia mai e ahau te iwi katoa ki a koe. Ko te hokinga mai tēnei o te katoa, ki te mau te tangata e whāia nei e koe, pēnei ka āta noho te iwi katoa."

⁴ Nā, tika tonu taua kupu ki te whakaaro o Apohārama, ki te whakaaro hoki o ngā kaumātua katoa o Ihairaira.

⁵ Nā, ka mea a Apohārama, "Tēnā, karangatia anō hoki a Huhai Araki, kia rongu ai tātou ki tāna kupu."

⁶ Ā, nō te taenga o Huhai ki a Apohārama, ka kōrero a Apohārama ki a ia, ka mea, "Ko te kupu tēnei i kōrero ai a Ahitopere; me mea rānei e tātou tāna i kōrero ai? Ki te kāhore, kōrero mai?"

⁷ Nā, ka mea a Huhai ki a Apohārama, "Ko te whakaaro i whakaaro ai a Ahitopere i tēnei wā nei, kāhore i pai."

⁸ I mea hoki a Huhai, "E mōhio ana koe ki tōu pāpā, rātou ko āna tāngata, he toa rātou, e mamea ana hoki ō rātou ngākau, e rite tonu ana ki te pea kua tangohia nei āna kūao i te pārae; he tangata whawhai hoki tōu pāpā; e kore e moe i roto i ngā tāngata.

⁹ Nanā, kei te piri tērā i roto i tētahi rua, i tētahi atu wāhi rānei. Nā, ākuanei, hei te hinganga o ētahi o rātou i te timatanga, ā, ka rongu tētahi, ka kī ia, 'Kua pā te patu ki te hunga e whai ana i a Apohārama.'

¹⁰ Ahakoa ko wai tētahi toa, i rite tōna ngākau ki tō te raiona, ka ngohe noa iho; e mōhio ana hoki a Ihairaira katoa he mārohirohi tōu pāpā, he toa hoki āna tāngata.

¹¹ "Koia ahau ka mea ai: Me āta kohikohi ki a koe a Ihairaira katoa, o Rāna ā tae noa ki Peerehepa; kia rite ki te onepū i te moana te tini; me haere anō hoki koe, a koe nā anō, ki te taturanga.

¹² Nā, ka whakaekea ia e tātou ki tētahi wāhi e kitea ai ia; ā, ka tau iho ki runga ki a ia, ka pērā anō me te tōmairangi e tau ana ki runga ki te oneone. Ā, ko ia me āna tāngata katoa, e kore e mahue tētahi i a tātou ahakoa kia kotahi nei.

¹³ Ā, ki te tomo ia ki tētahi pā, nā, ka mau taura atu a Ihairaira katoa ki taua pā, ka tōia taua pā e tātou ki roto ki te awa, kia kore rā anō e kitea tētahi kōhatu, ahakoa ririki, ki reira."

¹⁴ Nā, ka mea a Apohārama rātou ko ngā tāngata katoa o Ihairaira, "Pai atu te whakaaro o Huhai Araki i te whakaaro o Ahitopere." Nā Ihowā hoki te tikanga kia whakatakā te whakaaro pai o Ahitopere, kia kawea ai he kino e Ihowā ki runga ki a Apohārama.

Ka Whakatūpatoria a Rāwiri kia Rere

¹⁵ Kātahi a Huhai ka mea ki ngā tohunga, ki a Hāroko rāua ko Apiātara, "Ko ngā whakaaro tēnei o Ahitopere ki a Apohārama rātou ko ngā kaumātua o Ihairaira; ko ōku whakaaro hoki ēnei i whakatakoto atu nei.

¹⁶ Nā, kia hohoro te tono tāngata ki te whakaatu ki a Rāwiri; mea atu, 'Kaua e moe i tēnei pō ki ngā kauanga i te koraha; engari kia hohoro te whiti atu, kei horomia ake te kīngi me tōna nuinga katoa.' "

¹⁷ Nā, i Enerōkere a Honatana rāua ko Ahimāta e tatari ana; kihai hoki i āhei kia kitea e haere mai ana ki te pā. Nā, ka haere tētahi pononga wahine, ka whakaatu ki a rāua, ā, haere ana rāua ki te whakaatu ki a Kīngi Rāwiri.

¹⁸ Otiia i kitea rāua e tētahi taitamariki, ā, kōrerotia atu ana e ia ki a Apohārama; heoi hohoro tonu rāua, ā, ka tae ki te whare o tētahi tangata i Pahurimi. Nā, he poka wai tāna i tōna marae, ā, heke iho ana rāua ki reira.

¹⁹ Nā, ka tikina tētahi hīpoki e te wahine, taupokina ana e ia ki te poka, nā, horahia ana e ia he witi tuki ki runga, ā, kihai taua mea i mōhiotia.

²⁰ Nā, ka tae ngā tāngata a Apohārama ki te wahine, ki te whare, ka mea, "Kei hea a Ahimāta rāua ko Honatana?"

Nā, ka mea te wahine ki a rātou, "Kua whiti rāua i te awa wai." Nā, ka rapu rātou, ā, kihai i kitea, ā, hoki ana ki Hiruhārama.

²¹ Ā, i muri i tō rātou haerenga, ka piki ake rāua i roto i te poka, ā, haere ana, whakaatu ana ki a Kīngi Rāwiri; i mea ki a Rāwiri, "Whakatika, hohoro koutou te whiti atu i te wai nei; ko te whakaaro hoki tēnei o Ahitopere mō koutou."

²² Kātahi ka whakatika a Rāwiri rātou ko tōna nuinga katoa, ā, whiti ana i Horano; ao rawa ake te rā, kihai tētahi i kore te whiti i Horano.

²³ Ā, i te kitenga o Ahitopere kihai i meatia tāna i whakaaro ai, whakanohia ana e ia tana kāihe, ā, whakatika ana, haere ana ki tōna whare ki tōna pā, nā, kei te whakariterite i ngā mea o tōna whare, tārona ana i a ia, ā, mate ake, tanumia iho ki te tanumanga o tōna pāpā.

²⁴ Kātahi ka haere a Rāwiri ki Mahanaima, ā, i whiti anō a Apohārama i Horano me ngā tāngata katoa o Ihairaira.

²⁵ Ā, ka meatia a Amaha e Apohārama hei whakakapi mō Ioapa, hei rangatira mō te ope. Nā, he tama a Amaha nā tētahi tangata, ko Itira tōna ingoa, nō Iharaia, i haere nei ki roto, ki a Apikaira tamāhine a Nahaha, ki te teina o Teruia whaea o Ioapa.

²⁶ Nā, noho ana a Iharaia rātou ko Apohārama ki te whenua o Kireara.

²⁷ Ā, nō te taenga o Rāwiri ki Mahanāima, ka kawea mai e Hopi tama a Nahaha o Rapa o ngā tama a Āmona, e Makiri tama a Amiere o Rotepara, rātou ko Paratirai Kireari o Rokerimī,

²⁸ he moenga, he peihana, he oko oneone, he wīti, he pārei, he parāoa, he kānga pāhūhū, he pīni, he pī, me ētahi atu mea pāhūhū,

²⁹ he honi, he pata, he hipi, me te tīhi, hei kai mā Rāwiri rātou ko tōna nuinga; i mea hoki rātou, "E matekai ana te iwi, e ngenge ana, e matewai ana i te koraha."

18

Te Hinganga me te Matenga o Apohārama

¹ Nā, ka taua e Rāwiri tōna nuinga, ā, whakaritea ana e ia he rangatira mano mō rātou, he rangatira rau.

² Nā, ka tonoa te iwi e Rāwiri; ko tētahi kotahi toru i raro i te ringa o Ioapa, ko tētahi kotahi toru i raro i te ringa o Āpihai tama a Teruia, teina o Ioapa, ā, ko tētahi kotahi toru hoki i raro i te ringa o Itai Kiti. I mea anō te kīngi ki te iwi, "He pono ka haere tahi atu anō hoki ahau i a koutou."

³ Nā, ka mea te iwi, "Kaua koe e puta ki waho. Ki te rere hoki mātou, e kore rātou e whai whakaaro ki a mātou. Ahakoa ko te hāwhe o mātou i mate, e kore rātou e whai whakaaro ki a mātou; tēnā ko koe, e rite ana koe ki ngā mano kotahi tekau o mātou. Nō reira he pai kē ko koe hei āwhina ake mō mātou i roto i te pā."

⁴ Nā, ka mea te kīngi ki a rātou, "Me mea e ahau ngā mea e pai ana ki tā koutou titiro."

Nā, tū ana te kīngi ki te taha o te kūwaha, me te puta atu te iwi, ōna rau, ōna mano.

⁵ Ā, i ako te kīngi ki a Ioapa, ki a Āpihai, ki a Itai, i mea, "Mahara ki ahau, kia āta hanga hoki ki taua taitama, ki a Apohārama." I rongo anō te iwi katoa i te kīngi e ako ana i ngā rangatira katoa ki te tikanga mō Apohārama.

⁶ Nā, ko te putanga o te iwi ki te pārae ki te tū ki a Iharaia; ā, i te ngahere o Ēparaima te whawhai.

⁷ Nā, patua iho i reira ngā tāngata o Iharaia e ngā tāngata a Rāwiri, nui atu te parekura i reira i taua rā, e rua tekau mano tāngata.

⁸ Ā, tohatoha noa i reira te whawhai ki te mata katoa o te whenua; tokomaha atu o te iwi i pau i te ngahere i ngā mea i pau i te hoari i taua rā.

⁹ Nā, ka tūpono a Apohārama ki ngā tāngata a Rāwiri. I runga anō i te muera o Apohārama e noho ana. Nā, ko te haerenga o te muera i raro i ngā peka mātotoru o tētahi oki nui. Kua mau tōna mātenga ki te oki, ā, tārewa ana ia i te takiwā o te rangi, o te whenua; haere atu ana te muera i raro i a ia.

¹⁰ Nā, ka kite tētahi tangata, whakaaturia ana e ia ki a Ioapa; i mea hoki, "Nanā, i kite ahau i a Apohārama e iri ana i tētahi oki."

¹¹ Nā, ka mea a Ioapa ki taua tangata nāna nei i whakaatu ki a ia, "Ha, i kite koe, ā, he aha ia tē patua ai e koe i reira ki te whenua? Pēnei tekau ngā hekere hiriwa kua hoatu e ahau ki a koe, me tētahi whītiki."

¹² Nā, ka mea taua tangata ki a Ioapa, "Ahakoa ka riro mai i tōku ringa ngā pīhi hiriwa kotahi mano, pāuna rawa, e kore e totoro tōku ringa ki te tama a te kīngi; i a tātou hoki e whakarongo ana i ako te kīngi i a koe, i a Āpihai, i a Itai, i mea, 'Kia tūpato kei pā tētahi ki te taitama rā, ki a Apohārama.'

¹³ Mehemea hoki i mahi teka ahau, i mea i te mate mōna (e kore hoki tētahi mea e ngaro i te kīngi), i reira ko koe tonu nā e tū kē i ahau."

¹⁴ Kātahi a Ioapa ka mea, "E kore e pai kia roa ahau nei i a koe." Nā, ka mau tōna ringa ki ētahi tao e toru, werohia atu ana e ia ki te ngākau o Apohārama, i a ia anō e ora ana i waenganui o te oki.

¹⁵ Nā, karapotia ana ia e ngā taitama kotahi tekau, e ngā kaimau patu a Ioapa, ā, patua ana a Apohārama e rātou, whakamatea ana.

¹⁶ Nā, whakatangihia ana e Ioapa te tētere, ā, hoki ana te iwi i te whai i a Iharaia. Nā Ioapa hoki i pēhi te iwi.

¹⁷ Nā, ka mau rātou ki a Apohārama, ka maka i a ia ki tētahi poka nui i te ngahere, ā, nui atu te pūranga kōhatu i haupūria ki runga ki a ia, ā, whati ana a Iharaia katoa ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

¹⁸ Nā, i tōna oranga i tikina e Apohārama, i whakaarahia te pou mōna, ko tērā i te raorao o te kīngi; i mea hoki ia, “Kāhore āku tama e maharatia ai tōku ingoa.” Nā, huaina iho e ia tōna ingoa ki taua pou; e huaina nei anō a reira, ko te tohu a Apohārama ā tae noa ki tēnei rā.

Ka Rongo a Rāwiri i te Matenga o Apohārama

¹⁹ Kātahi ka mea a Ahimāta tama a Hāroko, “Tukua ahau kia rere ki te kōrero ki te kīngi i tā Ihowā whakatikanga i tāna whakawā ki ōna hoariri.”

²⁰ Nā, ka mea a Ioapa, “Kaua koe e kawē kōrero i tēnei rā; engari me kawē kōrero koe a tētahi atu rā; i tēnei rā ia e kore koe e kawē kōrero; kua mate hoki te tama a te kīngi.”

²¹ Kātahi ka mea a Ioapa ki te Kūhi, “Haere, kōrerotia ki te kīngi tāu i kite ai.” Nā, ka piko iho te Kūhi ki a Ioapa, ā, rere ana.

²² Kātahi ka mea anō a Ahimāta tama a Hāroko ki a Ioapa, “He ahakoa pēhea, kia rere anō ahau i muri i te Kūhi.”

Ā, ka mea a Ioapa, “Kia rere koe hei aha, e tāku tama? Kāhore nei hoki he painga ki a koe o ngā kōrero.”

²³ “He ahakoa rā, e ai ki tāna, me rere anō ahau.”

Nā, ka mea tērā ki a ia, “E rere.” Kātahi ka rere a Ahimāta i te ara o te mānia, ā, ka mahue te Kūhi.

²⁴ Nā, e noho ana a Rāwiri i waenganui i ngā kūwaha e rua; i piki anō te kaititiro ki te tuanui i runga i te kūwaha, ki te taiepa; ko te marangatanga ake o ōna kanohi, ka titiro, nā, ko tētahi tangata e rere mai ana, tōna kotahi.

²⁵ Nā, ka karanga te kaititiro, ka whakaatu ki te kīngi.

Anō rā ko te kīngi, “Ki te mea ko ia anake, he kōrero kei tōna māngai.” Nā, haere tonu mai ana tērā, ā, ka tata.

²⁶ I kite anō te kaititiro i tētahi atu tangata e rere mai ana, ā, ka karanga iho te kaititiro ki te kaitiaki o te kūwaha, ka mea, “Tērā he tangata e rere mai rā, ko ia anake.”

Ā, ka mea te kīngi, “He kōrero anō tā tērā.”

²⁷ Nā, ka mea te kaititiro, “Ki tāku titiro rite tonu te rere a te tuatahi ki te rere a Ahimāta tama a Hāroko.”

Ā, ka mea te kīngi, “He tangata pai ia, e haere mai ana me ngā kōrero pai.”

²⁸ Nā, ka karanga a Ahimāta, ka mea ki te kīngi, “Kei te pai katoa.” Nā, ka piko iho tōna mata ki te whenua ki te aroaro o te kīngi, ā, ka mea, “Kia whakapaingia a Ihowā, tōu Atua, nāna nei i tuku mai ngā tāngata i totoro nei tō rātau ringa ki tōku ariki, ki te kīngi.”

²⁹ Nā, ka mea te kīngi, “Kei te pai rānei te taitama a Apohārama?”

Anō rā ko Ahimāta, “I te tononga a Ioapa i te tangata a te kīngi, i ahau, i tāu pononga, i kite ahau i te ngangau nui, heoi kīhai i mōhio he aha rānei.”

³⁰ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, “Haere ake, e tū ki konei.” Nā, haere ana ia, ā, tū ana.

³¹ Nā, ko te haerenga mai o te Kūhi; ā, ka mea te Kūhi, “He kōrero, e tōku ariki, e te kīngi; kua whakatikaia hoki e Ihowā tāu whakawā i te hunga i whakatika mai rā ki a koe.”

³² Anō rā ko te kīngi ki te Kūhi, “Kei te pai rānei te taitama, a Apohārama?”

Ā, ka mea te Kūhi, “Kia rite ki taua taitama ngā hoariri o tōku ariki, o te kīngi, me te hunga katoa e whakatika ana ki a koe hei mea i te kino mōu.”

³³ Nā, oho pū te mauri o te kīngi, ā, piki ana ki te rūma i runga i te kūwaha, tangi ana. Ko tāna kōrero tēnei i a ia e haere ana: “E tāku tama, e Apohārama, e tāku tama, e tāku tama, e Apohārama! He pai mehemea ko ahau i mate, ā, kaua koe, e Apohārama, e tāku tama, e tāku tama.”

19

Ka Kohetetia e Ioapa a Rāwiri

¹ Nā, ka kōrerotia ki a Ioapa, “Nānā, kei te tangi te kīngi, kei te uhunga mō Apohārama.”

² Nā, puta kē ana te whakaoranga i taua rā hei tangi mā te iwi katoa; i rongo hoki te iwi i taua rā i te kōrero, e kōingo ana te kīngi ki tāna tama.

³ Nā, haere puku ana te iwi i taua rā ki te pā, ānō he hunga e haere puku ana i te whakamā, ina rere i te whawhai.

⁴ Ko te kīngi ia, taupoki tonu tōna mata, nui atu te reo o te kīngi ki te tangi, “E Apohārama, e tāku tama, e Apohārama, e tāku tama, e tāku tama.”

⁵ Nā, ka haere a Ioapa ki te kīngi ki roto ki te whare, ā, ka mea, “Kua whakamā i a koe ināianei ngā mata o āu tāngata katoa i ora ai koe i tēnei rā, i ora ai hoki āu tama, me āu tamāhine, i ora ai āu wāhine, i ora ai anō āu wāhine iti,

⁶ i a koe ka aroha nei ki ōu hoariri, ka kino nei ki te hunga e aroha ana ki a koe. Kua whakaatu mai nā hoki koe i tēnei rā, he kore noa iho ki a koe ngā rangatira me ngā tāngata;

e mōhio ana hoki ahau i tēnei rā, kia ora kau ko Apohārama, ā, kia mate ko mātou katoa i tēnei rā, ka pai rawa ki a koe.

⁷ “Nā, whakatika, puta atu ki waho, kia puaki tētahi kupu pai ki āu tāngata; tā te mea he oati tēnei nāku i a Ihowā, ki te kāhore koe e puta ake, e kore tētahi tangata e noho ki a koe i tēnei pō; ā, nui atu tēnei kino ki a koe i ngā kino katoa i pā ki a koe o tōu taitamarikitanga ake ā mohoa noa nei.”

⁸ Nā, ka whakatika te kīngi, ā, noho ana i te kūwaha. Nā, ka kōrerotia te kōrero ki te iwi katoa, “Nā, ko te kīngi, kei te kūwaha e noho ana.” Nā, haere ana te iwi katoa ki te aroaro o te kīngi.

Ka Whakahokia a Rāwiri ki Hiruhārama

Kua whati hoki tērā a Iharaira ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

⁹ Nā, ka puta ake he tautohetohe i ngā tāngata katoa o ngā iwi katoa o Iharaira, i ki rātou, “Nā te kīngi tātou i whakaora i roto i te ringa o ō tātou hoariri, nāna hoki tātou i mawhiti ai i te ringa o ngā Pirihitini; heoi kua whati atu nei ia i te whenua i te wehi ki a Apohārama.

¹⁰ Ā, ko Apohārama i whakawahia nei e tātou hei kīngi mō tātou, kua mate i te whawhai. Nā, he aha koutou tē whai kupu ai kia whakahokia mai te kīngi?”

¹¹ Nā, ka tono tāngata a Kīngi Rāwiri ki a Hāroko rāua ko Apiātara, ki ngā tohunga, hei kī atu: “Kōrero atu ki ngā kaumātua o Hūrā, mea atu, ‘He aha koutou i tauhiku ai ki te whakahoki i te kīngi ki tōna whare? Kua tae atu nā hoki te kōrero a Iharaira katoa ki te kīngi, ki te whakahoki i a ia ki tōna whare.

¹² Ko ōku tēina nei koutou, ko ōku wheua, ko ōku kikokiko, he aha koutou i tauhikuhiku ai ki te whakahoki i te kīngi?”

¹³ Mā kōrua anō e kī atu ki a Amaha, ‘Ehara ianei koe i te wheua nōku, i te kikokiko nōku? Mā te Atua e mea tēnei mea ki ahau me tētahi atu mea, ki te kāhore koe e meinga hei rangatira ope ki tōku aroaro i ngā rā katoa hei whakakapi mō Ioapa.’ ”

¹⁴ Ā, meinga ana e ia kia piko te ngākau o ngā tāngata katoa o Hūrā anō he tangata kotahi; ā, ka tono tāngata rātou ki te kīngi hei mea, “Hoki mai, me āu tāngata katoa.”

¹⁵ Nā, hoki ana te kīngi, ā, ka tae ki Horano.

I haere anō a Hūrā ki Kirikara, he haere ki te whakatau i te kīngi, hei whakawhiti i te kīngi i Horano.

¹⁶ Nā, hohoro tonu a Himeī Pineamini tama a Kera, tērā i Pahurimi rā, haere tahi ana me ngā tāngata o Hūrā ki raro, ki te whakatau i a Kīngi Rāwiri.

¹⁷ Nā, kotahi mano ngā tāngata o Pineamine i a ia, me Tipa anō, me te tangata o te whare o Haora, rātou ko āna tama tekau mā rima, me āna pononga e rua tekau; ā, whiti ana rātou i Horano i te aroaro o te kīngi.

¹⁸ I whiti anō he perepoti hei whakawhiti mō te whare o te kīngi, hei mea hoki i ngā mea e pai ana ki tōna whakaaro.

Te Atawahi o Rāwiri ki a Himeī

Nā, ka tāpapa a Himeī tama a Kera ki te aroaro o te kīngi, i a ia ka whiti nei i Horano,

¹⁹ ā, ka mea ki te kīngi, “Kaua tōku ariki e whakairi hara ki ahau, kaua anō e maharatia te tutū o tōu pononga i te rā i puta mai ai tōku ariki, te kīngi i Hiruhārama; kaua te ngākau o te kīngi e mea ki tēnā.

²⁰ E mōhio ana hoki tōu pononga i hara ahau. Koia ahau i haere mai ai ināianei, ko te tuatahi o te whare katoa o Hōhepa; i haere mai hoki ki raro, ki te whakatau i tōku ariki, i te kīngi.”

²¹ Otiia ka oho a Āpihai tama a Teruia, ka mea, “E kore ianei a Himeī e whakamatea mō tēnei, mōna i kanga i tā Ihowā i whakawahi ai?”

²² Anō rā ko Rāwiri, “Hei aha māku tā kōrua, e ngā tama a Teruia, i mea ai kōrua ki te totohe ki ahau i tēnei rā? Kia mate koia he tangata i roto i a Iharaira i tēnei rā? Kāhore ianei ahau e mōhio ko ahau te kīngi o Iharaira i tēnei rā?”

²³ Nā, ka mea te kīngi ki a Himeī, “E kore koe e mate.” Nā, oati ana te kīngi ki a ia.

Ka Whakahoa anō a Rāwiri rāua ko Mepipohete

²⁴ Nā, ka haere a Mepipohete tama a Haora ki raro, ki te whakatau i te kīngi. Kīhai ōna waewae i whakapaia, kīhai tōna pāhau i whakapaia, kīhai anō ōna kākahu i horoia, nō te rā i haere ai te kīngi ā taea noatia te rā i hoki mārie mai ai ia.

²⁵ Ā, i tōna taenga ki Hiruhārama ki te whakatau i te kīngi, ka mea te kīngi ki a ia, “He aha koe tē haere ai tātou, e Mepipohete?”

²⁶ Anō rā ko ia, “Nā tōku pononga ahau i tinihanga, e tōku ariki, e te kīngi; i mea hoki tōu pononga, ‘Me whakanoho e ahau tētahi kāihe mōku, hei ekenga atu mōku, ka haere ai i te kīngi.’ He kopa hoki tōu pononga.

²⁷ Nā, kua whakapae teka ia mō tāu pononga ki tōku ariki, ki te kīngi. Otiia, rite tonu tōku ariki, te kīngi ki te anahera a te Atua; nā, māu e mea te mea e pai ana ki tāu titiro.

²⁸ Ko te whare katoa hoki o tōku pāpā me te mea he tūpāpaku i te aroaro o tōku ariki, o te kīngi. Heoi, kua whakanohoia e koe tāu pononga ki te hunga i kai ki tāu tēpu. Nā, he aha ake rā tāku e tika ai kia karanga atu ai anō ahau ki te kīngi?"

²⁹ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, "Hei aha ake āu kōrero i kōrerotia tonutia ai? Ko tāku kupu tēnei: me wehe e kōrua ko Tipa te māra."

³⁰ Nā, ka mea a Mepipohete ki te kīngi, "Engari me tango katoa e ia, he mea hoki kua tae mārie mai tōku ariki, te kīngi ki tōna whare."

Te Manaaki o Rāwiri a Paratirai

³¹ I haere mai anō a Paratirai Kireari i Rokerimi; ā, whiti ana rāua ko te kīngi i Horano, he kawē i a ia ki tērā taha o Horano.

³² Nā, he koroheke rawa a Paratirai, e waru tekau ōna tau. Nāna i atawhai te kīngi i tōna nohoanga ki Mahanaima; he tangata nui rawa hoki ia.

³³ Nā, ka mea te kīngi ki a Paratirai, "Me whiti koe, tāua, ā, māku koe e atawhai ki tōku taha ki Hiruhārama."

³⁴ Nā, ka mea a Paratirai ki te kīngi, "E hia ngā rā o ngā tau hei oranga mōku, e haere tahi ai ahau me te kīngi ki runga, ki Hiruhārama?"

³⁵ Ka waru tekau ōku tau i tēnei rā; e mōhio rānei ahau he pai tēnei, he kino tērā? E mōhioia rānei e tāu pononga te reka o tāku e kai ai, o tāku rānei e inu ai? E rongo anō rānei ahau i te reo o ngā tāne waiata, o ngā wāhine waiata rānei? Ā, kia meinga anō tāu pononga hei whakararuraru mō tōku ariki, mō te kīngi hei aha?

³⁶ Ka haere tahi atu rā tāu pononga me te kīngi ki tāwāhi iti atu o Horano; ā, he aha kia whakaarohia tērā ki ahau e te kīngi ki tēnei utu nui?

³⁷ Nā, tukua tāu pononga kia hoki, kia mate ai ahau ki tōku nei pā, ki te taha o te urupā o tōku pāpā, o tōku whaea. Engari ia tāu pononga, a Kimihama; ko ia e whiti tahi me tōku ariki, me te kīngi; meatia ki a ia te mea e pai ana ki tāu titiro."

³⁸ Nā, ka mea te kīngi, "Me whiti tahi māua ko Kimihama, ā, māku e mea ki a ia ngā mea e pai ana ki tāu titiro; ā, he aha tāu e tono ai ki ahau, ka mahia e ahau māu."

³⁹ Nā, whiti ana te iwi katoa i Horano. I whiti anō te kīngi, ā, kihia ana e te kīngi a Paratirai, manaakitia ana; ā, hoki ana tērā ki tōna wāhi.

⁴⁰ Heoi, whiti ana te kīngi ki Kirikara, ā, i haere tahi anō a Kimihama i a ia; ā, nā te iwi katoa o Hūrā, nā te hāwhe o te iwi o Iharaia te kīngi i kawē.

⁴¹ Nā, haere ana ngā tāngata katoa o Iharaia ki te kīngi, ka mea ki te kīngi, "He aha ō mātou tēina, ngā tāngata o Hūrā i tāhae ai i a koe, i whakawhiti mai ai i te kīngi, i tōna whare katoa, i ngā tāngata katoa anō a Rāwiri, i Horano?"

⁴² Nā, ka whakahokia e ngā tāngata katoa o Hūrā ki ngā tāngata o Iharaia, "Nō te mea he whanaunga tata te kīngi ki a mātou. He aha rā koutou i riri ai mō tēnei mea. I kai rānei mātou i tētahi mea a te kīngi? I hōmai rānei e ia tētahi mea ki a mātou?"

⁴³ Nā, ka whakahoki ngā tāngata o Iharaia ki ngā tāngata o Hūrā, ka mea rātou, "Kotahi tekau ngā wāhi o te kīngi kei a mātou, ā, nui atu hoki i tō koutou tō mātou take ki a Rāwiri; ā, he aha mātou i whakahāweatia ai e koutou, tē waiho ai mā mātou te kupu tuatahi mō te whakahoki mai i tō mātou kīngi?"

Heoi, i pakari rawa ake ngā kupu a ngā tāngata o Hūrā i ngā kupu a ngā tāngata o Iharaia.

20

Te Tutūtanga a Hēpā

¹ Nā, i tūpono ki reira tētahi tangata o Periara, ko tōna ingoa ko Hēpā, he tama nā Pikiri, nō Pineamine. Nā, whakatangihia ana e ia te tētere, ā, ka mea,

"Kāhore ō tātou wāhi i a Rāwiri,

kāhore he wāhi tūturu mō tātou i te tama a Hehe!

Ki ō koutou tēneti, e tērā, e tērā o Iharaia!"

² Nā, ka tākiritia ngā tāngata katoa o Iharaia i te whai i a Rāwiri, ā, whai ana i a Hēpā tama a Pikiri; ko ngā tāngata ia o Hūrā i piri ki tō rātou kīngi, o Horano mai anō a Hiruhārama atu ana.

³ Nā, haere ana a Rāwiri ki tōna whare ki Hiruhārama, ā, ka mau te kīngi ki ngā wāhine kotahi tekau, ki ngā wāhine iti i waiho rā hei tiaki i te whare, ā, whakanohoia ana ki te whare kia tiakina, atawhaitia iho rātou e ia. Otiia, kihai ia i haere ki roto, ki a rātou. Nā, tūtakina atu ana rātou, he noho pouaru ā taea noatia te rā i mate ai rātou.

⁴ Kātahi ka mea te kīngi ki a Amaha, “Huihuia mai ngā tāngata o Hūrā ki ahau i roto i ngā rā e toru, ā, me tae mai anō koe ki konei.”

⁵ Nā, haere ana a Amaha ki te huihui i ngā tāngata o Hūrā; otia i roa atu ia i te wā i whakaritea ki a ia.

⁶ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Āpihai, “Ākuanei rahi atu te kino e mahia e Hēpā tama a Pikiri ki a tātou i tā Apohārama; tangohia ngā tāngata a tōu ariki, whāia, kei whiwhi ia ki ngā pā taiepa, ā, ka ora atu i ō tātou kanohi.”

⁷ Nā, haere ana ngā tāngata a Ioapa i muri i a ia, me ngā Kereti, me ngā Pereti, me ngā mārohirohi katoa; haere atu ana rātou i Hiruhārama ki te whai i a Hēpā tama a Pikiri.

⁸ I a rātou i te kōhatu nui i Kipeono, ka tae mai a Amaha kia tūtaki ki a rātou. Nā, ko te kākahu i kākahuria e Ioapa, he mea whītiki, ā, i waho ake he whītiki anō, me tētahi hoari, he mea whakamau ki tōna hope, i roto anō i tōna pūkoro; ā, i a ia e haere ana, ka makere.

⁹ Nā, ka mea a Ioapa ki a Amaha, “Kei te ora rānei koe, e tōku teina?” Nā, ka mau te ringa matau o Ioapa ki te kumikumi o Amaha, kia kihi i a ia.

¹⁰ Kīhai ia a Amaha i mahara ki te hoari i te ringa o Ioapa; nā, werohia ana ia e ia ki te kōpū ki taua mea, ā, ka tuakina ōna whēkau ki te whenua, kīhai hoki i tuaruatia e tērā; nā, ka mate ia. Nā, ka whai a Ioapa rāua ko tōna teina, ko Āpihai i a Hēpā tama a Pikiri.

¹¹ Nā, tērā tētahi o ngā taitama a Ioapa i tōna taha e tū ana, ā, ka mea tērā, “Ko te tangata e pai ana ki a Ioapa, ā, ko te tangata e mea ana mō Rāwiri, me whai ia i a Ioapa.”

¹² Heoi, takoto ana a Amaha, okeoke ana i roto i ōna toto i waenganui o te huarahi. Ā, ka kite taua tangata e tū ana te iwi katoa, nā, ka amohia atu e ia a Amaha i te huarahi ki te pārae, ā, hīpokina iho ana ki te kākahu, i tōna kitenga e tū ana te hunga katoa e tika ana nā reira.

¹³ Ka oti ia te neke atu i te huarahi, nā, haere ana te iwi katoa i muri i a Ioapa ki te whai i a Hēpā tama a Pikiri.

¹⁴ Nā, hāereerea ana e ia ngā iwi katoa o Ihairaira, ki Apere, ā, ki Petemaaka, ki ngā Peri katoa; nā, ka huihui rātou katoa, ā, haere ana hoki i muri i a ia.

¹⁵ Nā, haere ana rātou, kei te whakapae i a ia ki Apere o Petemaaka, ā, whakahaupūtia ake ana e rātou tētahi pukepūke ki te pā, nā, kua hāngai ki te pekerangi. Nā, kei te āki te nuinga katoa o Ioapa i te taiepa kia hinga.

¹⁶ Nā, ka karanga tētahi wahine mōhio i roto i te pā, “Whakarongo mai, whakarongo mai; tēnā, ki atu ki a Ioapa, ‘Whakatata mai ki konei, kia kōrero ai ahau ki a koe.’ ”

¹⁷ Nā, ka whakatata ia ki a ia; ā, ka mea te wahine, “Ko koe ianei a Ioapa?”

Ka mea tērā, “Tēnei ahau.”

Nā, ko te kiānga a tērā ki a ia, “Whakarongo ki ngā kupu a tāu pononga.”

Ka whakahokia e ia, “E whakarongo ana.”

¹⁸ Nā, ka mea tērā, “Ko tā rātou nā kupu onamata, i mea, ‘Me ui rawa rātou he kupu ki Apere’; ā, ka mutu tā rātou i tērā.”

¹⁹ Nō roto ahau i te hunga āta noho, pono hoki i roto i a Ihairaira. E whai ana koe kia whakangaromia he pā, he whaea nō Ihairaira; he aha ka horomia ai e koe te wāhi tupu a Ihowā?”

²⁰ Nā, ka whakahokia e Ioapa; i mea ia, “Hore rawa, hore rawa i ahau; ā, kore e horomia, e kore e hunā e ahau.”

²¹ Kāhore āku pērā, engari he tangata tērā nō Maunga Eparaima, ko tōna ingoa ko Hēpā tama a Pikiri, kua ara tōna ringa ki te kīngi, ki a Rāwiri; hōmai tōna kotahi, ā, ka haere atu ahau i te pā.”

Kātahi taua wahine ka mea ki a Ioapa, “Nanā, ka ākiritia atu tōna upoko ki a koe rā runga i te taiepa.”

²² Nā, haere ana taua wahine, me tōna whakaaro mōhio, ki te iwi katoa. Nā, pōutoa ana e rātou te upoko o Hēpā tama a Pikiri, makā atu ana ki a Ioapa. Kātahi ia ka whakatangi i te tētere, ā, whakarērea ana e rātou te pā, pakaru noa atu ana ki tōna tēneti, ki tōna tēneti. Ā, hoki ana a Ioapa ki Hiruhārama ki te kīngi.

²³ Nā, ko Ioapa te rangatira o te ope katoa o Ihairaira; ko Penaia hoki, tama a Iehoiara te rangatira o ngā Kereti rātou ko ngā Pereti;

²⁴ ko Arorama te rangatira takoha; ko Iehohāpata tama a Ahiruru te kaiwhakamahara;

²⁵ ko Hewha te kaituhituhi; ā, ko Hāroko rāua ko Apiātara ngā tohunga;

²⁶ ā, ko Ira Hairi anō hoki he tino kaiwhakahaere nā Rāwiri.

21

Ka Whakamatea ngā Uri a Haora

¹ Nā, ka pā he matekai i ngā rā o Rāwiri, e toru ngā tau, ko tō tētahi tau āki tonu iho ki tō tētahi tau; ā, ka rapua te tikanga e Rāwiri i te aroaro o Ihowā. Nā, ka mea a Ihowā, "Mō tā Haora rātou ko tōna whare hūtoto; mōna i whakamate i ngā Kipeoni."

² Kātahi te kīngi ka karanga ki ngā Kipeoni, ā, ka kōrero ki a rātou. (Nā, ehara ngā Kipeoni i ngā tama a Iharaia; engari nō ngā mōrehu o ngā Amori, nō ērā i oati rā ngā tama a Iharaia; nā, whāia ana e Haora kia patua, he hae nōna, he whakaaro hoki ki ngā tama a Iharaia rātou ko Hūrā.)

³ Nā, ka mea a Rāwiri ki ngā Kipeoni, "Ko te aha tāku e mea ai ki a koutou? He aha hoki tāku whakamārie e manaakitia ai e koutou te kāinga tupu o Ihowā?"

⁴ Nā, ka mea ngā Kipeoni ki a ia, "Ehara i te kōura i te hiriwa rānei te mea kei waenganui i a mātou me Haora rātou ko tōna whare; kāhore hoki ā mātou mea ki tētahi tangata o Iharaia kia mate."

Anō rā ko ia, "Ka meatia e ahau tā koutou e kī mai ai."

⁵ Kātahi rātou ka mea ki te kīngi, "Ko te tangata i whakamōti nei i a mātou, i whakatakoto whakaaro nei mō mātou kia ngaro, kei waiho ki tētahi o ngā rohe o Iharaia.

⁶ Kia tokowhitu ngā tātanga o ōna tama e hōmai ki a mātou, ā, mā mātou rātou e tārona, hei mea ki a Ihowā, ki Kipea o Haora, o tā Ihowā i whiriwhiri ai."

Nā, ka mea te kīngi, "Ka hoatu e ahau."

⁷ Otia i tohungia e te kīngi a Mepipohete tama a Honatana tama a Haora, he whakaaro ki te oati a Ihowā i takoto i a rāua, i a Rāwiri rāua ko Honatana tama a Haora.

⁸ Engari i mau te kīngi ki ngā tama tokorua a Rihipa tamāhine a Aia i whānau nei i a rāua ko Haora, arā ki a Aramoni rāua ko Mepipohete; ki ngā tama tokorima hoki a Merapa tamāhine a Haora i whānau i a rāua ko Atariere tama a Paratirai Mehorati.

⁹ Ā, hoatu ana e ia ki ngā ringa o ngā Kipeoni, ā, tāronatia ana e rātou ki te maunga, i te aroaro o Ihowā. Nā, hinga ngātahi ana tō rātou tokowhitu katoa. Nō ngā rā o te kotinga rātou i whakamatea ai, nō ngā rā tuatahi, i te tīmatanga o te kotinga pārei.

¹⁰ Nā, ka mau a Rihipa tamāhine a Aia ki te kākahu taratara, ā, whārikitia ana hei mea mōna ki runga ki te kāmaka, i te tīmatanga o te kotinga, ā, heke noa he wai i te rangi ki runga ki a rātou; kihai hoki i tukua e ia he manu o te rangi kia noho ki runga i te awatea, he kīrehe rānei o te pārae i te pō.

¹¹ Ā, i kōrerotia ki a Rāwiri taua meatanga a Rihipa tamāhine a Aia, wahine iti a Haora.

¹² Nā, ka haere a Rāwiri, ka tīkina ngā wheua o Haora, ngā wheua o Honatana, o tāna tama, i ngā tātanga o Iapehe Kīreara, nā rātou nei hoki aua wheua i tango puku i te waharoa o Petehana i te wāhi i whakairihia ai e ngā Pirihitini i te rā i patua ai a Haora e ngā Pirihitini ki Kiripoa,

¹³ ā, kawea ana e ia i reira ngā wheua o Haora, me ngā wheua o Honatana, o tāna tama; i kohia anō e rātou ngā wheua o te hunga i whakatarea.

¹⁴ Ā, tanumia ana ngā wheua o Haora rāua ko Honatana, ko tāna tama, ki te whenua o Pineamine ki Heraha ki te urupā o Kīhi, o tōna pāpā; ā, ka oti i a rātou ngā mea katoa i whakahaua e te kīngi, nā muri iho ka mārie mai te Atua ki te whenua.

Ngā Mahi Nanakia a ngā Tātanga Tāne a Rāwiri

(1 Whakapapa 20.4-8)

¹⁵ Nā, ka whawhai anō ngā Pirihitini rātou ko Iharaia, ā, haere ana a Rāwiri ki raro, rātou ko āna tātanga, whawhai ana ki ngā Pirihitini; nā, ka ruha haere a Rāwiri.

¹⁶ Nā, ko Ihipipenopo, nō ngā uri o Rapa, ko te taimaha o tāna tao, e toru rau hekere parāhi te taimaha, he mea hou te hoari, whītiki rawa ki a ia; ka mea ia kia patua a Rāwiri.

¹⁷ Nā, pikitia ana ia e Āpihai tama a Teruia, ā, patua iho e ia te Pirihitini, whakamatea iho. Nā reira i oati ai ngā tātanga a Rāwiri ki a ia, i mea ai, "Kāti rawa tōu haere tahi tātou ki te whawhai, kei keto i a koe te rama o Iharaia."

¹⁸ Ā muri iho i tēnei ka whawhai anō ki ngā Pirihitini ki Kopo, ā, nā Hipekai Huhati i patu a Hapa, nō ngā uri o Rapa.

¹⁹ Nā, ka whawhaitia anō ngā Pirihitini ki Kopo, ā, nā Erehanana tama a Iaare-Orekimio Pēterehema i patu te teina o Koriata Kiti, ko te kakau o tāna taoroa rite tonu ki te kurupae a te kaiwhatu.

²⁰ Ā, i whawhai anō ki Kāta. Nā, ko tētahi tangata roa e ono nei ngā maihao o tētahi ringa, o tētahi ringa, e ono anō hoki ngā matikara o tētahi waewae, o tētahi waewae, e rua tekau mā whā katoa te maha, he uri anō nō Rapa.

²¹ I tāna whakataranga i a Iharaia, nā, patua ana ia e Honatana tama a Himeī tuakana o Rāwiri.

²² He uri ēnei tokowhā nō Rapa i Kāta, ā, hinga ana i te ringa o Rāwiri, i te ringa hoki o āna tātanga.

22

Tā Rāwiri Waiata Whakawhetai
(Waiata 18)

¹ I kōrerotia e Rāwiri ki a Ihowā ngā kupu o tēnei waiata i te rā i whakaorangia ai ia e Ihowā i te ringa o ōna hoariri katoa, i te ringa anō o Haora.

² I mea ia:

“Ko Ihowā tōku teko, tōku pourewa,
ko tōku kaiwhakaora hoki ia, āe rā, ko tōku;

³ ko te Atua tōku kāmaka,
ka whakawhirinaki ahau ki a ia;
ko tōku whakangungu rākau, ko te haona o tōku whakaoranga,
ko tōku pā tiketike, ko tōku rerenga atu;
e tōku kaiwhakaora, whakaorangia ana ahau e koe i te tutū.

⁴ Ka karanga ahau ki a Ihowā e tika nei kia whakamoemititia;
ā, ka whakaorangia ahau i ōku hoariri.

⁵ “I karapotia ahau e ngā ngaru o te mate,
i whakawehia ahau e ngā waipuke o te kino.

⁶ I rōritia ahau e ngā taura a te rēinga;
pōtaea ana ahau e ngā māhanga a te mate.

⁷ I karanga ahau ki a Ihowā i tōku pāweratanga,
āe rā, i karanga ahau ki tōku Atua.

Ā, i whakarongo ia ki tōku reo i roto i tōna temepara,
i tae hoki tāku hāmama ki ōna taringa.

⁸ “Nā, ka ngāueue te whenua, ka rū;
wiri ana ngā pūtaka o ngā rangi,
ngāueue ana, nō te mea e riri ana ia.

⁹ I kake he paowa i ōna pongaponga,
ā, ka kai te kāpura o roto o tōna māngai;
ngiha ana ngā waro.

¹⁰ I whakapīngoretia e ia ngā rangi, ā, ka heke iho;
ā, i raro te pōuri kerekere i ōna waewae.

¹¹ Nā, ka eke ia ki te kerupa, ā, rere ana;
inā, i kitea ia i runga i ngā parirau o te hau.

¹² I meinga anō e ia te pōuri hei tēneti ā tawhio noa,
ngā wai pōuri, ngā kapua mātotoru o te rangi.

¹³ Ngiha ana ngā waro
i te wherikotanga o tōna aroaro.

¹⁴ Papā ana te whatitiri a Ihowā ngā rangi;
puaki ana te reo o te Runga Rawa.

¹⁵ Kōkiritia mai ana e ia ngā pere, ā, marara ana rātou;
he uira, ā, ka whati rātou.

¹⁶ Nā, ka kitea ngā takere o te moana,
ka takoto kau ngā pūtaka o te ao

i te whakatūpehupehunga a Ihowā,
i te whengunga o te manawa o ōna pongaponga.

¹⁷ “I tono karere mai ia i runga, ka mau ki ahau;
kūmea ake ahau e ia i roto i ngā wai maha.

¹⁸ Nāna ahau i whakaora i tōku hoariri kaha,
i te hunga e kino ana ki ahau;
he kaha rawa hoki rātou i ahau.

¹⁹ Huakina tatatia ana ahau e rātou i te rā o tōku matenga;
ko Ihowā ia tōku whakawhirinakitanga.

²⁰ Ā, whakaputaina ana ahau e ia ki te wāhi whānui;
i whakaorangia ahau e ia, nō te mea i whakaahuareka ia ki ahau.

²¹ “Rite tonu ki tāku mahi tika tā Ihowā utu ki ahau;
rite tonu ki te mā o ōku ringa tāna i whakahoki mai ai ki ahau.

²² I pupuri hoki ahau i ngā ara a Ihowā;

ā, kīhai i hē, i whakarere i tōku Atua.

23 Kei mua tonu hoki i ahau āna whakaritenga katoa;

ā, ko āna tikanga, kīhai ērā i matara atu i ahau.

24 I tū tika anō ahau ki tōna aroaro;

i tiaki anō i ahau kei kino.

25 Nō reira i hōmai ai e Ihowā he utu ki ahau, rite tonu ki tōku tika;
rite tonu ki tōku mā ki tāna titiro.

26 “He tangata atawhai, ka atawhai anō koe;
he tangata tika, ka tika anō koe.

27 He tangata mā, ka mā anō koe;
he tangata whakakeke, he whakakeke hoki tāu mahi.

28 E whakaorangia hoki e koe te iwi e tūkinotia ana;
kei runga ia ōu kanohi i te hunga whakakake,
kia whakahokia iho rātou e koe ki raro.

29 Ko koe hoki tōku rama, e Ihowā;
mā Ihowā e whakamārama tōku pōuri.

30 Nāu hoki ahau i rere ai ki runga ki te rōpū;
nā tōku Atua ka peke ahau i te taiepa.

31 “Tēnā ko te Atua, tika tonu tōna ara;
he parakore te kupu a Ihowā;
he whakangungu rākau ia
ki te hunga katoa e whakawhirinaki ana ki a ia.

32 Ko wai oti te Atua, ki te kāhore a Ihowā?
Ko wai hoki te kāmaka, ki te kāhore tō tātou Atua?

33 Ko te Atua tōku pā kaha;
ko ia hei ārahi i te hunga tika i tōna ara.

34 Ko ia nei hei mea i ōku waewae kia rite ki ō te hāta;
māna hoki ahau e whakatū ki runga ki ōku wāhi tiketike.

35 Ko ia hei whakaako i ōku ringa ki te whawhai;
hei mea i ōku ringa kia whakapiko i te kōpere parāhi.

36 Kua hōmai hoki e koe ki ahau te whakangungu rākau o tāu whakaoranga;
whakanuia ana ahau e tōu whakaaro māhaki.

37 I whakanuia e koe ōku takahanga i raro i ahau,
tē paheke ōku waewae.

38 “Kua arumia e ahau ōku hoariri, ā, hunā iho rātou e ahau;
kīhai anō ahau i tahuri, ā, mōti noa rātou.

39 Mōti iho rātou i ahau, mongamonga noa, tē āhei te whakatika;
inā, hinga ana rātou ki raro i ōku waewae.

40 Nāu hoki ahau i whītiki ki te kaha mō te whawhai;
piko ana i a koe ki raro i ahau te hunga i whakatika mai ki ahau.

41 Kua meinga hoki e koe kia hurihia mai e ōku hoariri ō rātou tuarā ki ahau,
kia hunā e ahau te hunga e kino ana ki ahau.

42 I tirotiro rātou, heoi kāhore he kaiwhakaora;
ki a Ihowā rawa, heoi kīhai ia i whakahoki kupu ki a rātou.

43 Nā, tukia ana rātou e ahau, ā, rite noa ki te puehu o te whenua;
mōhungahunga noa rātou i ahau, me te mea he paru nō ngā huarahi;
ā, tītiritaria ana rātou e ahau.

44 “Nāu hoki ahau i ora ai i ngā ngangautanga a tōku iwi;
nāu ahau i tiaki hei upoko mō ngā tauīwi;
hei apa mōku te iwi kāhore nei i mātauria e ahau.

45 Ka tuku mai ngā tāngata iwi kē ki raro i ahau;
kia rongo kau te taringa, kakama tonu mai rātou ki ahau.

46 Ka memeha haere ngā tāngata iwi kē;
ka puta wehi mai hoki i roto i ō rātou kuhunga.

47 “E ora ana a Ihowā, kia whakapaingia tōku kāmaka;
kia whakanuia te Atua o te kāmaka o tōku whakaoranga.

48 Arā te Atua e rapu nei i te utu mōku,

- e pēhi nei i te iwi ki raro i ahau,
⁴⁹ e whakaputa nei i ahau i roto i ōku hoariri.
 Āe rā, e mea ana koe i ahau kia teitei ake i te hunga e whakatika mai ana ki ahau,
 whakaorangia ana ahau e koe i te tangata tutū.
⁵⁰ Mō konei ka whakawhetai ahau ki a koe, e Ihowā,
 i roto i ngā tauīwi, ka hīmene ki tōu ingoa.
⁵¹ He pourewa whakaora ia ki tāna kīngi;
 e whakaputa aroha ana ki tāna tangata i whakawahi ai,
 ki a Rāwiri rātou ko ōna uri ake ake."

23

Ngā Kupu Whakamutunga a Rāwiri

- ¹ Nā, ko ngā kupu whakamutunga ēnei a Rāwiri.
 "He kupu tēnei nā Rāwiri tama a Hehe,
 he kupu hoki nā te tangata i whakarewaina ki runga,
 nā tā te Atua o Hākopa i whakawahi ai,
 nā te kaihīmene āhuareka o Iharaia:
² "He kaiwhakapuaki ahau i te kupu a te Wairua o Ihowā;
 kei tōku arero tāna kōrero.
³ I kōrero te Atua o Iharaia,
 i mea te Kāmaka o Iharaia ki ahau:
 'Ko ia te kaiwhakatakoto tikanga mō ngā tāngata,
 e whakatakoto tikanga ana i runga i te wehi ki a Ihowā,
⁴ ka rite ia ki te mārama o te ata ina whiti te rā,
 o te ata kāhore nei he kapua;
 ki te tarutaru tupu hou e pihi ake ana i te whenua
 i te mea ka whiti te rā i te maonga o te ua.'
⁵ "He pono ehara tōku whare i te pēnā i te aroaro o te Atua;
 heoi kua takoto tāna kawenata ū tonu ki ahau,
 rite rawa ngā aha katoa, mau rawa.
 Nō te mea ko tōku whakaoranga katoa tēnei,
 ko tāku hoki e whakaahuareka ai,
 ahakoa kāhore e meinga ana e ia kia tupu.
⁶ Ko te hunga atuakore ia ka rite katoa ki te tātarāmoa e āia atu ana,
 e kore nei e hopukia atu e te ringa.
⁷ Engari, ko te tangata e whakapā atu,
 kia kapi ia i te rino, kia mau hoki ki te kakau o te tao;
 ā, ka tahuna rawatia rātou ki te ahi i tō rātou wāhi."

Ngā Toa Mārohirohi a Rāwiri

(1 Whakapapa 11.10-41)

- ⁸ Ko ngā ingoa ēnei o ngā tāngata mārohirohi a Rāwiri: ko Iohepepahēpete Takamoni, ko ia te tino rangatira; ko Arino Eteni anō ia, i ara ake tāna tao ki ngā rau e waru, patua iho i te whakaekenga kotahi.
⁹ I muri i a ia ko Ereātara tama a Roro Ahohi; ko ia tētahi o ngā mārohirohi, o ngā hoa tokotoru o Rāwiri i tā rātou whakataranga ki ngā Pirihitini i huihui ki reira ki te whawhai, i te mea kua riro ngā tāngata o Iharaia,
¹⁰ whakatika ana ia, ā, patua iho ngā Pirihitini ā, ngenge noa tōna ringa, piri noa tōna ringa ki te hoari; ā, nui atu te wikitōria i meinga e Ihowā i taua rā; ā, hoki ana te iwi i muri i a ia, he hui kau i ngā parakete.
¹¹ Ā, i muri i a ia ko Hamaha tama a Ake Harari. Nā, ko te huihuinga o ngā Pirihitini ki te taua, ki tētahi wāhi oneone e kapi ana i te pī; ā, rere ana te iwi i te aroaro o ngā Pirihitini.
¹² Heoi, tū ana tērā i waenganui o taua wāhi, nā, ka mau i a ia, patua iho e ia ngā Pirihitini; nā, nui atu te whakaoranga i whakaora ai a Ihowā.
¹³ Nā, ka haere e toru o ngā rangatira e toru tekau ki raro, ā, ka tae ki a Rāwiri i te kotinga wīti ki te ana i Aturama; ā, i te noho tērā te ope o ngā Pirihitini i te raorao i Repaima.
¹⁴ Nā, i roto a Rāwiri i te pourewa i taua wā; i Pēterehema anō ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini i taua wā.

¹⁵ Nā, ka minamina a Rāwiri, ā, ka mea, “Auē, te ai he tangata hei kawē wai mōku hei inu i te puna i Pēterehema, tērā i te kūwaha!”

¹⁶ Nā, wāhi pū ana aua toa tokotoru nā, waenganui o te puni o ngā Pirihitini, ā, utuhia ana he wai i te puna o Pēterehema, i tērā i te kūwaha tangohia ana, mauria ana ki a Rāwiri; otia kīhai ia i pai ki te inu, nā, ringihia ana e ia hei mea ki a Ihowā.

¹⁷ Ā, ka mea, “Auē, kia meatia tēnei e ahau, e Ihowā; kia inu ahau i te toto o ngā tāngata i haere whakamomori nei ki te mate?”

Nā, kīhai ia i pai ki te inu. Ko ēnei ngā mahi a aua mārohirohi tokotoru.

¹⁸ Nā, ko Āpihai teina o Ioapa tama a Teruia te rangatira o te tokotoru. Ā, i ara ake tāna tao ki ngā rau e toru, patua iho e ia; i whai ingoa hoki ia i roto i te tokotoru.

¹⁹ He teka ianei nōna te korōria nui o te tokotoru? Ā, meinga ana ia hei rangatira mō rātou; otia kīhai ia i uru ki te tokotoru tuatahi.

²⁰ Nā, ko Penaia tama a Iehoiara, ko te tama a tētahi tangata mārohirohi nō Kapateere, he nui āna mahi toa, ā, i patua e ia ngā tama tokorua a Ariere o Moapa. I haere anō hoki ia ki raro, ā, patua ana e ia tētahi raiona i roto i te wā o te hukarere.

²¹ Nāna hoki tētahi Ihipiana i patu, he tangata pakari. Nā, he tao i te ringa o te Ihipiana; otia haere atu ana ia ki raro, ki a ia, he tokotoko tāna, kapohia ana e ia te tao i te ringa o te Ihipiana, ā, patua ana ia e ia ki tāna tao anō.

²² Nā Penaia tama a Iehoiara ēnei mahi; ā, i whai ingoa ia i roto i ngā mārohirohi tokotoru.

²³ Nui ake tōna korōria i tō te toru tekau; otia kīhai ia i uru ki te tokotoru tuatahi. Nā, meinga ana ia e Rāwiri hei rangatira mō āna kaitiaki.

²⁴ Ko Atahere teina o Ioapa tētahi o te toru tekau: ko Erehanana tama a Roro o Pēterehema,

²⁵ ko Hamaha Harori, ko Erika Harori,

²⁶ ko Herete Parati, ko Ira tama a Ikehe Tekoi,

²⁷ ko Āpiētere Anetoti, ko Mepunai Huhati,

²⁸ ko Taramono Ahohi, ko Maharai Netopati,

²⁹ ko Herepe tama a Paana, he Netopati, ko Itai tama a Ripai, nō Kipea, nō ngā tama a Pineamine,

³⁰ ko Penaia Piratoni, ko Hirai, nō ngā awaawa o Kāha,

³¹ ko Āpiarapono Arapati, ko Ātamawete Parahumi,

³² ko Eriāhapa Haaraponi, nō ngā tama a Iahene, ko Honatana,

³³ ko Hamaha Harari, ko Ahiaama tama a Harara Harari,

³⁴ ko Eriperete tama a Ahahapai tama a te Maakati, ko Eriama tama a Ahitopere Kironi,

³⁵ ko Heterai Karameri, ko Paarai Ārapi,

³⁶ ko Ikara tama a Nātana o Topa, ko Pani Kari;

³⁷ ko Tereke Āmoni, ko Nahari Peeroti, ko ngā kaimau patu a Ioapa tama a Teruia,

³⁸ ko Ira Itiri, ko Karepa Itiri,

³⁹ ko Uria Hiti, ki te huihuia, e toru tekau mā whitu.

24

Ka Taua e Rāwiri ngā Iwi o Ihairaira

(1 Whakapapa 21.1-27)

¹ Nā, ka mura anō te riri o Ihowā ki a Ihairaira, ā, ka whakatūtehu ia i a Rāwiri ki te hē mō rātou, ki te mea, “Tikina, taua a Ihairaira rāua ko Hūrā.”

² Nā, ko te kīanga a te kīngi ki a Ioapa ki te rangatira ope, i reira ia i a ia, “Tēnā, hāereerea ngā iwi katoa o Ihairaira mai o Rāna ā tae noa ki Peerehepa, ka tatau i te iwi, kia mōhio ai ahau ki te tōpūtanga o te iwi.”

³ Anō rā ko Ioapa ki te kīngi, “Mā Ihowā, mā tōu Atua e mea te iwi kia tātaki rau noa atu i tō rātou tokomaha i a rātou nei, ā, kia kite hoki ngā kanohi o tōku ariki, o te kīngi; otia he aha tōku ariki, te kīngi i āhuareka ai ki tēnei mea?”

⁴ He ahakoa rā, ū tonu te kupu a te kīngi ki a Ioapa rātou ko ngā rangatira ope. Nā, haere atu ana a Ioapa rātou ko ngā rangatira ope i te aroaro o te kīngi ki te tatau i te iwi, i a Ihairaira.

⁵ Nā, ka whiti rātou i Horano, ka noho ki Aroere, ki te taha ki matau o te pā i waenganui o te awaawa o Kara, ā tae noa ki Iatere.

⁶ Kātahi ka tae rātou ki Kireara, ki te whenua o Tahatimihorohi, ā, ka tae ki Ranaiāna, ā, āwhio haere ana ki Hairona;

⁷ ā, ka tae ki te pā kaha ki Taira, ki ngā pā katoa o ngā Hiwi, o ngā Kanaani; ā, puta ana rātou ki te tonga o Hūrā, ki Peerehepa.

⁸ Nā, ka oti te whenua katoa te hāereere e rātou, ka tae rātou ki Hiruhārama i te paunga o ngā marama e iwa, o ngā rā e rua tekau.

⁹ Nā, ka hōmai e Ioapa te tōpūtanga o te iwi i taua ki te kīngi; ā, e waru rau mano ngā mārohirohi i roto i a Ihairaira, he hunga mau hoari; ā, e rima rau mano ngā tāngata o Hūrā.

Te Whakawātanga ki te Hara a Rāwiri

¹⁰ Nā, ka patu te ngākau o Rāwiri i a ia i muri i tāna tauanga i te iwi. Ā, ka mea a Rāwiri ki a Ihowā, "Nui atu tōku hara i tāku i mea nei; nā, tēnā, kia whakarērea noatia iho, e Ihowā, te hē o tāu pononga; nui atu hoki te kūware o tāku i mea ai."

¹¹ Nā, i te marangatanga ake o Rāwiri i te ata, ka puta te kupu a Ihowā ki a Kara poropiti, ki tā Rāwiri matakite, i mea ia,

¹² "Haere, mea atu ki a Rāwiri, ko te kupu tēnei a Ihowā: 'E toru ngā mea ka whakaaria e ahau ki a koe; whiriwhiria e koe tētahi o aua mea, ā, ka meatia e ahau ki a koe.' "

¹³ Heoi, ka tae a Kara ki a Rāwiri, ā, ka kōrero ki a ia, ka mea, "Kia tae atu rānei ki a koe ētahi tau matekai e whitu ki tōu whenua? Kia toru rānei ngā marama e rere ai koe i te aroaro o ōu hoariri, me tā rātou whai anō i a koe? Kia toru rānei ngā rā o te mate urutā ki tōu whenua? Nā, whakaaroa e koe kia kitea ai tāku kupu e whakahoki ai ki tōku kaitono mai."

¹⁴ Anō rā ko Rāwiri ki a Kara, "He noa iho ōku whakaaro. Nā, kia taka tātou āiane ki roto ki te ringa o Ihowā, he nui hoki āna mahi tohu; ā, kaua ahau e taka ki te ringa o te tangata."

¹⁵ Heoi, whakapāngia ana e Ihowā he mate urutā ki a Ihairaira, o te ata iho anō ā taea noatia te wā i whakaritea; ā, mate ake o te iwi, o Rāna ā tae noa ki Peerehepa, e whitu tekau mano tāngata.

¹⁶ Ā, nō te toronga atu o te ringa o te anahera ki Hiruhārama whakangaro ai, ka puta kē tō Ihowā whakaaro mō te kino, ā, ka mea ia ki te anahera e whakangaro ana i te iwi, "Kua nui tēnei! Kati tōu ringa." Ā, i te patunga wīti a Arauna Iepuhi, te anahera a Ihowā.

¹⁷ I kōrero hoki a Rāwiri ki a Ihowā i tōna kitenga i te anahera i patua ai te iwi, i mea, "Inā, kua hara ahau, kua mahi i te mahi hē; ko ēnei hipi ia, i aha rātou? Tēnā, kia pā tōu ringa ki ahau, ki te whare anō o tōku pāpā."

Te Āta o Rāwiri i runga i te Patunga Wīti

¹⁸ Nā, ka haere a Kara ki a Rāwiri i taua rā, ā, ka mea ki a ia, "Haere ki runga, whakaarahia he āta ki a Ihowā ki te patunga wīti a Arauna Iepuhi."

¹⁹ Nā, whakatika ana a Rāwiri, pērā ana me te kupu a Kara, me tā Ihowā i whakahau ai.

²⁰ Ā, ka titiro atu a Arauna, ka kite i te kīngi rātou ko āna tāngata e haere mai ana ki a ia; nā, ka puta atu a Arauna, piko ana ki te kīngi, ahau ana tōna mata ki te whenua.

²¹ Nā, ka mea a Arauna, "He aha tōku ariki, te kīngi, i haere mai ai ki tāna pononga?"

Nā, ka mea a Rāwiri, "Ki te hoko i tāu patunga wīti, kia hangā ai he āta ki a Ihowā, kia mutu ai te whiunga o te iwi."

²² Nā, ka mea a Arauna ki a Rāwiri, "Me tango e tōku ariki, e te kīngi, me whakaake te mea e pai ana ki tāna titiro. Nanā, ngā kau hei tahunga tinana, me ngā patu wīti, me ngā mea o ngā kau hei wahie!"

²³ Ko ēnei katoa, e te kīngi, e hoatu ana e Arauna ki te kīngi. I mea anō a Arauna ki te kīngi, "Kia manako a Ihowā, tōu Atua ki a koe."

²⁴ Nā, ka mea te kīngi ki a Arauna, "Kāhore, engari me āta hoko e ahau tōu wāhi ki te utu, e kore hoki e whakaherea e ahau he tahunga tinana ki a Ihowā, ki tōku Atua, kāhore i utua e ahau."

Heoi, hokona ana e Rāwiri taua patunga wīti me ngā kau ki te hiriwa, e rima tekau hekere.

²⁵ Ā, hangā ana e Rāwiri he āta ki reira mā Ihowā, whakaakea ana e ia ētahi tahunga tinana me ētahi whakahere mō te pai. Heoi, ka mārie a Ihowā ki te whenua, ā, ka mutu te mate urutā ki a Ihairaira.

Ko te Pukapuka Tuatahi o ngā Kīngi

Ko Kīngi Rāwiri i tōna Koroheketanga

¹ Nā, kua koroheketia a Kīngi Rāwiri, kua maha ōna rā; ā, hīpokina ana ia e rātou ki te kākahu; heoi kīhai i mahana.

² Nō reira ka mea atu āna tāngata ki a ia, “Me rapu tētahi kōtiro, he wāhina, mā tōku ariki, mā te kīngi; ā, me tū ia i mua i te kīngi, māna hoki ia e atawhai; ā, me takoto ia ki tōu uma, kia mahana ai tōku ariki, te kīngi.”

³ Heoi, rapua ana e rātou tētahi kōtiro ātaahua i ngā rohe katoa o Īharaira; ā, kitea ana ko Āpihaka Hunami, ā, kawea ana mai ia ki te kīngi.

⁴ Nā, he ātaahua rawa taua kōtiro; ā, i atawhai ia i te kīngi, i mahi hoki ki a ia; otirā kīhai te kīngi i mōhio ki a ia.

Ka Kokoraho a Aronia i te Kīngitanga

⁵ Kātahi a Aronia tama a Hākiti ka whakanui i a ia, ka mea, “Ko ahau hei kīngi;” ā, meatia ana e ia ētahi hāriata māna, me ētahi tāngata noho hōiho, e rima tekau hoki ngā tāngata hei rere i tōna aroaro.

⁶ Kīhai hoki tōna pāpā i whakapōuri i tōna ngākau ō mua iho, kīhai i mea, “He aha koe i pēnā ai?” He tangata ātaahua rawa hoki ia; ā, i whānau ia i muri i a Apohārama.

⁷ Nā, ka kōrerorero ia ki a Ioapa tama a Teruia, ki a Apiātara tohunga; ā, i whai rāua i a Aronia, i āwhina i a ia.

⁸ Ko Hāroko tohunga ia, ko Penaia tama a Iehoiara, ko Nātana matakite, ko Himeī, ko Rei, ko ngā tāngata nunui a Rāwiri, kīhai rātou i uru ki tā Aronia.

⁹ Nā, ka patua e Aronia he hipi, he kau, me ngā mea mōmona, ki te kōhatu ki Toherete, ki tērā i te taha o Enerōkere, ā, karangatia ana e ia ōna teina katoa, ngā tama a te kīngi, rātou ko ngā tāngata katoa o Hūrā, ngā pononga a te kīngi;

¹⁰ ko Nātana matakite ia, ko Penaia, ko ngā tāngata nunui, me tōna teina, me Horomona, kīhai i karangatia e ia.

¹¹ Nā, ka kōrero a Nātana ki a Patehēpa whaea o Horomona, ka mea, “Kāhore anō koe i rongō ko Aronia tama a Hākiti te kīngi, kāhore hoki i te mōhioia e tō tātou ariki, e Rāwiri?”

¹² Nā, haere mai, tukua māku e hoatu he whakaaro ki a koe, kia ora ai koe, kia ora ai hoki tāu tama, a Horomona.

¹³ Haere, ā, ka tae ki a Kīngi Rāwiri, ka mea ki a ia, ‘Kīhai ianei koe i oati mai, e tōku ariki, e te kīngi, ki tāu pononga, i mea: “Ko Horomona tonu ko tāu tama hei kīngi i muri i ahau. Ko ia hoki hei noho i tōku torōna?” Nā, he aha i kīngi ai a Aronia?’

¹⁴ Nā, e kōrero ana anō koe i reira ki te kīngi, ka tae atu hoki ahau i muri i a koe, ā, māku e whakakoia ki āu kōrero.”

¹⁵ Nā, ko te haerenga o Patehēpa ki te whare moenga, ki te kīngi; he koroheke rawa hoki te kīngi; ko Āpihaka Hunami anō ki te mahi i ngā mea a te kīngi.

¹⁶ Nā, ka tuohu a Patehēpa, ka piko ki te kīngi, ā, ka mea te kīngi, “He aha tāu?”

¹⁷ Nā, ka mea tērā ki a ia, “E tōku ariki, i oatiā mai a Ihowā, tōu Atua, e koe ki tāu pononga: ‘Ko Horomona tonu, ko tāu tama hei kīngi i muri i ahau, ā, ko ia hei noho ki tōku torōna.’

¹⁸ Nā, ināianei, kua kīngi a Aronia; ā, kāhore koe, e tōku ariki, e te kīngi, i te mōhio;

¹⁹ ā, kua patua e ia he kau, he mea mōmona, he hipi, tōna tini; kua karangatia hoki ngā tama katoa a te kīngi, me Apiātara tohunga, me Ioapa rangatira ope; ko Horomona ia, ko tāu pononga, kīhai i karangatia e ia.

²⁰ Nā, ko koe, e tōku ariki, e te kīngi – e anga ana ngā kanohi o Īharaira katoa ki a koe, kia whakaaturia ki a rātou ko wai e noho ki te torōna o tōku ariki, o te kīngi, i muri i a ia.

²¹ Nā tēnei ake, hei te moenga o tōku ariki, o te kīngi, ki ōna mātua, ka kīia māua ko tāku tama, ko Horomona, he hunga hara.”

²² Nā, i a ia anō e kōrero ana ki te kīngi, ka tomo mai a Nātana poropiti.

²³ Ā, ka kōrerotia e rātou ki te kīngi, ka mea, “Ko Nātana poropiti tēnei.” Nā, haere ana tērā ki te aroaro o te kīngi, ā, piko ana, tāpapa ana ki te whenua ki te aroaro o te kīngi.

²⁴ Nā, ka mea a Nātana, “E tōku ariki, e te kīngi, i mea rānei koe, ‘Ko Aronia hei kīngi i muri i ahau, ā, ko ia hei noho ki tōku torōna?’

²⁵ Kua haere hoki ia ki raro i tēnei rā, ā, kei te patu tērā i te kau, i te mea mōmona, i te hipi, tōna tini, ā, kua karangatia e ia ngā tama katoa a te kīngi rātou ko ngā rangatira ope,

ko Apiātara tohunga; kei te kai rātou, kei te inu i tōna aroaro, e kī ana, 'Kia ora a Kīngi Aronia.'

²⁶ Ko ahau ia, ko tāu pononga, ko mātou ko Hāroko tohunga, ko Penaia tama a Iehoiara, ko tāu pononga, ko Horomona, kīhai i karangatia e ia.

²⁷ Nā tōku ariki rānei, nā te kīngi tēnei mea, ā, kīhai i whakaaturia e koe ki āu pononga, ko wai e noho ki te torōna o tōku ariki, o te kīngi i muri i a ia?"

Ka Meinga a Horomona hei Kīngi

²⁸ Nā, ka whakahoki a Kīngi Rāwiri, ka mea, "Karangatia a Patehēpa ki ahau." Nā, haere ana ia ki te aroaro o te kīngi, ā, tū ana i te aroaro o te kīngi.

²⁹ Nā, ko te oatitanga a te kīngi, ka mea: "E ora ana a Ihowā i whakaora nei i ahau i ngā mate katoa,

³⁰ ko āku oatitanga i a Ihowā, i te Atua o Ihairaira ki a koe, i ahau i mea rā: He pono, ko Horomona, ko tāu tama, hei kīngi i muri i ahau, ko ia hoki hei noho ki tōku torōna i muri i ahau, he pono me pēnā anō e ahau i tēnei rā."

³¹ Kātahi ka tuohu a Patehēpa, anga tonu tōna mata ki te whenua, piko ana ki te aroaro o te kīngi, ka mea, "Kia ora tōku ariki, a Kīngi Rāwiri, ā ake ake!"

³² Nā, ka mea a Kīngi Rāwiri, "Karangatia a Hāroko tohunga ki ahau, a Nātana poropiti, a Penaia tama a Iehoiara."

Nā, haere ana mai rātou ki te aroaro o te kīngi.

³³ Nā, ka mea te kīngi ki a rātou: "Mauria ngā pononga a tō koutou ariki hei hoa mō koutou, ka whakanoho i a Horomona, i tāku tama, ki tōku muera, ki tōku ake, ka kawē i a ia ki raro, ki Kihona;

³⁴ ā, mā Hāroko tohunga rāua ko Nātana poropiti ia e whakawahi ki reira hei kīngi mō Ihairaira; me whakatangi hoki te tētere, me mea, 'Kia ora a Kīngi Horomona.'

³⁵ Nā, ka piki ake koutou i muri i a ia, ā, ka tae mai ia, ka noho ki tōku torōna; ā, hei kīngi ia i muri i ahau; he mea whakarite nāku hei rangatira ia mō Ihairaira rāua ko Hūrā."

³⁶ Nā, ka whakahoki a Penaia tama a Iehoiara ki tā te kīngi, ka mea, "Āmine! Kia pēnā mai hoki te kī a Ihowā, a te Atua o tōku ariki, o te kīngi.

³⁷ I tōku ariki nei, i te kīngi, a Ihowā, kia pēnā anō ia ki a Horomona; ā, kia whakanuia ake tōna torōna ki runga ake i te torōna o tōku ariki, o Kīngi Rāwiri."

³⁸ Heoi, ka haere a Hāroko tohunga, a Nātana poropiti, a Penaia tama a Iehoiara, me ngā Kereti, me ngā Pereti ki raro, ā, whakanohoia ana e rātou a Horomona ki te muera o Kīngi Rāwiri, ā, kawea ana ki Kihona.

³⁹ Nā, tangohia ana e Hāroko tohunga te haona hinu i roto i te tapenākara, ā, whakawahia ana e ia a Horomona. Nā, ka whakatangihia e rātou te tētere; ā, ka mea katoa te iwi, "Kia ora a Kīngi Horomona!"

⁴⁰ Nā, piki ake ana te iwi katoa i muri i a ia, me te whakatangi te iwi i ngā pūtōrino; nui atu hoki te koa i koa ai rātou, ngātata ana te whenua i tō rātou hāmama.

⁴¹ Nā, ka rongo a Aronia rātou ko āna manuhiri i a rātou e whakamutu ana i tā rātou kai; ā, nō te rongoa o Ioapa i te tangi o te tētere, ka mea ake, "He aha tēnei hāmama o te pā e ngangau mai nei?"

⁴² I a ia anō e kōrero ana, nā, ko Honatana tama a Apiātara tohunga e haere mai ana; ā, ka mea a Aronia, "Haere mai; he tangata māia hoki koe, ā, he kōrero pai āu."

⁴³ Nā, ka whakahoki a Honatana, ka mea atu ki a Aronia, "He pono rawa, kua meinga a Horomona e tō tātou ariki, e Kīngi Rāwiri, hei kīngi.

⁴⁴ Ā, kua ungā e te kīngi hei hoa mōna a Hāroko tohunga, a Nātana poropiti, a Penaia tama a Iehoiara rātou ko ngā Kereti, ko ngā Pereti; ā, kua whakanohoia ia e rātou ki te muera o te kīngi;

⁴⁵ ā, kua whakawahia ia e Hāroko tohunga, e Nātana poropiti hei kīngi ki Kihona. Nā, kua piki ake rātou i reira me te koa, nā, ngateri ana te pā. Ko te hāmama tēnei i rongo nā koutou.

⁴⁶ Ā, ko Horomona hoki tēnei te noho mai nei i runga i te torōna o te kīngitanga.

⁴⁷ Ā, kua tae mai hoki ngā pononga a te kīngi ki te manaaki i tō tātou ariki, i a Kīngi Rāwiri, ki te mea, 'Kia meinga e tōu Atua te ingoa o Horomona kia pai atu i tōu ingoa, kia whakanuia ake e ia tōna torōna i tōu torōna.' Nā, piko ana te kīngi i runga i te moenga.

⁴⁸ Ā, i pēnei hoki te kupu a te kīngi, 'Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Ihairaira, mōna kua hōmai nei i tētahi hei noho i tōku torōna i tēnei rā, me te kite atu anō ōku kanohi.' "

⁴⁹ Nā, ka pāwera ngā manuhiri a Aronia, whakatika ana, ā, haere ana i tōna ara, i tōna ara.

⁵⁰ Ā, wehi ana a Aronia i a Horomona, ā, whakatika ana, ka haere, ā, ka hopu i ngā haona o te āta.

⁵¹ Nā, ka kōrerotia te kōrero ki a Horomona, “Ko Aronia tērā e wehi ana i a Kīngi Horomona; kei te pupuri anō tērā i ngā haona o te āta; e mea ana, ‘Kia oati a Kīngi Horomona ki ahau āiane, e kore e whakamatea e ia tāna pononga ki te hoari.’ ”

⁵² Nā, ka mea a Horomona, “Ki te mea he tikanga pai tāna, e kore e taka tētahi makawe ōna ki te whenua; tēnā ki te kitea he hē tōna, ka mate.”

⁵³ Heoi, ka tono tāngata a Kīngi Horomona ki te tiki i a ia i runga i te āta. Ā, haere mai ana ia, piko ana ki a Kīngi Horomona; ā, ka mea a Horomona ki a ia, “Haere ki tōu whare.”

2

Tā Rāwiri Ohākī ki a Horomona

¹ Nā, kua tata ngā rā o Rāwiri e mate ai; ā, ka ako ia i tāna tama, i a Horomona, ka mea:

² “E haere ana tēnei ahau i te ara o te whenua katoa. Nā, kia kaha, whakatāne,

³ ā, kia mau ki te whakahau a Ihowā, a tōu Atua, kia haere i āna ara, kia mau ki āna tikanga, ki āna whakahau, ki āna whakaritenga, ki āna whakaaturanga, ki ngā mea kua oti te tuhituhi ki te ture a Mohi, kia tika ai tāu i ngā mea katoa e mea ai koe, i ngā wāhi katoa e tahuri ai koe.

⁴ Kia mana ai i a Ihowā tāna kupu i kōrero ai ia mōku, i mea ai: ‘Ki te tūpatō āu tamariki ki tō rātou ara, ki te whakapaua katoatia ō rātou ngākau, ō rātou wairua, ki te haere i tōku aroaro i runga i te pono, e kore e whakakorea, e ai ki tāna, tētahi tangata māu mō te torōna o Iharaia.’

⁵ “Nā, e mōhio ana hoki koe ki tā Ioapa tama a Teruia i mea ai ki ahau, ki tāna i mea ai ki ngā rangatira ope tokorua o Iharaia, ki a Āpanēre tama a Nere, ki a Amaha tama a Iētere, i patua rā e ia, ā, whakahekea ana ngā toto o te whawhai i te wā o te rangimārie, whakahekea ana ngā toto o te whawhai ki tōna whītiki i tōna hope, ki ōna hū i ōna waewae.

⁶ Nā, kia rite tāu e mea ai ki tāu i mātau ai, ā, kua e tukua tōna upoko hina kia heke atu ki te rua i runga i te rangimārie.

⁷ “Kia puta ia tōu aroha ki ngā tama a Paratirai Kireari, kia uru hoki rātou ki te hunga e kai ana ki tāu tēpu; i pērā hoki rātou, i whakatau ki ahau i tōku rerenga i tōu tuakana, i a Apohārama.

⁸ “Nā, kei a koe nā a Himeia tama a Kera o Pineamine, o Pahirimi, tērā i kanga rā ki ahau, kino atu te kanga, i te rā i haere ai ahau ki Mahanaima. Otia, i haere mai ki ahau ki raro, ki Horano ki te whakatau i ahau, ā, oatiā ana a Ihowā e ahau ki a ia, i mea ahau, ‘E kore ahau e whakamate i a koe ki te hoari.’

⁹ Nā, kua ia e meinga he harakore, he tangata mōhio hoki koe, ā, e mātau ana ki tāu e mea ai ki a ia; engari kia heke tōna upoko hina ki te rua i runga i te toto.”

Te Matenga o Rāwiri

¹⁰ Nā, moe ana a Rāwiri ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki te pā o Rāwiri.

¹¹ Ko ngā rā i Kīngi ai a Rāwiri ki a Iharaia, e whā tekau tau; e whitu ngā tau i Kīngi ai ia ki Heperona, e toru tekau mā toru anō ngā tau i Kīngi ai ki Hiruhārama.

¹² Nā, noho ana a Horomona i runga i te torōna o Rāwiri, o tōna pāpā, ā, ū rawa tōna kīngitanga.

Te Matenga o Aronia

¹³ Nā, ka haere a Aronia tama a Hākiti ki a Patehēpa whaea o Horomona. Ā, ka mea tērā, “I haere mai rānei koe i runga i te pai?”

Ā, ka mea ia, “I runga anō i te pai.”

¹⁴ Ā, i mea anō ia, “He kupu tāku ki a koe.”

Ā, ka mea tērā, “Kōrero.”

¹⁵ Nā, ka mea ia, “E mōhio ana koe, i ahau te kīngitanga, i anga mai anō ngā kanohi o Iharaia katoa ki ahau hei Kīngi; heoi kua kauparea kētia nei te kīngitanga, ā, riro ana i tōku teina: nōna hoki, nā Ihowā mai.

¹⁶ Nā, kotahi tēnei tono āku ki a koe; kua e whakakāhoretia tāku.”

Ā, ka mea tērā ki a ia, “Kōrero.”

¹⁷ Nā, ka mea ia, “Tēnā, kōrero ki a Kīngi Horomona, e kore hoki ia e whakakāhore ki tāu, kia hōmai e ia a Āpihaka Hunami hei wahine māku.”

¹⁸ Nā, ka mea a Patehēpa, “E pai ana, me kōrero tāu e ahau ki te Kīngi.”

¹⁹ Heoi, haere ana a Patehēpa ki a Kīngi Horomona ki te kōrero ki a ia i tā Aronia, ā, whakatika ana te Kīngi ki te whakatau ki a ia, piko ana ki a ia, ā, ka noho iho anō ki tōna torōna. Ā, ka meinga e ia kia whakatūria he torōna mō te whaea o te Kīngi, ā, noho ana tērā ki tōna ringa matau.

²⁰ Kātahi ka mea ia, “Kotahi tēnei mea iti hei tononga māku ki a koe; kua tāku e whakakāhoretia.”

Ā, ka mea te kīngi ki a ia, “Tonoa, e tōku whaea; e kore hoki ahau e whakakāhore ki tāu.”

²¹ Ā, ka mea tērā, “Kia hoatu a Āpihaka Hunami hei wahine mā tōu tuakana, mā Aronia.”

²² Nā, ka whakahoki a Kīngi Horomona, ka mea ki tōna whaea, “He aha i tonoa ai e koe a Āpihaka Hunami mā Aronia? Tonoa anō hoki te kīngitanga mōna; ko ia hoki tōku tuakana; mōna, mō Apiātara tohunga, mō Ioapa tama a Teruia.”

²³ Kātahi ka oatitia a Ihowā e Kīngi Horomona, ka mea, “Kia meatia mai tēnei e te Atua ki ahau, me tētahi atu mea anō, mehemea ehara i te kupu whakamate mōna anō tēnei i kōrerotia nei e Aronia.

²⁴ Tenā rā, e ora ana a Ihowā i whakapūmau nei i ahau, i whakanoho nei i ahau ki te torōna o Rāwiri, o tōku pāpā, i mea nei hoki i tētahi whare mōku, i te pērā me tāna i kōrero ai, ko āianeī pū mate ai a Aronia.”

²⁵ Nā, ka tonoa e Kīngi Horomona a Penaia tama a Iehoiara, ā, rere ana tērā ki runga ki a ia, nā, kua mate.

Te Whakapakonga o Apiātara me te Matenga o Ioapa

²⁶ Nā, ka mea te kīngi ki te tohunga ki a Apiātara, “Haere ki Anatoto, ki āu māra; e tika ana hoki te mate mōu. Otia, e kore ahau e whakamate i a koe i tēnei rā, nō te mea nāu i mau te āka a te Ariki, a Ihowā, i mua i a Rāwiri, i tōku pāpā, i mate anō hoki koe i ngā mate katoa o tōku pāpā.”

²⁷ Heoi, peia ana a Apiātara e Horomona i te mahi tohunga ki a Ihowā; kia tutuki ai te kupu a Ihowā i kōrero ai ki Hiro mō te whare o Eri.

²⁸ Nā, ka tae te rongo ki a Ioapa; i anga hoki a Ioapa ki te whai i a Aronia, engari kāhore i tahuri ki a Apohārama. Nā, rere ana a Ioapa ki te tapenākara o Ihowā, kei te pupuri i ngā haona o te āta.

²⁹ Ā, ka kōrerotia ki a Kīngi Horomona, “Kua rere a Ioapa ki te tapenākara o Ihowā, nā, kei te taha o te āta.”

Kātahi ka ungā a Penaia tama a Iehoiara e Horomona, ā, ka mea ia, “Haere, e rere ki runga i a ia.”

³⁰ Nā, ka tae a Penaia ki te tapenākara o Ihowā; ka mea ki a ia, “Ko te kupu tēnei a te kīngi, ‘Putā mai ki waho!’ ”

Anō rā ko tērā, “Kāhore, engari kia mate ahau ki konei.”

Nā, ka whakahokia te kōrero e Penaia ki te kīngi; i mea ia, “Ko te kupu tēnei a Ioapa, ko tāna tēnei i whakahoki ai ki ahau.”

³¹ Anō rā ko te kīngi ki a ia, “Meatia tāna i kōrero ai; rere atu ki runga ki a ia, ka tanu i a ia; kia whakakāhoretia atu ai e koe i ahau, i te whare hoki o tōku pāpā, ngā toto i whakahekea noatia e Ioapa.

³² Ā, ka whakahokia iho e Ihowā ōna toto ki runga anō ki tōna mātenga, nāna hoki i rere ki runga i ngā tāngata tokorua, ki ngā tāngata e tika ake ana, e pai ake ana i a ia, ā, patua iho ki te hoari, kihai anō hoki tōku pāpā, a Rāwiri i mōhio, arā ki a Āpanēre tama a Nere, ki te rangatira o te ope o Iharaia, rāua ko Amaha tama a Iētere, rangatira o te ope o Hūrā.

³³ Heoi, ka hoki iho ō rāua toto ki runga ki te mātenga o Ioapa, ki runga anō ki te mātenga o ōna uri ā ake ake; ki a Rāwiri ia, rātou ko ōna uri, ko tōna whare, ko tōna torōna, ka mau tā Ihowā rongo ā ake ake.”

³⁴ Nā, ko te haerenga o Penaia tama a Iehoiara ki runga, ā, rere ana ki runga ki a ia, whakamatea iho; ā, tanumia iho ia ki tōna whare, ki te koraha.

³⁵ Ā, meinga ana e te kīngi a Penaia tama a Iehoiara hei rangatira ope i muri i a ia; i meinga e te kīngi a Hārōko tohunga hei whakakapi mō Apiātara.

³⁶ Nā, ka tonu tāngata te kīngi ki te karanga i a Himeī, ā, ka mea ki a ia, “Hangā he whare mōu ki Hiruhārama, hei reira noho ai; kua hoki e haere atu i reira ki hea, ki hea.

³⁷ Ko ā te rā hoki e puta ai koe ki waho, e whiti ai i te awa i Kitirōno, kia tino mōhio koe, ko te mate kau mōu; hei runga anō i tōu mātenga ōu toto.”

³⁸ Nā, ka mea a Himeī ki te kīngi, “He pai tēnā kupu; ka pēnā tāu pononga, me tā tōku arikī, me tā te kīngi i kōrero mai nā.” Nā, he maha ngā rā i noho ai a Himeī ki Hiruhārama.

³⁹ Ā, i te mutunga o ngā tau e toru ka tahuti ngā pononga tokorua a Himeī ki a Ākihi tama a Maaka kīngi o Kāta, ā, ka kōrerotia ki a Himeī, “Nānā, ko āu pononga tērā, kei Kāta.”

⁴⁰ Nā, ko te whakatikanga o Himeī, whakanohoa ana tana kahi, ā, haere ana ki Kāta, ki a Ākihi, ki te rapu i āna pononga; heoi haere ana a Himeī, ā, kawea ana mai e ia āna pononga i Kāta.

⁴¹ Nā, ka kōrerotia ki a Horomona, i haere atu a Himeī i Hiruhārama ki Kāta, ā, kua hoki mai anō.

⁴² Nā, ka tono tāngata te kīngi ki te karanga i a Himeī, ā, ka mea ki a ia, “Kāhore ianei koe i whakaoatitia e ahau ki a Ihowā, me tāku whakaatu anō ki a koe, me tāku kī atu anō, ‘Ko te rā e puta ai koe ki waho, e haere ai ki hea rānei, ki hea rānei, kia tino mōhio koe, ko te mate kau mōu?’ I mea mai anō koe ki ahau, ‘He pai te kupu i rongo ai ahau.’”

⁴³ He aha rā koe tē pupuri ai i te oati a Ihowā, i te whakahau i whakahaua ai koe e ahau?”

⁴⁴ I mea anō te kīngi ki a Himeī, “E mōhio ana koe, e mōhio ana anō tōu ngākau, ki te kino katoa, ki tāu i mea ai ki tōku pāpā, ki a Rāwiri. Nā, ka whakahokia nei e Ihowā tōu kino ki runga ki tōu mātena.”

⁴⁵ Ka manaakitia ia a Kīngi Horomona, ka pūmau tonu anō te torōna o Rāwiri i te aroaro o Ihowā ā ake ake.”

⁴⁶ Heoi, ka whakahau te kīngi ki a Penaia tama a Iehoiara, haere ana tērā ki waho, rere ana ki runga ki a ia, nā, kua mate.

Nā, kua pūmau te kīngitanga i te ringa o Horomona.

3

Ka Īnoi a Horomona mō te Mātauranga

(2 Whakapapa 1.3-12)

¹ Nā, ka meinga a Horomona hei hunaonga ki a Parao kīngi o Īhipa; i tangohia hoki e ia te tamāhine a Parao māna, ā, kawea ana ki te pā o Rāwiri, kia oti rā anō te whare mōna te hanga, me te whare mō Ihowā, me te taiepa o Hiruhārama ā tawhio noa.

² Ko te iwi ia patu whakahere ai i runga i ngā wāhi tiketike; kīanō hoki i hangā noatia te whare mō te ingoa o Ihowā ā tae noa ki aua rā.

³ Nā, i aroha a Horomona ki a Ihowā, i haere i ngā tikanga a tōna pāpā, a Rāwiri; otia i patu whakahere, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike.

⁴ Nā, ka haere te kīngi ki Kipeono ki te patu whakahere ki reira; ko te tino wāhi tiketike hoki tērā. Kotahi mano ngā tahunga tinana i tāpaea e Horomona ki runga ki taua āta.

⁵ I puta a Ihowā ki a Horomona ki Kipeono, he mea moemoeā i te pō; ā, ka mea te Atua, “Īnoi mai ko te aha kia hoatu e ahau ki a koe.”

⁶ Nā, ka mea a Horomona, “Nui atu te aroha i whakaputaina e koe ki tāu pononga, ki a Rāwiri, ki tōku pāpā, i a ia e haere ana i tōu aroaro i runga i te pono, i te tapu, i te ngākau tika ki a koe; i rongoatia anō e koe tēnei aroha nui mōna, i a koe i hōmai nei i tētahi tama ki a ia hei noho ki tōna torōna, hei pēnei me tēnei ināianei.

⁷ Nā, kua meinga nei tāu pononga e koe, e Ihowā, e tōku Atua, hei kīngi i muri i a Rāwiri, i tōku pāpā; nā, he tamariki rawa ahau; kāhore e mōhio ki te haere atu, ki te haere mai.

⁸ Nā, kei waenganui tēnei tāu pononga i tāu iwi i whiriwhiria e koe, he iwi nui, e kore e taea te tatau, te tuhituhi rānei, i te tini.

⁹ Heoi, hōmai ki tāu pononga he ngākau e mahara ana ki te whakahaere tikanga ki tāu iwi, ki te wehe i te pai, i te kino; ko wai hoki e āhei te whakahaere tikanga mō tēnei iwi nui āu?”

¹⁰ Ā, pai tonu taua kupu ki te whakaaro o te Ariki; nō Horomona i tono ki tēnei mea.

¹¹ Nā, ka mea te Atua ki a ia, “Nā, kua tono nei koe ki tēnei mea māu, ā, kīhai i tono kia maha ngā rā mōu; kīhai anō i tono ki te taonga mōu, kīhai hoki i tono kia whakamatea ōu hoariri; heoi tonoa ana e koe he mōhio ki te whakarongo ki ngā whakawā;

¹² nanā, kua meatia e ahau tāu i kōrero nā. Nanā, kua hoatu e ahau he ngākau mahara, he ngākau mōhio ki a koe; kāhore he rite mōu i mua atu i a koe; e kore anō e ara ake he rite mōu i muri i a koe.

¹³ Ā, kua hoatu anō e ahau ki a koe ngā mea kīhai nā i tonoa mai e koe, te taonga, te korōria; ā, kāhore he tangata i roto i ngā kīngi hei rite mōu i ōu rā katoa.

¹⁴ Ā, ki te haere koe i āku ara, ki te rongo ki āku tikanga, ki āku whakahau, ki te pērā me te haere a tōu pāpā, a Rāwiri, nā, ka whakaroaina e ahau ōu rā.”

¹⁵ Nā, ka oho ake a Horomona, nā, he moemoeā; ā, haere ana ia ki Hiruhārama, ka tū ki mua i te āka o te kawenata a Ihowā, tāpaea ana e ia he tahunga tinana, ā, meatia ana e ia he whakahere mō te pai, i tuku hoki i te hākari mā āna tāngata katoa.

He Whakawātia e Horomona he Take Uaua

¹⁶ Nā, ka haere mai ētahi wāhine tokorua ki reira, ki te kīngi, he wāhine kairau, ā, tū ana i tōna aroaro.

¹⁷ Nā, ka mea tētahi o ngā wāhine rā, “E tōku ariki, kotahi anō te whare i noho ai māua ko te wahine nei; ā, whānau ana ahau, ā, i roto anō ia i te whare.

¹⁸ Ā, i te toru o ngā rā o tōku whānautanga, ka whānau anō hoki tēnei wahine; i reira tahi anō māua; kāhore he tangata kē i a māua i roto i te whare; ko māua tokorua anake i roto i te whare.

¹⁹ “Nā, i te pō ka mate te tamaiti a te wahine nei; i tāmia hoki e ia.

²⁰ Nā, ka whakatika ia i waenganui pō, ka tangohia tāku tamaiti i tōku taha, i tāu pononga e moe ana, ā, hikitia ana ki tōna uma, ko tāna tamaiti mate i whakatakotoria e ia ki tōku uma.

²¹ Ā, i tōku marangatanga ake i te ata ki te whakangote i tāku tamaiti, nā, kua mate; ā, ka āta tirohia e ahau i te ata, nā, ehara i tāku tamaiti i whānau nei i ahau.”

²² Nā, ka mea tētahi o ngā wāhine, “Kāhore; engari nāku te tamaiti ora, nāu te tamaiti mate.”

Ā, ka mea tēnei, “Kāhore; engari nāu te tamaiti mate, nāku hoki te tamaiti ora.” Nā, kōrero pērā ana rāua i te aroaro o te kīngi.

²³ Anō rā ko te kīngi, “E mea ana tēnei, ‘Nāku tēnei tamaiti ora, nāu te tamaiti mate’; e mea ana anō tēnei, ‘Kāhore; engari nāu te tamaiti mate, nāku hoki te tamaiti ora.’ ”

²⁴ Nā, ka mea te kīngi, “Tikina atu he hoari māku.” Ā, ka kawea mai e rātou he hoari ki te aroaro o te kīngi.

²⁵ Nā, ka mea atu te kīngi: “Tapahia te tamaiti ora kia rua, ka hoatu i tētahi hāwhe ki tētahi o ngā wāhine, i tētahi hāwhe ki tētahi.”

²⁶ Nā, ko te kīanga atu a te wahine nāna nei te tamaiti ora ki te kīngi, he ōkaka hoki nō tōna puku aroha ki tāna tamaiti, ko tāna meatanga atu, “Auē, e tōku ariki, hoatu te pōtiki ora ki a ia; kua rawa hoki e whakamatea!”

Ko tētahi ia i mea, “Kauaka māku, kauaka hoki māna; tapahia!”

²⁷ Kātahi ka whakahoki te kīngi, ka mea, “Hoatu te pōtiki ora ki a ia, kua rawa e whakamatea; ko tōna whaea ia.”

²⁸ Ā, ka rongu a Īharaira katoa ki te whakawā i whakarite ai te kīngi; heoi wehi ana rātou i te kīngi; i kite hoki rātou kei roto i a ia tō te Atua mōhio ki te whakawā.

4

Ngā Kaiwhakahaere a Horomona

¹ Nā, ko Kīngi Horomona te kīngi o Īharaira katoa.

² Ā, ko āna rangatira ēnei: Ko Atāria tama a Hāroko te tohunga;

³ ko Erihorepe rāua ko Āhia ngā kaituhituhi, he tama nā Hihā; ko Iehohāpata tama a Ahiruru te kaiwhakamahara;

⁴ ko Penaia tama a Iehoiara te rangatira ope; ko Hāroko rāua ko Apiātara ngā tohunga;

⁵ ko Atāria tama a Nātana te rangatira o ngā kaitohutohu; ko Tapuru tama a Nātana te tohunga, te takahoa o te kīngi;

⁶ ko Ahihara te rangatira o te whare; ko Aronirama tama a Āpara tō ngā takoha.

⁷ Nā, kotahi tekau mā rua ngā kaitohutohu a Horomona mō Īharaira katoa, hei mea kai mā te kīngi rātou ko tōna whare; kotahi anō te marama mea kai o tētahi, o tētahi, i te tau.

⁸ Nā, ko ō rātou ingoa ēnei: ko Penehuru te whenua pukepuke o Ēparaima;

⁹ ko Penerekara i Makaha, i Haarapimi, i Petehehe, i Erono Petehanana;

¹⁰ ko Penehehere i Arupoto; i a ia Hokoho me te whenua katoa o Hewhere;

¹¹ ko Pene Apinarapa i te taupae katoa o Roro; i a ia a Tapata tamāhine a Horomona hei wahine māna;

¹² ko Paana tama a Ahiruru i Tānaka, i Mekiro, i Peteheana katoa, tērā i Taretana i raro i Ietereere, o Peteheana atu ā tae noa ki Āperemehora, ki tua atu o Iokomēama;

¹³ ko Penekepene i Rāmoto Kireara (a ia ngā pā o Haira tama a Mānahi i Kireara; i a ia ngā wāhi i Ārakopa i Pahana, e ono tekau ngā pā nunui, taiepa rawa, tūtaki rawa ki te parāhi);

¹⁴ ko Mahanaima i Ahinarapa tama a Iro;

¹⁵ i Napatari a Ahimāta; (i tangohia anō hoki e ia a Pahemata tamāhine a Horomona hei wahine māna);

¹⁶ i Āhera, i Aroto a Paana tama a Huhai;

¹⁷ i Ihākara a Iehohāpata tama a Parua;

¹⁸ ko Himeī tama a Erahā i Pineamine;

¹⁹ ko Kēpere tama a Uri i te whenua o Kireara, (i te whenua o Hihona kīngi o ngā Amori rāua ko Oka kīngi o Pahana).

Ko ia anake hoki te kaitohutohu o te whenua.

Te Kīngitanga Tōnui a Horomona

²⁰ Nā, tini iho a Hūrā rāua ko Ihairaira, me te onepū i te taha o te moana te tini, kai ana rātou, inu ana, hari ana.

²¹ Nā, ko Horomona te kīngi o ngā kīngitanga katoa, o te awa ā tae noa ki te whenua o ngā Pirihitini, ki te rohe rā anō o Ihipa; i mau hākari mai anō rātou, ā, mahi ana i ngā mahi a Horomona i ngā rā katoa i ora ai ia.

²² Nā, ko te kai a Horomona o te rā kotahi, e toru tekau mēhua parāoa pai, e ono tekau mēhua parāoa kē;

²³ kotahi tekau ngā kau, he mea mōmona, e rua tekau ngā kau o ngā haerenga kau, kotahi rau ngā hipi, āpititia iho ki ngā hāta, ki ngā kahera, ki ngā rōpaka, ki ngā manu whāngai.

²⁴ Ko ia hoki te kīngi i runga i te takiwā i tēnei taha katoa o te awa, o Tipiha, tae noa ki Kaha, i runga anō i ngā kīngi katoa o tēnei taha o te awa; ā, he rongo mau i ōna taha katoa.

²⁵ Ā, noho hū noa iho a Hūrā rāua ko Ihairaira, tērā, tērā, i raro i tāna wāina, i tāna piki, nō Rāna mai anō a Peerehepa atu ana, i ngā rā katoa o Horomona.

²⁶ Nā, e whā tekau mano ngā tūranga a Horomona mō ngā hōiho o ōna hāriata, kotahi tekau mā rua mano ngā kaieke hōiho.

²⁷ Ā, nā aua kaitohutohu i mea he kai mā Kingi Horomona, mā te hunga katoa e haere ana ki te tēpu a Kingi Horomona, tēnei tangata i tōna marama, tēnei tangata i tōna marama; kāhore he mea i kore i a rātou.

²⁸ I kawea mai anō e rātou he pārei, he kakau wīti, mā ngā hōiho, mā ngā muera, ki te wāhi i reira nei ngā kaitohutohu, ia tangata ki tāna mahi.

Te Rongonui o te Whakaaronui o Horomona

²⁹ Nā, hōmai ana e te Atua he mōhio ki a Horomona, me te mahara nui rawa, me te ngākau nui, koia anō kei te onepū i te taha o te moana.

³⁰ Nui atu hoki te mōhio o Horomona i te mōhio o ngā tama katoa o te rāwhiti, i te mōhio katoa o Ihipa.

³¹ Nui atu hoki tōna mōhio i tō ngā tāngata katoa; i tō Ētana Eterahi, i tō Hēmana, i tō Karakoro, i tō Rarara, arā i tō ngā tama a Mahoro; ā, pakū ana tōna ingoa ki ngā iwi katoa ā tawhio noa.

³² Nā, e toru mano ngā whakatauki i kōrerotia e ia; ā, ko āna waiata kotahi mano mā rima.

³³ I kōrerotia anō e ia ngā rākau, te hīta i Repanōna, ā tae iho ana ki te hihopa e tupu nei ki te taiepa; i kōrerotia anō e ia ngā kararehe, ngā manu, ngā mea ngōki, me ngā ika.

³⁴ Ā, ka haere mai ētahi i ngā iwi katoa ki te whakarongo ki te mōhio o Horomona, i ngā kīngi katoa o te whenua i rongo nei ki tōna mōhio.

5

Ka Whakarite a Horomona kia Hanga i te Temepara

(2 Whakapapa 2.1-18)

¹ Nā, ka tonoa e Hīrama kīngi o Tāira āna tāngata ki a Horomona; i rongo hoki kua oti ia te whakawahi hei kīngi i muri i tōna pāpā; he aroha mau tonu hoki tō Hīrama ki a Rāwiri.

² Ā, ka tono tāngata a Horomona ki a Hīrama hei kī atu:

³ “E mōhio ana koe kihai i taea e tōku pāpā, e Rāwiri, te hanga whare mō te ingoa o Ihowā, o tōna Atua, i ngā whawhai hoki i tētahi taha ōna, i tētahi taha, ā taea noatia te hoatutanga o rātou e Ihowā ki raro i ngā kapu o ōna waewae.

⁴ Ko tēnei, kua mea nei a Ihowā, tōku Atua, kia okioki ahau i tētahi taha, i tētahi taha; kāhore he hoariri, kāhore hoki he kino e pā mai ana.

⁵ Nā, e mea ana tēnei ahau kia hangā he whare mō te ingoa o Ihowā, o tōku Atua, kia whakaritea te kupu a Ihowā ki tōku pāpā, ki a Rāwiri, tāna i mea ai, ‘Ko tāu tama e hoatu e ahau i muri i a koe ki runga ki tōu torōna, māna e hanga te whare mō tōku ingoa.’

⁶ “Tēnā rā, māu e whakahau kia tapahia mai he hīta māku i Repanōna. Ā, ko āku tāngata hei hoa mō āu tāngata; me hoatu anō e ahau ki a koe he utu mō āu tāngata, kia rite ki ngā mea katoa e kī mai ai koe; e mōhio ana hoki koe kāhore ō mātou tāngata hei rite mō ngā Haironi te mōhio ki te tapahi rākau.”

⁷ Ā, i te rongonga o Hīrama i ngā kupu a Horomona, nui atu tōna koa, ā, ka mea, “Kia whakapaingia a Ihowā i tēnei rā, nāna nei i hōmai ki a Rāwiri he tama mōhio hei rangatira mō tēnei iwi nui.”

⁸ Nā, ka tono tāngata atu a Hīrama ki a Horomona, hei mea:

“Kua rongo atu ahau i te kupu i tukua mai nei e koe ki ahau; ka mahia katoatia e ahau tāu e hiahia ana, arā ngā rākau, te hīta me te kauri.

⁹ Mā āku tāngata e tari mai i Repanōna ki te moana; ā, māku e whakatere atu i te moana ki te wāhi e whakarite ai koe ki ahau, māku hoki e mea kia rukea ki uta ki reira, ka tiki mai ai e koe; ā, ka meatia e koe tāku e hiahia ai, ki te hōmai he kai mā tōku whare."

¹⁰ Nā, ka hōmai e Hīrama he hīta, he kauri, ki a Horomona, āna rākau i hiahia ai.

¹¹ Ā, hoatu ana e Horomona ki a Hīrama he mēhua wīti e rua tekau mano hei kai mā tōna whare, he mēhua hinu e rua tekau, he mea tuki; ko tā Horomona tēnei i hoatu ai ki a Hīrama i tēnei tau, i tēnei tau.

¹² Ā, hōmai ana e Ihowā ki a Horomona he mōhio, he pērā me tāna i kōrero ai ki a ia; ā, mau tonu te rongo i waenganui o Hīrama rāua ko Horomona; ā, i whakarite kawenata rāua tokorua.

¹³ Nā, ka whakatakā e Horomona ētahi tāngata i roto i a Ihairaira katoa; e toru tekau mano tāngata taua whakataka.

¹⁴ Ā, ungā ana rātou e ia ki Repanōna, tekau mano i te marama kotahi, he mea whakawhitiwhiti; kotahi tō rātou marama i Repanōna, e rua ngā marama i te kāinga; ko Aronirama hoki te rangatira o taua whakataka.

¹⁵ Nā, e whitu tekau mano ngā tāngata a Horomona hei mau kawenga, e waru tekau mano hei tārai i runga i ngā maunga;

¹⁶ hāunga ngā rangatira o ngā kaitohutohu a Horomona i whakahau nei i te mahi, e toru mano e toru rau aua kaiwhakahau i ngā kaimahi i te mahi.

¹⁷ Nā, ka whakahau te kīngi, ā, ka hāua e rātou he kōhatu nunui, he kōhatu utu nui, hei kōhatu hahau mō te tūranga o te whare.

¹⁸ Nā, tāraia ana e ngā kaihangā a Horomona, e ngā kaihangā a Hīrama, e ngā Kipiri, whakapaia ana e rātou ngā rākau me ngā kōhatu hei hanga mō te whare.

6

Ka Hangā e Horomona te Temepara

¹ Nā, i te whā rau e waru tekau o ngā tau o te putanga mai o ngā tama a Ihairaira i te whenua o Ihipa, i te whā o ngā tau o te kīngitanga o Horomona ki a Ihairaira, i marama Tiwhi, arā i te rua o ngā marama, ka tīmata ia te hanga i te whare o Ihowā.

² Nā, ko te whare i hangā nei e Kīngi Horomona mō Ihowā, e ono tekau whatiānga te roa, e rua tekau whatiānga te whānui, ā, ko te tiketike e toru tekau whatiānga.

³ Nā, ko te whakamahau i te roro o te temepara o te whare, e rua tekau whatiānga te roa, rite tonu ki te whānui o te whare; kotahi tekau whatiānga te whānui i mua mai i te whare.

⁴ Nā, i hangā e ia ētahi matapihi mō te whare, he tū arapaki mau tonu.

⁵ I hangā anō e ia ētahi rūma ki te taha o te whare ā whawhe noa, ki ngā taha o te whare ā whawhe noa, ki ō te temepara, ā, ki ō te ahurewa. Nā, hangā ana e ia ngā rūma ki te taha ā whawhe noa.

⁶ E rima whatiānga te whānui o tō raro rūma, e ono whatiānga te whānui o tō waenganui, e whitu whatiānga te whānui o te tuatoru. I whakapiritia hoki ētahi pokohiwi ki waho o te whare ā taka noa, kei whakaūkia ngā kurupae ki ngā taha o te whare.

⁷ Nā, ko te whare, i tōna hanganga, he mea hanga ki te kōhatu kua oti noa ake te whakapai, mai i te rua kōhatu; kāhore hoki he hama, he toki rānei, tētahi mea rino rānei i rangona ki te whare i tōna hanganga.

⁸ Ko te tatau o te paparanga rūma o waenga i te taha ki matau o te whare; he mea āwhiowhio te arawhata i piki ai ki tō waenga paparanga, mā roto atu i tō waenga ki te tuatoru.

⁹ Heoi, hangā ana e ia te whare ā oti ake; he hīta ngā kurupae me ngā papa i hipokina ai e ia te whare.

¹⁰ I hangā e ia he rūma ki ngā taha katoa o te whare, e rima whatiānga te tiketike; he hīta ngā rākau i tau iho ai aua rūma ki te whare.

¹¹ Nā, ko te putanga o te kupu a Ihowā ki a Horomona, i mea ia:

¹² "Mō te whare e hangā nei e koe, ki te haere koe i runga i āku tikanga, ā, ka mahi i āku whakaritenga, ka mau hoki ki āku whakahau katoa, ka haere i runga i ēnei; kātahi ka whakapūmautia e ahau tāku kupu ki a koe, tāku i kōrero ai ki tōu pāpā, ki a Rāwiri.

¹³ Ā, ka noho ahau i waenganui i ngā tama a Ihairaira, e kore anō e whakarere i tāku iwi, i a Ihairaira."

¹⁴ Heoi, hangā ana e Horomona te whare ā oti ake.

¹⁵ Ā, i hangā e ia ngā taha o roto o te whare ki te papa hīta; nō raro ake, ā tae noa ki ngā papa hipoki, i whakapiritia e ia a roto ki te rākau; ā, i whārikitia a raro ki te papa kauri.

¹⁶ Ā, e rua tekau ngā whatiānga o ngā taha o te whare ki muri i hangā e ia ki te papa hīta i raro ā tae noa ki ngā taha; i hangā anō ki te pērā a roto, hei ahurewa, arā mō te Wāhi Tino Tapu.

¹⁷ Ā, ko te whare, arā ko te temepara i mua o te ahurewa, e whā tekau whatiānga te roa.

¹⁸ Ā, he hīta i roto i te whare, he mea whakairo ki te rāpupuku, ki te puāwai kowhera; he hīta katoa; kāhore he kōhatu i kitea.

¹⁹ I whakapaia anō e ia he ahurewa i te whare i roto atu, ki reira tū ai te āka o te kawenata a Ihowā.

²⁰ Nā, i roto i te ahurewa ko tētahi wāhi, e rua tekau whatiānga te roa, e rua tekau whatiānga te whānui, e rua tekau whatiānga te tiketike; ā, i whakakikoruatia e ia ki te kōura parakore; i hipokina hoki te āta ki te hīta.

²¹ Heoi, whakakikoruatia ana a roto o te whare e Horomona ki te kōura parakore; tātaitia e ia he mekameka kōura ki mua o te ahurewa, whakakikoruatia iho ki te kōura.

²² I whakakikoruatia anō e ia te whare katoa ki te kōura ā oti noa te whare katoa; i whakakikoruatia katoatia anō e ia te āta, tō te ahurewa, ki te kōura.

Ngā Taputapu a roto o te Temepara

(2 Whakapapa 3.8-14)

²³ Ā, i hangā e ia mō roto i te ahurewa e rua ngā kerupima, he ōriwa te rākau, kotahi tekau whatiānga te tiketike o tētahi, o tētahi.

²⁴ Ā, e rima whatiānga tētahi parirau o te kerupa kotahi, e rima hoki whatiānga tētahi parirau o taua kerupa; ko te pito o tētahi parirau ā tae noa ki te pito o tētahi, tekau whatiānga.

²⁵ Kotahi tekau whatiānga te rua o ngā kerupima; kotahi te roa, kotahi te āhua o ngā kerupima e rua.

²⁶ Kotahi tekau whatiānga te tiketike o tētahi kerupima; he pērā anō te rua o ngā kerupima.

²⁷ Ā, whakanohoia ana e ia ngā kerupima ki tō roto whare; i roha ngā parirau o ngā kerupima, ā, pā ana te parirau o tētahi ki tētahi taha, pā ana te parirau o tētahi ki tētahi taha; me te pā anō ō rāua parirau ki a rāua i waenganui o te whare.

²⁸ I whakakikoruatia anō e ia ngā kerupima ki te kōura.

²⁹ He mea tuhi anō nāna ngā taha katoa o te whare ā tawhio noa, he kerupima ngā mea i tuhia iho, he nikau, he puāwai kowhera, ki roto, ki waho.

³⁰ I whakakikoruatia anō e ia ngā papa o raro o te whare ki te kōura, o roto, o waho.

³¹ Nā, ko ngā tatau mō te kūwaha o te ahurewa, i hangā e ia ki te ōriwa te rākau; i riro i te kōrupe me ngā pou tatau, kotahi o ngā wāhi e rima o te pātū.

³² Heoi, hangā ana e ia e rua ngā tatau, he ōriwa te rākau; tuhia iho e ia, he kerupima ngā mea i tuhia, he nikau, he puāwai kowhera, whakakikoruatia ana e ia ki te kōura; i tohaina iho anō e ia te kōura ki runga ki ngā kerupima, ki ngā nikau.

³³ Pērā tonu tāna hanga i ngā pou mō te tatau o te temepara, he ōriwa te rākau; ko te mātotoru, ko te whā o ngā wāhi o te pātū;

³⁴ ā, e rua ngā tatau, he kauri te rākau; he mea whakakopa ngā taha e rua o tētahi tatau, ā, he mea whakakopa ngā taha e rua o tētahi tatau.

³⁵ I tuhia anō e ia he kerupima ki aua tatau, he nikau, he puāwai kowhera; ā, whakakikoruatia iho ki te kōura, he mea whakanoho iho ki runga ki te whakairo.

³⁶ I hangā anō e ia tō roto marae, e toru ngā rārangi o te kōhatu tārai; me te rārangi kurupae, he hīta.

³⁷ Nō te whā o ngā tau i whakatakotoria ai te tūranga o te whare o Ihowā, ko Tiwhi te marama.

³⁸ Ā, nō te tekau mā tahi o ngā tau, nō marama Puru, arā nō te waru o ngā marama i oti ai ngā aha katoa o te whare, arā ngā mea katoa i whakaritea mōna. E whitu ngā tau e hanga ana ia i taua whare.

7

Te Whare Whakamūharo o Horomona

¹ Nā, kotahi tekau mā toru ngā tau o Horomona e hanga ana i tōna whare ake, nā, kua oti i a ia tōna whare katoa.

² Nāna hoki i hanga te Whare o te Ngahere o Repanōna; ko te roa, kotahi rau whatiānga, ko te whānui e rima tekau whatiānga, ko te tiketike e toru tekau whatiānga; ko te tūranga e whā ngā rārangi pou, he mea hīta, he kurupae hīta anō i runga i aua pou.

³ He hīta te hīpoki i runga i ngā kurupae, i runga hoki ērā i ngā pou e whā tekau mā rima, kotahi tekau mā rima ki te rārangi.

⁴ Ā, e toru ngā rārangi o ngā matapihi; rite tonu tēnei wini ki tēnei wini; e toru ngā rārangi.

⁵ Nā, he porowhā ngā tatau katoa, ngā pou tatau me ngā matapihi; me te anga anō tēnei matapihi ki tēnei matapihi; e toru ngā rārangi.

⁶ I hangā anō e ia ētahi pou hei whakamahau; e rima tekau whatianga te roa, e toru tekau whatianga te whānui. Nā, he whakamahau i mua i ērā pou; i mua hoki i ērā he pou me ngā kurupae mātotoru.

⁷ Nā, ka hangā e ia he whakamahau mō te torōna, mō te wāhi e whakarite whakawā ai ia, arā te whakamahau whakawā; he mea hīpoki ki te hīta i tētahi taha o te papa ā tae noa ki tētahi taha.

⁸ Me tōna whare i noho ai ia, he marae tōna i roto atu i te whakamahau, rite tonu te hanga. I hangā anō e Horomona he whare mō te tamāhine a Parao i mārenatia nei e ia; ko tōna rite ko tēnei whakamahau.

⁹ He kōhatu utu nui ēnei katoa, he mea tārai rā anō, he mea rūri anō, he mea kani, a roto, a waho, o te tūranga ake anō, ki ngā whakapaipai i runga; pērā tonu i te taha ki waho whaka te marae nui.

¹⁰ He kōhatu utu nui anō te tūranga, he kōhatu nunui, he kōhatu kotahi tekau nei ngā whatianga, he kōhatu e waru nei ngā whatianga.

¹¹ Nā, a runga, he kōhatu utu nui, ko te rūri, kei tō ngā kōhatu tārai, he hīta anō hoki.

¹² Nā, ko te marae nui, ā taka noa, e toru ngā rārangi kōhatu, he mea tārai, kotahi hoki te rārangi o ngā kurupae hīta; i rite ki tō roto marae o te whare o Ihowā, me te whakamahau o te whare.

Ngā Hua a Hīrama te Kaimahi Parāhi

¹³ Ā, i tono tāngata a Kīngi Horomona ki te tiki atu i a Hīrama i Tāira.

¹⁴ He tama ia nā tētahi pouaru o te iwi o Napatari, ā, ko tōna pāpā he tangata nō Tāira, he kaimahi parāhi; ki tonu ia i te whakaaro nui, i te mōhio, i te tohunga hoki ki te mahi i ngā mahi parāhi katoa. Nā, haere ana ia ki a Kīngi Horomona ki te mahi i āna mahi katoa.

¹⁵ Nāna hoki i hanga ngā pou parāhi e rua, tekau mā waru whatianga te roa o tētahi, o tētahi; tekau mā rua whatianga o te aho hei pae mō tētahi, mō tētahi.

¹⁶ I hangā hoki e ia ētahi pane e rua ki te parāhi whakarewa, hei whakanoho ki runga o ngā pou; e rima whatianga te tiketike o tētahi pane, e rima whatianga te tiketike o tētahi pane.

¹⁷ Tērā ētahi kupenga, he mea whatu ā-kupenga, me ngā awhiawhi, he mea mekameka, mō ngā pane i runga o ngā pou; e whitu mō tētahi pane, e whitu mō tētahi pane.

¹⁸ Heoi, hangā ana e ia ngā pou; e rua ngā rārangi i tētahi kupenga ā taka noa, nō ka kapi ngā pane i runga i ngā pou; i pērā anō ia ki te rua o ngā pane.

¹⁹ Nā, ko ngā pane i runga o ngā pou i te whakamahau he mea mahi ki te rengarenga, e whā ngā whatianga.

²⁰ Ā, tērā anō he pane i runga i ngā pou, ā, haere whakarunga, i tata tonu anō ki te puku i te taha o te kupenga; ā, e rua rau ngā pamekaranete, he mea whakarārangi, ki tētahi o ngā pane ā taka noa.

²¹ Nā, whakatūria ana e ia ngā pou ki te whakamahau o te temepara; i whakatūria e ia te pou ki te taha ki matau, ā, huaina iho tōna ingoa, ko Iakini; i whakatūria anō e ia te pou ki mauī, ā, huaina iho tōna ingoa, ko Poaha.

²² He rengarenga anō te mahi o te pito ki runga o ngā pou. Nā, ka oti te mahi o ngā pou.

²³ I hangā anō e ia tētahi moana, he mea whakarewa, tekau whatianga o tētahi pareparenga ki tētahi pareparenga, he mea porotaka, e rima whatianga tōna tiketike; e toru tekau whatianga o te aho i paea ai.

²⁴ Nā, i raro iho i tōna niao ko ētahi puku nāna i karapoti ā taka noa, kotahi tekau ki te whatianga kotahi, i karapotia ai te moana: e rua ngā rārangi o ngā puku, i whakarewaina i tōna whakarewanga.

²⁵ I tū taua moana i runga i ngā kau kotahi tekau mā rua, e toru e anga ana ki te raki, e toru e anga ana ki te hauāuru, e toru e anga ana ki te tonga, e toru e anga ana ki te rāwhiti; i runga anō i aua kau te moana e tū ana. Nā, i anga whakaroto a muri katoa o rātou.

²⁶ Nā, he whānuitanga ringaringa tōna mātotoru; rite tonu te hanganga o tōna niao ki tō te niao o te kapu, he puāwai rengarenga ōna; e rua mano ōna pāti ina ki.

²⁷ I hangā anō e ia ētahi tūranga parāhi kotahi tekau, e whā whatianga te roa o tētahi tūranga, e whā whatianga te whānui, e toru whatianga te tiketike.

²⁸ Ā, ko te hanganga tēnei o ngā tūranga; i whai awhi, ā, i ngā takiwā o ngā karapiti ngā awhi.

²⁹ Ā, i ngā awhi i ngā takiwā o ngā karapiti, he raiona, he kau, he kerupima; ā, he tūranga o ngā karapiti i runga: i raro hoki i ngā raiona, i ngā kau, ko ētahi tautau, he mea angiangi.

³⁰ Ā, e whā ngā wīra parāhi o tēnei tūranga, o tēnei tūranga, me ētahi kakau wīra parāhi. I whai pokohiwi anō ōna koki e whā; i raro i te takotoranga wai ngā pokohiwi, he mea whakarewa, he tautau i te taha o tētahi, o tētahi.

³¹ Nā, ko tōna waha, i roto i te pane, ā, haere whakarunga, kotahi te whatianga; he porotaka ia tōna waha te mahinga, kei tō te tūranga, kotahi te whatianga me te hāwhe. Nā, he tuhi kei tōna waha, me ngā awhi anō o aua tuhi, he porowhā, ehara i te mea porotaka.

³² Ā, ko ngā wīra e whā i raro i ngā awhi; he mea hono ki te tūranga ngā kakau o ngā wīra. Nā, ko te ikeike o tētahi wīra, kotahi whatianga me te hāwhe whatianga.

³³ Ā, ko te mahinga o ngā wīra, kei te mahinga o te wīra hāriata; ko ngā kakau, o waenga, o waho, me ngā tītoko o aua wīra, he mea whakarewa katoa.

³⁴ Ā, e whā ngā pokohiwi i raro i ngā koki e whā o te tūranga kotahi; ko ngā pokohiwi me te tūranga, kotahi tonu.

³⁵ Nā, he hāwhe whatianga te ikeike o te wāhi porotaka i runga i te tūranga; a runga o te tūranga, ōna karapiti, me ōna awhi, kotahi tonu.

³⁶ Nā, ko ngā papa o ōna karapiti, me ōna awhi, tuhia iho e ia ki te kerupima, ki te raiona, ki te nīkau, he mea whakarite ki te wāhi takoto kau o tētahi, o tētahi, ki ngā mea anō i tāpiritia.

³⁷ Pēnei tonu tāna hanga i ngā tūranga kotahi tekau; kotahi tonu te whakarewanga o te katoa, kotahi te nui, kotahi te āhua.

³⁸ Nā, ka hangā e ia ki te parāhi ētahi oko horoi kotahi tekau; e whā tekau ngā pāti o te oko kotahi, ina ki; e whā ngā whatianga o tētahi oko, o tētahi oko; kotahi te oko horoi i runga i tētahi, i tētahi, o ngā tūranga kotahi tekau.

³⁹ Ā, i whakatūria e ia aua tūranga, e rima ki te taha ki matau o te whare, e rima ki te taha ki mauī o te whare; i whakatūria anō e ia te moana ki te taha ki matau o te whare, ki te rāwhiti, whaka te tonga.

⁴⁰ Nā, hangā ana e Hīrama ngā oko horoi, ngā koko pungarehu, me ngā peihana. Ā, mutu ake tā Hīrama mahi i ngā mahi katoa a Kīngi Horomona i hangā e ia mō te whare o Ihowā:

⁴¹ i ngā pou e rua; i ngā peihana o ngā pane i te pito ki runga o ngā pou; i ngā kupenga e rua hei kōpaki mō ngā peihana e rua o ngā pane i ngā pito ki runga o ngā pou;

⁴² i ngā pamekaranete e whā rau mō ngā kupenga e rua, (e rua rārangi pamekaranete mō te kupenga kotahi, hei kōpaki mō ngā peihana e rua o ngā pane i ngā pito ki runga o ngā pou);

⁴³ i ngā tūranga kotahi tekau, i ngā oko horoi kotahi tekau i runga o ngā tūranga;

⁴⁴ i te moana kotahi, i ngā kau kotahi tekau mā rua i raro i te moana;

⁴⁵ i ngā pāta, i ngā koko pungarehu, i ngā peihana.

Nā, ko ēnei mea katoa i hangā nei e Hīrama mā Kīngi Horomona, ki roto ki te whare o Ihowā, he parāhi kanapa katoa.

⁴⁶ I whakarewaina aua mea e te kīngi ki te mānia o Horano ki te wāhi onematua i waenganui o Hukota, o Taretana.

⁴⁷ Ā, i waiho noa iho ngā mea katoa e Horomona, kāhore i pāunatia, he tini rawa hoki; kihai hoki i kitea te taimaha o te parāhi.

⁴⁸ Ā, i hangā e Horomona ngā oko katoa o te whare o Ihowā: te āta kōura, me te tēpu, he kōura, i runga nei te taro aroaro;

⁴⁹ me ngā tūranga rama he parakore nei te kōura (e rima ki te taha ki matau, e rima ki te taha ki mauī, i mua o te ahurewa); me ngā puāwai, me ngā rama, me te kokopi kōura;

⁵⁰ me ngā kapu, me ngā kuku, me ngā peihana, me ngā koko, me ngā tahu kakara, he parakore te kōura; me ngā īnihi kōura mō ngā tatau o te whare i roto, arā o te Wāhi Tino Tapu, mō ngā tatau o te whare, arā o te temepara.

⁵¹ Heoi, ka oti ngā mahi katoa i mahia e Kīngi Horomona mō te whare o Ihowā. Nā, ka kawea e Horomona ngā mea i whakatapua e tōna pāpā, e Rāwiri, te hiriwa, te kōura, ngā oko, hoatu ana e ia ki roto ki ngā takotoranga taonga o te whare o Ihowā.

8

*Ka Mauria te Āka o te Kawenata ki te Temepara**(2 Whakapapa 5.2–6.2)*

¹ Kātahi ka huihui e Horomona ngā kaumātua o Ihairaira rātou ko ngā upoko katoa o ngā iwi, ko ngā rangatira o ngā whare o ngā mātua o ngā tama a Ihairaira ki a Kīngi Horomona, ki Hiruhārama, hei mau ake mō te āka o te kawenata a Ihowā i roto i te pā o Rāwiri, arā i Hiona.

² Nā, ka huihui ngā tāngata katoa o Ihairaira ki a Kīngi Horomona i marama Etanimi, i te hākari, arā i te whitu o ngā marama.

³ Nā, ka tae mai ngā kaumātua katoa o Ihairaira, ā, ka mau ngā tohunga ki te āka,

⁴ ā, kawea ana te āka a Ihowā, me te tapenākara o te whakaminenga, me ngā oko tapu katoa i roto i te tapenākara, kawea ana e ngā tohunga rātou ko ngā Riwaiti ki runga.

⁵ Nā, kei te tāpae a Kīngi Horomona, rātou ko te huihui katoa o Ihairaira, i huihui nei ki a ia ki te ritenga o te āka, i ngā hipi, i ngā kau, kāhore nei e taea te kōrero, te tatau rānei, i te tini.

⁶ Nā, kawea ana e ngā tohunga te āka o te kawenata a Ihowā ki tōna wāhi, ki te ahurewa o te whare, ki te Wāhi Tino Tapu, ki raro i ngā parirau o ngā kerupima.

⁷ I roha hoki ngā parirau e rua o ngā kerupima ki runga ki te wāhi i te āka, ā, taupokina iho a runga o te āka me ōna amo e ngā kerupima.

⁸ I te roroa rawa o ngā amo, kitea mai ai ngā pito o ngā amo i te wāhi tapu i te ritenga atu o te ahurewa; otia kīhai i kitea ki waho; kei reira nā anō aua mea ā tae noa mai ki tēnei rā.

⁹ Kāhore he mea i roto i te āka, ko ngā papa kōhatu e rua anake i whaowhina nei ki reira e Mohi i Horepa i tā Ihowā whakaritenga kawenata ki ngā tama a Ihairaira, i tō rātou putanga mai i te whenua o Ihipa.

¹⁰ Ā, nō te putanga mai o ngā tohunga i roto i te wāhi tapu, nā, kua kī te whare o Ihowā i te kapua,

¹¹ ā, kīhai i āhei i ngā tohunga te tū ki te mahi, nā te kapua hoki; i kī tonu rā hoki te whare o Ihowā i te korōria o Ihowā.

¹² Kātahi ka kōrero a Horomona, “I mea a Ihowā, ka noho ia ki te pōuri nui.

¹³ Kua oti nei i ahau te hanga he whare hei nohoanga mōu, he kāinga pūmau mōu mō ake tonu atu.”

*Te Whaikōrero a Horomona ki te Iwi**(2 Whakapapa 6.3–11)*

¹⁴ Nā, ka tahari te aroaro o te kīngi, ā, manaakitia ana e ia te huihui katoa o Ihairaira; ā, tū ana te huihui katoa o Ihairaira.

¹⁵ Nā, ka mea ia:

“Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Ihairaira, nā tōna māngai nei te kupu ki tōku pāpā, ki a Rāwiri, ā, kua rite nei i tōna ringa; i mea ia,

¹⁶ ‘Mai o te rā i whakaputaina mai ai e ahau tāku iwi a Ihairaira i Ihipa, kīhai i whiriwhiria e ahau he pā i roto i ngā iwi katoa o Ihairaira e hangā ai he whare hei waihotanga mō tōku ingoa; engari i whiriwhiria e ahau a Rāwiri hei rangatira mō tāku iwi, mō Ihairaira.’

¹⁷ “Nā, i whai ngākau tōku pāpā, a Rāwiri ki te hanga whare mō te ingoa o Ihowā, o te Atua o Ihairaira.

¹⁸ Otirā, i mea a Ihowā ki a Rāwiri, ki tōku pāpā, ‘I te mea i roto i tōu ngākau kia hangā he whare mō tōku ingoa, he pai tonu te whakaaro o tōu ngākau;

¹⁹ otia, e kore koe e hanga i taua whare; engari tāu tama e puta mai i tōu hope, māna e hanga te whare mō tōku ingoa.’

²⁰ “Nā, kua mana nei i a Ihowā tāna kupu i kōrero ai ia, ā, kua ara tēnei ahau i muri i a Rāwiri, i tōku pāpā, ā, e noho nei ahau i runga i te torōna o Ihairaira, e pērā ana me tā Ihowā i kōrero ai, kua hangā hoki e ahau he whare mō te ingoa o Ihowā, o te Atua o Ihairaira.

²¹ Ā, meinga ana e ahau ki reira he wāhi mō te āka, mō te takotoranga o te kawenata a Ihowā i whakaritea e ia ki ō tātou mātua i tāna whakaputanga mai i a rātou i te whenua o Ihipa.”

*Tā Horomona he Īnoi kia Kawanga**(2 Whakapapa 6.12–42)*

²² Nā, ka tū a Horomona ki mua i te āta a Ihowā, i te aroaro o te huihui katoa o Ihairaira, whewhera tonu ōna ringa whaka te rangi;

²³ ā, ka mea:

“E Ihowā, e te Atua o Ihairaira, kāhore he atua hei rite mōu i te rangi i runga, i te whenua rānei i raro, e pupuri nei i te kawenata, i te aroha ki āu pononga, ina whakapaua ō rātou ngākau ki te haere i tōu aroaro.

²⁴ Mau tonu hoki i a koe ngā mea i kōrerotia e koe ki tāu pononga, ki tōku pāpā, ki a Rāwiri, i kōrerotia nei e tōu māngai ki a ia, ā, kua rite nei i tōu ringa; koia anō tēnei ināianeī.

²⁵ “Nā, kia mau, e Ihowā, e te Atua o Ihairaira, āianeī tāu i kōrero ai ki tāu pononga, ki tōku pāpā, ki a Rāwiri, i a koe i kī rā, ‘E kore e whakakorea he tangata māu i tōku aroaro hei noho ki te torōna o Ihairaira; mehemea rāia ka mahara āu tama ki tō rātou ara, kia haere i tōku aroaro, kia pērā anō me koe i haere nā i tōku aroaro.’

²⁶ Nā, kia mana āianeī, e te Atua o Ihairaira, āu kupu i kōrero ai koe ki tāu pononga, ki tōku pāpā, ki a Rāwiri.

²⁷ “Engari he pono rānei, tērā te Atua e noho ki te whenua? Nāna, kāhore e nui hei nohoanga mōu te rangi, me te rangi o ngā rangi; ka iti rawa iho te whare kua hangā nei e ahau!

²⁸ He ahakoa rā, kia anga mai koe ki te inoi a tāu pononga, ki tāna karanga, e Ihowā, e tōku Atua, ka whakarongo ki te karanga, ki te inoi e inoi nei tāu pononga ki tōu aroaro i tēnei rā.

²⁹ Kia titiro mai ōu kanohi ki tēnei whare i te pō, i te ao, ki te wāhi i kī ai koe, ‘Ko reira tōku ingoa,’ whakarongo ki te inoi e inoi ai tāu pononga ki te ritenga mai o tēnei wāhi.

³⁰ Kia rongo hoki koe ki te karanga a tāu pononga, a tāu iwi hoki, a Ihairaira, ina inoi ki te ritenga mai o tēnei wāhi. Nā, kia rongo koe i te wāhi e noho nā koe i te rangi, ā, ka rongo, murua tō rātou hara.

³¹ “Ki te hara tētahi tangata ki tōna hoa, ā, ka meinga he oati hei oati māna, ā, ka tae mai ia, ā, ka oati ki mua i tōu āta i tēnei whare;

³² tēnā rā, māu e whakarongo mai i te rangi, e mahi, e whakarite te whakawā a āu pononga, māu e whakahē te tangata hē, e mea iho tōna ara ki runga anō ki tōna māhunga; māu anō e whakatika tā te tika, e hoatu ki a ia ngā mea e rite ana ki tōna tika.

³³ “Ki te patua tāu iwi, a Ihairaira e te hoariri, mō rātou i hara ki a koe, ā, ka hoki ki a koe, ka whakaae ki tōu ingoa, ka inoi, ka, karanga ki a koe, i roto i tēnei whare;

³⁴ tēnā rā, māu e whakarongo i te rangi, e muru te hara o tāu iwi, o Ihairaira e whakahoki mai rātou ki te whenua i hōmai e koe ki ō rātou mātua

³⁵ “Ki te tūtakina te rangi, ā, kāhore he ua, mō rātou i hara ki a koe; ā, ka inoi rātou ki te ritenga o tēnei wāhi, ka whakaae ki tōu ingoa, ka tahuri i tō rātou hara, nō rātou ka whakawhiua e koe;

³⁶ tēnā rā, māu e whakarongo i te rangi, e muru te hara o āu pononga, o tāu iwi, o Ihairaira, ina whakaako koe i a rātou ki te ara pai e haere ai rātou; ā, hōmai e koe he ua ki tōu whenua, i hōmai nei e koe hei kāinga pūmau mō tāu iwi.

³⁷ “Ki te mea he matekai tō te whenua, he mate urutā, ki te mea he ngingio, he koriri, he māwhitiwhiti rānei, he moka rānei; ki te whakapaea rānei rātou e ō rātou hoariri ki te whenua o ō rātou pā; ki te pā mai tētahi whiu, tētahi mate tūroto rānei;

³⁸ ki te mea he inoi, he karanga rānei nā tētahi tangata, nā tāu iwi katoa rānei, nā Ihairaira, ina mōhio rātou ki te mate o tōna ngākau, o tōna ngākau, ā, ka wherahia ōna ringa ki te ritenga mai o tēnei whare;

³⁹ tēnā rā, māu e whakarongo mai i te rangi, i tōu wāhi e noho nā koe, e muru te hē, e mahi, e hōmai ki ngā tāngata ngā mea e rite ana ki ngā huarahi katoa o tēnei, o tēnei, e mōhio ana hoki koe ki tōna ngākau – ko koe anake nei hoki te mōhio ana ki ngā ngākau o ngā tama katoa a te tangata –

⁴⁰ kia wehi ai rātou i a koe i ngā rā katoa e ora ai rātou i runga i te mata o te whenua i hōmai nei e koe ki ō mātou mātua.

⁴¹ “Nā, ko te tangata iwi kē, ehara nei i tāu iwi, i a Ihairaira, ā, ka tae mai i te whenua mamao, he whakaaro ki tōu ingoa;

⁴² e rongo hoki rātou ki tōu ingoa nui, ki tōu ringa kaha, ki tōu tākakau kua oti te whakamārō, ā, ka haere, ka inoi ki te ritenga mai o tēnei whare;

⁴³ māu e whakarongo, mai i te rangi, i tōu wāhi e noho nā koe, e mea ngā mea katoa i karanga ai te tangata iwi kē ki a koe. Kia mōhio ai ngā iwi katoa o te whenua ki tōu ingoa, kia wehi ai i a koe, kia pērā ai me tāu iwi, me Ihairaira; kia mōhio ai hoki kua oti tōu ingoa te karanga ki runga ki tēnei whare ka oti nei i ahau te hanga.

⁴⁴ “Ki te haere tāu iwi ki te whawhai ki tōna hoariri, ki ngā wāhi e tonoa ai rātou e koe, ā, ka inoi ki a Ihowā ki te ritenga mai o te pā kua whiriwhiria nei e koe, o te whare kua hangā nei e ahau mō tōu ingoa;

⁴⁵ tēnā rā, māu e whakarongo mai i te rangi ki tā rātou īnoi, ki tā rātou karanga, e whakatika hoki tā rātou.

⁴⁶ “Ki te hara rātou ki a koe – kāhore hoki he tangata i hapa i te hara – ā, ka riri koe ki a rātou, ka tuku i a rātou ki te hoa whawhai, ā, ka whakaraua atu e rātou hei whakarau ki te whenua o te hoa whawhai, ki te wāhi tata, ki te wāhi mamao rānei.

⁴⁷ Nā, ki te hoki ake tō rātou mahara i te whenua i whakaraua atu ai rātou, ā, ka rīpenetā rātou, ka īnoi ki a koe i te whenua o ō rātou kaiherehere, ka mea, ‘Kua hara mātou, kua parori kē tā mātou mahi, kua mahi mātou i te kino’;

⁴⁸ ā, ka tahuri ō rātou ngākau katoa, ō rātou wairua katoa, ki a koe i te whenua o ō rātou hoariri i whakaraua atu ai rātou, ā, ka īnoi rātou ki a koe ki te ritenga mai o tō rātou nei whenua hōmai e koe ki ō rātou mātua, ki te pā i whiriwhiria nei e koe, ki tēnei whare kua hangā nei e ahau mō tōu ingoa;

⁴⁹ tēnā rā, māu e whakarongo mai i te rangi, i tōu wāhi e noho nā koe, ki tā rātou īnoi, ki tā rātou karanga, māu hoki e whakatika tā rātou.

⁵⁰ Māu anō e muru te hē o tāu iwi i hara nei ki a koe, me ā rātou mahi tutū katoa i tutū ai ki a koe; meinga anō kia arohaina rātou e ō rātou kaiherehere kia tohungia hoki e rātou;

⁵¹ ko tāu iwi hoki rātou, ko tōu wāhi tupu i whakaputaina mai nei e koe i Ihipa, i roto i te oumu rino.

⁵² “Kia titiro mai ai anō ōu kanohi ki te karanga a tāu pononga, ki te karanga anō a tāu iwi, a Ihairā, ka whakarongo ki a rātou i ā rātou karangatanga katoa ki a koe.

⁵³ Nāu hoki rātou i wehe hei taonga tupu mōu i roto i ngā iwi katoa o te whenua, he kupu hoki nāu, nā tāu pononga, nā Mohi i whakapuaki, i tāu whakaputanga mai i ō mātou mātua i Ihipa, e te Ariki, e Ihowā.”

Ka Manaakitia e Horomona te Whakaminenga

⁵⁴ Ā, i te mutunga o tā Horomona īnoi i tēnei īnoi katoa, i tēnei karanga ki a Ihowā, ka whakatika ake ia i mua i te āta a Ihowā i a ia i tūturi rā i runga i ōna turi, me te tuwhera tonu anō ōna ringa whaka te rangi.

⁵⁵ Ā, ka tū ia, ka manaaki i te huihui katoa o Ihairā, he nui te reo, ā, ka mea:

⁵⁶ “Kia whakapaingia a Ihowā nāna nei i hōmai te okiokinga ki tāna iwi, ki a Ihairā, rite tonu ki ngā mea katoa i kōrerotia e ia; hore rawa tētahi kupu i taka o āna mea pai katoa i kōrerotia e ia, arā e tāna pononga, e Mohi.

⁵⁷ Hei hoa mō tātou a Ihowā, tō tātou Atua, kia pērā anō me ia i ō tātou mātua; kua ia e whakarere i a tātou, kua hoki e mawehe atu i a tātou;

⁵⁸ māna e whakaanga ō tātou ngākau ki a ia, kia haere i āna ara katoa, kia pupuri i āna whakahau, i āna tikanga, i āna whakaritenga, i whakahaua e ia ki ō tātou mātua.

⁵⁹ Nā, kia tata ki a Ihowā, ki tō tātou Atua, i te ao, i te pō, ēnei kupu āku i karanga nei ahau ki a Ihowā, kia whakatikaia ai e ia tā tāna pononga, tā tāna iwi hoki, tā Ihairā e tohe ai, i ngā meatanga o tēnei rā, o tēnei rā.

⁶⁰ Kia mōhio ai ngā iwi katoa o te whenua ki a Ihowā, ko ia te Atua; kāhore kē atu.

⁶¹ Nā, kia tapatahi ō koutou ngākau ki a Ihowā ki tō tātou Atua, kia haere i runga i āna tikanga, kia puritia āna whakahau, kia rite ki tō tēnei rā.”

Ka Patua e Horomona he Patunga Tapu

(2 Whakapapa 7.4-10)

⁶² Nā, patua iho e te kīngi rātou tahi ko Ihairā katoa he patunga tapu ki te aroaro o Ihowā.

⁶³ I patua hoki e Horomona he patunga mō te pai, he mea patu nāna mā Ihowā, e rua tekau mā rua mano ngā kau, kotahi rau e rua tekau mano ngā hīpi. Nā, kua tāia te kawa o te whare o Ihowā e te kīngi rātou ko ngā tama katoa a Ihairā.

⁶⁴ I whakatapua anō e te kīngi i taua rā a waenganui o te marae i mua i te whare o Ihowā; i tukua hoki e ia ki reira ngā tahunga tinana, me ngā whakahere totokore, me te ngako o ngā whakahere mō te pai; he iti hoki nō te āta parāhi i te aroaro o Ihowā hei meatanga mō ngā tahunga tinana, mō ngā whakahere totokore, mō ngā ngako o ngā whakahere mō te pai.

⁶⁵ I mahia anō he hākari i taua wā e Horomona rātou ko Ihairā katoa ki te aroaro o Ihowā, o tō tātou Atua, he huihuinga nui, nō te haerenga atu ki Hāmata tae noa ki te awa o Ihipa, e whitu ngā rā, e whitu atu anō ngā rā, kotahi tekau mā whā aua rā.

⁶⁶ I te waru o ngā rā ka tukua e ia te iwi kia haere; nā, ka manaaki rātou i te kīngi, ā, haere koa ana ki ō rātou tēneti, pai tonu hoki te ngākau i ngā mea pai katoa i meinga e Ihowā ki a Rāwiri, ki tāna pononga, rātou ko tāna iwi, ko Ihairā.

9

Ka Puta mai anō a Ihowā ki a Horomona

(2 Whakapapa 7.11-22)

¹ Ā, ka oti i a Horomona te whare o Ihowā, me te whare o te kīngi, me ngā mea katoa i hiahia ai a Horomona, i pai ai kia mahia;

² nā, ko te rua o ngā putanga o Ihowā ki a Horomona, pērā me tōna putanga ki a ia ki Kipeono.

³ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia:

“Kua rongo ahau i tāu inoi, i tāu karanga i karanga ai koe i tōku aroaro; kua oti i ahau te whakatapu tēnei whare kua hangā nei e koe, hei waihotanga iho mō tōku ingoa ā ake ake; ka tau anō ōku kanohi, me tōku ngākau, ki reira i ngā rā katoa.

⁴ “Nā, ko koe, ki te rite tāu haere i tōku aroaro ki te haere a tōu pāpā, a Rāwiri, ā, ka tapatahi, ka tika te ngākau ka mahi koe i ngā mea katoa i whakahau ai ahau ki a koe, ka pupuri i āku tikanga, i āku whakaritenga;

⁵ kātahi ahau ka whakapūmau i te torōna o tōu kīngitanga ki a Ihairaira ā ake ake; ka pērā me tāku i kōrero ai ki tōu pāpā, ki a Rāwiri, i ahau i ki rā, ‘E kore e whakakorea he tangata māu mō te torōna o Ihairaira.’

⁶ “Otiia, ki te ānga koutou ko ā koutou tama, ki te tahuri kē, ā, kāhore e whai i ahau, e pupuri i āku whakahau, i āku tikanga, i hoatu e ahau ki tō koutou aroaro, ā, ka haere, ka mahi ki ngā atua kē, ka koropiko ki a rātou,

⁷ kātahi ka hautopea atu e ahau a Ihairaira i te mata o te whenua i hoatu e ahau ki a rātou; ā, ko tēnei whare i whakatapua nei e ahau mō tōku ingoa, ka ākiritia atu e ahau i tōku aroaro, ā, ka waiho a Ihairaira hei whakatauki, hei taunutanga i roto i ngā iwi katoa.

⁸ Nā, ahakoa te tiketike o te whare nei, ka miharo ia ngā tāngata katoa e haere ana nā konei, ka whakahī, ka mea, ‘Nā te aha tēnei mahi a Ihowā ki tēnei whenua, ki tēnei whare?’

⁹ Nā, ka whakahoki rātou, ‘Mō rātou i whakarere i a Ihowā, i tō rātou Atua, i whakaputa mai nei i ō rātou mātua i te whenua o Ihipa, ā, ka tango ki ngā atua kē, ka koropiko ki a rātou, ka mahi ki a rātou; nō reira, i hōmai ai e Ihowā tēnei kino katoa ki runga ki a rātou.’”

¹⁰ Nā, i te mutunga o ngā tau e rua tekau, i te mea ka oti te hanga e Horomona ngā whare e rua, te whare o Ihowā, me te whare o te kīngi;

¹¹ nā, i hōmai e Hīrama kīngi o Tāira he rākau hīta ki a Horomona, he rākau kauri, he kōura, ko āna katoa i pai ai; nā, hoatu ana e Kīngi Horomona ki a Hīrama e rua tekau ngā pā i te whenua o Karirī.

¹² Ā, ka haere ake a Hīrama i Tāira kia kite i ngā pā i hoatu nei e Horomona ki a ia, kihai i rite ki tāna titiro.

¹³ Ka mea ia, “He aha ēnei pā i hōmai nei e koe ki ahau, e tōku tuakana?” Nā, huaina iho e ia ko te whenua o Kapuru, koia tēnei ināianei.

¹⁴ Nā, tukua atu ana e Hīrama ki te kīngi kotahi rau e rua tekau ngā taranata kōura.

Ētahi atu Tutukitanga a Horomona

(2 Whakapapa 8.3-18)

¹⁵ Nā, ko te pūtake tēnei o te whakataka i whakatakā ai e Horomona; hei hanga i te whare o Ihowā, i tōna ake whare, i Miro, i te taiepa o Hiruhārama, i Hatoro, i Mekiro, i Kētere.

¹⁶ (I haere mai hoki a Parao kīngi o Ihipa, ā, horo ana a Kētere i a ia, tahuna ana e ia ki te ahi, patua iho hoki ngā Kanaani e noho ana i te pā, ā, hōmai ana hei kaipākūhā ki tāna tamāhine, ki te wahine a Horomona.

¹⁷ Nā, hangā ana e Horomona), a Kētere me Petehorono ki raro,

¹⁸ me Paarata, me Taramoro i te koraha, i taua whenua,

¹⁹ me ngā pā taonga katoa o Horomona, me ngā pā mō ngā hāriata, me ngā pā mō ngā kaieke hōiho, me tā Horomona i hiahia ai kia hangā ki Hiruhārama, ki Repanōna, ki te whenua katoa hoki o tōna kīngitanga.

²⁰ Ko ngā mōrehu katoa o ngā Amori, o ngā Hiti, o ngā Perihi, o ngā Hiwi, o ngā Iepuhi ehara nei i ngā tama a Ihairaira –

²¹ ko ā rātou tamariki i mahue i muri i a rātou i te whenua, kihai nei i taea e ngā tama a Ihairaira te huna rawa – nā, whakatakohatia ana rātou e Horomona, he mahi te takoha, ā tae noa ki tēnei rā.

²² Ko ngā tama ia a Ihairaira, kihai i meinga e Horomona hei kaimahi; ko rātou hoki hei tāngata whawhai, hei tāngata māna, hei rangatira māna, hei kaiwhakahauhau māna, hei rangatira anō mō ana hāriata, mō āna kaieke hōiho.

²³ Ko ngā rangatira ēnei o ngā kaitohutohu, o ngā rangatira o te mahi a Horomona, e rima rau e rima tekau, he rangatira, mō ngā kaimahi i te mahi.

²⁴ Nā, kua riro atu te tamāhine a Parao i te pā o Rāwiri ki runga, ki te whare i hangā e ia mōna; kātahi a Miro ka hangā e ia.

²⁵ Nā, i te tau kotahi, e toru ngā tāpaenga a Horomona i ngā tahunga tinana, i ngā whakahere mō te pai ki runga ki te āta i hangā e ia mā Ihowā, i tahuna anō e ia te whakakakara ki tērā i te aroaro o Ihowā. Heoi, kua oti te whare i a ia.

Te Mahi Hoko a Horomona

²⁶ Nā, he maha ngā kaupuke i hangā e Kīngi Horomona ki Ehiono Kēpere, ki tērā i Eroto i te taha o te Moana Whero, i te whenua o Ēroma.

²⁷ Ā, tonoa ana e Hīrama āna tāngata ki runga ki ngā kaupuke, he kaimahi kaupuke, he mōhio ki te moana, hei hoa mō ngā tāngata a Horomona.

²⁸ Nā, ka rere rātou ki Ōpira, ā, utaina ana he kōura i reira, e whā rau e rua tekau taranata, ā, kawea ana ki a Kīngi Horomona.

10

Te Toronga o te Kuīni o Hēpā

(2 Whakapapa 9.1-12)

¹ Ā, nō te rongonga o te Kuīni o Hēpā ki te rongo o Horomona, ki tāna i mea ai mō te ingoa o Ihowā, ka haere mai ia ki te whakamātau i a ia ki ngā kupu pakeke.

² Nā, haere mai ana ia ki Hiruhārama, nui atu hoki te tira, he kāmera e waha ana i ngā mea kakara, i tōna nui o te kōura, i te kōhatu utu nui; nā, i tōna haerenga ki a Horomona, ka kōrerotia e ia ki a ia ngā mea katoa i roto i tōna ngākau.

³ Ā, whakaaturia ana e Horomona ki a ia te tikanga o āna kupu katoa, kāhore he kupu i ngaro i te kīngi, i kore te whakaatu ki a ia.

⁴ Ā, nō te kitenga o te Kuīni o Hēpā i te mōhio katoa o Horomona, i te whare hoki i hangā e ia,

⁵ i te kai o tāna tēpu, i te nohoanga o āna tāngata, i te tūranga o āna kaimahi, i ō rātou kākahu, i āna kairiringi wāina, i tōna pikitanga i piki atu ai ki te whare o Ihowā, kore ake he wairua i roto i a ia.

⁶ Ā, ka mea ia ki te kīngi, "Pono tonu ngā mea i rongo ai ahau i tōku whenua mō āu mahi, mō tōu mōhio.

⁷ Heoi, kihai ahau i whakapono ki aua kōrero, ā tae noa mai ahau, kite noa ōku kanohi. Nanā, kihai te hāwhe i kōrerotia ki ahau; nui atu tōu mōhio, tōu pai, i te rongo i rongo ai ahau.

⁸ Anō te hari o āu tāngata, anō te hari o ēnei pononga āu e tū tonu nei i tōu aroaro, e whakarongo nei ki tōu mōhio!

⁹ Kia whakapaingia a Ihowā, tōu Atua i whakaahuareka nei ki a koe, i hōmai nei i a koe ki runga ki te torōna o Ihāraira. He aroha mau tonu hoki nō Ihowā ki a Ihāraira, nā, meinga ana koe e ia hei kīngi, hei mahi i te whakawā, i te tika."

¹⁰ Nā, hōmai ana e ia ki te kīngi kotahi rau e rua tekau taranata kōura, tōna tini o ngā mea kakara, me ngā kōhatu utu nui; kāhore he mea kakara i tae mai i muri nei hei rite te nui ki ēnei i hōmai nei e te Kuīni o Hēpā ki a Kīngi Horomona.

¹¹ Ā, nā ngā kaupuke o Hīrama nāna nei i mau mai te kōura i Ōpira, nā reira anō i kawea mai ngā rākau aramuka me ngā kōhatu utu nui i Ōpira, tōna tini.

¹² Nā, ka hangā aua rākau aramuka e te kīngi hei pou mō te whare o Ihowā, mō te whare anō o te kīngi, hei hāpa, hei hātore, he mea mā ngā kaiwaiata; kāhore anō i tae noa mai he rākau aramuka hei rite, kāhore hoki i kitea i mua, ā taea noatia tēnei rā.

¹³ Nā, ka hoatu e Kīngi Horomona ki te Kuīni o Hēpā ngā mea katoa i pai ai ia, āna hoki i tono ai, he tāpiri ki runga ki ngā mea i hoatu e te ringa o Kīngi Horomona ki a ia. Heoi, ka tahuri ia, ā, haere ana rātou ko āna tāngata ki tōna whenua.

Te Rahinga a Kīngi Horomona

(2 Whakapapa 9.13-28)

¹⁴ Nā, ko te taimaha o te kōura i tae ki a Horomona i te tau kotahi, e ono rau e ono tekau mā ono taranata kōura;

¹⁵ hāunga a ngā kairapu taonga, i mau mai ai me ngā taonga a ngā kaihekohoko, a ngā kīngi katoa o Arāpia, a ngā kāwana o te whenua.

¹⁶ Nā, ka hangā e Kīngi Horomona ētahi pukupuku, e rua rau, he mea patu te kōura; e ono rau ngā hekere kōura ki te pukupuku kotahi.

¹⁷ Ā, i hangaia e ia ētahi pukupuku iti iho e toru rau, he mea patu te kōura; e toru pāuna kōura ki te pukupuku kotahi; ā, hoatu ana e te kīngi ki te whare o te ngahere o Repanōna.

¹⁸ Ā, i hangā e te kīngi tētahi torōna nui ki te rei, whakakikoruatia iho ki te kōura pai rawa.

¹⁹ E ono ngā kaupae ki te torōna, he mea porotaka a runga o muri o te torōna; he okiokinga ringa anō kei te wāhi e nohoia ana, i tētahi taha; i tētahi taha, e rua anō ngā raiona e tū ana i te taha o ngā okiokinga.

²⁰ Kotahi tekau mā rua hoki ngā raiona i reira e tū ana i tētahi taha, i tētahi taha, i runga i ngā kaupae e ono; kāhore he mea pērā i hangā i tētahi atu rangatiratanga.

²¹ Nā, ko ngā oko inu katoa a Kīngi Horomona, he kōura kau; me ngā oko katoa o te whare o te ngahere o Repanōna, he kōura parakore; kāhore he hiriwa; kīhai tērā i kīia he mea nui ngā rā o Horomona.

²² He maha hoki a te kīngi kaupuke ki Tarahihi i te moana, he mea huihui ki ngā kaupuke a Hīrama. Kotahi te ūnga mai i ngā tau e toru o ngā kaupuke o Tarahihi, hei kawē mai i te kōura, i te hiriwa, i te rei, i ngā makimaki, me ngā pikake.

²³ Nā, nui atu a Kīngi Horomona i ngā kīngi katoa o te whenua te whai taonga, te mōhio.

²⁴ I whāia anō a Horomona e ngā whenua katoa, kia rongo ai rātou i tōna mōhio i hōmai nei e te Atua ki tōna ngākau.

²⁵ Me te kawē mai anō rātou i tāna hākari, i tāna hākari, i ngā oko hiriwa, i ngā oko kōura, i ngā kākahu, i ngā mea mō te whawhai, i ngā kakara reka, i ngā hōiho, i ngā muera, he mea tatau ā-tau tonu.

²⁶ Nā, ka āmia e Horomona he hāriata, he kaieke hōiho; kotahi mano e whā rau ana hāriata, tekau mā rua mano ngā kainoho hōiho, he mea wehe nāna ki ngā pā hāriata, ki te kīngi hoki, ki Hiruhārama.

²⁷ Nā, meinga ana te hiriwa e te kīngi ki Hiruhārama kia rite ki te kōhatu; i meinga anō e ia ngā hīta kia rite ki te hikamora i te raorao te tini.

²⁸ Ā, ko ngā hōiho o Horomona, he mea mau mai i Ihīpa; nā ngā kaihoko a te kīngi i tango kākahi mai, tēnā kākahi me tōna utu.

²⁹ Nā, e ono rau ngā hekere hiriwa i riro ai te hāriata i puta ai i Ihīpa, kotahi rau e rima tekau i riro ai te hōiho; ko rātou hei kawē mō ngā kīngi katoa o ngā Hiti, mō ngā kīngi o Hīria.

11

Ngā Wāhine Tokomaha a Horomona

¹ Otia he tini ngā wāhine kē i arohaina e Kīngi Horomona: he Moapi, he Āmoni, he Ēromi, he Haironi, he Hiti, me te tamāhine anō a Parao;

² nō ngā iwi i mea rā a Ihowā ki ngā tama a Iharaira, “Kaua e haere atu ki a rātou, kaua hoki rātou e haere mai ki a koutou; he pono mā rātou ō koutou ngākau e whakaanga kē ki te whai i ō rātou atua”; piri tonu, aroha tonu a Horomona ki ēnei.

³ Nā, e whitu rau āna wāhine rangatira, e toru rau ngā wāhine iti; ā, whakaanga kētia ana tōna ngākau e āna wāhine.

⁴ Nā, koroheke rawa ake a Horomona, kua whakaanga kētia tōna ngākau e āna wāhine, kua whai i ngā atua kē; kīhai hoki tōna ngākau i tapatahi ki a Ihowā, ki tōna Atua, kīhai i rite ki te ngākau o Rāwiri, o tōna pāpā.

⁵ I haere hoki a Horomona i whai i a Ahatorete atua o ngā Haironi, i a Mirikomo hoki, i te mea whakarihariha a ngā Āmoni.

⁶ Nā, kua hē tā Horomona mahi ki te aroaro o Ihowā, kīhai hoki i anga nui ki te whai i a Ihowā, kīhai i pērā me tōna pāpā, me Rāwiri.

⁷ Nā, ka hangā e Horomona he wāhi tiketike mō tā Moapa mea whakarihariha, mō Kemoho, ki runga ki te maunga e anga ana ki Hiruhārama; mō Moreke hoki, mō te mea whakarihariha a ngā tama a Āmona.

⁸ Pērā tonu tāna i mea ai mō āna wāhine kē katoa, i tahu whakakakara nei, i patu whakahere hoki ki ō rātou atua.

⁹ Nā, ka riri a Ihowā ki a Horomona, nō te mea kua anga kē tōna ngākau i a Ihowā, i te Atua o Iharaira, ka rua nei ōna putanga ki a ia,

¹⁰ me te ako i tēnei kupu ki a ia kia kaua ia e haere ki te whai i ngā atua kē; otia kīhai i mau i a ia tā Ihowā i whakahau ai.

¹¹ Nā reira, ka mea a Ihowā ki a Horomona, “I te mea ka pēnei tāu mahi, kāhore nei i mau i a koe tāku kawenata me tāku tikanga i ākona e ahau ki a koe, ka haea rawatia atu e ahau te kingitanga i a koe, ā, ka hoatu ki tāu tangata.

¹² Otiia e kore tēnei e meatia e ahau i ōu rā, he whakaaro hoki ki tōu pāpā, ki a Rāwiri; ka haea atu ia e ahau i te ringa o tāu tama.

¹³ Otiia e kore e haea atu e ahau te kīngitanga katoa; kotahi te iwi e hoatu e ahau ki tāu tama, he whakaaro ki a Rāwiri, ki tāku pononga, ki Hiruhārama i whiriwhiria nei e ahau."

Nā Hoariri a Horomona

¹⁴ Nā, ka whakaarahia ake e Ihowā he hoariri mō Horomona, ko Harara Ēromi; he uri ia nō te kīngi i Ēroma.

¹⁵ Terā, i a Rāwiri i Ēroma, ka haere atu a Ioapa rangatira o te ope ki te tanu i te hunga i patua, kua oti hoki ngā tāne katoa o Ēroma te patu e ia;

¹⁶ (e ono hoki ngā marama i noho ai a Ioapa rātou ko Ihairaira katoa ki reira, ā, poto noa ngā tāne katoa o Ēroma te hautope atu);

¹⁷ Nā, ka rere a Harara rātou ko ētahi Ēromi, he tāngata nā tōna pāpā, haere ana ki Ihipa; ā, e nohinohi tonu ana a Harara.

¹⁸ Ā, ka whakatika atu rātou i Miriana, ā, ka tae ki Parana; nā, tangohia e rātou ētahi tāngata o Parana hei hoa mō rātou ā haere ana ki Ihipa ki a Parao kīngi o Ihipa; ā, nā terā i hoatu he whare mōna, i whakarite he kai māna; i hoatu anō he whenua ki a ia.

¹⁹ Nā, ka manakohia nuitia a Harara e Parao, ā, hoatu ana e ia hei wahine māna te teina o tāna wahine ake, te teina o te Kuīni, o Tahapene.

²⁰ Nā, ka whānau he tama māna i te teina o Tahapene, ko Kenupata, ā, nā Tahapene anō i whakamutu tāna kai ū i roto i te whare o Parao. Nā, noho ana a Kenupata i te whare o Parao i roto ngā tama a Parao.

²¹ Ā, i te rongonga o Harara i Ihipa, kua takoto a Rāwiri ki ōna mātua, kua mate hoki a Ioapa rangatira ope, ka mea a Harara ki a Parao, "Tukua ahau kia haere ki tōku whenua."

²² Nā, ka mea a Parao ki a ia, "I hapa koe i te aha i a koe i ahau nei, i whai ai koe kia haere ki tōu whenua?"

Nā, ko tāna kīanga, "Kāhore; he ahakoa rā tukua ahau kia haere."

²³ I ara anō i te Atua he hoariri mōna, a Retona tama a Eriara, i rere nei i tōna ariki i a Hararētere kīngi o Topa.

²⁴ Nā, ka huihuia e ia ētahi tāngata, ā, ka meinga ia hei rangatira rōpū, i te mea e patua ana rātou e Rāwiri; nā, haere ana rātou ki Ramahiku, ā, noho ana i reira, ā, ko rātou hei kīngi mō Ramahiku.

²⁵ Ā, he hoariri ia ki a Ihairaira i ngā rā katoa o Horomona, hāunga hoki tā Harara kino i mea ai. Heoi, whakariharia ana ia ki a Ihairaira, ko ia anō te kīngi o Hīria.

Te Kī Taurangi a Ihowā ki a Ieropoama

²⁶ Me Ieropoama anō tama a Nēpata, he Eparati, nō Terera, he tangata nā Horomona, ko te ingoa o tōna whaea, ko Terua, he wahine pouaru, i ara anō tōna ringa ki te kīngi.

²⁷ Ā, ko te take tēnei i ara ai tōna ringa ki te kīngi; e hanga ana a Horomona i Miro, e tūtaki ana i ngā wāhi pakaru o te pā o tōna pāpā, o Rāwiri.

²⁸ Nā, he mārohirohi a Ieropoama, he toa; ā, ka kite a Horomona i taua taitama he uaua ki te mahi, nā, meinga ana ia e ia hei kaitirotiro mō ngā mahi katoa a te whare o Hōhepa.

²⁹ Nā, i taua wā ka puta a Ieropoama i Hiruhārama, ā, ka tūtaki a Āhia Hironi, te poropiti ki a ia i te ara. Nā, kua kākahuria e Āhia he kākahu hou; ā, ko rāua tokorua anake i te pārae.

³⁰ Nā, ka hopukia e Āhia tōna kākahu hou, haea ana kia tekau mā rua ngā wāhi.

³¹ Ā, ka mea atu ia ki a Ieropoama: "Kia tekau ngā wāhi e tangohia e koe māu; ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira, 'Nanā, ka haea e ahau te kīngitanga i te ringa Horomona, ā, tekau ngā iwi e hoatu ki a koe."

³² Kotahi ia te iwi māna; he whakaaro ki tāku pononga, ki a Rāwiri, he whakaaro ki Hiruhārama, ki te pā i whiriwhiria e ahau i roto i ngā iwi katoa o Ihairaira.

³³ Mō rātou i whakarere i ahau, ā, koropiko ana ki a Ahatorete atua o ngā Haironi, ki a Kemoho atua o ngā Moapi, ki a Mirikomo atua o ngā tama a Āmona; kihai hoki i haere i āku ara, mahi i te mea tika ki tāku titiro, pupuri hoki i āku tikanga, i āku whakaritenga, ā, kihai i pērā me tōna pāpā, me Rāwiri.

³⁴ " 'Otiia e kore e tangohia e ahau te kīngitanga katoa i tōna ringa; engari ka whakarangatira ahau i a ia i ngā rā katoa e ora ai ia, he whakaaro ki tāku pononga, ki a Rāwiri, i whiriwhiria nei e ahau, mōna i pupuri i āku whakahau, i āku tikanga.

³⁵ Engari ka tangohia e ahau te kīngitanga i te ringa o tāna tama, ā, ka hoatu ki a koe, arā tekau ngā iwi.

³⁶ Kotahi te iwi e hoatu e ahau ki tāna tama, hei rama mā tāku pononga, mā Rāwiri ki tōku aroaro i ngā rā katoa ki Hiruhārama, ki te pā i whiriwhiria e ahau hei waihotanga iho mō tōku ingoa.

³⁷ Ā, ka tangohia koe e ahau, ā, hei kīngi koe, ka rite ki ngā mea katoa i hiahia ai tōu ngākau, ā, hei kīngi koe mō Ihairaira.

³⁸ Nā, tēnei ake, ki te rongo koe i ngā mea katoa e whakahau ai ahau ki a koe, ā, ka haere i āku ara, ka mahi i te mea e tika ana ki tāku titiro, ka pupuri i āku tikanga, i āku whakahau, ka pērā me tā tāku pononga, me tā Rāwiri i mea ai, nā, hei hoa ahau mōu. Ka hangā hoki e ahau tōu whare kia pūmau, ka pērātia me tō Rāwiri i hangā rā e ahau; ā, ka hoatu a Ihairaira ki a koe.

³⁹ Ā, ka whakawhiua e ahau ngā uri o Rāwiri mō tēnei mea nei; otia ehara i te mea mō ake tonu atu.' "

⁴⁰ Nā, ka whai a Horomona kia whakamatea a Ieropoama; otia i whakatika a Ieropoama, ā, rere ana ki Ihipa, ki a Hihāka kīngi o Ihipa, ā, i Ihipa ia ā mate noa a Horomona.

Te Matenga a Horomona

(2 Whakapapa 9.29-31)

⁴¹ Nā, ko ērā atu mahi a Horomona, ko ngā mea katoa i mea ai ia, me ōna whakaaro nui, kāhore ianei i tuhituhia ki te pukapuka o ngā mahi a Horomona?

⁴² Nā, ko te roa o te kīngitanga o Horomona ki Hiruhārama ki a Ihairaira katoa, e whā tekau tau.

⁴³ Nā, ka moe a Horomona ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki te pā o Rāwiri, o tōna pāpā; ā, ko Rehopoama, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

12

Ka Ara ngā Iwi o te Raki

(2 Whakapapa 10.1-19)

¹ Nā, ka haere a Rehopoama ki Hekeme; kua tae hoki a Ihairaira katoa ki Hekeme ki te whakakīngi i a ia.

² Ā, nō te rongonga o Ieropoama tama a Nēpata (i Ihipa nā hoki ia, i rere hoki ia i te aroaro o Kīngi Horomona), nā, noho ana a Ieropoama ki Ihipa.

³ Ā, ka tono tāngata rātou ki te tiki atu i a ia; nā, ka haere a Ieropoama rātou ko te whakaminenga katoa o Ihairaira, ka kōrero ki a Rehopoama, ka mea,

⁴ "He pakeke te ioka i meatia e tōu pāpā ki a mātou. Nā, māu e whakamāmā te mahi pakeke a tōu pāpā, me tāna ioka taimaha i meatia e ia ki a mātou, ā, ka mahi mātou ki a koe."

⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Haere, kia toru ngā rā, ka hoki mai anō ki ahau." Nā, haere ana te iwi.

⁶ Nā, ka rūnanga a Kīngi Rehopoama ki ngā kaumātua i tū rā i te aroaro o tōna pāpā, o Horomona, i a ia i te ora, ka mea, "He aha ki tō koutou whakaaro he kupu hei whakahokinga atu māku ki tēnei iwi?"

⁷ Nā, ka kōrero rātou ki a ia, ka mea, "Ki te mea hei pononga koe mā tēnei iwi i tēnei rā, ā, ka mahi ki a rātou, ā, ka pai ngā kōrero e kōrerotia e koe ki a rātou, nā, ko rātou hei pononga māu i ngā rā katoa."

⁸ Otia whakarērea ake e ia te whakaaro o ngā kaumātua i hoatu ai ki a ia, ā, rūnanga ana ki ngā taitama i kaumātua ngātahi nei me ia, i tū nei ki tōna aroaro.

⁹ I mea ia ki a rātou, "Ki tō koutou whakaaro he aha te kupu e whakahoki ai tātou ki tēnei hunga i kōrero nei ki ahau, i mea nei, 'Whakamāmākia te ioka i meatia mai rā e tōu pāpā ki a mātou?'"

¹⁰ Nā, ka kōrero ki a ia ngā taitama i kaumātua ngātahi me ia, ka mea, "Kia pēnei tāu ki atu ki tēnei hunga i kōrero nei ki a koe, i mea nei, 'I whakataimahatia e tōu pāpā tō mātou ioka, nā, kia māmā tāu ki a mātou'; kia pēnei tāu ki atu ki a rātou, 'Ko tōku maikara iti nui kē atu i te hope o tōku pāpā."

¹¹ Nā, i whakawahā e tōku pāpā he ioka taimaha ki a koutou; māku ia e tāpiri ki tō koutou ioka. He wepu tā tōku pāpā i whiu ai i a koutou; māku ia koutou e whiu ki te kopiona.' "

¹² Nā, ka tae a Ieropoama rātou ko te iwi katoa ki a Rehopoama i te toru o ngā rā, i tā te kīngi i whakarite ai, i mea ai, "Hoki mai anō ki ahau i te toru o ngā rā."

¹³ Ā, pakeke tonu tā te kīngi i whakahoki ai; i whakarērea hoki e ia te whakaaro i whakaaro ai ngā kaumātua;

¹⁴ ā, rite tonu ki tō ngā taitamariki whakaaro tāna i kōrero ai ki a rātou; i mea ia, "I whakataimahatia tō koutou ioka e tōku pāpā, māku ia e tāpiri ki tō koutou ioka; he wepu tā tōku pāpā i whiu ai i a koutou; māku ia koutou e whiu ki te kopiona."

¹⁵ Heoi, kīhai te kīngi i rongo ki te iwi; nā Ihowā hoki te take kia mana ai tāna kupu i kōrero ai a Ihowā, arā tā Ahia Hironi ki a Ieropoama tama a Nēpata.

¹⁶ Ā, nō te kitenga o Ihāraira katoa kīhai te kīngi i rongō ki tā rātou, ka utua e te iwi tā te kīngi; i mea rātou:

“Ko te aha ianei tā tātou wāhi i roto i a Rāwiri?”

Kāhore nei hoki ō tātou wāhi tupu i roto i te tama a Hehe.

Ki ō koutou tēneti, e Ihāraira!

Nā, kia whai kanohi ki tōu whare, e Rāwiri!”

Nā, haere ana a Ihāraira ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

¹⁷ Ko ngā tama ia a Ihāraira e noho ana i ngā pā o Hūrā, ko Rehopoama hei kīngi mō rātou.

¹⁸ Nā, ka tonu a Kīngi Rehopoama i te rangatira takoha, i a Arorama; ā, ākina ana ia e Ihāraira katoa ki te kōhatu, mate rawa. Nā, hohoro tonu te eke o Kīngi Rehopoama ki tōna hāriata, ā, rere ana ki Hiruhārama.

¹⁹ Nā, kua tahuri kē a Ihāraira i te whare o Rāwiri ā taea noatia tēnei rā.

²⁰ Ā, nō te rongonga o Ihāraira katoa kua hoki mai a Ieropoama, nā, ka tonu tāngata rātou ki te tiki i a ia ki te huihui, ā, meinga ana ia hei kīngi mō Ihāraira katoa; kāhore he mea i whai i te whare o Rāwiri, ko te iwi anake o Hūrā.

Te Poropiti a Hemaia (2 Whakapapa 11.1-4)

²¹ Nā, kua tae a Rehopoama ki Hiruhārama, ā, huihuia ana e ia te whare katoa o Hūrā, me te iwi o Pineamine, kotahi rau e waru tekau mano, he hunga whiriwhiri, he hunga whawhai, ki te whawhai ki te whare o Ihāraira, kia hoki ai te kīngitanga ki a Rehopoama tama a Horomona.

²² Nā, ka puta te kupu a te Atua ki a Hemaia, tangata a te Atua; i mea ia,

²³ “Kōrero ki a Rehopoama tama a Horomona kīngi o Hūrā, ki te whare katoa anō o Hūrā rāua ko Pineamine, ki ērā atu hoki o te iwi, mea atu,

²⁴ ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kei haere ki runga, kei whawhai ki ō koutou tuākana, ki ngā tama a Ihāraira. Hoki atu ki tōna whare, ki tōna whare; nāku hoki tēnei mea.’ ” Nā, rongō tonu rātou ki te kupu a Ihowā, ā, hoki ana, haere ana, pērā ana me tā Ihowā i kī ai.

Ngā Kau i Hangā i te Kōura a Ieropoama

²⁵ Nā, ka hangā e Ieropoama a Hekeme ki te whenua pukepuke o Ēparaima, ā, noho ana i reira: i haere atu anō ia i reira, ā, hangā ana e ia a Penuere.

²⁶ Ā, ka mea a Ieropoama i tōna ngākau, “Ākuanei hoki ai te kīngitanga ki te whare o Rāwiri.

²⁷ Ki te haere tēnei iwi ki te mea whakahere ki te whare o Ihowā ki Hiruhārama, nā, ka hoki te ngākau o tēnei iwi ki tō rātou ariki, ki a Rehopoama kīngi o Hūrā; nā, ka patu rātou i ahau, ā, ka hoki ki a Rehopoama kīngi o Hūrā.”

²⁸ Nā, ka hanga whakaaro te kīngi, ā, e rua ngā kūao kau i hangā e ia ki te kōura. Nā, ka mea ia ki a rātou, “He pakeke rawa tā koutou haere ki Hiruhārama; nanā, ōu atua nā, e Ihāraira, nāna nei koe i kawē mai i te whenua o Ihipa!”

²⁹ Nā, whakatūria ana tētahi e ia ki Pētēre; ko tētahi hoki i waiho ki Rāna.

³⁰ Nā, ka tupu te hara i taua mea; i haere hoki te iwi ki te aroaro o tētahi, ki Rāna, koropiko ai.

³¹ I hangā anō e ia ngā whare o ngā wāhi tiketike, ā, meinga ana hei tohunga o te iwi katoa noa iho, ehara nei i ngā tama a Rīwai.

³² I whakaritea anō e Ieropoama hākari i te waru o ngā marama i te tekau mā rima o ngā rā o te marama, he pērā me tā Hūrā hākari; i tāpae whakahere anō ia ki runga ki te āta. Ko tāna hanga anō tēnei i Pētēre, he patu whakahere ki ngā kūao kau i hangā e ia; i whakatūria anō e ia ki Pētēre he tohunga mō ngā wāhi tiketike i hangā nei e ia.

³³ I tāpae whakahere anō ia ki runga ki te āta i hangā e ia ki Pētēre i te tekau mā rima o ngā rā o te waru o ngā marama, arā i te marama i kitea iho e tōna ngākau anō; ā, whakaritea ana e ia he hākari mā ngā tama a Ihāraira. Heoi, tāpae whakahere ana ia ki runga ki te āta, tahu ana i te whakakakara.

13

Tētahi Tangata a te Atua mai Hūrā

¹ Nā, ka tae mai tētahi tangata a te Atua i Hūrā ki Pētēre, he mea kī nā Ihowā; ā, i te tū a Ieropoama i taha o te āta, e tahu whakakakara ana.

² Nā, karangatia ana e ia tā Ihowā kupu ki te āta; i mea ia: “E te āta nā, e te āta nā, ko tā Ihowā kupu tēnei: ‘Nanā, tērā e whānau tētahi tamaiti o te whare o Rāwiri, ko Hōhia tōna; ingoa, ā, ka tāpaea e ia ki runga ki a koe ngā tohunga o ngā wāhi tiketike tahu whakakakara nei ki runga ki a koe; ā, ka tahuna he wheua tāngata ki runga ki a koe.’ ”

³ I hoatu anō e ia he tohu i taua rā, i mea, "Ko te tohu tēnei i kōrerotia e Ihowā: 'Nanā, ka kōara te āta, ā, ka maringi ngā pungarehu o runga.' "

⁴ Ā, nō te rongonga o te kīngi i te kupu a te tangata a te Atua i karangatia nei e ia ki te āta i Pētēre, ka totoro te ringa o Ieropoama i te āta ka mea ia, "Hopukia ia." Nā, memenge ake tōna ringa i totoro nei ki a ia, kihai hoki i taea te whakahoki mai ki a ia.

⁵ Nā, kua kōara te āta; maringi ake ngā pungarehu i runga i te āta, i rite tonu ki te tohu i hōmai e te tangata a te Atua, ki tā Ihowā i kōrero ai.

⁶ Nā, ka oho te kīngi, ka mea ki te tangata a te Atua, "Tēnā rā, karanga atu ki te aroaro o Ihowā, o tōu Atua, ka inoi mōku, kia whakahokia mai tōku ringa ki ahau." Nā, ka karanga te tangata a te Atua ki te aroaro o Ihowā, ā, ka whakahokia te ringa o te kīngi ki a ia ka pērā me tō mua.

⁷ Nā, ka mea te kīngi ki te tangata a te Atua, "Haere mai tāua ki te whare ki tētahi orange mōu, kia hoatu hoki e ahau tētahi mea ki a koe."

⁸ Nā, ka mea te tangata a te Atua ki te kīngi, "Ahakoa i hōmai e koe ko te hāwhe o tōu whare, e kore ahau e haere tāua, e kore anō e kai taro, e inu wai ki tēnei wāhi.

⁹ Ko te ako hoki tēnei ki ahau, ko tā Ihowā hoki i kōrero ai; i mea ai: 'Kei kai taro, kei inu wai; kua anō e hoki mai nā te ara e haere atu ai koe.' "

¹⁰ Nā, haere ana ia he ara kē, kihai i hoki nā te ara i haere mai nei ia ki Pētēre.

Te Poropiti Koroheke nō Pētēre

¹¹ Nā, i Pētēre tētahi poropiti e noho ana, he koroheke; ā, ka haere mai tētahi o āna tama, ka kōrerotia ki a ia ngā mea katoa i mea ai te tangata a te Atua i taua rā ki Pētēre; i kōrerotia anō e rātou ki tō rātou pāpā ngā kupu i kōrero ai ia ki te kīngi.

¹² Nā, ka mea tō rātou pāpā ki a rātou, "Tēnā koa te ara i haere ai ia?" I kite hoki āna tama i te ara i haere atu ai te tangata a te Atua i haere mai nei i Hūrā.

¹³ Nā, ka mea ia ki āna tama, "Whakanohioa taku kaihē." Nā, whakanohioa ana tana kaihē e rātou, ā, eke ana ia ki runga.

¹⁴ Nā, whāia ana e ia te tangata a te Atua, mau rawa atu e noho ana i raro i tētahi oki; ā, ka mea ki a ia, "Ko koe ianei te tangata a te Atua i haere mai nei i Hūrā?"

Anō rā ko tērā, "Āe, ko ahau."

¹⁵ Kātahi ka mea ia ki a ia, "Haere mai tāua ki te whare ki te kai taro māu."

¹⁶ Anō rā ko ia, "E kore e āhei kia hoki tāua, kia haere tāua; e kore anō tāua e kai taro, e inu wai rānei ki tēnei wāhi.

¹⁷ Kua kōrerotia mai hoki tā Ihowā kupu ki ahau: 'Kei kai taro, kei inu wai ki reira, kei anga, kei haere mai nā te ara ka haere atu nei koe.' "

¹⁸ Nā, ka mea tērā ki a ia, "He poropiti anō ahau, he pēnā me koe; kua kōrerotia mai anō ki ahau te kupu a Ihowā e tētahi anahera, i kī mai ia: 'Whakahokia ia ki a koe, ki tōu whare ki te kai taro māna, ki te inu wai.' " He teka ia nāna ki a ia.

¹⁹ Heoi, hoki ana ia i a ia, ā, kai taro ana i roto i tōna whare, inu wai ana.

²⁰ Nā, i a rāua e noho ana ki te tēpu, ko te putanga mai o te kupu a Ihowā ki te poropiti nāna nei ia i whakahoki;

²¹ ā, ka karanga ia ki te tangata a te Atua i haere mai nei i Hūrā, ka mea, "Ko tā Ihowā kupu tēnei: 'Nā, kua tutū nei koe ki te māngai o Ihowā, ā, kāhore i mau i a koe te ako i ako ai a Ihowā, tōu Atua ki a koe.

²² Heoi, hoki mai ana koe, kai taro ana, inu wai ana ki te wāhi i kōrero ai ia ki a koe, "Kei kai taro, kei inu wai, e kore e tae tōu tinana ki te urupā o ōu mātua." ' ' "

²³ Ā, ka mutu tāna kai taro, ka mutu tāna inu, nā, ka whakanohioa e ia te kaihē mōna, arā mō te poropiti i whakahokia mai nei e ia.

²⁴ Nā, i tōna haerenga, ka tūtaki tētahi raiona ki a ia, ka whakamate i a ia; ā, ko tōna tinana i ākiritia ki te ara, me te kaihē ki tōna taha tū ai; ko te raiona anō hoki i tū i te taha o te tinana.

²⁵ Nā, ka haere mai ngā tāngata, ka kite i te tinana i ākiritia rā ki te ara, me te raiona e tū ana i te taha o te tinana. Ka haere, ka kōrero i taua mea i te pā i noho ai te poropiti koroheke.

²⁶ Ā, nō te rongonga o taua poropiti, nāna nei ia i whakahoki mai i te ara, ka mea ia, "Ko te tangata tēnā a te Atua kihai nei i whakarongo ki te māngai o Ihowā, ā, hoatu ana ia e Ihowā ki te raiona, ā, haea iho e ia, whakamatea iho; ko tā Ihowā kupu hoki tēnā i kōrero ai ki a ia."

²⁷ Nā, ka kōrero ia ki āna tama, ka mea, "Whakanohioa taku kaihē." Ā, whakanohioa ana e rātou.

²⁸ Nā, haere ana ia, ā, rokohanga atu ko te tinana, he mea ākiri ki te ara, me te kahi rāua ko te raiona e tū ana i te taha o te tinana; kīhai te tinana i kainga e te raiona, kīhai anō te kahi e haea.

²⁹ Nā, hāpainga ana te tinana o te tangata a te Atua e te poropiti, ā, whakatakotoria ana ki runga ki te kahi, whakahokia ana; haere ana ki te pā o te poropiti koroheke ki te tangi, ki te tanu i a ia.

³⁰ Nā, whakatakotoria ana e ia tōna tinana ki roto ki tōna ake urupā; ā, ko tā rātou tangi mōna, "Auē, e tōku teina."

³¹ Ā, ka mutu tāna tanu i a ia, ka kōrero ia ki āna tama, ka mea, "Kia mate ahau, tanumia ahau ki roto ki te urupā tanumia ai te tangata a te Atua; hei te taha o ōna wheua whakatakoto ai ōku wheua."

³² Nō te mea tērā e tino rite tā Ihowā kōrero i karangatia e ia mō tēnei āta i Pētēre, mō ngā whare katoa hoki o ngā wāhi tiketike i ngā pā o Hamaria."

³³ I muri i tēnei kīhai a Ieropoama tauri i tōna ara kino; engari i tauri anō ki te mea tohunga nō roto noa iho i te iwi katoa mō ngā wāhi tiketike. Ahakoa ko wai i hiahia, kua whakatohungatia e ia, kia whai tohunga ai mō ngā wāhi tiketike.

³⁴ Nā, meinga ana tēnei mea hei hara mō te whare o Ieropoama, hei mea e hunā ai, e whakamōtūtia rawatia ai i te mata o te whenua.

14

Te Matenga o te Tama a Ieropoama

¹ I taua wā ka tūrotoia a Apia tama a Ieropoama.

² Nā, ka mea a Ieropoama ki tāna wahine, "Tēnā, whakatika, whakareretia kētia tōu āhua, kei mōhiotia ko te wahine koe a Ieropoama; ka haere ki Hiro, kei reira a Āhia poropiti, nāna nei te kī ko ahau hei kīngi mō tēnei iwi."

³ Ā, ka mau koe i tōu ringa kia tekau ngā taro, me ētahi keke, me tētahi pounamu honi, ka haere ki a ia; māna e kōrero ki a koe, ka pēhea rānei te tamaiti."

⁴ Nā, pērā tonu te wahine a Ieropoama, whakatika ana, haere ana ki Hiro, tae tonu atu ki te whare o Āhia.

Nā, kīhai i āhei i a Āhia te titiro, kua mārō hoki ōna kanohi, kua koroheketia hoki ia.

⁵ Nā, ka mea a Ihowā ki a Āhia, "Nānā, ko te wahine tēnei a Ieropoama te haere mai nei ki te rapu kupu i a koe mō tāna tama; e mate ana hoki. Kia pēnei tāu ki atu ki a ia. Nō te mea, ina tae mai ia, tērā ia e whakaahua i a ia ki tētahi wahine kē."

⁶ Heoi, i te rongonga o Āhia i te haruru o ōna waewae, i a ia i tomo mai ai i te kūwaha, ka mea ia, "Tomo mai, e te wahine a Ieropoama; he aha koe i whakaahua kē ai i a koe? He pakeke hoki ngā kōrero i tonoa mai ai ahau ki a koe."

⁷ Haere, kōrero ki a Ieropoama, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: Nā, kua whakanuia nā koe e ahau i roto i te iwi, kua meinga hei rangatira mō tāku iwi, mō Īharaira,

⁸ ā, haea ana e ahau te kingitanga i te whare o Rāwiri, hoatu ana ki a koe; heoi kīhai koe i rite ki tāku pononga, ki a Rāwiri, i pupuri nei i āku whakahau, ā, whakapaua ana tōna ngakau ki te whai i ahau, ā, ko te tika anake hei mahi māna ki tōku aroaro;

⁹ otia, hira ake te kino o āu mahi i ā te katoa i mua atu i a koe; i haere hoki koe, i hanga i ētahi atua kē māu, me ngā whakapakoko whakarewa, hei whakapātaritari i ahau, ā, whiua ana ahau e koe ki muri i a koe, ki tōu tuarā.

¹⁰ "Nā reira ka hoatu e ahau he kino ki runga i te whare o Ieropoama, ā, ka hautopea atu e ahau ngā tamariki tāne katoa i a Ieropoama, te hunga o Īharaira i tūtakina ki roto, i mahue rānei ki waho, ā, ka tahia rawatia atu te whare o Ieropoama, ka pērātia me te paru e tahia ana e te tangata, ā poto noa.

¹¹ Ko te hunga o Ieropoama e mate ki te pā mā ngā kuri e kai; ko ngā mea hoki e mate ki te pārae mā ngā manu o te rangi e kai; he mea kī mai hoki tēnei nā Ihowā.'

¹² "Nā reira whakatika koe, haere ki tōu whare; ā, kia tomo ōu waewae ki te pā, ka mate te tamaiti.

¹³ Ā, mā Īharaira katoa ia e tangi, mā rātou ia e tanu; ko ia anake hoki o Ieropoama e tae ki te urupā, nō te mea nōna tētahi mea pai ki a Ihowā, ki te Atua o Īharaira i kitea i roto i te whare o Ieropoama.

¹⁴ "Ka ara anō hoki i a Ihowā he kīngi māna mō Īharaira, hei hautope i te whare o Ieropoama, i taua rā. He aha rā? Āianei nei anō!

¹⁵ Ka patua hoki a Īharaira e Ihowā, ka pērātia me te kākaho e whakangāueuetia ana i roto i te wai, ā, ka hūtia atu a Īharaira i tēnei whenua pai i hoatu nei e ia ki ō rātou mātua; ā, ka tītaria ki tāwāhi o te awa; mō rātou i hanga i ā rātou Aherimi hei whakapātaritari i a Ihowā.

¹⁶ Nā, ka tukua atu a Ihairaira e ia mō ngā hara o Ieropoama i hara nei ia, i hara ai hoki a Ihairaira."

¹⁷ Nā, whakatika ana te wahine a Ieropoama, haere ana, kua tae ki Tirita. Ā, tae kau ia ki te paepae o te whare, ka mate te tamaiti.

¹⁸ Nā, tanumia ana ia e Ihairaira katoa, ā, tangihia iho; ko tā Ihowā kupu tērā i kōrero ai, arā, tā tāna pononga, tā Āhia poropiti.

Te Matenga o Ieropoama

¹⁹ Nā, ko ērā meatanga a Ieropoama, ko āna whawhai, ko tōna kīngitanga, koia tēnā e mau nā i te Pukapuka o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira.

²⁰ Nā, ko ngā rā i kīngi ai a Ieropoama, e rua tekau mā rua tau, ā, moe ana ia ki ōna mātua, ā, ko tāna tama, ko Nātapa te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Rehopoama o Hūrā

(2 Whakapapa 11.5–12.15)

²¹ Nā, ko Rehopoama tama a Horomona te kīngi o Hūrā. E whā tekau mā tahi ngā tau o Rehopoama i tōna meatanga hei kīngi; ā, kotahi tekau mā whitu ōna tau i kīngi ai ki Hiruhārama, ki te pā i whiriwhiria e Ihowā i roto i ngā iwi katoa o Ihairaira hei wailhotanga iho mō tōna ingoa. Ko te ingoa hoki o tōna whaea ko Naama, he Āmoni.

²² Nā, ka kino te mahi a Hūrā ki te titiro a Ihowā, ā, whakapātaritaritia ana ia e rātou ki ō rātou hara i hara ai rātou, ā, hae iho ia; nui atu hoki i a ō rātou mātua katoa i mea ai.

²³ I hangā hoki e rātou ētahi wāhi tiketike mā rātou, me ētahi pou, me ētahi Aherimi, ki ngā puke teitei katoa, ki raro hoki i ngā rākau kōuru nui katoa.

²⁴ I taua whenua anō ētahi e whakahoroma ana, e mahi ana i ngā mea whakarihariha katoa a ngā tau iwi i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Ihairaira.

²⁵ Nā, i te rima o ngā tau o Kīngi Rehopoama ka tae mai a Hihāka kīngi o Ihipa ka whakapaea a Hiruhārama;

²⁶ ā, taria atu ana e ia ngā taonga o te whare o Ihowā, me ngā taonga o te whare o te kīngi, i mauria katoatia atu e ia. Ā, i mauria atu hoki e ia ngā pukupuku kōura katoa i hangā e Horomona.

²⁷ Nā, hangā ana e Kīngi Rehopoama ētahi pukupuku parāhi hei whakakapi mō ērā, ā, tukua ana e ia ki ngā ringa o ngā rangatira o ngā kaitiaki i tiaki nei i te tatau o te whare o te kīngi.

²⁸ Ā, i ō te kīngi haerenga ki te whare o Ihowā, ka maua aua mea e ngā kaitiaki, ka whakahokia anō e rātou ki te whare o ngā kaitiaki.

²⁹ Nā, ko ērā atu meatanga a Rehopoama me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

³⁰ Ā, he whawhai tonu tā Rehopoama rāua ko Ieropoama ki a rāua i ō rāua rā katoa.

³¹ Nā, ka moe a Rehopoama ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko te ingoa hoki o tōna whaea ko Naama, he Āmoni. Ā, ko Āpiama, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

15

Ko Kīngi Āpiama o Hūrā

(2 Whakapapa 13.1–14.1)

¹ Nā, nō te tekau mā waru o ngā tau o Kīngi Ieropoama tama a Nēpata i kīngi ai a Āpiama ki a Hūrā.

² E toru ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Maaka, he tamāhine nā Apohārama.

³ Nā, i haere ia i runga i ngā hara katoa i mea ai tōna pāpā i mua atu i a ia; kīhai hoki tōna ngākau i tapatahi ki a Ihowā, ki tōna Atua, kīhai i rite ki te ngākau o tōna tupuna, o Rāwiri.

⁴ Otiia he whakaaro ki a Rāwiri hōmai ana e Ihowā, e tōna Atua he rama ki a ia i Hiruhārama kia whakaarahia ake ai tāna tama i muri i a ia, kia whakapūmautia ai hoki a Hiruhārama.

⁵ Mō Rāwiri i mahi tika ki te aroaro o Ihowā, ā, kīhai i peka kē i ngā mea katoa i whakahaua ai ia i ngā rā katoa i ora ai ia, ko te meatanga anake ki a Uriā Hiti.

⁶ Nā, he whawhai tā Rehopoama rāua ko Ieropoama ki a rāua i ngā rā katoa i ora ai ia.

⁷ Nā, ko ērā atu meatanga a Āpiama me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā? He whawhai hoki tā Āpiama rāua ko Ieropoama ki a rāua.

⁸ Nā, kua moe a Āpiama ki ōna mātua, ā, tanumia ana e rātou ki te pā o Rāwiri. Ā, ko tāna tama, ko Aha te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Aha o Hūrā
(2 Whakapapa 15.16–16.6)

⁹ Nā, nō te rua tekau o ngā tau o Ieropoama kīngi o Ihāraira i kīngi ai a Aha ki a Hūrā.

¹⁰ Ā, e whā tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ko te ingoa hoki o tōna whaea, ko Maaka, he tamāhine nā Apohārama.

¹¹ Ā, tika tonu te mahi a Aha ki te aroaro o Ihowā, rite tonu ki tā tōna tupuna, ki tā Rāwiri.

¹² I peia atu hoki e ia te hunga whakahoroma i te whenua, whakakorea atu ana e ia ngā whakapakoko katoa i hangā e ōna mātua.

¹³ I whakamutua anō e ia te kuīnitanga o Maaka, o tōna whaea, mōna i hanga whakapakoko wehi hei Āhera; tapatapahia iho hoki e Aha tāna whakapakoko, tahuna ake ki te taha o te awa, o Kitirono.

¹⁴ Otiia kīhai i whakakorea ngā wāhi tiketike. He ahakoa rā, i tapatahi te ngākau o Aha ki a Ihowā i ōna rā katoa.

¹⁵ I kawea hoki e ia ngā mea i whakatapua e tōna pāpā, me āna mea anō i whakatapu ai, ki te whare o Ihowā, te hiriwa, te kōura, me ngā oko.

¹⁶ He whawhai hoki tā Aha ki a Paaha kīngi o Ihāraira i ō rāua rā katoa.

¹⁷ Nā, ka haere a Paaha kīngi o Ihāraira ki Hūrā, ā, hangā ana a Rama e ia, kia kaua ai tētahi e tukua kia haere atu, kia haere mai ki a Aha kīngi o Hūrā.

¹⁸ Kātahi ka tangohia katoatia e Aha te hiriwa me te kōura i mahue o ngā taonga o te whare o Ihowā, me ngā taonga o te whare o te kīngi, ā, hoatu ana ki ngā ringa o ngā tāngata; ā, hoatu ana e Kīngi Aha kia kawea ki a Pēnehārara tama a Taparimono, tama a Hetiono kīngi o Hīria, i Ramahiku nei tōna kāinga; i mea ia,

¹⁹ “He kawenata tā tāua, tā tōku pāpā rāua ko tōu pāpā. Tēnā tāku hākari māu te kawea atu nā, he hiriwa, he kōura. Haere mai whakatakā tāu kawenata ki a Paaha kīngi o Ihāraira kia haere atu ai ia i tōku taha.”

²⁰ Nā, rongo tonu a Pēnehārara ki a Kīngi Aha, ā, ungā ana e ia ngā rangatira o āna ope ki ngā pā o Ihāraira, ā, patua iho e ia a Iono, a Rāna, a Apere Petemaaka, me Kinerota katoa, me te whenua katoa o Napatari.

²¹ Nā, i te rongonga o Paaha, ka mutu tāna hanga i Rama, ā, noho ana ki Tirita.

²² Kātahi ka karanga nui a Kīngi Aha puta noa i Hūrā; kīhai tētahi i tukua noatia atu; ā, taria atu ana e rātou ngā kōhatu o Rama, me ngā rākau o reira i hangā nei e Paaha, hei hanga mā Kīngi Aha i Kepa o Pineamine, i Mihipa hoki.

²³ Nā, ko ērā atu meatanga katoa a Aha me āna mahi mārohirohi, me ngā mea katoa i mea ai ia, me ngā pā i hangā e ia, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā? Otiia, i tōna koroheketanga i mate ōna waewae.

²⁴ Nā, ka moe a Aha ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua, ki te pā o tōna tupuna, o Rāwiri; ā, ko Iehohāpata, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Nātapa o Ihāraira

²⁵ Nā, nō te rua o ngā tau o Aha, kīngi o Hūrā i kīngi ai a Nātapa tama Ieropoama ki a Ihāraira; ā, e rua ngā tau i kīngi ai ia ki a Ihāraira.

²⁶ Ā, he kino tāna mahi ki te aroaro o Ihowā; i haere hoki ia i te ara o tōna matua, i tōna hara i meinga ai e ia a Ihāraira kia hara.

²⁷ Nā, ka whakatupuria he hē mōna e Paaha tama a Āhia o te whare o Ihākara; ā, patua iho ia e Paaha ki Kipetono o ngā Pirihitini; i te whakapae hoki a Nātapa rātou ko Ihāraira katoa i Kipetono.

²⁸ Nā, nō te toru o ngā tau o Aha kīngi o Hūrā i patua ai ia e Paaha, ā, ko ia te kīngi i muri i a ia.

²⁹ Ā, kīngi tahanga ia, nā, patua iho e ia te whare katoa o Ieropoama. Kīhai tētahi mea whai manawa o Ieropoama i mahue i a ia, poto rawa te huna; i rite tonu ki tā Ihowā kupu i kōrerotia e tāna pononga, e Āhia Hironi –

³⁰ mō ngā hara i hara ai a Ieropoama, i mea ai i a Ihāraira kia hara; mō tāna whakapātaritari i whakapātaritari ai ia i a Ihowā, i te Atua o Ihāraira kia riri.

³¹ Nā, ko ērā atu meatanga a Nātapa me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihāraira?

³² He whawhai hoki tā Aha rāua ko Paaha kīngi o Ihāraira i ō rāua rā katoa.

Ko Kīngi Paaha o Ihāraira

³³ Nō te toru o ngā tau o Aha kīngi o Hūrā i kīngi ai a Paaha tama a Āhia ki a Ihāraira katoa ki Tirita, e rua tekau mā whā ngā tau i kīngi ai.

³⁴ Ā, he kino tāna mahi i te aroaro o Ihowā, i haere hoki ia i te ara o Ieropoama, i tōna hara i meinga ai e ia a Ihāraira kia hara.

16

¹ Nā, ka puta te kupu a Ihowā ki a Iehu, tama a Hanani mō Paaha; i mea ia:

² “Nāku nei koe i whakaara ake i roto i te puehu, ā, hoatu ana koe e ahau hei rangatira mō tāku iwi, mō Ihairaira. Nā, haere ana koe i te ara o Ieropoama, ā, nāu i hara ai tāku iwi, a Ihairaira, hei whakapātāritari i ahau, ki ō rātou hara;

³ nanā, ka mōti i ahau ngā uri o Paaha, me ngā uri o tōna whare, ā, ka meinga tōu whare kia rite ki te whare o Ieropoama tama a Nēpata.

⁴ Ko te hunga o Paaha e mate ki te pā mā ngā kurī e kai, ko ngā mea hoki ōna e mate ki te pārae mā ngā manu o te rangi e kai.”

⁵ Nā, ko ērā atu meatanga a Paaha me āna mahi, me tōna toa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira?

⁶ Nā, ka moe a Paaha ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki Tirita; ā, ko Eraha, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

⁷ I kaweana anō e Iehu poropiti tama a Hanani te kupu a Ihowā mō Paaha rātou ko tōna whare, mō te kino katoa i meatia e ia ki te aroaro o Ihowā, mō tāna whakapātāritari i a ia ki ngā mahi a ōna ringa, mōna i rite ki te whare o Ieropoama, mō tāna patunga hoki i a ia.

Ko Kīngi Eraha o Ihairaira

⁸ I te rua tekau mā ono o ngā tau o Aha kīngi o Hūrā ka kīngi a Eraha tama a Paaha ki a Ihairaira ki Tirita, e rua ngā tau e kīngi ana.

⁹ Nā, ka whakatupuria he hē mōna e tāna tangata, e Tīmiri, rangatira o te hāwhe o ana hāriata.

Nā, i Tirita ia e inu ana, ā, haurangi iho, i roto i te whare o Arata kaitohutohu o tōna whare i Tirita.

¹⁰ Nā, haere ana a Tīmiri, patua iho ia, whakamatea iho i te rua tekau mā whitu o ngā tau o Aha kīngi o Hūrā, ā, ko ia te kīngi i muri i a ia.

¹¹ Ā, ka kīngi nei ia, tōna nohoanga anō ki te torōna, patua iho e ia te whare katoa o Paaha; kīhai tētahi tamaiti tāne i mahue ki a ia, o ōna whanaunga, o ōna hoa aroha rānei.

¹² Heoi, hunā ana e Tīmiri te whare katoa o Paaha; ko tā Ihowā kupu ia i kōrerotia e Iehu poropiti mō Paaha –

¹³ mō ngā hara katoa o Paaha, mō ngā hara o Eraha, o tāna tama i hara nei rāua, i hara ai a Ihairaira, he whakapātāritari i a Ihowā, i te Atua o Ihairaira ki ā rātou mea horihori.

¹⁴ Nā, ko ērā atu meatanga a Eraha me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira?

Ko Kīngi Tīmiri o Ihairaira

¹⁵ Nō te rua tekau mā whitu o ngā tau o Aha kīngi o Hūrā i kīngi ai a Tīmiri ki Tirita, e whitu ngā rā. Nā, i te whakapae te iwi i Kipetono o ngā Pirihitini,

¹⁶ ā, ka rongo taua iwi i whakapae rā i te kōrero, kua whakatakoto hē a Tīmiri, kua patua hoki e ia te kīngi; heoi meinga ana e Ihairaira katoa a Omori rangatira ope hei kīngi mō Ihairaira i taua rā, i te puni.

¹⁷ Nā, haere atu ana a Omori i Kipetono, rātou ko Ihairaira katoa, ā, whakapaea ana e rātou a Tirita.

¹⁸ Ā, nō te kitenga o Tīmiri ka horo te pā, nā, haere ana ia ki te wāhi pai rawa o te whare o te kīngi, ā, tahuna ana e ia ki te ahi te whare kīngi ki runga ki a ia, ā, mate iho –

¹⁹ mō ōna hara i hara ai, i tāna mahinga i te kino i te aroaro o Ihowā, i tōna haerenga i te ara o Ieropoama, ā, i tōna hara i hara ai, ā, hara iho a Ihairaira.

²⁰ Nā, ko ērā atu meatanga a Tīmiri me tāna hē i whakatupu ai ia, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira?

Ko Kīngi Omori o Ihairaira

²¹ Kātahi ka wāhia te iwi o Ihairaira, kia rua ngā wāhi; ko tētahi hāwhe o te iwi i whai i a Tipini tama a Kinata, ko ia hei kīngi; ko tētahi hāwhe i whai i a Omori.

²² Otiia, i kaha ake te hunga i whai i a Omori i te hunga i whai i a Tipini tama a Kinata; heoi mate ana a Tipini, ā, ka kīngi ko Omori.

²³ Nō te toru tekau mā tahi o ngā tau o Aha kīngi o Hūrā i kīngi ai a Omori ki a Ihairaira, ā, kotahi tekau mā rua ōna tau i kīngi ai; e ono ngā tau i kīngi ai ki Tirita.

²⁴ Nā, ka hokona e ia i a Hemere te pukepuke, a Hamaria, mō ngā taranata hiriwa e rua; ā, hanga ana ia ki runga ki te pukepuke, ā, huaina iho e ia te ingoa o te pā i hangā e ia ko Hamaria, ko te ingoa o Hemere, o te tangata nōna te puke.

²⁵ Nā, kino ana te mahi a Omori ki te aroaro o Ihowā, kino atu i ā te katoa i mua atu i a ia.

²⁶ I haere hoki ia i ngā ara katoa o Ieropoama tama a Nēpata, i ōna hara i mea ai ia i a Iharaira kia hara, kia whakapātaritari i a Ihowā, i te Atua o Iharaira ki ā rātou mea horihori.

²⁷ Nā, ko ērā atu meatanga a Omori i mea ai ia me āna mahi toa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Iharaira?

²⁸ Nā, ka moe a Omori ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki Hamaria; ā, ko tāna tama, ko Ahapa te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Ahapa o Iharaira

²⁹ Nō te toru tekau mā waru o ngā tau o Aha kīngi o Hūrā, i kīngi ai a Ahapa tama a Omori ki a Iharaira; ā, e rua tekau mā rua ngā tau i kīngi ai a Ahapa tama a Omori ki a Iharaira ki Hamaria.

³⁰ Nā, i mahia e Ahapa tama a Omori te kino i te tirohanga a Ihowā, hira atu i ā te katoa i mua atu i a ia.

³¹ Nā, me te mea nei he mea māmā ki a ia te haere i runga i ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata, ka tango ia i a Ietēpere, tamāhine a Etepāra kīngi o ngā Haironi, hei wahine māna; ā, haere ana, mahi ana ki a Paara, koropiko ana ki a ia.

³² I whakaarahia e ia tētahi āta mō Paara i roto i te whare o Paara i hangā nei e ia ki Hamaria.

³³ Nā, hangā ana e Ahapa te Āherea, ā, nui atu tā Ahapa i mea ai hei whakapātaritari mō Ihowā, mō te Atua o Iharaira i tā ngā kīngi katoa o Iharaira i mua i a ia.

³⁴ Nō ōna rā ka hangā Heriko e Hiere o Pētēre; ko tāna mātāmua, ko Āpirama, te pāpā i te timatanga o te whakatūranga, ā, ko tāna whakaotinga, ko Hekupu, te pāpā i te whakanohoanga o ngā tataui; ko tā Ihowā kupu ia i kōrerotia e Hohua tama a Nunu.

17

Ka Poropiti a Irāia i te Taurakitanga

¹ Nā, ka mea a Irāia Tihipi, nō ngā tāngata o Kireara, ki a Ahapa, “E ora ana a Ihowā, te Atua o Iharaira, kei tōna aroaro nei ahau e tū ana, e kore ēnei tau e whai tōmairangi, e whai ua; engari mā tāku kupu anake.”

² Nā, ka puta te kupu a Ihowā ki a ia, ka mea,

³ “Haere atu i konei, anga atu whaka te rāwhiti, ka piri ki te awa ki Keriti, e aro nui atu nā ki Horano.

⁴ Ā, kei te awa he wai mōu; kua oti hoki ngā raweni te whakahau e ahau hei whāngai i a koe i reira.”

⁵ Nā, haere ana ia, meatia ana tā Ihowā i kōrero ai; i haere hoki, ā, noho ana ki te taha o te awa, o Keriti, e aro nui nei ki Horano.

⁶ Ā, nā ngā raweni i kawē mai he taro, he kikokiko māna i te ata, he taro, he kikokiko māna i te ahiahi; nō te awa hoki tōna wai.

⁷ Nāwai ā kei ētahi rā mai, ka maroke te awa, kāhore hoki he ua o te whenua.

Ko Irāia rāua ko te Pouaru kei Harepata

⁸ Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki a ia, ka mea:

⁹ “Whakatika, haere ki Harepata o Hairona, ki reira noho ai. Nanā, kua oti tētahi wahine pouaru o reira te whakahau e ahau hei whāngai i a koe ki reira.”

¹⁰ Nā, whakatika ana ia, haere ana ki Harepata. Ā, nō tōna taenga atu ki te kūwaha o te pā, nā, ko tētahi wahine i reira, he pouaru, e kohikohi rākau ana. Ā, ka karanga atu ia ki a ia ka mea, “Mauria mai he wai mōku i roto i te oko, hei inu mōku.”

¹¹ Nā, haere ana tērā ki te tiki, ā, ka karanga anō ia ki a ia, “Tēnā tētahi wāhi taro maua mai i tōu ringa mōku.”

¹² Nā, ka mea ia, “E ora ana a Ihowā, tōu Atua, kāhore āku keke; engari he kutanga parāoa i roto i te oko, me tētahi hinu, he iti nei, i roto i te ipu, e kohikohi ana anō tēnei ahau i ngā rākau e rua, kia haere ai ahau ki te taka i taua mea mā māua ko tāku tama, mō tā māua kai atu, ka mate ai.”

¹³ Nā, ka mea a Irāia ki a ia, “Kaua e wehi, tīkina, meatia tāu i kī mai nā; otiiā, mātua hangā mai tētahi wāhi hei keke mōku, kia nohinohi, ka mau mai ai ki ahau; ā muri iho ka hangā mā kōrua ko tāu tama.

¹⁴ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, a te Atua o Iharaira: ‘E kore e pau te oko parāoa, e kore anō te ipu hinu e poto ā taea noatia te rā e hōmai ai e Ihowā he ua ki te mata o te whenua.’”

¹⁵ Nā, haere ana ia; meatia ana tā Irāia i kī ai, ā, kai ana rāua, me tōna whare anō, i ngā rā maha.

¹⁶ Kīhai te oko parāoa i hemo, kīhai hoki te ipu hinu i poto, rite tonu ki te kupu a Ihowā i kōrerotia rā e Irāia.

Ka Whakahouora a Irāia i te Tama o te Pouaru

¹⁷ Ā, i muri i ēnei mea ka takoto mate te tama a taua wahine nōna nei te whare; nui atu te kaha o tōna mate, kāhore noa iho he manawa i mahue i roto i a ia.

¹⁸ Nā, ka mea ia ki a Irāia, "He aha tāku ki a koe, e te tangata a te Atua? I haere mai nā koe ki ahau kia whakamaharatia mai ōku hē, ki te whakamate hoki i tāku tama!"

¹⁹ Nā, ka mea tērā ki a ia, "Hōmai tāu tamaiti ki ahau." Nā, tangohia ana e ia i tōna uma, ā, kawea ana ki te rūma i runga, ki te wāhi i noho ai ia, whakatakatoria ana e ia ki tōna moenga.

²⁰ Nā, ka karanga ia ki a Ihowā, ka mea, "E Ihowā, e tōku Atua, kua meatia anō hoki e koe he kino ki tēnei pouaru e noho nei ahau ki a ia, i tāna tama ka whakamatea nei?"

²¹ Nā, whārōrō ana ia, e toru ngā whārōrōtanga ki runga ki te tamaiti, ā, ka karanga ki a Ihowā, ka mea, "E Ihowā, e tōku Atua, kia hoki mai te wairua o tēnei tamaiti ki roto ki a ia."

²² Nā, rongo tonu a Ihowā ki te reo o Irāia; ā, hoki ana te wairua o te tamaiti ki roto ki a ia, nā, kua ora.

²³ Nā, ka mau a Irāia ki te tamaiti, ā, kawea atu ana i taua rūma ki raro, ki te whare, ā, hoatu ana ki tōna whaea; ā, ka mea a Irāia, "Titiro, kei te ora tāu tama."

²⁴ Nā, ka mea te wahine rā ki a Irāia, "Kātahi rawa ahau ka mōhio he tangata koe nā te Atua, he pono anō te kupu a Ihowā i tōu māngai."

18

Ko Irāia me ngā Poropiti o Paara

¹ Ā, ka maha ngā rā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Irāia i te toru o ngā tau; i mea ia, "Haere, whakakitea atu koe ki a Āhapa; ā, māku e hoatu he ua ki te whenua."

² Nā, haere ana a Irāia ki te whakakite i a ia ki a Āhapa.

Nui atu hoki te matekai o Hamaria.

³ Nā, ka karanga a Āhapa ki a Opāria, kaitohutohu o tōna whare. (Nā, he nui te wehi o Opāria ki a Ihowā;

⁴ ā, i tā Ietēpere hautopena atu i ngā poropiti a Ihowā, nā, ka mau a Opāria ki ngā poropiti kotahi rau, ā, hunā ana e ia, takirima tekau ngā tāngata ki te ana kotahi, ā, whāngainga ana rātou e ia ki te taro, ki te wai.)

⁵ Nā, ka mea a Āhapa ki a Opāria, "Haere puta noa i te whenua ki ngā puna wai katoa; ki ngā awa katoa; tērā pea ka kitea e tātou tētahi tarutaru e ora ai ngā hōiho me ngā muera; kei poto katoa ā tātou kararehe."

⁶ Heoi, ka wehea e rāua te whenua hei haerenga mō rāua; haere ana a Āhapa, tōna kotahi i tētahi ara, haere ana a Opāria, tōna kotahi i tētahi ara.

⁷ Ā, i a Opāria i te ara, nā, ko Irāia kua tūtaki ki a ia; ā, ka mōhio ia ki tērā, ka tāpapa, ka mea, "Ko koe rānei tēnā, e tōku Ariki, e Irāia?"

⁸ Anō rā ko ia ki a ia, "Ko ahau rā; haere, kōrero atu ki tōu ariki, 'Ko Irāia tēnei.'" "

⁹ Nā, ka mea tērā, "He aha rā tōku hara i hoatu ai tāu pononga ki te ringa o Āhapa kia whakamatea?"

¹⁰ E ora ana a Ihowā, tōu Atua, kāhore he iwi, he kīngitanga, i kore nei tōku ariki e tono tāngata ki reira ki te rapu i a koe; ā, i tā rātou meatanga mai, 'Kāhore nei,' whakaoatitia iho e ia taua kīngitanga, taua iwi rānei, me kāhore rātou i kite i a koe.

¹¹ Nā, kua mea nā koe ināianei, 'Haere, kōrero atu ki tōu ariki, Ko Irāia tēnei.'

¹² "Nā, ākuanei, kei tōku mawehenga atu i a koe, ka kāhakainga atu koe e te Wairua o Ihowā ki te wāhi e kore ai ahau e mōhio; ā, i tōku taenga atu ki te whakaatu ki a Āhapa, ā, ka kore ia e kite i a koe, kātahi ahau ka patua e ia; heoi e wehi ana tāu pononga i a Ihowā, nō tōku tamarikitanga ake.

¹³ Kāhore ianei i kōrerotia ki tōku ariki tāku i mea ai i tā Ietēpere patunga i ngā poropiti a Ihowā, tāku hunanga i ngā poropiti kotahi rau a Ihowā, takirima tekau ngā tāngata ki roto i te ana kotahi, ā, whāngainga ana e ahau ki te taro, ki te wai?"

¹⁴ Ā, ka mea mai nā koe ināianei, 'Haere, kōrero atu ki tōu ariki, "Ko Irāia tēnei." ' Ka patua hoki ahau e ia."

¹⁵ Anō rā ko Irāia ki a ia, "E ora ana a Ihowā o ngā mano e tū nei ahau i tōna aroaro, ko ā tēnei rā pū ahau puta ai ki a ia."

¹⁶ Heoi, haere ana a Opāria ki te whakatau i a Āhapa, ā, kōrerotia ana ki a ia. Nā, haere ana a Āhapa ki te whakatau i a Irāia.

¹⁷ Ā, nō te kitenga o Āhapa i a Irāia, nā, ka mea a Āhapa ki a ia, "Ko koe tēnei, e te kaiwhakararuraru o Iharaia?"

¹⁸ Anō rā ko ia, "Kāhore i whakararururutia e ahau a Iharaia; engari koe me te whare o tōu pāpā i tā koutou whakarereenga nei i ngā whakahau a Ihowā, i a koe ka whai nei i ngā Paara.

¹⁹ Nā, tikina āiane, huihuia mai a Iharaia katoa ki ahau ki Maunga Karamere, me ngā poropiti e whā rau e rima tekau a Paara, me ngā poropiti e whā rau o te Āhera, e kai nā ki te tēpu a Ietēpere."

²⁰ Heoi, tonono tāngata ana a Āhapa puta noa i ngā tama katoa a Iharaia, ā, whakaminea ana aua poropiti ki Maunga Karamere.

²¹ Nā, ka whakatata a Irāia ki te iwi katoa, ka mea, "Kia pēhea te roa o tō koutou tāhūhūhū ki ngā tikanga e rua? Ki te mea ko Ihowā te Atua, me whai ki a ia; ki te mea ia ko Paara, me whai ki a ia."

Nā, kāhore he kupu i whakahokia e te iwi ki a ia.

²² Kātahi ka mea a Irāia ki te iwi, "Ko ahau anake kua mahue nei o ngā poropiti a Ihowā; e whā rau ia e rima tekau tāngata ngā poropiti a Paara.

²³ "Nā, me hōmai e rātou ētahi pūru mā mātou, kia rua, mā rātou e whiriwhiri tētahi pūru mā rātou, ka tapatapahi ai, ka whakaeke ai ki runga ki ngā wahie, kaua hoki he ahi e meatia atu. Māku hoki e taka tētahi pūru, e whakatakoto ki runga ki ngā wahie; e kore hoki e meatia atu he ahi.

²⁴ Ā, mā koutou e karanga ki te ingoa o tō koutou atua; māku hoki e karanga ki te ingoa o Ihowā. Nā, ko te Atua e utua ai te karanga ki te ahi, ko ia hei Atua."

Nā, ka whakahoki te iwi katoa, ka mea, "Ka pai tēnā kupu."

²⁵ Nā, ka mea a Irāia ki ngā poropiti a Paara, "Whiriwhiria tētahi pūru mā koutou, takā; ko tā koutou ki mua, he tokomaha hoki koutou; ka karanga ai ki te ingoa o tō koutou atua; kaua hoki he ahi e meatia atu."

²⁶ Nā, ka tango rātou i te pūru i hoatu ki a rātou, ā, mahia ana e rātou. Nā, ka karanga ki te ingoa o Paara o te ata iho anō ā taea noatia te poutūmārōtanga; i mea ai, "E Paara utua mai tā mātou karanga." Otiia kāhore he kupu, kihai hoki i utua e tētahi.

Ā, tūpekepeke ana rātou i te āta i hangā nei.

²⁷ Ā, i te poutūmārōtanga, ka tāwai a Irāia ki a rātou, ka mea, "Karanga, kia nui te reo; he atua hoki ia; kei te pūrākau pea ia, kei tahaki rānei, kei te ara rānei, tēnā rānei kei te moe, ā, me whakaara."

²⁸ Nā, nui atu tō rātou reo ki te karanga, ka haehae i a rātou ki te māripi, ki te oka, ko tā rātou tikanga hoki ia, ā, tāre noa ngā toto ki runga ki a rātou.

²⁹ Heoi, kua tāwharara te rā, nā, ka poropiti rātou ā tae noa ki te whakaekenga o tō te ahiahi whakahere; otiia kāhore he reo, kihai i utua te karanga, kāhore tētahi hei whakarongo.

³⁰ Nā, ka mea a Irāia ki te iwi katoa, "Neke mai ki ahau." Nā, neke ana te iwi katoa ki a ia, Nā, ka whakatikaia e ia te āta a Ihowā i turakina.

³¹ I mau hoki a Irāia ki ngā kōhatu kotahi tekau mā rua; rite tonu te maha ki ngā iwi o ngā tama a Hākopa, ki a ia nei te kupu a Ihowā, i kī nei, "Ko Iharaia hei ingoa mōu."

³² Nā, hangā ana e ia aua kōhatu hei āta mō te ingoa o Ihowā; ā, keria ana he awa ki te taha o te āta ā taka noa, kia rua ngā mēhua purapura ka kī.

³³ Nā, whakapaia ana e ia ngā wahie, ā, tapatapahia ana te pūru, whakatakotoria ana ki runga ki ngā wahie. Ā, ka mea ia, "Whakakīia ētahi oko, kia whā, ki te wai, ka riringi ki runga ki te tahunga tinana, ki ngā wahie."

³⁴ I mea anō ia, "Tēnā anō." Nā, meatia anō e rātou.

I mea hoki ia, "Tuatorutia." Nā, ka tuatorutia e rātou.

³⁵ Nā, ka rere te wai i ngā taha o te āta tawhio noa; whakakīia ana hoki e ia te waikeri ki te wai.

³⁶ Nā, i te whakaekenga o tō te ahiahi whakahere, ka whakatata a Irāia poropiti, ā, ka mea: "E Ihowā, e te Atua o Āperahama, o Ihaka, o Iharaia, kia mōhiotia i tēnei rā ko koe te Atua i roto i a Iharaia, ko ahau tāu pononga, ā, nāu te kupu i mea ai ahau ēnei mea katoa.

³⁷ Whakarongo mai ki ahau, e Ihowā, whakarongo mai ki ahau, kia mōhiotia ai tēnei iwi ko te Atua koe, e Ihowā, nāu anō i whakahoki o rātou ngākau ki muri nei."

³⁸ Nā, ko te tino takanga iho o te ahi a Ihowā, pau ake te tahunga tinana, me ngā wahie, me ngā kōhatu, me te puehu, mitikia ake ana anō hoki te wai i roto i te waikeri.

³⁹ Ā, nō te kitenga o te iwi katoa, tāpapa ana, me te kī ake anō, "Ko Ihowā, ko ia te Atua; ko Ihowā, ko ia te Atua."

⁴⁰ Kātahi ka mea a Irāia ki a rātou, “Hopukia ngā poropiti a Paara; kei mawhiti tētahi o rātou.” Nā, hopukia ana e rātou, ā, kawea ana e Irāia ki raro, ki te awa, ki Kihona, patua iho ki reira.

Te Mutunga o te Taurakitanga

⁴¹ Nā, ka mea a Irāia ki a Āhapa, “Haere ki runga, ki te kai, ki te inu; he haruru ua hoki te rarā mai nei.”

⁴² Heoi, haere ana a Āhapa ki te kai, ki te inu. Ko Irāia ia i piki ki te tihi o Karamere; ā, tāpapa ana ia ki te whenua, ko tōna mata i roto i ōna turi.

⁴³ Nā, ka mea ia ki tāna tangata, “Tēnā, piki atu ināianei, tirohia te ritenga atu o te moana.”

Nā, piki ana ia, titiro ana, ā, ka mea, “Kāhore kau he mea.”

Nā, ka mea anō tērā, “Hoki atu anō, kia whitu ngā hokinga.”

⁴⁴ Ā, i te whitu ka mea ia, “Nanā, he kapua nohinohi tērā te haere ake rā i roto i te moana; kei te kapu o te ringa tangata te rite.”

Nā, ka mea tērā, “Haere, mea atu ki a Āhapa, ‘Whakanohioa tōu hāriata, ka haere ki raro; kei āraia koe e te ua.’ ”

⁴⁵ Nā, mea rawa ake kua pōuri pū te rangi i te kapua, i te hau, nui atu hoki te ua. Nā, rere ana tērā a Āhapa i runga i te hāriata, ā, haere ana ki Ietereere.

⁴⁶ Ā, i runga i a Irāia te ringa o Ihowā; nā, whītikiria ana e ia tōna hope, ā, rere ana i mua i a Āhapa ā tae noa ki Ietereere.

19

Ko Irāia kei Maunga Horepa

¹ Nā, ka kōrerotia e Āhapa ki a Ietepere ngā mea katoa i mea ai a Irāia, me ngā meatanga katoa i tāna whakamatenga i ngā poropiti katoa ki te hoari.

² Kātahi a Ietepere ka tono tangata ki a Irāia hei ki atu, “Kia meatia tēnei ki ahau e ngā atua, me ētahi atu mea, ki te kāhore ahau e mea i a koe i tēnei takiwā āpōpō kia rite te mate ki tētahi o rātou i mate rā.”

³ Ā, ka kite ia, nā whakatika ana, haere ana, he mea kei mate, ā, ka tae ki Peerehepa o Hūrā. Nā, ka whakarērea e ia tāna tangata ki reira.

⁴ Ko ia ia haere ki te koraha, kotahi te rā ki te ara, ā, ka tae, ka noho i raro i tētahi hunipā; ā, ka inoi ia mōna kia mate ia; ā, ka mea, “Heoi rā, ināianei, e Ihowā, tangohia atu tōku wairua; kāhore hoki ahau i pai ake i ōku mātua.”

⁵ Nā, ka takoto ia, ka moe i raro i tētahi hunipā.

Nā, ko tētahi anahera e papaki ana i a ia, e mea ana ki a ia, “Maranga ki te kai.”

⁶ Nā, titiro rawa ake ia, ko tētahi keke, he mea tunu ki te pungarehu, me tētahi ipu wai i tōna urunga. Nā, kai ana ia, inu ana, ā, takoto iho ana anō.

⁷ Nā, ka hoki mai anō te anahera a Ihowā, ā, ka papaki i a ia, ka mea, “Maranga ki te kai; he roa rawa hoki te ara mōu, e kore e taea e koe.”

⁸ Nā, maranga ana ia, ā, kai ana, inu ana, ā, haere ana, me te mau anō te mana o taua kai, e whā tekau ngā rā, e whā tekau ngā pō ā tae noa ki Horepa, ki te maunga o te Atua.

⁹ Nā, haere ana ia ki reira ki tētahi ana, ā, moe ana i reira.

Ka Puta mai a Ihowā ki a Irāia

Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki a ia; i mea ia: “E aha ana koe i konei, e Irāia?”

¹⁰ Ā, ka mea tērā, “Nui atu tōku hae mō Ihowā, mō te Atua o ngā mano; kua whakarērea hoki tāu kawenata e ngā tama a Ihairaira, ā, ko āu āta, wāhia iho e rātou, patua iho hoki e rātou āu poropiti ki te hoari. Ā, ko ahau, ko ahau rawa anake i mahue; ā, kei te rapu rātou i ahau kia whakamatea.”

¹¹ Nā, ka mea ia, “Putā mai, ka tū ki te maunga ki te aroaro o Ihowā.”

Nā, ko te haerenga atu o Ihowā, he nui anō te hau, he kaha, e whakakōara ana i ngā maunga, e wāhi ana i ngā kōhatu i te aroaro o Ihowā. Otia, kāhore a Ihowā i roto i te hau; ā muri iho i te hau ko te rū; otia kāhore a Ihowā i roto i te rū.

¹² Ā, i muri o te rū ko te ahi; otia kāhore a Ihowā i roto i te ahi; ā, i muri i te ahi ko te reo ngāwari, he mea iti.

¹³ Ā, nō te rongonga o Irāia ka hipokina e ia tōna mata ki tōna koroka, ā, haere ana, tū ana i te kūwaha o te ana.

Nā, ko te putanga mai o tētahi reo ki a ia, ka mea, “E aha ana koe i konei, e Irāia?”

¹⁴ Anō rā ko tērā, “Nui atu tōku hae mō Ihowā, mō te Atua o ngā mano; kua whakarērea hoki tāu kawenata e ngā tama a Ihairaira, ko āu āta, wāhia iho e rātou, patua iho e rātou āu

poropiti ki te hoari. Ā, ko ahau, ko ahau rawa anake i mahue; ā, kei te rapu rātou i ahau kia whakamatea."

¹⁵ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, "Haere, e hoki i tōu ara ki te koraha o Ramahiku, ā, ka tae koe, whakawahia a Hataere hei kīngi mō Hīria.

¹⁶ Ā, whakawahia a Iehu tama a Nimihi hei kīngi mō Īharaira; me whakawahi anō a Eriha tama a Hāpata o Āperemehora hei poropiti i muri i a koe.

¹⁷ Nā, ko te hunga e mawhiti i te hoari a Hataere mā Iehu e whakamate; ko te hunga e mawhiti i te hoari a Iehu mā Eriha e whakamate.

¹⁸ Otiia ka whakatoea e ahau māku e whitu ngā mano i roto i a Īharaira, ko ngā turi katoa kīhai anō i tūturi ki a Paara, me ngā māngai katoa kīhai i kihi i a ia."

Te Karanga o Eriha

¹⁹ Heoi, haere atu ana ia i reira, ā, ka tūpono ki a Eriha tama a Hāpata, e parau ana ia, me ngā kau i ngā ioka kotahi tekau mā rua i tōna aroaro, ko ia i te tekau mā rua. Nā, haere ana a Irāia i tōna taha, ā, makā ana e ia tōna koroka ki runga ki a ia.

²⁰ Nā, whakarērea ake e tērā ngā kau, ā, rere ana ki te whai i a Irāia, ā, ka mea, "Tukua ahau kia kihi i tōku pāpā, i tōku whaea, ka haere ai ki te whai i a koe."

Anō rā ko tērā ki a ia, "Haere, e hoki; i aha hoki ahau ki a koe?"

²¹ Nā, hoki ana tērā i te whai i a ia, ā, ka mau ki ngā kau o tētahi ioka, patua iho, kōhuatia iho ō rāua kikokiko ki ngā mea o ngā kau, hoatu ana e ia te kikokiko ki ngā tāngata, ā, kainga ana e rātou. Nā, whakatika ana ia, haere ana ki te whai i a Irāia, ā, mahi ana ki a ia.

20

He Pakanga ki Hīria

¹ Nā, ka huihuia tāna ope katoa e Pēneharara kīngi o Hīria; e toru tekau mā rua ngā kīngi ōna hoa, me ngā hōiho, me ngā hāriata; nā, haere ana ia, ā, whakapaea ana a Hamaria, tauria ana e ia.

² Nā, ka tonoa ētahi karere e ia ki a Āhapa kīngi o Īharaira, ki te pā, ā, ka mea ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Pēneharara:

³ 'Ko tāu hiriwa, ko tāu kōura, nāku ēnā; me āu wāhine, me āu tamariki, ngā mea papai, nāku ēnā.' "

⁴ Nā, ka whakahoki te kīngi o Īharaira, ka mea, "Rite tonu ki tāu i mea nā, e tōku ariki, e te kīngi; nāu ahau me āku mea katoa."

⁵ Nā, ka hoki ngā karere, ka mea, "Ko te kupu tēnei a Pēneharara, e ki ana: I tono tāngata anō ahau ki a koe hei mea atu, 'Me hōmai e koe tāu hiriwa, tāu kōura, āu wāhine, me āu tamariki.' "

⁶ Nā, kia pēnei āpōpō ka tonoa atu e ahau āku tāngata ki a koe, ki te rapu i roto i tōu whare, i ngā whare anō o āu tāngata. Nā, ko ngā mea katoa e minaminatia ana e ōu kanohi, tērā e tangohia mai i ō rātou ringa, ka maua mai."

⁷ Kātahi te kīngi o Īharaira ka karanga ki ngā kaumātua katoa o te whenua, ā, ka mea, "Kia āta whakaaro koutou, kia kite kei te rapu tēnei tangata i te kino; i tono tāngata mai hoki ia ki ahau mō āku wāhine, mō āku tamariki, mō tāku hiriwa, ā, mō tāku kōura; ā, kīhai i kaiponuhia e ahau ki a ia."

⁸ Nā, ka mea ngā kaumātua katoa, rātou ko te iwi katoa ki a ia, "Kaua e whakarongo, kaua e whakaae."

⁹ Kātahi ia ka mea ki ngā karere a Pēneharara, "Mea atu ki tōku ariki, ki te kīngi, 'Ko ngā mea katoa i tono mai ai koe ki tāu pononga i te tuatahi, ka meatia e ahau; ko tēnei mea ia e kore e taea e ahau te mea.' " Nā, haere ana ngā karere ki te whakahoki i te kupu.

¹⁰ Nā, ka tono tāngata anō a Pēneharara, ka mea: "Kia meatia mai tēnei e ngā atua ki ahau, me ērā atu mea, ki te rato i te puehu o Hamaria ngā ringa o te hunga katoa e whai ana i ahau."

¹¹ Nā, ka whakahoki te kīngi o Īharaira, ka mea, "Ki atu ki a ia: 'Kaua te tangata e whītiki ana i tōna pukupuku, e whakamanamana, e pērā me te tangata e wewete ana.' "

¹² I te rongonga o Pēneharara i tēnei kupu, i a ia e inu ana, rātou ko ngā kīngi i roto i ngā tēneti, ka mea ia ki āna tāngata: "Whakatikaia ā koutou ngohi!" Nā, whakatikaia ana ā rātou ngohi hei whawhai ki te pā.

Ka Whakawātia e tētahi Poropiti a Āhapa

¹³ Nā, ka whakatata mai tētahi poropiti ki a Āhapa kīngi o Īharaira, ka mea, "Ko tā Ihowā kupu tēnei, 'Ka kite koe i tēnei ope nui katoa? Nanā, ka hoatu rātou e ahau āiane ki tōu ringa, ā, ka mōhio koe ko Ihowā ahau.' "

¹⁴ Ā, ka mea a Āhapa, "Mā wai?"

Anō rā ko tērā, “Ko tā Ihowā kupu tēnei: ‘Mā ngā taitama o ngā rangatira o ngā kāwanatanga.’ ”

Ā, ka mea ia, “Mā wai e tīmata te whawhai?”

Ā, ka mea tērā, “Māu.”

¹⁵ Nā, ka whakaemia e ia ngā taitama a ngā rangatira o ngā kāwanatanga, e rua rau e toru tekau mā rua rātou. I muri i a rātou i whakaemia anō e ia te iwi katoa, arā ngā tama katoa a Iharaia, e whitu mano.

¹⁶ Nā, puta ana rātou i te poutūmārōtanga. Ko Pēneharara ia i te inu i roto i ngā tēneti, ā, haurangi iho, a ia me ngā kīngi, arā ko ngā kīngi e toru tekau mā rua, ōna whakauru.

¹⁷ Nā, ka puta tuatahi ko ngā taitama a ngā rangatira o ngā kāwanatanga.

Nā, ka tono tāngata a Pēneharara; ā, ka kōrero rātou ki a ia, ka mea, “He tāngata ēnei kua puta mai i Hamaria.”

¹⁸ Anō rā ko tērā, “Ki te mea he hohou rongo i puta mai ai rātou, hopukia oratia; ki te mea anō he whawhai i puta mai ai, hopukia oratia.”

¹⁹ Heoi, puta ana ēnei ki waho o te pā, ngā taitamariki o ngā kāwanatanga, me te ope i muri i a rātou.

²⁰ Nā, patua ana e rātou tāna tangata, tāna tangata; ā, rere ana ngā Hiriani, whāia ana e Iharaia; ko Pēneharara ia kīngi o Hiria, i mawhitū i runga i te hōiho, rātou ko ngā kaieke hōiho.

²¹ Nā, ka puta te kīngi o Iharaia, ā, patua iho ngā hōiho me ngā hāriata; heoi patua ana ngā Hiriani, nui atu te parekura.

²² Nā, ka haere te poropiti ki te kīngi o Iharaia, ā, ka mea ki a ia, “Haere ki te whakakaha i a koe; kia mōhio hoki, kia mahara ki tāu e mea ai; ka taka hoki te tau, ka whakaekea koe e te kīngi o Hiria.”

Te Huaki Tuarua o ngā Hiriani

²³ Nā, ka mea ngā tāngata a te kīngi o Hiria ki a ia, “He atua maunga ō rātou atua; koia rātou i kaha ai i a tātou; kia whawhai ia tātou ki a rātou i te mānia, ka kaha tātou i a rātou.

²⁴ Nā, ko tēnei tāu e mea ai: whakawāteatia atu ngā kīngi, tēnei, tēnei i tōna wāhi; ā, whakaritea ētahi rangatira hei whakakapi mō rātou.

²⁵ Nā, taua tētahi ope, kia rite ki tēnei āu kua hinga nei, he hōiho, he hōiho, he hāriata, he hāriata, ā, ka whawhai tātou ki a rātou ki te mānia; tērā tātou e kaha i a rātou.” Nā, rongo tonu ia ki tō rātou reo, ā, pērātia ana e ia.

²⁶ Nā, i te takanga o te tau, ka whakaemia e Pēneharara ngā Hiriani, ā, haere ana ki Apeke ki te whawhai ki a Iharaia.

²⁷ Nā, ka taua anō ngā tama a Iharaia, ā, ka whai kai, ā, ka haere ki te tū i a rātou. Ā, noho ana ngā tama a Iharaia i tō rātou ritenga atu, koia anō kei ngā kāhui iti e rua o ngā kūao koati; ko ngā Hiriani ia, kapi ana te whenua i a rātou.

²⁸ Nā, ka haere te tangata a te Atua, ā, ka kōrero ki te kīngi o Iharaia, ka mea, “Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kua mea nei ngā Hiriani, ‘He atua maunga a Ihowā, ehara ia i te atua raorao,’ nā, ka hoatu e ahau tēnei ope nui katoa ki tōu ringa, ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.”

²⁹ Nā, noho ana rātou, tētahi, tētahi, anga atu, anga mai, e whitu ngā rā; ā, i te whitu o ngā rā ka pipiri ki te whawhai. Nā, patua iho o ngā Hiriani e ngā tama a Iharaia kotahi rau mano i taua rā kotahi.

³⁰ Ko ngā mōrehu ia i rere ki Apeke, ki roto ki te pā; ā, horo iho ana te taiepa ki runga ki ngā mano e rua tekau mā whitu o ngā mōrehu; ko Pēneharara ia i rere, ā, haere ana ki roto ki te pā ki tētahi rūma i roto rawa.

³¹ Nā, ka mea āna tāngata ki a ia, “Nanā, kua rongo mātou he kīngi tohu tāngata ngā kīngi o te whare o Iharaia; tēnā, kia makā iho e mātou he kākahu taratara ki ō mātou hope, me ētahi taura ki ō mātou mātenga, ā, kia haere atu ki te kīngi o Iharaia; tērā pea koe e whakaoranga e ia.”

³² Heoi, whītikiria ana e rātou he kākahu taratara ki ō rātou hope, he taura hoki ki ō rātou mātenga; ā, ka haere ki te kīngi o Iharaia, ka mea: “E mea ana tāu pononga a Pēneharara: ‘Tēnā rā, kia ora ahau.’ ”

Ā, ka mea tērā, “Kei te ora anō rānei ia? Ko tōku tuakana ia.”

³³ Nā, i āta whakarongo aua tāngata ki tāna, ā, hohoro tonu te hopu i tōna whakaaro, ā, ka mea, “Ko tōu tuakana rā, a Pēneharara.”

Anō rā ko ia, “Haere koutou, tīkiana atu ia.” Heoi, ka puta mai a Pēneharara ki a ia, ā, ka mea tērā kia eke ia ki te hāriata.

³⁴ Nā, ka mea a Pēneharara ki a ia, “Ko ngā pā i tangohia e tōku pāpā i tōu pāpā me whakahoki atu e ahau; ā, māu e hanga ētahi huanui māu ki Ramahiku kia rite ki a tōku pāpā i hanga ai ki Hamaria.”

Anō rā ko Āhapa, “Me tuku koe e ahau i runga i tēnei kawenata.” Nā, whakaritea ana he kawenata e rāua, ā, tukua ana ia.

Ka Whakawātia e tētahi Poropiti a Āhapa

³⁵ Nā, ka mea tētahi tangata o ngā tama a ngā poropiti ki tōna hoa, he mea ki nā Ihowā, “Tēnā, patua ahau.” Heoi, kīhai taua tangata i pai ki te patu i a ia.

³⁶ Kātahi ka mea tērā ki a ia, “I te mea kīhai koe i whakarongo ki te reo o Ihowā, nā, mawehe atu ana koe i konei, ka patua koe e te raiona.” Ā, nō te haerenga atu i tōna taha, ka tūtaki tētahi raiona ki a ia, patua iho.

³⁷ Kātahi ka tūtaki ia ki tētahi atu tangata, ā, ka mea, “Tēnā, patua ahau.” Nā, ka patu taua tangata i a ia, he patu i motu ai.

³⁸ Heoi, haere ana taua poropiti, ā, tū ana i te ara, he whanga i te kīngi; i whakaahua kē hoki i a ia, ko tōna tipare ki tōna mata.

³⁹ Ā, i te kīngi e haere ana, ka karanga ia ki te kīngi, ka mea, “I haere tāu pononga ki waenganui o te whawhai; nā, ko te pekanga mai o tētahi tangata, kawea mai ana e ia tētahi tangata ki ahau, ka mea, ‘Tiakina tēnei tangata; ki te mea ka riro ia, ko koe ka mate hei ritenga mō tōna matenga; me utu rānei e koe kia kotahi taranata hiriwa.’

⁴⁰ Ā, i tāu pononga e mea noa ana i tēnei mea, i tērā mea, kua riro tērā.”

Nā, ka mea te kīngi o Iharaia ki a ia, “Me pēnā te tikanga mōu; kua tika mai nā i a koe.”

⁴¹ Nā, hohoro tonu te tango a tērā i te tipare i ōna kanohi, ā, ka mōhio te kīngi o Iharaia ki a ia ko tētahi o ngā poropiti.

⁴² Nā, ka mea tērā ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Kua tukua atu nei i roto i tōu ringa tāku tangata i tukua pūtia atu nei e ahau ki te mate; nā, ko tōu matenga hei ritenga mō tōna matenga, me tōu iwi hei utu mō tōna iwi.’ ”

⁴³ Nā, pōuri ana, riri ana, te kīngi o Iharaia, ā, haere ana ki tōna whare; tae tonu atu ki Hamaria.

21

Te Māra Wāina a Napoto

¹ Ā, i muri i ēnei mea, he māra wāina tā Napoto Ietereeri i Ietereere, i te taha tonu o te whare o Āhapa kīngi o Hamaria.

² Nā, ka kōrero a Āhapa ki a Napoto, ka mea, “Hōmai tāu māra wāina ki ahau, hei kāri otaota māku, e tata ana hoki ki te taha o tōku whare, ā, me hoatu e ahau tētahi māra wāina, he pai kē atu i tēnei hei utu; ki te pai rānei ki tāu titiro, me utu ki te moni.”

³ Nā, ka mea a Napoto ki a Āhapa, “E! Mā Ihowā ahau e ārai kei hoatu e ahau te kāinga tupu o ōku mātua ki a koe!”

⁴ Nā, haere ana a Āhapa ki tōna whare; pōuri ana, riri ana, mō te kupu i kōrero ai a Napoto Ietereeri ki a ia; mō tāna i mea rā, “E kore e hoatu, e ahau te kāinga tupu o ōku mātua ki a koe.” Nā, takoto ana ia ki tōna moenga, me te ahu kē anō tōna mata, kīhai hoki i kai taro.

⁵ Kātahi tāna wahine, a Ietēpere, ka haere mai ki a ia, ka mea ki a ia, “He aha tōu wairua i pōuri ai, tē kai taro ai koe?”

⁶ Nā, ka mea tērā ki a ia, “I kōrero ahau ki a Napoto Ietereeri, i mea ki a ia, ‘Hōmai tāu māra wāina ki ahau, me utu ki te moni; ki te pai rānei koe, me hoatu e ahau tētahi atu māra ki a koe hei utu.’ Nā, ka mea mai ia, ‘E kore e hoatu e ahau tāku māra wāina ki a koe.’ ”

⁷ Nā, ka ki atu a Ietēpere, tāna wahine, ki a ia, “Ko koe rānei te kaiwhakahaere o te kīngitanga o Iharaia? Whakatika ki te kai taro māu, kia koa tōu ngākau. Māku e hoatu te māra wāina a taua Ietereeri, a Napoto, ki a koe.”

⁸ Heoi, tuhituhia ana ētahi pukapuka e ia, nō Āhapa te ingoa, hīri rawa ki tāna hīri; ā, tukua ana aua pukapuka ki ngā kaumātua, ki ngā rangatira i roto i tōna pā, ā, e noho tāhi ana me Napoto.

⁹ I tuhituhi ia ki te pukapuka, i mea:

“Karangatia he nohopuku, ka whakanoho i a Napoto ki runga ake i te iwi.

¹⁰ Ka whakanoho anō i ētahi tātanga, he tama nā Periara, kia tokorua, ki tōna aroaro, hei whakaatu i tōna hē, hei kī, ‘Nāu i kanga te Atua rāua ko te kīngi.’ Kātahi ka kawea i a ia ki waho, ka āki ki te kōhatu, kia mate.”

¹¹ Nā, ka meatia e ngā tāngata o tōna pā, arā, e ngā kaumātua rātou ko ngā rangatira e noho ana i tōna pā, te mea i tono tāngata ai a Ietēpere ki a rātou, te mea i tuhituhia ki ngā pukapuka i tukua nei e ia ki a rātou.

¹² I karangatia he nohopuku, ā, whakanohoa ana a Napoto ki runga ake i te iwi.

¹³ Nā, ka haere mai ngā tāngata tokorua, ngā tama a Periarā, ka noho i tōna aroaro; ā, ka whakaatu aua tāngata a Periarā i te hē mōna, arā mō Napoto i te aroaro o te iwi; i mea rāua, "I kangā e Napoto te Atua rāua ko te kīngi." Nā, kawea ana ia e rātou ki waho o te pā, ā, ākina ana ki te kōhatu, ā, mate noa ia.

¹⁴ Kātahi rātou ka tono tāngata ki a Ietēpere, ka mea: "Kua oti a Napoto te āki ki te kōhatu, ā, kua mate."

¹⁵ Ā, i te rongonga o Ietēpere kua oti a Napoto te āki ki te kōhatu, ā, kua mate, nā, ka mea a Ietēpere ki a Āhapa, "Whakatika, tangohia te mārā a taua Ietereeri, a Napoto, kīhai nā ia i pai kia hōmai ki a koe hei utu moni; kāhore hoki a Napoto i te ora, kua mate."

¹⁶ Ā, ka rongo a Āhapa kua mate a Napoto, nā, whakatika ana a Āhapa, haere ana ki raro, ki te mārā wāina a taua Ietereeri, a Napoto, kia tangohia e ia.

Ka Pānuitia a Irāia te Whiu o te Atua

¹⁷ Nā, ka puta te kupu a Ihowā ki a Irāia Tihipi; i kī ia:

¹⁸ "Whakatika, haere ki raro, ki te whakatau i a Āhapa kīngi o Ihāraira i Hamaria; kei te mārā wāina ia a Napoto, kua riro hoki ki reira ki te tango.

¹⁹ Kōrero ki a ia, mea atu, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kua patu iana koe? Kua riro anō i a koe?' Ki atu anō ki a ia, mea atu, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Ko te wāhi i mitikia ai e ngā kurī ngā toto o Napoto, ka mitikia anō e ngā kurī ki reira ōu toto, āe rā, ōu anō.' "

²⁰ Nā, ka mea a Āhapa ki a Irāia, "Kua mau ahau i a koe, e tōku hoariri?"

Anō rā ko tērā, "Kua mau anō, nō te mea kua hoko koe i a koe ki te mahi i te kino ki te aroaro o Ihowā.

²¹ 'Nanā, tēnei ahau te tari kino atu nei ki runga ki a koe, ā, ka tahia atu ōu uri; ka hautopea atu ngā tamariki tāne katoa i a Āhapa, me ngā mea i tūtakina ki roto, me ngā mea i mahue i roto i a Ihāraira.

²² Ka meinga anō e ahau tōu whare kia rite ki te whare o Ieropoama tama a Nēpata, ki te whare o Paaha tama a Āhia mō te whakapātaritari i whakapātaritari ai koe i ahau, mōu i hara ai a Ihāraira.'

²³ "I kōrerotia anō a Ietēpere e Ihowā, i mea ia: 'Ka kainga a Ietēpere e ngā kurī ki te pārepāre o Ietereeri.'

²⁴ "Ko te hunga o Āhapa e mate ki te pā mā ngā kurī e kai; ko ngā mea hoki e mate ki te pārae mā ngā manu o te rangi e kai."

²⁵ (Heoi, kāhore he rite mō Āhapa, i hoko nei i a ia ki te mahi kino ki te aroaro o Ihowā; he mea ākiaki nā tāna wahine, nā Ietēpere.

²⁶ Whakarihariha rawa tāna haere ki te whai i ngā whakapakoko; rite tonu tāna ki ngā mea katoa i mea ai ngā Amori i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Ihāraira.)

²⁷ Ā, nō te rongonga o Āhapa i ēnei kupu, nā, haea ana e ia ōna kākahu, meatia ana he kākahu taratara ki tōna kiri, ā, nohopuku ana, takoto ana ko taua mea taratara nei te kākahu, ā, māhaki ana te haere.

²⁸ Nā, ka puta te kupu a Ihowā ki a Irāia Tihipi, i mea ia:

²⁹ "Kua kite koe i tā Āhapa whakangohengohe nei i a ia ki tōku aroaro, nā, e kore e taria e ahau tēnei kino i ōna rā; engari hei ngā rā o tāna tama ahau tari ai i te kino ki tōna whare."

22

Ka Whakatūpatoria a Ārapa e te Poropiti Mikaia

(2 Whakapapa 18.2-27)

¹ Nā, e toru ō rātou tau e noho ana, ā, kāhore he whawhai a Hiria ki a Ihāraira.

² Nā, i te toru o ngā tau ka haere iho a Iehohāpata kīngi o Hūrā ki raro, ki te kīngi o Ihāraira.

³ Nā, ka mea te kīngi o Ihāraira ki āna tāngata, "E mōhio ana rānei koutou nō tātou Rāmoto Kireara, ā, e āta noho nei tātou, kāhore e tangohia e tātou i te ringa o te kīngi o Hiria?"

⁴ Nā, ka mea ia ki a Iehohāpata, "Ka haere rānei koe, tāua ki Rāmoto Kireara ki te whawhai?"

Anō rā ko Iehohāpata ki te kīngi o Ihāraira, "Ko ahau, ko koe, tāua tāua; ko tōku iwi, ko tōu iwi, rātou rātou; ko ōku hōiho, ko ōu hōiho, rite tonu."

⁵ I mea anō a Iehohāpata ki te kīngi o Ihāraira, "Tēnā, rapua āiane i tētahi kupu i a Ihowā."

⁶ Kātahi ka huihuia ngā poropiti e te kīngi o Ihāraira, e whā rau aua tāngata. Nā, ka mea ia ki a rātou, "Me haere rānei ahau ki Rāmoto Kireara ki te whawhai, kauaka rānei?"

Anō rā ko rātou; "Haere; mā te Ariki hoki e hōmai ki te ringa o te kīngi."

⁷ Nā, ka mea a Iehohāpata, "Kāhore rānei tētahi atu i konei, tētahi poropiti a Ihowā, hei rapunga atu mā tātou?"

⁸ Anō rā ko te kīngi o Ihāraira ki a Iehohāpata, "Tēnei anō tētahi, ko Mikaia tama a Imirā hei rapunga atu mā tātou i tā Ihowā. Otiā, e kino ana ahau ki a ia; kāhore hoki āna poropiti pai mōku; engari he kino."

Nā, ka mea a Iehohāpata, "Kaua e pēnā te kupu a te kīngi."

⁹ Kātahi te kīngi o Ihāraira ka karanga ki tētahi rangatira, ka mea, "Kia hohoro te tiki atu i a Mikaia tama a Imirā."

¹⁰ Nā, ka noho te kīngi o Ihāraira rāua ko Iehohāpata kīngi o Hūrā, tēnā i runga i tōna torōna, tēnā i runga i tōna torōna, rākau rawa ki ō raua kākahu, i te wāhi takoto kau i te tomokanga ki te kūwaha o Hamaria; me te poropiti anō ngā poropiti katoa i tō raua aroaro.

¹¹ Nā, ka meatia e Terekia tama a Kenāna ētahi haona rino māna, ā, ka mea ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Ka panā ngā Hīriani e koe ki ēnei ā poto noa.' "

¹² Ā, pērā tonu te poropiti a ngā poropiti katoa, i mea rātou, "Haere ki Rāmoto Kireara, kia taea hoki tāu; kua hōmai hoki e Ihowā ki te ringa o te kīngi."

¹³ Ā, i kōrero te karere i haere ki te karanga i a Mikaia, i mea ki a ia, "Nanā, ko ngā kupu a ngā poropiti ki te kīngi kotahi tonu te māngai mō te pai. Nā, kia rite tāu kupu ki tā tētahi o rātou, kia pai āu kōrero."

¹⁴ Nā, ka mea a Mikaia, "E ora ana a Ihowā, inā, ko tā Ihowā e kōrero mai ai ki ahau, ko tāku tēnā e kōrero ai."

¹⁵ Ā, nō tōna taenga ki te kīngi, ka mea te kīngi ki a ia, "E Mikaia, me haere rānei mātou ki Rāmoto Kireara ki te whawhai, kaua rānei?"

Anō rā ko tērā ki a ia, "Haere, kia taea hoki tāu; kua hoatu hoki e Ihowā ki te ringa o te kīngi."

¹⁶ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, "Kia hia ianei āku whakaoati i a koe kia kāti āu e kōrero mai ai ki ahau, ko te mea pono anake, i runga i te ingoa o Ihowā?"

¹⁷ Nā, ka kī tērā, "I kite ahau i a Ihāraira katoa e marara noa ana i runga i ngā maunga, koia anō kei ngā hipi kāhore nei ō rātou kaitiaki, ā, i mea a Ihowā, 'Kāhore o ēnei ariki; kia hoki mārie tērā, tērā, ki ō rātou whare.' "

¹⁸ Nā, ka mea te kīngi o Ihāraira ki a Iehohāpata, "Kāhore ianei ahau i kī atu ki a koe, e kore e pai tāna poropiti mōku; engari he kino?"

¹⁹ Nā, ka kī tērā, "Mō reira whakarongo mai ki te kupu a Ihowā; i kite ahau i a Ihowā e noho ana i runga i tōna torōna, i te mano katoa anō o te rangi e tū ana i tōna taha ki matau, i tōna taha ki mauī."

²⁰ Nā, ka mea a Ihowā, "Ko wai hei whakapati i a Āhapa kia haere ai, kia hinga ai ki Rāmoto Kireara?"

"Nā, puta kē tā tēnei kupu, puta kē tā tēnei kupu."

²¹ Nā, ka puta tētahi wairua, ka tū ki te aroaro o Ihowā, ka mea, 'Māku ia e whakapati.'

²² "Ā, ka mea a Ihowā ki a ia, 'Me pēhea?"

"Anō rā ko tērā, 'Me haere ahau, ā, hei wairua teka ahau i roto i ngā māngai o āna poropiti katoa.'

"Nā, ka mea ia, 'Māu ia e whakapati, ka taea anō e koe; haere, meatia tāu nā.'

²³ "Nā, kua hoatu ināianei e Ihowā he wairua teka ki te māngai o ēnei poropiti katoa āu, ā, kua kino tā Ihowā kōrero mōu."

²⁴ Nā, ka whakatata a Terekia tama a Kenāna, ka papaki i te pāpāringa o Mikaia, ka mea, "I nā hea te haerenga atu o te Wairua o Ihowā i ahau ki a koe kōrero ai?"

²⁵ Anō rā ko Mikaia, "Tērā koe e kite i te rā e haere ai koe ki tētahi rūma i roto rawa piri ai."

²⁶ Nā, ka mea te kīngi o Ihāraira, "Kawea atu a Mikaia, whakahokia ki a Amono rangatira o te pā, ki a Ioaha tama a te kīngi;

²⁷ kī atu hoki, 'Ko te kupu tēnei a te kīngi: Hoatu tēnei ki te whare herehere, whāngaia ki te taro o te tangihanga, ki te wai o te tangihanga, kia hoki mai rā anō ahau i runga i te rangimārie.' "

²⁸ Anō rā ko Mikaia, "Ki te hoki mai koe i runga i te rangimārie, ehara ahau i te kaiwhakapuaki i a Ihowā kōrero." I mea anō ia, "Whakarongo, e ngā iwi, e koutou katoa!"

²⁹ Heoi, haere ana te kīngi o Ihairaira rāua ko Iehohāpata kīngi o Hūrā ki runga, ki Rāmoto Kireara.

³⁰ Nā, ka mea te kīngi o Ihairaira ki a Iehohāpata, "Me whakaputa kē tōku āhua, ka haere ki te whawhai; ko koe ia kākahuria ōu kākahu." Nā, whakaputa kē ana te kīngi o Ihairaira i tōna āhua, ā, haere ana ki te whawhai.

³¹ Nā, kua oti i te kīngi o Hiria te whakahau āna rangatira e toru tekau mā rua, ngā kaiwhakahaere o ana hāriata, kua mea, "Kaua e whawhai ki te iti, ki te rahi; engari ki te kīngi anake o Ihairaira."

³² Ā, nō te kitenga o ngā rangatira o ngā hāriata i o Iehohāpata, ka mea rātou, "Koia anō tēnei te kīngi o Ihairaira." Nā, peka ana rātou ki a ia ki te whawhai ki a ia. Nā, ko te hāmamatanga o Iehohāpata;

³³ ā, i te kitenga o ngā rangatira o ngā hāriata ehara ia i te kīngi o Ihairaira, hoki ana rātou i te whai i a ia.

³⁴ Nā, ka kūmea te kōpere e tētahi tangata, he mea noa iho, tū tonu te kīngi o Ihairaira i waenga pū o te hononga iho o te pukupuku. Nā, ka mea ia ki te kaiarataki o tana hāriata, "Tahuri tōu ringa; kawea atu ahau i roto i te ope; kua tū hoki ahau, he tū kino."

³⁵ Nā, ka rahi haere te whawhai i taua rā; ā, he mea pupuri ake te kīngi i runga i te hāriata kia tū tonu atu ai ia ki ngā Hiriani; ā, i te ahiahi ka mate; nā, rere ana ngā toto o te tūnga ki te riu o te hāriata.

³⁶ Nā, ka pā te karanga puta noa i te ope i te mea ka tō te rā; ko te kupu tēnei, "Ki tōna pā, ki tōna whenua, e tērā tangata, e tērā tangata!"

³⁷ Heoi, ka mate te kīngi, ā, ka kawea ki Hamaria, tanumia iho e rātou te kīngi ki Hamaria.

³⁸ Ā, i horoia te hāriata ki te poka wai i Hamaria; ā, mitikia ana ōna toto e ngā kuri; nā, he wāhi horoinga tērā nō ngā wāhine kairau; ko tā Ihowā ia i kōrero ai.

³⁹ Nā, ko ērā atu mahi a Āhapa me ngā mea katoa i mea ai ia, me te whare rei i hangā e ia, me ngā pā katoa i hangā e ia, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira?

⁴⁰ Nā, moe ana a Āhapa ki ōna mātua, ā, ko tāna tama, ko Ahatia, te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Iehohāpata o Hūrā

(2 Whakapapa 20.31–21.1)

⁴¹ Nō te whā o ngā tau o Āhapa kīngi o Ihairaira i kīngi ai a Iehohāpata tama a Aha ki a Hūrā.

⁴² E toru tekau mā rima ngā tau o Iehohāpata i tōna kīngitanga, ā, e rua tekau mā rima ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama; ko te ingoa hoki o tōna whaea, ko Atupa, he tamāhine nā Hirihiri.

⁴³ Ā, i haere ia i ngā ara katoa o tōna pāpā, o Aha; kihai i peka kē; i mahi ia i te mea e tika ana ki tā Ihowā titiro. Otiia, kihai ngā wāhi tiketike i whakakāhoretia; i patu whakahere anō te iwi, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike.

⁴⁴ Ā, i houhia te rongo e Iehohāpata ki te kīngi o Ihairaira.

⁴⁵ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehohāpata me āna mahi toa, me āna whawhaitanga, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

⁴⁶ I whakamōtītia atu anō e ia i te whenua ērā atu o te hunga whakahoroma i mahue nei i ngā rā o tōna pāpā, o Aha.

⁴⁷ Nā, i taua wā kāhore o Ēroma kīngi; he kāwana te kīngi.

⁴⁸ Ā, i hangā ētahi kaupuke o Tarahihi e Iehohāpata hei tiki kōura ki Ōpira. Otiia kihai i rere; i pakaru hoki ngā kaupuke ki Ehiono Kēpere.

⁴⁹ Kātahi a Ahatia tama a Āhapa ka mea ki a Iehohāpata, "Kia eke tahi āku tāngata me āu tāngata ki runga ki ngā kaupuke." Otiia kihai a Iehohāpata i pai.

⁵⁰ Nā, ka moe a Iehohāpata ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki ōna mātua ki te pā o tōna tupuna, o Rāwiri; ā, ko tāna tama, ko Iehorama te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Ahatia o Ihairaira

⁵¹ Nō te tekau mā whitu o ngā tau o Iehohāpata kīngi o Hūrā i kīngi ai a Ahatia tama a Āhapa ki a Ihairaira i Hamaria; ā, e rua ngā tau i kīngi ai ia ki a Ihairaira.

⁵² Ā, i kino tāna mahi ki te aroaro o Ihowā, i haere hoki i te ara o tōna pāpā, i te ara o tōna whaea, i te ara anō o Ieropoama tama a Nēpata, i hara ai a Ihairaira.

⁵³ I mahi hoki ki a Paara, i koropiko ki a ia; i whakapātaritari i a Ihowā, i te Atua o Ihairaira; rite tonu tāna ki ngā mea katoa i mea ai tōna pāpā.

Ko te Pukapuka Tuarua o ngā Kīngi

Ka Whakahorihoria e Irāia a Ahatia

¹ Nā, i muri i te matenga o Āhapa ka whakakeke a Moapa ki a Iharaia.

² Nā, ka taka iho a Ahatia i te taiepa ripekapeka i tōna rūma i runga, i Hamaria, ā, ka takoto mate. Nā, ka tono tāngata ia, ka mea ki a rātou, "Tikina, uia ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono, e ora rānei ahau i tēnei mate."

³ Otiia i mea te anahera a Ihowā ki a Irāia Tihipi, "Whakatika, haere ki runga, ki te whakatau i ngā tāngata a te kīngi o Hamaria, mea atu ki a rātou, 'He kore Atua ianei nō Iharaia i haere ai koutou ki te ui ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono?'"

⁴ Nō reira ko te kupu tēnei a Ihowā, 'Ko te moenga i pikitia nā e koe, e kore koe e heke iho i reira, engari ko te mate kau mōu.' " Nā, haere ana a Irāia.

⁵ Nā, i te hokinga atu o ngā tāngata ki a ia, ka mea ia ki a rātou, "He aha koutou i hoki mai ai?"

⁶ Nā, ka mea rātou ki a ia, "I haere mai tētahi tangata ki te whakatau i a mātou, ā, ka mea ki a mātou, 'Haere, hoki atu ki te kīngi i tonoa mai ai koutou, mea atu ki a ia: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: He kore Atua nō Iharaia i tonu tāngata ai koe ki te ui ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono? Nā, ko te moenga i pikitia nā e koe, e kore koe e heke iho i reira; engari ko te mate kau mōu.' " "

⁷ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Tēnā koa te āhua o taua tangata i haere mai nā ki te whakatau i a koutou i kōrero nā i aua kupu ki a koutou?"

⁸ Nā, ka mea rātou ki a ia, "He tangata pūhuru, he whītiki hiako te whītiki o tōna hope."

Nā, ka mea ia, "Ko Irāia Tihipi tēnā."

⁹ Kātahi ia ka unga i tētahi rangatira rima tekau me tāna rima tekau. Nā, haere ana ia ki a ia; nā, i te tihi tērā o te maunga e noho ana. Ā, ka mea ia ki a ia, "E te tangata a te Atua, i mea mai te kīngi, 'Heke iho!'"

¹⁰ Nā, ka whakahoki a Irāia, ka mea ki te rangatira rima tekau, "Ki te mea he tangata ahau nā te Atua, kia heke iho he ahi i te rangi hei kai i a koutou ko tāu rima tekau." Nā, heke iho ana he ahi i te rangi, pau ake ia me tāna rima tekau.

¹¹ Nā, ka ungā anō e ia tētahi atu rangatira rima tekau me tāna rima tekau. Ā, ka oho tērā, ka mea atu ki a ia, "E te tangata a te Atua, ko te kupu tēnei a te kīngi, 'Hohoro te heke iho!'"

¹² Nā, ka whakahoki a Irāia, ka mea ki a rātou, "Ki te mea he tangata ahau nā te Atua, kia heke iho he ahi i te rangi hei kai i a koutou ko tāu rima tekau." Ko te hekenga iho o te ahi a te Atua i te rangi, pau ake ia me tāna rima tekau.

¹³ Nā, ka ungā anō e ia, ka tuatorutia, he rangatira rima tekau me tāna rima tekau. Nā, haere ana te tuatoru o ngā rangatira rima tekau, ka tae, ka tuku i ngā turi ki raro, ki te aroaro o Irāia, ka tangi ki a ia, ka mea ki a ia, "E te tangata a te Atua, kia nui ki tōu whakaaro tōku wairua me ngā wairua o ēnei pononga e rima tekau āu."

¹⁴ Nanā, i heke iho he ahi i te rangi, ā, pau ake ngā rangatira tokorua o ngā rima tekau o mua ake nei me ā rāua rima tekau; nā, kia nui tōku wairua ki tōu whakaaro."

¹⁵ Nā, ka mea te anahera a Ihowā ki a Irāia, "Heke atu kōrua, kaua e wehi i a ia." Nā, whakatika ana ia, heke tahi ana rāua ki te kīngi.

¹⁶ Nā, ka mea tērā ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nā kua unga tāngata nā koe ki te ui ki a Paara-Hepupa atua o Ekerono, he kore Atua ianei nō Iharaia hei uinga māu i tāna kupu? Nā reira, e kore koe e heke iho i te moenga i pikitia nā e koe, engari ko te mate kau mōu."

Te Matenga o Ahatia

¹⁷ Heoi mate iho ia, i rite tonu ki te kupu a Ihowā i kōrerotia e Irāia. Ā, ko Iehorāma te kīngi i muri i a ia, i te rua o ngā tau o Iehorāma tama a Iehohāpata kīngi o Hūrā; kāhore hoki āna tama.

¹⁸ Nā, ko ērā atu mahi a Ahatia i mea ai ia, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Iharaia?

2

Ka Tangohia a Irāia ki te Rangi

¹ Nā, i te meatanga a Ihowā kia tangohia atu a Irāia ki te rangi i roto i te tūkauati, ka haere atu a Irāia rāua ko Eriha i Kirikara.

² Nā, ka mea atu a Irāia ki a Eriha, "Hei konei koe noho ai, kua ungā hoki ahau e Ihowā ki Pētēre."

Anō rā ko Eriha, "E ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe." Heoi, haere tahi ana rāua ki raro, ki Pētēre.

³ Nā, ka puta mai ngā tama a ngā poropiti i Pētēre ki a Eriha, ā, ka mea ki a ia, "E mōhio ana rānei koe ko āiane tangohia ai e Ihowā tōu ariki i runga i tōu upoko?"

Anō rā ko ia, "E mōhio ana anō ahau; whakarongoa."

⁴ Nā, ka mea a Irāia ki a ia, "E Eriha, hei konei koe noho ai; kua ungā hoki ahau e Ihowā ki Heriko."

Anō rā ko tērā, "E ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe." Heoi, haere ana rāua ki Heriko.

⁵ Nā, ka whakatata mai ngā tama a ngā poropiti i Heriko ki a Eriha, ā, ka mea ki a ia, "E mōhio ana rānei koe ko āiane tangohia ai e Ihowā tōu ariki i runga i tōu upoko?"

Anō rā ko ia, "E mōhio ana anō ahau; whakarongoa."

⁶ Nā, ka mea a Irāia ki a ia, "Hei konei koe noho ai; kua ungā hoki ahau e Ihowā ki Horano."

Anō rā ko tērā, "E ora ana a Ihowā, e ora ana anō hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe." Nā, haere ana rāua tokorua.

⁷ Nā, ka haere ētahi tāngata e rima tekau, he tama nā ngā poropiti, ā, tū atu ana i tawhiti; me te tū anō rāua tokorua i te taha o Horano.

⁸ Nā, ka mau a Irāia ki tōna koroka, whakakopaia ana e ia, patua ana ki ngā wai, ā, ka wehea ki tētahi taha, ki tētahi taha, ā, whiti ana rāua i te wāhi maroke.

⁹ Ā, nō tō rāua whitinga, ka mea a Irāia ki a Eriha, "Tonoa mai, ko te aha e meatia e ahau māu i ahau kīanō kia wehea noatia i a koe."

Anō rā ko Eriha, "Kia rereruatia mai ki ahau te wāhi wairua i a koe nā."

¹⁰ Nā, ka mea tērā, "He mea pakeke tāu i tonono mai nā; he ahakoa rā, ki te kite koe i ahau e tangohia atu ana i a koe, ka rite ki tāu nā; ki te kāhore, ka kore e pēnā."

¹¹ Nā, i a rāua e haere ana, me te kōrero haere, ka puta mai tētahi hāriata ahi me ngā hōiho ahi, ā, wehea ana rāua tokorua; ā, kake ana a Irāia i roto i te tūkauati ki te rangi.

¹² Ā, ka kite a Eriha, ka karanga ia, "E tōku pāpā, e tōku pāpā, e ngā hāriata o Ihairaira, e ōna kaieke hōiho!" Ā, kīhai ia i kite i a ia i muri. Nā, ka mau ia ki ōna kākahu ake, ā, haea iho kia rua ngā wāhi.

¹³ I tangohia ake hoki e ia te koroka o Irāia i marere i runga i a ia, ā, hoki ana, tū ana i te pareparenga o Horano.

¹⁴ Nā, ka mau ia ki te koroka o Irāia i marere nei i runga i a ia, ā, patua iho ki ngā wai, me te kī anō, "Kei hea rā a Ihowā, te Atua o Irāia?" Nā, ka patua e ia ngā wai, wehe ana ki tētahi taha, ki tētahi taha; ā, whiti ana a Eriha.

¹⁵ Ā, nō te kitenga o ngā tama a ngā poropiti, o ērā o Heriko i te ritenga mai ki a ia, ka mea rātou, "Kua tau te wairua o Irāia ki runga ki a Eriha."

Nā, haere ana mai rātou ki te whakatau i a ia, piko ana ki tōna aroaro ki te whenua.

¹⁶ Nā, ka mea rātou ki a ia, "Nanā, tēnei ētahi tāngata e rima tekau kei āu pononga, he mārohirohi; tukua rātou kia haere ki te rapu i tōu ariki; kei tūpono kua kāhakina atu ia e te Wairua o Ihowā, kua makā ki runga ki tētahi maunga, ki roto rānei ki tētahi awaawa."

Nā, ka mea ia, "Kaua e ungā."

¹⁷ Ā, i tā rātou tohenga ā whakamā noa ia, ka kī atu ia, "Ungā." Nā, ungā ana e rātou e rima tekau ngā tāngata; ā, e toru ngā rā i rapu ai rātou, heoi kīhai kitea.

¹⁸ Nā, hoki ana rātou ki a ia, (i Heriko hoki ia e noho ana); ā, ka mea ia ki a rātou, "Kīhai ianei ahau i kī atu ki a koutou, Kaua e haere?"

Ngā Merekara a Eriha

¹⁹ Nā, ka mea ngā tāngata o te pā ki a Eriha, "Nanā, he pai te tūranga o tēnei pā, e kite nei hoki tōku ariki; engari ko te wai he kino, ā, ko te whenua he whakatahe."

²⁰ Nā, ka mea ia, "Maua mai he oko hou ki ahau, ka mea he tote ki roto." Nā, ka kawea mai e rātou ki a ia.

²¹ Nā, haere ana ia ki te mātāpuna o te wai, ā, makā ana te tote ki roto, me te kī anō, "Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Kua ora tēnei wai i ahau; heoi anō o konei mate, o konei whakatahe.'"

²² Nā, ora tonu ake taua wai ā mohoa noa nei, pērā tonu me tā Eriha kupu i kōrero ai.

²³ Nā, ka haere atu ia i reira ki Pētēre; ā, i a ia e haere ana i te ara, ka puta mai ētahi tamariki ririki i te pā, ka taunu ki a ia, ka mea, "Pākira, haere ki runga; pākira, haere ki runga."

²⁴ Nā, ka tahuri ake ia, ka titiro ki a rātou, ā, kangā iho rātou i runga i te ingoa o Ihowā. Nā, ko te putanga mai o ngā pea uha e rua i te ngahere, ā, haehaea ana ētahi o rātou, e whā tekau mā rua ngā tamariki.

²⁵ Nā, haere atu ana ia i reira ki Maunga Karamere, ā, hoki ana i reira ki Hamaria.

3

Ko Iehoroma kīngi o Īharaira

¹ Nā, i tīmata a Iehoroma tama a Āhapa hei kīngi mō Īharaira i Hamaria i te tekau mā waru o ngā tau o Iehohāpata kīngi o Hūrā, ā, kotahi tekau mā rua ngā tau i kīngi ai ia.

² Ā, i mahi kino ia i te aroaro o Ihowā; otiiā kihai i rite ki tā tōna pāpā, ki tā tōna whaea; i whakakāhoretia hoki e ia te pou o Paara i hangā e tōna pāpā.

³ Heoi, i piri ia ki ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira; kihai ērā i whakarērea e ia.

He Pakanga i waenganui a Īharaira me Moapa

⁴ Nā, he kaitiaki hipi a Meha kīngi o Moapa; ā, ko tāna takoha ki te kīngi o Īharaira, ko ngā huruhuru o ngā reme kotahi rau mano, o ngā hipi toa kotahi rau mano.

⁵ I te matenga ia o Āhapa, ka whakakeke te kīngi o Moapa ki te kīngi o Īharaira.

⁶ Nā, haere atu ana a Kīngi Iehoroma i taua wā i Hamaria, ā, taua ana e ia a Īharaira katoa.

⁷ Nā, haere ana ia, ā, unga tāngata ana ki a Iehohāpata kīngi o Hūrā, hei kī atu: "Kua whakakeke te kīngi o Moapa ki ahau; tērā rānei koe e haere i ahau ki te whawhai ki a Moapa?"

Nā, ka mea tērā, "Ka haere ahau; he rite tonu ahau ki a koe, tōku iwi ki tōu iwi, āku hōiho ki āu hōiho."

⁸ I mea anō ia, "Mā tēhea ara tāua?"

Ā, ka mea tērā, "Mā te ara i te koraha o Ēroma."

⁹ Heoi, haere ana te kīngi o Īharaira, me te kīngi o Hūrā, me te kīngi o Ēroma; ā, i haere taiāwhio rātou, e whitu ngā rā. Nā, kāhore he wai mō te ope, mō ngā kararehe rānei e whai ana i a rātou.

¹⁰ Nā, ka mea te kīngi o Īharaira, "Auē, kua karangatia nei e Ihowā ēnei kīngi tokotoru kia hoatu ki te ringa o Moapa!"

¹¹ Nā, ka mea a Iehohāpata, "Kāhore ianei i konei tētahi poropiti a Ihowā hei uinga mā tātou i tā Ihowā?"

Nā, ka whakahoki tētahi o ngā tāngata a te kīngi o Īharaira, ka mea, "Kei konei a Eriha tama a Hāpata, nāna rā i riringi te wai ki ngā ringa o Irāia."

¹² Nā, ka mea a Iehohāpata, "Kei a ia te kupu a Ihowā." Nā, haere ana te kīngi o Īharaira rātou ko Iehohāpata, ko te kīngi o Ēroma ki a ia.

¹³ Nā, ka mea a Eriha ki te kīngi o Īharaira, "He aha tāku ki a koe? Haere ki ngā poropiti a tōu pāpā, ki ngā poropiti a tōu whaea."

Ā, ka mea te kīngi o Īharaira ki a ia, "Kāti rā; kua karangatia hoki ēnei kīngi e toru e Ihowā kia hoatu ki te ringa o Moapa."

¹⁴ Anō rā ko Eriha, "E ora ana a Ihowā o ngā mano e tū nei ahau ki tōna aroaro, inā, me i kāhore tōku whakaaro ki te mata o Iehohāpata kīngi o Hūrā, e kore ahau e titiro ki a koe, e kore anō e kite i a koe."

¹⁵ Otirā, tūkina atu ki ahau āiane i tētahi kaiwhakatangi hāpa."

Ā, i te whakatangihanga a te kaiwhakatangi, nā, kua tae mai ki a ia te ringa o Ihowā.

¹⁶ Nā, ka mea ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā, 'Meinga tēnei raorao kia kapi i te waikeri.'"

¹⁷ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, 'E kore koutou e kite i te hau, e kore e kite i te ua, otirā ka kī tēnei raorao i te wai; ā, ka inu koutou, ā, koutou kāhui, me ā koutou kararehe.'

¹⁸ Nā, he mea iti noa tēnei ki tā Ihowā titiro; ka hōmai anō hoki e ia ngā Moapi ki tō koutou ringa.

¹⁹ Ā, ka patua e koutou ngā pā taiepa katoa, me ngā pā pai katoa, ka tuaina hoki ngā rākau pai katoa, ka tanumia ngā poka wai katoa, ā, ko ngā māra pai hoki ka takakinotia ki te kōhatu."

²⁰ Nā, i te ata, i te tāpaenga o te whakahere totokore, he wai te puta ana i te ara o Ēroma, ā, kapi ana te whenua i te wai.

²¹ Ā, nō te rongonga o ngā Moapi katoa kua tae ake aua kīngi ki te whawhai ki a rātou, ka huihui rātou, ngā mea e āhei te whītiki, me te hunga i kaumātua ake, ā, tū ana i te rohe.

²² Ā, ka maranga wawe rātou i te ata ka whiti te rā ki runga ki te wai, ā, ka kite ngā Moapi i te wai i te ritenga atu ki a rātou, ura tonu me he toto.

²³ Ā, ka mea rātou, "He toto tēnei; koia rawa anō kua tukitukia ngā kīngi kua patua rātou e rātou anō. Hoatu āianei, e Moapa, ki te muru taonga!"

²⁴ Nā, i tō rātou taenga ki te puni o Īharaira, ko te whakatikanga o Īharaira, patua iho ngā Moapi, ā, rere ana rātou i tō rātou aroaro. Nā, haere tonu rātou ki roto ki te whenua me te patu haere i ngā Moapi.

²⁵ Nā, tukitukia ana e rātou ngā pā; makā ana e rātou tāna kōhatu, tāna kōhatu, ki ngā wāhi pai katoa ā kapi noa. Tanumia ana ngā puna wai katoa; tuaina ana hoki ngā rākau pai katoa; kei Kiriharehete rawa anake ka waiho e rātou ō reira kōhatu; otiia, i taiāwhiotia tērā e ngā kaipiu kōhatu, patua iho.

²⁶ Ā, nō te kitenga o te kīngi o Moapa, kua pakeke rawa te whawhai māna, ka mau ia ki ētahi tāngata e whitu rau, he hunga unu hoari, hei hoa mōna, hei wāhi atu ki te kīngi o Ēroma. Otiia, kīhai i taea.

²⁷ Kātahi ia ka mau ki tāna mātāmua, ko ia nei hei kīngi i muri i a ia, ā, tāpaea ana hei whakahere ki runga ki te taiepa. Ā, nui atu te mōrikarika ki a Īharaira; nā, ka mahue ia i a rātou, ā, hoki ana ki tō rātou whenua.

4

Ko Eriha me te Hinu o te Pouaru

¹ Nā, i tangi tētahi o ngā wāhine a ngā tama a ngā poropiti ki a Eriha, i mea, "Kua mate tāu pononga, tāku tahu; ā, e mōhio ana koe i wehi tāu pononga i a Ihowā. Nā, kua tae mai te kaiwhakatārewa moni ki te tango i āku tama tokorua hei pononga māna."

² Nā, ka mea a Eriha ki a ia, "Ko te aha kia meatia e ahau māu? Whakaaturia mai; he aha tāu i roto i te whare?"

Anō rā ko tērā, "Kāhore he mea a tāu pononga i roto i te whare, heoti rawa he pāta hinu."

³ Kātahi ia ka mea, "Haere, tonoa ētahi oko māu i waho, i ōu hoa tata katoa, hei ngā oko tahanga; kei torutoru.

⁴ Ā, ka haere koe ki roto, ka tūtaki i te tatau ki a koutou ko āu tama, ā, ka riringi ki aua oko katoa; ā, me waiho ake i rahaki te mea kua kī."

⁵ Nā, haere ana ia, ā, tūtakina ana te tatau ki a rātou ko āna tama; ā, kawea ana mai ngā oko ki a ia, ā, ko ia hei riringi ki roto.

⁶ Ā, ka ki ngā oko, ka mea atu ia ki tāna tama, "Mauria mai anō he oko ki ahau."

Ā, ka mea tērā ki a ia, "Kāhore atu he oko." Nā, mutu ake te hinu.

⁷ Kātahi ia ka haere, ka kōrero ki te tangata a te Atua. Anō rā ko tērā, "Haere, hokona taua hinu, ka utu i tāu moni tārewa, ā, ko te toenga hei oranga mō koutou ko āu tama."

Ka Whakaarahia e Eriha te Tama o te Huneme

⁸ Nā, i tētahi rā ka haere a Eriha ki Huneme, i reira hoki tētahi wahine nui; ā, tohea ana e tērā kia kai taro ia. Nā reira, i ōna haerenga katoa atu mā reira, peka ai ia ki reira ki te kai taro.

⁹ Nā, ka mea tērā ki tāna tahu, "Nanā, e mōhio ana ahau he tangata tapu nā te Atua tēnei e kōpikopiko nei mā tō taua wāhi.

¹⁰ Me hanga e tātou tētahi rūma nohinohi ki runga i te taiepa; ā, me whakapai he moenga mōna ki reira, he tēpu, he nohoanga, he tūranga rama; mō tōna haere mai ki a tātou, nā, ka peka ki reira."

¹¹ Nā, i tētahi rā ka tae mai ia ki reira, ā, peka ana ki taua rūma, takoto ana ki reira.

¹² Nā, ka mea ia ki tāna tangata, ki a Kehati, "Karangatia te Hunami nei." Nā, karangatia ana e ia, ā, tū ana tērā ki tōna aroaro.

¹³ Nā, ka mea ia ki te tangata, "Mea atu ki a ia, 'Nanā, nāu katoa ēnei whakaaro i whakaaro mai ki a māua; ko te aha kia meatia māu? E mea ana rānei koe kia kōrerotia koe ki te kīngi, ki te rangatira ope rānei?' "

Anō rā ko tērā, "Kei waenganui nei ahau i tōku iwi e noho ana."

¹⁴ Nā, ka mea ia, "Ko te aha rā kia meatia māna?"

Anō rā ko Kehati, "Hore rawa āna tama, he koroheke anō hoki tāna tahu."

¹⁵ Nā, ka mea ake ia, "Karangatia ia." Nā, karangatia ana ia e ia, ā, tū ana tērā i te kūwaha.

¹⁶ Nā, ka mea ia, "Kei tēnei wā, kia taka mai anō te wā, ka awhi koe i te tama."

Anō rā ko tērā, "Kaua, e tōku ariki, e te tangata a te Atua, kaua e teka ki tāu pononga wahine."

¹⁷ Ā, ka hapū te wahine rā, ā, ka whānau he tama i taua wā, i te takanga mai anō, i tā Eriha i kōrero ai ki a ia.

¹⁸ Ā, ka kaumātua te tamaiti, i tētahi rā ka haere ia ki tōna pāpā ki ngā kaikotikoti.

¹⁹ Nā, ka mea ia ki tōna pāpā, "Tōku mātenga, tōku mātenga!"

Nā, ka mea tērā ki tētahi taitama, "Kawea ki tōna whaea."

²⁰ Ā, nō tāna mauranga i a ia, ā, ka tae ki tōna whaea, ka noho ia i runga i ōna turi, ā, poutūmārō noa te rā; kātahi ka mate.

²¹ Nā, haere ana ia ki runga, whakatakatoria ana ia ki te moenga o te tangata a te Atua, ā, tūtakina ana tērā e ia ki roto, puta ana ki waho.

²² Nā, ka karanga ia ki tāna tahu, ka mea, "Tēnā, ungā mai tētahi o ngā taitama nā ki ahau, me tētahi o ngā kāihe, kia rere ai ahau ki te tangata a te Atua, ka hoki mai ai."

²³ Anō rā ko tērā, "He aha koe i haere ai ki a ia ināiane? Ehara nei hoki i te kōwhititanga marama, i te hāpati rānei."

Ka mea ia, "He pai."

²⁴ Kātahi ka whakanohoia e ia te kāihe, ā, ka mea ki tāna tangata, "Ārahina atu, haere tonu; kaua e whakangāwaritia tāu rere mōku, kia mea atu rā anō ahau ki a koe."

²⁵ Nā, haere ana ia, ā, ka tae ki te tangata a te Atua, ki Maunga Karamere.

Ā, nō te kitenga atu o te tangata a te Atua i a ia i tawhiti, ka mea ia ki tāna tangata ki a Kehati, "Nanā, ko te Hunami rā.

²⁶ Nā, rere atu ki te whakatau i a ia. Ka mea ki a ia, 'Kei te pai rānei koe? Kei te pai tāu tahu? Kei te pai rānei te tamaiti?' "

Anō rā ko ia, "Kei te pai."

²⁷ Ā, nō tōna taenga ki te tangata a te Atua, ki te puke, hopukia ana e ia ōna waewae. Nā, ka haere a Kehati ki te pana i a ia. Otiia ka mea te tangata a te Atua, "Waiho rā, e mamae ana hoki tōna ngākau; i hunā hoki tēnei e Ihowā i ahau, kīhai i whakaaturia ki ahau."

²⁸ Kātahi ka mea tērā, "I tonoa rānei e ahau tētahi tama i tōku ariki? Kīhai ianei ahau i mea, 'Kaua ahau e tinihangatia?'"

²⁹ Kātahi ia ka mea ki a Kehati, "Whītikiria tōu hope, maua atu hoki tāku tokotoko i tōu ringa, ā, haere. Ki te tūtaki koe ki te tangata, kaua e owia ki a ia; ki te owia tētahi ki a koe, kaua e whakahoki kupu ki a ia; ā, whakatakatoria tāku tokotoko ki te mata o te tamaiti."

³⁰ Nā, ka mea te whaea o te tamaiti, "E ora ana a Ihowā, e ora ana hoki tōu wairua, e kore ahau e whakarere i a koe." Nā, whakatika ana ia, haere ana, i muri i te wahine.

³¹ Nā, ko Kehati kua pahemo i mua i a rāua, ā, whakatakatoria ana e ia te tokotoko ki te mata o te tamaiti; otiia kāhore he reo, kāhore hoki he ohonga ake. Heoi, hoki ana ia ki te whakatau i a ia, ā, ka kōrero ki a ia, ka mea, "Kīhai i korikori te tamaiti."

³² Ā, nō te taenga o Eriha ki te whare, nā, kua mate te tamaiti, e takoto ana i tōna moenga.

³³ Heoi, haere ana ia ki roto, tūtakina ana mai te tataui ki ā rāua tokorua, kei te inoi ki a Ihowā.

³⁴ Nā, piki ana ia ki runga, ā, takoto ana ki runga ki te tamaiti, ā, meatia iho ana tōna māngai ki tō tērā, ōna kanohi ki runga ki o tērā kanohi, ōna ringa ki runga ki o tērā ringa; nā, whārōrō ana ia ki runga ki a ia. Nā, kua mahana haere ngā kiko o te tamaiti.

³⁵ Kātahi ia ka hoki iho, ka haere i roto i te whare, kotahi kōpikotanga; ā, ka piki ki runga, ka whārōrō ki runga ki a ia; nā, kua tihe te tamaiti, e whitu ngā tihetanga, kua titiro ngā kanohi o te tamaiti.

³⁶ Kātahi tērā ka karanga ki a Kehati, ka mea, "Karangatia te Hunami nei. Heoi, karangatia ana e ia." Nō te taenga mai o tērā ki a ia, ka mea ia, "Tangohia tāu tama."

³⁷ Kātahi ka haere mai tērā, ka hinga ki ōna waewae, piko ana ki te whenua. Nā, hāpainga ana e ia tāna tama, puta atu ana.

Ētahi atu Merekara e rua

³⁸ Nā, ka tae anō a Eriha ki Kirikara; ā, he matekai i te whenua; ā, i tōna aroaro ngā tama a ngā poropiti e noho ana; ā, ka mea ia ki tāna tangata, "Whakaekea te kōhua nui, kōhuatia he kai mā ngā tama a ngā poropiti."

³⁹ Nā, ka haere tētahi ki te pārae ki te kōhi pūwhā, ka kite i te hue māori, ka kohia e ia he hue māori, ki tonu tōna kākahu; haere ana, katokatohia ana ki roto ki te kōhua, ki ngā mea i kōhuatia rā; kīhai hoki i mōhiotia e rātou.

⁴⁰ Heoi, ringihia ana e rātou hei kai mā ngā tāngata. Heoi, i a rātou e kai ana i te mea i kōhuatia rā, ka karanga rātou, ka mea, "He mate kei roto i te kōhua, e te tangata a te Atua!" Nā, kīhai i taea te kai.

⁴¹ Otiia i mea ia, "Tēnā, kawea mai he parāoa." Nā, makā ana e ia ki roto ki te kōhua; ā, ka mea ia, "Ringihia mā te hunga nei, kia kai rātou." Nā, kua kore he hē i roto i te kōhua.

⁴² Nā, ka tae mai tētahi tangata o Paara-Hariha, ka mauria mai he taro mātāmua mā te tangata a te Atua, e rua tekau ngā taro, he mea pārei, me ētahi hua witi i roto i tāna kōpaki. Ā, ka mea ia, “Hoatu ki te hunga nei, kia kai rātou.”

⁴³ Anō rā ko tāna tuari, “Ha, me hoatu rānei tēnei e ahau mā ngā tāngata kotahi rau?”

Anō rā ko ia, “Hoatu mā te iwi, kia kai rātou; ko tā Ihowā kupu hoki tēnei, ‘Ka kai rātou, ā, toe ake.’”

⁴⁴ Heoi, hoatu ana e ia ki tō rātou aroaro, ā, kainga ana e rātou, ā, toe ake; i rite tonu ki tā Ihowā kupu.

5

Te Whakaoranga a Naamana

¹ Nā, ko Naamana, ko te rangatira ope a te kīngi o Hīria, he tangata nui i te aroaro o tōna ariki, e whakanuia ana hoki, nō te mea i waiho ia e Ihowā hei kaihōmai i te wīkitoria ki a Hīria. He tangata mārohirohi anō ia, he toa, otiā he repera.

² Nā, i haere atu ngā torohē a ngā Hīriani, ā, riro pārau ana mai i a rātou tētahi kōtiro iti i te whenua o Iharaira; nā, ka waiho ia hei mahi ki te wahine a Naamana.

³ Nā, ka mea tērā ki tōna rangatira, “Auē! Me i tata tōku ariki ki te poropiti i Hamaria rā! Kātahi anō he kaiwhakaora mō tōna repera.”

⁴ Nā, kua haere tētahi, kua kōrero ki tōna ariki, kua mea, “Anei ngā kōrero a te kōtiro o te whenua o Iharaira.”

⁵ Nā, ka mea te kīngi o Hīria, “Haere mai, haere, me tuku pukapuka ahau ki te kīngi o Iharaira.”

Nā, haere ana ia, maua ana hoki i tōna ringa tekau ngā taranata hiriwa, e ono mano ngā hekere kōura, tekau ngā whakarua kākahu.

⁶ Nā, kawea ana e ia te pukapuka ki te kīngi o Iharaira; ko te kōrero tēnei: “Ka tae atu tēnei pukapuka ki a koe, nā, kua ungā atu e ahau tāku tangata a Naamana ki a koe, kia whakaoranga e koe tōna repera.”

⁷ Ā, i te kōrerotanga a te kīngi o Iharaira i te pukapuka, ka haea e ia ōna kākahu, ka mea, “He atua ianei ahau hei whakamate, hei whakaora, i tono mai ai tēnei tangata ki ahau kia whakaoranga te repera o te tangata?” Nā, kia mōhio koutou, kia kite, e rapu ana ia he take riri ki ahau.

⁸ Ā, nō te rongonga o Eriha tangata a te Atua kua haea e te kīngi o Iharaira ōna kākahu, nā, ka unga tāngata ia ki te kīngi hei mea: “He aha i haea ai e koe ōu kākahu? Me haere mai ia ki ahau ināianei, ā, ka mōhio ia he poropiti tēnei kei a Iharaira.”

⁹ Heoi, haere ana mai a Naamana, me ana hōiho, me ana hāriata, ā, tū ana i te tatau o te whare o Eriha.

¹⁰ Nā, ka ungā he tangata e Eriha ki a ia hei mea, “Haere, kia whitu ngā horoinga ki Horano, ā, ka hoki ōu kikokiko ki a koe, ka mā koe.”

¹¹ Otiā, ka riri a Naamana, ka haere, ka mea, “Nanā, i mahara ahau, Tērā ia e puta mai ki ahau, e tū, e karanga ki te ingoa o Ihowā, o tōna Atua, ka whakahaere hoki i tōna ringa ki runga ki te wāhi, ā, ka whakaoranga te repera.

¹² Ehara ianei a Apāna, a Pārapara, ngā awa o Ramahiku, i te pai atu i ngā wai katoa o Iharaira? Kaua ianei ahau e horoi ki ērā, kia mā ai ahau?” Heoi, tahari ana ia, ā, haere riri ana.

¹³ Nā, ka whakatata mai āna tāngata ka kōrero ki a ia, ka mea, “E tōku pāpā mehemea te poropiti i whai kupu ki a koe kia meatia tētahi mea nui, e kore ianei e meatia e koe? Nā tērā noa ake rānei i a ia ka ki mai ki a koe, ‘Horoi, kia mā ai?’”

¹⁴ Kātahi ia ka haere ki raro, ā, ka rukuruku i a ia e whitu ngā rukuhanga ki Horano, pērā me tā te tangata a te Atua i kōrero ai; ā, hoki ana ōna kikokiko, anō he kikokiko nō te tamaiti nohinohi, ā, kua mā ia.

¹⁵ Nā, hoki ana ia ki te tangata a te Atua, a ia me tāna huihui katoa, ā, ka tae, ka tū i mua i a ia; ā, ka mea ia, “Nanā, kātahi ahau ka mōhio, kāhore he Atua i te whenua katoa, kei a Iharaira anake. Nā, tēnā, kia tangohia e koe tētahi manaakitanga a tāu pononga.”

¹⁶ Anō rā ko tērā, “E ora ana a Ihowā, kei tōna aroaro nei ahau e tū ana, e kore e tangohia e ahau.” Nā, tohe ana tērā ki a ia kia tangohia; otiā whakakāhore tonu ia.

¹⁷ Anō rā ko Naamana, “Ki te kāhore, kāti me hōmai ki tāu pononga he oneone, kia rite ki te kawenga mā ngā muera e rua; e kore hoki tāu pononga e mea i te tahunga tinana, i te patunga tapu rānei ā muri ake mā ētahi atua kē, engari mā Ihowā.

¹⁸ Mā Ihowā e whakarere noa te hara o tāu pononga i tēnei mea; arā, ina haere tōku ariki ki te whare o Rimono ki te koropiko i reira, ā, ka whirinaki mai ia ki tōku ringa, ā, ka

koropiko ahau i roto i te whare o Rimono. Ka koropiko ahau i roto i te whare o Rimono, me whakarene noa iho e Ihowā te hara o tēnei mea a tāu pononga.”

¹⁹ Anō rā ko tērā ki a ia, “Haere mārie.”

Te Touapo o Kehati

Nā, mawehe atu ana ia i a ia he wāhi iti nei.

²⁰ Otirā, ka mea a Kehati, te kaimahi a Eriha tangata a te Atua, “Nā, kua āta hanga tōku ariki ki tēnei Naamana Hīriani, kīhai nei i tango i tōna ringa i ngā mea i mauria mai nei e ia; e ora ana a Ihowā, ka oma ahau i muri i a ia, ā, ka tango i tētahi mea i a ia.”

²¹ Heoi, whai ana a Kehati i a Naamana. Ā, nō te kitenga o Naamana i tētahi e whai ana i muri i a ia, ka marere iho ia i te hāriata ki te whakatau i a ia mea, “He pai rānei?”

²² Anō rā ko tērā, “He pai. Nā tōku ariki ahau i unga mai hei mea, ‘Nā, tēnei ētahi taitamariki tokorua kua tae mai ki ahau ināianei nō te whenua pukepuke o Ēparaima, nō ngā tama a ngā poropiti; hoatu koa mā rāua tētahi taranata hiriwa, kia rua hoki ngā whakarua kākahu.’ ”

²³ Nā, ka mea a Naamana, “Whakaae mai, ka tango kia rua taranata.” Nā, tohea ana ia e ia, ā, takaia ana e ia ngā taranata hiriwa e rua ki ngā pēke e rua, me ngā whakarua kākahu e rua, ā, whakawahā ana ki āna tāngata tokorua; ā, nā rāua i mau ki tōna aroaro.

²⁴ Ā, nō tōna taenga ki te puke, ka tangohia mai e ia i ō rāua ringa, ā, whakatakotoria ana ki te whare. Nā, tukua atu ana e ia aua tāngata, ā, haere ana rāua.

²⁵ Otiia haere ana ia ki roto, ā, tū ana i te aroaro o tōna ariki.

Nā, ka mea a Eriha ki a ia, “I haere mai koe i hea, e Kehati?”

Anō rā ko ia, “Kāhore noa iho tāu pononga i te haere.”

²⁶ Nā, ka mea ia ki a ia, “Kīhai ianei tōku ngākau i haere tahi me koe, i te tahuritanga mai o taua tangata i runga i tōna hāriata ki te whakatau i a koe? He wā ianei tēnei mō te tango moni, mō te tango kākahu, māra ōriwa, māra wāina, hipi, kau, pononga tāne, pononga wāhine rānei?”

²⁷ Nā reira ka piri ki a koe te repera o Naamana, ki tōu uri hoki, ā ake ake.”

Nā, haere atu ana ia i tōna aroaro, he repera, mā tonu me te hukarere.

6

Te Merekara o te Toki

¹ Nā, ka mea ngā tama a ngā poropiti ki a Eriha, “Nanā, ko te wāhi e noho nei mātou i tōu aroaro he kūiti rawa mō tātou.

² Tēnā, tukua mātou kia haere ki Horano, ki te tango kurupae mai i reira, tēnei, tēnei o mātou, ka hanga ai i tētahi wāhi i reira hei nohoanga mō tātou.”

Ā, ka whakahokia e ia, “Haere koutou.”

³ Nā, ka mea tētahi, “Tēnā, whakaae mai kia haere koe i āu pononga.”

Anō rā ko ia, “Ka haere anō ahau.”

⁴ Heoi, haere ana ia i a rātou.

I tō rātou taenga ki Horano, kei te topetope rākau.

⁵ Otiia i tētahi e tua ana i te rākau, ka marere te pane o te toki ki te wai; nā, ka karanga ia, ka mea, “Auē, e tōku ariki! He toki nā te tangata.”

⁶ Nā, ka mea te tangata a te Atua, “Tēnā koa te wāhi i marere ai?” Ā, ka whakaaturia e ia ki a ia te wāhi. Nā, tapahia ana e ia tētahi rākau, ā, makā ana ki reira, nā, kua mānu taua rino.

⁷ Nā, ka mea ia, “Tangohia ki a koe.” Nā, ka totoro tōna ringa, ā tangohia ana e ia.

Ka Tāwhitia e Eriha ngā Hīriani

⁸ Nā, ka whawhai te kīngi o Hīria ki a Ihairaira; ā, ka whakatakoto whakaaro ia ki āna tāngata, ka mea, “Ko te wāhi hei puni mōku, kei mea.”

⁹ Nā, ka tono tāngata te tangata a te Atua ki te kīngi o Ihairaira ki te kī atu: “Kia tūpato kei tika koe nā taua wāhi; kei te haere hoki ngā Hīriani ki raro, ki reira.”

¹⁰ Nā, ka unga tāngata te kīngi o Ihairaira ki te wāhi i kīia rā e te tangata a te Atua ki a ia, i whakatūpato ai ia i a ia; ā, ka hōnea ia i reira, ehara anō i te tuatahi, i te tuarua rānei.

¹¹ Nā, pōhewa noa iho te ngākau o te kīngi o Hīria i tēnei mea; ā, ka karangatia e ia āna tāngata, ka mea ki a rātou, “E kore ianei koutou e whakaatu ki ahau, ko wai o tātou kei te kīngi o Ihairaira?”

¹² Ka mea tētahi o āna tāngata, “Kāhore, e tōku ariki, e te kīngi. Engari ko Eriha, ko te poropiti kei roto i a Ihairaira, kei te whakaatu ki te kīngi o Ihairaira i ngā kupu e kōrero ai koe i tōu whare moenga.”

¹³ Nā, ka mea ia, “Tikina, tirohia, kei hea ia, kia ungā ai e ahau he tāngata ki te tiki i a ia.” Ā, ka kōrerotia ki a ia: “Nanā, kei Rōtana.”

¹⁴ Nā, tonoa ana e ia ki reira he hōiho, he hāriata, me tētahi ope nui; ā, haere pō ana rātou, karapotia ana te pā.

¹⁵ Nā, i te marangatanga o te kaimahi a te tangata a te Atua i te atatū, i te putanga ki waho, nā, he taua e karapoti ana i te pā, me ngā hōiho, me ngā hāriata. Nā, ka mea tāna tangata ki a ia, “Auē, e tōku ariki, me aha tātou?”

¹⁶ Anō rā ko ia, “Kaua e wehi; hira ake hoki ō tātou hoa i ō rātou hoa.”

¹⁷ Nā, ka īnoi a Eriha, ā, ka mea, “E Ihowā, kia titiro ōna kanohi, kia kite ai ia.” Nā, whakatirohia ana ngā kanohi o taua taitamariki; ā, ka kite ia. Nā, kapi tonu te maunga i te hōiho i te hāriata ahi i ngā taha katoa o Eriha.

¹⁸ Nā, i tō rātou haerenga ki raro ki a ia, ka īnoi a Eriha ki a Ihowā, ka mea, “Tēnā rā, patua tēnei iwi kia matapō.” Nā, patua ana rātou e ia kia matapō, pērā tonu ia me tā Eriha i kī ai.

¹⁹ Nā, ka mea a Eriha ki a rātou, “Ehara tēnei i te huarahi, ehara hoki tēnei i te pā; whai mai i ahau, ā, māku koutou e ārahi ki tā koutou tangata e rapu nei.” Ā, ārahina ana rātou e ia ki Hamaria.

²⁰ Ā, nō te taenga ki Hamaria, ka mea a Eriha, “E Ihowā, whakatirohia ngā kanohi o ēnei, kia kite ai rātou.” Nā, whakatirohia ana e Ihowā ō rātou kanohi, ā, ka kite rātou; nā, i waenganui pū rātou o Hamaria.

²¹ Nā, ka mea te kīngi o Ihairaira ki a Eriha, i tōna kitenga i a rātou, “Kia patua e ahau, e tōku pāpā? Kia patua e ahau?”

²² Anō rā ko ia, “Kaua e patua e koe. E patua rānei e koe āu i hopu ai ki tāu hoari, ki tāu kōpere? Whakatakotoria he taro, he wai ki ō rātou aroaro, kia kai rātou, kia inu, kia hoki ki tō rātou ariki.”

²³ Nā, takā ana e ia he kai mā rātou, he nui; ā, ka kai rātou, ka inu, ka tonoa atu rātou e ia, ā, haere ana rātou ki tō rātou ariki.

Nā, heoi anō haerenga mai o ngā taua a ngā Hiriani ki te whenua o Ihairaira.

Te Whakapaeanga o Hamaria

²⁴ Nā, muri iho i tēnei, ka huihuia e Pēneharara kīngi o Hiria tāna ope katoa, ā, haere ana, whakapaea ana a Hamaria.

²⁵ Nā, nui atu te matekai o Hamaria; nā, whakapaea ana a reira e rātou, nāwai ā ka hokona te upoko kāihe mō ngā pīhi hiriwa e waru tekau, te wāhi whā hoki o te kapa paru kūkupa mō ngā pīhi hiriwa e rima.

²⁶ Nā, i te kīngi o Ihairaira e haere ana nā runga i te taiepa, ka karanga tētahi wahine ki a ia, ka mea, “Whakaorangia, e te ariki, e te kīngi.”

²⁷ Anō rā ko ia, “Ka kore nei a Ihowā e whakaora i a koe, kei hea he mea māku hei whakaora i a koe? Kei te patunga wīti rānei? Kei te poka wāina rānei?”

²⁸ Ā, ka mea te kīngi ki a ia, “He aha tāu?”

Anō rā ko ia, “I mea mai te wahine nei ki ahau, ‘Hōmai tāu tama hei kai mā tāua āiane, ā, hei āpōpō ka kai tāua i tāku tama.’

²⁹ Heoi, kōhuatia ana e māua tāku tama, kainga ana e māua. Nā, i te aonga ake ka mea atu ahau ki a ia, ‘Hōmai tāu tama kia kainga e tāua,’ nā, kua hunā e ia tāna tama.”

³⁰ Nā, i te rongonga o te kīngi i ngā kupu a taua wahine, ka haea e ia ōna kākahu – i runga hoki ia i te taiepa e haere ana; ā, ka titiro te iwi, nā, he kākahu taratara tēnā kei roto, kei tōna kiri –

³¹ kātahi ia ka mea, “Kia meatia mai tēnei ki ahau e te Atua, me tētahi atu mea, ki te ū te mātenga o Eriha tama a Hāpata ki runga ki a ia āiane!”

³² Otiia i noho a Eriha i roto i tōna whare, ā, i noho tahi rātou ko ngā kaumatua; nā, ka unga tangata te kīngi i tōna aroaro. Otiia kīanō te karere i tae noa ki a ia, ka mea ia ki ngā kaumatua, “Kia kite koutou kua unga tangata mai tēnei tama a te kaikōhuru ki te tango i tōku upoko? Kia mōhio, ina tae mai te karere, tūtakina te tatau, kia ū hoki te pupuri atu i te tatau ki a ia. He teka ianei kei muri i a ia te tapuwae o ngā waewae o tōna ariki?”

³³ I a ia anō e kōrero ana ki a rātou, nā, ko te karere kua tae iho ki a ia; ā, ka mea ia, “Nanā, nā Ihowā tēnei kino; ko te aha tāku e tatari atu ai anō i a Ihowā?”

7

¹ Ā, ka mea a Eriha, “Whakarongo ki te kupu a Ihowā. Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kia pēnei āpōpō ka hokona he mēhua parāoa mō te hekere, ngā mēhua pārei e rua mō te hekere, i te kūwaha o Hamaria.”

² Nā, ka whakahokia e tētahi rangatira, nōna nei te ringa i okioki ai te kīngi, ki te tangata a te Atua; i mea ia, “Nanā, ki te hangā e Ihowā he matapihi ki te rangi, ka rite rānei tēnei kupu?”

Anō rā ko ia, “Nanā, tērā ōu kanohi e kite, otirā e kore koe e kai i tētahi wāhi o taua mea.”

Ka Rere te Taua Hiriana

³ Nā, tērā ētahi tāngata tokowhā, he repera, i te kūwaha o te kēti; ā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, “He aha tātou i noho ai i konei ā, kia mate rā anō tātou?”

⁴ Ki te mea tātou, “Tātou ka tomo ki te pā,” nā, ko te matekai kei roto i te pā, ā, ka mate tātou ki reira; ā, ki te noho tātou i konei, ka mate anō tātou. Nā, kia haere tātou āianei, kia auraki atu ki te ope o ngā Hiriani; ki te whakaorangia tātou e rātou, ka ora tātou; ki te whakamatea, heoi anō, ka mate.”

⁵ Nā, maranga ana rātou i te mea ka kākarauri, haere ana ki te puni o ngā Hiriani; ā, nō tō rātou taenga ki te pito o te puni o ngā Hiriani, nā, kāhore ō reira tangata.

⁶ Nā te Ariki hoki i mea kia rongo te ope o ngā Hiriani i te haruru hāriata, i te haruru hōiho, i te haruru hoki o tētahi ope nui; ā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, “Nanā, kua utua ngā kīngi o ngā Hiti me ngā kīngi o ngā Īhipiana e te kīngi o Īharaira hei whawhai ki a tātou, kia huaki mai ki a tātou.”

⁷ Nā, whakatika ana rātou, rere ana i te mea ka kākarauri, ā, whakarērea ake ō rātou tēneti, ā rātou hōiho, ā rātou kāihe, me ngā aha noa o te puni, ā, rere ana, he wehi kei mate.

⁸ Nā, i te taenga o aua repera ki te pito o te puni, ka tomo ki tētahi tēneti, kei te kai, kei te inu, ā, mauria atu ana te hiriwa i reira, me te kōura, me te kākahu, ā, haere ana, huna ana. Nā, ka hoki anō, ka tomo ki tētahi atu tēneti, ā, ka tango anō i reira, ā, haere ana, huna ana.

⁹ Nā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, “Kāhore i te pai tā tātou e mea nei. He rā rongo pai tēnei rā, ā, kei te noho wahangū tātou; ki te tatari tātou kia mārama te ata, tērā tātou e rokohanga e te hē; nā reira hoake, ka haere tātou, ka kōrero ki te whare o te kīngi.”

¹⁰ Heoi, haere ana rātou, karanga ana ki te kaitiaki o te kūwaha o te pā; ā, ka whakaatu ki a rātou, ka mea, “I tae mātou ki te puni o ngā Hiriani, nā, kāhore he tangata o reira, kāhore he reo tangata, engari ko ngā hōiho anake e here ana, me ngā kāihe e here ana, ā, ko ngā tēneti e tū ana anō.”

¹¹ Nā, karangatia ana e ia ngā kaitiaki o te kūwaha; ā, nā rātou i kōrero ki te whare o te kīngi i roto atu.

¹² Nā, ka whakatika te kīngi i te pō, ā, ka mea ki āna tāngata, “Māku e whakaatu ki a koutou tā ngā Hiriani i mea ai ki a tātou. E mōhio ana rātou e mate ana tātou i te kai; koia rātou i haere atu ai i te puni ki te pārae piri ai, e kī ana, ‘Ki te puta mai rātou i te pā ka hopukia oratia rātou e tātou, ā, ka uru tātou ki te pā.’ ”

¹³ Nā, ka whakahoki tētahi o āna tāngata, ka mea, “Tangohia oti e ētahi kia rima o ngā hōiho e toe nei, i mahue nei ki te pā. Nanā, pēnei tonu rātou me te huihui katoa o Īharaira kua mahue nei ki konei; nanā, rite tonu rātou ki te huihui katoa o Īharaira kua mōti nei; ā, tonoa atu rātou e tātou kia kite.”

¹⁴ Nā, tangohia ana e rātou ētahi hōiho hāriata, e rua, ā, ungā ana e te kīngi ki te whai i te ope o ngā Hiriani, ā, i mea ia, “Tikina, tirohia.”

¹⁵ Nā, haere ana rātou ki te whai i a rātou a Horano rā anō. Nā, kapi tonu te huarahi katoa i te kākahu, i ngā mea i rukea atu e ngā Hiriani i tō rātou pōnānā. Nā, hoki ana aua tāngata ki te kōrero ki te kīngi.

¹⁶ Nā, ka puta te iwi ki waho, kei te pāhua i te puni o ngā Hiriani. Heoi, hokona ana te mēhua parāoa mō te hekere, me ngā mēhua pārei e rua mō te hekere, i rite tonu ki tā Ihowā kupu.

¹⁷ Ā, i whakaritea e te kīngi ko te rangatira i okioki atu nei ia ki tōna ringa hei rangatira mō te kūwaha; nā, takahia iho ia e te iwi ki te kūwaha, ā, mate ake, i rite tonu ki tā te tangata a te Atua i kōrero ai, ki tāna i kōrero rā i te haerenga iho o te kīngi ki raro ki a ia.

¹⁸ I rite tonu anō ki tā te tangata a te Atua i kōrero ai ki te kīngi, i mea ai: “E rua ngā mēhua pārei mō te hekere, kotahi anō hoki mēhua parāoa mō te hekere i te kūwaha o Hamaria i te wā penei āpōpō.”

¹⁹ Nā, ka utua e taua rangatira ki te tangata a te Atua, i mea ia, “Nanā, ki te hangā e Ihowā he matapihi ki te rangi, ka rite rānei tēnei kupu.” Nā, ka mea tērā, “Nanā, tērā ōu kanohi nā e kite; otiia e kore tētahi wāhi o taua mea e kainga e koe.”

²⁰ I pērā tonu te meatanga ki a ia; i takahia hoki ia e te iwi ki te kūwaha, ā, mate iho ia.

8

Ka Hoki te Wahine Huneme

¹ Nā, kua kōrero a Eriha ki te wahine nāna nei te tamaiti i whakaorangia e ia, kua mea, “Whakatika, haere koutou ko tōu whare, ā, e noho ki tāu wāhi e noho ai koe; kua karangatia hoki e Ihowā he matekai; ā, ka pā hoki ki te whenua, e whitu tau.”

² Nā, ka whakatika taua wahine, ka mea i tā te tangata a te Atua i kī ai; ā, haere ana rātou ko tōna whare, noho ana ki te whenua o ngā Pirihitini, e whitu ngā tau.

³ Nā, i te takanga o ngā tau e whitu, ka hoki atu taua wahine i te whenua o ngā Pirihitini; ā, haere ana ia ki te karanga ki te kīngi mō tōna whare, mō tāna māra.

⁴ Nā, ko te kīngi i te kōrero ki a Kehati, tangata a te tangata a te Atua; i mea hoki ia, “Tēnā, kōrerotia mai ki ahau ngā mahi nunui katoa i mea ai a Eriha.”

⁵ Ā, i te aia e kōrero ana ki te kīngi i tāna whakaoranga i te tūpāpaku, nā, ko te wahine nāna nei te tamaiti i whakaorangia e ia i te mate, e karanga ana ki te kīngi mō tōna whare, mō tāna māra.

Nā, ka mea a Kehati, “E tōku ariki, e te kīngi, koia tēnei te wahine, ā, ko tāna tama tēnei i whakaorangia rā e Eriha.”

⁶ Ā, i te uinga a te kīngi ki te wahine rā, ka kōrerotia e ia ki a ia.

Heoi, ka tukua e te kīngi ki a ia tētahi o ngā rangatira, ka mea, “Whakahokia āna mea katoa, me ngā hua katoa o te māra mai o te rā i mahue ai i a ia te whenua ā mohoa noa nei.”

Ko Eriha me Kīngi Pēneharara o Hīria

⁷ Ā, i haere a Eriha ki Ramahiku; ā, e mate ana a Pēneharara kīngi o Hīria; nā, ka whakaaturia ki a ia, ka kōrerotia, “Kua tae mai te tangata a te Atua ki konei.”

⁸ Nā, ka mea atu te kīngi ki a Hataere, “Maua atu tētahi hākari i tōu ringa, ka haere ki te whakatau i te tangata a te Atua, ka ui ki tā Ihowā ki a ia, ka mea, ‘E ora rānei ahau i tēnei mate?’ ”

⁹ Nā, haere ana a Hataere ki te whakatau i a ia, me te mau anō he hākari i tōna ringa, i tētahi o ngā mea papai katoa o Ramahiku, he kawenga nā ngā kāmera e whā tekau, ā, ka tae. Ka tū i tōna aroaro, ka mea, “Nā tāu tama, nā Pēneharara kīngi o Hīria ahau i unga mai ki a koe, hei mea, ‘E ora rānei ahau i tēnei mate?’ ”

¹⁰ Anō rā ko Eriha ki a ia, “Haere, mea atu ki a ia, ‘E ora anō koe’; otiia kua oti i a Ihowā te whakakite mai ki ahau, tērā ia e mate.”

¹¹ Nā, ka whakatau ia i tōna mata ki runga ki a ia, ū tonu, ā, whakamā noa ia; ko te tino tangihanga o te tangata a te Atua.

¹² Nā, ka mea a Hataere, “Nā te aha tōku ariki i tangi ai?”

Anō rā ko ia, “Nō te mea e mōhio ana ahau ki te kino e meatia e koe ki ngā tama a Ihairaira; ko ō rātou pā e tahuna e koe ki te ahi, ko ā rātou taitamariki e patua e koe ki te hoari, ko ā rātou kōhungahunga e tāia iho e koe, ā, ko ā rātou wāhine hapū ka ripiripia e koe.”

¹³ Anō rā ko Hataere, “Ha! He aha tāu pononga, he kurī noa nei, kia meatia e ia tēnei mea nui?”

Anō rā ko Eriha, “Kua whakakitea mai e Ihowā ki ahau, ko koe hei kīngi mō Hīria.”

¹⁴ Heoi, mawehe atu ana ia i a Eriha, ā, ka tae ki tōna ariki; ā, ka mea tērā ki a ia, “I pēhea mai te kupu a Eriha ki a koe?” Anō rā ko ia, “E kī ana ia, tērā koe e ora.”

¹⁵ Nā, i te aonga ake, ka mau ia ki te kākahu mātotoru, ā, tukua ana ki te wai, ā, uhia ana ki tōna mata, nā, kua mate. Ā, ko Hataere te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Iehorama o Hūrā

(2 Whakapapa 21.1-20)

¹⁶ I te rima o ngā tau o Iorama tama a Āhapa kīngi o Ihairaira, i a Iehohāpata e kīngi ana ki a Hūrā, ka kīngi a Iehorama tama a Iehohāpata kīngi o Hūrā.

¹⁷ E toru tekau mā rua ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, e waru ngā tau i kīngi ai ia i Hiruhārama.

¹⁸ Nā, haere ana ia i te ara o ngā kīngi o Ihairaira, pērā tonu me ngā mahi a te whare o Āhapa; i a ia hoki te tamāhine a Āhapa hei wahine; ā, i mahia e ia te mea kino ki tā Ihowā titiro.

¹⁹ Otiia kihai a Ihowā i pai ki te whakangaro i a Hūrā, i whakaaro hoki ki tāna pononga, ki a Rāwiri, i kōrero hoki ia ki a ia, ka hoatu e ia ki a ia he rama mā āna tamariki mō ngā rā katoa.

²⁰ I ōna rā ka maunu a Ēroma i raro i te ringa o Hūrā, ā, whakakīngitia ana he kīngi mō rātou.

²¹ Kātahi ka haere a Iorama ki Tairi, me ana hāriata katoa i a ia; ā, whakatika ana ia i te pō, ā, patua iho e ia ngā Ēromi i karapotia ai ia, rātou ko ngā rangatira o ngā hāriata; ā, rere ana te iwi ki ō rātou tēneti.

²² Heoi, i maunu a Ēroma i raro i te ringa o Hūrā ā tae noa ki tēnei rā. Kātahi ka maunu anō hoki a Rīpina i taua wā.

²³ Nā, ko ērā atu meatanga a Iorama, me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁴ Nā, kua moe a Iorama ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko Ahatia, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Ahatia o Hūrā

(2 Whakapapa 22.1-6)

²⁵ Nā, i te tekau mā rua o ngā tau o Iorama tama a Āhapa kīngi o Ihairaira, ka kīngi a Ahatia tama a Iehorama kīngi o Hūrā.

²⁶ E rua tekau mā rua ngā tau o Ahatia i a ia ka kīngi nei; ā, kotahi ōna tau i kīngi ai i Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Atāria tamāhine a Omori kīngi o Ihairaira.

²⁷ Nā, haere ana ia i te ara o te whare o Āhapa, ā, mahia ana e ia te kino ki te titiro a Ihowā, perā tonu me tā te whare o Āhapa; ko ia hoki te hunaonga o te whare o Āhapa.

²⁸ Nā, haere ana ia me Iorama tama a Āhapa ki te whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria ki Rāmoto Kireara; nā, tū ana a Iorama i ngā Hīriani.

²⁹ Nā, hoki ana a Kīngi Iorama ki Ietereere kia rongoātia ngā tūnga i tū ai ia i ngā Hīriani ki Rama, i tāna whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria.

Ā, haere ana a Ahatia tama a Iehorama kīngi o Hūrā ki raro kia kite i a Iorama tama a Āhapa ki Ietereere, nō te mea e mate ana ia.

9

Ka Whakawahia a Iehu hei Kīngi mō Ihairaira

¹ Nā, ka karanga a Eriha poropiti ki tētahi o ngā tama a ngā poropiti, ā, ka mea ki a ia, "Whitikiria tōu hope, ka mau i tēnei pounamu hinu i tōu ringa, ka haere ki Rāmoto Kireara.

² E tae koe ki reira, tirohia atu i reira a Iehu tama a Iehohāpata tama a Nimihi, ka haere koe, ka mea i a ia: Kia whakatika i roto i ōna tuākana, ā, ka mau i a ia ki tētahi rūma i roto.

³ Kātahi ka mau ki te pounamu hinu, ka riringi ki runga ki tōna mātenga, ka mea, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Ka oti koe te whakawahi e ahau hei kīngi mō Ihairaira.' Ko reira koe uaki ai i te tatau, ka rere, ā, kaua e whakaroa."

⁴ Heoi, haere ana taua taitama, arā te taitama, te poropiti, ki Rāmoto Kireara.

⁵ Ā, nō tōna taenga atu, nā, ko ngā rangatira o te ope e noho ana; ā, ka mea ia, "He kupu tāku ki a koe, e te rangatira."

Anō rā ko Iehu, "Ki a wai koia o mātou katoa?"

Anō rā ko tērā, "Ki a koe, e te rangatira."

⁶ Nā, whakatika ana ia, ā, haere ana ki roto ki te whare; nā, ringihia ana e tērā te hinu ki tōna mātenga, ā, ka mea ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: 'Ka oti koe te whakawahi e ahau hei kīngi mō tā Ihowā iwi, mō Ihairaira.

⁷ Ā, māu e patu te whare o Āhapa, o tōu ariki, kia whai utu ai ahau mō ngā toto o āku pononga, o ngā poropiti, mō ngā toto hoki o ngā pononga katoa a Ihowā, i te ringa o Ietēpere.

⁸ Ka ngaro hoki te whare katoa o Āhapa; ā, ka hautopea atu e ahau i a Āhapa ngā tamariki tāne katoa, me ngā mea i tūtakina atu, i mahue rānei i roto i a Ihairaira.

⁹ Ā, ka meinga e ahau te whare o Āhapa kia rite ki te whare o Ieropoama tama a Nēpata, ki te whare hoki o Paaha tama a Āhia.

¹⁰ Nā, mā ngā kūrī e kai a Ietēpere ki te wāhi o Ietereere, ā, kāhore he tangata hei tanu i a ia.' " Nā, uakina ana e ia te tatau, ā, rere ana.

¹¹ Kātahi a Iehu ka puta mai ki waho, ki ngā pononga a tōna ariki; ā, ka mea tētahi ki a ia, "Kei te pai rānei? He aha tēnei pōauau i haere mai ai ki a koe?"

Anō rā ko ia ki a rātou, "E mōhio ana koutou ki te tangata rā, ki āna kōrero hoki."

¹² Anō rā ko rātou, "He teka; kōrerotia mai ki a mātou ināianei."

Nā, ka mea ia, "Koia anō tēnei āna kōrero ki ahau: 'Ko tā Ihowā kupu tēnei: Ka oti koe te whakawahi e ahau hei kīngi mō Ihairaira.' "

¹³ Nā, hohoro tonu rātou, ka mau ki tōna kākahu, ki tōna kākahu, whārikitia iho ki raro i a ia, i runga i te arawhata, ā, whakatangihia ana te tētere, me te kī anō, "Ko Iehu te kīngi."

Ka Whakamatea a Kīngi Iorama o Ihairaira

¹⁴ Heoi, whakatupuria ana e Iehu tama a Iehohāpata tama a Nimihī he hē mō Iorama. Nā, i puritia e Iorama, e rātou ko Ihāraira katoa, a Rāmoto Kireara, he whakaaro ki a Hataere kīngi o Hīria;

¹⁵ ko Kīngi Iehorama ia kua hoki ki Ietereere kia rongoātia ōna tūnga i tū ai ia i ngā Hīriani i tāna whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria. Nā, ka mea a Iehu, "Mehemea ko tō koutou whakaaro tēnei, nā, kei tukua tētahi ki waho, kei puta atu i te pā, ka haere ka kōrero ki Ietereere."

¹⁶ Heoi, eke ana a Iehu ki te hāriata, ā, haere ana ki Ietereere; i reira hoki a Iorama e takoto ana. Ā, ko Ahatia kīngi o Hūrā kua riro ki raro, kia kite i a Iorama.

¹⁷ Nā, ko te kaitūtei i runga i te pourewa i Ietereere e tū ana, ā, ka kitea e ia te rōpū a Iehu i a ia e haere mai ana, nā, ka mea, "Kei te kite atu ahau i te ope tāngata."

Nā, ka mea a Iehorama, "Tikina he tangata eke hōiho, ka ungā ki te whakatūtaki i a rātou, ā, māna e mea atu, 'He pai rānei?' "

¹⁸ Heoi, haere ana tētahi i runga i te hōiho ki te whakatau i a ia, ā, ka mea: "Ko te kupu tēnei a te kīngi, 'He pai rānei?' "

Anō rā ko Iehu, "Hei aha māu te pai? Haere ake ki muri i ahau."

Ā, ka kōrero te kaitūtei, ka mea: "I tae te karere ki a rātou, otia kāhore anō kia hoki mai."

¹⁹ Kātahi ka ungā anō e ia tētahi atu kaieke hōiho, ā, ka tae tērā ki a rātou, ka mea, "Ko te kupu tēnei a te kīngi, 'He pai rānei?' "

Anō rā ko Iehu, "Hei aha māu te pai? Huri ake koe ki muri i ahau."

²⁰ Nā, ka kōrero te kaitūtei, ka mea, "I tae ia ki a rātou, heoi kāhore anō kia hoki mai; ā, ko te whiu o te hāriata, rite tonu ki te whiu a Iehu tama a Nimihī; he pōrangi rawa hoki tāna whiu."

²¹ Nā, ka mea a Iehorama, "Whakanohoia." Nā, whakanohoia ana e rātou tōna hāriata. Ā, ka puta a Iehorama kīngi o Ihāraira rāua ko Ahatia kīngi o Hūrā i runga i tōna hāriata, i tōna hāriata, ā, haere ana ki te whakatūtaki i a Iehu, ā, tūtaki ana ki a ia ki te wāhi o Napoto Ietereeri.

²² Nā, i te kitenga o Iehorama i a Iehu, ka mea ia, "He pai rānei, e Iehu?"

Anō rā ko ia, "He pai aha, i te hanga e hua tonu ana ngā moepuku me ngā mahi mākutu a tōu whaea, a Ietēpere?"

²³ Nā, ka huri ngā ringa o Iehorama, ā, rere ana, me te karanga anō ki a Ahatia, "He kōpeka, e Ahatia!"

²⁴ Nā, kūmea ana e Iehu tāna kōpere ki tōna kaha katoa, ā, perea ana a Iehorama ki waenga pū o ōna ringa, ā, puta atu ana te pere i tōna ngākau, ā, hinga iho ana ia i roto i tōna hāriata.

²⁵ Kātahi ka mea a Iehu ki a Pirikara, ki tāna rangatira, "Hikitia ake, makā atu ia ki te wāhi o te māra a Napoto Ietereeri; kia mahara hoki, i tō tāua haerenga i runga hōiho i muri i a Āhapa, i tōna pāpā, ka whakapikaua e Ihowā tēnei pikaunga ki runga ki a ia:

²⁶ 'I kitea pūtia e ahau inanahi ngā toto o Napoto, me ngā toto o āna tama, e ai tā Ihowā; ā, ka utua koe e ahau ki tēnei wāhi, e ai tā Ihowā.' Nā reira, tikina, makā ia ki taua wāhi whenua, kia rite ki te kupu a Ihowā."

Ka Whakamatea Kīngi Ahatia o Hūrā

²⁷ Otia, i te kitenga o Ahatia kīngi o Hūrā i tēnei, rere ana ia nā te ara o te whare kāri. Nā, whāia ana ia e Iehu, ā, i mea tērā, "Patua anō hoki ia i runga i te hāriata." Nā, patua ana ia e rātou i te pikitanga ki Kuru, ki tērā i te taha o Ipereama. Nā, rere ana ia ki Mekiro, ā, mate iho ki reira.

²⁸ Nā, kawea ana ia e āna tāngata i runga i te hāriata ki Hiruhārama, ā, tanumia ana ki tōna urupā, ki ōna mātua i te pā o Rāwiri.

²⁹ Nō te tekau mā tahi o ngā tau o Iorama, tama a Āhapa i kīngi ai a Ahatia ki Hūrā.

Te Matenga Taikaha o Kuīni Ietēpere

³⁰ Nā, i te haerenga o Iehu ki Ietereere, ka rongo a Ietēpere. Nā, ka pania e ia ōna kanohi, ā, ka tino whakapaipaitia tōna māhunga, ā, ka titiro atu ia i te matapihi.

³¹ Nā, i a Iehu e tomo mai ana i te kūwaha, ka mea tērā, "He rongo mau rānei, e koe, e te Tīmiri, e te kaikōhuru i tōu ariki?"

³² Nā, ka maranga ake tōna mata ki te matapihi, ka mea, "Ko wai tōku? Ko wai rā?" Nā, ka titiro iho ētahi unaka, tokorua, tokotoru, ki a ia.

³³ Nā, ka mea ia, "Makā iho ia ki raro." Heoi, makā iho ana e rātou; ā, paratī ana ētahi o ōna toto ki te pakitara, ā, ki runga hoki ki ngā hōiho; ā, takahia ana ia e ia ki raro ki ōna waewae.

³⁴ Nā, haere ana ia ki roto, kei te kai, kei te inu; ā, ka mea ia, "Tēnā tirohia te wahine kua kangā nei, ā, tanumia ia; he tamāhine kīngi hoki ia."

³⁵ Nā, haere ana rātou ki te tanu i a ia; otiia kāhore he wāhi ōna i kitea e rātou, ko te angaanga anake, ko ngā waewae, ko ngā kapu o ōna ringa.

³⁶ Nō reira hoki ana rātou, ā, ka kōrero ki a ia. Ā, ka mea ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā, i kōrerotia rā e tāna pononga, e Irāia Tihipi, i mea rā ia: Hei te wāhi o Ietereere kainga ai e ngā kurī ngā kikokiko o Ietēpere;

³⁷ ā, ka waiho te tinana o Ietēpere hei para hamuti ki runga ki te mate o te pārae i te wāhi o Ietereere; ā, kāhore e kīia, 'Ko Ietēpere tēnei.' "

10

Te Tārūkenga o ngā Tama a Āhapa

¹ Nā, e whitu tekau ngā tama a Āhapa i Hamaria. Nā, ka tuhituhi pukapuka a Iehu, ā, ungā ana e ia kia kawea ki Hamaria ki ngā rangatira o Ietereere, arā ki ngā kaumātua, ā, ki ngā tāngata nāna i atawhai ngā tama a Āhapa. I mea ia,

² "Nā āiane, i te taenga atu anō o tēnei pukapuka ki a koutou, i te mea kei a koutou nā ngā tama a tō tātou ariki, ā, kei a koutou ngā hāriata me ngā hōiho, me te pā kua oti te taiepa, me ngā mea whawhai;

³ tirohia e koutou te tangata pai, te tangata tika rawa o ngā tama a tō koutou ariki, ka whakanoho i a ia ki te torōna o tōna pāpā, ka whawhai mō te whare o tō koutou ariki."

⁴ Otiia i tino nui tō rātou wehi, i mea hoki, "Nanā, kīhai ngā kīngi tokorua rā i tū ki tōna aroaro; nā, me pēhea tātou ka tū ai?"

⁵ Nā, ka unga tāngata te rangatira o te whare, me te rangatira o te pā, ngā kaumātua hoki, me te hunga nāna i atawhai ngā tamariki, ki a Iehu, hei mea, "Ko mātou āu pononga, ā, ka meinga e mātou ngā mea katoa e whakahaua mai e koe. E kore mātou e whakakīngi i tētahi; māu e mea tā tōu kanohi i whakapai ai."

⁶ Nā, ka tuhituhi pukapuka anō ia ki a rātou, ka mea, "Ki te mea kei ahau koutou, ā, ka rongo koutou ki tōku reo, tangohia ngā upoko o aua tāngata, o ngā tama a tō koutou ariki, ka haere mai ki ahau ki Ietereere i tēnei takiwā āpōpō."

Nā, ko ngā tama a te kīngi, ko tōna whitu tekau tāngata, i ngā tāngata nunui o te pā, nāna rā rātou i whakatuputupu.

⁷ Nā, i te taenga o taua pukapuka ki a rātou, ka mau rātou ki ngā tama a te kīngi, ā, patua iho, arā te whitu tekau tāngata, whaowhina ana ō rātou upoko ki te kete, ā, tukua ana rātou ki a ia ki Ietereere.

⁸ Nā, ka tae mai tētahi karere, ka kōrero ki a ia, "Kua kawea mai e rātou ngā upoko o ngā tama a te kīngi."

Anō rā ko ia, "Whakatakotoria kia rua ngā pūranga i te tomokanga o te kūwaha, ā te ata rā anō."

⁹ Nā, i te ata ka puta ia ki waho, ka tū, ka kōrero ki te iwi katoa, "He tika koutou. Nanā, i whakatupu ahau i te hē mō tōku ariki, ā, patua iho ia e ahau; engari, nā wai ēnei katoa i whakamate?"

¹⁰ Nā, kia mōhio, e kore e taka ki te whenua tētahi wāhi o te kupu a Ihowā, i kōrero ai a Ihowā mō te whare o Āhapa; kua tutuki hoki i a Ihowā tāna i kōrero ai, nā tāna pononga nā Irāia."

¹¹ Heoi, patua ana e Iehu ngā mōrehu katoa o te whare o Āhapa i Ietereere, āna tāngata rarahi, ōna hoa i matatau ai ia, me āna tohunga; ā, kore noa iho tētahi mōrehu ōna i waiho e ia.

Ka Patua ngā Whanaunga o Kīngi Ahatia

¹² Nā, whakatika ana ia, tūria atu ana, ā, haere ana ki Hamaria. Ā, i a ia i te whare kutikuti o ngā hēpara i te ara,

¹³ ka tūtaki a Iehu ki ngā tēina o Ahatia kīngi o Hūrā, ā, ka mea, "Ko wai koutou?"

Anō rā ko rātou, "He tēina mātou nō Ahatia; ā, e haere ana mātou ki raro, ki te oha ki ngā tama a te kīngi, ki ngā tama hoki a te kuīni."

¹⁴ Anō rā ko ia, "Hopukia oratia rātou." Nā, hopukia oratia ana e rātou, ā, patua iho ki te rua i te whare kutikuti hipi, tōna whā tekau mā rua tāngata; kīhai hoki tētahi o rātou i waiho e ia.

Ka Patua ngā Whanaunga i Toenga o Āhapa

¹⁵ Nā, i tōna haerenga atu i reira, ka tūpono ia ki a Ionārāpa, ki te tama a Reka, e haere ana mai ki te whakatau i a ia; heoi ka oha ki a ia, ka mea ki a ia, "Kei te tika rānei tōu ngākau, kei te rite rānei ki tōku ngākau e mea nei ki tōu ngākau?"

Anō rā ko Ionārāpa, "Kei te pēnā."

“Ki te mea ko te tikanga tēnā, hōmai tōu ringa ki ahau.” Nā, hoatu ana e ia tōna ringa; ā, ka meinga e tērā kia eke ki a ia ki runga ki te hāriata.

¹⁶ Nā, ka mea tērā, “Haere mai tāua, kia kite ai koe i tōku ngākau nui ki a Ihowā.” Heoi, ka meinga ia kia rere i runga i tōna hāriata.

¹⁷ Ā, i tōna taenga ki Hamaria, patua iho e ia te hunga katoa o Āhapa i mahue ki Hamaria, ā poto noa ia i a ia; pērātia ana me tā Ihowā kupu i kōrero ai ki a Irāia.

Ka Whakamatea ngā Kaikoropiko o Paara

¹⁸ Nā, ka huihui te iwi katoa e Iehu, ka mea ia ki a rātou, “He iti tā Āhapa mahi ki a Paara; ka nui atu ia tā Iehu mahi ki a ia.

¹⁹ Nā, karangatia āiane ki ahau ngā poropiti katoa a Paara, āna tāngata katoa, me āna tohunga katoa; kei ngaro tētahi; he whakahere nui hoki tāku ki a Paara; ko te tangata e ngaro atu ana, e kore e ora.” Otiia he mahi mūrere tā Iehu, kia whakangaromia ai e ia ngā tāngata a Paara.

²⁰ Nā, ka mea a Iehu, “Whakatapua he huihui nui ki a Paara.” Nā, karangatia ana e rātou.

²¹ Nā, ka unga tāngata a Iehu puta noa i a Īharaira; ā, haere katoa mai ana ngā tāngata a Paara, kihai tētahi tangata i mahue, i kore te haere mai. Nā, haere ana rātou ki te whare o Paara, ā, kiki ana te whare o Paara i tētahi pito ki tētahi.

²² Nā, ka mea atu ia ki te kaitiaki kākahu, “Mauria mai he kākahu mō ngā tāngata katoa a Paara.” Nā, mauria ana mai e ia he kākahu mō rātou.

²³ Nā, haere ana a Iehu rāua ko Ionārāpa tama a Reka ki te whare o Paara; ā, ka mea atu ia ki ngā tāngata a Paara, “Rapua, tirohia, kei noho ki konei ki a koutou tētahi o ngā tāngata a Ihowā, engari ko ngā tāngata anake a Paara.”

²⁴ Nā, haere ana rātou ki te mea i ngā whakahere, i ngā tahunga tinana. Nā, tērā kua whakaritea e Iehu ki waho ētahi tāngata māna, e waru tekau, ā, i mea ia, “Ki te puta tētahi o ngā tāngata i kawea mai nei e ahau ki ō koutou ringa, ko te tangata nāna ia i tuku, ko tōna matenga hei utu mō tō tērā matenga.”

²⁵ Nā, i te mutunga o tāna whakahere i te tahunga tinana, ka mea a Iehu ki ngā kaitiaki rātou ko ngā rangatira: “Haere ki roto, patua rātou; kei puta tētahi ki waho.” Nā, patua iho e rātou ki te mata o te hoari; ā, makā ana rātou e ngā kaitiaki rātou ko ngā rangatira ki waho, ā, haere ana rātou ki te pā o te whare o Paara.

²⁶ Nā, whakaputaina ana e rātou ngā whakapakoko o te whare o Paara, ā, tahuna ana ki te ahi.

²⁷ I wāhia hoki e rātou te whakapakoko o Paara, i wāhia anō te whare o Paara, ā, meinga ana hei whare paru tae noa ki tēnei rā.

²⁸ Ko te whakamōtītanga tēnei a Iehu i a Paara i roto i a Īharaira.

²⁹ Ko ngā hara ia o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Īharaira, kihai ērā i mahue i a Iehu te whai, arā ngā kūao kau kōura i Pētēre, i Rāna.

³⁰ Nā, ka mea a Ihowā ki a Iehu, “Kua pai nei tāu, kua mahia e koe te tika ki tōku aroaro, ā, kua meatia e koe ki te whare o Āhapa rite tonu ki ngā mea katoa i tōku ngākau, nā, e whā ngā whakatupuranga o āu tama e noho ki te torōna o Īharaira.”

³¹ Otiia kihai a Iehu i aro nui ki te haere i runga i te ture a Ihowā, a te Atua o Īharaira, kihai i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama i hara ai a Īharaira.

Te Matenga o Iehu

³² I aua rā ka tīmata a Ihowā te tapahi i ngā taha o Īharaira; i patua hoki rātou e Hataere i ngā rohe katoa o Īharaira:

³³ i Horano atu whaka te rawhiti, ko te whenua katoa o Kireara, ko ngā Kari, ko ngā Reupeni, ko ngā Mānahi; i Aroere atu, i te awa o Aranona, arā a Kireara, a Pahana.

³⁴ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehu me āna mahi katoa, me āna mahi toa katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Īharaira?

³⁵ Nā, ka moe a Iehu ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki Hamaria. Ā, ko tāna tama, ko Iehoahata te kīngi i muri i a ia.

³⁶ Ā, ko ngā rā i kīngi ai a Iehu ki a Īharaira i Hamaria e rua tekau mā waru ngā tau.

11

Kuīni Atāria o Hūrā

(2 Whakapapa 22.10–23.15)

¹ Nā, i te kitenga o Atāria whaea o Ahatia kua mate tāna tama, whakatika ana ia, whakamōtītia iho ngā uri kīngi katoa.

² Otiia i mau a Iehōhepa, tamāhine a Kīngi Iorama, tuahine o Ahatia ki a Ioaha tama a Ahatia, kāhākina atu ana e ia i roto i ngā tama a te kīngi i whakamatea rā, rāua ko tōna kaihihi, ā, kawea ana ki te whare moenga; ā, hunā ana ia e rātou i a Atāria, i kore ai ia e whakamatea.

³ Nā, i taua wahine ia i roto i te whare o Ihowā e piri ana, e ono ngā tau; ā, ko Atāria te kuini o te whenua.

Ka Whakawahia e Iehoiara te Tama Iehoaha

⁴ Nā, i te whitu o ngā tau ka unga tāngata a Iehoiara ki te tiki i ngā rangatira rau, o ngā Kāriri, o ngā kaitiaki kīngi, ā, mauria ana mai rātou ki a ia ki roto ki te whare o Ihowā. Nā, ka whakarite kawenata ia ki a rātou, ka whakaoati i a rātou i roto i te whare o Ihowā, ā, whakakitea ana e ia te tama a te kīngi ki a rātou.

⁵ Nā, ka whakahau ia i a rātou, ka mea, “Ko tēnei tā koutou mea e mea ai: Ko te toru o ngā wehenga o koutou, o te hunga e haere ki roto i te hāpati, hei tiaki i te whare o te kīngi

⁶ (ko tētahi o ngā wehenga e toru hei te Kūwaha o Huru; ā, ko tētahi o ngā wehenga hei te kūwaha i muri i ngā kaitiaki kīngi), mā tēnā koutou e tiaki ai i te whare, hei ārai atu.

⁷ Nā, kia rua ngā matua o koutou, ko te hunga e haere ana ki waho i te hāpati, hei tiaki i te whare o Ihowā i waho ake o te kīngi.

⁸ Nā, me karapoti e koutou te kīngi ā tawhio noa, ko ngā patu a tēnā, a tēnā ki tōna ringa; ā, ko te tangata e haere mai ki roto i ngā rārangi, me whakamate. Ā, hei te taha tonu koutou o te kīngi i tōna haerenga atu, i tōna haerenga mai.”

⁹ Nā, ka meatia e ngā rangatira rau ngā mea katoa i whakahaua e Iehoiara tohunga; ā, ka mau rātou ki āna tāngata, ki āna tāngata, ki ngā mea e haere ana ki roto i te hāpati, ki te hunga hoki e haere ana ki waho i te hāpati, ā, haere ana ki a Iehoiara tohunga.

¹⁰ Ā, i hoatu e te tohunga ki ngā rangatira rau ngā tao me ngā whakapuru tao a Kīngi Rāwiri; i roto hoki aua mea i te whare o Ihowā.

¹¹ Nā, tū ana ngā kaitiaki kīngi, me ā rātou patu i te ringa o tēnei, o tēnei i te koki ki matau o te whare, tae noa ki te koki ki mauī o te whare, i ngā taha o te āta, o te whare, ā, karapoti noa i te kīngi.

¹² Kātahi ka whakaputaina mai e ia te tama a te kīngi, pōtaea iho te karauna ki a ia, ā, hoatu ana ki a ia te whakaaturanga; nā, whakakīngitia ana ia e rātou, whakawahia ana; nā, kei te pakipaki i ō rātou ringa, me te karanga anō, “Kia ora te kīngi!”

Te Matenga o Atāria

¹³ Ā, i te rongonga o Atāria i te reo o ngā kaitiaki rātou ko te iwi, ka haere ia ki te iwi ki te whare o Ihowā.

¹⁴ Heoi, ka titiro ia, nā, ko te kīngi e tū ana i te taha o te pou, ko te tikanga hoki tērā, me ngā rangatira rātou ko ngā kaiwhakatangi tētere i te taha o te kīngi; ā, ko te iwi katoa o te whenua e koa ana, e whakatangi ana i ngā tētere. Kātahi a Atāria ka haehae i ōna kākahu, ka karanga, “He hē! He hē, te whakatakotoria nei!”

¹⁵ Nā, ka whakahau a Iehoiara tohunga ki ngā rangatira rau, ki ngā kaitohutohu i te ope, ka mea ki a rātou: “Kawea mai ia ki waenga i ngā rārangi; ko te tangata hoki e haere ana i muri i a ia me patu ki te hoari.” I ki hoki te tohunga, “Kaua ia e whakamatea i roto i te whare o Ihowā.”

¹⁶ Heoi, whakawāteatia ana e rātou he ara mōna; ā, haere ana ia i te huarahi e haere ai ngā hōiho ki te whare o te kīngi; ā, whakamatea iho ki reira.

Ngā Hanganga Hou a Iehoiara (2 Whakapapa 23.16-21)

¹⁷ Nā, ka whakaritea e Iehoiara he kawenata, he mea nā Ihowā, ki te kīngi rātou ko te iwi, kia meinga rātou hei iwi mā Ihowā; he mea hoki nā te kīngi ki te iwi.

¹⁸ Nā, haere ana te iwi katoa o taua whenua ki te whare o Paara, wāhia iho e rātou; ko āna āta, ko ōna āhua i wāhia e rātou, mongamonga noa, patua iho hoki e rātou a Matana tohunga o Paara ki te ritenga atu o ngā āta.

I whakaritea hoki e te tohunga he kaitirotiro mō te whare o Ihowā.

¹⁹ I mauria hoki e ia ngā rangatira rau, rātou ko ngā Kāriri, ko ngā kaitiaki kīngi, me te iwi katoa o te whenua; nā, kawea iho ana e rātou te kīngi ki raro i te whare o Ihowā, ā, haere ana nā te huarahi ki te kūwaha o ngā kaitiaki ki te whare o te kīngi. Nā, noho ana ia i runga i te torōna o ngā kīngi.

²⁰ Heoi, koa katoa ana te iwi o te whenua, ā, mārīe noa iho te pā; ā, whakamatea ana e rātou a Atāria ki te hoari i te whare o te kīngi.

²¹ E whitu ngā tau o Iehoaha i a ia ka kīngi nei.

12

*Ka Hangā te Wāhi Pakaru o te Whare o Ihowā**(2 Whakapapa 24.1-16)*

¹ Nō te whitu o ngā tau o Iehu i kīngi ai a Iehoaha; ā, e whā tekau ōna tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea, ko Tipia o Peerehepa.

² Ā, tika tonu ngā mahi a Iehoaha ki te titiro a Ihowā i ōna rā katoa i ākona ai ia e Iehoiara tohunga.

³ Ko ngā wāhi tiketike ia kīhai i whakakāhoretia; i patu whakahere tonu te iwi, i tahu whakakakara ki runga ki ngā wāhi tiketike.

⁴ Nā, i mea a Iehoaha ki ngā tohunga, “Ko te moni katoa o ngā mea e whakatapua ana, e kawea ana ki te whare o Ihowā, ko te moni o ngā tāngata e haere atu ana i te tauanga, ko te moni e whakaritea ai tērā, tērā, ko ngā moni katoa e puta ake i roto i te ngākau o tētahi kia kawea mai ki roto ki te whare o Ihowā.

⁵ Me tango mai e ngā tohunga, e tērā, e tērā i tāna tangata i mōhio ai; ā, mā rātou e hangā ngā wāhi pakaru o te whare i ngā wāhi katoa e kitea ai he pakaru.”

⁶ I te rua tekau mā toru ia o ngā tau o Kīngi Iehoaha kāhore anō i hanga ngā wāhi pakaru o te whare e ngā tohunga.

⁷ Kātahi ka karanga a Kīngi Iehoaha ki a Iehoiara tohunga, ki ērā atu tohunga hoki, ā, ka mea ki a rātou, “He aha koutou tē hanga ai i ngā wāhi pakaru o te whare? Nā, kati koutou te tango moni i ā koutou tāngata i mōhio ai, engari me hōmai mō ngā wāhi pakaru o te whare.”

⁸ Nā, whakaae ana ngā tohunga kia kaua rātou e tango moni mai anō i te iwi, kia kaua hoki e hanga i ngā wāhi pakaru o te whare.

⁹ Otiia i mau a Iehoiara tohunga ki tētahi pouaka, ā, pokaia ana e ia he kōhao ki tōna taupoki, whakatakotoria ana ki te taha o te āta, ki te taha ki matau, i te mea ka haere tētahi ki te whare o Ihowā; ā, tukua iho ana ki roto e ngā tohunga tiaki o te tatau ngā moni katoa i kawea mai ki te whare o Ihowā.

¹⁰ Ā, ka kitea kua nui te moni i roto i te pouaka, nā, ka haere te kaituhituhi a te kīngi rāua ko te tino tohunga, ka whaowhina ki roto ki ngā pēke, ā, taua ana te moni i kitea i roto i te whare o Ihowā.

¹¹ Nā, hoatu ana e rātou te moni i pāunatia rā ki ngā ringa o ngā kaimahi i te mahi, o ngā kaitohutohu i te whare o Ihowā; ā, nā rātou i utu atu ki ngā kāmura, ki ngā kaihangā i mahia ai te whare o Ihowā,

¹² ki ngā kaimahi kōhatu, ki ngā kaitārai kōhatu; hei hoko anō i ngā rākau, i ngā kōhatu tārai, hei hanga mō ngā wāhi pakaru o te whare o Ihowā, hei utu hoki mō ngā mea katoa i riro hei hanga mō te whare.

¹³ Otiia kīhai i hangā mō te whare o Ihowā he kapu hiriwa, he kuku, he peihana, he tētere, he oko kōura, he oko hiriwa, ki te moni i kawea mai ki te whare o Ihowā.

¹⁴ I hoatu hoki ki ngā kaimahi i te mahi, hei hanga i ngā wāhi pakaru o te whare o Ihowā.

¹⁵ Kīhai hoki i uiuia ngā meatanga a aua tāngata i hoatu nei e rātou te moni ki ō rātou ringa kia hoatu ki ngā kaimahi i te mahi; he pono hoki tā rātou mahi.

¹⁶ Ko te moni mō te hē, me te moni mō te hara, kīhai i kawea mai e rātou ki te whare o Ihowā; i ngā tohunga tēnā.

Ka Whakawehia e Hataere i a Hiruhārama

¹⁷ Kātahi ka haere a Hataere kīngi o Hīria, whawhai ana ki Kāta, ā, horo ana i a ia. Nā, ka anga te kanohi o Hataere, ka mea ki te haere ki runga, ki Hiruhārama.

¹⁸ Nā, ka mau a Iehoaha kīngi o Hūrā ki ngā mea tapu katoa i whakatapua e ōna mātua, e Iehohāpata, e Iehorāma, e Ahatia, e ngā kīngi o Hūrā, ki āna mea tapu anō, ki te kōura katoa i kitea i roto i ngā toa taonga o te whare o Ihowā, o te whare hoki o te kīngi, ā, tukua ana ki a Hataere kīngi o Hīria; ā, haere atu ana ia i Hiruhārama.

Te Matenga o Ioaha

¹⁹ Nā, ko ērā atu meatanga a Ioaha me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁰ Nā, ka whakatika āna tāngata, ā, whakatupuria ana e rātou he hē mōna, ā, patua iho a Ioaha ki te whare o Miro i te heketanga iho ki Hira.

²¹ Nā āna tāngata hoki, nā Iotaka tama a Himeata rāua ko Iehotāpara tama a Homere ia i patu, ā, mate iho. Nā, tanumia ana ia ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko Amatia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

13

Ko Kīngi Iehoahata o Iharaia

¹ Nō te rua tekau mā toru o ngā tau o Ioaha tama a Ahatia kīngi o Hūrā i kīngi ai a Iehoahata tama a Iehu ki a Iharaia ki Hamaria, ā, tekau mā whitu ngā tau i kīngi ai.

² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i whai hoki ia i ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Iharaia. Kīhai enā i mahue i a ia.

³ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Iharaia, ā, hoatu ana rātou e ia ki te ringa o Hataere kīngi o Hiria, ki te ringa anō hoki o Pēneharara tama a Hataere i ō rāua rā katoa.

⁴ Nā, ka inoi a Iehoahata ki a Ihowā, ā, ka whakarongo a Ihowā ki a ia; i kite hoki ia i te tūkinotanga o Iharaia, tūkinotia ai rātou e te kīngi o Hiria.

⁵ Nā, hōmai ana e Ihowā he kaiwhakaora ki a Iharaia, ā, ka puta ake rātou i raro i te ringa o ngā Hiriani; ā, noho ana ngā tama a Iharaia ki ō rātou tēneti, he pērā me mua.

⁶ Otiia kīhai i mahue i a rātou ngā hara o te whare o Ieropoama i hara ai a Iharaia, heoi haere ana i reira; tū tonu anō te Āhera i Hamaria.

⁷ Kāhore hoki i waiho e ia o te iwi ki a Iehoahata, ko ngā kaieke hōiho anake e rima tekau, tekau ngā hāriata, kotahi tekau mano ngā hōia haere raro; i hunā hoki rātou e te kīngi o Hiria, ā, meinga ana kia rite ki te puehu i te patunga wīti.

⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehoahata me āna mahi katoa, me āna mahi toa, kīhai ianei enā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Iharaia?

⁹ Nā, ka moe a Iehoahata ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki Hamaria; ā, ko Ioaha, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Iehoaha o Iharaia

¹⁰ Nō te toru tekau mā whitu o ngā tau o Ioaha kīngi o Hūrā i kīngi ai a Iehoaha tama a Iehoahata ki a Iharaia ki Hamaria, tekau mā ono ngā tau.

¹¹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai i mahue i a ia tētahi o ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Iharaia; engari i haere ia i reira.

¹² Nā, ko ērā atu meatanga a Ioaha me āna mahi katoa, me āna mahi toa i tāna whawhai ki a Amatia kīngi o Hūrā, kīhai ianei ērā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Iharaia?

¹³ Nā, ka moe a Ioaha ki ōna mātua, ā, noho ana a Ieropoama ki tōna torōna; i tanumia hoki a Ioaha ki Hamaria, ki ngā kīngi o Iharaia.

Te Matenga o Eriha

¹⁴ Nā, i te mate a Eriha i tōna mate e mate rawa ai; ā, haere iho ana a Ioaha kīngi o Iharaia ki raro, ki a ia, ā, tangi ana i runga i a ia, ka mea, "E tōku pāpā, e tōku pāpā, e ngā hāriata o Iharaia, e ōna kaieke hōiho!"

¹⁵ Nā, ka mea a Eriha ki a ia, "E mau ki te kōpere, ki ngā pere"; ā, ka mau ia ki te kōpere, ki ngā pere.

¹⁶ Nā, ka mea ia ki te kīngi o Iharaia, "Pupuri tōu ringa i te kōpere," nā, kua puritia e tōna ringa. Nā, ka whakapā a Eriha i ōna ringa ki ngā ringa o te kīngi.

¹⁷ Nā, ka ki tērā, "Uakina te matapihi whaka te rawhiti," nā, uakina ana e ia. Kātahi a Eriha ka mea, "Kōperea," nā, kōperea ana e ia. Ā, ka mea tērā, "Ko te pere o tā Ihowā whakaoranga, ko te pere e ora ai i a Hiria! Ka patua hoki e koe ngā Hiriani ki Apeke, ā poto noa."

¹⁸ Ā, ka mea anō ia, "E mau ki ngā pere; ā, kua riro i a ia." Nā, ka mea tērā ki te kīngi o Iharaia, "Patua ki te whenua; ā, e toru āna patunga, ka tū."

¹⁹ Nā, ka riri te tangata a te Atua ki a ia, ka mea, "Kia rima kē he patunga māu, kia ono rānei; pēnei kua patua e koe a Hiria ā poto noa; ko tēnei kia toru anō patunga māu i a Hiria."

²⁰ Nā, ka mate a Eriha, ā, tanumia ana e rātou.

Ā, ka haere mai ngā taua a ngā Moapi ki te whenua i te aranga o te tau.

²¹ Nā, i a rātou e tanu ana i tētahi tangata, ka kite rātou i te taua; heoi makā ana e rātou taua tangata ki te rua o Eriha; te pānga o te tangata rā ki ngā wheua o Eriha, kua ora, tū ana ōna waewae ki runga.

Ka Whakahokia e Iharaia ngā Pā mai i Hiria

²² Ā, i tūkinotia a Iharaia e Hataere kīngi o Hiria i ngā rā katoa o Iehoahata.

²³ Otirā, i atawhai a Ihowā ki a rātou, i aroha ki a rātou, i tahuri hoki ki a rātou, he whakaaro ki tāna kawenata ki a Āperahama, ki a Ihaka, ki a Hākopa, kīhai hoki i mea kia hunā rātou, kianō hoki rātou i makā e ia i tōna aroaro.

²⁴ Nā, ka mate a Hataere kīngi o Hiria; ā, ko Pēneharara, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

²⁵ Nā, tangohia ana e Iehoaha tama a Iehoahata i te ringa o Pēneharara tama a Hataere ngā pā i tangohia atu i te ringa o Iehoahata, o tōna pāpā i te whawhai. E toru ngā patunga a Ioaha i a ia, ā, whakahokia ana e ia ngā pā o Ihairaira.

14

Ko Kīngi Amatia o Hūrā

(2 Whakapapa 25.1-24)

¹ Nō te rua o ngā tau o Ioaha tama a Iehoahata kīngi o Ihairaira i kīngi ai a Amatia tama a Ioaha kīngi o Hūrā.

² E rua tekau mā rima ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, e rua tekau mā iwa ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ko te ingoa hoki o tōna whaea ko Iehoarana, nō Hiruhārama.

³ Ā, he tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, otia kihai i rite ki tā tōna tupuna, ki tā Rāwiri. Rite tonu tāna mahi ki ngā mea katoa i mea ai tōna pāpā a Ioaha.

⁴ Ko ngā wāhi tiketike ia kāhore i whakakāhoretia; i patu whakahere tonu anō te iwi, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike.

⁵ Ā, nō te ūnga o te kīngitanga ki tōna ringa, ka patua e ia āna tāngata, nāna rā i patu te kīngi, tōna pāpā.

⁶ Ko ngā tamariki ia a ngā kaikōhuru kihai i whakamatea e ia, kia rite ai ki te mea i tuhituhia ki te Pukapuka o te Ture a Mohi, ki tā Ihowā hoki i whakahau ai, i ki ai, "Kaua e whakamatea ngā mātua mō tā ngā tamariki, kaua anō hoki e whakamatea ngā tamariki mō tā ngā mātua; engari mate iho tēnei, tēnei, mō tōna hara ake."

⁷ I patua e ia o ngā Ēromi ki te Raorao Tote tekau ngā mano, ā, riro ana i a ia a Hera i te whawhai, ā, huaina iho e ia te ingoa ko Iokoteere, e mau nei ā taea noatia tēnei rā.

⁸ Kātahi a Amatia ka unga tāngata ki a Iehoaha tama a Iehoahata tama a Iehu kīngi o Ihairaira, ka mea, "Haere mai, tāua ka titiro ki a tāua."

⁹ Nā, ka unga tāngata a Iehoaha kīngi o Ihairaira ki a Amatia kīngi o Hūrā, hei mea: "I unga tāngata te tātarāmoa i Repanōna ki te hīta i Repanōna, i mea, 'Hōmai tāu tamāhine hei wahine mā tāku tama.' Nā, ko te haerenga atu o tētahi kararehe o te pārae i Repanōna, takahia iho e ia taua tātarāmoa."

¹⁰ He tika i patua e koe a Ēroma, ā, hikitia ana koe e tōu ngākau; ko tēnā hei whakapehapeha māu, ka noho i tōu whare. He aha koe ka whakapātāritari ai, hei kino anō mōu, e hinga ai koe, a koe me Hūrā?"

¹¹ Otia kihai a Amatia i rongo. Nā, haere ana a Iehoaha kīngi o Ihairaira, ā, titiro ana rāua ko Amatia kīngi o Hūrā ki a rāua ki Petehehehe o Hūrā.

¹² Nā, ka patua a Hūrā i te aroaro o Ihairaira, ā, rere ana ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

¹³ Nā, ka hopukia a Amatia kīngi o Hūrā tama a Iehoaha, tama a Ahatia, e Iehoaha kīngi o Ihairaira ki Petehehehe.

Nā, ka haere tērā ki Hiruhārama, wāhia ana e ia te taiepa o Hiruhārama i te Kūwaha o Ēparaima tae noa ki te Kūwaha o te Kōki, e whā rau ngā whatianga.

¹⁴ Tangohia ake hoki e ia te kōura katoa me te hiriwa, me ngā oko katoa i kitea ki te whare o Ihowā, ki ngā taonga o te whare o te kīngi, me ētahi tāngata hei taumau i te āta noho, ā, hoki ana ki Hamaria.

¹⁵ Nā, ko ērā atu meatanga i mea ai a Iehoaha me āna mahi toa, me tāna whawhai ki a Amatia kīngi o Hūrā, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira?

¹⁶ Nā, ka moe a Iehoaha ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki Hamaria ki ngā kīngi o Ihairaira; ā, ko tāna tama, ko Ieropoama te kīngi i muri i a ia.

Te Matenga o Kīngi Amatia

(2 Whakapapa 25.25-28)

¹⁷ Ā, kotahi tekau mā rima ngā tau i ora ai a Amatia tama a Ioaha kīngi o Hūrā i muri i te matenga o Iehoaha tama a Iehoahata kīngi o Ihairaira.

¹⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Amatia, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

¹⁹ Nā, ka whakatupu rātou i te hē mōna ki Hiruhārama; ā, rere ana ia ki Rakihi. Otia, i tonoa e rātou he tāngata ki te whai i a ia ki Rakihi, ā, patua iho ia ki reira.

²⁰ Nā, mauria ana ia i runga hōiho, ā, tanumia ana ki Hiruhārama ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri.

²¹ Nā, ka mau te iwi katoa o Hūrā ki a Atāria, tekau mā ono ōna tau, ā, meinga ana ia e rātou hei kīngi i muri i tōna pāpā, i a Amatia.

²² Nāna Erata i hanga, i whakahoki anō ki a Hūrā, i muri iho ka moe te kīngi ki ōna mātua.

Ko Kīngi Ieropoama te Tuarua o Iharaira

²³ Nō te tekau mā rima o ngā tau o Amatia tama a Ioaha kīngi o Hūrā i kīngi ai a Ieropoama tama a Ioaha kīngi o Iharaira ki Hamaria, e whā tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia.

²⁴ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai i mahue i a ia tētahi hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Iharaira

²⁵ Nāna i whakahoki te rohe o Iharaira, i te haerenga atu ki Hāmata ā tae noa ki te moana o te Arapaha; i rite ai te kupu a Ihowā, a te Atua o Iharaira, arā tā tāna pononga, tā Hona poropiti tama a Amitai o Katahewhere i kōrero ai.

²⁶ I kite hoki a Ihowā i te tūkinotanga o Iharaira, he kino rawa; kīhai tētahi i tūtakina ki roto, i mahue noa atu rānei, kāhore hoki he kaiwhakaora mō Iharaira.

²⁷ Kīhai hoki a Ihowā i kī kia horoia atu te ingoa o Iharaira i raro i te rangi; engari i meinga e ia kia whakaorangia rātou e te ringa o Ieropoama tama a Ioaha.

²⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Ieropoama me āna mahi katoa, me āna mahi toa, āna whawhai, tāna whakahokinga i Ramahiku, i Hāmata, nō Hūrā rā i mua, ki a Iharaira, kīhai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Iharaira?

²⁹ Nā, ka moe a Ieropoama ki ōna mātua, ki ngā kīngi o Iharaira; ā, ko tāna tama, ko Hakaraia, te kīngi i muri i a ia.

15

*Ko Kīngi Atāria o Hūrā
(2 Whakapapa 26.1-23)*

¹ Nō te rua tekau mā whitu o ngā tau o Ieropoama kīngi o Iharaira i kīngi ai a Atāria tama a Amatia, kīngi o Hūrā.

² Tekau mā ono ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, e rima tekau mā rua ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Iekoria, nō Hiruhārama.

³ Ā, i tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Amatia, tōna pāpā.

⁴ Otia kīhai i whakakāhoretia ngā wāhi tiketike; i patu whakahere tonu anō te iwi, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike.

⁵ Nā, pākia ana te kīngi e Ihowā, ā, he repera ia ā mate noa, ā, noho ana ia i te whare wehe kē. Nā, ko Iotama, ko te tama a te kīngi, te rangatira o te whare, hei kaiwhakarite mō te iwi o te whenua.

⁶ Nā, ko ērā atu meatanga a Atāria me āna mahi katoa, kīhai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

⁷ Nā, ka moe a Atāria ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko Iotama, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Hakaraia o Iharaira

⁸ Nō te toru tekau mā waru o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Hakaraia tama a Ieropoama ki a Iharaira, ki Hamaria, e ono ngā marama.

⁹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki tā ōna mātua i mea ai; kīhai i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Iharaira.

¹⁰ Nā, ka whakatupu a Harumu tama a Iapehe i te hē mōna, ā, patua ana e ia i te aroaro o te iwi, whakamatea iho, ā, ko ia te kīngi i muri i a ia.

¹¹ Nā, ko ērā atu meatanga a Hakaraia, nanā, kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Iharaira.

¹² Ko te kupu hoki tēnā a Ihowā i kōrero ai ia ki a Iehu, i mea ai, "E whā ngā whakatupuranga o āu tama e noho ki te torōna o Iharaira." Nā, koia rawa anō ia.

Ko Kīngi Harumu o Iharaira

¹³ Nō te toru tekau mā iwa o ngā tau o Utia kīngi o Hūrā i kīngi ai a Harumu tama a Iapehe, ā, kotahi tino marama i kīngi ai ia ki Hamaria.

¹⁴ Nā, haere ake ana a Menaheme tama a Kari i Tirita, tae tonu ki Hamaria, patua iho e ia a Harumu tama a Iapehe ki Hamaria, whakamatea iho; ā, ko ia te kīngi i muri i a ia.

¹⁵ Nā, ko ērā atu meatanga a Harumu me tāna hē i whakatupuria e ia, nanā, kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Iharaira.

¹⁶ Nā, ka patua e Menaheme a Tipiha me ngā mea katoa i roto, me ōna rohe katoa, o Tirita mai anō; mō rātou kīhai i uaki ki a ia; koia i patua ai. Ripiripia ake hoki e ia ngā wāhine hapū katoa o reira.

Ko Kīngi Menaheme o Iharaira

¹⁷ Nō te toru tekau mā iwa o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Menaheme tama a Kari ki a Ihairaira ki Hamaria, ā, kotahi tekau ōna tau i kīngi ai.

¹⁸ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā. Kīhai i mahue i a ia i ōna rā katoa ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i mea nei i a Ihairaira kia hara.

¹⁹ Nā, ka whakaekea te whenua e Puru kīngi o Ahiria; ā, ka hoatu e Menaheme ētahi taranata hiriwa kotahi mano ki a Puru, kia ai ai tōna ringa hei āwhina mōna, kia ū ai te kīngitanga ki tōna ringa.

²⁰ Nā, tangohia ana e Menaheme te hiriwa i a Ihairaira, i ngā tāngata taonga nui katoa, hei hoatu māna ki te kīngi o Ahiria; e rima tekau hekere a tēnei, a tēnei. Nā, hoki ana te kīngi o Ahiria, kīhai hoki i noho ki taua whenua.

²¹ Nā, ko ērā atu meatanga a Menaheme me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira?

²² Nā, ka moe a Menaheme ki ōna mātua, ā, ko tāna tama, ko Pekahia te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Pekahia o Ihairaira

²³ Nō te rima tekau o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Pekahia tama a Menaheme ki a Ihairaira ki Hamaria, ā, e rua ngā tau i kīngi ai.

²⁴ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai hoki i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Ihairaira.

²⁵ Nā, ka whakatupuria he hē mōna e tētahi o āna rangatira, e Peka tama a Remaria, patua iho ia ki Hamaria ki te tino wāhi o te whare o te kīngi, rātou ko Ārakopa, ko Arie, me ōna hoa, ngā Kireari, e rima tekau tāngata. Nā, whakamatea ana ia e ia, ko ia anō te kīngi i muri i a ia.

²⁶ Nā, ko ērā atu meatanga a Pekahia me āna mahi katoa, nanā, kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira.

Ko Kīngi Peka o Ihairaira

²⁷ Nō te rima tekau mā rua o ngā tau o Atāria kīngi o Hūrā i kīngi ai a Peka tama a Remaria ki a Ihairaira ki Hamaria, ā, e rua tekau ngā tau i kīngi ai.

²⁸ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; kīhai i mahue i a ia ngā hara o Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Ihairaira.

²⁹ I ngā rā o Peka kīngi o Ihairaira, ka haere mai a Tikirata Pirehere kīngi o Ahiria, ā, riro ana i a ia a Iono, a Apere Petemaaka, a Ianoha, a Kerehe, a Hatoro, a Kireara, a Karirī, te whenua katoa o Napatari, whakahekea atu ana rātou e ia ki Ahiria.

³⁰ Nā, ka whakatupu a Hohea tama a Erahā i te hē mō Peka tama a Remaria, patua iho e ia, whakamatea iho; ā, ko ia te kīngi i muri i a ia, i te rua tekau o ngā tau o Iotama tama a Utia.

³¹ Nā, ko ērā atu meatanga a Peka me āna mahi katoa, nanā, kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Ihairaira.

Ko Kīngi Iotama o Hūrā

(2 Whakapapa 27.1-9)

³² Nō te rua o ngā tau o Peka tama a Remaria kīngi o Ihairaira i kīngi ai a Iotama tama a Utia kīngi o Hūrā.

³³ E rua tekau mā rima ōna tau i a ia ka kīngi nei, ā, kotahi tekau mā ono ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Ieruha, he tamāhine nā Hāroko.

³⁴ Ā, i tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite āna mahi ki ngā mea katoa a tōna pāpā, a Utia.

³⁵ Ko ngā wāhi tiketike ia kīhai i whakakāhoretia; i patu whakahere tonu te iwi, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike. Nāna i hanga te Kūwaha o Runga o te whare o Ihowā.

³⁶ Nā, ko ērā atu meatanga a Iotama me āna mahi katoa, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

³⁷ I aua rā ka timata a Ihowā te unga i a Retinī kīngi o Hiria rāua ko Peka tama a Remaria ki a Hūrā.

³⁸ Nā, ka moe a Iotama ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te pā o tōna tupuna, o Rāwiri; ā ko Ahata, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

16

Ko Kīngi Ahata o Hūrā

(2 Whakapapa 28.1-27)

¹ Nō te tekau mā whitu o ngā tau o Peka tama a Remaria, i kīngi ai a Ahata tama a Iotama kīngi o Hūrā.

² E rua tekau ngā tau o Ahata i a ia ka kīngi nei; ā, kotahi tekau mā ono ngā tau i kīngi ai i a Hiruhārama.

Nā, kihai i tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, a tōna Atua, kihai i rite ki tā tōna tupuna, ki tā Rāwiri.

³ Engari i haere ia i te ara o ngā kīngi o Ihāraira, i mea hoki i tāna tama kia tika nā waenganui o te ahi, kia pērā me ngā meatanga whakarihariha a ngā tauwiwi i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Ihāraira.

⁴ Ā, i patu whakahere ia, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike, ki ngā pukepuke, ki raro i ngā rākau kōuru nui.

⁵ Kātahi ka haere mai a Retini kīngi o Hīria rāua ko Peka tama a Remaria, kīngi o Ihāraira ki Hiruhārama, whawhai ai. Nā, whakapaea ana a Ahata e rāua, otia, kihai i hinga i a rāua.

⁶ I taua wā ka whakahokia e Retini kīngi o Hīria a Erata ki Hīria, ā, peia ana ngā Hūrai i Erata. Nā, haere mai ana ngā Hīriani ki Erata, ā, nohoia ana a reira ā taea noatia tēnei rā.

⁷ Heoi, tukua ana e Ahata he karere ki a Tikirata Pirehere kīngi o Ahiria hei ki atu, "He pononga ahau nāu, he tama hoki; haere mai, whakaorangia ahau i te ringa o te kīngi o Hīria, i te ringa anō o te kīngi o Ihāraira, kua whakatika mai nei ki ahau."

⁸ Nā, ka mau a Ahata ki te hiriwa, ki te kōura i kitea ki te whare o Ihowā, ki ngā taonga hoki o te whare o te kīngi, ā, tukua ana e ia kia kawea hei hākari ki te kīngi o Ahiria.

⁹ Nā, rongo ana te kīngi o Ahiria ki a ia; ā, haere ana te kīngi o Ahiria ki Ramahiku, ā, riro ana i a ia, whakahekea ana e ia ōna tāngata ki Kiri, ā, patua ana a Retini.

¹⁰ Nā, haere ana a Kīngi Ahata ki Ramahiku ki te whakatau i a Tikirata Pirehere kīngi o Ahiria, ā, ka kite i te āta i Ramahiku. Nā, ka tukua e Kīngi Ahata ki a Uria tohunga te āhua o taua āta, me tōna tauira me ōna mahinga katoa.

¹¹ Nā, ka hangā e te tohunga, e Uria, he āta; rite tonu ki ngā mea katoa, i tukua mai nei e Kīngi Ahata i Ramahiku tā te tohunga, tā Uria i mahi ai, mō te tae rawa mai o Kīngi Ahata i Ramahiku.

¹² Ā, nō te taenga mai o te kīngi i Ramahiku, ka kite te kīngi i te āta; ā, ka whakatata te kīngi ki te āta, ka tāpae whakahere i runga.

¹³ Nā, ka tahuna e ia tāna tahunga tinana me tāna whakahere totokore, ka ringihia tāna ringihanga, ā, tāuhihia ana ngā toto o āna whakahere mō te pai ki runga ki te āta.

¹⁴ Nā, ko te āta parāhi, ko tērā i te aroaro o Ihowā, nekehia mai ana e ia i mua o te whare, i te takiwā o tāna āta, o te whare o Ihowā, ā, whakatūria ana ki te taha tūāraki o tāna āta.

¹⁵ Ā, ka whakahau a Kīngi Ahata i te tohunga, i a Uria, ka mea: "Tahuna ki te āta nui te tahunga tinana o te ata, te whakahere totokore o te ahiahi, te tahunga tinana a te kīngi, me tāna whakahere totokore, te tahunga tinana hoki a te iwi katoa o te whenua, me tā rātou whakahere totokore me ā rātou ringihanga; ā, me tāuhihi anō ki reira ngā toto katoa o te tahunga tinana, me ngā toto katoa o te patunga tapu; engari, ko te āta parāhi hei mea ui māku."

¹⁶ Nā, rite tonu tā Uria tohunga mea ai ki ngā mea katoa i whakahaua e Kīngi Ahata.

¹⁷ I tapahia hoki e Kīngi Ahata ngā awhi o ngā tūranga, tangohia ana e ia te takotoranga wai o runga o aua mea; i tangohia anō e ia te moana i runga i ngā kau parāhi, i ērā i raro i taua moana, ā, whakatakatoria ana ki runga ki te whāriki kōhatu.

¹⁸ Ā, ko te taupoki mō te hāpati i hangā nei ki roto ki te whare, me te tomokanga o te kīngi i waho, whakaangahia ana e ia ki te whare o Ihowā, he whakaaro ki te kīngi o Ahiria.

¹⁹ Nā, ko ērā atu meatanga i mea ai a Ahata, kihai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁰ Nā, ka moe a Ahata ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua, ki te pā o Rāwiri; ā, ko Hetekia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

17

Ko Kīngi Hohea o Ihāraira

¹ Nō te tekau mā rua o ngā tau o Ahata kīngi o Hūrā i kīngi ai a Hohea tama a Erāha ki Hamaria, ki a Ihāraira, ā, e iwa ngā tau i kīngi ai ia.

² I kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; otia, kihai i rite ki tā ngā kīngi o Ihāraira i mua atu i a ia.

³ I whakaekea ia e Hāramanehere kīngi o Ahiria; ā, ka riro a Hohea hei pononga māna, ka mau hākari hoki ki a ia.

⁴ Nā, ka mau i te kīngi o Ahiria e whakatupu hē ana a Hohea; i tukua hoki e ia he karere ki a Ho kīngi o Ihapa, ā, kihai i kawea hākari ki te kīngi o Ahiria, pērā i tāna i kawea ai i ērā atu tau. Nā, tūtakina ana ia e te kīngi o Ahiria, hereherea ana ki te whare herehere.

Te Takanga o Hamaria

⁵ Kātahi ka whakahekea te whenua katoa e te kīngi o Ahiria, haere ana ia ki Hamaria, whakapaea ana, e toru tau.

⁶ I te iwa o ngā tau o Hohea ka horo Hamaria i te kīngi o Ahiria, ā, whakahekea atu ana e ia a Ihairaira ki Ahiria, ā, whakanohoia ana ki Haraha, ki Haporo, i te taha o te awa, o Kotana, ā, ki ngā pā o ngā Meri.

⁷ I pērā ai, mō te hara o ngā tama a Ihairaira ki a Ihowā, ki tō rātou Atua, nāna nei rātou i kawē mai i te whenua o Ihipa i raro i te ringa o Parao kīngi o Ihipa, mō rātou i wehi i ngā atua kē,

⁸ ā, haere ana i runga i ngā tikanga a ngā iwi i peia nei e Ihowā i mua i ngā tama a Ihairaira, a ngā kīngi hoki o Ihairaira i whakakīngitia nei e rātou.

⁹ Ā, mahi puku ana ngā tama a Ihairaira i ngā mea kīhai i tika ki tā Ihowā, ki tā tō rātou Atua, hangā ana e rātou ētahi wāhi tiketike mā rātou ki ō rātou pā katoa, ki te taumaihi a ngā kaitūtehi, ki te pā whai taiepa.

¹⁰ Whakatūria ana e rātou he whakapakoko, he Aherimi ki runga ki ngā pukepuke tiketike katoa, ki raro hoki i ngā rākau kōuru nui katoa.

¹¹ Tahuna ana e rātou he whakakakara ki reira, ki ngā wāhi tiketike katoa, pērā ana me ngā iwi i whakahekea atu nei e Ihowā i mua i a rātou; mahia ana e rātou ngā mahi kīkino katoa hei whakapātaritari i a Ihowā;

¹² mahi ana hoki rātou ki ngā whakapakoko i kī ai a Ihowā ki a rātou, “Kaua e meatia e koutou tēnei mea.”

¹³ Otia i whakaaturia e Ihowā te hē o Ihairaira, o Hūrā, he mea kōrero nā ngā poropiti katoa, nā ngā matakite katoa; i mea ia, “Hoki mai i ō koutou ara hē, puritia āku whakahau me āku tikanga, kia rite ki te ture katoa i whakahaua e ahau ki ō koutou mātua, ki tāku i unga ai ki a koutou, he mea kōrero nā āku pononga, nā ngā poropiti.”

¹⁴ Heoi, kīhai rātou i rongo, engari whakapakeke ana i ō rātou kakī, kia pērā me ngā kakī o ō rātou mātua, kīhai nei i whakaponi ki a Ihowā, ki tō rātou Atua.

¹⁵ Whākorekore ana rātou ki āna tikanga, ki tāna kawenata hoki i whakaritea e ia ki ō rātou mātua, ki āna whakaaturanga i whakaaturia e ia ki a rātou; i whai rātou i ngā mea tekateka noa, ā, teka noa iho rātou, arumia ana e rātou ngā iwi i tētahi taha o rātou, i tētahi taha, erā i ako rā a Ihowā ki a rātou, kia kaua e rite te mahi ki tā rātou.

¹⁶ Nā, whakarērea ana e rātou ngā whakahau katoa a Ihowā, a tō rātou Atua, ā, hangā ana he whakapakoko whakarewa mā rātou, ko ngā kūao kau e rua; i hangā anō e rātou he Āherea, ā, koropiko ana ki te ope katoa o te rangi, mahi ana ki a Paara.

¹⁷ I meinga anō e rātou ā rātou tama me ā rātou tamāhine kia tika nā waenganui i te ahi; i tahuri ki ngā tohu, ki ngā karakia māori; i hoko hoki i a rātou hei mahi i te kino ki te titiro a Ihowā, hei whakapātaritari i a ia.

¹⁸ Nā reira nui atu te riri o Ihowā ki a Ihairaira, ā, nekehia atu ana rātou e ia i tōna aroaro; kīhai tētahi i mahue, ko te iwi anake o Hūrā.

¹⁹ Me Hūrā hoki, kīhai rātou i pupuri i ngā whakahau a Ihowā, a tō rātou Atua, heoi haere ana i runga i ngā tikanga i whakatakotoria e Ihairaira.

²⁰ Nā, whakakorekore ana a Ihowā ki ngā uri katoa o Ihairaira, whakawhiua ana rātou e ia, hoatu ana ki ngā ringa o ngā kaipāhua, ā, makā noatia atu rātou e ia i tōna aroaro.

²¹ I titorehia atu hoki e ia a Ihairaira i te whare o Rāwiri, ā, meinga ana e rātou a Ieropoama tama a Nēpata hei kīngi; nā, āia ana a Ihairaira e Ieropoama, kia kaua e whai i a Ihowā, ā, nāna rātou i hara ai, he nui te hara.

²² Nā, haere ana ngā tama a Ihairaira i ngā hara katoa i hara ai a Ieropoama; kīhai rātou i mawehe atu i reira.

²³ Ā, nekehia atu rā anō a Ihairaira e Ihowā i tōna aroaro; ko tāna hoki tēnā i kī ai, he mea kōrero nā āna pononga katoa, nā ngā poropiti.

Nā, ka whakahekea atu a Ihairaira i tō rātou whenua ki Ahiria ā mohoa noa nei.

Ka Tau i ngā Iwi Ahiria kei Ihairaira

²⁴ Nā, ka kawea mai e te kīngi o Ahiria he tāngata i Papurōna, i Kuta, i Awa, i Hāmata, i Hēparawaima, ā, whakanohoia ana ki ngā pā o Hamaria, ki ngā wāhi o ngā tama a Ihairaira. Nā, kua riro a Hamaria i a rātou, ā, nohoia ana e rātou ngā pā o reira.

²⁵ Nā, i te tūmatanga o tō rātou noho i reira, kīhai rātou i wehi i a Ihowā. Heoi, ungā ana e Ihowā he raiona ki a rātou, ā, whakamatea iho ētahi o rātou.

²⁶ Nā reira ka kōrero ētahi ki te kīngi o Ahiria, ka mea, “Ko ngā iwi i whakahekea rā e koe, i whakanohoia rā ki ngā pā o Hamaria, kāhore e mātau ki ngā ritenga a te Atua o te whenua; nā reira ka ungā e ia he raiona ki a rātou. Nā, ka whakamatea nei rātou, mō rātou kāhore e mātau ki ngā ritenga a te Atua o te whenua.”

²⁷ Kātahi ka whakahau te kīngi o Ahiria, ka mea: “Mauria ki reira tētahi o ngā tohunga i whakahekea mai nei e koutou i reira; ā, mā rātou e haere ki reira noho ai, māna hoki rātou e whakaako ki ngā ritenga a te Atua o te whenua.”

²⁸ Kātahi ka haere tētahi o ngā tohunga i whakahekea atu i Hamaria, ā, noho ana ki Pētēre, ā, nāna rātou i whakaako ki te tikanga mō tō rātou wehi i a Ihowā.

²⁹ Otiia i hangā e tēnei iwi, e tēnei iwi he atua ake mōna, ā, whakanohoia ana ki ngā whare o ngā wāhi tiketike i hangā nei e ngā Hamari; e tēnei iwi, e tēnei iwi, ki ō rātou pā i noho ai rātou.

³⁰ Nā, ka hangaia e ngā tāngata o Papurōna a Hukoto Penoto; nā ngā tāngata o Kutu i hanga a Nerekara; nā ngā tāngata o Hāmata i hanga a Ahima;

³¹ ā, nā ngā Awi i hanga a Nipihata rūau ko Tarataka. I tahuna hoki e ngā Heparawaimi ā rātou tamariki ki te ahi, hei mea ki a Ataramereke rūau ko Anamereke, atua o Hēparawaima.

³² Heoi, wehi ana rātou i a Ihowā, ā, whakatohungatia ana e rātou nō rātou anō hei tohunga mā rātou mō ngā wāhi tiketike; ā, ko ērā hei kaimahi mā rātou mō ngā mea tapu i ngā whare o ngā wāhi tiketike.

³³ I wehi rātou i a Ihowā, me te mahi anō ki ō rātou atua; pērā ana i ngā iwi i whakahekea atu nei rātou i reira.

³⁴ Rite tonu ki ō mua ritenga ā rātou mahi ā taea noatia tēnei rā; kāhore ō rātou wehi i a Ihowā, kāhore hoki ā rātou mahi e rite ki ā rātou tikanga, ki ā rātou whakaritenga, ki te ture, ki te whakahau rānei i whakahau ai a Ihowā i ngā tama a Hākopa, ko tāna ingoa nei mōna ko Ihairaira.

³⁵ I whakarite kawenata nei a Ihowā ki a rātou, i whakahau hoki i a rātou, i mea, “Kaua e wehi i ngā atua kē, kaua hoki e koropiko ki a rātou, kaua e mahi ki a rātou, kaua hoki e patu whakahere ki a rātou.

³⁶ Engari a Ihowā, nāna nei koutou i kawē mai i te whenua o Ihipa i runga i te kaha nui, i te ringa mārō, ko ia tā koutou e wehi ai, ko ia tā koutou e koropiko ai; me patu whakahere anō ki a ia.

³⁷ Nā, ko ngā tikanga me ngā whakaritenga, ko te ture me te whakahau, kua oti nā te tuhituhi e ia mō koutou, me pupuri e koutou, me mahi i ngā rā katoa; kaua hoki e wehi i ngā atua kē.

³⁸ Kaua hoki e wareware ki te kawenata i whakaritea e ahau ki a koutou; kaua hoki e wehi ki ngā atua kē;

³⁹ engari, ko Ihowā, ko tō koutou Atua, tā koutou e wehi ai, ā, māna koutou e whakaora i te ringa o ō koutou hoariri katoa.”

⁴⁰ Otiia kihai rātou i rongō; nā, rite tonu ki ngā ritenga ō mua tā rātou i mea ai.

⁴¹ Heoi, wehi ana aua iwi i a Ihowā, me te mahi anō ki ō rātou whakapakoko; i pērā anō ā rātou tamariki, me ngā tamariki a ā rātou tamariki, me ō rātou mātua, ā taea noatia tēnei rā.

18

Ko Kīngi Hetekia o Hūrā

(2 Whakapapa 29.1-2; 31.1)

¹ Nā, nō te toru o ngā tau o Hohea tama a Eraha kīngi o Ihairaira, i kīngi ai a Hetekia tama a Ahata kīngi o Hūrā.

² E rua tekau mā rima ōna tau i tōna kīngitanga, ā, e rua tekau mā iwa ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama; ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Api, he tamāhine nā Hakaraia.

³ Nā, he tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Rāwiri, tōna tupuna.

⁴ I whakakāhoretia e ia ngā wāhi tiketike, i tukitukia hoki ngā whakapakoko, tuaina ana e ia te Āhera. Ā, mongamonga ana i a ia te nākahi parāhi, i hangā nei e Mohi; tahu tonu ai hoki ngā tama a Ihairaira i te whakakakara ki taua mea ā taea noatia taua rā; ā, tapā ana e ia, ko Nehuhātana.

⁵ I whakawhirinaki hoki ia ki a Ihowā, ki te Atua o Ihairaira; nā, kāhore he rite mōna o ngā kīngi katoa o Hūrā i muri i a ia, o ērā rānei i mua atu i a ia.

⁶ I piri tonu hoki ia ki a Ihowā, kihai i mahue te whai i a ia, engari i puritia e ia āna whakahau i whakahau ai a Ihowā ki a Mohi.

⁷ Nā, i a ia a Ihowā, ā, oti pai ana tāna i ngā wāhi katoa i haere ai ia. Nā, ka whakakeke ia ki te kīngi o Ahiria, ā, kihai i mahi ki a ia.

⁸ I patua e ia ngā Pirihitini tae noa ki Kaha, ki ōna rohe, i te taumaihi o ngā kaitūtei ki te pā taiepa.

⁹ Nā, i te whā o ngā tau o Kīngi Hetekia, arā i te whitu o ngā tau o Hohea tama a Erahā kīngi o Ihairaira, ka whakaekea Hamaria e Hāramanehere kīngi o Ahiria, whakapaea ana e ia.

¹⁰ Ā, i te mutunga o te toru o ngā tau, ka horo a reira i a rātou; arā nō te ono o ngā tau o Hetekia, koia rā te iwa o ngā tau o Hohea kīngi o Ihairaira, ka horo Hamaria.

¹¹ Nā, ka whakahekea e te kīngi o Ahiria a Ihairaira ki Ahiria, whakanohoia ana e ia ki Haraha, ki Haporo, ki te taha o te awa o Kotana ki ngā pā anō hoki o ngā Meri.

¹² Mō rātou kīhai i rongo ki te reo o Ihowā, o tō rātou Atua, engari takahia ana e rātou tāna kawenata me ngā mea katoa i whakahaua mai e Mohi, e tā Ihowā pononga; kīhai i whakarangona, kīhai i mahia.

*Ka Whakaekea e ngā Ahiria a Hūrā
(2 Whakapapa 32.1-19; Ihāia 36.1-22)*

¹³ Nā, nō te tekau mā whā o ngā tau o Kīngi Hetekia ka whakaekea ngā pā taiepa katoa o Hūrā e Henakeripi kīngi o Ahiria, ā, horo ana i a ia.

¹⁴ Nā, ka unga tāngata a Hetekia kīngi o Hūrā ki te kīngi o Ahiria ki Rakihi hei mea, "Kua hara ahau; hoki atu i ahau; ko tau e whakapīkau mai ai ki ahau ka pīkaua e ahau."

Nā, whakaritea ana e te kīngi o Ahiria ki a Hetekia kīngi o Hūrā kia toru rau taranata hiriwa, kia toru tekau hoki taranata kōura.

¹⁵ Nā, hoatu ana e Hetekia ki a ia te hiriwa katoa i kitea ki te whare o Ihowā, ki ngā taonga anō o te whare o te kīngi.

¹⁶ Nō taua wā anō ka tapahia e Hetekia te kōura o ngā tatau o te temepara o Ihowā, o ngā pou hoki i whakakikoruatia nei e Hetekia kīngi o Hūrā, ā, hoatu ana ki te kīngi o Ahiria.

¹⁷ Nā, ka ungā e te kīngi o Ahiria a Taratana, a Rapaharihi, a Rapahake i Rakihi ki a Kīngi Hetekia ki Hiruhārama, he nui te ope. Nā, haere ana rātou, ka tae ki Hiruhārama, ā, i tō rātou taenga atu, ka haere rātou, ka tū ki te awakeri o te puna wai o runga, o tērā i te huarahi o te māra a te kaihoroi kākahu.

¹⁸ Nā, ka karanga rātou ki te kīngi, ka puta atu ki a rātou a Eriakimi tama a Hirikia, te rangatira o te whare, a Hepena kaituhituhi, a Ioaha tama a Ahapa te kaiwhakamahara.

¹⁹ Nā, ka mea a Rapahake ki a rātou, "Kōrero atu āiane ki a Hetekia:

"Ko te kupu tēnei a te kīngi nui, a te kīngi o Ahiria: He aha tēnei whakawhirinaki, e whakawhirinaki nā koe?"

²⁰ E mea nā koe, otiia he mea ngutu kau, Tēnei te ngārahu tika, te kaha mō te whawhai. Nā, e whakawhirinaki ana koe ki a wai, i whakakeke ai koe ki ahau?

²¹ Nanā, e whakawhirinaki ana koe ki tēnā kākaho pēpē hei tokotoko, ki a Ihipa; ki te pēhia iho e te tangata, ka ngoto ki roto ki tōna ringa, nā, kua tū. Ka pērā anō a Parao kīngi o Ihipa ki te hunga katoa e okioki ana ki a ia.

²² "Otiia ki te mea mai koutou ki ahau, 'Ko Ihowā, ko tō mātou Atua tā mātou e whakawhirinaki nei,' he teka ianei ko ia tēnā, nāna nei ngā wāhi tiketike, me ngā āta i whakakāhoretia atu nei e Hetekia, ā, kua mea ia ki a Hūrā rāua ko Hiruhārama, 'Hei mua i tēnei āta i Hiruhārama koutou koropiko ai'?"

²³ "Nā, hōmai āiane he utu pupuri ki tōku ariki, ki te kīngi o Ahiria, ā, ka hoatu e ahau ki a koe ētahi hōiho, kia rua mano, ki te taea e koe te whakanoho kaieke ki runga.

²⁴ Ā, me pēhea e taea ai e koe te pare atu te kanohi o tētahi rangatira kotahi o ngā iti rawa o ngā pononga a tōku ariki, ā, ka whakawhirinaki koe ki Ihipa hei hāriata, hei kaieke hōiho māu?"

²⁵ I haere kau mai rānei ahau, kāhore a Ihowā, ki te huna i tēnei wāhi? I mea a Ihowā ki ahau, 'Haere ki te whenua rā huna ai.' "

²⁶ Kātahi ka mea a Eriakimi tama a Hirikia rātou ko Hepena, ko Ioaha, ki a Rapahake, "Kōrero koa ki āu pononga i te reo Hiriani; e mātau ana hoki mātou ki tēnā reo; kaua e kōrero mai ki a mātou i te reo Hūrai i te mea e whakarongo ana te iwi i runga i te taiepa."

²⁷ Anō rā ko Rapahake ki a rātou, "I ungā mai rānei ahau e tōku ariki ki tōu ariki, ā, ki a koe, hei kōrero i ēnei kupu? He teka ianei i ungā mai ahau e ia ki ngā tāngata e noho ana i runga i te taiepa, kia kainga e rātou tō rātou paru, kia inumia tō rātou mimi, arā e koutou tahi?"

²⁸ Kātahi a Rapahake ka tū, ā, he nui tōna reo ki te karanga i te reo Hūrai; i kōrero ia, i mea: "Whakarongo ki te kupu a te kīngi nui, a te kīngi o Ahiria.

²⁹ Ko te kupu tēnei a te kīngi: Kei tinihangatia koutou e Hetekia; e kore hoki koutou e taea te whakaora e ia i tōna ringa.

³⁰ Kei meinga hoki koutou e Hetekia kia whakawhirinaki ki a Ihowā, i a ia e kī nā, 'He pono, tērā tātou e whakaorangia e Ihowā, e kore hoki tēnei pā e tukua ki te ringa o te kīngi o Ahiria.'

³¹ "Kaua e rongo ki a Hetekia; ko te kupu tēnei a te kīngi o Ahiria: 'Houhia tā koutou rongo ki ahau, ka haere mai ki waho ki ahau; ka kai ai koutou i ngā hua o tāna wāina, o tāna wāina, o tāna piki, o tāna piki, ka inu anō i te wai o tāna puna, o tāna puna;

³² kia tae atu rā anō ahau ki te tiki atu i a koutou ki te whenua pēnei i tō koutou nei whenua, ki te whenua wīti, wāina, ki te whenua taro, māra wāina, ki te whenua hinu ōriwa, honi hoki, kia ora ai koutou, kei mate.

"Kaua hoki e whakarongo ki a Hetekia, i a ia e tohe nā ki a koutou, e mea nā, 'Mā Ihowā tātou e whakaora.'

³³ I ora rānei i tētahi o ngā atua o ngā tauwi tōna whenua i te ringa o te kīngi o Ahiria?

³⁴ Kei hea ngā atua o Hāmata, o Ārapara? Kei hea ngā atua o Hēparawaima, o Hena, o Iwa? I whakaorangia rānei e rātou a Hamaria i tōku ringa?

³⁵ Ko wai o ngā atua katoa o ngā whenua, kua whakaorangia e rātou tō rātou whenua i tōku ringa, e whakaorangia ai e Ihowā a Hiruhārama i tōku ringa?"

³⁶ Otiia whakarongo kau ana tērā te iwi, kīhai i whakahoki kupu ki a ia; ko tā te kīngi hoki tēnā i ako ai, i kī ai, "Kaua e whakahoki kupu atu ki a ia."

³⁷ Kātahi ka haere a Eriakimi tama a Hirikia, te rangatira o te whare, a Hepena te kaituhituhi, a Ioaha tama a Āhapa te kaiwhakamahara ki a Hetekia, he mea haehae ō rātou kākahu, ā, kōrerotia ana e rātou ki a ia ngā kupu a Rapahake.

19

Ka Uiuia e Hetekia a Ihāia (Ihāia 37.1-7)

¹ Nā, i te rongonga o Kīngi Hetekia, ka haea e ia ōna kākahu, ka hīpoki i a ia ki te kākahu taratara, haere ana ki te whare o Ihowā.

² I ungā hoki e ia a Eriakimi, te rangatira o te whare, rātou ko Hepena kaituhituhi, ko ngā kaumātua o ngā tohunga, he mea hīpoki ki te kākahu taratara, ki a Ihāia poropiti tama a Āmoho.

³ Ā, ka mea rātou ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Hetekia, Ko tēnei rā, he rā nō te raruraru, nō te whakatuma, nō te kohukohu; kua tae hoki ngā tamariki ki te whānautanga, heoi kāhore he kaha e whānau ai.

⁴ Tērā pea ka rongo a Ihowā, tōu Atua ki ngā kupu katoa a Rapahake i ungā mai nei e tōna ariki, e te kīngi o Ahiria, hei whākorekore ki te Atua ora; ā, ka riri ki ngā kupu i rongo ai a Ihowā, tōu Atua. Nā, kia ara tau inoi mō ngā toenga e noho nei."

⁵ Heoi, kua tae ngā tāngata a Kīngi Hetekia ki a Ihāia,

⁶ ā, ka mea a Ihāia ki a rātou, "Kia pēnei tā koutou kōrero ki tō koutou ariki, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kaua e wehi i ngā kupu i rongo nā koe, ki ēnā i kohukohu mai nā ngā tāngata a te kīngi o Ahiria ki ahau.

⁷ Nanā, ka hoatu e ahau he wairua ki roto ki a ia, ā, tērā ia e rongo i tētahi rongo, ka hoki ki tōna whenua, ā, ka meinga ia e ahau kia hūnga i te hoari i tōna ake whenua.' "

Te Takutaku a Henakeripi (Ihāia 37.8-20)

⁸ Nā, ka hoki a Rapahake, ā, rokohanga atu e whawhai ana te kīngi o Ahiria ki Rīpina; i rongo hoki ia kua maunu mai ia i Rakihi.

⁹ Ā, nō tōna rongonga ki a Tirihaka, kīngi o Etiopia, ki te kōrero, "Nanā, kei te haere mai ia ki te whawhai ki a koe," ka unga tāngata anō ia ki a Hetekia, hei mea atu,

¹⁰ "Kia pēnei tā koutou ki atu ki a Hetekia kīngi o Hūrā, mea atu: Kei tinihangatia koe e tōu Atua, e okioki atu nā koe, i a ia e kī nā, 'E kore a Hiruhārama e hoatu ki te ringa o te kīngi o Ahiria.'

¹¹ Nanā, tēnā koe kua rongo ki tā ngā kīngi o Ahiria i mea ai ki ngā whenua katoa, ki tā rātou hunanga i a rātou; ā, e ora rānei koe?

¹² I ora rānei i ō rātou atua ngā tauwi i hunā rā e ōku mātua, a Kotana, a Harana, a Retepe, me ngā tama a Erene, i Terahara rā?

¹³ Kei hea te kīngi o Hāmata, te kīngi o Ārapara, te kīngi o te pā o Hēparawaima, o Hena, o Iwa?"

Te Inoi o Hetekia

¹⁴ Nā, ka riro mai i a Hetekia te pukapuka i te ringa o ngā karere, ā, ka kōrerotia e ia. Nā, haere ana a Hetekia ki runga, ki te whare o Ihowā, wherahia ana e ia ki te aroaro o Ihowā.

¹⁵ Nā, ka inoi a Hetekia ki te aroaro o Ihowā, ka mea: “E Ihowā, e te Atua o Ihairaira, e noho mai nā i runga o ngā kerupima, ko koe te Atua, ko koe anake, o ngā kīngitanga katoa o te whenua; nāu i hanga te rangi me te whenua.

¹⁶ Tahuri mai tōu taringa, e Ihowā, whakarongo mai; titiro mai ōu kanohi, e Ihowā, kia kite koe; whakarongo ki ngā kupu a Henakeripi, i unga mai nei i tēnei hei whākorekore mō te Atua ora.

¹⁷ “He tika anō e Ihowā, kua kore i ngā kīngi o Ahiria ngā iwi me ō rātou whenua,

¹⁸ kua makaia atu hoki ō rātou atua ki roto ki te ahi; ehara hoki ērā i te atua, engari he mahi nā te ringa tāngata, he rākau, he kōhatu; koia i hunā ai e rātou.

¹⁹ Tēnā rā, e Ihowā, e tō mātou Atua, whakaorangia mātou i tōna ringa, kia mōhio ai ngā kīngitanga katoa o te whenua ko Ihowā koe, ko te Atua, ko koe anake.”

Te Karere a Ihāia ki te Kīngi

²⁰ Kātahi a Ihāia tama a Āmoho ka unga tāngata ki a Hetekia, hei mea: “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: I inoi mai nā koe ki ahau mō Henakeripi kīngi o Ahiria, nā, kua rongorongo ahau ki a koe.

²¹ Ko tā Ihowā kupu tēnei i kōrero ai mōna:

‘Kua whakahāwea te tamāhine wāhina a Hiona ki a koe,

kua kataina koe e ia;

kua rūrū te mātenga

o te tamāhine a Hiruhārama ki a koe.

²² Ko wai tāu i whākorekore nā, i kohukohu nā?

Ki a wai tōu reo i whakarahia nā,

tōu mata i kake nā ki runga?

Ki te Mea Tapu o Ihairaira!

²³ Nā āu karere i whākorekore ai koe i te Ariki,

kua mea nā koe, “Kake ana ahau, me aku tini hāriata,

ki ngā wāhi tiketike o ngā maunga,

ki ngā taha rawa o Repanōna;

ā, ka tuaina e ahau ngā hīta roroa o reira

me ō reira kauri papai;

ā, ka tomo ahau ki te whare tira

haere o tōna wāhi whakamutunga mai,

ki te ngahere o tōna māra hua.

²⁴ Kua keria e ahau,

kua inumia anō ngā wai kē,

ā, ka maroke i te kapu o tōku waewae

ngā awa katoa o Ihīpa.”

²⁵ “ ‘Kāhore rānei koe i rongorongo

nāku tēnā i mea i mua noa atu,

ā, nāku tēnā i hanga o ngā rā onamata?

Nō nāianei kua meinga e ahau,

ko koe hei mea i ngā pā taiepa

hei pūranga rukerukenga.

²⁶ Koia i iti ai te kaha o ō reira tāngata;

wehi ana rātou, pororaru ana.

Rite tonu rātou ki te tarutaru o te pārae,

ki te otaota matomato,

ki te taru i runga i ngā tuanui,

ki te witi i ngingio i te mea kianō i āta tupu noa.

²⁷ “ ‘Otīia e mātau ana ahau ki tōu nohoanga iho,

ki tōu haerenga atu, ki tōu haerenga mai,

me tāu nananga ki ahau.

²⁸ Mō tāu nananga ki ahau,

ā, mō tāu whakakake kua tae mai nei ki ōku taringa,

mō reira ka kuhua e ahau tāku matau ki tōu ihu,

tāku paraire ki ōu ngutu,

ā, ka whakahokia koe nā te ara
i haere mai nā koe.'

²⁹ "Ā, ko te tohu tēnei ki a koe:

Ka kai koutou i tēnei tau i ngā mea tupu noa ake,

ā, i te rua o ngā tau ko ngā tupu noa ake o te tau.

Nā, hei te toru o ngā tau koutou whakatō ai, kokoti ai,
whakatō ai i ngā māra wāina, kai iho ai i ngā hua.

³⁰ Nā, tērā e hou anō whakararo ngā pakiaka o ngā mōrehu i mawhiti o te whare o Hūrā,
ā, ka hua ngā hua whakarunga.

³¹ Nō te mea tērā e puta ake he toenga i Hiruhārama,
he oranga i maunga Hiona;

e taea hoki tēnei e te ngākau nui o Ihowā.

³² "Nā, ko tā Ihowā kupu tēnei mō te kīngi o Ahiria:

E kore ia e haere mai ki tēnei pā,

e kore anō e perea mai he pere e ia ki konei,

e kore anō e maua mai e ia he whakangungu rākau ki mua i tēnei pā,

e haupūria rānei he puke hei whawhaitanga ki konei.

³³ Ko te ara i haere mai ai ia, ka hoki anō ia mā reira;

e kore hoki ia e tae mai ki tēnei pā,

e ai tā Ihowā.

³⁴ Ka tiakina hoki e ahau tēnei pā, kia ora ai;

he whakaaro ki ahau, ki tāku pononga anō, ki a Rāwiri."

Te Hinganga me te Matenga o Henakeripi

³⁵ Nā, i taua pō ka puta te anahera a Ihowā, ā, patua iho e ia i te puni o ngā Ahiriana
kotahi rau e waru tekau mā rima mano; ā, i te marangatanga ake i te ata, nanā, ō rātou
tinana! He tūpāpaku katoa rātou.

³⁶ Heoi, tūria atu ana e Henakeripi kīngi o Ahiria, haere ana, hoki ana, noho rawa atu
kei Ninewe.

³⁷ Ā, i a ia e koropiko ana i roto i te whare o tōna atua, o Nitiroko, ka patua e āna tama, e
Ataramereke rāua ko Harētere ki te hoari; ā, mawhiti atu ana rāua ki te whenua o Ararata.
Ā, ko Etara Harono, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

20

Te Mate me te Whakaora o Kīngi Hetekia

(Ihāia 38.1-8, 21-22; 2 Whakapapa 32.24-26)

¹ I aua rā ka mate a Hetekia, whano marere. Nā, ka tae mai a Ihāia poropiti tama a
Āmoho ki a ia, ka mea ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā: Whakahaua iho tōu whare; nō
te mea ka mate koe, kāhore e ora."

² Kātahi ka tahari tōna mata ki te pakitara, ka inoi ki a Ihowā, ka mea:

³ "Tēnā rā, e Ihowā, kia mahara ki ōku hāereerenga i tōu aroaro i runga i te pono, i te
ngākau tapatahi, ki tāku meatanga i te pai ki tāu titiro." Nā, tangi ana a Hetekia, nui atu
te tangi.

⁴ Nā, kāhore anō a Ihāia kia puta noa ki waenganui o te pā, kua puta mai te kupu a
Ihowā ki a ia, kua mea:

⁵ "Hoki atu, mea atu ki te rangatira o tāku iwi, ki a Hetekia, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā,
a te Atua o Rāwiri, o tōu tupuna. Kua whakarangona tāu inoi e ahau, ā, kua kite ahau i ōu
roimata; nanā, me whakaora koe e ahau; hei te toru o ngā rā ka haere koe ki runga, ki te
whare o Ihowā.

⁶ Ka tāpiritia anō e ahau ōu rā ki ngā tau kotahi tekau mā rima; ā, ka whakaorangia koe
me tēnei pā e ahau i te ringa o te kīngi o Ahiria; ā, ka tiakina e ahau tēnei pā, he whakaaro
ki ahau anō, ki tāku tangata hoki, ki a Rāwiri.' "

⁷ I ki anō hoki a Ihāia, "Tikina he papa piki." Nā, tikina ana e rātou; whakapākia ana ki te
whēwhē, nā, kua ora ia.

⁸ Nā, ka mea a Hetekia ki a Ihāia, "He aha te tohu mōku ka whakaorangia ahau e Ihowā?
Mōku ka haere i te toru o ngā rā ki te whare o Ihowā?"

⁹ Anō rā ko Ihāia, "Ko te tohu tēnei a Ihowā ki a koe, ka oti i a Ihowā tāna kupu i
kōrero ai ia: Kia tekau rānei ngā nekehanga e neke atu ai te ātārangi; kia tekau rānei ngā
whakahokinga e hoki ai?"

¹⁰ Anō rā ko Hetekia, "He mea noa iho kia tekau ngā nekehanga e neke atu ai te ātārangi;
erangi kia tekau ngā nekehanga e hoki ai te ātārangi ki muri."

¹¹ Kātahi a Ihāia poropiti ka karanga ki a Ihowā, ā, whakahokia ana e ia te ātārangi, tekau ngā nekehanga, o ngā nekehanga i heke iho ai i te whakaatu hāora a Ahata.

*He Karere mai i Papurōna
(Ihāia 39.1-8)*

¹² I taua wā ka tukua e Peroraka Pararana, tama a Pararana kīngi o Papurōna he pukapuka me tētahi hākari ki a Hetekia; nō te mea i rongo ia i te mate a Hetekia.

¹³ Ā, i whakarongo a Hetekia ki a rātou, whakakitea ana e ia ki a rātou te whare katoa o āna mea papai, te hiriwa, te kōura, ngā kīnaki kakara, te hinu utu nui, me te whare o āna mea mō te whawhai, me ngā mea katoa i rokohanga ki roto ki ōna taonga. Kāhore tētahi mea o tōna whare, o tōna kīngitanga katoa, i kore te whakakitea e Hetekia ki a rātou.

¹⁴ Kātahi ka haere mai a Ihāia poropiti ki a Kīngi Hetekia, ka mea ki a ia, "I pēhea mai ēnei tāngata? I haere mai hoki rātou ki a koe i hea?"

Anō rā ko Hetekia, "I haere mai rātou i te whenua hoi, i Papurōna."

¹⁵ Anō rā ko tērā, "He aha ngā mea i kitea e rātou ki tōu whare?"

Ka whakahokia e Hetekia, "Kua kitea e rātou ngā mea katoa i tōku whare. Kāhore tētahi mea o ōku taonga i kore te whakakitea e ahau ki a rātou."

¹⁶ Nā, ka mea a Ihāia ki a Hetekia, "Whakarongo ki te kupu a Ihowā:

¹⁷ Nanā, kei te haere mai ngā rā e kawea ai ngā mea katoa o tōu whare, me ngā mea kua rongōtia nei e ōu mātua taea noatia tēnei rā, ki Papurōna. E kore tētahi mea e mahue, e ai tā Ihowā.

¹⁸ Ā, ka tangohia e rātou ētahi o āu tama e puta mai i roto i a koe, e whānau māu; ā, hei unaka rātou i roto i te whare o te kīngi o Papurōna."

¹⁹ Anō rā ko Hetekia ki a Ihāia, "He pai te kupu a Ihowā i kōrerotia mai nā e koe." I mea anō hoki ia, "Ehara oti i te pai ki te mau te rongo me te pono i ōku rā?"

*Te Mutunga o te Kīngitanga o Hetekia
(2 Whakapapa 32.32-33)*

²⁰ Nā, ko ērā atu meatanga a Hetekia me āna mahi toa katoa, me tāna hanganga i te puna, i te awakeri, ā, whakaputaina ana e ia he wai ki te pā, kihai ianei enā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²¹ Nā, ka moe a Hetekia ki ōna mātua, ā, ko tāna tama, ko Mānahi, te kīngi i muri i a ia.

21

*Ko Kīngi Mānahi o Hūrā
(2 Whakapapa 33.1-20)*

¹ Kotahi tekau mā rua ngā tau o Mānahi i tōna kīngitanga, ā, e rima tekau mā rima ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama; ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Hepetipa.

² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite tonu ki ngā mea whakarihariha a ngā tauwi i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Ihāraira.

³ I hangā anō hoki e ia ngā wāhi tiketike i whakakorea rā e Hetekia, e tōna pāpā; whakaarahia ake ana e ia he āta ki a Paara, hangā ana e ia he āhera, pērā ana me tā Ahapa kīngi o Ihāraira i mea ai, ā, koropiko ana ki te ope katoa o te rangi, mahi ana ki a rātou.

⁴ I hangā hoki e ia ētahi āta ki te whare o Ihowā, ki tā Ihowā i kī rā, "Ko Hiruhārama hei waihotanga mō tōku ingoa."

⁵ I hangā anō e ia ētahi āta mō te ope katoa o te rangi ki ngā marae e rua o te whare o Ihowā.

⁶ Ā, meatia ana e ia tāna tama kia tika nā waenganui i te ahi, rapua ana e ia he tohu i ngā kapua, i ngā nākahi, i whai hoki ia ki ngā atua māori, ki ngā mata māori; nui atu tāna kino i mahi ai ki te titiro a Ihowā hei whakapātaritari i a ia.

⁷ Ā, i whakatūria e ia he whakapakoko nō āhera, i mahia e ia ki te whare i kī rā a Ihowā ki a Rāwiri rāua ko tāna tama ko Horomona, "Hei tēnei whare, hei Hiruhārama i whiriwhiria nei e ahau i roto i ngā iwi katoa o Ihāraira ahau waiho ai i tōku ingoa ā ake ake.

⁸ Ā, heoi āku whakanekehanga i ngā waewae o Ihāraira i te whenua i hoatu e ahau ki ō rātou mātua; ki te mau rāia rātou ki te mahi i ngā mea katoa i whakahaua e ahau ki a rātou, kia rite ki te ture katoa i whakahaua e Mohi, e tāku pononga ki a rātou."

⁹ Otia kihai rātou i rongo; i tākina kētia rātou e Mānahi kia nui atu tā rātou mahi kino i tā ngā iwi i hunā nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Ihāraira.

¹⁰ I kōrero anō a Ihowā, arā āna pononga, ngā poropiti, i mea,

¹¹ “Kua mahi nei a Mānahi kīngi o Hūrā i ēnei mea whakarihariha, kino atu tāna i ngā mea katoa i mea ai ngā Amori i mua i a ia; ā, kua mea nei ia i a Hūrā kia hara ki āna whakapakoko;

¹² mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Iharaia: Tēnei ahau te kawea nei i te kino ki Hiruhārama rāua ko Hūrā, e pāorooro ai ngā taringa e rua o ngā tāngata e rangona ai.

¹³ Ka whakamārōkia e ahau te aho o Hamaria ki runga ki Hiruhārama, me te parameti o te whare o Ahapa; ā, ka horoia e ahau a Hiruhārama, ka pērātia me tā te tangata horoi i te rīhi; horoia ana e ia, hurihia ana ko tua.

¹⁴ Ā, ka rukea atu e ahau te toenga o tōku wāhi tupu, ka hoatu ki ngā ringa o ē rātou hoariri; ā, hei taonga pārau rātou, hei mea parakete mā ē rātou hoariri katoa;

¹⁵ mō rātou i mahi i te kino ki tāku titiro, i whakapātaritari hoki i ahau, mai o te rā i puta mai ai ē rātou mātua i Ihia ā taea noatia tēnei rā.”

¹⁶ I whakaheke anō hoki e Mānahi he toto harakore, tōna nui, ā, kī noa i a ia Hiruhārama i tētahi pito ki tētahi; tāpiritia ana tēnei e ia ki tōna hara i hara ai a Hūrā, i mea ai i te kino ki te titiro a Ihowā.

¹⁷ Nā, ko ērā atu meatanga a Mānahi me āna mahi katoa, me tōna hara i hara ai ia, kīhai ianei ēnā i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

¹⁸ Nā, ka moe a Mānahi ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki te kāri o tōna whare, ki te kāri a Uha; ā, ko tāna tama, ko Amono, te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Amono o Hūrā

(2 Whakapapa 33.21-25)

¹⁹ E rua tekau mā rua ngā tau o Amono i tōna kīngitanga, ā, e rua ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Mehuremete, he tamāhine nā Harutu, nō Iotopa.

²⁰ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, rite tonu tāna mahi ki tā tōna pāpā, ki tā Mānahi.

²¹ I haere hoki ia i ngā ara katoa i haere ai tōna pāpā, i mahi ki ngā whakapakoko i mahi ai tōna pāpā, ā, koropiko ana ia ki aua mea.

²² I whakarērea e ia a Ihowā, te Atua o ōna mātua, kīhai i haere i te ara o Ihowā.

²³ Nā, ka whakatupu ngā tāngata a Amono i te mate mōna, ā, patua iho e rātou te kīngi ki roto anō i tōna whare.

²⁴ Otiia i patua e ngā tāngata o te whenua te hunga katoa nāna i whakatupu te hē mō Kīngi Amono; ā, meinga ana e ngā tāngata o taua whenua a Hōhia, tāna tama, hei kīngi i muri i a ia.

²⁵ Nā, ko ērā atu meatanga i mea ai a Amono, kāhore ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁶ Ā, i tanumia ia ki tōna tanumanga ki te kāri a Uha, ā, ko Hōhia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

22

Ko Kīngi Hōhia o Hūrā

(2 Whakapapa 34.1-2)

¹ E waru ngā tau o Hōhia i tōna kīngitanga, ā, e toru tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Ierira, he tamāhine nā Araia, nō Pohokata.

² Ā, tika tonu tāna mahi ki te titiro a Ihowā; i haere hoki ia i runga i ngā ara katoa o tōna tupuna o Rāwiri, ā, kīhai i peka ki matau, ki mauī.

Ka Huraina te Pukapuka o te Ture

(2 Whakapapa 34.8-28)

³ Nā, i te tekau mā waru o ngā tau o Kīngi Hōhia ka ungā e te kīngi a Hapana tama a Atāria tama a Mehūrāma, te kaituhituhi, ki te whare o Ihowā; i mea ia,

⁴ “Haere ki a Hirikia ki te tino tohunga, kia huihuia e ia te moni e kawea ana mai ki roto ki te whare o Ihowā, tā ngā kaitiaki o te kūwaha i tango ai i te iwi.

⁵ Ka hoatu ki ngā ringa o ngā kaimahi o te mahi, o ngā kaitohutohu o te whare o Ihowā; ā, mā rātou e hoatu ki ngā kaimahi o te mahi i te whare o Ihowā, hei hanga mō ngā wāhi pakaru o te whare,

⁶ ki ngā kāmura, ki ngā kaihangā, ki ngā kaimahi kōhatu; ā, hei hoko i ngā rākau, i ngā kōhatu tārai, hei hanga mō te whare.

⁷ Otiia kīhai i uiuia ā rātou meatanga i te moni i hoatu nei ki ē rātou ringa; he pono hoki tā rātou mahi.”

⁸ Nā, ka mea a Hirikia tino tohunga ki a Hapana kaituhituhi, “Kua kitea e ahau te Pukapuka o te Ture i te whare o Ihowā.” Nā, ka hoatu e Hirikia te pukapuka ki a Hapana, ā, kōrerotia ana e ia.

⁹ Nā, ka haere a Hapana kaituhituhi ki te kīngi, whakahokia ana te kōrero e ia ki te kīngi, i mea ia: “Kua ringiringihia e āu pononga te moni i kitea ki te whare, ā, hoatu ana ki ngā ringa o ngā kaimahi i te mahi, o ngā kaitohutohu i te whare o Ihowā.”

¹⁰ Nā, ka whakaatu a Hapana kaituhituhi ki te kīngi, ka mea, “Kua hōmai e Hirikia tohunga he pukapuka ki ahau.” Nā, kōrerotia ana e Hapana ki te aroaro o te kīngi.

¹¹ Ā, nō te rongonga o te kīngi i ngā kupu o te Pukapuka o te Ture, ka haea e ia ōna kākahu.

¹² Nā, ka whakahau te kīngi ki te tohunga, ki a Hirikia, rātou ko Ahikama tama a Hapana, ko Akaporo tama a Mikaia, ko Hapana kaituhituhi, ko Ahaia tangata a te kīngi, ka mea:

¹³ “Haere, ui atu ki a Ihowā mōku, mō tēnei iwi, mō Hūrā katoa hoki, he mea nā ngā kupu o tēnei pukapuka kua kitea nei. He nui hoki te riri o Ihowā kua ngiha nei ki a tātou, nō te mea kihai ō tātou mātua i rongo ki ngā kupu o tēnei pukapuka, kihai i mahi i ngā mea katoa i tuhituhia hei mea mā tātou.”

¹⁴ Heoi, haere ana a Hirikia tohunga rātou ko Ahikama, ko Akaporo, ko Hapana, ko Ahaia ki a Hurura, ki te wahine poropiti, wahine a Harumu kaitiaki kākahu, he tama hoki tērā nā Tikiwa tama a Harahaha; i Hiruhārama hoki taua wahine e noho ana, i te wāhi tuarua. Nā, kōrero ana rātou ki a ia.

¹⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko te kōrero tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: Mea atu ki te tangata nāna koutou i unga mai ki ahau,

¹⁶ ‘Ko tā Ihowā kupu tēnei: Nanā, ka kawea atu e ahau he kino ki runga ki tēnei wāhi, ki runga anō i ōna tāngata, arā ngā kupu katoa o te pukapuka i kōrerotia nā e te kīngi o Hūrā.

¹⁷ Mō rātou i whakarere i ahau, i tahu whakakakara ki ngā atua kē, he whakapātaritari hoki i ahau ki ngā mahi katoa a ō rātou ringa; koia i ngiha ai tōku riri ki tēnei wāhi, ā, e kore e tineia.’

¹⁸ Otiia, me ki atu e koutou ki te kīngi o Hūrā nāna nei koutou i unga mai ki te ui ki a Ihowā, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: Nā, mō ngā kupu i rongo nā koe,

¹⁹ nā te mea he ngāwari tōu ngākau, ā, kua whakaiti koe i a koe ki te aroaro o Ihowā, i a koe ka rongo nā ki tāku i mea ai mō tēnei wāhi, mō ōna tāngata hoki, kia meinga rātou hei ururua, hei kanga; ā, kua haehae i ōu kākahu, kua tangi ki tōku aroaro; nā, kua rongo anō hoki ahau i a koe, e ai tā Ihowā.

²⁰ Nanā, ka huihuia atu koe e ahau ki ōu mātua, ka huihuia atu anō koe ki tōu tanumanga i runga i te rangimārie, ā, e kore ōu kanohi e kite i ngā kino katoa e kawea mai e ahau ki tēnei wāhi.’ ”

Nā, whakahokia ana te kōrero e rātou ki te kīngi.

23

Te Hanganga Hou o Hōhia (2 Whakapapa 34.3-7, 29-33)

¹ Nā, ka unga tāngata atu te kīngi, ā, huihuia ana e rātou ngā kaumātua katoa o Hūrā, o Hiruhārama, ki a ia.

² Nā, ka haere te kīngi ki te whare o Ihowā, rātou ko ngā tāngata katoa o Hūrā, ko ngā tāngata katoa o Hiruhārama, ko ngā tohunga, ko ngā poropiti, ko te iwi katoa hoki, te iti, te rahi. Ā, kōrerotia ana e ia ki ō rātou taringa ngā kupu katoa o te Pukapuka o te Kawenata i kitea nei ki te whare o Ihowā.

³ Nā, tū ana te kīngi ki te taha o te pou, ā, whakaritea ana e ia he kawenata ki te aroaro o Ihowā, arā kia whakapaua tōna ngākau, tōna wairua, ki te whai ki a Ihowā, ki te pupuri i āna whakahau, i āna whakaaturanga, i āna tikanga, ki te whakamana hoki i ngā kupu o tēnei kawenata kua tuhituhia nei ki tēnei pukapuka; ā, tū tonu te iwi katoa ki te kawenata.

⁴ Nā, ka whakahau te kīngi ki te tino tohunga, ki a Hirikia, ki ngā tohunga tuarua, ki ngā kaitiaki kūwaha, kia whakaputaina ki waho o te temepara o Ihowā ngā oko katoa i hangā mā Paara, mō te Āhera, mā te ope katoa anō hoki o te rangi. Nā, tahuna ana e ia aua mea ki waho o Hiruhārama, ki ngā māra i Kitirono, kawea ana ngā pungarehu ki Pētere.

⁵ I whakakāhoretia hoki e ia ngā tohunga whakapakoko i whakaritea rā e ngā kīngi o Hūrā hei tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike i ngā pā o Hūrā, ā, ki ngā taha o Hiruhārama, rātou ko ngā kaitahu whakakakara ki a Paara, ki te rā, ki te marama, ki ngā whetū, ki te ope katoa hoki o te rangi.

⁶ I mauria anō e ia te Āhera i roto i te whare o Ihowā ki waho o Hiruhārama, ki te awa ki Kitirono, ā, tahuna ana ki te awa ki Kitirono, ā, tukia ana kia ririki, anō he puehu, makā ana te puehu o taua mea ki runga ki ngā tanumanga o te iwi nui.

⁷ I tukitukia anō e ia ngā whare o te hunga whakahoroma i te taha o te whare o Ihowā, i te wāhi i whatu ai ngā wāhine i ngā pā mō te Āhera.

⁸ Ā, i whakaputaina e ia ngā tohunga katoa i ngā pā o Hūrā, whakapokea iho ngā wāhi tiketike i tahu whakakakara ai ngā tohunga, ō Kepa ā tae noa ki Peerehepa; ā, i wāhia e ia ngā wāhi tiketike o ngā kēti, ērā i te kūwaha o te Kēti o Hohua kāwana o te pā, i te taha mau i te tangata i te kēti o te pā.

⁹ Otiia kihai ngā tohunga o ngā wāhi tiketike i haere ki te āta a Ihowā i Hiruhārama; engari i kai rātou i te taro rēwenakore i roto i ō rātou tēina.

¹⁰ Ā, i whakapokea e ia a Topete, tērā i te raorao o ngā tama a Hinomo, kei mea tētahi tangata kia tika tāna tama, tāna tamāhine rānei, nā waenganui i te ahi hei mea ki a Moreke.

¹¹ I whakawāteaia atu anō e ia ngā hōhiho i hōmai e ngā kīngi o Hūrā hei mea ki te rā, i te tomokanga o te whare o Ihowā, i te rūma o Nātanamereke, o te kaitiaki rūma, i reira i waho ake; tahuna ana hoki e ia ngā hāriata o te rā ki te ahi.

¹² Nā, ko ngā āta i te tuanui o te rūma o runga, o Ahata, i hangā rā e ngā kīngi o Hūrā, me ngā āta i hangā e Mānahi ki marae e rua o te whare o Ihowā, i tukitukia e te kīngi, wāhia iho i reira, makā ana te puehu o aua mea ki te awa ki Kitirono.

¹³ Ā, ko ngā wāhi tiketike, ko ērā i te ritenga atu o Hiruhārama i te taha matau o te maunga o te whakangaromanga, i hangā nei e Horomona kīngi o Ihairaira mā Ahatorete, mā te mea whakarihariha a ngā Haironi, mā Kemoho, mā te mea whakarihariha a ngā Moapi, mā Mirikomo, mā te mea whakarihariha a ngā tama a Āmono, whakapokea iho ērā e te kīngi.

¹⁴ I wāwāhia hoki e ia ngā pou, i tapahia ki raro ngā Aherimi, ā, whakakāia ana ō rātou wāhi ki ngā wheua tāngata.

¹⁵ Ko te āta hoki i Pētēre, ko te wāhi tiketike i hangā nei e Ieropoama tama a Nēpata i hara ai a Ihairaira, wāhia iho ana e ia taua āta me te wāhi tiketike; ā, tahuna ana e ia te wāhi tiketike, tukia ana kia ririki, anō he puehu, ā, tahuna ana e ia te Āhera.

¹⁶ Ā, i a Hōhia e tauri ana, ka kite ia i ngā tanumanga i reira, i te maunga; nā, ka tonoa e ia he tāngata ki te tiki i ngā wheua i roto i ngā tanumanga, nā, tahuna ana e ia ki runga ki te āta, whakapokea iho e ia, hei whakarite mō te kupu a Ihowā i kōrerotia e te tangata a te Atua, i kōrero nei i ēnei kupu.

¹⁷ Kātahi ia ka mea, "He aha tēnā tohu e kite atu nei ahau?"

Nā, ka mea ngā tāngata o te pā ki a ia, "Ko te tanumanga ia o te tangata a te Atua i haere mai i Hūrā, ā, kōrerotia ana e ia ēnei mea kua meatia nei e koe ki te āta i Pētēre."

¹⁸ Nā, ka mea ia, "Waiho mārie ia; kei whakakorikoria ōna wheua e tētahi." Nā, kapea ake ana e rātou ōna wheua me ngā wheua o te poropiti i haere mai i Hamaria.

¹⁹ Nā, ko ngā whare katoa o ngā wāhi tiketike, ko ērā i ngā pā o Hamaria, i hangā nei e ngā kīngi o Ihairaira hei whakapātāritari i a Ihowā, whakakāhoretia ana e Hōhia; rite tonu tāna i mea ai ki aua whare ki ngā mea katoa i mea ai ia ki Pētēre.

²⁰ I patua anō hoki e ia ngā tohunga katoa o ngā wāhi tiketike o reira ki runga ki ngā āta, tahuna ana hoki ngā wheua tāngata ki runga ki aua āta, ā, hoki ana ki Hiruhārama.

Ka Hākaritia te Kapenga

(2 Whakapapa 35.1-19)

²¹ Nā, ka whakahau te kīngi ki te iwi katoa, ka mea: "Mahia te Kapenga hei mea ki a Ihowā, ki tō koutou Atua; kia rite ki te mea i tuhituhia ki tēnei Pukapuka o te Kawenata."

²² He pono kāhore he rite mō tēnā mahinga i te Kapenga, mai o ngā rā i ngā kaiwhakawā i whakarite mō Ihairaira, o ngā rā katoa i ngā kīngi o Ihairaira, i ngā kīngi anō o Hūrā;

²³ engari, tō te tekau mā waru o ngā tau o Kīngi Hōhia, arā tēnei Kapenga i mahia nei ki a Ihowā ki Hiruhārama.

Ētahi atu Whakanekeke i Mahia e Hōhia

²⁴ Nā, ko te hunga i whai ki ngā atua māori, ki ngā mata māori, ki ngā terapimi, ki ngā whakapakoko, ki ngā mea whakarihariha katoa i kitea ki te whenua o Hūrā, ki Hiruhārama, whakakāhoretia iho e Hōhia, kia mana ai i a ia ngā kupu o te ture i tuhituhia ki te pukapuka i kitea e Hirikia tohunga ki te whare o Ihowā.

²⁵ Nā, kāhore he kīngi i mua atu i a ia hei rite mōna te whakapau o tōna ngākau, o tōna wairua, o tōna kaha, ki te tauri ki a Ihowā, rite tonu ki te ture katoa a Mohi; kāhore hoki kia whakatika tētahi rite mōna i muri i a ia.

²⁶ He ahakoa rā, kihai a Ihowā i tauri kē i te muranga o tōna riri nui i mura ai tōna riri ki a Hūrā, mō ngā whakapātāritaringa katoa i whakapātāritari ai a Mānahi i a ia.

²⁷ Nā, ka mea a Ihowā, “Ka whakawāteatia atu e ahau a Hūrā hoki i tōku aroaro, ka pērātia me tāku whakawāteatanga i a Iharaia, ā, ka rukea atu e ahau tēnei pā i whiriwhiria nei e ahau, a Hiruhārama, me te whare i ki rā ahau, Me waiho tōku ingoa ki konei.”

Te Mutunga o te Kīngitanga o Hōhia
(2 Whakapapa 35.20–36.1)

²⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Hōhia me āna mahi katoa, kihai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

²⁹ I ōna rā ka haere a Parao Neko kīngi o Ihipa ki te kīngi o Ahiria ki te awa ki Uparati. Nā, haere ana a Kīngi Hōhia ki te tū ki a ia; ā, whakamatea iho ia e tērā ki Mekiro, i tōna kitenga i a ia.

³⁰ Nā, ka mauria atu e āna tāngata tōna tinana i Mekiro i runga i te hāriata, ā, kawea ana ki Hiruhārama, tanumia iho ki tōna tanumanga. Nā, ka mau te iwi o tērā whenua ki a Iehoahata tama a Hōhia, ā, whakawahia ana ia, meinga ana hei kīngi i muri i tōna pāpā.

Ko Kīngi Iehoahata o Hūrā
(2 Whakapapa 36.2-4)

³¹ E rua tekau mā toru ngā tau o Iehoahata i tōna kīngitanga; ā, e toru ngā marama i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Hamutara, he tamāhine nā Heremaia o Ripina.

³² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; rite tonu ki ngā mea katoa i mea ai ōna mātua.

³³ Nā, herea ana ia e Parao Neko ki Ripira, ki te whenua o Hāmata, kia kaua ia e kīngi ki Hiruhārama; ā, whakaritea ana e ia he takoha ki te whenua, kotahi rau taranata hiriwa, kotahi taranata kōura.

³⁴ Nā, ka meatia e Parao Neko a Eriakimi tama a Hōhia hei kīngi i muri i tōna pāpā, i a Hōhia. Whakawhitia kētia ake e ia tōna ingoa ko Iehoiakimi; ko Iehoahata ia tangohia ana e ia, kawea ana ki Ihipa, ā, i mate atu ki reira.

³⁵ Nā, ka hoatu e Iehoiakimi ki a Parao te hiriwa me te kōura; otia i takohatia e ia te whenua kia hoatu ai te moni i kiia nei e Parao. Tohea ana e ia te hiriwa me te kōura ki te iwi o te whenua, te takoha a tēnei, a tēnei, hei hoatu māna ki a Parao Neko.

Ko Kīngi Iehoiakimi o Hūrā
(2 Whakapapa 36.5-8)

³⁶ E rua tekau mā rima ngā tau o Iehoiakimi i tōna kīngitanga; ā, kotahi tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Tepura, he tamāhine nā Peraia o Rūma.

³⁷ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai ōna mātua.

24

Ka Pokia a Hūrā e ngā Hoariri

¹ I ōna rā ka haere mai a Nepukaneha kīngi o Papurōna; nā, ka pononga a Iehoiakimi ki a ia, e toru tau. Kātahi tērā ka tahuri, ka whakakeke ki a ia.

² Nā, ka ngarea mai e Ihowā ki a ia ngā ope o ngā Karari, me ngā ope o ngā Hīriani, me ngā ope o ngā Moapi, me ngā ope o ngā tama a Āmona; ā, ngarea ana mai rātou e ia ki a Hūrā hei huna mō reira, i rite ai te kupu a Ihowā i kōrerotia e āna pononga, e ngā poropiti.

³ He pono, nā te kupu a Ihowā i pā ai tēnei ki a Hūrā, hei whakawātea atu i a rātou i tōna aroaro, mō ngā hara o Mānahi, arā mō āna mea katoa i mea ai ia,

⁴ mō te toto harakore hoki i whakahekea e ia; i kapi katoa hoki a Hiruhārama i a ia i te toto harakore, ā, kihai a Ihowā i pai kia whakarērea noatia tēnei.

⁵ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehoiakimi me āna mea katoa i mea ai ia, kihai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Hūrā?

⁶ Nā, ka moe a Iehoiakimi ki ōna mātua, ā, ko Iehoiakini, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

⁷ Nā, heoi anō putanga o te kīngi o Ihipa i tōna whenua; kua riro hoki i te kīngi o Papurōna ngā wāhi katoa o te kīngi o Ihipa, nō te awa rā anō o Ihipa tae noa ki te awa ki Uparati.

Ko Kīngi Iehoiakini o Hūrā
(2 Whakapapa 36.9-10)

⁸ Kotahi tekau mā waru ngā tau o Iehoiakini i tōna kīngitanga, ā, e toru ngā marama i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Nehuhuta, he tamāhine nā Erenātana o Hiruhārama.

⁹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai tōna pāpā.

¹⁰ I taua wā ka whakaekea a Hiruhārama e ngā tāngata a Nepukaneha kīngi o Papurōna, ā, whakapaea ana te pā.

¹¹ Nā, ka haere mai a Nepukaneha kīngi o Papurōna ki te pā, i te mea e whakapaea ana a reira e āna tāngata.

¹² Nā, ka puta a Iehoiakini kīngi o Hūrā ki te kīngi o Papurōna, a ia, tōna whaea, āna tāngata, āna rangatira, me āna kaiwhakahaere.

Nā, kua mau i te kīngi o Papurōna i te waru o ngā tau o tōna kīngitanga.

¹³ Nā, mauria atu ana e ia i reira ngā taonga katoa o te whare o Ihowā, me ngā taonga o te whare o te kīngi; tapatapahia ana hoki e ia ngā oko kōura katoa i hangā e Horomona kīngi o Ihairaira ki te temepara o Ihowā, pērā ana me tā Ihowā i kōrero ai.

¹⁴ Whakahekea katoatia ana hoki e ia a Hiruhārama katoa, ngā rangatira katoa, me ngā mārohirohi katoa, tekau mano ngā pārau, me ngā kaimahi katoa, me ngā parakimete; kihai tētahi i mahue, heoi anō ko te hunga rawakore o te whenua.

¹⁵ Ā, i whakahekea e ia a Iehoiakini ki Papurōna; me te whaea o te kīngi, me ngā wāhine a te kīngi, me āna kaiwhakahaere, me te hunga nunui o te whenua; whakahekea ana rātou e ia i Hiruhārama hei pārau ki Papurōna.

¹⁶ Me ngā toa, e whitu mano, ngā kaimahi, ngā parakimete, kotahi mano, ngā mārohirohi katoa e pai ana hei whawhai; kawea ana rātou e te kīngi hei pārau ki Papurōna.

¹⁷ Nā, meinga ana e te kīngi o Papurōna ko Matania, teina o tōna pāpā, hei kīngi i muri i a ia, whakawhitia kētia ana tōna ingoa ko Terekia.

Ko Kīngi Terekia o Hūrā

(2 Whakapapa 36.11-12; Heremaia 52.1-3a)

¹⁸ E rua tekau mā tahi ngā tau o Terekia i tōna kīngitanga, ā, kotahi tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Hamutara, he tamāhine nā Heremaia o Ripina.

¹⁹ Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā; i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Iehoiakimi.

²⁰ Nā reira, i a Ihowā ka riri nei, ka puta te aituā ki Hiruhārama, ki a Hūrā, ā makā noatia atu rātou i tōna aroaro; ā, whakakeke ana a Terekia ki te kīngi o Papurōna.

25

Te Hīnganga o Hiruhārama

(2 Whakapapa 36.13-21; Heremaia 52.3e-11)

¹ Nā, i te iwa o ngā tau o tōna kīngitanga, i te tekau o ngā marama i te tekau o ngā rā o te marama, ka tae mai a Nepukaneha kīngi o Papurōna, a ia me tāna ope katoa, ki Hiruhārama, ā, nohoia ana e ia a reira; ā, hangā ana e rātou ētahi taumaihi mō reira ā tawhio noa.

² Heoi, ka whakapaea te pā ā tae noa ki te tekau mā tahi o ngā tau o Kīngi Terekia.

³ I te iwa o ngā rā o te whā o ngā marama he nui te matekai o te pā, ā, kāhore he taro mā ngā tāngata o te whenua.

⁴ Kātahi ka wāhia te pā, ā, rere ana ngā tāngata whawhai katoa i te pō nā te ara o te kūwaha i waenganui o ngā taiepa e rua, nā tērā i te kāri a te kīngi; he mea karapoti hoki te pā e ngā Karari; ko te kīngi i haere nā te Arapa.

⁵ Otiia i whai te ope a ngā Karari i te kīngi, ā, ka mau ia ki ngā mānia i Heriko; ā, ko tāna ope katoa i marara noa atu i a ia.

⁶ Nā, ka mau i a rātou te kīngi, ka kawea ki te kīngi o Papurōna ki Ripira; ā, ka kōrerotia te whakawā mōna.

⁷ Nā, ka whakamatea e rātou ngā tama a Terekia i tōna aroaro, whakamatapōtia iho ngā kanohi o Terekia, ā, herea ana ia ki te mekameka, kawea ana ki Papurōna.

Te Turakina o te Temepara

(Heremaia 52.12-23)

⁸ I te rima o ngā marama, i te whitu o ngā rā o te marama, arā i te tekau mā iwa o ngā tau o Kīngi Nepukaneha, kīngi o Papurōna, ka haere mai a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki, he tangata nā te kīngi o Papurōna, ki Hiruhārama.

⁹ Nā, ka tahuna e ia te whare o Ihowā, me te whare o te kīngi, me ngā whare katoa o Hiruhārama, tae noa ki ngā whare nunui katoa; tahuna ana e ia ki te ahi.

¹⁰ Wāhia iho hoki ngā taiepa o Hiruhārama ā, whawhe noa e te ope katoa o ngā Karari, i haere mai nei rātou ko te rangatira o ngā kaitiaki.

¹¹ Nā, ko te mōrehu o te iwi i mahue i te pā, me te hunga i papahoro atu, i taka atu rā ki te kīngi o Papurōna, me ngā toenga atu o taua huihui, i whakahekea e Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki.

¹² I waiho ia e te rangatira o ngā kaitiaki ētahi o ngā rawakore o te whenua hei kaimahi wāina, hei kaimahi whenua.

¹³ Nā, ko ngā pou parāhi i te whare o Ihowā, me ngā tūranga, me te moana parāhi i te whare o Ihowā, wāwāhia ana e ngā Karari, ā, maua atu ana e rātou te parāhi o aua mea ki Papurōna.

¹⁴ I maua atu anō e rātou ngā pāta, me ngā koko pungarehu, me ngā kuku, me ngā koko, me ngā oko parāhi katoa mō ā rātou mahi tapu.

¹⁵ Ko ngā oko ngārahu anō, ko ngā peihana; ko ngā mea kōura, ko ngā mea hiriwa, tēnā he kōura, tēnā he hiriwa, tangohia ake e te rangatira o ngā kaitiaki.

¹⁶ Ko ngā pou e rua, ko te moana kotahi, me ngā tūranga e rua i hangā e Horomona mō te whare o Ihowā; kāhore he pāunatanga o te parāhi o ēnei oko katoa.

¹⁷ Ko te tiketike o tētahi o ngā pou kotahi tekau mā waru ngā whatianga, he parāhi te whakapaipai o runga; ā, ko te tiketike o te whakapaipai e toru ngā whatianga; he parāhi katoa te mea i whiria, me ngā pamekaranete o te whakapaipai ā whawhe noa. Rite tonu hoki ki ēnei tō te rua o ngā pou, he mea whiri anō tōna.

*Ka Mauria ngā Iwi o Hūrā ki a Papurōna
(Heremaia 52.24-27)*

¹⁸ I tangohia anō e te rangatira o ngā kaitiaki a Heraia, te tino tohunga, rātou ko te tohunga tuarua, ko Tepania, ko ngā kaitiaki tokotoru o te kūwaha.

¹⁹ I tangohia anō e ia i te pā tētahi kaiwhakahaere, ko te rangatira o ngā tāngata whawhai; tokorima o ngā tāngata nō te aroaro pū ake o te kīngi, he hunga i rokohanga ki roto ki te pā; me te kaituhituhi, arā te rangatira o te ope, te kaihuihui i ngā tāngata o te whenua; me ngā tāngata e ono tekau o te iwi o te whenua i rokohanga e ia ki roto ki te pā.

²⁰ Nā, ka mau a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki ki a rātou, kawea ana ki te kīngi o Papurōna, ki Ripira.

²¹ Nā, patua ana rātou e te kīngi o Papurōna, whakamatea ana ki Ripira, ki te whenua o Hāmata. Heoi, whakahekea atu ana a Hūrā i tōna oneone.

*Ko Keraria, ko te Kāwana o Hūrā
(Heremaia 40.7-9; 41.1-3)*

²² Nā, ko te hunga i mahue ki te whenua o Hūrā, ko ngā mea i mahue i a Nepukaneha kīngi o Papurōna, meinga ana e ia ko Keraria tama a Ahikama tama a Hapana hei kāwana mō rātou.

²³ Nā, i te rongonga o ngā rangatira ope katoa, o rātou ko ā rātou tāngata, kua meinga e te kīngi o Papurōna a Keraria hei kāwana, ka haere mai rātou ki a Keraria ki Mihipa, arā a Ihimaera tama a Netania, a Hohanana tama a Karea, a Heraia tama a Tanahumete Netopati, a Iaatania tama a tētahi Maakati, me ā rātou tāngata.

²⁴ Nā, ka oati a Keraria ki a rātou, ki ā rātou tāngata hoki, ka mea ki a rātou, "Kaua e wehi, he mea mō ngā pononga o ngā Karari; e noho i te whenua, e mahi ki te kīngi o Papurōna, ā, ka whai pai koutou."

²⁵ Otiia i te whitu o ngā marama ka haere mai a Ihimaera tama a Netania tama a Erihama, he momo kīngi, rātou ko ōna hoa, kotahi tekau tāngata, ā, patua iho a Keraria, mate rawa, rātou ko ōna hoa, ko ngā Hūrai, ko ngā Karari, i Mihipa.

²⁶ Nā, ka whakatika te iwi katoa, te iti me te rahi, rātou ko ngā rangatira ope, ā, haere ana ki Ihipa. I wehi hoki rātou i ngā Karari.

*Ka Wetekina a Iehoiakini i te Whare Herehere
(Heremaia 52.31-34)*

²⁷ Nā, i te toru tekau mā whitu o ngā tau o te whakahekenga atu o Iehoiakini kīngi o Hūrā, i te tekau mā rua o ngā marama, i te rua tekau mā whitu o ngā rā o te marama, ka whakaarahia e Ewiri Meroraka kīngi o Papurōna, i te tau i kīngi ai ia, te matenga o Iehoiakini kīngi o Hūrā i roto i te whare herehere.

²⁸ Ā, he pai āna kōrero ki a ia, nekehia ake ana e ia tōna torōna ki runga ake i ngā torōna o ngā kīngi i tōna taha i Papurōna.

²⁹ Ko ngā kākahu o tōna hereherenga i whakawhitia e ia; ā, kai taro ana ia i tōna aroaro i ngā rā katoa i ora ai ia.

³⁰ Ā, ko te wāhi māna, he mea pūmau, he mea hōmai e te kīngi ki a ia i tēnei rā, i tēnei rā, i ngā rā katoa i ora ai ia.

Ko te Pukapuka Tuatahi o ngā Whakapapa

Te Whakapapa mai a Ārama ki Āperahama

(Kenehi 5.1-32; 10.1-32; 11.10-26)

- ¹ Ko Ārama, ko Heta, ko Ēnoha;
- ² ko Kainana, ko Mahararēre, ko Iarere;
- ³ ko Ēnoka, ko Matuhara, ko Rameka;
- ⁴ ko Noa, ko Hema, ko Hama, ko Iapeta.
- ⁵ Ko ngā tama a Iapeta: ko Kōmere, ko Makoko, ko Marai, ko Iawana, ko Tūpara, ko Meheke, ko Tiraha.
- ⁶ Ko ngā tama a Kōmere: ko Ahekenata, ko Rīpata, ko Tokārama.
- ⁷ Nā, ko ngā tama a Iawana: ko Erihaha, ko Tarahihi, ko Kitimi, ko Totanimi.
- ⁸ Nā, ko ngā tama a Hama: ko Kuhu, ko Mitiraima, ko Putu, ko Kanāna.
- ⁹ Ā, ko ngā tama a Kuhu: ko Tēpa, ko Hāwira, ko Hāpata, ko Rāma, ko Hapateka. Nā, ko ngā tama a Rāma: ko Hēpā, ko Rerana.
- ¹⁰ Nā Kuhu ko Nimirota; nāna i tīmata te whakatangata nui ki te whenua.
- ¹¹ Nā Mitiraima ko Rurimi, ko Anamime, ko Rehapimi, ko Napatuhimi,
- ¹² ko Pataruhimi, ko Kaharuhimi, nāna nei ngā Pirihitini, ko Kapatorimi.
- ¹³ Ā, nā Kanāna ko tāna mātāmua, ko Hairona, ko Hete;
- ¹⁴ me te Iepuhi, me te Amori, me te Kirikahi,
- ¹⁵ me te Hiwi, me te Araki, me te Hini;
- ¹⁶ me te Arawari, me te Temari, me te Hāmati.
- ¹⁷ Ko ngā tama a Hema: ko Erama, ko Āhura, ko Arapahata, ko Ruru, ko Arame, ko Uhu, ko Huru, ko Ketere ko Meheke.
- ¹⁸ Nā Arapahata ko Haraha; nā Haraha ko Ēpere.
- ¹⁹ Whānau ake a Ēpere, e rua ngā tama: ko te ingoa o tētahi ko Pereke (nō te mea hoki nō ōna rā i wehea ai te whenua); ā, ko te ingoa o tōna teina ko Iokētana.
- ²⁰ Nā Iokētana ko Aramotata, ko Herepe, ko Hataramaweta, ko Ieraha;
- ²¹ ko Hatorama, ko Utara, ko Tikera;
- ²² ko Ēpara, ko Apimaera, ko Hēpā;
- ²³ ko Ōpīra, ko Hāwira, ko Iopapa. He tama ēnei katoa nā Iokētana.
- ²⁴ Ko Hema, ko Arapahata, ko Haraha;
- ²⁵ ko Ēpere, ko Pereke, ko Reu;
- ²⁶ ko Heruka, ko Nahora, ko Teraha;
- ²⁷ ko Āperama, arā ko Āperahama.

Ngā Uri o Ihamaera

(Kenehi 25.12-16)

- ²⁸ Ko ngā tama a Āperahama: ko Ihaka, ko Ihimaera.
- ²⁹ Ko ō rātou whakatupuranga ēnei: ko tā Ihimaera mātāmua, ko Nepaioto, muri iho ko Kerara, ko Arapēre, ko Mipihama,
- ³⁰ ko Mihima, ko Rūma, ko Maha, ko Hatara, ko Tema,
- ³¹ ko Ieturu, ko Nāpihi, ko Kerema. Ko ngā tama ēnei a Ihimaera.
- ³² Nā, ko ngā tama a Ketura wahine iti a Āperahama: whānau ake ana, ko Timirana, ko Iokohana, ko Merana, ko Miriana, ko Ihipaka, ko Huaha. Nā, ko ngā tama a Iokohana: ko Hēpā, ko Rerana.
- ³³ Ko ngā tama a Miriana: ko Epa, ko Ēpere, ko Ēnoka, ko Āpīra, ko Ererāha. He tama ēnei katoa nā Ketura.

Ngā Uri o Ēhau

(Kenehi 36.1-19)

- ³⁴ Ā, nā Āperahama ko Ihaka. Ko ngā tama a Ihaka: ko Ēhau, ko Ihairara.
- ³⁵ Ko ngā tama a Ēhau: ko Eripāta, ko Reuere, ko Ieuhu, ko Iārama, ko Koraha.
- ³⁶ Ko ngā tama a Eripāta: ko Temana, ko Ōmara, ko Tepi, ko Katama, ko Kenaha, ko Timina, ko Amareke.
- ³⁷ Ko ngā tama a Reuere: ko Nahata, ko Heraha, ko Hamaha, ko Miha.

Ngā Tāngata Whenua Mātua o Eroma

(Kenehi 36.20-30)

³⁸ Nā, ko ngā tama a Heira: ko Rōtana, ko Hopara, ko Tipeona, ko Anaha, ko Rīhona, ko Ētere, ko Rihana.

³⁹ Nā, ko ngā tama a Rōtana: ko Hori, ko Homama; ā, ko Timina te tuahine o Rōtana.

⁴⁰ Nā, ko ngā tama a Hopara: ko Ariana, ko Manahata, ko Epara, ko Hepi, ko Ōnama. Ā, ko ngā tama a Tipeona: ko Aia, ko Anaha.

⁴¹ Ko ngā tama a Anaha: ko Rīhona. Ko ngā tama a Rīhona: ko Āmarama, ko Ehepana, ko Itirana, ko Kerana.

⁴² Ko ngā tama a Ētere: ko Pirihana, ko Taawana, ko Taakana. Ko ngā tama a Rīhana: ko Uhu, ko Arana.

Ngā Kīngi o Ēroma

(Kenahi 36.31-43)

⁴³ Nā, ko ngā kīngi ēnei i kīngi nei ki te whenua o Ēroma i te mea kāhore noa he kīngi i kīngi ki ngā tama a Iharaira: ko Pera tama a Peoro; ko te ingoa o tōna pā ko Rinihapa.

⁴⁴ Ā, ka mate a Pera, ko Iopapa tama a Tera o Potora te kīngi i muri i a ia.

⁴⁵ Ka mate a Iopapa, ko Hūhama o te whenua o ngā Temani te kīngi i muri i a ia.

⁴⁶ Ā, ka mate a Hūhama, ko Paara-Hanana tama a Akaporo te kīngi i muri i a ia. Ko Moapa, te kīngi i muri i a ia, ā, ko Awiti te ingoa o tōna pā.

⁴⁷ Ā, ka mate a Harara, (ko Hāmara o Mahareka te kīngi i muri i a ia.)

⁴⁸ Ā, ka mate a Hāmara, ko Haora o Rehopoto i te taha o te awa te kīngi i muri i a ia.

⁴⁹ Ā, ka mate a Haora, ko Paara-Hanana tama a Akaporo te kīngi i muri i a ia.

⁵⁰ Ā, ka mate a Paara-Hanana, ko Harara te kīngi i muri i a ia; ā, ko Pai te ingoa o tōna pā. Ko Mehetapere te ingoa o tana wahine; he tamāhine nā Matarere tamāhine a Metāhapa.

⁵¹ Ā, ka mate a Harara.

Nā, ko ngā ariki o Eroma: ko Ariki Timina, ko Ariki Aria, ko Ariki Ietete,

⁵² ko Ariki Ahoripama, ko Ariki Eraha, ko Ariki Pinona,

⁵³ ko Ariki Kenaha, ko Ariki Temana, ko Ariki Mipitara,

⁵⁴ ko Ariki Makatiere, ko Ariki Irama. Ko ngā ariki ēnei o Ēroma.

2

Ngā Uri o Hūrā

¹ Ko ngā tama ēnei a Iharaira: ko Reupena, ko Himiona, ko Riwai, ko Hūrā, ko Ihākara, ko Hepurona,

² ko Rāna, ko Hōhepa, ko Pineamine, ko Napatari, ko Kara, ko Āhera.

³ Ko ngā tama a Hūrā: ko Ere, ko Ōnama, ko Heraha; ā, ko ēnei tama tokotoru āna nā Patehua Kanaani. Nā, i hē a Ere mātāmua a Hūrā i te aroaro o Ihowā; ā, whakamatea ana e ia.

⁴ Nā, whānau ake tāna, i tāna hunaonga i a Tāmara, ko Parete, ko Tera. Ko ngā tama katoa a Hūrā tokorima.

⁵ Ko ngā tama a Parete: ko Heterono, ko Hāmuru.

⁶ Ko ngā tama a Tera: ko Timiri, ko Ētana, ko Hēmana, ko Karakoro, ko Rara, huihuia rātou ka tokorima.

⁷ Nā, ko ngā tama a Karami: ko Ākara ko te kaiwhakararu o Iharaira, i hē nei i te mea i kangā.

⁸ Ā, ko ngā tama a Ētana: ko Atāria.

Te Whakapapa o Kīngi Rāwiri

⁹ Ko ngā tama hoki a Heterono, i whānau māna: ko Ierameere, ko Rame, ko Kerupai.

¹⁰ Nā Rame ko Aminarapa; nā Aminarapa ko Nāhahona, he rangatira nō ngā tama a Hūrā.

¹¹ Ā, nā Nāhahona ko Hārama, nā Hārama ko Poaha,

¹² ā, nā Poaha ko Ōpere, nā Ōpere ko Hehe.

¹³ Ā, ko te mātāmua a Hehe ko Eriapa, ko Apinarapa hoki te tuarua, ā, ko Himea te tuatoru;

¹⁴ ko Netanēre te tuawhā, ko Rara te tuarima;

¹⁵ ko Oteme te tuaono, ko Rāwiri te tuawhitu;

¹⁶ ā, ko ō rātou tuāhine, ko Teruia rāua ko Apikaira. Ā, ko ngā tama a Teruia: ko Āpihai, ko Ioapa, ko Atahere, tokotoru.

¹⁷ Whānau ake tā Apikaira, ko Amaha: nā, ko te pāpā o Amaha, ko Iētere Ihimaeri.

Ngā Uri o Heterono

¹⁸ Ā, ka whānau he tama mā Karepe, mā te tama a Heterono, i tāna wahine i a Atupa, ā, i a Ierioto; ā, ko ēnei a tēnei tama: ko Tehere, ko Hōpara, ko Ararono.

¹⁹ Nā, ka mate a Atupa, ā, ka tangohia e Karepe māna a Ēparata, ā, whānau ake tā rāua ko Huru.

²⁰ Whānau ake tā Huru, ko Uri; whānau ake tā Uri, ko Petarēre.

²¹ Nā muri iho ka haere a Heterono ki te tamāhine a Makiri, pāpā o Kireara. E ono tekau ōna tau i tāna tangohanga i a ia; ā, whānau ake tā rāua, ko Hekupu.

²² Whānau ake tā Hekupu, ko Haira. E rua tekau mā toru ōna pā i te whenua o Kireara.

²³ Ā, i tangohia e Kehuru rāua ko Arame ngā pā o Haira i a rātou, a Kenata anō hoki, me ōna pā ririki, e ono tekau ngā pā. Ko ēnei katoa he tama nā Makiri, pāpā o Kireara.

²⁴ Ā, nō muri i te matenga o Heterono i Karepe Ēparata, ka whānau a Apia wahine a Heterono, ko tā rāua tama ko Ahuru pāpā o Tekoa.

Ngā Uri o Ierameere

²⁵ Ko ngā tama a Ierameere mātāmua a Heterono: ko Rame, ko te mātāmua, ko Puna, ko Orene, ko Oteme, ko Āhia.

²⁶ He wahine anō tā Ierameere, ko tōna ingoa ko Atara; ko te whaea ia o Ōnama.

²⁷ Nā, ko ngā tama a Rame, a te mātāmua a Ierameere: ko Maata, ko Iamini, ko Ekere.

²⁸ Nā, ko ngā tama a Ōnama: ko Hamai, ko Iara. Ko ngā tama a Hamai: ko Nātapa, ko Apihuru.

²⁹ Nā, ko te ingoa o te wahine a Apihuru ko Apihaira whānau ake a rāua, ko Ahapana, ko Moriri.

³⁰ Nā, ko ngā tama a Nātapa: ko Herere, ko Apaima; i mate urikore ia a Herere.

³¹ Nā, ko ngā tama a Apaima: ko Ihi. Ko ngā tama a Ihi: ko Hehana. Ā, ko ngā tama a Hehana: ko Aharai.

³² Ko ngā tama a Iara teina o Hamai: ko Iētere, ko Honatana; i mate urikore anō a Iētere.

³³ Nā, ko ngā tama a Honatana: ko Perete, ko Tata. Ko ngā tama ēnei a Ierameere.

³⁴ Nā, kāhore he tama a Hehana; engari he tamāhine. He pononga ia tā Hehana, he Ihipiana, ko tōna ingoa, ko Iaraha.

³⁵ Nā, ka hoatu e Hehana tāna tamāhine ki tāna pononga ki a Iaraha hei wahine māna; ā, whānau ake tā rāua; ko Atai.

³⁶ Whānau ake tā Atai ko Nātana, ā, nā Nātana ko Tāpara;

³⁷ nā Tāpara ko Eperāra, ā, nā Eperara ko Ōpere.

³⁸ Nā Ōpere ko Iehu, ā, nā Iehu ko Atāria.

³⁹ Nā Atāria ko Herete, ā, nā Herete ko Ereaha.

⁴⁰ Nā Ereaha ko Hihāmai, ā, nā Hihāmai ko Harumu.

⁴¹ Nā Harumu ko Tekamia, ā, nā Tekamia ko Erihama.

Ētahi atu Uri o Karepe

⁴² Nā, ko ngā tama a Karepe teina o Ierameere: ko Meha tāna mātāmua, ko te pāpā ia o Tiwhi; me ngā tama a Mareha te pāpā o Heperona.

⁴³ Nā, ko ngā tama a Heperona: ko Koraha, ko Tapua, ko Rekeme, ko Hema.

⁴⁴ Nā Hema ko Rahama, ko te pāpā o Torokoama; ā, nā Rekeme ko Hamai.

⁴⁵ Nā, ko te tama a Hamai ko Maono; ā, ko Maono te pāpā o Peteturu.

⁴⁶ Ā, whānau ake tā Epa, tā te wahine iti a Karepe, ko Harana, ko Mota, ko Katete; nā Harana ko Katete.

⁴⁷ Nā, ko ngā tama a Taharai: ko Rekeme, ko Iotama, ko Kehama, ko Perete, ko Epa, ko Haapa.

⁴⁸ Whānau ake a Maaka, a te wahine iti a Karepe, ko Hēpere, ko Tirihana.

⁴⁹ Whānau ake anō āna, ko Haapa, ko te pāpā o Māramana, ko Hewha pāpā o Makapena, pāpā hoki o Kipea. Nā, ko te tamāhine a Karepe, ko Ākaha.

⁵⁰ Ko ngā tama ēnei a Karepe tama a Huru, mātāmua a Ēparata: ko Hopara pāpā o Kiriata Tearimi,

⁵¹ ko Hārama, pāpā o Pēterehema, ko Harepe pāpā o Petekarere.

⁵² Nā, he tama anō a Hopara pāpā o Kiriata Tearimi: ko Haroe, me tētahi taha o ngā Manaheti,

⁵³ me ngā hapū o Kiriata Tearimi; ngā Ītiri, ngā Puti, ngā Humati, ngā Mihirai; nō ēnei ngā Torati, me ngā Ehetauri.

⁵⁴ Ko ngā tama a Hārama: ko Pēterehema, ko ngā Netopati, ko Ataroto, ko te whare o Ioapa, ko tētahi taha o ngā Manaheti, ko ngā Tori.

⁵⁵ Me ngā hapū o ngā kaituhituhi i noho ki Tapete: ngā Tirati, ngā Himeati, ngā Hukati. Ko ngā Keni ēnei, ko ngā uri o Hemata, o te pāpā o te whare o Rekapa.

3

Ngā Uri o Kīngi Rāwiri

¹ Nā, ko ngā tama ēnei a Rāwiri, āna i whānau ki Heperona: Ko te mātāmua, ko Amanono, nā Ahinoama Ietereeri. Ko te tuarua, ko Raniara, nā Apikaira Karameri.

² Ko te tuatoru, ko Apohārama, he tama nā Maaka tamāhine a Tāramai kīngi o Kehuru. Ko te tuawhā, ko Aronia ko te tama a Hākiti.

³ Ko te tuarima, ko Hepatia o Apitara. Ko te tuaono, ko Itireama, nā tāna wahine, nā Ekera.

⁴ Tokoono i whānau māna ki Heperona; ā, e whitu ngā tau e ono ngā marama i kīngi ai ia ki reira.

Ā, e toru tekau mā toru ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

⁵ Nā, ko ēnei āna i whānau ki Hiruhārama: ko Himea, ko Hōpapa, ko Nātana, ko Horomona, tokowhā nā Patahua tamāhine a Amiere;

⁶ ko Ipihara, anō hoki, ko Erihama, ko Eriparete;

⁷ ko Noka, ko Nepeke, ko Iāpia;

⁸ ko Erihama, ko Eriara, ko Eriperete, tokoiwa.

⁹ Ko ngā tama katoa ēnei a Rāwiri; tērā anō ētahi, ko ngā tama a ngā wāhine iti; ko Tāmara anō hoki tō rātou tuahine.

Ngā Uri o Kīngi Horomona

¹⁰ Nā, ko te tama a Horomona, ko Rehopoama: ko tāna tama ko Apia, ko tāna tama ko Aha, ko tāna tama ko Iehohāpata,

¹¹ ko tāna tama ko Iorama, ko tāna tama ko Ahatia, ko tāna tama ko Ioaha,

¹² ko tāna tama ko Amatia, ko tāna tama ko Atāria, ko tāna tama ko Iotama.

¹³ Ko tāna tama ko Ahata, ko tāna tama ko Hetekia, ko tāna tama ko Mānahi,

¹⁴ ko tāna tama ko Amona, ko tāna tama ko Hōhia.

¹⁵ Nā, ko ngā tama a Hōhia: ko te tuatahi ko Iohanana, ko te tuarua ko Iehoiakimi, ko te tuatoru ko Terekia, ko te tuawhā ko Harumu.

¹⁶ Ā, ko ngā tama a Iehoiakimi: ko tāna tama ko Hekonia, ko tāna tama ko Terekia.

Ngā Uri o Kīngi Hekonia

¹⁷ Ā, ko ngā tama a Hekonia, a te herehere: ko Haratiera, ko tāna tama,

¹⁸ ko Marakirama, ko Peraia, ko Henatara, ko Iekamia, ko Hōhama, ko Nerāpia.

¹⁹ Nā, ko ngā tama a Peraia: ko Herupapera, ko Hime; ā, ko ngā tama a Herupapera: ko Mehūrāma, ko Hanania; ā, ko Heromiti tō rāua tuahine;

²⁰ me Hahupa anō, me Ohere, me Perekia, me Hatāria, me Tuhapa Hētere, tokorima.

²¹ Nā, ko ngā tama a Hanania: ko Peratia, ko Ihāia, ko ngā tama a Repaia, ko ngā tama a Arana, ko ngā tama a Opāria, ko ngā tama a Hekania.

²² Nā, ko ngā tama a Hekania: ko Hemaia. Ko ngā tama a Hemaia: ko Hatuhu, ko Ikara, ko Paria, ko Nearia, ko Hāpata, tokoono.

²³ Nā, ko ngā tama a Nearia: ko Erioenai, ko Hetekia, ko Atarikama, tokotoru.

²⁴ Nā, ko ngā tama a Erioenai: ko Horaia, ko Eriahipi, ko Peraia, ko Akupu, ko Iohanana, ko Teraia, ko Anani, tokowhitu.

4

Ngā Uri o Hūrā

¹ Ko ngā tama a Hūrā: ko Parete, ko Heterono, ko Karami, ko Huru, ko Hopara.

² Nā, whānau ake tā Reaia, tā te tama a Hopara; ko Iahata. Whānau ake tā Iahata, ko Ahumai, ko Rahara. Ko ngā hapū ēnei o ngā Torati.

³ Nā, ko ngā tama ēnei a te pāpā o Etama: ko Ietereere, ko Ihima, ko Iripaha; ko te ingoa anō o tō rātou tuahine, ko Haterereponi,

⁴ ko Penueere pāpā o Keroro, me Ētere pāpā o Huhaha. Ko ngā tama ēnei a Huru a te mātāmua a Ēparata pāpā o Pēterehema.

⁵ Nā, tokorua ngā wāhine a Ahuru pāpā o Tekoa; ko Heraha, ko Nāra.

⁶ Nā, whānau ake ā rāua ko Naara; ko Ahutama, ko Hewhere, ko Temeni, ko Hatara-arara. Ko ngā tama ēnei a Naara.

⁷ Nā, ko ngā tama a Heraha: ko Terete, ko Ietoara, ko Etenana.

⁸ Ā, whānau ake a Koto; ko Anupu, ko Topepa, me ngā hapū o Aharahere tama a Harumu.

⁹ Nā, nui atu te ingoa o Tapete i tō ōna tuākana, tēina; i huaina anō hoki tōna ingoa e tōna whaea ko Tapete; i mea ia, "Nō te mea i mamae tōku ngākau i a ia i whānau i roto i ahau."

¹⁰ Ā, i karanga a Tapete ki te Atua o Īharaira, i mea, "Auē! Me i pono rawa tāu manaaki mōku, me i whakanuia e koe te wāhi mōku, kia tata mai anō hoki tōu ringa ki ahau, kia āraia atu hoki e koe te kino i ahau, kei mamae tōku ngākau!" Nā, ka hōmai e te Atua tāna i inoi ai.

Ētahi atu Whakapapa

¹¹ Nā, whānau ake tā Kerupu, tā te teina o Hua ko Mehiri; ko te pāpā ia o Ehetono.

¹² Whānau ake tā Ehetono; ko Peterapa, ko Pahea, ko Tehina pāpā o Irinahaha. Ko ngā tāngata ēnei o Rekaha.

¹³ Nā, ko ngā tama a Kenaha: ko Otoniere, ko Heraia; nā, ko ngā tama a Otoniere; ko Hatata.

¹⁴ Nā, whānau ake tā Meonotai, ko Opora; whānau ake tā Heraia, ko Ioapa matua o Kēharahimi; he hunga mōhio rātou ki te mahi.

¹⁵ Nā, ko ngā tama a Karepe tama a Iepune: ko Iru, ko Eraha, ko Naama; me ngā tama a Eraha: arā a Kenaha.

¹⁶ Me ngā tama a Ieharerēre: ko Tiwhi, ko Tipaha, ko Tiria, ko Atarēre.

¹⁷ Nā, ko ngā tama a Etera: ko Iētere, ko Merere, ko Ēpere, ko Taronō. Ā, whānau ake āna; ko Miriama, ko Hamai, ko Ihīpa, pāpā o Ehetemoa.

¹⁸ Ā, whānau ake a tāna wahine, a Iehuria; ko Iarere pāpā o Keroro, ko Hēpere pāpā o Hoko, ko Iekutiere pāpā o Tanoa. Ko ngā tama ēnei a Pitia, tamāhine a Parao i roto nei i a Merere.

¹⁹ Ā, ko ngā tama a te wahine a Horīa, tuahine o Nahama: ko te pāpā o Keira Karami, me Ehetemoa Maakati.

²⁰ Nā, ko ngā tama a Himono: ko Amanono, ko Rina, ko Penehanana, ko Tirono. Nā, ko ngā tama a Ihī: ko Tohete, ko Penetohete.

Ngā Uri o Heraha

²¹ Ko ngā tama a Heraha tama a Hūrā: ko Ere pāpā o Reka, ko Rāra pāpā o Mareha, me ngā hapū o te whare o ngā kaimahi rīnena, o te whare o Ahapea;

²² me Tokimi, me ngā tāngata o Kotepa, me Ioaha, me Harapa, ko ngā rangatira nei ēnei o Moapa, me Tahupi Reheme. (Nā, he kōrero nōnamata ēnei).

²³ Ko ēnei ngā kaihanga rīhi, me ngā tāngata i noho ki Netaimi, ki Keteraha; i noho rātou ki reira ki te kīngi ki āna mahi.

Ngā Uri o Himiona

²⁴ Ko ngā tama a Himiona: ko Nemuere, ko Iamini, ko Iaripi, ko Tera, ko Haora;

²⁵ ko tāna tama ko Harumu; ko tāna tama ko Mīpihama; ko tāna tama ko Mīhima.

²⁶ Ā, ko ngā tama a Mīhima: ko tāna tama ko Hāmuere, ko tāna tama ko Tākuru; ko tāna tama ko Himeī.

²⁷ Nā, kotahi tekau mā ono ngā tama a Himeī, tokoono ngā tamāhine; kīhai ia i tokomaha ngā tamariki a ōna tuākana, kīhai hoki ō rātou hapū katoa i nui haere, kīhai i rite ki ngā tama a Hūrā.

²⁸ Nā, ko ō rātou nohoanga, i Peerehepa, i Morara, i Hatarahuara,

²⁹ i Piriha, i Ateame, i Torara,

³⁰ i Petuere, i Horema, i Tikiraka,

³¹ i Petemarakapoto, i Hatarahuhimi, i Petepirei, i Haaraimi. Ko ō rātou pā ēnei, ā tae noa ki te kīngitanga o Rāwiri.

³² Nā, ko ō rātou kāinga, ko Etama, ko Aina, ko Rimono, ko Tokene, ko Ahana, e rima ngā pā,

³³ me ō rātou kāinga katoa i ngā taha katoa o aua pā rā anō, tae noa ki Paara. Ko ō rātou nohoanga ēnei, ā, kei a rātou tō rātou whakapapa.

³⁴ Me Mehopapa anō, rātou ko Tamareke, ko Hōha tama a Amatia,

³⁵ ko Hoera, ko Iehu tama a Tohipia, tama a Heraia, tama a Ahiere,

³⁶ ko Erioenai, ko Taakopa, ko Hehohaia, ko Ahaia, ko Ariere, ko Tehimiere, ko Penaia,

³⁷ ko Tita tama a Hīpi, tama a Arono, tama a Ieraia, tama a Himiri, tama a Hemaia.

³⁸ Ko ēnei, kua whakahuatia nei ō rātou ingoa, he rangatira nō ō rātou hapū. I nui haere anō ngā whare o ō rātou mātua.

³⁹ I haere hoki rātou ki te tapokoranga atu ki Keroro, ki te rāwhiti rā anō o te raorao, ki te rapu haerenga mō ā rātou kāhui.

⁴⁰ Ā, ka kitea e rātou he haerenga mōmona, he wāhi pai, he whenua whānui anō, āta takoto rangimārie; nō Hama hoki te hunga i noho ki reira i mua.

⁴¹ Nā, ko te haerenga mai o te hunga kua tuhituhia nei ō rātou ingoa i ngā rā o Hetekia kīngi o Hūrā, patua iho e rātou ō rātou tēneti me ngā Meunimi, i kitea ki reira, hunā rawatia

iho hoki rātou taea noatia tēnei rā, noho iho ana ki tō rātou wāhi; nō te mea he haerenga i reira mō ā rātou hipi.

⁴² Nā, ko ētahi o rātou, arā o ngā tama a Himiona, e rima rau tāngata, i haere ki Maunga Heira, ko ō rātou rangatira ko Peratia, ko Nearia, ko Repaia, ko Utiere, he tama ēnei nā Ihi.

⁴³ Ā, patua iho e rātou ngā orange o ngā Amareki i mawhiti i mua; noho ana i reira ā taea noatia tēnei rā.

5

Ngā Uri o Reupena

¹ Nā, ko ngā tama a Reupena mātāmua a Ihairaira. (Ko ia hoki te mātāmua. Heoi, i te mea i whakapokea e ia te moenga o tōna pāpā, ka hoatu tōna mātāmuatanga ki ngā tama a Hōhepa, tama a Ihairaira; nā, e kore te whakapapa e tūmata i te mātāmua.)

² I nui ake hoki a Hūrā i ōna tuākana, tēina, he uri hoki nōna te tino rangatira; otia i a Hōhepa te mātāmuatanga.)

³ Ko ngā tama a Reupena mātāmua a Ihairaira: ko Ēnoka, ko Paru, ko Heterono, ko Karami.

⁴ Ko ngā tama a Hoera: ko tāna tama ko Hemaia, ko tāna tama ko Koko, ko tāna tama ko Himeī,

⁵ ko tāna tama ko Mika, ko tāna tama ko Reaia, ko tāna tama ko Paara,

⁶ ko tāna tama ko Pērāha, ko tērā i riro pārau rā i a Tirikata Pirinehere kīngi o Ahiria; he rangatira ia nō ngā Reupeni.

⁷ Nā, ko ōna tēina me ō rātou hapū, ki te whakapapatia ō rātou whakatupuranga: ko ngā tino rangatira ko Teiere, ko Hakaraia,

⁸ ko Pera tama a Atata, tama a Hema, tama a Hoera, i noho nei ki Aroere ā tae noa ki Nepo, ki Paara-Meono.

⁹ I nohoia anō e ia te taha ki te rāwhiti, tae noa ki te koraha e takoto mai ana i te awa i Uparati; nō te mea i nui haere ā rātou kararehe ki te whenua o Kireara.

¹⁰ Nā, i ngā rā o Haora ka whawhaitia e rātou ngā Hākari, hinga iho i ō rātou ringa; noho ana rātou ki ō rātou tēneti i te whenua katoa o Kireara ki te rāwhiti.

Ngā Uri o Kara

¹¹ Nā, ko ngā tama a Kara i noho i te ritenga mai o tō rātou i te whenua o Pahana tae noa ki Hareka:

¹² ko Hoera te upoko, muri iho ko Hapama, ko Tānai, ko Hāpata i Pahana.

¹³ Nā, ko ō rātou tēina o ngā whare o ō rātou mātua: ko Mikaera, ko Mehūrāma, ko Hēpā, ko Torai, ko Takana, ko Tia, ko Ēpere, tokowhitu.

¹⁴ Ko ngā tama ēnei a Apihaira tama a Huri, tama a Taroa, tama a Kireara, tama a Mikaera, tama a Tehihai, tama a Taharo, tama a Putu;

¹⁵ ko Ahi tama a Apariere, tama a Kuni; ko te upoko ia o ngā whare o ō rātou mātua.

¹⁶ Ā, noho ana rātou ki Kireara o Pahana, ki ōna pā ririki, ki ngā taha anō o Harono, ki ō rātou taha ki waho.

¹⁷ He mea whakapapa ēnei katoa i ngā rā o Iotama kīngi o Hūrā, i ngā rā anō o Ieropoama kīngi o Ihairaira.

Ngā Ope Taua o ngā Iwi ki te Rāwhiti

¹⁸ Ko ngā tama a Reupena, rātou ko ngā Kari, ko tētahi tānga o te hapū o Mānahi, nō te hunga toa, he hunga hāpai i te whakangungu rākau, i te hoari, he hunga kōpere i te kōpere, e mōhio ana hoki ki te whawhai, e whā tekau mā whā mano e whitu rau e ono tekau taua hunga i āhei te haere ki te whawhai.

¹⁹ I whawhai hoki rātou ki ngā Hākari, ki Ieturu, ki Nāpihi, ki Norapa;

²⁰ i āwhinatia anō rātou ki te whawhai ki a rātou, ā, ka hōmai ngā Hākari ki ō rātou ringa, rātou ko ō rātou hoa katoa. I karanga hoki rātou ki te Atua i te whawhaitanga, ā, tahiru ana ia ki a rātou; mō rātou i whakawhirinaki ki a ia.

²¹ I riro anō hoki i a rātou ā rātou kararehe: o ā rātou kāmera e rima tekau mano, o ngā hipi e rua rau e rima tekau mano, o ngā kīihe e rua mano, o ngā tāngata kotahi rau mano.

²² He tokomaha hoki i hinga, mate rawa; nā te Atua hoki te whawhai; ā, noho ana rātou ki tō rātou wāhi ā taea noatia te whakaraunga.

Te Hapū o Mānahi ki Rāwhiti

²³ I noho anō ngā tama a tētahi tānga o te hapū o Mānahi ki te whenua; i tini haere anō rātou ki Pahana ā tae noa ki Paara-Heremona, ki Heniri, ki Maunga Heremona anō.

²⁴ Nā, ko ngā upoko ēnei o ngā whare o ō rātou mātua; arā ko Ēpere, ko Ihi, ko Eriere, ko Atariere, ko Heremaia, ko Horawia, ko Tahariere, he hunga nunui, he mārohirohi, he hunga ingoa nui, he upoko anō nō ngā whare o ō rātou mātua.

²⁵ Nā, kua hē rātou ki te Atua o ō rātou mātua, kua whai, kua pūremu ki ngā atua o ngā iwi o te whenua i hunā nei e te Atua i tō rātou aroro.

²⁶ Nā, ka whakaohokia e te Atua o Iharaia te wairua o Puru kīngi o Ahiria, te wairua hoki o Tirikata Pirinehere kīngi o Ahiria, ā, whakaraua ana rātou e ia, arā ngā Reupeni, ngā Kari, me tētahi tānga o te hapū o Mānahi, ā, kawea ana rātou e ia ki Haraha, ki Haporo, ki Hara, ki te awa o Kotana ā taea noatia tēnei rā.

6

Ngā Uri o Rīwai

¹ Ko ngā tama a Rīwai: ko Kerehona, ko Kohata, ko Merari.

² Ā, ko ngā tama a Kohata: ko Āmarama, ko Itihara, ko Heperona, ko Utiere.

³ Nā, ko ngā tama a Āmarama: ko Ārona, ko Mohi, ko Miriama. Ā, ko ngā tama a Ārona: ko Nātapa, ko Apihu, ko Ereātara, ko Itamara.

⁴ Nā Ereātara ko Pinehaha, nā Pinehaha ko Apīhua,

⁵ nā Apīhua ko Puki, ā, nā Puki ko Utī,

⁶ nā Utī ko Terahia, ā, nā Terahia ko Meraioto;

⁷ nā Meraioto ko Amaria, ā, nā Amaria ko Ahitupu;

⁸ nā Ahitupu ko Hāroko, ā, nā Hāroko ko Ahimāta;

⁹ nā Ahimāta hoki ko Atāria, ā, nā Atāria ko Iohanana;

¹⁰ nā Iohanana ko Atāria, (ko ia nei te tohunga i mahi i roto i te whare i hangā e Horomona ki Hiruhārama).

¹¹ Ā, nā Atāria ko Amaria, nā Amaria ko Ahitupu;

¹² nā Ahitupu ko Hāroko, nā Hāroko ko Harumu;

¹³ nā Harumu ko Hirikia, ā, nā Hirikia ko Atāria,

¹⁴ nā Atāria ko Heraia, ā, ko tā Heraia ko Iohereke;

¹⁵ i whakaraua atu a Iohereke i te mauranga atu a Ihowā i a Hūrā, i Hiruhārama hoki, nā te ringa o Nepukaneha.

Ētahi atu Uri o Rīwai

¹⁶ Ko ngā tama a Rīwai: ko Kerehoma, ko Kohata, ko Merari.

¹⁷ Ā, ko ngā ingoa ēnei o ngā tama a Kerehoma: ko Ripini, ko Himeī.

¹⁸ Nā, ko ngā tama a Kohata: ko Āmarama, ko Itihara, ko Heperona, ko Utiere.

¹⁹ Ko ngā tama a Merari: ko Māhari, ko Muhi.

Ko ngā hapū anō ēnei o ngā Rīwaiti i te tikanga iho o ngā whare o ō rātou mātua.

²⁰ Nā Kerehoma ko tāna tama ko Ripini, ko tāna tama ko Iahata, ko tāna tama ko Tima,

²¹ ko tāna tama ko Ioaha, ko tāna tama ko Iro, ko tāna tama ko Tera, ko tāna tama ko Teaterai.

²² Ko ngā tama a Kohata: ko tāna tama ko Aminarapa, ko tāna tama ko Koraha, ko tāna tama ko Ahiri,

²³ ko tāna tama ko Erekana, ko tāna tama ko Epiahapa, ko tāna tama ko Ahiri,

²⁴ ko tāna tama ko Tahata, ko tāna tama ko Uriere, ko tāna tama ko Utia, ko tāna tama ko Haora.

²⁵ Nā, ko ngā tama a Erekana: ko Amahai, ko Ahimoto,

²⁶ nā, mō Erekana, ko ngā tama a Erekana; ko tāna tama ko Towhai, ko tāna tama ko Nahata;

²⁷ ko tāna tama ko Eriapa, ko tāna tama ko Ierohama, ko tāna tama ko Erekana.

²⁸ Nā, ko ngā tama a Hamuera: ko te mātāmua ko Hoera, ā, ko te tuarua ko Apia.

²⁹ Ko ngā tama a Merari: ko Māhari, ko tāna tama ko Ripini, ko tāna tama ko Himeī, ko tāna tama ko Uha,

³⁰ ko tāna tama Himeia, ko tāna tama ko Hakia, ko tāna tama ko Ahaia.

Ngā Kaiwhakatangitangi o te Temepara

³¹ Ā, ko te hunga tēnei i whakaritea e Rāwiri mō te mahi waiata i te whare o Ihowā, i te mea ka whai okiokinga te āka.

³² I minita anō rātou ki te ritenga atu o te nohoanga o te tapenākara o te whakaminenga, i waiata, ā taea noatia te hanganga a Horomona i te whare o Ihowā ki Hiruhārama; kātahi rātou ka tūturu ki tā rātou mahi i whakaritea mā rātou.

³³ Nā, ko te hunga tēnei i tūturu, me ā rātou tama:

Nō ngā tama a ngā Kohati: ko Hēmana, he kaiwaiata, he tama nā Hoera, tama a Hamuera,

³⁴ tama a Erekana, tama a Ierohama, tama a Eriere, tama a Toaha,

³⁵ tama a Tupu, tama a Erekana, tama a Mahata, tama a Amahai,

³⁶ tama a Erekana, tama a Hoera, tama a Atāria, tama a Tepania,

³⁷ tama a Tahata, tama a Ahiri, tama a Epihapa, tama a Koraha,

³⁸ tama a Itihara, tama a Kohata, tama a Rīwai, tama a Ihairaira.

³⁹ Ko tōna teina anō hoki ko Ahapa, i tū nei ki tōna ringa matau: arā a Ahapa, tama a Perekia, tama a Himea,

⁴⁰ tama a Mikaera, tama a Paaheia, tama a Marakia,

⁴¹ tama a Eteni, tama a Tera, tama a Araia,

⁴² tama a Etana, tama a Tima, tama a Himei,

⁴³ tama a Iahata, tama a Kerehoma, tama a Rīwai.

⁴⁴ Nā, i te taha ki mauī ko ō rātou tēina, ko ngā tama a Merari: ko Etana tama a Kihihī, tama a Apari, tama a Maruku,

⁴⁵ tama a Hahapia, tama a Amatia, tama a Hirikia,

⁴⁶ tama a Amati, tama a Pani, tama a Hamere,

⁴⁷ tama a Māhari, tama a Muhi, tama a Merari, tama a Rīwai.

⁴⁸ I whakaritea anō hoki ō rātou tuākana, tēina, ngā Rīwaiti, ki ngā mahi katoa o te tapenākara o te whare o te Atua.

Ngā Uri o Ārona

⁴⁹ Ko Ārona ia i mea whakahere, rātou ko āna tama, ki runga ki te āta tahunga tinana, ki runga hoki ki te āta tahu whakakakara; ko tā rātou ko ngā mahi katoa o te whare tino tapu, ko te whakamārie mō Ihairaira; ko ngā mea katoa i whakahaua e Mohi pononga a te Atua.

⁵⁰ Nā, ko ngā tama ēnei a Ārona: ko tāna tama ko Ereātara, ko tāna tama ko Pinehaha, ko tāna tama ko Apīhua.

⁵¹ ko tāna tama ko Puki, ko tāna tama ko Uti, ko tāna tama ko Terahia,

⁵² ko tāna tama ko Meraioti, ko tāna tama ko Amaria, ko tāna tama ko Ahitupu,

⁵³ ko tāna tama ko Hāroko, ko tāna tama ko Ahimāta.

Ngā Nohoanga o ngā Rīwaiti

⁵⁴ Nā, ko ō rātou nohoanga ēnei i te tātai o ō rātou puni i roto i ō rātou rohe: i ngā tama a Ārona, o ngā whānau o ngā Kohati, nō rātou nei hoki te rota tuatahi.

⁵⁵ I hoatu ki a rātou a Heperona i te whenua o Hūrā, me ngā wāhi i waho ake o tērā ā whawhe noa,

⁵⁶ ko ngā māra ia o te pā, me ōna pā ririki, i hoatu ki a Karepe tama a Iepune.

⁵⁷ Ā, i hoatu ki ngā tama a Ārona, o ngā pā o Hūrā, ko Heperona, ko te pā whakaora: ko Ripina me ōna wāhi o waho ake, ko Iatiri, ko Ehetemoa me ngā wāhi o waho ake,

⁵⁸ ko Hirene me ōna wāhi o waho ake, ko Repiri me ōna wāhi o waho ake,

⁵⁹ ko Ahana me ōna wāhi o waho ake, ko Petehemehe me ōna wāhi o waho ake.

⁶⁰ Ā, nō o te iwi o Pineamine, ko Kepa me ōna wāhi o waho ake, ko Aremete me ōna wāhi o waho ake, ko Anatoto me ōna wāhi o waho ake. Ko ō rātou pā katoa i ō rātou hapū katoa, kotahi tekau mā toru pā.

⁶¹ Ā, ki te toenga atu o ngā tama a Kohata i hoatu, he mea nā te rota, nō roto i o tētahi hapū o te iwi, nō tētahi tānga o te iwi, te tānga o Mānahi, tekau ngā pā.

⁶² Ā, ki ngā tama a Kerehoma i ō rātou hapū, tekau mā toru ngā pā, nō te iwi o Ihākara, nō te iwi o Āhera, nō te iwi o Napatari, nō te iwi o Mānahi i Pahana.

⁶³ Ā, ki ngā tama a Merari i ō rātou hapū, i hoatu tekau mā rua ngā pā, he mea rota; nō te iwi o Reupena, nō te iwi o Kara, nō te iwi o Hepurona.

⁶⁴ Nā, he mea hoatu ēnei pā me ngā wāhi o waho ake e ngā tama a Ihairaira ki ngā Rīwaiti.

⁶⁵ I hoatu anō e rātou, he mea rota, ēnei pā kua huaina nei ngā ingoa, nō roto i ō te iwi o ngā tama a Hūrā, i ō te iwi anō hoki o ngā tama a Himiona, i ō te iwi anō hoki o ngā tama a Pineamine.

⁶⁶ Nā, ko ētahi o ngā hapū o ngā tama a Kohata i ā rātou ētahi pā i ō rātou rohe, nō o te iwi o Ēparaima.

⁶⁷ Ā, i hoatu e rātou ki a rātou ngā pā whakaora: a Hekeme i te whenua pukepuke o Ēparaima me ngā wāhi o waho ake ōna, a Kētere hoki me ōna wāhi o waho ake,

⁶⁸ a Iokomēama me ōna wāhi o waho ake, a Petehorono me ōna wāhi o waho ake,

⁶⁹ a Atarono, me ōna wāhi o waho ake, a Katarimono me ōna wāhi o waho ake.

⁷⁰ Ā, nō tētahi tānga o te iwi o Mānahi, ko Anere me ōna wāhi o waho ake, ko Pireama me ōna wāhi o waho ake, mō te hapū o ngā mea i mahue o ngā tama a Kohata.

⁷¹ Ā, ki ngā tama a Kerehoma: i hoatu i roto i o tētahi tānga o te iwi o Mānahi: ko Korana i Pahana me ōna wāhi o waho ake, ko Ahataroto me ōna wāhi o waho ake;

⁷² nō roto i ō te iwi o Ihākara: ko Kerehe me ōna wāhi o waho ake, ko Taperata me ōna wāhi o waho ake,

⁷³ ko Rāmoto me ōna wāhi o waho ake, ko Aneme me ōna wāhi o waho ake;

⁷⁴ ā, nō o te iwi o Āhera: ko Mahara me ōna wāhi o waho ake, ko Aparono me ōna wāhi o waho ake,

⁷⁵ ko Hukoko me ōna wāhi o waho ake ko Rehopo me ōna wāhi o waho ake;

⁷⁶ ā, nō o te iwi o Napatari: ko Kerehe i Kariri me ōna wāhi o waho ake, ko Hamono me ōna wāhi o waho ake, ko Kiriataima me ōna wāhi o waho ake.

⁷⁷ Ki ērā atu o ngā Riwaiti, ki ngā tama a Merari, i hoatu: nō o te iwi o Hepurona ko Rimono me ōna wāhi o waho ake, ko Taporo me ōna wāhi o waho ake,

⁷⁸ ā, i tērā taha o Horano, i te ritenga o Heriko, i te taha ki te rāwhiti o Horano i hoatu ki a rātou ētahi pā nō o te iwi o Reupena: ko Pētere i te koraha me ōna wāhi o waho ake, ko Iahata me ōna wāhi o waho ake,

⁷⁹ ko Keremoto me ōna wāhi o waho ake, ko Mepaata me ōna wāhi o waho ake;

⁸⁰ ā, nō o te iwi o Kara: ko Rāmoto i Kireara me ōna wāhi o waho ake, ko Mahanaima me ōna wāhi o waho ake,

⁸¹ ko Hehepona me ōna wāhi o waho ake, ko Iatere me ōna wāhi o waho ake.

7

Ngā Uri o Ihākara

¹ Nā, ko ngā tama a Ihākara: ko Tora, ko Pua, ko Iahupu, ko Himirono, tokowhā.

² Ā, ko ngā tama a Tora: ko Utī, ko Repaia, ko Teriere, ko Iahamai, ko Tipihama, ko Hemuera, ko ngā upoko o ngā whare o ō rātou pāpā, arā o tō Tora, he hunga māia rātou, he mārohirohi i ō rātou whakatupuranga, ko tō rātou tokomaha i ngā rā o Rāwiri e rua tekau mā rua mano, e ono rau.

³ Ā, ko ngā tama a Utī: ko Itirahia. Ko ngā tama a Itirahia: ko Mikaera, ko Opāria, ko Hoera, ko Ihia, tokorima, he upoko ēnei katoa.

⁴ Nā, ka hui ki a rātou, i ō rātou whakatupuranga, i ngā whare o ō rātou mātua, ko ngā ropū hōia mō te whawhai, e toru tekau mā ono mano: he tokomaha hoki ā rātou wāhine, ā rātou tamariki.

⁵ Nā, ko ō rātou tēina i roto i ngā hapū katoa o Ihākara, he toa, he mārohirohi, e waru tekau mā whitu mano, ki te whakapapatia rātou katoa.

Ngā Uri o Pineamine me ngā Uri o Rāna

⁶ Ko ngā tama a Pineamine: ko Pera, ko Pekere, ko Teriaere, tokotoru.

⁷ Ā, ko ngā tama a Pera: ko Etepono, ko Utī, ko Utiere, ko Terimoto, ko Iri, tokorima; he upoko ēnei nō ngā whare o ō rātou mātua, he hunga toa, he mārohirohi; taua ana rātou i ō rātou whakapapa e rua tekau mā rua mano e toru tekau mā whā.

⁸ Ā, ko ngā tama a Pekere: ko Temira, ko Toaha, ko Eriētere, ko Erioenai, ko Omori, ko Teremoto, ko Apia, ko Anatoto, ko Aramete. He tama ēnei katoa nā Pekere,

⁹ ā, ka taua rātou i ō rātou whakapapa, i ō rātou whakatupuranga, ngā upoko o ngā whare o ō rātou mātua, ngā toa, ngā mārohirohi, e rua tekau mano e rua rau.

¹⁰ Ā, ko ngā tama a Teriaere: ko Pirihana. Nā, ko ngā tama a Pirihana: ko Ieuhu, ko Pineamine, ko Ehuru, ko Kenāna, ko Tetana, ko Tarahihi, ko Ahihāhara.

¹¹ Ko ēnei katoa he tama nā Teriaere, he upoko nō ngā whare o ō rātou mātua, he toa, he mārohirohi, kotahi tekau mā whitu mano rātou e rua rau, he hōia hei haere ki te whawhai, ki te tūranga riri.

¹² Ko Tupimi anō, ko Hupimi, ko ngā tama a Iri, ko Huhimi, ko ngā tama a Ahere.

Ngā Uri o Napatari

¹³ Ko ngā tama a Napatari: ko Tahatiere, ko Kuni, ko Iētere, ko Harumu, arā ko ngā tama a Piriha.

Ngā Uri o Mānahi

¹⁴ Ko ngā tama a Mānahi: ko Ahariere, i whānau nei i tāna wahine; nā tāna wahine iti hoki, nā te Arami, a Makiri pāpā o Kireara.

¹⁵ Nā, ka tangohia e Makiri hei wahine māna ko te tuahine o Hupimi rāua ko Tupimi, ko te ingoa o tō rāua tuahine ko Maaka. Ko te ingoa o te tuarua o āna tama ko Teropēhara; ā, he tamāhine anō a Teropēhara.

¹⁶ Nā, kua whānau a Maaka wahine a Makiri he tama, ā, huaina iho tōna ingoa ko Perehe; ā, ko te ingoa o tōna teina ko Herehe; ko āna tama; ko Urama, ko Rakeme.

¹⁷ Nā, ko ngā tama a Urama: ko Perana. Ko ngā tama ēnei a Kireara, tama a Makiri, tama a Mānahi.

¹⁸ Nā, whānau ake a tōna tuahine, a Hamorekete, ko Ihihoro, ko Apiētere, ko Mahara.

¹⁹ Ā, ko ngā tama a Hemira: ko Ahiana, ko Hekeme, ko Rikihi, ko Āniamā.

Ngā Uri o Ēparaima

²⁰ Nā, ko ngā tama a Ēparaima: ko Hutera, ko tāna tama ko Pereke, ko tāna tama ko Tahata, ko tāna tama ko Erara, ko tāna tama ko Tahata,

²¹ ko tāna tama ko Tāpara, ko tāna tama ko Hutera, ko Ētere, ko Eriara. I patua ēnei e ngā tāngata o Kāta i whānau nei ki taua whenua, mō rātou i haere atu ki te tāngō i ā rātou kararehe.

²² Ā, he tini ngā rā i tangihia ai rātou e tō rātou pāpā, e Ēparaima, ā, haere ana mai ōna tuākana, teina, ki te whakamārie i a ia.

²³ Ā, i haere atu ia ki tāna wahine, ka hapū, ā, ka whānau he tama, ā, huaina iho tōna ingoa ko Peria, nō te mea kei roto tōna whare i te hē.

²⁴ Ā, ko Heraha tāna tamāhine, nāna nei i hanga a Peteoronono, tō raro me tō runga, me Uteneheraha.

²⁵ Nā, ko Repaha tāna tama, ko Rehepe hoki; ko tāna tama ko Teraha, ko tāna tama ko Tahana,

²⁶ ko tāna tama ko Rārana, ko tāna tama ko Amihuru, ko tāna tama ko Erihama,

²⁷ ko tāna tama ko Nunu, ko tāna tama ko Hohua.

²⁸ Nā, ko ō rātou kāinga tupu, me ō rātou nohoanga, ko Pētēre, me ōna pā ririki; ki te taha ki te rāwhiti ko Naarana; ki te taha ki te hauāuru ko Kētēre me ōna pā ririki; ko Hekeme anō hoki me ōna pā ririki, tae noa ki Kaha me ōna pā ririki;

²⁹ ā, i ngā taha o ngā tama a Mānahi ko Peteheana me ōna pā ririki, ko Tānaka me ōna pā ririki, ko Mekiro me ōna pā ririki, ko Roro me ōna pā ririki. I noho ki ēnei ngā tama a Hōhepa tama a Ihairā.

Ngā Uri o Āhera

³⁰ Ko ngā tama a Āhera: ko Imina, ko Ihua, ko Ihui, ko Peria, me tō rātou tuahine, me Hera.

³¹ Ā, ko ngā tama a Peria: ko Hēpere, ko Marakiere, ko te pāpā nei ia o Piritawiti.

³² Nā Hēpere ko Taparete, ko Homere, ko Hōtama, me tō rātou tuahine anō, me Hua.

³³ Ā, ko ngā tama a Taparete: ko Pahaka, ko Pimihara, ko Ahawata. Ko ngā tama ēnei a Taparete.

³⁴ Nā, ko ngā tama a Homere: ko Ahi, ko Rohoka, ko Tehupa, ko Arame.

³⁵ Ā, ko ngā tama a tōna teina, a Hēreme: ko Topaha, ko Imina, ko Herehe, ko Amara.

³⁶ Ā, ko ngā tama a Topaha: ko Hua, ko Haranēpere, ko Huara, ko Peri, ko Imirā,

³⁷ ko Pētēre, ko Horo, ko Hamama, ko Hirihi, ko Itirana, ko Pēra.

³⁸ Ā, ko ngā tama a Iētēre: ko Iepune, ko Pihipa, ko Āra.

³⁹ Ko ngā tama a Ura: ko Araha, ko Haniere, ko Retia.

⁴⁰ Ko ēnei katoa he tama nā Āhera, he upoko nō ngā whare o ngā pāpā, he hunga whiriwhiri, he mārohirohi, he māia, ko ngā rangatira nunui tonu. I tō rātou tauanga i runga i te whakapapa, ko te tokomaha o te hunga hei haere ki te whawhai, ki te tūranga riri, e rua tekau mā ono mano tāngata.

8

Ngā Uri o Pineamine

¹ Nā, whānau ake a Pineamine, ko tāna mātāmua ko Pera, ko te tuarua ko Ahapere, ko te tuatoru ko Ahara,

² ko te tuawhā ko Noha, ko te tuarima ko Rapa.

³ Nā, ko ngā tama a Pera: ko Arara, ko Kera, ko Apihuru,

⁴ ko Apihua, ko Naamana, ko Ahoa,

⁵ ko Kera, ko Hepupana, ko Hūrāma.

⁶ Ā, ko ngā tama ēnei a Ehuru, ko ngā upoko ēnei o ngā whare o ngā mātua o ngā tāngata o Kepa, ā, whakahekea ana rātou e rātou ki Manahata:

⁷ me Naamana, me Āhia, me Kera, i whakahekea rātou e ia; ā, whānau ake āna ko Uha, ko Ahihuru.

⁸ I whānau anō hoki he tamariki mā Haharaima i te whenua o Moapa i muri iho i tāna tononga atu i a rātou; ko āna wahine ko Huhimi, ko Paara.

⁹ Whānau ake ā rāua ko tāna wahine ko Horehe; ko Iopapa, ko Tipia, ko Meha, ko Marakama,

¹⁰ ko Teutu, ko Hakia, ko Mirima. Ko āna tama ēnei, ko ngā upoko o ngā whare o ngā mātua.

¹¹ Ā, whānau ake ā rāua ko Huhimi, ko Apitupu, ko Erepāra.

¹² Ko ngā tama a Erepāra: ko Ēpere, ko Mihama, ko Hamere, nāna nei i hanga a Ono, a Roro me ō reira pā ririki,

¹³ ko Peria hoki rāua ko Hema (ko ngā upoko rāua o ngā whare o ngā mātua o ngā tāngata o Atarono i peia ai ngā tāngata o Kāta);

¹⁴ ko Ahio, ko Hahaka, ko Teremoto.

¹⁵ Ko Tepāria, ko Arara, ko Arere,

¹⁶ ko Mikaera, ko Ihīpa, ko Toha, ko ngā tama a Peria.

¹⁷ Ko Tepāria, ko Mehūrāma, ko Heteki, ko Hēpere,

¹⁸ ko Ihimerai anō hoki, ko Ieteria, ko Iopapa, ko ngā tama a Erepāra.

¹⁹ Ko Iakimi, ko Tikiri, ko Tapari;

²⁰ ko Erienai, ko Tiretai, ko Eriere;

²¹ ko Araia, ko Peraia, ko Himirata, ko ngā tama ēnei a Himeī.

²² Ko Ihipana, ko Ēpere, ko Eriere,

²³ ko Aparono, ko Tikiri, ko Hanana,

²⁴ ko Hanania, ko Erama, ko Anatotia,

²⁵ ko Ipēreia, ko Penuere, ko ngā tama ēnei a Hahaka.

²⁶ Ko Hamāherai, ko Heharia, ko Atāria,

²⁷ ko Tarehia, ko Iraia, ko Tikiri, ko ngā tama a Ierohama.

²⁸ Ko ngā upoko ēnei o ngā whare o ngā mātua i ō rātou whakatupuranga, he upoko rātou. I noho ēnei ki Hiruhārama.

Te Whānau o Kīngi Haora

²⁹ Ā, i Kipeono e noho ana te pāpā o Kipeono, a Teiere, ā, ko te ingoa o tāna wahine ko Maaka.

³⁰ Ā, ko tāna mātāmua ko Aparono, ko Turu, ko Kihi, ko Paara, ko Nātapa,

³¹ ko Keroro, ko Ahio, ko Takere.

³² Nā, whānau ake tā Mikiroto, ko Himea. I noho anō ēnei ki ō rātou tuākana ki Hiruhārama, i te wāhi e anga tonu mai ana ki a rātou.

³³ Whānau ake tā Nere, ko Kihi; whānau ake tā Kihi, ko Haora; whānau ake tā Haora, ko Honatana, ko Marikihua, ko Apinarapa, ko Ehepaara.

³⁴ Nā, ko te tama a Honatana: ko Meripaara; ā, whānau ake tā Meripaara, ko Mika.

³⁵ Nā, ko ngā tama a Mika: ko Pitono, ko Mereke, ko Tarea, ko Ahata.

³⁶ Nā Ahata ko Tehoara; nā Tehoara ko Aremete, ko Ātamawete, ko Tīmiri; ā, nā Tīmiri ko Mota.

³⁷ Nā Mota ko Pinea; ko Rapa tāna tama, ko Ereaha tāna tama, ko Atere tāna tama.

³⁸ Nā, tokoono ngā tama a Atere; ko ō rātou ingoa ēnei: ko Atarikama, ko Pokeru, ko Ihimaera, ko Hearia, ko Opāria, ko Hanana. He tama ēnei katoa nā Atere.

³⁹ Nā, ko ngā tama a Eheke, a tōna teina: ko Urama tāna mātāmua, ko Ieuhu te tuarua, ko Eriperete te tuatoru.

⁴⁰ Nā, he māia, he mārohirohi ngā tama a Urama, he kaikōpere, he tokomaha hoki ā rātou tama, me ngā tama a ngā tama, kotahi rau e rima tekau. He tama ēnei katoa nā Pineamine.

9

¹ Nā, he mea whakapapa a Ihāraira katoa; heoi, tēnā kua tuhituhia ki te pukapuka o ngā kīngi o Ihāraira. Nā, i whakaraua atu a Hūrā ki Papurōna mō ā rātou mahi hē.

² Nā, ko ngā tāngata tuatahi i noho ki ō rātou wāhi, ki ō rātou pā, ko Ihāraira, ko ngā tohunga, ko ngā Riwaiti, ko ngā Netinimi.

Te Iwi Kāinga i muri mai o te Whakarau

³ Nā, noho iho ki Hiruhārama o ngā tama a Hūrā, o ngā tama a Pineamine, o ngā tama a Hēparima rūau ko Mānahi:

⁴ Ko Utai tama a Amihuru, tama a Omori, tama a Imiri, tama a Pani; nō ngā tama a Parete tama a Hūrā.

⁵ Ā, o ngā Hironi: ko Ahaia te mātāmua rātou ko āna tama.

⁶ O ngā tama a Tera: ko Teuere rātou ko ō rātou tēina, e ono rau e iwa tekau.

⁷ O ngā tama a Pineamine: ko Hāru tama a Mehūrāma, tama a Horawia, tama a Hahenua,

⁸ ko Ipineaia tama a Ierohama, ko Eraha tama a Uti, tama a Mikiri, ko Mehūrāma tama a Hepatia, tama a Reuere, tama a Ipinia;

⁹ me ō rātou tēina anō hoki i ō rātou whakatupuranga, e iwa rau e rima tekau mā ono. He upoko ēnei tāngata katoa nō ngā whare o ngā mātua i ngā whare o ō rātou mātua.

Ngā Tohunga i Noho i Hiruhārama

¹⁰ Ā, o ngā tohunga: ko Ieraia, ko Tehoiaripi, ko Iakini,

¹¹ ko Atāria, tama a Hirikia, tama a Mehūrāma, tama a Hāroko, tama a Meraioto, tama a Ahitupu, ko te rangatira ia o te whare o te Atua.

¹² Ko Araia tama a Ierohama, tama a Pahuru, tama a Marakia, ko Māhiai tama a Ariere, tama a Tahatera, tama a Mehūrāma, tama a Mehiremiti, tama a Imere.

¹³ Me ō rātou tēina, ngā upoko o ngā whare o ō rātou mātua, kotahi mano e whitu rau e ono tekau, he tāngata pakari rawa hei mahi i ngā mahi o te whare o te Atua.

Ngā Rīwaiti i Noho i Hiruhārama

¹⁴ Ā, o ngā Rīwaiti: ko Hemaia tama a Hahupu, tama a Atarikama, tama a Hahapia; nō ngā tama a Merari;

¹⁵ ko Pakapakakara, ko Herehe, ko Karara, ko Matania, tama a Mika, tama a Tikiri, tama a Āhapa;

¹⁶ ko Opāria tama a Hemaia, tama a Karara, tama a Ierutunu, ko Perekia tama a Aha, tama a Erekana, i noho nei ki ngā kāinga koraha o ngā Netopati.

¹⁷ Ko ngā kaitiaki kūwaha: ko Harumu, ko Akupu, ko Taramono, ko Ahimana, me ō rātou tēina; ko Harumu te upoko;

¹⁸ ko tō rātou tūranga i mua, kei te kūwaha o te kīngi, kei te rāwhiti. He kaitiaki kūwaha rātou i roto i ngā rōpū o ngā tama a Rīwai.

¹⁹ Nā, ko Harumu tama a Kore, tama a Epihapa, tama a Koraha, rātou ko ōna tēina o te whare o tōna matua, ko ngā Korahi, ko rātou ngā rangatira o ngā mahi e mahia ana, ngā kaitiaki o ngā kūwaha o te tapenākara. Nā, he rangatira ō rātou mātua nō te ope a Ihowā, he kaitiaki anō nō te tomokanga.

²⁰ Nā, ko Pinehaha tama a Ereātara tō rātou rangatira i mua; ā, i a ia anō a Ihowā.

²¹ Ko Hakaraia tama a Meheremia te kaitiaki o te kūwaha o te tapenākara o te whakaminenga.

²² Ko ēnei katoa i whiriwhiria nei hei kaitiaki mō ngā kūwaha, e rua rau kotahi tekau mā rua. He mea whakapapa ēnei ki ō rātou kāinga ake; nā Rāwiri rūau ko Hamuera matakite rātou i whakarite kia tūturu ki taua mahi.

²³ I a rātou ko ā rātou tama te mahi tiroiro i ngā kūwaha o te whare o Ihowā, arā o te whare o te tapenākara i tēnei tiakitanga, i tēnei tiakitanga.

²⁴ He kaitiaki kūwaha i ngā taha e whā, whaka te rāwhiti, whaka te hauāuru, whaka te raki, whaka te tonga.

²⁵ Nā, i whakaritea ō rātou tēina i ō rātou kāinga koraha kia haere mai i te takanga o ngā rā e whitu, i ia wā, i ia wā, hei hoa mō rātou.

²⁶ Ko ngā tino kaitiaki tokowhā hoki o te kūwaha, he Rīwaiti nei rātou, he tūturu tonu tā rātou mahi, ā, ko rātou ngā rangatira o ngā rūma, o ngā takotoranga taonga o te whare o te Atua.

²⁷ He nohoanga hoki tō rātou i ngā taha o te whare o te Atua; mā rātou hoki te tiaki; mā rātou anō te uaki o ngā tataui i tēnei ata, i tēnei ata.

Ētahi atu Rīwaiti

²⁸ Ko ētahi hoki o rātou ki te tiaki i ngā oko mō te mahi, tataui ai ina kawea mai ki roto, tataui ai anō ina mauria ki waho.

²⁹ I whakaritea hoki ētahi o rātou hei tiaki mō ngā oko, mō ngā mea mahi katoa anō o te wāhi tapu, mō te parāoa, mō te wāina, mō te hinu, mō te parakihe, mō ngā mea kakara.

³⁰ Ko ētahi anō o ngā tama a ngā tohunga hei hanga i te hinu o ngā mea kakara.

³¹ Nā, ko Matitia, ko tētahi o ngā Rīwaiti, ko te mātāmua a Harumu Korahi, ko tāna mahi tūturu ko te tiroiro i ngā mea i tunua ki te rīhi.

³² Nā, ko ētahi o ō rātou tēina, o ngā tama a ngā Kohati, ngā kaiwhakaaro ki te taro aroaro, kia ōti te hanga i tēnei hāpati, i tēnei hāpati.

³³ Ko ngā kaiwaiata anō ēnei, ko ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o ngā Riwaiti, i noho rātou i roto i ngā rūma, ā, i noho wātea rātou i ērā atu mahi i tā rātou nā mahi hoki rātou i te ao, i te pō.

³⁴ Nā, ko ēnei ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o ngā Riwaiti, ko ngā upoko anō rātou i ō rātou whakatupuranga; i noho ēnei ki Hiruhārama.

Ngā Tūpuna me ngā Uri o Kīngi Haora

(1 Whakapapa 8.29-38)

³⁵ I noho anō ki Kipeono te pāpā o Kipeono, a Teiere; ko te ingoa o tāna wahine ko Maaka.

³⁶ Nā, ko tāna mātāmua ko Aparono, ko Turu hoki, ko Kihī, ko Paara, ko Nere, ko Nātapa,

³⁷ ko Keroro, ko Ahio, ko Hakaraia, ko Mikiroto.

³⁸ Whānau ake tā Mikiroto, ko Himeana. I noho anō ēnei ki ō rātou tuākana ki Hiruhārama, ki te wāhi e anga tonu ana ki ō rātou tuākana.

³⁹ Whānau ake tā Nere, ko Kihī; whānau ake tā Kihī, ko Haora; whānau ake tā Haora, ko Honatana, ko Marikihua, ko Apinarapa, ko Ehepaara.

⁴⁰ Ko te tama a Honatana: ko Meripaara; whānau ake tā Meripaara, ko Mika.

⁴¹ Nā, ko ngā tama a Mika: ko Pitono, ko Mereke, ko Taharea, ko Ahata.

⁴² Whānau ake tā Ahata, ko Iaraha; whānau ake tā Iaraha, ko Aremete, ko Ātamawete, ko Timiri. Whānau ake tā Timiri, ko Mota.

⁴³ Whānau ake tā Mota, ko Pinea; ko tāna tama ko Repaia, ko tāna tama ko Ereaha, ko tāna tama ko Atere.

⁴⁴ Nā, tokoono ngā tama a Atere, ko ō rātou ingoa ēnei: ko Atarikama, ko Pokeru, ko Ihimaera, ko Hearia, ko Opāria, ko Hanana; ko ngā tama ēnei a Atere.

10

Te Matenga o Haora rātou ko āna Tama

(1 Hamuera 31.1-13)

¹ Nā, kua whawhai ngā Pirihitini ki a Iharaia; ā, ka whati ngā tāngata o Iharaia i te aroaro o ngā Pirihitini, ā, hinga ana, mate rawa, i Maunga Kiripoa.

² Nā, ka whāia e ngā Pirihitini a Haora rātou ko āna tama; ā, patua iho e ngā Pirihitini a Honatana rātou ko Apinarapa, ko Marikihua, ngā tama a Haora.

³ Nā, kua taikaha haere te whawhai ki a Haora, ā, kua mau ia i ngā kaikōpere; ā, kua hē tōna manawa i ngā kaikōpere.

⁴ Kātahi a Haora ka mea ki tāna kaimau patu, “Unuhia tāu hoari, werohia hoki ahau; kei haere mai tēnei hunga kokotikore, kei whakatupu kino i ahau.”

Otiia kihai i pai tāna kaimau patu; he nui hoki nō tōna hopohopo. Heoi, ka mau a Haora ki tāna hoari, hinga iho ana ki runga.

⁵ Ā, nō te kitenga o tāna kaimau patu kua mate a Haora, ka hinga hoki ia ki runga ki tāna hoari, ā, ka mate.

⁶ Heoi, ka mate a Haora me āna tama tokotoru; mate tahi ana tōna whare katoa.

⁷ Ā, nō te kitenga o ngā tāngata katoa o Iharaia i te raorao kua whati rātou, kua mate hoki a Haora rātou ko āna tama, whakarērea ake e rātou ō rātou pā, ā, rere ana. Nā, ka haere mai ngā Pirihitini, ā, nohoia iho e rātou.

⁸ Ā, i te aonga ake, i te haerenga mai o ngā Pirihitini ki te muru i te hunga i patua, nā, ka kitea a Haora rātou ko āna tama e takoto ana i runga i Maunga Kiripoa.

⁹ Nā, huia ana ōna e rātou, tangohia ana tōna upoko me āna patu, tukua ana kia kawea puta noa i te whenua o ngā Pirihitini ā tawhio noa, kia kauwhautia ki ā rātou whakapakoko, ki te iwi.

¹⁰ I whakatakotoria hoki e rātou āna patu ki te whare o ō rātou atua, ā, ko tōna upoko titia ake e rātou ki te whare o Rakono.

¹¹ Ā, nō te rongonga o Iapehe Kireara katoa ki ngā mea katoa i mea ai ngā Pirihitini ki a Haora,

¹² ka whakatika ngā mārohirohi katoa, tangohia iho e rātou te tinana o Haora, me ngā tinana o āna tama, kawea ana ki Iapehe, tanumia ana ō rātou wheua ki raro i tētahi oki i Iapehe, ā, e whitu ngā rā i nohopuku ai rātou.

¹³ Heoi, kua mate a Haora mō tōna hē; i hē ai ia ki a Ihowā, mō te kupu a Ihowā kihai nei i puritia e ia; mōna hoki i ui ki tētahi, i a ia nei te atua māori, he rapu whakaaro,

¹⁴ ā, kihai i rapu whakaaro i a Ihowā. Nō reira, i whakamatea ai ia e ia, ā, hurihia kētia ana te kīngitanga ki a Rāwiri tama a Hehe.

11

Ka Whakawahia hei Kīngi a Rāwiri o Iharaira me Hūrā

(2 Hamuera 5.1-10)

¹ Nā, ka huihui a Iharaira katoa ki a Rāwiri ki Heperona, ā, ka mea, “Tēnei mātou, he wheua nōu he kikokiko nōu.

² I mua ake nei, i te mea anō ko Haora te kīngi, ko koe te kaikawe atu te kaikawe mai, i a Iharaira. Kua kōrerotia anō koe e Ihowā, e tōu Atua: Ko koe hei hēpara mō tāku iwi, mō Iharaira, ko koe anō hei tino tangata mō tāku iwi, mō Iharaira.”

³ Nā, ka haere ngā kaumātua katoa o Iharaira ki te kīngi, ki Heperona, ka whakarite kawenata a Rāwiri ki a rātou ki Heperona ki te aroaro o Ihowā; ā, whakawahia ana e rātou a Rāwiri hei kīngi mō Iharaira, ko tā Ihowā hoki i kī ai, arā ko tā Hamuera.

Ka Riro a Hiruhārama

⁴ Nā, ka haere a Rāwiri rātou ko Iharaira katoa ki Hiruhārama arā ki Iepuhu; i reira anō ngā Iepuhi, ngā tāngata whenua.

⁵ Nā, ka mea ngā tāngata o Iepuhu ki Rāwiri, “E kore koe e tae mai ki konei.” Heoi, kua riro i a Rāwiri te pourewa i Hiona; ko te pā ia o Rāwiri.

⁶ Nā, ka mea a Rāwiri, “Ko te tangata māna te patu tuatahi ki ngā Iepuhi, hei tino tangata ia, hei rangatira.” Nā, ko Ioapa tama a Teruia kua tae wawe, ā, meinga ana ko ia te tino tangata.

⁷ Nā, ka noho a Rāwiri ki te pourewa; koia i huaina ai e rātou a reira ko te pā o Rāwiri.

⁸ Ā, i hangā e ia te pā ā tawhio noa, o Miro mai ā taka noa; ā, nā Ioapa i whakaora tērā atu wāhi o te pā.

⁹ Nā, ka tino nui haere a Rāwiri, i a ia hoki a Ihowā, te Atua o ngā mano.

Ngā Tāngata Mārohirohi a Rāwiri

(2 Hamuera 23.8-39)

¹⁰ Nā, ko ngā tino tāngata ēnei a Rāwiri, i kaha rawa nei me ia mō tōna rangatiratanga, rātou ko Iharaira katoa, hei whakakīngi i a ia; hei pērā me tā Ihowā i kī ai mō Iharaira.

¹¹ Ā, ko te tokomaha tēnei o ngā mārohirohi a Rāwiri: ko Iahoepama, tama a tētahi Hakamoni, te rangatira o te toru tekau; i ara ake tāna tao ki ngā rau e toru ā patua iho e ia i te whakaekenga kotahi.

¹² I muri i a ia ko Ereātara tama a Roro Ahohi; ko ia tētahi o ngā mārohirohi tokotoru.

¹³ I a Rāwiri ia i Paharamime, ā, i huihui ngā Pirihitini ki reira ki te whawhai, ā, i reira tētahi wāhi whenua e kapi ana i te pārei; nā, kua rere te iwi i te aroaro o ngā Pirihitini.

¹⁴ Nā, tū ana rāua i waenganui o taua wāhi, ā, ka mau i a rāua, patua iho e rāua ngā Pirihitini; nā, nui atu te whakaoranga i whakaora ai a Ihowā.

¹⁵ Nā, ka haere ngā rangatira tokotoru, nō te toru tekau, ki raro, ki te kāmaka ki a Rāwiri, ki te ana o Aturama; ā, ko te ope o ngā Pirihitini i te raorao i Repaima e noho ā-puni ana.

¹⁶ Nā, i roto a Rāwiri i te pourewa i taua wā, ā, ko ngā hōia pupuri a ngā Pirihitini i Pēterehema i taua wā.

¹⁷ Nā, ka minamina a Rāwiri, ā, ka mea, “Auē, me he tangata hei mea wai mai mōku i te puna i Pēterehema, i tērā i te kūwaha!”

¹⁸ Nā, tika ana taua tokotoru nā waenganui o te puni o ngā Pirihitini, ā, utuhia mai ana he wai i te puna o Pēterehema, i tērā i te kūwaha; tangohia ana e rātou, mauria ana ki a Rāwiri. Otiaa kihai a Rāwiri i pai ki te inu, engari ringihia ana e ia hei mea ki a Ihowā.

¹⁹ I mea ia, “Auē, mā tōku Atua ahau e ārai kei mea i tēnei! Kia inumia koia e ahau ngā toto o ēnei tāngata, me i kotahi nei kua mate?” Me i kotahi hoki rātou kua mate i te tikinga atu. Nā reira i kore ai ia i pai ki te inu.

Ko ēnei ngā mahi a aua toa tokotoru.

²⁰ Nā, ko Āpihai teina o Ioapa te rangatira o taua tokotoru; i ara ake tāna tao ki ngā rau e toru, patua iho e ia; i whai ingoa ia i roto i te tokotoru.

²¹ O te tokotoru, nui atu tōna korōria i tō te tokorua, ā, meinga ana ko ia hei rangatira mō rātou. Otiaa, kihai ia i uru ki te tokotoru tuatahi.

²² Me Penaia tama a Iehoiara, he tama nā tētahi tangata toa o Kapateere, he nui āna mahi, nāna i patu ngā tama tokorua a Ariere o Moapa; i haere anō ia ki raro, ā, patua ana e ia tētahi raiona i roto i te rua i te wā o te hukarere.

²³ Nāna hoki tētahi Ihipiana i patu, he tangata nui, e rima ngā whatianga te roa. He tao anō i te ringa o taua Ihipiana koia anō kei te rākau a te kaiwhatu; nā, haere ana ia ki raro, ki a ia, he tokotoko hoki tāna, ā, kapohia ana e ia te tao i roto i te ringa o te Ihipiana, patua iho ia ki tāna tao anō.

²⁴ Nā Penaia tama a Iehoiara ēnei mahi; i whai ingoa anō ia i ngā toa tokotoru.

²⁵ Nā, nōna te korōria nui o te toru tekau; otia kīhai ia i uru ki te tokotoru tuatahi. Nā, meinga ana ia e Rāwiri hei rangatira mō āna kaitiaki.

²⁶ Me ngā māia hoki o ngā ope: ko Atahere teina o Ioapa, ko Erehanana tama a Roro o Pēterehema,

²⁷ ko Hamoto Harori, ko Herete Peroni;

²⁸ ko Ira tama a Ikehe Tekoi, ko Apiētere Anatoti;

²⁹ ko Hipekai Huhati, ko Irai Ahohi;

³⁰ ko Maharai Netopati, ko Herere tama a Paana, he Netopati;

³¹ ko Itai tama a Ripai, nō Kipea, nō ngā tama a Pineamine, ko Penaia Piratoni;

³² ko Hūrai, nō ngā awaawa o Kāha, ko Apiere Arapati;

³³ ko Ātamawete Paharumi, ko Eriāhapa Haaraponi;

³⁴ ko ngā tama a Hāheme Kitoni, ko Honatana tama a Hake Harari;

³⁵ ko Ahīama tama a Hakara Harari, ko Eripara tama a Uru;

³⁶ ko Hewhere Mekerati, ko Ahia Peroni;

³⁷ ko Hetero Karameri, ko Naarai tama a Etepai;

³⁸ ko Hoera teina o Nātana, ko Mipihara tama a Hakeri;

³⁹ ko Tereke Āmoni, ko Nahari Peeroti, ko te kaimau o ngā patu a Ioapa tama a Teruia;

⁴⁰ ko Ira Itiri, ko Karepa Itiri;

⁴¹ ko Uria Hiti, ko Tāpara tama a Aharai;

⁴² ko Arina tama a Hiti Reupeni, he rangatira nō ngā Reupeni, e toru tekau ōna hoa;

⁴³ ko Hanana tama a Maaka, ko Iohapata Mitini;

⁴⁴ ko Utia Ahaterati, ko Hama rāua ko Teiere, ko ngā tama a Hōtama Aroeri;

⁴⁵ ko Teriaere tama a Himiri, rāua ko tōna teina ko Toha te Titi;

⁴⁶ ko Eriere Mahawi, rātou ko Teripai, ko Tohawia, he tama nā Erenaama, ko Itima Moapi;

⁴⁷ ko Eriere, ko Ōpere, ko Taahiere Metopai.

12

Ngā Rangapū a Rāwiri i te Koraha

¹ Ko te hunga tēnei i haere ki a Rāwiri ki Tikiraka, i a ia anō e pūtiki tonu ana i roto i te pā i te wehi o Haora tama a Kihī; nō ngā mārohirohi rātou, hei tuarā mōna ki te whawhai.

² He hunga kukume kōpere rātou, ko te mauī, ko te matau, ki te kōtaha kōhatu, ki te kōpere i te pere; nō ngā tēina anō o Haora, nō Pineamine.

³ Ko Ahiētere te upoko, nā ko Ioaha, he tama rāua nā Hema Kipeati; ko Ietiere, ko Perete he tama nā Ātamawete; ko Peraka, ko Iehu Anatoti,

⁴ ko Ihimāia Kipeoni, he mārohirohi ia i roto i te toru tekau, he rangatira anō nō te toru tekau; ko Heremaia, ko Tahatiere, ko Iohanana, ko Iotāpara Kererati,

⁵ ko Erutai, ko Terimoto, ko Pearia, ko Hemaria, ko Hepatia Harupi;

⁶ ko Erekanā, ko Ihia, ko Atarere, ko Toētere, ko Iahoepama, he Korahi rātou;

⁷ ko Toera, ko Tepāria, he tama nā Ierohama o Keroro.

⁸ Nā, o ngā Kari i maunu ētahi ki a Rāwiri ki te pourewa i te koraha, he tangata mārohirohi, i rauhangatia mō te whawhai, he hunga hāpai i te whakangungu rākau, i te tao. Ko ō rātou mata me te mea he kanohi raiona, rite tonu ō rātou tere ki tō ngā anaterope i runga i ngā maunga:

⁹ ko Etere te upoko, ko Opāria te tuarua, ko Eriapa te tuatoru;

¹⁰ ko Mihimana te tuawhā, ko Heremaia te tuarima;

¹¹ ko Atai te tuaono, ko Eriere te tuawhitu;

¹² ko Iohanana te tuawaru, ko Eretāpara te tuaiwa;

¹³ ko Heremaia te tuatekau, ko Makapanai te tekau mā tahi.

¹⁴ Ko ēnei o ngā tama a Kara he rangatira ope; ko te mea iti rawa hei rangatira mō te rau, ā, ko te mea nui rawa hei rangatira mō te mano.

¹⁵ Ko te hunga tēnei i whiti nei i Horano i te marama tuatahi, i te mea kua ngawhā ki runga i ōna pareparenga katoa; ā, whati ana i a rātou te hunga katoa o ngā raorao whaka te rawhiti, ā, whaka te hauāuru.

¹⁶ I haere mai anō ētahi o ngā tama a Pineamine me ētahi o a Hūrā ki te pourewa ki a Rāwiri.

¹⁷ Nā, ka puta a Rāwiri ki te whakatau i a rātou, ā, ka oho, ka mea ki a rātou, “Ki te mea he haere pai mai tā koutou ki ahau, he whakauru, ka kotahi tonu ō tātou ngākau. Tēnā ki te tinihanga, he tuku i ahau ki ōku hoariri, i te mea kāhore nei he tutū a ōku ringa, mā te Atua o ō tātou mātua e titiro mai, e riri.”

¹⁸ Nā, kua tau te wairua ki a Amahai, ko ia nei te rangatira o te toru tekau, ā, ka kī ia,

"Kei a koe mātou, e Rāwiri!

Hei hoa mōu, e te tama a Hehe!

Kia mau, kia mau te rongō ki a koe,

kia mau anō ki ōu whakauru!

Ko tōu Atua hoki hei whakauru mōu."

Nā, kua riro rātou i a Rāwiri, ā, meinga ana rātou e ia hei rangatira rangapū.

¹⁹ Nā, o Mānahi hoki i papahoro ētahi ki a Rāwiri, i a ia i haere tahi ai me ngā Pirihitini ki te whawhai ki a Haora. (Otīia, kīhai rātou i uru ki a rātou; i panaia hoki ia e ngā rangatira o ngā Pirihitini, he mea whakaaro anō e rātou, i mea rātou, "Tērā ia e taka atu ki tōna ariki, ki a Haora, ko ō tātou upoko e raru.")

²⁰ I a ia e haere ana ki Tikiraka, ka papahoro mai ki a ia o Mānahi: ko Arana, ko Iotāpara, ko Teriaere, ko Mikaera, ko Iotāpara, ko Erihu, ko Tiritai, he rangatira nō ngā mano o Mānahi.

²¹ Ko rātou ngā whakauru mō Rāwiri ki te whawhai ki ngā torohē; he mārohirohi hoki, he toa, rātou katoa, he rangatira ope.

²² I haere hoki rātou i taua wā ki a Rāwiri i tēnā rā, i tēnā rā, hei whakauru mōna, nō kua nui te ope, ānō he ope nā te Atua.

Te Ope Taua a Rāwiri kei Heperona

²³ Ko te tokomaha tēnei o ngā rangatira, he hunga i rite rawa mō te whawhai, i haere ki a Rāwiri ki Heperona hei whakariri i te kīngitanga o Haora ki a ia, kia rite ai ki tā Ihōwā kupu.

²⁴ Ko ngā tama a Hūrā, he hunga hāpai i te whakangungu rākau, i te tao, e ono mano e waru rau, rite rawa i te patu mō te whawhai.

²⁵ O ngā tama a Himiona, he mārohirohi, he toa mō te whawhai, e whitu mano kotahi rau.

²⁶ O ngā tama a Rīwai e whā mano e ono rau.

²⁷ Nā, ko Iehoiara te rangatira o te whare o Ārona, ā, e toru mano e whitu rau ōna hoa;

²⁸ me Hāroko anō, he taitama mārohirohi, he toa, rātou ko te whare o tōna pāpā, e rua tekau mā rua ngā rangatira.

²⁹ Ā, o ngā tama a Pineamine, o ngā tēina o Haora, e toru mano. Ko tō rātou nuinga hoki i mau tonu ki te whare o Haora ā taea noatia taua rā.

³⁰ Nā, o ngā tama a Ēparaima, e rua tekau mano e waru rau, he mārohirohi, he toa, he hunga whai ingoa i roto i ngā whare o ō rātou mātua.

³¹ Ā, o tētahi tānga o te iwi o Mānahi, kotahi tekau mā waru mano, he mea whakahua ō rātou ingoa, hei haere ki te whakakīngi i a Rāwiri.

³² Nā, o ngā tama a Ihākara, he hunga mōhio ki ngā wā, i mōhio ai ki ngā mahi mā Iharaira; e rua rau ō rātou ariki; kei o ēnei māngai anō he tikanga mō ō rātou tēina.

³³ O Hepurona, ko te hunga e āhei te haere ki te whawhai, he mōhio ki te tātai i te riri, e mau ana i ngā mea katoa mō te whawhai, e rima tekau mano. He hunga e taea te whakatika te tātai o te riri, ā, kāhore ō rātou ngākau rua.

³⁴ Ā, o Napatari kotahi mano ngā rangatira, e toru tekau mā whitu mano ō rātou hoa, rite rawa i te whakangungu rākau, i te tao.

³⁵ Nā, o ngā Rāni, he hunga mōhio ki te tatau, e rua tekau mā waru mano e ono rau.

³⁶ O Āhera, he hunga haere ki te whawhai, he mōhio ki te tatau, e whā tekau mano.

³⁷ Nā, o tērā taha o Horano, o ngā Reupeni, o ngā Kari, o tētahi tānga o te hapū o Mānahi, e mau ana i ngā mea whawhai katoa mō te tatau, kotahi rau e rua tekau mano.

³⁸ Ko ēnei, he tangata whawhai katoa, he mōhio ki te tatau, he tapatahi tonu te ngākau i haere ai ki Heperona ki te mea i a Rāwiri hei kīngi mō Iharaira katoa. Nā, ko ērā atu katoa o Iharaira, kotahi tonu te ngākau mō te whakakīngi i a Rāwiri.

³⁹ Ā, i reira rātou i a Rāwiri, e toru ngā rā e kai ana, e inu ana; he mea taka hoki nā ō rātou tuākana, tēina.

⁴⁰ Nā, ko te hunga tata ki a rātou, tae noa atu ki a Ihākara, ki a Hepurona, ki a Napatari, i kawē taro mai i runga i ngā kāihe, i ngā kāmera, i ngā muera, ā, i ngā kau, he kai, he parāoa, he papa piki, he tautau karepe, he wāina, he hinu, he kau, he hīpi, tōna tini; he koa hoki nō Iharaira.

13

Ka Kawea te Āka o te Kawenata mai i Kiriata Tearimi

(2 Hamuera 6.1-11)

¹ Nā, ka rūnanga a Rāwiri ki ngā rangatira o ngā mano, o ngā rau, arā ki ngā rangatira katoa.

² Ā, i mea a Rāwiri ki te whakaminenga katoa o Iharaira, “Ki te pai koutou, ā, ka tika mai i tō tātou Atua, i a Ihowā, me tuku tāngata tātou ki ia wāhi, ki ia wāhi, ki ō tātou tēina kua mahue nei ki ngā whenua katoa o Iharaira, ki a rātou ko ngā tohunga, ko ngā Rīwaiti, ki ngā pā, ki ngā wāhi o waho ake o aua pā, kia huihui mai rātou ki a tātou.

³ Ā, me whakahoki mai e tātou te āka a tō tātou Atua ki a tātou. Kīhai hoki tātou i rapu tikanga ki reira i ngā rā o Haora.”

⁴ Nā, ka mea te whakaminenga katoa kia pērā anō rātou; he tika hoki taua mea ki te titiro a te iwi katoa.

⁵ Heoi, ka huihuia e Rāwiri a Iharaira katoa i Hihoro, i te awa o Ihipa ā tae i noa ki te haerenga atu ki Hāmata, hei mau ake i te āka a te Atua i Kiriata Tearimi.

⁶ Nā, ko te haerenga o Rāwiri rātou ko Iharaira katoa ki Paaraha, arā ki Kiriata Tearimi o Hūrā, hei mau ake i reira i te āka a te Atua, a Ihowā e noho nei i runga o ngā kerupima, i huaina nei ki te Ingoa.

⁷ Nā, ka mauria e rātou te āka a te Atua i runga i te kāta hou, ā, tangohia ana mai i te whare o Apinarapa; ā, nā Uha rūau ko Ahio i ārahi te kāta.

⁸ Nā, ka whakapaua te kaha e Rāwiri rātou ko Iharaira katoa ki te tākaro ki te aroaro o te Atua; he waiata anō tā rātou, he hāpa, he timipera, he himipora, he tētere.

⁹ Ā, ka tae ki te patunga wīti a Hirono, ka totoro te ringa o Uha ki te pupuri i te āka; i tāpatupatu, hoki ngā kau.

¹⁰ Nā, ka mura te riri o Ihowā ki a Uha; patua iho mō tōna ringa i totoro ki te āka; ā mate iho ia i reira i te aroaro o te Atua.

¹¹ Nā, ka pōuri a Rāwiri mō te tōreretanga i tōrere ai a Ihowā ki a Uha. Nā, huaina ana e ia taua wāhi ko Pereteuha; e mau nei anō ā taea noatia tēnei rā.

¹² Nā, ka wehi a Rāwiri i a Ihowā i taua rā; ā, ka mea ia, “Me pēhea tāku kawea mai i te āka a Ihowā ki ahau ki tōku whare?”

¹³ Heoi, kīhai a Rāwiri i tango i te āka ki a ia, ki te pā o Rāwiri; i kawea kētia e ia ki te whare o Opere-Eroma Kiti.

¹⁴ Nā, noho ana te āka a te Atua ki te whānau a Opere-Eroma, ki tōna whare hoki, e toru ngā marama, ā, ka manaakitia e Ihowā te whare o Opere-Eroma me āna mea katoa.

14

Te Whare me te Whānau a Rāwiri

(2 Hamuera 5.11-16)

¹ Nā, ka tonoa ētahi karere e Hīrama kīngi o Tāira ki a Rāwiri, me ētahi rākau, he hīta, me ngā kaimahi kōhātu, me ngā kaimahi rākau, hei hanga whare mōna.

² Nā, ka mōhio a Rāwiri kua whakapūmautia ia e Ihowā hei kīngi mō Iharaira, kua whakanuia hoki tōna rangatiratanga, he whakaaro ki tāna iwi, ki a Iharaira.

³ Nā, ka tangohia anō e Rāwiri he wāhine māna ki Hiruhārama, ā, ka whānau anō ētahi atu tama, ētahi atu tamāhine mā Rāwiri.

⁴ Ā, ko ngā ingoa ēnei o āna i whānau ki Hiruhārama: ko Hāmua, ko Hōpapa, ko Nātana, ko Horomona,

⁵ ko Ipihara, ko Erihua, ko Eriparete;

⁶ ko Noka, ko Nepeke, ko Iāpia;

⁷ ko Erihama, ko Pēriara, ko Eriparete.

Te Patunga o ngā Pirihitini

(2 Hamuera 5.17-25)

⁸ Ā, nō te rongonga o ngā Pirihitini kua oti a Rāwiri te whakawahi hei kīngi mō Iharaira katoa, ka haere ngā Pirihitini katoa ki te rapu i a Rāwiri; ā, ka rongo a Rāwiri, ā, ka puta ia ki te tū i a rātou.

⁹ Nā, tērā ngā Pirihitini kua haere mai, ā, kua takahi i te raorao o Repaima.

¹⁰ Nā, ka ui a Rāwiri ki te Atua, ka mea, “Me haere rānei ahau ki ngā Pirihitini? E hōmai rānei rātou e koe ki tōku ringa?”

Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Haere; ka hoatu hoki rātou e ahau ki tōu ringa.”

¹¹ Heoi, kua tae mai rātou ki Paara-Peratimi; patua iho rātou i reira e Rāwiri. Nā, ka mea a Rāwiri, “Pakaru ana i te Atua ōku hoariri, he mea nā tōku ringa; koia anō kei te pākaruhanga wai.” Nā reira i huaina ai te ingoa o taua wāhi ko Pāraperatimi.

¹² Ā, mahue ana i a rātou ō rātou atua ki reira, nā, ka whakahau a Rāwiri, ā, tahuna ana ki te ahi.

¹³ Nā, ka takahia anō e ngā Pirihitini te raorao.

¹⁴ Ā, ka ui anō a Rāwiri ki te Atua, ā, ka mea te Atua ki a ia, “Kaua e haere ki te whai i a rātou; me tahuri i a rātou, ka āwhio haere ki a rātou, ka whakaeke i a rātou i te ritenga o ngā maperi.

¹⁵ Ā, ka rangona e koe te tapuwae haruru i runga i ngā maperi, ko reira koe puta ai ki te whawhai; nō te mea kua riro te Atua ki mua i a koe ki te patu i te ope o ngā Pirihitini.”

¹⁶ Nā, pērātia ana e Rāwiri me tā te Atua i whakahau ai ki a ia; ā, patua iho e rātou te ope o ngā Pirihitini i Kipeono, ā tae noa ki Katere.

¹⁷ Nā, kua pakū te ingoa o Rāwiri ki ngā whenua katoa, ā, ka mea a Ihowā i te wehi ki a ia kia pā ki ngā iwi katoa.

15

E Whakarite ana kia Kawea te Āka o te Kawenata

¹ Nā, ka hangā e Rāwiri ētahi whare mōna ki te pā o Rāwiri; i whakapaia anō e ia he wāhi, i whakatū tēneti hoki mō te āka a te Atua.

² Kātahi a Rāwiri ka mea, “E kore e pai kia kawea te āka a te Atua e tētahi atu, engari mā ngā Riwaiti; ko rātou hoki tā Ihowā i whiriwhiri ai hei mau i te āka a te Atua, hei mahi hoki ki a ia i ngā wā katoa.”

³ Nā, ka huihuia e Rāwiri a Iharaia katoa ki Hiruhārama, ki te kawea i te āka a Ihowā ki tōna wāhi i whakapaia rā e ia mōna.

⁴ I huihuia anō e Rāwiri ngā tama a Ārona rātou ko ngā Riwaiti:

⁵ o ngā tama a Kohata, ko Uriere, ko te rangatira, rātou ko ōna tēina kotahi rau e rua tekau;

⁶ o ngā tama a Merari, ko Ahaia, ko te rangatira, rātou ko ōna tēina e rua rau e rua tekau;

⁷ o ngā tama a Kerehoma, ko Hoera, ko te rangatira, rātou ko ōna tēina kotahi rau e toru tekau;

⁸ o ngā tama a Eritapana, ko Hemaia, ko te rangatira, rātou ko ōna tēina e rua rau;

⁹ o ngā tama a Heperona, ko Eriere, ko te rangatira, rātou ko ōna tēina e waru tekau;

¹⁰ o ngā tama a Utiere, ko Aminarapa, ko te rangatira, rātou ko ōna tēina kotahi rau kotahi tekau mā rua.

¹¹ I karangatia anō e Rāwiri a Hāroko rāua ko Apiātara, ngā tohunga, rātou ko ngā Riwaiti, ko Uriere, ko Ahaia, ko Hoera, ko Hemaia, ko Eriere, ko Aminarapa,

¹² i mea ia ki a rātou, “Ko koutou ngā rangatira o ngā whare o ngā mātua o ngā Riwaiti. Whakatapua koutou, koutou ko ō koutou tēina; mā koutou hoki e kawea te āka a Ihowā, a te Atua o Iharaia ki te wāhi i whakapaia e ahau mōna.

¹³ Nō te mea hoki ehara i a koutou i kawea i te tuatahi, nō reira i tōrere mai ai a Ihowā, tō tātou Atua ki a tātou, nō te mea kihai i rite ki te tikanga tā tātou rapu i a ia.”

¹⁴ Heoi, kei te whakatapu ngā tohunga me ngā Riwaiti i a rātou, kia kawea ai e rātou te āka a Ihowā, a te Atua o Iharaia.

¹⁵ Nā, ka amohia e ngā tama a ngā Riwaiti te āka a te Atua, ka pērā me tā Mohi i whakahau ai, me tā Ihowā i kōrero ai, ko ngā amo i runga i ō rātou pokohiwi.

¹⁶ I kōrero anō a Rāwiri ki ngā rangatira o ngā Riwaiti kia whakaritea ō rātou tēina hei kaiwaiata i runga i ngā mea waiata, i ngā hātere, i ngā hāpa, i ngā himipora, he mea e rangona, he reo koa hoki e whakaaraha ana e rātou.

¹⁷ Nā, ka whakaritea e ngā Riwaiti, ko Hēmana tama a Hoera; o ōna tēina hoki ko Āhapa tama a Perekia; o ō rātou tēina, o ngā tama a Merari ko Ētana tama a Kuhaia;

¹⁸ o ō rātou tēina, ngā tuarua, hei hoa mō rātou, ko Hakaraia, ko Pene, ko Taatiere, ko Hemirāmoto, ko Tehiere, ko Uni, ko Eriapa, ko Penaia, ko Maaheia, ko Matitia, ko Eriperehe, ko Mikineia, ko Opere-Eroma, ko Teiere; he kaitiaki kūwaha rātou.

¹⁹ Nā, whakaritea ana ko ngā kaiwaiata, ko Hēmana, ko Āhapa, ko Ētana, hei whakatangi i ngā himipora parāhi;

²⁰ nā, ko Hakaraia, ko Atiere, ko Hemirāmoto, ko Tehiere, ko Uni, ko Eriapa, ko Maaheia, ko Penaia, he mea i runga i ngā hātere, he mea Arāmoto;

²¹ ā, ko Matitia, ko Eriperehe, ko Mikineia, ko Opere-Eroma, ko Teiere, ko Atatia, i runga i ngā hāpa, he mea Heminiti, hei whakarewa.

²² Nā, ko Kenania anō, ko te upoko a ngā Riwaiti, hei whakahua: i whakaako anō ia ki te whakahua waiata; he mōhio hoki ia.

²³ Ko Perekia rāua ko Erekena ngā kaitiaki tatau mō te āka.

²⁴ Ko ngā tohunga anō, ko Hepania, ko Iohapata, ko Netanēre, ko Amahai, ko Hakaraia, ko Penaia, ko Eriētere, hei whakatangi i ngā tētere ki mua i te āka a te Atua; ā, ko Opere-Eroma rāua ko Iahia ngā kaitiaki tatau mō te āka.

*Ka Kawea te Āka ki Hiruhārama
(2 Hamuera 6.12-22)*

²⁵ Nā, haere ana a Rāwiri rātou ko ngā kaumātua o Ihairaira, ko ngā rangatira o ngā mano ki te kawea i te āka o te kawenata a Ihowā i te whare o Opere-Eroma i runga i te koa.

²⁶ Ā, ka āwhina te Atua i ngā Rīwaiti, nā rātou nei i amo te āka o te kawenata a Ihowā, nā, ka patua e rātou te whakahere, e whitu ngā pūru, e whitu ngā hipi toa.

²⁷ Nā, he koroka rīnena pai te kākahu o Rāwiri, o ngā Rīwaiti katoa i amohia ai te āka, o ngā kaiwaiata, o Kenania anō, o te rangatira o te waiata, me ngā kaiwaiata hoki. He epora rīnena anō tō Rāwiri.

²⁸ Nā, kei te kawea a Ihairaira katoa i te āka o te kawenata a Ihowā, me te hāmama anō rātou, me te tangi anō te koronete, te tētere, te himipora; pakū ana te rongo o ngā hātere, o ngā hāpa.

²⁹ Nā, i te taenga o te āka o te kawenata a Ihowā ki te pā o Rāwiri, ka titiro atu a Mikara tamahine a Haora i te matapihi, ka kite i a Kingi Rāwiri e kanikani ana, e tākaro ana; nā, ka whakahāwea ki a ia i roto i tōna ngākau.

16

¹ Heoi, kawea ana e rātou te āka a te Atua, whakatūria ana ki waenganui o te tēneti i whakaarahia e Rāwiri mōna; ā, tāpaea ana e rātou he tahunga tinana, he whakahere mō te pai ki te aroaro o te Atua.

² Ā, ka mutu tā Rāwiri whakaeke i ngā tahunga tinana, i ngā whakahere mō te pai, ka manaakitia e ia te iwi i runga i te ingoa o Ihowā.

³ I tuwhaina anō e ia mā ngā tāngata katoa o Ihairaira, mā te tāne, mā te wahine, kotahi rohi taro mā tēnei, mā tēnei, tētahi wāhi kikokiko, me tētahi keke karepe whakamaroke.

⁴ I whakaritea anō e ia ētahi o ngā Rīwaiti hei minita ki mua i te āka a Ihowā, hei whakamahara, hei whakawhetai, hei whakamoemiti ki a Ihowā, ki te Atua o Ihairaira.

⁵ Ko Āhapa hei tuatahi; i muri i a ia ko Hakaraia, ko Teiere, ko Hemirāmoto, ko Tehiere, ko Matitia, ko Eriapa, ko Penaia, ko Opere-Eroma, ko Teiere hoki ki ngā hātere, ki ngā hāpa, ko Āhapa hei whakatangi i ngā himipora;

⁶ ko Penaia hoki rāua ko Tahatiere, ko ngā tohunga, kia tūturu tonu tā rāua mau tētere ki mua i te āka o te kawenata a te Atua.

*Te Waiata Whakamoemiti a Rāwiri
(Waiata 105.1-15; 96.1-13; 106.1, 47-48)*

⁷ I reira anō i taua rā ka whakaritea tuatahitia e Rāwiri he whakamoemiti mō Ihowā, nā te ringa o Āhapa rātou ko ōna tēina.

⁸ Whakawhetai atu ki a Ihowā, karanga ki tōna ingoa;
whakapuakina āna mahi ki waenganui o ngā iwi.

⁹ Waiata ki a ia, hīmene ki a ia,
kōrerotia āna mahi whakamīharo katoa.

¹⁰ Kia whakamanamana koutou ki tōna ingoa tapu;
kia hari ngā ngākau o te hunga e rapu ana i a Ihowā.

¹¹ Rapua a Ihowā, me tōna kaha,
rapua tonutia tōna mata.

¹² Maharatia āna mahi whakamīharo i mahi ai ia;
āna merekara, me ngā whakaritenga a tōna māngai;

¹³ e ngā uri o Ihairaira, o tāna pononga,
e ngā tama a Hākopa, e āna i whiriwhiri ai.

¹⁴ Ko Ihowā ia, ko tō tātou Atua;
kei te whenua katoa āna whakaritenga.

¹⁵ Maharatia tonutia tāna kawenata,
te kupu i kiia iho e ia ki te mano o ngā whakatupuranga;

¹⁶ te kawenata i whakarite ai ia ki a Āperahama,
tāna oati hoki ki a Ihaka;

¹⁷ ā, whakapūmautia iho hei tikanga ki a Hākopa,
hei kawenata mau tonu ki a Ihairaira,

¹⁸ i a ia i mea rā, "Ka hoatu e ahau ki a koe te whenua o Kanaana
hei wāhi pūmau mō koutou."

¹⁹ I te mea e torutoru ana anō koutou;

- āe, e tokoiti rawa ana, he manene hoki ki reira;
²⁰ i a rātou e hāereere ana i tēnei iwi ki tērā atu iwi,
 i tētahi rangatiratanga ki tētahi iwi kē.
²¹ Kīhai rātou i tukua e ia kia tūkinotia e te tangata;
 āe rā, i riria e ia ngā kīngi, he whakaaro ki a rātou.
²² I mea ia, “Kei pā ki āku i whakawahi ai,
 kei kino hoki ki āku poropiti.”
²³ Waiata, e te whenua katoa ki a Ihowā;
 kauwhautia tāna mahi whakaora i tēnā rangi, i tēnā rangi.
²⁴ Whakapuakina tōna korōria i waenganui i ngā tauīwi,
 āna mahi whakamīharo i waenganui i ngā iwi katoa.
²⁵ He nui hoki a Ihowā, kia nui te whakamoemiti ki a ia;
 kia wehīngia nuitia atu hoki ia i ngā atua katoa.
²⁶ He whakapakoko hoki ngā atua katoa o ngā iwi;
 nā Ihowā ia i hanga ngā rangi.
²⁷ He hōnore, he kīngitanga kei tōna aroaro;
 kei tōna wāhi te kaha me te koa.
²⁸ Tukua ki a Ihowā, e ngā hapū o ngā iwi,
 tukua ki a Ihowā te korōria me te kaha.
²⁹ Tukua atu ki a Ihowā te korōria e tika ana mō tōna ingoa;
 maua mai he whakahere, haere mai ki tōna aroaro.
 Koropiko ki a Ihowā i roto i te ātaahua o te tapu;
³⁰ kia wehi rā ki tōna aroaro, e te whenua katoa.
 E ū anō te ao, tē taea te whakanekeneke.
³¹ Kia hari ngā rangi, kia koa te whenua;
 kia mea rātou i roto i ngā iwi, “Ko Ihowā te kīngi!”
³² Kia haruru te moana, me ngā mea hua ana i roto;
 kia koa te mārā, me ngā mea katoa i runga!
³³ Ko reira ngā rākau o te ngahere waiata ai
 i te hari i te aroaro o Ihowā,
 e haere mai ana hoki ia ki te whakarite i runga i te whenua.
³⁴ Whakawhetai ki a Ihowā, he pai hoki ia,
 he pūmau tonu hoki tāna mahi tohu.
³⁵ Mea atu hoki: “Whakaorangia mātou, e te Atua o tō mātou whakaoranga,
 kohikohia mātou, whakaorangia mātou i ngā tauīwi,
 kia whakawhetai ai mātou ki tōu ingoa tapu,
 kia whakamanamana ai ki tōu whakamoemititanga.
³⁶ Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Īharaira
 ake nei, ā ake nei!”
 Nā, ka mea te iwi katoa, “Āmine!” ā, whakamoemiti ana rātou ki a Ihowā.

Te Koropiko kei Hiruhāranga me Kipeono

- ³⁷ Heoi, ka waiho e ia i reira, i mua i te āka o te kawenata a Ihowā, a Āhapa rātou ko ōna tēina, hei minita tonu ki mua i te āka, i ngā meatanga o tēnei rā, o tēnei rā,
³⁸ a Opere-Eroma me ō rātou tēina, e ono tekau mā waru; a Opere-Eroma hoki tama a Ierutunu, rāua ko Hōha hei kaitiaki tataua.
³⁹ Ko Hārōko tohunga me ōna tēina, me ngā tohunga, ki mua o te tapenākara o Ihowā i te wāhi tiketike i Kipeono,
⁴⁰ hei whakaeke tonu i ngā tahunga tinana mā Ihowā ki runga ki te āta tahunga tinana i te ata, i te ahiahi, hei mea i ngā mea katoa i tuhituhia ki te Ture a Ihowā, i whakahaua e ia ki a Īharaira.
⁴¹ Ā, hei hoa mō rātou a Hēmana rāua ko Ierutunu, me ērā atu i whiriwhiria, i whakahuatia nei ngā ingoa, hei whakawhetai ki a Ihowā, nō te mea he pūmau tonu tāna mahi tohu.
⁴² Hei hoa hoki mō rātou a Hēmana rāua ko Ierutunu me ngā tētere me ngā himipora mā ngā kaiwhakatangi kaha, me ngā whakatangi mō ngā waiata a te Atua. Ā, ko ngā tama a Ierutunu hei kaitiaki kūwaha.
⁴³ Nā, haere ana te iwi katoa ki tōna whare, ki tōna whare, ā, hoki ana a Rāwiri ki te manaaki i tōna whare.

17

Te Pānui a Nātana ki a Rāwiri
(2 Hamuera 7.1-17)

¹ Ā, i a Rāwiri e noho ana i tōna whare, ka mea a Rāwiri ki a Nātana poropiti, "Nā, kei te noho ahau ki te whare hīta, ko te āka ia o te kawenata a Ihowā kei raro i te ārai kākahu e noho ana."

² Anō rā ko Nātana ki a Rāwiri, "Meatia ngā mea katoa i tōu ngākau; kei a koe hoki te Atua."

³ Nā, i taua pō ka puta te kupu a te Atua ki a Nātana, ka mea:

⁴ "Haere, mea atu ki tāku pononga, ki a Rāwiri: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kaua e hangā e koe he whare hei nohoanga mōku."

⁵ Kāhore nei hoki ahau i noho i roto i te whare, nō te rangi i kawea mai ai e ahau a Ihāraira ā taea noatia tēnei rā. Heoi, he noho haere tōku i tētahi tēneti ki tētahi tēneti, i tētahi tapenākara ki tētahi tapenākara.

⁶ I ōku hāereenga katoa i roto i a Ihāraira katoa i puaki rānei tētahi kupu āku ki tētahi o ngā kaiwhakarite o Ihāraira i whakaritea e ahau hei hēpara mō tāku iwi, i mea rānei ahau, "He aha koutou tē hanga whare hīta ai mōku?"

⁷ "Nō reira kia pēnei tāu ki atu āiane ki tāku pononga, ki a Rāwiri: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: Nāku koe i tango i te nohoanga hīpi, i te whai hīpi, hei rangatira mō tāku iwi, mō Ihāraira;

⁸ ā, i a koe ahau i ōu haereenga katoa; hautopea atu ana e ahau ōu hoariri katoa i tōu aroaro; ā, meinga ana koe e ahau hei ingoa, hei pērā anō me te ingoa o ngā mea nunui o te whenua.

⁹ Nā, māku e whakarite he wāhi mō tāku iwi, mō Ihāraira; ka whakatōkia anō rātou e ahau kia noho ki tō rātou ake, e kore anō rātou e ngāueue ā muri ake nei; e kore anō rātou e pēhia ki raro i muri nei e ngā tama a te kino; e kore e pērā me tō mua,

¹⁰ me tō te wā anō i whakaritea ai e ahau ngā kaiwhakarite mō tāku iwi, mō Ihāraira; ā, ka pēhia e ahau ki raro ōu hoariri katoa.

"Ko tētahi, e mea atu ana ahau ki a koe, mā Ihowā e hanga he whare mōu.

¹¹ Ā, ka tutuki ōu rā, ka haere koe ki ōu mātua, nā, ka whakaarahia e ahau tōu uri i muri i a koe i roto i āu tama, ka whakapūmautia anō e ahau tōna kīngitanga.

¹² Māna e hanga he whare mōku, ā, ka whakapūmautia e ahau tōna torōna ā ake ake.

¹³ Ko ahau hei matua ki a ia, ko ia hei tama ki ahau, e kore anō e mutu tōku aroha ki a ia, e kore e pērā me tōku i mutu ki tērā i mua atu nā i a koe,

¹⁴ ā, ka tūturu ia ki tōku whare, ki tōku kīngitanga ā ake ake; ā, ka mau tonu tōna torōna mō ake tonu atu."

¹⁵ Rite tonu ki ēnei kupu katoa, ki tēnei putanga katoa, ngā kupu a Nātana ki a Rāwiri.

Te Inoi Whakawhetai a Rāwiri
(2 Hamuera 7.18-29)

¹⁶ Nā, ka haere a Kīngi Rāwiri, ka noho ki te aroaro o Ihowā, ā, ka mea ia:

"Ko wai ahau, e Ihowā, e te Atua, he aha hoki tōku whare, i kawea mai ai ahau e koe ki konei?

¹⁷ He mea iti anō tēnei ki tāu titiro, e te Atua; kua kōrerotia nei hoki e koe te whare o tāu pononga a tau tini noa atu, ā, kua titiro mai hoki koe ki ahau, anō ki te tangata nui rawa, e Ihowā, e te Atua.

¹⁸ "Ko te aha ake hei kōrerotanga mā Rāwiri ki a koe mō te whakahōnore i tāu pononga? E mōhio ana hoki koe ki tāu pononga.

¹⁹ He whakaaro ki tāu pononga, e Ihowā, rite tonu anō ki tā tōu ngākau, i mea ai koe i ēnei mea nunui katoa, i whakaritea mai ai ēnei mea nunui katoa.

²⁰ "Kāhore he rite mōu, e Ihowā, kāhore atu hoki he atua, ko koe anake; rite tonu ki ngā mea katoa i rongo ai ō mātou taringa.

²¹ Ko tēhea iwi hoki o te whenua hei rite mō tāu iwi, mō Ihāraira, i haere nei te Atua ki te hoko hei iwi māna ake, hei mea ingoa mōu, ki ngā hanga nunui, whakamataku hoki, i te peinga atu i ngā tau iwi i te aroaro o tāu iwi i hokona nei e koe i Ihapa?

²² Kua meinga nei hoki e koe tāu iwi, a Ihāraira, hei iwi māu ā ake ake; me koe hoki, e Ihowā hei Atua mō rātou.

²³ "Nā, whakamanā āiane, e Ihowā, te kupu i kōrerotia e koe mō tāu pononga, mō tōna whare hoki ake ake, meatia hoki tāu i kōrero ai.

²⁴ Kia mana anō, kia whakanuia hoki tōu ingoa ā ake ake, kia kōrerotia ai, 'Ko Ihowā o ngā mano te Atua o Iharaia, hei Atua anō ki a Iharaia!' Ā, ka tūturu tonu te whare o tāu pononga, o Rāwiri, ki tōu aroaro.

²⁵ "Nāu nei hoki, e tōku Atua, i whakapuaki mai ki tāu pononga, ka hangā e koe he whare mōna; koia te ngākau o tāu pononga i anga ai ki te inoi ki tōu aroaro.

²⁶ Nā, ko koe, e Ihowā, te Atua, ā, kua kōrerotia e koe tēnei mea pai ki tāu pononga.

²⁷ Ā, kua pai tēnei koe ki te manaaki i te whare o tāu pononga, kia pūmau tonu ai ki tōu aroaro; ko koe hoki hei manaaki, e Ihowā, ā, ka manaakitia ake ake."

18

Ngā Wikitōria a Rāwiri

(2 Hamuera 8.1-18)

¹ Nā, muri iho i tēnei, ka patua e Rāwiri ngā Pirihitini, ā, pēhia ana e ia ki raro; tangohia ana e ia a Kāta me ōna pā ririki i te ringa o ngā Pirihitini.

² I patua anō e ia a Moapa, nā, kua waiho ngā Moapi hei pononga mā Rāwiri, ā, hōmai ana he hākari e rātou.

³ I patua anō e Rāwiri a Hararētere kīngi o Topa ā tae noa ki Hāmata, i tōna haerenga ki te whakaū i tōna rohe ki te awa, ki Uparati.

⁴ Nā, tangohia ana e Rāwiri i a ia kotahi mano ngā hāriata, e whitu mano ngā hōia eke hōiho, e rua tekau mano ngā tāngata haere i raro. Ā, i whakangongea e Rāwiri ngā hōiho katoa o ngā hāriata, engari i whakatoea o rātou ngā mea mō ngā hāriata kotahi rau.

⁵ Ā, nō te haerenga mai o ngā Hīriani o Ramahiku ki te whakauru i a Hararētere kīngi o Topa, patua iho e Rāwiri o ngā Hīriani e rua tekau mā rua mano tāngata.

⁶ Kātahi ka whakanohoia e Rāwiri he hōia pupuri ki Hīria o Ramahiku; ā, ka waiho ngā Hīriani hei pononga mā Rāwiri, ā, hōmai ana he hākari e rātou. Nā, hōmai ana e Ihowā kia toa a Rāwiri i ōna haerenga katoa.

⁷ Ā, tangohia ana e Rāwiri ngā whakangungu rākau kōura o ngā tāngata a Hararētere, ā, kawea ana ki Hiruhārama.

⁸ Ā, nui atu te parāhi i tangohia e Rāwiri i Tipihata, i Kunu; i ngā pā o Hararētere; nō reira te moana parāhi, ngā pou, me ngā oko parāhi i hangā nei e Horomona.

⁹ Ā, nō te rongonga o Tohu kīngi o Hāmata kua patua e Rāwiri te ope katoa a Hararētere kīngi o Topa,

¹⁰ ka tonoa e ia a Hatorama, tāna tama, ki a Kīngi Rāwiri ki te oha ki a ia, ki te manaaki hoki i a ia, mōna i whawhai ki a Hararētere, i patu hoki i a ia. He hoariri hoki a Hararētere nō Tohu; ā, he taonga ana, te tini o ngā oko kōura, hiriwa, parāhi.

¹¹ Whakatapua ake ērā e Kīngi Rāwiri mā Ihowā hei tāpiri mō te hiriwa, mō te kōura, i maua mai e ia i ngā iwi katoa, i ngā Ēromi, i ngā Moapi, i ngā tama a Āmona, i ngā Pirihitini, i ngā Amareki.

¹² Nā, i patua hoki e Āpihai tama a Teruia ētahi o ngā Ēromi ki te Raorao Tote, kotahi tekau mā waru mano.

¹³ I whakanohoia anō e ia he hōia pupuri ki Ēroma; ā, ka meinga ngā Ēromi katoa hei pononga mā Rāwiri. Nā, hōmai ana e Ihowā kia toa a Rāwiri i ōna haerenga katoa.

Ngā Tino Rangatira a Rāwiri

¹⁴ Nā, ko Rāwiri te kīngi o Iharaia katoa; ā, i mahi i te whakawā, i te tika mō tōna iwi katoa.

¹⁵ Ā, ko Ioapa tama a Teruia te rangatira ope, ko Iehohāpata tama a Ahiruru te kaiwhakamahara.

¹⁶ Ko Hāroko tama a Ahitupu rāua ko Apīmerekere tama a Apiātara ngā tohunga; ko Hawaha hoki te kaituhituhi;

¹⁷ ko Penaia tama a Iehoiara te rangatira mō ngā Kereti, mō ngā Pereti; ko ngā tama ia a Rāwiri ngā tino rangatira i te taha o te kīngi.

19

Te Hinganga o ngā Tama a Āmona me ngā Hīriani

(2 Hamuera 10.1-19)

¹ Nā, i muri i tēnei ka mate a Nahaha kīngi o ngā tama a Āmona, ā, ko tāna tama te kīngi i muri i a ia.

² Nā, ka mea a Rāwiri, "Ka puta tōku aroha ki a Hanunu tama a Nahaha; i puta hoki te aroha o tōna pāpā ki ahau." Nā, ka ungā e Rāwiri ētahi tāngata ki te whakamārie i a ia mō tōna pāpā.

Nā, kua tae ngā tāngata a Rāwiri ki te whenua o ngā tama a Āmona ki a Hanunu, ki te whakamārie i a ia.

³ Otiia ka mea ngā rangatira o ngā tama a Āmona ki a Hanunu, “Ki tōu whakaaro he whakahōnore nā Rāwiri i tōu pāpā i toonoa mai ai e ia ngā kaiwhakamārie ki a koe? He teka ianei he titiro, he whakangaro, he tūtei i te whenua te mea i haere mai ai āna tāngata ki a koe?”

⁴ Heoi, ka mau a Hanunu ki ngā tāngata a Rāwiri, heua ana e ia, tapahia ana ō rātou kākahu ki waenga, i te ritenga iho o ō rātou papa, ā tonoa atu ana rātou.

⁵ Kātahi ka haere ētahi, ka kōrero ki a Rāwiri i te meatanga ki aua tāngata. Nā, ka tono tāngata ia ki te whakatau i a rātou; he nui hoki te whakamā o aua tāngata, ā, ka mea te kingi, “Hei Heriko koutou noho ai, kia tupu rā anō ō koutou pāhau, kō reira hoki mai ai.”

⁶ Ā, nō te kitenga o ngā tama a Āmona e piro ana rātou ki a Rāwiri ka hoatu e Hanunu rātou ko ngā tama a Āmona ētahi taranata hiriwa kotahi mano kia kawea hei utu hāriata kaeke hōiho, i Mehopotamia, i Āramamāka, i Topa.

⁷ Heoi, e toru tekau mā rua mano hāriata i utua e rātou, me te kingi anō o Maaka rātou ko āna tāngata, ā, haere mai ana rātou, noho ana ki mua i Merepa. Nā, ka huihui ngā tama a Āmona i ō rātou pā, haere ana mai ki te whawhai.

⁸ Ā, i te rongonga o Rāwiri, ka tonoa e ia a Ioapa rātou ko te ope katoa, arā ngā mārohirohi.

⁹ Nā, ka puta ngā tama a Āmona ki waho, ā, whakatakotoria ana ō rātou ngohi ki te kūwaha o te pā. Nā, ko ngā kingi i haere nei, he mea motu kē rātou i te pārae.

¹⁰ Ā, nō te kitenga o Ioapa e ākina ana a mua, a muri ōna e te hoariri, ka whiriwhiria e ia ētahi i roto i te hunga whiriwhiri katoa o Ihairaira, ā, whakaritea ana e ia hei tū i ngā Hiriani.

¹¹ Ko te nuinga atu hoki o te iwi i tukua e ia ki te ringa o Āpihai, o tōna teina, ā, ka whakatikaia rātou e rātou hei tū i ngā tama a Āmona.

¹² I mea anō ia, “Ki te kaha ngā Hiriani i ahau, me āwhina mai ahau e koe; ki te kaha ia ngā tama a Āmona i a koe, nā māku koe e āwhina atu.

¹³ Kia māia, kia whakatāne tātou; me whakaaro ki tō tātou iwi, ki ngā pā o tō tātou Atua, ā, mā Ihowā e mea te mea e pai ana ki tāna titiro.”

¹⁴ Heoi, ko te whakatatanga o Ioapa rātou ko tōna nuinga ki te whawhai ki ngā Hiriani, nā, rere ana rātou i tōna aroaro.

¹⁵ Ā, nō te kitenga o ngā tama a Āmona kua rere ngā Hiriani, nā, ka rere anō rātou i te aroaro o tōna teina, o Āpihai, ā, haere ana ki roto ki te pā. Kātahi ka haere a Ioapa ki Hiruhārama.

¹⁶ Ā, nō te kitenga o ngā Hiriani kua patua rātou e Ihairaira, ka tono tāngata, ā, ka tīkina atu ngā Hiriani i tāwāhi o te awa; ā, ko Topaka rangatira o te ope a Hararētere ki mua i a rātou.

¹⁷ Nā, ka kōrerotia ki a Rāwiri, ā, ka huihuia e ia a Ihairaira katoa, ā, whiti ana ki tāwāhi o Horano, whakaekea ana e ia, whakatikaia ana e ia ngā ngohi hei tū i a rātou. Nā, ka oti ngā ngohi te whakatika e Rāwiri hei tū i ngā Hiriani, ka whawhai rātou ki a ia.

¹⁸ Nā, ka rere ngā Hiriani i te aroaro o Ihairaira; ā, patua iho o ngā Hiriani e Rāwiri ngā tāngata o ngā hāriata e whitu mano, e whā tekau mano ngā tāngata haere i raro; i patua anō e ia a Topaka te rangatira ope.

¹⁹ Ā, i te kitenga o ngā tāngata a Hararētere kua mate rātou i a Ihairaira, ka houhia e rātou te rongō ki a Rāwiri, ā, ka meinga rātou hei tāngata māna; kihai hoki ngā Hiriani i pai ki te āwhina i ngā tama a Āmona i muri atu.

20

Te Pāhoro a Rapa

(2 Hamuera 12:26-31)

¹ Ā, i te takanga o te tau, i te wā e haere ai ngā kingi ki te whawhai, nā, ka ārahina atu he taua māia e Ioapa, ā, hunā iho e rātou te whenua o ngā tama a Āmona, haere ana, kei te whakapae i Rapa. Ko Rāwiri ia i noho ki Hiruhārama. Nā, ka patua a Rapa e Ioapa, ngaro ana i a ia.

² Tangohia ana e Rāwiri te karauna o tō rātou kingi i tōna mātenga, ā, ko tōna taimaha i kitea e ia, kotahi taranata kōura, he kōhatu utu nui anō o taua karauna; pōtaea iho ki te mātenga o Rāwiri. I whakaputaina anō e ia ngā taonga o te pā, tōna tini.

³ Nā, ko ngā tāngata i roto, whakaputaina ana e ia ki waho, poroporoa iho e ia ki te kani, ki te rakaraka rino, ki te toki. Ko tā Rāwiri tēnei i mea ai ki ngā pā katoa o ngā tama a Āmona. Nā, hoki ana a Rāwiri me te iwi katoa ki Hiruhārama.

*He Whawhai ki ngā Pirihitini**(2 Hamuera 21.15-22)*

⁴ Ā, i muri iho i tēnei ka tupu te whawhai ki ngā Pirihitini ki Kētere; kātahi ka patua e Hipekai Huhati a Hipai o ngā tama a Rapa, nā, pēhia ana rātou ki raro.

⁵ Ā, ka ara anō he whawhai ki ngā Pirihitini; nā, ka patua e Erehanana, tama a Iāre, a Rahami teina o Koriata o Kāta, ko te kakau o tāna taoroa, rite tonu ki te rākau a te kaiwhatu.

⁶ Nā, i whawhai anō ki Kāta, ā, i reira tētahi tangata roa, ko ngā maihao o ōna ringa me ōna waewae e rua tekau mā whā, takiono ki ia ringa, ā, takiono ki ia waewae; ā, he uri ia nō Rapa.

⁷ I tāna whakataranga i a Ihairaira, patua ana ia e Honatana tama a Himea tuakana o Rāwiri.

⁸ I whānau ēnei a Rapa ki Kāta; ā, hinga ana i te ringa o Rāwiri, i te ringa anō o āna tāngata.

21*Te Tatau me te Urutā**(2 Hamuera 24.1-25)*

¹ Nā, ka tū a Hātana hei hoariri mō Ihairaira, ā, ka whakakīki a Rāwiri ki te tatau i a Ihairaira.

² Nā, ka ki a Rāwiri ki a Ioapa rātou ko ngā rangatira o te iwi, “Tikina taua a Ihairaira, o Peerehepa atu ā tae noa ki Rāna, ka kawē mai ai i tō rātou tokomaha ki ahau, kia mōhio ai ahau.”

³ Anō rā ko Ioapa, “Mā Ihowā e mea tāna iwi kia rau noa atu i a rātou e noho nei, otiaa, e tōku ariki, e te kīngi, ehara ianei rātou katoa i te pononga nā tōku ariki? He aha rā tēnei i whāia ai e tōku ariki? He aha i waiho ai hei, take hē mō Ihairaira?”

⁴ Otiaa kaha tonu tā te kīngi kupu i tā Ioapa. Heoi, ka tūria atu e Ioapa, hāereerea ana e ia a Ihairaira katoa, kua tae ki Hiruhārama.

⁵ Nā, ka hōmai e Ioapa te tokomaha o te iwi i taua ki a Rāwiri. Nā, a Ihairaira katoa, he mano ngā mano me ngā mano kotahi rau, he hunga unu hoari; nā, a Hūrā, e whā rau e whitu tekau mano ngā tāngata unu hoari.

⁶ Ko Rīwai ia rāua ko Pineamine, kīhai i taua e ia i roto i a rātou; he mea whakarihariha hoki ki a Ioapa te kupu a te kīngi.

⁷ Nā, ka riri te Atua ki tēnei mea; ā, patua ana a Ihairaira e ia.

⁸ Nā, ka mea a Rāwiri ki te Atua, “Nui atu tōku hara i ahau i mea i tēnei mea. Nā, tēnā, kia whakarērea noatia iho te hē o tāu pononga, nui atu hoki tōku kūware.”

⁹ Nā, ka puta te kupu a Ihowā ki tā Rāwiri matakite, ki a Kara; i kī ia,

¹⁰ ‘Haere, ki atu ki a Rāwiri, mea atu, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: E toru ēnei mea ka whakaaria atu nei e ahau ki a koe, whiriwhiria tētahi o ēnei māu ā ka meatia e ahau ki a koe.’”

¹¹ Heoi, ko te taenga o Kara ki a Rāwiri, ka mea ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, ‘Whiriwhiria māu:

¹² kia toru rānei ngā tau matekai; kia toru rānei ngā marama e whakangaromia ai koe i te aroaro o ōu hoariri, me te hoari a ōu hoa whawhai e hopu ana i a koe? Kia toru rānei ngā rā o te hoari a Ihowā, arā o te mate urutā ki te whenua, me te anahera a Ihowā e whakangaro ana, i ngā rohe katoa o Ihairaira.’ Nā, whakaaroa te kupu e whakahokia e ahau ki tōku kaitono mai.”

¹³ Anō rā ko Rāwiri ki a Kara, “He noa iho ōku whakaaro; nā, kia taka ahau ki te ringa o Ihowā, he nui hoki āna mahi aroha; kaua hoki ahau e taka ki te ringa tangata.”

¹⁴ Heoi, whakapāngia ana e Ihowā he mate urutā ki a Ihairaira; ā, hinga iho o Ihairaira e whitu tekau mano tāngata.

¹⁵ I tonoa anō e te Atua he anahera ki Hiruhārama whakangaro ai; ā, i a ia e mea ana ki te whakangaro, ka titiro a Ihowā. Nā, ka puta kē tō Ihowā whakaaro mō te kino, ā, ka mea ki te anahera whakangaro, “Kua nui! Kati tōu ringa.” Nā, tū ana te anahera a Ihowā i te patunga wīti a Oronana Iepuhi.

¹⁶ Nā, ka ara ngā kanohi o Rāwiri, ka kite i te anahera a Ihowā e tū ana i te takiwā o te whenua, o te rangi, me tāna hoari, unu rawa, i tōna ringa, e totoro ana ki runga i Hiruhārama. Kātahi ka tāpapa a Rāwiri rātou ko ngā kaumātua, he kākahu taratara te hipoki.

¹⁷ Ka mea a Rāwiri ki te Atua, “He teka ianei nāku i ki kia taua te iwi? Ko ahau tēnei te mea i hara, i mahi nei i te hē; ko ēnei hīpi ia, i aha rātou? E Ihowā, e tōku Atua, kia pā rā tōu ringa ki ahau, ki te whare anō o tōku pāpā; kauaka ia ki tāu iwi, hei whiū mō rātou.”

¹⁸ Kātahi ka kōrero te anahera a Ihowā ki a Kara kia mea ia ki a Rāwiri, kia haere a Rāwiri ki runga, ki te whakaara i tētahi āta ki a Ihowā ki te patunga wīti a Oronana Iepuhi.

¹⁹ Nā, haere ana a Rāwiri i tā Kara kōrero i kōrero ai ia i runga i te ingoa o Ihowā.

²⁰ Nā, ka tauri ake a Oronana, ka kite i te anahera; ā, piri ana ia, rātou ko āna tama tokowhā. Nā, i te patu wīti a Oronana.

²¹ Nā, i a Rāwiri e haere ana ki a Oronana, ka titiro a Oronana, ā, ka kite i a Rāwiri, nā, puta ana ia i te patunga wīti, piko ana ki a Rāwiri, tāpapa ana ki te whenua.

²² Kātahi ka mea a Rāwiri ki a Oronana, “Hōmai ki ahau te wāhi i tēnei patunga wīti, kia hangā ai e ahau he āta ki a Ihowā; kia tino rite te utu ka hōmai ai e koe ki ahau, kia mutu ai te whiunga o te iwi.”

²³ Nā, ka mea a Oronana ki a Rāwiri, “Me tango māu; ā, mā tōku ariki, mā te kīngi e mea te mea e pai ana ki tāna titiro. Nanā, ka hoatu e ahau ki a koe ngā kau hei tahunga tinana, me ngā patu wīti hei wahie, me te wīti anō hei whakahere totokore; ka hoatu katoa e ahau.”

²⁴ Nā, ka mea a Kīngi Rāwiri ki a Oronana, “Kāhore; engari ka hokona e ahau kia rite anō ngā utu. E kore hoki ahau e tango i tāu mā Ihowā, e kore hoki e whakaake i ngā mea kihai i utua hei tahunga tinana.”

²⁵ Heoi, e ono rau ngā hekere kōura, he mea pāuna, i hoatu e Rāwiri ki a Oronana mō taua wāhi.

²⁶ Ā, hangā ana e Rāwiri he āta ki reira mā Ihowā, whakaakea ana he tahunga tinana, he whakahere mō te pai, ā, karanga ana ki a Ihowā. Nā, ka whakahokia tāna i te rangi, he ahi ki runga ki te āta tahunga tinana.

²⁷ Nā, ka kōrero a Ihowā ki te anahera, ā, whakahokia ana e ia tāna hoari ki tōna takotoranga.

²⁸ I taua wā anō, i te kitenga o Rāwiri kua whakarongo a Ihowā ki a ia i te patunga wīti a Oronana Iepuhi, ka mea patunga tapu ia ki reira.

²⁹ Ko te tapenākara hoki o Ihowā i hangā nei e Mohi ki te koraha, me te āta tahunga tinana, i te wāhi tiketike i Kipeono i taua wā.

³⁰ Kihai ia a Rāwiri i āhei te haere ki mua o taua āta ki te rapu i tā te Atua, i wehi hoki ia i te hoari a te anahera a Ihowā.

22

¹ Kātahi ka ki a Rāwiri, “Ko te whare tēnei o Ihowā, o te Atua, ko te āta tahunga tinana anō tēnei mā Ihairaira.”

Ngā Whakarite kia Hanga i te Temepara

² I whakahau anō a Rāwiri kia huihuia ngā tāngata iwi kē o te whenua o Ihairaira; i whakaritea e ia he kaihahau hei hahau kōhatu tārai, hei hanga mō te whare o te Atua.

³ I mahia anō e Rāwiri he rino, tōna nui nā, hei whao mō ngā tatau o ngā kūwaha, mō ngā hononga, me te parāhi anō, he nui noa atu, kihai i pāunatia,

⁴ me te rākau, he hīta, kihai i taua – he maha hoki ngā rākau, ngā hīta, i kawea mai e ngā tāngata o Hairona, o Taira, ki a Rāwiri.

⁵ Nā, ka mea a Rāwiri, “He tāitamariki tāku tama, a Horomona, he ngāwari, ā, ko te whare e hanga mā Ihowā, kia nui rawa te ingoa, te korōria, i ngā whenua katoa; māku e tīmata te mahi mea mō reira.” Nā, he maha ngā mea i pae i a Rāwiri i mua i tōna matenga.

⁶ Kātahi ka karangatia e ia tāna tama a Horomona, ā, whakahaua ana e ia kia hangā te whare o Ihowā, o te Atua o Ihairaira.

⁷ Nā, ka mea a Rāwiri ki a Horomona, ki tāna tama: “Ko ahau, i whai ngākau ahau ki te hanga i te whare mō te ingoa o Ihowā, o tōku Atua.

⁸ Otiia i puta mai te kupu a Ihowā ki ahau; i mea ia: ‘He nui ngā toto i whakahekea e koe; he nui ngā whawhai i whawhai ai koe. E kore e hangā e koe he whare mō tōku ingoa; he nui hoki ngā toto i whakahekea e koe ki te whenua ki tōku aroaro.

⁹ Nanā, ka whānau he tama māu, he tangata āta noho; ka meinga anō ia e ahau kia āta noho i ōna hoariri ā tawhio noa. Ko tōna ingoa ko Horomona, ā, ka hoatu e ahau te rongorongo mau, me te rangimārie ki a Ihairaira i ōna rā.

¹⁰ Māna e hanga he whare mō tōku ingoa; ko ia hei tama ki ahau, ko ahau hei pāpā ki a ia. Nā, ka whakapūmatia e ahau te torōna o tōna kingitanga ki a Ihairaira ā ake ake.’

¹¹ “Nā, e tāku tama, kia noho a Ihowā ki a koe, kia kake koe, kia hangā anō e koe te whare o Ihowā, o tōu Atua, kia rite anō ki tāna kupu mōu.

¹² Kia hōmai anō ia e Ihowā he ngākau whakaaro, he mōhio, ki a koe, kia whakahaua e ia ki a koe he tikanga mō Ihairaira. Kia puritia ai e koe te ture a Ihowā, a tōu Atua.

¹³ Ko reira koe kake ai, ki te puritia e koe, ki te mahia, ngā tikanga, me ngā whakaritenga i whakahaua e Ihowā ki a Mohi mō Ihairaira. Kia kaha, kia māia. Kaua e wehi, kaua e pāwera.

¹⁴ "Nanā, i ahau e hē nei, kua pae i ahau he kōura mō te whare o Ihowā, kotahi rau mano taranata, he hiriwa, kotahi mano mano taranata, me te parāhi, me te rino, e kore e taea te pāuna, he nui hoki; me te rākau, me te kōhatu, kua pae i ahau. Māu anō e tāpiri ētahi ki ērā.

¹⁵ Kei a koe anō tōna tini o ngā kaimahi: o ngā kaiwhakau, o ngā kaimahi i te kōhatu, i te rākau, me ngā mea mōhio katoa ki ngā mahi katoa.

¹⁶ E kore e taea te tatau te kōura, te hiriwa, te parāhi, te rino. Whakatika, e mahi, ā, hei a koe a Ihowā."

¹⁷ I whakahau anō a Rāwiri i ngā rangatira katoa o Ihairaira kia uru ki te mahi a tāna tama, a Horomona, i mea ia,

¹⁸ "He teka ianei ko Ihowā, ko tō koutou Atua, hei hoa mō koutou? Ā, kua meinga koutou kia āta noho ā tawhio noa? Kua hōmai hoki e ia ngā tātanga o te whenua ki tōku ringa; ā, kua taea te whenua te pēhi i te aroaro o Ihowā, i te aroaro anō o tāna iwi.

¹⁹ Nā, tukua ō koutou ngākau, ō koutou wairua, ki te rapu i a Ihowā, i tō koutou Atua. Whakatika ki te hanga i te wāhi tapu o te Atua, o Ihowā, ki te kawhe mai anō i te āka o te kawenata a Ihowā, i ngā oko tapu a te Atua, ki te whare ka hangā nei mō te ingoa o Ihowā."

23

Ngā Whānau o ngā Rīwaiti me āna Mahi

¹ Nā, kua koroheketia a Rāwiri, kua rite ōna tau; ā, ka meinga e ia tāna tama a Horomona hei kīngi mō Ihairaira.

² Nā, ka huihuia e ia ngā rangatira katoa o Ihairaira, rātou ko ngā tohunga, ko ngā Rīwaiti.

³ Nā, ka taua ngā Rīwaiti, ngā mea e toru tekau, he maha atu rānei, ō rātou tau. Nā, ko tō rātou tokomaha, he mea tatau ā-tangata tonu, e toru tekau mā waru mano.

⁴ "O ēnei, e rua tekau mā whā mano hei whakahaere i te mahi o te whare o Ihowā; nā, ko ngā rangatira, ko ngā kaiwhakarite, e ono mano.

⁵ Nā, e whā mano hei kaitiaki kūwaha, ā, e whā mano hei whakamoemiti ki a Ihowā i runga i ngā mea whakatangi i hangā e ahau," e ai tā Rāwiri, "hei mea whakamoemiti."

⁶ Ā, wehea ana rātou e Rāwiri, he wehenga, he wehenga, ki ngā tama a Rīwai, a Kerehona, a Kohata, a Merari.

⁷ O ngā Kerehoni: ko Rārana, ko Hime.

⁸ Ko ngā tama a Rārana: ko te upoko ko Tehiere, ko Tetama, ko Hoera, tokotoru.

⁹ Ko ngā tama a Hime: ko Heromoto, ko Hatiere, ko Harana, tokotoru. Ko ngā upoko ēnei o ngā whare o ngā mātua o Rārana

¹⁰ Nā, ko ngā tama a Hime: ko Iahata, ko Tinā, ko Ieuhu, ko Peria. Ko ēnei tokowhā he tama nā Hime.

¹¹ Ko Iahata te upoko, ko Tita te tuarua; nā, kihai i tokomaha ngā tama a Ieuhu rāua ko Peria, ā, hei whare matua rāua, kotahi anō tauanga.

¹² Ko ngā tama a Kohata: ko Āmarama, ko Itihara, ko Heperona, ko Utiere, tokowhā.

¹³ Ko ngā tama a Āmarama: ko Ārona rāua ko Mohi. Nā, i motuhia a Ārona hei whakatapu i ngā mea tapu rawa, a ia me āna tama, ake ake hei tahu whakakakara ki te aroaro o Ihowā, hei mīnita ki a ia, hei manaaki i runga i tōna ingoa ā ake ake.

¹⁴ Nā, ko Mohi tangata a te Atua, nō te iwi o Rīwai te karangatanga o āna tama.

¹⁵ Ko ngā tama a Mohi: ko Kerehoma, ko Eriētere.

¹⁶ O ngā tama a Kerehoma: ko Hepuere te upoko.

¹⁷ Nā, ko ngā tama a Eriētere: ko Rehāpia te upoko. Ā, kāhore atu he tama a Eriētere. He tokomaha rawa ia ngā tama a Rehāpia.

¹⁸ O ngā tama a Itihara: ko Heromiti te upoko.

¹⁹ O ngā tama a Heperona: ko Teria te upoko, ko Amaria te tuarua, ko Tahatiere te tuatoru, ko Tekameama te tuawhā.

²⁰ O ngā tama a Utiere: ko Mika te upoko, ko Ihāia te tuarua.

²¹ Ko ngā tama a Merari: ko Māhari, ko Muhi. Ko ngā tama a Māhari: ko Ereātara, ko Kihī.

²² Nā, ka mate a Ereātara; kāhore āna tama; engari he tamāhine; ā, riro ana rātou hei wāhine i ō rātou tungāne, i ngā tama a Kihī.

²³ Ko ngā tama a Muhi: ko Māhari, ko Ērere, ko Teremoto, tokotoru.

²⁴ Ko ngā tama ēnei a Rīwai i ngā whare o ō rātou mātua; arā ngā upoko o ngā whare o ngā mātua, he mea tatau ā-tangata, tēnei ingoa, tēnei ingoa o ngā kaīmahi i ngā mea mō te whare o Ihowā, te hunga, e rua tekau, he maha atu hoki ō rātou tau.

²⁵ I mea hoki a Rāwiri, “Kua meinga nei e Ihowā, e te Atua o Iharaira tāna iwi kia okioki, ā, ka noho tonu ia ki Hiruhārama.

²⁶ Me ngā Rīwaiti, heoi anō tā rātou amohanga i te tapenākara, me ōna mea katoa mō ngā mahi ki reira.”

²⁷ Nā ngā kupu whakamutunga hoki a Rāwiri i taua ai ngā Rīwaiti e rua nei tekau, he maha atu hoki, ō rātou tau.

²⁸ Ko te tūranga hoki mō rātou kei te taha o ngā tama a Ārona, mō ngā mahi o te whare o Ihowā, i ngā marae, i ngā rūma, i te purenga o ngā mea tapu katoa, i te meatanga o te mahi o te whare o te Atua;

²⁹ arā, o te taro aroaro, o te parāoa mō te whakahere totokore, o ngā keke rēwenakore, o te mea i tunua ki te pāharahara, o te mea i parāipānatia, o ngā mea katoa e mēhuatia ana, e rūritia ana.

³⁰ Hei tū i tēnei ata, i tēnei ata, ki te whakawhetai, ki te whakamoemiti ki a Ihowā. Kia pērā hoki i te ahiahi,

³¹ hei whakaeke mō ngā tahunga tinana katoa mā Ihowā i ngā hāpati, i ngā marama hou, i ngā hākari i whakaritea. He mea tatau tonu rātou, i runga i te tikanga mō rātou, i te aroaro tonu o Ihowā.

³² Ko rātou anō hei tiaki i ngā mea o te tapenākara o te whakaminenga, hei tiaki i te wāhi tapu, hei tiaki hoki i ngā mea o ō rātou tuākana, o ngā tama a Ārona, i te mea e mahi ana i ngā mea o te whare o Ihowā.

24

Ngā Whakaritenga i ngā Tohunga

¹ Nā, ko ngā wehenga o ngā tama a Ārona koia ēnei.

Ko ngā tama a Ārona: ko Nātapa, ko Apihu, ko Ereātara, ko Itamara.

² I mate ia a Nātapa rāua ko Apihu ki te aroaro o tō rāua pāpā, kāhore hoki ā rāua tama; ā, nā Ereātara rāua ko Itamara i mahi ngā mahi a te tohunga.

³ Nā, ka wehea rātou e Rāwiri rātou ko Hāroko o ngā tama a Ereātara, ko Ahimereke o ngā tama a Itamara, he mea whakarite ki ngā tikanga mā rātou mō ā rātou mahi.

⁴ Nā, ka kitea he tokomaha rawa ngā tino tāngata o ngā tama a Ereātara i o ngā tama a Itamara, ā, ko tō rātou wehenga tēnei; o ngā tama a Ereātara kotahi tekau mā ono ngā tino tāngata o ngā whare o ō rātou mātua; o ngā tama a Itamara, o ngā whare o ō rātou mātua, tokowaru.

⁵ Ko tō rātou wehenga hoki he mea rota, ko ēnei hui tahi ki ērā; ā, tērā ngā rangatira o te wāhi tapu, me ngā rangatira o te whare o te Atua nō ngā tama a Ereātara, nō ngā tama anō hoki a Itamara.

⁶ He mea tuhituhi rātou nā Hemaia karaipi, tama a Netanēre, o ngā Rīwaiti, ki te aroaro o te kingi, o ngā rangatira, o Hāroko tohunga rāua ko Ahimereke tama a Apiātara, ki te aroaro anō o ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti; kotahi whare mātua i roto mō Ereātara, kotahi i roto mō Itamara.

⁷ Nā, ko te putanga o te rota tuatahi, nō Tehoiaripi; ko te tuarua nō Irāia,

⁸ ko te tuatoru nō Hārimī, ko te tuawhā nō Heorimī,

⁹ ko te tuarima nō Marakia, ko te tuaono nō Mīamini,

¹⁰ ko te tuawhitu nō Hakoto, ko te tuawaru nō Apia,

¹¹ ko te tuaiwa nō Hehua, ko te tekau nō Hekania,

¹² ko te tekau mā tahi nō Eriahipi, ko te tekau mā rua nō Iākimi,

¹³ ko te tekau mā toru nō Hupa, ko te tekau mā whā nō Iehepeapa,

¹⁴ ko te tekau mā rima nō Pirika, ko te tekau mā ono nō Imere,

¹⁵ ko te tekau mā whitu nō Hetiri, ko te tekau mā waru nō Apahehe,

¹⁶ ko te tekau mā iwa nō Petahia, ko te rua tekau nō Ehekierē,

¹⁷ ko te rua tekau mā tahi nō Iakini, ko te rua tekau mā rua nō Kamuru,

¹⁸ ko te rua tekau mā toru nō Teraia, ko te rua tekau mā whā nō Maatia.

¹⁹ Ko ngā tikanga ēnei mō rātou, mō ā rātou mahi, mō te tomo ki te whare o Ihowā, i runga i te ritenga mō rātou, i whakaritea e tō rātou pāpā, e Ārona, ko tā Ihowā, ko tā te Atua o Iharaira i whakahau ai ki a ia.

Te Rārangi o ngā Rīwaiti

²⁰ Nā, ko ērā atu o ngā tama a Rīwai: o ngā tama a Āmarama, ko Hupaere; o ngā tama a Hupaere, ko Iehereia.

²¹ Nā, ko a Rehāpia: o ngā tama Rehāpia, ko te tuatahi ko Ihia.

²² O ngā Itihari: ko Heromoto; o ngā tama a Heromoto: ko Iahata.

²³ Nā, ko ngā tama a Heperona: ko Teria te tuatahi, ko Amaria te tuarua, ko Tahatiere te tuatoru, ko Tekameama te tuawhā.

²⁴ O ngā tama a Utiere: ko Mika; o ngā tama a Mika, ko Hāmiri.

²⁵ Ko te teina o Mika: ko Ihia; o ngā tama a Ihia: ko Hakaraia.

²⁶ Ko ngā tama a Merari: ko Māhari, ko Muhi. Ko ngā tama a Taatia: ko Peno.

²⁷ Ko ngā tama a Merari: arā a Taatia: ko Peno, ko Hōhama, ko Tākuru, ko Ipiri.

²⁸ Nā Māhari: ko Ereātara; ā, kāhore a tēnei tama.

²⁹ Nā, ko a Kihi, ko te tama a Kihi: ko Ierameere.

³⁰ Ko ngā tama anō a Muhi: Māhari, ko Ērere, ko Terimoto.

Ko ngā tama ēnei a ngā Rīwaiti, nō ngā whare o ō rātou mātua.

³¹ I maka rota anō ēnei i pērā me ō rātou tuākana, me ngā tama a Ārona i te aroaro o Kingi Rāwiri, o Hāroko anō rāua ko Ahimereke, o ngā upoko anō o ngā whare o ngā mātua o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti, arā o ngā tino mātua i te ritenga o ō rātou tēina.

25

Ngā Kaiwhakatangitangi o te Temepara

¹ Nā Rāwiri hoki, rātou ko ngā rangatira ope, i wehe mō te mahi ētahi o ngā tama a Āhapa, a Hēmana, a Ierutunu, hei poropiti i runga i te hāpa, i te hātēre, i te himipora. Nā, ko te tokomaha o ngā kaimahi, me tā rātou mahi koia tēnei:

² Nō ngā tama a Āhapa: ko Tākuru, ko Hōhepa, ko Netania, ko Atarera; ko te kaiwhakamahi mō ngā tama a Āhapa, ko Āhapa; rite tahi ki tā te kingi tikanga tāna poropiti.

³ Ko a Ierutunu: ko ngā tama a Ierutunu; ko Keraria, ko Teri, ko Ihāia, ko Hahapia, ko Matitia, tokoono. Ko tō rātou pāpā ko Ierutunu tō rātou kaiwhakamahi. I poropiti ia i runga i te hāpa, i whakawhetāi, i whakamoemiti ki a Ihowā.

⁴ Ko a Hēmana; ko ngā tama a Hēmana: ko Pūkia, ko Matania, ko Utiere, ko Hepuere, ko Terimoto, ko Hanania, ko Hanani, ko Eriata, ko Kirarati, ko Romamati Ētere, ko Iohopekaha, ko Maroti, ko Hotiri, ko Mahatioto.

⁵ Ko ēnei katoa he tama nā Hēmana matakite a te kingi, mō ngā mea a te Atua, hei hāpai i te haona. Nā, hōmai ana e te Atua ki a Hēmana kotahi tekau mā whā ngā tama, tokotoru ngā tamāhine.

⁶ Ko ēnei katoa he mea whakamahi nā tō rātou pāpā ki te waiata i te whare o Ihowā i runga i ngā himipora, i te hātēre, i te hāpa, hei mahi ki te whare o te Atua, hei pērā anō me tā te kingi i ki ai ki a Āhapa, ki a Ierutunu, ki a Hēmana.

⁷ Nā, ko te tokomaha o rātou, o ō rātou tēina, i whakaakona ki ngā waiata a Ihowā, ko te hunga mōhio katoa, e rua rau e waru tekau mā waru.

⁸ I maka rota anō rātou mō tā rātou e tiaki ai, te iti, te rahi, te kaiwhakaako rāua ko te ākongā.

⁹ Nā, ko te putanga o te rota tuatahi nō Āhapa, ki a Hōhepa. O te tuarua nō Keraria; tekau mā rua rātou ko ōna tēina, ko āna tama.

¹⁰ O te tuatoru nō Tākuru: tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹¹ O te tuawhā nō Itiri; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹² O te tuarima nō Netania; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹³ O te tuaono nō Pūkia; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹⁴ O te tuawhitu nō Teharera; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹⁵ O te tuawaru nō Ihāia; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹⁶ O te tuaiwa nō Matania; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹⁷ O te tekau nō Hime; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹⁸ O te tekau mā tahi nō Atarēre; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

¹⁹ O te tekau mā rua nō Hahapia; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²⁰ O te tekau mā toru nō Hupaere; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²¹ O te tekau mā whā nō Matitia; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²² O te tekau mā rima nō Teremoto; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²³ O te tekau mā rua nō Hanania; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²⁴ O te tekau mā whitu nō Iohopekaha; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²⁵ O te tekau mā waru nō Hanani; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²⁶ O te tekau mā iwa nō Maroti; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²⁷ O te rua tekau nō Eriata; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²⁸ O te rua tekau mā tahi nō Hotiri; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

²⁹ O te rua tekau mā rua nō Kirarati; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

³⁰ O te rua tekau mā toru nō Mahatioto; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

³¹ O te rua tekau mā whā nō Romamati Ētere; tekau mā rua rātou ko āna tama, ko ōna tēina.

26

Ngā Kaitiaki Kūwaha

¹ Nā, ko ngā wehenga o ngā kaitiaki kūwaha: Nō ngā Korohi ko Meheremia tama a Kore, nō ngā tama a Āhapa.

² Nā, ko ngā tama a Meheremia: ko Hakaraia te mātāmua, ko Teriaere te tuarua, ko Tepāria te tuatoru, ko Iataniere te tuawhā,

³ ko Erama te tuarima, ko Iehohanana te tuaono, ko Erioenai te tuawhitu.

⁴ Ā, ko ngā tama a Opere-Eroma: ko Hemaia te mātāmua, ko Iehotāpara te tuarua, ko Ioaha te tuatoru, ko Hakaraia te tuawhā, ko Netanēre te tuarima,

⁵ ko Amiere te tuaono, ko Ihākara te tuawhitu, ko Peurutai te tuawaru; he mea manaaki hoki ia nā Ihowā.

⁶ Ā, i whānau anō he tama mā tāna tama mā Hemaia, he rangatira rātou mō te whare o tō rātou pāpā; he mārohirohi hoki rātou, he toa.

⁷ Ko ngā tama a Hemaia: ko Otoni, ko Repaere, ko Opere, ko Eretāpara; he mārohirohi anō ō rātou tēina a Erihu rāua ko Hemakia.

⁸ Ko ēnei katoa o ngā tama a Opere-Eroma, me ā rātou tama, me ō rātou tēina he kaha ki te mahi, e ono tekau mā rua; nā Opere-Eroma.

⁹ Nā, he tama a Meheremia, he tēina anō, he mārohirohi, tekau mā waru.

¹⁰ He tama anō a Hōha o ngā tama a Merari: ko Himiri te upoko (ahakoa ehara ia i te mātāmua, i meinga ia hei upoko e tōna pāpā),

¹¹ ko Hirikia te tuarua, ko Tepāria te tuatoru, ko Hakaraia te tuawhā; ko ngā tama katoa, me ngā tēina o Hōha, tekau mā toru.

¹² I roto i ēnei ngā wehenga o ngā kaitiaki kūwaha, arā i roto i ngā tino tāngata, he mahi tiaki pērā i tā ō rātou tuākana, he miniti i roto i te whare o Ihowā.

¹³ I maka rota anō rātou, te iti, te rahi, ngā whare o ō rātou mātua, mō tēnei kūwaha, mō tēnei kūwaha.

¹⁴ Nā, i taka te rota whaka te rāwhiti ki a Heremia. Kātahi ka makā te rota a tāna tama a Hakaraia, he mōhio ia ki te whakatakoto whakaaro, ā, ko te rota mō te raki i puta ake māna.

¹⁵ Ki a Opere-Eroma ko te rota mō te tonga; ā, ki āna tama ko te whare taonga.

¹⁶ Ki a Tupimi rāua ko Hōha ko tō te hauāuru, me te Kūwaha Harekete, i te huarahi e piki atu ai.

Tēnei tiakanga i te ritenga mai o tēnei tiakanga.

¹⁷ Tokoono ngā Rīwaiti mō tō te rāwhiti, tokowhā mō tō te raki i tēnei rā, i tēnei rā, tokowhā mō tō te tonga i tēnei rā, i tēnei rā, ā, ki te whare taonga tokorua, tokorua.

¹⁸ I Parapara whaka te hauāuru tokowhā ki te huarahi, tokorua ki Parapara.

¹⁹ Ko ngā wehenga ēnei o ngā kaitiaki kūwaha i roto i ngā tama a Kore, i ngā tama anō a Merari.

Ētahi atu Mahi Temepara

²⁰ Nā, o ngā Rīwaiti, ko Āhia ki ngā taonga o te whare o Ihowā, ki ngā taonga hoki kua oti te whakatapu.

²¹ Ko ngā tama a Rārana; ko ngā tama a ngā Kerehoni nā Rārana, ko ngā upoko o ngā whare o ngā mātua nā Rārana Kerehoni: ko Tehieri.

²² Ko ngā tama a Tehieri; ko Tetama, ko tōna teina ko Hoera, i a rātou ngā taonga o te whare o Ihowā.

²³ Nō ngā Amarami ēnei, rātou ko ngā Itihari, ko ngā Heperoni, ko ngā Utieri:

²⁴ Nā, ko Hepuere tama a Kerehoma tama a Mohi te rangatira mō ngā taonga.

²⁵ Me ōna tēina: nā Eriētere, tāna tama a Rehāpia, tāna tama a Ihāia, tāna tama a Iorama, tāna tama a Tikiri, tāna tama a Heromoto.

²⁶ Ko tēnei Heromoto rātou ko ōna tēina ngā rangatira mō ngā taonga katoa, mō ngā mea i whakatapua, i whakatapua nei e Kingi Rāwiri rātou ko ngā upoko o ngā whare o ngā mātua, ko ngā rangatira o ngā mano, o ngā rau, ko ngā rangatira ope.

²⁷ Ko ētahi o ngā taonga parakete i riro pārau mai, he mea whakatapu nā rātou kia mau tonu ai te ora o te whare o Ihowā.

²⁸ Nā, ko ngā mea katoa i whakatapua e Hamuera matakite, e Haora tama a Kihi, e Apanēre tama a Nere, e Ioapa tama a Teruia, e te hunga katoa anō i whakatapua ai tētahi mea, i raro ērā i te ringa o Heromoto rātou ko ōna tēina.

Ngā Mahi a Ētahi atu Riwai

²⁹ O ngā Itihari, ko Kenania rātou ko āna tama mō ngā mahinga o waho ki a Iharaira, hei rangatira, hei kaiwhakawā.

³⁰ O ngā Heperoni, ko Hahapia rātou ko ōna tēina, he mārohirohi, kotahi mano e whitu rau, hei rangatira i roto i te hunga o Iharaira i tēnei taha o Horano whaka te hauāuru, i ngā minitātanga katoa ki a Ihowā, i ngā mahi anō a te kīngi.

³¹ I roto i ngā Heperoni ko Teria te upoko, arā i roto i ngā Heperoni, i runga anō i ngā whakatupuranga o ngā whare o ngā mātua. I te whā tekau o ngā tau o te kīngitanga o Rāwiri i rapua rātou, ā, kua kitea ētahi mārohirohi i roto i a rātou, he toa, ki latere o Kireara.

³² Me ōna tēina, he toa, e rua mano e whitu rau, he upoko nō ngā whare o ngā mātua, meinga ana rātou e Kingi Rāwiri hei rangatira mō ngā Reupeni, mō ngā Kari, mō tētahi tānga o te iwi o Mānahi mō ngā mea katoa a te Atua, mō ngā mea anō a te kīngi.

27

He Wehenga Ope Taua

¹ Nā, ko ngā tama a Iharaira, tō rātou tokomaha, ngā upoko o ngā whare o ngā mātua, me ngā rangatira o ngā mano, o ngā rau, me ō rātou rangatira i mahi nei ki te kīngi i ngā mea katoa a ngā wehenga i haere mai nei, i haere atu rānei, i tēnei marama, i tēnei marama, i ngā marama katoa o te tau; e rua tekau mā whā mano o te wehenga kotahi.

² Ko te rangatira o te wehenga tuatahi o te marama tuatahi, ko Iahopeama tama a Tapariere. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

³ Nō ngā tama ia a Perete, ko te rangatira o ngā rangatira katoa o te ope mō te marama tuatahi.

⁴ Ko te rangatira o te wehenga mō te rua o ngā marama, ko Rorai Ahohi, me tōna wehenga; ko Mikiroto te rangatira. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

⁵ Ko te tuatoru o ngā rangatira ope, mō te toru o ngā marama, ko Penaia tama a Iehoiara, he tohunga nui. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

⁶ Ko taua Penaia tēnei i nui nei i roto i te toru tekau, ko ia hoki te rangatira o te toru tekau. I roto tāna tama a Amitāpara i tōna wehenga.

⁷ Ko te tuawhā, mō te whā o ngā marama, ko Atahere teina o Ioapa, me tāna tama, me Tepāria, i muri i a ia. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

⁸ Ko te tuarima o ngā rangatira, mō te rima o ngā marama, ko Hamahutu Itirahi. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

⁹ Ko te tuaono o ngā rangatira, mō te ono o ngā marama, ko Ira tama a Ikehe Tekoi. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

¹⁰ Ko te tuawhitu, mō te whitu o ngā marama, ko Herete Peroni, nō ngā tama a Ēparaima. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

¹¹ Ko te tuawaru, mō te waru o ngā marama, ko Hipekai Huhati, nō ngā Terahi. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

¹² Ko te tuaiwa, mō te iwa o ngā marama, ko Apiētere Anatoti, nō ngā Pineamine. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

¹³ Ko te tekau, mō te tekau o ngā marama, ko Maharai Netopati, nō ngā Terahi. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

¹⁴ Ko te tekau mā tahi, mō te tekau mā tahi o ngā marama, ko Penaia Piratoni, nō ngā tama a Ēparaima. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

¹⁵ Ko te tekau mā rua, mō te tekau mā rua o ngā marama, ko Hererai Netopati, nō Otoniere. E rua tekau mā whā mano i tōna wehenga.

He Rangatira o ngā Iwi

¹⁶ Nā, ko ngā rangatira o ngā iwi o Iharaira: o ngā Reupeni, ko Eriētere tama a Tikiri te rangatira; o ngā Himioni, ko Hepatia tama a Maaka;

¹⁷ o ngā Riwai: ko Hahapia tama a Kemuere; o ngā Āroni, ko Hāroko;

¹⁸ o Hūrā: ko Erihu, nō ngā tuākana o Rāwiri; o Ihākara, ko Omori tama a Mikaera;

¹⁹ o Hepurona: ko Ihimāia tama a Opāria; o Napatari, ko Terimoto tama a Atariere;

²⁰ o ngā tama a Ēparaima: ko Hohea tama a Atatia; o tētahi tānga o te iwi o Mānahi, ko Hoera tama a Peraia;

²¹ o tērā tānga o te iwi o Mānahi i Kireara: ko Iro tama a Hakaraia; o Pineamine: ko Taahiere tama a Āpanēre;

²² o Rāna: ko Atarēre tama a Ierohama.

Ko ngā rangatira ēnei o ngā iwi o Iharaia.

²³ Kīhai ia i taua e Rāwiri te hunga e rua tekau, he iti iho hoki ngā tau; i mea hoki a Ihowā, ka whakanuia e ia a Iharaia kia rite ki ngā whetū o te rangi.

²⁴ Nā Ioapa tama a Teruia i tīmata te tataua. Otiia kīhai i oti i a ia; nō te mea i pā he riri mō tēnei mea ki a Iharaia; kīhai hoki te tokomaha i uru ki roto ki te tauanga o ngā meatanga o ngā rā o Kīngi Rāwiri.

Ngā Kaiwhakahaere o ngā Taonga o te Kīngi

²⁵ Nā, ko te rangatira o ngā taonga o te kīngi, ko Ātamawete tama a Ariere. Ko te rangatira o ngā whare taonga i ngā māra, i ngā pā, i ngā pā koraha, i ngā taumaihi, ko Honatana tama a Utia.

²⁶ Ko te rangatira hoki o ngā kaimahi o te māra, i mahia ai te oneone, ko Eteri tama a Kerupu.

²⁷ Nā, mō ngā māra wāina ko Himeī Ramati. Ko te rangatira mō ngā mea o ngā māra wāina e kawea ana ki ngā toa wāina, ko Tapari Hipimi.

²⁸ Mō ngā ōriwa, me ngā hikamora i ngā raorao, ko Paara-Hanana Kereri. Mō ngā toa hinu ko Ioaha.

²⁹ Mō ngā kau e hāereere ana i Harono ko Hitirai Haroni. Mō ngā kau i ngā mānia ko Hāpata tama a Ararai.

³⁰ Mō ngā kāmera ko Ōpiri Ihimaeri. Mō ngā kāihe ko Iehereia Meronoti.

³¹ Mō ngā hipi, ko Iatiti Hākari. Ko ēnei katoa he rangatira nō ngā taonga o Kīngi Rāwiri.

Ngā Kaiwhakatakoto Whakaaro a Rāwiri

³² Ko Honatana hoki, ko te matua kēkē o Rāwiri, he kaiwhakatakoto whakaaro ia, he tangata mōhio, he karaipī. Ko Tehiere hoki tama a Hakamoni hei hoa mō ngā tama a te kīngi.

³³ Ko Ahitopere te kaiwhakatakoto whakaaro a te kīngi. Ko Huhai Araki he hoa nō te kīngi.

³⁴ I muri i a Ahitopere, ko Iehoiara tama a Penaia, ko Apiātara hoki; ā, ko te rangatira ope a te kīngi, ko Ioapa.

28

Ngā Tohutohu a Rāwiri mō te Temepara

¹ Nā, ka whakaminea e Rāwiri ngā rangatira katoa o Iharaia: ngā rangatira o ngā iwi, ngā rangatira o ngā wehenga i mahi nei ki te kīngi, me ngā rangatira mano, me ngā rangatira rau, me ngā rangatira anō o ngā taonga, o ngā kararehe a te kīngi, a āna tama, me ngā kaiwhakahaere, me ngā mārohirohi, me ngā tāngata māia katoa, ki Hiruhārama.

² Nā, ka tū ngā waewae o Kīngi Rāwiri ki runga, ā, ka kōrero ia: “Whakarongo mai, e ōku tuākana, e ōku tēina, e ōku iwi. He ngākau tōku ki te hanga i tētahi whare hei okiokinga mō te āka o te kawenata a Ihowā, hei tūranga waewae mō tō tātou Atua; nā, kua rite āku mea hei hanga.

³ Otiia, kua kī mai nei te Atua ki ahau, ‘E kore e hangā e koe he whare mō tōku ingoa; he tangata whawhai koe, kua whakaheke toto hoki koe.’

⁴ “Heoi, kua whiriwhiria nei ahau e Ihowā, e te Atua o Iharaia i roto i te whare katoa o tōku pāpā hei kīngi mō Iharaia ā ake ake. Kua whiriwhiria nei hoki e ia a Hūrā hei rangatira; me te whare anō o tōku pāpā i roto i te whare o Hūrā; i whakapai hoki ia ki ahau i roto i ngā tama a tōku pāpā, ā, meinga ana ahau hei kīngi mō Iharaia katoa.

⁵ Ā, ko tāna i whiriwhiri ai o āku tama katoa, he tokomaha hoki ngā tama i hōmai nei e Ihowā ki ahau, ko tāku tama, ko Horomona hei noho ki te torōna o te kīngitanga o Ihowā ki a Iharaia.

⁶ I mea mai anō ia ki ahau, ‘Ko Horomona, ko tāu tama, māna, e hanga tōku whare, me ōku marae; kua oti hoki ia te whiriwhiri e ahau hei tama māku, ko ahau hoki hei pāpā ki a ia.

⁷ Ka whakapūmautia anō e ahau tōna kīngitanga ake ake, ki te mau tāna mahi i āku whakahau, i āku whakaritenga, ki te pēnei me tēnei ināianei.’

⁸ “Nā, i te mea e titiro mai nei a Iharaia katoa, arā tā Ihowā whakaminenga, ā, i tō tātou Atua hoki e whakarongo mai nei, puritia, rapua ngā whakahau katoa a Ihowā, a tō koutou Atua, kia riro ai te whenua pai i a koutou, ā, whakarere tonu iho e koutou mō ā koutou tama i muri i a koutou ake ake.”

⁹ Me koe hoki, “E tāku tama, e Horomona, kia mōhio koe ki te Atua o tōu pāpā, kia tapatahi hoki te ngākau, kia hihiko te wairua e mahi ai koe ki a ia; e rapua ana hoki e Ihowā ngā mea o ngā ngākau katoa, ā, e mōhioia katoatia ana e ia ngā tokonga ake o ngā whakaaro. Ki te rapua ia e koe, ka kitea, ā, ki te whakarērea ia e koe, ka peia koe e ia ā ake ake.

¹⁰ Nā, kia mahara, kua whiriwhiria nei hoki koe e Ihowā hei hanga i te whare mō te wāhi tapu. Kia kaha ki te mahi.”

¹¹ Kātahi ka hoatu e Rāwiri ki tāna tama, ki a Horomona te tauira mō te whakamahau o te temepara, mō ngā whare anō o reira, mō ōna whare taonga, mō ōna rūma o runga, mō ōna rūma anō i roto, mō te wāhi hoki mō te taupoki.

¹² Me te tauira mō ngā mea katoa a te wairua i a ia, mō ngā marae o te whare o Ihowā, mō ngā rūma katoa anō ā taka noa, mō ngā whare taonga o te whare o te Atua, mō ngā whare taonga mō ngā mea kua oti te whakatapu.

¹³ Mō ngā wehenga o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti, mō ngā meatanga katoatanga o te mahi mō te whare o Ihowā, mō ngā oko katoa hei mea mahi ki te whare o Ihowā.

¹⁴ Me te kōura, he mea pāuna, mō ngā mea kōura, mō ngā mea katoa o tēnei mahi, o tēnei mahi; he hiriwa anō mō ngā mea hiriwa katoa, he mea pāuna, mō ngā mea katoa o tēnei mahi, o tēnei mahi:

¹⁵ me te taimaha mō ngā tūranga rama kōura, me ō rātou rama kōura; he mea pāuna mō tēnei tūranga, mō tēnei tūranga, mō ō rātou rama anō; he mea pāuna anō mō ngā tūranga hiriwa, mō te tūranga, mō ōna rama, he mea whakarite ki te mahi mō tēnei tūranga, mō tēnei tūranga;

¹⁶ i pāunatia anō e ia te kōura mō ngā tēpu taro aroaro, mō tēnei tēpu, mō tēnei tēpu; me te hiriwa mō ngā tēpu hiriwa.

¹⁷ Me te kōura parakore mō ngā mārau, mō ngā peihana, mō ngā kapu: mō ngā pāta kōura hoki, he mea pāuna mō tēnei pāta, mō tēnei pāta; me te hiriwa anō, he mea pāuna mō ngā pāta hiriwa katoa;

¹⁸ mō te āta tahu whakakakara anō he kōura parakore, he mea pāuna; he kōura mō te tauira o te hāriata o ngā kerupima e roha nei ngā parirau hei hipoki mō te āka o te kawenata a Ihowā.

¹⁹ “Ko tēnei katoa,” e ai tā Rāwiri, “he mea tuhituhi, he mea whakaatu mai nā Ihowā ki ahau; i runga hoki i ahau tōna ringa; arā, ngā mea katoa o tēnei tauira.”

²⁰ I mea anō a Rāwiri ki tāna tama, ki a Horomona, “Kia kaha, kia māia, mahia, kaua e wehi, kaua e pāwera; kei a koe nā hoki a Ihowā, te Atua, arā tōku Atua. E kore ia e whakarere i a koe, e kore anō koe e mahue i a ia, kia oti rā anō ngā mea katoa mō te mahi ki te whare o Ihowā.

²¹ Nanā, ngā wehenga o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti, kei a koe rātou mō ngā mahi katoa ki te whare o te Atua. Kei a koe anō, mō ngā meatanga katoa, ngā tāngata mōhio katoa e hihiko noa āna, mō ngā mahi katoa; me ngā rangatira, me te iwi katoa; kei a koe tonu te kupu katoa.”

29

He Koha hei Hanga i te Temepara

¹ I mea anō a Kīngi Rāwiri ki te whakaminenga katoa: “Ko tāku tama, ko Horomona, ko te mea kotahi i whiriwhiria nei e te Atua, he tamariki ia, he mea ngāwari, he nui hoki te mahi; ehara hoki i te whare mō te tangata; engari mō Ihowā, mō te Atua.

² Nā, kua whakapaua nei e ahau ōku uaua ki te mahi mea mai mō te whare o tōku Atua, te kōura mō ngā mea kōura, te hiriwa mō ngā mea hiriwa, te parāhi mō ngā mea parāhi, te rino mō ngā mea rino, te rākau mō ngā mea rākau, ngā kōhatu onika, ngā kōhatu e whakanohoia ana, ngā kōhatu kanapa, me ngā mea kakano whakauru, ngā kōhatu utu nui katoa, me ngā kōhatu mapere, tōna tini.

³ Tēnei anō ētahi, he pai tonu hoki nōku ki te whare o tōku Atua; nāku ake tēnei, he kōura, he hiriwa ka hoatu nei mō te whare o tōku Atua, hei tāpiri mō ngā mea katoa kua oti nei i ahau te mahi mai mō te whare tapu:

⁴ arā, e toru mano taranata kōura, nō te kōura o Ōpira, e whitu mano taranata hiriwa, he mea parakore, hei kōpaki mō ngā taha o ngā whare,

⁵ ko te kōura mō ngā mea kōura, ko te hiriwa mō ngā mea hiriwa, mō ngā mea katoa, e mahia e ngā ringa o ngā kaimahi. Nā, ko wai e hihiko ana ināiane ki te tāpae i a ia mā Ihowā?”

⁶ Nā, hihiko tonu ngā rangatira o ngā whare o ngā mātua, me ngā rangatira o ngā iwi o Iharaia, ngā rangatira o ngā mano, o ngā rau, rātou ko ngā rangatira o te mahi a te kīngi.

⁷ Ā, hōmai ana e rātou mō te mahi ki te whare o te Atua he kōura e rima mano taranata, tekau mano tarami, he hiriwa kotahi tekau mano taranata, he parāhi kotahi tekau mā waru mano taranata, he rino kotahi rau mano taranata.

⁸ Nā, ko te hunga i kitea nei ki a rātou he kōhatu pai, hōmai ana e rātou ki roto ki ngā taonga o te whare o Ihowā, arā ki te ringa o Tehiere Kerehoni.

⁹ Nā, ka koa te iwi, i a rātou i hihiko nei ki te tāpae noa; he tapatahi hoki te ngākau i hihiko ai rātou ki tā Ihowā mahi; nui atu hoki te koa i koa ai a Kīngi Rāwiri.

Ka Whakapai a Rāwiri i a Ihowā

¹⁰ Nā, ka whakapai a Rāwiri i a Ihowā i te tirohanga a te whakaminenga katoa; i mea a Rāwiri,

“Kia whakapaingia koe, e Ihowā,
e te Atua o tō mātou matua, o Ihairaira,
he mea nō tua whakarere ā ake tonu atu.

¹¹ Nōu hoki, e Ihowā, te nui, te mana,
te korōria, te wikitōria, te hōnora;
nōu ngā mea katoa i te rangi, i te whenua;
nōu te rangatiratanga, e Ihowā;
he tiketike noa ake hoki koe,
hei upoko mō te katoa.

¹² Nāu ngā taonga, me te hōnora, ko koe hoki hei kīngi mō te katoa;
kei tōu ringa te kaha me te mana;
mā tōu ringa anō e hōmai te nui, te kaha, mō te katoa.

¹³ Nā, tēnei mātou, e tō mātou Atua, te whakawhetai nei ki a koe,
te whakamoemiti nei ki tōu ingoa korōria.

¹⁴ “Ko wai oti ahau, ā, he aha tōku iwi, i whai kaha ai mātou, i pēnei ai te hihiko? Nāu hoki te katoa, nōu anō hoki tā mātou ka hoatu nei ki a koe.

¹⁵ He manene hoki mātou i tōu aroaro, he noho noa iho, he pērā me ō mātou matua; rite tonu ki te ātarangi ō mātou rā i runga i te whenua; kāhore hoki he tūturutanga.

¹⁶ E Ihowā, e tō mātou Atua, ko tēnei pūranga katoa kua pae nei i a mātou hei hanga i tētahi whare mōu, mō tōu ingoa tapu, nā tōu ringa ēnei, nāu hoki te katoa.

¹⁷ E mōhio ana hoki ahau, e tōku Atua, e whakamātauria ana te ngākau e koe, e manako ana hoki koe ki te tika. Ko ahau nei, he tika tōku ngākau i meatia noatia mai ai e ahau ēnei mea katoa; ā, tēnei ahau te koa nei i tōku kitenga i tāu iwi i konei e hihiko ana ki tāu mahi.

¹⁸ E Ihowā, e te Atua o Āperahama, o Ihaka, o Ihairaira, o ō mātou matua, kia mau tēnei ake nei, ake nei, i roto i ngā tokanga ake o ngā whakaaro o te ngākau o tāu iwi, whakaangahia hoki ō rātou ngākau ki a koe.

¹⁹ Ki tāku tama hoki, ki a Horomona, hōmai he ngākau tapatahi, kia puritia ai e ia āu whakahau, āu whakaaturanga, āu tikanga, kia oti katoa i a ia; kia hangā hoki te whare, mō reira nei ngā mea kua pae nei i ahau.”

²⁰ Nā, ka mea a Rāwiri ki te whakaminenga katoa, “Tēnā, whakapaingia a Ihowā, tō koutou Atua.” Nā, kei te whakapai te whakaminenga katoa ki a Ihowā, ki te Atua o ō rātou matua tuohu ana rātou, piko ana ki a Ihowā, ki te kīngi hoki.

²¹ I patu whakahere anō rātou ki a Ihowā, i whakaeke i ngā tahunga tinana ki a Ihowā i te aonga ake o taua rā; kotahi mano pūru, kotahi mano hipi toa, kotahi mano reme, me ngā ringihanga, me ngā patunga tapu, tōna tini, hei mea mō Ihairaira katoa.

²² Nā, kai ana rātou, inu ana i te aroaro o Ihowā i taua rā, he nui te koa.

Ka Whakawahia e Rāwiri hei Kīngi

Ā, ka tuaruatia tā rātou whakakīngi i a Horomona tama a Rāwiri; whakawahia ana ia ki a Ihowā, hei rangatira; ko Hāroko hoki hei tohunga.

²³ Kātahi ka noho a Horomona ki te torōna o Ihowā, hei kīngi i muri i tōna pāpā, i a Rāwiri, ā, kake ana; rongo tonu anō ki a ia a Ihairaira katoa.

²⁴ Nā, ko ngā rangatira katoa, me ngā mārohirohi, me ngā tama katoa a Kīngi Rāwiri, ngāwari noa iho rātou ki te kīngi, ki a Horomona.

²⁵ Ā, whakanuia rawatia ake a Horomona e Ihowā i te tirohanga a Ihairaira katoa, hōmai ana ki a ia he korōria kīngi, kāhore nei he rite i ngā kīngi katoa o Ihairaira i mua i a ia.

He Whakarāpototonga o te Kīngitanga a Rāwiri

²⁶ Heoi, ko Rāwiri tama a Hehe te kīngi o Ihairaira katoa.

²⁷ Nā, ko ngā rā i kīngi ai ia ki a Ihairaira, e whā tekau tau; e whitu ngā tau i kīngi ai ia ki Heperona, e toru tekau mā toru ngā tau i kīngi ai ki Hiruhārama.

²⁸ Nā, ka mate ia, he pai tōna koroheketanga, hira tonu ōna rā, ōna taonga, tōna korōria; ā, ko tōna tama, ko Horomona te kīngi i muri i a ia.

²⁹ Nā, ko ngā mahi a Kīngi Rāwiri, ō mua, ō muri, nanā, kua oti te tuhituhi ki ngā kupu a Hamuera matakite, ki ngā kupu anō a Nātana poropiti, ki ngā kupu anō hoki a Kara matakite,

³⁰ me tōna kīngitanga katoa, me tōna māia, me ngā wā i a ia, i a Ihairaira, i ngā rangatiratanga katoa o ngā whenua.

Ko te Pukapuka Tuarua o ngā Whakapapa

Ka Īnoi a Kīngi Horomona mō te Mātauranga

(1 Kīngi 3.1-15)

¹ Nā, kua ū a Horomona tama a Rāwiri ki tōna rangatiratanga; i a ia anō a Ihowā, tōna Atua, ā, whakanuia rawatia ana ia e ia.

² Kātahi a Horomona ka kōrero ki a Iharaira katoa, ki ngā rangatira o ngā mano, o ngā rau, ki ngā kaiwhakawā, ki ngā kāwana katoa o Iharaira katoa, ki ngā upoko hoki o ngā whare o ngā mātua.

³ Heoi, haere ana a Horomona rātou ko te whakaminenga katoa ki te wāhi tiketike i Kipeono; i reira hoki te tapenākara o te whakaminenga a te Atua, i hangā nei e Mohi pononga a te Atua ki te koraha.

⁴ (Ko te āka ia a te Atua, i mauria mai tērā e Rāwiri i Kiriata Tearimi, ki te wāhi i whakapaia e Rāwiri; kua whakatūria hoki e ia he tēneti mō taua āka ki Hiruhārama.)

⁵ Ko te āta parāhi anō hoki i hangā e Petarēre tama a Uri, tama a Huru, i reira tērā i mua i te tapenākara o Ihowā; ā, rapua ana he tikanga i reira e Horomona rātou ko te whakaminenga.

⁶ Nā, haere ana a Horomona ki reira ki te āta parāhi i te aroaro o Ihowā, ki tērā i te tapenākara o te whakaminenga, ā, whakaekea ana e ia ki reira kotahi mano ngā tahunga tinana.

⁷ I taua pō ka puta te Atua ki a Horomona, ā, ka mea ki a ia, “Īnoi mai ki ahau ko te aha kia hoatu e ahau ki a koe.”

⁸ Nā, ka mea a Horomona ki te Atua, “Nui atu te aroha i whakaputaina e koe ki tōku pāpā, ki a Rāwiri; ā, meinga ana ahau e koe hei kīngi i muri i a ia.

⁹ Heoi, e Ihowā, e te Atua, whakamanā tāu kupu ki tōku pāpā, ki a Rāwiri; kua meinga nei hoki ahau e koe hei kīngi mō te iwi e rite ana ki te onepū o te whenua te tini.

¹⁰ Nā, hōmai ki ahau he ngākau mahara, he mōhio, mō tōku haere atu, haere mai, i te aroaro o tēnei iwi; ko wai hoki hei whakarite mō tēnei iwi nui au?”

¹¹ Anō rā ko te Atua ki a Horomona, “Nā, i te mea ko tā tōu ngākau tēnei, kīhai hoki koe i tono ki te taonga mōu, ki te rawa, ki te korōria, ki ōu hoariri rānei kia mate, kīhai hoki koe i tono kia maha ōu rā; heoi tāu i tono ai, he ngākau mahara, he mōhio, kia whakarite ai koe mō tāku iwi, kua oti nā koe te mea e ahau hei kīngi mō rātou;

¹² tēnei ka hoatu nei ki a koe he ngākau mahara, he mōhio. Ā, ka hoatu e ahau ki a koe he taonga, he rawa, he korōria, kāhore i rite tō ngā kīngi i mua i a koe, e kore anō e rite i muri i a koe.”

¹³ Heoi, ka tae a Horomona i tāna haere ki te wāhi tiketike i Kipeono, i mua i te tapenākara o te whakaminenga, ki Hiruhārama, ā, kīngi ana ki a Iharaira.

Te Mana me ngā Rawa a Kīngi Horomona

(1 Kīngi 10.26-29)

¹⁴ Nā, ka huihuia he hāriata e Horomona, he kaieke hōiho; kotahi mano e whā rau ana hāriata, kotahi tekau mā rua mano āna kaieke hōiho, waiho iho e ia ki ngā pā hāriata, ki te kīngi anō ki Hiruhārama.

¹⁵ Nā, ka meinga e te kīngi te hiriwa me te kōura o Hiruhārama kia rite ki te kōhatu, i meinga anō e ia ngā hīta kia rite ki te hikamora i te raorao; te tini.

¹⁶ Ko ngā hōiho i a Horomona he mea mau ake i Ihipa; i riro rōpū mai i ngā kaihoko a te kīngi, he rōpū me tōna utu.

¹⁷ Nā, e ono rau ngā hekere hiriwa i riro mai ai te hāriata, i puta mai ai i Ihipa, kotahi rau e rima tekau i riro ai te hōiho. Ko rātou anō hei kawē hōiho mō ngā kīngi katoa o ngā Hiti, mō ngā kīngi anō o Hiria.

2

He Whakariteritenga hei Hanga i te Temepara

(1 Kīngi 5.1-18)

¹ Nā, ka mea a Horomona kia hangā he whare mō te ingoa o Ihowā, he whare hoki mō tōna kīngitanga.

² Nā, ka taua e Horomona e whitu tekau mano tāngata hei kaupikau, e waru tekau mano hoki hei tua i runga i te maunga, me ngā kaitirotiro i a rātou e toru mano e ono rau.

³ Nā, ka tuku tāngata a Horomona ki a Hūrāma kīngi o Tāira hei kī atu:

“Kia rite ki tāu i mea ai ki tōku pāpā, ki a Rāwiri; i tukua mai hoki e koe he hīta kia kawea mai māna, hei hanga i tētahi whare mōna hei nohoanga, kia pērā hoki tāu ki ahau.

⁴ Nanā, ka hangā e ahau he whare mō te ingoa o Ihowā, o tōku Atua, ka whakatapua mōna, hei tahunga mō te whakakakara reka ki tōna aroaro, mō te taro aroaro tūturu, mō ngā tahunga tinana o te ata, o te ahiahi, o ngā hāpati, o ngā kōwhititanga marama, o ngā hākari o Ihowā, o tō mātou Atua. He tikanga tēnei ake ake mā Ihairaira.

⁵ “Nā, he nui te whare ka hangā nei e ahau; he nui hoki tō mātou Atua i ngā atua katoa.

⁶ Otiaa ko wai e āhei te hanga whare mōna? Kāhore nei hoki e nui te rangi me te rangi o ngā rangi hei nohoanga mōna. Ko wai koia ahau hei hanga whare mōna, heoi nei hei tahu whakakakara ki tōna aroaro?

⁷ “Tēnā, ungā mai ki ahau tētahi tangata e mōhio ana ki te mahi i te kōura, i te hiriwa, i te parāhi, i te rino, i te mea pāpura, whero, purū, e mōhio ana ki te mahi i ngā āhua whakairo katoa, hei hoa mō te hunga mōhio i ahau nei, i a Hūrā, i Hiruhārama, mō te hunga i whakatūtūria e tōku pāpā, e Rāwiri.

⁸ “Tukua mai anō hoki ki ahau he rākau hīta, he kauri, he aramuka i Repanōna; e mātau ana hoki ahau he hunga mōhio āu tāngata ki te tapahi rākau i Repanōna. Nā, ko āku tāngata hei hoa mō āu tāngata.

⁹ hei whakapai rākau māku, kia maha; nō te mea he nui te whare ka hangā nei e ahau, he mea ka mīharotia.

¹⁰ Nanā, ko tāku e hoatu ai ki āu tāngata, ki ngā kaitārai, ki ngā kaitapahi i ngā rākau, he wīti, he mea patu e rua tekau mano mēhua, he pārei e rua tekau mano mēhua, he wāina e rua tekau mano pāti, he hinu e rua tekau mano pāti.”

¹¹ Nā, ka whakautua e Hūrāma kīngi o Tāira, he mea tuhituhi, tukua ai e ia ki a Horomona:

“He aroha nō Ihowā ki tāna iwi i hōmai ai koe e ia hei kīngi mō rātou.”

¹² I mea anō a Hūrāma:

“Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Ihairaira, nāna nei i hanga te rangi me te whenua, nāna hoki i hōmai ki a Kīngi Rāwiri he tama ngārahu tika, e hua ana ōna whakaaro, tōna mōhio, hei hanga i te whare mō Ihowā, i te whare anō mō tōna kīngitanga.

¹³ “Nā, kua ungā atu nei e ahau tētahi tangata whakaaro, e hua ana tōna mōhio, nā tōku pāpā, nā Hūrāma,

¹⁴ he tama nā tētahi wahine o ngā tamāhine a Rāna, ko tōna pāpā he tangata nō Tāira, he mōhio ki te mahi kōura, hiriwa, parāhi, rino kōhatu, rākau, pāpura, purū, rinena pai, whero; ki te whakairo hoki i ngā whakairo katoa, ki te whakatauiria i ngā whakaaro katoa e hoatu ki a ia; hei hoa mō āu mea mōhio, mō ngā mea mōhio anō hoki a tōku ariki, a Rāwiri, a tōu pāpā.

¹⁵ “Nā, ko te wīti, ko te pārei, ko te hinu, ko te wāina, i kōrerotia mai nā e tōku ariki, māna e hōmai ki āna pononga;

¹⁶ ā, mā mātou e tapahi he rākau i Repanōna, kia rite ki āu e mea ai māu; ka whakaterere atu ai ki a koe i te moana ki Hopa, ā, māu e taritari ki Hiruhārama.”

Ka Tīmata te Hanga o te Temepara

(1 Kīngi 6.1-38)

¹⁷ Nā, ka taua e Horomona ngā tāngata iwi kē i te whenua o Ihairaira i muri i te tauanga i taua ai e tōna pāpā e Rāwiri; ā, ka kitea kotahi rau e rima tekau mā toru mano e ono rau.

¹⁸ Ā, ka meinga ētahi o rātou, e whitu tekau mano, hei kaipikau, e waru tekau mano anō hei tārai i runga i te maunga, e toru mano e ono rau hei kaitirotiro, hei whakamahi i te iwi.

3

Ka Hanga a Horomona i te Temepara

¹ Kātahi ka tīmata a Horomona te hanga i te whare o Ihowā ki Hiruhārama, ki Maunga Moria, ki te wāhi i puta ai a Ihowā ki tōna pāpā, ki a Rāwiri, ki te wāhi i whakapaia e Rāwiri ki te patunga wīti a Oronana Iepuhi.

² Nō te rua o ngā rā o te rua o ngā marama i tīmata ai ia te hanga, nō te whā o ngā tau o tōna kīngitanga.

³ Nā, ko ngā tūranga ēnei i whakatakotoria e Horomona mō te hanganga i te whare o te Atua: Ko te roa, i ngā whatianga i muri o te rūri tuatahi, e ono tekau whatianga, ā, ko te whānui e rua tekau whatianga.

⁴ Ā, ko te whakamahau i te aronga ki mua o te whare, ko tōna roa i te āhua o te whānui o te whare e rua tekau whatiānga, ā, ko te tiketike kotahi rau e rua tekau.

Ā, he mea whakakikorua e ia a roto ki te kōura parakore.

⁵ Nā, ko te whare nui, he mea hipoki nāna ki te rākau, ki te kauri, whakakikoruatia ana e ia ki te kōura pai, mahia iho hoki e ia ki runga he nīkau, he mekameka.

⁶ He mea whakapaipai hoki nāna te whare ki te kōhatu utu nui, kia ātaahua ai. He kōura hoki; nō Parawaima te kōura.

⁷ I whakakikoruatia anō e ia te whare, ngā kurupae, ngā pou, ōna taha, me ōna tatau, ki te kōura; i whakairoa anō he kerupima ki ngā taha.

⁸ I hangā anō e ia te whare tapu rawa; ko te roa, ko te whānui o te whare, e rua tekau whatiānga; ko tōna whānui e rua tekau whatiānga. Whakakikoruatia iho ki te kōura pai, e ono rau taranata.

⁹ Nā, ko te taimaha o ngā whao, e rima tekau hekere kōura; ā, i whakakikoruatia ngā rūma o runga ki te kōura.

¹⁰ I hangā anō e ia i roto i te whare tino tapu e rua ngā kerupima, he mea whakairo; whakakikoruatia iho ki te kōura.

¹¹ Ko ngā parirau hoki o ngā kerupima, e rua tekau whatiānga te roa; ko te parirau o tētahi, e rima whatiānga, pā tonu ki te taha o te whare; ko tētahi parirau, e rima whatiānga, pā tonu ki te parirau o tērā kerupa.

¹² Nā, ko te parirau o tērā kerupa, e rima whatiānga, pā tonu ki te taha o te whare: ko tētahi parirau, e rima anō hoki whatiānga, he mea ūngutu anō ki te parirau o tērā kerupa.

¹³ Nā, roha tonu ngā parirau o ēnei kerupima, e rua tekau whatiānga. Tū ana ō rāua waewae ki runga; ko ō rāua kanohi i anga ki te whare.

¹⁴ I hangā anō e ia te ārai ki te mea purū, pāpura, whero, ki te rīnena pai; mahia iho hoki e ia ki te kerupa.

Ngā Pou Paraha e Rua

¹⁵ I hangā anō e ia ētahi pou e rua ki mua i te whare, e toru tekau mā rima whatiānga te roa, e rima whatiānga o te whakapaipai i runga i tētahi, i tētahi.

¹⁶ I hangā anō e ia he mekameka ki te ahurewa, whakanohioa iho ki ngā pito ki runga o ngā pou. I hangā anō e ia ētahi pamekaranete kotahi rau, whakanohioa iho ki ngā mekameka.

¹⁷ Whakatūria ana e ia aua pou ki mua o te temepara, kotahi ki matau, kotahi ki mauī, ā, huaina iho e ia te ingoa o tērā ki matau ko Iakini, te ingoa hoki o tērā ki mauī ko Poaha.

4

He Taputapu mō te Temepara

(1 Kingi 7.23-51)

¹ I hangā anō e ia te āta parāhi, e rua tekau whatiānga te roa, e rua tekau whatiānga te whānui, kotahi tekau hoki whatiānga te tiketike.

² I hangā anō te moana, he mea whakarewa, tekau ngā whatiānga o tētahi pareparenga ki tētahi pareparenga, he mea porotaka, e rima whatiānga tōna tiketike. E toru tekau whatiānga o te aho i paea ai.

³ I raro ko ētahi mea e rite ana ki te kau, ā taka noa, kotahi tekau ngā whatiānga, i te taha o te moana, ā taka noa. E rua rārangi o ngā kau i whakarewaina i tōna whakarewanga.

⁴ I runga i ngā kau kotahi tekau mā rua taua moana e tū ana, e toru e anga ana ki te raki, e toru e anga ana ki te hauāuru, e toru e anga ana ki te tonga, e toru e anga ana ki te rāwhiti; i runga hoki ko te moana; i anga whakaroto a muri katoa o rātou.

⁵ He whānuitanga ringa te mātotoru; rite tonu te hanganga o tōna niao ki tō te niao o te kapu, ki te puāwai rengarenga. E toru mano pāti o roto o taua moana ina ki.

⁶ Ā, i hangā e ia ētahi oko horoi kotahi tekau, ā, whakatūria ana e rima ki matau, e rima ki mauī, hei horoinga. Ko ngā mea i whakaekea hei tahuanga tinana i horoia ki reira; ko te moana ia hei horoinga mō ngā tohunga.

⁷ Nā, i hangā e ia ngā tūranga rama kōura kotahi tekau, ki te āhua i whakaritea mō ērā mea; whakatūria ana e ia ki te temepara; e rima ki matau, e rima ki mauī.

⁸ I hangā anō e ia ngā tēpu kotahi tekau, whakatūria ana ki te temepara, e rima ki matau, e rima ki mauī. I hangā anō ngā peihana kōura kotahi rau.

⁹ I hangā anō e ia te marae o ngā tohunga, me te marae nui, me ngā tatau mō te marae; i whakakikoruatia ngā tatau o aua wāhi ki te parāhi.

¹⁰ Nā, ko te moana, whakatakotoria ana ki matau o te pito ki te rāwhiti, whaka te tonga.

¹¹ I hangā anō e Hūrāma ngā pāta, ngā koko pungarehu, ngā peihana.

Nā, kua oti i a Hūrāma te mahi i mahia e ia mā Kingi Horomona i te whare o te Atua:

¹² ngā pou e rua, ngā peihana, ngā whakapaipai e rua i te pito ki runga o ngā pou e rua, ngā kupenga e rua hei kōpaki mō ngā peihana e rua o ngā whakapaipai i te pito ki runga o ngā pou;

¹³ me ngā pamekaranete e whā rau mō ngā kupenga e rua; (e rua rārangi pamekaranete mō tētahi kupenga hei kōpaki mō ngā peihana e rua o ngā whakapaipai i ngā pou.)

¹⁴ I hangā anō e ia ngā tūranga; i hangā anō ngā oko horoi i runga i ngā tūranga.

¹⁵ Kotahi te moana, tekau mā rua ngā kau i raro i taua moana.

¹⁶ Ko ngā pāta, me ngā koko pungarehu, me ngā mārau, me ō rātou mea katoa.

I hangā ērā e tōna pāpā, e Hūrāma, mā Kīngi Horomona mō te whare o Ihowā, kanapa tonu te parāhi.

¹⁷ I whakarewaina aua mea e te kīngi ki te mānia o Horano, ki te wāhi onematuia i te takiwā o Hukota, o Tererata.

¹⁸ Heoi, hangā ana e Horomona ēnei oko katoa, he tini noa iho; kīhai hoki i kitea te taimaha o te parāhi.

¹⁹ I hangā anō e Horomona ngā oko katoa mō te whare o te Atua:

me te āta kōura, me ngā tēpu hei takotoranga mō te taro aroaro;

²⁰ me ngā tūranga rama, me ō reira rama e tahuna nei ki mua i te ahurewa, ko te tikanga hoki tēnā; he mea parakore te kōura;

²¹ ko ngā puāwai, ko ngā rama, ko ngā kokopi, he mea kōura, he kōura pai rawa;

²² me ngā kuku, me ngā peihana me ngā koko, me ngā tahu kakara, he parakore te kōura; me te tapokoranga ki te whare, me ōna tataua o roto ki te Wāhi Tino Tapu, me ngā tataua o te whare, arā o te temepara, he kōura.

5

¹ Nā, kua oti katoa te mahi i mahia e Horomona mō te whare o Ihowā. Ā, ka kawea mai e Horomona ngā mea i whakatapua e tōna pāpā, e Rāwiri te hiriwa, te kōura, ngā oko katoa, hoatu ana e ia ki roto ki ngā taonga o te whare o te Atua.

Ka Kawea te Āka o te Kawenata ki roto i te Temepara

(1 Kīngi 8.1-9)

² Kātahi ka huihuia e Horomona ngā kaumātua o Ihāraira, me ngā upoko katoa o ngā iwi, ngā rangatira o ngā whare o ngā mātua o ngā tama a Ihāraira, ki Hiruhārama, ki te mau ake i te āka o te kawenata a Ihowā i roto i te pā o Rāwiri, arā i Hiona.

³ Nā, ka huihuia ki te kīngi ngā tāngata katoa o Ihāraira, ki te hākari, i te whitu o ngā marama.

⁴ Nā, ka haere mai ngā kaumātua katoa o Ihāraira, ā, ka hāpainga ake te āka e ngā Rīwaiti.

⁵ Kawea ana e rātou te āka, me te tapenākara o te whakaminenga, me ngā oko tapu katoa i roto i te tapenākara; kawea ana e ngā tohunga, e ngā Rīwaiti.

⁶ Kātahi a Kīngi Horomona me te huihui katoa o Ihāraira i huihui mai nei ki a ia ki mua i te āka, ka patu i te hipi, i te kau, e kore nei e taea te kōrero, te tataua rānei, i te tini.

⁷ Nā ngā tohunga hoki i mau te āka o te kawenata a Ihowā ki tōna wāhi, ki te ahurewa o te whare, ki te Wāhi Tino Tapu, ki raro i ngā parirau o ngā kerupima.

⁸ I roha tonu hoki ngā parirau o ngā kerupima ki runga i te wāhi i te āka, ā, hīpokina iho ana a runga o te āka, me ōna amo, e ngā kerupima.

⁹ Nā, i te roroa o ngā amo, kitea ai ngā pito o ngā amo i te āka, i te ritenga atu o te ahurewa; otiā kīhai i kitea ki waho; nā, kei reira tonu ā tae noa ki tēnei rā.

¹⁰ Kāhore he mea i roto i te āka, ko ngā papa e rua anake i whaowhina nei ki reira e Mohi i Horepa i tā Ihowā whakaritenga kawenata ki ngā tama a Ihāraira i tō rātou putanga mai i Ihipa.

Te Korōria o Ihowā

¹¹ Ā, i te putanga o ngā tohunga i te wāhi tapu (i whakatapua hoki ngā tohunga katoa i kitea ki reira; kīhai hoki ngā tikanga mō ngā wehenga i mau i taua rā.

¹² Ko ngā Rīwaiti hoki, ko ngā kaiwaiata, ko rātou katoa, arā ko Āhapa, ko Hēmana, ko Ierutunu, me ā rātou tama, me ō rātou tēina, he rīnena mā ō rātou kākahu; he himipora anō a rātou, he hātere, he hāpa; tū ana rātou ki te taha ki te rāwhiti o te āta, me ngā tohunga kotahi rau e rua tekau e whakatangi ana i ngā tētere).

¹³ Nā reira, kia hui ngā kaiwhakatangi tētere me ngā kaiwaiata, kia kotahi tonu te reo i rangona, hei whakamoemiti, hei whakawhetai ki a Ihowā; kia whakarewa tahi rātou i ō rātou reo me tō ngā tētere, me tō ngā himipora, me tō ngā mea rangi waiata, he whakamoemiti ki a Ihowā, me te mea,

“Nō te mea he pai ia;

mau tonu hoki tāna mahi tohu ake ake,”

hei reira kua ki te whare i te kapua, arā te whare o Ihowā,

¹⁴ nā, kihai ngā tohunga i āhei te tū ki te minita, i te kapua hoki; kua ki hoki te whare o te Atua i te korōria o Ihowā.

6

Te Whaikōrero a Horomona ki ngā Iwi

(1 Kīngi 8.12-21)

¹ Nā, ka mea a Horomona, "I mea a Ihowā, ka noho ia ki te pōuri nui.

² Otiia, kua oti i ahau te hanga he whare hei nohoanga mōu, he kāinga pūmau mōu mō ake tonu atu."

³ Nā, ka tahuri te aroaro o te kīngi, ā, manaakitia ana e ia te huihui katoa o Iharaira, me te tū anō tērā te huihui katoa o Iharaira.

⁴ I mea ia:

"Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Iharaira, nā tōna māngai nei te kupu ki tōku pāpā, ki a Rāwiri, ā, kua rite nei i tōna ringa; i mea hoki ia,

⁵ 'Mai o te rā i whakaputaina mai ai e ahau tāku iwi i te whenua o Ihipa, kihai i whiriwhiria e ahau he pā i roto i ngā iwi katoa o Iharaira e hangā ai he whare hei waihotanga iho mō tōku ingoa ki reira; kihai hoki i whiriwhiria e ahau tētahi tangata hei rangatira mō tāku iwi, mō Iharaira.

⁶ Otiia, kua whiriwhiria nei e ahau a Hiruhārama hei waihotanga iho mō tōku ingoa; kua whiriwhiria anō e ahau a Rāwiri hei rangatira mō tāku iwi, mō Iharaira.'

⁷ "Nā, i whai ngākau tōku pāpā, a Rāwiri, ki te hanga whare mō te ingoa o Ihowā, o te Atua o Iharaira.

⁸ Otiia i mea a Ihowā ki a Rāwiri, ki tōku pāpā, 'I te mea i roto i tōu ngākau kia hangā he whare mō tōku ingoa, he pai tāu, arā te whakaaro a tōu ngākau;

⁹ otiia e kore taua whare e hangā e koe; engari tāu tama e puta mai i tōu hope, māna e hanga te whare mō tōku ingoa.'

¹⁰ "Nā, kua mana nei i a Ihowā tāna kupu i kōrero ai ia; ā, kua ara tēnei ahau i muri i a Rāwiri, i tōku pāpā, ā, noho ana i runga i te torōna o Iharaira, pērā ana me tā Ihowā i kōrero ai, ā, hangā ana e ahau he whare mō te ingoa o Ihowā, o te Atua o Iharaira.

¹¹ Nā, kua whakatakotoria e ahau ki reira te āka, kei roto nei tā Ihowā kawenata, i whakaritea e ia ki ngā tama a Iharaira."

Te Inoi a Horomona

(1 Kīngi 8.22-53)

¹² Nā, ka tū ia ki mua i te āta a Ihowā, i te aroaro o te huihui katoa o Iharaira, ā, wherahia ana ōna ringa.

¹³ Kua hangā hoki e Horomona he tūranga parāhi, e rima whatianga te roa, e rima whatianga te whānui, e toru whatianga te tīketike, ā, kua whakatūria e ia ki waenganui o te marae; tū ana ia ki runga ki taua tūranga. Nā, kua tūturi ōna turi i te aroaro o te whakaminenga katoa o Iharaira, wherahia ana ōna ringa whaka te rangi.

¹⁴ Nā, ka mea ia:

"E Ihowā, e te Atua o Iharaira, kāhore he Atua hei rite mōu i te rangi, i te whenua; e pupuri nei i te kawenata, i te aroha ki āu pononga, ina whakapaua ō rātou ngākau ki te haere i tōu aroaro.

¹⁵ I mau tonu rā i a koe ngā mea i kōrerotia e koe ki tāu pononga, ki tōku pāpā, ki a Rāwiri. Āe rā, i kōrerotia e tōu māngai, ā, kua rite nei i tōu ringa; koia anō tēnei ināianei.

¹⁶ "Nā, kia mau, e Ihowā, e te Atua o Iharaira, āianei tāu i kōrero ai ki tāu pononga, ki tōku pāpā, ki a Rāwiri, i a koe i kī rā, 'E kore e whakakorea he tangata māu i tōku aroaro hei noho ki te torōna o Iharaira; ki te mahara rāia āu tama ki tō rātou ara, ki te haere i runga i tāku ture, ki te pērā me koe i haere nā i tōku aroaro.'

¹⁷ Nā, kia mana āianei, e Ihowā, e te Atua o Iharaira, āu kupu i kōrero ai koe ki tāu pononga, ki a Rāwiri.

¹⁸ "Otiia he pono rānei, tērā rānei te Atua e noho ki ngā tāngata, ki te whenua? Nanā, kāhore e nui hei nohoanga mōu te rangi me te rangi o ngā rangi; ā, he aha rā tēnei whare kua oti nei i ahau te hanga?

¹⁹ He ahakoa rā, kia anga mai koe ki te inoi a tāu pononga, ki tāna karanga, e Ihowā, e tōku Atua, whakarongo ki te karanga, ki te inoi e inoi nei tāu pononga ki tōu aroaro.

²⁰ Kia titiro mai ōu kanohi ki tēnei whare i te pō, i te ao, ki te wāhi i kī ai koe, ko reira hei waihotanga iho mō tōu ingoa. Whakarongo hoki ki te inoi e inoi ai tāu pononga ki te ritenga mai o tēnei wāhi.

²¹ Kia rongo hoki koe ki ngā karanga a tāu pononga, a tāu iwi hoki, a Ihairaira, ina inoi ki te ritenga mai o tēnei wāhi; āe rā kia rongo koe i te wāhi e noho nā koe, arā i te rangi; ā, ka rongo, murua tō rātou kino.

²² "Ki te hara tētahi tangata ki tōna hoa, ā, ka meinga he oati hei oati māna, ā, ka tae te oati ki mua i tōu āta i tēnei whare;

²³ nā, māu e whakarongo mai i te rangi, e mahi, e whakarite tā āu pononga, māu e utu te tangata hē, e mea iho tōna ara ki runga ki tōna māhunga. Māu anō e whakatika tā te tika, e hoatu ki a ia ngā mea e rite ana ki tōna tika.

²⁴ "Ā, ki te patua tāu iwi, a Ihairaira, e te hoariri, mō rātou i hara ki a koe, ā, ka hoki ki a koe, ka whakaae ki tōu ingoa, ka inoi, ka karanga ki tōu aroaro i roto i tēnei whare;

²⁵ nā, māu e whakarongo i ngā rangi, e muru te hara o tāu iwi, o Ihairaira, e whakahoki mai anō rātou ki te whenua i hōmai e koe ki a rātou ko ō rātou mātua.

²⁶ "Ki te tūtakina te rangi, ā, kāhore he ua, mō rātou i hara ki a koe; ā, ka inoi rātou ki te ritenga mai o tēnei wāhi, ka whakaae ki tōu ingoa, ka tahuri kē i tō rātou hara, nō rātou ka whakawhiua e koe;

²⁷ nā, māu e whakarongo i te rangi, e muru te hara o āu pononga, o tāu iwi hoki, o Ihairaira, ina whakaakona rātou e koe ki te ara pai e haere ai rātou. Māu hoki e tuku mai he ua ki tōu whenua i hōmai nei e koe hei kāinga pūmau mō tāu iwi.

²⁸ "Ki te mea he matekai tō te whenua, he mate urutā, ki te mea he ngingio, he koriri, he māwhitiwhiti rānei, he whē rānei; ki te whakapaea rānei rātou e ō rātou hoariri ki te whenua o ō rātou pā; ki te pā mai he whiu, he mate tūroto rānei;

²⁹ ki te mea he inoi, he karanga rānei nā tētahi tangata, nā tāu iwi katoa rānei, nā Ihairaira, ina mōhio tēnei, tēnei, ki tōna pōuri, ki tōna whiu, ā, ka wherahia ōna ringa ki te ritenga mai o tēnei whare.

³⁰ Nā, māu e whakarongo i te rangi, i tōu nohoanga, e muru te hē, e hoatu ki ngā tāngata ngā mea e rite ana ki ngā huarahi katoa o tēnei, o tēnei; e mōhio ana hoki koe ki tōna ngākau. Ko koe anake nei hoki te mōhio ana ki ngā ngākau o ngā tama a te tangata.

³¹ Kia wehi ai rātou i a koe, kia haere ai i āu ara i ngā rā katoa e ora ai rātou i te whenua i hōmai nei e koe ki ō mātou mātua.

³² "Nā, ko te tangata iwi kē, ehara nei i tāu iwi i a Ihairaira, ā, ka tae mai i te whenua mamao, he whakaaro ki tōu ingoa nui, ki tōu ringa kaha, ki tōu tākakau mārō, ā, ka haere mai, ka inoi ki te ritenga mai o tēnei whare,

³³ māu e whakarongo mai i ngā rangi, i tōu wāhi e noho nā koe, e mea ngā mea katoa i karanga ai te tangata iwi kē ki a koe. Kia mōhio ai ngā iwi katoa o te whenua ki tōu ingoa, kia wehi ai i a koe, kia pērā ai me tāu iwi, me Ihairaira; kia mōhio ai hoki ka oti tōu ingoa te karanga ki runga ki tēnei whare kua oti nei i ahau te hanga.

³⁴ "Ki te haere tāu iwi ki te whawhai ki ōna hoariri i te ara e tonoa ai rātou e koe, ā, ka inoi ki a koe ki te ritenga mai o tēnei pā kua whiriwhiria nei e koe, o te whare anō kua hangā nei e ahau mō tōu ingoa.

³⁵ Nā, māu e whakarongo mai i ngā rangi ki tā rātou inoi, ki tā rātou karanga, e whakatika tā rātou.

³⁶ "Ki te hara rātou ki a koe, kāhore hoki he tangata i hapa i te hara, ā, ka riri koe ki a rātou, ka tuku i a rātou ki te hoa whawhai, ā, ka whakaraua atu rātou hei whakarau ki tētahi whenua e mamao atu ana, e tata ana rānei;

³⁷ otirā, ki te hoki ake tō rātou mahara i te whenua i whakaraua atu ai rātou, ā, ka ripenētā rātou, ka inoi ki a koe i te whenua i whakaraua atu ai, ka mea, 'Kua hara mātou, kua parori kē tā mātou mahi, kua mahi i te kino';

³⁸ ki te tahuri ō rātou ngākau katoa, ō rātou wairua katoa, ki a koe i te whenua o tō rātou whakaraunga i whakaraua atu ai rātou, ā, ka inoi ki te ritenga mai o tō rātou nei whenua i hōmai e koe ki ō rātou mātua, o te pā anō i whiriwhiria nei e koe, o tēnei whare anō i hangā nei e ahau mō tōu ingoa;

³⁹ nā, māu e whakarongo mai i ngā rangi, i tōu wāhi e noho nā koe, ki tā rātou inoi, ki tā rātou karanga, māu hoki e whakatika tā rātou; me muru hoki e koe te hē o tāu iwi i hara nei ki a koe.

⁴⁰ "Nā, e tōku Atua, kia titiro mai rā ōu kanohi, kia rongo ōu taringa ki te inoi e inoia ana i tēnei wāhi.

⁴¹ Nā, e ara, e Ihowā, e te Atua, ki tōu okiokinga, a koe anō, me te āka o tōu kaha.

Kia whakakākahuria āu tohunga, e Ihowā, e te Atua, ki te whakaoranga; ā, kia koa tāu hunga tapu ki te pai.

⁴² E Ihowā, e te Atua, kaua e whakahokia te kanohi o tāu i whakawahi ai; maharatia ngā mahi atawhai i tāu pononga, i a Rāwiri."

7

*Te Kawanga o te Temepara**(1 Kīngi 8.62-66)*

¹ Nā, i te mutunga o te inoi a Horomona, ka heke iho te ahi i te rangi, ā, pau ake te tahunga tinana, me ngā patunga tapu; ā, ki tonu te whare i te korōria o Ihowā.

² Ā, kihai i āhei i ngā tohunga te tomo ki te whare o Ihowā; ki tonu hoki te whare o Ihowā i te korōria o Ihowā.

³ Ā, ka mātakitaki ngā tama katoa a Iharaira i te hekenga iho o te ahi, i te korōria hoki o Ihowā i runga i te whare; nā, ka piko ō rātou kanohi ki te whenua ki ngā papa, ā, koropiko ana rātou, whakamoemiti ana ki a Ihowā, me te kī anō,

“Nō te mea he pai ia;

he mau tonu tāna mahi tohu.”

⁴ Nā, kei te patu te kīngi rātou ko te iwi katoa i ngā patunga tapu ki te aroaro o Ihowā.

⁵ Nā, patua ana e Kīngi Horomona he patunga tapu, e rua tekau mā rua mano kau, kotahi rau e rua tekau mano hipi. Nā, kua tāia te kawa o te whare o te Atua e te kīngi, e te iwi katoa.

⁶ Tū ana tērā ngā tohunga i te aronga o ā rātou mahi, ko ngā Rīwaiti hoki me ngā mea rangi waiata a Ihowā, i hangā nei e Kīngi Rāwiri hei whakawhetai ki a Ihowā – he mau tonu nei tāna mahi tohu – i ngā wā i meinga ai rātou e Rāwiri hei whakamoemiti māna. Nā, whakatangi ana ngā tohunga i ngā tētere ki tō rātou aroaro; ā, tū ana a Iharaira katoa.

⁷ I whakatapua anō e Horomona a waenganui o te marae i mua i te whare o Ihowā; i tukua hoki e ia ki reira he tahunga tinana, me te ngako o ngā whakahere mō te pai. He iti hoki nō te āta parāhi i hangā e Horomona hei meatanga mō ngā tahunga tinana, mō ngā whakahere totokore, mō ngā ngako.

⁸ Heoi, mahia ana te hākari e Horomona i taua wā, e whitu ngā rā, e rātou ko Iharaira katoa, he nui atu te huihui, nō te haerenga atu ki Hāmata tae noa ki te awa o Ihipa.

⁹ Nā, i te waru o ngā rā he huihui nui nā rātou. E whitu hoki ngā rā i tāia ai e rātou te kawa o te āta, ā, e whitu ngā rā o te hākari.

¹⁰ I te rua tekau mā toru o ngā rā o te whitu o ngā marama ka ungā e ia te iwi ki ō rātou tēnei, koa tonu rātou, pai tonu ngā ngākau i te pai i meinga e Ihowā ki a Rāwiri, ki a Horomona, ki tāna iwi anō, ki a Iharaira.

¹¹ Nā, kua oti i a Horomona te whare o Ihowā, me te whare o te kīngi. Nā, ko ngā mea katoa i puta ki te ngākau o Horomona kia mahia ki te whare o Ihowā, ki tōna whare ake hoki, oti pai ana i a ia.

*Ka Puta anō a Ihowā ki a Horomona**(1 Kīngi 9.1-9)*

¹² Nā, ka puta a Ihowā ki a Horomona i te pō, ā, ka mea ki a ia:

“Kua rongu ahau i tāu inoi, kua whiriwhiria anō e ahau tēnei wāhi mōku, hei whare patunga tapu.

¹³ “Ki te tūtakina e ahau te rangi, ā, kāhore he ua, ki te whakahaua rānei e ahau ngā māwhitiwhiti kia kai i te whenua, ki te ungā rānei e ahau tētahi mate urutā ki tāku iwi;

¹⁴ heoi ki te whakaiti tāku iwi i a rātou, kua karangatia nei hoki tōku ingoa ki a rātou, ki te inoi, ā, ka rapu i tōku mata, ka tahuri mai i ō rātou ara hē; ka whakarongo mai ahau i te rangi, ka muru i tō rātou hara, ka whakaora i te mate o tō rātou whenua.

¹⁵ Ko tēnei ka titiro ōku kanohi, ka tahuri anō ōku taringa ki ngā mea e inoia ana ki tēnei wāhi.

¹⁶ Kua whiriwhiria nei hoki e ahau, kua whakatapua ināianei tēnei whare, hei waihotanga iho mō tōku ingoa ā ake ake; ko reira anō ōku kanohi, me tōku ngākau, i ngā rā katoa.

¹⁷ “Nā, ko koe, ki te rite tāu haere i tōku aroaro ki te haere a tōu pāpā, a Rāwiri, ki te mahia ngā mea katoa i whakahaua e ahau ki a koe, ki te puritia e koe āku tikanga me āku whakaritenga;

¹⁸ kātahi ahau ka whakapūmau i te torōna o tōu kīngitanga, ka pērā me tāku kawenata ki tōu pāpā, ki a Rāwiri, i ahau i mea rā, ‘E kore e whakakorea he tangata māu hei kāwana mō Iharaira.’

¹⁹ “Tēnā ki te tahuri kē atu koutou, ā, ka whakarere i āku tikanga, i āku whakahau ka hoatu nei e ahau ki tō koutou aroaro, ā, ka haere, ka mahi ki ngā atua kē, ka koropiko ki a rātou;

²⁰ kātahi ō rātou pakiaka ka unuhia ake e ahau i tōku oneone i hoatu nei e ahau ki a rātou; kātahi tēnei whare i whakatapua nei e ahau mō tōku ingoa, ka ākiritia atu e ahau i tōku aroaro, ā, ka meinga hei whakatauki, hei taunutanga i roto i ngā iwi katoa.

²¹ Nā, ko tēnei whare e tiketike nei, ka ai hei mīharotanga mā ngā tāngata katoa e haere ana i tōna taha; ā, ka mea rātou, 'Nā te aha tēnei mea i meatia ai e Ihowā ki tēnei whenua, ki tēnei whare?'

²² Nā, ka whakautua e rātou, 'Mō rātou i whakarere i a Ihowā, i te Atua o ō rātou mātua i whakaputa mai nei i a rātou i te whenua o Ihipa, mō rātou i tango ki ngā atua kē, ā, koropiko ana ki a rātou, mahi ana ki a rātou; nā reira, i kawea ai e ia tēnei hē katoa ki a rātou.' "

8

Ngā Whakatutukitanga a Horomona

(1 Kīngi 9.10-28)

¹ Nā, i te mutunga o ngā tau e rua tekau i hangā ai e Horomona te whare o Ihowā, me tōna whare ake.

² Ka hangā e Horomona ngā pā i hōmai e Hūrāma ki a Horomona, ā, whakanohoia ana e ia ngā tama a Ihairāi ki reira.

³ Nā, haere ana a Horomona ki Hamatatopa, hinga ana a reira i a ia.

⁴ I hangā anō e ia a Taramoro i te koraha, me ngā pā taonga katoa i hangā nei e ia ki Hāmata.

⁵ I hangā anō e ia a Petehorono ki runga, me Petehorono anō ki raro he pā kapi tonu i te taiepa, i te kēti, i te tūtaki,

⁶ me Paarata, me ngā pā taonga katoa a Horomona, me ngā pā hāriata, me ngā pā hōia eke hōiho, me ngā mea katoa i hiahia ai a Horomona kia hangā ki Hīruhārama, ki Repanōna, ki te whenua katoa o tōna kīngitanga.

⁷ Ko te hunga katoa i mahue o ngā Hiti, o ngā Amori, o ngā Perihi, o ngā Hiwi, o ngā Iepuhi, ehara nei i a Ihairāi;

⁸ ko ā rātou tama i toe i muri i a rātou ki te whenua, he mea kīhai i ngaro i ngā tama a Ihairāi, meinga ana rātou e Horomona hei hōmai takoha ā mohoa noa nei.

⁹ Ko ngā tama ia a Ihairāi, kīhai o rātou i meinga e Horomona hei pononga mō tāna mahi; engari hei tāngata whawhai rātou, hei rangatira mō āna rangatira, hei rangatira anō mō ana hāriata, mō ana hōia eke hōiho.

¹⁰ Ā, ko ngā rangatira anō ēnei o ngā kaitohutohu a Kīngi Horomona, e rua rau e rima tekau, hei rangatira mō te iwi.

¹¹ I kawea atu hoki e Horomona te tamāhine a Parao i te pā o Rāwiri ki te whare i hangā e ia mōna, i mea hoki ia, "Kaua tāku wahine e noho ki te whare o Rāwiri kīngi o Ihairāi; he tapu hoki ngā wāhi i tae ai te āka a Ihowā."

¹² Nā, ka whakaeke e Horomona he tahunga tinana mā Ihowā ki runga ki te āta a Ihowā i hangā nei e ia ki mua i te whakamahau,

¹³ ko te mea o tēnei rā, o tēnei rā; rite tonu te whakaeke ki tā Mohi i whakahau ai, i ngā hāpātī, i ngā kōwhititanga marama, i ngā hākari nunui, e toru ngā meatanga i te tau, arā i te Hākari Taro Rēwenakore, i te Hākari o Ngā Wiki, i te Hākari Whare Tihokahoka.

¹⁴ I whakaritea anō e ia tā tōna pāpā, tā Rāwiri, mō ngā wehenga o ngā tohunga ki tā rātou mahi, mō ngā Riwaiti ki tā rātou mahi, ki te whakamoemiti, ki te minita ki te aroaro o ngā tohunga, ki ngā meatanga o tēnei rā, o tēnei rā; mō ngā kaitiaki kūwaha anō, mō ō rātou wehenga ki ngā kūwaha; ko te mea hoki tēnā i whakahaua e Rāwiri, e tā te Atua tangata.

¹⁵ Kīhai hoki rātou i peka kē i te whakahau a te kīngi ki ngā tohunga, ki ngā Riwaiti mō ngā mea katoa, mō ngā taonga.

¹⁶ Nā, kua rite te mahi katoa a Horomona tae rawa ake te rā i tū ai te whare o Ihowā, taea noatia tōna otinga. Nā, kua tino oti te whare o Ihowā.

¹⁷ Kātahi a Horomona ka haere ki Ehiono Kēpere, ki Eroto, ki te taha o te moana i te whenua o Ēroma.

¹⁸ Nā, ka ungā mai e Hūrāma āna tāngata ki a ia hei kawē mai i ngā kaupuke me ētahi tāngata e mōhio ana ki te moana. Ā, rere ana rātou ko ngā tāngata a Horomona ki Ōpira, tangohia ana e rātou he kōura e whā rau e rima tekau taranata, kawea ana ki a Kīngi Horomona.

9

Te Toronga o te Kuīni o Hēpā

(1 Kīngi 10.1-13)

¹ Ā, i te rongonga o te kuīni o Hēpā ki te rongo o Horomona, ka haere mai ki te whakamātau i a Horomona ki ngā kupu pakeke ki Hīruhārama. Nui atu hoki te tira, he

kāmera anō e waha ana i ngā mea kakara, i tōna nui o te kōura, i te kōhatu utu nui. Ā, nō tōna taenga mai ki a Horomona, ka kōrerotia e ia ki a ia ngā mea katoa i tōna ngākau.

² Ā, whakaaturia ana e Horomona ki a ia te tikanga o āna kupu katoa; kāhore he kupu i ngaro i a Horomona, i kore te whakaatu ki a ia.

³ Ā, nō te kitenga o te kuīni o Hēpā i te mōhio o Horomona, i te whare hoki i hangā e ia, ⁴ i te kai o tāna tēpu, i te nohoanga o āna tāngata, i te tūranga o āna kaimahi, i ō rātou kākahu, i āna kairiringi waina, i ō rātou kākahu; i tōna pikitanga i piki atu ai ia ki te whare o Ihowā; kore ake he wairua i roto i a ia.

⁵ Nā, ka mea ia ki te kīngi, "Pono tonu ngā mea i rongo ai ahau i tōku whenua mō āu mahi, mō tōu mōhio.

⁶ Otia, kihai ahau i whakapono ki ā rātou kōrero, ā tae noa mai ahau, kite noa ōku kanohi. Nanā, kihai te hāwhe o te nui o tōu mōhio i kōrerotia mai ki ahau; nui atu tāu i te rongo i rongo ai ahau.

⁷ Anō te hari o āu tāngata, te hari o ēnei pononga āu e tū tonu nei i tōu aroaro, e whakarongo nei ki tōu mōhio!

⁸ Kia whakapaingia a Ihowā, tōu Atua, i āhuareka nei ki a koe, i hōmai nei i a koe ki runga ki tōna torōna, hei kīngi mā Ihowā, mā tōu Atua; he aroha nā tōu Atua ki a Ihairaira, he mea anō kia whakapūmautia ai rātou ake ake, koia koe i meinga ai e ia hei kīngi mō rātou, hei mahi i te whakawā, i te tika."

⁹ Nā, hōmai ana e ia ki te kīngi kotahi rau e rua tekau taranata kōura, tōna tini anō o ngā mea kakara, me ngā kōhatu utu nui. Kāhore anō he mea kakara hei rite mō ēnei i hōmai nei e te kuīni o Hēpā ki a Kīngi Horomona.

¹⁰ Nā, ko ngā tāngata a Hūrāma, rātou ko ngā tāngata a Horomona, i kawea mai ai te kōura i Ōpira, i kawea mai anō e rātou he rākau aramuka, he kōhatu utu nui hoki.

¹¹ Nā, ka hangā e te kīngi aua rākau aramuka hei huarahi ki te whare o Ihowā, ki te whare hoki o te kīngi, ā, hei hāpa, hei hātere, hei mea mā ngā kaiwaiata; kāhore i kitea he pērā i mua, i te whenua o Hūrā.

¹² Nā, ka hoatu e Kīngi Horomona ki te kuīni o Hēpā ngā mea katoa i pai ai ia, āna hoki i tono ai, hāunga ngā mea i mauria mai e ia ki te kīngi. Nā, ko tōna tahirutanga, ka haere ki tōna ake whenua, rātou ko āna tāngata.

Ngā Rawa Nunui a Horomona (1 Kīngi 10.14-25)

¹³ Nā, ko te taimaha o te kōura i tae mai ki a Horomona i te tau kotahi, e ono rau e ono tekau mā ono taranata kōura;

¹⁴ hāunga ngā mea i mauria mai e ngā kairapu taonga, e ngā kaihekohoko. I kawea mai anō he kōura, he hiriwa, e ngā kīngi katoa o Arāpia, e ngā kāwana o te whenua, ki a Horomona.

¹⁵ Nā, ka hangā e Kīngi Horomona ētahi pukupuku, e rua rau, he mea patu te kōura; e ono rau hekere o te kōura patu i meatia ki te pukupuku kotahi;

¹⁶ me ētahi pukupuku iti iho, e toru rau, he mea patu anō te kōura. E toru rau hekere kōura i meatia ki te pukupuku kotahi; ā, whakatakotoria ana e te kīngi ki te whare o te ngahere o Repanōna.

¹⁷ I hangā anō e te kīngi he torōna nui ki te rei, whakakikoruatia iho ki te kōura parakore.

¹⁸ Ā, e ono ngā kurupae ki te torōna, me te tūranga waewae, he mea kōura, he mea hono ki te torōna, me ngā okiokinga anō i te wāhi e nohoia ana, i tētahi taha, i tētahi taha, e rua hoki ngā raiona e tū ana i te taha o ngā okiokinga.

¹⁹ Kotahi tekau mā rua ngā raiona i reira e tū ana i tētahi taha, i tētahi taha, i ngā kaupae e ono. Kāhore he mea pērā i hangā i tētahi atu rangatiratanga.

²⁰ Nā, ko ngā oko inu katoa a Kīngi Horomona, he kōura kau; me ngā oko katoa o te whare o te ngahere o Repanōna, he kōura parakore; kāhore he mea hiriwa; kihai te hiriwa i kīia he mea nui i ngā rā o Horomona.

²¹ He kaipuke hoki a te kīngi, rere ai ki Tarahihi me ngā tāngata a Hūrāma; kotahi te ūnga mai i ngā tau e toru o ngā kaipuke o Tarahihi, me te mau mai i te kōura, i te hiriwa, i te rei, i te makimaki, i te pikake.

²² Nā, nui atu a Kīngi Horomona i ngā kīngi katoa o te whenua te whai taonga, te mōhio.

²³ Ā, i whai ngā kīngi katoa o te whenua ki a Horomona, kia rongo i tōna mōhio i hōmai nei e te Atua ki tōna ngākau.

²⁴ Ā, ka mauria mai e tēnā tāna hākari, tāna hākari, ngā oko hiriwa, ngā oko kōura, ngā kākahu, ngā mea mō te whawhai, ngā mea kakara, ngā hōiho, ngā muera, he mea tatau ā-tau tonu.

²⁵ Nā, e whā mano ngā tūranga a Horomona mō ngā hōiho, mō ngā hāriata, tekau mā rua mano ngā kaieke hōiho, waiho ana e ia ki ngā pā hāriata, ki te kīngi anō ki Hiruhārama.

²⁶ Nā, ko ia te kīngi mō ngā kīngi katoa, o te awa mai ā tae noa ki te whenua o ngā Pirihitini, ki te rohe rā anō ki Ihipa.

²⁷ Nā, meinga ana e te kīngi te hiriwa o Hiruhārama kia rite ki te kōhatu; i meinga anō hoki e ia ngā hīta kia rite ki te hikamora i te raorao te tini.

²⁸ Ā, mauria ana mai e rātou he hōiho mō Horomona i Ihipa, i ngā whenua katoa anō hoki.

He Whakarāpoto o te Kīngitanga o Horomona

(1 Kīngi 11.41-43)

²⁹ Nā, ko ērā atu meatanga a Horomona, ō mua, ō muri, kāhore ianei i tuhituhia ki te pukapuka a Nātana poropiti, ki te poropititanga anō a Āhia Hironi, ki ngā kitenga anō a Iro matakite i ngā mea mō Ieropoama tama a Nēpata?

³⁰ Nā, e whā tekau ngā tau i kīngi ai a Horomona i Hiruhārama ki a Ihairaira katoa.

³¹ Nā, ka moe a Horomona ki ōna mātua, ā, tanumia ana ki te pā o tōna pāpā, o Rāwiri; ā, ka kīngi ko Rehopoama, ko tāna tama i muri i a ia.

10

Ka Ara ngā Iwi nō te Raki

(1 Kīngi 12.1-20)

¹ Nā, ka haere a Rehopoama ki Hekeme; kua tae mai hoki a Ihairaira katoa ki Hekeme ki te whakakīngi i a ia.

² Ā, nō te rongonga o Ieropoama tama a Nēpata (i Ihipa hoki ia, i rere hoki ki reira i te aroaro o Kīngi Horomona), nā, hoki mai ana a Ieropoama i Ihipa.

³ Nā, ka tono tāngata rātou ki te tiki i a ia; ā, ka haere a Ieropoama rātou ko Ihairaira katoa, ka kōrero ki a Rehopoama, ka mea,

⁴ "He pakeke te ioka i meatia e tōu pāpā ki a mātou. Nā, māu e whakamāmā ake te mahi pakeke a tōu pāpā me tāna ioka taimaha i meatia e ia ki a mātou, ā, ka mahi mātou ki a koe."

⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Kia toru rā, ka hoki mai ki ahau." Nā, haere ana te iwi.

⁶ Nā, ka rūnanga a Kīngi Rehopoama ki ngā kaumātua i tū i te aroaro o tōna pāpā, o Horomona, i a ia i te ora, ka mea, "Ki tō koutou whakaaro me pēhea te kupu e whakahokia e ahau ki tēnei iwi?"

⁷ Nā, ka kōrero rātou ki a ia, ka mea, "Ki te mea ka pai tāu ki tēnei iwi, ā, ka whakamānawareka koe i a rātou, ā, ka pai ngā kōrero e kōrerotia e koe ki a rātou, nā, ko rātou hei pononga māu i ngā rā katoa."

⁸ Otiia, whakarērea ake e ia te whakaaro i whakatakotoria māna e ngā kaumātua, ā, rūnanga ana ki ngā taitama i kaumātua ngātahi nei me ia, i tū nei ki tōna aroaro.

⁹ I mea ia ki a rātou, "Ki tō koutou whakaaro me pēhea te kupu e whakahokia e tātou ki tēnei hunga i kōrero mai nei ki ahau, i mea mai nei, 'Whakamāmākia ake te ioka i meatia e tōu pāpā ki a mātou?'"

¹⁰ Nā, ka kōrero ki a ia ngā taitama i kaumātua ngātahi nei me ia, ka mea, "Kia pēnei tāu ki atu ki tēnei hunga i kōrero mai nei ki a koe, i mea mai nei, 'I whakataimahatia e tōu pāpā tō mātou ioka, nā, kia māmā tāu ki a mātou'; kia pēnei tāu ki atu ki a rātou, 'Ko tōku maihao iti, ka nui atu i te hope o tōku pāpā."

¹¹ Nā, i whakawahā e tōku pāpā he ioka taimaha ki a koutou, ka tāpiritia e ahau tētahi atu mea ki tō koutou ioka; he wepu tā tōku pāpā i whiu ai i a koutou, otiia ka whiua koutou e ahau ki te kopiona."

¹² Heoi, kua tae a Ieropoama rātou ko te iwi katoa ki a Rehopoama i te toru o ngā rā; ko tā te kīngi hoki tēnā i kōrero ai, i a ia i mea rā, "Hoki mai ki ahau i te toru o ngā rā."

¹³ Ā, pakeke tonu tā te kīngi i whakahoki ai ki a rātou. Whakarērea ake e Rehopoama te whakaaro o ngā kaumātua,

¹⁴ ka kōrero ki a rātou i runga i tō ngā taitama whakaaro, ā, ka mea, "I whakataimahatia tō koutou ioka e tōku pāpā, heoi ka tāpiritia atu anō e ahau; i whiua koutou e tōku pāpā ki te wepu, ka whiua ia koutou e ahau ki te kopiona."

¹⁵ Heoi, kīhai i rongo te kīngi ki tā te iwi; nā te Atua hoki te take, kia mana ai tāna kupu i kōrero ai a Ihowā, nā te māngai o Āhia Hironi ki a Ieropoama tama a Nēpata.

¹⁶ Ā, nō te kitenga o Ihairaira katoa kīhai te kīngi i rongo ki tā rātou, ka utua e te iwi te kīngi; ka mea rātou,

"Ko te aha ianei tō mātou wāhi i a Rāwiri?

Kāhore nei hoki ō tātou wāhi tupu i te tama a Hehe.

Ki ō koutou tēneti, e Īharaira!

Nā, kia whai kanohi koe ki tōu whare, e Rāwiri!"

Heoi, haere ana a Īharaira katoa ki tōna tēneti, ki tōna tēneti.

¹⁷ Ko ngā tama ia a Īharaira e noho ana i ngā pā o Hūrā, ko Rehopoama i kīngi mō rātou.

¹⁸ Kātahi ka tono a Kīngi Rehopoama i te rangatira takoha, i a Hatorama; ā, ākina ana ia e ngā tama a Īharaira ki te kōhatu, ā, mate iho. Nā, hohoro tonu te eke o Kīngi Rehopoama ki tōna hāriata, ā, rere ana ki Hiruhārama.

¹⁹ Heoi, whakakeke ana a Īharaira ki te whare o Rāwiri, ā taea noatia tēnei rā.

11

Te Kupu a Hemaia nā te Atua

(1 Kīngi 12.21-24)

¹ Nā, i te taenga o Rehopoama ki Hiruhārama, ka huihuia e ia te whare o Hūrā rāua ko Pineamine, kotahi rau e waru tekau mano; he hunga whiriwhiri, he hunga whawhai, hei whawhai ki a Īharaira, kia hoki ai te kīngitanga ki a Rehopoama.

² Nā, ka puta te kupu a Ihowā ki a Hemaia tangata a te Atua, i mea ia:

³ Kōrero ki a Rehopoama tama a Horomona, kīngi o Hūrā, ki a Īharaira katoa hoki i a Hūrā, i a Pineamine, mea atu,

⁴ "Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kei haere koutou ki runga, kei whawhai ki ō koutou tuākana. Hoki atu ki tōna whare, ki tōna whare; nāku hoki tēnei mea." Heoi, rongo tonu rātou ki ngā kupu a Ihowā, ā, hoki ana, kihai i haere ki te whawhai ki a Ieropoama.

⁵ Nā, ka noho a Rehopoama ki Hiruhārama, ā, hangā ana e ia ētahi pā tiaki ki Hūrā.

⁶ Nāna i hanga a Pēterehema, a Etema, a Tekoa,

⁷ a Peteturu, a Hoko, a Aturama,

⁸ a Kāta, a Mareha, a Tiwhi,

⁹ a Aroraima, a Rakihi, a Ateka,

¹⁰ a Toraha, a Atarono, a Heperona, i a Hūrā ēnei rāua ko Pineamine, he pā taiepa.

¹¹ I hangā anō e ia kia kaha ētahi pā taiepa, whakawhiwhi rawa ki te rangatira mō roto, ki tōna nui anō hoki o te kai, o te hinu, o te waina.

¹² Ki te pukupuku, ki te tao anō hoki i roto i tēnei pā, i tēnei pā. Nō ka tino kaha rawa; i a ia hoki a Hūrā rāua ko Pineamine.

Ka Haere mai ngā Tohunga me ngā Rīwaiti ki Hūrā

¹³ Nā, ko ngā tohunga me ngā Rīwaiti puta noa i a Īharaira, haere ana rātou ki a ia i ō rātou rohe katoa.

¹⁴ I whakarērea hoki e ngā Rīwaiti ō rātou wāhi i ngā pā, me ō rātou kāinga ake, ā, haere ana ki Hūrā, ki Hiruhārama; i peia hoki rātou e Ieropoama rātou ko āna tama, kei mahi tohunga rātou ki a Ihowā.

¹⁵ I whakaritea anō e ia ētahi tohunga māna ki ngā wāhi tiketike, ki ngā koati toa, ki ngā kūao kau i hangā e ia.

¹⁶ Nā, i muri i a rātou ko te hunga o ngā iwi katoa o Īharaira i hōmai nei i ō rātou ngākau ki te rapu i a Ihowā, i te Atua o Īharaira, haere ana rātou ki Hiruhārama ki te mea patunga tapu ki a Ihowā, ki te Atua o ō rātou mātua.

¹⁷ Heoi, nā rātou i whakaū te kīngitanga o Hūrā, i whakakaha hoki a Rehopoama tama a Horomona, e toru tau; e toru hoki ngā tau i haere ai rātou i te ara o Rāwiri rāua ko Horomona.

Te Whānau o Rehopoama

¹⁸ Nā, ka tangohia e Rehopoama hei wahine māna a Maharata tamāhine a Terimoto tama a Rāwiri, ā, rāua ko Apihāira tamāhine a Eriapa tama a Hehe.

¹⁹ Nā, ko āna tama i whānau i tēnei; ko Ieuhu, ko Hemaria, ko Tahama.

²⁰ Ā, i muri i tēnei wahine ka tangohia e ia ko Maaka tamāhine a Apohārama; nā, ko āna tama i whānau i tēnei; ko Apia, ko Atai, ko Tita, ko Heromiti.

²¹ Nā, ko Maaka tamāhine a Apohārama tā Rehopoama i matenui ai o āna wāhine katoa, o āna wāhine iti anō hoki (kotahi tekau mā waru ngā wāhine i tangohia e ia, e ono tekau ngā wāhine iti; ā, e rua tekau mā waru āna tama i whānau, e ono tekau ngā tamāhine).

²² Nā, ka meinga e Rehopoama ko Apia tama a Maaka hei upoko, hei rangatira, i roto i ōna tuākana, tēina; ko ia hoki tāna i mea ai hei kīngi.

²³ Nā, ka mahi tūpato ia, ā, whakamararatia atu ana e ia āna tama ki ngā whenua katoa o Hūrā, o Pineamine, ki ngā pā taiepa katoa; nui atu hoki te kai i hoatu e ia ki a rātou. He tokomaha hoki ngā wāhine i rapua e ia mā rātou.

12

*He Whakaekenga a Ihipa ki Hūrā
(1 Kīngi 14.25-28)*

¹ Nāwai ā, nō te ūnga o te kīngitanga o Rehopoama, ā, ka whai kaha ia, whakarērea ake e ia te ture a Ihowā, e rātou ko Ihairā katoa.

² Nā, i te rima o ngā tau o Kīngi Rehopoama ka haere mai a Hihāka kīngi o Ihipa ki Hiruhārama, kua whakakeke nei hoki rātou ki a Ihowā,

³ me ngā hāriata tekau mā rua rau, me ngā hōia eke hōiho e ono tekau mano. Kāhore hoki he tauanga o te hunga i haere tahi mai i a ia i Ihipa; ko ngā Rūpimi, ko ngā Hukīmi, ko ngā Etiopiana.

⁴ Nā, kua riro i a ia ngā pā taiepa o Hūrā, ā, ka tae ki Hiruhārama.

⁵ Kātaihi a Hemaia poropiti ka haere mai ki a Rehopoama, ki ngā rangatira o Hūrā i huihui nei ki Hiruhārama i te wehi i a Hihāka, ā, ka mea ki a rātou, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, ‘Kua whakarērea ahau e koutou, nō reira kua waiho atu koutou e ahau ki te ringa o Hihāka.’ ”

⁶ Kātaihi ka whakaiti ngā rangatira o Ihairā me te kīngi i a rātou, ka mea, “He tika a Ihowā.”

⁷ Ā, nō te kitenga o Ihowā kua whakaiti rātou i a rātou, ka puta te kupu a Ihowā ki a Hemaia; i mea ia, “Kua whakaiti rātou i a rātou; e kore rātou e hunā e ahau; engari ka hoatu e ahau ki a rātou he orange, he mea iti nei; e kore hoki tōku riri e tāhoroa ki runga ki Hiruhārama e te ringa o Hihāka.

⁸ Otia ka meinga rātou hei pononga māna; kia mōhio ai rātou ki tāku mahi, ki te mahi anō a ngā kīngitanga o ngā whenua.”

⁹ Heoi, haere ana mai a Hihāka kīngi o Ihipa ki Hiruhārama, tangohia ana e ia ngā taonga o te whare o Ihowā, me ngā taonga o te whare o te kīngi. Riro katoa ana i a ia; tangohia ana anō e ia ngā pukupuku kōura i hangā nei e Horomona.

¹⁰ Nā, ka hangā e Kīngi Rehopoama ētahi pukupuku parāhi hei whakakapi mō ērā, ā, tukua ana e ia ki te ringa o te rangatira o ngā kaitiaki, i tiaki nei i te tatau o te whare o te kīngi.

¹¹ Nā, i te wā i haere ai te kīngi ki te whare o Ihowā, ka haere ngā kaitiaki ki te tiki, ā, whakahokia ana e rātou ki te whare o ngā kaitiaki.

¹² Nā, i a ia ka whakaiti i a ia, ka tahuri atu te riri o Ihowā i a ia, kia kaua ia e whakangaromia rawatia e ia; he pai hoki ngā mea i kitea ki a Hūrā.

He Whakarāpoto o te Kīngitanga o Rehopoama

¹³ Heoi, kua ū a Kīngi Rehopoama ki Hiruhārama hei kīngi. E whā tekau mā tahi hoki ngā tau o Rehopoama i a ia ka meinga hei kīngi, ā, kotahi tekau mā whitu ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama, ki te pā i whiriwhiria e Ihowā i roto i ngā iwi katoa o Ihairā hei waihotanga iho mō tōna ingoa. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Naama, he Amoni.

¹⁴ He kino tāna mahi; kihai hoki i whakatikaia e ia tōna ngākau ki te rapu i a Ihowā.

¹⁵ Nā, ko ngā meatanga a Rehopoama, ō mua, ō muri, kāhore ianei i tuhituhia ki te pukapuka a Hemaia poropiti, ki tā Iro matakite anō, kei reira nei ngā kōrero whakapapa? Nā, he whawhai tā Rehopoama rāua ko Ieropoama ki a rāua i ngā rā katoa.

¹⁶ Nā, kua moe a Rehopoama ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki te pā o Rāwiri; ā, ko Apia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

13

*Te Pakanga a Apia ki a Ieropoama
(1 Kīngi 15.1-8)*

¹ Nō te tekau mā waru o ngā tau o Kīngi Ieropoama i kīngi ai a Apia ki a Hūrā.

² Ā, e toru ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ko te ingoa o tōna whaea ko Mikaia, he tamāhine nā Uriere nō Kipea.

Ā, he whawhai tā Apia rāua ko Ieropoama ki a rāua.

³ Nā, ka whakatikaia e Apia ngā ngohi o tāna ope, he hunga māia mō te whawhai, e whā rau mano, he hunga whiriwhiri. I whakatikaia anō e Ieropoama āna ngohi hei whawhai ki a ia; e waru rau mano āna, he hunga whiriwhiri, he mārohirohi, he toa.

⁴ Nā, ka tū a Apia i runga i Maunga Temaraima, i te whenua pukepuke o Ēparaima, ā, ka mea, “Whakarongo mai ki ahau, e Ieropoama, koutou ko Ihairā katoa!

⁵ Kaua rānei koutou e mōhio, he mea hōmai nā Ihowā, nā te Atua o Ihairā te kīngitanga o Ihairā ki a Rāwiri, he mea oti tonu ki a ia, rātou ko āna tama, i runga anō i te kawenata tote?

⁶ Otirā, i whakatika ake a Ieropoama tama a Nēpata, pononga a Horomona tama a Rāwiri, kei te whakakeke ki tōna ariki.

⁷ Nā, ko te huihuinga o ētahi tāngata wairangi, he tama nā Periarā, ki a ia, kua whakapakari i a rātou ki a Rehopoama tama a Horomona, i te mea he taitamariki a Rehopoama, he ngāwari hoki tōna ngākau, ā, kihai i kaha ki a rātou.

⁸ “Nā, e mea nā koutou ki te whakatenetene ki te kīngitanga o Ihowā kei te ringa nei o ngā tama a Rāwiri; he huihui nui tō koutou, ā, kei a koutou ngā kūao kau kōura i hangā nā e Ieropoama hei atua mō koutou.

⁹ He teka ianei kua peia e koutou ngā tohunga a Ihowā, ngā tama a Ārona, rātou ko ngā Rīwaihi; ā, whakatohungatia ana e koutou ētahi tohunga, pērā ana koutou me ngā iwi o ērā atu whenua? Nā, ko te tangata e haere ana ki te whakatohunga i a ia ki te pūru, ki te tama a te kau, ki ngā hipi toa e whitu, hei tohunga ia mō ngā mea ehara nei i te atua.

¹⁰ “Tēnā ko mātou, ko Ihowā tō mātou Atua, kihai hoki mātou i whakarere i a ia. Nā, he tohunga a mātou e minita ana ki a Ihowā, ko ngā tama a Ārona, ko ngā Rīwaihi kei tā rātou mahi.

¹¹ Ā, e tahu tinana ana rātou ki a Ihowā, e tahu kakara reka ana i te ata, i te ahiahi; me te taro aroaro e whakatakotoria ana ki te tēpu parakore; me te tūranga rama kōura me ōna rama, hei tahu i ngā ahiahi. E mau ana hoki i a mātou ngā mea a Ihowā, a tō mātou Atua; ko koutou ia kua whakarere i a ia.

¹² Nā, tēnā, kei a mātou te Atua hei rangatira, me āna tohunga, me ngā tētere tangi nui, hei whakatangi i te whawhai ki a koutou. E ngā tama a Ihairā, kaua e whawhai ki a Ihowā, ki te Atua o ō koutou mātua; e kore hoki e taea e koutou.”

¹³ Otirā, i whakatakā e Ieropoama he pehipehi kia haere āwhio atu i muri i a rātou; nā, ko rātou ki te aroaro o Hūrā, ko te pehipehi ki muri i a rātou.

¹⁴ Ā, i te tahuritanga o Hūrā, nā, e tauria ana a mua, a muri, o rātou. Nā, karanga ana rātou ki a Ihowā, ā, whakatangi ana ngā tohunga i ngā tētere.

¹⁵ Kātahi ka hāmama ngā tāngata o Hūrā. Ā, nō te hāmamatanga o ngā tāngata o Hūrā, nā, patua iho e te Atua a Ieropoama rātou ko Ihairā katoa i te aroaro o Apia rātou ko Hūrā.

¹⁶ Nā, rere ana ngā tama a Ihairā i te aroaro o Hūrā, ā, hōmai ana rātou e te Atua ki ō rātou ringa.

¹⁷ Patua iho rātou e Apia rātou ko tōna iwi, he nui te parekura. Nā, hinga ana o Ihairā, he mea patu, e rima rau mano, he hunga whiriwhiri.

¹⁸ Heoi, kua riro ki raro ngā tama a Ihairā i taua wā; ā, ka kaha ngā tama a Hūrā, nō rātou i okioki ki a Ihowā, ki te Atua o ō rātou mātua.

¹⁹ Nā, ka whāia a Ieropoama e Apia, ā, ka riro ētahi o ōna pā i a ia, a Pētēre me ōna pā ririki, a Tehana me ōna pā ririki, a Ēperaina me ōna pā ririki.

²⁰ Ā, kihai a Ieropoama i whai kaha anō i ngā rā o Apia, ā, patua ana ia e Ihowā, mate ake.

²¹ Otiia ka kaha haere a Apia. I tangohia anō e ia ētahi wāhine māna kotahi tekau mā whā, ā, whānau ake, e rua tekau mā rua ngā tama, kotahi tekau mā ono ngā kōtiro.

²² Nā, ko ērā atu meatanga a Apia, me ōna ara, me āna kupu, kei te tuhituhi i roto i ngā kōrero a Iro poropiti.

14

Ka Patua e Kīngi Aha ngā Etiopiana

¹ Heoi, kua moe a Apia ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki te pā o Rāwiri. Nā, ko Aha, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia. I ōna rā i āta takoto te whenua, kotahi tekau tau.

² Nā, he pai, he tika, ngā mahi a Aha ki te titiro a Ihowā, a tōna Atua.

³ I whakakāhoretia hoki e ia ngā āta o ngā atua kē, me ngā wāhi tiketike, ā, i wāwāhia e ia ngā pou, ā, turakina ana ngā Aherimi;

⁴ ā, i whakahau ia ki a Hūrā kia rapu i a Ihowā, i te Atua o ō rātou mātua, kia mahi hoki i te ture me te whakahau.

⁵ I whakakāhoretia atu anō e ia i roto i ngā pā katoa o Hūrā ngā wāhi tiketike, me ngā whakapakoko; ā, i āta takoto te kīngitanga i tōna aroaro.

⁶ Ā, hangā ana e ia ētahi pā taiepa ki Hūrā; i āta takoto hoki te whenua. Kāhore āna whawhai i aua tau; nā Ihowā hoki ia i mea kia whai tānga manawa.

⁷ Koia ia i mea ai ki a Hūrā, “Tātou ka hanga i ēnei pā, i te taiepa hoki ā taka noa, i ngā pourewa, i ngā tataui, i ngā tūtaki. Kei tō tātou nei aroaro tonu te whenua, nō te mea i rapua e tātou a Ihowā, tō tātou Atua; rapua ana ia e tātou, nā, kua meinga nei e ia kia tā ō tātou manawa ā tawhio noa.” Nā, hangā ana e rātou, ā, oti pai ana tā rātou.

⁸ Nā, he hōia anō a Aha, he hunga hāpai i te whakangungu rākau, i te mātia; o Hūrā, e toru rau mano; o Pineamine, he hunga hāpai pukupuku, he hunga kukume kōpere, e rua rau e waru tekau mano; he mārohirohi ēnei katoa, he toa.

⁹ Nā, ko te haerenga mai o Tera o Etiopia ki a rātou, ko tāna ope kotahi mano mano, e toru rau ngā hāriata. Haere mai ana ia ki Mareha.

¹⁰ Kātahi ka puta a Aha ki te tū i a ia, ā, whakatakotoria ana e rāua ā rāua ngohi ki te raorao o Tepata, ki Mareha.

¹¹ Nā, ka karanga a Aha ki a Ihowā, ki tōna Atua, ka mea, “E Ihowā, kāhore he mea kē atu i a koe hei āwhina, ahakoa i te nui, ahakoa i te hunga kāhore he kaha. Āwhinatia mātou, e Ihowā, e tō mātou Atua; ko koe hoki tō mātou okiokinga, ā, nōu te ingoa i haere mai ai mātou ki tēnei ope. E Ihowā, ko koe tō mātou Atua; kei pēhia tāu e te tangata.”

¹² Heoi, patua iho ngā Etioiana e Ihowā i te aroaro o Aha, i te aroaro anō o Hūrā. Nā, rere ana ngā Etioiana.

¹³ Nā, ka whāia rātou e Aha rātou ko āna tāngata ā tae noa ki Kerara; ā, ka hinga o ngā Etioiana tōna tini, kihai rawa rātou i ahei te hoki ake; i whakangaromia hoki rātou i te aroaro o Ihowā, i te aroaro anō o tāna ope; ā, nui atu ngā taonga parakete i riro i a rātou.

¹⁴ Patua iho hoki e rātou ngā pā katoa i Kerara ā tawhio noa; i runga hoki i a rātou te wehi o Ihowā. Pāhuatia ana e rātou ngā pā katoa; nui atu hoki te taonga i roto.

¹⁵ I patua anō ngā tēneti o ngā kararehe; tangohia ana ngā hipi, me ngā kāmera, tōna tini; ā, hoki ana ki Hiruhārama.

15

Ngā Hanganga Hou a Aha

¹ Nā, ka eke te Wairua o te Atua ki runga i a Atāria tama a Orere.

² Nā, ka haere ia ki te whakatau i a Aha, ka mea ki a ia, “Whakarongo ki ahau, e Aha, koutou ko Hūrā katoa, ko Pineamine; kei a koutou a Ihowā, i te mea i a ia koutou. Ki te rapua hoki ia e koutou, e kitea ia e koutou. Ki te whakarērea ia e koutou ka whakarērea koutou e ia.

³ Nā, ka maha ēnei rā i kore ai i Atua pono i a Ihairaira, kāhore he tohunga hei whakaako, kāhore he ture.

⁴ I a rātou ia i te mate, ka tahuri rātou ki a Ihowā, ki te Atua o Ihairaira, rapu ana i a ia, ā, kitea ana ia e rātou.

⁵ Kāhore hoki he maunga rongo i aua wā, e haere atu ai tētahi, e haere mai ai rānei; he nui hoki ngā whakararuraru o ngā tāngata katoa o ngā whenua.

⁶ Kua pakaru rikiriki hoki rātou, tētahi iwi i tētahi, tētahi pā i tētahi; nā te Atua hoki rātou i whakararu ki ngā aituā katoa.

⁷ Ko koutou ia, kia kaha; kaua ō koutou ringa e ngoikore, nō te mea ka, whai utu tā koutou mahi.”

⁸ Ā, i te rongonga o Aha i ēnei kupu, i te poropititanga a Orere poropiti, ka māia ia, ā, whakakāhoretia ana e ia ngā whakapakoko whakarihariha puta noa i te whenua o Hūrā rāua ko Pineamine, i ngā pā anō hoki o te whenua pukepuke o Eparaima i riro i a ia. I whakahoutia anō hoki e ia te āta i mua i te whakamahau o Ihowā.

⁹ I huihuia anō e ia a Hūrā katoa rāua ko Pineamine, me ngā manene e noho ana i a rātou o roto o Eparaima, o Mānahi, o Himiona; i papahoro hoki ēnei ki a ia, tōna tini, i roto i a Ihairaira, i tō rātou kitenga kei a ia a Ihowā, tōna Atua.

¹⁰ Heoi, huihui ana rātou ki Hiruhārama i te toru o ngā marama o te tekau mā rima o ngā tau o te kingitanga o Aha.

¹¹ Patua iho e rātou i taua wā anō hei whakahere mā Ihowā ētahi o ngā mea i riro i a rātou i te parekura, e whitu rau kau, e whitu mano hipi hoki.

¹² Nā, ka uru rātou ki te kawenata kia whakapaua ō rātou ngākau, ō rātou wairua ki te rapu i a Ihowā, i te Atua o ō rātou mātua.

¹³ Ā, ko te tangata e kore e rapu i a Ihowā, i te Atua o Ihairaira, kia whakamatea, ahakoa iti, ahakoa rahi, ahakoa tāne, ahakoa wahine.

¹⁴ Nui atu tō rātou reo ki te oati ki a Ihowā; hāmama ana, tangi ana ngā tētere me ngā koronete.

¹⁵ Nā, koa katoa a Hūrā ki taua oati; kua whakapaua hoki ō rātou ngākau ki te oati; kua riro pū anō tō rātou hiahia ki te rapu i a ia. I kitea anō ia e rātou, ā, ka meinga e Ihowā kia tā ō rātou manawa i tētahi taha, i tētahi taha.

¹⁶ Nā, ko Maaka anō, ko te whaea o Kingi Aha, whakamutua ake e ia tōna kuinitanga, mōna i hanga i te whakapakoko whakarihariha hei Ahera; tapahia iho hoki e Aha tāna whakapakoko, tukia ana kia ririki, tahuna ake ki te taha o te awa o Kītirono.

¹⁷ Otiia kīhai i whakakorea ngā wāhi tiketike i roto i a Īharaira. He ahakoa rā, i tapatahi te ngākau o Aha i ōna rā katoa.

¹⁸ I kawea hoki e ia ki te whare o te Atua ngā mea i whakatapua e tōna pāpā, me ngā mea i whakatapua e ia anō, te hiriwa, te kōura, me ngā oko.

¹⁹ Nā, kore ake he whawhai, ā tae noa ki te toru tekau mā rima o ngā tau o te kīngitanga o Aha.

16

He Raruraru ki a Īharaira

(1 Kīngi 15.17-22)

¹ I te toru tekau mā ono o ngā tau o te kīngitanga o Aha ka haere mai a Paaha kīngi o Īharaira ki a Hūrā, ā, hangā ana a Rama e ia, kia kua ai tētahi e tukua kia haere atu rānei, kia haere mai rānei ki a Aha kīngi o Hūrā.

² Kātahi ka tangohia katoatia e Aha te hiriwa me te kōura i roto i ngā taonga o te whare o Ihowā, o te whare anō o te kīngi, ā, hoatu ana kia kawea ki a Pēneharara kīngi o Hīria, i Ramahīku hoki ia e noho ana; i mea ia,

³ "He kawenata tā tāua, he pērā me tā tōku pāpā rāua ko tōu pāpā; nanā, te hiriwa, te kōura i hoatu nā e ahau kia kawea atu ki a koe. Haere, whakatakā tāu kawenata ki a Paaha kīngi o Īharaira, kia haere atu ai ia i tōku taha."

⁴ Nā, rongo tonu a Pēneharara ki a Kīngi Aha, ā, tonoa ana e ia ngā rangatira o āna ope ki ngā pā o Īharaira; patua iho e rātou a Īono, a Rāna, a Āperemaima, me ngā pā taonga katoa o Napatari.

⁵ Ā, nō te rongonga o Paaha, ka mutu tāna hanga i Rama, ā, kore ake tōna mahinga.

⁶ Nā, ka tīkina e Kīngi Aha a Hūrā katoa; ā, taria atu ana e rātou ngā kōhatu o Rama, me ngā rākau o reira i hangā nei e Paaha; ā, hangaia ana e ia ki aua mea a Kepa me Mihipa.

⁷ I taua wā ka haere a Hanani matakite ki a Aha kīngi o Hūrā, ā, ka mea ki a ia, "Kua okioki nā koe ki te kīngi o Hīria, ā, kīhai hoki koe i okioki ki a Ihowā, ki tōu Atua, mō reira ka mawhiti atu te ope o te kīngi o Hīria i tōu ringa.

⁸ Ko ngā Etiopiana, ko ngā Rūpimi, he teka ianei he ope tino nui rātou, he maha noa atu hoki ō rātou hāriata, ā rātou kaieke hōiho? Heoi, i tōu okiokinga ki a Ihowā, hōmai ana rātou e ia ki tōu ringa.

⁹ E kōpikopiko ana hoki ngā kanohi o Ihowā i te whenua katoa, hei whakaatu i te kaha o tāna āwhina i te hunga e tapatahi ana ō rātou ngākau ki a ia. He mahi kūware tēnei nāu; nā, ka whai pakanga koe i ngā wā e takoto ake nei."

¹⁰ Kātahi ka riri a Aha ki taua matakite, ā, hoatu ana e ia ki te whare herehere; he pukuriri hoki nōna ki a ia mō tēnei mea. I tūkinotia anō e Aha ētahi o te iwi i taua wā.

Te Māuiuitanga me te Matenga o Aha

(1 Kīngi 15.23-24)

¹¹ Nā, ko ngā meatanga a Aha, o te tīmatanga, ō muri, kua oti te tuhituhi ki te pukapuka o ngā kīngi o Hūrā, o Īharaira.

¹² Nā, i te toru tekau mā iwa o ngā tau o tōna kīngitanga ka mate a Aha i ōna waewae; ā, he tino nui tōna mate; otiia i tōna matenga kīhai ia i rapu i tā Ihowā, engari i tā ngā rata.

¹³ Nā, kua moe a Aha ki ōna mātua; i mate hoki i te whā tekau mā tahi o ngā tau o tōna kīngitanga.

¹⁴ Ā, tanumia iho ia ki ngā urupā i keria e ia mōna ki te pā o Rāwiri, whakatakatoria iho ki tētahi takotoranga e ki tonu ana i ngā mea kakara, i ngā tini mea whakaranu, he mea hanga nā te kaiwhakaranu; ā, nui atu te tahunga i tahuna mōna.

17

Ka Meinga a Iehohāpata hei Kīngi

¹ Nā, ko Iehohāpata, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia, ā, ka tupu tōna kaha ki te whawhai ki a Īharaira.

² Ā, i whakanohoia e ia he hōia ki ngā pā taiepa katoa o Hūrā; whakanohoia ana anō e ia he hōia tiaki ki te whenua o Hūrā, ki ngā pā hoki o Ēparaima i tangohia nei e tōna pāpā, e Aha.

³ Nā, i a Iehohāpata a Ihowā; mōna i haere i ngā ara tuatahi o tōna pāpā, o Rāwiri, kīhai hoki i rapu i tā ngā Paara;

⁴ otiia rapua ana e ia te Atua o tōna pāpā, haere ana i runga i āna whakahau, kīhai tāna i rite ki te mahi a Īharaira.

⁵ Mō reira ka whakatūturutia e Ihowā te kīngitanga ki tōna ringa, ā, mauria ana mai e Hūrā katoa he hākari ki a Iehohāpata; ā, he nui hoki āna taonga, tōna korōia.

⁶ I nui anō tōna ngākau i runga i ngā ara a Ihowā; i whakakāhoretia atu hoki e ia ngā wāhi tiketike, me ngā Aherimi i roto i a Hūrā.

⁷ Nā, i te toru o ngā tau o tōna kīngitanga ka tonoa e ia āna rangatira, a Penehaira, a Opāria, a Tekaria, a Netanēre, a Mikaia kia whakaako i roto i ngā pā o Hūrā.

⁸ Ā, hei hoa mō rātou ko ngā Riwaiti, ko Hemaia, ko Netania, ko Tepāria, ko Atahere, ko Hemirāmoto, ko Honatana, ko Aronia, ko Tōpia, ko Topoaronia, he Riwaiti rātou; hei hoa anō mō rātou ko Erihama, ko Iehorama, he tohunga ēnei.

⁹ Nā, kei te whakaako rātou i roto i a Hūrā; i a rātou anō te Pukapuka o te Ture a Ihowā; i hāereerea anō hoki e rātou ngā pā katoa o Hūrā ā taka noa, whakaako ai i te iwi.

¹⁰ Nā, i runga te wehi o Ihowā i ngā kīngitanga katoa o ngā whenua i tētahi taha o Hūrā i tētahi taha; heoi kīhai rātou i whawhai ki a Iehohāpata.

¹¹ I mauria mai anō e ētahi o ngā Pirihitini he hākari ki a Iehohāpata, me te hiriwa hei takoha. I kawea mai anō hoki e ngā Ārapi he hipi ki a ia, e whitu rau e whitu mano ngā hipi toa, me ngā koati toa e whitu mano e whitu rau.

¹² Nā, ka tino nui haere a Iehohāpata; i hangā hoki ētahi taumaihi e ia ki Hūrā, me ētahi pā taonga.

¹³ Ā, he nui āna mahi i roto i ngā pā o Hūrā, me ngā tāngata whawhai, ngā toa mārohirohi i Hiruhārama.

¹⁴ Ā, ko tō rātou tauanga tēnei, i ngā whare o ō rātou mātua: o Hūrā, ko ngā rangatira mano: ko Arana te rangatira, ā, ko ōna hoa e toru rau mano ngā toa mārohirohi.

¹⁵ Nā, i tōna taha ko Iehohanana, ko te rangatira; ko ōna hoa e rua rau e waru tekau mano.

¹⁶ Nā, i tōna taha ko Amahia tama a Tikiri; he mea hihiko noa ia ki a Ihowā; ko ōna hoa e rua rau mano ngā toa mārohirohi.

¹⁷ Nā, o Pineamine: ko Eriara, he toa mārohirohi; ko ōna hoa he hunga hāpai i te kōpere, i te whakangungu rākau; e rua rau mano.

¹⁸ Nā, i tōna taha ko Iehotāpara; ko ōna hoa kotahi rau e waru tekau mano he hunga rite rawa i te patu mō te whawhai.

¹⁹ Mō tā te kingi ake ēnei; hāunga a te kingi i whakanoho ai ki ngā pā taiepa puta noa i a Hūrā.

18

Ka Whakatūpato te Poropiti Mikaia ki a Āhapa

(1 Kingi 22.1-28)

¹ Heoi, nui atu ngā taonga me te korōria o Iehohāpata; ā, i piri anō rāua ko Āhapa i te ara pākūwhā.

² Nā, i te mutunga o ētahi tau ka haere atu ia ki a Āhapa, ki Hamaria. Ā, he tini ngā hipi me ngā kau i patua e Āhapa mā rātou ko ōna hoa. Nā, kei te kukume ia i a ia kia haere tahi rāua ki Rāmoto Kireara.

³ Ā, ka mea a Āhapa kingi o Ihairaira ki a Iehohāpata kingi o Hūrā, “Kia haere tāua ki Rāmoto Kireara?”

Anō rā ko tērā ki a ia, “Ko ahau, ko koe, rite tonu tāua; ko tōku iwi, ko tōu iwi, rite tonu; hei hoa anō mātou mōu ki te pakanga.”

⁴ Ā, ka mea a Iehohāpata ki te kingi o Ihairaira, “Tēnā, rapua āiane i tētahi kupu i a Ihowā.”

⁵ Nā, ka huihuia ngā poropiti e te kingi o Ihairaira, e whā rau tāngata. Nā, ka mea ia ki a rātou, “Me haere rānei mātou ki Rāmoto Kireara ki te whawhai, kauaka rānei ahau e haere?”

Anō rā ko rātou, “Haere; mā te Atua hoki e hōmai ki te ringa o te kingi.”

⁶ Nā, ka mea a Iehohāpata, “Kāhore rānei i konei tētahi atu, he poropiti nā Ihowā, hei rapunga atu mā tātou?”

⁷ Anō rā ko te kingi o Ihairaira ki a Iehohāpata, “Tēnei anō tētahi tangata, hei rapunga atu mā tātou i tā Ihowā; otiiā e kino ana ahau ki a ia; nō te mea kāhore āna poropiti pai mōku; he kino kau tāna i ngā rā katoa; ko Mikaia tērā, ko te tama a Imirā.”

Nā, ka mea a Iehohāpata, “Kaua e pēnā mai te kupu a te kingi.”

⁸ Kātahi te kingi o Ihairaira ka karanga ki tētahi o ngā rangatira, ka mea, “Kia hohoro mai a Mikaia tama a Imirā.”

⁹ Nā, i runga te kingi o Ihairaira rāua ko Iehohāpata kingi o Hūrā i tōna torōna, i tōna torōna e noho ana, oti rawa ō rāua kākahu te kākahu, ā, noho ana rāua i te wāhi tuwhera, i te kūwaha o te kēti o Hamaria, me te poropiti anō ngā poropiti katoa i tō rāua aroaro.

¹⁰ Nā, kua oti i a Terekia tama a Kenāna ētahi haona rino te hanga māna. Ko tāna kupu anō tēnei, “Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Ka tukia ngā Hīriani e koe ki ēnei ā poto noa.’ ”

¹¹ Me ngā poropiti katoa, pērā tonu tā rātou poropiti, i mea rātou, "Haere ki Rāmoto Kireara, kia taea hoki tāu; kua hōmai hoki e Ihowā ki te ringa o te kīngi."

¹² Ā, i kōrero te karere i haere nei ki te tiki i a Mikaia, i mea ki a ia, "Nanā, ko ngā kupu a ngā poropiti ki te kīngi, kotahi tonu te māngai mō te pai. Nā, kia rite tāu kupu ki tā tētahi o rātou, kia pai āu kōrero."

¹³ Nā, ka mea a Mikaia, "E ora ana a Ihowā, inā, ko tā tōku Atua e kōrero mai ai ki ahau, ko tāku tēnā e kōrero ai."

¹⁴ Ā, nō tōna taenga ki te kīngi, ka mea te kīngi ki a ia, "E Mikaia, me haere rānei mātou ki Rāmoto Kireara ki te whawhai, kua rānei?"

Anō rā ko tērā ki a ia, "Haere, kia taea hoki tā koutou; ka hōmai hoki rātou ki tō koutou ringa."

¹⁵ Nā, ka mea te kīngi ki a ia, "Kia hia ianei āku whakaoati i a koe kia kāti āu e kōrero mai ai ki ahau i runga i te ingoa o Ihowā, ko te mea pono anake."

¹⁶ Kātahi tērā ka ki, "I kite ahau i a Iharaira katoa e marara noa ana i runga i ngā maunga, koia anō kei ngā hipi kāhore nei ō rātou kaitiaki; ā, i mea a Ihowā, 'Kāhore o ēnei ariki; kia hoki mārie rātou ki tōna whare, ki tōna whare.' "

¹⁷ Nā, ka mea te kīngi o Iharaira ki a Iehohāpata, "Kāhore ianei ahau i kī atu ki a koe, E kore e pai tāna poropiti mōku; engari he kino?"

¹⁸ Nā, ka mea tērā, "Mō reira whakarongo ki te kupu a Ihowā: I kite ahau i a Ihowā e noho ana i runga i tōna torōna, i te mano katoa anō o te rangi e tū ana i tōna matau, i tōna mauī."

¹⁹ Nā, ka mea a Ihowā, 'Ko wai hei whakapati i a Āhapa kīngi o Iharaira kia haere ai, kia hinga ai ki Rāmoto Kireara?'

"Nā, puta kē tā tēnei kupu, puta kē tā tēnei kupu."

²⁰ Nā, ko te putanga o tētahi wairua, tū ana i te aroaro o Ihowā, ka mea, 'Māku ia e whakapati.'

"Ā, ka mea a Ihowā ki a ia, 'Me pēhea?'

²¹ "Anō rā ko tērā, 'Me haere atu ahau, ā, hei wairua teka ahau i roto i ngā māngai o āna poropiti katoa.'

"Nā, ka mea ia, 'Māu ia e whakapati, ka taea anō e koe. Haere, meatia tāu nā.'

²² "Nā, tēnā, kua hoatu ināianei e Ihowā he wairua teka ki te māngai o ēnei poropiti āu, kua kino anō tā Ihowā kōrero mōu."

²³ Kātahi ka whakatata a Terekia tama a Kenāna, ka patu i te pāpāringa o Mikaia, ka mea, "I nā hea te haerenga atu o te Wairua o Ihowā i ahau ki a koe, kōrero ai?"

²⁴ Anō rā ko Mikaia, "Tērā koe e kite i te rā e haere ai koe ki tētahi rūma i roto rawa piri ai."

²⁵ Kātahi te kīngi o Iharaira ka mea, "Kawea atu a Mikaia, whakahokia ki a Amona rangatira o te pā, ki a Ioaha hoki tama a te kīngi;

²⁶ ki atu hoki, 'Ko te kupu tēnei a te kīngi: Hoatu tēnei ki te whare herehere, whāngaia hoki ki te taro o te tangihanga, ki te wai o te tangihanga, kia hoki mai rā anō ahau i runga i te rangimārie.' "

²⁷ Anō rā ko Mikaia, "Ki te tūpono koe te hoki mai i runga i te rangimārie, heoi he teka nāku i whakapuaki tā Ihowā kōrero." I mea anō ia, "Whakarongo mai, e ngā iwi katoa."

Te Matenga o Āhapa

(1 Kīngi 22:29-35)

²⁸ Heoi, haere ana te kīngi o Iharaira rāua ko Iehohāpata, kīngi o Hūrā ki runga ki Rāmoto Kireara.

²⁹ Nā, ka mea te kīngi o Iharaira ki a Iehohāpata, "Me whakaputa kē tōku āhua, ka haere ki te whawhai; ko koe ia kākahuria ōu kākahu." Heoi, whakaputa kē ana te kīngi o Iharaira i tōna āhua, ā, haere ana rāua ki te whawhai.

³⁰ Kua oti anō āna rangatira hāriata te whakahau e te kīngi o Hīria; i mea ia, "Kaua e whawhai ki te iti, ki te rahi; engari ki te kīngi anake o Iharaira."

³¹ Nā, i te kitenga o ngā rangatira o ngā hāriata i a Iehohāpata, ka mea rātou, "Ko te kīngi o Iharaira tēnei." Nā, kua mui ki a ia ki te whawhai. Otia ko te karangatanga o Iehohāpata, ā, ka āwhinatia ia e Ihowā; ā, nā te Atua rātou i mea kia whakarere i a ia.

³² Nā, i te kitenga o ngā rangatira o ngā hāriata ehara i te kīngi o Iharaira, hoki ana rātou i te whai i a ia.

³³ Nā, ka kūmea te kōpere e tētahi tangata, he mea noa iho, tū tonu te kīngi o Iharaira i waenga pū o te hononga iho o te pukupuku. Nā reira tērā i mea ai ki te kaiarataki o tana hāriata, "Tahuri tōu ringa; kawea atu ahau i roto i te ope; kua tū hoki ahau."

³⁴ Nā, ka rahi haere te whawhai i taua rā; ā, i whakamanawanui te kīngi o Īharaira, i tū atu ki ngā Hiriani i runga i tōna hāriata, ā ahiahi noa. Ā, i te rerenga o te rā; ka mate.

19

Ka Kohetea a Iehohāpata e tētahi Poropiti

¹ Nā, hoki mārie ana a Iehohāpata ki tōna whare, ki Hiruhārama.

² Ā, ka puta te matakite, a Iehu tama a Hanani, ki te whakatau i a ia, ka mea ki a Kīngi Iehohāpata, “Me āwhina ianei e koe te tangata kino, me aroha ki te hunga e kino ana ki a Ihowā? Nā, he riri tēnei mōu, he mea nō te aroaro o Ihowā.

³ He ahakoa rā kua kitea ētahi mea pai āu. I whakakāhoretia atu hoki e koe te Aheroto i te whenua; i anga anō tōu ngākau ki te rapu i te Atua.”

Ngā Hanganga hou a Iehohāpata

⁴ Nā, noho ana a Iehohāpata ki Hiruhārama, ā, ka haere atu anō ia puta noa i te iwi, i Peerehepa ā tae noa ki te whenua pukepuke o Ēparaima, ā, whakahokia ana rātou e ia ki a Ihowā, ki te Atua o ō rātou mātua.

⁵ I whakaritea anō e ia he kaiwhakawā mō te whenua ki ngā pā taiepa katoa o Hūrā, ki tēnei pā, ki tēnei pā.

⁶ I mea anō ia ki ngā kaiwhakawā, “Kia whai mahara ki tā koutou e mea ai; ehara hoki tā koutou whakarite whakawā i te mea ki te tangata, engari ki a Ihowā; kei a koutou anō ia ina whakawā.

⁷ Nā, kia tau te wehi o Ihowā ki a koutou, kia mau hoki ki te mahi; kāhore hoki o tō tātou Atua, o Ihowā whakahaere hē, kāhore he whakapai i te tangata, kāhore he tango utu.”

⁸ I whakaritea anō e Iehohāpata ki Hiruhārama ētahi o ngā Riwaiti, o ngā tohunga, o ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o Īharaira, mō tā Ihowā whakawā, mō ngā tautohetohe. Ā, hoki ana rātou ki Hiruhārama.

⁹ I whakahau anō ia i a rātou, i mea: “Meatia tēnei i runga i te wehi o Ihowā, i te pono, i te ngākau tapatahi.

¹⁰ Kī te tae mai he tautohetohe ki a koutou, he mea nā ō koutou tēina e noho ana i ō rātou pā, he toto pēnei rānei, he toto pērā rānei, he ture rānei, he whakaritenga rānei, he whakahau rānei, he tikanga rānei, me whakatūpato rātou kia kaua e hara ki a Ihowā, kei takoto he riri mō koutou, mō ō koutou tuākana, tēina. Meatia tēnei, ā, e kore koutou e whai hara.

¹¹ “Nanā, ko Amaria tino tohunga hei upoko mō koutou i ngā mea katoa a Ihowā; ko Tepāria hoki, tama a Ihimaera, rangatira o te whare o Hūrā, mō ngā mea katoa a te kīngi; ko ngā Riwaiti anō hei rangatira i tō koutou aroaro. Kia māia ki te mahi, ā, ko Ihowā hei hoa mō te pai.”

20

He Pakanga ki a Eroma

¹ Nā, i muri i tēnei ka haere mai ngā tama a Moapa, rātou ko ngā tama a Āmona, ā, hei hoa mō rātou ko ētahi o ngā Āmoni, ki te whawhai ki a Iehohāpata.

² Kātahi ka haere mai ētahi, ka kōrero ki a Iehohāpata, ka mea, “He ope nui tēnei te haere mai nei ki a koe i tērā taha o te moana, i Hiria. Nanā, kei Hatetono Tāmara rātou” (arā kei Enekeri).

³ Nā, ka wehi a Iehohāpata, ā, ka tahuri tōna aroaro ki te rapu i a Ihowā; i karangatia anō e ia he nohopuku puta noa i a Hūrā.

⁴ Nā, ka huihuia a Hūrā ki te rapu i tā Ihowā. I puta rātou i ngā pā katoa o Hūrā ki te rapu i tā Ihowā.

Te Wikitoria me te Īnoi a Iehohāpata

⁵ Nā, ka tū a Iehohāpata i roto i te huihui o Hūrā, o Hiruhārama, i te whare o Ihowā, i mua i te marae hou,

⁶ ā, ka mea:

“E Ihowā, e te Atua o ō mātou mātua, he teka ianei ko koe te Atua i te rangi, ko koe hoki te kaiwhakahaere tikanga mō ngā kīngitanga katoa mō ngā tauīwi? Kei tōu ringa te kaha me te mārohirohi; kāhore hoki tētahi hei tū atu ki a koe.

⁷ He teka ianei ko koe tō mātou Atua i peia ai ngā tāngata o tēnei whenua i te aroaro o tāu iwi, o Īharaira, ā, hōmai ana e koe ki ngā uri o Āperahama, o tōu hoa aroha ā ake ake?

⁸ Nā, noho ana rātou ki konei; hangā ana e rātou ki konei he wāhi tapu mō tōu ingoa; i mea hoki rātou,

⁹ 'Ki te puta he aituā ki a mātou, he hoari, he whakawākanga, he mate urutā, he matekai rānei, ā, ka tū mātou ki te aronga o tēnei whare, ki tōu aroaro, kei tēnei whare hoki tōu ingoa, ā, ka karanga ki a koe, i a mātou ka mate nei, nā, māu e whakarongo mai, e whakaora.'

¹⁰ "Nā tēnei ngā tama a Āmona, a Moapa, a Maunga Heira, kihai nei i hōmai e koe ki a Ihairaira kia whakaekia e rātou i tō rātou haerenga mai i te whenua o Ihipa; i peka kē hoki rātou i a rātou, kihai hoki i huna i a rātou.

¹¹ Nanā, ko tā rātou utu tēnei ki a mātou, e haere mai ana ki te pei i a mātou i tōu kāinga tupu i hōmai nei e koe hei kāinga tupu mō mātou.

¹² E tō mātou Atua, e kore ianei koe e whakawā ki a rātou? Kāhore hoki ō mātou kaha i te aroaro o tēnei ope nui e haere mai nei ki a mātou; kāhore hoki mātou e mōhio me aha mātou. Otiia e anga ana ō mātou kanohi ki a koe."

¹³ Nā, tū tonu a Hūrā katoa ki te aroaro o Ihowā, ā rātou kōhungahunga, ā rātou wāhine, me ā rātou tamariki.

¹⁴ I reira ka tau ki a Tahatiere tama a Hakaraia, tama a Penaia, tama a Teiere, tama a Matania, he Rīwaiti, nō ngā tama a Āhapa, te Wairua o Ihowā i waenganui o te whakaminenga.

¹⁵ Nā, ka mea ia, "Whakarongo, e Hūrā katoa, koutou ko ngā tāngata o Hiruhārama, me koe anō hoki, e Kingi Iehohāpata; ko te kupu tēnei a Ihowā ki a koutou, 'Kaua e wehi, kaua e pāwera ki tēnei ope nui; nō te mea ehara i a koutou te whawhai, engari nā te Atua.

¹⁶ Apōpō ka haere ki raro ki te tū i a rātou; nanā, kei te piki mai rātou i te pikitanga i Titi; ā, ka kite koutou i a rātou i te pito o te awaawa, i te ritenga o te koraha o Ieruere.

¹⁷ Kāhore he rawa i whawhai ai koutou i tēnei pakanga. Whakatikatika i a koutou, ka āta tū, ka mātakitaki i tā Ihowā whakaoranga mō koutou, e Hūrā, e Hiruhārama. Kaua e wehi, kaua e pāwera; āpōpō ka haere ki tō rātou aroaro; ā, ko Ihowā hei hoa mō koutou.'

¹⁸ Nā, piko tonu te kanohi o Iehohāpata ki te whenua; ā, takoto ana a Hūrā katoa, rātou ko ngā tāngata o Hiruhārama, ki te aroaro o Ihowā, koropiko ana ki a Ihowā.

¹⁹ Nā, kua tū ngā Rīwaiti, ngā tama a ngā Kohati, ngā tama a ngā Korahi; kei te whakamoemiti ki a Ihowā, ki te Atua o Ihairaira, nui atu te reo.

²⁰ Nā, ka maranga wawe rātou i te ata, ā, ka haere ki te koraha o Tekoa; ā, i a rātou e haere ana, ka tū a Iehohāpata, ka mea, "Whakarongo, e Hūrā, koutou ko ngā tāngata o Hiruhārama, whakaponi ki tā Ihowā, ki tā tō koutou Atua, ā, ka ū koutou; whakaponi ki tā āna poropiti, ā, ka kake koutou."

²¹ Nā, ka whakatatoko whakaaro ia ki te iwi, ā, whakaritea ana e ia ētahi hei waiata ki a Ihowā, hei whakamoemiti ki te ātaahua o te tapu, i a rātou e haere ana i mua i te ope, hei mea:

"Whakamoemiti ki a Ihowā,
he mau tonu hoki tāna mahi tohu."

²² Nā, ka tīmata nei rātou te waiata, te whakamoemiti, ka whakatakotoria e Ihowā he pehipehi mō ngā tama a Āmona, a Moapa, mō o Maunga Heira i haere mai nei ki te whawhai ki a Hūrā; ā, ka patua rātou.

²³ I whakatika hoki ngā tama a Āmona rāua ko Moapa ki ngā tāngata o Maunga Heira, ki te huna, ki te whakangaro i a rātou; ā, ka poto i a rātou ngā tāngata o Heira, nā, kua piri tēnei ki tēnei, hei whakangaro rātou i a rātou anō.

²⁴ Ā, nō te taenga o Hūrā ki te pourewa i te koraha, te tirohanga ki te ope, nanā, ō rātou tinana e takoto ana i te whenua, kihai tētahi i ora.

²⁵ Nā, i te haerenga o Iehohāpata rātou ko tōna iwi ki te tango i ō rātou taonga, he tini ngā taonga i kitea ki a rātou, me ngā tūpāpaku, me ngā mea e matenuitia ana; huia ana mō rātou; kihai i taea te pikau. Nā, e toru ō rātou rā e tango ana i ngā taonga, i te tini hoki.

²⁶ Ā, i te whā o ngā rā ka huihui rātou ki te raorao o Peraka; i whakapai hoki rātou ki a Ihowā ki reira; koia i tapā ai te ingoa o taua wāhi, ko te raorao o Peraka, ā tae noa ki tēnei rā.

²⁷ Kātahi ka hoki ngā tāngata katoa o Hūrā, o Hiruhārama, me Iehohāpata anō i mua i a rātou; hoki koa ana ki Hiruhārama; nā Ihowā hoki rātou i mea kia koa ki ō rātou hoariri.

²⁸ Nā, ka tae rātou ki Hiruhārama me ngā hātere, me ngā hāpa, me ngā tētēre ki te whare o Ihowā.

²⁹ Nā, tau ana te wehi o te Atua ki ngā kingitanga katoa o ngā whenua i tō rātou rongonga kua whawhai a Ihowā ki ngā hoariri o Ihairaira.

³⁰ Heoi, āta takoto ana te kingitanga o Iehohāpata; kua meinga hoki ia e tōna Atua kia whai tānga manawa ā tawhio noa.

*Te Mutunga o te Kīngitanga o Iehohāpata
(1 Kīngi 22.41-50)*

³¹ Nā, kīngi ana a Iehohāpata ki a Hūrā. E toru tekau mā rima ōna tau i tōna kīngitanga; ā, e rua tekau mā rima ōna tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Nā, ko te ingoa hoki o tōna whaea ko Atupa, he tamāhine nā Hīrihi.

³² I haere anō hoki ia i te ara o tōna pāpā, o Aha, kīhai hoki i peka kē i tērā; i mahia e ia te mea e tika ana ki te titiro a Ihowā.

³³ Otiia, kīhai ngā wāhi tiketike i whakakāhoretia; kīanō hoki te iwi i whakaanga i ō rātou ngākau ki te Atua o ō rātou mātua.

³⁴ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehohāpata, ō mua, me ō muri, nanā, kei te tuhituhi i roto i te pukapuka a Iehu tama a Hanani, e kōrerotia nā i roto i te pukapuka o ngā kīngi o Ihairaira.

³⁵ I muri i tēnei ka huihuia ngā whakaaro o Iehohāpata kīngi o Hūrā rāua ko Ahatia kīngi o Ihairaira; he kino rawa anō ngā mahi a tēnei.

³⁶ I huihuia hoki ō rāua whakaaro kia hangā he kaupuke hei rere ki Tarahihi. Nā, hangā ana e rāua ngā kaupuke ki Ehiona Kēpere.

³⁷ Kātahi a Eriētere tama a Rōrawa o Mareha ka poropiti i te hē mō Iehohāpata, ka mea, "Kua huihuia nā ō kōrua whakaaro ko Ahatia, mō reira kua pakaru āu mahi i a Ihowā." Nā, kua pakaru ngā kaupuke, ā, kīhai i āhei te rere ki Tarahihi.

21

*Ko Kīngi Iehorāma o Hūrā
(2 Kīngi 8.17-24)*

¹ Nā, kua moe a Iehohāpata ki ōna mātua, kua tanumia ki ōna mātua ki te pā o Rāwiri; ā, ko Iehorāma, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

² He tēina anō ōna, he tama nā Iehohāpata, ko Atāria, ko Tehiere, ko Hakaraia, ko Atāria, ko Mikaera, ko Hepatia. Ko ēnei katoa he tama nā Iehohāpata kīngi o Ihairaira.

³ I hoatu hoki ētahi hākari nui e tō rātou pāpā ki a rātou, he hīriwa, he kōura, he taonga utu nui, he pā taiepa i Hūrā; ko te kīngitanga ia i hoatu e ia ki a Iehorāma; nō te mea ko ia te mātāmua.

⁴ Ā, ka kake a Iehorāma ki te kīngitanga o tōna pāpā, ka whai kaha; nā, patua iho e ia ōna tēina katoa ki te hoari, me ētahi o ngā rangatira o Ihairaira.

⁵ E toru tekau mā rua ngā tau o Iehorāma i a ia i kīngi ai, ā, e waru ōna tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

⁶ Nā, haere ana ia i te ara o ngā kīngi o Ihairaira, pērā ana me tā te whare o Āhapa i mea ai; he wahine hoki nāna te tamāhine a Āhapa; heoi he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā.

⁷ Otiia kīhai i pai a Ihowā ki te whakangaro i te whare o Rāwiri; i whakaaro ki te kawenata i whakaritea e ia ki a Rāwiri, ki tāna hoki i kī ai, ka hoatu he rama ki a ia, ki āna tama, i ngā rā katoa.

Te Maunu o Eroma

⁸ I ōna rā ka maunu a Eroma i raro i te ringa o Hūrā, ā, whakakīngitia ake e rātou he kīngi mō rātou.

⁹ Kātahi ka haere a Iehorāma rātou ko āna rangatira, me ana hāriata katoa. Nā, maranga ana ia i te pō, ā, patua iho e ia ngā Eromi i karapotia ai ia, rātou ko ngā rangatira o ngā hāriata.

¹⁰ Heoi, kua maunu a Eroma i raro i te ringa o Hūrā ā taea noatia tēnei rā. I maunu anō a Ripina i taua wā i raro i tōna ringa, nōna hoki i whakarere i a Ihowā, i te Atua o ōna mātua.

Tā Irāia Reta

¹¹ Nā, i hangā e ia he wāhi tiketike ki ngā maunga o Hūrā, ā, meinga ana e ia ngā tāngata o Hiruhārama kia moepuku, i kūmea hoki e ia a Hūrā ki te hē.

¹² Nā, kua tae mai ki a ia he mea i tuhituhia e Irāia poropiti, e mea ana:

"Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o tōu pāpā, o Rāwiri: 'Nā, i te mea kīhai koe i haere i ngā ara o tōu pāpā, o Iehohāpata, i ngā ara anō o Aha kīngi o Hūrā;

¹³ engari, haere ana koe i te ara o ngā kīngi o Ihairaira, ā, meinga ana e koe a Hūrā, rātou ko ngā tāngata o Hiruhārama, kia moepuku, kia rite ki ngā moepuku o te whare o Āhapa; ā, patua ana e koe ōu tēina o te whare o tōu pāpā, he hunga i pai ake i a koe.

¹⁴ Nanā, he nui te whiu e whiua ai e Ihowā tōu iwi, āu tamariki, āu wāhine, me ōu rawa katoa;

¹⁵ ā, tērā e nui ōu mate, he mate nō ōu whēkau, nō ka puta ki waho ōu whēkau i te mate i tēnei rā, i tēnei rā. ”

¹⁶ Nā, whakaarahia ana e Ihowā hei whawhai ki a Iehorama te wairua o ngā Pirihitini, o ngā Ārapi anō i tata ki ngā Etiopiana.

¹⁷ Nā, ka whakaekea a Hūrā e rātou; kua pakaru ki roto, kāhakina ake e rātou ngā taonga katoa i rokohanga ki te whare o te kīngi, āna tama, me āna wāhine, kīhai rawa tētahi tama āna i mahue ki a ia, ko Iehoahata anake, ko te whakaotinga o āna tama.

Te Māuiuitanga me te Matenga o Iehorama

¹⁸ I muri i tēnei katoa ka patua e Ihowā ōna whēkau; he mate kīhai i taea te rongoā.

¹⁹ Ā, ka maha ngā rā, ka taea te mutunga o ngā tau e rua, ka puta ōna whēkau ki waho, nā tōna mate hoki, ā, mate iho ia, he kino ōna mate. Kāhore hoki a tōna iwi tahunga mōna pērā me te tahunga mō ōna mātua.

²⁰ E toru tekau mā rua ōna tau i tōna kīngitanga, ā, e waru ōna tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Nā, kīhai ia i matenuitia i tōna haerenga; ā, tanumia ana ki te pā o Rāwiri, engari kāhore ki ngā tanumanga o ngā kīngi.

22

Ko Kīngi Ahatia o Hūrā

(2 Kīngi 8.25-29; 9.21-28)

¹ Ā, meinga ana e ngā tāngata o Hiruhārama a Ahatia tāna tama whakaotinga hei kīngi i muri i a ia; i patua hoki ngā tuākana katoa e te taua i haere mai nei i ngā Ārapi ki te puni. Heoi, ka kīngi a Ahatia, te tama a Iehorama kīngi o Hūrā.

² E whā tekau mā rua ngā tau o Ahatia i tōna kīngitanga, ā, kotahi te tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Atāria, he tamāhine nā Omori.

³ I haere anō ia i ngā ara o te whare o Āhapa; ko tōna whaea hoki tōna kaiwhakatakoto whakaaro mō te mahi hē.

⁴ Nā, mahia ana e ia te kino ki te titiro a Ihowā, i pērā me te whare o Āhapa. Ko rātou hoki ōna kaiwhakatakoto whakaaro i muri i te matenga o tōna pāpā, hei ngaromanga mōna.

⁵ Nā, haere ana ia i runga i tō rātou whakaaro. I haere tahi anō rāua ko Iehorama tama a Āhapa kīngi o Ihāraira ki te whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria, ki Rāmoto Kireara; nā, kua tū a Iorama i ngā Hīriani.

⁶ Ā, hoki ana ia ki Ietereere kia rongoātia ngā tūnga i tū ai ia ki Rama, i tāna whawhai ki a Hataere kīngi o Hīria.

Nā, ko te haerenga mai o Atāria tama a Iehorama kīngi o Hūrā kia kite i a Iehorama tama a Āhapa ki Ietereere, e mate ana hoki ia.

⁷ Nā, ko te whakangaromanga i a Ahatia, nā te Atua, nō tōna haerenga ki a Iorama. I tōna taenga hoki, ka puta rāua ko Iehorama ki te tū i a Iehu tama a Nimihi, i whakawahia nei e Ihowā hei hātepe i te whare o Āhapa.

⁸ Ā, i a Iehu e whakawā ana ki te whare o Āhapa, ka tūtaki ia ki ngā rangatira o Hūrā, rātou ko ngā tama a ngā tuākana o Ahatia, e mahi ana ki a Ahatia; nā, patua iho rātou e ia.

⁹ Nā, ka rapua a Ahatia e ia, ā, ka mau i a rātou; i te piri hoki i Hamaria. Nā, ka kawea ki a Iehu, ā, whakamatea iho, tanumia iho; i kī hoki rātou, “He tama ia nā Iehohāpata, nā te tangata i whakapaua nei tōna ngākau ki te rapu i a Ihowā.” Nā, kore ake he kaha o te whare o Ahatia ki te pupuri i te kīngitanga.

Ko Kuīni Atāria o Hūrā

(2 Kīngi 11.1-3)

¹⁰ Ā, nō te kitenga o Atāria whaea o Ahatia, kua mate tāna tama, whakatika ana ia, ā, whakangaromia ana e ia ngā uri kīngi katoa o te whare o Hūrā.

¹¹ Otiia tangohia ana e Iehohapeata, tamāhine a te kīngi, a Ioaha tama a Ahatia, he mea mau huna atu i roto i ngā tama a te kīngi i whakamatea rā, kawea atu ana rāua ko tōna kaihihi ki te whare moenga. Nā, hunā ana ia e Iehohapeata tamāhine a Kīngi Iehorama, wahine a Iehoiara tohunga – he tuahine anō ia nō Ahatia – tē kitea e Atāria, i kore ai e whakamatea e ia.

¹² Nā, i a rātou ia e huna ana i te whare o te Atua, e ono tau; nā, ko Atāria te kuīni o te whenua.

23

*Te Aranga ki a Aratia**(2 Kīngi 11.4-16)*

¹ Nā, i te whitu o ngā tau ka whakanuia e Iehoiara he kaha mōna; i riro hoki i a ia ngā rangatira rau, a Atāria tama a Ierohama, a Ihimaera tama a Iehohanana, a Atāria tama a Ōpere, a Maaheia tama a Araia, a Erihapata tama a Tikiri, hei hoa mōna, mea rawa ki te kawenata.

² Nā, hāereerea ana e rātou a Hūrā ā taka noa, huihuia ana e rātou ngā Rīwaiti i roto i ngā pā katoa o Hūrā, rātou ko ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o Iharaia, ā, haere ana rātou ki Hiruhārama.

³ Nā, ka whakarite kawenata te whakaminenga katoa ki te kīngi i roto i te whare o te Atua.

I mea anō ia ki a rātou, “Nanā, hei kīngi te tama a te kīngi, hei pērā me tā Ihowā i kōrero ai mō ngā tama a Rāwiri.

⁴ Ko tēnei tā koutou e mea ai: ko te tuatoru o ngā wehenga o koutou e haere mai ana i te hāpati, arā o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti, hei kaitiaki mō ngā kūwaha;

⁵ ko tētahi o ngā wehenga e toru hei te whare o te kīngi; ko tētahi o ngā wehenga e toru hei te Kūwaha o te Tūranga; ko te iwi katoa hoki hei ngā marae o te whare o Ihowā.

⁶ Kaua ia tētahi e tomo ki te whare o Ihowā, ko ngā tohunga anake, rātou ko te hunga o ngā Rīwaiti e minita ana; ko rātou e haere ki roto, nō te mea he tapu rātou. Ko te iwi katoa ia hei tiaki i ngā mea a Ihowā.

⁷ Nā, me karapoti te kīngi e ngā Rīwaiti ā tawhio noa; hei tōna ringa anō te patu a tēnei, a tēnei; ā, ki te tomo tētahi ki te whare, me whakamate. Hei te taha tonu koutou o te kīngi i tōna haerenga mai, i tōna haerenga atu.”

⁸ Nā, ka meatia e ngā Rīwaiti, e Hūrā katoa ngā mea katoa i whakahaua e Iehoiara tohunga; ā, ka mau rātou ki āna tāngata, ki āna tāngata, ki ngā mea e haere ana ki roto i te hāpati, ki te hunga anō e haere atu ana ki waho i te hāpati; kīhai hoki a Iehoiara tohunga i tuku i ngā wehenga kia haere.

⁹ Ā, i hōmai e Iehoiara tohunga ki ngā rangatira rau ngā tao, ngā pukupuku, me ngā whakapuru tao a Kīngi Rāwiri; i roto hoki ērā i te whare o te Atua.

¹⁰ I whakatūria anō e ia te iwi katoa, me ā rātou patu i te ringa o tēnei, o tēnei, i te koki ki matau o te whare, tae noa ki te koki ki mauī o te whare, ki ngā taha o te āta, o te whare, hei karapoti mō te kīngi.

¹¹ Kātahi ka whakaputaina e rātou te tama a te kīngi, pōtaea iho ki a ia te karauna; ā, hōmai ana te whakaaturanga ki a ia, nā, whakakīngitia ana ia e rātou; ā, nā Iehoiara rātou ko āna tama ia i whakawahi, me tā rātou karanga, “Kia ora te kīngi!”

Tā Atāria Kōhurutanga

¹² Ā, nō te rongonga o Atāria i te ngē o te iwi e rere ana, e whakamoemiti ana ki te kīngi, ka haere ia ki te iwi, ki te whare o Ihowā.

¹³ Ā, ka titiro ia, nā, ko te kīngi e tū ana i te taha o tōna pou i te tomokanga ko ngā rangatira anō me ngā tētēre i te taha o te kīngi; ā, ko te iwi katoa o te whenua e koa ana, e whakatangi ana i ngā tētēre; ko ngā kaiwaiata hoki e whakatangi ana i ngā mea rangi waiata, e ārahi ana i te waiata whakamoemiti. Kātahi ka haehae a Atāria i ōna kākahu, ka karanga, “He hē, he hē, te whakatakotoria nei!”

¹⁴ Nā, ka whakaputaina e Iehoiara tohunga ngā rangatira rau, ngā kaitohutohu ope ki waho, ā, ka mea ia ki a rātou, “Mauria mai ia ki waenganui i ngā rārangi; ā, ko te tangata e whai i muri i a ia, whakamatea ki te hoari.” I mea hoki te tohunga, “Kaua ia e whakamatea i roto i te whare o Ihowā.”

¹⁵ Heoi, whakawāteatia ana he haerenga mōna; nā, ka tae ia ki te tomokanga o te Kūwaha Hōiho i te taha o te whare o te kīngi, whakamatea iho ki reira.

¹⁶ Nā, ka whakaritea e Iehoiara he kawenata, he mea nāna, nā te iwi katoa rātou ko te kīngi, kia meinga rātou hei iwi mā Ihowā.

¹⁷ Nā, haere ana te iwi katoa ki te whare o Paara, wāhia iho e rātou; mongamonga noa i a rātou āna āta, ōna āhua; patua iho hoki e rātou a Matana tohunga o Paara ki mua i ngā āta.

¹⁸ I whakarite kaitirotiro anō a Iehoiara mō te whare o Ihowā, he mea tuku ki ngā tohunga, ki ngā Rīwaiti, i wehea nei e Rāwiri ki roto ki te whare o Ihowā hei whakaeke i ngā tahunga tinana a Ihowā, ko te mea hoki ia i tuhituhia i roto i te ture a Mohi; me te koa anō rātou, me te waiata; ko tā Rāwiri hoki ia i whakarite ai.

¹⁹ I whakatūria anō e ia he kaitiaki kūwaha mō ngā kūwaha o te whare o Ihowā, hei haere ki roto te tangata e poke ana i tētahi mea.

²⁰ Nā, tikina ana e ia ngā rangatira rau, ngā tāngata nunui, rātou ko ngā kāwana o te iwi, ko te iwi katoa anō hoki o te whenua, ā mauria iho ana e rātou te kīngi i te whare o Ihowā ki raro. Nā, haere ana rātou nā tō Runga Kūwaha ki te whare o te kīngi, ā, whakanohoa ana te kīngi ki te torōna o te kīngitanga.

²¹ Heoi, koa tonu te iwi katoa o te whenua, ā, mārire noa iho te pā; ā, patua ana e rātou a Atāria ki te hoari.

24

Ko Kīngi Iehoaia o Hūrā

(2 Kīngi 12.1-16)

¹ E whitu ngā tau o Ioaha i a ia i kīngi ai; ā, e whā tekau ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea, ko Tipia, nō Peerehepa.

² Nā, he tika ngā mahi a Ioaha ki te titiro a Ihowā i ngā rā katoa o te tohunga, o Iehoiara.

³ Ā, i tangohia e Iehoiara he wahine māna, tokorua; ā, ka whānau āna tama, āna tamahine.

⁴ I muri i tēnei ka whai ngākau a Ioaha ki te whakahou i te whare o Ihowā.

⁵ Ā, ka oti ngā tohunga me ngā Riwaiti te huihui e ia, ka mea ia ki a rātou, "Haere ki ngā pā o Hūrā, ki te kohikohi moni mai i a Ihairaira katoa hei whakahou i te whare o tō koutou Atua, i tēnei tau, i tēnei tau; mā koutou hoki e whakahohoro taua mahi." Heoi, kihai i hohoro i ngā Riwaiti.

⁶ Nā, ka karanga te kīngi ki a Iehoiara, ko te upoko hoki ia, ā, ka mea ki a ia, "He aha koe tē mea ai ki ngā Riwaiti kia mauria mai i a Hūrā, i Hiruhārama, te mea i kohikohia, tā Mohi pononga a Ihowā me tā te whakaminenga o Ihairaira mō te tapenākara o te whakaaturanga?"

⁷ Nā ngā tama hoki a taua wahine kino a Atāria i wāhi te whare o te Atua; ā, ko ngā mea tapu katoa o te whare o Ihowā, meinga ana e rātou mō ngā Paara.

⁸ Heoi, ka kōrero te kīngi, ā, ka hangā he pouaka e rātou, whakatūria ana ki waho, ki te kūwaha o te whare o Ihowā.

⁹ Nā, ka pā te karanga puta noa i a Hūrā, i Hiruhārama, kia kawea mai ki a Ihowā te kohikohi i whakaritea e Mohi, e tā te Atua pononga, ki a Ihairaira i te koraha.

¹⁰ Nā, koa tonu ngā rangatira katoa me te iwi katoa, ā, kawea ana mai e rātou, makā ana ki roto ki te pouaka ā rite noa.

¹¹ Ā, i ngā wā e kawea mai ai e ngā Riwaiti te pouaka ki te whare takoha o te kīngi, ā, ka kitea kua rahi te moni, ka haere mai te kaituhituhi a te kīngi rūua ko te tangata a te tino tohunga, ka ringihia e rūua ngā mea i roto i te pouaka, nā, ka tango rūua, ka whakahoki anō ki tōna wāhi. Pēnā tonu rātou i ia rā, i ia rā, ā, nui atu te moni i kohikohia.

¹² Ā, hoatu ana e te kīngi rūua ko Iehoiara ki ngā tāngata i te mahi o ngā mea mō te whare o Ihowā; ā, nā rātou i utu ngā kaimahi kōhatu, ngā kāmura, hei whakahou i te whare o Ihowā, ngā kaimahi hoki i te rino, i te parāhi, hei whakaora mō te whare o Ihowā.

¹³ Heoi, ka mahi ngā kaimahi, ā, ka oti te mahi i a rātou; nā, kua meinga e rātou kia rite ki tō mua āhua te tū o te whare o te Atua, kia kaha hoki.

¹⁴ Ā, ka oti i a rātou, ka kawea te toenga o te moni ki te aroaro o te kīngi rūua ko Iehoiara, ā, ka waiho hei hanga i ētahi oko mō te whare o Ihowā, i ngā oko minita, i ngā mea mō ngā patunga tapu, i ngā koko, i ngā oko kōura, hiriwa. Ā, he whakaeke tonu tā rātou i te tahunga tinana i te whare o Ihowā i ngā rā katoa o Iehoiara.

Ka Whakahokia ngā Kaupapa a Iehoiara

¹⁵ Otia, kua koroheketia a Iehoiara, kua maha ōna rā, ā, ka mate; kotahi rau e toru tekau ōna tau i tōna matenga.

¹⁶ Ā, tanumia ana ia ki te pā o Rāwiri ki te taha o ngā kīngi; he pai hoki nō tāna mahi ki a Ihairaira, ki te Atua hoki, ā, ki tōna whare.

¹⁷ Nā, i muri i te matenga o Iehoiara ka haere mai ngā rangatira o Hūrā, ā, ka piko ki te kīngi. Nā, rongo tonu te kīngi ki a rātou.

¹⁸ Nā, whakarērea ake e rātou te whare o Ihowā, o te Atua o ō rātou mātua, mahi ana rātou ki ngā Aherimi, ki ngā whakapakoko. Nā, kua pā he riri ki a Hūrā, ki Hiruhārama, mō tēnei hē ō rātou.

¹⁹ Heoi, ungā ana e ia ngā poropiti ki a rātou hei whakahoki i a rātou ki a Ihowā, ā, whakawā ana rātou i a rātou; otia kihai i rongo.

²⁰ Nā, kua tau te Wairua o te Atua ki te tohunga, ki a Hakaraia tama a Iehoiara; ā, ka tū ia ki runga ake i te iwi, ka mea ki a rātou, "Ko te kupu tēnei a te Atua: 'He aha koutou ka takahi ai i ngā whakahau a Ihowā? Mā konei hoki ka kore ai koutou e kake. Kua whakarērea nei e koutou a Ihowā, nā, kua whakarērea hoki koutou e ia.' "

²¹ Nā, ka whakatupuria e rātou he hē mōna, ā, ākina ia ki te kōhatu, nā te kīngi i whakahau, ki te marae o te whare o Ihowā.

²² Heoi, kīhai a Kīngi Ioaha i mahara ki te aroha i whakaputaina e tōna pāpā, e Iehoiara, ki a ia; heoi patua ana e ia tāna tama. Ā, i tōna matenga, ka mea ia, "Mā Ihowā e titiro, e rapu utu."

Te Matenga o Ioaha

²³ Nā, taka rawa ake te tau, ka whakaekea ia e te taua o Hiria; ā, haere ana mai rātou ki a Hūrā, ki Hiruhārama, whakangaromia ana e rātou ngā rangatira katoa o te iwi i roto i te iwi, tukua ana e rātou ō rātou taonga katoa kia kawea ki te kīngi o Ramahiku.

²⁴ He tokoiti hoki ngā tāngata o te taua o ngā Hiriani i haere mai nei; ā, hoatu ana e Ihowā te ope nui rawa ki ō rātou ringa, mō rātou i whakarere i a Ihowā, i te Atua o ō rātou mātua. Heoi, tutuki ana i a rātou he whakawā mō Ioaha.

²⁵ Ā, nō tō rātou haerenga atu i a ia, i mahue iho hoki ia i a rātou he nui ōna mate, ka whakatupuria e āna tāngata he hē mōna, mō ngā toto o ngā tama a Iehoiara tohunga, ā, patua ana ia e rātou, ki runga ki tōna moenga, ā, mate iho. Nā, tanumia ana ia e rātou ki te pā o Rāwiri, otiia kāhore ki ngā tanumanga o ngā kīngi.

²⁶ Nā, ko ngā tāngata nāna i whakatupu te hē mōna; ko Tāpara, tama a tētahi wahine o Āmona, a Himeata, ko Iehotāpara, tama a tētahi wahine o Moapa, a Timiriti.

²⁷ Nā, ko āna tama, me te nui o ngā taimaha i utaina ki runga ki a ia, me te hanganga i te whare o te Atua, nanā, kei te tuhituhi ēnā i roto i ngā kōrero o te pukapuka o ngā kīngi; ā, ko tāna tama, ko Amatia, te kīngi i muri i a ia.

25

Ko Kīngi Amatia o Hūrā

(2 Kīngi 14.2-6)

¹ E rua tekau mā rima ngā tau o Amatia i tōna kingitanga, ā, e rua tekau mā iwa ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama, ā, ko te ingoa hoki o tōna whaea, ko Iehoarana, nō Hiruhārama.

² Nā, he tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, engari kīhai i tapatahi te ngākau.

³ Ā, ka pūmau tōna kingitanga, kātahi ka whakamatea e ia āna tāngata, nāna nei i patu tōna pāpā, te kīngi.

⁴ Ko ā rāua tama ia kīhai i whakamatea; engari i rite tāna ki te mea i tuhituhia i te ture i te Pukapuka a Mohi, ki tā Ihowā i whakahau rā, "Kaua ngā mātua e mate mō tō ngā tamariki; kaua hoki ngā tamariki e mate mō tō ngā mātua; engari me mate tēnei mō tōna hara, tēnei mō tōna hara."

He Pakanga ki a Ēroma

(2 Kīngi 14.7)

⁵ Nā, i huihuia hoki e Amatia a Hūrā, ā, whakaritea ana he rangatira mano, he rangatira rau mō ngā whare o ō rātou mātua, puta noa i a Hūrā katoa rāua ko Pineamine. Ā, taua ana rātou e ia te hunga e rua tekau, he maha ake hoki, ngā tau, ā, ka kitea e toru rau mano, whiriwhiri rawa, he hunga haere ki te whawhai, he hunga hāpai i te tao, i te whakangungu rākau.

⁶ I utua anō hoki e ia ētahi o Ihairaira, kotahi rau mano, he mārohirohi, he māia, kotahi rau taranata hiriwa.

⁷ Nā, ko te taenga mai o tētahi tangata a te Atua ki a ia, ka mea, "E te kīngi, kaua te taua a Ihairaira e haere tahi koutou, nō te mea kāhore a Ihowā i a Ihairaira, arā, i ngā tama katoa a Ēparaima.

⁸ Otiia ki te haere koe, kia toa, kia kaha ki te whawhai; mā Ihowā anō koe e turaki i te aroaro o te hoariri; he kaha hoki tō te Atua ki te āwhina, ki te turaki."

⁹ Nā, ka mea atu a Amatia ki te tangata a te Atua, "Ha, me pēhea ngā taranata kotahi rau i hoatu e ahau ki te taua a Ihairaira?"

Anō rā ko te tangata a te Atua, "E āhei ana i te Atua te hōmai ki a koe kia rahi noa ake i tēnei."

¹⁰ Kātahi rātou ka wehea atu e Amatia, arā te taua i haere mai ki a ia i Ēparaima, kia hoki ki tō rātou nā wāhi. Nā, mura rawa tō rātou riri ki a Hūrā, ā, hoki ana ki tō rātou wāhi, mura tonu te riri.

¹¹ Nā, ka whakapakari a Amatia i a ia, ā, ārahina ana e ia tōna iwi, haere ana ki Raorao Tote, patua iho e ia ngā tama a Heira, kotahi tekau mano.

¹² Nā, ko ērā atu mano, kotahi tekau, ora nei, whakaraua ana e ngā tama a Hūrā, kawea ana ki te tihi o te kāmaka, makā atu ana i te tihi o te kāmaka ā mongamonga noa rātou katoa.

¹³ Otiia, ko ngā tāngata o te taua i whakahokia nei e Amatia, kei haere tahi rātou ki te whawhai, whakaekea ana e rātou ngā pā o Hūrā, o Hamaria mai anō ā tae noa ki Petehorono, patua iho ētahi o rātou, e toru mano, nui atu hoki te taonga i pāhuatia e rātou.

¹⁴ Ā, i muri i te taenga mai o Amatia i te patunga i ngā Ēromi, ka mauria mai e ia ngā atua o ngā tama a Heira, nā, ka whakatūria e ia hei atua mōna, koropiko ana ia ki mua i a rātou, tahuna ana e ia he whakakakara ki a rātou.

¹⁵ Nā reira ka mura te riri o Ihowā ki a Amatia, ā, ungā ana mai e ia he poropiti ki a ia, hei kōrero ki a ia, "He aha koe i rapu ai i tā ngā atua o te iwi nā? Kīhai nā hoki tō rātou iwi i whakaorangia e rātou i tōu ringa."

¹⁶ Nā, i a ia e kōrero ana ki a ia, ka mea te kīngi ki a ia, "Kua waiho rānei koe hei kaiwhakatakoto whakaaro mō te kīngi? Kāti tāu; mō te aha koe kia patua?"

Nā, mutu ake tā te poropiti; otiia i kī anō ia, "E mōhio ana anō ahau kua takoto tō te Atua whakaaro mōu kia ngaro, mō tāu meatanga i tēnei, mōu hoki kīhai i rongo ki tōku whakaaro."

He Pakanga ki a Iharaia

(2 Kīngi 14.8-20)

¹⁷ Kātahi a Amatia kīngi o Hūrā ka whakatakoto whakaaro, ā, unga tāngata ana ki a Ioaha tama a Iehoahata tama a Iehu kīngi o Iharaia, hei ki atu, "Tēnā, tāua ka titiro tētahi ki te kanohi o tētahi."

¹⁸ Nā, ka unga tāngata a Ioaha kīngi o Iharaia ki a Amatia kīngi o Hūrā, hei ki atu: "I tono karere te tātārāmoa i Repanōna ki te hīta i Repanōna, hei ki atu, 'Hōmai tāu tamāhine hei wahine mā tāku tama.' Nā, ko te haerenga atu o tētahi kīrehe i Repanōna, takahia iho e ia taua tātārāmoa."

¹⁹ E ki ana koe, 'Nā, kua patua e koe Ēroma,' ā, kua whakanekehia ake koe e tōu ngākau kia whakapehapeha. E noho rā ki tōu whare; he aha koe ka whakapātiritari ai, e kino ai koe, e hinga ai koe, a koe nā, koutou tahi ko Hūrā?"

²⁰ Otiia kīhai a Amatia i rongo; nā te Atua hoki tēnā, kia hoatu ai rātou e ia ki te ringa o ō rātou hoariri, mō rātou i rapu tikanga i ngā atua o Ēroma.

²¹ Heoi, haere ana a Ioaha kīngi o Iharaia, ā, ka titiro rāua ko Amatia kīngi o Hūrā, tētahi ki te kanohi o tētahi, ki PeteHEMEHE o Hūrā.

²² Nā, kua patua a Hūrā i te aroaro o Iharaia, ā, rere ana rātou, tēnā ki tōna tēneti, tēnā ki tōna tēneti.

²³ I mau anō a Amatia kīngi o Hūrā tama a Ioaha tama a Iehoahata i a Ioaha kīngi o Iharaia ki PeteHEMEHE, ā, kawea ana ia ki Hiruhārama, wāwāhia ana e ia te taiepa o Hiruhārama, i te Kūwaha mai anō o Ēparaima taea noatia te Kūwaha o te koki, e whā rau whātanga.

²⁴ Nā, ko te kōura katoa, ko te hiriwa, me ngā oko katoa i kitea ki te whare o te Atua, ki a Opere-Eroma, me ngā taonga o te whare o te kīngi, me ētahi tāngata hei taumau, tangohia ake e ia, ā, hoki ana ki Hamaria.

Te Matenga o Amatia

²⁵ Ā, tekau mā rima ngā tau i ora ai a Amatia tama a Ioaha kīngi o Hūrā i muri i te matenga o Ioaha tama a Iehoahata kīngi o Iharaia.

²⁶ Nā, ko ērā atu meatanga a Amatia, ō mua, me ō muri, nanā, kāhore ianei i tuhituhia ki te pukapuka o ngā kīngi o Hūrā, o Iharaia?

²⁷ Nā, nō muri i te wā i mahue ai i a Amatia te whai i a Ihowā, ka whakatupuria he hē mōna ki Hiruhārama, ā, rere ana ia ki Rakihi. Otiia ka unga tāngata rātou ki te whai i a ia ki Rakihi, ā, whakamatea iho ia ki reira.

²⁸ Ā, mauria ana mai i runga hōiho, tanumia ana ki te taha o ōna mātua, ki te pā o Hūrā.

26

Ko Kīngi Utia o Hūrā

(2 Kīngi 14.21-22; 15.1-7)

¹ Kātahi te iwi katoa o Hūrā ka mau ki a Utia, kotahi tekau mā ono nei ōna tau, ā, meinga ana hei kīngi i muri i tōna pāpā, i a Amatia.

² Nā, tēnei i hanga Eroto, ā, whakahokia ana ki a Hūrā, i muri i te moenga o te kīngi ki ōna mātua.

³ Kotahi tekau mā ono ngā tau o Utia i tōna kīngitanga, ā, e rima tekau mā rua ōna tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama; ā, ko te ingoa o tōna whaea, ko Iekoria, nō Hiruhārama.

⁴ I tika tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai tōna pāpā, a Amatia.

⁵ I rapua e ia tā te Atua i ngā rā o Hakaraia, he tangata mōhio tērā i ngā whakakitenga mai a te Atua. Nā, i ngā rā i rapua ai e ia tā Ihowā, ka meinga ia e te Atua kia kake.

⁶ I haere anō ia ki te whawhai ki ngā Pirihitini, ā, wāwāhia ana e ia te taiepa o Kāta, me te taiepa o Iapane, me te taiepa o Aharoro; ā, hangā ana e ia ētahi pā ki te whenua o Aharoro, ki roto hoki i ngā Pirihitini.

⁷ Ā, i āwhinatia ia e te Atua i te whawhai ki ngā Pirihitini, ki ngā Ārapi i noho ki Kurupaara, rātou ko ngā Meunimi.

⁸ Ā, hōmai ana e ngā Āmoni he hākari ki a Utia; pakū ana hoki tōna ingoa ā tae noa ki te tokomanga ki Ihipa; nā, ka nui atu tōna kaha.

⁹ I hangā anō e Utia ētahi pourewa ki Hiruhārama, ki te Kūwaha i te Kokonga, ki te Kūwaha i te Raorao, ki te koki o te taiepa, hangā ana e ia kia kaha.

¹⁰ I hangā anō e ia ētahi pourewa ki te koraha, ā, keria ana ētahi poka wai, he maha, he tini hoki āna kararehe; i te raorao anō, ā, i te mānia. Ā, he kaimahi whenua āna, he kaimahi wāina i ngā maunga, i ngā māra whai hua hoki; he tangata ahu whenua hoki ia.

¹¹ He ope anō tā Utia, he hunga whawhai; i haere ā-rōpū ki te whawhai; ko te tokomaha, kei tō rātou tauanga e Teiere kaituhituhi rāua ko te kaiwhakahaere, ko Maaheia. Ko te kaiārahi, ko Hanania, ko tētahi o ngā rangatira a te kīngi.

¹² Ko te tokomaha katoa o ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o ngā toa mārohirohi, e rua mano e ono rau.

¹³ Nā, ko te ope hei ārahi mā rātou, he mea i rākaia, e toru rau e whitu mano e rima rau, he hunga i kaha rawa tā rātou whawhai, hei tuarā mō te kīngi ki te hoariri.

¹⁴ Kua pae noa ake i a Utia he whakangungu rākau mō rātou puta noa i te ope, te tao, he pōtae, he pukupuku, he kōpere, he kōtaha piū kōhatu.

¹⁵ I hangā anō e ia ētahi mea ki Hiruhārama, he mea whakaaro nā ngā tāngata mōhio, hei uta ki runga i ngā pourewa, i ngā pou koki, hei kōpere i ngā pere, i ngā kōhatu nunui hoki. Ā, pakū ana tōna ingoa ki tawhiti; he hanga whakamīharo hoki tōna āwhinatanga ā kaha noa ake ia.

Ka Whakawhiua a Utia mō tōna Whakahihī

¹⁶ Otia i a ia ka kaha nei, ka whakakake tōna ngākau, ka mahi i te kino, ā, takahia ana e ia tā Ihowā, tā tōna Atua; i tomo hoki ia ki te temepara o Ihowā, ki te tahu whakakakara ki runga ki te āta whakakakara.

¹⁷ Nā, ka haere atu i muri i a ia a Atāria tohunga, rātou ko ētahi tohunga o Ihowā, e waru tekau, he hunga māia.

¹⁸ Nā, ka tūria atu e rātou a Utia, te kīngi, ā, ka mea rātou ki a ia, “E kore e tika māu, e Utia, te tahu whakakakara ki a Ihowā; engari mā ngā tohunga, mā ngā tama a Ārona, i whakatapua nei hei tahu whakakakara. Haere atu i te wāhi tapu; kua hē hoki koe; ehara hoki i te mea e whai korōria ai koe i te Atua, i a Ihowā.”

¹⁹ Kātahi ka riri a Utia; i tōna ringa anō he tahu kakara hei tahu whakakakara; ā, i a ia e riri ana ki ngā tohunga, ka puta ake te repera i tōna rae i te aroaro o ngā tohunga i roto i te whare o Ihowā, i te taha o te āta tahu whakakakara.

²⁰ Ā, ko te tahuritanga o te tino tohunga, o Atāria, rātou ko ngā tohunga katoa ki a ia, nanā, he repera tērā hei tōna rae, peia ana ia e rātou i reira. Ko ia anō i hohoro te haere, nō te mea kua pākia ia e Ihowā.

²¹ Nā, he repera a Utia te kīngi ā taea noatia te rā i mate ai, ā, noho ana i te whare motuhake, he repera hoki, he mea momotu atu hoki i te whare o Ihowā; ā, ko tāna tama ko Iotama, te rangatira mō te whare o te kīngi, hei kaiwhakarite mō te iwi o te whenua.

²² Nā, ko ērā atu meatanga a Utia, ō mua, ō muri, kua oti te tuhituhi e Ihāia poropiti tama a Āmoho.

²³ Heoi, kua moe a Utia ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki ōna mātua ki te māra i tō ngā kīngi tanumanga; i mea hoki rātou, “He repera ia.” Ā, ko tāna tama, ko Iotama, te kīngi i muri i a ia.

27

Ko Kīngi Iotama o Hūrā (2 Kīngi 15.32-38)

¹ E rua tekau mā rima ngā tau o Iotama i tōna kīngitanga, ā, kotahi tekau mā ono ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama; ā, ko te ingoa hoki o tōna whaea ko Ieruha, he tamāhine nā Hāroko.

² Ā, he tika tāna mahi ki tā Ihowā titiro, i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Utia, tōna papā. Otia, kihai ia i tomo ki te temepara o Ihowā, i mahi tonu te iwi i te hē.

³ Nāna i hanga te Kūwaha o te Runga o te whare o Ihowā, ā, he nui te wāhi i hangā e ia ki runga ki te taiepa i Opere.

⁴ I hangā anō e ia ētahi pā ki ngā maunga o Hūrā; hangā ana anō e ia ētahi taumaihi, ētahi pourewa ki ngā ngahere.

⁵ I whawhai anō ia ki te kīngi o ngā tama a Āmona, ā taea ana rātou e ia. Ā, hōmai ana e ngā tama a Āmona ki a ia i taua tau kotahi rau taranata hiriwa, tekau mano mēhua wīti, he pārei hoki tekau ngā mano. Ko ngā utu ēnei i hōmai e ngā tama a Āmona ki a ia, i te rua anō o ngā tau, ā, i te toru anō hoki.

⁶ Heoi, ka kaha haere a Iotama, nō te mea i whakatikaia e ia ōna huarahi i te aroaro o Ihowā, o tōna Atua.

⁷ Nā, ko ērā atu meatanga a Iotama, me āna whawhai katoa, me ōna huarahi, nanā, kua oti te tuhituhi ki te pukapuka o ngā kīngi o Iharaira rāua ko Hūrā.

⁸ E rua tekau mā rima ōna tau i tōna kīngitanga, ā, tekau mā ono ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

⁹ Nā, kua moe a Iotama ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki te pā o Rāwiri, ā, ko tāna tama, ko Ahata, te kīngi i muri i a ia.

28

Ko Kīngi Ahata o Hūrā (2 Kīngi 16.1-4)

¹ E rua tekau ngā tau o Ahata i tōna kīngitanga, ā, tekau mā ono ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Kīhai hoki ia i mahi i te tika ki tā Ihowā titiro, kīhai i pērā me tōna pāpā, me Rāwiri.

² I haere hoki ia i ngā ara o ngā kīngi o Iharaira, i hanga anō i ētahi whakapakoko whakarewa mō ngā Paara.

³ I tahu whakakakara anō ia ki te raorao o te tama a Hīnomo, tahuna ana anō e ia āna tamariki ki te ahi; rite tonu tāna ki ngā mea whakarihariha a ngā iwi i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Iharaira.

⁴ I patu whakahere anō ia, i tahu whakakakara ki ngā wāhi tiketike, ki ngā pukepuke, ki raro i ngā rākau kōuru nui katoa.

He Pakanga ki Hīria me Iharaira (2 Kīngi 16.5)

⁵ Nā reira i tukua ai ia e Ihowā, e tōna Atua ki te ringa o te kīngi o Hīria; ā, patua ana ia e rātou, he tini anō hoki ngā pārau o rātou i whakaraua atu, kawea ana ki Ramahiku.

I tukua atu anō ia ki te ringa o te kīngi o Iharaira, patua iho e ia, he nui te parekura.

⁶ Kotahi hoki te rau e rua tekau mano i patua e Peka tama a Remaria ki Hūrā i te rā kotahi, he hunga māia katoa; mō rātou i whakarere i a Ihowā, i te Atua o ō rātou mātua.

⁷ Nā, i patua e tētahi mārohirohi o Ēparaima, e Tikiri, a Maaheia tama a te kīngi, a Atarikama, rangatira o te whare, me Erekanā, tō muri i te kīngi.

⁸ Whakaraua atu ana e ngā tama a Iharaira e rua rau mano o ō rātou tuākana, tēina, ngā wāhine, ngā tamariki, ngā tamāhine, nui atu hoki ō rātou taonga i pāhuatia e rātou; kawea atu ana e rātou ngā taonga ki Hamaria.

Te Poropiti Orere

⁹ Otiia he poropiti tā te Atua i reira, ko Orere tōna ingoa; ā, ka puta ia ki te whakatau i te taua e haere ana mai ki Hamaria, ka mea ki a rātou, “Nanā, he riri nō Ihowā, nō te Atua o ō koutou mātua, ki a Hūrā i hōmai ai rātou e ia ki ō koutou ringa; patua iho e koutou, tutuki noa te riri ki te rangi.

¹⁰ Heoi, kei te mea koutou kia pēhia ki raro ngā tama o Hūrā, o Hiruhārama hei pononga tāne, hei pononga wāhine mā koutou; engari kāhore rānei i a koutou nā ō koutou hē hoki ki a Ihowā ki tō koutou Atua?

¹¹ Tēnā, whakarongo ki ahau, whakahokia ngā whakarau i whakaraua mai koutou i ō koutou tuākana, tēina; nō te mea kei te mura te riri o Ihowā, o tō koutou Atua, ki a koutou.”

¹² Kātahi ka whakatika ētahi o ngā upoko o ngā tama a Ēparaima, a Atāria tama a Iehohanana, a Perekia tama a Mehiremōto, a Hetekia tama a Harumu, rātou ko Amaha tama a Hararai, ka tū atu ki te hunga i haere mai nei i te whawhai.

¹³ Ā, ka mea ki a rātou, “Kei kawea mai e koutou ngā whakarau nā ki konei; ko tā koutou hoki e mea nā hei hōmai ki a tātou he hē ki a Ihowā, e whakanekehia ake ai ō tātou hara me tō tātou hē. He nui hoki tō tātou hē, ā, he riri tēnei te mura nei ki a Iharaira.”

¹⁴ Heoi, whakarērea iho e ngā tāngata i ngā patu ngā whakarau, me ngā taonga i te aroaro o ngā rangatira rātou ko te huihui katoa.

¹⁵ Nā, ka whakatika ngā tāngata i whakahuatia ō rātou ingoa, ka mau ki ngā whakarau, whakakākahuria ana e rātou ki ngā taonga ngā mea kākahukore o rātou. Whakakākahuria ana e rātou, whakawhiwhi rawa ki te hū, hoatu ana he mea hei kai, hei inu, whakawahia ana, kawea ana ngā mea kahakore katoa o rātou i runga i te kaihē, ā tae noa ki Heriko, ki te pā nikau ki ō rātou tuākana, tēina. Nā, hoki ana rātou ki Hamaria.

Ka Inoi a Ahata ki a Ahiria hei Āwhina
(2 Kīngi 16.7-9)

¹⁶ I taua wā ka unga tāngata a Kīngi Ahata ki ngā kīngi o Ahiria hei āwhina mōna.

¹⁷ Nō te mea kua tae mai anō ngā Ēromi; patua iho e rātou a Hūrā, whakaraua atu ana ētahi whakarau.

¹⁸ Kua whakaekea hoki e ngā Pirihitini ngā pā o te raorao, o te taha ki te tonga o Hūrā, ā, riro ana i a rātou a Petehehehe, a Atarono, a Kereroto, a Hoko me ōna pā ririki, a Timina me ōna pā ririki, a Kimito me ōna pā ririki; nohoia iho e rātou.

¹⁹ Nā Ihowā hoki i whakaiti a Hūrā, mō tā Ahata, mō tā te kīngi o Ihairaira; mō tāna mahi wairangi i roto i a Hūrā, nui atu hoki tōna hē ki a Ihowā.

²⁰ Nā, ka haere a Tirikata Pirinehere kīngi o Ahiria ki a ia, ka whakararuraru i a ia, kīhai hoki i whakakaha i a ia.

²¹ I tangohia hoki e Ahata tētahi wāhi i roto i te whare o Ihowā, i te whare anō o te kīngi rātou ko ngā rangatira, ā, hoatu ana ki te kīngi o Ahiria; kīhai anō tērā i āwhina i a ia.

Ngā Hara a Ahata

²² Nā, i te wā i hē ai ia, ka tohe anō ia ki te hē ki a Ihowā, taua kīngi a Ahata.

²³ I patu whakahere hoki ia ki ngā atua o Ramahiku i patu nei i a ia; i kī hoki ia, “Ko ngā atua o ngā kīngi o Hīria kei te āwhina i a rātou, nā, me patu whakahere ahau ki a rātou, kia āwhina ai rātou i ahau.” Otiia, ko rātou anō hei whakangoikore i a ia, i a Ihairaira katoa anō hoki.

²⁴ Nā, ka huihuia e Ahata ngā oko o te whare o te Atua, tapatapahia ana e ia ngā oko o te whare o te Atua, ā, tūtakina ana e ia ngā tatau o te whare o Ihowā. I hangā anō e ia ētahi āta māna ki ngā koki katoa o Hiruhārama.

²⁵ I hangā anō e ia ki ngā pā o Hūrā ētahi wāhi tiketike hei tahu whakakakara ki ngā atua kē, whakapātataritia ana e ia a Ihowā, te Atua o ōna mātua.

²⁶ Nā, ko ērā meatanga atu ana, ko āna meatanga katoa ō mua, ō muri, nanā, kua oti te tuhituhi ki te pukapuka o ngā kīngi o Hūrā rāua ko Ihairaira.

²⁷ Nā, kua moe a Ahata ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki te pā, ki Hiruhārama; otiia kīhai i kawea ki ngā tanumanga o ngā kīngi o Ihairaira; ā, ko Hetekia, ko tāna tama, te kīngi i muri i a ia.

29

Ko Kīngi Hetekia o Hūrā
(2 Kīngi 18.1-3)

¹ E rua tekau mā rima ngā tau o Hetekia i tōna kīngitanga, ā, e rua tekau mā iwa ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ko te ingoa hoki o tōna whaea ko Apia, he tamāhine nā Hakaraia.

² Ā, he tika tāna mahi ki tā Ihowā titiro, i rite ki ngā mea katoa i mea ai tōna pāpā, a Rāwiri.

Te Whakapainga o te Temepara

³ I te tuatahi o ngā tau o tōna kīngitanga, i te marama tuatahi, ka uakina e ia ngā tatau o te whare o Ihowā, hangā ana e ia kia pai.

⁴ Nā, ka mauria mai e ia ki roto ngā tohunga rātou ko ngā Riwaiti, ā, ka huihuia rātou ki te marae i te taha rāwhiti,

⁵ ā, ka mea ia ki a rātou: “Whakarongo mai, e ngā Riwaiti, whakatapua koutou āianei, whakatapua hoki te whare o Ihowā, o te Atua o ō koutou mātua, maua atu hoki te mea poke i roto i te wāhi tapu.

⁶ I hē hoki ō tātou mātua, i mahi i te kino i te titiro a Ihowā, a tō tātou Atua. Whakarērea ake ia e rātou, tahuri kē ana ō rātou aroaro i te tapenākara o Ihowā; hurihia ake e rātou ko ō rātou tuarā.

⁷ Ko ngā tatau anō o te whakamahau, i tūtakina e rātou; tineia iho ngā rama, kīhai hoki he whakakakara i tahuna e rātou; ā, kāhore he tahunga tinana i whakaekea i te wāhi tapu ki te Atua o Ihairaira.

⁸ Koia te riri o Ihowā i anga ai ki a Hūrā, ki Hiruhārama, ā, tukua ana rātou e ia kia whiuwhiua, hei mīharotanga, hei whakahitanga, hei pēnei me tā ō koutou kanohi e kite nei.

⁹ Nanā, kua hinga nei ō tātou mātua i te hoari; ko te mea anō tēnei i whakaraua ai ā tātou tama, ā tātou tamāhine, ā tātou wāhine.

¹⁰ Nā, ko tā tōku ngākau tēnei, kia whakaritea he kawenata ki a Ihowā, ki te Atua o Iharaia, kia tahuri atu ai i a tātou tōna riri e mura nei.

¹¹ E āku tama, kua koutou e māngere; he mea whiriwhiri nei hoki koutou nā Ihowā hei tū ki tōna aroaro, hei mahi ki a ia, hei minita ki a ia, hei tahu whakakakara."

¹² Kātahi ka whakatika ngā Riwaiti: a Mahata tama a Amahai, a Hoera tama a Atāria, nō ngā tama a ngā Kohati; ā, o ngā tama a Merari, ko Kihi tama a Apari, ko Atāria tama a Ieharerere; o ngā Kerehoni hoki, ko Ioaha tama a Tima, ko Erene tama a Ioaha;

¹³ ā, o ngā tama a Eritapana, ko Himiri, ko Teiere; o ngā tama a Ahapa, ko Hakaraia, ko Matania;

¹⁴ o ngā tama a Hēmana, ko Tehiere, ko Hime; o ngā tama a Ierutunu, ko Hemaia, ko Utiere.

¹⁵ Nā, huihuia ana e rātou ō rātou tuākana, tēina, kei te whakatapu rātou i a rātou, ā, haere ana ki roto ki tā te kīngi i whakahau ai, arā ki tā Ihowā i ki ai, ki te pure i te whare o Ihowā.

¹⁶ Nā, haere ana ngā tohunga ki roto rawa i te whare o Ihowā ki te tahi i te poke, ā, whakaputaina ana e rātou ki waho ngā mea poke katoa i kitea i roto i te temepara o Ihowā ki te marae o te whare o Ihowā. Nā, tangohia ana e ngā Riwaiti, kawea ana ki waho ki te awa ki Kitirono.

¹⁷ Nō te rā tuatahi o te marama tuatahi i tīmata ai rātou te whakatapu, ā, nō te waru o ngā rā o te marama i tae ai rātou ki te whakamahau o Ihowā. Nā, whakatapua ana e rātou te whare o Ihowā, e waru ngā rā; ā, nō te tekau mā ono o ngā rā o te marama tuatahi i oti ai.

Ka Whakatapua anō te Temepara

¹⁸ Kātahi ka haere rātou ki roto, ki te kīngi, ki a Hetekia, ā, ka mea, "Kua tahia e mātou te poke o te whare o Ihowā, o te āta tahunga tinana, o ōna mea katoa, o te tēpu taro aroaro, o ōna mea katoa.

¹⁹ Ko ngā oko katoa hoki i ākiritia atu e Kīngi Ahata i tōna kīngitanga, i a ia i hē rā, kua oti i a mātou te whakapai, te whakatapu. Nanā, ko aua mea rā kei te aronga o te āta a Ihowā."

²⁰ Kātahi ka maranga wawe a Kīngi Hetekia i te ata, huihuia ana e ia ngā rangatira o te pā, haere ana ia ki runga, ki te whare o Ihowā.

²¹ Ā, ka kawea mai e rātou e whitu ngā pūru, e whitu ngā hipi toa, e whitu ngā reme, e whitu ngā koati toa, hei whakahere hara mō te kīngitanga, mō te wāhi tapu, ā, mō Hūrā. Nā, whakahaua atu ana e ia kia whakaekea e ngā tohunga, e ngā tama a Ārona ki runga ki te āta a Ihowā.

²² Heoi, patua ana e rātou ngā kau, ā, ka riro ngā toto i ngā tohunga, tāuhihia atu ana e rātou ki te āta. I patua anō e rātou ngā hipi toa, tāuhihia atu ana ngā toto ki te āta. Patua ana anō e rātou ngā reme, ā, tāuhihia ana ngā toto ki te āta.

²³ Nā, ka whakatātaia mai e rātou ngā koati toa hei whakahere hara i te aroaro o te kīngi rātou ko te whakaminenga; pōkia iho ana ō rātou ringa ki runga ki a rātou.

²⁴ Nā, ka patua e ngā tohunga, whakaherea ana ō rātou toto mō ngā hara ki runga ki te āta, hei whakamārie mō Iharaia katoa. Nā te kīngi hoki i kī mō Iharaia katoa te tahunga tinana me te whakahere hara.

²⁵ I whakatūria anō e ia ngā Riwaiti ki te whare o Ihowā, he himipora a rātou, he hātere, he hāpa; ko tā Rāwiri hoki ia i whakahau ai, rātou ko Kara matakite a te kīngi, ko Nātana poropiti; nā Ihowā hoki te whakahau, arā nā āna poropiti.

²⁶ Tū ana tērā ngā Riwaiti, me ngā mea whakatangi a Rāwiri, me ngā tohunga anō, mau tētere ana.

²⁷ Nā, ka whakahau a Hetekia kia whakaekea te tahunga tinana ki runga ki te āta. Nā, i te wā i tīmata ai te tahunga tinana, ka tīmataia anō te waiata a Ihowā, me ngā tētere, me ngā mea whakatangi a Rāwiri kīngi o Iharaia.

²⁸ Nā, koropiko katoa ana te whakaminenga, waiata ana ngā kaiwaiata, whakatangihia ana ngā tētere; i mahia katoa tēnei ā mutu noa te tahunga tinana.

²⁹ Ā, nō te mutunga o te whakaeke, ka tuohu te kīngi me ōna hoa katoa i reira, ā, koropiko ana.

³⁰ I whakahau anō a Kīngi Hetekia me ngā rangatira ki ngā Rīwaiti kia whakamoemiti ki a Ihowā; hei ngā kupu anō a Rāwiri rāua ko Āhapa matakite. Nā, kei te whakamoemiti rātou; me te koa; tuohu ana rātou, koropiko ana anō.

³¹ Kātahi a Hetekia ka oho, ka mea, “Nā, kua whakatapua nei koutou ki a Ihowā, neke mai, kawea mai ngā patunga tapu, me ngā whakawhetai ki te whare o Ihowā.” Nā, kei te kawea mai te whakaminenga i ngā patunga tapu, i ngā whakawhetai, ā, he tahunga tinana anō tā ngā ngākau hihiko katoa.

³² Nā, ko te maha o ngā tahunga tinana i kawea nei e te whakaminenga, e whitu tekau kau, kotahi rau hipi toa, e rua rau reme. Ko ēnei katoa hei tahunga tinana ki a Ihowā.

³³ Nā, ko ngā mea i whakatapua, e ono rau kau, e toru mano hipi.

³⁴ Otiia he torutoru rawa ngā tohunga, kīhai i kaha ki te tīhore i ngā tahunga tinana katoa. Nā, ka pikitia rātou e ō rātou tēina, e ngā Rīwaiti, ā, oti noa te mahi, kia oti rā anō te whakatapu a ngā tohunga i a rātou. Engari hoki ngā Rīwaiti i ngā tohunga, i tika ō rātou ngākau ki te whakatapu i a rātou.

³⁵ Ā, he tini ngā tahunga tinana, me te ngako o ngā whakahere mō te pai, me ngā ringihanga anō mō ngā tahunga tinana.

Heoi, kua oti te mahi o te whare o Ihowā te whakatika.

³⁶ Nā, koa tonu a Hetekia rātou ko te iwi katoa, mō tā te Atua i whakarite ai mā te iwi; he mea oho tata hoki tēnei.

30

Ngā Whakaritenga mā te Kapenga

¹ Nā, ka tonu tāngata a Hetekia ki a Ihairaira katoa rāua ko Hūrā; i tuhituhia anō e ia he pukapuka ki a Ēparaima rāua ko Mānahi kia haere mai ki te whare o Ihowā ki Hiruhārama, ki te mahi i te Kapenga a Ihowā, a te Atua o Ihairaira.

² Kua oti hoki te whakaaro te whakatakoto e te kīngi, rātou ko āna rangatira, ko te whakaminenga katoa i Hiruhārama, kia mahia te Kapenga i te rua o ngā marama.

³ Kīhai hoki i āhei te mahi i taua wā, nō te mea kīanō i āta rite te tokomaha o ngā tohunga i whakatapua; kīanō hoki te iwi i huihui ki Hiruhārama.

⁴ Ā, tika tonu taua mea ki te titiro a te kīngi, ki te titiro anō a te whakaminenga katoa.

⁵ Heoi, ka whakatakotoria te kōrero kia karangatia nuitia puta noa i a Ihairaira i Peerehepa atu ā tae noa ki Rāna, kia haere mai ki te mahi i te Kapenga a Ihowā, a te Atua o Ihairaira ki Hiruhārama; kīhai anō hoki i mahia perātia e te nui tāngata me te mea i tuhituhia.

⁶ Heoi, haere ana ngā kaikawe i ngā pukapuka a te kīngi rātou ko āna rangatira puta noa i a Ihairaira rāua ko Hūrā, pērā ana me tā te kīngi i whakahau ai; hei kī atu:

“E ngā tama a Ihairaira, hoki mai ki a Ihowā ki te Atua o Āperahama, o Ihaka, o Ihairaira, ā, ka hoki mai ia ki ngā mōrehu o koutou i mawhiti nei i te ringa o ngā kīngi o Ahiria.

⁷ Kei rite hoki ki ō koutou mātua, ki ō koutou tuākana, tēina, i hē nei ki a Ihowā, ki te Atua o ō rātou mātua; nā, tukua ana rātou e ia ki te whakangaro; koia anō tēnā ka kitea nā e koutou.

⁸ Nā, kaua e whakapakeketia ō koutou kakī, kei rite ki ō koutou mātua; engari e tuku i a koutou ki a Ihowā, ka tomo ki tōna wāhi tapu i whakatapua nei e ia mō ake tonu atu; e mahi ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, ā, ka tahuri atu i a koutou tōna riri e mura nei.

⁹ Ki te tahuri hoki koutou ki a Ihowā, ka tohungia ō koutou tuākana, tēina, me ā koutou tamariki e ngā tāngata nāna rātou i whakarau, ā, ka hoki mai rātou ki tēnei whenua; he atawhai hoki, he mahi tohu tā Ihowā, tā tō koutou Atua; e kore hoki tōna mata e tahuri kē i a koutou, ki te hoki koutou ki a ia.”

¹⁰ Heoi, haere ana ngā kaikawe pukapuka i tēnei pā ki tēnei pā puta noa i te whenua o Ēparaima, o Mānahi, ā tae noa ki Hepurona. Otiia kataina iho rātou, tāwaia iho.

¹¹ I whakaiti ia ētahi tāngata o Āhera, o Mānahi, o Hepurona, i a rātou, ā, haere ana ki Hiruhārama.

¹² I runga anō hoki i a Hūrā te ringa o te Atua hei hōmai i te ngākau kotahi ki a rātou, e mahi ai rātou i tā te kīngi rātou ko ngā rangatira i whakahau ai, arā i tā Ihowā i kī ai.

¹³ Nā, he nui te iwi i huihui ki Hiruhārama ki te mahi i te Hākari o te Taro Rēwenakore i te rua o ngā marama, nui atu te whakaminenga.

¹⁴ Nā, whakatika ana rātou, kei te tango i ngā āta i Hiruhārama, kei te tango anō i ngā āta tahu whakakakara, ā, makā ana ki te awa ki Kitirono.

¹⁵ Kātahi ka patua te Kapenga i te tekau mā whā o te rua o ngā marama. Ā, i whakamā ngā tohunga rātou ko ngā Rīwaiti, ā, whakatapua ana rātou e rātou anō, kawea ana e rātou he tahunga tinana ki te whare o Ihowā.

¹⁶ Ā, tū ana rātou i tō rātou tūranga, i te wāhi i whakaritea mō rātou, pērā ana me tā te ture a Mohi, ā, tā te Atua tangata; ko ngā tohunga hei tāuhi i ngā toto, ko ngā Riwaiti hei hōmai.

¹⁷ He tokomaha hoki i roto i te whakaminenga kīhai nei i whakatapu i a rātou; heoi ko ngā Riwaiti hei patu i ngā Kapenga mā te hunga katoa kīhai i purea, hei whakatapu i a rātou ki a Ihowā.

¹⁸ He tokomaha hoki o te iwi, arā he tokomaha nō Ēparaima, nō Mānahi, nō Ihākara, nō Hepurona, kīhai i pure i a rātou, heoi kai ana rātou i te Kapenga he mea kīhai i rite ki tā te tuihitihi. Otia i Inoi a Hetekia mō rātou, i mea, “Mā Ihowā, mā te Mea pai e muru te hē o ngā tāngata katoa,

¹⁹ e whakapai ana i ō rātou ngākau ki te rapu i te Atua, i a Ihowā, i te Atua o ō rātou mātua, ko tō rātou purenga ia kīhai i rite ki tō te wāhi tapu.”

²⁰ Nā, ka whakarongo a Ihowā ki a Hetekia, ā, whakaorangia ana e ia te iwi.

²¹ Ā, mahia ana e ngā tama a Ihairaira i kitea ki Hiruhārama te Hākari Taro Rēwenakore, e whitu ngā rā, nui atu te koa; whakamoemititia ana a Ihowā e ngā Riwaiti rātou ko ngā tohunga i tēnei rā, i tēnei rā, me te waiata anō i runga i ngā mea tangi nui, he mea ki a Ihowā.

²² Ā, i whakamārie a Hetekia i ngā ngākau o ngā Riwaiti katoa i mōhio pai nei ki te ritenga o te mahi ki a Ihowā, ā, kai ana rātou i te kai o taua hākari, e whitu ngā rā, patua ana e rātou ngā whakahere mō te pai, whāki ana ki a Ihowā, ki te Atua o ō rātou mātua.

²³ Nā, ka whakatakotoria te whakaaro e te whakaminenga katoa, kia mahia ētahi atu rā e whitu; ā, ko ana rātou i a rātou e mahi ana i aua rā e whitu.

²⁴ I hōmai hoki e Hetekia kingi o Hūrā ki te whakaminenga hei whakahere ētahi pūru kotahi mano, ētahi hipi e whitu mano; i hōmai anō e ngā rangatira ki te whakaminenga ētahi pūru kotahi mano, ētahi hipi tekau mano. He tokomaha anō hoki ngā tohunga i whakatapu i a rātou.

²⁵ Nā, koa tonu te whakaminenga katoa o Hūrā, rātou ko ngā tohunga, ko ngā Riwaiti, me te whakaminenga katoa i haere mai nei i a Ihairaira me ngā manene i haere mai nei i te whenua o Ihairaira ki Hūrā noho ai.

²⁶ Heoi, he nui te koa i Hiruhārama, nō te mea nō ngā rā anō o Horomona tama a Rāwiri kingi o Ihairaira kāhore he pēnei me tēnei i Hiruhārama.

²⁷ Kātahi ka whakatika ngā tohunga, ngā Riwaiti, ā, manaakitia ana e rātou te iwi, ā, i rangona tō rātou reo, i tae atu anō hoki tā rātou Inoi ki tōna nohoanga tapu, ki te rangi.

31

Ka Whakahorua ngā Wāhi Tiketike o ngā Atua kē

¹ Nā, i te otinga o tēnei katoa, ka haere atu a Ihairaira katoa i reira ki ngā pā o Hūrā, ā, pākaria rikirikitia ana e rātou ngā pou karakiatanga, tuaina ana ngā Aherimi, whakahorua ana ngā wāhi tiketike me ngā āta puta noa i Hūrā, i Pineamine, i Ēparaima, i Mānahi ā poto noa. Nā, hoki ana ngā tama katoa a Ihairaira ki tōna kāinga, ki tōna kāinga, ki ō rātou pā.

² I whakaritea anō e Hetekia ngā wehenga o ngā tohunga rātou ko ngā Riwaiti, arā ō rātou wehenga, mō te mahi a tēnei, a tēnei, ko ngā tohunga rātou ko ngā Riwaiti ki ngā tahunga tinana, ki ngā whakahere mō te pai, hei minita, hei whakawhetai, hei whakamoemiti i ngā kūwaha o ngā nohoanga o Ihowā.

³ I whakaritea anō e ia tā te kingi wāhi i roto i ōna taonga mō ngā tahunga tinana, arā mō ngā tahunga tinana o te ata, o te ahiahi, mō ngā tahunga tinana mō ngā hāpati, mō ngā kōwhititanga marama, ā, mō ngā hākari i whakaritea; mō ngā mea i tuihitihi ki te Ture a Ihowā.

⁴ I mea anō ia ki te iwi, ki ngā tāngata o Hiruhārama, kia hōmai te wāhi mā ngā tohunga rātou ko ngā Riwaiti, kia tuku ai rātou i a rātou ki te Ture a Ihowā.

⁵ Puaki kau te kupu, ka kawea nuitia mai e ngā tama a Ihairaira ngā mātāmua o te witi, o te wāina, o te hinu, o te honi, o ngā hua katoa o te māra; tōna nui hoki o te whakatekau o ngā mea katoa i kawea mai e rātou.

⁶ Nā, ko ngā tama a Ihairaira rāua ko Hūrā e noho ana i ngā pā o Hūrā, i kawea mai e rātou te whakatekau o ngā kau, o ngā hipi, me te whakatekau o ngā mea tapu i whakatapua nei mā Ihowā, mā tō rātou Atua, whakatakotoria ana e rātou tēnei pūranga, tēnei pūranga.

⁷ Nō te toru o ngā marama i timata ai tā rātou whakatū i ngā pūranga, nō te whitu o ngā marama i oti ai.

⁸ Nā, nō te taenga mai o Hetekia rātou ko ngā rangatira ka kite i ngā pūranga, whakapai ana rātou i a Ihowā, i tāna iwi hoki, i a Ihairaira.

⁹ Kātahi ka uia ngā tohunga me ngā Riwaiti e Hetekia mō ngā pūranga.

¹⁰ Nā, ka kōrero a Atāria te tino tohunga, nō te whare o Hāroko, ki a ia ka mea, “Nō te tīmatanga o tā rātou kawē mai i ngā whakahere ki te whare o Ihowā, ka kai mātou, ka mākona, nui atu hoki te toenga; e manaakitia ana hoki tāna iwi e Ihowā. Nā, ko te toenga, ko tēnei hauptū nui nei.”

Te Tātaitanga Hou o ngā Tohunga me ngā Riwaiti

¹¹ Kātahi a Hetekia ka kī kia whakapaia ētahi rūma ki te whare o Ihowā. Nā, ka whakapaia,

¹² ā, kawea ana e rātou ki roto ngā whakahere, ngā whakatekau, ngā mea i whakatapua; pono tonu tā rātou. Ko te kaitiaki o aua mea, ko Konania Riwaiti; ko tōna tuarua, ko tōna teina, ko Himeī,

¹³ ko Tehiere hoki, ko Atatia, ko Nahata, ko Atahere, ko Terimoto, ko Iotāpara, ko Eriere, ko Ihimakia, ko Mahata, ko Penaia hei kaitiroiro, i raro anō i a Konania rāua ko tōna teina ko Himeī, he mea whakarite nā Kingi Hetekia rāua ko Atāria rangatira o te whare o te Atua.

¹⁴ Nā, ko Kore tama a Imina Riwaiti kaitiaki ki te kūwaha ki te rāwhiti, hei kaitiaki mō ngā mea hōmai noa ki te Atua, hei tuwha i ngā whakahere, o Ihowā, i ngā mea tapu rawa.

¹⁵ Nā, i raro i a ia ko Erene, ko Miniamini, ko Hehua, ko Hemaia, ko Amaria, ko Hekania, i ngā pā o ngā tohunga, ki tā rātou mahi tūturu, hei tuwha mā ō rātou tuākana, tēina, mā ngā wehenga, mā te rahi, mā te iti;

¹⁶ hāunga ērā i te whakapapa, ngā tāne e toru nei, maha atu rānei ngā tau, mā te hunga katoa e tomo ana ki te whare o Ihowā, te mea mō tēnei rā, mō tēnei rā, mō tā rātou mahi, i a rātou e mahi ana, arā i a rātou i wehea rā hei tiaki.

¹⁷ Mā ngā tohunga anō i te whakapapa, mā ngā whare o ō rātou mātua rātou ko ngā Riwaiti, mā te hunga e rua tekau, maha atu rānei ngā tau, i a rātou i wehea rā hei tiaki;

¹⁸ mā ā rātou kōhungahunga katoa anō i te whakapapa, mā ā rātou wāhine, mā ā rātou tama, mā ā rātou tamāhine, i te whakaminenga katoa; i runga hoki i te tapu tā rātou whakatapunga i a rātou ki tā rātou mahi tūturu.

¹⁹ Mā ngā tama anō a Ārona, mā ngā tohunga i ngā māra i waho ake o ō rātou pā; hei tēnei pā, hei tēnei pā ētahi tāngata, he mea whakahua ō rātou ingoa, hei tuwha mā ngā tāne katoa i roto i ngā tohunga, mā te hunga katoa anō i roto i ngā Riwaiti kua oti te whakapapa.

²⁰ Ko tā Hetekia mahi tēnei puta noa i a Hūrā; mahia ana e ia te pai, te tika, me te pono i te aroaro o Ihowā, o tōna Atua.

²¹ I ngā meatanga katoa, i a ia ka anga nei ki ngā mahi o te whare o te Atua, ki te ture, ki ngā whakahau, ā, ka rapu i tōna Atua, i whakapaua tōna ngākau ki te mahi, ā, oti pai tāna.

32

Ka Takutakuhia e Ahiria a Hiruhārāma

(2 Kingi 18.13-37; 19.14-19, 35-37; Ihāia 36.1-22; 37.8-38)

¹ I muri i ēnei mea, i te mea ka āta takoto, ka haere mai a Henakeripi kingi o Ahiria, tae tonu mai ki Hūrā, whakapaēa ana e ia ngā pā taiepa; i mea hoki ia kia riro atu i a ia.

² Ā, nō te kitenga o Hetekia kua tae mai a Henakeripi, e anga ana hoki ki te whawhai ki Hiruhārāma,

³ ka whakatakoto whakaaro ki āna rangatira, ki āna mārohirohi, kia purua ngā wai o ngā puna i waho o te pā; ā, ko rātou ōna hoa mahi.

⁴ Heoi, nui atu te iwi i huihui mai, ā, purua ana e rātou ngā puna katoa, me te awa e rere ana i waenganui o te whenua; i kī hoki rātou, “He aha kia haere mai ngā kingi o Ahiria, kia nui te wai e kitea e rātou?”

⁵ Nā, ka whakapakari ia, ā, hangā ana e ia te taiepa katoa i pakaru, ā, eke noa ki ngā pourewa; me tētahi atu taiepa anō i waho, i whakakahangia anō e ia a Miro i te pā o Rāwiri; ā, he tini ngā pere me ngā whakangungu rākau i hangā e ia.

⁶ I whakaritea anō e ia he rangatira whawhai mō te iwi; ā, ka huihui i a rātou ki a ia ki te wāhi whānui i te kūwaha o te pā. Nā, ka kōrero whakamārie ia ki a rātou, ka mea,

⁷ “Kia kaha, kia māia, kaua e wehi, kaua e pāwera ki te kingi o Ahiria, ki tāna ope katoa; hira ake hoki tō tātou i tōna.

⁸ Ko tōna he ringa kikokiko; ko tō tātou ia, ko Ihowā, ko tō tātou Atua hei āwhina mō tātou, hei whawhai i tā tātou whawhai.” Nā, okioki tonu te iwi ki ngā kupu a Hetekia kingi o Hūrā.

⁹ I muri i tēnei ka ungā mai āna tāngata e Henakeripi kingi o Ahiria ki Hiruhārāma; ko ia hoki i te whakapae i Rakihi, ā, ko tōna kīngitanga katoa i a ia; hei mea ki a Hetekia kingi o Hūrā, ki a Hūrā katoa anō i Hiruhārāma:

¹⁰ “Ko te kupu tēnei a Henakeripi kīngi o Ahiria: E whakawhirinaki ana koutou ki te aha, i a koutou e whakapaea nā i Hiruhārama?”

¹¹ He teka ianei he whakapati tā Hetekia i a koutou, he mea kia tukua ai koutou ki te mate i te kore kai, i te kore wai, i a ia e kī rā, ‘Tērā tātou e whakaorangia e Ihowā, e tō tātou Atua i te ringa o te kīngi o Ahiria’?

¹² He teka ianei nā taua Hetekia nei i whakakore ōna wāhi tiketike, me āna āta, ā, ki ana ia ki a Hūrā, ki Hiruhārama, mea ana, ‘Hei mua i te āta kotahi koutou koropiko ai, ki runga anō i tēnei koutou tahu ai i te whakakakara’?

¹³ “Kāhore rānei koutou e mōhio ki ngā mea i mea ai ahau me ōku mātua ki ngā iwi katoa o ngā whenua nei? I taea rānei e ngā atua o ngā iwi o aua whenua te whakaora tō rātou whenua i tōku ringa?”

¹⁴ Ko wai o ngā atua o ēnei iwi i hunā nei e ōku mātua i kaha ki te whakaora i tāna iwi i roto i tōku ringa, e kaha ai tō koutou Atua ki te whakaora i a koutou i roto i tōku ringa?

¹⁵ Nā, kei tinihangatia koutou e Hetekia, kei whakapati hoki ia i a koutou, kei pērā me tāna nā. Kuaa hoki e whakapono ki a ia; nō te mea kīhai i kaha te atua o tētahi iwi, o tētahi kīngitanga rānei ki te whakaora i tāna iwi i roto i tōku ringa, i te ringa anō o ōku mātua. E kore rawa tō koutou Atua e whakaora i a koutou i roto i tōku ringa!”

¹⁶ Tērā atu anō tā āna tāngata i kōrero kino ai mō te Atua, mō Ihowā, mō tāna tangata anō, mō Hetekia.

¹⁷ I tuhituhia anō e ia ētahi pukapuka hei whākorekore mō Ihowā, mō te Atua o Ihairaira, hei kōrero kino mōna; i ki ia, “Kīhai nei ngā atua o ngā iwi o ngā whenua i kaha ki te whakaora i ō rātou iwi i roto i tōku ringa, e kore anō hoki te Atua o Hetekia e whakaora i tāna iwi i roto i tōku ringa.”

¹⁸ Nā, nui atu tā rātou karanga i te reo Hūrai ki te iwi o Hiruhārama i runga i te taiepa hei whakawehi i a rātou, hei whakararuraru i a rātou, he mea kia riro ai i a rātou te pā.

¹⁹ Nā, ko tā rātou kōrero mō te Atua o Hiruhārama, rite tonu ki tā rātou mō ngā atua o ngā iwi o te whenua, mō ngā mahi a te ringa tangata.

Te Whati me te Matenga o Henakeripi

²⁰ Nā, kei te īnoi, kei te karanga ki te rangi a Kīngi Hetekia rāua ko te poropiti, ko Ihāia tama a Āmoho, mō tēnei mea.

²¹ Nā, ko te tukunga mai a Ihowā i te anahera, hautopea atu ana e ia ngā toa mārohirohi katoa rātou ko ngā rangatira, ko ngā tāngata nunui, i te puni o te kīngi o Ahiria. Heoi, hoki ana ia ki tōna whenua; whakamā ana tōna mata. Haere ana ia ki te whare o tōna atua, nā, patua iho ia i reira ki te hoari e te hunga i puta i ōna whēkau.

²² Heoi, whakaorangia ake a Hetekia me ngā tāngata o Hiruhārama e Ihowā i te ringa o Henakeripi kīngi o Ahiria, i te ringa anō o ērā katoa, ā, ārahina ana rātou e ia i tētahi taha, i tētahi taha.

²³ Ā, he tokomaha ki te kawē i te hākari ki a Ihowā, ki Hiruhārama, i ngā mea utu nui anō ki a Hetekia kīngi o Hūrā. Nā, kake tonu ake ia i reira i te tirohanga a ngā iwi katoa.

Te Māuiuitanga me te Whakahi o Hetekia

(2 Kīngi 20.1-3, 12-19; Ihāia 38.1-3; 39.1-8)

²⁴ I aua rā ka mate a Hetekia, whano marere. Nā, ko tāna īnoinga ki a Ihowā, ka kōrero tērā ki a ia, ka hōmai anō i te tohu ki a ia.

²⁵ Otia kīhai i rite ki te atawhaiinga ki a ia tā Hetekia utu. I whakakake hoki tōna ngākau; nā, kua takoto he riri mōna, mō Hūrā, mō Hiruhārama.

²⁶ Otia i whakaiti a Hetekia i a ia, mō tōna ngākau i whakakake rā, a ia, me ngā tāngata anō o Hiruhārama, ā, kīhai te riri o Ihowā i puta ki a rātou i ngā rā o Hetekia.

Te Tōnuitanga me ngā Whakatūtukitanga a Hetekia

²⁷ Nā, nui atu te taonga me te korōria i a Hetekia; ā, hangā ana e ia he toa taonga mō te hiriwa, mō te kōura, mō ngā kōhatu utu nui, mō ngā mea kakara, mō ngā whakangungu rākau, mō ngā mea katoa e matenuitia ana;

²⁸ he toa anō mō ngā hua o te wīti, o te wāina, o te hinu, me ngā tūnga mō ia kararehe, mō ia kararehe, me ngā taiepa mō ngā kāhui hipi.

²⁹ I hangā anō e ia ētahi pā mōna, ā, he tini anō ngā kāhui hipi, kau hoki; nui atu hoki te taonga i hōmai e te Atua ki a ia.

³⁰ Nā, taua Hetekia anō i puru tō runga putanga o te wai o Kihona; whakatikaia tonutia iho e ia ki te taha ki te hauāuru o te pā o Rāwiri. Oti pai ana hoki i a Hetekia āna mahi katoa.

³¹ I ngā karere ia a ngā rangatira o Papurōna i unga mai nei ki a ia ki te ui ki te merekara i puta ki te whenua, i mahue ia i te Atua, kia whakamātauria ai ia, kia mōhioia ai ngā mea katoa i tōna ngākau.

³² Nā, ko ērā atu meatanga a Hetekia, me āna mahi atawhai, nanā, kua oti te tuhituhi ki te kite a Ihāia poropiti tama a Āmoho, ki te pukapuka o ngā kīngi o Hūrā, o Ihairaira.

³³ Nā, kua moe a Hetekia ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki tō runga rawa o ngā urupā o ngā tama a Rāwiri; ā, i tōna matenga ka whakakorōriatia ia e Hūrā katoa, rātou ko ngā tāngata o Hiruhārama. Ā, ko tāna tama, ko Mānahi, te kīngi i muri i a ia.

33

Ko Kīngi Mānahi o Hūrā

(2 Kīngi 21.1-9)

¹ Tekau mā rua ngā tau o Mānahi i tōna kīngitanga, ā, e rima tekau mā rima ōna tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea whakarihariha a ngā iwi i peia nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Ihairaira.

³ I hangā anō hoki e ia ngā wāhi tiketike i wāhia e tōna pāpā, e Hetekia; i whakaara i ngā āta ki ngā Paara, i hangā Aherimi; koropiko ana ia ki te ope o te rangi, mahi ana ki a rātou.

⁴ I hangā anō e ia ētahi āta ki te whare o Ihowā, ki tā Ihowā i kī rā, “Ko Hiruhārama hei waihotanga mō tōku ingoa ake ake.”

⁵ I hangā anō e ia ētahi āta mā te ope katoa o te rangi ki ngā marae e rua o te whare o Ihowā.

⁶ Meatia ana e ia āna tamariki kia tika nā waenganui i te ahi i te aroaro o te tama a Hinomo, rapua ana e ia he tohu i ngā kapua, i ngā nākahi. Kei te māku anō ia, kei te whai ki ngā atua māori, ki ngā mata māori. Nui atu tāna kino i mahi ai ki te titiro a Ihowā, hei whakapātariari mōna.

⁷ I whakatūria anō e ia te whakapakoko, te āhua i hangā e ia, ki te whare o te Atua, ki tā te Atua i kī rā ki a Rāwiri rāua ko tāna tama, ko Horomona, “Hei tēnei whare, hei Hiruhārama i whiriwhiria nei e ahau i roto i ngā iwi katoa o Ihairaira, ahau waiho ai i tōku ingoa ā ake ake;

⁸ ā, heoi āku whakanekehanga i te waewae o Ihairaira i te whenua i whakaritea e ahau mō ō koutou mātua kia mau rāia rātou ki te mahi i ngā mea katoa i whakahaua e ahau ki a rātou, kia rite ki te ture katoa, ki ngā tikanga, ki ngā whakaritenga i whakapuakina nei e Mohi.”

⁹ Heoi, whakakotititia ana e Mānahi a Hūrā me ngā tāngata o Hiruhārama kia nui atu tā rātou mahi kino i tā ngā iwi i hunā nei e Ihowā i te aroaro o ngā tama a Ihairaira.

Ka Ripenetā a Manahi

¹⁰ I kōrero hoki a Ihowā ki a Mānahi rātou ko tōna iwi; heoi kihai rātou i rongo.

¹¹ Nā reira i kawea mai ai e Ihowā ki runga ki a rātou ngā rangatira o te ope o te kīngi o Ahiria; ā, ka mau i a rātou a Mānahi i te taura maitai; herea iho ki te mekameka, kawea ana ki Papurōna.

¹² Nā, i a ia i te hē, ka Inoi ia ki a Ihowā, ki tōna Atua, ka whakaiti rawa i a ia i te aroaro o te Atua o ōna mātua,

¹³ Inoi ana ki a ia; ā, ka tahuri tērā ki a ia, ka rongo ki tāna Inoi. Nā, ka whakahokia ia ki Hiruhārama, ki tōna kīngitanga. Kātahi ka mōhio a Mānahi ko Ihowā te Atua.

¹⁴ I muri i tēnei ka hangā e ia he taiepa i waho o te pā o Rāwiri, i te taha ki te hauāuru o Kihona, ki te awaawa, ā tae noa ki te tomokanga i te Kūwaha Ika; ā, taiepatia ana a Ōpere ā whawhe noa, hangā ana e ia kia tiketike rawa. I whakanohoia anō e ia ētahi rangatira māia ki ngā pā taiepa katoa o Hūrā.

¹⁵ I whakakāhoretia anō e ia ngā atua kē, me te whakapakoko i roto i te whare o Ihowā, me ngā āta katoa i hangā e ia ki te maunga o te whare o Ihowā ki Hiruhārama; ākiritia atu ana e ia ki waho o te pā.

¹⁶ I hangā anō e ia te āta a Ihowā; patua iho e ia ki runga he patunga mō te pai, ā, mō te whakawhetai, i ki atu anō ki a Hūrā kia mahi ki a Ihowā, ki te Atua o Ihairaira.

¹⁷ I patu whakahere anō ia te iwi i runga i ngā wāhi tiketike; otiia ki a Ihowā, ki tō rātou Atua anake.

Te Mutunga o te Kīngitanga o Manahi

(2 Kīngi 21.17-18)

¹⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Mānahi, me tāna īnoi ki tōna Atua, me ngā kōrero a ngā matakite i kōrero nei ki a ia i runga i te ingoa o Ihowā, o te Atua o Iharaia, nanā, kei ngā pukapuka o ngā mahi a ngā kīngi o Iharaia.

¹⁹ Nā, ko tāna īnoi, me tō te Atua tahuritanga ki a ia, me tōna hara katoa, me tōna hē, me ngā wāhi i hangā ai e ia ngā wāhi tiketike, i whakatūria ai e ia ngā Aherimi, me ngā whakapakoko i te mea kīanō ia i whakaiti i a ia, nanā, kei te tuhituhi i roto i ngā kōrero a Hohai.

²⁰ Heoi, kua moe a Mānahi ki ōna mātua, ā, tanumia iho ki tōna whare, ā, ko tāna tama, ko Amono, te kīngi i muri i a ia.

*Ko Kīngi Amona o Hūrā
(2 Kīngi 21.19-26)*

²¹ E rua tekau mā rua ngā tau o Amono i tōna kīngitanga, ā, e rua ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

²² Ā, he kino tāna mahi ki tā Ihowā titiro, i rite ki tā tōna pāpā, ki tā Mānahi i mea ai. I patu whakahere hoki a Amono ki ngā whakapakoko katoa i hangā e tōna pāpā, e Mānahi, ā, mahi ana ki a rātou.

²³ Kīhai hoki i whakaiti i a ia ki te aroaro o Ihowā, kīhai i pērā me tōna pāpā, me Mānahi i whakaiti nei; heoi nui noa atu te hē o taua Amono nei.

²⁴ Nā, kua whakatupuria he hē mōna e āna tāngata; patua iho ia ki roto ki tōna ake whare.

²⁵ Otiia, i patua e te iwi o te whenua ngā tāngata katoa i whakatupuria ai te hē mō Kīngi Amono; ā, ka meinga e te iwi o te whenua tāna tama, a Hōhia, hei kīngi i muri i a ia.

34

*Ko Kīngi Hōhia o Hūrā
(2 Kīngi 22.1-2)*

¹ E waru ngā tau o Hōhia i tōna kīngitanga, ā, e toru tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

² Ā, tika tonu tāna mahi ki te titiro a Ihowā; i haere hoki ia i runga i ngā ara o tōna tupuna, o Rāwiri; kīhai hoki i peka ki matau, ki mauī.

³ I te waru hoki o ngā tau o tōna kīngitanga, i te mea he taitamariki anō ia, ka tīmata ia te rapu i te Atua o tōna tupuna, o Rāwiri; ā, i te tekau mā rua o ngā tau ka tīmata ia te tahi i te poke o Hūrā, o Hiruhārama, arā i ngā wāhi tiketike, i ngā Aherimi, i ngā whakapakoko whaowhao, i ngā whakapakoko whakarewa.

⁴ I wāhia anō e rātou ngā āta a ngā Paara i tōna aroaro; tapahia ana e ia ngā whakapakoko rā i runga ake o aua āta, mongamonga noa i a ia ngā Aherimi, ngā whakapakoko whaowhao, me ngā whakapakoko whakarewa, tukia ana e ia kia puehu, ruia atu ana ki runga ki ngā urupā o te hunga i patu whakahere ki a rātou.

⁵ I tahuna anō e ia ngā wheua o ngā tohunga ki runga ki ā rātou āta, ā, tahia ana e ia te poke o Hūrā, o Hiruhārama.

⁶ Pērā ana anō ia i ngā pā o Mānahi, o Ēparaima, o Himiona, ā tae noa ki Napatari, i roto i tō rātou ururua, ā puta noa, puta noa.

⁷ Nā, ka wāhia iho e ia ngā āta, ā, ka tukia ngā Aherimi me ngā whakapakoko kia puehu, ā poto noa i a ia te tapatapahi ngā whakapakoko rā puta noa i te whenua o Iharaia. Nā, hoki ana ia ki Hiruhārama.

*Te Kitenga o te Pukapuka o te Ture
(2 Kīngi 22.3-20)*

⁸ Nā, i te tekau mā waru o ngā tau o tōna kīngitanga, i te mea ka oti nei te poke o te whenua, o te whare, te tahi, ka ungā e ia a Hapana tama a Atāria rātou ko Maaheia kāwana o te pā, ko te kaiwhakamahara, ko Ioaha tama a Iehoahata, ki te hanga i te whare o Ihowā, o tōna Atua, kia pai.

⁹ Nā, haere ana rātou ki a Hirikia tohunga nui, ā, hoatu ana e rātou te moni i kawea ki te whare o te Atua, tā ngā Rīwaiti, tā ngā kaitiaki o ngā tataui i kohikohi ai i te ringa o Mānahi, o Ēparaima, i ngā mōrehu katoa o Iharaia, i a Hūrā katoa, i a Pineamine, i ngā tāngata anō o Hiruhārama.

¹⁰ Ā, nā rātou i hoatu ki te ringa o ngā kaimahi i tohutohu nei i te whare o Ihowā; ā, hoatu ana e ēnei ki ngā kaimahi i mahi nei i te whare o Ihowā hei hanga i ngā pakaru, hei whakapai i te whare.

¹¹ Arā i hoatu e rātou ki ngā kāmura, ki ngā kaihangā, hei hoko i ngā kōhatu tārai, i ngā rākau mō ngā hononga, hei whakanoho rākau anō ki ngā whare i kore nei i ngā kingi o Hūrā.

¹² Ā, pono tonu te mahinga a aua tāngata i te mahi. Nā, ko ngā kaitohutohu i a rātou, ko Iahata, ko Opāria, he Riwaiti, nō ngā tama a Merari; ko Hakaraia, ko Mehūrāma, nō ngā tama a ngā Kohati, hei whakahohoro; me ētahi atu anō o ngā Riwaiti katoa i mōhio ki ngā mea whakatangi.

¹³ Ko rātou anō hei rangatira mō ngā kaipikau, hei kaitirotiro anō mō te hunga katoa e mahi ana i tēnei mahi rānei, i tērā mahi rānei; ko ētahi anō o ngā Riwaiti hei karaipi, hei kaitohutohu, hei kaitiaki kūwaha.

¹⁴ Nā, i tā rātou maunga atu i te moni i kawea nei ki te whare o Ihowā, ka kitea e te tohunga, e Hirikia te Pukapuka o te Ture a Ihowā i hōmai nei e Mohi.

¹⁵ Nā, ka oho a Hirikia, ka mea ki a Hapana karaipi, "Kua kitea e ahau te Pukapuka o te Ture i roto i te whare o Ihowā." Ā, hōmai ana te pukapuka e Hirikia ki a Hapana.

¹⁶ Ā, nā Hapana i kawea te pukapuka ki te kingi. I whakahokia anō e ia te kōrero ki te kingi; i mea ia: "Ko ngā mea katoa i hōmai ki te ringa o āu pononga, e meatia ana e rātou.

¹⁷ Kua ringihia hoki e rātou te moni i kitea i roto i te whare o Ihowā, ā, hoatu ana ki te ringa o ngā kaitirotiro, ki te ringa anō o ngā kaimahi."

¹⁸ Nā, ka kōrero a Hapana karaipi ki te kingi, ka mea, "Kua hōmai he pukapuka ki ahau e Hirikia tohunga." Ā, kōrerotia ana e Hapana i te aroaro o te kingi.

¹⁹ Ā, nō te rongonga o te kingi i ngā kupu o te Ture, haea ana e ia ōna kākahu.

²⁰ Nā, ka whakahau te kingi ki a Hirikia, ki a Ahikama tama a Hapana, ki a Aparono tama a Mika, ki a Hapana karaipi, ki a Ahaia tangata a te kingi, ka mea:

²¹ "Haere, ui atu ki a Ihowā mōku; mō ngā mōrehu anō o Ihairaira, o Hūrā, arā i te tikanga o ngā kupu o te pukapuka kua kitea nei; he nui hoki te riri o Ihowā kua ringihia nei ki a tātou, nō te mea kīhai ō tātou mātua i pupuri i te kupu a Ihowā, kīhai i mahi i ngā mea katoa i tuhituhia ki tēnei pukapuka."

Ka Uiuia te Poropiti Hurura

²² Heoi, haere ana a Hirikia rātou ko ā te kingi i whakarite ai, ki a Hurura ki te wahine poropiti, he wahine ia nā Harumu, tama a Tokohata, tama a Haharaha, kaitiaki kākahu (i Hiruhārama hoki taua wahine e noho ana, i te wāhi tuarua) nā, kōrerotia ana ēnei mea e rātou ki a ia.

²³ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ko te kōrero tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: Mea atu ki te tangata nāna koutou i tono mai ki ahau,

²⁴ 'Ko tā Ihowā kupu tēnei: Tēnei ahau te kawea nei i te kino mō tēnei wāhi, mō ngā tāngata anō o konei, arā ngā kanga katoa kua oti te tuhituhi ki te pukapuka i kōrerotia rā i te aroaro o te kingi o Hūrā.

²⁵ Mō rātou i whakarere i ahau, i tahu whakakakara hoki ki ngā atua kē, hei whakapātaritari i ahau ki ngā mahi katoa a ō rātou ringa; koia tōku riri ka ringihia ai ki tēnei wāhi; e kore anō e tineaia.

²⁶ Otia, kia pēnei tā koutou ki atu ki te kingi o Hūrā, nāna nei koutou i tono mai ki te ui ki a Ihowā: Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: Nā, ngā kupu i rongo nā koe,

²⁷ nā, i te mea i ngāwari tōu ngākau, ā, kua whakaiti koe i a koe i te aroaro o te Atua, i tōu rongonga ki āna kupu mō tēnei wāhi, mō ōna tāngata anō, ā, kua whakaiti koe i a koe ki tōku aroaro, kua haehae i ōu kākahu, ā, kua tangi ki tōku aroaro; kua rongo ahau, e ai tā Ihowā.

²⁸ Nanā, ka huihuia atu koe e ahau ki ōu mātua, ka huihuia atu koe ki tōu tanumanga i runga i te rangimārie; e kore anō ōu kanohi e kite i ngā kino katoa e kawea mai e ahau ki tēnei wāhi, ki ngā tāngata anō o konei.' "

Nā, whakahokia ana e rātou te kōrero ki te kingi.

Ka Whakahoua te Kawenata

(2 Kingi 23.1-20)

²⁹ Kātahi te kingi ka tono tāngata, ā, huihuia ana e ia ngā kaumātua katoa o Hūrā, o Hiruhārama.

³⁰ Nā, haere ana te kingi ki te whare o Ihowā, rātou ko ngā tāngata katoa o Hūrā, ko ngā tāngata o Hiruhārama, ko ngā tohunga, ko ngā Riwaiti, ko te iwi katoa, te rahi, te iti. Nā, ka kōrerotia e ia ki ō rātou taringa ngā kupu katoa o te Pukapuka o te Kawenata i kitea nei ki te whare o Ihowā.

³¹ Nā, tū ana te kingi ki tōna tūranga, ā, whakaritea ana e ia he kawenata ki te aroaro o Ihowā, arā kia whakapaua tōna ngākau, tōna wairua ki te whai ki a Ihowā, ki te pupuri

i āna whakahau, i āna whakaaturanga, i āna tikanga, ki te whakamana anō i ngā kupu o te kawenata kua tuhituhia nei ki tēnei pukapuka.

³² Nā, meinga ana e ia te hunga katoa i kitea ki Hiruhārama, ki Pineamine, kia tū ki tāna. Nā, mahi ana ngā tāngata o Hiruhārama i ngā mea o te kawenata a te Atua, a te Atua o ō rātou mātua.

³³ I whakakāhoretia anō e Hōhia ngā mea whakarihariha katoa o ngā whenua katoa i ngā tama a Ihairaira; ā, whakamahia ana e ia ngā tāngata katoa i kitea ki a Ihairaira, kia mahi ki a Ihowā, ki tō rātou Atua. I ōna rā katoa kīhai i mahue i a rātou te whai i a Ihowā, i te Atua o ō rātou mātua.

35

Ka Hākaritia e Hōhia te Kapenga (2 Kīngi 23.21-23)

¹ Nā, ka mahia e Hōhia te Kapenga ki Hiruhārama hei mea ki a Ihowā; patua ana e rātou te Kapenga i te tekau mā whā o te marama tuatahi.

² I whakatūria anō e ia ngā tohunga ki tā rātou mahi, i whakatenatena anō i a rātou ki ngā mahi o te whare o Ihowā.

³ Ā, i mea ia ki ngā Riwaiti, ki ngā kaiwhakaako o Ihairaira katoa, arā ki te hunga i tapu ki a Ihowā: "Whakatakotoria te āka tapu ki te whare i hangā e Horomona tama a Rāwiri, kīngi o Ihairaira; ā, kore ake e tau he pīkaunga ki runga ki ō koutou pokohiwi; me mahi koutou āianei ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, ki tāna iwi anō, ki a Ihairaira.

⁴ Kia āta rite koutou, tēnei whare, tēnei whare o ō koutou mātua, i ō koutou wehenga, kia rite ki te mea i tuhituhia e Rāwiri kīngi o Ihairaira, ki te mea anō i tuhituhia e tāna tama, e Horomona.

⁵ "Me tū hoki ki te wāhi tapu; kia rite anō ngā wehenga o ngā whare o ngā mātua o ō koutou tuākana, tēina, o ngā tama a te iwi, ā, mā tēnei, mā tēnei, he wehenga o tētahi o ngā whare mātua o ngā Riwaiti.

⁶ Ka patu ai i te Kapenga, ka whakatapu ai i a koutou, ka whakapai anō i ō koutou tuākana, tēina, kia rite ai tā rātou mahi ki tā Ihowā kupu, i kōrerotia rā e Mohi."

⁷ I hōmai anō e Hōhia ki ngā tama a te iwi ētahi reme, ētahi kūao koati i te kāhui, ēnei katoa mō ngā Kapenga, hei mea mā te hunga katoa i reira, e toru tekau mano te maha, e toru mano ngā pūru; nō ngā taonga ēnei a te kīngi.

⁸ I hōmai anō e āna rangatira, he mea tāpae noa ki te iwi, ki ngā tohunga, ki ngā Riwaiti. I hōmai e Hirikia, e Hakaaraia, e Tehiere, arā e ngā rangatira o te whare o te Atua ki ngā tohunga ētahi kararehe hei mea Kapenga, e rua mano e ono rau, he pūru hoki e toru rau.

⁹ Nā, ko ōna tēina, ko Konania, ko Hemaia, ko Netanēre, me ngā rangatira o ngā Riwaiti, me Hahapia, rātou ko Teiere, ko Iotāpara, hōmai ana e rātou ki ngā Riwaiti hei mea Kapenga, e rima mano o ētahi kararehe anō, e rima rau ngā pūru.

¹⁰ Heoi, kua rite ngā mea mō te mahi, ā, kua tū ngā tohunga ki ō rātou tūranga, me ngā Riwaiti, tēnei wehenga, tēnei wehenga o rātou, ko tā te kīngi hoki i whakahau ai.

¹¹ Nā, ka patua te Kapenga, tāuhihia ana e ngā tohunga te toto i hōmai nei ki ō rātou ringa, ā, nā ngā Riwaiti i tihore.

¹² I wehea hoki e rātou ngā tahunga tinana, hei hoatu ki ngā wehenga o ngā whare o ngā mātua o te iwi, hei whakahere ki a Ihowā, kia rite ai ki te mea i tuhituhia ki te Pukapuka a Mohi. Pēnā ana anō rātou ki ngā kau.

¹³ Ā, tunua ana e rātou te Kapenga ki te ahi, rite tonu tā rātou ki te tikanga. Ko ērā atu mea tapu ia i kōhuatia ki te kōhua, ki te pāta, ki te hōpane, ā, hohoro tonu te tuwha mā te iwi katoa.

¹⁴ Ā muri iho ka takā mā rātou ake ko ngā tohunga; i te mahi tonu hoki ngā tohunga, ngā tama a Ārona, i te whakaeke i ngā tahunga tinana, i te ngako ā pō noa; nō reira ko ngā Riwaiti hei taka mā rātou ko ngā tohunga, ko ngā tama a Ārona.

¹⁵ Nā, ko ngā kaiwaiata, ko ngā tama a Āhapa i tō rātou nā tūranga, ko tā Rāwiri hoki ia i whakahau ai, rātou ko Āhapa, ko Hēmana, ko Ierutunu matakite a te kīngi. Nā, ko ngā kaitiaki kūwaha i tēnei kūwaha, i tēnei kūwaha rātou; kāhore he tikanga kia mahue tā rātou mahi, ko ō rātou tuākana hoki, ko ngā Riwaiti, hei taka mā rātou.

¹⁶ Heoi, oti ake te mahi katoa ki a Ihowā i taua rā anō, arā te mahi i te Kapenga, me te whakaeke anō i ngā tahunga tinana ki runga ki te āta a Ihowā, ko tā Kīngi Hōhia hoki i whakahau ai.

¹⁷ Nā, i mahia i taua wā e ngā tama a Ihairaira i kitea ki reira te Kapenga me te Hākari Taro Rēwenakore, e whitu rā.

¹⁸ Kāhore hoki he Kapenga hei rite mō tērā i mahia i roto i a Ihairaira, nō ngā rā anō o Hamuera poropiti; kāhore hoki he Kapenga i mahia e ngā kīngi katoa o Ihairaira hei rite mō tā Hōhia i mahi ai, rātou ko ngā tohunga, ko ngā Riwaiti, ko Hūrā katoa, me te hunga o Ihairaira i reira, me ngā tāngata anō o Hiruhārama.

¹⁹ Nō te tekau mā waru o ngā tau o te kīngitanga o Hōhia i mahia ai tēnei Kapenga.

Te Mutunga o te Kīngitanga o Hōhia

(2 Kīngi 23.28-30)

²⁰ I muri i tēnei katoa, i te mea ka oti i a Hōhia te temepara te whakapai ka haere a Neko kīngi o Ihipa ki te tatau ki Karakemihi ki te taha o Uparatī, ā, puta ana a Hōhia ki te tū i a ia.

²¹ Otiia ka tono tāngata mai tērā ki a ia, hei mea, “Ko te aha tā tāua, e te kīngi o Hūrā? Ehara tāku ināianei i te mea ki a koe; engari ki te whare whawhaitia nei e ahau; kua mea hoki te Atua ki ahau kia hohoro tāku. Kei pokanoa koe ki tā te Atua; kei ahau hoki ia, kei whakangaro ia i a koe.”

²² Kīhai ia te mata o Hōhia i tahuri atu i a ia. Whakaahua kē ana ia i a ia, he mea kia whawhai rāua; kīhai anō i rongo ki ngā kupu a Neko, nō te māngai o te Atua; ā, haere ana ki te whawhai ki te raorao i Mekiro.

²³ Nā, ka kōpere ngā kaikōpere ki a Kīngi Hōhia. Ā, ka mea te kīngi ki āna tāngata, “Kawea atu ahau; he nui rawa hoki tōku tūnga.”

²⁴ Nā, ka tangohia ia e āna tāngata i te hāriata, ā, utaina ana ki te tuarua o ana hāriata, kawea atu ana ki Hiruhārama, ā, mate iho ia. Nā, tanumia ana ia ki ngā urupā o ōna mātua. Ā, tangihia ana a Hōhia e Hūrā katoa, e Hiruhārama.

²⁵ Ā, i waiatatia anō e Heremaia he apakura mō Hōhia; i kōerotia anō a Hōhia e ngā kaiwaiata, e ngā tāne, e ngā wāhine, i ā rātou apakura, ā taea noatia tēnei rā; ā, waiho iho e rātou hei tikanga mā Ihairaira. Nanā, kei roto nā i ngā Waiata Tangi.

²⁶ Nā, ko ērā atu meatanga a Hōhia, me āna mahi atawhai, rite tonu ki ngā mea i tuhituhia ki te Ture a Ihowā,

²⁷ ko āna meatanga o mua, o muri, nanā, kei te tuhituhi i te pukapuka o ngā kīngi o Ihairaira, o Hūrā.

36

Ko Kīngi Iehoahata o Hūrā

(2 Kīngi 23.30-35)

¹ Kātahi ka mau te iwi o te whenua ki a Iehoahata tama a Hōhia, ā, meinga ana ia e rātou hei kīngi i muri i tōna pāpā ki Hiruhārama.

² E rua tekau mā toru ngā tau o Iehoahata i tōna kīngitanga, ā, e toru ngā marama i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

³ Nā, ka whakatakā ia e te kīngi o Ihipa i Hiruhārama; ā, tangohia ana e tērā i te whenua, hei utu he, kotahi rau taranata hiriwa me te taranata kōura.

⁴ I meinga anō tōna tuakana a Eriakimi e te kīngi o Ihipa hei kīngi mō Hūrā, mō Hiruhārama; whakawhitia kētia ake tōna ingoa ko Iehoiakimi. Nā, tangohia ana tō tēnei teina, a Iehoahata, e Neko, mauria ana e ia ki Ihipa.

Te Kīngitanga o Iehoiakimi

(2 Kīngi 23.36–24.7)

⁵ E rua tekau mā rima ngā tau o Iehoiakimi i tōna kīngitanga, ā, kotahi tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. He kino anō hoki tāna mahi ki te titiro a Ihowā, a tōna Atua.

⁶ Whakaekea ana ia e Nepukaneha kīngi o Papurōna, herea iho ki te mekameka, hei kawē i a ia ki Papurōna.

⁷ I mauria anō e Nepukaneha ngā oko o te whare o Ihowā ki Papurōna, hoatu ana e ia ki roto ki tōna temepara i Papurōna.

⁸ Nā, ko ērā atu meatanga a Iehoiakimi, me āna mea whakarihariha i mea ai, me āna tikanga i kitea, nanā, kei te tuhituhi i roto i te pukapuka o ngā kīngi o Ihairaira, o Hūrā; ā, ko tāna tama, ko Iehoiakini, te kīngi i muri i a ia.

Ko Kīngi Iehoiakini o Hūrā

(2 Kīngi 24.8-17)

⁹ E waru ngā tau o Iehoiakini i tōna kīngitanga, ā, e toru ngā marama tekau ngā rā i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, he kino tāna mahi ki tā Ihowā titiro.

¹⁰ Nā, i te takanga o te tau, ka tono tāngata a Kīngi Nepukaneha, ā, mauria ana ia ki Papurōna, me ngā oko papai o te whare o Ihowā; ā, meinga ana e ia tōna tuakana a Terekia hei kīngi mō Hūrā, mō Hiruhārama.

Ko Kīngi Terekia o Hūrā

(2 Kīngi 24.18-20; Heremaia 52.1-3a)

¹¹ E rua tekau mā tahi ngā tau o Terekia i tōna kīngitanga, ā, kotahi tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama.

¹² Ā, he kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, a tōna Atua; kīhai hoki ia i whakaiti i a ia i te aroaro o te poropiti, o Heremaia, e kōrero ana i tā te māngai o Ihowā.

¹³ I whakakeke anō hoki ia ki a Kīngi Nepukaneha, nāna nei ia i whakaoati ki te Atua; heoi whakamārōkia ana e ia tōna kaki, whakapakeketia ana e ia tōna ngākau, kīhai i tahuri ki a Ihowā, ki te Atua o Iharaia.

¹⁴ Me ngā rangatira o ngā tohunga, o te iwi, nui atu tō rātou kino; i rite tonu ki ngā mea whakarihariha katoa o ngā tau iwi; whakapokea iho e rātou te whare o Ihowā i whakatapua nei e ia, ki Hiruhārama.

Te Hīnganga o Hiruhārama

(2 Kīngi 25.1-21; Heremaia 52.3e-11)

¹⁵ Ā, i unga tāngata a Ihowā, te Atua o ō rātou mātua, arā āna karere ki a rātou; maranga wawe ana ia ki te tono, he tohu hoki nāna i tāna iwi, i tōna nohoanga.

¹⁶ Otiia tāwaia iho e rātou ngā karere a te Atua, whakahāweatia ana āna kupu, tūkinotia ana āna poropiti, ā, ara noa te riri o Ihowā ki tāna iwi; ā, kāhore noa iho he whakaoranga.

¹⁷ Nā reira i kawea ai e ia te kīngi o ngā Karari ki a rātou, ā, patua iho e ia ā rātou taitama ki te hoari i roto i te whare o tō rātou wāhi tapu; kīhai i tohungia e ia te taitama, te kōtiro, te kaumātua, te koroheke tuarā piko; hoatu katoa ana e ia ki tōna ringa.

¹⁸ Nā, ko ngā oko o te whare o te Atua, ko ngā mea nunui, ko ngā mea ririki, ko ngā taonga o te whare o Ihowā, me ngā taonga o te kīngi rātou ko ōna rangatira; kawea katoatia ana e ia ēnei ki Papurōna.

¹⁹ Tahuna ake e rātou te whare o te Atua, wāhia iho te taiepa o Hiruhārama, tahuna ana ngā whare papai katoa ki te ahi, ngaro rawa i a rātou ngā oko papai katoa o reira.

²⁰ Whakahekea atu ana hoki e ia te hunga i toe i te hoari ki Papurōna, ā, he pononga rātou māna, mā āna tama, ā taea noatia te kīngitanga o Pahia.

²¹ Hei whakaritenga mō te kupu a Ihowā, i kōrerotia e Heremaia, kia koa rā anō te whenua i ōna hāpati. He hāpati hoki ōna i ngā rā katoa o te ngaromanga; kia rite rā anō ngā tau e whitu tekau.

Ka Kauwhautia e Hairuha te Wāteatanga mō ngā Whakarau

(Etera 1.1-4)

²² Nā, i te tuatahi o ngā tau o Hairuha kīngi o Pahia, ka whakamanā te kupu a Ihowā, i kōrerotia e Heremaia, ka whakaohokia e Ihowā te wairua o Hairuha kīngi o Pahia. Nā, ka tukua e tērā tāna karanga puta noa i tōna kīngitanga; he mea tuhituhi nāna, i mea ia:

²³ Ko te kupu tēnei a Hairuha kīngi o Pahia:

“Kua oti ngā kīngitanga katoa o te whenua te hōmai ki ahau e Ihowā, e te Atua o ngā rangi; kua whakahaua mai anō ahau e ia kia hangā i te whare mōna ki Hiruhārama, ki tērā i Hūrā. Ko wai tēnei o koutou o tāna iwi katoa, hei a ia a Ihowā, tōna Atua, kia haere ake hoki ia.”

Ko te Pukapuka a Etera

Ka Whakahaua ngā Hūrai e Hairuha kia hoki

¹ Nā, i te tau tuatahi o Hairuha kīngi o Pahia, he mea kia whakamanā ai te kupu a Ihowā, i whakapuakina e Heremaia, ka whakaohokia e Ihowā te wairua o Hairuha kīngi o Pahia, ā, tukua ana e tērā tāna karanga puta noa i tōna kīngitanga, i tuhituhia hoki e ia, i mea ia:

² Ko te kupu tēnei a Hairuha kīngi o Pahia:

Kua oti ngā kīngitanga katoa o te whenua te hōmai ki ahau e Ihowā, e te Atua o ngā rangi; kua whakahaua mai hoki ahau e ia kia hangā he whare mōna ki Hiruhārama, ki tērā i Hūrā.

³ Ahakoa ko wai o koutou o tāna iwi katoa – hei a ia tōna Atua – ā, me haere ake ia ki Hiruhārama, ki tērā i Hūrā, ki te hanga i te whare o Ihowā, o te Atua o Ihairaira – ko ia nei te Atua, kei Hiruhārama anō ia.

⁴ Nā, ko te tangata ka mahue ki te wāhi e noho ai ia, mā ngā tāngata o tōna wāhi ia e āwhina ki te hiriwa, ki te kōura, ki te taonga, ki te kararehe, hei tāpiri mō ngā mea hoatu noa mō te whare o te Atua i Hiruhārama.

⁵ Kātahi ka whakatika ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o Hūrā, o Pineamine, me ngā tohunga, me ngā Rīwai – me te hunga katoa i whakaohokia nei ō rātou wairua e te Atua – ka mea ki te haere ki te hanga i te whare o Ihowā i Hiruhārama.

⁶ Nā, ko ngā tāngata katoa i ō rātou taha, kei te whakakaha i ō rātou ringa ki te oko hiriwa, ki te kōura, ki te taonga, ki te kararehe, ki te mea utu nui, he mea tāpiri ki ngā mea hōmai noa katoa.

⁷ Ā, i whakaputaina e Kīngi Hairuha ngā oko o te whare o Ihowā i kawea atu nei e Nepukaneha i Hiruhārama, i hoatu nei e ia ki roto ki te whare o ōna atua.

⁸ I whakaputaina ēnei e Hairuha kīngi o Pahia, arā e Mitirerata kaitiaki taonga, taua atu ana e ia ki a Hehepātara rangatira o Hūrā.

⁹ Ko te maha tēnei o aua mea: e toru tekau peihana kōura, kotahi mano peihana hiriwa, e rua tekau mā iwa māripi;

¹⁰ e toru tekau ngā hāka kōura, ko ngā hāka hiriwa, he āhua kē, e whā rau kotahi tekau; ko ētahi oko kē, kotahi mano.

¹¹ Ko ngā oko katoa, ko ngā mea kōura, ko ngā mea hiriwa, e rima mano e whā rau. Ko ēnei katoa i kawea atu e Hehepātara i te kawenga o ngā whakarau i Papurōna ki Hiruhārama.

2

Te Rarangi o ērā i Hoki mai i te Manene

¹ Nā, ko ngā tama ēnei o te kāwanatanga i maunu atu nei i roto i ngā whakarau, i te hunga i whakaheke, i ērā i whakaheke e Nepukaneha kīngi o Papurōna ki Papurōna, ā, i hoki nei ki Hiruhārama, ki Hūrā, ki tōna pā, ki tōna pā.

² I haere tahi nei me Herupapera; ko Hehua, ko Nehemia, ko Heraia ko Rēraia, ko Mororekai, ko Pirihana, ko Mitipara, ko Pikiwai, ko Rehumu, ko Paana.

Ko te tokomaha o ngā tāngata o te iwi o Ihairaira:

³ Ko ngā tama a Paroho, e rua mano kotahi rau e whitu tekau mā rua.

⁴ Ko ngā tama a Hepatia, e toru rau e whitu tekau mā rua.

⁵ Ko ngā tama a Araha, e whitu rau e whitu tekau mā rima.

⁶ Ko ngā tama a Pahata Moapa, nō ngā tama a Hehua, a Ioapa, e rua mano e waru rau kotahi tekau mā rua.

⁷ Ko ngā tama a Erama, kotahi mano e rua rau e rima tekau mā whā.

⁸ Ko ngā tama a Tatu, e iwa rau e whā tekau mā rima.

⁹ Ko ngā tama a Takai, e whitu rau e ono tekau.

¹⁰ Ko ngā tama a Pani, e ono rau e whā tekau mā rua.

¹¹ Ko ngā tama a Pepai, e ono rau e rua tekau mā toru.

¹² Ko ngā tama a Atakara, kotahi mano e rua rau e rua tekau mā rua.

¹³ Ko ngā tama a Aronikama, e ono rau e ono tekau mā ono.

¹⁴ Ko ngā tama a Pikiwai, e rua mano e rima tekau mā ono.

¹⁵ Ko ngā tama a Ārini, e whā rau e rima tekau mā whā.

¹⁶ Ko ngā tama a Atere, a Hetekia, e iwa tekau mā waru.

17 Ko ngā tama a Pētai, e toru rau e rua tekau mā toru.

18 Ko ngā tama a Ioraha, kotahi rau kotahi tekau mā rua.

19 Ko ngā tama a Hahumu, e rua rau e rua tekau mā toru.

20 Ko ngā tama a Kipara, e iwa tekau mā rima.

21 Ko ngā tama a Pēterehema, kotahi rau e rua tekau mā toru.

22 Ko ngā tāngata o Netopa, e rima tekau mā ono.

23 Ko ngā tāngata o Anatoto, kotahi rau e rua tekau mā waru.

24 Ko ngā tama a Ātamawete, e whā tekau mā rua.

25 Ko ngā tama a Kiriātārimi, a Kepira, a Peeroto, e whitu rau e whā tekau mā toru.

26 Ko ngā tama a Rama, a Kapa, e ono rau e rua tekau mā tahi.

27 Ko ngā tama a Mikimaha, kotahi rau e rua tekau mā rua.

28 Ko ngā tāngata o Pētēre, o Hai, e rua rau e rua tekau mā toru.

29 Ko ngā tama a Nepo, e rima tekau mā rua.

30 Ko ngā tama a Makapihi, kotahi rau e rima tekau mā ono.

31 Ko ngā tama a tētahi atu Erama, kotahi mano e rua rau e rima tekau mā whā.

32 Ko ngā tama a Hārimi, e toru rau e rua tekau.

33 Ko ngā tama a Roro, a Hariri, a Ono, e whitu rau e rua tekau mā rima.

34 Ko ngā tama a Heriko, e toru rau e whā tekau mā rima.

35 Ko ngā tama a Hena, e toru mano e ono rau e toru tekau.

36 Ko ngā tohunga: arā ko ngā tama a Ieraia, o te whare o Hehua, e iwa rau e whitu tekau mā toru.

37 Ko ngā tama a Imere, kotahi mano e rima tekau mā rua.

38 Ko ngā tama a Pahuru, kotahi mano e rua rau e whā tekau mā whitu.

39 Ko ngā tama a Hārimi, kotahi mano kotahi tekau mā whitu.

40 Ko ngā Rīwaiti: arā ko ngā tama a Hehua, a Karamiēre; nō ngā tama a Horawia, e whitu tekau mā whā.

41 Ko ngā kaiwaiata: arā ko ngā tama a Āhapa, kotahi rau e rua tekau mā waru.

42 Ko ngā tama a ngā kaitiaki kūwaha: arā ko ngā tama a Harumu, ko ngā tama a Atere, ko ngā tama a Taramono, ko ngā tama a Akupu, ko ngā tama a Hatita, ko ngā tama a Hopai: huihuia kotahi rau e toru tekau mā iwa.

43 Ko ngā Netinimi: arā ko ngā tama a Tiha, ko ngā tama a Hahupa, ko ngā tama a Tapaoto,

44 ko ngā tama a Keroho, ko ngā tama a Hiaha, ko ngā tama a Parono,

45 ko ngā tama a Repana, ko ngā tama a Hakapa, ko ngā tama a Akupu,

46 ko ngā tama a Hakapa, ko ngā tama a Haramai, ko ngā tama a Hanana,

47 ko ngā tama a Kirere, ko ngā tama a Kahara, ko ngā tama a Reaia,

48 ko ngā tama a Retini, ko ngā tama a Nekora, ko ngā tama a Katama,

49 ko ngā tama a Uha, ko ngā tama a Pahea, ko ngā tama a Pehai,

50 ko ngā tama a Ahana, ko ngā tama a Meunimi, ko ngā tama a Nepuhimi,

51 ko ngā tama a Pakapuku, ko ngā tama a Hakupa, ko ngā tama a Harahuru,

52 ko ngā tama a Patarutu, ko ngā tama a Mehira, ko ngā tama a Haraha,

53 ko ngā tama a Parakoho, ko ngā tama a Hihera, ko ngā tama a Tāmaha,

54 ko ngā tama a Netia, ko ngā tama a Hatipa.

55 Ko ngā tama a ngā tāngata a Horomona: 1 arā ko ngā tama a Hotai, ko ngā tama a Hoperete, ko ngā tama a Perura, 1

56 ko ngā tama a Taara, ko ngā tama a Tarakono, ko ngā tama a Kirere; 1

57 ko ngā tama a Hepatia, ko ngā tama a Hatiri, ko ngā tama a Pokerete o Tepaimi, ko ngā tama a Āmi.

58 Ko ngā Netinimi katoa, rātou ko ngā tama a ngā tāngata a Horomona, e toru rau e iwa tekau mā rua.

59 Nā, ko ngā mea ēnei i haere mai i Teremera, i Terehareha, i Kerupu, i Ārana, i Imere; otiia kīhai i taea e rātou te whakaatu te whare o ō rātou pāpā, me tō rātou kāwai, nō Īharaira rānei: 1

⁶⁰ ko ngā tama a Teraia, ko ngā tama a Tōpia, ko ngā tama a Nekora, e ono rau e rima tekau mā rua.

⁶¹ Nā, o ngā tama a ngā tohunga: 1 ko ngā tama a Hapaia, 2 (ko ngā tama a Koto, ko ngā tama a Paratirai; i tangohia hoki e ia tētahi o ngā tamāhine a Paratirai Kireari hei wahine māna, nā, kua huaina tō rātou ingoa ki a ia.)

⁶² I rapua e ēnei tō rātou pukapuka whakapapa, arā tō te hunga whakapapa tūpuna, heoi kihai i kitea. Nā reira i kiia ai rātou he poke, i mutu ake ai tō rātou tohungatanga.

⁶³ Kātahi te kāwana ka mea ki a rātou, kia kaua rātou e kai i ngā mea tapu rawa, kia ara ake rā anō tētahi tohunga kei a ia ngā Urimi me ngā Tumime.

⁶⁴ Ko te huihui katoa, rūpeke, rūpeke, e whā tekau mā rua mano e toru rau e ono tekau;

⁶⁵ hāunga ā rātou pononga tāne, ā rātou pononga wāhine, e whitu mano ēnei e toru rau e toru tekau mā whitu; i a rātou anō he kaiwaiata, he tāne, he wāhine, e rua rau.

⁶⁶ Ko ō rātou hōiho e whitu rau e toru tekau mā ono; ko ō rātou muera e rua rau e whā tekau mā rima;

⁶⁷ ko ō rātou kāmera e whā rau e toru tekau mā rima; ko ngā káihe e ono mano e whitu rau e rua tekau.

⁶⁸ Nā, ko ētahi o ngā upoko o ngā whare o ngā mātua, i tō rātou haerenga ki te whare o Ihowā i Hiruhārama, hihiko tonu rātou ki te hōmai mea hei whakatū mō te whare o te Atua ki tōna wāhi.

⁶⁹ Rite tonu ki ō rātou rawa ngā mea i hōmai e rātou ki roto ki ngā taonga mō te mahi, e ono tekau mā tahi mano ngā moni kōura, e rima mano ngā pāuna hiriwa, me ngā kākahu mō ngā tohunga kotahi rau.

⁷⁰ Nā, noho ana ngā tohunga me ngā Rīwaiti, me ētahi o te iwi, me ngā kaiwaiata, me ngā kaitiaki kūwaha, me ngā Netinimi ki ō rātou pā, me Ihairaira katoa anō hoki ki ō rātou pā.

3

Ka Tīmata anō te Koropiko i Hiruhārama

¹ Nā, i te takanga mai o te whitu o ngā marama, ā, i ngā pā ngā tama a Ihairaira, me te mea he tangata kotahi te iwi ki te huihui ki Hiruhārama.

² Kātahi ka tū a Hehua tama a Iohereke ki runga, me ōna tēina, ngā tohunga, me Herupapera tama a Haratiera, me ōna tēina, ā, hangā ana e rātou te āta a te Atua o Ihairaira, hei whakaekenga mō ngā tahunga tinana kia rite ai ki te mea i tuhituhia ki te ture a Mohi, a tā te Atua tangata.

³ Nā, whakatūria ana e rātou te āta ki tōna tūranga; i wehi hoki rātou i ngā tāngata o aua whenua. Ā, whakaekea atu ana e rātou ki runga ngā tahunga tinana ki a Ihowā, ngā tahunga tinana o te ata, o te ahiahi.

⁴ I mahia anō e rātou te Hākari Tihokahoka, tērā i tuhituhia rā; i whakaekea anō ngā tahunga tinana o tēnei rā, o tēnei rā, rite tonu te maha; rite tonu ngā tīkanga, ko ngā mea mō tēnei rā i tēnei rā.

⁵ Ā muri iho ko ngā tahunga tinana tūturu, ko o ngā kōwhititanga marama ko o ngā wā katoa i whakaritea e Ihowā, he mea whakatapu nāna, me a te hunga katoa i tāpae noa i te whakahere ki a Ihowā.

⁶ Nō te rā tuatahi o te whitu o ngā marama i tīmata ai te whakaeke i ngā tahunga tinana ki a Ihowā; otia, kāhore anō te tūranga mō te temepara o Ihowā kia takoto noa.

⁷ Nā, i hoatu e rātou he hiriwa ki ngā kaimahi katoa, ki ngā kāmura; ā, me ētahi mea hei kai; hei inu, me te hinu mā ngā Haironi, mā ngā Tairani, hei mea mō ētahi rākau hīta kia kawea mai i Repanōna ki te moana, ki Hopa, kia rite ai ki te kupu hōmai a Hairuha kīngi o Pahia ki a rātou.

Kua Takoto te Tūāpapa o te Temepara

⁸ Nā, i te rua o ngā tau o tō rātou taenga ki te whare o te Atua, ki Hiruhārama, i te rua o ngā marama, ka tīmata a Herupapera tama a Haratiera, me Hehua tama a Iohereke, me ērā atu o ō rātou tēina, o ngā tohunga o ngā Rīwaiti, me te hunga katoa i maunu mai i te whakarau ki Hiruhārama; i whakaritea anō e rāua ngā Rīwaiti, te hunga e rua tekau, maha atu rānei, ō rātou tau, hei kaitirotiro i te mahinga o te whare o Ihowā.

⁹ Kātahi ka tū a Hehua me āna tama me ōna tēina, a Karamiēre me āna tama, me ngā tama hoki a Hūrā, ānō he tangata kotahi, hei kaitirotiro i ngā kaimahi o te whare o te Atua. Ko ngā tama a Henarara, rātou ko ā rātou tama, ko ō rātou tēina, ko ngā Rīwaiti.

¹⁰ Nā, i te whakatakotoranga a ngā kaimahi i te tūranga o te temepara o Ihowā, ka whakatūria ngā tohunga, kākahu rawa ngā kākahu, he tētere anō kei a rātou, me ngā Rīwaiti,

ngā tama a Āhapa e mau himipora ana, hei whakamoemiti mō Ihowā, hei pērā me tā Rāwiri kīngi o Iharaia i whakarite ai.

¹¹ Nā, ka waiata rātou tētahi ki tētahi, ka whakamoemiti, ka whakawhetai ki a Ihowā, me te mea:

"He pai hoki ia,

ā, he mau tonu tāna mahi tohu ki a Iharaia."

Nā, hāmama katoa ana te iwi, he nui te hāmama; ka whakamoemiti ki a Ihowā, nō te mea ka takoto te tūranga o te whare o Ihowā.

¹² Nā, he tokomaha o ngā tohunga, o ngā Riwaiti, o ngā upoko o ngā whare o ngā mātua, he koroheke, i kite i te whare tuatahi, nō tō rātou kitenga i te tūranga mō tēnei whare i tō rātou aroaro, ka tangi, he nui te reo; ā, he tokomaha i hāmama te reo i te koa.

¹³ Nā, kihai te reo o te hāmama koa i taea e te iwi te wehe i roto i te reo o te iwi e tangi ana; he nui hoki te hāmama i hāmama ai te iwi, ka rangona te reo i tawhiti.

4

He Ātetenga ki te Hiki i te Temepara

¹ Nā, i te rongonga o ngā hoariri o Hūrā rāua ko Pineamine e hangā ana e te hunga i whakaraua nei te temepara o Ihowā, o te Atua o Iharaia,

² kātahi ka haere ki a Herupapera, ki ngā upoko o ngā whare o ngā mātua, ka mea ki a rātou, "Kia hanga tahi tātou; e rapu ana hoki mātou i tō koutou Atua, e pēnā ana me koutou; he patu whakahere tonu hoki tā mātou ki a ia, nō ngā rā o Etara Harono kīngi o Ahiria, i kawea mai ai mātou ki konei."

³ Otiia ko Herupapera rātou ko Hehua, ko ērā atu o ngā upoko o ngā whare o ngā mātua o Iharaia ka mea ki a rātou, "Kāhore he ahatanga a koutou ki a mātou e hangā ai e koutou te whare mō tō mātou Atua; engari mā mātou tonu e hanga, hei mea ki a Ihowā, ki te Atua o Iharaia; ko tā Kīngi Hairuha, kīngi o Pahia tēnā i whakahau ai ki a mātou."

⁴ Nā, ka whakawarea ngā ringa o te iwi o Hūrā e te iwi o te whenua, whakararurua ana rātou kei hanga;

⁵ ā, i utua e rātou ētahi kaiwhakapuaki kōrero hei whakakāhore mō tō rātou whakaaro i ngā rā katoa o Hairuha kīngi o Pahia, ā tae noa ki te kīngitanga o Tariuha kīngi o Pahia.

Ka Moutohetia te Hikinga o Hiruhārama

⁶ Nā, i te kīngitanga o Ahahueruha, i te tīmatanga o tōna kīngitanga, ka tuhituhia e rātou he kupu whakahē mō ngā tāngata o Hūrā, o Hiruhārama.

⁷ Nā, i ngā rā o Arataherehe ka tuhituhi a Pihirama, a Mitirerata, a Tapēre me ērā atu o ō rātou hoa ki a Arataherehe kīngi o Pahia. Nā, ko te tuhituhinga o te pukapuka, nō Hīria ngā reta; nō Hīria anō te reo.

⁸ Nā Rehumu kaitiaki ture rāua ko Himihai kaituhituhi i tuhituhi te pukapuka whakahē mō Hiruhārama ki a Arataherehe, ki te kīngi, koia tēnei.

⁹ Nā, kei te tuhituhi a Rehumu kaitiaki ture, a Himihai kaituhituhi, rātou ko ērā atu o ō rāua hoa, ko ngā Rinai, ko ngā Aparahataki, ko ngā Taraperi, ko ngā Aparahi, ko ngā Arakewi, ko ngā tāngata o Papurōna, ko ngā Huhanaki, ko ngā Rehawi, ko ngā Erami,

¹⁰ me ērā atu anō o ngā iwi i whakahekea mai e Ahanapere, e taua tangata nui, ingoa nui, ā, whakanohioa ana e ia ki ngā pā o Hamaria, me ērā atu wāhi i tērā taha o te awa, ā, tērā atu ngā kupu.

¹¹ Ko ngā kupu tēnei o te pukapuka i tukua e rātou ki a Kīngi Arataherehe:

Nā āu pononga, nā ngā tāngata i tērā taha o te awa, ā, tērā atu ngā kupu.

¹² Kia mōhiotia tēnei e te kīngi, ko ngā Hūrai i haere mai i tōu taha, kua tae mai ki a mātou ki Hiruhārama; kei te hanga rātou i taua pā tutū, kino; kua whakatūria e rātou ngā taiepa, kua oti anō ngā tūranga te honohono.

¹³ Nā, kia mōhiotia tēnei e te kīngi, ki te hangā tēnei pā, ki te whakatūria te taiepa, e kore e hōmai e rātou ngā takoha taonga, ngā takoha tāngata, ngā takoha huarahi; pēnei ka pā he raru ki ngā kīngi.

¹⁴ Nā, i te mea e kai ana mātou i te tote o te whare o te kīngi, ā, e kore e tika kia titiro mātou ki te kīngi e whakaititia ana, koia i ungā ai e mātou he tāngata kia mōhio ai te kīngi;

¹⁵ kia rapua ai i roto i te pukapuka whakamahara a ōu mātua. Ā, ka kitea e koe i roto i te pukapuka whakamahara, ā, ka mōhio koe he pā tutū tēnei pā, he kino ki ngā kīngi

me ngā whenua, ā, he whakaoho whakakeke tā rātou i reira i mua. Ko te mea hoki tērā i whakangaromia ai tēnei pā.

¹⁶ E whakaatu ana tēnei mātou ki te kīngi, ki te hangā tēnei pā, ā, ka oti ōna taiepa te whakatū, mā reira ka kore he wāhi mōu i tērā taha o te awa.

¹⁷ Kātahi ka tukua he kupu e te kīngi:

Ki a Rehumu kaitiaki ture, ki a Himihai kaituhituhi, ki ērā atu hoki o ō rāua hoa e noho ana i Hamaria, i ērā atu wāhi anō o te whenua i tērā taha o te awa, kia ora, ā, tērā atu ngā kupu.

¹⁸ Ko te pukapuka i tukua mai nei e koutou ki a mātou kua āta kōrerotia ki tōku aroaro.

¹⁹ Nā, kua whakahau nei ahau, ā, kua rapua, kua kitea he pā whakakeke tēnā i mua ki ngā kīngi; he mahi tutū, he mahi whakakeke tā reira.

²⁰ He kīngi nunui anō hoki o Hiruhārama i kīngi ki ngā whenua katoa i tēnā taha o te awa; i hoatu anō he takoha taonga, he takoha tāngata, he takoha huarahi ki a rātou.

²¹ Nā, kīia e koutou kia whakamutua te mahi a ēnā tāngata, kia kaua hoki tēnā pā e hangā, kia hoatu rā anō e ahau tētahi atu ture.

²² Nā, kia tūpato kei māngere ki tēnei mea; me tuku koia te hē kia tupu hei hē mō ngā kīngi?

²³ Heoi, i te kōrerotanga o ngā kupu o te pukapuka a Kīngi Arataherehe ki te aroaro o Rehumu, o Himihai kaituhituhi rātou ko ō rāua hoa, hohoro tonu rātou ki Hiruhārama ki ngā Hūrai, nā, uaua tonu te ringa i whakamutua ai tā rātou.

²⁴ Kātahi ka mutu te mahi o te whare o te Atua i Hiruhārama. Mutu ake ā taea noatia te rua o ngā tau o te kīngitanga o Tariuha kīngi o Pahia.

5

Ka Tīmata anō te Mahi i te Temepara

¹ Kātahi ngā poropiti, a Hākai poropiti, rāua ko Hakaraia, tama a Iro, ka poropiti ki ngā Hūrai i Hūrā, i Hiruhārama; i poropiti rātou ki a rātou i runga i te ingoa o te Atua o Ihairaira.

² Kātahi ka maranga a Herupapera tama a Haratiera, rāua ko Hehua tama a Ioherereke, tīmataia ana e rāua te hanga i te whare o te Atua i Hiruhārama; i a rāua anō ngā poropiti a te Atua hei hoa mō rāua.

³ I taua wā anō ka tae mai ki a rātou a Tatenai kāwana o tēnei taha o te awa, rāua ko Hetara Potenai, me ō rāua hoa, ā, ka mea ki a rātou, “Nā wai koutou i whakahau kia hangā tēnei whare, kia whakaotia tēnei taiepa?”

⁴ Kātahi ka pēnei tā mātou kupu ki a rātou, “Ko wai ngā ingoa o ngā tāngata e hanga nei i tēnei whare?”

⁵ Otiā, i runga i ngā kaumātua o ngā Hūrai te kanohi o tō rātou Atua, i kore ai tā rātou e whakamutua kia tae atu rā anō taua mea ki a Tariuha; kātahi ka whakahokia mai ai he kupu mō tēnei mea, he mea tuhituhi.

⁶ Ko ngā kupu o te pukapuka i tukua e Tatenai kāwana o tērā taha o te awa, e Hetara Potenai, e ōna hoa, e ngā Aparahaki i tērā taha o te awa, ki a Kīngi Tariuha;

⁷ i tukua e rātou he pukapuka ki a ia, ā, i tuhituhia ki roto:

Ki a Tariuha, ki te kīngi,
kia tau te rangimārie katoa!

⁸ Kia mōhiotia tēnei e te kīngi, i haere mātou ki te whenua o Hūrā, ki te whare o te Atua nui e hangā nei ki ngā kōhatu nunui, e whakatakotoria ana hoki he rākau ki ngā taha; ā, kei te hohoro, kei te pai hoki te haere a tēnei mahi a ō rātou ringa.

⁹ Kātahi mātou ka ui ki aua kaumātua; he pēnei tā mātou kupu ki a rātou, Nā wai koutou i whakahau kia hanga tēnei whare, kia whakaotia ēnei taiepa?

¹⁰ I uiā anō e mātou ō rātou ingoa, kia whakaaturia ai ki a koe, kia tuhituhia ai e mātou ngā ingoa o ō rātou tino tangata.

¹¹ Nā, ko tā rātou kupu tēnei i whakahoki ai ki a mātou:

He pononga mātou nā te Atua o te rangi, o te whenua, e hanga ana hoki i te whare i hangā i mua noa atu, ka maha nei ngā tau; ā, he kīngi nui te kīngi o Ihairaira nāna nei i hanga, i whakaoti.

¹² Otiā, i te whakapātāritaringa a ō mātou mātua ki te Atua o te rangi, ka hoatu rātou e ia ki te ringa o Nepukaneha Karari kīngi o Papurōna; nāna tēnei whare i tukituki, ā, whakaraua ana e ia te iwi ki Papurōna.

¹³ I te tuatahi ia o ngā tau o Hairuha kīngi o Papurōna, ka puaki he tikanga i a Kīngi Hairuha kia hangā tēnei whare o te Atua.

¹⁴ Nā, ko ngā oko, ko ngā mea kōura, hiriwa, o te whare o te Atua, i tangohia nei e Nepukaneha i te temepara i Hiruhārama, i kawea ki te temepara o Papurōna, i tangohia ērā e Kīngi Hairuha i te temepara o Papurōna.

Ā, hōmai ana ki tētahi tangata, tōna ingoa ko Hehepātara, i meinga nei e ia hei kāwana,

¹⁵ ā, i mea ia ki a ia, “Tangohia ēnei mea, haere, kawea ki te temepara i Hiruhārama; ka hanga hoki i te whare o te Atua ki tōna wāhi.”

¹⁶ Kātahi ka haere mai taua Hehepātara, whakatakotoria ana e ia te tūranga mō te whare o te Atua i Hiruhārama; ko te hanganga anō tēnei o te temepara, o reira rā anō ā mohoa noa nei; heoi kāhore anō kia oti noa.

¹⁷ Nā, ki te pai te kīngi, me rapu i roto i te whare taonga o te kīngi i konā, i Papurōna, koia rānei i whakatakotoria e Kīngi Hairuha he tikanga kia hangā tēnei whare o te Atua ki Hiruhārama? Ā, kia meatia mai hoki e te kīngi tāna e pai ai mō tēnei mea ki a mātou.

6

Ka Kitea anō te Whakahau a Hairuha

¹ Kātahi ka puaki tā Tariuha tikanga, ā, ka rapua i roto i te whare pukapuka, kei reira nei ngā taonga e rongoa ana i Papurōna.

² Nā, kua kitea ki Akameta, i roto i te whare kīngi i te whenua o ngā Meri, he pukapuka, me tētahi kupu whakamahara i tuhituhia ki roto; koia tēnei:

³ I te tuatahi o ngā tau o Kīngi Hairuha i puaki tā Kīngi Hairuha tikanga; Mō te whare o te Atua i Hiruhārama, me hanga te whare, te wāhi e patua ai ngā patunga tapu, kia ū anō hoki te whakatakoto o ngā tūranga; kia ono tekau whatianga te tiketike, kia ono tekau whatianga te whānui.

⁴ Kia toru ngā rārangi o ngā kōhatu nunui, kia kotahi hoki rārangi o te rākau hou. Me hoatu anō ngā utu i roto i te whare o te kīngi;

⁵ me whakahoki anō ngā oko kōura, hiriwa, o te whare o te Atua, i tangohia nei e Nepukaneha i roto i te temepara i Hiruhārama, i kawea nei ki Papurōna; me kawea anō ki te temepara i Hiruhārama, ki tōna wāhi, ki tōna wāhi, me whakatakoto e koe ki te whare o te Atua.

⁶ Nā, e Tatenai, e Te Kāwana i tērā taha o te awa, e Hetara Potenai, me ō koutou hoa, me ngā Aparahaki, i tērā taha o te awa, kia matara mai koutou i reira.

⁷ Waiho noa atu te mahi o tēnā whare o te Atua. Waiho atu te kāwana o ngā Hūrai, rātou ko ngā kaumātua o ngā Hūrai, kia mahi ana i tēnā whare o te Atua i tōna wāhi.

⁸ Tēnei anō tētahi tikanga āku mō tā koutou e mea ai ki aua kaumātua o ngā Hūrai, hei mea mō te hanganga o tēnei whare o te Atua, kia hohoro te hoatu i ētahi o ngā taonga o te kīngi, arā o te takoha i tērā taha o te awa, ki ēnā tāngata, hei utu mea, kei whakawarea rātou.

⁹ Nā, ko ngā mea e kore ana i a rātou – ngā kūao pūru, ngā hipi toa, ngā reme hei tahunga tinana mā te Atua o te rangi, te wīti, te tote, te waina, te hinu, ngā mea e whakaritea e ngā tohunga i Hiruhārama – kei mahue te hoatu ki a rātou i tēnā rā, i tēnā rā.

¹⁰ Kia whakaherea ai e rātou ētahi whakahere kakara ki te Atua o te rangi, kia īnoi ai mō te kīngi, mō āna tama, kia ora.

¹¹ Kua hangā anō hoki e ahau he tikanga, ki te whakaputaia kētia tēnei kupu e tētahi, kia unuhia he kurupae i tōna whare, ā, ka whakairi i a ia, ka tārona ai ki runga; kia meinga anō tōna whare hei pūranga paru, hei utu mō tēnā.

¹² Nā, mā te Atua, nāna nei i mea kia noho tōna ingoa ki reira, e huna ngā kīngi katoa, me ngā iwi, ina totoro ō rātou ringa ki te whakaputa kē, ki te whakangaro i tēnā whare o te Atua i Hiruhārama.

Nāku, nā Tariuha te tikanga i whakatakoto; kia hohoro te meatanga.

Te Otinga me te Kawanga o te Temepara

¹³ Kātahi a Tatenai, te kāwana o tērā taha o te awa, a Hetara Potenai me ō rāua hoa, i te mea nā Kīngi Tariuha i tono mai, ka hohoro tonu tā rātou pērā.

¹⁴ Nā, kei te hanga ngā kaumātua o ngā Hūrai; tika tonu tā rātou, he mea nā te poropititanga a Hāka poropiti rāua ko Hakaraia tama a Iro. Nā, hanga ana rātou, ā, oti ake; i rite tonu ki te whakahau a te Atua o Iharaia, ki te whakahau a Hairuha, a Tariuha, a Arataherehe kīngi o Pahia.

¹⁵ Nō te toru o ngā rā o te marama Arara i oti ai tēnei whare, nō te ono anō tērā o ngā tau o te kīngitanga o Kīngi Tariuha.

¹⁶ Nā, i tāia e ngā tama a Ihairaira, e ngā tohunga, e ngā Rīwaiti, me ērā atu o ngā tama a te whakarau, te kawa o tēnei whare o te Atua i runga i te koa.

¹⁷ Tapaea ana hoki e rātou i te tāinga o te kawa o tēnei whare o te Atua, kotahi rau pūru, e rua rau hipi toa, e whā rau reme; ā, hei whakahere hara mō Ihairaira katoa, kotahi tekau mā rua koati toa, ko te maha hoki ia o ngā iwi o Ihairaira.

¹⁸ I whakatūria anō e rātou ngā tohunga, tēnei wehenga, tēnei wehenga, me ngā Rīwaiti, tēnei rōpū, tēnei rōpū, mō ngā mahi ki te Atua i Hiruhārama; ko te mea hoki i tuhituhia ki te Pukapuka a Mohi.

Te Kapenga

¹⁹ I te tekau mā whā o te marama tuatahi ka mahi ngā tama o te whakarau i te Kapenga.

²⁰ I purea hoki ngā tohunga rātou ko ngā Rīwaiti, he mea pure huihui rātou, ā, patua ana e rātou te Kapenga mā ngā tama katoa o te whakarau, mā ō rātou tuākana, mā ngā tohunga, mā rātou anō hoki.

²¹ Nā, ka kai ngā tama a Ihairaira i hoki mai nei i te whakarau, me te hunga katoa i mawehe mai nei ki a rātou i roto i te poke o ngā iwi o te whenua, ki te rapu i a Ihowā, i te Atua o Ihairaira.

²² Ā, ka mahia e rātou te Hākari o te Taro Rēwenakore, e whitu ngā rā, i runga i te koa; nā Ihowā hoki rātou i mea kia koa, nāna hoki i whakaanga mai te ngākau o te kīngi o Ahiria ki a rātou, i whakakaha ai ia i ō rātou ringa ki te mahi i te whare o te Atua, o te Atua o Ihairaira.

7

Ka Tae mai a Etera ki Hiruhārama

¹ I muri i ēnei mea, i te kīngitanga o Arataherehe kīngi o Pahia, nā, ko Etera tama a Heraia, tama a Atāria, tama a Hirikia,

² tama a Harumu, tama a Hāroko, tama a Ahitupu,

³ tama a Amaria, tama a Atāria, tama a Meraioti,

⁴ tama a Terahia, tama a Utī, tama a Puki,

⁵ tama a Apīhua, tama a Pinehaha, tama a Ereātara, tama a Ārona tino tohunga –

⁶ i haere mai tēnei Etera i Papurōna. Nā, he karaipi kakama ia ki te ture a Mohi i hōmai nei e Ihowā, e te Atua o Ihairaira. I runga anō i a ia te ringa o Ihowā, o tōna Atua, ā, hōmai ana e te kīngi ki a ia ngā mea katoa i tonoa e ia.

⁷ Nā, i haere mai anō ētahi o ngā tama a Ihairaira, nō ngā tohunga hoki o ngā Rīwaiti, o ngā kaiwaiata, o ngā kaitiaki kēti, o ngā Netinimi, ki Hiruhārama i te whitu o ngā tau o Kīngi Arataherehe.

⁸ Nā, kua tae ia ki Hiruhārama i te rima o ngā marama o te whitu o ngā tau o te kīngi.

⁹ Nō te tuatahi hoki o ngā rā o te marama tuatahi i tūmata ai ia te haere mai i Papurōna, ā, nō te tuatahi o ngā rā o te rima o ngā marama i tae mai ai ki Hiruhārama, i runga hoki i a ia te ringa pai o tōna Atua.

¹⁰ I whakatikaia hoki e Etera tōna ngākau ki te rapu i te ture a Ihowā, ki te mahi anō hoki, ā, ki te whakaako i a Ihairaira ki ngā tikanga, ki ngā whakaritenga.

Tā Arataherehe Pānui ki a Etera

¹¹ Nā, ko ngā kupu tēnei o te pukapuka i hōmai e Kīngi Arataherehe ki te tohunga, ki te karaipi ki a Etera; he karaipi ia nō ngā kupu o ngā whakahau a Ihowā, nō āna tikanga hoki ki a Ihairaira:

¹² Nā Arataherehe kīngi o ngā kīngi

ki te tohunga, ki a Etera, ki te karaipi o te ture a te Atua o te rangi, he tino tika, he aha atu.

¹³ Ko tāku tikanga tēnei ka whakatakotoria nei; nā, ko te hunga katoa o te iwi o Ihairaira, o āna tohunga hoki, o ngā Rīwaiti i tōku kīngitanga e whai ngākau ana kia haere ki Hiruhārama, me haere tahi me koe.

¹⁴ He mea unga nā hoki koe nā te kīngi rātou ko āna kaiwhakatakoto whakaaro tokowhitu, ki te ui i ngā mea o Hūrā, o Hiruhārama, kia rite ai ki te ture a tōu Atua i tōu ringa nā.

¹⁵ Ki te kawē anō i te hiriwa, i te kōura i hoatu noa nei e te kīngi, rātou ko āna kaiwhakatakoto whakaaro ki te Atua o Ihairaira, kei Hiruhārama nei tōna nohoanga,

¹⁶ i te hiriwa katoa anō, i te kōura e kitea e koe i te kāwanatanga katoa o Papurōna, i ngā mea hōmai noa anō a te iwi, a ngā tohunga, a te hunga e hōmai noa ana mō te whare o tō rātou Atua i Hiruhārama.

¹⁷ Nā, kia hohoro koe te hoko ki tēnei moni he pūru, he hipi toa, he reme, he whakahere totokore, me ngā ringihanga, ka whakaeke ai ki runga ki te āta o te whare o tō koutou Atua i Hiruhārama.

¹⁸ Nā, ko tā koutou ko ōu tēina e pai ai mō te toenga o te hiriwa, o te kōura, meatia, kia rite ki tā tō koutou Atua e pai ai.

¹⁹ Ā, ko ngā oko ka hoatu nei ki a koe mō ngā mahi o te whare o tōu Atua, me hoatu e koe ki te aroaro o te Atua i Hiruhārama.

²⁰ Ā, ko ērā atu mea e meatia ana e koe mō te whare o tōu Atua, e tika ana kia hoatu e koe, hoatu i roto i te whare taonga o te kīngi.

²¹ Nā, tēnei ahau, a Kīngi Arataherehe te whakatakoto nei i te tikanga ki ngā kaitiaki taonga katoa i tāwāhi o te awa: Nā, ko ngā mea katoa e tonoa i a koutou e Etera tohunga, e te karaipi o te ture a te Atua o te rangi, kia hohoro te mea,

²² ahakoa kotahi rau taranata hiriwa, ahakoa kotahi rau mēhua wīti, ahakoa kotahi rau pāti wāina, ahakoa kotahi rau pāti hinu; me te tote anō, e kore tōna taimaha e tuhituhia.

²³ Ko ngā mea katoa e kīia mai ana e te Atua o te rangi, me mahi kia tino rite mō te whare o te Atua o te rangi; he aha oti kia ai he riri mai ki te kīngitanga o te kīngi rātou ko āna tama?

²⁴ Kia mōhio anō koutou; ko ngā tohunga katoa, ko ngā Rīwaiti, ko ngā kaiwaiata, ko ngā kaitiaki kēti, ko ngā Netinimi, ko ngā kaimahi o tēnei whare o te Atua, e kore e tika kia tangohia he takoha taonga, he takoha tātanga, he takoha huarahi i a rātou.

²⁵ Nā māu, e Etera, kei a koe nā hoki te mōhio o te Atua, māu e whakarite ngā kaiwhakarite, ngā kaiwhakarongo totohe, hei whakarite mō ngā iwi katoa i tērā taha o te awa, hei te hunga katoa e mōhio ana ki ngā ture a tōu Atua; nā, ko te hunga kāhore e mōhio, mā koutou e whakaako.

²⁶ Ā, ko te tangata e kore e mahi i te ture a tōu Atua, i te ture anō a te kīngi, kia hohoro te whakapā o te whiu ki a ia, te whakamate rānei, te pei rānei he whenua kē, me tango rānei āna taonga, me here rānei.

Ka Whakamoemititia a Ihowā e Etera

²⁷ Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o ō tātou mātua, nāna nei i hōmai te whakaaro pēnei ki te ngākau o te kīngi, arā kia whakapaia te whare o Ihowā i Hiruhārama;

²⁸ nāna hoki i whakaputa aroha mai ki ahau i te aroaro o te kīngi rātou ko āna kaiwhakatakoto whakaaro, o ngā rangatira rarahi anō a te kīngi. Nā, kua whai kaha ahau; i runga hoki i ahau te ringa o Ihowā, o tōku Atua, nā, ka huihuia e ahau ētahi tino tātanga i roto i a Iharaia, hei hoa haere mōku ki runga.

8

Ngā Upoko o ngā Whānau i hoki mai i te Whakapakonga

¹ Nā, ko ngā upoko ēnei o ngā whare o ō rātou mātua, ko ngā whakapaparanga anō ēnei o te hunga i haere atu hei hoa mōku i Papurōna, i te kīngitanga o Kīngi Arataherehe:

² O ngā tama a Pinehaha, ko Kerehoma. O ngā tama a Itamara, ko Raniera. O ngā tama a Rāwiri, ko Hatuhu

³ o ngā tama a Hekania. O ngā tama a Paroho, ko Hakaraia; nā, ko ngā tāne i taua ngātāhitiā me ia, he mea whakapapa, kotahi rau e rima tekau.

⁴ O ngā tama a Pahata Moapa, ko Erihoenai tama a Terahia; nā, ko ōna hoa, e rua rau ngā tāne.

⁵ O ngā tama a Hekania, ko te tama a Tahatiere; nā, ko ōna hoa, e toru rau ngā tāne.

⁶ O ngā tama anō hoki a Ārini: ko Ēpere tama a Honatana; nā, ko ōna hoa, e rima tekau ngā tāne.

⁷ Nā, o ngā tama a Erama, ko Ihāia tama a Atāria; nā, ko ōna hoa, e whitu tekau ngā tāne.

⁸ O ngā tama a Hepatia, ko Tepāria tama a Mikaera; nā, ko ōna hoa, e waru tekau ngā tāne.

⁹ O ngā tama a Ioapa, ko Opāria tama a Tehiere; nā, ko ōna hoa, e rua rau kotahi tekau mā waru ngā tāne.

¹⁰ O ngā tama a Heromiti, ko te tama a Tohipia; nā, ko ōna hoa, kotahi rau e ono tekau ngā tāne.

¹¹ O ngā tama a Pepai, ko Hakaraia tama a Pepai; nā, ko ōna hoa, e rua tekau mā waru ngā tāne.

¹² Nā, o ngā tama a Atakara, ko Iohanana tama a Hakatana; nā, ko ōna hoa, kotahi rau kotahi tekau ngā tāne.

¹³ Nā, o ngā tama whakamutunga a Aronikama, ko ō rātou ingoa ēnei; ko Eriperete, ko Teiere, ko Hemaia; nā, ko ō rātou hoa, e ono tekau ngā tāne.

¹⁴ O ngā tama anō a Pikiwai, ko Utai, ko Tapuru; nā, ko ō rātou hoa, e whitu tekau ngā tāne.

He Pononga mō te Temepara

¹⁵ Nā, ka huihuia rātou e ahau ki te awa e rere ana ki Ahawa, ā, noho ana mātou i reira e toru ngā rā; ā, i tāku tirohanga i te iwi, i ngā tohunga. Nā, kīhai tētahi o ngā tama a Rīwai i kitea e ahau ki reira.

¹⁶ Kātahi ahau ka tono kia tikina a Eriētere, a Ariere, a Hemaia, a Erenātana, a Iaripi, a Erenātana, a Nātana, a Hakaraia, a Mehūrāma, he upoko ēnei; a Toiaripi anō, a Erenātana, he kaiwhakaako rāua.

¹⁷ Nā, ka ungā rātou e ahau ki te Iro; ki te upoko o te kāinga, o Kahipia; ā, i hoatu anō e ahau he kupu hei kōrero mā rātou ki te Iro rātou ko ōna tēina, ko ngā Netinimi, i te kāinga, i Kahipia, kia kawea mai ai e rātou he miniti ki a mātou mō te whare o tō tātou Atua.

¹⁸ Nā, i runga i a mātou te ringa pai o tō mātou Atua, ā, ka kawea mai e rātou ki a mātou he tangata whai whakaaro, nō ngā tama a Māhari, tama a Rīwai, tama a Iharaia; a Herepia anō rātou ko āna tama, ko ōna tuākana, tēina, kotahi tekau mā waru;

¹⁹ a, Hahapia hoki me Ihāia, nō ngā tama a Merari, rātou ko ōna tuākana, tēina, me ā rātou tama, e rua tekau;

²⁰ o ngā Netinimi anō i whakaritea nei e Rāwiri, e ngā rangatira, mō ngā mahi a ngā Rīwaiti, e rua rau e rua tekau ngā Netinimi. He mea whakahua katoa ō rātou ingoa.

Mā te Nohopuku me te Inoi e Tauārai

²¹ Kātahi ka karangatia e ahau he nohopuku ki reira ki te taha o te awa o Ahawa, kia whakaiti ai mātou i a mātou ki te aroaro o tō mātou Atua, kia rapua ai e mātou i a ia te ara tika mō mātou, mō ā mātou tamariki, mō ō mātou taonga katoa.

²² I whakamā hoki ahau ki te tono ki te kīngi i tētahi rōpū hōia me ētahi kaieke hōiho hei tuarā mō mātou ki te hoariri i te ara; i kōrero hoki mātou ki te kīngi, i mea, "Kei runga te ringa o tō mātou Atua i te hunga katoa e rapu ana i a ia, hei pai mō rātou; otiaa, ka whawhai tōna kaha, me tōna riri, ki te hunga katoa e whakarere ana i a ia."

²³ Nā, nohopuku ana mātou, rapua ana e mātou he tikanga i tō mātou Atua mō tēnei mea, ā, tauri mai ana ia ki a mātou.

Ngā Koha mō te Temepara

²⁴ Nā, ka motuhia e ahau ētahi o ngā tohunga kotahi tekau mā rua, a Herepia, a Hahapia, me ō rātou tēina kotahi tekau.

²⁵ Nā, pāunatia ana e ahau te hiriwa, te kōura, me ngā oko, arā te whakahere ki te whare o tō mātou Atua i hōmai nei e te kīngi rātou ko āna kaiwhakatakoto whakaaro, ko āna rangatira, e Iharaia katoa anō i reira.

²⁶ I pāunatia anō e ahau ki ō rātou ringa, te hiriwa e ono rau e rima tekau taranata, ngā oko hiriwa kotahi rau taranata; te kōura kotahi rau taranata.

²⁷ Me ngā peihana kōura e rua tekau, kotahi mano tarami te taimaha; me ngā oko e rua, he parāhi pai, kanapa tonu, rite tonu ki te kōura te utu nui.

²⁸ I mea anō ahau ki a rātou, "He tapu koutou ki a Ihowā, he tapu hoki ngā oko; he mea whakahere noa ake anō hoki te hiriwa me te kōura mā Ihowā, mā te Atua o ō koutou mātua.

²⁹ Matapoporetia iho, tiakina, kia pāunatia rā anō e koutou ki te aroaro o ngā rangatira, o ngā tohunga, o ngā Rīwaiti, o ngā rangatira o ngā whare o ngā mātua o Iharaia, ki Hiruhārama, i roto i ngā rūma o te whare o Ihowā."

³⁰ Heoi, riro ana i ngā tohunga, i ngā Rīwaiti, te taimaha o te hiriwa, o te kōura, o ngā oko, hei mau ki Hiruhārama, ki te whare o tō tātou Atua.

Te Hokinga mai ki Hiruhārama

³¹ Nā, ka tūria e mātou i te awa o Ahawa i te tekau mā rua o te marama tuatahi, ka haere ki Hiruhārama; i runga hoki i a mātou te ringa o tō mātou Atua, ā, whakaorangia ana mātou e ia i te ringa o te hoariri, o te kaiwhanga i te ara.

³² Nā, kua tae mātou ki Hiruhārama, ā, noho ana i reira, e toru ngā rā.

³³ I te whā o ngā rā, nā, ko taua hiriwa, kōura, me ngā oko, ka pāunatia i roto i te whare o tō tātou Atua e te ringa o Meremoto tama a Uriā tohunga. I a ia anō a Ereātara tama

a Pinehaha; i a rāua hoki a Iotāpara tama a Hehua, rāua ko Noaria tama a Pinui, nō ngā Rīwaiti.

³⁴ He mea tatau, he mea pāuna, tēnei, tēnei; i tuhituhia hoki ngā taimaha katoa i taua wā anō.

³⁵ Nā, ko te hunga i haere mai nei i te whakarau, ngā tama a te hunga i whakaraua atu, tāpaea ana e rātou he tahunga tinana mā te Atua o Īharaira, kotahi tekau mā rua pūru, he mea mō Īharaira katoa, e iwa tekau mā ono hipi toa, e whitu tekau mā whitu reme, tekau mā rua koati toa, hei whakahere hara; ko tēnei katoa hei tahunga tinana ki a Ihowā.

³⁶ Nā, ka hoatu ngā ture a te kīngi ki ngā kāwana nui a te kīngi, ki ngā kāwana iti i tērā taha o te awa; ā, ko rātou hei whakaneke ake i tā te iwi, i te whare anō o te Atua.

9

Ka Rongo a Etera i ngā Mārena ki ngā Tauīwi

¹ Ā, ka oti ēnei mea, ka haere mai ngā rangatira ki ahau, ka mea, “Kīhai te iwi o Īharaira rātou ko ngā tohunga, ko ngā Rīwaiti, i momotu i a rātou i roto i ngā iwi o ngā whenua; rite tonu tā rātou mahi ki ngā mea whakarihariha a ērā, arā a ngā Kanaani, a ngā Hiti, a ngā Perihī, a ngā Iepuhi, a ngā Āmoni, a ngā Moapi, a ngā Īhipiana, a ngā Amori.

² Kua tangohia hoki e rātou ētahi o ā rātou tamāhine mā rātou, mā ā rātou tama. Nā, kua whakawhenumitia te momo tapu ki roto ki ngā iwi o aua whenua. Āe rā, nui noa ake te ringa o ngā rangatira, o ngā tino tāngata, ki tēnei hē.”

³ Nā, i tōku rongonga i tēnei, haea ana e ahau tōku kākahu me tōku koroka, hutihutia ana e ahau ngā huruhuru o tōku mātenga, o ōku pāhau, ā, noho ana, mīharo ana.

⁴ Kātahi ka huihui mai ki ahau te hunga katoa i wehi i ngā kupu a te Atua o Īharaira, he mea mō te hē o te hunga i whakaraua; ā, ko ahau i noho me te mīharo, ā taea noatia te whakahere o te ahiahi.

Te Īnoi o Etera

⁵ Nā, i te whakahere o te ahiahi, ka maranga ake ahau i tōku whakamā, me tōku kākahu anō me tōku koroka i haehaea; piko ana ōku turi, ā, ka wherahia atu ōku ringa ki a Ihowā, ki tōku Atua,

⁶ nā, ka mea ahau:

E tōku Atua, he whakamā ahau, numinumi kau ana ahau, te ara ai tōku mata ki a koe, e tōku Atua. Kua tetere rawa hoki ō mātou hē ki runga ake i ō mātou māhunga; nui atu tō mātou poka kē, ā, tutuki noa ki te rangi.

⁷ Nui atu tō mātou poka kē, nō ngā rā anō o ō mātou mātua ā taea noatia tēnei rā, nā, ō mātou hē hoki i hoatu ai mātou, ō mātou kīngi, ō mātou tohunga, ki te ringa o ngā kīngi o ngā whenua, ki te hoari, ki te whakarau, hei pāhuatanga, ā, whakamā iho te mata, koia anō tēnei ināianei.

⁸ Nā, he iti nei tēnei wāhi i whakaputaina ai he atawhai e Ihowā, e tō mātou Atua, kia toe ai ētahi mōrehu o mātou; kia hōmai ai ki a mātou he titi ki tōna wāhi tapu, kia whakamāramatia ai ō mātou kanohi e tō mātou Atua, kia hōmai ai ki a mātou he orange ngākau, he mea iti, i a mātou nei i te herehere.

⁹ He pononga hoki mātou; heoi i a mātou i te herehere kīhai mātou i mahue i tō mātou Atua; nā, whakaputaina ana e ia he aroha ki a mātou i te aroaro o ngā kīngi o Pahia, i hōmai ai he orange ngākau ki a mātou, i whakaarahia ai te whare o tō mātou Atua, i hangā ai ōna wāhi kua ururuatia, i hōmai ai he taiepa ki a mātou ki Hūrā, ki Hiruhārama.

¹⁰ Nā, kia pēhea he kupu mā mātou, e tō mātou Atua, i muri i tēnei? Kua whakarērea hoki e mātou āu whakahau,

¹¹ i whakahaua e koe, arā e āu pononga, e ngā poropiti, i kī mai hoki koe: Ko te whenua ka haere nei koutou ki reira tango ai, he whenua poke tērā i ngā poke o ngā iwi o ngā whenua, i ā rātou mea whakarihariha, kī tonu hoki i tētahi pito ki tētahi i tō rātou poke.

¹² Nā, tēnā, kaua ā koutou tamāhine e hoatu mā ā rātou tama, kaua anō ā rātou tamāhine e tangohia mai mā ā koutou tama. Kaua anō e whai kia mau te rongu ki a rātou, kia whai pai rānei rātou ā ake ake; kia kaha ai koutou, kia kai ai hoki i ngā mea pai o te whenua, ā, waiho iho hei kāinga mō ā koutou tama ake tonu atu.

¹³ Nā, kua pā nei ēnei mea katoa ki a mātou mō ā mātou mahi hē, mō te nui o tō mātou poka kē, ā, i te mea he iti iho i ō mātou hē āu whiū, e tō mātou Atua, ā, hōmai ana e koe tēnei wāhi whakaoranga.

¹⁴ Kia takahi anō rānei mātou i āu tikanga, kia mārena ki ngā iwi nāna ēnei whakarihariha? E kore ianei koe e riri ki a mātou ā poto noa mātou i a koe, kore noa he mōrehu, he orange?

¹⁵ E Ihowā, e te Atua o Iharaira, he tika tāu; e toe nei hoki mātou, he mōrehu, koia anō tēnei ināianei. Nanā, tēnei mātou kei tōu aroaro, me ō mātou hē; nā tēnei hoki tē tū ai he tangata ki tōu aroaro.

10

Ka Whāki ngā Tāngata

¹ Nā, i a Etera e inoi ana, e whāki hara ana, me te tangi, me te rutu i a ia ki mua i te whare o te Atua, nā, nui atu te hui i rūpeke ki a ia i roto i a Iharaira, ngā tāne, ngā wāhine, ngā tamariki, nui atu hoki te tangi i tangi ai te iwi.

² Nā, ka oho a Hekania tama a Tehiere, ko tētahi nei ia o ngā tama a Erama, ka mea ki a Etera, Kua hē mātou ki tō tātou Atua, kua tango i ngā wāhine kē, i a ngā iwi o te whenua. Tēnei anō ia he mea e marama ai ngā whakaaro o Iharaira ki tēnei mea.

³ Nā, kia whakaritea he kawenata ki tō tātou Atua, kia whakarērea aua wāhine katoa me ā rātou tamariki, kia rite ai ki te whakaaro i whakatakotoria e tōku ariki, e te hunga anō e wehi ana i te whakahau a tō tātou Atua; kia rite anō te meatanga ki tā te ture.

⁴ Whakatika, mau hoki te mahi; ā, ko mātou hei hoa mōu; kia uaua, meatia.

⁵ Kātahi ka whakatika a Etera, ā, whakaoatitia ana e ia ngā rangatira o ngā tohunga, o ngā Riwaiti, o Iharaira katoa, kia meatia tēnei mea e rātou. Ā, oati ana rātou.

⁶ Kātahi a Etera ka whakatika i mua i te whare o te Atua, ā, haere ana ki te rūma o Iehohanana tama a Eriahihi. Ā, nō tōna taenga ki reira, kihai ia i kai taro, kihai i inu wai; e pōuri ana hoki ki te hē o te hunga i whakaraua.

⁷ Nā, ka karanga nui, puta noa i Hūrā, i Hiruhārama, ki ngā tama katoa o te whakaraua, kia huihui ki Hiruhārama.

⁸ Nā, ko te tangata e kore e tae mai i ngā rā e toru, i tā ngā rangatira rātou ko ngā kaumātua i whakaaro ai, ka murua pūtia ōna rawa katoa, ā, ka motuhia ia i roto i te whakaminenga o ngā whakarau.

⁹ Nā, ko te huihuinga mai o ngā tāngata katoa o Hūrā, o Pineamine ki Hiruhārama i roto i aua rā e toru; ko te iwa tēnei o ngā marama, i te rua tekau o te marama. Nā, noho ana te iwi katoa i te marae o te whare o te Atua, wiri ana rātou, he whakaaro ki tēnei mea, he nui anō hoki te ua.

¹⁰ Nā, ka whakatika a Etera tohunga, ka mea ki a rātou, “Kua hē koutou, kua mārenatia ki ngā wāhine kē, nā, kua neke ake te hē o Iharaira.

¹¹ Nā, whākina atu ngā hē ki a Ihowā, ki te Atua o ō koutou mātua, meatia hoki tāna i pai ai; motuhia mai hoki koutou i roto i ngā iwi o te whenua, i ngā wāhine kē hoki.”

¹² Nā, ka whakahokia e te iwi katoa, he nui ō rātou reo ki te mea: “Ka rite ki tāu kupu tā mātou e mea ai.

¹³ Otiia, he tokomaha te iwi, he wā ua nui hoki tēnei; e kore anō mātou e kaha ki te tū i waho, ehara hoki tēnei i te mahi mō te rā kotahi, mō ngā rā e rua rānei, he nui rawa hoki tō mātou hē i tēnei mea.

¹⁴ Nā, me whakarite ō tātou rangatira mō te huihui katoa, ā, me haere mai i ngā wā e whakaritea te hunga katoa kua mārena ki ngā wāhine kē i ō tātou pā, rātou ko ngā kaumātua o tēnei pā, o tēnei pā, me ngā kaiwhakawā o reira, kia tahuri atu rā anō i a tātou te riri kaha o tō tātou Atua, ā, kia tutuki rā anō tēnei mea.

¹⁵ Ko Honatana anake tama a Atahere rāua ko Tahatia tama a Tikiwa i tū atu ki tēnei mea, ā, ko ō rāua hoa ko Mehūrāma rāua ko Hapetai Riwaiti.”

¹⁶ Nā, i penā hoki ngā tama o te whakarau. Ā, ka wehea a Etera tohunga me ētahi upoko o ngā whare o ngā mātua nō tēnei whare, nō tēnei whare, o ō rātou mātua, he mea karanga katoa ō rātou ingoa; ā, noho ana rātou i te rā tuatahi o te tekau o ngā marama hei rapu i te tikanga o tēnei mea.

¹⁷ Poto rawa ake ngā tāngata katoa i mārena ki ngā wāhine kē, ko te rā tuatahi o te tuatahi o ngā marama.

Ngā Tāne he Wāhine Tauwi a rātou

¹⁸ Nā, kua mau ētahi o ngā tama a ngā tohunga he mea mārena ki ngā wāhine kē: arā nō ngā tama a Hehua tama a Iohereke rātou ko ōna tēina; ko Maaheia, ko Eriētere, ko Iaripi, ko Keraria.

¹⁹ Nā, ka tukua mai ō rātou ringa, mō ā rātou wāhine kia whakarērea, ā, ka hē nei rātou, ka tāpaea he hipi toa o te kāhui mō tō rātou hē. 1

²⁰ Nā, o ngā tama a Imere: 2 ko Hanani, ko Tepāria. 1

²¹ Ā, o ngā tama a Hārimi: 2 ko Maaheia, ko Irāia, ko Hemaia, ko Tehiere, ko Utia. 1

²² O ngā tama a Pahuru: 2 ko Erioenai, ko Maaheia, ko Ihimaera, ko Netanēre, ko Hotapara, ko Ereaha.

²³ O ngā Riwaiti: 2 ko Hotapara, ko Himeī, ko Keraia, (arā ko Kerita), ko Petahia, ko Hūrā, ko Eriētere. 1

²⁴ O ngā kaiwaiata: 2 ko Eriahipi. 1 O ngā kaitiaki kūwaha: 2 ko Harumu, ko Tereme, ko Uri.

²⁵ Nā, o Īharaira: O ngā tama a Paroho: ko Ramia, ko Tetia, ko Marakia, ko Miamini, ko Ereātara, ko Marakia, ko Penaia.

²⁶ O ngā tama a Erama: ko Matania, ko Hakaraia, ko Tehiere, ko Apari, ko Teremoto, ko Irāia.

²⁷ O ngā tama a Tatu: ko Erioenai, ko Eriahipi, ko Matania, ko Teremoto, ko Tāpara, ko Atita.

²⁸ O ngā tama a Pepai: ko Iehohanana, ko Hanania, ko Tapai, ko Atarai.

²⁹ A, o ngā tama a Pani: ko Mehūrāma, ko Maruku, ko Araia, ko Iahupu, ko Heara, ko Rāmoto.

³⁰ O ngā tama a Pahata Moapa: ko Arana, ko Kerara, ko Penaia, ko Maaheia, ko Matania, ko Petarēre, ko Pinui, ko Mānahi.

³¹ O ngā tama a Hārimi: ko Eriētere, ko Ihā, ko Marakia, ko Hemaia, ko Himiona,

³² ko Pineamine, ko Maruku, ko Hemaria.

³³ O ngā tama a Hahumu: ko Matenai, ko Matata, ko Tāpara, ko Eriperete, ko Teremai, ko Mānahi, ko Himeī.

³⁴ O ngā tama a Pani: ko Maarai, ko Āmarama, ko Uere,

³⁵ ko Penaia, ko Pereia, ko Keru,

³⁶ ko Wania, ko Meremoto, ko Eriahipi,

³⁷ ko Matania, ko Matenai, ko Taahau,

³⁸ ko Pani, ko Pinui, ko Himeī,

³⁹ ko Heremia, ko Nātana, ko Araia,

⁴⁰ ko Makanarepai, ko Hahai, ko Harai,

⁴¹ ko Atarēre, ko Heremia, ko Hemaria,

⁴² ko Harumu, ko Amaria, ko Hōhepa.

⁴³ O ngā tama a Nepo: ko Teiere, ko Matitia, ko Tāpara, ko Tepina, ko Iarau, ko Hoera, ko Penaia.

⁴⁴ Ko ēnei katoa, he hunga kua tango i te wāhine kē, kei ētahi hoki o rātou he wāhine kua whānau tamariki.

Ko te Pukapuka a Nehemia

Tā Nehemia Māharahara mō Hiruhārama

¹ Ko ngā kupu a Nehemia tama a Hakaria:

Nā, i te marama Kihireu, i te rua tekau o ngā tau, i ahau i Huhana, i te whare kīngi, ² ka tae mai a Hanani, tētahi o ōku tēina, rātou ko ētahi tāngata o Hūrā; ā, ka ui ahau ki a rātou ki ngā Hūrai i mawhiti, i mahue o ngā whakarau, ki Hiruhārama hoki.

³ Ā, ka mea rātou ki ahau, “Ko ngā oranga i mahue o ngā whakarau i reira i taua kāwanatanga he nui te hē, te whakahāweatia; kua pakaru hoki te taiepa o Hiruhārama, ā, kua wera ōna kēti i te ahi.”

⁴ Ā, nō tōku rongonga i ēnei kupu, ka noho ahau, ka tangi, ka pōuri hoki ā taka noa ētahi rā, nā, nohopuku ana ahau, inoi ana hoki ki te aroaro o te Atua o ngā rangi,

⁵ ā, ka mea ahau:

“Auē, e Ihowā, e te Atua o te rangi, ko te Atua nui ia e wehingia ana, e pupuri ana i te kawenata, i te atawhai mō te hunga e aroha ana ki a ia, e pupuri ana i āna whakahau;

⁶ tēnā, kia tahuri mai tōu taringa, kia titiro mai anō ōu kanohi, kia whakarongo mai ai koe ki te inoi a tāu pononga, e inoi atu nei ki tōu aroaro i te ao, i te pō, mō āu pononga, mō ngā tama a Iharaia, i ahau e whāki nei i ngā hara o ngā tama a Iharaia i hara ai mātou ki a koe. Āe rā, kua hara ahau me te whare o tōku pāpā.

⁷ He rawa tā mātou mahi ki a koe, kīhai hoki i pupuri i ngā whakahau, i ngā tikanga, i ngā whakaritenga i whakahaua e koe ki tāu pononga ki a Mohi.

⁸ “Tēnā, maharatia te kupu i whakahaua e koe ki tāu pononga, ki a Mohi, i mea rā koe, ‘Ki te poka kē tā koutou, ka whakamararatia atu koutou e ahau ki roto ki ngā iwi;

⁹ otia, ki te tahuri mai anō koutou ki ahau, ā, ka pupuri, ka mahi i āku whakahau, ahakoa i peia ētahi o koutou ki te pito whakamutunga o te rangi, ka kohikohia mai rātou e ahau i reira, ka kawea mai anō ki te wāhi i whiriwhiria e ahau kia noho tōku ingoa ki reira.’

¹⁰ “Nā, ko āu pononga ēnei, ko tāu iwi i hokona e koe, arā e tōu kaha nui, e tōu ringa kaha.

¹¹ Tēnā, e te Ariki, tahuri mai tōu taringa ki te inoi a tāu pononga, ki te inoi hoki a āu pononga e mea nei kia wehi i tōu ingoa. Kia tika rā tā tāu pononga āiane, hōmai hoki ki a ia kia atawhaitia e tēnei tangata.”

Ko ahau hoki te kaiwhakainu a te kīngi.

2

Ka Tonoa a Nehemia ki Hūrā

¹ Heoi, i te marama Nihana i te rua tekau o ngā tau o Kīngi Arataherehe, i te mea he wāina i tōna aroaro, ka hāpainga ake e ahau te wāina, hoatu ana ki te kīngi. Kāhore hoki ahau i pōuri i mua atu i tōna aroaro.

² Nā, ka mea te kīngi ki ahau, “He aha tōu kanohi i pōuri ai, kāhore nei hoki ōu mate? Ehara tēnei i te mea kē atu i te pōuri o te ngākau.”

Nā, nui atu tōku wehi.

³ Anō rā ko ahau ki te kīngi, “Kia ora tonu te kīngi; he aha tōku mata i kore ai e pōuri, i te mea kua ururuatia te pā, te whare o ngā tanumanga o ōku mātua, ā, kua pau ōna kēti i te ahi?”

⁴ Anō rā ko te kīngi ki ahau, “He aha te mea ka tonoa nei e koe?”

Heoi, ko tāku inoinga ki te Atua o te rangi.

⁵ Nā, ka kī atu ahau ki te kīngi, “Ki te pai te kīngi, ki te mea hoki e paingia ana tāu pononga i tōu aroaro, kia ungā ahau e koe ki Hūrā, ki te pā o ngā tanumanga o ōku mātua, kia hangā ai e ahau.”

⁶ Nā, ka mea te kīngi ki ahau (i tōna taha anō hoki te kuīni e noho ana), “Kia pēhea te roa ōu ka haere nei, ā, hei āhea koe hoki mai ai?” Nā, kua pai ki te kīngi kia ungā ahau, ā, whakaritea ana e ahau he wā ki a ia.

⁷ I mea anō ahau ki te kīngi, “Ki te pai te kīngi, me hōmai he pukapuka ki ahau ki ngā kāwana i tāwāhi o te awa, kia tukua ahau e rātou kia puta atu ā tae noa ki Hūrā;

⁸ he pukapuka anō hoki ki a Āhapa, kaitiaki o te ngahere a te kīngi, kia hōmai e ia ētahi rākau ki ahau hei hanga mō ngā kurupae o ngā kēti o te nohoanga rangatira i te whare,

mō te taiepa hoki o te pā, mō te whare hoki e haere atu ai ahau." Nā, ka hōmai e te kīngi ki ahau; i rite tonu ki tā te ringa pai o tōku Atua i runga i ahau.

⁹ Kātahi ka haere ahau ki ngā kāwana i tērā taha o te awa, hoatu ana e ahau ngā pukapuka a te kīngi ki a rātou. I ungā anō e te kīngi ētahi rangatira hōia, me ētahi hōia eke hōiho hei hoa mōku.

¹⁰ Ā, nō te rongonga o Hanaparata Horoni rāua ko te pononga, ko Tōpia Āmoni, nui rawa te kino i kino ai ki a rāua, nō te mea kua tae he tangata hei rapu i te pai mō ngā tama a Ihairaira.

Tā Nehemia Tirotirohanga i ngā Taiepa

¹¹ Heoi, kua tae ahau ki Hiruhārama, ā, e toru ōku rā ki reira.

¹² Nā, ka maranga ahau i te pō, mātou ko ētahi tāngata torutoru hei hoa mōku; kīhai hoki i kōrerotia e ahau ki tētahi tā tōku Atua i hōmai ai ki tōku ngākau kia meatia ki Hiruhārama. Kāhore hoki ōku kararehe; heoi anō ko te kararehe i eke ai ahau.

¹³ I haere anō ahau i te pō i te Kūwaha o te Raorao, ki te ritenga o te puna tarakona, ki te Kūwaha Paru anō hoki, ā, tirotirohia iho e ahau ngā taiepa o Hiruhārama kua pakaru nei me ōna kēti kua pau nei i te ahi.

¹⁴ Kātahi ahau ka haere ki te Kūwaha o te Puna, ki te poka wai anō a te kīngi; heoi kāhore he wāhi e haere atu ai te kararehe e waha ana i ahau.

¹⁵ Nā, piki ana ahau i te awaawa i te pō, tirotirohia ana e ahau te taiepa. Nā, tahuri ana ahau, tomo ana nā te Kūwaha o te Raorao, hoki ana.

¹⁶ Heoi, kīhai ngā rangatira i mōhio e haere ana rānei ahau ki hea, he aha rānei tāku e mea nei; kāhore anō kia kōrerotia noatia e ahau ki ngā Hūrui, ki ngā tohunga, ki ngā tino tāngata, ki ngā rangatira, ki tērā atu hunga rānei i mahi nei i ngā mahi.

Te Whakaritenga kia Whakahou ngā Taiepa

¹⁷ Kātahi ka mea ahau ki a rātou, "Ka kite koutou i te nui o tō tātou aituā, ko Hiruhārama kua ururuatia, ko ōna kēti kua wera i te ahi. Haere mai, tātou ka hanga i te taiepa o Hiruhārama; kei waiho tonu tātou hei tāwainga."

¹⁸ Nā, ka kōrerotia e ahau ki a rātou te ringa o tōku Atua i pai nei ki runga i ahau, me ngā kupu a te kīngi i kōrerotia ki ahau.

Nā, ka mea rātou, "Tātou ka whakatika, ka hanga." Heoi, kei te whakakaha rātou i ō rātou ringa mō tēnei mahi pai.

¹⁹ I te rongonga ia o Hanaparata Horoni, rātou ko te pononga, ko Tōpia Āmoni, ko Keheme Ārapi, ka whakahī mai rātou ki a mātou, ka whakahāwea ki a mātou, ka mea, "He aha tēnei mea ka meatia nei e koutou? Ka whakakeke rānei koutou ki te kīngi?"

²⁰ Kātahi ka whakahoki ahau ki a rātou, ka mea ki a rātou, "Ko te Atua o te rangi, māna e tika ai tā mātou. Nā, ka whakatika mātou, āna tāngata, ka hanga. Ko koutou ia, kāhore he wāhi, he tikanga, he maharatanga rānei, i Hiruhārama."

3

Te Hanganga anō o te Taiepa o Hiruhārama

¹ Kātahi ka whakatika a Eriahipi, tino tohunga, rātou ko ōna tēina ko ngā tohunga, kei te hanga i te Kūwaha Hipi; whakatapua ana e rātou, whakatūria ana e rātou ōna tatau tae noa ki te Pourewa o Meaha, whakatapua ana e rātou tae noa ki te Pourewa o Hananēre.

² I tōna taha ko ngā tāngata o Heriko e hanga ana, ā, i te taha o ērā ko Tākuru tama a Imiri.

³ Nā, ko te Kūwaha Ika, nā ngā tama a Hahenaa i hanga; nā rātou i whakanoho ōna rākau, i whakatū hoki ōna tatau, ōna raka, me ōna tūtaki.

⁴ I kō atu i a rātou ko Meremoto tama a Uria, tama a Koto ki te hanga. Ā, i kō atu i a rātou ko Mehūrāma tama a Perekia, tama a Mehetapēre ki te hanga. Ā, i kō atu i ēnā ko Hāroko tama a Paana ki te hanga.

⁵ I tō rātou taha ko ngā Tekoi ki te hanga; otirā kīhai ō rātou tāngata nunui i tuku i ō rātou kaki ki te mahi a tō rātou Ariki.

⁶ Nā, ko te Kūwaha Tawhito i hangā e Ioiara tama a Pahea, rāua ko Mehūrāma tama a Pehoreia. Nā rāua ōna rākau i whakanoho, nā rāua anō i whakatū ōna tatau, me ōna raka, me ōna tūtaki.

⁷ I tō rāua taha e hanga ana a Meratia Kipeoni, a Taroni Meronoti – me ngā tāngata o Kipeono, o Mihipa – he wāhi ērā nō te torōna o te kāwana o tērā taha o te awa.

⁸ I tōna taha e hanga ana a Utire tama a Harahaia, nō ngā kaimahi kōura. I tōna taha e hanga ana a Hanania tama a tētahi kaiwhakaranu. Nā, oti ake i a rātou a Hiruhārama, tae noa ki te taiepa nui.

⁹ I tō rātou taha e hanga ana a Repaia tama a Huru, rangatira o te hāwhe o ngā wāhi o Hiruhārama.

¹⁰ I tō rātou taha e hanga ana a Ieraia tama a Harumapa, ki te ritenga atu anō o tōna whare. I tōna taha e hanga ana a Hatuhu tama a Hahapania.

¹¹ Ko Marakia tama a Hārimi, ko Hahupu tama a Pahata Moapa, ki te hanga i tērā atu wāhi, i te Pourewa anō hoki i Ngā Oumu.

¹² I tōna taha e hanga ana a Harumu tama a Harohehe rangatira o te hāwhe o ngā wāhi o Hiruhārama, a ia me āna tamāhine.

¹³ Ko te Kūwaha o te Raorao he mea hanga nā Hanunu rātou ko ngā tāngata o Tanoa. Nā rātou i hanga, nā rātou anō i whakatū ōna tatau, ōna rākau, me ōna tūtaki, kotahi mano anō hoki ngā whatianga o te taiepa, ā tae noa ki te Kūwaha Paru.

¹⁴ Ko te Kūwaha Paru nā Marakia tama a Rekapa rangatira o tētahi wāhi o Petehakereme i hanga; nāna i hanga, nāna anō i whakatū ōna tatau, ōna raka, me ōna tūtaki.

¹⁵ Ko te Kūwaha i te Puna, he mea hanga tērā nā Harunu tama a Korohote rangatira o tētahi wāhi o Mihipa; nāna i hanga, nāna anō i hipoki, nāna i whakatū ōna tatau, ōna raka, ōna tūtaki, me te taiepa i te poka wai i Hiroa i te taha o te kāri a te kīngi, ā tae noa ki ngā kaupae e heke iho ana i te pā o Rāwiri.

¹⁶ I muri i a ia e hanga ana a Nehemia tama a Atapuku, rangatira o te hāwhe o ngā wāhi o Peteturu, tae noa ki te ritenga o ngā tanumanga o Rāwiri, ki te poka wai i hangā, ki te whare anō o te hunga nunui.

¹⁷ I muri i a ia ka hanga ko ngā Riwaiti, ko Rehumu tama a Pani. I tōna taha e hanga ana a Hahapia rangatira o te hāwhe o ngā wāhi o Keira, i tōna wāhi anō.

¹⁸ I muri i a ia e hanga ana ō rātou tēina, ko Pāwai tama a Henarara, rangatira o te hāwhe o ngā wāhi o Keira.

¹⁹ I tōna taha e hanga ana a Ētere tama a Hehua, rangatira o Mihipa, i tētahi wāhi i te ritenga atu o te haerenga ki runga ki te takotoranga mea whawhai i te koki o te taiepa.

²⁰ I muri i a ia ko Paruku tama a Tapai, uaua rawa tāna hanga i tētahi atu wāhi, i te koki o te taiepa, ā tae noa ki te tatau o te whare o Eriahi, o te tino tohunga.

²¹ I muri i a ia ka hanga ko Meremoto, tama a Uria, tama a Koto, i tētahi atu wāhi, i te tatau atu anō o te whare o Eriahi, ā tae noa ki te pito o te whare o Eriahi.

²² I muri i a ia ka hanga ko ngā tohunga, ko ngā tāngata o te mānia.

²³ I muri i a ia e hanga ana a Pineamine rāua ko Hahupu, i te ritenga mai anō o tō rāua whare. I muri i a ia e hanga ana a Atāria tama a Maaheia tama a Anania i te taha anō ki tōna whare.

²⁴ I muri i a ia ka hanga ko Pinui tama a Henarara i tētahi atu wāhi, i te whare atu anō o Atāria, ā tae noa ki te koki o te taiepa, ā, ki te pikonga.

²⁵ Ko Parara tama a Utai i te ritenga atu o te koki o te taiepa, o te pourewa hoki e kōkiri ana ki waho i te whare o te kīngi i runga, i te taha o te marae o te whare herehere. I muri i a ia ko Peraia tama a Paroho,

²⁶ ā, i noho ngā Netinimi ki Ōpere, ā tae noa ki te ritenga atu o te Kūwaha Wai, whaka te rāwhiti, ki te pourewa anō hoki e uaki ana ki waho.

²⁷ I muri i a ia ka hanga ko ngā Tekoi i tētahi atu wāhi, i te ritenga anō o te pourewa nui e kōkiri ana ki waho, ā tae noa ki te taiepa o Ōpere.

²⁸ Ko tō runga ake o te Kūwaha Hōiho tā ngā tohunga i hanga ai, i te ritenga anō o te whare o tēnei tangata, o tēnei tangata.

²⁹ I muri i a rātou ka hanga ko Hāroko tama a Imere i te ritenga anō o tōna whare. I muri anō hoki i a ia ka hanga ko Hemaia tama a Hekania, kaitiaki o te Kūwaha ki te Rāwhiti.

³⁰ I muri i a ia ka hanga ko Hanania tama a Heremia, rāua ko Hanunu, ko te tama tuaono a Tarapa, i tētahi atu wāhi. I muri i a ia ka hanga ko Mehūrāma tama a Perekia i te ritenga anō o tōna ruma.

³¹ I muri i a ia ka hanga ko Marakia tētahi o ngā kaimahi kōura, ā tae noa ki te wāhi i ngā Netinimi, i ngā kaihekohoko, i te ritenga atu anō o te Kūwaha Mipikara, ki te pikitanga atu anō hoki i te koki.

³² Nā, ko te takiwā o te pikitanga i te koki tae noa ki te Kūwaha Hipi, he mea hanga tērā nā ngā kaimahi kōura, nā ngā kaihekohoko.

4

Ka Tautohetia e ngā Hoariri te Hanga anō

¹ Nō te rongonga ia o Hanaparata kei te hanga mātou i te taiepa, ka riri, nui atu te riri, ka whakahī ki ngā Hūrai.

² Nā, ka kōrero ia i te aroaro o ōna tēina, o te ope anō o Hamaria, ka mea; “E aha ana ēnei Hūrai ngoikore? E hanga pā rānei rātou? E mea patunga tapu rānei rātou? E oti rānei i a rātou i te rā kotahi? E whakaorangia ake rānei e rātou ngā kōhatu i roto i ngā pūranga paru kua oti nā te tahu?”

³ Nā, i tōna taha a Tōpia Āmoni, ā, ka mea ia, “Ko taua mea e hangā nā e rātou, ki te piki atu he pokiha, ka pakaru tā rātou taiepa kōhatu.”

⁴ Whakarongo, e tō mātou Atua, e whakahāweatia ana hoki mātou; whakahokia iho anō tā rātou taunu ki runga ki tō rātou upoko; hoatu hoki rātou hei taonga parakete ki te whenua e whakaraaua ai.

⁵ Ā, kei hīpokina tō rātou hē, kua anō tō rātou hara e murua i tōu aroaro; mō rātou i whakapātaritari i a koe i te aroaro o ngā kaihangā.

⁶ Nā, hangā ana e mātou te taiepa; ā, ka honoa te taiepa katoa, kia tae ki te hāwhe anō o tōna tiketike; he ngākau hoki tō te iwi ki te mahi.

⁷ I te rongonga ia o Hanaparata, o Tōpia, o ngā Ārapi, o ngā Āmoni, o ngā Aharori, kua neke haere te hanga o ngā taiepa o Hiruhārama, ā, kua tīmata ngā wāhi pakaru te kapi, nā, nui atu tō rātou riri.

⁸ Nā, ka whakatupu ngātahi rātou i te hē, kia haere mai ki te whawhai ki Hiruhārama, whakaware ai.

⁹ Heoi, inoi ana mātou ki tō mātou Atua, whakatūria ana e mātou he atiati mō rātou, i te ao, i te pō, i te wehi hoki i a rātou.

¹⁰ Nā, ka mea a Hūrā, “Kua hemo te kaha o ngā kaipīkau, e nui ana hoki te paru; nā, e kore mātou e kaha ki te hanga i te taiepa.”

¹¹ I mea anō ō mātou hoariri, “E kore rātou e mōhio, e kore e kite, kia tae atu rā anō tātou ki waenganui i a rātou, ko reira tātou tukituki ai i a rātou, whakamutu ai hoki i te mahi.”

¹² Ā, nō te taenga mai o ngā Hūrai e noho ana i tō rātou taha, tekau ā rātou meatanga mai ki a mātou, “I ngā wāhi katoa, me hoki mai koutou ki a mātou.”

¹³ Nā reira, i whakatūria ai e ahau ki ngā wāhi o raro, ki tua mai o te taiepa, ki ngā wāhi tuwhera anō hoki, whakatūria ana e ahau te iwi, tēnei hapū, tēnei hapū, o rātou, i a rātou anō ā rātou hoari, ā rātou tao, ā rātou kōpere.

¹⁴ Nā, ka titiro ahau, ka whakatika ki runga, ka mea ki ngā rangatira, ki ngā tāngata nunui, ki ērā atu anō o te iwi, “Kaua e wehi ki a rātou. Kia mahara ki te Ariki, ki te mea nui e wehingia ana, ka whawhai kia ora ai ō koutou tuākana, tēina, ā koutou tama, ā koutou tamāhine, ā koutou wāhine, me ō koutou whare.”

¹⁵ Ā, ka rongo ō mātou hoariri ka mōhioia tērā e mātou, ā, kua whakatakā nei e te Atua ō rātou whakaaro, nā, hoki ana mātou katoa ki te taiepa ki tāna mahi, ki tāna mahi.

¹⁶ Nō taua rā anō ko tētahi tānga o āku tāngata hei mahi i te mahi, ā, ko tētahi tānga o rātou hei pupuri i ngā tao, i ngā whakangungu rākau, i ngā kōpere, i ngā pukupuku; ko ngā rangatira, i muri rātou i te whare katoa o Hūrā.

¹⁷ Ko ngā kaihangā i te taiepa, me ngā kaiwaha i ngā pīkaunga, whakawaha ana rātou, ā, kotahi te ringa o tēnei, o tēnei, ki te mahi i te mahi, kotahi hei pupuri i te patu.

¹⁸ Nā, ko ngā kaihangā, whītiki rawa tāna hoari ki tōna taha, ki tōna taha; nā, hanga ana rātou. I tōku taha anō hoki ko te kaiwhakatangi tētere.

¹⁹ I mea anō ahau ki ngā rangatira, ki ngā tāngata nunui, ki ērā atu anō o te iwi, “He nui te mahi, he tātahi, kua tohatoha noa atu anō tātou ki te taiepa, matara noa tētahi i tētahi.

²⁰ Ko te wāhi e rongo ai koutou i te tangi o te tētere, me huihui ki a mātou ki reira. Mā tō tātou Atua tā tātou pakanga.”

²¹ Heoi, mahia ana e mātou te mahi; nā, ko tētahi tānga ki te pupuri tao, nō te huakanga ake anō o te ata ā puta noa ngā whetū.

²² I mea anō ahau ki te iwi i taua wā, “Kia moe tēnei tangata, tēnei tangata, me tāna pononga anō, ki roto ki Hiruhārama, ā, ka ai rātou hei kaitiaki mō tātou i te pō, hei mahi anō i te awatea.”

²³ Heoi, ko ahau, ko ōku tēina, ko āku pononga, me ngā kaitiaki i whai mai nei i ahau, kihai i whakarērea atu ō mātou kākahu. Mau tonu te patu a tēnei, a tēnei, i te haerenga ki te wai.

5

Ka Āwhinatia e Nehemia ngā Rawakore

¹ Kātahi ka nui atu te karanga a te iwi, rātou ko ā rātou wāhine, he whakahē mō ō rātou tuākana, tēina, mō ngā Hūrai.

² I reira hoki ētahi e mea ana, “Ko mātou, ko ā mātou tama, me ā mātou tamāhine, he tokomaha; tātou ki te hoko wīti, kia kai ai tātou, kia ora ai.”

³ I reira hoki ētahi e kī ana, “Kua waiho ō mātou whenua, ā mātou māra wāina, ō mātou whare hei taunaha; tātou ki te hoko wīti mō te matekai.”

⁴ Me ētahi hoki e kī ana, “Kua riro mai he moni tārewa i a mātou hei takoha me te kīngi; ko ō mātou whenua, ko ā mātou māra wāina te tawewatanga.

⁵ Nā, rite tonu ō mātou kikokiko ki ngā kikokiko o ō mātou tuākana; rite tonu ā mātou tamariki ki ā rātou tamariki. Nanā, e whakaponongatia ana e mātou ā mātou tama me ā mātou tamāhine hei pononga, kua oti anō ētahi o ā mātou tamāhine te mea hei pononga, kāhore hoki ā mātou mea hei whakahoki mai; nō te mea kei ngā tāngata kē ō mātou whenua, ā mātou māra wāina.”

⁶ Nā, nui atu tōku riri i tōku rongonga i tā rātou karanga, i ēnei kupu.

⁷ Kātahi ka whakaaroaroa e tōku ngākau i roto i ahau, ā, ka totohe ahau ki ngā rangatira me ngā tāngata rarahi; i kī atu hoki ahau ki a rātou, “E tangohia ana e koutou he moni whakatupu i tōna teina, i tōna teina.” Nā, tū ana i ahau he hui nui hei whakahē mō rātou;

⁸ i mea anō ahau ki a rātou, “Kua poto tā mātou hei whakahoki mai i ō tātou teina, i ngā Hūrai, kua oti nei te hoko ki ngā tauwi, ā, ka hokona atu anō rānei e koutou ō koutou tuākana, tēina? Ka hokona rānei rātou ki a tātou?” Kātahi ka whakarongo kau rātou, kihai hoki i kitea he kupu mā rātou.

⁹ I mea anō ahau, “Ehara tēnā i te mea pai e mea nā koutou. Kaua ianei koutou e haere i runga i te wehi ki tō tātou Atua? Kaua rānei e whakaaro ki te tāwai mai a ō tātou hoariri, a ngā tauwi?”

¹⁰ Nā, ko ahau, ko ōku teina, me āku tāngata, e tuku ana he moni, he wīti ki a rātou mō te moni whakatupu. Tēnā rā, kia whakarērea atu e tātou tēnei mahi tango i te moni whakatupu.

¹¹ Tēnā, whakahokia atu ki a rātou i tēnei rā nei anō ō rātou whenua, ā rātou māra wāina, māra ōriwa, me ō rātou whare, me te wāhi whakarau o te moni, o te wīti, o te wāina, o te hinu, e tangohia nei e koutou i a rātou.”

¹² Kātahi rātou ka kī mai, “Me whakahoki atu e mātou, e kore anō e tonoa e mātou he mea i a rātou. Ka rite tā mātou e mea ai ki tāu i kī mai nā.”

Kātahi ka karangatia e ahau ngā tohunga, ā, ka meinga e ahau kia oati, mō tēnei kupu kia mahia.

¹³ I ruperupea anō e ahau te uma o tōku, me tāku kī anō, “Ko te tangata e kore e whakamana i tēnei kupu, kia pēnei tā Ihowā ruperupe i a ia i roto i tōna whare, i tāna mahi; kia rite anō ia ki tēnei te ruperupe, te takoto kau.”

Ā, ka kī mai te huihui katoa, “Āmine,” ka whakamoemiti anō rātou ki a Ihowā. Nā, pērā tonu te mahi a te iwi.

Te Ngākau Oha o Nehemia

¹⁴ Nō te rā anō i kīia ai ahau hei kāwana mō rātou ki te whenua o Hūrā, nō te rua tekau o ngā tau, ā tae noa ki te toru tekau mā rua o ngā tau o Kīngi Arataherehe, arā kotahi tekau mā rua tau, kāhore ahau, ōku teina rānei, i kai i te taro kāwana.

¹⁵ Otiia ko ngā kāwana ō mua, ko erā i mua i ahau, he taimaha tā rātou ki te iwi; i tangohia hoki e rātou he taro, he wāina, i a rātou, me ētahi hekere hiriwa e whā tekau. Āe rā, i whakatupu rangatira anō ā rātou tāngata ki te iwi. Kihai ia ahau i pērā, i wehi hoki ki te Atua.

¹⁶ I uaua tonu anō ahau ki te mahi i tēnei taiepa, kihai hoki mātou i hoko whenua mō mātou; i huihuia atu anō hoki āku tāngata katoa ki reira ki te mahi.

¹⁷ Nā, kotahi rau e rima tekau i tāku tēpu, nō ngā Hūrai, nō ngā rangatira, hāunga ērā atu i haere mai nei ki a mātou i roto i ngā iwi i tētahi taha o mātou, i tētahi taha.

¹⁸ Nā, ko ngā mea i takā māku i te rā kotahi, kotahi pūru, e ono hipi, he mea pai; i takā anō ētahi manu māku, ā, kotahi i roto i ngā rā kotahi tekau, ko ngā tū wāina katoa, tōna nui; ahakoa ko tēnei katoa, kihai ahau i mea ki te taro kāwana, nō te mea he taimaha rawa te hereherenga o tēnei iwi.

¹⁹ Kia mahara mai ki ahau, e tōku Atua, mō te pai, kia rite ki āku mea katoa i mea ai ahau ki tēnei iwi.

6

He Whakangārahu ki a Nehemia

¹ Ā, nō te rongonga o Hanaparata, o Tōpia, o Keheme Ārapi, o erā atu o ō mātou hoariri, kua hangā e ahau te taiepa, kāhore hoki he wāhi pakaru i mahue (kāhore anō ia kia oti noa i ahau ngā tatau te whakatū ki ngā kūwaha).

² nā, ka unga tāngata mai a Hanaparata rāua ko Keheme ki ahau, ka mea, “Haere mai, tātou ka rūnanga ki tētahi o ngā pā ririki i te mānia i Ono.”

Otiia i whakaaro rāua ki te mahi kino ki ahau.

³ Nā, ka unga tāngata ahau ki a rāua hei kī atu, “He nui te mahi e mahi nei ahau; e kore e āhei kia heke atu. Kia whakamutua hei aha te mahi? Ko whakarērea nei hoki e ahau, ki te heke atu ahau ki a kōrua.”

⁴ Nā, e whā ā rāua tononga tāngata mai ki ahau, ko taua tikanga anō, heoi whakahokia ana e ahau ko aua kupu rā anō.

⁵ Kātahi a Hanaparata ka unga mai i tāna tangata ki ahau, ko te rima o ngā ngarenga mai, ko taua tikanga anō, he pukapuka tuwhera i tōna ringa.

⁶ Ko te mea tēnei i tuhituhia ki reira:

“Kua pakū te rongo ki ngā tauwi – e kī ana anō hoki a Kahamu – tēnei koutou ko ngā Hūrai te mea nei kia whakakeke; koia i hangā ai e koe te taiepa; ā, e mea ana koe ko koe hei kīngi mō rātou; ko tā ngā kōrero hoki tēnei.

⁷ Kua whakatūria anō e koe ētahi poropiti hei karanga mōu ki Hiruhārama, hei kī, ‘Kua whai kīngi a Hūrā!’ Nā, ka whakaaturia ēnei kupu ki te kīngi. Heoi, haere mai, kia kōrerero tāua.”

⁸ Kātahi ahau ka unga tāngata ki a ia, hei kī atu, “Ehara kau ēnei mea e kōrero nei koe; he mea tito noa hoki nā tōu ngākau ake.”

⁹ Ko tā rātou katoa hoki, he whakawehi i a mātou, i mea rātou, “Tērā ō rātou ringa e whakawarea ki te mahi, e kore ai e mahia.”

Tēnā, e te Atua, whakakahangia ōku ringa.

¹⁰ Kātahi ahau ka haere ki te whare o Hemaia tama a Teraia tama a Mehetaipēre, he mea tūtaki hoki ia ki roto; ā, ka mea ia, “Me rūnanga tātou ki te whare o te Atua, ki roto ki te temepara, me tūtaki hoki e tātou ngā tatau o te temepara; tērā hoki rātou e haere mai ki te patu i a koe; inā, ko ā te pō rātou haere mai ai ki te patu i a koe.”

¹¹ Nā, ka mea ahau, “Me oma rānei te tangata pēnei i ahau nei? Ko wai te tangata o tōku rite e haere ki roto ki te temepara kia ora ai? E kore ahau e haere ki roto!”

¹² Nā, ka mahara ahau ehara ia i te mea ungā mai nā te Atua; heoi hei hē mōku tāna kupu i poropiti ai. He mea utu hoki ia nā Tōpia rāua ko Hanaparata.

¹³ I utua ai ia, kia wehi ai ahau, kia mahi pērā, ā, ka hara; kia whai mea ai rātou hei whakaingoa kino, hei tāwai mā rātou ki ahau.

¹⁴ Kia mahara, e tōku Atua, ki a Tōpia rāua ko Hanaparata, ki ēnei mahi a rāua, ki a Noaria poropiti wahine, ki ērā atu anō o ngā poropiti i mea nei ki te whakawehi i ahau.

Te Tutukitanga o te Mahi

¹⁵ Heoi, kua oti te taiepa i te rua tekau mā rima o ngā rā o te marama o Eruru; e rima tekau mā rua ngā rā.

¹⁶ Ā, i te rongonga o ō mātou hoariri katoa, i taua mea, ka wehi ngā tauwi katoa i tētahi taha o mātou, i tētahi taha, ā, ko te tino hokinga iho o ō rātou whakaaro; i kite hoki rātou he mea mahi tēnei mahi e tō mātou Atua.

¹⁷ He tini anō ngā pukapuka a ngā rangatira o Hūrā i aua rā i tae ki a Tōpia, me a Tōpia hoki i tae ki a rātou.

¹⁸ He tokomaha hoki o Hūrā i oati ki a ia, he hunaonga hoki ia nā Hekania tama a Araha; i tango anō tāna tama a Iehohanana i te tamāhine a Mehūrāma tama a Perekia hei wahine.

¹⁹ I kōerotia anō e rātou āna mahi pai ki tōku aroaro; i kawea anō e rātou āku kupu ki a ia. Heoi, tukua mai ana e Tōpia ētahi pukapuka hei whakawehi i ahau.

7

¹ Nāwai ā, kua oti te taiepa te hanga, kua whakatūria ngā tatau, kua whakaritea anō ngā kaitiaki kūwaha, ngā kaiwaiata, me ngā Riwaiti.

² Nā, ka tukua e ahau ngā tikanga mō Hiruhārama ki tōku teina, ki a Hanani rāua ko Hanania rangatira o te whare rangatira – he tangata pono hoki ia, ā, nui atu i tō te tokomaha tōna wehi ki te Atua.

³ I kī atu ahau ki a rāua, “Kaua e whakatuwheratia ngā kūwaha o Hiruhārama, kia mahana rā anō te rā; i a rāua e tū ana, me tūtaki e rāua ngā tatau, ka whakaū hoki. Me whakatū anō he kaitiaki i roto i ngā tāngata o Hiruhārama, ki tāna wāhi e tiaki ai, ki te ritenga o tōna whare, o tōna whare.”

⁴ Nā, he whārangi, he nui te pā, he torutoru ia ngā tāngata o roto; kāhore hoki ngā whare kia hangā.

*Te Rārangi o ērā i Hoki mai i te Manene
(Etera 2.1-70)*

⁵ Nā, ka hōmai e tōku Atua ki roto ki tōku ngākau kia huihuia ngā rangatira, me ngā tāngata rarahi, me te iwi, kia whakapapa ai rātou. I kitea hoki e ahau te pukapuka whakapapa o te hunga i haere mai i te ūmatanga. I kitea anō kua tuhituhia ki roto:

⁶ Ko ngā tama ēnei o te kāwanatanga i haere mai i te whakarau, nō te hunga i whakahekea, nō ērā i whakahekea atu e Nepukaneha kīngi o Papurōna, ā, hoki ana ki Hiruhārama, ki Hūrā; ki tōna pā, ki tōna pā.

⁷ I haere mai rātou ko Herupapera, ko Hehua, ko Nehemia, ko Atāria, ko Raamia, ko Nahamani, ko Mororekai, ko Pirihana, ko Mihiperete, ko Pikiwai, ko Nehumu, ko Paana.

Ko te tokomaha tēnei o ngā tāngata o te iwi o Iharaira:

⁸ Ko ngā tama a Paroho, e rua mano kotahi rau e whitu tekau mā rua.

⁹ Ko ngā tama a Hepatia, e toru rau e whitu tekau mā rua.

¹⁰ Ko ngā tama a Araha, e ono rau e rima tekau mā rua.

¹¹ Ko ngā tama a Pahata Moapa, (nō ngā tama a Hehua rāua ko Ioapa), e rua mano e waru rau kotahi tekau mā waru.

¹² Ko ngā tama a Erama, kotahi mano e rua rau e rima tekau mā whā.

¹³ Ko ngā tama a Tatu, e waru rau e whā tekau mā rima.

¹⁴ Ko ngā tama a Takai, e whitu rau e ono tekau.

¹⁵ Ko ngā tama a Pinui, e ono rau e whā tekau mā waru.

¹⁶ Ko ngā tama a Pepai, e ono rau e rua tekau mā waru.

¹⁷ Ko ngā tama a Atakara, e rua mano e toru rau e rua tekau mā rua.

¹⁸ Ko ngā tama a Aronikama, e ono rau e ono tekau mā whitu.

¹⁹ Ko ngā tama a Pikiwai, e rua mano e ono tekau mā whitu.

²⁰ Ko ngā tama a Ārini, e ono rau e rima tekau mā rima.

²¹ Ko ngā tama a Atere, (a Hetekia), e iwa tekau mā waru.

²² Ko ngā tama a Hahumu, e toru rau e rua tekau mā waru.

²³ Ko ngā tama a Pētai, e toru rau e rua tekau mā whā.

²⁴ Ko ngā tama a Haripi, kotahi rau kotahi tekau mā rua.

²⁵ Ko ngā tama a Kipeono, e iwa tekau mā rima.

²⁶ Ko ngā tāngata o Pēterehema, o Netopa, kotahi rau e waru tekau mā waru.

²⁷ Ko ngā tāngata o Anatoto, kotahi rau e rua tekau mā waru.

²⁸ Ko ngā tāngata o Pete Ātamawete, e whā tekau mā rua.

²⁹ Ko ngā tāngata o Kiriata Tearimi, o Kepira, o Peeroto, e whitu rau e whā tekau mā toru.

³⁰ Ko ngā tāngata o Rama, o Kapa, e ono rau e rua tekau mā tahi.

³¹ Ko ngā tāngata o Mīkimaha, kotahi rau e rua tekau mā rua.

³² Ko ngā tāngata o Pētēre, o Hai, kotahi rau e rua tekau mā toru.

³³ Ko ngā tāngata o tērā atu Nepo, e rima tekau mā rua.

³⁴ Ko ngā tama a tērā atu Erama, kotahi mano e rua rau e rima tekau mā whā.

³⁵ Ko ngā tama a Hārimi, e toru rau e rua tekau.

³⁶ Ko ngā tama a Heriko, e toru rau e whā tekau mā rima.

³⁷ Ko ngā tama a Roro, a Hariri, a Ono, e whitu rau e rua tekau mā tahi.

³⁸ Ko ngā tama a Hena, e toru mano e iwa rau e toru tekau.

³⁹ Ko ngā tohunga: ko ngā tama a Ieraia, (nō te whare o Hehua), e iwa rau e whitu tekau mā toru.

⁴⁰ Ko ngā tama a Imere, kotahi mano e rima tekau mā rua.

⁴¹ Ko ngā tama a Pahuru, kotahi mano e rua rau e whā tekau mā whitu.

⁴² Ko ngā tama a Hārimi, kotahi mano kotahi tekau mā whitu.

⁴³ Ko ngā Riwaiti: ko ngā tama a Hehua, a Karamiēre, (nō ngā tama anō hoki a Horewa), e whitu tekau mā whā.

⁴⁴ Ko ngā kaiwaiata: ko ngā tama a Āhapa, kotahi rau e whā tekau mā waru.

⁴⁵ Ko ngā kaitiaki kūwaha: ko ngā tama a Harumu, ko ngā tama a Atere, ko ngā tama a Taramono, ko ngā tama a Akupu, ko ngā tama a Hatita, ko ngā tama a Hopai, kotahi rau e toru tekau mā waru.

⁴⁶ Ko ngā Netinimi: ko ngā tama a Tiha, ko ngā tama a Hahupa, ko ngā tama a Tapaoto,

⁴⁷ ko ngā tama a Keroho, ko ngā tama a Hia, ko ngā tama a Parono,

48 ko ngā tama a Repana, ko ngā tama a Hakapa, ko ngā tama a Haramai,
 49 ko ngā tama a Hanana, ko ngā tama a Kirere, ko ngā tama a Kahara,
 50 ko ngā tama a Reaia, ko ngā tama a Retini, ko ngā tama a Nekora,
 51 ko ngā tama a Katama, ko ngā tama a Uha, ko ngā tama a Pahea,
 52 ko ngā tama a Pehai, ko ngā tama a Meunimi, ko ngā tama a Nepihehimi,
 53 ko ngā tama a Pakapuku, ko ngā tama a Hakupa, ko ngā tama a Harahuru,
 54 ko ngā tama a Patariti, ko ngā tama a Mehira, ko ngā tama a Haraha,
 55 ko ngā tama a Parakoho, ko ngā tama a Hihera, ko ngā tama a Tāmaha,
 56 ko ngā tama a Netia, ko ngā tama a Hatipa.

57 Ko ngā tama a ngā pononga a Horomona: ko ngā tama a Hotai, ko ngā tama a Hoperete, ko ngā tama a Perira,

58 ko ngā tama a Taara, ko ngā tama a Tarakono, ko ngā tama a Kirere,

59 ko ngā tama a Hepatia, ko ngā tama a Hatiri, ko ngā tama a Pokerete o Tepaimi, ko ngā tama a Amono.

60 Ko ngā Netinimi katoa, rātou ko ngā tama a ngā pononga a Horomona, e toru rau e iwa tekau mā rua.

61 Ko ēnei i haere mai i Teremera, i Terehareha, i Kerupu, i Arono, i Imere, otiā kīhai i taea e rātou te whakaatu te whare o ō rātou pāpā, tō rātou kāwei, nō Ihairaira rānei rātou:

62 arā ko ngā tama a Teraia, ko ngā tama a Tōpia, ko ngā tama a Nekora, e ono rau e whā tekau mā rua.

63 O ngā tohunga hoki: ko ngā tama a Hapaia, ko ngā tama a Koto, ko ngā tama a Paratirai, (i tango nei i tētahi o ngā tamāhine a Paratirai Kireari hei wahine māna, ā, ka huaina tō rātou ingoa ki a ia.)

64 I rapua e ēnei te whakapapa o ō rātou tūpuna i roto i te hunga kua oti te whakapapa; heoi kīhai i kitea. Nā reira i kīia ai rātou he poke, i mutu ake ai tō rātou tohungatanga.

65 Nā, ka mea te kāwana ki a rātou, kia kaua rātou e kai i ngā mea tapu rawa, kia ara ake rā anō tētahi tohunga, kei a ia ngā Urimi me ngā Tumime.

66 Ko te whakaminenga katoa, ki te huihuia, e whā tekau mā rua mano, e toru rau e ono tekau,

67 Hāunga ā rātou pononga tāne, ā rātou pononga wāhine, e whitu mano o ēnei e toru rau e toru tekau mā whitu. I a rātou anō he kaiwaiata, he tāne, he wāhine, e rua rau e whā tekau mā rima.

68 Ko ō rātou hōiho, e whitu rau e toru tekau mā ono; ko ō rātou muera, e rua rau e whā tekau mā rima.

69 E whā rau e toru tekau mā rima ngā kāmera: ko ngā kāihe, e ono mano e whitu rau e rua tekau.

70 Nā, i hōmai anō e ētahi o ngā ariki o ngā whare o ngā mātua he mea mō te mahi. Tā te kāwana i hōmai ai ki roto ki ngā taonga, kotahi mano tarami kōura, e rima tekau peihana, e rima rau e toru tekau kākahu tohunga.

71 I hōmai anō e ētahi o ngā ariki o ngā whare o ngā mātua ki roto ki ngā taonga mō te mahi e rua tekau mano tarami kōura, e rua mano e rua rau pāuna hiriwa.

72 Nā, ko ngā mea i hōmai e te nuinga o te iwi, e rua tekau mano tarami kōura, e rua mano pāuna hiriwa, e ono tekau mā whitu kākahu tohunga.

73 Heoi, noho ana ngā tohunga i ō rātou pā, me ngā Rīwaii anō, rātou ko ngā kaitiaki kūwaha, ko ngā kaiwaiata, ko ētahi o te iwi, ko ngā Netinimi, ko Ihairaira katoa.

Ka Whakahautia e Etera ngā Tāngata kia Mau ki te Ture

Ā, i te takanga mai o te whitu o ngā marama, e noho ana ngā tama a Ihairaira i ō rātou pā.

8

1 Nā, ka huihui te iwi katoa ānō he tangata kotahi, ki te marae i te Kūwaha Wai, ā, ka mea ki a Etera karaipi kia mauria mai te Pukapuka o te Ture a Mohi, o tērā i whakahaua e Ihowā ki a Ihairaira.

2 Nā, ka mauria mai e Etera tohunga te ture ki te aroaro o te whakaminenga, o te tāne, o te wāhine, o te hunga katoa e mōhio ana ki te whakarongo, i te rā tuatahi o te whitu o ngā marama.

³ Ā, ka kōrerotia e ia i te marae i te Kūwaha Wai, i te ata iho ā taea noatia a waenganui o te rā, i te aroaro o ngā tāne, o ngā wāhine, o te hunga whai whakaaro. Nā, tau tonu mai ngā taringa o te iwi katoa ki te Pukapuka o te Ture.

⁴ I tū anō a Etera karaipi i runga i te tūranga rākau i hangā nei hei mea pērā, me te tū anō a Matitia, a Hema, a Anaia, a Uria, a Hirikia, a Maaheia ki tōna taha ki matau, ā, ki tōna taha ki mau ki Peraia, ko Mihāera, ko Marakia, ko Hahumu, ko Hahaparana, ko Hakaraia, ko Mehūrāma.

⁵ Nā, wherahia ana e Etera te pukapuka i te aroaro o te iwi katoa; i runga ake hoki ia i te iwi katoa, ā, i tāna wherahanga, tū ana te iwi katoa.

⁶ Nā, ka whakapai a Etera ki a Ihowā, ki te Atua nui, ā, ka whakahokia e te iwi katoa, “Āmine, āmine.” Me te ara anō ō rātou ringa, nā, tuohu ana rātou, koropiko ana ki a Ihowā, me te ahu anō ngā kanohi ki te whenua.

⁷ Ko Hehua anō, ko Pani, ko Herepia, ko Iamini, ko Akupu, ko Hapetai, ko Horīa, ko Maaheia, ko Kerita, ko Atāria, ko Iotāpara, ko Hanana, ko Peraia, me ngā Rīwaiti, kei te whakamārama i te iwi ki te ture; tū tonu hoki tērā te iwi.

⁸ Ā, mārāma tonu tā rātou kōrero i te Pukapuka o te Ture, me te whakaatu anō i ngā tikanga, me te whakamārama anō i a rātou i te kōrerotanga.

⁹ Nā, ka mea a Nehemia, ko ia nei te kāwana, a Etera tohunga, te karaipi, me ngā Rīwaiti i whakaako nei i te iwi, ki te iwi katoa, “He rā tapu tēnei nā Ihowā, nā tō koutou Atua; kaua e tangi, kaua e pōuri.” I te tangi hoki te iwi katoa i tō rātou rongonga i ngā kupu o te ture.

¹⁰ Kātahi ia ka mea ki a rātou, “Haere, kainga ngā mea mōmona, inumia ngā mea reka, hoatu anō ētahi wāhi kia kawea mā te hunga kāhore nei i takā he mea mā rātou. He rā tapu hoki tēnei nā tō tātou Ariki; kaua hoki e pōuri; kei te koa hoki ki a Ihowā he kaha mō koutou.”

¹¹ Heoi, i whakamārie ngā Rīwaiti i te iwi katoa, i mea, “Whakarongoa; he tapu hoki te rā nei, kaua hoki e pōuri.”

¹² Nā, haere ana te iwi katoa ki te kai, ki te inu, ki te hoatu i ētahi wāhi mā ētahi, ki te whakanui i te hari, nō rātou ka mōhio ki ngā kupu i whakapuakina nei ki a rātou.

Te Hākari o Ngā Whare Wharau

¹³ Nā, i te rua o ngā rā ka huihui ngā ariki o ngā whare o ngā mātua o te iwi katoa, rātou ko ngā tohunga, ko ngā Rīwaiti, ki a Etera karaipi, kia mōhiotia ai ngā kupu o te ture.

¹⁴ Nā, ka kitea he mea i tuhituhia ki te ture i whakahaua e Ihowā, arā e Mohi, mō ngā tama a Ihairaira kia noho ki ngā tihokahoka i te hākari i te whitu o ngā marama,

¹⁵ kia karanga nui hoki, kia pakū te reo ki ō rātou pā katoa, ki Hiruhārāma hoki, kia mea, “Haere ki te maunga, tīkina he rau ōriwa, he rau rākau hinu, he rau ramarama, he rau nīkau, he rau rākau rau maha, hei hanga mō ngā tihokahoka, kia rite ai ki te mea i tuhituhia.”

¹⁶ Heoi, kua puta te iwi ki waho, kei te tiki, hangā ana e rātou he tihokahoka mō rātou ki te tuanui o te whare o tēnei, o tēnei, ki ō rātou marae, ki ngā marae anō o te whare o te Atua, ki te marae i te Kūwaha Wai, ki te marae i te Kūwaha o Ēparaima.

¹⁷ Nā, kua hangā he tihokahoka e te whakaminenga katoa o te hunga i hoki mai i te whakarau, ā, noho ana i raro i ngā tihokahoka; kihai hoki ngā tama a Ihairaira i pērā, o ngā rā anō i a Hohua tama a Nunu ā taea noatia taua rā, ā, nui atu te koa.

¹⁸ I kōrerotia anō e ia te Pukapuka o te Ture a te Atua i tēnei rā, i tēnei rā, i te rā tuatahi ā tae noa ki tō whakamutunga. Nā, e whitu ngā rā i mahi ai rātou i te hākari, ā, i te waru o ngā rā ko te huihuinga nui, ko te mea i whakaritea.

9

Ka Whāki ngā Iwi i ō Rātou Hara

¹ I te rua tekau mā whā o ngā rā o tēnei marama ka huihui ngā tama a Ihairaira, nohopuku ana, he taratara anō ngā kākahu, he oneone kei runga i a rātou.

² Nā, ka wehea ngā uri o Ihairaira i roto i ngā tāngata kē katoa; tū ana rātou, whākina ana e rātou ō rātou hara, me ngā kino o ō rātou mātua.

³ Tū ana rātou i tō rātou wāhi, ā, i tētahi o ngā wehenga e whā o te rā ka kōrerotia te Pukapuka o te Ture a Ihowā, a tō rātou Atua; ā, i tētahi o ngā wehenga e whā o te rā ka whāki, ka koropiko ki a Ihowā, ki tō rātou Atua.

⁴ Nā, ka tū ki runga ki te pikinga o ngā Rīwaiti, a Hehua, a Pani, a Karamiēre, a Hepania, a Puni, a Herepia, a Pani, a Kenani; nui atu tō rātou reo ki te karanga ki a Ihowā, ki tō rātou Atua.

⁵ Kātahi ka mea ngā Rīwaiti, a Hehūa, a Karamiēre, a Pani, a Hahapania, a Herepia, a Horia, a Hepania, a Petahia: “Whakatika, whakapai ki a Ihowā, ki tō koutou Atua ā ake ake.”

“Kia whakapaingia anō tōu ingoa korōria e whakanuia nei ki runga ake i ngā whakapai, i ngā whakamoemiti katoa.”

⁶ Ko koe, inā, ko koe anake a Ihowā; nāu i hanga te rangi, te rangi o ngā rangi, me ō reira tini mea, te whenua me ngā mea katoa i runga, ngā moana; me ngā mea katoa i roto. Ko koe hoki te kaiwhakaora o aua mea katoa; e koropiko ana hoki te ope o te rangi ki a koe.

⁷ Ko Ihowā koe, ko te Atua; nāu i whiriwhiri a Āperama, ā, kawea mai ana e koe i Uru o ngā Karari, huaina iho e koe tōna ingoa ko Āperahama.

⁸ I kitea hoki e koe he ngākau pono tōna ki tōu aroaro, nā, whakaritea ana e koe he kawenata ki a ia, he mea kia hōmai te whenua o ngā Kanaani, o ngā Hiti, o ngā Amori, o ngā Perihī, o ngā Iepuhi, o ngā Kirikahi, kia hōmai ki ōna uri. Nā, kua mana nei i a koe āu kupu; he tika hoki koe.

⁹ “I kitea anō e koe te tūkinotanga o ō mātou mātua i Ihīpa, i rongo anō ki tā rātou karanga i te Moana Whero.

¹⁰ Nā, hōmai ana e koe he tohu, he merekara, ki a Parao, ki āna tāngata katoa, ki te iwi katoa o tōna whenua; i mōhio hoki koe ki tā rātou whakakake ki a rātou. Nā, kua whai ingoa koe; koia anō tēnei ināiane.

¹¹ I wāhia anō e koe te moana ki tō rātou aroaro, ā, whiti ana rātou i te wāhi maroke, i waenganui o te moana. Tēnā ko ngā kaiaru i a rātou, makā ana e koe ki ngā rīre, anō he kōhatu ki roto ki ngā wai kaha.

¹² Ā, ārahina ana rātou e koe ki te pou kapua i te awatea; ki te pou ahi i te pō, hei whakamārama i tō rātou ara e haere ai rātou.

¹³ “I heke iho anō koe ki Maunga Hinai, ā, kōrero ana ki a rātou i runga i te rangi; hōmai ana e koe ki a rātou he whakaritenga tika, he ture pono, he tikanga pai, he whakahau.

¹⁴ Ko tōu hāpai tapu nāu i whakaatu ki a rātou; me ngā whakahau, me ngā tikanga, me te ture, nāu i whakahau ki a rātou, arā nā tāu pononga, nā Mohi.

¹⁵ I hōmai anō e koe he taro i te rangi mō tō rātou matekai; i whakaputaina he wai i te kōhatu mō tō rātou matewai; i kī anō ki a rātou kia haere ki te tango i te whenua i oati ai koe ka hoatu ki a rātou.

¹⁶ “Otia, ka whakakake rātou ko ō mātou mātua, ka whakapakeke i ō rātou kaki, kihai hoki i rongo ki āu whakahau.

¹⁷ Kihai i whakaae kia rongo, kihai i mahara ki āu merekara i mahia e koe i roto i a rātou; otia kua pakeke ō rātou kaki, whakakeke ana rātou, whakaritea ana e rātou he rangatira, kia hoki ai rātou ki tā rātou mahi pononga. Ko koe ia he Atua muru hara he tohu tangata, he atawhai, he pūhoi ki te riri, he nui te aroha, ā, kihai i whakarere i a rātou.

¹⁸ Āe rā, i tā rātou hanganga anō i te kūao kau, i te mea whakarewa, i tā rātou kīanga, ‘Ko tōu Atua tēnei i kawea mai ai koe i Ihīpa,’ ā, nui atu ā rātou whakapātaritaringa.

¹⁹ “Otia, i te maha o āu mahi aroha, kihai koe i whakarere i a rātou i te koraha; kihai rātou i mahue i te pou kapua i te awatea, hei ārahi i a rātou i te ara, i te pou ahi i te pō, hei whakamārama i a rātou, i te ara anō e haere ai rātou.

²⁰ I hōmai anō e koe tōu wairua pai hei whakaako i a rātou, kihai hoki tāu mana i kaiponuhia ki ō rātou māngai; i hōmai anō e koe he wai ki a rātou mō tō rātou matewai.

²¹ Āe rā, e whā tekau ngā tau i atawhaitia ai rātou e koe i te koraha, ā, kihai i hapa ki tētahi mea. Kihai ō rātou kākahu i tawhitotia, kihai anō ō rātou waewae i pupuhi.

²² “I hōmai anō e koe ngā kingitanga me ngā iwi ki a rātou, ā, wehewehea ana rātou ki ngā wāhi mō rātou. Heoi, kua riro i a rātou te whenua o Hihona, te whenua o te kingi o Hehepona, me te whenua o Oka kingi o Pahana.

²³ I whakanuia anō e koe ā rātou tamariki kia rite ki ngā whetū o te rangi, ā, kawea mai ana rātou ki te whenua i kī ai koe ki ō rātou mātua ka haere rātou ki reira tango ai.

²⁴ Heoi, haere ana ngā tamariki, riro ana te whenua i a rātou, ā, pēhia ana e koe ki tō rātou aroaro ngā tāngata whenua, ngā Kanaani, hōmai ana e koe ki ō rātou ringa, rātou, ō rātou kingi, me ngā iwi o te whenua, kia meatia ki a rātou tā rātou i pai ai.

²⁵ Nā, kua riro i a rātou ngā pā kaha, me te oneone mōmona, kua whiwhi anō ki ngā whare e kī tonu ana i ngā mea papai katoa, ki ngā poka wai kua oti te kerī, ki ngā mārā wāina, ōriwa, ki ngā rākau hei kai, tōna tini; ā, kai ana rātou, ka mākona, kua whai kiko, ā, koa ana rātou ki te nui o āu mea pai.

²⁶ “Otia ka tutū rātou, ā, ka whakakeke ki a koe, makā ana e rātou tāu ture ki muri ki ō rātou tuarā. Patua iho e rātou āu poropiti i whakaatu tikanga nei ki a rātou, kia tahuri ai rātou ki a koe; nui atu ā rātou whakapātaritaringa.

²⁷ Nā reira i hoatu ai rātou e koe ki te ringa o ō rātou hoariri, ā, whakatoia iho rātou e rātou. Heoi, i ngā wā i mate ai rātou, ka karanga rātou ki a koe, ka whakarongo koe i te rangi, ā, i te maha o āu mahi aroha, hōmai ana e koe he kaiwhakaora ki a rātou, i ora ai rātou i te ringa o ō rātou hoariri.

²⁸ Otia ka whai tānga manawa nei rātou, kei te mahi anō rātou i te kino ki tōu aroaro. Nā, whakarērea atu ana rātou e koe ki te ringa o ō rātou hoariri, ā, ko ērā hei rangatira mō rātou. Nā, ka hoki rātou, ā, ka karanga ki a koe, ka whakarongo koe i te rangi; he maha ngā wā i whakaorangia ai rātou e koe, rite tonu ki āu mahi aroha.

²⁹ "I whakaatu tikanga anō koe ki a rātou, kia hoki ai ki tāu ture. Otia whakakake ana rātou, kihai hoki i rongo ki āu whakahau. Nā, ka hara ki āu whakaritenga, he mea hoki ēnei e ora ai te tangata, ki te mahia e ia. Whakahokia ana e rātou te pokohiwi, whakapakeketia ana ō rātou kaki, kihai hoki i rongo.

³⁰ He maha anō ngā tau i kukume roa ai koe ki a rātou, i whakaatu tikanga ai ki a rātou, he mea nā tōu wairua i roto i āu poropiti. Heoi, kihai i tahuri ō rātou taringa; nā, hoatu ana rātou e koe ki te ringa o ngā iwi o ngā whenua.

³¹ He nui ia nō tōu aroha, tē whakapotoa rawatia ai rātou e koe, tē whakarērea ai rātou; he Atua atawhai hoki koe, he Atua aroha.

³² "Nā, tēnā, e tō mātou Atua, e te Atua nui, e te Atua kaha, e wehingia ana, e pupuri nei i te kawenata, i te mahi tohu kei iti ki tāu titiro te hē katoa i pā mai nei ki a mātou, ki ō mātou kingi, ki ō mātou rangatira, ki ō mātou tohunga, ki ō mātou poropiti, ki ō mātou mātua, ki tāu iwi katoa, o ngā rā o ngā kingi o Ahiria ā tae noa mai ki tēnei rā.

³³ Otirā, tika tonu tāu i ngā mea katoa i tākina mai nei ki a mātou; he pono hoki tāu mahi, ko tā mātou ia he kino.

³⁴ Ko ō mātou kingi, ko ō mātou rangatira, ko ō mātou tohunga, ko ō mātou mātua, kihai i mahia e rātou tāu ture. Kihai hoki i tahuri ki āu whakahau, ki āu whakaaturanga i whakaaturia e koe ki a rātou.

³⁵ Kihai rātou i mahi ki a koe i tō rātou kīngitanga, ā, i tāu pai nui i hōmai e koe ki a rātou, me te whenua nui, whenua mōmona, i hōmai e koe ki tō rātou aroaro, kihai rātou i tahuri i ā rātou mahi kino.

³⁶ "Nānā, he pononga mātou i tēnei rā; nā, ko te whenua i hōmai nei e koe ki ō mātou mātua, kia kainga ōna hua, ōna pai, nanā, he pononga mātou i reira.

³⁷ Nui atu hoki ōna hua mā ngā kingi i meinga nei e koe hei kingi mō mātou, nō te mea i hara mātou. Kei tā rātou i pai ai te tikanga mō ō mātou tinana, mō ā mātou kararehe, ā, he nui atu te hē i a mātou nei."

Ko rātou i Haina te Kawenata

³⁸ "Ahakoa tēnei katoa, ka whakarite mātou i te kawenata pono, tuhituhi rawa; ka hīritia iho e ō mātou rangatira, e ō mātou Riwaiti, e ō mātou tohunga."

10

¹ Nā, ko te hunga nāna i hīri: Ko te kāwana, ko Nehemia tama a Hakaria. Ko Terekia,

² ko Heraia, ko Atāria, ko Heremaia,

³ ko Pahuru, ko Amaria, ko Marakia,

⁴ ko Hatuhu, ko Hepania, ko Maruku,

⁵ ko Hārimi, ko Meremoto, ko Opāria,

⁶ ko Raniera, ko Kinetono, ko Paruku,

⁷ ko Mehūrāma, ko Apia, ko Mīamini,

⁸ ko Maatia, ko Pirikai, ko Hemaia; ko ngā tohunga ēnei.

⁹ Me ngā Riwaiti: ko Hehua tama a Atania, ko Pinui, nō ngā tama a Henarara, ko Karamiēre;

¹⁰ me ō rātou tēina: ko Hepania, ko Horīa, ko Kerita, ko Peraia, ko Hanana,

¹¹ ko Mika, ko Rehopa, ko Hahapia,

¹² ko Tākuru, ko Herepia, ko Hepania,

¹³ ko Horīa, ko Pani, ko Peninu.

¹⁴ Ko ngā rangatira o te iwi: ko Paroho, ko Pahata Moapa, ko Erama, ko Tatu, ko Pani,

¹⁵ ko Puni, ko Atakara, ko Pepai,

¹⁶ ko Aronia, ko Pikiwai, ko Ārini,

¹⁷ ko Atere, ko Hetekia, ko Aturu,

¹⁸ ko Horīa, ko Hahumu, ko Pētai,

¹⁹ ko Haripi, ko Anatoto, ko Nepai,

²⁰ ko Makapiaha, ko Mehūrāma, ko Hetiri

²¹ ko Mehetapepe, ko Hāroko, ko Tarua,
²² ko Peratia, ko Hanana, ko Anaia,
²³ ko Hohea, ko Hanania, ko Hahupu,
²⁴ ko Harohehe, ko Pireha, ko Hopeke,
²⁵ ko Rehumu, ko Hahapana, ko Maaheia,
²⁶ ko Ahia, ko Hanana, ko Anana,
²⁷ ko Maruku, ko Hārimi, ko Paana.

Te Whakaaetanga

²⁸ “Nā, ko ērā atu o te iwi, ko ngā tohunga, ko ngā Riwaiti, ko ngā kaitiaki kūwaha, ko ngā kaiwaiata, ko ngā Netinimi, me te hunga katoa i wehea i roto i ngā iwi o ngā whenua ki te ture a te Atua, ko ā rātou wāhine, ko ā rātou tama, ko ā rātou tamāhine, ko te hunga katoa i mōhio, i whai whakaaro;

²⁹ piri tonu rātou ki ō rātou tuākana, tēina, ki ō rātou rangatira, ā, uru ana ki te kanga, ki te oati, kia haere i runga i te ture a te Atua i hōmai nei e ia arā e Mohi, e te pononga a te Atua, kia puritia hoki, kia mahia ngā whakahau katoa a Ihowā, a tō mātou Ariki, āna whakaritenga, me āna tikanga.

³⁰ “Kia kaua hoki e hoatu ā mātou tamāhine mā ngā iwi o te whenua, kia kaua e tangohia ā rātou tamāhine mā ā mātou tama.

³¹ “Ā, ki te kawea mai e ngā iwi o te whenua ētahi taonga, tētahi kai rānei i te rā hāpati hei hoko, kia kaua e hokona tā rātou mea i te hāpati, i te rā tapu rānei; ā, me whakarere noa iho te whitu o ngā tau, kaua hoki e tohea te moni tārewa.

³² “I hangā anō e mātou he tikanga mā mātou kia hoatu e mātou te toru o ngā wāhi o te hekere i te tau mō te mahi o te whare o tō mātou Atua:

³³ “Mō ngā mātāmua o tō mātou oneone, mō ngā mātāmua tinana tūturu o ngā hāpati, o ngā kōwhititanga marama, mō ngā hākari tūturu, mō ngā mea tapu, mō ngā whakahere hara, hei whakamārie mō Iharaira; mō te mahi katoa anō o te whare o tō mātou Atua.

³⁴ “I maka rota anō mātou, ngā tohunga, ngā Riwaiti, te iwi, mō te whakahere rākau kia kawea ki te whare o tō mātou Atua i runga i ngā whare o tō mātou mātua, i ngā wā i whakaritea o tēnei tau, o tēnei tau, hei tahu ki runga ki te āta a Ihowā, a tō mātou Atua, kia rite ai ki te mea i tuhituhia ki te ture.

³⁵ “Mō ngā mātāmua o tō mātou oneone, mō ngā mātāmua anō o ngā hua katoa o ngā rākau katoa, kia kawea i tēnei tau, i tēnei tau, ki te whare o Ihowā.

³⁶ “Mō ngā mātāmua anō o ā mātou tama, o ā mātou kararehe, kia pērātia me te mea i tuhituhia ki te ture, mō ngā mātāmua anō o ā mātou kau, o ā mātou hipi, kia kawea ki te whare o tō mātou Atua, ki ngā rūma, ki te whare o tō mātou Atua.

³⁷ “Kia kawea anō e mātou ngā mātāmua o ā mātou parāoa pokepoke, me ā mātou whakahere hapahapai, me ngā hua o ngā rākau katoa, o te wāina, o te hinu, ki ngā tohunga, ki ngā rūma o te whare o tō mātou Atua; me ngā whakatekau o ngā hua o tō mātou oneone ki ngā Riwaiti, e riro ana hoki i a rātou, i ngā Riwaiti ngā whakatekau i ngā pā katoa e ngaki ai mātou.

³⁸ Nā, ko te tohunga, ko te tama a Ārona, hei hoa mō ngā Riwaiti, ina tango ngā Riwaiti i ngā whakatekau; ā, me mau e ngā Riwaiti ngā whakatekau o ngā whakatekau ki te whare o tō mātou Atua, ki ngā rūma, ki te whare taonga.

³⁹ Me mau hoki e ngā tama a Iharaira, e ngā tama a Riwai, ngā whakahere hapahapai, arā te witi, te wāina, te hinu, ki ngā rūma; kei reira hoki ngā oko o te wāhi tapu, me ngā tohunga hei minita, me ngā kaitiaki kūwaha, me ngā kaiwaiata.

“E kore hoki e whakarērea e mātou te whare o tō mātou Atua.”

11

Ngā Tāngata i Noho i Hiruhārama

¹ Nā, i noho ngā rangatira o te iwi ki Hiruhārama; ā, i maka rota te nuinga atu o te iwi mō te tāngata takikotahi i te tekau kia kawea ki Hiruhārama, ki te pā tapu, noho ai, ā, ko te tokoiwa ki ērā atu pā.

² Ā, he mea manaaki nā te iwi ngā tāngata katoa i hihiko noa ake ki te noho ki Hiruhārama.

³ Nā, ko ngā ariki ēnei o te kāwanatanga i noho ki Hiruhārama; i ngā pā ia o Hūrā i noho rātou i tōna wāhi, i tōna wāhi, i ō rātou pā, arā a Iharaira, ngā tohunga, ngā Riwaiti, ngā Netinimi, rātou ko ngā tama a ngā pononga a Horomona.

⁴ Nā, i noho ki Hiruhārama ētahi o ngā tama a Hūrā, o ngā tama anō a Pineamine. Nō ngā tama a Hūrā:

ko Ataia tama a Utia, tama a Hakaraia, tama a Amaria, tama a Hepatia, tama a Mahararēre, nō ngā tamariki a Perete.

⁵ Ko Maaheia tama a Paruku, tama a Korohote, tama a Hātaia, tama a Araia, tama a Toiaripi, tama a Hakaraia, tama a te Hironi.

⁶ Ko ngā tama katoa a Perete i noho ki Hiruhārama e whā rau e ono tekau mā waru, he hunga māia.

⁷ Nā, ko ngā tama ēnei a Pineamine:

ko Hāru tama a Mehūrāma, tama a Toere, tama a Peraia, tama a Koraia, tama a Maaheia, tama a Itiere, tama a Ihāia.

⁸ Nā, i muri i a ia, ko Kapai, ko Harai, e iwa rau e rua tekau mā waru.

⁹ Nā, ko Hoera tama a Tikiri tō rātou kaitirotiro; ko Hūrā hoki tama a Henua te tuarua o ngā rangatira o te pā.

¹⁰ O ngā tohunga:

ko Ieraia tama a Toiaripi, ko Iakini;

¹¹ ko Heraia tama a Hirikia, tama a Mehūrāma, tama a Hāroko, tama a Meraioto, tama a Ahitupu, te rangatira mō te whare o te Atua,

¹² me ō rātou tēina i mahi nei i te mahi o te whare, e waru rau e rua tekau mā rua. Me Araia anō tama a Ierohama, tama a Peraria, tama a Amati, tama a Hakaraia, tama a Pahuru, tama a Marakia,

¹³ me ōna tēina, me ngā ariki o ngā whare o ngā mātua; e rua rau e whā tekau mā rua. Ko Amahai tama a Atarēre, tama a Ahatai, tama a Mehiremoto, tama a Imere,

¹⁴ me ō rātou tēina, he mārohirohi, he māia, kotahi rau e rua tekau mā waru; ā, ko tō rātou kaitirotiro, ko Tapariere tama a Haketorimi.

¹⁵ O ngā Riwaiti anō:

ko Hemaia tama a Hahupu, tama a Atarikama, tama a Hahapia, tama a Puni;

¹⁶ ko Hapetai, ko Itopara, nō ngā ariki o ngā Riwaiti, ngā kaitirotiro o te mahi i waho o te whare o te Atua;

¹⁷ ko Matania tama a Mika, tama a Tapari, tama a Ahapa, te tino tangata hei tūmata i te whakamoemiti i te mea e karakia ana. Ko Pakapukia anō hoki ko te tuarua i roto i ōna tēina; ko Āpara tama a Hāmua, tama a Karara, tama a Ierutunu.

¹⁸ Ko ngā Riwaiti katoa i te pā tapu, e rua rau e waru tekau mā whā.

¹⁹ Ko ngā kaitiaki kūwaha hoki:

ko Akupu, ko Taramono, me ō rātou tēina i tiakina ai ngā kūwaha, kotahi rau e whitu tekau mā rua.

²⁰ Nā, ko ērā atu o Iharaira, o ngā tohunga, o ngā Riwaiti, kei ngā pā katoa rātou o Hūrā, kei tōna wāhi, kei tōna wāhi.

²¹ I noho ia ngā Netinimi ki Ōpere; ko Tiha hoki rāua ko Khipa ngā kaitirotiro o ngā Netinimi.

²² Ko te kaitirotiro hoki o ngā Riwaiti i Hiruhārama, ko Utī tama a Pani, tama a Hahapia, tama a Matania, tama a Mika, o ngā tama a Ahapa, ngā kaiwaiata, mō te mahi i te whare o te Atua.

²³ Nā te kīngi hoki te tikanga mō rātou, kia tūturu te wāhi mā ngā kaiwaiata, he mea tatau ā-rangi tonu.

²⁴ Nā, ko Petahia tama a Mehetapēre, nō ngā tama a Tera tama a Hūrā, i tō te kīngi taha ia i ngā mea katoa a te iwi.

He Kāinga kei Waho o Hiruhārama

²⁵ Nā, ko ngā kāinga me ō rātou māra, i noho ētahi o ngā tama a Hūrā ki Kiriata Arapa, ki ōna pā ririki, ki Ripono, ki ōna pā ririki, ki Tekapateere, ki ōna kāinga koraha,

²⁶ ki Hehua, ki Morara, ki Peteparete,

²⁷ ki Hatarahuara, ki Peerehepa, ki ōna pā ririki,

²⁸ ki Tikiraka, ki Mekona, ki ōna pā ririki,

²⁹ ki Enerimono, ki Toraha, ki Iaramuta;

³⁰ ko Tanoa, ko Aturama me ō rāua kāinga, ko Rakihi, me ō reira māra, ko Ateka, me ōna pā ririki. Nā, ko tō rātou nohoanga, kei Peerehepa, ā tae noa ki te raorao o Hinomo.

³¹ Ko ngā tama hoki a Pineamine, ko ērā i Kepa, i noho rātou ki Mikimaha, ki Aia, ki Pētēre, ki ō rātou pā ririki;

³² ki Anatoto, ki Nopo, ki Anania,

³³ ki Hatoro, ki Rama, ki Kitaima,

³⁴ ki Hariri, ki Tepoimi, ki Neparata;

³⁵ ki Roro, ki Ono, ki te raorao o ngā tohunga mahi.

³⁶ Nā, kei a Hūrā, kei a Pineamine, ētahi tānga o ngā Riwaiti.

12

He Rārangi o ngā Tohunga me ngā Rīwaiti

¹ Nā, ko ngā tohunga ēnei, me ngā Rīwaiti, i haere tahi i a Herupapera tama a Haratiera rūa ko Hehua; arā ko Heraia, ko Heremaia, ko Etera,

² ko Amaria, ko Maruku, ko Hatuhu,

³ ko Hekania, ko Rehumu, ko Meremoto,

⁴ ko Iro, ko Kinetoto, ko Apia,

⁵ ko Miamini, ko Maaria, ko Pirika,

⁶ ko Hemaia, ko Toiaripi, ko Ieraia,

⁷ ko Hāru, ko Āmoko, ko Hirikia, ko Ieraia.

Ko ngā ariki ēnei o ngā tohunga, o ō rātou tēina hoki, i ngā rā o Hehua.

⁸ Nā, ko ngā Rīwaiti: ko Hehua, ko Pinui, ko Karamiēre, ko Herepia, ko Hūrā, ko Matania, kei a ia nei te tikanga mō te whakawhetai, kei a ia, rātou ko ōna tēina.

⁹ Nā, ko Pakapukia rūa ko Uni, ō rātou tēina, kei tō rātou aroaro i ngā tiakanga.

¹⁰ Nā, ka whānau ake tā Hehua; ko Ioiakimi; whānau ake tā Ioiakimi, ko Eriahipi; whānau ake tā Eriahipi, ko Ioiara.

¹¹ Whānau ake tā Ioiara, ko Honatana; whānau ake tā Honatana, ko Tarua.

¹² Nā, i ngā rā o Ioiakimi, tērā ngā tohunga, ko ngā ariki o ngā whare o ngā mātua: tā Heraia, ko Meraia; tā Heremaia, ko Hanania;

¹³ tā Etera, ko Mehūrāma; tā Amaria, ko Iehohanana;

¹⁴ tā Meriku, ko Honatana; tā Hepania, ko Hōhepa;

¹⁵ tā Hārimi, ko Arana; tā Meraiotu, ko Herekai;

¹⁶ tā Iro, ko Hakaraia; tā Kinetono, ko Mehūrāma;

¹⁷ tā Apia, ko Tikiri; tā Miniamini, tā Moaria, ko Piritai;

¹⁸ tā Pirika, ko Hāmua; tā Hemaia, ko Honatana;

¹⁹ tā Toiaripi, ko Matenai; tā Ieraia, ko Uti;

²⁰ tā Harai, ko Karai; tā Āmoko, ko Ēpere;

²¹ tā Hirikia, ko Hahapia; tā Ieraia, ko Netanēre.

²² Ko ngā Rīwaiti i ngā rā i a Eriahipi, i a Ioiara, i a Iohanana, i a Tarua, he mea tuhituhi hei ariki mō ngā whare o ngā mātua; me ngā tohunga anō i te wā e kīngi ana a Tariuha o Pahia.

²³ Ko ngā tama a Rīwai, ko ngā ariki o ngā whare o ngā mātua, he mea tuhituhi ki te Pukapuka o Ngā Rā, ā tae noa ki ngā rā o Iohanana tama a Eriahipi.

²⁴ Ā, ko ngā ariki o ngā Rīwaiti; ko Hahapia, ko Herepia, ko Hehua tama a Karamiēre, me ō rātou tēina anō i te ritenga mai o rātou, hei whakamoemiti, hei whakawhetai; ko te mea hoki ia i whakahaua e tā te Atua tangata, e Rāwiri, tēnei tiakanga i te ritenga mai o tēnei tiakanga.

²⁵ Ko Matania, ko Pakapukia, ko Opāria, ko Mehūrāma, ko Taramono, ko Akupu ngā kaitiaki kūwaha, hei tiaki i ngā whare taonga i ngā kūwaha.

²⁶ Nō ngā rā ēnei i a Ioiakimi tama a Hehua tama a Iohereke, nō ngā rā anō hoki i a Nehemia kāwana, i a Etera tohunga, i te karaipi rā.

Te Kawanga o te Taiepa o te Pā

²⁷ Nā, i te tāinga o te kawa o te taiepa o Hiruhārama, i rapua ngā Rīwaiti i ō rātou wāhi katoa, i meatia kia kawea ki Hiruhārama, kia tāia hoki te kawa i runga i te koa, i te whakawhetai, i te waiata, i te himipora, i te hātere, i te hāpa.

²⁸ I huihui mai anō ngā tama a ngā kaiwaiata i te mānia i ngā taha katoa o Hiruhārama, i ngā kāinga anō hoki o ngā Netopati;

²⁹ i Petekirikara anō, i ngā mārā hoki o Kepa, o Ātamawete; i hangā hoki e ngā kaiwaiata he kāinga mō rātou ki ngā taha katoa o Hiruhārama.

³⁰ Nā, kei te pure ngā tohunga rātou ko ngā Rīwaiti i a rātou; kei te pure hoki i te iwi, i ngā kūwaha, i te taiepa.

³¹ Kātahi ka kawea e ahau ngā rangatira o Hūrā ki runga ki te taiepa, ā, whakaritea ana e ahau kia rua ngā rōpū nui hei whakawhetai, hei haere ā-mātua. Kotahi hei haere ki matau i runga i te taiepa whaka te Kēti Pūranga Paru;

³² ā, i muri i a rātou ka haere ko Hōhaia me tētahi tānga o ngā rangatira o Hūrā,

³³ a Atāria, a Etera, a Mehūrāma,

³⁴ a Hūrā, a Pineamine, a Hemaia, a Heremaia,

³⁵ me ētahi o ngā tama a ngā tohunga e mau tētere ana; me Hakaraia tama a Honatana, tama a Hemaia, tama a Matania, tama a Mikaia, tama a Tākuru, tama a Āhapa;

³⁶ me ōna tēina, arā a Hemaia, a Atarēre, a Mirarai, a Kirarai, a Maai, a Netanēre, a Hūrā, a Hanani, e mau ana i ngā mea whakatangi a tā te Atua tangata, a Rāwiri; ā, ko Etera karaipi kei tō rātou aroaro.

³⁷ Nā, i te Kēti o te Puna Wai, i te ritenga mai anō o rātou, ka haere atu rātou i ngā kaupae o te pā o Rāwiri, i te pinakitanga o te taiepa i runga i te whare o Rāwiri, tae noa ki te Kēti Wai ki te rāwhiti.

³⁸ Nā, ko tērā atu rōpū o ngā kaiwhakawhetai i haere ki te whakatūtaki i a rātou, me ahau i muri i a rātou, me tētahi tānga o te iwi i runga i te taiepa, i runga o te Taumaihi Oumu tae noa ki te taiepa whānui;

³⁹ i runga hoki i te Kēti o Eparaima, i te Kēti Tawhito, i te Kēti Ika, i te Taumaihi o Hananēre, i te Taumaihi anō o Meaha tae noa ki te Kēti Hipi; ā, tū tonu rātou ki te Kēti i te Whare Herehere.

⁴⁰ Nā, tū ana ngā rōpū e rua o ngā kaiwhakawhetai ki te whare o te Atua, mātou tahi ko tētahi tānga o ngā rangatira;

⁴¹ ko ngā tohunga; ko Eriakimi, ko Maaheia, ko Miniamini, ko Mikaia, ko Erioenai, ko Hakaraia, ko Hanania, e mau tētere ana;

⁴² ko Maaheia, ko Hemaia, ko Ereātara, ko Uti, ko Iehohanana, ko Marakia, ko Erama, ko Ētere. Nā nui atu te waiata a ngā kaiwaiata rātou ko Itirahia, ko te kaitohutohu.

⁴³ He nui anō ngā patunga tapu i patua e rātou i taua rangi, ā, koa ana rātou; he nui hoki te koa i meinga ai rātou e te Atua kia koa. I koa hoki ngā wāhine me ngā tamariki, nō, ka rangona mai te koa o Hiruhārama i tawhiti.

Ngā Kawenga o te Temepara

⁴⁴ I whakaritea anō i taua wā ētahi kaitirotiro i ngā rūma mō ngā taonga, mō ngā whakahere haphapai, mō ngā hua mātāmua, mō ngā whakatekau; mā rātou e kohikohi ki reira i ngā mōra o ngā pā, ngā wāhi i whakaritea e te Ture mā ngā tohunga rātou ko ngā Riwaiti; i koa hoki a Hūrā ki ngā tohunga, ki ngā Riwaiti, ki ngā mea e minita ana.

⁴⁵ Nā, kei te tiaki rātou i ngā mea o tō rātou Atua, kei te tiaki hoki i te purenga, ā, i pērā anō ngā kaiwaiata, me ngā kaitiaki kūwaha; rite tonu ki te whakahau a Rāwiri rāua ko tāna tama, ko Horomona.

⁴⁶ Nō ngā rā hoki o Rāwiri rāua ko Āhapa, nōnamata iho, tērā anō te rangatira mō ngā kaiwaiata, me ngā waiata whakamoemiti, me ngā whakawhetai ki te Atua.

⁴⁷ I ngā rā hoki i a Herupapera, i ngā rā anō i a Nehemia, i hōmai e Ihairaira katoa ngā wāhi mā ngā kaiwaiata, mā ngā kaitiaki kūwaha, te wāhi mō tēnei rā, mō tēnei rā. I whakatapua anō e rātou ngā mea tapu mā ngā Riwaiti; ā, ko ngā Riwaiti hei whakatapua mā ngā tama a Ārona.

13

Te Wehenga i ngā Tauivi

¹ I taua rā i kōrerotia i te Pukapuka a Mohi, me te whakarongo anō te iwi, ā, ka kitea te mea i tuhituhia ki reira kia kaua te Āmoni me te Moapi e tapoko ki te whakaminenga a te Atua ā ake ake;

² nō te mea kīhai i maua mai e rātou he taro, he wai, hei tukunga mai mō ngā tama a Ihairaira; engari, utua ana e rātou a Paraama hei hoariri mō rātou, hei kanga mō rātou. Heoi, whakaputaina kētia ake e tō tātou Atua te kanga hei manaaki.

³ Nā, i tō rātou rongonga i te ture, ka wehea atu e rātou ngā whakauru katoa i roto i a Ihairaira.

Ngā Hanganga Hou a Nehemia

⁴ Nā, i mua ake o tēnei ko Eriahipi, tohunga, kaitiaki i ngā rūma o te whare o tō tātou Atua, he whanaunga nō Tōpia,

⁵ whakapaia ana e tēnei he rūma nui mōna, ko te wāhi i whakatakotoria nei i mua ngā whakahere totokore, te parakihe, ngā oko, me te whakatekau o te wīti, o te waina hou, o te hinu, ko te mea i kīia iho mā ngā Riwaiti, rātou ko ngā kaiwaiata, ko ngā kaitiaki tataua, me ngā whakahere haphapai mā ngā tohunga.

⁶ Otia i tēnei wā katoa kāhore ahau i Hiruhārama; nō te toru tekau mā rua nei hoki o ngā tau o Arataherehe kīngi o Papurōna i tae ai ahau ki te kīngi, ā, maha noa ngā rā, ka inoitia e ahau i te kīngi.

⁷ Nā, ka tae mai ahau ki Hiruhārama, ā, ka mōhio ki tā Eriahipi mahi kino, ki tāna mō Tōpia, i a ia i whakapai i tētahi rūma mōna i ngā marae o te whare o te Atua.

⁸ Nā, kino rawa ki ahau; ākiritia atu ana e ahau ngā mea katoa o te whare o Tōpia i roto i taua rūma.

⁹ Kātahi ahau ka kōrero, ā, tahia ana e rātou ngā rūma. Nā, whakahokia ana e ahau ki reira ngā oko o te whare o te Atua, ngā whakahere totokore me te parakihe.

¹⁰ I kite anō ahau kīhai ngā wāhi mā ngā Rīwaiti i hoatu, nā, oma ana rātou ki tāna māra, ki tāna māra, ngā Rīwaiti, ngā kaiwaiata i mahia ai te mahi.

¹¹ Kātahi ka whawhaitia e ahau ngā rangatira, i mea ahau, "He aha i whakarērea ai te whare o te Atua?" Nā, huihuiā ana rātou e ahau, whakatūria ana ki tō rātou tūranga.

¹² Kātahi ka kawea mai e Hūrā katoa ngā whakatekau o te wīti, o te wāina hou, o te hinu, ki ngā whare taonga.

¹³ Nā, ka whakaritea e ahau he kaitiaki mō ngā taonga, ko Heremia tohunga, ko Hāroko karaipi, ā, o ngā Rīwaiti ko Peraia; i tō rātou taha ko Hanana tama a Tākuru tama a Matania; i kīia hoki rātou he hunga pono; ā, ko tā rātou, he tuwha mā ō rātou tuākana, tēina.

¹⁴ Kia mahara, e tōku Atua, ki tēnei mea āku, kua hoki e horoia atu tēnei tikanga pai āku i puta nei ki te whare o tōku Atua, ki ngā ritenga mahi anō mō reira.

Ka Timata ngā Hanganga Hou o te Hāpati

¹⁵ I aua rā ka kitea e ahau ētahi i roto i a Hūrā e takahi ana i ngā takahanga wāina i te hāpati, e kawea ana mai i ngā paihere wīti, e whakawaha ana i ngā kāihe; me te wāina anō, me ngā karepe, me ngā piki, me ngā pikaunga katoa, e kawea mai ana e rātou ki Hiruhārama i te rā o te hāpati. Nā, whakaaturia ana e ahau tō rātou hē i te rā i hoko ai rātou i te kai.

¹⁶ I reira anō e noho ana ētahi tāngata o Taira, he ika te kawenga, me ngā mea hoko katoa, ā, hokona ana e rātou i te hāpati ki ngā tama a Hūrā, i roto anō i Hiruhārama.

¹⁷ Kātahi ka whawhaitia e ahau ngā rangatira o Hūrā, i mea ahau ki a rātou, "He aha tēnei mea kino e mea nei koutou, i a koutou ka whakapoke nei i te rā hāpati?"

¹⁸ Kāhore ianei ō koutou mātua i penei, ā, kawea mai ana e tō tātou Atua tēnei kino katoa ki runga ki a tātou, ki runga anō i tēnei pā? Nā, ko koutou hei whakaneke ake i te riri mō Iharaira, i te mea ka whakapokea nei te hāpati."

¹⁹ Nā, pōriuri kau ngā kūwaha o Hiruhārama i mua ake o te hāpati, ka mea ahau, kia tūtakina ngā kēti; i mea anō ahau kia kaua e whakatuwheratia, kia taka rā anō te hāpati. I whakatūria anō e ahau ētahi o āku tāngata ki ngā kūwaha, kei kawea mai ki roto he pikaunga i te rā o te hāpati.

²⁰ Heoi, kotahi, e rua ngā moenga i waho o Hiruhārama, o ngā tāngata i ngā taonga, o ngā kaihoko i ngā tini mea.

²¹ Kātahi ahau ka whakaatu i tō rātou hē, ā, ka mea ki a rātou, "He aha koutou i moe ai i te aronga o te taiepa? Ki te pēnā anō koutou, ka totoro atu tōku ringa ki a koutou." Nō taua rā anō i kore ai tō rātou haere mai i te hāpati.

²² I ki atu anō ahau ki ngā Rīwaiti kia purea rātou, kia haere hoki ki te tiaki i ngā kūwaha hei whakatapu mō te rā hāpati.

Maharatia anō tēnei āku, e tōku Atua; tohungia hoki ahau, kia rite ki te nui o tōu atawhai.

Te Aukati ki te Mārena ki ngā Taiwi

²³ I aua rā anō ka kite ahau i ngā Hūrāi kei a rātou e noho ana ētahi wāhine o Aharoro, o Āmona, o Moapa;

²⁴ ko ā rātou tama hoki, ko tētahi wāhi o te reo nō Aharoro, kīhai rātou i mōhio ki tō ngā Hūrāi reo; heoi i rite ki te reo o tētahi iwi, o tētahi iwi.

²⁵ Nā, whawhaitia iho e ahau, kangā iho, patua ana ētahi o rātou, hutihutia ana ō rātou makawe, whakaotitia ana ki te Atua: "Kaua e hoatu ā koutou tamāhine ki ā rātou tama, kaua anō hoki e tangohia mai ā rātou tamāhine mā ā koutou tama, mā koutou rānei.

²⁶ He teka ianei nā ēnei mea i hara ai a Horomona kingi o Iharaira? He maha ngā iwi, kāhore rawa ō rātou kingi hei rite mōna, he mea aroha ia nā tōna Atua, ā, meinga ana e te Atua hei kingi mō Iharaira katoa; ahakoa ko ia, i meinga ia e ngā wāhine kē kia hara.

²⁷ Nā, kia rongo rānei mātou ki a koutou, kia mahi i tēnei hē nui katoa, kia tutū ki tō tātou Atua, kia mārena ki ngā wāhine kē?"

²⁸ Nā, he hunaonga nā Hanaparata Horoni tētahi o ngā tama a Ioiara tama a Eriahipi tino tohunga; nā, peia ana ia e ahau i tōku taha.

²⁹ Kia mahara ki a rātou, e tōku Atua, mō rātou i whakapoke i te tohungatanga, i te kawenata anō o te tohungatanga, o ngā Rīwaiti anō hoki.

³⁰ Heoi, kua mā rātou i ahau i te poke o ngā tāngata kē, whakaritea ana hoki e ahau te mahi tiaki a ngā tohunga, a ngā Rīwaiti, te mahi a tēnei, a tēnei,

³¹ me te tikanga anō mō te whakahere wahie i ngā wā i whakaritea; mō ngā mātāmua anō.

Maharatia ahau e tōku Atua mō te pai.

Ko te Pukapuka o Ehete

Ka Tutea e Kīngi Ahuahueruha a Kuīni Wahati

¹ Nā, i ngā rā i a Ahahueruha, arā a Ahahueruha i kīngi nei i Inia, ā tae noa ki Etiopia, kotahi rau e rua tekau mā whitu ngā kāwanatanga.

² I aua rā, i te mea e āta noho ana a Kīngi Ahahueruha i runga i te torōna o tōna kīngitanga i Huhana, i te whare kīngi.

³ I te toru o ngā tau o tōna kīngitanga, ka tukua e ia he hākari mā āna rangatira katoa rātou ko āna tāngata. I tōna aroaro anō te hunga nunui o Pahia, o Meria, ngā tāngata rarahi, me ngā rangatira o ngā kāwanatanga,

⁴ i a ia e whakakite ana i te taonga me te korōria o tōna kīngitanga, i tōna hōnore, i tōna ātaahua nui, he maha ngā rā, kotahi rau e waru tekau ngā rā.

⁵ Nā, ka taka aua rā, ka tukua e te kīngi he hākari mā te iwi katoa i reira i Huhana, i te whare kīngi, mā te rahi, mā te iti, e whitu ngā rā, i te marae i te kāri i te whare o te kīngi.

⁶ Ko ngā hipoki he mea mā, he kākāriki, he purū; ko ngā aho he rīnena pai, he mea pāpura, ko ngā mōwhiti i mau ai, he hiriwa; ko ngā pou he mapere; ko ngā takotoranga he kōura, he hiriwa; ā, ko te papa o raro he mapere whero, mā, kōwhai, mangu hoki.

⁷ Ko ngā kapu inu i hoatu mā rātou he oko kōura; rerekē tonu te āhua o tēnei oko, o tēnei oko; tōna nui anō o te wāina kīngi, rite tonu ki tā te kīngi tikanga.

⁸ I rite anō te inu ki tā te ture, kāhore he tohe; nā te kīngi taua tikanga i whakatakoto ki ngā rangatira katoa o tōna whare, ko tā te tangata i pai ai ko tāna tērā e mea ai.

⁹ I tukua anō e te kuīni, e Wahati, he hākari mā ngā wāhine i roto i te whare kīngi o Kīngi Ahahueruha.

¹⁰ I te whitu o ngā rā, i te mea e koa ana te ngākau o te kīngi i te wāina, ka mea ia ki a Mehumana rātou ko Pitita, ko Harapona, ko Pikita, ko Apākata, ko Tetara, ko Karakaha, ki ngā rangatira rūma tokowhiti i mahi i te aroaro o Kīngi Ahahueruha,

¹¹ kia kawea mai te kuīni, a Wahati, ki te aroaro o te kīngi, me te karauna kuīni, kia whakakitea atu ai tōna ātaahua ki ngā iwi, ki ngā rangatira; he pai hoki tōna āhua.

¹² Otiia kihai a Kuīni Wahati i pai kia haere mai i tā te kīngi kupu i kōrerotia e āna rangatira rūma. Nā reira i riri rawa ai te kīngi, ā, mura ana tōna riri i roto i a ia.

¹³ Kātahi te kīngi ka kōrero ki ngā tāngata whai whakaaro i mōhio nei ki ngā tāima, ko tā te kīngi tikanga hoki ia, ki te hunga katoa e mōhio ana ki te ture, ki te whakarite tikanga;

¹⁴ ko Karahena hoki i tata ki a ia, ko Hetara, ko Aramata, ko Tarahihi, ko Merehe, ko Marahena, ko Memukana, arā ko ngā rangatira tokowhiti o Pahia, o Meria, i kite nei i te mata o te kīngi, ā, i noho hei tuatahi i te kīngitanga.

¹⁵ "Ki tā te ture, ko te aha kia meatia ki te kuīni, ki a Wahati, mōna kihai i whakarite i te kupu a Kīngi Ahahueruha i kawea atu e ngā rangatira rūma?"

¹⁶ Nā, ka mea a Memukana i te aroaro o te kīngi rātou ko ngā rangatira, "Ehara i te mea ki te kīngi anake tā Kuīni Wahati hē; engari ki ngā rangatira katoa anō, ki ngā iwi katoa o ngā kāwanatanga katoa a Kīngi Ahahueruha.

¹⁷ Ka haere hoki te rongo o tēnei mahi a te kuīni ki ngā wāhine katoa, ā, ka whakahāwea ō rātou kanohi ki ā rātou tāne, ina ka kōrerotia, 'I mea a Kīngi Ahahueruha kia kawea mai a Kuīni Wahati ki tōna aroaro, ā, kihai tērā i haere mai.'

¹⁸ Ka pēnā anō āianei te kupu a ngā wāhine rangatira o Pahia, o Meria, kua rongo nei ki te mahi a te kuīni, ki ngā rangatira katoa a te kīngi. Nā, tērā e nui atu te whakahāwea me te riri.

¹⁹ "Ki te pai te kīngi, kia puta he kupu kīngi māna, me tuhituhi hoki ki roto ki ngā ture o ngā Pahi, o ngā Meri, kei taka, arā kia kaua a Wahati e haere mai ki te aroaro o Kīngi Ahahueruha; ko tōna kuīnitanga hoki ia hoatu e te kīngi ki tētahi atu e pai ake ana i a ia.

²⁰ Ā, ka rangona tā te kīngi tikanga e whakatakoto ai ia puta noa i tōna kīngitanga nui nei, kātahi ngā wāhine katoa ka whakahōnore i ā rātou tāne, i te iti, i te rahi."

²¹ Nā, pai tonu te kupu ki te whakaaro o te kīngi, o ngā rangatira; ā, rite tonu ki te kupu a Memukana tā te kīngi i mea ai.

²² I tukua hoki e ia he pukapuka ki ngā kāwanatanga katoa a te kīngi, ki tēnei kāwanatanga, ki tēnei kāwanatanga, he mea whakarite ki tō reira tikanga mō te tuhituhi, ki tēnei iwi, ki tēnei iwi, he mea whakarite ki tō reira reo, arā ko ngā tāne katoa hei rangatira i roto i ō rātou whare; ā, kia kōrerotia i te reo o tō reira iwi.

2

Ka Karaunatia a Ehetere hei Kuīni

¹ I muri iho i ēnei mea, i te mea kua mārie te riri o Kīngi Ahahueruha, ka mahara ia ki a Wahati, ki tāna i mea ai, ki te mea hoki i whakaritea mōna.

² Nā, ka mea ngā tāngata a te kīngi i mahi nei ki a ia, "Kia rapua mai ētahi kōtiro ātaahua mā te kīngi.

³ Kia whakaritea hoki e te kīngi ētahi kaititiro puta noa i ngā kāwanatanga o tōna kīngitanga, ā, mā rātou e huihui mai ngā kōtiro ātaahua, he wāhina, ki Huhana, ki te whare kīngi, ki te whare wāhine, ki a Hēkai, ki tā te kīngi rangatira rūma, ko ia nei te kaitiaki o ngā wāhine; ā, kia hoatu ngā mea hei tahi mō tō rātou poke.

⁴ Nā, ko te kōtiro e pai ki tā te kīngi titiro, ko ia hei kuīni i te wāhi o Wahati." Nā, pai tonu taua mea ki te whakaaro o te kīngi, ā, pērā ana anō ia.

⁵ I Huhana, i te whare kīngi tētahi tangata, he Hūrai, ko tōna ingoa ko Mororekai, he tama nā Haira, tama a Himeī, tama a Kihī, he tangata nō Pineamine.

⁶ He mea whakaheke mai i Hiruhārama i roto i te whakahekenga i whakaheke ai a Hekonia kīngi o Hūrā, i tērā i whakaheke rā e Nepukaneha kīngi o Papurōna.

⁷ Nā, he mea atawhai nāna a Haraha, arā a Ehetere, te tamāhine a tōna matua kēkē; nō te mea kāhore ōna pāpā, i ōna whaea, ā, he ātanga taua kōtiro, he ātaahua; i te matenga hoki o tōna pāpā, o tōna whaea, ka tangohia ia e Mororekai hei tamāhine māna.

⁸ Heoi, ka rangona te kupu a te kīngi, me tāna ture, ā, ka tokomaha anō ngā kōtiro ka huihui ki Huhana, ki te whare kīngi, ki te ringa o Hēkai, nā, ka mauria anō hoki a Ehetere ki te whare o te kīngi, ki te ringa o Hēkai kaitiaki wāhine.

⁹ Nā, he pai taua kōtiro ki tāna titiro, ka atawhaitia hoki e ia; i hohoro hoki tāna hōmai i ngā mea hei tahi mō tōna poke, me ērā atu mea anō māna, me ngā kōtiro tokowhitu i tika nei kia hoatu ki a ia, nō roto i te whare o te kīngi. I nekehia atu hoki ia, rātou ko āna kōtiro ki te wāhi pai rawa o te whare wāhine.

¹⁰ Kīhai i whakaaturia e Ehetere tōna iwi me ōna whanaunga; nā Mororekai hoki i ako ki a ia kia kaua e whakaaturia.

¹¹ Nā, haere ai a Mororekai i tēnei rā, i tēnei rā, ki mua i te marae o te whare wāhine, kia mōhio ai ia kei te pēhea a Ehetere, ā, ka pēheatia rānei ia.

¹² Ā, nō ka rite te wā mō tēnei kōtiro, mō tēnei kōtiro, e haere ai ki a Kīngi Ahahueruha, i te mea ka taka ōna marama kotahi tekau mā rua, ko te ritenga hoki ia mō ngā wāhine, ko reira hoki rite ai ngā rā mō te tahi o tō rātou poke, arā e ono ngā marama o te hinu maira, ā, e ono ngā marama o ngā mea kakara, o ērā atu mea anō e tahia ai te poke o ngā wāhine.

¹³ Ko te tikanga tēnei mō te haerenga atu o tētahi kōtiro ki te kīngi; ko ngā mea katoa i hiahia ai ia, i hoatu ki a ia, ā, ka riro i a ia i roto i te whare wāhine ki te whare o te kīngi.

¹⁴ I haere mai ia i te ahiahi, ā, i te ata ka hoki ki tō ngā wāhine whare tuarua, ki te ringa o Haahakata, o tā te kīngi rangatira rūma, ko ia nei te kaitiaki o ngā wāhine iti; heoi anō ōna haerenga mai ki te kīngi, kia hiahia rā anō te kīngi ki a ia, kia whakahuatia anō hoki tōna ingoa.

¹⁵ Ā, ka rite te wā e haere ai ki te kīngi a Ehetere tamāhine a Apihaira, a te matua kēkē o Mororekai, he mea tango nei hoki ia nā tēnei hei tamāhine māna, kīhai tērā i mea ki tētahi mea māna, heoi anō ko tā Hēkai i whakarite ai, ko ia nei tā te kīngi rangatira rūma, te kaitiaki o ngā wāhine. Nā, āhuareka rawa a Ehetere ki te titiro a te hunga katoa i kite i a ia.

¹⁶ Heoi, ka mauria a Ehetere ki a Kīngi Ahahueruha, ki tōna whare kīngi, i te tekau o ngā marama, ko Tepete hoki taua marama, i te whitu o ngā tau o tōna kīngitanga.

¹⁷ Nā, nui atu te aroha o te kīngi ki a Ehetere i tōna ki ngā wāhine katoa, āhuareka tonu ia, manakohia rawatia ana ia e ia i ngā wāhina katoa, pōtaea ana e ia te karauna kuīni ki tōna mähunga, meinga ana ia e ia hei kuīni i te wāhi o Wahati.

¹⁸ Kātahi ka tukua e te kīngi he hākari nui mā āna rangatira katoa rātou ko āna tāngata, arā te Hākari o Ehetere. I whakangāwaritia anō hoki e ia ngā mea ki ngā kāwanatanga, ā, hoatu ana ētahi hākari e ia, he mea i rite ki tā te kīngi tikanga.

Ka Whakaorangia e Mororekai te Kīngi

¹⁹ Nā, i te rua o ngā huihuinga o ngā wāhine, kei te noho a Mororekai i te kūwaha o te kīngi.

²⁰ Kīhai anō i whakaaturia e Ehetere ōna whanaunga me tōna iwi; ko tā Mororekai hoki tērā i ako ai ki a ia; i whakarite hoki a Ehetere i te kupu a Mororekai, i pērā me ia e whakatupuria ake ana i tōna whare.

²¹ I aua rā, i te mea e noho ana a Mororekai i te Kūwaha o te Kīngi, ka riri a Pikitana rāua ko Terehe, tokorua o ngā rangatira rūma a te kīngi, he kaitiaki i te tatau, ā, ka whai kia pā te ringa ki a Kīngi Ahahueruha.

²² Nā, kua mōhiotia taua mea e Mororekai, ā, ka whakaaturia e ia ki a Ehete, ki te kuīni; kōrerotia ana e Ehete ki te kīngi i runga anō i te ingoa o Mororekai.

²³ Nā, ka oti taua mea te uiui, ā, ka kitea he tika, ka tāronatia rāua tokorua ki runga ki te rākau, ā, ka tuhituhia taua mea ki te pukapuka o ngā meatanga o ngā rā i te aroaro o te kīngi.

3

Ka Whakaarohia e Hāmana kia Whakangaromia ngā Hūrai

¹ I muri i ēnei mea ka whakanuia e Kīngi Ahahueruha a Hāmana tama a Hamerata Akaki, hāpainga ana ia ki runga, whakanekehia ake ana tōna torōna ki runga ake i o ngā rangatira katoa e noho ana i a ia.

² Nā, kei te tuohu, kei te koropiko ki a Hāmana ngā tāngata katoa a te kīngi i te Kūwaha o te Kīngi; ko tā te kīngi whakahau hoki tēnā mōna. Ko Mororekai ia kīhai i tuohu, kīhai i piko.

³ Kātahi ka mea ngā tāngata a te kīngi i te Kūwaha o te Kīngi ki a Mororekai, “He aha koe i takahi ai i tā te kīngi whakahau?”

⁴ Kōrero noa rātou ki a ia i ia rā, i ia rā, heoi kīhai ia i rongo ki a rātou. Nā, kōrerotia ana e rātou ki a Hāmana, kia kitea ai e ū rānei ngā mea a Mororekai; kua whakaaturia hoki e ia ki a rātou he Hūrai ia.

⁵ Ā, nō te kitenga o Hāmana kīhai a Mororekai i tuohu, kīhai i piko ki a ia, nā, kī tonu a Hāmana i te riri.

⁶ Otia i whakahāwea tōna whakaaro ki te whakapā ringa ki a Mororekai anake, kua oti hoki te kōrero ki a ia i iwi o Mororekai. Nā reira i whai ai a Hāmana kia whakangaromia ngā Hūrai katoa i te kīngitanga katoa o Ahahueruha, arā te iwi o Mororekai.

⁷ I te marama tuatahi, arā i te marama Nihana, i te tekau mā rua o ngā tau o Kīngi Ahahueruha, ka makā te Puri, arā te rota ki te aroaro o Hāmana i tēnei rā, i tēnei rā, i tēnei marama, i tēnei marama ā te tekau mā rua rā anō, arā te marama Arara.

⁸ Nā, ka mea a Hāmana ki a Kīngi Ahahueruha, “Tēnei tētahi iwi kei te tohatoha haere, kei te marara noa atu i roto i ngā iwi o ngā kāwanatanga katoa o tōu kīngitanga; ā, ko ā rātou ture he rerekē i a ngā iwi katoa; kāhore hoki rātou e mahi i ā te kīngi ture. Nā, ehara i te mea pai mō te kīngi kia tukua tā rātou.

⁹ Ki te pai te kīngi, me tuhituhi kia whakangaromia rātou, ā, māku e pāuna atu kia tekau mano taranata hiriwa ki ngā ringa o te hunga mahi i tā te kīngi mahi, kia kawea ki ngā whare taonga o te kīngi.”

¹⁰ Nā, ka unuhia e te kīngi tōna mōwhiti i tōna ringa, ā, hoatu ana ki a Hāmana tama a Hamerata Akaki, ki te hoariri o ngā Hūrai.

¹¹ Ā, ka mea te kīngi ki a Hāmana, “Ka hoatu te hiriwa ki a koe, te iwi anō hoki, kia meatia ki a rātou tau e pai ai.”

¹² Kātahi ka karangatia ngā karaipi a te kīngi i te marama tuatahi, i te tekau mā toru o ngā rā o taua marama, ā, ka tuhituhia ngā mea katoa i whakahaua e Hāmana ki ngā kāwana a te kīngi, rātou ko ngā kāwana iti o tēnei kāwanatanga, o tēnei kāwanatanga, ki ngā rangatira hoki o tēnei iwi, o tēnei iwi; ki tēnei kāwanatanga, ki tēnei kāwanatanga, he mea whakarite ki tō reira reo; i tuhituhia i runga i te ingoa o Kīngi Ahahueruha, hīri rawa ki te mōwhiti o te kīngi.

¹³ Nā, ka tukua ngā pukapuka kia kawea e ngā kaikawe pukapuka ki ngā kāwanatanga katoa a te kīngi, kia whakangaromia, kia patua, kia hunā ngā Hūrai katoa, te taitama, me te koroheke, ngā kōhungahunga, me ngā wāhine, kia kotahi tonu te rā, i te tekau mā toru o ngā rā i te tekau mā rua o ngā marama, arā o te marama Arara, kia pāhuatia hoki ō rātou taonga.

¹⁴ Ko ngā kōrero i tuhituhia, mō te ture kia hoatu ki ngā kāwanatanga katoa, i whakakitea nuitia ki ngā iwi katoa, kia tatanga ai rātou i taua rā.

¹⁵ Haere ana ngā kaikawe pukapuka, he mea whakahohoro e te kupu a te kīngi, i hoatu anō te ture i Huhana, i te whare kīngi. Nā, noho ana te kīngi rāua ko Hāmana ki te inu; raruraru tonu ia te pā, a Huhana.

4

Ka Whakaae a Ehete ki te Āwhina i ngā Hūrai

¹ Nō te mōhiotanga o Mororekai ki ngā mea katoa i meatia, haehaea ana e Mororekai ōna kākahu, kei te kākahu i te kākahu taratara, kei te mea i te pungarehu ki a ia, haere ana ki waenganui o te pā, he nui, he tiwerawera tāna tangi.

² Nā, haere ana ia ki mua i te Kūwaha o te Kīngi, e kore hoki e āhei kia haere ki roto i te Kūwaha o te Kīngi ki te mea he taratara te kākahu.

³ Nā, i ngā kāwanatanga katoa, i ngā wāhi i tae atu ai te kupu a te kīngi me tāna ture, nui atu te tangi o ngā Hūrai, te nohopuku, te auē, me te uhunga; ā, he tokomaha he kākahu taratara tō rātou whāriki, he pungarehu.

⁴ Nā, kua tae ngā kōtiro a Ehete me āna rangatira rūma, kei te whakaatu ki a ia. Nā, tino mamae rawa te kuini; hoatu ana e ia he kākahu kia kawea hei kākahu mō Mororekai, kia tangohia hoki ōna kākahu taratara i a ia; otia kīhai ia i tango atu.

⁵ Kātahi a Ehete ka karanga ki a Hataka, ki tētahi o ngā rangatira rūma a te kīngi i whakaritea nei e ia kia tū ki tōna aroaro, ā, ka whakahau i a ia kia haere ki a Mororekai, kia mōhiotia he aha rā tēnei mea, ā, nā te aha hoki.

⁶ Heoi, haere ana a Hataka ki a Mororekai, ki te waharoa o te pā, arā ki te aronga o te Kūwaha o te Kīngi.

⁷ Ā, whakaaturia ana e Mororekai ki a ia ngā mea katoa i pā ki a ia, me te tūturu o te moni i kīia e Hāmana kia pāunatia e ia ki roto ki ngā whare taonga o te kīngi hei mea mō ngā Hūrai kia whakangaromia.

⁸ I hōmai anō e ia ki a ia ngā kupu o te ture i tuhituhia, i hōmai nei i Huhana, kia whakangaromia rātou, ā, māna e whakakite ki a Ehete, e whakaatu ki a ia, māna hoki ia e whakahau kia haere ki te kīngi wawao ai; kia rapua hoki i tōna aroaro he mea mō tōna iwi.

⁹ Nā, haere ana a Hataka, whakaaturia ana e ia ki a Ehete ngā kupu a Mororekai.

¹⁰ Kātahi a Ehete ka kōrero ki a Hataka, ā, hoatu ana e ia he kupu ki a Mororekai, hei mea,

¹¹ "E mōhio ana ngā tāngata katoa a te kīngi, me te iwi o ngā kāwanatanga a te kīngi, ko ngā tāngata katoa, ahakoa tāne, ahakoa wahine, e haere ana ki tō roto marae, ki te kīngi, i te mea kīhai i karangatia, kotahi tonu tāna ture kia whakamatea, ki te kāhore ia e torona atu e te kīngi te hēpeta kōura ki a ia kia ora ai. Engari ko ahau, ka toru tekau ēnei rā ōku kīhai i karangatia kia haere ki te kīngi."

¹² Nā, kōrerotia ana e rātou ki a Mororekai ngā kupu a Ehete,

¹³ Kātahi a Mororekai ka kī atu kia whakahokia tēnei kupu ki a Ehete, "Kei mahara koe nā ka ora koe i te whare o te kīngi, i ngā Hūrai katoa.

¹⁴ Ki te wahangū rawa hoki koe i tēnei wā, tērā e puta ake he tānga manawa, he whakarangona mō ngā Hūrai i tētahi atu wāhi. Nā, ko koe, ko te whare hoki o tōu pāpā, ka ngaro; ko wai hoki ka mōhio mō te wā pēnei pea i tae mai ai koe ki te kīngitanga?"

¹⁵ Kātahi ka kī a Ehete kia whakahokia tēnei kupu ki a Mororekai:

¹⁶ "Tikina, huihuia ngā Hūrai katoa e kitea ki Huhana, ka nohopuku ai koutou, hei mea mōku; kaua hoki e kai, kaua e inu, kia toru ngā rā, pō, ao, ko ahau hoki, ko mātou ko āku kōtiro ka nohopuku anō; ko reira ahau haere ai ki te kīngi; he mea kāhore nei e rite ki te ture. Ā, ki te mea ka huna ahau, ka huna ahau."

¹⁷ Heoi, haere ana a Mororekai, meatia ana e ia ngā mea katoa i whakahaua ki a ia e Ehete.

5

Te Pōhiri Tuatahi o Ehete ki tētahi Hākari

¹ Nā, i te toru o ngā rā ka kākahuria e Ehete ōna kākahu kuini, ā, tū ana ia i te marae o roto o te whare o te kīngi, i te ritenga atu o te whare o te kīngi; ko te kīngi hoki e noho ana i runga i te torōna o tōna kīngitanga i te whare kīngi, i te ritenga mai o te tatau o te whare.

² Ā, i te kitenga atu o te kīngi i a Ehete, i te kuini, e tū ana i te marae ka manakohia ia e ia, ā, ka torona mai e te kīngi te hēpeta kōura i tōna ringa ki a Ehete. Heoi, ka whakatata atu a Ehete, ā, ka pā ki te pito o te hēpeta.

³ Kātahi ka mea te kīngi ki a ia, "He aha tāu mea, e te kuini, e Ehete? He aha hoki te mea e tonoa nei e koe? Ahakoa ko te hāwhe o te kīngitanga, ka hoatu ki a koe."

⁴ Anō rā ko Ehete, "Ki te mea he pai ki tā te kīngi, kia haere mai te kīngi rāua ko Hāmana āiane ki te hākari kua oti i ahau te taka māna."

⁵ Anō rā ko te kīngi, "Whakahohorotia a Hāmana hei mea i tā Ehete i kī ai."

Nā, haere ana te kīngi rāua ko Hāmana ki te hākari kua oti nei te takā e Ehete.

⁶ Ā, ka mea te kīngi ki a Ehete i te mea e inu wāina ana, “He aha tāu e mea nei māu? Ka hoatu anō ki a koe. He aha hoki tāu e tono nei? Ahakoa ko te hāwhe o te kīngitanga, ka meatia.”

⁷ Kātahi ka whakautu a Ehete, ka mea, “Ko tāku i mea ai māku, ko tāku i tono ai.

⁸ Ki te mea kua manakohia ahau e te kīngi, ki te pai te kīngi kia hōmai tāku i mea ai māku, kia meatia tāku i tono ai, me haere mai te kīngi rūua ko Hāmana ki te hākari e takā e ahau mā rāua; ā, āpōpō ka whakaritea e ahau te kupu a te kīngi.”

He Tārawa mā Mororekai

⁹ Nā, ka puta atu a Hāmana ki waho i taua rā, me te koa, me te pai o te ngākau. Kei te kitenga ia o Hāmana i a Mororekai i te Kūwaha o te Kīngi, ā, kīhai tērā i whakatika, i oraora ki a ia, kī tonu a Hāmana i te riri ki a Mororekai.

¹⁰ Otia i whakamanawanui a Hāmana, ā, hoki ana ki tōna whare.

Ā, ka tonoa e ia he tangata ki te tiki i ōna hoa, i tāna wahine hoki, i a Herehe.

¹¹ Ā, kōrerotia ana e Hāmana ki a rātou te korōria o ōna taonga, te tokomaha o āna tamariki, me a te kīngi whakanuinga katoa i a ia, me tāna whakanekehanga i a ia ki runga ake i ngā rangatira, i ngā tāngata a te kīngi.

¹² I mea anō a Hāmana, “He pono kīhai tētahi i tukua mai e te kuīni, e Ehete hei hoa mō te kīngi ki te hākari i takā e ia, ko ahau anake; kua kīia mai anō ahau hei hoa atu mō te kīngi ki a ia āpōpō.

¹³ Heoi, kāhore he pai o tēnei katoa ki ahau, i ahau e kite tonu ana i te Hūrai, i a Mororekai, e noho ana i te Kūwaha o te Kīngi.”

¹⁴ Kātahi ka ki atu tāna wahine, a Herehe, rātou ko ōna hoa katoa ki a ia, “Me hanga he tārawa, kia rima tekau whātanga te tiketike, ā, i te ata māu e kī atu ki te kīngi kia tāronatia a Mororekai ki runga; kātahi koe ka haere koa ai, kōrua ko te kīngi ki te hākari.” Nā, pai tonu taua kupu ki a Hāmana, ā, ka meinga e ia kia hangā taua tārawa.

6

Ka Whakahōnoretia a Mororekai e te Kīngi

¹ I taua pō kīhai i moe te kīngi, ā, ka mea kia kawea mai te pukapuka whakamahara ki ngā meatanga o ngā rā. Nā, ka kōrerotia ki te aroaro o te kīngi.

² Nā, ka kitea, kua oti te tuhituhi te whakaatu a Mororekai mō Pikitana rūua ko Terehe, mō ngā rangatira rūma tokorua a te kīngi, he kaitiaki tatau, i whai rūua kia pā te ringa ki a Kīngi Ahahueruha.

³ Nā, ka mea te kīngi, “He aha te hōnoretia, te korōria, i whiwhi ai a Mororekai mō tēnei?”

Anō rā ko ngā tāngata a te kīngi i mahi nei ki a ia, “Kīhai tētahi mea i meatia ki a ia.”

⁴ Nā, ka mea te kīngi, “Ko wai kei te marae?” Nā, tērā a Hāmana kua tae mai ki te marae o waho o te whare o te kīngi, ki te kōrero ki te kīngi, kia tāronatia a Mororekai ki runga ki te tārawa kua oti te hanga mōna.

⁵ Nā, ka mea ngā tāngata a te kīngi ki a ia, “Ko Hāmana tēnei e tū mai nei i te marae.”

Anō rā ko te kīngi, “Kia haere mai ia.”

⁶ Heoi, ka haere mai a Hāmana. Nā, ka mea te kīngi ki a ia, “Ko te aha kia meatia ki tā te kīngi tangata e pai ai kia whakahōnoretia?”

Nā, ko te meatanga ake a Hāmana i roto i tōna ngākau, “Ko wai atu i ahau tā te kīngi e pai ai kia whakahōnoretia?”

⁷ Nā, ka mea a Hāmana ki te kīngi, “Mō tā te kīngi tangata e pai ai kia whakahōnoretia,

⁸ me kawea mai ngā kākahu kīngi, e kākahu nei te kīngi, me te hōiho anō e ekengia ana e te kīngi, pōtae rawa he karauna kīngi ki tōna mātenga.

⁹ Nā, ka hoatu taua kākahu me te hōiho ki te ringa o tētahi o ngā tino rangatira a te kīngi, kia whakakāhuria atu ki te tangata e pai ai te kīngi kia whakahōnoretia; nā, ka mea i a ia kia eke i runga i te hōiho i te waharoa o te pā, ka karanga haere ai i mua i a ia, ‘Ka pēneitia te tangata e pai ai te kīngi kia whakahōnoretia.’ ”

¹⁰ Kātahi ka mea te kīngi ki a Hāmana, “Kia hohoro tāu tiki atu i te kākahu, i te hōiho, i tāu i kī nā, ka pērā ai ki a Mororekai, ki te Hūrai, e noho nei i te Kūwaha o te Kīngi. Kei taka tētahi kupu o ngā mea katoa i kōrerotia e koe.”

¹¹ Kātahi ka tikina e Hāmana te kākahu, me te hōiho, ā, whakakāhuria ana e ia a Mororekai, ārahina ana i runga i te hōiho i te waharoa o te pā, me te karanga anō i tōna aroaro, “Ka pēneitia te tangata e pai ai te kīngi kia whakahōnoretia.”

¹² Nā, hoki ana a Mororekai ki te Kūwaha o te Kīngi; ko Hāmana ia i hohoro ki tōna whare, pōuri tonu, hipoki rawa te mähunga.

¹³ Nā, ka kōrerotia e Hāmana ki tāna wahine, ki a Herehe, ki ōna hoa katoa ngā mea katoa i pō ki a ia.

Kātahi āna tāngata mōhio, rātou ko tāna wahine, ko Herehe, ka mea ki a ia, “Ki te mea nō ngā uri o ngā Hūrai a Mororekai, kua timata nā koe te hinga i tōna aroaro, e kore koe e kaha i a ia, engari, ka hinga rawa koe i tōna aroaro.”

Ka Whakamatea a Hāmana

¹⁴ I a rātou e kōrero ana ki a ia, ka tae mai ngā rangatira rūma a te kīngi, pōrangi tonu, hei ārahi mō Hāmana ki te hākari i takā e Ehete.

7

¹ Heoi, kua tae te kīngi rūa ko Hāmana ki te hākari, ki te kuīni, ki a Ehete,

² ā, ka mea anō te kīngi ki a Ehete i te rua o ngā rā, i te mea e inu wāina ana, “He aha tāu e mea nei māu, e Kuīni Ehete? Ka hoatu hoki ki a koe. He aha hoki tāu e tono ai? Ahakoa ko te hāwhe o te kīngitanga, ka meatia.”

³ Kātahi ka whakautu a Kuīni Ehete, ka mea, “Ki te mea kua manakohia ahau e koe, e te kīngi, ā, ki te pai te kīngi; ko tāku e mea ai māku, ko ahau kia whakaorangia, ko tāku e tono nei māku, ko tōku iwi.

⁴ Kua oti hoki mātou, ahau me tōku iwi, te hoko kia whakangaromia, kia whakamatea, kia hunā. Otiā me i hokona mātou hei pononga tāne, hei pononga wāhine, kua whakarongo puku ahau. E kore anō ia e rite i te hoariri ngā mea a te kīngi ka maumauria nei.”

⁵ Kātahi ka utua e Kīngi Ahahueruha, ka mea ki a Kuīni Ehete, “Ko wai rā? Kei hea rā te tangata i pokanoa nei tōna ngākau ki te mea i tēnei mea?”

⁶ Anō rā ko Ehete, “He hoariri, he hoa whawhai, anei ko te Hāmana kino nei.” Kātahi ka mātaki a Hāmana i te aroaro o te kīngi rūa ko te kuīni.

⁷ Nā, whakatika ana te kīngi, i te inumanga wāina, he riri hoki nōna, ā, haere ana ki te kāri o te whare. Ko Hāmana hoki, tū tonu ki te inoi ki a Kuīni Ehete mōna kia whakaorangia; i kite hoki ia kua takoto te hē mōna i te kīngi.

⁸ Kātahi ka hoki te kīngi i te kāri o te whare ki te whare inu wāina, nā, ko Hāmana kua takoto ki te takotoranga o Ehete.

Kātahi ka mea te kīngi, “E takotoria anō rānei e ia te kuīni i tōku aroaro i te whare?”

Putā ana te kupu i te māngai o te kīngi, ka hīpokina e rātou te mata o Hāmana.

⁹ Kātahi ka mea a Harapona, tētahi o ngā rangatira rūma i te aroaro o te kīngi, “Nanā, te tārawa e rima tekau whatianga te tiketike, i hangā e Hāmana mō Mororekai, nāna nei te kupu pai mō te kīngi, e tū rā i te whare o Hāmana.”

Anō rā ko te kīngi, “Tāronatia ia ki runga.”

¹⁰ Heoi, tāronatia ana a Hāmana ki runga ki te tārawa i oti rā i a ia mō Mororekai, ā, ka māiri iho te riri o te kīngi.

8

Ka Whakaorangia a Ehete ngā Hūrai

¹ Nō taua rā ka hōmai e Kīngi Ahahueruha ki a Kuīni Ehete te whare o Hāmana, hoariri o ngā Hūrai. Ā, ka haere a Mororekai ki te aroaro o te kīngi, nā Ehete hoki i whakaatu he whanaunga ia nōna.

² Ā, unuhia ana e te kīngi tōna mōwhiti i tangohia mai nei e ia i a Hāmana, ā, hoatu ana ki a Mororekai. Ā, i whakanohoia a Mororekai e Ehete ki te whare o Hāmana.

³ Ā, i kōrero anō a Ehete ki te aroaro o te kīngi, me te takoto anō ki ōna waewae, me te tangi anō, i inoi ki a ia kia karohia te kino a Hāmana Akaki, me te whakaaro i whakaaro ai ia mō ngā Hūrai.

⁴ Kātahi ka torona atu e te kīngi te hēpeta kōura ki a Ehete. Heoi, ka whakatika a Ehete, ka tū ki te aroaro o te kīngi.

⁵ Ā, ka mea, “Ki te pai te kīngi, ki te manakohia hoki ahau e ia, ki te mea he tika tēnei mea ki tō te kīngi whakaaro, ki te mea he pai ahau ki tāna titiro, me tuhituhi kia whakatakā ngā pukapuka i whakaaroa e Hāmana tama a Hamerata Akaki, āna i tuhituhi ai kia hunā ngā Hūrai i ngā kāwanatanga katoa a te kīngi.

⁶ Me pēhea hoki e āhei ai ahau te titiro ki te hē e pā ki tōku iwi? Me pēhea hoki e āhei ai ahau te titiro ki te hunanga o ōku whanaunga?”

⁷ Anō rā ko Kīngi Ahahueruha ki a Kuīni Ehete rūa ko Mororekai Hūrai, “Nanā, kua oti te hoatu e ahau ki a Ehete te whare o Hāmana; kua oti anō tērā te tārona ki runga ki te rākau mō tōna ringa i totoro ki ngā Hūrai.

⁸ Mā kōrua anō e tuhituhi tā kōrua e pai ai mō ngā Hūrai, i runga i te ingoa o te kīngi, hīri rawa ki te mōwhiti o te kīngi; he tuhituhi hoki i tuhituhia i runga i te ingoa o te kīngi, ā, i hīritia ki te mōwhiti o te kīngi, e kore e whakatakā.”

⁹ Kātahi ka karangatia ngā karaipi a te kīngi i taua wā, i te toru o ngā marama, arā i te marama Hiwana, i te rua tekau mā toru o ngā rā o taua marama; ā, ka tuhituhia ngā mea katoa i whakahau ai a Mororekai ki ngā Hūrai, ki ngā kāwana, rātou ko ngā kāwana iti, ko ngā rangatira anō o ngā kāwanatanga, o Inia mai anō ā tae noa ki Etiopia, kotahi rau e rua tekau mā whitu ngā kāwanatanga; ki tēnei kāwanatanga, ki tēnei kāwanatanga, he mea whakarite ki tā rātou tuhituhi; ki tēnei iwi, ki tēnei iwi, he mea whakarite anō ki tā rātou reo, ki ngā Hūrai anō, he mea whakarite ki tā rātou tuhituhi, ki tā rātou reo.

¹⁰ Tuhituhia ana e ia i runga i te ingoa o Kīngi Ahahueruha, hīri rawa ki te mōwhiti o te kīngi, ā, tukua ana ngā pukapuka kia maua e ngā kaikawe pukapuka i runga hōiho, i eke i runga i ngā kararehe tere o ngā mahi a te kīngi, he momo.

¹¹ E mea ana i roto te tukunga a te kīngi i ngā Hūrai o ngā pā katoa kia huihui, kia tū ki runga, kia ora ai rātou, kia whakangaro, kia whakamate, kia huna i ngā ope katoa o te iwi o te kāwanatanga e tauria ai rātou ko ā rātou kōhungahunga, ko ā rātou wāhine kia pāhua hoki i ō rātou taonga hei mea parakete.

¹² I taua rā kotahi i ngā kāwanatanga katoa a Kīngi Ahahueruha, arā i te tekau mā toru o ngā rā o te tekau mā rua o ngā marama, koia nei te marama Arara.

¹³ I whakapuakina ki ngā iwi katoa ngā kupu i tuhituhia mō te ture kia whakatakotoria i ngā kāwanatanga katoa kia mataara ai ngā Hūrai i taua rā ki te rapu utu i ō rātou hoariri.

¹⁴ Heoi, haere ana ngā kaikawe pukapuka, he mea waha e ngā kararehe tere o ngā mahi a te kīngi, he mea whakahohoro, he mea akiaki e te kupu a te kīngi. I hōmai anō te ture i Huhana, i te whare kīngi.

¹⁵ Nā, haere ana a Mororekai i te aroaro o te kīngi, ko tōna kākahu he kākahu kīngi, he purū, he mā, me te karauna kōura nui, me tētahi kākahu hoki he rinena pai, he pāpura. Nā, hāmama ana, hari ana te pā, a Huhana.

¹⁶ Nā, ko ngā Hūrai i māha, i koa, me te hari me te hōnore.

¹⁷ I ngā kāwanatanga katoa anō, i ngā pā katoa i ngā wāhi i tae ai te kupu a te kīngi me tāna ture, he hari, he koa tō ngā Hūrai, he kai hākari, he rā pai. Ā, he tokomaha o ngā iwi o te whenua i mea i a rātou hei Hūrai; i tau hoki te wehi o ngā Hūrai ki a rātou.

9

Te Patunga o ngā Hoariri o ngā Hūrai

¹ Nā, i te tekau mā rua o ngā marama, arā i te marama Arara, i te tekau mā toru o ngā rā, i te mea ka tata te mahia te kupu a te kīngi, me tāna ture, i te rā anō i hua ai ngā hoariri o ngā Hūrai ka taea e rātou. Otiia, i puta kē anō, nō te mea i taea e ngā Hūrai te hunga i kino ki a rātou.

² Ka huihui ngā Hūrai ki ō rātou pā i ngā kāwanatanga katoa a Kīngi Ahahueruha, he mea kia pā ai ngā ringa ki te hunga e whai ana kia mate rātou; ā, kihai tētahi i tū ki tō rātou aroaro; kua tau hoki tō rātou wehi ki ngā iwi katoa.

³ Ā, ko ngā rangatira katoa o ngā kāwanatanga, me ngā kāwana, me ngā kāwana iti, me ngā kaimahi i te mahi a te kīngi, i āwhina i ngā Hūrai; nō te mea kua tau te wehi o Mororekai ki a rātou.

⁴ He nui hoki a Mororekai i roto i te whare o te kīngi, ā, i pakū tōna rongo ki ngā kāwanatanga katoa; kua nui haere hoki taua tangata, a Mororekai.

⁵ Nā, patua iho e ngā Hūrai ō rātou hoariri katoa ki te hoari, he parekura, he whakangaromanga; meatia ana e rātou tā rātou i pai ai ki te hunga i kino ki a rātou.

⁶ I Huhana anō, i te whare kīngi, e rima rau ngā tāngata i patua, i whakangaromia e ngā Hūrai.

⁷ Ko Parahanarata anō, ko Rarapono, ko Ahapata,

⁸ ko Porata, ko Araria, ko Arirata,

⁹ ko Paramahata, ko Arihai, ko Arirai, ko Waietata,

¹⁰ ko ngā tama kotahi tekau a Hāmāna tama a Hamerata, a te hoariri o ngā Hūrai, patua iho e rātou; kihai ia ō rātou ringa i pā ki ngā taonga.

¹¹ I taua rā ka kawea ki te kīngi te tokomaha o te hunga i patua ki Huhana, ki te whare kīngi.

¹² Nā, ka mea te kīngi ki a Kuīni Ehete, "E rima rau ngā tāngata kua patua nei e ngā Hūrai, huna rawa ki Huhana, ki te whare kīngi, me ngā tama kotahi tekau a Hāmāna; i pēhea rā rātou i ērā kāwanatanga a te kīngi? He aha hoki tāu e mea nei māu? Ka hoatu hoki ki a koe. He aha ake tāu e tono ai? Ā, ka meatia."

¹³ Anō rā ko Ehete, "Ki te pai te kīngi, tukua ngā Hūrai i Huhana, āpōpō kia mea i ngā mea o te ture o tēnei rā, kia whakairihia ngā tama kotahi tekau a Hāmāna ki runga ki te rākau."

¹⁴ Nā, ka mea te kīngi kia meatia tēnei, ā, ka hōmai te ture i Huhana, nā, whakairihia ana ngā tama kotahi tekau a Hāmana.

¹⁵ Ā, i huihui ngā Hūrai i Huhana, i te tekau mā whā anō o ngā rā o te marama Arara, ā, e toru rau ngā tāngata i patua e rātou i Huhana; kihai ia ō rātou ringa i pā ki ngā taonga.

¹⁶ Nā, ko ēa atu Hūrai o ngā kāwanatanga a te kīngi, i huihui rātou, ā, tū ana ki runga, kia ora ai rātou. Nā, ka tā ō rātou manawa i ō rātou hoariri, ā, patua iho e rātou o te hunga i kino ki a rātou e whitu tekau mā rima mano; kihai anō ia ō rātou ringa i pā ki ngā taonga.

¹⁷ I meinga tēnei i te tekau mā toru anō o ngā rā o te marama Arara; i te tekau mā whā hoki ka tā te manawa, waiho iho e rātou hei rā mō te kai hākari, mō te hari.

Te Hākari o Pūrimi

¹⁸ Engari ko ngā Hūrai i Huhana, i huihui i te tekau mā toru o ngā rā o taua marama, i te tekau mā whā anō, ā, nō te tekau mā rima ka whakatā; waiho iho e rātou hei rā mō te kai hākari, mō te hari.

¹⁹ Nā reira ngā Hūrai e noho ana i ngā pā koraha, i ngā pā taiepakore, i mea ai ko te tekau mā whā o ngā rā o te marama Arara hei rā mō te hari, mō te kai hākari, hei rā pai, e tuku tahua ai tētahi ki tētahi.

²⁰ Nā, ka tuhituhia e Mororekai ēnei mea katoa, ā, tukua ana e ia ngā pukapuka ki ngā Hūrai katoa o ngā kāwanatanga katoa a Kīngi Ahahueruha, ki ngā mea e tata ana, ki ngā mea i tawhiti,

²¹ kia whakapūmautia te tikanga mā rātou, kia whakaritea te tekau mā whā o ngā rā o te marama Arara, me te tekau mā rima anō o ngā rā o taua marama, i ia tau, i ia tau,

²² kia rite ki ngā rā i tā ai te manawa o ngā Hūrai i ō rātou hoariri, ki te marama anō i puta kē ai tō rātou tangi hei hari, tō rātou pōuri hei rā pai, kia meinga hei rā kai hākari, hei rā hari, e tukua ai ētahi wāhi mā tētahi, mā tētahi, me ētahi mea anō mā ngā rawakore.

²³ Nā, whakaae ana ngā Hūrai kia mahia ngā mea i tīmataia nei e rātou, ngā mea anō i tuhituhia e Mororekai ki a rātou.

²⁴ He mea mō tā Hāmana tama a Hamerata Akaki, ko te hoariri nei ia o ngā Hūrai katoa; whakaaroa ana e ia he hē mō ngā Hūrai, kia hunā rātou; ā, makā ana e ia he Puri – arā he rota – mō rātou kia whakamōtūia, kia hunā.

²⁵ Nō te taenga ia o taua mea ki te aroaro o te kīngi, ka whakahau ia, nā te pukapuka, kia hoki te whakaaro kino i whakaaroa e ia mō ngā Hūrai ki runga ki tōna pane ake, ā, tāronatia ana ia, rātou ko āna tama, ki runga ki te tārawa.

²⁶ Nā reira i huaina ai aua rā ko Purimi, nō te ingoa nei, nō Puri. Nā reira anō, nō ngā kupu katoa o tēnei pukapuka, nō tā rātou anō i kite ai o tēnei mea, nō ngā mea anō i pā ki a rātou,

²⁷ i whakapūmau ai ngā Hūrai i te tikanga, i whakaae ai hei mea mā rātou, mā ō rātou uri, mā te hunga anō hoki e honoa ki a rātou, hei mea e kore e whakatakā, kia whakaritea ēnei rā e rua, kia pērā anō me te mea i tuhituhia, i te wā anō e tika ai i tēnei tau, i tēnei tau.

²⁸ Kia maharatia anō ēnei rā, kia mahia e ngā whakatupuranga katoa e ngā hapū katoa, e ngā kāwanatanga katoa, e ngā pā katoa, kia kaua anō ēnei rā o Purimi e ngaro i roto i ngā Hūrai, me te maharatanga ki aua rā kia kaua e mahue i ō rātou uri.

²⁹ Kātahi ka tuhituhi a Kuīni Ehete, tā Apihaira tamāhine, a Mororekai Hūrai anō, whakapau rawa tō rāua mana, kia whakapūmautia tēnei pukapuka tuarua o Purimi.

³⁰ Ā, i tukua e ia he pukapuka ki ngā Hūrai katoa, ki ngā kāwanatanga kotahi rau e rua tekau mā whitu o te kīngitanga o Ahahueruha, nō te rangimārie ngā kupu, nō te pono

³¹ kia whakapūmautia ēnei rā o Purimi i ngā wā e tika ai, kia pērā me tā Mororekai Hūrai rāua ko Kuīni Ehete i whakatakoto ai mā rātou; me tā rātou anō i whakatakoto ai hei tikanga mā rātou, mā ō rātou uri, arā ngā nohopuku, me tā rātou tangi.

³² Nā, whakapūmautia ana ēnei meatanga Purimi e te kupu a Ehete; tuhituhia iho ki te pukapuka.

10

Te Kaha o Ahuahueruha rāua ko Mororekai

¹ I whakaritea anō e Kīngi Ahahueruha he takoha mā te whenua, mā ngā motu o te moana.

² Nā, ko ngā meatanga katoa o tōna kaha, o tōna nui, me te kōrero katoa o te nui o Mororekai i whakanuia nei e te kīngi, kihai ianei i tuhituhia ki te Pukapuka o ngā meatanga o Ngā Rā o Ngā Kīngi o Meria, o Pahia?

³ Ko Mororekai Hūrai hoki te tuarua o Kīngi Ahahueruha, he nui anō ia i roto i ngā Hūrai, he matenuitanga nā te mano tini o ōna tuākana, tēina; he rapu tonu tāna i te pai mō tōna iwi, he kōrero anō i te āta noho ki ōna uri katoa.

Ko Te Pukapuka o Hopa

Ko Hopa me Tana Whānau

¹ Tērā tētahi tangata i te whenua o Uhu, ko Hopa tōna ingoa. Ā, ko taua tangata he tangata tapatahi, he tika, he tangata wehi ki te Atua, mawehe i te kino.

² Nā, ka puta ōna uri, tokowhitu ngā tama, tokotoru ngā tamāhine.

³ Ko āna rawa hoki, e whitu mano ngā hipi, e toru mano ngā kāmera, ko ngā kau, e rima rau ngā ioka, e rima rau ngā kaihē uha, ā, ko āna pononga he tini noa atu. Nā reira, nui atu taua tangata i ngā tāngata katoa o te rāwhiti.

⁴ Nā, ka haere āna tama, ka takā he hākari ki ō rātou whare, he rā ki tō tēnei, he rā ki tō tēnei; ā, ka tukua he karere hei karanga i ō rātou tuāhine tokotoru kia kai tahi, kia inu tahi rātou.

⁵ Ā, ka taka ngā rā o tā rātou kai hākari, ka unga tāngata a Hopa, ā, whakatapua ana rātou, maranga wawe ana ia i te ata, whakaekea ana e ia he tahunga tinana, rite tonu ki a rātou katoa te maha; i mea hoki a Hopa, “Tērā pea kua hara āku tama, kua kanga ki te Atua i roto i ō rātou ngākau.” Ko tā Hopa mahi tonu tēnei i ngā rā katoa.

⁶ Nā, i tētahi o aua rā ka haere mai ngā tama a te Atua, kia tū ai rātou i te aroaro o Ihowā, ā, haere ana mai a Hātana i roto i a rātou.

⁷ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hātana, “I haere mai koe i hea?”

Anō rā ko Hātana ki a Ihowā, ka mea, “I te kōpikopiko, i te hāereere i te whenua.”

⁸ Anō rā ko Ihowā ki a Hātana, “Kua mahara rānei tōu ngākau ki tāku pononga, ki a Hopa, kāhore hoki he rite mōna i te whenua, he tangata ngākau tapatahi, he tika, e wehi ana i te Atua, e mawehe ana i te kino?”

⁹ Anō rā ko Hātana ki a Ihowā, ka mea, “He wehi noa ianei tō Hopa i te Atua?”

¹⁰ He teka ianei kua oti ia te karapoti e koe ki te taiepa, me tōna whare, me āna mea katoa? Kua manaakitia e koe te mahi a ōna ringa, kua nui haere hoki āna kararehe i runga i te whenua.

¹¹ Engari totoro tōu ringa, pā atu ki āna mea katoa; inā, ka kanga ia i a koe ki tōu aroaro.”

¹² Anō rā ko Ihowā ki a Hātana, “Nanā, ko āna mea katoa kei tōu ringa, kaua ia tōu ringa e totoro ki a ia.” Heoi, haere atu ana a Hātana i te aroaro o Ihowā.

Te Whakamātautau Tuatahi o Hopa

¹³ Nā, i tētahi o ngā rā i te mea e kai ana āna tama, āna tamāhine, e inu wāina ana i roto i te whare o tō rātou tuakana,

¹⁴ ka haere mai tētahi karere ki a Hopa, ka mea, “I te parau ngā kau, me te kai anō ngā kaihē i tō rātou taha,

¹⁵ nā, ka kōkiri mai ngā Hapeana, kāhākina ana rātou; ko ngā tāngata hoki, patua iho ki te mata o te hoari; ko ahau anake kua mawhiti mai, tōku kotahi, hei kōrero ki a koe.”

¹⁶ I tēnei anō e kōrero ana, ka tae mai anō tētahi, ka mea, “Kua taka iho he ahi nā te Atua i te rangi, ā, toro ana i roto i ngā hipi, i ngā tāngata, ā, pau noa, ko ahau anake kua mawhiti mai, tōku kotahi, hei kōrero ki a koe.”

¹⁷ I tēnei anō e kōrero ana, ka tae mai anō tētahi, ka mea, “Wehea ake e ngā Karari e toru ngā matua, huaki ana ki ngā kāmera, kāhākina ana e rātou; ko ngā tāngata patua iho ki te mata o te hoari, ā, ko ahau anake kua mawhiti mai, tōku kotahi, hei kōrero ki a koe.”

¹⁸ I tēnei anō e kōrero ana, ka tae mai anō tētahi, ka mea, “Ko āu tama, ko āu tamāhine, i te kai, i te inu wāina i roto i te whare o tō rātou tuakana,

¹⁹ nā, ko te putanga mai o tētahi hau nui i te koraha, patu pū ki ngā koki e whā o te whare, hinga ana ki runga ki ngā taitamariki; mate ake rātou; ā, ko ahau anake kua mawhiti mai, tōku kotahi, hei kōrero ki a koe.”

²⁰ Kātahi ka whakatika a Hopa; haea ana e ia tōna koroka; heua ana tōna mähunga; takoto ana ki te whenua; koropiko ana,

²¹ ā, ka mea ia,

“I puta tahanga mai ahau i te kōpū o tōku whaea,

ā, ka hoki tahanga atu anō ahau ki reira.

Nā Ihowā i hōmai, nā Ihowā i tango;

kia whakapaingia te ingoa o Ihowā.”

²² I tēnei katoa kihai a Hopa i hara, kihai anō i whakakūware ki tā te Atua.

2

Ka Whakamātautauria anō e Hātana a Hopa

¹ He rā anō ka haere mai ngā tama a te Atua, kia tū i te aroaro o Ihowā, ā, ka haere mai hoki a Hātana i roto i a rātou ki te aroaro o Ihowā tū ai.

² Nā, ka mea a Ihowā ki a Hātana, "I haere mai koe i hea?"

Anō rā ko Hātana ki a Ihowā, "I te kōpikopiko, i te hāereere i te whenua."

³ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hātana, "Kua mahara rānei tōu ngākau ki tāku tangata, ki a Hopa? Kāhore he rite mōna i te whenua, he tangata ngākau tapatahi, he tika, e wehi ana i te Atua, e mawehe ana i te kino; ū tonu anō hoki tōna tapatahitanga, ahakoa e whakaoho ana koe i ahau ki te hē mōna, kia whakangaromia noatia ia."

⁴ Nā, ka utua e Hātana tā Ihowā, ka mea ia, "He kiri mō te kiri; āe rā, ko ngā mea katoa hoki a te tangata ka hoatu hei utu mōna kia ora."

⁵ Engari kia totoro atu tōu ringa, kia pā ki tōna wheua, ki ōna kikokiko, inā, ka kanga ia i a koe ki tōu aroaro."

⁶ Nā, ka mea a Ihowā ki a Hātana, "Nanā, kei tōu ringa ia; otiia kia tūpato kei mate rawa ia."

⁷ Heoi, ka haere atu a Hātana i te aroaro o Ihowā; patua iho e ia a Hopa ki te whēwhē kino i te kapu o tōna waewae, ā tae noa ki tōna tumuaki.

⁸ Nā, ka mau ia ki tētahi maramara rihi hei waru i a ia, ā, noho ana i roto i te pungarehu.

⁹ Kātahi tāna wahine ka mea ki a ia, "Ka ū tonu koia koe ki tōu tapatahitanga? Kangā te Atua, ka mate ai."

¹⁰ Anō rā ko ia ki a ia, "Rite tonu tō kupu ki te kupu a tētahi o ngā wāhine kūware. Ha! Kia whiwhi tātou ki te pai i te Atua, ā, kia kaua e whiwhi ki te kino?"

I tēnei katoa kihai i hara ngā ngutu o Hopa.

Ka Haere mai ngā Hoa o Hopa

¹¹ Nā, i te rongonga o ngā hoa tokotoru o Hopa ki tēnei aituā katoa i pā nei ki a ia, ka haere mai rātou i tōna wāhi, i tōna wāhi, a Eripāta Temani, a Pirirara Huhi, a Topara Naamati. He mea whakarite hoki nā rātou ki a rātou anō kia haere mai ki te tangi ki a ia, ki te whakamārie i a ia.

¹² Nā, i te marangatanga o ō rātou kanohi i tawhiti, ā, kihai rātou i mōhio ki a ia, nā, kua ara tō rātou reo, tangi ana; haea ana tōna koroka, tōna koroka, ruia iho e rātou he puehu ki runga ki ō rātou māhunga, he mea ākiri atu whaka te rangi.

¹³ Heoi, noho ana rātou i tōna taha ki te whenua, e whitu ngā rā, e whitu ngā pō, kihai hoki i puaki he kupu a tētahi ki a ia; i kite hoki rātou he nui rawa tōna pōuri.

3

Ka Kangaia e Hopa te Rā i Whānau mai ia

¹ I muri i tēnei, ka puaki te māngai o Hopa, ā, ka kangā e ia tōna rā.

² Nā, ka oho a Hopa, ka mea:

³ "Kia ngaro te rā i whānau ai ahau,
te pō, i kōrerotia ai,
'He tamāroa kei roto i te kōpū.'

⁴ Waiho taua rā mō te pōuri;
kaua e tirohia iho e te Atua i runga;
kaua hoki e whitingia e te marama.

⁵ Kia poke ia i te pōuri, i te ātarangi hoki o te mate;
kia tauria iho e te kapua;
kia whakawehia anō hoki e te whakapōuritanga o te rā.

⁶ Nā, ko taua pō – kia mau pū i te pōuri kerekere;
kei honoa ki ngā rā o te tau;
kei huihuia atu ina taua ngā marama.

⁷ Nanā, kia mokemoke taua pō,
kaua te reo koa e uru ki roto.

⁸ Kia kangā hoki e te hunga kanga i te rā,
e te hunga mōhio ki te whakaara rewiatana.

⁹ Kia pōuri ngā whetū o tōna kākauritanga;
kia tatari ki te marama, ā, kāhore noa iho;
kei kite hoki i te tākiritanga ata –

¹⁰ mōna kihai i tūtaki i ngā tatau o te kōpū o tōku whaea,
kihai i huna i te māuiui kei kitea e ahau.

- 11 "He aha ahau tē mate ai i te kōpū?
He aha tē hemo ai i tōku putanga mai i te kōpū?
- 12 He aha i rite wawe ai ngā turi mōku,
me ngā ū hei ngote mākū?
- 13 Me i pēnā, kua āta takoto ahau, te ai he whakaohoooho;
moe ana ahau; kātahi ahau ka whai okiokinga,
- 14 i roto i ngā kīngi, i ngā kaiwhakatakoto whakaaro o te whenua
i hanga nei i ngā wāhi mokemoke mō rātou,
- 15 i roto rānei i ngā rangatira whai kōura,
ō rātou nei whare kī tonu i te hiriwa.
- 16 Kua kāhore noa iho rānei, kua pērā me te materoto e ngaro nei
me ngā kōhungahunga kāhore nei e kite i te mārama.
- 17 Mutu ake i reira te whakararuraru a te hunga kino;
okioki ana i reira, te hunga kua māuiui ngā uaua.
- 18 Āta noho ana ngā herehere i reira
tē rongo i te reo o te kaitūkino.
- 19 Kei reira te iti, te rahi,
kāhore hoki he rangatira o te pononga.
- 20 "He aha te mārama i hōmai ai ki te tangata kei roto nei i te mate,
te ora ki te tangata kua kawa te wairua?
- 21 E kōingo nei ki te mate, heoi kāhore noa iho;
e kerī ana kia taea ia, nui atu i te kerī i ngā taonga huna.
- 22 Hari pū rātou, koa ana,
ina kitea te urupā.
- 23 He aha anō te mārama i hōmai ai ki te tangata
kua huna nei tōna ara,
kua oti nei te tūtakitaki mai e te Atua?
- 24 Kianō hoki ahau i kai, kua tae mai tāku mapu;
ānō he wai ōku hāmama e ringihia ana.
- 25 Nō te mea kua tae mai ki ahau te mea whakawehi e wehi nei ahau;
ko tāku e pāwera nei kua pā ki ahau.
- 26 Kāhore ōku hūmārie, kāhore ōku āta noho,
ehara i te mea e okioki ana; nā, kua puta te raruraru."

4

Te Whakawhitinga Kōrero Tuatahi

- 1 Kātahi a Eripāta Temani ka oho, ka mea:
- 2 "Ki te anga mātou ki te kōrero ki a koe, e pōuri rānei koe?
Otirā, e taea e wai te pēhi te kupu?
- 3 Nanā, he tokomaha i whakaakona e koe;
nāu hoki i whakakaha ngā ringa kahakore.
- 4 Ara ana i āu kupu te tangata e hinga ana;
nāu hoki i kaha ai ngā turi kua piko.
- 5 Ināianei kua tae mai ki a koe, ā, e hemo ana koe;
e pā ana ki a koe, ohorere ana koe.
- 6 He teka ianei kei tōu wehi ki te Atua he okiokinga whakaaro mōu?
Kei te tapatahi o ōu huarahi he tūmanakohanga, mōu?
- 7 "Maharatia rā, ko wai o ngā tāngata harakore i huna?
I ngaro rānei ki hea te hunga tika?
- 8 Ko tāku hoki tēnei i kite ai, ko te hunga e parau ana i te hē,
e rui ana i te raruraru, ko ia rā anō tā rātou e kokoti ai.
- 9 Hunā ana rātou e te hā o te Atua,
mōti iho rātou i te hau o tōna riri.
- 10 Ko te hāmama o te raiona, ko te reo o te raiona tutū,
ko ngā niho o ngā kūao raiona, whati ana.
- 11 Ngaro ana te raiona kātua i te kore kai,
ā, marara noa atu ngā kūao a te raiona.
- 12 "Nā, i kawea pukutia mai he kōrero ki ahau,

- ā, kapohia ana e tōku taringa he kōmuhumu.
- ¹³ I ngā whakaaroaronga, nō ngā kite o te pō,
i te mea ka au iho te moe a te tangata,
- ¹⁴ ka pā te wehi ki ahau, me te ihiihi,
ā, wiri ana ōku wheua katoa.
- ¹⁵ Nā, ka tika atu he wairua i tōku aroaro,
tutū ana ngā huruhuru o tōku kikokiko.
- ¹⁶ Tū ana ia,
otiia kihai ahau i mōhio ki tōna mata.
- He āhua te mea i tōku aroaro;
tū puku ana; nā, ka rongo ahau i te reo e ki ana:
- ¹⁷ 'He nui atu rānei te tika o te tangata i tō te Atua?
He nui atu rānei i tō tōna Kaihanga te mā o te tangata?
- ¹⁸ Nanā, kāhore rawa ia e whakawhirinaki ki āna pononga;
ā, ki tāna, he hē kei āna anahera.
- ¹⁹ Tērā atu tō te hunga e noho ana i roto i ngā whare uku,
he puehu tō rātou tūranga;
mongamonga kau rātou i te aroaro o te pūrehurehu.
- ²⁰ I waenganui o te ata, o te ahiahi, ka whakangaromia rātou;
hunā ana rātou ake tonu atu, tē ai tētahi hei whakaaro atu.
- ²¹ Kāhore rānei tō rātou taura here tēneti i motuhia i roto i a rātou?
Mate ana rātou, kāhore hoki he mātauranga.' "

5

Ka Whakatika tonu a Eripata

- ¹ "Tēnā rā, karanga; ka whakaō rānei tētahi ki a koe?
Ā, ka anga atu koe ki a wai o te hunga tapu?
- ² E patua ana hoki te kūware e te āritarita,
e whakamatea ana te whakaarokore e te hae.
- ³ I kite ahau i te kūware e hou ana ōna pakiaka;
kitea rawatia ake kua kangā e ahau tōna nohoanga.
- ⁴ Kei tawhiti atu āna tama i te ora,
mongamonga noa rātou i te kūwaha,
kāhore hoki he kaiwhakaora.
- ⁵ Ko āna hua ka kainga e te tangata matekai,
ka riro i a ia ahakoa i roto i te tātarāmoa,
ā, ka hāmama te māhanga ki ō rātou rawa.
- ⁶ Nā, e kore te hē e puta ake i te puehu,
e kore anō te raruraru e tupu ake i te oneone;
- ⁷ i whānau te tangata ki te raruraru,
tōna rite kei ngā korakora e rere nei whakarunga.
- ⁸ "Ko ahau ia ka rapu i tā te Atua;
me tuku atu tāku kōrero ki te Atua.
- ⁹ E mahi nei i ngā mea nunui e kore nei e taea te rapu atu,
i ngā mea whakamīharo e kore nei e taea te tatau.
- ¹⁰ E hōmai nei i te ua ki te mata o te whenua,
e unga nei i te wai ki te mata o ngā pārae;
- ¹¹ e whakanoho nei i te hunga iti ki te wāhi tiketike,
ā, whakanekehia ake ana te hunga pōuri ki te ora.
- ¹² E haukotī nei i ngā whakaaro o te hunga tinihanga,
tē taea e ō rātou ringa tā rātou i mea ai.
- ¹³ Mau ake i a ia te hunga whakaaro i tō rātou tinihanga:
pororaru iho ngā whakaaro o te hunga kotiti kē.
- ¹⁴ I te awatea nei, tūtaki ana rātou ki te pōuri;
whāwhā ana rātou i te poutūmārōtanga, ānō ko te pō.
- ¹⁵ Otiia, e whakaorangia ana e ia te rawakore i te hoari, i tō rātou māngai,
i te ringa anō o te tangata kaha.
- ¹⁶ Ka ai anō he tūmanakohanga atu mō te ware;
kokopi tonu ia te māngai o te kino.

- 17 "Nanā, ka hari te tangata e ākona ana e te Atua;
nā, kaua e whakahāwea ki te papaki a te Kaha Rawa.
- 18 He whakamamae hoki tāna, he takai anō;
e patu ana ia, ā, ko ōna ringa anō hei whakaora.
- 19 E ono ngā matenga e whakaora ai ia i a koe;
ahakoa e whitu, e kore te hē e pā ki a koe.
- 20 I te matekai ka hokona koe e ia kei mate;
i te tatauranga anō, kei pāngia e te hoari.
- 21 Ka huna koe i te whiu a te arero,
e kore anō koe e wehi i te whakangaromanga ina tae mai.
- 22 E kata anō koe ki te whakangaromanga rāua ko te hemokai;
e kore hoki koe e wehi i ngā kīrehe o te whenua.
- 23 Nō te mea ka takoto tāu kawenata ki ngā kōhatu o te pārae;
ka mau anō tā koutou rongo ko ngā kīrehe o te pārae.
- 24 Ka mōhio anō koe e tū ana tōu tēneti i te āionuku,
ka hāereere anō koe ki tōu nohoanga, tē ai he hara.
- 25 Ka mōhio anō koe he nui ōu uri,
he pērā anō tōu whānau me te tarutaru o te whenua.
- 26 Ka āta rite ōu tau ina tae koe ki te urupā,
ka pērā anō me te pūranga wīti e hikitia ake ana i tōna wā e rite ai.
- 27 "Nanā, tēnei, he mea rapu nā mātou, ko te mea tika hoki ia;
whakarangona mai, ka mōhio iho hei pai mōu."

6

Ka Whakautu a Hopa: He Tika Taku Amuamu

- 1 Nā, ka whakautu a Hopa, ka mea:
- 2 "Auē, me i āta pāunatia tōku mamae, me i huihuia,
me i whakairihia tōku aituā ki te pāuna!
- 3 Nā, ināianei taimaha ake i te onepū o te moana:
heoi he ohore rawa āku kupu.
- 4 Kei roto hoki i ahau ngā pere a te Kaha Rawa,
inumia ake e tōku wairua tō rātou paihana;
rārangi tonu mai ngā whakawehi a te Atua hei hoariri mōku.
- 5 E tangi anō rānei te kīihe mohoa o te mea kei te tarutaru ia?
E tangi anō rānei te kau i te mea e kai ana?
- 6 E taea rānei te kai, te mea kāhore nei ōna hā, ki te kāhore he tote?
He reka rānei te whakakahukahu o te hua manu?
- 7 Hore rawa tōku wairua e mea kia pā atu ki ēnā;
tō rātou rite ki ahau kei te kai whakarihariha.
- 8 "Auē, me i riro mai tāku i tono ai,
me i hōmai e te Atua tāku e tūmanako nei!
- 9 Me i pai hoki te Atua kia whakangaromia ahau,
kia tukua mai tōna ringa hei hātepe i ahau!
- 10 Pēnei kua ai anō he whakamārie mōku.
Āe, ka tino hari ahau ki te mamae, kāhore nei e tohu i ahau;
kīhai hoki ngā kupu a te Mea Tapu i hunā e ahau.
- 11 "He aha tōku kaha, e tatari ai ahau?
He aha hoki tōku mutunga, e whakamanawanui ai ahau?
- 12 He kaha kōhatu rānei tōku kaha?
He parāhi rānei ōku kikokiko?
- 13 Ehara rānei i te mea kāhore he āwhina mōku i roto i ahau,
ā, kua oti te ngoi te pei i roto i ahau?
- 14 "Ko te tangata e ngoikore ana te ngākau
kia puta mai te aroha o tōna hoa ki a ia,
ahakoa kua mahue i a ia te wehi i te Kaha Rawa.
- 15 He mahi tinihanga a ōku tēina, he pērā me tā te awa;
rere ana rātou ānō he waipuke awaawa,

- 16 kua mangu nei i te hukapapa,
ngaro ana te hukarere i roto.
- 17 I te wā e mahana ai, ka memeha atu;
i te weraweratanga, mōi iho rātou i tō rātou wāhi.
- 18 Ka peka kē ngā tira e haere ana rā reira;
riro ana ki te kore, ā, ngaro iho.
- 19 Tirotirohia ana e ngā tira o Tema;
tāria atu ana e ngā tāngata haere o Hēpā.
- 20 Whakamā ana rātou mō rātou i whakamanawa atu ki reira;
te taenga ki aua awa, kanakana kau ana.
- 21 Nā, he kāhore noa iho koutou;
ka kite koutou i te mea whakamataku, ā, ka wehi.
- 22 I mea rānei ahau, 'Hōmai ki ahau?
He hākari rānei māku e hōmai i ō koutou rawa'?
- 23 I mea rānei, 'Whakaorangia ahau i te ringa o te hoariri'?
'Hokona ahau i roto i te ringa o te kaitūkino'?
- 24 "Whakaakona ahau, ā, ka whakarongo puku ahau;
whakaaturia ki ahau te mea i hē ai ahau.
- 25 Anō te kaha o ngā kupu tika! Ko te aha ia te rīria ana e ā koutou kupu?
- 26 E mea ana rānei koutou kia rīria ngā kupu?
He hau kau nei hoki ngā kōrero a te tangata kua pau ōna whakaaro.
- 27 Āe rā, e mea ana koutou ki te maka rota mō ngā pani,
ki te mea i tō koutou hoa hei taonga hokohoko.
- 28 "Nā, whakaae mai, titiro mai ki ahau;
he pono hoki e kore ahau e kōrero teka ki tō koutou kanohi.
- 29 Tēnā rā, tahuri mai; kua hoki te hē e waiho;
inā, tahuri mai, he tika hoki tāku take.
- 30 He hē koia kei tōku arero?
E kore rānei tōku hinengaro e mōhio ki ngā mea whanokē?"

7

Ko Hopa: He Mutunga kore Taku Mamaetanga

- 1 "He teka rānei, kua takoto he pakanga mō te tangata i runga i te whenua,
he rite anō ōna rā ki ngā rā o te kaimahi?
- 2 E rite ana ki te pononga, e matenui nei ki te ātārangi,
ki te kaimahi, e tūmanako nei ki te utu mō tāna mahi;
- 3 koia tōku rite, ka whiwhi nei ki ngā marama horihori,
ā, he māuiui ngā pō kua whakaritea mōku.
- 4 Ka takoto ahau, ka mea ahau, 'Āhea ahau ara ai?'
He roa ia te pō; heoi ka tāhūrihuri kau ahau ā ao noa.
- 5 Ko te kākahu mō ōku kikokiko he kutukutu, he pōkuru oneone;
ka kukuti tōku kiri, ā, ka ngātata anō.
- 6 Ko ōku rā hohoro atu i te rākau a te kaiwhatu;
pau ake, tē ai he tūmanakohanga atu.
- 7 "Kia mahara he hau ōku rā;
heoi anō kitenga o tōku kanohi i te pai.
- 8 Ko te kanohi o te tangata e kite ana i ahau,
heoi anō tōna tirohanga mai ki ahau;
kei runga i ahau ōu kanohi, heoi kāhore iho ahau.
- 9 Memeha atu te kapua, ngaro atu;
he pērā anō te tangata e haere ana ki te urupā; e kore e hoki ake.
- 10 E kore ia e hoki mai anō ki tōna whare,
e kore anō tōna wāhi e mahara ki a ia i muri.
- 11 "Nā, e kore e kaiponuhia e ahau tōku māngai;
ka kōrero ahau i tōku wairua e mamae nei;
ka tangi i te kawa i tōku ngākau.
- 12 He moana rānei ahau, he tohorā,

- i mea ai koe i te kaitirotiro mōku?
- ¹³ Ki te mea ahau, 'Kei tōku moenga ahau te mārie ai, mā tōku takotoranga e whakamāmā tāku tangi.'
- ¹⁴ Nā, ka whakahaehaetia ahau e koe ki ngā moe, ka whakawehia ahau ki ngā mea e whakakitea mai.
- ¹⁵ Ā, ki tā tōku wairua he pai te tārona; pai ake te mate i ēnei wheua ōku.
- ¹⁶ E whakarihariha ana ahau ki tōku ora; kāhore ōku hiahia kia ora tonu ahau. Waiho noa iho ahau, he mea teka noa hoki ōku rā.
- ¹⁷ "He aha te tangata, i whakanuia ai e koe? I anga ai tōu ngākau ki a ia?"
- ¹⁸ I titiro ai koe i a ia i tēnei ata, i tēnei ata, i honohono ai tāu whakamātautau i a ia?
- ¹⁹ Kia pēhea ake te roa ōu kāhore nei e tahuri atu i ahau, ōku kāhore nei e waiho noa iho e koe, kia horomia ai tōku hūware?
- ²⁰ Mehemea kua hara ahau, kia aha atu ahau ki a koe, e te kaitiaki o ngā tāngata? He aha ahau i waiho ai e koe hei patunga māu, i taimaha iho ai ahau ki ahau anō.
- ²¹ He aha koe tē whakarere noa ai i tōku hē, tē whakapahemo ai i tōku kino?
- Ākua nei hoki ahau moe ai ki te puehu, ā, ka āta rapu koe i ahau, otiia kāhore noa iho ahau."

8

Me Ripenetā a Hopa

- ¹ Nā, ka whakautu a Pirirara Huhi, ka mea:
- ² "Kia pēhea ake te roa o tāu kōrero i ēnei mea? Kia pēhea ake te roa o ngā kupu a tōu māngai e rite ai ki te hau kaha?"
- ³ E whakaparori kē rānei te Atua i te whakawā? E whakaparori kē rānei te Kaha Rawa i te tika?
- ⁴ Ki te mea i hara āu tamariki ki a ia, ā, kua makā atu rātou e ia hei utu mō tō rātou hē.
- ⁵ Ki te rapu wawe koe i te Atua, ā, ka iho ki te Kaha Rawa;
- ⁶ ki te mea he mā koe, he tika, inā, ka ara ake ia ki a koe āiane, ka manaakitia anō e ia te nohoanga o tōu tika.
- ⁷ Ahakoa i iti tōu tīmatanga, e nui noa atu tōu whakamutunga.
- ⁸ "Tēnā rā, ui atu ki tō mua whakatupuranga; anga atu hoki ki te mea kua rapua e ō rātou mātua.
- ⁹ Nōnāhi nei hoki tātou, kāhore hoki e mōhio; he ātārangi nei hoki ō tātou rā i runga i te whenua.
- ¹⁰ E kore rānei rātou e whakaako i a koe, e kōrero ki a koe, e puaki mai rānei he kupu i ō rātou ngākau?
- ¹¹ "E tupu rānei te wīwī i te mea kāhore he repo? E nui rānei te raupō ki te kāhore he wai?"
- ¹² I te mea he kaiota tonu, ā, kīhai i tapahia, kua maroke i mua ake i ngā otaota katoa.
- ¹³ Ka pērā anō ngā ara o te hunga katoa e wareware ana ki te Atua, ā, ka riro ki te kore tā te tangata whakaponono kore i tūmanako ai.
- ¹⁴ Ka motuhia atu tāna i whakamanawa atu ai, ko te whare hoki o te pūngāwerewere hei tūmanakohanga mōna.
- ¹⁵ Ka okioki atu ia ki tōna whare; heoi e kore e tū; ū tonu tāna pupuri atu, otiia e kore e mau.
- ¹⁶ E matomato ana i te mea kāhore nei te rā, ā, e wana ana ōna peka i tāna kāri.

- ¹⁷ Kapi tonu te pūranga i ōna pakiaka,
e kitea ana e ia te wāhi kāmaka.
- ¹⁸ Ki te whakamōtītia iho ia i tōna wāhi,
ka whakakāhore taua wāhi ki a ia, ka mea,
'Kāhore ahau i kite i a koe.'
- ¹⁹ Nanā, ko te hari tēnei o tōna ara,
ā, ka tupu ake ētahi atu i roto i te puehu.
- ²⁰ "Nanā, e kore te Atua e whakakāhore ki te tangata tika,
e kore anō e puritia e ia te ringa o ngā tāngata kino.
- ²¹ Tērā anō tōu māngai ka whakakāia e ia ki te kata,
ōu ngutu ki te hāmama.
- ²² He whakamā te kākahu mō te hunga e kino ana ki a koe,
ā, ka kāhore noa iho te tapenākara o te hunga kino."

9

Kore kau he Kaitakawaenga

- ¹ Nā, ka whakahoki a Hopa, ka mea:
- ² "E mōhiotia ana anō tēnei e ahau;
engari mā te aha ka tika ai te tangata ki te Atua?
- ³ Ki te pai ia ki te totohe ki a ia,
kāhore he kupu kotahi o roto i te mano e taea e ia te whakahoki ki a ia.
- ⁴ He ngākau mōhio ia, he pakari tōna kaha;
ko wai e whakauaua ki a ia, ā, e whiwhi i te pai?
- ⁵ E nekehia ana e ia ngā maunga, tē mōhio rātou;
hurihia ake e ia i a ia e riri ana.
- ⁶ E whakangāueuetia ana e ia te whenua,
e nekehia atu ana i tōna wāhi, wiri ana ōna pou.
- ⁷ E kōrero nei ki te rā, ā, kore ake e whiti;
hīritia pūtia iho e ia ngā whetū,
- ⁸ ko ia nei anake hei hora i ngā rangi,
hei takahi i runga i ngā ngaru o te moana.
- ⁹ Nāna nei i hanga a Aketura, a Tautoru,
a Matariki, me ngā rūma i te tonga.
- ¹⁰ Nāna nei i mahi ngā mea nunui, e kore nei e taea te rapu atu,
āe rā ngā mea whakamīharo, e kore nei e taea te tatau.
- ¹¹ Inā tonu ia e haere atu nei, ā, kāhore ahau i kite;
ka pahemo atu hoki ia, ā, kāhore ahau e mātau ki a ia.
- ¹² Nanā, ka hopu ia i tāna i aru ai, mā wai ia e ārai?
Ko wai hei kī atu ki a ia, 'E aha ana koe?'
- ¹³ "E kore te Atua e whakahoki iho i tōna riri;
e piko ana ki raro i a ia ngā kaiāwhina o Rahapa.
- ¹⁴ Ā, kia whakahoki kupu anō ahau ki a ia,
kia whiriwhiri kupu anō māku ki a ia?
- ¹⁵ Ahakoa he tika ahau, e kore ahau e whakahoki kupu atu;
engari ka inoi ahau ki tōku kaiwhakawā.
- ¹⁶ Me i karanga atu ahau, ā, whakahokia mai ai e ia te kupu ki ahau,
kīhai ahau i whakaae tērā kua whakarongo mai ia ki tōku reo.
- ¹⁷ E āki ana hoki ia i ahau ki te tūpuhi,
e whakanui takekore ana hoki i ōku mate.
- ¹⁸ Kāhore ahau e tukua e ia kia tā tōku manawa;
otiia whakakāia ana e ia tōku wairua ki te kawa.
- ¹⁹ Ki te kōrero tātou mō te kaha o te hunga pakari, nanā, kei reira ia!
Ā, ki te mea he whakawā, ko wai rā hei whakatakoto i te tāima mōku?
- ²⁰ "Ahakoa he tika ahau mā tōku māngai anō ahau e whakahē;
ahakoa he tikanga tapatahi tāku,
mā reira anō e whakaatu tōku ngaunga kētanga.
- ²¹ He tapatahi ahau; kāhore ahau e whakaaro ki ahau anō;
e whakahāwea ana ahau ki tōku ora.

- 22 He kotahi tonu ēnā; koia ahau ka mea,
e whakamōtītia ana e ia te tapatahi rāua ko te kino.
- 23 Nā, ka whakamate tata nei te whiu,
he kata tāna ki te whakamātautauranga o te hunga harakore.
- 24 Kua hoatu te whenua ki te ringa o te tangata kino;
e taupokina ana e ia ngā mata o ngā kaiwhakawā;
ki te mea ehara i a ia, tēnā ko wai?
- 25 “Nā, ko te hohoro o ōku rā, nui atu i tō te kaikawe pukapuka;
e rere ana, kāhore hoki e kite i te pai.
- 26 Kua pahemo, kua pērā me ngā kaipuke tere,
me te ēkara anō e topa iho ana ki tāna kai.
- 27 Ki te mea ahau, ‘Ka wareware ahau ki tāku tangi,
ka unuhia atu e ahau te pōuri o tōku mata, ā, ka mārama,’
- 28 e wehi ana ahau i ōku mamae katoa,
e mōhio ana ahau e kore ahau e meinga e koe he harakore.
- 29 Tērā hoki ahau e whakahēngia;
he aha ahau i whakangenge kau ai i ahau?
- 30 Ki te horoi ahau i ahau ki te hukarere,
ā, ka meinga ōku ringa kia mā rawa;
- 31 kātahi ahau ka rumakina e koe ki te poka,
ā, whakarihariha mai ana ōku kākahu ki ahau.
- 32 “Ehara hoki ia i te tangata, i te pēnei me ahau nei,
e whakahoki kupu ai ahau ki a ia,
e haere tahi ai māua ki te whakawā.
- 33 Kāhore he kaiwhakatikatika mō tā māua,
kāhore he tangata hei whakapā i tōna ringa ki a māua tahi.
- 34 Me tango atu e ia tāna patu i ahau,
ā, kua hoki tana whakamataku e whakawehi i ahau.
- 35 Hei reira ahau ka kōrero, ā, kāhore e wehi i a ia;
kāhore hoki ahau e pērā roto i ahau.”

10

Kāhore tā Ihowā i Tika

- 1 “Kua hōhā tōku wairua ki tōku ora;
ka tukua e ahau tāku tangi kia rere ana;
ka kōrero ahau i te kikiwatanga o tōku ngākau.
- 2 Ka mea ahau ki te Atua, Kaua ahau e whakahēngia;
whakakitea ki ahau te take i totohe ai koe ki ahau.
- 3 He mea pai rānei ki a koe kia tūkino koe,
kia whakahāwea ki te mahi a ōu ringa,
ā, kia whiti tōu mārama ki te whakaaro o te hunga kino?
- 4 He kanohi kikokiko rānei ōu?
He pēnei rānei tāu titiro me tā te tangata titiro?
- 5 He rite rānei ōu rā ki ō te tangata rā?
He rite rānei ōu tāu ki ō te tangata rā?
- 6 I uiuia ai e koe tōku kino, i rapua ai e koe tōku hara?
- 7 Ahakoa e mōhio ana anō koe ehara ahau i te mea hē,
kāhore anō tētahi hei whakaora i roto i tōu ringa?
- 8 “Nā ōu ringa ahau i mahi, i hanga, he mea hono mārie i tētahi taha, i tētahi taha;
otiia, e whakangaromia ana ahau e koe.
- 9 Kia mahara rā, nāu ahau i hanga, ānō he paru;
tērā rānei koe e whakahoki anō i ahau ki te puehu?
- 10 He teka ianei he mea riringi ahau nāu ānō he waiū,
meinga ana ahau e koe kia tetepe ānō he tīhi?
- 11 Nāu ahau i whakakāhahu ki te kiri, ki te kikokiko,
ā, nāu anō ahau i hohou ki te wheua, ki te uaua.
- 12 Whakawhiwhia ana ahau e koe ki te ora, ki te atawhai,
ā, he tirotirohanga mai nāu i mau ai tōku wairua.

- 13 "Heoi, hunā ana anō ēnei mea e koe i roto i tōu ngākau;
e mōhio ana hoki ahau kei a koe anō tēnei.
- 14 Ki te hara ahau, ka mātauria e koe;
e kore anō koe e whakakāhore ki tōku hē.
- 15 Ki te hē ahau, auē tōku mate!
Ki te tika ahau, e kore tonu e ara tōku māhunga;
he kī hoki nōku i te whakamā me te titiro iho ki tōku mate.
- 16 Ā, ki te whakarewa ake tōku māhunga i a ia,
ka whāia ahau e koe anō he raiona;
ā, ka whakakite anō koe i a koe, i tōu mīharo, ki ahau.
- 17 E whakahoutia ana e koe āu kaiwhakaatu i ōku hē,
e whakanuia ana hoki e koe tōu riri ki ahau;
ko ngā putanga kētanga, ko te whawhai hei pēhi i ahau.
- 18 "He aha rā ahau i whakaputaina mai ai e koe i roto i te kōpū?
Te hemo noa atu ai ahau, ā, kīhai tētahi kanohi i kite i ahau.
- 19 Pēnei kua rite ahau, anō kua kāhore noa iho;
kua mauria atu ahau i te kōpū ki te urupā.
- 20 He teka rānei he torutoru ōku rā?
Kāti rā, waiho ake koa ahau, kia āhua mākohia ana i tēnei wā iti,
- 21 keiwhā haere ahau ki te wāhi e kore nei ahau e hoki mai,
ki te whenua o te pōuri, o te ātārangi o te mate;
- 22 ki te whenua o te pōuri kerekere, o te tino o te pōuri;
he whenua nō te ātārangi o te mate, kāhore nei ō reira tikanga,
ā, ko tōna māranga, koia anō te pōuri."

11

Ka Tika te Whiunga i te Hē o Hopa

- 1 Anō rā ko Topara Naamati, i mea ia:
- 2 "Kaua rānei hei whakautua te tini o ngā kupu,
ā, e whakatikaia rānei te tangata ngutu hohoro?
- 3 Mā āu kupu whakapehapeha rānei e nohopuku ai ngā tāngata,
ā, ina tāwai koe, kaua rānei he tangata e mea i a koe kia whakamā?
- 4 E mea ana hoki koe, 'He tino tika tāku whakaako,
ā, he mā ahau ki ōu kanohi.'
- 5 Auē, me i kōrero te Atua,
me i puaki mai ōna ngutu ki te whakahē i a koe!
- 6 Me i whakaaturia mai e ia ki a koe ngā mea ngaro o te mātauranga,
te huhua o ngā ara o tāna mahi!
- Nā, kia mātau koe: he iti iho i ōu hē tā te Atua e tango nei i a koe.
- 7 "Ina whakatakina e koe,
e kitea rānei e koe te Atua?
E tino kitea rawatia rānei e koe te Kaha Rawa?
- 8 Kei te rangi te tiketike; ka pēhea koe?
Hōhonu iho i te rēinga; ko te aha e mōhiotia e koe?
- 9 Ko tōna takoto, roa atu i te whenua,
whānui atu i te moana.
- 10 "Ki te mea ka haukotia e ia, ka hereherea rānei,
ka whakawākia rānei, mā wai ia e ārai?
- 11 E mōhio ana hoki ia ki ngā tāngata teka noa;
ā, e kite ana ia i te hē, ahakoa e kore e whakaaroa e ia.
- 12 Otiia, ko te mea whakaarokore nei,
ko te tangata kāhore rawa ōna hinengaro,
āe rā, tō te tangata rite i tōna whānautanga kei te kūao kahihe mohaoa.
- 13 "Ki te whakatikaia e koe tōu ngākau,
ā, ka wherahia ōu ringa ki a ia;
- 14 ki te mea he hē kei tōu ringa,
whakamataratia atu, kaua hoki te kino e noho ki ōu tapenākara.

- 15 He pono ko reira ara ai tōu mata, tē ai he ira;
āe, ka ū hoki koe, tē ai he wehi.
- 16 Tērā hoki koe e wareware ki tōu māuiui;
ā, e maharatia e koe ānō ko ngā wai kua rere atu.
- 17 Ā, ko tōu ora tērā e mārāma kē atu i tō te poutūmārōtanga o te rā;
ā, ahakoa e pōuri anō, ka rite ki te ata.
- 18 Ka tatū ōu whakaaro, nō te mea ka whai tūmanakohanga atu;
āe, ka rapu koe i tētahi taha ōu, i tētahi taha, ā, ka takoto mārire koe.
- 19 E takoto iho anō koe, tē ai he kaiwhakawehi;
he tokomaha anō hoki e whai kia paingia e koe.
- 20 Ka poko ia ngā kanohi o te hunga kino,
kore ake he rerenga mō rātou;
ko tā rātou e tūmanako atu ai ko te hemonga."

12

He Tangata Rorirori Ahau

- 1 Nā, ka whakautu a Hopa, ka mea:
2 "He tika rawa ko koutou ngā tangata,
ā, ka mate tahi atu te whakaaro nui me koutou.
- 3 Otirā, kei ahau anō hoki he ngākau he pērā anō me o koutou,
kihai ahau i hoki iho i a koutou.
Ko wai rā te hē ana ki ēnei mea?
- 4 "Tōku rite kei te tangata e waiho ana hei kata mā tōna hoa,
he tangata e karanga ana ki te Atua,
ā, whakarongo mai ana tērā ki a ia;
e waiho ana te mea tika, te mea tapatahi, hei kata.
- 5 Kei roto i te whakaaro o te tangata,
e tau ana tāna noho, te whakahāwea ki te aituā;
e tauwhanga ana tēnā ki te hunga e paheke ana te waewae.
- 6 Kei te rangatira ngā tēneti o ngā kaipāhua,
ā, noho kore wehi ana te hunga e whakapātaritari ana ki te Atua;
he ope noa mai hoki tā te Atua ki ō rātou ringa.
- 7 "Tēnā rā, ui atu ki ngā kararehe mā rātou koe e whakaako;
ki ngā manu o te rangi, mā rātou e kōrero ki a koe;
8 kōrero atu rānei ki te whenua, ā, māna koe e whakaako;
ka whakaaturia mai anō hoki ki a koe e ngā ika o te moana.
- 9 Ko wai i kore te mōhio ki ēnei mea katoa,
he mea mahi tēnei nā te ringa o Ihowā?
- 10 Kei tōna ringa nei te wairua o ngā mea ora katoa,
te manawa hoki o ngā kikokiko tangata katoa.
- 11 He teka ianei e whakamātauria ana ngā kupu e te taringa,
pērā hoki i te waha e whakarongo nei ki te reka o tāna kai?
- 12 Kei ngā kaumātua ngā whakaaro nui;
kei te roa o ngā rā te mātau.
- 13 "Kei a ia te whakaaro nui me te kaha;
kei a ia te tohutohu me te mātauranga.
- 14 Nanā, e wāwāhia ana e ia, kore iho e hangā anō;
e kopia ana e ia te tangata, kāhore rawa he putanga.
- 15 Nanā, e unuhia atu ana e ia ngā wai,
ā, kua maroke; e tukua mai ana anō e ia, ā, ka hurihia te whenua.
- 16 Kei a ia te kaha me te mahi tōtika;
ko te tangata tinihanga, me te tangata e tinihangatia ana, nāna.
- 17 E kāhakina atu ana e ia ngā kaiwhakatakoto whakaaro, he mea pāhua;
whakakūwaretia iho e ia ngā kaiwhakawā.
- 18 Ko te mana o ngā kīngi, wetekina ake e ia,
herea iho e ia ō rātou hope ki te whītiki.
- 19 E ārahina atu ana e ia ngā tohunga, he mea pāhua,
hurihia iho e ia te hunga kaha.

- ²⁰ Whakakorea ake e ia he kupu mā te hunga ngākau pono,
 riro ana i a ia ngā mahara o ngā kaumātua.
- ²¹ E ringihia ana e ia te whakahāwea ki runga ki ngā rangatira,
 e wetekina ana e ia te whītiki o te hunga kaha.
- ²² E hurahia mai ana e ia ngā mea hōhonu i roto i te pōuri,
 whakaputaina mai ana e ia te ātārangi o te mate ki te mārama.
- ²³ E whakanuia ana e ia ngā iwi, ā, e hunā ana e ia;
 e tohatohaina atu ana e ia ngā iwi,
 ā, e whakawhāititia mai ana anō rātou e ia.
- ²⁴ E tangohia atu ana e ia te ngākau o ngā rangatira o te iwi o te whenua,
 ā, e meinga ana e ia kia kōpikopiko noa i te wāhi ururua kāhore nei he ara.
- ²⁵ Whāwhā noa rātou i roto i te pōuri, kāhore hoki he mārama,
 ā, meinga ana rātou e ia kia hūrori haere ānō he tangata haurangi."

13

Ki a Ihowā te Tautohe a Hopa

- ¹ "Nanā, kua kitea katoatia tēnei e tōku kanohi,
 kua rongo tōku taringa, kua mōhio.
- ² Ko tā koutou e mōhio nā, ko tāku anō tēnā e mōhio nei;
 kāhore hoki ahau i hoki iho i a koutou.
- ³ Inā, e whai kupu anō ahau ki te Kaha Rawa;
 ā, e hiahia ana ahau ki te kōrerorero ki te Atua.
- ⁴ Ko koutou ia, he hunga tito i te teka,
 he rata horihori noa koutou katoa.
- ⁵ Te pai nā, me i mutu rawa ā koutou kōrero!
 Ko tō koutou whakaaro nui hoki tēnā.
- ⁶ Tēnā rā, whakarongo mai ki tāku tautohe,
 maharatia ngā whawhai a ōku ngutu.
- ⁷ Me tautoko tā te Atua ki te kupu kino,
 me tautoko rānei tāna ki te tīnihanga?
- ⁸ Ka whakapai kanohi koia koutou ki a ia?
 Mā koutou rānei tā te Atua tautohe?
- ⁹ He pai rānei kia rapua tā koutou e ia?
 E māminga rānei koutou ki a ia,
 e pērā me tētahi ka māminga nei ki te tangata?
- ¹⁰ He pono ka whakahē ia ki a koutou
 ki te whakapai puku koutou i te kanohi.
- ¹¹ E kore rānei koutou e matakū ki tōna nui?
 E kore rānei te wehi ki a ia e tau ki a koutou?
- ¹² Ko ā koutou pepeha nunui he whakatauki nō te pungarehu,
 ko ō koutou parepare he parepare paru.
- ¹³ "Kāti te kōrero, waiho noa iho ahau, kia kōrero ai ahau,
 ahakoa pā mai te aha ki ahau.
- ¹⁴ He aha ōku kikokiko i ngaua ai e ōku niho?
 He aha tōku wairua i waiho ai e ahau i roto i tōku ringa?
- ¹⁵ Ahakoa whakamate noa ia i ahau, ka tatari tonu ahau ki a ia;
 otiia, ka mau tonu ahau ki ōku ara i tōna aroaro.
- ¹⁶ Ko tēnei hoki hei oranga mōku;
 e kore hoki te tangata atuakore e tae mai ki tōna aroaro.
- ¹⁷ Āta whakarongo ki āku kōrero;
 kia anga mai ō koutou taringa ki tāku e whakapuaki nei.
- ¹⁸ Nā, kua takoto tāku mō te whakawā;
 e mōhio ana ahau he tika ahau.
- ¹⁹ Ko wai ia hei totohe ki ahau?
 Ka whakarongo puku hoki ahau āiane, ā, ka hemo ahau."

Te Īnoi Takarure a Hopa

- ²⁰ "Engari kaua ngā mea e rua e meatia mai ki ahau;
 kātahi ahau ka kore e huna i ahau i tōu mata.
- ²¹ Kia matara atu tōu ringa ki tawhiti i ahau;
 ā, kaua ahau e whakawehia e te matakū ki a koe.

- ²² Ko reira, māu e karanga, ā, māku e whakaō atu;
māku rānei e kōrero, ā, māu e whakahoki kupu mai ki ahau.
- ²³ Ka hia rā ōku kino, ōku hara?
Meinga ahau kia mātau ki tōku hē me tōku hara.
- ²⁴ He aha tōu mata i hunā ai e koe?
He aha ahau i kiā ai e koe he hoariri?
- ²⁵ E kapokapohia rānei e koe te pakawhā e pūhia haeretia ana?
E whāia rānei e koe te pāpapa maroke?
- ²⁶ Kei te tuhituhi nā hoki koe i ngā mea kawa mōku,
e mea ana hoki kia riro mai i ahau ngā hē o tōku taitamarikitanga.
- ²⁷ Karapitia iho e koe ōku waewae ki te rākau,
he mea tohu nāu ōku ara katoa,
ā, he mea tuhi nāu ōku takahanga waewae tawhio noa.
- ²⁸ “Ahakoa tōku rite kei te mea pirau, e memeha noa ana,
kei te kākahu e kainga ana e te pūrehurehu.”

14

He Poto noa te Oranga

- ¹ “Ko te tangata i whānau i te wahine,
he torutoru ōna rā; kī tonu anō i te raruraru,
² anō he puāwai ia e puta mai ana, e kotia iho ana;
rere ana ia, ānō he ātārangi, kāhore hoki he tūmautanga.
- ³ E titiro mai anō rānei ōu kanohi ki te pēnei?
E mea rānei koe i ahau kia whakawā tāua ki a tāua?
- ⁴ Ko wai hei hōmai i te mea mā i roto i te mea poke?
Hore rawa.
- ⁵ Kua rite nā hoki ngā rā mōna;
kei a koe te maha o ōna marama.
Takoto rawa i a koe te tikanga mōna,
ā, e kore ia e whiti ki tua.
- ⁶ Tahuri kē atu te titiro i a ia,
kia ai ōna pārīrātanga,
kia āta tutuki ai tōna rā,
kia rite ai ki ō te kaimahi.
- ⁷ “Ka ai hoki he whakaaronga ki te rākau i tapahia,
tērā anō e pariri, e kore anō hoki e mutu te wana o tōna pihi.
- ⁸ Ahakoa kua tawhitotia tōna pakiaka ki te whenua,
ā, kua mate tōna tinana i roto i te oneone;
⁹ heoi, mā te haunga o te wai ka pihi,
ka kōkiri ōna peka ānō ko tā te mea tupu.
- ¹⁰ Ko te tangata ia, mate iho, marere noa iho;
āe, ka hemo te tangata, ā, kei hea ia?
- ¹¹ Pērā i ngā wai e hē mai nei i te moana,
i te awa e mimiti ana, ka maroke;
- ¹² e pērā ana anō te tangata, e takoto ana,
ā, kāhore he whakatikanga ake.
Kāhore he marangatanga ake mō rātou,
ā kia kore rā anō ngā rangi;
e kore anō rātou e ara i tō rātou moe.
- ¹³ “Auē, kia hunā noatia oti ahau e koe ki te pō,
kia waihotia noatia iho ahau e koe kia ngaro ana,
kia hoki rā anō tōu riri;
kia rohea noatia mai e koe tētahi wā mōku,
ā, ka mahara mai ai anō ki ahau!
- ¹⁴ Ki te mate te tangata, e ora anō rānei ia?
Ka tatari ahau i ngā rā katoa o tōku ngananga,
kia tae mai rā anō he whakaputanga mōku.
- ¹⁵ Māu e karanga, kia whakaō atu ai ahau;

- kāhore hoki e kore ka matenui koe ki te mahi a ōu ringa.
¹⁶ Ināiane hoki e taua ana e koe ōku hikoinga;
 he teka ianei e matatau tonu mai ana koe ki tōku hara?
¹⁷ Hiri rawa tōku hē ki roto ki te pūtea,
 tuitui rawa e koe tōku kino.
- ¹⁸ “He pono ko te maunga e horo ana e memeha noa ake ana,
 e nekehia ana te toka i tōna wāhi.
¹⁹ E ngau ana te wai i ngā kōhatu;
 mā tōna puhaketanga e horoi atu te puehu o te whenua;
 ā, whakangaromia iho e koe te tūmanako a te tangata.
²⁰ Tae ana ia e koe ake tonu atu,
 ā, pahure ana ia;
 puta kē ana i a koe tōna mata,
 ā, tonoa atu ana ia kia haere.
²¹ Ko te whakahōnoretanga o āna tama,
 kāhore e mōhiotia e ia;
 ka hoki iho rātou hei ware,
 heoi kāhore tētahi aha o rātou e maharatia e ia.
²² E mamae anō ia te kikokiko o tōna tinana,
 ā, ka tangi tōna wairua i roto i a ia.”

15

Te Whakawhitinga Kōrero Tuarua (15.1–21.34)

- ¹ Nā, ka whakautua e Eripāta Temani, i mea ia:
² “He horihori kau koia te mātauranga e whakapuakina e te tangata whakaaro,
 kia whakakīia e ia tōna kōpū ki te hau marangai?
³ Me kōrero rānei ia ko ngā kupu kore hua hei ako,
 ko ngā whaikōrero rānei kāhore nei e whai tikanga?
⁴ Āe, kua whakakorea atu nā e koe te wehi,
 kei te pupuri mai koe i te inoi i te aroaro o te Atua.
⁵ Nā, kei te whakaakona tōu māngai e tōu kino,
 ā, kei te whiriwhiria e koe ko te arero o te hunga tinihanga.
⁶ Ehara i ahau, nā tōu māngai anō i hopu tōu kino;
 ko ōu ngutu anō hei whakaatu i tōu hē.
- ⁷ “Ko koe ianei te tangata tuatahi kua whānau?
 He mea hanga rānei koe nō mua atu i ngā pukepuke?
⁸ Kua rongo rānei koe i tō te Atua whakaaro puku?
 Kei te kaiponu rānei koe i te whakaaro ki a koe anake?
⁹ Ko te aha te mōhiotia ana e koe, ā, kāhore e mōhiotia e mātou?
 Ko tēhea whakaaro anō hoki ōu kāhore nei i a mātou?
¹⁰ Kei a mātou ngā upoko hina rātou tahi ko ngā tino koroheke,
 kaumātua rawa ake i tōu pāpā.
¹¹ He iti rawa rānei mōu ngā whakamārie a te Atua,
 te kupu ngāwari e hoatu ana ki a koe?
¹² He aha koe i kāhaka atu ai e tōu ngākau?
 He aha hoki ōu kanohi i kimokimo ai,
¹³ i tahuri ai tōu wairua ki te whakahē i te Atua,
 i puaki ai ēnā kupu i tōu māngai?
- ¹⁴ “He aha te tangata, e mā ai ia,
 te whānau rānei a te wahine, e tika ai?
¹⁵ Nanā, kāhore ia e whakawhirinaki ki āna mea tapu;
 kāhore hoki ngā rangi e mā ki tāna titiro.
¹⁶ Kātahi ia te hē rawa ko te mea whakarihariha,
 ko te mea poke, ko te tangata e inu nei i te kino ānō he wai.
- ¹⁷ “Māku e whakaatu ki a koe, whakarongo mai ki ahau;
 ko te mea kua kitea e ahau, māku e kōrero atu –

- ¹⁸ he mea kōrero mai nā ngā mōhio,
he whakarerenga iho nā ō rātou mātua;
kīhai hoki i hunā e rātou,
- ¹⁹ ki a rātou nei anake te hōmaitanga o te whenua;
kīhai hoki te tangata kē i tika i waenganui i a rātou.
- ²⁰ E whakamamae ana te tangata kino i ōna rā katoa,
arā i te maha o ngā tau e haupū nei mō te kaitūkino.
- ²¹ He reo whakawehi kei roto i ōna taringa;
i te wā whai rawa ka tae mai te kaipāhua ki a ia.
- ²² Kāhore āna whakaaetanga ake tērā ia ka hoki ake i te pōuri,
e whanga ana anō hoki te hoari ki a ia.
- ²³ E kōpikopiko noa ana ia ki te taro māna,
e mea ana, 'Kei hea rā?'
E mōhio ana ia kua tata ki tōna ringa te rā o te pōuri.
- ²⁴ Ko te ngākau mamae, me te tūmatatenga, hei whakawehi i a ia;
ka kaha ake rāua i a ia,
me te mea he kīngi kua rite ana mea mō te whawhai.
- ²⁵ Kua totoro nei ōna ringa ki te whawhai ki te Atua,
kua whakatoatoa nei i a ia ki te whawhai ki te Kaha Rawa;
- ²⁶ kua rere ki a ia me te kakī mārō,
me ngā puku mātotoru o āna whakangungu rākau.
- ²⁷ "Kua kōpakina hoki tōna mata e tōna ngako,
ā, kua tupu te ngako o tōna hope.
- ²⁸ Nā, i noho ia ki ngā pā mahue,
ki ngā whare kāhore i nohoia e te tangata,
meāke nei waiho hei pūranga.
- ²⁹ E kore ia e whai taonga, e kore anō ōna rawa e mau,
e kore anō hoki tō rātou hua e tāupe ki te whenua.
- ³⁰ E kore ia e puta i te pōuri, ōna peka ka maroke i te mura,
ka riro atu anō ia i te manawa o tōna māngai.
- ³¹ Kei whakawhirinaki ia ki te mea teka noa, kei tinihanga ki a ia anō;
nō te mea ko te teka noa hei utu ki a ia.
- ³² E kore tōna rā e taea, kua rite;
e kore anō tōna peka e whai rau.
- ³³ Ka ruiuria e ia āna karepe kaiota ānō ko te wāina,
ā, ka makā tāna puāwai me te mea ko te ōriwa.
- ³⁴ Ka pakoko hoki te whakaminenga o te hunga atuakore,
ka pau hoki i te ahi ngā tēneti o ngā utu whakapati.
- ³⁵ He mahi nanakia te mea i hapū ki roto ki a rātou,
whānau ake he teka noa;
ko ō rātou kōpū anō hei hanga i te tinihanga."

16

Ka Whakaū a Hopa i tōna Haranga kore

- ¹ Kātahi a Hopa ka whakautu, ka mea:
- ² "Ka maha ngā mea pēnā kua rangona nei e ahau;
he kaiwhakamārie haumaruru rawa koutou katoa.
- ³ E whai mutunga rānei ngā kupu tikangakore?
Nā te aha rānei koe i whakaoho ki te whakahoki kupu mai?
- ⁴ E taea anō e ahau te kōrero pēnā i a koutou;
me i pēnei tō koutou wairua me tōku wairua;
hono tonu āku kupu ki a koutou,
ka rūrū anō tōku upoko ki a koutou.
- ⁵ E whakakaha anō ia tōku māngai i a koutou,
ka ai anō hoki te whakamārie a ōku ngutu hei pēhi i tō koutou mamae.
- ⁶ "Ahakoa kōrero ahau, kāhore tōku pōuri e iti iho;
ki te mutu tāku, ko tēhea wāhi o tōku mamae ka tāharahara iho?
- ⁷ Ināianei anō kua meinga ahau e ia kia ruha;
mōti iho i a koe tōku whakaminenga katoa.

- ⁸ Nā, kua mau kita koe ki ahau,
hei kaiwhakaatu i tōku hē;
e whakatika ana mai hoki tōku hīrokitanga ki ahau,
hei whakapuaki i tōku hē.
- ⁹ Haehaea ana ahau e ia i a ia e riri ana, e tūkinō ana ia i ahau;
pakiri ana ōna niho ki ahau;
e whakakoi mai ana tōku hoariri i ōna kanohi ki ahau.
- ¹⁰ Hāmama mai ana ō rātou māngai ki ahau;
whakahāwea mai ana, kei te papaki rātou i tōku pāpāringa;
huihui ana rātou kia kotahi hei whawhai ki ahau.
- ¹¹ Kua tukua ahau e te Atua ki te hunga hē,
whakarērea pūtia ana ahau ki ngā ringa o te hunga kino.
- ¹² Hūmārie ana tāku noho, heoi kua wāwāhi ia i ahau;
kua mau ia ki tōku kakī, tātātia ake ahau kia pakaru rikiriki;
whakatūria ana ahau e ia hei kōperenga pere māna.
- ¹³ Karapotia ana ahau e āna kaikōpere,
motumotuhia ana e ia ōku whatumanawa, kāhore hoki e tohungia;
ringihia ana e ia tōku au ki te whenua.
- ¹⁴ He mea wāwāhi ahau nāna, he wāhanga, he wāhanga;
anō he tangata kaha ia e rere mai ana ki runga ki ahau.
- ¹⁵ “Tuituia ana e ahau he kākahu taratara mō tōku kiri,
whakaititia iho e ahau tōku haona ki te puehu.
- ¹⁶ Paruparu noa iho tōku mata i te tangihanga,
kei runga i ōku kamo te ātārangi o te mate;
- ¹⁷ ahakoa kāhore he tutū i ōku ringa,
ā, he mā tāku īnoi.
- ¹⁸ “Kaua, e te whenua, e hīpokina ōku toto,
kei whai wāhi tānga anō hoki tāku karanga.
- ¹⁹ Kei te rangi nei anō ināianei te kaiwhakaatu o tāku,
kei te wāhi i runga tōku kaititiro.
- ²⁰ E tāwai mai ana ōku hoa ki ahau,
māturuturu tonu ia ngā roimata o tōku kanohi ki te Atua.
- ²¹ Kia tohe koa ia i tō te tangata tika ki te Atua,
i tō te tama hoki a te tangata ki tōna hoa!
- ²² “Kia taka mai hoki ngā tau torutoru nei,
ka haere ahau i te ara e kore ai ahau e hoki mai anō.”

17

Ka Īnoi a Hopa mō te Oranga Ngākau

- ¹ “Kua pau tōku manawa, mōti rawa ōku rā,
kua rite te urupā mōku.
- ² He pono he hunga tāwai ēnei kei ahau,
ā, kei roto tonu tōku kanohi i ā rātou whakakārangitanga.
- ³ “Tēnā rā, hōmai he punga,
ko koe tonu hei whakakapi tūranga mōku;
ko wai hei papaki ringa ki ahau?
- ⁴ Kua hunā hoki e koe tō rātou ngākau kei mōhio;
nā reira e kore koe e whakaneke ake i a rātou.
- ⁵ Ko te tangata e whāki ana i ōna hoa, he mea mō te utu,
ko ngā kanohi tonu o āna tamariki e hemo.
- ⁶ “Kua meinga hoki ahau e ia hei hahani mā ngā iwi;
ā, kua waiho mārakerake ahau hei whakaetietinga.
- ⁷ Kua atarua tōku kanohi i te tangi, rite tonu ki te ātārangi ōku wāhi katoa.
- ⁸ Ka mīharo te hunga tika ki tēnei,
ā, ka whakaoho te tangata harakore i a ia anō hei whakahē i te atuakore.
- ⁹ Otiia, ka mau te tangata tika ki tōna ara,
ā, ko te tangata ringa mā ka neke haere ake te kaha.

- 10 "Ko koutou katoa ia, tahuri, anga mai nei,
e kore hoki tētahi tangata mahara e kitea e ahau i roto i a koutou.
- 11 Kua pahemo ōku rā, motumotuhia ake ōku whakaaro i whakatakoto ai,
tae noa ki ngā whakaaro o tōku ngākau.
- 12 Ko te pō kua meinga e rātou hei ao;
'Ko te mārāma,' e kī ana rātou, 'e tata tonu ana ki te pōuri.'
- 13 Ki te titiro ahau i te rēinga hei whare mōku;
mehemea kua whārikitia, e ahau tōku moenga ki te pōuri;
- 14 mehemea kua karanga ahau ki te pirau, 'Ko koe tōku pāpā';
ki te iro rānei, 'Ko koe tōku whaea, tōku tuahine!'
- 15 Kei hea rā he tūmanakohanga atu mōku?
Ā, ko tāku e tūmanako atu ai ko wai e kite?
- 16 Ka riro ki raro ki ngā taha o te rēinga,
ina whai okiokinga i roto i te puehu."

18

Ka Whakawhiua e te Atua te Hunga Kino

- 1 Anō rā ko Pirirara Huhi, i mea ia:
2 "Kia péhea te roa o tā koutou whakatakoto māhanga mō ngā kupu?
Kia whai mahara mai, muri iho ka kōrero mātou.
- 3 He aha mātou i kīia ai he kararehe,
i waiho ai hei mea poke ki tā koutou titiro mai?
- 4 Haea iho koe e koe anō, i a koe e riri ana –
māu koia ka mahue ai te whenua,
ka nekehia ai te toka i tōna wāhi?
- 5 "E pirau anō hoki te rama a te hunga kino,
ā, e kore te mura o tāna ahi e mārāma.
- 6 Ka pōuri te mārāma i roto i tōna tēneti,
ka pirau anō hoki tāna rama i runga i a ia.
- 7 Ka whakakīkitia ngā takahanga o tōna kaha,
ka kōkiritia iho anō ia ki raro e tōna whakaaro ake.
- 8 Nō te mea ka makā ia e ōna waewae ake ki te kupenga,
ka haere hoki ia i runga i te reti.
- 9 Ka mau tōna rekereke i te tawhiti,
ā, ka hopukia ia e te māhanga.
- 10 Kei te huna ki te whenua te aho mōna,
te rore hoki mōna ki te huarahi.
- 11 He whakamataku i ngā taha katoa hei mea i a ia kia wehi,
hei aruaru hoki i a ia i ōna hikitunga rekereke.
- 12 Ko tōna kaha ka hemo i te kai,
ā, kei te whanga tonu te aituā ki tōna tatunga.
- 13 Ka pau i tērā ngā wāhi o tōna tinana,
āe, ka pau ōna wāhi i te mātāmua o te mate.
- 14 Ka hūtia atu ia i roto i tōna tēneti, i whakamanawa ai ia,
ā, ka kawea atu ia ki te kīngi o ngā whakamataku.
- 15 Nā, ka noho ki tōna tēneti te mea ehara nei i a ia;
ā, ka ruia iho te whānāriki ki runga ki tōna kāinga.
- 16 Ka maroke ake ōna pakiaka i raro,
ā, i runga ka tapahia atu tōna manga.
- 17 Ka ngaro atu te maharatanga ki a ia i runga i te whenua;
e kore anō ia e whai ingoa i te huanui.
- 18 Ka peia atu anō ia i roto i te mārāma ki te pōuri,
ka atiatia atu hoki i te ao.
- 19 E kore ia e whai tama, e whai tama rānei a te tama, i roto i tōna iwi,
he mōrehu rānei i te wāhi i noho ai ia.
- 20 Miharo ana ki tōna rā te hunga i muri i a ia,
perā i te hunga i haere rā i mua, mau ana tō rātou wehi.
- 21 He pono ko ngā nohoanga ēnei o te tangata kino,
ko te wāhi hoki tēnei o te tangata kāhore e mōhio ki te Atua."

19

E Mōhio ana au, e Ora ana Tōku Kaiwhakaora

- ¹ Nā, ka whakautua e Hopa, ka mea:
- ² "Kia pēhea ake te roa o tā koutou whakapōrearea i tōku wairua,
o tā koutou wāwāhi i ahau ki te kupu?
- ³ Ka tekau ēnei tāwainga a koutou ki ahau,
kāhore ō koutou whakamā i a koutou ka āki tonu nei i ahau.
- ⁴ Ki te mea anō hoki kua hē ahau,
kei ahau anō tōku hē e noho ana.
- ⁵ Ki te mea ka whakanui mai koutou i a koutou ki ahau,
ā, ka kauwhau mai ki ahau i tōku tāwainga;
- ⁶ kia mōhio koutou nā te Atua ahau i whakaparori i tāku take,
he mea hao mai ahau nāna ki tāna kupenga.
- ⁷ "Nanā, e tangi ana ahau i te mahi nanakia,
heoi kāhore ahau e whakarangona;
e karanga āwhina ana ahau, otiia kāhore he whakawā.
- ⁸ Kua tūtakina e ia tōku ara, tē puta ahau;
tukua iho ana e ia te pōuri ki ōku ara.
- ⁹ Ko tōku korōria huia atu ana e ia;
tangohia ana e ia te karauna i tōku māhunga.
- ¹⁰ Wāwāhia ana ahau e ia i ngā taha katoa, ā, riro ana ahau;
ko tāku i tūmanako atu ai huaranga atu ana e ia ānō he rākau.
- ¹¹ Kua mura mai hoki tōna riri ki ahau;
e kīia ana ahau e ia ko tētahi o ōna hoariri.
- ¹² E haere huihui mai ana āna taua,
e whakaneke ake ana i tō rātou ara ki ahau,
kei te whakapae i tōku tēneti i tētahi taha, i tētahi taha.
- ¹³ "Kua meinga e ia ōku tēina kia matara atu i ahau;
ko āku i mōhio ai kua tāngata kē ki ahau.
- ¹⁴ Ko ōku whanaunga, mutu pū tā rātou;
ko ōku hoa ake, kua wareware rātou ki ahau.
- ¹⁵ Ko te hunga e noho ana i tōku whare, me āku pononga wāhine,
kīia iho ahau e rātou he tangata kē;
he tangata nō ngā whenua ahau ki tā rātou titiro mai.
- ¹⁶ I karanga atu ahau ki tāku pononga, heoi kīhai ia i whakao mai;
ahakoa e inoi ana tōku māngai ki a ia.
- ¹⁷ Ko tōku hā tauhou ana ki tāku wahine,
me tāku inoi hoki ki ngā tamariki o te kōpū o tōku whaea.
- ¹⁸ Ko ngā tamariki nonohi anō hoki, whakahāwea mai ana ki ahau;
ki te whakatika ahau, ka kōrero whakahē rātou mōku.
- ¹⁹ E whakarihariha mai ana ki ahau ōku takahoa katoa,
ā, ko āku i aroha ai kua tahuri mai ki ahau.
- ²⁰ Piri tonu tōku iwi ki tōku kiri, ki ōku kikokiko,
ā, ora ake ōku, ko te kiri kau o ōku niho.
- ²¹ "Tohungia mai ahau, tohungia mai ahau e koutou, e ōku hoa;
kua pā mai hoki te ringa o te Atua ki ahau.
- ²² He aha koutou i tūkina ai i ahau, i pērā ai me te Atua,
tē mākona koutou i ōku kikokiko?
- ²³ "Auē, me i tuhituhia āku kupu!
Auē, me i tāia ki te pukapuka!
- ²⁴ Me i whaoa ki te kāmaka, ki te pene rino, ki te matā,
hei mea mō ā mua noa atu!
- ²⁵ Otiia, e mōhio ana ahau kei te ora tōku kaihoko,
ā, i ngā wā i muri nei ka tū ia ki runga ki te whenua.
- ²⁶ Ā, ahakoa i muri i te paunga o tōku kiri,
ka titiro tonu ahau i roto i tōku kikokiko ki te Atua;
- ²⁷ e titiro anō ahau ki a ia, ahau nei anō;

ā, mā ōku kanohi e mātakitaki, kāhore mā o tētahi atu.
Pau rawa ōku whatumanawa i roto i ahau!

- 28 "Ki te kī koutou, 'Nā, tā tātou hanga ki te tūkinō i a ia!
Kua kitea hoki te take o te mea i roto i ahau';
29 kia wehi koutou kei mate i te hoari;
nō te mea ko te whiunga ki te hoari kei roto i te riri,
e mōhio ai koutou he whakawā anō tēnei."

20

E Whiwhi ana te Kino i te Whakawhiunga Tika

- 1 Kātahi ka whakautua e Topara Naamati, i mea ia:
2 "Nā konā ōku whakaaro i whakahoki kupu ake ai i roto i ahau;
nā reira anō ahau i hohoro ai.
3 Kua rongō ahau i te whakahē mōku, e pā ai te whakamā ki ahau,
ā, nā te wairua o tōku ngākau mahara te kupu whakahoki ki ahau.
4 "Kāhore rānei koe i mōhio ki tēnei i mua noa atu,
i te wā rā anō i whakanohoia ai te tangata ki runga ki te whenua;
5 he poto te wā e whakamanamana ai te tangata kino,
ā, ko te hari o te tangata atuakore he wheriko kau?
6 Ahakoa eke noa tōna nui ki ngā rangi,
ā, pā atu tōna mähunga ki ngā kapua;
7 ka memeha atu anō ia ā ake ake, ka pērā anō me tōna paru;
ko te hunga kua kite i a ia, ka mea, 'Kei hea ia?'
8 Ka rere atu ia ānō he moemoeā, e kore anō hoki e kitea;
āe ka āia atu ia, ānō he rekanga kanohi nō te pō.
9 Ko te kanohi i kite i a ia e kore e kite anō;
ā, heoi anō tirohanga a tōna wāhi ki a ia.
10 E whakamānawareka āna tamariki i ngā rawakore,
mā ōna ringa anō e whakahoki ōna rawa.
11 E kī ana ōna wheua i te tamarikitanga;
engari ka takoto tahi me ia i roto i te puehu.
12 "Ahakoa reka te kino i roto i tōna māngai,
ahakoa hunā e ia i raro i tōna arero;
13 ahakoa manawapātia noatia e ia, ā, kāhore e mahue i a ia,
heoi pupuri tonu i roto i tōna māngai;
14 otirā, ka puta kē tāna kai i roto i ōna whēkau,
ko te au o ngā ahipi i roto i a ia.
15 I horomia e ia te taonga, ka ruakina mai anō e ia;
mā te Atua e ākiri mai i roto i tōna kōpū.
16 Ka ngotea e ia te hūware whakamate o ngā ahipi;
ka mate anō ia i te arero o te waipera.
17 E kore ia e kite i ngā awa,
i ngā wai rere o te honi, o te pata.
18 Ko tāna i uaua ai ka whakahokia e ia, e kore anō e horomia;
ko tāna utu ka rite ki ōna taonga; e kore anō e koa ki reira.
19 Nāna hoki i tūkinō ngā rawakore, whakarērea iho;
murua ana e ia he whare, ā, e kore e hangā anō e ia.
20 "I te mea kāhore ia i kite i te tatūtanga i roto i a ia,
e kore anō ētahi o ngā mea e matea nuitia ana e ia e mau ki a ia.
21 Kāhore tētahi mea i toe i kore te horomia e ia;
nō reira, e kore tētahi mea pai ōna e mau tonu.
22 I a ia e whiwhi nui nei i te rawa, e rawakore anō ia;
ka tae mai ki a ia ngā ringa katoa o te hunga kei roto i te mate.
23 I a ia ka mea ki te whakakī i tōna kōpū,
ka makā mai e te Atua te kaha o tōna riri ki runga ki a ia,
ā, ka ringihia iho ki a ia, i a ia anō e kai ana.
24 Ka rere atu ia i te patu rino,
ka tū ia i te kōpere parāhi, puta pū.

- ²⁵ E unuhia ana, kua puta mai i roto i te tinana,
inā, puta mai ana te mata wheriko i roto i tōna au;
kua tau ngā wehi ki a ia.
- ²⁶ Ko te pōuri katoa kei te takoto mai mō āna taonga;
ka kainga ia e te ahi, kīhai i pūhia e te tangata;
mā reira e pau ai te toenga i roto i tōna tēneti.
- ²⁷ Ka whakakitea mai tōna hē e ngā rangi
ka whakatika mai anō te whenua ki a ia.
- ²⁸ Ko ngā hua o tōna whare ka riro,
ka rere, ānō he wai, ōna mea i te rā e riri ai ia.
- ²⁹ Ko tā te Atua wāhi tēnei mā te tangata kino,
ko te taonga tupu i kīia e te Atua mōna."

21

Tērā e Kore te Hunga Kino e Whakawhiua

- ¹ Anō rā ko Hopa, i mea ia:
- ² "Āta whakarongo mai ki tāku kupu,
ā, hei tēnei he kupu whakamārie mai mā koutou.
- ³ Tukua ahau, ā, ka kōrero hoki ahau;
ā, ka mutu āku kōrero, haere tonu tā koutou tāwai.
- ⁴ "Ahau nei, ki te tangata koia tāku amuamu?
Ā, he aha ahau tē manawanui ai?
- ⁵ Titiro mai ki ahau, mīharo ai;
kōpania atu te ringa ki te māngai.
- ⁶ Mahara kau ahau, ka wehi,
mau pū te wehi o ōku kikokiko.
- ⁷ He aha te hunga kino i ora ai, i koroheke ai,
āe, i mārohirohi ai tō rātou kaha?
- ⁸ Pūmau tonu ō rātou uri ki tō rātou taha ki tō rātou aroaro,
ā, ko ā rātou whānau kei tā rātou tirohanga atu.
- ⁹ Ō rātou whare kei runga i te rangimārie, kāhore he wehi,
kāhore hoki a te Atua patu ki a rātou.
- ¹⁰ E kaha ana tāna pūru ki te ekeke, kāhore hoki e hē;
ka whānau tāna kau, kāhore hoki he whakatahe.
- ¹¹ E tukua mai ana e rātou ā rātou kōhungahunga ānō he kāhui hipi,
e pekepeke ana ā rātou tamariki.
- ¹² He hunga hāpai rātou i te timipera, i te hāpa,
e koa ana ki te tangi o te ōkana.
- ¹³ Ō rātou rā pau tonu i runga i te āhuareka,
kitea rawatia ake kua heke ki te pō.
- ¹⁴ Koia rātou i mea ai ki te Atua, 'Mawehe atu i a mātou;
kāhore hoki ō mātou hiahia kia mātau ki ōu ara.
- ¹⁵ He aha rā te Runga Rawa e mahi ai mātou ki a ia?
He aha hoki te rawa ki a mātou ki te inoi ki a ia?"
- ¹⁶ Nanā, kāhore he pai mō rātou i ō rātou ringa ake:
matara atu i ahau te whakaaro o te hunga kino.
- ¹⁷ "Pēhea te maha o ngā matenga o te rama a te hunga kino?
O ngā pānga mai anō hoki o tō rātou aituā ki a rātou?
O te tūwhanga mai a te Atua i ngā mamae i a ia e riri ana?
- ¹⁸ E rite ai rātou ki te kakau witi i mua i te hau,
ki te pāpapa e kāhākina atu ana e te paroro?
- ¹⁹ E mea ana koutou, 'E rongoātia ana e te Atua tōna kino hei mea mō āna tamariki.'
Māna e utu tērā ki a ia tonu, kia mōhio ai ia.
- ²⁰ Tukua kia kite ōna ake kanohi i tōna hunanga,
ā, tukua ia kia inu i te riri o te Kaha Rawa.
- ²¹ He aha hoki tana manako ki tōna whare i muri i a ia,
ka poroa hoki ōna marama i waenga?
- ²² "E whakaako ianei tētahi i te Atua ki te mātauranga?

- Ko te kaiwhakawā hoki ia mō te hunga whakakake.
- ²³ Tēnei tangata, mate iho ia, pakari rawa anō hoki ōna kaha, āta takoto ana āna mea katoa, kāhore hoki he raruraru.
- ²⁴ Ki tonu ōna ū i te waiū,
ā, e mākūkū ana ōna wheua i te hinu.
- ²⁵ Mate iho hoki tērā tangata, kawa tonu tōna wairua,
kāhore hoki he pai hei kai māna.
- ²⁶ Ka takoto ngātahi rāua ki te puehu,
ā, ko te iro hei hīpoki mō rāua.
- ²⁷ “Nanā, e mōhio ana ahau ki ō koutou whakaaro,
ki tā koutou ngārahu nanakia anō hoki mōku.
- ²⁸ E ki ana hoki koutou, ‘Kei hea te whare o te rangatira?
Kei hea hoki te tēneti i noho ai te hunga kino?’
- ²⁹ Kāhore ianei koutou i ui ki te hunga e haere atu ana i te ara?
Kāhore rānei koutou i mōhio ki ā rātou tohu?
- ³⁰ Kei te rongoā nei hoki te tangata kino mō te rā o te whakangaro;
ka whakaputaina rātou i te rā o te riri.
- ³¹ Ko wai e whakaatu i tōna ara ki tōna aroaro?
Ko wai hoki hei hoatu i te utu mō tāna mahi ki a ia?
- ³² Heoi, ka kawea ia ki te urupā;
kei te pūranga he wāhi mōna.
- ³³ Ka reka ki a ia ngā pōkuru o te awaawa,
ka whai mai anō hoki ngā tāngata katoa i a ia;
e kore nei hoki e taea te tatau te hunga i mua i a ia.
- ³⁴ “He pēhea rā tā koutou whakamārie tinihanga i ahau,
e toe nā hoki te hē i roto i ā koutou kupu e whakahoki mai nā?”

22

Te Whakawhitinga Kōrero Tuatoru (22.1–27.23)

- ¹ Anō rā ko Eripāta Temani, i mea ia:
- ² “E whai pai anō rānei te Atua i te tangata?
He pono e whai pai te tangata i a ia anō ki te mea he ngākau mōhio tōna.
- ³ He oranga ngākau rānei ki te Kaha Rawa tōu tika?
Hei taonga rānei ki a ia, ki te meinga e koe ōu ara kia tino tika?
- ⁴ “He wehi rānei nōu i a ia i whakahē ai ia i a koe,
i whakawā ai i a koe?
- ⁵ He teka ianei he nui tōu hē?
Kāhore hoki he pito whakamutunga o ōu kino.
- ⁶ I tangohia noatia hoki e koe ngā mea a tōu teina hei taunaha,
huia ana e koe ngā kākahu o te hunga e noho tahanga ana.
- ⁷ Kihai i whakainumia e koe ki te wai te hunga ngenge;
kaiponuhia ana e koe he taro ki te hunga e matekai ana.
- ⁸ Ko te tangata mārohirohi, i a ia te whenua;
ko te tangata hōnora, noho ana ia i reira.
- ⁹ Ko ngā pouaru, ungā rawakoretia atu ana e koe,
whatiwhatiia ana ngā ringa o ngā pani.
- ¹⁰ Nā reira, karapotia pūtia ana koe e ngā māhanga,
raruraru ana koe i te wehi pā whakarere;
- ¹¹ i te pōuri rānei, e kore ai koe e kite;
ā, nui atu te wai e taupoki nā i a koe.
- ¹² “He teka ianei kei te wāhi tiketike o te rangi te Atua?
Tirohia atu anō hoki a runga o ngā whetū, tō rātou teitei!
- ¹³ Ā, e mea nā koe, ‘He aha tā te Atua e mōhio ai?’
E puta mai rānei tāna whakawā i roto i te kapua pōuri?
- ¹⁴ Ko tōna wāhi ngaro ko ngā kapua mātotoru, tē kite ia;
kei te taiāwhio anō ia i ngā rangi.

- ¹⁵ Ka mau tonu rānei koe ki te ara ō mua,
i haerea rā e ngā tāngata kikino?
- ¹⁶ I kapohia atu nei i te mea kāhore anō i rite ō rātou rā;
tāhoroa ana tō rātou tūranga anō he awa.
- ¹⁷ I mea nei ki te Atua, 'Mawehe atu i a mātou';
ā, 'He aha e taea e te Kaha Rawa mō mātou?'
- ¹⁸ Heoi, i whakakīia e ia ō rātou whare ki ngā mea papai,
ko te whakaaro ia o te hunga kino e matara atu ana i ahau.
- ¹⁹ "E kite ana te hunga tika, ā, koa ana;
kataina iho rātou e te hunga harakore,
- ²⁰ me te kī, 'He pono kua haukotia te hunga i tahuri mai ki a tātou,
pau ake i te ahi te toenga o rātou.'
- ²¹ "Waiho ia hei hoa mōu, kātahi koe ka āta noho;
mā reira ka tae mai ai te pai ki a koe.
- ²² Tahuri mai rā ki te ture a tōna māngai,
rongoātia hoki āna kupu ki roto ki tōu ngākau.
- ²³ Ki te hoki koe ki te Kaha Rawa, tērā koe e hangā;
ki te nekehia atu e koe te kino kia mamao i ōu tēneti.
- ²⁴ Ā, ka whakapūranga koe i tāu taonga ki te puehu,
te kōura o Ōpira ki waenga i ngā kōhatu o ngā awa;
- ²⁵ ā, ko te Kaha Rawa hei taonga mōu,
hei hiriwa utu nui ki a koe.
- ²⁶ Ko reira hoki koe āhuareka ai ki te Kaha Rawa,
ā, ka ara ake tōu mata ki te Atua.
- ²⁷ Ka inoi anō koe ki a ia, ā, ka whakarongo mai ia ki a koe;
ka whakamanā anō e koe āu kupu taurangi.
- ²⁸ Ka whakatakotoria hoki e koe he tikanga,
ā, ka whakapūmautia ki a koe;
ka whiti anō te mārama ki runga ki ōu ara.
- ²⁹ Ki te makā koe e rātou ki raro, ka kī koe,
'Tēnei anō he whakaarahanga ake';
ka whakaorangia anō e ia te ngākau whakaiti.
- ³⁰ Ka whakaorangia e ia te tangata ahakoa ehara i te harakore;
āe rā, ka whakaorangia ia e te mā o ōu ringa."

23

Ka Whakautu a Hopa: He Pūhohe Taku Amuamu

- ¹ Kātahi ka whakautua e Hopa, i mea ia:
² "I tēnei rā nei anō e amuamu ana tāku tangi.
Nui noa atu i tāku auē te taimaha o te patunga i ahau.
- ³ Auē, me i mōhio ahau ki te wāhi e kite ai ahau i a ia,
kia tae rawa atu ai ahau ki tōna nohoanga!
- ⁴ Ka āta whakatakotoria e ahau āku kōrero ki tōna aroaro,
ka whakakīia hoki tōku māngai ki ngā kupu tautohetohe.
- ⁵ Ka mōhio ahau ki ngā kupu e whakahokia mai e ia ki ahau,
ka mārama hoki tāna e mea ai ki ahau.
- ⁶ E whakaputaina mai rānei tōna kaha nui ina tautohetohe ki ahau?
Kāhore; engari ka whai whakaaro ia ki ahau.
- ⁷ Ko reira te tangata tika tautohetohe ai ki a ia;
ā, ora tonu ake ahau i tōku kaiwhakawā ake tonu atu.
- ⁸ "Nanā, haere ana ahau ki mua, ā, kāhore ia i reira;
ki muri, heoi kāhore ahau e kite i a ia;
- ⁹ ki mauī, ina ka mahi ia, heoi kāhore ahau e kite i a ia;
e huna ana ia i a ia anō i te taha ki matau, tē kite ahau i a ia.
- ¹⁰ Otia, e mōhio ana ia ki te ara e anga atu ai ahau.
Kia oti ahau te titiro iho e ia, anō he kōura ahau i tōku putanga mai.
- ¹¹ Mau pū ōna takahanga i tōku waewae;
ū pū ahau ki tōna ara, kihai hoki i peka kē.

- 12 Kīhai hoki i mahue i ahau te whakahau a ōna ngutu;
ko ngā kupu a tōna māngai rongoā rawa ki ahau, nui atu i te kai i rite māku.
- 13 “Ko ia, kotahi tonu tōna whakaaro, ā, mā wai ia e whakatahuri kē?
Ko tā tōna ngākau hoki i hiahia ai e meatia ana e ia.
- 14 E whakaotia ana hoki e ia ngā mea i whakaritea mōku;
he maha anō hoki āna mahi pērā.
- 15 Koia ahau i ohore ai i tōna aroaro;
ka whakaaroaro ahau, ka wehi i a ia.
- 16 Ngohe noa hoki tōku ngākau i te Atua,
ohore ana ahau i te Kaha Rawa.
- 17 Kīhai nei hoki ahau i whakangaromia i mua o te pōuri,
kīhai hoki i hipokina e ia te pōuri i tōku aroaro.”

24

Te Whakahāwini o te Hunga Rawakore

- 1 “He aha ngā wā te whakapūrangatia ai e te Kaha Rawa?
Ā, he aha hoki te hunga e mōhio ana ki a ia tē kite ai i ōna rā?
- 2 Tērā ētahi e whakaneke atu ana i ngā rohe;
e kāhākina ana e rātou ngā kāhui, whāngaia iho e rātou.
- 3 E āia atu ana e rātou te kāihe a ngā pani,
e tangohia ana hei taunaha te kau a te pouaru.
- 4 Whakapekaia kētia ana e rātou ngā rawakore i te ara;
huihui ana ngā ware o te whenua, piri ana.
- 5 Nanā, rite tonu rātou ki te kāihe mohaoa i te koraha,
haere atu ana ki tā rātou mahi,
e whai ana ki te kai;
hei kai te koraha mā rātou, mā ā rātou tamariki.
- 6 E kotia ana e rātou tā rātou wīti i te mārā;
e kohia ana e rātou ngā wāina a te hunga tutū.
- 7 E takoto tahanga ana rātou i te pō roa, kāhore he kākahu,
kāhore hoki he hīpoki i te māeke.
- 8 Mākū iho rātou i te āwhā o ngā maunga,
ā, ka kore he rerenga, ka awhi i te kāmaka.
- 9 “Tērā te hunga, e tangohia mai ana e rātou te pani i te ū,
e tango ana i tā te rawakore taunaha.
- 10 Koia ka haere tahanga rātou, kāhore he kākahu,
ā, i te matekai ka hari i ngā paihere wīti;
- 11 e mahi nei i te hinu i roto i ngā taiepa a aua tāngata;
e takahi nei i ā rātou poka wāina, me te mate i te wai.
- 12 E auē ana ngā tāngata i roto i te pā,
e karanga ana hoki te wairua o te hunga i patua;
kāhore anō ia a te Atua whakakūware ki a rātou.
- 13 “Nō te hunga rātou e whakakeke ana ki te mārama;
kāhore ō rātou mōhio ki ōna ara,
e kore anō rātou e noho ki ōna huarahi.
- 14 E maranga ana te kaikōhuru i te mea ka mārama,
patua iho e ia te ware me te rawakore;
ā, i te pō ka pēnā ia i te tāhae.
- 15 E tatari ana te kanohi o te tangata pūremu kia nehunehu iho,
e mea ana, ‘E kore te kanohi e kite i ahau’;
e huna ana ia i tōna mata.
- 16 E kerī ana rātou i ngā whare i te pōuri;
i te awatea e pā ana rātou i a rātou;
kāhore rātou e mōhio ki te mārama.
- 17 Ki a rātou katoa hoki e rite ana te ata ki te ātārangi o te mate;
e mātau ana hoki rātou ki ngā whakamataku o te ātārangi o te mate.
- 18 “Tere tonu ia ki runga ki te mata o ngā wai;

he mea kanga tō rātou wāhi i runga i te whenua;
e kore ia e anga mai ki te ara ki ngā māra wāina.
19 Ka riro ngā wai o te hukarere i te tauraki, i te wera;
te hunga hara anō hoki i te rēinga.

20 Ka wareware te kōpū ki a ia;
he kai reka ia mā te iro;
e kore ia e maharatia i muri iho;
ka whati hoki te kino anō he rākau.

21 "E tūkinotia ana e ia te pākoko kīhai nei i whānau;
kāhore hoki āna mahi pai ki te pouaru.

22 E kūmea atu ana hoki e ia ngā mārohirohi ki tōna kaha;
ka whakatika ake ia, kāhore he tangata e ū ki te ora.

23 I hōmai anō e te Atua ki a rātou kia au te noho,
ā, ka whakawhirinaki rātou ki reira;
kei runga hoki i ō rātou huarahi ōna kanohi.

24 E whakanekehia ake ana rātou; otiia wāhi iti nei, kua kāhore noa iho rātou;
āe rā, ka whakaitia rātou,
ka whakawāteatia atu pērā i ērā atu katoa,
ā, ka tapahia atu anō ko ngā kāuru o ngā puku wīti.

25 "Ki te mea he teka tēnei, ko wai hei whakateka ki ahau,
hei whakakāhore i tāku kōrero?"

25

Te Mana Ariki o te Atua

- 1 Anō rā ko Pirirara Huhi, i mea ia:
2 "Kei a ia te kīngitanga me te wehi:
ko ia hei hohou i te rongo i ōna wāhi tiketike.
3 E taea rānei āna ope te tatau?
Ko wai hoki i kore te whitingia e tōna mārama?
4 Ā, mā te aha rā te tangata ka whakatikaia mai ai e te Atua?
Mā te aha ka mā ai te whānau a te wahine?
5 Nanā, ko te marama, kāhore ōna tiāhotanga,
kāhore hoki ngā whetū kia mā ki tāna titiro;
6 kia iti rawa iho tō te tangata, he kutukutu nei!
Tō te tama ā te tangata, he iro nei!"

26

Ka Whakahoea e Hopa te Tohutohu a Pirirara

- 1 Anō rā ko Hopa, i mea ia:
2 "He hāpai pēhea tāu i te kahakore?
He whakaora pēhea tāu i te ringa ngoikore?
3 Ka tae tāu whakatakoto whakaaro mā te whakaarokore,
te nui o tāu whakaatu tikanga!
4 I puaki ki a wai āu kupu?
Nō wai te wairua i puta mai rā i a koe?"

Ka Haere Tonu te Kōrero o Pirirara

- 5 "E wiri ana ngā tūpāpaku i raro i te wai,
me ngā mea anō e noho ana i reira.
6 E takoto kau ana te rēinga i tōna aroaro,
kāhore hoki he hipoki mō te whakangaro.
7 E horahia atu ana e ia te raki ki runga ki te wāhi takoto kau,
whakairihia ana e ia te whenua ki runga ki te kāhore noa iho.
8 E takaia ana e ia ngā wai ki roto ki āna kapua mātotoru;
ā, kāhore te kapua e pakaru i raro i a rātou.
9 E kaiponuhia ana e ia a mua o tōna torōna,
horahia ana e ia tāna kapua ki runga.
10 He mea karapoti nāna ngā wai, rohe rawa,
ā tae noa ki te mutunga mai o te mārama me te pōuri.

- 11 Wiri ana ngā pou o te rangi,
mīharo ana ki tāna whakatūpehupehu.
12 Ko tōna kaha hei whakakorikori i te moana,
marū ana te whakakake i tōna mātauranga.
13 Nā tōna wairua i whakapaipai ngā rangi;
nā tōna ringa i wero te nākahi tere.
14 Nā, he pito ēnei nō ōna ara;
anō te iti o te wāhi ōna e rangona ana!
Ko te whatitiri ia o tōna kaha, ko wai ka mātau?"

27

Te Oati Pono o Hopa

- 1 Nā, i kōrero tonu anō a Hopa i tāna pepeha, i mea:
2 "E ora ana te Atua, nāna nei i whakakāhore tōku tika;
te Kaha Rawa nāna nei i whakakawa tōku wairua;
3 kei te toitū tonu hoki tōku ora i roto i ahau,
ā, kei roto i ōku pongaponga te Wairua o te Atua;
4 e pono, e kore ōku ngutu, e kōrero kino,
e kore te hīanga e puaki i tōku arero.
5 Auē kia whakatikaia tā koutou e ahau!
E kore e whakarērea e ahau tōku ngākau tapatahi, ā mate noa.
6 Ka mau tāku pupuri ki tōku tika, e kore e tukua atu e ahau;
e kore tōku ngākau e whakahē ki ahau i ahau anō e ora nei.
7 "Ko tōku hoariri, kia rite ia ki te tangata kino;
ko te tangata e whakatika mai ana ki ahau, kia rite ia ki te tangata hara.
8 He aha oti tā te whakapono kore e tūmanako ai,
ahakoa whiwhi ia i te rawa,
ki te mea ka tangohia atu tōna wairua e te Atua?
9 E rongorānei te Atua ki tāna tangi
ina pā te hē ki a ia?
10 E āhuareka rānei ia ki te Kaha Rawa,
e karanga rānei ki te Atua i ngā wā katoa?
11 "Ka whakaakona koutou e ahau ki te ringa o te Atua;
e kore e hunā e ahau ngā mea e takoto mai nei i te Kaha Rawa.
12 Nanā, kua kite koutou katoa;
ā, nā te aha koutou i wairangi rawa ai?
13 "Ko tā te Atua wāhi tēnei mā te tangata kino,
ko te mea e whakarērea iho mā ngā kaitūkino,
ko tā te Kaha Rawa e riro i a rātou.
14 Ki te mea ka tokomaha āna tamariki, hei mea mā te hoari;
e kore anō hoki ōna uri e mākona i te taro.
15 Ko ōna mōrehu ka tanumia ki te mate;
e kore anō hoki āna pouaru e tangi.
16 Ahakoa āmene ia i te hiriwa ānō he puehu,
ā, pae tonu te kākahu mōna ānō he paru –
17 e pae anō i a ia, otiia ka kākahuria e te tangata tika,
ka wehewehea hoki te hiriwa e te harakore.
18 Ka rite tāna hanga i tōna whare ki tā te pūrehurehu;
tōna rite kei te whare tīhokahoka e hangā ana e te kaitiaki.
19 Ka takoto ia, he tangata taonga, otiia e kore e kohia ki te urupā;
ko te tirohanga ake a ōna kanohi, nā, kua kāhore noa iho ia.
20 Rite tonu ki te wai ngā whakawehi e mau ai ia;
tāhaetia ana ia e te paroro i te pō.
21 Ka kāhakina atu ia e te marangai, ā, riro ana ia;
ka āia atu anō ia i tōna wāhi.
22 Ka āki mai hoki te Atua ki a ia, e kore anō ia e tohungia;
mea noa ia kia rere mai i roto i tōna ringa.
23 Ka papaki te tangata i ō rātou ringa ki a ia,

ā, ka whakahī, ka ā atu i a ia i tōna wāhi."

28

E Kitea ana ki hea te Whakaaronui?

- ¹ "He rua hoki tō te hiriwa e puta mai ai,
he wāhi anō tō te kōura e whakarewaina ai.
- ² He mea tango mai te rino nō roto i te whenua;
nō te kāmaka te parāhi, he mea whakarewa.
- ³ E whakatakotoria ana e te tangata he mutunga mai mō te pōuri,
e rapua ana e ia ki te tino tutukitanga atu ngā kōhatu o te pōuri,
o te ātārangi o te mate.
- ⁴ E pākaruhia mai ana e ia he rua i kō ake o ngā nohoanga tāngata;
kua wareware rātou i te waewae e haere ana;
he tawhiti i te tangata tō rātou tārenga, e piu atu ana, e piu ana mai.
- ⁵ Ko te whenua, e puta mai ana he taro i roto i a ia:
ā, e hurihia ake ana a raro iho ānō he ahi.
- ⁶ Hei wāhi mō ngā hāpira ōna kōhatu,
he puehu kōura anō tōna.
- ⁷ "He ara tēnā kāhore i mōhiotia e te manu,
kianō i kitea e te kanohi o te whatura.
- ⁸ Kāhore ngā kīrehe whakahī kia takahi i taua ara,
kāhore hoki a reira kia haerea e te raiona tutū.
- ⁹ "E pā atu ana tōna ringa ki te kiripaka;
hurihia ake e ia ngā take o ngā maunga.
- ¹⁰ E tapahia ana e ia he awa i roto i ngā kāmaka,
ā, e kite ana tōna kanohi i ngā mea utu nui katoa.
- ¹¹ E herea ana e ia ngā awa kei māturuturu;
e whakaputa mai ana hoki i ngā mea ngaro ki te mārāma.
- ¹² "E kitea ia ki hea te whakaaro nui,
kei hea hoki te wāhi o te mōhio?
- ¹³ E kore te tangata e mōhio ki tōna utu,
e kore anō taua hanga e kitea ki te whenua o te ora.
- ¹⁴ E kī ake ana te rire, 'Kāhore i ahau,'
e kī mai ana hoki te moana, 'Kāhore i ahau.'
- ¹⁵ E kore e hokona ki te kōura,
e kore anō hoki e taea te pāuna te hiriwa hei utu mōna.
- ¹⁶ E kore e taea te whakarite ki te kōura o Ōpira,
ki te onika utu nui, ki te hāpira.
- ¹⁷ E kore e rite te kōura, te kōhatu pīata ki a ia;
e kore e hokona ki ngā oko kōura parakore.
- ¹⁸ E kore e whakahuatia te kaoa, ngā peara rānei;
hira ake hoki te utu o te whakaaro nui i tō te rupi.
- ¹⁹ E kore te tōpaha o Etiopia e rite ki a ia,
e kore e tau te kōura parakore hei utu.
- ²⁰ "Ka haere mai rā i hea te whakaaro nui?
Kei hea te wāhi o te mātau?
- ²¹ He mea huna atu nā hoki i ngā kanohi o ngā mea ora katoa,
ngaro rawa i ngā manu o te rangi.
- ²² E kī ake ana te whakangaromanga rāua ko te mate,
'I hakiri ō māua taringa ki tōna rongō.'
- ²³ "E mōhio ana te Atua ki tōna ara,
kua kite anō ia i tōna wāhi.
- ²⁴ E titiro ana hoki ia ki ngā pito o te whenua,
e kite ana ia i ngā mea i raro i te rangi, ā puta noa.
- ²⁵ E mea ana i te whakataimaha mō te hau;
āe, e mēhua ana ia i ngā wai ki te mēhua.
- ²⁶ I a ia e whakatakoto ana i te tikanga mō te ua,

- i te huarahi mō te uira o te whatitiri,
²⁷ ka kitea e ia i reira, ā, whakapuakina mai ana;
 i whakaūkia e ia, ā, āta rapua ana e ia.
²⁸ Ā, ka mea ia ki te tangata,
 'Nā, ko te wehi ki te Ariki, ko te whakaaro nui tēnā;
 ā, ko te mawehe atu i te kino, koia te mātauranga.' "

29

Te Kōrero Whakamutunga a Hopa i Tana Take

- ¹ Ā, i kōrero tonu a Hopa i tāna pepeha, i mea:
² "Auē, me i rite ki ngā marama ō mua,
 ki ngā rā i tiaki ai te Atua i ahau!
³ I tīaho mai ai tāna rama ki tōku mātenga,
 ā, nā tāna whakamārama i haere ai ahau i te pōuri;
⁴ me i pērā anō me ahau i ngā rā o tōku taiohitanga,
 i te mea nei kei runga tō te Atua whakaaro puku i tōku tēneti;
⁵ i te mea e noho ana anō te Kaha Rawa i ahau,
 ā, kei tētahi taha ōku āku tamariki, kei tētahi taha;
⁶ i horoia ai ōku takahanga ki te pata,
 ā, rere mai ana ngā awa hinu ki ahau i roto i te kōhatu!
- ⁷ "I tōku haerenga atu ki te kūwaha ki te pā,
 ā, whakapai ana i te nohoanga mōku i te waharoa,
⁸ ka kite ngā taitamariki i ahau, ā, piri ana rātou;
 whakatika ana ngā koroheke, tū ana ki runga;
⁹ mutu pū te kōrero a ngā tino tāngata,
 kua kōpania te ringa ki ō rātou māngai;
¹⁰ ngaro ana te reo o ngā rangatira,
 piri ana ō rātou arero ki ō rātou ngao.
¹¹ Nō te rongonga hoki o te taringa i ahau, manaaki ana i ahau;
 te kitenga o te kanohi i ahau, whakaae mai ana ki āku mahi;
¹² nō te mea nāku i whakaora te rawakore i a ia e karanga ana,
 te panī me te tangata hoki kāhore nei ōna kaiāwhina.
¹³ I tau ki runga ki ahau te manaaki a te tangata e tata ana ki te whakangaromanga;
 harakoa ana i ahau te ngākau o te pouaru.
¹⁴ I kākahuria e ahau te tika, ā, ko tērā tōku kākahu;
 e rite ana tāku whakarite whakawā he koroka, he karauna.
¹⁵ He kanohi ahau ki te matapō,
 he waewae ki te kopa.
¹⁶ He matua ahau ki ngā rawakore;
 ā, i āta rapua e ahau te tikanga o te totohe
 a te tangata kihai nei ahau i mōhio.
¹⁷ Wāwāhia ana e ahau ngā kauae o te tangata kino,
 ā, tākiritia mai ana e ahau tāna mea pāhua i roto i ōna niho.
- ¹⁸ "Kātahi ahau ka mea, 'Tērā ahau e mate i roto i tōku ōhanga;
 ka whakanuia ōku rā kia rite ki te onepū te maha.
¹⁹ Ko tōku pakiaka tautoro tonu ki ngā wai,
 ā, i te pō tau ana te tōmairangi ki runga ki tōku peka;
²⁰ ko tōku korōria hou tonu i roto i ahau,
 ā, hoki ake ana te kaha o tāku kōpere i tōku ringa.'
- ²¹ "I whakarongo mai ngā tāngata ki ahau, i tatari,
 whakarongo puku ana rātou i ahau e whakatakoto whakaaro ana.
²² I muri i āku kupu kore ake rātou kōrero anō;
 māturuturu iho ana āku kupu ki runga ki a rātou.
²³ I tāria mai ahau e rātou ānō ko te ua;
 hāmama mai ana ō rātou māngai
 ānō e tatari ana ki te ua ō muri.
²⁴ Ka kata ahau ki a rātou, kihai i whakaponohia e rātou;
 kihai hoki rātou i whakataka i te mārama o tōku mata.

²⁵ Nāku tō rātou ara i whiriwhiri, ā, noho ana ahau hei rangatira,
noho ana hoki ahau ānō he kīngi i roto i te ope
i rite ahau ki te kaiwhakamārie o te hunga e tangi ana.

30

- ¹ “Ināianeī ia e kaitaina mai ana ahau
e te hunga tamariki rawa i ahau,
e te hunga kihai nei ahau i whakaae
kia uru ō rātou mātua ki roto ki ngā kuri o tāku kāhui.
- ² Āe rā, hei aha māku te kaha o ō rātou ringa?
He hanga pirau nei hoki tō rātou koroheketanga.
- ³ Tūpuhi ana rātou i te rawakore, i te hemokai;
e ngau ana rātou i te oneone pakapaka,
i roto i te pōuritanga o te tūhea, o te ururua.
- ⁴ E whawhaki ana rātou i ngā marou i roto o ngā rākau ririki;
ā, ko ngā pakiaka hunipa hei kai mā rātou.
- ⁵ He mea pei atu rātou i roto i ngā tāngata;
e kārangarangatia ana rātou ānō he tāhae.
- ⁶ Me noho rawa atu rātou i ngā kapiti o ngā awaawa,
i ngā waro o te whenua, i ngā kāmaka.
- ⁷ Tangi ā-kāihe ana rātou i roto i ngā rākau ririki;
huihuia ana rātou ki raro i ngā ongaonga.
- ⁸ He tamariki rātou nā ngā kūware,
āe rā, he tamariki nā te hunga ingoakore;
he hunga i patua atu i runga i te whenua.
- ⁹ “Ināianeī ia kua waiho ahau hei waiata mā rātou,
āe, hei whakatauki mā rātou.
- ¹⁰ E whakarihariha mai ana rātou ki ahau,
e neke rawa atu ana i ahau,
ā, kāhore e kaiponuhia e rātou te hūware ki tōku mata.
- ¹¹ Kua oti hoki tāna aho te wewete e ia, ā e whakatupuria kinotia ana ahau e ia,
ā, kua tukua e rātou te paraire i tōku aroaro.
- ¹² I te taha ki matau ka ara te marea;
tāia ana e rātou ōku waewae,
ā, ākina ana ngā ara o ā rātou whakangaromanga ki ahau.
- ¹³ E taka kino ana rātou i tōku ara,
e whakatupu ana i te hē mōku,
ā, kāhore he hoa mahi mō rātou.
- ¹⁴ Rite tonu ki te wai nui e pakaru mai ana tō rātou haerenga mai;
i taua whakangaromanga nei, huri mai ana rātou ki runga ki ahau.
- ¹⁵ Kua tahuri mai ngā whakawehi ki ahau,
e aru ana rātou i tōku whakaaro rangatira ānō he hau;
ko te whakahauora mōku, pahemo kē ana ānō he kapua.
- ¹⁶ “Nā, ināianeī kua maringi tōku wairua i roto i ahau;
mau pū ahau i ngā rā o te tangi.
- ¹⁷ I te pō e werohia ana ōku wheua i roto i ahau;
kāhore hoki he okiokinga o ngā mamae e ngau nei i ahau.
- ¹⁸ He kaha nui nō tōku mate i āhua kē ai tōku kākahu;
e awhi nei i ahau, e pēnei ana me te whiri o tōku koti.
- ¹⁹ Kua makā ahau e ia ki te paru kua rite ahau ki te puehu, ki te pungarehu.
- ²⁰ “E tangi ana ahau ki a koe, heoi kāhore koe e whakaō mai ki ahau;
e tū ana, heoi ka titiro kau mai koe ki ahau.
- ²¹ Kua huri kē, kua kino tāu mahi ki ahau;
ko te kaha o tōu ringa kei te tūkino i ahau.
- ²² Kua hāpainga ake ahau e koe ki te hau,
ā, meinga ana tērā e koe hei hōiho mōku;
ā, whakamōtūtia iho ahau e koe i roto i te tūpuhi.
- ²³ E mōhio ana hoki ahau tērā ahau e kawea e koe ki te mate,

ki te whare hoki i whakaritea mō te hunga ora katoa.

- 24 “E kore anō ia tōna ringa e totoro iho ki te urupā;
ahakoa hei mate mōna ka mea ia ki te karanga,
he whakaaro ki ēnei mea.
- 25 Kihai ianei ahau i tangi ki te tangata he mate nei tōna?
Kihai rānei tōku wairua i pōuri ki te rawakore?
- 26 I ahau i tatari ai ki te pai, heoi kua tae mai te kino;
tūmanako atu ana ahau ki te mārāma,
heoi kua tae mai te pōuri.
- 27 Ko ōku whēkau, me te mea e koropupū ana, tē āta takoto;
haukotia mai ana ahau e ngā rā o te tangi.
- 28 E hāereere pōuri ana ahau, kāhore he rā;
ko tāku whakatikanga ake i roto i te whakaminenga,
ka karanga āwhina.
- 29 Hei teina ahau ki ngā tarakona,
hei hoa mō ngā ruru.
- 30 Ko tōku kiri mangu tonu, e ngahoro ana i ahau,
kāia ana ōku wheua i te wera.
- 31 Nō reira i tahuri kē ai tāku hāpa ki te tangi,
me tāku ōkana ki te reo o te hunga e uhunga ana.

31

- 1 “Kua oti tāku kawenata ki ōku kanohi;
kia whakaaroaro ahau hei aha ki te kōtiro?
- 2 He aha tā te Atua wāhi e tuwha mai ai i runga?
He aha tā te Kaha Rawa taonga tupu i te wāhi tiketike?
- 3 He teka ianei he whakangaromanga mō te tangata kino,
he whiu mō ngā kaimahi o te hē?
- 4 He teka ianei e kitea ana e ia ōku ara,
e taua ana e ia ōku hikoinga katoa?
- 5 “Ki te mea i haere ahau i runga i te tekateka noa,
ā, i hohoro tōku waewae ki te tinihanga –
- 6 kia pāunatia ahau i runga i te pāuna tika,
kia mōhio ai te Atua ki tōku tapatahi –
- 7 ki te mea i kotiti kē tōku hikoinga i te ara,
ā, i whai tōku ngākau i ōku kanohi;
ā, ki te mea i mau te tongi ki ōku ringa;
- 8 kāti, ko ahau hei whakatō, ā, mā tētahi atu e kai;
āe rā, tukua ngā hua o tāku māra kia hūtia atu.
- 9 “Ki te mea i whakawairangitia tōku ngākau e te wahine,
ā, i whanga ahau i te tatau o tōku hoa;
- 10 heoi kia huri parāoa tāku wahine mā tētahi atu,
kia piko iho anō hoki ngā tāngata kē ki runga i a ia.
- 11 He kino rawa hoki tērā;
āe rā, he hē e tika ana kia whiua e ngā kaiwhakawā.
- 12 He ahi hoki tērā e kai ana ki te whakangaromanga rawa,
poto noa āku hua katoa.
- 13 “Ki te mea i whakahāweatia e ahau te whakawā
a tāku pononga tāne, a tāku pononga wahine,
i a rāua e totohe ana ki ahau;
- 14 ka pēhea rā ahau ina whakatika te Atua?
He aha tāku kupu e whakahoki ai ki a ia ina tae mai ia ki te titiro?
- 15 He teka rānei nā tōku kaihangā ia i hanga i roto i te kōpū?
Ā, nāna, nā te kotahi, i whai āhua ai māua i roto i te puku?
- 16 “Ki te mea i kaiponuhia e ahau tā ngā rawakore i hiahia ai,
ā, meinga ana e ahau ngā kanohi o te pouaru kia pau i te minamina;

- 17 ki te mea rānei i kainga tāku maramara e tōku kotahi,
ā, kīhai te pani i kai i tētahi wāhi –
- 18 he mea whakatupu ia nāku nō tōku taitamarikitanga rā anō me te mea ko tōna pāpā
ahau;
ko te pouaru he mea ārahi nāku nō te kōpū rā anō o tōku whaea –
- 19 ki te mea i kite ahau i tētahi e tata ana ki te mate, he kore nō te kākahu,
ā, kāhore he uhi mō te rawakore;
- 20 ki te mea kīhai tōna hope i whakapai ki ahau,
ā, kīhai ia i mahana i ngā huruhuru o tāku kāhui;
- 21 ki te mea i ara tōku ringa hei pēhi i te pani,
i tōku kitenga he āwhina tērā mōku kei te kūwaha;
- 22 nā, kia marere atu tōku pokohiwi i roto i te peke,
kia whati te tākakau o tōku ringa.
- 23 Ko te whiu hoki a te Atua tāku i wehi ai;
kīhai hoki i taea e ahau te aha i tōna nui.
- 24 “Ki te mea i ū tōku whakaaro ki te kōura,
ā, i mea ahau ki te kōura parakore,
‘Ko koe tāku e whakawhirinaki atu ai’;
- 25 ki te mea i koa ahau ki te maha o ōku rawa,
ā, ki te nui o tā tōku ringa i whiwhi ai;
- 26 ki te mea i kite ahau i te rā e whiti ana,
i te marama rānei e haere ana i tōna tīahotanga;
- 27 ā, ka kūmea pukutia atu tōku ngākau,
ka kīhia tōku ringa e tōku māngai;
- 28 nā, he kino tēnei hei whiunga mā ngā kaiwhakawā:
he teka hoki nāku ki te Atua i runga.
- 29 “Ki te mea i koa ahau ki te whakangaromanga o te tangata i kino ki ahau,
i whakaara ake rānei i ahau i te pānga o te hē ki a ia –
- 30 āe, kīhai ahau i tuku i tōku māngai kia hara,
kīhai i whai kia kangā tōna wairua –
- 31 ki te mea kāhore ngā tāngata o tōku tēneti i mea,
“Tēnā koa te tangata kīhai nei i mākona i tōna kikokiko”
- 32 Kīhai te manene i moe i waho;
i whakatuwheratia anō e ahau ōku tataui ki te tangata haere;
- 33 ki te mea i pērā ahau me Ārama, i hipoki i ōku hē,
i huna i tōku kino ki roto ki tōku uma;
- 34 i wehi hoki ahau i te huihui nui,
i mataku ki te whakahāwea a ngā hapū,
ā, whakarongo kau ana, kīhai hoki i puta ki waho –
- 35 auē, me i whakarongo mai tētahi ki ahau!
Nanā, tēnei tāku tohu, mā te Kaha Rawa e whakahoki mai he kupu ki ahau!
Me i ahau noa te pukapuka i tuhituhia e tōku hoariri!
- 36 Inā, kua amohia e ahau i runga i tōku pokohiwi;
kua herea e ahau hei karauna mōku.
- 37 Kua whakaaturia e ahau ki a ia te maha o ōku hikoinga;
rite tonu ki tā te rangatira tāku whakatata atu ki a ia.
- 38 “Ki te tangi tāku oneone, he whakahē ki ahau,
ki te uru anō ōna moa ki te auē,
- 39 ki te mea i kainga e ahau ōna hua he mea kīhai i utua,
ā, nāku rānei ōna ariki i mate ai,
- 40 nā, kia riro pū te wīti i te tātarāmoa,
te pārei i te taru kino.”

Heoi anō ngā kōrero a Hopa.

32

*Ka Kōhete a Erihu i ngā Hoa o Hōpa
(32.1–37.24)*

¹ Heoi, mutu ake te whakahoki kupu a ēnei tāngata tokotoru ki a Hopa, nō te mea he tika ia ki tōna nei whakaaro.

² Nā, kua mura te riri o Erihu tama a Parakere Puti, nō te whānau i a Rame. Mura ana tōna riri ki a Hopa, nō te mea ki tāna tika rawa ia i te Atua.

³ I mura anō tōna riri ki ōna hoa tokotoru, nō te mea kihai i kitea e rātou he kupu hei whakahokinga atu, heoi kei te whakahē anō rātou i a Hopa.

⁴ Nā, i tatari a Erihu kia kōrero ia ki a Hopa, nō te mea he kaumātua ake rātou i a ia.

⁵ Ā, nō te kitenga o Erihu kāhore he kupu i ngā māngai o aua tāngata tokotoru hei whakahokinga atu, mura ana tōna riri.

⁶ Nā, ka oho a Erihu tama a Parakere Puti, ka mea:

“He taitamariki ahau, ko koutou ia he koroheke rawa;

koia ahau i hopohopo ai,

i wehi ai ki te whakaatu

i tōku whakaaro ki a koutou.

⁷ I mea ahau, ‘Mā ngā rā te kōrero,

mā ngā tau kua maha e whakaatu te whakaaro nui.’

⁸ Otiia, he wairua anō tō te tangata,

nā te manawa anō o te Kaha Rawa rātou i whai mahara ai.

⁹ Ko ngā tāngata nunui, kāhore ō rātou whakaaro nui,

ko ngā kaumātua, kāhore e mātau ki te whakawā.

¹⁰ Koia ahau i mea ai, ‘Whakarongo ki ahau;

ka whakakite hoki ahau i tōku whakaaro.’

¹¹ “Nanā, i tatari ahau ki ā koutou kupu;

i whai taringa atu ki ō koutou whakaaro mōhio

i a koutou e rapu kupu ana.

¹² Nanā, mahara tonu atu ahau ki a koutou,

ā, kihai tētahi o koutou i whakaatu i te hē o Hopa,

i whakahoki kupu rānei ki āna kōrero.

¹³ Kei mea koutou, ‘Kua kitea e mātou te mōhio,

nā te Atua ia i turaki, ehara i te tangata.’

¹⁴ Nā, kihai āna kupu i anga mai ki ahau;

e kore anō tāna e utua e ahau ki ā koutou kupu.

¹⁵ “Pōrahurahu kau ana rātou, kore ake ā rātou kupu whakahoki;

mutu ake ā rātou kōrero.

¹⁶ Kia tatari ahau, nō te mea kāhore rātou e kōrero,

nō te mea e tū kau ana rātou, kāhore e whakahoki atu?

¹⁷ Me kōrero atu hoki e ahau āku kupu,

māku anō e whakaatu tōku whakaaro.

¹⁸ Ki tonu hoki ahau i te kōrero;

e akiakina ana ahau e te wairua i roto i ahau.

¹⁹ Nanā, ko tōku kōpū rite tonu ki te wāina kāhore nei ōna putanga;

ki te ipu hou e tata ana ia te pakaru.

²⁰ Me kōrero ahau, kia tā ai tōku manawa;

ka puaki tōku māngai, ka whakahoki kupu ahau.

²¹ Nā, kaua ahau e whakapai ki te kanohi tangata;

e kore hoki ahau e hoatu ingoa whakapaipai ki te tangata.

²² Kāhore hoki ahau e mōhio ki te whakapati –

pēnei kua riro wawe ahau i tōku Kaihanga.”

33

Ka Kōhete a Erihu i a Hopa

¹ “Tēnā rā, whakarongo, e Hopa, ki āku kōrero,

kia whai taringa ki āku kupu katoa.

² Nanā, kua puaki nei tōku māngai,

kei te kōrero tōku arero i roto i tōku māngai.

³ Mā āku kupu e whakapuaki te tika o tōku ngākau;

ka kōrero pono ōku ngutu i tā rātou e mātau ana.

⁴ He mea hanga ahau nā te Wairua o te Atua,

ā, nā te manawa o te Kaha Rawa ahau i whai ora ai.

- ⁵ Ki te taea e koe, whakahokia mai e koe he kupu ki ahau;
whakatikaia āu kōrero ki tōku aroaro; e tū ki runga.
- ⁶ Nanā, ko tōku anga ki te Atua he pēnā hoki i tāu;
he mea hanga nei anō hoki ahau ki te paru.
- ⁷ Nanā, e kore te wehi ki ahau e whakawehi i a koe;
e kore anō hoki tōku ringa e taimaha iho ki a koe.
- ⁸ “He pono kua hakiri ōku taringa ki āu kupu,
ā, kua rongo atu ahau i te reo o āu kupu, e mea ana,
- ⁹ “He mā ahau, kāhore ōku hē;
he harakore ahau, kāhore hoki he kino i roto i ahau.
- ¹⁰ Nā, e rapu ana ia i te take riri ki ahau,
e kīia ana ahau e ia he hoariri nōna;
- ¹¹ e karapitia ana e ia ōku waewae ki te rākau,
e āta titiro ana ia ki ōku hikoinga katoa.’
- ¹² “Nanā, māku e whawhati tāu kupu,
ehara tēnei mea āu i te mea tika;
nui atu hoki te Atua i te tangata.
- ¹³ He aha koe i totohe ai ki a ia?
E kore hoki e kōrerotia e ia te tikanga o tētahi o āna mea.
- ¹⁴ Kotahi hoki, āe rā, e rua kōrerotanga a te Atua,
otiia kāhore e maharatia e te tangata.
- ¹⁵ I te moe, i te putanga moemoeā mai o te pō,
ina au iho te moe o te tangata,
i ngā moenga i runga i te takotoranga;
- ¹⁶ ko reira ia whakapuare ai i ngā taringa o ngā tāngata,
hīri ai hoki i te ako mō rātou;
- ¹⁷ kia whakanekehia ai te tangata i tāna whakaaro,
kia hipokina ai hoki te whakapehapeha o te tangata;
- ¹⁸ e puritia ana e ia tōna wairua kei tae ki te rua,
tōna ora kei riro i te hoari.
- ¹⁹ E whiua ana hoki ia ki te mamae i runga i tōna moenga,
ki te ngau tonu hoki o ōna wheua;
- ²⁰ ā, whakarihariha ana tōna ora ki te taro,
tōna wairua ki te kai whakaminamina.
- ²¹ E honia ana ōna kiko, ā, kore noa e kitea;
ā, pūrero mai ana ōna wheua kihai nei i kitea i mua.
- ²² Heoi, e whakatata ana tōna wairua ki te rua,
tōna ora ki ngā kaiwhakamate.
- ²³ “Ki te mea he karere tērā kei a ia,
he kaiwhakaatu tikanga tētahi i roto i te mano,
hei whakaatu i tōna tika ki te tangata:
- ²⁴ Nā, ka tohu tērā i a ia, ā, ka mea,
‘Whakaorangia ia kei heke ki te rua,
kua kitea hoki e ahau he utu.’
- ²⁵ Ko tōna kiri ka ngāwari atu i tō te tamaiti;
ka hoki iho ia ki ngā rā o tōna tamarikitanga.
- ²⁶ Ka inoi ia ki te Atua, ā, ka manako tērā ki a ia;
heoi ka kite ia i tōna mata i runga i te koa;
ā, ka utua e ia te tika o te tangata.
- ²⁷ E waiata ana ia i te aroaro o ngā tāngata, e mea ana,
‘Kua hara ahau, whakaparoritia ake e ahau te tika,
ā, kāhore he pai ki ahau.
- ²⁸ Kua whakaorangia e ia tōku wairua kei riro ki te rua,
ā, e kite tōku wairua i te mārāma.’
- ²⁹ “Nanā, e meatia ana ēnei mea katoa e te Atua,
e tuaruatia ana, āe, e tuatorutia ana, ki te tangata,
- ³⁰ hei whakahoki mai i tōna wairua i roto i te rua,
kia whakamāramatia ai ki te mārāma o te ora.

- ³¹ “Kia whai whakaaro mai, e Hopa, whakarongo mai ki ahau;
kāti tāu, ā, ka kōrero ahau.
³² Ki te mea he kupu tāu, utua mai tāku: kōrero,
ko tāku hoki i pai ai kia whakatikaia tāu.
³³ Ki te kāhore, whakarongo ki ahau;
noho puku koe, ā, māku koe e whakaako ki te whakaaro nui.”

34

Ka Kauwhau a Erihu mō te Tika o te Atua

- ¹ I kōrero anō hoki a Erihu, i mea:
² “Whakarongo ki āku kupu, e te hunga whakaaro nui;
kia whai taringa ki ahau, e te hunga mōhio.
³ E whakamātau ana hoki te taringa i te kupu,
e pērā ana me tā te māngai ki te reka o te kai.
⁴ Ko tā tātou e whiriwhiri ai mā tātou ko te mea tika;
kia mōhioia hoki e tātou, e tēnei, e tēnei, ko te aha te mea pai.

⁵ “Kua mea nei hoki a Hopa, ‘He tika tāku,
ā, kua whakapeaua kētia e te Atua te whakawā mōku;
⁶ ahakoa kei ahau te tika ka kīia ahau he tangata teka;
e kore e mahu tōku werohanga, ahakoa kāhore ōku hē.’
⁷ Ko wai te tangata e rite ki a Hopa,
me te mea he wai te tāwai e inumia ana e ia?
⁸ Kua uru nei ki te tira o ngā kaimahi i te hē,
ā, e haere tahi ana me ngā tāngata kikino.
⁹ Kua mea hoki ia, ‘Kāhore he painga ki te tangata
ki te āhuareka atu ia ki te Atua.’

¹⁰ “Nō reira whakarongo mai ki ahau, e ngā tāngata ngākau mōhio;
e kore rawa te Atua e mahi i te kino;
e kore, rawa hoki te Kaha Rawa e mahi i te hē.
¹¹ Ka utua hoki e ia te tangata mō tāna mahi,
ka rite hoki ki tō te tangata ara ngā mea e whakawhiwhia e ia ki a ia.
¹² Tika rawa, e kore te Atua e kino,
e kore anō hoki te Kaha Rawa e whakaputa kē i te whakawā.
¹³ Nā wai ia i mea hei kaitiroiro mō te whenua?
Nā wai hoki i whakatakoto ngā tikanga mō te ao katoa?
¹⁴ Ki te anga mai tōna ngākau ki te tangata,
ki te kohia atu e ia ki a ia tōna wairua me tōna manawa;
¹⁵ ka hemo ngātahi ngā kikokiko katoa,
ā, ka hoki anō te tangata ki te puehu.

¹⁶ “Nā, ki te mea he ngākau mōhio tōu, whakarongo ki tēnei;
kia whai taringa mai ki te reo o āku kupu.
¹⁷ E whai kīngitanga rānei tētahi kotahi e kino ana ki te tika?
E whakakino rānei koe ki te tangata tika, kaha hoki?
¹⁸ E tau ana rānei te mea atu ki te kīngi, ‘He weriweri koe’?
ki ngā rangatira rānei, ‘He kino koutou’?
¹⁹ Kia iti rawa iho ki a ia e kore nei e whakapai ki te kanohi i ngā rangatira,
e kore nei e hira ake tōna pai ki te hunga whai rawa i ngā rawakore?
Nō te mea he mahi rātou katoa nā ōna ringa.
²⁰ Kīhai i aha kua mate rātou;
kua mate i waenganui pō; ka wiri te iwi, ka pahemo atu,
ka riro te hunga nunui, kāhore hoki he ringa.

²¹ “Kei runga hoki i ngā ara o te tangata ōna kanohi,
ā, kitea ana e ia ōna hikoinga katoa.
²² Kāhore he pōuri, kāhore he ātārangi o te mate
e piri ai ngā kaimahi i te kino.
²³ E kore hoki e nui atu i te tika te mea e whakawahā e ia ki te tangata,
e haere ai ia ki te aroaro o te Atua ki te whakawā.”

- 24 Ka wāwāhia e ia ngā tāngata nunui, tē mōhioia ngā ara,
ā, whakatūria ake ētahi atu i muri i a rātou.
- 25 Nā, e mōhio ana ia ki ā rātou mahi,
ā, hurihia ake rātou e ia i te pō, ā, mongamonga noa rātou.
- 26 He hunga kino rātou, pākia iho e ia i te tirohanga a te tangata;
- 27 mō rātou i tahuri kē i te whai i a ia,
kīhai hoki i whakaaro ki tētahi o ōna ara –
- 28 nā rātou hoki i puta ai te tangi a te rawakore ki a ia,
ā, rongo ana ia ki te tangi a te hunga e tūkinotia ana.
- 29 Ki te meinga e ia kia āta noho, ko wai hei whakararuraru?
Ā, ki te hunā e ia tōna kanohi, ko wai e kite i a ia?
Ahakoa i meatia ki te iwi, ki te tangata rānei, rite tonu.
- 30 Kore ake te whakapono kore e whai kīngitanga,
kore ake te iwi e māhangatia.
- 31 “Kua mea atu rānei ki te Atua,
‘Kua pēhia ahau e te whiu;
e kore ahau e mahi i te hē ā muri nei?
- 32 Ko te mea kīhai i kitea e ahau māu e whakaatu mai ki ahau;
ki te mea i mahi ahau i te hē, ka mutu tāku.’
- 33 Kia rite rānei tāna utu ki tāu e mea ai,
i whakakāhoretia ai e koe?
- Māu te whiriwhiri, kāhore māku;
nā, māu e kōrero mai tāu i mōhio ai.
- 34 “Ka kōrero mai ngā tāngata ngākau mahara ki ahau,
āe rā, ngā tāngata whakaaro nui e whakarongo ana ki ahau,
- 35 ‘Kāhore he mātauranga o Hopa i a ia i kōrero rā,
kāhore hoki he mahara i roto i āna kupu.’
- 36 He pai me i whakamātauria a Hopa ā te mutunga rā anō,
mō āna kupu i whakahokia mai nei e ia,
he mea i rite ki ā ngā tāngata kikino.
- 37 E tāpiritia ana hoki e ia te tutū ki runga ki tōna hara,
kei te pakipaki ia i ōna ringa i waenganui i a tātou,
ā, whakanuia ana e ia āna kupu ki te Atua.”

35

Ka Whakahē a Erihu i te Whakahīhi

- 1 I kōrero anō a Erihu, i mea:
- 2 “Ki tōu whakaaro he tika tēnei māu,
e mea ana rānei koe, ‘Nui atu tōku tika i tō te Atua?’
- 3 I mea ai koe, ‘He aha te rawa ki a koe?’
ā, ‘He aha te painga ki ahau, hira ake i te painga me i hara ahau?’
- 4 “Māku e whakahoki he kupu ki a koe,
ki a koutou ko ōu hoa.
- 5 Kia matatau atu tāu titiro ki ngā rangi;
mātakitakina atu hoki ngā kapua e tiketike ake nā i a koe.
- 6 Mehemea kua hara koe, ka ahatia ia e tāu mahi?
Ā, ki te whakanuia āu mahi tutū, e aha ana rānei koe ki a ia?
- 7 Ki te mea he tika tōu, ko te aha e hoatu ana e koe ki a ia?
Ko te aha rānei a tōu ringa e riro ana i a ia?
- 8 Ka mamae pea tētahi tangata pēnā i a koe nā i tōu kino;
ka whai painga pea ki tētahi tama a te tangata tōu tika.
- 9 “He maha nō ngā tūkinotanga i tangi ai rātou;
nā te ringaringa o te hunga nui i auē ai rātou kia āwhinatia.
- 10 Kāhore ia tētahi e mea ana, ‘Kei hea tōku Kaihanga, te Atua,
e hōmai nei i ngā waiata i te pō?
- 11 E nui atu nei tāna whakaako ki a tātou i tāna ki ngā kararehe o te whenua,
nāna hoki i nui ai ō tātou mahara i o ngā manu o te rangi?”

- ¹² Karanga ana rātou i reira, heoi kāhore he kupu e whakahokia mai,
he mea nā te whakapehapeha o te hunga kino.
- ¹³ He pono e kore te tekateka noa e whakarangona mai e te Atua,
e kore anō hoki e tirohia mai e te Kaha Rawa.
- ¹⁴ Ka iti rawa iho ki te mea koe,
kāhore koe e kite i a ia,
kei tōna aroaro te whakarite whakawā;
nā, ka tatari koe ki a ia!
- ¹⁵ Nā, kihai nei ia i tae mai i runga i tōna riri,
kihai anō hoki i aro nui mai ki te whakamanamana;
- ¹⁶ koia i puaki ai te māngai o Hopa, he mea horihori kau nei;
kāhore he mātauranga o ngā kupu e whakamahatia nei e ia."

36

Ka Whakanuia e Erihu te Painga o te Atua

- ¹ I kōrero anō a Erihu, i mea:
- ² "Tukua ahau, kia iti nei, ā, ka whakaatu ahau ki a koe;
he kupu anō hoki āku mō tā te Atua.
- ³ Ka tīkina atu e ahau tōku mōhio i tawhiti,
ka whakatikaia e ahau tā tōku Kaihanga.
- ⁴ E kore rawa hoki; āku kupu e teka;
tēnei kei a koe te tangata kua tino nui tōna mātauranga.
- ⁵ "Nanā, he pakari te Atua, e kore anō ia e whakahāwea;
pakari tonu te kaha o tōna mātauranga.
- ⁶ E kore te tangata kino e whakaorangia e ia;
māna te hunga mate e whiwhi ai ki ngā mea e tika ana mā rātou.
- ⁷ E kore e mutu tāna titiro ki te tangata tika;
engari ka whakanohoia ngātahitia rātou e ia
me ngā kīngi ki runga ki te torōna ake ake,
ā, ka whakanekehia ake hoki rātou.
- ⁸ Ki te mea kua herea rātou ki te mekameka,
mau pū i te rāhiri, arā i ngā mate,
- ⁹ ā, ka whakakitea e ia ki a rātou tā rātou mahi,
me ō rātou hē, i mea ai rātou i ngā mea whakapehapeha.
- ¹⁰ Ka whakapuaretia anō e ia ō rātou taringa ki te ako,
ā, ka kī kia hoki i te kino.
- ¹¹ Ki te rongo rātou, ā, ka mahi ki a ia,
ka pau ō rātou rā i runga i te pai,
ō rātou tau i runga i ngā āhuareka.
- ¹² Otirā, ki te kore rātou e rongo, ka ngaro rātou i te hoari,
hemo iho rātou, kāhore hoki he mātauranga.
- ¹³ "Ko te hunga whakapono kore ō rātou ngākau,
pūranga rawa i a rātou te riri;
kāhore ā rātou karanga āwhina ina herea rātou e ia.
- ¹⁴ Ka mate rātou i te taitamarikitanga,
ā, ka ngaro tō rātou ora i roto i te hunga poke.
- ¹⁵ Ko tāna he whakaora i te rawakore ina mate,
e whakapuaretia ana e ia ō rātou taringa ina tūkinotia.
- ¹⁶ Ae rā, me koe anō, tērā koe e riro i a ia
i roto i te kūititanga ki te wāhi whānui;
ā, kī tonu i te ngako te mea e whakatakotoria ki runga ki tāu tēpu.
- ¹⁷ "Otiia kī tonu koe i te tikanga a te tangata kino;
ā, mau pū koe i ngā tikanga, i te whakarite whakawā.
- ¹⁸ Nā, i te mea he riri tēnei, kia tūpato kei riro koe i te nui o āu rawa;
aua hoki koe e whakapeautia e te nui o te utu.
- ¹⁹ E ranea rānei ōu rawa, e kore ai koe e taka hē?
Ngā uaua katoa rānei o tōu kaha?
- ²⁰ Kaua e hihiatia te pō,

te wā e riro ai ngā tāngata i runga i tō rātou wāhi.

- 21 Kia tūpato, kaua e tahuri ki te kino;
ki tāu hoki he pai ake tēnei i ngā mate.
22 Nanā, ko te Atua, ko tōna kaha hei whakanui,
ko wai te kaiwhakaako hei rite mōna?
23 Ko wai te kaitohutohu i te ara mōna?
Ko wai hei mea, 'Kua hē tāu mahi'?"

Ka Kauwhau a Erihu i te Rangatiratanga o te Atua

- 24 "Kia mahara kia whakanuia e koe tāna mahi,
e waiatatia nei e te tangata.
25 Kua tirohia nei e ngā tāngata katoa
e mātakitakina mai nei e te tangata i tawhiti.
26 Nanā, he nui te Atua, e kore anō e mōhiotia e tātou;
e kore anō hoki te maha o ōna tau e taea te rapu atu.
27 "Ko ia nei hei ngongo ake i ngā pata wai,
ka tauia i tōna kohu hei āwhā;
28 ka ringihia iho nei e ngā kapua,
ā, ka māturuturu nui ki runga ki te tangata.
29 Āe rā, e mōhiotia ana rānei e tētahi ngā horahanga o ngā kapua,
te ngangau o tōna tapenākara?
30 Nanā, e horahia ana e ia tōna mārāma ā tawhio noa i a ia;
e hīpokina ana hoki e ia te takere o te moana.
31 Ko āna mea hoki ēnā hei whakawā mō ngā iwi,
nui tonu te kai e hōmai ana e ia.
32 E hīpokina ana e ia ōna ringa ki te uira,
ā, whakahaua iho e ia te wāhi e pā atu ai.
33 Hei kaiwhakaatu i a ia tōna haruru,
e waitohu ana hoki ki ngā kararehe i te tūpuhi meāke puta mai.

37

- 1 "Nā konei anō wiri ana tōku ngākau,
maunu atu ana i tōna wāhi.
2 Āta whakarangona tōna reo e papā ana,
te pakūtanga hoki e puta mai ana i tōna māngai.
3 E whakatikaia atu ana e ia ki ngā wāhi katoa i raro i te rangi,
ko tōna uira hoki ki ngā pito o te whenua.
4 I muri iho ko te reo e hāmama ana;
papā ana te whatitiri o te reo o tōna nui;
e kore anō ērā e tauhikuhiku ina rangona tōna reo.
5 Ko tā te Atua whatitiri he reo whakamīharo;
nui atu āna mahi, e kore hoki e mōhiotia.
6 E ki ana hoki ia ki te hukarere, 'Hei runga koe i te whenua';
ki te ua pūnehunehu anō hoki, rāua ko te ua tā o tōna kaha;
7 hīritia ake e ia te ringa o ngā tāngata katoa;
kia mōhio ai ngā tāngata katoa nāna nei i hanga ki tāna mahi.
8 Haere ana ngā kīrehe ki ngā piringa
noho ana i ō rātou nohoanga.
9 Puta mai ana te tūpuhi i te whare o te tonga;
te mātao hoki i te hauraro.
10 Nā te manawa o te Atua i hōmai te huka;
ā, kūiti iho te whānuitanga o ngā wai.
11 Āe rā, e utaina ana e ia te kapua mātotoru ki te haukū;
tohatohaina ana e ia te kohu o tāna uira.
12 E whakakōpikopikoa ana anō ā tawhio noa, he mea hoki nā ōna whakaaro;
hei mea i ngā mea katoa e whakahaua atu ana e ia ki te mata o te ao.
13 E whakaputaina ana e ia hei whiu,
hei mea rānei mō tōna whenua, hei atawhai rānei.

- 14 “Kia whai taringa mai ki tēnei, e Hopa;
tū mārīe, ka whakaaro ki ngā mea whakamīharo a te Atua.
- 15 E mōhio ana rānei koe ki tā te Atua whakahautanga ki a rātou i tāna,
i puta ai te mārama o tāna kapua?
- 16 E mōhio ana rānei koe ki ngā pāunatanga o ngā kapua,
ki ngā mahi whakamīharo a te tino o te mātauranga?
- 17 Ki ōu kākahu nei ka mahana,
ina whakamārietia e ia te whenua ki te hau tonga?
- 18 Ka taea rānei e koe te whakatakoto ngātahi me ia te rangi hei papatupu,
ānō he whakaata whakarewa?
- 19 “Whakaaturia mai ki a mātou tā mātou e kōrero ai ki a ia;
e kore hoki e tika i te pōuri tā mātou whakatakoto o te kōrero.
- 20 E kōrerotia rānei ki a ia kei te mea ahau ki te kōrero?
Kia hiahia rānei te tangata kia horomia ia?
- 21 Nā, ināianei e kore ngā tāngata e kite ana i te mārama
e wheriko mai nei i te rangi;
otiiā ka tika atu te hau, ka whakawāteatia rātou.
- 22 E ahau mai ana i te hauraro te aho ānō he kōura;
kei te Atua te korōria whakawehi.
- 23 Ko te Kaha Rawa – e kore ia e taea te whakataki e tātou;
hira rawa tōna kaha;
ā, e kore ia e tūkino i tāna whakarite whakawā, i te nui o te tika.
- 24 Koia ka wehi ngā tāngata i a ia;
e kore ia e whai whakaaro ki te hunga ngākau mōhio.”

38

Ka Whakautu a Ihowā ki a Hopa

- 1 Kātahi a Ihowā ka whakahoki kupu ki a Hopa i roto i te tūkauti, ā, ka mea:
- 2 “Ko wai tēnei e whakapōuri nei i ngā whakaaro
ki ngā kupu kāhore ōna mātauranga?
- 3 Tēnā rā, whītikiria tōu hope, whakatāne;
ka ui hoki ahau ki a koe,
ā, māu e whakaatu mai ki ahau.
- 4 “I hea koia koe i ahau e whakatakoto ana i te tūranga o te whenua?
Whakaaturia mai, ki te mea e mōhio ana koe ki te whakaaro.
- 5 Nā wai i whakarite ōna rūri? Ki te mea e mōhio ana koe;
nā wai hoki i whakamārō te aho ki runga?
- 6 I whakaūkia ōna tūranga ki runga ki te aha?
Nā wai hoki i whakatakoto tōna kōhatu kokonga;
- 7 i te mea i waiata ngātahi ngā whetū o te ata,
ā, i hāmama ngā tama katoa a te Atua i te koa?
- 8 “Nā wai hoki i tūtaki te moana ki te tatau, i a ia e puta mai ana,
me te mea e whānau mai ana i roto i te kōpū?
- 9 I ahau rā i mea ai i te kapua hei kākahu mōna,
i te pōuri kerekere hei tākai mōna.
- 10 Ā, whakapuakina ana e ahau tāku tikanga mōna,
mea rawa ki ngā tūtaki, ki ngā tatau,
- 11 me tāku ki atu anō, ‘Ka taea mai e koe a konei, kāti;
hei konei ōu ngaru whakakake mau ai’?
- 12 “Ko koe koia, i ōu rā nei, te kaiwhakahau i te ata;
nāu rānei te pūaotanga i mōhio ai ki tōna wāhi;
- 13 kia rurukutia e ia ngā pito o te whenua,
ā, ruperupea ake ngā tāngata kikino i roto?
- 14 Kua whiti kē, kua pērā anō me te paru i te hīri;
tū ake ana ngā mea katoa ānō he kākahu.
- 15 Ā, e kaiponuhia ana tō rātou mārama ki te hunga kino,
whati iho te ringa whakakake.

- 16 “Kua tae atu rānei koe ki ngā mātāpuna o te moana?
Kua whakatakina haeretia rānei e koe te rire?
- 17 Kua whakapuaretia rānei ki a koe ngā kūwaha o te mate?
Kua kite rānei koe i ngā kūwaha o te ātārangi o te mate?
- 18 Kua oti rānei te whakaaro e koe te whānuitanga o te whenua?
Kōrero mai, ki te mea e mōhiotia katoatia ana e koe.
- 19 “Kei hea te ara ki te nohoanga o te mārama?
Te pōuri hoki, kei hea tōna wāhi?
- 20 Kia kawea atu ai e koe ki tōna rohe,
ā, mōhio iho koe ki ngā huarahi ki tōna whare?
- 21 I mōhio pea koe nō te mea i whānau koe i taua wā,
ā, he maha ōu rā!
- 22 “Kua tomo rānei koe ki ngā takotoranga o te hukarere,
kua kite rānei koe i ngā takotoranga o te whatu,
- 23 i āku i rongoā ai mō te wā o te hē,
mō te rā o te tatauranga, o te pakanga?
- 24 Tēnā koa, te ara i marara atu ai te mārama,
i pakaru atu ai te marangai ki runga ki te whenua?
- 25 “Nā wai i wehe he awa mō te waipuke,
he ara mō te uira o te whatitiri;
- 26 kia ua ai ki te whenua, ki te wāhi kāhore nei he tangata;
ki te koraha, kāhore nei ō reira tangata;
- 27 hei whakamākona i te tūhea, i te ururua;
hei mea kia pariri te tupu o te otaota hou?
- 28 “He matua tāne anō rānei tō te ua?
I whānau rānei i a wai ngā pata o te tōmairangi?
- 29 I puta mai i roto i tō wai kōpū te huka tio?
Ko te huka o te rangi, he whānau tēnā nā wai?
- 30 Me te mea he kōhatu e huna ana i te wai;
ā, whakatotoka ana te mata o te rire.
- 31 “E taea rānei e koe te here te huihui o Matariki,
e wewete rānei ngā here o Tautoru?
- 32 E taea rānei e koe te ārahi mai te Mataroto i tōna wā,
te taki mai rānei a Aketura rātou ko tāna rōpū?
- 33 E mōhio ana rānei koe ki ngā tikanga o te rangi?
Māu rānei e whai mana ai ki runga ki te whenua?
- 34 “E ara rānei i a koe tōu reo ki ngā kapua,
kia nui ai ngā wai hei taupoki i a koe?
- 35 E taea rānei e koe ngā uira te unga atu, e haere ai rātou,
me tā rātou ki anō ki a koe, “Tēnei mātou’?
- 36 Nā wai i whakanoho ngā whakaaro nunui ki ngā wāhi o roto?
Nā wai i hōmai ngā mahara ki te ngākau?
- 37 Ko wai te mea whakaaro nui hei tataui i ngā kapua?
Ko wai hei tāhoro i ngā ipu o te rangi?
- 38 Ina ka papatupu te puehu anō he mea whakarewa,
ā, ka piri ngā pōkuru ki a rātou anō?
- 39 “Māu rānei e hopu he kai mā te raiona?
Māu e nui ai he oranga mō ngā kūao raiona,
- 40 ina tāpapa iho rātou i ō rātou nohoanga,
ina noho i te piringa whanga ai?
- 41 Nā wai i rite ai tāna kai mā te raweni,
ina tangi āna pī ki te Atua,
ina kōpikopiko rātou i te kore kai?”

39

Te Ariki o ngā Kararehe

- 1 "E mōhiotia ana rānei e koe te wā e whānau ai ngā koati mohoa o te kāmaka?
E kitea pūtia ana rānei e koe te wā e whakamamae ai ngā hāta?
- 2 E taua anō rānei e koe ngā marama e rite ana i a rātou?
E mōhio ana rānei koe ki te wā e whānau ai rātou?
- 3 Tuohu ana rātou, kua puta mai ā rātou kūao,
ākiritia mai ana e rātou ō rātou mea whakapōuri.
- 4 E pai ana te āhua o ā rātou kūao, e tupu ana i te pārae;
ka haere atu rātou, ā, kāhore e hoki mai anō.
- 5 "Nā wai i tuku te kāihe mohoa kia haere noa atu;
ngā here o te kāihe mohoa, nā wai i wewete?
- 6 Ko te whare i whakaritea nei e ahau mōna, ko te koraha;
ko ōna nohoanga ko te wāhi tūtōhea.
- 7 Whakahāweatia iho e ia te ngangau o te pā;
e kore ia e rongo ki te reo o te kaiakiaki.
- 8 Ko tōna wāhi kai kei te tuahiwi o ngā maunga,
e rapua ana e ia ngā mea matomato katoa.
- 9 "E pai rānei te unikanga kia mahi ki a koe?
Kei tau takotoranga kai rānei he moenga mōna?
- 10 E herea rānei e koe te unikanga ki tōna taura i te awa parautanga?
E rakarakatia rānei e ia ngā raorao me tāna whai anō i a koe?
- 11 E whakawhirinaki atu rānei koe ki a ia, nō te mea e nui ana tōna kaha?
E whakarērea atu rānei e koe tau mahi māna?
- 12 E whakapono atu rānei koe māna āu hua e whakahoki mai;
māna e kohikohi mai ki tau patunga wīti?
- 13 "E whakamanamana ana te parirau o te otereti;
otirā he atawhai anō rānei tā ōna hou, tā ōna raukura?
- 14 E whakarērea ana e ia ōna hua ki te whenua,
whakamahanatia iho e ia ki te puehu,
- 15 wareware ake ia tērā pea e pēpē i te waewae,
e takahia rānei e te kīrehe o te pārae.
- 16 He mea pakeke ia ki āna pī, me te mea ehara i a ia;
ahakoa ka mauauria tāna mahi, kāhore ōna manawapā;
- 17 nō te mea i whakakāhoretia e te Atua he ngākau mahara mōna,
kīhai hoki i hōmai he whakaaro ki a ia.
- 18 I te wā e maranga ai ia ki runga,
whakahāweatia iho e ia te hōiho rāua ko tōna kaieke.
- 19 "Nāu rānei i hoatu tōna kaha ki te hōiho?
Nāu rānei tōna kakī i whakakākahu ki te huruhuru?
- 20 Nāu rānei ia i mea kia pekepeke, kia pērā me te māwhitiwhiti?
He hanga whakawehi te korōria o tōna whewhengu.
- 21 E hūkari ana ia i te raorao, me te koa anō ki tōna kaha;
tika tonu ia ki te hunga mau patu.
- 22 Whakahāwea ana ia ki te wehi, kāhore ōna matakū;
e kore anō ia e nunumi mai i te hoari.
- 23 Papā ana te papa pere ki tōna taha,
te tao e rarapa ana, me te tīmata.
- 24 E horomia ana e ia te whenua, me te ngangau me te riri;
kāhore ia i te whakapono ko te reo tērā o te tētere.
- 25 Ka tangi ana te tētere ka mea ia, 'Ha, ha!'
I tawhiti anō ka hongia e ia te pakanga,
te whatitiri o ngā rangatira, me te hāmama.
- 26 "He mōhio nōu i rere ai te kāhu,
i roha ai i ōna parirau, i anga ai whaka te tonga?
- 27 Nāu te kupu i kake ai te ēkara?

- I hangā ai e ia tāna ōhanga ki te wāhi tiketike?
²⁸ Noho ana ia i runga i te kāmaka, kei reira tōna kāinga,
 kei te kāmaka keokeo, kei te pā kaha.
²⁹ Ā, rapua ana e ia he kai i reira;
 e kite atu ana ōna kanohi i tawhiti.
³⁰ Horomititia ake ana hoki ngā toto e āna pī;
 ā, ko te wāhi i ngā tūpāpaku, kei reira anō ia."

40

Ka Wero a Ihowā i a Hopa hei Whakautu

- ¹ I kōrero mai anō a Ihowā ki a Hopa, i mea:
² "E tohe ana rānei ki te Kaha Rawa te tangata whakatohutohu?
 Mā te tangata e whakatūpehupehu ana ki te Atua, māna e kōrero mai."

Te Whakautu a Hopa ki te Atua

- ³ Anō rā ko Hopa ki a Ihowā, i mea ia:
⁴ "Nanā, ehara noa iho ahau; ko te aha tāku e whakahoki atu ai ki a koe?
 Ka kōpania tōku ringa ki tōku māngai.
⁵ Kua kotahi tāku kōrerotanga, ā, e kore ahau e whakahoki kupu atu;
 ā, tuarua rawa, otirā kāhore atu āku."

Te Tuma a Ihowā ki a Hopa

- ⁶ Kātahi ka whakahokia mai e Ihowā ki a Hopa i roto i te tūkauati, ka mea:
⁷ "Tēnā rā, whakatāne, whītikiria tōu hope,
 ā, ka ui atu ahau ki a koe, māu anō e whakaatu mai ki ahau.
⁸ Me whakakāhore anō rānei e koe tāku whakawā?
 Me whakahē ki ahau kia whakatikaia ai tāu?
⁹ He ringa pērā rānei tōu i tō te Atua?
 He reo whatitiri rānei tōu, he pērā i tōna?
¹⁰ "Tēnā rā, rākai i a koe ināiane i te rangatiratanga, ki te korōria;
 tātai i a koe ki te hōnora, ki te mana.
¹¹ Ringihia atu te puhaketanga o tōu riri;
 tirohia atu ngā mea whakakake katoa, whakaititia iho.
¹² Titiro atu ki ngā mea whakakake katoa, whakapikoa iho;
 takahia iho anō hoki te hunga kino i te wāhi e tū nā rātou.
¹³ Huihuia atu rātou, hunā ki te puehu,
 herea ō rātou mata ki te wāhi ngaro.
¹⁴ Nā, ko reira ahau whakaae ai ki a koe,
 mā tōu ringa matau anō koe e whakaora."

- ¹⁵ "Nā, whakaaroa a Pehemoto,
 he mea hanga ngātahi kōrua nāku;
 e kai rā i te tarutaru, ānō he kau.
¹⁶ Nanā, ko tōna kaha kei tōna hope,
 ko tōna pakaritanga kei ngā uaua o tōna kōpū.
¹⁷ Ko tōna hiawero, ānō he hīta e tāwhiria ana e ia;
 pōwhiwhiwhi tonu ngā uaua o tōna hūhā.
¹⁸ Ko ōna wheua, ānō he kōrere parāhi;
 ko ōna rara, he poro rino.
¹⁹ "Ko ia te tino mea nui o ngā ara o te Atua –
 ko tōna kaihangā anake hei whakapā i tāna hoari ki a ia.
²⁰ He pono ko ngā mauunga hei hōmai kai māna;
 kei reira anō e tākaro ana ngā kīrehe katoa o te pārae.
²¹ Ko tōna takotoranga ko raro i ngā rākau kōuru nui,
 i te rake kākaho, i te repo.
²² Hei taupoki mōna te whakamarumaruru o ngā rākau kōuru nui,
 kei tētahi taha ōna, kei tētahi taha, ngā wirou o te awa.
²³ Nanā, ki te āki mai te waipuke, e kore ia e tūiri;
 ū tonu tōna whakaaro, ahakoa kōkiri noa mai a Horano ki tōna māngai.
²⁴ E hopukia rānei ia e tētahi i a ia e mataara ana,

e poka rānei i tōna ihu ki te rore, puta noa?

41

- 1 "E taea rānei a Rewiatana te kukume mai e koe ki te matau?
Te pēhi rānei i tōna arero ki te aho?
- 2 E whakanohoia rānei e koe he aho ki tōna ihu?
E pokaia rānei e koe tōna kauae ki te matau?
- 3 E maha rānei āna inoi ki a koe?
E kōrero ngāwari rānei ia ki a koe?
- 4 E whakarite kawenata rānei ia ki a koe?
E riro ai ia i a koe hei pononga oti tonu mai?
- 5 Ka rite rānei ia ki te manu hei mea tākaro māu?
E herea rānei ia e koe hei mea mā āu kōtiro?
- 6 E waiho rānei ia hei taonga hokohoko mā ngā rōpū tāngata hī ika?
E wehewehea atu rānei mā ngā kaihokohoko?
- 7 E kapi rānei tōna kiri i o tao?
Tōna pane i ngā wero ika?
- 8 Kia pā tōu ringa ki a ia;
maharatia te whawhai, ā, kei pēnā ā mua.
- 9 Nanā, he hori kau te manako ki a ia;
e kore rānei tētahi e hinga noa ki te kite kau atu i a ia?
- 10 Kāhore he tangata e māia rawa hei whakaoho i a ia;
nā, ko wai e tū ki tōku aroaro?
- 11 Ko wai te tangata nāna te mea kua takoto wawe ki ahau, e whakautu ai ahau ki a ia?
Ahakoa he aha te mea i raro i ngā rangi, puta noa, nāku katoa.
- 12 "E kore e hunā e ahau te kōrero mō ōna wāhi, mō tōna kaha,
mō te ātaahua hoki o tōna hanganga.
- 13 Mā wai e tūhore a waho o tōna kākahu?
Ko wai e tae ki tāna paraire rererua?
- 14 Mā wai e whakatuwhera ngā tatau o tōna mata?
He wehi kei ōna niho ā taka noa.
- 15 Ko tāna e whakamanamana ai ko ōna unahi pakari;
tūtaki rawa pērā i te hiri piri tonu.
- 16 Nā, i te tata tonu o tētahi ki tētahi,
e kore te hau e puta i waenga.
- 17 Piri tonu rātou ki a rātou anō, mau tonu,
e kore anō e taea te wehe.
- 18 Ka tihe ia, ka kōwhā mai te mārāma;
ā, ko te rite i ōna kanohi kei ngā kamo o te ata.
- 19 E puta ana mai i tōna māngai he rama mura,
mokowhiti ana ngā kora ahi.
- 20 Puta ana te paowa i ōna pongaponga,
me te mea nō te kōhua e koropupū ana, nō te otaota e kāia ana.
- 21 Ngihia ana ngā waro i tōna hā,
rere atu ana te mura i tōna māngai.
- 22 Kei tōna kakī te kaha e noho ana,
e tuapa ana te pāwera i tōna aroaro.
- 23 Ko ōna kikokiko tāwerewere piri tonu;
mārō tonu ki runga ki a ia, e kore e taea te whakakorikori.
- 24 Pakari tonu tōna ngākau ānō he kāmaka;
āe rā, mārō tonu ānō ko tō raro kōhatu huri.
- 25 Ka whakarewa ia i a ia ki runga ka wehi ngā tāngata nunui;
nā te pororaru ka pōrangi noa iho rātou.
- 26 Ki te whai tētahi i a ia ki te hoari, e kore e taea;
ahakoa e te tao, e te pere, e te koikoi rānei.
- 27 Ki tōna whakaaro he kakau wīti te rino,
he rākau popopopo te parāhi.
- 28 E kore ia e tahuti i te pere;
ki a ia ka meinga noatia ngā kōhatu o te kōtaha hei pāpapa.
- 29 Kiia ake e ia ngā patu hei pāpapa

e kataina ana e ia te huhū o te tao.

³⁰ Ko raro ōna e rite ana ki te kōhatu koikoi;
e whārikitia ana e ia a runga o te paru ānō he patunga wīti.

³¹ E meinga ana e ia te rire kia koropupū ānō he kōhua,
me te moana kia rite ki te hinu.

³² E hangaia ana e ia he huarahi mārama i muri i a ia;
tērā e maharatia he hina te moana.

³³ I te whenua nei kāhore he mea hei rite mōna,
he mea i hangā nei kāhore ōna wehi.

³⁴ E titiro ana ia ki ngā mea tiketike katoa;
he kīngi ia mō ngā tama katoa a te whakapehapeha."

42

Ka Ripenetā a Hopa

¹ Anō rā ko Hopa ki a Ihowā, i mea ia:

² "E mōhio ana ahau e taea e koe ngā mea katoa,
ā, e kore tētahi whakaaro ōu e taea te pēhi.

³ "Ko wai tēnei e huna nei i te whakaaro,
ā, kāhore nei he mātauranga?"

Nō reira kōrerotia ana e ahau he mea kīhai i mōhiotia e ahau,
he mea whakamīharo rawa, e kore nei e taea e ahau,
ā, kīhai i mōhiotia e ahau.

⁴ "Tēnā rā, whakarongo, ā, ka kōrero ahau;
ka ui ahau ki a koe, ā, māu e whakaatu mai ki ahau."

⁵ I rongo ahau ki a koe, he rongo nā te taringa;
tēnā ko tēnei, ka kite ā-kanohei nei ahau i a koe.

⁶ Nā, whakarihariha ana ahau ki ahau anō,
ā, ka ripenetā i roto i te puehu, i te pungarehu."

Ka Whakamōrarotia ngā Hoa o Hopa

⁷ Heoi, i te mutunga o tā Ihowā kōrero i ēnei kupu ki a Hopa, nā, ka mea a Ihowā ki a Eripāta Temani, "Kua mura tōku riri ki a koe, ki a koutou ko ōu hoa tokorua; nō te mea kīhai koutou i kōrero i te mea tika mōku, kīhai i rite ki tā tāku pononga, ki tā Hopa.

⁸ Nā, tūkina ētahi pūru mā koutou kia whitu, kia whitu hoki ngā hipi toa, ā, ka haere ki tāku pononga, ki a Hopa, ka whakaeke ai i ētahi tahunga tinana mā koutou; ā, mā tāku pononga, mā Hopa, e īnoi mō koutou. Ka manako hoki ahau ki a ia, kia kore ai ahau e mea ki a koutou kia rite ki tā koutou mahi wairangi. Kīhai hoki koutou i kōrero i te mea tika mōku, kīhai i rite ki tā tāku pononga, ki tā Hopa."

⁹ Heoi, haere ana a Eripāta Temani, a Pirirara Huhi, a Topara Naamati, a meatia ana e rātou tā Ihowā i kōrero ai ki a rātou; ā, ka manako a Ihowā ki a Hopa.

Ka Whakahokia ngā Rawa a Hopa

¹⁰ Ā, whakahokia ana a Hopa e Ihowā i te whakarau, i a ia i īnoi rā mō ōna hoa. Nā, ko ngā mea katoa i a Hopa i mua, whakanekēhia ake āna e Ihowā kia pērā atu anō te maha.

¹¹ Kātahi ka haere mai ōna tuākana, ōna tēina katoa, rātou ko ōna tuāhine katoa, me te hunga katoa i mōhio ki a ia i mua, hei hoa mōna, ki te kai taro i roto i tōna whare; tangi ana ki a ia, whakamārie ana i a ia mō te hē katoa i whakaekea nei e Ihowā ki a ia; ā, hōmai ana ki a ia e tēnei, e tēnei, tētahi moni me tētahi whakakai kōura.

¹² Heoi, manaakitia ana a Hopa e Ihowā i te whakamutunga, nui atu i tō te tīmatanga; ā, kotahi tekau mā whā mano āna hipi, e ono mano ngā kāmera, kotahi mano tōpū ngā kau, kotahi mano ngā kāihe uha.

¹³ Tokowhitu anō āna tama, tokotoru ngā tamāhine.

¹⁴ Ā, tapā iho e ia te ingoa o te tuatahi ko Hemaima, ko te ingoa o te tuarua ko Ketia, ā, ko te ingoa o te tuatoru ko Kerēnehāpuku.

¹⁵ Ā, kīhai i kitea he wāhine hei rite mō ngā tamāhine a Hopa te ātaahua i te whenua katoa; ā, i hoatu hoki e tō rātou pāpā he wāhi mō rātou i waenganui i ō rātou tungāne.

¹⁶ Ā, i ora a Hopa i muri i tēnei kotahi rau e whā tekau ngā tau, i kite anō ia i āna tamariki, i ngā tamariki anō hoki a āna tamariki, e whā ngā whakatupuranga.

¹⁷ Heoi, ka mate a Hopa, he koroheke, he maha hoki ōna rā.

Ko ngā Waiata PUKAPUKA 1

1

(*Waiata 1–41*)

Ngā Ara e Rua

- ¹ Ka hari te tangata kāhore nei,
e haere i te whakaaro o te tangata kino,
ā, kāhore e tū i te ara o te hunga hara,
kāhore anō e noho i te nohoanga o te hunga whakahī.
- ² Engari ko te Ture a Ihowā tāna e whakaahuareka ai;
kei tōna ture ōna whakaaro i te ao, i te pō.
- ³ E rite hoki ia ki te rākau
i whakatōkia ki te taha o ngā awa wai,
e whai hua nei i te pō e hua ai;
e kore tōna rau e memenge;
ā, ka pono āna mea katoa e mea ai ia.
- ⁴ E kore e pērā ngā tāngata kino;
engari, ka rite ki te pāpapa e āia ana e te hau.
- ⁵ Āe rā, e kore e tū te hunga kino i te whakawākanga,
me te hunga hara i te whakaminenga o te hunga tika.
- ⁶ E mātau ana hoki a Ihowā ki te ara o te hunga tika;
ko te ara ia o te hunga kino e ngaro.

2

Te Kīngi i Whiriwhiria e Ihowā

- ¹ He aha ka nana ai ngā tauwi,
ka whakaaro horihori ai ngā iwi?
- ² Whakatika mai ana ngā kīngi o te whenua,
rūnanga tahi ana ngā ariki,
ki te whawhai ki a Ihowā,
ki tāna tangata hoki i whakawahi ai; me te kī anō,
- ³ “Kia motumotuhia e tātou ā rāua here,
kia ākiritia ā rāua taura i a tātou.”
- ⁴ Ko ia kei te rangi e noho ana, ka kata ia;
ka whakahī te Ariki ki a rātou.
- ⁵ Nā, ka kōrero ia ki a rātou me te riri anō;
ka tino weriweri hoki, ka whakaohore i a rātou,
- ⁶ “Ahakoa rā ka whakawahia e ahau tāku kīngi
ki runga ki tāku maunga tapu, ki Hiona.”
- ⁷ Māku e whakapuaki te kupu:
Kua mea a Ihowā ki ahau, “Ko koe tāku tama,
nōnāianeī koe i whakatupuria ai e ahau.
- ⁸ Inoi ki ahau, ā, ka hoatu e ahau ki a koe ngā tauwi hei kāinga mōu,
me ngā tōpito o te whenua hei nohoanga tupu mōu.
- ⁹ Ka wāwāhi koe i a rātou ki te whiu rino,
mongamonga noa rātou i a koe, ānō he oko nā te kaihangā rihi.”
- ¹⁰ Nā, kia mahara rā, e ngā kīngi;
kia ākona, e ngā kaiwhakawā o te whenua.
- ¹¹ Mahi atu ki a Ihowā i runga i te wehi,
kia hari me te wiri.
- ¹² Kihia te tama kei riri ia,

ā, ka mate koutou i te ara,
ka hohoro tonu hoki te mura o tōna riri.

Ka hari katoa te hunga e whakawhirinaki ana ki a ia.

3

Te Whakawhirinaki ki Ihowā i te Wā Kōarotanga
He hīmene nā Rāwiri, i tōna omanga atu i tāna tama i a Apohārama.

¹ E Ihowā, anō te tini o ōku hoariri,
he tokomaha te hunga e whakatika mai ana ki ahau.

² He tokomaha te mea ana ki tōku wairua,
“Hore rawa he whakaoranga mōna i te Atua.”

Hera

³ Ko koe ia, e Ihowā, hei whakangungu rākau mōku,
hei korōria mōku, hei kaiwhakaara i tōku mātenga.

⁴ I karanga, tōku reo ki a Ihowā;
ā, whakahoki kupu mai ana ia ki ahau i tōna maunga tapu.

Hera

⁵ I takoto ahau, i moe;
i ara ake anō; nā Ihowā hoki ahau i whakamau ake.

⁶ E kore ahau e matakū i ngā mano tini o te iwi,
kua whakatika mai nei ki ahau karapoti noa.

⁷ Whakatika, e Ihowā;
whakaorangia ahau, e tōku Atua!
Nāu hoki i patu te kauae o ōku hoariri katoa;
mangungu noa i a koe ngā niho o te hunga kino.

⁸ Nā Ihowā te whakaoranga.
Kei runga i tāu iwi tāu manaaki.

Hera

4

He Inoi i te Ahiahipō mō te Āwhina
Ki te tino kaiwhakatangi Nekinoto. He hīmene nā Rāwiri.

¹ Whakahokia mai he kupu ki ahau,
e te Atua o tōku tika, ina karanga ahau.
I ahau i te pōuri i whakaputaina ahau e koe;
kia atawhai ki ahau, whakarongo ki tāku Inoi.

² E ngā tama a te tangata,
kia pēhea te roa o tā koutou mea i tōku korōria hei whakamā,
o tā koutou aroha ki te horihori,
o tā koutou whai i te teka?

Hera

³ Otia kia mōhio koutou he mea momotu kē nā Ihowā te tangata tapu māna;
e whakarongo a Ihowā ua karanga ahau ki a ia.

⁴ Kia oho koutou, ā, kaua e hara;
kōrerorero ki ō koutou ngākau i runga i ō koutou moenga,
me te āta takoto anō.

Hera

⁵ Patua ngā whakahere o te tika,
me te okioki anō ki a Ihowā.

⁶ He tokomaha te mea ana, “Mā wai e whakakite te pai ki a mātou?
Kia ara, e Ihowā, te māranga o tōu mata ki runga ki a mātou.”

⁷ Hira ake te hari i hōmai e koe ki roto ki tōku ngākau

i tō rātou i te wā i hua ai ā rātou wīti, tā rātou wāina.

- ⁸ Ka takoto mārire ahau, ā, moe tonu iho;
ko koe anake hoki, e Ihowā,
hei mea kia au tōku noho.

5

He Inoi mō te Whakangungu

Ki te tino kaiwhakatangi Nehiroto. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ Tahuri tōu taringa, e Ihowā, ki āku kupu,
kia mōhio koe ki tōku whakaaroaronga.
- ² Whakarongo ki te reo o tāku karanga,
e tōku Kīngi, e tōku Atua,
he inoi hoki tāku ki a koe.
- ³ E rongō koe ki tōku reo, e Ihowā, i te ata;
i te ata ka whakatikaia atu e ahau tāku inoi ki a koe,
ā, ka titiro matatau atu.
- ⁴ Ehara hoki koe i te Atua e pai ana ki te hara,
e kore te kino e noho ki a koe.
- ⁵ E kore te hunga wairangi e tū ki tōu aroaro;
e kinongia ana e koe ngā kaimahi katoa i te kino.
- ⁶ E ngaro i a koe te hunga kōrero teka;
e whakarihariha ana a Ihowā
ki te tangata toto, ki te tangata hīanga.
- ⁷ Ko ahau ia ka haere i runga i te tini
o āu atawhai ki tōu whare;
ka koropiko ki te ritenga o tāu temepara tapu,
me te wehi anō ki a koe.
- ⁸ E Ihowā, ārahina ahau i runga i tōu tika,
he hoariri hoki ōku;
whakatikaia tāu ara i mua i ahau.
- ⁹ Kāhore hoki he pono i ō rātou māngai;
he kino kau a roto i a rātou;
he urupā puare noa ō rātou korokoro;
e patipati ana ō rātou arero.
- ¹⁰ Whakataua te hara ki a rātou, e te Atua;
kia hīnga rātou i ō rātou whakaaro.
- Peia atu rātou me ā rātou tini mahi tutū;
mō rātou i whakakeke ki a koe.
- ¹¹ Nā, kia hari katoa te hunga e whakawhirinaki ana ki a koe.
Kia hāmama tonu rātou i te koa,
mō rātou e hīpokina nei e koe;
ā, kia whakamanamana ki a koe te hunga e aroha ana ki tōu ingoa.
- ¹² Nō te mea ka manaakitia e koe, e Ihowā, te tangata tika;
me he whakangungu rākau te manako e karapotia ai ia e koe.

6

He Inoi mō te Whakaoranga i te Mate Taumaha

Ki te tino kaiwhakatangi: Nekinoto, he mea Heminiti. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ E Ihowā, kaua e whakatūpehupehu mai ki ahau, ina riri koe,
kaua anō ahau e pākia ina ārita mai koe.
- ² E Ihowā, tohungia ahau, he ngoikore hoki ahau;
rongoātia ahau, e Ihowā, e ohooho ana hoki ōku wheua.
- ³ E ohooho noa iho ana hoki tōku wairua;
ko koe ia, e Ihowā, kia pēhea atu te roa?

⁴ Hoki mai, e Ihowā, kia mawhiti atu tōku wairua;
kia mahara ki tōu aroha, ā, whakaorangia ahau.
⁵ Kāhore hoki he mahara ki a koe ina mate;
ko wai hei whakawhetai ki a koe i roto i te rēinga?

⁶ Māuiui iho ahau i tōku auētanga;
e manu ana tōku moenga i ahau ā pau noa te pō;
e whakamākūkūria ana e ahau
tōku takotoranga ki ōku roimata.

⁷ Pakoko kau tōku kanohi i te tangi;
kua koroheke haere i ōku hoariri katoa.

⁸ Mawehe atu i ahau, e ngā kaimahi katoa i te kino;
kua rongo nei hoki a Ihowā i te reo o tāku tangi.

⁹ Kua rongo a Ihowā ki tāku inoi;
ka manako a Ihowā ki tāku karakia.

¹⁰ Ka whakamā, ka pōkaikaha noa iho ōku hoariri katoa;
ka hoki rātou, ka pā whakarere atu te whakamā.

7

He Īnoi Āwhina mō ngā Tūkino a ngā Kaiwhakawhiu
He Hikaiono nā Rāwiri, tāna i waiata ai ki a Ihowā mō ngā kupu a Kuhu Pineamine.

¹ E Ihowā, e tōku Atua, kei a koe tōku whakawhirinakitanga;
kia ora ahau i te hunga katoa e aru ana i ahau,
kia mawhiti atu hoki ahau;

² Kei haehae ia i tōku wairua, ānō he raiona,
ā, tītiritari noa, i te mea kāhore he kaiārai.

³ E Ihowā, e tōku Atua, ki te mea nāku tēnā mahi,
ki te mea he hara kei ōku ringa;

⁴ Ki te mea i whakahokia e ahau he kino ki te tangata kua mau nei tā māua rongo;
i whakaora nei hoki ahau i te tangata i kino noa mai ki ahau;

⁵ Kia arumia tōku wairua e te hoariri, ā, kia mau;
kia takahia hoki tōku ora e ia ki te whenua,
kia whakatakotoria anō tōku korōria ki te puehu.

Hera

⁶ E Ihowā, whakatika, kia riri koe, ara ake,
e nanā nei hoki ōku hoa whawhai;
kia oho ake hoki koe mōku; kua kīia e koe te whakawā.

⁷ Tukua kia karapotia koe e te whakaminenga o ngā iwi;
mā runga atu i a rātou tōu hokinga atu ki runga.

⁸ Ko Ihowā e whakarite whakawā ana mō ngā iwi;
kia rite, e Ihowā, tāu whakawā mōku ki tāku mahi tika,
ki te tapatahi hoki o ōku whakaaro.

⁹ Kia whakamutua te kino o te hunga kino;
whakaūkia hoki te tangata tika;
e whakamātautau ana hoki te Atua tika i ngā ngākau,
i ngā whatumanawa.

¹⁰ Kei te Atua tōku whakangungu rākau,
māna e whakaora te hunga ngākau tika.

¹¹ He kaiwhakawā tika te Atua, āe rā,
he Atua e riri ana i tēnei rā, i tēnei rā.

¹² Ki te kore tētahi e tahuri,
ka whakakoia e ia tāna hoari;
kua whakapikoa e ia tāna kōpere,
ā, oti rawa te whakapai.

¹³ Oti rawa anō āna mea whakamate te whakapai e ia;
kua meinga e ia āna pere ānō he ahi.

- ¹⁴ Nanā, he kino te mea e whakamamae nei ia;
he whanokē te mea i hapū ki roto ki a ia,
ā, whānau ake he teka.
- ¹⁵ I pokaia e ia he poka, he mea keri nāna,
taka iho ia ki roto ki te rua i mahia e ia.
- ¹⁶ Ka hoki tōna whanokē ki tōna mātenga,
ā, ka tau iho tāna tūkino ki tōna tumuaki.
- ¹⁷ Ka rite ki tōna tika tāku whakamoemiti ki a Ihowā,
ka hīmene atu hoki ahau ki te ingoa o Ihowā, o te Runga Rawa.

8

Te Korōria o te Atua me te Mana o te Tangata
Ki te tino kaiwhakatangi: Kititi. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ E Ihowā, e tō mātou Ariki,
anō te nui o tōu ingoa i te whenua katoa!
- Pakū ana i a koe tōu korōria ki runga ake i ngā rangi!
² Ū pū i a koe te kaha o te māngai o ngā kōhungahunga,
o ngā mea ngote ū hei mea mō ōu hoariri,
hei pēhi mō te hoariri, mō te kairapu utu.
- ³ Ka titiro ahau ki āu rangi,
ki te mahi a ōu maihao,
ki te marama, ki ngā whetū,
i hangā nei e koe;
- ⁴ he aha te tangata i maharatia ai e koe,
te tama rānei a te tangata i tirohia ai ia e koe?
- ⁵ Nohinohi nei te wāhi i whakaititia iho ai ia e koe i te Atua,
karaunatia ana ia e koe ki te korōria, ki te hōnore.
- ⁶ Waiho iho e koe hei kīngi mō ngā mahi a ōu ringa;
kua waiho e koe ngā mea katoa i raro i ōna waewae;
- ⁷ ngā hipi katoa, ngā pūru,
me ngā kirehe katoa o te pārae;
- ⁸ te manu o te rangi, me te ika o te moana,
e tere nei i ngā ara o ngā moana.
- ⁹ E Ihowā, e tō mātou Ariki,
anō te nui o tōu ingoa i te whenua katoa!

9

- Te Kaha me te Tika o te Atua*
Ki te tino kaiwhakatangi: Muturapena. He hīmene nā Rāwiri.
- ¹ Ka whakapaua tōku ngākau ki te whakamoemiti ki a Ihowā,
ka kōrerotia e ahau āu mahi whakamiharo katoa.
- ² Ka koa ahau, ka whakamanamana ki a koe,
ka hīmene atu ki tōu ingoa, e te Runga Rawa.
- ³ I te hokinga whakamuri o ōku hoariri,
tūtuki ana rātou, ngaro iho i tōu aroaro.
- ⁴ Nāu hoki i whakatika āku kōrero me tōku whakawā;
i runga koe i te torōna e noho ana, e whakarite tika ana.
- ⁵ Kua whakatūpehupehu koe ki ngā tauwiwi,
hunā ana e koe te tangata kino,
horoia atu ana tō rātou ingoa ake ake.
- ⁶ Ko te hoariri, mutu pū rātou, he ngaromanga oti tonu iho;
ā, ko ngā pā i hunā e koe,
ngaro whakarere tō rātou whakamaharatanga.

- ⁷ Ko Ihowā ia noho tonu hei kīngi, ake, ake;
kua whakapaia e ia tōna torōna mō te whakawā.
- ⁸ Ā, e whakarite ia mō te ao i runga i te tika,
ka whakatakoto tikanga mō ngā iwi i runga i te pono.
- ⁹ Hei pā teko anō a Ihowā mō te tangata e tūkinotia ana,
hei pā teko i ngā wā o te hē.
- ¹⁰ Ā, ka whakawhirinaki ki a koe te hunga e mātau ana ki tōu ingoa;
nō te mea e kore e whakarērea e koe,
e Ihowā, te hunga e rapu ana i a koe.
- ¹¹ Himene ki a Ihowā e noho nei i Hiona.
Whakapuakina i waenganui ngā iwi āna mahi.
- ¹² Ka whakataki toto ia, ka mahara ia ki a rātou;
kāhore e wareware i a ia te karanga a te hunga iti.
- ¹³ Tohungia ahau, e Ihowā;
titiro ki tōku mate i te hunga e kino ana ki ahau,
e te kaiwhakaara i ahau i ngā tatau o te mate;
- ¹⁴ Kia whakakitea katoatia ai e ahau
ōu whakamoemiti i ngā tatau o te tamāhine o Hiona;
ka hari ahau ki tāu whakaoranga.
- ¹⁵ Kua tapoko ngā tauwi ki te rua i keria e rātou;
kua mau tō rātou waewae i roto i te kupenga i hunā e rātou.
- ¹⁶ Kua mātauria a Ihowā ki te whakawā e whakaritea ana e ia;
he māhanga mō te tangata kino te mahi a ōna ringa.
- ¹⁷ Ka hoki ngā tātanga kino ki te rēinga,
arā ngā iwi katoa e wareware ana ki te Atua.
- ¹⁸ E kore hoki e warewarea tonutia te tangata rawakore;
e kore e taka tonu tā te hunga iti i tūmanako atu ai.
- ¹⁹ E ara, e Ihowā, kei riro i tā te tangata;
kia whakawākia ngā tauwi i tōu aroaro.
- ²⁰ E Ihowā, meinga rātou kia wehi;
kia mātau ngā tauwi he tangata nei anō rātou.

Hikaiono. Hera.

Hera

10

He Īnoi mō te Hunga e Tāmia ana

- ¹ He aha koe ka tū mai ai i tawhiti, e Ihowā?
Ka whakangarongaro ai i ngā wā o te hē?
- ² E whakakake ana te tangata kino, e tūkinotia ana i te tangata iti –
kia hopukina rātou ki ngā whakaaro i whakaaro ai rātou.
- ³ E whakapehapeha ana hoki te tangata kino ki te hiahia o tōna ngākau,
ā, ko te hunga apo taonga, e whakakāhore ana,
āe rā, e whakahāwea ana ki a Ihowā.
- ⁴ Ka mea ana i roto i tōna ngākau, "E kore e hiahia ana i te tangata kino, i te whakapehapeha o tōna mata,
"E kore e hiahia ana i te tangata kino."
Kei roto i ōna whakaaro katoa e mea ana,
"Kāhore he Atua."
- ⁵ Whanokē tonu ōna ara i ngā wā katoa;
kei runga noa ake āu whakaritenga tē kitea e ia,
he mea whakatūpererū e ia ōna hoariri katoa.
- ⁶ E mea ana i roto i tōna ngākau, "E kore ahau e whakakorikoria.
Kāhore hoki he hē mōku ā ngā whakatupuranga katoa."
- ⁷ Ki tonu tōna māngai i te kanga, i te hīanga, i te tūkinotia;
kei raro i tōna arero te whanokē me te teka.

⁸ E noho ana ia, e whanga ana i ngā pā koraha;
e kōhurutia ana e ia te hunga harakore i ngā wāhi ngaro.

E matatau ana ōna kanohi ki te hunga rawakore.

⁹ E whanga puku ana ia me he raiona i tōna kuhunga;
e whanga ana kia hopukia te tangata iti;
e hopukia ana e ia te tangata iti, ua kūmea ki tāna kupenga.

¹⁰ Kūpapa ana ia, piko ana,
hinga ana te hunga rawakore i āna mea kaha.

¹¹ E mea ana i roto i tōna ngākau, "Ka wareware te Atua,
e huna ana ia i tōna mata e kore ia e kite ake tonu atu."

¹² Whakatika, e Ihowā, e te Atua, tākiritia tōu ringa;
kaua e wareware ki te hunga iti.

¹³ He aha te tangata kino ka whakahāwea ai ki te Atua.
Kua mea ia i roto i tōna ngākau,
"E kore tēnei e whakatakina e koe"?

¹⁴ Kua kite koe; e tirohia nei hoki e koe
te whanokē me te whakatoi, ā, ka utua e tōu ringa.
E tuku ana te rawakore i a ia anō ki a koe;
ko koe hei tuarā mō te pani.

¹⁵ Whatia e koe te ringa o te tangata kino;
tēnā ko te tangata nanakia, whakatakina tōna kino,
kia kāhore rā anō e kitea e koe.

¹⁶ Ko Ihowā te Kīngi ake ake
kua kāhore kē ngā tauīwi i tōna whenua.

¹⁷ E Ihowā, kua whakarongo koe ki te hiahia o te hunga whakaiti;
māu anō ō rātou ngākau e whakapai,
ka tahuri anō tōu taringa ki te whakarongo;

¹⁸ Ki te whakawā mō te pani, mō te tangata e tūkinotia ana,
kei whakamataku ā mua ake te tangata o te whenua.

11

He Whakamanawatanga i roto i a Ihowā

Ki te tino kaiwhakatangi. Nā Rāwiri.

¹ Ko Ihowā tāku e whakawhirinaki ai;
he aha koutou ka mea ai ki tōku wairua,
"Rere ā-manu atu ki tō koutou maunga?"

² Nanā, kua whakapikoa te kōpere e te hunga kino,
e whakatikaia ana ā rātou pere ki te aho,
hei perenga pukutanga mā rātou ki te hunga ngākau tika.

³ Ki te wāwāhia ngā tūranga ake,
me pēhea te tangata tika?"

⁴ Kei tōna temepara tapu a Ihowā,
kei te rangi te torōna o Ihowā.
E titiro ana ōna kanohi,
e whakamātautau ana ōna kamo i ngā tama a te tangata.

⁵ E whakamātautau ana a Ihowā i te tangata tika;
ā, e kinongia ana e tōna wairua te tangata kino me te tangata
e aroha ana ki te tutū.

⁶ Ka uaina e ia ki runga ki te hunga kino he māhanga,
he ahi, he whānāriki, he āwhā tuai kerekere;
ko te wāhi tēnā mō tō rātou kapu.

⁷ Nō te mea he tika a Ihowā,
e aroha ana ki te tika;
ka kite te hunga tika i tōna kanohi.

12

He Īnoi mō te Āwhina i ngā Wā Kino

Ki te tino kaiwhakatangi: Heminiti. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ Whakaorangia, e Ihowā;
ka mutu hoki ngā tāngata tapu;
ka taweke atu te hunga pono i roto i ngā tama a te tangata.
- ² E kōrero teka ana rātou tētahi ki tētahi;
he ngutu patipati, he ngākau rua ō rātou ina kōrero.
- ³ Ka hātepea e Ihowā ngā ngutu patipati katoa,
me te arero e kōrero whakapehapeha ana;
- ⁴ e mea nei, “Mā ō tātou arero tātou ka kake ai;
nō tātou anō ō tātou ngutu, ko wai hei ariki mō tātou?”
- ⁵ “Mō te tūkinotanga i te hunga iti, mō te auē a te hunga rawakore,
ka whakatika ahau āianeī,” e ai tā Ihowā,
“Ka whakanohoia ia e ahau ki te wāhi e ora ai ia
i ngā tāngata e whakatūpererū ana ki a ia.”
- ⁶ He kupu parakore ngā kupu a Ihowā;
he hiriwa i whakakorea nei te para i roto i te oumu whenua,
he mea tuku whitu.
- ⁷ Ka tiakina rātou e koe, e Ihowā,
ka whakaorangia rātou i tēnei whakatupuranga ake tonu atu.
- ⁸ E hāereere noa ana ngā tāngata kino i tētahi taha, i tētahi taha,
i te mea e whakateiteitia ana te kino i roto i ngā tama a te tangata.

13

He Īnoi mō te Whakaoranga mai i ngā Hoariri

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ Kia pēhea te roa o tōu wareware ki ahau, e Ihowā? Mō ake tonu atu rānei?
Kia pēhea te roa o tāu hunanga i tōu mata ki ahau?
- ² Kia pēhea te roa o tōku whakaaroaronga i roto i tōku wairua,
o te pōuri i roto i tōku ngākau i tēnei rā, i tēnei rā?
Kia pēhea te roa o te whakakake mai a tōku hoariri ki ahau?
- ³ Titiro mai, whakahokia mai he kupu ki ahau, e Ihowā, e tōku Atua;
whakamāramatia ōku kanohi, kei moe ahau i te moe o te mate.
- ⁴ Kei mea mai tōku hoariri, “Kua taea ia e ahau,”
kei whakamanamana ōku hoariri, ina whakakorikoria ahau.
- ⁵ Ko ahau ia e whakawhirinaki ana ki tāu mahi tohu;
ka whakamanamana tōku ngākau ki tāu whakaoranga.
- ⁶ Ka waiata ahau ki a Ihowā,
mōna i atawhai mai ki ahau.

14

*Te Kino o te Tangata
(Waiata 53)*

Ki te tino kaiwhakatangi. Nā Rāwiri.

- ¹ Kua kī te wairangi i tōna ngākau,
“Kāhore he Atua.”
Kua pirau rātou, he whakahouhou ā rātou mahi,
kāhore tētahi e mahi ana i te pai.
- ² I titiro iho a Ihowā i te rangi ki ngā tama a te tangata,
kia kite me kāhore tētahi e mahara ana,
e rapu ana i te Atua.
- ³ Kua peka kē rātou katoa kua pirau tahi;
kāhore tētahi e mahi ana i te pai, kāhore kia kotahi.

⁴ E kore rānei e mōhio ngā kaimahi katoa o te kino?

E kai nei i tōku iwi, me te mea e kai taro ana,
ā, kāhore e karanga ki a Ihowā.

⁵ Nā, i reira rātou e tūiri noa ana;

kei roto hoki te Atua i te whakaturanga o te hunga tika.

⁶ Meinga ana e koutou te whakaaro o te hunga iti hei whakamā,
nō te mea ko Ihowā tōna piringa.

⁷ Auē, me i puta mai te whakaoranga o Iharaia i Hiona!

Kia whakahokia e Ihowā tāna iwi i te whakarau,
ka whakamanamana a Hākopa, ka hari a Iharaia.

15

Ngā Hiahia o te Atua

He hīmene nā Rāwiri.

¹ E Ihowā, ko wai e noho ki tōu tapenākara?

Ko wai e noho ki tōu maunga tapu?

² Ko ia he tapatahi nei te haere, he tika te mahi,
he kōrero pono anō i roto i tōna ngākau.

³ Kāhore nei e ngautuarā tōna arero,
kāhore e kino te mahi ki tōna hoa,
kāhore āna ingoa kino mō tōna hoa.

⁴ E whakahēngia ana te tangata kino e ōna kanohi,
e whakahōnoretia ana ia e ia te hunga e wehi ana ki a Ihowā.

Ahakoā mate i tāna oati, kāhore e whakapaheketia e ia.

⁵ Kāhore e tuku i tāna moni hei moni whakatupu;
kāhore hoki e tango i te moni hei utu mate mō te tangata harakore.

Ki te pēnei te mahi a tētahi,
e kore ia e whakakorikoria ake ake.

16

He Inoi Whakawhirinaki

He Mikitama nā Rāwiri.

¹ Tiakina ahau, e te Atua;

e whakawhirinaki nei hoki ahau ki a koe.

² Kua mea ahau ki a Ihowā, "Ko koe tōku Ariki,
kāhore ōku pai i tua atu i a koe."

³ Ko te hunga tapu i runga i te whenua,
te hunga pai rawa, kua ahu katoa tōku āhuareka ki a rātou.

⁴ Ka whakanuia ngā mamae o te hunga e whakawhiti ana i a Ihowā mō tētahi atua kē;
e kore e ringihia e ahau ā rātou ringihanga toto,
e kore anō ō rātou ingoa e whakahuatia e ōku ngutu.

⁵ Ko Ihowā te wāhi i wehea mai mōku, tāku kapu hoki;
ko koe te kaiwhakapūmau i te wāhanga māku.

⁶ Kua takoto ōku aho ki ngā wāhi āhuareka,
inā, he wāhi pai tōku.

⁷ Ka whakapaingia e ahau a Ihowā, i whakamahara nei i ahau;
ka whakaako anō hoki ōku whatumanawa i ahau i te pō.

⁸ Kua waiho tonu e ahau a Ihowā ki tōku aroaro;
kei tōku ringa matau nei ia, e kore ahau e whakakorikoria.

⁹ Koia i koa ai tōku ngākau, i whakamanamana ai tōku korōria,
i takoto tūmanako ai anō ōku kikokiko.

¹⁰ Nō te mea e kore e waiho e koe tōku wairua i te reinga,
e kore e tukua tāu Mea Tapu kia kite i te pirau.

¹¹ Ka whakakitea mai e koe ki ahau te huarahi o te ora;

kei tōu aroaro te hari nui,
kei tōu matau ngā āhuareka e kore e mutu.

17

Te Inoi a te Tangata Pono

He inoi nā Rāwiri.

¹ Whakarongo ki te tika, e Ihowā, tahuri mai ki tāku karanga,
kia titaha mai tōu taringa ki tāku inoi,
arā ki tā te ngutu tīnīhangakore.

² Kia puta mai te whakaritenga o tāku whakawā i tōu aroaro;
tīrohia mai e ōu kanohi te mea rite.

³ Kua whakamātauria e koe tōku ngākau;
kua tirotirohia iho ahau e koe i te pō;
kua whakamātau koe i ahau, ā, kāhore he mea i kitea e koe;
e mea ana ahau kia kaua e hara tōku māngai.

⁴ Ko ngā mahi ia a te tangata, ko ngā kupu a tōu māngai
tāku mea hei pā mai i ahau i ngā ara o te kaiwhakangaro.

⁵ I whakaūkia ōku hīkoinga ki āu ara,
kīhai i paheke ōku waewae.

⁶ Kua karanga nei ahau ki a koe,
nō te mea ka whakahoki kupu mai koe, e te Atua, ki ahau;
whakatitahatia mai tōu taringa ki ahau,
whakarongo ki tāku kupu.

⁷ Whakaaturia tōu aroha whakamīharo, ko koe hoki, ko tōu matau,
te kaiwhakaora mō te hunga e whakawhirinaki ana ki a koe,
i te hunga e whakatika mai ana.

⁸ Tiakina ahau, ānō ko te whatu o te kanohi,
hunā ahau ki raro i te taumarumarutanga o ōu pākau,

⁹ i te hunga kino e tūkino nei i ahau,
i ōku hoariri whakamate e karapoti nei i ahau.

¹⁰ E kōpakia ana rātou e ō rātou ngako;
e kōrero whakapehapeha ana ō rātou māngai.

¹¹ Tēnei ō mātou hīkoinga te karapotia nei e rātou;
matatau tonu iho ō rātou kanohi ki te tuku iho i a mātou ki te whenua.

¹² Kei te raiona e hiahia ana ki te hopu kai te rite,
kei te kūao raiona e piri ana i ngā wāhi ngaro.

¹³ E ara, e Ihowā, haukotia tōna aroaro, turakina ia ki raro;
whakaorangia tōku wairua ki tāu hoari i te tangata kino;

¹⁴ i ngā tāngata, mā tōu ringa, e Ihowā,
i ngā tāngata o te ao.

Kei tēnei ora nei tō rātou wāhi,
ā, e whakakīia ana ō rātou kōpū e koe ki tāu taonga.

E kiki ana rātou i te tamariki,
whakarērea iho ngā toenga o ā rātou taonga
ki ā rātou kōhungahunga.

¹⁵ Ko ahau, e kite ahau i tōu mata i runga i te tika,
ā, ka tatū tōku ngākau,
ina oho ake ahau, kia kite i tōu āhua.

18

Tā Rāwiri Waiata Manahau

(2 Hamuera 22.1-51)

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā te pononga a Ihowā nā Rāwiri. Nāna i whakahua ngā kupu o tēnei waiata ki a Ihowā i te rā i whakaorangia ai ia i te ringa o ōna hoariri katoa, i te ringa anō o Haora. I mea ia:

¹ Ka aroha ahau ki a koe, e Ihowā,

- e tōku kaha.
- ² Ko Ihowā tōku kāmaka, tōku pā, tōku kaiwhakaora;
tōku Atua, tōku tino kāmaka, e whakawhirinaki ai ahau;
tōku whakangungu rākau, te haona o tōku whakaoranga, tōku pourewa tiketike.
- ³ Ka karanga ahau ki a Ihowā, e tika nei kia whakamoemititia;
ā, ka ora i ōku hoariri.
- ⁴ I karapotia ahau e ngā whakawiringa a te mate,
ā, whakawehia ana ahau e ngā waipuke o te kino.
- ⁵ I karapotia ahau e ngā whakawiringa a te rēinga,
i haukotia e ngā mähanga a te mate.
- ⁶ I karanga ahau ki a Ihowā i tōku pāweratanga;
i hāmama ki tōku Atua.
- I whakarongo ia ki tōku reo i roto i tōna temepara,
i tae anō tāku hāmama ki tōna aroaro, ki ōna taringa.
- ⁷ Nā, ka ngāueue te whenua, ka rū,
wiri ana ngā pūtaka o ngā maunga,
ngāueue ana i tōna riri.
- ⁸ I kake he paowa i ōna pongaponga,
ā, kai ana te kāpura a tōna māngai,
ngiha ana ngā waro.
- ⁹ I whakapīngoretia e ia ngā rangi, ā, heke iho ana,
ā, i raro te pōuri mātotoru i ōna waewae.
- ¹⁰ I eke ia ki runga ki te kerupa, ā, rere ana;
āe, i rere omaki ia i runga i ngā parirau o te hau.
- ¹¹ I meinga e ia te pōuri hei wāhi ngaro mōna,
hei tēneti i tētahi taha ōna, i tētahi taha;
ko te pōuritanga o ngā wai, ko ngā kapua mātotoru o te rangi.
- ¹² I rere atu ōna kapua mātotoru
i te wherikotanga o tōna aroaro;
te whatu, me ngā waro kāpura.
- ¹³ I papā anō te whatitiri a Ihowā i ngā rangi,
ā, puaki ana te reo o te Runga Rawa;
he whatu, he waro kāpura.
- ¹⁴ I kōkiritia e ia āna pere, ā, marara ana rātou;
āe, i kōperea hoki e ia te tini uira,
ā, whati ana rātou.
- ¹⁵ Kātahi ka kitea ngā takere o ngā wai,
ā, ka takoto kau ngā pūtaka o te ao
i tāu whakatūpehupehutanga, e Ihowā,
i te whengunga o te manawa o ōu pongaponga.
- ¹⁶ I tono karere mai ia i runga, ka mau ki ahau;
tōia ake ahau e ia i roto i ngā wai maha.
- ¹⁷ Nāna ahau i ora ai i tōku hoariri kaha,
i te hunga e kino ana ki ahau;
he kaha rawa hoki rātou i ahau.
- ¹⁸ I huakina tatatia ahau e rātou i te rā o tōku matenga;
ko Ihowā ia tōku whakawhirinakitanga.
- ¹⁹ I whakaputaina ahau e ia ki te wāhi nui,
i whakaoranga ahau e ia; he āhuareka nōna ki ahau.
- ²⁰ Rite tonu ki tāku mahi tika tā Ihowā utu ki ahau;
rite tonu ki te mā o ōku ringa tāna i whakahoki ai ki ahau.
- ²¹ Mōku i pupuri i ngā ara o Ihowā,
ā, kīhai i hē, i whakarere i tōku Atua.
- ²² Kei mua tonu hoki i ahau āna whakaritenga katoa,
kīhai anō i whakamataratia atu i ahau āna tikanga.
- ²³ Tapatahi tonu hoki tōku whakaaro ki tōna aroaro,
ā, i tiaki ahau i ahau kei kino.
- ²⁴ Nā, ka hōmai e Ihowā he utu ki ahau,

rite tonu ki tōku tika,
ki te mā o ōku ringa i tōna aroaro.

25 He tangata atawhai, ka atawhai hoki koe;
he tangata tika, ka tika hoki koe.

26 He tangata mā, ka mā hoki koe;
he tangata whakakeke, ka whakakeke hoki koe.

27 E whakaorangia hoki e koe te iwi ngākau mamae;
ka whakahokia anō e koe ki raro ngā kanohi whakakake.

28 Māu hoki e whakaū tāku rama;
mā Ihowā, mā tōku Atua, e whakamārama tōku pōuri.

29 Nāu hoki ahau i rere ai nā waenganui atu i te rōpū;
nā tōku Atua hoki i pekea ai e ahau te taiepa.

30 Tēnā ko te Atua, tika tonu tōna ara;
kua oti tāna kupu te whakamātau;
he whakangungu rākau ia
ki te hunga katoa e whakawhirinaki ana ki a ia.

31 Ko wai oti te Atua, ki te kāhore a Ihowā?
Ko wai hoki he kāmaka, ki te kāhore tō tātou Atua?

32 Ko te Atua, nāna ahau i whītiki ki te kaha,
i mea kia tino tika tōku ara.

33 Ko ia hei mea i ōku waewae kia rite ki ō te hāta;
māna hoki ahau e whakatū ki runga ki ōku wāhi tiketike.

34 Ko ia hei whakaako i ōku ringa ki te whawhai,
ā, whati ana te kōpere parāhi i ōku ringa.

35 Kua hōmai anō e koe ki ahau te whakangungu rākau o tāu whakaoranga;
puritia ana ahau e tōu ringa matau,
whakanuia ana e tōu whakaaro māhaki.

36 I whakanuia e koe ōku takahanga i raro i ahau;
tē paheke ōku waewae.

37 Ka arumia e ahau ōku hoariri, mau iho i ahau;
e kore ahau e tahuri mai, ā ngaro noa rātou.

38 Marū ana rātou i ahau, tē kaha te whakatika;
hinga ana ki raro i ōku waewae.

39 Nāu hoki ahau i whītiki ki te kaha mō te whawhai;
piko ana i a koe ki raro i ahau te hunga e whakatika mai ana ki ahau.

40 Kua meinga e koe kia tahuri mai ngā tuarā o ōku hoariri ki ahau,
kia hautopea ai e ahau te hunga e kino ana ki ahau.

41 I karanga rātou, heoi kāhore he kaiwhakaora;
ki a Ihowā, otirā kihai i whakahoki kupu ki a rātou.

42 Nā, ka tukia rātou e ahau ā rite noa rātou ki te puehu e pūhia ana e te hau;
ākiritia atu ana rātou ki waho, anō he paru nō te huarahi.

43 Kua whakaorangia ahau e koe i ngā ngangautanga a te iwi;
kua meinga e koe hei rangatira mō ngā tauhiwi;
hei apa mōku te iwi kāhore i mātauria e ahau.

44 Kia rongo kau te taringa ki ahau, ka kakama tonu mai rātou ki ahau;
ko ngā tāngata iwi kē ngohe kau ki ahau.

45 Ka memeha haere ngā tāngata iwi kē;
ka puta wehi mai hoki i roto i ō rātou kuhunga.

46 E ora ana a Ihowā; kia whakapaingia hoki tōku kāmaka,
kia whakanuia te Atua o tōku whakaoranga;

47 ko te Atua, māna nei e rapu he utu mōku,
māna e pēhi ngā iwi ki raro i ahau.

48 Māna ahau e mawhiti ai i ōku hoariri,
āe rā, māu ahau e mea kia teitei ake i te hunga e whakatika mai ana ki ahau;
ka whakaorangia ahau e koe i te tangata tutū.

49 Mō konei ka whakawhetai ahau ki a koe, e Ihowā, i waenganui i ngā tauhiwi;

ka hīmene ki tōu ingoa.

- ⁵⁰ He nui nei tāna whakaora i tāna kīngi;
e whakaputa aroha ana ki tāna tangata i whakawahi ai,
ki a Rāwiri rātou ko ōna uri ake ake.

19

Te Korōria o te Atua i Whakaaturia i te Kāpuatanga

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ E kōrerotia ana e ngā rangi te korōria o te Atua;
ā, e whakaaturia ana e te kikorangi te mahi a ōna ringa.
² E puaki ana te reo o tēnā rangi, o tēnā rangi,
e whakaatu mōhiotanga ana hoki tēnā pō, tēnā pō.
³ Kāhore he hamumu, kāhore he kupu,
kāhore e rangona tō rātou reo.
⁴ Kua puta tā rātou aho ki te whenua katoa,
ā rātou kupu, ā te pito rā anō o te ao.

Whakatūria ana e ia ki reira te tapenākara mō te rā;

- ⁵ ā, e puta ana ia me he tāne mārena hou
i tōna whare moenga, whakaī ana ia,
perā ana me te tangata kaha e mea ana ki te oma whakataetae.
⁶ Ko tōna putanga kei tētahi pito o te rangi,
ā, whawhe noa ki tētahi pito;
kāhore hoki tētahi mea e ngaro i tōna mahana.

Te Ture a Ihowā

- ⁷ Tapatahi tonu te Ture a Ihowā,
he mea whakatahuri i te wairua;
pono tonu ngā whakaatu a Ihowā,
e whakawhaiwhakaaro ana i te kūare.
⁸ He tika ngā ako a Ihowā,
e whakahari ana i te ngākau,
he mā te whakahau a Ihowā,
e whakamārama ana i ngā kanohi.
⁹ He mā te wehi ki a Ihowā,
pūmau tonu ake ake,
he pono ngā whakaritenga a Ihowā,
tika kau anō.
¹⁰ Engari ēnā e hiahiaitia ana i te kōura,
āe, i te tino kōura ahakoa maha;
reka atu i te honi,
i te mātūruturutanga iho o ngā honikoma.
¹¹ Nā ēnā anō tāu pononga i whakatūpato;
he nui te utu ki te puritia.
¹² Ko wai e mātau ana ki ōna hē?
Whakamākia ōku hara puku.
¹³ Puritia anō tāu pononga kei riro i ngā hara
whakakake hei rangatira mōku;
ko reira ahau tū tika ai,
ā, ka wātea i te hē nui.
¹⁴ Kia manakohia ngā kupu a tōku māngai;
me ngā whakaaro o tōku ngākau i tōu aroaro,
e Ihowā, e tōku kāmaka, e tōku kaihoko.

20

He Īnoi i mua i te Whawhai

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ Mā Ihowā e whakahoki he kupu ki a koe i te rā o te hē;
mā te ingoa o te Atua o Hākopa koe e tiaki.
² Māna e tono mai he āwhina mōu i te wāhi tapu,

e whakaū hoki koe i Hiona.

³ Māna e mahara ki āu whakahere katoa,
e manako ki āu tahuanga tinana.

Hera

⁴ Māna e hōmai ki a koe tā tōu ngākau e mea ai,
e whakamana katoa hoki tāu e wawata ai.

⁵ Ka hari mātou ki tāu whakaoranga,
ka whakatū hoki i ō mātou kara
i runga i te ingoa o tō mātou Atua.

Mā Ihowā e whakarite āu inoi katoa.

⁶ Kātahi ahau ka mātau e whakaora ana a Ihowā i tāna tangata i whakawahi ai,
ka whakahoki kupu ia ki a ia i tōna rangi tapu,
me te kaha anō tōna ringa matau ki te whakaora.

⁷ Ko tā ētahi he hāriata, ko tā ētahi he hōiho;
ko tātou ia ka whakahua i te ingoa o Ihowā, o tō tātou Atua.

⁸ Kua piko rātou, kua hinga
ko tātou ia kua ara, kua tū ki runga.

⁹ Whakaoranga, e Ihowā;
kia whakahoki kupu mai te Kīngi ina karanga mātou.

21

Te Karaunatanga o te Kīngi

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.

¹ Ka hari te kīngi ki tōu kaha, e Ihowā;
anō te nui o tōna whakamanamana ki tāu whakaoranga!

² Kua hōmai e koe ki a ia tā tōna ngākau i hiahia ai;
kīhai anō i kaiponuhia e koe tā ōna ngutu i inoi ai.

Hera

³ Kei mua nei hoki koe i a ia e hōmai ana i ngā manaakitanga o te pai;
karaunatia ana e koe tōna mātenga ki te tino kōura.

⁴ He ora tāna i inoi ai i a koe, ā, kua hōmai e koe ki a ia,
he roa noa atu ngā rā ake ake.

⁵ Te nui tōna korōria i tāu whakaoranga;
uhia ana ia e koe ki te hōnore, ki te korōria.

⁶ Nāu hoki ia i mea kia manaakitia rawatia ake ake;
whakaharitia ana ia e koe ki te koa o tōu mata.

⁷ E whakawhirinaki ana hoki te kīngi ki a Ihowā;
e kore anō ia e whakangāueuetia,
he atawhai hoki nō te Runga Rawa.

⁸ Ka mau i tōu ringa ōu hoariri katoa;
ka mau i tōu ringa matau te hunga e kino ana ki a koe.

⁹ Ka meinga rātou e koe,
kia rite ki te oumu kāpura i te wā e riri ai koe;
e horomia rātou e Ihowā ina weriweri ia,
ā, mā te kāpura rātou e kai.

¹⁰ Ka whakamōtūtia e koe ō rātou hua i runga i te whenua,
ō rātou uri i waenganui o ngā tama a te tangata.

¹¹ He kino hoki tā rātou i whakatakoto ai mōu,
he mahi nanakia tā rātou i whakaaro ai, kīhai nei i taea e rātou.

¹² Mō reira ka meinga e koe kia tahuri ō rātou tuarā,
ina whakatikaia e koe āu pere i runga i āu aho ki ō rātou mata.

¹³ Kia whakanuia koe, e Ihowā, i runga i tōu kaha!
Ka waiata mātou, ka hīmene ki tōu nui.

22

He Tangi Aurere me te Waiata Whakamoemiti

Ki te tino kaiwhakatangi: Airete Hahara. He hīmene nā Rāwiri.

¹ E tōku Atua, e tōku Atua, he aha koe i whakarere ai i ahau?

He aha koe i matara atu ai ki te whakaora i ahau,
i ngā kupu hoki o tāku hāmama?

² E tōku Atua, e karanga nei ahau i te awatea,
heoi kāhore koe e rongo,
i te pō anō kāhore ahau e wahangū.

³ Otiia he tapu koe,
kei ngā whakamoemiti a Iharaira tōu nohoanga.

⁴ I whakawhirinaki ō mātou mātua ki a koe,
i whakawhirinaki, ā, whakaorangia ana e koe.

⁵ I karanga rātou ki a koe, ā, kua ora;
i whakawhirinaki ki a koe, ā, kīhai i whakamā.

⁶ Ko ahau ia he toke, ehara i te tangata;
e tāwaia ana e te tangata,
e whakahāweatia ana e te iwi.

⁷ Kataina iho ahau e te hunga katoa e kite ana i ahau,
kō ana ō rātou ngutu, rūrū ana ō rātou mātenga, e kī mai ana,

⁸ "Tukua atu koe ki a Ihowā, māna ia e whakaora;
māna ia e whakaora, e pai ana hoki ia ki a ia."

⁹ Nāu ia ahau i whakawhānau mai i roto i te kōpū,
i mea hoki kia tūmanako, i ahau i ngā ū o tōku whaea.

¹⁰ He mea whakarere atu ahau ki runga ki a koe nō te kōpū mai;
ko koe tōku Atua nō te kōpū mai anō o tōku whaea.

¹¹ Kei mamao atu i ahau,
e tata ana hoki te hē,
kāhore hoki he kaiāwhina.

¹² He tini ngā pūru e karapoti nei i ahau;
e whakapaea ana ahau e ngā mea kaha o Pahana.

¹³ E hāmama ana ō rātou māngai ki ahau,
ānō he raiona e haehae ana, e hāmama ana.

¹⁴ Kua ringihia ahau, ānō he wai,
kua takoki katoa ōku iwi;
me te ware pī tōku ngākau,
e rewa ana i waenganui i ōku whēkau.

¹⁵ Kua maroke tōku kaha, ānō he maramara rīhi,
piri tonu tōku arero ki ōku kauae.
Kua whakatakotoria anō ahau e koe ki te puehu o te mate.

¹⁶ Kua karapotia nei hoki ahau e te kīrehe,
kua muia e te whakaminenga o ngā tāngata hara;
kua pokaia e rātou ōku ringa me ōku waewae.

¹⁷ E taea e ahau te tatau ōku iwi katoa;
e titiro mai ana rātou, e mātakitaki ana ki ahau.

¹⁸ E wehewehea ana ōku kākahu mō rātou,
e maka rota ana mō tōku weruweru.

¹⁹ Kaua rā ia koe e matara atu, e Ihowā;
e tōku kaha, hohoro mai hei āwhina mōku.

²⁰ Whakaorangia tōku wairua i te hoari,
tāku hoki e matenui nei i te kurī.

²¹ Whakaorangia ahau i te māngai o te raiona.

Āe, i ngā haona o ngā kau mākā kua whakahokia mai e koe he kupu ki ahau.

²² Ka kōrerotia e ahau tōu ingoa ki ōku tēina,

- ka whakamoemititia koe e ahau i waenganui i te whakaminenga.
- ²³ E te hunga e wehi ana ki a Ihowā, whakamoemiti ki a ia;
whakakorōriatia ia, e te uri katoa o Hākopa,
kia wehi hoki ki a ia, e te uri katoa o Ihairaira.
- ²⁴ Kīhai hoki ia i whakahāwea,
kīhai i whakarihariha ki te auē o te ngākau mamae;
kīhai anō i huna i tōna mata ki a ia,
engari i tāna karangatanga ki a ia i whakarongo ia.
- ²⁵ Ko koe tāku e whakamoemiti ai i waenganui o te whakaminenga nui,
ka whakamanā e ahau āku kupu taurangi
ki te aroaro o te hunga e wehi ana ki a ia.
- ²⁶ Ka kai te hunga māhaki, ā, ka mākona;
ka whakamoemiti ki a Ihowā te hunga e rapu ana ki a ia.
Kia ora tonu ō koutou ngākau, ake, ake!
- ²⁷ E mahara ngā pito katoa o te whenua,
ā, ka tahuri ki a Ihowā;
ka koropiko anō
ngā hapū katoa o ngā iwi ki tōu aroaro.
- ²⁸ Nō Ihowā hoki te rangatiratanga,
ko ia anō te kāwana i waenganui o ngā iwi.
- ²⁹ Ka kai, ā, ka koropiko ngā tāngata tetere katoa o te whenua;
ka tuohu ki tōna aroaro te hunga katoa e heke ana ki te puehu;
tae noa ki te tangata kāhore e ora i a ia tōna wairua.
- ³⁰ Tērā e mahi tētahi uri ki a ia;
ka waiho ki te Ariki hei whakatupuranga.
- ³¹ E haere mai rātou, e kauwhau i tōna tika
ki te iwi e whānau ā mua,
he meatanga tēnei nāna.

23

Ko Ihowā toku Hēpara

He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ Ko Ihowā toku hēpara;
e kore ahau e hapa.
- ² Ko ia hei mea kia takoto ahau
ki ngā wāhi tarutaru hou;
e ārahi ana ia i ahau ki te taha o ngā wai āta rere.
³ Ko ia hei whakahoki ake i toku wairua;
e ārahi ana ia i ahau i ngā ara o te tika,
he whakaaro ki tōna ingoa.
- ⁴ Āe, ahakoa haere ahau i te awaawa o te ātārangi o te mate,
kāhore he kino e wehi ai ahau;
nō te mea kei toku taha koe;
ko tāu rākau, ko tāu tokotoko,
ko ēnā hei oranga ngākau mōku.
- ⁵ E takā ana e koe he tēpu ki toku aroaro
i te tirohanga a ōku hoariri,
e whakawahia ana e koe toku mātenga ki te hinu,
pūrena tonu tāku kapu.
- ⁶ He pono e aru i ahau te pai me te atawhai
i ngā rā katoa e ora ai ahau,
ā, ka noho ahau ki te whare o Ihowā
ake tonu atu.

24

Te Kīngi Nui

He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ Nō Ihowā te whenua, me ōna tini mea,
te ao, me ngā tāngata e noho ana i runga.
- ² He mea whakatū hoki nāna ki runga ki ngā moana,
he mea whakaū ki runga ki ngā roma.
- ³ Ko wai e eke ki te maunga o Ihowā?
Ko wai e tū ki tōna wāhi tapu?
- ⁴ Ko te tangata he mā nei ngā ringa, he harakore tōna ngākau,
kāhore nei i ara tōna wairua ki te horihori,
ā, kāhore i oati teka.
- ⁵ Ka riro i a ia te manaaki a Ihowā,
me te tika a te Atua o tōna whakaoranga.
- ⁶ Ko te whakatupuranga tēnei o te hunga e rapu ana ki a ia,
e rapu nei i tōu mata, e Hākopa.

Hera

- ⁷ Kia ara ō koutou mātenga, e ngā tatau,
ara ake, e ngā tatau onamata;
ā, ka tomo te Kīngi o te korōria.
- ⁸ Ko wai tēnei Kīngi korōria? Ko Ihowā, ko te kaha,
ko te mārohirohi, ko Ihowā, ko te mārohirohi ki te whawhai.
- ⁹ Kia ara ō koutou mātenga, e ngā tatau,
kia ara ake, e ngā tatau onamata,
ā, ka tomo te Kīngi o te korōria.
- ¹⁰ Ko wai tēnei Kīngi korōria?
Ko Ihowā o ngā mano, ko ia te Kīngi korōria.

Hera

25

He Inoi mō te Ārahi me te Whakangungu

Nā Rāwiri.

- ¹ Ka ara nei tōku wairua ki a koe, e Ihowā;
- ² e tōku Atua, ko koe tōku whakawhirinakitanga;
kei whakamā ahau,
aua ōku hoariri e tukua kia whakaputa ki ahau.
- ³ Āe, aua tētahi o te hunga e tatari ana ki a koe e tukua kia whakamā;
kia whakamā te hunga e tinihanga noa ana.
- ⁴ Whakakitea ki ahau āu ara, e Ihowā;
whakaakona ahau ki āu huarahi.
- ⁵ Ārahina ahau i tōu pono, whakaakona hoki ahau;
ko koe hoki te Atua o tōku whakaoranga;
pau noa te rā i ahau e tatari nei ki a koe.
- ⁶ E Ihowā, kia mahara ki āu mahi tohu, ki āu mahi aroha;
nōnamata riro hoki ēnā.
- ⁷ Kaua e maharatia ngā hara o tōku tamarikitanga, me ōku kino;
mahara mai koe ki ahau, e Ihowā,
kia rite ki tāu mahi tohu, kia whakaaro ki tōu pai.
- ⁸ He pai, he tika a Ihowā,
ā, ka whakaakona e ia te hunga hara ki te huarahi.
- ⁹ Ka ārahina e ia te hunga māhaki i runga i te whakawā;
ka ākona hoki e ia te hunga māhaki ki tāna ara.
- ¹⁰ He mahi tohu, he pono ngā ara katoa o Ihowā
ki te hunga e pupuri ana i tāna kawenata, i āna whakaaturanga.
- ¹¹ Kia mahara ki tōu ingoa, e Ihowā,

ā, murua tōku kino, he nui nei hoki.

¹² Ko wai te tangata e wehi ana ki a Ihowā?
Ka whakaako ia i a ia ki te ara e pai ai ia.

¹³ Ka noho tōna wairua i runga i te pai,
ā, ka riro te whenua i tōna uri.

¹⁴ Kei te hunga e wehi ana i a ia te mea ngaro a Ihowā;
ā, māna e whakakite ki a rātou tāna kawenata.

¹⁵ E tau tonu ana ōku kanohi ki a Ihowā;
māna hoki e unu ake ōku waewae i te kupenga.

¹⁶ Tahuri mai ki ahau, tohungia hoki ahau;
he mokemoke hoki ahau, e mamae ana te ngākau.

¹⁷ Kua whakanuia ngā whakapāwera o tōku ngākau;
whakaputaina ahau i roto i ngā mea e pēhi nei i ahau.

¹⁸ Tirohia tōku mate me tōku mamae,
ā, murua katoatia ōku hara.

¹⁹ Tirohia mai ōku hoariri, he tokomaha hoki rātou;
ā, he nanakia te kino e kino nei rātou ki ahau.

²⁰ Tiakina tōku wairua, ā, whakaorangia ahau;
kei whakamā ahau; e whakawhirinaki ana hoki ahau ki a koe.

²¹ Tukua mā te ngākau tapatahi, mā te tika ahau e tiaki;
e tūmanako ana hoki ahau ki a koe.

²² Hokona, e te Atua, a Iharaia
i roto i ōna whakapāwera katoa.

26

Te Inoi o te Tangata Pai

Nā Rāwiri.

¹ Whakawākia ahau, e Ihowā,
kua haere nei hoki ahau i te tapatahitanga o tōku ngākau;
kua whakawhirinaki anō ki a Ihowā, nā, e kore e paheke.

² Tirohia iho ahau, e Ihowā, whakamātauria ahau,
kia kitea ōku whatumanawa me tōku ngākau.

³ Kei mua hoki tōu atawhai i ōku kanohi;
kua haere nei ahau i tōu pono.

⁴ Kāhore ahau i noho tahi ki ngā tāngata horihori;
e kore anō ahau e tomo tahi me ngā tāngata tinihanga.

⁵ Kino tonu ahau ki te whakaminenga o ngā kaimahi i te hē,
e kore anō ahau e noho tahi ki te hunga kino.

⁶ Ka horoia e ahau ōku ringa ki te harakore,
ka taiāwhio ai i tāu āta, e Ihowā;

⁷ ā, ka rangona tōku reo e whakamoemiti ana,
e whakapuaki ana i āu mahi whakamīharo katoa.

⁸ E Ihowā, kua aroha nei ahau ki tōu whare nohoanga,
ki te wāhi e nohoia ana e tōu korōria.

⁹ Kei huia tōku wairua ki roto ki te hunga hara,
me tōku ora ki roto ki te hunga toto.

¹⁰ He mahi nanakia hoki tā ō rātou ringa;
ki tonu ō rātou matau i te utu whakapati.

¹¹ Ko ahau ia, ka haere i runga i tōku tapatahi;
hokona ahau, tohungia hoki ahau.

¹² E tū ana tōku waewae i te wāhi tika;
ka whakapaingia a Ihowā e ahau i roto i ngā whakaminenga.

27

He Inoi Whakamoemiti

Nā Rāwiri.

¹ Ko Ihowā tōku mārāma, tōku whakaoranga;
kia wehi ahau i a wai?

Ko Ihowā te kaha o tōku ora;
ko wai e matakū ai ahau?

² I te whakatatanga mai o te hunga kino,
o ōku hoariri, o ōku hoa whāinga,
ki te kai i ōku kikokiko,
tūtuki ana rātou, hinga ana.

³ Ahakoa whakapae noa te ope i ahau
e kore tōku ngākau e wehi;
ahakoa ara noa te pakanga ki ahau,
ka au tonu ia ahau.

⁴ Kotahi tāku mea i inoi ai i a Ihowā,
ko tāku tēnā e rapu ai:
kia noho i te whare o Ihowā
i ngā rā katoa e ora ai ahau,
kia kite ai i te ātaahua o Ihowā,
kia ui ai i roto i tōna temepara.

⁵ Ka hunā hoki ahau e ia ki tōna tēneti
i te rā o te hē,
ka hunā ki te wāhi ngaro i tōna tapenākara,
ka hāpainga ahau ki runga ki te kōhatu.

⁶ Nā āianeī, ka teitei tōku māhunga
ki runga ake i ōku hoariri, e karapoti nei i ahau;
ā, ka patua e ahau i roto i tōna tapenākara he whakahere hari;
ka waiata ahau, āe ka himene ki a Ihowā.

⁷ Whakarongo mai ki tōku reo, e Ihowā, ua karanga ahau,
tohungia ahau, whakahokia mai hoki he kupu ki ahau.

⁸ I a koe i mea, “Rapu e koutou tōku mata.”
Ka mea tōku ngākau ki a koe,
“Ka rapu ahau i tōu mata, e Ihowā.”

⁹ Kaua tōu mata e hunā ki ahau.

Kaua tāu pononga e peia atu ua riri koe;
ko koe tōku kaiāwhina,
kei mahue ahau i a koe, kei whakarērea e koe,
e te Atua o tōku whakaoranga.

¹⁰ Ki te whakarērea ahau e tōku pāpā,
e tōku whaea, ko Ihowā hei tukunga atu mōku.

¹¹ E Ihowā, whakaakona ahau ki tāu ara;
ārahina ahau i te ara tika, he hoariri hoki ōku.

¹² Kaua ahau e tukua ki te hiahia o ōku hoariri;
kua whakatika mai hoki ki ahau he kaiwhakapae teka,
me te hunga manawa nanakia.

¹³ Kua ngohe ahau, me i kaua ahau i whakapono,
tērā ahau e kite i te pai o te Atua i te whenua o te ora.

¹⁴ Tāria a Ihowā;
kia māia, ā, kia kaha tōu ngākau;
inā, tāria a Ihowā.

28

Ki te Wahangū te Atua

Nā Rāwiri.

¹ Ka karanga ahau ki a koe, e Ihowā,
e tōku kōhatu, kaua e wahangū ki ahau.
Ki te wahangū hoki koe ki ahau,
ka rite ahau ki te hunga e heke atu ana ki te poka.

² Whakarongo ki tōku reo inoi,
ua karanga ahau ki a koe,
ina totoro ōku ringa
ki tōu ahurewa tapu.

³ Kaua ahau e kūmea tahitia me te hunga hē;
me ngā kaimahi i te kino,
he mārie ā rātou kupu ki ō rātou hoa,
he kino ia kei roto i ō rātou ngākau.

⁴ Kia rite ki ā rātou mahi tāu e hoatu ai ki a rātou,
ki te kino anō o ā rātou hanga;
kia rite ki ngā mahi a ō rātou ringa tāu e hoatu ai ki a rātou,
whakahokia tā rātou utu ki a rātou.

⁵ Nā, kāhore nei rātou e whakaaro ki ngā mahi a Ihowā,
ki ngā meatanga a ōna ringa,
mō reira ka whakahoroa iho rātou e ia,
e kore anō e whakatūria ake.

⁶ Kia whakapaingia a Ihowā mōna
i whakarongo mai ki tōku reo inoi.

⁷ Ko Ihowā tōku kaha, tōku whakangungu rākau;
i whakawhirinaki tōku ngākau ki a ia,
ā, āwhinatia ana ahau; koia i hari ai tōku ngākau,
i whakamoemiti ai hoki tāku waiata ki a ia.

⁸ Ko Ihowā tō rātou kaha,
ko ia anō te kaha whakaora o tāna tangata i whakawahi ai.

⁹ Whakaorangia tāu iwi, manaakitia tōu kāinga tupu;
whāngainga rātou, whakaarahia ake ake.

29

Te Reo o Ihowā i rite ki te Marangai

He hīmene nā Rāwiri.

¹ Hoatu ki a Ihowā, e ngā tama a te hunga nunui,
hoatu ki a Ihowā te korōria me te kaha.

² Hoatu ki a Ihowā te korōria e rite ana mō tōna ingoa,
koropiko ki a Ihowā i roto i te ātaahua o te tapu.

³ Kei runga te reo o Ihowā i ngā wai;
e papā ana te whatitiri a te Atua o te korōria;
kei runga a Ihowā i ngā wai maha.

⁴ Kaha tonu te reo o Ihowā;
korōria tonu te reo o Ihowā.

⁵ Mongamonga noa ngā hīta i te reo o Ihowā;
inā, mongamonga noa i a Ihowā ngā hīta o Repanōna.

⁶ Ko ia hei mea i a rātou kia mokowhiti, ānō he kūao;
a Repanōna rāua ko Hiriona, ānō he kūao kau mākā.

⁷ E wehewehe ana te reo o Ihowā i ngā mura ahi.

⁸ Wiri ana te koraha i te reo o Ihowā;
wiri ana i a Ihowā te koraha o Karehe.

⁹ Whānau ana ngā hāta i te reo o Ihowā,

tihorea ana ngā ngahere kia tahanga;
i tōna temepara ko te kupu a te katoa, "Korōria!"

- ¹⁰ I noho a Ihowā hei kīngi i runga i te waipuke;
āe, ka noho a Ihowā hei kīngi, ake ake.
¹¹ Ka hōmai e Ihowā he kaha ki tāna hunga;
he rongo mau tā Ihowā manaaki mō tāna hunga.

30

He Inoi Whakawhetai

He himene. He waiata mō te tāinga o te kawa o te whare. Nā Rāwiri.

- ¹ Ka whakanui ahau i a koe, e Ihowā;
nāu hoki ahau i hāpai ake,
ā, kīhai i tukua ōku hoariri kia hari ki ahau.
² E Ihowā, e tōku Atua, i karanga ahau ki a koe,
ā, kore ake tōku mate i a koe.
³ E Ihowā, nāu i whakaputa ake tōku wairua i te rēinga;
nāu ahau i whakaora kei heke ki te poka.

⁴ Himene ki a Ihowā, e tāna hunga tapu,
whakawhetai hoki ki tōna ingoa tapu.
⁵ He iti hoki te wāhi e riri ai ia;
he oranga ki te manakohia e ia.
E tau iho te tangi i te ahiahi,
ā, i te ata he hari.

⁶ I mea ahau i tōku wā i kake ai,
"E kore ahau e whakangāueuetia ā muri ake nei."
⁷ He manakohanga nāu, e Ihowā,
i ū ai i a koe te tū o tōku maunga;
i hunā e koe tōu mata,
ā, raru iho ahau.

⁸ E Ihowā, i karanga ahau ki a koe,
i inoi hoki ki a Ihowā.
⁹ "He aha te pai o ōku toto
ina heke ahau ki te poka?
Mā te puehu koia koe e whakamoemiti?
Māna oti e whakapuaki tōu pono?
¹⁰ Whakarongo, e Ihowā, tohungia hoki ahau;
e Ihowā, ko koe hei āwhina mōku."

¹¹ Kua puta kē i a koe tāku tangi hei kanikani;
kua wewete i tōku kākahu taratara,
ā, whītikiria ana ahau e koe ki te koa;
¹² heī mea e himene ai tōku korōria ki a koe, kore ake e wahangū.
E Ihowā, e tōku Atua, ka whakawhetai ahau ki a koe ake ake.

31

He Inoi Whakawhirinaki ki te Atua

Ki te tino kaiwhakatangi. He himene nā Rāwiri.

- ¹ E Ihowā, ko koe tāku e whakawhirinaki nei;
kei whakamā ahau ake ake;
whakaorangia ahau, he tika nei hoki koe.
² Anga mai tōu taringa ki ahau;
hohoro te whakaora i ahau.
Kia ai koe hei kōhatu kaha mōku,
hei whare tiaki mōku.

³ Ko koe hoki tōku kōhatu, tōku pā;
nā, kia mahara ki tōu ingoa,

ā, ārahina ahau, tohutohungia hoki ahau.

⁴ Kapohia ahau i roto i te kupenga i hunā e rātou mōku;
ko koe hoki tōku kaha.

⁵ Tenei tōku wairua te tukua atu nei e ahau ki tōu ringa;
nāu ahau i hoko e Ihowā, e te Atua o te pono.

⁶ E kino ana ahau ki te hunga e whakaaro ana ki ngā mea tekateka noa;
e whakawhirinaki ana hoki ahau ki a Ihowā.

⁷ Ka whakamanamana ahau, ka hari ki tōu atawhai;
mōu i titiro ki tāku tangi;
i mātau hoki ki tōku wairua i ngā wā o te hē;

⁸ kāhore ahau i kopia e koe ki roto ki te ringa o te hoariri;
kua whakatūria e koe ōku waewae ki te wāhi nui.

⁹ Tohungia ahau, e Ihowā, kei te hē hoki ahau,
pakoko kau tōku mata i te pōuri,
tōku wairua me tōku kōpū.

¹⁰ Ka hemo nei hoki tōku ora i te tangi,
me ōku tau i te auē;
poto iho tōku kaha i tōku hē,
kurupopo ana ōku iwi.

¹¹ He tāwainga ahau nā ōku hoariri katoa;
ko te tino mahi ia tēnā a ōku hoa noho tata,
he mea wehi ahau nā ngā tāngata i mōhio ki ahau;
ko te hunga i kite i ahau i waho, rere ana i ahau.

¹² Kua warewaretia ahau
me te tūpāpaku kua ngaro atu i te ngākau;
kua rite ki te oko pakaru.

¹³ I rongu hoki ahau i te ngautuarā a te tini;
i karapotia ahau e te wehi;
i a rātou e rūnanga ana ki te hē mōku,
i mea kia whakamatea ahau.

¹⁴ Ko ahau ia i whakawhirinaki ki a koe, e Ihowā;
i mea, "Ko koe tōku Atua."

¹⁵ Kei tōu ringa ōku tāima,
whakaorangia ahau i ngā ringa o ōku hoariri,
i te hunga e tūkinu ana i ahau.

¹⁶ Kia whiti tōu mata ki tāu pononga;
whakaorangia ahau, he mahi tohu hoki tāu.

¹⁷ Kei whakamā ahau, e Ihowā;
kua karanga hoki ahau ki a koe;
kia whakamā te hunga kino,
kia takoto puku i te rēinga.

¹⁸ Whakamutua te kōrero a ngā ngutu teka,
he kino nei ā rātou kōrero mō te tangata tika,
nā tō rātou whakapehapeha hoki, nā tō rātou whakahīhi.

¹⁹ Anō te nui o tāu pai kua rongoatia nei e koe
mō te hunga e wehi ana ki a koe;
i mahia nei e koe mō te hunga e whakawhirinaki ana ki a koe
i te aroaro o ngā tama a te tangata!

²⁰ Ka hunā rātou e koe ki te wāhi ngaro i tōu aroaro
i ngā rauhanga a te tangata;
ka hunā rātou e koe ki roto ki te tēneti,
kei taea e te ngangau a ngā arero.

²¹ Kia whakapaingia a Ihowā,
mōna i mea kia mīharotia tāna mahi tohu
ki ahau i te pā kaha.

²² I kī hoki ahau i tōku pōtatututunga,

“Kua motuhia mai ahau i mua i ōu kanohi.”
 Ahakoa rā i rongo koe ki tōku reo inoi
 i tāku karangatanga ki a koe.

- ²³ Arohaina a Ihowā, e tāna hunga tapu katoa;
 e tiakina ana e Ihowā te hunga pono,
 ā, he nui tāna utu ki te kaimahi whakapehapeha.
²⁴ Kia māia, kia kaha ō koutou ngākau,
 e te hunga katoa e tūmanako ana ki a Ihowā.

32

Te Whākinga me te Murunga

Nā Rāwiri: he Makiri.

- ¹ Ka hari te tangata kua oti tāna hē te muru,
 tōna hara te hīpoki.
² Ka hari te tangata kāhore nei e whakairia e Ihowā he hara ki a ia,
 ā, kāhore he hīanga i tōna wairua.
³ I ahau kīhai i kuihi, ngahengahe kau ōku iwi
 i tāku auētanga i te rā roa.
⁴ Nō tōu ringa i taimaha ki ahau i te ao, i te pō;
 kua whakaputaina kētia tōku mākūkūranga,
 ānō nā te maroketanga o te raumati.

Hera

- ⁵ I whākina e ahau tōku hara ki a koe,
 kīhai hoki i huna i tōku kino;
 i mea ahau, “Ka whākina āku mahi tutū ki a Ihowā,”
 ā, murua ana e koe te kino o tōku hara.

Hera

- ⁶ Mō konei ka inoi ki a koe
 ngā tāngata tapu katoa i te wā e kitea ai koe;
 he pono ka ngawhā ngā wai nui,
 e kore e tata ki a ia.
⁷ Ko koe tōku piringa;
 māu ahau e whakaora i te pōuri,
 māu ahau e karapoti ki ngā waiata whakaora.

Hera

- ⁸ Ka tohutohungia koe e ahau, ka whakaakona koe ki te ara e haere ai koe;
 mā tōku kanohi koe e ārahi.
⁹ Kei rite koutou ki te hōiho, ki te muera rānei,
 kāhore nei he mātauranga;
 he mea kuku nei ō rāua kauae ki te paraire,
 ki te mōkā hei pupuri mai;
 ki te kore hoki, e kore e tata ki a koe.
¹⁰ He tini ngā mea whakapōuri mō te tangata hara;
 ko te tangata ia e whakawhirinaki ana ki a Ihowā,
 ka karapotia e te atawhai.
¹¹ Kia koa ki a Ihowā, whakamanamana, e te hunga tika;
 kia hari, hāmama, e te hunga ngākau tika katoa.

33

Te Ngari me te Pai o te Atua

- ¹ Kia hari ki a Ihowā, e te hunga tika;
 he mea ātaahua te whakamoemiti mā te hunga kore hē.
² Whakamoemiti ki a Ihowā i runga i te hāpa;
 hūmene ki a ia i runga i te hātere kotahi tekau nei ngā aho.

- ³ Waiatatia ki a ia he waiata hou;
kia tika te whakatangi, kia nui te reo.
- ⁴ Nō te mea he tika te kupu a Ihowā,
ā, kei runga i te pono āna mahi katoa.
- ⁵ E paingia ana e ia te tika me te whakawā;
kī tonu te whenua i te atawhai a Ihowā.
- ⁶ Nā te kupu a Ihowā ngā rangi i hanga;
ko ngā mano katoa hoki o reira nā te hā o tōna māngai.
- ⁷ He mea huihui e ia ngā wai o te moana, ānō he pūranga;
he mea whawhau e ia te rire ki ngā pākoro.
- ⁸ Kia wehi te whenua katoa ki a Ihowā;
kia ohoohe ngā tāngata katoa o te ao ki a ia.
- ⁹ I kī hoki ia, ā, kua oti;
i whakahau, ā, tū tonu iho.
- ¹⁰ E whakatakā ana e Ihowā te whakaaro o ngā tauwi;
e whakakāhoretia ana e ia ngā meatanga a ngā iwi.
- ¹¹ Ko te whakaaro o Ihowā, tū tonu ake ake;
ko ngā meatanga a tōna ngākau kei tēnā whakatupuranga,
kei tēnā whakatupuranga.
- ¹² Ka hari te iwi nō rātou nei Atua a Ihowā,
te iwi kua whiriwhiria e ia hei taonga tupu mōna.
- ¹³ E titiro iho ana a Ihowā i te rangi;
e kite ana ia i ngā tama katoa a te tāngata.
- ¹⁴ Kei tōna wāhi nohoanga ia e mātakitaki iho ana
ki ngā tāngata katoa o te whenua.
- ¹⁵ Nāna i hanga ngā ngākau o rātou katoa,
e mōhiotia ana e ia ā rātou mahi katoa.
- ¹⁶ E kore tētahi kīngi e ora i te nui o te ope,
e kore e ora te mārohirohi i te nui o te kaha.
- ¹⁷ He mea teka te hōiho hei whakaora;
ehara anō tōna kaha nui i te mea e mawhiti ai.
- ¹⁸ Nanā, kei runga i te hunga e wehi ana i a ia te kanohi o Ihowā,
kei te hunga e tūmanako ana ki tāna mahi tohu;
- ¹⁹ hei whakaora i ō rātou wairua kei mate,
hei mea i a rātou kia ora i te wā o te hemokai.
- ²⁰ Kua tatari nei ō tātou wairua ki a Ihowā;
ko ia tō tātou kaiāwhina, tō tātou whakangungu rākau.
- ²¹ Hari tonu tō tātou ngākau ki a ia;
nō tātou hoki i whakawhirinaki ki tōna ingoa tapu.
- ²² E Ihowā, hei runga i a mātou tāu mahi tohu;
kia rite hoki ki tā mātou tūmanako ki a koe.

34

He Whakamoemiti mō te Whakaoranga

Nā Rāwiri, i tōna āhua i rerekē rā i te aroaro o Apimereke; nā peia ana ia, ā, haere ana.

- ¹ Ka whakapaingia e ahau a Ihowā i ngā wā katoa;
he whakamoemiti tonu tā tōku māngai ki a ia.
- ² Ka whakamanamana tōku wairua ki a Ihowā;
ka rongu te hunga māhaki, ā, ka hari.
- ³ Kia whakanui tahi tātou i a Ihowā,
kia whakateitei tahi hoki i tōna ingoa.
- ⁴ I rapu ahau i a Ihowā, ā, rongu mai ana ia ki ahau,
whakaorangia ana ahau e ia i ōku wehi katoa.
- ⁵ I titiro rātou ki a ia, ā, kua mārama;

- ā, kāhore rawa he whakamā o ō rātou mata.
- ⁶ I karanga tēnei tangata iti, ā, whakarongo ana a Ihowā, whakaora ana i a ia i ōna whakapāwera katoa.
- ⁷ E noho ana te anahera a Ihowā i tētahi taha, i tētahi taha, o te hunga e wehi ana i a ia, ā, e whakaora ana i a rātou.
- ⁸ Whakamātauria, kia kite ai koutou i te pai o Ihowā; ka hari te tangata e whakawhirinaki ana ki a ia.
- ⁹ Kia wehi ki a Ihowā, e tōna hunga tapu; e kore hoki e hapa ngā tātanga e wehi ana i a ia.
- ¹⁰ E hapa ana ngā kūao raiona, e mate ana i te kai; ko te hunga ia e rapu ana ki a Ihowā, e kore e hapa i tētahi mea pai.
- ¹¹ Haere mai, e ngā tamariki, whakarongo ki ahau; māku koutou e ako kia wehi ki a Ihowā.
- ¹² Ko wai te tangata e hiahia ana ki te ora, e whai ana kia maha ngā rā, kia kite i te pai?
- ¹³ Tiakina tōu arero kei kino, ōu ngutu kei kōrero hīanga.
- ¹⁴ Mawehe atu i te kino, mahia te pai; rapua te āta noho, whāia hoki.
- ¹⁵ E tau ana ngā kanohi o Ihowā ki te hunga tika; me ōna taringa ki tā rātou karanga.
- ¹⁶ E hē ana te mata o Ihowā ki ngā kaimahi i te kino, hei hātepe i a rātou i te whenua kei maharatia.
- ¹⁷ I karanga te hunga tika, ā, i whakarongo a Ihowā, whakaorangia ana rātou e ia i ō rātou whakapāwera katoa.
- ¹⁸ E tata ana a Ihowā ki te hunga ngākau marū; ka whakaorangia anō e ia te hunga wairua iro.
- ¹⁹ He tini ngā mate o te tangata tika; otiia, e whakaorangia ana ia e Ihowā i roto i ērā katoa.
- ²⁰ E tiakina ana e ia ōna wheua katoa; e kore tētahi e whati.
- ²¹ Ka mate i te kino te tangata hara, ā, ka hē te hunga e kino ana ki te tangata tika.
- ²² E hokona ana e Ihowā te wairua o āna pononga; e kore anō e hē tētahi o te hunga e whakawhirinaki ana ki a ia.

35

He Inoi mō te Rapunga Utu

Nā Rāwiri.

- ¹ E ngana, e Ihowā, ki te hunga e tohe ana ki ahau; whawhaitia te hunga e whawhai nei ki ahau.
- ² Kia mau ki te whakangungu rākau, ki te puapua; whakatika hei āwhina mōku.
- ³ Unuhia te tao, āraia te ara o te hunga e whai nei i ahau; kī mai ki tōku wairua, “Ko ahau tōu whakaoranga.”
- ⁴ Kia whakamā, kia numinumi te hunga e whai ana kia whakamatea ahau; kia whakahokia ki muri, kia whakapōauautia te hunga e whakatakoto ana i te kino mōku.
- ⁵ Kia rite rātou ki te pāpapa e pūhia ana e te hau; kia āia haeretia e te anahera a Ihowā.
- ⁶ Kia pōuri tō rātou ara, kia pāhekeheke; kia whāia rātou e te anahera a Ihowā.

⁷ Kāhore hoki he rawa i hunā ai e rātou te poka o tā rātou kupenga mōku;
he mea keri takekore kia mate ai ahau.

⁸ Kia rokohanga pōauautia ia e te ngaromanga;
kia mau anō ko ia i tāna kupenga i huna ai,
kia taka ia ki taua tino ngaromanga.

⁹ Ā, ka koa tōku wairua ki a Ihowā,
ka hari ki tāna whakaoranga.

¹⁰ Ka kī katoa ōku wheua,
“E Ihowā, ko wai te rite mōu,
mō te kaiwhakaora o te iti
i te tangata e kaha ake ana i a ia,
āe, o te iti, o te rawakore i tōna kaipāhua?”

¹¹ Whakatika ana ngā kaiwhakapae teka;
whakawākia ana ahau mō ngā mea kīhai nei ahau i mātau atu.

¹² Utua ana e rātou tāku pai ki te kino,
ā, whakatupu pani ana tōku wairua.

¹³ Tēnā ko ahau, i a rātou e mate ana,
he kahu taratara tōku,
waikauwere ana tōku wairua, kīhai i kai;
ā, hoki mai ana tāku īnoi ki tōku uma.

¹⁴ Ko tōku āhua me te mea he hoa ia, he teina nōku;
kūpapa noa iho ahau,
ānō he tangata e tangi ana ki tōna whaea.

¹⁵ I tōku paheketanga ia koa ana rātou, huihui ana;
huihui ana ngā tāngata kino noa iho hei hoariri mōku,
kīhai anō ahau i mōhio, haehae ana rātou i ahau,
kīhai hoki i mutu.

¹⁶ Rite tonu ki ngā kaiwhakakata o ngā hākari,
tetēā ana ō rātou niho ki ahau.

¹⁷ E te Ariki, kia pēhea te roa o tāu titiro kau mai?
Whakaorangia tōku wairua i ā rātou whakangaromanga,
tāku e aroha nei, i ngā raiona.

¹⁸ Ka whakawhetai ahau ki a koe i roto i te whakaminenga nui,
ka whakamoemiti ki a koe i roto i te iwi maha.

¹⁹ Kei hari pokanoa ki ahau ōku hoariri;
kei whakakini te kanohi o te hunga e kino noa ana ki ahau.

²⁰ Ehara hoki tā rātou i te kōrero mō te rangimārie;
heoi kei te whakatakoto kupu tinihanga rātou
mō te hunga āta noho o te whenua.

²¹ Inā, hāmama ana ō rātou māngai ki ahau,
e kī ana, “Ha, ha,
kua kite tō mātou kanohi!”

²² Kua kite koe, e Ihowā; kaua rā e wahangū,
e te Ariki, kei matara i ahau.

²³ Oho ake, e ara ki te whakarite i tōku whakawā,
ki tāku tautohe, e tōku Atua, e tōku Ariki.

²⁴ Kia rite ki tōu tika te whakarite mōku,
e Ihowā, e tōku Atua:
kei koa anō rātou ki ahau.

²⁵ Kei mea rātou i roto i ō rātou ngākau,
“Ha, ko tā mātou tēnā i pai ai.”
Kei mea rātou, “Kua horomia ia e tātou.”

²⁶ Kia whakamā, kia numinumi ngātahi,
te hunga e koa ana ina hē ahau;
kia whakakākahuria ki te whakamā, ki te numinumi,
te hunga e whakakake ana ki ahau.

- ²⁷ Kia hāmama i te hari,
kia koa te hunga e pai ana ki tāku mahi tika;
āe, kia mea tonu,
“Kia whakanuia a Ihowā
e whakapai nei ki te ora o tāna pononga.”
²⁸ Ā, ka kōrerotia e tōku arero tāu mahi tika,
me te whakamoemiti ki a koe i te rā roa.

36

- Te Kino o te Tangata me te Pai o te Atua*
Ki te tino kaiwhakatangi. Nā te pononga a Ihowā, nā Rāwiri.
¹ E mea ana te mahi kino a te tangata hara
i roto i tōku ngākau,
kāhore he wehi ki te Atua
i mua i ōna kanohi.
² E whakapai ana hoki ōna kanohi ake ki a ia anō,
e kore e kitea tōna hara, e kore e kinongia.
³ He kino ngā kupu a tōna māngai, he rauhanga hoki,
kua mahue i a ia te mahara, te mahi i te pai.
⁴ He mahi nanakia tāna e whakaaro ai i runga i tōna moenga;
ehara i te pai te ara e tūria ana e ia,
kāhore ōna whakarihariha ki te kino.
⁵ Kei ngā rangi, e Ihowā, tāu mahi tohu;
tutuki noa atu tōu pono ki ngā kapua.
⁶ Rite tonu tōu tika ki ngā maunga o te Atua;
he rire nui āu whakaritenga;
ko koe, e Ihowā, te kaiwhakaora i te tangata, i te kararehe.
⁷ Anō te pai o tōu aroha, e te Atua;
ka okioki ngā tama a te tangata
i raro i te taumarumarutanga iho o ōu pākau.
⁸ Ka mākona rātou i ngā mea mōmona o tōu whare;
ka whakainumia anō e koe ki te awa o āu mea whakahari.
⁹ Kei a koe hoki te puna o te ora;
mā tōu mārama ka kite ai mātou i te mārama.
¹⁰ Kia roa tōu aroha ki te hunga e mātau ana ki a koe,
tōu tika hoki ki te hunga ngākau tika.
¹¹ Kei puta mai ki ahau te wae wae whakapakari;
kei āia atu ahau e te ringa o te hunga hara.
¹² Hinga iho i reira ngā kaimahi i te kino;
kua turakina iho, tē āhei te ara ake.

37

- Te Whakamutunga o te Hunga Kino me te Utu o te Hunga Pai*
Nā Rāwiri.
¹ Kaua e mamae ki te hunga kino,
kaua e hae ki ngā kaimahi i te hē,
² nō te mea ka hohoro rātou te kotia,
te pērātia me te tarutaru,
ā, ka memenge me he otaota hou.
³ Whakawhirinaki ki a Ihowā, mahia te pai;
e noho ki te whenua, ā, e aru i muri i te pono.
⁴ Whakaahuareka ki a Ihowā,
ā, ka hōmai e ia ki a koe tā tōu ngākau i hiahia ai.
⁵ Tukua tōu ara ki a Ihowā;
whakawhirinaki hoki ki a ia, ā, māna e mahi.
⁶ Māna hoki e whakaputa tōu tika, anō he mārama,

ōu ritenga me te mea ko te rā e tū ana.

⁷ Okioki ki a Ihowā, tatari mārie ki a ia;
kei mamae ki te tangata e tere ana i tōna ara,
ki te tangata e taea ana e ia ngā whakaaro kino.

⁸ Kāti te riri, whakarērea hoki te ārita.
Kei mamae koe, kei tākina kia mahi i te kino.

⁹ Nō te mea ka hātepea atu te hunga kino;
ko te hunga ia e tatari ana ki a Ihowā,
ka riro i a rātou te whenua.

¹⁰ Kia potopoto ake nei hoki, ā, ka kore noa iho te hunga kino;
āe rā, ka āta tirohia e koe tōna wāhi, ā, kore kau noa iho ia.

¹¹ Nā, ka riro te whenua i te hunga māhaki;
ā, ka hari rātou i te roa o te āta noho.

¹² E whakangārahu ana te tangata kino mō te tangata tika;
pakiri ana ōna niho ki a ia.

¹³ Ka kata te Ariki ki a ia,
nō te mea ka kite ia e tata ana tōna rā.

¹⁴ Kua unuhia te hoari e te hunga kino,
kua piko tā rātou kōpere,
hei turaki i te ware, i te rawakore,
hei kōhuru i te hunga e tika ana, i te ara.

¹⁵ Ka tapoko tā rātou hoari ki ō rātou ngākau;
ā, ka whatia ā rātou kōpere.

¹⁶ Engari te wāhi iti a te tangata tika
i ngā taonga o ngā tāngata kino tokomaha.

¹⁷ Ka whatia hoki ngā ringa o te hunga kino;
ū tonu ia i a Ihowā te hunga tika.

¹⁸ E mātau ana a Ihowā ki ngā rā o te hunga tika;
ā, ka pūmau tō rātou kāinga ake ake.

¹⁹ E kore rātou e whakamā i te wā o te hē,
ka mākona anō rātou i ngā rā o te hemokai.

²⁰ Ka ngaro ia te hunga kino,
ā, ka rite ngā hoariri o Ihowā ki te mōmona o te tarutaru;
ka mahea atu rātou – ka mahea atu me he paowa.

²¹ E tango ana te tangata kino i te taonga tārewa, kāhore hoki āna utu;
ko te tangata tika ia he aroha tōna, he hōmai.

²² Ka riro hoki te whenua i āna e manaaki ai;
ka hātepea anō āna e kanga ai.

²³ Ka ū i a Ihowā ngā hikoinga o te tangata tika;
e paingia ana hoki e ia tōna ara.

²⁴ Ahakoa hinga, e kore e tino takoto rawa;
ka ū hoki ia i te ringa o Ihowā.

²⁵ He tamariki ahau i mua, ā, kua koroheke nei,
heoi, kāhore ahau i kite i te tangata tika e whakarērea ana,
i ōna uri hoki e pīnono taro ana.

²⁶ I te rā roa he atawhai tonu tāna, he ohaoha;
ka manaakitia hoki ōna uri.

²⁷ Whakarērea te kino, mahia te pai,
ka noho tonu ai.

²⁸ E aroha ana hoki a Ihowā ki te ritenga pai;

e kore anō e whakarere i tāna hunga tapu.

E tiakina tonutia ana rātou ake ake;
ka hātepea atu ia ngā uri o te hunga kino.

²⁹ Ka riro te whenua i te hunga tika,
ka nohoia hoki a reira e rātou ake ake.

³⁰ He kupu mōhio tā te māngai o te tangata tika;
he ritenga pai tā tōna arero e kōrero ai.

³¹ Kei tōna ngākau te ture a tōna Atua;
e kore e paheke tētahi o ōna hikoinga.

³² E tau ana te titiro a te tangata kino ki te tangata tika,
ā, e whai ana kia whakamatea ia.

³³ E kore a Ihowā e whakarere i a ia ki tōna ringa;
e kore anō ia e whakatau hē ki a ia ina whakawākia.

³⁴ Tāria a Ihowā, kia mau ki tāna ara,
ā, ka whakanuia koe e ia,
ka whakawhiwhia hoki ki te whenua;
e hātepea atu te hunga kino, ka kite koe.

³⁵ I kite ahau i te tangata kino e kake ana,
e tautorotoro ana me te rākau matomato i tōna oneone tupu.

³⁶ Heoi, pahure noa ake tētahi, ā, kore kau noa iho;
āe, i rapua ia e ahau, ā, kīhai i kitea.

³⁷ Waitohutia te tangata tika, tirohia iho te tangata kore hē;
nō te mea he mārie te tukunga iho ki taua tangata.

³⁸ Tēnā ko te hunga kino, ka ngaro ngātahi atu rātou;
te tukunga iho ki te hunga kino, ka hātepea atu rātou.

³⁹ Nā Ihowā ia te whakaoranga o te hunga tika;
ko ia tō rātou pā kaha i te wā o te hē.

⁴⁰ Mā Ihowā rātou e āwhina, ko ia hoki hei tauārai mō rātou;
ko ia hei tauārai mō rātou i te hunga kino, ka whakaorangia rātou e ia,
mō rātou ka whakawhirinaki ki a ia.

38

Te Īnoi a te Tangata e Mamae ana

He hīmene nā Rāwiri, hei whakamahara.

¹ E Ihowā, kaua e whakatūpehupehu mai ki ahau ina riri koe,
kaua anō ahau e pākia ina ārita koe.

² Titi tonu hoki āu pere ki ahau;
kaha rawa te pēhi a tōu ringa i ahau.

³ Kāhore he wāhi ora o ōku kikokiko,
nā tōu riri hoki;
kāhore anō e āta takoto ōku wheua,
nōku i hara nei.

⁴ Kua taupokina iho hoki tōku mātenga e ōku kino;
anō he pīkaunga taimaha e pēhi rawa ana i ahau.

⁵ E piro ana ōku whiunga,
kua pirau i tāku mahi pōauau.

⁶ E whakawiria ana ahau, piko rawa;
e tangi haere ana i te roa o te rā.

⁷ Kei te tahuna hoki tōku hope, kapi tonu;
kāhore hoki he wāhi ora o ōku kikokiko.

⁸ Kua kore ōku kaha, marū rawa ahau;
hāmama ana tāku auē i te mamae o tōku ngākau.

- ⁹ E te Ariki, kei tōu aroaro ōku hiahia katoa;
kāhore hoki e ngaro i a koe tāku auē.
- ¹⁰ Kihakiha kau tōku ngākau, kua hemo tōku kaha;
me te mārama o ōku kanohi, kua kore hoki ēnā ōku.
- ¹¹ Matara noa atu i tōku mate te tūranga mai
o ngā tāngata i aroha mai ki ahau, o ōku hoa hoki;
i tawhiti anō ōku whanaunga e tū kē mai ana.
- ¹² E whakatakoto māhanga ana mōku te hunga e whai ana i ahau kia whakamatea;
he nanakia anō ngā kupu a te hunga e rapu ana i te hē mōku;
he whakaaro tinihanga anō ā rātou ā pau noa te rā.
- ¹³ Ko ahau ia, i rite ki te turi, kīhai i rongo,
ki te tangata wahangū, kāhore nei e hamumu tōna māngai.
- ¹⁴ Nā, rite tonu ahau ki te tangata kāhore nei e rongo,
kāhore nei he whakatūpehupehu i tōna māngai.
- ¹⁵ E tūmanako nei hoki ahau ki a koe, e Ihowā;
ka whakahoki kupu mai anō koe, e te Ariki, e tōku Atua.
- ¹⁶ I mea hoki ahau, “Kei koa mai rātou ki ahau;
ka paheke tōku waewae, ka whakahihī rātou ki ahau.”
- ¹⁷ Ko ahau hoki, meāke kopa,
ā, kei mua tonu i ahau tōku pōuri.
- ¹⁸ Ka whāki hoki ahau i tōku kino,
ka pōuri mō tōku hara.
- ¹⁹ Ko ōku hoariri ia hauhau tonu, kaha tonu;
kua tokomaha anō te hunga e kino noa ana ki ahau.
- ²⁰ He hoariri anō ki ahau te hunga e utu ana i te pai ki te kino;
mōku e whai ana i te pai.
- ²¹ Kaua ahau e whakarērea, e Ihowā,
e tōku Atua; kei mamao atu koe i ahau.
- ²² Hohoro ki te āwhina i ahau, e te Ariki,
e tōku whakaoranga.

39

Te Whākina a te Tangata e Mamae ana

Ki te tino kaiwhakatangi: ki a Ierutunu. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ I mea ahau, “Ka āta whakaaro ahau ki ōku ara,
kei hara tōku arero;
ka tiakina tōku māngai, paraire rawa,
i te mea kei tōku aroaro te tangata kino.
- ² I whakamoroki ahau, i wahangū,
kīhai i puaki tāku kupu, ahakoa pai;
ā, ka oho tōku mamae.
- ³ Werawera ana tōku ngākau i roto i ahau;
i ahau e whakaaro ana ka kā te ahi,
ā, ka kōrero tōku arero:
- ⁴ “E Ihowā, meinga ahau kia mātau ki tōku mutunga,
ki te maha hoki o ōku rā, e hia rānei;
kia mātau ai ahau he mea memeha noa ahau.
- ⁵ Nanā, he whānuitanga ringa ōku rā kua hōmai nei e koe;
he kāhore noa iho anō ōku tau i tōu aroaro.
- Ahakoa ū noa te tū o ngā tāngata katoa,
he mea memeha kau.
- ⁶ He pono kei roto i te ātārangi te tangata e kōpikopiko noa ana;
he pono e ohore noa ana rātou;
e āmi ana ia i te taonga, ā, kāhore e mātau mā wai rānei e kōhi.

Hera

- ⁷ “Nā, he aha tāku e tatari atu nei, e te Ariki?
Ko koe tāku e tūmanako ai.
- ⁸ Whakaorangia ahau i āku mahi tutū katoa;
kaua ahau e waiho hei tāwainga mā te wairangi.
- ⁹ Wahangū ana ahau; kīhai i kuihi tōku māngai;
he meatanga hoki tēnei nāu.
- ¹⁰ Nekehia atu i ahau tāu whiu;
ka ngaro ahau i te pakinga a tōu ringa.
- ¹¹ “Ka pākia e koe te tangata,
ka whakatūpehupehuria mō te hara,
ka meinga e koe tōna ātaahua kia memeha,
kia pērā me te pūrehurehu.
He pono he mea teka noa ngā tāngata katoa.
- ¹² “Whakarongo ki tāku inoi e Ihowā,
kia tītaha mai tōu taringa ki tāku karanga;
kei wahangū koe ki ōku roimata.
He heke hoki ahau nāu, he manene,
he pērā me ōku mātua katoa.
- ¹³ Kia āta hanga ki ahau, kia tā ai tōku manawa,
keiwhā haere atu ahau, i konei, ā, ka kāhore noa iho.”

40

He Waiata Whakawhetai me te Tangi

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ I tatari mārie ahau ki a Ihowā;
ā, anga ana ia ki ahau, whakarongo ana ki tāku karanga.
- ² Nā, kei te tango ake ia i ahau i te poka whakamataku,
i te paru tāoruoru;
kei te whakatū i ōku waewae ki runga ki te kōhatu,
kei te whakaū i ōku hikoinga.
- ³ Ā, hōmai ana e ia he waiata hou ki tōku māngai,
he whakamoemiti ki tō tātou Atua.
He tokomaha e kite, ā, ka wehi,
ka whakawhirinaki ki a Ihowā.
- ⁴ Ka hari te tangata kua waiho nei e ia
a Ihowā hei whakawhirinakitanga mōna;
ā, kāhore e tauri ki te hunga whakakake,
ki te hunga hoki e peka ana ki te teka.
- ⁵ E Ihowā, e tōku Atua, he tini
āu mahi whakamiharo i mahia e koe,
me ōu whakaaro ki a mātou.
E kore e taea te kōrero whakatepe atu ki a koe;
me i mea ahau kia whakakitea,
kia kōrerotia, e kore e taea te tatau.
- ⁶ Kīhai i matenuitia e koe te patunga tapu, me te whakahere;
pokaia ana e koe ōku taringa.
Kīhai koe i mea mai ki te tahunga tinana,
ki te whakahere hara.
- ⁷ Nā, ko tāku meatanga atu, “Nā, kua tae mai ahau;
kei roto i te pukapuka te tuhituhi mōku.
- ⁸ Ko taku pai ko te mea i tāu e pai ai, e tōku Atua;
āe rā, kei tōku ngākau tāu ture.”

- ⁹ Kua kauwhautia e ahau te tika
i roto i te whakaminenga nui;
nanā, kīhai i kopia ōku ngutu,
tēnā koe te mātau ana, e Ihowā.

Hera

¹⁰ Kīhai i hunā e ahau tōu tika i roto i tōku ngākau;
kua kōrerotia e ahau tōu pono me tāu whakaoranga;
kīhai, i hunā e ahau tōu aroha me tōu pono
i te whakaminenga nui.

¹¹ Kei kaiponuhia tōu aroha ki ahau, e Ihowā;
mā tōu atawhai me tōu pono ahau e tiaki i ngā wā katoa.

¹² Tā te mea kua karapotia ahau e ngā kino
e kore e taea te tatau;
mau pū ahau i ōku kino,
tē āhei te titiro ake;
he tini kē i ngā makawe o tōku mātenga;
ā, hemo iho tōku ngākau.

¹³ Kia pai, e Ihowā, ki te whakaora i ahau;
e Ihowā, hohoro ki te āwhina i ahau.

¹⁴ Kia whakamā, kia pororaru ngātahi te hunga
e rapu ana i tōku wairua kia whakamatea;
kia whakahokia ki muri, kia whakamā te hunga
e hiahia ana kia hē ahau.

¹⁵ Kia hunā, hei utu mō tō rātou whakamā te hunga
e mea mai ana ki ahau, "Ha, ha!"

¹⁶ Kia hari, kia koa ki a koe te hunga katoa
e rapu ana i a koe;
kia mea tonu te hunga e pai ana ki tāu whakaoranga,
"Kia whakanuia a Ihowā."

¹⁷ Ko ahau ia, he iti, he rawakore;
heoi e whakaaro ana te Ariki ki ahau.
Ko koe tōku āwhina, tōku kaiwhakaora;
kaua rā e whakaroa, e tōku Atua.

41

Te Īnoi a te Tangata e Mate ana

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.

¹ Ka hari te tangata e whakaaro ana ki te rawakore;
e whakaorangia ia e Ihowā i te rā o te hē.

² Mā Ihowā ia e tiaki, e whakaora;
ka whakaharitia ia i runga i te whenua.
E kore anō e tukua e koe ki ngā hiahia o ōna hoariri.

³ Mā Ihowā ia e whakakaha, i a ia e whakaruhi ana i runga i te moenga;
māu anō e whakapai katoa tōna moenga i a ia e mate ana.

⁴ I mea ahau, "E Ihowā, tohungia ahau;
rongoātia tōku wairua; kua hara hoki ahau ki a koe."

⁵ He kino te kōrero a ōku hoariri mōku, e mea ana,
"Āhea rānei ia mate ai, pirau ai tōna ingoa?"

⁶ Ā, ki te haere mai ia kia kite i ahau, ka kōrero horihori ia;
e āmi ana tōna ngākau i te kino māna;
i tōna putanga ki waho, kōrerotia ana e ia.

⁷ E kōmuhumu ana mōku te hunga katoa e kino ana ki ahau;
e whakatakoto ana i te kino mōku.

⁸ E ai tā rātou, "E piri ana te mate kino ki a ia;
ā, ka takoto nei ia, heoi anō tōna aranga ake."

⁹ Āe, ko tōku hoa ake anō, i whakawhirinaki ai ahau,
i kai nei i tāku taro, kua hiki ake tōna rekereke ki ahau.

¹⁰ Ko koe ia, e Ihowā, kia aroha ki ahau;
ā, whakaarahia ahau, kia utua ai rātou e ahau.

¹¹ Nā konei ahau i mātau ai e pai ana koe ki ahau,
nō te mea kāhore tōku hoariri e whakamanamana ki ahau.

¹² Ko ahau ia, ko koe e whakamau ake ana i ahau i runga i tōku ngākau tapatahi;
e whakatū ake ana hoki i ahau ki tōu aroaro ake tonu atu.

¹³ Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Iharaira
inamata riro anō, ake tonu atu anō hoki.
Āmine, āe Āmine.

PUKAPUKA 2

42

(Waiata 42–72)

Ki te tino kaiwhakatangi. He Makiri, mā ngā tama a Koraha.

¹ Rite tonu ki te hāta e kihakiha nei ki ngā manga wai
tōku ngākau e kihakiha nei ki a koe, e te Atua.

² E hiainu ana tōku wairua ki te Atua, ki te Atua ora;
āhea ahau tae ai, puta ai ki te aroaro o te Atua?

³ Ko ōku roimata tāku kai
i te ao, i te pō,

i a rātou e mea tonu mai nei ki ahau,
“Kei hea tōu Atua?”

⁴ Ka mahara ahau ki ēnei mea;
me te wai tōku ngākau e maringi ana i roto i ahau:

i haere hoki ahau i roto i te huihui,
i haere tahi mātou ki te whare o te Atua,
he hari te reo, he whakamoemiti,
me te huihui e mea hākari ana.

⁵ He aha koe i piko ai, e tōku wairua?
I ohorere ai i roto i ahau?

Tūmanako ki te Atua;
tērā anō ahau e whakawhetai ki a ia,
mō te ora o tōna mata,
⁶ e tōku Atua.

Kua piko tōku wairua i roto i ahau;
koia ahau ka mahara ai ki a koe
i te whenua o Horano, o ngā Heremoni,
i Maunga Mitara.

⁷ Rarā ana tētahi rire ki tētahi rire
i te haruru o āu āwhiowhio wai;
tika ana āu ngaru katoa me āu tūātea
i runga i ahau.

⁸ Ahakoa rā e whakahaua mai anō e Ihowā tōna atawhai i te awatea;
ā, he waiata tāku ki a ia i te pō,
he inoi ki te Atua o tōku ora.

⁹ Ka mea ahau ki te Atua,
“E tōku kōhatu, he aha koe i wareware ai ki ahau?

He aha ahau ka haere pōuri ai
i te tūkino a te hoariri?”

¹⁰ Anō he hoari i roto i ōku wheua
te tāwai a ōku hoariri;
i a rātou e mea mai nei ki ahau i ngā rā katoa,
“Kei hea tōu Atua?”

¹¹ He aha koe i piko ai, e tōku wairua?
He aha koe i ohorere ai i roto i ahau?

Tūmanako ki te Atua;
tērā anō ahau e whakawhetai ki a ia,
ko te ora nei ia o tōku mata, ko tōku Atua.

43

Te Īnoi a tētahi e Noho Manene ana

¹ E te Atua, whakaritea tāku whakawā,
whakatikaia āku kōrero ki te iwi atuakore;
whakaorangia ahau

i te tangata tinihanga e mahi nei i te hē.

² Ko koe hoki te Atua o tōku kaha;
he aha ahau ka pangā nei e koe?

He aha ahau ka haere pōuri ai
i te tūkino a te hoariri?

³ Tukua mai tōu mārama me tōu pono
hei ārahi i ahau;

hei kawē i ahau ki tōu maunga tapu,
ki ōu tapenākara.

⁴ Ā, ka haere ahau ki te āta a te Atua,
ki te Atua, ki tōku hari nui;
āe, ka whakamoemiti ki a koe,
e te Atua, e tōku Atua, i runga i te hāpa.

⁵ He aha koe i piko ai, e tōku wairua?
He aha koe i ohorere ai i roto i ahau?

Tūmanako ki te Atua;
tērā anō ahau e whakawhetai ki a ia,
ko te ora nei ia o tōku mata, ko tōku Atua.

44

He Īnoi mō te Whakangungu

Ki te tino kaiwhakatangi, mā ngā tama a Koraha. He Makiri.

¹ E te Atua, kua rongo ō mātou taringa,
kua kōrerotia ki a mātou e ō mātou mātua,
ngā mahi i mahia e koe i ō rātou rā,
i ngā rā ō mua:

² nāu ngā tauwiwi i pana ki tōu ringa,
nāu rātou i whakatō;

nāu ngā iwi i whiu,
ā, whakamararatia ana rātou.

³ Ehara hoki i te mea, nā tā rātou hoari i whiwhi ai rātou ki te whenua,
ehara tō rātou tākakau i te mea i ora ai rātou;

engari nā tōu matau, nā tōu tākakau hoki,
nā te mārama anō o tōu mata,
he pai hoki nōu ki a rātou.

⁴ E te Atua, ko koe tōku Kīngi;
whakahaua he whakaora mō Hākopa.

⁵ Māu ka turaki ai mātou i ō mātou hoariri;
mā tōu ingoa ka takahia ai e mātou
te hunga e whakatika ana ki a mātou.

⁶ E kore hoki ahau e whakawhirinaki ki tāku kōpere;
e kore anō tāku hoari e whakaora i ahau.

⁷ Nāu hoki mātou i ora ai i ō mātou hoariri;
nāu anō i whakamā ai te hunga i kino ki a mātou.

⁸ Ko te Atua tā mātou e whakamanamana ai i te roa o te rā;
ka whakamoemiti anō mātou ki tōu ingoa ake ake.

Hera

⁹ Otirā, kua pangā nei mātou e koe, kua meinga kia whakamā;
kāhore hoki koe kia haere tahi me ā mātou taua.

¹⁰ Kua meinga mātou kia hoki whakamuri mai i te hoariri;
kei te pāhua anō i ētahi mā rātou te hunga e kino ana ki a mātou.

¹¹ Kua hoatu mātou e koe, anō he hipi e kainga ana;

- kua marara ki roto ki ngā tauwi.
- ¹² E hokona ana e koe tāu iwi, ā, hore he utu;
kāhore hoki koe e whiwhi rawa i te utu mō rātou.
- ¹³ E meinga ana mātou e koe hei tāwainga
mā ō mātou hoa kāinga;
hei whakahāweatanga, hei whakakatanga mai
mā te hunga i tētahi taha, i tētahi taha o mātou.
- ¹⁴ E meinga ana mātou e koe hei whakatauki mā ngā tauwi;
hei rurutanga mātenga mā ngā iwi.
- ¹⁵ Kei mua tonu i ahau tōku whakamā;
kua taupokina ahau e te pāwera o tōku mata;
- ¹⁶ i te reo o te kaitāwai, o te kaikohukohu;
i te hoariri, i te kairapu utu.
- ¹⁷ Kua pā katoa tēnei ki a mātou;
heoi kāhore mātou i wareware ki a koe,
kihai anō i teka ki tāu kawenata.
- ¹⁸ Kāhore tō mātou ngākau i tahuri whakamuri;
kihai anō ō mātou hikoinga i peka kē i tāu ara.
- ¹⁹ I marū ai mātou i a koe i te wāhi o ngā tarakona;
ā, taupoki rawa ki te ātārangi o te mate.
- ²⁰ Mehemea kua wareware mātou ki te ingoa o tō mātou Atua,
kua totoro rānei ō mātou ringa ki te atua kē;
- ²¹ e kore rānei tēnei e āta tirohia e te Atua?
E mātau ana hoki ia ki ngā mea ngaro o te ngākau.
- ²² Mōu nei hoki mātou i patua ai i te rā roa nei;
kiia iho mātou he hipi e patua ana.
- ²³ E ara, he aha koe ka moe ai, e te Ariki?
Whakatika, kua mātou e pangā tonutia.
- ²⁴ He aha koe ka huna ai i tōu mata?
Ka wareware ai ki tō mātou mamae, ki tō mātou tūkinotanga?
- ²⁵ Kua piko nei hoki tō mātou wairua ki raro ki te puehu;
piri rawa tō mātou kōpū ki te whenua.
- ²⁶ E ara, hei āwhina i a mātou;
kia mahara ki tōu aroha, ā, hokona mātou.

45

He Waiata Marena mō te Kīngi

Ki te tino kaiwhakatangi. He Hohanimi mā ngā tama a Koraha. He Makiri, he waiata aroha.

- ¹ E pupuke ake ana te mea pai i roto i tōku ngākau;
ka kōrerotia e ahau āku i tito ai mō te kīngi;
he pene tōku arero nā te kaituhituhi hohoro.
- ² Engari koe he ātaahua i ngā tama a te tangata;
kua ringihia ōu ngutu ki te āhuareka;
nā reira i manaakitia ai koe e te Atua ake ake.
- ³ Whītikiria tāu hoari ki tōu hūwhā, e te Nui Rawa,
tōu korōria me tōu hōnora.
- ⁴ Aratakina hoki tōu hōiho i runga i tōu hōnora, i te kaha,
hei mea hoki mō te pono, mō te māhaki, mō te tika,
ā, mā tōu matau koe e whakaako ki ngā mea whakamataku.
- ⁵ He koi āu pere; ka hinga ngā iwi ki raro i a koe;
kei roto rātou i te ngākau o ngā hoariri o te kīngi.
- ⁶ He pūmau, e te Atua, tōu torōna ake ake;
he hēpeta tika te hēpeta o tōu kīngitanga.
- ⁷ Kua aroha koe ki te tika, kua kino ki te hara;

- nā reira, nui atu i tō ōu hoa te whakawahinga a te Atua,
a tōu Atua i a koe ki te hinu o te hari.
- ⁸ Ko tōu kākahu katoa he kakara maira, he aroe, he kahia.
Ko ngā mea aho, whakatangitangi o ngā whare rei
nāna koe i whakaahuareka.
- ⁹ Kei roto i āu wāhine hōnōre ngā tamāhine kīngi;
kei tōu matau te kuīni e tū ana, nō Ōpira te kōura.
- ¹⁰ Whakarongo, e kō, titiro, tahuri iho tōu taringa;
ā, kia wareware koe ki tōu iwi, ki te whare anō o tōu pāpā.
- ¹¹ Pēnei ka matenuitia e te kīngi tōu ātaahua;
ko ia hoki tōu Ariki; ā, me koropiko ki a ia.
- ¹² Ko reira anō te tamāhine o Tāira me te ohaoha;
ka whai anō ngā tāngata taonga o te iwi kia manakohia e koe.
- ¹³ Kei roto te tamāhine a te kīngi, he korōria kau,
he mea whakairo ki te kōura tōna kākahu.
- ¹⁴ He mea whakapaipai ki te ngira tōna kākahu e kawea ai ia ki te kīngi;
ka ārahina ki a koe ngā wāhina,
ōna takahoa e whai ana i a ia.
- ¹⁵ He hari, he koa ina kawea mai rātou;
ka tomo ki te whare o te kīngi.
- ¹⁶ Ko āu tamariki hei whakakapi mō ōu mātua;
ka meinga anō rātou e koe hei kāwana mō te whenua katoa.
- ¹⁷ Ka meinga e ahau tōu ingoa kia maharatia e ngā whakatupuranga katoa;
e whakamoemititia ai koe e ngā iwi ā ake ake.

46

Kei a Tātou a Ihowā

Ki te tino kaiwhakatangi, mā ngā tama a Koraha. He waiata Arāmoto.

- ¹ Ko te Atua tō tātou piringa, tō tātou kaha;
he kaiāwhina e tino tata ana i ngā wā o te hē.
- ² Nā reira kore ake tō tātou wehi, ahakoa nekehia te whenua,
ahakoa kāhakina ngā maunga ki waenga moana;
- ³ ahakoa rarā, taupatupatu noa ōna wai,
ahakoa wiri ngā maunga i tōna huamo.
- ⁴ He awa tēnā ko ōna manga hei whakahari i te pā o te Atua,
i te wāhi tapu o ngā tapenākara o te Runga Rawa.
- ⁵ Kei waenganui ōna te Atua, e kore ia e whakakorikoria;
mā te Atua ia e āwhina i te putanga anō o te ata.
- ⁶ I nanā ngā tauīwi, i whakakorikoria ngā rangatiratanga;
puaki ana tōna reo, rewa ana te whenua.
- ⁷ Kei a tātou a Ihowā o ngā mano,
ko te Atua o Hākopa tō tātou piringa.

Hera

Hera

- ⁸ Haere mai, tirohia ngā mahi a Ihowā,
ngā whakangaromanga i whakaputaina e ia ki te whenua.
- ⁹ E whakamutua ana e ia ngā whāinga ā te pito rā anō o te whenua;
whati ana i a ia te kōpere, poro pū te tao,
tahuna ake e ia te hāriata ki te kāpura.
- ¹⁰ “Kia āta noho, ā, kia mātau ko ahau te Atua;
e whakanuia ahau i waenganui i ngā tauīwi,
e whakanuia ahau i te whenua.”
- ¹¹ Kei a tātou a Ihowā o ngā mano;
ko te Atua o Hākopa tō tātou piringa.

Hera

47

Te Rangatira Tino Nui

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene mā ngā tama a Koraha.

- ¹ Pākia ō koutou ringa, e ngā iwi katoa;
hāmama ki te Atua, kia hari te reo.
- ² Nō te mea he wehi a Ihowā, te Runga Rawa,
he kīngi nui ia nō te whenua katoa.
- ³ Māna e riro ai ngā iwi ki raro i a tātou,
me ngā tautāngata ki raro ki ō tātou waewae.
- ⁴ Māna e whiriwhiri tō tātou nohoanga mō tātou,
te mea pai rawa o Hākopa, o tāna i aroha ai.

Hera

- ⁵ Kua kake atu te Atua i roto i te hāmama,
a Ihowā i roto i te tangi o te tētere.
 - ⁶ Hīmene ki te Atua, hīmene atu;
hīmene ki tō tātou Kīngi, hīmene atu.
 - ⁷ Ko te Atua hoki te Kīngi o te whenua katoa;
hīmene atu i runga i te mōhio.
 - ⁸ Ko te Atua te Kīngi o ngā tauīwi;
e noho ana te Atua i runga i te torōna o tōna tapu.
 - ⁹ Kua huihui ngā rangatira o ngā iwi,
hei iwi mō te Atua o Āperahama.
- Nā te Atua hoki ngā whakangungu rākau o te whenua;
kua whakanuia rawatia ia.

48

Ko Hiona, te Pā o te Atua

He waiata, he hīmene mā ngā tama a Koraha.

- ¹ He nui a Ihowā, kia nui hoki te whakamoemiti
ki ia i te pā o tō tātou Atua, i te maunga o tōna tapu;
- ² ātaahua ana te tairanga o Maunga Hiona,
ko tā te ao katoa e koa ai;
kei te taha ki te raki
te pā o te Kīngi nui.
- ³ E mātauria ana te Atua
i roto i ōna whare papai hei piringa.
- ⁴ Nā, huihui tahi mai ana ngā kīngi,
haere tahi atu ana rātou.
- ⁵ I kite rātou, mīharo iho;
raruraru ana, hohoro tonu atu.
- ⁶ Pā ana te wehi ki a rātou i reira, te mamae,
ānō he wahine e whānau ana.
- ⁷ E wāhia ana e koe
ngā kaupuke o Tarahihi ki te marangai.
- ⁸ Rite tonu ki tā mātou i rongo ai,
tā mātou i kite ai i roto i te pā o Ihowā o ngā mano,
i te pā o tō tātou Atua;
mā te Atua e whakapūmau ake ake.

Hera

- ⁹ I whakaaroaro mātou ki tōu atawhai,
e te Atua, i waenganui o tōu temepara.
- ¹⁰ E te Atua, rite tahi ki tōu ingoa te whakamoemiti mōu,
tae noa atu ki ngā pito o te whenua;
ki tonu tōu matau i te tika.
- ¹¹ Kia hari a Maunga Hiona,
kia koa ngā tamāhine a Hūrā

i āu whakaritenga.

- ¹² Taiāwhiotia a Hiona, haere, ā kōpiko noa mai;
taua ōna pourewa,
¹³ maharatia ōna pekerangi,
tirohia ōna whare papai;
hei kōrerotanga mā koutou ki ēnei ake whakatupuranga.
¹⁴ Ko tēnei Atua hoki te Atua mō tātou ake ake.
Ko ia hei kaiārahi i a tātou ā mate noa.

49

Te Wairangi kia Whakawhirinaki ki ngā Taonga

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene mā ngā tama a Koraha.

- ¹ Whakarongo ki tēnei, e ngā iwi katoa;
tahuri mai ō koutou taringa, e ngā tāngata katoa o te ao.
² E ngā tāngata iti, koutou ko ngā tāngata rahi,
e te tangata taonga kōrua ko te rawakore.
³ Ka whakapuakina he mātauranga e tōku māngai;
ā, he āta ngārahu te whakaaro o tōku ngākau.
⁴ Ka tītaha tōku taringa ki te kupu whakarite;
ka puaki tāku pepeha i runga i te hāpa.
⁵ Kia wehi ahau ki te aha i ngā rā o te kino,
ina karapotia ahau e te kino kei ōku rekereke?
⁶ Ko te hunga e whakawhirinaki ana ki ō rātou taonga,
e whakamanamana ana ki te nui o ō rātou rawa.
⁷ E kore tētahi o rātou e āhei te hoko i tōna teina,
te hoatu rānei i tētahi utu mōna ki te Atua.
⁸ He nui hoki te utu mō tō rātou wairua,
ā, me whakarere atu ake ake;
⁹ kia ora tonu ai ia ake ake,
kia kaua e kite i te pirau.
¹⁰ E kite ana hoki ia e matemate ana ngā tāngata whakaaro nui,
e ngaro ngātahi ana te pōauau me te whakaarokore,
ā, mahue iho ō rātou taonga ki ētahi atu.
¹¹ Ki tō rātou whakaaro puku, tērā e pūmau tonu ō rātou whare me ō rātou nohoanga,
ki ngā whakatupuranga katoa;
huaina iho ō rātou whenua ki ō rātou ingoa.
¹² Heoi, kāhore te tangata e noho tonu i roto i te hōnore;
ko tōna rite kei ngā kararehe ka mōti nei.
¹³ Ko tō rātou ara tēnei, arā ko tō rātou pōauau;
heoi e whakapai ana tō rātou uri ki ā rātou kōrero.
¹⁴ Kei te hipi te rite; ko te wāhi mō rātou ko te rēinga;
ko te mate hei hēpara mō rātou,
hei rangatira anō te hunga tika mō rātou i te ata;
ko tō rātou ātaahua mā te rēinga e whakamōti,
kia kore ai he whare mōna.
¹⁵ Mā te Atua ia tōku wairua e hoko mai i te rēinga;
ko ia hoki hei tukunga atu mōku.

Hera

Hera

- ¹⁶ Kaua e wehi ua whai taonga te tangata,
ina nui haere te korōria o tōna whare.
¹⁷ Kāhore hoki āna mea e mau atu ai ia ina mate;
e kore tōna korōria e tuku iho i muri i a ia.
¹⁸ Whakapai noa ia i tōna wairua i a ia e ora ana;
ā, ka whakamoemititia koe ua pai āu mahi ki a koe anō.
¹⁹ Ka haere ia ki te whakatupuranga o ōna tūpuna;
e kore rawa rātou e kite i te mārama.

- ²⁰ Ko te tangata e whakahōnoretia ana, ā, kāhore e whai whakaaro,
kei ngā kararehe ka mōti nei tōna rite.

50

Te Koropiko Pono

He himene nā Āhapa.

- ¹ Kua puaki te kupu a te Atua, a te Atua tonu, a Ihowā,
ā, karangatia ana e ia te whenua i te putanga mai o te rā,
tae noa ki tōna torengitanga.
² Kua tīaho mai te Atua i roto i Hiona,
i te tino o te ātaahua.

³ Ka haere mai tō tātou Atua, e kore anō e wahangū;
ka kai te kāpura i tōna aroaro,
ā, ka hūkerikeri te āwhā ki tētahi taha ōna, ki tētahi taha.
⁴ Ka karangatia e ia ngā rangi i runga, me te whenua hoki,
ki te whakaritenga mō tōna iwi.
⁵ “Huihuia mai ki ahau tāku hunga tapu,
te hunga i whakarite kawenata ki ahau i runga i te patunga tapu.”
⁶ Ā, mā ngā rangi e whakakite tōna tika;
ko te Atua ake nei hoki te kaiwhakawā.

Hera

- ⁷ “Whakarongo, e tōku iwi, ā, ka kōrero ahau;
e Ihairā, ka whakaatu ahau ki a koe;
ko ahau te Atua, ko tōu Atua.
⁸ E kore ahau e riri ki a koe mō āu patunga tapu;
ā, kei tōku aroaro tonu āu tahunga tinana.
⁹ E kore ahau e tango i tētahi pūru i roto i tōu whare,
i ētahi koati toa rānei i roto i āu taiepa.
¹⁰ Nāku nei hoki ngā kīrehe katoa o te ngahere,
ngā kararehe i runga i te mano o ngā pukepuke.
¹¹ E mātau ana ahau ki ngā manu katoa o ngā maunga;
nāku anō ngā kīrehe o te pārae.

¹² “Me he matekai tōku, e kore ahau e kōrero ki a koe;
nāku nei hoki te ao, me ōna tini mea.
¹³ E kai koia ahau i te kikokiko o ngā pūru,
e inu rānei i te toto o ngā koati?
¹⁴ Ko te whakawhetai hei patunga tapu māu ki te Atua;
whakamanā hoki āu kupu taurangi ki te Runga Rawa.
¹⁵ Ā, karanga ki ahau i te rā o te hē;
māku koe e whakaora, ā, ka whakakorōriatia ahau e koe.”

¹⁶ Ki te tangata hara ia ka mea te Atua:
“He aha māu te whakapuaki i āku tikanga,
te whakahua rānei i tāku kawenata e tōu māngai?
¹⁷ Kua kino nei hoki koe ki te ako,
ā, e ākiri ana i āku kupu ki muri i a koe.
¹⁸ I tōu kitenga i te tāhae, nā, whakaae ana koe ki a ia;
ā, whai tahi ana me te hunga pūremu.

¹⁹ “Kua tukua e koe tōu māngai ki te kino;
ā, e tito hīanga ana tōu arero.
²⁰ Noho ana koe, ka kōrero kino ki tōu teina;
ngautuarā tonu iho koe ki te tama a tōu whaea.
²¹ Ko āu mahi ēnei, ā, wahangū tonu ahau;
i mea koe he pēnā pū ahau me koe.
Otirā, ka rīria koe e ahau,
ka whakarārangitia anō aua mea ki tōu aroaro.

²² “Nā, whakaaroa tēnei, e te hunga kua wareware ki te Atua;

kei haehaea koutou e ahau, ā, kāhore he kaiwhakaora.

- ²³ Ko te whakamoemiti te patunga tapu e whai korōria ai ahau;
ko te tangata hoki he tika nei tōna ara
ka whakakitea e ahau ki a ia te whakaoranga a te Atua."

51

He Inoi mō te Murunga

Ki te tino kaiwhakatangi. He himene nā Rāwiri, i te taenga o Nātana poropiti ki a ia, mō tōna haerenga ki a Patehēpa.

- ¹ Tohungia ahau, e te Atua,
kia rite ki tōu atawhai;

kia rite ki tōu aroha nui
te murunga o ōku hē.

- ² Horoia rawatia tōku kino;
kia mā hoki tōku hara.

- ³ E whāki ana hoki ahau i āku mahi tutū;
kei tōku aroaro tonu tōku hara.

- ⁴ He hara ki a koe, ki a koe anake, tōku;
i meatia anō tēnei hē ki tōu aroaro;

kia tika ai koe i tāu kōrerotanga,
kia mā ai hoki ina whakawā.

- ⁵ Nā, i whakaahuatia ahau i roto i te kino,
i runga anō i te hara tōku whakahapūtanga ki roto ki tōku whaea.

- ⁶ Nā, ko tāu e matenui ai ko te pono i ngā wāhi o roto,
ā, ka whakaakona ōku wāhi ngaro e koe ki te whakaaro nui.

- ⁷ Pūrea ahau ki te hihopa, ā, ka mā ahau;
horoia ahau, ā, ka mā kē atu i te hukarere.

- ⁸ Meinga kia rongo ahau i te hari, i te koa,
ā, ka whakamanamana ngā iwi i whatia nei e koe.

- ⁹ Hunā tōu mata ki ōku hara;
ā, murua katoatia ōku kino.

- ¹⁰ Hangā, e te Atua, he ngākau mā ki roto ki ahau;
whakahoutia hoki ki roto ki ahau he wairua tika.

- ¹¹ Kaua ahau e makā i tōu aroaro;
kaua hoki tōu Wairua Tapu e tangohia i ahau.

- ¹² Whakahokia mai ki ahau te hari o tāu whakaoranga;
tautokona hoki ahau ki te wairua kakama.

- ¹³ Ko reira ahau whakaako ai i āu ara ki te hunga tutū;
ā, ka tahuri te hunga hara ki a koe.

- ¹⁴ Whakaorangia ahau i te hara toto, e te Atua,
e te Atua o tōku whakaoranga,
ā, ka waiaatia āu mahi tika e tōku arero.

- ¹⁵ Whakatuwheratia ōku ngutu, e te Ariki;
ā, ka puaki i tōku māngai te whakamoemiti ki a koe.

- ¹⁶ Kāhore nei hoki koe e aro ki te patunga tapu, pēnei kua hoatu e ahau.
Kāhore koe e āhuareka ki te tahaunga tinana.

- ¹⁷ Ko ngā patunga tapu mā te Atua he wairua marū;
e kore koe e whakahāwea e te Atua,
ki te ngākau marū, ki te ngākau iro.

- ¹⁸ Kia pai koe ki te atawhai i Hiona;
hangā ngā taiepa o Hiruhārama.

- ¹⁹ Ko reira koe pai ai ki ngā patunga tapu o te tika,
ki ngā tahaunga tinana, he mea whakaeke katoa;
ko reira rātou whakaeke ai i ngā pūru ki runga ki tōu āta.

52

Te Arero Rauhanga

Ki te tino kaiwhakatangi. He Makiri nā Rāwiri, i a Roeke Ēromi i haere, i whakaatu ki a Haora, i mea ki a ia, “Kua tae a Rāwiri ki te whare o Ahimereke.”

¹ He aha koe ka whakapakari ai ki te kino, e te tangata nui?

He pūmau tonu te atawhai o te Atua.

² E whakatakoto ana tōu arero i ngā mea nanakia,
e mahi hīanga ana, ānō he heu koi.

³ E arohaina rawatia ana e koe te kino i te pai,
te teka i te kōrero tika.

Hera

⁴ E te arero hīanga,
e arohaina ana e koe ngā kupu horomiti katoa.

⁵ Ka whakangaro hoki te Atua i a koe ake tonu atu;
ka tangohia atu koe e ia, ka tākiritia atu i tōu nohoanga,
ka hūtia atu hoki koe i te whenua o te ora.

Hera

⁶ E kite hoki te hunga tika, ā, ka wehi;
ka kata hoki ki a ia, ka mea,

⁷ “Inanā, ko te tangata tēnei
kihai nei i waiho e ia te Atua hei kaha mōna;
otiia, whakawhirinaki ana ki te tini o āna taonga,
whakapakari ana i runga i tāna mahi kino.”

⁸ Ko ahau ia, e rite ana ki te ōriwa matomato i roto i te whare o te Atua;
ka whakawhirinaki ahau ki te mahi tohu a te Atua ake ake.

⁹ Ka whakamoemiti tonu ahau ki a koe, nāu hoki tēnei i mea;
ka tūmanako anō ki tōu ingoa;
he mea pai hoki, ki te aroaro o tāu hunga tapu.

53

*Te Kinotanga o te Tangata
(Waiata 14)*

Ki te tino kaiwhakatangi: Maharata. He Makiri, nā Rāwiri.

¹ Kua ki te wairangi i roto i tōna ngākau,
“Kāhore he Atua.”

Kua pirau rātou, he kino whakahouhou tā rātou mahi;
kāhore tētahi e mahi ana i te pai.

² I titiro iho te Atua i te rangi ki ngā tama a te tangata,
kia kite me kāhore tētahi e mahara ana,
e rapu ana i te Atua.

³ Kua hoki ki muri rātou katoa, kua pirau tahi;
kāhore tētahi e mahi ana i te pai,
kāhore kia kotahi.

⁴ E kore rānei e mōhio ngā kaimahi i te kino,
e kai nei i tōku iwi, me te mea e kai taro ana;
ā, kāhore e karanga ki te Atua?

⁵ Wehi noa iho rātou i reira,
i te wāhi kāhore he wehi.

Nō te mea kua tūtarua e te Atua ngā wheua o te tangata i whakapaea ai koe;
kua whakamā rātou i a koe,
nō te mea kua whakahāweatia rātou e te Atua.

⁶ Auē, me i puta mai te whakaoranga o Īharaira i Hiona!
Kia whakahokia mai e te Atua tāna iwi i te whakarau,
ka whakamanamana a Hākopa, ka hari a Īharaira.

54

He Īnoi mō te Whakawāteatanga

Ki te tino kaiwhakatangi: Nekinoto. He Makiri, nā Rāwiri i te haerenga o ngā Tiwhi ki a Haora, kī ai, “He teka ianei kei a mātou a Rāwiri e piri ana?”

¹ E te Atua, kia whakaorangia ahau e tōu ingoa;

kia whakawākia hoki ahau e tōu kaha.

² E te Atua, whakarongo ki tāku Īnoi,

tahuri mai tōu taringa ki ngā kupu a tōku māngai.

³ Nō te mea kua whakatika mai ngā tāngata iwi kē ki ahau,

ā, e whāia ana tōku wairua e te hunga tūkino;

kāhore i waiho e rātou te Atua ki tō rātou aroaro.

Hera

⁴ Tēnei te Atua hei kaiāwhina mōku;

kei roto te Ariki i te hunga e tautoko ake ana i tōku wairua.

⁵ Māna e utu te kino o ōku hoariri;

hunā rātou, he pono nei hoki koe.

⁶ Ka kakama ahau ki te mea patunga tapu ki a koe,

ka whakamoemiti ki tōu ingoa, e Ihowā,

he mea pai hoki.

⁷ Kua whakaorangia hoki ahau e ia i roto i ngā hē katoa;

ā, kua titiro tōku kanohi ki te mea e hiahia ana ahau ki ōku hoariri.

55

Te Īnoi o te Tangata i Whakamohoa e tōna Hoa

Ki te tino kaiwhakatangi Nekinoto. He Makiri nā Rāwiri.

¹ E te Atua, tahuri mai tōu taringa ki tāku Īnoi;

kei whakangaro atu koe, ina tangi ahau.

² Anga mai ki ahau, whakahokia mai he kupu ki ahau;

pōkaikaha noa iho ahau i ahau e tangi nei,

e hāmama nei;

³ i te reo hoki o te hoariri,

i te tūkino a te tangata kino.

Nō te mea e utaina ana e rātou he hara ki runga ki ahau,

ā, e kino ana ki ahau, e riri ana.

⁴ Mamae pū tōku ngākau i roto i ahau;

kua taka ki runga ki ahau ngā wehi whakamate.

⁵ Kua pā ki ahau te wehi me te wiri;

ā, pōkia iho ahau e te whakamataku.

⁶ Nā, ko tāku meatanga, “Auē, te whai pākau ahau me he kūkupa;

pēnei ka rere atu ahau, ā, ka whai okiokinga.

⁷ Kātahi ahau ka rere ki tawhiti;

ā, noho rawa atu i te koraha.

Hera

⁸ Ka hohoro tōku rere atu

i te hau, i te āwhā.”

⁹ Whakangaromia, e te Ariki, wehea ō rātou arero;

kua kitea hoki e ahau te tūkino me te tutū o roto o te pā.

¹⁰ Hāereere ana rātou i te ao, i te pō,

i runga i ōna taiepa, ā tawhio noa;

he kino kei roto, he hīanga.

¹¹ He hara kei waenganui ōna;

kāhore ōna ara e mahue

i te tinihanga, i te hīanga.

¹² Ehara hoki i te hoariri nāna ahau i tāwai;

pēnei e taea e ahau te whakaririka;

- ehara hoki i te hoa whawhai nōku i whakakake ki ahau;
 penei kua piri ahau, kei kitea e ia.
 13 Nāu ia, nā te tangata i rite ki ahau,
 nā tōku takahoa, nā tāku i mōhio ai.
 14 Āhuareka tonu tā tāua kōrerorero;
 haere tahi ana hoki tāua i roto i te rōpū ki te whare o te Atua.
 15 Kia mau ohorere rātou i te mate,
 kia heke ora ki te rēinga;
 he hara hoki kei ō rātou nohoanga, kei waenganui i a rātou.
 16 Ko ahau, ka karanga ahau ki te Atua;
 ā, mā Ihowā ahau e whakaora.
 17 I te ahiahi, i te ata, i te poutūmārōtanga,
 ka inoi ahau, ka tangi;
 ā, ka whakarongo ia ki tōku reo.
 18 Whakaorangia ana e ia tōku wairua
 i runga i te rangimārie i ahau e whakaekea ana;
 he tokomaha hoki ōku hoa whawhai.
 19 Ka whakarongo te Atua, nō tua iho nei tōna nohoanga,
 ā, ka whakahoki i tā rātou.

Hera

- Ko te hunga kāhore ō rātou whakawhitiwhitinga,
 ā, kāhore ō rātou wehi ki te Atua.
 20 Kua totoro ōna ringa ki te hunga kua mau nei tā rātou rongo ki a ia;
 kua whakatakā e ia tāna kawenata.
 21 Māeneene atu tōna māngai i te pata,
 he whawhai ia kei roto i tōna ngākau;
 ngāwari atu āna kupu i te hinu,
 kāhore, he hoari kua oti te unu.
 22 Makā ki runga ki a Ihowā tāu pikaunga,
 ā, māna koe e whakaū ake;
 e kore e tukua e ia
 te hunga tika kia whakangāueuetia ake ake.
 23 Māu ia rātou e mea, e te Atua,
 kia heke ki te poka o te pirau;
 e kore ngā tāngata toto,
 ngā tāngata hīanga e tutuki ki te hāwhe o ō rātou rā.
 Ko ahau ia, ka whakawhirinaki ki a koe.

56

He Inoi mō te Whakawhirinaki ki te Atua

Ki te tino kaiwhakatangi: Ionata Ēreme Rehokime. Nā Rāwiri. He Mikitama, i a ia ka mau i ngā Pirihitini ki Kāta.

- ¹ Tohungia ahau e te Atua, ka horomia hoki ahau e te tangata;
 e tūkino ana ia ki ahau i te rā roa nei,
 i a ia e ngangare tonu nei.
² E whai ana ōku hoariri i te rā roa nei, kia horomia ahau;
 he tokomaha nei hoki e whakahī ana,
 e whawhai mai ana ki ahau.
³ Ka whakawhirinaki ahau ki a koe
 i te wā e matakau ai ahau.
⁴ Mā te Atua ahau ka whakamoemiti ki tāna kupu;
 e whakawhirinaki ana ahau ki te Atua, e kore ahau e wehi.
 He aha tā te kikokiko e mea ai ki ahau?
⁵ E whakarioria kētia ana e rātou āku kupu i ngā rā katoa;
 heoi anō tā rātou e whakaaro ai ko te kino mōku.
⁶ E huihui ana rātou, e piri ana;

e titiro matatau ana ki ōku hīkoinga,
i a rātou e whanga nei ki tōku wairua.

⁷ Mā te hē koia rātou ka mawhiti ai?

Kia riri koe, e te Atua, whakatakā iho hoki ngā iwi.

⁸ E taua ana e koe ōku kōpikopikotanga;

rongoātia ōku roimata ki roto ki tāu ipu;

kāhore ianei i tāu pukapuka?

⁹ I te rā e karanga ai ahau ka hoki whakamuri ōku hoariri;

e mātau ana ahau ki tēnei, kei ahau hoki te Atua.

¹⁰ Mā te Atua ahau ka whakamoemiti ai ki tāna kupu;

mā Ihowā ahau ka whakamoemiti ai ki tāna kupu.

¹¹ E whakawhirinaki ana ahau ki te Atua; e kore ahau e wehi.

He aha tā te tangata e mea ai ki ahau?

¹² Kei ahau ngā kupu taurangi ki a koe, e te Atua;

me tuku e ahau ngā whakamoemiti ki a koe.

¹³ Nāu hoki tōku wairua i whakaora kei mate;

e kore ianei koe e whakaū i ōku waewae kei paheke,

kia haere ai ahau i te aroaro o te Atua

i roto i te mārāma o te hunga ora.

57

He Whakamoemiti me te Kupu Tūturu i te Pēhinga

Ki te tino kaiwhakatangi: Aratakiti. He Mikitama. Nā Rāwiri, i tōna rerenga i a Haora i a ia nei i roto i te ana.

¹ Tohungia ahau, e te Atua, tohungia ahau,

e whakawhirinaki ana hoki tōku wairua ki a koe;

āe, ka piri ahau ki raro ki te taumarumarutanga o ōu pākau,

kia pahemo rā anō ēnei mate.

² Ka karanga ahau ki te Atua, ki te Runga Rawa,

ki te Atua e oti ai āku mea katoa.

³ Ka ungā mai e ia he kaiwhakaora mōku i te rangi,

ina tāwai te tangata e mea ana kia horomia ahau.

Hera

Ka ungā mai e te Atua tāna mahi tohu me tōna pono.

⁴ Kei waenganui tōku wairua i ngā raiona;

e takoto ana ahau i waenganui i te hunga e kāia ana e te ahi;

i ngā tama hoki a te tangata, he tao nei ō rātou niho,

he pere, he hoari koi anō ō rātou arero.

⁵ Kia whakanuia koe, e te Atua, ki runga ake i ngā rangi;

hei runga atu i te whenua katoa tōu korōria.

⁶ Kua whakatakotoria e rātou he kupenga mō ōku takahanga,

kua piko tōku wairua;

kua keria e rātou he poka ki tōku aroaro,

ā, taka iho ko rātou anō ki roto.

Hera

⁷ Pūmau tonu tōku ngākau, e te Atua,

pūmau tonu tōku ngākau;

ka waiata ahau, āe, ka hīmene ahau.

⁸ E ara, e tōku korōria!

E ara, e te hātere, e te hāpa;

ka ara wawe anō ahau.

⁹ Ka whakamoemiti ahau ki a koe, e te Ariki, i waenganui i ngā iwi;

ka hīmene ki a koe i waenganui i ngā tauwiwi.

¹⁰ He nui hoki tāu mahi tohu, ā tutuki noa ki ngā rangi,
me tōu pono ā tutuki noa ki ngā kapua.

¹¹ Kia whakanuia koe, e te Atua, ki runga i ngā rangi;
hei runga i te whenua katoa tōu korōia.

58

He Inoi mō te Rapunga Utu

Ki te tino kaiwhakatangi: Aratakiti. He Mikitama. Nā Rāwiri.

¹ He kōrero puku rānei tā koutou i te pono?

He tika rānei tā koutou whakarite, e ngā tama a te tangata?

² He pono, e mahia ana e koutou te hē i roto i te ngākau,
e pāunatia ana e koutou te tutū a ō koutou ringa i runga i te whenua.

³ He tangata kē te hunga hara nō te kōpū mai anō;
whānau kau kua kotiti kē, kua kōrero teka.

⁴ Ko tō rātou paihana he rite ki tō te nākahi,
kei te neke turi e puru nei i tōna taringa;

⁵ e kore nei e whakarongo ki te reo o te kaiwhakawai,
ahakoa tino mātau ia ki te whakawai.

⁶ Whatia, e te Atua, ō rātou niho i roto i ō rātou māngai;
kōwhakia, e Ihowā, ngā niho nunui o ngā kūao raiona.

⁷ Kia mimiti rātou, ānō he wai e heke atu ana;
ka whakatikaia āna pere, kia rite ki te mea kua pōutoa.

⁸ Kia memeha haere, ā, kia pahure, ānō he ngata;
kia rite ki te mea mate roto a te wahine, kāhore nei i kite i te rā.

⁹ E kore e tukua kia rongō ā koutou kōhua i ngā tātarāmoa,
ka kāhakina rātou e ia i roto i te āwhiowhio, te mea kaiota, te mea e wera ana.

¹⁰ Ka hari te tangata tika ua kite i te utu;
ka horoia e ia ōna waewae ki ngā toto o te tangata hara.

¹¹ Ā, ka mea te tangata, "Koia, ka whai utu te tangata tika;
inā, he Atua anō tēnei e whakawā ana i te whenua."

59

He Inoi mō te Whakangungu

Ki te tino kaiwhakatangi: Aratakiti. He Mikitama nā Rāwiri, i a Haora i tono tāngata hei tiaki mō te whare, hei whakamate mōna.

¹ Whakaorangia ahau, e tōku Atua, i ōku hoariri;
whakateiteitia ake ahau i te hunga e whakatika ana ki ahau.

² Whakaorangia ahau i ngā kaimahi i te kino;
kia ora ahau i te hunga toto.

³ Kei te whanga nei hoki rātou mō tōku wairua;
e whakamine ana te hunga kaha ki te whawhai ki ahau;
kāhore nei ōku tutū, kāhore ōku hara, e Ihowā.

⁴ Hore ōku kino, oma ana rātou, kei te takatū;
e ara hei āwhina mōku, titiro mai hoki.

⁵ Āe rā, maranga, e Ihowā, e te Atua o ngā mano, e te Atua o Ihairara,
tirohia iho ngā tauīwi katoa:
kaua e tohungia tētahi o te hunga kino, e poka kē nei.

Hera

⁶ Ka hoki mai rātou i te ahiahi, kei te tau,
ānō he kurī, taiāwhiotia ana e rātou te pā.

⁷ Nanā, kei te kūpā ō rātou māngai,
he hoari kei ō rātou ngutu;
ki tā rātou, "Ko wai e rongō?"

⁸ Ko tāu ia, e Ihowā, he kata ki a rātou;
hei tāwainga māu ngā tauīwi katoa.

- ⁹ E tōku kaha, ka tatari ahau ki a koe;
ko te Atua hoki tōku pā.
- ¹⁰ Kei mua i ahau tōku Atua aroha;
mā te Atua ahau ka kite i tāku i hiahia ai ki ōku hoariri.
- ¹¹ Kaua rātou e whakamatea, kei wareware tōku iwi;
kia whakamararatia rātou e tōu kaha; whakatakā iho rātou,
e te Ariki, e tō mātou whakangungu rākau.
- ¹² Mō te hara o tō rātou māngai,
mō ngā kupu a ō rātou ngutu,
hopukia rātou i runga i tō rātou whakakake,
mō tā rātou kōrero, he kanga, he teka.
- ¹³ Whakamōtitia i runga i te riri,
kia kāhore ai rātou;
- ā, kia mātau rātou ko te Atua te Kāwana o Hākopa
puta noa ki ngā pito o te whenua.

Hera

- ¹⁴ I te ahiahi tukua rātou kia hoki,
tukua rātou kia tau, ānō he kurī,
kia taiāwhio rātou i te pā.
- ¹⁵ Ka kōpikopiko noa rātou ki te rapu kai,
ā, ka tauwhanga i te pō roa ina kore rātou e mākona.
- ¹⁶ Ko ahau ia, ka waiatatia e ahau tōu kaha;
āe, i te ata ka hāmamatia e ahau tāu mahi tohu.
- Ko koe hoki tōku pā,
tōku piringa i te rā o tōku pōuri.
- ¹⁷ Ka hīmene ahau ki a koe, e tōku kaha;
ko te Atua nei hoki tōku pā,
tōku Atua aroha.

60

He Inoi mō te Whakaoranga

Ki te tino kaiwhakatangi: Huhana Erutu. He Mikitama nā Rāwiri, hei whakaako. Nō tāna whawhaitanga ki a Aramanaharaima rāua ko Aramatopa. Nā, hoki ana a Ioapa, ā, patua ana e ia a Ēroma ki te Raorao Tote, kotahi tekau mā rua mano.

- ¹ E te Atua, kua panga mātou e koe, kua oti mātou te whakamarara e koe,
kua riri koe; tahuri mai anō ki a mātou!
- ² Wiri ana te whenua i a koe, kua ngātata i a koe;
whakakapia ōna wāhi pakaru, e rū ana hoki.
- ³ He mea pakeke kua whakakitea e koe ki tāu iwi,
kua oti mātou te whakainu e koe ki te wāina e wiri ai.
- ⁴ Kua hōmai e koe he kara ki te hunga e wehi ana i a koe;
kia whakakitea hei mea mō te pono.
- ⁵ Hei mea e mawhiti ai āu e aroha ai;
mā tōu matau e whakaora,
whakahokia mai hoki he kupu ki ahau.
- ⁶ Kua kōrero te Atua i runga i tōna tapu;
“Ka hari ahau, ka kotikoti i Hekeme,
ka roherohe hoki i te raorao o Hukota.
- ⁷ Nōku Kireara, nōku anō a Mānahi,
ko Ēparaima anō hoki te kaha o tōku mātenga;
ko Hūrā tāku kaiwhakatakoto ture;
- ⁸ ko Moapa tāku oko horoi;
ka makā e ahau tōku hū ki runga ki Ēroma;
e Pirihitia, ko ahau hei whakamanamana māu.”

Hera

- ⁹ Mā wai ahau e kawē ki te pā kaha?
Nā wai ahau i ārahi ki Ēroma?
- ¹⁰ He teka rānei, e te Atua, kua pangā mātou e koe?
Kāhore hoki koe, e te Atua, e haere tahi me ā mātou taua.
- ¹¹ Hōmai he āwhina mō mātou ki ō mātou hoariri;
he teka noa hoki te āwhina a te tangata.
- ¹² Mā te Atua tātou ka toa ai;
māna hoki e takahi ki raro ō tātou hoa whawhai.

61

Ko te Atua, ko Tōku Piringa

Ki te tino kaiwhakatangi: Nekina. Nā Rāwiri.

- ¹ Whakarongo, e te Atua, ki tāku karanga;
tahuri mai ki tāku inoi.
- ² Ka karanga ahau ki a koe i te pito o te whenua,
ina pēhia tōku ngākau.

Ārahina ahau ki te kōhatu
e tiketike ake ana i ahau.

- ³ He piringa hoki koe mōku;
he pā kaha i te hoariri.
- ⁴ Ka noho ahau ki tōu tapenākara ake ake,
ka okioki ki ōu pākau hei piringa.
- ⁵ Kua rongo nei hoki koe, e te Atua i āku kupu taurangi,
kua hōmai e koe te wāhi o te hunga e wehi ana ki tōu ingoa.
- ⁶ Ka whakaraneatia e koe ngā rā o te kingi;
ōna tau ki ngā whakatupuranga katoa.
- ⁷ E noho ia i te aroaro o te Atua ake ake;
whakaritea mai he aroha, he pono, hei tiaki i a ia.
- ⁸ Pēnei ka hīmene ahau ki tōu ingoa ake ake;
ka whakamanā e ahau āku kupu taurangi i tēnei rā, i tēnei rā.

Hera

62

He Whakaponu Pūmau

Ki te tino kaiwhakatangi: ki a Ierutunu. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ Ko te Atua anake tāku e tatari nei;
kei a ia te whakaoranga mōku.
- ² Ko ia anake tōku kōhatu, tōku whakaoranga,
tōku pā hoki, e kore e nui tōku ngāueuetanga.
- ³ Kia pēhea te roa o tā koutou tatau ki te tangata,
kia whakamatea ai e koutou, e koutou katoa,
ka rite ki te taiepa e tūngou ana, ki te wāwā ka tata te hinga?
- ⁴ Heoi anō tā rātou e rūnanga ai ko te turaki i a ia i tōna wāhi teitei;
E āhuareka ana ki te teka;
e manaaki ana ō rātou māngai,
ā, e kanga ana a roto i a rātou.

Hera

- ⁵ Tatari, e tōku wairua, ki te Atua anake;
ko ia tāku e tūmanako nei.
- ⁶ Ko ia anake tōku kōhatu, tōku whakaoranga,
tōku pā hoki; e kore ahau e whakangāueuetia.
- ⁷ Kei te Atua te whakaoranga mōku, te korōria anō mōku;
kei te Atua te kōhatu o tōku kaha, tōku piringa.
- ⁸ Whakawhirinaki ki a ia i ngā wā katoa, e te iwi,

ringihia tō koutou ngākau ki tōna aroaro;
hei piringa mō tātou te Atua.

Hera

- ⁹ He pono he mea memeha noa ngā ware,
he teka noa ngā rangatira;
ki te pāunatia rātou,
māmā noa ake rātou tahi i te horihori.
- ¹⁰ Kaua e whakawhirinaki ki te tūkino,
kei wairangi hoki ki te pāhua;
ki te tini haere ngā taonga,
kei whakamanawa tō koutou ngākau ki reira.
- ¹¹ Kotahi kōrerotanga a te Atua,
ka rua ōku rongonga i tēnei:
nō te Atua te kaha,
¹² nāu anō, e te Ariki, te mahi tohu;
rite tonu hoki ki tāna mahi
tāu utu ki te tangata.

63

Te Manako ki te Atua

- He hīmene nā Rāwiri, i a ia i te koraha o Hūrā.
- ¹ E te Atua, nōku koe Atua;
ka moata tāku rapu i a koe.
E hiainu ana tōku wairua ki a koe,
e hiahia ana ōku kikokiko ki a koe,
i te whenua maroke, ruha noa,
kāhore nei he wai.
- ² Koia i titiro atu ai ahau ki a koe i te wāhi tapu,
kia kite ai i tōu kaha, i tōu korōia.
- ³ Pai atu tōu aroha i te ora;
mō reira ka whakamoemiti ōku ngutu ki a koe.
- ⁴ Inā, ka whakapai ahau ki a koe i ahau anō e ora nei;
ka totoro atu ōku ringa i runga i tōu ingoa.
- ⁵ Ka mākona tōku wairua, ānō i te hinu wheua, i te ngako,
ā, ka hari ōku ngutu ina whakamoemiti tōku māngai ki a koe.
- ⁶ Ina mahara ahau ki a koe i runga i tōku moenga,
ina whakaaro ki a koe i ngā mataaratanga o te pō.
- ⁷ Ko koe hoki tōku kaiāwhina;
nā, ka hari ahau ki te taumarumarutanga iho o ōu pākau.
- ⁸ Piri tonu tōku wairua ki a koe
e tautoko ake ana tōu matau i ahau.
- ⁹ Ko te hunga e whai ana i tōku wairua kia whakangaromia,
ka riro rātou ki ngā wāhi o raro rawa o te whenua.
- ¹⁰ Ka tukua atu rātou ki te kaha o te hoari;
hei wāhi rātou mā ngā pokiha.
- ¹¹ Tēnā ko te kīngi, ka hari ia ki te Atua;
ka whakamanamana ngā tāngata katoa ko ia nei tā rātou oati;
ā, ka purua te māngai o te hunga katoa e kōrero teka ana.

64

He Inoi mō te Whakangungu mai i ngā Hoariri

- Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.
- ¹ Whakarongo ki tōku reo, e te Atua, ina inoi atu ahau;
tiakina tōku ora i te wehi o te hoariri.
- ² Hunā ahau i te whakaaro ngaro o te hunga kino,

i te ngangau a ngā kaimahi i te hē.

³ Kua whakakoi nei i ō rātou arero,
ānō he hoari,
kua whakatika nei i ā rātou pere,
arā i ngā kupu kikino.

⁴ Hei kōperenga pukutanga mā rātou ki te tangata tika;
kitea rawatia ake kua kōpere ki a ia, kāhore hoki he wehi.

⁵ E whakamāia ana rātou i a rātou anō ki te mea kino;
e rūnanga ana kia whakatakotoria pukutia he rore,
e mea ana, "Ko wai e kite i a rātou?"

⁶ E rapu hara ana rātou; e mea ana,
"Kua āta rapu mārie tātou."

Taea noatia te hōhonutanga o te whakaaro o ia tangata,
ā, ko te ngākau he hōhonu.

⁷ Mā te Atua ia e kōpere he pere ki a rātou
kitea rawatia ake kua tū rātou.

⁸ Heoi, ka meinga rātou kia tapatu,
ko tō rātou arero ake anō ka tū atu ki a rātou;
ā, ka rūrū i tō rātou mātenga te hunga katoa e kite i a rātou.

⁹ Ka wehi anō hoki ngā tāngata katoa,
ka whakapuaki i te mahi a te Atua;
ka āta maharatia hoki e rātou tāna mahi.

¹⁰ Ka koa te tangata tika ki a Ihowā,
ka whakawhirinaki hoki ki a ia;
ka whakamanamana anō te hunga ngākau tika katoa.

65

He Himene Kotinga

Ki te tino kaiwhakatangi. He himene, he waiata nā Rāwiri.

¹ E tāria ana koe, e te Atua, e te whakamoemiti i Hiona;
ā, ka whakamanā te kupu taurangi ki a koe.

² E te kaiwhakarongo inoi,
e haere ngā kikokiko katoa ki a koe.

³ E kaha ake ana i ahau ngā kino;
ā mātou mahi tutū, māu enā e hipoki.

⁴ Ka hari te tangata e whiriwhiria e koe,
e meatia e koe kia tata atu ki a koe,
kia noho i roto i ōu marae.

Ka mākona mātou i te pai o tōu whare,
o tōu temepara tapu.

⁵ He mea whakawehi, he tapu, tāu utu kupu ki a mātou,
e te Atua o tō mātou whakaoranga,
e te okiokinga o ngā pito katoa o te whenua,
o te hunga hoki i tawhiti i runga o te moana;

⁶ E whakaū nei i ngā maunga, he kaha hoki nōna;
tōna whītiki nei he kaha.

⁷ E whakamārie nei i te haruru o ngā moana,
i te haruru o ō rātou ngaru, i te ngangau hoki o ngā iwi.

⁸ Ka wehi anō ki āu tohu te hunga e noho ana i ngā pito rawa;
hari ana i a koe ngā pūtaka o te ata, o te ahiahi.

⁹ E tirotirohia ana e koe te whenua,
e whakamākūkūria ana,
e whakamōmonatia nuitia ana e koe;
kī tonu te awa o te Atua i te wai;
oti rawa ake te whakapai e koe,
kua rite mai i a koe he wīti mō aua wāhi.

- ¹⁰ Mākūkū rawa i a koe ōna moa,
pē ana i a koe ōna tupuke;
e whakangāwaritia ana e koe ki ngā ua;
e manaakitia ana e koe tōna pihinga ake.
¹¹ E karaunatia ana e koe te tau ki tōu pai;
e māturuturu ana hoki te mōmonatanga o ōu ara.
¹² E māturuturu ana ki ngā wāhi kai o te koraha;
ā, whītikiria ana ngā pukepuke ki te koa.
¹³ He hipi te kākahu o ngā wāhi kai;
ngaro ana ngā raorao i te wīti.
Hāmama ana rātou i te hari, waiata ana.

66

He Himene Whakawhetai

Ki te tino kaiwhakatangi. He himene, he waiata.

- ¹ Hāmama, e te whenua katoa, ki te Atua!
² Himenetia te korōria o tōna ingoa,
kia whai korōria te whakamoemiti ki a ia.
³ Mea atu ki te Atua, “Anō te wehi o āu mahi!
Mā te nui o tōu kaha e ngohengohe ai ōu hoariri ki a koe.
⁴ E koropiko katoa te whenua ki a koe;
ka himene ki a koe;
ka himene rātou ki tōu ingoa.”

Hera

- ⁵ Haere mai kia kite i ngā mahi a te Atua:
mataku rawa tāna mahi ki ngā tama a te tangata.
⁶ Nāna i mea te moana hei tuawhenua;
haere ā-waewae ana rātou rā roto i te awa;
hari ana mātou ki a ia i reira.
⁷ Ko tōna kāwanatanga tūturu tonu i runga i tōna kaha;
e titiro ana ōna kanohi ki ngā tauīwi;
kei whakakake te hunga tutū.

Hera

- ⁸ Whakapaingia tō tātou Atua, e ngā iwi;
kia rangona te reo whakamoemiti ki a ia.
⁹ Nāna nei hoki i mau ai tō tātou wairua ki te ora,
kāhore hoki e tukua e ia ō tātou waewae kia nekehia.
¹⁰ Kua whakamātauria hoki mātou e koe, e te Atua;
whakarewaia ana mātou e koe,
ānō he hiriwa e whakarewaia ana.
¹¹ Kua kawea nei mātou e koe ki roto ki te kupenga;
whakapikaua ana e koe te mea whakamamae ki ō mātou hope.
¹² I meinga anō e koe ō mātou upoko kia ekengia hōihotia e te tangata;
i rā roto mātou i te kāpura, i te wai;
heoi whakaputaina mai ana mātou e koe ki te wāhi mōmona.
¹³ Ka tomo ahau me ngā tahunga tinana ki tōu whare;
ka whakamana ahau i āku kupu taurangi ki a koe,
¹⁴ ērā i puaki i ōku ngutu,
i kōerotia e tōku māngai i ahau e pōuri ana.
¹⁵ Ka whakaekea e ahau māu ngā mea mōmona hei tahunga tinana,
ngātahi anō me te mea kakara o ngā hipi toa;
ka tukua e ahau he pūru, he koati.

Hera

- ¹⁶ Haere mai, whakarongo, e koutou katoa e wehi ana ki te Atua,
ā, māku e whakapuaki tāna i mea ai ki tōku wairua.
¹⁷ I tangi tōku māngai ki a ia;
i whakanuia anō ia e tōku arero.

- ¹⁸ Ki te whakaaroa e tōku ngākau te hē,
e kore te Ariki e whakarongo mai.
¹⁹ Nei rā he pono kua whakarongo te Atua,
kua tahuri ia ki tōku reo inoi.

- ²⁰ Kia whakapaingia te Atua,
kīhai nei i whakapeau kē i tāku inoi,
i tāna atawhai hoki ki ahau.

67

He Whakawhetai mō te Kotinga

Ki te tino kaiwhakatangi: Nekinoto. He hīmene, he waiata.

- ¹ Mā te Atua tātou e atawhai, māna tātou e manaaki;
māna e mea kia tīaho tōna mata ki a tātou;

Hera

- ² kia mātauria ai tāu ara ki runga ki te whenua,
tāu whakaoranga i roto i ngā tauwi katoa.

- ³ Kia whakamoemiti ngā iwi ki a koe, e te Atua,
kia whakamoemiti ngā iwi katoa ki a koe.

- ⁴ Kia koa ngā tauwi, kia waiata i te hari;
nō te mea ka tika tāu whakawā mō ngā iwi,
ā, ka kāwana koe i ngā tauwi o te whenua.

Hera

- ⁵ Kia whakamoemiti ngā iwi ki a koe, e te Atua,
kia whakamoemiti ngā iwi katoa ki a koe.

- ⁶ Kua tuku mai nei te whenua i ōna hua;
ā, ka manaaki te Atua, tō tātou Atua, i a tātou.

- ⁷ Ka manaaki te Atua i a tātou;
ā, ka wehi ngā pito katoa o te whenua i a ia.

68

He Waiata ā-Iwi mō te Wikitōria

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene, he waiata nā Rāwiri.

- ¹ Kia ara te Atua, kia marara ōna hoariri;
kia whati hoki i tōna aroaro te hunga e kino ana ki a ia.

- ² Āia atu rātou, pērātia me te paowa e āia ana;
kia rite ki te ware pī e rewā ana i te kāpura
te ngaromanga o te hunga kino i te aroaro o te Atua.

- ³ Kia koa ia te hunga tika
kia hari i te aroaro o te Atua;
āe rā, kia tino hari pū rātou.

- ⁴ Waiata ki te Atua, hīmenetia tōna ingoa;
opehia ake he huanui mō tana hāriata i ngā koraha –
tōna ingoa ko IHA –
kia hari hoki ki tōna aroaro.

- ⁵ Hei matua mō ngā pani, hei kaiwhakarite mō ngā pouaru,
te Atua i tōna nohoanga tapu.

- ⁶ E whakanohioia ana e te Atua te mokemoke ki te whare,
e whakaputaina ana e ia ngā herehere ki te ora;
ko te hunga tutū ia e noho i te wāhi waikore.

- ⁷ E te Atua, i tōu haerenga atu i mua i tāu iwi;
i tōu haerenga i te koraha;

Hera

- ⁸ i wiri te whenua,
i tūturu iho anō ngā rangi
i te aroaro o te Atua; me taua Hīnai anō

- i te aroaro o te Atua, o te Atua o Īharaira.
- ⁹ I tāia mai, e koe, e te Atua, he ua nui;
ā, i tōu kāinga e ruwha ana ka whakaūkia e koe.
- ¹⁰ I noho tāu whakaminenga ki reira;
nā tōu pai, e te Atua, i mea kai ai koe mā ngā rawakore.
- ¹¹ Ka hōmai e Ihowā te kupu;
he ope nui ngā wāhine whakapuaki:
- ¹² "Whati rawa ngā kīngi o ngā taua!"
Ā, ko te wahine i noho i te whare,
kei te tuwha i ngā parakete.
- ¹³ I a koutou ka takoto noa i ngā takotoranga hipi,
he rite ki ngā pākau o te kūkupa
kua paparuatia nei ki te hiriwa,
ōna hou ki te kōura whero.
- ¹⁴ I te whakamararatanga a te Kaha Rawa i ngā kīngi i reira,
koia anō kei te hukarere o Taramono te mā.
- ¹⁵ He maunga Atua a Maunga Pahana;
he maunga tiketike a Maunga Pahana.
- ¹⁶ He aha koutou ka titiro tītaha ai, e ngā maunga tiketike,
ki te maunga i hiahiaitia nei e te Atua kia nohoia e ia,
āe, ka nohoia e Ihowā ake ake?
- ¹⁷ Ko ngā hāriata a te Atua, e rua tekau mano,
mano mano iho;
kei roto i a rātou te Ariki, me te mea ko Hinai, ko te wāhi tapu.
- ¹⁸ Kua kake koe ki runga,
kua whakaraua e koe te whakarau;
kua riro i a koe he ohaoha mō te tangata;
āe, mō te hunga tutū anō, kia noho ai a Ihowā, te Atua ki a rātou.
- ¹⁹ Kia whakapaingia te Ariki,
e whakawaha nei i tā tātou pikaunga i tēnei rā, i tēnei rā,
te Atua o tō tātou whakaoranga.
- ²⁰ Ko tō tātou Atua te Atua o te whakaoranga;
nā Ihowā anō, nā te Ariki, ngā putanga ake i te mate.
- ²¹ Ka marū ia i te Atua te mātenga o ōna hoariri;
me te tumuaki huruhuru o te tangata e haere tonu ana i āna kino.
- ²² I mea te Ariki, "Ka whakahokia mai e ahau i Pahana,
ka whakahokia mai e ahau tāku iwi i ngā rire o te moana;
- ²³ kia toua ai tōu waewae ki te toto,
kia whiwhi ai te arero o āu kurī ki tāna wāhi o ōu hoariri."
- ²⁴ I kite rātou, e te Atua, i ōu haerenga, i
ngā haerenga o tōku Atua, o tōku Kīngi, i te wāhi tapu.
- ²⁵ Ko ngā kaiwaiata i haere i mua, i muri ko ngā kaiwhakatangi,
i waenganui ko ngā kōtiro e patupatu ana i ngā timipera.
- ²⁶ "Whakapaingia te Atua i roto i ngā whakaminenga,
te Ariki hoki, e ngā mea i puta mai i te mātāpuna o Īharaira!"
- ²⁷ Kei reira a Pineamīne, te whakaotinga, tō rātou ariki,
ngā rangatira o Hūrā, me tō rātou rōpū,
ngā rangatira o Hepurona, me ngā rangatira o Napatari.
- ²⁸ Kua oti he kaha mōu te whakahau iho e tōu Atua;
whakaūkia, e te Atua, tāu i mea ai mō mātou.
- ²⁹ Ka maua mai e ngā kīngi he hākari ki a koe,
mō tōu temepara i Hiruhārama.
- ³⁰ Riria te kīrehe o ngā kākaho,
te huinga pūru, me ngā kūao kau a ngā iwi,

Hera

me te takahi i ngā pīhi hiriwa ki raro;
 whakamararatia ngā iwi e āhuareka ana ki te whāinga.
³¹ E puta mai ngā rangatira i Ihipa;
 meāke hohoro te totoro o ngā ringa o Etiopia ki te Atua.

³² Waiata ki te Atua, e ngā rangatiratanga o te whenua;
 himene ki te Ariki;

Hera

³³ ki a ia, ko tōna hāriata nei ko ngā rangi o ngā rangi, nōnamata;
 nā, ka puaki tōna reo, he reo kaha.

³⁴ Waiho te kaha i te Atua,
 kei runga nei i a Ihairā tana mahi rangatira;
 kei ngā kapua hoki tōna kaha.

³⁵ Ka wehīngia koe, e te Atua, i roto i ōu wāhi tapu;
 ko te Atua o Ihairā te kaihōmai i te kaha, i te mana, ki tōna iwi.

Whakapaingia te Atua!

69

He Tangi mō te Whakaoranga mai i te Pēhinga

Ki te tino kaiwhakatangi. Hohanimi. Nā Rāwiri.

¹ Whakaoranga ahau e te Atua,
 ka tae mai hoki ngā wai ki roto ki tōku wairua.

² Ka tapoko ahau ki te oru hōhonu,
 ki te wāhi kāhore nei he tūnga;
 kua tae ahau ki ngā wai hōhonu,
 ngaro iho ahau i ngā waipuke.

³ Kua ruwha ahau i tāku tangi;
 kua maroke tōku korokoro.

Pakoko kau ōku kanohi i ahau
 e tatari nei ki tōku Atua.

⁴ Tini kē i ngā makawe o tōku mātenga
 te hunga e kino noa ana ki ahau;
 he kaha rawa te hunga e mauāhara noa ana ki ahau,
 e mea nei kia whakamatea ahau.

Utua ana e ahau i reira
 ngā mea kihai i tangohia e ahau.

⁵ E te Atua, e mātau ana koe ki tōku kūware;
 kāhore hoki ōku hē e ngaro i a koe.

⁶ E te Ariki, e Ihowā o ngā mano
 kaua te hunga e tatari ana ki a koe e whakamā i ahau;
 e te Atua o Ihairā,
 kei numinumi kau i ahau
 te hunga e rapu ana i a koe.

⁷ Mōu hoki ahau i waiho ai hei tāwaiinga;
 ngaro iho tōku mata i te whakamā.

⁸ He tangata kē ahau ki ōku hoa ake;
 hei tautangata ki ngā tama a tōku whaea.

⁹ Ka pau hoki ahau i te aroha ki tōu whare;
 kua tau anō ki ahau ngā tāwai a te hunga e tāwai ana ki a koe.

¹⁰ I ahau i tangi, i whakatiki hei whiu i tōku wairua,
 ka waiho tēnā hei tāwaiinga mōku.

¹¹ I kākahu hoki ahau i te kākahu taratara mōku,
 ā, i waiho hei whakatauki mā rātou.

¹² Kei te kōrero kino mōku te hunga e noho ana i te kūwaha;
 waiatatia ana ahau e te hunga haurangi wāina.

¹³ Ko ahau ia, ki a koe tāku īnoi, e Ihowā,
 i te wā e manakohia ai;

whakahokia mai he kupu ki ahau, e te Atua,
i runga i te nui o tōu aroha,
o te pono o tāu whakaoranga.

¹⁴ Whakaoranga ahau i roto i te oru,
kei toremi;

kia ora ahau i te hunga e kino ana ki ahau,
i ngā wai hōhonu anō hoki.

¹⁵ Kei ngaro ahau i te waipuke,
kei horomia e te rire;
kei kopia anō te waha o te poka ki runga ki ahau.

¹⁶ E Ihowā whakahokia mai he kupu ki ahau;
he pai hoki tōu atawhai:
tahuri mai ki ahau, kia rite ki te nui o āu arohatanga.

¹⁷ Ā, kaua e hunā tōu mata ki tāu pononga;
e pōuri ana hoki ahau:
hohoro te whakahoki kupu mai ki ahau.

¹⁸ Whakatata mai ki tōku wairua, hokona;
whakaoranga ahau, e mahi nei ōku hoariri.

¹⁹ E mātau ana koe ki tōku tāwainga,
ki tōku whakamā, ki tōku numinumī;
tōu aroaro ōku hoariri katoa.

²⁰ Marū noa tōku ngākau i te tāwai;
ā, kī tonu ahau i te pōuri;
i titiro ahau ki tētahi hei aroha mai, ā, kore ake;
ki ētahi hei whakamārie, ā, kīhai i kitea.

²¹ I hōmai he au hei kai māku;
i tōku matewaitanga anō i whakainumia ahau ki te winika.

²² Kia meinga tā rātou tēpu i tō rātou aroaro hei māhanga;
hei rore hoki i tō rātou wā rangimārie.

²³ Kia whakapōuritia ō rātou kanohi, kei kite rātou;
kia wiri tonu hoki ō rātou hope.

²⁴ Ringihia atu tōu riri ki runga ki a rātou,
kia mau hoki rātou i tōu āritā, i tōu weriweri.

²⁵ Kia ururutia tō rātou nohoanga;
kaua tētahi e noho ki ō rātou tēneti.

²⁶ Mō rātou i tūkino i te tangata i whiua nei e koe;
ā, kōrerotia ana e rātou te pōuri o te hunga i werohia e koe.

²⁷ Tāpiritia he kino ki runga ki tō rātou kino;
kaua hoki rātou e tukua kia tomo ki tōu tika.

²⁸ Kia murua atu rātou i te pukapuka o te ora,
kaua anō e tuhituhia ki roto ki te hunga tika.

²⁹ Ko ahau ia, he rawakore, he pōuri;
kia whakateiteitia ake ahau, e te Atua, e tāu whakaoranga.

³⁰ Ka whakamoemiti tāku waiata ki te ingoa o te Atua,
ka whakanui anō tāku whakawhetāi i a ia.

³¹ Pai rawa tēnei ki a Ihowā i te pūru,
i te kau, i te mea whai haona, whai maikuku.

³² Kua kite te hunga māhaki, kua hari;
ka ora anō ō koutou ngākau,
e te hunga e rapu nei i te Atua.

³³ Nō te mea ka rongo a Ihowā ki ngā rawakore,
e kore anō e whakahāwea ki āna herehere.

³⁴ Kia whakamoemiti te rangi me te whenua ki a ia,
ngā moana, me ngā mea katoa e tere ana i roto.

³⁵ Nō te mea tērā e whakaoranga e te Atua a Hiona,
ka hangā anō e ia ngā pā o Hūrā;
ā, ka noho rātou ki reira, ka riro hoki a reira i a rātou;

³⁶ ā, ka nohoia a reira e ngā uri o āna pononga;
hei kāinga tupu anō a reira mō te hunga e aroha ana ki tōna ingoa.

70

He Inoi mō te Whakaoranga i ngā Hoariri
(Waiata 40.13-17)

Ki te tino kaiwhakatangi. Nā Rāwiri, hei whakamahara.

¹ Kia hohoro, e te Atua, ki te whakaora i ahau;
e Ihowā, hohoro ki te āwhina i ahau.

² Kia whakamā, kia pororaru ngātahi te hunga
e rapu ana i tōku wairua.

Kia whakahokia ki muri, kia whakamā te hunga
e hiahia ana kia hē ahau.

³ Kia whakahokia ki muri mō tō rātou whakamā,
te hunga e mea ana ki ahau, "Ha, ha!"

⁴ Kia hari, kia koa, ki a koe
te hunga katoa e rapu ana i a koe.

Kia mea tonu te hunga e pai ana ki tāu whakaoranga,
"Kia whakanuia te Atua!"

⁵ Ko ahau ia, he iti, he rawakore;
hohoro mai, e te Atua, ki ahau.

Ko koe tōku āwhina, tōku kaiwhakaora;
kaua rā e whakaroa, e Ihowā.

71

He Inoi a tētahi Koroheke

¹ Ko koe tāku e whakawhirinaki ai, e Ihowā;
kei whakamā ahau ake ake.

² Whakaorangia ahau, i runga i tōu tika, kia mawhiti anō ahau;
tahuri mai tōu taringa ki ahau, whakaorangia hoki ahau.

³ Kia ai koe hei teko e noho ai ahau,
hei hokihokinga tonutanga atu mōku;
kua kīia iho ahau e koe kia whakaorangia,
ko koe nei hoki tōku kōhatu, tōku pourewa.

⁴ Whakaorangia ahau, e tōku Atua, i te ringa o te tangata kino,
i te ringa o te whanokē, o te nanakia.

⁵ Ko koe nei hoki, e te Ariki, e Ihowā, tāku e tūmanako atu nei,
tāku e whakawhirinaki nei nō tōku tamarikitanga ake anō.

⁶ Nāu ahau i tautoko ake nō te kōpū mai anō;
nāu ahau i tango mai i roto i ngā whēkau o tōku whaea.
Ko koe tāku e whakamoemiti tonu ai.

⁷ He mīharotanga ahau nā te tini;
ko koe ia tōku piringa kaha.

⁸ Kia ki tōku māngai i te whakamoemiti ki a koe,
i tōu hōnore i te roa o te rā.

⁹ Kaua ahau e pangā ā te wā o te koroheketanga,
kaua ahau e whakarērea ina hemo tōku kaha.

¹⁰ E kōrerotia ana hoki ahau e ōku hoariri,
ā, e rūnanga tahi ana te hunga e whanga ana ki tōku wairua.

¹¹ E mea ana, "Kua whakarērea ia e te Atua;
whāia, hopukia;
kāhore hoki tētahi hei whakaora."

¹² E te Atua, kei matara atu koe i ahau;
e tōku Atua, hohoro ki te āwhina i ahau.

¹³ Kia whakamā, kia pau ngā hoariri o tōku wairua;
kia hīpokina ki te tāwai, ki te whakamā,
te hunga e rapu ana i te hē mōku.

- ¹⁴ Ko ahau ia, ka tūmanako tonu;
ka hono tonu anō te whakamoemiti ki a koe.
- ¹⁵ Mā tōku māngai e whakakite tōu tika,
tāu whakaoranga i te roa o te rā;
kāhore hoki ahau e mōhio e hia rānei.
- ¹⁶ Ka haere ahau i runga i te kaha o te Ariki,
o Ihowā, ka whakahuatia e ahau tōu tika, tōu anake.
- ¹⁷ E te Atua, he mea whakaako ahau nāu, nō tōku tamarikitanga ake;
ā, he whakapuaki tāku i āu mahi whakamīharo ā mohoa noa nei.
- ¹⁸ Nā, kaua ahau e whakarērea, e te Atua,
ā koroheke noa, hina noa ahau,
kia whakakitea rā anō e ahau tōu kaha ki tēnei whakatupuranga,
tōu nui ki ngā tāngata katoa e puta mai ā mua.
- ¹⁹ Kei runga rawa anō tōu tika, e te Atua,
he nui nei hoki āu mahi;
e te Atua, ko wai te rite ki a koe?
- ²⁰ He nui, he kino ngā pōuritanga ngākau i whakakitea mai e koe ki a mātou;
tērā anō koe ka whakahauora i a mātou,
ka whakahoki ake anō i a mātou i ngā wāhi hōhonu o te whenua.
- ²¹ Whakaraneatia e koe tōku nui,
ā, tahiruri mai anō ka whakamārie i ahau.
- ²² Ka whakamoemiti ahau ki a koe i runga i te hātere,
arā ki tōu pono, e tōku Atua;
ka himene ahau ki a koe i runga i te hāpa,
e te Mea Tapu o Ihairaira.
- ²³ Ka tino hari ōku ngutu ua himene ahau ki a koe;
me tōku wairua anō i hokona nei e koe.
- ²⁴ Ka kōrerotia hoki e tōku arero tōu tika i te roa o te rā;
kua whakamā nei hoki,
kua numinumū kau te hunga i rapu i te hē mōku.

72

He Īnoi mō te Kīngi

Nā Horomona.

- ¹ Hōmai e te Atua, āu whakaritenga ki te kīngi,
me tōu tika ki te tama a te kīngi.
- ² Māna e whakawā tōu iwi i runga i te tika,
āu rawakore i runga i te whakawā tika.
- ³ Ka kawea mai e ngā maunga te rongu mau ki te iwi,
e ngā pukepuke i runga i te tika.
- ⁴ Ka whakawā ia mō ngā ware o te iwi;
ka whakaorangia e ia ngā tamariki a te rawakore;
mongamonga noa i a ia te kaitūkino.
- ⁵ I te rā e mau ana, i te marama hoki,
ka pērā te mau o tō rātou wehi ki a koe i ngā whakatupuranga katoa.
- ⁶ E heke iho ia ānō he ua ki runga ki te kotinga tarutaru,
me ngā ua e whakamākūkū nei i te whenua.
- ⁷ Ka tupu te tangata tika i ōna rā;
tōna roa anō o te āta noho, ā, kore noa te marama.
- ⁸ Ka kīngi ia i tēnei moana, ā tae noa ki tētahi moana,
i te awa, ā ngā pito atu anō o te whenua.
- ⁹ Ka piko ki tōna aroaro te hunga o te koraha;
ā, ka mitimiti ōna hoariri i te puehu.
- ¹⁰ Ka maua mai he hākari e ngā kīngi o Tarahihi, o ngā motu;
ka kawea mai he tahua e ngā kīngi o Hēpā, o Tepa.
- ¹¹ Āe, ka koropiko ngā kīngi katoa ki a ia;

ka mahi ngā iwi katoa ki a ia.

- ¹² Ka ora hoki i a ia te rawakore ua tangi atu,
te ware hoki me te tangata kāhore nei ōna kaiāwhina.
- ¹³ E tohu ia i te tangata iti, i te rawakore;
ka ora anō i a ia ngā wairua o ngā rawakore.
- ¹⁴ Ka hokona e ia tō rātou wairua i roto i te tūkino, i te tutū,
he mea utu nui hoki ō rātou toto ki tāna titiro.
- ¹⁵ Ā, e ora rātou!
Ka hoatu anō ki a ia he kōura nō Hēpā.
Ka tukua tonutia hoki te īnoi mōna;
ka whakapaingia ia i tēnei rā, i tēnei rā.
- ¹⁶ He kutanga wīti tērā i runga i te whenua,
i te tihi o ngā maunga;
ngarue ana ōna hua, ānō ko Repanōna,
ā, ka rite te tupu o ngā tāngata o te pā
ki tō te tarutaru o te whenua.
- ¹⁷ Ka mau tonu tōna ingoa ake ake;
ka rite tōna ingoa ki te rā te pūmau.
- Kei roto i a ia te manaaki mō te tangata;
ka kōrerotia tōna koa e ngā iwi katoa.
- ¹⁸ Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua, te Atua o Ihairaira;
ko ia nei anake hei mahi i ngā mahi whakamīharo.
- ¹⁹ Kia whakapaingia anō tōna ingoa korōria mō ake tonu atu;
kia ki katoa hoki te whenua i tōna korōria.

Āmine, āe Āmine.

- ²⁰ Ko te mutunga tēnei o ngā īnoi a Rāwiri, a te tama a Hehe.

PUKAPUKA 3

73

(Waiata 73–89)

- He Īnoi mō te Whakamāmā i ngā Kaiwhakawiri*
He hīmene nā Āhapa.
- ¹ He pono, he pai te Atua ki a Ihairaira;
ki te hunga ngākau mā.
- ² Ko ahau ia, wāhi iti kua tapepa ōku waewae;
me i kotahi kua paheke ōku takahanga.
- ³ I hae hoki ahau ki te hunga whakahī,
i tōku kitenga i te tangata hara e kake ana.
- ⁴ Kāhore hoki he whakawiringa a te mate i a rātou;
he mārō anō ō rātou uaua.
- ⁵ Kāhore ngā mea whakapōuri tāngata e pā ki a rātou;
kāhore anō rātou e whiua tahitia me te mano tāngata.
- ⁶ Nā reira, ānō he hei te whakakake e awhi nei i a rātou,
ānō he kākahu te tutū e hipokina nei rātou.
- ⁷ Pupuhi ana ō rātou kanohi i te ngako;
nui ake ngā mea i a rātou i a ō rātou ngākau i hiahia ai.
- ⁸ E whakahī ana rātou, e kōrero kino ana mō te whakatoī;
kei runga noa ake ā rātou kōrero.
- ⁹ Tutuki tonu tō rātou māngai ki ngā rangi;
e kōpikopiko ana hoki tō rātou arero i runga i te whenua.
- ¹⁰ Koia tōna iwi i hoki mai ai ki konei;
ā, e whakawiria ana he wai mō rātou, kī tonu te kapu.
- ¹¹ E mea ana rātou, “Mā te aha e mātau ai te Atua?”

He mātauranga koia tō te Runga Rawa?"

- ¹² Nanā, ko te hunga kino tēnei,
kei runga tonu i te whenua rangatira,
e hua ana ō rātou taonga.
- ¹³ He pono he maumau tāku mea i tōku ngākau kia mā,
tāku horoi hoki i ōku ringa ki te harakore.
- ¹⁴ E whiua ana hoki ahau i te roa o te rā,
e pākia ana i ngā ata katoa.
- ¹⁵ Me i ki ahau, "Ka pēnei tāku kōrero,"
nā, e tinihanga ana ahau ki te whakatupuranga o āu tamariki.
- ¹⁶ I tāku meatanga kia mātauria tēnei,
ka kite ahau he mahi whakauaua rawa;
- ¹⁷ tae noa ahau ki te wāhi tapu o te Atua,
kātahi ahau ka mōhio ki tō rātou mutunga.
- ¹⁸ He pono i whakatūria rātou e koe ki ngā wāhi pāhekeheke;
ā, whakatakā ana e koe ki te ngaromanga.
- ¹⁹ Anō te pānga whakareretanga o tō rātou hunanga,
kua pau rawa i ngā wehi!
- ²⁰ Ka rite ki te rekanga kanohi, ina ara ake te tangata,
tāu whakahāwea ki tō rātou āhua,
e te Ariki, ina ara ake koe.
- ²¹ Nā, mamae noa iho tōku ngākau,
ā, hukihuki ana ōku whatumanawa.
- ²² He whakaarokore hoki ahau, he kūware;
me te mea he kīrehe ahau i tōu aroaro.
- ²³ Ahakoa rā kei a koe tonu ahau;
e puritia ana e koe tōku ringa matau.
- ²⁴ Mā tōu whakaaro ahau e ārahi;
muri iho ka riro ahau i a koe ki te korōria.
- ²⁵ Ko wai hoki tōku i te rangi ko koe anake?
Kāhore atu hoki ōku i te whenua e hiahia ai, ko koe anake.
- ²⁶ Hemo iho ōku kikokiko me tōku ngākau;
ko te Atua ia te kaha o tōku ngākau,
tōku wāhi ake ake.
- ²⁷ Nā, ko te hunga e mamao atu ana i a koe ka mate;
ka ngaro i a koe te hunga pūremu katoa e whakarere nei i a koe.
- ²⁸ Ko ahau ia, he pai ki ahau te whakatata ki te Atua;
kua waiho e ahau te Ariki, a Ihowā, hei whakawhirinakitanga mōku,
kia whakapuakina ai e ahau āu mahi katoa.

74

He Īnoi mō te Whakaoranga ā-lwi

He Makiri nā Āhapa.

- ¹ E te Atua, he aha i pangā ai mātou e koe ake ake?
He aha i pongere ai tōu riri ki ngā hipi o tāu māra?
- ² Mahara ki tāu whakaminenga i hokona e koe i mua,
i utua e koe hei iwi mō tōu kāinga tupu;
ā, ki tēnei Maunga Hiona i nohoia nei e koe.
- ³ Hiki ake ōu waewae ki ngā whakangaromanga e mau tonu nei,
ki ngā mahi kino katoa a te hoariri ki te wāhi tapu.
- ⁴ Kua hāmama nei ōu hoariri i waenganui i āu whakaminenga;
kua whakatūria e rātou ā rātou kara hei tohu.
- ⁵ E rite ana rātou ki ngā tāngata
e hāpai ana i te tītaha ki te puia rākau.

- ⁶ Ināianeī ia e tukitukia ana e rātou ōna mea whakairo,
pākaruhia iho ana ki te tītaha, ki te hama.
- ⁷ Kua toua tōu wāhi tapu ki te kāpura,
kua noa i a rātou te nohoanga o tōu ingoa,
kei te whenua e takoto ana.
- ⁸ I mea tō rātou ngākau, "Me whakangaro rātou ā poto ake."
Kua tahuna e rātou ngā whare huihui katoa o te Atua i te whenua.
- ⁹ Kāhore mātou e kite i ō mātou tohu,
kāhore atu he poropiti,
kāhore hoki tētahi o mātou e mātau ana kia pēhea ake te roa.
- ¹⁰ E te Atua, kia pēhea ake te roa o te tāwai a te hoariri?
Ka kohukohu tonu rānei te hoariri ki tōu ingoa ake ake?
- ¹¹ He aha i pēpeke ai tōu ringa, tōu matau?
Unuhia i roto i tōu uma, whakamōtītia rātou.
- ¹² Ko te Atua ia tōku Kīngi o tua iho,
e mahi whakaora ana i waenganui i te whenua.
- ¹³ Nāu, nā tōu kaha i wawae te moana;
pakaru ana i a koe ngā mātenga o ngā tarakona i ngā wai.
- ¹⁴ Mongamonga noa i a koe ngā mātenga o rewiatana;
ā, hoatu ana ia e koe hei kai mā te iwi o te koraha.
- ¹⁵ I wāhia e koe te puna me te roma;
mimiti ake i a koe ngā awa nunui.
- ¹⁶ Nāu te ao, nāu hoki te pō;
nāu i whakarite te marama me te rā.
- ¹⁷ Nāu i whakatū ngā rohe katoa o te whenua;
te raumati me te hōtoke, he mea whakarite ēnā nāu.
- ¹⁸ Kia mahara ki tēnei, kua tāwai te hoariri, e Ihowā;
kua kohukohu te hunga pōauau ki tōu ingoa.
- ¹⁹ Kaua e tukua te wairua o tōu kūkupa ki te kīrehe;
kei wareware ake ake ki te whakaminenga o āu rawakore.
- ²⁰ Whakaaroa te kawenata;
kua kiki hoki ngā wāhi pōuri o te whenua i ngā nohoanga nanakia.
- ²¹ Kei hoki whakamā mai te tangata e tūkinotia ana;
kia whakamoemititia tōu ingoa e te ware, e te rawakore.
- ²² E ara, e te Atua, tohea tōu tohe;
mahara ki tā te tangata pōauau tāwai ki a koe ā pau noa te rā.
- ²³ Kei wareware ki te reo o ōu hoariri;
e kake tonu ana te ngangau a te hunga e whakatika ana ki a koe.

75

He Whakawhetai mō ngā Mahi Miharo a te Atua

Ki te tino kaiwhakatangi: Aratakiti. He hīmene, he waiata nā Āhapa.

- ¹ Ka whakawhetai tonu mātou ki a koe, e te Atua,
ka whakawhetai tonu mātou; kei te tata mai hoki tōu ingoa.
E kōrerotia ana e te tangata āu mahi whakamīharo.

- ² "Ka kitea e ahau te wā e rite ana,
ka tika tāku whakawā.

- ³ Kūteretere noa iho te whenua me ōna tāngata katoa;
nāku i whakatū ōna pou.

- ⁴ I mea ahau ki te hunga whakakake, 'Kāti rā te whakakake,'
ki te hunga hara anō, 'Kaua e whakaarahia te haona;

- ⁵ kaua tō koutou haona e whakaarahia ki runga,
kāti te whakamārō i te kakī ina kōrero.' "

- ⁶ Nō te mea kāhore he aranga i te rāwhiti,

Hera

kāhore i te hauāuru, kāhore hoki i te tonga.

⁷ Ko te Atua ia te kaiwhakawā;
ko tēnei e whakaititia iho ana e ia,
ko tērā e whakaarahia ake ana.

⁸ Kei te ringa hoki o Ihowā he kapu,
pāhuka tonu te wāina;
kī tonu, whakananu rawa,
hei ringihanga māna;
ko ngā nganga ia,
mā te hunga kino katoa o te whenua e tatau, e inu.

⁹ Ko ahau ia, ka kauwhau tonu;
ka hīmene ki te Atua o Hākopa.

¹⁰ Ā, ka kotia e ahau ngā haona katoa o te hunga kino;
ka whakaarahia ake ia ngā haona o te tangata tika.

76

Ko te Atua te Toa

Ki te tino kaiwhakatangi: Nekinoto. He hīmene, he waiata nā Āhapa.

¹ E mātauria ana te Atua i roto i a Hūrā,
he nui tōna ingoa i roto i a Iharaira.

² Kei Harema hoki tōna tapenākara;
kei Hiona tōna nohoanga.

³ I whati i a ia i reira ngā pere o te kōpere,
te whakangungu rākau, te hoari, me ngā mea mō te whawhai.

Hera

⁴ Tērā atu tōu korōria, tōu nui,
i tō ngā maunga kīrehe.

⁵ Kua pāhuatia te hunga ngākau toa,
moe ana rātou i tā rātou moe;

kīhai anō i whai ringa
tētahi o ngā mārohirohi.

⁶ Nā tāu whakatūpehupehu, e te Atua o Hākopa,
i parangia ai te hāriata me te hōiho e te moe.

⁷ Ko koe, inā, ko koe e wehingia;
ko wai hoki e tū ki tōu aroaro ina riri koe?

⁸ Nāu i rangona iho ai te whakawā i te rangi;
wehi ana te whenua, whakaririka kau ana,

⁹ i te aranga ake o te Atua ki te whakawā,
ki te whakaora i te hunga māhaki katoa o te whenua.

Hera

¹⁰ He pono ka whai korōria koe i te riri o te tangata;
mau anō e whītiki te toenga o te riri.

¹¹ Whakapuakina te kupu taurangi ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, whakamanā hoki;
e te hunga katoa i tētahi taha ōna, i tētahi taha,
mauria he hākari ki a ia, ka tika hoki te wehi ki a ia.

¹² Māna e poro atu te wairua o ngā rangatira;
e matakuria ana ia e ngā kīngi o te whenua.

77

Ka Whakamaumaharatia ngā Mahi Whakahira a te Atua

Ki te tino kaiwhakatangi, ki a Ierutunu. He hīmene nā Āhapa.

¹ Ki te Atua tōku reo,
e karanga nei ahau, ki te Atua tōku reo,
ā, tērā e tahuri mai tōna taringa ki ahau.

² I rapu ahau ki te Ariki i te rā o tōku pōuri;
mārō tonu tōku ringa i te pō, kīhai anō i pēpeke;
kīhai tōku wairua i pai kia whakamārietia.

³ E mahara ana ahau ki te Atua, ā, e pōuri ana;

kei te whakaaroaro, ā, ngaro iho tōku wairua.

Hera

- ⁴ E puritia ana e koe ōku kanohi kia mataara tonu;
he pōuri ahau, tē āhei te kōrero.
- ⁵ Ka hoki ōku whakaaro ki ngā rā onamata,
ki ngā tau o tua iho.
- ⁶ E whakamahara ana ahau ki tāku waiata i te pō,
e kōrerorero ana ki tōku ngākau,
e rapurapu ana tōku wairua.
- ⁷ “Terā rānei te Ariki e panga tonu ake ake,
ā, heoi anō rānei āna manakohanga mai?
- ⁸ Kua kāhore rānei tāna mahi tohu mō ake tonu atu?
Kua whati rānei tāna kupu ā ake ake?
- ⁹ Kua wareware rānei te Atua ki te atawhai?
Kua riri rānei ia, ā, tūtakina atu ana e ia tōna aroha?”

Hera

- ¹⁰ Nā, ka mea ahau, “Ko tōku ngoikore tēnei:
otirā ka mahara ahau ki ngā tau o te ringa matau o te Runga Rawa.”
- ¹¹ Ka mahara ahau ki ngā mahi a Ihowā;
āe rā, ka mahara ahau ki āu mea whakamīharo o tua iho.
- ¹² Ka whakaaro hoki ahau ki āu meatanga katoa,
ka pūrākau ki āu mahi.
- ¹³ E te Atua, kei te wāhi tapu tōu ara.
Ko wai te atua nui hei rite ki te Atua?
- ¹⁴ Ko koe te Atua e mahi nei i ngā mea whakamīharo;
kua whakapuakina e koe tōu kaha i waenganui o ngā iwi.
- ¹⁵ Hokona ana e tōu ringa tāu iwi,
ngā tama a Hākopa rāua ko Hōhepa.

Hera

- ¹⁶ I kite ngā wai i a koe, e te Atua,
i kite ngā wai i a koe, matakū ana;
i oho anō ngā rire.
- ¹⁷ Ringihia ana he wai e ngā kapua,
puaki ana te haruru o ngā rangi;
rererere ana āu pere.
- ¹⁸ I roto i te āwhiowhio te haruru o tāu whatitiri;
mārama noa te ao i ngā uira;
wiri ana te whenua, oiōi ana.
- ¹⁹ I te moana tōu ara,
i ngā wai nui tōu huarahi,
e kore anō e kitea ōu takahanga.
- ²⁰ He mea ārahi e koe tāu iwi ānō he kāhui,
arā e te ringa o Mohi rāua ko Ārona.

78

Te Atua me Āna Iwi

He Makiri nā Āhapa.

- ¹ Kia anga mai te taringa, e tōku iwi, ki tāku ture;
tahuri mai ō koutou taringa ki ngā kupu a tōku māngai.
- ² Ka puaki te kupu whakarite i tōku māngai,
ka kōrerotia e ahau ngā mea ngaro onamata –
- ³ i rongo nei, i mātau nei tātou,
kōrero ai hoki ō tātou mātua ki a tātou.
- ⁴ E kore e hunā e mātou i ā rātou tamariki;
me whakaatu ki tō muri whakatupuranga
ngā whakamoemiti ki a Ihowā, me tōna kaha,

me āna mahi whakamīharo i mea ai ia.

⁵ Kua pūmau hoki i a ia he whakaaturanga i roto i a Hākopa,
kua takoto he ture i roto i a Ihairaira;

ā, whakahaua mai ana e ia ō tātou tūpuna,
kia whakaakona ki ā rātou tamariki;

⁶ kia mātauria ai e tō muri whakatupuranga,
e ngā tamariki e whānau, e ara ake ā mua,
mō tā rātou whakaatu ki ā rātou tamariki.

⁷ Kia ū ai tā rātou tūmanako ki te Atua,
kei wareware hoki ki ngā mahi a te Atua;
engari kia mau ki āna whakahau.

⁸ Kei rite hoki ki ō rātou tūpuna,
ki te whakatupuranga whakakeke, tutū,
ki te whakatupuranga kīhai nei i whakatikatika i tō rātou ngākau,
kīhai hoki i ū tō rātou wairua ki te Atua.

⁹ He hunga mau patu ngā tama a Ēparaima, he hunga hāpai kōpere,
heoi tahuri ana rātou i te rā o te tatauranga.

¹⁰ Kīhai i puritia e rātou te kawenata a te Atua;
kīhai anō i pai ki te haere i tāna ture.

¹¹ Heoi, kua wareware ki āna mahi,
me āna mea whakamīharo i whakakitea e ia ki a rātou.

¹² He mea whakamīharo āna mahi i te aroaro o ō rātou tūpuna,
i te whenua o Ihipa, i te pārae o Toana.

¹³ Tapahia ana e ia te moana, ā, meinga ana rātou kia whiti;
tū ake i a ia ngā wai ānō he pūranga.

¹⁴ He mea ārahi rātou e ia i te awatea ki te kapua;
i te roa hoki o te pō ki te mārāma o te ahi.

¹⁵ I wāhia e ia ngā kōhatu i te koraha;
ā, me te mea nō ngā rire nui tana wai hei inu mā rātou.

¹⁶ Puta mai ana i a ia he awa i roto i te kāmaka;
meinga ana ngā wai kia heke, ānō he waipuke.

¹⁷ Heoi, ka hara anō rātou ki a ia;
whakatoī ana ki te Runga Rawa i te koraha.

¹⁸ Nā, kei te whakamātautau tō rātou ngākau i te Atua,
kei te inoi kai mā tō rātou hiahia.

¹⁹ I kōrero kino anō rātou ki te Atua, i mea;
“E āhei rānei i te Atua te taka he tēpu ki te koraha?”

²⁰ Nanā, ko tāna patunga i te kōhatu, ka pakaru mai te wai,
ā, puke ana ngā awa;

e taea anō rānei e ia te hōmai taro,
e pae rānei i a ia he kikokiko mā tāna iwi?”

²¹ Nā, ko te rongonga o Ihowā, nā, ka riri;
ā, toro ana te kāpura ki a Hākopa,
puta ake ana te riri ki a Ihairaira;

²² mō rātou kīhai i whakaponu ki te Atua,
kīhai anō i whakawhirinaki ki tāna whakaoranga.

²³ Nāna nei hoki i whakahau ngā kapua i runga,
i whakatuwhera ngā tatau o te rangi;

²⁴ ā, whakauaina iho te mana ki runga ki a rātou hei kai;
hōmai ana hoki e ia te witi o te rangi mā rātou.

²⁵ Kai ana te tangata i tā te anahera kai;
i tukua e ia he kai mā rātou, ā mākona noa.

²⁶ I whakaohokia e ia te marangai i te rangi;
i tākina anō te tonga e tōna kaha.

²⁷ Ā, whakauaina iho e ia te kikokiko ki a rātou ānō he puehu;
he manu whai pākau ānō he one nō te moana.

²⁸ Ā, whakangahorotia iho e ia ki waenganui i tō rātou puni;
ki ō rātou nohoanga ā tawhio noa.

- 29 Nā, kai ana rātou, tino mākona;
i tukua hoki e ia ki a rātou tā rātou i hiahia ai.
- 30 Kīhai rātou i ngaruru ki tā rātou i hiahia ai;
ā, i roto tonu tā rātou kai i ō rātou māngai,
- 31 nā, ka pā te riri o te Atua ki a rātou,
ā, patua iho e ia te hunga tetere o rātou;
piko ana i a ia ngā taitamariki o Iharaia.
- 32 Ahakoa pā katoa tēnei, i hara anō rātou;
kīhai anō i whakapono ki āna mahi whakamīharo.
- 33 I whakapaua ai e ia ō rātou rā ki te horihori,
ō rātou tau ki te pōtatutatu.
- 34 Ka patua rātou e ia, nā, ka rapu rātou i a ia,
ā, ka hoki, ka ui wawe ki te Atua.
- 35 Ka mahara hoki ko te Atua tō rātou kōhatu,
ko te Atua, ko te Runga Rawā, tō rātou kaihoko.
- 36 Otiia kei te patipati ō rātou māngai ki a ia,
ā, teka ana ō rātou arero ki a ia.
- 37 Kīhai hoki tō rātou ngākau i tika ki a ia;
kīhai anō rātou i ū ki tāna kawenata.
- 38 Ko tāna ia, he aroha;
hipokina ana e ia te hē,
kīhai anō i whakangaro.
- Āe rā, he maha āna whakahokinga iho i tōna riri,
ā, kīhai i oho katoa tōna riri.
- 39 I mahara hoki ia he kikokiko nei rātou;
he hau e pahure atu ana, ā, e kore e hoki mai.
- 40 Anō te tini o ā rātou whakatoinga i a ia i te koraha,
o ā rātou whakapōuritanga i a ia i te tahora!
- 41 Hoki whakamuri ana rātou, whakamātautau ana i te Atua;
whakatoia ana e rātou te Mea Tapu o Iharaia.
- 42 Kīhai rātou i mahara ki tōna ringa,
ki te rā i whakaorangia ai rātou e ia i te hoariri;
- 43 ki tāna meatanga i āna tohu ki Ihipa,
i āna merekara ki te pārae o Toana.
- 44 I puta kē ai i a ia ō rātou awa hei toto,
me ō rātou manga wai, tē inu ai rātou.
- 45 I tonoa ai e ia he huihuinga namu ki a rātou, ā, pau iho rātou;
he poroka, i hunā ai rātou.
- 46 Ā, hoatu ana e ia ō rātou hua ki te moka;
me tō rātou māuiui ki te māwhitiwhiti.
- 47 Whakamatea ana e ia ā rātou wāina ki te whatu,
ā rātou rākau hikamora ki te haupapa.
- 48 Tukua ana e ia ā rātou kararehe mā te whatu,
ā rātou kāhui mā ngā uira.
- 49 I tukua whakareretia e ia ki a rātou tōna riri,
āritarita, weriweri, me te raruraru;
he whakaeke nā ngā anahera kino.
- 50 Ā, whakatikaia ana e ia he ara mō tōna riri;
kīhai i tohungia tō rātou wairua kei mate,
otiia, tukua ana e ia tō rātou ora ki te mate urutā.
- 51 Nā, patua iho e ia ngā mātāmua i Ihipa,
te muanga o tō rātou kaha i ngā tēneti o Hama.
- 52 Otirā, ārahina ana e ia āna ake tāngata anō he hipi;
whakahaerea ana rātou e ia i te koraha anō he kāhui.
- 53 Nā, ka ārahina mārietia rātou e ia, tē wehi rātou;
ko ō rātou hoariri ia taupokina iho e te moana.
- 54 Nā, ka kawea rātou e ia ki te rohe o tōna wāhi tapu,
ki tēnei maunga, i hokona nei e tōna matau.
- 55 Peia ana e ia ngā tauīwi i tō rātou aroaro;
ā, wehea ana e ia he kāinga mō rātou ki te aho,

whakanohoia iho ngā hapū o Iharaia ki ō rātou tēneti.

- ⁵⁶ Heoi, ka whakamātauria,
ka whakatoia e rātou te Atua, te Runga Rawa;
kīhai hoki i mau ki āna whakaaturanga;
- ⁵⁷ ā, hoki whakamuri ana, mahi hīanga ana, pērā ana me ō rātou mātua;
parori kē ana rātou, he pērā me te kōpere tinihanga.
- ⁵⁸ Nā, ko ō rātou wāhi tiketike hei whakapātaritari i a ia;
ko ō rātou whakapakoko hei mea i a ia kia hae.
- ⁵⁹ I te rongonga o te Atua, ka riri,
ka tino whakarihariha hoki ki a Iharaia.
- ⁶⁰ Ā, mahue ake i a ia te tapenākara o Hiro,
te tēneti i whakatūria e ia ki waenganui i ngā tāngata;
- ⁶¹ ā, tukua ana e ia tōna kaha hei whakarau,
tōna korōria ki te ringa o te hoariri.
- ⁶² I tukua atu anō e ia tāna iwi mā te hoari;
ā, i riri ki tōna kāinga tupu.
- ⁶³ Pau ake ā rātou taitama i te ahi;
kīhai anō ā rātou kōtiro i mārenatia.
- ⁶⁴ I hīnga ō rātou tohunga i te hoari;
kīhai hoki i tangi ā rātou pouaru.
- ⁶⁵ Nā, ka maranga te Ariki ānō ko tētahi i te moe,
me te tangata kaha e hāmama ana i te wāina.
- ⁶⁶ Ā, patua iho e ia a muri o ōna hoariri,
meinga ana rātou e ia hei taunutanga mō ake tonu atu.
- ⁶⁷ I whakakāhore anō ia ki te tēneti o Hōhepa;
ā, kīhai i whiriwhiri i te hapū o Eparaima;
- ⁶⁸ heoi, ko te hapū o Hūrā tāna i whiriwhiri ai,
ko Maunga Hiona tāna i aroha ai.
- ⁶⁹ Ā, whakatūria ana e ia tōna wāhi tapu kia pērā me ngā wāhi teitei;
me te whenua i whakapūmautia e ia mō ake tonu atu.
- ⁷⁰ I whiriwhiria anō e ia a Rāwiri, tāna pononga,
he mea tango nāna i ngā kāinga hipi;
- ⁷¹ mauria ana mai e ia i te whai i ngā hipi whāereere,
hei whāngai i a Hākopa, i tāna iwi,
i a Iharaia hoki, i tōna kāinga tupu.
- ⁷² Ā, rite tonu ki te tapatahi o tōna ngākau tāna whāngai i a rātou;
he ārahi mōhio hoki tā tōna ringa i a rātou.

79

He Tangi ā-Iwi

He himene nā Ahapa.

- ¹ E te Atua, kua tae mai ngā tauīwi ki tōu kāinga tupu;
kua noa i a rātou tōu temepara tapu,
kua waiho a Hiruhārama kia pūranga kau ana.
- ² Ko ngā tinana mate o āu pononga kua hoatu e rātou
hei kai mā ngā manu o te rangi,
ko te kikokiko o tāu hunga tapu mā ngā kīrehe o te whenua.
- ³ Ko ō rātou toto, ringihia ake e rātou ānō he wai,
ki ngā taha o Hiruhārama;
kāhore hoki he tangata hei tanu i a rātou.
- ⁴ Kua waiho mātou hei tāwainga mā ō mātou hoa,
hei katanga mā te hunga i tētahi taha, i tētahi taha o mātou.
- ⁵ Kia pēhea te roa, e Ihowā?
E riri tonu rānei koe ake ake?
E ngiha tonu rānei tōu hae me he kāpura?
- ⁶ Ringihia tōu riri ki ngā tauīwi
kāhore nei e mātau ki a koe,
ki ngā rangatiratanga

- kāhore nei e karanga ki tōu ingoa.
⁷ Kua pau hoki a Hākopa i a rātou,
 kua ururua i a rātou tōna nohoanga.
- ⁸ Kua rā e maharatia ngā kino o ō mātou tūpuna;
 kia hohoro tōu aroha ki mua i a mātou;
 kua whakaititia rawatia hoki mātou.
- ⁹ Āwhinatia mātou, e te Atua o tō mātou whakaoranga,
 kia whakakorōriatia ai tōu ingoa;
 whakaorangia mātou, hipokina hoki ō mātou hara,
 he mahara ki tōu ingoa.
- ¹⁰ Kia mea koia ngā tauwiwi,
 “Kei hea tō rātou Atua?”
 Kia kite atu mātou e mātau ana ngā tauwiwi
 ki te whakatakinga i te toto o āu pononga i whakahekea nei.
- ¹¹ Kia tae atu ki tōu aroaro te auē a te herehere;
 kia rite ki te nui o tōu kaha
 tāu whakaora i te hunga e meatia ana kia mate.
- ¹² Takiwhititia atu te utu e hoatu e koe ki ngā uma o ō mātou hoa
 mō tā rātou tāwai, e tāwai nei rātou ki a koe, e te Ariki.
- ¹³ Pēnei ka whakawhetai mātou, tāu iwi,
 ngā hipi hoki e hēpara nei koe, ki a koe ake ake;
 ka whakakitea e mātou te whakamoemiti ki a koe,
 ki ngā whakatupuranga katoa.

80

He Īnoi mō te Whakaoranga o Īharaira

Ki te tino kaiwhakatangi: Hohanimi Erutu. He himene nā Āhapa.

- ¹ Tahuri mai tōu taringa, e te Hēpara o Īharaira,
 e ārahi nei i a Hōhepa ānō he kāhui hipi!
 Whiti mai koe e noho mai nā i waenganui i ngā kerupima;
² whakaohohokia tōu kaha
 i te aroaro o Ēparaima, o Pineamine, o Mānahi;
 ā, haere mai ki te whakaora i a mātou.
- ³ Whakahokia ake mātou, e te Atua;
 kia mārama mai tōu mata,
 ā, ka ora mātou.
- ⁴ E Ihowā, e te Atua o ngā mano,
 kia pēhea ake te roa o tōu riri ki te Īnoi a tāu iwi?
- ⁵ Kua whāngai mai e koe he roimata hei taro mā rātou,
 he nui hoki te mēhua roimata kua hōmai nei e koe kia inumia e rātou.
- ⁶ Kua meinga mātou e koe hei totohetanga mā ō mātou hoa,
 ā, e kaitaina ana mātou e ō mātou hoariri.
- ⁷ Whakahokia ake mātou, e te Atua o ngā mano;
 kia mārama mai tōu mata, ā, ka ora mātou.
- ⁸ I maua mai e koe he wāina i Īhipa;
 ka oti i a koe ngā tauwiwi te panga, nā whakatōkia iho e koe.
- ⁹ I whakapaia e koe he tūnga mōna;
 nā, ka hou ōna pakiaka, ā, ka kapi te whenua.
- ¹⁰ Taumarumarua ana tōna ata ki runga ki ngā pukepuke;
 ko ōna manga rite tonu ki ngā hīta a te Atua.
- ¹¹ I tautotoro atu ōna manga ki te moana,
 ōna rārā ki te awa.
- ¹² He aha i pākāruhia ai e koe ōna taiepa ki raro,
 kia kōwhakiwhakia ai ia e ngā tāngata katoa e tika ana i te ara?
- ¹³ Mongamonga noa i te poaka toa o te ngahere,

e kainga ana e te kīrehe mohoa o te pārae.

¹⁴ Tahuri mai anō, e te Atua o ngā mano, e inoi atu nei mātou;
titiro iho i te rangi, kia kite mai koe,

ka toro mai i tēnei wāina,
¹⁵ i te rākau i whakatōkia e tōu matau,
i te manga hoki i meinga e koe kia pakari māu.

¹⁶ Kua pau i te ahi, kua tuaina ki raro;
ngaro iho rātou i te riri o tōu mata.

¹⁷ Waiho tōu ringa i runga i te tangata o tōu matau,
i te tama a te tangata i whakakahangia e koe māu.

¹⁸ Pēnei e kore mātou e hoki atu i a koe;
whakahauoranga mātou, ā, ka karanga mātou ki tōu ingoa.

¹⁹ Whakahokia ake mātou, e Ihowā, e te Atua o ngā mano;
kia mārāma mai tōu mata, ā, ka ora mātou.

81

Te Tohe a te Atua ki a Iharaia Pōturi

Ki te tino kaiwhakatangi: Kititi. Nā Ahapa.

¹ Kia kaha te waiata ki te Atua, ki tō tātou kaha;
kia hari te hāmama ki te Atua o Hākopa.

² Whakahuatia te hīmene, maua mai ki konei te timipera,
te hāpa reka me te hātere.

³ Whakatangihia te tētere i te kōwhititanga marama,
i te kinga o te mārāma, i tō tātou rā hākari.

⁴ Ko te tikanga hoki tēnei mā Iharaia,
he mea whakarite nā te Atua o Hākopa.

⁵ I whakatakotoria tēnei e ia mā Hōhepa hei whakaaturanga,
i tōna haerenga puta noa i te whenua o Ihipa.

I rongo ai ahau ki reira i tētahi reo, kāhore ahau i mātau:

⁶ "I tangohia mai e ahau tōna pokohiwi i te pīkaunga;
whakarērea ake e ōna ringa te kete.

⁷ I karanga koe ki ahau i te pōuritanga, ā, kua ora koe i ahau;
i whakahoki kupu ahau ki a koe i te wāhi ngaro o te whatitiri;
i whakamātau i a koe ki ngā wai o Meripa.

Hera

⁸ "Whakarongo, e tāku iwi, ā, ka whakaatu ahau ki a koe;
e Iharaia, ki te whakarongo koe ki ahau!

⁹ Aua tētahi atua kē i roto i a koe;
kaua anō e koropiko ki te atua kē.

¹⁰ Ko Ihowā ahau, ko tōu Atua,
i ārahina mai ai koe i te whenua o Ihipa.
Kia nui te kowhera o tōu māngai, ā, māku e whakakī.

¹¹ "Otiia, kīhai tāku iwi i pai ki te whakarongo ki tōku reo;
kīhai anō a Iharaia i aro ki ahau.

¹² Nā, tukua atu ana rātou e ahau ki te mārō o ō rātou ngākau;
ā, haere ana rātou i runga i ō rātou whakaaro.

¹³ "Auē, te whakarongo tāku iwi ki ahau,
te haere a Iharaia i āku ara!

¹⁴ Pēnei e kore e aha kua whati i ahau te tara o ō rātou hoariri;
kua tahuri anō tōku ringa ki ō rātou hoariri.

¹⁵ Ko te hunga e kino ana ki a Ihowā kua ngohengohe ki a ia,
ko tō rātou tāima ia kua mau tonu.

¹⁶ Kua whāngainga hoki rātou e ia ki te wīti pai rawa,
kua whakamākonatia anō koe e ahau ki te honi i roto i te kōhatu."

82

Ko te Atua te Rangatira Tino Nui

He hīmene nā Āhapa.

- ¹ E tū ana te Atua i roto i te whakaminenga o te Atua,
e whakawā ana i waenganui i ngā atua:
² “Kia pēhea ake te roa o tā koutou whakawā hē,
o tā koutou whakapai ki ngā kanohi o te hunga kino.

Hera

- ³ Whakatikaia tā te ware, tā te pani;
kia tika te whakawā mō te ngākau mamae, mō te rawakore.
⁴ Whakaorangia te ware me te rawakore;
tangohia mai rātou i te ringa o te tangata kino.
⁵ “Kāhore ō rātou mātauranga, kāhore hoki e mahara;
e kōpikopiko noa ana rātou i te pōuri;
e oioi ana ngā tūranga katoa o te whenua.
⁶ “I mea ahau, ‘He atua koutou,
he tama katoa nā te Runga Rawa.’
⁷ Heoi, ka pērā koutou me te tangata, ka mate;
ka hinga, ka pērā me tētahi o ngā pirinihi.”
⁸ E ara, e te Atua, whakawākia te whenua;
mōu hoki ngā tauwiwi katoa!

83

He Inoi mō te Patunga o ngā Hoariri o Ihairaira

He waiata, he hīmene, nā Āhapa.

- ¹ E te Atua, kei wahangū koe,
kei whakarongo puku, kei āta noho, e te Atua.
² He mea hoki, tēnei ōu hoariri te ngangau nei,
ā, kua ara ngā mātenga o te hunga e kino ana ki a koe.
³ Kua āta ngārahu rātou ki tāu iwi,
e whakatakoto kōrero ana hoki rātou mō āu mea huna.
⁴ Kua mea nei rātou, “Tēnā, tātou ka huna i a rātou, kia kore ai tēnā iwi;
kia kaua ai hoki e maharatia te ingoa o Ihairaira ā muri ake nei.”
⁵ Kua kotahi tō rātou ngākau i a rātou e rūnanga ana;
kua whakatakoto rātou he tikanga kino ki a koe –
⁶ ko ngā tēneti o Ēroma, o ngā Ihimaeri,
o Moapa, o ngā Hakarini,
⁷ a Kepara, a Āmona, a Amareke,
ngā Pirihitini, me ngā tāngata o Tāira.
⁸ Kua uru hoki a Ahiria ki roto ki a rātou;
kua āwhinatia e rātou ngā tamariki a Rota.
⁹ Pērātia rātou me Miriana;
me Hīhera, me Iapini, i te awa i Kihona;
¹⁰ i mate nei ki Eneroro,
i waiho nei hei whakawairākau mō te whenua.
¹¹ Kia rite ō rātou rangatira ki a Orepe rāua ko Teepe,
āe, ō rātou ariki katoa hoki ki a Tēpa rāua ko Taramuna;
¹² mō rātou i mea, “Tātou ka tango
i ngā kāinga o te Atua mō tātou.”
¹³ E tōku Atua, meinga rātou kia rite ki te āwhiowhio puehu,
ki te pāpapa e pūhia ana e te hau.
¹⁴ Kia rite ki te ahi e kai ana i te ngahere,
ki te mura hoki e toro ai ngā maunga;
¹⁵ kia pērā te whai o tāu āwhā i a rātou,

Hera

tāu whakaohorere hoki i a rātou ki tāu paroro.

¹⁶ Whakakīia ō rātou kanohi ki te whakamā;
kia rapu ai rātou ki tōu ingoa, e Ihowā.

¹⁷ Kia whakamā, kia ohorere rātou ake ake;
āe, kia numinumi rātou, kia ngaro hoki.

¹⁸ Kia mātau ai rātou, ko koe anake,
ko Ihowā nei tōu ingoa,
te Runga Rawa i te whenua katoa.

84

Te Manako mō te Whare o te Atua

Ki te tino kaiwhakatangi. Kititi. He hīmene mā ngā tama a Koraha.

¹ Anō te ātaahua o ōu tapenākara,
e Ihowā o ngā mano!

² E hiahia ana tōku wairua, āe, e hemo ana
ki ngā marae o Ihowā;
e tangi ana tōku ngākau
me ōku kikokiko ki te Atua ora.

³ Me te pīhoihoi hoki kua kite i tētahi whare,
me te warou anō hoki i tētahi ōhanga mōna,
hei takotoranga mō āna pī,
arā i āu āta, e Ihowā o ngā mano,
e tōku Kingi, e tōku Atua.

⁴ Ka hari te hunga e noho ana i tōu whare;
he whakamoemiti tonu tā rātou ki a koe.

Hera

⁵ Ka hari te tangata ko tōna kaha nei kei a koe;
kei roto i ō rātou ngākau ngā huarahi ki reira.

⁶ Ka haere rātou rā te Raorao o Paka,
ka meinga e rātou hei puna;
ngaro iho anō hoki ngā poka i te ua.

⁷ Ka haere atu rātou i te kaha ki te kaha;
ka kitea rātou ki te aroaro o te Atua i Hiona.

⁸ E Ihowā, e te Atua o ngā mano, whakarongo ki tāku īnoi;
tahuri mai tōu taringa, e te Atua o Hākopa.

Hera

⁹ Titiro mai, e te Atua, e tō mātau whakangungu rākau;
tirohia iho hoki te mata o tāu tangata i whakawahi ai.

¹⁰ Nō te mea, he rā kotahi i ōu whare,
pai atu i ngā rā kotahi mano.

Te tiaki tataui i te whare o tōku Atua,
pai atu ki ahau i te noho ki ngā tēneti o te kino.

¹¹ He rā hoki a Ihowā te Atua, he whakangungu rākau;
ka hōmai e Ihowā te atawhai me te korōria.

E kore e kaiponuhia e ia tētahi mea pai
ki te hunga e tapatahi ana te haere.

¹² E Ihowā o ngā mano,
ka hari te tangata e whakawhirinaki ana ki a koe.

85

He Īnoi mō te Oranga o te Iwi

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene mā ngā tama a Koraha.

¹ E Ihowā, kua aro mai koe ki tōu whenua,
kua whakahokia mai e koe a Hākopa i te whakarau.

² Kua murua e koe te kino o tāu iwi,

kua hīpokina e koe ō rātou hara katoa.

Hera

- ³ Kua mutu katoa tōu weriweri;
kua tahuri kē koe i te āritarita o tōu riri.
- ⁴ Whakahokia ake mātou, e te Atua o tō mātou whakaoranga;
meinga hoki kia mutu tōu riri ki a mātou.
- ⁵ E riri rānei koe ki a mātou ake ake?
E mauāhara tonu rānei, ki ngā whakatupuranga katoa?
- ⁶ E kore ianei koe e whakahoki ake i a mātou ki te ora;
kia hari ai tāu iwi ki a koe?
- ⁷ E Ihowā, whakakitea mai tāu mahi tohu ki a mātou;
tukua mai ki a mātou tāu whakaoranga.
- ⁸ Ka whakarongo ahau ki tā te Atua, ki tā Ihowā, e kōrero ai;
nō te mea mō te rongo mau āna kōrero ki tāna iwi,
ki tāna hunga tapu hoki; kua ia rātou e hoki ki te wairangi.
- ⁹ Inā, he tata tonu tāna whakaoranga ki te hunga e wehi ana ki a ia
kia noho ai te korōria ki tō tātou whenua.
- ¹⁰ Kua tūtaki te mahi tohu rāua ko te pono;
kua kihi ki a rāua te tika me te rongo mau.
- ¹¹ Ka tupu ake te pono i te whenua,
ā, ka titiro iho te tika i te rangi.
- ¹² Ae, ka hōmai e Ihowā te pai,
ā, ka tukua mai ōna hua e tō tātou whenua.
- ¹³ Ka haere te tika i mua i a ia,
hei whakatū i a tātou ki te ara o ōna hīkoinga.

86

He Inoi o te Tangata Mōrearea

He inoi nā Rāwiri.

- ¹ Whakatitahatia iho tōu taringa, e Ihowā, whakahokia mai he kupu ki ahau;
he ware hoki ahau, he rawakore.
- ² Tiakina tōku wairua; he tapu hoki ahau.
Māu, e tōku Atua, e whakaora tāu pononga
e whakawhirinaki atu nei ki a koe.
- ³ Tohungia ahau, e te Ariki;
e karanga nei hoki ahau ki a koe i te rā roa nei.
- ⁴ Whakaharitia te wairua o tāu pononga;
ka ara atu nei hoki tōku wairua, e te Ariki, ki a koe.
- ⁵ He pai hoki koe, e te Ariki, he ngāwari;
e ranea ana hoki tāu mahi tohu ki te hunga katoa e karanga ana ki a koe.
- ⁶ Tahuri mai tōu taringa, e Ihowā, ki tāku inoi;
whakarongo ki tōku reo unene.
- ⁷ Ka karanga ahau ki a koe i te rā o tōku pōuri;
e whakahoki kupu mai hoki koe ki ahau.
- ⁸ Kāhore he rite mōu, e te Ariki, i roto i ngā atua;
kāhore hoki he rite mō āu mahi.
- ⁹ Ka haere mai ngā iwi katoa i hangā e koe,
ā, ka koropiko ki tōu aroaro, e te Ariki;
ka whakakorōria hoki i tōu ingoa.
- ¹⁰ He nui hoki koe, e mahi ana i ngā mea whakamiharo;
ko koe anake te Atua.
- ¹¹ Whakaakona ahau ki tāu ara, e Ihowā;
ka haere ahau i runga i tōu pono;
whakatapatahitia tōku ngākau ki te wehi i tōu ingoa.
- ¹² Ka whakamoemiti katoa tōku ngākau ki a koe, e te Ariki, e tōku Atua;
ka whakakorōria anō i tōu ingoa ake ake.

- ¹³ He nui hoki tāu mahi tohu ki ahau;
ā, kua whakaorangia e koe tōku wairua i te rēinga i raro riro.
- ¹⁴ E te Atua, kua whakatika ki ahau te hunga whakakake;
kua whāia anō tōku wairua e te huihuinga o te hunga tutū;
kāhore hoki koe e waiho i tō rātou aroaro.
- ¹⁵ Ko koe ia, e te Ariki, he Atua atawhai, he tohu tangata;
he pūhoi ki te riri, e hua ana te mahi tohu me te pono.
- ¹⁶ Tahuri mai ki ahau, tohungia hoki ahau;
hōmai tōu kaha ki tāu pononga,
whakaorangia te tama a tāu pononga wahine.
- ¹⁷ Whakakitea mai ki ahau he tohu mō te pai;
kia kite ai te hunga e kino ana ki ahau, kia whakamā ai;
nōu e Ihowā i āwhina i ahau, i whakamārie i ahau.

87

Te Harikoa o te Nohoanga i Hiona

He himene, he waiata mā ngā tama a Koraha.

- ¹ Kei ngā maunga tapu tōna tūranga;
² e arohaina rawatia ana e Ihowā ngā kūwaha o Hiona
i ngā nohoanga katoa o Hākopa.
- ³ He mea korōria ngā mea e kōrerotia ana mōu,
e te pā o te Atua.

Hera

- ⁴ Ka kōrerotia e ahau a Rahapa rāua ko Papurōna
ki roto i te hunga e mātau ana ki ahau;
tirohia atu a Pirihitia, a Tāira, a Etiopia –
“I whānau tēnei ki reira.”

- ⁵ Āe rā, ko te kupu tēnei mō Hiona,
“I whānau tēnei me tērā ki reira;
mā te Runga Rawa pū anō ia e whakapūmau.”
- ⁶ Ka kōrerotia e Ihowā, ina tuhituhia ngā iwi,
“I whānau tēnei ki reira.”

Hera

- ⁷ Nā, ka mea te hunga waiata, me te hunga kanikani,
“Kei a koe ōku puna katoa.”

88

He Tangi mō te Āwhina

He waiata, he himene mā ngā tama a Koraha. Ki te tino kaiwhakatangi: Maharata Reanoto. He Makiri nā Hemana Eterahi.

- ¹ E Ihowā, e te Atua o tōku whakaoranga,
he tangi tāku ki tōu aroaro i te ao, i te pō,
- ² kia tae atu tāku inoi ki tōu aroaro;
whakatūtahatia mai tōu taringa ki tāku tangi.
- ³ Kua kī hoki tōku wairua i te pōuri,
ā, e whakatata ana tōku ora ki te rēinga.
- ⁴ Kua taua tahitia ahau me te hunga e heke ana ki te rua;
e rite ana ahau ki te tangata kāhore ōna āwhina!
- ⁵ I makā ki waenga i ngā tūpāpaku,
me he tangata i patua e takoto ana i te urupā,
kāhore nei e maharatia e koe i muri;
he mea momotu kē rātou nā tōu ringa.
- ⁶ Kua whakatakotoria ahau e koe ki te rua i raro riro,
ki te pōuri, ki ngā rire.
- ⁷ E pēhia ana ahau e tōu riri,
e pākia ana hoki e koe ki āu ngaru katoa.

Hera

- ⁸ Kua whakamataratia atu e koe ōku hoa kia tawhiti i ahau;
 kua meinga ahau e koe hei mea whakarihariha ki a rātou;
 kua uakina mai ahau, ā, kāhore e puta ki waho;
⁹ kua hē tōku kanohi i te tangihanga.

- E karanga ana ahau ki a koe, e Ihowā,
 i ngā rā katoa, kua totoro hoki ōku ringa ki a koe.
¹⁰ Tērā rānei koe e mahi merekara ki ngā tūpāpaku?
 E ara koia te hunga kua mate ki te whakamoemiti ki a koe?

Hera

- ¹¹ Ka kauwhautia rānei tōu aroha i roto i te urupā?
 Tōu pono i roto i te ngaromanga?
¹² E mātauria koia āu mea whakamīharo i roto i te pōuri,
 tōu tika i te whenua o te warewaretanga?
¹³ Ko ahau ia kua karanga ki a koe, e Ihowā;
 ā, i te ata ka tae atu tāku inoi ki tōu aroaro.
¹⁴ He aha, e Ihowā, i pangā ai tōku wairua e koe?
 He aha i huna ai tōu mata ki ahau?
¹⁵ Nō tōku tamarikitanga ake anō i pākia ai ahau,
 i whakahemohemo ai; i ahau e pēhia ana e āu whakawehi,
 ka pororaru noa iho.
¹⁶ I tika tōu riri nui mā runga i ahau;
 kua haukotia ahau e āu mea whakawehi.
¹⁷ Anō he wai rātou ki te karapoti i ahau i te rā roa nei;
 hui tahi rātou ki te taiāwhio i ahau.
¹⁸ Kua wehea e koe kia tawhiti atu i ahau te hoa hei aroha mai,
 me ōku hoa ki roto ki te pōuri.

89

He Hīmene i te Wā o te Raruraru ā-Iwi

He Makiri nā Ētana Eterahi.

- ¹ Ka waiatatia e ahau ngā mahi tohu a Ihowā ake ake;
 ka whakapuakina e tōku māngai tōu pono ki ngā whakatupuranga katoa.
² I mea hoki ahau, "Ka hangā ake te mahi tohu mō ake tonu atu;
 ka whakapūmautia e koe tōu pono ki ngā tino rangi rā anō.
³ "Kua whakarite kawenata ahau ki tāku i whiriwhiri ai;
 kua oati ki tāku pononga ki a Rāwiri;
⁴ "Ka pūmau i ahau ōu uri ake ake;
 ka hangā tōu torōna ki ngā whakatupuranga katoa." "

Hera

- ⁵ Ka whakamoemiti anō ngā rangi, e Ihowā,
 ki āu mahi whakamīharo, ki tōu pono hoki
 i roto i te whakaminenga o te hunga tapu.
⁶ Ko wai oti i ngā rangi hei rite mō Ihowā?
 Ko wai i roto i ngā tama a te hunga nunui e rite ana ki a Ihowā,
⁷ he Atua whakamataku rawa i roto i te whakaminenga o te hunga tapu,
 e wehingia ana i runga ake i a rātou katoa i tētahi taha, i tētahi taha ōna?
⁸ E Ihowā, e te Atua o ngā mano
 ko wai te mea kaha hei rite mōu, e IHA?
 Hei rite rānei mō tōu pono i tētahi taha ōu, i tētahi taha?
⁹ Ko koe te kīngi o te huamo o te moana;
 ka oho ōna ngaru, ko koe hei whakamarino.
¹⁰ Mongamonga noa i a koe a Rahapa ānō he tangata i patua;
 marara ana i a koe, i tōu ringa kaha ōu hoariri.
¹¹ Nāu ngā rangi, nāu te whenua;
 te ao me ōna mea e hua ana i runga nāu ēnā i pūmau ai.

- 12 Ko te raki me te tonga nāu ēnā i hanga;
ka hari a Taporo rūau ko Heremona ki tōu ingoa.
- 13 He tākakau mārohirohi tōu;
he pakari tōu ringa, rewa tonu tōu matau ki runga.
- 14 Ko te tika me te whakawā te tūranga o tōu torōna;
e haere ana te mahi tohu me te pono i mua i tōu aroaro.
- 15 Ka hari te iwi e mōhio ana ki te tangi whakahari;
e haere ana rātou, e Ihowā, i te mārāma o tōu mata;
- 16 e hari ana rātou ki tōu ingoa i te roa o te rā;
ā, mā tōu tika ka kake ai rātou.
- 17 Ko koe hoki te korōria o tō rātou kaha;
mā tāu manako anō ka ara ai tō mātou haona.
- 18 Nā Ihowā hoki tō mātou whakangungu rākau;
ā, nā te Mea Tapu o Iharaia tō tātou kīngi.

Tā te Atua Kawenata i a Rāwiri

- 19 I kōrero moemoeā koe i reira ki tāu Mea Tapu, i mea:
"Kua hoatu e ahau he kaha ki runga ki tētahi mārohirohi;
kua whakanuia e ahau tētahi i whiriwhiria i roto i te iwi.
- 20 Kua kitea e ahau tāku pononga, a Rāwiri;
kua whakawahia ia e ahau ki tāku hinu tapu.
- 21 Ka ū atu tōku ringa hei āwhina mōna;
mā tōku tākakau anō ia e whakakaha.
- 22 E kore te hoariri e whai wāhi ki a ia;
e kore anō hoki te tama a te kino e tūkino i a ia.
- 23 Māku e tukituki ōna hoariri ki tōna aroaro;
ka whiua e ahau te hunga e kino ana ki a ia.
- 24 Otirā, ka mau ki a ia tōku pono me tāku mahi tohu;
ā, mā tōku ingoa ka ara ai tōna haona.
- 25 Māku anō tōna ringa ka pā ai ki te moana;
tōna matau ki ngā awa.
- 26 Ka karanga ia ki ahau, 'Ko koe tōku Pāpā,
tōku Atua, te kōhatu o tōku whakaoranga.'
- 27 Ka waiho anō ia hei mātāmua māku
ki runga ake i ngā kīngi o te whenua.
- 28 Ka rongoatia e ahau tāku mahi i tohu mōna ake tonu atu;
ka mau tonu tāku kawenata ki a ia.
- 29 Ka meinga hoki e ahau ōna uri kia mau tonu ake ake,
tōna torōna anō ko ngā rā o te rangi.
- 30 "Ki te whakarērea e āna tamariki tāku ture,
ā, kāhore e haere i āku whakaritenga;
- 31 ki te takahi rātou i āku tikanga;
ā, kāhore e pupuri i āku whakahau;
- 32 kātahi ka whāia tā rātou mahi tutū e tāku rākau,
ō rātou kino e te whiū.
- 33 Otirā, e kore e tangohia rawatia e ahau tāku mahi tohu i a ia,
e tuku rānei i tōku pono kia he.
- 34 E kore tāku kawenata e takahia e ahau,
e kore anō e whakarerekētia me mea i puta i ōku ngutu.
- 35 Kotahi āku oatitanga i tōku tapu;
e kore ahau e teka ki a Rāwiri.
- 36 Ka mau tonu tōna uri ake ake;
ā, ka rite tōna torōna ki te rā i tōku aroaro.
- 37 Ka rite tōna pūmau ki tō te marama ake ake;
hei kaiwhakaatu pono anō i runga i te rangi."

Hera

He Tangi mō te Hinganga o te Kīngi

- 38 Nā, kua panga nei koe, kua whakarihariha,
kua riri ki tāu i whakawahi ai.
- 39 Kua weriweri koe ki te kawenata ki tāu pononga;

- kua whakanoaia e koe tōna karauna, taka noa ki te whenua.
⁴⁰ Kua pākaruhia e koe ōna taiepa katoa;
 whakamōtītia iho e koe ōna pā kaha.
⁴¹ E pāhua ana i a ia ngā tāngata katoa e tika ana i te ara;
 he tāwainga ia nā ōna hoa tata.
⁴² Kua whakarewaina e koe te ringa matau o ōna hoa whawhai;
 kua meinga e koe kia hari ōna hoa whawhai katoa.
⁴³ Ae, e ngore ana i a koe te mata o tāna hoari;
 kihai anō koe i tautoko i a ia ki te tatauranga.
⁴⁴ Kua whakamutua e koe tōna korōria,
 kua makā tōna torōna ki raro ki te whenua.
⁴⁵ Kua poroa e koe ngā rā o tōna taitamarikitanga;
 kua hipokina ia e koe ki te whakamā.

Hera

He Inoi mō te Whakawāteatanga

- ⁴⁶ Kia pēhea te roa, e Ihowā, e whakangaro ai koe i a koe, ake tonu atu?
 Kia pēhea te roa e toro ana tōu riri ānō he ahi?
⁴⁷ Kia mahara ki te poto rawa o tōku tāima;
 he aha i hangā ai e koe ngā tāngata katoa hei kore noa iho?
⁴⁸ Ko wai tēnā tangata e ora nei, ā, e kore e kite i te mate?
 E mawhiti koia i a ia tōna wairua i te kaha o te rēinga?

Hera

- ⁴⁹ E te Ariki, kei hea āu arohatanga ō mua
 i oatitia ai e koe ki a Rāwiri i runga i tōu pono?
⁵⁰ Maharatia, e te Ariki, te tāwai ki āu pononga;
 e mau nei ki tōku uma te tāwai a ngā iwi nunui katoa;
⁵¹ Te tāwai a ōu hoariri, e Ihowā,
 tā rātou tāwai nei ki ngā hikoinga o tāu i whakawahi ai.
⁵² Kia whakapaingia a Ihowā ake ake.

Āmine, āe Āmine.

PUKAPUKA 4

90

(Waiata 90–106)

Te Mutungakore o te Atua me te Kopitanga o te Tangata

- He inoi nā Mohi, nā te tangata a te Atua.
¹ E te Ariki, ko koe tō mātou nohoanga
 i ngā whakatupuranga katoa.
² Kāhore anō i whānau noa ngā maunga,
 kāhore i hangā e koe te whenua me te ao,
 ko koe te Atua nō tua whakarere ā ake tonu atu.
³ E whakahokia ana e koe te tangata kia mongamonga noa,
 ā, e mea ana, “E hoki, e ngā tama a te tangata.”
⁴ Ki tāu titiro hoki, he rite ngā tau kotahi mano
 ki te rā onanahi, kua pahure atu nei,
 ki te mataaratanga hoki i te pō.
⁵ Me te mea nā te waipuke tāu kāhakinga i a rātou,
 he moe rātou;
 i te ata ānō he tarutaru e tupu ana;
⁶ i te ata e tupu ana, e pihi ana;
 i te ahiahi kua kotia, kua maroke.
⁷ Kua hemo nei hoki mātou i tōu riri;
 ka ohore hoki i tōu āritatanga.
⁸ Kua makā e koe ō mātou kino ki tōu aroaro,
 ō mātou mea huna ki te mārama o tōu mata.
⁹ Ka pau ō mātou rā katoa, me te riri anō koe;
 hemo ake ō mātou tau ānō he kōrero e kōrerotia ana.

- ¹⁰ Ko ngā rā o ō mātou tau e whitu tekau tau;
ā, ki te whai kaha, ka waru tekau tau;
heoi he mahi māuiui, he pōuri tō rātou kaha;
ka hohoro hoki te hātepea atu, ā, ka rere atu mātou.
- ¹¹ Ko wai te mātau ana ki te kaha o tōu riri?
Rite pū ki te wehi ki a koe tōu riri.
- ¹² Ākona mātou ki te tataui i ō mātou rā,
kia anga ai te ngākau ki te whakaaro.
- ¹³ Hoki mai, e Ihowā, kia pēhea ake te roa?
Ā, kia puta kē he whakaaro mōu ki āu pononga.
- ¹⁴ Kia nā mātou i te ata i tāu mahi tohu;
kia hari ai mātou, kia koa ai, i ō mātou rā katoa.
- ¹⁵ Whakaharitia mātou, kia rite ki ngā rā i whakawhiua ai mātou e koe,
ki ngā tau i kite ai mātou i te kino.
- ¹⁶ Kia puta mai tāu mahi ki āu pononga,
me tōu korōria ki ā rātou tamariki.
- ¹⁷ Ā, hei runga i a mātou te ātaahua o Ihowā, o tō mātou Atua;
whakapūmautia anō ki a mātou te mahi a ō mātou ringa,
ae rā, te mahi a ō mātou ringa, whakapūmautia e koe.

91

Ko te Atua tō tātou Piringa

- ¹ Ko te tangata kei te wāhi ngaro o te Runga Rawa tōna kāinga,
ka noho ia i raro i te taumarumarutanga o te Kaha Rawa.
- ² Ka kīia e ahau a Ihowā, "Ko ia tōku piringa, tōku pā, tōku Atua,
ka whakawhirinaki ahau ki a ia."
- ³ Māna hoki koe e whakaora i te māhanga a te kaihopu manu,
i te mate nanakia.
- ⁴ Ka hipokina koe e ia ki ōna hou,
ā, ka piri koe ki raro i ōna pākau;
ko tōna pono hei whakangungu rākau, hei puapua mōu.
- ⁵ E kore koe e wehi i te mea whakamataku i te pō;
i te pere e rere ana i te awatea.
- ⁶ I te mate urutā e rere ana i te pōuri;
i te whakangaromanga e whakangaro ana i te poutūmārōtanga.
- ⁷ He mano te hinga ki tōu taha,
tekau hoki ngā mano ki tōu matau;
otiia e kore e tata ki a koe.
- ⁸ Ka titiro kau ōu kanohi,
ka mātakitaki ki te utu mō te hunga kino.
- ⁹ Ko koe hoki, e Ihowā, tōku piringa!
Kua waiho e koe te Runga Rawa hei nohoanga mōu;
- ¹⁰ kāhore he kino e pā ki a koe,
kāhore anō he whiu e tata ki tōu tēneti.
- ¹¹ Ka kōrerotia iho hoki koe e ia
ki āna anahera kia tiakina koe i ōu ara katoa.
- ¹² Mā rātou koe e hiki ake ki ō rātou ringa,
kei tūtuki tōu waewae ki te kōhatu.
- ¹³ Ka haere koe i runga i te raiona, i te neke;
ka takahia e koe ki raro te kūao raiona me te nākahi.
- ¹⁴ "Ka whakaora ahau i a ia, mōna i aroha ki ahau;
māku ia e whakateitei ake, mōna i mātau ki tōku ingoa.
- ¹⁵ Ka karanga ia ki ahau, ā, ka whakahoki kupu ahau ki a ia;
ka tata ahau ki a ia i te wā o te hē;
māku ia e whakaora, māku anō ia e whakahōnore.

- ¹⁶ Ka whakaroaina e ahau ōna rā, ā, nā noa ia;
ka whakakitea hoki tāku whakaoranga ki a ia."

92

Ka Utua te Tika

He hīmene, he waiata mō te rā Hāpati.

- ¹ He mea pai te whakawhetai ki a Ihowā,
te hīmene atu ki tōu ingoa, e te Runga Rawa;
² te whakakite i tōu atawhai i te ata,
i tōu pono i ngā pō katoa;
³ i runga i te aho tekau, i te hātere;
i te tangi huatau a te hāpa.
- ⁴ Nāu hoki ahau, e Ihowā, i whakahari ki tāu mahi;
ka whakamanamana ahau ki ngā meatanga a ōu ringa.
⁵ Anō te nui o āu mahi, e Ihowā!
Hōhonu rawa ōu whakaaro.
- ⁶ Ko te tangata pōauau, kāhore ia e mātau;
kāhore hoki tēnei e mōhiotia e te kūware.
⁷ Kia pihi ake ngā whakaarokore ānō he tarutaru,
ā, kia tupu ngā kaimahi katoa i te kino;
he ngaromanga tēnā nō rātou ake ake.
- ⁸ Ko koe ia, e Ihowā, kei runga rawa ake ake.
- ⁹ Nā, ko ōu hoa whawhai, e Ihowā,
nā, ko ōu hoa whawhai, ka ngaro;
ka marara katoa ngā kaimahi i te kino.
- ¹⁰ Otirā, ka ara i a koe tōku haona,
ka pērā i tō te kau mākā;
ka whakawahia ahau ki te hinu hou.
- ¹¹ Ka kite hoki tōku kanohi i tāku i hiahia ai ki runga ki ōku hoariri,
ka rongo ōku taringa i tāku i hiahia ai
o te hunga kino e whakatika ana mai ki ahau.
- ¹² Ka rite te tupu o te tangata tika ki tō te nīkau;
ka rite tōna nui ki tō te hīta i Repanōna.
- ¹³ Ko te hunga i whakatōkia ki te whare o Ihowā
ka tupu ki ngā marae o tō tātou Atua.
- ¹⁴ Ka whai hua tonu rātou ua hina;
ki tonu i te wai, matomato tonu;
- ¹⁵ hei whakakite i te tika o Ihowā;
ko ia tōku kōhatu, kāhore hoki ōna hē.

93

Ko te Atua te Kīngi

- ¹ E kīngi ana a Ihowā, he korōria tōna kākahu;
he kākahu tō Ihowā, he mea whītiki ia ki te kaha.
Kua ū hoki te ao,
tē taea te nekeneke.
- ² Nō mua iho tōu torōna i whakapūmautia ai;
nōnamata riro koe.
- ³ Ko ngā roma, e Ihowā, kua ara,
ngā roma nei, kua ara tō rātou reo;
ka ara ngā ngaru o ngā roma.
- ⁴ I runga ake i ngā reo o ngā wai maha,
i ngā tūātea nunui o te moana,
ko Ihowā i runga, te mea kaha.

- ⁵ Pono atu āu whakaaturanga;
he huatau te tapu mō tōu whare,
e Ihowā, mō ake tonu atu.

94

Ko te Atua te Kaiwhakawā o te Katoa

- ¹ E Ihowā, e te Atua, e te kairapu utu;
e te Atua, e te kairapu utu, tīaho mai!
- ² E ara, e te Kaiwhakawā o te whenua;
hoatu te utu e rite ana ki te hunga whakakake.
- ³ Kia pēhea te roa, e Ihowā, o te hunga kino nei,
kia pēhea te roa o te hunga kino e whakamanamana ana?
- ⁴ Kei te kōrero whakatū rātou, kei te kōrero whakahī;
kei te kōrero whakapehapeha ki a rātou ngā kaimahi katoa i te kino.
- ⁵ Mongamonga noa tāu iwi i a rātou e Ihowā;
e tūkinotia ana e rātou tōu kāinga tupu.
- ⁶ E patua ana e rātou te pouaru, te manene;
e kōhuru ana i te pani,
- ⁷ ā, e mea ana, "E kore a Ihowā e kite;
e kore e maharatia e te Atua o Hākopa."
- ⁸ Kia mātau, e ngā pōauau o te iwi;
āhea anō koutou whai mahara ai, e ngā kūware?
- ⁹ Ko te kaiwhakatō o te taringa, e kore rānei ia e rongo?
Ko te kaihangā o te kanohi, e kore ianei ia e kite?
- ¹⁰ Ko te kaipapaki o ngā iwi e kore rānei ia e papaki,
arā ko te kaiwhakaaako nei i te tangata kia mōhio?
- ¹¹ E mātau ana a Ihowā ki ngā whakaaro o te tangata,
he mea teka noa.
- ¹² Ka hari te tangata e pākia ana e koe, e Ihowā;
e whakaakona ana i roto i tāu ture.
- ¹³ Kia mārīe ai tōna ngākau i a koe i ngā rā o te hē,
ā, keria noatia iho te poka mō te tangata kino.
- ¹⁴ E kore hoki a Ihowā e panga i tāna iwi,
e kore anō e whakarere i tōna kāinga tupu.
- ¹⁵ Engari e hoki te whakawā ki te tika;
ā, e arumia e ngā tātanga ngākau tika katoa.
- ¹⁶ Ko wai tōku hei whakatika ake ki te hunga kino?
Ko wai tōku hei tū ake ki ngā kaimahi i te hara?
- ¹⁷ Mehemea kaua a Ihowā hei āwhina mōku,
pēnei kua noho kupukore noa atu tōku wairua.
- ¹⁸ I tāku meatanga, "Ka paheke tōku waewae,"
nā tāu mahi tohu, e Ihowā, ahau i tautoko ake.
- ¹⁹ I ōku whakaaronga maha i roto i tōku ngākau
ko āu whakamārīe tōku orange ngākau.
- ²⁰ Tērā rānei e whakahoa ki a koe te torōna o te kino,
e whakatakoto nei i te mahi nanakia hei ture?
- ²¹ Kei te whakahuihui rātou ki te poke i te wairua o te tangata tika,
e mea ana kia heke te toto harakore.
- ²² Ko Ihowā ia tōku pā teko;
ko tōku Atua hei kōhatu piringa mōku.
- ²³ Ā, nāna i whakahoki tō rātou kino ki runga ki a rātou,
ā, tērā ia e whakangaro i a rātou i roto i ō rātou kino;
mā Ihowā, mā tō tātou Atua rātou e whakangaro.

95

He Whakamoemiti ki te Kaihangā

- ¹ Tēnā, kia waiata tātou ki a Ihowā;
kia hari te hāmama ki te kāmaka o tō tātou whakaoranga.
- ² Kia haere tātou me te whakawhetai atu ki tōna aroaro;
kia ngahau hoki ā tātou himene ki a ia.
- ³ Nō te mea he Atua nui hoki a Ihowā,
he Kīngi nui i ngā atua katoa.
- ⁴ Kei tōna ringa ngā wāhi hōhonu o te whenua;
ā, nāna ngā maunga teitei.
- ⁵ Nāna te moana, nāna anō i hanga,
ā, nā ōna ringa i whai āhua ai te whenua maroke.
- ⁶ Haere mai tātou, kia koropiko, kia tuohu;
kia tukua ngā turi ki te aroaro o Ihowā, o tō tātou Kaihanga.
- ⁷ Ko ia hoki tō tātou Atua;
ko tātou tāna iwi e hēpara ai,
ngā hipi a tōna ringa.
- Ki te rongo koutou ki tōna reo āiane!
- ⁸ Kaua e whakapakeketia ō koutou ngākau,
kei pērā me o te whakatoinga,
me o te rā o te whakamātautauranga i te koraha;
- ⁹ i ahau i whakamātautauria e ō koutou mātua,
i āta mōhiotia, i tō rātou kitenga anō hoki i āku mahi.
- ¹⁰ E whā tekau ngā tau i hōhā ai ahau ki tēnei whakatupuranga,
nā, ka mea ahau; "He iwi ngākau kotiti kē rātou,
kāhore hoki rātou e mōhio ki āku ara."
- ¹¹ Nā reira i riri ai ahau, i oati ai hoki;
"E kore rātou e tae ki tōku okiokinga."

96

Ko te Atua te Kīngi Tino Nui (1 Whakapapa 16.23-33)

- ¹ Waiatatia he waiata hou ki a Ihowā;
waiata, e te whenua katoa, ki a Ihowā.
- ² Waiata ki a Ihowā, whakapaingia tōna ingoa;
whakakitea tāna whakaoranga i tēnei rā, i tēnei rā.
- ³ Whakapuakina tōna korōria i waenganui i ngā tau iwi,
āna mahi whakamiharo i waenganui i ngā iwi katoa.
- ⁴ He nui hoki a Ihowā, he tika anō kia nui te whakamoemiti ki a ia;
kia wehingia nuitia ai i ngā atua katoa.
- ⁵ He whakapakoko hoki ngā atua katoa o ngā iwi;
nā Ihowā ia i hanga ngā rangi.
- ⁶ He hōnore, he korōria kei tōna aroaro;
kei tōna wāhi tapu te kaha me te ātaahua.
- ⁷ Waiho atu i a Ihowā, e ngā hapū katoa o ngā iwi;
waiho atu i a Ihowā te korōria me te kaha.
- ⁸ Waiho atu i a Ihowā te korōria e tika ana mō tōna ingoa;
maua mai he whakahere, haere mai hoki ki ōna marae.
- ⁹ Koropiko ki a Ihowā i roto i te ātaahua o te tapu;
kia wehi rā ki tōna aroaro, e te whenua katoa.
- ¹⁰ Mea atu i waenganui o ngā tau iwi, "E kīngi ana a Ihowā!"
Ka ū te whenua, tē taea te whakangāueue;
ka tika āna whakawā mō ngā iwi.
- ¹¹ Kia hari ngā rangi, kia koa te whenua,
kia haruru te moana, me ngā mea e hua ana i roto;
¹² kia hari te mārā, me ngā mea katoa i runga.
- Ko reira anō koa ai ngā rākau katoa o te ngahere;
¹³ ki te aroaro o Ihowā, e haere mai ana hoki ia;

e haere mai ana ia ki te whakawā mō te whenua.
 Ka whakawā ia mō te ao i runga i te tika,
 mō ngā iwi hoki i runga i tōna pono.

97

Ko Ihowā te Rangatira Tino Nui

- ¹ Ko Ihowā te Kīngi! Kia hari te whenua,
 koa ngā tini moutere!
- ² Ko te kapua me te pōuri kei ōna taha katoa;
 ko te tika, ko te whakawā, te tūranga o tōna torōna.
- ³ He kāpura e haere ana i mua i a ia,
 ā, pau ake ōna hoariri ā taka noa.
- ⁴ Mārama tonu te ao i āna uira;
 i kite te whenua, ā, wiri ana.
- ⁵ Rewa noa ngā maunga, ānō he ware pī, i te aroaro o Ihowā,
 i te aroaro o te Ariki o te whenua katoa.
- ⁶ E whakapuakina ana e ngā rangi tōna tika;
 ā, e kitea ana e ngā iwi katoa tōna korōria.
- ⁷ Kia whakamā katoa te hunga e mahi ana ki ngā whakapakoko,
 e whakamanamana ana ki ngā atua horihori;
 koropiko ki a ia, e ngā atua katoa.
- ⁸ I rongo a Hiona, ā, koa ana;
 whakamanamana ana ngā tamāhine o Hūrā,
 e Ihowā, ki āu whakaritenga.
- ⁹ Ko koe hoki, e Ihowā, kei runga noa ake i te whenua katoa;
 kua whakanuia koe ki runga noa ake i ngā atua katoa.
- ¹⁰ E te hunga e aroha ana ki a Ihowā, e kino ki te hē;
 e tiakina ana e ia ngā wairua o tāna hunga tapu;
 e whakaorangia ana rātou e ia i ngā ringa o te hunga kino.
- ¹¹ Kua oti te mārama te whakatō mō te hunga tika;
 me te koa mō te hunga ngākau tapatahi.
- ¹² Kia hari ki a Ihowā, e te hunga tika;
 whakamoemiti ki tōna ingoa tapu!

98

Te Kīngi Toa

He himene.

- ¹ Waiatatia ki a Ihowā he waiata hou;
 he mahi whakamīharo hoki āna.
 Nā tōna ringa matau, nā tōna ringa tapu,
 i taea ai e ia te whakaora.
- ² Kua whakakitea e Ihowā tāna whakaoranga,
 kua whakapuakina e ia tōna tika ki te aroaro o ngā tauwiwi.
- ³ Kua mahara ia ki tāna mahi tohu,
 ki tōna pono ki te whare o Iharaia;
 ā, kua kite ngā pito katoa o te whenua
 i te whakaoranga a tō tātou Atua.
- ⁴ Kia hari te hāmama, e te whenua katoa, ki a Ihowā;
 hāmama, kia hari, āe rā, himene atu.
- ⁵ Himene ki a Ihowā i runga i te hāpa;
 i runga i te hāpa, me te himene anō te reo.
- ⁶ I runga i te tētere, i te tangi anō o te koronete;
 kia hari te hāmama ki te aroaro o Ihowā, o te Kīngi.

- ⁷ Kia haruru te moana me ngā mea e hua ana i roto;
te ao me ōna tāngata e noho ana i runga.
⁸ Kia papaki ngā ringa o ngā roma,
kia hari tahi ngā pukepuke.
⁹ Ki te aroaro o Ihowā, e haere mai ana hoki ia
ki te whakawā mō te whenua.
Ka whakawā ia mō te ao i runga i te tika,
mō ngā iwi hoki i runga i te pono.

99

Te Kīngi Tapu

- ¹ Ko Ihowā te Kīngi;
kia wiri ngā iwi;
E noho ana ia i waenganui i ngā kerupima;
kia ngāueue te whenua.
² He nui a Ihowā i Hiona;
kei runga ake ia i ngā iwi katoa.
³ Kia whakamoemiti rātou ki tōu ingoa nui, whakamataku.
He tapu ia!

⁴ E matenui ana hoki te kaha o te kīngi ki te whakawā tika;
ko koe hei whakapūmau i te pono;
he whakawā tika,
he hēkore tāu mahi i roto i a Hākopa.
⁵ Whakanuia a Ihowā, tō tātou Atua;
koropiko ki tōna tūranga waewae.
He tapu ia!

⁶ Ko Mohi rāua ko Ārona i roto i āna tohunga,
me Hamuera i roto i te hunga e karanga ana ki tōna ingoa.
I karanga rātou ki a Ihowā, ā, whakahoki kupu ana mai ia ki a rātou.
⁷ I kōrero ia ki a rātou i roto i te pou kapua;
i pupuri rātou i āna whakaaturanga,
i te tikanga i whakatakotoria e ia ki a rātou.

⁸ E Ihowā, e tō mātou Atua,
i whakahoki kupu koe ki a rātou;
he Atua tohu koe i a rātou,
otiia, i rapu utu anō koe mō ā rātou mahi.
⁹ Whakanuia ā Ihowā, tō tātou Atua,
koropiko atu i tōna maunga tapu;
he tapu hoki ā Ihowā, tō tātou Atua.

100

He Hīmene Whakamoemiti

He hīmene whakamoemiti.

- ¹ Kia hari te hāmama ki a Ihowā, e ngā whenua katoa.
² Mahi atu ki a Ihowā i runga i te koa;
waiata haere ki tōna aroaro.
³ Kia mātau ki a Ihowā, ko ia te Atua.
Nāna tātou i hanga, ehara hoki i a tātou;
ko tāna iwi tātou, ko āna hipi e hēpara ai.

⁴ Tomokia ōna tatau i runga i te whakawhetai,
ōna marae i runga i te whakamoemiti.
Whakawhetai atu ki a ia, whakapaingia tōna ingoa.
⁵ He pai hoki a Ihowā;
pūmau tonu tāna mahi tohu;
ā, kei tēnā whakatupuranga, kei tēnā whakatupuranga, tōna pono.

101

He Kī Taurangi a te Kīngi ki a Ihowā

He hīmene nā Rāwiri.

¹ Ka waiaatatia e ahau te mahi tohu me te whakawā tika;
ka hīmene atu ahau ki a koe, e Ihowā.

² Ka āta whakahaere ahau i ahau i runga i te ara tika.
Āhea koe haere mai ai ki ahau?

Ka hāereere ahau i roto i tōku whare
i runga i te ngākau tapatahi.

³ E kore te mea tūtūā e waiho e ahau
i mua i ōku kanohi.

E kino ana ahau ki te mahi a te hunga peka kē;
e kore e piri ki ahau.

⁴ Ka mawehe atu i ahau te ngākau parori kē;
e kore ahau e mōhio ki te mea kino.

⁵ Ko te tangata e ngautuarā puku ana ki tōna hoa
ka whakangaromia e ahau.

E kore ahau e aro ki te tangata kanohi whakakake,
ki te tangata ngākau whakapakari.

⁶ Kei runga i ngā mea pono o te whenua ōku kanohi,
kia noho ai rātou ki ahau;

ko te tangata e haere ana i te ara tika,
ka mahi tēnā ki ahau.

⁷ E kore e noho ki tōku whare
te kaimahi i te hīanga;

e kore e tū ki tōku aroaro
te tangata kōrero teka.

⁸ I tēnei ata, i tēnei ata, ka whakangaromia e ahau
ngā tāngata kikino katoa o te whenua;

kia hātepea atu ai i te pā o te Atua
te hunga katoa e mahi ana i te kino.

102

He Īnoi o tētahi Taitama Āwangawanga

He Īnoi nā te ngākau mamae, i a ia e pēhia ana, ā, maringi a wai ana tāna tangi ki te aroaro o Ihowā.

¹ Whakarongo ki tāku Īnoi, e Ihowā,
kia puta atu tāku tangi ki a koe.

² Kua e hunā tōu mata ki ahau
i te rā e pōuri ai ahau.

Whakatītahatia mai tōu taringa ki ahau;
hohoro te whakahoki kupu mai ki ahau i te rā e karanga ai ahau.

³ Ka memeha hoki ōku rā ānō he paoa;
ka kāia ōku wheua ānō he motumotu.

⁴ Kua pākia tōku ngākau, kua memenge, ānō he tarutaru;
i wareware ai ahau ki te kai i tāku taro.

⁵ Piri tonu ōku iwi ki tōku kiri
i tōku reo auē.

⁶ He rite ahau ki te matuku i te koraha,
ki te kōukou i te wāhi mokemoke.

⁷ Mataara tonu ahau;
tōku rite kei te pihoihi mokemoke i runga i te tuanui.

⁸ E tāwai ana ōku hoariri ki ahau i te rā roa;
ko te hunga e pōrangirangi ana mai ki ahau, ko ahau tā rātou oati.

- 9 Kainga ana e ahau te pungarehu ānō he taro;
whakananua iho tōku wai inu ki te roimata.
- 10 I tōu riri hoki, i tōu weriweri;
nāu hoki ahau i hāpai ake, ā, tāia atu anō ahau e koe.
- 11 He rite ōku rā ki te ātārangi e whakawairua kau ana;
ā, kua memenge ahau ānō he tarutaru.
- 12 Ko koe ia, e Ihowā, ka mau tonu ake ake,
ka maharatia anō koe e ngā whakatupuranga katoa.
- 13 Tērā koe e whakatika, e aroha ki a Hiona;
kua taka mai hoki te wā,
āe rā, te tino wā, hei atawhainga i a ia.
- 14 E manakohia ana hoki e āu pononga ōna kōhatu,
e āwangawanga ana ki tōna puehu.
- 15 Pēnei ka wehingia te ingoa o Ihowā e ngā tauwiwi,
tōu korōria hoki e ngā kīngi katoa o te whenua.
- 16 Nā Ihowā hoki i hanga a Hiona,
kua kitea ia i tōna korōria.
- 17 Kua tahuri ia ki te inoi a te rawakore;
kīhai i whakahāwea ki tā rātou inoi.
- 18 Ka tuhituhia tēnei mō tō muri whakatupuranga;
ā, ka whakamoemiti ki a Ihowā te iwi meāke hangā:
- 19 mōna i titiro iho i te tiketike o tōna wāhi tapu;
i titiro iho a Ihowā i te rangi ki te whenua;
- 20 ki te whakarongo ki te auē a te herehere,
ki te wewete i te hunga kua motuhia mō te mate;
- 21 kia whakapuakina ai te ingoa o Ihowā i Hiona,
me te whakamoemiti ki a ia i Hiruhārama;
- 22 i te huihuinga o ngā iwi,
o ngā kīngitanga, ki te mahi ki a Ihowā.
- 23 Whakangoikoretia iho e ia tōku kaha i te ara;
kua torutoru i a ia ōku rā.
- 24 I mea ahau,
“E tōku Atua, kaua ahau e tangohia i waenganui o ōku rā;
kei ngā whakatupuranga katoa ōu tau.”
- 25 Nōnamata te whenua i whakatūria ai e koe,
ā, he mahi ngā rangi nā ōu ringa.
- 26 Ko ērā e hemo atu, ko koe ia e mau tonu;
āe rā, ka tawhitotia katoatia me he weweru.
- Ka whakaputaia kētia rātou e koe ānō he kākahu,
ā, ka whakaputaia kētia.
- 27 Ko koe ia, ko koe tonu,
kāhore hoki he mutunga o ōu tau.
- 28 Ka whai nohoanga ngā tama a āu pononga,
ka pūmau ō rātou uri ki tōu aroaro.

103

Te Aroha o te Atua

Nā Rāwiri.

- 1 Whakapaingia a Ihowā, e tōku wairua;
e ngā mea katoa i roto i ahau,
whakapaingia tōna ingoa tapu.
- 2 Whakapaingia a Ihowā, e tōku wairua,
kei wareware hoki ki āna painga katoa –
- 3 ko ia te muru nei i ōu kino katoa,
te rongoā nei i ōu mate katoa;
- 4 ko ia te hoko nei i tōu ora kei ngaro,
te karauna nei i a koe ki te atawhai, ki te aroha;

⁵ nāna nei i mākona ai tōu māngai i ngā mea papai;
i hou ai tōu taitamarikitanga, i rite ai ki tō te ēkara.

⁶ Ka puta i a Ihowā ngā mahi tika,
me te whakawā tika ki te hunga katoa e tūkinotia ana.

⁷ I whakaakona e ia āna ara ki a Mohi,
āna mahi ki ngā tama a Ihairaira.

⁸ Ki tonu a Ihowā i te aroha me te atawhai,
he pūhoi ki te riri, he nui hoki tāna mahi tohu.

⁹ E kore ia e whakatūpehupehu tonu,
e kore anō e mauāhara ake ake.

¹⁰ Kīhai i rite ki ō tātou hara āna meatanga ki a tātou;
kīhai anō i rite ki ō tātou kino āna utu mai ki a tātou.

¹¹ He rite hoki ki te rangi e tiketike ake ana i te whenua,
pērā tonu te nui o tāna mahi tohu ki te hunga e wehi ana ki a ia.

¹² Pērā i te matara o te rāwhiti i te uru,
pērā tonu tāna whakamataratanga atu i ā tātou mahi tutū i a tātou.

¹³ E aroha ana te matua ki āna tamariki,
pērā tonu tō Ihowā aroha ki te hunga e wehi ana ki a ia.

¹⁴ E mātau ana hoki ia ki tō tātou āhua,
e mahara ana he puehu tātou.

¹⁵ Ko te tangata ia, rite tonu ōna rā ki ō te tarutaru;
kei te puāwai o te māra, ko tōna ngawhātanga.

¹⁶ E rārungatia ana hoki e te hau, ā, kua kāhore;
kāhore hoki e mōhioia ā muri e tōna wāhi.

¹⁷ Tēnā ko te mahi tohu a Ihowā nō tua whakarere, ā ake tonu ake,
ki te hunga e wehi ana ki a ia,

tōna tika hoki ki ngā uri o ngā tamariki;

¹⁸ ki te hunga e pupuri ana i tāna kawenata,
ki te hunga hoki e mahara ana ki āna ako kia mahia.

¹⁹ Kua oti i a Ihowā tōna torōna te whakatū ki ngā rangi,
ā, e kāwanatia ana ngā mea katoa e tōna kīngitanga.

²⁰ Whakapaingia a Ihowā, e āna anahera,
e hira nei te kaha, e whakarite nei i tāna kupu,
e whakarongo nei ki tōna reo ina kōrero.

²¹ Whakapaingia a Ihowā, e āna mano katoa,
e āna minita e mahi nei i tāna e pai ai.

²² Whakapaingia a Ihowā, e āna mahi katoa
i ngā wāhi katoa o tōna kīngitanga.

Whakapaingia a Ihowā, e tōku wairua.

104

Ko Ihowā te Kaihanga me te Kaiwhāngai

¹ Whakapaingia a Ihowā, e tōku wairua.

E Ihowā, e tōku Atua, he nui rawa koe.

He hōnore, he korōria ōu kākahu,

² e roropi nei i te mārāma ki a koe ānō he kākahu.

E hora nei i ngā rangi ānō he kākahu tauārai,

³ e whakanoho nei i ngā kurupae o ōna rūma ki ngā wai,

e mea nei i ngā kapua hei hāriata mōna,

e haere nei i runga i ngā pākau o te hau.

⁴ E mea nei i ngā hau hei karere māna,

i te mura ahi hei kaimahi māna.

⁵ Nāna nei i whakatū te whenua ki runga ki ōna tūranga,
kei nekenekēhia ake ake.

⁶ Nāu anō i hīpoki ki te rire hei kākahu;

tū ana ngā wai i runga i ngā maunga.

- 7 Rere ana rātou i tāu riri;
tahuti tonu atu i te reo o tāu whatitiri.
- 8 Puke ake ana rā ngā maunga,
heke iho ana mā ngā whāwhārua
ki te wāhi i whakaritea e koe mō rātou.
- 9 Kua whakatakotoria e koe he rohe kei koni mai rātou,
kei hoki mai hei taupoki mō te whenua.
- 10 Nāna i tono ngā puna ki roto ki ngā awaawa,
e rere nei i waenga o ngā puke.
- 11 Hei wai mō ngā kīrehe katoa o te pārae;
nā noa te matewai o ngā kāihe mohoa.
- 12 Kei reira ngā nohoanga o ngā manu o te rangi,
e korihi nei i roto i ngā manga.
- 13 He mea whakamākūkū nāna ngā puke i ōna rūma;
ka mākona te whenua i ngā hua o āu mahi.
- 14 Ko ia hei whakatupu i te tarutaru mā te kararehe,
i te otaota hei mea mā te tangata,
kia whakaputaina ake ai he taro i te whenua,
15 he wāina hei whakahari i te ngākau o te tangata,
he hinu e pīata ai tōna mata,
me te taro hei whakakaha i te ngākau o te tangata.
- 16 Ki tonu i te wai ngā rākau a Ihowā,
ngā hīta o Repanōna i whakatōkia e ia.
- 17 Hangā ake e ngā manu he ōhanga ki reira;
te tāka, ko ngā kauri tōna whare.
- 18 Hei piringa ngā puke tiketike mō ngā koati mohoa;
ngā kōhatu mō ngā rāpeti.
- 19 I hangā e ia te marama hei tohu tāima;
e mātau ana te rā ki tōna torengitanga.
- 20 Ko koe hei whakapōuri, ā, kua pō;
nā ngōki mai ana ngā kīrehe katoa o te ngahere.
- 21 Ko ngā kūao raiona ngengere ana rātou, he mea kai,
he rapu kai mā rātou i te Atua.
- 22 Ko te putanga mai o te rā ka poto atu rātou,
takoto ana i ō rātou kuhunga.
- 23 Ko te tangata ka haere ki āna hanga,
ki tāna mahi, ā ahiahi noa.
- 24 Anō te tini o āu mahi, e Ihowā!
He mōhio rawa tāu mahi i aua mea katoa;
ki tonu te whenua i āu taonga.
- 25 Kei kō rā ko te moana, tōna nui tuauriuri;
kei reira ngā mea ngōkingōki e kore e taea te tataui,
ngā kīrehe hoki, āna nonohi, āna nunui.
- 26 Kei reira ngā kaupuke e teretere ana;
kei reira taua rewiatana i hangā e koe hei tākaro ki reira.
- 27 E tatari katoa ana ēnei ki a koe,
kia hoatu e koe te kai mā rātou i te wā e tika ai;
- 28 ko tāu e hoatu ai mā rātou, kohikohia ana e rātou;
te wherahanga o tōu ringa, mākona tonu rātou i te pai.
- 29 Ko te hunanga o tōu mata, pororaru ana rātou;
ka kapohia e koe tō rātou manawa, ka marere rātou,
ā, ka hoki anō ki tō rātou puehu.
- 30 Ko tāu tononga mai i tōu wairua, kua hangā rātou;
ā, whakahoutia ana e koe te mata o te whenua.
- 31 Kia whai korōria a Ihowā ake ake,
kia hari a Ihowā ki āna mahi –

- ³² tāna tirohanga iho ki te whenua, rū ana;
kua pā ki ngā puke, nā, pongere ana.
- ³³ Ka waiata ahau ki a Ihowā i ahau e ora ana;
ka hīmene ki tōku Atua i ahau anō i te ao nei.
- ³⁴ Kia reka tōku whakaaronga ki a ia,
ka hari ahau ki a Ihowā.
- ³⁵ Kia mōti ngā tāngata hara i runga i te whenua,
ko te hunga kino kia poto katoa atu.

Whakapaingia a Ihowā, e tōku wairua!

Whakamoemititia a Ihowā!

105

*Ko te Atua me Tāna Iwi
(1 Whakapapa 16.8-22)*

- ¹ Whakawhetai ki a Ihowā, karanga atu ki tōna ingoa;
whakapuakina āna mahi ki waenganui o ngā iwi.
- ² Waiata ki a ia, hīmene ki a ia;
kōrerotia āna mahi whakamīharo katoa.
- ³ Whakamanamana ki tōna ingoa tapu;
kia hari te ngākau o te hunga e rapu ana i a Ihowā.
- ⁴ Rapua a Ihowā me tōna kaha;
rapua tonutia tōna mata, ake ake.
- ⁵ Maharatia āna mahi whakamīharo i mahia e ia,
āna merekara me ngā whakaritenga a tōna māngai,
- ⁶ e ngā uri o Āperahama, o tāna pononga,
e ngā tama a Hākopa, e āna i whiriwhiri ai.
- ⁷ Ko Ihowā ia, ko tō tātou Atua;
kei te whenua katoa āna whakaritenga.
- ⁸ Mahara tonu ia ki tāna kawenata ake ake,
ki te kupu i kīia iho e ia ki te mano o ngā whakatupuranga.
- ⁹ Ki tāna i whakarite ai ki a Āperahama,
ki tāna oati hoki ki a Ihaka,
- ¹⁰ ā, whakapūmautia iho e ia hei tikanga ki a Hākopa,
hei kawenata mau tonu ki a Ihairaira.
- ¹¹ I a ia rā i mea, "Ka hoatu e ahau ki a koe te whenua o Kanaana
hei wāhi pūmau mō koutou."
- ¹² I te mea he hunga torutoru rātou;
āe rā, he iti rawa, he manene anō ki reira.
- ¹³ I a rātou e hāereere ana i tēnei iwi ki tērā atu iwi,
i tētahi rangatiratanga ki tētahi iwi kē,
- ¹⁴ kihai rātou i tukua e ia kia tūkinotia e te tangata;
he whakaaro anō ki a rātou i riria ai e ia ngā kīngi,
- ¹⁵ i mea ia, "Kei pā ki āku i whakawahi ai;
kei kino ki āku poropiti."
- ¹⁶ I karangatia e ia te matekai ki te whenua;
whati katoa i a ia te tokotoko, arā te taro.
- ¹⁷ I tonoa e ia he tangata i mua i a rātou;
i hokona a Hōhepa hei pononga.
- ¹⁸ I whakamamaetia ōna waewae ki te mekameka;
takoto ana ia i te rino;
- ¹⁹ ā puta noa tāna kupu,
whakamātautauria ana ia e te kupu a Ihowā.
- ²⁰ I tono te kīngi, ā, wetekina ana ia;
arā te kīngi o ngā iwi, ā, tukua ana ia.
- ²¹ Ā, meinga ana ia e ia hei ariki mō tōna whare,
hei rangatira mō ōna taonga katoa;

- 22 hei herehere i āna rangatira ua pai ia,
hei ako i āna kaumātua ki te whakaaro.
- 23 I haere mai anō a Iharaira ki Ihipa;
ā, noho ana a Hākopa ki te whenua o Hama.
- 24 Nā, ka tino whakanuia e ia tāna iwi;
ā, ka meinga rātou kia kaha ake i ō rātou hoariri.
- 25 I whakakoarotia e ia tō rātou ngākau kia kino ki tāna iwi,
kia mahi hīanga ki āna pononga.
- 26 I tonoa e ia a Mohi, tāna pononga,
rāua ko Arona, ko tāna i whiriwhiri ai.
- 27 Whakaputaina ana e rāua āna tohu i waenganui i a rātou,
he merekara i te whenua o Hama.
- 28 I tukua e ia te pōuri, ā, kua pōuri;
kihai anō rātou i whakakeke ki āna kupu.
- 29 I whakaputaia kētia e ia ō rātou wai hei toto;
ā, mate ake i a ia ā rātou ngohi.
- 30 I whakangahue ake tō rātou whenua i te poroka,
i roto i ngā whare moenga o ō rātou kingi.
- 31 I whai kupu ia, ā, puta ana mai ngā pōkai namu;
me te kutu i ō rātou kāinga.
- 32 I tukua iho e ia ki a rātou te whatu hei ua,
me te ahi mura ki tō rātou whenua.
- 33 I pākia anō e ia ā rātou wāina me ā rātou piki;
ā, whatiwhatiā ana e ia ngā rākau o ō rātou kāinga.
- 34 I kōrero ia, ā, puta ana mai te māwhitiwhiti
me te moka, tē taea te tatau,
- 35 ā, kainga katoatia āna ngā otaota o tō rātou whenua;
pau ake ngā hua o tō rātou oneone.
- 36 I whakamatea katoatia anō hoki e ia ngā mātāmua o tō rātou whenua,
te muanga o tō rātou kaha.
- 37 Ā, whakaputaina mai ana rātou e ia, me te hiriwa, me te kōura,
kāhore hoki he mea tūoi i roto i āna iwi.
- 38 Nā, hari ana a Ihipa i tō rātou haerenga;
i mau hoki tō rātou wehi ki a rātou.
- 39 I horahia e ia te kapua hei hīpoki,
me te ahi hei whakamārama i te pō.
- 40 I inoi rātou, ā, hōmai ana e ia te koitareke;
ā, ka mākona rātou i te taro o te rangi.
- 41 I wāhia e ia te kōhatu, ā, ka pakaru mai ngā wai;
rere ana i ngā wāhi maroke, koia anō kei te awa.
- 42 I mahara hoki ia ki tāna kupu tapu,
ki a Āperahama anō, ki tāna pononga.
- 43 Ā, whakaputaina mai ana e ia tāna iwi i runga i te hari,
āna i whiriwhiri ai i runga i te koa.
- 44 Ā, hōmai ana e ia ki a rātou ngā whenua o ngā tauuiwi;
ā, riro ana i a rātou ngā māuiuitanga o te iwi,
- 45 kia puritia ai e rātou āna tikanga,
kia mau ai ki āna ture.

Whakamoemititia a Ihowā!

106

He Whākinga i ngā Hara o Iharaira

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

Whakawhetai ki a Ihowā; he pai hoki ia;
he pūmau tonu hoki tāna mahi tohu.

² Mā wai e kōrero ngā mahi nunui a Ihowā;

e whakakite katoa ngā whakamoemiti ki a ia?

³ Ka hari te hunga e mau ana ki te whakarite tika;
me te kaimahi i te tika i ngā wā katoa.

⁴ Maharatia mai ahau, e Ihowā, kia rite ki tāu manako ki tāu iwi;
tirotirohia mai ahau i runga i tāu whakaoranga;

⁵ kia kite ai ahau i te pai o āu i whiriwhiri ai,
kia koa ai, koa tahi me tāu iwi,
kia whakamanamana tahi ai me tōu kāinga tupu.

⁶ Kua hara tahi mātou me ō mātou mātua,
kua mahi mātou i te kino, i te mea hē.

⁷ Kihai ō mātou mātua i mōhio
ki āu mea whakamīharo i Ihipa,
kihai hoki i mahara ki te tini o āu arohatanga;
engari ia i whakatoi rātou ki a koe i te moana, āe, i te Moana Whero.

⁸ Otirā, whakaorangia ana rātou e ia,
he whakaaro ki tōna ingoa, kia mātauria ai tōna kaha.

⁹ I riria anō e ia te Moana Whero, ā, kua maroke;
nā, ārahina ana rātou e ia i ngā rire, anō ko waenga koraha.

¹⁰ Nā, whakaorangia ake rātou e ia i te ringa o te tangata i kino ki a rātou;
ā, hokona ana rātou i roto i te ringa o te hoariri.

¹¹ Ā, taupokina ana e ngā wai ō rātou hoariri,
hore rawa tētahi mōrehu.

¹² Nā, whakaponu ana rātou ki āna kupu;
ā, waiata ana i te whakamoemiti ki a ia.

¹³ Hohoro tonu tō rātou wareware ki āna mahi;
kihai i tāria e rātou tōna whakaaro.

¹⁴ Engari, i whakaputa nui i ō rātou hiahia i te tahora,
whakamātautau ana rātou i te Atua i te koraha.

¹⁵ Nā, ka hoatu e ia tā rātou i Inoi ai,
otirā, i tukua atu e ia te hiroki ki tō rātou wairua.

¹⁶ I hae hoki rātou ki a Mohi i te puni,
ki a Ārona anō, ki te tangata tapu a Ihowā.

¹⁷ Ko te hāmatatanga o te whenua, nā, horomia ana a Ratana;
ā, taupokina iho te rōpū o Āpirama.

¹⁸ Ā, mura ana te ahi i tō rātou rōpū;
wera ana i te mura te hunga kino.

¹⁹ I hangā e rātou he kūao kau ki Horepa,
ā, koropiko ana ki te whakapakoko i whakarewaina.

²⁰ Koia i whitia ai e rātou tō rātou korōria
mō te mea i rite ki te pūru kai tarutaru.

²¹ Wareware ake i a rātou te Atua, tō rātou kaiwhakaora,
i mahi nei i ngā mea nunui ki Ihipa,

²² i ngā mahi whakamīharo ki te whenua o Hama,
i ngā mea whakamataku ki te Moana Whero.

²³ Nā, ka mea ia, kia whakangaromia rātou –
me i kaua a Mohi, tāna i whiriwhiri ai,
te tū ki tōna aroaro i te takiwā,
hei papare ake i tōna riri, kei hunā rātou e ia.

²⁴ Āe rā, i whakahāwea rātou ki te whenua āhuareka;
kihai rātou i whakaponu ki tāna kupu.

²⁵ Heoi, amuamu ana i roto i ō rātou tēneti,
kihai i whakarongo ki te reo o Ihowā.

²⁶ Nā reira ka ara tōna ringa ki a rātou,
ki te turaki i a rātou i te koraha;

²⁷ ki te turaki i ō rātou uri i roto i ngā iwi,
ki te whakamarara i a rātou ki ngā whenua.

- 28 I whakauru atu hoki rātou ki a Paara-Peoro,
ā, kai ana i ngā patunga tapu mā ngā mea mate.
- 29 Koia i whakapātaritari ai rātou i a ia ki ā rātou hanga kia riri,
ā, pakaru ana mai te mate urutā ki a rātou.
- 30 Nā, ko te whakatikanga ake o Pinehaha, ki te whakaputa whakawā;
ā, mutu iho te mate.
- 31 I kīia ai ia he tika
i ngā whakatupuranga katoa ake ake.
- 32 I whakapātaritari anō rātou i a ia ki ngā wai o Meripa;
nā, hēmanawa ana a Mohi mō rātou;
- 33 nā rātou hoki i whakatoi tōna wairua,
i hē ai te kupu a ōna ngutu.
- 34 Kīhai rātou i whakangaro i ngā iwi
i kīia nei e Ihowā ki a rātou,
- 35 heoi uru ana ki roto ki ngā tauīwi,
ā, ako ana i ā rātou mahi.
- 36 I mahi hoki rātou ki ā rātou whakapakoko,
i māhangatia ai rātou.
- 37 Āe, i patua e rātou ā rātou tama
me ā rātou tamāhine mā ngā atua māori;
- 38 i whakahekea hoki te toto harakore,
ngā toto o ā rātou tama, o ā rātou tamāhine,
i patua nei e rātou mā ngā whakapakoko o Kanaana;
ā, poke iho te whenua i te toto.
- 39 Nā, poke iho rātou i ā rātou mahi,
ā, pūremu ana ki ā rātou mahi.
- 40 Koia i mura ai te riri o Ihowā ki tāna iwi,
ā, whakarihariha ana ia ki tōna kāinga tupu;
- 41 ā, tukua ana rātou e ia ki te ringa o ngā tauīwi;
waiho ana te hunga i kino ki a rātou hei rangatira mō rātou.
- 42 Nā, ka tūkinotia rātou e ō rātou hoariri;
ka pēhia ki raro i ō rātou ringa.
- 43 He maha āna whakaoranga i a rātou,
ko rātou ia i whakatoi ki a ia i ō rātou whakaaro,
ā, whakaititia ana i tā rātou kino.
- 44 Ahakoa rā, i titiro ia ki tō rātou matenga,
i tōna rongonga i tā rātou tangi.
- 45 I mahara hoki ia ki tāna kawenata ki a rātou,
ā, rite tonu ki te tini o āna mahi aroha te putanga kētanga o ōna whakaaro.
- 46 I meinga hoki rātou e ia kia arohaina
e te hunga katoa i whakaraua atu ai rātou.
- 47 Whakaoranga mātou, e Ihowā, e tō mātou Atua,
kohikohia mātou i roto i ngā tauīwi,
kia whakawhetai ai ki tōu ingoa tapu,
kia whakamanamana ai ki tōu whakamoemiti.
- 48 Kia whakapaingia a Ihowā, te Atua o Īharaira,
i tua whakarere anō, ā ake ake.
Ā, kia mea katoa te iwi, “Āmine.”

Whakamoemititia a Ihowā!

PUKAPUKA 5

107

(Waiata 107–150)

He Whakawhetai ki a Ihowā mō Tāna Painga

- ¹ Whakawhetai ki a Ihowā, he pai hoki ia;
he pūmau tonu hoki tāna mahi tohu.
- ² Kia pēnā anō te kōrero a te hunga i hokona e Ihowā,
i hokona nei e ia i roto i te ringa o te hoariri;
- ³ i kohikohia nei i ngā whenua,
i te rāwhiti, i te uru,
i te raki, i te tonga.
- ⁴ I hāereere rātou i te koraha i te wāhi mokemoke,
tē kitea tētahi pā hei nohoanga.
- ⁵ I matekai rātou, i matewai;
hemo noa tō rātou wairua i roto i a rātou.
- ⁶ Nā, ka tangi rātou ki a Ihowā i tō rātou pōuri;
ā, whakaorangia ana rātou e ia i ō rātou mate;
- ⁷ ā, ārahina ana e ia rā te ara tika;
kia haere ai ki te pā hei nohoanga.
- ⁸ Auē! Me i whakapaingia e te tangata a Ihowā mō tōna atawhai,
mō āna mahi whakamīharo ki ngā tama a te tangata!
- ⁹ E whakamākonatia ana hoki e ia te wairua hiahia;
ko te wairua hiakai, whakakīia ana e ia ki te pai.
- ¹⁰ Ko te hunga i noho i te pōuri, i te ātārangi o te mate,
he mea here ki te mamae, ki te rino;
- ¹¹ mō rātou i tutū ki ngā kupu a te Atua,
i whakahāwea ki te whakaaro o te Runga Rawa.
- ¹² Koia i pēhia iho ai e ia ō rātou ngākau ki te mahi;
hinga iho rātou, kāhore hoki he kaiāwhina.
- ¹³ Nā, ka tangi rātou ki a Ihowā i tō rātou pōuri;
ā, ka whakaorangia rātou e ia i ō rātou mate.
- ¹⁴ Whakaputaina mai ana rātou e ia i te pōuri,
i te ātārangi o te mate; motumotuhia ana ō rātou here.
- ¹⁵ Auē! Me i whakapaingia e te tangata a Ihowā mō tōna atawhai,
mō āna mahi whakamīharo ki ngā tama a te tangata!
- ¹⁶ Kua tukitukia hoki e ia ngā tatau parāhi;
kua tapahia e ia ngā tūtaki rino, motu rawa.
- ¹⁷ Ko ngā kūware, nā ā rātou mahi tutū,
nā ō rātou kino, i pākia ai rātou.
- ¹⁸ Ka wetiweti tō rātou wairua ki ngā kai katoa,
ā, ka whakatata rātou ki ngā kūwaha o te mate.
- ¹⁹ Nā, ka tangi ki a Ihowā i tō rātou pōuri,
ā, ka whakaorangia rātou e ia i ō rātou mate.
- ²⁰ Tukua mai ana e ia tāna kupu, ā, rongoātia ana rātou;
ā, whakaputaina ana rātou i ō rātou ngaromanga.
- ²¹ Auē! Me i whakapaingia e te tangata a Ihowā mō tōna atawhai,
mō āna mahi whakamīharo ki ngā tama a te tangata.
- ²² Kia tukua anō e rātou te whakahere, arā te whakamoemiti;
kia whakapuaki i āna mahi i runga i te hari.
- ²³ Ko te hunga e haere ana ki raro, ki te moana, i runga kaipuke,
ā, e whai mahi ana i ngā wai nunui,
- ²⁴ ko rātou e kite i ngā mahi a Ihowā,
i āna mahi whakamīharo i te rire.
- ²⁵ Puta kau tāna kupu, kua maranga te tūpuhi,
māna e whakatūtū ōna ngaru.
- ²⁶ Ka kake rātou ki runga ki te rangi, ka heke anō ki raro ki te rire;
ngohe noa ō rātou wairua i te pāwera;
- ²⁷ ka tiu rātou, ka hūrorirori anō he tangata e haurangi ana;
ā, kāhore he mahara i toe.
- ²⁸ Heoi, ka tangi ki a Ihowā i tō rātou hēmanawa;
ā, whakaorangia ana rātou i ō rātou mate.
- ²⁹ Meinga ana e ia te tūpuhi kia marino,

- ōna ngaru kia māiri.
- ³⁰ Nā, ka koa rātou, nō te mea ka mārie,
ā, ka kawea rātou e ia ki te tauranga i hiahia ai rātou.
- ³¹ Auē! Me i whakapaingia e te tangata a Ihowā mō tōna atawhai,
mō āna mahi whakamīharo ki ngā tama a te tangata!
- ³² Kia whakanui hoki rātou i a ia i roto i te whakaminenga o te iwi,
kia whakamoemiti ki a ia i roto i te nohoanga kaumātua.
- ³³ Ko ia hei mea i ngā awa hei koraha,
i ngā pupūtanga wai hei oneone maroke,
- ³⁴ i te whenua whai hua, kia tītōhea,
mō te hara o te hunga e noho ana i reira.
- ³⁵ Ko ia hei mea i te koraha hei hātoroto wai,
i te whenua maroke hei pupūtanga wai.
- ³⁶ Ā, whakanohoia iho e ia te hunga matekai ki reira,
hanga ai i tētahi pā hei nohoanga;
- ³⁷ hei rui māra, hei whakatō māra wāina,
e tupu ai, e maha ai ngā hua.
- ³⁸ Ko ia anō hei manaaki i a rātou, nō ka nui rawa;
kāhore hoki e tukua kia torutoru haere ā rātou kararehe.
- ³⁹ Nā, kua iti haere anō rātou, kua piko
i te tūkino, i te hē, i te pōuri,
- ⁴⁰ e ringihia ana e ia te whakahāwea ki runga ki ngā rangatira;
e meinga ana kia hēhē i te ururua, i te wāhi kāhore nei he ara;
- ⁴¹ otirā, kei te whakateitei ia i te rawakore ki runga i te mamae,
kei te mea i ōna hapū kia rite ki te kāhui hipi.
- ⁴² Ka kite ngā tāngata tika, ā, ka hari;
ko ngā hē katoa hoki, kopia ake te māngai.
- ⁴³ Ko te tangata whakaaro nui ka mahara ki ēnei mea,
ā, ka mōhio rātou ki te aroha o Ihowā.

108

*He Inoi Āwhina mai i ngā Hoariri
(Waiata 57.7-11; 60.5-12)*

He waiata, he himene nā Rāwiri.

- ¹ Pūmau tonu tōku ngākau, e te Atua;
ka waiata ahau, āe rā, ka himene ahau,
me tōku korōria anō.
- ² E ara, e te hātēre, e te hāpa!
Ka ara wawe anō ahau.
- ³ Ka whakamoemiti ahau ki a koe, e Ihowā, i waenganui i ngā iwi,
ka himene ki a koe i waenganui i ngā tauwi.
- ⁴ He nui atu hoki tāu mahi tohu i ngā rangi,
ā, ko tōu pono tutuki noa atu ki ngā kapua.
- ⁵ Kia whakanuia koe, e te Atua, ki runga atu i ngā rangi,
hei runga atu i te whenua katoa tōu korōria.
- ⁶ Kia puta tāu i aroha ai, mā tōu ringa matau mātou e whakaora,
ā, whakahokia mai he kupu ki a mātou.
- ⁷ Kua kōrero te Atua i runga i tōna tapu:
“Ka hari ahau, ka kotikoti i Hekeme,
ka roherohe i te raorao o Hukota.
- ⁸ Nōku Kireara; nōku a Mānahi;
ko Ēparaima anō hoki te kaha o tōku mātenga;
ko Hūrā tāku hēpeta.
- ⁹ Ko Moapa tāku oko horoi;
ka makā e ahau tōku hū ki runga ki Ēroma;
ka whakamanamana ahau ki Pirihitia.”

- ¹⁰ Mā wai ahau e kawē ki te pā tūwatawata?
Ko wai nāna ahau i ārahi ki Ēroma?
- ¹¹ He teka ianei kua pangā mātou e koe, e te Atua?
Kāhore hoki koe, e te Atua, e haere tahi me ō mātou taua.
- ¹² Hōmai ki a mātou he āwhina ki te hoariri;
he teka kau noa hoki te āwhina a te tangata.
- ¹³ Mā te Atua tātou ka toa ai;
māna hoki e takahi ki raro ō tātou hoa whawhai.

109

Te Amuamu o tētahi Tangata i te Raruraru

Ki te tino kaiwhakatangi. He hīmene nā Rāwiri.

- ¹ E te Atua, e whakamoemiti nei ahau,
kei wahangū koe.
- ² Kua puaki hoki te māngai o te tangata kino
me te māngai o te tangata tinihanga, ki te hē mōku;
he teka ō rātou arero, e kōrero nei mōku.
- ³ I karapotia hoki ahau e rātou ki ngā kupu mauāhara,
ā, i whawhai takekore ki ahau.
- ⁴ Mō tōku aroha he riri tā rātou whakautu;
ko ahau ia, he inoi tāku.
- ⁵ E hōmai ana e rātou ki ahau he kino mō te pai,
he mauāhara mō tōku aroha.
- ⁶ “Meinga he tangata kino hei rangatira mōna;
kia tū he hoariri ki tōna ringa matau.
- ⁷ Kia tau te hē ki a ia, ina whakawākia;
kia waiho anō tāna inoi hei hara.
- ⁸ Kia torutoru ōna rā;
kia riro tāna mahi tiro tiro i tētahi atu.
- ⁹ Kia pania āna tamariki,
kia pouarutia hoki tāna wahine.
- ¹⁰ Kia kōpikopiko noa āna tamariki, pīnono ai;
kia rapu kai hoki mā rātou i ō rātou wāhi mokemoke.
- ¹¹ Kia haoa e te kaituku moni āna mea katoa;
kia pāhuatia hoki e ngā tāngata iwi kē āna māuiuitanga.
- ¹² Kaua tētahi hei hoatu noa i te aroha ki a ia;
kaua hoki tētahi hei atawhai i āna pani.
- ¹³ Kia hātepea pūtia ōna uri;
ā, i tō muri whakatupuranga kia horoia rawatia atu ō rātou ingoa.
- ¹⁴ Kia maharatia e Ihowā te kino o ōna mātua;
kei murua hoki te hara o tōna whea.
- ¹⁵ Kia mau tonu ki te aroaro o Ihowā;
kia hātepea atu ai e ia te maharatanga ki a rātou i runga i te whenua.
- ¹⁶ Mōna kīhai i mahara ki te mahi tohu;
heoi, tūkino ana ia i te ware, i te rawakore,
i te hunga ngākau marū, kia patua ai rātou.
- ¹⁷ Ae rā, i pai ia ki te kanga, ā, kua tae mai ki a ia;
kīhai ia i aro ki te manaaki, heoi kua mamao tērā i a ia.
- ¹⁸ I kākahu ia i te kanga ki a ia, anō ko tōna kākahu;
nā, kua tae tērā ki roto ki a ia anō he wai,
me he hinu hoki ki roto ki ōna wheua.
- ¹⁹ Waiho ki a ia hei kākahu hīpoki mōna,
hei whītiki hoki e whītikiria tonutia ai ia.”
- ²⁰ Nā, hei utu tēnā mā Ihowā ki ōku hoariri,
ki te hunga hoki e kōrero kino nei ki tōku wairua.
- ²¹ Kia puta tāu mahi mōku, e te Atua, e te Ariki,
he whakaaro ki tōu ingoa;
nā te mea he pai tāu mahi tohu, whakaorangia ahau.
- ²² He ware hoki ahau, he rawakore,
kua mamae hoki tōku ngākau i roto i ahau.

- 23 Ka riro ahau me te ātārangi e whakawairua kau ana;
e peipeia ana ahau me he māwhitiwhiti.
- 24 Hūrōrōrō kau ōku turi i te nohopuku;
ā, e kohia ana te ngako o ōku kikokiko.
- 25 Kua waiho ahau hei tāwainga mā rātou;
ka kite rātou i ahau, ka rūrū ō rātou mātenga.
- 26 Āwhinatia ahau, e Ihowā, e tōku Atua;
kia rite ki tōu aroha tāu whakaora i ahau.
- 27 Kia mātau ai rātou ko tōu ringa tēnei;
ā, nāu tēnei, e Ihowā, i mea.
- 28 Mā rātou e kanga, māu ia e manaaki;
kia whakamā rātou ina whakatika;
ko tāu pononga ia kia hari.
- 29 Kia whakakākahuria ōku hoariri ki te whakamā,
ā, ko tō rātou numinumi hei koroka hipoki mō rātou.
- 30 Ka tino whakawhetai tōku māngai ki a Ihowā;
āe rā, ka whakamoemiti ahau ki a ia i waenganui o te mano.
- 31 E tū hoki ia ki te ringa matau o te rawakore,
hei whakaora i a ia i te hunga e whakahē ana i tōna wairua.

110

Ko Ihowā me Tāna Kīngi i Whiriwhiri

He hīmene nā Rāwiri.

- 1 I mea a Ihowā ki tōku Ariki,
“Hei tōku matau koe noho ai,
kia meinga rā anō e ahau ōu hoariri
hei tūranga waewae mōu.”
- 2 Mā Ihowā e tonono mai te tokotoko o tōu kaha i Hiona;
hei rangatira koe i waenganui i ōu hoariri.
- 3 Ka kakama tōu iwi ki te tāpae atu i a rātou
i te rā o tōu kaha,
i te ātaahua o ngā mea tapu.
- Nō te kōpū mai o te ata,
kei a koe te tōmairangi o tōu whanaketanga.
- 4 Kua oati a Ihowā, e kore anō tāna e puta kē;
“Hei tohunga koe ake ake, nō te tikanga o Merekihereke.”
- 5 Kei tōu matau te Ariki;
ka marū i a ia ngā kīngi i te rā e riri ai ia.
- 6 E whakawā ia i waenganui i ngā tauīwi;
e whakakīia e ia ngā whenua ki te tūpāpaku;
ka marū i a ia ngā upoko
i ngā whenua maha.
- 7 Ka inu wai ia i te awa i te ara,
ā, ka ara tōna mātenga.

111

Ngā Mahi Miharo a te Atua

1 Whakamoemititia a Ihowā!

- Ka whakapaua tōku ngākau ki te whakawhetai ki a Ihowā,
i te rūnanga o te hunga tika, i te whakaminenga.
- 2 He nui ngā mahi a Ihowā,
e whakatakina ana e te hunga katoa e manako ana ki aua mea.
- 3 He mea hōnore, he mea korōria tāna mahi;
tū tonu tōna tika ake ake.
- 4 Kua meinga e ia kia maharatia āna mahi whakamiharo;

he atawhai a Ihowā, he aroha.

⁵ E hōmai ana e ia he kai mā te hunga e wehi ana ki a ia;
ka mahara tonu ia ki tāna kawenata.

⁶ Kua whakakītea e ia ki tāna iwi te kaha o āna mahi,
i tāna hoatutanga i tō ngā tauwi hei kāinga tupu mō rātou.

⁷ Ko ngā mahi e ia tāna kawenata mō ake tonu atu;
pono tonu āna akoranga katoa.

⁸ Ū tonu ake ake,
e mahia ana i runga i te pono, i te tika.

⁹ I tonoa mai e ia he whakaoranga mō tāna iwi;
kua kīia iho e ia tāna kawenata mō ake tonu atu;
he tapu tōna ingoa, e wehingia ana.

¹⁰ Ko te tīmatanga o te whakaaro nui he wehi ki a Ihowā;
he ngārahu pai tō te hunga katoa nāna ērā mahi.
Ka mau te whakamoemiti ki a ia, ake ake.

112

He Manaakitanga o te Hunga Tika

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

Ka hari te tangata e wehi ana i a Ihowā,
e aro nui ana ki āna whakahau.

² Ka nui ōna uri ki runga ki te whenua;
ka manaakitia te whakatupuranga o te hunga tika.

³ Kei tōna whare te rawa, te taonga;
ka pūmau tonu tōna tika, ake ake.

⁴ Ka maea ake te mārama i roto i te pōuri ki te hunga tika;
he atawhai ia, he aroha, he tika.

⁵ He pono ka whiwhi painga te tangata he atawhai, he ohaoha tāna mahi;
ka ū āna kupu i te whakawākanga.

⁶ E kore hoki ia e whakangāueuetia ake ake;
ka maharatia tonutia te tangata tika ake ake.

⁷ E kore ia e mataka i te rongo kino;
e ū ana tōna ngākau, e whakawhirinaki ana ki a Ihowā.

⁸ Ka ū tōna ngākau, e kore ia e wehi;
kia kite rā anō ia i tāna i hiahia ai ki ōna hoariri.

⁹ Kua tuwhaina e ia, kua hoatu ki te hunga rawakore;
pūmau tonu tōna tika ake ake;
ka ara tōna haona i runga i te korōria.

¹⁰ Ka kite te tangata kino, ā, ka pōuri;
ka pakiri ōna niho, memeha iho;
pirau iho te hiahia o te hunga kino.

113

Ngā Mahi Ohaoha a Ihowā

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

Whakamoemititia, e ngā pononga a Ihowā;
whakamoemititia te ingoa o Ihowā.

² Kia whakapaingia te ingoa o Ihowā
āianeī ā ake ake.

³ Kia whakamoemititia te ingoa o Ihowā
i te putanga mai o te rā, ā tae noa ki tōna torengitanga.

⁴ Kei runga rawa a Ihowā i ngā iwi katoa;
kei runga ake i ngā rangi tōna korōria.

⁵ Ko wai te rite ana ki a Ihowā, ki tō tātou Atua,

kei runga nei tōna nohoanga,
⁶ e whakaiti nei i a ia ki te titiro iho
 ki ngā mea kei te rangi, kei te whenua?

⁷ E whakaara ake ana ia i te iti i roto i te puehu,
 e whakateitei ake ana i te rawakore i roto i te pūranga paru,
⁸ kia whakanohoia ai e ia ki roto ki ngā rangatira,
 ki ngā rangatira o tāna iwi.
⁹ Nāna hoki te pākoko i whai whare ai,
 hei whāereere e koa ana ki āna tamariki.

Whakamoemititia a Ihowā!

114

He Waiata mō te Kapenga

¹ I te putanga mai o Ihairaira i Ihipa,
 o te whare o Hākopa i te iwi reo kē,
² ko Hūrā tōna wāhi tapu,
 ko Ihairaira tōna rangatiratanga.
³ I kite te moana, ā, whati ana;
 i whakahokia ki muri a Horano.
⁴ Pekepeke ana ngā maunga ānō he hipi toa,
 ngā pukepuke ānō he reme.
⁵ I ahatia koe, e te moana, i whati ai koe e Horano,
 i whakahokia ai koe ki muri?
⁶ E ngā maunga, i pekepeke ai koutou ānō he hipi toa,
 e ngā pukepuke, ānō he reme?
⁷ E wiri, e te whenua, i te aroaro o te Ariki,
 i te aroaro o te Atua o Hākopa,
⁸ i meinga ai te toka, hei hōpua wai,
 te kiripaka hei puna wai.

115

Kotahi te Atua Pono

¹ Aua ki a mātou, e Ihowā, aua ki a mātou,
 engari me hoatu te korōria ki tōu ingoa;
 whakaaroa tōu aroha, tōu pono.
² Kia mea koia ngā tauīwi;
 “Kei hea ianei tō rātou Atua?”
³ Kei te rangi ia tō mātou Atua;
 kua meatia e ia ngā mea katoa i pai ai ia.
⁴ He hiriwa ā rātou whakapakoko,
 he kōura, he mahi nā te ringa tāngata.
⁵ He māngai ō rātou, ā, kāhore e kōrero;
 he kanohi ō rātou, ā, kāhore e kite.
⁶ He taringa ō rātou, ā, kāhore e rongo;
 he ihu ō rātou, ā, kāhore e hongī.
⁷ He ringa ō rātou, ā, kāhore e whāwhā;
 he waewae ō rātou, ā, kāhore e haere;
 kāhore hoki ō rātou korokoro e kōrero.
⁸ Ka rite ki a rātou ō rātou kaihangā;
 āe rā, te hunga katoa anō e whakawhirinaki ana ki a rātou.
⁹ E Ihairaira, whakawhirinaki ki a Ihowā!
 Ko ia tō rātou āwhina, tō rātou whakangungu rākau.
¹⁰ E te whare o Ārona, whakawhirinaki ki a Ihowā!
 Ko ia tō rātou āwhina, tō rātou whakangungu rākau.

¹¹ E te hunga e wehi ana i a Ihowā, whakawhirinaki ki a Ihowā!
Ko ia tō rātou āwhina, tō rātou whakangungu rākau.

¹² Kua mahara a Ihowā ki a tātou; māna tātou e manaaki;
māna e manaaki te whare o Īharaira;
māna e manaaki te whare o Ārona;

¹³ ka manaakitia e ia te hunga e wehi ana ki a Ihowā,
te iti, te rahi.

¹⁴ Ka tāpiritia anō e Ihowā ki a koutou,
ki a koutou tahi ko ā koutou tamariki.

¹⁵ He manaakitanga koutou nā Ihowā,
nā te kaihanga o te rangi, o te whenua.

¹⁶ Ko ngā rangi, he rangi nō Ihowā;
ko te whenua ia, he mea hōmai nāna ki ngā tama a te tangata.

¹⁷ E kore ngā tūpāpaku e whakamoemiti ki a Ihowā;
me te hunga katoa anō e heke ana ki te wahangūtanga.

¹⁸ Ko mātou ia ka whakapai ki a Ihowā
āianeī, ā ake ake.

Whakamoemititia a Ihowā!

116

He Whakawhetai mō te Whakaoranga i te Māuiui

¹ E aroha ana ahau ki a Ihowā;
mōna i whakarongo ki tōku reo, ki āku īnoi.

² I tahuri mai tōna taringa ki ahau;
mō reira ka karanga ahau ki a ia i ahau e ora ana.

³ I karapotia ahau e ngā whakawiringa a te mate;
mau pū ahau i ngā mamae o te rēinga,
i kite ahau i te pāwera, i te pōuri.

⁴ Nā, ko tāku karangatanga ki te ingoa o Ihowā:
“Tēnā rā, e Ihowā, whakaorangia tōku wairua!”

⁵ He atawhai a Ihowā, he tika;
āe, he aroha tō tātou Atua.

⁶ E tiakina ana e Ihowā te hunga kūware;
i whakaititia ahau, ā, nāna ahau i whakaora.

⁷ E hoki, e tōku wairua, ki tōu okiokinga;
kua atawhaitia hoki koe e Ihowā.

⁸ Nāu hoki tōku wairua i whakaora kei mate,
ōku kanohi kei whai roimata,
ōku waewae kei paheke.

⁹ Tērā ahau e hāereere i te aroaro o Ihowā
i te whenua o te ora.

¹⁰ I whakaponu ahau, koia ahau i kōrero ai;
“He nui tōku whakawhiunga.”

¹¹ I mea ahau i tōku ohoreretanga,
“He teka kau ngā tāngata katoa.”

¹² He aha tāku e whakahoki ai ki a Ihowā
mō āna atawhainga katoa i ahau?

¹³ Ka mau ahau ki te kapu o te whakaoranga,
ka karanga ki te ingoa o Ihowā.

¹⁴ Ka whakamanā e ahau āku kupu taurangi ki a Ihowā
i te aroaro o tāna iwi katoa.

- ¹⁵ He mea utu nui ki tā Ihowā titiro
te matenga o tāna hunga tapu.
- ¹⁶ E Ihowā, he pono ko ahau tāu pononga;
ko ahau tāu pononga, ko te tama a tāu pononga wahine;
nāu i wewete ōku here.
- ¹⁷ Ka tukua e ahau te patunga tapu, arā te whakawhetai;
ka karanga ki te ingoa o Ihowā.
- ¹⁸ Ka whakamanā e ahau āku kupu taurangi ki a Ihowā,
āe, ki te aroaro o tāna iwi katoa,
- ¹⁹ ki ngā marae o te whare o Ihowā,
ki waenganui ōu, e Hiruhārama.

Whakamoemititia a Ihowā!

117

He Karanga kia Whakamoemiti

- ¹ Whakamoemititia a Ihowā, e ngā tauwiwi katoa!
Whakamoemititia ia, e ngā iwi katoa!
- ² He nui hoki tāna mahi tohu ki a tātou;
e mau ana hoki te pono o Ihowā ake ake.

Whakamoemititia a Ihowā!

118

He Waiata Whakawhetai ki te Kaiwhakaora o Iharaia

- ¹ Whakawhetai ki a Ihowā, he pai hoki ia;
he pūmau tonu hoki tāna mahi tohu!
- ² Kia mea a Iharaia,
“He pūmau tonu tāna mahi tohu.”
- ³ Kia mea te whare o Ārona,
“He pūmau tonu tāna mahi tohu.”
- ⁴ Kia mea te hunga e wehi ana i a Ihowā,
“He pūmau tonu tāna mahi tohu.”
- ⁵ I karanga ahau ki a Ihowā i roto i te pōuri;
i whakahoki kupu mai a Ihowā ki ahau,
i whakatū hoki i ahau ki te wāhi whānui.
- ⁶ Kei ahau a Ihowā; e kore ahau e wehi.
He aha tā te tangata e mea ai ki ahau?
- ⁷ Kei ahau a Ihowā kei roto i ōku kaiāwhina;
nō reira tērā ahau e kite i tāku i hiahia ai
ki te hunga e kino ana ki ahau.
- ⁸ Ko te whakawhirinaki ki a Ihowā,
pai atu i te whakaaro ki te tangata.
- ⁹ Ko te whakawhirinaki ki a Ihowā,
pai atu i te okioki ki ngā rangatira.
- ¹⁰ I karapotia ahau e ngā iwi katoa;
ka ngaro rātou i ahau i runga i te ingoa o Ihowā!
- ¹¹ I karapotia ahau e rātou, āe, i karapotia ahau e rātou;
ka ngaro rātou i ahau i runga i te ingoa o Ihowā!
- ¹² Me te mea he pī rātou e mui ana ki ahau;
kua pirau rātou ānō he ahi tātarāmoa;
i ngaro hoki rātou i ahau i runga i te ingoa o Ihowā!
- ¹³ Kaha pū tāu turaki i ahau, kia hinga ai ahau,
nā Ihowā ia ahau i āwhina mai.
- ¹⁴ Ko Ihowā tōku kaha, tāku hīmene;

ko ia anō tōku whakaoranga.

¹⁵ He reo hari, he reo whakaoranga,
kei ngā tapenākara o te hunga tika;
“He māia ngā mahi a te ringa matau o Ihowā.
¹⁶ Kua whakanuia te matau o Ihowā;
he māia ngā mahi a te ringa matau o Ihowā.”

¹⁷ E kore ahau e mate, engari tērā ahau e ora,
hei whakapuaki i ngā mahi a Ihowā.

¹⁸ I pākia rawatia ahau e Ihowā,
otiia, kihai ahau i tukua e ia kia mate.

¹⁹ Whakatuwheratia ki ahau ngā kūwaha o te tika,
ka tomo ahau ki roto,
ka whakamoemiti ki a Ihowā.

²⁰ Ko te kūwaha tēnei o Ihowā;
ka tomo te hunga tika ki reira.

²¹ Ka whakamoemiti ahau ki a koe,
mōu i whakahoki kupu mai ki ahau,
kua meinga hoki ko koe hei whakaora mōku.

²² Ko te kōhatu i kapea e ngā kaihangā,
kua meinga hei upoko mō te kokonga.

²³ Nā Ihowā tēnei;
he mea mīharo ki ō tātou kanohi.

²⁴ Ko te rā tēnei i hangā e Ihowā
kia whakamanamana, kia koa tātou i reira.

²⁵ Whakaorangia rā āiane, e Ihowā!
Tēnā rā, e Ihowā, hōmai he ngahuru ki a mātou.

²⁶ Kia whakapaingia te tangata e haere mai ana i runga i te ingoa o Ihowā.
Kua whakapaingia koutou e mātou i roto i te whare o Ihowā.

²⁷ Ko Ihowā te Atua,
ā, nāna i hōmai te mārama ki a tātou.

Herea te patunga tapu ki ngā aho,
ki ngā haona rā anō o te āta.

²⁸ Ko koe tōku Atua, māku koe e whakamoemiti;
tōku Atua, māku koe e whakanui.

²⁹ Whakawhetai ki a Ihowā; he pai hoki ia,
he pūmau tonu tāna mahi tohu.

119

Te Ture a Ihowā

¹ Ka hari te hunga he tapatahi nei i te ara,
e haere nei i te Ture a Ihowā.

² Ka hari te hunga e mau ana ki āna whakaaturanga;
e whakapaua ana ō rātou ngākau ki te rapu i a ia,

³ āe, e kore rātou e mahi i te kino;
e haere ana rātou i āna ara.

⁴ Kua oti mātou te whakahau ki āu akoranga,
kia āta puritia e mātou.

⁵ Auē, me i whakatikaia tōku ara
ki te pupuri i āu akoranga!

⁶ Ko reira ahau ka kore ai e whakamā;
i ahau ka whai whakaaro nei ki āu whakahau katoa.

⁷ Ka whakamoemiti ahau ki a koe i runga i te ngākau tika,
ina ako ahau i āu whakaritenga tika.

- ⁸ Ka puritia e ahau āu tikanga;
kaua ahau e whakarērea rawatia.

Te Whakarongo ki te Ture a Ihowā

- ⁹ He aha te mea e mā ai i te taitamariki tōna ara?
Kia rite ki tāu kupu tāna whakamaharatanga iho.
¹⁰ Kua whakapaua e ahau tōku ngākau ki te rapu i a koe;
kaua ahau e tukua kia kotiti kē i āu whakahau.
¹¹ Kua whakatakotoria e ahau tāu kupu ki roto ki tōku ngākau,
kei hara ahau ki a koe.
¹² E Ihowā, ka whakapaingia koe;
whakaakona ahau ki āu tikanga.
¹³ Kua whakapuakina e ōku ngutu
ngā whakaritenga katoa a tōu māngai.
¹⁴ Ko tōku koa i te ara o āu whakaaturanga,
me te mea mō ngā taonga katoa.
¹⁵ Ka whakaaroaro ahau ki āu ako,
ā, ka whai mahara ki āu huarahi.
¹⁶ He oranga ngākau ki ahau āu tikanga;
e kore ahau e wareware ki tāu kupu.

Te Hari i te Ture a Ihowā

- ¹⁷ Kia atawhai ki tāu pononga,
kia ora ai ahau; kia puritia ai hoki tāu kupu.
¹⁸ Whakatirohia ōku kanohi kia kite ai ahau
i ngā mea whakamiharo i roto i tāu ture.
¹⁹ He manene ahau i runga i te whenua;
kaua āu whakahau e hunā ki ahau.
²⁰ Ka ngawhā tōku wairua i te matenui atu
ki āu whakaritenga i ngā wā katoa.
²¹ Kua riria e koe te hunga whakakake kua oti nei te kanga,
e kotiti kē nei i āu whakahau,
²² parea atu i ahau te tāwai me te whakahāwea,
kua mau hoki ahau ki āu whakaaturanga.
²³ I noho anō hoki ngā rangatira ki te kōrero kino mōku;
otirā e whakaaro ana tāu pononga ki āu tikanga.
²⁴ Ko āu whakaaturanga anō tōku oranga ngākau,
ōku hoa whakatakoto whakaaro.

Te Hiringa kia Whakarongo ki te Ture a Ihowā

- ²⁵ Piri tonu tōku wairua ki te puehu;
whakahauoratia ahau kia rite ki tāu kupu.
²⁶ I whakaaturia e ahau ōku ara, ā, whakahoki kupu ana koe ki ahau;
whakaakona ahau ki āu tikanga.
²⁷ Meinga ahau kia mātau ki te ara o āu ako,
kia whakaaroaro ai ahau ki āu mahi whakamiharo.
²⁸ E māturuturu iho ana tōku wairua i te pōuri;
kia rite ki tāu kupu tāu whakaū ake i ahau.
²⁹ Whakamataratia atu i ahau te ara o te teka;
kia atawhai mai hoki, ā, hōmai tāu ture.
³⁰ Kua whiriwhiria e ahau te ara o te pono;
ka waiho e ahau āu whakaritenga ki tōku aroaro.
³¹ Piri tonu ahau ki āu whakaaturanga, e Ihowā;
kei whakamā ahau.
³² Ka oma ahau i te ara o āu whakahau,
ina whakanuia e koe tōku ngākau.

He Inoi mō te Māramatanga

- ³³ E Ihowā, whakaakona ahau ki te ara o āu tikanga;
ā, ka mau i ahau taea noatia te mutunga.
³⁴ Hōmai he mātauranga ki ahau, ā, ka mau i ahau tāu ture;
ka whakapaua tōku ngākau ki te pupuri.
³⁵ Meinga ahau kia haere i te ara o āu whakahau;
ko tāku hoki tēnā e whakaahuareka nei.

36 Whakaangahia tōku ngākau ki āu whakaaturanga;
kaua hoki ki te apo.

37 Whakatahuritia kētia ōku kanohi kei kite i te horihori;
whakahauoranga ahau i tāu ara.

38 Whakapūmautia tāu kupu ki tāu pononga,
e wehi nei ki a koe.

39 Parea atu tōku tāwainga, e wehi nei ahau,
he pai hoki āu whakaritenga.

40 Nanā, kua matenui ahau ki āu ako;
whakahauoranga ahau i runga i tōu tika.

E Whakawhirinaki ana ki te Ture a Ihowā

41 Kia puta anō āu mahi tohu ki ahau, e Ihowā,
arā tāu whakaoranga, kia rite ki tāu kupu.

42 Pēnei ka whai kupu māku ki tōku kaitāwai;
nōku ka whakawhirinaki ki tāu kupu.

43 Kaua e tangohia rawatia i tōku māngai te kupu o te pono,
e tūmanako nei hoki ahau ki āu whakaritenga.

44 Pēnei ka puritia e ahau tāu ture
ake ake.

45 Ā, ka hāereere noa ahau,
kua rapua hoki e ahau āu akoranga.

46 Ka kōrerotia anō e ahau āu whakaaturanga ki te aroaro o ngā kīngi,
e kore anō e whakamā.

47 Ā, ka waiho e ahau hei oranga ngākau mōku
āu whakahau e aroha nei ahau.

48 Ka toro atu hoki ōku ringa ki āu whakahau e aroha nei ahau,
ka whakaaroaro anō ki āu tikanga.

He Whakamanawatanga ki te Ture a Ihowā

49 Maharatia te kupu ki tāu pononga,
nō te mea kua meinga ahau e koe kia tūmanako atu.

50 Ko tōku oranga ngākau tēnei i ahau e tangi nei;
nā tāu kupu nei hoki ahau i whakahauora.

51 Nui rawa te whakahī ki ahau o te hunga whakakake,
heoi, kihai ahau i peka kē i tāu ture.

52 I mahara ahau ki āu whakaritenga, e Ihowā, o tua iho;
ā, mārīe ana tōku ngākau.

53 Mau pū ahau i te pāwera,
mō te hunga kino kua whakarere nei i tāu ture.

54 Ko āu tikanga āku e hīmene ai
i te whare i noho manene ai ahau.

55 I mahara ahau ki tōu ingoa i te pō, e Ihowā,
ā, puritia ana e ahau tāu ture.

56 I ahau tēnei,
he mau nōku ki āu ako.

Te Whakangākau ki te Ture a Ihowā

57 Ko Ihowā tōku wāhi;
kua mea nei ahau, ka pupuri ahau i āu kupu.

58 I whakapaua tōku ngākau ki te inoi ki a koe kia pai mai;
kia rite ki tāu kupu tāu mahi tohu ki ahau.

59 I whakaaro ahau ki ōku ara,
ā, anga ana ōku waewae ki āu whakaaturanga;

60 i hohoro ahau,
ā, kihai i whakaroa ki te pupuri i āu whakahau.

61 Karapotia pūtia ana ahau e ngā here a te hunga kino,
kihāi ia ahau i wareware ki tāu ture.

62 I waenganui pō ka ara ahau ki te whakawhetai ki a koe
mō āu whakaritenga tika.

63 He hoa ahau nō te hunga katoa e wehi ana i a koe,
nō te hunga anō e pupuri ana i āu ako.

64 Ki tonu, e Ihowā, te whenua i tāu mahi tohu;

whakaakona ahau ki āu tikanga.

Te Painga o te Ture a Ihowā

- 65 Pai rawa tāu hanga ki tāu pononga,
e Ihowā, rite tonu ki tāu kupu.
- 66 Whakaakona ahau ki te ngārahu pai, ki te mātauranga;
kua whakapono hoki ahau ki āu whakahau.
- 67 I ahau kīānō i whakawhiua, i hē ahau;
tēnā ko tēnei, ka puritia e ahau tāu kupu.
- 68 He pai koe, he pai hoki āu mahi;
whakaakona ahau ki āu tikanga.
- 69 Kua titoa e te hunga whakakake he teka mōku;
ka whakapaua tōku ngākau ki te pupuri i āu ako.
- 70 He ngako rawa tō rātou ngākau, koia anō kei te taupā;
ko ahau ia, he oranga ngākau ki ahau tāu ture.
- 71 Mārie anō ahau kia pēhia e te pōuri;
i ako ai ahau i āu tikanga.
- 72 Ko te ture a tōu māngai pai kē atu ki ahau
i ngā mano o te kōura, o te hiriwa.

Te Tika o te Ture a Ihowā

- 73 Nā ōu ringa ahau i hanga, i whakawhaiahua;
hōmai he mātauranga ki ahau, kia ako ai ahau ki āu whakahau.
- 74 Ka hari te hunga e wehi ana i a koe ina kite i ahau;
nōku i tūmanako ki tāu kupu.
- 75 E mātau ana ahau, e Ihowā, he tika āu whakaritenga,
ā, he pono nōu i pēhia ai tōku ngākau e koe.
- 76 Tēnā rā, waiho tāu mahi tohu hei whakamārie mōku,
kia rite ki tāu kupu ki tāu pononga.
- 77 Kia puta ki ahau āu mahi aroha, kia ora ai ahau;
ko tāu ture hoki tōku oranga ngākau.
- 78 Kia whakamā te hunga whakakake,
nō te mea kāhore he take i hē ai tā rātou hanga ki ahau;
ko ahau ia ka whakaaroaro ki āu akoranga.
- 79 Ko te hunga e wehi ana ki a koe me anga ki ahau,
ā, ka mōhio rātou ki āu whakaaturanga.
- 80 Kia tapatahi tōku ngākau ki āu tikanga;
kei whakamā ahau.

He Īnoi mō te Whakawāteatanga

- 81 E matenui ana tōku wairua ki tāu whakaoranga;
otīia ka tūmanako ahau ki tāu kupu.
- 82 Matawaia ana ōku kanohi he meatanga ki tāu kupu;
i ahau e mea ana, “Āhea koe whakamārie ai i ahau?”
- 83 Kua rite nei hoki ahau ki te kōki i roto i te paoa;
he ahakoa e kore ahau e wareware ki āu tikanga.
- 84 E hia ngā rā o tāu pononga?
Āhea koe whakarite whakawā ai mō te hunga e tūkino nei i ahau?
- 85 Kua kerī poka te hunga whakakake mōku;
he mea kāhore e rite ki tāu ture.
- 86 Pono tonu āu whakahau katoa;
e tūkino takekore ana rātou i ahau; āwhinatia mai ahau.
- 87 Wāhi iti kua mōi ahau i a rātou i runga i te whenua;
otirā kihai i mahue i ahau āu akoranga.
- 88 Kia rite ki tōu aroha tāu whakahauora i ahau;
ā, ka puritia e ahau ngā whakaaturanga a tōu māngai.

Te Whakapono ki te Ture a Ihowā

- 89 Pūmau tonu tāu kupu, e Ihowā,
ake ake i runga i te rangi.
- 90 Kei ngā whakatupuranga katoa tōu pono;
whakaungia ana e koe te whenua, ā, e tū nei anō.
- 91 E tū nei anō ināianeī, pērā tonu me tāu i whakarite ai,
he pononga hoki ngā mea katoa nāu.

- 92 Me kaua tāu ture hei oranga mō tōku ngākau,
kua ngaro ahau i reira i tōku auētanga.
- 93 E kore rawa ahau e wareware ki āu ako,
he mea whakahauora hoki nāu ēnā i ahau.
- 94 Nāu ahau; māu ahau e whakaora,
kua rapua hoki e ahau āu ako.
- 95 Kua tatari te hunga kino ki ahau kia whakamatea,
ka whakaaro ia ahau ki āu whakaaturanga.
- 96 Kua kitea e ahau te mutunga o ngā mea tino tika katoa,
he whānui rawa ia tāu whakahau.

Te Aroha ki te Ture a Ihowā

- 97 Anō tōku aroha ki tāu ture!
Ko tāku tēnā e whakaaroaro ai i te roa o te rā.
- 98 Nāu i hira ake ai ōku whakaaro i o ōku hoariri,
nā āu whakahau, e piri tonu nei ki ahau.
- 99 Nui atu ōku mahara i o ōku kaiwhakaako katoa,
nōku i whakaaroaro tonu ki āu whakaaturanga.
- 100 Terā atu tōku mōhio i tō ngā kaumātua,
nō te mea i pupuri ahau i āu ako.
- 101 Kua kaiponuhia mai e ahau ōku waewae i ngā ara kino katoa,
kia pupuri ai ahau i tāu kupu.
- 102 Kihai ahau i tītaha i āu whakaritenga;
nāu hoki ahau i ako.
- 103 Anō te reka o āu kupu ki tōku ngao,
āe rā, reka atu i te honi ki tōku māngai.
- 104 Nā āu ako ahau i whai mōhio ai;
nā reira ahau i kino ai ki ngā ara teka katoa.

Te Mārama mai i te Ture a Ihowā

- 105 He rama tāu kupu ki ōku waewae,
he mārama ki tōku ara.
- 106 Kua oati ahau, ā, ka whakamanā anō e ahau,
kia puritia e ahau āu whakaritenga tika.
- 107 He nui te mamae o tōku ngākau;
whakahauorangia ahau, e Ihowā, kia rite ki tāu kupu.
- 108 Manakohia, e Ihowā, ngā ohaohatanga a tōku māngai,
whakaakona hoki ahau ki āu whakaritenga.
- 109 Kei tōku ringa tonu tōku wairua,
heoi kāhore ahau e wareware ki tāu ture.
- 110 Kua whakatakotoria e te hunga kino he māhanga mōku,
heoi, kāhore ahau i peka kē i āu ako.
- 111 Ka waiho e ahau āu whakaaturanga hei kāinga tupu mōku ake ake;
ko tōku koanga ngākau hoki ēnā.
- 112 Kua whakaanga e ahau tōku ngākau ki te mahi tonu i āu tikanga;
ā te mutunga rā anō.

Te Whakarurutanga i te Ture a Ihowā

- 113 E kino ana ahau ki te hunga whakaaro ruarua,
ko tāu ture ia tāku e aroha ai.
- 114 Ko tōku piringa koe, ko tōku whakangungu rākau;
e tūmanako ana ahau ki tāu kupu.
- 115 Mawehe atu i ahau, e te hunga kino,
ka whakaritea hoki e ahau ngā whakahau a tōku Atua.
- 116 Kia rite ki tāu kupu tāu tautoko ake i ahau, kia ora ai ahau,
kaua hoki ahau e tukua kia whakamā ki tāku e tūmanako atu nei.
- 117 Tautokona ake ahau, kia ora ai ahau,
ā, ka whai whakaaro tonu ahau ki āu tikanga.
- 118 Kua whakahāweatia e koe te hunga katoa e kotiti kē ana i āu tikanga;
he horihori hoki tō rātau tinihanga.
- 119 Ka whakakāhoretia e koe te hunga kino katoa o te whenua, anō he para mata;
koia ahau i aroha ai ki āu whakaaturanga.
- 120 Wiri ana ōku kikokiko i te wehi ki a koe,

e mataku ana hoki ahau ki āu whakaritenga.

Te Whakarongo ki te Ture a Ihowā

- 121 He whakawā tika, he tika tāku mahi;
kua ahau e tukua ki ōku kaitūkinō.
122 Ko koe hei tuarā mō tāu pononga mō te pai;
kei tūkinotia ahau e te hunga whakakake.
123 Matawaia ana ōku kanohi i te meatanga ki tāu whakaora,
ki te kupu hoki o tāu tika.
124 Kia rite ki tōu aroha tāu mahi ki tāu pononga;
whakaakona hoki ahau ki āu tikanga.
125 He pononga ahau nāu; hōmai he mahara ki ahau,
kia mātau ai ki āu whakaaturanga.
126 Kua rite te wā hei mahinga mā Ihowā;
kua whakakāhoretia hoki e rātou tāu ture.
127 Nā reira i arohaina rawatia ai e ahau āu whakahau
i te kōura, āe, i te tino kōura.
128 Nā reira tika tonu ki ahau āu ako katoa mō ngā mea katoa;
kino iho anō ahau ki ngā ara teka katoa.

Te Hiahia kia Whakarongo ki te Ture a Ihowā

- 129 He mea whakamiharo āu whakaaturanga;
i mau ai tōku wairua ki reira.
130 Ko te whakapuakanga o āu kupu he hōmai mārama;
nā reira i hōmai he mahara ki ngā kūware.
131 I hāmama tōku māngai, i kihakihi;
he matenui nōku ki āu whakahau.
132 Tahuri mai ki ahau, tohungia hoki ahau;
kia rite ki tāu hanga ki te hunga e aroha ana ki tōu ingoa.
133 Whakatikaia ōku hīkoinga ki runga i tāu kupu;
kua hoki tētahi hē e tukua hei rangatira mōku.
134 Whakaorangia ahau i te tūkinō a te tangata;
ā, ka puritia e ahau āu ako.
135 Kia mārama mai tōu mata ki tāu pononga;
whakaakona hoki ahau ki āu tikanga.
136 Heke noa ngā awa wai o ōku kanohi;
mō rātou kāhore i pupuri i tāu ture.

Te Tika o te Ture a Ihowā

- 137 He tika koe, e Ihowā,
he tika anō āu whakaritenga.
138 He tika, he pono rawa āu whakaaturanga
i whakahaua mai e koe.
139 Ka ngaro ahau i tōku ngākau whakapuke,
mō āu kupu ka wareware nei i ōku hoariri.
140 Hore rawa he para o tāu kupu;
koia i arohaina ai e tāu pononga.
141 He iti ahau, e whakahāweatia ana;
heoi, kāhore ahau e wareware ki āu ako.
142 He tika pūmau tonu tōu tika;
he pono hoki tāu ture.
143 Kua pā mai ki ahau te pōuri me te mamae;
ko āu whakahau ia tōku orange ngākau.
144 Pūmau tonu te tika o āu whakaaturanga;
hōmai he mahara ki ahau, ā, ka ora ahau.

He Inoi mō te Whakawāteatanga

- 145 I whakapaua tōku ngākau ki te karanga;
whakahokia mai he kupu ki ahau, e Ihowā.
Ka mau i ahau āu tikanga.
146 I karanga ahau ki a koe; whakaorangia ahau,
ā, ka puritia e ahau āu whakaaturanga.
147 Kianō te ata i pūao noa, kua karanga ahau;
i tūmanako ahau ki āu kupu.

- 148 I hohoro ōku kanohi i ngā mataaratanga
ki te whakaaroaro ki tāu kupu.
149 Whakarongo ki tōku reo, kia rite ki tōu aroha;
kia rite, e Ihowā, ki tāu i whakarite ai tāu whakahauora i ahau.
150 E whakatata mai ana te hunga e whai ana i te whanokē;
kei tawhiti atu rātou i tāu ture.
151 E tata ana mai koe, e Ihowā;
he pono katoa āu whakahau.
152 Nōnamata ahau i mātāu ai ki āu whakaaturanga,
he mea whakapūmau nāu nō tua whakarere.

He Īnoi mō te Āwhina

- 153 Whakaaro mai ki tōku mate, ā, whakaorangia ahau;
kāhore hoki ahau e wareware ki tāu ture.
154 Tohea tāku tohe, whakaorangia hoki ahau;
kia rite ki tāu kupu tāu whakahauoranga i ahau.
155 Kei tawhiti atu i te hunga kino te whakaoranga;
kāhore hoki rātou e rapu ki āu tikanga.
156 E Ihowā, he nui āu mahi tohu;
kia rite ki āu whakaritenga tāu whakahauora i ahau.
157 He tokomaha ōku kaitūkino, ōku hoariri,
heoi, kāhore ahau i peka kē i āu whakaaturanga.
158 I kite ahau i ngā kaimahi i te kino, ā pōuri iho,
nō rātou kāhore e pupuri i tāu kupu.
159 Tirohia mai tōku aroha ki āu ako;
kia rite ki tōu aroha, e Ihowā, tāu whakahauora i ahau.
160 Ko te huīnga katoatanga o tāu kupu he pono;
pūmau katoa anō āu whakaritenga tika ake ake.

Te Ngākau Nui ki te Ture a Ihowā

- 161 Hore he rawa i tūkinotia ai ahau e ngā rangatira,
otiia, e wehi ana tōku ngākau i tāu kupu.
162 E hari ana ahau ki tāu kupu,
anō he tangata kua whiwhi ki te taonga nui.
163 E kino ana ahau, e whakariharia ana ki te kōrero teka;
ko tāu ture ia tāku i aroha ai.
164 Takiwhitu āku whakamoemiti ki a koe
i te rā tahi mō āu whakaritenga tika.
165 He rangimārie nui tō te hunga e aroha ana ki tāu ture;
e kore hoki ō rātou waewae e tūtuki.
166 Ā, kua tūmanako ahau ki tāu whakaora, e Ihowā,
kua mahi ahau i āu whakahau.
167 Kua puritia e tōku wairua āu whakaaturanga,
āe, e arohaina nuitia ana e ahau.
168 Kua puritia e ahau āu ako me āu whakaaturanga;
kei tōu aroaro hoki ōku ara katoa.

He Īnoi mō te Āwhina

- 169 Tukua atu tāku tangi kia tata atu ki tōu aroaro, e Ihowā;
hōmai he mahara ki ahau, kia rite ki tāu kupu.
170 Kia tae atu tāku ĭnoi ki tōu aroaro;
kia rite ki tāu kupu whakaora i ahau.
171 Kia whakapuaki ōku ngutu i te whakamoemiti;
e whakaako ana hoki koe i ahau ki āu tikanga.
172 Mā tōku arero e kōrero tāu kupu;
he tika hoki āu whakahau katoa.
173 Kia rite tōu ringa ki te āwhina i ahau;
kua whiriwhiria hoki e ahau ko āu ako.
174 Kua matenui ahau ki tāu whakaora, e Ihowā;
ko tāu ture hoki tōku oranga ngākau.
175 Kia ora tōku wairua, ā, ka whakamoemiti ia ki a koe;
kia āwhinatia hoki ahau e āu whakaritenga.
176 Kua kotiti kē ahau me he hipi ngaro;

rapua tāu pononga,
kāhore hoki ahau e wareware ki āu whakahau.

120

He Whakatūpato ki ngā Rūpahu

He waiata; he pikitanga.

- ¹ I tangi ahau ki a Ihowā i tōku matenga,
ā, i whakahoki kupu mai ia ki ahau:
² “E Ihowā, whakaorangia tōku wairua
i te ngutu teka, i te arero hīanga.”

- ³ Ko te aha e hoatu ki a koe?
Ko te aha hoki e tāpiritia atu māu,
e te arero hīanga?

- ⁴ Ko ngā pere koi a te hunga nunui,
me ngā waro hunipa.

- ⁵ Auē, tōku mate, tō te manene i Meheke,
tōku hoki e noho nei i ngā tēneti o Kerara.

- ⁶ Kua roa te nohoanga tahitanga o tōku wairua
ki te tangata e kino ana ki te āta noho.

- ⁷ Mō te āta noho ahau;
engari ka kōrero ahau,
ka anga rātou ka whawhai.

121

Ko Ihowā tō tātou Kaitiaki

He waiata; he pikitanga.

- ¹ Ka anga atu ōku kanohi ki ngā maunga –
nō reira nei te āwhina mōku.

- ² Nō Ihowā te āwhina mōku,
nō te kaihanganga o te rangi, o te whenua.

- ³ E kore ia e tuku i tōu waewae kia nekehia;
e kore tōu kaitiaki e moe.

- ⁴ Inā, e kore te kaitiaki o Iharaia
e parangia, e moe.

- ⁵ Ko Ihowā tōu kaitiaki;
ko Ihowā tōu whakamarumaru i tōu matau.

- ⁶ E kore koe e pākia e te rā i te awatea,
e te marama rānei i te pō.

- ⁷ Mā Ihowā koe e tiaki i roto i ngā kino katoa;
māna e tiaki tōu wairua.

- ⁸ Mā Ihowā e tiaki tōu haerenga atu,
me tōu haerenga mai āianei ā ake tonu atu.

122

He Inoi mō Hiruhārama

He waiata; he pikitanga. Nā Rāwiri.

- ¹ I koa ahau i tā rātou meatanga mai ki ahau,
“Tātou ka haere ki te whare o Ihowā!”

- ² E tū ana ō mātou waewae
ki ōu tatau, e Hiruhārama.

- ³ Ko te hanganga o Hiruhārama,
rite tonu ki tō te pā kua tūhonohonoa ki a ia anō.

- ⁴ Hāereere ana ki reira ngā iwi,
ngā iwi o Ihowā,
ki tō Iharaia whakaaturanga,

ki te whakawhetai ki te ingoa o Ihowā.

⁵ Kua whakatūria hoki ki reira ngā torōna whakawā,
ngā torōna o te whare o Rāwiri.

⁶ Inoia he āta noho mō Hiruhārama:

“Ka whiwhi ki te pai te hunga e aroha ana ki a koe.

⁷ Kia mau te rongo ki ōu taiepa,
me te pai ki ōu whare kīngi.”

⁸ He mea mō ōku tēina, mō ōku hoa,
tāku e mea nei, “Kia mau te rongo ki roto ki a koe.”

⁹ He whakaaro ki te whare o Ihowā, o tō tātou Atua,
ka rapu ahau i te pai mōu.

123

He Īnoi mō te Mahi Tohu

He waiata; he pikitanga.

¹ Ka anga atu ōku kanohi ki a koe,
e koe e noho mai nei i ngā rangi.

² Inā, pērā tonu ngā kanohi o ngā pononga
e titiro nei ki te ringa o tō rātou rangatira,
ngā kanohi hoki o te kōtiro

ki te ringa o tōna rangatira wahine;
me ō mātou kanohi e titiro nei ki a Ihowā, ki tō mātou Atua,
kia tohu rā anō ia i a mātou.

³ Tohungia mātou, e Ihowā, tohungia mātou;
kua tino kapi hoki mātou i te whakahāwea.

⁴ Kapi tonu tō mātou wairua i te whakahī
a te hunga e noho noa ana,
i te whakahāwea a te hunga whakakake.

124

Ko Ihowā te Kaitiaki o Tāna Iwi

He waiata; he pikitanga. Nā Rāwiri.

¹ Me kua a Ihowā i a tātou
– he kī tēnei mā Ihairaira –

² me kua a Ihowā i a tātou,
i te whakatikanga mai o te tangata ki a tātou;

³ pēnei kua horomia oratia tātou e rātou,
i te muranga o tō rātou riri ki a tātou.

⁴ Kua ngaro tātou i ngā wai,
kua taupokina ō tātou wairua e te ia;

⁵ pēnei kua taupokina ō tātou wairua
e ngā wai whakakake.

⁶ Kia whakapaingia a Ihowā,
kīhai nei i tuku i a tātou
hei ngaunga mā ō rātou niho.

⁷ Kua mawhiti ō tātou wairua,
me he manu i roto i te māhanga a ngā kaihopu;
kua motu te māhanga,
ā, mawhiti ana tātou.

⁸ Kei te ingoa o Ihowā he āwhina mō tātou,
kei te kaihanga i te rangi, i te whenua.

125

Te Maru o te Iwi a Ihowā

He waiata; he pikitanga.

¹ Ko te hunga e whakawhirinaki ana ki a Ihowā ka rite ki Maunga Hiona,
e kore nei e taea te whakangāueue, pūmau tonu ake ake.

- ² Me ngā maunga e taiāwhio nei i Hiruhārama,
te karapoti a Ihowā i tōna iwi,
āianeī ā ake tonu atu.
- ³ E kore hoki te tokotoko a te whakaarokore
e waiho tonu i runga i te wāhi o te hunga tika,
kei totoro te ringa o te hunga tika ki te kino.
- ⁴ Kia pai tāu mahi, e Ihowā, ki te, hunga pai,
ki te hunga he tika nei ō rātou ngākau.
- ⁵ Ko te hunga ia e peka kē ana ki ō rātou ara kōpikopiko,
mā Ihowā rātou e ārahi tahi atu me ngā kaimahi i te kino.

Kia mau te rongo ki a Iharaira!

126

He Kotinga o te Hari

He waiata; he pikitanga.

- ¹ I tā Ihowā whakahokinga mai i ngā pononga o Hiona
i rite mātou ki te hunga e moehewa ana.
- ² Kātahi tō mātou māngai ka ki i te kata,
tō mātou arero hoki i te waiata;
kātahi ka kōrerotia i roto i ngā tauiwī,
“He nui ngā mahi a Ihowā ki a rātou.”
- ³ He mea nunui a Ihowā i mea ai mō tātou,
ā, e koa ana tātou.
- ⁴ E Ihowā, whakahokia mātou i te whakarau;
kia pērā me ngā awa o te tonga.
- ⁵ Ko te hunga e rui ana i runga i te roimata,
ka kokoti i runga i te hari.
- ⁶ Ahakoa haere tangi atu ia
me te kawē i āna purapura hei whakatōkanga,
tērā ia e haere hari mai anō
me te mau mai i āna paihere.

127

Te Whakamoemiti ki te Painga o Ihowā

He waiata; he pikitanga. Nā Horomona.

- ¹ Ki te kore e hangā e Ihowā te whare,
he maumau mahi tā ngā kaihangā.
- Ki te kore e tiakina e Ihowā te pā,
maumau mataara noa te kaitiaki.
- ² He maumau tō koutou ara wawe,
tō koutou noho roa i te pō,
tā koutou kai i te taro o te māuiui;
ko tāna moe tēnā ka hōmai nei ki tāna e aroha ai.
- ³ Nā, he taonga pūmau nā Ihowā ngā tamariki,
ko ngā hua anō o te kōpū tāna utu.
- ⁴ E rite ana ki ngā pere i te ringaringa o te tangata kaha
te whānau o te taitamarikitanga.
- ⁵ Ka hari te tangata
kua ki nei tāna papa pere i a rātou.
- E kore rātou e whakamā,
ina kōrero ki ō rātou hoariri i te kūwaha.

128

Te Kāinga Koa o te Hunga Whakapono

He waiata; he pikitanga.

- ¹ Ka hari ngā tāngata katoa e wehi ana i a Ihowā,

e haere ana i āna ara.

² E kai hoki koe i te mahinga a ōu ringa;
e hari koe, ā, ka tau te pai ki a koe.

³ E rite tāu wahine ki te wāina hua
i roto rawa i tōu whare;

āu tamariki ki ngā māhuri ōriwa,
i ngā taha o tāu tēpu.

⁴ Nā, he pērā te manaaki mō te tangata
e wehi ana i a Ihowā.

⁵ Ka manaakitia koe e Ihowā i Hiona;
ā, e kite koe i te pai o Hiruhārama
i ngā rā katoa e ora ai koe.

⁶ Āe, e kite koe i ngā tamariki a āu tamariki.

Kia mau te rongō ki a Īharaira!

129

He Īnoi mō te Whakamarumarū

He waiata; he pikitanga.

¹ He ki tēnei mā Īharaira –

“Ka maha ā rātou tūkinotanga i ahau o tōku tamarikitanga ake;

² ka maha ā rātou tūkinotanga i ahau o tōku tamarikitanga ake,
heoi, kihai ahau i taea e rātou.

³ I parautia tōku tuarā e ngā kaiparau;
he roa ā rātou parautanga.”

⁴ He tika tā Ihowā;
motu pū i a ia ngā aho a te hunga kino.

⁵ Kia whakamā, kia whakahokia ki muri,
te hunga katoa e kino nei ki Hiona.

⁶ Kia rite rātou ki te tarutaru i ngā tuanui,
e memenge nei i te mea kīanō i tupu ake,

⁷ e kore nei e ki te ringa o te kaikoti,
te uma hoki o te kaipaihere,

⁸ e kore anō te hunga e haere ana i te taha e mea,
“Kia tau ki a koutou te manaaki a Ihowā!

Ko tā mātou manaaki tēnei ki a koutou i runga i te ingoa o Ihowā!”

130

Mai i te Hohonu

He waiata; he pikitanga.

¹ I karanga ahau ki a koe, e Ihowā, i roto i ngā hōhonu.

² E te Ariki, whakarongo mai ki tōku reo!

Kia anga mai ōu taringa
ki tōku reo inoi!

³ Me i maharatia e koe ngā kino, e Ihowā,
ko wai, e te Ariki, e tū?

⁴ Otirā, he muru hara tāu,
e wehingia ai koe.

⁵ E tatari ana ahau ki a Ihowā, e tatari ana tōku wairua;
e tūmanako ana hoki ahau ki tāna kupu.

⁶ Ko te tāringa o tōku wairua i te Ariki nui atu
i tō te hunga e whanga ana ki te ata,
āe, i tō te hunga e whanga ana ki te ata.

⁷ E Īharaira, kia tūmanako ki a Ihowā!
Kei a Ihowā hoki te mahi tohu,
ā, kei a ia te hokonga nui.

- ⁸ Ā, māna a Ihairaira e hoko
i roto i ōna hē katoa.

131

He Inoi o te Whakawhirinaki Māhaki

He waiata; he pikitanga. Nā Rāwiri.

- ¹ E Ihowā, ehara tōku i te ngākau whakapehapeha,
ehara anō ōku i te kanohi whakakake;
kāhore hoki ahau e rahurahu ki ngā mea nunui,
e kore nei e taea e ahau.
² He pono kua meinga e ahau tōku wairua kia tau, ā, kia māhaki,
pērā i tō te tamaiti kua wehea i te ū o tōna whaea;
he rite tōku wairua ki te tamaiti kātahi nei ka wehe i te ū.

- ³ E Ihairaira, kia tūmanako ki a Ihowā,
āianeī, ā ake tonu atu.

132

He Kawanga o te Temepara

He waiata; he pikitanga.

- ¹ E Ihowā, maharatia a Rāwiri,
me ōna mamaetanga ngākau katoa;
² tāna oati ki a Ihowā,
tāna kupu taurangi ki te Mea Nui o Hākopa,
³ “E kore rawa ahau e tae ki tōku whare e noho ai ahau,
e eke rānei ki runga ki tōku moenga;
⁴ e kore ahau e tuku i ōku kanohi kia moe,
i ōku kamo kia nenewha,
⁵ kia kitea rā anō e ahau he wāhi mō Ihowā,
he nohoanga mō te Mea Nui o Hākopa.”
⁶ Nā, i rangona e mātou ki Ēparata,
i kitea ki ngā māra o te ngahere.
⁷ “Ka haere mātou ki roto ki ōna tapenākara;
ka koropiko ki tōna tūranga waewae.”
⁸ E ara, e Ihowā, ki tōu okiokinga,
a koe, me te āka o tōu kaha.
⁹ Kia whakakākahuria āu tohunga ki te tika,
kia hāmama tāu hunga tapu i te hari.
¹⁰ Whakaaro ki a Rāwiri, ki tāu pononga,
kaua e whakapeaua atu te mata o tāu i whakawahi ai.
¹¹ Kua oati pono a Ihowā ki a Rāwiri,
e kore ia e tahuri kē i tēnā:
“Ka whakanohoia e ahau tētahi hua
o tōu kōpū ki tōu torōna.
¹² Ki te puritia e āu tama tāku kawenata,
me tāku whakaaturanga e ako ai ahau ki a rātou,
ka noho anō ā rātou tama
ki tōu torōna ake ake.”
¹³ Kua whiriwhiria hoki e Ihowā a Hiona;
kua hiahiatia e ia hei nohoanga mōna:
¹⁴ “Ko tōku okiokinga tēnei ake ake;
ko konei ahau noho ai, kua hiahiatia hoki e ahau.
¹⁵ Ka manaakitia rawatia e ahau tāna kai;
ka whakamākonatia e ahau ōna rawakore ki te taro.
¹⁶ Ka whakakākahuria hoki e ahau ōna tohunga ki te whakaoranga,
ā, ka hāmama tōna hunga tapu i te hari.

- ¹⁷ “Ka meinga e ahau kia pihi ki reira te haona o Rāwiri;
kua whakapaia e ahau he rama mō tāku i whakawahi ai.
¹⁸ Ka whakakākahuria e ahau ōna hoariri ki te whakamā,
ā, ka matomato tōna karauna i runga i a ia.”

133

He Manaakitanga o te Whakaaro Kotahi

He waiata; he pikitanga. Nā Rāwiri.

- ¹ Nā, anō te pai, anō te āhuareka
o te nohoanga o ngā tēina, o ngā tuākana
i runga i te whakaaro kotahi!
² Tōna rite kei te hinu utu nui i runga i te upoko,
i heke iho nei ki te pāhau,
āe, ki te pāhau o Ārona,
i heke iho nei ki te remu o ōna kākahu.
³ Kei te tōmairangi anō o Heremona,
kei tērā i heke iho ki ngā maunga o Hiona.
I whakahaua iho hoki e Ihowā te manaaki mō reira,
te ora mō ake tonu atu.

134

Te Koropiko i te Ahiahipō

He waiata; he pikitanga.

- ¹ Nā, whakapaingia a Ihowā, e ngā pononga katoa a Ihowā,
e tū nei i te whare o Ihowā i te pō!
² Totoro ake ō koutou ringa ki te wāhi tapu,
whakapaingia hoki a Ihowā.
³ Mā Ihowā koe e manaaki i roto i Hiona,
māna, mā te kaihanga o te rangi, o te whenua.

135

He Whakamoemiti mō te Pai me te Kaha o Ihowā

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

- Whakamoemititia te ingoa o Ihowā;
whakamoemititia ia, e ngā pononga a Ihowā,
² e koutou e tū nei i roto i te whare o Ihowā,
i ngā marae o te whare o tō tātou Atua.
³ Whakamoemititia a Ihowā; he pai hoki a Ihowā;
hīmene atu ki tōna ingoa; he mea āhuareka hoki tēnā.
⁴ Kua whiriwhiria hoki e Ihowā a Hākopa māna,
a Ihairaira hei tino taonga mōna.
⁵ E mātau ana hoki ahau he nui a Ihowā;
kei runga atu hoki tō tātou Ariki i ngā atua katoa.
⁶ Ko ngā mea katoa i pai ai a Ihowā, kua oti i a ia,
i te rangi, i te whenua,
i ngā moana, i ngā wāhi hōhonu katoa.
⁷ Nāna i pupū ake ai ngā kohu i ngā pito o te whenua;
i hangā e ia ngā uira mō te ua;
e whakaputaina mai ana e ia te hau i roto i ōna whare taonga.
⁸ Nāna nei i patu ngā mātāmua o Ihipa,
a te tangata, a te kararehe;
⁹ i tonoa e ia he tohu, he merekara
ki waenganui ōu, e Ihipa;
ki runga ki a Parao rātou ko āna pononga katoa.
¹⁰ Nāna i patu ngā iwi maha,
i whakamate ngā kīngi rarahi –
¹¹ a Hihona kīngi o ngā Amori,

he mau tonu hoki tāna mahi tohu;

16 i ārahi nei i tāna iwi rā te koraha,
 17 i patu nei i ngā kīngi nunui,
 18 i whakamate nei i ngā kīngi rongo nui,
 19 i a Hihona kīngi o ngā Amori,
 20 i a Oka kīngi o Pahana,
 21 ā, hōmai ana tō rātou whenua hei kāinga pūmau,
 22 hei kāinga pūmau mō Īharaira, mō tāna pononga,
 23 I mahara nei ki a tātou i tō tātou itinga,
 24 ā, whakaorangia ana tātou i ō tātou hoariri,
 25 ko ia te kaihōmai i te kai mā ngā kikokiko katoa,
 26 Whakawhetai ki te Atua o te rangi,

he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu.

he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu;
he mau tonu hoki tāna mahi tohu.

he mau tonu hoki tāna mahi tohu.

137

He Tangi o te Iwi Īharaira kei te Manene

1 I te taha o ngā wai o Papurōna –
 noho ana tātou i reira, āe, tangi ana tātou,
 i a tātou i mahara ai ki Hiona.
 2 Whakairia ake e tātou ā tātou hāpa
 ki runga ki ngā wirou i waenganui o reira.
 3 Nō te mea i tonu i reira te hunga nāna tātou i herehere ki ētahi waiata i a tātou,
 me te hunga nāna tātou i tūkino i tonu mai he hari i a tātou, i mea mai,
 “Waiatatia mai ki a mātou tētahi o ngā waiata o Hiona!”
 4 Me pēhea mātou ka waiata ai i te waiata a Ihowā
 i te whenua tauhou?
 5 Ki te wareware ahau ki a koe, e Hiruhārama,
 kia wareware tōku ringa matau ki tāna mahi.
 6 Ki te kore ahau e mahara ki a koe,
 kia piri tōku arero ki tōku ngao,
 ki te kore ahau e whakanui i Hiruhārama
 ki runga ake i tāku mea i tino hari ai.
 7 E Ihowā, maharatia ngā tama a Ēroma
 i te rā o Hiruhārama,
 tā rātou meatanga, “Whakahoroa! Whakahoroa,
 ā taea rawatia anō tōna tūranga!”
 8 E te tamāhine o Papurōna, meāke nei whakangaromia,
 ka hari te tangata e utua ai koe
 mō tāu i mea ai ki a mātou!
 9 Ka hari te tangata e hopu ana,
 e tā ana i āu mea nohinohi ki runga ki te kōhatu!

138

He Īnoi Whakawhetai

Nā Rāwiri.

1 Ka whakapaua tōku ngākau ki te whakawhetai ki a koe;
 ka hīmene atu ahau ki a koe i te aroaro o ngā atua.
 2 Ka koropiko atu ahau ki te ritenga o tōu temepara tapu,

- ā, ka whakamoemiti ki tōu ingoa,
mō tōu aroha me tōu pono;
kua whakanuia hoki e koe
tāu kupu ki runga ake i tōu ingoa katoa.
- ³ I whakahoki kupu mai koe ki ahau i te rā i karanga ai ahau,
ā, whakahirihiritia ana e koe tōku wairua ki te kaha.
- ⁴ Ka whakamoemiti ngā kingi katoa o te whenua ki a koe, e Ihowā,
kua rongo hoki rātou ki ngā kupu a tōu māngai.
- ⁵ Āe, e waiata rātou mō ngā ara o Ihowā;
he nui hoki te korōria o Ihowā.
- ⁶ Ahakoa hoki kei runga rawa a Ihowā, e titiro iho ana anō ia ki te hunga pāpaku;
tēnā ko te tangata whakakake, i tawhiti anō kua mātauria e ia.
- ⁷ Ahakoa haere ahau i waenganui o te hē,
māu ahau e whakahauora;
ka totoro tōu ringa ki te riri o ōku hoa whawhai,
mā tōu ringa matau anō ahau e whakaora.
- ⁸ Mā Ihowā e whakaoti āku mea;
e Ihowā, e mau ana tāu mahi tohu ake ake.
Kaua e whakarērea ngā mahi a ōu ringa.

139

Ka Tata a Ihowā i ngā Wā Katoa

Ki te tino kaiwhakatangi. He himene nā Rāwiri.

- ¹ E Ihowā, kua tiroirohia ahau e koe,
kua mōhiotia anō e koe.
- ² E mātau ana koe ki tōku nohoanga iho, ki tōku whakatikanga ake;
e mōhio ana koe ki ōku whakaaro i tawhiti.
- ³ E kitea pūtia ana e koe tōku ara me tōku takotoranga iho;
e matatau ana hoki koe ki ōku ara katoa.
- ⁴ Kāhore rawa hoki he kupu i tōku arero,
i toe i a koe te mōhio, e Ihowā.
- ⁵ Kua hangā a muri, a mua, ōku e koe;
kua pā anō tōu ringa ki ahau.
- ⁶ He mea whakamīharo rawa,
kei tawhiti atu hoki i ahau, tēnei mātauranga;
kei runga noa atu, e kore e taea e ahau.
- ⁷ Me haere ahau ki hea i tōu wairua?
Me oma rānei ahau ki hea i tōu aroaro?
- ⁸ Ki te kake ahau ki te rangi, kei reira koe;
ki te whārikitia e ahau tōku moenga i roto i te rēinga, kei reira anō koe.
- ⁹ Ki te tango ahau ki ngā pākau o te ata,
ā, ka noho ki ngā tōpito o te moana;
- ¹⁰ Kei reira anō tōu ringa hei ārahi i ahau,
tōu matau hei pupuru i ahau.
- ¹¹ Ki te mea ahau, "He pono, tērā ahau e hīpokina e te pōuri,
ā, ko te mārama i tētahi taha ōku, i tētahi taha, ka meinga he pō,"
- ¹² ahakoa te pōuri kāhore e huna mai i a koe,
engari ka mārama te pō anō ko te ao,
ki a koe rite tahi te pōuri me te mārama.
- ¹³ I a koe hoki ōku whatumanawa;
nāu hoki ahau i hīpoki i roto i te kōpū o tōku whaea.
- ¹⁴ Ka whakawhetai ahau ki a koe;
he mea whakawehi, he mea whakamīharo tōku hanganga;
he mahi whakamīharo āu mahi,
mōhio rawa anō tōku wairua ki tēnā.
- ¹⁵ Kihai i hunā ōku wāhi i a koe,

i ahau e hangā ngarotia ana,
 e āta whakairohia ana i ngā wāhi hōhonu rawa o te whenua.
¹⁶ I kite ōu kanohi i ahau, kāhore anō kia āhua noa.
 I tuhituhia katoatia anō hoki ōku wāhi ki tāu pukapuka,
 i ngā rangi i whakaahua ai,
 i te mea kāhore anō tētahi i oti noa.

¹⁷ Kia pēhea mai hoki te matenui o ōu whakaaro ki ahau, e te Atua;
 koia anō te ranea, ina huihuia!
¹⁸ Ki te taua e ahau – maha atu i te onepū;
 ka oho ake ahau – kei a koe tonu ahau.

¹⁹ He pono ka patua e koe, e te Atua, te tangata kino;
 mawehe koia atu i ahau, e ngā tāngata toto.
²⁰ He kino hoki ā rātou kupu mōu;
 e whakahua noa ana ōu hoariri i tōu i ingoa.
²¹ Kāhore ianei ahau, e Ihowā, e kino ki te hunga e kino ana ki a koe?
 E whakariharia hoki ki te hunga e whakatika ana ki a koe?
²² He tino kino tāku kino ki a rātou;
 waiho iho rātou e ahau hei hoariri mōku.
²³ Tirohia iho ahau, e te Atua, kia mātau hoki koe ki tōku ngākau;
 whakamātautauria ahau, kia mātau hoki koe ki ōku whakaaro.
²⁴ Kia kite mehemea kei ahau tētahi ara o te kino,
 ka ārahi ai i ahau i te ara pūmau.

140

He Inoi mō te Whakamarumarū

Ki te tino kaiwhakatangi. He himene nā Rāwiri.

¹ Whakaorangia ahau, e Ihowā, i te tangata kino;
 āraia atu i ahau te tangata tutū,
² e whakaaro kino nei i ō rātou ngākau,
 e whakamine nei i a rātou i ngā wā katoa ki te whawhai.
³ Kua whakakoia tō rātou arero, ānō he nākahi;
 kei raro i ō rātou ngutu te wai whakamate o te neke.

Hera

⁴ Tiakina ahau, e Ihowā, i ngā ringa o te hunga kino;
 āraia atu i ahau te tangata tutū,
 kua mea nei kia tutea ōku hīkoinga.
⁵ Kua hunā e te hunga whakakake te māhanga mōku, me ngā aho;
 kua horahia e rātou he kupenga ki te taha o te ara;
 kua whakapikoa e rātou he rore mōku.

Hera

⁶ I mea ahau ki a Ihowā, “Ko koe tōku Atua.”
 Whakarongo, e Ihowā, ki tōku reo inoi.
⁷ E Ihowā, e te Ariki, e te kaha o tōku whakaoranga,
 nāu i hipoki tōku upoko i te rā o te tauranga.
⁸ Aua e whakaaetia, e Ihowā, ngā hiahia o te tangata kino;
 kei taea tōna whakaaro korokē;
 kei whakakake rātou.

Hera

⁹ Tēnā ko te upoko o te hunga e whakapae nei i ahau,
 kia hipokina rātou e te kino o ō rātou ngutu!
¹⁰ Kia taka he waro mura ki runga ki a rātou;
 kia pangā rātou ki te ahi, ki roto ki ngā poka hōhonu,
 kei whakatika ake anō rātou.
¹¹ E kore te tangata kōrero kino e whakapūmautia ki runga ki te whenua;
 mā te kino e aruaru te tangata tutū, kia turakina atu ia ki raro.

- ¹² E mātau ana anō ahau mā Ihowā e tohe te whakawā a te tangata e tūkinotia ana,
te mea hoki e rite ana mā ngā rawakore.
- ¹³ He pono ka whakawhetai te hunga pai ki tōu ingoa;
ka noho te hunga tika ki tōu aroaro.

141

He Inoi mō te Whakaoranga mai i te Kino

He himene nā Rāwiri.

- ¹ E Ihowā, kua tangi nei ahau ki a koe; hohoro mai ki ahau;
whakarongo ki tōku reo ua karanga ahau ki a koe.
- ² Kia whakatikaia tāku inoi ki tōu aroaro, hei whakakakara;
te toronga atu hoki o ōku ringa anō ko te whakahere o te ahiahi.
- ³ Hōmai he kaitiaki mō tōku māngai, e Ihowā;
tiakina te kūwaha o ōku ngutu.
- ⁴ Kaua e whakaangahia tōku ngākau ki te mea kino,
ki te mahi i ngā mahi hīanga
i roto i ngā kaimahi i te kino;
kaua anō ahau e kai i ā rātou mea papai.
- ⁵ Mā te tangata tika ahau e patu;
he mahi aroha tēnā; māna ahau e riri.
He hinu tēnā ki runga ki te upoko,
kaua ia e paopaongia e tōku upoko.
Ahakoa hoki i roto i tō rātou kino ka inoi tonu ahau.
- ⁶ E turakina ana ō rātou kaiwhakawā ki te taha o te kōhatu,
ā, ka rongo rātou i āku kupu, he reka hoki.
- ⁷ “Pera i tētahi e haehae ana, e wāwāhi ana i te whenua,
e tītiritaria ana ō mātou wheua ki te waha o te rēinga.”
- ⁸ Otiia, e tau ana ōku kanohi, e Ihowā, e te Ariki, ki a koe;
ko koe tōku whakawhirinakitanga;
kaua tōku wairua e waiho pani.
- ⁹ Tiakina ahau kei mau i ngā māhanga i whakatakotoria e rātou mōku,
i ngā rore hoki a ngā kaimahi i te kino.
- ¹⁰ Kia taka te hunga kino ki roto ki ā rātou kupenga anō;
ko ahau ia kia mawhiti.

142

He Inoi mō te Whakaoranga mai i ngā Kaiwhakawhiu

He Makiri nā Rāwiri; he inoi i a ia i roto i te ana.

- ¹ He karanga tā tōku reo ki a Ihowā;
he inoi tā tōku reo ki a Ihowā.
- ² Horahia ana tāku inoi ki tōna aroaro;
whakaaturia ana e ahau tōku mate ki tōna aroaro.
- ³ I te ngaromanga o tōku wairua i roto i ahau
i mātau koe ki tōku ara.
Kua whakatakotoria pukutia e rātou
te māhanga mōku i te ara i haere ai ahau.
- ⁴ Titiro ki tōku taha matau, kia kite –
kāhore hoki tētahi tangata e mōhio ana ki ahau;
kāhore he piringa mōku;
kāhore tētahi e mahara ana ki tōku wairua.
- ⁵ I karanga ahau ki a koe, e Ihowā;
i mea, “Ko koe tōku piringa,
tōku wāhi i te whenua o te hunga ora.”
- ⁶ Tahuri mai ki tāku karanga,
kua whakaititia rawatia hoki ahau.
Whakaorangia ahau i ōku kaitūkino,

he kaha rawa hoki rātou i ahau.

⁷ Whakaputaina tōku wairua i te herehere,
kia whakamoemiti ai ahau ki tōu ingoa.

Ka karapotia ahau e te hunga tika;
nōu ka atawhai nei i ahau.

143

He Īnoi mō te Āwhina

He hīmene nā Rāwiri.

¹ E Ihowā, whakarongo ki tāku Īnoi,
kia tītaha mai tōu taringa ki āku Īnoi;
whakahokia mai he kupu ki ahau
i runga i tōu pono, i runga i tōu tika.

² Ā, kaua e anga e whakawā ki tāu pononga;
ki tāu titiro hoki kāhore tētahi mea ora e tika.

³ Kua tūkinotia hoki tōku wairua e te hoariri,
patua iho e ia tōku ora ki raro ki te whenua;
meinga ana ahau e ia kia noho i ngā wāhi pōuri,
kia rite ki ngā tūpāpaku onamata.

⁴ Nā reira i ngaro ai tōku wairua i roto i ahau;
mōtū rawa tōku ngākau i roto i ahau.

⁵ E mahara ana ahau ki ngā rā onamata;
e whakaaro ana ki āu mahi katoa,
e whakaaroaro ana ahau ki ngā meatanga a ōu ringa.

⁶ Totoro tonu atu ōku ringa ki a koe;
e hiainu ana tōku wairua ki a koe, ānō he whenua māuiui.

Hera

⁷ Hohoro te whakahoki kupu mai ki ahau, e Ihowā;
ka hemo tōku wairua.

Kei hunā tōu mata ki ahau;
kei rite ahau ki te hunga e heke ana ki te poka.

⁸ Meinga kia rongorongo ahau ki tōu aroha i te ata;
e whakawhirinaki ana hoki ahau ki a koe.

Meinga kia mātau ahau ki te ara e haere ai ahau;
kua ara nei hoki tōku wairua ki a koe.

⁹ Whakaorangia ahau, e Ihowā, i ōku hoariri;
ka kuhu nei ahau ki roto ki a koe.

¹⁰ Whakaakona ahau ki te mea i tāu e pai ai;
ko koe hoki tōku Atua.

He pai tōu wairua;
ārahina ahau ki te whenua o te tika.

¹¹ Whakahauorangia ahau, e Ihowā, he whakaaro ki tōu ingoa.
Whakaarohia tōu tika, ka whakaputa ake i tōku wairua i roto i te pōuri.

¹² Aroha mai hoki, ā, hunā ōku hoariri;
whakangaromia katoatia anō ngā kaitūkino o tōku wairua;
he pononga hoki ahau nāu.

144

Te Īnoi o tētahi Kīngi

Nā Rāwiri.

¹ Kia whakapaingia a Ihowā, tōku kāmaka,
e whakaako nei i ōku ringa ki te whawhai,
i ōku maihao ki te tata;

² ko te atawhai mōku, ko tōku pā,
ko tōku pourewa me tōku kaiwhakaora,
ko tōku whakangungu rākau, ko tāku e whakawhirinaki ai,

ko te kaipēhi hoki o tōku iwi ki raro i ahau.

³ E Ihowā, he aha te tangata i maharatia ai ia e koe,
te tama rānei a te tangata i whakaaroa ai ia e koe?

⁴ Ko te rite o te tangata kei te mea memeha noa;
ōna rā me te mea he ātārangi e rere atu ana.

⁵ Whakapikoa iho ōu rangi e Ihowā, ā, heke iho;
pā ki ngā maunga, ā, ka pongere.

⁶ Kōkiritia mai he uira hei whakamarara i a rātou;
kōperea mai āu pere, kia whati ai rātou.

⁷ Totoro iho tōu ringa i runga;
tangohia ahau, whakaorangia ahau i ngā wai nunui,
i te ringa o ngā tāngata kē;

⁸ e kōrero teka nei tō rātou māngai,
ā, he ringa matau teka tō rātou ringa matau.

⁹ Ka waiatatia e ahau he waiata hou ki a koe, e te Atua;
ka hīmene atu ahau ki a koe i runga i te hātere aho tekau.

¹⁰ Ko ia te kaihōmai i te whakaoranga ki ngā kīngi,
te kaiwhakaora i a Rāwiri, i tāna pononga, i te hoari whakamate.

¹¹ Tangohia ahau, whakaorangia hoki
i ngā ringa o ngā tāngata kē,
e kōrero teka nei ō rātou māngai,
ā, he ringa matau teka tō rātou ringa matau.

¹² Ā, kia rite ā mātou tama i tō rātou taitamarikitanga
ki ngā māhuri e tupu ake ana;
ā mātou tamāhine hoki ki ngā kōhatu kokonga,
whakapaipai rawa, nō te whare rangatira te tauira.

¹³ Kia kī ā mātou pākoro,
mō te tiki noa atu i tēnā mea, i tēnā mea;
kia mano, kia tini ngā hua o ā mātou hipi i ō mātou pārae;
¹⁴ kia taimaha ā mātou kau i ngā pikaunga.

Kia kāhore he pākarutanga mai ki roto,
he whatinga atu hoki ki waho,
ā, kia kāhore he auē i ō mātou huarahi.

¹⁵ Ka hari te iwi e pēnā ana;
āe, ka hari te iwi ko Ihowā nei tō rātou Atua.

145

He Waiata Whakamoemiti

Nā Rāwiri, he whakamoemiti.

¹ Ka whakanui ahau i a koe, e tōku Atua, e te Kīngi;
ka whakapai ki tōu ingoa ake ake.

² Ka whakapai ahau ki a koe i ngā rā katoa;
ka whakamoemiti ki tōu ingoa ake ake.

³ He nui a Ihowā, kia nui anō te whakamoemiti ki a ia;
e kore e taea tōna nui te rapu.

⁴ Mā tētahi whakatupuranga e whakamoemiti āu mahi,
tae noa atu ki tētahi whakatupuranga;
e kōrero hoki āu mahi nunui.

⁵ Ka kōrerotia e ahau te korōria,
te hōnore o tōu nui, me āu mahi whakamīharo.

⁶ Ka kōrerotia anō e te tangata te kaha o āu mahi whakamataku;
māku anō e kōrero tōu nui.

⁷ Ka whakapuakina e rātou te mahara ki te nui o tōu pai;
ka waiatatia anō tōu tika.

- ⁸ He atawhai a Ihowā, he aroha;
he pūhoi ki te riri, he nui tāna mahi tohu.
- ⁹ He pai a Ihowā ki ngā mea katoa;
kei runga anō tōna aroha i āna mahi katoa.
- ¹⁰ E whakamoemitiā koe, e Ihowā, e āu mahi katoa;
e whakapaingia e tōu hunga tapu.
- ¹¹ Mā rātou e kōrero te korōria o tōu kīngitanga,
e kauwhau hoki tōu kaha;
- ¹² kia mōhiotia ai e ngā tama a te tangata āna mahi nunui,
me te korōria o te maruwehi o tōna kīngitanga.
- ¹³ He kīngitanga mutungakore tōu kīngitanga;
kei ngā whakatupuranga katoa tōu rangatiratanga.
- ¹⁴ E tautokona ana e Ihowā te hunga katoa e hinga ana;
e whakaarahia ake ana hoki e ia te hunga katoa kua whakapikoa iho.
- ¹⁵ E tatari ana ki a koe ngā kanohi o te katoa;
ā, e hoatu ana e koe ki a rātou tā rātou kai i te wā e tika ai.
- ¹⁶ E whakatuwhera ana koe i tōu ringa,
ā, mākona iho i a koe te hiahia o ngā mea ora katoa.
- ¹⁷ He tika ngā ara katoa o Ihowā;
he tapu hoki āna mahi katoa.
- ¹⁸ E tata ana a Ihowā ki te hunga katoa e karanga ana ki a ia;
ki te hunga katoa e karanga pono ana ki a ia.
- ¹⁹ Ka whakamanā e ia te hiahia o te hunga e wehi ana i a ia;
e whakarongo hoki ia ki tā rātou tangi, ā, ka whakaora i a rātou.
- ²⁰ Ko Ihowā hei tiaki i te hunga katoa e aroha ana ki a ia;
ko te hunga kino katoa ia e ngaro i a ia.
- ²¹ Mā tōku māngai e kōrero te whakamoemiti ki a Ihowā;
kia whakapai anō hoki ngā kikokiko katoa ki tōna ingoa tapu ake ake.

146

He Whakamoemiti ki a Ihowā te Kaiwhakaora

¹ Whakamoemitiā a Ihowā!

E tōku wairua, whakamoemitiā a Ihowā!

² I ahau e ora nei ka whakamoemiti ahau ki a Ihowā;
ka hīmene ahau ki tōku Atua i ahau i te ao nei.

³ Kei whakawhirinaki ki ngā rangatira,
ki te tama rānei a te tangata, kāhore nei he āwhina.

⁴ Ko te putanga atu o tōna wairua, hoki ana ia ki tōna oneone;
kore iho ōna whakaaro i taua rā pū anō.

⁵ Ka hari te tangata ko te Atua nei o Hākopa tōna kaiāwhina;
ko tāna e tūmanako ai ko Ihowā, ko tōna Atua;

⁶ ko te kaihanganga o te rangi, o te whenua, o te moana,
o ngā mea katoa o reira;
e pupuri nei i te pono ake ake;

⁷ e tohe nei i te whakawā a te hunga e tūkinotia ana;
e whāngai nei i te hunga mate hiakai.

Ko Ihowā hei wewete i ngā herehere;

⁸ ko Ihowā hei whakatitiro i ngā matapō.

Ko Ihowā hei whakaara i te hunga kua whakapikoa iho;
e aroha ana a Ihowā ki te hunga tika.

⁹ Ko Ihowā hei tiaki i ngā manene;
ko ia hei tautoko i te pani, i te pouaru;
ko te ara ia o te hunga kino, ka huripokitia e ia.

¹⁰ Ko Ihowā hei kīngi ake ake,

āe, ko tōu Atua, e Hiona, tae noa ki ngā whakatupuranga katoa.

Whakamoemititia a Ihowā!

147

He Whakamoemiti ki te Atua Runga Rawa

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

He pai hoki te hīmene ki tō tātou Atua;
āhuareka rawa, ātaahua tonu te whakamoemiti.

² Ko Ihowā hei hanga i Hiruhārama;
māna hoki ngā whati o Ihairaira e kohikohi.

³ Ko ia hei rongoā i te hunga ngākau marū;
māna e takai ō rātou wāhi mamae.

⁴ E taua ana e ia ngā whetū, te maha;
e huaina ana hoki e ia ō rātou ingoa katoa.

⁵ He nui tō tātou Ariki, he nui hoki tōna kaha;
e kore e taea tōna mātauranga te whakaaro.

⁶ Ko Ihowā te kaitautoko mō te hunga māhaki;
ka turakina e ia te hunga kino ki te whenua.

⁷ Waiata, whakawhetai ki a Ihowā;
hīmene i runga i te hāpa ki tō tātou Atua.

⁸ Ko ia nei te kaiuwhi i te rangi ki ngā kapua,
te kaihanga i te ua mō te whenua;
e whakatupu ana ia i te tarutaru ki runga ki ngā maunga.

⁹ E hōmai ana e ia he kai mā te kīrehe;
mā ngā pī raweni hoki ina tangi.

¹⁰ E kore ia e āhuareka ki te kaha o te hōiho;
e kore ia e manako ki ngā waewae o te tangata.

¹¹ E manako ana a Ihowā ki te hunga e wehi ana i a ia,
ki te hunga e tūmanako ana ki tōna aroha.

¹² Whakamoemititia a Ihowā, e Hiruhārama!
Whakamoemititia tōu Atua, e Hiona!

¹³ Nāna nei hoki i whakakaha ngā tūtaki o ōu tatau;
manaakitia ana e ia āu tamariki i roto i a koe.

¹⁴ Nāna anō i mau ai te rongo i roto i ōu rohe;
nāna koe i mākona ai i te witi pai rawa.

¹⁵ E tukua ana e ia tāna kupu ki te whenua;
tere rawa te rere o tāna kupu.

¹⁶ E hōmai ana e ia te hukarere ānō he huruhuru hipi;
e whakatītāritaria ana te haupapa ānō he pungarehu.

¹⁷ Makā mai ana e ia tāna hauhunga ānō he maramara –
ko wai e tū i mua i tāna mātao?

¹⁸ E tukua ana e ia tāna kupu, ā, whakarewaina ana aua mea;
ka meinga tāna hau kia pupuhi, rere ana ngā wai.

¹⁹ E whakakitea ana e ia tāna kupu ki a Hākopa;
āna tikanga, me āna whakaritenga ki a Ihairaira.

²⁰ Kāhore i pērā tāna hanga ki tētahi iwi;
kihai anō āna whakaritenga i mōhiotia e rātou.

Whakamoemititia a Ihowā!

148

He Karanga ki ngā Mea Katoa kia Whakamoemititia a Ihowā

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

- Whakamoemititia a Ihowā i runga i ngā rangi;
whakamoemititia ia i ngā wāhi tiketike!
- ² Whakamoemititia ia, e āna anahera katoa;
whakamoemititia ia, e āna mano whāioio!
- ³ Whakamoemititia ia, e te rā, e te marama;
whakamoemititia ia, e ngā whetū whakamārama katoa!
- ⁴ Whakamoemititia ia, e ngā rangi o ngā rangi,
e ngā wai hoki o runga atu i ngā rangi!
- ⁵ Kia whakamoemititia e rātou te ingoa o Ihowā;
nāna hoki i whakahau, ā, kua hangā rātou.
- ⁶ Nāna hoki aua mea i whakapūmau ake ake;
i whakatakotoria e ia he tikanga e kore e taka.
- ⁷ Whakamoemititia a Ihowā, i runga i te whenua,
e ngā tarakona, e ngā rire katoa;
- ⁸ e te kāpura, e te whatu; e te hukarere, e te kohu;
e te tūpuhi, e mahi nei i tāna kupu!
- ⁹ E ngā mauunga, e ngā puke katoa;
e ngā rākau hua, e ngā hīta katoa;
- ¹⁰ e ngā kīrehe, e ngā kararehe katoa;
e ngā mea ngōkingōki, e ngā manu whai pākau!
- ¹¹ E ngā kīngi o te whenua, e ngā iwi katoa,
e ngā rangatira, e ngā kaiwhakawā katoa o te whenua,
- ¹² e ngā taitama, e ngā taitamāhine,
e ngā koroheke rātou ko ngā tamariki!
- ¹³ Kia whakamoemititia e rātou te ingoa o Ihowā;
nōna anake hoki te ingoa e nui ana;
kei runga ake i te whenua, i te rangi, tōna korōria.
- ¹⁴ Ko ia hoki te kaiwhakaara o te haona o tāna iwi;
e whakamoemititia ana e āna tāngata tapu katoa;
e ngā tama a Iharaia, e te iwi e tata ana ki a ia.

Whakamoemititia a Ihowā!

149

He Waiata Whakamoemiti Hou

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

- Waiatatia ki a Ihowā he waiata hou,
me te whakamoemiti ki a ia
i te whakaminenga o te hunga tapu.
- ² Kia hari a Iharaia ki tōna kaihangā;
kia koa ngā tama a Hiona ki tō rātou Kīngi.
- ³ Kia whakamoemiti rātou ki tōna ingoa me te kanikani anō;
kia hīmene rātou ki a ia i runga i te timipera, i te hāpa.
- ⁴ E manako ana hoki a Ihowā ki tāna iwi;
māna e whakaataahua te hunga māhaki ki te whakaoranga.
- ⁵ Kia koa te hunga tapu i runga i te korōria;
kia hāmama rātou i te hari i runga i ō rātou moenga.
- ⁶ Kia whai whakamoemiti ō rātou māngai ki te Atua,
kia whai hoari matarua tō rātou ringa;
- ⁷ hei rapu utu i ngā tauīwi,
hei whiu i ngā iwi;
- ⁸ hei herehere i ō rātou kīngi ki te mekameka,
i ō rātou tāngata nunui ki ngā here rino;
- ⁹ hei whakaputa ki a rātou i te whakaritenga kua oti te tuhituhi.
Nō tōna hunga tapu katoa tēnei hōnore.

Whakamoemititia a Ihowā!

150

Whakamoemititia a Ihowā!

¹ Whakamoemititia a Ihowā!

Whakamoemititia te Atua i tōna wāhi tapu;
whakamoemititia ia i te kikorangi o tōna kaha.

² Whakamoemititia ia mō āna mahi nunui;
kia rite ki te hira o tōna nui te whakamoemiti ki a ia.

³ Whakamoemititia ia i runga i te tangi o te tētere;
whakamoemititia ia i runga i te hātere, i te hāpa!

⁴ Whakamoemititia ia i runga i te timipera, i te kanikani;
whakamoemititia ia i runga i ngā mea aho, i ngā ōkana!

⁵ Whakamoemititia ia i runga i te himipora tangi nui;
whakamoemititia ia i runga i te himipora tangi tiori!

⁶ E ngā mea katoa e whai manawa ana,
whakamoemititia a Ihowā!

Whakamoemititia a Ihowā!

Ko ngā Whakatauki

¹ Ko ngā whakatauki a Horomona tama a Rāwiri, kīngi o Īharaira.

Te Painga o ngā Whakatauki

- ² E mōhiotia ai te whakaaro nui, te ako,
e kitea ai ngā kupu o te mātauranga,
³ e riro mai ai te ako a te ngākau mahara,
te tika, te whakawā, te mea anō e rite ana.
⁴ Hei hoatu i te ngākau tūpato ki ngā kūware,
i te mātauranga, i te ngārahu pai ki te taitamariki.
⁵ Kia whakarongo ai te tangata whakaaro nui, kia nui ake ai tōna mōhio;
kia whiwhi ai te tangata tūpato ki ngā whakaaro mōhio;
⁶ e mōhio ai ia ki te whakatauki, ki te kupu whakarite,
ki ngā kupu a ngā whakaaro nui, ki ā rātou kōrero whakaheke.
⁷ Ko te wehi ki a Ihowā te tīmatanga o te mātauranga;
e whakahāwea ana te whakaarokore ki te whakaaro nui, ki te ako.

He Tohutohu ki ngā Taiohi

- ⁸ Whakarongo, e tāku tama, ki te ako a tōu pāpā,
kaua hoki e whakarērea te ture a tōu whaea;
⁹ ka waiho hoki ēnā hei pare ātaahua mō tōu mātenga,
hei mekameka whakapaipai mō tōu kakī.
¹⁰ E tāku tama, ki te whakawaia koe e te hunga hara,
kaua e whakaae.
¹¹ Ki te mea rātou, “Tātou ka haere, ka whakapapa atu, ka whakaheke toto;
kia whanga puku tātou, he mea takekore, mō te tangata harakore;
¹² horomia oratia rātou e tātou, pērātia me tā te rua tūpāpaku;
ka riro tinana rātou, ka pērā me te hunga e heke atu ana ki te poka.
¹³ Ka kitea e tātou ngā taonga utu nui katoa;
ka whakakīia ō tātou whare ki tā tātou e pāhua ai.
¹⁴ Makā mai tōu wāhi ki roto ki tō mātou;
kia kotahi te pūtea mā tātou katoa” –
¹⁵ e tāku tama, kaua e haere tahi i te ara me rātou,
kaiponuhia tōu waewae i tō rātou huarahi;
¹⁶ e rere ana hoki ō rātou waewae ki te kino,
e hohoro ana rātou ki te whakaheke toto.
¹⁷ He maumau hoki te hora o te kupenga
ki te tirohanga a tētahi manu;
¹⁸ ko rātou, he whakaheke i ō rātou toto anō i whakapapa ai rātou;
he whakamate i ā rātou anō i piri ai rātou.
¹⁹ Ka pēnā ngā huarahi o te hunga apo taonga;
ko te ora anō o ōna rangatira e tangohia.

Te Karanga o te Whakaaronui

- ²⁰ E hāmama ana te whakaaro nui i te huarahi;
e puaki ana tōna reo i ngā waharoa.
²¹ E karanga ana ia i te tino wāhi whakaminenga;
i te wāhi tuwhera o ngā kūwaha, i roto i te pā, e puaki ana āna kupu:
²² “E te hunga kūware, kia pēhea ake te roa
o tō koutou aroha ki te kūwaretanga?
O te hiahia rānei o te hunga whakahī
ki tō rātou whakahī?
O te whakakino rānei a te hunga wairangi ki te mātauranga?
²³ Tahuri mai ki tāku ako;

- nā, ka ringihia e ahau tōku wairua ki a koutou,
ka whakaaturia āku kupu ki a koutou.
- ²⁴ I karanga atu hoki ahau, heoi kihai koutou i pai mai;
i totoro atu tōku ringa, ā, kihai tētahi i whai whakaaro mai;
- ²⁵ heoi, whakakāhoretia iho e koutou tōku whakaaro katoa,
kihai hoki i aro ki tāku ako.
- ²⁶ Mō reira ka kata ahau i te rā o tō koutou aituā;
ka tāwai ina pā te pāwera ki a koutou;
- ²⁷ ina tae mai tō koutou pāwera ānō he tūpuhi,
ā, ka pā mai tō koutou aituā ānō he paroro;
ina tae mai te pōuri me te ngākau mamae ki a koutou.
- ²⁸ “Ko reira rātou karanga ai ki ahau, ā, e kore ahau e whakahoki kupu atu;
ka rapu nui rātou i ahau, otiia e kore ahau e kitea e rātou.
- ²⁹ Mō rātou i kino ki te mātauranga;
kihai hoki i whiriwhiria e rātou te wehi ki a Ihowā;
- ³⁰ kihai i aro mai ki ōku whakaaro;
whakahāwea ana rātou ki tāku kupu riri katoa,
- ³¹ nā reira ka kai rātou i ngā hua o tō rātou nei ara,
ka whakakīia anō hoki ki ngā mea i titoa e rātou.
- ³² Ko te tahuritanga atu hoki o ngā kūware hei patu i a rātou;
ko te ngākau warea anō hoki o ngā wairangi hei huna i a rātou.
- ³³ Ko te tangata ia e rongo ana ki ahau,
ka au tōna noho, ka ātea hoki i te wehi ki te kino.”

2

Ngā Huanga o te Whakaaronui

- ¹ E tāku tama, ki te tango koe i āku kupu,
ki te huna i āku whakahau ki roto ki a koe,
- ² ā, ka tahuri tōu taringa ki te whakaaro nui,
ka anga anō tōu ngākau ki te mātauranga;
- ³ āe rā, ki te mea ka kārangarangatia e koe te mātauranga,
ā, ka puaki tōu reo ki te ngākau mōhio;
- ⁴ ki te rapua hoki ia e koe ānō he hiriwa,
ki te kimihia ānō he taonga huna –
- ⁵ ko reira koe mātau ai ki te wehi o Ihowā,
kite ai i te mōhio ki te Atua.
- ⁶ Mā Ihowā hoki e hōmai te whakaaro nui;
nō tōna māngai te mātauranga me te ngākau mōhio.
- ⁷ E rongoātia ana e ia te whakaaro nui mā te hunga tika;
he whakangungu rākau ia mō te hunga he tapatahi nei te haere,
- ⁸ kia tiakina ai e ia ngā ara o te whakawā,
kia tohungia ai te ara o tāna hunga tapu.
- ⁹ Ko reira koe mōhio ai ki te tika, ki te whakawā, ki te mea anō e rite ana,
āe rā, ki ngā ara pai katoa.
- ¹⁰ Ka uru hoki te whakaaro nui ki roto ki tōu ngākau,
ā, ka reka te mātauranga ki tōu wairua;
- ¹¹ ka ai te ngārahu pai hei tiaki i a koe,
te ngākau mōhio hei pupuri i a koe;
- ¹² hei kukume mai i a koe i te ara o te kino,
i te tangata e puta kē ana āna kōrero;
- ¹³ i te hunga e whakarere nei i ngā ara o te tika,
e haere ana i ngā ara o te pōuri;
- ¹⁴ e koa ana, i a rātou e mahi ana i te kino,
e hari ana ki ngā tikanga parori kē o te kino;
- ¹⁵ he ara kōpikopiko ō rātou,
he whanokē rātou i ō rātou huarahi;
- ¹⁶ hei whakaora i a koe i te wahine tauhou,
i te wahine tauhou e whakapati nei ki āna kupu.
- ¹⁷ Kua whakarērea nei e ia te hoa o tōna tamāhinetanga,
kua wareware ki te kawenata o tōna Atua.

- ¹⁸ E heke atu ana hoki tōna whare ki te mate,
ōna ara ki ngā tūpāpaku.
- ¹⁹ Ko te hunga katoa e haere atu ana ki a ia e kore e hoki mai;
e kore anō e mau i a rātou ngā ara o te ora.
- ²⁰ Ā, ka haere koe i ngā ara o ngā tāngata pai,
ka mau anō ki ngā ara o te hunga tika.
- ²¹ Ka noho hoki te hunga tika ki te whenua;
ka mau te hunga ngākau tapatahi ki reira.
- ²² Ka hātepea atu ia te hunga kino i runga i te whenua,
ka hūtia atu i reira te hunga he kōpeka tā rātou mahi.

3

Me Whakawhirinaki ki a Ihowā

- ¹ E tāku tama, kei wareware ki tāku ture;
kia puritia hoki āku whakahau e tōu ngākau.
- ² Kātahi ka nui ake ngā rā roa mōu,
ngā tau e ora ai, me te āta noho.
- ³ Kei whakarērea koe e te atawhai, e te pono;
heia ki tōu kaki;
tuhituhia iho ko tōu ngākau ānō hei papa.
- ⁴ Penei ka whiwhi koe ki te atawhai,
ki te mātauranga pai i te aroaro o te Atua, o te tangata.
- ⁵ Whakapaua tōu ngākau ki te whakawhirinaki ki a Ihowā,
kaua hoki e okioki ki tōu mātauranga ake.
- ⁶ I ōu ara katoa whakaaro ki a ia,
ā, māna e whakatika ōu huarahi.
- ⁷ Kei whakaaro ki a koe he mōhio koe;
e wehi ki a Ihowā, kia mawehe i te kino;
- ⁸ hei ora tēnā ki tōu pito,
hei mākūkū ki ōu wheua.
- ⁹ Kia whai korōria a Ihowā i ōu rawa,
i ngā mātāmua anō hoki o āu hua katoa;
- ¹⁰ ā, ka ki āu toa i ngā mea maha,
ka pakaru anō hoki āu rua wāina i te wāina.
- ¹¹ E tāku tama, kaua e whakahāwea ki tā Ihowā papaki;
kei ngākaukore anō koe ina ākona e ia.
- ¹² Ka ākona hoki e Ihowā tāna e aroha ai,
ka pērā tāna me tā te matua ki te tamaiti
e matenuitia ana e ia.

Te Rahinga Tūturu

- ¹³ Ka hari te tangata kua kitea nei e ia te whakaaro nui,
me te tangata anō kua whiwhi ki te mātauranga,
- ¹⁴ pai atu hoki te hokohoko o tērā i tō te hiriwa e hokohokona nei,
ōna hua i te kōura parakore.
- ¹⁵ Nui atu ōna utu i o ngā rupi;
e kore anō hoki ngā mea katoa e minaminatia e koe e rite ki a ia.
- ¹⁶ Kei tōna ringa matau ngā rā roa;
kei tōna mauī ngā taonga me te korōria.
- ¹⁷ Ko ōna ara he ara āhuareka,
ko ōna ara katoa he rangimārie.
- ¹⁸ He rākau ia nō te ora ki te hunga e ū ana ki a ia;
ka hari te tangata e pupuri ana i a ia.

Te Pūtakenga Tapu o te Whakaaronui

- ¹⁹ Nā te whakaaro nui o Ihowā i whakatūria ai e ia te whenua;

nā tōna mōhio tāna whakapūmautanga i ngā rangi.

- ²⁰ He mōhio nōna i pakaru ai ngā rire,
i māturuturu ai te tōmairangi o ngā kapua.

Te Maru Tūturu

- ²¹ E tāku tama, kei kotiti kē ēnā i ōu kanohi:
puritia te whakaaro nui me te ngārahu pai,
²² kei ēnā he oranga mō tōu wairua,
he whakapaipai mō tōu kaki.
²³ Pēnei ka haere koe i tōu ara, tē ai he wehi,
e kore anō tōu waewae e tūtuki.
²⁴ Ka takoto koe, e kore e wehi,
inā, ka takoto koe, ka reka anō tāu moe.
²⁵ Kaua e wehi i te mataku huaki tata,
i te whakangaromanga rānei o te hunga kino ina pā mai.
²⁶ Ko Ihowā hoki hei okiokinga mōu,
ā, māna e tiaki tōu waewae kei mau.

²⁷ Kaua e kaiponuhia te pai ki te hunga i tika nei mā rātou,
i ngā wā e taea ai e tōu ringa.
²⁸ Kaua e mea ki tōu hoa, “Haere, ka hoki mai ai,
ā, āpōpō ka hoatu e ahau,”
i te mea kei a koe anō te mea e takoto ana.
²⁹ Kei whakatakoto i te kino mō tōu hoa,
kei te noho hū noa nā hoki ia i tōu taha.
³⁰ Kei ngangau pokanoa ki te tangata,
ki te mea kāhore āna mahi kino ki a koe.
³¹ Kei hae ki te tangata nanakia,
kaua hoki e whiriwhiria tētahi o ōna ara.
³² He mea whakarihariha hoki te whanokē ki a Ihowā;
kei te hunga tika ia tōna whakaaro ngaro.
³³ He kanga nā Ihowā kei roto i te whare o te tangata kino,
he mea manaaki ia nāna te nohoanga o te hunga tika.
³⁴ He pono ka whakahī ia ki te hunga whakahī,
ka puta ia tōna atawhai ki te hunga whakaiti.
³⁵ Ka whiwhi te hunga whakaaro nui ki te korōria;
he whakamā ia te whakanui o ngā wairangi.

4

He Tohutohu a-Mātua

- ¹ Whakarongo, e āku tamariki, ki te whakaako a te matua,
tahuri mai hoki kia mātauria ai ngā whakaaro mōhio.
² He pai hoki te kupu mōhio ka hoatu nei e ahau ki a koutou,
kaua tāku ture e whakarērea.
³ He tama anō hoki ahau ki tōku pāpā,
ā, he ngāwari, he mea kotahi e matenuitia ana e tōku whaea,
⁴ i whakaako anō ia i ahau, i mea ki ahau,
“Puritia āku kupu e tōu ngākau;
kia mau ki āku whakahau, ā, e ora koe.
⁵ Whāia mōu te whakaaro nui, whāia mōu te mātauranga;
kaua e wareware ki tērā,
kaua hoki e neke atu i ngā kupu a tōku māngai.
⁶ Kaua ia e whakarērea, ā, māna koe e tiaki;
arohaina ia, ā, māna koe e mau ai.
⁷ Ko te whakaaro nui te tino mea:
Nō reira whāia mōu te whakaaro nui,
ā, i ōu whiwhinga katoa, kia whiwhi koe ki te mātauranga.
⁸ Whakanuia ia, ā, māna koe ka kake ai;
ka whakahōnore ia i a koe ki te awhitia e koe.
⁹ Ka hōmai e ia he pare ātaahua ki tōu māhunga,
ka pōtaea anō koe e ia ki te karauna whakapaipai.”

Kia Mau ki te Ara Tika

- ¹⁰ Whakarongo, e tāku tama, maharatia āku kupu,
ā, he maha ngā tau e ora ai koe.
- ¹¹ He mea whakaako koe nāku ki te ara o te whakaaro nui;
he mea ārahi koe nāku i ngā ara o te tika.
- ¹² Ka haere koe, e kore ōu takahanga e whakakikītia mai;
ki te rere koe, e kore koe e tūtuki.
- ¹³ Kia mau ki te ako, kaua e tukua atu;
matapoporetia iho, ko tōu oranga hoki ia.
- ¹⁴ Kaua e haere i te ara o te hunga kino,
kaua hoki e takahia te huarahi o te hunga hē.
- ¹⁵ Anga kē ake; kaua e tika nā reira;
peka ake i taua ara, haere tonu atu.
- ¹⁶ E kore hoki rātou e moe ki te kore e oti tētahi mahi hē mā rātou;
rīro rawa tō rātou moe, ki te kāhore tētahi tangata e hinga i a rātou.
- ¹⁷ Nō te kino hoki te taro e kainga ana e rātou,
nō te nanakia te wāina e inumia ana e rātou.
- ¹⁸ Ko te huarahi ia o te hunga tika, koia anō kei te mārama e whiti ana,
ā, ka neke haere tonu ake tōna mārama, ā taea noatia te tino rā.
- ¹⁹ Ko te ara o te hunga kino, me he pōuri,
e kore rātou e mōhio ki te mea i tūtuki ai rātou.
- ²⁰ E tāku tama, tahuri ki āku kupu;
anga mai tōu taringa ki āku kōrero.
- ²¹ Kei kotiti kē ēnei i ōu kanohi;
puritia i waenganui o tōu ngākau.
- ²² He oranga ēnei mō te hunga e kitea ai,
he rongoa mō ō rātou kikokiko katoa.
- ²³ Kia pau ōu mahara ki te tiaki i tōu ngākau,
nō reira hoki ngā putanga o te ora.
- ²⁴ Whakarērea te māngai whanokē,
kia matara rawa i a koe ngā ngutu tutū.
- ²⁵ Kia hāngai tonu te titiro whakamua a ōu kanohi,
kia titiro ōu kamo ki mua tonu i a koe.
- ²⁶ Whakatikaia te huarahi o ōu waewae,
kia ū anō hoki ōu ara katoa.
- ²⁷ Kaua e peka ki matau, ki mauī;
kia anga kē tōu waewae i te kino.

5*He Whakatūpato kei Pūremu*

- ¹ E tāku tama, tahuri ki ōku whakaaro nui;
kia anga tōu taringa ki tōku mātauranga,
- ² kia ū ai koe ki te ngārahu pai,
mau ai te mātauranga i ōu ngutu.
- ³ Ko ngā ngutu hoki o te wahine kē, kei te mātūrurunga iho o te honikoma,
ngāwari iho tōna māngai i te hinu;
- ⁴ he kawa rawa hoki tōna mutunga i te taru kawa,
he koi, ānō he hoari matarua.
- ⁵ Ko ōna waewae e heke ana ki te mate;
mau pū te reinga i ōna takahanga.
- ⁶ Heoi, kāhore i kitea e ia te ara tōtika ki te ora;
he kotiti kē ōna ara, ā, kāhore ia i tē mātau.
- ⁷ Nā reira, e āku tamariki, whakarongo mai ki ahau,
kei mahue hoki ngā kupu a tōku māngai.
- ⁸ Kia matara tōu ara i a ia,
kaua hoki e tata ki te tatau o tōna whare;
- ⁹ kei hoatu tōu hōnore ki ngā tāngata kē,
ōu tau ki te hunga nanakia.

- 10 Kei mākona ngā tāngata kē i tōu kaha,
 kei riro ōu māuiui ki te whare o te tangata kē;
 11 ā, ka tangi koe i tōu whakamutunga,
 ina poto ōu kikokiko me tōu tinana,
 12 ā, ka mea, "Kātae tōku kino ki te ako;
 kātae te māuiui o tōku ngākau ki te tohutohu!
 13 Kīhai hoki ahau i whakarongo ki te reo o ōku kaiwhakaako,
 kīhai tōku taringa i anga ki te hunga e tohutohu ana i ahau.
 14 Wāhi iti kei ngā kino katoa ahau
 i waenganui o te whakaminenga, o te huihui."
 15 Inumia he wai i roto i tāu ake rua,
 me ngā wai rere anō i roto i tāu ake poka.
 16 Kia tohatoha noa atu koia āu puna wai,
 ngā awa wai i ngā huarahi?
 17 Waiho ēnā māu anake,
 kauaka mā koutou tahi ko ngā tāngata kē.
 18 Kia manaakitia tāu puna wai;
 kia koa anō koe ki te wahine o tōu taitamarikitanga.
 19 Kia rite ia ki taua mea āhuareka, ki te hāta,
 ki te mea ātaahua ki te anaterope.
 Kia mākona koe i ōna ū i ngā wā katoa,
 kia matenuitia tonutia e koe tōna aroha.
 20 He aha oti koe, e tāku tama, ka matenui ai ki te wahine kē,
 i awahi ai i te uma o te wahine kē?
 21 Kei mua hoki i ngā kanohi o Ihowā ngā ara o te tangata,
 ā, e meinga ana e ia kia papatairite ōna ara katoa.
 22 Ko ōna kino anō hei hopu i te tangata kino,
 hei taura ōna hara e mau ai ia.
 23 Ka mate ia, he mea kīhai i whakaakona,
 ka pōhēhē i te nui o tōna wairangi.

6

He Whakatūpatō Anō

- 1 E tāku tama, ki te mea ko tāu hei whakakapi mō tā tōu hoa,
 ki te mea kua papaki tōu ringa mō te tangata kē,
 2 kua oti koe te māhanga e ngā kupu a tōu māngai,
 kua mau koe i ngā kupu a tōu māngai.
 3 Meinga tēnei ināianei, e tāku tama, kia ora ai koe,
 he mea hoki kua taka koe ki roto ki te ringa o tōu hoa:
 haere, whakaiti i a koe, ā, ka tohe ki tōu hoa.
 4 Kei tukua iho te moe ki ōu kanohi;
 kei tunewha ōu kamo.
 5 Whakaora i a koe anō he anaterope i roto i te ringa o te kaiwhai,
 anō he manu i roto i te ringa o te kaihopu.
 6 Haere ki te pōpokorua, e te tangata māngere,
 mātakitakina iho ōna ara, kia nui ai ōu whakaaro.
 7 Kāhore nei ōna kaitohutohu,
 ōna kaitirotiro, ōna rangatira,
 8 heoi, e mahi kai ana māna i te raumati,
 e kohikohi ana i te kai māna i te kotinga witi.
 9 Kia pēhea ake te roa o tāu takoto, e te tangata māngere?
 Ahea koe maranga ai i tāu moe?
 10 Kia iti ake nei te wāhi e parangia ai, kia iti ake nei te moe,
 kia iti ake te kōtuinga o ngā ringa i a koe e takoto nā;
 11 nā, ka rite ki te kaipāhua te putanga mai o te mūhore ki a koe,
 tōu rawakore, anō he tangata he patu nei tāna.
 12 Ko te tangata kāhore ōna painga, ko te tangata hara,

- e hāereere ana me te māngai tū kē;
¹³ e whakakini ana ōna kanohi, e kōrero ana ōna waewae,
 e tuhi ana ōna maihao;
¹⁴ kei roto te whanokē i tōna ngākau,
 e whakatakoto ana ia i te kino i ngā wā katoa;
 e rui ana ia i te ngangare.
¹⁵ Mō reira ka huaki tata te aitua ki a ia;
 e kore e aha ka whatia ia, tē taea te rongoā.
- ¹⁶ E ono ngā mea e kino ana ki a Ihowā;
 āe rā, e whitu ngā mea e whakariharihanga ana e ia:
¹⁷ ko te kanohi whakakake, ko te arero teka,
 ko ngā ringa whakaheke i te toto harakore,
¹⁸ he ngākau e whakatakoto ana i ngā whakaaro kikino,
 he waewae e hohoro ana te rere ki te hīanga,
¹⁹ he kaiwhakaatu teka e kōrero teka ana,
 ko te tangata hoki e rui ana i te ngangare
 ki waenganui i ngā tuākana, i ngā tēina.
- ²⁰ E tāku tama, puritia te whakahau a tōu pāpā,
 kaua hoki e whakarērea te ture a tōu whaea.
²¹ Kia mau tonu te tākai ki tōu ngākau,
 heia ki tōu kaki.
²² Ko tōu kaiārahi anō tērā ina haere koe;
 māna koe e tiaki ina takoto koe;
 ka kōrero mai anō ki a koe, ina ara koe.
²³ He rama hoki te whakahau, ā, he marama te ture;
 ko ngā riringa hoki, e whakaako ana, he ara ki te ora.
²⁴ Hei tiaki i a koe kei hē i te wahine kino,
 i te whakapati a te arero o te wahine kē.
²⁵ Kei hiahia koe ki tōna ātaahua i roto i tōu ngākau;
 kei mau anō koe i ōna kamo.
²⁶ Ko te tukunga iho o te tangata he wāhi taro, he mea mō te wahine kairau;
 ko tā te wahine pūremu e whai ana ko te wairua utu nui.
²⁷ E taea rānei e te tangata te tango i te ahi ki roto ki tōna uma,
 ā, e kore ōna kākahu e wera?
²⁸ E taea rānei e tētahi te haere i runga i ngā waro ratarata,
 ā, e kore ōna waewae e hunua?
²⁹ Ka pērā anō te tangata e haere ana ki te wahine a tōna hoa;
 e kore e kore ka whiua te tangata e pā ana ki a ia.
- ³⁰ E kore e whakahāweatia e te tangata te tāhae,
 ki te tāhaetia e ia he mea e mākona ai tōna wairua ina hiakai ia.
³¹ Otiia ki te kitea ia, kia takiwhitu āna e whakautu ai;
 me hōmai e ia ngā rawa katoa o tōna whare.
³² Ko te tangata e pūremu ana ki te wahine, kāhore ōna mōhio;
 ko te tangata e pērā ana, kei te whakangaro ia i tōna wairua.
³³ He kaiākiko, he whakamā te wāhi mōna;
 e kore anō tōna ingoa kino e horoia atu.
³⁴ He riri nui hoki nā te tangata te hae;
 e kore anō e tohungia e ia i te rā rapu utu.
³⁵ E kore ia e manako ki tētahi utu;
 e kore hoki e tatū tōna ngākau, ahakoa he nui āu hākari e tāpae ai.

7

Ngā Maneatanga Hē o te Pūremu

- ¹ E tāku tama, puritia āku kupu,
 hunā āku whakahau ki roto ki a koe.
² Puritia āku whakahau, ā, ka ora;
 tāku ture, ānō ko te whatupango o tōu kanohi.
³ Herea ki ōu maihao;

- tuhituhia, ko tōu ngākau ānō hei papa.
- ⁴ Kī atu ki te whakaaro nui, "He tuahine koe nōku,"
kīā hoki te mātauranga ko tōu whanaunga wahine.
- ⁵ Kia ai ēnei hei tiaki i a koe kei hē i te wahine kē,
i te wahine kē, he kōrero whakapati nei āna.
- ⁶ I titiro atu hoki ahau i te matapihi o tōku whare
i roto i tōku whakakahokaho,
- ⁷ ā, i mātakitaki ahau i roto i ngā kūware,
i kite i roto i ngā taitama,
i tētahi tamaiti kāhore rawa he whakaaro,
- ⁸ e haere ana i te ara i te wāhi tata e piko atu ai ki a ia,
ā, haere ana ia i te ara ki tōna whare,
- ⁹ i te kākauritanga, i te ahiahi o te rā,
i te titiwhatanga o te pō, i te pōuri kerekere.
- ¹⁰ Nā, kua tūtaki tētahi wahine ki a ia,
he kākahu pūremu tōna, he ngākau hīanga.
- ¹¹ He māngai korokī tōna, he tohetohe;
ko ōna waewae, kāhore e tau ki tōna whare;
- ¹² ināianei kei ngā ara ia, inamata kei ngā waharoa,
e tauwhanga ana i ngā kokinga katoa.
- ¹³ Koia i hopukia ai ia e ia, kei te kihi i a ia,
ā, ka mea atu ki a ia, me te whakatoi anō i tōna mata:
- ¹⁴ "He patunga mō te pai kei ahau;
nō tēnei rā nei ahau i whakamana ai i āku kupu taurangi;
- ¹⁵ koia ahau i haere mai ai ki te whakatau i a koe,
ki te āta rapu i tōu mata, ā, ka kitea nei koe e ahau.
- ¹⁶ Ko tōku moenga kua horahia e ahau,
whakapaipai rawa ki te kaitaka,
ki ngā kākahu purepure nō te rīnena o Ihīpa.
- ¹⁷ Kua ruia e ahau tōku moenga ki ngā mea whakakakara,
ki te maira, ki te aroe, ki te hinamona.
- ¹⁸ Haere mai, kia whaowhina tāua ki te aroha, ā ao noa;
kia ora ō tāua ngākau i te aroha.
- ¹⁹ Kāhore hoki tāku tāne i te whare;
kua riro ia, he haere tawhiti.
- ²⁰ I maua atu e ia he pūtea moni i tōna ringa;
ka hoki mai anō ia i te kōwhititanga o te marama."
- ²¹ He maha nō āna kōrero whakawai, riro ana ia i a ia ki tāna;
nā te whakapati a ōna ngutu ka kūmea atu ia e ia.
- ²² Haere tonu ia i muri i a ia,
ānō he kau e haere ana kia patua,
he kūware rānei e haere ana ki ngā rākau here waewae e whiua ai te hē,
²³ ā, tū noa te tao ki tōna ate puta rawa.
- Rite tonu ia ki te manu e hohoro ana ki te māhanga,
tē mōhio he matenga tērā mōna.
- ²⁴ Nō reira, e āku tamariki, whakarongo ki ahau,
maharatia ngā kupu a tōku māngai.
- ²⁵ Kei peau kē tōu ngākau ki ōna ara,
kei kotiti kē ki ōna huarahi.
- ²⁶ He tokomaha hoki ngā tāngata i tū, i hinga i a ia,
āe rā, he ope nui rawa tāna i patu ai.
- ²⁷ He huarahi tōna whare ki te rēinga,
e anga ana ki raro ki ngā rūma o te mate.

8

Te Karanga o te Whakaaronui

- ¹ He teka ianei kei te karanga te whakaaro nui,

e puaki ana anō te reo o te mātauranga?

- ² I runga i ngā wāhi tiketike tōna tūranga,
i te ara i te tūtakitanga o ngā huarahi;
- ³ hāmama ana ia i te taha o ngā kūwaha,
i te ngutu o te pā, i te tomokanga atu i ngā tataua;
- ⁴ “Ki a koutou, e ngā tāngata, tāku karanga;
ki ngā tama anō a te tangata tōku reo.
- ⁵ E ngā kūware, kia mātau koutou ki te ngārahu tūpato;
e ngā wairangi, kia mōhio te ngākau.
- ⁶ Whakarongo mai, ka kōrerotia hoki e ahau ngā mea pai rawa;
ko tā ōku ngutu e whakapuaki ai ko ngā mea e rite ana.
- ⁷ He pono hoki te kōrero a tōku māngai;
he mea whakarihariha anō te kino ki ōku ngutu.
- ⁸ Kei runga i te tika ngā kupu katoa a tōku māngai;
kāhore he whakapeka, he whanokē rānei, i roto.
- ⁹ Ko ēnei katoa he mārama ki te tangata e mātau ana,
he tika ki te hunga i kitea ai te mōhio.
- ¹⁰ Manakohia mai tāku ako, kaua te hiriwa;
ko te mātauranga, nui atu i te kōura pai rawa.
- ¹¹ Pai atu hoki te whakaaro nui i ngā rupi;
e kore hoki ngā mea katoa e minaminatia nei e tau hei whakarite mōna.
- ¹² “Kua meinga e ahau, e te whakaaro nui, ko te ngārahu pai hei nohoanga mōku,
e kitea ana e ahau te mōhio me te āta whakaaro.
- ¹³ Ko te wehi ki a Ihowā koia tēnā ko te kino ki te hē.
E kino ana ahau ki te whakapehapeha, ki te whakakake,
ki te ara hē, ki te māngai whanokē.
- ¹⁴ Ko te whakaaro tika, ko te whakaaro nui, nāku;
ko ahau te mātauranga, kei ahau te kaha.
- ¹⁵ Nāku ngā kīngi i kīngi ai,
nāku ngā rangatira i whakatakoto ai i te tika.
- ¹⁶ Nāku i whai rangatiratanga ai ngā rangatira,
ngā tāngata nunui, arā ngā kaiwhakawā katoa o te whenua.
- ¹⁷ E arohaina ana e ahau te hunga e aroha ana ki ahau;
ko te hunga hoki e āta rapu ana i ahau, e kite rātou i ahau.
- ¹⁸ He taonga, he korōria kei ahau,
āe rā, he rawa mau tonu, he tika.
- ¹⁹ Pai atu ōku hua i te kōura, āe rā, i te kōura parakore;
ko ngā mea e puta ana i ahau, pai atu i te hiriwa kōwhiri.
- ²⁰ Kei ngā ara o te tika ahau e haere ana,
kei waenganui i ngā huarahi o te whakawā;
- ²¹ kia meinga ai e ahau te hunga e aroha ana ki ahau kia whiwhi ki te rawa,
kia whakakīia ai e ahau ā rātou takotoranga taonga.”

Te Pūtakenga mai o te Whakaaronui

- ²² “I a Ihowā ahau, nō te tīmatanga rā anō o ōna ara,
nō mua atu i āna mahi o neherā.
- ²³ Nōnamata riro ahau i whakaritea ai,
nō te tīmatanga, nō mua atu i te whenua.
- ²⁴ I te mea kāhore anō ngā rīre, kua whānau ahau;
i te mea kīanō he puna whai wai.
- ²⁵ Nō mua atu i te whakaūnga o ngā maunga,
nō mua i ngā pukepuke tōku whānautanga;
- ²⁶ i te mea kāhore anō i hangā noatia e ia te whenua, me ngā pārae,
me te tīmatanga o te puehu o te ao.
- ²⁷ I tāna whakatūranga i ngā rangi, i reira anō ahau;
i tāna whakaritenga i te awhi mō te mata o te rīre;
- ²⁸ i tāna whakapūmautanga i ngā rangi i runga;
i te totōtanga o ngā puna o te rīre;
- ²⁹ i tāna rohenga mai i te moana,
kei takahia tāna kupu e ngā wai;

- i tāna waitohutanga i ngā tūranga o te whenua,
³⁰ i reira ahau i tōna taha, he tohunga ki ngā mahi;
 he ahau nōna i ia rā, i ia rā,
 e koa ana i ngā wā katoa i tōna aroaro;
³¹ e koa ana ki tāna ao,
 ā, ko tāku i āhuareka ai ko ngā tama a te tangata.
- ³² “Nō reira, e āku tamariki, whakarongo mai ki ahau;
 ka hari hoki te hunga e pupuri ana i ōku ara.
³³ Whakarongo mai ki te ako, kia whai whakaaro ai koutou;
 kaua hoki e paopaongia.
³⁴ Ka hari te tangata e whakarongo ana ki ahau,
 e tatari ana i ōku tataui i tēnei rā, i tēnei rā,
 e whanga ana i ngā pou o ōku kūwaha.
³⁵ Ko te tangata hoki e kite ana i ahau, e kite ana i te ora,
 ka whiwhi anō ia ki tā Ihowā manako mai.
³⁶ Ko te tangata ia e hara ana ki ahau, he mahi nanakia tāna ki tōna wairua ake;
 ko te hunga katoa e kino ana ki ahau, e aroha ana ki te mate.”

9

Te Tono a Wahine Whakaaronui

- ¹ Kua oti i te whakaaro nui tētahi whare mōna te hanga,
 e whitu ngā pou kua oti te tārai e ia.
² Kua oti āna kararehe te patu e ia, whakananu rawa tāna wāina;
 kua oti anō tāna tēpu te whakapai.
³ Kua ungā e ia āna kōtiro, e karanga ana ia
 i runga i ngā wāhi tiketike rawa o te pā.
⁴ “Ki te mea he kūware tētahi, me peka mai ia ki konei!”
 Ko te tangata maharakore, ko tāna kupu tēnei ki a ia,
⁵ “Haere mai, kainga tāku taro,
 inumia hoki te wāina kua oti nei te whakananu e ahau.
⁶ Kāti rā, e te hunga kūware, kia ora ai koutou;
 haere hoki i te ara o te mātauranga.”

Te Tangata Whakaaronui me te Tangata Whakahīhi

- ⁷ Ko ia e papaki ana i te tangata whakahīhi, ka whakamā;
 ā, ko ia e riri ana i te tangata kino, ka piri mai he hē ki a ia.
⁸ Kua e riria te tangata whakahī, kei kino ia ki a koe;
 riria ko te tangata whakaaro nui, ā, ka aroha ia ki a koe.
⁹ Hoatu te mōhio ki te tangata whakaaro nui, ā, ka neke ake ōna whakaaro;
 whakaakona te tangata tika, ā, ka nui ake tōna mōhio.
¹⁰ Ko te tīmatanga o te whakaaro nui ko te wehi ki a Ihowā;
 ko te mātauranga, ko te mōhio ki te Mea Tapu.
¹¹ Māku hoki ka maha ai ōu rā,
 māku ka neke ake ai ngā tau e ora ai koe.
¹² Ki te nui ōu whakaaro, mōu anō ōu whakaaro nui;
 ki te whakahī koe, māu anake tāu pikaunga.

He Tono a Wahine Kūware

- ¹³ Ko te wahine wairangi, he māngai nui ia;
 he kūware ia, kāhore ōna mōhio ki te aha, ki te aha.
¹⁴ Noho ana ia i te kūwaha o tōna whare
 i runga i te nohoanga i ngā wāhi tiketike o te pā;
¹⁵ kia karanga atu ai ia ki ngā tāngata e haere ana i te ara,
 e mārō tonu ana ō rātou huarahi,
¹⁶ “Ko te kūware, peka mai ki konei!”
 Tēnā ko te tangata whakaarokore,
 ko tāna kupu tēnei ki a ia,
¹⁷ “He reka te wai tāhae,

ā, he āhuareka te taro kai huna.”

- ¹⁸ Tē mōhio ia kei reira ngā tūpāpaku;
kei te rēinga riro ana i karanga ai.

10

Te Kohinga Tuatahi a ngā Whakatauki a Horomona

- ¹ Ko ngā whakatauki a Horomona.

- He tama whakaaro nui, ka koa te pāpā;
tēnā he tama kūware, he utanga nui mō tōna whaea.
- ² Kāhore he rawa o ngā taonga o te kino;
mā te tika ia te oranga ake i te mate.
- ³ E kore a Ihowā e tuku i te wairua o te tangata tika kia hemokai;
ka panā atu ia e ia te hiahia o te hunga kino.
- ⁴ He rawakore te tukunga iho o te ringa ngehe;
mā te ringa kakama ia ka hua te taonga.
- ⁵ He kōhi raumati tā tama ngākau mahara;
he whakamā ia te rawa a tama moe ngahuru.
- ⁶ He manaaki kei te tumuaki o te tangata tika;
he ārita ia kei te waha o te tangata kino, taupoki ai.
- ⁷ Ka manaakitia te maharatanga ki te tangata tika;
ka pirau ia te ingoa o te hunga kino.
- ⁸ He ngākau whakaaro, ka tauritua te whakahau;
he ngutu wairangi, ka hinga.
- ⁹ Ko te tangata haere tika, e haere ora ana;
ko te tangata parori kē ōna ara, ka mōhiotia ia.
- ¹⁰ Mā te whakakini o te kanohi ka puta ai te pōuri;
ko te ngutu wairangi ia, ka hinga.
- ¹¹ He puna ora te māngai o te tangata tika;
tēnā ko te māngai o te hunga kino,
ka taupokina tērā e te mahi nanakia.
- ¹² Ko tō te mauāhara he whakaoho i ngā totohe;
ko tō te aroha he hīpoki i ngā hē katoa.
- ¹³ E kitea te whakaaro nui ki ngā ngutu o te tangata mātau;
ko te rākau ia te mea mō te tuarā o te ngākaukore.
- ¹⁴ Rongoā ai te hunga whakaaro nui i te mātauranga;
he whakangaromanga ia kei te hori tonu, te māngai o te wairangi.
- ¹⁵ Ko ōna rawa te pā kaha o te tangata taonga;
tēnā ko te hunga kore taonga, hei whakangaromanga tō rātou rawakore.
- ¹⁶ Ko te mahi a te tangata tika e ahu ana ki te ora;
ko ngā hua o te kino ki te hara.
- ¹⁷ Kei te ara ki te ora te tangata e pupuri ana i te kupu ako;
ko te tangata ia e kore e pai kia riria tōna hē, ka kotiti kē.
- ¹⁸ Ko te tangata e huna ana i te mauāhara he ngutu teka;
ā, he kūware te tangata e whakapuaki ana i te ngautuarā.
- ¹⁹ E kore ngā kupu maha e hapa i te kino;
he mahara nui ia te tangata he ngutu kokopi nei ōna.
- ²⁰ He hiriwa pai rawa te arero o te tangata tika;
ko te ngākau o te hunga kino, he hauwarea rawa.
- ²¹ He tokomaha e whāngaia ana e ngā ngutu o te tangata tika;
ka mate ia te hunga kūware, he kore nō te ngākau mahara.
- ²² Ka hua te taonga i tā Ihowā manaaki;
kāhore hoki e kinakitia e ia ki te pōuri.
- ²³ Hei tākaro mā te wairangi te mahi hē;
mā te tangata mātau ia ko te whakaaro nui.
- ²⁴ Ko tā te tangata kino i wehi ai ka tae anō ki a ia;
ā, ko tā te hunga tika i hiahia ai, ka hōmai.
- ²⁵ Pahure rawa ake te tūkauati kua kore te hunga kino;
tēnā ko te tangata tika he tūranga pūmau tērā.
- ²⁶ He winika ki ngā niho, he paowa ki ngā kanohi;
koia anō te māngere ki ōna kaiunga.

- 27 Ko te wehi ki a Ihowā e whakaroa ana i ngā rā;
ka whakapotoa mai ia ngā tau o te hunga kino.
- 28 Tūmanako atu te hunga tika, koa iho;
tūmanako atu te hunga kino, ngaro iho.
- 29 He kaha mō te tangata tika tā Ihowā ara;
he whakangaromanga ia mō ngā kaimahi i te kino.
- 30 E kore te tangata tika e whakangāueuetia ā ake ake;
e kore ia e nohoia e te hunga kino te whenua.
- 31 Ko te māngai o te tangata tika hua ana te whakaaro nui;
ka tapahia ia te arero whanokē.
- 32 E mōhio ana ngā ngutu o te tangata tika ki ngā mea ka manakohia;
he whanokē ia e whakapuakina ana e te māngai o te hunga kino.

11

- 1 He mea whakarihariha ki a Ihowā te pāuna hē;
engari te taimaha tika tāna i pai ai.
- 2 Ka tae te whakapehapeha, ka tae anō te whakamā;
kei te hunga whakaiti ia te whakaaro nui.
- 3 Ko tō rātou ngākau tapatahi hei ārahi i te hunga tika;
ka ai anō ko te whanokē ia o te hunga poka kē hei whakangaro mō rātou.
- 4 E kore te taonga e whai mana i te rā o te riri;
kei te tika ia he oranga ake i te mate.
- 5 Mā te tika o te ngākau tapatahi ka tika ai tōna ara;
ka hinga ia te tangata kino i runga i tōna kino.
- 6 Mā te tika o te hunga tika ka mawhiti ai rātou;
ka mau ia ngā poka kē i runga i tō rātou kino.
- 7 I te matenga o te tangata kino, kore iho āna mea i tūmanako atu ai;
kāhore noa iho he tūmanakohanga mā te hunga hē.
- 8 Ka mawhiti te tangata tika i roto i te raru,
ā, ka riro te tangata kino hei whakakapi mō tōna tūranga.
- 9 Hei huna mō tōna hoa te māngai o te tangata whakaponu kore;
nā, mā te mōhio te hunga tika ka mawhiti ai.
- 10 Ka pai te hunga tika, ka hari te pā;
ka whakangaromia te hunga kino, ka tangi te umere.
- 11 Mā te manaaki o te hunga tika ka kake ai te pā;
ka pakaru ia i te māngai o te hunga kino.
- 12 Ko te tangata e whakahāwea ana ki tōna hoa he maharakore;
tēnā ko te tangata mātau, whakarongo puku ana.
- 13 Ko te tangata haere, ka kawekawe kōrero e whāki ana i ngā mea ngaro;
ko te tangata i te wairua pono, e hīpoki ana i te kōrero.
- 14 Ki te kāhore he mōhio hei ārahi, ka hinga te iwi;
he ora ia kei ngā kaiwhakatakoto whakaaro tokomaha.
- 15 Ko te tangata ko tāna nei hei whakakapi mō tā te tangata kē, ka mamae;
kei te ora ia te tangata e kino ana ki te tikanga whakakapi tūranga.
- 16 Ka mau te korōria i te wahine tikanga pai;
ka mau hoki te taonga i ngā tāngata taikaha.
- 17 He atawhai i tōna wairua tā te tangata atawhai;
ā, he whakararu i ōna kikokiko tā te tangata nanakia.
- 18 Ko te mahi a te tangata kino e utua ana ki te teka;
ko te utu ia mō te kaiwhakatakoto i te tika, ū rawa.
- 19 Ko te tangata ū ki te tika, ka whiwhi ki te ora;
ā, ko te tangata e whai ana i te kino e mea ana i te mate mōna.
- 20 Ko tā Ihowā e whakarihariha ai he ngākau whanokē;
ko tāna e āhuareka ai ko te hunga e tika ana tō rātou ara.
- 21 Ahakoa awhi ngā ringa ki a rāua,
e kore te tangata kino e waiho kia kore e whiua;
ka mawhiti ia te uri o te hunga tika.
- 22 Rite tonu ki te whakakai kōura i te ihu o te poaka
te wahine ātaahua kāhore nei ōna ngārahu pai.
- 23 Ko tā te hunga tika e minamina ai, ko te pai anake;
ko te tūmanako ia a te hunga kino, ko te riri.
- 24 Tērā tētahi kei te rui, ā, tāpīritia mai ana anō;

tērā tētahi kei te kaiponu i te mea e tika ana,
heoi rawakore noa iho.

- 25 Ko te wairua ohaoha ka mōmona;
ko te tangata e whakamākūkū ana, ka whakamākūkūria anō ia.
- 26 Ko te tangata e kaiponu ana i te wīti, ka kangā tērā e te nuinga;
ka tau ia te manaaki ki runga ki te māhunga o te tangata e hoko atu ana.
- 27 Ko te tangata e āta rapu ana i te pai, e rapu ana i te whakapai;
ko te tangata ia e rapu ana i te hē, ka tae tērā ki ia.
- 28 Ko te tangata e whakawhirinaki ana ki ōna taonga, ka taka;
nā, ko te hunga tika ka rite tō rātou tupu ki tō te rau matomato.
- 29 Ko te tangata e whakararu ana i tōna whare, he hau te taonga e whakarērea iho mōna;
hei pononga anō te kūware mā te ngākau whakaaro nui.
- 30 Ko ngā hua o te tangata tika he rākau nō te ora;
ka hopu wairua anō te tangata whakaaro tika.
- 31 Nanā, he utu anō tō te tangata tika i runga i te whenua;
nui atu ia tō te tangata kino rāua ko te tangata hara.

12

- 1 Ko te tangata e aroha ana ki te kupu ako e aroha ana ki te mātauranga;
nā, ko te tangata e kore e pai kia riria tōna hē, he pōauau tērā.
- 2 Ko te tangata pai ka whiwhi ki tā Ihowā whakapai;
otiia ka whakahēngia e ia te tangata ngārahu kino.
- 3 E kore tā te tangata e ū i te kino;
nā, ko te pakiaka o te hunga tika, e kore tērā e whakakorikoria.
- 4 He wahine e ū ana tōna pai, hei karauna tērā ki tāna tāne;
tēnā ko te wahine i whakamā ai ia, hei pirau tērā i roto i ōna wheua.
- 5 Ko ngā whakaaro o te hunga tika he tika;
ko ngā whakaaro ia o te hunga kino he tinihanga.
- 6 Ko ngā kupu a te hunga kino e mea ana kia tauwhanga i te toto;
mā te māngai ia o te hunga tika rātou ka ora ai.
- 7 Ka hurihia iho te hunga kino, ā, kore iho;
ko te whare ia o te hunga tika ka tū tonu.
- 8 Ka rite ki tōna ngārahu te whakamoemiti mō te tangata;
ko te ngākau parori kē ia ka whakahāweatia.
- 9 Ko te tangata e whakahāweatia ana, he pononga nei tāna,
pai ake ia i te tangata e whakanui ana i ia anō, ā, kāhore āna kai.
- 10 Ko te tangata tika e whakaaro ana ia ki te ora o tāna kararehe;
he nanakia ia ngā mahi atawhai a te hunga kino.
- 11 Ko te tangata e mahi ana i tōna oneone ka mākona ia i te taro;
tēnā ko te tangata e whai ana i te hunga tekateka noa, kāhore ōna ngākau mahara.
- 12 Ko tā te tangata kino e minamina ai ko te kupenga a te hunga kino;
e whai hua ana ia te pakiaka o te hunga tika.
- 13 Ka mau te tangata kino i te pokanga kētanga o ōna ngutu;
ka puta mai ia te tangata tika i roto i te raru.
- 14 Mā ngā hua o tōna māngai ka mākona ai te tangata i te pai;
ka riro mai anō i te tangata ngā utu o tā ōna ringa.
- 15 He tika tonu ki ōna kanohi ake te ara o te kūware;
e whakarongo ana ia te tangata whakaaro nui ki te kupu whakatūpatō.
- 16 Ko te kūware, e mōhiotia wawetia ana tōna riri;
e hipokina ana ia te whakamā e te tangata ngārahu tūpatō.
- 17 Ko tā te tangata kōrero pono he whakapuaki i te tika;
ko tā te kaiwhakaatu teka ia he tinihanga.
- 18 He tangata anō ko āna kōrero maka noa, me te mea ko ngā werohanga a te hoari;
he rongōa ia te arero o te hunga whakaaro nui.
- 19 Ka ū tonu te ngutu pono ā ake ake;
mō nāianeī kau ia te arero teka.
- 20 He tinihanga kei roto i te ngākau o ngā kaitito i te kino;
he koa ia tō ngā kaiwhakatakoto kōrero e mau ai te rongō.
- 21 E kore tētahi kino e pā ki te tangata tika;
engari te hunga kino ka ki i te kino.
- 22 He mea whakarihariha ki a Ihowā ngā ngutu teka;
ko tāna e āhuareka ai ko ngā kaimahi i te pono.

- 23 Hipoki ai te tangata tūpato i te mātauranga;
e karanga nui ana ia te ngākau o ngā kūware i te kūwaretanga.
- 24 Mō te ringa o ngā uaua te kingitanga;
hei hōmai takoha ia te māngere.
- 25 Mā te pōuri i roto i te ngākau o te tangata e piko ai ia;
mā te kupu pai ia ka mārama ai.
- 26 Hira ake te tangata tika i tōna hoa;
te hunga kino ia ka whakapōhēhētia e tō rātou ara anō.
- 27 Kāhore te tangata māngere e tunu i tāna mea i hopu ai;
mā te tangata uaua ia te taonga utu nui a ngā tāngata.
- 28 He ora kei te ara o te tika;
kāhore hoki he mate i tōna ara.

13

- 1 Ko te tama whakaaro nui ka rongu ki tā tōna pāpā ako;
ko te tangata whakahī ia e kore e rongu ki te riri.
- 2 E kai te tangata i te pai i te hua o tōna māngai;
ka kai ia te wairua o te hunga whanokē i te tutū.
- 3 Ko te tangata e tiaki ana i tōna māngai e pupuri ana i tōna ora;
ko te tangata ia e hāmama nui ana ōna ngutu, ko te whakangaromanga mōna.
- 4 E hiahia ana te wairua o te tangata māngere, ā, kāhore he mea māna;
ka meinga ia kia mōmona te wairua o te hunga uaua.
- 5 E kino ana te tangata tika ki te kōrero teka;
he mea whakarihariha ia te tangata kino, ā, whakamā noa iho.
- 6 Ko te tika hei kaitiaki mō te tangata e tapatahi ana te ara;
ka whakatakā anō te tangata kino e te hara.
- 7 Tērā tētahi kei te āmene taonga mōna, heoi kāhore rawa he mea i a ia;
tērā tētahi kei te whakarawakore i a ia, heoi nui atu ōna rawa.
- 8 Ko ngā utu mō te tangata kia ora, ko ōna rawa;
tēnā ko te rawakore, e kore e rongu i te riri.
- 9 E koa ana te mārama o te hunga tika;
ka keto ia te rama o te hunga kino.
- 10 He totohe anake i ahu mai i te whakapehapeha;
he whakaaro nui ia kei te hunga i ngā kupu tika.
- 11 Ko ngā taonga i puta mai i te whakamanamana ka iti haere;
ko tā te tangata i whakaemi ai, he mea mahi, ka tupu haere.
- 12 He manako tāringa roa, he patu ngākau;
ka tae te koronga, ko te rākau ia o te ora.
- 13 Ko te tangata e whakahāwea ana ki te kupu, ka ngaro i a ia anō;
ko te tangata ia e wehi ana i te whakahau, ka whiwhi ki te utu.
- 14 Ko te ture o te hunga whakaaro nui, he puna nō te ora,
e puta ai i ngā reti o te mate.
- 15 Ko tō te ngārahu pai he hōmai atawhai;
he taikaha ia te ara o te hunga nanakia.
- 16 He mahi mōhio tā te tangata tūpato;
ko tā te wairangi he hora i te kūwaretanga.
- 17 Ka hinga te karere kino ki te kino;
ko te karere pono ia, ānō he rongoā.
- 18 Ko te tangata kāhore e pai ki te papaki, māna te rawakore, te whakamā;
engari ko te tangata e whai mahara ana ki te ako, ka whakahōnoretia.
- 19 Ko te hiahia kua rite, he reka ki te wairua;
he whakarihariha ia ki ngā kūware te whakarere i te kino.
- 20 Haere i te taha o te hunga whakaaro nui, ā, ka whai whakaaro koe;
ko te takahoa ia o ngā kūware, ka mamae.
- 21 Ka whai te kino i te hunga hara;
ko te utu ia ki te hunga tika, he pai.
- 22 He whakarerenga iho tā te tangata pai mō ngā tamariki a ngā tamariki;
kei te rongoā mō te tangata tika ngā taonga o te tangata hara.
- 23 He nui te kai kei te ngakinga a ngā rawakore;
tērā ia te mea e ngaro ana i te kore o te tikanga pai.
- 24 Ko te tangata e kaiponu ana i tāna whiu, e kino ana ia ki tāna tama;
ko te tangata ia e aroha ana ki a ia, ka papaki wawe i a ia.

- ²⁵ Kai ana te tangata tika, mākona ana tōna wairua;
ka hapa ia te kōpū o te tangata kino.

14

- ¹ Ko tā te wahine whakaaro nui he hanga i tōna whare;
ko tā te wahine wairangi, ko ōna ringa hei wāhi iho.
- ² Ko te tangata e haere ana i runga i tōna tika, e wehi ana i a Ihowā;
ko te tangata he parori kē ōna ara e whakahāwea ana ki a ia.
- ³ Kei te māngai o te wairangi he patu whakapehapeha;
mā ngā ngutu ia o te hunga whakaaro nui rātou ka ora ai.
- ⁴ Ki te kāhore he kau, ka mā te takotoranga kai;
mā te kaha ia o te kau ka nui ai ngā hua.
- ⁵ E kore te kaiwhakaatu pono e teka;
ka puaki ia te teka i te kaiwhakaatu teka.
- ⁶ E rapu ana te tangata whakahī i te whakaaro nui, heoi kāhore e kitea e ia;
ki te tangata mātau ia he māmā noa te mātauranga.
- ⁷ Haere atu ki te aroaro o te kūware,
ina kāhore e kitea e koe he ngutu mātau ōna.
- ⁸ Ko te whakaaro nui o te tangata tūpatō, he mātau ki tōna ara;
ko te wairangi o ngā kūware, he tinihanga.
- ⁹ Ko tā ngā wairangi he kata ki te hē;
nā, kei te hunga tika te whakaaro pai.
- ¹⁰ E mōhio ana te ngākau ki tōna ake mamae,
e kore anō hoki tōna koa e pikitia e te tangata kē.
- ¹¹ Ka whakangaromia te whare o te hunga kino;
ka tupu ia te tēneti o te hunga tika.
- ¹² He huarahi anō tērā e tika ana ki tā te tangata titiro,
ko tōna mutunga ia ko ngā huarahi ki te mate.
- ¹³ Ahakoa e kata ana, e mamae ana te ngākau;
ā, ko te mutunga o te koa, he pōuri.
- ¹⁴ Ko te tangata i te ngākau tahuri kē, ka mākona i ōna ara ake;
ā, ko te tangata pai ka mākona i tāna ake anō.
- ¹⁵ Ko tā te kūware he whakaponō ki ngā kupu katoa;
tēnā ko te tangata tūpatō, ka āta titiro ki tāna hikoi.
- ¹⁶ E wehi ana te tangata whakaaro nui, ka neke atu i te kino;
ko te kūware ia ka whakahī, ka tohe.
- ¹⁷ Ko te tangata riri wawe ka mahi i te wairangi;
ka kinongia anō hoki te tangata i ngā rauhanganga kino.
- ¹⁸ He wairangi te whakarerenga iho mō ngā kūware;
ko te tangata tūpatō ia ka karaunatia ki te mātauranga.
- ¹⁹ E piko ana te hunga kino ki te aroaro o te hunga pai;
ā, ko te hunga hē ki ngā kūwaha o te tangata tika.
- ²⁰ E kinongia ana te rawakore e tōna hoa ake nei anō;
he tokomaha ia ngā tāngata e aroha ana ki te tangata taonga.
- ²¹ Ko te tangata e whakahāwea ana ki tōna hoa, e hara ana;
ko te tangata ia e atawhai ana ki ngā rawakore, ka hari.
- ²² He teka ianei e kotiti kē ana ngā kaiwhakatakoto i te kino?
He atawhai ia, he pono, kei ngā kaihanganga i te pai.
- ²³ He hua tō ngā māuiuitanga katoa;
tēnā ko te kōrero o ngā ngutu e ahu ana ki te rawakore.
- ²⁴ Hei karauna mō ngā whakaaro nui ō rātou taonga;
ko te wairangi ia o ngā kūware, he wairangi kau.
- ²⁵ Ka ora ngā wairua i te kaiwhakaatu pono;
ko te tangata kōrero teka ia e mea ana kia tinihanga.
- ²⁶ Ū tonu, kaha tonu te whakaaro ina wehi ki a Ihowā;
ka whai rerenga atu anō hoki āna tamariki.
- ²⁷ He puna ora te wehi ki a Ihowā,
e mahue ai ngā reti o te mate.
- ²⁸ Mā te nui o te iwi ka whai hōnore ai te kīngi;
mā te kore o te iwi ka taka ai te rangatira.
- ²⁹ He mātauranga nui tō te tangata manawanui;
ko te tangata riri wawe ia, e whakaneke ake ana ia i te wairangi.

- ³⁰ He ora ki ngā kikokiko te ngākau ora;
ko te hae ia, he pirau ki ngā wheua.
- ³¹ Ko te tangata e tūkino ana i te ware, he tāwai tāna ki tōna Kaihanga;
ko te tangata ia e atawhai ana i te rawakore, e whakahōnore ana i a ia.
- ³² E uakina iho ana te tangata kino i runga i tōna hē;
ko te tangata tika ia ka whai tūmanakohanga i tōna matenga.
- ³³ Ka noho te whakaaro nui ki te ngākau o te tangata mātau;
engari ko te mea kei te wāhi ki roto o ngā kūware e whakaaturia ana.
- ³⁴ Mā te tika ka kake ai te iwi;
mā te hara ia ka ingoa kino ai ngā iwi.
- ³⁵ Ka manako te kīngi ki te pononga mahara;
ā, ka riri ki te tangata i takea ai te whakamā.

15

- ¹ Mā te kupu ngāwari e kaupare te riri;
mā te kupu taimaha ia e whakaoho te riri.
- ² Ko te arero o te tangata whakaaro nui e whakahua tika ana i te mātauranga;
e whakapuaki ana ia te māngai o ngā kūware i te wairangi.
- ³ Kei ngā wāhi katoa ngā kanohi o Ihowā,
e titiro ana ki te hunga kino, ki te hunga pai.
- ⁴ Ko te arero reka he rākau nō te ora;
tēnā ki te whanokē a roto he wāwāhi wairua.
- ⁵ E whakahāwea ana te wairangi ki te papaki a tōna pāpā;
ko te tangata ia e mahara ana ki te ako ka mōhio ki te tūpatō.
- ⁶ He nui te taonga kei te whare o te tangata tika;
he raruraru ia kei roto i ngā mea hua ki te tangata kino.
- ⁷ E ruia ana te mātauranga e ngā ngutu o ngā whakaaro nui;
kāhore ia he pēnā a te ngākau o ngā kūware.
- ⁸ He mea whakarihariha ki a Ihowā te whakahere a te hunga kino;
engari, e manako ana ia ki te inoi a te hunga tika.
- ⁹ He mea whakarihariha ki a Ihowā te huarahi o te tangata kino;
ko te tangata ia e whai ana i te tika tāna e aroha ai.
- ¹⁰ He kino te papaki ki te tangata e whakarere ana i te ara;
ā, ko te tangata e kino ana ki te ako, ka mate.
- ¹¹ Kei te aroaro o Ihowā te rēinga me te whakangaromanga;
engari rawa hoki ngā ngākau o ngā tama a te tangata.
- ¹² E kore te tangata whakahi e aroha ki te kaipapaki;
e kore hoki e haere ki te hunga whakaaro nui.
- ¹³ Mā te koa o te ngākau ka pai ai te mata;
mā te pōuri ia o te ngākau ka marū ai te wairua.
- ¹⁴ E rapu ana te ngākau mōhio i te mātauranga;
ko te kūware ia tā te māngai o ngā wairangi e kai ai.
- ¹⁵ He kino ngā rā katoa o te hunga pōuri;
he hākari tonu tā te tangata i te ngākau mārāma.
- ¹⁶ He pai kē te iti i kinakitia ki te wehi ki a Ihowā,
i te nui taonga i kinakitia ki te raruraru.
- ¹⁷ He pai ake te tina pūwhā ko te aroha hei kinaki,
i te kau whāngai e kinakitia ana ki te mauāhara.
- ¹⁸ He whakaoho tautohe tā te tangata pukuriri;
he pēhi pakanga ia tā te tangata manawanui.
- ¹⁹ Ko te ara o te tangata māngere, ānō he taiepa tātarāmoa;
he ara nui ia tō te tangata tika.
- ²⁰ He tama whakaaro nui, ka koa te pāpā;
tēnā ko te tama kūware, he whakahāwea ki tōna whaea.
- ²¹ Ki te tangata maharakore he mea whakahari te wairangi;
he tika ia te haere a te tangata mātau.
- ²² Ki te kāhore he rūnanga, ka pororaru ngā tikanga;
mā te tokomaha ia o ngā kaiwhakatakoto whakaaro ka mau ai.
- ²³ Kei tā tōna māngai i whakahoki ai he koa mō te tangata;
ko te kupu i te wā i tika ai, ānō te pai!
- ²⁴ Ki te tangata whakaaro nui e ahu whakarunga ana te ara ki te ora,
he mea kia mahue ai i a ia te rēinga o raro.

- 25 Ka hūtia ake e Ihowā te whare o te tangata whakakake;
engari ka whakapūmautia e ia te rohe o te pouaru.
- 26 He mea whakarihariha ki a Ihowā ngā whakaaro nanakia;
he mea kohakore ia ngā kupu āhuareka.
- 27 Ko te tangata apo taonga, raruraru ana i a ia tōna whare;
ka ora ia te tangata e kino ana ki ngā mea hōmai noa.
- 28 Ko te ngākau o te tangata tika e āta whakaaro ana ki te kupu hei whakahokinga;
ko te māngai ia o te tangata kino e tāhoro ana i ngā mea kikino.
- 29 E matara ana a Ihowā i te hunga kino;
otiia e rongo ana ia ki te inoi a te hunga tika.
- 30 Mā te mārāma o ngā kanohi ka koa ai te ngākau;
ā, mā te rongo pai ka mōmona ai ngā wheua.
- 31 Ko te taringa e whakarongo ana ki te whakatūpato e ora ai,
ka noho i waenga i te hunga whakaaro nui.
- 32 Ko te tangata e whakakāhore ana ki te papaki, e whakahāwea ana ki tōna wairua;
engari ko te tangata e rongo ana ki te ako, ka whiwhi ki te ngākau mahara.
- 33 Ko te wehi ki a Ihowā te ako o te whakaaro nui;
ko te ngākau whakaiti hoki e haere ana i mua i te hōnore.

16

- 1 Ko ngā whakatakataka a te ngākau nā te tangata;
engari, ko te kupu whakahoki a te arero nā Ihowā.
- 2 Ko ngā ara katoa o te tangata he mā ki ōna ake kanohi;
ko Ihowā ia ki te pāuna i ngā wairua.
- 3 Utaina āu mahi ki runga ki a Ihowā,
ā, ka whakapūmautia ōu whakaaro.
- 4 He mea hanga nā Ihowā ngā mea katoa mō tōna tutukitanga, mō tōna;
ae rā, ko te tangata kino hoki mō te rā o te kino.
- 5 He mea whakarihariha nā Ihowā te hunga ngākau whakakake katoa;
ahakoa pupuri te ringa ki te ringa, e kore ia e kore te whiua.
- 6 Ko te mahi tohu tangata me te pono hei pure mō te kino;
mā te wehi hoki ki a Ihowā ka mawehe atu ai te tangata i te kino.
- 7 Ki te pai a Ihowā ki ngā ara o te tangata,
ka meinga e ia ōna hoariri nei anō kia mau te rongo ki a ia.
- 8 He pai ake te mea iti i runga i te tika,
i ngā hua maha ki te kāhore he tika.
- 9 Ko te ngākau o te tangata hei whakaaro i tōna ara;
ko Ihowā ia hei whakatika i tōna hīkoi.
- 10 He kupu atua kei ngā ngutu o te kīngi;
e kore tōna māngai e poka kē ina whakawā.
- 11 Ko te taimaha tika, ko te pāuna tika, nā Ihowā;
he mahi nāna ngā kōhatu katoa o te pūtea.
- 12 He mea whakarihariha ki ngā kīngi te mahi i te kino;
nā te tika hoki i ū ai te torōna.
- 13 He mea āhuareka ki ngā kīngi ngā ngutu tika;
e aroha ana hoki rātou ki te tangata e kōrero tika ana.
- 14 Ko te riri o te kīngi ānō he karere mō te mate;
engari ka whakamārietia e te tangata whakaaro nui.
- 15 He ora kei te mārāma o te mata o te kīngi;
ā, ko tana manako he rite ki te kapua o tō muri ua.
- 16 Ko te whiwhi ki te whakaaro nui, ānō te pai!
Pai atu i te whiwhi ki te kōura;
ko te whiwhi hoki ki te mātauranga te mea e hiahiaitia nuitia atu i te hiriwa.
- 17 Ko te huanui o te hunga tika he mawehe atu i te kino,
ko te tangata e whai whakaaro ana ki tōna ara, ka mau tōna wairua.
- 18 Haere ai te whakakake i mua o te whakangaromanga,
te wairua whakapehapeha i mua i te hinganga.
- 19 Ko te ngākau whakaiti i waenga i te hunga rawakore,
pai atu i te uru ki te tūwhanga taonga a te hunga whakakake.
- 20 Ko te tangata e tahuri ana ki te kupu, ka kite i te pai;
ā, ko te tangata e whakawhirinaki ana ki a Ihowā, ka hari.
- 21 Ka kīia te whakaaro nui he mātau;

- mā te reka hoki o ngā ngutu ka neke ai te mōhio.
- 22 Ko te mātauranga te puna o te ora mō te tangata i whiwhi ki tērā;
ko te ako ia mō te hunga wairangi ko tō rātou wairangi anō.
- 23 Mā te ngākau o te tangata whakaaro nui e tohutohu tōna māngai,
e āpiti hoki he kupu mōhio ki ōna ngutu.
- 24 Ko ngā kupu matareka ānō kei te honikoma,
he reka ki te wairua, he rongoā ki ngā wheua.
- 25 Tērā he ara e tika ana ki te titiro a te tangata;
ko tōna mutunga ia ko ngā ara ki te mate.
- 26 Ko te hiahia o te tangata e mahi ana, e mahi ana mōna;
nō te mea e akiakina ana ia e tōna māngai.
- 27 E whakatakoto ana te tangata tikangakore i te kino,
ā, kei ōna ngutu ānō he ahi e kā ana.
- 28 Ko tā te tangata whanokē he tītiritari i te raruraru;
ko tā te tangata kawekawe kōrero he wehewehe i ngā hoa tupu.
- 29 Whakawai ai te tangata nanakia i tōna hoa,
kawea ai i a ia ki te huarahi kāhore i pai.
- 30 Ko te tangata e whakamoe ana i ōna kanohi, e mea ana kia whakaaroa ai e ia ngā mea
whanokē;
ko te tangata e kokopi ana i ōna ngutu e whakatutuki ana i te kino.
- 31 He karauna korōria te māhunga hīna,
e ka kitea i runga i te ara o te tika.
- 32 Engari rawa te tangata manawanui i te tangata kaha,
te tangata e pēhia ana e ia tōna wairua i te tangata i horo ai te pā.
- 33 E makā ana te rota ki roto ki te kokorutanga o te kākahu;
kei a Ihowā ia te tikanga katoa.

17

- 1 Ko te maramara kai, ko te mea maroke me te āta noho hei kīnaki,
pai atu i te whare kī i ngā hākari a te ngangare.
- 2 Hei rangatira te pononga mahara mō te tama i whakamā ai;
ka whai wāhi anō ia i roto i tō ngā tēina.
- 3 Ko te oko tahu para mō te hiriwa, ko te oumu mō te kōura;
ko Ihowā ia hei whakamātau mō ngā ngākau.
- 4 Ko te kaimahi i te hē ka tahuri ki tā te ngutu kino;
ā, ka whai taringa te teka ki tā te arero whanokē.
- 5 Ko te taunu ki te rawakore he tāwai ki tōna Kaihanga;
ko te tangata e koa ana ki ngā aituā, e kore e whiua.
- 6 Hei karauna mō ngā koroheke ngā tamariki a ngā tamariki;
nā, ko te korōria o ngā tamariki ko ō rātou mātau.
- 7 E kore te reo rangatira e tau ki te kūware;
hore rawa anō hoki te ngutu teka ki te rangatira.
- 8 Ko te tangata i te mea hōmai noa, he kōhatu whakapaipai tērā ki tāna titiro;
tōna tahirutanga ake ki hea, ki hea, ka whiwhi ki te pai.
- 9 Ko te tangata e hipoki ana i te hē, e whai ana i te aroha;
tēnā ko te tangata kōrerorero, e wehewehe ana i ngā hoa tupu.
- 10 Ko te ngotonga o te kupu riri ki roto ki te tangata mātau,
nui atu i tō ngā whiū kotahi rau ki roto ki te whakaarokore.
- 11 He whakakeke kau tā te tangata kino e whai ai;
nō reira ka tukua atu he karere nanakia ki a ia.
- 12 Kia tūtaki ki te tangata te pea kua tangohia āna kūao;
pai atu i te whakaarokore i a ia e wairangi ana.
- 13 Ko te tangata e hōmai ana i te kino hei utu mō te pai,
e kore te kino e neke atu i tōna whare.
- 14 Ko te tīmatanga o te totohe i rite ki te tangata e tuku ana i te wai kia rere;
nā reira waiho atu te totohe i te mea kīanō i oho te ngangare.
- 15 Ko te tangata e whakatika ana i tā te tangata kino,
me ia e whakahē ana i tā te tangata tika,
he rite tahi taua rua, he mea whakarihariha ki a Ihowā.
- 16 Hei aha te utu i te ringa o te kūware,
hei hoko i te whakaaro nui, kāhore nei hoki ōna mātauranga?
- 17 E aroha ana te hoa i ngā wā katoa;

- nā, ko te teina, ko te tuakana, i whānau tērā mō ngā aituā.
- 18 Ko tā te tangata ngākaukore he papaki ringa;
kua waiho hei whakakapi tūranga i te aroaro o tōna hoa.
- 19 Ko te tangata e aroha ana ki te ngangare e aroha ana ki te kino;
ko te tangata e whakarewa ana i tōna kūwaha e rapu ana i te whakangaromanga.
- 20 Ko te ngākau parori kē e kore e kite i te pai;
ko te tangata he whanokē tōna arero ka taka ki te kino.
- 21 Ka whānau he whakaarokore mā tētahi tangata, hei whakapōuri tērā mōna;
e kore anō hoki e koa te pāpā o te pōauau.
- 22 He rongoā pai te ngākau koa;
ki te marū ia te wairua, ka maroke ngā wheua.
- 23 E tango ana te tangata kino i te mea whakapati i te uma,
hei whakapeau kē i ngā ara o te whakarite whakawā.
- 24 Kei te aroaro o te tangata mātau ngā whakaaro nui;
kei ngā pito ia o te whenua ngā kanohi o te whakaarokore.
- 25 Ko te tamaiti whakaarokore he mea whakapōuri i tōna pāpā,
he mea whakakawa i te ngākau o tōna whaea.
- 26 Ehara anō hoki i te mea pai kia whiua te tangata tika,
kia patua rānei ngā rangatira mō te tika.
- 27 He mātauranga tō te tangata e tohu ana i āna kupu;
ā, he whakaaro tō te tangata i te wairua manawanui.
- 28 Ko te wairangi nei anō, ki te whakarongo puku, ka kīia he whakaaro nui;
ki te kokopi ōna ngutu, ka kīia ia he tūpato.

18

- 1 Ko te tangata tū kē, e whai ana i tā tōna ake hiahia,
e ngangau ana ki ngā whakaaro tōtika katoa.
- 2 Kāhore o te whakaarokore āhuareka ki te mātauranga;
engari kia whakakitea e ia tōna ngākau.
- 3 I te taenga mai o te tangata kino ka tae mai anō te whakahāwea,
me te tāwai hei hoa mō te whakamā.
- 4 He wai hōhonu ngā kupu a te māngai o te tangata;
he awa e rere ana te puna o te whakaaro nui.
- 5 Ehara i te mea pai te whakapai ki te kanohi o te tangata kino,
te whakapeau kē rānei i tā te tangata tika ina whakawā.
- 6 E uru ana ngā ngutu o te whakaarokore ki te totohe,
e karanga ana tōna māngai ki ngā whiu.
- 7 Hei huna anō mōna te māngai o te whakaarokore;
ā, ko ōna ngutu hei rore mō tōna wairua.
- 8 Anō he kai reka ngā kupu a te kawē kōrero;
tae tonu iho ki ngā wāhi o roto rawa o te kōpū.
- 9 Ko te tangata anō hoki e māngere ana ki tāna mahi,
hei teina ia ki te tangata maumau.
- 10 Hei pourewa kaha te ingoa o Ihowā;
rere ana te tangata tika ki reira, ā, ora ake.
- 11 Ko ngā rawa o te tangata taonga hei pā kaha mōna,
hei pā tiketike ki tōna whakaaro.
- 12 I mua ake o te whakangaromanga ka whakakake te ngākau o te tangata;
i mua ake anō hoki o te hōnore ko te ngākau pāpaku.
- 13 Ko te tangata e whakahoki kupu ana i te mea kāhore anō ia i rongo noa,
he mahi wairangi tērā nāna, he hanga whakamā.
- 14 E whakamanawanui te wairua o te tangata ki tōna mate;
tēnā ko te wairua marū, ko wai e kaha ki tērā?
- 15 Ka whiwhi te ngākau o te tangata mātau ki te mōhio;
e rapu ana hoki te taringa o ngā whakaaro nui ki te mōhio.
- 16 Mā te mea tuku noa a te tangata ka wātea ai he wāhi mōna,
ka kawea hoki ia e tērā ki te aroaro o ngā tāngata nunui.
- 17 Ko te tangata nāna te kupu tuatahi i te whakawā me te mea kei a ia te tika;
nā, ka haere mai tōna hoa, kei te rapu i te tikanga o tāna.
- 18 Mā te rota e mutu ai ngā tautohe,
ā, ko tērā hei tauārai i waenganui o te hunga kaha.
- 19 Ko te tuakana, teina rānei, i whakatakariritia, pakeke atu i te pā kaha;

- ā, ko aua tū ngangare me he tūtaki tatau nō te whare rangatira.
²⁰ Ka ki te kōpū o te tangata i ngā hua o tōna māngai,
 ka mākona ia i ngā hua o ōna ngutu.
²¹ Ko te mate, ko te ora kei te arero;
 ko te hunga e aroha ana ki tērā ka kai i ōna hua.
²² Ko te tangata kua kite i te wahine māna,
 kua kite i te mea pai, kua whiwhi hoki ki tā Ihowā whakapai.
²³ He inoi tā te rawakore hanga he taikaha ia
 te whakahoki a te tangata taonga.
²⁴ Ko te tangata tini ngā hoa aroha e whai ana i te hē mōna;
 tērā anō ia te hoa aroha, nui atu i tō te tuakana, i tō te teina, tōna piri mai.

19

- ¹ He pai kē te rawakore e haere ana i runga i tōna tapatahi,
 i te ngutu whanokē, i te whakaarokore.
² Nā, ehara hoki i te mea pai kia kaua he mātauranga mō te wairua;
 ā, ko te tangata e hohoro ana ōna waewae, ka hara.
³ E kore te kaiwhakaroritā ana te ara o te tangata e tōna wairangi;
 e amuamu ana hoki tōna ngākau ki a Ihowā.
⁴ Mā te rawa ka tokomaha atu ai ngā hoa aroha;
 e wehea atu ana ia, te rawakore i tōna hoa aroha.
⁵ E kore te kaiwhakapae teka e whakaharakoretia;
 e kore hoki e mawhiti te tangata kōrero teka.
⁶ He tokomaha e whai kia manakohia e te tangata ringa mahora;
 he hoa aroha hoki ngā tāngata katoa nō te tangata e hōmai mea ana.
⁷ E kino ana ngā tēina katoa o te rawakore ki a ia;
 nā, nui kē atu te mataratanga atu o ōna hoa i a ia!
 Whai noa āna kupu i a rātou,
 heoi kua riro rātou.
⁸ Ko te tangata e mea ana ki te whakaaro nui mōna, e aroha ana ki tōna wairua ake;
 ko te tangata e pupuri ana i te mātauranga, ka tūtaki ki te pai.
⁹ E kore te kaiwhakapae teka e whakaharakoretia;
 ka hunā hoki te tangata kōrero teka.
¹⁰ E kore e tau te noho rangatira ki te whakaarokore;
 he makere rawa te noho ko te pononga hei rangatira mō ngā rangatira.
¹¹ Ko te ngārahu tūpatō ka pupuri i tōna riri;
 ā, hei whakakorōria mōna te whakarere noa iho i te hē.
¹² Ko te riri o te kīngi rite tonu ki te hāmama o te raiona;
 ko tana manako ia ānō he tōmairangi i runga i te tarutaru.
¹³ He aituā mō tōna pāpā te tamaiti whakaarokore;
 ā, ko ngā ngangare a te wahine, me te mātuturu pūputu tonu.
¹⁴ He whare, he taonga i tuku iho i ngā mātua;
 ko te hoa wahine mahara i a Ihowā.
¹⁵ Mā te māngere e mea kia moe i te moe reka;
 ka matekai hoki te wairua o te rōrā.
¹⁶ Ko te tangata e pupuri ana i te whakahau e pupuri ana i tōna wairua;
 engari, ko te tangata kore whakaaro ki ōna ara ka mate.
¹⁷ Ko te tangata e ohaoha ana ki te rawakore e whakatārewa moni ana ki a Ihowā,
 ā, ka utua ki a ia tāna mahi atawhai.
¹⁸ Pākia tāu tama, i te mea kua whai manakohanga;
 kaua hoki tōu ngākau e whai tonu i te whakangaromanga mōna.
¹⁹ Ko te tangata riri nui māna e waha tōna hē;
 ki te whakaora hoki koe i a ia, ka waiho tonu tēnā hei mahi māu.
²⁰ Whakarongo ki te kupu tohutohu, tahuri mai hoki ki te ako,
 kia whai whakaaro ai koe i tōu mutunga iho.
²¹ He maha ngā whakaaro i roto i te ngākau o te tangata;
 e tū tonu ana ia tā Ihowā tikanga.
²² Ko te hiahia o te tangata te aronga o tana atawhai;
 engari te rawakore i te tangata teka.
²³ Ko te wehi ki a Ihowā te ara ki te ora;
 ā, ko te tangata kei a ia tērā, ka noho mākona;
 e kore tētahi hē e pā ki a ia.

- 24 E kuhua ana e te māngere tōna ringa ki te rīhi,
e kore rawa nei e whakahokia e ia ki tōna māngai.
- 25 Pākia te tangata whakahī, ā, ka tūpato ngā kūware;
ākona hoki te tangata mahara, ā, ka mōhio ia ki te mātauranga.
- 26 Ko te tangata e pāhua ana i tōna pāpā, e pei atu ana hoki i tōna whaea,
he tama ia e whakamā ai, e ingoa kino ai hoki.
- 27 Kāti, e tāku tama, te whakarongo ki te ako
hei mea kau e kotiti atu ai i ngā kupu o te mātauranga.
- 28 E whakahī ana te kaiwhakaatu hē ki te whakawā;
e horomia ana hoki te kino e te māngai o te hunga kino.
- 29 Kua rite he whakawā mō ngā whakahī,
he whiu mō te tuarā o ngā whakaarokore.

20

- 1 Ko tā te wāina he whakahī, ko tā te wai kaha he ngangau;
ā, ko te hunga katoa e whakapōhēhētia ana e tērā, kāhore ō rātou whakaaro nui.
- 2 Ānō he raiona e hāmama ana te wehi o te kīngi;
ko te tangata e whakaoho ana i a ia kia riri, e hara ana ki tōna wairua ake.
- 3 He whakahōnore mō te tangata te noho wātea mai i te ngangare;
engari ko ngā wairangi he kōwhetewhete tonu.
- 4 Kāhore te māngere e parau, he mea ki te hōtoke;
nō reira ka pākiki kai māna i te kotinga wīti, ā, kāhore e whiwhi.
- 5 He wai hōhonu te whakaaro i roto i te ngākau o te tangata;
e utuhia anō ia e te tangata mātau.
- 6 Ko tā te tini o te tangata he kauwhau i tōna atawhai ake;
ko wai ia e kite i te tangata pono?
- 7 Ko te tangata tika, e haere ana i runga i tōna tapatahi,
ka manaakitia āna tamariki i muri i a ia.
- 8 Ko te kīngi e noho ana i runga i te torōna whakawā,
tītaritaria ana e ōna kanohi ngā hē katoa.
- 9 Ko wai e mea, “Kua mā i ahau tōku ngākau,
kua tahia atu ōku hara”?
- 10 Ko ngā pāuna huhua, ko ngā mēhua huhua,
he rite tahi taua rua, he mea whakarihariha anake ki a Ihowā.
- 11 He tamariki nei anō ka mōhiotia ki āna hanga,
he mā rānei, he tika rānei tāna mahi.
- 12 Ko te taringa rongo, ko te kanohi titiro,
nā Ihowā rāua ngātahi i hanga.
- 13 Kaua e matenuitia te moe, kei rawakoretia koe;
titiro ōu kanohi, ā, ka mākona koe i te taro.
- 14 “Ehara ehara,” e ai tā te kaihoko;
tōna haerenga atu ia, kei te whakamanamana.
- 15 He kōura tēnā me te tini o te rupi;
engari he taonga utu nui ngā ngutu o te mātauranga.
- 16 Tangohia te kākahu o te kaiwhakakapi mō te tangata kē;
puritia hoki te tangata i taunahatia hei whakakapi mō ngā tāngata kē.
- 17 He reka ki te tangata te taro o te teka;
muri iho ka ki tōna māngai i te kirikiri.
- 18 Mā te rūnanga ka ū ai ngā whakaaro;
kia pai hoki te ngārahu ina anga ki te whawhai.
- 19 Ko te tangata e kōpikopiko ana ki te kawekawe kōrero, ka whākina e ia ngā kōrero ngaro;
nā reira kaua e raweke atu ki te tangata ngutu hāmama.
- 20 Ko te tangata e kanga ana i tōna pāpā, i tōna whaea,
ka tineia tōna rama i roto i te pōuri kerekere.
- 21 I te tīmatanga e hohoro mai pea te taonga;
e kore ia tōna mutunga e whakapaingia.
- 22 Kaua e mea, “Ka utua e ahau te kino”;
tāria tā Ihowā, ā, kei a ia he oranga mōu.
- 23 He mea whakarihariha ki a Ihowā ngā taimaha rerekē;
ā, e kore hoki te pāuna tinihanga e pai.
- 24 Nā Ihowā ngā hāereerenga o te tangata;
nā, mā te aha te tangata ka mātau ai ki tōna ara?

- 25 Hei rore ki te tangata te oho noa ake ki te mea, "He tapu!"
 ā, i muri i ngā kī taurangi, kia uiui.
- 26 Ka tītaritaria e te kīngi whakaaro nui te hunga kino,
 ā, ka hurihia hoki e ia te wīra patu wīti ki runga ki a rātou.
- 27 He rama nā Ihowā te manawa o te tangata,
 e rapu ana i ngā mea katoa i roto rawa i te kōpū.
- 28 Hei kaitiaki mō te kīngi te atawhai me te pono;
 e tautokona ake ana hoki tōna torōna e te atawhai.
- 29 Ko te korōria o ngā taitama ko tō rātou kaha;
 ā, ko te ātaahua o ngā kaumātua ko te upoko hina.
- 30 E tahia atu ana te kino e ngā kārawarawa o te patunga;
 ā, e tae rawa ana ngā whiū ki ngā wāhi o roto rawa o te kōpū.

21

- 1 Kei roto te ngākau o te kīngi i te ringa o Ihowā ānō he awa rerenga wai;
 e whakaangahia ana e ia ki ngā wāhi katoa e pai ai ia.
- 2 Ko ngā ara katoa o te tangata, tika kau ki ōna kanohi ake;
 ko Ihowā ia hei pāuna i ngā ngākau.
- 3 Ko te mahi i te tika, i te whakawā,
 ki tā Ihowā, pai atu i te patunga tapu.
- 4 He kanohi whakakake, he ngākau whakapehapeha,
 ā, ko te rama hoki o te hunga kino, he hara kau.
- 5 Ko ngā whakaaro o te tangata uaua e ahu anake ana ki te hua o te taonga;
 ko te hunga tākare katoa ia e whawhai kau ana ki te mūhore.
- 6 E rite ana tā te arero teka āmi i te taonga ki te mamaoa e āia noatia ana;
 ko te hunga e rapu ana i ērā e rapu ana i te mate.
- 7 Mā te pāhua a te hunga kino e tahi atu rātou;
 mō rātou kāhore e pai ki te whakawā.
- 8 He ara tino kōpikopiko tō te tangata e waha ana i te hara;
 tēnā ko te tangata mā, he tika tāna mahi.
- 9 He pai kē te noho i te kokonga o te tuanui,
 i te noho tahi me te wahine ngangare i roto i te whare māhorahora.
- 10 Ko tā te wairua o te tangata kino he hiahia ki te kino;
 e kore ōna kanohi e manako ki tōna hoa.
- 11 Ki te whiua te tangata whakahī, ka whai whakaaro te kūware;
 ā, ki te whakaakona te tangata whakaaro nui, ka whiwhi ia ki te mātauranga.
- 12 Ka āta whakaaroa e te tangata tika te whare o te tangata kino;
 te pēheatanga e whakatakā ai te hunga kino ki te mate mō rātou.
- 13 Ko te tangata e puru ana i ōna taringa ki te karanga a te rawakore,
 tērā hoki ia e karanga, heoi e kore e whakarangona.
- 14 Mā te mea hōmai puku ka mārie ai te riri,
 mā te moni whakapati hoki i roto i te uma ka mārie ai te āritarita kaha.
- 15 He mahi koa nā te tangata tika te whakawā;
 mō ngā kaimahi ia i te kino, ko te whakangaromanga.
- 16 Ko te tangata e kotiti kē ana i te huarahi o te mahara,
 ka noho ia i te whakaminenga o ngā tūpāpaku.
- 17 Ko te tangata matenui ki ngā āhuareka, ka rawakore;
 ā, ko te tangata e matenui ana ki te wāina, ki te hinu, e kore e whai taonga.
- 18 Hei utu te tangata kino mō te tangata tika;
 ā, ka haere mai te tangata kōpeka hei whakakapi mō te tangata tū tika.
- 19 He pai kē te noho i te koraha,
 i te noho tahi me te wahine tohetohe, wahine pukukino.
- 20 Kei te nohoanga o te tangata whakaaro nui te taonga mōmōhanga me te hinu;
 heoi maumauria ake e te wairangi.
- 21 Ko te tangata e whai ana i te tika, i te atawhai,
 ka whiwhi ki te ora, ki te tika, ki te hōnore.
- 22 Ka pikitia e te tangata whakaaro nui te pā o ngā mārohirohi,
 ka taka hoki i a ia te kaha i whakawhirinaki ai rātou.
- 23 Ko te tangata e tiaki ana i tōna māngai,
 i tōna arero, e tiaki ana i tōna wairua kei raru.
- 24 Ko te tangata whakakake, whakapehapeha, ko te tangata whakahī tōna ingoa,
 e mahi ana ia i runga i te whakahirahira o tōna whakamanamana.

- 25 Ka mate te tangata māngere i tōna hiahia anō;
e kore hoki ōna ringa e pai ki te mahi.
- 26 Tērā te hanga he kaiapo tonu ā pau noa te rā;
ko tā te tangata tika ia he hōmai, kāhore hoki āna kaiponu.
- 27 He mea whakarihariha te whakahere a te tangata kino;
tērā noa ake ina hē te whakaaro i kawea mai ai e ia.
- 28 Ka mate te kaiwhakaatu teka;
nā, ko te tangata whakarongo, ka kōrero, kāhore he kaiwhakahē.
- 29 Ka whakamārō te tangata kino i tōna mata;
tēnā ko te tangata tika, ka whakapai i ōna ara.
- 30 I tō Ihowā aroaro kāhore he whakaaro nui,
kāhore he mātauranga, kāhore he kupu mōhio, e tū.
- 31 Kua rite noa ake he hōiho mō te rā o te whawhai;
kei a Ihowā ia te whakaoranga.

22

- 1 Engari te ingoa pai e whiriwhiria rawatia i ngā taonga nui,
me te manakohanga aroha i te hiriwa, i te kōura.
- 2 Ka tūtataki te tangata taonga rūua ko te rawakore;
ko Ihowā te kaihanga ō rātou katoa.
- 3 Ko te tangata tūpato, ka kitea atu e ia te hē, ka huna i a ia;
ko ngā kūware, haere tonu atu, mamae tonu atu.
- 4 Ko te hua o te māhaki, ā, ko te wehi ki a Ihowā,
he taonga, he hōnore, he ora.
- 5 He tātarāmoa, he māhanga kei te ara o te whanokē;
ko te tangata ia e tiaki ana i tōna wairua, ka matara atu i ēnā.
- 6 Whakatupuria ake te tamaiti i te ara e haere ai ia,
ā, ka kaumātua, e kore e mahue i a ia.
- 7 E whakatakoto tikanga ana te tangata taonga mō ngā rawakore;
ā, ko te tangata i te nama, hei pononga ia mā te tangata nāna i whakatārewa mai.
- 8 Ko te kairui o te kino, ka kokoti i te hē;
ā, ka kāhore noa iho te patu o tōna riri.
- 9 Ko te kanohi ohaoha, ka manaakitia tērā;
e hoatu ana hoki e ia tētahi wāhi o tāna taro mā te rawakore.
- 10 Peia atu te tangata whakahī, ā, ka riro te ngangare;
ka mutu anō hoki te totohe me te whakahāwea.
- 11 Ko te tangata e matenui ana ki te ngākau mā,
ko te kīngi he hoa mōna, mō te āhuareka o ōna ngutu.
- 12 Mā ngā kanohi o Ihowā e tiaki te tangata whai mātauranga,
e whakatakā ana hoki e ia ngā kupu a te tangata kōpeka.
- 13 E mea ana te māngere, "He raiona kei waho;
ka whakamatea ahau ki ngā huarahi!"
- 14 He poka hōhonu te māngai o ngā wāhine kē;
ka taka ki roto tā Ihowā tangata e whakarihariha ai.
- 15 Paihere rawa te wairangi ki roto ki te ngākau o te tamaiti,
otiiā, mā te rākau o te whiu e pei kia matara atu i a ia.
- 16 Ko te tangata e tūkino ana i te rawakore kia maha atu ai he taonga māna,
me te tangata hoki e hoatu mea ana ki te tangata taonga,
ka tutuki rūua ki te mūhore kau.

He Whakatauki a te Hunga Whakaaronui

- 17 Anga mai tōu taringa, whakarongo mai hoki ki ngā kupu a te hunga whakaaro nui,
kia tahuri mai hoki tōu ngākau ki tōku mātauranga.
- 18 He mea āhuareka hoki, mehemea ka puritia e koe i roto i tōu kōpū,
ki te ū ngātahi rūua ki runga ki ōu ngutu.
- 19 Kia okioki ai koe ki a Ihowā,
koia i whakakitea ai e ahau aua mea ki a koe i tēnei rā – ki a koe nā anō.
- 20 He teka ianei hira rawa ngā mea kua tuhituhia atu nei e ahau ki a koe,
he kupu ako, he kupu mōhio;
- 21 kia mōhio ai koe ki te tūturutanga o ngā kupu o te pono,
kia whakahokia ai e koe he kupu pono
ki te hunga e ngare ana i a koe?

- 22 Kaua e pāhuatia te rawakore, nō te mea he rawakore ia,
kaua hoki e whakatupuria kinotia te tangata iti i te kūwaha.
- 23 Nō te mea ka tohea e Ihowā tā rātou tohe,
ka pāhuatia anō hoki e ia te wairua o te hunga e pāhua ana i a rātou.
- 24 Kaua e whakahoa ki te tangata pukuriri;
kei haere tahi hoki koe i te tangata āritarita;
- 25 Kei ākona e koe ōna ara,
ā, ka riro i a koe he māhanga mō tōu wairua.
- 26 Kei uru koe ki roto ki te hunga papaki ringa,
ki ngā kaiwhakakapi tūranga rānei mō te moni tārewa;
- 27 Ki te kāhore āu mea hei utu,
hei aha i tangohia ai e ia tōu moenga i raro i a koe?
- 28 Kaua e whakanekehia atu te rohe tawhito
i whakatakotoria e ōu mātua.
- 29 Kei te kite rānei koe i tētahi tangata e uaua ana ki tāna mahi?
Ka tū ia ki te aroaro o ngā kingi;
e kore ia e tū ki te aroaro o ngā ware.

23

- 1 Ki te noho tahi kōrua ko te rangatira ki te kai,
āta whakaaro mārietia tērā i tōu aroaro;
- 2 whakapākia he māripi ki tōu korokoro,
ki te mea he tangata kakai koe.
- 3 Kaua e hiahia ki āna mea reka;
he kai tinihanga hoki ērā.
- 4 Kaua e tāruke ki te mea taonga;
kāti tāu mea ki tōu mātauranga.
- 5 E anga mai rānei ōu kanohi ki taua mea korekore nei?
He pono hoki ka whai parirau te taonga,
koia ānō kei te ēkara, rere ana whaka te rangi.
- 6 Kaua e kainga te kai a te tangata kanohi kino,
kei minamina hoki koe ki āna mea reka.
- 7 Ko tāna hoki e mea ai i roto i a ia, pērā tonu ia,
“E kai, e inu!” koia tāna kupu ki a koe;
kāhore ia ōna ngākau ki a koe.
- 8 Ko te kongakonga i kainga e koe, ka ruakina e koe,
ka maumauria anō hoki āu kupu reka.
- 9 Kaua e kōrero ki ngā taringa o te kūware;
ka whakahāwea hoki ia ki te whakaaro nui o āu kupu.
- 10 Kei whakanekehia e koe te rohe tawhito;
kei haere koe ki ngā māra a te pani;
- 11 nō te mea he kaha tō rātou kaiwhakaora;
ka tohea e ia tā rātou tohe ki a koe.
- 12 Anga atu tōu ngākau ki te ako,
me ōu taringa ki ngā kupu o te mātauranga.
- 13 Kaua e tohungia te whiu ki te tamaiti;
ki te patua hoki ia e koe ki te rākau, e kore ia e mate.
- 14 Tātātia ia e koe ki te rākau,
ā, ka whakaorangia e koe tōna wairua i te rēinga.
- 15 E tāku tama, ki te whakaaro nui tōu ngākau,
ka koa hoki tōku ngākau, āe rā, tōku nei anō;
- 16 āe rā, ka hari ōku whatumanawa,
ina kōrero ōu ngutu i ngā mea tika.
- 17 Kei hae tōu ngākau ki te hunga hara;
engari kia wehi koe ki a Ihowā, ā pau noa te rā.
- 18 He pono hoki tērā ānō he whakautu;
e kore anō hoki tāu i tūmanako ai e hātepea atu.
- 19 Whakarongo rā, e tāku tama, kia whai whakaaro hoki koe,
ā, whakatikaia tōu ngākau i te ara.
- 20 Kei uru ki te hunga kakai wāina;
ki te hunga pukukai kikokiko;

21 nō te mea ka tutuki tahi te tangata inuina rūa ko te tangata kakai ki te rawakore;
he tawhetawhe hoki te kākahu a te momoe mō te tangata.

22 Whakarongo ki tōu pāpā nāna koe;
kaua hoki e whakahāwea ki tōu whaea ina rūruhi ia.

23 Hokona te pono, kaua hoki e whakawhitiwhitia;
āe rā, te whakaaro nui, te ako hoki, me te mātauranga.

24 Nui atu hoki te koa o te pāpā o te tangata tika;
ā, ko te tangata e whānau he tama whakaaro nui māna, ka hari ia ki a ia.

25 Kia hari tōu pāpā rūa ko tōu whaea,
inā, kia koa te wahine i whānau ai koe.

26 E tāku tama, hōmai tōu ngākau ki ahau,
kia manako anō hoki ōu kanohi ki āku ara.

27 Nō te mea he rua hōhonu te wahine kairau;
he poka kūiti te wahine kē.

28 Āe rā, ka whanga ia ānō he kaipāhua,
ā, ka whakatokomahatia e ia ngā tāngata poka kē.

29 Ko wai e auē? Ko wai e tangi?
Ko wai e totohe? Ko wai e ngangautia?

Ko wai e marū, he mea takekore?
Ko wai e whero tonu ōna kanohi?

30 Ko te hunga e noho roa ana ki te wāina;
ko te hunga e haere ana ki te rapu i te wāina whakaranu.

31 Kaua e titiro ki te wāina i te mea e whero ana,
ina puta tōna kara i roto i te kapu,
ina mania tōna heke.

32 Tōna tukunga iho ānō he nākahi e ngau ana,
koia anō kei te wero a te neke.

33 E kite hoki ōu kanohi i ngā mea rerekē,
ā, ka puta he kupu rerekē i tōu ngākau.

34 Āe rā, ka rite koe ki te tangata e takoto ana i waenga moana,
ki te tangata rānei e takoto ana i te tūhi o te rewa.

35 Ā, ka mea koe, "Patua ana ahau e rātou, ā, kīhai ahau i mamae;
tātātia ana ahau e rātou, ā, kīhai ahau i mōhio.

Āhea ahau ara ake ai?
Ka rapua anō e ahau."

24

1 Kei hae koe ki te hunga kino,
kaua hoki e hiahia hei hoa mō rātou.

2 Ko tā tō rātou ngākau hoki e whakaaro ai, he tūkino,
ko tā ō rātou ngutu e kōrero ai, he whanokē.

3 Mā te whakaaro nui ka hangā ai te whare,
ā, mā te mātauranga ka ū ai.

4 Mā te mōhio hoki ka kī ai ngā rūma
i ngā taonga utu nui katoa, i ngā mea āhuareka.

5 He kaha te tangata whakaaro nui;
āe, e whakanuia ana e te tangata mōhio te kaha.

6 Nā, kia pai te ngārahu ina anga koe ki te whawhai;
kei te tokomaha hoki o ngā kaiwhakatakoto whakaaro te ora.

7 He tiketike rawa te whakaaro nui mō te wairangi;
e kore e kuihi tōna māngai i te kūwaha.

8 Ko te tangata e whakaaro ana ki te kino,
ka kīia he whanokē.

9 He hara te whakaaro wairangi;
he mea whakarihariha anō ki te tangata te tangata whakahī.

- ¹⁰ Ki te ngoikore koe i te rā o te hē,
he iti tōu kaha.
- ¹¹ Whakaorangia te hunga e kawea atu ana ki te mate,
ā, puritia mai hoki e koe te hunga e meatia ana kia whakamatea.
- ¹² Ki te mea koe, "Nanā, kīhai tēnei i mōhiotia e mātou";
kāhore ianei te kaupāuna ngākau i te whakaaro ki tērā?
- Ā, ko te kaitiaki o tōu wairua, kāhore rānei ia e mōhio,
e kore rānei e hōmai e ia ki te tangata kia rite ki tāna mahi?
- ¹³ Kainga, e tāku tama, te honi, he pai hoki;
me te honikoma, he mea reka hoki ki tōu māngai.
- ¹⁴ Ka mōhio ai koe ki te whakaaro nui, he mea ki tōu wairua;
ki te kitea e koe, he tukunga iho anō tōna, e kore hoki tāu i tūmanako ai e hātepea.
- ¹⁵ Kaua, e te tangata kino, e whanga ki te nohoanga o te tangata tika;
kei tūkino koe ki tōna takotoranga.
- ¹⁶ E hinga ana hoki te tangata tika, e whitu hinga, ka ara ake anō;
ka whakatakā ia te hunga kino e te hē.
- ¹⁷ Kaua e harakoa ki te hinga tōu hoariri,
kaua hoki tōu ngākau e hari ina taka ia;
- ¹⁸ Kei kite a Ihowā, ā, ka hē ki tāna titiro,
ā, ka tahuri atu tōna riri i a ia.
- ¹⁹ Kei mamae koe, he mea mō ngā kaimahi i te kino,
kei hae hoki ki te hunga kino.
- ²⁰ Kāhore hoki he mutunga pai ki te tangata kino;
ka keto hoki te rama a te hunga kino.
- ²¹ E tāku tama, e wehi ki a Ihowā, ki te kīngi hoki;
ā, kaua e whakauru noa atu ki te hunga e mea ana ki te whakaputa kē.
- ²² Nō te mea ka puta tata te aituā mō rātou;
ā, ko wai ka mōhio ki te whakangaromanga ō rāua tokorua?

Ētahi atu Whakatauki Whakaaronui

- ²³ He whakatauki anō hoki ēnei nā te hunga whakaaro nui:
- Ehara i te mea pai kia whakaaro ki te kanohi tāngata ina whakawā.
- ²⁴ Ko te tangata e mea ana ki te tangata kino, "He tika koe,"
ka kanga ngā iwi ki a ia, ka whakarihariha ngā tau iwi ki a ia.
- ²⁵ Otia ka koa ngā ngākau o te hunga e riria ai tōna hē,
ka tau iho anō hoki te manaaki pai ki runga ki a rātou.
- ²⁶ Ka kihia e ia ngā ngutu e whakahoki ana
i ngā kupu tika.
- ²⁷ Meinga kia takoto pai tāu mahi i waho,
kia rite hoki hei meatanga māu i te māra;
muri iho ka hanga i tōu whare.
- ²⁸ Kaua koe e tū hei kaiwhakaatu hē mō tōu hoa, i te mea kāhore he take;
ā, kaua e tinihanga ki ōu ngutu.
- ²⁹ Kaua e kī, "Ka meatia anō e ahau ki a ia tāna i mea ai ki ahau;
ka rite ki tā te tangata mahi tāku e whakahoki ai ki a ia."
- ³⁰ I haere ahau i te taha o te māra a te māngere,
i te taha hoki o te māra wāina a te tangata kāhore ōna mahara;
- ³¹ nā, kua tupuria katoatia e te tātarāmoa,
kapi tonu te mata o te māra i te ongaonga,
ā, ko tō reira taiepa kōhatu kua oti te wāhi.
- ³² Kātahi ahau ka titiro, ka āta whakaaroaro;
ka kite ahau, ā, ka hopu mai hei ako mōku.
- ³³ Kia iti ake nei te wāhi e parangia ai, kia iti ake nei te moe,

kia iti ake te kōtuituitanga o ngā ringa ka moe ai.

³⁴ Ka pērā te haerenga mai o tōu mūhore ānō he kaupāhua;
o tōu rawakore hoki ānō he tangata mau patu.

25

He Whakatauki anō nā Horomona

¹ He whakatauki anō ēnei nā Horomona, he mea tuhi e ngā tāngata a Hetekia kīngi o Hūrā.

² Ko tō te Atua whakakorōria, he huna mea;

ko tō ngā kīngi whakakorōria he rapu mea.

³ Ko te rangi mō te tiketike, ko te whenua mō te hōhonu,
ā, ko te ngākau o ngā kīngi, tē taea te rapu.

⁴ Tahia atu te para i te hiriwa,

ā, ka puta mai he oko mā te kaitahi para;

⁵ tangohia atu te tangata kino i te aroaro o te kīngi,
ā, ka ū tōna torōna i runga i te tika.

⁶ Kei whakaputa i a koe ki mua i te aroaro o te kīngi,
kei tū hoki ki te wāhi o ngā metararahi.

⁷ He pai kē hoki kia kīia mai ki a koe, "Haere mai ki runga nei,"
i te mea kia whakahokia iho koe ki raro i te aroaro o te rangatira.

I kitea nei e ōu kanohi

⁸ kei hohoro te haere ki te ngangare,

kei kore e kitea e koe tāu e mea ai i tōna mutunga iho,
ina meinga koe e tōu hoa kia whakamā.

⁹ Tohea tāu tohe ki tōu hoa tonu,

ā, kaua e whākina te mea huna a tētahi:

¹⁰ kei kohukohutia koe e te tangata i rongo,
ā, kore ake tōu ingoa kino e tahuri atu.

¹¹ He kupu i tika te kōrero,

ko tōna rite kei ngā āporo kōura i roto i ngā kete hiriwa.

¹² He pērā i te whakakai kōura, i te whakapaipai kōura parakore
koia anō te ako a te whakaaro nui ki te taringa rongo.

¹³ Rite tonu ki te mātao o te hukarere i te kotinga wīti
te karere pono ki ōna kaingare;

ka ora hoki i a ia te ngākau o ōna ariki.

¹⁴ He pērā i ngā kapua me te hau uakore,

koia anō te rite o te tangata e whakamanamana ana ki āna hākari horihori.

¹⁵ Mā te roa e whakamanawanui ana ka whakaae mai ai te kīngi,
ā, mā te arero ngāwari ka mangungu ai te wheua.

¹⁶ Kua kitea e koe he honi, kainga ko te wāhi e mākona ai koe;
kei kī rawa koe i taua mea, ka ruakina e koe.

¹⁷ Kia takitahi tōu waewae ki te whare o tōu hoa;
kei hōhā ia ki a koe, ā, ka kino ki a koe.

¹⁸ Ko te tangata e whakaatu teka ana mō tōna hoa,
he patu ia, he hoari, ā, he pere koi.

¹⁹ Ko te whakawhirinaki ki te tangata tinihanga i te wā o te raru,
e rite ana ki te niho whati, ki te waewae kua takoki.

²⁰ Ko te tangata e waiata ana ki te ngākau pōuri,
e rite ana ki te tangata e whakarere ana i te kākahu i te rangi māeke,
ki te winika hoki i runga i te hōura.

²¹ Ki te matekai tōu hoariri whāngaia ki te taro;
ki te matewai whakainumia ki te wai;

²² ka pūrangatia hoki e koe he waro kāpura ki tōna māhunga,
ā, ka utua tāu e Ihowā.

²³ E mauria ana mai e te hauraro he ua;

e pērātia ana hoki e te arero ngautuarā, he kanohi pukuriri.

²⁴ He pai kē te noho i te kokonga o te tuanui,

- i te noho tahi me te wahine ngangare i roto i te whare māhorahora.
 25 He rongo pai nō te whenua tawhiti,
 tōna rite kei ngā wai mātao ki te wairua matewai.
 26 Me te manawa-whenua i takatakahia, me te puna i whakaparuparutia,
 koia anō te tangata tika e hinga ana i te aroaro o te tangata kino.
 27 Ehara i te mea pai te kai nui i te honi;
 waihoki ko ā te tangata rapu i tō rātou ake korōria ehara i te korōria.
 28 Ko te tangata e kore nei e pēhi i tōna wairua,
 e rite ana ki te pā kua pakaru, kāhore ōna taiepa.

26

- 1 He pērā i te hukarere i te raumati, i te ua hoki i te kotinga wīti,
 te kore e tau o te hōnore mō te wairangi.
 2 He pērā i te manu e rererere noa ana, i te warou i ōna rerenga
 te kanga pokanoa; e kore e whakatau.
 3 He whiu mō te hōiho, he paraire mō te káihe,
 ā, he rākau mō te tuarā o ngā wairangi.
 4 Kei rite ki tōna whakaarokore tāu whakautu ki te wairangi,
 kei rite hoki a koe nā ki a ia.
 5 Kia rite ki tōna whakaarokore tāu whakautu ki te wairangi,
 kei mea ia he whakaaro nui ia.
 6 Ko te tangata e tuku kōrero ana mā te ringa o te wairangi,
 e tapahi ana i ōna waewae anō, e inumia ana hoki te hē.
 7 E tautau noa ana ngā waewae o te kopa;
 he pērā hoki te whakatauki i te māngai o te wairangi.
 8 Ko te takai mea whakapaipai i roto i te pūranga kōhatu,
 ko tōna rite kei te tangata e whakakorōria ana i te wairangi.
 9 E rite ana ki te tātarāmoa e wero nei i te ringa o te haurangi,
 koia anō te whakatauki i te māngai o ngā wairangi.
 10 Ka rite ki te kaikōpere i tū ai te katoa,
 te tangata e utu ana i te wairangi
 me te tangata hoki e utu ana i ngā tira haere.
 11 Ka rite ki te kurī e hoki nei ki tōna ruaki,
 te wairangi e tuarua ana i tōna pōauau.
 12 Ka kite koe i te tangata e mea ana ki a ia he whakaaro nui?
 Ki tā te whakaaro tērā e rahi ake tā te wairangi i tāna.
 13 E kī ana te māngere, “He raiona kei te ara;
 he raiona kei ngā waharoa.”
 14 He pērā i te tatau e tāhuhuri rā i runga i ōna īnihi,
 koia anō te māngere i runga i tōna moenga.
 15 E kuhua ana e te māngere tōna ringa ki te rihi;
 he mahi ngenge rawa ki a ia te whakahoki mai ki tōna māngai.
 16 He nui kē ake te whakaaro nui o te māngere, ki tāna nei whakaaro,
 i tō ngā tāngata tokowhitu e whakaatu ana i te tikanga.
 17 Ko te tangata e haere atu ana, e pokanoa ana ki te whawhai ehara nei i a ia,
 ko tōna rite kei te tangata e hopu ana i te kurī ki ōna taringa.
 18 Rite tonu ki te haurangi e makamaka ana i ngā mea mura,
 i ngā pere, i te mate,
 19 te tangata e tinihanga ana ki tōna hoa,
 e mea ana, “He teka ianei he tākaro tāku?”
 20 Ki te kāhore he wahie, ka mate te ahi;
 ki te kore hoki he tangata kawekawe kōrero, ka mutu te ngangare.
 21 He waro ki ngā ngārahu wera, he wahie ki te ahi;
 he pērā te tangata totohe ki te tahu i te ngangare.
 22 He rite ngā kupu a te kaikawekawe kōrero ki te maramara reka,
 tae tonu iho ki ngā wāhi o roto rawa o te kōpū.
 23 He ngutu pukā me te ngākau kino,
 ko te rite kei te oko oneone i whakakikoruatia ki te para hiriwa.
 24 Ko te tangata mauāhara e whakaware ana ki ōna ngutu,
 otia e rongoatia ana e ia te tinihanga ki roto ki a ia;
 25 ki te pai tōna reo, kaua e whakapono ki a ia;
 e whitu hoki ngā mea whakariharia kei roto i tōna ngākau.

- 26 Ahakoa hīpoki tōna mauāhara i a ia ki te tinihanga,
ka whakakitea nuitia tōna kino ki te aroaro o te whakaminenga.
- 27 Ko te tangata e kerī ana i te rua, ka taka anō ki roto;
ā, ko te tangata e huri ana i te kōhatu, ka hoki mai anō ki runga ki a ia.
- 28 E kino ana te arero teka ki āna i kuru ai,
ā, ko tā te māngai whakapati, he mahi kia ngaro.

27

- 1 Kei whakamanamana koe ki te rā āpōpō;
kāhore hoki koe e mōhio ko te aha e puta mai i roto i te rā.
- 2 Mā tētahi atu tangata te whakamoemiti mōu, kaua mā tōu māngai ake;
mā te tangata kē, kaua mā ōu ngutu ake.
- 3 He taimaha te kōhatu, he taimaha anō te kirikiri;
he taimaha atu ia i ā rāua tahi te pukuriri o te wairangi.
- 4 He mea nanakia te riri, he rūtaki te āritarita;
ko wai ia e tū i mua i te hae?
- 5 He pai kē te riri matanui
i te aroha huna.
- 6 Ko ngā patu a te hoa aroha he mea nā te pono;
ko ngā kihi ia a te hoariri auau rawa.
- 7 E ngaruru ana te wairua mākona ki te honikoma;
engari ki te wairua hiakai, reka kau ngā mea kawa katoa.
- 8 Rite tonu ki te manu e ātiutiu noa atu ana i tōna kōhanga
te tangata e ātiutiu noa atu ana i tōna wāhi.
- 9 He whakahari ngākau te hinu me te whakakakara;
he pērā anō ngā āhuareka o tō te tangata hoa aroha
i ahu mai i ngā tikanga mateoha i whakatakotoria e tōna ngākau.
- 10 Ko tōu hoa aroha ake, ā, ko te hoa hoki o tōu pāpā, kaua e whakarērea;
kaua hoki e haere ki te whare o tōu tuakana i te rā e mate ai koe.
- He pai kē hoki te hoa e tata ana
i te tuakana i tawhiti.
- 11 E tāku tama, kia whakaaro nui, kia koa ai tōku ngākau,
kia whakahoki kupu ai hoki ahau ki te hunga e tāwai ana ki ahau.
- 12 E kite atu ana te tangata tūpato i te hē, ā, ka huna i a ia;
tēnā ko te kūware, haere tonu atu, mamae tonu atu.
- 13 Tangohia te kākahu o te kaiwhakakapi mō te tangata kē;
tōna taunaha anō hoki mō tā te wahine kē.
- 14 Ko te tangata e maranga ana i te atātū,
he nui hoki tōna reo ki te manaaki i tōna hoa,
ka kiia tāna he kanga.
- 15 He māturuturu e pūputu tonu ana i te rā nui te ua,
he wahine ngangare, rite tonu rāua;
- 16 ko te tangata e mea ana ki te pēhi i a ia,
e mea ana ki te pēhi i te hau, ā, ka tūtaki tōna ringa matau ki te hinu.
- 17 Ko te rino hei whakakoi mō te rino;
waihoki ko te tangata anō hei whakakoi i te mata o tōna hoa.
- 18 Ko te kaitiaki o te piki, ka kai i ōna hua;
ka whakahōnoretia te tangata e whakaaro ana ki tōna rangatira.
- 19 He pērā i te wai, tiro atu, tiro mai he kanohi,
ka pēnā anō tō te tangata ngākau ki te tangata.
- 20 Ko te rēinga, ko te whakangaromanga, e kore e mākona;
e kore anō hoki e mākona ngā kanohi o te tangata.
- 21 Ko te oko tahu para mō te hiriwa, ko te oumu mō te kōura;
ā, ko te whakanui i a ia, hei whakamātautau mō te tangata.
- 22 Ahakoa i tukua e koe te wairangi ki te tuki i roto i te kumete
i waenga i ngā wīti pēpē,
e kore tōna whakaarokore e riro.
- 23 Kia anga nui koa kia mōhio ki te āhua o āu hipi,
ā, kia pai te tiaki i āu kāhui kau;
- 24 e kore hoki te taonga e mau tonu;
e mau ianei te karauna ki ngā whakatupuranga katoa?

- 25 Kua whāiti te hei, e kitea ana te tupu hou,
ā, e kohikohia ana ngā otaota o ngā maunga.
26 Hei mea kākahu mōu ngā reme,
ā, ko ngā koati hei utu mō te māra.
27 Ā tērā te waiū koati, he nui noa atu hei kai māu,
hei kai hoki mā tōu whare,
hei orange anō hoki mō āu kōtiro.

28

- 1 E rere ana te hunga kino i te mea kāhore he kaiwhai;
ko te tangata tika anō ia, ānō he raiona te māia.
2 He hē nō tētahi whenua
i tokomaha ai ōna rangatira;
nā, kia ai he tangata e mahara ana, e mātau ana,
ka mau roa ai tōna āhua.
3 Ko te tangata rawakore e tūkino ana i ngā ware,
ko tōna rite kei te ua tā e kore ai te kai.
4 Ko te hunga e whakarere ana i te ture,
he whakamoemiti tā rātou ki te tangata kino;
ko tā ngā kaupupuri ia o te ture he ngangare ki a rātou.
5 E kore te hunga kino e mōhio ki te whakawā:
ko te hunga ia e rapu ana i a Ihowā, ka mōhio rātou ki ngā mea katoa.
6 He pai kē te rawakore e haere ana i runga i tōna tapatahi,
i te tangata he parori kē ōna ara, ahakoa he whai taonga ia.
7 Ko te tangata e pupuri ana i te ture, he tamaiti mōhio ia;
engari ko te tangata whakahoa ki te hunga kakai,
ka whakamā tōna pāpā i a ia.
8 Ko te tangata e whakanui ana i ōna rawa ki te moni whakatupu, ki te whakapiki utu,
e kohia ana e ia ērā mā te tangata e atawhaitia ai te rawakore.
9 Ko te tangata e tauri kē ana tōna taringa,
ā, kāhore e rongo ki te ture, ko tāna īnoi nei ānō he mea whakarihariha.
10 Ko te tangata i meinga ai te hunga tika,
kia kotiti kē ki te ara hē, ka taka a ia anō ki tāna ake poka;
ka whiwhi ia te hunga ngākau tapatahi ki te pai.
11 Ki te whakaaro a te tangata taonga he nui tōna whakaaro mōhio;
otiia e rapua ana tāna e te rawakore whai whakaaro.
12 Nui atu te ātaahua, ina koa te hunga tika;
engari ki te ara te hunga kino, ka huna ngā tāngata i a rātou.
13 Ko te tangata e hīpoki ana i ōna hē, e kore tāna e kake;
ko te tangata ia e whāki ana, ā, e whakarere ana, ka tohungia.
14 Ka hari te tangata e wehi tonu ana;
ko te tangata ia e whakapakeke ana i tōna ngākau, ka taka ki te kino.
15 E rite ana ki te raiona e hāmama ana, ki te pea e kōpikopiko ana,
te tangata kino e kingi ana ki te iwi rawakore.
16 Ko te rangatira kore whakaaro he nui anō tāna tūkino;
ko te tangata ia e kino ana ki te apo ka roa ōna rā.
17 Ko te tangata e waha ana i te toto o te tangata,
ka rere ia ki roto ki te rua;
kaua tētahi e pupuri i a ia.
18 Ko te tangata he tapatahi nei te haere, ka ora;
ko te tangata ia he parori kē ōna ara, hinga tonu iho.
19 Ko te tangata e ngaki ana i tōna oneone, ka mākona i te taro;
ko te tangata ia e whai ana i te hunga wairangi, ka whiwhi nui ki te rawakore.
20 Ko te tangata pono, ka nui ngā manaaki mōna;
ko te tangata ia e hikaka ana ki te mea taonga, e kore ia e kore te whiwhi i te hē.
21 Ko te whakapai kanohi ehara i te mea pai –
ehara anō hoki i te mea pai kia hē te tangata mō te kongakonga taro.
22 Ko te tangata he kino tōna kanohi e tākare tonu ana ki te taonga;
kāhore hoki ia e whakaaro ka tae mai te kore o te rawa ki a ia.
23 Ko te tangata i riria ai te hē o tētahi, ka nui atu te manako ki a ia i muri iho,
i te manako ki te tangata i whakapati nei tōna arero.
24 Ko te tangata e pāhua ana i tōna pāpā, i tōna whaea,

ā, e kī ana, “Ehara i te hē,”

he hoa ia nō te kaiwhakangaro.

²⁵ Ko tā te tangata ngākau apo he whakapātari pakanga;

ko te tangata ia e okioki ana ki a Ihowā ka teterē.

²⁶ He kūware te tangata e whakawhirinaki ana ki tōna ake ngākau;

ko te tangata ia e haere ana i runga i te whakaaro nui, ka mawhiti.

²⁷ Ko te tangata e hoatu ana ki te rawakore, e kore ia e hapa;

ko te tangata ia e kaupare ana i ōna kanohi, ka maha ngā kanga mōna.

²⁸ Ka ara te hunga kino, ka huna ngā tāngata i a rātou;

nā, ki te ngaro rātou, ka tupu te hunga tika.

29

¹ Ko te tangata he maha nei ngā riringa i tōna hē, ā, ka whakapakeke i tōna kaki
ka whatia ohoreretia ia – tē taea te rongoā.

² Ka whakanuia te hunga tika, ka koa te iwi;

ka kīngi te tangata kino, ka auē te iwi.

³ Ko te tangata e matenui ana ki te whakaaro nui e whakahari ana i tōna pāpā;

ko te tangata ia e piri ana ki ngā wāhine kairau, he maumau taonga tāna.

⁴ Mā te whakawā a te kīngi e mau ai te whenua;

ka whakatakā ia e te tangata e tango ana i ngā mea hōmai noa.

⁵ Ko te tangata e whakapati ana ki tōna hoa,

e whakatakoto kupenga ana mō ōna waewae.

⁶ He rore kei roto i te hē o te tangata kino;

ko te tangata tika ia he waiata tāna, he koa.

⁷ E mahara ana te tangata tika ki te take a te rawakore;

kāhore o te tangata kino whakaaro kia mōhiotia e ia.

⁸ Mā ngā tāngata whakahī e tahu te pā kia mura;

ko tā te hunga whakaaro nui ia he whakatahuri atu i te riri.

⁹ Ki te totohe te tangata whakaaro nui ki te tangata wairangi,

ahakoa riri ia, kata rānei, kāhore he tānga.

¹⁰ E mauāhara ana te tangata whakaheke toto ki te tangata i te ngākau tapatahi;

tēnā ko te hunga tika, ka whai rātou kia whakaorangia ia.

¹¹ E puakina ana e te wairangi tōna riri katoa ki waho;

e puritia mai ana ia e te tangata whakaaro nui, e pēhia ana.

¹² Ki te whakarongo te rangatira ki te teka,

he kino katoa āna tāngata.

¹³ E tūtaki ana te rawakore rāua ko te kaitūkino ki a rāua;

ko Ihowā te kaiwhakamārama o ngā kanohi ō rāua tokorua.

¹⁴ Ko te kīngi e pono ana tāna whakawā mō ngā rawakore,

ka whakapūmautia tōna torōna ake ake.

¹⁵ Ko te whiu, ko te riri i te hē, he mea hōmai ērā i te whakaaro nui;

tēnā ko te tamaiti mahue noa, ka whakamā a ia tōna whaea.

¹⁶ Ka tokomaha te hunga kino, ka nui te hē;

ka kite ia te hunga tika i tō rātou hinganga.

¹⁷ Pākia tāu tama, ā, ka whai okiokinga koe i a ia;

āe rā, he āhuareka tāna e hōmai ai ki tōu wairua.

¹⁸ Ki te kāhore he whakakitenga, ka kore te iwi e tūpato;

ko te kaupupuri ia i te ture, ka hari ia.

¹⁹ Ehara te kupu i te papaki mō te pononga;

ahakoa hoki ia mātau, e kore ia e rongo.

²⁰ Ka kite rānei koe i te tangata kaikā ki te kōrero?

Engari, te wairangi ka tōtika ake i a ia.

²¹ Ko te tangata e penapena ana i tāna pononga mai o te tamarikitanga,

ka waiho ia e ia i te mutunga hei tama tupu.

²² He whakaoho whawhai tā te tangata pukuriri;

he nui rawa hoki te hē o te tangata āritarita.

²³ Ka whakaititia iho te tangata e tōna whakapehapeha;

ka whai hōnore ia te tangata ngākau pāpaku.

²⁴ Ko te tangata e whakauru ana ki tā te tāhae, e kino ana ki tōna ake wairua;

e rongo ana ia i te kanga, kāhore e kīki.

²⁵ He rore e hōmai ana e te wehi ki te tangata;

ko te tangata ia e whakawhirinaki ana ki a Ihowā ka mawhiti.

- ²⁶ He tokomaha e whai ana kia paingia e te rangatira;
 otiia i ahu mai i a Ihowā te whakawā mō te tangata.
²⁷ He mea whakarihariha ki te hunga tika te tangata whakahaere hē;
 ā, he mea whakarihariha hoki ki te tangata kino te tangata he tika tōna ara.

30

Ngā Whakatauki a Akuru

- ¹ Ko ngā kupu a Akuru tama a Iakehe; ko te poropititanga.
 I kōrero taua tangata ki a Itiere,
 ki a Itiere rāua ko Ukara:
- ² He pono ko ahau te mea pōauau rawa o ngā tāngata,
 kāhore hoki he mātauranga tangata i roto i ahau.
³ Kīhai hoki ahau i whakaakona ki te whakaaro nui,
 kīhai anō i mōhio ki te Mea Tapu.
⁴ Ko wai kua piki atu ki te rangi, ā, heke mai ai anō?
 Ko wai kua pūpū i te hau ki roto ki ōna ringa?
 Nā wai i takai ngā wai ki roto ki tōna kākahu?
 Nā wai i whakapūmau ngā pito katoa o te whenua?
 Ko wai tōna ingoa,
 ā, ko wai hoki te ingoa o tāna tama?
 Kī te mōhiotia e koe!
- ⁵ Ko ngā kupu katoa a te Atua he mea whakamātau;
 he whakangungu rākau ia ki te hunga katoa e whakawhirinaki ana ki a ia.
⁶ Kaua e tāpiritia ētahi kupu ki āna,
 kei riria e ia tōu hē, ā, ka kitea koe he tangata kōrero teka.
- ⁷ E rua ngā mea kua inoia e ahau i a koe;
 kaua ēnā e kaiponuhia i ahau i mua i tōku matenga:
⁸ Whakamataratia atu i ahau te horihori me te kōrero teka;
 kaua e hōmai te rawakore ki ahau, te taonga rānei;
 whāngaia ahau ki te kai e rite ana māku.
⁹ Kei mākona ahau, ā, ka whakakāhore ki a koe,
 ka mea, "Ko wai a Ihowā?"
 Kei rawakore rānei ahau, ā, ka whānako,
 ka whakahua noa hoki i te ingoa o tōku Atua.
- ¹⁰ Kaua e kōrerotia te pononga ki tōna ariki,
 kei kanga ia i a koe, ā, ko koe e hē.
- ¹¹ Tērā te whakatupuranga, he kanga tā rātou i tō rātou pāpā,
 kāhore hoki e manaaki i tō rātou whaea.
¹² Tērā te whakatupuranga, he mā ki tā rātou nā titiro,
 otirā kāhore anō kia horoia atu tō rātou paru.
¹³ Tērā te whakatupuranga, nā, te whakakake o ō rātou kanohi.
 Kua whakarewaina ake hoki ō rātou kamo!
¹⁴ Tērā te whakatupuranga, ko ō rātou niho ānō he hoari,
 ko ō rātou niho pūrākau ānō he māripi,
 hei horo i te hunga iti i runga i te whenua,
 i ngā rawakore hoki i roto i ngā tāngata.
- ¹⁵ E rua ngā tamāhine a te ngata,
 ko tā rāua karanga, "Hōmai, hōmai."
 E toru ngā mea e kore rawa e mākona,
 āe rā, e whā ngā mea e kore e kī, "Kāti":
¹⁶ ko te rua tūpāpaku; ko te kōpū pakoko;
 ko te whenua kīhai i pukuwaitia,
 ā, ko te ahi e kore nei e kī, "Kāti!"
- ¹⁷ Ko te kanohi e whakahī ana ki te pāpā,
 e whakahāwea ana ki te whakarongo ki tōna whaea,

mā ngā raweni o te awaawa ia e tīkaro,
ā, mā ngā pī ēkara e kai.

¹⁸ E toru ngā mea he whakamīharo rawa, e kore e taea e ahau,
āe rā, e whā kāhore e mōhiotia e ahau:

¹⁹ ko te huarahi o te ēkara i te rangi;
ko te huarahi o te nākahi i runga i te kāmaka;
ko te huarahi o te kaupuke i waenga moana;
ā, ko te huarahi o te tangata ki te kōtiro.

²⁰ He pērā anō te huarahi o te wahine pūremu:
ka kai ia, ā, ka horoi i tōna māngai,
ā, ka kī, "Kāhore āku mahi hē."

²¹ E toru ngā mea e korikori ai te whenua;
ā, e whā, he mea e kore e manawanuitia e ia:

²² ko te pononga ina whakakīngitia ia;
ko te wairangi hoki ina mākona i te taro;
²³ ko te wahine whakarihariha ina whiwhi i te tāne;
ā, ko te pononga wahine ina tuku iho māna ngā mea a tōna rangatira.

²⁴ E whā ngā mea ririki i runga i te whenua,
he nui noa atu ia ngā whakaaro:

²⁵ ko ngā pōpokorua ehara i te iwi kaha,
heoi e mea ana i te kai mā rātou i te raumati;
²⁶ ko ngā koni, he iwi ngoikore,
heoi e hanga ana i ō rātou whare ki te kāmaka;
²⁷ ko ngā māwhitiwhiti, kāhore ō rātou kīngi,
heoi haere rōpū ana rātou katoa;
²⁸ ko te mokomoko, ko ōna peke hei pupuri māna;
otiia kei roto ia i ngā whare kīngi.

²⁹ E toru ngā mea, he tau tā rātou hīkoi,
āe rā, e whā he huatau ki te haere:

³⁰ ko te raiona, ko te mea kaha rawa o ngā kararehe,
e kore nei e tahuri mai i te aroaro o tētahi;
³¹ ko te kurī horo; ko te koati toa anō hoki;
ā, ko te kīngi, kāhore nei tētahi e maranga ake ki a ia.

³² Ki te mea he mahi kūware tau i a koe i whakaneke ake ai i a koe,
ki te mea rānei i whakaaro kīno koe,
kōpania tōu ringa ki tōu māngai.

³³ He pono hoki ki te hurihia te waiū ka puta mai he pata,
ā, ki te kōwiria te ihu ka puta mai he toto;
waihoki ki te ākina te riri ka puta he whawhai.

31

He Tohutohu ki tētahi Kīngi

¹ Ko ngā kupu a Kīngi Remuera; ko te poropititanga i whakaakona ai ia e tōna whaea:

² He aha, e tāku tama? He aha, e te tama a tōku kōpū?

Ā, he aha, e te tama a āku kupu taurangi?

³ Kaua e hoatu tōu kaha ki ngā wāhine,
ōu ara hoki ki te mea whakangaro o ngā kīngi.

⁴ Ehara mā ngā kīngi, e Remuera,
ehara mā ngā kīngi te inu wāina;
ehara hoki mā ngā rangatira te mea, "Kei hea he wai kaha?"

⁵ Kei inu rātou, ā, ka wareware ki te ture,
ā, ka whakapeau kē i te whakawā o te tangata e tūkinotia ana.

⁶ Hoatu he wai kaha mā te tangata e tata ana te marere,
he wāina hoki ki ngā wairua pōuri;

⁷ tukua ia kia inu, kia wareware ai ki tōna rawakore,

ā, kore ake he mahara ki ōna mate.

- ⁸ Kia puaki tōu māngai mō te wahangū,
i te whakawākanga o te hunga katoa kua waiho mō te mate.
⁹ Kia puaki tōu māngai, whakaritea te whakawā i runga i te tika,
tohea te tohe a te ware, a te rawakore.

Te Wahine Pai Tōna Āhua

- ¹⁰ Ko wai e kite i te wahine e ū ana tōna pai?
Ko tōna utu hoki kei runga noa atu i tō ngā rupi.
¹¹ Ka whakapono te ngākau o tāna tāne ki a ia,
ā, kāhore ōna hapanga i te taonga.
¹² He pai tāna e mea ai ki a ia, kāhore hoki he kino,
i ngā rā katoa e ora ai ia.
¹³ E kimi ana ia i te huruhuru hipi, i te muka,
ā, ka ngākau nui te mahi a ōna ringa.
¹⁴ Ko tōna rite kei ngā kaipuke o ngā kaihekohoko;
e mauria mai ana e ia tāna kai i tawhiti.
¹⁵ E maranga ana hoki ia i te mea e pō tonu ana,
ā, hoatu ana e ia he kai mā tōna whare,
he mahi hoki e rite ana mā āna kōtiro.
¹⁶ E whakaaroaro ana ia ki tētahi māra, ā, ka hokona e ia;
whakatōkia ana e ia he māra wāina, he hua nā ōna ringa.
¹⁷ E whītiki ana ia i tōna hope ki te kaha,
e mea ana i ōna tākakau kia pakari.
¹⁸ Ka kite ia he pai tāna i hokohoko ai;
e kore tāna rama e mate i te pō.
¹⁹ Ka totoro atu ōna ringa ki te mea tākai miro,
ka pupuri ōna ringa ki te pou muka.
²⁰ Ka wherahia tōna ringa ki te ware;
āe rā, ka totoro atu ōna ringa ki te rawakore.
²¹ E kore ia e wehi i te hukarere mō tōna whare;
nō te mea kua kākahuria tōna whare katoa ki te ngangana.
²² Oti ake i a ia te whatuwhatu he whāriki mōna;
he rīnena pai, he pāpura ōna kākahu.
²³ E mōhiotia ana tāna tāne i ngā kūwaha,
ina noho tahi ia ki ngā kaumātua o te whenua.
²⁴ E hangā ana e ia he rīnena pai, ā, hokona atu ana;
e hoatu ana e ia he whītiki ki ngā kaihekoko.
²⁵ He kaha, he hōnore ōna kākahu;
ā, e kata ana ia ki ngā rā ō muri atu.
²⁶ He nui ōna whakaaro ina puaki tōna māngai;
kei tōna arero te ture o te atawhai.
²⁷ Ka āta tirohia e ia ngā ara o tōna whare,
e kore anō ia e kai i te taro o te māngere.
²⁸ Ka whakatika āna tamariki, ā, he kupu manaaki tā rātou mōna;
tāna tāne hoki, ka whakamoemiti anō ia ki a ia, ka mea:
²⁹ “He tokomaha ngā tamāhine i ū te pai o tā rātou mahi,
otiia, hira ake tau i ā rātou katoa.”
³⁰ He mea teka noa te manako, he mea horihori te ātaahua;
tēnā ko te wahine e wehi ana i a Ihowā, ko ia e whakamoemititia.
³¹ Hoatu ki a ia o ngā hua o ōna ringa;
ā, mā āna mahi ia e whakamoemiti i ngā kūwaha.

Ko te Kaikauwhau

He Whakaaro o tētahi Kingi Kaikauwhau

¹ Ko ngā kupu a te Kaikauwhau, arā a te tama a Rāwiri, i kīngi nei ki Hiruhārama:

² “He tino horihori rawa,” e ai tā te Kaikauwhau,
“he tino horihori rawa; he horihori katoa!”

³ He aha te pai ki te tangata o tōna māuiui katoa
e māuiui ai ia i raro i te rā?

⁴ Ko tēnei whakatupuranga e haere atu ana,
ko tērā whakatupuranga e haere mai ana;
ko te whenua ia, mau tonu.

⁵ E whiti ana hoki te rā, e heke atu ana te rā,
hohoro tonu atu ki tōna wāhi i whiti mai ai.

⁶ E anga ana te hau ki te tonga,
nā, ka taka ki te raki;

he hanga takataka tonu tāna i tōna ara,
ā, ka hoki mai anō te hau ki ōna takatakanga.

⁷ E rere ana ngā awa katoa ki te moana,
heoi kāhore e kī te moana;
ko te wāhi i rere mai ai ngā awa,
ka hoki atu anō rātou ki reira.

⁸ Māuiui rawa ngā mea katoa,
e kore e taea e te tangata te kōrero;
e kore te kanohi e ngata i te mātakitaki,
e kore te taringa e kī i te whakarongo.

⁹ Ko tō mua mea koia anō hei mea āianeī,
ā, ko te mea i mahia i mua ka mahia anō āianeī;
kāhore hoki he mea hou i raro i te rā.

¹⁰ Tērā anō rānei he mea e kī ai tētahi,
“Titiro, he mea hou tēnei?”

He mea ia nō ngā wā ō mua,
nō ērā i mua atu i a tātou.

¹¹ Kāhore he mahara ki ngā whakatupuranga o mua;
kāhore hoki e maharatia
ngā whakatupuranga e haere mai
ā muri nei e te hunga ō muri atu.

Te Huakore o te Whai Whakaaronui

¹² Ko ahau, ko te Kaikauwhau, te kīngi o Iharaira i Hiruhārama.

¹³ Nā, ka whakaangahia e ahau tōku ngākau ki te whakaaro nui hei rapu, hei kimi i ngā
mea katoa e mahia ana i raro i te rangi. Nā te Atua tēnei whakararuraru kino i hōmai ki
ngā tama a te tangata hei whakararu i a rātou.

¹⁴ Kua kite ahau i ngā mea katoa e mahia ana i raro i te rā; nanā, he horihori katoa, he
whai hoki i te hau.

¹⁵ Ko te mea piko e kore e taea te whakahāngai;
ko te mea koha e kore e taea te tatau.

¹⁶ I kōrerorero ahau ki tōku ngākau, i mea, “Nanā, kua whiwhi rawa ahau i te whakaaro
nui ki runga ake i ō te hunga katoa i mua atu i ahau i Hiruhārama; āe rā, he maha ngā
mea kua kitea e tōku ngākau o te whakaaro nui, o te mātauranga.”

¹⁷ Nā, ka whakaangahia e ahau tōku ngākau kia mōhio ki te whakaaro nui, kia mōhio ki
te haurangi, ki te wairangi; ā, kua kite ahau he whai anō hoki tēnei i te hau.

¹⁸ Mā te nui hoki o te whakaaro ka nui ai te pōuri,
ā, ko te tangata e whakaneke ake ana
i te mātauranga e whakaneke ake ana i te mamae.

2

¹ I mea ahau i roto i tōku ngākau, “Tēnā rā, ka whakamātauria koe e ahau ki te koa; nā, te āhuareka māu.” Heoi, he horihori anō hoki tēnei.

² Ko te kata, kīa iho e ahau “He haurangi,” ko te koa, “He mahi aha tāna?”

³ I whai ahau i roto i tōku ngākau me pēhea te whakaahuaereka i tōku kikokiko ki te wāina – me te whakahaere anō ia a tōku ngākau i ahau i runga i te whakaaro nui – ā, me pēhea tāku hopu i te wairangi, kia kitea rā anō e ahau he aha rā tēnā mea pai a ngā tama a te tangata e mahia nei i raro i te rangi i ngā rā katoa e ora nei rātou.

⁴ I mahia e ahau ētahi mahi nunui māku; i hangā e ahau ētahi whare mōku; i whakatōkia e ahau ētahi māra wāina māku.

⁵ I hangā e ahau ētahi kāri māku, me ētahi māra rākau, whakatōkia iho e ahau ki reira ngā tū rākau katoa e whai hua ana.

⁶ I hangā e ahau he poka wai māku hei whakamākūkū mai i reira i te ngahere, i te wāhi i whakaturia ai ngā rākau.

⁷ I hokona e ahau he pononga tāne, he pononga wāhine, ā, he pononga anō i whānau ki tōku whare; he tini hoki āku kāhui kau, āku kāhui hipi, maha atu i ā te hunga katoa i mua atu i ahau i Hiruhārama.

⁸ I āmeneā mai anō e ahau he hiriwa, he kōura, me te taonga i rawe ki ngā kīngi, ki ngā kāwanatanga; i meatia anō e ahau he kaiwaiata, tāne, he kaiwaiata wāhine, me ngā āhuareka anō a ngā tama a te tangata, te tini o te wāhine iti.

⁹ Heoi, kua nui ahau, neke noa ake ana āku i ā te hunga katoa i mua ake i ahau i Hiruhārama, me te mau anō hoki tōku whakaaro nui.

¹⁰ Ko ngā mea katoa anō hoki i hiahiaatia e ōku kanohi,

kīhai i kaiponuhia e ahau i a rāua,

kīhai anō i pēhia e ahau tōku ngākau i te meatanga atu ki tētahi whakahari;

i hari hoki tōku ngākau i ōku ruhatanga katoa;

ā, ko te wāhi tēnei māku o ōku ruhatanga katoa.

¹¹ Kātahi ahau ka titiro ki ngā mahi katoa i mahia e ōku ringa,

ki te ruhatanga hoki i ruha ai ahau i te mahinga;

nanā, he horihori katoa, he whai kau i te hau,

ā, kāhore he hua pai i raro i te rā.

Te Whakaaronui me te Wairangi

¹² I anga anō ahau ki te mātakitaki ki te whakaaro nui,

ki te haurangi, ki te wairangi;

he aha koia te mea e taea e te tangata e haere mai ana i muri i te kīngi?

Heoi anō ko te mea kua oti noa ake.

¹³ Kātahi ahau ka kite, hira ake te whakaaro nui i te wairangi;

he pērā hoki me te māranga e hira ake ana i te pōuri.

¹⁴ Ko te tangata whakaaro nui,

kei tōna mähunga ōna kanohi,

ā, kei te pōuri te wairangi e haere ana.

Otiia, i kite anō ahau kotahi tonu te mea e pā ana ki a rātou katoa.

¹⁵ Kātahi ahau ka kī ake i roto i tōku ngākau,

“Ko te mea i pā ki te wairangi ka pā anō ki ahau nei anō hoki;

he aha hoki ōku whakaaro i nui ake ai?”

Nā, ko tāku kīanga ake i roto i tōku ngākau,

“He horihori anō hoki tēnei.”

¹⁶ Nō te mea kāhore he maharatanga ki te tangata whakaaro nui,

pērā anō i te kore ki te wairangi ā ake ake;

inā hoki i ngā rā e haere ake nei kua wareware noa ake ngā mea katoa.

Nā, ko tō te tangata whakaaro nui tōna matenga, pērā anō i tō te wairangi!

¹⁷ Nā, kua kino ahau ki te ora; nō te mea he hē ki ahau te mahi e mahia ana i raro i te rā; he horihori katoa hoki, he whai kau i te hau.

¹⁸ I kino anō hoki ahau ki tōku māuiui i māuiui ai ahau i raro i te rā; inā hoki me waiho iho e ahau mā te tangata i muri i ahau.

¹⁹ Ko wai hoki e mōhio ana hei tangata whakaaro nui rānei ia, hei wairangi rānei? Otiia, hei a ia te tikanga mō ōku māuiui katoa i māuiui ai ahau, i nui ai anō hoki ōku whakaaro i raro i te rā. He horihori anō hoki tēnei.

²⁰ Nā, ka anga ahau, ka mea kia whakaparahako tōku ngākau ki te māuiui katoa i māuiui ai ahau i raro i te rā.

²¹ Tēnei hoki tētahi tangata kei runga nei i te whakaaro nui tāna mahi, kei runga i te mātauranga, kei runga i te mōhio; otiia ka waiho e ia hei wāhi mā te tangata kīhai nei i mahi. He horihori anō tēnei, he hē nui.

²² He aha oti te tukunga iho ki te tangata o tōna māuiui katoa, o te ngana o tōna ngākau i māuiui ai ia i raro i te rā?

²³ He pōuri kau hoki ōna rā katoa, he ngākau mamae tōna raruraru, e kore anō hoki tōna ngākau e okioki i te pō. Nā, he horihori anō hoki tēnei.

²⁴ Kāhore he mea pai mā te tangata i tua atu i te kai, i te inu, i te mea kia whiwhi tōna wairua i te pai i roto i tōna māuiui. I kite anō hoki ahau i tēnei, nō te ringa o te Atua tēnei.

²⁵ Ko wai oti e nui atu tāna kai, ko wai e reka ake i ahau?

²⁶ Ki te tangata hoki e pai ana ki tō te Atua aroaro e hōmai ana e ia he whakaaro nui, he mātauranga, he koa; ki te tangata hara ia e hōmai ana e ia he raruraru, ki te kohikohi, ki te āmene mea mai, hei hoatutanga māna ki te tangata e pai ana ki tō te Atua aroaro. He horihori anō hoki tēnei, he whai i te hau.

3

He Wā mō ngā Mea Katoa

¹ He tāima anō kua takoto mō ngā mea katoa, me te wā mō ngā meatanga katoa i raro i te rangi:

² he wā e whānau ai, he wā e mate ai;

he wā e whakatō ai, he wā e hūtia ai te mea i whakatōkia;

³ he wā e patu ai, he wā e rongoā ai;

he wā e wāwāhi iho ai, he wā e hanga ake ai;

⁴ he wā e tangi ai, he wā e kata ai;

he wā e auē ai, he wā e kanikani ai;

⁵ he wā e ākiritia atu ai ngā kōhatu,

he wā e kohikohia ai ngā kōhatu,

he wā e awhi ai, he wā e kore ai e awhi;

⁶ he wā e rapu ai, he wā e ngaro ai;

he wā e tiaki ai, he wā e ākiri atu ai;

⁷ he wā e haehae ai, he wā e tuitui ai;

he wā e whakarongo puku ai, he wā e kōrero ai;

⁸ he wā e aroha ai, he wā e mauāhara ai;

he wā e whawhai ai, he wā e mau ai te rongo.

Te Mahi mai nā te Atua

⁹ He aha te pai ki te kaimahi i tāna mea i māuiui ai ia?

¹⁰ Kua kite ahau i te raruraru e hōmai ana e te Atua ki ngā tama a te tangata hei whakararu i a rātou.

¹¹ I hangā e ia ngā mea katoa kia ātaahua i tōna wā anō; ā, i whakanohoia e ia te ao ki ō rātou ngākau, engari kia kaua te tangata e kite i tā te Atua mahi i mahi ai, mai i te tīmatanga ā taea noatia te mutunga.

¹² E mōhio ana ahau kāhore he mea pai atu mō rātou i te ngākau hari, i te mahi i te pai i a rātou e ora ana;

¹³ ā, he mea hoki nā te Atua kia kai ngā tāngata katoa, kia inu, kia kite anō hoki i te pai o tō rātou māuiui katoa.

¹⁴ E mōhio ana ahau ko ngā mea katoa e hangā ana e te Atua, ka mau tonu ā ake ake; e kore tētahi mea e honoa mai, e kore anō hoki tētahi wāhi e tangohia atu. I meatia hoki e te Atua kia wehi ai ngā tāngata i tōna aroaro.

¹⁵ Ko tō mua mea koia anō tēnei ināianei; nā, ko te mea e puta mai ā mua kua puta noa ake; e rapua ana anō e te Atua te mea onamata.

He Tūkino i roto i te Ao

¹⁶ Nā, i kitea anō e ahau i raro i te rā, ko te wāhi o te whakawā i reira ia te kino, ā, ko te wāhi o te tika ko te kino i reira.

¹⁷ Ka mea ahau i roto i tōku ngākau, “Tērā e whakawākia e te Atua te tangata tika rāua ko te tangata kino; nō te mea kua takoto te wā i reira mō ngā meatanga katoa, mō ngā mahi katoa.”

¹⁸ I mea ahau i roto i tōku ngākau, “Nā te mea mō ngā tama a te tangata, he mea nā te Atua hei whakaatu i a rātou, kia kite ai rātou he pērā noa iho rātou i te kararehe.”

¹⁹ Ko te mea hoki e pā ana ki ngā tama a te tangata, e pā ana ki ngā kararehe; kotahi tonu te mea e pā ana ki a rātou; ko te matenga o tētahi rite tonu ki te matenga o tētahi. Āe rā, kotahi tonu anō manawa ō rātou katoa; kīhai hoki te tangata i hipa ake i te kararehe; he horihori hoki te katoa.

²⁰ E haere ana te katoa ki te wāhi kotahi; nō te puehu nei te katoa, ka hoki anō te katoa ki te puehu.

²¹ Ko wai e mātau ana ki te wairua o te tangata, e haere ana rānei ki runga, ki te wairua rānei o te kararehe, mehemea rānei e heke iho ana ki raro ki te whenua?

²² Nā, ka kite ahau kāhore he pai nui atu i tēnei, arā kia koa te tangata ki āna mahi; ko te wāhi hoki tērā māna; mā wai ia e whakahoki mai, e mea kia kite i ngā mea e puta mai i muri i a ia?

4

¹ Nā, ka tahuri ahau, ā, ka titiro ki ngā tūkinotanga katoa e mahia nei i raro i te rā.

Nā, ko ngā roimata o te hunga i tūkinotia,
kāhore hoki ō rātou kaiwhakamārie;
ā, he kaha kei te ringa o ō rātou kaitūkino,
otiiā kāhore ō rātou kaiwhakamārie.

² Nā, ko tāku whakamoemiti ki te hunga mate kua mate noa ake,
nui atu i tāku ki te hunga ora e ora nei.

³ Engari ia pai atu i a rāua
te tangata kāhore anō i whānau noa,
kāhore anō i kite noa i te mahi hē
e mahia nei i raro i te rā.

⁴ Nā, ka kite ahau i te māuiui katoa, i ngā mahi tohunga katoa, he mea hoki tēnei e hae ai te tangata ki tōna hoa. He horihori anō hoki tēnei, ā, he whai kau i te hau.

⁵ Ko te wairangi, kei te kōtui i ōna ringa,
ā, kainga ana e ia ōna kikokiko ake.

⁶ He pai kē te ringa kī i runga i te āta noho,
i ngā ringa kī e rua, ki te mea he ruha,
he whai noa i te hau.

⁷ Kātahi ahau ka tahuri, ā, ka kite i te horihori i raro i te rā:

⁸ he tangata tērā, ko ia anake, kāhore hoki ōna tokorua;
āe rā, kāhore anō hoki āna tama, ōna tuākana, tēina rānei;
heoi kāhore he mutunga o tāna mahi katoa,
e kore anō hoki ōna kanohi e mākona i ngā taonga.

Nā, ka mea ia, “Ki a wai tōku whakaaro i ahau ka mahi nei,
ka whakatiki nei i tōku wairua ki te pai?”
He horihori anō tēnei, he raruraru kino.

Te Painga o te Hoa

⁹ Erangi te tokorua i te kotahi;
nō te mea ka whiwhi rāua ki te utu pai i tā rāua mahi.

¹⁰ Ki te hinga hoki tētahi, mā tōna hoa ia e whakaara;
auē te mate mō te kotahi, ina hinga,
ki te kāhore te whakatokorua hei whakaara i a ia!

¹¹ Ki te takoto tahi anō ngā tokorua, ka mahana rāua;
he tangata kotahi ia, mā te aha ka mahana ai tōna kotahi?

¹² Ki te kaha tētahi i a ia kotahi nei,
ka māia te tokorua ki a ia.

E kore hoki te aho takitoru e motu wawe.

¹³ Pai ake te tamaiti rawakore, whakaaro nui i te kīngi kua koroheketia, kua wairangi, kua kore nei ōna mōhio ki te whakarongo ina whakatūpatoria.

¹⁴ I puta mai hoki tērā i roto i te whare herehere, hei kīngi; āe rā, ahakoa i roto i tōna whenua i kīngi ai, i whānau rawakore mai ia.

¹⁵ I kite ahau i te hunga ora katoa e haere nei i raro i te rā, kei te tama rātou, kei te tuarua, kua tū nei i te tūnga o tērā.

¹⁶ Kāhore he mutunga o te iwi katoa, arā o te hunga ko ia nei tō rātou ariki; nā, e kore ō muri iho i a ia e koa ki a ia. He pono, he horihori anō hoki tēnei, ā, he whai kau i te hau.

5

Te Wehi, te Māhaki, te Manawa

¹ Tiakina tōu waewae ina haere koe ki te whare o te Atua; he pai kē te whakatata ki te whakarongo i te hoatu i te patunga tapu a ngā wairangi; kāhore hoki rātou e mōhio he mahi kino tā rātou.

² Kei pōrahurahu tōu māngai,
kei hohoro hoki te puaki o tētahi kupu
a tōu ngākau i te aroaro o te Atua;
nō te mea kei te rangi te Atua,
ā, ko koe kei runga i te whenua;
mō reira kia torutoru āu kupu.

³ Ka puta mai hoki te rekanga kanohi ina nui te raruraru;
me te reo o te wairangi ki te maha o ngā kupu.

⁴ Ki te kīia taurangitia e koe tētahi mea mā te Atua, kei whakaroa koe ki te whakamana. E kore hoki ia e pai ki ngā wairangi; whakamanā e koe tāu i kī taurangi ai.

⁵ He pai kē ki te kore āu kī taurangi, i te puta i a koe o te kupu taurangi, ā, kāhore i whakamana e koe.

⁶ Kei tukua e koe tōu māngai kia mea hara mō ōu kikokiko; kaua hoki e kī ki te aroaro o te anahera, "He pōhēhē." Kia riri te Atua ki tōu reo hei aha, ā, hē iho i a ia te mahi a ōu ringa?

⁷ Nā konei tēnei mea, nā te maha o ngā rekanga kanohi, o ngā horihori, o ngā kōrero maha; ko koe ia kia wehi i te Atua.

⁸ Ki te kite koe i te rawakore e tūkinotia ana, ā, e kāhakinā kētia ana te whakawā rāua ko te tika i te kāwanatanga, kaua e mīharo ki taua mea; nō te mea e maharatia ana e tētahi, he tiketike ake nei i te mea tiketike; tēnei anō hoki tētahi e tiketike ake ana i a rātou.

⁹ Mā te katoa anō hoki ngā hua o te whenua; ā, ko te kīngi hoki, nā, e mahia ana e te māra he mea māna.

¹⁰ Ko te tangata e aroha ana ki te hiriwa e kore e mākona i te hiriwa;
ā, e kore hoki te tangata e whai ana ki ngā mea maha, ki ngā hua.
He horihori anō tēnei.

¹¹ Ki te maha ngā rawa,
ka tokomaha anō ngā tāngata hei kai;
he aha hoki te pai ki te tangata nāna aua mea?
Ko te mātakitaki kau atu a ōna kanohi.

¹² Ka reka tonu te moe a te tangata mahi,
ahakoa iti tāna kai, nui rānei;

ko te tangata taonga ia,
e kore e tukua e āna mea maha kia moe.

¹³ Tērā tētahi he ngau kino i kitea e ahau i raro i te rā,
arā, he taonga e puritia ana e te tangata nāna, hei whakamamae anō i a ia;

¹⁴ ā, ka pau aua taonga i te raruraru kino.

Nā, ka whānau he tama māna,
kāhore he mea i tōna ringa.

¹⁵ Ka rite ki tōna haerenga mai i te kōpū o tōna whaea,
ka hoki tahanga atu anō ia,

ka pērā i tōna haerenga mai,
e kore anō e riro i a ia tētahi wāhi mō tāna mahi hei maunga atu mā tōna ringa.

¹⁶ Ā, he hē ngau kino anō hoki tēnei:

arā ko tōna haerenga atu ka rite i ngā mea katoa ki tōna haerenga mai;
he aha oti te pai ki a ia?
Ko tāna i mahi ai mā te hau.

¹⁷ Ā, i ōna rā katoa ka kai ia i roto i te pōuri,

ka pororaru tōna ngākau ka pāngia e te mate, ka pukuriri.

¹⁸ Nanā, ko tāku i kite ai, he mea pai, he mea ātaahua, kia kai te tangata, kia inu, kia kite hoki i te pai o tōna māuiui katoa i māuiui ai ia i raro i te rā i ngā rā katoa e ora ai ia, e hōmai nei e te Atua ki a ia; nāna hoki tēnā wāhi.

¹⁹ Ko ngā tāngata katoa hoki i hōmai ai e te Atua he taonga, he rawa, i tukua mai ai ki a rātou te tikanga mō te kai i tētahi wāhi o aua mea, mō te tango i te wāhi mā rātou, ā, kia koa rātou i tō rātou māuiui – he mea hōmai tēnei nā te Atua.

²⁰ E kore hoki e nui tōna mahara ki ngā rā i ora ai ia; nō te mea he koa mō tōna ngākau tā te Atua i whakahoki ai ki a ia.

6

Te Hohoia o te Tūmanako

¹ Tērā tētahi hē i kitea e ahau i raro i te rā, he mea taimaha anō ki runga ki ngā tāngata.

² He tangata i hōmai nei e te Atua ki a ia he taonga, he rawa, he korōria, ā, kihai tōna wairua i hapa ki tētahi mea i hiahia ai ia, otiia kihai i tukua e te Atua ki a ia te tikanga mō te kai i tētahi wāhi o aua mea, engari kainga ana e te tangata kē. He horihori tēnei, he mate kino.

³ Ki te kotahi rau ngā tamariki a tētahi tangata, ā, he maha ngā tau e ora ai ia, maha atu ngā rā o ōna tau, ā, kāhore tōna wairua i ngata i te pai, kāhore hoki ia e whai tanumanga; e mea ana ahau tērā noa atu te pai o te materoto i a ia.

⁴ I haere mai hoki tērā i runga i te horihori, ā, haere atu ana i runga i te pōuri, ā, ka taupokina tōna ingoa e te pōuri.

⁵ Kihai hoki ia i kite i te rā, kihai anō i mōhio ki a ia; nui atu tō tēnei okioki i tō tērā.

⁶ Āe, ahakoa kotahi mano tōpū ngā tau i ora ai ia, heoi kāhore he pai i kitea e ia. He teka ianei e haere ana te katoa ki te wāhi kotahi?

⁷ Ko ngā mea katoa i māuiui ai te tangata,

heī mea anō mō tōna māngai,
otiia e kore tōna wairua e mākona.

⁸ He aha oti tā te tangata whakaaro nui
e hira ake ana i tā te wairangi?

He aha hoki tā te ware,

e mōhio nei ki te haere i te aroaro o te hunga ora?

⁹ He pai kē te kite o ngā kanohi i te kaipaowe o te hiahia;
he horihori anō tēnei, ā, he whai i te hau.

¹⁰ Ko ngā mea katoa ō mua kua oti noa ake te hua ki te ingoa,
ā, e mōhiotia ana ko te tangata;

e kore hoki ia e tau hei totohe
ki te mea e kaha atu ana i a ia.

¹¹ Ka maha nei ngā mea hei whakanui i te horihori,
he aha te painga ki te tangata?

¹² Ko wai hoki e mōhio ana he aha te mea pai ki te tangata i a ia nei i te ora, i ngā rā katoa o tōna oranga horihori, e rite nei ki te ātārangi i a ia e mahi nei? Ko wai hoki hei whakaatu ki te tangata ko te aha e puta mai i muri i a ia i raro i te rā?

7

He Matekiri Whakaaro o te Oranga

¹ Ko te ingoa pai, pai atu i te hinu utu nui;
ko te rā o te matenga, pai atu i te rā o tō te tangata whānautanga.

² Ko te haere ki te whare tangihanga,
pai atu i te haere ki te whare hākari;
ko te mutunga hoki ia o ngā tāngata katoa;
ā, ka rongoātia e te tangata ora ki roto ki tōna ngākau.

³ Ko te ngākau mamae, pai atu i te kata;
mā te pōuri hoki o te mata ka pai ai te ngākau.

⁴ Kei te whare tangihanga te ngākau o te hunga whakaaro nui;
kei te whare ia o te kata te ngākau o ngā wairangi.

⁵ Ko te whakarongo, ina riria te hē e te tangata whakaaro nui,
pai atu i tā te tangata whakarongo ki te waiata a ngā wairangi.

⁶ Rite tonu hoki ki te papātanga o ngā tātarāmoa
i raro i te kōhua te kata a te wairangi.
He horihori anō tēnei.

⁷ He pono mā te pāhua ka wairangi ai te tangata whakaaro nui,
mā te mea hōmai noa hoki ka kore ai te ngākau mahara.

⁸ Ko te mutunga o te mea, pai atu i tōna tīmatanga;
pai atu te wairua manawanui i te wairua whakakake.

⁹ Kei hohoro tōu wairua ki te riri;

kei te uma hoki o ngā wairangi te riri e noho ana.

¹⁰ Kaua e mea, “He aha ngā rangi ō mua i pai ake ai i ēnei?”
Kāhore hoki he whakaaro nui ōu i ui ai koe ki tēnā.

¹¹ He pai tonu te whakaaro nui, ānō he taonga tuku iho;
āe rā, he pai rawa ake ki te hunga e kite ana i te rā.

¹² Hei whakamarumaru iho te whakaaro nui, hei pērā hoki i te moni te whakamarumaru;
ko te pai ia o te mātauranga koia tēnei, ka ora i te whakaaro nui ngā tangata nāna.

¹³ Whakaaroa tā te Atua mahi;
ko wai hoki hei mea kia tika tāna i mea ai kia hape?

¹⁴ I te rā pai kia koa,
ā, i te rā kino whakaaro;

kua mahia nei hoki e te Atua tētahi kia takoto tahi me tētahi,
he mea kia kaua ai e kitea e te tangata tētahi mea i muri i a ia.

Ngā Aupiki o te Oranga

¹⁵ Kua kite ahau i tēnei katoa i ngā rā ōku i te horihori;
he tangata tika tētahi, ngaro iho ia i runga i tōna tika;
he tangata kino tētahi, roa noa iho ia i te ao i runga i tōna kino.

¹⁶ Kaua e whakanuia rawatia tōu tika;
kaua hoki e whakanuia rawatia ōu whakaaro;
he aha koe i whakangaro ai i a koe?

¹⁷ Kaua e whakanuia rawatia tōu kino,
kaua anō hoki e wairangi;
kia mate koe hei aha, i te mea kāhore anō tōu wā kia rite noa?

¹⁸ He pai ki te puritia tēnei kupu e koe;
kaua hoki tōu ringa e unuhia mai i tērā;
ko te tangata hoki e wehi ana i te Atua ka puta mai i roto i ērā katoa.

¹⁹ Ko te whakaaro nui rahi ake tōna kaha mō te tangata whakaaro
i tō ngā rangatira kotahi tekau i roto i te pā.

²⁰ Kāhore hoki he tangata tika i te whenua e mahi ana i te pai,
ā, kāhore ōna hara.

²¹ Kaua anō e whakarongo ki ngā mea katoa e kōrerotia ana;
kei rongo koe ki tāu pononga e kanga ana i a koe;

²² he maha hoki ngā wā, e mōhio ana tōu ngākau,
i kanga ai koe anō i ētahi.

²³ I whakamātauria e ahau tēnei katoa, he mea whakaaro mārie; i mea ahau,
“Ka whakaaro nui ahau,”
otiia i matara noa atu tēnei i ahau.

²⁴ Ko te mea onāiane i tawhiti rawa, he hōhonu rawa hoki;
ko wai hei kite?

²⁵ I anga tōku ngākau, i mea kia mōhio, kia kimihia,
kia rapua ngā whakaaro nui me ngā tikanga,
kia mōhio anō hoki he wairangi te kino,
he pōrangi te wairangi.

²⁶ Ā, ka kite ahau i te mea kawa atu i te mate,
arā i te wahine, he rore nei,
he kupenga tōna ngākau,
he rāhiri hoki ōna ringa.

Ko te tangata e paingia ana e te Atua ka mawhiti i a ia;
ko te tangata hara ia ka mau i a ia.

²⁷ “Nanā, kua kitea tēnei e ahau,” e ai tā te Kaikauwhau, “he mea whakarite tētahi mea
ki tētahi, kia kitea ai te tikanga.

²⁸ He mea e rapua nei anō e tōku wairua, ā, kāhore anō i kitea; kotahi te tangata i kitea
e ahau i roto i te mano. Nā, i roto i ēnei katoa kāhore ahau i kite i tētahi wahine.

²⁹ Nanā, ko tēnei anake i kitea e ahau, arā i tika te tangata i tā te Atua hanganga; engari
he maha ngā tikanga i rapua e rātou.”

8

¹ Ko wai hei rite mō te tangata whakaaro nui?

Ko wai hoki e mōhio ana ki te tikanga o tētahi mea?

Ka ai te whakaaro nui o te tangata hei mea kia tīaho tōna mata,
ka puta kē anō hoki te taikaha o tōna mata.

Whakarongo ki te Kīngi

² Ko tāku tēnei ki a koe, Puritia te kupu a te kīngi, me whakaaro anō hoki ki tā te Atua oati.

³ Kei mea wawe koe ki te haere atu i tōna aroaro. Kaua anō hoki e tohe tonu ki te mea kino; ka oti hoki i a ia ngā mea katoa e pai ai ia.

⁴ Nō te mea he mana tō te kupu a te kīngi, ā, ko wai hei mea atu ki a ia, “E aha ana koe?”

⁵ Ko te kaipupuri o te whakahau,
e kore rawa e mōhio ki te mea hē.

E mōhio ana te ngākau o te whakaaro nui ki te wā,
ki te tikanga.

⁶ He wā hoki tō ngā meatanga katoa, he tikanga anō;
he nui hoki nō te hē o te tangata i runga i a ia.

⁷ Kāhore hoki ia e mōhio, ko te aha e puta ā mua,
mā wai hoki e whakaatu ki a ia te pēheatanga o te putanga?

⁸ Kāhore he tangata e whai mana ana ki te wairua, ki te pupuri i te wairua;
kāhore hoki he mana ki te rā o te mate.

I taua pakanga hoki e kore tētahi e tukua atu;
e kore anō te kino e whakaora i te mea e tukua atu ki a ia.

⁹ I kite ahau i tēnei katoa, i anga anō tōku ngākau ki ngā meatanga katoa e meatia ana i raro i te rā; he wā anō ka whai mana tētahi tangata ki tētahi tangata hei hē mōna.

Te Hunga Kino me te Hunga Tika

¹⁰ I kite anō ahau i reira i te hunga kino e tanumia ana, ā, i haere mai rātou ki te wāhi o te tanumanga; ā, ko te hunga i mahi i te tika i haere atu i te wāhi o te tapu, ā, warewaretia ana rātou e te pā; he horihori anō hoki tēnei.

¹¹ He kore i hohoro te whakaoti i te kupu whiu mō te mahi hē, koia i kī tonu ai ngā ngākau o ngā tama a te tangata i roto i a rātou ki te tohe ki te mahi i te kino.

¹² Ahakoa he rau ngā mahi hē a te tangata hara, ā, ka roa ōna rā; heoi e mōhio ana anō ahau, ka pai te tukunga iho ki te hunga e wehi ana i te Atua, e wehi nei i tōna aroaro.

¹³ E kore ia e pai te tukunga iho ki te tangata kino, e kore anō e whakarōaina e ia ōna rā, he ātārangi nei te rite; mōna kīhai i wehi i te aroaro o te Atua.

¹⁴ He horihori tēnei e mahia nei i runga i te whenua; arā he hunga tika ēnei, ā, ko te mea e pā ana ki a rātou pērā tonu i te mea e pā ana ki te mahi a te hunga kino; ēnei, ā, ko te mea e pā ana ki a rātou pērā tonu i te mea e pā ana ki te mahi a te hunga tika; i kī ahau he horihori anō hoki tēnei.

¹⁵ Kātahi ahau ka whakamoemiti ki te koa; nō te mea kāhore he mea pai ake mā te tangata i raro i te rā, ko te kai anake, ko te inu, ko te harakoa. Ko tērā hoki e mau ki a ia i roto i tōna māuiui i ngā rā o tōna orange, i hōmai nei e te Atua ki a ia i raro i te rā.

¹⁶ I tāku tukunga i tōku ngākau kia mōhio ki te whakaaro nui, kia kite i te raruraru e mahia nei i runga i te whenua; i te ao nei hoki, i te pō kāhore ōna kanohi e kite i te moe.

¹⁷ Kātahi ahau ka kite i te mahi a te Atua, arā, e kore e kitea e te tangata te mahi e mahia ana i raro i te rā; ahakoa māuiui noa te tangata i te rapunga, e kore e kitea e ia. Āe rā, ahakoa mea noa te tangata whakaaro nui kia mōhioia e ia, e kore e taea kia kitea e ia.

9

Ka Pā mai te Mate ki te Katoa

¹ Nā, ko tēnei katoa he mea whakaaro nā tōku ngākau, arā kia āta tirohohia tēnei katoa; ko te hunga tika, ko te hunga whakaaro nui, me ā rātou mahi, kei roto i te ringa o te Atua. E kore te tangata e mōhio he aroha rānei, he kino rānei; kei tō rātou aroaro ngā mea katoa.

² He rite tonu te pānga mai o ngā mea katoa ki ngā tangata katoa; kotahi tonu te mea e pā ana ki te tangata tika, ki te tangata kino; ki te pai, ki te mā, ki te poke; ki te tangata i te patunga tapu, ki te tangata kāhore nei āna patunga tapu.

Ko te tangata pai rite tonu

ki te tangata hara,

ko te tangata e oati ana,

ki te tangata e wehi ana i te oati.

³ He hē tēnei i roto i ngā mea katoa e meatia ana i raro i te rā, kotahi tonu te mea e pā ana ki te katoa. Ko te ngākau anō hoki o ngā tama a te tangata ki tonu i te kino; kei roto hoki te haurangi i ō rātou ngākau i a rātou e ora ana; ā muri iho ka riro rātou ki ngā tūpāpaku.

⁴ Ko te tangata hoki e tūhono ana ki te hunga ora katoa ka whai tūmanakohanga; pai atu hoki te kūrī ora i te raiona mate.

⁵ E mōhio ana hoki te hunga ora tērā rātou e mate;
ko ngā tūpāpaku ia, kāhore ō rātou mōhio ki tētahi mea,
kāhore ake hoki he utu i a rātou;
ka warewaretia hoki te mahara ki a rātou.

⁶ Ko tō rātou aroha hoki, ko tō rātou riri,
ko tō rātou hae, kua kore noa ake;
kāhore hoki he wāhi i a rātou ā ake ake,
o ngā mea katoa e meatia ana i raro i te rā.

⁷ Haere, kainga tāu kai i runga i te hari, inumia hoki tāu wāina i runga i te ngākau hari; nō te mea kua manako noa kē te Atua ki āu mahi.

⁸ I ngā wā katoa kia mā ōu kākahu; kaua hoki e whakakāhoretia te hinu mō tōu māhunga.
⁹ Kia ora tōu ngākau i tōu hoa wahine e aroha nā koe i ngā rā katoa o tōu oranga horihori, i hōmai nei ki a koe i raro i te rā, i ngā rā katoa o tōu horihori. Ko te wāhi hoki tēnā mōu i tēnei ao, i tōu māuiui anō hoki e māuiui nā koe i raro i te rā.

¹⁰ Ko ngā mea katoa e kitea e tōu ringa kia mahia, kia puta tōu uaua ki te mahi; kāhore hoki he mahi, kāhore he tikanga, kāhore he mātauranga, kāhore he whakaaro nui i te rēinga, i te wāhi ka haere atu nā koe ki reira.

¹¹ I hoki ahau, ā, i kite ahau i raro i te rā,
ehara i te mea ko te hunga tere e puta i te oma,
ko te hunga mārohirohi rānei e toa i te pakanga,
ko te hunga whakaaro nui rānei e whiwhi i te taro,
ko te hunga mōhio rānei e whiwhi i te taonga,
ko te hunga tohunga rānei e manakohia,
engari nā te wā, nā te tūpono noa,
i hōmai ki a rātou katoa.

¹² Kāhore hoki te tangata e mōhio ki te wā mōna;
he rite ki ngā ika e haoa ana ki te kupenga nanakia,
ki ngā manu hoki e mau ana i te māhanga,
he pērā anō hoki ngā tama a te tangata,
e māhangatia ana i te wā whakarihariha,
ina puta whakarere mai ki a rātou.

He Pai ake te Whakaaronui i te Mahi Wairangi

¹³ I kitea anō e ahau te whakaaro nui pēnei i raro i te rā, ā, he mea nui ki ahau.

¹⁴ Tērā tētahi pā iti, me ōna tātanga torutoru i roto. Nā, ka haere mai tētahi kīngi nui ki te tū i reira, whakapaea ana e ia, hangā ana e ia ētahi pourewa nunui hei tatau atu ki reira.

¹⁵ Nā, i kitea tētahi tangata rawakore, whakaaro nui, i roto, ā, nāna, nā tōna whakaaro nui, ka ora te pā. Otiia, kihai tētahi tangata i mahara ki taua tangata rawakore.

¹⁶ Nā, ko tāku kianga ake, “Engari rawa te whakaaro nui i te kaha; heoi whakahāweatia iho ngā whakaaro nui o te rawakore, kihai hoki āna kupu i whakarangona.”

¹⁷ Ko ngā kupu a te hunga whakaaro nui, he mea āta kōrero,
e rangona nuitia ake ana i te hāmama a te rangatira o ngā wairangi.

¹⁸ Pai ake te whakaaro nui i ngā rākau o te riri;
otiia kotahi noa te tangata hara, he nui tāna pai e takakino ai.

10

He Whakaaro Momo Kē

¹ Mā ngā ngaro mate ka piro whakahouhou ai te hinu a te kaiwhakananu;
ka pērā anō te whakaaro nui me te ingoa nui,
he iti noa te wairangi māna e tāmi.

² Kei tōna ringa matau te ngākau o te tangata whakaaro nui;
kei tōna mauī ia te ngākau o te wairangi.

³ Āe rā hoki, ka haere te wairangi i te ara, ka taka ōna mahara,
ā, ka kōrero ia ki ngā tātanga katoa he wairangi ia.

⁴ Ki te ara te wairua o te rangatira, he riri ki a koe,
kaua tōu wāhi e whakarērea;

- ka ai hoki te whakangāwari hei whakamārie mō ngā hara nui.
⁵ Tēnei tētahi kino i kitea e ahau i raro i te rā,
 e rite tonu ana ki te hē i puta mai i te rangatira;
⁶ ko te wairangi e whakanohoia ana ki runga ki ngā wāhi tiketike rawa,
 ā, ko ngā tāngata taonga e noho ana i te wāhi i raro.
⁷ I kite ahau i ngā kaimahi i runga i te hōiho,
 ā, ko ngā rangatira e haere ana, ānō he kaimahi, i runga i te whenua.
⁸ Ko te tangata e kerī ana i te rua, ka taka anō ki roto;
 ko te tangata e wāhi ana i te taiepa, ka ngaua e te nākahi.
⁹ Ko te tangata e tārai ana i ngā kōhatu, ka mamae anō i reira;
 ko te tangata e tata ana i te rākau, ka ora noa anō i reira.
¹⁰ Ki te pūhuki te rino, ā, kāhore e whakakoia te mata,
 kia nui ake anō tōna kaha;
 he pai ia ngā whakaaro nui hei whakatikatika.
¹¹ Ki te ngau te nākahi i te mea kīanō i whakawaia,
 kāhore hoki he painga o te kaiwhakawai.
¹² He ātaahua ngā kupu a te māngai o te tangata whakaaro nui;
 tēnā ko te wairangi ka horomia a ia anō e ona ngutu.
¹³ Ko te timatanga o ngā kupu a tōna māngai he wairangi;
 ko te mutunga o tāna kōrero, he haurangi, he hē.
¹⁴ He maha anō hoki ngā kupu a te wairangi;
 engari e kore te tangata e mōhio ko te aha e puta mai.
 Nā, ko ngā mea e puta mai i muri i a ia,
 mā wai rā e whakaatu ki a ia?
¹⁵ Hōhā iho ngā wairangi i tāna mahi, i tāna mahi;
 e kore nei hoki ia e mātau ki te haere ki te pā.
¹⁶ Auē te mate mōu, e te whenua he tamaiti nei tōu kīngi,
 ā, e kai ana ōu rangatira i te ata!
¹⁷ Ka hari koe, e te whenua, he tamaiti nei nō ngā rangatira tōu kīngi,
 ā, e kai ana ōu rangatira i te wā e tika ai –
 hei mea whakakaha, ehara i te mea hei whakahaurangi.
¹⁸ Mā te māngere ka totohu iho ai te tuanui o te whare;
 mā te ngoikore anō o ngā ringa ka tūturu ai te whare.
¹⁹ Hei mea mō te kata te hākari i tukua ai,
 he mea whakahari anō te wāina;
 ā, mā te hiriwa ka rite ai ngā mea katoa.
²⁰ Kaua e kangā te kīngi, kaua rawa i roto i tōu whakaaro;
 kaua hoki e kangā te tangata taonga i roto i tōu whare moenga;
 nō te mea ka kawea te reo e tētahi manu o te rangi,
 ka kōrerotia hoki taua mea e tētahi mea whai parirau.

11

Te Painga o te Mamahitanga

- ¹ Makā tāu taro ki te mata o ngā wai;
 kia maha hoki ngā rā ka kitea anō e koe.
² Hoatu tētahi wāhi mā te tokowhitu, āe mā te tokowaru anō hoki;
 e kore hoki koe e mōhio ko tēhea kino e puta mai ki te whenua.
³ Ki te kī ngā kapua i te ua,
 ka ringihia ki te whenua.
 Ki te hinga hoki te rākau ki te tonga, ki te raki rānei,
 ko te wāhi e hinga ai te rākau, ko reira anō ia takoto ai.
⁴ Ko te tangata e whai mahara ana ki te hau, e kore e rui;

ko te tangata titiro kapua e kore e kokoti.

⁵ Nā, ka kore anō koe e mōhio ki te huarahi o te hau,
ki te tupu rānei o ngā wheua i roto i te kōpū o te wahine hapū;
e kore anō hoki e mōhiohia e koe te mahi a te Atua,
a te kaimahi o ngā mea katoa.

⁶ I te ata ruia tāu purapura,
ā, i te ahiahi kaua e pēpeke tōu ringa;
kāhore hoki koe e mōhio ko tēnei rānei e tika,
ko tērā rānei, ko rāua rānei e rua ka pai ngātahi.

Te Whanaketanga me te Pakeketanga

⁷ He pono he āhuareka te mārama,
ā, he mea pai ki ngā kanohi te titiro ki te rā.

⁸ Āe rā, ki te maha ngā tau e ora ai te tangata,
kia hari ia ki aua tau katoa;
engari kia mahara ia ki ngā tau o te pōuri,
tērā hoki e maha.

Ko ngā mea e haere ake ana he horihori katoa.

⁹ Kia koa, e te taitamariki, ki tōu taitamarikitanga;
kia whakahari anō hoki tōu ngākau i a koe i ngā rā o tōu taitamarikitanga.
Haere hoki i ngā ara o tōu ngākau,
i te tirohanga anō a ōu kanohi;
otiia kia mōhio anō koe,
he mea ēnei katoa e riro ai koe i te Atua ki te whakawā.

¹⁰ Nō reira whakawāteatia atu te riri i tōu ngākau,
ā, whakanekehia atu te kino i tōu kikokiko;
he mea horihori nei hoki te taitamarikitanga, me te houkutatanga.

12

¹ Kia mahara rā ki tōu Kaihanga
i ngā rā o tōu taitamarikitanga,
i te mea kāhore anō kia tae noa mai ngā rā o te kino,
ā, kāhore anō kia tata mai ngā tau e kī ai koe,
“Kāhore ōku āhuareka ki ēnei tau”;

² i te mea kāhore anō kia pōuri noa te rā, te mārama,
te marama, me ngā whetū,
ā, kāhore anō kia hoki mai ngā kapua i muri i te ua;

³ i te rā e wiri ai ngā kaitiaki o te whare,
ā, ka piko iho ngā tāngata mārohirohi,
ka mutu anō hoki tā ngā kaihuri, nō te mea he torutoru rātou,
ka pōuri anō hoki ngā mea e titiro mai nei i ngā matapihi.

⁴ Ā, ka tūtakina ngā tataui i te huarahi;
ā, ka iti te haruru o te huri,
ā, ka ara ake tētahi i te tangi o te manu,
ka whakahokia iho hoki ki raro ngā kōtiro katoa o te waiata.

⁵ Āe rā, ka wehi rātou i te mea tiketike,
kei te huarahi hoki ngā mea whakamataku;
ā, ka puāwai te aramona,
ka taimaha anō hoki te māwhitiwhiti,
ka iti haere te hiahia.

Ka haere nei hoki te tangata ki tōna whare tūturu,
ā, ka hāereere ngā kaitangi i ngā huarahi.

⁶ I te mea kāhore anō kia mawheto noa te aho hiriwa,
kia pakaru noa rānei te oko kōura,
kia pakaru rānei te hāka ki te puna,
kia pakaru te wīra ki te poka wai,

⁷ ā, ka hoki te puehu ki te whenua,
ki tōna āhua ō mua,
ā, ka hoki te wairua ki te Atua nāna nei i hōmai.

⁸ "He horihori, he tino horihori," e ai tā te Kaikauwhau;
"he horihori te katoa."

Te Whakarāpopototanga

⁹ Nā, nō te mea he tangata whakaaro nui te Kaikauwhau, koia i whakaakona tonutia ai e ia te iwi ki te mātauranga; āe rā, i whakaaroaro ia, i rapu, ā, i āta whakatakotoria e ia ngā whakatauki maha.

¹⁰ I whai te Kaikauwhau kia kitea ngā kupu huatau; he mea tika anō te mea i tuhituhia, he kupu pono.

¹¹ Ko ngā kupu a te hunga whakaaro nui koia anō kei ngā werowero, ā, ko ngā kupu a ngā kaihuihui o ngā whakaminenga kei ngā whao i titia kia mau, he mea i hōmai e te hēpara kotahi.

¹² Ā, kia ai ēnei hei whakatūpato i a koe, e tāku tama. Ko te tuhi i ngā pukapuka maha kāhore he mutunga; ki te nui hoki te ako ka māuiui te kikokiko.

¹³ Ko te whakamutunga tēnei o te mea katoa;
kua rangona katoatia.

E wehi ki te Atua, puritia āna whakahau;
ko ngā mea katoa hoki ēnei hei mahi mā te tangata.

¹⁴ Nō te mea ka whakawākia ngā mahi katoa e te Atua,
te mea huna anō hoki,
ahakoa pai, ahakoa kino.

Ko te Waiata a Horomona

¹ Ko te waiata o ngā waiata, ko tā Horomona.

He Pai atu te Aroha i te Wāina

Te Wahine

² Kia kihia ahau e ia ki ngā kihi a tōna māngai!

He pai atu hoki tōu aroha i te wāina.

³ He kakara pai tō ōu hinu;

ko tōu ingoa anō he hinu kua oti te riringi;

nā reira i aroha ai ngā wāhina ki a koe.

⁴ Kūmea ahau; ka rere atu mātou, ka whai i a koe;

kua oti ahau te kawē e te kīngi ki ōna rūma.

Ngā Hoa

Ka koa mātou, ka hari ki a koe;

engari tōu aroha i te wāina hei maharatanga atu mā mātou.

E tika ana tō rātou aroha ki a koe!

Te Wahine

⁵ He mangu ahau, otiia he ātaahua anō,

e ngā tamāhine o Hiruhārama,

rite tonu anō ki ngā tēneti o Kerara,

ki ngā kākahu tauārai o Horomona.

⁶ Kaua e titiro mai ki ahau, nō te mea he parauri ahau,

nō te mea kua tahuna ahau e te rā.

I riri ngā tama a tōku whaea ki ahau,

meinga ana ahau e rātou hei kaitiaki mō ngā māra wāina;

ko tāku māra ia, ko tāku ake, kihai i tiakina e ahau.

⁷ Whakaaturia mai ki ahau, e tā tōku wairua e aroha nei,

ko hea koe whāngai ai,

ko hea koe mea ai i tau kāhui kia takoto i te poutūmārōtanga.

Kia rite ahau hei aha ki te māhunga taupoki

i te taha o ngā kāhui a ōu hoa?

Ngā Hoa

⁸ Ki te kore koe e mōhio,

e te mea ātaahua rawa o ngā wāhine,

haere atu i runga i ngā takahanga o ngā hipi,

ka whāngai i āu kūao koati

i te taha o ngā nohoanga o ngā hēpara.

Te Kōrerorero a te Tāne me te Wahine me ngā Hoa

Te Tāne

⁹ Kua whakaritea koe e ahau, e tāku e aroha nei,

ki tētahi o ngā hōiho o ngā hāriata o Parao.

¹⁰ He ātaahua ōu pāpāringa i ngā whiri o ngā makawe,

tōu kakī i ngā tautau o ngā mea whakapaipai.

¹¹ Ka hangā e mātou ētahi mekameka kōura mōu,

he mea tia ki te hiriwa.

Te Wahine

¹² I te kīngi e noho ana i tōna tēpu,

ka puta te kakara o tōku nara.

¹³ Ko te rite ki ahau o tāku e aroha nei kei te paihere maira,

e takoto nei i waenganui i ōku ū.

¹⁴ He tautau hena ki ahau tāku e aroha nei,

i ngā māra wāina o Enekeri.

Te Tāne

¹⁵ Nanā, he ātaahua koe, e tāku e aroha nei;

nanā, he purotu koe;

ko ōu kanohi kei te kūkupa.

Te Wahine

¹⁶ Nanā, he ātaahua koe, e tāku kaingākau,

āe rā, he āhuareka.

Matomato tonu anō hoki tō tāua moenga;
¹⁷ he hīta ngā kurupae o tō tāua whare,
 he kauri ngā heke.

2

Te Wahine

¹ He puāwai ahau nō Harono,
 he rengarenga nō ngā awaawa.

Te Tāne

² He rengarenga i roto i ngā tātarāmoa,
 ko tāku e aroha nei i waenga i ngā tamāhine.

Te Wahine

³ Kei te āporo i roto i ngā rākau o te ngahere
 te rite o tāku kaingākau i roto i ngā taitamariki.
 Āhuareka ana tāku noho iho i raro i tōna taumarumarutanga,
 ā, he reka āna hua ki tōku ngao.
⁴ I kawea ahau e ia ki te whare hākari,
 ā, ko tōna kara i runga i ahau he aroha.
⁵ Whakakahangia ake ahau ki te karepe whakamaroke,
 whakahauorangia ahau ki te āporo;
 e mate ana hoki ahau i te aroha.
⁶ Kei raro i tōku mähunga tōna mauī,
 e awhi ana tōna matau i ahau.
⁷ He ki tēnei nāku ki a koutou, e ngā tamāhine o Hiruhārama,
 i te aroaro anō o ngā anaterope, o ngā hāta o te pārae:
 kaua e whakaohokia, kaua e whakaarahia tāku e aroha nei,
 ā kia pai rā anō ia.

Kua Pahemo te Hōtoke

Te Wahine

⁸ Ko te reo rā o tāku e aroha nei!
 Nanā, te haere mai nei ia,
 e tūpekepeke ana i runga i ngā maunga,
 e mokowhiti ana i runga i ngā pukepuke.
⁹ Rite tonu tāku e aroha nei ki te anaterope,
 ki te kūao hāta rānei.
 Tēnei ia te tū mai nei
 i muri o tō mātou taiepa,
 e mātakitaki mai ana i ngā matapihi,
 e whakaata mai ana rā roto i te mea rīpekapeka.
¹⁰ I kōrero mai tāku e aroha nei, i mea mai ki ahau:
 "E ara, e tāku ipo, e tāku mea ātaahua,
 ka haere mai.
¹¹ Nanā, kua pahemo te hōtoke,
 kua mutu te ua, kua kore.
¹² Kua puta ngā puāwai ki te whenua;
 kua tata te wā e korihi ai ngā manu,
 ā, e rangona ana te reo o te kūkupa
 ki tō tātou whenua.
¹³ Kua kōpuku ngā hua hou o te piki,
 kua puaka ngā wāina, e kakara mai nei.
 Maranga, e tōku hoa, e tāku mea ātaahua,
 haere mai hoki."

Te Tāne

¹⁴ E tāku kūkupa i roto i ngā kapiti o te kāmaka,
 i te wāhi ngaro o te pikitanga,
 kia kite ahau i tōu āhua, kia rongo ahau i tōu reo;
 he reka hoki tōu reo, he ātaahua tōu mata.
¹⁵ Hopukia mai mā tāua ngā pokiha,
 ngā pokiha ririki
 e takakino nei i ā tāua māra wāina;

kua puāwai hoki ā tāua wāina.

Te Wahine

¹⁶ Nāku tāku kaingākau, nāna hoki ahau;
kei waenga ia i ngā rengarenga e whāngai ana i tāna kāhui.

¹⁷ I te mea kīanō i mātao te rā,
ā, kīanō i rere noa ngā ātārangi,

tahuri mai, e tāku e aroha nei,
kia rite koe ki te anaterope,
ki te kūao hāta,
i ngā maunga o Pētere.

3

Te Moemoeā o te Aroha

Te Wahine

¹ I te pō, i runga i tōku moenga,
i rapua e ahau tā tōku wairua i aroha ai;
i rapua e ahau, heoi kīhai i kitea.

² Ka mea ahau, “Ka whakatika ahau āiane, ka kōpikopiko i roto i te pā,
i ngā huarahi, i ngā waharoa,
ka rapu i tā tōku wairua i aroha ai.”

Rapua ana ia e ahau, heoi kīhai i kitea.

³ I tūtaki ki ahau ngā kaitiaki
e kōpikopiko nei i roto i te pā.

“Anō rā ko ahau ki a rātou,
i kite rānei koutou i tā tōku wairua e aroha nei?”

⁴ Pahemo kau atu rātou,
kua tūtaki ahau ki tā tōku wairua e aroha nei.

Kei te pupuri ahau i a ia, kīhai hoki ia i tukua atu e ahau,
ā kawea noatia atu ia e ahau ki te whare o tōku whaea,
ki te rūma o te wahine i whānau ai ahau.

⁵ He ki tēnei nāku ki a koutou, e ngā tamāhine o Hiruhārama,
i te aroaro o ngā anaterope, o ngā hāta o te pārae:
kaua e whakaoho, kaua e whakaara i tāku e aroha nei,
kia pai rā anō ia.

Te Whakatata mai o te Tāne me ōna Hoa

Ngā Hoa

⁶ Ko wai tēnei e whakaputa mai nei i te koraha,
ānō ko ngā pou paowa,
kakara tonu i te maira, i te parakihe,
i ngā puehu katoa a te kaihoko?

⁷ Nanā, ko te amo o Horomona;
e toru tekau ngā tāngata mārohirohi i tētahi taha,
i tētahi taha, nō ngā mārohirohi o Īharaira.

⁸ He hunga mau hoari rātou katoa,
he mea whakaako ki te whawhai;
kei tōna hūwhā anō te hoari a tēnei, a tēnei,
i te wehi hoki i te pō.

⁹ I hangā e Kīngi Horomona he amo mōna,
nō Repanōna te rākau.

¹⁰ Ko ōna pou i hangā e ia ki te hiriwa,
he kōura a raro, he pāpura tōna nohoanga,
he mea whāriki a waenganui ki te aroha,
nō ngā tamāhine o Hiruhārama.

¹¹ Haere, e ngā tamāhine o Hiona,
ka mātakitaki i a Kīngi Horomona,
me te karauna anō i karaunatia ai ia e tōna whaea
i te rā o tōna mārenatanga,
i te rā hoki i koa ai tōna ngākau.

4

*Te Ātaahua Hoki o te Wāhine Mārena**Te Tāne*

¹ Nanā, he ātaahua koe, e tōku hoa;
nanā, he ātaahua koe!

Nō ngā kūkupa ōu kanohi
i muri i tōu ārai.

Ko ōu makawe, koia anō kei te kāhui koati e takoto
haere ana i te taha o Maunga Kireara.

² Ko ōu niho, ānō he kāhui hipi uha
kātahi tonu ka oti te kutikuti,
i haere mai i te horoi;

rite katoa rātou i te māhanga,
kāhore hoki he mea pakoro i roto i a rātou.

³ Ko ōu ngutu, ānō he aho ngangana,
āhuareka ana tōu māngai.

Rite tonu ki tētahi wāhi o te pamekaranete
ōu rahirahinga i muri i tōu ārai.

⁴ Rite tonu tōu kaki ki te Pourewa o Rāwiri,
he mea i hangā hei iringa mō ngā patu,
kei reira nei ngā whakangungu rākau kotahi mano e iri ana,
ko ngā whakapuru tao katoa a te hunga mārohirohi.

⁵ Ko ōu ū e rua rite tonu ki ngā kūao e rua,
he māhanga nā ngā anaterope,
e kai ana i waenga i ngā rengarenga.

⁶ I te mea kīanō i mātao noa te rā,
ā, kīanō i rere noa ngā ātārangi,
ka haere ahau ki te maunga maira,
ki te pukepuke parakihe.

⁷ He ātaahua katoa koe, e tōku hoa;
kāhore hoki ōu koha.

⁸ Tāua ka haere atu i Repanōna, e tōku hoa,
tāua atu i Repanōna.

Mātakitaki ai i te tihi o Amana,
i te tihi o Heniri raua ko Heremona,
i te nohoanga o ngā raiona,
i ngā maunga o ngā reparo.

⁹ Riro pū tōku ngākau i a koe, e tōku tuahine, e tōku hoa;
riro pū tōku ngākau i tētahi o ōu kanohi,
i tētahi o ngā mekameka whakapaipai o tōu kaki.

¹⁰ Anō te ātaahua o tōu aroha, e tōku tuahine, e tōku hoa,
Anō te pai o tōu aroha, nui atu i te wāina!
Ko te kakara hoki o ōu hinu, nui atu i ngā kīnaki kakara katoa.

¹¹ He honi kei ōu ngutu, e tōku hoa, e māturuturu ana;
he honi, he waiū kei raro i tōu arero;

ko te kakara hoki o ōu kākahu,
koia anō kei te kakara o Repanōna!

¹² He kāri kua oti te tūtaki tōku tuahine, tōku hoa;
he manawa-whenua kua oti te pāpuni, he puna kua oti te hīri.

¹³ Ko ngā mea e wana ana i a koe he kāri pamekaranete,
he pai whakarere ngā hua;
he hena, he rākau nara,

¹⁴ he nara, he hapirone, he karamu, he hinamona,
me ngā rākau parakihe katoa;

he maira, he aroe,
me ngā mea nui katoa o ngā kīnaki kakara.

¹⁵ He puna koe nō ngā kāri, he poka wai ora,
he awa totō mai hoki nō Repanōna.

Te Wāhine

¹⁶ E ara, e te hauraro;

haere mai hoki, e te tonga!
 Pupuhi mai ki tāku kāri,
 kia rere ai ngā kīnaki kakara ki waho.
 Tukua tāku e aroha nei kia haere mai ki tāna kāri,
 ki te kai i āna hua pai.

5

Te Tāne

¹ Kua tae mai ahau ki tāku kāri, e tōku tuahine, e tōku hoa;
 kua oti tāku maira me tāku kīnaki kakara te kohi,
 kua kainga e ahau tāku honikoma me tāku honi;
 kua inumia e ahau tāku wāina me tāku waiū.

Ngā Hoa

E kai, e ōku hoa; e inu,
 inā, kia nui te inu, e tāku e aroha nei.

He Moemoeā anō

Te Wahine

² I te moe ahau, ko tōku ngākau ia i te oho.
 Ko te reo tēnei o tāku e aroha nei e pātuki ana,
 e mea ana, "Te tatau ki ahau, e tōku tuahine, e tōku hoa,
 e tāku kūkupa, e tāku mea pokekore;
 ki tonu hoki tōku māhunga i te tōmairangi,
 ōku makawe anō hoki i ngā kōpata o te pō."
³ Kua oti tōku koti te unu e ahau;
 me pēhea e kākahuria ai anō?
 Kua oti ōku waewae te horoi;
 kia whakaparua anō koia e ahau?
⁴ I kuhua mai tōna ringa e tāku e aroha nei i te kōhao o te tatau,
 ā, oho ana tōku manawa mōna.
⁵ I ara atu ahau ki te uaki i te tatau ki tāku i aroha ai;
 mātūruturu ana te maira i ōku ringa,
 te maira waiwai i ōku maihao
 ki ngā puritanga o te tūtaki.
⁶ Uakina ana e ahau ki tāku i aroha ai;
 heoi kua maunu atu tāku i aroha ai, ā, kua riro.
 Tōku wairua riro pū i tāna kupu.
 I rapu ahau i a ia, heoi kīhai i kitea;
 i karangatia atu ia e ahau, kīhai anō ia i whakahoki kupu mai.
⁷ I tūtaki ki ahau ngā kaitiaki e kōpikopiko nei i te pā;
 patua ana ahau e rātou, mamae ana ahau i a rātou;
 tangohia ana tōku hīpoki i ahau
 e ngā kaitiaki o ngā taiepa.
⁸ He kī atu tēnei nāku ki a koutou, e ngā tamāhine o Hiruhārama,
 ki te tūtaki koutou ki tāku e aroha nei,
 kī atu ki a ia:
 "E mate ana ahau i te aroha."

Te Whakawhiti Kōrero a ngā Hoa me te Wahine Mārena

Ngā Hoa

⁹ E te wahine ātaahua rawa o ngā wāhine,
 he aha te nuinga ake o tāu i aroha ai i tētahi atu e arohaina ana?
 He aha te nuinga ake o tāu i aroha ai i tētahi atu e arohaina ana,
 i pēnā ai tāu kī mai ki a mātou?

Te Wahine

¹⁰ He mā tāku i aroha ai, he kiri wherowhero,
 ko te mea nui rawa o ngā mano kotahi tekau.
¹¹ Ko tōna māhunga kei te tino kōura, he mea parakore,
 ko ōna makawe he māwhatu,
 ā, mangu tonu, anō he raweni.
¹² Ko ōna kanohi kei o ngā kūkupa
 i te taha o ngā awa wai,
 he mea horoi ki te waiū,

pai rawa te whakanoho.

¹³ Ko ōna pāpāringa, ānō he tupuranga kīnaki kakara,
ānō he rārangi tarutaru reka.

Ko ōna ngutu, me te mea he rengarenga
e whakamāturu iho ana i te wai maira.

¹⁴ Ko ōna ringa, ānō he mōwhiti kōura
i whakanohoa he perira ki roto.

Ko tōna tinana, kei te rei pai rawa,
he mea whakakikorua ki te hāpira.

¹⁵ Ko ōna waewae, rite tonu ki te pou mapere,
he mea whakatū ki ngā tūranga kōura pai rawa.

Ko tōna āhua koia anō kei Repanōna,
me te hīta te tino pai rawa.

¹⁶ Ko tōna māngai he tino reka;
āe rā, he āhuareka katoa ia.

Ko tāku tēnei i aroha ai, ko tōku hoa anō tēnei,
e ngā tamāhine o Hiruhārama.

6

Ngā Hoa

¹ Kua riro ki hea tāu e aroha nā,
e te wahine ātaahua rawa o ngā wāhine?

I anga ki hea tāu e aroha nā,
kia rapu tahi ai mātou me koe?

Te Wahine

² Kua riro tāku e aroha nei ki raro, ki tāna kāri,
ki ngā tupuranga o ngā kīnaki kakara,

ki ngā kāri kai ai,
ki te kato i ngā rengarenga.

³ Nā tāku e aroha nei ahau, ā, nāku tāku e aroha nei;
kei ngā rengarenga ia e whāngai ana i tāna kāhui.

Te Ātaahua Whakaharahara o te Wahine Mārena

Te Tāne

⁴ He ātaahua koe, e tōku hoa he pērā me Tiritā;
he āhuareka koe, pērā me Hiruhārama,
he whakamataku pērā me te taua e tare ana ngā kara.

⁵ Tahuri atu ōu kanohi i ahau,
ka riro hoki ahau i a rāua.

Ko ōu makawe koia anō kei te kāhui koati
e takoto ana i te taha o Kireara.

⁶ Ko ōu niho anō he kāhui hipi uha
e haere mai ana i te horoi,

rite katoa i te māhanga,
kāhore hoki he pakoro i roto i a rātou.

⁷ Rite tonu ki tētahi wāhi o te pamekaranete ōu rahirahinga
i muri i tōu ārai.

⁸ E ono tekau ēnei kuīni, e waru tekau ngā wāhine iti,
me ngā wāhina e kore e taea te tatau.

⁹ Ko tāku kūkupa, ko tāku mea pokekore, he mea kotahi noa;
ko ia anake tā tōna whaea;
ko ia te mea i paingia rawatia e te wahine i whānau ai ia.

I kite ngā tamāhine i a ia, kei te manaaki i a ia;
āe rā, ko ngā kuīni me ngā wāhine iti,
whakamoemiti ana rātou ki a ia.

¹⁰ "Ko wai tēnei e mātakitaki mai nei, ānō ko te ata,
ātaahua tonu ānō ko te marama, marama rawa, koia anō kei te rā,
whakawehi rawa, me te mea he taua e tare ana ngā kara?"

¹¹ I haere atu ahau ki te kāri nati,
kia kite i ngā taru matomato o te awaawa;
kia kite e tupu ana rānei te wāina,
e kōpuku ana rānei ngā pamekaranete.

¹² Mōhio rawa ake ahau kua meinga ahau e tōku wairua kia tau
ki waenga ki ngā hāriata o tōku iwi rangatira.

Ngā Hoa

¹³ Hoki mai, hoki mai, e te Hurami!

Hoki mai, hoki mai, kia mātakitaki ai mātou ki a koe.

Te Tāne

He aha tā koutou e titiro ai ki te Hurami,
me te mea ko te haka o Mahanaima?

7

He Whakapuaki Whakanui

Te Tāne

¹ Anō te ātaahua o ōu waewae i roto i ōu hū,
e te tamāhine a te rangatira!

Ko ngā hononga o ōu hūhā, koia anō kei o ngā peara,
he mea hanga nā ngā ringa o te kaimahi mōhio.

² Ko tōu pito, koia anō kei te oko porotaka,
kīhai i hapa i te wāina whakaranu;

ko tōu kōpū, anō he pūranga wīti
kua oti te karapoti ki ngā rengarenga.

³ Nō ōu ū e rua, anō ko ngā kūao e rua,
he māhanga nā te anaterope.

⁴ Ko tōu kaki anō he pourewa rei.
Ko ōu kanohi, anō ko ngā roto wai i Hehepona,
i te Kūwaha o Peterapimi.

Ko tōu ihu, anō ko te Pourewa o Repanōna,
e titiro atu nei ki Ramahiku.

⁵ Ko tōu māhunga, i runga i a koe rite tonu ki Karamere,
ā, ko te makawe o tōu māhunga, ki te pāpura;
e mau herehere ana te kīngi i roto i ōna uru.

⁶ Anō te ātaahua, anō te pai ōu,
e te mea e arohaina ana, āhuareka tonu!

⁷ Rite tonu koe ki te nīkau i a koe e tū nei,
ā, ko ōu ū ki ngā tautau karepe.

⁸ I mea ahau, “Ka pikitia e ahau te nīkau,
ka hopukia atu e ahau ōna manga.”

Kia rite ōu ū ki ngā tautau o te wāina,
te kakara o tōu hā ki te āporo;

⁹ ā, ko tōu māngai kia rite ki te wāina tino pai
e mania nei tāna heke mā tāku e aroha nei,
e rere ana nā ngā ngutu o te hunga e moe ana.

Te Wahine

¹⁰ Kei tāku e aroha nei ahau;
ko ahau anō tāna e hiahia ai.

¹¹ Haere mai, e tāku e aroha nei,
tāua ka haere ki te pārae,
ka moe tāua ki ngā pā ririki.

¹² Kia moata tō tāua maranga ki ngā māra wāina;
kia kite ai, e tupu ana rānei te wāina,

kua puta rānei te karepe hou,
e kōpuku ana rānei ngā pamekaranete.

Ko reira hoatu ai e ahau tōku aroha ki a koe.

¹³ Kei te patu te kakara o ngā manitāreki,
kei ō tāua kūwaha anō ngā momo hua papai katoa,
ngā mea hou, ngā mea tawhito,
he mea rongoā nāku māu, e tāku e aroha nei.

8

¹ Auē me i rite koe ki tōku tungāne
i ngote nei i ngā ū o tōku whaea!

Ka kite ahau i a koe i waho, ka kihia koe e ahau,

āe, e kore tētahi e whakahāwea ki ahau.

² Ka aratakina koe e ahau,
ka kawea ki te whare o tōku whaea,
ko ia anō hei whakaako i ahau.
Ka whakainumia koe e ahau ki te wāina whakaranu,
ki te wai o tāku pamekaranete.

³ Ko tōna mauī ki raro i tōku mātenga,
ko tōna matau ki te awahi i ahau!

⁴ He kī atu tēnei nāku ki a koutou, e ngā tamāhine o Hiruhārama,
kaua e whakaohokia, kaua e whakaarahia tāku e aroha nei,
kia pai rā anō ia!

Te Hokinga Mai

Ngā Hoa

⁵ Ko wai tēnei e haere mai nei i te koraha
e taupuhipuhi nei ki tāna i aroha ai?

Te Wahine

Nāku koe i whakaara ake i raro i te āporo;
ko te wāhi tēnā i puta mai ai koe i roto i tōu whaea;
i puta mai anō koe i reira i roto i te wahine i whānau ai koe.

⁶ Waiho ahau hei hīri ki tōu ngākau,
hei hīri ki tōu ringa;
rite tahi hoki ki tō te mate te kaha o te aroha;
nanakia tonu te hae, ānō ko te urupā,
ko ōna hiko, he hiko ahi,
he mura pū nā Ihowā.

⁷ Nui te wai, e kore te aroha e taea te tinei,
e kore anō e ngaro i ngā awa.
Ahakoa i hoatu e te tangata
ngā rawa katoa o tōna whare mō te aroha,
ka whakahāweatia rawatia.

Ngā Hoa

⁸ He teina nohinohi tō mātou,
kāhore hoki ōna ū.
Me pēhea mātou ki tō mātou teina
i te rā e kōrerotia ai ia?

⁹ Ki te mea he taiepa ia,
ka hangā e tātou he pourewa ki runga ki a ia, he mea hiriwa.
Ki te mea he tatau ia,
ka whakakōpakina ia e tātou ki ngā papa hīta.

Te Wahine

¹⁰ He taiepa ahau,
ko ōku ū, ānō ko ōna pourewa;
nō reira, ki tāna titiro mai,
i rite ahau ki tētahi kua kite i te āta noho.

Te Tāne

¹¹ He māra wāina tā Horomona i Paara-Hamono,
tukua atu ana e ia te māra ki ngā kaitiaki;
kotahi mano ngā hiriwa hei kawenga mai mā tēnei,
mā tēnei hei utu mō ōna hua.

¹² Ko tāku māra, ko tāku ake, kei tōku aroaro;
māu, e Horomona, te kotahi mano,
ā, mā ngā kaitiaki o ōna hua e rua rau.

¹³ E koe e noho nei i ngā kāri,
e whakarongo ana ngā hoa ki tōu reo;
meinga kia rongu ahau.

Te Wahine

¹⁴ Kia hohoro, e tāku e aroha nei,
kia rite koe ki te anaterope,
ki te kūao hāta rānei

i runga i ngā maunga kīnaki kakara!

Ko te Pukapuka a Ihāia

¹ Ko te kite a Ihāia, a te tama a Āmoho, i kite ai ia mō Hūrā, mō Hiruhārama, i ngā rā o ngā kingi o Hūrā, o Utia, o Iotama, o Ahata, o Hetekia.

Te Mahi Kino a Hūrā

² Whakarongo, e ngā rangi, kia whai taringa anō;
e te whenua, kua kōrero hoki a Ihowā:

“Kua atawhai tamariki ahau, kua whakatupu hoki,
nā, kua tahuri mai rātou ki ahau.

³ E mōhio ana te kau ki tōna ariki,
te kahi he ki te takotoranga kai a tōna rangatira;
ko Ihairaira ia kāhore e mōhio,
kāhore tāku iwi e whakaaro.”

⁴ Auē, e te iwi hara,
he hunga taimaha i te kino,
he uri nō ngā kaimahi i te hē,
he tamariki whakangau kē.
Kua whakarērea e rātou a Ihowā,
kua whakahāwea ki te Mea Tapu o Ihairaira,
kua tāngata kē rātou, ā, kua hoki whakamuri.

⁵ Kia patua tonutia hoki koutou hei aha,
i tutū tonu ai koutou?

Kei te mate katoa te māhunga,
kei te ruhi katoa hoki te ngākau.

⁶ Kāhore ōna wāhi ora,
ake i te kapu o tōna waewae ā tae noa ki te māhunga;
he kaiākiko kau, he kārawarawa,
he whiunga kua pīrau;
kīhai ēnā i romia, kīhai i takaia,
kīhai anō hoki i whakangāwaritia ki te hinu.

⁷ Ko tō koutou whenua kua ururuatia;
ko ō koutou pā kua wera i te ahi;
he tangata kē kei te kai i tō koutou oneone
i tō koutou aroaro,
ururua ana, koia anō kei tā te tangata kē raupatutanga.

⁸ Ā, ka mahue iho te tamāhine a Hiona,
ānō he tihokahoka i te māra wāina,
ānō he wharau i te māra kūkamo,
he pā e whakapaea ana.

⁹ Me i kāhore a Ihowā o ngā mano
te waiho i tētahi toenga nohinohi rawa nei ki a tātou,
kua pērā tātou me Horoma,
kua rite tātou ki Komora.

¹⁰ Whakarongo ki te kupu a Ihowā
e ngā rangatira o Horoma!
Kia whai taringa mai, e te iwi o Komora,
ki te ture a tō tātou Atua!

¹¹ “Hei aha māku ā koutou patunga maha?”
e ai tā Ihowā.

“Kua mākona ahau i ngā tahunga o ngā tinana o ngā hipi toa,
i te ngako o ngā kararehe whāngai;
kāhore hoki aku manakohanga atu ki te toto o ngā pūru,
o ngā reme, o ngā koati toa rānei.

- 12 “Ka haere mai koutou, ka whakakite mai ki tōku aroaro,
ko wai i kī atu ki tēnei mea a ō koutou ringa,
kia takahia ōku marae?
- 13 Kāti te mau mai i ngā whakahere horihori;
he mea whakarihahi ki ahau te whakakakara –
te kōwhititanga marama, te hāpati, te karangatanga o ngā whakaminenga,
e kore ahau e manawanui ki te kino, ki te huihui nui.
- 14 Ko ā koutou kōwhititanga marama, ko ā koutou hākari whakarite,
e kino ana tōku ngākau.
He mea pōrearea ki ahau,
he hanga whakahōhā.
- 15 Nā, ka wherahia mai ō koutou ringa,
ka hunā e ahau ōku kanohi ki a koutou;
āe rā, ka whakanuia e koutou te inoi
e kore ahau e rongō,
kapi tonu ō koutou ringa i te toto.
- 16 Horoi i a koutou; kia mā;
whakarērea atu te kino o ā koutou hanga
i mua i ōku kanohi;
kāti te mahi i te kino;
17 ākona te mahi pai;
rapua te whakawā;
whakatūkaia tā te tangata e tūkinotia ana;
whakawākia tā te pani;
tohea tā te pouaru.
- 18 “Tēnā rā, tātou ka kōrerorero,”
e ai tā Ihowā.
- “Ahakoa i rite ō koutou hara ki te mea ngangana,
ka pērā me te hukarere te mā;
ahakoa i whero me te mea whakawhero,
ka rite ki te huruhuru hipi.
- 19 Ki te mea ka pai koutou,
ā, ka rongō, ka kai koutou i ngā mea pai o te whenua;
- 20 ki te whakakāhore koutou,
ā, ka tutū, ka pau koutou i te hoari.

Kua kōrero hoki te māngai o Ihowā.”

Te Kairautanga o te Pā

- 21 Aue! Tōna kairautanga
o te pā pono!
I kī nei ia i te whakawā,
he nohoanga nō te tika –
ināianeī ia nō ngā kaikōhuru!
- 22 Ko tāu hiriwa kua meinga hei para,
ko tāu waina, kua whakaranua ki te wai.
- 23 Ko ōu rangatira kei te whakakeke,
ā, he hoa rātou nō te hunga tāhae.
E whakapai ana rātou ki te moni whakapati,
e whai ana i te utu.
Kāhore rātou e whakawā ana mō te pani,
ā, kāhore te tohe a te pouaru e tae ana ki a rātou.
- 24 Nō reira ka mea te Ariki, a Ihowā o ngā mano,
te Mea Nui o Ihairaira:
“Nā! Ka whai mamatanga ahau i ōku hoariri,
ka whai utu ahau i ōku hoariri.
- 25 Ka tahuri atu hoki tōku ringa ki a koe,
ā, ka tahia rawatia tōu para,
ka wehea katoatia atu anō tōu tine.
- 26 Ā, ka whakahokia mai e ahau ōu kaiwhakawā kia rite ki ō mua,
me ōu kaiwhakatakoto whakaaro,
kia rite ki ō te tīmatanga;

muri iho ka kīia koe,
Ko te pā o te tika,
ko te pā piripono."

- ²⁷ Ka hokona a Hiona i runga i te whakawā,
āna tāngata hoki, e tahuri mai ana, i runga i te tika.
²⁸ Ka huihuia ia kia kotahi tonu te whakangaromanga
o te hunga poka kē, o te hunga hara,
ā, ka whakamōtītia te hunga e whakarere ana i a Ihowā.
²⁹ Ka whakamā hoki rātou i ngā oki i matenuitia e koutou,
numinumi kau koutou i ngā kāri i whiriwhiria e koutou.
³⁰ Ka rite hoki koutou ki te oki kua memenge ōna rau,
ki te kāri anō hoki kāhore nei ōna wai.
³¹ Ā, hei muka te mea kaha,
hei korakora anō tāna mahi;
nā, ka ngiha ngātahi rāua,
kāhore hoki he tangata hei tinei.

2

Te Rangimārie Mutungakore
(Mika 4.1-3)

- ¹ Ko te kupu i kitea e Ihāia tama a Āmoho mō Hūrā rāua ko Hiruhārama.
² Nā tēnei ake, kei ngā rā whakamutunga,
ka whakapūmautia te maunga
i tō Ihowā whare ki te tihi o ngā maunga,
ka whakanekehia ake anō ki runga i ngā pukepuke;
ā, ka rere ngā iwi katoa ki reira.
³ Ka haere hoki ngā iwi maha, ka mea,
"Haere mai, tātou ka haere ki runga ki te maunga o Ihowā,
ki te whare o te Atua o Hākopa;
ka whakaakona tātou e ia ki āna ara,
ka haere hoki tātou i āna huarahi."
Nō te mea ka puta mai te ture i Hiona,
me te kupu a Ihowā i Hiruhārama.
⁴ Ka whakarite hoki ia i ngā whakawā a ngā iwi,
ka rīria anō e ia ngā iwi maha;
nā, ka patupatua e rātou ā rātou hoari hei hea parau,
ā rātou tao hei mea tapahi manga.
E kore tētahi iwi e hāpai hoari ki tētahi iwi,
mutu pū tā rātou ako ki te whawhai.
⁵ E te whare o Hākopa, haere mai,
tēnā tātou ka haere i tō Ihowā mārama!
Ka Kīia te Whakawātanga ki te Whakahīhi
⁶ Kua whakarērea nei e koe tāu iwi,
te whare o Hākopa.
Nō te mea kei te kī rātou i ngā tikanga mai nō te rāwhiti,
ā, he tohunga māori rātou, he pērā me ngā Pirihitini,
e papaki ringa ana hoki rātou me ngā tamariki a rau o iwi.
⁷ Kī tonu hoki tō rātou whenua i te hiriwa, i te kōura,
ā, kāhore he mutunga o ō rātou taonga;
kapi tonu hoki tō rātou whenua i te hōiho,
ā, kāhore he mutunga o ō rātou hāriata.
⁸ Ko tō rātou whenua kī tonu i te whakapakoko;
e koropiko ana rātou ki te mahi a ō rātou ringa,
ki tā ō rātou maihao i hanga ai.
⁹ Ā, e whakapikoa ana te tangata ware,
e whakaititia ana te tangata nui –
mō reira kaua rātou e tohungia.

- ¹⁰ E tomo ki roto ki te kāmaka,
e huna ki roto ki te puehu,
i te wehi ki a Ihowā,
i te korōria o tōna nui.
- ¹¹ Ka whakaititia ngā kanohi whakapehapeha o te tangata,
ka whakapikoa iho anō hoki te whakakake o ngā tāngata,
ā, ko Ihowā anake e whakanuia i taua rā.
- ¹² Nō te mea ka tae iho he rā nō Ihowā o ngā mano
ki te hunga whakapehapeha, ki te hunga whakakake katoa,
ki te hunga katoa kua neke ake, ā, ka whakaititia iho;
- ¹³ ki ngā hīta katoa anō o Repanōna
kua tiketike, kua neke ake,
ki ngā oki katoa anō o Pahana;
- ¹⁴ ki ngā maunga tiketike katoa,
ki ngā pukepuke katoa kua pūrero ki runga;
- ¹⁵ ki ngā pourewa tiketike katoa,
ki ngā taiepa kaha katoa anō hoki;
- ¹⁶ ki ngā kaipuke katoa o Tarahihi,
ki ngā whakaahua katoa e minaminatia ana.
- ¹⁷ Ā, e whakapikoa iho tō te tangata whakapehapeha,
e whakaititia iho ana anō hoki te whakakake o ngā tāngata,
ko Ihowā anake e whakanuia i taua rā.
- ¹⁸ Ā, ka ngaro whakarere ngā whakapakoko.
- ¹⁹ Ā, ka haere ngā tāngata ki ngā ana o ngā kāmaka,
ki ngā rua o te whenua,
i te wehi ki a Ihowā,
i te korōria o tōna nui,
ina whakatika ia ki te rure kaha i te whenua.
- ²⁰ Ā taua rā ka ākiritia atu e te tangata
āna whakapakoko hiriwa me āna whakapakoko kōura
i hangā e rātou hei koropikotanga māna,
ki ngā kiore, ki ngā pekapeka;
- ²¹ haere ai ki ngā ana o ngā kōhatu,
ki ngā kapiti o ngā kāmaka,
i te wehi ki a Ihowā,
i te korōria o tōna nui,
ina whakatika ia ki te rurerure i te whenua.
- ²² Kāti tā koutou mea ki te tangata
kei ōna pongaponga nei tōna manawa;
kia pēhea hoki te whakaaro ki a ia?

3

- ¹ Nō te mea tēnei te Ariki, a Ihowā o ngā mano,
te tango atu nei i Hiruhārama, i a Hūrā,
i te tītoko me te tokotoko –
i te tītoko taro katoa,
i te tītoko wai katoa –
- ² i te mārohirohi, i te tangata whawhai;
i te kaiwhakawā, i te poropiti,
i te tohunga, i te tautahito;
- ³ i te rangatira rima tekau,
i te tangata nui,
i te kaiwhakatakoto whakaaro,
i te kaimahi mōhio, i te mea mātau ki te taki.
- ⁴ Ka hoatu anō e ahau he tamariki hei rangatira mō rātou,
he kōhungahunga hoki hei kīngi mō rātou.
- ⁵ Ka tūkinotia anō te iwi, tētahi e tētahi,
te tangata e tōna hoa tata;
ka whakahihī hoki te tamariki ki te kaumātua,

te mea e whakahāweatia ana ki te tangata e whakahōnoretia ana.

⁶ E mau hoki te tangata ki tōna tuakana,
i te whare o tōna pāpā, ā, ka mea,

“He kākahu tōu;
hei rangatira koe mō mātou,
ā, hei raro i tōu ringa
tēnei whakatakanga.”

⁷ Ā taua rā ka karanga nui ia, ka mea,
“E kore ahau e pai hei kaiwhakaora;
kāhore hoki he taro i tōku whare, kāhore he kākahu;
kaua ahau e meinga e koutou
hei rangatira mō te iwi.”

⁸ Kua taka hoki a Hiruhārama,
kua hinga a Hūrā;
kua whawhai nei hoki tō rātou arero, me ā rātou mahi, ki a Ihowā,
whakapātariari ai i ngā kanohi o tōna korōria.

⁹ Ko te titiro hoki a ō rātou kanohi hei kaiwhakaatu mō tō rātou hē;
e pērā ana me Horoma e whakapuaki ana i ō rātou hara,
kāhore e huna.

Auē te mate mō tō rātou wairua!
Ko tā rātou utu hoki ki a rātou anō, ko te kino.

¹⁰ Mea atu ki te tangata tika, ko te pai mōna;
ka kainga hoki e rātou ngā hua o ā rātou mahi.

¹¹ Auē te mate mō te tangata kino!
Ko te hē mōna; ka riro hoki i a ia te utu o tā ōna ringa.

¹² Tēnā ko tāku iwi – he tamariki ō rātou kaitūkino,
he wāhine hoki e kīngi ana mō rātou.
E tāku iwi, ko ōu kaiārahi kei te whakapōhēhē i a koe,
kei te whakakāhore hoki i te tikanga o ōu huarahi.

¹³ E whakatika ake ana a Ihowā ki te tohe;
e tū ana ia ki te whakawā i ngā iwi.

¹⁴ Ka tīmata tā Ihowā whakawā
i ngā kaumātua o tāna iwi, i ōna rangatira anō hoki:
“Ko koutou nāna i pau ai te māra wāina;
ko ngā taonga a ngā rawakore
i pāhuatia kei roto i ō koutou whare.

¹⁵ He aha tā koutou tikanga i kuru ai koutou i tāku iwi,
i orohina ai e koutou ngā mata o ngā rawakore?”
e ai tā te Ariki, tā Ihowā o ngā mano.

¹⁶ Nā, i mea anō a Ihowā:
“Nā, i te mea e whakapehapeha ana ngā tamāhine o Hiona,
e haere ana me te uatoko o ngā kaki,
me te takataka o ngā karu,

ka whakameamea,
me te tatangi anō ngā waewae;

¹⁷ mō reira ka whakangaua e te Ariki ki te pātito
te tumuaki o ngā tamāhine o Hiona,
ka takoto kau anō hoki i a Ihowā ō rātou wāhi ngaro.”

¹⁸ I taua rā ka kore i te Ariki te ātaahua o ngā mea tatangi o ngā waewae, o ngā
whakapaipai ripekapeka, o ngā heitiki;

¹⁹ ngā mekameka, ngā poroporo me ngā ārai kanohi,
²⁰ ngā pōtae, ngā whakapaipai o ngā waewae, ngā pākawe, ngā pouaka hongihongi me
ngā whakakai;

²¹ ngā mōwhiti, ngā whakapaipai a te ihu;

²² ngā kākahu whakapaipai, ngā koroka, ngā hōro me ngā pūkoro;

- ²³ ngā whakaata me te rīnena pai, ngā pōtae me ngā ārai whakapaipai.
²⁴ Nā, he kakara pai i mua, tērā e puta ake he piro;
 he whītiki, tuku iho he tawhetawhe;
 he koukou huatau, tau iho he pākira kau;
 he tātua whakapaipai, kōpakina iho ki te kākahu taratara;
 he ātaahua, hunuhunua ake.
²⁵ Ka hinga ōu tāngata i te hoari,
 ōu mārohirohi i te whawhaitanga.
²⁶ Ka tangi, ka auē ōna kūwaha; ā, ka mokemoke ia,
 ka tau ki te whenua.

4

- ¹ E mau anō ngā wāhine tokowhitu ki te tangata kotahi i taua rā, ā, ka mea,
 “Ko tā mātou taro anō hei kai mā mātou,
 ko ō mātou kākahu anō hei kākahu mō mātou;
 ko tōu ingoa noa kia whakahuatia mō mātou;
 tangohia atu e koe tō mātou ingoa kino.”

Te Korōria Āmuri mō ngā Mōrehu kei Hiona

- ² I taua rā tērā e ātaahua te peka o Ihowā, e korōria rawa, ā, ka mamaru te hua o te whenua, ka whakapaipai, hei mea mā ngā mōrehu o Iharaira.
³ Nā, ko te tangata i toe ki Hiona, i mahue ki Hiruhārama, ka kiia he tapu, arā, ngā tāngata katoa kua oti te tuhituhi ki roto ki te hunga ora i Hiruhārama.
⁴ Ina oti te paru o ngā tamāhine o Hiona te horoi e te Ariki, ina purea e ia ngā toto o Hiruhārama i roto i a ia, ki te wairua o te whakawā, ki te wairua tahutahu.
⁵ Ā, ka hangā e Ihowā ki runga ki te nohoanga katoa o Maunga Hiona, ki runga anō hoki i ōna huihuinga, he kapua me te paowa i te awatea, he aho nō te ahi murara i te pō.
 Nō te mea ka horahia he hipoki ki runga katoa o te korōria.
⁶ Ā, ka ai he tihokahoka hei whakamarumaru i te awatea mō te werawera, hei rerenga atu hoki, hei whakaruru mō te tūpuhi, mō te ua.

5

Te Waiata mō te Māra Wāina Huakore

- ¹ Nā, me waiata e ahau he waiata
 nā tāku i aroha nei mō tāku i kaingākau ai,
 he mea mō tāna māra wāina:
 He māra wāina tā tāku kaingākau
 i tētahi pukepuke mōmona.
² Nā, taiepatia ana e ia, kohikohia ana e ia ngā kōhatu o reira,
 whakatōkia ana e ia ki te wāina pai rawa;
 hangā ana e ia he pourewa ki waenganui,
 keria ana anō e ia he poka wāina ki reira;
 ā, ka tatari ia kia whai karepe,
 nā, ka hua mai he karepe māori.
³ Nā, e te hunga e noho nei i Hiruhārama,
 me ngā tāngata o Hūrā,
 whakaritea tā māua whakawā
 ko tāku māra wāina.
⁴ Ko te aha ake anō rā i āhei kia mahia ki tāku māra,
 kīhai i mahia e ahau ki reira?
 He aha rā, i ahau i tatari ai kia hua mai he karepe,
 i puta kē mai ai he karepe māori?
⁵ Nā ināianei, māku e whakaatu ki a koutou
 tāku e mea ai ki tāku māra wāina.
 Ka tangohia atu e ahau tōna pā whakaruru hau,
 ā, ka pau ia te kai;
 ka tukitukia hoki e ahau tōna taiepa,
 ā, ka takatakahia.
⁶ Ā, ka meinga e ahau kia ururua;
 e kore e tapatapahia, e kore e ngakia,
 engari, ka huaranga ake te tātarāmoa me te tūmatakururu;
 ka ako atu hoki ahau ki ngā kapua

kia kaua te ua e uaina ki reira.

⁷ Ko te māra wāina hoki a Ihowā o ngā mano,
ko te whare o Ihairaira,
ā, ko ngā tāngata o Hūrā
tāna mea āhuareka i whakatō ai;
ka tatari ia ki te whakawā, nā, ko te tūkinō;
ki te tika, nā, he auē.

Ka Whakahorihoria te Tūkinō Pāpori

⁸ Auē te mate mō te hunga e hono ana i te whare ki te whare,
e whakapiri nei i te māra ki te māra,
ā, kore noa iho he wāhi,
ā, ka meinga koutou kia noho, ko koutou anake,
i waenganui i te whenua!
⁹ Ko tā Ihowā o ngā mano tēnei i hamumu ai ki ōku taringa:
“He pono, he tini ngā whare ka mokemoke,
tōna nunui, tōna ātaahua, ka noho tahanga kau.
¹⁰ Nō te mea kotahi tekau ngā eka o te māra wāina,
ka maea ake kotahi tonu te pāti;
i ki te homa i te purapura, ka maea ake kotahi te epa.”

¹¹ Auē te mate mō te hunga e maranga wawe ana i te ata
ki te whai i te wai kaha;
e kawē ana i te roa o te pō,
nāwai ā, ka tahuna e te wāina,
¹² ko te hāpa me te hātere,
ko te timipera me te pūtōrino, ko te wāina,
kei ā rātou hākari ēnā, heoi, kāhore ā rātou mahara ki te mahi a Ihowā,
kāhore hoki he whakaaro ki te mahi a ōna ringa!
¹³ Koia i riro ai tōku iwi i te pārau, he kore mātauranga;
ko ō rātou tāngata ingoa nui hoki kua hemo i te kai,
ā, ko tō rātou mano tini kua pakapaka rawa i te matewai.
¹⁴ Nā reira te rēinga i whakanui ai i tōna hiahia,
i whewhera noa atu ai i tōna māngai;
ā, heke atu ana ki reira tō rātou korōria,
ō rātou mano tini, tō rātou whakahī,
me te tangata e whakamanamana ana i roto i a rātou.
¹⁵ Ka whakapikoa anō hoki te tangata ware,
ā, ka whakaititia te tangata nui,
ka whakahokia iho hoki ngā kanohi o te hunga whakakake.
¹⁶ Otiia ka whakanekehia ake a Ihowā o ngā mano i runga i te whakawā,
ka whakatapua anō te Atua, te Mea Tapu, i runga i te tika.
¹⁷ Ko reira ngā reme kai ai, anō kei tō rātou wāhi,
ā, ka kainga e ngā mea haere noa ngā wāhi kua ururuatia o te hunga tetere.
¹⁸ Auē te mate mō te hunga e kūmea ana e rātou te hē ki ngā aho o te horihori,
te hara hoki me te mea ki te taura o te kātā;
¹⁹ e mea nei, “Kia hihiko ia,
kia hohoro tāna mahi,
kia kite ai mātou;
kia whakatata mai hoki,
kia tae mai te whakaaro o te Mea Tapu o Ihairaira,
kia mōhio ai mātou!”

²⁰ Auē te mate mō te hunga e mea nei ki te kino, he pai,
ki te pai hoki, he kino;
e mea nei i te pōuri hei mārāma,
i te mārāma hoki hei pōuri;
e mea nei i te kawa hei reka,
i te reka hei kawa!

²¹ Auē te mate mō te hunga he nui nei ō rātou whakaaro ki tā rātou titiro,
e mahara ana hoki he hunga mōhio rātou!

²² Auē te mate mō te hunga kaha ki te inu wāina,
he hunga uaua anō ki te whakaranu i te wai kaha;

²³ e whakatika nei i tā te tangata hē, he whakaaro ki te utu;
e tango atu nei i te tika o te tangata tika.

Ka Poropititia te Whakaekenga a ngā Iwi Kē

²⁴ Mō reira ka rite ki te kainga a te arero o te ahi i te kakau witi,
ki te hīnganga o te otaota maroke ki roto ki te mura;

ka pērā tō rātou pakiaka te pirau,

ka rere tō rātou puāwai ki runga, anō he puehu;

mō rātou i whakakāhore ki te Ture a Ihowā o ngā mano,
i whakahāwea anō hoki ki te kupu a te Mea Tapu o Iharaia.

²⁵ Nā reira te riri o Ihowā i mura ai ki tāna iwi,
ā, kua torona e ia tōna ringa ki te whawhai ki a rātou, ā, patua iho rātou e ia;
i ngāueue ngā mauunga,

ā, ko ō rātou tinana mate me te mea he paru
i waenganui o ngā huarahi.

Nā, ahakoa tēnei katoa, kāhore tōna riri i te tahuri atu,
mārō tonu tōna ringa.

²⁶ Ka whakaarahia anō hoki e ia he kara ki ngā iwi i tawhiti;
ka whiowhio anō ki a rātou ki te pito o te whenua.

Nanā, ka hohoro, ka tere tonu tā rātou haere mai!

²⁷ E kore tētahi o rātou e ngenge, e kore e tapepa te waewae;
e kore tētahi e parangia, e kore e moe;

e kore te whītiki o ō rātou hope e mawheto,
e kore anō te here o ō rātou hū e motu;

²⁸ ko ā rātou pere, koi tonu,
he piko katoa ā rātou kōpere;

ko ngā pāua o ō rātou hōiho ka kīia he matā,
ā, ko ō rātou wīra he āwhiowhio.

²⁹ Ko tā rātou hāmama, koia anō kei tā te raiona,
ka hāmama rātou anō he kūao raiona;

āe rā, ka ngengere rātou, ka hopukina tā rātou tūpāpaku,
kāwhakina tonutia atu, kāhore hoki he tangata hei whakaora.

³⁰ Nā, ka hāmama rātou ki a rātou i taua rā,
me te mea ko te moana e haruru ana;

ā, ki te titiro tētahi ki te whenua –
nanā, he pōuri me te tuatea,

ā, kua pōuri te mārama i ōna kapua.

6

He Kitenga o Ihowā i roto i te Temepara

¹ I te tau i mate ai a Kīngi Utia i kite ahau i te Ariki e noho ana i runga i te torōna, he
tiketike, he mea whakarewa ake ki runga, kī tonu anō hoki te temepara i te remu o tōna.

² E tū ana ngā herapima i runga ake i a ia; e ono ngā parirau o tētahi, o tētahi: i hīpokina
e ia tōna mata ki tētahi rua, ōna waewae hoki ki tētahi rua, ā, ko tētahi rua hei rere māna.

³ Ā, i karanga rātou tētahi ki tētahi, i mea:

"He tapu, he tapu, he tapu, a Ihowā o ngā mano;
kī katoa te whenua i tōna korōria."

⁴ I oiio anō ngā pou o ngā tataui i te reo o tērā i karanga rā, kī tonu te whare i te paowa.

⁵ Nā, ko tāku kianga ake: "Auē te mate mōku! Ka ngaro hoki ahau; he tangata ngutu
poke hoki ahau, e noho ana i waenganui i te iwi ngutu poke; kua kite nei hoki ōku kanohi
i te kīngi, i a Ihowā o ngā mano!"

⁶ Nā, ko te rerenga mai o tētahi o ngā herapima ki ahau, he waro mura i tōna ringa, he
mea tango mai e ia i te āta ki te kokopi.

⁷ Whakapāngia mai ana e ia ki tōku māngai, me tāna kī mai, "Nanā, kua pā tēnei ki ōu
ngutu; nā, kua riro tōu hē, kua murua tōu hara."

⁸ Nā, ka rongo ahau i te reo o te Ariki e mea ana, "Ko wai tāku e unga ai, ko wai tā tātou hei haere?"

Anō rā ko ahau, "Tēnei ahau, ngarea ko ahau."

⁹ Anō rā ko ia, "Haere, mea atu ki tēnei iwi:
'Rongo noa koutou, e kore e mātau;
titiro noa koutou, e kore e kite.'

¹⁰ Meinga te ngākau o tēnei iwi kia ngako,
ō rātou taringa kia taimaha,
whakamoea ō rātou kanohi;
kei kite ō rātou kanohi,
kei rongo ō rātou taringa,
kei mātau ō rātou ngākau,
ā, ka tahuri, ka whakaorangia."

¹¹ Anō rā ko ahau, "E te Ariki, kia pēhea te roa?"

Nā, ka mea ia:

"Kia ururuatia rā anō ngā pā,
ā, kore noa he tangata hei noho,
kia kore rā anō he tangata mō roto i ngā whare,
kia tino ururuatia rawatia anō hoki te whenua;
¹² kia whakamataratia e Ihowā ngā tāngata ki tawhiti,
ā, ka nui te whakarerenga i waenganui i te whenua.
¹³ Ā, ki te mau anō he whakatekau i roto i a ia,
ka kainga tuaruatia anō ia;
ka rite ki te terepini, ki te oki,
e mau tonu nei tōna uho, i te mea kua tuaina."
Nā, hei uho mōna te uri tapu.

7

Ka Whakaahuru a Ihāia i a Kīngi Ahata

¹ Nā, i ngā rā o Ahata tama a Iotama, tama a Utia, kīngi o Hūrā ka haere mai a Retini kīngi o Hīria rāua ko Peka tama a Remaria kīngi o Iharaia ki Hiruhārama tataua ai ki reira; kīhai ia a reira i taea e rāua.

² Ā, ka kōrerotia ki te whare o Rāwiri, ko Hīria kei te whakapiri ki a Ēparaima. Nā, ka kapakapa tōna ngākau, me te ngākau o tōna iwi, anō ko ngā rākau o te ngahere e ngarue ana i te hau.

³ Kātahi a Ihowā ka mea ki a Ihāia, "Tēnā, haere ki te whakatau i a Ahata, kōrua ko tāu tama, ko Hearatahupu ki te pito o te awakeri o te puna wai i runga, ki te ara i te māra a te kaihoroi kākahu.

⁴ Ka mea ki a ia, 'Kia mahara, kia āta noho; kaua e wehi, kaua, hoki tōu ngākau e pāwera ki ngā pito e rua o ēnei ngotungotu e paowa nei, ki te riri nui o Retini rātou ko Hīria, o te tama hoki a Remaria.

⁵ Nā, kua whakaaroa nei e Hīria, rātou ko Ēparaima, ko te tama a Remaria, he kino mōu, kua mea nei rātou,

⁶ "Tātou ka haere ki a Hūrā whakatupu kino ai i a ia, ā, ka wāhi mai ai tātou i tētahi wāhi mā tātou, ka whakakīngi ai hoki i tētahi kīngi i waenganui i a ia, arā i te tama a Tapeara."

⁷ Ko te kupu tenei a te Ariki, a Ihowā:
E kore e tū,
e kore anō e taea.

⁸ Ko te upoko hoki o Hīria ko Ramahiku,
ā, ko te upoko o Ramahiku ko Retini.
Nā, i ēnei tau e ono tekau mā rima ka pākarukaru a Ēparaima,
kore ake tēnā iwi.

⁹ Nā, ko te upoko o Ēparaima ko Hamaria,
ko te upoko hoki o Hamaria ko te tama a Remaria.
Ki te kore koutou e whakapono,
he pono e kore tā koutou e ū. "

Te Tohu o Emānuera

¹⁰ Ā, i kōrero anō a Ihowā ki a Ahata, i mea,

¹¹ “Īnoia tētahi tohu māu i a Ihowā, i tōu Atua; Īnoia he mea i te hōhonu, i te wāhi tiketike rānei i runga.”

¹² Anō rā ko Ahata, “E kore ahau e Īnoi, e kore anō e whakamātautau i a Ihowā.”

¹³ Nā, ka ki tērā, “Tēnā, whakarongo e te whare o Rāwiri; he mea iti ianei ki a koutou kia hōhā ngā tāngata i tā koutou, i mea ai koutou kia hōhā anō hoki tōku Atua?”

¹⁴ Mō reira mā te Ariki anō e hoatu he tohu ki a koutou. Nanā, ka hapū he wāhina, ka whānau hoki he tama, ā, ka huaina e ia tōna ingoa ko Emānuera.

¹⁵ He pata, he honi, hei kai māna, ina mōhio ia ki te paopao ki te kino, ki te whiriwhiri i te pai.

¹⁶ Mōhio rawa hoki te tamaiti ki te paopao ki te kino, ki te whiriwhiri i te pai, ka mahue te whenua e whakariharihangia nei e koe ōna kīngi e rua.

¹⁷ Tērā e kawea mai e Ihowā ki a koe, ki tōu iwi hoki, ā, ki te whare o tōu pāpā, he rā kihai nei i tae mai, nō te rā i mawehe ai a Ēparaima i roto i a Hūrā – arā te kīngi o Ahiria.”

¹⁸ Nā, i taua rā ka whiowhio a Ihowā ki te ngaro i te wāhi whakamutunga mai o ngā awa o Īhipa, ki te pī anō hoki i te whenua o Ahiria.

¹⁹ Ā, ka rere mai rātou, ka tau katoa ki ngā awaawa ka ururuatia nei, ki ngā rua o ngā kāmaka, ki ngā tātārāmoa katoa, ki ngā wāhi tarutaru katoa.

²⁰ I taua rā ka heua e te Ariki ki te heu i utua, ki ngā wāhi i tērā taha o te awa – arā ki te kīngi o Ahiria – te mähunga me te huruhuru o ngā waewae; ka pau anō hoki i a ia te pāhau.

²¹ Nā, i taua rā ka atawhaitia e te tangata he kūao kau me ngā hipi e rua,

²² ā, he nui te waiū e tukua e rātou, nō ka kai pata ia. Ka kainga hoki he pata, he honi e te hunga katoa ka mahue ki te whenua.

²³ Ā, i taua rā, ko ngā wāhi katoa i reira nei ngā wāina kotahi mano, ko te utu kotahi mano hiriwa, ka waiho ērā mō ngā tātārāmoa, mō ngā tūmatakuru.

²⁴ He pere, he kōpere a ngā tāngata ina haere mai ki reira; ka riro katoa hoki te whenua i te tātārāmoa, i te tūmatakuru.

²⁵ Nā, ko ngā puke katoa e ngakia ana ki te karaone, e kore koe e tae ki reira i te wehi o te tātārāmoa, o te tūmatakuru; engari he wāhi tērā e tukua ai ngā kau, e takahi ai ngā hipi.

8

Te Tama a Ihāia hei Tohu ki te Iwi

¹ I kī mai anō a Ihowā ki ahau, “Tikina atu tētahi papa nui māu, ka tuhituhi ki runga, ki te pene a te tangata, mō Mahereharara Hapaha.

² Nā, māku e mea ētahi kaiwhakaatu pono hei whakaatu mō tāku, arā a Uria tohunga rāua ko Tekaria tama a Teperekia.”

³ Nā, ko tāku haerenga atu ki te poropiti wahine, kua hapū, whānau ake he tama. Kātahi a Ihowā ka kī mai ki ahau, “Huaina tōna ingoa ko Mahereharara Hapaha.

⁴ Nō te mea mōhio rawa ake te tamaiti ki te karanga, ‘E tōku pāpā, e tōku whaea,’ ka riro ngā taonga o Ramahiku, me ngā mea parakete o Hamaria i te aroaro o te kīngi o Ahiria.”

Ka Haere mai nei te Kīngi o Ahiria

⁵ I kōrero mai anō a Ihowā ki ahau, i mea:

⁶ “Nā, kua paopao nei tēnei iwi
ki ngā wai āta rere o Hiroa,
ā, e koa ana ki a Retini
rāua ko te tama a Remaria;

⁷ nā, tēnei te tākina mai nei e te Ariki
ngā wai o te awa ki runga ki a rātou, he kaha, he nui,
arā te kīngi o Ahiria, me tōna korōria katoa.

Ka ngawhā anō ia ki runga i ōna pareparenga katoa,
ka pari anō hoki ki runga i ōna tahatika katoa.

⁸ Ka rere tonu atu ia ki a Hūrā; ka puhake atu,
ā, ka puta; ka pā ki te kakī rawa;
ā, ka kapi i te rohanga o ōna parirau te whānuitanga o tōu whenua,
e Emānuera!”

⁹ E anga, ka whakatupu raruraru, e ngā iwi,
ā, ka pakaru rikiriki koutou;
kia whai taringa hoki,
e te hunga katoa o ngā whenua i tawhiti;
whitiki, ā, ka pakaru rikiriki koutou;

whīiki, ā, ka mongamonga noa koutou.

¹⁰ Whakatakatoria he whakaaro, ā, ka taka noa iho;
kōrerotia te kupu, e kore anō e tū;
kei a mātou nei hoki te Atua.

¹¹ Ko tā Ihowā kōrero hoki tēnei ki ahau i runga i te ringa kaha, me tāna whakaako anō
i ahau kia kaua e haere i te ara o tēnei iwi; i kī mai:

¹² "Kaua e kī, 'He hē te whakatakatoria nei,'
i ngā mea katoa e kī atu ai tēnei iwi,
he hē te whakatakatoria nei;
kaua hoki e wehi i tā rātou e wehi ai,
kaua anō e pāwera ki reira.

¹³ Ko Ihowā o ngā mano,
ko ia tā koutou e whakatapu ai;
ko ia hei wehi mā koutou,
ko ia hei pāwera mā koutou.

¹⁴ Ā, ka ai ia hei wāhi tapu;
hei kōhatu tūtukitanga waewae ia,
hei kāmaka e hinga ai ngā whare e rua o Ihairaira,
hei rore anō hoki, hei māhanga ki ngā tāngata o Hiruhārama.

¹⁵ He tokomaha anō hoki o rātou e tūtuki te waewae ki reira;
e hinga, pakaru iho,
e māhangatia, mau tonu iho."

Ngā Ākonga a Ihāia

¹⁶ Takaia te whakaaturanga,
hiritia te ture i roto i āku ākonga.

¹⁷ Ā, ka tatari ahau ki a Ihowā
e huna nei i tōna mata ki te whare o Hākopa,
ka tūmanako atu ki a ia.

¹⁸ Nanā, ko mātou ko ngā tamariki hōmai nei e Ihowā ki ahau hei tohu, hei mea
whakamīharo i roto i a Ihairaira, he mea nā Ihowā o ngā mano e noho nei i Maunga Hiona.

¹⁹ Nā, ki te mea mai rātou ki a koutou, "Me rapu tikanga koutou i te hunga he atua māori
nei ō rātou, i ngā matakite, i te hunga e kōwhetewhete ana, e ngunguru ana. Kaua ianei
tētahi iwi e rapu tikanga ki tō rātou Atua? Me rapu atu rānei rātou ki ngā mea mate mō
ngā mea ora,

²⁰ ki te ture, ki te whakaaturanga?"

Ki te kore e rite tā rātou kōrero ki tēnei kupu, inā, kāhore he ata mō rātou.

²¹ Ā, ka tika anō rātou nā reira, ruha noa iho, e mate ana i te kai. I a rātou ka mate nei
i te kai, ka tupu te riri, ā, ka kangā e rātou tō rātou kīngi, me tō rātou Atua. Ā, ka tahuri ō
rātou kanohi whakarunga;

²² ā, ka titiro rātou ki te whenua, nā, he whakapāwera, he pōuri, ko te pōruru o te mamae;
ā, ka āia atu rātou ki roto ki te pōuri kerekere.

9

Te Kīngitanga Tika o te Kīngi e Haere mai nei

¹ Otiia, e kore e pōuri tonu ia i mamae nei. I te wā i mua i whakaititia e ia te whenua o
Hepurona me te whenua o Napatari; i te wā ia i muri nei ka whakakorōriatia e ia, i te ara
o te moana, i tāwāhi o Horano, i Kariri o ngā tauīwi.

² Ko te hunga i hāereere i te pōuri,
kua kite i te mārama nui;
ko ngā tāngata e noho ana i te whenua o te ātārangi o te mate;
kua whiti te mārama ki a rātou.

³ Kua whakatokomahatia e koe te iwi,
kua whakanuia e koe tō rātou koa;
koa noa iho rātou ki tōu aroaro,
me te mea e koa ana ki te kotinga wīti,
e whakamanamana ana rānei
ki ngā taonga parakete e wehewehea ana.

⁴ Whati pū hoki i a koe te ioka o tāna kawenga,
te rākau whiu mō tōna pokohiwi,
te rākau o tōna kaiwhakatapu kino,

koia anō kei tō te rā i a Miriana.

⁵ Ko ngā mea whawhai katoa hoki a te tangata whawhai mō te ngangau,
ko ngā kākahu i okeokea ki te toto,
hei tahunga ēnā, hei kai mā te ahi.

⁶ Kua whānau nei hoki he tamaiti mā tātou,
kua hōmai he tama ki a tātou;

ā, ki runga ki tōna pokohiwi te rangatiratanga;
nā, ko te ingoa e huaina ki a ia

ko Whakamīharo, ko Kaiwhakatakoto Whakaaro, ko te Atua Kaha Rawa,
ko te Matua Mutungakore, ko te Rangatira o te Rongomau.

⁷ Kāhore he mutunga o te nui haere o tōna kingitanga,
o te mau o tana rongo,

ki runga ki te torōna o Rāwiri,

ki runga hoki i tōna rangatiratanga.

Kia ū ai, kia mau ai hoki i runga i te whakawā,
i runga i te tika āiane i ā ake tonu atu.

Ka oti tēnei i te ngākau whakapuke o Ihowā o ngā mano.

Te Whakawātanga ki te Whakahīhi me te Whakawhiunga

⁸ I ungā e te Ariki he kupu ki a Hākopa,
kua tau anō ki a Ihairaira;

⁹ ā, ka mōhio te iwi katoa –
a Eparaima rātou ko te tangata o Hamaria –

he whakapehapeha nei,
he ngākau nui nei tō rātou ki te kī mai,

¹⁰ “Kua horo ngā pereki,
ā, mā tātou e hanga ki te kōhatu tārai;

kua oti ngā hikamora te tapahi,
ka puta kē i a tātou he hīta.”

¹¹ Nō reira ka whakaarahia e Ihowā ngā hoariri o Retini ki a ia,
ā, ka oho i a ia ōna hoa whawhai;

¹² ko ngā Hīriani ki mua, ko ngā Pirihiitini ki muri,
hāmama tonu ki te kai i a Ihairaira.

Ahakoa ko tēnei katoa e kore tōna riri e tahuri kē,
engari mārō tonu tōna ringa.

¹³ Nā, kihai anō te iwi i tahuri ki tō rātou kaiwhiu,
kihai anō hoki i rapu i a Ihowā o ngā mano.

¹⁴ Mō reira ka tapahia e Ihowā te upoko o Ihairaira me te hiawero,
te nīkau me te wīwī, i te rā kotahi –

¹⁵ ko te kaumātua me te tangata ingoa nui, ko ia te upoko;
ko te poropiti whakaako teka, ko ia te hiawero.

¹⁶ Ko ngā kaiārahi hoki o tēnei iwi hei whakapōhēhē i a rātou,
ā, pau ake a rātou i ārahi ai.

¹⁷ Mō reira kāhore o te Ariki koa ki ā rātou taitamariki,
e kore anō e tohungia ā rātou pani, ā rātou pouaru;

nō te mea he noa rātou katoa, he kaimahi i te kino,
he wairangi te kōrero a ngā māngai katoa.

Ahakoa ko tēnei katoa, e kore tōna riri e tahuri kē,
engari mārō tonu tōna ringa.

¹⁸ Kei te toro nei hoki te kino, ānō he ahi;
pau ake i a ia ngā tātarāmoa me ngā tūmatakuru;

nā, ka kā ki ngā rākau pūruru o te ngahere,
ka pupū ake ngā kapua pongere o te paowa whakarunga.

¹⁹ Nā te riri o Ihowā o ngā mano
i toro ai te whenua;

ā, ko te iwi, ānō he kai mā te ahi;
e kore tōna tuakana, tōna teina e tohungia e tētahi.

²⁰ Ā, ka kapohia e tētahi māna i te taha ki matau,

ā, ka matekai anō;
 ā, ka kai ia i te taha ki mauī,
 ā, e kore rātou e mākona.
 Ka kainga e rātou, e tēnā, e tēnā o rātou te kikokiko o tōna ake ringa;
²¹ a Mānahi ki a Ēparaima; a Ēparaima ki a Mānahi;
 ā, ko rāua tokorua ki a Hūrā.

Ahakoā ko tēnei katoa, e kore tōna riri e tahuri kē,
 engari mārō tonu tōna ringa.

10

¹ Auē te mate mō te hunga e whakatakoto ana i ngā tikanga hē,
 mō ngā kaituhituhi anō hoki e tuhituhi nei i te mea nanakia;
² hei whakakotiti kē i te whakawā mō ngā rawakore,
 hei tango noa iho i te mea e tika ana mā ngā ware o tōku iwi,
 kia waiho ai ngā mea a te pouaru hei taonga mā rātou,
 kia pāhuatia ai e rātou ngā pani!
³ Ka pēhea rā koutou i te rā o te tirohanga mai,
 o te whakangaromanga ka pā mai i tawhiti?
 Ka rere koutou ki a wai hei āwhina,
 ā, ka waiho tō koutou korōria ki hea?
⁴ Ka piko noa iho rātou ki raro i ngā herehere,
 ka hinga ki raro i te iwi i patua.
 Ahakoā ko tēnei katoa, e kore tōna riri e tahuri kē,
 engari mārō tonu tōna ringa.

Ko Ahiria Whakahitī ka Whakawātia hoki

⁵ “Auē, e te Ahiriana, te rākau o tōku riri,
 te whiu kei tōna ringa ko tōku āritarita!
⁶ Ka ungā ia e ahau ki te iwi ngutukau;
 he hē mō te iwi o tōku riri tāku e whakahau ai ki a ia,
 ki te taonga parakete māna, ki te pāhua,
 ki te mea i a rātou hei takahanga,
 hei pērā me te paru o ngā ara.
⁷ Kāhore ia ōna whakaaro pēnei,
 kihai hoki tōna ngākau i mea ki te pēnei;
 engari he whakangaro tā tōna ngākau,
 kia kaua anō hoki e torutoru ngā iwi e hātepea e ia.
⁸ E ki ana hoki ia:
 ‘He teka ianei he kīngi katoa āku rangatira?
⁹ He teka ianei he rite a Karano ki Karakemihi,
 he rite a Hāmata ki Ārapara,
 he rite a Hamaria ki Ramahiku?
¹⁰ Ka rite ki ngā kīngitanga o ngā whakapakoko i tūpono mai ki tōku ringa;
 nui atu nei hoki ō rātou whakapakoko i o Hiruhārama, i o Hamaria;
¹¹ e kore ianei tāku e mea ai ki Hiruhārama, ki ōna whakapakoko,
 e rite ki tāku i mea ai ki Hamaria, ki ōna whakapakoko?’ ”
¹² Nā, tēnei ake, kia oti i te Ariki tāna mahi katoa ki Maunga Hiona, ki Hiruhārama, “Ka
 whiua e ahau ngā hua o te ngākau nui o te kīngi o Ahiria, me te korōria anō o ōna kanohi
 whakakake.
¹³ Kua ki nā hoki ia:
 ‘Nā te kaha o tōku ringa i oti ai tēnei i ahau,
 nā tōku whakaaro nui, he tangata whai mahara hoki ahau.
 Kua whakanekehia hoki e ahau ngā rohe o ngā iwi,
 kua pāhuatia anō e ahau ō rātou taonga,
 ā, kua riro i ahau, i te mārōhirohi,
 ki raro te hunga noho o ngā torōna.
¹⁴ Nā, kua kitea e tōku ringa
 ngā taonga o ngā iwi, anō he kōhanga;
 i rite hoki ki te kohikohinga a tētahi i ngā hua manu i mahue,
 tāku kohikohinga i te whenua katoa;

ā, kīhai i oraora te parirau o tētahi,
kīhai i hāmama te māngai, kīhai hoki i pīpī.' "

15 E whakahihi rānei te tītaha ki te tangata nāna nei ia i whakamahi ki te hahau?

E whakakake rānei te kani ki te tangata nāna nei ia i kani ai?

Me te mea nei ko te patupatu hei whakakorikori i tōna kaihapai,
ko te tokotoko rānei hei hāpai i te tangata ehara nei i te rākau.

16 Mō reira ka ungā mai e te Ariki, e te Ariki o ngā mano,
te hīroki ki ōna mea mōmona;

ā, ka kā ake a raro o tōna korōria,
he mea whakaū, koia anō kei te kā o te ahi.

17 A hei ahi te mārama o Iharaia,
ā, ko tana Mea Tapu anō hoki hei mura;

ā, ka wera ōna tūmatakuru, ōna tātarāmoa,
pau ake i te rā kotahi.

18 Ka pau anō hoki i a ia te korōria o tōna ngahere,
o tana māra mōmona, te wairua rāua ko te tinana;
ā, hei te otinga, me te mea kua ngohe te ngākau o te kaihapai kara.

19 Nā, ko te toenga o ngā rākau o tōna ngahere,
he torutoru, mā te tamaiti noa e tuhituhi.

Te Toenga Ripenetā o Iharaia

20 I taua rā ka whakamutua e ngā toenga o Iharaia
rātou ko ngā mōrehu o te whare o Hākopa,

tā rātou okioki ki tō rātou kaiwhiū;
engari ka okioki pono rātou ki a Ihowā,
ki te Mea Tapu o Iharaia.

21 He toenga anō e hoki mai,
ko te toenga o Hākopa, ki te Atua kaha rawa.

22 Nō te mea ahakoa i rite tōu iwi, a Iharaia ki te onepū o te moana,
he toenga kau o rātou e hoki mai;
ko te whakaotinga i whakaritea,
me te mea e puhake ana i te tika.

23 Ka oti rā hoki, ka mahia anō hoki e te Ariki, e Ihowā o ngā mano,
te mea i whakaritea ki waenganui i te whenua katoa.

24 Nā reira tēnei kupu a te Ariki, a Ihowā o ngā mano:
"E tāku iwi e noho nei i Hiona kaua e wehi i te Ahiriana;
ahakoa patu ia i a koe ki te rākau,
hāpainga mai rānei e ia tōna tokotoko ki a koe,
pērā me tā Ihipa.

25 He wāhi iti rawa nei, ā, ka whakatutukitia te weriweri,
tōku riri hoki, i a rātou ka hunā."

26 Ka oho anō i a Ihowā o ngā mano he whiu mōna,
he pērā me te patunga o Miriana ki te kāmaka ki Orepe;
ā, ka iri tōna tokotoko i runga i te moana,
ā, ka hāpainga e ia, pērā i tana i Ihipa.

27 Nā, i taua rā ka makere atu tana pikaunga i tōu pokohiwi,
me tana ioka i tōu kaki,
ā, ka kore noa iho anō hoki te ioka
i te whakawahinga.

28 Kua tae ki Aiata;
kua pahemo ki Mikirono;
ko āna mea rongoātia ake e ia ki Mikimaha.

29 Kei tēnei taha rātou o te whakawhitinga,
"Kua noho ā-puni rātou ki Kepa."

Pāwera noa iho a Rama:
kua rere a Kipea o Haora.

30 Kia nui tōu reo, e te tamāhine a Karimi!
Whakarongo e Raihi!

He mate tōu, e Anatoto!

³¹ He whati a Maramena;
kei te huihui ngā tāngata o Kepimi, he tahuti.

³² Hei tēnei rā anō ka tū ia ki Nopo;
kei te rūrū tōna ringa
ki te maunga o te tamāhine a Hiona,
ki te pukepuke i Hiruhārama.

³³ Nanā, ka tapahia e te Ariki, e Ihowā o ngā mano,
ngā peka, nui atu hoki te wehi;
ā, ka tuaina ki raro ngā mea he tiketike nei te āhua,
ka whakaititia anō hoki ngā mea whakakake.

³⁴ Ka tuaina anō e ia ngā rākau pūruru o te ngahere ki te rino,
ka hinga anō hoki a Repanōna i te mea nui.

11

Te Kīngitanga Rangimārie

¹ Ā, tērā e puta ake he wana i te take i a Hehe,
ā, ka whai hua tētahi peka e tupu ake i roto i ōna pakiaka.

² Ka noho hoki te Wairua o Ihowā ki runga ki a ia,
te wairua o te whakaaro nui, o te mātauranga,
te wairua o te whakatakoto whakaaro,
o te kaha, te wairua o te mōhio, o te wehi ki a Ihowā;

³ ā, ko tāna e āhuareka ai ko te wehi ki a Ihowā.
E kore anō ia e whakawā i runga i tā ōna kanohi e kite ai,
e kore anō e whakaaro ki tā ōna taringa e rongo ai, ina riria e ia te hē.

⁴ Engari ka whakawā ia mō ngā rawakore i runga i te tika;
i runga anō i te tika tōna riri i te hē,
he whakaaro nōna ki te hunga māhaki o te whenua;
he whiu nā tōna māngai tāna patu mō te whenua,
ka whakamatea anō e ia te tangata kino ki te manawa o ōna ngutu.

⁵ Ā hei whītiki te tika mō tōna hope,
hei whītiki anō te pono mō ōna whatumanawa.

⁶ Ka noho tahi anō te wuruhi rāua ko te reme,
ka takoto tahi te reparo rāua ko te kūao koati;
ko te kūao kau, ko te kūao raiona, ko te mea mōmona, kotahi anō rōpū;
ā, mā te tamaiti iti rātou e ārahi.

⁷ Ā, ka kai te kau rāua ko te pea,
ka takoto tahi anō hoki ā rāua kūao;
ā, ka rite te raiona ki te kau, ka kai i te kakau wīti.

⁸ Ka tākaro hoki te tamaiti ngote ū i runga i te rua o te ahipi,
ā, ka pā atu te ringa o te tamaiti
kua whakamutua te kai ū ki te nohoanga o te neke.

⁹ E kore rātou e tūkino, e kore anō e whakamate
puta noa i tōku maunga tapu;
nō te mea ka kapi te whenua i te mātauranga ki a Ihowā,
anō ko ngā wai e taupoki nei i te moana.

Te Hokinga mai o te Toenga o Iharaia me Hūrā

¹⁰ Nā, i taua rā ko tētahi pakiaka o Hehe, ka tū hei kara ki ngā iwi, ka rapua mai e ngā tauiwi; ko tōna okiokinga hoki, korōria rawa.

¹¹ I taua rā ka anga anō te ringa o te Ariki, ā, ka tuaruatia te whakahoki mai o ngā mōrehu o tāna iwi e mahue i Ahiria, i Ihipa, i Pātoro, i Kuhu, i Erama, i Hinara, i Hāmata, i ngā motu anō o te moana.

¹² Ka whakatūria anō e ia he kara ki ngā iwi,
ā, ka huihuia mai te hunga o Iharaia i peia atu,
ka whakaminea mai anō ngā mea o Hūrā i marara atu,
i ngā pito e whā o te whenua.

¹³ Ka haere atu hoki te hae o Ēparaima,
ka hātepea atu anō hoki ngā hoariri o Hūrā;
e kore a Ēparaima e hae ki a Hūrā,

e kore anō a Hūrā e whakatoī ki a Ēparaima.

¹⁴ Engari, ka rere iho rātou i runga i te pokohiwi o ngā Pirihitini i te taha ki te hauāuru, ka pāhuatia ngātahitia e rātou te hunga o te rāwhiti.

Ka pā ō rātou ringa ki runga ki a Eroma rāua ko Moapa; ka whakarongo hoki ngā tama a Āmona ki a rātou.

¹⁵ Ā, ka whakangaromia rawatia e Ihowā te arero o te moana i Īhipa;

ā, he hau hunuhunu tāna e rūrū ai i tōna ringa ki runga ki te awa,

e patu ai kia whitu ōna rerenga, ā, ka meinga ngā tāngata kia whiti maroke noa atu.

¹⁶ Ā, ka takoto he ara haerenga mai i Ahiria mō ngā mōrehu o tāna iwi ka mahue;

ka rite anō ki tō Īharaira i te rā i haere mai ai ia i te whenua o Īhipa.

12

Te Whakawhetai me te Whakamoemiti

¹ Ā, i taua rā ka mea koe:

“Ka whakamoemiti atu ahau ki a koe, e Ihowā; ahakoa hoki i riri koe ki ahau,

kua tahuri atu tōu riri,

ā, kei te whakamārie koe i ahau.

² Nanā, ko te Atua tōku whakaoranga;

ka whakawhirinaki ahau, e kore anō e wehi.

Ko te Ariki hoki, ko IHOWĀ tōku kaha, tāku waiata; ko ia anō hei whakaoranga mōku.

³ Nā, ka utu wai koutou i runga i te koa i roto i ngā puna o te whakaoranga.”

⁴ Ka mea anō hoki i taua rā:

“Whakamoemitia a Ihowā, karanga atu ki tōna ingoa;

whakaaturia āna mahi ki roto i ngā iwi;

kauwhautia atu kua oti tōna ingoa te whakaneke ake.

⁵ Waiata ki a Ihowā, he nui noa atu hoki āna mahi; meinga kia mōhiotia tēnei puta noa i te ao.

⁶ Hāmama kia nui te reo, e te wahine e noho ana i Hiona, he nui hoki te Mea Tapu o Īharaira i waenganui i a koe.”

13

Te Kauwhautanga ki a Papurōna

¹ Ko te poropititanga mō Papurōna i kitea e Ihāia tama a Āmohe.

² Whakaarahia he kara ki runga ki te maunga horehore, kia rahi te reo ki a rātou;

tāwhiritia atu te ringa kia haere mai ai rātou ki roto ki ngā kūwaha o ngā rangatira.

³ Kua oti āku i whakatapu ai te whakahau, kua karangatia anō hoki e ahau āku mārohirohi ki tōku riri, arā āku e whakamanamana nui nei.

⁴ Ko te haruru o te huihui i runga i ngā maunga, tōna rite kei tō te iwi nui!

He haruru, he ngangau nō te huihui o ngā kīngitanga o ngā iwi!

E whakatakā ana e Ihowā o ngā mano te ope mō te whawhai.

⁵ E haere mai nei rātou i tawhiti, i te pito o te rangi,

a Ihowā me ngā patu a tōna riri, ki te whakangaro i te whenua katoa!

- ⁶ Auē koutou, kua tata hoki te rā o Ihowā;
tērā e puta mai, ānō he whakangaromanga nā te Kaha Rawa!
- ⁷ Nō reira ka ngoikore ngā ringa katoa,
ka ngohe noa iho ngā ngākau katoa o ngā tāngata.
- ⁸ Ka ohore anō rātou,
mau pū i te mamae, i te whakapōuri;
ko tō rātou mamae koia anō kei tō te wahine e whakawhānau ana.
Ka mīharo rātou tētahi ki tētahi,
ā, ko ō rātou mata, ānō he mura ahi.
- ⁹ Nanā, e haere mai nei te rā o Ihowā,
he kino, he riri, he whakatakariri e mura ana;
hei whakaururua i te whenua,
hei whakangaro atu hoki i reira i ōna tāngata hara.
- ¹⁰ Ko ngā whetū hoki o te rangi, ko ngā kāhui whetū anō hoki o reira,
kāhore e hōmai i tō rātou mārama.
Ka pōuri noa iho te rā i tōna haerenga mai,
kore ake hoki e titi te atarau.
- ¹¹ Ka whiua anō e ahau te ao mō tō rātou kino,
te hunga kino hoki, mō tō rātou hē;
ka whakamutua hoki e ahau te whakapehapeha o te hunga whakakake,
ka whakahokia iho anō ki raro te whakapehapeha o te hunga kino.
- ¹² Ka meinga anō e ahau kia nui atu te utu mō te tangata i tō te kōura pai;
āe rā, he tangata, kia nui atu i tō te kōura parakore o Ōpira.
- ¹³ Nā reira ka meinga e ahau ngā rangi kia wiri,
ka ruperupea atu anō te whenua i tōna wāhi,
he riri nō Ihowā o ngā mano,
he rā anō e mura ai tōna riri.
- ¹⁴ Ā, ka rite ki te anaterope e whāia ana,
ki ngā hipi kāhore nei ō rātou kaihuihui,
ka tahuri rātou ki tōna iwi, ki tōna iwi,
ka rere ki tōna whenua, ki tōna whenua.
- ¹⁵ Ko te hunga katoa e kitea ana, ka werohia;
ko te hunga katoa e hopukia ana, ka hinga i te hoari.
- ¹⁶ Ka tāia iho hoki ā rātou kōhungahunga
i tā rātou tirohanga;
ka pāhuatia ō rātou whare,
ka moea anō ā rātou wāhine.
- ¹⁷ Tēnei ahau te whakaoho atu nei i ngā Meri ki a rātou,
he hunga e kore nei e whakaaro ki te hiriwa;
nā, ko te kōura, e kore e matenuitia e rātou.
- ¹⁸ Ka tāia iho anō hoki ngā taitamariki e ā rātou kōpere, mongamonga noa;
e kore anō e tohungia ngā hua o te kōpū;
e kore ō rātou kanohi e manawapā ki ngā tamariki.
- ¹⁹ Ā, ko Papurōna, ko te korōria o ngā kingitanga,
ko te mea ātaahua whakahirahira a ngā Karari,
tērā ia e rite ki tā te Atua hurihanga
i Horoma, i Komora.
- ²⁰ E kore e nohoia ā ake ake,
e kore e waiho hei kāinga ā tēnā whakatupuranga, tēnā whakatupuranga;
e kore anō e whakatūria e te Ārapi tōna tēneti ki reira;
e kore anō a reira e waiho e ngā hēpara hei takotoranga mō ā rātou kāhui.
- ²¹ Engari, hei takotoranga a reira mō ngā kurī mohoa o te koraha;
ka ki hoki ō rātou whare i ngā kararehe pōuri;
ā, ka nohoia a reira e ngā otereti,
ka waiho hoki hei tūpekepeketanga mō ngā mea āhua koati.
- ²² Ka tangi anō hoki ngā wuruhi i roto i ō rātou whare kingi,
me ngā kurī mohoa i roto i ō rātou whare ātaahua;
kua tata mai hoki tōna wā,
e kore anō ōna rā e roa.

14

Te Whakahokinga o Hūrā

¹ Nō te mea ka aroha a Ihowā ki a Hākopa,
 ka whiriwhiria anō a Iharaia e ia;
 ka meinga hoki rātou kia āta noho ki tō rātou ake oneone;
 ka piri anō te tangata kē ki a rātou,
 ka uru anō hoki ki roto ki te whare o Hākopa.

² E tango anō ngā iwi i a rātou,
 e kawē i a rātou ki tō rātou wāhi,
 riro tonu iho rātou i te whare o Iharaia hei pononga tāne,
 hei pononga wāhine i te oneone a Ihowā;
 ā, hei whakarau mō rātou ō rātou kaiwhakarau,
 ko rātou anō hei rangatira mō ō rātou kaitūkino.

Te Kīngi o Papurōna kei te Reinga i Raro

³ Nā, i te rā e meinga ai koe e Ihowā kia okioki i tōu pōuri, i tōu pāwera, i te mahi pakeke
 anō hoki i whakamahia ai koe,

⁴ ko reira maranga ai tēnei pepeha āu mō te kīngi o Papurōna, ka mea hoki koe:
 Ananā! Mutu pū tā te kaitūkino,
 mutu pū tā te pā kōura!

⁵ Whati ana i a Ihowā te tokotoko o te hunga kino,
 te hēpetā o ngā kīngi;

⁶ nāna i patu ngā iwi, me te riri, me te patu kīhai i tāmutu,
 nāna i whakahaere ngā iwi i runga i te riri,
 me te whakatupu kino,
 kāhore he kaiaraarai.

⁷ Kua whai okiokinga, kua āta noho te whenua katoa;
 pakaru mai ana tā rātou waiata.

⁸ Āe, kei te koa ngā kauri ki a koe,
 rātou ko ngā hīta o Repanōna, e kī ana,

"Nō tōu taunga anō ki raro
 i kore ai te kaitapahi e tae mai ki a mātou."

⁹ Ko te rēinga i raro, oho ana i a koe,
 he tūtakitanga ki a koe i tōu taenga atu;
 he meatanga ki a koe i whakaarahia ai e ia ngā tūpāpaku,
 ngā mea nunui o te whenua;
 maranga ana i a ia ngā kīngi katoa o ngā iwi
 i runga i ō rātou torōna.

¹⁰ Ka kōrero rātou katoa ki a koe,
 ka mea, "Ko koe anō hoki,
 kua ngoikore pēnei me mātou?
 Kua rite koe ki a mātou?"

¹¹ Kua oti tōu korōria te whakahoki iho ki te rēinga,
 me te rangi anō o āu hātere;
 ko te whāriki mōu ko te kutukutu,
 ko te hīpoki mōu ko ngā toke.

¹² Ananā! Tōu takanga iho i te rangi,
 e Tāwera, e te tama a te ata!
 Te tapahanga iho i a koe ki raro,
 nāu nei i tuku ngā iwi ki raro!

¹³ I mea hoki tōu ngākau,
 "Ka piki ahau ki te rangi,
 ka whakanekehia ake e ahau tōku torōna
 ki runga i ngā whetū a te Atua,
 ka noho anō ahau ki te maunga o te whakaminenga,
 ki ngā taha rawa ki te raki.

¹⁴ Ka pikitia e ahau a runga ake o ngā wāhi tiketike o ngā kapua;
 kia rite ahau ki te Runga Rawa."

¹⁵ Otirā, ka whakahokia iho koe ki te rēinga,
 ki ngā pito rawa o te rua.

16 Ko te hunga e kite i a koe, matatau tonu tā rātou titiro ki a koe,
me tā rātou āta whakaaroaro anō:

“Ko te tangata ianei tēnei i wiri ai te whenua,
i ngāueue ai ngā rangatiratanga,

17 i mea nei i te ao hei koraha,
wāhia ana e ia ōna pā;
kīhai i tuku i āna herehere ki tō rātou wāhi?”

18 Ko ngā kīngi katoa o ngā iwi, ko rātou katoa,
takoto ana i tōna whare, i tōna whare,
i runga i te korōria.

19 Ko koe ia he mea maka mai i tōu urupā,
ānō he peka e whakariharihangia ana,
he mea whakakākahu ki te hunga i patua,
i werohia ki te hoari,
e haere ana ki raro ki ngā kōhatu o te rua.

Ānō he tinana i takatakahia e te waewae.

20 E kore te tanumanga mōu e huihuia ki tō rātou,
mōu i whakangaro i tōu whenua,
i patu i tōu iwi.

E kore te uri o ngā kaimahi i te kino
e whai ingoa, ake ake!

21 Kia tere te patu mō āna tamariki,
mō te hē o ō rātou mātua;
kei kake, kei riro anō i a rātou te whenua,
kei kapi te mata o te ao i ō rātou pā.

22 “Ka whakatika hoki ahau ki a rātou,”
e ai tā Ihowā o ngā mano,
“ka tapahia atu anō e ahau i Papurōna te ingoa me te toenga,
te tama me te mokopuna,”

e ai tā Ihowā.

23 “Ka meinga anō a reira e ahau hei kāinga mō te matuku,
hei hārotoroto wai;
ka purumatia anō e ahau ki te puruma o te whakangaromanga,”
e ai tā Ihowā o ngā mano.

He Poropititanga mō Ahiria

24 Kua oati a Ihowā o ngā mano, kua mea:
“Inā, ū tonu tāku i whakaaro ai;
ko tāku i whakatakoto ai, mau tonu.

25 Mō te Ahiriana kia whati i ahau ki tōku whenua,
kia takatakahia ki runga ki ōku maunga.
Ko reira tāna ioka marere ai i runga i a rātou;
ā, ka marere tāna pikaunga i runga i ō rātou pokohiwi.”

26 Ko te whakaaro tēnei kei te takoto
mō te whenua katoa.

Ko te ringa anō tēnei e totoro atu nei
ki ngā iwi katoa.

27 Kua takoto hoki i a Ihowā o ngā mano,
ā, mā wai e whakataka?
Kua totoro tōna ringa,
ā, ko wai hei mea kia pēpeke?

He Poropititanga mō Pirihitia

28 Nō te tau i mate ai a Kīngi Ahata tēnei poropititanga:

29 Kei koa, e Pirihitia katoa,
ki te whatinga o te rākau a te kaiwhiwi i a koe;
tērā hoki e puta ake he neke i roto i te pakiaka o te nākahi,
ā, ko tōna hua he nākahi e rere ana me he ahi.

30 Nā, ka kai ngā mātāmua o ngā ware,

ka takoto ngā rawakore, tē ai he wehi;
ka whakamatea anō e ahau tōu pakiaka ki te hemokai,
ā, ka patua ōu mōrehu.

³¹ Auē, e te kūwaha; hāmama, e te pā;
harotu kau koe, e Pirihitia katoa!
E puta mai hoki te paowa i te raki;
e kore tētahi e tū kē mai i te wā i whakaritea mōna.
³² Ā, he aha te kupu e whakahokia ki ngā karere o te iwi?
“Inā rā, nā Ihowā a Hiona i whakatū,
ā, ka ai a reira hei rerenga atu
mō ngā mea o tāna iwi i tūkinotia.”

15

He Poropititanga mō Moapa

¹ Ko te poropititanga mō Moapa:
He pō kotahi ka ngaro a Ara o Moapa,
ā, kore iho!
He pō anō hoki, ka ngaro a Kiri o Moapa,
ā, kore iho!
² Kua riro ia ki runga ki Paiti, ki Ripono,
ki ngā wāhi tiketike tangi ai;
ka auētia e Moapa a Nepo rāua ko Merepa.
He mea moremore katoa ō rātou mähunga,
tapahi rawa ngā kumikumi katoa.
³ Ko ō rātou whītiki i ō rātou ara he kākahu taratara;
ka auē rātou katoa i runga i ō rātou whare,
i ō rātou waharoa,
nui atu te tangi.
⁴ Ka hāmama hoki a Hehepona rāua ko Ereare;
ka rangona tō rātou reo i Iahata rawa.
Nō reira hāmama ana ngā mau patu o Moapa;
ka wiri tōna wairua i roto i a ia.
⁵ E tangi ana tōku ngākau ki a Moapa;
rere ana ōna rangatira ki Toara,
ki Ekarata Herihia.
He tangi nei hoki tā rātou i te pikitanga ki Rūhiti,
i te mea e piki ana i reira;
i te ara hoki ki Horonaimi
ka pā tā rātou karanga o te ngaromanga.
⁶ Ka takoto kau noa ngā wai o Nimirimi;
kua maroke hoki te tarutaru,
kua mate te otaota,
kāhore he mea e tupu ana.
⁷ Nā, ko ā rātou mea maha,
me ā rātou mea i te rongoā,
ka kawea e rātou ki te awa i ngā wirou.
⁸ Kua taiāwhiotia hoki
ngā rohe o Moapa e te karanga;
kua tae tōna auē ki Ekeraima,
tōna auē ki Peererimi.
⁹ Kei te ki hoki ngā wai o Rimono i te toto;
tērā atu tāku e whakapā ai ki Rimono –
he raiona ki ngā oranga o Moapa,
ki ngā mōrehu anō o te whenua.

16

¹ Ungā e koutou ngā reme
ki te rangatira o te whenua,
i Hera i te koraha,

ki te maunga o te tamāhine a Hiona.
² Kei te manu hāereere noa hoki,
kei te mea i makā mai i te kōhanga,
i te rite o ngā tamāhine a Moapa
i ngā kauanga i Aranona.
³ “Kia takoto te whakaaro,
whakaritea te whakawā.
Ko tōu whakamarumaruru i te poutūmārōtanga
kia rite ki te pō;
hunā te hunga i peia;
kaua te ātiutiu noa e whakaaturia.
⁴ Tukua āku whati kia noho ki a koe; tēnā ko Moapa,
ko koe hei piringa mō rātou kei mate i te kaipāhua.”

Kua kore hoki te kaiwhakatē,
mutu pū tā te kaipāhua,
kua poto atu ngā kaiwhakatupu kino i runga i te whenua,
⁵ ā, ka whakapūmautia he torōna i runga i te tohu tangata;
ka nohoia e tētahi i runga i te pono,
i roto anō i te tēneti o Rāwiri;
me te whakawā, me te rapu i te tikanga o te whakawā,
he hohoro hoki ki te mahi i te tika.

⁶ Kua rongo tātou ki te whakakake o Moapa –
nui atu tōna whakakake, ki tōna whakapehapeha,
ki tōna whakakake, ki tōna pukuriri –
kāhore he tikanga o āna whakamanamana.

⁷ Mō reira ka auē a Moapa
ki a Moapa, ka auē katoa.
Ka tangi koutou ki ngā keke karepe o Kiriharehete,
kua mōti rawa.

⁸ Kua kahakore hoki ngā māra o Hehepona,
me te wāina o Hipima;
he mea whatiwhati nā ngā rangatira o ngā iwi
ōna wāina pai rawa,
i tae nei ki Iatere rawa,
i toro haere atu ki te koraha.

I toha haere ōna peka,
i whiti ki tērā taha o te moana.

⁹ Mō reira ka tangihia e ahau te wāina o Hipima,
kei te tangi mō Iatere te rite.

Ka whakamākūkū ahau i a koe ki ōku roimata,
e Hehepona, e Ereare;
kua tau hoki te hāmama o te pakanga ki runga ki āu hua raumati,
ki runga ki tāu tapahanga witi.

¹⁰ Kua tangohia atu te hari, me te koa i te māra mōmona;
kāhore hoki he waiata i ngā māra wāina, kāhore he iere harakoa;
e kore ngā kaitakahi e takahi wāina i ā rātou poka wāina;
kua whakamutua e ahau te hāmama o te mahinga wāina.

¹¹ Nā reira, ānō he hāpa ōku whēkau e tangi ana ki a Moapa,
a roto i ahau ki Kiriharehe.

¹² Nā, ka puta mai a Moapa,
ka māuiui i runga i te wāhi tiketike,
ā, ka haere ki tōna wāhi tapu inoi ai,
heoi e kore e taea e ia.

¹³ Ko te kupu tēnei i kōrerotia e Ihowā mō Moapa i mua.

¹⁴ Engari kua kōrero a Ihowā ināianei, kua mea: “Kia toru ngā tau, kia rite ki ngā tau o te kaimahi, ka whakahāweatia te korōria o Moapa, me tōna mano tini; ā, ko te toenga he iti rawa, he kāhore noa iho.”

17

He Poropititanga mō Ramahiku

¹ Ko te poropititanga mō Ramahiku:

"Nanā, kua kore a Ramahiku hei pā;
ka pūranga kau.

² Kua mahue ngā pā o Aroere;
mō ngā kāhui ērā, ka takoto rātou,
tē ai he kaiwhakawehi.

³ Ka kore anō he pā kaha mō Ēparaima,
he kīngitanga mō Ramahiku,
he toenga rānei o Hīria;
ka rite rātou ki te korōria o ngā tama a Ihairaira,"

e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁴ "Nā, i taua rā ka meinga te korōria o Hākopa kia tūpuhi,
ka hiroki haere hoki te ngako o ōna kikokiko.

⁵ Ā, ka rite ki tā te kaitapahi kohikohinga i te witi,
ki te tapahanga hoki a ōna ringa i ngā hua witi;
āe, ka rite ki te hamunga o ngā hua witi
i te raorao i Repaima.

⁶ Otiia, e toe anō ētahi karepe hei hamunga;
ka rite ki te ruiuinga o te ōriwa –
e rua, e toru ngā ōriwa i te pito o tō runga rawa peka,
e whā, e rima
i te peka i waho rawa,
i te mea whai hua,"

e ai tā Ihowā, tā te Atua o Ihairaira.

⁷ I taua rā ka titiro he tangata ki tōna Kaihanga,
ka anga ōna kanohi ki te Mea Tapu o Ihairaira;

⁸ e kore anō e titiro ki ngā āta i hangā nei e ōna ringa,
e kore e anga ki te mea i mahia e ōna maihao,
ki ngā Aherimi rānei,
ki ngā whakapakoko rānei.

⁹ I taua rā ka rite ōna pā kaha ki te wāhi i whakarērea i te ngahere, i te tihi anō o te maunga, i whakarērea rā i te aroaro o ngā tama a Ihairaira; nā, ko te ngaromanga.

¹⁰ Kua wareware hoki koe ki te Atua o tōu whakaoranga,
ā, kua kāhore i mahara ki te kāmaka o tōu kaha,
mō reira ka whakatupuria e koe he mea ātaahua,
ka whakatōkia anō ki te peka kē.

¹¹ I te rā e whakatō ai koe, ka taiepatia e koe,
ā, i te ata matomato tonu tāu i whakatō ai;
i te rā ia o te pōuri, o te mamae ngau kino,
ka memeha atu te kotinga.

¹² Ananā, te ngangau o ngā iwi maha,
e ngē ana ānō he haruru nō ngā moana!
Me te rere o ngā iwi, e wawā ana,
koia anō kei te turituri o ngā wai nunui!

¹³ Ānō ko te tāheke o ngā wai maha te haruru o ngā iwi;
otiia ka riria rātou e ia, ā, ka rere ki tawhiti,
ka whāia, ānō he pāpapa nō ngā maunga i te upoko o te hau,
ānō he puehu āwhiowhio e āia ana e te tūpuhi.

¹⁴ I te ahiahi, nā, ko te pāwera!
Kianō i pūao kua kore rātou.
Ko te wāhi tēnei mā te hunga e pāhua ana i a tātou,
ko te mea tēnei e wehea mā te hunga e muru ana i a tātou.

18

He Poropititanga mō Etiopia

¹ Ha, ko te whenua e kapakapa nei ngā parirau

i tērā taha o ngā wai o Etiopia!

² E unga karere nei i runga i te moana,
ā, ko ō rātou kaupuke he kākaho i runga i ngā wai,
e kī ana, Haere, e ngā karere tere,
ki tētahi iwi roroo, maheni hoki,
ki te iwi i wehīngia i tō rātou tīmatanga iho ā mohoa noa nei;
ki te iwi he mahi rūri nei, he takatakahi nei tāna,
ko tōna whenua wāhia iho e ngā awa.

³ E ngā tāngata katoa o te ao,
e te hunga e noho ana i te whenua,
titiro mai, ina whakaarahia te kara ki runga i ngā maunga;
whakarongo mai, ina whakatangihia te tētere.

⁴ Ko tā Ihowā kupu hoki tēnei ki ahau:
"Ka āta noho ahau, ka titiro hoki i tōku nohoanga;
ka rite ahau ki te mahana i te mea ka mahea,
ka rite ki te kapua tōmairangi i te mahana o te kotinga."

⁵ Hei mua hoki i te kotinga, kia ngahoro te puāwai,
kia puta ki te puāwai he karepe e maoa haere ana,
nā, ka hātepea atu e ia ngā peka ririki ki te tapahi peka,
ā, ko ngā manga ka tangohia, ka tapahia ki raro.

⁶ Ka waiho ngātahi atu rātou
mā ngā manu tokokai o ngā maunga,
mā ngā kararehe hoki o te whenua.

Ka whakatau ngā manu tokokai
ki runga ki a rātou i te raumati,
ka whakakainga hoki ngā kararehe katoa
o te whenua ki reira i te hōtoke.

⁷ I taua wā ka maua mai he hākari ki a Ihowā o ngā mano,
o te iwi roroo, maheni hoki,
nā te iwi i wehīngia i tō rātou tīmatanga iho, ā mohoa noa nei,
nā te iwi he mahi rūri nei,
he takatakahi nei tāna, ā, ko tōna whenua wāhia iho e ngā awa –
ki te wāhi o te ingoa o Ihowā o ngā mano, ki Maunga Hiona.

19

He Poropititanga mō Īhipa

¹ Ko te poropititanga mō Īhipa:
Tēnei a Ihowā te rere mai nei i runga i te kapua tere,
tae tonu ki Īhipa,
ā, ka oho ngā whakapakoko o Īhipa i tōna aroaro,
ngohe noa iho te ngākau o Īhipa i waenganui ōna.

² "Ka whakaangahia anō e ahau ngā Īhipiana ki ngā Īhipiana,
ā, ka whawhai rātou ki tōna teina, ki tōna tuakana,
ki tōna hoa, ki tōna hoa,
te pā ki te pā, te kīngitanga ki te kīngitanga.

³ Nā, ka meinga te wairua o Īhipa kia kāhore noa iho i waenganui i a ia;
ka whakangaromia hoki e ahau ōna whakaaro;
ā, ka rapua e rātou he tikanga i ngā whakapakoko, i ngā tohunga whakawai,
i te hunga he atua māori nei ō rātou, i ngā matakite.

⁴ Ka tukua pūtia atu anō e ahau ngā Īhipiana
ki te ringa o te rangatira pakeke;
he kīngi taikaha anō te kīngi mō rātou,"
e ai tā te Ariki, tā Ihowā o ngā mano.

⁵ Ka kore haere hoki ngā wai o te moana,
ka mimiti, ka maroke te awa;

⁶ ā, ka piro ngā awa; ka mimiti,
ā, ka maroke ngā awa o Īhipa;
ka mate ngā kākaho me ngā raupō.

- ⁷ Ko ngā otaota i te taha o te Naera,
i te pareparenga o te Naera,
me ngā mea katoa i whakatōkia ki te taha o te Naera,
ka maroke, ka āia noatia atu, ka kore noa iho.
- ⁸ Ka tangi anō ngā kaihi ika;
ka auē te hunga katoa e maka ana i te matau ki roto ki te Naera,
ka pōuri anō ngā kaihora o ngā kupenga ki runga ki ngā wai.
- ⁹ Ka whakamā hoki ngā kaimahi o te muka pai,
rātou ko ngā kaiwhatu o ngā kākahu mā.
- ¹⁰ Ko ōna tūranga, mongamonga noa,
ka pōuri hoki ngā wairua o ngā kaimahi katoa e utua ana.

- ¹¹ He tino wairangi ngā rangatira o Toana;
he tino pōauau hoki ngā whakaaro
o ngā kaiwhakatakoto whakaaro mōhio a Parao.
- He pēhea rā tā koutou ki atu ki a Parao,
“He tama ahau nā te hunga whakaaro nui,
he tama nā ngā kīngi onamata”?

- ¹² Tēnā, kei hea rātou, āu tāngata whakaaro nui?
Mā rātou e whakaatu ki a koe ināianei;
meinga kia mōhio rātou ki tā Ihowā o ngā mano
i whakatakoto ai mō Īhipa.

- ¹³ Kua whakakūaretia ngā rangatira o Toana,
kua tinihangatia ngā rangatira o Nopo;
pōhēhē iho a Īhipa i a rātou,
ko rātou nā anō te kōhatu o te kokonga o ngā iwi o reira.

- ¹⁴ Kua oti i a Ihowā te wairua whanokē te konatu
ki waenganui ōna;

ā, kua whakapōhēhētia e rātou a Īhipa i āna mahi katoa,
koia anō kei te tangata haurangi e kotiti kē ana,
e hūrori ana i roto i tōna ruaki.

- ¹⁵ Ka kāhore noa iho anō he mahi mā Īhipa,
hei mahinga mā te upoko, mā te hiawero,
mā te nīkau, mā te wīwī.

- ¹⁶ I taua rā ka rite a Īhipa ki te wahine, ka wehi ka pāwera i te rurutanga o te ringa o Ihowā o ngā mano, e rūrū ai ia ki tērā wāhi.

- ¹⁷ Ā, ka ai te whenua o Hūrā hei whakawehi mō Īhipa, ā, ko ngā tāngata katoa e whakahuatia atu ai ia, ka wehi, i te tikanga hoki kua takoto i a Ihowā o ngā mano mō reira.

Ka Manaakitia a Īhipa, a Ahiria, a Īharaira

- ¹⁸ I taua rā e rima ngā pā i te whenua o Īhipa, ko tō rāua reo ko te reo o Kanaana, ā, ko Ihowā o ngā mano tā rātou e oati ai; ko tētahi e huaina, “Ko te Pā o te Ngaromanga.”

- ¹⁹ I taua rā ka tū he āta mā Ihowā i waenganui o te whenua o Īhipa, me te pou i te taha o tō reira rohe, he mea ki a Ihowā.

- ²⁰ Ā hei tohu tērā, hei kaiwhakaatu mō Ihowā o ngā mano i te whenua o Īhipa; ka karanga hoki rātou ki a Ihowā, he mea mō ngā kaitūkino, ā, ka ungā e ia he kaiwhakaora ki a rātou, he kaiwawao; ā, māna rātou e whakaora.

- ²¹ Ā, ka mōhiotia a Ihowā e Īhipa, ka mōhiotia hoki a Ihowā e ngā Īhipiana i taua rā; āe rā ka mahia e rātou te patunga tapu me te whakahere; ka puaki hoki tā rātou kupu taurangi ki a Ihowā, ā, ka mana anō i a rātou.

- ²² Ka whiua anō a Īhipa e Ihowā, ka whiua, ka rongoātia anō e ia; ā, ka hoki mai rātou ki a Ihowā, ka tahuri anō ia ki tā rātou inoi, ka rongoā i a rātou.

- ²³ I taua rā ka takoto he ara i Īhipa ki Ahiria, ā, ka tae te Ahiriana ki Īhipa te Īhipiana anō ki Ahiria, ā, ka koropiko tahi te Īhipiana rāua ko te Ahiriana.

- ²⁴ I taua rā hei tuatoru a Īharaira mō Īhipa, mō Ahiria, hei manaaki i waenganui o te whenua.

- ²⁵ E manaakitia anō rātou e Ihowā o ngā mano, e ki ia, “Kia manaakitia a Īhipa, tāku iwi, a Ahiria, te mahi a ōku ringa, a Īharaira hoki, tōku kāinga tupu.”

20

Te Tohu o te Poropiti Tahanga

¹ I te tau i haere mai ai a Taratana ki Aharoro, i a ia i ungā rā e Harakono kīngi o Ahiria, i tāna whawhaitanga ki Aharoro, ā, horo ana a reira i a ia –

² i taua wā ka kōrero a Ihowā, arā a Ihāia tama a Āmoho, ka kī, “Wetekina atu te kākahu taratara i tōu hope, whakarērea atu anō tōu hū i tōu waewae.” Nā, pērā ana ia, haere tahanga ana, kāhore hoki he hū.

³ Nā, ka mea a Ihowā, “Ka rite ki tāku pononga, ki a Ihāia, ka toru nei ōna tau e haere tahanga ana, kāhore hoki he hū, hei tohu, hei mea whakamīharo ki a Ihipa rāua ko Etiopia,

⁴ ka pēnā anō tā te kīngi o Ahiria ārahi i ngā Ihipiana hei pārau, i ngā Etiopiana hei whakarau, i te taitamariki, i te kaumātua, kāhore he kākahu, kāhore he hū, takoto kau ana ngā papa, whakamā iho a Ihipa.

⁵ Ka pororaru anō rātou, ka whakamā ki a Etiopia, ki tā rātou i tūmanako ai, ki a Ihipa anō, ki tō rātou korōria.

⁶ Ā, e mea te tangata o taua takutai i taua rā, ‘Nanā, ko tā tātou tēnei i tūmanako ai, ko tā tātou i rere atu ai kia ora ai i te kīngi o Ahiria, ā, me pēhea tātou ka mawhiti ai?’ ”

21

He Poropititanga mō Papurōna, Eroma, Arāpia hoki

¹ Ko te poropititanga mō te koraha o te moana:

Ka rite ki ngā āwhiowhio i te tonga e pupuhi ana,
tōna haerenga mai i te koraha
i te whenua e wehingia ana.

² He kino rawa te kitenga kua whakaaturia nei ki ahau;
kei te tinihanga te tangata tinihanga,
kei te pāhua te kaipāhua.

Whakaekea, e Erama whakapaea, e Meria mutu pū i ahau
ngā auētanga katoa o reira.

³ Nā reira kī tonu tōku hope i te mamae,
whakawiri rawa ngā mea e ngau nei i ahau,
ānō ko te whakawiringa o te wahine e whakawhānau ana;
mamae ana ahau, kore ake e rongo;
ohorere ana, kore ake e kite.

⁴ Kahekahe ana tōku manawa,
wehi ana i te whakamataku;
ko te ahiahi pō i hiahiatia e ahau,
puta ake ana hei mea e tūiri ai ahau.

⁵ Kei te whakapai rātou i te tēpu,
kua whakaritea he kaitūtei;
kei te kai rātou, kei te inu.

Whakatika, e ngā rangatira,
pania te whakangungu rākau.

⁶ Ko tā te Ariki kupu hoki tēnei ki ahau:
“Tikina, whakatūria he kaitūtei,
māna e whakaatu tāna e kite ai.

⁷ Nā, ka kitea e ia te ope,
ngā kaieke hōiho tātaki rua,
he rōpū káihe, he rōpū kāmera,
kia āta whakarongo mārie ia.”

⁸ Kātahi tērā ka karanga, ānō he raiona:
“E tōku Ariki, kei runga ahau i te wāhi tūtei
e tū tonu ana i te awatea;
pau katoa anō ngā pō i ahau
e tū nei i tāku mahi tiaki.

⁹ Nanā, tēnei te haere mai nei he rōpū tāngata,
me ngā kaieke hōiho, he tātaki rua!

Nā, ka oho ia, ka mea,
‘Kua horo a Papurōna, kua horo;

ko ngā whakapakoko katoa anō o ōna atua,
wāwāhia iho ki te whenua.' "

¹⁰ E tāku patunga wīti,
e te wīti o tāku patunga;
ko tāku i rongo ai ki a Ihowā o ngā mano, ki te Atua o Ihairaira,
e whakaaturia nei e ahau ki a koutou.

¹¹ Ko te poropititanga mō Rūma.

E karanga mai ana tētahi ki ahau i Heira,
"E te kaitūtei, ko te aha i te pō?
E te kaitūtei, ko te aha i te pō?"

¹² Ka ki mai te kaitūtei:
"Kei te haere mai te ata rāua ko te pō.
Ki te uia e koutou, e ui;
hoki mai, haere mai."

¹³ Ko te poropititanga mō Arāpia.

Kei te ngahere i Arāpia he nohoanga mō koutou i te pō,
e ngā tira haere o Reranimi.

¹⁴ I kawea e rātou he wai mō te tangata e matewai ana;
i haere ngā tāngata o te whenua o Tema
ki te whakatau i ngā tāngata e rere ana, me tā rātou taro.

¹⁵ Ka rere mai hoki rātou i ngā hoari,
i te hoari kua oti te unu,
i te kōpere kua oti te whakapiko,
i te pākaha anō o te whawhai.

¹⁶ Ko tā te Ariki kupu hoki tēnei ki ahau: Kia kotahi tau, ko te tau hoki o te kaimahi, ā,
ka poto katoa te korōria o Kerara.

¹⁷ Nā, ko ngā mōrehu o ngā kaikōpere, ko ngā mārohirohi o ngā tama a Kerara, ka
torutoru. Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira.

22

He Kupu Tūpato o te Urupatu o Hiruhārama

¹ Ko te poropititanga mō te raorao o te whakakitenga:
He aha rā nōu, i piki katoa ai koe ki ngā tuanui?

² E koe, e kī tonu nei koe i te ngē,
he pā turituri, he pā koa.

Ko ōu tāngata i patua ehara i te mea patu nā te hoari,
ehara i te hunga i mate i te whawhai.

³ Rere ngātahi ana ōu rangatira katoa,
herea ana rātou e ngā kaikōpere.

Te hunga katoa i kitea i roto i a koe,
herea ngātahitia ana rātou,
te hunga i rere mai i tawhiti.

⁴ Koia ahau i mea ai: "Kāti te titiro ki ahau,
ka nui tōku tangi;

kaua e tohe ki te whakamārie i ahau
mō te pāhuatanga o te tamāhine a tōku iwi."

⁵ He rā hoki tēnei nō te raruraru, nō te takahanga,
nō te pōkaikaha, he mea nā te Ariki, nā Ihowā o ngā mano,
i te raorao o te whakakitenga;
he pākaruhanga i ngā taiepa,
he karangatanga ki ngā maunga.

⁶ Ko tā Erama, he mau i te papa pere,
me ngā hāriata tāngata me ngā kaieke hōiho;
ko tā Kiri he whakaputa mai i te whakangungu rākau ki waho.

⁷ Nā, kapi ana ōu raorao whakapaipai i te hāriata,
tū ana ngā rārangi o ngā kaieke hōiho ki te kūwaha.

⁸ Nā, mauria atu ana e ia te hīpoki o Hūrā.

Ā, ka titiro koe i taua rā

ki ngā patu i roto i te whare o te ngahere.

⁹ Ā, ka kite koutou i ngā pakaru o te Pā o Rāwiri,
he maha;

ka huia hoki e koutou ngā wai

o te poka o raro.

¹⁰ Ā, taua ana e koutou ngā whare o Hiruhārama;

wāwāhia ana e koutou ngā whare hei hanga mō te taiepa.

¹¹ Ka hangā anō e koutou he awa ki waenganui i ngā taiepa e rua
mō ngā wai o te poka tawhito.

Kāhore ia ō koutou whakaaro ki te kaimahi o tēnā mea,
kāhore hoki e titiro ki tōna kaihangā ō mua noa atu.

¹² Heoi, ko te karangatanga a te Ariki, a Ihowā o ngā mano,
i taua rā ki te tangi, ki te auē, ki te moremore,
ki te whītiki i te kākahu taratara.

¹³ Nā, ko te koa, ko te hari,
ko te patu kau, ko te patu hipi,
ko te kai kikokiko, ko te inu wāina.

"Kia kai tātou, kia inu;
āpōpō hoki tātou mate ai."

¹⁴ Nā, ka whakaatu a Ihowā o ngā mano ki ōku taringa: "He pono, e kore rawa tēnei hē
o koutou e murua, ā mate noa koutou," e ai tā te Ariki, tā Ihowā o ngā mano.

He Whakatūpato ki a Hepena

¹⁵ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā o ngā mano:
"Haere mai, haere ki tēnei kaitiaki o ngā moni,
ki a Hepena, ki te rangatira o te whare, mea atu:

¹⁶ He aha tāu i konei? Ko wai hoki tāu i konei,
i haua ai e koe he tanumanga mōu ki konei?
E hahau ana koe he tanumanga mōna i te wāhi tiketike,
e tārai ana he nohoanga mōna ki te kāmaka!

¹⁷ "Nanā, ka makā kinotia atu koe e Ihowā,
ka pērātia i tā te tangata kaha.

Āe rā, ka kōpakina rawatia koe e ia.

¹⁸ He pono ka tahuri ia, ka whiua koe,
ānō he mea porotaka ki tētahi whenua nui;
hei reira koe mate ai,

ki reira anō hoki ngā hāriata o tōu korōria,
e koe, e te whakamā o te whare o tōu ariki.

¹⁹ Ka peia atu hoki koe e ahau i tōu tūranga,
ka turakina iho anō koe e ia i tōu wāhi.

²⁰ "I taua rā ka karangatia e ahau tāku pononga, e Eriakimi tama a Hirikia.

²¹ Ka whakakākahuria anō ia e ahau ki tōu kākahu, ka whakakahangia hoki ki tōu whītiki,
ka hoatu anō tōu kāwanatanga ki tōna ringa, ā, hei matua ia ki ngā tāngata o Hiruhārama,
ki te whare anō o Hūrā.

²² Ka waiho anō e ahau te kī o te whare o Rāwiri ki runga ki tōna pokohiwi; nā, māna
e whakatuwhera, ā, kāhore he tangata hei tūtaki, māna e tūtaki, ā, kāhore he tangata hei
whakatuwhera.

²³ Ka titia hoki ia e ahau ānō he titi ki te wāhi mau, ā, hei torōna korōria ia ki te whare
o tōna pāpā.

²⁴ Ka whakairihia anō e rātou ki runga ki a ia te korōria katoa o te whare o tōna pāpā,
ngā uri, ngā whānau, ngā oko ririki katoa, arā ngā oko hei peihana, me ngā oko katoa anō
hei hāka.

²⁵ "I taua rā, e ai tā Ihowā o ngā mano, ka tau te titi i titia nei ki te wāhi māu, ka tapahia,
ka marere ki raro; ka motuhia atu anō te mea e iri ana i runga." Nā Ihowā hoki te kupu.

¹ Ko te poropititanga mō Tāira:

Auē, e ngā kaipuke o Tarahihi;
kua mōti hoki ia, i kore ai he whare,
i kore ai he tapokoranga.

Nō te whenua o Kitimi
te whakaaturanga ki a rātou.

² Whakarongoa, e ngā tāngata o te motu;
kua kī nā koe i tā ngā kaihokohoko o Hairona
e rere nei i te moana.

³ Kei ngā wai nui, kei ngā purapura o Hihoro,
kei te tapahanga wīti o te Naera, ōna hua;
ko ia anō te kaihokohoko ki ngā iwi.

⁴ Kia whakamā koe, e Hairona, kua kōrero hoki te moana,
te pā kaha o te moana kua mea,
“Kāhore ōku mamae hapū, kāhore hoki ahau i whānau,
kāhore i atawhai tamariki,
kāhore i whakatupu kōtiro.”

⁵ Ka tae te rongo ki Ihipa,
ka tino mamae rātou, ki te rongo o Tāira.

⁶ Whakawhiti atu ki Tarahihi –
auē, e ngā tāngata o te motu.

⁷ Ko tō koutou pā koa ianei tēnei,
ko tōna tawhito nei nō ngā rā anō onamata?
Nā ōna waewae hoki ia i kawē
ki tawhiti noho ai.

⁸ Nā wai i whakatakoto tēnei whakaaro mō Tāira,
mō te pā whakakarauna,
he rangatira nei ōna kaihokohoko;
ko ōna kaiwhakawhitiwhiti taonga,
ko ngā metararahi o te whenua?

⁹ Nā Ihowā o ngā mano i whakatakoto –
hei whakapoke i te whakapehapeha o ngā mea ātaahua katoa,
hei mea kia whakahāweatia ngā metararahi o te whenua.

¹⁰ Tika atu nā waenganui i tōu whenua,
ānō ko te Naera, e te tamāhine a Tarahihi;
kua kore he whītiki mōu ā mua ake.

¹¹ Kua totoro tōna ringa ki runga ki te moana,
whakangāueuetia ana e ia ngā rangatiratanga.
Nā Ihowā te whakahau mō Kanaana,
kia ngaro ōna pā kaha.

¹² I mea anō ia, “Kāti rawa tōu koa,
e te wāhina e tūkinotia nei, e te tamāhine a Hairona.

“Whakatika, whakawhiti atu ki Kitimi –
ahakoa i reira kāhore he okiokinga mōu.”

¹³ Nanā, te whenua o ngā Karari, kua kāhore tēnā iwi;
kua whakaritea a reira e ngā Ahiriana mō ngā kīrehe o te koraha.
Nā rātou i whakaara ā rātou pourewa,
kua horo i a rātou ōna whare kīngi;
kua meinga e ia hei ururua.

¹⁴ Auē, e ngā kaipuke o Tarahihi,
kua kore hoki tō koutou pā kaha.

¹⁵ I taua rā ka warewaretia a Tāira, e whitu tekau tau, ko ngā rā hoki o te kīngi kotahi;
i te mutunga o ngā tau e whitu tekau ka rite tā Tāira ki te waiata a te wahine kairau:

¹⁶ “E mau ki te hāpa,
taiāwhiotia te pā,
e te wahine kairau i warewaretia nei!

Kia pai te waiata, kia maha ngā waiata,
kia maharatia ai koe."

¹⁷ Nā, i te mutunga o ngā tau e whitu tekau ka tirohia a Tāira e Ihowā, ā, ka hoki ia ki tāna utu, ka kairau anō ki ngā kīngitanga katoa o te whenua i runga i te mata o te oneone.

¹⁸ Nā, ko āna mea hokohoko, me ōna utu, he tapu ki a Ihowā; e kore e whaowhina ki te toa, e kore anō e rongoātia. Engari, mā te hunga e noho ana i te aroaro o Ihowā āna mea hokohoko, ā, ka mākona rātou i te kai, ka roa anō te mau o te kākahu.

24

Te Whakawātanga e Raraka ana ki te Ao

¹ Nanā, kua meinga e Ihowā te whenua kia noho tahanga,
kia takoto kau,

kua porohurihia ake e ia,
ā, kua whakamararatia ōna tāngata.

² Ā, ka rite te iwi ki te tohunga,
te pononga ki tōna ariki,
te pononga wahine ki tōna rangatira wahine,
te tangata i utua ai te taonga
ki te tangata i a ia nei te utu,
te kaiwhakatārewa mai ki te tangata i te nama,
te tangata i te moni whakatupu
ki te tangata nāna nei i hōmai ki a ia.

³ Ka mōti rawa tā te whenua,
pāhua rawa.

Kua kōrerotia hoki e Ihowā tēnei kupu.

⁴ E tangi ana te whenua, ngohe noa iho;
kahakore kau te ao, ngohe noa iho;
harotu kau te hunga rarahi o te whenua.

⁵ Kua poke anō te whenua i raro i ōna tāngata;
kua takahia hoki ngā ture,
whakaputaia kētia ake e rātou te tikanga i whakatakotoria,
whakatakā ana e rātou te kawenata onamata.

⁶ Nā reira i kainga ai te whenua e te kanga,
kitea iho te hara o ōna tāngata;
nā reira i wera ai ngā tāngata o te whenua,
ā, he torutoru te hunga i toe.

⁷ E tangi ana te wāina hou;
kua kahakore te wāina;
kei te mapu te hunga ngākau koa katoa.

⁸ Ka mutu te koa o ngā timipera
kua kore te ngē o te hunga e hari ana;
mutu ake te koa o te hāpa.

⁹ Kore ake tā rātou waiata i te mea e inu wāina ana;
ka kawa te wai kaha ki te hunga e inu ana.

¹⁰ Kua pakaru te pā o te pororaru,
tūtaki rawa ngā whare katoa, tē ai he tomokanga atu.

¹¹ He karanga kei ngā ara, he mea mō te wāina;
kua pōuri katoa te koa,
kua riro te harakoa o te whenua.

¹² Mahue iho ki te pā ko te ururua;
ko te kūwaha, he mea whiu ki te whakangaromanga.

¹³ Ka pēnei te hanga i waenganui i te whenua
i roto i ngā iwi;
kei te ruiruinga o te ōriwa te rite,
kei te hamunga o ngā karepe ina mutu te whawhaki.

¹⁴ Ka ara tō rātou reo, ka waiata rātou;
mō te nui hoki o Ihowā, ka hāmama mai rātou i te moana.

¹⁵ Nā, whakakorōiatia a Ihowā i te rāwhiti,
te ingoa o Ihowā, o te Atua o Iharaia,
i ngā motu o te moana.

¹⁶ I te pito rawa o te whenua kua rangona ngā waiata e tātou:
 “He korōria ki te tangata tika.”

Otiia, ka kī ake ahau, “Kei te whakaheke ahau!

Kei te whakaheke! Auē te mate i ahau!

He mahi tinihanga tā te hunga tinihanga;
 nui atu te tinihanga o te hunga tinihanga!”

¹⁷ Ko te wehi, ko te rua, ko te rore,
 kei a koe, e te tangata o te whenua.

¹⁸ Nā, ko te tangata e rere mai i te ngangau o te wehi,
 ka taka ki te rua;

ā, ko te tangata e puta ake ana i roto i te rua,
 ka mau i te rore.

Kua puare hoki ngā matapihi o runga,
 ā, e rū ana ngā tūranga o te whenua.

¹⁹ Ngakongako kau te whenua,
 memeha kau noa iho te whenua,
 ngāueue kau te whenua.

²⁰ Hūrorirori kau te whenua ānō he haurangi,
 nekenekēhia ana, me te mea he whare tira;
 ka taimaha iho hoki tōna hē ki runga ki a ia,
 ka hinga, heoi anō ōna aranga ake.

²¹ I taua rā ka whiua e Ihowā
 te ope o te hunga kua neke ake,
 me ngā kīngi o te whenua i runga i te whenua.

²² Ā, ka huihuia rātou,
 ka pērātia me ngā herehere e huihuia ana ki te rua,
 ka tūtakina hoki ki te whare herehere,
 ā, ka maha ngā rā ka tirohia iho rātou.

²³ Ko reira te marama numinumi kau ai,
 ka whakamā anō hoki te rā;

ka kīngi hoki a Ihowā o ngā mano
 ki Maunga Hiona, ki Hiruhārama,
 ki te aroaro anō o āna kaumātua
 i runga i te korōria.

25

He Himene Whakamoemiti

¹ E Ihowā, ko koe tōku Atua;
 ka whakanuia koe e ahau,
 ka whakamoemititia e ahau tōu ingoa;
 he mahi whakamiharo hoki āu,
 arā ko ngā whakaaro i takoto nei i mua,
 i runga i te pono, i te tika.

² Kua meinga hoki e koe te pā hei pūranga;
 te pā kaha, hei ururua;
 te whare kīngi o ngā tāngata kē, kore iho tērā pā;
 e kore e hangā ā ake ake.

³ Nā, ka whakakorōriatia koe e te iwi kaha,
 ka wehi te pā o ngā iwi nanakia i a koe.

⁴ Hei pā kaha hoki koe mō te ware,
 hei pā kaha mō te rawakore i tōna hēnga,
 hei whakaruru kei mate i te tūpuhi,
 hei whakahauhau mō te werawera.

Ina rite te hau o te hunga nanakia
 ki te tūpuhi e āki mai ana ki te taiepa.

⁵ Ka rite ki te mahana i te wāhi maroke te ngangau o ngā tāngata kē
 ka whakahokia iho nei e koe.

Ka rite ki te mahana i ngā wā e whakamarumarua ana e te kapua,

ka iti iho te waiata a te hunga nanakia.
⁶ Ā, ka tukua e Ihowā o ngā mano
 he hākari mā ngā iwi katoa ki runga ki tēnei maunga,
 he mea mōmona, he wāina nganga hei hākari,
 he mea mōmona, kī tonu i te hinu wheua,
 he wāina nganga, tatari rawa.

⁷ Ka whakakāhoretia anō e ia i runga i tēnei maunga
 te mata o te hīpoki e hīpoki nei i ngā iwi katoa,
 me te taupoki e taupoki nei i ngā tauwi katoa.

⁸ Kua horomia e ia te mate ake ake;
 ā, ka horoia e te Ariki, e Ihowā, ngā roimata
 o ngā kanohi katoa,
 ka whakakāhoretia anō e ia te whakahāwea ki tāna iwi
 puta noa i te whenua;

nā Ihowā nei hoki te kupu.

⁹ Ko te kupu anō tēnei i taua rā,
 "Nanā, ko tō tātou Atua tēnei;
 i tatari tātou ki a ia, ka ora anō tātou i a ia.
 Ko Ihowā tēnei; i tatari tātou ki a ia;
 ka hari tātou, ka koa ki tāna whakaoranga."

¹⁰ Nō te mea ka okioki te ringa o Ihowā ki tēnei maunga,
 ā, ka takahia a Moapa ki raro i tōna wāhi,
 me te kakau wīti e takahia ana ki te wai o te pūranga paru.

¹¹ Ā, ka totoro ōna ringa i waenganui o reira pērā me te kaikauhoe
 e toro ana i ōna ringa ina kauhoe ia;
 ka tukua hoki ki raro tōna whakapehapeha me ngā mahi a ōna ringa.

¹² Nā, ko te wāhi kaha o te pourewa tiketike o ōu taiepa,
 kua tukua iho e ia,
 takoto rawa, pā rawa ki te whenua,
 ki te puehu rawa.

26

He Waiata Wikitōria nā Hūrā

¹ I taua rā ka waiatatia tēnei waiata i te whenua o Hūrā:

He pā kaha tō tātou:
 ka whakaritea e ia te whakaora hei taiepa,
 hei pekerangi.

² Whakatuwheratia ngā kūwaha,
 kia tomo mai ai
 te iwi tika e pupuri ana i te pono.

³ Māu e pupuri i runga i te rangimārie rawa –
 te tangata e ū ana te whakaaro ki a koe;
 nāna hoki i whakawhirinaki ki a koe.

⁴ Whakawhirinaki ki a Ihowā ā ake ake,
 nō te mea kei te Ariki, kei a Ihowā,
 he kāmaka mau tonu.

⁵ Kua whakahokia iho hoki e ia
 te hunga e noho ana i runga,
 te pā tiketike; takoto rawa i a ia,
 takoto rawa ki te whenua,
 pā rawa ki te puehu.

⁶ Takahia iho e te waewae,
 e ngā waewae o ngā rawakore,
 e ngā takahanga o ngā ware.

⁷ Ko te ara o te tangata tika, he tika;
 e whakatikaia ana e koe, e te mea tika, te ara o te tangata tika.

⁸ Kei te ara nei anō mātou o āu whakaritenga
 e tatari ana ki a koe, e Ihowā;
 ko tōu ingoa, ko te mahara ki a koe

tā ō mātou wairua e minamina nei.

⁹ Minamina tonu ahau, tōku ngākau, ki a koe i te pō;
 āe rā, ka moata ahau, tōku wairua, ki te rapu i a koe.
 Nō te mea i ngā wā e puta ai āu whakaritenga ki te whenua,
 ka ākona te tika e ngā tāngata o te ao.

¹⁰ Atawhaitia iho te tangata kino,
 e kore ia e ako i te tika;
 i te whenua o te tika ka hē tāna mahi,
 e kore anō ia e kite i te nui o Ihowā.

¹¹ E Ihowā, kua ara tōu ringa ki runga,
 heoi kāhore rātou e kite.

Otiia, ka kite rātou i tōu hae mō te iwi, ā, ka whakamā;
 āe rā, mā te ahi e kai ōu hoariri.

¹² Ka whakaritea e koe, e Ihowā, he rangimārie mō mātou,
 nāu nei hoki i mahi ā mātou mahi katoa mā mātou.

¹³ E Ihowā, e tō mātou Atua,
 he ariki kē anō, i tua ake i a koe, i noho hei rangatira mō mātou;
 māu anake ia mātou ka mahara ai ki tōu ingoa.

¹⁴ Kua mate rātou, e kore e ora;
 he tūpāpaku rātou, e kore e ara –
 nā, kua tirohia nei rātou e koe, ngaro iho i a koe,
 hunā katoatia ana e koe te mahara ki a rātou.

¹⁵ Kua whakaraneatia e koe te iwi, e Ihowā,
 kua whakaraneatia e koe te iwi.

Kua whai korōria koe;
 nāu i whakanui ngā rohe katoa o te whenua.

¹⁶ E Ihowā, i te rarururutanga i haere atu rātou ki a koe,
 ā, i ringihia atu e rātou he īnoi,
 i te mea e papaki ana koe i a rātou.

¹⁷ He pērā i te wahine hapū,
 ka tata ia te whānau,
 e whakamamae ana, e auē ana i ōna mamae;

ko tō mātou rite tērā i tōu aroaro, e Ihowā;
¹⁸ i te hapū mātou, i te mamae mātou,
 kua whānau tā mātou me te mea he hau.

Kihai i oti i a mātou he whakaora i runga i te whenua;
 kihai anō hoki i hinga ngā tāngata o te ao.

¹⁹ Ka ora ōu tāngata mate;
 ka ara ōku tinana mate,
 Maranga, waiata,
 e te hunga kei te puehu nei tō koutou kāinga;
 nō te mea kei te tōmairangi o ngā otaota te rite o tōu tōmairangi;
 ā, ka makā mai ngā tūpāpaku e te whenua.

²⁰ Haere, e tōku iwi, e tomo ki roto ki ōu rūma,
 tūtakina ōu tataui i muri i a koe;
 e piri, he wāhi iti kau nei,
 kia pahemo rā anō te riri.

²¹ Nō te mea tēnei a Ihowā te puta nei i tōna wāhi
 ki te whiu i te hē o ngā tāngata o te whenua;
 ā, ka whakakitea ōna toto e te whenua;
 e kore anō e hīpokina e ia i muri nei tōna hunga i patua.

27

Te Whakaoranga o Iharaira

¹ I taua rā,
 ka patua e Ihowā ki tāna hoari mārō,
 hoari nui, hoari kaha a Rewiatana,

te nākahi tere, a Rewiatana, te nākahi korohape;
ka tukitukia hoki e ia te tarakona i te moana.

² I taua rā:

"He māra wāina, waiata atu koutou ki reira!

³ Ko ahau, ko Ihowā hei tiaki i a ia;
hono tonu tāku whakamākūkū;

ka tiakina e ahau i te pō,
i te ao, kei tūkinotia.

⁴ Kāhore he riri i roto i ahau.

He kore noa nō ngā tātarāmoa,
nō ngā tūmatakuru hei whawhai mai ki ahau!

Pēnei kua haere tonu atu ahau ki runga ki a rātou,
tahuna ngātahitia ake e ahau.

⁵ Kia hopukia mai rānei e ia tōku kaha,
kia houhia ai te rongō ki ahau;
āe rā, kia houhia anō tana rongō ki ahau."

⁶ Ā ngā rā e haere mai nei ka whai pakiaka ngā uri o Hākopa;
ka whai puāwai, ka kōpuku a Ihairaira;
ā, ka kapi i a rātou te mata o te ao katoa i te hua.

⁷ I rite rānei tāna patu i a ia
ki tāna patunga i ōna kaipatu?

I rite rānei tōna whakamatenga
ki te whakamatenga o āna i whakamate ai?

⁸ He mea mēhua tāu ngangare ki a ia i tōna tukunga atu e koe;
kāwhakina ana ia e ia ki tāna hau pākaha
i te rā o te marangai.

⁹ Nā, ko tēnei hei muru i te hē o Hākopa;
ko ngā hua katoa ēnei o te tāhinga i tōna hara:
kia meinga e ia ngā kōhatu katoa o te āta
kia rite ki te kōhatu taioma, kurukuru rawa,
ā, kore ake ngā Aherimi me ngā whakapakoko e ara ake ake.

¹⁰ Kei te mokemoke hoki te pā taiepa,
he kāinga mahue, he mea whakarere,
he pērā i te koraha; kai ana te kūao kau i reira,
takoto ana i reira, pau ake i a ia ōna manga.

¹¹ Ka memenge ōna peka, ka whatia atu;
ka haere mai ngā wāhine, tahuna ana e rātou ki te ahi.

Ehara hoki ia i te iwi e whai mahara ana;
nō reira e kore rātou e tohungia e tō rātou kaihangā,
e kore anō tō rātou kaiwhakaahua e aroha ki a rātou.

¹² I taua rā ka tāia ngā hua e Ihowā i te waipuke o te awa, ā tae noa ki te awa o Ihīpa, ā,
ka kohikohia takitahitia koutou, e ngā tama a Ihairaira.

¹³ I taua rā ka whakatangihia he tētere nui, ā, ka haere mai te hunga i tata te ngaro i
te whenua o Ahiria, me te hunga i te whenua o Ihīpa i peia atu; ā, ka koropiko rātou ki a
Ihowā ki te maunga tapu, ki Hiruhārama.

28

He Whakawātanga ki ngā Rangatira, ngā Tohunga, ngā Poropiti Hē

¹ Auē te hē mō te karauna whakapehapeha o te hunga haurangi o Ēparaima,
ki te puāwai memenge hoki o tōna ātaahua whakakorōria,
tērā i te wāhi ki runga o te awaawa mōmona
o te hunga kua hinga i te wāina!

² Nanā, he mea kaha, he mea pakari tā te Ariki;
koia anō kei te āwhā whatu, kei te tūpuhi e wāwāhi ana,
kei te waipuke, he wai nui e ngawhā atu ana,
ka tāia iho anō e tōna ringa ki te whenua.

³ Ka takahia e ngā waewae
te karauna whakapehapeha o te hunga haurangi o Ēparaima.

⁴ Ā, ko te puāwai memenge o tōna ātaahua whakakorōria,

kei te wāhi nei ki runga o te awaawa mōmona,
 ka rite ki te hua mātāmua o te piki i te mea kāhore anō te raumati;
 ā, ka kite te mea i titiro atu,
 ka horomia e ia i te mea kei tōna ringa anō.

⁵ I taua rā ko Ihowā o ngā mano

hei karauna korōria,
 hei pōtae ātaahua
 ki ngā mōrehu o tāna iwi;

⁶ hei wairua whakawā
 ki te tangata e noho ana ki te whakawā,
 hei kaha mō te hunga e whakahoki ana
 i te whawhai i te kūwaha.

⁷ Otiia kua pōhēhē anō ēnei i te wāina,
 ā, kua kotiti kē i te wai kaha;

ko te tohunga, ko te poropiti,
 kua pōhēhē i te wai kaha,
 kua horomia rāua e te wāina,
 ā, kua kotiti kē i te wai kaha;
 he titiro hē tā rāua,
 e tapepa ana tā rāua whakawā.

⁸ Ki tonu hoki ngā tēpu katoa i te ruaki,
 i te paru, kāhore he wāhi mā.

⁹ “Ko wai e whakaakona e ia ki te mātauranga?
 Ko wai e meinga e ia kia mōhio ki te kupu?
 Ko te hunga kua whakamutua tā rātou kai waiū,
 kua tangohia mai i te ū?”

¹⁰ He whakahau nei hoki tēnei i runga i te whakahau,
 he whakahau i runga i te whakahau;
 he ako i runga i te ako, he ako i runga i te ako;
 he iti ki konei, he iti ki kō rā.”

¹¹ Engari mā ētahi tāngata rerekē ngā ngutu,
 he reo kē te reo e kōrero ai ia ki tēnei iwi;

¹² i kī atu ia ki a rātou,
 “Ko te okiokinga tēnei,
 hoatu e koutou he okiokinga ki te tangata māuiui;
 ko te tānga manawa hoki tēnei”;
 nā, kihai rātou i pai ki te whakarongo.

¹³ Nō reira, ko tā Ihowā kupu ki a rātou:
 “He whakahau i runga i te whakahau, he whakahau i runga i te whakahau;
 he ako i runga i te ako, he ako i runga i te ako;
 he wāhi iti ki konei, he wāhi iti ki kō rā;”
 kia haere ai rātou, ka hinga whakamuri,
 ka wāwāhia, ka māhangatia, ka mau.

¹⁴ Mō reira whakarongo ki te kupu a Ihowā, e te hunga whakahī,
 e ngā rangatira o tēnei iwi i Hiruhārama.

¹⁵ Kua mea nā hoki koutou, “Kua whakarite kawenata mātou ki te mate;
 kua rite ā mātou whakarite ko te rēinga;
 ki te pāha i waenga te whiū i rite nei ki te waipuke,
 e kore e tae mai ki a mātou;

nō te mea kua oti te teka te mea e mātou hei whakawhirinakitanga,
 ka piri mātou ki roto ki te horihori.”

¹⁶ Nā, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:
 “Nanā, tēnei ahau te whakatakoto nei i te kōhatu ki Hiona hei tūranga,
 he kōhatu kua oti te whakamātautau,
 mō te kokonga, he mea utu nui, he tūranga ū;
 ko te tangata e whakapono ana e kore e pōtatutatu.

¹⁷ Ka whakatakotoria anō e ahau te tikanga o te whakawā,
 mea rawa ki te aho, me te tika anō, paramu rawa;

ā, ka tahia atu te whakawhirinakitanga teka e te whatu,
ka huri anō ngā wai ki runga ki te piringa.

¹⁸ Ka whakatakā hoki tā koutou kawenata ki te mate;
e kore anō e tū tā koutou i whakarite ai ki te rēinga;
ko te whiu i rite nei ki te waipuke, ki te tika atu i waenga,
ka waiho koutou hei takahanga māna.

¹⁹ I ōna wā e haere atu ai taua whiu,
ka riro koutou i a ia;
ka haere atu hoki i tēnei ata, i tēnei ata,
i te ao, i te pō;

ā, he whakamataku anake te mea kia mōhio ki te kupu."

²⁰ He poto hoki te moenga, e kore e whārōrō te tangata;
he whāiti te hīpoki, e kore e taea te roropi mai.

²¹ Nō te mea ka rite ki tērā i Maunga Peratimi tō Ihowā whakatikanga ake,
kei tērā i te raorao i Kipeono te rite o tōna riri;
kia mahi ai ia i tāna mahi, i tāna mahi rerekē,
kia whakatutuki ai i tāna hanga, i tāna hanga rerekē.

²² Nā, kāti rā tā koutou whakahi,
kei whakaūkia ō koutou here;
kua rongo nei hoki ahau ki te Ariki, ki a Ihowā o ngā mano,
ki te whakaotinga, ki te mea i whakaritea mō te whenua katoa.

²³ Kia whai taringa mai, whakarongo hoki ki tōku reo;
mahara mai, whakarongo ki tāku kōrero.

²⁴ Ko tā te kaiparau koia i ngā rā katoa he parau, hei whakatōkanga?
He whakatuwhera tonu rānei tāna,
he wāwāhi i ngā pōkurukuru o tōna oneone?

²⁵ Ka oti i a ia te mata o taua māra te mea kia rite,
e kore ianei ia e maka atu i te pī,
e whakatō i te kumine,
e rui i te wīti, rārangi rawa, i te pārei ki te wāhi i whakaritea,
me te rai anō ki tōna tapa?

²⁶ Ko tōna Atua hoki hei whakaako i a ia
ki te tikanga pai,
hei tohutohu anō i a ia.

²⁷ E kore hoki ngā pī e patua ki te mea koi,
e kore anō te wīra kāta e hurihia ki runga ki te kumine;
engari e patua ana ngā pī ki te rākau,
ngā kumine ki te patupatu.

²⁸ Ko te wīti hei taro e kurua ana;
e kore hoki e patua tonutia e ia.
Nā, ahakoa tohaina e te wīra o tāna kāta,
e ana hōiho rānei, kāhore e tukia e ia kia ririki.

²⁹ E puta mai ana hoki tēnei i a Ihowā o ngā mano,
he mea whakamīharo nei ōna whakaaro,
he nui anō āna tikanga.

29

Te Whakapaenga o Hiruhārama

¹ Auē te mate mō Ariere, mō Ariere,
mō te pā i noho ai a Rāwiri!

Tāpiritia iho tētahi tau ki tētahi tau;
mahia ngā hākari i ngā wā e rite ai.

² Hei reira raru ai i ahau a Ariere,
ā, ka pōuri, ka tangi;
ā, ka rite ia ki ahau anō ko Ariere.

³ Ka nohoia atu anō koe e ahau, ā karapoī noa;
ka whakapaea koe ki te parepare,
ka ara anō i ahau he taiepa hei tatau ki a koe.

⁴ Ā, ka whakahokia iho koe, ka kōrero ake i te whenua;
 ka iti anō tāu kupu i roto i te puehu;
 ka rite tōu reo ki tō te tangata i te atua māori,
 he mea puta ake i te whenua,
 ka kohimu ake tāu kupu i roto i te puehu.

⁵ Ko te huihuinga ia o ōu hoariri ka rite ki te puehu ririki,
 ā, ko te huihuinga o te hunga nanakia ki te pāpapa e rere atu ana.
 Āe rā, ka hemorere tonu,

⁶ ka pā tā Ihowā o ngā mano ki a ia,
 he whatitiri, he rū, he reo nui,
 he tūkauati, he tūpuhi, he mura ahi e kā ana.

⁷ Ā, ka rite ki te moe, ki te rekanga kanohi o te pō
 ngā iwi maha katoa e whawhai ana ki Ariere,
 arā te hunga katoa e ngangare ana ki a ia, ki tōna pā kaha,
 e whakatupu kino ana hoki i a ia.

⁸ Ka rite anō ki te tangata matekai e moe ana, nā, kei te kai ia;
 heoi, kei te ohonga ake, e takoto kau ana tōna wairua;
 ka rite hoki ki te tangata matewai e moe ana, nā, kei te inu ia;
 te ohonga ake, kāhore he kaha, kei te hiahia anō tōna wairua;
 ko te rite tērā o te hui o ngā iwi katoa
 e whawhai ana ki Maunga Hiona.

⁹ E tū koutou, e mīharo;
 e hari, ā, ka matapō;
 e haurangi ana rātou, ehara ia i te wāina;
 e hūrori ana, engari ehara i te wai kaha.

¹⁰ Nō te mea kua ringihia e Ihowā te wairua o te moe
 au tonu ki runga ki a koutou,
 kua oti anō i a ia te whakamoe o koutou kanohi, ngā poropiti;
 ko ō koutou rangatira, ko ngā matakite,
 kua taupokina e ia.

¹¹ Ā, ka rite ki a koutou te kitenga katoa ki ngā kupu o tētahi pukapuka i hīritia, e hoatu
 ana e ngā tāngata ki tētahi tangata mātau ki te kōrero pukapuka, ka mea atu, “Tēnā, kōrerotia
 tēnei”, ā, ka mea mai ia, “E kore e taea e ahau, e hīri nā hoki.”

¹² Nā, ka hoatu taua pukapuka ki te mea kāhore nei e mātau ki te kōrero pukapuka; nā,
 ko te kianga atu, “Tēnā, kōrerotia tēnei,” anō rā ko ia, “Kāhore ahau e mātau ki te kōrero.”

¹³ Nā, ka mea te Ariki:

“I te mea e whakatata ana mai te iwi nei ki ahau,
 ā, e whakahōnore ana i ahau ki tō rātou māngai,
 ki ō rātou ngutu, otia e matara noa atu ana i ahau ō rātou ngākau,
 ā, ko tō rātou wehi ki ahau
 he mea whakaako e tā te tangata tohutohu.

¹⁴ Nā, ka tahuri ahau ki te mahi i tētahi mahi whakamīharo
 ki waenganui i tēnei iwi,
 he mahi whakamīharo rawa, he mīharo whakaharahara;
 ka whakamōtītia hoki ngā whakaaro o ō rātou mea whakaaro nui,
 ka ngaro te mātauranga o ō rātou mea mōhio.”

¹⁵ Auē te mate mō te hunga e whai ana i te wāhi hōhonu,
 kia ngaro ai tō rātou whakaaro i a Ihowā;
 ā, kei te pōuri ā rātou mahi, e mea ana hoki,
 “Ko wai e kite ana i a tātou?
 Ko wai e mātau ana ki a tātou?”

¹⁶ Tā koutou whakaputa kē!
 E kiā rānei te kaihangā rīhi he rite ki te paru?

E kī ake rānei te mea i hangā ki tōna kaihangā,
 “Kīhai ahau i hangā e ia”?

E mea ake rānei te mea i mahia ki tōna kaimahi,
 “Kāhore ōna mātauranga”?

He Tūmanako i te Wā Muri

¹⁷ He teka rānei he iti rawa nei te takiwā,

- ā, ka puta kē a Repanōna hei māra whai hua,
ā, ka kīia te māra whai hua hei ngahere?
- 18 I taua rā ka rongo ngā turi
i ngā kupu o te pukapuka,
ka kite anō ngā kanohi o ngā matapō
i roto i te kākarauri, i te pōuri.
- 19 Ka neke ake anō te hari o te hunga māhaki ki a Ihowā,
ka koa anō ngā tāngata rawakore ki te Mea Tapu o Iharaia.
- 20 Kua mōti hoki te tangata nanakia;
ā, ko te tangata whakahī, kua poto;
kua hātepea atu anō te hunga katoa i whanga ki te kino –
- 21 e whakatau hē nei ki te tangata e kōrero ana,
e whakatakoto rore nei mō te kairiri o te hē i te kūwaha;
ā, kāhore he rawa i whakapeaua kētia ai e rātou te tangata tika.
- 22 Nā, ko te kupu tēnei a Ihowā, nāna nei a Āperahama i hoko, mō te whare o Hākopa:
“E kore a Hākopa e whakamā āianei,
e kore anō e kōmā tōna mata āianei.
- 23 Engari, kia kite ia i āna tamariki,
i te mahi a ōku ringa, i roto i a ia,
ka whakatapua e rātou tōku ingoa;
āe rā, ka whakatapua anō e rātou te Mea Tapu o Hākopa,
ā, ka wehi ki te Atua o Iharaia.
- 24 Ka mōhiotia anō te mātauranga e ngā wairua kotiti kē,
ā, ka ako te hunga amuamu ki te kupu mōhio.”

30

He Tiriti Koretake ki a Ihipa

- 1 “Auē te mate mō ngā tamariki whakakeke,”
e ai tā Ihowā,
“e hanga whakaaro nei, otiia ehara i te mea nāku;
e hipoki nei i te hipoki, ehara ia i te mea nā tōku wairua,
he mea kia taparua iho ai e rātou
he hara ki runga ki te hara;
- 2 e haere nei ki raro ki Ihipa,
kāhore hoki e ui tikanga ki tōku māngai;
hei kaha hoki mō rātou te kaha o Parao,
ā, e mea ana kia whakawhirinaki ki te taumarumarunga iho o Ihipa.
- 3 Mō reira hei mea whakamā ki a koutou te kaha o Parao,
hei mea anō e numinumi ai koutou
te whakawhirinaki ki te taumarumarunga iho o Ihipa.
- 4 I Toana hoki āna rangatira,
i tae anō āna karere ki Hanahe,
- 5 whakamā katoa rātou
ki te iwi kāhore nei ā rātou pai mō rātou,
kāhore he āwhina, kāhore he pai;
engari he whakamā, he ingoa kino.”
- 6 Ko te poropititanga mō ngā kararehe o te tonga.
I te whenua o te raruraru, o te ngākau mamae,
nō reira nei te raiona uha me te raiona toa,
te waipera me te nākahi e rere nei me he ahī,
ka kawea atu e rātou ō rātou rawa i runga i ngā pokohiwi o ngā kūao kāihe,
ō rātou taonga i runga i ngā koropuku o ngā kāmera
ki te iwi kāhore nei ā rātou pai mō rātou.
- 7 Ko tā Ihipa āwhina hoki he horihori, he kore noa iho;
koia i huaina ai e ahau,
“Ko Rahapa noho tonu.”

He Hunga Whakakeke

- 8 Nā, haere, tuhituhia ki te papa ki tō rātou aroaro,
tāia iho hoki ki te pukapuka;

me waiho anō tēnā i ngā rā i muri
hei kaiwhakaatu ā ake ake.

⁹ He tutū hoki tēnei iwi,
he tamariki kōrero teka,
he tamariki kāhore e pai ki te whakarongo
ki te Ture a Ihowā;

¹⁰ ko tā rātou nei kupu ki ngā matakite,
“Kaua e kite!”
ki ngā poropiti,

“Kaua e poropititia ki a mātou ngā mea tika;
kōrero ki a mātou i ngā mea ngāwari;
hei ngā mea tinihanga he poropititanga mā koutou;

¹¹ peka atu i te ara,
whakarērea te huarahi,
kāti tā te Mea Tapu o Iharaia
te mea mai ki tō mātou aroaro.”

¹² Nā, ko te kupu tēnei a te Mea Tapu o Iharaia:

“Kua paopao nā koutou ki tēnei kupu,
kua okioki anō ki te tūkino,
ki te whanokē, ū tonu atu ki reira;

¹³ nā, ko te tukunga iho o tēnei hē ki a koutou,
ka rite ki te pakaru o te taiepa,
meāke nei hinga, kua ngawhā haere i te wāhi tiketike,
kitea rawatia ake, kua puta whakarere tōna pakaru.

¹⁴ Ka wāhia hoki e ia, pērā i te oko a te kaihanga rīhi e wāhia ana,
mongamonga noa, e kore e tohungia;
nā, e kore e kitea i roto i ōna kongakonga he maramara
hei tango ahi mai i te kānga ahi,
hei utu wai ake rānei i te poka.”

¹⁵ Ko te kupu hoki tēnei a te Ariki, a Ihowā, a te Mea Tapu o Iharaia:
“Mā te tahuri mai, mā te hūmārie ka ora ai koutou;
kei te āta noho, kei te whakawhirinaki he kaha mō koutou;
heoi kihai koutou i pai.

¹⁶ Nā, i ki nā koutou,
‘Kāhore, engari me rere mātou i runga i te hōiho.’
Mō reira ka rere koutou;

ā, ‘Ka eke mātou ki runga ki te mea tere.’
Mō reira ka tere anō te hunga e whai ana i a koutou.

¹⁷ Ko te mano kotahi, ka rere i te riri a te tangata kotahi;
ka rere koutou i te riri a te tokorima;

ā, ka mahue koutou
ānō he pou kara i te tihi o te maunga,
ānō he kara i runga i te pukepuke.”

He Manaaki mō te Iwi a Ihowā

¹⁸ Nā konei anō a Ihowā ka tatari,
he mea kia atawhaitia ai koutou e ia,
nā konei anō ia ka whakanekehia ake,
kia tohungia ai koutou e ia.

He Atua whakawā hoki a Ihowā,
ka hari te hunga katoa e tatari ana ki a ia.

¹⁹ Tērā hoki te iwi e noho ki Hiona, ki Hiruhārama; mutu ake tōu tangi. He pono ka aroha ia ki a koe, ki tōu reo e tangi ana; ka rongo ia ki a koe, ka whakahoki kupu ia ki a koe.

²⁰ Ahakoa hōmai e te Ariki hei taro mā koutou ko te ngākau mamae, hei wai anō ko te tūkino, e kore ōu kaiwhakaako e hunā ā muri; engari ka kite ōu kanohi i ōu kaiwhakaako.

²¹ A, ka rongo ōu taringa i te kupu i muri i a koe e mea ana, “Ko te ara tēnei; nā konei atu, ina tahuri koutou ki matau, ina tahuri ki mauī.”

²² Ka whakapokea hoki e koutou te kōpaki o āu whakapakoko hiriwa, me te mea whakakikorua o āu whakapakoko kōura whakarewa; ka rukerukea atu e koe, ānō he mea poke, ā, ka mea ki taua mea, “Haere atu!”

²³ Ā, ka hōmai e ia he ua ki tāu purapura e whakatōkia e koe ki te oneone, he taro anō, he hua nō te oneone, ā, ka whai ngako, ka nui taua mea; i taua rā anō he nunui ngā pārae e kai ai āu kararehe.

²⁴ Ā, ko ngā kau, me ngā kūao kāihe e mahi ana i te oneone, ka kai i te kai pai, he mea i whakarerearea ki te koko, ki te whakarerearea wīti;

²⁵ ā, i runga i ngā maunga tiketike katoa, i ngā pukepuke ikeike katoa, ka rere he awa, he manga wai – i te rā o te parekura nui, ina hinga ngā pourewa.

²⁶ Ko te marama hoki o te marama ka rite ki te marama o te rā, ā, ko te marama o te rā, e whitu ōna whakanekehanga ake, ka rite ki te marama o ngā rā e whitu, i te rā e takaia ai e Ihowā te kaiākiko o tāna iwi, ina rongoatia e ia te patunga i patua ai rātou.

Te Whakawātanga ki Ahiria

²⁷ Nanā, kei te haere mai te ingoa o Ihowā i tawhiti,
kā tonu tōna riri, pongere tonu te paowa e kake ana;

kī tonu ōna ngutu i te riri,
ko tōna arero koia anō kei te ahi e kai ana.

²⁸ Ko tōna manawa, ānō he awa e ngawhā ana,
tae ana ki te kakī rawa –
hei tātari i ngā iwi ki te tātari o te horihori;
ā, mau rawa ki ngā kauae o ngā iwi he paraire,
hei whakapōhehē i a rātou.

²⁹ Ka waiata koutou,
me te mea ko te pō e mahia ai te hākari tapu;
ka koa te ngākau,
ānō he tangata e haere ana me tāna pūtōrino,
e haere ana ki te maunga o Ihowā,
ki te Kāmaka o Ihairaira.

³⁰ Ka meinga hoki e Ihowā tōna reo korōria kia rangona,
kia kitea te tautanga iho o tōna ringa,
me te weriweri o tōna riri, te mura o te ahi e kai ana,
te apū hau, te tūpuhi, me te nganga kōhatu.

³¹ Mā te reo hoki o Ihowā ka pakaru ai te Ahiriana
i whiu nei ki te rākau.

³² Ā, ko ngā whakapānga katoa o te tokotoko i whakaritea,
ko tā Ihowā hoki e whakapā ai ki a ia,
ka meinga ki ngā timipera, ki ngā hāpa;
he whawhai whakangāueue hoki tāna whawhai ki a rātou.

³³ Nō mua iho hoki a Topete i whakaritea ai;
āe rā, kua rite mō te kingi;
kua oti te whakahōhonu, te whakanui;
ko tōna pūranga he ahi, nui atu hoki te wahie;
ko te manawa o Ihowā, ānō he awa whānāriki, hei whakangiha.

31

Ka Huakore te Haumi ki Ihipa

¹ Auē te mate mō te hunga e haere ana ki raro,
ki Ihipa ki te tiki whakauru,
e okioki ana ki te hōiho;

e whakawhirinaki ana ki te hāriata,
nō te mea he maha,
ki te kaieke hōiho anō,
nō te mea he nui te kaha;

kāhore ia e titiro ki te Mea Tapu o Ihairaira,
kāhore hoki e rapu tikanga ki a Ihowā!

² Otiia he whakaaro nui anō ia,
ka tākina mai anō te kino e ia,
e kore anō āna kupu e unuhia e ia;
engari ka whakatika ia ki te whare o ngā kaimahi i te kino,
ki ngā whakauru o ngā kaimahi i te hē.

³ Nā, he tangata nei ngā Ihipiana, ehara hoki i te Atua;
he kikokiko anō hoki ō rātou hōiho, ehara i te wairua.

Te whakamārōkanga mai o tō Ihowā ringa,
ka hinga te kaiāwhina,
taka tonu atu te tangata e āwhinatia ana,
ā, ka hē ngātahi rātou.

⁴ Ko tā Ihowā kupu hoki tēnei ki ahau:
"Ka rite ki te raiona,
ki te kūao raiona e hāmama ana ki tāna tūpāpaku,
i te mea ka kārangarangatia
ngā hēpara tokomaha ki a ia,
kāhore ōna wehi ki tō rātou reo,
e kore anō ia e whakaririka ki tō rātou ngangau;
ka pērā anō te haerenga iho o Ihowā o ngā mano
ki te whawhai ki runga ki Maunga Hiona
me tō reira pukepuke.
⁵ Ka rite ki ngā manu e rere ana tā Ihowā o ngā mano
tiaki i Hiruhārama,
ka tiakina, ka whakaorangia,
ka tika atu ia nā runga, ka araaraia e ia."

⁶ Tahuri ki a ia, kua hōhonu rawa nei tā koutou tutū ki a ia, e ngā tama a Īharaira.
⁷ Ā taua rā hoki ka whakahāwea te tangata ki āna whakapakoko hiriwa, ki āna whakapakoko kōura, i hangā e ō koutou ringa mā koutou hei hara.
⁸ "Hei reira te Ahiriana ka hinga i te hoari, ehara nā te tangata;
ā, ka pau ia i te hoari, ehara i te tangata;
ā, ka rere atu ia i te hoari,
ka meinga hoki āna taitamariki kia utu takoha.
⁹ Ā, ka memeha tōna kāmaka, he wehi hoki,
ā, ka matakū ōna rangatira i te kara,"
e ai tā Ihowā,
kei Maunga Hiona nei tāna ahi,
kei Hiruhārama tāna oumu.

32

He Kīngi e Tika ana te Whakahaere

¹ Nanā, ka kīngi te kīngi i runga i te tika,
ka whakahaere tikanga anō ngā rangatira i runga i te whakawā.
² Ā, ka ai he tangata hei kuhunga ina pā te hau,
hei piringa kei mate i te tūpuhi;
ka rite ki ngā awa wai i te wāhi maroke,
ki te ata o te kōhatu nui i te whenua ngaunga rā.
³ Nā, e kore e atarua ngā kanohi o te hunga kite;
ka whakarongo anō te hunga i te taringa rongo.
⁴ Ka mātauria anō te mātauranga e te ngākau o te hunga pōnānā,
ā, ka hohoro te arero o ngā reo kīkiki ki te kōrero mārāma.
⁵ E kore te wairangi e kīia i muri he ohaoha,
e kore anō te kaiponu e kīia he atawhai.
⁶ Ka kōrero hoki te tangata nanakia i te nanakia,
ā, ka mahi tōna ngākau i te kino,
kia whakahāwea ai ki te tapu,
kia puta kē ai tāna kōrero ki a Ihowā,
kia noho tahanga ai i a ia te wairua o te tangata matekai,
kia mōti ai hoki he wai mō te tangata matewai.
⁷ He kino hoki ngā hanga a te kaiponu;
e whakatakotoria ana e ia he whakaaro kino,
he kōrero teka e hē ai te hunga iti,
ahakoa e tika ana anō ngā kōrero a te rawakore.
⁸ He ohaoha ia ngā tikanga a te ohaoha;
ā, ka ū ia ki ngā mahi ohaoha.

Ngā Wāhine o Hiruhārama

⁹ Whakatika e ngā wāhine e noho pai ana,

- whakarongo ki tōku reo;
 e ngā tamāhine whakaarokore,
 kia whai taringa, ki āku kupu.
- ¹⁰ He maha ngā rā i tua atu i te tau
 e raruraru ai koutou, e ngā wāhine maharakore;
 nō te mea ka kore te whakinga wāina,
 e kore hoki e tae mai te kohikohinga.
- ¹¹ E wiri, e ngā wāhine e noho hūmārie ana;
 pōkaikaha noa iho, e te hunga maharakore;
 whakarērea ngā kākahu, noho tahanga,
 whītikiria he kākahu taratara ki ō koutou hope.
- ¹² Ka papaki rātou ki ngā uma mō ngā māra ātaahua,
 mō te wāina hua,
- ¹³ ka puta ake te tātarāmoa me te tūmatakuru
 ki te oneone o tāku iwi,
 inā, ki runga ki ngā whare koa katoa
 o te pā hari.
- ¹⁴ Nō te mea ka mahue te whare kīngi,
 ka whakarērea te pā tokomaha;
 ko te puke me te pourewa
 ka waiho hei ana ā ake ake,
 hei mea e koa ai ngā kāihe mohoa,
 hei wāhi kai mā ngā kāhui;
- ¹⁵ kia ringihia mai rā anō i runga te wairua ki a tātou,
 kia meinga rā anō te koraha hei māra whai hua,
 kia kīia anō te māra whai hua he ngahere.
- Te Rangimārie o te Kīngitanga a Ihowā*
- ¹⁶ Ko reira te whakawā noho ai ki te koraha,
 ā, hei kāinga te māra hua mō te tika.
- ¹⁷ Ā, ko te mahi a te tika he rongo mau;
 ko te whakaotinga o te tika he āta noho, he ngākau ū ā ake ake.
- ¹⁸ Ka noho hoki tāku iwi ki te nohoanga o te rongo mau,
 ki ngā kāinga e ū ai te ngākau,
 ki ngā okiokinga hūmārie.
- ¹⁹ Ka tāreire iho ia te whatu i te hīnganga o te ngahere;
 ā, ka whakahoroa rawatia te pā ki raro.
- ²⁰ Anō te hari o koutou,
 o te hunga e whakatō ana ki te taha o ngā wai katoa,
 e tuku atu ana i ngā waewae o te kau, o te kāihe.

33

He Poropititanga mō te Whakaoranga i ngā Hoariri

- ¹ Auē te mate mōu e pāhua nei,
 ā, kīhai koe i pāhuatia;
 e tinihanga nei,
 ā, kīhai anō koe i tinihangatia!
 Kia mutu tāu pāhua,
 ka pāhuatia anō koe;
 kia mutu tāu tinihanga,
 ka tinihangatia koe.
- ² Kia atawhai, e Ihowā, ki a mātou;
 kua tatari nei mātou ki a koe.
 Ko koe hei ringa mō rātou i tēnei ata,
 hei whakaora mō mātou i ngā wā o te raru.
- ³ I te rongonga i te ngangau, whati ana ngā iwi;
 i tōu aranga ki runga, marara ana ngā iwi.
- ⁴ Ko te kohikohinga o ō koutou taonga ānō he moka e kahi ana;
 kei te tarapeke o te māwhitiwhiti te rite ina kōkiritia e rātou.
- ⁵ Ka whakanuia a Ihowā; kei runga hoki tōna nohoanga;
 nāna a Hiona i kī ai i te whakawā, i te tika;

- ⁶ ā, ka ū ngā wā i a koe;
hua tonu te whakaora, te whakaaro nui, te mātauranga;
ko te wehi ki a Ihowā hei taonga mōna.
- ⁷ Nanā, he tangi ō rātou māia i waho;
ko ngā karere hohou rongo,
tīwerawera ana te tangi.
- ⁸ Kua ururuatia ngā ara,
kua kore e haerea e te tangata.
Kua paheke i a ia te kawenata,
whakahāwea ana ia ki ngā pā;
kāhore te tangata e whakaaroa e ia.
- ⁹ E tangi ana te whenua, ngohe noa iho;
kua whakamā a Repanōna, kua memenge;
a Harono, rite tonu ki te koraha;
ko ngā rau o Pahana, o Karamere, ruirui rawa.
- ¹⁰ “Kātahi ahau ka whakatika,” e ai tā Ihowā;
“kātahi ahau ka whakarewa ake i ahau,
kātahi ahau ka neke ake.
- ¹¹ Ko tō koutou hapū he pāpapa,
whānau ake he kakau witi;
ko tō koutou manawa, ka rite ki te ahi, ka kai i a koutou.
- ¹² Ka rite hoki ngā iwi ki ngā tahunga kotakota;
ki te tātarāmoa kua tapahia, e tahuna ana ki te ahi.”
- ¹³ Whakarongo, e koutou o tawhiti ki tāku i mea ai;
e te hunga e tata ana, kia mōhio mai ki tōku kaha.
- ¹⁴ Pawera noa iho ngā tāngata hara i Hiona,
mau pū te hunga atuakore i te tūiri.
“Ko wai o tātou e noho ki te ahi e kai ana?
Ko wai o tātou e noho ki ngā tahunga e kore nei e mutu?”
- ¹⁵ Ko te tangata e haere ana i runga i te tika, he tika anō āna kōrero;
ko te tangata e whakahāwea ana ki ngā taonga o te tūkino,
e rukerukea ana e tōna ringa te utu whakapati;
e punia ana ōna taringa kei rangona he kōrero toto,
e whakamoe ana i ōna kanohi kei kite i te kino;
- ¹⁶ ko te nohoanga mō tērā kei runga rawa;
ko tōna wāhi ārai riri ko ngā kaha o ngā kāmaka;
ka hōmai he taro māna,
ka pūmau te wai mōna.
- Te Whenua o te Kīngi Rangatira*
- ¹⁷ Ka kite ōu kanohi i te kīngi, i tōna ātaahua;
ka mātakitaki anō ki te whenua e hora mai ana i tawhiti.
- ¹⁸ Ka whakaaroaroa te wehi e tōu ngākau:
“Kei hea te kaitatau?
Kei hea te kaupāuna takoha?
Kei hea te kaitatau o ngā pourewa?”
- ¹⁹ E kore koe e kite i te iwi nanakia,
he hōhonu nei tō rātou reo, kāhore e rangona e koe;
he rerekē te reo, e kore e mātauria e koe.
- ²⁰ Titiro ki Hiona, ki te pā o ā tātou hākari;
ka kitea e ōu kanohi a Hiruhārama,
he nohoanga hūmārie, he tēneti, e kore e nekehia;
ā, kore tētahi o ōna titi e unuhia ā ake ake,
e kore anō tētahi o ōna taura e motu.
- ²¹ Engari, ki reira a Ihowā ki a tātou me tōna nui,
hei wāhi mō ngā awa whānui mō ngā wai nunui;
kāhore hoki he waka e hoehoea ki reira,
kāhore he kaupuke nui e tika nā reira.

²² Nō te mea ko Ihowā tō tātou kaiwhakawā,
ko Ihowā tō tātou kaiwhakatakoto tikanga,
ko Ihowā tō tātou kīngi;
māna tātou e whakaora.

²³ Kua tangoro kau ōu pūwhenua,
tē taea te tūranga o tō rātou rewa te whakaū,
tē taea te rā te whewhera.

Nā, nui atu te taonga parakete e wehewehea ana,
pāhuatia ana ngā taonga pārau e ngā kopa.

²⁴ Kāhore hoki he kīanga ake a te tangata whenua, “He mate tōku”;
ko te iwi e noho ana i reira, ka murua tō rātou hē.

34

Ka Whiua e Ihowā Āna Hoariri

¹ Whakatata mai, e ngā iwi, kia rongo ai;
kia whai taringa mai, e ngā iwi!

Kia rongo te whenua, me ngā mea e hua ana i runga,
te ao, me ngā mea katoa e puta ana i roto i a ia.

² Kei runga hoki i ngā iwi katoa te riri o Ihowā,
tōna weriweri kei runga i ō rātou ope katoa;
ngaro rawa i a ia, tukua ana kia patua.

³ Ka ākiritia atu anō ō rātou tūpāpaku i patua,
ka puta ake hoki te piro o ō rātou tinana;
ā, ka rewa ngā maunga i ō rātou toto.

⁴ Nā, ka memeha ngā ope katoa o te rangi,
ko ngā rangi, koia anō kei te pukapuka i pōkaia.
Ko ō rātou ope katoa ka whakangaro haere,
koia anō kei te rau wāina ka marere nei,
kei te rau piki e marere ana i runga i te rākau piki.

⁵ Kua inu hoki tāku hoari, mākona ana, i te rangi;
nanā, ka tae iho ki a Ēroma,
ki te iwi i kangā e ahau, ki te whakarite whakawā.

⁶ Kī tonu te hoari a Ihowā i te toto;
kua mōmona i te ngako,
i te toto o ngā reme, o ngā koati,
i te ngako o ngā whatukuhu o ngā hipi toa;

he patunga tapu hoki tā Ihowā i Potorā,
he parekura nui i te whenua o Ēroma.

⁷ Ā, ka haere tahi mai i roto i a rātou ngā kau mākā,
ngā kau ōkiha rātou ko ngā pūru;
ā, ka haurangi tō rātou whenua i te toto,
ka mōmona tō rātou puehu i te ngako.

⁸ Ko te rā hoki ia o tā Ihowā rapu utu,
ko te tau whakautu mō tā Hiona totohe.

⁹ Ā, ka puta kē ōna awa hei kāpia,
ko tōna puehu hei whānāriki;
nā, ko tōna whenua, he kāpia e kā ana!

¹⁰ E kore e tineia i te pō, i te ao;
ka kake tōna paowa ake ake.

I tērā whakatupuranga, i tērā whakatupuranga ka takoto he ururua kau;
e kore tētahi tangata e tika nā reira ā ake tonu atu.

¹¹ Ka riro anō a reira hei kāinga mō te kawau, mō te matuku;
ka noho anō te ruru rāua ko te raweni ki reira.

Ka whakamārōkia anō hoki e ia te taura o te pororaru ki runga,
me te kōhatu whakatika o te kore noa iho.

¹² Ka karangatia ōna rangatira kia whakakīngitia, kāhore tētahi e tae mai;
ā, ka kore noa iho ōna rangatira katoa.

¹³ Ā, ka tupu te tātarāmoa ki ōna whare kīngi,

he ongaonga, he tūmatakuru ki ōna pā kaha,
 ā, ka waiho hei nohoanga mō te kīrehe mohao,
 hei marae mō te otereti.

¹⁴ Ko ngā kurī mohao o te koraha ka tūtaki ki ngā wuruhi,
 ka karanga te mea āhua koati ki tōna hoa;
 ka takoto anō te ngārara haere pō ki reira,
 ka kitea he okiokinga mōna ki reira.

¹⁵ Ka hangā anō e te ruru nui tōna kōhanga ki reira,
 whānau iho, pao iho ngā hua,
 whakamine anō ki raro i tōna taumarumarunga iho;
 ka huihui anō ki reira ngā whatura,
 rātou ko tāna tāne, ko tāna tāne.

¹⁶ Rapua i roto i tā Ihowā pukapuka, kōrerotia hoki:
 E kore tētahi o ēnei e ngaro,
 e kore tētahi o ēnei e hapa i te tāne māna.

Nā tōku māngai nei hoki te whakahau,
 ko tōna wairua anō tō rātou kaiwhakamine.

¹⁷ Nāna hoki i maka te rota mō tā rātou,
 nā tōna ringa anō i wehewehe taua wāhi mō rātou, mea rawa ki te aho;
 hei kāinga a reira mō rātou ā ake ake,
 ka nohoia a reira e rātou i tēnā whakatupuranga, i tēnā whakatupuranga.

35

Te Hokinga mai o te Hunga Whakaoranga ki Hiona

¹ Ka koa te koraha me te wāhi mokemoke,
 ka hari te koraha, koia anō kei te rōhi te whai puāwai.

² Nui atu te tupu, ka koa,
 āe rā, koa ana, waiata ana.
 Ka hoatu te korōria o Repanōna ki reira,
 te nui o Karamere, o Harono.
 Ka kite rātou i te korōria o Ihowā,
 i te nui o tō tātou Atua.

³ Whakakahangia ngā ringa ngoikore,
 whakaungia ngā turi ngonge.

⁴ Mea atu ki te hunga ngākau pōtatutatu,
 “Kia kaha, kaua e wehi!
 Nanā, ka haere mai tō koutou Atua,
 me te rapu utu, me te whakautu a te Atua;
 ka haere mai anō ia
 ki te whakaora i a koutou.”

⁵ Ko reira ngā kanohi o ngā matapō kite ai,
 ā, ka puare ngā taringa o ngā turi.

⁶ Ko reira te kopa tūpeke ai, ānō he hāta,
 ka waiata te arero o te whango.
 Nō te mea ka pakaru mai ngā wai i te koraha,
 ngā awa i te wāhi tītōhea.

⁷ Nā, ka meinga te kirikiri mumura hei hārotoroto,
 te whenua maroke hei pupūtanga wai;
 ā, i te nohoanga i takoto ai ngā kīrehe mohao,
 ko te tarutaru, ko te kākaho, ko te wīwī.

⁸ Ka whai huanui anō a reira, me tētahi ara,
 ka kīia hoki, Ko te Ara o te Tapu.
 E kore te poke e haere i reira;
 engari, ka waiho mō rātou, ā, ko te tangata haere ara,
 ahakoa he wairangi, e kore e hē ki reira.

⁹ Kāhore o reira raiona,
 e kore anō tētahi kararehe kai kino e tika nā reira;
 e kore e kitea ki reira;

engari ka hāereerea e te hunga i hokona.

¹⁰ Nā, ko ā Ihowā i hoko ai ka hoki mai,
ka haere mai i runga i te waiata ki Hiona;
i runga i ō rātou māhunga ko te haringa e kore e mutu;
ka whiwhi rātou ki te koa, ki te hari,
ā, rere atu ana te pōuri me te auē.

36

*Ka Takutaku a Henakeripi i a Hiruhārama
(2 Kīngi 18.13-27; 2 Whakapapa 32.1-19)*

¹ Nā, nō te tekau mā whā o ngā tau o Kīngi Hetekia ka whakaekea mai ngā pā taiepa katoa o Hūrā e Henakeripi kīngi o Ahiria, ā, riro ana i a ia.

² Nā, ka tonoa mai e te kīngi o Ahiria a Rapahake i Rakihi ki a Kīngi Hetekia, ki Hiruhārama; he nui te ope. Nā, tū ana ia ki te awakeri o tō runga puna wai, ki te ara i te mārā o te kaihoroi kākahu.

³ Nā, ka puta atu ki a ia a Eriakimi, tama a Hirikia, rangatira o te whare, rātou ko Hepena, kaituhituhi, ko Ioaha, tama a Āhapa, kaiwhakamahara.

⁴ Nā, ka mea a Rapahake ki a rātou, “Tēnā, mea atu ki a Hetekia:

“‘Ko te kupu tēnei a te kīngi nui, a te kīngi o Ahiria: He aha tēnei whakawhirinaki e whakawhirinaki nā koe?

⁵ Ki tāku, ko tāu ngārahu, me tōu kaha mō te whawhai he kupu noa iho. Ko wai tōu whakawhirinakitanga, i whakakeke ai koe ki ahau?

⁶ Nā, e whakawhirinaki nā koe ki tēnā kākahu whati hei tokotoko, ki Ihīpa; ki te whakahinga atu te tangata ki reira, ka ngoto ki tōna ringa, nā, kua tū. Ka pērā anō a Parao kīngi o Ihīpa ki te hunga katoa e okioki ana ki a ia.

⁷ Nā, ki te mea koe ki ahau, “Ko Ihowā, ko tō mātou Atua tā mātou e whakawhirinaki nei,” he teka ianei nāna ngā wāhi tiketike, me ngā āta e whakakāhoretia nā e Hetekia, i mea i nā ki a Hūrā rāua ko Hiruhārama, “Hei mua i tēnei āta koutou koropiko ai?”

⁸ “Nā, tēnā rā, hōmai āianei he utu pupuri ki tōku ariki, ki te kīngi o Ahiria, ā, ka hoatu e ahau ētahi hōiho ki a koe, kia rua mano, ki te taea e koe te whakanoho he kaieke ki runga ki a rātou.

⁹ Ā, me pēhea e hoki ai i a koe te kanohi o tētahi rangatira o ngā mea ririki rawa o ngā pononga a tōku ariki; i a koe ka whakawhirinaki ki Ihīpa ki te hāriata, ki te kaieke hōiho māu?

¹⁰ I ngaro rānei a Ihowā i tōku haerenga mai ki te huna i tēnei whenua? I mea mai a Ihowā ki ahau, Haere ki tērā whenua huna ai.”

¹¹ Nā, ka mea a Eriakimi rātou ko Hepena, ko Ioaha, ki a Rapahake, “Tēnā, kōrero Hīriani mai ki āu pononga; e mōhiotia ana hoki tēnā reo e mātou, kaua hoki e kōrero reo Hūrai mai ki a mātou, i te mea e whakarongo ana te iwi nei i runga i te taiepa.”

¹² Anō rā ko Rapahake, “I tonoa mai rānei ahau e tōku ariki ki tōu ariki, ki a koe rānei, hei kōrero i ēnei kupu? He teka ianei ki ngā tāngata e noho ana i runga i te taiepa, kia kainga e rātou tō rātou paru, kia inumia anō tō rātou mimi, arā e koutou tahi?”

¹³ Nā, tū ana a Rapahake, ā, nui atu tōna reo ki te karanga i te reo o ngā Hūrai; ka mea, “Whakarongo ki ngā kupu a te kīngi nui, a te kīngi o Ahiria!

¹⁴ Ko te kupu tēnei a te kīngi: Kei tinihangatia koutou e Hetekia; e kore hoki koutou e taea e ia te whakaora.

¹⁵ Kei meinga koutou e Hetekia kia whakawhirinaki ki a Ihowā, i a ia e kī nā, ‘Tērā tātou ka whakaorangia e Ihowā; e kore tēnei pā e tukua ki te ringa o te kīngi o Ahiria.’

¹⁶ “Kaua e rongo ki a Hetekia; ko te kupu hoki tēnei a te kīngi o Ahiria: ‘Houhia tāu rongo ki ahau, haere mai hoki ki waho, ki ahau; ka kai ai koutou i ngā hua o tāna wāina, o tāna wāina, o tāna piki, o tāna piki, ka inu anō i te wai o tāna puna, o tāna puna;

¹⁷ kia tae atu rā anō ahau ki te tiki atu i a koutou ki te whenua e pēnei ana me tō koutou nei whenua, ki te whenua wīti, wāina, ki te whenua taro, māra wāina.

¹⁸ “Kei whakapatia koutou e Hetekia, ki te mea ia, ‘Mā Ihowā tātou e whakaora.’ I whakaorangia rānei e tētahi o ngā atua o ngā tauiwī tōna whenua i te ringa o te kīngi o Ahiria?

¹⁹ Kei hea ngā atua o Hāmata, o Ārapara? Kei hea ngā atua o Hēparawaima? I whakaorangia rānei e rātou a Hamaria i tōku ringa?

²⁰ Nā wai o ngā atua katoa o ēnei whenua i whakaora tō rātou whenua i tōku ringa, e whakaorangia ai e Ihowā a Hiruhārama i tōku ringa?”

²¹ Heoi, whakarongo kau ana rātou, kīhai i utua tāna; ko tā te kīngi hoki tēnā i ako ai; i ki ia, “Kaua e utua tāna.”

²² Nā, haere ana a Eriakimi, tama a Hirikia, rangatira o te whare, rātou ko Hepena kaituhituhi, ko Ioaha, tama a Ahapa, kaiwhakamahara, ki a Hetekia, he mea haehae o rātou kākahu, ā, kōrerotia ana e rātou ki a ia ngā kupu a Rapahake.

37

Ka Tono te Kīngi i tā Ihāia Tohutohu

(2 Kīngi 19.1-7)

¹ Nā, ka rongo a Kīngi Hetekia, haea ana e ia ōna kākahu, kei te hīpoki i a ia ki te kākahu taratara, ā, haere ana ki te whare o Ihowā.

² I tonoa anō e ia a Eriakimi rangatira o te whare, a Hepena kaituhituhi, me ngā kaumātua o ngā tohunga, he mea hīpoki ki te kākahu taratara, ki a Ihāia poropiti, tama a Amoho;

³ he mea ki a ia, “Ko te kupu tēnei a Hetekia: Ko tēnei rā, he rā nō te hē, nō te whakatuma, nō te whakamā; kua taea hoki te whānautanga tamariki, heoi kāhore he kaha e whānau ai.

⁴ Tērā pea a Ihowā, tōu Atua, ka rongo ki ngā kupu a Rapahake i tonoa mai nei e tōna ariki, e te kīngi o Ahiria, hei whākorekore ki te Atua ora, ā, ka riri ki ngā kupu i rongo ai a Ihowā, tōu Atua. Nā, kia ara tāu inoi mō ngā toenga e noho nei.”

⁵ Nā, ko te haerenga atu o ngā tāngata a Kīngi Hetekia ki a Ihāia,

⁶ ka mea a Ihāia ki a rātou, “Ki atu ki tō koutou ariki, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kaua e wehi i ngā kupu i rongo rā koe, ki ērā i kohukohu mai rā ngā tāngata a te kīngi o Ahiria ki ahau.

⁷ Nā, ka tonoa e ahau he wairua ki a ia, ā, ka rongo ia i tētahi rongo, ka hoki ki tōna whenua; ka meinga anō hoki ia e ahau kia hinga i te hoari i tōna whenua.’ ”

⁸ Nā, hoki ana a Rapahake, ā, rokohanga atu e ia e whawhai ana te kīngi o Ahiria ki Ripina; i rongo hoki ia kua hāpainga mai e ia i Rakihi.

⁹ Ā, ka rongo ia ki a Tirihaka kīngi o Etiopia, ki te kōrero, “Kei te haere mai ki te whawhai ki a koe.” Nā, ka rongo ia, ka tono tāngata anō ki a Hetekia, ka mea:

¹⁰ “Ki atu ki a Hetekia kīngi o Hūrā, mea atu: Kei tinihangatia koe e tōu Atua, e tāu e okioki nā koe, i a ia e ki nā, ‘E kore a Hiruhārama e hoatu ki te ringa o te kīngi o Ahiria.’ ”

¹¹ Nanā, kua rongo nā koe ki tā ngā kīngi o Ahiria i mea ai ki ngā whenua katoa, ki tā rātou hunanga rawatanga i a rātou, ā, e ora rānei koe?

¹² I whakaora rānei ngā atua o ngā tauwi i ngā wāhi i hunā e ōku mātua; i Kotana, i Harana, i Retepe, i ngā tama a Erene, i ērā i Terahara?

¹³ Kei hea te kīngi o Hāmata, te kīngi o Ārapara, te kīngi o te pā o Hēparawaima, o Hena, o Iwa?”

Te Inoi a Hetekia

¹⁴ Nā, ka tangohia mai e Hetekia te pukapuka i te ringa o ngā karere, kōrerotia ana e ia. Nā, haere ana a Hetekia ki runga, ki te whare o Ihowā, wherahia ana e ia ki te aroaro o Ihowā.

¹⁵ Nā, ka inoi a Hetekia ki a Ihowā, ka mea:

¹⁶ “E Ihowā o ngā mano, e te Atua o Ihairaira, e noho nā i runga o ngā kerupima, ko koe te Atua, ko koe anake, o ngā kīngitanga katoa o te whenua; nāu i hanga te rangi me te whenua.

¹⁷ Tahuri mai tōu taringa, e Ihowā, whakarongo mai; titiro mai ōu kanohi e Ihowā, kia kite koe; kia rongo ki ngā kupu katoa a Henakeripi, ki tāna i tuku mai ai hei whākorekore mō te Atua ora.

¹⁸ “He tika anō, e Ihowā, kua kore i ngā kīngi o Ahiria ngā iwi katoa, me tō rātou whenua.

¹⁹ Kua makā anō e rātou o rātou atua ki te ahi, nō te mea ehara rātou i te atua, engari, he mahi nā te ringa tāngata – he rākau, he kōhatu – koia i hunā ai e rātou.

²⁰ Tēnā rā, whakaorangia mātou āianei, e Ihowā, e tō mātou Atua, i tōna ringa, kia mōhio ai ngā kīngitanga katoa o te whenua ko koe a Ihowā, ko koe anake.”

²¹ Katahi a Ihāia tama a Amoho ka tono tāngata ki a Hetekia, hei mea: “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: I te mea i inoi koe ki ahau mō Henakeripi kīngi o Ahiria;

²² nā, ko tā Ihowā kupu tēnei i kōrero ai mōna:

Kua whakahāwea te wāhina,

te tamāhine a Hiona ki a koe;

kataina iho koe e ia – rūrū ana te māhunga

o te tamāhine a Hiruhārama ki a koe.

23 Ko wai tāu i whākorekore nā, i kohukohu nā?

Ki a wai tōu reo i whakarahia nā,
tōu kanohi i kake nā ki runga?

Ki te Mea Tapu o Ihairaira!

24 Meatia ana e koe āu karere
hei whākorekore mō te Ariki;

kua mea nā koe,

'Kua kake ahau, me aku tini hāriata,
ki runga ki ngā wāhi tiketike o ngā maunga,
ki roto rawa o Repanōna;

ka tuaina anō e ahau ngā hīta roroa o reira,
me ō reira kauri papai;

ka tae anō ahau ki te wāhi tiketike o tōna wāhi whakamutunga mai,
ki te ngahere o tōna māra whai hua.

25 Keria ana e ahau,

inu wai ana ahau,

maroke ake i te kapu o tōku waewae
ngā awa katoa o Ihipa.'

26 "Kāhore rānei koe i rongo i mua noa atu,
nāku tēnā i mea?

I ngā rā onamata nāku tēnā i hanga?

Katahi nei ka whakaputaina e ahau,
ā, ka waiho nā koe hei mea i ngā pā taiepa
hei pūranga rukerukenga.

27 Koia i iti ai te kaha o ō reira tāngata;
wehi ana rātou, pōrahurahu kau ana;

rite tonu ki te tarutaru o te pārae,

ki te otaota matomato,

ki te taru i runga i ngā tuanui,

ki te wīti i ngingio i te mea kīanō i tupu noa.

28 "Otirā, e mātau ana ahau ki tōu nohoanga iho,
ki tōu haerenga atu, ki tōu haerenga mai,
me tōu nananga ki ahau.

29 Nā, mō tāu nananga ki ahau,

mō te mea kua tae ake nei tāu whakamanamana ki ōku taringa,

mō reira ka kuhua e ahau tāku matau ki tōu ihu,

tāku paraire ki ōu ngutu;

ā, ka whakahokia koe nā te ara

i haere mai nā koe.

30 "Ā, ko te tohu tēnei ki a koe:

I tēnei tau ka kai koutou i ngā mea tupu noa ake,

ā, i te rua o ngā tau ko ngā tupu noa ake o te tau.

Nā, hei te toru o ngā tau koutou whakatō ai, kokoti ai,

whakatō ai i ngā māra wāina, kai ai i ngā hua o aua māra.

31 Nā, tērā e hou anō whakararo ngā pakiaka o ngā orange i mawhiti o te whare o Hūrā,
ka hua anō ngā hua whakarunga.

32 E puta ake hoki he toenga i Hiruhārama, he orange i Maunga Hiona.

E taea tēnei e te ngākau nui o Ihowā o ngā mano.

33 "Nā, ko tā Ihowā kupu tēnei mō te kīngi o Ahiria:

E kore ia e haere mai ki tēnei pā,

e kore anō e perea he pere e ia ki konei,

e kore anō e maua e ia he whakangungu rākau ki mua i tēnei pā,

e opehia rānei he puke hei whawhaitanga ki konei.

34 Ko te ara i haere mai ai ia, ka hoki ia mā reira;

e kore anō ia e tae ki tēnei pā,"

e ai tā Ihowā.

35 "Ka tiakina hoki e ahau tēnei pā, ka whakaorangia;
he whakaaro ki ahau, ki tāku pononga anō, ki a Rāwiri."

Te Whati me te Matenga o Henakeripi

³⁶ Nā, ka puta atu te anahera a Ihowā, ā, patua iho e ia i te puni o ngā Ahiriana kotahi rau e waru tekau mā rima mano; ā, te marangatanga ake i te ata, nanā, ō rātou tinana! He tūpāpaku katoa rātou.

³⁷ Nā, tūria atu ana e Henakeripi kīngi o Ahiria, haere ana, hoki ana, noho rawa atu kei Ninewe.

³⁸ Ā, i a ia e koropiko ana i te whare o tōna atua, o Nitiroko, patua iho ia e āna tama, e Ataramereke rāua ko Harētere, ki te hoari; mawhiti tonu atu rāua ki te whenua o Ararata, ā, ko tāna tama ko Etara Harono, te kīngi i muri i a ia.

38*Te Mate me te Whakaoranga o Kīngi Hetekia*

(2 Kīngi 20.1-11; 2 Whakapapa 32.24-26)

¹ I aua rā ka tūroto a Hetekia, me kāhore ka marere. Nā, ka haere a Ihāia poropiti, tama a Āmoho ki a ia, ka mea ki a ia, "Ko te kupu tēnei a Ihowā: Whakahaua iho tōu whare, nō te mea ka mate koe, e kore e ora."

² Nā, ka tahuri te mata o Hetekia ki te pakitara, ā, ka inoi ki a Ihowā,

³ ka mea, "Tēnā rā, e Ihowā kia mahara ki ōku hāereerenga i tōu aroaro i runga i te pono, i te ngākau tapatahi, ki tāku meatanga i te pai ki tāu titiro." Nā, tangi ana a Hetekia; nui atu te tangi.

⁴ Nā, ka puta te kupu a Ihowā ki a Ihāia, ka mea:

⁵ "Haere, mea atu ki a Hetekia, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Rāwiri, o tōu tupuna: Kua rangona tāu inoi e ahau, kua kitea e ahau ōu roimata; nanā, ka tāpiritia e ahau ōu rā ki ngā tau kotahi tekau mā rima."

⁶ Ka whakaoranga koe me tēnei pā e ahau i te ringa o te kīngi o Ahiria; ka tiakina anō e ahau tēnei pā.

⁷ "Ko te tohu anō tēnei a Ihowā ki a koe, ka oti i a Ihowā tēnei mea i kōrerotia nei e ia:

⁸ Nanā, ka whakahokia ake e ahau te ātārangi i ngā nekehanga i heke atu ai i runga i te whakaatu hāora a Ahata; kia tekau ngā nekehanga whakamuri.' "

Nā, kotahi tekau ngā nekehanga i hoki ake ai te rā, nō ngā nekehanga anō i heke iho ai.

⁹ Ko te tuhituhi a Hetekia kīngi o Hūrā, i a ia i mate rā, ā ora ake ana i tōna mate:

¹⁰ I mea ahau: "I te poutūmārōtanga o ōku rā, tērā ahau e tomo ki ngā kūwaha o te rēinga; kua tangohia atu i ahau te toenga o ōku tau."

¹¹ I kī ahau, "E kore ahau e kite i a Ihowā, arā i a Ihowā i runga i te whenua o te hunga ora; heoi anō āku tirohanga ki te tangata, ki te hunga e noho ana i te ao."

¹² Ko te wā i ahau nei kua riro, mauria atu ana i ahau, anō he tēneti nō te hēpara; kei tā te kaiwhatu kākahu tāku kōpaki i tōku ora; ka tapahia mai ahau e ia i roto i ngā miro; i te ao, i te pō, mutu pū tāku i a koe.

¹³ I whakamārie ahau i ahau ā taea noatia te ata; tērā tāna e rite ki tā te raiona, ka wāwāhia e ia ōku iwi katoa; i te ao, i te pō, mutu pū tāku i a koe.

¹⁴ I korokī ahau, pērā i tā te warou, i tā te karenī; i tangi ahau me te kūkupa.

Matawaia ana ōku kanohi i te tirohanga whakarunga. E Ihowā, e tūkinotia ana ahau, pikitia tōku tūranga!"

¹⁵ Kia pēhea he kupu māku?

Nāna i kōrero ki ahau, nāna anō i mahi; i ōku tau katoa ka āta haere ahau i runga i te kawa o tōku wairua.

¹⁶ E te Ariki, kei ēnei mea te ora o te tangata, kei ēnei mea katoa anō te ora o tōku wairua; mō reira whakahokia ake ahau e koe ki te ora, kia ora ai ahau.

¹⁷ Nanā, he mea kia rangimārie ai ahau

i pā ai te pōuri kino ki ahau;
otiia he aroha nōu ki tōku wairua i ora ai ahau
i roto i te rua o te ngaromanga.
Kua oti nei hoki ōku hara katoa te maka e koe
ki muri i tōu tuarā.

¹⁸ E kore hoki e taea e te rēinga te whakawhetai ki a koe,
e kore te mate e āhei te whakamoemiti ki a koe;
ko te hunga e heke ana ki te rua
kāhore ō rātou tūmanako ki tōu pono.

¹⁹ Ko te tangata ora, ko te tangata ora, māna te whakawhetai ki a koe,
te pēnei me tāku nei i tēnei rā;
tērā tōu pono ka whakakitea
e te matua ki ngā tamariki.

²⁰ I tata mai a Ihowā ki te whakaora i ahau,
mō reira ka waiatatia e mātou āku waiata
i runga i ngā aho whakatangi
i ngā rā katoa e ora ai mātou
i roto i te whare o Ihowā.

²¹ I ki hoki a Ihāia, "Tikina he papa piki, whakapiritia ki te whēwhē, ā, ka ora ia."

²² I ki anō a Hetekia, "He aha te tohu tērā ahau ka haere ki runga ki te whare o Ihowā?"

39

*Ka Pōwhiritia ngā Karere mai i Papurōna
(2 Kīngi 20.12-19)*

¹ I taua wā ka tukua mai he pukapuka me tētahi hākari ki a Hetekia e Meroraka Pararana, tama a Pararana kīngi o Papurōna; i rongo hoki i te mate ia, ā, kua ora.

² Ā, koa tonu a Hetekia ki a rātou, whakakitea ana e ia ki a rātou te whare o āna mea papai, te hiriwa, te kōura, ngā kinaki kakara, te hinu pai, me te whare katoa o āna mea mō te whawhai, me ngā mea katoa i rokohanga ki roto ki ōna taonga; kāhore tētahi mea o tōna whare, o tōna kīngitanga katoa, i kore te whakakitea e Hetekia ki a rātou.

³ Kātahi a Ihāia poropiti ka haere ki a Kīngi Hetekia, ka mea ki a ia, "I pēhea mai ēnei tāngata? I haere mai hoki rātou i hea ki a koe?"

Anō rā ko Hetekia, "I haere mai rātou ki ahau, i te whenua hoi, i Papurōna."

⁴ Anō rā ko tērā, "Ko ēhea mea i kitea e rātou i roto i tōu whare?"

Ka mea a Hetekia, "Kua kitea e rātou ngā mea katoa i tōku whare. Kāhore tētahi mea i roto i ōku taonga i kore te whakakitea e ahau ki a rātou."

⁵ Nā, ka mea a Ihāia ki a Hetekia, "Whakarongo ki te kupu a Ihowā o ngā mano:

⁶ Nanā, kei te haere mai ngā rā e kawea ai ki Papurōna ngā mea katoa o tōu whare, me ngā mea kua rongoatia nei e ōu mātua ā taea noatia tēnei rā. E kore tētahi mea e mahue, e ai tā Ihowā.

⁷ Ka tangohia anō e rātou ētahi o āu tama e puta mai i a koe, e whānau nei māu, ā, hei unaka rātou ki te whare o te kīngi o Papurōna."

⁸ Anō rā ko Hetekia ki a Ihāia, "Pai tonu te kupu a Ihowā i kōrerotia nā e koe." I mea hoki ia, "Ka mau hoki te rongo me te pono i ōku rā."

40

Ka Whakamārietia te Iwi a Ihowā

¹ Whakamārietia, whakamārietia tāku iwi,
e ai tā tō koutou Atua.

² Kōrero i runga i te whakamārie ki Hiruhārama,
karanga ki a ia,
kua mutu tāna whawhai,
kua murua tōna hē;
i haere rua hoki tā te ringa o Ihowā
ki a ia hei utu mō ōna hara katoa.

³ He reo nō tētahi e karanga ana:

"Whakapaia e koutou i te koraha te huarahi o Ihowā,
whakatikaia i te titōhea he ara nui mō tō tātou Atua.

- ⁴ Ko ngā raorao katoa ka whakarewaina ake,
ko ngā maunga katoa me ngā pukepuke, ka whakapāpakutia iho;
ko ngā wāhi kōpikopiko ka meinga kia tika,
ko ngā wāhi taratara kia papatairite.
- ⁵ Ka whakapuakina anō te korōria o Ihowā,
ā, ka kite ngātahi ngā kikokiko katoa;
he mea kōrero hoki tēnei nā te māngai o Ihowā."
- ⁶ I mea mai te reo o tētahi, "Karanga!"
Ā, ka mea tētahi, "Ko te aha kia karangatia e ahau?"
- "He tarutaru ngā kikokiko katoa,
ā, ko tōna pai katoa, rite tonu ki te puāwai o te pārae.
- ⁷ Ko te tarutaru ka maroke, ko te puāwai ka memenge,
nō te mea e hāngia ana e te Wairua o Ihowā;
he pono, he tarutaru te iwi.
- ⁸ Ko te tarutaru e maroke, ko te puāwai e memenge;
ko te kupu ia a tō tātou Atua, tū tonu."
- ⁹ E koe, e te kaikawe o te rongo pai ki Hiona,
e piki ki te maunga tiketike.
E koe, e te kaikawe o te rongo pai ki Hiruhārama,
whakaarahia tōu reo, kia kaha;
whakaarahia, kaua hei wehi;
kōrero atu ki ngā pā o Hūrā,
"Nanā, tō koutou Atua!"
- ¹⁰ Nanā, ka haere mai te Ariki, a Ihowā, i runga i te kaha,
ka whakahaerea anō tōna kīngitanga e tōna ringa;
nā, ko te utu mōna kei a ia anō,
kei tōna aroaro te wāhi māna.
- ¹¹ Ka rite ki tā te hēpara tāna whāngai i tāna kāhui,
ka whakaminea ngā reme e tōna ringa,
ka hikitia ki tōna uma,
ka āta ārahina ngā mea e whakangote ana.
- ¹² Nā wai i mēhua ngā wai ki te kapu o tōna ringa,
he whanganga ringaringa anō tāna rūri mō ngā rangi.
Whaowhina ake e ia te puehu o te whenua ki te mēhua,
ko ngā maunga, pāunatia ana e ia ki te pāuna ringaringa,
ko ngā pukepuke ki te pāuna papa?
- ¹³ Nā wai tā te Wairua o Ihowā i tika ai?
Ko wai rānei tāna kaiwhakatakoto whakaaro hei whakaako i a ia?
- ¹⁴ Ko wai tōna hoa whakatakoto whakaaro
hei tohutohu i a ia ki te ara o te whakawā,
hei whakaako i a ia ki te mātauranga,
hei whakakite i te ara o te mōhio ki a ia?
- ¹⁵ Nanā, ko ngā iwi, ānō he pata wai i roto i te pere!
Ki tā te whakaaro he puehu ririki rātou i te pāuna;
nanā, ko ngā motu, maua ake e ia, he mea ririki rawa te rite.
- ¹⁶ E kore anō e ranea a Repanōna mō te ahi,
me ngā kararehe hoki o reira, e kore e ranea hei tahunga tinana.
- ¹⁷ Ko ngā iwi katoa, he kore noa iho i tōna aroaro;
iti iho rātou i te kāhore,
he horihori kau i tōna whakaaro.
- ¹⁸ Nā, ka whakaritea e koutou te Atua ki a wai?
He aha hoki te āhua e whakaahuatia ai ia e koutou?
- ¹⁹ Ko te whakapakoko, nā te kaimahi ia i whakarewa,
nā te kaitahu i whakakikorua ki te kōura,
ā, hangā ana mō reira he mekameka hiriwa.
- ²⁰ Ko te tangata, he rawakore rawa ia ki te hoatu whakahere pērā,

whiriwhiria ana e ia he rākau e kore e pirau;
rapua ana e ia he kaimahi mōhio māna,
hei hanga i tētahi whakapakoko e kore e nekenekēhia.

²¹ Kāhore ianei koutou i mōhio?

Kāhore koutou i rongō?

Kāhore ianei i kōrerotia ki a koutou i te tīmatanga?

Kāhore ianei koutou i mātau i ngā whakatūranga rā ānō o te whenua?

²² Ko ia te noho ana i runga i te porohita o te whenua,

ā, ko ō reira tāngata, ānō he māwhitiwhiti;

ko ngā rangi, horahia ana e ia ānō he kākahu tauārai,

horahia ana e ia ānō he tēneti hei nohoanga;

²³ ko ngā rangatira, whakahokia iho e ia ki te kāhore;

ko ngā kaiwhakawā o te whenua,

meinga ana e ia hei mea horihori noa iho.

²⁴ Āe rā, kāhore rātou i whakatōkia;

āe rā, kāhore rātou i ruia;

āe rā, kāhore tō rātou take i whai pakiaka ki te whenua;

ka pupuhi hoki ia ki a rātou, ā, ka maroke rātou;

ka rite ki te kakau witi, ka kāwhakina e te paroro.

²⁵ “Nā, ki tā koutou, kei tō wai he āhua mōku?

Ka rite rānei ahau ki a wai?” e ai tā te Mea Tapu.

²⁶ E ara ō koutou kanohi ki runga titiro ai:

Nā wai ēnei mea i hanga?

Nā wai ō rātou mano i whakaputa mai he mea tatau tonu;

karangatia ana e ia ngā ingoa o rātou katoa,

māroro rawa, pakari tonu te kaha;

e kore tētahi e ngaro.

²⁷ He aha koe i kōrero ai, e Hākopa,

i mea ai, e Ihairaira,

“Kua hunā tōku ara ki a Ihowā,

kua mahue i tōku Atua tōku whakawā”?

²⁸ Kāhore koe i mōhio?

Kāhore koe i rongō,

ko te Atua onamata, ko Ihowā,

ko te Kaihanga o ngā pito o te whenua.

E kore ia e nenge, e kore ia e māuiui?

E kore tōna mātauranga e taea te rapu.

²⁹ E hōmai ana e ia he kaha ki te hunga nenge;

ā, whakanuia ana e ia te pakari o te mea ngoikore.

³⁰ Ahakoa ko ngā taitamariki, ka nenge tonu, ka māuiui,

ā, ko ngā taitama, ka hinga rawa.

³¹ Tēnā ko te hunga e tatari ana ki a Ihowā,

puta hou ana he kaha mō rātou;

kake ana rātou ki runga; ko ngā parirau, koia ānō kei o ngā ēkara;

ka rere rātou, ā, e kore e māuiui;

ka haere, ā, e kore e nenge.

41

Te Kupu Tūturu i a Ihairaira

¹ “Whakarongoa i tōku aroaro, e ngā motu;

ā, kia puta hou mai he kaha mō ngā iwi;

me neke mai rātou, ā, me kōrero rātou;

tātou tahi me whakatata ki te whakawā.

² “Nā wai i whakaara ake tētahi i te rāwhiti,

i karangatia e ia i runga i te tika ki tōna waewae?

Hōmai ana e ia ngā iwi ki tōna aroaro,

meinga ana ia e ia hei rangatira mō ngā kīngi;
hōmai ana rātou e ia ānō he puehu ki tāna hoari,
ānō he kakau wīti e āia ana, ki tāna kōpere.

³ Whāia ana rātou e ia, haere ora atu ana ia;
āe rā, i te ara kīhai i haerea e ōna waewae.

⁴ Nā wai ōti tēnei i mahi,
kārangaranga ai i ngā whakatupuranga mai i te tīmatanga!
Ko ahau, ko Ihowā, ko te tīmatanga,
ā, kei ngā whakamutunga, ko ahau nei."

⁵ I kite ngā motu, ā, wehi ana,
pairi noa iho ngā pito o te whenua,
whakatata ana, haere mai ana.

⁶ Uru ana rātou ki te mahi a tōna hoa, a tōna hoa,
me tā rātou kī ki tōna tuakana, ki tōna teina, "Kia māia!"

⁷ Nā, kei te whakatenatena te kāmura i te kaitahu kōura,
te kaiwhakamāeneene ki te hama,
i te tangata e patu ana ki te paepae,
ko tāna kupu mō te whakapiringa, "Kei te pai";
nā, whakaūkia ana e ia ki te whao, tē taea te whakanekeneke.

⁸ "Ko koe, e Iharaira, ko tāku pononga, ko Hākopa,
ko tāku i whiriwhiri ai,
ko te uri o tāku i aroha ai, o Āperahama;

⁹ ko tāku anō i tango mai ai i ngā pito o te whenua;
he mea karanga nei hoki koe nāku i roto i ōna tōpito;
ko tāku kupu hoki ki a koe, 'Ko koe tāku pononga;
he mea whiriwhiri koe nāku, kāhore koe e makā atu e ahau.'

¹⁰ Kaua e wehi; kei a koe nei hoki ahau;
kaua anō e tiroiro; ko ahau nei hoki tōu Atua.
Māku koe e whakakaha, āe rā, māku koe e āwhina,
ka tautokona ake anō koe e te ringa matau o tōku tika.

¹¹ "Nanā, ka whakamā, ka numinumi kau
te hunga katoa e riri ana ki a koe;
ka rite ki te kāhore;
ka ngaro te hunga e ngangare ana ki a koe.

¹² Ka rapua rātou, ōu hoariri, e koe,
ā, e kore e kitea;
ko te hunga i whawhai ki a koe,
ka rite ki te kāhore, ki te mōti noa iho.

¹³ Nō te mea ko ahau, ko Ihowā, ko tōu Atua,
kei te pupuri i tōu matau,
kei te mea ki a koe, 'Kaua e wehi;
ko ahau hei whakauru mōu.'

¹⁴ Kaua e wehi, e te kutukutu, e Hākopa,
e ngā tāngata o Iharaira;
māku koe e āwhina, e ai tā Ihowā,
tā tōu kaihoko," tā te Mea Tapu o Iharaira.

¹⁵ "Nanā, kua meinga koe e ahau hei patu wīti,
koi tonu, hou tonu, he whai niho;
ka patua e koe ngā maunga, ā, ngotangota noa;
ko ngā pukepuke, ka meinga e koe kia rite ki te pāpapa.

¹⁶ Rererere ana rātou i a koe, kāhakina tonutia atu e te hau,
tītaritaria ake rātou e te paroro.
Ko koe ia ka hari ki a Ihowā,
ka whakamanamana, ki te Mea Tapu o Iharaira.

¹⁷ "E rapu ana ngā ware, ngā rawakore i te wai,
ā, kāhore kau,
hē ake ō rātou arero i te matewai;
ka rongo ahau, a Ihowā, ki tā rātou;

e kore ahau, te Atua o Īharaira, e whakarere i a rātou.

¹⁸ Ka whakapuaretia e ahau he awa ki ngā wāhi tiketike,
he puna wai i waenganui i ngā raorao;

ka meinga e ahau te koraha hei hāroroto wai,
te whenua maroke hei pupūtanga wai.

¹⁹ Ka whakatōkia e ahau te koraha ki te hīta,
ki te kōwhai, ki te ramarama, ki te rākau hinu;

ka tū i ahau te kauri ki te tītōhea,
te rimu, rātou tahi anō ko te ake;

²⁰ kia kite ai rātou, kia mōhio ai,
kia mahara ai, kia mātau ngātahi ai,

he mea mahi tēnei nā te ringa o Ihowā;
nā te Mea Tapu o Īharaira tēnei i hanga."

Te Huakore o ngā Whakapakoko

²¹ "Kawea mai tā koutou totohe," e ai tā Ihowā.

"Whakaputaina mai ā koutou kupu kaha," e ai tā te Kīngi o Hākopa.

²² "Me whakaputa mai e rātou, ā, me whakaatu mai
ki a tātou ngā mea meāke pono mai.

Whakaaturia mai e koutou ngā mea o te tuatahi,
he pēhea rānei, kia whakaaroarohia ai e tātou,
kia mōhiotia ai tō rātou mutunga iho;

kōrerotia rānei ki a tātou ngā mea e puta ā mua.

²³ Whakaaturia ngā mea e haere ake ana i muri,
kia mōhio ai mātou he atua koutou;

tēnā rā, mahia he pai, he kino rānei,
kia wehi ai mātou, kia kite ngātahi ai.

²⁴ Nanā, nō te kāhore koutou,
ko ā koutou mahi nō te kāhore rawa;
he mea whakarihariha te tangata nāna koutou i whiriwhiri.

²⁵ "Kua oho mai i ahau tētahi i te raki, ā, kua tae mai ia;
nō te rerenga mai o te rā tētahi e karanga ana ki tōku ingoa.

Ko tōna taenga mai ki ngā rangatira, anō e eke ana ki te paru pokepoke,
anō ko te kaihangā rihi e takatakahi ana i te paru.

²⁶ Nā wai i whakaatu mai i te tīmatanga, kia mōhio ai tātou?

Nā wai i ngā wā onamata, mō tā tātou ki ake, 'He tika tāna?'

Āe rā, kihai i whakaaturia e tētahi, āe rā, kihai i kōrerotia e tētahi,
kihai anō tētahi i rongo i ā koutou kōrero.

²⁷ Māku te kupu tuatahi ki Hiona, 'Nanā, tēnei rātou';
ā, ka hoatu e ahau ki Hiruhārama he kaikawe i te rongo pai.

²⁸ I titiro anō ahau, ā, kāhore he tangata;
nā, i roto i ēnei katoa kāhore he kaiwhakatakoto whakaaro
hei whakahoki kupu mai i tāku uinga ki a rātou.

²⁹ Nanā, ko rātou katoa he horihori kau;
he kore noa iho ā rātou mahi;
ko ā rātou whakapakoko whakarewa he hau, he mea tikangakore."

42

Te Pononga, he Mārama ki ngā Iwi

¹ "Nanā, tāku pononga e tautokona ake nei e ahau,
tāku i whiriwhiri ai, āhuareka tonu tōku ngākau ki a ia;

ka waiho e ahau tōku wairua ki runga ki a ia;
māna e whakapuaki te whakawā ki ngā tauīwi.

² E kore ia e hāmama, e kore anō tōna reo e ara,
e kore e rangona i te ara.

³ Ko te kākaho kōpē e kore e whatia porokeretia e ia;
e kore hoki te muka whakapaowa e tineia e ia;
ka whakapuakina e ia te whakawā i runga i te pono.

⁴ E kore ia e ngoikore, e kore e ngākaukore,
kia takoto rā anō i a ia te whakawā ki te whenua;
ka tatari anō ngā motu ki tāna ture."

⁵ Ko te kupu tēnei a te Atua, a Ihowā,
 nāna nei ngā rangi i hanga, i hora;
 nāna nei i takoto ai te whenua me ngā mea anō e puta mai ana i reira;
 nāna nei i hōmai he manawa ki ō reira tāngata,
 me te wairua anō ki te hunga e hāereere ana i reira:

⁶ “He mea karanga koe nāku, nā Ihowā,
 i runga i te tika, māku anō tōu ringa e pupuri,
 māku koe e tiaki, ka hoatu anō koe e ahau hei kawenata ki te iwi,
 hei mārama mō ngā tauīwi;
⁷ hei whakatitiro i ngā kanohi matapō,
 hei whakaputa mai i ngā herehere i roto i te whare e tūtaki tonu ana,
 i te hunga e noho ana i te pōuri, i roto i te whare herehere.

⁸ “Ko Ihowā ahau; ko tōku ingoa tēnā;
 e kore anō e tukua e ahau tōku korōria ki tētahi atu,
 tōku whakamoemiti ki te whakapakoko.

⁹ Nanā, kua puta mai ngā mea ō mua,
 he mea hou ēnei e whakaaturia nei e ahau;
 i te mea kāhore anō kia pihi noa
 ka kōrerotia nei e ahau ki a koutou.”

He Waiata Whakamoemiti

¹⁰ Waiatatia ki a Ihowā he waiata hou,
 me te whakamoemiti ki a ia i te pito o te whenua,
 e te hunga e haere ana ki raro,
 ki te moana, e ō reira tini mea, e ngā motu,
 e ngā tāngata e noho ana i reira.

¹¹ Nō reira kia nui te reo o te koraha, o ngā pā anō o reira,
 o ngā kāinga, e nohoia ana e Kerara;
 kia waiata ngā tāngata o Hera,
 kia hāmama rātou i runga i te tihi o ngā maunga.

¹² Kia whakakorōriatia a Ihowā e rātou,
 kia kauwhautia te whakamoemiti ki a ia i ngā motu.

¹³ Ka puta mai a Ihowā, ko te āhua kei tō te tangata mārohirohi;
 ka whakaoho i te hae ka pērā i te tangata whawhai;
 ka karanga, āe rā, ka hāmama;
 ka kaha noa atu i ōna hoariri.

¹⁴ “Ka roa nei tāku whakamorokitanga,
 i whakarongo puku ahau, whakakoromaki tonu;
 kātahi nei ahau ka auē, ka pērā me te wahine e whānau ana;
 ka whakahotu ahau, ka kahekahe ngātahi.

¹⁵ Ka whakaururuatia e ahau ngā maunga me ngā pukepuke,
 ka maroke i ahau ngā otaota katoa o reira;
 ka meinga ngā awa hei motu,
 ka maroke anō i ahau ngā hārotoroto.

¹⁶ Ka kawea anō e ahau ngā matapō mā te ara kīhai nei rātou i mōhio;
 ka meinga te pōuri hei mārama ki tō rātou aroaro,
 me ngā wāhi kōpikopiko kia tika.

Ka meatia ēnei mea e ahau ki a rātou,
 e kore anō ahau e whakarere i a rātou.

¹⁷ Ka hoki rātou ki muri, nui atu tō rātou whakamā,
 tō te hunga e whakawhirinaki ana ki ngā whakapakoko,
 e mea ana ki te mea whakarewa,
 ‘Ko koutou ō mātou atua.’

¹⁸ “Whakarongo, e ngā turi;
 titiro, e ngā matapō, kia kite ai koutou!

¹⁹ Ko wai atu te matapō? Ko tāku pononga nei anake;
 ko wai te turi hei rite mō tāku pononga i ungā nei e ahau?
 Ko wai te matapō hei rite mō te tangata e mau nei tana rongo ki ahau?
 Ko wai te matapō hei rite mō tā Ihowā pononga?

²⁰ He maha ngā mea e kitea ana e koe, heoi kāhore e mahara;
e puare ana ōna taringa, heoi kāhore e rongo."

Te Whakakeke a Iharaia

²¹ Pai tonu mai a Ihowā, he whakaaro ki tōna tika;
ka whakanuia e ia te ture, ka whakahōnoretia.

²² Ko tēnei iwi ia he pāhuatanga, he taonga pārau;
he mea māhanga rātou katoa i roto i ngā rua,
ngaro tonu i roto i te whare herehere,
hei pāhuatanga rātou, kāhore hoki he kaiwhakaora;
hei taonga pārau; kāhore hoki he tangata e ki ana, "Whakahokia!"

²³ Ko wai i roto i a koutou e whai taringa ki tēnei?
Ko wai e mahara mai, e whakarongo mai, mō ngā wā hoki o muri?

²⁴ Nā wai a Hākopa i tuku hei taonga pārau,
a Iharaia hoki hei meatanga mā ngā kaipāhua?
He teka ianei nā Ihowā?

Kua hara nei hoki tātou ki a ia,
kīhai hoki rātou i pai kia haere i āna ara,
kīhai i whakarongo ki tāna ture.

²⁵ Nā reira ringihia ana e ia te āritarita o tōna riri ki a ia,
me te pakanga kaha;
wera ana ia i tētahi taha, i tētahi taha, tē mōhio ia;
tahuna ana ia, heoi kīhai tōna ngākau i mahara.

43

Te Kaiwhakaora o Iharaia

¹ Nā ināianei, ko te kupu tēnei a Ihowā,
a tōu kaihanga, e Hākopa,
a tōu kaiwhakaahua, e Iharaia:

"Kaua e wehi kua oti nei hoki koe te hoko e ahau;
kua karangatia e ahau tōu ingoa; nāku koe.

² Ka haere koe i roto i te wai, ko ahau hei hoa mōu;
i ngā awa anō, e kore e huri mai ki runga i a koe;
ki te haere koe i roto i te ahi, e kore koe e wera,
e kore anō te mura e kā ki a koe.

³ Ko Ihowā hoki ahau, ko tōu Atua,
ko te Mea Tapu o Iharaia, ko tōu kaiwhakaora;
i hoatu e ahau a Ihīpa hei utu mōu,
a Etiopia rāua ko Tēpa hei wāhi mōu.

⁴ I te mea he taonga nui koe ki tāku titiro,
he mea e whakahōnoretia ana, ā, i arohaina koe e ahau;
mō reira ka hoatu e ahau he tangata mō tōu tūranga,
he iwi hoki hei utu mōu kia ora.

⁵ Kaua e wehi; kei a koe nei hoki ahau:
ka kawea mai e ahau ōu uri i te rāwhiti,
ka kohikohia mai koe i te uru.

⁶ Ka mea ahau ki te raki, 'Hōmai';
ki te tonga, 'Kaua e kaiponuhia';
kawea mai āku tama i tawhiti,
āku tamāhine i te pito o te whenua –

⁷ te hunga katoa i huaina nei tōku ingoa mō rātou;
nāku hoki rātou i hanga hei whakakorōria mōku:
nāku ia i whakaahua, nāku hoki ia i mahi."

⁸ Whakaputaina mai ngā matapō he kanohi nei o rātou,
ngā turi he taringa nei o rātou.

⁹ Kia huihui ngā iwi katoa, kia rūpeke tahi ngā tauwi;
ko wai i roto i a rātou hei whakaatu i tēnei,
hei kōrero i ngā mea o mua ki a tātou?

Kia hōmai e rātou o rātou kaiwhakaatu,
kia whakatikaia atu ai tā rātou;

mā rātou rānei e whakarongo, e mea mai, "He pono."

¹⁰ "Ko koutou hei whakaatu mō tāku," e ai tā Ihowā,

"me tāku pononga i whiriwhiria e ahau,

kia mōhio ai koutou, kia whakapono ai ki tāku,

kia mātau ai ko ahau ia,

kāhore he Atua i whakaahuatia i mua i ahau,

kāhore hoki tētahi i muri i ahau.

¹¹ Ko ahau, ko ahau nei anō, a Ihowā,

kāhore atu hoki he kaiwhakaora, ko ahau anake.

¹² Nāku i whakaatu, nāku hoki i whakaora, nāku anō i kōrero,

i te mea kāhore he atua kē i roto i a koutou;

nā, ko koutou hei kaiwhakaatu mōku," e ai tā Ihowā, "ā, ko te Atua ahau.

¹³ Āe rā, i te mea kāhore anō he rā ko ahau tēnei;

e kore hoki tētahi e whakaora ake i roto i tōku ringa;

māku e mahi, ko wai hoki hei whakakāhore?"

¹⁴ Ko te kupu tēnei a Ihowā,

a tō koutou kaihoko, a te Mea Tapu o Ihairaira:

"He whakaaro ki a koutou i unga tāngata ai ahau ki Papurōna,

ā, ka mauria mai e ahau rātou katoa,

he mawhiti mai, arā ngā Karari i runga i ngā kaipuke i harakoa ai rātou.

¹⁵ Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Mea Tapu,

ko te kaihanganga o Ihairaira, ko tō koutou Kīngi."

¹⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā,

nāna nei i hōmai te ara i te moana,

he huarahi i roto i ngā wai kaha.

¹⁷ Nāna nei i whakaputa mai te hāriata, te hōiho,

te ope, me te kaha;

takoto tahi ana rātou, tē ara ki runga;

kua keto rātou, kua tineia, ānō he muka.

¹⁸ "Kaua e mahara ki ngā mea ō mua;

ko ngā mea onamata kaua e whakaaroa.

¹⁹ Tēnei ahau te mahi nei i te mea hou;

ākuanei te tupu ai; e kore rānei e mōhiotia e koutou?

Ka oti i ahau he ara i te koraha,

he awa i te tītōhea.

²⁰ Ka whakakorōriatia ahau e ngā kararehe o te pārae,

e ngā kīrehe mohoa, e ngā otereti;

nō te mea ka hoatu e ahau he wai i te koraha,

he awa i te tītōhea,

hei inu mā tāku iwi, mā tāku i whiriwhiri ai;

²¹ mā te iwi i whakaahuatia e ahau māku,

mā rātou e kauwhau te whakamoemiti mōku.

²² "Nā, kīhai nei koe i karanga ki ahau, e Hākopa;

kua hōhā koe ki ahau e Ihairaira.

²³ Kīhai i kawea mai e koe ki ahau āu hipi hei tahunga tinana;

kīhai anō ahau i whakakorōriatia ki āu patunga tapu.

Kāhore āku whakamahi i a koe ki te whakahere,

kīhai anō koe i ngenge, i te meatanga i te whakakakara.

²⁴ Kīhai i hokona e koe he kākaho reka māku ki te moni,

kīhai hoki ahau i mākona i te ngako o āu patunga tapu.

Engari, i whakamahia ahau e koe ki ōu hara,

māuiui ana ahau i āu mahi hē.

²⁵ "Ko ahau, ko ahau nei anō,

te kaimuru atu i ōu hē, he whakaaro anō ki ahau;

e kore anō ōu hara e maharatia e ahau.

²⁶ Whakamaharatia ahau; tātou ka whakawā ki a tātou anō;

kōrerotia e koe tāu, kia whakatikaia ai koe.

²⁷ Ko tōu pāpā tuatahi, i hara;

- ko ōu kaiwhakaako, whakakeke ana ki ahau.
 28 Nā reira whakapokea iho e ahau ngā rangatira o te wāhi tapu,
 ā, hoatu ana e ahau a Hākopa ki te kanga,
 a Ihairaira ki te tāwai."

44

Tā Ihowā Manaaki i a Ihairaira

- 1 "Nā, whakarongo, e tāku pononga, e Hākopa,
 e Ihairaira, e tāku i whiriwhiri ai.
 2 Ko te kupu tēnei a Ihowā, a tōu kaihanga,
 nāna nei koe i whakaahua i roto i te kōpū,
 māna nei koe e āwhina,
 Kaua e wehi, e Hākopa, e tāku pononga,
 e Iēhuruna, e tāku i whiriwhiri ai.
 3 Nō te mea ka ringihia e ahau he wai ki runga ki te tangata matewai,
 he awa ki te wāhi maroke;
 ka ringihia e ahau tōku wairua ki ōu uri,
 tāku manaaki ki tāu whānau.
 4 Ā, ka tupu rātou i waenga taru,
 ānō he wirou i te taha o ngā rerenga wai.
 5 Ka ki ake tēnei, 'Nā Ihowā ahau,'
 ko tētahi atu, karangatia ana e ia ko Hākopa hei ingoa mōna;
 ko tētahi atu, tuhituhi ana tōna ringa 'Ki a Ihowā,'
 whakahuatia ake e ia ko Ihairaira hei ingoa mōna.
 6 "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Kīngi o Ihairaira,
 a tōna kaihoko anō, a Ihowā o ngā mano:
 Ko ahau te tuatahi ko ahau anō te mutunga;
 kāhore atu hoki he Atua, ko ahau anake.
 7 Ko wai hoki hei rite mōku, hei karanga,
 hei whakaatu, hei whakarite kia noho rārangi,
 mai o tōku whakaritenga i te iwi onamata?
 Ā, mā rātou e whakaatu ngā mea meāke puta mai,
 me ngā mea anō e puta ā mua.
 8 Kaua e wehi, kaua e pāwera;
 kīhai ianei i kōrerotia e ahau ki a koe ngā mea onamata, i whakaaturia hoki?
 Ko koutou anō hei kaiwhakaatu mōku!
 Tērā atu rānei tētahi atua kē?
 Āe rā, kāhore he kāmaka; kāhore ahau e mōhio ki tētahi."
- Ka Whakahāweatia te Whakapakoko*
- 9 Ko ngā kaiwhakaahua o te whakapakoko, he horihori katoa rātou;
 kāhore hoki he pai o ā rātou mea āhuareka.
 Ko ō rātou kaiwhakaatu kāhore e kite,
 kāhore e mōhio; e whakamā ai rātou.
 10 Ko wai te kaiwhakaahua o tētahi atua,
 te kaiwhakarewa rānei o te whakapakoko kāhore nei ōna pai?
 11 Nanā, ko ōna hoa katoa, ka whakamā;
 ko ngā kaimahi anō, he tāngata nei rātou;
 kia huihui mai rātou katoa, tū ai.
 Ka wehi, ka whakamā ngātahi.
 12 E hangaia ana e te parakimete he toki,
 ka mahi i roto i ngā waro,
 whakaahuatia ana e ia ki te hama,
 puta ana te kaha o tōna ringa ki te mahi i taua mea;
 ka hemo anō ia i te kai, kore noa iho he kaha;
 kāhore e inu i te wai, māuiui noa iho.
 13 Ko te kāmura, whakamārōkia mai ana e ia te aho,
 tuhia iho e ia ki te pene, mahia ana e ia ki te waru;
 tohungia ana e ia ki te kāpehu,
 mahia ana e ia kia rite ki te āhua o te tangata,

ki te ātaahua anō o te tangata;

hei mea mō roto i te whare.

14 Tuaina ana e ia he hīta māna,

tikina ana e ia te kaiperi, me te oki,

ā, whakapakaritia ana e ia māna tētahi i roto i ngā rākau o te ngahere;

whakatōkia ana e ia te ahe hei whakatupu mā te ua.

15 Kātahi ka waiho hei wahie mā te tangata;

ka tangohia hoki e ia tētahi wāhi hei whakamahana i a ia;

inā, whakaungia ana e ia, hei tunu taro;

ia kei te hanga anō ia i tētahi atua, koropikoria atu ana e ia;

mahia ana e ia hei whakapakoko, tāpapa tonu atu ki reira.

16 Ko tētahi wāhi o taua rākau,

e tahuna ana e ia ki te ahi, ko tētahi wāhi,

hei mea i te kikokiko hei kai māna;

tunua ana e ia tāna e tunu ai, ā, ka mākona.

Āe rā, ka mahana anō ia, ā, ka mea,

“Ha, kua mahana ahau, kua kite i te ahi.”

17 Ko te toenga, hangā ake e ia hei atua, hei whakapakoko māna;

tāpapa ana ia, koropiko ana,

inoi ana ki taua mea, ka mea,

“Whakaorangia ahau; ko koe nei hoki tōku atua.”

18 Kāhore rātou e mōhio, kāhore e mahara;

nō te mea kua āraia e ia ō rātou kanohi kei kite,

ō rātou ngākau kei mātau.

19 Kāhore hoki e anga ake te ngākau o tētahi,

kāhore e mōhio, kāhore e mātau, e kī ake ai ia,

“Ko tētahi wāhi o tēnei i tahuna e ahau ki te ahi;

i tunua anō e ahau he taro ki ōna ngārahu,

tunua ana e ahau he kikokiko, kainga ake e ahau;

ā, kia meinga e ahau te toenga o taua rākau hei mea whakarihariha?

Me tāpapa rānei ahau ki te take rākau?”

20 Ko tāna kai, he pungarehu; kua tinihangatia tōna ngākau,

ā, ngau kē ana ia, tē whakaora ia i tōna wairua, tē kī ake rānei,

“Kāhore rānei he kōrero teka i tōku matau?”

Kāhore i Wareware a Ihairaira

21 “Kia mahara ki ēnei, e Hākopa,

e Ihairaira; he pononga hoki koe nāku;

nāku koe i whai āhua ai, he pononga hoki koe nāku;

e Ihairaira, e kore koe e wareware i ahau.

22 Ko ōu hē, murua ake e ahau, me te mea he kapua mātotoru;

ko ōu hara, me te mea he kapua;

hoki mai ki ahau;

nāku hoki koe i hoko.”

23 Waiata, e ngā rangi, he mahi hoki tēnei nā Ihowā.

Hāmama, e ngā wāhi o raro rawa o te whenua.

Kia pakaru mai tā koutou waiata, e ngā maunga,

e te ngahere, e ngā rākau katoa o reira;

nō te mea kua oti a Hākopa te hoko e Ihowā,

kua whai korōria ia i a Ihairaira.

24 “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a tōu kaihoko,

nāna nei koe i whai āhua ai, nō roto mai anō i te kōpū:

“Ko Ihowā ahau, ko te kaihanga o ngā mea katoa,

nāku anake ngā rangi i hora,

nāku i takoto ai te whenua;

ko wai tōku hoa?

25 “Ko ngā tohu a te hunga kōrero teka hē ana i a ia,

ko ngā tohunga tūāhu whakahaurangitia ana e ia;

ko te hunga whakaaro nui, whakahokia ana e ia ki muri,
ko tō rātou mātauranga, whakapōauautia iho.

²⁶ Mana pū i a ia te kupu a tāna pononga,
te whakaaro a āna karere rite rawa i a ia.

"Ko tāna kupu ki Hiruhārama, 'Ka nohoia koe,'
ki ngā pā o Hūrā, 'Ka hangā koutou,
māku anō e whakaara ōna wāhi kua ururuatia.'

²⁷ Ko tāna kupu ki te rire, 'Kia mimiti;
māku anō e whakamaroke ōu awa.'

²⁸ Ko tāna kupu mō Hairuha, 'He hēpara ia nāku,
ka rite anō i a ia tāku katoa i pai ai';
māna hoki e ki ki Hiruhārama, 'Ka hangā koe,'
ā, ki te temepara, 'Ka whakatakotoria ōu tūranga.' "

45

Ka Whakawahia e Ihowā a Hairuha

¹ "Ko te kupu tēnei a Ihowā ki tāna i whakawahi ai,
ki a Hairuha, he mea pupuri nei nāku tōna ringa matau,
kia pēhia ai e ia ngā iwi ki raro i a ia;
māku anō e wewete tō ngā hope o ngā kīngi;
ko ngā tatau ka whakapuaretia ki tōna aroaro;
e kore anō ngā kūwaha e tūtakina:

² Ko ahau e haere i mua i a koe,
ki te whakatikatika i ngā wāhi tāpokopoko;
ko ngā tatau parāhi ka pakaru i ahau;
ka tapahia anō e ahau ngā tūtaki rino.

³ Ka hoatu anō e ahau ki a koe ngā taonga o te pōuri,
me ngā mea huna o ngā wāhi ngaro,
kia mōhio ai koe ko Ihowā ahau,
e whakahua atu nei i tōu ingoa, ko te Atua o Īharaira.

⁴ He whakaaro nāku ki tāku pononga, ki a Hākopa,
ki a Īharaira, ki tāku i whīriwhīri ai,
nā reira koe, tōu ingoa, i karangatia ai e ahau;
whakahuatia ana e ahau tōu ingoa
i te mea kāhore anō koe kia mōhio ki ahau.

⁵ Ko Ihowā ahau, kāhore atu hoki;
kāhore kē atu he Atua, ko ahau anake;
māku koe e whītiki, ahakoa kāhore koe i mōhio ki ahau;

⁶ kia mōhio ai te hunga i te rāwhiti me o te uru,
kāhore atu, ko ahau anake.
Ko Ihowā ahau, kāhore kē atu.

⁷ Nāku te mārara i whai āhua ai, nāku i hanga te pōuri;
ko ahau te kaihouhou rongo, te kaihangā anō o te kino;
ko ahau, ko Ihowā, te kaimahi o ēnei mea katoa.

⁸ "Māturuturu iho, e ngā rangi i runga;
kia ringihia mai anō he tika e ngā kapua;
kia puare te whenua, kia hua te whakaora,
kia wana ngātahi te tika;
nāku, nā Ihowā, taua mea i hanga.

⁹ "Auē te mate mō te tangata e totohe ana ki tōna Kaiwhakaahua!
He maramara rihi i roto i ngā maramara rihi o te oneone!
E mea ake rānei te paru ki tōna kaiwhakaahua,
'He aha tāu e mahi nā?'

E mea rānei tāu i hanga ai,
'Kāhore ōna ringa?'

¹⁰ Auē te mate mō te tangata e mea ana ki tōna pāpā,
'He aha tāu kua whānau nei?'

ki te wahine rānei,

‘He aha te mea ka whakamamae nā koe?’ ”

¹¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā,
a te Mea Tapu o Iharaia, a tōna Kaiwhakaahua anō:
“Uia mai ki ahau ngā mea e puta mai ā mua,
ko ngā meatanga ki āku tamariki,
ki te mahi hoki a ōku ringa, whakahaua mai ahau e koe.

¹² Nāku i mahi te whenua,
i hanga hoki ngā tāngata o runga;
nāku, nā ōku ringa i hora ngā rangi;
ko ō rātou mano katoa he mea whakahau nāku.

¹³ Nāku ia i whakaara ake i runga i te tika,
māku anō e whakatikatika ōna ara katoa;
ko ia hei hanga i tōku pā,
hei tuku i āku pārau kia haere,
kāhore hoki he utu, kāhore he moni whakapati,
e ai tā Ihowā o ngā mano.”

¹⁴ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
“Ko ngā māuiui o Ihipa, ko ngā taonga hokohoko o Etiopia,
ko ngā Tapeani, he tāngata roroa,
ka tae mai ki a koe, ā, ka riro i a koe;
ka whai rātou i a koe;
ka tae mekameka mai, ka piko ki a koe,
ka mea, ‘He pono kei roto i a koe te Atua,
kāhore atu hoki, kāhore he Atua.’ ”

¹⁵ He pono he Atua koe e whakangaro ana i a koe,
e te Atua o Iharaia, e te Kaiwhakaora.
¹⁶ Ka whakamā, āe rā, ka numinumi kau rātou katoa;
ka riro ngātahi ki te whakamā ngā kaimahi o ngā whakapakoko.
¹⁷ Ko Iharaia ia, ka ora i roto i a Ihowā,
he whakaoranga pūmau tonu;
e kore koutou e whakamā, e kore e numinumi
ā ake ake.

¹⁸ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā,
a te kaihanga o ngā rangi;
ko ia te Atua;
nāna i whakawhaiahua te whenua,
nāna i mahi; nāna i whakapūmau,
kīhai i hangā e ia hei takoto kau,
i whakaahuatia e ia hei nohoanga:

“Ko Ihowā ahau, kāhore kē atu.
¹⁹ Kīhai ahau i kōrero i te wāhi ngaro,
i te wāhi pōuri o te whenua;
kīhai ahau i mea ki te uri o Hākopa,
‘Rapua ahau, he mea noa iho.’
Ko tāku kōrero, ko tā Ihowā, kei te tika,
e whakaatu ana i ngā mea e rite ana.”

Ko Ihowā Anake ka Whakaora

²⁰ “Huihui, haere mai, whakatata ngātahi mai,
e ngā oranga o ngā iwi.
Kāhore he mōhio o te hunga
e mau ana i te rākau o tā rātou whakapakoko,
e inoi ana ki te atua
e kore nei e whakaora.

²¹ Whakaaturia, kawea mai kia tata,
kia whakatakoto whakaaro ngātahi rātou.
Nā wai tēnei i kōrero i mua riro,
nā wai i whakaatu i ngā wā onamata?

He teka ianei nāku, nā Ihowā?

Kore atu hoki he atua, ko ahau anake;
he Atua tika, he kaiwhakaora;
kāhore kē atu, ko ahau anake.

²² “Tahuri mai ki ahau, kia ora ai koutou,
e ngā pito katoa o te whenua;
ko te Atua hoki ahau, kāhore kē atu.

²³ Kua waiho ahau e ahau anō hei oati;
kua puta atu te kupu i tōku māngai i runga i te tika,
e kore anō e hoki mai, arā:
‘Ka tūturi ngā turi katoa ki ahau,
ka oati mai anō ngā arero katoa.’

²⁴ “Ka mea mai tētahi ki ahau,
‘Kei a Ihowā anake te tika, te kaha.’

Ka haere mai ki a ia ngā tāngata,
ā, ko ngā tāngata katoa i riri ki a ia ka whakamā.

²⁵ Mā Ihowā ka tika ai,
ka whakamanamana ai te uri katoa o Ihairaira.”

46

¹ Kua piko a Pere, kua tuohu a Nepo;
kei runga e te kīrehe, i te kararehe ā rātou whakapakoko;
ko ngā mea e hāria haeretia ana e koutou ka meinga hei kawenga,
hei taimaha ki te kararehe māuiui rā.

² Tuohu ana rātou, piko ngātahi ana;
kīhai i taea te pīkaunga te pupuri,
heoi ko rātou nei anō ka riro hei pārau.

³ “Whakarongo ki ahau, e te whare o Hākopa,
e ngā mōrehu katoa o te whare o Ihairaira,
he mea waha nei koutou nāku nō te kōpū mai anō,
he mea pīkau nō roto mai rā anō i te puku;

⁴ tae noa atu ki tō koutou koroheketanga ko ahau tēnei,
ka pīkaua anō koutou e ahau ā hīna noa.
Nāku i mahi, māku anō e mau;
māku anō e pīkau, māku anō e whakaora.

⁵ “Ki tā koutou kei tō wai he āhua mōku?
Ko wai e rite ana ki ahau?
Me whakarite ahau ki a wai, e kotahi ai tō māua āhua?

⁶ Ko te hunga e tāhoro ana i te kōura i te pēke,
e pāuna ana i te hiriwa ki te pāuna –
kei te utu i te kaitahu kōura, hangā ake e ia hei atua;
tāpapa ana rātou, koropiko ana.

⁷ Amohia ana ia e rātou i runga i te pokohiwi, pīkaua ana,
kua waiho e rātou ki tōna wāhi, tū ana ia;
tē taea e ia te nekeneke atu i tōna wāhi.

Ka karanga anō hoki tētahi ki a ia, heoi e kore ia e whakahoki kupu,
e kore e whakaora i a ia i roto i tōna mate.

⁸ “Mahara ki tēnei, whakatāne,
whakahokia ki te ngākau, e te hunga poka kē.

⁹ Maharatia ngā mea tuatahi onamata;
ko ahau hoki te Atua, kāhore kē atu;
ko ahau te Atua, kāhore hoki tētahi hei rite mōku.

¹⁰ I te tīmatanga e whakaatu ana i ngā mea o te mutunga,
ā, i ngā wā onamata ko ngā mea kāhore anō i meatia;
i kī ahau: Ko te whakaaro i whakatakotoria e ahau mau tonu,
ka oti anō i ahau tāku katoa i pai ai.

¹¹ Ka karangatia hoki e ahau he manu kai kino i te rāwhiti,
ko te tangata kei a ia tōku whakaaro i te whenua tawhiti.
Inā, kua kōrerotia nei e ahau, ka whakaputaina anō e ahau;
kua takoto i ahau, ka oti anō i ahau.

¹² “Whakarongo ki ahau, e te hunga ngākau pakari,
e matara atu ana i te tika.

¹³ Ka kawea mai e ahau tōku tika kia tata;
e kore e matara atu;
e kore anō tāku whakaora e roa;

ka whakawhiwhia anō e ahau a Hiona ki te whakaora,
mō Iharaia, mō tōku korōria.”

47

He Whakawātanga ki Papurōna

¹ “Haere iho, e noho ki te puehu,
e te tamāhine wāhina a Papurōna!

E noho ki te whenua, kāhore he torōna,
e te tamāhine a ngā Karari!

E kore hoki koe e kīia i muri
he kiri angiangi, he whakatarapī.

² E mau ki ngā kōhatu mira, hurihia he parāoa;
tangohia ake tōu ārai,
huhua ake te waewae, kia takoto kau te hūhā;
e whiti i ngā awa.

³ Ka kitea ōu wāhi e takoto tahanga ana,
āe rā, ka kitea tōu mea e whakamā ai koe.

Ka rapu utu ahau,
e kore anō e whakaae ki tētahi tangata.

⁴ Ko tō tātou kaihoko – ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa –
ko te Mea Tapu o Iharaia.

⁵ “Noho kupukore, haere ki te pōuri,
e te tamāhine a ngā Karari;
e kore hoki koe e kīia i muri,
ko te wahine rangatira o ngā kīngitanga.

⁶ I riri ahau ki tāku iwi,
i whakapokea tōku kāinga tupu;
tukua ana e ahau ki tōu ringa;
kīhai i puta tōu aroha ki a rātou,
whakataimahatia rawatia iho e koe tāu ioka
ki te kaumātua.

⁷ I mea anō koe, ‘Hei wahine rangatira ahau ake ake,’
nā, kīhai noa iho tōu ngākau i mea ki ēnei mea;
kīhai koe i mahara ki tōna mutunga.

⁸ “Nā, whakarongo āiane ki tēnei,
e te wahine e whai nā ki ngā āhuareka,
e noho kore wehi nā,
e mea nā i roto i tōu ngākau,
‘Tenei ahau, kāhore atu hoki, ko ahau anake;
e kore ahau e noho pouaru,
e kore ahau e mōhio ki te matenga o ngā tamariki.’

⁹ Otirā, ka pā whakarere ēnei
e rua ki a koe i te rā kotahi:
te matenga o ngā tamariki, te pouarutanga;
ka pā ēnei ki a koe i tōna tōnuitanga,
ahakoa te nui o āu mahi māku,
te maha rawa o āu whaiwhaiā.

¹⁰ I whakawhirinaki hoki koe ki tōu kino,
i mea, ‘Kāhore he kaititiro mōku.’

Ko ōu whakaaro nui me tōu mōhio,
 nā ēnā koe i whakangau kē;
 i mea ai koe i tōu ngākau,
 'Ko ahau tēnei, kāhore kē atu, ko ahau anake.'

¹¹ Mō reira ka tae mai te kino ki a koe,
 e kore tōna putanga e mōhioia e koe,
 ka taka anō te hē ki a koe,
 e kore e taea e koe te karo;
 ka tae hohoro mai anō ki a koe te whakangaro,
 e kore e mōhioia e koe.

¹² "Tēnā rā, e tū, me āu whaiwhaiā,
 me āu mākutu maha,
 i mahia rā e koe i tōu tamarikitanga ake,
 me kāhore koe e whai pai,
 me kāhore tāu e taea.

¹³ Kua hōhā koe i te maha o ngā whakaaro i whakatakotoria e koe.
 Tēnā rā, kia tū ngā kaiwhakaaro ki ngā rangi,
 ngā kaititiro ki ngā whetū,
 ngā mea mōhio ki ngā marama,
 kia whakaorangia koe e rātou
 i ngā mea meāke tūpono ki a koe.

¹⁴ Nanā, ka rite rātou ki te kakau wīti,
 ka wera i te ahi;
 e kore rātou e ora i te ngaunga a te ahi;
 ehara i te ngārahu hei whakamahanatanga,
 ehara hoki i te ahi hei painatanga.

¹⁵ Nā, ka pērā ngā mea ki a koe, i mahi ai koe ki reira;
 ko te hunga i hokohoko ki a koe mai i tōu taitamarikitanga,
 ka kotiti atu rātou ki tōna wāhi, ki tōna wāhi;
 kāhore he kaiwhakaora mōu."

48

Ko Ihowā te Kaihanga, te Kaiwhakaora hoki

¹ "Whakarongo ki tēnei, e te whare o Hākopa,
 e te hunga kua huaina nei ko Ihairaira hei ingoa mō koutou,
 kua puta ake nei i roto i ngā wai o Hūrā;
 e whakaoati ana i te ingoa o Ihowā,
 e whakahua ana i te Atua o Ihairaira,
 ehara ia i te mea i runga i te pono, i te tika.
² Ki tā rātou karanga hoki, nō te pā tapu rātou,
 e okioki ana hoki ki te Atua o Ihairaira;
 ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa.

³ "He mea whakaatu nāku nōnamata ngā mea ō mua;
 āe rā, i puta anō hoki aua mea i tōku māngai, he mea kōrero nāku;
 kitea rawatia ake kua mahia e ahau, kua puta.

⁴ I mōhio hoki ahau he pakeke koe,
 he uaua rino hoki tōu kakī,
 he parāhi tōu rae.

⁵ Nā reira nāku i whakaatu ki a koe inamata;
 kīanō i puta kua kōrerotia e ahau ki a koe;
 kei kī koe, 'Nā tāku whakapakoko ēnā mahi,
 he mea whakahau ēnei nā te mea i whaowhaoa e ahau,
 nā te mea i whakarewaina e ahau.'

⁶ "Kua rongu koe; tirohia tēnei katoa;
 ā, e kore ianei e whakaaturia e koutou?
 Kua kōrerotia nei e ahau ki a koe he mea hou,
 he mea i muri i tēnei wā, he mea huna, kīhai i mōhioia e koe.

⁷ He mea hanga nōnāianeī, kāhore hoki inamata;
 i mua i tēnei rā kīhai i rangona e koutou;

kei kī koe, 'Nanā, i mōhioia e ahau.'

⁸ Āe rā, kīhai koe i rongo, kīhai i mōhio;
 āe rā, mai ō mua kīhai tōu taringa i whakapuaretia.
 I mōhio hoki ahau i mahi tinihanga koe,
 ā, nō te kōpū anō koe i huaina ai he poka kē.

⁹ "Ka whakaaro ahau ki tōku ingoa, ā, ka pūhoi tōku riri;
 ka whakaaro ki te whakamoemiti ki ahau,
 ā, ka pēhi i tāku ki a koe, kei hātepea atu koe.

¹⁰ Kua ōti ōu para te tahi e ahau, ehara ia i te mea hei hiriwa;
 he mea whiriwhiri koe nāku i roto i te oumu, i te tangi.

¹¹ He whakaaro ki ahau, he whakaaro ki ahau, i meatia ai tēnei e ahau.
 Kia whakapokea koia tōku ingoa?
 E kore anō tōku korōria e hoatu e ahau ki tētahi atu.

¹² "Whakarongo ki ahau, e Hākopa,
 e Ihairaira, e tāku i karanga ai:

Ko ahau ia, ko ahau te tuatahi,
 ko ahau anō te mutunga.

¹³ Āe rā, nā tōku ringa i whakatakoto ngā tūranga o te whenua,
 nā tōku matau i hora ngā rangi;
 ki te karangatia rātou e ahau,
 ka tū ngātahi rātou.

¹⁴ "Huihui mai, e koutou katoa, whakarongo hoki!
 Nā wai o rātou ēnei mea i whakaatu?

He mea aroha ia nā Ihowā;
 ka ōti i a ia tāna i pai ai ki Papurōna,
 ka pā anō tōna ringa ki ngā Karari.

¹⁵ Nāku, nāku te kupu, āe rā, he mea karanga ia nāku,
 nāku ia i kawē mai, ka tika anō i a ia tōna ara.

¹⁶ "Whakatata mai ki ahau, whakarongo ki tēnei!

"Ko tāku, nō te tīmatanga rā anō ehara i te kōrero puku;
 i ngā wā o aua mea, i reira ahau."

Nā ināianei, nā te Ariki, nā Ihowā ahau i unga mai,
 nā tōna wairua anō.

¹⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā,
 a tōu kaihoko, a te Mea Tapu o Ihairaira:

"Ko Ihowā ahau, ko tōu Atua
 e whakaako nei i a koe ki te pai mōu,
 e ārahi nei i a koe i te ara e haere ai koe.

¹⁸ Auē, me i rongo koe ki āku whakahau,
 inā, kua rite ki te awa te mau o te rongo ki a koe;
 ko tōu tika, koia anō kei ngā ngaru o te moana.

¹⁹ Kua rite anō ōu uri ki te onepū,
 ngā whānau o ōu whēkau ki te kirikiri o reira;
 ko tōna ingoa kīhai i hātepea atu,
 kīhai i whakangaromia i tōku aroaro."

²⁰ Haere atu i Papurōna,
 e rere i roto i ngā Karari;
 kia waiata te reo i a koutou e whakaatu ana;
 kōrerotia tēnei,

whakapuakina ki te pito o te whenua;
 kī atu, "Kua ōti i a Ihowā tāna pononga, a Hākopa te hoko."

²¹ Kīhai anō rātou i matewai i a ia e ārahi ana i a rātou i ngā koraha;
 i meinga e ia te wai mō rātou kia rere i roto i te kāmaka;
 i wāhia e ia te kāmaka,

ā, pupū mai ana te wai.

²² “Kāhore he maunga rongō ki te hunga kino,” e ai tā Ihowā.

49

Te Whakatakanga o te Pononga

¹ Whakarongo, e ngā motu, ki ahau;

kia whai whakaaro, e ngā iwi o tawhiti!

Nā Ihowā ahau i karanga, nō te kōpū mai anō;

nō ngā whēkau o tōku whaea i whakahua ai ia i tōku ingoa.

² Ā, meinga iho e ia tōku māngai hei hoari koi;

hunā ana ahau e ia ki te taumarumarunga iho o tōna ringa;

ā, meinga ana ahau e ia hei pere kua oti te oro;

kuhua ana ahau e ia ki tāna papa pere.

³ I mea anō ia ki ahau, “Ko koe tāku pononga;

ko Ihairaira, māu ka whai korōria ai ahau.”

⁴ Ko ahau ia i mea, “Maumau māuiui noa ahau, he kore noa iho,

he tekateka noa i whakapaua ai e ahau tōku kaha;

rāia, kei a Ihowā he whakawā mōku,

kei tōku Atua hoki he wāhi maku.”

⁵ Nā ākuanei, e ai tā Ihowā,

nāna nei ahau i whakaahua i te kōpū hei tangata māna,

hei whakahoki mai i a Hākopa ki a ia,

kia kohikohia ai a Ihairaira ki a ia;

ka nui hoki ahau ki te aroaro o Ihowā,

ko tōku Atua hoki hei kaha mōku –

⁶ āe rā, i mea ia,

“He mea nohinohi kia waiho koe hei tangata maku,

hei whakaara i ngā iwi o Hākopa,

hei whakahoki mai i ngā orange o Ihairaira;

ka hoatu anō koe e ahau hei māranga ki ngā tauuiwi,

kia ai koe hei whakaoranga maku,

ā te pito rā anō o te ao.”

⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā,

a te kaihoko o Ihairaira, a tōna Mea Tapu hoki,

ki tā te tangata e whakahāwea nei, ki tā te iwi e whakarihariha nei,

ki te pononga a ngā ariki,

“Ka kite ngā kīngi, ka whakatika anō,

ka koropiko hoki ngā rangatira;

he mea hoki nā Ihowā, he pono hoki ia,

nā te Mea Tapu o Ihairaira; nāna hoki koe i whiriwhiri.”

Ngā Tamariki o Hiona e Kawea mai ki te Kāinga

⁸ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Nō te rā manakohanga atu i whakahoki kupu ai ahau ki a koe,

nō te rā whakaora hoki i āwhinatia ai koe e ahau;

māku anō koe e tiaki, ka hoatu anō koe e ahau

hei kawenata mō te iwi,

hei whakaara i te whenua,

hei mea kia nohoia ngā kāinga tupu kua ururuatia;

⁹ hei mea ki ngā herehere, ‘Haere,’

ki te hunga i te pōuri, ‘Whakaatu i a koutou.’

“Ka kai rātou ki ngā ara,

ka ai hoki he wāhi kai mā rātou ki ngā pukepuke katoa.

¹⁰ E kore rātou e matekai, e kore anō e matewai,

e kore hoki te werawera, te rā rānei,

e pakakinakina ki a rātou;

nō te mea ko tō rātou kaiatawhai hei ārahi i a rātou;

māna hoki rātou e ārahi ki ngā puna wai.

- 11 Ā, ka waiho e ahau ōku maunga katoa hei ara,
ka whakateiteitia hoki ōku huanui.
- 12 Nanā, ka haere mai ēnei i tawhiti;
nanā, ko ēnā i te raki, i te taha hoki ki te uru,
ko ēnā hoki i te whenua o Hinimi."
- 13 Waiata, e ngā rangi,
kia hari hoki, e te whenua;
kia pakaru mai tā koutou waiata, e ngā maunga!
Ka whakamārie hoki a Ihowā i tāna iwi,
ka aroha hoki ki āna kua tūkinotia nei.
- 14 Otia i mea a Hiona, "Kua whakarērea ahau e Ihowā,
kua wareware ahau i tōku Ariki."
- 15 "Tērā rānei e wareware i te wahine tāna kōhungahunga,
ā, kore ake ōna aroha ki te tamaiti a tōna kōpū?
E wareware anō rātou;
ko ahau nei, e kore ahau e wareware ki a koe.
- 16 Nanā, kua tāia koe e ahau ki ngā kapu o ōku ringa;
kei tōku aroaro tonu ōu taiepa.
- 17 Ka hohoro āu tamariki;
ka haere atu i roto i a koe ōu kaiwāwāhi, ōu kaiwhakamōti.
- 18 Tahuri ake ōu kanohi ā karapoi noa, titiro hoki;
ka huihui katoa ēnā, ka haere mai ki a koe.
E ora ana ahau," e ai tā Ihowā,
"inā, ka kākahu koe i a rātou, ānō he mea whakapaipai,
ka herehere hoki i a rātou ki a koe,
kei ngā mea o te wahine mārena hou te rite.
- 19 "Nā, ko ōu wāhi ururua,
ko ōu wāhi kua tūheatia me tōu whenua kua hunā –
he pono ka kōpiri rawa koe mō ngā kainoho,
ā, ka matara atu ōu kaiwhakamōti.
- 20 Ko ngā tamariki i whakapania ai koe,
tērā anō rātou e mea ki ōu taringa,
'E kiki ana te wāhi nei mōku;
whakawāteatia atu, kia noho ai ahau.'
- 21 Ā, ka mea koe i tōu ngākau,
'Nā wai ēnei i whānau ai ki ahau,
kua whakakorea nei āku tamariki i ahau,
he moke, he pārau, he kōpikopiko nei ahau?
Nā wai rā ēnei i whakatupu ake?
Nanā, i waiho mokemoke ahau –
ko ēnei, i hea rā ēnei?' "
- 22 Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:
"Nanā, ka ara atu tōku ringa ki ngā tauwiwi,
ka tū hoki tāku kara ki ngā iwi;
ā, ka maua mai e rātou āu tama, awahi rawa ki ō rātou uma,
ka kawea mai hoki āu tamāhine i runga i ō rātou pokohiwi.
- 23 Ā, hei mātua atawhai mōu ngā kingi,
ko ā rātou kuīni hoki hei kaiwhakangote mōu.
Ka piko iho rātou ki a koe, tāpapa rawa ki te whenua,
ka mitimiti hoki i te puehu o ōu waewae.
Ā, ka mōhio koe ko Ihowā ahau;
e kore hoki te hunga e tatari ana ki ahau e whakamā."
- 24 Tērā rānei e tangohia ngā taonga pārau i te tangata kaha,
e mawhiti rānei te tangata kua tika nei tōna hereherenga?
25 Nā, ko te kupu tēnei a Ihowā:
"Inā, ka tangohia mai ngā herehere a te tangata kaha,

ka whakahokia mai anō ngā taonga pārau a te nanakia;
 ka ngangare anō ahau ki te tangata e ngangare ana ki a koe,
 ka whakaora hoki i āu tamariki.
²⁶ Ā, ka whāngaia atu e ahau tō rātou kikokiko ake mā ōu kaiwhakatupu kino;
 ka haurangi anō rātou i ō rātou ake toto, me te mea nā te wāina reka.
 Ā, ka mōhio ngā kikokiko katoa ko ahau,
 ko Ihowā, e whakaora nei i a koe,
 ko tōu kaihoko hoki, ko te Mea Nui o Hākopa."

50

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 "Kei hea ianei te pukapuka whakarere o tō koutou whaea,
 i whakarērea ai ia e ahau?
 Ko wai rānei te tangata, i ahau āna moni,
 i hokona atu ai koutou e ahau ki a ia?
 Nanā, he kino nō koutou i hokona atu ai koutou,
 nā ā koutou mahi whanokē anō i whakarērea ai tō koutou whaea.
² Nā te aha i tāku haerenga mai i kore ai he tangata?
 He aha i tāku karangatanga i kore ai tētahi e oho ake?
 Kua mutua koia tōku ringa, tē tau ai te araara?
 Kua kore rānei he kaha mōku hei whakaora?
 Nanā, māku, mā tāku kupu riri, ka maroke ai te moana,
 ka meinga ai ngā awa hei koraha;
 piro ana ō rātou ika i te waikore,
 ka mate hoki i te matewai.
³ E whakakāhahu ana ahau i ngā rangi ki te mangu,
 uhia iho te taratara hei hipoki mō rātou."

Te Whakamā me te Whakatikatika o te Pononga

⁴ Kua hōmai ki ahau e te Ariki, e Ihowā,
 he arero mātau,
 kia mōhio ai ahau ki te āta ngārahu atu
 i te kōrero ki te tangata e māuiui ana.
 E whakaara ana ia i tēnei ata, i tēnei ata,
 e whakaara ana i tōku taringa
 ki te whakarongo kia pērā me tā te hunga mōhio.
⁵ Kia oti te whakatuwhera e te Ariki, e Ihowā tōku taringa,
 kihai hoki ahau i tutū,
 kihai i hoki whakamuri.
⁶ Tukua atu ana e ahau tōku tuarā ki ngā kaiwhiu,
 ōku pāpāringa ki ngā kaihutihuti;
 ko tōku kanohi kihai i huna
 kei whakamā, kei tuwhaina.

⁷ Nō te mea ka āwhinatia mai ahau e te Ariki, e Ihowā;
 koia ahau tē whakamā ai;
 koia i whakamārōtia ai e ahau tōku kanohi anō he kiripaka;
 e mōhio ana hoki ahau e kore ahau e whakamā;
⁸ e tata ana te kaiwhakatikatika mōku.

Ko wai hei whawhai ki ahau?

Kia tū ngātahi tāua.

Ko wai he hoariri mōku?

Kia tata mai ia ki ahau.

⁹ Nanā, ko te Ariki, ko Ihowā, hei āwhina mōku;

ko wai hei whakahē i ahau?

Nanā, ka tawhitotia katoatia rātou anō he kākahu,
 ka pau rātou i te pūrehurehu.

¹⁰ Ko wai o koutou e wehi ana i a Ihowā,
 e rongo ana ki te reo o tāna pononga;
 ko te tangata e haere ana i te pōuri,

kāhore hoki he whakamārama,
 kia okioki ia ki te ingoa o Ihowā,
 kia taupuhipuhi atu ki tōna Atua.
¹¹ Nanā, e koutou katoa e tahu nā i te ahi,
 e whītiki nā i a koutou ki ngā rama muramura.
 Haere i te mārāma o tā koutou ahi,
 i ngā rama muramura hoki i whakangihaia nā e koutou!
 Tēnei tā tōku ringa mō koutou:
 ka takoto iho koutou me te tangi anō.

51

He Kupu Whakamārie ki a Hiruhārama

- ¹ “Whakarongo ki ahau, e koutou e whai nā i te tika,
 e rapu nā i a Ihowā.
 Titiro ki te kōhatu i hāua mai ai koutou,
 ki te poka i te rua i keria mai ai koutou.
² Titiro ki a Āperahama, ki tō koutou matua,
 ki a Hera hoki i whānau ai koutou;
 he kotahi hoki ia, karangatia ana ia e ahau,
 manaakitia ana, whakanuia ana.
³ Tā te mea kua whakamārie a Ihowā i Hiona;
 kua whakamārie ia i ōna wāhi katoa ka ururuatia,
 kua mea hoki i tōna wāhi koraha kia rite ki Erene,
 i tōna wāhi tītōhea kia rite ki te kāri a Ihowā;
 he koa, he hari, ka kitea i roto,
 he whakawhetai, me te reo hoki e waiata ana.
⁴ “Whakarongo ki ahau, e āku tāngata,
 kia whai taringa ki ahau, e tāku iwi;
 ka puta atu hoki he ture i roto i ahau,
 ka takoto anō i ahau tāku whakawā
 hei whakamārama mō ngā iwi.
⁵ Kei te tata mai tōku tika;
 kua puta tāku whakaora,
 mā ōku ringa e whakawā mō ngā iwi;
 ka tatari ki ahau ngā motu,
 ka okioki ki tōku ringa.
⁶ Anga ake ō koutou kanohi ki ngā rangi,
 tirohia iho te whenua i raro;
 ka memeha atu hoki ngā rangi, ānō he paowa,
 ka tawhitotia te whenua, me he kākahu,
 ko te hunga hoki e noho ana i reira ka pēnā te mate;
 ko tāku whakaoranga ia ka mau tonu;
 e kore anō tōku tika e heke.
⁷ “Whakarongo ki ahau, e koutou e mōhio nā ki te tika,
 e te hunga kei ō koutou ngākau nei tāku ture;
 kei wehi i te tāwai a te tangata,
 kei numinumi i ā rātou taunu.
⁸ Ka kai hoki te pūrehurehu i a rātou, ānō he kākahu,
 ka pau rātou, ānō he huruhuru hipi i te huhu;
 ka mau tonu ia tōku tika,
 tāku whakaora ki ngā whakapaparanga katoa.”
⁹ Maranga, maranga, kākahuria te kaha,
 e te ringa o Ihowā!
 Maranga, kia rite ki ngā rā ō mua rā,
 ki ngā whakatupuranga onamata.
 Ehara oti i a koe nāna i kotikoti a Rahapa,
 i wero te tarakona?
¹⁰ Ehara oti i a koe nāna i whakamaroke te moana,

ngā wai o te rire nui,
ko ngā wai hōhonu o te moana waiho ake
e koe hei huarahi haerenga mō te hunga kua oti te hoko?

¹¹ Nā, ko ā Ihowā i hoko ai ka hoki mai,
ka haere mai ki Hiona, me te waiata anō rātou;
i runga i ō rātou māhunga he hari e kore e mutu;
ka whiwhi rātou ki te koa, ki te hari;
ā, rere ana te pōuri me te auē.

¹² “Ko ahau, inā, māku koutou e whakamārie;
ko wai koe, e wehi nā i te tangata e matemate nei,
i te tama a te tangata ka meinga nei hei tarutaru?

¹³ Ka wareware nei hoki ki a Ihowā, ki tōu kaihanga,
nāna ngā rangi i hora,
nāna i whakatakoto te tūranga mō te whenua.
Ka pāwera tonu koe i ngā rā katoa i te riri o te kaiwhakawhiu,
i te mea e anga mai ana ia ki te whakamate,
ā, kei hea te riri o te kaiwhakawhiu?

¹⁴ Hohoro tonu te wetekina o te herehere i whakaraua;
e kore hoki ia e mate, e heke ki te poka,
e kore hoki e whakakorea he taro māna.

¹⁵ Ko Ihowā ia ahau, ko tōu Atua,
i whakakorikori nei i te moana, ā, hāmama ana ōna ngaru –
ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa.

¹⁶ Ā, kua hoatu e ahau āku kupu ki tōu māngai;
kua hipokina koe ki te marumaru o tōku ringa,
kia whakatōkia ai ngā rangi,
kia takoto ai te tūranga mō te whenua,
hei mea hoki ki Hiona, ‘Ko koe tāku iwi.’ ”

¹⁷ Maranga, maranga!

Whakatika, e Hiruhārama,
i whakainumia nei e te ringa o Ihowā
ki te kapu o tōna riri;
kua inu koe i ngā nganga o te kapu wiri,
he mea tatau nāu.

¹⁸ Kāhore kau tētahi hei tautiū i a ia
o ngā tama katoa i whānau i roto i a ia;
kāhore hoki tētahi o ngā tama i atawhaitia e ia
hei pupuri i tōna ringa.

¹⁹ Ka rua ēnei mea ka pono nei ki a koe –
ko wai hei tangi ki a koe?
Ko te whakangaromanga, ko te wawāhanga, ko te matekai, ko te hoari
me pēhea tāku whakamārie i a koe?

²⁰ Kua hemo āu tama;
e takoto ana i te ahunga mai o ngā ara katoa,
ānō he anaterope i roto i te kupenga;
kī tonu rātou i te riri o Ihowā,
i te whakatūpehupehu o tōu Atua.

²¹ Mō reira, whakarongo ki tēnei, e koe kua tūkinotia nei;
e haurangi ana, rāia, ehara i te haurangi wāina.

²² Ko te kupu tēnei a tōu Ariki, a Ihowā,
arā a tōu Atua, e tohe nei i tā tōna iwi:

“Nanā, ka tangohia e ahau te kapu wiri i tōu ringa,
ngā nganga o te kapu o tōku riri;
e kore e inumia anō e koe ā muri ake nei.

²³ Ā, ka hoatu e ahau ki te ringa o te hunga e whakatupu kino nei i a koe,
i mea rā ki tōu wairua,
‘Piko iho nei, kia haere atu ai mātou.’

Nā, kua whakatakotoria e koe tōu tuarā hei whenua,
hei huarahi mō te hunga i haere atu rā.”

52

Kia Hari a Hiona

¹ Maranga, maranga;

kākahuria tōu kaha, e Hiona!

Kākahuria ōu kahu whakapaipai,

e Hiruhārama, e te pā tapu;

nō te mea heoi anō haerenga mai ki a koe

o te mea kokotikore, o te mea poke.

² Ruperupea atu te puehu i a koe, whakatika,

noho iho, e Hiruhārama!

Wetekina ngā here i tōu kakī,

e te tamāhine herehere a Hiona!

³ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā:

Kua hokona kautia atu koutou;

nā, ehara i te moni māna koutou e whakahoki mai.

⁴ Ko te kupu hoki tēnei a te Ariki, a Ihowā:

“Haere atu tāku iwi ki Ihipa i mua, ki reira noho ai;

nā, kahore he rawa i whakatupuria kinotia ai rātou e te Ahiriana.

⁵ “Nā, he aha rā tāku i konei,” e ai tā Ihowā;

“ka kāhakina kautia atu nei hoki tāku iwi?

Tangi auē ana i ō rātou rangatira,” e ai tā Ihowā,

“e whakahāweatia tonutia ana tōku ingoa i tēnei rā, i tēnei rā.

⁶ Mō konei ka mōhio tāku iwi ki tōku ingoa;

mō konei ka mōhio rātou i taua rā

ko ahau te kōrero nei;

nanā, ko ahau tēnei.”

⁷ Anō te āhuareka o ngā waewae i runga i ngā maunga

o te kaikawe i te rongo pai,

e kauwhau ana i te maunga rongo;

e kawē mai ana i te rongo whakahari o te pai,

e kauwhau ana i te ora;

e mea ana ki a Hiona,

“E kīngi ana tōu Atua.”

⁸ Te reo o āu tūte! Ka maranga i a rātou te reo,

ka waiata ngātahi;

nō te mea ka kite rātou he kanohi, he kanohi,

ua whakahoki a Ihowā i Hiona.

⁹ Hāmama, waiata ngātahi,

e ngā wāhi o Hiruhārama kua ururuatia;

kua whakamārie hoki a Ihowā i tāna iwi,

kua hoko i Hiruhārama.

¹⁰ Kua huhua te ringa tapu o Ihowā

ki te aroaro o ngā tauwi katoa,

ā, ka kite ngā pito katoa o te ao

i te whakaora a tō tātou Atua.

¹¹ Maunu, maunu, haere atu i reira!

Kaua e pā ki te mea poke;

haere atu i roto i a ia; kia mā,

e ngā kaimau o ngā oko a Ihowā.

¹² E kore hoki koutou e haere kaikā,

e kore hoki e haere pērā i te whati;

nō te mea ka haere a Ihowā i tō koutou aroaro;

ko te Atua hoki o Ihairaira hei hiku mō koutou.

Te Pononga e Mamae ana

¹³ Nanā, ka mahi tūpato tāku pononga,

ka whakatiketitia ia, ka hāpainga ki runga,

ā, ka tiketike rawa atu.

- ¹⁴ Pērā i te tini i mīharo ki a koe
– i kino iho hoki tōna kanohi i tō te tangata,
tōna āhua i tō ngā tama a te tangata –
¹⁵ waihoki he maha ngā iwi ka tāuhiuhia e ia;
ā, ka kopi te māngai o ngā kīngi ki a ia.
Nō te mea ko ngā mea kīhai i kōrerotia ki a rātou ka kitea,
ko ngā mea kīhai i rangona ka mōhioia.

53

- ¹ Ko wai i whakapono ki tā mātou kōrero;
i whakaaturia rānei ki a wai te ringaringa o Ihowā?
² Ka tupu ake hoki ia ki tōna aroaro ānō he rākau wana,
me te pakiaka hoki i te oneone maroke.
Kāhore ōna āhuareka, kāhore hoki he pai; ā, ka titiro tātou ki a ia,
tē ai he ātaahua e minamina ai tātou ki a ia.
³ I whakahēngia, i whakakāhoretia ia e te tangata;
he tangata pōuri, kua mōhio hoki ki te tangi;
ā, i āhua huna ngā kanohi ki a ia;
i whakakāhoretia, kīhai hoki tātou i whakaaro ki a ia.
- ⁴ He pono, nāna ō tātou mate i pikau,
nāna hoki i waha ō tātou pōuri;
ko tātou ia i mea, i tukitukia,
i patua ia e te Atua, i whakawhiua.
⁵ Kāhore, i werohia ia mō ō tātou hē,
i kurua mō ō tātou kino;
nōna te whiunga i mau ai tō tātou rongo,
kei ōna kārawarawa hoki he rongoā mō tātou.
⁶ Ko tātou katoa, ānō he hipi, kua marara kē,
kua anga atu tātou ki tōna ara, ki tōna ara;
nā Ihowā ia i mea kia tau iho ki a ia
te kino o tātou katoa.
- ⁷ I tūkinotia ia, i whakawhiua;
heoi kīhai i kuihi tōna māngai;
ānō he reme i ārahina ia kia patua,
me te hipi hoki i te aroaro o ōna kaikutikuti e wahangū ana,
kīhai i kuihi tōna waha.
- ⁸ Nā te tūkino, nā te whakawā, tangohia atu ana ia.
Tēnā ko tōna whakatupuranga,
ko wai o rātou i whakaaro kua wehea atu ia i te ao ora?
He mahi hē hoki nā tāku iwi i patua ai ia.
- ⁹ Ā, ka whakaritea hei te hunga kino he urupā mōna;
i te tangata taonga ia i tōna matenga;
ahakoa kāhore āna mahi tutū,
kāhore anō he tinihanga i tōna māngai.
- ¹⁰ Otiia, i pai hoki a Ihowā kia kurua ia; nāna ia i mea kia mamae.
Ina meinga e koe tōna wairua hei whakahere mō te hē,
ka kite ia i tōna uri, ka whakaroa i ōna rā,
ā, ko tā Ihowā i pai ai ka āta oti i a ia.
- ¹¹ Ka kite ia i tā tōna wairua i uaua ai, ā, tatū ana te ngākau;
mā te mōhio ki a ia ka whakatikaia ai
te tini e tāku pononga tika;
māna hoki ō rātou kino e waha.
- ¹² Mō reira ka hoatu e ahau he wāhi mōna i roto i ō te hunga nui,
ā, ka tū ngātahi ia me te hunga kaha i te taonga;
mō tōna wairua i ringihia e ia ki te mate,
ā, i taua ngātahitia me ngā poka kē;
nāna hoki ngā hara o te tini i waha,
nāna i wawao ngā poka kē.

54

Te Kawenata Mutungakore o te Rangimārie

¹ “Waiata, e te pākoko,
e koe kāhore anō nei i whānau;
kia pakaru mai te waiata, hāmama,
e koe kāhore anō kia whakamamae!
He tini hoki ngā tamariki a te noho kau
i ngā tamariki a te mea whai hoa,”

e ai tā Ihowā.

² “Kia rahi atu te tūranga mō tōu tēneti;
kia mārō hoki ngā uhi o ōu nohoanga;
aua e kaiponuhia; kia roa ōu taura,
kia ū hoki ōu poupou.

³ Ka tohatoha noa atu hoki koe ki matau, ki mauī;
ā, ka riro ngā tauīwi i ōu uri;
mā rātou anō ka nohoia ai ngā pā kua ururuatia.

⁴ “Kaua e wehi; tā te mea e kore koe e whakamā;
kaua anō e numinumi, tā te mea e kore koe e whakamā;
nō te mea ka wareware i a koe te whakamā o tōu tamāhinetanga;
ā, heoi anō maharatanga ki te ingoa kino o tōu pouarutanga.

⁵ Ko tōu Kaihanga tāu tahu,
ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa;
ko te Mea Tapu hoki o Iharaia tōu kaiwhakaora,
ko te Atua o te whenua katoa ka huaina ki a ia.

⁶ Nō te mea kua karanga a Ihowā ki a koe,
ānō he wahine kua whakarērea, kua pōuri te ngākau,
ānō he hoa wahine o te taitamarikitanga, i te mea kua mahue,
e ai tā tōu Atua.

⁷ He iti te wāhi i mahue ai koe i ahau;
he nui ia ngā atawhainga e kohikohi ai ahau i a koe.

⁸ He riri puhake,
i huna ahau i tōku kanohi i a koe, he wāhi iti;
he aroha mau tonu ia tōku e aroha ai ki a koe,”
e ai tā Ihowā, tā tōu kaiwhakaora.

⁹ “He pēnei hoki tēnei ki ahau me ngā wai i a Noa,
i ahau i oati rā, e kore e hurihia anō te whenua e ngā wai i a Noa.
Waihoki ka oati nei ahau, e kore ahau e riri ki a koe,
e kore anō e whakatūpehupehu ki a koe.

¹⁰ Ko ngā maunga hoki ka riro kē,
ko ngā pukepuke ka nekehia atu,
tēnā ko tōku aroha e kore e rerekē i a koe,
e kore anō e nekehia kētia te kawenata e mau ai taku rongo,”
e ai tā Ihowā e atawhai nei i a koe.

¹¹ “E koe, kua whakawhiua nei, kua pūhia nei e te āwhā,
kāhore anō i whakamārietia,
nanā, māku ōu kōhatu e whakatakoto,
he pai hoki te kakano;
ka hangā anō e ahau ōu tūranga ki te hāpira.

¹² Ka hangā anō e ahau ōu tihi ki te rupi,
ōu tatau ki te karapanaka,
ōu rohe katoa anō ki ngā kōhatu whakapaipai.

¹³ Ā, ka whakaakona e Ihowā āu tamariki katoa;
ka nui hoki te rangimārie ki āu tamariki.

¹⁴ Ka whakatūria koe ki runga ki te tika;
ka whakamataratia atu i a koe te tūkino;
e kore hoki koe e wehi;
e kore anō te pāwera e tata ki a koe.

¹⁵ Nanā, huihui noa rātou,

ehara ia i te mea nāku;
ko te tangata e huihui ana ki te whawhai ki a koe
ka papahoro, he mea mōu.

- ¹⁶ “Nanā, nāku i hanga te parakimete
e pupuhi nei i te ahi waro,
e mau nei i te mea hei mahi māna;
nāku hoki te kaihuna i hanga hei whakamōti.
¹⁷ E kore tētahi patu e hangā ana mōu e mārohirohi;
ko ngā arero katoa e whakatika mai ana ki a koe
ki te whakawā, māu anō e whakahē.
Ko tā ngā pononga a Ihowā tēnei, tuku iho, tuku iho;
nāku hoki rātou i tika ai,”

e ai tā Ihowā.

55

He Pōwhiri ki te Oranga Makuru

- ¹ “E! E ngā tāngata katoa e matewai ana,
haere mai ki ngā wai;
me te tangata kāhore āna moni;
haere mai, hokona, kainga!
Haere mai, hokona he wāina, he waiū;
kaua he moni, kaua he utu.
² He aha rā i hokona ai e koutou te moni mō ngā mea ehara i te taro,
tō koutou uaua mō ngā mea e kore ai koutou e mākona?
Āta whakarongo mai ki ahau, ā, kainga te mea pai;
kia ora hoki ō koutou wairua i ngā mea mōmona.
³ Tahuri mai ō koutou taringa, haere mai ki ahau;
whakarongo mai, ā, ka ora ō koutou wairua.
Ā, māku e whakarite ki a koutou he kawenata mau tonu,
arā ngā atawhainga pono i a Rāwiri.
⁴ Nanā, kua waiho ia e ahau hei kaiwhakaatu ki ngā iwi,
hei rangatira, hei kaiwhakahau mō ngā tauwi.
⁵ Nanā, ka karanga koe i te iwi kīhai i mōhiotia e koe;
ka rere mai anō ki a koe ngā iwi kāhore i mōhio ki a koe;
mō Ihowā hoki, mō tōu Atua, mō te Mea Tapu o Ihairaira;
nāna hoki koe i whakanui.
⁶ Rapua a Ihowā, kei kitea ana ia,
karangatia atu, kei tata ana mai ia;
⁷ kia whakarere te tangata kino i tōna ara,
te tangata mahi hē i ōna whakaaro;
kia hoki ki a Ihowā, ā, ka aroha ia ki a ia;
ki tō tātou Atua hoki he nui rawa hoki tāna mahi tohu.
⁸ “Ehara hoki ōku whakaaro i ō koutou whakaaro,
ō koutou huarahi i ōku huarahi,”
⁹ “Tā te mea e ikeike ake ana te rangi i te whenua,
waihoki ko ōku huarahi e ikeike ake ana i ō koutou huarahi,
ko ōku whakaaro i ō koutou whakaaro.
¹⁰ Ka rite hoki ki te ua rāua ko te hukarere
e rere iho ana i te rangi,
ā, e kore e hoki ki reira;
engari e whakamākūkū ana i te whenua,
e mea ana kia whai hua, kia pihi ake,
kia hōmai anō he purapura mā te kaiwhakatō,
he taro mā te tangata e kai ana;
¹¹ ka pēnā anō tāku kupu e puta ana i tōku māngai;
e kore e hoki kau mai ki ahau;
engari ka meatia tāku i pai ai,
ka taea hoki tāku i unga atu ai.
¹² Tā te mea ka haere atu koutou me te hari anō,

e ai tā Ihowā.

ka ārahina i runga i te rangimārie;
 ka pakaru mai te waiata a ngā maunga,
 a ngā pukepuke, i tō koutou aroaro,
 ā, ka papaki ringa ngā rākau katoa o te whenua.
¹³ He tātarāmoa i mua, ka puta ake he kauri;
 he tūmatakurū i mua, ka puta ake he ramarama;
 ā, ka waiho hei ingoa ki a Ihowā,
 hei tohu mō ā mua tonu atu,
 e kore e motuhia."

56

Ka Torona te Kawenata ki ngā Mea Katoa i Whakarongo

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

"Puritia te whakawā,
 mahia te tika;
 nō te mea ka tata he putanga mō tāku whakaora,
 he whakakitenga mō tōku tika.

² Ka hari te tangata nāna tēnei mahi,
 te tama a te tangata e pupuri nei i a ia, mau tonu;
 e pupuri ana, ā, kāhore e whakapoke i te hāpati,
 e tiaki ana i tōna ringa kei mahi i tētahi hē."

³ Kaua hoki te tama a te tangata kē,
 kua honoa nei ki a Ihowā, e kōrero, e mea,
 "He pono ka wehea rawatia mai ahau
 e Ihowā i roto i tāna iwi."

Kaua anō te unaka e kī,
 "Nanā, he rākau maroke ahau."

⁴ Ko tā Ihowā kupu hoki tēnei:

"Mō ngā unaka e pupuri ana i āku hāpati,
 e whiriwhiri ana i ngā mea e paingia ana e ahau,
 ā, e hopu ana i tāku kawenata;

⁵ ka hoatu e ahau he wāhi ki a rātou
 i roto i tōku whare, i roto anō i ōku taiepa,
 he ingoa anō e pai ake ana i o ngā tama, i o ngā tamāhine;
 he ingoa mau tonu tāku e hoatu ai ki a rātou,
 he mea e kore e hātepea atu.

⁶ Ko ngā tamariki hoki a te tangata kē, kua oti te hono ki a Ihowā,
 he mea kia mahi ai rātou ki a ia, kia aroha ki te ingoa o Ihowā,
 kia waiho hei pononga māna,
 ko te hunga katoa e pupuri ana, ā, kāhore e whakapoke i te hāpati,
 ā, e hopu ana i tāku kawenata –

⁷ ka kawea rātou e ahau ki tōku maunga tapu,
 ka whakahari anō ahau i a rātou i roto i tōku whare inoi;
 ka manakohia ā rātou tahunga tinana,
 me ā rātou patunga tapu i runga i tāku āta;
 nō te mea ka kīia tōku whare, he whare inoi
 mō ngā iwi katoa."

⁸ He kupu tēnei nā te Ariki, nā Ihowā,
 nā te kaikohikohi mai o te hunga o Ihairaira i peia atu,
 "Kua kohikohia ērā ki a ia;
 ka kohikohi anō ahau i ētahi atu ki a ia."

Ka Whakawātia ngā Kaiārahi o Ihairaira

⁹ E ngā kīrehe katoa o te pārae,
 haere mai ki te kai, e ngā kīrehe katoa o te ngahere!

¹⁰ Ko ōna tūtei, he matapō katoa,
 kāhore e mōhio;
 he kurī reokore katoa rātou,
 e kore e tau;
 he momoe, he takoto,
 e matenui ana ki te moe.

- ¹¹ Āe rā, he kurī apo kai rātou;
kāhore rawa e mākona.
He hēpara ēnei e kore e ngoto te mātauranga;
anga katoa ana rātou ki tōna ara, ki tōna ara,
ki te mea taonga mōna i tōna wāhi, i tōna wāhi.
¹² Ko tā rātou kī, “Haere mai, māku e tiki he wāina,
kia nui anō tā tātou inu i te wai kaha;
ā, ka rite te rā āpōpō ki tēnei rā,
he rā kei runga noa atu tōna nui.”

57

Ka Whakawātia te Koropiko Whakapakoko

- ¹ Ka riro ki te kore te tangata tika,
ā, kāhore e maharatia iho e te ngākau o tētahi tangata;
e tangohia atu anō hoki te hunga tohu tāngata;
tē mahara tētahi.
E tangohia atu ana te tangata tika kei kite i te hē.
² Ka haere ia ki te rangimārie,
ka okioki rātou ki ō rātou takotoranga, ka haere tēnā, tēnā,
i runga i tōna whakaaro tapatahi.
³ “Ko koutou ia, awhi mai ki konei,
e ngā tama a te wahine mākutū,
e ngā uri o te tangata pūremu, o te wahine kairau.
⁴ He tākaro tā koutou ki a wai?
Ki a wai te hāmama nui o ō koutou māngai,
te whētero roa o te arero?
He teka ianei he whānau koutou nā te poka kē,
he uri nō te teka –
⁵ koutou, e tahu nā i ō koutou hiahia i waenga i ngā oki,
i raro i ngā rākau kōuru nui katoa;
e patu nā i ngā tamariki i ngā awaawa,
i raro i ngā pari kōhatu?
⁶ Kei ngā kōhatu māeneene o te awa tōu wāhi;
ko ēnā, ko ēnā te rota i a koe;
ringihia ana e koe he ringihanga ki ēnā,
whakaekea atu ana he whakahere.
E mārīe rānei ahau ki ēnā?
⁷ I runga i te maunga tiketike, aua noa atu ki runga,
i hangā e koe tōu takotoranga,
piki ai ki reira ki te mea patunga tapu.
⁸ Kua oti anō tōu whakamahara te whakatū e koe
ki tua i te tatau, i ngā pou;
kua hura hoki koe i a koe ki tētahi atu,
ehara i ahau, kua piki ki runga;
kei te whakanui i tōu takotoranga,
whakaritea ana e koe he kawenata ki a rātou;
i matenuitia anō e koe tō rātou takotoranga
i te wāhi i kite ai koe.
⁹ I haere atu anō koe ki te kingi, mea rawa ki te hinu,
whakanuia ana e koe āu hinu whakaranu;
ungā ana e koe āu karere ki tawhiti,
whakaititia ana koe e koe anō ki raro rawa ki te rēinga.
¹⁰ Māuiui ana koe i te roa o tōu ara;
otiiā kāhore koe i mea, ‘Kāhore he manakohanga.’
Kua kitea e koe e nui haere ana tōu kaha;
koia koe tē ruha ai.
¹¹ “I pāwera koe, i wehi i a wai,
i teka ai koe,
i kore ai e mahara ki ahau,
i kore ai tōu ngākau e mea mai?”

Kīhai ianei ahau i whakarongo puku he wā roa i mua rā anō,
nā, kāhore ōu wehi ki ahau?

¹² Māku e whakaatu tōu tika; tēnā ko āu mahi,
e kore koe e whai pai i ēnā.

¹³ Ka tangi koe, mā ōu huihui koe e whakaora!
Otiia, ka kāhakina rātou e te hau
ka riro katoa atu i te ngā.

Ko te tangata ia e whakawhirinaki ana ki ahau, mōna te whenua,
ka riro hoki i a ia tōku maunga tapu."

He Whakamārie mō te Hunga Pōuri

¹⁴ Ka kī anō ia:

"Opehia ake, opehia ake, whakapaia te ara,
hāpainga atu te tūtukitanga waewae i te ara o tāku iwi."

¹⁵ Ko te kupu hoki tēnei a te Mea Tiketike o Runga Rawa,
ko tōna kāinga nei kei ngā wā onamata, ko tōna ingoa ko Tapu:

"Ko te wāhi e noho nei ahau kei te tiketike, kei te tapu,
i te tangata he marū rawa tōna ngākau, he pāpaku,
hei whakahauora i te wairua o te hunga pāpaku,
hei whakahauora i te ngākau o ngā mea kua marū.

¹⁶ E kore hoki ahau e whawhai ā ake ake,
e kore anō e mau tonu tōku riri;
pēnā ka pēhia rawatia te wairua i tōku aroaro,
me ngā manawa i hangā e ahau.

¹⁷ He hē nō tōna apo taonga i riri ai ahau, i patu ai i a ia;
i huna ahau i tōku mata, i riri,
ā, haere kotiti kē ana ia i runga i te ara o tōna ngākau.

¹⁸ Kua kite ahau i ōna ara, ka rongoātia anō ia e ahau;
ka ārahi anō ahau i a ia, ka whakahoki anō i ngā whakamārietanga ki a ia,
ki ōna tāngata anō hoki e tangi ana;

¹⁹ ko ahau te kaihangā o ngā hua o ngā ngutu.

Ka mau, ka mau te rongo ki te hunga i tawhiti, ki te hunga i tata," e ai tā Ihowā;
"māku anō ia e rongoā."

²⁰ Ko te hunga kino ia rite tonu ki te moana ngarungaru;
e kore e marino,
heoi kei te āia ake e ōna wai te puehu, te paru.

²¹ "Kāhore he maunga rongo ki te hunga kino," e ai tā tōku Atua.

58

Te Nohopuku Pono

¹ "Kia rahi te karanga, kaua e kaiponuhia!

Kia rite ki te tētere te nui o tōu reo!

Whakaaturia ki tāku iwi tō rātou poka kē,
ō rātou hara ki te whare o Hākopa.

² He rapu anō ia tā rātou i ahau i tēnei rā, i tēnei rā,
e āhuareka ana hoki ki te mōhio ki āku ara;
me te mea he iwi e mahi ana i te tika,
ā, kīhai i whakarere i te whakaritenga a tōna Atua,
e ui ana rātou ki ahau ki ngā whakaritenga o te tika,
e āhuareka ana ki te awhi ki te Atua.

³ Ko tā rātou kī, 'He aha mātou i nohopuku ai,
ā, kāhore koe e titiro mai?

He aha mātou i whakapōuri ai i ō mātou wairua,
tē mōhio mai koe?"

"Nanā, i te rā e nohopuku ai koutou e kitea ana e koutou te āhuareka mō koutou anō;
e akiakina ana hoki e koutou ā koutou whakamāuiui katoa.

⁴ Nanā, ko tā koutou nohopuku; hei mea totohe, hei mea ngangare,
kia moto ai ki te ringa o te kino.

Kāhore koutou i nohopuku i tēnei rā
hei mea kia rangona ai tō koutou reo i runga.

⁵ Ko tāku nohopuku ianei tēnei, i whiriwhiri ai?

He rā e whakapōuri ai te tangata i tōna wairua?
 He tuohu koia nō te mähunga o te tangata, ānō he kākaho?
 He whāriki i te kākahu taratara, i te pungarehu, ki raro i a ia?
 E kīia rānei tēnei e koe he nohopuku,
 he rā e manakohia ana e Ihowā?

⁶ “He teka ianei ko te nohopuku tēnei i whiriwhiria e ahau?
 Kia whakatangorotia ngā here a te kino,
 kia wetekina ngā paihere o te ioka,
 kia tukua te hunga e tūkinotia ana kia haere noa atu,
 kia wāwāhia e koutou ngā ioka katoa?
⁷ He teka ianei ko te tuwha i tāu taro mā te tangata e mate ana i te kai,
 ko te mau mai ki tōu whare i ngā rawakore i peia atu?
 Kia hīpokina hoki te tangata e tū tahanga ana, ina kitea e koe;
 kia kaua hoki e huna i a koe i ōu kīkokiko ake?
⁸ Ko reira tōu mārāma puta ai, ānō ko te pūaotanga,
 ka hohoro anō ōu mate te mahu;
 ka haere tōu tika ki mua i a koe,
 ko te korōria anō o Ihowā hei hiku mōu.
⁹ Ko reira koe karanga ai, ā, ka whakahoki kupu mai a Ihowā;
 ka tangi koe, ā, ka mea ia: Tenei ahau.

“Ki te whakarērea atu e koe te ioka i waenganui i a koe,
 te kōkirihanga atu o te maihao, me te kōrero kino;
¹⁰ ki te mea anō ka whai ngākau koe ki te tangata matekai,
 ā, ka mākona i a koe te wairua e pēhia ana e te mamae;
 ko reira tōu mārāma puta ai i roto i te pōuri,
 ka rite hoki tōu pōuri ki te poutūmārō.
¹¹ Ka ārahina tonutia anō koe e Ihowā,
 ka mākona anō tōu wairua i a ia i ngā wāhi kore wai,
 ka whakakahangia anō ōu wheua;
 ā, ka rite koe ki te kāri kua oti te whakamākūkū ki te wai,
 ki te puna hoki e pupū ake ana,
 e kore nei ōna wai e poto.
¹² Ka hangā anō e ōu uri ngā wāhi kua ururuatia noatia ake;
 ka ara anō i a koe ngā tūranga o ngā whakapaparanga maha;
 ā, ka huaina koe, Ko te kaihanganga o te taiepa pakaru,
 Ko te kaiwhakahou o ngā wāhi i ngā ara hei nohoanga.

¹³ “Ki te tahuri atu tōu waewae i te hāpati,
 i te mea i tāu i pai ai i tāku rā tapu,
 ā, ka kīia e koe te hāpati he āhuareka,
 he tapu nō Ihowā, he mea hōnore,
 ā, ka whakahōnoretia ia e koe,
 ka kore hoki e mahi i ōu ara ake,
 e kite i āu ake e āhuareka ai,
 e kōrero i āu kōrero ake;
¹⁴ kātahi koe ka whai oranga ngākau i roto i a Ihowā;
 ka meinga anō e ahau ngā wāhi tiketike o te whenua hei hōiho mōu;
 ka whāngaia hoki koe ki te wāhi tupu a tōu pāpā, a Hākopa.”

Nā te māngai hoki o Ihowā te kupu.

59

Ka Whakawātia e te Poropiti te Hara o te Iwi

¹ Nanā, kīhai i mutua te ringa o Ihowā, tē tau ai te whakaora;
 kīhai anō i taimaha tōna taringa, tē rongo ai ia.
² Engari nā ō koutou hē i wehe
 koutou ko tō koutou Atua,
 nā ō koutou hara anō i hunā ai tōna mata ki a koutou,
 tē whakarongo ai ia.
³ Kua poke hoki ō koutou ringa i te toto,

- ō koutou maihao i te hē;
ko ō koutou ngutu kua kōrero teka,
ko ō koutou arero kei te whakapuaki i te whanokē.
- ⁴ Kāhore he karanga ki te tika,
kāhore he tohe ki te pono;
ko te horihori tō rātou okiokinga, e kōrero teka ana rātou;
ko tō rātou hapū he nanakia, whānau ake he kino.
- ⁵ E paoa ana e rātou ngā hua o te neke,
e hangā ana e rātou te whare pūngāwerewere.
Ko te tangata e kai ana i ā rātou hua ka mate,
ā, ki te kōpēngia tētahi, ka puta he waipera.
- ⁶ E kore ō rātou whare pūngāwerewere e tau hei kākahu,
e kore anō rātou e whai hīpoki i ā rātou mahi.
Ko ā rātou mahi he mahi nā te kino,
he mahi nanakia kei ō rātou ringa.
- ⁷ E rere ana ō rātou waewae i te kino,
hohoro tonu hoki rātou ki te whakaheke i te toto harakore.
Ko ō rātou whakaaro he whakaaro ki te kino,
he whakamōtū, he wāwāhi kei ō rātou ara.
- ⁸ Kāhore ō rātou mātauranga ki te ara o te rangimārie,
kāhore hoki he whakawā i ō rātou ara.
Ko ō rātou huarahi, whakakōpikopikoa ake e rātou;
ko te hunga katoa e haere ana nā reira,
e kore e mōhio ki te rangimārie.
- ⁹ Nā reira matara noa atu te whakawā i a tātou,
tē mau tātou i te tika.
E tāria atu ana e tātou te māranga, nā, ko te pōuri;
te tīaho, nā, kei te haere nei tātou i te pōuri.
- ¹⁰ E whāwhā ana tātou ki te taiepa anō he matapō,
āe rā, me te mea ko te hunga kāhore he kanohi;
e tūtuki ana ō tātou waewae i te poutūmārōtanga me te mea i te ahiahi;
he rite tātou ki te tūpāpaku i roto i ngā tāngata pakari.
- ¹¹ Kei te ngengere tātou katoa anō he pea;
ko tō tātou rite kei te kūkupa e tumutumu tonu ana.
E tatari ana tātou ki te whakawā, heoi kua kāhore;
ki te whakaora, otiia kei tawhiti atu i a tātou.
- ¹² Kua nui hoki ō mātou poka kē i tōu aroaro,
e whakaatu ana hoki ō mātou hara i tō mātou hē.
Kei a mātou nei hoki ō mātou poka kē,
ā, ko ō mātou kino, e mōhioia ana ērā e mātou:
- ¹³ he poka kē, he whakakāhore ki a Ihowā,
he peka atu i te whai i tō mātou Atua,
he whanokē ngā kōrero, he whakakeke;
kua hapū, kua puaki i te ngākau he kupu teka.
- ¹⁴ Kua tahuri atu nei ki muri te whakawā,
ko te tika tū mai ana i tawhiti;
kua hinga hoki te pono i te waharoa,
ā, kāhore he tomokanga mō te tika.
- ¹⁵ Āe rā, kua kore te pono;
ā, ko te tangata e whakarere ana i te kino
ka waiho hei taonga pārau.
- Nā, ka kite a Ihowā, ka kino ki tāna titiro,
nō te mea kāhore he whakawā.
- ¹⁶ Nā, titiro rawa mai ia, kāhore he tangata,
mīharo ana ia nō te mea kāhore he kaiwawao;
nā, kei tōna ringa he whakaora mōna;
ko tōna tika, nā tērā ia i tautoko ake.
- ¹⁷ I kākahuria hoki e ia te tika hei pukupuku,
ko te whakaora hei pōtae ki tōna māhunga;

kākahuria ana e ia ngā kākahu o te rapu utu hei kākahu,
ropia mai ana te hae hei koroka.

¹⁸ Ko tāna utu ka rite ki ā rātou mahi,
he riri ki ōna hoa whawhai,
he utu ki ōna hoariri;
ki ngā motu hoki ka hōmai e ia he utu.

¹⁹ Nā, ka wehīngia te ingoa o Ihowā i te uru,
tōna korōria i te rāwhiti.

Ka haere mai hoki ia ānō he awa e tāheke ana,
e āia ana e te manawa o Ihowā.

²⁰ “Ā, ka haere mai te kaihoko ki Hiona,
ki te hunga o Hākopa e tahuri atu ana i te poka kē,”

e ai tā Ihowā.

²¹ “Ko ahau nei, ko tāku kawenata tēnei ki a rātou,” e ai tā Ihowā. “Ko tōku wairua i a koe nā, me āku kupu i hoatu e ahau ki tōu māngai, e kore e neke atu i tōu māngai, i te māngai o ōu uri, i te māngai anō o ngā uri o ōu uri,” e ai tā Ihowā, “āianeī ā ake tonu atu.”

60

Te Whakaminenga o te Hunga Marara

¹ “E ara, kia mārama; kua tae mai hoki tōu mārama,
kua whiti te korōria o Ihowā ki a koe.

² Tērā hoki e hīpokina te whenua e te pōuri,
ngā iwi e te pōuri kerekere;
ka whiti ia a Ihowā ki a koe,
ka kitea hoki ki a koe tōna korōria.

³ Ā, ka haere mai ngā tauīwi ki tōu mārama,
ngā kīngi ki ōu hihi, ina whiti mai.

⁴ “Kia ara ōu kanohi i tētahi taha, i tētahi taha, titiro atu hoki;
kei te huihui rātou katoa, e haere mai ana ki a koe;
ka haere mai āu tama i tawhiti,
ka hikitia hoki āu tamāhine ki ngā ringa.

⁵ Ka kite koe i reira, ka whakamāramatia,
ka wehi anō tōu ngākau, ka nui;
nō te mea ka tahuri ki a koe ngā mea maha o te moana,
ka tae anō ki a koe ngā taonga o ngā tauīwi.

⁶ Ka kapi koe i te kāmera, he tini;
i ngā kāmera tere o Miriana, o Epa.

Ka haere mai ērā katoa i Hēpā,
me te mau mai anō i te kōura, i te whakakakara;
ka kauwhautia anō e rātou ngā whakamoemiti ki a Ihowā.

⁷ Ka huihuia ngā hipi katoa o Kerara ki a koe,
hei kaimahi māu ngā hipi toa o Nepaiota;
ka manakohia rātou ina eke ki runga ki tāku āta,
ā, ka whakakorōriatia e ahau te whare o tōku korōria.

⁸ “Ko wai ēnei e rere nei ānō he kapua,
me he kūkupa nei, ki ō rātou matapihi?

⁹ He pono ka tatari ngā motu ki ahau,
me ngā kaupuke o Tarahihi i te tuatahi,
ki te kawē mai i āu tama i tawhiti;
i a rātou, i tā rātou hiriwa, i tā rātou kōura hoki,
hei mea ki te ingoa o Ihowā, o tōu Atua,
ki te Mea Tapu o Ihairaira,
nō te mea ka oti koe te whakakorōria e ia.

¹⁰ “Ka hangā anō ōu taiepa e ngā tāngata kē,
ko ō rātou kīngi anō hei kaimahi māu.
He riri hoki nōku i patu ai ahau i a koe,
he manako ia nāku i atawhai ai ahau i a koe.

¹¹ Ka tuwhera tonu anō ōu kūwaha;
e kore e tūtakina i te ao, i te pō,
kia kawea mai ai ngā taonga o ngā tauwiwi ki a koe,
kia ārahina mai ai hoki ō rātou kingi me rātou.

¹² Ko te iwi hoki, me te kīngitanga
e kore e mahi ki a koe, ka ngaro;
inā, ka mōtī rawa aua iwi.

¹³ “Ka tae mai te korōria o Repanōna ki a koe,
te kauri, te rimu, me te ake ngātahi hei whakapaipai,
mō te wāhi i tōku kāinga tapu,
ā, ka whakakorōriaia e ahau te wāhi o ōku waewae.

¹⁴ Ka haere mai anō, ka piko ki a koe ngā tama a ōu kaitūkina,
ā, ko te hunga katoa i whakahāwea ki a koe,
ka piko ki ngā kapu o ōu waewae;
ā, ka kīia koe, Ko te pā o Ihowā,
Ko te Hiona o te Mea Tapu o Ihairaira.

¹⁵ “He mea whakarere nei koe i mua, he mea i kinongia,
kāhore hoki tētahi kia haere i waenganui i a koe,
nā, ka meinga koe e ahau hei mea nui e mau tonu ana,
he koanga ngākau ki ngā whakatupuranga maha.

¹⁶ Ka ngotea anō e koe te waiū o ngā tauwiwi,
ka ngotea te ū o ngā kingi;
ā, ka mōhio koe ko ahau, ko Ihowā,
tōu kaiwhakaora, tōu kaihoko, te Mea Nui o Hākopa.

¹⁷ “Ko te parāhi ka whakaputaia kētia e ahau hei kōura,
ko te rino ka whakaputaia kētia hei hiriwa.
Ka puta kē te rākau hei parāhi,
ka puta kē ngā kōhatu hei rino.
Ko ōu kaitohutohu ka meinga he rongo e mau ana,
ko ōu kaiakiaki he tika.

¹⁸ E kore e rangona i muri te mahi nanakia ki tōu whenua;
te whakamōtī, te wāwāhi, ki ōu rohe;
engari ka kīia ōu taiepa, ko te Whakaoranga,
ōu kūwaha ko te Whakamoemiti.”

Ko Ihowā te Korōria o Hiona

¹⁹ “E kore te rā e waiho i muri
hei whakamārama mōu i te awatea;
nā, ko te marama e tīaho nei,
e kore tērā e whakamārama i a koe;
ko Ihowā hoki hei whakamārama mōu ake ake,
ko tōu Atua hoki hei whakakorōria i a koe.

²⁰ Heoi anō hekenga o tōu rā,
e kore anō tōu marama e pewa;
nō te mea ko Ihowā hei whakamārama pūmau mōu,
ā, ka mutu ngā rā o tōu tangihanga.

²¹ Ko tōu iwi hoki, tika katoa,
ka pūmau tonu ki a rātou te whenua.
Te peka whakatō nāku, he mahi nā ōku ringa,
kia whai korōria ai ahau.

²² Tō te mea nohinohi putanga ake, he mano,
tō te mea iti, he iwi kaha;
māku, mā Ihowā,
e whakahohoro i tōna wā e rite ai.”

61

Te Rongo Pai mō te Hunga Whakawhere

¹ Kei runga i ahau te Wairua o te Ariki, o Ihowā;
nā Ihowā nei hoki ahau i whakawahi

- hei kauwhau i te rongo pai ki te hunga māhaki.
 Kua ungā mai ahau e ia ki te takai i te hunga ngākau marū,
 ki te kauwhau ki ngā whakarau kia haere noa,
 ki ngā herehere, kua tuwhera te whare herehere;
- ² kia karangatia te tau manako mai o Ihowā,
 te rā rapu utu o tō tātou Atua;
 kia whakamārietia te hunga katoa e tangi ana;
- ³ kia whakatakotoria he tikanga mō te hunga katoa o Hiona e tangi ana,
 kia whakaputaia kētia ō rātou pungarehu hei ātaahua,
 te tangihanga, hei hinu koa,
 te wairua pōuri hei kākahu whakamoemiti;
- ā, ka kīia rātou he rākau nā te tika,
 he mea whakatō nā Ihowā,
 kia whai korōria ai ia.
- ⁴ Ka hangā anō e rātou ngā wāhi kua ururuatia noatia ake,
 ka ara i a rātou ngā wāhi kua kore rawa i mua,
 ka whakahoutia e rātou ngā pā kua ururuatia,
 ngā mea kua kore i ērā whakatupuranga noa atu.
- ⁵ Ā, ka tū te tangata kē, ka whāngai i ā koutou hipi,
 ko ngā tama anō a te tangata kē hei kaiparau mā koutou,
 hei kaitiaki wāina mā koutou.
- ⁶ Ko koutou ia ka kīia ko ngā tohunga a Ihowā,
 ka kīia koutou ko ngā minita a tō tātou Atua;
 ko ngā taonga o ngā tauwiwi hei kai mā koutou,
 ko tō rātou korōria hei whakamanamana mā koutou.
- ⁷ Mō tō koutou whakamā e rua ngā whakautu;
 mō te numinumi kau ka koa rātou ki tā rātou wāhi;
 āe rā, i tō rātou whenua ka haere rua mai ngā mea mā rātou,
 ka mau tonu hoki tō rātou koa.
- ⁸ “E aroha ana hoki ahau, a Ihowā,
 ki te whakawā, e kino ana ki te pāhua, ki te whakahaere hē.
 Ka hoatu anō e ahau i runga i te pono tā rātou i mahi ai,
 ka whakaritea he kawenata mau tonu ki a rātou.
- ⁹ Ka mātauria anō tō rātou uri i roto i ngā tauwiwi,
 ō rātou whānau i roto i ngā iwi.
 Ko te hunga katoa e kite ana i a rātou
 ka mōhio ki a rātou he uri nō tā Ihowā i manaaki ai.”
- ¹⁰ Ka nui tōku koa ki a Ihowā,
 ka whakamanamana tōku ahau ki tōku Atua.
 Kua whakakākahuria hoki ahau e ia ki ngā kākahu o te whakaoranga,
 ropia mai ana e ia te tika ki ahau hei koroka;
 ka rite ki tā te tāne mārena hou e kōpare nei i te whakapaipai ki a ia,
 ki tā te wahine mārena hou whakapaipai i a ia ki āna mea whakapaipai.
- ¹¹ Ka rite hoki ki tā te whenua e mea nei i tōna tupu kia kōkiri ake,
 ki tā te kāri e mea nei i ngā mea kua whakatōkia ki reira kia tupu,
 ka pēnā anō tā te Ariki, tā Ihowā, ka meinga e ia te tika me te whakamoemiti
 kia tupu ki te aroaro o ngā iwi katoa.

62

Te Whakatikatika me te Whakaoranga o Hiona

- ¹ He whakaaro ki Hiona i kore ai ahau e noho hū,
 he whakaaro ki Hiruhārama tē āta noho ai ahau,
 kia puta rā anō tōna tika anō he tīahotanga,
 tōna whakaoranga anō he rama e kā ana.
- ² Ā, ka kite ngā tauwiwi i tōu tika,
 ngā kīngi katoa i tōu korōria;
 ā, he ingoa hou e whakahuatia ki a koe,
 he mea whakahua nā te māngai o Ihowā.

- ³ Hei karauna ātaahua anō koe i te ringa o Ihowā,
hei pōtae kingi i te ringa o tōu Atua.
- ⁴ E kore koe e kīia ā muri ake nei, He Mea Whakarere;
heoi anō kīanga o tōu whenua, He Ururua;
engari ka huaina koe, ko Hepetipa;
tōu whenua, ko Peura;
nō te mea ka āhuareka a Ihowā ki a koe,
ā, ka whai tahu tōu whenua.
- ⁵ Kei te mārenatanga hoki o te taitamariki ki te wāhina
te rite o te mārenatanga o āu tamariki ki a koe;
kei te koa hoki o te tāne mārena hou ki te wahine mārena hou
te rite o te koa o tōu Atua ki a koe.
- ⁶ Kua oti he kaitiaki te whakarite e ahau ki ōu taiepa, e Hiruhārama;
e kore e kopia te māngai i te ao, i te pō.
E ngā kaiwhakahua o tō Ihowā ingoa,
kei āta noho,
- ⁷ kua hoki e whakamutua tā koutou ki a ia,
kia whakapūmautia rā anō a Hiruhārama e ia,
kia meinga rā anō hei whakamoemiti i runga i te whenua.
- ⁸ Kua oatitia e Ihowā tōna ringa matau,
tōna tākakau kaha:
“E kore e hoatu e ahau tāu wīti ā muri
hei kai mā ōu hoariri;
e kore anō ngā tāngata kē e inu i tāu wāina
i māuiui ai koe;
- ⁹ engari, ko ngā tāngata nāna i whawhaki mā rātou e kai,
whakamoemiti tonu atu ki a Ihowā;
ā, ko ngā tāngata nāna i kohikohi mai,
ka inumia e rātou ki ngā marae o tōku wāhi tapu.”
- ¹⁰ Tika atu, tika atu mā ngā kūwaha;
whakapaia te ara o te iwi;
opehia ake, opehia ake te huanui;
kohikohia atu ngā kāmaka,
whakaarahia he kara ki ngā iwi.
- ¹¹ Nanā, kua kōrero a Ihowā
ki te pito o te whenua:
“Mea atu ki te tamāhine a Hiona,
‘Nanā, ko tōu whakaoranga te haere mai nei!
Nanā, kei a ia tōna utu,
kei tōna aroaro anō tāna mahi.’ ”
- ¹² Ā, ka huaina rātou, Ko te Iwi Tapu,
Ko tā Ihowā i Hoko ai;
ka huaina anō hoki koe, He Mea i Rapua,
He Pā Kāhore i Mahue.

63

Te Ngakinga Mate ki a Ēroma

- ¹ Ko wai tēnei e haere mai nei i Ēroma,
he mea rongoā mai ngā kākahu i Potorā?
Tēnei he korōria rawa nei ōna kākahu,
e haere ana i runga i te nui o tōna kaha?
“Ko ahau e kōrero atu nei i runga i te tika,
ko te mea kaha ki te whakaora.”
- ² He aha i whero ai ōu kākahu,
i rite ai ōu weweru ki ō te kaitakahi i te takahanga wāina?
- ³ “Nā tōku kotahi te takahanga wāina i takahi,
kāhore hoki he tangata o te iwi hei hoa mōku.

Takahia iho rātou e ahau, he riri nōku;
 takatakahia ana rātou e ahau ki raro, i ahau e weriweri ana;
 patī ana ō rātou toto ki ōku weruweru,
 whakapokea iho e ahau tōku kākahu katoa.
⁴ Kei roto hoki i tōku ngākau te rā o te rapu utu;
 kua tae mai anō te tau o āku i hoko ai.
⁵ Nā, ka titiro atu ahau, ā, kāhore he kaiāwhina,
 miharo ana ahau nō te mea kāhore he kaitautoko ake;
 nā, kua meatia e tōku tākakau,
 he whakaoranga mōku;
 ko tōku weriweri, nā tērā ahau i tautoko ake.
⁶ Nā, takahia ana e ahau ngā iwi, i ahau e riri nei;
 i ahau anō e weriweri ana ka whakahaurangitia rātou e ahau,
 ā, ringihia ana e ahau tō rātou toto ki te whenua."

Te Painga o Ihowā ki a Iharaira

⁷ Ka whakahuatia e ahau ngā mahi aroha a Ihowā,
 ngā whakamoemiti ki a Ihowā,
 ka rite ki ngā mea i hōmai e Ihowā ki a tātou;
 ki te nui hoki o te pai ki te whare o Iharaira
 i hōmai nei e ia ki a rātou;
 he mea i rite tonu ki āna mahi tohu tangata,
 ki te nui anō o āna mahi aroha.
⁸ I mea hoki ia, "He pono, ko tāku iwi rātou,
 he tamariki e kore e kōrero teka";
 nā, ko ia tō rātou kaiwhakaora.
⁹ I ō rātou pōuritanga ngākau katoa i pōuri anō ia,
 ā, whakaorangia ake rātou e te anahera o tōna aroaro.
 He aroha nōna, he mahi tohu tangata i hoko ai ia i a rātou,
 hikitia ana rātou,
 whakahāereerea ana i ngā rā katoa onamata.
¹⁰ Heoi, whakakeke ana rātou
 whakapōuritā iho e rātou tōna Wairua Tapu.
 Nā, ka puta kē ia hei hoariri mō rātou;
 kei te whawhai anō ia ki a rātou.
¹¹ Kātahi ia ka mahara ki ngā rā o mua,
 ki a Mohi, ki tāna iwi, i mea ia,
 Kei hea ia nāna rātou i kawe ake i te moana
 me ngā hēpara o tāna kāhui?
 Kei hea te kaiwhakanoho
 o tōna Wairua Tapu ki waenganui i a rātou?
¹² I ārahi nei i a rātou, he meatanga nā te ringa matau o Mohi,
 nā tōna tākakau korōria?
 I wāhi nei i ngā wai i tō rātou aroaro,
 hei mea i tētahi ingoa mōna e mau tonu ana?
¹³ I ārahi nei i a rātou i waenganui o te moana,
 ānō he hōiho i te koraha, tē hinga rātou?
¹⁴ Kei te kararehe e haere ana ki raro ki te awaawa te rite,
 pērā tonu tā te Wairua o Ihowā meatanga i a rātou kia okioki.
 Pērā tonu tāu arahanga i tāu iwi,
 i whai ingoa korōria ai koe.

He Inoi o te Ripenetānga

¹⁵ Titiro mai i runga i te rangi, mātakitaki mai
 i runga i te nohoanga o tōu tapu, o tōu korōria.
 Kei hea tōu ngākau nui, me āu mahi nunui?
 Ko te ohoohonga o ōu whēkau,
 ko āu mahi tohu ka pēhia iho ki ahau.
¹⁶ He pono ko koe tō mātou pāpā,
 kāhore nei hoki a Āperahama e mōhio ki a mātou,
 kāhore anō hoki a Iharaira e mahara ki a mātou;
 ko koe, e Ihowā, tō mātou pāpā;

ko tō mātou kaihoko, nōnamata mai tōu ingoa.

¹⁷ He aha koe, e Ihowā, i mea ai i a mātou kia kotiti atu i āu ara,
whakapakeketia iho e koe ō mātou ngākau kia kaua e wehi ki a koe?
Hoki mai, kia mahara ki āu pononga,
ki ngā hapū o tōu kāinga pūmau.

¹⁸ He iti nei te wā i mau ai taua kāinga ki te iwi o tōu tapu;
e takatakahia ana tōu wāhi tapu e ō mātou hoariri.

¹⁹ Kua meinga mātou kia rite ki te hunga kihai nei koe i kingi mō rātou;
ki te hunga kihai nei i huaina ki tōu ingoa.

64

¹ Auē me i haehae koe i ngā rangi, me i heke iho,
me i rere ā-wai ngā maunga i tōu aroaro!

² Kia rite ki te ngiha o te ahi tahu rārā,
ki te ahi e koropupū ai ngā wai –
kia mōhiotia ai tōu ingoa e ōu hoariri,
kia wiri ai ngā iwi i tōu aroaro!

³ I tau meatanga i ngā mea wehi kihai nei i whakaaroa e mātou,
i heke iho koe, rere ā-wai ana ngā maunga i tōu aroaro.

⁴ Kāhore hoki kia rangona noatia i mua,
kihai i mōhiotia e te taringa,

kihai hoki te kanohi i kite i te Atua, ko koe anake,
e mahi nei i ngā mea mō te tangata e tatari ana ki a ia.

⁵ Ko tau, he whakatau ki te tangata e koa ana, e mahi ana i te tika,
ki te hunga e mahara ana ki a koe i āu ara.

Nanā, i riri nā koe, he hara hoki nō mātou;
kua roa noa atu mātou ki aua ara,
ā, ka ora rānei mātou?

⁶ Ko mātou katoa hoki kua rite ki te tangata poke,
ā, ko ō mātou tika ki te kākahu kua paru;
e memenge ana mātou katoa ānō he rau rākau;
kei te hau te rite o ō mātou kino e kāhaki nei i a mātou.

⁷ Kāhore hoki he tangata e karanga ana ki tōu ingoa,
e whakaoho ana i a ia ki te hopu i a koe;
kua hunā nei hoki e koe tōu mata ki a mātou,
ā, kua hunā mātou e koe nā ō mātou hē.

⁸ Nā ināianei, e Ihowā, ko koe tō mātou pāpā;
ko mātou te paru, ko koe tō mātou kaipokepoke;
he mahi hoki mātou katoa nā tōu ringa.

⁹ Kaua, e Ihowā, e whakanuia rawatia te riri,
kaua hoki e mahara tonu ki te kino.

Nanā, titiro mai rā,
he iwi mātou katoa nāu.

¹⁰ He koraha kau ōu pā tapu,
he koraha a Hiona, kua uruwaitia a Hiruhārama.

¹¹ Ko tō mātou whare tapu, ko tō mātou whare ātaahua,
ko te wāhi i whakamoemiti ai ō mātou mātua ki a koe,
kua waiho hei kānga mā te ahi,
mōti iho ā mātou mea matenui katoa.

¹² Ka whakamanawanui rānei koe, e Ihowā, ki ēnei mea?
Ka whakarongo puku rānei koe?
Ka nui rawa rānei tau whakatupukino i a mātou?

65

Te Tika o te Whakawātanga o Ihowā

¹ “E rapua ana ahau e te hunga kihai nei i ui ki ahau;
e kitea ana ahau e te hunga kihai nei i kimi i ahau.

I mea ahau, ‘Tēnei ahau, tēnei ahau,’
ki te iwi kihai nei i karangatia tōku ingoa ki a rātou.

² Tuwhera tonu ōku ringa

- i te rā roa nei ki te iwi tutū
 e haere nei i te ara kāhore i pai,
 e whai ana i ō rātou whakaaro ake,
³ ki te iwi he whakapātaritari tonu nei tā rātou
 ki ahau ki tōku aroaro,
 he patu whakahere i roto i ngā kāri,
 he tahu whakakakara ki runga ki ngā āta pereki;
⁴ e noho nei i ngā urupā,
 e moe ana i roto i ngā wāhi ngaro;
 e kai ana i te kikokiko poaka,
 ā, he hupa nō ngā mea whakarihariha kei roto i ā rātou oko.
⁵ Ko tā rātou kupu, 'Tū atu, kaua e whakatata ki ahau;
 he tapu rawa hoki ahau i a koe!'
 He paowa ēnei ki tōku ihu,
 he ahi e kā ana, ā pau noa te rā.
⁶ Nanā, kua oti te tuhituhi ki tōku aroaro:
 E kore ahau e whakarongo puku; āe rā, ka utua e ahau,
 ka utua ki roto ki ō rātou uma,
⁷ arā ō koutou kino, hui atu ki ngā kino o ō koutou mātua,"
 e ai tā Ihowā.
 "I tahu whakakakara nei ki runga ki ngā maunga,
 i whakaiti nei i ahau i runga i ngā pukepuke;
 mō reira ka mātua mēhuatia atu e ahau
 tā rātou mahi ki tō rātou uma."
⁸ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 "Ka rite ki te wāina hou e kitea ana i roto i te tautau,
 ā, ka kīia, 'Kaua e whakakorea,
 he manaaki hoki kei roto,'
 ka pērā anō tāku e mea ai, he whakaaro ki āku pononga,
 kei kore rātou katoa.
⁹ Ka whakaputaina ake anō e ahau he uri i roto i a Hākopa,
 i roto hoki i a Hūrā, he tangata mōna nei āku maunga;
 ka riro anō a reira i āku i whiriwhiri ai,
 ka noho āku pononga ki reira.
¹⁰ Ā, hei puninga hipi a Harono,
 hei tāpapatanga te raorao i Ākoro mō ngā kau
 a tāku iwi i rapu nei i ahau.
¹¹ "Ko koutou ia kua whakarere i a Ihowā,
 kua wareware ki tōku maunga tapu,
 kua whakapaia e koutou he tēpu mā Kara,
 whakakīia ana e koutou he ringihanga ki a Meni;
¹² ka tukua atu koutou e ahau mā te hoari,
 ka tuohu koutou katoa, ka tukitukia;
 nō te mea i karanga ahau, ā, kīhai koutou i whakaō mai.
 I kōrero ahau, ā, kīhai koutou i whakarongo.
 Heoi, mahia ana e koutou te kino ki tāku tirohanga,
 whiriwhiria ana e koutou te mea kīhai i paingia e ahau."
¹³ Nā, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:
 "Nanā, ko āku pononga, ka kai rātou,
 ko koutou ia ka matekai;
 nanā, ko āku pononga, ka inu rātou,
 ko koutou ia ka matewai;
 nanā, ko āku pononga, ka koa rātou,
 ko koutou ia ka whakamā.
¹⁴ Nanā, ko āku pononga, ka waiata rātou
 he koa nō te ngākau,
 ko koutou ia ka tangi i te pōuri o te ngākau,
 ka auē i te marū o te wairua.
¹⁵ Ā, ka waiho anō e koutou tō koutou ingoa
 hei kanga mā āku i whiriwhiri ai,

ā, ka whakamatea koutou e te Ariki, e Ihowā,
ka huaina hoki e ia he ingoa kē ki āna pononga.

¹⁶ Kia waiho te tangata e manaaki ana i a ia anō i te whenua,
māna ia e manaaki i runga i te Atua o te pono;
ko te tangata hoki e oati ana i te whenua,
ko te Atua o te pono hei oati māna.

Nō te mea ka warewaretia ngā raru o mua,
ā, nō te mea kei te huna atu i ōku kanohi."

Te Korōria o te Hanganga Hou

¹⁷ "Tēnei hoki ahau kei te hanga
ngā rangi hou, i te whenua hou.

E kore anō ō mua e maharatia,
e kore anō puta ake ki te ngākau.

¹⁸ Engari kia koa koutou, kia whakamanamana
ki tāku e hanga nei ake ake;

nō te mea tēnei ahau te hanga nei i Hiruhārama hei whakamanamananga,
i tōna iwi anō hei koanga ngākau.

¹⁹ Ka whakamanamana anō ahau ki Hiruhārama,
ka koa ki tāku iwi;

e kore anō e rangona i muri te reo e tangi ana,
te reo e auē ana i roto i a ia.

²⁰ "Kāhore ō reira kōhungahunga
he torutoru nei ōna rā ake ake,
kāhore he koroheke kīhai i rite ōna rā;
nō te mea kotahi rau ngā tau o te taitamariki tōna matenga;
ko te tangata hara ia, kotahi rau nei ōna tau, he mea kanga.

²¹ Ka hanga whare anō rātou, nohoia iho;
ka whakatōkia he māra wāina, ka kainga anō ngā hua.

²² E kore e hangā e rātou hei nohoanga iho mō te tangata kē,
e kore e whakatōkia hei kai mā tētahi atu tangata.

Nō te mea ka rite ngā rā o tāku iwi
ki ngā rā o te rākau,
ā, ka roa āku i whiriwhiri ai e āhuareka ana
ki te mahi a ō rātou ringa.

²³ E kore rātou e māuiui noa,
e kore e whānau hei mate;
nō te mea he uri rātou nō a Ihowā i manaaki ai,
rātou tahi anō ko tā rātou whānau.

²⁴ Kāhore anō rātou kia karanga noa, kua whakaō atu ahau;
i a rātou anō e kōrero ana, ka rongo ahau.

²⁵ Ko te wuruhi, ko te reme, ka kai tahi rāua;
ko te raiona, ka rite ki te kau, ka kai kakau wīti;
ko te nākahi, ko te puehu hei kai māna.

E kore rātou e tūkino, e whakamate,
puta noa i tōku maunga tapu,"

e ai tā Ihowā.

66

Te Momo Koropiko i Hiahia te Atua

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

"Ko te rangi tōku torōna,
ko te whenua tōku tūranga waewae.

Kei hea te whare ka hangā nei e koutou mōku?
Kei hea hoki te wāhi hei okiokinga mōku?

² Ko ēnei mea katoa hoki he mea hanga nā tōku ringa,
ā, nā konā ēnei mea katoa i oti ai,"

e ai tā Ihowā;

"Ko tēnei ia tāku e titiro ai,
ko te tangata e iti ana, kua marū te wairua,
ā, e wiri ana ki tāku kupu.

³ “Ko te tangata e patu ana i te kau,
 me te mea e tukituki ana i te tangata;
 te tangata he reme nei tāna patunga tapu,
 me te mea he kakī kurī e pōutoa ana e ia;
 te tangata e whakaake ana i te whakahere,
 me te mea e whakaake ana i te toto poaka;
 te tangata e tahu ana i te whakakakara,
 me te mea e manaaki ana i te whakapakoko.
 Āe rā, kua whiriwhiria e rātou ō rātou ara,
 e āhuareka ana hoki tō rātou wairua ki ā rātou mea whakarihariha.
⁴ Ka whiriwhiria anō e ahau ō rātou whakaaro horihori,
 ā, ka kawea a rātou i wehi ai ki runga ki a rātou.
 Nō te mea i karanga ahau,
 ā, kīhai tētahi i whakaō mai, i kōrero ahau,
 ā, kīhai rātou i rongō;
 heoi mahia ana e rātou te kino i tāku tirohanga,
 ā, whiriwhiria ana e rātou te mea kīhai i paingia e ahau.”

Ka Whakatikatika a Ihowā i a Hiona

⁵ Whakarongo ki te kupu a Ihowā,
 e te hunga e wiri ana ki tāna kupu:
 “Ko ō koutou tuākana i kino rā ki a koutou,
 i pei rā i a koutou, he whakaaro ki tōku ingoa
 i mea, ‘Kia whakakorōriatia a Ihowā,
 kia kite hoki mātou i tō koutou koa!’
 Nā, ka whakamā rātou.
⁶ He reo, he ngangau, kei te pā,
 he reo kei te temepara,
 ko te reo o Ihowā
 e whakautu ana i ōna hoariri.
⁷ “Kīanō ia i whakamamae,
 kua whānau;
 kīanō i pā ōna mamae,
 kua whānau he tāne.
⁸ Ko wai i rongō i te pēnei?
 Ko wai i kite i ngā mea pēnei?
 E whakamamae rānei te whenua i te rā kotahi?
 E whānau rānei te iwi i te meatanga kotahi?
 Whakamamae kau hoki a Hiona,
 kua whānau āna tama.
⁹ Tērā rānei e meinga e ahau kia taka te ara,
 ā, kia kaua e whānau?” e ai tā Ihowā.
 “Ka meinga rānei e ahau kia whānau,
 ā, kopia iho te kōpū?” e ai tā tōu Atua.

¹⁰ “Kia koa tahi me Hiruhārama, whakamanamana ki a ia,
 e te hunga katoa e aroha ana ki a ia;
 kia hari tahi me ia, kia hari,
 e te hunga katoa e tangi ana ki a ia.
¹¹ He mea hoki ka ngote koutou, ā, ka mākona i te ū,
 arā i āna whakamārie,
 he mea hoki ka whakatete koutou,
 ā, ka ora te ngākau i te nui o tōna korōria.”

¹² Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā:
 “Nanā, ānō he awa te rangimārie ka horahia atu e ahau ki a ia;
 ānō he waipuke te korōria o ngā tauīwi;
 ko reira koutou ngote ai;
 ka hikitia koutou ki ōna kaokao,
 ka poipoia ki ōna turi.
¹³ Ka rite anō hoki ki te tangata e whakamārietia ana e tōna whaea,

ka whakamārie anō ahau ki a koutou;
ka whai whakamārietanga anō koutou i roto i Hiruhārama."

Te Kīngitanga me te Whakatakariri o Ihowā

¹⁴ Ka kite koutou i tēnei, ka koa ō koutou ngākau;
ko ō koutou wheua, koia anō kei te otaota te tupu;
ā, ka mōhiotia te ringa o Ihowā ki āna pononga,
tōna riri ki ōna hoariri.

¹⁵ Nanā, ka haere mai a Ihowā me te ahi,
ko ōna hāriata koia anō kei te tūkauati;
ki te tuku i tōna riri i runga i te weriweri,
i tāna whakatūpehupehu i roto i ngā mura ahi.

¹⁶ Nō te mea he ahi tā Ihowā, me tāna hoari anō,
ina totohe ia ki ngā kikokiko katoa,
ka tokomaha anō ngā tūpāpaku a Ihowā.

¹⁷ "Ko te hunga e whakatau ana i a rātou, e pure ana i a rātou i ngā kāri, e whai ana i tētahi i waenganui, ko te hunga e kai ana i te kikokiko poaka, i te mea whakarihariha, i te kiore, ka pau ngātahi rātou, e ai tā Ihowā.

¹⁸ "E mōhiō ana hoki ahau ki ā rātou mahi, ki ō rātou whakaaro. Tēnei ake ka huihuia e ahau ngā iwi katoa, ngā reo, ā, ka haere mai rātou, ka kite i tōku korōria.

¹⁹ "Ka meinga anō e ahau he tohu ki roto i a rātou, ka ungā anō e ahau ō rātou mōrehu ki ngā iwi, ki Tarahihi, ki Puru, ki Ruru, ki te hunga kukume kōpere, ki Tūpara, ki Iawana, ki ngā motu i tawhiti kihai nei i rongo ki tōku rongo, kihai anō i kite i tōku korōria; ā, ka whakaaturia e rātou tōku korōria i roto i ngā tauiwī.

²⁰ Ka kawea mai anō e rātou ō koutou tēina katoa i roto i ngā iwi katoa hei whakahere ki a Ihowā, i runga i te hōiho, i te hāriata, i te amo, i te muera, i te kāmera tere, ki tōku maunga tapu ki Hiruhārama," e ai tā Ihowā; "ka rite ki tā ngā tama a Ihairaira e kawē nei i te whakahere i roto i te oko mā ki te whare o Ihowā.

²¹ Ka tango hoki ahau i ētahi o rātou hei tohunga, hei Riwaiti," e ai tā Ihowā.

²² "Ka rite hoki ki te rangi hou, ki te whenua hou, ka hangā nei e ahau, ā, ka pūmau tonu ki tōku aroaro, e ai tā Ihowā; ka pērā te pūmau o tō koutou uri, o tō koutou ingoa.

²³ Ā tēnei ake ka haere mai ngā kikokiko katoa i tēnei marama, i tēnei marama, i tēnei hāpati, i tēnei hāpati, ki te koropiko ki tōku aroaro," e ai tā Ihowā.

²⁴ "Ā, ka haere atu rātou, ka mātakitaki ki ngā tinana o ngā tāngata i hē nei ki ahau; e kore hoki tō rātou kutukutu e mate, e kore anō tō rātou ahi e tineia, ā, hei mea whakarihariha rātou ki ngā kikokiko katoa."

Ko te Pukapuka a Heremaia

¹ Ko ngā kupu a Heremaia tama a Hirikia, ko ia nei tētahi o ngā tohunga i Anatoto i te whenua o Pineamine.

² I puta nei ki a ia te kupu a Ihowā i ngā rā o Hōhia tama a Amono, kīngi o Hūrā, i te tekau mā toru o ngā tau o tōna kīngitanga.

³ I puta anō hoki i ngā rā o Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā, ā taka noa te tekau mā tahi o ngā tau o Terekia tama a Hōhia kīngi o Hūrā, taea noatia te whakaraunga o Hiruhārama i te rima o ngā marama.

Te Karanga me te Whakaritenga o Heremaia

⁴ Nā, i puta te kupu a Ihowā ki ahau, i mea,

⁵ "Kianō koe i hangā e ahau i roto i te kōpū,

kua mōhio ahau ki a koe,

ā, kianō koe i puta mai i te puku,

kua whakatapua koe e ahau;

kua whakaritea koe e ahau hei poropiti ki ngā iwi."

⁶ Nā, ka mea ahau, "Auē, e Ihowā, e te Atua, nanā, kāhore e taea e ahau te kōrero, he tamariki nei hoki ahau."

⁷ Anō rā ko Ihowā ki ahau, "Kaua e mea, 'He tamariki ahau.' Nō te mea, ahakoa ko wai te hunga e ungā atu ai koe e ahau, me haere tonu koe, me kōrero hoki e koe ngā mea katoa e whakahaua e ahau ki a koe.

⁸ Kaua e wehi i a rātou; kei a koe hoki ahau hei whakaora i a koe," e ai tā Ihowā.

⁹ Nā, ka totoro mai te ringa o Ihowā, ā, ka pā ki tōku māngai; ā, ka mea a Ihowā ki ahau, "Nanā, kua hoatu nei e ahau āku kupu ki tōu māngai.

¹⁰ Titiro, nō tēnei rā i meinga ai koe e ahau hei whakatakoto tikanga ki ngā iwi, ki ngā kīngitanga, hei unu atu, hei wāhi iho, hei whakangaro, hei turaki iho, hei hanga, hei whakatō."

¹¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea, "He aha te mea e kite nā koe, e Heremaia?"

Anō rā ko ahau, "He peka aramona tāku e kite nei."

¹² Anō rā ko Ihowā ki ahau, "Ka pai tāu tirohanga atu; nō te mea ka tirohia e ahau tāku kupu, ka mahia."

¹³ Nā, ko te rua o ngā putanga mai o te kupu a Ihowā ki ahau; i mea ia, "He aha te mea e kite nā koe?"

Anō rā ko ahau, "He kōhua e koropupū ana tāku e kite nei, ā, ko tōna mata e anga mai ana i te raki."

¹⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki ahau: "Ka puta mai i te raki he kino mō ngā tāngata katoa o te whenua.

¹⁵ Tēnei hoki ahau te karanga nei ki ngā hapū katoa o ngā kīngitanga o te raki," e ai tā Ihowā.

"Ā, ka haere mai rātou, ka whakatū i tōna torōna,

i tōna torōna, ki te tomokanga i ngā kūwaha o Hiruhārama,

ki ōna taiepa katoa, ā, karapoi noa,

ki ngā pā katoa anō o Hūrā.

¹⁶ Ka puaki anō i ahau āku whakawākanga

ki a rātou mō ō rātou kino katoa;

mō rātou i whakarere i ahau,

i tahu whakakakara ki ngā atua kē,

i koropiko ki ngā mahi a ō rātou ringa.

¹⁷ "Nā, ko koe, whītikiria tōu hope, whakatika, kōrerotia ki a rātou ngā mea katoa e whakahaua e ahau ki a koe. Aua e wehi i a rātou, kei meinga koe e ahau kia numinumi kau ki tō rātou aroaro.

¹⁸ Nō te mea hoki kua meinga koe e ahau i tēnei rā hei pā taiepa, hei pou rino, hei taiepa parāhi ki te whenua katoa, ki ngā kīngi o Hūrā, ki ōna rangatira, ki ōna tohunga, ki te iwi anō o te whenua.

¹⁹ Ā, ka whawhai rātou ki a koe, otirā e kore koe e taea e rātou; nō te mea kei a koe ahau," e ai tā Ihowā, "hei whakaora i a koe."

2

Ka Tohe a Ihowā ki a Ihairaira kia Ripenetā

¹ I puta anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "Haere, karanga ki ngā taringa o Hiruhārama, mea atu, Ko te kupu tēnei a Ihowā:

E mahara ana ahau ki a koe,

ki te mahi pai a tōu tamarikitanga,

ki te aroha i tōu mārenatanga,

i a koe i aru i ahau i te koraha,

i te whenua kīhai i whakatōkia.

³ He tapu a Ihairaira ki a Ihowā,

ko ngā mātāmua ia o ōna hua.

Ko te hunga katoa e kai ana i a ia,

ka kīia he hē tā rātou;

ka pā te kino ki a rātou,"

e ai tā Ihowā.

⁴ Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e te whare o Hākopa,

e ngā hapū katoa o te whare o Ihairaira.

⁵ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

"He aha tāku kino i mau i ō koutou mātua,

i matara atu ai rātou i ahau,

i whai ai rātou i te horihori,

ā, horihori iho rātou?"

⁶ Kāhore hoki ā rātou kīanga ake, 'Kei hea a Ihowā,

nāna nei tātou i kawē mai i te whenua o Ihipa,

nāna nei tātou i ārahi i te koraha,

i te whenua tītōhea, he maha nei ngā rua,

i te whenua o te matewai, o te ātārangi o te mate,

i te whenua kīhai i haerea e te tangata,

kīhai anō i nohoia e te tangata?"

⁷ Ā, nāku koutou i kawē mai ki te whenua maha ōna hua,

ki te kai i ōna hua, i ōna mea papai.

Nā, i tō koutou taenga mai, kei te whakapoke i tōku whenua,

meinga ana e koutou tōku wāhi tupu hei mea whakarihariha.

⁸ Kāhore ngā tohunga i kī, 'Kei hea a Ihowā?"

Ko ngā kairahurahu o te ture, kāhore i mātau ki ahau;

kua hē hoki ngā rangatira ki ahau;

ko ngā poropiti, nā Paara ngā tikanga i poropiti ai rātou,

whāia ana e rātou ngā mea kāhore nei he pai.

⁹ "Mō reira ka totohe anō ahau ki a koutou,"

e ai tā Ihowā,

"ka totohe hoki ahau ki ngā tama a ā koutou tama.

¹⁰ Tērā rā, whiti atu ki ngā motu o Kitimi titiro ai;

unga tāngata anō ki Kerara, ka whakaaroaro mārie;

tirohia hoki mehemea tērā anō te rite o tēnei mea i mua.

¹¹ I whakaputaia kētia rānei ōna atua e tētahi iwi,

ehara nei anō i te atua?"

Nā, ko tōku iwi, kua whakaputaina kētia e rātou tō rātou korōria

hei mea kāhore ōna pai.

¹² Miharo mai, e ngā rangi, ki tēnei,

kia nui hoki te wehi, kia ngaro noa iho,"

e ai tā Ihowā.

¹³ "Ka rua hoki ngā hē kua mahia nei e tāku iwi:

Ko ahau, ko te puna o ngā wai ora

kua mahue i a rātou,

haua iho e rātou ētahi poka, he poka pakaru,

e kore nei e mau te wai ki roto.

¹⁴ He pononga rānei a Ihairaira? He pononga i whānau ki te whare?

He aha ia i waiho ai hei pāhuatanga?

15 Kua ngengere ngā raiona kūao ki a ia,
 kua hāmama;
 ā, kua meinga e rātou tōna whenua kia ururua;
 kua tahuna ōna pā, kāhore hoki he tangata noho i reira.
 16 I pakaru anō tōu tumuaki
 i ngā tamariki o Nopo, o Tahapanehe.
 17 He teka ianei nāu anō tēnei i mahi ki a koe,
 i te mea nāu i whakarere a Ihowā, tōu Atua,
 i a ia e ārahi ana i a koe i te ara?
 18 Tēnā rā ko te aha māu i te ara ki Ihipa
 i inu ai koe i ngā wai o Hihoro?
 He aha rānei māu i te ara ki Ahiria,
 i inu ai koe i ngā wai o te awa?
 19 Ko tōu hē anō hei riri i tāu,
 ko ōu tahuritanga kētanga anō hei papaki i a koe.
 Kia mōhio koe, kia kite hoki,
 he mea kino, he mea kawa,
 kei tāu whakarereanga i a Ihowā, i tōu Atua,
 kāhore hoki ōu wehi ki ahau,"

e ai tā te Ariki, tā Ihowā o ngā mano.

20 "I wāhia hoki tōu ioka e ahau i mua,
 motumotuhia ana e ahau ōu here;
 ā, kī mai ana koe, 'E kore ahau e mahi!'
 Heoi, i runga koe i ngā pukepuke tiketike katoa,
 i raro hoki i ngā rākau kōuru nui katoa,
 e koropiko ana, e kairau ana.
 21 He wāina pai anō koe i tāku whakatōkanga i a koe,
 he momo pai katoa.
 Nā te aha koe i puta kē ai ki ahau,
 he mea kua heke te tupu, he wāina kē?
 22 Ahakoa i horoi koe i a koe ki te hōura,
 ā, nui noa tāu hopi,
 e mau ana anō tōu hē ki tōku aroaro,"

e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

23 "He pēhea tāu kī, 'Kāhore ōku poke,
 kīhai ahau i whai i a Paarimi?'
 Tirohia iho ōu ara i te raorao,
 kia mōhio ki āu mahi –
 tōu rite, kei te kāmera tere, kōpikopiko tonu ōna ara;
 24 kei te kāihe mohoa kua mōhio ki te koraha,
 e hongī ana i te hau mō tōna hiahia;
 ka matenui ia ko wai hei whakahoki i a ia?
 Ko te hunga katoa e rapu ana i a ia
 e kore e whakangenge noa i a rātou;
 i tōna marama anō ka kitea ia e rātou.
 25 Kaiponuhia tōu waewae, kei kore te hū,
 tōu korokoro hoki kei mate i te wai.
 Nā, kei te mea koe, 'Kua hē!
 Kāhore; he tāngata kē hoki āku i aroha ai,
 ā, ko rātou tāku e whai ai.'

26 "Ka whakamā te tāhae ina mau,
 ka pēnā anō te whare o Iharaia, ka whakamā –
 rātou ko ō rātou kīngi, ko ō rātou rangatira,
 ko ō rātou tohunga, ko ō rātou poropiti.
 27 I a rātou e mea nā ki te rākau, 'Ko koe tōku pāpā,'
 ki te kāmaka, 'I whānau ahau i roto i a koe.'
 Hurihia ake e rātou ko te kōhamo ki ahau,
 kāhore hoki te aroaro;
 heoi i te wā e hē ai rātou, ka kī mai rātou,
 'Whakatika ki te whakaora i a mātou.'

²⁸ Kei hea rā ōu atua i hangā e koe mōu?
 Kia whakatika rātou, ki te mea ka ora koe
 i a rātou i te wā e hē ai koe.
 Rite tonu hoki ki ōu pā
 te maha o ōu atua, e Hūrā.

²⁹ "He aha te mea e totohe ai koutou ki ahau?
 Kua mahi kē koutou katoa i te kino ki ahau,"

e ai tā Ihowā.

³⁰ "Maumau whiu noa ahau i ā koutou tamariki;
 kīhai rātou i ākona.
 Ko tā koutou hoari nāna i kai ō koutou poropiti,
 i pērā anō me tā te raiona kai kino.

³¹ "E te whakatupuranga nei, whakaaroa te kupu a Ihowā!
 He koraha rānei ahau ki a Iharaira,
 he whenua pōuri kerekere?

He aha tāku iwi i mea ai, 'Kua matara mātou;
 heoi anō ō mātou taenga atu ki a koe'?

³² E wareware rānei te kōtiro ki āna whakapaipai,
 te wahine mārena hou ki ōna whītiki?

Ko tāku iwi ia kua wareware ki ahau,
 e kore ngā rā e taea te tatau.

³³ Tāu mahi ki te whakapai i tōu ara hei rapunga i te aroha!
 Nā, kei te whakaako koe i ngā wāhine kikino anō hoki ki ōu ara.

³⁴ Kua kitea anō ki ngā remu o ōu kākahu
 te toto o ngā wairua o ngā ware harakore.
 Kīhai i kitea e ahau i te wāhi i pakaru ai,
 engari i runga i ēnei katoa.

³⁵ Heoi, kei te ki nā koe, 'He harakore nei ahau;
 he pono e tahuri kē atu ana tōna riri i ahau.'
 Nanā, ka whakawā ahau i a koe,
 mō tāu kīanga, 'Kāhore ōku hara.'

³⁶ He aha koe i kōpikopiko rawa ai,
 i mea ai kia pōkaia kētia he ara mōu?
 Ka whakamā anō koe ki Ihipa,
 ka pērā me koe i whakamā rā ki Ahiria.

³⁷ Inā, ka haere atu anō koe i reira,
 i runga anō ōu ringa i tōu mātenga,
 nō te mea kua paopao a Ihowā ki ōu whakawhirinakitanga,
 e kore anō koe e whai wāhi i ēnā."

3

Ko Iharaira Pūremu

¹ "E kōerotia ana,
 ki te whakarērea e te tangata tāna wahine,
 ā, ka haere atu ia i tōna taha,
 ka riro i te tāne kē,
 e hoki anō rānei ia ki a ia?
 E kore ianei taua whenua e poke rawa?
 Ko koe ia kua kairau ki ngā hoa tokomaha;
 nā, hoki mai ki ahau,"

e ai tā Ihowā.

² "Kia ara ōu kanohi ki ngā pukepuke moremore, tirohia!
 Ko tēhea te wāhi i kore ai koe e pūremutia?
 Nohoia atu ana rātou e koe i ngā ara,
 pērā ana me te Arāpi i te koraha;
 ā, poke iho i a koe te whenua i ōu kairautanga,
 i tāu mahi kino.

³ Nā reira i kaiponuhia ai ngā ua,
 kāhore hoki he ua ō muri.
 Engari, he rae tōu nō te wahine kairau,

e whakakāhore ana ki te whakamā.

⁴ E kore ianei koe e karanga ki ahau i ngā wā ā muri nei,
‘E tōku pāpā, ko koe te kaiārahi o tōku taitamarikitanga,

⁵ e mau rānei tōna riri ā ake ake?

E whakapūmautia tonutia rānei e ia?’

Nanā, kua kōrerotia e koe,
kua mahia ngā mea kino, kua rite ki tāu.”

He Karanga ki te Ripenetānga

⁶ I kī mai anō a Ihowā ki ahau i ngā rā o Kīngi Hōhia, “Kua kite rānei koe i ngā mahi a Iharaia tahuri kē? Kua haere ia ki runga ki ngā maunga tiketike katoa, ki raro i ngā rākau kōuru nui katoa, ki reira kairau ai.

⁷ I mea anō ahau i muri i tāna meatanga i ēnei mea katoa, ‘Ka hoki mai ia ki ahau’; heoi kīhai ia i hoki mai, me te titiro anō tōna tuakana tinihanga, a Hūrā.

⁸ Ā, i kite ahau, i tāku peinga atu i a Iharaia tahuri kē mō taua take nei anō, mō tōna pūremutanga, ā, i tāku hoatutanga he pukapuka whakarere ki a ia, nā, kīhai tōna tuakana, a Hūrā tinihanga i wehi; heoi haere ana anō ia, kairau ana.

⁹ Nā, ko te otinga, kua poke te whenua i te rongo o tōna pūremutanga, pūremu ana ia ki te kōhatu, ki te rākau.

¹⁰ Nā, ahakoa ko tēnei katoa, kīhai i whakapaua te ngākau o tōna tuakana tinihanga, o Hūrā, ki te hoki ki ahau; he hoki teka kau ia,” e ai tā Ihowā.

¹¹ Nā, ka mea a Ihowā ki ahau, “Ā Iharaia tahuri kē, nui atu tāna whakatika i a ia i tā Hūrā, i tā te mea tinihanga.

¹² Haere, karangatia ēnei kupu whaka te raki, mea atu:

‘Hoki mai, e Iharaia tahuri kē,’
e ai tā Ihowā.

‘E kore ahau e mea i tōku riri kia tau ki a koutou;
he atawhai hoki ahau,’ e ai tā Ihowā;

‘e kore ahau e mauāhara tonu.

¹³ Whakina kautia tōu he,
arā kua kino koe ki a Ihowā, ki tōu Atua,
kua whakamararatia atu e koe ōu ara ki ngā tāngata kē
i raro i ngā rākau kōuru nui katoa,
kīhai anō i rongo ki tōku reo,”

e ai tā Ihowā.

¹⁴ “Hoki mai, e ngā tamariki tahuri kē,” e ai tā Ihowā; “kua mārenatia hoki koutou e ahau; ā, ka tangohia koutou e ahau, tētahi i roto i te pā, tokorua hoki i roto i te hapū, ka kawea anō koutou e ahau ki Hiona.

¹⁵ Ā, ka hoatu e ahau he hēpara mō koutou, ko āku i pai ai, ka whāngaia anō koutou e rātou ki te mātauranga, ki te whakaaro pai.

¹⁶ Ā tēnei ake, ina nui, ina hua koutou ki te whenua i aua rā,” e ai tā Ihowā, “heoi anō ā rātou kāinga ake, ‘Ko te āka o te kawenata a Ihowā.’ E kore anō e puta ake ki te ngākau; e kore hoki e maharatia taua mea e rātou, e kore anō rātou e hāereere ki reira, kāhore hoki he mahinga pērā i muri iho.

¹⁷ I taua wā ka kīia e rātou a Hiruhārama, ko te torōna o Ihowā; ā, ka huihuia ngā iwi katoa ki reira, ki te ingoa o Ihowā, ki Hiruhārama; ā, heoi anō tō rātou haere i runga i te mārō o ō rātou ngākau kino.

¹⁸ I aua rā ka haere tahi te whare o Hūrā rāua ko te whare o Iharaia, ka huihuia anō tō rātou haere mai i te whenua i te raki, ki te whenua i hoatu e ahau hei kāinga tupu ki ō koutou mātua.

¹⁹ “I mea anō ahau,

‘Me pēhea e oti ai koe te whakauru e ahau ki ngā tamariki,
e hoatu ai e ahau ki a koe he whenua e minaminatia ana,
he kāinga tupu, he wāhi ātaahua nō ngā mano o ngā iwi?’

I mea anō ahau, ka karangatia ahau e koe, ‘E tōku pāpā,’
e kore anō koe e tahuri atu i te whai i ahau.

²⁰ Rite rawa ki tā te wahine i whakarere tinihanga i tāna tahu
tā koutou mahi tinihanga ki ahau, e te whare o Iharaia,”

e ai tā Ihowā.

²¹ E rangona ana he reo i runga i ngā puke moremore,
ko te tangi, ko ngā inoi hoki a ngā tama a Iharaia;

mō rātou i whakaparori kē i tō rātou ara,
wareware ake i a rātou a Ihowā, tō rātou Atua.

²² “Hoki mai, e ngā tamariki tahuri kē,
māku e rongoā ō koutou tahuritanga kētanga.

“Tēnei mātou te haere atu nei ki a koe;
ko koe hoki a Ihowā, tō mātou Atua.

²³ He pono, he hori kau te āwhina e tāria ana mai i ngā pukepuke,
te ngē i runga i ngā maunga.

Tika rawa kei a Ihowā,
kei tō tātou Atua te whakaora mō Ihairaira.

²⁴ Kua pau hoki i te mea whakamā te māuiui o ō tātou mātua,
nō tō tātou tamarikitanga ake anō;

ā rātou hipi, ā rātou kau,
ā rātou tama, me ā rātou tamāhine.

²⁵ Takoto tātou i roto i tō tātou whakamā,
mā tō tātou matangerengere tātou e hīpoki.

Kua hara hoki tātou ki a Ihowā, ki tō tātou Atua,
tātou ko ō tātou mātua,

nō tō tātou tamarikitanga ake anō ā mohoa noa nei;
kīhai hoki tātou i rongo ki te reo o Ihowā, o tō tātou Atua.

4

¹ “Ki te mea ka hoki mai koe e Ihairaira,”

e ai tā Ihowā,

“hoki mai ki ahau;
ki te whakarērea anō e koe āu mea whakarihariha i tōku aroaro,
e kore koe e riro kē,

² ka oati anō koe, ‘Kei te ora a Ihowā,’
i runga i te pono, i te whakawā pai, i te tika,
māna hoki ngā iwi ka whakapai ai ki a rātou anō,
ka whakamanamana anō rātou ki a ia.”

³ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā ki ngā tāngata o Hūrā, ā, ki Hiruhārama:
“Ngakia tā koutou pātohe;
kaua hoki e whakatō ki roto ki ngā tātarāmoa.

⁴ Kotia hoki koutou, hei mea ki a Ihowā,
whakarērea hoki ngā kiri matamata o ō koutou ngākau,
e ngā tāngata o Hūrā, e te hunga anō e noho ana i Hiruhārama;
kei puta tōku riri ānō he ahi, kei mura,
ā, kāhore e tineaia, mō te kino hoki o ā koutou mahi.”

Ka Whakawehitia a Hūrā ki te Whakaekenga

⁵ “Karangatia i roto i a Hūrā, kia rongo a Hiruhārama, mea atu:
‘Whakatangihia te tētere ki te whenua!’

Karanga, mea atu;
‘Whakamine mai,
tātou ka haere ki ngā pā taiepa!’

⁶ Whakaarahia te kara ki te ritenga o Hiona,
pūtere atu koutou, kaua e tū;
nō te mea ka kawea mai e ahau he kino i te raki,
he whatianga nui.”

⁷ Kei te haere mai he raiona i tōna urupuia rākau,
kei te ara anō he kaiwhakangaro mō ngā tauuiwi;
kei te ara ia, kua puta mai ia i tōna wāhi;
hei whakangaro i tōu whenua,
hei mea i ōu pā kia ururua;
kāhore he tangata hei noho.

⁸ Mō konei whītikiria he kākahu taratara ki a koutou,

e tangi, auē:

Nō te mea kāhore te muranga o tō Ihowā riri
e tahuri atu i a tātou.

⁹ “I taua rā,” e ai tā Ihowā,

“ka pirau te ngākau o te kīngi, me te ngākau o ngā rangatira;
ā, ka mīharo ngā tohunga,

ā, ko ngā poropiti ketekete kau ana.”

¹⁰ Anō rā ko ahau, “Auē, e te Ariki, e Ihowā, kua pōhēhē rawa i a koe tēnei iwi, a Hiruhārama anō, i te kupu nei, ‘Ka mau te rongō ki a koutou.’ Tēnā ia, kua pā te hoari ki te wairua.”

¹¹ I taua wā ka kōrerotia ki tēnei iwi, ki Hiruhārama anō, “He hau wera nō ngā wāhi tiketike i te koraha e tika mai ana ki te tamāhine a tāku iwi, ehara i te mea hei pōwhiriwhiri, hei tahi rānei –

¹² he hau tōtōpū nō aua wāhi ka tae mai ki ahau. Ākuanei ahau whakapuaki ai i te whakawā mō rātou.”

¹³ Nanā, ko tōna haerenga mai ka rite ki ngā kapua,
rite tonu anō ōna hāriata ki te tūkauati;

he tere rawa ōna hōiho i te ēkara –

auē, te mate mō tātou, kei te pāhuatia hoki tātou!

¹⁴ Horoia atu te kino o tōu ngākau e Hiruhārama,
kia ora ai koe.

Kia pēhea te roa o te noho o ōu whakaaro kino
i roto i a koe?

¹⁵ Nō te mea e whakaatu mai ana he reo i Rāna,
e mea ana hoki i te kino kia rangona i Maunga Eparaima.

¹⁶ “Kōrero ki ngā iwi;

nanā, kia rangona te hē mō Hiruhārama:

‘Kei te haere mai he kaitiaki i te whenua tawhiti,
ka puaki tō rātou reo mō ngā pā o Hūrā.

¹⁷ Ko tā rātou ki a ia rite tonu ki tā ngā kaitiaki
o te māra i tētahi taha, i tētahi taha,
mōna i tutū ki ahau.’”

e ai tā Ihowā.

¹⁸ “Nā tōu ara, nā āu mahi,

ēnei i pā ai ki a koe;

nōu tēnei hē; he kawa hoki,

kua pā hoki ki tōu ngākau.”

Te Pouri mō te Iwi Turaki

¹⁹ Ōku whēkau, ōku whēkau!

Mamae pū a roto o tōku ngākau,

oho ana tōku ngākau i roto i ahau;

e kore ahau e whakarongo puku;

kua rongō hoki koe, e tōku wairua,

ki te tangi o te tētere,

ki te hāmama o te whawhai.

²⁰ He ngaromanga hono iho ki te ngaromanga te karangatia nei;

kua pāhuatia katoatia hoki te whenua;

kitea rawatia ake kua pāhuatia ōku tēneti,

mea kau iho ko ōku kākahu ārai.

²¹ Kia pēhea ake te roa ōku ka titiro nei ki te kara,

ka rongō nei ki te tangi o te tētere?

²² “He wairangi hoki tāku iwi,

kāhore e mōhio ki ahau.

He tamariki kūware,

kāhore ō rātou mātauranga;

e mōhio ana rātou ki te mahi kino,

ki te mahi pai ia kāhore he mātauranga.”

²³ I titiro ahau ki te whenua,

nā, kāhore he āhua, e takoto kau ana,
ki ngā rangi anō,
nā, kāhore ō reira mārama.

²⁴ I titiro ahau ki ngā maunga, nā, e ngāueue ana,
ā, ko ngā pukepuke katoa e nekeneke haere ana.

²⁵ I titiro ahau, ā, kāhore he tangata,
ā, ko ngā manu katoa o te rangi kua rere atu.

²⁶ I titiro ahau, nā, he koraha kau te māra mōmona,
kua pakaru ōna pā katoa
i te aroaro o Ihowā, i te muranga o tōna riri.

²⁷ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā:

“Ka ururua katoa te whenua,
otiia e kore e whakapaua rawatia e ahau.

²⁸ Mō konei ka tangi te whenua,
ka mangu anō te rangi i runga;
nō te mea kua kōrero nei ahau, kua takoto tōku whakaaro,
ā, kāhore anō i puta kē tāku, e kore hoki ahau e tahuri atu i tēnā.”

²⁹ Ka whati katoa te pā i te ngangau o ngā hōia eke hōiho, o ngā kaikōpere;
ka haere rātou ki roto ki ngā urupuia rākau,
ka piki ki ngā kāmaka;
ka mahue katoa ngā pā,
kāhore hoki tētahi tangata e noho ki roto.

³⁰ Ā, ko koe, kia oti koe te pāhua, ka pēhea koe?
Ahakoa kākahu noa koe i te ngangana,
ahakoa whakapaipai noa koe i a koe ki ngā whakapaipai kōura.

Ahakoa haehae noa koe i ōu kanohi,
mea rawa ki te pukepoto,
maumau mea noa koe i a koe kia ātaahua.

Ka whakahāwea ki a koe te hunga i aroha ki a koe,
ka whai kia mate koe.

³¹ Kua rongo hoki ahau i te reo, me te mea nō te wahine e whānau ana,
he mamae, me te mea ko tāna mātāmua e puta ana,
ko te reo o te tamāhine a Hiona e whakahotuhotu ana,
whewhera tonu ōna ringa, me te karanga,
“Auē te mate i ahau!

Kua hemo hoki tōku wairua i mua i ngā kaiwhakamate!”

5

Te Tino Piraunga o te Iwi a Ihowā

¹ “E oma, kōpikopiko koutou i ngā ara o Hiruhārama,
tirohia kia mōhio ai koutou.
Rapua i ngā waharoa o reira,
me kāhore e kite i tētahi tangata, mehemea tērā he tangata
e whakarite pai ana, e rapu ana i te pono;
ā, ka murua e ahau ngā hē o reira.

² Nā, ahakoa mea noa rātou, ‘Kei te ora a Ihowā,’
he pono he oati teka tā rātou.”

³ He teka ianei, e Ihowā, kei runga ōu kanohi i te pono?

I whiua rātou e koe, heoi kīhai i pōuri;
mōti iho rātou i a koe,
heoi kāhore i pai kia anga mai ki te ako.

Kua meinga e rātou ō rātou mata kia mārō atu i te kōhatu,
kua kore e pai ki te hoki mai.

⁴ Koia ahau i mea ai, “He pono he rawakore ēnei,
he kūware,
kāhore hoki rātou e mōhio ki te ara a Ihowā,
ki te whakarite a tō rātou Atua.

⁵ Ka haere ahau ki ngā tāngata rarahi,
 ka kōrero ki a rātou;
 e mōhio ana hoki rātou ki te ara a Ihowā,
 ki te whakarite a tō rātou Atua.”
 Heoi, ko ēnei, kotahi tonu rātou tahi nāna i wāwāhi te ioka,
 i motumotu hoki ngā here.

⁶ “Mō reira ka whakamatea rātou e te raiona i roto i te ngahere,
 ka pāhuatia e te wuruhi o ngā ahiahi,
 ka tūteia ō rātou pā e te reparo,
 ko te hunga katoa e puta mai ki waho ka haehaea;
 he maha hoki ō rātou pokanga kētanga,
 nui haere ō rātou tahirutanga kētanga.

⁷ “Me pēhea e murua ai e ahau tēnei hē ōu?
 Kua whakarere nei āu tama i ahau,
 oatitia ana e rātou ngā mea ehara nei i te atua.
 I tō rātou mākonatanga i tāku kai,
 nā, kei te pūremu,
 rōpū tonu rātou i roto i ngā whare o ngā wāhine kairau.

⁸ Ko tō rātou rite kei te hōiho whāngai i te ata;
 e tangi ana ki te wahine a tōna hoa, a tōna hoa.

⁹ E kore ianei ahau e whiui mō ēnei mea?”

e ai tā Ihowā;

“e kore ianei tōku wairua e rapu utu
 i te iwi pēnei?

¹⁰ “Haere koutou ki runga ki ōna taiepa wāwāhi ai;
 otiiā kaua e whakapaua rawatia;
 whakakāhoretia ōna pekerangi;
 ehara hoki ēnā i a Ihowā.

¹¹ He nui hoki te tinihanga o te whare o Ihairaira
 rāua ko te whare o Hūrā ki ahau,”

e ai tā Ihowā.

¹² Kua whakakāhore rātou ki tā Ihowā,
 kua mea, “Ehara i a ia.
 E kore hoki te hē e tae mai ki a tātou;
 e kore anō tātou e kite i te hoari, i te hemokai.
¹³ Ko ngā poropiti he hau kau,
 kāhore hoki he kupu i a rātou;
 ko ēnei mea ka pā ki a rātou.”

¹⁴ Nā reira tēnei kupu a Ihowā, a te Atua o ngā mano:
 “Mō tā koutou kōrerotanga i tēnā kupu,
 tēnei ahau te mea nei i āku kupu i roto i tōu māngai hei ahi,
 ko tēnei iwi hoki hei rākau, ā, ka pau rātou.

¹⁵ Tēnei ahau te kawē nei
 i tētahi iwi o tawhiti ki a koutou, e te whare o Ihairaira,”

e ai tā Ihowā.

“He iwi kaha, he iwi nōnamata riro,
 he iwi kāhore nei koe e mōhio ki tōna reo,
 kāhore anō hoki e mārāma ki tāna e kōrero ai.

¹⁶ Ko tāna papa pere he urupā tuwhera,
 he tāngata mārohirohi katoa rātou.

¹⁷ A, ka pau i a rātou āu hua e kotia ana, me tāu taro,
 ngā kai hei kainga mā āu tama, mā āu tamāhine;
 ka pau i a rātou āu hipi me āu kau;
 ka pau i a rātou āu wāina me āu piki;
 ka hautopea iho ki te hoari ōu pā taiepa,
 āu i whakawhirinaki ai.

¹⁸ “Ahakoa i aua rā anō,” e ai tā Ihowā, “e kore e whakapaua rawatia tāku ki a koutou.

¹⁹ Nā, ki te kī mai koutou ā mua, 'He aha a Ihowā, tō tātou Atua i mea ai i ēnei mea katoa ki a tātou?' Ko reira koe kī atu ai ki a rātou, 'Ka pēnā i a koutou kua whakarere nā i ahau, kua mahi nā ki ngā atua kē i tō koutou whenua, waihoki ka mahi koutou ki ngā tāngata kē i te whenua ehara nei i a koutou.'

²⁰ Whakaaturia tēnei i roto i te whare o Hākopa,

kia rangona anō i roto i a Hūrā; mea atu:

²¹ Tēnā, whakarongo ki tēnei, e te iwi wairangi kāhore nei he ngākau,
he kanohi nei ō rātou, heoi kāhore e kite,
he taringa ō rātou, ā, kāhore e rongo.

²² Kāhore rānei ō koutou wehi ki ahau? e ai tā Ihowā.

E kore ianei koutou e hopohopo ki tōku aroaro?

Nāku nei hoki i mea te onepū hei rohe ki te moana,
he tikanga mau tonu, e kore anō e koni mai.

Ahakoa ngana noa ōna ngaru, e kore e taea tā rātou;
hāmama noa, e kore anō e koni mai.

²³ Ko tēnei iwi ia, he tutū, he whakakeke ō rātou ngākau;
kua peka kē atu rātou, kua riro.

²⁴ Kāhore hoki ā rātou kiānga ake i roto i ō rātou ngākau,
'Tenā, kia wehi tātou ki a Ihowā, ki tō tātou Atua,

ko ia nei te kaihōmai i te ua;

i tō mua, i tō muri, i te wā e tika ai;

nāna nei i mau ai

ki a tātou ngā wiki i whakaritea mō te kotinga.'

²⁵ Nā ō koutou hē ēnei i puta kē ai,

ko ō koutou hara anō hei kaiponu atu i te pai i a koutou.

²⁶ "E kitea ana hoki he hunga kino i roto i tāku iwi;

titiro matatau mai ana rātou,

me te mea he kaihopu manu e kūpapa ana;

kei te whakatakoto māhanga rātou, kei te hopu tāngata.

²⁷ Kei te whare manu e kī ana i ngā manu

te rite o ō rātou whare e kī tonu nei i te tinihanga;

nā reira rātou i nui ai, i whai taonga ai,

²⁸ tetere tonu rātou, tōwahiwhahi ana.

Kua neke rawa ake tā rātou i ngā mahi a te hunga kino;

ko te whakawā, ko te whakawā a te pani,

kāhore i whakaritea e rātou, heoi kake tonu rātou;

kāhore hoki e whakatikaia e rātou te whakawā a ngā rawakore.

²⁹ E kore rānei ahau e whai mahara ki ēnei mea?"

e ai tā Ihowā.

"E kore rānei tōku wairua

e rapu utu i te iwi pēnei?

³⁰ "Whakamīharo rawa, whakawehi rawa

te mea e meatia ana ki te whenua:

³¹ e poropiti teka ana ngā poropiti;

ā, e whakahaere ana ngā tohunga, ko tā rātou te tikanga;

ā, pai tonu tāku iwi ki te pēnā.

Nā, ka pēhea rā koutou i tōna tukunga iho?"

6

Te Putanga me te Wiwini o te Whakaekenga

¹ "Putere atu, e ngā tama a Pineamine,

i roto i Hiruhārama!

Whakatangihiā te tētere ki Tekoa,

kōkiritia ake he ahi tohu ki Petehakereme.

He kino hoki te titiro mai nei i te raki,

he whakangaromanga nui.

² Ka tapahia atu e ahau te wahine ātaahua,

te wahine whakatarapī, te tamāhine a Hiona.

³ Ka haere mai ngā hēpara, me ā rātou kāhui ki a ia;

ka whakatūria ō rātou tēnei ki tētahi taha ōna, ki tētahi taha;
ka kai rātou ki tōna wāhi, ki tōna wāhi.

- 4 "Kia rite ngā mea mō te whawhai ki a ia;
whakatika, kia whakaekea i te poutūmārōtanga.
Auē te mate mō tātou! Kua tāwharara hoki te rā,
kua whakawairua kau anō ngā ātārangi o te ahiahi.
5 Maranga, kia whakaekea e tātou te pō,
kia wāwāhia anō ōna whare kīngi."

- 6 Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano:
"Tuaina he rākau,
haupūria ake he pukepuke hei whawhai ki Hiruhārama.
Ko te pā tēnei e whiua;
he tūkinō kau tāna i roto i a ia.
7 Rite tonu ki te pukenga ake o te wai
o te puna te pukenga ake o tōna kino.
He tūkinō, he pāhua te rangona ana i roto i a ia;
kei tōku aroaro tonu te mamae me te patunga.
8 E ako, e Hiruhārama,
kei puta kē tōku ngākau ki a koe,
kei meinga koe e ahau kia ururuatia,
he whenua kāhore e nohoia."
9 Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:
"Ka āta hamua mārietia ngā toenga o Īharaira,
anō he wāina;
kia rite tāu ki tā te kaikohi karepe,
whakahokia iho tōu ringa ki roto ki ngā kete."

- 10 Ki a wai rā tāku kōrero, tāku whakaatu tikanga,
e rongo ai rātou?
Nanā, he mea kokotikore tō rātou taringa,
tē whakarongo ai rātou.
Nanā, hei tāwainga mā rātou te kupu a Ihowā,
kāhore e arongia e rātou.
11 Nā, ki tonu ahau i te riri o Ihowā;
ruha iho ahau i te koromaki.
"Ringihia ki runga ki te kōhungahunga i te ara,
ki te whakaminenga anō o ngā taitamariki, hui katoa;
nō te mea ka hopukia te tāne rāua ko te wahine,
te koroheke rāua ko te tangata kua maha ōna rā.
12 Ka riro kē ō rātou whare i ētahi atu,
ngā māra ngātahi anō ko ngā wāhine;
nō te mea ka totoro tōku ringa
ki ngā tāngata o te whenua,"

e ai tā Ihowā.

- 13 "Ko te mea iti ō rātou, ko te mea nui hoki
kei runga i te apo;
ko te poropiti, ko te tohunga,
rātou katoa kei te mahi teka.
14 Ko tā rātou rongoātanga hoki
i te mamae o tāku iwi he hanga noa iho;
e kī ana, 'Ka mau te rongo, ka mau te rongo';
i te mea kāhore nei he maunga rongo.
15 I whakamā rānei rātou i a rātou e mahi ana i ngā mea whakarihariha?
Hore rawa ō rātou whakamā,
kāhore hoki i mōhio ki te numinumi.
Mō reira ka hinga rātou i roto i te hunga e hinga ana;
i te wā e whiū ai ahau i a rātou,
ka whakatakā rātou,"

e ai tā Ihowā.

¹⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“E tū ki ngā ara, tirohia atu,
uia ngā ara tawhito kei hea te ara pai,

ka haere i reira, ā, ka kite koutou
i te tānga manawa mō ō koutou wairua.

Heoi, e kī mai ana rātou, ‘E kore mātou e haere i reira.’

¹⁷ I whakatūria anō e ahau ētahi kaitūtei mō koutou, i mea ahau,
‘Whakarongo ki te tangi o te tētere.’

Heoi, e kī ana rātou, ‘E kore mātou e whakarongo.’

¹⁸ Mō reira, whakarongo, e ngā iwi,
kia mōhio anō koe, e te huihui,
ki ngā mea kei roto i a rātou.

¹⁹ Whakarongo, e te whenua;
tēnei ahau te kawē mai nei i te kino mō tēnei iwi,
i ngā hua o ō rātou whakaaro;

mō rātou kīhai i whakarongo ki āku kōrero;
ko tāku ture, paopaongia ake e rātou.

²⁰ Hei aha te whakakakara i tae mai ai ki ahau i Hēpā,
te kākaho kakara i te whenua tawhiti?

E kore ā koutou tahunga tinana e arongia,
e kore anō ā koutou patunga tapu e reka ki ahau.

²¹ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā:

Tēnei ahau te whakatakoto nei
i ngā tūtukitanga waewae ki mua i tēnei iwi,
e tūtuki ngātahi ai ngā mātua, ngā tamariki;
ka ngaro te tangata noho tata rāua ko tōna hoa.”

²² Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Tēnei te haere mai nei he iwi i te whenua ki te raki,
ka whakaarahia mai anō he iwi nui i ngā pito o te whenua.

²³ Ka mau rātou ki te kōpere, ki te tao;
he nanakia rātou, e kore hoki e tohu tāngata.

Ko tō rātou reo, ānō kei te moana e haruru ana,
ā, eke ai rātou i runga i te hōiho;
rārangi rawa rātou, me te mea he tāngata e mea ana
ki te whawhai ki a koe, e te tamāhine a Hiona.”

²⁴ Kua rongo mātou ki tōna rongo;
ngoikore iho ō mātou ringa.

Mau pū mātou i te pāwera, i te mamae,
me te mea he wahine e whānau ana.

²⁵ Kei puta atu ki te māra,
kaua hoki e haere i te ara;
kei reira hoki te hoari a te hoariri,
ā, kei ngā taha katoa te wehi.

²⁶ E te tamāhine a tāku iwi, whītikiria te kākahu taratara,
ka takaoriori ki te pungarehu,
hei te tangi ki te huatahi tāu tangi ki a koe,
kia tiwerawera te tangi;
nō te mea kīhai i aha kua tae mai
te kaipāhua ki a tātou.

²⁷ “Kua oti koe te mea e ahau hei pourewa,
hei pā kaha, i roto i tōku iwi;
kia mōhio ai koe,
kia whakamātau ai i tō rātou ara.

²⁸ He tino nui tō rātou tutū,
ā, ko tā rātou i a rātou e hāereere ana he ngau tuarā.
He parāhi rātou, he rino;
he hunga whakangau kē rātou katoa.

²⁹ Kei te kakā te hau o te pupuhi ahi;
kua pau te matā i te ahi,

maumau whakarewa noa te kaitahi para;

kāhore nei hoki te hunga kino kia unuhia atu.

³⁰ E huaina rātou e te tangata he hiriwa i paopaongia,
nō te mea kua paopao nei a Ihowā ki a rātou."

7

Ka Kauwhau a Heremaia i roto i te Temepara

¹ Ko te kupu i a Heremaia, he mea nā Ihowā, i kī mai ia:

² "E tū ki te kūwaha o te whare o Ihowā, ka karanga i tēnei kupu ki reira, ka mea: 'Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e Hūrā katoa e tomo nei ki ēnei kūwaha ki te koropiko ki a Ihowā.

³ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Īharaira: Whakapaia ō koutou ara me ā koutou mahi, ā, ka meinga e ahau kia noho koutou ki tēnei wāhi.

⁴ Kei whakawhirinaki ki ngā kupu teka noa, kei kī: "Ko te temepara o Ihowā, ko te temepara o Ihowā ēnei."

⁵ Kī te whakapaia rawatia hoki ō koutou ara, me ā koutou mahi; ki te mea ka tika rawa tā koutou whakarite whakawā i ngā aha, e waenganui i te tangata rāua ko tōna hoa;

⁶ ki te kore koutou e tūkino i te manene, i te pani, i te pouaru, ā, kāhore e whakaheke i ngā toto o te harakore ki tēnei wāhi, kāhore hoki e haere, e whai i ngā atua kē hei hē mō koutou;

⁷ kātahi ahau ka mea i a koutou kia noho ki tēnei wāhi, ki te whenua i hoatu e ahau ki ō koutou mātua inamata ake ake.

⁸ "Nanā, kei te whakawhirinaki nā koutou ki ngā kupu teka, kāhore nei he pai.

⁹ E tāhae rānei koutou, e patu tangata, e pūemu? E oati teka rānei? E tahu whakakakara rānei ki a Paara, e whai rānei i ngā atua kē kīhai i mātauria e koutou,

¹⁰ ā, ka haere mai, ka tū ki tōku aroaro i tēnei whare kua huaina nei ki tōku ingoa, ka mea, "Kua ora mātou!" – kia mahi ai koutou i ēnei mea whakarihariha katoa?

¹¹ Kī tā koutou titiro kua waiho koia hei ana mō ngā kaipāhūa tēnei whare kua huaina nei ki tōku ingoa? Nanā, kua kite ahau, ahau nei anō, e ai tā Ihowā.

¹² "Engari, haere rā ki tōku wāhi i Hiro, ki te wāhi i whakanohoia mataatitia ai e ahau tōku ingoa, tirohia tāku mea ai ki reira mō te kino o tāku iwi, o Īharaira.

¹³ Nā, ināianei, i tā koutou meatanga i ēnei mea katoa, e ai tā Ihowā, i kōrero anō ahau ki a koutou; maranga wawe ana ahau, kōrero ana, heoi kīhai koutou i rongo mai; karanga ana ahau ki a koutou, ā, kīhai i utua tāku.

¹⁴ Nā, ko tāku e mea ai ki tēnei whare i huaina nei ki tōku ingoa, ki tā koutou e whakawhirinaki nei, ki te wāhi anō i hoatu nei e ahau ki a koutou, ki ō koutou mātua, ka rite ki tāku i mea ai ki Hiro.

¹⁵ Ka ākiritia atu anō koutou e ahau i tōku aroaro, ka pērātia me tāku ākiritanga i ō koutou tēina katoa, i ngā uri katoa o Ēparaima."

Te Whakahoiohoi o te Iwi

¹⁶ "Heoi, kaua koe e inoi mō tēnei iwi; kei ara hoki tētahi tangi, tētahi kupu wawao āu mō rātou, kaua hoki ahau e whakamārietia, nō te mea e kore ahau e rongo ki a koe.

¹⁷ Kāhore ianei koe i te kite i tā rātou e mea nei i ngā pā o Hūrā, i ngā ara anō o Hiruhārama?

¹⁸ Ko ngā tamariki kei te kohikohi wahie, ko ngā mātua kei te whakaū i te ahi, ko ngā wāhine kei te pokepoke i te parāoa hei hanga i ētahi keke, he mea ki te kuini o te rangi, riringi tonu iho i te ringihanga ki ngā atua kē, hei whakapātaritari i ahau.

¹⁹ He whakapātaritari rānei tā rātou ki ahau? e ai tā Ihowā. He teka ianei ki a rātou anō, ā, whakamā iho ō rātou mata?

²⁰ "Nā, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, ka ringihia tōku riri, tōku āritarita, ki runga ki tēnei wāhi, ki runga ki te tangata, ki te kararehe, ki te rākau o te māra, ki ngā hua o te oneone; ā, ka ngiha, e kore anō e tineia.

²¹ "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Īharaira: Ko ā koutou tahunga tinana tāpiritia iho ki runga ki ā koutou patunga tapu, kainga hoki he kikokiko.

²² Kāhore hoki āku kōrero ki ō koutou mātua, kāhore āku whakahau ki a rātou i te rā i kawea mai ai rātou e ahau i te whenua o Īhipa, mō ngā tahunga tinana, mō ngā patunga tapu.

²³ Engari ko te kupu tēnei i whakahaua e ahau ki a rātou; i ki ahau: Whakarongo ki tōku reo, ā, hei Atua ahau mō koutou, ko koutou hoki hei iwi māku, me haere anō koutou i runga i te ara katoa ka whakahaua nei e ahau ki a koutou, kia whiwhi ai ki te pai.

²⁴ Otiia, kīhai rātou i rongo, kīhai anō tahuri tō rātou taringa; nā, haere ana rātou i runga i ō rātou ake whakaaro, i ngā tikanga pakeke o ō rātou ngākau kino; ko tā rātou he anga ki muri, kīhai hoki i anga ki mua.

²⁵ Nō te rā i haere mai ai ō koutou mātua i te whenua o Ihipa tae mai ki tēnei rā tāku tononga atu i āku pononga katoa, i ngā poropiti, ki a koutou, maranga wawe ana ahau i tēnei rā, i tēnei rā, ungā ana rātou e ahau.

²⁶ Heoi, kīhai rātou i rongo ki ahau, kīhai anō i tahuri tō rātou taringa. Nā, whakapakeketia ana e rātou tō rātou kaki; kino iho tā rātou i tā ō rātou mātua.

²⁷ “Nā, māu e kōrero ēnei kupu katoa ki a rātou, e kore ia rātou e rongo ki a koe; karanga ki a rātou, e kore anō e utua tāu.

²⁸ Ā, me ki atu ki a rātou: Ko te iwi tēnei kīhai nei i rongo ki te reo o Ihowā, o tō rātou Atua, kīhai hoki i pai ki te ako. Kua kore te pono kua tapahia atu i tō rātou māngai.

²⁹ Waruhia ōu makawe, e Hiruhārama, makā atu; anga atu ki te tangi ki runga ki ngā wāhi tiketike; kua paopaongia nei hoki e Ihowā, kua whakarērea te whakatupuranga i riri ai ia.

³⁰ “He kino hoki te mahi a ngā tama a Hūrā ki tāku titiro, e ai tā Ihowā; whakatūria ake e rātou ā rātou mea whakariharia ki te whare kua huaina nei ki tōku ingoa, whakapokea iho e rātou.

³¹ Hangā ake e rātou ngā wāhi tiketike o Topete, o tērā i te raorao o te tama a Hinomo, hei tahunga mō ā rātou tama, mō ā rātou tamāhine ki te ahi – he mea kīhai nei i whakahaua e ahau, kīhai anō i puta ake i roto i tōku ngākau.

³² Mō reira, nā, kei te haere mai ngā rā, e ai tā Ihowā, e kore ai e kīia i muri, Ko Topete, Ko te Raorao o te Tama a Hinomo, rānei; engari Ko te Raorao i te Parekura. Ka tanu tāngata hoki rātou ki Topete, ā, kia kore rā anō he wāhi hei tanumanga.

³³ Ā, ka waiho ngā tinana o tēnei iwi hei kai mā ngā manu o te rangi, mā ngā kararehe o te whenua; kāhore hoki he kaiwhakawehi atu.

³⁴ Ka whakamutua anō e ahau i roto i ngā pā o Hūrā, i ngā ara anō o Hiruhārama, te reo koa, te reo hari, te reo o te tāne mārena hou, te reo o te wahine mārena hou; nō te mea ka ururuatia te whenua.

8

¹ “I taua wā, e ai tā Ihowā, ka whakaputaina mai ki waho ngā wheua o ngā kīngi o Hūrā, me ngā wheua o ōna rangatira, me ngā wheua o ngā tohunga, mā ngā wheua o ngā poropiti, me ngā wheua o ngā tāngata o Hiruhārama i roto i ō rātou tanumanga.

² Ā, ka tohatohaina e rātou ki mua i te rā, i te marama, i te mano katoa o te rangi, i a rātou i aroha ai, i mahi ai, i whai ai, i rapu ai, i koropiko ai. E kore e kohikohia, e kore e tanumia; ka waiho hei whakawairākau ki te mata o te oneone.

³ Ā, pai ake te mate i te ora ki tā ngā mōrehu katoa, ki tā ngā toenga o tēnei hapū kino e toe ki ngā wāhi katoa e peia atu ai rātou e ahau, e ai tā Ihowā o ngā mano.”

Te Hara me te Whiunga o te Iwi Katoa

⁴ “Mea atu anō ki a rātou, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā:

Ka hinga rānei, ā, kore ake e ara?

Ka tahuri atu rānei ia, ā, kore ake e tahuri mai?

⁵ He aha tēnei iwi o Hiruhārama i tahuri kē ai,

ā, mau tonu iho te tahuri kē?

E hopukia atu ana e rātou te tinihanga,

kāhore e pai ki te hoki mai.

⁶ I whakarongo ahau, i rongo anō,

kīhai i tika ā rātou kōrero.

Kīhai tētahi i ripenetā ki tōna kino,

kīhai i mea, “He aha tāku i mea ai?”

Anga ana te katoa ki tāna oma, ki tāna oma,

pērā ana me te hōiho e kōkiri atu ana ki te tatauranga.

⁷ Āe rā, ko te tāka i te rangi,

e mōhio ana ki ngā wā i whakaritea mōna,

ko te kūkupa anō, ko te karenī, me te warou,

mahara tonu rātou ki te wā e haere mai ai rātou;

ko tāku iwi ia, kāhore e mōhio

ki tā Ihowā i whakarite ai.

⁸ “He pēhea tā koutou e kī, “He hunga whakaaro nui tātou, kei a tātou te Ture a Ihowā”?

Nanā, he horihori te mahi
 a te pene horihori a ngā kaituhituhi.
⁹ Ko te hunga whakaaro nui, whakamā ana rātou,
 wehi noa iho rātou, hopukia iho.
 Nanā, kua paopao nei rātou ki te kupu a Ihowā,
 ā, he pēhea te whakaaro nui i roto i a rātou?
¹⁰ Mō reira ka hoatu e ahau ā rātou wāhine mā te tāngata kē,
 ā rātou māra ki ngā tāngata mōna te wāhi;
 ko rātou katoa, i te iti ki te rahi,
 kei te apo mea mā rātou;
 ko te poropiti, ko te tohunga,
 ko rātou katoa, kei te mahi teka.
¹¹ Kua rongoātia e rātou te pakaru o te tamāhine a tāku iwi,
 he mea panga noa iho,
 e mea ana, “Ka mau te rongo, ka mau te rongo,”
 i te mea kāhore he maunga rongo.
¹² I whakamā rānei rātou i tā rātou mahinga i te mea whakarihariha?
 Hore rawa ō rātou whakamā;
 kāhore hoki rātou i mōhio ki te numinumi.
 Mō reira ka hinga rātou i roto i te hunga e hinga ana;
 i te wā e whiua ai rātou, ka tūtuki ō rātou waewae,

e ai tā Ihowā.

¹³ “Ka mōti rawa rātou i ahau, e ai tā Ihowā,
 kāhore he karepe mō te wāina,
 kāhore he piki mō te piki;
 ka memenge anō te rau;
 ā, ko ngā mea i hoatu e ahau ki a rātou, ka pahemo atu.’

¹⁴ “He aha tātou i noho tonu ai?
 Huihui! Kia haere tātou ki ngā pā kaha,
 ki reira whakamoroki kau ai;
 kua kore hoki i a Ihowā, i tō tātou Atua he kupu mā tātou,
 whakainumia ana tātou e ia ki te wai kawa;
 nō te mea kua hara tātou ki a Ihowā.
¹⁵ Tatari noa ki te rongo mau; heoi kāhore he pai;
 ki te wā e ora ai ngā mate, nā, ko te raruraru.
¹⁶ I rangona ki Rāna te whengu o ōna hōiho;
 ngateri ana te whenua katoa
 i te reo o āna mea kaha e hāmama ana.
 Kua haere mai hoki rātou, pau ake i a rātou
 te whenua me ōna mea maha,
 te pā me ngā tāngata o roto.

¹⁷ “Nanā, ka ngarea atu e ahau he nākahi, he neke,
 e kore nei e whakawaia, ki a koutou;
 ā, ka ngau rātou i a koutou,”

e ai tā Ihowā.

Ka Tangi te Poropiti mō te Iwi

¹⁸ Auē, tē taea te whakamārie te pōuri i ahau,
 e ngohe nei te ngākau i roto i ahau.
¹⁹ Nanā, he reo tangi nō te tamāhine a tāku iwi,
 i ahu mai i te whenua tawhiti:
 “He teka ianei kei roto a Ihowā i Hiona?
 He teka ianei kei roto tōna kīngi i a ia?”

“He aha rātou i whakapātariari ai i ahau ki ā rātou whakapakoko,
 ki ngā horihori rerekē?”

²⁰ “Kua pahemo te kotinga,
 kua taka te raumati;

ko tātou, kāhore he whakaoranga mō tātou."

²¹ He mamae ki te tamāhine a tāku iwi i mamae ai ahau,
mangu iho ahau, mau pū ahau i te mīharo.

²² Kāhore ianei he hinu whakaora i Kireara?

Kāhore ianei ō reira rata?

He aha rā tē hoki mai ai te ora

ki te tamāhine a tāku iwi?

9

¹ Auē, me he wai tōku māhunga,
me he puna roimata ōku kanohi,

kia tangihia ai e ahau

ngā tūpāpaku o te tamāhine

a tāku iwi i te ao, i te pō!

² Auē, me he tihokahoka tōku,
he mea nā te tira haere i te koraha!

Kia whakarērea ai e ahau tāku iwi,

kia mawehe ai i roto i a rātou,

he hunga pūremu katoa nei hoki rātou,

he huihuinga nō te hunga tinihanga.

³ "Me te mea he kōpere nā rātou ō rātou arero
e whakapikoa ana hei kōrero teka;

kua tupu kaha ake rātou i runga i te whenua,
kāhore ia mō te pono;

engari e koni atu ana i te kino ki te kino,

kāhore hoki ō rātou mōhio ki ahau," e ai tā Ihowā.

⁴ "Kia tūpato i ō koutou hoa, e tēnei, e tēnei,

kaua e whakawhirinaki ki te tuakana, ki te teina.

Nō te mea he māminga rawa tā ngā tuākana, tā ngā tēina katoa;

kei runga anō i te ngautuarā te haere o ngā hoa katoa.

⁵ Ka tinihangaia e rātou tōna hoa, tōna hoa,

kāhore hoki he pono o te kōrero;

kua whakaakona e rātou ō rātou arero ki te kōrero teka;

ruha noa rātou i te mahinga i te hē.

⁶ Kei waenga tinihanga koe e noho ana;

nā te tinihanga rātou te pai ai ki te mōhio ki ahau,"

e ai tā Ihowā.

⁷ Heoi, ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:

"Nanā, ka whakarewa ahau i a rātou, ka whakamātau i a rātou;

me pēhea hoki ahau, ko te tamāhine nei ia a tāku iwi?

⁸ Ko te rite i tō rātou arero kei te kōpere whakamate;

he kōrero tinihanga tāna.

He kōrero pai tā te māngai o tētahi ki tōna hoa,

kei roto ia i tōna ngākau e whanga ana mōna.

⁹ E kore ianei ahau e whiui i a rātou mō ēnei mea? e ai tā Ihowā;

e kore ianei tōku wairua

e rapu utu i te iwi pēnei?"

¹⁰ He whakaaro ki ngā maunga i ara ai tāku tangi,

tāku auē, he whakaaro ki ngā puninga o te koraha tāku uhunga;

nō te mea kua wera, kāhore tētahi tangata e tika nā reira,

kāhore e rangona te reo o ngā kararehe;

ko ngā manu o te rangi, ko ngā kararehe,

pūtere atu ana, kua riro.

¹¹ "Ka meinga hoki e ahau a Hiruhārama hei pūranga,

hei nohoanga kurī mohoa,

ka meinga anō e ahau ngā pā o Hūrā kia ururuatia,

tē ai he tangata."

¹² Ko wai te tangata whakaaro nui e mātau ana ki tēnei? I kōrerotia anō ki a wai e te māngai o Ihowā, māna e whakaatu? He aha rā te whenua i whakangaromia ai, i wera ai, ānō ko te koraha, kāhore he tangata e tika ana i reira?

¹³ Anō rā ko Ihowā: "Mō rātou i whakarere i tāku ture i hoatu e ahau ki tō rātou aroaro, ā, kīhai i whakarongo ki tōku reo, kīhai i haere i taua ara.

¹⁴ Nā, haere ana rātou i ngā tikanga mārō o ō rātou ngākau; kei te whai i ngā Paarimi i whakaakona nei e ō rātou mātua ki a rātou."

¹⁵ Heoi, ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Īharaira: "Tēnei ahau te whāngai nei i a rātou, i tēnei iwi, ki te taru kawa, te whakainu nei i a rātou ki te wai kawa.

¹⁶ Ka whakamararatia anō rātou e ahau ki roto ki ngā iwi kīhai nei i mōhioia e rātou, e ō rātou mātua; ka ungā anō e ahau te hoari hei whai i a rātou ā poto noa rātou i ahau."

Ka Karanga atu te Iwi o Hiruhārama kia Āwhinatia

¹⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:

"Whakaaroa e koutou, karangatia hoki ngā wāhine tangi kia haere mai; ungā tāngata ki ngā wāhine whakaaro nui kia haere mai.

¹⁸ Kia hohoro anō te ara o tā rātou tangi mō tātou, kia tāre ai ngā roimata o ō tātou kanohi, kia maringi iho ai ngā wai o ō tātou kamo.

¹⁹ Nō te mea e rangona ana te reo tangi i Hiona:

'Anō tō tātou pāhuatanga!
Nui atu tō tātou whakamā,

nō te mea kua mahue i a tātou te whenua,

nō te mea kua turakina mai e rātou ō tātou nohoanga.'

²⁰ Whakarongo rāia, e ngā wāhine, ki te kupu a Ihowā, kia riro anō i ō koutou taringa te kupu a tōna māngai. Whakaakona ā koutou tamāhine ki te tangi, ngā hoa hoki o tēnei, o tēnei, ki te uhunga.

²¹ Nō te mea kua tae ake te mate ki roto ki ō tātou matapihi, kua tomo ki ō tātou whare kingi, hautope atu ai i ngā kōhungahunga i waho, i ngā taitamariki anō hoki i ngā huanui.

²² Kōrero! "Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Tērā ngā tinana o ngā tāngata e hinga anō he whakawairākau ki te mata o te mārā, anō he kutanga wīti i muri i te kaitapahi, ā, kāhore he kaikohi.' "

²³ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
"Kaua te tangata whakaaro nui e whakamanamana ki tōna whakaaro nui, kaua hoki te mārohirohi e whakamanamana ki tōna mārohirohi; kaua te tangata taonga e whakamanamana ki ōna taonga;
²⁴ engari, ko tēnei hei whakamanamananga mā te tangata whakamanamana, arā kua whai whakaaro ia, kua mōhio ki ahau, ko Ihowā ahau, ko te kaimahi o te mahi tohu, o te whakawā, o te tika i runga i te whenua; ko āku hoki ēnei e whakaahuareka ai,"

e ai tā Ihowā.

²⁵ "Nanā, kei te haere mai ngā rā," e ai tā Ihowā, "e whiua ai e ahau te hunga katoa i kotia i roto i tō rātou kotingakore:

²⁶ ko Īhipa, ko Hūrā, ko Ēroma, ko ngā tama a Āmona, ko Moapa, ko te hunga katoa e noho ana i te koraha, e whakaihoa nei ngā tapa o ō rātou makawe. He mea kokotikore hoki ngā iwi katoa; ko te whare katoa anō o Īharaira, he mea kokotikore te ngākau."

10

Nā ngā Whakapakoko te Turaki ki runga i Īharaira

¹ Whakarongo ki te kupu kua kōrerotia nei e Ihowā ki a koutou, e te whare o Īharaira;

² ko te kupu tēnei a Ihowā:

"Kaua e ākona te ara o ngā tauīwi,

kaua anō e wehi i ngā tohu o te rangi;

e wehi ana hoki ngā tauīwi i aua mea.

³ He mea teka noa hoki ngā tikanga a ngā iwi:

e tapahia ana hoki e tētahi he rākau i roto i te ngahere,

he mahi nā ngā ringa o te kaimahi, ki te titaha.

⁴ Kei te whakapaipai i taua mea ki te hiriwa, ki te kōura,

whakamau rawa ki ngā titi, ki ngā hama,

tē taea te whakakorikori.

⁵ He rite aua mea ki te nīkau, i āta mahia,

kāhore ia he kupu;

me amo,

he kore nō rātou e haere.

Kaua e wehi i a rātou,

nō te mea e kore e taea e rātou te kino,

kāhore hoki e āhei i a rātou te mea i te pai."

⁶ Kāhore rawa he rite mōu, e Ihowā;

he nui koe, he nui anō tōu ingoa i runga i te kaha.

⁷ Ko wai e kore e wehi i a koe, e te Kīngi o ngā iwi?

He tika hoki tēnā ki a koe.

Nō te mea i roto i ngā tāngata whakaaro nui katoa o ngā iwi,

i roto i ō rātou kīngitanga katoa,

kāhore he rite mōu.

⁸ Huihuia rātou, he pōauau rawa, he wairangi;

ko tā ngā whakapakoko e whakaako ai,

he rākau tonu ia!

⁹ E maua mai ana he hiriwa pāharahara i Tarahihi,

he kōura i Upata.

He mahi nā te kaimahi nā ngā ringa anō o te kaiwhakarewa kōura:

he purū, he pāpura ō rātou kākahu;

he mea mahi katoa nā te hunga tohunga.

¹⁰ Ko Ihowā ia te Atua pono;

ko ia te Atua ora, he kīngi pūmau tonu.

Ka riri ia, ka wiri te whenua,

e kore anō ngā iwi e kaha ake ina āritarita ia.

¹¹ "Kia pēnei tā koutou kī atu ki a rātou: 'Ko ngā atua kīhai nei i hanga i te rangi, i te whenua, ka ngaro i runga i te whenua, i raro atu anō hoki i ngā rangi.' "

¹² Nāna i hanga te whenua, nā tōna kaha hoki;

ko te ao he mea whakapūmau nā ōna whakaaro nui;

ko ngā rangi he mea hora nā tōna mātauranga.

¹³ Ka puaki tōna reo, he haruru wai kei ngā rangi,

e meinga ana e ia ngā kohu kia pupū ake i ngā pito o te whenua.

E hangā ana e ia ngā uira mō te ua,

e whakaputaina mai ana te hau i roto i ōna whare taonga.

¹⁴ Pōauau kau ngā tāngata katoa, ā, kāhore he mōhio;

ko ngā kaiwhakarewa kōura katoa whakamā iho i te whakapakoko.

He mea teka hoki tāna i whakarewa ai,

kāhore hoki he wairua i roto.

¹⁵ He horihori kau rātou, he mahi pōhēhē;

i te wā e pā ai ia ki a rātou ka ngaro.

¹⁶ Kāhore e rite ki ērā te wāhi i a Hākopa;

ko ia hoki te kaiwhakaahua o ngā mea katoa;

ko Ihairaira hoki te iwi o tōna kāinga tupu,

ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa.

Te Manenetanga e Haere mai nei

¹⁷ Kohikohia āu mea i te whenua,

e koe e noho nā i te pā e whakapaea ana.

¹⁸ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā:

“Tēnei ahau te piupiu atu nei i ngā tāngata o te whenua
i tēnei wā,
te whakatupu kino nei hoki i a rātou,
kia kitea ai e rātou.”

¹⁹ Auē te mate i ahau,
mamae rawa tōku marūtanga.

Otiia, kua mea nei ahau, “He pono nōku tēnei mate,
me whakamanawanui.”

²⁰ Kua pāhuatia tōku tēneti,
ko āku aho motumotu katoa.

Kua riro atu āku tamariki i tōku taha, kua kore;
kāhore ake he tangata hei whakamārō i tōku tēneti,
hei whakaara i ōku kākahu ārai.

²¹ Kua pōauau nei hoki ngā hēpara;
kīhai a Ihowā i rapua e rātou;
nā reira i kore ai e tika tā rātou,
ka marara hoki ā rātou kāhui katoa.

²² Nanā, te haere mai nei te reo o ngā kōrero,
nui atu te whakaohoohe nō te whenua ki te raki,
hei mea i ngā pā o Hūrā hei ururua, hei nohoanga,
mō ngā kīrehe mohoa.

²³ E mōhio ana anō ahau, e Ihowā, kāhore o te tangata ara i a ia ake anō;
kāhore hoki i te tangata e hāereere nei māna
e whakatikatika ōna hikoinga.

²⁴ Pākia ahau, e Ihowā, me te whakariterite anō ia;
kauaka ina riri koe, kei kāhore ahau i a koe.

²⁵ Ringihia atu tōu riri ki ngā tauwiwi kāhore nei e mātau ki a koe,
ki ngā hapū kāhore nei e karanga ki tōu ingoa.

Kua pau hoki a Hākopa i a rātou,
āe rā, pau rawa, mōti rawa,
ko tōna nohoanga hoki whakauruatiā ana e rātou.

11

Kua Whati i a Ihairaira me Hūrā te Kawenata

¹ Ko te kupu i pā mai ki a Heremaia he mea nā Ihowā, i ki ia:

² “Whakarongo koutou ki ngā kupu o tēnei kawenata, kōrero hoki ki ngā tāngata o Hūrā
rātou ko te hunga e noho ana i Hiruhārama.

³ Mea atu ki a rātou, Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: ‘Ka kangā te tangata
e kore e whakarongo ki ngā kupu o tēnei kawenata,

⁴ i whakahaua nei e ahau ki ō koutou mātua i te rā i kawea mai ai rātou e ahau i te
whenua o Ihipa, i roto i te oumu rino.’ I ahau i ki rā, ‘Whakarongo ki tōku reo, mahia hoki
aia mea; kia rite ki ngā mea katoa i whakahaua e ahau ki a koutou; ā, ka waiho koutou
hei iwi māku, ko ahau hoki hei Atua mō koutou.

⁵ Kia whakamanā ai e ahau te oati i oatitia e ahau ki ō koutou mātua, kia hoatu ki a
rātou he whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi,’ pēnei me tēnei rā.”

Kātahi ka whakahoki ahau, ka mea, “Koia anō tēnā, e Ihowā.”

⁶ Nā, ka ki mai a Ihowā ki ahau, “Karangatia ēnei kupu katoa ki ngā pā o Hūrā, ki ngā
ara anō o Hiruhārama, mea atu: ‘Whakarongo ki ngā kupu o tēnei kawenata, mahia hoki.

⁷ I tino whakatūpato hoki ahau i ō koutou mātua i te rā i kawea mai ai rātou e ahau i te
whenua o Ihipa, ā taea noatia tēnei rā, maranga wawe ana ahau, whakatūpato ana; mea
ana, Whakarongo ki tōku reo.

⁸ Heoi, kīhai rātou i rongo, kīhai i tahuri ō rātou taringa; otiia haere ana rātou, ia tangata,
ia tangata, i runga i ngā tikanga pakeke a tōna ngākau kino. Mō reira, ka tākina e ahau ki
a rātou ngā kupu katoa o tēnei kawenata i whakahaua nei e ahau kia mahia, ā, kīhai nei
i mahia e rātou.”

⁹ I mea anō a Ihowā ki ahau, “Kua kitea te hē e whakatakotoria ana e ngā tāngata o Hūrā, e te hunga e noho ana i Hiruhārāma.

¹⁰ Kua hokia e rātou ngā hē o ō rātou mātua ō mua, kihai nei i pai ki te whakarongo ki āku kupu, haere ana rātou ki te whai i ngā atua kē, mahi ana ki a rātou. Kua whakatakā e te whare o Iharaia rātou ko te whare o Hūrā tāku kawenata i whakaritea e ahau ki ō rātou mātua.

¹¹ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Tēnei te tākina nei e ahau ki a rātou, he hē; e kore anō rātou e mawhiti; ka karanga anō rātou ki ahau, otiia e kore ahau e rongo ki a rātou.

¹² Ā, ka haere ngā pā o Hūrā me ngā tāngata o Hiruhārāma, ka karanga ki ngā atua e tahu whakakakara nei rātou ki a rātou; hore rawa ia ā rātou whakaora mō rātou i te wā e raru ai.

¹³ I rite hoki ōu atua, e Hūrā, ki ōu pā te maha; me ngā āta i hangā e koutou mā taua mea whakamā, rite tonu ki ngā ara o Hiruhārāma te maha, arā ngā āta tahu whakakakara ki a Paara.’

¹⁴ “Heoi, kaua e īnoi mō tēnei iwi; kei ara hoki tētahi tangi, tētahi kupu wawao mō rātou; nō te mea e kore ahau e rongo i te wā e karanga ai rātou ki ahau, ina raru rātou.

¹⁵ Ko te aha mā tāku wahine aroha i roto i tōku whare,

kua mahi hē nei hoki ia, he tini ngā hoa,

ā, kua kore te kikokiko tapu i a koe?

I tāu mahinga i te kino,

nā, kei te whakamanamana koe.”

¹⁶ I huaina e Ihowā tōu ingoa,

ko te ōriwa matomato, ātaahua, hua papai.

Nui atu te reo ngangau i tahuna ai e ia te ahi mōna,

kua whatiwhatiā ōna manga.

¹⁷ Kua kōrerotia nei hoki e Ihowā o ngā mano, e tōu kaiwhakatō, he hē mōu, hei utu mō te kino o te whare o Iharaia rāua ko te whare o Hūrā, i mahia nei e rātou hei hē mō rātou, hei whakapātari i ahau, i a rātou ka tahu whakakakara nei ki a Paara.

He Whakangārahu ki a Heremaia

¹⁸ I meinga anō ahau e Ihowā kia mōhio ki taua mea, ā, mōhio ana ahau; i whakakitea mai anō e koe ki ahau ā rātou mahi.

¹⁹ Ko ahau ia i rite ki te reme, e ārahina ana kia patua; kihai i mōhio, e hanga whakaaro ana rātou mōku, e mea ana,

“Kia kore i a tātou te rākau me ōna hua,

kia tapahia atu ia i runga i te whenua o te hunga ora,

kia kore ai he maharatanga ki tōna ingoa.”

²⁰ Tēnā, e Ihowā o ngā mano,

kei runga nei hoki i te tika tāu whakawā,

e whakamātau ana koe i ngā whatumanawa,

i te ngākau, kia kite ahau i tāu rapunga utu i a rātou.

Kua whakakitea atu nei hoki e ahau

tāku totohe ki a koe.

²¹ “Heoi, ko te kupu tēnei a Ihowā mō ngā tāngata o Anatoto e whai nei kia whakamatea koe, e mea nei, ‘Kaua e poropiti i runga i te ingoa o Ihowā, kei mate koe i tō mātou ringa’

—

²² mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: ‘Tēnei ahau te whiu nei i a rātou; ka mate ngā taitamariki i te hoari; ko ā rātou tama, ko ā rātou tamāhine, ka mate i te hemokai.

²³ E kore rātou e whai mōrehu; nō te mea ka kawea e ahau he kino ki ngā tāngata o Anatoto, arā ko te tau e whiua ai rātou.’ ”

12

Ka Uiuia e Heremaia a Ihowā

¹ Tika tonu koe, e Ihowā,

ina totohe ahau ki a koe;

otiia, kia kōrerotia e ahau ki a koe ngā whakaritenga.

He aha i whai pai ai te ara o te hunga kino?

He aha i noho hūmārie ai te hunga katoa

he nui rawa nei tō rātou tinihanga?

² Whakatōkia ana rātou e koe, āe rā kua whai pakiaka rātou;

kei te tupu ake, āe rā kua whai hua;

i ō rātou māngai e tata ana koe;

i ō rātou whatumanawa ia kei tawhiti koe.

³ Otiia e mōhio ana koe ki ahau, e Ihowā,
kua kite koe i ahau, e whakamātautau ana hoki koe i tōku ngākau ki a koe.
Tōia mai rātou ānō he hipi e patua ana,
motuhia atu rātou mō te rā o te parekura.

⁴ Kia pēhea te roa o te whenua ka tangi nei,
o te otaota o ngā māra katoa ka maroke nei?
Hei mea mō te kino o ōna tāngata,
kua pau ōna kararehe me ngā manu;
nō te mea i kī rātou,
“E kore ia e kite i tō tātou mutunga iho.”

Ka Whakautu a Ihowā ki a Heremaia

⁵ “Nā, mehemea i rere koe i roto i te hunga haere i raro,
ā, ka ngenge i a rātou,
ka pēhea rā tāu whakataetae ki ngā hōiho?

Nā, ahakoa ū tōu noho i te whenua rangatira,
ka pēhea rā koe i te whakapehapeha o Horano?

⁶ Ko ōu tuākana nei hoki, ko ōu tēina, me te whare o tōu pāpā,
kei te tinihanga ki a koe,
ko rātou anō kei te karanga nui i muri i a koe.
Kaua e whakapono ki tā rātou,
ina kōrero pai ki a koe.

⁷ “Kua mahue i ahau tōku whare,
whakarērea ake tōku kāinga pūmau;
tukua ana e ahau te wahine i arohaina
e tōku wairua ki te ringa o ōna hoariri.

⁸ Ko tōku kāinga tupu,
tōna rite ki ahau kei te raiona i roto i te ngahere.
Hāmama ana ia ki ahau;
nā reira kino iho ahau ki a ia.

⁹ Ko tōku kāinga tupu, ki ahau
he rite ki te manu kōtingotingo;
hei hoariri mōna ngā manu i tētahi taha, i tētahi taha.
Haere mai koutou, huihuia mai ngā kīrehe katoa o te pārae,
mauria mai ki te horo kai.

¹⁰ Mōtī ake tāku māra wāina i ngā hēpara tokomaha,
kua takatakahia e rātou tōku wāhi,
kua meinga hoki e rātou tāku wāhi
i matenui ai hei koraha, ururua rawa.

¹¹ Kua meinga e rātou hei ururua,
ā, i a ia e ururua nei, tangi ana ia ki ahau.

Kua ururua katoa te whenua,
nō te mea kāhore he tangata e mahara ake ana tōna ngākau.

¹² Kua tae ngā kaipāhua
ki ngā wāhi tiketike katoa o te koraha;
ka kai hoki te hoari a Ihowā
i tētahi pito o te whenua ā tae noa ki tētahi pito o te whenua;
ki ngā kikokiko katoa kāhore he maunga rongo.

¹³ He witi tā rātou i rui ai, he tātarāmoa tā rātou i kokoti ai;
kua whakamamae rātou i a rātou, ā, kāhore he pai ki a rātou.
Ka whakamā anō koutou ki ā koutou hua
i te riri o Ihowā ka mura nei.”

¹⁴ Ko te kupu tēnei a Ihowā: “Mō ōku hoa tata katoa e kino nei, kua pā nei ki te wāhi
tupu i hoatu e ahau mō tāku iwi, mō Iharaira: Tēnei ahau te huhuti atu nei i a rātou i runga
i tō rātou whenua, ka hūtia atu anō e ahau te whare o Hūrā i waenganui i a rātou.

¹⁵ Ā tēnei ake, kua mutu tāku huhuti atu i a rātou, ka hoki ahau, ka aroha ki a rātou, ka
whakahoki anō i a rātou ki tōna wāhi, ki tōna wāhi, ki tōna whenua, ki tōna whenua.

¹⁶ Ā tēnei ake, ki te ako mārie rātou ki ngā ara o tāku iwi, ā, ka oatitia tōku ingoa, arā, 'E ora ana a Ihowā,' ki te pērā rātou me rātou i whakaako rā i tāku iwi kia oatitia a Paara; kātahi ka hanga rātou ki waenganui i tāku iwi.

¹⁷ Tēnā ko tēnei, e kore rātou e rongu, kātahi taua iwi ka hūtia rawatia atu e ahau, ka whakangaromia," e ai tā Ihowā.

13

Te Whītiki Rinena

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā ki ahau: "Tikina, hokona he whītiki rinena mōu, ka whītiki ai ki tōu hope; kaua hoki e tukua ki te wai."

² Heoi, kua hokona e ahau tētahi whītiki, ko tā Ihowā i kī ai, whītikiria iho e ahau ki tōku hope.

³ Nā, ko te rua o ngā putanga mai o te kupu a Ihowā ki ahau; i mea ia:

⁴ "E mau ki te whītiki i hokona e koe, ki tērā i tōu hope, ka whakatika, ka haere ki Uparati, ka huna ki tētahi rua i te kāmaka."

⁵ Heoi, haere ana ahau, huna ana i taua mea ki Uparati, pērā tonu me tā Ihowā i whakahau ai ki ahau.

⁶ Ā, ka maha ngā rā, ka kī mai a Ihowā ki ahau, "Whakatika, haere ki Uparati, tikina i reira te whītiki i whakahau ai ahau ki a koe kia huna ki reira."

⁷ Kātahi ka haere ahau ki Uparati, kei te kerī, tangohia mai ana e ahau te whītiki i te wāhi i hunā ai e ahau. Nā, kua kino te whītiki, kīhai i pai mō tētahi mea.

⁸ Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

⁹ "Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Ka pēnā anō tāku whakakino i te whakapehapeha o Hūrā, i te whakapehapeha nui o Hiruhārama."

¹⁰ Ko tēnei iwi kino e kore nei e pai ki te whakarongo ki āku kupu, e haere ana i runga i ngā tikanga pakeke o ō rātou ngākau, e whai ana i ngā atua kē, e mahi ana, e koropiko ana ki a rātou, ka rite rātou ki tēnei whītiki e kore nei e pai mō tētahi mea.

¹¹ He pēnei i te whītiki e piri nei ki te hope o te tangata, pēnā tonu tāku meatanga i te whare katoa o Ihairaira, i te whare katoa o Hūrā, kia piri ki ahau,' e ai tā Ihowā, 'kia waiho ai rātou hei iwi māku, hei ingoa, hei whakamoemiti, hei korōria; heoi kīhai rātou i rongu.'

Te Tohu o ngā Pounamu Wāina

¹² "Nā, me kōrero tēnei kupu ki a rātou: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: Ka whakakīia katoatia ngā pounamu ki te wāina.' Ā, e mea anō rātou ki a koe, 'Kīhai ianei mātou i tino mōhio ka whakakīia katoatia ngā pounamu ki te wāina?'"

¹³ Ko reira koe mea ai ki a rātou: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Tēnei ahau te whakakī nei i ngā tāngata katoa o tēnei whenua, arā i ngā kingi e noho ana i runga i te torōna o Rāwiri, rātou ko ngā tohunga, ko ngā poropiti, ko ngā tāngata katoa anō o Hiruhārama ki te haurangi.

¹⁴ Ka ākina atu anō rātou e ahau tētahi ki tētahi, ngā mātua ngātahi anō ko ngā tamariki, e ai tā Ihowā. E kore e tohungia e ahau, e kore e manawapātia, e kore e arohaina, kia kore ai rātou e ngaro i ahau.' "

Ka Whakawehia te Iwi ki te Whakamanene

¹⁵ Whakarongo, tahuri mai ngā taringa;

kaua e whakapehapeha;

nā Ihowā hoki te kupu.

¹⁶ Whakakorōriatia tō koutou Atua, a Ihowā,

i te mea kīanō ia i whakapōuri noa,

i te mea kīanō ō koutou waewae

i tūtuki i runga i ngā maunga pōuri,

i te mea hoki e tatari ana koutou ki te mārama;

nā, kua puta kē i a ia ko te ātārangi o te mate,

kua meinga kia pōuri kerekere.

¹⁷ Tēnā ki te kore koutou e rongu,

ka tangi tōku wairua i ngā wāhi ngaro

ki tō koutou whakapehapeha;

nui atu anō te tangi o tōku kanohi,

tārere iho anō ngā roimata;

nō te mea ka whakaraua te kāhui a Ihowā.

- ¹⁸ Mea atu ki te kīngi rāua ko te kuīni,
 “Whakaititia kōrua, e noho;
 nō te mea ka riro iho ō kōrua whakapaipai māhunga,
 te karauna o tō kōrua korōria.”
- ¹⁹ Ka tūtakina ngā pā o te tonga,
 kāhore he kaiwhakatuwhera.
 Ka whakaraua katoatia a Hūrā,
 poto rawa ki te whakarau.
- ²⁰ E ara ō koutou kanohi,
 tirohia te hunga e haere mai ana i te raki.
 Kei hea te kāhui i hoatu ki a koe,
 tāu kāhui ātaahua nā?
- ²¹ Ka pēhea tāu kupu ina whakanohoia e ia
 ōu hoa ki runga ake i a koe hei māhunga,
 nāu nā hoki rātou i ako hei rangatira, hei ariki mōu?
 E kore ianei koe e mau pū i te mamae,
 ānō he wahine e whakawhānau ana?
- ²² Nā, ki te mea koe i roto i tōu ngākau,
 “He aha ēnei mea i pā ai ki ahau?”
 Nā te nui o tōu kino i hurahia ai te remu o tōu,
 i whakaturia kinotia ai ōu rekereke.
- ²³ E taea rānei e te Etiopiana te whakaputa kē tōna kiri,
 e te reparo rānei tōna kōtingotingo?
 Me kore noa e taea te mahi pai
 e koutou kua taunga nei ki te mahi kino.

- ²⁴ “Ka tītaritaria anō rātou e ahau,
 anō he pāpapa e rere ana i runga i te hau o te koraha.
- ²⁵ Ko te rota tēnā māu,
 ko te wāhi i rūritia atu e ahau mōu,”

e ai tā Ihowā;

- “mōu i wareware ki ahau,
 i whakawhirinaki ki te teka.
- ²⁶ Ka hurahia hoki e ahau ngā remu o tōu ki runga ki tōu kanohi,
 ā, ka kitea tōu mea e whakamā ai koe.
- ²⁷ Kua kite ahau i ōu whakarihariha,
 i ōu pūremutanga, tāu tangi ā-hōiho, te weriweri o tōu moepuku,
 i runga i ngā pukepuke i te pārae.
 Auē te mate mōu, e Hiruhārama!
 E kore nei koe e meinga kia mā;
 āhea rawa rā anō?”

14

Te Tauraki Nui Rawa

- ¹ Ko te kupu a Ihowā i puta mai ki a Heremaia, he mea mō te tauraki:
- ² “Kei te tangi a Hūrā,
 ngehe kau ōna kūwaha;
 kua noho ki te whenua he mangu ōna kākahu,
 kua kake te auē o Hiruhārama ki runga.
- ³ Nā, ka unga ō rātou ariki i ā rātou tamariki ririki ki ngā awa;
 ka tae rātou ki ngā poka,
 kāhore e kite wai;
 ka hoki me ā rātou oko, tahanga kau.
 Ka whakamā rātou, ka numinumi,
 ka hīpoki i ō rātou māhunga.
- ⁴ I te ngātata o te oneone,
 kāhore anō nei hoki he ua ki runga ki te whenua,
 ka whakamā ngā kaiparau
 ka hīpoki i ō rātou māhunga.
- ⁵ Āe rā, ko te hāta anō,

whānau ana ia i waenga pārae,
ā, whakarērea ake e ia tāna kūao,
nō te mea kāhore he tarutaru.

⁶ Nā, ka tū ngā kāihe mohaoa i runga i ngā wāhi tiketike,
ka kihakiha ānō he kīrehe mohaoa;
matawaia ana ō rātou kanohi,
kāhore hoki he otaota."

⁷ Ahakoa whakaatu noa ō mātou kino i tō mātou hē,
e mahi koe, e Ihowā, kia mahara hoki ki tōu ingoa;
kua tini nei hoki ō mātou tauritanga kētanga,
kua hara mātou ki a koe.

⁸ E koe, e te tūmanako a Iharaia,
e tōna kaiwhakaora i te wā o te raru,
he aha koe i noho ai i te whenua ānō he manene,
i rite ai ki te tangata haere e peka ana ki tētahi moenga mōna i te pō?

⁹ He aha koe i rite ai ki te tangata e ketekete kau ana,
ki te mārohirohi e kore nei e kaha ki te whakaora?

Kei waenganui anō ia koe i a mātou, e Ihowā,
kua huaina tōu ingoa mō mātou;
kaua hoki mātou e whakarērea.

¹⁰ Ko te kupu tēnei a Ihowā ki tēnei iwi:
"He pēnā tonu tō rātou matenui ki te taihaere,
kīhai i kaiponuhia ō rātou waewae;
nō reira kāhore a Ihowā e manako ki a rātou;
ka mahara ia āiane ki ō rātou hē,
ā, ka whiū i ō rātou hara."

¹¹ Ā, ka mea a Ihowā ki ahau, "Kaua e inoi mō tēnei iwi ki te pai mō rātou.

¹² Ka nohopuku rātou, e kore ahau e rongu ki tā rātou karanga; ka whakaekea e rātou te tahunga tinana me te whakahere, e kore ahau e manako ki a rātou; engari ka poto rātou i ahau, i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā."

Te Ātetetanga o ngā Poropiti Tekā

¹³ Anō rā ko ahau, "Auē, e te Ariki, e Ihowā! Nanā, ko ngā poropiti te mea nei ki a rātou, 'E kore koutou e kite i te hoari, e kore anō te hemokai e pā ki a koutou; engari māku e mea kia tūturu rawa te mau o te rongu ki a koutou i tēnei wāhi.' "

¹⁴ Anō rā ko Ihowā ki ahau: "Kei te poropiti teka ngā poropiti i runga i tōku ingoa; kīhai rātou i ungā e ahau, kīhai rātou i whakahaua e ahau, kīhai hoki ahau i kōrero ki a rātou. He kitenga teka tā rātou e poropiti nā ki a koutou he whakaaro ki ngā tohu, he mea horihori, he mea tinihanga nā ō rātou ngākau.

¹⁵ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā mō ngā poropiti e poropiti nei i runga i tōku ingoa, he hunga kīhai i ungā, e ahau, i a rātou e mea nei, 'E kore te hoari, te hemokai rānei e pā ki tēnei whenua.' Ka poto ēnā poropiti i te hoari, i te hemokai.

¹⁶ Nā, ko te iwi ki a ia nei tā rātou poropititanga, ka ākiritia ki ngā ara o Hiruhārama i te ngaunga a te hemokai, a te hoari; kāhore hoki he tangata hei tanu i a rātou, i a rātou, i ā rātou wāhine, i ā rātou tama, i ā rātou tamāhine. Nō te mea ka ringihia e ahau tō rātou kino ki runga ki a rātou.

¹⁷ "Nā, me kōrero e koe tēnei kupu ki a rātou:
'Kia hīrere iho te roimata o ōku kanohi
i te pō, i te ao, kaua hoki e mutu,
nō te mea he nui te pakaru i pakaru ai te tamāhine a tāku iwi,
mamae rawa te patunga.

¹⁸ Ki te haere ahau ki te pārae,
nanā, ko ngā tūpāpaku a te hoari!
Ki te tomo ahau ki te pā,
nanā, ko te hunga e mate ana i te hemokai!
Ko te poropiti hoki rāua tahi ko te tohunga
kei te hāereere noa iho i te whenua, ā, kāhore e mōhio.' "

Ka Tohe te Iwi ki a Ihowā

¹⁹ Kua paopao rawa rānei koe ki a Hūrā?

Kua whakarihariha rānei tōu wairua ki Hiona?
 He aha koe i patu ai i a mātou,
 tē ai he māhunga mō ō mātou mate?
 I tatari mātou ki te rongo mau, heoi kāhore he pai;
 ki te wā e mahu ai, nā, ko te raruraru.
²⁰ Tēnei mātou, e Ihowā, te whāki nei i tō mātou kino,
 i te hē o ō mātou mātua,
 kua hara hoki mātou ki a koe.
²¹ Kaua e whakarihariha ki a mātou, whakaaro ki tōu ingoa;
 kaua e whakaititia te torōna o tōu korōria;
 kia mahara, kaua e whakatakā tāu kawenata ki a mātou.
²² Kei roto rānei i ngā mea horihori a ngā tauīwi tētahi hei mea kia ua?
 Mā ngā rangi rānei e hōmai ngā ua nehu?
 He teka ianei ko koe ia, e Ihowā, e tō mātou Atua?
 Nā reira mātou ka tatari ki a koe,
 nāu hoki i hanga ēnei mea katoa.

15

Ka Heipū tonu te Whiunga

¹ Nā, ka mea a Ihowā ki ahau: “Ahakoa i tū a Mohi rāua ko Hamuera ki tōku aroaro, e kore ahau e whai ngākau ki tēnei iwi. Makā atu rātou i tōku aroaro, kia haere atu rātou.
² Nā, ki te mea rātou ki a koe, ‘Me haere mātou ki hea?’ kātahi koe ka mea ki a rātou, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 Ko ngā mea mō te mate, ki te mate,
 ā, ko ngā mea mā te hoari, ki te hoari;
 ko ngā mea hoki mō te hemokai, ki te hemokai;
 ā, ko ngā mea mō te whakarau, ki te whakarau.’
³ “E whā hoki ngā tū mea e whakaritea e ahau mō rātou,” e ai tā Ihowā, “ko te hoari hei whakamate, ko ngā kūrī hei haehae, ā, ko ngā manu o te rangi, ko ngā kararehe hoki o te whenua hei kai, hei whakamōti.
⁴ Ka tukua hoki rātou e ahau kia poipoia haeretia i waenga i ngā kingitanga katoa o te whenua, mō tā Mānahi tama a Hetekia kingi o Hūrā, mō tāna i mea ai ki Hiruhārama.
⁵ Ko wai oti e tohu i a koe, e Hiruhārama,
 ko wai rānei e tangi ki a koe?
 Ko wai e peka atu ki te ui,
 kei te ora rānei koe?
⁶ Kua whakarērea ahau e koe,” e ai tā Ihowā,
 “kua hoki whakamuri koe.
 Koia i totoro atu ai tōku ringa ki a koe, i whakamōtūtia ai koe;
 kua hōhā ahau ki te rīpeneta.
⁷ Kua pōwhiriwhiritia rātou e ahau ki te mea pōwhiriwhiri
 i ngā kūwaha o te whenua;
 kua whakapania rātou e ahau i te tamariki,
 kua ngaro i ahau tāku iwi;
 kāhore rātou i tahuri mai i ō rātou ara.
⁸ Ko ā rātou pouaru i tōku aroaro kua tokomaha atu
 i te onepū o ngā moana;
 kua kawea e ahau ki a rātou, hei hoariri mō te whaea o ngā taitama,
 he kaipāhua i te poutūmārōtanga;
 kua meinga e ahau kia pā whakarere
 ki a ia te pāwera me te tūmatatenga.
⁹ Ngohe kau te wahine ka tokowhitu nei āna tamariki;
 kua hemo tōna wairua;
 kua rere tōna rā i te mea ko te awatea nei anō;
 kua whakamā hoki ia, kua numinumi kau.
 Ka tukua atu hoki e ahau ō rātou mōrehu ki te hoari
 i te aroaro o ō rātou hoariri,”

e ai tā Ihowā.

Ka Amuamu anō a Heremaia, ā, ka Whakaahurua

¹⁰ Auē, tōku mate, e tōku whaea, i whānau mai ahau
 i roto i a koe he tangata totohe,

he tangata ngangare ki te whenua katoa!
 Kīhai ahau i whakatārewa atu i te moni whakatupu,
 kīhai anō te moni whakatupu i whakatārewaina mai ki ahau;
 otiia kei te kanga rātou katoa ki ahau.

¹¹ I mea a Ihowā:

"He pono ka whakakahangia koe e ahau mō te pai;
 he pono ka meinga e ahau te hoariri kia īnoi ki a koe
 i te wā o te hē, i te wā o te mamae.

¹² "E taea rānei e tētahi te wāhi te rino,
 te rino o te raki, te parāhi rānei?

¹³ Ka hoatu e ahau ōu rawa me ōu taonga
 hei taonga parakete, kāhore hoki he utu,
 ā, hei mea tērā mō ōu hara katoa,
 arā i ōu rohe katoa.

¹⁴ Ā, ka meinga rātou e ahau kia haere tahi me ōu hoariri
 ki te whenua kīhai i mōhiotia e koe;
 nō te mea kei te ngiha he ahi i ahau e riri nei,
 kā tonu atu ki a koutou."

¹⁵ E Ihowā, e mōhio ana koe;
 mahara ki ahau, tirohia ahau,
 rapua he utu mō tōku matenga i ōku kaitūkino.
 Kua ahau e tangohia atu i a koe ka pūhoi nei ki te riri;
 kia mōhio koe, mōu ahau i tāwaia ai.

¹⁶ I kitea āu kupu, ā, kainga ake e ahau,
 ā, ki ahau hei whakakoa,
 hei whakahari āu kupu mō tōku ngākau;
 kua huaina hoki tōu ingoa mōku,
 e Ihowā, e te Atua o ngā mano.

¹⁷ Kīhai ahau i noho i roto i te whakaminenga o te hunga whakahī,
 kīhai i whakamanamana atu;
 i noho mokemoke ahau, he whakaaro ki tōu ringa;
 kua whakakīia nei hoki ahau e koe ki te riri.

¹⁸ He aha tōku mamae i mau tonu ai,
 tōku patunga tē mahu ai,
 tē pai ai ki te rongoā?
 Ka rite rawa rānei koe ki ahau me te awa pāremoremo,
 me ngā wai e kore e mau?

¹⁹ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā:

"Ki te hoki koe nā ka whakahokia koe e ahau,
 kia tū ai koe ki tōku aroaro,
 ā, ki te tangohia atu e koe te mea utu nui i te mea kino,
 ka rite koe ki tōku māngai.

Ko rātou e hoki ki a koe,
 kaua ia koe e hoki ki a rātou.

²⁰ Ka meinga hoki koe e ahau ki tēnei iwi
 hei taiepa parāhi;

ā, ka whawhai rātou ki a koe,
 otiia e kore rātou e kaha ki a koe;
 nō te mea kei a koe ahau
 hei whakaora i a koe, e mawhiti ai koe,"

e ai tā Ihowā.

²¹ "Ka meinga anō koe e ahau kia mawhiti i roto i te ringa o te hunga kino,
 ka hokona anō koe e ahau i roto i te ringa o te hunga nanakia."

16

Te Takakauranga o Heremaia me tana Karere

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

² "Kua koe e moe hoa, kauaka hoki he tama, he tamāhine māu i tēnei wāhi."

³ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā mō ngā tama, mō ngā tamāhine ka whānau ki tēnei wāhi, mō ō rātou whaea hoki i whānau ai rātou, mō ō rātou pāpā anō nā rātou nei aua tamariki i tēnei whenua:

⁴ “He kino rawa ngā mate e mate ai rātou; e kore rātou e tangihia, e kore hoki e tanumia; ka waiho rātou hei whakawairākau i runga i te mata o te oneone. Ka poto atu rātou i te hoari, i te hemokai; ko ō rātou tinana hei kai mā ngā manu o te rangi, mā ngā kararehe o te whenua.”

⁵ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā: “Kaua e tomo ki te whare tangihanga, kaua hoki e haere ki te tangi, ki te uhunga i a rātou; kua tangohia atu hoki e ahau tāku rangimārie i tēnei iwi,” e ai tā Ihowā, “arā te aroha noa me ngā mahi tohu.

⁶ Ka mate ngā mea nunui rātou ko ngā mea ririki ki tēnei whenua; e kore rātou e tanumia, e kore hoki te tangata e tangi ki a rātou, e kore e haehae i a rātou, e kore e whakamoremōre i ō rātou mähunga mō rātou.

⁷ E kore hoki e tuwhaina mai te taro mā rātou i te tangihanga, hei whakamārie i a rātou mō te tūpāpaku; e kore hoki e hōmai ki a rātou te kapu whakamārie kia inumia, ina mea ki tōna pāpā, ki tōna whaea.

⁸ “Kaua anō hoki koe e tomo ki te whare hākari noho tahi ai me rātou, kai ai, inu ai rānei.

⁹ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: Nanā, ka whakamutua e ahau i tēnei wāhi, i mua i ō koutou kanohi, ā, i ō koutou rā, te reo o te harakoa, te reo o te hari, te reo o te tāne mārena hou, te reo o te wahine mārena hou.

¹⁰ “Nā, ka kōrerotia e koe ēnei kupu katoa ki tēnei iwi, ā, ka mea rātou ki a koe, ‘Nā te aha tēnei kino nui katoa i kōrerotia mai ai e Ihowā ki a mātou? He aha hoki tō mātou hē? He aha anō tō mātou hara i hara ai mātou ki a Ihowā, ki tō mātou Atua?’

¹¹ Kātahi koe ka mea ki a rātou: ‘Nō te mea i whakarērea ahau e ō koutou mātua,’ e ai tā Ihowā, ‘ā, haere ana rātou ki te whai i ngā atua kē, mahi ana ki a rātou, koropiko ana ki a rātou, whakarērea ana ahau e rātou, kīhai hoki rātou i pupuri i tāku ture;

¹² me koutou anō, kino atu tā koutou mahi i tā ō koutou mātua; nō te mea, nanā, kei te whai koutou i ngā tikanga pakeke o tōna ngākau kino, o tōna ngākau kino, nāwai ā, kāhore koutou e rongō ki ahau.

¹³ Nā reira ka ākiritia atu koutou e ahau i tēnei whenua ki tētahi whenua kīhai i mōhiotia e koutou, e ō koutou mātua rānei; ā, ki reira koutou mahi ai ki ngā atua kē i te ao, i te pō; e kore hoki e puta tōku aroha ki a koutou.’ ”

Ka Whakahokia e Ihowā a Ihairaira

¹⁴ “Nanā, kei te haere ake nei hoki ngā rā, e ai tā Ihowā, e kore ai e kōrerotia, ‘E ora ana a Ihowā nāna nei i kawē mai ngā tama a Ihairaira i te whenua o Ihipa.’

¹⁵ engari, ‘E ora ana a Ihowā nāna nei i kawē mai ngā tama a Ihairaira i te whenua ki te raki, i ngā whenua katoa anō i peia atu ai rātou e ia.’ Ā, ka whakahokia mai rātou e ahau ki tō rātou whenua i hoatu rā e ahau ki ō rātou mātua.

¹⁶ “Nanā, ka tikina atu e ahau ētahi kaihi ika tokomaha,” e ai tā Ihowā, “ā, ka hīa rātou e rātou. Muri iho ka tikina e ahau he tangata whai kīrehe mohoa, he tokomaha, ā, ka whāia rātou i runga i ngā maunga katoa, i runga i ngā pukepuke katoa, i roto hoki i ngā rua o ngā kāmaka.

¹⁷ Nō te mea kei runga ōku kanohi i ō rātou ara katoa; kāhore hoki e huna atu i tōku mata, kāhore anō tō rātou hē e huna i ōku kanohi.

¹⁸ Nā, ka mātua rite i ahau ngā utu mō tō rātou hē, mō tō rātou hara, kia rua; mō rātou i whakapoke i tōku whenua ki ngā tinana o ā rātou mea anuanu, i whakakī hoki i tōku wāhi tupu ki ā rātou mea whakarihariha.”

¹⁹ E Ihowā, e tōku kaha, e tōku pā kaha,

e tōku rerenga atu i te wā o te raru,

tērā e haere mai ngā iwi

i ngā pito o te whenua ki a koe, ā, ka mea:

“Koa anō! He teka kau ngā taonga tupu o ō tātou mātua,

he horihori, he mea huakore.

²⁰ E hanga rānei te tangata i ētahi atua mōna,

ehara nei i te atua?”

²¹ “Mō reira ka meinga rātou e ahau kia mōhio,

ka meinga rātou e ahau kia mōhio i tēnei wā kotahi nei ki tōku ringa,

ki tōku kaha hoki;

ā, ka mōhio rātou,

ko Ihowā tōku ingoa."

17

Te Hara me te Whiunga o Hūrā

- ¹ "Kua oti te hara o Hūrā te tuhituhi ki te pene rino,
ki te mata hoki o te taimana;
he mea whaowhao rawa ki te papa o tō rātou ngākau,
ki runga hoki ki ngā haona o ā koutou āta,
² i ā rātou tamariki e mahara ana ki ā rātou āta,
ki ā rātou Aherimi hoki i te taha o ngā rākau kōuru nui
i runga i ngā pukepuke tiketike.
³ E tōku maunga i te pārae,
ka hoatu e ahau ōu rawa,
ōu taonga katoa kia pāhuatia,
me ōu wāhi tiketike,
he mea mō te hara, puta noa i ōu rohe katoa.
⁴ Ā, ko koe, nāu ake anō, ka mutu ki tōu kāinga tupu
i hoatu nā e ahau ki a koe;
ā, ka meinga koe e ahau kia mahi ki ōu hoariri
ki te whenua kīhai i mōhioia e koe.
Nō te mea kua tahuna e koutou he ahi i ahau e riri ana,
ko tōna kā mō ake tonu atu."

- ⁵ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
"Ka kangā te tangata e whakawhirinaki ana ki te tangata,
e mea ana hoki i te kikokiko hei ringa mōna,
e kotiti kē ana hoki tōna ngākau i a Ihowā.
⁶ Ka rite hoki ia ki te manoao i te koraha,
e kore hoki e kite i te putanga mai o te pai.
Engari, ko ngā wāhi waikore o te koraha hei kāinga mōna,
he whenua tote, e kore nei e nohoia.

- ⁷ "Ka manaakitia te tangata e whakawhirinaki ana ki a Ihowā,
ko Ihowā tāna e tūmanako ai.
⁸ Ka rite hoki ia ki te rākau i whakatōkia ki te taha o ngā wai,
e toro nei ōna pakiaka ki te awa,
ā, kāhore e wehi i te tikākātanga mai o te rā,
engari, ka matomato tonu tōna rau.
E kore e mānukanuka i te tāu raki,
e kore anō hoki e mutu tōna whai hua."

- ⁹ Ko te ngākau, he mea tinihanga atu i ngā mea katoa,
ā, he tino mate rawa –
e mōhioia rānei e wai?

- ¹⁰ "Ko tāku, ko tā Ihowā, he rapu i te ngākau,
he whakamātautau i ngā whatumanawa,
kia hoatu ai ki tēnei, ki tēnei kia rite ki tōna ara ake,
kia rite hoki ki ngā hua o āna mahi."

- ¹¹ Ka rite ki te pātiri, e whakawhāiti nei i ngā pī, ehara i a ia i whakawhānau,
he pērā te tangata e whiwhi ana ki te taonga, ā, kāhore i tika māna;
i waenganui o ōna rā ka mahue ia i a rātou,
ā, wairangi noa iho ia i tōna mutunga iho.

- ¹² Ko tō tātou wāhi tapu he torōna korōria,
he mea whakanoho ki te wāhi tiketike mai i te tīmatanga.

- ¹³ E Ihowā, e tā Iharaia e tūmanako nei,
ka whakamā te hunga katoa e whakarere ana i a koe;
ka tuhituhia ki te whenua te hunga e kotiti ana i ahau,
mō rātou i whakarere i a Ihowā,
i te puna wai ora.

Ka Inoi a Heremaia mō te Whakawāteatanga

¹⁴ Rongoātia ahau, e Ihowā, ā, ka mahu tōku mate;
whakaorangia ahau, ā, ka ora ahau;
ko koe hoki tāku e whakamoemiti ai.

¹⁵ Nanā, kei te ki mai rātou ki ahau,
“Kei hea te kupu a Ihowā?
Tēnā rā, kia puta mai.”

¹⁶ Nā, ko ahau nei, kihai ahau i hohoro atu i te mahi hēpara i muri i a koe,
kihahi hoki i hiahia ki te rā o te mamae.

E mōhio ana anō koe, i mua i tōu kanohi
te mea i puta mai i ōku ngutu.

¹⁷ Kei waiho koe hei whakawehi mōku;
ko koe tāku e whakamanawa atu ai i te rā o te hē.

¹⁸ Kia whakamā te hunga e tūkino ana i ahau,
kaua ia ahau e whakamā;

kia wehi rātou, kaua ia ahau e wehi;
kawea te rā o te kino ki runga ki a rātou,

kia rua hoki ngā whakangaromanga
e whakangaro ai koe i a rātou.

Me Whakatapu te Rā o te Hāpati

¹⁹ I pēnei mai tā Ihowā kupu ki ahau: “Haere, e tū ki te kūwaha o ngā tama a te iwi, e tomo ai ngā kingi o Hūrā, e haere atu ai hoki, ā, ki ngā kūwaha katoa o Hiruhārama,

²⁰ ā, ka mea ki a rātou, ‘Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e ngā kingi o Hūrā, e Hūrā katoa, e ngā tāngata katoa hoki o Hiruhārama, e tomo nei mā ēnei kūwaha.

²¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā, tūpato ki a koutou, ā, kaua he kawenga e waha i te rā hāpati, kaua anō e maua mai ki roto mā ngā kūwaha o Hiruhārama.

²² Kaua hoki he kawenga e maua atu i ō koutou whare i te rā hāpati, kaua hoki koutou e mahi i tētahi mahi; engari me whakatapu e koutou te rā hāpati, kia rite ki tāku i whakahau ai ki ō koutou mātua.

²³ Otia, kihai rātou i rongo, kihai hoki i tahuri tō rātou taringa, engari i whakapakeke i tō rātou kakī, kei rongo rātou, kei manako hoki ki te ako.

²⁴ “Nā, ki te āta whakarongo koutou ki ahau, e ai tā Ihowā, kia kaua e mau kawenga mā ngā kūwaha o tēnei pā i te rā hāpati, engari kia whakatapu i te rā hāpati, kia kaua e mahi i tētahi mahi i reira;

²⁵ kātahi ka tomo ki ngā kūwaha o tēnei pā he kingi, he rangatira, e noho ana i runga i te torōna o Rāwiri, e eke ana ki te hāriata, ki te hōiho, rātou, ā rātou rangatira, me ngā tāngata o Hūrā, me te hunga e noho ana i Hiruhārama; ā, ka tūturu tēnei pā ā ake ake.

²⁶ A, ka haere mai ngā tāngata i ngā pā o Hūrā, i ngā wāhi i ngā taha o Hiruhārama, i te whenua o Pineamine, i te mānia, i ngā maunga, i te tonga hoki, me te mau mai he tahunga tinana, he patunga tapu, he whakahere, he whakakakara, ā, ka maua mai hoki he whakawhetai, ki te whare o Ihowā.

²⁷ Ki te kore ia koutou e whakarongo ki tāku kia whakatapua te rā hāpati, kia kaua hoki e maua he kawenga, ā, ka tomo ki ngā kūwaha o Hiruhārama i te rā hāpati; kātahi ka ngiha i ahau he ahi i ngā kūwaha o reira, ā, ka pau ngā whare kingi o Hiruhārama, e kore anō e tineia.”

18*Te Kaihanga Rihi me te Uku*

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia, he mea nā Ihowā, i kī ia:

² “Whakatika, haere ki raro, ki te whare o te kaihanga rihi, ā, ki reira ahau mea ai kia rongo koe i āku kupu.”

³ Kātahi ahau ka haere ki raro, ki te whare o te kaihanga rihi, nā, kei te mahi ia i tāna mahi i runga i ngā wīra.

⁴ Nā, i te hēnga i roto i te ringa o te kaihanga rihi o te oko i hangā e ia ki te paru, ka hangā anō e ia tētahi atu oko ki taua mea, ko tā te kaihanga rihi i kite ai e tika ana kia hangā.

⁵ Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

⁶ “E kore ianei e āhei i ahau te mea i tā tēnei kaihanga rihi ki a koutou, e te whare o Iharaira?” e ai tā Ihowā. “Nanā, ko te paru i roto i te ringa o te kaihanga rihi, ko tō koutou rite tēnā i roto i tōku ringa, e te whare o Iharaira.

⁷ I te wā tonu e kōrero ai ahau mō tētahi iwi, mō tētahi kīngitanga, kia hūtia ake, kia wāhia iho, kia whakangaromia;

⁸ ki te tauri taua iwi i kōrerotia rā e ahau i tō rātou kino, ka puta kē tōku whakaaro mō te kino i whakaaro ai ahau kia meatia ki a rātou.

⁹ Ā, i te wā tonu e kōrerotia ai e ahau tētahi iwi, tētahi kīngitanga rānei, kia hangā, kia whakatōkia,

¹⁰ ki te mahi taua iwi, i te kino ki tāku titiro, e kore ai e rongo ki tōku reo, kātahi ka puta kē tōku whakaaro mō te pai, i mea nei ahau hei pai mō rātou.

¹¹ “Nā, tēnā, kōrero ki ngā tāngata o Hūrā, ki te hunga hoki e noho ana i Hiruhārama, mea atu: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, tēnei ahau te hanga nei i te kino mō koutou, te whakatakoto whakaaro nei mō koutou. Tēnā rā, hoki mai āiane i tōna ara kino, i tōna ara kino, whakatikaia hoki ō koutou ara, ā koutou mahi.’ ”

Kua Wareware a Ihowā i te Iwi

¹² “Otiia ka ki rātou, ‘Kāhore he painga. Ka haere tonu hoki mātou i ā mātou nei i whakaaro ai, ā, ka mahi mātou i ngā tikanga pakeke a te ngākau kino o tēnā, o tēnā.’ ”

¹³ Nā reira tēnei kupu a Ihowā:

“Tēnā, uia atu ki ngā iwi:

Ko wai i rongo ki ngā mea pēnei?

He hanga whakawehi rawa te mahi

a te wāhina o Ihairaira.

¹⁴ E whakarere rānei te hukarere o Repanōna

i te kōhatu o te pārae?

Ka maroke rānei ngā wai mātao

e rere iho ana i tawhiti?

¹⁵ Kua wareware hoki tāku iwi ki ahau,

kua tahu whakakakara ki te horihori;

ā, kua meinga kia tūtuki rātou i ō rātou ara,

i ngā huarahi onamata,

haere ai i ngā huarahi i rahaki,

i te ara kīhai i opehia ake.

¹⁶ Kia meinga tō rātou whenua hei mīharotanga,

hei mea e whakatoia mai ai ā ake ake.

Ka oho katoa ngā tāngata e tika ana nā reira,

ka rūrū i tōna māhunga.

¹⁷ Ka titaritara rātou e ahau ānō

nā te hau marangai i te aroaro o te hoariri;

ka titiro ahau ki tō rātou tuarā, kāhore ki tō rātou kanohi,

i te rā o tō rātou aituā.”

He Whakangārahu ki a Heremaia

¹⁸ Kātahi rātou ka mea, “Haere mai, tātou ka whakatakoto whakaaro mō Heremaia – e kore hoki e ngaro te ture i te tohunga, te whakaaro rānei i te tangata whakaaro nui, te kupu rānei i te poropiti. Haere mai, tātou ka patu i a ia ki te arero; kua hoki e whakarongo ki tētahi o āna kupu.”

¹⁹ Kia whai whakaaro koe ki ahau, e Ihowā;

whakarongo hoki ki te reo o te hunga e totohe ana ki ahau.

²⁰ E utua rānei te pai ki te kino?

Kua keria nei hoki e rātou he rua mō tōku wairua.

Kia mahara ki tōku tūnga ki tōu aroaro

ki te kōrero i te pai mō rātou,

ki te whakatahuri atu hoki i tōu āritarita i a rātou.

²¹ Mō reira hoatu ā rātou tamariki ki te hemokai,

tukua atu ki te kaha o te hoari;

whakapania ā rātou wāhine i te tamariki, whakapouarutia.

Tukua ō rātou tāngata kia whakamatea,

ā rātou taitamariki kia patua ki te hoari i te whawhai.

²² Kia rangona he tangi i roto i ō rātou whare,

ina kawea e koe he ope huaki tata ki a rātou.

Kua keria hoki e rātou he rua hei hopu i ahau,

kua huna hoki he rore mō ōku waewae.

²³ Otiia, e Ihowā, e mōhio ana koe

ki ō rātou whakaaro katoa mōku kia whakamatea;
 kaua he whakamārie mō tō rātou hē,
 kaua anō tō rātou hara e murua atu i tōu aroaro.
 Engari, kia whakatakā atu rātou i tōu aroaro;
 māu e mea ki a rātou i te wā e riri ai koe.

19

Te Pounamu Oneone i Wāwāhi

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā: “Haere, hokona mai tētahi pounamu oneone a te kaihangā rihi. Ka tango mai hoki i ētahi o ngā kaumātua o te iwi, i ētahi o ngā kaumātua o ngā tohunga;

² ka haere ki te raorao o te tama a Hinomo, ki tērā i te tomokanga ki te Kūwaha Hahiti, ā, ka karanga i reira i ngā kupu e kōrerotia e ahau ki a koe;

³ ki atu: ‘Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e ngā kingi o Hūrā, e te hunga e noho ana i Hiruhārama. Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairā: Tēnei ahau te kawē nei i te kino ki tēnei wāhi, ā, ko ngā tāngata katoa e rongō ana, ka tiorooro ōna taringa.

⁴ Kua whakarere nei rātou i ahau, kua whakarerekētia e rātou tēnei wāhi, kua tahu whakakakara ki konei ki ngā atua kē, kihai nei i mōhiotia e rātou, e rātou ko ō rātou mātua, e ngā kingi hoki o Hūrā; ā, kua whakakāia e rātou tēnei wāhi ki te toto o te hunga kore hara.

⁵ Kua hangā hoki e rātou ngā wāhi tiketike o Paara, kia tahuna ai e rātou ā rātou tamariki ki te ahi hei tahunga tinana ki a Paara; he mea kihai i whakahaua e ahau, kihai i kōrerotia e ahau, kihai anō hoki i puta ake i tōku ngākau.

⁶ Mō reira, nanā, kei te haere mai ngā rā, e ai tā Ihowā, e kore ai tēnei wāhi e huaina, ko Topete, Ko te Raorao o te tama a Hinomo rānei; engari, Ko te Raorao o te Parekura.

⁷ “Nā, ka meinga e ahau kia hē te whakaaro o Hūrā rāua ko Hiruhārama ki tēnei wāhi, ā, ka meinga rātou e ahau kia hinga i te hoari i te aroaro o ō rātou hoariri, i te ringa anō o te hunga e whai ana kia whakamatea rātou; ā, ko ō rātou tinana ka hoatu e ahau hei kai mā ngā manu o te rangi, mā ngā kararehe hoki o te whenua.

⁸ Ā, ka meinga e ahau tēnei pā hei mīharotanga, hei whakahāngia; ko ngā tāngata katoa e haere i konei ka oho, ka whakahī ki ōna mate urutā katoa.

⁹ Ka meinga anō rātou e ahau kia kai i ngā kikokiko o ā rātou tama, i ngā kikokiko o ā rātou tamāhine, ā, ka kai rātou i ngā kikokiko o tōna hoa tata, o tōna hoa tata, i te whakapaenga, i te kōpaninga e kōpania ai rātou e ō rātou hoariri, e te hunga hoki e whai ana kia whakamatea rātou.’

¹⁰ “Kātahi koe ka wāhi i te pounamu i te tirohanga a ngā tāngata ka haere tahi atu nā koutou,

¹¹ ā, ka mea atu ki a rātou: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: Ka rite tāku wāwāhi i tēnei iwi, i tēnei pā, ka pēnei me te wāhanga o te oko a te kaihangā rihi, e kore nei e taea te tapitapi kia ora anō. Ā, ka tanu hoki rātou ki Topete, kia kore rā anō he wāhi hei tanumanga.

¹² Ko tāku tēnei e mea ai ki tēnei wāhi, e ai tā Ihowā, ki ōna tāngata hoki, kia meinga rā anō tēnei pā kia rite ki Topete.

¹³ Ā, ko ngā whare o Hiruhārama, me ngā whare o ngā kingi o Hūrā, kua whakapokea nei, ka rite ki tēnei wāhi, ki Topete, arā ko ngā whare katoa i tahu whakakakara ai rātou i runga i ngā tuanui ki te ope katoa o te rangi, i ringihia ai hoki e rātou he ringihanga ki ngā atua kē.’ ”

¹⁴ Kātahi ka haere mai a Heremaia i Topete, i te wāhi i ungā ai ia e Ihowā ki te poropiti, ā, tū ana ia i te marae o te whare o Ihowā, ā, ka mea ki te iwi katoa,

¹⁵ “Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairā: ‘Nanā, ka kawea mai e ahau ki runga ki tēnei pā, ā, ki runga hoki i ōna pā katoa, te kino katoa i kōrerotia rā e ahau mō konei; nō te mea kua whakapakeketia e rātou ō rātou kakī, kia kore ai rātou e rongō ki āku kupu.’ ”

20

Ka Arumia a Heremaia e Pahuru

¹ Nā, ka rongō a Pahuru tama a Imere tohunga, tino kāwana i roto i te whare o Ihowā, i a Heremaia e poropiti ana i ēnei mea.

² Kātahi a Pahuru ka patu i a Heremaia poropiti, kuhuna ana e ia ki te here waewae i te Kūwaha o Runga o Pineamine, ki tērā i te whare o Ihowā.

³ Nā, i te aonga ake ka whakaputaina mai a Heremaia e Pahuru i te here waewae. Kātahi a Heremaia ka mea ki a ia, “Ehara a Pahuru i te ingoa i huaina e Ihowā mōu, engari ko Mākoru Mihapipi.

⁴ Nō te mea ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Nanā, ka meinga koe e ahau hei whakawehi mōu anō, mō ōu hoa katoa anō hoki; ka hinga rātou i te hoari a ō rātou hoariri, me te titiro anō ōu kanohi. Ka hoatu anō e ahau a Hūrā katoa ki te ringa o te kīngi o Papurōna, ā, māna rātou e whakarau ki Papurōna, e patu ki te hoari.

⁵ Ka hoatu anō e ahau ngā rawa katoa o tēnei pā, me āna mea katoa i hua mai, me āna mea utu nui katoa, āe rā, me ngā taonga katoa o ngā kīngi o Hūrā, ka hoatu e ahau ki te ringa o ō rātou hoariri, ā, ka pāhuatia e rātou, ka tangohia, ka maua hoki ki Papurōna.

⁶ Nā, ko koe, e Pahuru, koutou ko ngā tāngata katoa e noho ana i tōu whare, ka riro koutou ki te whakarau; ā, ka tae koe ki Papurōna, mate atu ki reira, tanumia atu ki reira, a koe me ōu hoa aroha katoa, i poropiti teka atu nā koe ki a rātou.’ ”

Ka Whakahorihori a Heremaia i ōna Kaiaru

⁷ E Ihowā, nāu ahau i hangarau,

ā, raru ana ahau;

he kaha rawa koe i ahau,

ā, kua taea tāu.

Kua waiho ahau hei whakakatanga i te rā katoa,

kei te whakatoia ahau e te katoa.

⁸ I ōku kōrerotanga katoa hoki, ka hāmama ahau;

ka karanga ahau, “He mahi nanakia, he pāhua!”

Nō te mea kua waiho te kupu a Ihowā hei tāwainga mōku,

hei whakatoinga, i te rā katoa.

⁹ Ā, ki te kī ahau, “E kore ahau e whakahua i a ia,

e kore anō hoki e kōrero i runga i tōna ingoa ā muri ake nei,”

nā, ka kā i roto i tōku ngākau me te mea he ahi e ngiha ana,

tūtaki iho ki roto ki ōku wheua;

ā, ka ruha ahau i te koromaki,

ā, kāhore e taea e ahau te pupuri.

¹⁰ Kua rongu hoki ahau i te hahani a te tini:

“He whakawehi i ngā taha katoa!

Whakahēngia, ā, ka whakahēngia ia e mātou!”

E ai tā ōku hoa tāpui katoa,

te hunga e whanga ana i ahau kia tatū;

“Tērā pea ia e taea te whakawai,

ā, ka kaha tātou ki a ia,

ā, ka whiwhi tātou ki te utu i a ia.”

¹¹ Otiia kei ahau a Ihowā, ānō he mārohirohi,

he mea whakamataku.

Nā reira, ka tūtuki ngā waewae o ōku kaitūkino,

e kore hoki tā rātou e taea.

Tērā e nui tō rātou whakamā,

he whakamā mau tonu,

ā, e kore e warewarea,

nō te mea kīhai i mahia tā rātou i runga i te whakaaro nui.

¹² Otiia, e Ihowā o ngā mano, e whakamātautau nei i te tangata tika;

e kite nei i ngā whatumanawa, i te ngākau,

tukua ahau kia kite i tāu utu ki a rātou;

kua whakakitea nei hoki e ahau ki a koe tāku totohe.

¹³ Waiata ki a Ihowā!

Whakamoemititia a Ihowā!

Kua whakaorangia nei hoki e ia te wairua o te rawakore

i te ringa o ngā kaimahi i te kino.

¹⁴ Kia kangā te rangi

i whānau ai ahau;

kaua e whakapaingia te rā i puta,

mai ai ahau i roto i tōku whaea.

- ¹⁵ Kia kangā te tangata
nāna i kawē te kōrero ki tōku pāpā, i mea,
“Kua whānau he tamaiti māu, he tāne,”
meinga ana kia nui tōna koa.
- ¹⁶ Kia rite taua tangata ki ngā pā
i hurihia e Ihowā, kīhai nei i ripenetātia e ia.
Kia rangona e ia te karanga i te ata,
te hāmama i te poutūmārōtanga;
- ¹⁷ he kore nōna kīhai i whakamate i ahau i te putanga mai anō i te kōpū;
ā, kia waiho ai tōku whaea hei urupā mōku,
kia mau tonu ai te hapū o tōna kōpū.
- ¹⁸ He aha ahau i puta mai ai i te kōpū,
kia kite i te raruraru, i te māuiui,
kia poto anō ōku rā i te whakamā?

21

Ka Hinga a Hiruhārama i a Nepukareha

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia, he mea nā Ihowā, i te ngarenga a Kingi Terekia i a Pahuru tama a Merekia, i a Tepania hoki, tama a Maaheia tohunga, ki a ia, hei kī,

² “Rapua koa tētahi tikanga i a Ihowā mō tātou, kei te whawhai nei hoki a Nepukareha kingi o Papurōna ki a tātou; tērā pea tā Ihowā mahi ki a tātou e rite ki āna mea whakamiharo katoa, ā, ka haere atu ia i tō tātou wāhi.”

³ Kātahi a Heremaia ka mea atu ki a rātou: “Ko tā koutou tēnei e kōrero ai ki a Terekia:

⁴ ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Iharaia: Nanā, ka whakahokia atu e ahau ngā patu mō te whawhai i ō koutou ringa, mō tā koutou whawhai ki te kingi o Papurōna, ki ngā Karari, e whakapae nei i a koutou i waho o te taiepa, ka huihuia hoki rātou e ahau ki waenganui o tēnei pā.

⁵ Ā, ko ahau nei anō hei whawhai ki a koutou ki te ringa mārō, ki te tākakau kaha, i runga i te riri, i te weriweri, i te āritarita nui.

⁶ Ā, ka patua e ahau ngā tāngata o tēnei pā, te tangata, te kararehe; ka mate rātou i te mate urutā nui.

⁷ Nā muri iho, e ai tā Ihowā, ka hoatu e ahau a Terekia kingi o Hūrā rātou ko āna tāngata, ko te iwi – arā ko te hunga o tēnei pā e toe i te mate urutā – i te hoari, i te hemokai, ki te ringa o Nepukareha kingi o Papurōna, ki te ringa o ō rātou hoa whawhai, ki te ringa hoki o te hunga e whai ana kia whakamatea rātou. Ā, ka patua rātou e ia ki te mata o te hoari; e kore rātou e tohungia e ia, e kore e manawapātia, e kore e arohaina.’

⁸ “Kōrero atu anō hoki koe ki tēnei iwi: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, kua takoto i ahau ki tō koutou aroaro te ara ki te ora, me te ara ki te mate.

⁹ Ko te tangata ka noho i tēnei pā, ka mate i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā; ko te tangata ia e haere atu ana, ā, ka taka atu ki ngā Karari e whakapae nei i a koutou, ka ora ia, ā, ko tōna orangea hei taonga parakete ki a ia.

¹⁰ Nō te mea kua whakamau atu tōku mata ki tēnei pā hei kino, kāhore hoki hei pai, e ai tā Ihowā: ka hoatu ki te ringa o te kingi o Papurōna, ā, ka tahuna e ia ki te ahi.’ ”

He Pānui ki ngā Uri o Rāwiri

¹¹ “Nā, ko te mea mō te whare o te kingi o Hūrā: ‘Whakarongo koutou ki te kupu a Ihowā,

¹² e te whare o Rāwiri! Ko te kupu tēnei a Ihowā:

Whakaritea te whakawā i te ata,
whakaorangia ake hoki te tangata e pāhuatia ana
i roto i te ringa o te kaitūkino,
kei puta tōku riri ānō he ahi,
ā, ka kā, tē taea te tinei,
mō te kino hoki o ā koutou mahi.

¹³ Nanā, hei hoariri ahau mōu,
e te wahine e noho nā i te raorao,
i te kāmaka hoki o te wāhi papatairite,

e ai tā Ihowā;

koutou nāna nā te kupu, “Ko wai e haere mai ki a tātou
ko wai rānei e tomo ki ō tātou nohoanga?”

¹⁴ Ā, ka rite ki ngā hua o ā koutou mahi tāku whiu i a koutou,

e ai tā Ihowā;

ā, ka ngiha i ahau he ahi i tōna ngahere,

e pau ai ngā mea katoa ā taka noa, taka noa i a ia.' "

22

He Whakahauhau kia Rīpenetā

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā: "Haere ki raro, ki te whare o te kīngi o Hūrā, ka kōrero i tēnei kupu ki reira,

² mea atu: 'Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e te kīngi o Hūrā, e noho nā i runga i te torōna o Rāwiri – a koe, koutou ko ōu tāngata, ko tōu iwi e tomo ana ki ēnei kūwaha.

³ Ko te kupu tēnei a Ihowā: Whakaritea te whakawā me te tika, whakaorangia te tangata e pāhuatia ana i te ringa o te kaitūkino. Kaua e mauria kinotia, kaua e whakatupuria kinotia te manene, te pani, te pouaru, kaua hoki e whakahekea te toto harakore ki tēnei wāhi.

⁴ Nō te mea ki te mahia mārietia tēnei e koutou, kātahi ka tomo mai ki ngā kūwaha o tēnei whare he kīngi e noho ana i runga i te torōna o Rāwiri, e eke ana ki te hāriata, ki te hōiho, a ia, me āna tāngata, me tōna iwi.

⁵ Engari, ki te kore koutou e whakarongo ki ēnei kupu, hei oati tēnei māku ki ahau anō, e ai tā Ihowā, tērā tēnei whare e takoto kau.' "

⁶ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā mō te whare o te kīngi o Hūrā:

"Ko Kireara koe ki ahau,

ā, ko te tihi o Repanōna;

otia he pono ka meinga koe e ahau hei koraha,

hei pā hoki e kore e nohoia.

⁷ Ā, ka whakaritea e ahau he kaiwhakangaro mōu,

rite rawa i tāna patu, i tāna patu;

ā, ka tuaina e rātou ōu hīta papai,

ka makā hoki ki te ahi.

⁸ "Ā, he maha ngā iwi e haere mā te taha o tēnei pā, ā, ka mea tēnā ki tōna hoa, ki tōna hoa, 'He aha tēnei i meatia e Ihowā ki tēnei pā nui?'

⁹ Kātahi rātou ka ki ake: 'Mō rātou i whakarere i te kawenata a Ihowā, a tō rātou Atua, ā, koropiko ana ki ngā atua kē, mahi atu ana ki a rātou.' "

¹⁰ Kaua koutou e tangi ki te tūpāpaku,

e uhunga rānei ki a ia;

engari kia nui te tangi mō te tangata e haere atu ana;

nō te mea e kore ia e hoki mai ā muri,

e kore anō e kite i te whenua i whānau ai ia.

He Pānui ki ngā Tama a Hōhia

¹¹ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā mō Harumu tama a Hōhia, kīngi o Hūrā, i kīngi nei i muri i tōna pāpā, i a Hōhia, i haere atu nei hoki i tēnei wāhi: "E kore ia e hoki mai ki konei ā ake ake.

¹² Engari, hei te wāhi i whakaraua atu ai ia, ka mate ia ki reira, ā, e kore ia e kite i tēnei whenua ā ake ake.

¹³ Auē te mate mō te tangata e hanga nei i tōna whare ki te hē,

i ngā rūma hoki o reira ki te whakawā hē;

e whakamahia nei i tōna hoa, kāhore e utua,

kāhore hoki e hoatu tō tāna mahi ki a ia;

¹⁴ e mea ana, 'Ka hangā e ahau he whare māhorahora mōku,

he rarahi ngā rūma.'

Pokaia ana he matapihi mōna i roto;

ā, ko te hīpoki he hīta,

pania ake ki te whero ngangana.

¹⁵ "E kīngi rānei koe,

nō te mea e whai ana koe kia pērā rawa atu te hīta?

Kīhai ianei tōu pāpā i kai, i inu,

i whakarite i te whakawā, i te tika?

Ā, he pai i reira ki a ia.

¹⁶ I whakaritea e ia te whakawā a te ware a te rawakore;

ā, he pai i reira.

He teka ianei ko te mōhio tēnei ki ahau?"

e ai tā Ihowā.

- 17 “Kāhore hoki ōu kanohi, ōu ngākau
mō tētahi mea kē atu,
heoi mō tōu apo anake,
mō te whakaheke i te toto harakore,
mō te tūkinu, mō te tutū, hei mahi māu.”
- 18 Mō reira ko tā Ihowā kupu tēnei mō Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā:
“Kāhore he tangi mōna, he mea:
‘Auē, e tōku tuakana!’ ko tēnei rānei, ‘Auē, e te tuahine!’
Kāhore rātou e tangi mōna, e mea,
‘Auē, te ariki! Auē, tōna korōria!’
- 19 Ka tanumia ia ki te tanu o te kāihe –
ka tōia, ka makā ki waho i ngā kūwaha o Hiruhārama.
- 20 “E piki ki Repanōna tangi ai,
kia puaki hoki tōu reo i Pahana;
tangi mai hoki i Aparimi,
kua mongamonga katoa hoki te hunga i aroha ki a koe.
- 21 I kōrero ahau ki a koe i te wā o tōu rangatiratanga;
engari i mea koe, ‘E kore ahau e rongo.’
Ko tāu tikanga tēnei nō tōu tamarikitanga ake,
kīhai koe i rongo ki tōku reo.
- 22 Mā te hau e whāngai āu hēpara katoa,
ka riro hoki te hunga i aroha ki a koe ki te whakarau.
Kātahi rawa koe ka whakamā,
ka numinumui kau ki tōu kino katoa.
- 23 E te wahine e noho nā i Repanōna,
e hanga nā i tōu kōhanga ki ngā hīta,
anō te nui o te manawapā mōu ina tae ngā mamae ki a koe,
te mamae e rite ana ki tō te wahine e whānau ana!”

He Whakawātanga ki a Konia

- 24 “E ora ana ahau,” e ai tā Ihowā, “ahakoa a Konia tama a Iehoiakimi kīngi o Hūrā, ko te mōwhiti i runga i tōku ringa matau, ka unuhia tonutia atu koe e ahau i reira;
25 ā, ka hoatu koe e ahau ki te ringa o te hunga e whai ana kia whakamatea koe, ki te ringa anō o te hunga e wehi nā koe, arā ki te ringa o Nepukareha kīngi o Papurōna, ki te ringa hoki o ngā Karari.
- 26 Ka ākiritia atu anō koe e ahau me tōu whaea i whānau ai koe ki tētahi atu whenua ehara nei i te wāhi i whānau ai kōrua; ā, mate atu kōrua ki reira.
- 27 Engari ko te whenua i ōkaka tonu ai ō rāua ngākau kia hoki ki reira, e kore rāua e hoki ki reira.”
- 28 Ko tēnei tangata, ko Konia,
he oko pakaru rānei ia e whakahāweatia ana?
He oko kāhore e matenuitia ana?
He aha i ākiritia atu ai, rātou ko ōna uri, i makā atu ai
ki te whenua kīhai i mōhiotia e rātou?
- 29 E te whenua, te whenua, te whenua,
whakarongo ki te kupu a Ihowā.
- 30 Ko te kupu tēnei a Ihowā:
“Tuhituhia e koutou tēnei tangata, he urikore,
he tangata e kore e oti pai tāna i ōna rā e ora ai;
e kore hoki e tōtika tā tētahi o ōna uri
e noho ana i runga i te torōna o Rāwiri,
e kīngi ana ā muri ake nei i roto i a Hūrā.”

23

Te Whakaoranga ā muri i te Whakamanene

- 1 “Auē te mate mō ngā hēpara e whakakorekore nei, e whakamarara nei i āku hipi i hēpara aī!” e ai tā Ihowā.
- 2 Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira mō ngā hēpara e whāngai nei i tāku iwi: “Kua whakamararatia e koutou āku hipi, āia atu ana rātou, kīhai hoki i tirotirohia e koutou. Nanā, ka whiua koutou e ahau mō te kino o ā koutou mahi,” e ai tā Ihowā.

³ “Ā, ka huihuia mai e ahau ngā toenga o āku hipi i ngā whenua katoa i peia atu ai rātou e ahau, ka whakahokia mai hoki rātou ki ō rātou puninga, ā, ka hua rātou, ka tini.

⁴ Ā, ka whakaarahia ake e ahau ētahi hēpara mō rātou, māna rātou e whāngai; ā, e kore rātou e wehi ā muri ake nei, e kore e pāwera, e kore hoki tētahi e ngaro atu,” e ai tā Ihowā.

Te Manga Tika o Rāwiri

⁵ “Nanā, kei te haere mai ngā rā,” e ai tā Ihowā,

“e whakaarahia ai e ahau he Manga tika mō Rāwiri,

ā, ka kīngi ia, he kīngi,

ā, ka mahi i runga i te whakaaro nui,

ka whakarite hoki i te whakawā, i te tika ki te whenua.

⁶ I ōna rā ka whakaorangia a Hūrā,

ka noho hūmārie a Ihairaira;

ā, ko tōna ingoa tēnei e karangatia ai ia:

Ko Ihowā Tō Tātou Tika.

⁷ Nō reira, nā, kei te haere mai ngā rā,” e ai tā Ihowā, “e kore ai e kōrerotia, ‘E ora ana a Ihowā nāna nei i kawē mai ngā tama a Ihairaira i te whenua o Ihipa,’

⁸ engari, ‘E ora ana a Ihowā nāna nei i kawē mai, nāna nei i ārahi mai ngā uri o te whare o Ihairaira i te whenua ki te raki, i ngā whenua katoa anō i peia atu ai rātou e ahau.’ Ā, ka noho rātou ki tō rātou oneone.”

He Whakawātanga ki ngā Poropiti Tekā

⁹ Nā, mō ngā poropiti:

Kei te marū tōku ngākau i roto i ahau,

ngāueue ana ōku wheua katoa;

e rite ana ahau ki te tangata haurangi,

ki te tangata kua mate i te wāina;

he whakaaro hoki ki a Ihowā,

he whakaaro ki āna kupu tapu.

¹⁰ Kei te kapi hoki te whenua i te tangata pūremu;

kei te tangi hoki te whenua, he mea mō te kanga;

kua maroke ngā wāhi kai o te koraha;

ā, ko tō rātou rerenga he kino,

ko tō rātou kaha, kāhore i tika.

¹¹ “Nō te mea ko te poropiti, ko te tohunga, kua poke ngātahi rāua;

ae rā, kua kitea e ahau tō rātou kino i roto i tōku whare,”

e ai tā Ihowā.

¹² “Mō reira ka rite tō rātou ara ki a rātou

ki ngā wāhi pāhekeheke i roto i te pōuri,

ka āia atu rātou, ā, ka taka ki reira.

Ka kawea atu hoki e ahau he kino ki runga ki a rātou,

ko te tau hoki e tirotirohia ai rātou,”

e ai tā Ihowā.

¹³ “Ā, kua kite ahau i te wairangi

i roto i ngā poropiti o Hamaria:

nā Paara tā rātou poropititanga,

ā, whakapōhēhētia ana e rātou tāku iwi, a Ihairaira.

¹⁴ Kei ngā poropiti anō hoki o Hiruhārama,

kua kitea e ahau tētahi mea whakahouhou rawa:

e pūremu ana rātou, ā, ka haere i runga i te teka,

ā, e whakakahangia ana e rātou ngā ringa o ngā kaimahi o te kino,

e kore rawa ai tētahi e tauri mai i tōna kino.

Ki ahau kua rite rātou katoa ki Horoma,

ā, ko ngā tāngata o reira, koia anō kei o Komora.”

¹⁵ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano mō ngā poropiti:

“Nanā, ka whāngaia rātou e ahau ki te taru kawa,

ā, ka whakainumia rātou ki te wai kawa;

nō te mea i ahu atu i ngā poropiti o Hiruhārama

te takahi tapu puta noa i te whenua katoa.”

- ¹⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:
 “Kei whakarongo ki ngā kupu a ngā poropiti e poropiti nā ki a koutou;
 e ako ana rātou i a koutou ki te wairangi.
 E kōrero ana rātou i te kite a tō rātou ake ngākau,
 ā, ehara i te mea nā te māngai o Ihowā.
- ¹⁷ E mea tonu ana rātou ki te hunga e whakahāwea ana ki ahau,
 ‘kua kī mai a Ihowā: Ka mau te rongo ki a koutou’;
 ā, ki te hunga katoa e haere ana i runga i ngā tikanga pakeke o ō rātou ngākau,
 e mea ana rātou, ‘E kore te kino e tae mai ki a koutou.’
- ¹⁸ Ko wai oti i tū i runga i tō Ihowā whakaaro,
 e kite ai, e rongo ai rānei ki tāna kupu?
 Ko wai i mahara ki tāku kupu, i rongo hoki?
- ¹⁹ Nanā, kua puta te tūkauati i a Ihowā,
 koia anō ko tōna riri,
 āe rā, he tūkauati pōwaiwai;
 tērā e pakaru ki runga ki te upoko o te hunga kino.
- ²⁰ E kore e hoki tō Ihowā riri,
 kia oti rā anō, kia whakapūmautia rā anō e ia
 ngā whakaaro o tōna ngākau.
 I ngā rā whakamutunga
 ka tino mārāma koutou.
- ²¹ Kīhai ahau i unga i ēnei poropiti,
 heoi rere ana rātou;
 kīhai ahau i kōrero ki a rātou,
 heoi kei te poropiti rātou.
- ²² Otiia me i tū rātou i runga i tōku whakaaro,
 kua meinga e rātou tāku iwi kia rongo ki āku kupu,
 kua whakahokia mai e rātou i tō rātou ara kino,
 i te kino hoki o ā rātou mahi.
- ²³ “He Atua tata ianei ahau,”
 e ai tā Ihowā,
 “ā, ehara i te Atua i tawhiti?”
- ²⁴ E taea rānei e tētahi te huna i a ia ki ngā wāhi ngaro,
 e kore ai ia e kitea e ahau?”
 e ai tā Ihowā.
 “He teka ianei kapi tonu i ahau te rangi me te whenua?”
 e ai tā Ihowā.
- ²⁵ “Kua rongo ahau i ngā kupu a ngā poropiti, e poropiti teka nā i runga i tōku ingoa, e mea nā, ‘He moe nāku, he moe nāku.’
- ²⁶ Kia pēhea te roa o te mau o tēnei i roto i te ngākau o ngā poropiti, e poropiti teka nā; arā o ngā poropiti, e poropiti nā i te tinihanga o tō rātou ngākau?
- ²⁷ E whakaaro nā, mā ā rātou moe e kōrerotia nā e rātou ki tōna hoa, ki tōna hoa, ka meinga ai tāku iwi kia wareware ki tōku ingoa, kia pērā me ō rātou mātua i wareware nei ki tōku ingoa, i mea nei ki a Paara.
- ²⁸ Ko te poropiti he moe nei tāna, me kōrero e ia te moe, ā, ko te tangata i a ia tāku kupu, kia pono tāna kōrero i tāku kupu. He aha oti tā te pāpapa ki te wīti?” e ai tā Ihowā.
- ²⁹ “He teka ianei e rite ana tāku kupu ki te ahi?” e ai tā Ihowā; “ki te hama e wāhi nei i te kāmaka ā mongamonga noa?”
- ³⁰ “Mō reira, nā, hei hoariri ahau mō ngā poropiti,” e ai tā Ihowā, “e tāhae nei i āku kupu i tōna hoa, i tōna hoa.
- ³¹ Nanā, hei hoariri ahau mō ngā poropiti,” e ai tā Ihowā, “mō te hunga e whakamahi nei i ō rātou arero, e kī nei, ‘E mea ana ia.’
- ³² Nanā, hei hoariri ahau,” e ai tā Ihowā, “mō te hunga e poropiti ana i ngā moe teka, ā, kōrerotia ana e rātou, whakapōhēhētia ana e rātou tāku iwi ki ā rātou kōrero teka, ki tā rātou whakapehapeha wairangi. Otiia, ehara rātou i ahau i unga, i whakahau rānei; e kore rawa hoki tēnei iwi e whai pai i a rātou,” e ai tā Ihowā.
- ³³ “Ā, ki te ui tēnei iwi ki a koe, te poropiti, te tohunga rānei, ki te mea, ‘Tēnā koa tā Ihowā pīkaunga?’ Kātahi koe ka kī atu ki a rātou, ‘E tae te pīkaunga! Ka makā atu koutou e ahau, e ai tā Ihowā.’
- ³⁴ Nā, ko te poropiti, ko te tohunga, ko te iwi rānei, e mea ana, ‘Ko te pīkaunga a Ihowā,’ ka whiua e ahau taua tangata, rātou ko tōna whare.

³⁵ Ko te kupu tēnei mā koutou ki tōna hoa, ki tōna hoa, ki tōna teina, ki tōna tuakana, 'Tēnā koa te kupu i whakahokia mai e Ihowā?' ā, 'I pēhea mai a Ihowā?'

³⁶ Kāti hoki tā koutou whakahua i te pikaunga a Ihowā; nō te mea ko te kupu ake a tēnei, a tēnei hei pikaunga māna; kua whakarerekētia hoki, koutou ngā kupu a te Atua ora, a Ihowā o ngā mano, a tō tātou Atua.

³⁷ "Ko tāu tēnei e kōrero atu ai ki te poropiti, 'He aha te whakautu a Ihowā ki a koe?' Ko tēnei hoki, 'I pēhea mai a Ihowā?'

³⁸ Engari ki te mea koutou, 'Ko te pikaunga a Ihowā.' Nā, ko te kupu tēnei a Ihowā: Mō tā koutou kōrero i tēnā kupu, 'ko te pikaunga a Ihowā,' ā, kua unga tangata ahau ki a koutou, hei mea, Kua koutou e kī, 'ko te pikaunga a Ihowā.'

³⁹ Mō reira, nā, ka wareware rawa ahau ki a koutou, ka ākiritia atu anō koutou i tōku aroaro, me te pā i hoatu e ahau ki a koutou ko ō koutou mātua.

⁴⁰ Ka utaina hoki e ahau he ingoa kino ki runga ki a koutou, he mea mau tonu, he whakamā hoki e mau tonu ana, ā, e kore e wareware."

24

Ngā Piki Pai me ngā Piki Kino

¹ I whakakite a Ihowā ki ahau, nā, e rua ngā kete piki i whakatūria ki mua i te temepara o Ihowā. I muri iho i te whakaraunga a Nepukareha kīngi o Papurōna i a Hekonia tama a Iehoiakimi kīngi o Hūrā, rātou ko ngā rangatira o Hūrā, ko ngā kāmura, ko ngā parakimete i Hiruhārama, i tāna kawenga hoki i a rātou ki Papurōna.

² He pai rawa ngā piki o tētahi o ngā kete, he rite tonu ki ngā piki mātāmua; ā, he kino rawa ngā piki o tētahi o ngā kete, kāhore e taea te kai, i te kino rawa.

³ Kātahi a Ihowā ka mea ki ahau, "He aha tāu e kite nā, e Heremaia?"

Anō rā ko ahau, "He piki; ko ngā piki pai, he tino pai; ā, ko ngā mea kino, he tino kino, kāhore e taea te kai, i te kino rawa."

⁴ Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

⁵ "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Iharaia: 'Ka pēnei i ngā piki pai nei tōku mōhio ki te hunga o Hūrā i whakaraua nei, i ungā atu nei e ahau i tēnei wāhi ki te whenua o ngā Karari, hei pai mō rātou.

⁶ Ka whakamau tonu atu hoki ōku kanohi ki a rātou mō te pai, ā, ka whakahokia mai anō rātou e ahau ki tēnei whenua. Ka hangā anō rātou e ahau, e kore hoki e wāhia iho; ka whakatōkia rātou e ahau, e kore anō e hūtia atu.

⁷ Ka hoatu hoki e ahau he ngākau ki a rātou kia mōhio ki ahau, ko Ihowā ahau; ā, ka wāhiho rātou hei iwi māku, ā, ko ahau hei Atua mō rātou. Nō te mea ka whakapaua ō rātou ngākau ki te hoki mai ki ahau.

⁸ "Nā, mō ngā piki kino, e kore nei e taea te kai, i te kino rawa'; he pono ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Ka pēnā tāku hoatutanga i a Terekia kīngi o Hūrā, rātou ko āna rangatira, ko ngā mōrehu o Hiruhārama e mahue ki tēnei whenua, e noho ana hoki i te whenua o Ihipa.

⁹ Ka tino hoatu hoki rātou e ahau kia poipoia haeretia i roto i ngā kīngitanga katoa o te whenua, hei hē mō rātou; hei hahani, hei whakatauki, hei taunu, hei kanga, i ngā wāhi katoa e peia atu ai rātou e ahau.

¹⁰ Ka ungā atu anō e ahau te hoari, te hemokai, te mate urutā ki a rātou, kia poto rā anō rātou i runga i te whenua i hoatu e ahau ki a rātou ko ō rātou mātua.' "

25

Kua Kitea Kētia te Noho Herehere i Papurōna

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia mō te iwi katoa o Hūrā i te whā o ngā tau o Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā (ko te tau tuatahi tērā o Nepukareha kīngi o Papurōna).

² I kōerotia taua mea e Heremaia, e te poropiti, ki te iwi katoa o Hūrā, ki ngā tāngata katoa hoki o Hiruhārama, i kī ia:

³ Nō te tekau mā toru o ngā tau o Hōhia tama a Amona kīngi o Hūrā, ā tae noa mai ki tēnei rā, ka rua tekau mā toru ēnei ngā tau, te putanga mai o te kupu a Ihowā ki ahau, me tāku kōrero anō ki a koutou, moata ai i te ata, ā, ka kōrero; heoi kīhai koutou i rongo.

⁴ Nā, kua ungā e Ihowā āna pononga katoa, ngā poropiti ki a koutou, moata ai i ngā ata, ā, ka unga i a rātou; heoi kīhai koutou i rongo, kīhai anō ō koutou taringa i anga ki te whakarongo;

⁵ i mea rātou, “Tahuri mai koutou, e tērā, e tērā i tōna ara kino, i te kino hoki o ā koutou mahi, ā, e noho ki te oneone i hōmai e Ihowā ki a koutou ko ō koutou mātua, onamata ā ake ake.

⁶ Kaua hoki e whāia he atua kē, kaua e mahi ki a rātou, kaua e koropiko ki a rātou, kaua hoki ahau e whakapātaritaria ki te mahi a ō koutou ringa; ā, e kore koutou e hē i ahau.”

⁷ “Heoi, kihai koutou i rongu ki ahau,” e ai tā Ihowā; “he mea kia whakapātaritaria ai ahau ki te mahi a ō koutou ringa, hei hē anō mō koutou.”

⁸ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: “Nā, kihai nā koutou i rongu ki āku kupu,

⁹ nanā, ka unga tāngata ahau ki te tiki i ngā hapū katoa o te raki,” e ai tā Ihowā, “ā, ka unga tāngata ahau ki tāku pononga, ki a Nepukareha kīngi o Papurōna, ā, ka kawea mai rātou ki tēnei whenua, ki ōna tāngata hoki, ā, ki ngā iwi katoa nei ā tawhio noa; ka tino whakangaromia rātou e ahau, ka meinga hei mīharotanga, hei whakahianganga atu, hei ururua tūturu.

¹⁰ Ka tangohia atu hoki e ahau i a rātou te reo o te koa, te reo o te hari, te reo o te tāne mārena hou, te reo o te wahine mārena hou, te haruru o ngā kōhatu mira, te mārāma hoki o te rama.

¹¹ Ā, ka waiho tēnei whenua katoa hei ururua, hei keteketenga; ā, ka mahi ēnei iwi ki te kīngi o Papurōna, e whitu tekau tau.

¹² “Ā, ka rite ngā tau e whitu tekau, ka whiua e ahau te kīngi o Papurōna me taua iwi,” e ai tā Ihowā, “mō tō rātou kino, me te whenua hoki o ngā Karari; ka meinga a reira e ahau kia ururua ā ake ake.

¹³ Ka kawea hoki e ahau ki runga ki taua whenua āku kupu katoa i kōrerotia e ahau mō reira, ngā mea katoa kua oti te tuhituhi ki tēnei pukapuka, kua poropititia nei e Heremaia mō aua iwi katoa.

¹⁴ Ka whakamahia hoki rātou, āe rā, rātou e ngā iwi maha, e ngā kīngi nunui hoki; ā, ka rite ki ā rātou hanga, ki te mahi hoki a ō rātou ringa tāku utu ki a rātou.”

Te Kapu o te Riri o Ihowā

¹⁵ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira ki ahau: “Tangohia te kapu wāina o tēnei riri i tōku ringa, whakainumia mā ngā iwi katoa ka ungā nei koe e ahau ki a rātou.

¹⁶ Ā, ka inu rātou, hūrori atu, hūrori mai, ka haurangi, i te hoari e ungā e ahau ki waenganui i a rātou.”

¹⁷ Kātahi ahau ka tango i te kapu i te ringa o Ihowā, whakainumia ana mā ngā iwi katoa i ungā nei ahau e Ihowā ki a rātou:

¹⁸ arā mā Hiruhārama, mā ngā pā o Hūrā, mā ōna kīngi, ā, mā ōna rangatira, kia meinga ai rātou hei ururua, hei mīharotanga, hei whakahianganga, hei kanga; hei pēnei me tō tēnei rā;

¹⁹ mā Parao kīngi o Īhipa, rātou ko āna tāngata, ko āna rangatira, ko tōna iwi katoa;

²⁰ mā ngā iwi i whakaranua, mā ngā kīngi katoa o te whenua o Uhu, mā ngā kīngi katoa o te whenua o ngā Pirihitini – mā Ahakerono, mā Kaha, mā Ekerono, mā ngā mōrehu anō o Aharoro;

²¹ mā Ēroma, mā Moapa, mā ngā tama a Āmona;

²² mā ngā kīngi katoa o Tāira, mā ngā kīngi katoa o Hairona, mā ngā kīngi o te motu i tērā taha o te moana;

²³ mā Rerana, mā Tema, mā Putu, mā te hunga katoa e tapahia ana ngā tapa o ō rātou makawe;

²⁴ mā ngā kīngi katoa o Arāpia, mā ngā kīngi katoa o te iwi i whakaranua, e noho ana i te koraha;

²⁵ mā ngā kīngi katoa o Tīmiri, mā ngā kīngi katoa o Erama, mā ngā kīngi katoa o ngā Meri.

²⁶ Mā ngā kīngi katoa o te raki, mā ngā mea e tata ana, mā ngā mea, i tawhiti, mā tētahi, mā tētahi; mā ngā kīngitanga katoa hoki o te ao, i te mata o te oneone. Ā, ka inu te kīngi o Hehaka i muri i a rātou.

²⁷ “Me ki anō e koe ki a rātou, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Īharaira: E inu koutou, ā, haurangi iho, ruaki, e hinga ki raro, kaua e ara mai anō ki runga, i te hoari hoki e ungā e ahau ki waenganui i a koutou.’

²⁸ Nā, ki te kore rātou e pai ki te tango i te kapu i roto i tōu ringa kia inumia, kātahi koe ka mea ki a rātou, ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: Me inu rawa nei e koutou.

²⁹ Nō te mea, nanā, ka tīmata ahau ki te whakatupu kino i te pā i huaina nei tōku ingoa mō reira; ā, kia tukua koutou kia kāhore rawa e whiua? E kore rā koutou e kore te whiua;

nō te mea ka karangatia e ahau he hoari ki runga ki ngā tāngata katoa o te whenua, e ai tā Ihowā o ngā mano.’

³⁰ “Mō reira me poropiti e koe ēnei kupu katoa ki a rātou, mea atu ki a rātou:

‘Ka hāmama mai a Ihowā i te wāhi tiketike,
ka puaki mai tōna reo i tōna kāinga tapu;
ka tino nui tāna hāmama ki tāna taiepa hipi;
ka umere ia, ka pērā i tā ngā kaitakahi karepe,
ki ngā tāngata katoa o te whenua.

³¹ Ka pakū te ngangau ki te pito rā anō o te whenua;
nō te mea he totohe tā Ihowā ki ngā iwi,
ka whakawākia e ia ngā kikokiko katoa;
ko te hunga kino, ka tukua e ia ki te hoari,’ ”

e ai tā Ihowā.

³² Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:

“Ka puta atu he kino
i tētahi iwi ki tētahi iwi,
ā, ka whakatutūtia he tūkauti nui
i ngā pito rawa o te whenua!”

³³ Nā, ko ngā tūpāpaku a Ihowā ka takoto i taua rā i tētahi pito o te whenua tae noa ki tētahi pito o te whenua. E kore hoki rātou e tangihia, e kore anō e kohikohia, e tanumia rānei; hei whakawairākau rātou ki te mata o te whenua.

³⁴ Auē, e ngā hēpara, hāmama;
okeoke i roto i te pungarehu, e ngā metararahi o te kāhui.
Kua tae mai hoki ngā rā mō koutou kia patupatua,
ā, ka tukitukia koutou e ahau mongamonga noa,
ā, ka taka koutou anō he oko i matenuitia.

³⁵ Ā, ka kore he wāhi hei rerenga mō ngā hēpara,
kāhore he mawhititanga mō ngā metararahi o te kāhui.

³⁶ He reo nō te tangi o ngā hēpara,
he auē nō ngā metararahi o te kāhui!

Nō te mea e pāhuatia ana e Ihowā tō rātou haerenga hipi,
³⁷ ā, ka meinga kia nohopuku ngā nohoanga hipi hūmārie;
nō te mea ka mura te riri o Ihowā.

³⁸ Ka whakarērea e ia tōna kuhunga, ka pērā i te raiona;
ka waiho hoki tō rātou whenua hei mīharotanga
i te taikaha o te hoari tūkino,
i te muranga o tōna riri.

26

Ngā Poropiti a Heremaia i roto i te Temepara

¹ I te timatanga o te kingitanga o Iehoiakimi tama a Hōhia kingi o Hūrā, ka puta mai tēnei kupu i a Ihowā, i mea ia:

² “Ko te kupu tēnei a Ihowā: E tū ki te marae o te whare o Ihowā, kōrerotia hoki ki ngā pā katoa o Hūrā e haere mai ana ki te koropiko i roto i te whare o Ihowā, ngā kupu katoa e whakahau nei ahau ki a koe kia kōrerotia ki a rātou; kaua tētahi kupu e kaiponuhia.

³ Tērā pea ka rongo rātou, ā, ka tahuri ia tangata, ia tangata, i ō rātou ara kino; kia puta kē ai tōku whakaaro mō te kino, e mea nei ahau kia meatia ki a rātou mō te kino o ā rātou mahi.

⁴ Ā, ka ki atu koe ki a rātou: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Ki te kāhore koutou e rongo ki ahau, ka haere i runga i tāku ture kua hoatu nei e ahau ki tō koutou aroaro,

⁵ e rongo ki ngā kupu a āku pononga, a ngā poropiti e ungā nei e ahau ki a koutou, maranga wawe ai i te ata, ā, ka unga i a rātou – otiia, kīhai koutou i rongo –

⁶ nā, ka meinga e ahau tēnei whare kia rite ki Hiro, ka meinga hoki tēnei pā hei kanga mā ngā iwi katoa o te whenua.’ ”

⁷ Ā, ka rongo ngā tohunga, ngā poropiti, me te iwi katoa i a Heremaia, e kōrero ana i ēnei kupu i te whare o Ihowā.

⁸ Nā, i te mutunga o te kōrero a Heremaia i ngā mea katoa i whakahaua ai ia e Ihowā kia kōrerotia ki te iwi katoa, ka hopukia ia e ngā tohunga, e ngā poropiti, e te iwi katoa hoki, me te kī, “Ko te mate kau mōu!”

⁹ He aha koe i poropiti ai i runga i te ingoa o Ihowā, i kī ai, 'Ka rite tēnei whare ki Hiro, ka ururuatia tēnei pā, tē ai he tangata hei noho?' Nā, i te huihui te iwi katoa ki a Heremaia, ki te whare o Ihowā.

¹⁰ Ā, nō te rongonga o ngā rangatira o Hūrā ki ēnei mea, ka haere atu rātou i te whare o te kīngi ki te whare o Ihowā, ā, noho ana i te kūwaha o te Kēti Hou o te whare o Ihowā.

¹¹ Kātahi ka kōrero ngā tohunga rātou ko ngā poropiti ki ngā rangatira, ki te iwi katoa hoki, ka mea, "Ka tika te mate mō tēnei tangata; kua poropiti hoki ia i te hē mō tēnei pā; kua rongo nā hoki ō koutou taringa."

¹² Kātahi a Heremaia ka kōrero ki ngā rangatira katoa, ki te iwi katoa, ka mea: "Nā Ihowā ahau i unga mai ki te poropiti mō tēnei whare, mō tēnei pā, i ngā kupu katoa i rongo nā koutou.

¹³ Nā reira whakatikatikaia ō koutou ara, ā koutou mahi, whakarongo hoki ki te reo o Ihowā, o tō koutou Atua; ā, ka ripenetā a Ihowā ki te kino i kōrerotia e ia mō koutou.

¹⁴ Tēnā ko ahau, kei roto ahau i tō koutou ringa; mā koutou e mea ki ahau te mea e pai ana, e rite ana ki tā koutou titiro.

¹⁵ Otiia, kia tino mōhio koutou, ki te whakamatea ahau e koutou, e kawea ana koutou i te toto harakore ki runga i a koutou anō, ki runga ki tēnei pā, ki ōna tāngata anō hoki; nō te mea he pono, nā Ihowā ahau i ngare atu ki a koutou ki te kōrero i ēnei kupu katoa ki ō koutou taringa."

¹⁶ Kātahi ngā rangatira rātou ko te iwi katoa ka kī atu ki ngā tohunga rātou ko ngā poropiti, "Kāhore he take e mate ai tēnei tangata; kua kōrero mai hoki ia ki a tātou i runga i te ingoa o Ihowā, o tō tātou Atua."

¹⁷ Nā, ka whakatika ētahi o ngā kaumātua o te whenua, ka kōrero ki te huihui katoa o te iwi, ka mea,

¹⁸ "I poropiti a Mika Morahati i ngā rā o Hetekia kīngi o Hūrā, i kōrero ki te iwi katoa o Hūrā, i mea: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:

Ka parautia a Hiona, ka rite ki te māra,

ā, hei pūranga a Hiruhārama,

ka rite hoki te maunga o te whare

ki ngā wāhi tiketike o te ngahere.'

¹⁹ "I anga rānei a Hetekia kīngi o Hūrā rātou ko Hūrā katoa, i mea rawa ki te whakamate i a ia? He teka ianei i wehi ia i a Ihowā, ā, inoi ana ki te mata o Ihowā, ā, ripenetā ana a Ihowā ki te kino i kōrerotia e ia mō rātou? Nā, ko tātou, mā konei tātou e mea ai i te kino nui ki ō tātou nei wairua!"

²⁰ Nā, tērā anō hoki tētahi tangata i poropiti i runga i te ingoa o Ihowā, ko Urīa tama a Hemaia o Kiriata Tearimi; i poropiti ia i te hē mō tēnei pā, mō tēnei whenua hoki, he pēnei anō me ngā kupu katoa a Heremaia.

²¹ Nā, nō te rongonga o Kīngi Iehoiakimi rātou ko āna metararahi, ko ngā rangatira katoa, i āna kupu, ka whai te kīngi kia whakamatea ia. Nō te rongonga ia o Urīa ka wehi, ka rere, ā, haere ana ki Ihipa.

²² Nā, ka ungā e Iehoiakimi he tāngata ki Ihipa, arā a Erenātana tama a Akaporo, rātou ko ōna hoa ki Ihipa.

²³ Nā, tikina atu ana a Urīa e rātou i Ihipa, kawea mai ana ki a Kīngi Iehoiakimi; patua iho e ia ki te hoari, makā ana e ia tōna tinana ki ngā tanumanga o ngā tamariki a te iwi.

²⁴ Otiia i a Heremaia te ringa o Ahikama tama a Hapana, i kore ai ia e tukua ki te ringa o te iwi kia whakamatea.

27

Te Tohu o te Ioka

¹ I te tīmatanga o te kīngitanga o Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā ka puta mai tēnei kupu a Ihowā ki a Heremaia, i mea ia:

² Ko te kupu tēnei a Ihowā ki ahau: "Hangā he here, he ioka mōu, ka whakanoho ai ki tōu kaki.

³ Nā, tukua ki te kīngi o Ēroma, ki te kīngi o Moapa, ki te kīngi o ngā tama a Āmona, ki te kīngi o Tāira, ki te kīngi hoki o Hairona. Mā te ringa o ngā karere e haere mai ana ki Hiruhārama, ki a Terekia kīngi o Hūrā, e māu.

⁴ Me whakahau anō rātou e koe kia kī atu ki ō rātou ariki: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Iharaia: Kia pēnei tā koutou kī atu ki ō koutou ariki:

⁵ Nāku i hanga te whenua, te tangata me te kararehe i runga i te mata o te whenua, nā tōku kaha nui, nā tōku ringa mārō tonu; nā, e hoatu ana e ahau ki tāku e pai ai.

⁶ Nā ināianeī, kua ōti te hoatu e ahau ēnei whenua katoa ki te ringa o Nepukaneha kīngi o Papurōna, ki tāku pononga; ā, kua hoatu anō e ahau ngā kīrehe o te pārae ki a ia kia whakamahia e ia.

⁷ Ā, ka mahi ngā iwi katoa ki a ia, ki tāna tama, ki te tama anō hoki a tāna tama, kia taka rā anō te wā o tōna ake whenua; ā, hei reira ia whakamahia ai e ngā iwi maha, e ngā kīngi nunui hoki.

⁸ "Nā, ko te iwi, ā, ko te kīngitanga, e kore e mahi ki taua Nepukaneha kīngi o Papurōna, e kore hoki e tuku i ō rātou kākī ki raro ki te ioka a te kīngi o Papurōna, ka whiua e ahau taua iwi, e ai tā Ihowā, ki te hoari, ki te hemokai, ki te mate urutā, kia mōti rā anō rātou i ahau ki tōna ringa.

⁹ Tēnā ko koutou, kua koutou e rongo ki ō koutou poropiti, ki ō koutou tohunga tūāhu, ki ō koutou moemoeā, ki ō koutou tohunga kapua, ki ō koutou tohunga māku, e kōrero nā ki a koutou, e mea nā, "E kore koutou e mahi ki te kīngi o Papurōna."

¹⁰ Nō te mea e poropiti ana rātou i te teka ki a koutou, he mea kia matara atu ai koutou i tō koutou oneone; kia peia ai hoki koutou e ahau, kia ngaro ai.

¹¹ Engari ko te iwi e tuku ana i ō rātou kākī ki raro ki te ioka a te kīngi o Papurōna, ā, ka mahi ki a ia, ka waiho rātou e ahau ki tō rātou oneone, e ai tā Ihowā; ā, ka ngakia e rātou, ka noho hoki rātou ki reira." "

¹² Nā, rite tonu ki ēnei kupu katoa tāku i kōrero ai ki a Terekia kīngi o Hūrā, i mea ahau: "Tukua atu ō koutou kākī ki raro ki te ioka a te kīngi o Papurōna; e mahi ki a ia, ki a rātou ko tōna iwi, ā, ka ora koutou.

¹³ Kia mate koutou hei aha, koutou ko tōu iwi i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā, i tā Ihowā i kī ai mō te iwi e kore nei e mahi ki te kīngi o Papurōna?

¹⁴ Kua hoki e rongo ki ngā kupu a ngā poropiti e kōrero nā ki a koutou, e mea nā, 'E kore koutou e mahi ki te kīngi o Papurōna,' e poropiti teka ana hoki rātou ki a koutou.

¹⁵ 'Ehara hoki rātou i ahau i unga atu,' e ai tā Ihowā, 'otia kei te poropiti teka rātou i runga i tōku ingoa. He mea kia peia ai koutou e ahau, ā, kia ngaro ai koutou, me ngā poropiti e poropiti nā ki a koutou.' "

¹⁶ I kōrero anō ahau ki ngā tohunga, ki tēnei iwi katoa, i mea, "Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kei rongo koutou ki ngā kupu a ō koutou poropiti e poropiti nā ki a koutou, e mea nā, 'Nanā, ka tata te whakahokia mai ngā oko o te whare o Ihowā i Papurōna.' He poropiti teka hoki tā rātou ki a koutou.

¹⁷ Kei whakarongo ki a rātou; e mahi ki te kīngi o Papurōna, kia ora ai koutou. Kia ururuatia tēnei pā hei aha?

¹⁸ Otirā, ki te mea he poropiti rātou, ki te mea kei a rātou te kupu a Ihowā, me inoi rātou ināianeī ki a Ihowā o ngā mano, kia kua ngā oko e toe nei ki te whare o Ihowā, ki te whare o te kīngi o Hūrā, ki Hiruhārama, e tae ki Papurōna.

¹⁹ Ina hoki te kupu a Ihowā o ngā mano mō ngā pou, mō te moana, mō ngā tūranga, ā, mō ngā toenga o ngā oko kua mahue nei ki tēnei pā,

²⁰ kīhai nei i riro i a Nepukaneha kīngi o Papurōna i tāna whakaraunga atu i a Hekonia tama a Iehoiakimi; kīngi o Hūrā i roto i Hiruhārama ki Papurōna, rātou ko ngā rangatira katoa o Hūrā, o Hiruhārama –

²¹ āe rā, ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira, mō ngā oko e toe nei ki te whare o Ihowā, ki te whare hoki o te kīngi o Hūrā, ki Hiruhārama:

²² 'Ka kawea aua mea ki Papurōna, ka takoto hoki ki reira, taea noatia te rā e pā ai ahau ki a rātou,' e ai tā Ihowā. 'Hei reira ka maua mai e ahau, ka whakahokia mai ki tēnei wāhi.' "

28

Ko Heremaia me te Poropiti Hanania

¹ I taua tau, i te timatanga o te kīngitanga o Terekia kīngi o Hūrā, i te whā o ngā tau, i te rima o ngā marama, ka kōrero a Hanania poropiti tama a Āturu, he tangata nō Kipeono, ki ahau i roto i te whare o Ihowā, i te aroaro o ngā tohunga rātou ko te iwi katoa, i mea ia,

² "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira, e kī ana ia: 'Kua whati i ahau te ioka a te kīngi o Papurōna.

³ E kore e tutuki rawa ngā tau e rua, ka whakahokia mai e ahau ki tēnei wāhi ngā oko katoa o te whare o Ihowā i maua atu e Nepukaneha kīngi o Papurōna i tēnei wāhi, i kawea atu e ia ki Papurōna,

⁴ ā, ka whakahokia mai e ahau ki tēnei wāhi a Hekonia tama a Iehoiakimi kīngi o Hūrā, rātou ko ngā whakarau katoa o Hūrā i haere nei ki Papurōna,' e ai tā Ihowā, 'nō te mea ka whati i ahau te ioka a te kīngi o Papurōna.' "

⁵ Kātahi ka mea atu a Heremaia poropiti ki a Hanania poropiti i te aroaro o ngā tohunga, i te aroaro anō o te iwi katoa e tū ana i te whare o Ihowā,

⁶ i mea taua Heremaia poropiti, "Āmine! Kia pēnā mai anō a Ihowā. Kia mahia hoki e Ihowā āu kupu i poropititia nā e koe mō ngā oko o te whare o Ihowā, mō ngā whakarau katoa hoki, ka whakahokia mai i Papurōna ki tēnei wāhi.

⁷ Otiia kia rongo mai koe ināiane ki tēnei kupu e kōrerotia nei e ahau ki ōu taringa, ki ngā taringa anō o te iwi katoa.

⁸ Ko ngā poropiti i mua atu i ahau, i mua atu hoki i a koe, i mua noa atu, i poropititia e rātou he hē mō ngā whenua maha, mō ngā kīngitanga nunui, he whawhai, he kino, he mate urutā.

⁹ Ko te poropiti e poropiti ana i te rongo mau, ki te tutuki te kupu a te poropiti, hei reira ka mōhiotia taua poropiti, he pono nā Ihowā ia i unga mai."

¹⁰ Kātahi ka mau a Hanania poropiti ki te ioka i te kakī o Heremaia poropiti, wāhia ana e ia.

¹¹ Ā, ka kōrero a Hanania poropiti i te aroaro o te iwi katoa, ka mea, "Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Ka pēneitia e ahau te wāhi atu i te ioka a Nepukaneha kīngi o Papurōna i roto i ngā rā o ngā tau e rua i te kakī o ngā iwi katoa.' " Nā, haere ana a Heremaia poropiti i tōna ara.

¹² Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia i muri i te wawāhanga a Hanania poropiti i te ioka i te kakī o Heremaia poropiti, ā, ka mea ia:

¹³ "Haere, kōrero ki a Hanania, mea atu, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kua wāhia e koe ngā ioka rākau; otirā me hanga e koe ētahi ioka rino hei whakakapi mō ēnā.

¹⁴ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: Kua whakanohia e ahau he ioka rino ki te kakī o ēnei iwi katoa, kia mahi ai rātou ki a Nepukaneha kīngi o Papurōna; inā, ka mahi rātou ki a ia. Kua hoatu anō e ahau ngā kīrehe o te pārae ki a ia.' "

¹⁵ Kātahi ka mea te poropiti, a Heremaia, ki te poropiti, ki a Hanania, "Whakarongo mai, e Hanania; ehara koe i a Ihowā i unga; kua mea ia koe i tēnei iwi kia whakawhirinaki ki te teka.

¹⁶ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Nanā, ka peia atu koe e ahau i te mata o te oneone. I tēnei tau anō ka mate koe, nō te mea kua kōrero koe i te tutū ki a Ihowā.' "

¹⁷ Nā, i taua tau anō ka mate a Hanania i te whitu o ngā marama.

29

Tā Heremaia Pukapuka ki ngā Hūrai kei Papurōna

¹ Ko ngā kupu ēnei o te pukapuka i tukua e Heremaia poropiti i Hiruhārama ki ngā mōrehu o ngā kaumatua i whakaraua atu nei, ki ngā tohunga, ki ngā poropiti, ki te iwi katoa i whakaraua atu e Nepukaneha i Hiruhārama ki Papurōna;

² i muri tēnei i te haerenga atu o Kīngi Hekonia, i Hiruhārama, rātou ko te kuīni, ko ngā unaka, ko ngā rangatira o Hūrā, o Hiruhārama, me ngā kāmura rātou ko ngā parakimete.

³ He mea kawē nā Erāha tama a Hapana, rāua ko Kemaria tama a Hirikia; he mea unga anō ēnei nā Terekia kīngi o Hūrā ki Papurōna, ki a Nepukaneha kīngi o Papurōna; i mea ia:

⁴ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira, ki ngā whakarau katoa, i meinga nei e ahau kia whakaraua atu i Hiruhārama ki Papurōna:

⁵ "Hangā he whare mō koutou, ka noho i roto; whakatōkia he kāri, ka kai i ō rātou hua.

⁶ Mārenatia he wahine, kia whānau he tama, he tamāhine mā koutou; meatia he wahine mā ā koutou tama, tukua hoki ā koutou tamāhine ki te tāne, kia whānau ai he tama, he tamāhine mā rātou; ā, kia tini koutou ki reira, kaua hei torutoru.

⁷ Rapua hoki te rongo mau mō te pā kua meinga nā koutou e ahau kia whakaraua ki reira, inoi hoki ki a Ihowā mō reira; mā te mau hoki o tōna rongo ka whiwhi ai koutou ki te rangimārie."

⁸ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: "Kei tinihangatia koutou e ā koutou poropiti, e ā koutou tohunga tūāhu e noho nā i roto i a koutou, kaua hoki e rongo ki ā koutou moe e meinga nā e koutou kia moea.

⁹ Nō te mea e poropiti teka ana rātou ki a koutou i runga i tōku ingoa. Ehara rātou i te mea nāku i unga," e ai tā Ihowā.

¹⁰ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā: "Kia rite ngā tau e whitu tekau ki Papurōna, ka tirohia koutou e ahau; ā, ka whakatutukitia e ahau tāku kupu pai ki a koutou, mō koutou kia whakahokia mai ki tēnei wāhi.

¹¹ Kei te mōhio hoki ahau ki ngā whakaaro e whakaaro nei ahau ki a koutou," e ai tā Ihowā, "he whakaaro mō te rongo mau, ehara mō te kino, kia hoatu he tūmanako ki a koutou i ō koutou rā whakamutunga.

¹² Ā tērā koutou e karanga ki ahau, ā, ka haere koutou ka īnoi ki ahau, ā, ka rongo ahau ki a koutou.

¹³ Ka rapua anō ahau e koutou, ā, ka kitea e koutou, ina whakapaua ō koutou ngākau ki te rapu i ahau.

¹⁴ Ā, ka kitea ahau e koutou," e ai tā Ihowā, "ā, whakahokia hoki e ahau tō koutou whakaraunga, ā, ka kohikohia koutou e ahau i roto i ngā iwi katoa, i ngā wāhi katoa i peia atu ai koutou e ahau, e ai tā Ihowā; ā, ka whakahokia mai koutou e ahau ki te wāhi i whakaraua atu ai koutou e ahau."

¹⁵ Kua ki hoki koutou, "Kua ara i a Ihowā ētahi poropiti mō tātou i Papurōna."

¹⁶ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā mō te kīngi e noho ana i runga i te torōna o Rāwiri, mō te iwi katoa hoki e noho ana i tēnei pā, mō ō koutou tēina kīhai nei i haere tahi koutou i te whakaraunga:

¹⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Nanā, ka ungā atu e ahau ki runga ki a rātou te hoari, te hemokai, te mate urutā, ā, ka meinga rātou e ahau kia rite ki ngā piki kikinō, e kore nei e taea te kai i te kino rawa.

¹⁸ Ā, ka whāia rātou e ahau ki te hoari, ki te hemokai, ki te mate urutā, ka tukua hoki rātou kia poipoia i waenganui i ngā kingitanga katoa o te whenua, hei kanga, hei mīharotanga, hei whakahīanga atu, ā, hei hahani, i roto i ngā iwi katoa e peia atu ai rātou e ahau.

¹⁹ Nō te mea kīhai rātou i rongo ki āku kupu," e ai tā Ihowā, "ki āku kupu i ungā rā e ahau kia kawea ki a rātou e āku pononga, e ngā poropiti, moata ai i te ata ki te unga i a rātou; heoi kīhai koutou i rongo," e ai tā Ihowā.

²⁰ Mō reira whakarongo mai ki te kupu a Ihowā, koutou katoa o te whakaraunga, kua ungā atu nei e ahau i Hiruhārama ki Papurōna:

²¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira, mō Āhapa tama a Koraia, mō Terekia tama a Maaheia, e poropiti teka nā ki a koutou i runga i tōku ingoa: "Nanā, ka hoatu rāua e ahau ki te ringa o Nepukareha kīngi o Papurōna; ā, māna rāua e whakamate i ō koutou aroaro.

²² Ā, ka ai rāua hei kanga mā ngā whakarau katoa o Hūrā i Papurōna, ka kōrerotia: 'Kia meinga koe e Ihowā kia rite ki a Terekia rāua ko Āhapa, i tunua nei e te kīngi o Papurōna ki te ahi.'

²³ Kua mahi pōauau hoki rāua i roto i a Ihairaira, kua pūremu ki ngā wāhine a ō rāua hoa, kua kōrero hoki i ngā kupu teka i runga i tōku ingoa, he mea kīhai i whakahaua atu e ahau ki a rāua; ko ahau tēnei e mōhio ana, ko ahau te kaiwhakaatu," e ai tā Ihowā.

Te Pukapuka a Hemaia

²⁴ Nā, mō Hemaia Neherami me kōrero koe, me kī atu:

²⁵ "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira, e mea ana ia: I te mea kua tukua e koe ētahi pukapuka i runga i tōu ake ingoa ki te iwi katoa i Hiruhārama, ki te tohunga, ki a Tepania tama a Maaheia, rātou ko ngā tohunga katoa, kua mea atu:

²⁶ 'Kua oti koe te mea e Ihowā hei tohunga i muri i a Iehoiara tohunga, kia waiho ai ko koutou hei kaitirotiro i roto i te whare o Ihowā mō te tāngata katoa e haurangi ana, e whakaporopiti ana i a ia, kia makā e koe ki ngā here waewae, ki ngā here ringa.

²⁷ Nā, he aha rā tē riria ai e koe a Heremaia Anatoti, e whakaporopiti nā i a ia ki a koutou?

²⁸ Kua tukua mai nei hoki e ia he kupu ki a mātou ki Papurōna, e mea ana: Ka roa te whakaraunga. Hangā he whare mō koutou, ka noho i roto; whakatōkia he kāri, kainga ō rātou hua.' "

²⁹ Nā, i kōrerotia tēnei pukapuka e Tepania tohunga ki ngā taringa o Heremaia poropiti.

³⁰ Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia, i mea ia:

³¹ "Tukua he kupu ki ngā whakarau katoa, mea atu, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā mō Hemaia Neherami: Kua poropiti nā a Hemaia ki a koutou, ā, kīhai hoki ia i ungā e ahau, ā, kua meinga koutou e ia kia whakawhirinaki ki te teka,

³² mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, ka whiua e ahau a Hemaia Neherami rātou ko ōna uri; kore iho he tangata mōna hei noho i roto i tēnei iwi, e kore hoki ia e kite i te

pai e mahia e ahau ki tāku iwi, e ai tā Ihowā; nō te mea kua kōrero ia i te tutū mō Ihowā.'

"

30

Ka Whakahuatia te Whakahokinga o Ihairaira me Hūrā

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia, he mea nā Ihowā, i mea ia:

² "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira, e mea ana: Tuhituhia ki te pukapuka ngā kupu katoa i kōrerotia e ahau ki a koe.

³ Tēnei ake hoki ngā rā," e ai tā Ihowā, "e whakahokia mai ai e ahau tāku iwi, a Ihairaira rāua ko Hūrā, i te whakarau," e ai tā Ihowā; "ā, ka whakahokia mai rātou e ahau ki te whenua i hoatu e ahau ki ō rātou mātua, ā, ka riro a reira i a rātou."

⁴ Ā, ko ngā kupu ēnei i kōrerotia e Ihowā mō Ihairaira rāua ko Hūrā:

⁵ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā:

"Kua rongo tātou i te reo o te tūiri,
o te wehi, ehara i te rongo mau.

⁶ Tēnā rā, ui atu, kia kite ai koutou?
He whānau tamariki rānei tā te tāne?

He aha ahau i kite ai i ngā tāngata katoa
ko ō rātou ringa kei ō rātou hope,
koia anō kei te wahine e whānau ana,
kua puta kē anō ngā kanohi katoa, kua kōmā?

⁷ Auē! He rā nui hoki taua rā,
kāhore he rite mōna.
Ko te wā hoki ia o tō Hākopa mamae;
otiia ka whakaorangia ia i taua mamae.

⁸ "Nā, i taua rā," e ai tā Ihowā o ngā mano,
"ka wāhia e ahau tāna ioka i tōu kakī,
ka motuhia hoki ōu here;
e kore hoki ia e whakamahia e ngā tāngata kē i muri iho.

⁹ Engari, ka mahi rātou ki a Ihowā, ki tō rātou Atua,
ki a Rāwiri hoki, ki tō rātou kīngi
e whakaarahia ake e ahau mō rātou.

¹⁰ "Nā reira kaua e wehi, e tāku pononga, e Hākopa," e ai tā Ihowā,
"kaua hoki e pāwera, e Ihairaira.

Nanā, ka whakaora hoki ahau i a koe i tawhiti,
i ōu uri anō i te whenua i whakaraua atu ai rātou;
ā, ka hoki mai a Hākopa, ka āta noho, ka whai tānga manawa,
tē ai he kaiwhakawehi mōna.

¹¹ Nō te mea hei hoa ahau mōu,"
e ai tā Ihowā, "hei whakaora i a koe;
ka poto rawa hoki i ahau ngā iwi katoa
kua whakamararatia atu nā koe ki reira,
otiia e kore koe e poto rawa i ahau;
engari ka pākia koe e ahau,
he mea whakarite mārīe atu,
e kore anō hoki koe e tukua kia kāhore rawa e whiua."

¹² Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā:
"Ko tōu pakaru e kore e mahu,
he mamae rawa tōu marūtanga.

¹³ Kāhore he tangata hei tohe i tāu,
kia takaia ai koe;
kāhore ōu rongoā whakamahu.

¹⁴ Ko te hunga katoa i aroha ki a koe kua wareware ki a koe;
kāhore rātou e rapu i a koe;
nō te mea i patua koe e ahau ki te patu a te hoariri,
ki te whiua hoki a te tangata nanakia;
he nui hoki nō tōu kino,
he maha nō ōu hara.

¹⁵ He aha koe i tangi ai ki tōu pakaru?

E kore tōu mamae e taea te rongoā.
 Mō te nui hoki o tōu kino,
 he maha nō ōu hara,
 i meinga ai e ahau ēnei mea ki a koe.

¹⁶ “Nā reira ko te hunga katoa e kai ana i a koe, ka kainga rātou;
 ko ōu hoariri katoa, ko rātou katoa, ka riro ki te whakarau;
 ko te hunga e pāhua ana i a koe ka pāhuatia rātou,
 ā, ka tukua e ahau hei taonga pārau te hunga katoa e muru ana i a koe.

¹⁷ Ka whakahokia atu hoki e ahau te ora ki a koe,
 ka rongoātia e ahau ōu marūtanga,”

e ai tā Ihowā;

“nō te mea kua kīia koe e rātou, he peinga,
 kua mea: ‘Ko Hiona tēnei e kore nei e rapua e te tangata.’ ”

¹⁸ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 “Nanā, ka whakahokia mai e ahau i te whakarau ngā tēneti o Hākopa,
 ka aroha ki ōna nohoanga;
 ā, ka hangā te pā ki runga ki tōna pūranga anō,
 ka whakapūmautia anō ngā tikanga o te whare kīngi.

¹⁹ Ka puta mai anō i reira te whakamoemiti,
 me te reo o te hunga e kata ana:
 ā, ka whakanuia rātou e ahau, e kore rātou e torutoru;
 ka whakakorōriatia hoki rātou e ahau, ā, e kore rātou e iti.
²⁰ Ā, ka rite ā rātou tamariki ki ō mua;
 ka whakapūmautia hoki tō rātou whakaminenga ki tōku aroaro,
 ā, ka whiua e ahau te hunga katoa e tūkino ana i a rātou.

²¹ Ā, ko tō rātou metararahi ko tētahi anō o rātou,
 ka puta ake hoki tō rātou kāwana i roto i a rātou;
 ā, ka meinga ia e ahau kia whakatata mai,
 ā, ka haere mai ia ki ahau;
 ko wai oti tēnei kua toa nei ki te haere mai ki ahau?”

e ai tā Ihowā.

²² “Ā, hei iwi koutou māku,
 ko ahau hoki hei Atua mō koutou.”

²³ Nanā, ko te tūkauati a Ihowā,
 arā ko tōna riri mura tonu,
 te paoho atu nā, he tūkauati e tahi ana:
 tērā e āki ki runga ki te mähunga o te hunga kino.

²⁴ E kore e tahuri atu te riri kino o Ihowā,
 kia oti rā anō i a ia, kia whakapūmautia rā anō e ia
 ngā whakaaro o tōna ngākau.

I ngā rā whakamutunga ka mātau koutou.

31

Te Hokinga Harikoa mai o ngā Manene

¹ “I taua wā,” e ai tā Ihowā, “ka waiho ahau hei Atua mō ngā hapū katoa o Ihairaira, ko rātou hoki hei iwi māku.”

² Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 “Ko te iwi i toe i te hoari,
 i kite i te manako ki te koraha; arā a Ihairaira,
 i ahau i haere atu ai ki te mea tānga manawa mōna.”

³ I puta mai a Ihowā ki ahau i mua noa atu, i mea mai:
 “Āe rā, he aroha pūmau tōku i aroha ai ahau ki a koe;
 nā reira, te atawhai i kukume ai ahau i a koe.

⁴ Ka hangā anō koe e ahau, ā, ka oti koe te hanga,
 e te wāhina o Ihairaira.

Tērā anō koe ka whakapaipaia ki āu timipera,
 ā, ka haere atu i roto i ngā kanikani a te hunga harakoa.

⁵ Tērā koe e whakatō anō he māra waina

ki runga ki ngā maunga o Hamaria.
Ka whakatō ngā kaiwhakatō,
ā, ka kai i ōna hua.

⁶ Nō te mea tēnā anō te rā, e karanga ai ngā kaitiaki
i runga i ngā pukepuke o Ēparaima,
'Whakatika, tātou ka haere ki runga,
ki Hiona, ki a Ihowā, ki tō tātou Atua.' "

⁷ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā:
"Waiata i runga i te koa ki a Hākopa,
hāmama mō te metararahi o ngā iwi;
kōrerotia atu, whakamoemititia, mea atu,
'E Ihowā, whakaorangia tāu iwi,
te mōrehu o Ihairaira.'

⁸ Nanā, ka kawea mai rātou e ahau i te whenua ki te raki,
ka kohikohia mai i ngā tōpito o te whenua,
me ngā matapō, me ngā kopa,
me te wahine e hapū ana, me te wahine hoki e whakamamae ana, i ō rātou taha;
he hui nui tonu rātou e hoki mai ai ki konei.

⁹ Ka haere mai rātou me te tangi,
ā, ka ārahina rātou e ahau i runga i te inoi.
Ka meinga rātou e ahau kia haere i te taha o ngā awa wai,
mā te ara tika e kore ai ō rātou waewae e tūtuki i reira;
nō te mea he pāpā ahau ki a Ihairaira,
ā, ko Ēparaima tāku mātāmua.

¹⁰ "Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e ngā iwi,
kōrerotia hoki ki ngā motu o tawhiti,
mea atu, 'Ko te kaitītiritari o Ihairaira, māna rātou e whakawhāiti,
māna rātou e tiaki, ka rite ki tā te hēpara i tāna kāhui.'

¹¹ Kua hokona nei hoki a Hākopa e Ihowā, utua ana e ia,
tangohia mai ana i roto i te ringa o te mea i kaha rawa i a ia.

¹² Nā, ka haere mai rātou ka waiata i te wāhi tiketike o Hiona,
ka rere huihui ki te pai o Ihowā,
ki te wīti, ki te wāina, ki te hinu,
ā, ki ngā kūao hipi, kūao kau:
ā, ka rite ō rātou wairua ki te kāri kua oti te whakamākūkū;
ā, ka tino mutu rawa tā rātou tangi.

¹³ Kātahi te wāhina ka koa ki te kanikani,
me ngā taitama ngātahi ko ngā kaumātua.
Ka meinga hoki e ahau tā rātou tangi hei koa,
ka whakamārietia rātou, ā, ka meinga rātou kia hari i ō rātou mamae.

¹⁴ Ka whakatinaia e ahau te wairua o ngā tohunga ki te ngako,
ka mākona anō tōku iwi i tōku pai,"

e ai tā Ihowā.

¹⁵ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
"I rangona he reo ki Rama,
he uhunga, he tangi, tiwerawera ana,
ko Rahera e tangi ana ki āna tamariki,
ā, kīhai i pai kia whakamārietia mō āna tamariki,
kua kāhore nei."

¹⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
"Whakamutua te tangi o tōu reo,
ngā roimata hoki i ōu kanohi;
nō te mea ka whai utu tāu mahi,"

e ai tā Ihowā:

"ā, ka hoki mai anō rātou i te whenua o te hoariri.
¹⁷ Ka whai tūmanakohanga hoki tōu mutunga,"

e ai tā Ihowā:

"ā, ka hoki mai āu tamariki ki tō rātou ake rohe.

¹⁸ “He pono kua rongō ahau i a Ēparaima e tangi ana ki a ia anō, pēnei:

‘Kua pākia ahau e koe, ā, i pākia ahau,
pērā i te kūao kau kīhai i whakaakona ki te ioka.

Whakatahuritia ahau, ā, ka tahuri ahau;
ko koe nei hoki a Ihowā, tōku Atua.

¹⁹ He pono i muri i tōku tahuritanga, i ripenetā ahau;
ā, i muri i tōku whakaakoranga i papaki ahau ki tōku hūhā.

I whakamā ahau, āe rā, i numinumi kau,
nō te mea e waha ana e ahau te ingoa kino o tōku taitamarikitanga.’

²⁰ He tamaiti matenui ianei a Ēparaima nāku?
He tamaiti āhuareka ianei?

Nō te mea ka kōrero ana ahau i te hē mōna,
mau tonu tōku māharahara ki a ia.

Nō reira ōku whēkau i oho ai ki a ia;
he pono ka tohungia ia e ahau,”

e ai tā Ihowā.

²¹ “Whakatūria ake ētahi tohu ara māu;
hangā he pou waitohu.

E anga tōu ngākau ki te huanui,
ki te ara i haere ai koe.

Hoki mai, e te wāhina o Ihairaira,
hoki mai anō ki ēnei pā ōu.

²² Kia pēhea te roa o tōu kōpikopiko,
e te tamāhine tāhūhūhū kē?

Kua hangā hoki e Ihowā he mea hou ki runga ki te whenua –
ka karapoti te wahine i te tāne.”

²³ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: “Tēnei ake ka kōrerotia anō
tēnei kupu ki te whenua o Hūrā, ki ōna pā hoki, ina whakahokia mai rātou e ahau i te
whakarau: ‘Kia manaaki a Ihowā i a koe, e te nohoanga o te tika, e te maunga o te tapu!’

²⁴ Ā, ka noho tahi a Hūrā me ōna pā katoa ki reira; te hunga ngaki i te whenua me te
hunga anō e haere tahi ana me ngā kāhui.

²⁵ Kua tino whakamākonatia hoki e ahau te wairua ruha, kua whakakīia anō ngā wairua
katoa e pōuri ana.”

²⁶ I konei ka maranga ahau, ā, ka titiro; nā, he reka ki ahau tāku moe.

Te Whiunga i ia Tangata

²⁷ “Nanā, kei te haere mai ngā rā,” e ai tā Ihowā, “e whakatōkia ai e ahau te whare o
Ihairaira me te whare o Hūrā ki te purapura tangata, ki te purapura kararehe.

²⁸ Nā, ka pērā i ahau i tiaki ai i a rātou i mua, he mea kia hūtia ake, kia wāhia iho, kia
turakina ki raro, kia whakangaromia, kia tūkinotia; ka pērā anō tāku tiaki i a rātou, he mea
kia hangā, kia whakatōkia,” e ai tā Ihowā.

²⁹ “I aua rā ka mutu tā rātou kī:

‘Kua kai ngā mātua i ngā karepe kaiota,
ā, mōniana ana ngā niho o ngā tamariki.’

³⁰ Engari, ka mate tēnei, tēnei, i runga i tōna kino, i tōna kino; ko ngā tāngata katoa e kai
ana i te karepe kaiota, ko ōna niho anō e mōniana.”

He Kawenata Hou

³¹ “Nanā, kei te haere mai ngā rā,” e ai tā Ihowā, “e whakaritea ai e ahau he kawenata
hou ki te whare o Ihairaira, ki te whare hoki o Hūrā.

³² E kore anō ia e rite ki te kawenata i whakaritea e ahau ki ō rātou mātua i te rā i pupuri
ai ahau ki ō rātou ringa, ā, kawea mai ana rātou i te whenua o Ihipa – whakatakā ana e
rātou taua kawenata āku, ahakoa i waiho ahau hei tahu mārena mā rātou,” e ai tā Ihowā.

³³ “Engari ko te kawenata tēnei e whakaritea e ahau ki te whare o Ihairaira i muri i aua
rā,” e ai tā Ihowā. “Ka hoatu e ahau tāku ture ki ō rātou wāhi i roto, ka tuhituhia anō ki tō
rātou ngākau; ā, ko ahau hei Atua mō rātou, ko rātou hei iwi māku.

³⁴ I muri nei kāhore he whakaako a tētahi i tōna hoa tata, a tētahi i tōna teina, kāhore he
ki atu, ‘Kia mōhio ki a Ihowā,’ ka mōhio hoki rātou katoa ki ahau, i te iti o rātou tae noa ki
te mea rahi rawa,” e ai tā Ihowā. “Nō te mea ka whakarērea noatia e ahau tō rātou kino,
ā, heoi anō ōku mahara ki tō rātou hara.”

³⁵ Ko te kupu tēnei a Ihowā,
 nāna nei i hōmai te rā
 hei whakamārama i te awatea,
 me ngā tikanga o te marama, o ngā whetū,
 hei whakamārama i te pō,
 nāna hoki i whakatūtehu te moana,
 i nganga ai ōna ngaru –
 ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa:
³⁶ “Ki te mawehe atu ēnei tikanga
 i tōku aroaro,” e ai tā Ihowā,
 “ko reira anō ka kore te uri o Ihairaira
 hei iwi i tōku aroaro ā ake ake.”

³⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 “Mehemea e taea ana te rūri te rangi i runga,
 te rapu hoki ngā tūranga o te whenua i raro,
 kātahi hoki ahau ka paopao ki ngā uri katoa o Ihairaira
 mō ngā mea katoa kua mahia e rātou,”

e ai tā Ihowā.

Ko Hiruhārama e Whakanuia ake

³⁸ “Nanā, kei te haere mai ngā rā,” e ai tā Ihowā, “e hangā ai te pā hei mea ki a Ihowā, i te Pourewa atu o Hananēre tae noa ki te Kūwaha o te Kōki.

³⁹ Ā, ka tae tonu atu te aho rūri, tika tonu atu ki te pukepuke ki Karepe, taiāwhio tonu atu ki Koata.

⁴⁰ Nā, ko te raorao katoa i ngā tūpāpaku, i ngā pungarehu, ā, ko ngā māra katoa hoki, ā tae noa ki te awa, ki Kitirono, ki te kōki i te Kūwaha Hōiho whaka te rāwhiti, ka tapu katoa ki a Ihowā. E kore e hūtia ake, e kore anō e wāhia iho ā ake ake.”

32

Ka Hokona e Heremaia he Māra i te Wā Whakapaenga

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia, he mea nā Ihowā, i te tekau o ngā tau o Terekia kīngi o Hūrā, arā i te tekau mā waru o ngā tau o Nepukareha.

² Nā, i taua wā e whakapaea ana a Hiruhārama e te taua a te kīngi o Papurōna, ā, ko Heremaia poropiti kua oti te tūtaki ki roto ki te marae o te whare herehere i te whare o te kīngi o Hūrā.

³ Nā, Terekia hoki, nā te kīngi o Hūrā ia i tūtaki; i mea tērā, “He aha koe i poropiti ai, i kī ai: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, ka hoatu e ahau tēnei pā ki te ringa o te kīngi o Papurōna, ā, ka horo i a ia.’

⁴ Ā, ko Terekia kīngi o Hūrā, e kore e mawhiti i te ringa o ngā Karari, engari, ka tukua pūtia ia ki te ringa o te kīngi o Papurōna, ā, ka kōrero ia ki a ia he māngai ki te māngai, ā, e kite hoki ōna kanohi i ōna kanohi.

⁵ Ā, ka ārahina e ia a Terekia ki Papurōna, ā, ki reira ia noho ai, kia tae atu rā anō ahau ki te tiroiro i a ia, e ai tā Ihowā; ahakoa whawhai koutou ki ngā Karari, e kore e taea e koutou?”

⁶ Nā, ka mea a Heremaia, “I puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

⁷ Nanā, tērā e tae mai ki a koe a Hanamēre tama a Harumu, a tōu matua kēkē, ā, ka mea, ‘Māu e hoko tāku māra i Anatoto; kei a koe nā hoki te tikanga o te utu whakahoki.’

⁸ “Nā, ka haere mai ki ahau a Hanamēre tama a tōku matua kēkē, ka pērā me tā Ihowā i kī ai, ki te marae o te whare herehere, ā, ka mea ki ahau, ‘Tēnā koa, hokona tāku māra i Anatoto, i te whenua o Pineamine; kei a koe hoki te tikanga o taua wāhi, māu anō te utu e hoki ai; hokona māu.’

“Kātahi ahau ka mōhio, he kupu tēnei nā Ihowā,

⁹ nā, ka hokona e ahau te māra a Hanamēre tama a tōku matua kēkē, tērā i Anatoto, ā, pāunatia atu ana e ahau te moni māna, arā tekau mā whitu ngā hekere hiriwa.

¹⁰ Nā, ka tuhituhi ahau ki te pukapuka, hīri rawa, karangatia ana ngā kaititiro, ā, pāunatia atu ana e ahau te moni māna ki te pāuna.

¹¹ Nā, ka mau ahau ki te pukapuka o te hoko, ki te mea hīri i rite nei ki tā te ture, ki tā ngā tikanga, ā, ki te mea hīrikore;

¹² ā, hoatu ana e ahau te pukapuka o te hoko ki a Paruku tama a Neria, tama a Maaheia i te tirohanga anō a Hanamēre tama a tōku matua kēkē, i te tirohanga hoki a ngā kaititiro

i tuhituhia ai te pukapuka o te hoko, i te tirohanga anō hoki a ngā Hūrai katoa e noho ana i te marae o te whare herehere.

¹³ “Nā, ka whakahau ahau ki a Paruku i ō rātou aroaro, i mea atu ahau:

¹⁴ “Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihāraira: Maua atu ēnei pukapuka, tēnei pukapuka o te hoko, te mea hiri me tēnei pukapuka hirikore, whaowhina ki te oko oneone; kia maha ai ngā rā e mau ai.

¹⁵ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihāraira: Tērā ngā whare, ngā māra, me ngā māra waina ka hokohokona anō ā muri nei ki tēnei whenua.”

Ka Inoi a Heremaia hei Whai Mārama

¹⁶ “Nā, i muri i tāku hoatutanga i te pukapuka o te hoko ki a Paruku tama a Neria, ka inoi ahau ki a Ihowā, ka mea:

¹⁷ “Auē, e te Arika, e Ihowā! Nanā, kua hangā e koe te rangi me te whenua, nā tōu kaha nui, nā tōu ringa mārō. Kāhore he mea e pakeke ki a koe.

¹⁸ He mahi aroha nei tāu ki ngā mano, e utua ana e koe te kino o ngā mātua ki roto ki te uma o ā rātou tamariki i muri i a rātou; ko tōna ingoa ko te Atua nui, ko te Atua mārohirohi, ko Ihowā o ngā mano.

¹⁹ He nui ki te whakaaro, he kaha ki te mahi. E tuwhera ana hoki ōna kanohi ki ngā ara katoa o ngā tama a te tangata; he mea kia rite ai ki tōna ara ake, ki ngā hua o āna mahi, ngā mea e hoatu ai ki tēnei, ki tēnei.

²⁰ Nāu nei i hōmai ngā tohu me ngā mea whakamīharo ki te whenua o Ihīpa, ā taea noatia tēnei rā, i roto i a Ihāraira, i ērā atu hoki; ā, meinga ana e koe he ingoa mōu, pēnei i tēnei ināianei.

²¹ Nāu nei hoki i kawē mai tāu iwi, a Ihāraira, i te whenua o Ihīpa i runga i ngā tohu, i ngā mea whakamīharo, i te ringa kaha, i te tākakau mārō hoki, i te wehi nui;

²² ā, hōmai ana e koe ki a rātou tēnei whenua i oati ai koe ki ō rātou mātua ka hōmai ki a rātou, he whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi.

²³ Nā, haere mai ana rātou, ā, riro ana a konei i a rātou; heoi kihai rātou i rongo ki tōu reo, kihai hoki i haere i runga i tāu ture; kihai rawa i mahia e rātou tētahi o ngā mea i whakahaua e koe ki a rātou kia mahia. Koia i meinga ai e koe tēnei kino katoa kia pā ki a rātou.

²⁴ “Nanā, ngā puke, kua tae mai rātou ki te pā, kia horo ai; ā, ka hoatu te pā ki te ringa o ngā Karari e whawhai nei ki konei, nā te hoari hoki, nā te hemokai, nā te mate urutā; ā, ko tāu i kōrero rā, kua rite; nanā, e kite nei koe.

²⁵ Heoi, kua mea mai nā koe, e te Arika, e Ihowā, ki ahau, ‘Hokona te māra māu ki te moni, whakatūria anō ngā kaititiro’ – kāhore ia, kua tukua te pā ki te ringa o ngā Karari.”

Tā Ihowā Kupu Tūturu mō te Hokinga mai o te Iwi

²⁶ Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia; i mea ia:

²⁷ “Nanā, ko Ihowā ahau, ko te Atua o ngā kikokiko katoa. Tērā rānei tētahi mea e pakeke rawa ki ahau?

²⁸ Heoi, ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, ka hoatu e ahau tēnei pā ki te ringa o ngā Karari, ki te ringa o Nepukareha kingi o Papurōna, ā, ka horo i a ia,

²⁹ ā, ka haere mai ngā Karari e whawhai nei ki tēnei pā, ka tahu i tēnei pā ki te ahi, ka wera hoki i a rātou, me ngā whare i tahu whakakakara ai rātou i runga i ngā tuanui ki a Paara, i ringihia ai hoki ngā ringihanga ki ngā atua kē, hei whakapātaritari i ahau.

³⁰ “Nō te mea ko ngā tamariki a Ihāraira rātou ko ngā tamariki a Hūrā, he kino kau tā rātou i mahi ai i tāku tirohanga, nō tō rātou tamarikitanga ake anō; he whakapātaritari kau hoki tā ngā tamariki a Ihāraira i ahau ki te mahi a ō rātou ringa, e ai tā Ihowā.

³¹ Ko te āhua hoki o tēnei pā ki ahau he mea whakaoho i tōku riri, i tōku weriweri, nō te rā i hangā ai e rātou ā tae noa mai ki tēnei rā; kia nekehia i atu rā anō e ahau i tōku aroaro;

³² mō te kino katoa a ngā tamariki a Ihāraira rātou ko ngā tamariki a Hūrā, i mahia nei e rātou hei whakapātaritari i ahau – e rātou, e ō rātou kingi, e ō rātou rangatira, e ō rātou tohunga, e ō rātou poropiti, e ngā tāngata o Hūrā, e ngā tāngata hoki o Hiruhārama.

³³ Ā, kua pareā mai e rātou te kōhamo, kāhore te kanohi ki ahau; ā, ahakoa nāku rātou i whakaako, moata ai i te ata me te ako i a rātou, kihai rātou i rongo, i manako ki te ako.

³⁴ Heoi, whakatūria ana e rātou ā rātou mea whakarihariha ki te whare i huaina nei tōku ingoa mō reira, whakapoeka iho.

³⁵ Ā, hangā ana e rātou ngā wāhi tiketike o Paara, ērā i te raorao o te tama a Hinomo, kia meinga ai ā rātou tama, me ā rātou tamāhine, kia tika i roto i te ahi ki a Moreke; he

mea kihai i whakahaua e ahau, kihai hoki i puta ake i tōku ngākau, kia mahia e rātou tēnei mea whakariharia e hara ai a Hūrā.

³⁶ “Mō reira ko te kupu tēnei ināianei a Ihowā, a te Atua o Īharaira mō tēnei pā, e kī nā koutou, ‘Ka tukua ki te ringa o te kingi o Papurōna; mā te hoari, mā te hemokai, mā te mate urutā:

³⁷ Nanā, ka kohikohia mai rātou e ahau i ngā whenua katoa i peia atu nei rātou e ahau ki reira, i tōku riri, i tōku weriweri, i te āritarita nui; ka whakahokia mai anō rātou e ahau ki tēnei wāhi, ā, ka meinga kia noho hūmārie.

³⁸ Ā, ko rātou hei iwi mākū, ko ahau hoki hei Atua mō rātou.
³⁹ Ā, ko hoatu e ahau he ngākau kotahi ki a rātou, he ara kotahi, kia wehi ai rātou i ahau ā ake ake; hei pai mō rātou, mō ā rātou tamariki hoki i muri i a rātou.

⁴⁰ Ka whakaritea anō e ahau he kawenata mau tonu ki a rātou: he mea kore e whakatahuritia atu e ahau i a rātou, kia mahia he pai ki a rātou; ā, ka hoatu e ahau tōku wehi ki ō rātou ngākau, kei whakarere rātou i ahau.

⁴¹ Āe rā, ka koa ahau ki a rātou hei mea i te pai ki a rātou, ā, he pono ka whakapaua tōku ngākau, ka whakapaua hoki tōku wairua ki te whakatō a rātou ki tēnei whenua i runga i te pono.

⁴² “Nō te mea ko te kupu tēnei a Ihowā: Ka pērā i tāku kawenga i tēnei kino nui katoa ki runga ki tēnei iwi, waihoki ka kawea e ahau ki runga ki a rātou te pai katoa i kōrerotia e ahau mō rātou.

⁴³ Ka hokohokona anō he māra ki tēnei whenua, e kī nā koutou mō reira, ‘He ururua, tē ai he tangata, he kararehe rānei; kua hoatu ki te ringa o ngā Karari.’

⁴⁴ Ka hokona e te tangata he māra ki te moni, ka tuhituhia anō he pukapuka, ka hīritia, ka whakatūria ngā kaititiro, i te whenua o Pineamine, i ngā taha o Hiruhārama, i ngā pā hoki o Hūrā, i ngā pā o te whenua pukepuke, i ngā pā o ngā raorao, i ngā pā hoki o te tonga; nō te mea ka whakahokia mai rātou e ahau i te whakarau, e ai tā Ihowā.”

33

Te Whakaoranga ā muri i te Whiunga

¹ Nā, ko te rua o ngā putanga mai o te kupu a Ihowā ki a Heremaia, i a ia anō e tūtaki ana ki te marae o te whare herehere, i kī ia:

² “Ko te kupu tēnei a Ihowā nāna nei tēnei i mahi, a Ihowā nāna nei i whakaahua, i pūmau ai; ko Ihowā tōna ingoa:

³ ‘Karanga ki ahau, ā, ka whakahoki kupu ahau ki a koe, ka whakakitea hoki e ahau ki a koe ngā mea nunui, ngā mea pakeke, he mea kihai i mōhiotia e koe.’

⁴ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira, mō ngā whare o tēnei pā, mō ngā whare hoki o ngā kingi Hūrā, ka oti nei te wāhi iho hei ārai atu i ngā puke, i te hoari,

⁵ e haere mai ana rātou ki te whawhai ki ngā Karari: ‘Engari ia ki te whakakī i aua wāhi ki ngā tinana o ngā tāngata i patua e ahau i tōku riri, i tōku weriweri, o te hunga nō rātou ngā kino katoa i hunā ai e ahau tōku mata ki tēnei pā.

⁶ “ ‘Nanā, ka kawea mai e ahau he ora, he rongoā ki tēnei pā, ā, ka rongoātia rātou e ahau; ā, ka whakakitea e ahau ki a rātou te nui o te rangimārie me te pono.

⁷ Ka whakahokia mai anō e ahau a Hūrā i te whakarau, a Īharaira hoki i te whakarau, ā, ka hangā rātou e ahau, koia anō kei tō te tīmatanga.

⁸ Ka purea anō e ahau tō rātou kino katoa i hara ai rātou ki ahau; ā, ka murua e ahau ō rātou kino katoa i hara ai rātou ki ahau, i poka kē ai tā rātou mahi ki ahau.

⁹ Ā, ka waiho tēnei pā hei ingoa koa ki ahau, hei whakamoemiti, hei korōria, i te aroaro o ngā iwi katoa o te whenua, ka rongo nei rātou ki ngā pai katoa e meatia e ahau ki a rātou, ā, ka wehi rātou, ka wiri i te pai katoa, i te rangimārie katoa, e meatia e ahau ki konei.’

¹⁰ “Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Tērā anō ka rangona ki tēnei wāhi, e kī nei koutou mō reira, “He ururua, kāhore he tangata, kāhore he kararehe,” arā ki ngā pā o Hūrā, ki ngā ara o Hiruhārama e mokemoke nei, tē ai he tangata, tē ai he kainoho, tē ai he kararehe,

¹¹ te reo o te koa, te reo o te hari, te reo o te tāne mārena hōu me te reo o te wahine mārena hou, te reo hoki o te hunga e kī ana:

“Whakawhetai ki a Ihowā o ngā mano,

he pai hoki a Ihowā,

he mau tonu anō tāna mahi tohu;

o te hunga hoki e kawea mai ana i ngā whakahere whakawhetai

ki roto ki te whare o Ihowā.”

Nō te mea ka whakahokia mai anō e ahau te whenua i te whakarau, ka rite anō ki tō te timatanga,' e ai tā Ihowā.

¹² "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: 'Tērā anō te wāhi e ururua nei, kāhore nei he tangata, kāhore he kararehe, me ōna pā katoa, ka nohoia anō e ngā hēpara, e mea ana i ā rātou hipi kia takoto.

¹³ I ngā pā o te whenua pukepuke, i ngā pā o te mānia, i ngā pā o te tonga, i te whenua o Pineamine, i ngā taha o Hiruhārama, i ngā pā hoki o Hūrā, ka haere atu ngā hipi i raro i ngā ringa o te kaitatau,' e ai tā Ihowā."

Te Manga Tika me te Kawenata ki a Rāwiri

¹⁴ "Nanā, kei te haere mai ngā rā,' e ai tā Ihowā, 'e whakamanā ai e ahau te kupu pai i kōrerotia rā e ahau mō te whare o Ihairaira, mō te whare hoki o Hūrā.

¹⁵ I aua rā, ā, i taua wā, ka meinga e ahau tētahi Manga o te tika kia tupu ake mō Rāwiri; ā, ka mahia e ia te whakawā me te tika ki te whenua.

¹⁶ I aua rā ka whakaorangia a Hūrā, ka noho hūmārie hoki a Hiruhārama. Ā, ko te ingoa tēnei e huaina mōna: Ko Ihowā tō tātou tika.'

¹⁷ "Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā: 'E kore e whakakorea he tangata mō Rāwiri hei noho ki te torōna o te whare o Ihairaira;

¹⁸ e kore anō e whakakorea atu he tangata mō ngā tohunga, mō ngā Rīwaiti i tōku aroaro, hei whakaeke i ngā tahunga tinana, hei tahu i ngā whakahere, hei mahi i te patunga tapu i ngā rā katoa.' "

¹⁹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki a Heremaia, i kī ia:

²⁰ "Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Ki te taea e koutou te whakataka tāku kawenata o te awatea, me tāku kawenata o te pō, kia kore ai he ao, he pō, i ō rāua wā e tika ai;

²¹ kātahi ka taka tāku kawenata ki tāku pononga, ki a Rāwiri, e kore ai he tama māna, hei kingi ki tōna torōna; me tāku hoki ki āku minita, ki ngā Rīwaiti, ki ngā tohunga.

²² E kore nei te ope o te rangi e taea te tatau, e kore anō te onepū o te moana e taea te mēhua, ka pēnā anō tāku whakanui i ngā uri o tāku pononga, o Rāwiri, i ngā Rīwaiti hoki e minita nei ki ahau.' "

²³ Ā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia, i mea ia:

²⁴ "Kāhore rānei koe e mahara ki tā tēnei iwi i kōrero ai, i mea ai, 'Ko ngā hapū e rua i whiriwhiria rā e Ihowā, kua paopaongia e ia.' Ko tā rātou whakahāwea tēnā ki tāku iwi, kia kua rātou e kīia anō he iwi i tō rātou aroaro.

²⁵ Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Ki te kāhore e tū tāku kawenata o te ao, o te pō, ā, ehara ngā tikanga o te rangi, o te whenua, i te mea whakatakoto nāku;

²⁶ kātahi ka paopaongia e ahau ngā uri o Hākopa rāua ko tāku pononga, ko Rāwiri, e kore ai e tangohia tētahi o ōna uri hei kaiwhakahaere tikanga mō ngā uri o Āperahama, o Ihaka, o Hākopa. Nō te mea ka whakahokia mai rātou e ahau i te whakarau, ka tohungia hoki rātou e ahau.' "

34

Te Matenga i te Herehere i Poropititia mō Terekia

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia nā Ihowā, i a Nepukaneha kingi o Papurōna rātou ko tāna ope katoa, ko ngā kingitanga katoa o te whenua i raro i tōna mana, me ngā iwi katoa, i whawhai ai ki Hiruhārama me ōna pā katoa, i mea ia:

² "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: Haere, kōrero ki a Terekia kingi o Hūrā, mea atu ki a ia: 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, ka hoatu e ahau tēnei pā ki te ringa o te kingi o Papurōna, ā, ka tahuna e ia ki te ahi.

³ Ā, e kore koe e mawhiti i roto i tōna ringa, engari ka mau pū koe, ka tukua hoki ki tōna ringa; ā, ka kite ōu kanohi i ngā kanohi o te kingi o Papurōna, ā, ka kōrero ia ki a koe he māngai ki te māngai, ka tae anō hoki koe ki Papurōna.

⁴ "Whakarongo anō hoki ki te kupu a Ihowā, e Terekia kingi o Hūrā; ko te kupu tēnei a Ihowā mōu: E kore koe e mate i te hoari;

⁵ engari, ka mate koe i runga i te rangimārie. Nā, ko ngā tahunga o ōu mātua, o ngā kingi o mua, i mua atu i a koe, ka pēnā anō he tahunga mōu; ā, ka tangi rātou ki a koe, ka mea, "Auē, e te Ariki!" Nāku nei hoki te kupu i kōrero, e ai tā Ihowā.' "

⁶ Kātahi a Heremaia poropiti ka kōrero i enei kupu katoa ki a Terekia kingi o Hūrā i Hiruhārama.

⁷ I te mea e whawhai ana te ope o te kingi o Papurōna ki Hiruhārama, ki ngā pā katoa o Hūrā i mahue, ki Rakihi, ki Ateka. Ko ēnei anake hoki o ngā pā o Hūrā i mahue, he pā taiepa.

Te Mahi Nanakia ki ngā Pononga

⁸ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia nā Ihowā, i muri i te whakaritenga kawenata a Kingi Terekia ki te hunga katoa i Hiruhārama, kia karangatia ki a rātou te haere noa;

⁹ kia tukua e tērā, e tērā, tāna pononga tāne, tāna pononga wahine, ki te mea he tāne, he wahine rānei nō ngā Hiperu, kia haere noa atu; kia kaua tētahi e whakamahi i a rātou, arā i tōna teina, i te Hūrāi.

¹⁰ Ā, ka rongo ngā rangatira katoa rātou ko te iwi katoa i uru nei ki te kawenata, kia tukua e tērā, e tērā, tāna pononga tāne, tāna pononga wahine kia haere noa atu, kia kaua e whakamahia rātou i muri atu. Nā rongo tonu rātou, ā, tukua atu ana e rātou.

¹¹ Engari, i muri iho ka tahuri anō rātou, ā, meinga ana e rātou kia hoki mai ngā pononga tāne, me ngā pononga wāhine i tukua rā e rātou kia haere noa atu, whakataurekarekatia iho rātou hei pononga tāne, hei pononga wāhine.

¹² Nā reira, ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia, he mea nā Ihowā, i ki ia:

¹³ “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihairaira: I whakaritea e ahau he kawenata ki ō koutou mātua i te rā i kawea mai ai rātou e ahau i te whenua o Ihipa, i te whare pononga; i mea ahau,

¹⁴ ‘I te mutunga o ngā tau e whitu me tuku e koutou tōna tuakana, tōna teina, ki te mea he Hiperu i hokona ki a koe, ā, kua mahi ki a koe e ono ngā tau, me tuku e koe kia haere noa atu i tōu taha.’ Otirā, kīhai ō koutou mātua i rongo ki ahau, kīhai anō ō rātou taringa i anga mai.

¹⁵ Nā, i tahuri nei koutou i tēnei rā, i mahi i te mea e tika ana ki tāku titiro, i te karangatanga ai he haere noa atu e tērā, e tērā, ki tōna hoa, ki tōna hoa; ā, i whakaritea e koutou he kawenata ki tōku aroaro i roto i te whare kua huaina nei tōku ingoa ki reira.

¹⁶ Otiia, tahuri ana koutou, whakapokea ana e koutou tōku ingoa, whakahokia ana e koutou tāna pononga tāne, tāna pononga wahine i tukua rā e koutou kia haere noa atu ki tā rātou i pai ai, whakataurekarekatia iho rātou e koutou hei pononga tāne, hei pononga wāhine mā koutou.

¹⁷ “Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā: Kīhai koutou i rongo ki ahau, ki te karanga i te haere noa atu ki tōna teina, ki tōna tuakana, ki tōna hoa, ki tōna hoa. Nanā, māku e karanga ki a koutou he haere noa atu, e ai tā Ihowā, mā te hoari, mā te mate urutā, mā te matekai; ā, ka meinga koutou e ahau kia poipoia haeretia i waenganui i ngā kīngitanga katoa o te whenua.

¹⁸ Ka hoatu hoki e ahau ngā tāngata i whakataka nei i tāku kawenata, ā, kīhai i whakamana i ngā kupu o te kawenata i whakaritea e rātou i tōku aroaro, i a rātou i tapahi ai i te kūao kau kia rua, ā, haere ana i waenganui i ōna wāhi:

¹⁹ ngā rangatira o Hūrā, ngā rangatira hoki o Hiruhārama, ngā unaka, ngā tohunga, me te iwi katoa o te whenua i haere nei i waenganui o ngā wāhi o te kūao kau.

²⁰ Ka tino hoatu rātou e ahau ki te ringa o ō rātou hoariri, ki te ringa hoki o te hunga e whai ana kia whakamatea rātou; ā, hei kai ō rātou tinana mā te manu o te rangi, mā te kararehe o te whenua.

²¹ “Ka hoatu anō e ahau a Terekia kīngi o Hūrā rātou ko āna rangatira, ki te ringa o ō rātou hoariri, ki te ringa hoki o te hunga e whai ana kia whakamatea rātou, ki te ringa anō o te ope o te kīngi o Papurōna i haere atu nei i a koutou.

²² Nanā, māku e whakahau, e ai tā Ihowā, ā, ka meinga rātou kia hoki mai ki tēnei pā. Ā, ka whawhai rātou ki reira, ka horo hoki i a rātou, ā, ka tahuna ki te ahi. Ā, ka meinga e ahau ngā pā o Hūrā kia ururuatia, tē ai he tāngata hei noho.”

35

Ka Whakamihia ngā Rekapi

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia nā Ihowā, i ngā rā o Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā, i mea ia:

² Haere ki te whare o ngā Rekapi, kōrero atu ki a rātou, ka kawea i a rātou ki te whare o Ihowā, ki tētahi o ngā rūma, ka whakainu i a rātou ki te wāina.

³ Nā, ka tīkina e ahau a Iaatania tama a Heremaia, tama a Hapatinia, rātou ko ōna teina, ko āna tama katoa, ko te whare katoa hoki o ngā Rekapi;

⁴ ā, kawea ana rātou e ahau ki te whare o Ihowā, ki te rūma o ngā tama a Hanana tama a Ikiraria, he tāngata nā te Atua, ki tērā i te taha o te rūma o ngā rangatira, i runga ake i te rūma o te kaitiaki tatau, o Maaheia tama a Harumu.

⁵ Ā, whakatūria ana e ahau ētahi oko, ki tonu i te wāina, me ētahi kapu ki te aroaro o ngā tama o te whare o ngā Rekapi. Nā, ka mea atu ahau ki a rātou, “Inumia e koutou he wāina.”

⁶ Anō rā ko rātou, “E kore mātou e inu wāina; i ako hoki tō mātou pāpā, a Ionārāpa, tama a Rekapā, ki a mātou, i mea: ‘Kei inu wāina koutou ko ā koutou tamariki ā ake ake.

⁷ Kua hoki koutou e hanga whare, e whakatō purapura, e whakatō māra wāina rānei, kua hoki he pēnā mā koutou. Engari, i ō koutou rā katoa, me noho tēnei. Kia maha ai ngā rā e ora ai koutou ki te mata o te oneone e noho manene nei koutou.’

⁸ Nā, rongo tonu mātou ki te reo o tō mātou pāpā, o Ionārāpa tama a Rekapā, ki ngā mea katoa i whakahau ai ia ki a mātou, kia kua e inu wāina i ō mātou rā katoa, mātou, ā mātou wāhine, ā mātou tama, ā mātou tamāhine;

⁹ kia kua anō e hanga whare hei nohoanga mō mātou. Kāhore hoki ā mātou māra wāina, māra kē rānei, purapura rānei.

¹⁰ Engari, ko ō mātou nohoanga he tēneti, rongo tonu mātou, mahi tonu i ngā mea katoa i whakahaua e tō mātou pāpā, e Ionārāpa, ki a mātou.

¹¹ Otiia, i te whakaekenga a Nepukareha kīngi o Papurōna i te whenua, ka mea mātou, ‘Haere mai, haere tātou ki Hiruhārama, kei mate i te ope a ngā Karari, i te ope hoki a ngā Hīriani.’ Nā, noho ana mātou i Hiruhārama.”

¹² Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia, ka mea ia:

¹³ “Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: Haere, mea atu ki ngā tāngata o Hūrā, ki te hunga hoki e noho ana i Hiruhārama: ‘E kore ianei koutou e manako ki te ako, e rongo ki āku kupu?’ e ai tā Ihowā.

¹⁴ ‘Kua tutuki ngā kupu a Ionārāpa tama a Rekapā i whakahau ai ia ki āna tamariki kia kua e inu wāina; kihai hoki rātou i inu ā taea noatia tēnei rā, nō te mea e whakarongo ana rātou ki te ako a tō rātou pāpā. Ko ahau ia, i kōrero ahau ki a koutou, moata ai i te ata ka kōrero; heoi kihai koutou i rongo ki ahau.

¹⁵ I ungā atu anō e ahau āku pononga katoa, ngā poropiti, maranga wawe ana ahau, unga ana i a rātou, ki a koutou, me te ki atu, “Tahuri mai koutou, e tērā, e tērā o koutou i ō koutou ara kino, ka whakapai i ā koutou mahi, kua hoki e whai ki ngā atua kē, kua e mahi ki a rātou, ā, ka noho koutou ki te whenua i hoatu e ahau ki a koutou ko ō koutou mātua.” Heoi, kihai i anga mai ō koutou taringa, kihai hoki i rongo ki ahau.

¹⁶ Nā, kua whakamanā nei e ngā tama a Ionārāpa tama a Rekapā te ako a tō rātou pāpā i ako ai ia ki a rātou, engari ko tēnei iwi, kihai i rongo ki ahau.’

¹⁷ “Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: ‘Nanā, ka kawea mai e ahau ki a Hūrā, ki ngā tāngata katoa hoki o Hiruhārama, ngā kino katoa i kōrerotia e ahau mō rātou. Nō te mea i kōrero ahau ki a rātou, ā, kihai i rongo; i karanga ahau ki a rātou, ā, kihai rātou i whakahoki kupu mai.’ ”

¹⁸ Nā, ka mea a Heremaia ki te whare o ngā Rekapā, “Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: ‘I te mea i rongo koutou ki te ako a tō koutou pāpā, a Ionārāpa, i pupuri hoki i āna ako katoa, i mahi i ngā mea katoa i ākona e ia ki a koutou.

¹⁹ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: E kore e kore he tangata mā Ionārāpa tama a Rekapā, hei tū ki tōku aroaro i ngā rā katoa.’ ”

36

Ka Pānuitia te Pukapuka i roto i te Temepara

¹ Nā, i te whā o ngā tau o Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā, ka puta mai tēnei kupu ki a Heremaia nā Ihowā, i mea ia:

² “Tikina tētahi pukapuka māu, ka tuhituhi ki reira i ngā kupu katoa i kōrerotia e ahau ki a koe mō Ihairaira, mō Hūrā, mō ngā iwi katoa hoki, o te rā anō i kōrero ai ahau ki a koe, o ngā rā i a Hōhia ā tae noa ki tēnei rā.

³ Tērā pea te whare o Hūrā e rongo ki te kino katoa e whakaaro nei ahau kia meatia ki a rātou; kia tahuri rātou, ia tangata, ia tangata, i ō rātou ara kino; ā tērā e murua e ahau tō rātou hē, tō rātou hara.”

⁴ Kātahi a Heremaia ka karanga ki a Paruku, tama a Neria; nā, ka tuhituhia e Paruku, ki te pukapuka nō te māngai o Heremaia, ngā kupu katoa a Ihowā i kōrero ai ki a ia.

⁵ Nā, ka whakahau a Heremaia i a Paruku, ka mea, “Kua tūtakina ahau; e kore e āhei i ahau te haere ki te whare o Ihowā.

⁶ Nō reira haere koe, ka kōrero i te pukapuka i tuhituhia e koe, ko tāku i kōrero ai, ko ngā kupu a Ihowā, ki ngā taringa o te iwi i te whare o Ihowā i te rā nohopuku. Me kōrero anō e koe ki ngā taringa o Hūrā katoa e haere mai ana i ō rātou pā.

⁷ Tērā pea ka takoto tā rātou inoi ki te aroaro o Ihowā, ā, ka hoki rātou i tōna ara kino, i tōna ara kino; he nui hoki te riri, he nui te weriweri i kōrerotia e Ihowā mō tēnei iwi.”

⁸ Nā, meatia ana e Paruku tama a Neria ngā mea katoa i whakahaua ai ia e Heremaia poropiti, kōrerotia ana e ia i roto i te pukapuka ngā kupu a Ihowā i te whare o Ihowā.

⁹ Nā, i te rima o ngā tau o Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā, i te iwa o ngā marama, ka karangatia e rātou he nohopuku ki te aroaro o Ihowā mō te iwi katoa i Hiruhārama, mō te iwi katoa hoki i haere mai i ngā pā o Hūrā ki Hiruhārama.

¹⁰ Kātahi ka kōrerotia e Paruku i roto i te pukapuka ngā kupu a Heremaia i roto i te whare o Ihowā, i te rūma o te kaituhituhi, o Kemaria tama a Hapana, i te marae o runga, i te kūwaha o te Kēti Hou o te whare o Ihowā, me te whakarongo anō te iwi katoa.

Ka Pānuitia te Pukapuka i roto i te Whare Kīngi

¹¹ Ā, nō te rongonga o Mikaia tama a Kemaria, tama a Hapana, ki ngā kupu katoa a Ihowā i roto i te pukapuka,

¹² ka haere ia ki raro, ki te whare o te kīngi, ki te rūma o te kaituhituhi, nā, i reira ngā rangatira katoa e noho ana, a Erihama kaituhituhi, rātou ko Teraia tama a Hemaia, ko Erenātana tama a Akaporo, ko Kemaria tama a Hapana, ko Terekia tama a Hanania, ko ngā rangatira katoa anō hoki.

¹³ Kātahi a Mikaia ka whakaatu ki a rātou i ngā kupu katoa i rongo ai ia, i te kōrerotanga a Paruku i te pukapuka ki ngā taringa o te iwi.

¹⁴ Nā reira ka ungā atu e ngā rangatira katoa a Iehuri, tama a Netania, tama a Heremia, tama a Kūhi, ki a Paruku, hei ki atu, “Mauria mai e koe i tōu ringa te pukapuka i kōrerotia nā e koe ki ngā taringa o te iwi, ā, ka haere mai.” Nā, mauria ana e Paruku tama a Neria te pukapuka i tōna ringa, ā, haere ana ki a rātou.

¹⁵ Nā, ka mea rātou ki a ia, “Tēnā, e noho, kōrerotia hoki ki ō mātou taringa.”

Heoi, kōrerotia ana e Paruku ki ō rātou taringa.

¹⁶ Nā, i tō rātou rongonga ki ngā kupu katoa, ka wehi rātou, ka tahuri tētahi ki tētahi, ā, ka mea atu ki a Paruku, “Ka kōrerotia mārietia e mātou ēnei kupu katoa ki te kīngi.”

¹⁷ Ā, ka ui rātou ki a Paruku, ka mea, “Tēnā koa, whakaaturia mai ki a mātou, i pēhea tāu tuhituhi i ēnei kupu katoa a tōna māngai?”

¹⁸ Anō rā ko Paruku ki a rātou, “Nā tōna māngai ēnei kupu katoa i kōrero ki ahau, ā, tuhituhia iho e ahau ki te mangumangu ki te pukapuka.”

¹⁹ Kātahi ngā rangatira ka mea ki a Paruku, “Haere, e huna i a koe, kōrua ko Heremaia, kua hoki tētahi e mōhio kei hea kōrua.”

Ka Tahuna e te Kīngi te Pukapuka

²⁰ Nā, haere ana rātou ki te kīngi ki te marae; otiaa i waiho e rātou te pukapuka i te rūma o Erihama kaituhituhi; ā, kōrerotia ana e rātou ngā kupu katoa ki ngā taringa o te kīngi.

²¹ Heoi, ka ungā e te kīngi a Iehuri ki te tiki i te pukapuka. Nā, tūkina ana e ia i te rūma o Erihama kaituhituhi; ā, kōrerotia ana e Iehuri ki ngā taringa o te kīngi, ki ngā taringa hoki o ngā rangatira katoa e tū ana i te taha o te kīngi.

²² Nā, i te noho te kīngi i te whare hōtoke (i te iwa o ngā marama), ā, he ahi i te kānga ahi e kā ana i tōna aroaro.

²³ Nā, ka toru, ka whā ngā whārangi i kōrerotia e Iehuri, ka tapahia e te kīngi ki te māripi a te kaituhituhi, makā atu ana ki te ahi i te kānga ahi, ā pau noa te pukapuka katoa i te ahi i roto i te kānga ahi.

²⁴ Nā, kāhore rātou i wehi, kāhore hoki i haehae i ō rātou kākahu, te kīngi rānei, tētahi rānei o āna pononga i rongo i ēnei kupu katoa.

²⁵ Nā tērā a Erenātana rātou ko Teraia, ko Kemaria, kua tohe ki te kīngi kia kua e tahuna te pukapuka; otiaa, kihai ia i rongo ki a rātou.

²⁶ Nā, ka whakahaua e te kīngi a Ierameere tama a te kīngi, rātou ko Heraia tama a Atariere, ko Heremia tama a Aparēre ki te hopu i a Paruku kaituhituhi, rāua ko Heremaia poropiti. Otirā, i hunā rāua e Ihowā.

Ka Taki a Heremaia i tētahi atu Pukapuka

²⁷ Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia, i muri i te tahunga a te kīngi i te pukapuka, i ngā kupu hoki i tuhituhia rā e Paruku i te māngai o Heremaia, i mea ia:

²⁸ “Tūkina anō tētahi atu pukapuka, tuhituhia ki reira ngā kupu katoa ō mua rā, o te pukapuka tuatahi i tahuna rā e Iehoiakimi kīngi o Hūrā.

²⁹ Nā, ko te kupu māu mō Iehoiakimi kīngi o Hūrā: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: I tahuna e koe te pukapuka nei, i kī koe, “He aha i tuhituhia ai e koe ki konei, i kī ai, Ka tino haere mai te kīngi o Papurōna, ka whakangaro i tēnei whenua, ka mōti anō i a ia te tangata me te kararehe o konei?”’

³⁰ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā mō Iehoiakimi kīngi o Hūrā: E kore ia e whai tangata hei noho ki te torōna o Rāwiri, ā, ka makā atu tōna tinana ki te werawera i te awatea, ki te huka i te pō.

³¹ Ka whiua hoki ia e ahau, rātou ko ōna uri, ko āna tāngata mō tō rātou hē; ā, ka kawea mai e ahau ki a rātou, ki ngā tāngata o Hiruhārama, ki ngā tāngata hoki o Hūrā, te kino katoa i kōrerotia e ahau mō rātou, ā, kīhai nei rātou i whakarongo.’ ”

³² Nā, ka tangohia e Heremaia tētahi atu pukapuka, ā, hoatu ana e ia ki te kaituhituhi, ki a Paruku tama a Neria; nāna i tuhituhi ki reira nō te māngai o Heremaia ngā kupu katoa o te pukapuka i tahuna rā e Iehoiakimi kīngi o Hūrā ki te ahi, ā, tāpiritia atu ana ki ērā ētahi atu kupu maha pērā.

37

Te Tūmanako Kore noa o Terekia

¹ Nā, kua kīngi a Terekia tama a Hōhia, i muri i a Konia tama a Iehoiakimi, i whakakīngitia nei e Nepukareha kīngi o Papurōna ki te whenua o Hūrā.

² Otiia kīhai ia i whakarongo, rātou ko āna tāngata, ko te iwi anō hoki o te whenua, ki ngā kupu a Ihowā i kōrerotia e Heremaia poropiti.

³ Nā, ka ungā e Terekia, e te kīngi, a Iehukara tama a Heremia rāua ko Tepania tama a Maaheia tohunga ki a Heremaia poropiti, hei ki atu: “Tēnā koa, inoi mō tātou ki a Ihowā, ki tō tātou Atua.”

⁴ Nā, ko Heremaia, i te haere mai, i te haere atu i roto i te iwi; kāhore hoki ia i makā ki te whare herehere.

⁵ Nā, kua puta mai te taua a Parao i Īhipa, ā, nō te rongonga o ngā Karari i whakapae rā i Hiruhārama i tō rātou rongo, ka maunu atu rātou i Hiruhārama.

⁶ Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia poropiti, i mea ia:

⁷ “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira: Kia pēnei tā kōrua kōrero atu ki te kīngi o Hūrā, nāna nei kōrua i unga mai ki te rapu tikanga i ahau; ‘Nanā, ko te ope a Parao i puta mai rā hei āwhina mō koutou, ka hoki ki tōna whenua, ki Īhipa.

⁸ Ā, ka hoki mai ngā Karari, ka tatau ki tēnei pā, ka horo hoki i a rātou, ka tahuna ki te ahi.’

⁹ “Ko te kupu tēnei a Ihowā: Kei tinihanga i a koutou anō, kei mea, ‘Ka haere rawa atu ngā Karari i a tātou.’ Nō te mea e kore rātou e haere.

¹⁰ Ahakoa me i patua e koutou te ope katoa o ngā Karari e tatau nā ki a koutou, ā, toe ake o rātou ko ētahi tāngata taotū, ka whakatika anō rātou i tōna tēneti, i tōna tēneti, ā, ka tahu i tēnei pā ki te ahi.”

Ka Whakaraua a Heremaia

¹¹ Nā, i te whatinga atu o te ope o ngā Karari i Hiruhārama i te wehi ki te ope a Parao,

¹² kātahi a Heremaia ka puta atu i Hiruhārama, he haere ki te whenua o Pineamine, kia riro mai te wāhi māna i reira, i roto i te iwi.

¹³ Ā, i a ia i te Kūwaha o Pineamine, i reira tētahi rangatira tiaki, ko tōna ingoa ko Irīa, he tama nā Heremia tama a Hanania; heoi hopukia ana a Heremaia poropiti e ia, me te ki anō, “E tahuti atu ana koe ki ngā Karari.”

¹⁴ Kātahi ka mea a Heremaia, “He teka; kāhore āku tahuti ki ngā Karari.” Otiia, kīhai ia i rongo ki tana; nā, hopukia ana a Heremaia e Irīa, kawea ana ki ngā rangatira.

¹⁵ Nā, riri ana ngā rangatira ki a Heremaia, whiua ana ia e rātou, tukua ana ki te whare herehere, ki te whare o Honatana kaituhituhi; kua waiho hoki tērā e rātou hei whare herehere.

¹⁶ I te taenga o Heremaia ki roto ki te whare herehere, ki roto ki ngā rūma, ā, ka maha ngā rā e noho ana a Heremaia ki reira.

¹⁷ Kātahi a Kīngi Terekia ka unga tāngata ki te tiki i a ia. Nā, ka ui puku te kīngi ki a ia, i roto i tōna whare, ka mea, “He kupu anō rānei tā Ihowā?”

Ā, ka mea a Heremaia, “Tēnei anō.” I mea anō ia, “Ka hoatu koe ki te ringa o te kīngi o Papurōna.”

¹⁸ Nā, i mea atu anō a Heremaia ki a Kīngi Terekia, “He aha tōku hara ki a koe, ki āu tāngata rānei, ki tēnei iwi rānei, i tukua ai ahau e koutou ki te whare herehere?”

¹⁹ Kei hea ā koutou poropiti i poropiti rā ki a koutou, i mea rā, ‘E kore te kīngi o Papurōna e tae mai ki a koutou, ki tēnei whenua rānei?’

²⁰ Nā, whakarongo āiane, e tōku ariki, e te kīngi. Tukua atu koa tāku inoi kia manaakitia ki tōu aroaro. Kia kaua ahau e whakahokia ki te whare o Honatana kaituhituhi, kei mate ahau ki reira.”

²¹ Nā, ka whakahaua e Kīngi Terekia, ā, ka kawea a Heremaia ki te marae o te whare herehere, ā, ka hoatu e rātou māna he rohi taro i tēnei rā, i tēnei rā, nō te ara o ngā kaitunu taro, ā pau noa te taro katoa o te pā. Nā, noho ana a Heremaia i te marae o te whare herehere.

38

Ko Heremaia ki roto i tētahi Poka Maroke

¹ Ā, i rongo a Hepatia tama a Matana, rātou ko Keraria tama a Pahuru, ko Iukara tama a Heremia, ko Pahuru tama a Marakia, i ngā kupu i kōrerotia e Heremaia ki te iwi katoa, i a ia i kī rā,

² “Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Ko te tangata e noho ana i tēnei pā ka mate i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā. Ko te tangata ia e haere atu ana ki ngā Karari, ka ora; ā, ka waiho tōna wairua hei taonga pārau ki a ia, ā, ka ora ia.’

³ Ko te kupu tēnei a Ihowā: ‘Ka tino hoatu tēnei pā ki te ringa o te ope a te kīngi o Papurōna, ā, ka horo i a ia.’ ”

⁴ Nā, ka mea atu ngā rangatira ki te kīngi, “Me whakamate tēnei tangata; mā tāna pēnei hoki ka ngoikore ai ngā ringa o ngā tāngata whawhai e toe ana ki te pā nei, me ngā ringa o te iwi katoa, mā tāna kōrero i ēnei tū kupu ki a rātou. Kāhore hoki tēnei tangata i te rapu i te pai mō tēnei iwi, engari i te kino.”

⁵ Nā, ka mea a Kingi Terekia, “Nanā, kei tō koutou ringa ia. Ehara hoki te kīngi i te mea e āhei te whakahē ki tā koutou.”

⁶ Kātahi rātou ka mau ki a Heremaia, makā ana e rātou ki te poka a Marakia tama a te kīngi, ki tērā i te marae o te whare herehere; ā, tukua ana a Heremaia e rātou ki raro, ki te taura. Nā, kāhore he wai i roto i te poka, engari he oru; ā, tapoko ana a Heremaia ki te oru.

Ka Whakaorangia a Heremaia e Eperemereke

⁷ Nā, i te rongonga o Eperemereke Etiopiana, he unaka nō te whare o te kīngi, kua tukua a Heremaia ki te poka; e noho ana hoki te kīngi i te Kūwaha o Pineamine i taua wā.

⁸ Kātahi a Eperemereke ka haere atu i te whare o te kīngi, ka kōrero ki te kīngi, ka mea,

⁹ “E tōku ariki, e te kīngi, he kino ngā mea kua mahia e ēnei tāngata i a rātou katoa i mahi ai ki a Heremaia poropiti, kua makā nei e rātou ki te poka; ā tērā ia e mate ki te wāhi kei reira nei ia i te hemokai; kāhore atu hoki he taro i te pā.”

¹⁰ Kātahi te kīngi ka whakahau ki a Eperemereke Etiopiana, ka mea, “Mauria atu ētahi tāngata i konei, kia toru tekau, ka tango ake i a Heremaia poropiti i roto i te poka, keiwhā mate ia.”

¹¹ Heoi, kua mau a Eperemereke ki ngā tāngata hei hoa mōna, ā, haere ana ki te whare o te kīngi ki raro i te whare taonga, tangohia ana mai e ia i reira ētahi karukaru tawhito me ētahi tawhetawhe pirau, tukua iho ana e ia ki ngā taura ki a Heremaia ki roto ki te poka.

¹² Kātahi a Eperemereke Etiopiana ka mea iho ki a Heremaia, “Tēnā, kuhua ngā karukaru tawhito nei me ngā tawhetawhe pirau nei ki raro i ōu peke, ki raro atu i ngā taura.” Nā, pērātia ana e Heremaia.

¹³ Heoi, ka hūtia ake e rātou a Heremaia ki ngā taura, whakaputaina ake ana ia i roto i te poka; ā, noho tonu iho a Heremaia ki te marae o te whare herehere.

Ka Akoako a Terekia i a Heremaia anō

¹⁴ Kātahi a Kingi Terekia ka unga tāngata atu ki te tiki i a Heremaia poropiti ki a ia, ki te tuatoru o ngā tomokanga, i te whare o Ihowā; ā, ka mea te kīngi ki a Heremaia, “Me ui e ahau tētahi mea i a koe; kaua e hunā tētahi mea i ahau.”

¹⁵ Anō rā ko Heremaia ki a Terekia, “Ki te whakaaturia e ahau ki a koe, he teka ianei ko te whakamate kau tāu mōku? Ā, ki te whakatakotoria e ahau he whakaaro ki a koe, e kore koe e whakarongo ki ahau.”

¹⁶ Heoi, ka oati puku a Kingi Terekia ki a Heremaia, ka mea, “E ora ana a Ihowā nāna nei tēnei wairua i hanga mō tātou, e kore ahau e whakamate i a koe, e kore anō koe e tukua e ahau ki te ringa o ēnei tāngata e whai nei kia whakamatea koe.”

¹⁷ Kātahi a Heremaia ka mea atu ki a Terekia, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o ngā mano, a te Atua o Ihairā: ‘Ki te haere atu koe ki ngā rangatira o te kīngi o Papurōna, ka ora tōu wairua, e kore hoki tēnei pā e tahuna ki te ahi; engari ka ora koe me tōu whare.

¹⁸ Tēnā ki te kore koe e haere ki ngā rangatira a te kīngi o Papurōna, kātahi tēnei pā ka hoatu ki te ringa o ngā Karari, ā, ka tahuna e rātou ki te ahi, ā, e kore koe e mawhiti i ō rātou ringa.’ ”

¹⁹ Nā, ka mea a Kingi Terekia ki a Heremaia, “E wehi ana ahau i ngā Hūrai i papahoro atu nei ki ngā Karari, kei tukua ahau ki ō rātou ringa, ka tāwaitia ahau e rātou.”

²⁰ Otiia ka mea a Heremaia, “E kore koe e tukua e rātou. Whakarongo oti ki te reo o Ihowā e kōrerotia nei e ahau ki a koe. Nā, ka whiwhi koe ki te pai, ā, ka ora tōu wairua.

²¹ Tēnā ki te kore koe e pai ki te haere atu, ko te kupu tēnei i whakakitea e Ihowā ki ahau:

²² Inana, ko ngā wāhine katoa e mahue ana ki te whare o te kīngi o Hūrā ka whakaputaina ki waho ki ngā rangatira a te kīngi o Papurōna, ā, ka mea aua wāhine, 'I tohea koe e ōu hoa aroha,

ā, riro ana koe i tā rātou.

Nā, ka totohu nei ōu waewae ki te paru,

kua hoki kē atu rātou ki muri.'

²³ "Nā, ka whakaputaina e rātou āu wāhine katoa, me āu tamariki, ki waho ki ngā Karari; ā, e kore e mawhiti i ō rātou ringa, engari ka mau koe i te ringa o te kīngi o Papurōna; ā, māu e tahuna ai tēnei pā ki te ahi."

²⁴ Kātahi a Terekia ka mea ki a Heremaia, "Kei mōhiotia ēnei kupu e tētahi, ā, e kore koe e mate.

²⁵ Otiia, ki te rongo ngā rangatira kua kōrero ahau ki a koe, ā, ka tae rātou ki a koe, ka mea ki a koe, 'Tēnā, whakaaturia mai ki a mātou, he aha tāu i kōrero ai ki te kīngi; kaua e hunā ki a mātou, ā, e kore mātou e whakamate i a koe. I pēhea hoki te kōrero a te kīngi ki a koe?'

²⁶ Kātahi koe ka mea ki a rātou, 'I te kawē ahau i tāku inoi ki te kīngi, kia kaua ahau e whakahokia ki te whare o Honatana, ki reira mate ai.' "

²⁷ Ko te haerenga mai tērā o ngā rangatira katoa ki a Heremaia, ka ui ki a ia; ā, kōrerotia ana e ia i runga i ngā kupu katoa i whakahaua rā e te kīngi. Heoi, mutu tonu tā rātou kōrero ki a ia; nō te mea kāhore taua mea i mōhiotia.

²⁸ Heoi, noho ana a Heremaia i te marae o te whare herehere, ā taea noatia te rā i horo ai a Hiruhārama. Nā, i te horonga o Hiruhārama.

39

Te Hinganga o Hiruhārama

¹ I te iwa o ngā tau o Terekia kīngi o Hūrā, i te tekau o ngā marama, ka haere mai a Nepukareha kīngi o Papurōna rātou ko tāna ope katoa ki Hiruhārama, ā, whakapaea ana a reira e rātou;

² i te tekau mā tahi o ngā tau o Terekia, i te whā o ngā marama, i te iwa o ngā rā o te marama, ka pakaru te pā.

³ Nā, ka haere mai ngā rangatira katoa a te kīngi o Papurōna, ā, noho ana i te Kūwaha o Waenganui, a Nerekara Harētere, a Hamakara Nepo, a Harehekimi, a Rapahari, a Nerekara Harētere, a Rapamaka, rātou ko ērā atu rangatira a te kīngi o Papurōna.

⁴ Nā, i te kitenga o Terekia kīngi o Hūrā rātou ko ngā tāngata whawhai katoa, rere ana rātou, puta atu ana ki waho o te pā i te pō, mā te ara i te kāri a te kīngi, mā te kūwaha i waenganui i ngā taiepa e rua; ā, puta atu ana ia i te ara o te Arapa.

⁵ Otiia, i whāia rātou e te ope o ngā Karari, ā, ka mau a Terekia ki ngā mānia i Heriko. Nā, hopukia ana ia, kawea ana ki a Nepukareha kīngi o Papurōna, ki Ripira i te whenua o Hāmata; ā, whakawākia ana ia e ia.

⁶ Kātahi ka tukitukia e te kīngi o Papurōna ngā tama a Terekia ki tōna aroaro ki Ripira; ā, i tukitukia anō e te kīngi o Papurōna ngā rangatira katoa o Hūrā.

⁷ I whakamatapōtia hoki e ia ngā kanohi o Terekia, herea iho ia ki te mekameka, kawea ana ki Papurōna.

⁸ Nā, tahuna ana e ngā Karari te whare o te kīngi, me ngā whare o te iwi, ki te ahi, wāwāhia iho e rātou ngā taiepa o Hiruhārama.

⁹ Kātahi ka whakaraua e Neputarārana, rangatira o ngā kaitiaki, ka mauria ki Papurōna te toenga o te iwi i mahue ki te pā, me te hunga i papahoro atu, i taka atu ki a ia, me ērā atu o te iwi i mahue ki te pā.

¹⁰ Otiia i mahue iho i a Neputarārana, rangatira o ngā kaitiaki, ngā ware o te iwi, kāhore nei ō rātou rawa, ki te whenua o Hūrā, ā, hoatu ana e ia he māra waina me ētahi atu māra ki a rātou i taua rā.

Te Wetekanga o Heremaia

¹¹ Nā, i tohutohu a Nepukareha kīngi o Papurōna ki a Neputarārana, rangatira o ngā kaitiaki, mō Heremaia i mea ia:

¹² "Tikina ia, kia pai hoki te tiaki i a ia, ā, kaua ia e tūkinotia; engari ko tāna e ki mai ai, ko tāu tēnā e mea ai ki a ia."

¹³ Heoi, ka unga tāngata a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki, rātou ko Nepuhahapana, ko Rapahari, ko Nerekara Harētere, ko Rapamaka, rātou ko ngā rangatira katoa a te kīngi o Papurōna;

¹⁴ unga tāngata ana rātou, ā, tīkina atu ana a Heremaia i te marae o te whare herehere, ā, tukua atu ana ia e rātou ki a Keraria tama a Ahikama, tama a Hapana kia kawea ki te kāinga. Nā, noho ana ia i waenganui i te iwi.

He Tūmanako mō Eperemereke

¹⁵ Nā, i puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia, i a ia e here ana i te marae o te whare herehere, i mea ia:

¹⁶ “Haere, kōrero ki a Eperemereke Etiopiana, mea atu: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairā: Nanā, ka tākina mai e ahau āku kupu ki runga ki tēnei pā, hei kino, ehara anō hoki i te pai; ā, ka tutuki ki tōu aroaro i taua rā.

¹⁷ Otiia, ka whakaorangia koe e ahau i taua rā, e ai tā Ihowā; e kore hoki koe e tukua ki te ringa o te hunga e wehi nā koe.

¹⁸ Ka tino whakaorangia hoki koe e ahau, ā, e kore koe e hinga i te hoari, engari ka waiho tōu wairua hei taonga parakete ki a koe; mōu i whakawhirinaki ki ahau, e ai tā Ihowā.’ ”

40

Ka Noho a Heremaia ki te Taha o Keraria te Kāwana

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia, he mea nā Ihowā, i muri i te tukunga a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki i a ia kia haere atu i Rama, i tāna tīkinga i a ia, i te mea kei te here ia, he mea mekameka, i roto i ngā whakarau katoa o Hiruhārama, o Hūrā, e whakaraua ana ki Papurōna.

² Nā, ka mau te rangatira o ngā kaitiaki ki a Heremaia, ā, ka mea ki a ia, “Nā Ihowā, nā tōu Atua tēnei kino i kōrero mō tēnei wāhi.

³ Nā, kua tākina nei e Ihowā, kua oti i a ia tāna i kōrero ai; nō te mea kua hara koutou ki a Ihowā, ā, kihai i whakarongo ki tōna reo, koia tēnei mea i pā ai ki a koutou.

⁴ Nā, ināianei, ka wetekina koe e ahau i tēnei rā i ngā mekameka i runga i ōu ringa nā. Ki te pai koe ki te haere tahi i ahau ki Papurōna, haere mai, ā, māku koe e āta tirotiro; ki te kino ki a koe te haere tahi mai i ahau ki Papurōna, kauaka. Nanā, kei tōu aroaro te whenua katoa; nā, ko tāu wāhi e kite ai koe he pai, he āta tāu hei haerenga atu mōu, haere ki reira.”

⁵ Kianō ia i hoki noa, ka mea tērā, “Kāti, hoki atu ki a Keraria tama a Ahikama, tama a Hapana, kua meinga hoki ia e te kīngi o Papurōna hei kāwana mō ngā pā o Hūrā, ā, ka noho ki a ia i roto i te iwi; māu rānei e haere ki te wāhi e tau ana ki tāu titiro, kia haere ki reira.”

Nā, ka hōmai e te rangatira o ngā kaitiaki he ō mōna, me tētahi hākari, ā, tukua ana ia kia haere.

⁶ Kātahi a Heremaia ka haere ki a Keraria tama a Ahikama ki Mihipa; ā, noho ana ki a ia i roto i te iwi i mahue iho ki te whenua.

⁷ Nā, i te rongonga o ngā rangatira katoa o ngā ope i ngā pārae, rātou ko ā rātou tāngata, kua oti a Keraria tama a Ahikama te mea hei kāwana mō te whenua e te kīngi o Papurōna, ā, kua tukua ki a ia ngā tikanga mō ngā tāne, mō ngā wāhine, mō ngā tamariki, mō ngā rawakore o te whenua, mō te hunga hoki kihai i whakaraua ki Papurōna;

⁸ kātahi rātou ka haere mai ki a Keraria, ki Mihipa – arā a Ihimaera tama a Netania, a Hohanana rūau ko Honatana, ngā tama a Kareia, a Heraia tama a Tanahumete, ngā tama a Epai Netopati, a Hetania tama a tētahi Maakati, ēnei, me ā rātou tāngata.

⁹ Ā, ka oati a Keraria tama a Ahikama, tama a Hapana, ki a rātou ko ā rātou tāngata, ka mea, “Kaua e wehi ki te mahi ki ngā Karari; e noho ki te whenua, e mahi ki te kīngi o Papurōna, ā, ka whai pai koutou.

¹⁰ Ko ahau nei ia, nanā, ka noho ahau i Mihipa, hei tū atu i mua i ngā Karari e haere mai ana ki a tātou. Tēnā ko koutou, kohikohia e koutou ngā wāina me ngā hua raumati, me te hinu, whaowhina ki ā koutou oko, ā, ka noho i roto i ō koutou pā i riro rā i ā koutou.”

¹¹ Waihoki, i te rongonga o ngā Hūrai katoa i Moapa, i roto i ngā tama a Āmona, i Ēroma, i roto hoki i ngā whenua katoa, kua waiho e te kīngi o Papurōna he mōrehu o Hūrā, ā, kua meinga e ia a Keraria tama a Ahikama, tama a Hapana, hei kāwana mō rātou;

¹² kātahi ngā Hūrai katoa i ngā wāhi katoa i peia atu ai rātou ka hokihoki mai, ā, haere mai ana ki te whenua o Hūrā, ki a Keraria, ki Mihipa, ā, kohikohia ana e rātou he wāina, he hua raumati, tōna nui.

¹³ I haere mai anō a Hohanana tama a Kareia, rātou ko ngā rangatira katoa o ngā ope i ngā pārae ki a Keraria, ki Mihipa,

¹⁴ i mea ki a ia, “E mōhio ana rānei koe, kua ungā mai e Paarihi kīngi o ngā tama a Āmona a Ihimaera tama a Netania ki te whakamate i a koe?” Otiia kihai a Keraria tama a Ahikama i whakaponono ki a rātou.

¹⁵ Kātahi a Hohanana tama a Kareka ka kōrero puku ki a Keraria, i Mihipa, ka mea, “Tēnā, tukua ahau kia haere, ā, māku e patu a Ihimaera tama a Netania, ā, e kore e mōhioatia e tētahi tangata. Kia patua koe e ia hei aha? Pēnā ka marara noa iho ngā Hūrai katoa kua hūhūi mai nei ki a koe, mōti iho ngā mōrehu o Hūrā.”

¹⁶ Otiia, i mea a Keraria tama a Ahikama ki a Hohanana tama a Kareka, “Kaua tēnei e meatia e koe; he teka hoki tāu kōrero mō Ihimaera.”

41

Te Ātetetanga ki a Keraria

¹ Nā, i te whitu o ngā marama ka haere mai a Ihimaera tama a Netania, tama a Erihama, he uri kīngi, ko ia tētahi o ngā tino rangatira a te kīngi, me ōna hoa kotahi tekau, ki a Keraria tama a Ahikama, ki Mihipa. Nā, kei te kai taro rātou tahi ki reira, ki Mihipa.

² Kātahi ka whakatika ake a Ihimaera tama a Netania, rātou ko ōna hoa kotahi tekau, ā, patua ana a Keraria tama a Ahikama, tama a Hapana ki te hoari, mate rawa, ā, ia i meinga nei e te kīngi o Papurōna hei kāwana mō te whenua.

³ Nā, i patua anō e Ihimaera ngā Hūrai katoa i a ia, i a Keraria, i Mihipa, rātou ko ngā Karari i kitea ki reira, arā ngā tāngata whawhai.

⁴ Nā, i te rua o ngā rā i muri i tāna whakamatenga i a Keraria, ā, kihai i mōhioatia e tētahi tangata,

⁵ ka haere mai ētahi tāngata i Hekeme, i Hiro, i Hamaria, e waru tekau ngā tāngata, heu rawa ō rātou pāhau, haehae rawa ngā kākahu, he mea haehae anō hoki rātou, me ngā whakahare, me te whakakakara anō i ō rātou ringa hei tāpaenga ki te whare o Ihowā.

⁶ Nā, ka haere atu a Ihimaera tama a Netania i roto i Mihipa ki te whakatau i a rātou, me te tangi haere anō i a ia e haere ana. Ā, i tōna tūtakitanga ki a rātou, ka mea ia ki a rātou, “Haere mai ki a Keraria tama a Ahikama.”

⁷ Heoi, i tō rātou taenga ki roto ki te pā, ka patua rātou e Ihimaera tama a Netania, ā, makā ana e rātou ko ōna hoa ki roto ki te poka.

⁸ Otiia, tērā anō ētahi kotahi tekau i kitea i roto i a rātou, i kī atu ki a Ihimaera, “Kaua mātou e whakamatea; he taunga hoki a mātou kei te pārae, he wīti, he pārei, he hinu, he honi, kei te hunā.” Nā, ka mutu tāna, ā, kihai rātou i whakamatea e ia i roto i ō rātou tēina.

⁹ Nā, ko te poka i makā ai e Ihimaera ngā tinana katoa o ngā tāngata i patua nei e ia ki te taha o Keraria, ko tērā i hangā e Kīngi Aha i te wehi ki a Paaha, kīngi o Ihairaira, whakakīia ana taua poka e Ihimaera tama a Netania ki te hunga i patua.

¹⁰ Kātahi ka whakaraua e Ihimaera ngā mōrehu katoa o te iwi i Mihipa, ngā tamāhine a te kīngi, me ngā mōrehu katoa i Mihipa, ko te hunga i meinga nei e Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki, a Keraria tama a Ahikama hei kāwana mō rātou; whakaraua ana rātou e Ihimaera tama a Netania, ā, haere ana ia, whiti ana ki ngā tama a Āmona.

¹¹ I te rongonga ia o Hohanana tama a Kareka, rātou ko ngā rangatira katoa o ngā ope i a ia, ki te kīno katoa i mahia e Ihimaera tama a Netania,

¹² kātahi ka tango rātou i ngā tāngata katoa, ā, haere ana ki te whawhai ki a Ihimaera tama a Netania, ā, rokohanga atu ia i te taha o ngā wai nunui i Kipeono.

¹³ Ā, nō te kitenga o te hunga katoa i a Ihimaera i a Hohanana tama a Kareka, i ōna hoa hoki, i ngā rangatira katoa o ngā ope, nā, ka koa rātou.

¹⁴ Ko te tino tahirutanga o te hunga katoa i whakaraua e Ihimaera i Mihipa, hoki ana, haere ana ki a Hohanana tama a Kareka.

¹⁵ Engari ko Ihimaera tama a Netania i mawhiti atu i a Hohanana, rātou ko ngā tāngata tokowaru, ā, haere ana ki ngā tama a Āmona.

¹⁶ Kātahi ka mau a Hohanana tama a Kareka, rātou ko ōna hoa, ko ngā rangatira katoa o ngā ope, i ngā mōrehu katoa o te iwi, i ērā o Mihipa i whakahokia mai e ia i a Ihimaera tama a Netania, i muri i tāna patunga i a Keraria tama a Ahikama – arā ngā tāngata whawhai, ngā wāhine, ngā tamariki, ngā unaka hoki i whakahokia mai e ia i Kipeono.

¹⁷ Ā, haere ana, noho ana i Kerutu Kimihama, i te taha o Pēterehema, he mea kia haere ai rātou ki Ihipa,

¹⁸ i te wehi ki ngā Karari; i wehi hoki rātou i a rātou, mō te patunga a Ihimaera tama a Netania i a Keraria tama a Ahikama, i meinga nei e te kīngi o Papurōna hei kāwana mō te whenua.

42

He Whakatūpato hei Noho tonu i Hūrā

¹ Kātahi ngā rangatira katoa o ngā ope, rātou ko Hohānana tama a Kareā, ko Tetania tama a Hōhaia, ko te iwi katoa hoki, i te iti ki te rahi, ka haere mai,

² ā, ka mea ki a Heremaia poropiti, “Tēnā, tukua atu tā mātou inoi kia manaakitia ki tōu aroaro; māu hoki e inoi mō mātou ki a Ihowā, ki tōu Atua, arā mō ēnei mōrehu katoa. He tutoru noa hoki mātou o te tokomaha i toe iho, e kite nā ōu kanohi i a mātou.

³ Kia whakaaturia mai e Ihowā, e tōu Atua, ki a mātou te ara e haere ai mātou, te mea e mahi ai mātou.”

⁴ Anō rā ko Heremaia poropiti ki a rātou, “Kua rongo ahau ki a koutou; nanā, ka inoi ahau ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, ka rite ki ā koutou kupu nā; ā, ko ngā kupu katoa e whakahokia mai e Ihowā ki a koutou, ka whakaaturia e ahau ki a koutou; e kore tētahi kupu e kaiponuhia e ahau ki a koutou.”

⁵ Anō rā ko rātou ki a Heremaia, “He pono, he tika hoki a Ihowā hei kaiwhakaatu mō tā tātou, ki te kāhore e rite tā mātou e mea ai ki ngā kupu katoa e ungā mai ai koe e Ihowā, e tōu Atua, ki a mātou.

⁶ Ahakoa pai, ahakoa kino, ka rongo mātou ki te reo o Ihowā, o tō tātou Atua, ka ungā nei koe e mātou ki a ia; kia whai pai ai mātou, ki te rongo mātou ki te reo o Ihowā, o tō tātou Atua.”

⁷ Nā, i te mutunga o ngā rā kotahi tekau ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia.

⁸ Kātahi ia ka karanga ki a Hohānana tama a Kareā, rātou ko ōna hoa, ko ngā rangatira katoa o ngā ope, ki te iwi katoa hoki, ki te iti, ki te rahi,

⁹ ā, ka mea ki a rātou, “Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Ihāraira, i ungā nei ahau e koutou ki te whakatakoto i tā koutou inoi ki tōna aroaro:

¹⁰ “Ki te noho tonu koutou ki tēnei whenua, kātahi ahau ka hanga i a koutou, ā, kāhore e wāhi iho i a koutou, ka whakatōkia hoki koutou e ahau, ā, kāhore e hūtia ake. Nō te mea e ripenetā ana ahau ki te kino kua ōti nei i ahau te mea ki a koutou.

¹¹ Kua e wehi i te kīngi o Papurōna, e wehingia nā e koutou. Kua e wehi i a ia, e ai tā Ihowā; nō te mea kei a koutou ahau hei whakaora i a koutou, hei tango i a koutou i roto i tōna ringa.

¹² Ā, ka tukua atu āku mahi atawhai ki a koutou, kia atawhai ai ia i a koutou, ā, ka whakahoki i a koutou ki tō koutou oneone.’

¹³ “Tēnā ki te mea koutou, ‘E kore mātou e noho ki tēnei whenua,’ ā, ka kore koutou e rongo ki te reo o Ihowā, o tō koutou Atua

¹⁴ ka mea, ‘Kāhore; engari ka haere mātou ki te whenua o Ihīpa, ki te wāhi e kore ai mātou e kite i te whawhai, e kore ai hoki e rongo i te tangi o te tētere, ā, e kore ai e hiakai ki te taro; ā, hei reira tātou noho ai.’

¹⁵ Nā, kia rongo koutou āiane, e ngā mōrehu o Hūrā, ki te kupu a Ihowā, Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihāraira: ‘Ki te mārō tonu ō koutou kanohi ki te haere ki Ihīpa, ā, ka haere koutou ki reira noho ai;

¹⁶ nā, ka mau koutou i te hoari, e wehingia nei e koutou, ki reira, ki te whenua o Ihīpa, ā, ka whāia tatatia koutou e te hemokai, e wehi nā koutou, ki reira, ki Ihīpa; ā, ka mate koutou ki reira.

¹⁷ Nā, ka pēnā ngā tāngata katoa e mārō ana ō rātou kanohi ki te haere ki Ihīpa ki reira noho ai; ka mate rātou i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā; ā, e kore tētahi o rātou e toe, e mawhiti i te kino e tākina mai e ahau ki runga ki a rātou.’

¹⁸ “Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihāraira: ‘Ka rite ki tāku ringihanga i tōku riri, i tōku weriweri, ki runga ki ngā tāngata o Hiruhārama, ka pēnā anō tāku ringihanga i tōku weriweri ki runga ki a koutou, ina tae koutou ki Ihīpa. Ā, hei kanga koutou, hei mīharotanga, hei kohukohutanga, hei hahanitanga; ā, e kore koutou e kite i tēnei wāhi ā muri atu.’

¹⁹ “Kua puaki tā Ihowā kupu mō koutou, e ngā mōrehu o Hūrā, ‘Kua e haere ki Ihīpa.’ Kia tino mōhio koutou kua ōti te whakaatu e ahau ki a koutou i tēnei rā.

²⁰ Kua tinihanga hoki koutou ki ō koutou nā wairua anō; i unga hoki koutou i ahau ki a Ihowā, ki tō koutou Atua, i kī mai, ‘Inoi mō mātou ki a Ihowā, ki tō tātou Atua; ā, ko ngā mea katoa e kōrerotia e Ihowā, e tō tātou Atua, māu e whakaatu ki a mātou, ā, ka mahia e mātou.’

²¹ Nā, kua whakaaturia nei e ahau ki a koutou i tēnei rā; otirā kīhai koutou i rongo ki te reo o Ihowā, o tō koutou Atua, i ngā mea katoa i unga ai ahau e ai ki a koutou.

²² Ko tēnei, kia tino mōhio koutou, tērā koutou e mate i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā, ki te wāhi i hiahia ai koutou kia haere ki reira noho ai.”

43

I Kawea a Heremaia ki Ihipa

¹ Ā, ka mutu te kōrero a Heremaia ki te iwi katoa i ngā kupu katoa a Ihowā, a tō rātou Atua, i unga ai ia ki a rātou e Ihowā, e tō rātou Atua, arā ēnei kupu katoa,

² kātahi ka kōrero a Atāria tama a Hōhaia, rātou ko Hohanana tama a Kareia, ko ngā tāngata whakapehapeha katoa anō hoki, ka mea ki a Heremaia, "E kōrero teka ana koe! Kihai a Ihowā, tō tātou Atua, i unga mai i a koe hei mea, 'Kaua koutou e haere ki Ihipa, ki reira noho ai.'

³ Engari nā Paruku, nā te tama a Neria koe i whakakīki ki te hē mō mātou, kia tukua ai mātou ki te ringa o ngā Karari, kia whakamatea ai mātou e rātou, kia whakaraua ai hoki ki Papurōna."

⁴ Nā, kihai a Hohanana tama a Kareia, rātou ko ngā rangatira katoa o ngā ope, ko te iwi katoa hoki, i rongo ki te reo o Ihowā, kia noho ki te whenua o Hūrā.

⁵ Engari, i mau a Hohanana tama a Kareia, rātou ko ngā rangatira katoa o ngā ope, ki ngā mōrehu katoa o Hūrā i peia nei rātou ki ngā iwi katoa, ā, i hoki mai ki te whenua o Hūrā noho ai –

⁶ ki ngā tāne, ki ngā wāhine, ki ngā tamariki, ki ngā tamāhine hoki a te kīngi, ki ngā tāngata katoa i waiho e Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki ki a Keraria tama a Ahikama, tama a Hapana, ki a Heremaia poropiti, ki a Paruku, hoki tama a Neria.

⁷ Ā, haere ana rātou ki te whenua o Ihipa; kihai hoki rātou i rongo ki te reo o Ihowā. Nā, ka tae rātou ki Tahapanehe.

⁸ Kātahi ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Heremaia ki Tahapanehe, i mea ia:

⁹ "Maua atu ētahi kōhatu nunui i tōu ringa, ā, ka huna ki roto ki te paru ki te papa pereki, ki tērā i te kūwaha o te whare o Parao i Tahapanehe, ā, kia kite hoki ngā tāngata o Hūrā;

¹⁰ ā, ka mea ki a rātou, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: Nanā, ka unga tāngata ahau ki te tiki i tāku pononga, i a Nepukareha kīngi o Papurōna, ā, ka whakatūria e ahau tōna torōna ki runga ki ēnei kōhatu kua hunā nei e ahau; ā, ka horahia e ia tōna tēnei kīngi ki runga.

¹¹ Nā, ka tae mai ia, ā, ka patu i te whenua o Ihipa; ko te hunga mō te mate ka tukua ki te mate, ko te hunga mō te whakarau ki te whakarau, ā, ko te hunga mō te hoari ki te hoari.

¹² Ka ngiha anō i ahau he ahi i roto i ngā whare o ngā atua o Ihipa; ka tahuna rātou e ia, ā, ka whakaraua atu. Ā, ka kākahuria e ia te whenua o Ihipa ānō he hēpara e kākahu ana i tōna kākahu; ā, ka haere atu ia i reira i runga i te rangimārie.

¹³ Ka wāwāhia hoki e ia ngā whakapakoko o Petehemehe, o tērā i te whenua o Ihipa, ka tahuna ki te ahi ngā whare o ngā atua o Ihipa.' "

44

Tā Ihowā Pānui ki ngā Hūrai kei Ihipa e Noho ana

¹ Ko te kupu i puta mai ki a Heremaia mō ngā Hūrai katoa e noho ana i te whenua o Ihipa, e noho ana i Mikitoro, i Tahapanehe, i Nopo, i te whenua hoki o Pātoro, i mea ia:

² "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: Kua kite koutou i te kino katoa i tākina mai nei e ahau ki runga ki Hiruhārama, ki ngā pā katoa hoki o Hūrā. Nā, i tēnei rā he ururua rātou; kāhore hoki he tangata e noho ana i reira,

³ mō tā rātou kino i mahia e rātou hei whakapātaritari i ahau, i tō rātou haerenga ki te tahu whakakakara, ā, ki te mahi ki ngā atua kē, kihai nei rātou i mōhio, rātou, koutou rānei, ō koutou mātua rānei.

⁴ He ahakoa rā, i ungā atu e ahau āku pononga katoa, ngā poropiti, ki a koutou, maranga wawe ana ahau ki te unga i a rātou; i mea ahau, 'Kaua rā e mahia tēnei mea whakarihariha e kino nei ahau.'

⁵ Otia, kihai rātou i rongo, kihai hoki i tahuri mai ō rātou taringa, kihai i hoki mai i tō rātou kino, arā i te tahu whakakakara ki ngā atua kē.

⁶ Koia i ringihia atu ai tōku weriweri, tōku riri, ngiha tonu ki ngā pā o Hūrā, ki ngā ara hoki o Hiruhārama; nā, he ururua rātou, he tūhea, koia anō tēnei ināianei.

⁷ "Mō reira ko te kupu tēnei ināianei a Ihowā, a te Atua o ngā mano, a te Atua o Ihairaira: He aha koutou i mahi ai i tēnei kino nui mō ō koutou wairua, ka hātepe atu i a koutou, i ngā tāne, i ngā wāhine, i te kōhungahunga, i te mea ngote ū, i roto i a Hūrā, ā, kore iho he toenga o koutou e mahue?

⁸ I a koutou i whakapātaritari nā i ahau ki ngā mahi a ō koutou ringa, i a koutou ka tahu whakakakara nei ki ngā atua kē i te whenua o Ihipa, kua haere atu nā koutou ki reira

noho ai, e hātepea atu ai koutou, e waiho ai koutou hei kanga, hei ingoa kino roto i ngā iwi katoa o te whenua.

⁹ Kua wareware rānei koutou ki te kino o ō koutou mātua, ki te kino o ngā kīngi o Hūrā, ki te kino hoki o ā rātou wāhine, ki ō koutou nā kino, ki te kino hoki o ā koutou wāhine i mahia nei e rātou ki te whenua o Hūrā, ki ngā ara hoki o Hiruhārama?

¹⁰ Taea noatia tēnei rā kāhore anō rātou i whakaiti i a rātou, kāhore anō i wehi, kāhore i haere i runga i tāku ture, i runga i āku tikanga i hoatu e ahau ki tō koutou aroaro, ki te aroaro hoki o ō koutou mātua.

¹¹ “Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Iharaia: Nanā, ka anga kē atu tōku mata i a koutou mō te kino, he hātepe i a Hūrā katoa.

¹² Nā, ka mau ahau ki ngā mōrehu o Hūrā, kua mārō nei ō rātou mata ki te haere ki te whenua o Ihipa, ki reira noho ai, ā, ka poto rātou katoa; ka hinga rātou ki te whenua o Ihipa; ka pau rātou i te hoari, i te hemokai. Ka mate rātou, mai i te iti ki te rahi, i te hoari, i te hemokai; ā, ka waiho rātou hei kanga, hei mīharotanga, hei kohukohutanga, hei ingoa kino.

¹³ Nō te mea ka whiua e ahau te hunga e noho ana i te whenua o Ihipa, ka rite ki tāku whiunga i Hiruhārama ki te hoari, ki te hemokai, ki te mate urutā.

¹⁴ Nā, ka kore tētahi o ngā mōrehu o Hūrā i haere nei ki te whenua o Ihipa noho ai e mawhiti, e toe, hei hoki ki te whenua o Hūrā, ki te wāhi e hiahia nei rātou kia hoki ki reira noho ai. Nā, e kore tētahi e hoki, ko te hunga anake e mawhiti atu.”

¹⁵ Nā, kātahi ngā tāngata katoa i mōhio kua tahu whakakakara ā rātou wāhine ki ngā atua kē, ngā wāhine katoa hoki e tū mai ana, he nui te huihui, me te iwi katoa hoki e noho ana i te whenua o Ihipa, i Pātoro, ka whakahoki ki a Heremaia, ka mea,

¹⁶ “Nā, mō te kupu kua kōrerotia nei e koe ki a mātou i runga i te ingoa o Ihowā, e kore mātou e rongu ki a koe.

¹⁷ Engari, ka tino mahi mātou i ngā mea katoa i puaki i ō mātou māngai, ka tahu whakakakara ki te kuīni o te rangi, ka riringi anō i ngā ringihanga ki a ia, ka pērā me tā mātou, me tā ō mātou mātua, me tā ō mātou kīngi, me tā ō mātou rangatira i ngā pā o Hūrā, i ngā ara o Hiruhārama. I mākona hoki mātou i reira i te kai, i pai hoki mātou, ā, kīhai i kite i te hē.

¹⁸ Otiia, nō te mutunga o tā mātou tahu whakakakara ki te kuīni o te rangi, o tā mātou ringihanga i ngā ringihanga ki a ia, kua kore ngā mea katoa i a mātou, ā poto iho mātou i te hoari, i te hemokai.

¹⁹ “Ā, i a mātou i tahu whakakakara ai ki te kuīni o te rangi, i riringi ai hoki i ngā ringihanga ki a ia, e ngaro ana rānei ā mātou tāne i a mātou e hanga ana i ngā keke māna, hei karakia ki a ia, i a mātou hoki i riringi ai i ngā ringihanga māna?”

²⁰ Kātahi a Heremaia ka kōrero ki te iwi katoa, ki ngā tāne, ki ngā wāhine, ki te iwi katoa anō nāna taua kupu whakautu ki a ia, ka mea,

²¹ “Ko te whakakakara i tahuna rā e koutou ki ngā pā o Hūrā, ki ngā ara hoki o Hiruhārama, e koutou, e ō koutou mātua, e ō koutou kīngi, e ō koutou rangatira, e te iwi hoki o te whenua, kīhai ianei ēnā mea i maharatia e Ihowā, kīhai ianei i puta ake ki tōna ngākau?

²² Ā, tē āhei a Ihowā te whakamanawanui tonu i te kino o ā koutou hanga, i ngā mea whakariharia i mahia e koutou; heoi kua ururua tō koutou whenua, kua waiho hei mīharotanga, hei kohukohutanga, tē ai he tangata hei noho, koia anō tēnei ināianei.

²³ Nō te mea kua tahu koutou i te whakakakara, kua hara hoki ki a Ihowā, ā, kīhai i rongu ki te reo o Ihowā, kīhai hoki i haere i runga i tāna ture, i runga i āna tikanga, i runga i āna whakaatu; mō reira i tūtaki ai tēnei hē ki a koutou, koia anō tēnei ināianei.”

²⁴ I mea atu anō a Heremaia ki te iwi katoa, ki ngā wāhine katoa hoki, “Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e Hūrā katoa i te whenua o Ihipa nei.

²⁵ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Iharaia; e kī ana ia: Ko koutou, me ā koutou wāhine, kua kōrero ō koutou māngai, kua rite anō i ō koutou ringa te kupu, ‘Ka mahia mārietia e mātou ā mātou kupu taurangi i kōrerotia e mātou, kia tahu whakakakara ki te kuīni o te rangi, kia riringi i ngā ringihanga ki a ia.’

“Tēnā whakaungia ā koutou kupu taurangi, mahia hoki ā koutou kupu taurangi.

²⁶ Mō reira whakarongo ki te kupu a Ihowā, e Hūrā katoa e noho nei i te whenua o Ihipa: ‘Nanā, kua oatiitia e ahau tōku ingoa nui,’ e ai tā Ihowā, ‘e kore tōku ingoa e whakahuatia ā muri ake nei e te māngai o tētahi tangata o Hūrā i te whenua katoa o Ihipa, e kore e kīia, “E ora ana te Ariki, a Ihowā.”

²⁷ Nanā, kei te tirotiro ahau i a rātou mō te kino, ehara i te mea hei pai; ā, ko ngā tāngata katoa o Hūrā i te whenua o Ihipa, ka poto i te hoari, i te hemokai hoki, ā mōfi noa rātou.

²⁸ Ā, ko ngā mōrehu i te hoari, ka hoki atu i te whenua o Īhipa ki te whenua o Hūrā, he hunga torutoru; ā, ka mōhio ngā mōrehu katoa o Hūrā i haere nei ki te whenua o Īhipa noho ai, ko tā wai kupu e tū, ko tāku rānei, ko tā rātou rānei.

²⁹ " 'Ā, ko te tohu tēnei ki a koutou,' e ai tā Ihowā, 'ka whiua koutou e ahau ki tēnei wāhi, kia mōhio ai koutou ka mau tonu āku kupu ki te kino mō koutou.'

³⁰ Ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Nanā, ka hoatu e ahau a Parao Hopara kīngi o Īhipa ki te ringa o ōna hoariri, ki te ringa hoki o te hunga e whai ana kia whakamatea ia; ka rite anō ki tāku hoatutanga i a Terekia kīngi o Hūrā ki te ringa o Nepukareha kīngi o Papurōna, o tōna hoariri i whai nei kia whakamatea ia.' "

45

He Kupu Whakahuru mō Paruku

¹ Ko te kupu i kōrerotia e Heremaia poropiti ki a Paruku tama a Neria, i tāna tuhituhinga i ēnei kupu ki te pukapuka, nā Heremaia i kōrero, i te whā o ngā tau o Iehoiakimi kīngi o Hūrā, i kī ia:

² "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua o Īharaira mōu, e Paruku:

³ I mea koe, 'Auē, tōku mate nei hoki! Kua tāpiritia hoki e Ihowā tōku mamae ki te tangi; māuiui noa ahau i tōku auētanga, tē ai he pārirātanga.'

⁴ "Ko tāu tēnei e kī atu ai ki a ia, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, ko tāku i hanga ai ka wāhia iho anō e ahau, ā, ko tāku i whakatō ai ka hūtia atu anō e ahau; ā, ko tēnei ki te whenua katoa.

⁵ Ā, e rapu ana koe i ngā mea nunui māu? Kaua e rapua; nō te mea kei te kawea atu e ahau he kino mō ngā kikokiko katoa, e ai tā Ihowā, engari, ka hoatu e ahau tōu wairua ki a koe hei taonga parakete i ngā wāhi katoa e haere atu ai koe.' "

46

He Whakawātanga ki Īhipa

¹ Ko te kupu a Ihowā i puta mai ki a Heremaia poropiti mō ngā iwi.

² Mō Īhipa, mō te ope a Parao Neko kīngi o Īhipa, mō tērā i te awa, i Uparati, i Karakemihi, i patua rā e Nepukareha kīngi o Papurōna i te whā o ngā tau o Iehoiakimi tama a Hōhia kīngi o Hūrā:

³ "Whakapaia te whakangungu rākau me te puapua, whakatata ki te whawhai!

⁴ Whakanohioia ngā hōiho, e eke, e ngā kaieke hōiho!

Ā, tū atu me ō koutou pōtae; whakakanapatia ngā tao, kākahuria ngā pukupuku!

⁵ He aha ahau i kite ai i tēnei?

Kei te pāwera rātou, kua hoki ki muri; kua tukitukia ō rātou mārohirohi, kua whati noa atu, kīhai hoki i titiro whakamuri – kei ngā taha katoa te wehi,"

e ai tā Ihowā.

⁶ "Kaua te tangata tere e rere atu, kaua hoki te mārohirohi e mawhiti; kei te raki, kei te awa, kei Uparati, kua tūtuki ō rātou waewae, kua hinga.

⁷ "Ko wai tēnei e puhake ake nei me te mea ko te Naera, e tutū nei ōna wai me te mea ko ngā awa?

⁸ I puhake mai a Īhipa anō ko te Naera, i tutū ōna wai anō ko ngā awa; ā, ka mea ia, Ka puhake atu ahau, ā, ka taupokina te whenua; ka ngaro i ahau te pā me ōna tāngata.

⁹ Haere atu, e ngā hōiho; e ngana, e ngā hāriata!

Tukua atu ngā mārohirohi; a Kuhu, a Putu, e rahurahu nei i te whakangungu rākau; ngā Rurimi, e rahurahu nei, e whakapiko nei i te kōpere.

¹⁰ Ko taua rā hoki he rā nā te Ariki, nā Ihowā o ngā mano,

he rā rapu utu,
 e whai utu ai ia i ōna hoariri.
 Ā, ka horomi te hoari, ā, ka mākona,
 ka inu hoki, ki rawa i ō rātou toto.
 Nō te mea he patunga tapu tā te Ariki,
 tā Ihowā o ngā mano i te whenua ki te raki,
 i te taha o te awa o Uparati.

11 “Haere ki runga, ki Kireara,
 e te tamāhine wāhina a Īhipa, ka tiki he pama;
 ka maumau tāu mahi i ngā rongoā maha;
 kāhore he ora mōu.

12 Kua rongo ngā iwi ki tōu whakamā,
 kua pakū tāu karanga ki ngā whenua.
 Kua tūtuki nei hoki te waewae o te mārohirohi ki te mārohirohi,
 kua hinga ngātahi tautokorua.”

Mā Papurōna a Īhipa e Patu

13 Ko te kupu i kōrerotia e Ihowā ki a Heremaia poropiti, tērā ka haere mai a Nepukareha
 kīngi o Papurōna ki te patu i Īhipa:

14 “Kauwhautia e koutou ki Īhipa, pānuitia ki Mikitoro,
 pānuitia ki Nopo, ki Tahapanehe,
 mea atu, ‘E tū, kia tūmatohi;
 kua kai hoki te hoari i tētahi taha ōu, i tētahi taha.’

15 He aha ōu māia i tahia atu ai?
 Kīhai rātou i tū, nā Ihowā hoki rātou i ā atu.

16 He tini ngā mea nāna i tukoki ai,
 āe rā, i hinga rātou tētahi ki runga ki tētahi.
 I mea anō, ‘Whakatika, tātou ka haere ki tō tātou nei iwi,
 ki te whenua i whānau ai tātou,
 i te hoari tūkino.’

17 I karanga rātou i reira,
 ‘He turituri kau a Parao kīngi o Īhipa;
 kua tukua e ia kia pahemo te wā i whakaritea.’

18 “E ora ana ahau,” e ai tā te Kīngi,
 ko Ihowā o ngā mano nei tōna ingoa,
 “Kei Taporo i roto i ngā maunga,
 kei Karamere hoki i te moana he rite mō tōna haerenga mai.

19 E koe, e te tamāhine e noho nei i Īhipa,
 mahia ngā mea mōu mō te whakaraunga;
 nō te mea ka ururuatia a Nopo,
 ka wera, tē ai he tangata hei noho.

20 “He kūao kau ātaahua rawa a Īhipa –
 otiia, kua tae mai te whakangaro i te raki,
 tēnei kua tae mai.

21 Ko āna tāngata hoki i utu ai,
 rite tonu i roto i a ia ki te kūao whāngai;
 kua tauri atu anō hoki rātou,
 kua oma ngātahi atu, kīhai hoki i tū;
 nō te mea kua tae mai te rā o tō rātou aituā ki a rātou,
 te wā e whiua ai.

22 Ko tōna reo ka rite te puaki ki tō te nākahi;
 nō te mea he taua tā rātou ina haere,
 ka haere mai rātou ki a ia me ngā tokī,
 ka rite ki ngā kaitapahi rākau.

23 Ka tuaina e rātou tōna ngahere,”

e ai tā Ihowā,

“ahakoa e kore tōna mutunga e taea te rapu.
 He tini kē hoki rātou i te māwhitiwhiti,
 e kore e taea te tatau.

²⁴ Ka whakamā te tamāhine a Īhipa;
ka tukua ia ki te ringa o te iwi ki te raki."

²⁵ E mea ana a Ihowā o ngā mano, te Atua o Īharaira: "Nanā, ka whiua e ahau a Amono o Nō, a Parao, a Īhipa hoki, me ō reira atua, me ō reira kīngi; a Parao rawa, rātou ko te hunga e whakawhirinaki ana ki a ia.

²⁶ Ka tukua hoki rātou e ahau ki te ringa o te hunga e whai ana kia whakamatea rātou, ki te ringa anō o Nepukareha kīngi o Papurōna, ki te ringa o āna tāngata. Ā muri iho ka nohoia, ka pērā me ngā rā o mua," e ai tā Ihowā.

Ka Whakorangia e Ihowā a Īharaira

²⁷ "Ko koe ia, kaua e wehi, e tāku pononga, e Hākopa,
kaua e pāwera, e Īharaira.
Nō te mea, nanā, māku koe e whakaora i tawhiti,
ōu uri hoki i te whenua i whakaraua ai rātou;
ā, ka hoki mai a Hākopa, ka āta noho,
ka whai tānga manawa, tē ai he kaiwhakawehi mōna.
²⁸ Kaua koe e wehi, e tāku pononga, e Hākopa,"

e ai tā Ihowā,

"kei a koe nei hoki ahau.

Ka poto rawa hoki i ahau ngā iwi katoa
kua peia nei koe e ahau ki reira,
otiia e kore koe e poto rawa i ahau.

Engari, ka pākia koe e ahau, he mea whakarite mārie,
e kore ia koe e tukua kia kore e whiua."

47

He Whakawātanga ki ngā Pirihitini

¹ Ko te kupu a Ihowā i puta mai ki a Heremaia poropiti mō ngā Pirihitini i te mea kāhore anō a Parao i patu noa i Kaha:

² Ko te kupu tēnei a Ihowā:

"Nanā, te puta mai nei ngā wai i te raki,
ka meinga hei waipuke e ngawhā ana,
ā, ka pōkia te whenua me ōna mea katoa,
te pā me ngā tāngata e noho ana i roto.

Ā, ka hāmama ngā tāngata,
ka auē hoki ngā tāngata katoa o te whenua.

³ Hei te haruru o te takahi o ngā pāua o ōna hōiho kaha,
hei te rorohū o ōna hāriata, hei te ngaehe o ōna wīra.
Kore iho ngā mātua e tahuri ki muri ki ā rātou tamariki
i te ngoikore hoki o ngā ringa.

⁴ Nā, mō te rā e haere mai nei,
e pāhuatia ai ngā Pirihitini katoa,
e hātepea atu ai i Tāira,
i Hairona ngā kaiāwhina katoa e toe nei.

Ka pāhuatia hoki e Ihowā ngā Pirihitini,
ngā mōrehu o te motu, o Kapatoro.

⁵ Kua tae te pākira ki runga ki Kaha;
kua whakamōtītia a Ahakerono
me te toenga anō o tō rātou awaawa;
kia pēhea te roa o tāu haehae i a koe?

⁶ "E te hoari a Ihowā!

Kia pēhea te roa ka āta takoto ai koe?

Hoki atu ki roto ki tōu kōpaki;
okioki, kāti hoki tāu!"

⁷ Me pēhea koe e āta takoto ai,
kua hoatu nei hoki e Ihowā he whakahau ki a koe?
He hē mō Ahakerono, mō te tahatika hoki o te moana –
kua whakaritea e ia ki reira."

48

Te Whakawātanga ki Moapa

¹ Mō Moapa:

Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Iharaia:

“Auē te mate mō Nepo, kua pāhuatia hoki!

Kua meinga a Kiriataima kia whakamā, kua riro:

kua meinga a Mihikapa kia whakamā, kua wāwāhia iho ia.

² Kua kāhore te whakamoemiti mō Moapa;

i Hehepona rātou e whakatakoto ana i te kino mōna,

‘Haere mai, tātou ka hātepe atu i a ia, kia kore ai tēnā iwi.’

Ko koe anō hoki, e Maramene, ka whakanohopukutia koe;

ka aru te hoari i a koe.

³ Ka puta te reo auē i Horonaimi,

‘He pāhua, he whakangaromanga nui!’

⁴ Ka oti a Moapa te tukituki!

He auē ka rangona, nā āna mea ririki.

⁵ Ka haere hoki rātou mā te pikinga atu ki Rūhiti

me te tangi haere tonu;

nō te mea i te heketanga ki Horonaimi

kua rongo rātou i te mamae kino o te auē ki te whakangaromanga.

⁶ E rere! Kāhaki i a koutou kia ora ai!

Kia rite ai ki te manoao i te koraha!

⁷ “Nō te mea, nāu i whakawhirinaki ki āu mahi, ki āu taonga,
koia anō koe ka horo ai;

ā, ka riro a Kemoho i te whakarau,

rātou tahi ko ōna tohunga, ko ōna rangatira.

⁸ Ka tae te kaipāhua ki ngā pā katoa,

e kore hoki tētahi pā e puta;

ka ngaro te raorao, ka hunā hoki te mānia;

ka pērā me tā Ihowā i kōrero ai.

⁹ Hoatu he parirau mō Moapa,

kia rere atu ai, kia puta ai:

ā, ka ururuatia ōna pā,

tē ai he tangata hei noho ki reira.

¹⁰ “Ka kangā te tangata e mahi whakaparahako ana i tā Ihowā mahi,
ā, ka kangā hoki te tangata e kore nei e tuku i tāna hoari ki te toto.

¹¹ “I runga a Moapa i te rangimārie nō tōna tamarikitanga ake,

ā, i āta takoto ia i runga i ōna nganga,

kīhai i ringihia atu i tētahi oko ki tētahi oko,

kīhai anō hoki ia i riro i te whakarau.

Heoi, mau tonu tōna reka ki a ia,

ā, kīhai tōna kakara i rerekē.

¹² Mō reira, nanā, kei te haere mai ngā rā,”

e ai tā Ihowā,

“e ungā ai e ahau ki a ia te hunga ringiringi,

ā, ka ringihia atu ia e rātou;

ā, ka noho tahanga i a rātou āna oko,

ka pakaru rikiriki hoki ā rātou pounamu.

¹³ Nā, ka whakamā a Moapa ki a Kemoho,

ka pērā me te whare o Iharaia i whakamā rā ki Pētēre,

ki tā rātou i whakawhirinaki ai.

¹⁴ “He pēhea tā koutou e kī nā,

‘He mārohirohi tātou, he uaua ki te whawhai?’

¹⁵ Kua pāhuatia a Moapa, ā, kua piki atu rātou ki ōna pā,

kua heke iho hoki āna taitama, he mea whiriwhiri, kei raro, he parekura,

e ai tā te Kingi, ko Ihowā nei o ngā mano tōna ingoa.

¹⁶ Ka tata te aituā o Moapa te puta,

ā, kei te tino kaikā mai te hē mōna.

¹⁷ Tangihia ia, e koutou katoa i tētahi taha ōna, i tētahi taha,
e koutou e mōhio ana ki tōna ingoa;
ki ake, 'Anō te whatinga o te rākau kaha,
o te tokotoko ātaahua!'

¹⁸ "E te tamāhine e noho mai nei i Ripono,
makere mai i tōu korōria,
e noho ki te matewai;
nō te mea kua tae te kaipāhua o Moapa ki a koe,
kua kore i a ia ōu wāhi kaha.

¹⁹ E te wahine e noho ana i Aroere,
e tū ki te ara titiro ai.
Ui atu ki te tangata e rere ana, ki te wahine e mawhiti ana;
mea atu, 'He aha kua meatia?'

²⁰ Kua whakamā a Moapa, kua pakaru;
auē, e tangi!
Kōrerotia ki Aranona,
kua oti a Moapa te pāhua.

²¹ "Kua tae atu anō te whakawā ki te mānia;
ki Horono, ki Iahata, ki Mepaata,
²² ā, ki Ripono, ki Nepo, ki, Pēteripirataima,
²³ ki Kiriataima, ki Petekamuru, Petemeono,
²⁴ ki Kerioato, ki Potorā,
ki ngā pā katoa o te whenua o Moapa,
ki ngā mea i tawhiti, ki ngā mea e tata ana.
²⁵ Kua oti te haona o Moapa te pōuto atu,
kua whati tōna ringa,"

e ai tā Ihowā.

²⁶ "Meinga ia e koutou kia haurangi;
mōna i whakakake ki a Ihowā;
ā, ka okeoke a Moapa i roto i tōna ruaki,
ā, waiho anō ia hei katanga.
²⁷ He teka ianei i waiho a Iharaia hei katanga māu?
I kitea rānei ia i roto i ngā tāhae?
Nō te mea i āu kōrerotanga katoa mōna,
e oraora ana te māhunga.
²⁸ E ngā tāngata o Moapa,
whakarērea ngā pā, e noho ki te kāmaka;
ā, kia rite ki te kūkupa e hanga nei
i tōna ohanga ki ngā taha o te kūwaha o te rua.

²⁹ "Kua rongo tātou i te whakahihī o Moapa –
nui atu hoki tōna whakahihī –
i tōna whakakake, i tōna whakamanamana, i tōna whakapehapeha,
i te whakahirahira hoki o tōna ngākau.
³⁰ E mōhio ana ahau ki tōna riri,"

e ai tā Ihowā,

"otiia kāhore he tikanga;
kāhore he rawa o āna whakapehapeha.
³¹ Mō reira ka tangi ahau mō Moapa;
āe rā, ka auē ahau mō Moapa katoa.
Ka uhunga rātou mō ngā tāngata o Kiriherehe.
³² E te wāina o Hipima,
ka tangihia koe e ahau, nui atu i te tangihanga, mō Iatere.
Kua whiti ōu peka ki tērā taha o te moana,
kua tae rawa ki te moana o Iatere.
Kua kōkiri atu te kaipāhua ki āu hua raumati,
ki tāu kohikohinga wāina.
³³ Ā, kua whakakāhoretia atu te koa me te hari
i te mōna mōmōna, i te whenua hoki o Moapa;

ā, kua mutu i ahau he wāina mō ngā takahanga wāina;
e kore tētahi e hāmama i te takahanga;
ko tō rātou hāmama ehara i te hāmama.

34 “Nō te auētanga i Hehepona tae noa ki Ereare,
ki Ihata, te puakanga o tō rātou reo,
nō Toara tae noa ki Horonaimi, ki Ekerata Herihia,
nō te mea ka mokemoke anō hoki ngā wai o Nimirimi.

35 Ka meinga anō hoki e ahau kia mutu
i roto i a Moapa,”

ai tā Ihowā,

“te tangata whakaeke whakahere ki te wāhi tiketike,
me te tangata tahu whakakakara ki ōna atua.

36 Nā reira kei te tangi tōku ngākau ki a Moapa ānō he pūtōrino,
kei te tangi hoki tōku ngākau ānō he pūtōrino ki ngā tāngata o Kiriherehe;
nā reira kua mōti ngā mea maha i mahia e ia.

37 He mea moremore katoa hoki ngā māhunga,
ko ngā kumikumi katoa tapahi rawa;
he haehaenga kei ngā ringa katoa, he kākahu taratara kei ngā hope.

38 Kei runga i ngā tuanui katoa o Moapa a kei ōna ara he uhunga kei ngā wāhi katoa;
nō te mea kua pakaru i ahau a Moapa,
ānō he oko e kore e manakohia,”

e ai tā Ihowā.

39 “Anō tōna wawāhanga! Tā rātou auē!

Inā, te tahirutanga mai o te tuarā o Moapa i te whakamā!
Nā, ka waiho a Moapa hei katanga,
hei whakawehi ki te hunga i tētahi taha ōna, i tētahi taha.”

40 Nō te mea ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Nanā, ka rere ia ānō he ēkara,
ka roha hoki ōna parirau ki runga ki Moapa.

41 Kua horo Kerioato,
kua riro ngā wāhi kaha,

ā, ka rite te ngākau o ngā mārohirohi o Moapa i taua rā
ki te ngākau o te wahine e whakamamae ana.

42 Ā, ka hunā a Moapa, ka kore tēnā iwi,
mōna i whakakake ki a Ihowā.

43 Ko te wehi, ko te poka, ko te rore,
kei a koe, e te tangata o Moapa,”

e ai tā Ihowā.

44 “Ko te tangata e rere ana i te wehi,
ka taka ki te poka;

ā, ko te tangata e puta ake ana i te poka,
ka mau i te rore.

Ka tākina hoki e ahau ki runga ki a ia, arā ki a Moapa,
te tau e tirotirohia ai rātou,”

e ai tā Ihowā.

45 “Ko te hunga i rere, tū ana rātou
i raro i te ata o Hehepona, kāhore he kaha;

kua puta atu hoki he ahi i Hehepona,
he mura i waenganui o Hihona,

ā, kua pau te koki o Moapa,
te tumuaki hoki o ngā tama a te ngangau.

46 Auē te mate mōu, e Moapa!

Kua hunā te iwi o Kemoho;
kua riro hoki āu tama hei whakarau,
āu tamāhine hoki hei whakarau.

47 “Otiia, ka whakahokia mai anō e ahau a Moapa
i te whakarau i ngā rā whakamutunga,”

e ai tā Ihowā.

Heoi anō te whakawā mō Moapa.

49

Te Whakawātanga ki a Āmona

¹ Mō ngā tamariki a Āmona.

Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Kāhore ianei a Ihairaira tamariki?

Kāhore āna tāngata hei whakarerenga iho mō āna taonga?

Nā, he aha a Kara i riro ai i a Marakomo,
i noho ai tōna iwi ki roto ki ōna pā?

² Mō reira, tēnei ngā rā te haere mai nei,
e ai tā Ihowā,

e meinga ai e ahau te whakaoho o te riri
kia rangona ki Rapa o ngā tama a Āmona;

ā, ka waiho hei pūranga kua ururuatia,
ka tahuna āna tamāhine ki te ahi;

ā, ka riro i a Ihairaira te hunga
i a rātou nei ia i mua,”

e ai tā Ihowā.

³ “Auē, e Hehepona, kua pāhuatia hoki a Hail!

E tangi, e ngā tamāhine a Rapa!

Whītikiria koutou ki te kākahu taratara;
e tangi, ka omaoma noa i waenga i ngā taiepa;

nō te mea ka riro a Marakomo i te whakarau,
ōna tohunga me ōna rangatira ngātahi anō.

⁴ He aha koe i whakamanamana ai ki ngā raorao,
ki tōu raorao tāheke, e te tamāhine tāhūhūhū kē?

E whakawhirinaki nei ki ōna taonga, e mea nei,
‘Ko wai e haere mai ki ahau?’

⁵ Nanā, ka tākina e ahau he wehi ki runga ki a koe,”

e ai tā te Ariki, tā Ihowā o ngā mano,

“He mea nā te hunga katoa i tētahi taha ōu, i tētahi taha;

ā, ka āia rawatia atu koutou, tērā, tērā, ki waho,

ā, kāhore he kaitāwhiu mai mō te mea i marara atu.

⁶ Hei muri ia ka whakahokia e ahau ngā tama a Āmona i te whakarau,”

e ai tā Ihowā.

Te Whakawātanga ki a Ēroma

⁷ Mō Ēroma.

Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:

“Kua kāhore rānei te whakaaro nui i Temana?

Kua mōtī ianei te whakatakoto kōrero a te hunga mōhio?

Kua memeha rānei tō rātou whakaaro nui?

⁸ E rere koutou, tahuri atu, hei roto riro noho ai,
e ngā tāngata o Rerana!

Nō te mea ka tākina mai e ahau te aituā o Ēhau ki runga ki a ia,
i te wā e tiroiro ai ahau i a ia.

⁹ Ki te tae atu he kaikohikohi karepe ki a koe,
e kore ianei e mahue i a rātou ētahi karepe hei hamunga?

Ki te mea he tāhae i te pō,

e kore ianei rātou e tukituki kia mākona rawa rātou?

¹⁰ Kua takoto kau ia i ahau a Ēhau,
kua hurahia e ahau ōna wāhi ngaro,
tē āhei ia te huna i a ia.

Kua oti ōna uri te pāhua, ōna tēina
me ōna hoa tata, ā, kua kore hoki ia.

¹¹ Waiho āu pani, mākū e whakaora;
ko ōu pouaru, kia whakawhirinaki rātou ki ahau.”

¹² Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā: “Nanā, ko te hunga i takoto nei te tikanga kia kaua e inu i te kapu, he pono ka inumia e rātou; ā, ko koe rānei te mea e kore rawa e whiua? E kore e kore ka whiua koe, engari ka tino inu nei koe.

¹³ Nō te mea kua waiho ahau e ahau anō hei oati, e ai tā Ihowā, ka waiho a Potorā hei mīharotanga, hei ingoa kino, hei ururua, hei kanga anō hoki; ā, ka waiho ōna pā katoa hei koraha ake ake.”

¹⁴ Kua rangona e ahau he kōrero i a Ihowā,
kua oti hoki te karere te tuku ki ngā iwi, hei kī atu:
“Whakahuihui i a koutou, haere mai hoki ki a ia,
ā, ka whakatika atu ki te whawhai!

¹⁵ “Nō te mea, nā, kua meinga koe e ahau kia iti i roto i ngā tauiwi,
he mea whakahāwea i roto i ngā tāngata.

¹⁶ Tēnā ko tōu whakamataku,
he whakakake nō tōu ngākau i pōhewa ai koe,
e koe e noho nā i ngā kapiti o te kāmaka,
e pupuri nā i te wāhi tiketike o te pukepuke.
Ahakoa hangā e koe tōu ohanga kia rite ki tō te ēkara te tiketike,
ka whakahokia iho koe e ahau i reira,”

e ai tā Ihowā.

¹⁷ “Ā, ka meinga a Ēroma hei mīharotanga;
ko ngā tāngata katoa e tika ana nā reira, ka mīharo,
ka hī mai ki ōna whiunga katoa.

¹⁸ Ka rite ki te hurihanga o Horoma, o Komora,
o ngā pā hoki i tata ki reira,”

e ai tā Ihowā,

“e kore tētahi tangata e whai kāinga ki reira,
e kore hoki tētahi tama a te tangata e noho ki reira.

¹⁹ “Nanā, ka rite ia ki te raiona e haere ake ana i te whakamanamana o Horano
ki te nohoanga kaha;

otiia, ka meinga ohoreretia ai e ahau kia rere atu i a ia;
ā, ko wai te mea e whiriwhiria e ahau ko ia hei rangatira mōna?

Ko wai hoki e rite ana ki ahau?
Ko wai hei whakarite he wā mōku?
Ko wai anō tēnei hēpara hei tū ki tōku aroaro?”

²⁰ Mō reira whakarongo ki te tikanga a Ihowā kua whakatakotoria e ia mō Ēroma;
ki ōna whakaaro hoki, kua whakaaroa e ia mō ngā tāngata o Temana:

He pono ka tōia atu rātou, arā ngā mea ririki o te kāhui;
he pono ka meinga e ia tō rātou nohoanga rātou hoki kia ngaro.

²¹ Oho ana te whenua i te haruru o tō rātou hīnganga;
tērā te hāmama rangona ana mai tōna ngangau i te Moana Whero.

²² Nanā, ka haere mai ia, ā, ka rere ānō he ēkara,
ā, ka roha atu ōna parirau ki runga ki Potorā;
ā, ka rite te ngākau o ngā mārohirohi o Ēroma i taua rā
ki te ngākau o te wahine e whakamamae ana.

Te Whakawātanga ki Ramahiku

²³ Mō Ramahiku.

“Kua whakamā a Hāmata, rāua ko Ārapara;
nō te mea kua tae he rongu kino ki a rātou,
harotu kau rātou; tērā te tangi kei te moana;
kāhore e marino.

²⁴ Kua ngoikore a Ramahiku, kua anga ki te rere,
mau pū hoki i te wehi;

kua rokohanga hoki ia e te raru, e te mamae,
me te mea he wahine e whānau ana.

²⁵ Taukiri e! Kīhai i mahue te pā e whakamoemititia ana,
te pā i koa ai ahau!

²⁶ Heoi, hinga ana āna taitama i ōna waharoa,
mōti pū ngā tāngata whawhai katoa i taua rā,”

e ai tā Ihowā o ngā mano.

27 “Nā, ka tahuna anō e ahau he ahi i roto i te taiepa o Ramahiku,
ā, ka pau i reira ngā whare kīngi o Pēneharara.”

Te Whakawātanga ki Kerara me Hatoro

28 Mō Kerara, mō ngā kīngitanga hoki o Hatoro i patua nei e Nepukareha kīngi o Papurōna.

Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Whakatika koutou, whakaekea a Kerara,
pāhuatia hoki ngā tama o te rāwhiti.

29 Ka tangohia e rātou ō rātou tēneti, ā rātou hipi;
ā, ka mauria atu e rātou mā rātou ō rātou kākahu ārai,

ā rātou oko katoa, me ā rātou kāmera;

ā, tērā rātou e karanga ki a rātou,

‘He wehi kei ngā taha katoa!’

30 E rere koutou, haere atu ki tawhiti,
nohoia a roto riro, e ngā tāngata o Hatoro!”

e ai tā Ihowā.

“Kua takoto hoki te tikanga
a Nepukareha kīngi o Papurōna mō koutou,
kua whakaaroa hoki e ia he whakaaro mō koutou.

31 “Whakatika, whakaekea te iwi e noho ana i te rangimārie,
e noho kore wehi nā,”

e ai tā Ihowā;

“kāhore nā ō rātou kēti,
kāhore he tūtaki, e noho takitahi ana.

32 Ā, ka pāhuatia ā rātou kāmera,
ā, hei taonga pārau hoki te tini o ā rātou kararehe.

Ā, ka whakamararatia e ahau ki ngā hau katoa

te hunga i tapahia ngā tapa o ō rātou makawe;

ā, ka tākina mai e ahau te aituā mō rātou
i ngā taha katoa o rātou,”

e ai tā Ihowā.

33 “Ā hei nohoanga a Hatoro mō ngā kurī mohoa,
hei ururua ake ake.

E kore tētahi tangata e whai kāinga ki reira,
e kore anō hoki tētahi tama a te tangata e noho ki reira.”

Te Whakawātanga ki Erama

34 Ko te kupu a Ihowā i puta mai ki a Heremaia poropiti mō Erama i te tīmatanga o te kīngitanga o Terekia kīngi o Hūrā, i mea ia:

35 Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: “Nanā, ka whatia e ahau te kōpere a Erama, te mea nui rawa o tō rātou kaha.

36 Ā, ka tākina atu e ahau ngā hau e whā i ngā pito e whā o te rangi ki runga ki Erama,
ā, ka tītāritaria atu rātou e ahau ki aua hau katoa; kāhore hoki he iwi e kore te taea atu e te hunga o Erama ka peia atu nei.

37 Ā, ka meinga e ahau a Erama kia wehi i te aroaro o ōna hoariri, i te aroaro hoki o te hunga e whai ana kia whakamatea rātou; ka tākina hoki e ahau he kino ki runga ki a rātou, ko tōku riri e mura ana, e ai tā Ihowā; ā, ka ungā e ahau te hoari ki muri i a rātou, ā, kia poto rā anō rātou i ahau.

38 Nā, ka whakatūria e ahau tōku torōna ki Erama, ā, ka whakakāhoretia atu tō reira kīngi, rātou ko ngā rangatira,” e ai tā Ihowā.

39 “Otitiā hei ngā rā whakamutunga ka whakahokia e ahau a Erama i te whakarau,” e ai tā Ihowā.

50

He Whakawātanga ki Papurōna

1 Ko te kupu i kōrerotia e Ihowā mō Papurōna, mō te whenua o ngā Karari, i puaki i a Heremaia poropiti:

2 “Kauwhautia i roto i ngā tauīwi, pānuitia,
ā, ka whakaara he kara; pānuitia atu,

kaua e hunā, mea atu:
'Kua horo a Papurōna,
kua whakamā a Pere,
kua pororaru a Meroraka.
Kua whakamā āna whakapakoko,
kua wehi āna whakaahua.'
³ Nō te mea kei te haere mai he iwi ki a ia i te raki,
māna e ururua ai tōna whenua.
E kore anō tētahi e noho ki reira;
kua rere rātou, kua heke, te tangata, te kararehe.

⁴ "I aua rā, i taua wā hoki,"
e ai tā Ihowā,
"ka haere mai ngā tama a Ihairaira,
rātou tahi ko ngā tama a Hūrā;
ka haere rātou me te tangi haere,
ā, ka rapu i a Ihowā, i tō rātou Atua.
⁵ Tērā rātou e ui mō Hiona,
me te anga anō ō rātou kanohi ki reira, me te kī,
Haere mai koutou, ka hono i a koutou ki a Ihowā,
i runga i te kawenata mau tonu,
e kore e wareware.

⁶ "Ko tāku iwi he hipi ngaro;
nā ō rātou hēpara rātou i kotiti kē ai,
nā rātou hoki rātou i tahuri kē ai i runga i ngā maunga.
Kua haere atu rātou i te maunga ki te pukepuke,
kua wareware ki tō rātou takotoranga.
⁷ Kua kainga rātou e te hunga katoa i kite i a rātou;
ā, kua mea ō rātou hoariri,
'Kāhore ō tātou hē, kua hara nei hoki rātou ki a Ihowā,
ki te nohoanga o te tika, arā ki a Ihowā,
ki tā ō rātou mātua i tūmanako ai.'

⁸ "Rere atu i roto i Papurōna,
heke atu i te whenua o ngā Karari,
ā, kia rite ki ngā koati toa i mua i ngā kāhui.
⁹ Nō te mea, nanā, ka whakaarahia e ahau,
ka whakaekea hoki ki Papurōna
he huihuinga o ngā iwi nunui nō te whenua ki te raki;
ā, ka takoto ō rātou matua hei whawhai ki a ia;
ka horo ia i reira.
Ka rite ā rātou pere ki ā te mārohirohi mōhio;
e kore tētahi e hoki kau mai.
¹⁰ Ā, ka pāhuatia a Karari;
ka tatū ngā ngākau o te hunga katoa e pāhua ana i a ia,"

e ai tā Ihowā.

¹¹ "Nō te mea e koa ana koutou,
nō te mea e whakamanamana ana koutou,
e te hunga e pāhua nei i tōku kāinga tupu,
nō te mea e tākarokaro ana koutou,
pērā i te kau kūao e takahi ana i te wīti,
e tangi ana pērā i ngā hōiho kaha;
¹² ka nui rawa te whakamā o tō koutou whaea;
matangerengere ana te wahine i whānau ai koutou.
Nanā, ko ia hei muri rawa o ngā iwi,
hei koraha, hei whenua waikore, hei ururua.
¹³ He riri nō Ihowā e kore ai e nohoia,
engari, ka waiho hei ururua katoa a reira.
Ko ngā tāngata katoa e tika ana nā Papurōna ka mīharo,
ka hī ki ōna whiunga katoa.

14 Whakatakoto i ō koutou matua hei whawhai ki Papurōna,
 ki tētahi taha, ki tētahi taha, e te hunga whakapiko kōpere katoa;
 kōpere atu ki a ia, kaua e kaiponuhia ngā pere;
 kua hara hoki ia ki a Ihowā.

15 Hāmama ki a ia i tētahi taha, i tētahi taha!

Kua whakangāwari ia i a ia;
 kua hinga ōna parepare,
 kua oti ōna taiepa te wāhi iho.

He rapunga utu hoki nā Ihowā;
 he rapua he utu i a ia;
 kia rite ki tāna i mea ai tā koutou e mea ai ki a ia.

16 Hātepea atu te kairui i roto i Papurōna,
 me te kairahurahu o te toronāihi i te wā e kotia ai te wīti.

He wehi nō rātou i te hoari tūkino, ka tadhuri ki tōna iwi,
 rere ana rātou ki tōna whenua, ki tōna whenua.

17 “He hipi a Ihairaira i marara atu;
 kua āia atu ia e ngā raiona.

I te tuatahi nā te kīngi o Ahiria ia i kai.
 I te whakamutunga nā tēnei Nepukareha kīngi o Papurōna
 ōna wheua i wāhi.”

18 Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira:
 “Nanā, ka whiua e ahau te kīngi o Papurōna me tōna whenua,
 ka pērā me tāku whiunga i te kīngi o Ahiria.

19 Ā, ka whakahokia e ahau a Ihairaira ki tōna takanga,
 ā, ka kai ia ki runga ki Karamere, ki Pahana,
 ka mākona hoki tōna wairua
 ki runga ki ngā pukepuke o Ēparaima, ki Kireara.

20 I aua rā, ā, i taua wā,”
 e ai tā Ihowā,

“ka rapua te hē o Ihairaira,
 ā, kāhore noa iho;
 ngā hara hoki o Hūrā,
 ā, e kore e kitea.

Ka murua hoki e ahau te kino o te hunga ka whakatoea nei e ahau.

21 “Haere atu ki te whenua o Merataimi,
 ki reira tatau ai, ā, ki ngā tāngata hoki o Pekoro.
 Whakamōtītia, whakangaromia rawatia,
 whāia rātou,”

e ai tā Ihowā,

“mahia hoki ngā mea katoa i whakahaua e ahau ki a koe.

22 He ngangau nō te whawhai kei te whenua,
 he whakangaromanga nui.

23 Tōna poroporonga rawatanga,
 wāwāhia ana te hama o te ao katoa!
 Tōna ururuatanga o Papurōna
 i roto i ngā tauwi!

24 I whakatakotoria e ahau he māhanga mōu,
 ā, kua mau koe, e Papurōna,
 kīhai hoki koe i mōhio;
 kua kitea koe, kua hopukia hoki,
 mōu i totohe ki a Ihowā.

25 Kua whakapuaretia e Ihowā tōna whare taonga,
 kua whakaputaina mai e ia ki waho ngā patu o tōna riri:
 he mahi hoki tā te Ariki, tā Ihowā o ngā mano,
 hei mahinga ki te whenua o ngā Karari.

26 Haere mai ki a ia i te pito rawa rā anō,
 whakapuaretia ōna toa;
 ophia ake hei pūranga, whakangaromia rawatia;
 kaua rawa he wāhi ōna e mahue.

27 Patua ana pūru katoa;

tukua rātou kia haere ki raro ki te patunga.

Auē te mate mō rātou!

Kua tae mai hoki tō rātou rā, te wā e whiua ai rātou.

28 Ko te reo o te hunga e rere ana,

e mawhiti ana i te whenua o Papurōna,

hei kōrero ki te whenua o Hiona i te rapu utu a Ihowā, a tō tātou Atua,

i te rapu utu mō tōna temepara.

29 “Kārangarangatia kia hui ngā kaikōpere ki te tatau ki Papurōna,

te hunga katoa e whakapiko ana i te kōpere.

Whakapaea tēnā pā, karapoī noa;

kaua rawa tētahi ōna e mawhiti;

utua tāna mahi;

kia rite ki ngā mea katoa i mea ai ia tā koutou e mea ai ki a ia;

nō te mea kua whakapehapeha ia ki a Ihowā,

ki te Mea Tapu o Ihairaira.

30 Mō reira ka hinga āna taitama ki ōna huarahi,

ā, ka whakamōtūtia āna tāngata whawhai katoa i taua rā,”

e ai tā Ihowā.

31 “Nanā, hei hoariri ahau mōu, e te mea whakakake,”

e ai tā te Ariki, tā Ihowā o ngā mano,

“nō te mea kua tae mai tōu rā,

te rā e whiua ai koe e ahau.

32 Ā, ka tūtuki ngā waewae o te mea whakapehapeha, ka hinga,

ā, kāhore he kaiwhakaara mōna:

ā, ka ngiha i ahau he ahi ki roto ki ōna pā,

ā, ka pau i tērā ngā mea katoa i tētahi taha ōna, i tētahi taha.”

33 Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:

Kei te tūkinotia ngātahitia ngā tamariki a Ihairaira,

rātou ko ngā tamariki a Hūrā;

ā, kei te puritia rātou, mau rawa, e ō rātou kaiwhakarau;

e kore rātou e pai ki te tuku i a rātou.

34 He kaha tō rātou kaihoko;

ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa.

Ka whakapaua e ia te tohe i tā rātou tohe,

kia hoatu ai e ia he tānga manawa ki te whenua,

ā, he ohooho ki ngā tāngata o Papurōna.

35 “Kei runga i ngā Karari te hoari,” e ai tā Ihowā,

“kei runga anō i ngā tāngata o Papurōna,

kei runga i ōna rangatira,

kei runga hoki i ōna tāngata whakaaro nui.

36 Kei runga te hoari i te hunga whakapehapeha,

ā, ka wairangi rātou.

He hoari kei runga i āna mārohirohi,

ā, ka pāwera rātou.

37 Kei runga te hoari i ō rātou hōiho, kei runga i ō rātou hāriata,

kei runga hoki i ngā whakauru katoa i roto i a ia,

ā, ka rite rātou ki te wahine;

kei runga te hoari i ōna taonga,

ā, ka pāhuatia.

38 He mimiti kei runga i ōna wai,

ā, ka maroke.

He whenua whakapakoko hoki ia,

ā, e pōrangi ana rātou ki ngā atua whakawehi.

39 “Mō reira ka nohoia a reira e ngā kīrehe mohaoao

o te koraha rātou ngātahi ko ngā wuruhi,

ā, ka noho anō hoki ngā otereti ki reira;

ā, e kore a reira e nohoia ā ake ake.

Kāhore hoki e whai kāinga a reira
i tētahi whakatupuranga ki tētahi whakatupuranga.

⁴⁰ Ka rite ki tā te Atua hurihanga i Horoma, i Komora,
i ngā pā anō hoki e tata ana ki reira,”

e ai tā Ihowā;

“ka pērā te kore o te tangata e noho ki reira,
e kore anō hoki tētahi tama a te tangata e whai kāinga ki reira.

⁴¹ “Nanā, kei te haere mai he iwi i te raki;
ā, he iwi nui, he tokomaha hoki ngā kingi
e maranga mai i ngā tōpito o te whenua.

⁴² Ka rarau rātou ki te kōpere, ki te tao;
he iwi nanakia rātou, e kore e tohu tangata;
ā, parārā ana tō rātou reo pērā i te haruru o te moana,
kei runga hōiho hoki e eke ana;
rārangi rawa katoa, ānō he tangata e mea ana ki te whawhai,
hei tatau ki a koe, e te tamāhine a Papurōna.

⁴³ Kua rongo te kingi o Papurōna i tō rātou rongo,
ā, kei te ngohe ōna ringa.

Kua mau ia i te pāwera,
i te mamae hoki, me te mea he wahine e whānau ana.

⁴⁴ Nanā, ka haere ake ia ānō he raiona i te ngawhātanga o Horano
ki te nohoanga kaha.

Otiia, e kore e rokohanga tāku meatanga i a rātou kia rere atu i reira;
ā, ko wai te mea e whiriwhiria kia whakaritea e ahau hei rangatira mōna?

Ko wai oti e rite ana ki ahau?

Ko wai hoki hei whakarite wā mai ki ahau?

Ko wai hoki te hēpara hei tū ki tōku aroaro?

⁴⁵ Mō reira whakarongo ki te tikanga a Ihowā,
kua whakatakotoria e ia mō Papurōna;
ki ōna whakaaro hoki i whakaaroa e ia
mō te whenua o ngā Karari:

He pono ka tōia atu rātou e rātou,
arā ngā mea ririki o te kāhui.

He pono ka whakangaromia rātou
ko ō rātou nohoanga e ia.

⁴⁶ Ngateri ana te whenua i te haruru o te horonga o Papurōna,
rangona ana te hāmama i roto i ngā iwi.”

51

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Nanā, ka whakaarahia e ahau he hau whakamōtū mō Papurōna,
mō te hunga hoki e noho ana i Repekamai.

² Ka ungā anō e ahau he kaitītiritari ki Papurōna,
ā, ka tītaria e rātou;
ka meinga tōna whenua kia takoto kau.

Nō te mea i te rā o te hē
ka tatau rātou ki a ia i tētahi taha, i tētahi taha.

³ Kua te kaikōpere e whakapiko i tāna kōpere,
kaua anō hoki ia e whakarewa ake i a ia me te pukupuku ki runga i a ia.
Kaua āna taitama e tohungia;
whakangaromia rawatia e koutou tāna ope katoa.

⁴ Nā, ka hinga ngā tūpāpaku ki te whenua o ngā Karari,
he mea wero ki ōna ara.

⁵ Kāhore hoki a Ihairaira i whakarērea, kāhore anō hoki a Hūrā,
e tōna Atua, e Ihowā o ngā mano;
ahakoa kei te kapi tō rātou whenua
i te hara ki te Mea Tapu o Ihairaira.

⁶ “Rere atu i roto o Papurōna,
e kuhu he tangata i tōna wairua, i tōna.

Kei hātepea atu koutou i roto i tōna hē;
nō te mea ko te wā tēnei o tā Ihowā rapu utu;
ka rite tāna utu ki a ia.

⁷ He kapu kōura a Papurōna i roto i te ringa o Ihowā,
nāna i haurangi ai te whenua katoa.

Kua inumia tōna wāina e ngā iwi;
nā reira ka haurangi ngā iwi.

⁸ Inamata kua taka a Papurōna, kua pakaru.
E tangi ki a ia!

E mau i te pama mō tōna mamae;
me kore noa ia e taea te rongoā.

⁹ “Tērā e rongoātia e mātou a Papurōna,
heoi kīhai ia i ora;

whakarērea ia, ka haere tātou ki tōna whenua, ki tōna whenua;
nō te mea kua tutuki atu tōna whakawā ki te rangi,
kua rewa ake ki ngā kapua rā anō.

¹⁰ “Kua whakaputaina e Ihowā tō tātou tika;
haere mai, kia kōrerotia e tātou
te mahi a Ihowā, a tō tātou Atua ki Hiona.’

¹¹ “Whakakoia ngā pere!

Puritia ngā whakangungu rākau, kia mau!

Kua whakaohongia e Ihowā te wairua o ngā kīngi o ngā Meri;
he tikanga hoki tāna mō Papurōna kia whakangaromia.

Nō te mea he rapunga utu tēnei nā Ihowā,
he rapunga utu mō tōna temepara.

¹² Whakaarahia he kara ki ngā taiepa o Papurōna;
whakakahangia ngā kaitiaki;

whakaritea ngā kaitiaki;
whakatakotoria ngā pehipehi!

Kua takoto hoki i a Ihowā,
kua oti anō i a ia tāna i kōrero ai mō ngā tāngata o Papurōna.

¹³ E te wahine e noho nā i runga i ngā wai maha,
he maha nei ōu taonga,

kua tae mai tōu whakamutunga,
te rūri mō tōu apo taonga.

¹⁴ Kua oatitia e Ihowā o ngā mano tōna oranga, kua mea:
He pono ka whakakīia koe e ahau ki te tangata, kei te huhu te rite;
ā, ka hāmama rātou ki a koe.

¹⁵ “Nāna i hanga te whenua, nā tōna kaha;
ko te ao nāna i whakapūmau, nā ōna whakaaro nui;
ko ngā rangi nā tōna mātauranga i hora.

¹⁶ Kia puaki tōna reo, ka haruru ngā wai i ngā rangi,
ka meinga e ia ngā kohu kia piki ake i ngā pito o te whenua.

E hangā ana e ia ngā uira me te ua,
e whakaputaina mai ana te hau i roto i ōna whare taonga.

¹⁷ “Ka pōauau katoa te tangata, ka kore he mōhio;
whakamā iho ngā kaiwhakarewa kōura katoa i tāna whakapakoko.

He mea teka hoki tāna i whakarewa ai,
kāhore he manawa i roto i a rātou.

¹⁸ He horihori kau rātou, he mea pōhēhē;
ka ngaro rātou i te wā e tirotirohia ai rātou.

¹⁹ Kāhore e rite ki ērā te wāhi i a Hākopa;
ko ia hoki te kaiwhakaahua o ngā mea katoa;

ā, ko Ihairaira te iwi o tōna kāinga tupu.
Ko Ihowā o ngā mano tōna ingoa.”

Te Toki Poutangata a Ihowā

20 "Ko koe tāku toki poutangata,
 ko āku patu mō te whawhai;
 hei wāwāhi koe māku mō ngā iwi,
 hei whakamōti māku mō ngā kīngitanga;
 21 hei wāwāhi anō koe māku mō te hōiho raua ko tōna kaieke;
 hei wāwāhi koe māku mō te hāriata, mō te tangata anō i runga;
 22 hei wāwāhi koe māku mō te tangata, mō te wahine;
 hei wāwāhi koe māku mō te koroheke, mō te tamariki;
 hei wāwāhi koe māku mō te taitama mō te taitamāhine;
 23 hei wāwāhi koe māku mō te hēpara, mō tāna kāhui;
 hei wāwāhi koe māku mō te kaiparau, mō āna kau hoki kua oti te ioka;
 hei wāwāhi koe māku mō ngā rangatira, mō ngā ariki."

Te Turakitanga o Papurōna

24 "Ka utua hoki e ahau a Papurōna, me ngā tāngata katoa o Karari mō tā rātou kino
 katoa i mea ai rātou ki Hiona i tā koutou tirohanga," e ai tā Ihowā.
 25 "Nanā, hei hoariri ahau mōu, e te maunga whakamōti,"

e ai tā Ihowā,

"e huna nā koe i te whenua katoa;
 ā, ka totoro atu tōku ringa ki a koe,
 ka hurihia iho koe i runga i ngā toka,
 ā, ka meinga koe hei maunga kua oti te tahu.
 26 Ā, e kore tētahi kōhatu e tangohia mai e rātou i a koe mō te kokonga,
 tētahi kōhatu rānei mō ngā tūranga;
 engari ka ururua koe ā ake ake,"

e ai tā Ihowā.

27 "Whakaarahia e koe he kara ki te whenua,
 whakatangihia te tētere i roto i ngā iwi,
 kia rite mai ngā iwi hei whawhai ki a ia,
 kārangarangatia hei whawhai ki a ia ngā kīngitanga
 o Ararata, o Mīni, o Ahakenaha.
 Whakaritea he rangatira hei mea ki a ia;
 meinga ngā hōiho kia kōkiri ake ānō he tātarakihi pūhuruuru.
 28 Kia rite mai ngā iwi, ngā kīngi o ngā Meri,
 ō rātou rangatira, ō rātou ariki,
 me te whenua katoa anō o tōna kīngitanga hei whawhai ki a ia.
 29 Nā, kei te wiri te whenua, kei te mamae;
 nō te mea kei te tū tonu ngā whakaaro katoa o Ihowā mō Papurōna,
 kia meinga te whenua o Papurōna hei ururua, tē ai he tangata.
 30 Kua kāhore ngā mārohirohi o Papurōna e whawhai,
 kei te noho rātou i roto i ō rātou wāhi kaha;
 kua kore tō rātou kaha; kua rite rātou ki te wahine;
 kua wera ōna nohoanga; kua whati ōna tūtaki.
 31 Ka rere tētahi kaikōrero kia tūtaki ki tētahi,
 tētahi karere hoki kia tūtaki ki tētahi,
 hei whakaatu ki te kīngi o Papurōna
 kua horo tōna pā i ngā taha katoa;
 32 kua riro anō ngā whitinga,
 kua wera ngā kākaho i te ahi,
 ā, kua matakua ngā tāngata whawhai."

33 Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano, a te Atua o Ihairaira:
 "Ko te rite i te tamāhine a Papurōna kei te patunga wīti
 i te wā e takahia ai;
 he wā iti ake,
 ka tae ki te wā o tōna kotinga.

34 "Kua pau ahau i a Nepukareha kīngi o Papurōna,
 kua pēpē ahau i a ia, kua meinga ahau e ia hei oko tahanga,
 kua horomia ahau e ia ānō nā te tarakona,
 whakakīia ana hoki e ia tōna kōpū ki āku kai reka;

- kua makā ahau e ia ki waho.
³⁵ Hei runga i Papurōna te tūkinotanga ki ahau, ki ōku kikokiko hoki,
 e ai tā te wahine o Hiona;
 “Ā, hei runga i ngā tāngata o Karari ōku toto,”
 e ai tā Hiruhārama.
³⁶ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā:
 “Nanā, ka tohe ahau i tāu tohe,
 ā, ka rapu ahau i ngā utu mōu;
 ā, ka mimiti i ahau tōna moana,
 ka maroke hoki ōna puna.
³⁷ Ā, ka waiho a Papurōna hei pūranga,
 hei nohoanga mō ngā kirehe mohaoa,
 hei mīharotanga,
 hei whakahīanga atu, tē ai he tangata.
³⁸ Ka hāmama ngātahi rātou, ānō he raiona;
 ka ngangara rātou ānō he kūao raiona.
³⁹ Kia werawera rātou, ka takā e ahau he hākari mā rātou,
 ā, ka whakahaurangitia rātou e ahau,
 kia whakamanamana ai rātou,
 kia moe ai i te moe roa, tē korikori,” e ai tā Ihowā.
⁴⁰ “Ka riro rātou i ahau ki raro, ānō he reme ki te patunga;
 ānō he hipi toa i huihuia atu ki ngā koati toa.
⁴¹ “Taukiri e, kua horo a Hehaka,
 kua huakina tatatia te whakamoemiti a te whenua katoa!
 Taukiri e, kua waiho a Papurōna
 hei ururua i roto i ngā iwi!
⁴² Kua tae ake te moana ki Papurōna;
 kua taupokina ia e ōna ngaru maha.
⁴³ Kua mōti ōna pā,
 he whenua waikore, he ururua,
 e kore e nohoia e tētahi tangata,
 e kore hoki tētahi tama a te tangata e tika nā reira.
⁴⁴ Ka whiua hoki e ahau a Pere i Papurōna,
 ka whakaputaina mai e ahau i roto i tōna māngai te mea i horomia e ia.
 E kore anō ngā iwi e rere ā-wai mai ki a ia ā mua;
 āe rā, ka hinga anō te taiepa o Papurōna.
⁴⁵ “E tāku iwi, puta atu i roto i a ia!
 Kāhaki koutou i a koutou, i tērā, i tērā,
 i te mura o tō Ihowā riri.
⁴⁶ Kei hopi ō koutou ngākau, kei wehi hoki koutou
 ki te rongo meāke nei rangona ki te whenua –
 nō te mea ka tae mai he rongo i tētahi tau,
 ā, i muri i tēnā i tētahi atu tau
 ka tae mai anō he rongo, he tūkino ki te whenua,
 he rangatira e whakatika ana ki te rangatira.
⁴⁷ Mō reira, nanā, kei te haere mai ngā rā
 e whiua ai e ahau ngā whakapakoko o Papurōna,
 ā, ka whakamā tōna whenua katoa;
 ā, ka hinga ōna tūpāpaku i roto i a ia.
⁴⁸ Nā, kātahi ka waiata te rangi me te whenua,
 me ngā mea katoa i reira ki Papurōna, he hari hoki;
 nō te mea ka haere mai ngā kaupāhua ki a ia i te raki,”
 e ai tā Ihowā.
⁴⁹ “I te mea nā Papurōna i mea ngā tūpāpaku o Īharaira kia hinga,
 waihoki ka hinga ki Papurōna ngā tūpāpaku o te whenua katoa.
⁵⁰ E koutou kua mawhiti atu nā i te hoari,
 haere koutou, kaua e tū noa;
 mahara ki a Ihowā i tawhiti,

tukua mai hoki a Hiruhārama ki roto ki ō koutou ngākau.

⁵¹ “Whakamā ana mātou,
mō mātou i rongo i te tāwai;
kua taupokina ō mātou mata e te pōrahurahu;
kua tae mai hoki ngā tautāngata
ki ngā wāhi tapu o te whare o Ihowā.”

⁵² “Mō reira, nanā, kei te haere mai ngā rā,” e ai tā Ihowā,
“e whiua ai e ahau āna whakapakoko;
ā tērā e ngunguru te hunga
i werohia ā puta noa i tōna whenua katoa.

⁵³ Ahakoa i kake atu a Papurōna ki runga ki te rangi,
ahakoa i hangā e ia tōna wāhi tiketike kaha kia kaha rawa,
e tae atu anō i ahau ngā kaipāhua ki a ia,”

e ai tā Ihowā.

⁵⁴ “He reo te hāmama mai nei i Papurōna,
he wawāhanga nui kei te whenua o ngā Karari!

⁵⁵ Nō te mea kei te pāhua a Ihowā i Papurōna,
ā, kei te whakakore atu i te reo nui i roto i a ia;
ā, ka haruru ō rātou ngaru, anō ko ngā wai maha,
ka puta te tuki o tō rātou reo.

⁵⁶ Kua tae mai hoki te kaipāhua ki a ia,
ki Papurōna,

kua mau hoki ōna mārohirohi,
kua mongamonga ā rātou pere.

Nō te mea he Atua a Ihowā nō te whakahoki utu,
ā, he pono ka tino takoto tāna utu.

⁵⁷ Nā, ka whakahaurangitia e ahau ōna rangatira, ōna tāngata whakaaro nui,
ōna kāwana, ōna ariki, ōna mārohirohi hoki;
ā, ka moe rātou i te moe roa, tē korikori,”
e ai tā te Kīngi, ko tōna ingoa nei ko Ihowā o ngā mano.

⁵⁸ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano:
“Ka pakaru rawa ngā taiepa whārahi o Papurōna,
ā, ka wera ōna kūwaha tiketike i te ahi;
ā, ka māuiui ngā iwi mō te kore noa iho,
ngā iwi hoki mō te ahi, ā, ruha noa rātou.”

Te Whakahau a Heremaia ki a Heraia

⁵⁹ Ko te kupu i whakahaua e Heremaia poropiti ki a Heraia tama a Neria tama a Maaheia i tō rāua haereinga tahitanga atu ko Terekia kīngi o Hūrā ki Papurōna i te whā o ngā tau o tōna kīngitanga. Nā, ko Heraia te tino rangatira o te whare kīngi.

⁶⁰ Nā, tuhituhia iho e Heremaia ki te pukapuka te kīno katoa meāke puta ki Papurōna, arā ēnei kupu katoa kua tuhituhia nei mō Papurōna.

⁶¹ Ā, i mea a Heremaia ki a Heraia, “E tae koe ki Papurōna, me tino kōrero e koe ēnei kupu katoa,

⁶² ā, ka mea, ‘E Ihowā, kua kōrerotia e koe tēnei wāhi kia hātepea atu, kia kaua hoki tētahi e noho ki konei, tangata rānei, kararehe rānei, engari kia waiho tonu hei ururua ake ake.’

⁶³ Nā, ka mutu tāu kōrero i tēnei pukapuka, herea e koe ki reira tētahi kōhatu, ka maka atu ai ki waenganui o Uparati,

⁶⁴ ā, ka mea atu koe, ‘Ka pēnei te totohutanga o Papurōna, e kore hoki e puea ake anō, i te kīno e tākina mai e ahau ki runga ki a ia; ā, ka ruha rātou.’ ”

I mutu ki konei ngā kupu a Heremaia.

52

Te Hinganga o Hiruhārama i Tirohia Anō (2 Kīngi 24.18–25.7)

¹ E rua tekau mā tahi ngā tau o Terekia i a ia i kīngi ai; ā, kotahi tekau mā tahi ngā tau i kīngi ai ia ki Hiruhārama. Ā, ko te ingoa o tōna whaea ko Hamutara, he tamāhine nā Heremaia o Ripina.

² Ā, i kino tāna mahi ki te titiro a Ihowā, i rite ki ngā mea katoa i mea ai a Iehoiakimi.

³ Nā reira i a Ihowā ka riri nei, ka puta mai te aituā ki Hiruhārama, ki a Hūrā, ā makā noatia atu rātou i tōna aroaro.

Ā, i whakakeke a Terekia ki te kīngi o Papurōna.

⁴ Nā, i te iwa o ngā tau o tōna kīngitanga, i te tekau o ngā marama, i te tekau o ngā rā o te marama, ka tae mai a Nepukareha kīngi o Papurōna, a ia me tāna ope katoa ki Hiruhārama, ā, whakapaea ana e ia; ā, hangā ana e rātou ētahi taumaihi ā taka noa, hei whawhai atu ki reira.

⁵ Heoi, ka whakapaea te pā, ā tae noa ki te tekau mā tahi o ngā tau o Kīngi Terekia.

⁶ I te whā o ngā marama, i te iwa o ngā rā o te marama, ka tino nui te matekai o te pā, nā, kāhore he taro mā ngā tāngata o te whenua.

⁷ Kātahi ka pakaru te pā, rere ana ngā tāngata whawhai katoa, puta ana i roto i te pā i te pō, nā te ara o te kūwaha i waenganui o ngā taiepa e rua, nā tērā i te kāri a te kīngi, i karapotia hoki te pā e ngā Karari; ā, haere ana rātou nā te ara o te Arapa.

⁸ Otia, i whāia te kīngi e te ope o ngā Karari, ā, hopukia ana a Terekia ki ngā mānia i Heriko; ā, i marara noa atu tāna ope katoa i tōna taha.

⁹ Nā, ka mau rātou ki te kīngi, ā, kawea ana ki te kīngi o Papurōna, ki Ripira i te whenua o Hāmata; ā, whakaputaia ana e ia te whakawā mōna.

¹⁰ Nā, tukitukia ana e te kīngi o Papurōna ngā tama a Terekia i tāna tirohanga; i tukitukia anō e ia ngā rangatira katoa o Hūrā ki Ripira.

¹¹ Nā, tīkarohia ana e ia ngā kanohi o Terekia; ā, herea ana ia e te kīngi o Papurōna ki te mekameka, kawea ana ki Papurōna, makā ana ki te whare herehere, ā taea noatia te rā i mate ai ia.

¹² Nā, i te rima o ngā marama, i te tekau o ngā rā o te marama – ko te tekau mā iwa hoki ia o ngā tau o Kīngi Nepukareha kīngi o Papurōna – ka haere mai a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki, he tangata tū i te aroaro o te kīngi o Papurōna, ki Hiruhārama.

¹³ Nā, tahuna ake e ia te whare o Ihowā, me te whare o te kīngi; ā, tahuna ana e ia ki te ahi ngā whare katoa o Hiruhārama, ngā whare katoa hoki o te hunga nunui.

¹⁴ Nā, ka wāwāhia e te ope katoa o ngā Karari, e tā te rangatira o ngā kaitiaki, ngā taiepa katoa o Hiruhārama a whawhe noa.

¹⁵ Kātahi ka whakaheke atu e Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki ētahi o ngā tino rawakore o te iwi, me ērā atu anō o te iwi i mahue ki te pā, me te iwi i papahoro atu, i taka atu ki te kīngi o Papurōna, me ngā mōrehu anō o taua huihui.

¹⁶ Engari i waiho e Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki ētahi o ngā tino rawakore o te whenua hei kaimahi wāina, hei paruauru.

¹⁷ Nā, ko ngā pou parāhi i te whare o Ihowā, ko ngā tūranga me te moana parāhi i te whare o Ihowā, wāwāhia ana e ngā Karari, ā, maua atu ana e rātou te parāhi katoa o aua mea ki Papurōna.

¹⁸ I maua atu anō e rātou ngā pāta, ngā koko pungarehu, ngā kutikuti rama, ngā peihana, ngā koko, me ngā oko parāhi katoa mō ā rātou mahi tapu.

¹⁹ Ko ngā kapu, ko ngā paepae ngārahu, ko ngā peihana, ko ngā pāta, ko ngā tūranga rama, ko ngā koko, ko ngā oko, ko ngā mea i hangā ki te kōura, he kōura, ko ngā mea i hangā ki te hiriwa, he hiriwa, i maua katoatia atu e te rangatira o ngā kaitiaki.

²⁰ Nā, ko ngā pou e rua, ko te moana kotahi, ko ngā pūru parāhi kotahi tekau mā rua i raro i ngā tūranga, i hangā nei e Kīngi Horomona mō te whare o Ihowā; kāhore he pāunatanga o te parāhi o ēnei oko katoa.

²¹ Nā, ko ngā pou, kotahi tekau mā waru whatianga te tiketike o te pou kotahi; tekau mā rua hoki ngā whatianga o te aho hei pae mōna; nā, ko te mātotoru, e whā ngā ringa; he tuwhera a roto.

²² Ā, ko te whakapaipai o runga he parāhi; ko te tiketike o te whakapaipai kotahi, e rima ngā whatianga, he parāhi katoa te mea i whiria me ngā pamekaranete i tētahi taha o te whakapaipai, i tētahi taha. Rite tonu hoki ki ēnei o te rua o ngā pou, me ngā pamekaranete anō.

²³ Nā, e iwa tekau mā ono ngā pamekaranete o ngā taha; ā, ko ngā pamekaranete katoa i te mea i whiria, kotahi te rau, ā whawhe noa.

²⁴ Nā, tangohia ana e te rangatira o ngā kaitiaki a Heraia, te tino tohunga, me te tohunga tuarua, me Tepania, me ngā kaitiaki tokotoru o te kūwaha.

²⁵ I tangohia hoki e ia i roto i te pā tētahi rangatira o ngā tāngata whawhai, tokowhitu hoki nō te aroaro pū ake o te kīngi, he hunga i rokohanga ki roto ki te pā; me te kaituhituhi a te rangatira ope, ko ia nei te kaihuihui i ngā tāngata o te whenua; e ono tekau hoki ngā tāngata o te iwi o te whenua, he hunga i rokohanga e ia ki roto ki te pā.

²⁶ Nā, ka mau a Neputarārana rangatira o ngā kaitiaki ki a rātou, kawea ana ki te kīngi o Papurōna ki Ripira.

²⁷ Nā, patua iho rātou e te kīngi o Papurōna, whakamatea iho ki Ripira, ki te whenua o Hāmata. Heoi, whakahekea atu ana a Hūrā i tōna oneone.

²⁸ Ko te hunga tēnei i whakaraua atu e Nepukareha; i te whitu o ngā tau, e toru mano e rua tekau mā toru ngā Hūrai;

²⁹ i te tekau mā waru o ngā tau o Nepukareha, e waru rau e toru tekau mā rua ngā tāngata i whakaraua atu e ia i Hiruhārama;

³⁰ i te rua tekau mā toru o ngā tau o Nepukareha, e whitu rau e whā tekau mā rima ngā tāngata o ngā Hūrai i whakaraua atu e Neputarārana, e te rangatira o ngā kaitiaki. Ko aua tāngata katoa e whā mano e ono rau.

Ka Mariu a Iehoiakini i te Herehere

³¹ Nā, i te toru tekau mā whitu o ngā tau o te whakahekenga atu o Iehoiakini kīngi o Hūrā, i te tekau mā rua o ngā marama, i te rua tekau mā rima o ngā rā o te marama, ka whakaarahia e Ewiri Meroraka kīngi o Papurōna, i te tau tuatahi i kīngi ai ia, te mähunga o Iehoiakini kīngi o Hūrā whakaputaina ana ia e ia i roto i te whare herehere;

³² ā, kōrero pai ana ia ki a ia, nekehia ake ana e ia tōna torōna ki runga ake i te torōna o ngā kīngi i tōna taha i Papurōna.

³³ Kākahuria ana e ia he kākahu kē i ōna kākahu o te herehere, ā, kai taro ana ia i tōna aroaro i ngā rā katoa i ora ai ia.

³⁴ Nā, ko tāna kai he kai i hōmai tonu e te kīngi o Papurōna māna, he mea mō tēnei rā, mō tēnei rā, ā taea noatia te rā o tōna matenga, i ngā rā katoa i ora ai ia.

Ko ngā Tangi a Heremaia

Ngā Pōuri o Hiruhārama

¹ Taukiri e! Noho mokemoke ana te pā
i kī nei i te tangata!
Ānō tōna rite he pouaru!

Kua waiho hei hoatu takoha te mea i nui nei i roto i ngā iwi,
te rangatira i roto i ngā kawanatanga!

² Nui atu tāna tangi i te pō,
ā, kei ōna pāpāringa ōna roimata;
i roto i te hunga katoa i aroha ki a ia,
kāhore he kaiwhakamārie mōna;
kua tinihanga ōna hoa ki a ia,
kua meinga rātou hei hoariri mōna.

³ Kua haere a Hūrā ki te whakarau,
he tangi hoki, he whakamahinga nui;
kei te noho ia i roto i ngā tauīwi,
kāhore e kitea e ia he tānga manawa.
Kua hopukia ia e ōna kaiwhai katoa
i roto i ngā wāhi kūiti.

⁴ Kei te tangi ngā ara o Hiona,
nō te mea kāhore he tangata e haere mai ana ki te huihuinga nui.
Kua ururuatia ōna kūwaha katoa,
e auē ana āna tohunga,
ko āna wāhina kei te pōuri,
ā, ko ia, kei roto ia i te mamae.

⁵ Kua waiho ōna hoariri hei upoko,
kei te noho hūmārie ōna hoa whawhai.
Nō te mea kua whiua ia e Ihowā
mō ōna hē maha.
Kua riro āna tamariki hei pārau
i te aroaro o te hoariri.

⁶ Kua wehe atu i te tamāhine a Hiona
tōna nui katoa.
Kua rite ōna rangatira ki ngā hāta
kihai i pono ki te wāhi kai,
haere kahakore ana rātou
i te aroaro o te kaiwhai.

⁷ E mahara ana a Hiruhārama
i ngā rā o tōna tangi, o ōna wherūtanga,
ki āna mea āhuareka katoa
o ngā rā ō mua.
I te takanga o tōna iwi ki roto ki te ringa o te hoariri,
ā, kāhore he kaiāwhina mōna,
ka kite ngā hoariri i a ia,
ka kata ki ōna mutunga.

⁸ Nui atu te hara o Hiruhārama;
nā reira ia i meinga ai, anō hei mea poke.
Ko te hunga katoa i whakahōnore i a ia, whakahāwea ana ki a ia,
nō te mea kua kite rātou i tōna tahangatanga;

āe rā, kei te auē ia,
kei te hoki ki muri.

⁹ Kei ōna kurupatu tōna poke,
kāhore ōna mahara ki tōna whakamutunga;
nā reira he hanga whakamīharo tōna tukunga iho ki raro;
kāhore he kaiwhakamārie mōna.
“E Ihowā, titiro mai ki tōku mate,
kua whakahirahira hoki te hoariri i a ia!”

¹⁰ Kua wherahia atu te ringa o te hoariri ki runga
ki āna mea āhuareka katoa;
kua kite nei ia i ngā iwi
e tomo mai ana ki tōna wāhi tapu,
ērā i ako rā koe kia kua rātou
e uru ki tāu whakaminenga.

¹¹ Kei te auē tōna iwi katoa,
kei te rapu taro rātou;
e hoatu ana e rātou ā rātou mea āhuareka hei utu kai,
hei whakahauora ake mō te wairua.
“Titiro mai, e Ihowā, whakaaro mai,
kua whakahouhou hoki ahau.”

¹² “He kāhore noa iho tēnei ki a koutou,
e koutou e haere nei i te arā?
Whakaaro mai, titiro mai,
e rite ana rānei tētahi mamae ki tōku mamae,
e mahia nei mōku,
ki tā Ihowā nei whiu mōku
i te rā i mura ai tōna riri?”

¹³ “Kua tukua iho nei e ia i runga,
he ahi ki ōku wheua, ā, e wera ana i tērā.
Kua horahia e ia he kupenga mō ōku waewae,
kua whakahokia ahau ki muri.
Kua tukua ahau e ia ki te kāhore,
ki te whakaruhi, ā pau noa te rā.

¹⁴ “Ko te ioka o ōku hē herea iho
e tōna ringa, whiri rawa,
kua eke ake ki runga ki tōku kaki;
kua hē i a ia tōku kaha,
kua tukua ahau e te Ariki ki te ringa tāngata,
ā, kāhore ōku kaha ki te whakatika ake.

¹⁵ “Kua kore noa iho i te Ariki
ōku mārohirohi katoa i roto i ahau;
kua karangatia e ia he huihui ki ahau
hei wāwāhi i āku taitama.
Kua takatakahia e te Ariki
te tamāhine wāhina a Hūrā,
ānō he takahanga wāina.

¹⁶ “Nā ēnei mea ahau i tangi ai;
ko tōku kanohi, tārere ana te wai o tōku kanohi.
Nō te mea kei tawhiti atu i ahau te kaiwhakamārie
hei whakahauora ake i tōku wairua.
Ko āku tamariki kei te noho kau noa iho,
nō te mea kua kaha te hoariri.”

¹⁷ Kua wherahia e Hiona ōna ringa;

kāhore he kaiwhakamārie mōna.
 Nā Ihowā te whakahau mō Hākopa,
 hei hoariri mōna te hunga e karapoti ana i a ia;
 kua rite a Hiruhārama
 i roto i a rātou ki te wahine e paheke ana.

¹⁸ “He tika hoki a Ihowā;
 i whakakeke hoki ahau ki tāna kupu.
 Tēnā whakarongo mai, e ngā iwi katoa,
 titiro mai hoki ki tōku mamae;
 kua riro āku wāhina, āku taitama,
 i te whakarau.

¹⁹ “I karanga ahau ki te hunga i aroha ki ahau,
 heoi kei te tinihanga ki ahau;
 ko ōku tohunga, ko ōku kaumātua,
 hemo noa iho rātou i roto i te pā,
 i a rātou e rapu kai ana
 mā rātou hei whakahauora ake i ō rātou wairua.

²⁰ “Titiro mai, e Ihowā, he mamae hoki tōku,
 e ohooho ana ōku whēkau;
 ko tōku ngākau hurikiko ana i roto i ahau;
 he nui noa atu hoki tōku whakakeke.
 I waho ko te hoari ki te whakamōi,
 i roto kei te mate te rite.

²¹ “Kua rongo rātou kei te auē ahau,
 tē ai he kaiwhakamārie mōku.
 Kua rongo ōku hoariri katoa ki tōku matenga,
 koa ana rātou ki tāu i mea ai.
 Ka kawea mai e koe te rā i karangatia e koe,
 ā, ka rite rātou ki ahau.

²² “Kia tae tō rātou kino katoa ki tōu aroaro;
 meatia anō ki a rātou tāu
 i mea mai ai ki ahau mō ōku hē katoa.
 Ka maha nei hoki ōku auētanga;
 ko tōku ngākau whakaruhi rawa.”

2

Te Whakawhiunga a Ihowā i Hiruhārama

¹ Taukiri e! Te taupokinga a Ihowā i te tamāhine a Hiona
 ki te kapua, i a ia e riri ana!
 Kua makā iho e ia te ātaahua o Īharaira
 i runga i te rangi ki te whenua;
 kīhai anō i mahara ki tōna tūranga waewae
 i te rā i riri ai ia.

² Kua horomia e te Ariki ngā nohoanga katoa o Hākopa,
 kīhai i tohungia;
 i a ia i riri rā, wāhia iho e ia
 ngā pā kaha o te tamāhine a Hūrā;
 tae tonu ki te whenua;
 poke iho i a ia te kīngitanga me ōna rangatira.

³ Pōutoa katoatia atu ana e ia te haona o Īharaira
 i tōna riri e mura ana.
 Whakahokia mai ana e ia ki muri tōna ringa matau
 i te aroaro o te hoariri.
 Ngīha mai ana ia ki a Hākopa,
 anō he mura ahi e kai ana i tētahi taha, i tētahi taha.

⁴ Kua piko i a ia tāna kōpere, koia anō kei tā te hoariri;
ko tōna ringa matau i a ia i tū rā,
rite tonu ki tō te hoa whawhai,
tukitukia ana e ia te hunga katoa i āhuareka mai ki te titiro atu;
i roto i te tapenākara o te tamāhine a Hiona,
ānō he ahi tōna riri e ringihia mai ana e ia.

⁵ Kua rite te Ariki ki te hoariri,
kua horomia e ia a Ihairaira;
kua horomia e ia ōna whare kīngi katoa,
kua whakamōtītia e ia ōna pā taiepa.
Ā, kua whakanuia e ia te tangi me te auē
o te tamāhine a Hūrā.

⁶ Kua tākiritia e ia tōna tīhokahoka, ānō nō te kāri;
mōtī iho i a ia tōna wāhi whakaminenga.
Kua meinga e Ihowā te huihui nui me te hāpati
kia warewaretia i roto i Hiona,
whakahāweatia iho e ia te kīngi rāua ko te tohunga
i tōna riri e āritarita ana.

⁷ Kua pangā atu e te Ariki tāna āta,
kua weriweri ia ki tōna wāhi tapu.
Tukua atu ana e ia ngā taiepa o ō reira whare kīngi
ki roto ki te ringa o te hoariri;
kua hāmama rātou i roto i te whare o Ihowā,
me te mea ko te rā o te hākari nui.

⁸ He whakaaro tō Ihowā mō te whakamōtī
i te taiepa o te tamāhine a Hiona;
kua oti te aho te whakamārō atu e ia,
kāhore anō tōna ringa i pēpeke, whakangaro tonu ia.
Nā reira, tangi ana i a ia te pekerangi me te taiepa;
rāua ngātahi, ngohe kau.

⁹ Kua totohu ōna kēti ki roto ki te whenua;
kua kore i a ia, kua whati hoki ōna tūtaki;
kei roto tōna kīngi me ōna rangatira i ngā tauīwi,
kāhore nei o reira ture;
āe rā, kāhore āna poropiti e whiwhi
ki te kite nā Ihowā.

¹⁰ Kei runga i te whenua ngā kaumātua o te tamāhine a Hiona
e noho ana, whakarongo kau ana.
Opehia ake e rātou he puehu ki runga ki ō rātou māhunga;
whītiki rawa te kākahu taratara.
Ko ngā wāhina o Hiruhārama,
tuohu tonu ō rātou māhunga ki te whenua.

¹¹ Matawaia rawa ōku kanohi i te roimata,
e ohoo ana ōku whēkau,
kua maringi tōku ate ki runga ki te whenua,
he meatanga ki te wawāhanga o te tamāhine a tōku iwi;
nō te mea hemo ana ngā kōhungahunga
me ngā mea ngote ū i ngā huarahi o te pā.

¹² Kei te kī atu rātou ki ō rātou whaea,
“Kei hea he wīti, he wāina?”
i a rātou e hemo ana, e pērā ana me te hunga kua patua
ki ngā huarahi o te pā,
e maringi ana ō rātou wairua
ki ngā uma o ō rātou whaea.

13 Ko te aha tāku hei whakaatu ki a koe?
Ko te aha e waiho e ahau hei āhua mōu,
e te tamāhine a Hiruhārama?
Ko wai e waiho e ahau hei rite ki a koe,
e whakamārie ai ahau i a koe,
e te tamāhine wāhina a Hiona?
He nui hoki tōu pakaru, koia anō kei te moana;
ko wai hei rongoā i a koe?

14 Ko ngā mea i kitea e ōu poropiti mōu,
he teka, he mea horihori;
kīhai anō i hurahia e rātou tōu hē,
e hoki ai koe i te whakarau.
Heoi anō tā rātou i kite ai mōu he poropititanga wairangi,
he mea hei pana atu i a koe.

15 Kei te papaki ringa ki a koe
te hunga katoa e tika ana i te ara,
e hī ana, rūrū ana ō rātou māhunga
ki te tamāhine a Hiruhārama;
ko tā rātou kupu, “Ko te pā ianei tēnei i kōrerotia nei,
ko te tino o te ātaahua,
ko te whakahari o te whenua katoa?”

16 Hāmama tonu ki a koe
ngā māngai o ōu hoariri katoa;
e hī ana, tetē ana ō rātou niho,
e mea ana: “Kua horomia ia e tātou.
Ko te rangi pū anō tēnei tāria atu e tātou,
kua tūpono mai ki a tātou, kua kitea e tātou.”

17 Kua oti i a Ihowā tāna i whakaaro ai;
kua whakaritea tāna kupu i whakahaua e ia i ngā rā ō mua.
Wāhia iho e ia, kīhai hoki i tohungia;
kua meinga e ia te hoariri kia koa ki a koe,
kua ara i a ia te haona o ōu hoariri.

18 I karanga ō rātou ngākau ki te Ariki!
E te taiepa o te tamāhine a Hiona!
Kia rere iho ngā roimata ānō he awa,
i te ao, i te pō;
kei whakatā koe,
kei mutu tā te whatu o tōu kanohi!

19 Maranga, hāmama i te pō,
i te timatanga o ngā mataaratanga:
ringihia atu tōu ngākau ānō he wai
ki tō te Ariki aroaro.
Kia ara ake ōu ringa ki a ia,
kia ora ai āu kōhungahunga
e hemo nei i te kai
i te ahunga mai o ngā huarahi katoa.

20 “Titiro mai, e Ihowā,
whakaaroa ko wai i pēneitia e koe!
E kai rānei ngā wāhine i ō rātou hua,
i ngā kōhungahunga e hikihikitia ana?
Kia patua koia te tohunga me te poropiti
ki te wāhi tapu o te Ariki?

21 “Kei te takoto te taitama rāua ko te koroheke
i runga i te whenua i ngā huarahi;

kua hinga āku wāhina,
 āku taitamariki, i te hoari;
 he mea whakamate nāu i te rā i riri ai koe;
 tukitukia ana e koe, kihai hoki i tohungia.

22 “Kua karanga koe ki ōku whakawehi i ngā taha katoa,
 pērā i te rā o te huihuinga nui,
 ā, kāhore tētahi i mawhiti,
 i mahue rānei i te rā i riri ai a Ihowā;
 ko āku i hikihihi ai, i whakatuputupu ai,
 poto ake i tōku hoariri.”

3

He Tāne Whakapoururu

- 1 Ko ahau te tangata kua kite i te pōuri,
 he mea nā te rākau o tōna riri.
- 2 I ārahina e ia, i meinga kia haere i te pōuri,
 kāhore i te mārāma.
- 3 He pono kua tahuri mai ia ki ahau,
 kua anga mai tōna ringa ki ahau, ā pau noa te rā.
- 4 Kua meinga nei e ia ōku kikokiko me tōku kiri kia rite ki ō te koroheke,
 mangungu kau i a ia ōku wheua.
- 5 Kua hangā e ia he patu mōku;
 karapotia ana ahau ki te wai kawa, ki te raruraru.
- 6 Kua meinga ahau e ia kia noho ki ngā wāhi pōuri,
 kia pērā me te hunga kua mate noa ake.
- 7 Kua oti ahau te taiepa mai e ia, tē puta atu ahau;
 kua meinga e ia tōku mekameka kia taimaha.
- 8 Āe rā, i ahau e karanga ana, e hāmama ana kia āwhinatia,
 ka āraia mai e ia tāku īnoi.
- 9 Kua oti anō ōku ara te taiepa mai e ia ki te kōhatu tārai,
 whakakōpikopikoa ake e ia ōku ara.
- 10 Ko tōna rite ki ahau kei te pea e whanga ana,
 kei te raiona i ngā wāhi ngaro.
- 11 Whakangaua kētia ana e ia ōku ara, haehaea pūtia iho ahau;
 meinga ana ahau e ia kia noho kau noa iho.
- 12 Kua whakapikoa e ia tāna kōpere,
 ā, whakatūria ake ahau e ia hei kōperenga pere.
- 13 Kua meinga e ia ngā pere o tāna papa pere
 kia ngoto ki ōku whatumanawa.
- 14 Kua waiho ahau hei katanga mā tōku iwi katoa;
 hei waiata mā rātou ā pau noa te rā.
- 15 Kua whakakīia ahau e ia ki ngā mea kawa,
 whakainumia rawatia ana ahau e ia ki te taru kawa.
- 16 Kua whatiwhatiia anō hoki e ia ōku niho ki te kirikiri,
 hīpokina ana ahau e ia ki te pungarehu.
- 17 Kua nekehia atu e koe tōku wairua kei tata ki te rangimārie;
 i wareware ahau ki te pai.
- 18 Ki tonu ake ahau, “Kua pīrau tōku kaha,
 kāhore he tūmanakohanga māku ki a Ihowā.”
- 19 Mahara ki tōku ngākau mamae, ki tōku pōuri,
 ki te taru kawa, ki te wai kawa!
- 20 Māharahara tonu tōku wairua ki a rātou,
 piko tonu iho i roto i ahau.
- 21 E whakahokia ake ana tēnei e ahau ki tōku ngākau,
 koia i tūmanako ai ahau.

- 22 He mahi tohu nā Ihowā tē poto ai tātou,
he kore nō āna mahi aroha e mutu.
- 23 E hou tonu ana rātou i tēnei ata, i tēnei ata;
he nui tōu pono.
- 24 “Ko Ihowā te wāhi mōku,” e ai tā tōku wairua;
“nō reira ka tūmanako ahau ki a ia.”
- 25 He pai a Ihowā ki te hunga e tūmanako ana ki a ia,
ki te wairua e rapu ana i a ia.
- 26 He pai anō kia tūmanako te tangata,
kia tatari mārīe hoki ki tā Ihowā whakaora.
- 27 He pai anō mō te tangata kia amohia e ia
te ioka i tōna tamarikitanga.
- 28 Me noho ia, tōna kotahi, me whakarongo puku hoki,
nō te mea nāna i uta ki a ia.
- 29 Me tuku e ia tōna māngai ki te puehu;
mehemea pea tērā he tūmanakohanga.
- 30 Me hoatu e ia tōna pāpāringa ki te tangata e papaki ana i a ia;
kia kī tonu ia i te tāwai.
- 31 E kore hoki e mau tonu
tā Ihowā panga.
- 32 Ahakoa whakapōuri ia, ka aroha anō ia,
ka rite ki te nui o tāna mahi tohu.
- 33 Kāhore hoki ōna ngākau whiu,
whakapōuri rānei, i ngā tama a te tangata.
- 34 Ko te kuru i ngā herehere katoa o te whenua
ki raro i ōna waewae;
- 35 ko te whakapeau kē i te tika o te tangata ina whakawākia
i te aroaro o te Runga Rawa;
- 36 ko te whakararo kē i tā te tangata ina totohe,
e kore tēnā e whakapaingia e te Ariki.
- 37 Ko wai tēnei hei kī mai, ā, ka oti,
i te mea kīhai i whakahaua e te Ariki?
- 38 He teka ianei e puta mai ana te kino me te pai
i roto i te māngai o te Runga Rawa?
- 39 He aha te tangata ora i amuamu ai,
te tangata ina whiua mō ōna hara?
- 40 E rapu tātou, e kimi i ō tātou ara,
ā, ka tahuri anō ki a Ihowā.
- 41 Kia ara atu ō tātou ngākau me ō tātou ringa
ki te Atua i te rangi.
- 42 I hē mātou, i whakakeke;
kīhai anō koe i muru i tō mātou hē.
- 43 Kua hīpokina nei e koe ki te riri, tūkinotia ana mātou e koe;
tukitukia ana e koe, kīhai anō i tohungia e koe.
- 44 Hīpokina ana e koe he kapua ki a koe,
kei puta atu tā mātou inoi.
- 45 Kua meinga mātou e koe hei paru tāhinga,
hei mea ākiri i waenga i ngā iwi.
- 46 Kua hāmama mai ngā māngai
o ō mātou hoariri katoa ki a mātou.
- 47 Ko te wehi, ko te rua, kua tae mai kei a mātou,
te whakamōti me te wāwāhi.
- 48 Kei te tārere nei ngā awa wai i tōku kanohi,
mō te wawāhanga o te tamāhine a tōku iwi.

- 49 Māturuturu ana te wai i tōku kanohi,
 kāhore hoki e mutu, tē ai he pārirātanga,
 50 kia titiro mai rā anō a Ihowā,
 kia kite mai rā anō ia i runga i te rangi.
 51 E meatia iho ana tōku ngākau e tōku kanohi,
 mō ngā tamāhine katoa o tōku pā.

 52 Kua whāia kinotia ahau ānō he manu e rātou,
 e te hunga e hoariri ana ki ahau, kāhore he take.
 53 Ngaro iho i a rātou tōku ara i roto i te poka,
 kua makā e rātou he kōhatu ki runga ki ahau.
 54 I rere ngā wai i runga i tōku māhunga;
 i mea ahau, “Kua motuhia kētia ahau.”

 55 I karanga ahau ki tōu ingoa, e Ihowā,
 i roto i te poka i raro rawa.
 56 I rongo koe ki tōku reo; “Kaua e hunā tōu taringa
 ki te tānga o tōku manawa, ki tāku karanga.”
 57 I whakatata mai koe i te rā i karanga ai ahau ki a koe;
 i kī mai koe, “Kaua e wehi.”

 58 Kua tohea e koe, e te Ariki, ngā tohe a tōku wairua;
 kua hokona e koe tōku ora.
 59 Kua kite koe, e Ihowā, i te hē i mahia ki ahau.
 Māu e whakarite tāku whakawā.
 60 Kua kite koe i tō rātou mauāhara katoa,
 i ō rātou whakaaro katoa mōku.

 61 Kua rongo koe ki tā rātou tāwai, e Ihowā,
 ki ō rātou whakaaro katoa mōku;
 62 ki ngā ngutu o te hunga i whakatika mai ki ahau,
 ki tā rātou tikanga mōku, ā pau noa te rā.
 63 Tirohia mai tō rātou nohoanga iho, tō rātou whakatikanga ake;
 ko ahau te waiaatatia nei e rātou.

 64 Hoatu he utu ki a rātou, e Ihowā,
 kia rite ki te mahi a ō rātou ringa.
 65 Hoatu ki a rātou he ngākau pakeke,
 tāu kanga ki a rātou.
 66 Whāia rātou i runga i te riri, whakangaromia atu rātou
 i raro i ngā rangi o Ihowā.

4

Te Whakapaeanga o Hiruhārama

- 1 Taukiri e! Tōna haumarurutanga o te kōura!
 Tōna putanga kētanga o te kōura parakore, tino pai!
 Kua ringihia ngā kōhatu o te wāhi tapu
 ki te ahunga mai o ngā ara katoa.

 2 Ko ngā tamariki a Hiona ko ngā mea papai,
 i rite nei ki te kōura parakore, taukiri e!
 Kua kīia rātou he hāka oneone,
 he mea hanga nā ngā ringa o te kaipokepoke.

 3 Ko ngā kīrehe mohao nei hoki, e tukua iho ana te ū e rātou,
 e whakangotea ana e rātou ā rātou kūao;
 kua taikaha te tamāhine a tōku iwi,
 kua rite ki ngā otereti o te koraha.

 4 Piri ana te arero o te tamaiti
 ngote ū ki te ngao o tōna māngai i te hiainu;
 e tonono ana ngā kōhungahunga i te taro mā rātou,

heoi kāhore he tangata hei whatiwhati atu mā rātou.

⁵ Ko te hunga i kai i ngā mea papai
kei te noho mokemoke i ngā ara.
Ko te hunga i whakatupuria i roto i ngā kākahu ngangana,
kei te awhi i ngā pūranga paru.

⁶ Nō te mea ko te hē o te tamāhine a tōku iwi
nui atu i te hara o Horoma,
i hurihia ohoreretia rā i mua,
kāhore hoki he ringa i ū ki a ia.

⁷ Ko ōna rangatira pai atu i te hukarere te pokekore,
mā atu hoki rātou i te waiū,
pūwhero ake ō rātou tinana i ngā rupi,
orohina ake rātou ki te oro o te hapaira.

⁸ Mangu iho tō rātou mata i tētahi ngārahu;
kāhore rātou e mōhiotia i ngā ara.
Piri tonu ō rātou kiri ki ō rātou wheua;
kua memenge, kua rite ki te rākau.

⁹ Ko te hunga i patua e te hoari,
pai ake tō rātou i tō te hunga i patua e te hemokai;
nō te mea ka honia noatia ēnei, ka werohia,
he kore hoki nō ngā hua o te māra.

¹⁰ Ko ngā wāhine, ko te hunga aroha,
kei te kōhua i ā rātou tamariki ki ō rātou ringa;
he kai ērā mā rātou
i te wawāhanga o te tamāhine a tōku iwi.

¹¹ Kua whakapaua e Ihowā tōna riri nui,
kua ringihia mai e ia tōna riri nui;
kua tahuna hoki e ia he ahi ki Hiona,
nā reira i pau ai ōna tūranga.

¹² Kīhai i whakapono mai ngā kīngi o te whenua,
kīhai anō hoki ngā tāngata o te ao,
tērā te hoariri rāua ko te hoa whawhai e tomo mai
ki ngā kūwaha o Hiruhārama.

¹³ I pērā ai he hara nō ōna poropiti,
he hē nō ōna tohunga kua whakaheke nei
i ngā toto o te hunga tika
ki waenganui ōna.

¹⁴ E kōpikopiko ana rātou
ānō he matapō i ngā ara;
Kua poke rātou i te toto,
tē pā ai te tangata ki ō rātou kākahu.

¹⁵ I karanga rātou ki a rātou; "Haere atu, e poke ana!
Haere atu, haere atu, kei pā!"
I tō rātou whatinga, i a rātou e ātiutiu noa atu ana,
i ki ngā tāngata i roto i ngā tauiwī,
"Kāhore he nohoanga iho mō rātou ki konei."

¹⁶ Kua wehewehea rātou e te riri o Ihowā;
e kore ia e titiro ki a rātou i muri nei.
Kīhai rātou i whakaaro ki ngā kanohi o ngā tohunga,
kīhai i manako ki ngā kaumātua.

¹⁷ E matawaia tonu ana ō tātou kanohi
i a tātou e titiro ana ki te āwhina tekateka noa mō tātou;
i a tātou e tiaki atu ana,
i whanga noa tātou ki te iwi e kore e whakaora.

¹⁸ E whāia ana e rātou ō tātou hīkoinga,
tē haere ai tātou i ō tātou waharoa.
Kua tata tō tātou whakamutunga, kua rite ō tātou rā;
nō te mea kua tae mai tō tātou whakamutunga.

¹⁹ Nui atu te tere o ō tātou kaiwhai
i tō ngā ēkara o te rangi;
i arumia tātou e rātou i runga i ngā maunga;
i whanga mai anō rātou ki a tātou i te koraha.

²⁰ Ko te manawa o ō tātou pongaponga,
ko tā Ihowā i whakawahi ai,
i mau ki roto ki ā rātou rua;
i kī rā tātou mōna, "Mā tōna taumarumarunga iho
ka ora ai tātou i roto i ngā tauīwi."

²¹ Kia hari, kia koa, e te tamāhine a Ēroma
e noho nā i te whenua o Uhu;
ka tae atu anō te kapu ki a koe;
ka haurangi koe, ka whakarere anō koe i ōu kākahu.

²² Kua rite te whiu mō tōu hē, e te tamāhine a Hiona;
heoi anō tāna whakaraunga i a koe.
Ka whiua e ia tōu hē, e te tamāhine a Ēroma,
ka hurahia anō e ia ōu hara.

5

He Īnoi mō te Mahi Aroha

- ¹ Kia mahara, e Ihowā, ki te mea kua pā nei ki a mātou;
tirohia mai, kia kite ai koe i tō mātou ingoa kino.
- ² Kua riro tō mātou wāhi tupu i ngā tāngata kē,
ō mātou whare i ngā tautāngata.
- ³ He pani mātou, kāhore he matua,
ko ō mātou whaea anō he pouaru.
- ⁴ Nā te moni i inu wai ai mātou;
ko ā mātou wahie he mea hoko.
- ⁵ Kei runga kei ō mātou kaki ō mātou kaiwhai;
e māuiui ana mātou, kāhore he tānga manawa mō mātou.
- ⁶ Kua hoatu e mātou te ringa ki ngā Īhipiana, ki ngā Ahiriana,
kia mākona ai mātou i te taro.
- ⁷ I hara ō mātou mātua, ā, kua kore;
ā, kua whakawahā e mātou ō rātou hē.
- ⁸ Ko ngā pononga ō mātou rangatira;
kāhore he kaiwhakaora mō mātou i ō rātou ringa.
- ⁹ E tata mate mātou ka whiwhi ai i te taro,
i te hoari hoki o te koraha.
- ¹⁰ Mangu ana ō mātou kiri anō he oumu,
i te wera ngau kino o te hemokai.
- ¹¹ Tae ana e rātou ngā wāhine o Hiona,
ngā wāhina i ngā pā o Hūrā.
- ¹² Ko ngā rangatira, tāronatia ake e tō rātou ringa;
kīhai ngā kanohi o ngā kaumātua i whakahōnoretia.
- ¹³ Ko ngā taitama kei te waha i te huri,
hinga ana ngā tamariki i te pikaunga wahie.
- ¹⁴ Ko ngā kaumātua i ngā kūwaha kua kore,
me te waiata hoki a ngā taitama.
- ¹⁵ Kua mutu te koa o ō mātou ngākau,

- kua puta kē tā mātou kanikani hei uhunga.
- ¹⁶ Kua taka te karauna o tō mātou māhunga;
auē te mate mō mātou kua hara hoki mātou.
- ¹⁷ Nā reira, whakaruhi noa iho o mātou ngākau;
nā ēnei mea pōuriuri ana o mātou kanohi.
- ¹⁸ Nā te maunga hoki o Hiona kua ururuatia nei,
e hāereerea nei e ngā pokiha.
- ¹⁹ Pūmau tonu koe, ake ake, e Ihowā;
ko tōu torōna kei tērā whakatupuranga, kei tērā whakatupuranga.
- ²⁰ He aha koe i wareware tonu ai ki a mātou?
He aha koe i whakarere ai i a mātou, ā roa noa iho ngā rā?
- ²¹ Whakatahuritia atu mātou ki a koe, e Ihowā, ā, ka tahuri mātou;
whakahoutia o mātou rā, kia rite ki o mua.
- ²² Otiia, kua tino whakakāhore rawa koe ki a mātou,
e tino nui ana tōu riri ki a mātou.

Ko te Pukapuka a Ehekiera

Te Kitenga o te Hariota

¹ Nā, i te toru tekau o ngā tau, i te whā o ngā marama, i te rima o ngā rā o te marama, i ahau i roto i ngā whakarau o te awa, o Kepara, nā, ka puare ngā rangi, ā, ka kite ahau i ngā putanga Atua.

² I te rima o ngā rā o te marama, (arā i te rima o ngā tau o tō Kingi Iehoiakini whakaraunga),

³ ka haere tika tonu mai te kupu a Ihowā ki a Ehekiera tohunga, tama a Puti, i te whenua o ngā Karari, i te taha o te awa, o Kepara; ā, i runga te ringa o Ihowā i a ia i reira.

⁴ Ā, ka titiro atu ahau, nā, he tūkauti e puta mai ana i te raki – he kapua nui, he ahi e hoki iho ana ki roto ki a ia anō, wheriko tonu i tētahi taha, ā, i waenganui, i rite ki te kara o te amipere, i waenganui anō i te ahi.

⁵ Nā, ka puta mai i waenganui o taua ahi ko te āhua o ngā mea ora e whā. Ko tō rātou āhua anō tēnei; i rite rātou ki te tangata.

⁶ Nā, e whā ngā mata o tētahi, o tētahi o rātou, e whā ngā parirau o tētahi, o tētahi.

⁷ Ko ō rātou waewae, he waewae tika tonu; ko te kapu anō o ō rātou waewae rite tonu ki te kapu o te waewae o te kūao kau; wheriko tonu, rite tonu ki te kānapatanga o te parāhi kua ōti te oro.

⁸ He ringa tangata anō ō rātou i raro i ō rātou parirau, i ō rātou taha e whā. Nā, ko rātou tokowhā, ko ō rātou mata, ko ō rātou parirau, koia tēnei.

⁹ He mea hono ō rātou parirau tētahi ki tētahi; kīhai rātou i tahuri i a rātou e haere ana; i haere tika tonu atu tētahi, tētahi.

¹⁰ Nā, ko te āhua o ō rātou mata: he mata tangata ō rātou, he mata raiona ō rātou tokowhā i te taha ki matau, he mata kau ō rātou tokowhā i te taha ki mauī, he mata ēkara anō ō rātou tokowhā.

¹¹ Nā, ko ō rātou mata, ko ō rātou parirau he mea wehe a runga; ko o te mea kotahi e rua ngā parirau e piri ana tētahi ki tētahi, e rua hei hīpoki mō ō rātou tinana.

¹² I haere tika tonu atu hoki rātou tētahi, tētahi. Ko te wāhi hei haerenga atu mō te wairua, haere ana rātou ki reira; kīhai rātou i tahuri i a rātou e haere ana.

¹³ Nā, ko te rite o aua mea ora, ko tō rātou āhua, koia anō kei te ngārahu ahi i te mea e kā ana, kei te āhua anō o te rama, i hāereere taua ahi i roto i aua mea ora, mura tonu, i puta mai ānō he uira i roto i te ahi.

¹⁴ Nā, ko te oma, ko te hokinga o aua mea ora, rite tonu te āhua ki tō te hikonga uira.

¹⁵ Nā, i tāku tirohanga ki ngā mea ora, nanā, ko tētahi wira i runga i te whenua, i te taha o ngā mea ora, kotahi mō te mea kotahi o ōna mata e whā.

¹⁶ Ko te āhua o ngā wira, me tō rātou mahinga, rite tonu te kara ki tō te perira: rite tonu aua wira e whā; ko tō rātou āhua, ko tō rātou mahinga, me te mea he wira i roto i te wira.

¹⁷ I tō rātou haerenga i haere i runga i ō rātou taha e whā; kīhai i tahuri i a rātou e haere ana.

¹⁸ Nā, ko ō rātou awhi, tiketike rawa, he hanga whakawehi, kapi tonu anō i te kanohi ō rātou awhi i tētahi taha, i tētahi taha, o rātou e whā.

¹⁹ Nā, i te haerenga o ngā mea ora i haere anō ngā wira i tō rātou taha, ā, ka ara ngā mea ora i runga i te whenua, ka ara anō ngā wira.

²⁰ Ko te wāhi hei haerenga atu mō te wairua, i haere rātou ki reira; ko reira hei haerenga mō te wairua; i ara anō ngā wira ki runga i tō rātou ritenga atu. Nō te mea i roto i ngā wira te wairua o te mea ora.

²¹ I haere ēā, ka haere ēnei; i tū ēā, ka tū ēnei; ā, ka ara ake ēā i runga i te whenua, ka ara anō ngā wira i tō rātou ritenga atu; nō te mea kei roto te wairua o te mea ora i ngā wira.

²² Nā, i runga ake i te māhunga o te mea ora ko te āhua o te kikorangi, rite tonu te kara ki tō te karaihe e wehingi ana, he mea hora atu i runga i ō rātou māhunga i te taha ki runga.

²³ Nā, i raro i te kikorangi, ko ō rātou parirau, torotika tonu, anga tonu mai tētahi ki tētahi; o te mea kotahi e rua hei hīpoki i tētahi taha, o te mea kotahi anō e rua hei hīpoki i tērā taha o ō rātou tinana.

²⁴ Ā, i a rātou e haere ana, i rongo ahau i te haruru o ō rātou parirau me te mea ko te haruru o ngā wai maha, me te mea anō ko te reo o te Kaha Rawa, he reo e turituri ana, ānō he ngē nō tētahi ope. I ngā wā i tū ai rātou i tukua iho ō rātou parirau.

²⁵ I puta iho anō he reo i te kikorangi i runga i ō rātou māhunga; i te mea ka tū rātou, ka tukua iho ō rātou parirau.

²⁶ Nā, i runga i te kikorangi i runga ake i ō rātou māhunga ko te āhua o tētahi torōna, he mea rite ki te kōhatu hapaia; ā, i runga i te āhua o te torōna ko tētahi āhua e rite ana ki tō te tangata i runga i taua torōna, i te taha ki runga.

²⁷ I kite atu anō ahau me te mea nō te amipere te kara, he mea rite ki te āhua o te ahi i roto ā taka noa, taka noa, i te āhua o tōna hope, ā, haere whakarunga, i te āhua anō o tōna hope, ā, haere whakararo, i kite atu ahau me te mea ko te āhua o te ahi, ā, wheriko tonu te mārama i tētahi taha, i tētahi taha ōna.

²⁸ Rite tonu ki te āhua o te kōpere i te kapua i te rā ua te āhua o te wherikotanga ā taka noa.

Ko te āhua tēnā, ko te ritenga o te korōria o Ihowā. Nō tōku kitenga, tāpapa ana ahau ki raro. Nā, ka rongo ahau i te reo o tētahi e kōrero ana.

2

Te Kitenga o te Pukapuka

¹ Nā, ka mea ia ki ahau, “E te tama a te tangata, e tū ōu waewae ki runga, ā, ka kōrero ahau ki a koe.”

² Nā, kua tae mai te wairua ki roto ki ahau i tāna kōrerotanga ki ahau, i tāna meatanga kia tū ōku waewae ki runga; ā, ka rongo ahau i a ia e kōrero ana ki ahau.

³ Nā, ka mea ia ki ahau, “E te tama a te tangata, ka ungā koe e ahau ki ngā tama a Īharaira, ki ngā iwi whakakeke, kua whakakeke nei ki ahau; ko rātou ko ō rātou mātua kua tutū ki ahau ā taea noatia tēnei rā nei anō.

⁴ Ā, ko ngā tamariki he whakatōi, he kakī mārō. Nā, ka ungā koe e ahau ki a rātou, ā, me ki atu e koe ki a rātou, ‘Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā.’

⁵ Nā, ko rātou, mā rātou e rongo, mā rātou e kore e rongo, (he whare whakakeke hoki rātou), ka mōhio, nā, i roto i a rātou te poropiti e noho ana.

⁶ Nā, ko koe, e te tama a te tangata, kaua e wehi i a rātou, kaua e wehi i ā rātou kupu, ahakoa he tātarāmoa, he tūmatakuru i tōu taha, ā, e noho ana koe i roto i ngā kopiona; kaua e wehi i ā rātou kupu, kaua hoki e pairi ina titiro mai rātou, ahakoa he whare whakakeke rātou.

⁷ Me kōrero anō e koe āku kupu ki a rātou, mā rātou e whakarongo, mā rātou rānei e kore e whakarongo; nui atu hoki tō rātou whakakeke.

⁸ Ko koe ia, e te tama a te tangata, whakarongo ki tāku e mea nei ki a koe. Kaua koe e whakakeke, kei rite ki taua whare whakakeke. Hāmama tōu māngai, kainga hoki te mea ka hoatu nei e ahau ki a koe.”

⁹ Nā, i tāku tirohanga atu, nanā, ko tētahi ringa e totoro mai ana ki ahau. Nanā, ko tētahi pukapuka i roto i te ringa.

¹⁰ Nā, wherahia ana e ia taua pukapuka ki tōku aroaro, he mea tuhituhi a roto, a waho. Ko te mea i tuhituhia ki reira he tangi, he uhunga, he aue.

3

¹ Nā, ka kī mai ia ki ahau, “E te tama a te tangata, ko tāu i kite ai kainga; kainga tēnei pukapuka, ka haere, ka kōrero ki te whare o Īharaira.”

² Nā, kua hāmama tōku māngai, ā, meinga ana ahau e ia kia kai i taua pukapuka.

³ I mea anō ia ki ahau, “E te tama a te tangata, kia kai tōu kōpū, kia ki anō hoki tōu puku i tēnei pukapuka ka hoatu nei e ahau ki a koe.” Kātahi ka kainga e ahau. Nā, me te honi taua mea i roto i tōku māngai te reka.

⁴ Nā, ka mea ia ki ahau: “E te tama a te tangata, whakatika, haere ki te whare o Īharaira, kōrerotia āku kupu ki a rātou.

⁵ Ehara hoki i te mea e unga ana koe ki te iwi he tauhou tōna reo, he pakeke rānei; engari ki te whare o Īharaira.

⁶ Ehara i te mea ki ngā iwi maha he rerekē nei, he pakeke hoki tō rātou reo, e kore nei koe e mōhio ki ā rātou kupu. He pono, ki te ungā koe e ahau ki a rātou, kua whakarongo rātou ki a koe.

⁷ E kore ia te whare o Īharaira e pai ki te whakarongo ki a koe; nō te mea e kore rātou e pai ki te whakarongo ki ahau; he rae pakeke hoki tō te whare katoa o Īharaira, he ngākau pakeke.

⁸ Nanā, kua oti tōu mata te mea e ahau kia pakeke ki ō rātou mata; tōu rae kia pakeke ki ō rātou rae.

⁹ Kua oti tōu rae te mea e ahau kia rite ki te kōhatu tino mārō, mārō atu i te matā. Kaua e wehi i a rātou, kaua hoki e pairi ina titiro rātou, ahakoa he whare whakakeke rātou."

¹⁰ I mea anō ia ki ahau: "E te tama a te tangata, ko āku kupu katoa ka kōrerotia e ahau ki a koe rongoātia ki tōu ngākau, whakarangona mai anō e ōu taringa.

¹¹ Nā, whakatika, haere ki ngā whakarau, ki ngā tama a tōu iwi, kōrero ki a rātou, mea atu, 'Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā'; mā rātou e rongo, mā rātou rānei e kore e rongo."

Ko Ehekiera kei te Awa Kepara

¹² Kātahi ka hāpainga ake ahau e te wairua, ā, ka rangona e ahau i muri i ahau he reo, he haruru nui e mea ana, Kia whakapaingia te korōria o Ihowā i tōna wāhi.

¹³ I rongo anō ahau i te haruru o ngā parirau o ngā mea ora e pā ana tētahi ki tētahi, i te haruru anō o ngā wīra i tō rātou taha, he haruru nui e ngateri haere ana.

¹⁴ Heoi, ka hāpainga ahau e te wairua, kāhakina ana ahau e ia; ā, haere pōuri ana ahau, me te pāwera o tōku wairua; ā, i kaha te ringa o Ihowā ki runga ki ahau.

¹⁵ Kātahi ahau ka tae ki ngā whakarau i Tereapipi, e noho rā i te awa, i Kepara, ki te wāhi hoki i noho ai rātou; ā, e whitu ngā rā ōku e noho ketekete ana i roto i a rātou.

¹⁶ Nā, i te mutunga o ngā rā e whitu, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

¹⁷ "E te tama a te tangata, kua oti koe te mea e ahau hei kaitūtei mā te whare o Ihairā. Nā, whakarongo ki te kupu i tōku māngai, ā, ko koe hei kaiwhakatūpato māku i a rātou.

¹⁸ Ki te mea ahau ki te tangata kino, 'Ko te mate kau mōu,' ā, ka kore koe e whakatūpato i a ia, ka kore e kōrero, e whakatūpato i taua tangata kino ki tōna ara kino kia ora ai ia; ka mate taua tangata kino i runga i tōna hē. Otiia, ka rapua e ahau he utu mō ōna toto i tōu ringa.

¹⁹ Engari, ki te whakatūpato koe i taua tangata kino, ā, ka kore ia e tauri mai i tōna kino, i tōna ara kino, ka mate ia i runga i tōna hē; otiia kua ora i a koe tōu wairua.

²⁰ "Nā, ki te tauri atu te tangata tika i tōna tika, ā, ka mahia e ia te kino, ā, ka hoatu e ahau he tūtakitanga waewae ki tōna aroaro, ka mate ia. I te mea kihai koe i whakatūpato i a ia, ka mate ia i runga i tōna hara, e kore anō āna mahi tika i mahia e ia e maharatia; otiia ka rapua e ahau he utu mō ōna toto i tōu ringa.

²¹ Nā, ki te whakatūpato koe i te tangata tika kia kaua te tangata tika e hara, ā, ka kore ia e hara, he pono ka ora ia, nōna hoki i rongo ki te whakatūpato, ā, ka ora tōu wairua i a koe."

Ka Wehea, ka Wahangūtia a Ehekiera

²² Nā, kua tae mai te ringa o Ihowā ki runga ki ahau; ā, ka mea ia ki ahau, "Whakatika, haere ki te mānia, ā, ka kōrero ahau ki a koe ki reira."

²³ Kātahi ahau ka whakatika, ā, haere ana ki te mānia. Nā, ko te korōria o Ihowā i reira e tū ana, rite tonu ki te korōria i kitea e ahau ki te awa, ki Kepara, ā, tāpapa ana ahau.

²⁴ Kātahi ka uru te wairua ki roto ki ahau, ā, ka meinga e ia ōku waewae kia tū ki runga. Nā, ka kōrero mai ia ki ahau, ka mea ki ahau: "Haere, tūtakina atu koe ki roto ki tōu whare.

²⁵ Ko koe ia, e te tama a te tangata, nanā, ka meatia iho e rātou he here ki a koe, ā, ka herea koe ki aua here, e kore anō koe e puta ki roto ki a rātou.

²⁶ Ka meinga anō e ahau tōu arero kia piri ki tōu ngao, ā, ka wahangū koe, e kore anō koe e waiho hei kairiri mō tō rātou hē; nō te mea he whare whakakeke rātou.

²⁷ Otiia, i te wā e kōrero ai ahau ki a koe ka whakatuwheratia e ahau tōu māngai, ā, ka mea koe ki a rātou, 'Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā.' Ko te tangata e rongo ana, māna e whakarongo; ko te tangata e kore e rongo kaua ia e whakarongo; he whare whakakeke hoki rātou."

4

Ka Whakaaria te Whakapaeanga o Hiruhārama

¹ "Nā, ko koe hoki, e te tama a te tangata, tīkina tētahi pereki māu, whakatakotoria ki tōu aroaro, ka tuhituhi ai he pā, ko Hiruhārama, ki runga.

² Whakapaea anō taua mea, hangā he taumaihi hei whakapae mōna; haupūria ake he pukepuke hei whakapae mōna, hangā he nohoanga taua, hei whawhai ki reira, hangā hoki ngā mea wāwāhi mōna, ā taka noa.

³ Tikina anō tētahi rino pāharaha māu whakatūria ake hei taiepa rino ki waenganui ōu, o te pā; kia anga atu anō tōu mata ki reira, ā, ka whakapaea a reira, me whakapae hoki e koe. Hei tohu tēnei ki te whare o Ihairā.

⁴ “Me takoto anō hoki koe ki tōu taha mauī, ka uta ai i te kino o te whare o Ihairaira ki runga ki taua taha. Ko tāu wahanga i tō rātou kino ka rite ki te maha o ngā rā i takoto ai koe ki taua taha.

⁵ Kua oti hoki i ahau ngā tau o tā rātou kino te uta ki runga ki a koe, kei te maha o ngā rā te ritenga, arā e toru rau e iwa tekau ngā rā; nā, ka waha e koe te hē o te whare o Ihairaira.

⁶ “Ā, ka poto ēnei i a koe, me takoto hoki koe ki tōu taha matau, ā, ka waha koe i te hē o te whare o Hūrā. Ko tāku i whakarite ai ki a koe, e whā tekau ngā rā; he rā mō te tau, he rā mō te tau.

⁷ Whakaangahia atu hoki tōu kanohi ki te whakapaenga o Hiruhārama, tahanga kau tōu ringa; ā, ka poropiti koe i te hē mō reira.

⁸ Nanā, ka meatia koe e ahau ki te here, ā, e kore koe e huri i tētahi taha ōu ki tētahi taha ōu, kia poto rā anō i a koe ōu rā whakapae.

⁹ “Tikina hoki he wīti māu, he pārei, he pīni, he mirete, he rai, ka maka ki roto ki te oko kotahi, ka hanga i tētahi taro māu; kia rite ki te maha o ngā rā e takoto ai koe ki tōu taha, e toru rau e iwa tekau ngā rā e kainga ai taua mea e koe.

¹⁰ Me pāuna anō tāu kai e kainga ai e koe, kia rua tekau ngā hekere i te rā kotahi; me kai e koe i tēnei wā, i tēnei wā.

¹¹ Me mēhua anō te wai e inumia e koe; ko te wāhi whakaono o te hine, me inu e koe i tēnei wā, i tēnei wā.

¹² Ā, me kai e koe te kai ānō he keke pārei, ā, me tunu taua mea i tā rātou tirohanga ki te paru e puta mai ana i te tangata.”

¹³ Ā, i kī mai a Ihowā, “Ka pēnā anō te kai a ngā tama a Ihairaira, i tā rātou taro poke i roto i ngā tauīwi e peia atu ai rātou e ahau.”

¹⁴ Nā, ko tāku kiānga ake, “Auē, e te Ariki, e Ihowā! Nanā, kīhai tōku wairua i poke; kīhai anō ahau i kai i te mea mate māori, i te mea i haea e te kīrehe, o tōku tamarikitanga anō ā mohoa noa nei; kīhai anō tētahi kikokiko whakarihariha i tapoko ki roto ki tōku māngai.”

¹⁵ Kātahi ka mea ia ki ahau, “Titiro, kua hoatu e ahau ki a koe te paru kau hei whakarite mō te paru tangata, ā, ka tunu koe i tāu taro ki aua mea.”

¹⁶ Nā, ka mea ia ki ahau: “E te tama a te tangata, kua oti te whawhati e ahau te tokotoko, arā te taro i Hiruhārama; ā, ko tā rātou taro e kai ai he mea pāuna, i runga anō i te mānukanuka; he mea mēhua anō te wai, ka inumia e rātou i runga i te ketekete.

¹⁷ He mea kia kore ai he taro, he wai, mā rātou, ketekete iho tētahi ki tētahi, memeha noa iho i runga i tō rātou hē.”

5

Ka Heua e Ehekiera ōna Makawe

¹ “Nā, ko koe, e te tama a te tangata, tikina he hoari koi māu, tikina hei heu māu. Ko te heu a te kaiheu, ka whakahaere ai ki runga ki tōu mähunga, ki tōu pāhau anō. Kātahi ka tiki i ētahi pāuna hei pāuna māu, ka wehe ai i ngā makawe.

² Ko tētahi whakatoru o ngā wāhi me tahu e koe ki te ahi ki waenganui o te pā, ina rite ngā rā o te whakapaenga. Nā, ka mau ki tētahi whakatoru, ka hahau ki te hoari i tētahi taha ōna, i tētahi taha; ā, ko tētahi whakatoru me tītari atu ki te hau. Ka maunu hoki i ahau te hoari hei whai i a rātou.

³ Me tango anō e koe ētahi o aua makawe, kia torutoru, ka takai ki roto ki ngā pito o tōu.

⁴ Me tango ētahi o aua makawe, ka maka ki waenganui o te ahi, ka tahu ai ki te ahi; ka puta mai i reira he ahi ki te whare katoa o Ihairaira.

⁵ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ko Hiruhārama tēnei; he mea whakatū ia nāku ki waenga o ngā iwi, ā, ko ngā whenua e karapoī ana i a ia.

⁶ Ā, kua whakakeke ia ki āku whakaritenga, nui atu hoki tāna mahi kino i tā ngā iwi, ki āku tikanga hoki, nui atu i tā ngā whenua i tētahi taha ōna, i tētahi taha. Kua paopao nei hoki rātou ki āku whakaritenga, ā, kīhai i waiho e rātou āku tikanga hei ara mō rātou.

⁷ “Nō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: I te mea kua nui ake tō koutou tutū i tō ngā iwi i tētahi taha o koutou, i tētahi taha, kīhai hoki koutou i haere i runga i āku tikanga, kīhai i mahi i āku whakaritenga, kīhai anō i rite tā koutou mahi ki ngā ritenga a ngā iwi i tētahi taha o koutou, i tētahi taha.

⁸ “Nō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā ko ahau, ko ahau rawa nei, hei hoariri mōu; ā, ka whakaritea e ahau he whakaritenga i waenganui ōu i te tirohanga a ngā iwi.

⁹ Ka mahia anō e ahau i roto i a koe he mea kīhai i mahia e ahau i mua, e kore he pēnā e mahia e ahau ā muri; mō āu mea whakarihariha katoa hoki.

¹⁰ Ā, ka kai ngā mātua i ngā tamariki i roto i a koe, ka kai anō ngā tamariki i ō rātou mātua; ka mahia anō e ahau he whakaritenga i roto i a koe, ka tītaria atu anō e ahau ōu mōrehu katoa ki ngā hau katoa.

¹¹ Mō reira, e ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, kua whakapokea nei e koe tōku wāhi tapu ki āu mea whakarihariha katoa, ki āu mea anuanu katoa, mō reira ka tino whakaititia anō koe e ahau; e kore tōku kanohi e manawapā, e kore anō ahau e tohu.

¹² Ka mate tētahi whakatoru ōu i te mate urutā, ka poto atu hoki i te hemokai i roto i a koe; ā, ka hinga tētahi whakatoru ōu i te hoari i tētahi taha ōu, i tētahi taha. Nā, ko tētahi whakatoru, ka tītaria e ahau ki ngā hau katoa, ka maunu anō i ahau te hoari hei whai i a rātou.

¹³ “Nā, ka whakapaua atu tōku riri, ka meinga anō e ahau kia tutuki tōku weriweri ki runga ki a rātou, ka whai whakamārietanga anō ahau; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau te kōrero nei i runga i tōku hae, ina whakapaua e ahau tōku weriweri ki runga ki a rātou.

¹⁴ “Ka meinga anō koe e ahau hei ururua, hei ingoa kino i roto i ngā iwi i tētahi taha ōu, i tētahi taha, i te tirohanga a ngā tāngata katoa e haere atu ana.

¹⁵ Heoi, ka waiho a konā hei ingoa kino, hei tāwainga, hei mea e ako ai e mīharo ai ngā iwi i tētahi taha ōu; i tētahi taha, ina mahia e ahau ngā whakaritenga ki a koe i runga i te riri, i te weriweri, i ngā whakatūpehupehu, āritarita rawa. Nāku, nā Ihowā te kupu.

¹⁶ Ina tukua e ahau ki a rātou ngā pere kino o te hemokai, hei whakamōti, ko āku e tuku atu ai hei whakamōti i a koutou; ka whakanuia anō e ahau tō koutou hemokai, whati iho tō koutou tokotoko, arā te taro.

¹⁷ Ka tukua atu anō e ahau te hemokai ki a koutou, me ngā kīrehe kikino, ā, ka poto i a rātou ōu tamariki; ka tika atu anō te mate urutā me te whakaheke toto i waenganui i a koe; ka kawea atu anō e ahau te hoari ki a koe. Nāku nā Ihowā te kupu.”

6

Ka Whakawātia e Ihowā te Koropiko ki te Whakapakoko

¹ I puta anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki ngā maunga o Iharaia, ka poropiti ki a rātou,

³ ka mea atu: E ngā maunga o Iharaia, whakarongo ki te kupu a te Ariki, a Ihowā. Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā ki ngā maunga, ki ngā pukepuke, ki ngā awa, ki ngā raorao: Tēnei ahau, ahau nei anō, te kawē nei i te hoari ki runga ki a koutou, ā, ka kore i ahau ō koutou wāhi tiketike.

⁴ Ka whakauruatia ā koutou āta, ka tukitukia ā koutou whakapakoko; ā, ka makā e ahau ki mua i ā koutou whakapakoko ō koutou tāngata i whakamatea.

⁵ Ka takoto anō i ahau ngā tinana o ngā tama a Iharaia ki mua i ā rātou whakapakoko; ka tītaria anō e ahau ō koutou wheua ki ā koutou āta ā taka noa.

⁶ I ō koutou nohoanga katoa ka ururuatia ngā pā, ka mokemoke anō ngā wāhi tiketike, he mea kia ururuatia ai ā koutou āta, kia mokemoke ai; kia tukitukia ai anō ā koutou whakapakoko, mutu ake tā rātou; ka pōtoa anō ā koutou whakapakoko, kia whakakāhoretia ai hoki ā koutou mahi.

⁷ Ka hinga anō te parekura i roto i a koutou; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

⁸ “Ka toe anō ia i ahau ētahi, kia mawhiti ai ētahi o koutou i te hoari i roto i ngā iwi, ina tītaria atu koutou ki ngā whenua.

⁹ Nā, ko te hunga o koutou e mawhiti, ka mahara rātou ki ahau i roto i ngā iwi e whakaraua atu ai rātou, ki tāku pākarihanga i tō rātou ngākau pūremu, kua mawehe atu nei i ahau, me ō rātou kanohi hoki, e haere nei ki te pūremu ki ō rātou whakapakoko; ā, anuanu iho rātou ki a rātou anō mō ngā kino i mahia nei e rātou, mō ā rātou mea whakarihariha katoa.

¹⁰ Ka mōhio hoki rātou ko Ihowā ahau; ehara anō tāku i te mea noa iho i tāku kiānga ka mahia tēnei kino ki a rātou.

¹¹ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Papaki tōu ringa, takahi iho tōu waewae, me te kī ake anō, Auē te mate mō ngā kino whakarihariha katoa o te whare o Iharaia! Ka hinga hoki rātou i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā.

¹² Ko te tangata i tawhiti ka mate i te mate urutā; ko te tangata e tata ana ka hinga i te hoari; ko te tangata e toe ana, e whakapaea ana, ka mate i te hemokai. Nā, ka whakapaua e ahau tōku riri ki a rātou.

¹³ Ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau, ina takoto ō rātou tāngata i patua i waenganui o ā rātou whakapakoko i tētahi taha o ā rātou āta, i tētahi taha, i runga i ngā pukepuke tiketike katoa, i runga i ngā tihi katoa o ngā maunga, i raro anō i ngā rākau kōuru nui

katoa, i raro i ngā oki pūruru katoa i te wāhi i tukua atu ai e rātou te kakara reka ki ā rātou whakapakoko katoa.

¹⁴ Ka totoro atu hoki tōku ringa ki a rātou, ā, ka meinga te whenua kia ururua, kia takoto kau, i te koraha e anga ana ki Ripirata, puta noa i ō rātou nohoanga; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau."

7

Te Parekura Raraka

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau; i mea:

² "Nā, e koe, e te tama a te tangata, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā, ki te whenua o Ihairaira: He whakamutunga! Kua tae mai te whakamutunga ki ngā pito e whā o te whenua.

³ Ko āiane te whakamutunga mōu, ka tukua atu e ahau tōku riri ki runga ki a koe, ka rite anō ki ōu ara tāku whakarite mōu; ka hoatu anō e ahau āu mea whakarihariha katoa ki runga ki a koe.

⁴ E kore anō tōku kanohi e manawapā ki a koe, e kore ahau e tohu. Engari, ka hoatu e ahau te utu o ōu ara ki a koe; ka mau hoki āu mea whakarihariha ki roto i a koe. Ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

⁵ "Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: He kino! He kino kotahi! Nanā, te haere mai nei.

⁶ He whakamutunga kua tae mai, kua tae mai te whakamutunga, kei te oho ki a koe; nanā, e haere mai nei.

⁷ Ko te mea kua rite mōu, tēnei kua tae mai, e te tangata o te whenua. Kua tae mai te wā, kua tata te rā – he rā nō te ngangau, ehara i te rā o te umere harakoa i runga o ngā maunga.

⁸ Ākuanai ka tata te ringihia e ahau tōku weriweri ki runga ki a koe, ka whakapaua e ahau tōku riri ki a koe, ka rite anō ki ōu ara tāku whakarite mōu; ka hoatu anō e ahau he utu ki a koe mō āu mea whakarihariha katoa.

⁹ E kore anō tōku kanohi e manawapā; e kore ahau e tohu. Ka rite ki ōu ara tāku e hoatu ai ki a koe, ka mau anō āu mea whakarihariha ki waenganui i a koe. Ā, ka mōhio koutou e whiu ana anō ahau, a Ihowā.

¹⁰ "Nanā, te rā! Nanā, kua tae mai! Kua puta te mea kua rite mōu. Kua puāwai te tokotoko, kua kōpuku te whakapehapeha.

¹¹ Kua ara te tutū hei tokotoko mō te kino; e kore e toe tētahi o rātou, tētahi rānei o tō rātou mano, o ō rātou taonga rānei; kāhore anō hoki he arikitunga i roto i a rātou.

¹² Kua tae mai te wā, kua tata te rā; kaua te kaihoko mai e koa; kaua anō te kaihoko atu e pūri, nō te mea ka pā te riri ki tōna mano katoa.

¹³ Nō te mea ahakoa i te ora rāua, e kore te tangata i te utu e hoki atu ki te mea i hokona; mō ōna mano katoa hoki te whakakitenga, e kore rātou e hoki; e kore anō tētahi e whakakaha i a ia i runga i tōna hē i āna mahi i a ia e ora ana.

¹⁴ Kua whakatangihia e rātou te tētere, ā, kua whakaritea ngā mea katoa; heoi kāhore he tangata e haere ana ki te whawhai; nō te mea kei runga tōku riri i ōna mano katoa.

¹⁵ "I waho ko te hoari, i roto ko te mate urutā, ko te hemokai; ko te tangata i te pārae ka mate i te hoari; ko te tangata i te pā ka pau i te hemokai, i te mate urutā.

¹⁶ Ko ngā mōrehu o rātou e mawhiti, ka mawhiti, ā, ka noho ki ngā maunga, ka rite ki ngā kūkupa o ngā awaawa, tumutumu katoa rātou i runga i tōna hē, i tōna hē.

¹⁷ Ka ngoikore katoa ngā ringa, ā, ka ngonge ngā turi anō he wai.

¹⁸ Ka whītikiria anō he kākahu taratara ki a rātou, ka taupokina rātou e te wehi. He whakamā kei ngā mata katoa, ā, i runga i ō rātou māhunga katoa ko te pākira.

¹⁹ Ka makā e rātou tā rātou hiriwa ki ngā ara, ka waiho tā rātou kōura hei mea poke. E kore tā rātou hiriwa, tā rātou kōura, e tau hei whakaora i a rātou i te rā o tō Ihowā riri. E kore e ngata ō rātou wairua, e kore anō e kī ō rātou puku i ērā. Ko te tūtukitanga waewae hoki tērā i hē ai rātou.

²⁰ Nā, ko te ātaahua o tōna whakapaipai, nāna i whakawhiwhi ki te korōria. Heoi, hangā ana e rātou ngā āhua o ā rātou mea anuanu, o ā rātou mea whakarihariha ki reira; nō reira meinga iho e ahau hei mea poke ki a rātou.

²¹ Ka tukua anō e ahau hei taonga parakete ki te ringa o ngā tāngata kē, ki ngā tāngata kino o te whenua, hei taonga pārau; ā, ka whakapokea e rātou.

²² Ka tahuri atu anō tōku mata i a rātou, ā, ka whakapokea e rātou tōku wāhi ngaro; ka tae mai anō ngā kaipāhua ki reira whakapoke ai.

²³ "Hangā he mekameka! Kua kī hoki te whenua i ngā hē whakaheke toto; kī tonu hoki te pā i te tutū.

²⁴ Mō reira ka kawea mai e ahau ngā tauwiwi kino rawa, ā, ka riro ō rātou whare i a rātou. Ka mutu anō i ahau te whakapēhāpeha o te hunga kaha ka whakapokea ō rātou wāhi tapu.

²⁵ Kei te haere mai te whakangaromanga; ka rapua e rātou te rangimārie; heoi kāhore noa iho.

²⁶ Ka tae mai te aituā ki runga ki te aituā, te rongo ki runga ki te rongo; ā, ka rapua e rātou tā te poropiti whakakitenga; heoi ka whakakāhoretia te ture i te tohunga, te whakaaro i ngā kaumātua.

²⁷ Ka tangi te kīngi, ko te ngaromanga hoki he kākahu mō te rangatira, ka ohoooho anō ngā ringa o te iwi o te whenua. Ka rite ki ō rātou ara tāku e mea ai ki a rātou, kei ā rātou ritenga anō hoki he ritenga mō tāku whakawā i a rātou; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau."

8

Te Mahi Mōrihariha i roto i te Temepara

¹ Nā, i te ono o ngā tau, i te ono o ngā marama, i te rima o ngā rā o te marama, e noho ana ahau i roto i tōku whare, me te noho anō ngā kaumātua o Hūrā i tōku aroaro, nā, ka tau iho te ringa o te Ariki, o Ihowā, ki runga ki ahau i reira.

² Nā, ka titiro atu ahau, nanā, ko tētahi āhua me te mea he ahi ki te titiro atu; i tōna hope ā whakararo, he ahi ki te titiro atu; i tōna hope anō ā whakarunga, he wherikotanga ki te titiro atu, he mea rite te kara ki tō te amipere.

³ Nā, ka totoro mai te āhua o te ringa, ā, hōpukia ana ahau e ia i tētahi o ngā makawe o tōku mātenga. Kātahi ahau ka hāpainga atu e te wairua ki waenganui o te whenua, o te rangi, ā, kawea ana ahau e ia ki Hiruhārama, he whakakitenga hoki nā te Atua, ki te kūwaha o te kēti o tō roto marae e anga ana ki te raki; kei reira nei te nohoanga o te whakapakoko o te hae, e puta ai te hae.

⁴ Nā, i reira anō te korōria o te Atua o Iharaia, he pērā me te kitenga i kitea e ahau ki te mānia.

⁵ Kātahi ka mea ia ki ahau, "E te tama a te tangata, tēnā rā, anga atu ōu kanohi rā te ara ki te raki." Heoi, ka anga ōku kanohi rā te ara ki te raki, nanā, i te taha ki te raki, i te kūwaha o te āta, ko tēnei whakapakoko o te hae i te tomokanga atu.

⁶ Ā, ka mea ia ki ahau, "E te tama a te tangata, ka kite rānei koe i tā rātou e mea nei? Arā, i ngā mea whakarihariha nui e mahia nei e te whare o Iharaia ki konei, e matara ai ahau i tōku wāhi tapu? Otiia, tērā koe e kite anō i ētahi atu mea whakarihariha nunui."

⁷ Nā, ka kawea ahau e ia ki te kūwaha o te marae; ā, nō tāku tirohanga atu, nanā, ko tētahi puta i te taiepa.

⁸ Kātahi ia ka mea ki ahau, "E te tama a te tangata, tēnā, keria te taiepa." Ā, i tāku keringa i te taiepa, nā, ko tētahi kūwaha.

⁹ Ā, ka mea tērā ki ahau, "Haere ki roto, kia kite ai koe i ngā mea whakarihariha, i ngā mea kino e mahia nei e rātou ki konei."

¹⁰ Heoi, haere ana ahau ki roto, ā, ka kite; nā, ko ngā āhua katoa o ngā mea ngōkingōki, o ngā kararehe whakarihariha, me ngā whakapakoko katoa o te whare o Iharaia, he mea tuhituhi ki te taha o te whare ā taka noa, taka noa.

¹¹ Ā, i ō rātou aroaro e tū ana e whitu tekau ngā tāngata, nō ngā kaumātua o te whare o Iharaia, ā, i waenganui o rātou e tū ana ko Iaatania tama a Hapana, he tahu whakakakara i te ringa o tēnei, o tēnei; ā, i kake whakarunga te kakara o te kapua o te whakakakara.

¹² Kātahi ia ka mea ki ahau, "Kua kite rānei koe, e te tama a te tangata, i tā ngā kaumātua o te whare o Iharaia e mea nei i te pōuri, ia tangata, ia tangata, i ōna whare whakaahua? E kī ana hoki rātou, 'E kore a Ihowā e kite i a tātou; kua mahue te whenua i a Ihowā.' "

¹³ I mea mai anō ia ki ahau, "Tērā koe e kite anō i ētahi atu mea whakarihariha nunui e mahia ana e rātou."

¹⁴ Kātahi ahau ka kawea e ia ki te kūwaha o te kēti o te whare o Ihowā, e anga ana whaka te raki; nā, ko ngā wāhine e noho ana i reira, e tangi ana ki a Tāmutu.

¹⁵ Kātahi ia ka mea ki ahau, "Ka kite rānei koe i tēnei, e te tama a te tangata? Tērā koe e kite anō i ētahi mea whakarihariha nunui atu i ēnei."

¹⁶ Nā, ka kawea ahau e ia ki tō roto marae o te whare o Ihowā; nanā, i te kūwaha o te temepara o Ihowā, i te takiwā o te whakamahau, o te āta, ko ētahi tāngata, ki te whakaaro iho e rua tekau mā rima, ko ō rātou tuarā e anga ana ki te temepara o Ihowā, ko ō rātou mata ki te rāwhiti; e koropiko ana rātou ki te rā whaka te rāwhiti.

¹⁷ Kātahi ka mea ia ki ahau, "Ka kite rānei koe i tēnei, e te tama a te tangata? He mea māmā noa ake ianei tēnei ki te whare o Hūrā kia mahia e rātou ngā mea whakarihariha e mahia nei e rātou ki konei? Nā rātou hoki i kapi ai te whenua i te tutū, ā, hoki mai ana

rātou ki te whakapātāritari i ahau. Nanā, kei te whakapā anō rātou i te manga ki tō rātou ihu.

¹⁸ Nā, ka mahi anō ahau i runga i te weriweri; e kore tōku kanohi e manawapā, e kore anō ahau e tohu; ahakoa nui tō rātou reo e karanga ai ki ōku taringa, e kore ahau e rongō ki a rātou."

9

Te Tāurekenga o ngā Kaikoropiko Whakapakoko

¹ I karanga anō ia ki ōku taringa, he nui te reo, i mea, "Kia whakatata mai ngā kaitirotiro o te pā, me tāna patu whakangaro i te ringa o tēnei, o tēnei."

² Nā, tokoono ngā tāngata e haere mai ana i te ara o tō runga kūwaha e anga ana ki te raki, me tāna patu whakamate anō i te ringa o tēnei, o tēnei. Ko tētahi tangata anō i roto i a rātou he rīnena tōna kākahu, he pounamu anō nā te kaituhituhi i tōna taha. Nā, tomo ana rātou, tū ana i te taha o te āta parāhi.

³ Nā, kua kake atu te korōria o te Atua o Iharaira i te kerupa, ko tōna taunga nei tērā, ki te paepae o te whare. Nā, ka karanga tērā ki te tangata, he rīnena nei tōna kākahu, ki tērā kei tōna taha nei te pounamu a te kaituhituhi;

⁴ ā, ka mea a Ihowā ki a ia, "E tika nā waenganui i te pā, nā waenga i Hiruhārama, ka whakapiri i tētahi tohu ki ngā rae o ngā tāngata e auē ana, e tangi ana, mō ngā mea whakariharia katoa e mahia ana i waenganui o konei."

⁵ I mea anō ia ki ērā atu, me te whakarongo anō ahau, "E tika koutou nā waenganui o te pā i muri i a ia patu ai. Kaua ō koutou kanohi e manawapā, kaua e tohu.

⁶ Patua kia ngaro te kaumātua, te taitama, te kōtiro, me ngā kōhungahunga, me ngā wāhine; kaua ia e tata ki tētahi tangata i a ia nei te tohu; me tīmata ki tōku wāhi tapu." Nā, kua tīmata rātou ki ngā kaumātua i te aronga o te whare.

⁷ I mea anō ia ki a rātou, "Whakapokea te whare, whakakīia ngā marae ki te tūpāpaku. Haere koutou!" Heoi, haere ana rātou, nā, kei te patu i roto i te pā.

⁸ Nā, i a rātou e patu ana, ā, ka mahue ahau, ka tāpapa ahau, ka karanga, ka mea, "Auē, e te Ariki, e Ihowā! Ka ngaro ianei i a koe ngā mōrehu katoa o Iharaira, i te mea ka ringihia nei e koe tōu weriweri ki runga ki Hiruhārama?"

⁹ Anō rā ko ia ki ahau, "He nui rawa te hē o te whare o Iharaira rāua ko Hūrā, kua ki hoki te whenua i te toto, kua ki anō te pā i te whakariroinga o te whakawā. E mea ana hoki rātou, 'Kua mahue te whenua i a Ihowā, e kore a Ihowā e kite.'

¹⁰ Nā, ko ahau nei hoki, e kore tōku kanohi e manawapā, e kore ahau e tohu; ka hoatu e ahau te utu o tō rātou ara ki runga ki tō rātou mähunga."

¹¹ Nā, ko te tangata i te kākahu rīnena, tērā kei tōna taha rā te pounamu mangumangu, kōrerotia ana e ia taua mea, i ki ia, "Kua oti i ahau tāu i whakahau rā ki ahau."

10

Ka Wehe atu i Hiruhārama te Korōria o te Atua

¹ Kātahi ahau ka titiro atu, nanā, i te kikorangi, i runga ake i te mähunga o ngā kerupima, ka kitea i runga i a rātou me te mea he kōhatu hapaira, rite tonu ki te āhua o te torōna ki te titiro.

² Nā, ka kōrero ia ki te tangata i te kākahu rīnena, i mea ia, "Tomo atu ki waenganui o ngā wīra e hurihuri nā, arā ki raro i te kerupa, whakakīia ōu ringa e rua ki ngā waro ahi i waenganui i ngā kerupima, ka rui ki runga ki te pā." Nā, haere ana ia me te titiro anō ahau.

³ Nā, i tū ngā kerupima ki te taha ki matau o te whare, i te tomonga o taua tangata; ki tonu hoki tō roto marae i te kapua.

⁴ Kātahi ka kake te korōria o Ihowā te kerupa, ā, ka tū i runga ake i te paepae o te whare; ki tonu iho te whare i te kapua, ki tonu hoki te marae i te kānapatanga o tō Ihowā korōria.

⁵ Nā, ko te haruru o ngā parirau, o ngā kerupima, i rangona ki te marae rā anō o waho, me te mea ko te reo o te Atua Kaha Rawa ina kōrero.

⁶ Nā, i tāna whakahaunga i te tangata i te kākahu rīnena, i tāna meatanga, "Tikina he ahi i waenganui o ngā wīra hurihuri, i waenganui o ngā kerupima," kātahi tērā ka haere ki roto, ka tū ki te taha o tētahi wīra.

⁷ Nā, ka totoro te ringa o te kerupa i waenganui o ngā kerupima ki te ahi i waenganui o ngā kerupima, hāpainga ana e ia i reira, hoatu ana ki ngā ringa o tērā i te kākahu rīnena. Nā, tangohia ana e tērā, ā, puta atu ana.

⁸ I kitea anō te āhua o te ringa tangata i ngā kerupima i raro i ō rātou parirau.

⁹ Ā, i kite ahau, nā, e whā ngā wīra i te taha o ngā kerupima, kotahi te wīra i te taha o te kerupa kotahi, ko tētahi wīra i te taha o tētahi atu kerupa. Nā, ko te āhua o ngā wīra koia anō kei te kara o te kōhatu perira.

¹⁰ Nā, ki te tirohia atu aua mea, kotahi anō te āhua o rātou e whā, me te mea kotahi te wīra i roto i te wīra.

¹¹ I tō rātou haerenga i haere i ō rātou taha e whā; kīhai i tahuri i a rātou i haere rā, engari, ko te wāhi i anga atu ai te mātenga, whai tonu atu rātou ki reira; kīhai i tahuri i a rātou i haere rā.

¹² Nā, ko tō rātou tinana katoa, ko ō rātou tuarā, ko ō rātou ringa, ko ō rātou parirau, ā, ko ngā wīra hoki, kapi tonu i te kanohi ā taka noa, arā ngā wīra i ā rātou tokowhā.

¹³ Nā, ko ngā wīra rā, i karangatia i ahau anō e whakarongo ana, ko “ngā wīra hurihuri.”

¹⁴ Nā, e whā ngā mata o tētahi, o tētahi: ko te mata tuatahi he mata kerupa, ko te mata tuarua he mata tangata, ko te tuatoru he mata raiona, ko te tuawhā he mata ēkara.

¹⁵ Nā, ka maiangi ngā kerupima ki runga. Ko te mea ora tēnei i kitea e ahau ki te awa, ki Kepara.

¹⁶ Nā, i te haerenga o ngā kerupima, i haere anō ngā wīra i tō rātou taha, ā, ka ara ake ngā parirau o ngā kerupima, he mea kia maiangi ake ai i te whenua, kīhai aua wīra i tahuri kē i tō rātou taha.

¹⁷ Ka tū ērā, ka tū ēnei; ka maiangi ērā ki runga, ka maiangi anō ēnei ki runga; nō te mea i roto i a rātou te wairua o te mea ora.

¹⁸ Nā, kua riro atu te korōria o Ihowā i runga i te paepae o te whare, tau ana ki runga ki ngā kerupima.

¹⁹ Nā, ka ara ngā parirau o ngā kerupima, maiangi ana i te whenua, i ahau e titiro atu ana i tō rātou haerenga atu, me ngā wīra anō i tō rātou taha. Ā, tū ana rātou i te kūwaha o te kēti ki te rāwhiti o te whare o Ihowā; ā, i runga i a rātou te korōria o te Atua o Ihairaira, i te taha ki runga.

²⁰ Ko te mea ora tēnei i kitea e ahau i raro i te Atua o Ihairaira, i te awa, i Kepara; i mōhio anō ahau he kerupima ērā.

²¹ E whā ngā mata o tēnei, o tēnei, e whā anō ngā parirau o tēnei, o tēnei; i raro anō i ō rātou parirau ko te āhua o te ringa tangata.

²² Nā, ko te āhua o ō rātou mata ko aua mata i kitea rā e ahau ki te awa, ki Kepara, ō rātou āhua me rātou anō; i tika tonu atu rātou tētahi, tētahi.

11

He Whakawātanga i ngā Kaiwhakatakoto Whakaaro Kīno

¹ I hāpainga ake anō ahau e te wairua, ā, kawea ana e ia ki te kēti ki te rāwhiti o te whare o Ihowā, ki tērā e anga rā ki te rāwhiti. Nā, i te kūwaha o te kēti e rua tekau mā rima ngā tāngata; ā, i kite ahau i roto i a rātou i a Iaatania tama a Āturu rāua ko Peratia tama a Penaia, he rangatira nō te iwi.

² Nā, ka mea ia ki ahau, “E te tama a te tangata, ko ngā tāngata ēnei e whakaaro ana i te kīno, e whakatakoto ana i te tikanga hē i roto i tēnei pā.

³ E kī ana, ‘Kāhore anō i tata te wā e hanga whare ai. Ko tēnei pā te kōhua, ko tātou te kikokiko.’

⁴ Mō reira poropititia te hē mō rātou; poropititia, e te tama a te tangata.”

⁵ Nā, ka tau te Wairua o Ihowā ki ahau, ā, ka mea ki ahau, kī atu: “Ko te kupu tēnei a Ihowā: Ko tā koutou kōrero tēnei, e te whare o Ihairaira. Nā, ko ngā mea e puta ake ana i ō koutou wairua, mōhio tonu ahau.

⁶ Kua whakatokomahatia e koutou ā koutou tūpāpaku ki tēnei pā, kua whakakīia anō e koutou ōna huarahi ki te tūpāpaku.

⁷ “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ko ā koutou tūpāpaku kua hinga nei i a koutou ki waenganui o tēnei pā, ko rātou te kikokiko, ko tēnei pā te kōhua. Ko koutou ia ka whakaputaina atu i waenganui o konei.

⁸ I wehi koutou i te hoari; ka kawea mai anō e ahau te hoari ki a koutou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

⁹ Ka whakaputaina atu anō koutou e ahau i waenganui o konei, ka hoatu ki te ringa o te tangata kē, ka mahia anō e ahau he whakawā i waenganui i a koutou.

¹⁰ Ka hinga koutou i te hoari; ka whakawākia koutou e ahau ki te rohe o Ihairaira, ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

¹¹ E kore tēnei pā e waiho hei kōhua mō koutou, e kore anō hoki koutou e waiho hei kikokiko mō roto; ka whakawākia koutou e ahau ki te rohe o Ihairaira.

¹² Ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau; kīhai hoki koutou i haere i runga i āku tikanga, ā, kīhai i mahia e koutou āku whakaritenga, engari i rite tonu ā koutou mahi ki ngā ritenga a ngā iwi i tētahi taha, i tētahi taha o koutou."

¹³ Nā, i ahau e poropiti ana, ka mate a Peratia tama a Penaia. Kātahi ahau ka tāpapa ki raro, he nui tōku reo ki te karanga, i mea ahau, "Auē, e te Ariki, e Ihowā! Ka poto rawa rānei i a koe ngā mōrehu o Iharaia?"

Ka Whakahokia e Ihowā a Iharaia

¹⁴ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia,

¹⁵ "E te tama a te tangata, ko ōu tuākana, ko ōu tēina, ko ōu whanaunga, ko te whare katoa anō o Iharaia, rūpeke, rūpeke, ko rātou ēnei, kua kī mai nei ngā tāngata o Hiruhārama ki a rātou, 'Kia matara atu i a Ihowā; kua hōmai tēnei whenua ki a mātou hei kāinga tupu.'

¹⁶ "Mō reira me kī atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ahakoa i makā atu rātou e ahau ki tawhiti, ki roto ki ngā iwi, ahakoa i whakamararatia rātou e ahau ki ngā whenua, ka ai anō ia ahau hei wāhi tapu mō rātou i ngā whenua e tae ai rātou mō te wā nohinohi nei.

¹⁷ "Mō reira me kī atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka kohikohia koutou e ahau i roto i ngā iwi, ka huihuia anō i ngā whenua i whakamararatia ai koutou, ka hoatu anō e ahau te oneone o Iharaia ki a koutou.

¹⁸ "Ka tae anō rātou ki reira, ka whakakāhoretia anō e rātou ngā mea whakarihariha katoa o reira, me ngā mea anuanu o reira.

¹⁹ Ka hoatu anō e ahau he ngākau kotahi ki a rātou, ka hoatu anō he wairua hou ki a koutou; ka tangohia anō e ahau te ngākau kōhatu i ō rātou kikokiko, ā, ka hoatu he ngākau kikokiko ki a rātou.

²⁰ Kia haere ai rātou i runga i āku tikanga, kia puritia ai āku whakaritenga, mahia iho; ā, waiho tonu iho rātou hei iwi māku, ko ahau anō hei Atua mō rātou.

²¹ Ko te hunga ia kei te whai nei ō rātou ngākau i te ngākau o ā rātou mea whakarihariha, o ā rātou mea anuanu, ka utua e ahau ō rātou ara ki runga ki ō rātou māhunga, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

²² Kātahi ka ara ngā parirau o ngā kerupima, ā, ko ngā wīra i tō rātou taha; i runga anō hoki te korōria o te Atua o Iharaia i a rātou, i te taha ki runga.

²³ Nā, ka kake te korōria o Ihowā i roto i te pā, tū rawa ki runga ki te maunga ki te taha ki te rāwhiti o te pā.

²⁴ Muri iho ka hāpainga ahau e te Wairua, he mea i roto i te whakakitenga, nā te Wairua o te Atua, ki Karari, ki ngā whakarau.

Heoi, ka kake atu i ahau te kitenga i kitea e ahau.

²⁵ Nā, kōrerotia ana e ahau ki ngā whakarau ngā mea katoa i whakakitea ki ahau e Ihowā.

12

Te Herehere o Hūrā i Whakaaturia

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E te tama a te tangata, kei te noho koe i waenganui i te whare whakakeke. He kanohi nei ō rātou hei titiro, heoi kāhore e titiro, he taringa ō rātou e rongo ai, heoi kāhore e rongo; nō te mea he whare whakakeke rātou.

³ "Mō reira whakapaingia ētahi mea māu, e te tama a te tangata, mō te heke, ka heke i te awatea i tā rātou tirohanga; me heke atu i tōu wāhi ki tētahi atu wāhi i tā rātou tirohanga. Tērā pea rātou e mahara iho, ahakoa he whare whakakeke rātou.

⁴ Whakaputaina mai anō āu mea ki waho i te awatea i tā rātou tirohanga, kia rite ki ngā mea a te heke. Me haere atu koe i te ahiahi i tā rātou tirohanga, kia rite ki te haerenga o te heke.

⁵ Pokaia e koe te taiepa i tā rātou tirohanga, ā, maua atu tāu kawenga mā reira.

⁶ I a rātou e titiro ana, amohia e koe i runga i tōu pokohiwi, me mau atu i te pōuri; ko tōu mata hipoki rawa, kei kite koe i te whenua. Nō te mea kua whakatūria koe e ahau hei tohu ki te whare o Iharaia."

⁷ Nā, mahia ana e ahau ngā mea i whakahaua mai ai ahau; whakaputaina ana e ahau āku mea i te awatea, ngā mea a te heke, ā, i te ahiahi ka pokaia e ahau te taiepa he mea, mea nā tōku ringa; i whakaputaina e ahau i te pōuri, amohia ana e ahau i runga i tōku pokohiwi i tā rātou tirohanga.

⁸ Nā, i te ata ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

⁹ "E te tama a te tangata, kīhai ianei te whare o Iharaia, te whare whakakeke, i mea ki a koe, 'E aha ana koe?'"

¹⁰ "Kī atu ki a rātou, 'Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Mō te rangatira i Hiruhārama tēnei pikaunga, mō te whare katoa o Ihairaira e noho nei rātou i reira.'

¹¹ Kī atu, 'Hei tohu ahau ki a koutou.' Ka pēnei i tāku i mea nei, ka pērātia anō ki a rātou; ka heke atu rātou, ka riro i te whakaraui.

¹² "Ko te rangatira i roto i a rātou ka amo te pokohiwi i te pōuri, ka haere atu. Ka pokaia te taiepa hei whakaputanga atu; ko tōna mata hīpoki rawa, nō te mea e kore ia e kite i te whenua ki ōna kanohi.

¹³ Ka taupokina anō ia e ahau ki tāku kupenga, ka mau i tāku rore; ka kawea anō ia e ahau ki Papurōna, ki te whenua o ngā Karari; otiia e kore ia e kite i reira, ahakoa ka mate ia ki reira.

¹⁴ Ā, ka tītāritaria atu e ahau ki ngā hau katoa te hunga katoa i tētahi taha ōna, i tētahi taha, hei āwhina i a ia, rātou ko ōna rōpū katoa; ka maunu anō i ahau te hoari hei whai i a rātou.

¹⁵ "Ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau ina whakamararatia rātou e ahau ki roto ki ngā tauwiwi, ina tītāritaria ki ngā whenua.

¹⁶ Ka whakatoea anō ia ētahi o rātou e ahau, he hunga torutoru, i te hoari, i te hemokai, i te mate urutā; kia kōrero ai rātou i ā rātou mea whakarihariha katoa i roto i ngā iwi ka haere atu nei rātou ki reira, ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau."

Kāhore e Tārewa te Whakawātanga

¹⁷ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁸ "E te tama a te tangata, e wiri koe ina kai i tāu taro, inumia hoki tōu wai i runga i te ohoooho, i te mānukanuka.

¹⁹ Kī atu hoki ki te iwi o te whenua: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā mō ngā tāngata o Hiruhārama, mō te oneone o Ihairaira: Ka kainga e rātou tā rātou taro i runga i te mānukanuka, ka inumia hoki tō rātou wai i runga i te mīharo, he mea kia takoto kau ai tōna whenua i ōna mea maha, mō te tutū o ngā tāngata katoa e noho ana i reira.

²⁰ Nā, ko ngā pā e nohoia ana, ka waiho hei koraha, ka ururuatia anō te whenua; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau."

²¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

²² "E te tama a te tangata, he aha tēnā whakatau ki a koutou i te whenua o Ihairaira, e mea nā, 'Ka roa nei ngā rā, kua kore anō he kitenga'?"

²³ Mō reira kī atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka mutu i ahau tēnei whakatau ki a koutou, e kore anō e whakataukitia e rātou ā muri ake nei i roto i a Ihairaira. Mea atu ia ki a rātou, 'Ka tata ngā rā, me te meatanga anō o ngā kitenga katoa.'

²⁴ Nō te mea i muri nei kāhore he kitenga teka, kāhore he poropititanga tinihanga i roto i te whare o Ihairaira.

²⁵ Ko Ihowā hoki ahau; ka kōrero ahau, ā, ko te kupu e kōrerotia e ahau, ka oti; e kore e kūmea kia roa i muri nei. Nō te mea i ō koutou rā nei, e te whare whakakeke, ka kōrerotia e ahau, ka mahia anō te kupu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

²⁶ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

²⁷ "E te tama a te tangata, nanā, e kī ana te whare o Ihairaira, 'Mō ngā rā maha te kitenga e kitea nei e ia, ko ngā wā i tawhiti rawa tāna e poropiti nei.'

²⁸ "Mō reira kī atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: E kore tētahi o āku kupu e kūmea kia roa ā muri nei; engari, ko te kupu e kōrerotia e ahau ka oti, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

13

Ka Whakahētia ngā Poropiti Tekā

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E te tama a te tangata, poropititia he hē mō ngā poropiti o Ihairaira e poropiti nei, mea atu hoki ki te hunga nō ō rātou ngākau tā rātou e poropiti nei: 'Whakarongo ki te kupu a Ihowā!'

³ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Auē te mate mō ngā poropiti wairangi, e whai nei i ō rātou wairua ake, ā, kīhai i kite i tētahi mea!

⁴ I rite tonu ōu poropiti, e Ihairaira, ki ngā pokiha i ngā wāhi koraha.

⁵ Kīhai koutou i haere ki ngā wāhi pakaru, kīhai anō i hangā i te taiepa mō te whare o Ihairaira, hei tūranga i te tātauranga i te rā o Ihowā.

⁶ He kitenga teka, he tūāhu horihori tā rātou e kī rā, "E ai tā Ihowā," ehara rātou i a Ihowā i unga; ā, kua meinga e rātou te tangata kia tūmanako, tērā e mana te kupu.

⁷ He teka ianei he kitenga teka tā koutou kitenga, he horihori te tūāhu i kōrero ai koutou, i ki ai, "E kī ana a Ihowā," ā, kīhai nei ahau i kōrero?"

8 “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Kua kōrero nā koutou i te teka, kua kite i te horihori, mō reira he hoariri tēnei ahau mō koutou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

9 Ka pā anō tōku ringa ki ngā poropiti he horihori nei tā rātou kitenga, ki ngā tohunga tūāhu teka. E kore rātou e noho ki te rūnanga o tāku iwi, e kore e tuhituhia ki te tuhituhinga o te whare o Ihairaira, e kore anō e tae ki te whenua o Ihairaira; ā, ka mōhio koutou ko te Ariki ahau, ko Ihowā.

10 “Mō rātou, āe rā, mō rātou i whakapōhēhē i tāku iwi, i mea, “Ka mau te rongo,” i te mea kāhore he maunga rongo; nā, ko tētahi kei te hanga i te pakitara, ā, ko rātou hei pani ki te paru kihai i kōnatunatua.

11 Mea atu ki ngā kaipani o te paru kihai i kōnatunatua, tērā e hinga; ka puta te ua, he waipuke; ka taka iho anō koutou, e ngā nganga o te whatu; ka wāhia anō hoki e te hau, e te paroro.

12 Nanā, ka hinga te pakitara, kāhore rānei he ki ki a koutou, “Kei hea te paninga i pania rā e koutou?”

13 “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Inā, ka wāhia e ahau ki te hau, ki te paroro, i tōku weriweri; ka puta anō te ua, te waipuke, i tōku riri, me ngā nganga anō o te whatu i tōku weriweri, hei whakapoto rawa.

14 Ka pakaru pērā i ahau te pakitara i pania rā e koutou ki te paru kihai i kōnatunatua, pā tonu iho ki te whenua, ka whakakitea anō ōna tūranga. Ā, ka hinga, ka poto anō koutou ki waenganui o taua pakitara; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

15 Ka whakapaua perātia e ahau tōku weriweri ki te pakitara, ki te hunga anō nāna i pani ki te paru kihai i kōnatunatua; ka mea hoki ahau ki a koutou, “Kua kore te pakitara, kua kore anō te hunga nāna i pani –

16 arā ngā poropiti o Ihairaira mō Hiruhārama nei tā rātou e poropiti ai, e kite nei i te kitenga mōna, i te rongo mau, i te mea kāhore he rongo mau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

17 “Nā, ko koe, e te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki ngā tamāhine a tōu iwi e poropiti nei, he mea nō ō rātou ngākau ake; poropititia anō he hē mō rātou,

18 mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Auē te mate mō ngā wāhine e tuitui urunga ana ki ngā tuke katoa; e hanga ārai ana mō ngā mähunga o te roa, o te poto, hei whai wairua! Ka whai rānei koutou i ngā wairua o tāku iwi? Ka whakaora rānei i ētahi he wairua mā koutou?

19 Kua whakapokea ahau e koutou i waenga i tāku iwi hei utu mō ngā kutanga pārei, mō ngā kongakonga taro, hei whakamate i ngā wairua e kore e tika kia whakamatea, hei whakaora i ngā wairua e kore e tika kia ora, i a koutou ka kōrero teka nā ki tāku iwi e whakarongo nei ki ā koutou kōrero teka.

20 “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, e hē ana ahau ki ō koutou urunga i whāia ai ngā wairua e koutou i reira, i meinga ai kia rere, ka haea atu anō e ahau i ō koutou ringa. Ka tukua anō e ahau ngā wairua kia haere, ā koutou wairua e whai nā, e mea nā kia rere.

21 Ka haea atu anō e ahau ō koutou ārai, ka whakaorangia hoki tāku iwi i roto i ō koutou ringa; e kore anō e waiho i ō koutou ringa hei whāinga atu; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

22 Nō te mea kua whakapōuritia e koutou ki te kupu teka te ngākau o te tangata tika, kihai nei i whakapōuritia e ahau; ā, whakaungia ana ngā ringa o te tangata kino, i kore ai e tahuri mai i tōna ara kino, kia ora ai.

23 Mō reira e kore koutou e kite i te horihori ā muri ake nei, i ngā tikanga rānei ki ngā tūāhu; ā, ka whakaorangia hoki e ahau tāku iwi i roto i ō koutou ringa; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.”

14

Ka Whakatikaina te Whakawātanga a Ihowā

1 Kātahi ka haere mai ētahi o ngā kaumātua o Ihairaira ki ahau, noho ana i tōku aroaro.

2 Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea ia:

3 “E te tama a te tangata, kua oti i ēnei tātanga ā rātou whakapakoko te whakaara ki ō rātou ngākau, kua waiho e rātou te tūtukitanga waewae, tō rātou hē, ki mua i ō rātou mata; kia rapua koia e rātou he tikanga i ahau?”

4 Mō reira kōrero ki a rātou, mea atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ko te tangata o te whare o Ihairaira e whakaara ana i āna whakapakoko ki tōna ngākau, e whakatakoto ana i te tūtukitanga waewae, i tōna hē, ki mua i tōna mata, ā, e haere mai ana ki te poropiti; ko tāku, ko tā Ihowā, e whakahoki ai ki taua tangata i haere mai rā, ka rite ki te maha o āna whakapakoko.

⁵ Kia hopukia ai te whare o Ihairaira i roto i ō rātou ngākau; kua tangata kē hoki rātou katoa ki ahau, nā ā rātou whakapakoko hoki.

⁶ “Mō reira mea atu ki te whare o Ihairaira: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ripenetā, tahuri mai i ā koutou whakapakoko; tahuri mai anō ō koutou mata i ā koutou mea whakarihariha katoa.

⁷ “Ā, ko te tangata o te whare o Ihairaira, ko te tautangata anō e noho ana i roto i a Ihairaira, e whakatangata kē ana ki ahau, e whakaara ana i āna whakapakoko ki tōna ngākau, e whakatakoto ana i te tūtukitanga waewae, i tōna hē, ki mua i tōna mata, ā, e haere mai ana ki te poropiti ki te rapu i tāku tikanga i a ia; māku ake anō, mā Ihowā, e whakahoki kupu ki a ia.

⁸ Ka ū atu hoki tōku mata ki taua tangata, ka meinga ia e ahau he mīharotanga hei tohu, hei whakatauki, ka hātepea atu anō ia e ahau i roto i tāku iwi; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

⁹ “Nā, ki te hē te poropiti i tāna kōrerotanga i tētahi kupu, nāku, nā Ihowā, taua poropiti i hē ai, ka pā tōku ringa ki a ia, ā, ka ngaro ia i ahau i roto i tāku iwi, i a Ihairaira.

¹⁰ Ka waha anō e rātou tō rātou hē – ko te hē o te poropiti ka rite ki te hē o te tangata e rapu tikanga ana i a ia –

¹¹ he mea kia kore ai te whare o Ihairaira e kotiti atu i te whai i ahau ā muri ake nei, kei poke anō rātou ā muri ake nei i ō rātou pokanga kētanga katoa. Engari, kia waiho ai rātou hei iwi māku, ko ahau hoki hei Atua mō rātou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

¹² I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹³ “E te tama a te tangata, ki te hara te whenua ki ahau, ki te nui rawa te hē, ā, ka totoro tōku ringa ki reira, ā, ka whati i ahau tōna tokotoko, te taro; ka ungā anō e ahau te hemokai ki reira, ka hātepea anō e ahau te tangata me te kararehe o reira.

¹⁴ Ahakoa ko ēnei tātanga tokotoru, ko Noa, ko Raniera, ko Hopa, i reira, ko ō rātou wairua ake e ora i a rātou i tō rātou tika, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁵ “Ki te meinga e ahau he kīrehe kino kia tika nā waenganui i te whenua, ā, ka kore i a rātou, ka whakamōtūtia, ā, kāhore he tangata e haere ana i reira i te wehi o ngā kīrehe;

¹⁶ ahakoa ko ēnei tātanga tokotoru i reira, e ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, e kore e ora ngā tama, ngā tamāhine, i a rātou. Ko rātou anake e ora, ka whakamōtūtia ia te whenua.

¹⁷ “Ki te kawea atu rānei e ahau te hoari ki runga ki taua whenua, ā, ka mea, ‘E tika, e te hoari, nā waenganui i te whenua,’ ā, ka hātepea atu e ahau te tangata me te kararehe o reira;

¹⁸ ahakoa ko ēnei tātanga tokotoru i reira, e ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, e kore e ora ngā tama, ngā tamāhine i a rātou. Ko rātou anake e ora.

¹⁹ “Ki te tukua rānei e ahau te mate urutā ki taua whenua, ā, ka ringihia e ahau tōku weriweri ki runga ki taua wāhi, he mea toto, kia hātepea atu ai te tangata me te kararehe o reira;

²⁰ ahakoa ko Noa, ko Raniera, ko Hopa, i reira, e ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, e kore te tama, te tamāhine rānei e ora i a rātou; ko rātou anake e ora i tō rātou tika.

²¹ “Nō te mea ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Tērā noa ake ina tukua e ahau āku whakawā kino e whā, te hoari, te hemokai, te kīrehe kino, te mate urutā ki Hiruhārama, hei hātepe atu i te tangata, i te kararehe o reira.

²² Otiia, nanā, ka toe ētahi mōrehu ki reira, ā, ka whakaputaina he tama, he tamāhine. Nanā, ka puta rātou ki a koutou, ā, ka kite koutou i tō rātou ara, i ā rātou mahi; ka whai whakamārietanga anō koutou mō te kino i kawea e ahau ki Hiruhārama, arā mō ngā mea katoa i kawea e ahau ki taua wāhi.

²³ Ka whai whakamārietanga anō koutou i a rātou, ina kite koutou i tō rātou ara, i ā rātou mahi; ā, ka mōhio koutou, nā, ko tāku mahinga i ngā mea katoa i mahia e ahau ki reira, ehara i te mea kore take, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

15

Te Manga Wāina Koretake

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, he aha te nuinga ake o te wāina i ngā rākau katoa – o te manga wāina i roto i ngā rākau o te ngahere?

³ E tangohia mai rānei tētahi wāhi o reira, hei mahinga i tētahi mahi? E tangohia rānei tētahi titi i reira hei whakairi mō tētahi mea?

⁴ Nanā, e makā ana ki te ahi hei wahie; pau ake i te ahi ōna pito e rua, wera iho a waenganui; he pai rānei mō tētahi mahi?

⁵ Nanā, i tōna toitūtanga, kīhai i pai mō tētahi mahi; kātahi ka hē rawa mō tētahi mahi ā muri ake nei, i te mea ka kāia nei e te ahi, ā, ka wera?

⁶ “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka rite ki taua rākau, ki te wāina i roto i ngā rākau o te ngahere, i tukua rā e ahau ki te ahi hei wahie, ka pērā tāku tukunga atu i ngā tāngata o Hiruhārama.

⁷ Ka ū atu anō tōku mata hei hē mō rātou. Ka puta mai rātou i te ahi, otiia mā te ahi anō rātou e kai; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau, ina ū atu tōku mata ki te hē mō rātou.

⁸ Ka meinga anō e ahau te whenua hei ururua mō te hē i hē ai rātou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

16

Te Wahine Pūremu a Ihowā

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, meinga a Hiruhārama kia mōhio ki āna mea whakarihariha,

³ mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā, ki Hiruhārama: Ko tōu take, ko tōu wāhi i whānau ai koe, ko te whenua o te Kanaani; ko te Amori tōu pāpā, ā, ko tōu whaea he Hiti.

⁴ Nā, ko tōu whānautanga, i te rā i whānau ai koe, kīhai tōu uho i tapahia, kīhai anō koe i horoia ki te wai kia mā ai; kīhai rawa anō koe i meatia ki te tote, kīhai rawa i takaia.

⁵ Kīhai tētahi kanohi i aroha ki a koe, kīhai i meatia ki a koe tētahi o ēnei mea, he mahi tohu ki a koe. Heoi, he mea makā atu koe ki te mata o te pārae, he mea whakarihariha hoki tōu tinana i te rā i whānau ai koe.

⁶ “Nā, i tōku haerenga atu mā tōu taha, ā, ka kite ahau i a koe e oke ana i roto i ōu toto, ka mea atu ahau ki a koe, ahakoa kei roto koe i ōu toto, ‘E ora’; āe rā, i mea atu ahau ki a koe, ahakoa kei roto koe i ōu toto, ‘E ora.’

⁷ I meinga anō koe e ahau kia tini, kia rite ki ngā tupu o te māra; heoi kua tokomaha koe, kua nui, kua tae anō koe ki ngā whakapaipai ātaahua. Kua pupuku ōu ū, kua tupu ōu makawe; i mea hoki e noho tahanga ana koe, kāhore he kākahu.

⁸ “Nā, i tōku haerenga atu i tōu taha, ka kite ahau i a koe, nā, he wā nō te aroha te wā i a koe. Nā, hipokina iho e ahau te remu o tōku ki runga ki a koe, uhia ana koe e ahau, i a koe e noho tahanga ana: Āe rā, oati ana ahau ki a koe, uru ana tāua ki te kawenata, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, ā, riro mai ana koe i ahau.

⁹ Kātahi ka horoia koe e ahau ki te wai; āe rā, āta horoia atu ana e ahau ōu toto i a koe; ā, pania ana koe e ahau ki te hinu.

¹⁰ Ko tāku kākahu mōu he mea whakairo; ko āku hū mōu he hiako kekeno; ko tāku whītiki mōu he rīnena pai; hipokina ana koe e ahau ki te hiraka.

¹¹ He mea whakapaipai anō koe nāku ki te whakapaipai, whakanohoia ana e ahau he poroporo ki ōu ringa, he hei ki tōu kaki.

¹² I kuhua anō e ahau he mōwhiti ki tōu ihu, he whakakai ki ōu taringa, he karauna ātaahua ki tōu mähunga.

¹³ Heoi, kua oti koe te whakapaipai ki te kōura, ki te hiriwa; he rīnena pai anō hoki tōu kākahu, he hiraka, he mea whakairo hoki; i kai koe i te parāoa pai, i te honi, i te hinu; nui atu tōu ātaahua, kake ana koe hei kīngitanga.

¹⁴ Pakū ana tōu ingoa ki ngā iwi he ātaahua nōu; i tino pai rawa hoki. He hōnore hoki nōku i tukua atu e ahau ki a koe, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁵ “Otiia whakawhirinaki ana koe ki tōu ātaahua, kairau ana koe, he whakaaro hoki nōu ki tōu ingoa, ringihia ana e koe ōu kairautanga ki te tangata e haere atu ana i tōu taha; i a ia tēnā.

¹⁶ I tikina atu anō e koe ētahi o ōu kākahu, ā, mahia ana e koe āu wāhi tiketike, kōtingotingo rawa, hei kairautanga mōu. E kore he pēnā e puta ā mua, e kore anō e pēnā.

¹⁷ I tikina anō e koe āu mea whakapaipai, he kōura nāku, he hiriwa nāku, ko āku i hoatu rā ki a koe, ā, hangā ana e koe ētahi whakapakoko tāne māu, hei kairautanga mōu.

¹⁸ I tikina anō e koe ōu kākahu whakairo, hei hipoki mō rātou, hoatu ana e koe tāku hinu, me tāku whakakakara ki tō rātou aroaro.

¹⁹ Ko tāku kai hoki, i hoatu e ahau ki a koe, ko te parāoa pai, ko te hinu, ko te honi i whāngaia ai koe e ahau, hoatu ana anō tērā e koe ki tō rātou aroaro hei kakara reka, ā, koia anō tērā; e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

²⁰ “I tikina anō e koe āu tama me āu tamāhine, ā tāua whānau, patua iho e koe hei kai mā rātou. He iti ianei ōu kairautanga,

²¹ i patua ai e koe āku tamariki, i tukua atu ai rātou, i meatia rātou kia haere nā roto i te ahi ki a rātou?

²² Nā, i āu mea whakarihariha katoa, i ōu kairautanga, kīhai koe i mahara ki ngā rā o tōu tamāhinetanga, i a koe e noho tahanga ana, kāhore he kākahu, i a koe i oke rā i roto i ōu toto.

²³ “Nā, i muri i tōu hē katoa; auē te mate mōu, auē, te mate mōu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā,

²⁴ kei te hanga koe i te whare tairanga mōu, mahia ana e koe he wāhi tiketike mōu i ngā waharoa katoa.

²⁵ Kua hangā anō e koe tōu wāhi tiketike ki ngā ahunga katoa o ngā ara, meinga ana e koe tōu ātaahua kia whakariharihangia, whewhera tonu ōu waewae ki ngā tāngata e haere ana i tōu taha, whakamaha ana e koe tōu kairautanga.

²⁶ Kua kairau anō koe ki ngā Īhipiana, ki ōu hoa tata, he hunga kikokiko nui; whakamaha ana e koe tōu kairautanga, hei whakapātaritari i ahau.

²⁷ Nā reira, nanā, kua totoro atu tōku ringa ki runga ki a koe, kua whakaititia anō e ahau ngā kai i rite māu, ā, hoatu ana koe e ahau ki tā ōu hoariri i pai ai, ki ngā tamāhine a ngā Pirihiitini, e whakamā nei ki tōu ara pūremu.

²⁸ I kairau anō koe ki ngā Ahiriana, he kore hoki nōu e ngata; inā, kairau ana koe ki a rātou, otia kīhai koe i ngata.

²⁹ Kua whakamaha anō e koe ōu kairautanga ki te whenua o Kanaana a Karari atu ana; heoi kīhai anō i ngata i tēnei.

³⁰ “Anō te ngoikore o tōu ngākau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, i tāu mahinga i ēnei mea katoa, he mahi nā te wahine kairau, nā te mea taikaha;

³¹ i tāu hanganga i tōu whare tairanga ki te ahunga mai o ngā ara katoa, i tāu mahinga i tāu wāhi tiketike ki ngā waharoa katoa. Kīhai tāu i rite ki tā te wahine kairau, e whakahāwea ana hoki koe ki te utu!

³² He wahine moe hoa, i pūremu! E tuku mai ana i ngā tāngata kē ehara nei i te hoa nōna!

³³ E hoatu ana e rātou he mea ki ngā wāhine kairau katoa; ko koe ia e hoatu ana i ōu taonga ki te hunga katoa e hiahia ana ki a koe, ā, utua ana rātou e koe, he mea kia haere mai ai rātou ki a koe i ngā taha katoa ki ōu kairautanga.

³⁴ He rerekē hoki tāu i tā ētahi wāhine i ōu kairautanga, inā kāhore tētahi e aru ana i a koe, kairau ai. I te mea hoki ka hoatu e koe he utu, ā, kāhore he utu e hōmai ki a koe, nā, ka rerekē tāu.

³⁵ “Mō reira whakarongo, e te wahine kairau, ki te kupu a Ihowā:

³⁶ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā, Nā, kua ringihia atu nā tōu weriweri, kua kitea anō koe e noho tahanga ana i ōu kairautanga ki te hunga i hiahia ki a koe; ā, he mea ki āu whakapakoko whakarihariha katoa, ki te toto hoki o āu tamariki i hoatu nā e koe ki a rātou;

³⁷ mō reira, ka huihuia katoatia e ahau te hunga katoa i hiahia ki a koe āu i āhuareka ai, rātou ko te hunga katoa i aroha ai koe, ko te hunga katoa hoki i kino ai koe; inā, ka huihuia rātou e ahau ki a koe i tētahi taha, i tētahi taha ka whakakitea anō koe e ahau ki a rātou e noho tahanga ana, kia kite ai rātou i ōu wāhi katoa e takoto kau ana.

³⁸ Nā, ko tāku whakawā i a koe ka rite ki te whakawā o ngā wāhine kua takahi i te ture mārena, o ngā wāhine kua whakaheke toto; ā, ka hoatu e ahau ki a koe te toto o te weriweri, o te hae.

³⁹ Ka tukua anō koe e ahau ki tō rātou ringa, ā, ka whakahoroa e rātou tōu whare tairanga, ka wāhia āu wāhi tiketike; ka huia atu anō ōu kākahu, ka tangohia āu mea whakapaipai, ā, ka waiho koe kia noho tahanga ana, kāhore he kākahu.

⁴⁰ Ka kawea mai anō e rātou he rōpū hei whawhai ki a koe, ā, ka ākina koe ki te kōhātu, ka werohia ki ā rātou hoari, puta rawa.

⁴¹ Ka tahuna anō e rātou ōu whare ki te ahi, ka mahia anō he whakaritenga ki a koe i te tirohanga a ngā wāhine tokomaha; ā, ka meinga e ahau kia mutu ōu kairautanga, e kore anō he utu e hoatu e koe ā muri ake nei.

⁴² Heoi, ka ngata i konā tōku riri ki a koe, ka tahuri atu tōku hae i a koe, ā, ka āta noho ahau, e kore anō e riri ki a koe ā muri ake nei.

⁴³ “Nō te mea kīhai koe i mahara ki ngā rā o tōu taitamāhinetanga, heoi whakapōreareatia ana ahau e koe ki ēnei mea katoa; mō reira tēnei ahau te hoatu nei i tōu tikanga ki runga ki tōu mähunga, e ai tā te Ariki, tā Ihowā. E kore anō tēnei weriweri e honoa iho e koe ki āu mea whakarihariha katoa.

⁴⁴ “Nanā, ko te hunga katoa e kōrero ana i ngā whakatauki, ko tā rātou whakatauki tēnei mōu, e mea nei: ‘Kei te whaea tonu te rite o tāna tamāhine.’

⁴⁵ Ko koe te tamāhine a tōu whaea, e anuanu rā ki tāna tahu, ki āna tamariki hoki; ā, ko koe te teina o ōu tuākana, i whakarihariha nei ki ā rāua tahu, ki ā rāua tamariki hoki. He Hiti tō koutou whaea, he Amori tō koutou pāpā.

⁴⁶ Nā, ko Hamaria tōu tuākana, e noho nei i tōu taha mauī, rātou ko āna tamāhine; ā, ko tōu teina, e noho nā i tōu taha matau, ko Horoma rātou ko āna tamāhine.

⁴⁷ Heoi, kīhai koe i haere i runga i ō rāua ara, kīhai anō tōu mahi i rite ki ā rāua mea whakarihariha; engari, me te mea nei he mea iti rawa tērā, neke noa atu tōu tūtūā i tō rātou i ōu ara katoa.

⁴⁸ E ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, kīhai te mahi a tōu teina, a Horoma, rātou ko āna tamāhine i rite ki tōu mahi, ki tōu, ki tā āu tamāhine.

⁴⁹ "Nanā, ko te hē tēnei o tōu teina, o Horoma: he whakapehapeha i roto i a ia, i a rātou ko āna tamāhine, he takapū kī i te taro, he ngākau warea i te nui taonga; kīhai hoki ia i whakaū ake i ngā ringa o te ware, o te rawakore.

⁵⁰ Ā, i whakakake rātou, i mahi hoki i te mea whakarihariha ki tōku aroaro; nō reira i unuhia atu ai rātou e ahau, kei tāku i kite ai he pai.

⁵¹ Kīhai hoki o Hamaria i rite ki te hāwhe o ōu hara; engari i whakanuia atu e koe āu mea whakarihariha i a rātou, ka ai hoki āu mea whakarihariha katoa i mahia e koe hei whakatika mō tā tōu tuākana, mō tā tōu teina.

⁵² Nā, ko koe, whakawahā e koe tōu nā whakamā, nāu nā i whakatika tōu teina, tōu tuākana; nā ōu hara i hara ai koe, he nui atu nei te whakarihariha i o rāua, ka nui atu tō rāua tika i tōu. Āe rā, kia numinumi hoki koe, kia waha i tōu whakamā, kua whakatikaia nā hoki e koe tā tōu teina, tā tōu tuākana.

⁵³ "Nā, ka whakahokia rāua e ahau i te whakarau, a Horoma, me āna tamāhine i te whakarau, a Hamaria me āna tamāhine i te whakarau, ko ōu whakarau i te whakarau, i roto i a rātou.

⁵⁴ Kia mau ai ki a koe tōu whakamā, kia numinumi kau ai mō ngā mea katoa i mea ai koe, i a koe ka waiho nā hei whakamānawatanga mō rātou.

⁵⁵ Ka hoki tōu teina, a Horoma rātou ko āna tamāhine, ki tō rātou tū ō mua, ā, ka hoki a Hamaria rātou ko āna tamāhine ki tō rātou tū ō mua, ka hoki anō koutou ko āu tamāhine ki tō koutou tū ō mua.

⁵⁶ Kīhai nā hoki tōu teina, a Horoma, i rangona i roto i tōu māngai i te rā i tōu whakakake,

⁵⁷ i te mea kīanō tōu hē i hurahia, i te wā iara o te tāwāinga a ngā tamāhine a Hīria, a te hunga katoa i tētahi taha ōna, i tētahi taha, a ngā tamāhine a ngā Pirihitini e whakahāwea nā ki a koe i tētahi taha, i tētahi taha.

⁵⁸ Kua mau ki a koe tōu hē, me āu mea whakarihariha, e ai tā Ihowā."

He Kawenata Pūmau Tonu

⁵⁹ "Ko te kupu hoki tēnei a te Ariki a Ihowā: Ko tāku mahi ki a koe ka rite ki tōu mahi; kua whakahāwea nā hoki koe ki te oati, whakatakā ana e koe te kawenata.

⁶⁰ Otiia, ka mahara anō ahau ki tāku kawenata ki a koe i ngā rā o tōu taitamāhinetanga, ka pūmau anō i ahau he kawenata ki a koe ā ake ake.

⁶¹ Hei reira ka mahara koe ki ōu ara, ka whakamā, ina riro i a koe ōu tuākana, tōu teina; ā, ka hoatu rāua e ahau ki a koe hei tamāhine, otiia ehara i te mea nā tōu kawenata.

⁶² Ka pūmau anō i ahau tāku kawenata ki a koe, ā, ka mōhio koe ko Ihowā ahau;

⁶³ kia mahara ai, kia numinumi kau ai koe, kia kaua ai hoki e puaki tōu māngai i muri iho, mō tōu whakamā hoki; ina mārie ahau ki a koe, ki ngā mea katoa i mea ai koe," e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

17

Ngā Ēkara e rua me te Manga Wāina

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E te tama a te tangata, whakaaria atu he paki, kōrerotia atu he kupu whakarite ki te whare o Ihairara.

³ Mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: He ēkara nui, he nui ngā parirau, he roroa ngā hou, kapi tonu i te huruhuru, he mea kōtingotingo, i haere mai ia ki Repanōna, tangohia ana e ia te kāuru rawa o te hīta.

⁴ Katohia ana e ia te pito o ōna manga ngāwari, kawea ana ki te whenua hokohoko, waiho iho e ia i te pā o ngā kaihokohoko.

⁵ "I tikina anō e ia ētahi o ngā purapura o te whenua, whakatōkia iho e ia ki te māra hua, kawea ana e ia ki te taha o ngā wai maha, whakatōkia ana anō he wirou.

⁶ Ā, ka tupu taua mea, he wāina pāpaku e torotoro ana, ko ōna manga i anga atu ki a ia, ā, ko ōna pakiaka i raro i a ia. Nā, ka whakawāina, ka tupu ōna manga, ā, ka totoro ōna peka.

⁷ “Nā tērā anō tētahi atu ēkara nui, he nunui ngā parirau, ā, he maha ngā huruhuru. Nā, i piko atu ngā pakiaka o te wāina nei ki a ia, i toro atu ōna manga ki a ia i ngā wāhi i whakatōkia ai, kia whakamākūkūtia ai e ia.

⁸ He mea whakatō ia ki te māra pai ki te taha o ngā wai maha, kia tupu ai he manga, kia hua ai he hua, kia tino pai ai taua wāina.

⁹ “Mea atu koe: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: E tupu rānei? E kore ianei e hūtia atu e ia ōna pakiaka? E kore ianei e tapahia ōna hua, e maroke ai, e maroke anō ai ōna rau katoa e pihi ana? Ahakoa kāhore e nui te ringa, e nui rānei te iwi hei huaranga.

¹⁰ Ae rā, nā, i te mea kua whakatōkia, e tupu rānei? E kore ianei e maroke rawa ina pā te hau marangai ki a ia? Ka maroke anō i te tupuranga i pihi ai.”

¹¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹² “Tēnā, mea atu ki te whare whakakeke: Kāhore rānei koutou e mōhio ki te tikanga o ēnei mea? Mea atu: Nanā, i tae mai te kīngi o Papurōna ki Hiruhārama, ā, tangohia ana e ia tō reira kīngi, ō reira rangatira, kawea ana ki Papurōna.

¹³ Nā, i mau ia ki te uri kīngi, whakaritea ana he kawenata ki a ia; i whakaoatitia anō ia e ia, (ā, mauria atu ana anō e ia te hunga nunui o te whenua),

¹⁴ kia tūtūā ai tōna kīngitanga, kia kaua ai e ara ake ki runga, engari he tūranga mōna ko te pupuri i tāna kawenata.

¹⁵ Heoi, whakakeke ana ia ki a ia, ungā ana e ia āna karere ki Ihipa kia hōmai ētahi hōiho ki a ia, me ētahi tāngata, he tini. E tika rānei tāna? E mawhiti rānei te kaimahi o ēnei mea? E whakatakā rānei e ia te kawenata, ā, mawhiti ake?

¹⁶ “E ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, inā, i te wāhi anō o te kīngi nāna nei ia i whakakīngi, nāna nei te oati i whakahāweatia e ia, nāna nei te kawenata i whakatakā e ia, i tōna taha anō i waenganui o Papurōna ka mate ia.

¹⁷ Nā, e kore a Parao me tāna ope nui, me tōna huihui nui, e whai wāhi ki a ia i te whawhai, ina whakahaupūtia ake e rātou he pukepuke, hangā rānei he taumaihi, e hātepea atu ai ngā tāngata tokomaha.

¹⁸ Kua whakahāweatia hoki e ia te oati, i tāna whakatakanga i te kawenata; nanā, kua hoatu e ia tōna ringa, otiia kua mahia e ia ēnei mea katoa; e kore ia e mawhiti.

¹⁹ “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: E ora ana ahau, inā ka utua e ahau ki runga ki tōna mātena tāku oati i whakahāweatia e ia, me tāku kawenata i whakatakā e ia.

²⁰ Ka horahia anō e ahau tāku kupenga ki runga ki a ia, ā, ka mau ia i tāku rore, ka kawea anō ia e ahau ki Papurōna, ka whakawākia e ahau ki reira mō tōna hē i hē ai ia ki ahau.

²¹ Nā, ko ōna whati katoa, i roto i ōna rōpū katoa, ka hinga i te hoari, ka whakamararatia atu hoki ngā mōrehu ki ngā hau katoa; ā, ka mōhio koutou nāku, nā Ihowā, te kupu.”

Ko te Mutunga anō, ka Whakanuia a Ihairaira

²² “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka tangohia anō e ahau tētahi wāhi o te kāuru o te hita tiketike, ā, ka whakaturia. Ka katohia mai e ahau tētahi mea ngāwari i te matamata o ōna rārā hou, ā, ka whakatōkia ki runga ki te maunga tiketike e pūtero ana ki runga.

²³ Ka whakatōkia e ahau ki te maunga tiketike o Ihairaira; ā, ka wana ōna manga, ka hua ngā hua, ā, ko te putanga, he hita pai; ka noho hoki ngā manu katoa, ia parirau, ia parirau, ki raro i a ia; ka noho rātou ki te taumarumarunga iho o ōna manga.

²⁴ Ā, ka mōhio ngā rākau katoa o te pārae, nāku, nā Ihowā. I whakaiti te rākau tiketike, nāku i tiketike ai te rākau pāpaku. Nāku i whakamaroke te rākau kaiota, nāku hoki i tupu ai te rākau maroke.

“Nāku, nā Ihowā, te kupu, nāku anō i mahi.”

18

He Whakawhiunga ki ia Tangata

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “He aha rā tēnei whakatauki i whakataukitia ai e koutou mō te oneone o Ihairaira? E ki nā hoki koutou:

‘I kai ngā mātua i ngā karepe kaiota,

ā, māniana ana ngā niho o ngā tamariki.’

³ “E ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, e kore koutou e whai take ā muri ake nei, ki te whakahua i tēnei whakatauki i roto i a Ihairaira.

⁴ Nanā, ko ngā wairua katoa, nāku; he pērā i te wairua o te pāpā, nāku anō hoki te wairua o te tama. Ko te wairua e hara ana, ka mate tērā.

⁵ Ki te mea ia he tika tētahi tangata,

ā, ka mahia e ia te mea e rite ana, e tika ana –

⁶ ki te mea kīhai ia i kai ki runga ki ngā maunga,

kīhai ōna kanohi i anga ake ki ngā whakapakoko o te whare o Ihairaira,

ki te mea kīhai i poke i a ia te wahine a tōna hoa,

ā, kīhai ia i whakatata ki te wahine e paheke ana.

⁷ Ki te mea kīhai tētahi tangata i tūkinotia e ia,

engari, i whakahokia e ia tāna taunaha ki te tangata i a ia nei āna moni,

ki te mea kīhai ia i tūkino i tētahi, i pāhua,

ki te mea i hōmai e ia tāna taro mā te tangata e hemokai ana

i hipokina e ia ki te kākahu te tangata e noho tahanga ana.

⁸ Ko te tangata kāhore āna mea i hoatu hei moni whakatupu,

kāhore hoki he hua i riro i a ia,

ko te tangata i whakahokia e ia tōna ringa i te kino,

he pono anō tāna whakawā mō tētahi, mō tētahi,

⁹ i haere i runga i āku tikanga,

i pupuri tonu i āku whakaritenga,

i pono tonu te mahi;

he tika tērā, ka ora ia,

e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁰ “Ki te whānau tētahi tama māna, he tāhae, he kaiwhakaheke toto, ā, ka mahia e ia tētahi o ēnei mea,

¹¹ ka kore anō e mahi i tētahi o ēnei mea pai:

Engari, kua kai ki runga ki ngā maunga,

kua whakapoke i te wahine a tōna hoa,

¹² kua tūkino i te ware rūau ko te rawakore,

kua pāhua kino, ā, kīhai i whakahokia e ia te taunaha,

kua anga ōna kanohi ki ngā whakapakoko,

kua mahi hoki i te mea whakarihariha,

¹³ kua hoatu i te moni whakatupu, kua tango i te hua.

E ora rānei ia? E kore ia e ora; kua mahia e ia ēnei mea whakarihariha katoa. Ko te mate kau mōna; ki runga anō i a ia ōna toto.

¹⁴ “Nā, ki te whānau tētahi tama a tēnei, ā, ka kite ia i ngā hara katoa i mahia e tōna pāpā, ā, ka mahara, ka kore e mahi i te pēnā:

¹⁵ Kāhore ia e kai ki runga ki ngā maunga,

kāhore hoki ōna kanohi e anga

ki ngā whakapakoko o te whare o Ihairaira,

kāhore e whakapokea e ia te wahine a tōna hoa,

¹⁶ kāhore āna tūkino i te tangata,

kāhore e pupuri i te taunaha,

kāhore hoki āna pāhua.

Engari, e hoatu ana e ia tāna taro mā te hemokai,

e hipokina ana e ia ki te kākahu te tangata e noho tahanga ana,

¹⁷ e whakahokia ana e ia tōna ringa i te ware,

kāhore hoki e tango i te moni whakatupu,

i ngā hua rānei e mahi ana i āku whakaritenga,

e haere ana i runga i āku tikanga.

E kore tērā e mate mō te hē o tōna pāpā; he pono ka ora ia.

¹⁸ Ko tōna pāpā, i te mea i nui tāna tūkino, pāhua rawa i tōna teina, kīhai hoki i pai ngā mea i mahia e ia i roto i tōna iwi, nā, ka mate ia i runga i tōna kino.

¹⁹ “Otirā, kei te mea koutou, ‘He aha rā te tama tē waha ai i te kino o te pāpā?’ Ki te mahia e te tama te mea e rite ana, e tika ana, ā, ka puritia e ia āku tikanga, ka mahia anō e ia, inā, ka ora ia.

²⁰ Ko te wairua e hara ana, ko tērā e mate. E kore te tama e waha i te kino o te pāpā, e kore anō te pāpā e waha i te kino o te tama. Ko runga anō i a ia te tika o te tangata tika, ā, ko te kino o te tangata kino hei runga anō i a ia.

²¹ “Ki te tahuri ia te tangata kino i ōna hara katoa i mahia e ia, ā, ka puritia e ia āku tikanga katoa, ka mahia anō e ia te mea e rite ana, e tika ana, inā, ka ora ia, e kore ia e mate.

²² E kore tētahi o ōna hē i mahia e ia e maharatia ki a ia; ka ora ia i tōna tika i mahia e ia.

²³ He koanga ngākau rānei ki ahau te matenga o te tangata kino? e ai tā te Ariki, tā Ihowā. He teka rānei ko ia kia tahuri mai i ōna ara, kia ora?

²⁴ “Ki te tahuri atu ia te tangata tika i tōna tika, ki te mahia e ia te hē, ā, ka rite tāna mahi ki ngā mea whakarihariha katoa i mahia e te tangata kino, e ora rānei ia? E kore āna mahi tika katoa e maharatia; ka mate ia i runga i tōna kino i kino ai ia, i runga anō i tōna hara i hara ai ia.

²⁵ “Heoi, kei te mea nā koutou, ‘Kāhore e taurite tonu te ara o te Ariki.’ Tēnā rā, whakarongo mai, e te whare o Ihairaira: Kāhore rānei tōku ara e taurite? He teka ianei nō koutou ngā ara kāhore e taurite?

²⁶ Ki te tahuri atu te tangata tika i tōna tika, ā, ka mahi i te kino, mate iho ki reira; e mate ia mō tāna kino i mahia e ia.

²⁷ Tēnei anō, ki te tahuri mai te tangata kino i tāna kino i mahia e ia, ā, ka mahia e ia te mea e rite ana, e tika ana, ka ora anō i a ia tōna wairua.

²⁸ Nāna hoki i whakaaro, ā, tahuri mai ana i ōna hē katoa i mahia e ia; inā, ka ora ia, e kore e mate.

²⁹ Heoi, kei te mea te whare o Ihairaira, ‘Kāhore e taurite te ara o te Ariki.’ Kāhore rānei ōku ara e taurite, e te whare o Ihairaira? He teka ianei nō koutou ngā ara kāhore e taurite?

³⁰ “Āe rā, ka rite ki tōna ara, ki tōna ara, tāku whakawā i a koutou, e te whare o Ihairaira, e ai tā te Ariki, tā Ihowā. Ripenetā, tahuri mai hoki i ō koutou hē katoa, ā, e kore te hē e waiho hei whakataka mō koutou.

³¹ Makā atu, kia matara atu i a koutou ō koutou hē katoa i hē ai koutou; mahia hoki he ngākau hou, he wairua hou mō koutou; kia mate hoki koutou hei aha, e te whare o Ihairaira?

³² Kāhore hoki ahau e āhuareka ki te matenga o te tangata e mate ana, e ai tā te Ariki, tā Ihowā. Heoi, tahuri mai koutou, kia ora ai.”

19

Ka Whakakinotia a Ihairaira

¹ “Nā, whakahuatia he tangi mō ngā rangatira o Ihairaira,

² mea atu hoki:

‘He aha tōu whaea? He raiona uha;
i roto ia i ngā raiona e takoto ana,
ko āna kūao he mea whakatupu nāna
i roto i ngā raiona.

³ Nā, atawhaitia ake ana e ia tētahi o āna kūao;
kua rahi.

Kua ako ki te hopu tūpāpaku māna;
kua kai tāngata.

⁴ I rongō anō ngā iwi ki a ia;
i mau ia ki roto ki tā rātou poka.
Nā, kawea ana e rātou, mekameka rawa,
ki te whenua o Ihipa.

⁵ “Nā, i tōna kitenga he tatari kau tāna
ā, kua kore tāna i tūmanako ai,
nā, ka mau ki tētahi atu o āna kūao,
meinga ana e ia hei kūao rahi.

⁶ Nā, kei te hāereere tērā i roto i ngā raiona,
kua rahi.
Kua ako ki te hopu tūpāpaku māna;
kua kai tāngata.

⁷ I mōhio anō ia ki ō rātou whare kīngi,
whakaururuatia ana e ia ō rātou pā;
mōtū iho te whenua me ōna tini mea
i te haruru o tōna hāmama.

⁸ Kātahi ia ka whakaekea e ngā iwi o ngā kāwanatanga
i tētahi taha, i tētahi taha;
horahia ana e rātou he kupenga ki runga ki a ia;
kua mau ia ki roto ki tā rātou poka.

⁹ Nā, ka tūtakina atu ia, mea rawa ki te mekameka,
 ka kawea ki te kīngi o Papurōna.
 I kawea ia ki ngā pā kaha,
 kia kore ai tōna reo e rangona
 i muri ki runga ki ngā maunga o Īharaira.

¹⁰ “I rite tōu whaea ki te wāina, ōu toto nā anō,
 he mea whakatō ki te taha o ngā wai.
 He mea whai hua, he mea whai manga,
 he maha hoki nō ngā wai.

¹¹ He peka kaha anō ōna
 hei hēpeta mō ngā kīngi;
 pūrero tonu rātou, roa tonu,
 i roto i ngā manga pūruru,
 i kitea atu rātou e pūrero ana,
 me ōna manga maha.

¹² Otiia, i hūtia ia i runga i te āritarita,
 makā iho ki te whenua,
 maroke ake ōna hua i te hau marangai;
 i whatiwhatia ōna peka kaha,
 maroke ake;
 kainga ake e te ahi.

¹³ Nā ināiane, kua oti ia te whakatō ki te koraha,
 ki te whenua maroke, waikore.

¹⁴ Ā, kua puta atu he ahi i roto i ngā peka o ōna manga,
 pau ake ōna hua;
 kore ake ōna peka kaha
 hei hēpeta kīngi.’
 He tangi tēnei, ka waiho anō hei tangi.”

20

Te Whakakeke Tonu a Īharaira

¹ Nā, i te whitu o ngā tau, i te rima o ngā marama, i te tekau o ngā rā o te marama, ka haere mai ētahi o ngā kaumātua o Īharaira ki te rapu tikanga i a Ihowā, ā, noho ana i tōku aroaro.

² Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

³ “E te tama a te tangata, kōrero ki ngā kaumātua o Īharaira; mea atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: I haere mai rānei koutou ki te rapu tikanga i ahau? E ora ana ahau, e kore ahau e pai kia rapua e koutou he tikanga i ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

⁴ “E whakawā rānei koe i a rātou, e te tama a te tangata, e whakawā rānei koe? Meinga kia mōhio rātou ki ngā mea whakarihariha a ō rātou mātua,

⁵ mea atu hoki ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: I te rā i whiriwhiria ai e ahau a Īharaira, i tōku ringa i ara rā ki ngā uri o te whare o Hākopa – i mōhiotia ai ahau e rātou i te whenua o Īhipa – i tōku ringa i ara atu rā ki a rātou, i ahau i mea rā, ‘Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.’

⁶ I taua rā anō i ara ai tōku ringa ki a rātou ki te tango mai i a rātou i te whenua o Īhipa ki te whenua i tirohia e ahau mō rātou, e rerengia ana e te waiū, e te honi, ki te wāhi ātaahua rawa o ngā whenua katoa.

⁷ I mea ahau ki a rātou, ‘Makā e tērā, e tērā, ngā mea whakarihariha o ōna kanohi; kua hoki koutou e whakapokea ki ngā whakapakoko o Īhipa; ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.’

⁸ “Otiia, kei te whakakeke rātou ki ahau, kīhai hoki i pai ki te whakarongo ki ahau, kīhai i makā atu e rātou ngā mea whakarihariha o ngā kanohi o tērā, o tērā, kīhai i whakarērea e rātou ngā whakapakoko o Īhipa. Kātahi ahau ka mea, Ka ringihia e ahau tōku weriweri ki a rātou, ka whakapaua e ahau tōku riri ki a rātou i waenganui o te whenua o Īhipa.

⁹ Otiia, mahi ana ahau mō tōku ingoa kei poke i te tirohanga a ngā iwi i noho tahi rātou, i meinga nei e ahau kia mōhio ki ahau, i ā rātou rā i kite i tō rātou whakaputanga mai i te whenua o Īhipa.

¹⁰ Heoi, whakaputaina ana rātou e ahau i te whenua o Īhipa, kawea ana ki te koraha.

¹¹ I hoatu anō e ahau āku tikanga ki a rātou, i whakakitea atu anō ki a rātou āku whakaritenga e ora ai te tangata ki te mahia e ia.

¹² I hoatu anō e ahau āku hāpati ki a rātou hei tohu ki ahau, ki a rātou, kia mōhio ai rātou ko Ihowā ahau, ko tō rātou kaiwhakatapu.

¹³ “Otiia, i whakakeke te whare o Iharaia ki ahau i te koraha; kīhai rātou i haere i runga i āku tikanga, paopao ana rātou ki āku whakaritenga e ora ai te tangata ki te mahia e ia; whakapokea rawatia ana e rātou āku hāpati. Kātahi ahau ka mea kia ringihia tōku weriweri ki a rātou i te koraha, kia mōi rā anō rātou.

¹⁴ Otiia mahi ana ahau mō tōku ingoa, kei poke i te tirohanga a ngā iwi i kite nei i tāku tangohanga mai i a rātou.

¹⁵ I ara anō hoki tōku ringa ki a rātou i te koraha kia kaua rātou e kawea ki te whenua e rerengia ana e te waiū, e te honi, ki tāku i hoatu ai, he wāhi ātaahua rawa i ngā whenua katoa;

¹⁶ mō rātou i paopao ki āku whakaritenga, ā, kīhai i haere i runga i āku tikanga; ko āku hāpati hoki whakapokea iho e rātou. He whai nō ō rātou ngākau i ā rātou whakapakoko.

¹⁷ Heoi, i tohungia rātou e tōku kanohi, kīhai i whakangaromia, kīhai anō ahau i whakamōti i a rātou i te koraha.

¹⁸ Ā, i mea ahau ki ā rātou tamariki i te koraha, Kaua e haere i runga i ngā tikanga a ō koutou mātua, kaua anō e puritia ā rātou whakaritenga, kei poke hoki koutou i ā rātou whakapakoko.

¹⁹ Ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua; haere i runga i āku tikanga, puritia āku whakaritenga, mahia;

²⁰ whakatapu hoki āku hāpati; ā, ka waiho ērā hei tohu ki ahau, ki a koutou, kia mōhio ai koutou ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua.

²¹ “Otiia kei te whakakeke ngā tamariki ki ahau: Kīhai i haere i runga i āku tikanga, kīhai hoki i pupuri i āku whakaritenga hei mahi mā rātou; ki te mahia hoki ēnā e te tangata, ka ai hei orange mōna; ko āku hāpati hoki, whakapokea iho e rātou. Nā, ko tāku kianga ake, kia ringihia tōku weriweri ki a rātou, kia whakapaua tōku riri ki a rātou i te koraha.

²² Engari, ia i whakahokia iho e ahau tōku ringa, ā, mahi ana mō tōku ingoa, kei poke i te tirohanga mai a ngā iwi i kite nei i tāku whakaputanga i a rātou.

²³ I ara anō tōku ringa ki a rātou i te koraha, mō rātou kia whakamararatia ki roto ki ngā tauīwi, kia tītaria atu ki ngā whenua;

²⁴ mō rātou kīhai i mahi i āku whakaritenga; mō rātou anō i paopao ki āku tikanga, nā, whakapokea iho e rātou āku hāpati, anga tonu ana ō rātou kanohi ki ngā whakapakoko a ō rātou mātua.

²⁵ Nā, hoatu ana e ahau ki a rātou he tikanga kāhore i pai, he whakaritenga e kore ai rātou e ora.

²⁶ I whakapokea anō rātou e ahau ki ā rātou mea hōmai noa, mō tā rātou meatanga i ngā tamariki katoa e oroko puta mai ana i te kōpū kia tika i roto i te ahi, he mea e meinga ai rātou e ahau kia noho kau noa iho, kia mōhio ai rātou ko Ihowā ahau.

²⁷ “Mō reira kōrero ki te whare o Iharaia, e te tama a te tangata, mea atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Tēnei anō tētahi kohukohu a ō koutou mātua ki ahau, i a rātou i mahi nei i te hē ki ahau.

²⁸ Ka oti rātou te kawe e ahau ki te whenua i ara ai tōku ringa kia hoatu a reira ki a rātou, nā, ka kite rātou i tēnā pukepuke tiketike, i tēnā, i tēnā rākau pūruru, i tēnā, nā, patua ana e rātou ki reira ā rātou patunga tapu, tāpaea ana e rātou ki reira te mea whakapātaritari, tā rātou whakahere. Mahia ana e rātou tā rātou whakakakara reka ki reira, ringihia ana e rātou ki reira ā rātou ringihanga.

²⁹ Kātahi ahau ka mea ki a rātou: He aha te pukepuke tiketike e hāereere atu nā koutou?” (Heoi, huaina ana te ingoa o reira ko Pāma ā mohoa noa nei.)

³⁰ “Mō reira mea atu ki te whare o Iharaia: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka whakapoke rānei koutou i a koutou, ka pērā me ō koutou mātua? Ka whai rānei koutou i ā rātou mea whakarihariha moepuku ai?

³¹ I te mea hoki ka tāpaea e koutou ā koutou mea hoatu noa, ā, ka meinga ā koutou tamariki kia tika nā roto i te ahi, e whakapoke ana rānei koutou i a koutou anō ki ā koutou whakapakoko katoa ā mohoa noa nei? Ā, me rapu tikanga mai rānei i ahau mā koutou, e te whare o Iharaia? E ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, e kore ahau e pai kia uia e koutou.”

Ka Whakahokia e Ihowā a Iharaia

³² “Nā, ko te mea i puta ake ki ō koutou wairua e kore rawa e taea, tā koutou e kī rā, ‘Ka rite tātou ki ngā tauīwi, ki ngā hapū o ngā whenua, ka mahi ki te rākau, ki te kōhatu.’

³³ E ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, inā, he ringa kaha tōku, he tākakau mārō, he weriweri kua oti te riringi atu, i ahau ka kāwana nei i a koutou.

³⁴ Ka tangohia mai anō koutou e ahau i roto i ngā iwi, ka huihuia i ngā whenua i whakamararatia atu ai koutou, he meatanga nā te ringa kaha, nā te tākakau mārō, nā te weriweri kua oti te riringi atu.

³⁵ Ā, ka kawea koutou e ahau ki te koraha o ngā iwi, ā, ki reira ahau whakawā ai i a koutou, he kanohi ki te kanohi.

³⁶ Ka rite ki tāku whakawā i ō koutou mātua i te koraha o te whenua o Īhipa; ka pēnā anō tāku whakawā i a koutou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

³⁷ Ka meinga anō koutou e ahau kia tika i raro i te tokotoko, kia uru ki roto ki te here o te kawenata.

³⁸ Ka tahia atu hoki e ahau i roto i a koutou te hunga whakakeke, te hunga hoki e tutū ana ki ahau. Ka tangohia mai rātou e ahau i te whenua e noho nei rātou, engari, e kore rātou e tae ki te oneone o Īharaira; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

³⁹ “Nā, ko koutou, e te whare o Īharaira, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Haere, e mahi ki tāna whakapakoko, ki tāna whakapakoko, i ngā wā e takoto ake nei, ki te kore koutou e rongō ki ahau; kua ia tōku ingoa tapu e whakapokea i muri ki ā koutou mea hōmai noa, ki ā koutou whakapakoko.

⁴⁰ “Hei tōku maunga tapu hoki, hei te maunga o te tairangatanga o Īharaira, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, hei reira te whare katoa o Īharaira, rātou katoa i te whenua, mahi ai ki ahau. Ko te wāhi tērā e manako ai ahau ki a rātou, ko te wāhi anō tērā e mea ake ai ahau ki ā koutou whakahere māku, ki ngā mātāmua o ā koutou mea e tāpae mai ai, ki ā koutou mea tapu katoa.

⁴¹ Ka manako ahau ki a koutou, ānō he whakakakara reka, ina tangohia mai koutou e ahau i roto i ngā iwi, ina huihuia mai i ngā whenua i whakamararatia atu ai koutou; ā, ka ai koutou hei whakatapu mōku i te tirohanga a ngā iwi.

⁴² Nā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau, ina kawea koutou e ahau ki te oneone o Īharaira, ki te whenua i ara ai tōku ringa kia hoatu a reira ki ō koutou mātua.

⁴³ Ka mahara anō koutou i reira ki ō koutou ara, ki ā koutou mahi katoa i poke ai koutou; ā, ka whakarihariha koutou ki a koutou, ki tā koutou ake titiro, mō ngā mea kikino katoa i mahia e koutou.

⁴⁴ Ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau, ina ngana ahau ki a koutou, he mea mō tōku ingoa, kāhore anō ia e rite ki ō koutou ara kino, ki ā koutou mahi hē rānei, e te whare o Īharaira, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

He Ahi kei te Tonga

⁴⁵ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

⁴⁶ “E te tama a te tangata, anga atu tōu mata whaka te tonga, kia māturuturu atu anō tāu kupu whaka te tonga, poropititia he hē mō te ngahere o te pārae ki te tonga.

⁴⁷ Mea atu hoki ki te ngahere i te tonga: Whakarongo ki te kupu a Ihowā; Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka whakaūngia e ahau he ahi i roto i a koe, ā, ka pau ngā rākau matomato katoa i roto i a koe, me ngā rākau maroke katoa; e kore te mura e tineia, ka mura tonu, ka wera anō ngā kanohi katoa i reira, i te tonga tae noa ki te raki.

⁴⁸ Ā, ka kite ngā kikokiko katoa, nāku, nā Ihowā i whakaū; e kore e tineia.”

⁴⁹ Anō rā ko ahau, “Auē, e te Ariki, e Ihowā! E mea ana rātou ki ahau, ‘He teka ianei he kōrero whakatauki āna e kōrero nei?’ ”

21

Te Hoari Māunu a Ihowā

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki Hiruhārama, kia māturuturu iho tāu kupu ki ngā wāhi tapu, poropititia he hē mō te whenua o Īharaira;

³ mea atu hoki ki te whenua o Īharaira: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā: Nanā, hei hoariri ahau mōu, ka maunu anō i ahau tāku hoari i roto i tōna takotoranga, ka hātepea atu e ahau te tangata tika rāua ko te tangata hē i roto i a koe.

⁴ Nā, ka hātepea atu nei e ahau i roto i a koe te tangata tika rāua ko te tangata hē, ka maunu anō tāku hoari i roto i tōna takotoranga ki ngā kikokiko katoa i te tonga tae noa ki te raki.

⁵ Ā, ka mōhio ngā kikokiko katoa, nāku, nā Ihowā, i unu tāku hoari i roto i tōna takotoranga; e kore anō e hoki ā muri iho.’

⁶ “Nā reira, auē, e te tama a te tangata. Auē ki tō rātou aroaro, me te whati tōu hope, me te tangi tiwerawera.

⁷ Ā, ki te mea rātou ki a koe, ‘He aha koe i auē ai?’ kātahi koe ka mea, ‘Mō te rongō; kei te haere mai hoki; ā, ngohe iho ngā ngākau katoa, ngoikore katoa ngā ringa, ka hē anō

ngā wairua katoa, ko ngā turi katoa kei te wai te rite.' Nanā, te haere mai nei, ka oti anō hoki, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

⁸ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

⁹ "E te tama a te tangata, poropiti atu, kī atu: Ko te kupu tēnei a Ihowā; kī atu:

'He hoari, he hoari,

whakakoi rawa, oro rawa –

¹⁰ I whakakoia ai kia nui ai te parekura;

i orohia ai kia uira ai!

" 'Kia koa koia tātou? Ko te tokotoko ia o tāku tama e whakahāwea ana ki ngā rākau katoa.

¹¹ I hoatu anō e ia kia orohia,

hei mea e maua e te ringa.

Ko te hoari, āe, kua oti te whakakoi, kua oti te oro,

kia hoatu ai ki te ringa o te kaupatu.

¹² E tangi, auē, e te tama a te tangata;

nō te mea kei runga i tāku iwi,

kei runga i ngā rangatira katoa o Ihairaira;

kua tukua atu rātou ki te hoari

me tāku iwi.

Mō reira papaki ki tōu hūhā.

¹³ " 'He whakamātautau hoki ia; ā, ka pēhea rā mehemea ka kore te tokotoko whakahāwea, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.'

¹⁴ Ko koe nā, e te tama a te tangata, poropiti atu;

pakipaki i ōu ringa.

Tukua kia tuatoru whakakorometetanga o te hoari,

o te hoari nāna ngā tūpāpaku.

Ko te hoari ia nāna te tangata rahi –

tērā e tūpāpaku nei i ōna patunga,

tae tonu atu ki ō rātou rūma o roto rawa.

¹⁵ Kua oti te mata o te hoari te whakatika atu e ahau

ki ō rātou kūwaha katoa,

kia ngohengohe ai ō rātou ngākau,

kia maha ai ō rātou tūtukitanga.

Ananā! Kua oti te whakakanapa,

koi tonu, hei mea mō te patu.

¹⁶ Huihui i a koe, ka anga ki matau,

tātai i a koe, ka anga ki mauī,

ki te wāhi e ū atu ai tōu mata.

¹⁷ Ka papaki anō ahau i ōku ringa,

ka whakarite i tōku weriweri.

Nāku, nā Ihowā, te kupu."

¹⁸ I puta mai anō hoki te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁹ "Ko koe hoki, e te tama a te tangata, whakaritea ētahi ara mōu kia rua, hei haerenga mai mō te hoari a te kīngi o Papurōna. Ka puta mai rāua e rua i te whenua kotahi; waitohungia hoki tētahi wāhi, waitohungia i te ahunga mai o te ara ki te pā.

²⁰ Whakaritea he ara e haere mai ai te hoari ki Rapa o ngā tama a Āmona, ki a Hūrā, ki ērā i Hiruhārama, i te pā taiepa.

²¹ I tū hoki te kīngi o Papurōna ki te pekanga o te ara, ki te ahunga mai o ngā ara e rua, ki te ui ki ngā tūāhu. I rurutia hoki e ia āna pere, i uia he tikanga ki ngā whakapakoko, i titiro ki te ate.

²² I tōna ringa matau ko te tūāhu mō Hiruhārama, hei whakarite i ngā mea wāwāhi, hei mea e hāmama ai te māngai i te parekura, e ara ai te reo i te hāmamatanga, hei whakarite i ngā mea wāwāhi mō ngā kūwaha, kia haupūria ake anō he pukepuke, kia hangā he taumaihi.

²³ Ā, ki tā rātou, hei tūāhu teka tēnā ki tā rātou titiro, ki tā te hunga rā i oati i ngā oati; otiaa ka maharatia e ia te kino, kia mau ai rātou.

²⁴ "Nā reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: 'Nā, kua meinga nā e koutou tō koutou kino kia maharatia, i tō koutou hē ka hurahia, i ō koutou hara ka kitea i roto i ā koutou mahi katoa – nā, ka maharatia nā koutou, ka mau koutou i te ringa.

²⁵ " 'Nā, ko koe, e te mea kino kua tūpāpaku nā, e te rangatira o Ihairaira, nōu nei te rā kua tae mai, i te wā o te hē i te mutunga;

²⁶ ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā. Whakarērea atu te pōtae, waiho atu te karauna; e kore tēnei e penei tonu ā muri ake. Ko te iti whakanuia ake, ko te nui whakaititia iho.

²⁷ Ka porohurihia e ahau, ka porohurihia, ka porohurihia. (E kore noa iho anō tēnei.) Kia tae mai rā anō te tangata māna; ā, māku e hoatu ki a ia.'

²⁸ "Ko koe hoki, e te tama a te tangata, poropiti atu, mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā mō ngā tama a Āmona, mō tā rātou tāwai; mea atu anō:

'Ko te hoari, ko te hoari, kua oti te unu;

oro rawa mō te patu, kia kai ai, koia i uira ai.

²⁹ Me te teka mai a aua matakite ki a koe,

me te hōmai teka a te tūāhu ki a koe,

kia hoatu ai koe ki runga ki ngā kakī o te hunga i patua,

o te hunga kino kua tae mai nei tō rātou rā,

i te wā o te hē i te mutunga.

³⁰ Meinga kia hoki atu ia ki tōna takotoranga.

Hei te wāhi i hangā ai koe,

hei te whenua i whānau ai koe,

hei reira ahau whakawā ai i a koe.

³¹ Ka ringihia anō e ahau tōku riri ki runga ki a koe;

ka pupuhi anō ahau ki runga ki a koe

ki te ahi o tōku riri;

ka hoatu anō koe e ahau ki te ringa o ngā tāngata pōauau,

e mōhio ana ki te whakangaro.

³² Ka waiho koe hei wahie mō te ahi;

ka heke ōu toto ki waenganui o te whenua.

Heoi anō maharatanga ki a koe;

nāku hoki, nā Ihowā te kupu.' "

22

Te Pā Whakaheke Toto

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E whakawā rānei koe, e te tama a te tangata, e whakawā rānei koe i te pā whakaheke toto? Nā, whakakitea anō āna mea whakarihariha katoa ki a ia.

³ Ā, mea atu koe: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: He pā e whakaheke ana i te toto i waenganui ōna, he mea e tae mai ai te wā mōna, e hanga whakapakoko ana hei hē mōna, hei whakapoke i a ia!

⁴ Kua hē koe i ōu toto i whakaheke e koe, kua poke i āu whakapakoko i hangā e koe; ā, kua meinga e koe ōu rā kia tata, kua tae anō koe ki ōu tau. Nā reira koe i meinga ai e ahau hei tāwainga mā ngā tauīwi, hei taunutanga mā ngā whenua katoa.

⁵ Ko te hunga e tata ana, ko te hunga hoki e matara atu ana i a koe, ka taunu ki a koe, e te tangata ingoa poke, kiki tonu i te tutū.

⁶ "Nanā, ngā rangatira o Ihairaira, puta ana ngā uaua o tētahi, o tētahi i roto i a koe ki te whakaheke toto.

⁷ E whakahāwea ana rātou ki te pāpā, ki te whaea, i roto i a koe; he mahi whakatupu kino tā rātou ki te tautangata i roto i a koe. E tūkinotia ana e rātou te pani me te pouaru i roto i a koe.

⁸ Ko āku mea tapu whakahāweatia iho e koe, ko āku hāpati whakanoatia ana e koe.

⁹ I roto i a koe ngā tāngata ngautuarā, he mea kia whakaheke ai he toto; i roto i a koe te kai ki runga ki ngā maunga; i roto i a koe te mahi pūremu.

¹⁰ I roto i a koe te hura i tō te pāpā e takoto tahanga ai; i roto i a koe te whakaiti i te wahine poke i a ia e noho wehe ana.

¹¹ He mahi whakarihariha anō tā tētahi ki te wahine a tōna hoa; ko tā tētahi whakapokea iho, pūremutia iho tāna hunaonga; ko tā tētahi i roto i a koe, he whakaiti i tōna tuahine, i te tamāhine a tōna pāpā.

¹² I roto i a koe i tango rātou i te utu whakapati e whakaheke ai he toto; kua tango koe i te moni whakatupu, i ngā hua anō hoki, kua haoa mai anō e koe ngā taonga a ōu hoa, he mea tūkinotia, kua wareware anō koe ki ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹³ "Nanā, kua pākia e ahau tōku ringa ki tāu hao taonga i hao ai koe, ki ōu toto anō kua heke nā i waenganui i a koe.

¹⁴ E ū rānei tōu ngākau, e pakari rānei ōu ringa, i ngā rā e mahi ai ahau ki a koe? Nāku, nā Ihowā te kupu, māku anō e mahi.

¹⁵ Ka whakamamaratia atu anō koe e ahau ki roto ki ngā tauwiwi, ka tītaria hoki koe ki ngā whenua, ā, ka poto i ahau tōu poke i roto i a koe.

¹⁶ Ka whakanoatia anō hoki koe e koe anō i te tirohanga a ngā iwi, ā, ka mōhio koe ko Ihowā ahau."

¹⁷ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁸ "E te tama a te tangata, ki ahau, kua rite te whare o Iharaira ki te para; he parāhi rātou katoa, he tine, he rino, he matā i waenga oumu; he para hiriwa rātou katoa.

¹⁹ Nā reira tēnei kupu a te Ariki, a Ihowā: Nā, he para nei koutou katoa, nā, tēnei ahau te kohikohi nei i a koutou ki waenganui o Hiruhārama.

²⁰ Ka rite ki te kohikohinga o te hiriwa, o te parāhi, o te rino, o te matā, o te tine ki waenganui o te oumu, pūhia tonutia atu te ahi ki runga hei whakarewa; ka pēnā anō tāku kohikohi i a koe i runga i tōku riri, i tōku weriweri, ka waiho anō koutou e ahau ki reira, ka whakarewaina anō koutou.

²¹ Inā, ka whakaminea koutou e ahau, ka pupuhi atu anō ahau ki a koutou i runga i te ahi, arā i tōku riri, ā, ka rewa koutou i waenganui.

²² Ka rite ki te whakarewanga o te hiriwa i roto i te oumu; ka pēnā anō tō koutou whakarewanga i waenganui o taua oumu, ā, ka mōhio koutou kua oti tōku weriweri te riringi e ahau, e Ihowā, ki runga ki a koutou."

²³ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

²⁴ "E te tama a te tangata, mea atu ki a ia: 'He whenua koe kihai i purea, kihai anō i whai ua i te rā o te riri.'

²⁵ E whakatakotoria ana he hē e āna poropiti i waenganui i a ia, koia anō kei te raiona māngai nui e haehae ana i te tūpāpaku; kua pau ngā wairua i a rātou; kua riro i a rātou ngā taonga me ngā mea utu nui; kua tini i a rātou ōna pouaru i roto i a ia.

²⁶ Kua tūkinotia e āna tohunga tāku ture, whakanoatia ana e rātou āku mea tapu; kihai i wehea e rātou te tapu i te noa, kihai anō i whakakitea e rātou te wehenga o te poke, o te mā; ko ō rātou kanohi hunā ake e rātou ki āku hāpati, ā, whakapokea ana ahau i roto i a rātou.

²⁷ Ko ōna rangatira i roto i a ia, rite tonu ki te wuruhi e haehae ana i te tūpāpaku; he whakahaheke toto, he whakangaro wairua, kia riro mai ai he taonga whānako.

²⁸ I pania anō e āna poropiti he mea mō rātou ki te paru kihai i kōnatunatua; he moemoeā horihori a rātou; he teka ngā kōrero a aua tohunga tūāhu ki a rātou, i a rātou ka mea nei, 'Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā,' i te mea kihai a Ihowā i kōrero.

²⁹ Ko tā te iwi o te whenua, he whakatupu kino, he pāhua; āe rā, e tūkinotia ana e rātou te ware me te rawakore; e whakatupuria kinotia ana e rātou te tautangata i te mea kāhore nei he take.

³⁰ "I te rapu anō ahau i te tangata i roto i a rātou hei hanga i te taiepa, hei tū ki te wāhi pakaru ki tōku aroaro mō te whenua, hei mea kei whakangaromia e ahau; heoi kihai i kitea.

³¹ Nā reira i ringihia ai e ahau tōku riri ki runga ki a rātou; kua whakapotoa rātou e ahau ki te ahi o tōku riri; kua hoatu e ahau te utu o tō rātou ara ki runga ki ō rātou māhunga, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

23

Ko Ohora rāua ko Ohoripa

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E te tama a te tangata, tokorua ngā wāhine i mua, he tamāhine nā te whaea kotahi.

³ Heoi, moepuku ana ki Ihipa; moepuku ana i tō rāua tamarikitanga. I romia ō rāua ū ki reira, i mirimiria ki reira ngā matamata o tō rāua wāhinatanga.

⁴ Nā, ko ō rāua ingoa, ko Ohora tō te tuakana, ko Ohoripa tō te teina. Ā, i riro rāua i ahau, i whānau hoki he tama, he tamāhine mā rāua. Nā, mō ō rāua ingoa, ko Hamaria a Ohora, ko Hiruhārama a Ohoripa.

⁵ "Nā, kua kairau a Ohora i te mea i ahau anō ia, minamina atu ana ki āna i aroha ai, ki ōna hoa tata, ki ngā Ahiriana,

⁶ he purū nei ō rātou kākahu, he ariki, he kāwana, he taitamariki, e minaminatia rātou katoa, he tāngata hōiho, e eke ana ki te hōiho.

⁷ Heoi, kei te mahi kairau ia ki a rātou, ki ngā tāngata papai rawa o ngā tama o Ahiria, ki a rātou katoa; ā, ahakoa ko wai i minaminatia e ia, whakapoke ana ia i a ia anō ki ā rātou whakapakoko katoa.

⁸ Kīhai anō i mahue i a ia āna moepuku mai o ngā rā o Īhipa; i takoto hoki rātou ki a ia i tōna tamarikitanga, ā, mirimiria ana e rātou ngā matamata o tōna wāhinatanga, ringihia ana e rātou ā rātou moepuku ki runga ki a ia.

⁹ “Nā reira ia i tukua ai e ahau ki te ringa o te hunga i arohaina e ia, ki te ringa o ngā tamariki o Ahiria, o āna i minamina ai.

¹⁰ Ā, hurahia ana ia e rātou kia noho tahanga; tangohia ana e rātou āna tama, āna tamāhine, patua iho ia e rātou ki te hoari; ā, whai ingoa ana ia i roto i ngā wāhine; i mahia hoki e rātou he whakawā ki a ia.

¹¹ “Ā, ka kite tōna teina, a Ohoripa, i tēnei, otiia i nui atu te kino o tōna minamina i tō tērā, āna moepuku hoki i nui atu i o tōna tuakana.

¹² Minamina ana ia ki ngā Ahiriana, ki ōna hoa tata, ki ngā ariki, ki ngā kāwana, he pai rawa nei ngā kākahu, he tāngata hōiho e eke ana ki te hōiho, ko rātou katoa he tamariki e minaminatia.

¹³ Nā, ka kite ahau kua poke ia, kotahi tonu te ara o rāua tokorua.

¹⁴ “Kua neke ake anō ōna moepuku; i kite hoki ia i ngā tāngata kua oti te tuhituhi ki te pakitara, i ngā whakaahua o ngā Karari, he mea tuhituhi ki te whero pai,

¹⁵ he mea whītiki o rātou hope ki te whītiki, o rātou māhunga mea rawa ki te kākahu kua oti te rongoā, he rangatira katoa ki te titiro; ko te āhua kei tō ngā tama o Papurōna, o Karari, o te whenua i whānau ai rātou.

¹⁶ Ā, nō te kitenga o ōna kanohi i a rātou, minamina tonu ki a rātou, tukua ana e ia he karere ki a rātou, ki Karari.

¹⁷ Nā, ka haere mai ki a ia o ngā tamariki o Papurōna ki te moenga aroha, whakapokea ana ia e rātou ki ā rātou moepuku. Heoi, ka whakapokea nei e rātou, nā, ngākaukore noa iho ia ki a rātou.

¹⁸ Heoi, ka whakakitea e ia ōna moepuku, ka whakakitea anō ia e noho tahanga ana; nā, ngākaukore noa iho ahau ki a ia, pērā tonu me ahau i ngākaukore rā ki tōna tuakana.

¹⁹ Heoi, whakanuia ana e ia ōna moepuku, me te mahara anō ia ki ngā rā o tōna tamarikitanga i a ia i kairau rā ki te whenua o Īhipa.

²⁰ I minamina hoki ia ki ō rātou hoa moepuku, he kikokiko kāihe nei ō rātou kikokiko; ā, ko te mea e tārere mai ana i roto i a rātou rite tonu ki te mea e tārere mai ana i roto i te hōiho.

²¹ Nā, kua hokia nei e koe ngā hē o tōu tamarikitanga i ngā matamata o ōu ū i mirimiria rā e ngā Īhipiana, he meatanga ki ngā ū o tōu tamarikitanga.

²² “Mō reira, e Ohoripa, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, ka ara i ahau ōu hoa aroha hei hoariri mōu, ērā kua ngākaukore nā koe ki a rātou, ka kawea mai anō rātou e ahau ki a koe ki ngā taha katoa –

²³ ko ngā tāngata o Papurōna, rātou ko ngā Karari katoa, a Pekoro, a Hoa, a Koa, rātou ko ngā Ahiriana katoa: he taitamariki rātou katoa e minaminatia, he ariki, he kāwana, he rangatira, he rongo nui, he eke hōiho katoa.

²⁴ Ā, ka haere mai rātou ki te whawhai ki a koe, me ngā mea mō te whawhai, he hāriata anō o rātou, he kāta, he whakaminenga iwi; rite rawa i a rātou te puapua, te whakangungu rākau, te pōtae, hei whawhai ki a koe i tētahi taha, i tētahi taha. Ka tukua anō e ahau te whakawā ki tō rātou aroaro, ā, ka rite ki ā rātou whakaritenga tā rātou whakarite mōu.

²⁵ Ka whakataua anō e ahau tōku hae ki a koe, ā, ka mahi weriweri rātou ki a koe. Ka riro anō tōu ihu i a rātou, me ōu taringa; ka hinga anō hoki ōu mōrehu i te hoari. Ka tangohia atu e rātou āu tama me āu tamāhine; ka pau anō ōu mōrehu i te ahi.

²⁶ Ka huia atu anō e rātou ōu kākahu, ka tangohia anō ōu mea ātaahua.

²⁷ Heoi, ka meinga e ahau tōu hē kia mutu, me tōu moepuku i timata mai rā i te whenua o Īhipa; kia kore ai ōu kanohi e ara ki aua mea, kia kore ai anō koe e mahara ki Īhipa ā muri ake nei.

²⁸ “Nō te mea ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Tēnei ahau ka hoatu nei i a koe ki te ringa o te hunga e kinongia nā e koe, ki roto ki te ringa o te hunga kua ngākaukore nā koe ki a rātou.

²⁹ Ka mahi anō rātou i runga i te mauāhara ki a koe, ā, ka riro ōu māuiui katoa i a rātou, mahue iho koe i a rātou kāhore he kākahu, noho tahanga ana. Ka kitea hoki e takoto kau ana ōu moepuku, tōu hē me ōu moepuku.

³⁰ Ka meatia ēnei mea e ahau ki a koe mō tōu whāinga atu ki ngā tauwiwi moepuku ai, mōu i poke i ā rātou whakapakoko.

³¹ I haere koe i te ara o tōu tuakana; nā, ka hoatu e ahau tāna kapu ki tōu ringa.

³² “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Ka inumia e koe te kapu a tōu tuakana,
aua noa iho ki raro, nui noa atu;

ka ai koe hei whakakatanga, hei taunutanga;
ranea rawa taua kapu.

³³ Ka kī koe i te haurangi, i te pōuri,
i te kapu o te ketekete, o te whakangaromanga,
i te kapu a tōu tuakana, a Hamaria.

³⁴ Ka inumia anō rā e koe, tatau rawa,
wāwāhi rawa i ngā maramara,
ka haea anō e koe ōu ū.

Nāku hoki te kōrero, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

³⁵ “Inā, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nā, kua wareware nā koe ki ahau, kua makā anō ahau e koe ki muri i tōu tuarā, nā, pīkaua anō e koe tōu hē me ōu moepuku.”

³⁶ I mea anō a Ihowā ki ahau: “E te tama a te tangata, e whakawā rānei koe i a Ohora rāua ko Ohoripa? Whakakitea ā rāua mea whakarihariha ki a rāua.

³⁷ Nō te mea kua moepuku rāua, he toto kei ō rāua ringa. Kua moepuku anō rāua ki ā rāua whakapakoko; kua meinga e rāua ā rāua tamariki, āku i whānau nei i roto i a rāua kia tika i roto i te ahi, ki aua whakapakoko, pau tonu atu.

³⁸ Ko tēnei anō tā rāua i mea ai ki ahau; i taua rā kotahi, whakapokea iho e rāua tōku wāhi tapu, ko āku hāpati kua noa i a rāua.

³⁹ I tā rāua patunga hoki i ā rāua tamariki hei mea ki ā rāua whakapakoko, haere ana rāua i taua rā anō ki tōku wāhi tapu whakanoa ai. Nā, ko tā rāua tēnā i mea ai i roto i tōku whare.

⁴⁰ “I unga tāngata anō koutou ki te hunga haere mai i tawhiti, he hunga i ungā atu nei he karere ki a rātou. Nā, kua tae mai rātou; mō rātou tau horoi i a koe, mea rawa i ōu kanohi ki te pukepoto, whakapaipai rawa i a koe ki ngā whakapaipai.

⁴¹ Nā, noho ana koe, he mea korōria te moenga, i tōna taha ko te tēpu rite rawa; i runga ko tāku whakakakara, ko tāku hinu, he mea whakatakoto nāu.

⁴² “Ā, i taua wahine te ngē o te mano tini e noho mākohakoha ana; ā, i kawea mai i roto i te mano o te tāngata ngā haurangi o te koraha; ā, nā rātou i whakanoho he poroporo ki ō rāua ringa, he karauna ātaahua ki ō rāua mähunga.

⁴³ Kātahi ahau ka mea mō taua wahine kua rūruhi nei e moepuku ana. ‘E moepuku anō rānei rātou ki a ia, me ia anō ki a rātou?’

⁴⁴ Heoi, haere ana rātou ki a ia, he pērā i tā rātou haere ki te wahine moepuku; pērā tonu tā rātou haere ki a Ohora, ki a Ohoripa, ki ngā wāhine hē.

⁴⁵ Nā, ko ngā tāngata tika, mā rātou rāua e whakawā i ngā wāhine moepuku, he whakawā i ngā wāhine whakaheke toto; he wāhine moepuku hoki rāua, he toto kei ō rāua ringa.

⁴⁶ “Ko te kupu hoki tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka kawea mai e ahau he hui ki a rāua, ā, ka meinga rāua e ahau kia makamaka, kia pāhuatia.

⁴⁷ Ā, ka ākina rāua e te hui ki te kōhatu, ka tapahia ki ā rātou hoari; ka whakamatea ā rāua tama ā rāua tamāhine, ka tahuna anō ō rāua whare ki te ahi.

⁴⁸ “Heoi, ka meinga e ahau te pūremu kia mutu i te whenua; kia ako ai ngā wāhine katoa kia kaua ā rātou mahi e rite ki ō kōrua hē.

⁴⁹ Ka hoatu anō e rātou ngā utu o tō kōrua hē ki a kōrua, ā, ka pīkaua e kōrua ngā hara o ā kōrua whakapakoko; ka mōhio ko te Ariki ahau, ko Ihowā.”

24

Te Kōhura i Koropupū

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i te iwa o ngā tau, i te tekau o ngā marama, i te tekau o ngā rā o te marama, i mea:

² “E te tama a te tangata, tuhituhia te ingoa o tēnei rā, o tēnei rā kotahi rawa nei; ko te tino rā tēnei i anga nui ai te kingi o Papurōna ki Hiruhārama.

³ Kōrerotia hoki tētahi kupu whakarite ki te whare whakakeke, mea atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Whakaekea te kōhua, whakaekea,
ringihia anō he wai ki roto.

⁴ Kohikohia anō ōna wāhi ki roto,
ngā wāhi pai katoa, te hūhā, te peke;
whakakīia ki ngā wheua pai rawa.

⁵ Tikina te hipi pai rawa,
me haupū ngā wheua ki raro i a ia;
kia nui te koropupūtanga;

āe rā, kōhuatia ōna wheua ki roto.

⁶ “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Auē te mate mō te pā toto,

me te kōhua he waikura nei tōna,

kīhai nei tōna waikura i tahia!

Whakaputaina ki waho tēnei wāhi ōna, tēnei wāhi ōna;

kāhore tētahi rota i tau ki runga i a ia.

⁷ Nō te mea kei roto i a ia ōna toto,

kua waiho e ia ki runga ki te kāmaka;

kīhai i ringihia e ia ki te whenua,

kia hīpokina ai ki te puehu.

⁸ He mea kia puta ake ai te weriweri ki te rapu utu,

kua waiho e ahau ōna toto

ki runga ki te kāmaka,

kei hīpokina.

⁹ “Nā reira tēnei kupu a te Ariki, a Ihowā:

Auē te mate mō te pā toto!

Māku anō e whakanui tōna pūranga wahie.

¹⁰ Pūrangatia te wahie,

whakaungia te ahi,

kia pai rawa te kōhua i ngā kiko;

meatia mārietia kia pupuru ngā kai,

kia wera hoki ngā wheua.

¹¹ Ka tū kau, whakatūria ki runga ki ōna ngārahu,

kia mahana ai, kia wera ai tōna parāhi,

kia rewa ai tōna poke i roto,

kia poto ai te waikura.

¹² Kua hōhā ia i te mahi;

otia kīhai tōna waikura nui i puta atu i roto i a ia;

kāhore tōna waikura i kore i te ahi.

¹³ “He hē kei roto i tōu poke. Nā, mea noa ahau i a koe kia mā, ā, kīhai koe i mā; mō reira e kore tōu poke e whakamākia ā muri ake nei, kia mākona rā anō tōku riri ki a koe.

¹⁴ “Nāku, nā Ihowā te kupu. Ka rite, ka mahia anō e ahau, e kore tāku e taka, e kore anō ahau e manawapā, e kore e rīpenetā. Ka rite ki ōu ara, ka rite ki āu mahi tā rātou whakawā mōu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

Tō Ehekiera Pōuritanga

¹⁵ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁶ “E te tama a te tangata, ka tangohia mai e ahau i tōu taha tā ōu kanohi i hiahia ai, ka whakapāngia ki te mate; kaua anō ia e uhungatia, kaua e tangihia, kaua ōu roimata e puta.

¹⁷ E tangi, engari kia ngāwari; kauaka he uhunga tūpāpaku, herea tōu tūpare ki runga ki a koe, kuhua anō ōu hū ki ōu waewae, kaua anō ōu ngutu e āraia, kaua anō e kainga te taro tāngata.”

¹⁸ Heoi, i kōrero ahau ki te iwi i te ata; ā, i te ahiahi ka mate tōku hoa wahine. Nā, i te ata ka meatia e ahau te mea i whakahaua ki ahau.

¹⁹ Nā, ka mea te iwi ki ahau, “E kore ianei e kōrerotia e koe ki a mātou, he aha mō mātou enā mea e meatia nā e koe?”

²⁰ Anō rā ko ahau ki a rātou, “I puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

²¹ Mea atu ki te whare o Ihairā: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Tēnei ahau te whakapoke nei i tōku wāhi tapu, i tā koutou i whakāi ai, i tā koutou kanohi e hiahia nei, i te mea e manawapātia ana e tō koutou wairua. Nā, ko ā koutou tama, ko ā koutou tamāhine, i mahue nei ki a koutou, ka hinga i te hoari.

²² Ā, ko tā koutou e mea ai ka rite ki tāku i mea nei; e kore ō koutou ngutu e āraia, e kore anō koutou e kai i te taro tāngata.

²³ E mau anō ō koutou tūpare ki ō koutou māhunga, ō koutou hū ki ō koutou waewae. E kore koutou e uhunga, e kore e tangi; engari ka memeha atu i runga i ō koutou hē, ka kōingo ki tētahi, ki tētahi.

²⁴ Ā hei tohu a Ehekiera ki a koutou; ka rite ki ngā mea katoa i mea ai ia tā koutou e mea ai. Ka pā mai tēnei, ka mōhio koutou ko te Ariki ahau, ko Ihowā.

²⁵ “Nā, ko koe, e te tama a te tangata, he teka ianei i te rā e tangohia atu ai e ahau tō rātou kaha, tō rātou koa whakakorōria, tā ō rātou kanohi e hiahia ai, tā ō rātou ngākau e ōkaka tonu ai, ā rātou tama, ā rātou tamāhine,

²⁶ i taua rā ka haere mai te mea i mawhiti ki a koe kia rongo ai ōu taringa?

²⁷ I taua rā ka puaki tōu māngai ki te tangata i mawhiti, ā, ka kōrero, kore ake ōu wahangū; hei tohu hoki koe ki a rātou; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.”

25

He Kauwhautanga ki Amona

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki ngā tama a Āmona, ka poropiti i te hē mō rātou.

³ Mea atu hoki ki ngā tama a Āmona, ‘Whakarongo ki te kupu a te Ariki a Ihowā: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nā, kua mea mai nā koe, “Ha!” ki tōku wāhi tapu i te mea e whakapokea ana; ki te oneone anō o Ihairaira i te mea ka ururuatia, ki te whare anō o Hūrā i a rātou ka riro ki te whakarau;

⁴ mō reira tēnei ahau te hoatu nei i a koe hei kāinga ki ngā tamariki o te rāwhiti, ā, ka whakatūria e rātou ō rātou puni ki a koe, ka hangā anō ō rātou kāinga ki a koe. Ka pau i a rātou āu hua, ka inumia e rātou tāu waiū.

⁵ Ka meinga anō e ahau a Rapa hei kāinga kāmera, me ngā tama anō a Āmona hei tāpapatanga hipi; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

⁶ Ko te kupu hoki tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nā, kua papaki nā ōu ringa, kua takahi ōu waewae, pau katoa tōu ngākau ki te koa, he kino nōu ki te whenua o Ihairaira;

⁷ mō reira, nā, kua totoro atu tōku ringa ki a koe, ā, kua tukua koe e ahau hei pāhuatanga mā ngā iwi. Ka hātepea atu koe e ahau i roto i ngā iwi, ka hunā anō koe e ahau i roto i ngā whenua. Ka whakangaromia koe e ahau; ā, ka mōhio koe ko Ihowā ahau.”

He Kauwhautanga ki Moapa

⁸ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: ‘Kua mea nei a Moapa rāua ko Heira: Nanā, kua rite te whare o Hūrā ki ngā iwi katoa,

⁹ mō reira tēnei ahau te mea nei kia takoto kau te taha o Moapa i ngā pā, i ōna pā i ōna rohe, te korōria o te whenua, i Peteiehimoto, i Paara-Meono, i Kiriataima,

¹⁰ tae noa ki ngā tama o te rāwhiti kia haere ki te whawhai ki ngā tama a Āmona, ā, ka tukua rātou e ahau hei kāinga tupu, e kore ai e maharatia ngā tama a Āmona i roto i ngā iwi.

¹¹ Ka mahia anō e ahau he whakawā ki a Moapa; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.”

He Kauwhautanga ki Ēroma

¹² “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: ‘Nā, kua mahia nā e Ēroma he hē mō te whare o Hūrā, kua rapu utu kua nui tō rātou kino, kua rapu utu i a rātou;

¹³ mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka totoro anō tōku ringa ki a Ēroma, ka hātepea atu ngā tāngata me ngā kararehe o reira. Ka meinga anō e ahau te ritenga atu o Temana hei ururua, ka hinga anō ngā tāngata, ā tae atu ana ki Rerana, i te hoari.

¹⁴ Ka tukua atu anō e ahau tāku rapu utu ki a Ēroma, mā tāku iwi, mā Ihairaira e mahi; ka meatia anō e rātou i roto i a Ēroma ngā mea e rite ana ki tōku riri, ki tōku weriweri; ā, ka mōhio rātou ki tāku rapu utu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

He Kauwhautanga ki Piriritia

¹⁵ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: ‘He rapu utu nei te mahi a ngā Pirihitini, he kino nei te ngākau i rapu utu ai rātou, he mea kia ngaro, he mauāhara tūturu;

¹⁶ mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, ka totoro tōku ringa ki ngā Pirihitini, ā, ka hātepea atu e ahau ngā Keretimi, ka hunā anō e ahau ngā mōrehu o te tahatai.

¹⁷ He nui hoki ngā rapunga utu e mahia e ahau ki a rātou, weriweri rawa ngā whakatūpehupehunga; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau, ina tukua e ahau tāku rapu utu ki a rātou.”

26

He Kauwhautanga ki Tāira

¹ Nā, i te tekau mā tahi o ngā tau, i te tahi o ngā rā o te marama, i puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, kua mea nā a Tāira ki Hiruhārama: ‘Ha, kua pakaru ia, te kūwaha o ngā iwi; kua anga mai ia ki ahau; ka whakakīia ahau, i a ia ka ururua nei!’

³ Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, hei hoariri tēnei ahau mōu, e Tāira, ā, ka meinga e ahau ngā iwi maha kia eke ake ki a koe, kia pērā anō me te moana e mea nei i ōna ngaru kia eke ake.

⁴ Ā, ka kore i a rātou ngā taiepa o Tāira, ka pakaru anō ōna pourewa i a rātou. Ka tahia atu anō e ahau tōna puehu i runga i a ia, ka meinga ia kia rite ki te kāmaka moremore.

⁵ Ka waiho ia hei horahanga kupenga i waenga moana. Nāku hoki te kupu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā. Ka waiho hoki ia hei pāhuatanga mā ngā iwi.

⁶ Nā, ko āna tamāhine i te mārā, ka tukitukia e te hoari; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.

⁷ "Nō te mea ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Tēnei te kawea atu nei e ahau i te raki ki Tāira a Nepukareha kīngi o Papurōna, kīngi o ngā kīngi, me ngā hōiho, me ngā hāriata, me ngā kaieke hōiho, me te huihui, me te iwi nui.

⁸ Ka patua e ia ki te hoari āu tamāhine i te mārā. Ka hangā anō e ia he taumaihi hei tatau ki a koe, ka haupūria ake anō he pukepuka hei tatau ki a koe, ka ara anō i a ia te puapua ki a koe.

⁹ Ka whakatūria anō e ia ngā mea whawhai ki ōu taiepa, ka wāhia anō e ia ōu pourewa ki āna titaha.

¹⁰ I te tini o ana hōiho, ka taupokina koe e tō rātou puehu; ka ngarue ōu taiepa i te haruru o ngā kaieke hōiho, o ngā kātā, o ngā hāriata, ina tomokia e ia ōu kūwaha, ina pērā ia me te hunga e tomo ana ki roto ki te pā kua pakaru.

¹¹ Ka takatakahia ōu ara katoa e ngā pāua o ana hōiho; ka tukitukia e ia tōu iwi ki te hoari, ka riro iho anō ngā pou o tōu kaha ki te whenua.

¹² Ka pāhuatia e rātou ōu taonga, ā, hei taonga parakete āu mea hokohoko. Ka wāhia iho ōu taiepa, ka pakaru ōu whare e matenuitia ana e koe; ka makā anō e rātou ōu kōhatu, ōu rākau, me tōu puehu, ki te wai.

¹³ Ka mutu anō i ahau te ngahau o āu waiata, e kore anō te tangi o āu hāpa e rangona ā muri ake nei.

¹⁴ Ā, ka meinga koe e ahau kia rite ki te kāmaka moremore; ka waiho koe hei horahanga kupenga. E kore koe e hangā ā muri ake nei; nāku hoki, nā Ihowā te kupu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁵ "Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā ki a Tāira: E kore ianei ngā motu e wiri i te haruru o tōu hīnganga, ina auē te tangata i werohia, ina hīnga te parekura i roto i a koe?

¹⁶ Ko reira hoki ngā rangatira katoa o te moana heke iho ai i runga i ō rātou torōna; ko ō rātou koroka whakarere rawa, ko ō rātou kākahu whakairo unu rawa. Ko te kākahu mō rātou ko te wiri; ko noho ki te whenua, hono tonu te wiri, ketekete tonu ki a koe.

¹⁷ Ā, ka maranga tā rātou tangi mōu, ka mea rātou ki a koe:

'Taukiri e, kua ngaro koe,

e te pā o te hunga rere moana!

E te pā ingoa nui i kaha nei i runga i te moana,

ā, ia me ōna tāngata anō,

e mea nei i tō rātou wehi kia pā

ki ngā tāngata katoa e takataka ana i reira!

¹⁸ Ākuanei ngā motu wiri ai

i te rā e hīnga ai koe;

inā, ka ohore ngā motu o te moana

i a koe ka riro.'

¹⁹ "Nō te mea ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: I te wā e meinga ai koe e ahau hei pā kua ururuatia, kia rite ki ngā pā kāhore e nohoia; i te wā e kawea atu ai e ahau te riri ki runga ki a koe, ā, ka taupokina koe e ngā wai nunui;

²⁰ ko reira whakahokia iho ai koe e ahau ki raro, koutou ko te hunga e heke ana ki te rua, ki ngā tāngata onamata, ā, ka meinga koe kia noho ki ngā wāhi o raro o te whenua, ki ngā wāhi mokemoke onamata, i roto i te hunga e heke ana ki te poka, kore iho koe e nohoia; ā, ka hoatu e ahau he korōria ki te whenua o te hunga ora.

²¹ Ka meinga koe e ahau hei wehi, ā, mōti iho koe; ka rapua anō koe, ā, kore noa iho e kitea ā ake ake, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

27

He Tangi mō Tāira

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "Kia anga atu ākuanei tāu tangi, e te tama a te tangata, ki a Tāira;

³ mea atu hoki ki a Tāira: E koe e noho nei i te tapokoranga mai o te moana, ko koe nei te kaihokohoko a ngā iwi ki ngā motu maha: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

E Tāira, kua mea nā koe,

'Ko ahau te mea ātaahua rawa.'

⁴ Kei waenga moana ōu rohe,
oti rawa koe te whakaataahua e ōu kaihangā.

⁵ Nō ngā kauri o Heniri
ngā papa katoa i hangā ai ōu kaipuke;
i tīkina anō he hīta i Repanōna
hei hanga rewa māu.

⁶ Nō ngā oki o Pahana ngā hoe i hangā māu,
ōu taumanu he mea hanga ki te rei,
he mea kua oti te whakanoho
ki te ake o ngā motu o Kitimi.

⁷ He rīnena pai, he mea whakairo nō Īhipa
te mea i wherahia e koe hei kōmaru mōu,
hei kara māu;

ko te hīpoki mōu, he purū,
he pāpura nō ngā motu o Eriha.

⁸ Ko āu kaihoe ko ngā tāngata o Hairona, o Arawara;
ko āu kaiurungi ko ngā tāngata whakaaro nui i roto i a koe, e Tāira.

⁹ I roto ngā kaumātua o Kepara i a koe,
me ngā tāngata whakaaro nui o reira hei kaimono māu.

I a koe ngā kaipuke katoa o te moana,
me ō rātou kaiwhakatere, hei hoko i ōu taonga.

¹⁰ "I roto i tōu ope ko Pahia, ko Ruru, ko Putu,
he hōia nāu.

Whakairihia ake ana e rātou te puapua me te pōtae i roto i a koe;
he mea whakahōnore koe nā rātou.

¹¹ I runga i ōu taiepa ngā tāngata o Arawara
me tōu ope anō ā tawhio noa,
i roto i ōu pourewa ngā Kamarimi.

Whakairihia ana e rātou ā rātou whakangungu rākau ki ōu taiepa ā tawhio noa;
oti rawa koe te whakaataahua e rātou.

¹² "He kaihokohoko a Tarahihi ki a koe, he nui hoki nō ōu taonga katoa; ko tā rātou i
tuku ai i āu hokohokonga he hiriwa, he rino, he tine, he matā.

¹³ "Ko Iawana, ko Tūpara, ko Meheke, he kaihokohoko rātou nāu; ko tā rātou i tuku ai i
ōu kāinga hoko, he tāngata, he oko parāhi.

¹⁴ "Ko ngā tāngata o te whare o Tokārama, ko tā rātou i tuku ai i āu hokohokonga he
hōiho, he hōiho nō te whawhai, he muera.

¹⁵ "He kaihokohoko nāu ngā tāngata o Rerana; he maha ngā motu i hokohokona ai ngā
taonga e koe. Kawea mai ana e rātou hei whakawhiti ki a koe, he haona rei, he eponi.

¹⁶ "He kaihokohoko nāu a Hiria, i te nui hoki o ngā mahi a ōu ringa; ko tā rātou i tuku ai
mō āu taonga he emerara, he pāpura, he mea whakairo, he rīnena pai, he kaoa, he rupi.

¹⁷ "Ko Hūrā, ko te whenua o Iharaia ko rātou āu kaihokohoko. Ko tā rātou i tuku ai i ōu
kāinga hoko he wīti nō Minitī, he panaka, he honi, he hinu, he pama.

¹⁸ "He kaihokohoko nāu a Ramahiku he nui nō ngā mahi a ōu ringa, he nui nō ngā
taonga katoa; ko tā rātou, he wāina nō Herepono, he huruhuru hipi mā.

¹⁹ "I tuku taonga a Rāna, a Iawana, he miro huruhuru, i roto i āu hokohokonga. I āu
taonga hokohoko ko te rino kua oti te mahi, ko te kahia, ko te kākaho kakara.

²⁰ "Ko Rerana tāu kaihokohoko i ngā kākahu utu nui mō ngā hāriata.

²¹ "Ko Arāpia, ko ngā rangatira katoa o Kerara, i hokohokona ō rātou taonga e koe, ngā
reme, ngā hipi toa, ngā koati. Ko ngā mea ēnā i hokohoko ai rātou ki a koe.

²² "Ko ngā kaihokohoko o Hēpā, o Rāma, he kaihokohoko anō rātou nāu; ko tā rātou i
tuku ai i āu hokohokonga ko ngā mea pai rawa o ngā kinaki reka katoa, ko ngā kōhatu utu
nui katoa, ko te kōura.

²³ "Ko Harana, ko Kane, ko Erene, ko ngā kaihokohoko o Hēpā, ko Ahuru, ko Kirimara,
he kaihokohoko nāu.

²⁴ Ko rātou hei hoko i ngā mea pai rawa ki a koe, i ngā kākahu purū, i te mea whakairo,
i ngā pouaka kākahu pai, he mea paihere ki te aho, he hīta, i roto i ōu taonga hoko.

²⁵ Ko ngā kaipuke o Tarahihi

ngā waka hārihari i ōu taonga.

Ā, ka whakakīia koe, ka meinga kia nui rawa

- tōu korōria i waenga moana.
- ²⁶ I kawea koe e ōu kaihoe
ki ngā wai maha;
i pākārua koe e te hau marangai
ki waenga moana.
- ²⁷ Ko ōu taonga, ko āu hokohokonga, ko āu whakawhitiwhitinga,
ko āu kaiwhakakātere kaipuke, ko āu kaiurungi, ko āu kaimono,
me ngā kaiwhakawhitiwhiti i āu taonga,
me āu hōia katoa i roto i a koe,
i roto anō i tōu hui katoa i waenganui i a koe,
ka taka rātou ki waenga moana i te rā e hinga ai koe.
- ²⁸ Ka ngateri a waho o te pā i te ngangau,
i te hāmama o āu kaiurungi.
- ²⁹ Nā, ko ngā kaihapai hoe katoa,
ko ngā kaiwhakakātere, ko ngā kaiurungi katoa o te moana,
ka mahuta mai i runga i ō rātou kaipuke,
ka tū ki te tuawhenua,
- ³⁰ ā, ka meinga e rātou tō rātou reo mōu kia rangona,
tiwerawera ana tā rātou tangi,
ka opehia anō e rātou he puehu ki ō rātou māhunga,
ka takaoriori ki te pungarehu.
- ³¹ Moremore rawa rātou i te whakaaro ki a koe,
he kākahu taratara te whītiki,
mamae rawa te ngākau,
tiwerawera te tangi e tangi ai rātou ki a koe.
- ³² I a rātou anō e tangi ana,
ka maranga tā rātou tangi apakura mōu,
ā, ka uhunga rātou ki a koe, ka mea,
'Ko tēhea pā i rite ki Tāira,
ki tēnei i whakawahangūtia nei i waenga moana?
- ³³ I te putanga atu o ōu taonga i ngā moana,
he maha ngā iwi i mākona i tāu;
i whai taonga ngā kīngi o te whenua i a koe,
i te nui hoki o ōu taonga, o ōu rawa.
- ³⁴ I te wā i pakaru ai koe i ngā moana,
ki ngā wāhi hōhonu o te moana,
i taka ōu rawa,
me tōu hui katoa i waenganui i a koe.
- ³⁵ Ko ngā tāngata katoa o ngā motu,
ketekete ana ki a koe,
nui atu te wehi o ō rātou kīngi,
ko ō rātou mata kōhukihuki ana.
- ³⁶ Ka whakahi mai ki a koe ngā kaihokohoko i roto i ngā iwi;
ka ai koe hei whakawehi;
ā, kore tonu ake koe ake ake.' "

28

He Kauwhautanga ki te Kīngi o Tāira

- ¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:
² "E te tama a te tangata, mea atu ki te rangatira o Tāira: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā;
Kua whakakake nā tōu ngākau,
kua mea, 'He atua ahau;
e noho ana i te nohoanga o te Atua,
i waenga moana.'
Nā, he tangata nei anō koe, ehara i te atua,
ahakoa ki tau ko tōu ngākau e rite ana ki tō te Atua ngākau.
- ³ Nanā, nui atu ōu whakaaro i o Raniera;
kāhore he mea ngaro e taea te huna i a koe.
- ⁴ He nui nō ōu whakaaro, he mātauranga nōu
i mahia ai e koe he taonga mōu,

i mahia ai e koe he kōura, he hiriwa ki roto
ki ōu whare taonga.

⁵ He nui noa atu nō ōu whakaaro,
he hokohoko nāu,

i whakaraneatia ai e koe ōu rawa,
ā, whakakake ana tōu ngākau i ōu rawa.

⁶ Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Kua whai ake nā tōu ngākau
ki tō te Atua ngākau;

⁷ mō reira tēnei ahau te kawē nei i ngā tautāngata ki a koe,
te hunga nanakia rawa o ngā iwi;

ā, ka unuhia e rātou ā rātou hoari
hei whawhai ki te ātaahua o ōu whakaaro nui,
ka whakapokea anō e rātou tōu kānapatanga.

⁸ Ka whakahokia iho koe e rātou ki te poka,
ā, ko te mate mōu, ko ngā mate o te hunga e patua ana
i waenga moana.

⁹ E mea ake anō rānei koe
ki te aroaro o tōu kaipatu,

'Ko te Atua ahau,' otiia he tangata anō koe,
ehara koe i te Atua i roto i te ringa o tōu kaipatu?

¹⁰ Ko tōu matenga, ko ngā matenga o te hunga kokotikore
i te ringa o ngā tautāngata.

Nāku hoki te kupu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

He Tangi mō te Kīngi o Tāira

¹¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹² "E te tama a te tangata, kia ara tāu tangi mō te kīngi o Tāira, mea atu hoki ki a ia: Ko
te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Kei te tino o te pai tāu hīri,
ki tonu koe i ngā whakaaro nunui, pai rerehua te ātaahua.

¹³ I Erene koe, i te kāri a te Atua e noho ana;
ko tōu hīpoki ko ngā kōhatu utu nui katoa,

ko te harariu, ko te tōpaha, ko te taimana,
ko te perira, ko te onika, ko te hahapa,

ko te hapaia, ko te emerara,
ko te kapakara, ko te kōura.

I whakapaia anō te mahi o āu timipera,
o āu pūtōrino i roto i a koe i te rā i hangā ai koe.

¹⁴ Ko koe te kerupa hīpoki, te mea i whakawahia;
nāku anō koe i mea hei pēnā,

i noho ai koe i runga i te mauunga tapu o te Atua;
i hāereere anō koe i roto i ngā kōhatu ahi.

¹⁵ Tapatahi tonu koe i ōu ara,
i te rā, rā anō i hangā ai koe,
ā taea noatia te kitenga o te hē i roto i a koe.

¹⁶ He nui nō āu hokohokonga i kī ai a roto i a koe i te tutū,
ā, hara iho koe;

mō reira ka makā atu koe, te mea poke,
e ahau i te mauunga o te Atua.

Ka ngaro anō koe, e te kerupa hīpoki,
i roto i ngā kōhatu ahi.

¹⁷ Kua whakakake tōu ngākau ki tōu ātaahua,
nā tōu kānapatanga i hē ai ōu whakaaro nui.

Kua pangā koe e ahau ki te whenua,
kua tukua koe e ahau ki te aroaro o ngā kīngi,
hei mātakitakinga mā rātou.

¹⁸ Kua whakapokea e koe ōu wāhi tapu ki te maha o ōu kino,
ki te hē i a koe i hokohoko rā;

mō reira i whakaputaina mai ai e ahau he ahi i roto i a koe,
hei kai i a koe,

ā, kua meinga anō koe e ahau hei pungarehu ki runga ki te whenua

i te tirohanga a te hunga katoa e kite ana i a koe.
¹⁹ Ko te hunga katoa e mōhio ana ki a koe
 i roto i ngā iwi ka mīharo ki a koe.
 Ka ai koe hei whakawehi,
 kore tonu ake koe, ake ake."

He Kauwhautanga ki Hairona

²⁰ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:
²¹ "E te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki Hairona, poropititia hoki te hē mō reira,
²² mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:
 Nana, hei hoariri ahau mōu, e Hairona;
 ka whai korōria anō hoki ahau i roto i a koe;
 ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau,
 ina mahia e ahau he whakawā i roto i a ia,
 ina whakatapua ahau i roto i a ia.
²³ Ka ungā atu hoki e ahau te mate urutā ki a ia,
 me te toto ki ōna ara;
 ka hinga hoki te hunga i werohia i waenga ōna,
 mea rawa ki te hoari i runga i a ia ā tawhio noa;
 ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.

²⁴ "Kāhore hoki he tātarāmoa ngau ā muri ake nei ki te whare o Iharaia, kāhore he tūmatakurū whakamamae a te hunga katoa i tētahi taha o rātou, i tētahi taha, a te hunga rā i whakahāwea ki a rātou; ā, ka mōhio rātou ko te Ariki ahau, ko Ihowā."

He Manaakitanga mō Iharaia Āmuri

²⁵ "Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka oti te whare o Iharaia te kohikohi e ahau i roto i ngā iwi i whakamararatia atu ai rātou, ā, ka oti ahau te whakatapu i runga i a rātou i te tirohanga a ngā iwi, ko reira rātou noho ai ki tō rātou oneone i hoatu e ahau ki tāku pononga, ki a Hākopa.

²⁶ Ka noho anō rātou ki reira, tē ai he wehi; āe rā, ka hanga whare anō rātou, ka whakatō māra wāina, ka āta noho anō hoki, ina mahia e ahau he whakawā ki te hunga katoa i whakahāwea ki a rātou i tētahi taha o rātou, i tētahi taha; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau, ko tō rātou Atua."

29

He Kauwhautanga ki Ihipa

¹ I te tekau o ngā tau, i te tekau o ngā marama, i te tekau mā rua o ngā rā o te marama, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki a Parao kingi o Ihipa; poropititia he hē mōna, mō Ihipa katoa hoki.

³ Kōrero, mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Hei hoariri tēnei ahau mōu,

e Parao kingi o Ihipa,

e te tarakona nui e takoto nā

i waenganui i ōna awa;

nāna nei te kupu, 'Nāku tāku awa,

nāku anō i hanga hei mea māku.'

⁴ Ā, ka makā e ahau he matau ki ōu kauae,

ka meinga anō e ahau ngā ika o ōu awa kia piri ki ōu unahi.

Ka tangohia mai anō koe e ahau i waenganui o ōu awa,

me ngā ika katoa o ōu awa

e piri ana ki ōu unahi.

⁵ Ka waiho anō koe e ahau, he mea kua makā atu ki te koraha,

a koe me ngā ika katoa o ōu awa;

ka hinga koe ki runga ki te mata o te pārae;

e kore koe e kohikohia, e kore e huihuia.

Kua tukua atu koe e ahau hei kai

mā te kīrehe o te whenua, mā te manu o te rangi.

⁶ Ā, ka mōhio ngā tāngata katoa o Ihipa ko Ihowā ahau.

"He kāhaho hoki rātou kua waiho nei hei tokotoko mō te whare o Iharaia.

⁷ Nō te hopukanga atu a tō rātou ringa i a koe, whati pū koe, haea ana e koe ō rātou pokohiwi katoa. I tō rātou okiokinga ki runga ki a koe, whati pū koe, wiri ana i a koe ō rātou hope katoa.

⁸ “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Tēnei ahau te kawē nei i te hoari ki runga ki a koe, ka hātepea atu anō e ahau te tangata me te kararehe i roto i a koe.

⁹ Ka ururuatia anō te whenua o Īhipa, ka tūheatia; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.

“Mōna hoki i ki, ‘Nāku te awa, nāku anō i hanga.’

¹⁰ Mō reira hei hoariri tēnei ahau mōu, mō ōu awa, ka meinga anō e ahau te whenua o Īhipa kia ururuua rawa, hei tūhea, i te Taumaihi o Hewene tae noa atu ki te rohe o Etiopia.

¹¹ E kore tētahi waewae tangata e tika nā reira, e kore anō te waewae kararehe e tika nā reira, e whā tekau ngā tau e kore ai a reira e nohoia.

¹² Ka meinga anō e ahau te whenua o Īhipa kia tūheatia i waenganui o ngā whenua tūhea, me ōna pā i roto i ngā pā kua ururuatia, e whā tekau ngā tau e tūhea ai. Ka marara anō i ahau ngā Īhipiana ki roto ki ngā iwi, ka tītaria ki ngā whenua.

¹³ “Ko te kupu hoki tēnei a te Ariki, a Ihowā: I te mutunga o ngā tau e whā tekau ka huihuia mai e ahau ngā Īhipiana i roto i ngā iwi i whakamararatia atu ai rātou.

¹⁴ Ka whakahokia mai e ahau a Īhipa i te whakarau, ka whakahokia rātou ki te whenua o Pātoro, ki te whenua i tupu mai ai rātou, ā, hei kīngitanga iti rātou ki reira.

¹⁵ Ko te iti rawa ia i roto i ngā kīngitanga, e kore anō e neke ake i muri nei ki runga ake i ngā iwi. Māku hoki rātou e whakaiti, e kore ai rātou e whakahaere tikanga i roto i ngā iwi.

¹⁶ E kore anō e waiho hei okiokinga mō te whare o Īharaira, hei whakamahara ki te hē, i a rātou ka anga nei, ka whai i a rātou; ā, ka mōhio rātou ko te Ariki ahau, ko Ihowā.”

Ka Pāhua a Papurōna i Īhipa

¹⁷ Nā, i te rua tekau mā whitu o ngā tau, i te tuatahi o ngā marama, i te tuatahi o ngā rā o te marama, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁸ E te tama a te tangata, he nui te mahi i whakamahia ai tāna ope e Nepukareha kīngi o Papurōna ki Tāira. Pākira katoa ngā mātenga, pahore katoa ngā pokohiwi, kāhore hoki he utu i a ia, rātou ko tāna ope mō Tāira, mō te mahi i mahi ai ia ki reira.

¹⁹ Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, ka hoatu e ahau te whenua o Īhipa ki a Nepukareha kīngi o Papurōna, ā, ka riro i a ia ōna mano, ka pāhuatia ōna taonga. Ka murua hoki āna mea, ā, ko tēnā hei utu ki tāna ope.

²⁰ Kua hoatu e ahau te whenua o Īhipa ki a ia hei utu mō tāna mahi i mahi ai ia; ko tā rātou hoki i mahi ai, he mea māku, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

²¹ “A taua rā ka meinga e ahau he haona kia wana mō te whare o Īharaira, ka hoatu anō e ahau ki a koe he kuihitanga mō te māngai i waenganui i a rātou; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.”

30

Te Tangi mō Īhipa

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, poropiti, mea atu, Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Auē koutou, ‘Taukiri e, taua rā nei!’

³ Kua tata mai hoki te rā,
te rā o Ihowā kua tata mai,
he rangi tukupū,
ko te wā ia o ngā iwi.

⁴ Ā, ka tae mai te hoari ki Īhipa,
ka nui anō te mamae o Etiopia,
ina hinga ngā tūpāpaku ki Īhipa;
ā, ka riro atu i ā rātou ōna mano,
ka wāhia hoki ōna tūranga.

⁵ Ko Etiopia, ko Putu, ko Ruru, ko te iwi whakauru katoa, ko Kupu, ko ngā tāngata anō o te whenua o te kawenata, ka hinga ngātahi rātou i te hoari.

⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

Ka hinga anō ngā kaiāwhina o Īhipa;
ka riro iho anō te whakapehapeha o tōna kaha;
ka hinga rātou i te hoari i reira,
i te taumaihi atu o Hewene,
e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

⁷ “Ka noho kau noa iho rātou i waenganui o ngā whenua tūhea,

ka tū anō ōna pā i waenganui i ngā pā kua ururuatia.

⁸ Ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau,

ina tukua e ahau he ahi ki Ihipa,
ina whakamōtūtia ōna kaiāwhina katoa.

⁹ "I taua rā ka haere atu ngā karere i tōku aroaro i runga i ngā kaipuke, ki te whakawehi i ngā Etioipiana kāhore nei e ohoooho. Ka nui anō tō rātou mamae, ka rite ki tō te rā o Ihipa; nanā, te haere mai nei!

¹⁰ "Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Ka meinga anō e ahau te ringa o Nepukareha kīngi o Papurōna
hei whakamutu i ngā mano tini o Ihipa.

¹¹ Ka kawea mai ia, rātou anō ko tōna iwi,
ko te hunga nanakia o ngā iwi, ki te huna i te whenua.

Ka maunu anō ā rātou hoari ki Ihipa,
ā, ka kapi te whenua i te tūpāpaku.

¹² Ka maroke anō ngā awa i ahau,
ka hokona atu anō te whenua ki te ringa o te hunga kino.

Ka ururua anō i ahau te whenua, me ōna tini mea,
mea rawa ki te ringa o ngā tautāngata;
nāku, nā Ihowā te kupu.

¹³ "Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Ka ngaro i ahau ngā whakapakoko,
ka mutu anō i ahau ngā whakaahua o Nopo.

Kore ake e mea mai he rangatira i te whenua o Ihipa;
ka tukua anō e ahau he wehi ki te whenua o Ihipa.

¹⁴ Ka ururua anō i ahau a Pātoro,
ka tukua he ahi ki Toana,
ka mahia anō e ahau he whakawā ki Nō.

¹⁵ Ka ringihia anō e ahau tōku weriweri ki Hini,
ki tō Ihipa kaha;
ka hātepea atu anō e ahau ngā mano tini o Nō.

¹⁶ Ka tukua anō e ahau he ahi ki Ihipa;
ka nui noa atu te mamae o Hini,
ka haehaea pūtia a Nō;

ka whai hoariri anō a Nopo i ia rā, i ia rā.

¹⁷ Ka hinga ngā taitama o Āwene, o Pipehete i te hoari;
ā, ka riro ēnei pā i te whakarau.

¹⁸ Ka whakapōuritia anō te rā ki Tehapanehe
ina pakaru i ahau ngā ioka o Ihipa ki reira;
ā, ka mutu i roto i a ia te whakapehapeha o tōna kaha.

Ko ia anō ka taupokina e te kapua,
ka riro āna tamāhine i te whakarau.

¹⁹ Heoi, ka mahia e ahau he whakawā ki Ihipa;
ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau."

He Kauwhautanga ki a Parao

²⁰ Nā, i te tekau mā tahi o ngā tau, i te marama tuatahi, i te whitu o ngā rā o te marama, ka puta te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

²¹ "E te tama a te tangata, kua whati i ahau te ringa o Parao kīngi o Ihipa; nanā, kāhore i takaia hei meatanga iho mō te rongoā, kāhore i meatia iho te tākai hei takai, e kaha ai ki te pupuri hoari.

²² Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, hei hoariri ahau mō Parao kīngi o Ihipa, ka whati anō i ahau ōna ringa, te mea kaha, te mea anō i whati; ka meinga anō e ahau te hoari kia marere i tōna ringa.

²³ Ka marara anō i ahau ngā Ihipiana ki roto ki ngā tauwiwi, ka tītaria ki ngā whenua.

²⁴ Ka kaha anō i ahau ngā ringa o te kīngi o Papurōna, ka hoatu anō e ahau tāku hoari ki tōna ringa; ka whati ia i ahau ngā ringa o Parao, ā, nō te tangata i werohia ngā auē e auē ai ia ki tōna aroaro.

²⁵ Ā, ka kaha i ahau ngā ringa o te kīngi o Papurōna, ā, ka tukua iho ngā ringa o Parao; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau, ina hoatu e ahau tāku hoari ki te ringa o te kīngi o Papurōna, ā, ka whakatorona atu e ia ki runga ki te whenua o Ihipa.

²⁶ Ka marara anō i ahau ngā Ihipiana ki roto ki ngā iwi, ka tītaria ki ngā whenua; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau."

31

Te Hīta Teitei

¹ I te tekau mā tahi o ngā tau, i te toru o ngā marama, i te tuatahi o ngā rā o te marama, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E te tama a te tangata, mea atu ki a Parao kīngi o Ihīpa, rātou ko āna mano tini: I a koe e nui nā ko wai tōu rite?

³ Nanā, he hīta i Repanōna te Ahiriana, he pai ngā manga, pūruru tonu, marumaru tonu, he roa rawa, pūrero rawa; i roto anō tōna kōuru i ngā manga pūruru.

⁴ Nui tonu ia, nā te wai hoki roa tonu, he mea nā te wai hōhonu;

i rere hoki ōna awa
i tētahi taha o ōna māhuri, i tētahi taha;
i tukua atu anō ōna awa ririki
ki ngā rākau katoa o te pārae.

⁵ Nā reira roa rawa ia, pūrero rawa ki runga ake i ngā rākau katoa o te pārae; kua maha anō ōna peka, kua roroa ōna manga, he maha hoki nō ngā wai, i a ia e kōkiri ake ana.

⁶ I hangā ō rātou ōhanga e ngā manu katoa o te rangi ki ōna peka, i whānau anō ngā kīrehe katoa o te pārae ki raro i ōna manga, i noho anō ngā iwi nunui katoa ki raro i tōna taumarumarunga iho.

⁷ Heoi, ātaahua tonu ia, i a ia i nui rā, i te roa hoki o ōna manga; i te taha hoki o ngā wai nui tōna pakiaka.

⁸ Kīhai ia i ngaro i ngā hīta o tā te Atua kāri; kīhai ngā kauri i rite ki ōna peka, kīhai anō ngā rākau pereni i rite ki ōna manga; kāhore he rākau o te kāri a te Atua hei rite mōna; i a ia i ātaahua tonu rā.

⁹ I meinga ia e ahau kia ātaahua tonu i te maha o ōna manga; ā, hae ana ngā rākau katoa o Erene, i te kāri a te Atua, ki a ia.

¹⁰ "Nā reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Kua tiketike nā koe, kua roa, ā, kōkiri atu ana tōna kōuru ki roto ki ngā manga pūruru, ā, neke ake ana tōna ngākau i a ia i tiketike rā;

¹¹ mō reira ka tukua ia e ahau ki te ringa o te mea kaha o ngā tauwiwi. Ka nui tā tērā mahi ki a ia; he kino nōna i peia ai ia e ahau.

¹² Nā, kua hātepea atu ia e ngā tautāngata, e ngā mea nanakia o ngā iwi, ā, kua whakarērea iho. Kua taka ōna rārā ki runga ki ngā maunga, ki ngā awaawa katoa; kua whatiwhatiia ōna manga ki te taha o ngā awa katoa o te whenua; kua heke mai anō ngā iwi katoa o te whenua i tōna taumarumarutanga iho, whakarērea ake e rātou.

¹³ Kei runga i a ia, ina hinga, he kāinga mō ngā manu katoa o te rangi, ā, ka noho ngā kīrehe katoa o te pārae ki ōna manga.

¹⁴ He mea kei neke ake, kei pūrero ki runga tētahi o ngā rākau i te taha o ngā wai, kei kōkiri ake ō rātou kōuru ki roto ki ngā manga pūruru, kei tū hoki, kei teitei ngā rākau katoa e inu wai ana. Kua tukua katoatia hoki ki te mate, ki ngā wāhi o raro rawa o te whenua, ki roto ki ngā tama a te tangata, ki te hunga e heke ana ki te rua.

¹⁵ "Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: I te rā i heke ai ia ki te rua i meinga ia e ahau kia tangihia, he whakaaro ki a ia i hipokina ai e ahau te rire, i puritia ai ōna awa, ā, ko ngā wai nunui mau rawa. Ā, meinga ana e ahau a Repanōna kia tangi ki a ia, ā, ko ngā rākau katoa o te pārae ngohe kau ki a ia.

¹⁶ Meinga ana e ahau kia rurea ngā iwi e te haruru o tōna hīnganga, i tāku makanga i a ia ki raro i te rēinga, rātou tahi ko te hunga e heke ana ki te rua; ko ngā rākau katoa anō

hoki o Erene, ko ngā mea whiriwhiri, ko ngā mea papai o Repanōna, ko ngā mea katoa e inu ana i te wai, ka whai whakamārietanga i ngā wāhi o raro rawa o te whenua.

¹⁷ I heke tahi anō rātou me ia ki te rēinga, ki te hunga kua patua ki te hoari; āe rā, me te hunga anō i waiho nei hei ringa mōna, i noho nei i raro i tōna taumarumarunga iho i waenganui o ngā tauwi.

¹⁸ "Ko wai hei rite mōu, te korōria, te nui, i roto i ngā rākau o Erene? Heoi, ka tukua ngātahitia iho koutou ko ngā rākau o Erene ki ngā wāhi o raro rawa o te whenua. Ka takoto koe i roto i te hunga kokotikore, i roto i te hunga i patua ki te hoari.

"Ko Parao tēnei, rātou ko āna mano tini katoa, e ai tā te Ariki, tā Ihowā."

32

He Tangi mō Parao me Īhipa

¹ Nā, i te tekau mā rua o ngā tau, i te tekau mā rua o ngā marama, i te tuatahi o ngā rā o te marama, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² "E te tama a te tangata, kia ara tōu tangi mō Parao kīngi o Īhipa, mea atu hoki ki a ia: Ko tōu rite kei te kūao raiona o ngā iwi;

otiiā, e rite ana koe ki te tarakona o ngā moana;

i kōkiri mai anō koe me ōu awa,

pōkarekare ana ngā wai i ōu waewae,

poke ana i a koe ō rātou awa."

³ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

"Ka horahia e ahau tāku kupenga ki runga ki a koe, he huihuinga hoki nō ngā iwi maha;

ā, ka riro ake koe i a rātou i tāku kupenga.

⁴ Ka waiho anō koe e ahau ki runga ki te whenua,

ka ākiritia atu anō koe ki te mata o te pārae,

māku anō e mea kia nohoia koe e ngā manu katoa o te rangi,

kia mākona anō ngā kīrehe o te whenua katoa i a koe.

⁵ Ka takoto anō i ahau ōu kikokiko ki runga ki ngā maunga,

ka whakakīia anō ngā awaawa ki a koe e tiketike nā.

⁶ Ka whakamākūkūria anō e ahau ki ōu toto te whenua e kau nā koe,

ā, tutuki noa ki ngā maunga;

ka kī anō hoki ngā awa i a koe.

⁷ Ā, ka oti koe te tinei e ahau,

ka hīpokina e ahau te rangi,

ka whakapōuritia anō hoki ngā whetū o reira;

ka hīpokina e ahau te rā ki te kapua,

e kore anō e titi te atarau.

⁸ Nā, ko ngā whakamārama katoa e marama nei te rangi,

ka whakapōuritia e ahau ki runga ki a koe,

ka hoatu anō e ahau he pōuri ki runga ki tōu whenua,

e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

⁹ He maha anō ngā iwi e mamae ō rātou ngākau i ahau,

ina meinga e ahau kia tae atu tōu whakangaromanga ki ngā iwi,

ki ngā whenua kīhai i mōhiotia e koe.

¹⁰ Inā, he maha ngā iwi e meinga e ahau kia ketekete ki a koe,

ka nui anō te wehi o ō rātou kīngi, ina whakaaro ki a koe.

Ua wherikoriko tāku hoari ki tō rātou aroaro,

hono tonu anō tō rātou wiri, ia tangata, ia tangata,

i te wehi mō tōna oranga anō,

i te rā e hīnga ai koe.

¹¹ "Nō te mea ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:

Tērā e tae atu te hoari a te kīngi o Papurōna ki a koe.

¹² Ka meinga e ahau ōu mano tini,

te hunga nanakia o ngā iwi,

rātou katoa kia hīnga i ngā hoari a ngā mārohirohi.

Ā, ka pāhuatia e rātou ngā mea whakaī o Īhipa,

ka ngaro anō ō reira mano tini katoa.

¹³ Ka ngaro anō i ahau ō reira kararehe katoa

i te taha o ngā wai maha;

e kore anō e pōkarekare i te wae tangata ā muri ake nei,
e kore anō e ngarungaru i te wae kararehe.

¹⁴ Ko reira ahau mea ai i ō rātou wai kia purata,
ka meinga anō e ahau ō rātou awa kia rite ki te hinu te rere, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁵ Kia meinga e ahau te whenua o Ihipa hei ururua,
ā, kore iho ngā tini mea o te whenua,
kia patua anō e ahau te hunga katoa e noho ana i reira,
kātahi rātou ka mōhio ko Ihowā ahau.

¹⁶ “Ko te tangi tēnei e tangihia ai ia e rātou, ka tangihia ia e ngā tamāhine a ngā iwi. Ka tangihia ia e rātou, arā a Ihipa rātou ko ōna mano tini, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

He Apakura mō Ihipa

¹⁷ Nā, i te tekau mā rua o ngā tau, i te tekau mā rima o ngā rā o te marama, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁸ “E te tama a te tangata, auē ki te mano tini o Ihipa, makā iho rātou, a ia, me ngā tamāhine a ngā iwi nunui, ki ngā wāhi o raro rawa o te whenua, rātou ko te hunga e heke ana ki te rua.

¹⁹ “He ātaahua rawa koe i a wai? Heke iho, takoto tahi koutou ko te hunga kokotikore.”

²⁰ Ka hinga rātou ki waenga i te hunga i patua ki te hoari. Kua tukua atu ia ki te hoari; tōia atu me ōna mano tini katoa.

²¹ Ka kōrero mai ngā tāngata kaha o ngā mārohirohi ki a ia i roto i te rēinga, rātou ko ōna kaiāwhina: “Kua heke rātou ki raro, kei te takoto rātou, te korikori, arā ngā kokotikore, he mea patu ki te hoari.”

²² “Kei reira anō a Ahuru rātou ko tōna hui katoa; ko ōna urupā, kei tētahi taha ōna, kei tētahi taha; he mea patu katoa, kua hinga i te hoari.

²³ Ko ōna urupā, he mea mahi ki ngā pito rawa o te rua. Ko tōna rōpū anō kei tētahi taha o tōna urupā, kei tētahi taha; he mea patu katoa rātou, kua hinga i te hoari, te hunga i puta ai te wehi ki te whenua o te hunga ora.

²⁴ “Kei reira a Erama, rātou ko ōna mano tini i tētahi taha o tōna urupā, i tētahi taha. Ko rātou katoa he mea patu, kua hinga i te hoari, he hunga kua heke kokotikore atu ki ngā wāhi o raro rawa o te whenua, he hunga i mea i tō rātou wehi kia puta ki te whenua o te hunga ora. Heoi, kei te mau te whakamā o rātou, o te hunga anō e heke ana ki te rua.

²⁵ Kua hangā te takatoranga mōna ki roto ki te hunga i patua, mō rātou anō ko ōna mano tini katoa. Ko ōna urupā kei tētahi taha ōna, kei tētahi taha; he kokotikore rātou katoa, he mea patu ki te hoari. I puta hoki tō rātou wehi ki te whenua o te hunga ora, heoi kua mau te whakamā o rātou, o te hunga anō e heke ana ki te rua; kua tukua atu ia ki roto ki te hunga i patua.

²⁶ “Kei reira a Meheke, a Tūpara, rātou ko ōna mano tini katoa; ko ōna urupā kei tētahi taha ōna kei tētahi taha, he mea kokotikore rātou katoa, he mea patu ki te hoari; i puta anō tō rātou wehi i mua ki te whenua o te hunga ora.

²⁷ E kore anō rātou e takoto i roto i ngā mārohirohi o ngā kokotikore kua hinga, kua heke ki te rēinga me ā rātou patu anō o te whawhai. I whakatakatoria anō e rātou ā rātou hoari ki raro i ō rātou māhunga, ā, kei te mau ō rātou kino ki ō rātou wheua; ko te hunga hoki tēnā i wehi ai ngā mārohirohi o te whenua o te ora.

²⁸ “Otia, ka whatia koe i roto i te hunga kokotikore, ka takoto tahi hoki koutou ko te hunga i patua ki te hoari.

²⁹ “Kei reira a Eroma, ōna kingi, ōna rangatira katoa i tukua nei i runga i tō rātou mārohirohi ki roto ki te hunga i werohia e te hoari. Ka takoto tahi rātou ko ngā kokotikore, rātou anō ko te hunga e heke ana ki te rua.

³⁰ “Kei reira ngā ariki o te raki, rātou katoa, me ngā Haironi katoa i heke nei i roto i te hunga i patua; whakamā iho rātou i te wehi i tupu mai i tō rātou mārohirohi, ā, takoto kokotikore ana rātou i roto i te hunga i patua ki te hoari, me te mau te whakamā o rātou, o te hunga anō e heke ana ki te rua.

³¹ “E kite a Parao i a rātou, ā, ka whai whakamārietanga ki āna mano tini katoa i patua ki te hoari – a Parao rātou ko tāna ope katoa, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

³² Nō te mea kua tukua e ahau tōna wehi ki te whenua o te hunga ora; ā, ka whakatakatoria ia ki roto ki te hunga kokotikore, rātou ko te hunga i patua ki te hoari – a Parao rātou ko āna mano tini, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

33

*Ko Ehekiera te Tūtei o Ihairaira
(Ehekiera 3.16-21)*

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, kōrero ki ngā tamariki a tōu iwi, mea atu ki a rātou: Ki te kawea e ahau te hoari ki tētahi whenua, ā, ka mau ngā tāngata o te whenua ki tētahi tangata o rātou, ka whakaritea e rātou hei tūtei;

³ mehemea, i tōna kitenga i te hoari e puta ana ki te whenua, ka whakatangihia e ia te tētere, hei whakatūpato i te iwi.

⁴ Nā, ko te tangata e rongō i te tangi o te tētere, ā, kāhore ia e tūpato, ki te tae mai te hoari, ā, ka riro ia, hei runga anō i tōna māhunga ōna toto.

⁵ I rongō ia i te tangi o te tētere, ā, kihai i tūpato; ki runga anō i a ia ōna toto. Tēnā ia, mehemea ia i tūpato, ka mawhiti i a ia tōna wairua.

⁶ Engari, ki te kite te tūtei i te hoari e puta ana, ā, kihai i whakatangi i te tētere, kihai i whakatūpato i te iwi, ā, ka tae mai te hoari, ka riro tētahi o rātou; ka riro ia i runga i tōna kino, otiia ka rapua e ahau ōna toto i te ringa o te tūtei.

⁷ “Inā, ko koe, e te tama a te tangata, kua waiho koe e ahau hei tūtei mō te whare o Ihāraira; ā, me whakarongo koe ki te kupu a tōku māngai, ko koe anō tāku hei whakatūpato i a rātou.

⁸ Ki te mea ahau ki te tangata kino, ‘E te tangata kino, ko te mate kau mōu,’ ki te kore koe e kōrero, e whakatūpato i te tangata kino ki tōna ara; ka mate taua tangata kino i runga i tōna hē, ka rapua ia e ahau ōna toto i tōu ringa.

⁹ Tēnā ko tēnei, ka whakatūpato koe i te tangata kino ki tōna ara, kia tahuri mai ia i reira, ā, e kore ia e tahuri mai i tōna ara; ka mate ia i runga i tōna kino, ka ora ia i a koe tōu wairua.”

Te Tika me te Mahi Tohu a Ihowā

¹⁰ “Nā, ko koe e te tama a te tangata, kōrero ki te whare o Ihāraira, ‘Ko tā koutou kī tēnei, e mea nā koutou: “Kei runga i a mātou ō mātou hē, ō mātou hara, ā, ka memeha atu mātou i runga i aua hē; mā te aha rā mātou ka ora ai?” ’

¹¹ Mea atu ki a rātou, ‘E ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, kāhore ōku ngākau koa ki te matenga o te tangata kino; engari kia tahuri te tangata kino i tōna ara, kia ora; tahuri mai, tahuri mai koutou i ō koutou ara kino; kia mate hoki koutou hei aha, e te whare o Ihāraira?’

¹² “Nā, ko koe, e te tama a te tangata, me kī atu ki ngā tamariki a tōu iwi, ‘E kore te tika o te tangata tika e whakaora i a ia i te rā e poka kē ai ia; me te kino anō o te tangata kino e kore tērā e whakahinga i a ia i te rā e tahuri mai ai ia i tōna kino; e kore anō te tangata tika e ora i tōna tika i te rā e hara ai ia.’

¹³ Ki te mea ahau ki te tangata tika, ka ora ia; ā, ka whakawhirinaki ia ki tōna tika, ka mahi hoki i te hē, e kore āna mahi tika katoa e maharatia; engari ka mate ia i runga i tōna hē i mahia e ia.

¹⁴ Ki te mea anō ahau ki te tangata kino, ‘Ko te mate kau mōu,’ ā, ka tahuri mai ia i tōna hara, ka mahi i te mea e tika ana, e rite ana –

¹⁵ Ki te whakahokia te taunaha e te tangata kino, ki te utua te mea i pāhuatia e ia, ki te haere ia i runga i ngā tikanga o te ora, ā, ka kore e mahi i te hē – he pono ka ora ia, e kore ia e mate.

¹⁶ E kore tētahi o ōna hara i hara ai ia e maharatia ki a ia. Kua mahia e ia te mea e tika ana, e rite ana; he pono ka ora ia.

¹⁷ “Heoi, kei te mea ngā tamariki a tōu iwi, ‘Kāhore e rite te ara o te Ariki.’ Nā, ko rātou nei, kāhore tō rātou ara e rite.

¹⁸ Ki te tahuri atu te tangata tika i tōna tika, ā, ka mahia e ia te hē, ka mate ia i aua hē.

¹⁹ Ki te tahuri mai anō te tangata kino i tōna kino, ā, ka mahia e ia te mea e tika ana, e rite ana, ka ai ēnā hei whakaora i a ia.

²⁰ Heoi, kei te mea nā koutou, ‘Kāhore e rite te ara o te Ariki.’ E te whare o Ihāraira, ka rite ki tōna ara, ki tōna ara, tāku whakawā mō koutou.”

Te Hingaanga o Hiruhārama

²¹ Nā, i te tekau mā rua o ngā tau o tō mātou whakaraunga, i te tekau o ngā marama, i te rima o ngā rā o te marama, ka tae mai ki ahau tētahi o ngā oranga o Hiruhārama, ā, ka mea, “Kua patua te pā.”

²² Nā, kua pā te ringa o Ihowā ki ahau i te ahiahi i mua ake o te taenga mai o taua oranga nei; meinga ana e ia kia kuihi tōku māngai, ā, tae noa mai ia ki ahau i te ata. Nā, kua meinga e ia kia kuihi tōku māngai, ā, kore ake tōku wahangū.

Ngā Mōrehu i Hūrā

²³ Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā ki ahau, i kī ia:

²⁴ “E te tama a te tangata, ko te hunga e noho ana i ēnei ururua i te whenua o Ihairaira, e kōrero ana, e mea ana, ‘He kotahi a Āperahama, ā, riro ana i a ia te whenua; ko tātou ia he tokomaha; kua hōmai te whenua ki a tātou hei kāinga tupu.’

²⁵ Mō reira ki atu ki a rātou, Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ko tā koutou kai, he mea kīnaki ki te toto, e anga ana hoki ō koutou kanohi ki ā koutou whakapakoko, e whakaheke toto ana hoki koutou; ā, e mau rānei te whenua i a koutou?

²⁶ Ko tō koutou tūranga ko ā koutou hoari, e mahia ana e koutou te mea whakarihariha, e whakapokea ana e koutou te wahine a tōna hoa, a tōna hoa; ā, e mau rānei te whenua i a koutou?

²⁷ “Kia pēnei tāu ki atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: E ora ana ahau, inā, ka hinga i te hoari te hunga i ngā ururua, ā, ko te tangata i te mata o te pārae, ka hoatu ia e ahau hei kai mā ngā kīrehe, ā, ko te hunga i ngā taumaihi, i ngā ana, ka mate rātou i te mate urutā.

²⁸ Ka ururua rawa i ahau te whenua, ka waiho hei keteketenga, ā, ka mutu te whakapehapeha o tōna kaha; ka ururua anō ngā maunga o Ihairaira, e kore e haerea e te tangata.

²⁹ A, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau, ina meinga e ahau te whenua hei ururua, hei keteketenga, mō ā rātou mea whakarihariha katoa i mea ai rātou.

³⁰ “Nā, ko koe, e te tama a te tangata, e kōmuhumuhua ana koe e ngā tama a tōu iwi i te taha o ngā pakitara, i ngā tatau anō o ngā whare, e kōrerorero ana tētahi ki tētahi, ki tōna hoa, ki tōna hoa, e mea ana, ‘Tēnā, kia haere tātou, kia rongo ai tātou i te kupu e puta mai ana i a Ihowā.’

³¹ A, ko tā rātou haere mai ki a koe rite tonu ki te haerenga mai o te iwi; ko tā rātou noho i tōu aroaro rite tonu anō ki tō tāku iwi; e rongo ana hoki rātou ki āu kupu, kāhore ia e mahi. Ko ō rātou māngai hoki hei whakaahuareka mai, ko ō rātou ngākau kei te whai i tā rātou apo taonga.

³² Nanā, ki a rātou, e rite ana koe ki te waiata rōreka a te reo pai, a te tangata he pai te rangi o tāna mea whakatangi; e rongo ana hoki rātou ki āu kupu, kāhore ia e mahi.

³³ “Ā, ina puta tēnei – nanā, tēnei te haere mai nei – kātahi rātou ka mōhio tēnei tonu he poropiti i roto i a rātou e noho ana.”

34

Ngā Hēpara Tekā o Ihairaira

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, poropititia he hē mō ngā hēpara o Ihairaira, poropititia, mea atu ki a rātou, arā ki ngā hēpara: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā mō ngā hēpara: Auē te mate mō ngā hēpara o Ihairaira, e whāngai nei i a rātou anō! He teka ianei me whāngai te kāhui e ngā hēpara?

³ E kainga ana te ngako e koutou, e kākahuria ana e koutou te huruhuru, e patua ana e koutou ngā mea mōmona; ko ngā hipi ia, kāhore rātou e whāngaia e koutou.

⁴ Kīhai i whakakahangia e koutou ngā tūroto, kīhai ngā mea mate i rongoātia e koutou, te mea i whati kīhai i takaia e koutou, kīhai anō i whakahokia mai e koutou te mea i āia atu, kīhai i rapua te mea i ngaro; heoi he taikaha, he nanakia, tā koutou whakahaere tikanga ki a rātou.

⁵ Nā, marara noa atu rātou i te kore hēpara. Riro ana hei kai mā ngā kīrehe katoa o te pārae, ā, i marara noa atu rātou.

⁶ I ātiutiu noa atu āku hipi i runga i ngā maunga katoa, i runga i ngā pukepuke tiketike katoa. I marara noa atu āku hipi i runga i te mata katoa o te whenua, kāhore hoki he tangata hei rapu, hei whakatakī i a rātou.

⁷ “Mō reira, e ngā hēpara, whakarongo ki te kupu a Ihowā;

⁸ e ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, nā, kua waiho nei āku hipi hei taonga pārau, kua waiho anō āku hipi hei kai mā ngā kīrehe katoa o te pārae, i te kore hēpara, kīhai nei hoki āku hēpara i rapu i āku hipi, heoi whāngaia ana ko rātou anō e ngā hēpara, kīhai i whāngai i āku hipi.

⁹ Mō reira, e ngā hēpara, whakarongo ki te kupu a Ihowā.

¹⁰ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Hei hoariri tēnei ahau mō ngā hēpara; ā, ka rapu utu ahau mō āku hipi i ō rātou ringa, ka whakamutua anō e ahau tā rātou whāngai hipi. E kore hoki ngā hēpara e whāngai i a rātou anō i muri nei; ā, ka whakaorangia e ahau āku hipi i roto i ō rātou māngai, kei waiho hei kai mā rātou.”

Ko Ihowā te Hēpara Pono

¹¹ “Ko te kupu hoki tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, ka rapu ahau, ahau tonu nei, i āku hipi, ka kimihia mārietia.

¹² Ka rite ki te kimi a te hēpara i tāna kāhui i te rā e tae ai ia ki roto ki āna hipi kua tohatoha noa atu, ka pēnā anō tāku kimi i āku hipi; ka whakaorangia anō rātou e ahau i ngā wāhi katoa i marara atu ai rātou i te rā tukupū, i te rā pōuri.

¹³ Ka whakaputaina anō rātou e ahau i roto i ngā iwi, ka whakaminea mai i ngā whenua, ka kawea hoki ki tō rātou oneone; ā, ka whāngaia rātou e ahau ki runga ki ngā maunga o Iharaia, ki te taha o ngā awa, ki ngā wāhi katoa o te whenua e nohoia ana.

¹⁴ Ka whāngaia rātou e ahau i te wāhi tarutaru pai, ā, hei runga i ngā maunga tiketike o Iharaia he puninga mō rātou; ka takoto rātou ki reira ki te puninga pai, ka kai anō rātou i runga i ngā maunga o Iharaia i ngā wāhi mōmona te tarutaru.

¹⁵ Ko ahau tonu hei whāngai i āku hipi, ko ahau anō hei mea i a rātou kia takoto, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁶ Māku e rapu te mea i ngaro, māku anō e whakahoki mai te mea i āia atu, māku e takai te mea i whati, māku anō e whakakaha te mea tūroro. Nā, ko te mea mōmona, ko te mea kaha, ka ngaro i ahau; ka whāngaia rātou e ahau i runga i te whakawā.

¹⁷ “Nā, ko koutou, e āku hipi, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, ka whakaritea e ahau te whakawā a tētahi hipi ki tētahi hipi, a ngā hipi toa anō rātou ko ngā koati toa.

¹⁸ He mea iti ianei ki a koutou tā koutou kai i ngā wāhi tarutaru pai, i takahia ai e koutou te toenga o tā koutou kai ki ō koutou waewae? Tā koutou inu hoki i ngā wai purata, ā, whakapokea ake e koutou te toenga ki ō koutou waewae?

¹⁹ Nā, ko āku hipi, ka kai rātou i ngā takahanga a ō koutou waewae, ka inu hoki i tā ō koutou waewae i whakapoake ai.

²⁰ “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā, ki a rātou: Nanā, māku, māku tonu nei e whakarite te whakawā a te hipi mōmona rāua ko te hipi hiroki.

²¹ Nō te mea kua tute koutou ki ō koutou kaokao, ki ō koutou peke, ā, kua ākina e koutou ngā mea mate ki ō koutou haona, ā, marara ake rātou i a koutou ki waho noa atu.

²² Nā reira ka whakaora ahau i āku hipi; e kore anō rātou e waiho i muri nei hei pāhuatanga; ka whakaritea anō e ahau te whakawā a tētahi hipi ki tētahi hipi.

²³ Ā, ka whakaritea e ahau kotahi te hēpara mō rātou, māna rātou e whāngai, arā tāku pononga a Rāwiri; māna rātou e whāngai, ā, ko ia hei hēpara mō rātou.

²⁴ Ko ahau, ko Ihowā, hei Atua mō rātou, ā, ko tāku pononga, ko Rāwiri, hei rangatira i roto i a rātou; nāku, nā Ihowā, te kupu.

²⁵ “Ka whakaritea anō e ahau he kawenata mō te rongu mau ki a rātou, ka whakamutua hoki te noho o ngā kirehe hakinu ki te whenua; ā, ka noho rātou ki te koraha, tē ai he wehi, ka moe anō ki ngā ngahere.

²⁶ Ā, ka meinga rātou e ahau, me ngā wāhi anō i tōku pukepuke a karapoi noa, hei manaakitanga; ā, ka meinga e ahau te ua kia heke iho i te wā i tika ai; ā, ka uaina iho ngā manaaki.

²⁷ Nā, ka hua ngā hua o te rākau o te pārae, ka tukua mai anō ōna mau e te whenua, ka noho hūmārie hoki rātou ki tō rātou whenua. Ka mōhio anō rātou ko Ihowā ahau, ina motu i ahau ngā here o tō rātou ioka, ā, ka riro rātou i ahau i roto i te ringa o ō rātou kaiwhakamahi.

²⁸ Ā, e kore rātou e waiho i muri nei hei pāhuatanga mā ngā iwi, e kore hoki e kainga e te kirehe o te whenua; engari ka noho hūmārie rātou, tē ai he kaiwhakawehi.

²⁹ Ā, ka ara i ahau he māhuri whai ingoa mā rātou, e kore hoki rātou e riro i te hemokai i runga i te whenua e kore anō e mau ki a rātou te numinumi i ngā tauwiwi ā muri ake nei.

³⁰ Nā, ka mōhio rātou ko ahau, ko Ihowā, ko tō rātou Atua, kei a rātou, ā, ko rātou, ko te whare o Iharaia, he iwi nāku, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

³¹ Nā, ko koutou, ko āku hipi, ko ngā hipi e whāngaia ana e ahau, he tāngata koutou, ko ahau hoki tō koutou Atua, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

35

He Whakawātanga kei runga i a Maunga Heira

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki Maunga Heira, poropititia te hē mō reira, mea atu hoki ki a ia, Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, hei hoariri ahau mōu, e Maunga Heira; ā, ka totoro atu tōku ringa ki a koe, ka ururua rawa koe i ahau, ka meinga hoki hei mīharotanga.

⁴ Ko ōu pā ka tūhea i ahau, ā hei ururua koe, ā, ka mōhio koe ko Ihowā ahau.

⁵ “Nō te mea he mauāhara mau tonu tōu, ā, kua tukua e koe ngā tama a Ihāraira ki te kaha o te hoari i te wā o tō rātou aituā, i te wā o te hē i te mutunga.

⁶ Mō reira, e ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, ka mahia koe e ahau hei mea mō te toto, ka whāia anō koe e te toto; kihai nā koe i kino ki te toto, nā ka whāia koe e te toto.

⁷ Heoi, ka meinga e ahau a Maunga Heira hei mātakitakinga, hei ururua; ā, ka hātepea atu e ahau te tangata e tika ana nā reira, te tangata anō e hoki mai ana.

⁸ Ā, ka whakakīia e ahau ōna maunga ki ōna tūpāpaku; ā, ko te hunga e patua ki te hoari, ka hinga ki ōu pukepuke, ki ōu awaawa, ki ōu rerenga wai katoa.

⁹ Ka ururua koe i ahau ā ake ake; e kore anō ōu pā e nohoia, ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

¹⁰ “Nā, kua mea nā koe, ‘Ko ēnei iwi e rua, ko ēnei whenua e rua mōku, mō tātou tonu hoki,’ – i te mea kei reira nei anō a Ihowā –

¹¹ mō reira, e ora ana ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, ko tāku mahi ka rite ki tōu riri, ki tōu hae, i hae ai koe i a koe i mauāhara rā ki a rātou; ā, ka whakakitea atu ahau ki a rātou, ina rite i ahau te whakawā mōu.

¹² Nā, ka mōhio koe ko Ihowā ahau, ā, kua rangona e ahau āu kohukohu katoa i kōrerotia e koe mō ngā maunga o Ihāraira, i a koe i ki rā, ‘Kua ururua, kua hōmai hei kai mā tātou.’

¹³ Ā, kua whakakake mai ō koutou māngai ki ahau, kua whakamaha i ā koutou kupu mōku; kua rongo ahau.

¹⁴ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ā te wā e koa ai te whenua katoa, ka ururua koe i ahau.

¹⁵ I koa nā koe ki te kāinga o te whare o Ihāraira, kua ururua nā, ka pēnā anō ahau ki a koe. Ka ururua koe, e Maunga Heira, e Ēroma katoa, āe rā, katoa; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.”

36

He Manaakitanga ki a Ihāraira

¹ “Nā, ko koe e te tama a te tangata, poropiti atu ki ngā maunga o Ihāraira, mea atu: E ngā maunga o Ihāraira, whakarongo ki te kupu a Ihowā.

² Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nā, kua mea nei te hoariri ki a koutou, ‘Ha! Nā, kua riro mai hoki mō tātou ngā pukepuke onamata!’

³ Mō reira, poropiti atu, mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nā, kua meinga nā koutou e rātou kia tū kau, kua horomia i tētahi taha, i tētahi taha, i riro ai koutou mā ngā toenga o ngā iwi, i hāpainga ake ai e ngā ngutu o ngā arero kapetau, i kōrerotia kinotia ai e te iwi.

⁴ Mō reira, e ngā maunga o Ihāraira whakarongo ki te kupu a te Ariki, a Ihowā: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā, ki ngā maunga, ki ngā pukepuke, ki ngā awa, ki ngā awaawa, ki ngā ururua kua takoto kau, ki ngā pā kua mahue, kua riro nei hei pāhuatanga, hei katanga mā ngā toenga o ngā iwi ā tawhio noa.

⁵ Nā reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: He pono he ahi tōku hae, i ahau i kōrero ai i te hē mō ngā toenga o ngā iwi, mō Ēroma katoa anō; mō tā rātou meatanga i tōku whenua hei kāinga mō rātou, pau katoa te ngākau ki te koa, kino tonu te hinengaro, mō tērā kia peia atu, kia waiho hei taonga pārau.

⁶ “Nā reira, poropititia te whenua o Ihāraira, ki atu ki ngā maunga, ki ngā pukepuke, ki ngā awa, ki ngā awaawa: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, kua kōrero ahau i runga i tōku hae, i tōku weriweri, nō te mea e mau ana ki a koutou te whakamā o ngā tauwi.

⁷ Nā reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Kua ara tōku ringa kua mea, He pono, ko ngā iwi i tētahi taha o koutou, i tētahi taha, ka mau ki a rātou tō rātou whakamā.

⁸ “Ko koutou ia, e ngā maunga o Ihāraira, ka wana ō koutou manga, ka whai hua koutou mā tāku iwi, mā Ihāraira; ka tata hoki rātou te puta.

⁹ Nō te mea, nanā, ka aro ahau ki a koutou, ka tahuri ki a koutou, ā, ka ngakia koutou, ka whakatōkia.

¹⁰ Ka tini anō i ahau ngā tāngata ki a koutou, te whare katoa o Ihāraira, rātou katoa, ā, ka nohoia ngā pā, ka hangā anō ngā ururua.

¹¹ Ka tini anō i ahau ngā tāngata ki a koutou, me ngā kararehe; ā, ka tini rātou, ka hua; ka meinga hoki koutou e ahau kia nohoia, kia pērā me tō mua, ā, ka pai atu tāku e mea ai ki a koutou i tō ō koutou tīmatanga; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau.

¹² Āe rā, ka meinga koutou e ahau kia hāereerea e te tāngata, e tāku iwi, e Ihāraira; ka riro koe i a rātou, ka waiho hoki koe hei kāinga tupu mō rātou, ā, heoi anō matenga o ā rātou tamariki i a koe.

¹³ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nā, kua kōrerotia nei ki a koutou, ‘He kai tāngata koe, e te whenua, e whakamate ana i ngā tamariki a tōu iwi.’

¹⁴ Nā reira e kore koe e kai tāngata ā muri ake nei, e kore anō e hinga i a koe ōu iwi ā muri nei, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁵ Heoi anō āku meatanga kia rangona ki a koe te numinumi i ngā iwi, e kore anō e mau ki a koe i ngā wā i muri te tāwai a ngā iwi; e kore anō koe e mea i ngā waewae o ōu iwi kia tūtuki ā ake ake, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

Te Whakahoutanga o Iharaia

¹⁶ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁷ “E te tama a te tangata, i te nohoanga o te whare o Iharaia i tō rātou oneone, i whakapokea a reira e rātou ki tō rātou ara, ki ā rātou mahi. Ko tō rātou ara i tōku aroaro, rite tonu ki te poke o te wahine e paheke ana.

¹⁸ Heoi, ringihia ana e ahau tōku weriweri ki runga ki a rātou, mō te toto i tāhoroa e rātou ki runga ki te whenua, mō ā rātou whakapakoko hoki i whakapokea ai a reira e rātou.

¹⁹ Ā, whakamararatia atu ana rātou e ahau ki roto ki ngā iwi, tītaria atu ana ki ngā whenua; rite tonu ki tō rātou ara, ki ā rātou mahi tāku whakarite mō rātou.

²⁰ Ā, i tō rātou taenga ki ngā iwi i haere atu ai rātou, whakanoatia ana e rātou tōku ingoa tapu, i a rātou i ki rā mō rātou, ‘Ko te iwi tēnei a Ihowā, ā, kua puta atu rātou i tōna whenua.’

²¹ Otiia, i whai whakaaro ahau ki tōku ingoa tapu i whakanoatia nei e te whare o Iharaia i roto i ngā tauwi i haere atu ai rātou.

²² “Mō reira ki atu ki te whare o Iharaia: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ehara i te mea he whakaaro ki a koutou i mahi ai ahau i tēnei, e te whare o Iharaia; engari ki tōku ingoa tapu i whakanoatia nei e koutou i roto i ngā tauwi i haere atu ai koutou.

²³ Ka whakatapua anō e ahau tōku ingoa nui i whakanoatia nei i roto i ngā tauwi, ko tā koutou rā i whakanoa ai i roto i a rātou; ā, ka mōhio ngā tauwi ko Ihowā ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, ina whakatapua ahau i roto i a koutou i tō rātou aroaro.

²⁴ “Ka tangohia mai hoki koutou e ahau i roto i ngā tauwi, ka whakaminea i ngā whenua katoa, ka kawea mai anō ki tō koutou oneone.

²⁵ Ka tāuhihia anō koutou e ahau ki te wai mā, ā, ka mā koutou. Ka purea koutou e ahau, ā, kore iho ō koutou poke katoa, ā koutou whakapakoko katoa.

²⁶ Ka hoatu anō e ahau he ngākau hou ki a koutou, ka hoatu anō e ahau he wairua hou ki roto ki a koutou; ka tangohia anō e ahau te ngākau kōhatu i roto i ō koutou kikokiko, ā, ka hoatu he ngākau kikokiko ki a koutou.

²⁷ Nā, ka hoatu e ahau tōku wairua ki roto ki a koutou, ā, ka meinga koutou e ahau kia haere i runga i āku tikanga, ka puritia anō e koutou āku ritenga, ka mahia.

²⁸ Ā, ka noho koutou ki te whenua i hoatu e ahau ki ō koutou mātua, ko koutou hoki hei iwi māku, ko ahau hei Atua mō koutou.

²⁹ Ka whakaorangia anō koutou e ahau i ō koutou poke katoa. Ka karangatia hoki e ahau te witi, ka whakanuia hoki e ahau, e kore anō te hemokai e tukua e ahau ki a koutou.

³⁰ Ā, ka meinga e ahau kia maha ngā hua o te rākau me ngā mau o te māra, ā, heoi anō te tāwai hemokai mō koutou i roto i ngā tauwi.

³¹ Kātahi koutou ka mahara ki ō koutou ara kino, ki ā koutou mahi kāhore nei e pai; ā, ka anuanu koutou ki a koutou anō i ō koutou aroaro mō ō koutou kino, mō ā koutou mea whakarihariha hoki.

³² Ehara i te mea he whakaaro ki a koutou i mahi ai ahau i tēnei, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, kia mōhio koutou. Kia whakamā koutou, kia numinumi kau ki ō koutou ara, e te whare o Iharaia.

³³ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: I te rā e purea ai e ahau ō koutou hē katoa, ka meinga e ahau ngā pā kia nohoia, ā, ka hangā ngā ururua.

³⁴ Nā, ko te whenua i takoto kau rā, ka ngakia; he ururua rā hoki i mua ki te titiro a te hunga katoa e tika ana nā reira.

³⁵ Ā, ka kōrerotia, ‘Ko tēnei whenua i takoto kau rā, kua rite ki te kāri o Erene. Nā, ko ngā pā kua ururuatia, ko erā i takoto kau rā, ko ngā mea pakaru, kua oti te taiepa, e nohoia ana.’

³⁶ Kātahi ka mōhio ngā iwi kua mahue i tētahi taha o koutou, i tētahi taha, kua hangā e ahau, e Ihowā, ngā wāhi i pakaru, ā, kua whakatōkia e ahau ngā wāhi kua ururuatia. Nāku, nā Ihowā te kupu, māku anō e mahi.

³⁷ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Tēnei ake ka uia tēnei ki ahau e te whare o Iharaia, kia meatia ki a rātou; ka tokomaha rātou i ahau, me te mea he kāhui te tangata.

³⁸ Ka rite ki te kähui mō te whakahere, ki te kähui o Hiruhārama i ōna hākari nunui; ka pēnā anō ngā pā kua ururuatia, ka kapi i ngā kähui tāngata; ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau."

37

Te Raorao o ngā Wheua Maroke

¹ I pā te ringa o Ihowā ki ahau, ā, kawea ana ahau, arā e tō Ihowā Wairua, tukua iho ana ahau e ia ki waenganui o te raorao; nā, kapi tonu a reira i te wheua.

² Nā, ka whakahāereerea ahau e ia ki te taha o aua wheua ā taka noa, taka noa; nā, he tini kē i runga i te mata o te raorao; nanā, he maroke rawa aua mea.

³ Nā, ka mea ia ki ahau, "E te tama a te tangata, e ora rānei ēnei wheua?"

Anō rā ko ahau, "E mōhio ana koe, e te Ariki, e Ihowā."

⁴ Nā, ka mea ia ki ahau, "Poropiti ki ēnei wheua, mea atu ki a rātou, 'E ngā wheua maroke nei, whakarongo ki te kupu a Ihowā."

⁵ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā ki ēnei wheua: Nanā, ka meinga e ahau he manawa kia tomo ki roto ki a koutou, ā, ka ora koutou.

⁶ Ā, ka hoatu e ahau he uaua ki runga ki a koutou, ka whakaputaina ake he kikokiko ki a koutou, ka hipokina koutou ki te kiri, ka hoatu anō e ahau he manawa ki roto ki a koutou, nā, ka ora koutou; ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau."

⁷ Heoi, poropititia ana e ahau te mea i whakahaua ki ahau; ā, i ahau e poropiti ana. Nā, he haruru, nā he rū, ā, whakatata ana ngā wheua, tōna wheua ki tōna wheua.

⁸ Ā, ka titiro atu ahau, nanā, he uaua i runga i a rātou, kua puta ake he kikokiko, ā, he kiri e hipoki ana i waho ake i a rātou. Otiia, kāhore he manawa i roto i a rātou.

⁹ Kātahi ia ka mea ki ahau, "Poropiti ki te hau, poropiti, e te tama a te tangata, mea atu hoki ki te hau: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Haere mai i ngā hau e whā, e te manawa, e hā ki runga ki tēnei hunga kua oti nei te patu, kia ora ai rātou."

¹⁰ Heoi, ka poropititia e ahau te mea i whakahaua e ia ki ahau. Nā, ko te taenga mai o te manawa ki roto ki a rātou, kua ora, tū ana i runga i ō rātou waewae, he ope tino nui.

¹¹ Kātahi ia ka mea ki ahau, "E te tama a te tangata, ko ēnei wheua ko te whare katoa o Ihairaira. Nanā, kei te kī ake rātou, 'Kua maroke ō tātou wheua, kua ngaro tā tātou i tūmanako ai; kua motuhia kētia tātou.'

¹² Mō reira poropiti, ki atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, e tāku iwi, ka huakina ake e ahau ō koutou urupā, ka meinga kia puta ake hoki koutou i ō koutou urupā, ka kawea ki te oneone o Ihairaira.

¹³ Ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau, ina huakina e ahau ō koutou urupā, e tāku iwi, ā, ka meinga koutou e ahau kia puta ake i ō koutou urupā.

¹⁴ Ā, ka hoatu e ahau tōku wairua ki roto ki a koutou, ā, ka ora koutou, ā, ka whakanohia koutou e ahau ki tō koutou ake oneone. Ko reira koutou mōhio ai, nāku, nā Ihowā, i kōrero, ā, nāku anō i mahi, e ai tā Ihowā."

Ngā Rākau e Rua

¹⁵ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁶ "Nā, ko koe, e te tama a te tangata, tīkina tētahi rākau māu, tuhituhia iho, 'He mea mō Hūrā, mō ōna hoa anō, mō ngā tama a Ihairaira.' Nā, tīkina atu anō tētahi rākau, tuhituhia iho, 'He mea mō Hōhepa, ko te rākau o Ēparaima, mō ōna hoa hoki, mō te whare katoa o Ihairaira.'

¹⁷ Nā, me hono rāua, tētahi ki tētahi; ā hei rākau kotahi rāua i roto i tōu ringa.

¹⁸ "Nā, ki te kōrero ngā tamariki a tōu iwi ki a koe, ki te mea, 'E kore ianei e whakaaturia e koe ki a mātou he aha te tikanga o ēnei mea āu?'

¹⁹ Mea atu ki a rātou: 'Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā ka mau ahau ki te rākau o Hōhepa, ki tērā i te ringa o Ēparaima, ki ōna hoa anō, ki ngā iwi o Ihairaira; ā, ka whakatakotoria rātou e ahau ki tērā, arā ki te rākau o Hūrā, ka meinga hoki rāua hei rākau kotahi, ā, ka kotahi tonu rāua i roto i tōku ringa.'

²⁰ Nā, ko ngā rākau e tuhituhi ai koe ki runga, hei roto i tōu ringa i tō rātou aroaro.

²¹ Ā, ka mea atu koe ki a rātou, Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, ka tangohia e ahau ngā tama a Ihairaira i roto i ngā iwi i haere atu nei rātou, ka kohikohia i tētahi taha, i tētahi taha, ka kawea ki tō rātou oneone.

²² Ka meinga hoki rātou e ahau hei iwi kotahi ki te whenua, ki ngā maunga o Ihairaira; ā, kotahi tonu he kīngi hei kīngi mō rātou katoa; kore ake ō rātou iwi e rua i muri nei, heoi rawa ō rātou wehenga kia rua kīngitanga.

²³ Kore ake anō ō rātou poke i ā rātou whakapakoko, i ā rātou mea whakarihariha, i ō rātou kino katoa. Engari, ka whakaorangia rātou e ahau i ō rātou nohoanga katoa, i ngā wāhi i hara ai rātou, ka purea. Ko rātou hoki hei iwi māku, ko ahau hei Atua mō rātou.

²⁴ “Ko tāku pononga hoki, ko Rāwiri hei kīngi mō rātou; ā, kotahi tonu te hēpara mō rātou katoa. Ka haere hoki rātou i runga i āku ritenga, ka pupuri i āku tikanga, ka mahi.

²⁵ Ā, ka noho rātou i te whenua i hoatu e ahau ki tāku pononga, ki a Hākopa, ki te wāhi i noho ai ō koutou mātua; ka noho anō rātou ki reira, rātou, ā rātou tama, me ngā tama anō a ā rātou tama ā ake ake; ā, ko tāku pononga, ko Rāwiri hei rangatira mō rātou ā ake ake.

²⁶ Ka whakaritea anō e ahau te kawenata mō te rongo mau ki a rātou; hei kawenata mau tonu tēnā ki a rātou; ka whakanohoia anō rātou e ahau, ka whakanuia, ka whakatūria anō e ahau tōku wāhi tapu ki waenganui i a rātou ā ake ake.

²⁷ Nā, ki a rātou tōku tapenākara; ā, ko ahau hei Atua mō rātou, ko rātou anō hei iwi māku.

²⁸ Ā, ka mōhio ngā tauwiwi ko ahau a Ihowā e whakatapu nei i a Ihairaira, i te mea kei waenganui nei tōku wāhi tapu i a rātou ā ake ake.”

38

Mā Koko e Whakaeke

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

² “E te tama a te tangata, anga atu tōu mata ki Koko, o te whenua o Makoko, ki te rangatira o Roho, o Meheke, o Tūpara, ka poropiti atu he hē mōna;

³ mea atu hoki: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nanā, hei hoariri tēnei ahau mōu, e Koko, e te rangatira o Roho, o Meheke, o Tūpara.

⁴ Ka whakatahuritia anō koe e ahau, ka whakamaui he matau ki ōu kauae, ā, ka whakaputaina koe ki waho, me tōu ope katoa, ngā hōiho, me ngā kaieke hōiho, he mea whakakākahu rātou katoa ki ngā kākahu o te whawhai, he ope nui me te puapua, me te whakangungu rākau, ā, he hāpai hoari rātou katoa.

⁵ Ko Pahia, ko Etiopia, ko Putu ō rātou hoa; rite katoa rātou i te whakangungu rākau, i te pōtae whawhai;

⁶ ā, Kōmere, me ōna rōpū katoa; te whare o Tokārama, o ngā pito rawa ki te raki, rātou ko ōna ope katoa, arā, ko ngā iwi maha i tōu taha.

⁷ “Kia noho rite koe, āe rā, whakatikatika i a koe, i a koe me ōu rōpū katoa kua huihui nei ki a koe, ā, ko koe hei kaitiaki mō rātou.

⁸ Kia maha ngā rā ka tirohia koe, i ngā tau whakamutunga ka tae koe ki te whenua i whakahokia mai i te hoari, i kohikohia mai i roto i ngā iwi maha, ki ngā maunga o Ihairaira kua ururua noa ake. Heoi, kua oti te whakaputa mai i roto i ngā iwi, ā, ka noho hūmārie rātou katoa.

⁹ Ā, ka kake koe, ka haere mai koe me te paroro, ā, ka rite koe ki te kapua e taupoki ana i te whenua, a koe, me ōu rōpū katoa, koutou tahi ko ngā iwi maha.

¹⁰ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Nā, i taua rā ka puta ake he mea i tōu ngākau, ā, ka whakaaroa e koe he whakaaro nanakia.

¹¹ Ā, ka mea koe, ‘Ka haere ahau ki te whenua i ngā pā kore taiepa; ka tae ahau ki te hunga e āta noho ana, e noho wehikore ana, e noho ana rātou katoa kāhore he taiepa, kāhore he tūtaki, kāhore he kēti;

¹² ki te pāhua i ngā taonga, ki te tango mea parakete; tahuri tonu tōu ringa ki ngā wāhi ururua kua nohoia, ki te iwi kua oti te kohikohi mai i roto i ngā tauwiwi, ā, kua whiwhi ki te kararehe, ki te taonga, e noho ana i waenganui o te whenua.’

¹³ Nā, ka mea a Hēpā, a Rerana, rātou ko ngā kaihekohoko o Tarahihi, me ngā kūao raiona katoa o reira ki a koe, ‘Kua tae mai rānei koe ki te pāhua taonga? Kua whakaminea rānei e koe tāu hui ki te tango i ngā mea parakete? Ki te mau atu i te hiriwa, i te kōura, ki te tango i ngā kararehe, i ngā taonga, ki te pāhua i ngā taonga maha?’

¹⁴ “Mō reira, e te tama a te tangata, poropiti, mea atu ki a Koko: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: I te rā e noho hūmārie ai tāku iwi a Ihairaira, e kore ianei e mōhiotia e koe?

¹⁵ Ā, tērā koe e haere mai i tōu wāhi i ngā pito rawa ki te raki, koutou ko ngā iwi maha, ko rātou katoa i runga i te hōiho, he hui nui, he ope nui.

¹⁶ Ā, ka whakaekea e koe tāku iwi a Ihairaira, me te mea he kapua e taupoki ana i te whenua; ā, i ngā rā whakamutunga ka kawea koe e ahau ki te whawhai ki tōku whenua, kia mōhio ai ngā tauwiwi ki ahau, ina ka whakatapua ahau i runga i a koe, e Koko, i tā rātou tirohanga.”

¹⁷ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ko koe rānei tērā i kōrerotia rā e ahau, arā e āku pononga, e ngā poropiti o Ihairaira, i ngā rā onamata, i poropititia hoki e rātou i aua rā, he maha ngā tau, tāku kawenga i a koe ki a rātou?”

¹⁸ Nā, ā taua rā, ā te rā e haere mai ai a Koko ki te whenua o Ihairaira, e ai tā te Ariki, tā Ihowā, ka puta ake tōku weriweri ki ōku pongāihu.

¹⁹ Kua kōrero hoki ahau i runga i tōku hae, i runga i te ahi o tōku riri: He pono i taua rā ka nui te rū ki te whenua o Ihairaira;

²⁰ ā, ka wiri ngā ika o te moana ki tōku aroaro, ngā manu anō o te rangi, ngā kirehe o te pārae, ngā mea ngōkingōki katoa e ngōkingōki ana i runga i te whenua, me ngā tāngata katoa i runga i te mata o te whenua, ka turakina iho hoki ngā maunga, ka hinga ngā wāhi poupu, ka hinga anō ngā taiepa katoa ki te whenua.

²¹ Ā, ka karangatia e ahau he hoari hei patu mōna, puta noa i ōku maunga katoa, e ai tā te Ariki, tā Ihowā; ā, ko te hoari a tēnā tangata, a tēnā tangata, ka anga atu ki tōna hoa, ki tōna hoa.

²² Ā, ko tāku mea hei totohe ki a ia, he mate urutā, he toto; ka uaina iho anō e ahau he ua, he waipuke, he whatu nui, he ahi, he whānāriki, ki a ia, ki ōna rōpū, ki ngā iwi maha e whai ana i a ia.

²³ Nā, ka whakanui ahau i ahau, ka whakatapu anō ahau i ahau; ā, ka mōhiotia ahau i te tirohanga a ngā iwi maha, ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.”

39

Ka Whakamatea ngā Ope Taua a Koko

¹ “Nā, ko koe, e te tama a te tangata, poropititia he hē mō Koko, mea atu: Ko te kupu tēnei a te Ariki, Ihowā: Nanā, hei hoariri ahau mōu, e Koko, e te tino rangatira o Roho, o Meheke, o Tūpara;

² ā, ka whakatahuritia koe e ahau, ka ārahina atu koe, ka meinga hoki kia puta ake koe i ngā pito rawa ki te raki, ā, ka kawea mai koe e ahau ki runga ki ngā maunga o Ihairaira.

³ Ka patua atu anō e ahau tau kōpere i roto i tōu mauī, ka meinga hoki āu pere kia marere i roto i tōu matau.

⁴ Ka hinga koe ki runga ki ngā maunga o Ihairaira, a koe, me ōu rōpū katoa, me ngā iwi i a koe. Ka hoatu koe e ahau hei kai mā ngā manu kai kino o ia āhua, o ia āhua, mā ngā kirehe anō o te pārae.

⁵ Ka hinga koe ki te mata o te pārae; nāku hoki te kupu, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

⁶ Ka tukua atu anō e ahau he ahi ki a Makoko, rātou ko te hunga e noho hūmārie ana i ngā motu, ā, ka mōhio rātou ko Ihowā ahau.

⁷ “Ā, ka meinga e ahau tōku ingoa tapu kia mōhiotia i roto i tāku iwi, i a Ihairaira, e kore anō e tukua e ahau kia whakapokea tōku ingoa tapu ā muri ake nei. Ā, ka mōhio ngā tau iwi ko Ihowā ahau, ko te Mea Tapu i roto i a Ihairaira.

⁸ Nanā, kua tae mai, kua oti, e ai tā te Ariki, tā Ihowā: Ko te rā tēnei i kōrerotia rā e ahau.

⁹ “Ka puta anō ngā tāngata o ngā pā o Ihairaira, ā, ka tahuna e rātou, ka wera anō i a rātou ngā patu – ngā whakangungu rākau, ngā puapua, ngā kōpere, ngā pere, ngā hani, ngā tao – ko ngā tau e tahuna ai aua mea e rātou, e whitu.

¹⁰ E kore hoki e maua e rātou he wahie i te pārae, e kore anō e tapahia i ngā ngahere; nō te mea ka tahuna e rātou ngā patu ki te ahi. Ka pāhuatia e rātou ō rātou kaipāhua, ka murua ngā taonga o ō rātou kaimuru, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

Te Tanumanga o Koko

¹¹ “Nā, ā taua rā ka hoatu e ahau ki a Koko he wāhi tanumanga ki reira, ki a Ihairaira, ko te raorao o ngā tira haere i te taha ki te rāwhiti o te moana; kūtia iho ki reira ngā ihu o ngā tira haere; ka tanumia hoki ki reira a Koko rātou ko āna mano tini; ā, ka huaina a reira, ‘Ko te raorao o Hamono Koko.’

¹² “Ā, e whitu ngā marama o te whare o Ihairaira e tanu ana i a rātou kia wātea ai te whenua.

¹³ Inā, ka tanumia rātou e te iwi katoa o te whenua; ā, hei ingoa nui ki a rātou i te rā e whakakorōiatia ai ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁴ “Ka wehea anō e rātou ētahi tāngata, he mea tūturu, hei haere i runga i te whenua, hei tanu i ngā tira haere, i te hunga e toe ana i runga i te mata o te whenua, kia wātea ai; i te mutunga o ngā marama e whitu ka rapu rātou.

¹⁵ Ā, ka haere ngā tira haere, ka tika i te whenua; ka kite tētahi i te wheua tangata, ka whakatūria e ia he tohu ki tōna taha, kia tanumia rā anō e ngā kaitanu ki te raorao o Hamono Koko.

¹⁶ (Ā, ko Hāmona hoki hei ingoa mō tētahi pā.) Nā, ka wātea te whenua.

¹⁷ “Nā, ko koe, e te tama a te tangata, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Mea atu ki ngā manu o ia āhua, o ia āhua, ki ngā kīrehe katoa o te pārae: Huihui mai, haere mai; whakamine mai koutou i tētahi taha, i tētahi taha, ki tāku patunga e patua nei e ahau mā koutou, he patunga nui ki runga ki ngā maunga o Iharaia, kia kai kikokiko ai, kia inu toto ai koutou.

¹⁸ Ka kai koutou i ngā kikokiko o te hunga mārohirohi, ka inu i ngā toto o ngā rangatira o te whenua, o ngā hipi toa, o ngā reme, o ngā koati, o ngā pūru, he mea mōmona katoa nō Pahana.

¹⁹ Ā, ka kai koutou i te ngako ā mākona noa, ka inu hoki i te toto ā haurangi noa, he mea nō tāku patunga e patua e ahau mā koutou.

²⁰ Nā, ka mākona koutou i ngā hōiho o tāku tēpu, i ngā hōiho hāriata, i ngā mārohirohi, i ngā tāngata whawhai katoa, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

Ka Whakahokia a Iharaia ki te Whenua

²¹ “Ka whakatūria e ahau tōku korōria ki roto ki ngā tauīwi, ā, ka kite ngā tauīwi katoa i tāku whakawā e whakaritea e ahau, i tōku ringa anō ka pā nei ki a rātou.

²² Nā, ka mōhio te whare o Iharaia, ko Ihowā ahau, ko tō rātou Atua, i taua rā ā ake ake. ²³ Ka mōhio anō ngā tauīwi, he hē nō te whare o Iharaia i whakaraua ai rātou. He pokanga kētanga nō tā rātou ki ahau i hunā ai e ahau tōku mata ki a rātou, heoi tukua ana rātou e ahau ki te ringa o ō rātou hoariri; ā, hinga katoa ana i te hoari.

²⁴ Ko tāku i mea ai ki a rātou rite tonu ki tō rātou poke, ki ō rātou pokanga kētanga, ā, hunā ana e ahau tōku mata ki a rātou.

²⁵ “Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ka whakahokia mai e ahau āiane i a Hākopa i te whakarau, ka aroha ahau ki te whare katoa o Iharaia; ka hae hoki ahau, he whakaaro ki tōku ingoa tapu.

²⁶ Ā, ka whakawahā e rātou tō rātou whakamā, ō rātou pokanga kētanga katoa hoki i poka kē ai tā rātou ki ahau, ina noho hūmārie rātou i tō rātou whenua, ā, kāhore he tangata hei whakawehi i a rātou.

²⁷ Ina oti rātou te whakahoki mai e ahau i roto i ngā iwi, ina kohikohia mai rātou i ngā whenua o ō rātou hoariri, ā, ka whakatapua ahau i runga i a rātou i te tirohanga a ngā iwi maha.

²⁸ Kātahi rātou ka mōhio ko Ihowā ahau, ko tō rātou Atua, i mea nei kia whakaraua rātou ki roto ki ngā tauīwi, i kohikohi anō i a rātou ki tō rātou oneone; ā, kāhore noa iho tētahi o rātou e mahue i ahau ki reira.

²⁹ E kore anō e hunā e ahau tōku mata ā muri ake nei ki a rātou. Kua ringihia hoki e ahau tōku wairua ki runga ki te whare o Iharaia, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

40

Te Kitenga o te Temepara Hou

¹ I te rua tekau mā rima o ngā tau o tō mātou whakaraunga, i te tīmatanga o te tau, i te tekau o ngā rā o te marama, i te tekau mā whā o ngā tau o te horonga o te pā, i taua tino rā ka pā te ringa o Ihowā ki ahau, ā, kawea ana ahau e ia ki reira.

² Kawea ana ahau e ia, he whakakitenga nā te Atua, ki te whenua o Iharaia, whakanohioa ana ahau e ia ki tētahi maunga tiketike rawa, i reira tētahi mea, he rite tōna hanga ki tō te pā i te tonga.

³ Ā, kawea ana ahau e ia ki reira; nā, ko tētahi tangata, ko tōna āhua, ānō he parāhi ki te titiro atu, he aho muka i tōna ringa, he kākaho ānō hei whanganga; i te kūwaha ia e tū ana.

⁴ Nā, ka mea taua tangata ki ahau, “E te tama a te tangata, titiro mai ōu kanohi, whakarongo ōu taringa, tahuri mai anō tōu ngākau ki ngā mea katoa e whakakitea e ahau ki a koe; i kawea mai hoki koe ki konei kia whakakitea ai ēnei mea ki a koe. Whakaaturia ki te whare o Iharaia ngā mea katoa e kite ai koe.”

Te Kūwaha Rāwhiti

⁵ Nā, he taiepa kei waho o te whare ā taka noa, i te ringa hoki o taua tangata he kākaho hei whanganga, e ono whatianga te roa; kotahi whatianga me te whānui ringa o tētahi, o tētahi. Nā, kei te whanganga ia i te whānui o taua mea i hangā rā, kotahi te kākaho; ko te tiketike hoki kotahi te kākaho.

⁶ Kātahi ia ka tae ki te kūwaha e anga ana ki te rāwhiti, kei te piki i ōna kaupae; kei te whanganga i te paepae o te kūwaha, ko te whānui, kotahi kākaho; i tētahi atu paepae anō, kotahi kākaho te whānui.

⁷ Nā, ko te roa o te rūma kotahi, kotahi kākaho; ko te whānui, kotahi kākaho; i te takiwā o ngā rūma, e rima whatiānga; nā, ko te paepae o te kūwaha i te whakamahau o te kūwaha i te taha ki roto, kotahi kākaho.

⁸ Kātahi ia ka whanganga anō i te whakamahau o te kūwaha, te taha ki te whare, kotahi kākaho.

⁹ Kātahi ia ka whanganga i te whakamahau o te kūwaha, e waru whatiānga; me ōna pou, e rua whatiānga; nā, ko te whakamahau o te kūwaha e anga ana ki te whare.

¹⁰ Nā, ko ngā rūma o te kūwaha whaka te rāwhiti, e toru i tēnei taha, e toru i tērā taha; ko ngā mea e toru, kotahi tonu te nui; kotahi tonu anō te nui o ngā pou i tēnei taha, i tērā taha.

¹¹ I whanganga anō ia i te whānui o te tapokoranga i te kūwaha, kotahi tekau whatiānga; ko te roa o te kūwaha kotahi, tekau mā toru whatiānga.

¹² Nā, ko te taha ki mua i ngā rūma, kotahi te whatiānga; ko tētahi atu taha hoki kotahi te whatiānga. Nā, ko ngā rūma, e ono whatiānga o tēnei taha, e ono whatiānga o tērā taha.

¹³ I whanganga anō ia i te kūwaha i te tuanui o tētahi rūma, tae noa ki te tuanui o tētahi, e rua tekau mā rima whatiānga te whānui; ko tētahi tataua anga tonu mai ki tētahi tataua.

¹⁴ Ā, i hangā e ia tētahi pou, e ono tekau whatiānga; ā, ko te marae i tae atu ki te pou, ko te kūwaha i tētahi taha, i tētahi taha.

¹⁵ Nā, ko te takiwā i te aronga o te kūwaha e tapoko ai, tae noa ki te aronga o te whakamahau o tō roto kūwaha, e rima tekau whatiānga.

¹⁶ Nā, he matapihi kuiti o ngā rūma, o ngā pou anō i roto i te kūwaha ā taka noa, o ngā haurangi anō; he matapihi anō o ngā taha ki roto ā taka noa; he nīkau anō kei tēnei pou, kei tēnei pou.

Te Marae i Waho

¹⁷ Kātahi ahau ka kawea e ia ki tō waho marae, nā, he rūma i reira, he papa kōhatu hoki, he mea i hangā mō te marae ā taka noa. E toru tekau ngā rūma i runga i te papa kōhatu.

¹⁸ Nā, ko te papa kōhatu i te taha o ngā kūwaha i te ritenga atu o te taha roa o ngā kūwaha, ko tō raro papa tērā.

¹⁹ Kātahi ia ka whanganga i te whānui i te aronga o tō raro kūwaha tae noa ki te aronga o tō roto marae, ki te taha ki waho, kotahi rau whatiānga, ki te rāwhiti, ki te raki.

Te Kūwaha Raki

²⁰ Nā, ko te kūwaha o tō waho marae e anga ana ki te raki, i whanganga anō e ia te roa, te whānui.

²¹ Nā, ko ōna rūma, e toru i tēnei taha, e toru i tērā taha, ko ōna pou, ko ōna haurangi rite tonu te nui ki tō te kūwaha tuatahi; e rima tekau whatiānga te roa, e rua tekau mā rima whatiānga te whānui.

²² Nā, ko ngā matapihi, ko ngā haurangi, ko ngā nīkau, he mea whakarite ki te nui o te kūwaha e anga ana ki te rāwhiti, e whitu anō ngā kaupae i pikitia ai a reira; i mua hoki i aua rūma ngā haurangi.

²³ Nā, he kūwaha anō kei tō roto marae e anga ana ki tērā kūwaha ki te raki, ki te rāwhiti hoki; i whanganga anō ia i te takiwā o tētahi kūwaha, o tētahi kūwaha, kotahi rau whatiānga.

Te Kūwaha Tonga

²⁴ Nā, ka ārahina ahau e ia ki te tonga, nā, ko tētahi kūwaha ki te tonga. Nā, ka whanganga ia ki ōna pou me ōna haurangi, rite tonu ki ēnei kua oti nei te whanganga.

²⁵ He matapihi anō o reira, i ōna haurangi anō hoki ā taka noa, he pērā me ērā matapihi; e rima tekau ngā whatiānga te roa, e rua tekau mā rima whatiānga te whānui.

²⁶ E whitu ngā kaupae i pikitia ai; i mua ko ngā haurangi; he nīkau anō ōna, ko tētahi i tētahi taha, ko tētahi i tētahi taha i runga i ōna pou.

²⁷ Nā, he kūwaha anō kei tō roto marae i te taha ki te tonga; i whanganga anō ia i te takiwā o tētahi kūwaha, o tētahi kūwaha ki te tonga, kotahi rau whatiānga.

Ngā Kūwaha ki te Marae i Roto

²⁸ Kātahi ka kawea ahau e ia nā te kūwaha ki te tonga ki tō roto marae, ā, whanganga ana ia i te kūwaha ki te tonga, rite tonu ki ēnei kua oti nei te whanganga.

²⁹ Me ngā rūma anō o reira, me ngā pou, me ōna haurangi, rite tonu ki ēnei kua oti nei te whanganga; he matapihi anō o reira, o ōna haurangi anō ā taka noa. E rima tekau whatiānga te roa, e rua tekau mā rima whatiānga te whānui.

³⁰ Nā, ko ngā haurangi ā taka noa, e rua tekau mā rima whatiānga te roa, e rima whatiānga te whānui.

³¹ Ā, i anga ōna haurangi ki tō waho marae; he nīkau anō o ōna pou. E waru anō ngā kaupae o te pikitanga ki reira.

³² I kawea anō ahau e ia ki tō roto marae whaka te rāwhiti, ā, whanganga ana ia i te kūwaha; rite tonu ki ēnei kua oti nei te whanganga.

³³ Nā, ko ngā rūma o reira, ko ōna pou, ko ōna haurangi, rite tonu ki ēnei kua oti nei te whanganga; he matapihi anō o reira, o ngā haurangi anō ā taka noa; e rima tekau whatianga te roa, e rua tekau mā rima whatianga te whānui.

³⁴ I anga anō ōna haurangi ki tō waho marae, he nīkau anō kei ōna pou i tēnei taha, i tērā taha; e waru ngā kaupae o te pikitanga ki reira.

³⁵ I kawea anō ahau e ia ki te kūwaha ki te raki, ā, whanganga ana ia; rite tonu ki ēnei kua oti nei te whanganga.

³⁶ Ko ōna rūma, ko ōna pou, ko ōna haurangi, me ōna matapihi anō ā taka noa; e rima tekau whatianga te roa, e rua tekau mā rima whatianga te whānui.

³⁷ Ā, ko ōna pou kei te taha ki tō waho marae; he nīkau anō kei ōna pou i tēnei taha, i tērā taha. E waru ngā kaupae o te pikitanga ki reira.

Ngā Ruma hei Horoi te Tahunga Tinana

³⁸ Nā tērā tētahi rūma, he tapokoranga anō ki reira, i ngā pou o ngā kūwaha; ko te wāhi tērā i horoia ai te tahunga tinana.

³⁹ Nā, i te whakamahau o te kūwaha e rua ngā tēpu i tēnei taha, e rua ngā tēpu i tērā taha, hei patunga ki runga mō te tahunga tinana, mō te whakahere hara, mō te whakahere mō te hē.

⁴⁰ I te taha anō ki waho e rua ngā tēpu i te wāhi e piki ai ki te tapokoranga o te kūwaha ki te raki; e rua ngā tēpu i tērā taha, i te whakamahau o te kūwaha.

⁴¹ E whā ngā tēpu i tēnei taha, e whā anō ngā tēpu i tērā taha, i te taha o te kūwaha; e waru ngā tēpu i patua ai ngā patunga tapu.

⁴² Nā, he kōhatu tārai ngā tēpu e whā mō te tahunga tinana, kotahi whatianga me te hāwhe te roa, kotahi whatianga me te hāwhe te whānui, kotahi whatianga te tiketike; ko te takotoranga ēnā o ngā patu mō te tahunga tinana, mō te patunga tapu.

⁴³ Kua oti anō ētahi matau te whakanoho ki te taha ki roto ā taka noa, kotahi ringa te whānui; ā, i runga i ngā tēpu ko te kikokiko o te whakahere.

Ngā Rūma mā ngā Rīwai

⁴⁴ Nā, i waho o tō roto kūwaha ko ngā rūma o ngā kaiwaiata i tō roto marae, arā i tērā ki te taha o te kūwaha o te raki. I anga aua rūma ki te tonga; i anga anō ki te raki tētahi i te taha o te kūwaha ki te rāwhiti.

⁴⁵ Nā, ka mea ia ki ahau, "Ko tēnei rūma e anga nei ki te tonga, mō ngā tohunga, mō ngā kaitiaki o ngā mea o te whare.

⁴⁶ Nā, ko te rūma e anga nei ki te raki, mō ngā tohunga, mō ngā kaitiaki o ngā mea o te āta. Ko ngā tama ēnei a Hāroko i roto i ngā tama a Rīwai, e whakatata ana ki a Ihowā ki te minita ki a ia."

⁴⁷ Nā, ka whanganga ia i te marae, kotahi rau whatianga te roa, kotahi rau whatianga te whānui, he tapawhā; ā, ko te āta hoki i mua i te whare.

Te Temepara

⁴⁸ Kātahi ahau ka kawea e ia ki te whakamahau o te whare. Kei te whanganga ia i tēnei pou, i tēnei pou o te whakamahau, e rima whatianga i tēnei taha, e rima whatianga i tērā taha. Nā, ko te whānui o te kūwaha, e toru whatianga i tēnei taha, e toru whatianga i tērā taha.

⁴⁹ Ko te roa o te whakamahau e rua tekau whatianga; ko te whānui kotahi tekau mā tahi whatianga; arā mā ngā kaupae i pikitia atu ai a reira; ā, he pou anō ērā i te taha o ngā pou, ko tētahi i tēnei taha, ko tētahi i tērā taha.

41

¹ Nā, ka kawea ahau e ia ki te temepara kei te whanganga i ngā pou, e ono whatianga te whānui i tētahi taha e ono whatianga te whānui i tētahi taha, ko te whānui tērā o te tapenākara.

² Nā, ko te whānui o te tatau, kotahi tekau whatianga. Ko ngā taha o te tatau, e rima ngā whatianga i tētahi taha, e rima ngā whatianga i tētahi taha; i whanganga anō ia i tō reira roa, e whā tekau whatianga; ko te whānui e rua tekau whatianga.

³ Kātahi ia ka haere ki roto, kei te whanganga i te pou o te kūwaha, e rua whatianga; ko te kūwaha, e ono whatianga; ko te whānui o te kūwaha e whitu whatianga.

⁴ Heoi, whanganga ana ia i tō reira roa, e rua tekau whatiānga te whānui, e rua tekau whatiānga i mua i te temepara. Nā, ka mea ia ki ahau, “Ko te Wāhi Tino Tapu tēnei.”

⁵ Muri iho ka whanganga ia i te taha o te whare, e ono whatiānga; me te whānui anō i ngā rūma o te taha, e whā whatiānga, i ngā taha o te whare ā taka noa.

⁶ Nā, e toru ngā whakapaparanga o ngā rūma i te taha, ko tētahi i runga i tētahi, e toru tekau ki te rārangi, i ngoto ki te pakitara, ki tō te whare, hei rūma mō ngā taha ā taka noa, kia ū ai ki reira, kāhore ia he ūnga i te pakitara o te whare.

⁷ Nā, ka nui haere a whawhe noa whakarunga ngā rūma o te taha; i haere tonu hoki whakarunga te karapotinga o te whare ā taka noa. Nō reira, haere tonu te whānui o te whare whakarunga, nui haere atu ana i tō raro rawa tae noa ki tō runga, mā waenga.

⁸ I kite anō ahau i te tiketike o te whare ā whawhe noa. Ko ngā tūranga o ngā rūma, kotahi tino kākaho e ono nei ōna whatiānga nui.

⁹ Ko te mātotoru o te pakitara, o tērā mō ngā rūma i ngā taha, i waho, e rima whatiānga; ā, ko te mea i mahue, ko te wāhi o ngā rūma o te taha, nō te whare ērā.

¹⁰ Nā, he takiwā kei waenganui i ngā rūma, e rua tekau whatiānga, i ngā taha katoa o te whare ā taka noa.

¹¹ Ā, i anga ngā tatau o ngā rūma ki te wāhi i mahue, ko tētahi tatau ki te raki, ko tētahi tatau ki te tonga. Ā, ko te whānui o te wāhi i mahue e rima whatiānga ā tawhio noa.

¹² Nā, ko te whare i mua i te wāhi motuhake i te pito ki te hauāuru, e whitu tekau whatiānga te whānui; ā, e rima whatiānga te mātotoru o te pakitara o taua whare ā tawhio noa; tōna roa e iwa tekau whatiānga.

¹³ Heoi, ka whanganga ia i te whare, kotahi rau whatiānga te roa; me te wāhi motuhake, me taua whare, me ōna taha, kotahi rau whatiānga te roa.

¹⁴ Me te whānui o te aroaro o te whare, o te wāhi motuhake anō whaka te rāwhiti, kotahi rau whatiānga.

¹⁵ I whanganga anō ia i te roa o te whare i te ritenga mai o te wāhi motuhake, i muri hoki tērā i tēnei; me ōna ara i tētahi taha, i tētahi taha, kotahi rau whatiānga.

Me te temepara i roto, me ngā whakamahau o te marae;

¹⁶ ko ngā pou tatau, ko ngā matapihi kūiti, me ngā ara i ngā whakapaparanga e toru ā taka noa i te ritenga atu o te tatau, he mea paparuā ki te rākau ā taka noa, he mea pērā anō i te whenua ā tae noa ki ngā matapihi; (he mea hipoki anō ngā matapihi),

¹⁷ tae noa ki te wāhi i runga ake i te tatau, ki te whare i roto, ki tō waho, i te pakitara katoa ā tawhio noa, i roto, i waho, he mea whanganga.

¹⁸ I mahia anō ki reira he kerupima, he nīkau; he nīkau i te takiwā o tētahi kerupa, o tētahi kerupa, e rua hoki ngā mata o te kerupa kotahi.

¹⁹ I anga te mata tangata ki te nīkau i tētahi taha, te mata o te raiona ki te nīkau i tētahi taha; i pērātia te mahinga puta noa i te whare, ā tawhio noa.

²⁰ I te whenua ā tae noa ki runga ake i te tatau i hangā he kerupima, he nīkau, he pēnei te pakitara o te temepara.

²¹ He tapawhā ngā pou o te temepara. Nā, ko te aronga mai o te wāhi tapu, ko te āhua, rite tonu ki te āhua o te temepara.

²² Ko te āta he rākau, e toru whatiānga te tiketike, ā, ko te roa e rua whatiānga. Nā, ko ngā koki, ko tōna roanga, ko ōna pakitara, he rākau. Nā, ko tāna kiānga mai ki ahau, “Ko te tēpu tēnei i te aroaro o Ihowā.”

²³ Ā, e rua ngā tatau o te temepara, o te wāhi tapu.

²⁴ Ko ngā tatau he aparua, huri ai ngā apa; e rua ngā apa mō tētahi o ngā tatau, e rua ngā apa mō tētahi.

²⁵ I mahia anō ki aua tatau o te temepara ētahi kerupima me ētahi nīkau, he mea rite tonu ki ērā i mahia ki ngā pakitara; he papa mātotoru hoki i te aronga o te whakamahau i te taha ki waho.

²⁶ Ā, he matapihi kūiti, he nīkau hoki, i tētahi taha, i tētahi taha, i ngā taha hoki o te whakamahau. Koia ērā, ko ngā rūma o te taha o te whare, me ngā papa mātotoru hoki.

42

Ngā Rūma Tapu me te Taiepa o Waho

¹ Kātahi ahau ka kawea e ia ki tō waho marae, ki te ara ki te raki; kawea ana ahau e ia ki te rūma ki te ritenga atu o te wāhi motuhake, ki tērā i te aronga mai o te whare e anga ana ki te raki.

² I te ritenga atu o ngā whatiānga kotahi rau ko te tatau ki te raki, e rima tekau whatiānga te whānui.

³ I te ritenga atu o ngā whatiānga e rua tekau o tō roto marae, i te ritenga atu anō o te papa kōhatu i tō waho marae, ko tētahi ara e anga mai ana ki tētahi ara, i te toru o ngā whakapaparanga.

⁴ Nā, i mua i ngā rūma ko tētahi wāhi hāereenga kotahi tekau whatiānga, he mea e anga ana whakaroto, kotahi te whatiānga o te ara; i anga ō rāua tatau ki te raki.

⁵ Nā, i poto iho ngā rūma o runga; nā ngā ara hoki i tango tētahi wāhi o ēnei, nui atu i te tangohanga mai i o raro, i o waenganui, o te whare.

⁶ E toru hoki ngā whakapaparanga, kāhore ia he pou pērā me ngā pou o ngā marae. Nā reira i kūiti ai o runga rawa i o raro, i o waenganui, i te mea ka anga ake i te whenua.

⁷ Nā, ko te taha i waho e anga ana ki ngā rūma, ki tō waho marae i te taha ki mua o ngā rūma, ko tōna roa e rima tekau whatiānga.

⁸ E rima tekau whatiānga hoki te roa o ngā rūma i tō waho marae. Nā, i mua i te temepara kotahi rau whatiānga.

⁹ I raro anō i ēnei rūma te tapokoranga atu i te rāwhiti, i te mea ka tapoko atu i tō waho marae.

¹⁰ He rūma anō i te wāhi mātotoru o te pakitara i te marae ki te rāwhiti, i te ritenga atu o te wāhi motuhake, i te ritenga ake anō o te whare.

¹¹ Nā, ko te ara i mua i ērā, rite tonu te āhua ki tō ngā rūma i anga ki te raki; rite tonu te roa, rite tonu te whānui. Ko ngā putanga atu rite tonu ki ngā tikanga, rite tonu ki ngā tatau.

¹² Rite tonu anō ki ngā tatau o ngā rūma e anga ana ki te tonga te tatau i te ahunga mai o te ara, o te ara i mua tonu i te taiepa ki te rāwhiti i te mea ka tomo tētahi ki roto.

¹³ Kātahi ia ka mea ki ahau, "Ko ngā rūma ki te raki, ko ngā rūma ki te tonga i mua i te wāhi motuhake, he rūma tapu ēnā, ka kainga ngā mea tapu rawa ki reira e ngā tohunga e whakatata ana ki a Ihowā. Me waiho i reira ngā mea tapu rawa, me te whakahere totokore, me te whakahere hara, me te whakahere mō te hē – he tapu hoki taua wāhi.

¹⁴ Ka tae ngā tohunga ki roto, kaua e haere atu i roto i te wāhi tapu ki tō waho marae; engari, me waiho i reira ō rātou kākahu e minita ai, he tapu hoki; me kākahu anō ētahi atu kākahu, ka whakatata ai ki ngā mea mā te iwi."

¹⁵ Nā, ka mutu tāna whanganga i tō roto whare, ka kawea ahau e ia ki te kūwaha e anga ana ki te rāwhiti, whanganga ana ia i tētahi taha, i tētahi taha.

¹⁶ I whanganga e ia ki te kākaho whanganga te taha ki te rāwhiti, e rima rau kākaho, he mea whanganga ki te kākaho whanganga, i tētahi taha, i tētahi taha.

¹⁷ I whanganga ia ki te taha i te raki, e rima rau kākaho, he mea whanganga ki te kākaho whanganga, i tētahi taha, i tētahi taha.

¹⁸ I whanganga ia ki te taha ki te tonga e rima rau kākaho, he mea whanganga ki te kākaho whanganga.

¹⁹ I tahuri atu ia ki te taha ki te hauāuru, whanganga ana e ia, e rima rau kākaho, ki te kākaho whanganga.

²⁰ Whanganga ana a reira e ia i ngā taha e whā. He taiepa tōna ā tawhio noa, e rima rau kākaho te roa, e rima rau te whānui, hei wehe i te wāhi tapu i te wāhi noa.

43

Ka Hoki te Korōria Tapu ki te Temepara

¹ Muri iho ka kawea ahau e ia ki te kūwaha, arā ki te kūwaha e anga ana ki te rāwhiti.

² Nā, ko te korōria o te Atua o Iharaia e puta mai ana, i te ara ki te rāwhiti; ko tōna reo rite tonu ki te haruru o ngā wai maha; mārāma tonu te whenua i tōna korōria.

³ Ko tōna rite kei te āhua o tāku kite i kite ai, ki tērā i kite rā ahau i ahau e haere ana ki te whakangaro i te pā; rite tonu hoki ngā kite ki tāku i kite ai ki te awa, ki Kepara; ā, takoto tāpapa ana ahau.

⁴ Nā, kua tae te korōria o Ihowā ki roto ki te whare; i tika nā te ara o te kūwaha e anga ana ki te rāwhiti.

⁵ Nā, ka hāpainga ake ahau e te wairua, kawea ana e ia ki tō roto marae. Nā, kua ki te whare i te korōria o Ihowā.

⁶ I rongo anō ahau i tētahi e kōrero ana ki ahau i roto i te whare; me te tū anō tētahi tangata ki tōku taha.

⁷ Nā, ka mea ia ki ahau: E te tama a te tangata, Ko te wāhi tēnei i tōku torōna, ko te wāhi anō i ngā kapu o ōku waewae, ko te wāhi e noho nei ahau i waenganui i ngā tama a Iharaia ā ake ake. E kore anō tōku ingoa tapu e whakapoakea ā muri nei e te whare o Iharaia, e rātou, e rātou kīngi, ki ā rātou moepuku, ki ngā tinana rānei o ō rātou kīngi i ō rātou wāhi tiketike.

⁸ I tā rātou whakanohoanga i tō rātou paepae ki te taha o tōku paepae, i tō rātou pou tatau i te taha o tōku pou tatau, ā, ko te taiepa anake hei wehe i ahau i a rātou; i whakapokea e rātou tōku ingoa tapu ki ā rātou mea whakarihariha i mahia nei e rātou; nō reira pau ake rātou i ahau, i ahau e riri ana.

⁹ Nā, me wehe atu e rātou ō rātou moepuku me ngā tinana o ō rātou kīngi, kia matara atu i ahau, ā, ka noho ahau ki waenganui i a rātou ā ake ake.

¹⁰ “Ko koe, e te tama a te tangata whakakitea e koe te whare ki te whare o Ihairaira, kia whakamā ai rātou ki ō rātou hē; me whanganga hoki e rātou te taurira.

¹¹ Ā, ki te whakamā rātou ki ngā mea katoa i mea ai rātou, whakakitea ki a rātou te āhua o te whare, tōna whai hanga, ōna putanga atu, ōna tapokoranga ki roto, ōna āhua katoa, ōna ritenga katoa, me ōna āhua katoa, me ōna ture katoa, tuhituhia anō ki tō rātou aroaro, kia mau ai i a rātou tōna āhua katoa me ōna ritenga katoa, kia mahia ai e rātou.

¹² “Ko te ture tēnei o te whare; ko ngā taha katoa i runga i te tihi o te maunga, tapu rawa ā tawhio noa. Nanā, ko te ture tēnei o te whare.”

Te Āta

¹³ “Ko ngā roroa ēnei o te āta, arā ko ngā whatianga (he whatianga me te whānui ringa kei roto i te whatianga): ā, raro he whatianga, ko te whānui he whatianga, ko te taha i te niao he whanganga ringa ā tawhio noa; ko te kaupapa tēnei o te āta.

¹⁴ Nā, ko te tūranga i runga i te whenua, haere ake ki tō raro papa, e rua whatianga; ko te whānui kia kotahi whatianga; ko tō te papa i raro tae noa ki te papa nui, e whā whatianga; ko te whānui, kotahi whatianga.

¹⁵ Nā, ko tō runga āta, e whā whatianga; i te takuahi o te āta whakarunga kia whā ngā haona.

¹⁶ Kia tekau mā rua whatianga te roa o te takuahi o te āta, kia tekau mā rua whatianga te whānui, he tapawhā, e whā hoki ngā taha.

¹⁷ Nā, ko te papa, kia tekau mā whā whatianga te roa, kia tekau mā whā anō te whānui o ngā taha e whā. Ko te niao i te taha hei te hāwhe whatianga; ko te tūranga, kia kotahi te whatianga ā tawhio noa; kia anga anō te pikitanga ki te rāwhiti.”

¹⁸ I ki mai anō ia ki ahau, “E te tama a te tangata, ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ko ngā tūkanga tēnei o te āta i te rā e hangā ai hei whakaekenga mō te tahunga tinana, hei tāuhihi mō te toto.

¹⁹ Me hoatu e koe he pūru, he kūao, hei whakahere hara ki ngā tohunga, ki ngā Riwaaiti, ki ngā uri o Hāroko e whakatata ana ki ahau minita ai, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

²⁰ Me tango anō e koe tētahi wāhi o ōna toto, ka panī ki ōna haona e whā, ki ngā koki e whā o te papa, ki te taha ā tawhio noa. Nā, ka purea taua āta e koe, ka meinga kia mā.

²¹ Me tiki anō te pūru, me whakahere hara, ā, māna e tahu ki te wāhi o te whare i whakaritea i waho o te wāhi tapu.

²² “Nā, i te rua o ngā rā me whakahere he koati toa, he mea kohakore, hei whakahere hara, ā, ka purea te āta, ka pērātia me tā rātou purenga ki te kau.

²³ Ka oti te pure e koe, me whakahere he kūao pūru, he mea kohakore, me tētahi hipi toa o te kāhui, hei te mea kohakore.

²⁴ Me whakahere e koe ki te aroaro o Ihowā, me maka anō e ngā tohunga he tote ki runga, ka whakaekē ai hei tahunga tinana ki a Ihowā.

²⁵ “E whitu ngā rā e mahia ai e koe he hipi hei whakahere hara i tēnei rā, i tēnei rā; me mahi anō e rātou he kūao pūru me tētahi hipi toa o te kāhui, he mea kohakore.

²⁶ E whitu ngā rā e tahia ai e rātou te poke o te āta, e purea ai; ka pēnā tā rātou whakatapu i te āta.

²⁷ Ā, ka poto ēnei rā, nā, i te waru o ngā rā, i ō muri iho anō, ka mahia e ngā tohunga ā koutou tahunga tinana ki runga ki te āta, me ā koutou whakahere mō te pai; ā, ka manako ahau ki a koutou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

44

Te Kūwaha i Tūtakingia

¹ Kātahi ahau ka whakahokia e ia nā te ara o te kūwaha o waho o te wāhi tapu e anga ana ki te rāwhiti; nā, kua oti te tūtaki.

² Nā, ka mea a Ihowā ki ahau, “Ko tēnei kūwaha me tūtaki tonu, e kore e whakatuwheratia, e kore anō tētahi tangata e tomo mā konei. Nō te mea i nā konei atu a Ihowā, te Atua o Ihairaira; nā reira i tūtakina ai.

³ Tēnā ko te rangatira, me noho ia ki konei, he rangatira, ki te kai taro i te aroaro o Ihowā, ko tōna ara ki roto kei te whakamahau o taua kūwaha; ko tōna ara anō tēnā ki waho.”

Te Kuhunga ki te Temepara

⁴ Kātahi ahau ka kawea e ia nā te ara o te kūwaha ki te raki, ki te aronga o te whare. Nā, i tāku tirohanga atu, nanā, kua ki te whare o Ihowā i te korōria o Ihowā, ā, tāpapa ana ahau.

⁵ Nā, ka mea a Ihowā ki ahau, "E te tama a te tangata anga mai tōu ngākau, titiro hoki ōu kanohi, whakarongo anō ōu taringa ki ngā mea katoa e kōrero ai ahau ki a koe mō ngā tikanga katoa o te whare o Ihowā, mō ngā ture katoa anō o reira; āta mahara anō ki te tomokanga atu ki te whare, ki ngā putanga katoa hoki i te wāhi tapu.

⁶ Me ki atu anō e koe ki te hunga whakakeke, ki te whare o Ihairaira: Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Kāti rā ā koutou mea whakarihariha, e te whare o Ihairaira.

⁷ Kua kawea mai nā hoki e koutou he tautāngata, he hunga kihai i kotia te ngākau, kihai i kotia te kikokiko, ki tōku wāhi tapu noho ai, hei whakapohe mō reira, arā mō tōku whare, i te mea e whakaherea ana e koutou tāku taro, te ngako, me te toto, ā, hē iho tāku kawenata i a rātou, hei āpiti ki ā koutou mea whakarihariha katoa.

⁸ Kihai anō i mau i a koutou te tiaki i āku mea tapu; heoi whakaritea ana e koutou ā koutou ake kaitiaki mō āku mea i roto i tōku wāhi tapu.

⁹ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Kaua tētahi tautāngata kihai i kotia te ngākau, kihai i kotia te kikokiko, e tomo ki tōku wāhi tapu, o ngā tautāngata katoa i roto i ngā tama a Ihairaira.

¹⁰ "Engari, ko ngā Riwaiti i mawehe atu rā i ahau, i te kotititanga kētanga o Ihairaira, i a rātou i kotiti atu ai i ahau, i whai ai i ā rātou whakapakoko; ka mau ki a rātou tō rātou kino.

¹¹ Otiia, hei minita anō rātou i roto i tōku wāhi tapu, hei tiaki i ngā kūwaha o te whare, hei minita ki te whare. Mā rātou e patu te tahunga tinana me te patunga tapu a te iwi, me tū anō rātou ki tō rātou aroaro minita ai ki a rātou.

¹² Nō te mea i minita rātou ki a rātou i te aroaro o ā rātou whakapakoko, ā, meinga ana e rātou te whare o Ihairaira kia taka ki te kino. Nā reira i ara ai tōku ringa ki a rātou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā; ka mau ki a rātou tō rātou kino.

¹³ E kore anō rātou e whakatata ki ahau, hei tohunga māku, e kore anō e whakatata ki tētahi o āku mea tapu i te Wāhi Tapu Rawa. Engari, ka mau tō rātou whakamā ki a rātou, me ā rātou mea whakarihariha i mahia e rātou.

¹⁴ Otirā, ka meinga rātou e ahau hei kaitiaki mō ngā mea o te whare, mō ngā mahi katoa o reira, mō ngā mea katoa anō e meatia ki reira."

Ngā Tohunga Riwaiti

¹⁵ "Engari ērā tohunga, ngā Riwaiti, ngā tama a Hāroko, i tiaki nei i ngā mea o tōku wāhi tapu, i ngā tama a Ihairaira i kotiti kē atu rā i ahau, ko rātou e whakatata ki ahau ki te minita ki ahau, ka tū anō rātou i tōku aroaro hei whakahere i te ngako, i te toto, ki ahau, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁶ Ko rātou e tomo ki roto ki tōku wāhi tapu, ko rātou anō e whakatata ki tāku tēpu hei minita ki ahau, mā rātou anō āku mea e tiaki.

¹⁷ "Ā, ka tomo rātou ki roto ki ngā kūwaha o tō roto marae, hei te kākahu rīnena he kākahu mō rātou; kaua hoki tētahi mea huruhuru e mau ki a rātou, i a rātou e minita ana i roto i ngā kūwaha o tō roto marae, i roto anō i te whare.

¹⁸ He pōtae rīnena mō ō rātou māhunga, he tarautete rīnena anō hoki mō ō rātou hope; kaua e whītikiria e rātou he mea e heke ai te werawera.

¹⁹ Nā, ka haere atu rātou ki tō waho marae, arā ki te marae i waho, ki te iwi, me unu ō rātou kākahu i minita ai rātou, ka waiho ki ngā rūma tapu, ā, me kākahu tēahi atu kākahu; kei tapu te iwi i ō rātou kākahu.

²⁰ "Kaua anō rātou e heu i ō rātou māhunga, kaua ngā makawe e whakatupuria kia roa; ko te kutikuti anake mō ō rātou māhunga.

²¹ Kaua anō tētahi tohunga e inu wāina, ina haere rātou ki tō roto marae.

²² Kaua anō rātou e tango i te pouaru, i te mea rānei i whakarērea, hei wahine mā rātou; engari, ko tā rātou e tango ai hei ngā wāhina o ngā uri o te whare o Ihairaira, hei te pouaru rānei a tētahi tohunga.

²³ Ā, me whakaako e rātou tōku iwi ki te wehe i te tapu, i te noa; me mea kia mōhio ki te poke, ki te mā.

²⁴ "I te tautohetohenga hoki me tū rātou hei whakawā; kia rite anō ā rātou whakawā ki āku whakawā. Me pupuri e rātou āku ture, me āku tikanga i roto i āku hākari whakarite katoa; me whakatapu anō e rātou āku hāpati.

²⁵ “Kaua anō rātou e tae ki te tūpāpaku, whakapoke ai i a rātou; e whakapoke anō ia rātou i a rātou anō mō te pāpā, mō te whaea, mō te tama, mō te tamāhine, mō te tuakana, teina rānei, mō te tuahine kāhore nei āna tahu.

²⁶ Ā, ka oti ia te pure, me tatau kia whitu ngā rā mōna.

²⁷ Nā, ā te rā e tomo ai ia ki te wāhi tapu, ki tō roto marae, ki te minita i roto i te wāhi tapu, me whakahere e ia tāna whakahere hara, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

²⁸ “Ā, ka whai kāinga tupu rātou: Ko ahau hei kāinga tupu mō rātou. Kaua hoki tētahi kāinga e hoatu ki a rātou i roto i a Ihairaira; ko ahau hei kāinga mō rātou.

²⁹ Ko te whakahere totokore, ko te whakahere hara, ko te whakahere mō te hē, hei kai mā rātou; mā rātou anō ngā mea katoa i oti rawa mai i roto i a Ihairaira.

³⁰ Nā, ko te tuatahi o ngā mātāmua katoa o ngā mea katoa, me ngā whakahere katoa o ā koutou tini whakahere katoa, mā ngā tohunga; me te tuatahi anō o tā koutou parāoa pokepoke, me hoatu e koutou ki te tohunga, kia tau ai he manaaki ki tōu whare.

³¹ Kaua te tohunga e kai i te mea mate māori, i te mea rānei i haea, ahakoa manu, ahakoa kararehe.”

45

Te Rohe Tapu

¹ “I ngā wā anō e wehea ai e koutou te whenua hei wāhi tupu, me whakahere he whakahere mā Ihowā, me whakatapu tētahi wāhi o te whenua. Ko tōna roa ko te roa o ngā kākaho e rua tekau mā rima mano; ko te whānui kotahi tekau mano. Ka tapu tēnei, ona taha katoa ā tawhio noa.

² Waiho tētahi wāhi o tēnei kia rima rau te roa mō te wāhi tapu, kia rima rau te whānui, he tapawhā ā tawhio noa, kia rima tekau anō ngā whatianga mō waho ake ā tawhio noa.

³ Me whanganga anō e koe tētahi wāhi o tēnei ka oti nei te whanganga kia rua tekau mā rima mano te roa, kia tekau mano te whānui; ā, hei reira te wāhi tapu, te Wāhi Tapu Rawa.

⁴ He wāhi tapu ia nō te whenua; mō ngā tohunga tērā, mō ngā minita o te wāhi tapu e whakatata ana ki te minita ki a Ihowā. Hei wāhi anō tērā mō ō rātou whare, hei wāhi tapu anō mō te wāhi tapu.

⁵ Ko te rua tekau mā rima mano nei te roa, tekau mano te whānui, mō ngā Rīwaiti, mō ngā minita o te whare, hei wāhi mō rātou, mō ngā rūma e rua tekau.

⁶ “Me whakarite anō e koutou te wāhi mō te pā, e rima mano te whānui, e rua tekau mā rima mano te roa, ki te taha o te wāhi tapu ka whakaherea nei; mō te whare katoa o Ihairaira tērā.

⁷ “Ā, he aha he wāhi mō te rangatira, hei tētahi taha, hei tētahi taha o te wāhi tapu ka whakaherea nei, o te wāhi anō i te pā, ki mua o te wāhi tapu ka whakaherea nei, o te wāhi hoki i te pā, i te taha ki te hauāuru whaka te hauāuru, i te taha hoki ki te rāwhiti, whaka te rāwhiti, kia rite anō te roa ki tētahi o aua wāhi, me tīmata i te rohe ki te hauāuru ā tae noa ki te rohe ki te rāwhiti.

⁸ Kei te whenua te wāhi mōna i roto i a Ihairaira! E kore anō āku rangatira e whakatupu kino i tāku iwi ā muri ake nei; engari me hoatu e rātou te whenua ki te whare o Ihairaira, ki tēnei hapū, ki tēnei hapū.

⁹ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Kāti tā koutou, e ngā rangatira o Ihairaira; whakarērea atu te tūkino, te pāhua, mahia te whakawā, me te tika, whakamutua ā koutou peinga i tāku iwi, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.”

He Pāuna me he Whātau

¹⁰ “Kia tika ā koutou pāuna, kia tika te epa, kia tika te pāti.

¹¹ Kia kotahi te mēhua mō te epa, mō te pāti. Ko te pāti he whakatekau nō te homa, ko te epa hoki he whakatekau nō te homa. Ko te mēhua mō taua mea ko te homa.

¹² Ā, ko te hekere kia rua tekau ngā kera; ko tā koutou mane kia rua tekau hekere, kia rua tekau mā rima hekere, kia kotahi tekau mā rima hekere.”

He Whakahere

¹³ “Ko te whakahere tēnei e whakaherea e koutou; he wīti, ko te wāhi tuaono o te epa o te homa; ā, me hōmai e koutou he pārei, hei te wāhi tuaono o te epa o te homa.

¹⁴ Nā, ko te tikanga mō te hinu, mō te pāti hinu, hei te whakatekau o te pāti i roto i te koro, he homa nei tāna, arā tekau ngā pāti; kotahi tekau hoki ngā pāti o te homa.

¹⁵ Kia kotahi anō reme i roto i te kāhui, i roto i ngā rau e rua, he mea nō ngā hāereerenga mākūkū o Ihairaira; hei whakahere totokore, hei tahunga tinana, hei whakahere mō te pai, hei mea whakamārie mō rātou, e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

¹⁶ Me hoatu tēnei whakahere e te iwi katoa o te whenua ki te rangatira i roto i a Ihairaira.

¹⁷ Nā, ko tēnei tā te rangatira, he hōmai i ngā tahunga tinana, i ngā whakahere totokore, i ngā ringihanga, mō ngā hākari, mō ngā kōwhititanga marama, mō ngā hāpati, mō ngā huihuinga nui katoa o te whare o Ihairaira. Kia rite mai anō i a ia te whakahere hara, te whakahere totokore, te tahunga tinana, ngā whakahere mō te pai, hei whakamārie mō te whare o Ihairaira."

He Hākari

(Ekoruhe 12.1-20; Rewitikuha 23.33-43)

¹⁸ "Ko te kupu tēnei a Ihowā, a te Atua: I te marama tuatahi, i te tuatahi o ngā rā o te marama, me tiki e koe he pūru kūao, hei te mea kohakore, ka pure i te wāhi tapu.

¹⁹ Me tango anō e te tohunga tētahi wāhi o te toto o te whakahere hara, ka pani ki ngā pou o te whare, ki ngā koki e whā anō o te papa o te āta, ki ngā pou anō o te kūwaha o tō roto marae.

²⁰ Ko tāu anō tērā e mea ai i te whitu o ngā rā o te marama hei mea mō te tangata i te hē, mō te kūware; ā, ka oti te whakamārie mō te whare.

²¹ "Hei te marama tuatahi, hei te tekau mā whā o ngā rā o te marama, tā koutou Kapenga, he hākari, e whitu ngā rā; ko te taro hei kai, he mea rēwenakore.

²² Kia rite mai anō hoki i te rangatira i taua rā, he pūru hei whakahere hara mōna, mō te iwi katoa o te whenua.

²³ Kia rite mai anō i a ia i ngā rā e whitu o te hākari te tahunga tinana mā Ihowā, e whitu ngā pūru, e whitu ngā hipi toa, he mea kohakore i tēnei rā, i tēnei rā, i ngā rā e whitu; me tētahi kūao koati i tēnei rā, i tēnei rā, hei whakahere hara.

²⁴ Kia rite mai anō i a ia he whakahere totokore, kotahi te pūru kia kotahi anō te epa, kotahi te hipi toa kia kotahi anō te epa, kotahi te epa kia kotahi hine hinu.

²⁵ "I te whitu o ngā marama, i te tekau mā rima o ngā rā o te marama, i te hākari, ka mahia mai e ia ēnei mea, kia whitu ngā rā; kia rite ki te whakahere hara, ki te tahunga tinana, ki te whakahere totokore, ki te hinu hoki."

46

Etahi atu Ture

¹ "Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Me tūtaki te kūwaha o tō roto marae e anga ana ki te rāwhiti i ngā rā mahi e ono; kia tuwhera ia i te hāpati, kia tuwhera anō i te rā e kōwhiti ai te marama.

² Ā, ka tomo te rangatira mā te ara o te whakamahau o te kūwaha i waho, ka tū ai ki te pou o te kūwaha. Kātahi ka mahia e ngā tohunga tāna tahunga tinana, me āna whakahere mō te pai hei te paepae anō o te kūwaha he koropikotanga mōna. Kātahi ia ka puta atu ki waho; kauaka ia te kūwaha e tūtakina ā ahiahi noa.

³ Hei te tatau anō o taua kūwaha he koropikotanga mō te iwi o te whenua i ngā hāpati, i ngā kōwhititanga marama, ki te aroaro o Ihowā.

⁴ "Nā, ko te tahunga tinana e whakaherea e te rangatira ki a Ihowā hei te rā hāpati, e ono ngā reme he mea kohakore, he hipi toa, he mea kohakore.

⁵ Ko te whakahere totokore, kia kotahi te epa mō te hipi toa, me tō ngā reme whakahere totokore, ko tāna e taea te hōmai; kotahi te epa, kia kotahi anō hine hinu.

⁶ Nā, i te rā e kōwhiti ai te marama ko tētahi kūao pūru, he mea kohakore, e ono ngā reme, kotahi te hipi toa, he mea kohakore katoa.

⁷ Kia rite anō i a ia he whakahere totokore, mō te pūru, kia kotahi epa; mō te hipi toa, kia kotahi epa; ko tō ngā reme, ko tā tōna ringa e tae atu ai; kotahi te epa, kia kotahi anō hine hinu.

⁸ Nā, e tomo te rangatira ki roto, me haere ia nā te ara o te whakamahau o te kūwaha; hei tō reira ara anō he putanga mōna.

⁹ "Nā, e tomo te iwi o te whenua ki te aroaro o Ihowā i ngā hākari nunui, ko te tangata i tomo nā te ara o te kūwaha ki te raki ki te koropiko, hei te ara o te kūwaha ki te tonga he putanga mōna; ā, ko te tangata i tomo nā te ara o te kūwaha ki te tonga, hei te ara o te kūwaha ki te raki he putanga mōna. Kaua ia e hoki nā te ara o te kūwaha i tomo ai ia; engari me haere hāngai atu.

¹⁰ Nā, ko te rangatira, ina tomo rātou ki roto, hei waenganui ia i a rātou; ā, ina puta rātou ki waho, me puta tahi rātou.

¹¹ "Nā, ko te whakahere totokore i ngā hākari, i ngā whakanuinga, kotahi te epa ki te pūru, kotahi te epa ki te hipi toa; ko tō ngā reme anō, ko te mea e taea e ia te hōmai; kia kotahi te hine hinu ki te epa.

¹² Nā, e mahia mai e te rangatira he tahunga tinana, he mea tuku noa mai, he whakahere rānei mō te pai, he mea tuku noa mai, hei mea ki a Ihowā, me whakatuwhera

e ētahi te kūwaha e anga ana ki te rāwhiti ki a ia, ā, ka mahia e ia tāna tahunga tinana, me āna whakahere mō te pai, kia rite ki tāna mahinga i te rā o te hāpati. Kātahi ia ka puta ki waho, ā, ka tūtakina te kūwaha ina puta ia.

¹³ “Me mahi e koe he tahunga tinana ki a Ihowā i tēnei rā, i tēnei rā, he reme, hei te tau tahi, hei te kohakore; me mahi e koe i tēnei ata, i tēnei ata.

¹⁴ Me mahi anō e koe he whakahere totokore hei kīnaki i tēnei ata, i tēnei ata, te whakaono o te epa, me te whakatoru o te hine hinu, hei whakamākūkū i te parāoa; he whakahere totokore ki a Ihowā, he mea e tūturu ana tōna tikanga, ā ake ake.

¹⁵ Inā, me mahi te reme, me te whakahere totokore, me te hinu i tēnei ata, i tēnei ata, hei tahunga tinana e tūturu tonu ana.

¹⁶ “Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Ki te hōmai e te rangatira tētahi mea hōmai noa ki tētahi o āna tamariki, ka riro tērā i āna tamariki; mō rātou tērā, ā, tuku iho, tuku iho.

¹⁷ Tēnā, ki te hoatu tētahi wāhi o tōna kāinga tupu ki tētahi o āna pononga, māna tērā, ā taea noatia te tau haere noa; kātahi ka hoki ki te rangatira. Mō āna tamariki anō ia tōna wāhi tupu hei wāhi mō rātou.

¹⁸ Kāua anō te rangatira e tango i tētahi wāhi o tō te iwi kāinga tupu, he pei i a rātou i o rātou wāhi. Me hōmai e ia he wāhi mō āna tamariki i roto i tōna wāhi ake; kei marara noa atu tāku iwi i tōna wāhi, i tōna wāhi.”

¹⁹ Kātahi ahau ka kawea e ia ki roto, i tika nā te tomokanga i te taha o te kūwaha ki ngā rūma tapu o ngā tohunga, ki ērā e anga ana whaka te raki. Nā, ko tētahi wāhi i reira i muri whaka te hauāuru.

²⁰ Nā, ka mea ia ki ahau, “Ko te wāhi tēnei e kōhuatia ai e ngā tohunga te whakahere mō te hē, me te whakahere hara, ka tunua anō e rātou ki konei te whakahere totokore; kei whakaputaina mai ki tō waho marae whakatapu ai i te iwi.”

²¹ Kātahi ahau ka kawea e ia ki tō waho marae; ā, ka meinga e ia kia tika nā ngā kokonga e whā o te marae; nā, ko tētahi marae i tētahi kokonga, i tētahi kokonga o te marae.

²² He marae kei ngā kokonga e whā o te marae, he mea karapoti mai, e whā tekau ngā whatiānga te roa, e toru tekau te whānui. Ko ēnei e whā i ngā kokonga, rite tonu te nui.

²³ Nā, he rārangi whare kei aua marae ā taka noa, i aua marae e whā ā taka noa; i mahia anō ētahi wāhi mō ngā kōhua i raro i ngā rārangi, ā taka noa.

²⁴ Nā, ka mea ia ki ahau, “Ko ngā wāhi ēnei o ngā kōhua, e kōhuatia ai e ngā minita o te whare te patunga tapu a te iwi.”

47

He Wai e Rere ana i te Temepara

¹ Ā, ka whakahokia ahau e ia ki te tatau o te whare. Nā, he wai e pupū mai ana i raro i te paepae o te whare whaka te rāwhiti, (e anga ana hoki te aronga o te whare ki te rāwhiti); ā, i heke mai ngā wai i raro i te taha ki matau o te whare, i te taha ki te tonga o te āta.

² Kātahi ahau ka ārahina e ia i te ara o te kūwaha ki te raki, ā, ārahina āwhiotia ana nā te ara o waho ki tō waho kūwaha, nā te ara o te kūwaha e anga ana ki te rāwhiti; ā, ko ngā wai e rere ana i te taha ki matau.

³ Nō te haerenga atu o te tangata, i tōna ringa nei te aho, whaka te rāwhiti, kotahi mano ngā whatiānga i whanganga e ia, ā, ka meinga ahau e ia kia tika nā roto i ngā wai; i ngā ponapona te wai.

⁴ I whanganga anō he mano e ia, ā, meinga ana ahau e ia kia tika nā roto i ngā wai; i ngā turi te wai. I whanganga anō e ia he mano, ā, meinga ana ahau e ia kia tika i waenga; i ngā hope te wai.

⁵ Muri iho i whanganga e ia he mano; nā, he awa kīhai i taea te whiti; kua neke ake hoki ngā wai e kauhoea, he awa e kore e whitingia.

⁶ Nā, ka mea ia ki ahau, “Ka kite rānei koe i tēnei e te tama a te tangata?”

Kātahi ahau ka ārahina e ia, ka whakahokia ki te pareparenga o te awa.

⁷ Hoki rawa atu ahau, nā, i te pareparenga o te awa tōna tini o te rākau i tētahi taha, i tētahi taha.

⁸ Kātahi ia ka mea ki ahau, “E puta atu ana ēnei wai ki te wāhi ki te rāwhiti, ka rere anō ki raro, ki te Arapa tae tonu atu ki te moana. Ko te moana he rerenga atu mō ngā wai i meinga kia puta mai, ka ai hei rongoā mō ngā wai.

⁹ Nā, ko ngā mea ora katoa e muimui ana, i ngā wāhi katoa e tae atu ai ngā awa, ka ora. Ka tini noa atu hoki ngā ika, nō te mea ka tae ēnei wai ki reira, ā, ka rongoatia ngā wai o te moana, ā, ka ora ngā mea katoa e tae atu ai te awa.

¹⁰ Nā, ka tū ngā kaihao ki tōna taha; ā, ka waiho he wāhi i Enekeri ā tae noa ki Ene-Ekeraima hei horahanga mō ngā kupenga; ā, ko ngā ika o aua wāhi ka rite ki ō rātou āhua, ka rite ki ngā ika o te Moana Nui, he tini noa iho.

¹¹ Otia, e kore e waimāori ngā wāhi oru o reira, me ngā repo o reira; ka tukua atu ki te tote.

¹² Nā, ka tupu ki te taha o te awa, ki tōna pareparenga, ki tētahi taha, ki tētahi taha, ngā rākau kai katoa; e kore ngā rau e memenge, e kore anō ngā hua e kore. Ko ōna hua, hou tonu i ō rātou marama anō, nō te mea i puta mai ō rātou wai i te wāhi tapu. Nā, hei kai tōna hua, hei rongoā tōna rau."

Ngā Rohe Hou o te Whenua

¹³ Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā: Hei konei te rohe, e wehewehe ai koutou i te whenua hei kāinga tupu, he mea whakarite ki ngā hapū kotahi tekau mā rua o Iharaia; kia rua ngā wāhi mā Hōhepa.

¹⁴ Ka riro hoki a reira i a koutou, tā tētahi, tā tētahi, rite tonu; he wāhi hoki ia i ara ai tōku ringa kia hoatu a reira ki ō koutou mātua. Inā, ka taka mai anō tēnei whenua ki a koutou hei kāinga tupu.

¹⁵ "Ko te rohe tēnei o te whenua: I te taha ki te raki, kei te Moana Nui, kei te ara ki Heterono, i te mea ka haere ki Terara;

¹⁶ kei Hāmata, kei Perota, (kei Hipiraima i te takiwā o te rohe ki Ramahiku, o te rohe ki Hāmata), kei Hātara Hatikono i te taha o te rohe ki Haurana.

¹⁷ Nā, ko te rohe i te moana, kei Hātaraenana, kei te rohe ki Ramahiku, me te taha anō ki te raki whaka te raki, kei te rohe ki Hāmata. Ko te taha ki te raki hoki tēnei.

¹⁸ "Ko te taha ki te rāwhiti, i waenganui o Haurana, o Ramahiku, o Kireara, me te whenua o Iharaia, ko Horano; me whanganga mai i te rohe ki te raki tae noa ki te moana i te rāwhiti. Ko te taha ki te rāwhiti tēnei.

¹⁹ "Nā, ko te taha ki te tonga whaka te tonga ka takoto atu i Tāmara tae noa ki ngā wai o Meripoto Karehe, ki te awa o Ihipa, ki te Moana Nui. Nā, ko te taha tēnei ki te tonga whaka te tonga.

²⁰ "Nā, ko te rohe ki te hauāuru ko te Moana Nui, ka takoto atu i te rohe ki te tonga ā tae noa ki te ritenga atu o Hāmata. Ko te taha tēnei ki te hauāuru.

²¹ "Nā, me wehe tēnei whenua mō koutou, he mea whakarite ki ngā hapū o Iharaia.

²² Inā, me wehe tēnei whenua, hei kāinga tupu mō koutou, mō ngā tautāngata e noho ana i roto i a koutou, e whānau tamariki i roto i a koutou; ā, kia rite rātou ki tā koutou, ki tā te tangata whenua i roto i a Iharaia; kia taka mai he wāhi mō rātou i roto i a koutou, i roto i ngā hapū o Iharaia.

²³ Nā, ko te hapū e noho ai te tautāngata, me hoatu e koutou he wāhi mōna ki reira," e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

48

Ngā Wāhi mō ngā Iwi

¹ "Nā, ko ngā ingoa ēnei o ngā hapū: Kei te pito i te raki ki te taha o te ara ki Heterono, i te mea ka haere ki Hāmata, kei Hātaraenana, kei te rohe ki Ramahiku ki te taha ki te raki, tae noa ki te taha o Hāmata, ko ōna taha ēnei ki te rāwhiti, ki te hauāuru; he wāhi mō Rāna.

² "Nā, hei te taha o te rohe ki a Rāna, hei te taha ki te rāwhiti tae noa ki te taha ki te hauāuru, he wāhi mō Āhera.

³ "Ā hei te taha i te rohe ki a Āhera hei te taha ki te rāwhiti tae noa ki te taha ki te hauāuru, he wāhi mō Napatari.

⁴ "Hei te taha anō i te rohe ki a Napatari, hei te taha ki te rāwhiti tae noa ki te taha ki te hauāuru, he wāhi mō Mānahi.

⁵ "Hei te taha anō o te rohe ki a Mānahi, hei te taha ki te rāwhiti tae noa ki te hauāuru, he wāhi mō Eparaima.

⁶ "Hei te taha anō o te rohe ki a Eparaima, hei te taha i te rāwhiti tae noa ki te hauāuru, he wāhi mō Reupena.

⁷ "Hei te taha anō o te rohe ki a Reupena, hei te taha ki te rāwhiti tae noa ki te hauāuru, he wāhi mō Hūrā.

⁸ "Nā, ko te whakahere e hōmai e koutou, hei te taha o tā Hūrā, hei te taha i te rāwhiti tae noa ki te hauāuru, kia rua tekau mā rima mano kākaho te whānui, kia rite te roa ki tō tētahi o ngā wāhi, i te rāwhiti tae noa ki e hauāuru; ā hei waenganui o reira te wāhi tapu.

⁹ "Ko te whakahere e hōmai e koutou ki a Ihowā, kia rua tekau mā rima mano kākaho te roa, kia kotahi tekau mano te whānui.

¹⁰ Nā mō rātou, mō ngā tohunga, tēnei whakahere tapu; whaka te raki, e rua tekau mā rima mano te roa, whaka te hauāuru kotahi tekau mano te whānui, whaka te rāwhiti kotahi tekau mano te whānui, whaka te tonga e rua tekau mā rima mano te roa; ā, ki waenganui o reira te wāhi tapu o Ihowā.

¹¹ Mō ngā tohunga tērā, mō ngā tama a Hāroko kua oti te whakatapu, mō te hunga i tiaki i āku mea, ā, kihai i kotiti kē i te kotititanga kētanga o ngā tama a Ihairaira, kihai i pērā me ngā Rīwaiti i kotiti kē rā.

¹² Nā, hei whakahere tēnei mā rātou nō te whakahere o te whenua, he mea tino tapu rawa, i te taha o te rohe o ngā Rīwaiti.

¹³ “Nā, i te ritenga ake o te rohe o tō ngā tohunga, kia rua tekau mā rima mano te roa o tō ngā Rīwaiti; kia kotahi tekau mano te whānui, ko te roa katoa e rua tekau mā rima mano; ko te whānui kotahi tekau mano.

¹⁴ Kaua hoki tētahi wāhi o reira e hokona, kaua anō e whakawhititia, kaua hoki ngā hua mātamua o te whenua e whakariroia kētia rānei: he tapu hoki ki a Ihowā.

¹⁵ “Nā, ko ngā mano e rima o te whānui i mahue i te ritenga ake o ngā mano e rua tekau mā rima, hei wāhi noa tērā mō te pā, hei nohoanga, hei wāhi waho ake o te pā; hei waenganui anō o reira te pā.

¹⁶ Ko ōna roa anō ēnei; ko te taha ki te raki e whā mano e rima rau, ko te taha ki te tonga e whā mano e rima rau, ko te taha ki te rāwhiti e whā mano e rima rau, ko te taha ki te e whā mano e rima rau.

¹⁷ Ā, kia whai wāhi a waho ake o te pā: whaka te raki e rua rau e rima tekau, whaka te tonga e rua rau e rima tekau, whaka te rāwhiti e rua rau e rima tekau, whaka te hauāuru e rua rau e rima tekau.

¹⁸ Nā, ko te toenga o te roa i te taha o te wāhi tapu i whakaherea, kotahi tekau mano ki te rāwhiti, kotahi tekau mano ki te hauāuru. Nā, ko tērā wāhi hei te taha i te wāhi tapu i whakaherea; hei kai ōna hua mā ngā kaimahi o te pā.

¹⁹ Nā, ko ngā kaimahi katoa i roto i te pā, nō ngā hapū katoa o Ihairaira, mā rātou e mahi a reira.

²⁰ Kia rua tekau mā rima mano tētahi taha o te whakahere katoa, kia rua tekau mā rima mano anō tētahi taha. Kia whā ngā taha o te whakahere tapu e whakaherea e koutou, he mea huihui atu ki te wāhi mō te pā.

²¹ “Nā, mō te rangatira te toenga i tētahi taha, i tētahi taha, o te whakahere tapu, o te wāhi anō i te pā, i te ritenga ake anō o ngā mano e rua tekau mā rima i whakaherea nei, i te rohe ki te rāwhiti, whaka te hauāuru hoki, i te ritenga ake anō o ngā mano e rua tekau mā rima i te rohe ki te hauāuru, i te ritenga ake anō o ngā wāhi mō te rangatira. Nā, ko te whakahere tapu me te wāhi tapu o te whare hei waenganui o reira.

²² Nā, ka takoto atu i te wāhi i ngā Rīwaiti, i te wāhi anō i te pā, arā tērā i waenganui o te wāhi a te rangatira, i waenganui o te rohe ki a Hūrā, o te rohe hoki ki a Pineamine, mō te rangatira tērā.

²³ “Nā, mō ērā atu o ngā hapū; i te taha ki te rāwhiti, tae noa ki te taha ki te hauāuru, kia kotahi te wāhi mō Pineamine.

²⁴ “Hei te rohe o tā Pineamine hei te taha ki te rāwhiti, tae noa ki te taha ki te hauāuru, kia kotahi te wāhi mō Himiona.

²⁵ “Hei te rohe anō o tā Himiona, hei te taha ki te rāwhiti, tae noa ki te taha ki te hauāuru, he wāhi mō Ihākara.

²⁶ “Hei te rohe anō o tā Ihākara, hei te taha ki te rāwhiti, tae noa ki te taha ki te hauāuru, he wāhi mō Hepurona.

²⁷ “Hei te rohe anō o tā Hepurona, hei te taha ki te rāwhiti, tae noa ki te taha ki te hauāuru, he wāhi mō Kara.

²⁸ “Hei te rohe anō o tā Kara, hei te taha ki te tonga whaka te tonga, ka takoto atu te rohe i Tāmara, tae noa ki ngā wai o Meripata Karehe, ki te awa o Ihipa, ki te Moana Nui.

²⁹ “Ko te whenua tēnei e wehea e koutou hei wāhi tupu mō ngā hapū o Ihairaira, ko ō rātou wāhi anō ēnei,” e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

³⁰ “Ko ngā putanga atu anō ēnei o te pā i te taha ki te raki, e whā mano e rima rau kākaho te roa,

³¹ ko ngā kūwaha o te pā me tapa he ingoa ki ngā ingoa o ngā hapū o Ihairaira; e toru ngā kūwaha whaka te raki. Ko tētahi ko te Kūwaha o Reupena; ko tētahi ko te Kūwaha o Hūrā; ko tētahi ko te Kūwaha o Rīwai.

³² “Nā, i te taha ki te rāwhiti e whā mano e rima rau kākaho: e toru anō ngā kūwaha; ko tētahi ko te kūwaha o Hōhepa, ko tētahi ko te kūwaha o Pineamine, ko tētahi ko te kūwaha o Rāna.

³³ “Nā, i te taha ki te tonga e whā mano e rima rau kākaho te roa, he mea whanganga; e toru anō ngā kūwaha; ko tētahi ko te Kūwaha o Himiona, ko tētahi ko te Kūwaha o Ihākara, ko tētahi ko te Kūwaha o Hepurona.

³⁴ “I te taha ki te hauāuru e whā mano e rima rau kākaho, me ngā kūwaha e toru anō; ko tētahi ko te Kūwaha o Kara, ko tētahi ko te Kūwaha o Āhera, ko tētahi ko te Kūwaha o Napatari.

³⁵ “Kotahi tekau mā waru mano kākaho ki te taiāwhiotia.

“Nā, ko te ingoa o te pā ā taua rā tonu iho:

Ko Ihowā Kei Reira.”

Ko te Pukapuka a Raniera

He Taitama Iharaira e Whā i te Wāhi o te Kīngi o Papurōna

¹ I te toru o ngā tau o te kīngitanga o Iehoiakimi kīngi o Hūrā ka tae mai a Nepukaneha kīngi o Papurōna ki Hiruhārama, whakapaea ana e ia.

² Nā, ka hoatu e te Ariki a Iehoiakimi kīngi o Hūrā ki tōna ringa, me ētahi o ngā oko o te whare o te Atua, ā, kawea ana e ia ki te whenua o Hinara, ki te whare o tōna atua; i mauria atu anō ngā oko e ia ki te whare taonga o tōna atua.

³ Nā, ka kī atu te kīngi ki a Ahapenata rangatira o āna unaka, kia tīkina ētahi o ngā tama a Iharaira, arā o ngā uri o te kīngi, o ngā rangatira hoki;

⁴ ētahi tama kāhore nei ō rātou koha, he pai anō te āhua, e mātau ana ki ngā whakaaro nui katoa, e mōhio ana ki ngā tikanga, e mātau ana ki ngā whakaaro mōhio, he hunga e pai ana hei tū ki te whare o te kīngi; ā, māna rātou e whakaako ki te mātauranga, ki te reo hoki o ngā Karari.

⁵ I whakaritea anō e te kīngi tētahi wāhi o tā te kīngi kai mā rātou, he mea mō ia rā, mō ia rā, me tētahi wāhi o te wāina i inumia e ia, ā, kia toru ngā tau e whāngaia ai rātou; kia taka ai aua tau, ka tū rātou ki te aroaro o te kīngi.

⁶ Nā, i roto i ēnei ko ētahi o ngā tama a Hūrā, ko Raniera, ko Hanania, ko Mihāera, ko Atāria.

⁷ Nā, ka tapā he ingoa mō rātou e te rangatira unaka: ko tāna ingoa mō Raniera, ko Peretehatara; mō Hanania, ko Hataraka; mō Mihāera, ko Mehaka; mō Atāria, ko Apereneko.

⁸ Otiā, kua takoto tō Raniera whakaaro i roto i tōna ngākau, kia kaua ia e poke i tā te kīngi kai, i te wāina rānei i inumia e ia. Nā, ka tono ia ki te rangatira unaka kia kaua ia e whakapoke i a ia.

⁹ Nā, kua mea te Atua kia manakohia a Raniera, kia arohaina e te rangatira unaka.

¹⁰ Nā, ka mea te rangatira unaka ki a Raniera, “E wehi ana ahau i tōku ariki, i te kīngi, nāna nei i whakarite tā koutou e kai ai, tā koutou e inu ai. Hei aha hoki i tirohia mai ai e ia ō koutou mata he kino iho i o ngā tamariki pēnā me koutou te kaumātua? Mā konā ka meinga ahau e koutou kia hopohopo ki tōku upoko i te kīngi.”

¹¹ Anō rā ko Raniera ki a Meretara, ki tā te rangatira unaka i whakarite ai hei kaitirotiro mō Raniera, rātou ko Hanania, ko Mihāera, ko Atāria:

¹² “Tēnā rā, whakamātauria āu pononga, kia tekau ngā rā; me hōmai e rātou he pīni hei kai mā mātou, he wai hoki hei inu mā mātou.

¹³ Hei reira ka mea kia tirohia ō mātou mata i tōu aroaro, me te mata anō o ngā taitamariki e kai ana i te kai a te kīngi; nā, kia rite ki tāu e kite ai tāu e mea ai ki āu pononga.”

¹⁴ Heoi, ka whakaatia e ia tēnei mea a rātou, ā, kotahi tekau ngā rā i whakamātauria ai rātou e ia.

¹⁵ Nā, i te mutunga o ngā rā kotahi tekau, ka kitea ō rātou mata, ātaahua atu, tetere atu i o ngā tamariki katoa i kai i tā te kīngi kai.

¹⁶ Heoi, ka tangohia atu e Meretara te wāhi kai mā rātou, me te wāina anō hei inu mā rātou, ā, hōmai ana e ia he pīni mā rātou.

¹⁷ Nā, ko aua tama tokowhā, i hōmai e te Atua ki a rātou he mātauranga, he mōhio ki ngā pukapuka katoa, ki ngā whakaaro nunui; ā, i a Raniera te mōhio ki ngā kite katoa, ki ngā moemoeā.

¹⁸ Nā, i te takanga o ngā rā i kī ai te kīngi kia kawea atu rātou, ka kawea atu rātou e te rangatira unaka ki te aroaro o Nepukaneha.

¹⁹ Nā, ka kōrerorero te kīngi ki a rātou; ā, kīhai i kitea i roto i a rātou katoa tētahi e rite ana ki a Raniera rātou ko Hanania, ko Mihāera, ko Atāria; nā, tū ana rātou i te aroaro o te kīngi.

²⁰ Nā, i ngā mea katoa o te whakaaro nui, o te mātauranga i ui ai te kīngi ki a rātou, ka kitea e ia tekau noa atu tō rātou pai i tō ngā tohunga māori katoa, i tō ngā kaititiro whetū puta noa i tōna kīngitanga.

²¹ I tutuki anō a Raniera ā tae noa ki te tuatahi o ngā tau o Kīngi Hairuha.

2

Tā Nepukaneha Moemoeā

¹ Nā, i te rua o ngā tau o te kīngitanga o Nepukaneha ka moea ētahi moe e Nepukaneha; raruraru tonu iho tōna wairua, rere atu ana te moe i a ia.

² Kātahi te kīngi ka kī atu kia karangatia ngā tohunga māori, ngā kaititiro whetū, ngā tohunga māku, ngā Karari, hei whakaatu i āna moe ki te kīngi. Nā, haere ana mai rātou, tū ana i te aroaro o te kīngi.

³ Nā, ka mea te kīngi ki a rātou, “Kua moea e ahau he moe, ā, raruraru ana tōku wairua, e mea ana kia mōhio ki taua moe.”

⁴ Kātahi ka kōrero Hiriani mai ngā Karari ki te kīngi, “E te kīngi, kia ora tonu koe. Kōrerotia mai te moe ki āu pononga, ā, mā mātou e whakaatu tōna tikanga.”

⁵ Ka whakahoki te kīngi, ka mea ki ngā Karari, “Kua ngaro taua mea i ahau; ki te kore e whakakitea mai e koutou ki ahau te moe me tōna tikanga hoki, ka haehaea koutou, ā, ka meinga ō koutou whare hei pūranga paru.

⁶ Ki te whakaaturia mai ia e koutou te moe me tōna tikanga, ka riro āku hākari mā koutou, ngā utu, me te hōnoro nui; nā, whakaaturia mai te moe ki ahau, me tōna tikanga anō.”

⁷ Nā, ka whakahoki tuarua rātou, ka mea, “Mā te kīngi e kōrero te moe ki āna pononga, ā, mā mātou e whakaatu tōna tikanga.”

⁸ Ka whakautua e te kīngi, ka mea ia, “E mōhio rawa ana ahau e whai ana koutou kia roa, nō te mea ka kite koutou kua ngaro taua mea i ahau.

⁹ Ki te kore ia e whakaaturia mai e koutou te moe ki ahau, kotahi tonu te ture mō koutou. Nō te mea he teka, he tinihanga ngā kupu kua rite nā i a koutou hei kōrero mai ki tōku aroaro, ā, kia puta kē rā anō te wā. Nā reira kōrerotia mai te moe ki ahau, ā, ka mōhio ahau e taea ana anō e koutou te whakaatu tōna tikanga ki ahau.”

¹⁰ Nā, ka whakahoki ngā Karari ki te aroaro o te kīngi, ka mea, “Kāhore he tangata i runga i te whenua hei whakaatu i te mea a te kīngi. Kāhore anō hoki he kīngi, kāhore he rangatira, kāhore he ariki, i ui i ngā mea pēnei ki tētahi tohunga māori, ki tētahi kaititiro whetū, ki tētahi Karari rānei.

¹¹ He mea tupua rawa hoki tēnei e uia nei e te kīngi, kāhore atu hoki he kaiwhakaatu ki te kīngi, ko ngā atua anake, ehara nei ki te kikokiko tō rātou nohoanga.”

¹² Nā reira i riri ai te kīngi, nui atu te riri, kia iho e ia ngā tāngata whakaaro nui katoa o Papurōna kia whakangaromia.

¹³ Heoi, kua puta te ture kia patua ngā tāngata whakaaro nui; ā, ka rapua a Raniera rātou ko ōna hoa kia patua.

¹⁴ Nā, he mōhio, he nui te whakaaro, i oho ai a Raniera ki a Arioko, ki te rangatira o ngā kaitiaki a te kīngi, i puta nei ki te patu i ngā tāngata whakaaro nui o Papurōna.

¹⁵ I oho ia, i mea ki a Arioko, ki tā te kīngi rangatira, “He aha i hohoro ai te ture i te kīngi?” Kātahi taua mea ka whakaaturia e Arioko ki a Raniera.

¹⁶ Nā, ka haere a Raniera ki roto, ka mea ki te kīngi kia whakaritea he wā ki a ia, ā, ka whakaaturia e ia te tikanga ki te kīngi.

Ka Whakaatua e Ihowā te Moemoeā o Nepukaneha

¹⁷ Kātahi ka haere a Raniera ki tōna whare, ka whakakite i taua mea ki ōna hoa ki a Hanania, ki a Mihāera, ki a Atāria.

¹⁸ Kia inoia ai e rātou he mahi tohu i te Atua o te rangi, he mea mō tēnei mea ngaro; kei mate tahi a Raniera rātou ko ōna hoa, me ērā atu tāngata whakaaro nui o Papurōna.

¹⁹ Kātahi ka whakakitea mai taua mea ngaro ki a Raniera, he mea moemoeā i te pō. Nā, whakapai ana a Raniera ki te Atua o te rangi.

²⁰ I oho a Raniera, i mea:

“Kia whakapaingia te ingoa o te Atua ā ake ake;

nōna hoki te whakaaro nui me te kaha.

²¹ E whakaputaia kētia ana hoki e ia ngā wā me ngā rā, e whakakāhoretia ana e ia ngā kīngi.

E whakatūria ana anō ngā kīngi e ia,

e hōmai ana e ia te whakaaro nui ki te hunga whakaaro nui,

te mātauranga anō ki te hunga e mātau ana ki te whakaaro.

²² E whakapuakina ana e ia ngā mea hōhonu, ngā mea ngaro;

e mātau ana ia ki ngā mea o te pōuri;

kei a ia te nohoanga o te mārāma.

²³ Whakawhetai tonu ahau ki a koe,

whakamoemiti tonu ki a koe, e te Atua o ōku mātua,

nāu nei hoki i hōmai he whakaaro nui, he kaha ki ahau,
 ā, kua whakaatu mai nei koe ki ahau i ngā mea i inoi ai mātou ki a koe,
 kua whakaaturia nei hoki e koe te mea a te kīngi ki a mātou."

Ka Whakahuatia, ka Whakamāramatia te Moemoeā e Raniera

²⁴ Nā reira i haere ai a Raniera ki roto, ki a Arioko, ki tā te kīngi i whakarite ai hei whakangaro mō ngā tāngata whakaaro nui o Papurōna; haere ana ia, ā, ko tāna kupu tēnei ki a ia, "Kaua e whakangaromia ngā tāngata whakaaro nui o Papurōna; kawea ahau ki te aroaro o te kīngi, ā, māku e whakakite te tikanga ki te kīngi."

²⁵ Kātahi ka hōhoro tonu a Arioko ka kawē i a Raniera ki te aroaro o te kīngi; ko tāna kupu anō tēnei ki a ia: "Kua kitea e ahau he tangata i roto i ngā whakarau o Hūrā hei whakakite i te tikanga ki te kīngi."

²⁶ Ka oho te kīngi, ka mea ki Raniera, ko tōna ingoa nei ko Peretehatara, "E taea rānei e koe te whakaatu mai te moe i kitea e ahau, me tōna tikanga anō ki ahau?"

²⁷ Ka whakahoki a Raniera i te aroaro o te kīngi, ka mea, "E kore taua mea ngaro i uia rā e te kīngi e taea te whakaatu ki te kīngi e te hunga whakaaro nui, e ngā kaititiro whetū, e ngā tohunga māori, e ngā tohunga tūāhu rānei;

²⁸ engari, tērā te Atua kei te rangi hei whakaatu i ngā mea ngaro; ā, kua whakakitea e ia ki a Kīngi Nepukaneha ngā mea e puta mai i ngā rā whakamutunga. Ko tāu moe tēnei, me ngā mea i kitea e tōu māhunga, i runga i tōu moenga:

²⁹ "Ko koe ia e te kīngi, i puta ake ōu whakaaro ki tōu ngākau i runga i tōu moenga mō ngā mea e puta mai ā mua. E whakakitea ana ki a koe e te kaiwhakaatu o ngā mea ngaro, ngā mea e puta ā mua.

³⁰ Ko ahau nei ia, ehara i te mea he nui atu ōku whakaaro i o tētahi tangata ora, i whakapuakina ai tēnei mea ngaro ki ahau; engari kia whakakitea ai tōna tikanga ki te kīngi, kia mōhio ai hoki koe ki ngā whakaaro o tōu ngākau.

³¹ "Nā, i titiro koe, e te kīngi, nā, ko tētahi whakapakoko nui. Nā, ko taua whakapakoko, he mea nui, he nui atu tōna kanapa, i tū i tōu aroaro; ā, ko tōna āhua he hanga whakamataku rawa.

³² Ko taua whakapakoko, he kōura parakore tōna pane, ko tōna uma, ko ōna ringa, he hiriwa, ko tōna kōpū, ko ōna hūhā he parāhi,

³³ ko ōna waewae he rino, ko ōna raparapa he rino tētahi wāhi, he uku tētahi wāhi.

³⁴ "Titiro tonu atu koe, nā, ko tētahi kōhatu, he mea tapahi mai, kāhore hoki he ringa, āki tonu ki te whakapakoko, ki ōna raparapa, he rino nei tētahi wāhi, he uku tētahi wāhi, wāhia pūtia iho.

³⁵ Kātahi ka mongamonga ngātahi te rino, te uku, te parāhi, te hiriwa, te kōura; kua rite ki te pāpapa o ngā patunga wīi i te raumati; kāhakina ana e te hau, ā, kāhore noa iho i kitea he wāhi mō aua mea. Nā, ko te kōhatu i ākina ai te whakapakoko, kua meinga hei maunga nui, kapi ana te whenua katoa i a ia.

³⁶ "Ko te moe tēnei; nā, me kōrero tōna tikanga e mātou ki te aroaro o te kīngi.

³⁷ Ko koe, e te kīngi, te kīngi o ngā kīngi, kua hōmai hoki e te Atua o te rangi he kīngitanga ki a koe, he kaha, he mana, he korōria.

³⁸ Nā, ko ngā wāhi katoa e nohoia ana e ngā tama a te tangata, ko ngā kararehe o te pārae, ko ngā manu o te rangi, hōmai ana e ia ki tōu ringa, kua oti anō koe te mea e ia hei rangatira mō rātou katoa. Ko koe taua pane kōura.

³⁹ "Nā, ka puta ake tētahi atu kīngitanga i muri i a koe; iti iho i a koe, me tētahi atu, arā te tuatoru o ngā kīngitanga, he parāhi, ā, ka kāwana tērā i te whenua katoa.

⁴⁰ Nā, ko te whā o ngā kīngitanga ka rite ki te rino te kaha; he mea wāwāhi hoki te rino, e taea anō e ia ngā mea katoa. Ka rite ki tā te rino e wāwāhi nei i ēnei katoa tāna wāwāhi, tāna kuru.

⁴¹ "Nā, i kite nā koe i ngā raparapa, i ngā matimati, he uku nā te kaipokepoke tētahi wāhi, he rino tētahi wāhi, ka wehea te kīngitanga; ka mau anō ia he kaha rino i roto, ka pērā anō me te rino i kitea e koe e whakauru ana ki te uku paru nā.

⁴² Nā, ko ngā matimati o ngā raparapa rā, he rino nei tētahi wāhi, he uku tētahi wāhi, ka pēnā anō te kīngitanga, he kaha tētahi wāhi, ko tētahi wāhi he pākarakaru.

⁴³ Nā, i kite atu nā koe i te rino e whakauru ana ki te uku paru nā, ka whakauru anō rātou ki roto ki ngā uri tāngata. E kore ia e piri tētahi ki tētahi, ka rite ki te rino e kore nei e uru ki te uku.

⁴⁴ "Nā, i ngā rā o ēnei kīngi, ka whakatūria e te Atua o te rangi he kīngitanga e kore e ngaro, e kore anō hoki tōna mana e waiho ki tētahi atu iwi; engari ko tērā hei wāhi, hei whakamōti i ēnei kīngitanga katoa, ko ia anō ka tū tonu ā ake ake.

⁴⁵ Nā, i kite nā koe he mea tapahi mai te kōhatu i roto i te maunga, kāhore hoki he ringa, ā, mongamonga noa i a ia te rino, te parāhi, te uku, te hiriwa, te kōura. E whakapuakina ana e te Atua nui ki te kīngi ngā mea e puta ā mua. Nā, tūturu rawa te moe, pūmau tonu tōna tikanga.”

Ka Hāpaitia a Raniera rātou ko ōna Hoa

⁴⁶ Ko te tino tāpapatanga iho o Kīngi Nepukaneha, koropiko ana ki a Raniera, whakahaua tonutia iho e ia kia whakaherea he whakahere, he whakakakara reka ki a ia.

⁴⁷ I oho te kīngi ki a Raniera, i mea, “Tika rawa, ko tōu Atua te Atua o ngā atua, te Ariki o ngā kīngi, te kaiwhakapuaki o ngā mea ngaro, ka taea nei hoki e koe te whakapuaki tēnei mea ngaro.”

⁴⁸ Kātahi ka meinga e te kīngi a Raniera hei tangata rahi, he maha anō ngā hākari nui i hōmai e ia ki a ia, ā, meinga ana ia hei kāwana mō te kāwanatanga katoa o Papurōna, hei tino kāwana mō ngā tāngata whakaaro nui katoa o Papurōna.

⁴⁹ Nā, ka tono a Raniera ki te kīngi, ā, whakaritea ana e ia a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko hei kaitirotiro mō ngā mea o te kāwanatanga o Papurōna. Ko Raniera ia i noho ki te kūwaha o te kīngi.

3

Te Whakahau kia Koropiko ki te Whakapakoko Kōura

¹ I hangā e Kīngi Nepukaneha he whakapakoko kōura, ko tōna roa e ono tekau whatiānga, ā, ko tōna whānui e ono whatiānga; ā, whakatūria ana e ia ki te mānia o Rura i te kāwanatanga o Papurōna.

² Kātahi a Kīngi Nepukaneha ka tono tāngata ki te huihui i ngā ariki, i ngā kāwana, i ngā rangatira, i ngā kaiwhakawā, i ngā kaitiaki taonga, i ngā kaiwhakatakoto whakaaro, i ērā atu rangatira, i ngā kāwana katoa o ngā kāwanatanga, kia haere mai ki te tāinga o te kawa o te whakapakoko i whakatūria e Kīngi Nepukaneha.

³ Kātahi ngā ariki, ngā kāwana, ngā rangatira, ngā kaiwhakawā, ngā kaitiaki taonga, ngā kaiwhakatakoto whakaaro, ērā atu rangatira, me ngā kāwana katoa o ngā kāwanatanga ka huihui ki te tāinga o te kawa o te whakapakoko kua whakatūria nei e Kīngi Nepukaneha. Nā, tū ana rātou ki te aronga o te whakapakoko kua whakatūria nei e Nepukaneha.

⁴ Kātahi ka nui atu te karanga a te kaikaranga, “He whakahau tēnei ki a koutou, e ngā tāngata, e ngā iwi, e ngā reo;

⁵ ā te wā e rongoi ai koutou i te tangi o te koronete, o te pūtōrino, o te hāpa, o te hikaputa, o te hātēre, o te taratimere, o ngā mea tangi katoa, me takoto koutou, me koropiko ki te whakapakoko kōura kua whakatūria nei e Kīngi Nepukaneha.

⁶ Nā, ki te kāhore tētahi e takoto, e koropiko, ka makā ia i taua hāora anō ki waenganui o te oumu he mura rawa nei te ngiha.”

⁷ Nā reira, i taua wā, i te rongonga o te iwi katoa i te tangi o te koronete, o te pūtōrino, o te hāpa, o te hikaputa, o te hātēre, o ngā mea tangi katoa, takoto tonu iho ngā tāngata katoa, ngā iwi, ngā reo, koropiko ana ki te whakapakoko kōura kua tū nei i a Kīngi Nepukaneha.

Ka Whakapaea ngā Hoa e Toru mō te Whakahoiohi

⁸ Heoi, i taua wā ka haere mai ētahi Karari, ka whakahē ki ngā Hūrai.

⁹ I kōrero rātou, i mea ki a Kīngi Nepukaneha, “E te kīngi, kia ora tonu koe.

¹⁰ I whakatakotoria e koe he ture, e te kīngi, nā, ko ngā tāngata katoa e rongoi ana i te tangi o te koronete, o te pūtōrino, o te hāpa, o te hikaputa, o te hātēre, o te taratimere, o ngā mea tangi katoa, kia takoto, kia koropiko ki te whakapakoko kōura;

¹¹ ā, ki te kāhore tētahi e takoto, e koropiko, kia makā ia ki te oumu he mura rawa te ngiha.

¹² Tēnei ētahi Hūrai, he hunga i whakaritea e koe hei kaitirotiro mō ngā mea o te kāwanatanga o Papurōna: ko Hataraka, ko Mehaka, ko Apereneko. Kīhai ēnei tāngata i whakaaro ki a koe, e te kīngi; kāhore rātou e mahi ki ōu atua, kāhore e koropiko ki te whakapakoko kōura ka oti nei te whakatū e koe.”

¹³ Kātahi a Nepukaneha i runga i tōna riri me te weriweri ka whakahau kia mauria mai a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko. Kātahi ka kawea mai e rātou aua tāngata ki te aroaro o te kīngi.

¹⁴ I kōrero a Nepukaneha, i mea ki a rātou, “He mea āta whakaaro rānei, e Hataraka, e Mehaka, e Apereneko, e kore nei koutou e mahi ki ōku atua, e kore nei e koropiko ki te whakapakoko kōura kua tū nei i ahau?

¹⁵ Nā, ki te hihiko koutou i te wā e rongoi ai koutou i te tangi o te koronete, o te pūtōrino, o te hāpa, o te hikaputa, o te hātēre, o te taratimere o ngā mea tangi katoa, ā, ka takoto ka

koropiko, ki te whakapakoko i hangā e ahau, he pai. Tēnā ki te kāhore koutou e koropiko, ka makā koutou i taua hāora ki te oumu he mura rawa tōna ngiha; ā, ko wai te atua hei whakaora i a koutou i roto i ōku ringa?"

¹⁶ I whakahoki a Hataraka a Mehaka, a Apereneko, i mea ki te kīngi, "E Nepukaneha, kāhore ā mātou māharahara ki te whakahoki kupu ki a koe mō tēnei mea.

¹⁷ Ki te pēnātia, e taetae anō e tō mātou Atua, e karakiatia nei e mātou, te whakaora i a mātou i roto i te oumu he mura rawa nei te ngiha, inā, ka whakaorangia anō mātou e ia i tōu ringa, e te kīngi.

¹⁸ Otiia ka kore, kia mōhio koe, e te kīngi, e kore mātou e mahi ki ōu atua, e kore anō e koropiko ki te whakapakoko kōura kua tū nā i a koe."

Ka Whiua ngā Taitama ki roto i te Ahi

¹⁹ Ki tonu i reira a Nepukaneha i te riri, rerekē ana te āhua o tōna mata ki a Hataraka, ki a Mehaka, ki a Apereneko. Kōrero ana ia, whakahau ana kia whitu ngā whakanekehanga ake o te hana o te oumu i tō mua hana.

²⁰ I whakahau anō ia i ngā tāngata kaha rawa o tāna ope kia herea a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko, kia makā ki roto ki te oumu he mura rawa nei te ngiha.

²¹ Kātahi ka herea ngā tāngata nei i roto tonu i ō rātou tarau, i ō rātou koti, i ō rātou koroka me ērā atu ō rātou kākahu, ā, ka makā ki roto ki te oumu he mura rawa nei tōna ngiha.

²² Nā reira, i te akiaki rawa o te whakahau a te kīngi, i te nui rawa hoki o te hana o te ahi, mate iho i te mura o te ahi ngā tāngata nāna i kawē a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko.

²³ Nā, ka taka ngā tāngata tokotoru nei, a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko, he mea here, ki waenganui o te oumu he mura rawa nei tōna ngiha.

²⁴ Ko te tino mīharotanga o Nepukaneha, hohoro tonu tōna whakatika, kei te kōrero, kei te mea ki āna kaiwhakatakoto whakaaro, "He teka ianei tokotoru ngā tāngata i makā e tātou, he mea here, ki waenganui o te ahi?"

Ka whakahoki rātou, ka mea ki te kīngi, "He tika anō, e te kīngi."

²⁵ Ka whakahoki ia, ka mea, "Nanā, tokowhā ngā tāngata e kitea nei e ahau, kāhore he here, e hāereere ana i waenganui o te ahi, kāhore hoki e ahatia; nā, ko te āhua o te tuawhā kei tō te Tama a te Atua."

Ka Wetekina, ka Hāpaitia ngā Tāne e Toru

²⁶ Kātahi ka whakatata a Nepukaneha ki te waha o te oumu he mura rawa nei te ngiha, kei te kōrero, kei te mea, "E Hataraka, e Mehaka, e Apereneko, e ngā pononga a te Atua, a te Runga Rawa, puta mai, haere mai hoki."

Kātahi a Hataraka rātou ko Mehaka, ko Apereneko ka puta mai i waenganui o te ahi.

²⁷ Nā, ko te huihuinga o ngā ariki, o ngā kāwana, o ngā rangatira, o ngā kaiwhakatakoto whakaaro a te kīngi, ka kite rātou i ēnei tāngata, kihai nei te ahi i whai kaha ki ō rātou tinana, kihai anō ngā makawe o ō rātou māhunga i hunua, kihai anō ō rātou koti i puta kē, kihai anō te haunga ahi i rere i runga i a rātou.

²⁸ Ka kōrero a Nepukaneha, ka mea, "Kia whakapaingia te Atua o Hataraka, o Mehaka, o Apereneko, nāna nei i unga mai tāna anahera, ā, whakaorangia ana e ia āna pononga i whakawhirinaki nei ki a ia, i whakaputa kē nei i te kupu a te kīngi, ā, tukua ana e rātou ō rātou tinana, he mea kei mahi rātou, kei koropiko ki tētahi atu atua, engari ki tō rātou Atua anake.

²⁹ Nā, ko tāku ture tēnei e whakatakoto nei, nā, ko ngā tāngata, ko te iwi, ko te reo, he kupu kino nei tāna mō te Atua o Hataraka, o Mehaka, o Apereneko, ka haehaea rātou, ā, ka meinga ō rātou whare hei pūranga paru. Nō te mea kāhore atu he atua he rite tāna whakaora ki tā tēnei."

³⁰ Kātahi ka whakanekehia ake anō a Hataraka, a Mehaka, a Apereneko e te kīngi i te kāwanatanga o Papurōna.

4

Te Moemoeā Tuarua o Nepukaneha

¹ Nā Nepukaneha, nā te kīngi ki ngā tāngata katoa, ki ngā iwi, ki ngā reo e noho ana i te whenua katoa:

Kia whakanuia tō koutou rangimārie.

² I mea ahau e pai ana kia whakakitea ngā tohu me ngā mea whakamīharo i mahia nei e te Atua, e te Runga Rawa ki ahau.

³ Anō te nui o āna tohu!

Anō te nui o āna mea whakamīharo!

Ko tōna kīngitanga he kīngitanga mau tonu,

ko tōna kāwanatanga kei tērā whakatupuranga, kei tērā whakatupuranga.

⁴ I te āta noho ahau, a Nepukaneha, i roto i tōku whare, koa tonu i roto i tōku whare kīngi.

⁵ Ka kite ahau i tētahi moe i wehi ai ahau; raruraru ana ahau i ngā whakaaro i runga i tōku moenga, i ngā mea anō hoki i kitea e tōku māhunga.

⁶ Nā reira i puaki ai tāku ture kia kawea mai ngā tāngata whakaaro nui katoa o Papurōna ki tōku aroaro, kia whakakitea ai e rātou te tikanga o te moe ki ahau.

⁷ Nā, ko te haerenga mai o ngā tohunga māori, o ngā kaititiro whetū, o ngā Karari, rātou ko ngā tohunga tūāhu, kōrerotia ana e ahau te moe ki tō rātou aroaro. Heoi, kīhai i whakaaturia mai e rātou tōna tikanga ki ahau.

⁸ Nāwai ā kua tae mai ki tōku aroaro a Raniera, ko tōna ingoa nei ko Peretehatara, ko te ingoa o tōku atua, he tangata kei a ia nei te wairua o ngā atua tapu; ā, kōrerotia ana e ahau te moe ki tōna aroaro.

I mea ahau,

⁹ “E Peretehatara, e te rangatira o ngā tohunga māori, e mōhio ana hoki ahau kei a koe te wairua o ngā atua tapu, e kore koe e hē ki tētahi mea ngaro, whakaaturia mai ki ahau ngā mea i puta mai, te moemoeā i kitea e ahau, me te tikanga o aua mea.

¹⁰ Ko ngā mea ēnei i kitea e tōku māhunga, i runga i tōku moenga; titiro rawa atu ahau, nā, ko tētahi rākau i waenganui o te whenua, nui atu tōna tiketike.

¹¹ Kua tupu taua rākau, kua kaha, roa tonu, tutuki tonu ki te rangi, he mea hoki i kitea mai i ngā pito o te whenua katoa.

¹² Ātaahua tonu ngā rau, he maha ngā hua, ā, i runga i a ia he kai mā te katoa. I whai taumarumarunga iho ngā kirehe o te pārae i raro i a ia, i noho anō ngā manu o te rangi i runga i ōna manga, i reira hoki ngā kikokiko katoa e kai ana.

¹³ “I kite ahau i roto i ngā mea i kitea e tōku māhunga i runga i tōku moenga, nā, he tūtei, he mea tapu, e heke iho ana i te rangi.

¹⁴ Nui atu tōna karanga; i mea ia: ‘Tuaina te rākau, pōtutoutoa ōna manga, whakahoroa ōna rau, tītaria ōna hua. Kia haere atu ngā kararehe i raro i a ia, me ngā manu i ōna manga.

¹⁵ Me waiho anō ia te take o ōna pakiaka i te whenua, here rawa ki te rino, ki te parāhi, i roto i te taru hou o te pārae; kia mākū anō i te tōmairangi o te rangi.

“Nā, ko te wāhi mōna kei tō ngā kararehe, kei te tarutaru o te whenua.

¹⁶ Kia puta kē tōna ngākau tangata, kia hoatu he ngākau kararehe ki a ia, kia whitu hoki ōna wā e taka.

¹⁷ “Ko tēnei mea he mea whakatakoto nā ngā tūtei; he mea ki mai anō nā te kupu a ngā mea tapu. Kia mōhio ai te hunga ora kei te kāwana te Runga Rawa ki te kīngitanga o ngā tāngata, ā, e hoatu ana e ia ki tōna e pai ai, e meinga ana hoki e ia ngā ware rawa o ngā tāngata hei rangatira mō reira.’

¹⁸ “Ko tēnei moe, he mea kite nāku, nā Kīngi Nepukaneha. Nā, māu, e Peretehatara, e whakaatu mai tōna tikanga, kāhore nei hoki i taea e ngā tāngata whakaaro nui katoa o tōku kīngitanga te whakaatu te tikanga ki ahau; e taea ia e koe, kei roto nā hoki i a koe te wairua o ngā atua tapu.”

Ka Whakamāramatia te Moemoeā e Raniera

¹⁹ Kātahi a Raniera, ko tōna ingoa nei ko Peretehatara, ka ketekete, he wā poto anō, ā, raruraru ana ia i ōna whakaaro. Ka whakahoki te kīngi, ka mea, “Kei raruraru koe, e Peretehatara, i te moe, i tōna tikanga rānei.”

Ka whakahoki a Peretehatara, ka mea, “E tōku ariki, waiho tēnei moe mō te hunga e kino ana ki a koe, me tōna tikanga anō mō ōu hoariri.

²⁰ Ko te rākau i kite nā koe, ko tērā i tupu rā, ā, kua kaha, ko tōna tiketike nei i tutuki atu ki te rangi, ā, i kitea hoki e te whenua katoa.

²¹ Ko ōna rau he ātaahua, he maha ōna hua, ā, he kai i runga mā te katoa; ā, i noho ngā kararehe o te pārae i raro i a ia, he nohoanga hoki a runga i ōna manga nō ngā manu o te rangi.

²² Ko koe, e te kīngi, kua tupu nā, kua kaha nā. Kua tupu nā hoki tōu nui, kua tutuki atu ki te rangi, me tōu kīngitanga ki te pito o te whenua.

²³ “Nā, i kite nā te kīngi i te tūtei, i te mea tapu hoki e heke iho ana i te rangi, e mea ana, ‘Tuaina te rākau, whakangaromia; me waiho anō ia te take o ōna pakiaka ki te whenua, here rawa ki te rino, ki te parāhi, i te taru hou o te pārae. Kia mākū anō i te

tōmairangi o te rangi; ā, ko te wāhi mōna, hei tō ngā kararehe o te pārae, kia taka rā anō ōna wā e whitu.’

²⁴ “Ko te tikanga tēnei, e te kīngi, ko te ture anō tēnei a te Runga Rawa ka tae iho nei ki runga ki tōku ariki, ki te kīngi:

²⁵ Arā, kia āia atu koe i roto i ngā tāngata, ki ngā kararehe o te pārae he nohoanga mōu, kia meinga anō koe kia kai tarutaru, kia pērā me ngā kau, kia mākū anō i te tōmairangi o te rangi, ā, e whitu ngā wā ōu ka taka. Kia mōhio rā anō koe kei te kāwana te Runga Rawa ki te kīngitanga o ngā tāngata, ā, e hoatu ana e ia ki tāna e pai ai.

²⁶ Nā, ko te kīanga mai rā kia waiho te take o ngā pakiaka o te rākau. Ka pūmau ki a koe tōu kīngitanga, ina mōhio koe ko ngā rangi hei kāwana.

²⁷ Mō reira kia manakohia mai tōku whakaaro e koe, e te kīngi, kia whatia atu anō ōu hara e te tika, kia whatia anō ōu kino e te mahi tohu ki ngā rawakore; ā tērā pea e roa tōu āta noho.”

Te Whakaiti o Nepukaneha

²⁸ I pā katoa mai tēnei ki a Kīngi Nepukaneha.

²⁹ I te mutunga o ngā marama kotahi tekau mā rua e hāereere ana ia i te whare kīngi o Papurōna.

³⁰ Ka kōrero te kīngi, ka mea, “He teka ianei ko Papurōna nui tēnei i hangā nei e ahau hei whare mō te kīngitanga; he nui nō tōku kaha, hei whakahōnore anō mō tōku korōria?”

³¹ I te kupu anō i te māngai o te kīngi ka pā he reo nō te rangi: “E Kīngi Nepukaneha, he kupu tēnei ki a koe. Ka riro tōu kīngitanga.

³² Ka āia atu anō koe i roto i ngā tāngata, ā, ko te kāinga mōu kei ngā kararehe o te pārae. Kia meinga koe kia kai tarutaru, kia pērā me ngā kau, ā, e whitu ngā wā ōu ka taka; kia mōhio rā anō koe kei te kāwana te Runga Rawa ki te kīngitanga o ngā tāngata, ā, e hoatu ana e ia ki tāna e pai ai.”

³³ I taua hāora anō ka rite taua mea ki a Nepukaneha. Nā, ka āia atu ia i roto i ngā tāngata, ā, kai tarutaru ana ia, pērā ana me ngā kau, i mākū anō tōna tinana i te tōmairangi o te rangi, tupu noa iho ōna huruhuru, kei ngā huruhuru ēkara te rite, ōna matikuku rite tonu ki ō te manu.

Ka Whakamoemititia te Atua e Nepukaneha

³⁴ Nā, i te mutunga o ngā rā ka anga ake ngā kanohi ōku, o Nepukaneha, ki te rangi, ā, hoki mai ana tōku ngākau mahara ki ahau.

Ā, whakapaingia ana e ahau te Runga Rawa,

whakamoemiti atu ana ahau,

Whakahōnore ana i a ia, e ora tonu ana hoki ia, he rangatiratanga mau tonu tōna rangatiratanga.

Ko tōna kīngitanga anō kei tērā whakatupuranga,

kei tērā whakatupuranga.

³⁵ Ki tā te whakaaro he kāhore noa iho ngā tāngata katoa o te whenua;

ā, e mahia ana e ia tāna e pai ai i roto i te ope o te rangi,

i waenga anō o ngā tāngata o te whenua.

E kore anō tōna ringa e taea te pupuri e tētahi,

kāhore hoki he kīanga ki a ia: “E aha ana koe?”

³⁶ I taua wā anō ka hoki mai ōku mahara ki ahau; i hoki mai anō tōku hōnore me tōku āhua rangatira ki ahau, hei whakakorōria mō tōku kīngitanga; i rapua mai anō ahau e āku kaiwhakatakoto whakaaro, e āku ariki. Nā, ka ū ahau ki tōku kīngitanga, ā, nui atu te korōria i whakanekehia ake mōku.

³⁷ Nā, tēnei ahau, a Nepukaneha, te whakamoemiti, te whakanui, te whakahōnore nei i te Kīngi o te rangi; he pono hoki āna mahi katoa, ko ōna ara he whakarite whakawā. Ko te hunga anō e haere ana i runga i te whakapehapeha, ka taea e ia te whakaiti.

5

Te Hākari a Perehatara

¹ I tukua he hākari nui e Kīngi Perehatara mā ētahi o āna ariki, kotahi te mano, ā, inu wāina ana ia i te aroaro o te mano.

² I te mea e inu wāina ana a Perehatara, ka whakahau ia kia kawea mai ngā oko, ngā mea kōura, ngā mea hiriwa, i tangohia e tōna pāpā, e Nepukaneha, i roto i te temepara i Hiruhārama; hei mea inu mā te kīngi, mā āna rangatira, mā āna wāhine, mā āna wāhine hoahoa.

³ Kātahi ka kawea mai e rātou ngā oko kōura i tangohia i roto i te temepara o te whare o te Atua i Hiruhārama; ā, inu ana ki aua mea te kīngi, āna ariki, āna wāhine, me āna wāhine hoahoa.

⁴ Inu wāina ana rātou, whakamoemiti ana ki ngā atua, ki ngā mea kōura, hiriwa, parāhi, rino, rākau, kōhatu.

Te Tuhituhi i runga i te Pakitara

⁵ I taua hāora ka puta mai ngā maihao o tētahi ringa tangata, kei te tuhituhi ki te ritenga ake o te tūranga rama, ki te paninga i te taha o te whare o te kīngi. Ā, ka kite te kīngi i te wāhi o te ringa nāna te tuhituhi.

⁶ Kātahi ka puta kē te mata o te kīngi, raruraru ana ia i ōna whakaaro, ā, tangoro iho ngā hononga o tōna hope, kei te āki mai anō ōna turi ki a rāua.

⁷ Nā, nui atu te karanga a te kīngi kia kawea mai ngā kaititiro whetū, ngā Karari, ngā tohunga tūāhu. Ā, i kōrero te kīngi, i mea ki ngā tāngata whakaaro nui o Papurōna, “Ko te tangata e kōrerotia ai tēnei tuhituhi, ā, ka whakaaturia mai e ia tōna tikanga ki ahau, he ngangana te kākahu mōna, he mekameka kōura anō mō tōna kakī, ā, ko ia anō hei rangatira tuatoru i te kīngitanga.”

⁸ Kātahi ka haere mai ngā tāngata whakaaro nui katoa e te kīngi. Heoi, kīhai i āhei te kōrero i te tuhituhi, kīhai anō i whakaatu i tōna tikanga ki te kīngi.

⁹ Kātahi ka nui atu te raruraru o Kīngi Pehatara, ka puta kē tōna mata, ā, tāhuhuri ana āna ariki.

¹⁰ Nā, ka haere te kuīni ki te whare hākari, nā ngā kupu hoki a te kīngi rātou ko āna ariki. Nā, ka kōrero te kuīni, ka mea, “E te kīngi, kia ora tonu koe! Kei raruraru koe i ōu whakaaro, kei puta kē tōu mata.”

¹¹ He tangata tēnei kei tōu kīngitanga, kei a ia nei te wairua o ngā atua tapu; i ngā rā hoki o tōu pāpā i kitea te mārama, te mōhio, me ngā whakaaro nui i roto i a ia, he mea rite tonu ki ngā whakaaro nui o ngā atua, ā, meinga ana ia e tōu pāpā, e Kīngi Nepukaneha, āe rā, e tōu pāpā, e te kīngi, hei rangatira mō ngā tohunga māori rātou ko ngā kaititiro whetū, ko ngā Karari, ko ngā tohunga tūāhu.

¹² Nā, pai atu te wairua i kitea i roto i taua Raniera, i huaina nei e te kīngi ko Peretehatara, te mātau, te mōhio, te whakaatu moe, te whakakite i ngā kupu pakeke; tareka ana i a ia ngā mea e mau ana. Nā, kia karangatia a Raniera, ā, māna e whakakite te tikanga.”

Ka Whakamāramatia e Raniera te Tuhituhi i te Pakitara

¹³ Kātahi ka kawea mai a Raniera ki te aroaro o te kīngi; ā, ka kōrero te kīngi, ka mea ki a Raniera, “Ko taua Raniera rānei koe, nō ngā tamariki whakarau o Hūrā, i kawea mai nei e te kīngi, e tōku pāpā, i Hūrā?”

¹⁴ Kua rongo ahau ki a koe, kei roto i a koe te wairua o ngā atua, ā, e kitea ana te mārama i roto i a koe, te mātauranga, me te mōhio pai rawa.

¹⁵ Nā, kua kawea mai nei ngā tāngata whakaaro nui, ngā kaititiro whetū, ki tōku aroaro, kia kōrerotia ai e rātou tenei tuhituhi, kia whakaaturia ai tōna tikanga ki ahau. Heoi, kīhai i taea e rātou te whakaatu te tikanga o taua mea.

¹⁶ Kua rongo ia ahau ki a koe, ka taea e koe te whakaatu tikanga, ā, ka tareka i a koe ngā mea e mau ana. Nā, ki te taea e koe te tuhituhi te kōrero, ā, ka whakaaturia tōna tikanga ki ahau, he ngangana te kākahu mōu, he mekameka kōura anō tenei mō tōu kakī, ko koe hoki hei rangatira tuatoru i te kīngitanga.”

¹⁷ Kātahi ka whakahoki a Raniera, ka mea ki te aroaro o te kīngi, “Māu āu hākari, hoatu āu utu ki tētahi atu; me kōrero ia e ahau te tuhituhi ki te kīngi, me whakaatu te tikanga ki a ia.

¹⁸ “E te kīngi, i hōmai e te Atua, e te Runga Rawa, te kīngitanga ki tōu pāpā, ki a Nepukaneha, me te nui, me te korōria, me te hōnore.

¹⁹ Ā, nā taua nui, i hōmai rā e ia ki a ia, i wiri ai ngā tāngata katoa, ngā iwi, ngā reo, i wehi ai i tōna aroaro; ko āna i pai ai whakamatea ana e ia, ko āna i pai ai whakaorangia ana e ia, ko āna i pai ai whakatūria ana e ia, ā, ko āna i pai ai whakaititia iho e ia.

²⁰ Otiia, ka whakakake tōna ngākau, ka pakeke tōna hinengaro i runga i te whakapehapeha, nā, kua whakatakā ia i runga i tōna torōna kīngi, whakakāhoretia iho tōna korōria.

²¹ Ā, āia atu ana ia i roto i ngā tama a te tangata, i meinga anō tōna ngākau kia rite ki o ngā kararehe; i ngā kaihē mohoa anō hoki tōna nohoanga. He mea whāngai ia ki te tarutaru, ānō he kau; i mākū anō tōna tinana i te tōmairangi o te rangi, ā mōhio noa ia kei te kāwana te Atua, te Runga Rawa, ki te kīngitanga tāngata, e whakaritea ana hoki e ia mā tāna e pai ai.

²² “Nā, ko koe, ko tāna tama, e Perehatara, kihai i whakaititia e koe tōu ngākau, me te mōhio anō koe ki tēnei katoa.

²³ Heoi, whakakake ana koe ki te Ariki o te rangi, kua oti anō ngā oko o tōna whare te kawē mai ki tōu aroaro hei oko inu wāina, māu, mā āu ariki, mā āu wāhine, mā āu wāhine iti. Kua whakamoemiti anō koe ki ngā atua, ki ngā mea hiriwa, kōura, parāhi, rino, rākau, kōhatu, e kore nei e kite, e rongō, e mōhio. Nā, ko te Atua, kei tōna ringa nei tōu manawa, nāna nei ōu ara katoa, kihai ia i whakakorōriatia e koe.

²⁴ Kātahi ka ungā atu te wāhi o te ringa i tōna aroaro; nā, kua oti tēnei mea te tuhituhi.

²⁵ “Nā, ko te mea tēnei i tuhituhia:

MENE, MENE, TEKERE, UPARAHINI.

²⁶ “Ko te tikanga tēnei o te mea:

Mene; kua oti tōu kīngitanga te tatau e te Atua, mutu pū i a ia.

²⁷ *Tekere*; kua oti koe te pāuna ki te pāuna, ā, kua kitea tōu koha.

²⁸ *Perehe*; kua oti tōu kīngitanga te wāhi, kua hoatu ki ngā Meri, ki ngā Pahi.”

²⁹ Kātahi a Perehatara ka whakahau, ā, whakakākahuria ana a Raniera ki te mea ngangana, whakanohia ana he mekameka kōura ki tōna kakī, kārangarangatia ana ia ko ia te rangatira tuatoru o te kīngitanga.

³⁰ I taua pō anō ka patua a Perehatara kīngi o ngā Karari.

³¹ A, riro ana te kīngitanga i a Tariuha Meri; ko ōna tau kei te ono tekau mā rua.

6

Ka Whakangārahu ki a Raniera

¹ I pai a Tariuha kia whakaritea ētahi ariki kotahi rau e rua tekau mō te kīngitanga, hei kāwana mō te kīngitanga katoa,

² e toru hoki ngā rangatira nui mō ēnei, ā, ko Raniera tētahi o rātou; mā ngā ariki rā ngā kōrero e hōmai ki ēnei, kei hē ngā mea a te kīngi.

³ Kātahi ka whakanuia tēnei Raniera ki runga ake i ngā rangatira nui, i ngā ariki, nō te mea he pai rawa te wairua i roto i a ia, ā, i whakaaro te kīngi kia meinga ia hei rangatira mō te kīngitanga katoa.

⁴ Kātahi ngā rangatira nunui rātou ko ngā ariki ka rapu take mō Raniera i roto i ngā mea o te kīngitanga. Heoi, kihai i kitea tētahi take, tētahi hē; he mahi pono hoki tāna, kāhore ōna kino, ōna hē.

⁵ Kātahi ka mea aua tāngata, “E kore e kitea e tātou he take mō tēnei Raniera, ki te kāhore e kitea he mea mōna i roto i te ture a tōna Atua.”

⁶ Kātahi ēnei rangatira nunui rātou ko ngā ariki ka huihui ki te kīngi; ko tā rātou kōrero tēnei ki a ia, “E Kīngi Tariuha, kia ora tonu koe!

⁷ Kua kōrerorero ngā rangatira nunui katoa o te kīngitanga, ngā kāwana, ngā ariki, ngā kaiwhakatakoto whakaaro, ngā rangatira, kia whakatakotoria he tikanga kīngi, kia whakapūmautia he ture kaha, arā ki te inoia he mea e tētahi ki tētahi atua, tangata rānei, ā, kia toru tekau rā anō ngā rā, he mea ehara i te inoi ki a koe, e te kīngi, me maka ia ki te ana o ngā raiona.

⁸ Nā, māu e whakapūmau te ture, e te kīngi, whaitohungia hoki te mea i tuhituhia, kei puta kē, kia rite ai ki te ture a ngā Meri, a ngā Pahi, e kore nei e puta kē.”

⁹ Mō reira whaitohungia ana e Kīngi Tariuha te mea i tuhituhia me te ture.

Ko Raniera i roto i te Ana o ngā Raiona

¹⁰ Nā, ka mōhio a Raniera ka oti taua mea i tuhituhia te whaitohu, haere ana ia ki tōna whare; nā, ko ōna matapihi tuwhera tonu ai i roto i tōna rūma ki te ritenga atu o Hiruhārama. E toru ngā tukunga o ōna turi i te rā, inoi ana ia, whakawhetai ana ki te aroaro o tōna Atua, pērā ana me tāna i mua.

¹¹ Kātahi ka huihui aua tāngata, ka kite i a Raniera e karakia ana, e inoi ana ki te aroaro o tōna Atua.

¹² Kātahi rātou ka whakatata, ā, ka kōrero i te ture a te kīngi ki te aroaro o te kīngi; “Kihai ianei i whaitohungia e koe he ture, nā, ko ngā tāngata katoa e inoi ana ki tētahi atua, tangata rānei, i ēnei rangi e toru tekau, he mea ehara i te inoi ki a koe, e te kīngi, ka makā ki te ana raiona?”

Ka whakahoki te kīngi, ka mea, “He pono taua mea nā, e rite ana ki te ture a ngā Meri, a ngā Pahi, e kore nei e puta kē.”

¹³ Kātahi rātou ka whakahoki, ka mea ki te aroaro o te kīngi, “Ko te Raniera rā, ko tērā o ngā tama o ngā whakarau o Hūrā, kāhore ōna mahara ki a koe, e te kīngi, ki te ture anō i whaitohungia e koe, heoi e toru āna inoinga i te rā.”

¹⁴ Ā, nō te rongonga o te kīngi ki ēnei kupu, kātahi ka nui tōna kino, ā, ka anga tōna ngākau ki a Raniera kia whakaorangia ia. Whai ana ia ki te whakaora i a ia ā tō noa te rā.

¹⁵ Kātahi ka huihui ngā tāngata nei ki te kīngi, ā, ka mea ki te kīngi, “Kia mōhio koe, e te kīngi, ko te ture tēnei a ngā Meri, a ngā Pahi, kia kaua e whakaputaia kētia tētahi ture, tikanga rānei, kua oti te whakapūmau e te kīngi.”

¹⁶ Kātahi te kīngi ka whakahau, ā, kawea ana mai a Raniera, makā ana ki te ana raiona. I kōrero anō te kīngi, i mea ki a Raniera, “Ko tōu Atua e mahi tonu nā koe ki a ia, māna koe e whakaora.”

¹⁷ Nā, ka maua mai he kōhatu, ka whakatakotoria ki te kūwaha o te ana; hīritia iho e te kīngi ki tāna ake hiri, ki te hiri anō a āna ariki; kei puta kē tētahi tikanga mō Raniera.

¹⁸ Kātahi te kīngi ka haere ki tōna whare, ā pau noa taua pō kīhai i kai, kīhai anō ngā mea whakatangi i kawea mai ki tōna aroaro; ā, tūreire atu ana tōna moe i a ia.

Ka Whakaoratia a Raniera i ngā Raiona

¹⁹ Kātahi te kīngi ka maranga i te atatū tonu, ā, hohoro tonu te haere ki te ana raiona.

²⁰ Ā, nō tōna tatanga atu ki te ana, ki a Raniera, ka karanga ia, he reo tangi te reo; i kōrero te kīngi, i mea ki a Raniera, “E Raniera, e te pononga a te Atua ora, he kaha rānei tōu Atua e mahi tonu nā koe ki a ia, ki te whakaora i a koe kei mate i ngā raiona?”

²¹ Nā, ka mea a Raniera ki te kīngi, “E te kīngi, kia ora tonu koe!”

²² Kua tukua mai e tōku Atua tāna anahera, ā, tūtakina ana e ia ngā māngai o ngā raiona, ā, kīhai rātou i pā ki ahau. Nō te mea kua kitea tōku kore hara i tōna aroaro; kāhore anō āku mahi hē i tōu aroaro, e te kīngi.”

²³ Nā, nui atu te koa o te kīngi, ā, whakahaua ana e ia kia tangohia ake a Raniera i roto i te ana. Nā, kua tangohia ake a Raniera i roto i te ana, kīhai rawa anō i kitea tētahi ahatanga ki a ia, nō te mea i whakaponono ia ki tōna Atua.

²⁴ Nā, ka whakahau te kīngi, ā, ka maua aua tāngata i whakapae rā ki a Raniera, ka makā ki te ana raiona, rātou, ā rātou tamariki, ā rātou wāhine, riro pū rātou i ngā raiona, ā, wāwāhia ana e rātou ō rātou wheua katoa i te mea kīanō i tatū noa ki raro o te ana.

²⁵ Kātahi a Kīngi Tariuha ka tuhituhi ki ngā tāngata katoa, ki ngā iwi, ki ngā reo, e noho ana i te whenua katoa:

“Kia whakanuia te rangimārie ki a koutou.

²⁶ “Tēnei ahau te whakatakoto tikanga nei; nā, i ngā kāwanatanga katoa o tōku kīngitanga, kia wiri ngā tāngata, kia wehi ki te aroaro o te Atua o Raniera.

“Ko ia hoki te Atua ora,
pūmau tonu ā ake ake.

E kore tōna kīngitanga e ngaro,
tōna kāwanatanga hoki ā te mutunga rā anō.

²⁷ Māna e whakaora, māna e mawhiti ai;
e mahia ana hoki e ia he tohu,
he mea whakamīharo i te rangi, i te whenua;
nāna hoki a Raniera i ora ai
i te kaha o ngā raiona.”

²⁸ Nā, ka kake tēnei Raniera i te kīngitanga o Tariuha, i te kīngitanga anō hoki o Hairuha Pahi.

7

Te Kitenga a Raniera i ngā Kararehe e Whā

¹ I te tuatahi o ngā tau o Perekaharā Kīngi o Papurōna he moe tā Raniera, he kite nā tōna māhunga, i runga i tōna moenga. Nā, tuhituhia ana e ia te moe, ā, kōrerotia ana ngā upoko o ngā kōrero.

² I kōrero a Raniera, i mea: He putanga ki ahau i te pō, ka kite ahau, nā, ko ngā hau e whā o te rangi e ngangare ana i runga i te Moana Nui.

³ Nā, ka puta ake e whā ngā kararehe nunui i te moana, rerekē tonu tētahi i tētahi.

⁴ Ko te tuatahi i rite ki te raiona, he parirau ēkara ōna. Titiro tonu atu ahau ā hūtia noatia atu ōna parirau, ā, ka whakarewaina atu ia i te whenua, ka meinga kia tū i runga i ngā waewae e rua, ānō he tangata, ā, i hōmai hoki he manawa tangata ki a ia.

⁵ Nā, ko tētahi atu kararehe, ko te tuarua, kei te pea te rite, ara ana ia ko tētahi taha ōna, e toru anō ngā rara i tōna māngai, i ōna niho; ā, ka mea ake rātou ki a ia, “Whakatika, kia nui te kikokiko e kainga e koe.”

⁶ I muri i tēnei ka titiro atu ahau nā, ko tētahi anō, kei te reparo te rite. E whā ngā parirau manu i tōna tuarā; e whā ngā pane o taua kararehe; kua tukua anō te rangatiratanga ki a ia.

⁷ I muri i tēnei ka kite ahau i roto i ngā moemoeā o te pō, nā, ko te tuawhā o ngā kararehe, he hanga whakawehi he mea whakamataku, he kaha noa atu; he niho rino ōna, he mea nunui; kei te kai, kei te wāwāhi ā mongamonga noa, ko te toenga takatakahia ana e ōna waewae; ā, he rerekē ia i ērā atu kararehe katoa i mua i a ia; ā, kotahi tekau ōna haona.

⁸ I whakaaroa e ahau ngā haona, nā, kua puta ake tētahi atu haona, he mea iti, i roto i ērā, nā, unuhia ake ana i tōna aroaro, he mea unu ake i ngā pūtake, e toru o ngā haona tuatahi rā. Nā, he kanohi i roto i taua haona nei, he mea rite ki ngā kanohi tangata, me te māngai hoki e kōrero ana i ngā mea nunui.

Te Whakawātanga i te Aroaro o te Tuaiho Onamata

⁹ I titiro ahau,
ā whakaritea mai rā anō ngā torōna,
kua noho te Tuaiho Onamata.
Ko tōna kākahu mā tonu me he hukarere,
ko ngā makawe o tōna māhunga;
me te huruhuru hipi kua oti te whakamā;
ko tōna torōna he mura ahi,
ā, ko ōna wīra he ahi e kā ana.

¹⁰ I pupū mai he awa ahi,
i rere mai i tōna aroaro.
Mano iho, mano iho āna kaimahi, tini,
tini whāioio e tū ana i tōna aroaro.

Kua noho te whakawā,
kua tuwhera ngā pukapuka.

¹¹ I titiro anō ahau i reira, he reo hoki nō ngā kupu nunui i kōrerotia e te haona. Titiro tonu ahau, ā, whakamatea noatia iho te kararehe, ko tōna tinana whakangaromia iho, ā, tukua ana ia kia tahuna ki te ahi.

¹² Ko ērā atu o ngā kararehe, i whakakāhoretia tō rātou kāwanatanga. Otiia, i whakaroaina atu tō rātou ora mō tētahi wā, mō tētahi tāima.

¹³ I kite ahau i roto i ngā moemoeā o te pō, nā, ko tētahi e rite ana ki te Tama a te tangata e haere mai ana me ngā kapua anō o te rangi. Kua tae mai ki te Tuaiho Onamata, kua kawea anō ki tōna aroaro.

¹⁴ I tukua anō ki a ia he kāwanatanga, he korōria, he kīngitanga, kia mahi ai ngā tāngata katoa, ngā iwi, ngā reo, ki a ia. Ko tōna kāwanatanga he kāwanatanga mau tonu, e kore e pahemo; e kore anō tōna kīngitanga e ngaro.

Ka Whakamāramatia ngā Kitenga o Raniera

¹⁵ Nā, ko ahau, ko Raniera, i pōuri tōku wairua i waenganui i tōku tinana, raruraru ana ahau i ngā mea i kitea e tōku māhunga.

¹⁶ I whakatata ahau ki tētahi o te hunga e tū ana i reira, i ui ki a ia ki te tika o tēnei katoa. Heoi, ka kōrerotia e ia ki ahau, ā, ka meinga ahau kia mōhio ki te tikanga o ngā mea:

¹⁷ “Ko ēnei kararehe nunui, ko ngā mea e whā nei, he kīngi, e whā, tērā e puta ake i te whenua.

¹⁸ Otiia ka riro te kīngitanga i te hunga tapu a te Runga Rawa, ka mau anō hoki te kīngitanga ki a rātou ā ake ake.”

¹⁹ Kātahi ahau ka mea kia mōhio ki te tika o te tuawhā o ngā kararehe i rerekē nei i ērā atu katoa, he nui rawa nei te wehi, ko ōna niho he rino, ko ōna maikuku he parāhi, o tērā i kai rā, i wāwāhi rā ā mongamonga noa, ā, takatakahia ana te toenga ki ōna waewae;

²⁰ o ngā haona kotahi tekau hoki i tōna pane, o tērā atu hoki i puta ake rā, ā, taka ana ētahi e toru i tōna aroaro – arā taua haona he kanohi nei ōna, he māngai, he nui atu nei ngā kōrero, ko tōna āhua māia atu i tō ōna hoa.

²¹ I titiro ahau, nā, kua whawhai taua haona ki te hunga tapu, ā, taea ana rātou e ia,

²² ā tae noa ki te taenga mai o te Tuaiho Onamata, ki te hōmaitanga hoki o te whakawā ki te hunga tapu a te Runga Rawa; ā, ka tae mai te wā i riro ai te kīngitanga i te hunga tapu.

²³ Ko tāna kupu tēnei: “Ko te tuawhā o ngā kararehe, he tuawhā tērā nō ngā kīngitanga i runga i te whenua, ka rerekē i ngā kīngitanga katoa, ka pau i a ia te whenua katoa, ka takatakahia e ia, ka wāwāhia, ā mongamonga noa.

²⁴ Nā, ko ngā haona kotahi tekau, tērā e ara ake i tēnei kīngitanga kotahi tekau ngā kīngi; ā, ka ara ake anō tētahi i muri i a rātou, ka rerekē anō ia i ō mua, ā, e toru ngā kīngi e taea e ia.

²⁵ Tērā e nui āna kupu mō te Runga Rawa, ā, ka tau i a ia te māuiui ki te hunga tapu a te Runga Rawa; ka mea hoki ia kia whakariroia kētia ngā wā me te ture; ka tukua anō ēnei ki tōna ringa, kia taka rā anō he wā, me ētahi wā, me te hāwhe wā.

²⁶ Otia ka noho te whakawā, ā, ka whakakāhoretia tōna kīngitanga, mōti iho, ngaro iho ā taea noatia te mutunga.

²⁷ Ā, ka hoatu te kīngitanga me te kāwanatanga me te nui o te kīngitanga i raro i te rangi katoa ki ngā tāngata o te hunga tapu a te Runga Rawa; ko tōna kīngitanga he kīngitanga mutungakore, ā, ka mahi ngā kāwanatanga katoa, ka whakarongo ki a ia.”

²⁸ “I konei te mutunga o te mea. Nā, ko ahau, ko Raniera, nui atu tōku raruraru i ōku whakaaro, puta kē ana tōku mata; heoi, puritia iho e ahau taua mea i roto i tōku ngākau.”

8

Tā Raniera Kitenga i te Rama me te Koati

¹ I te toru o ngā tau o te kīngitanga o Kīngi Perehatara ka puta mai he kite ki ahau, arā ki ahau, ki a Raniera, i muri i tērā i puta rā ki ahau i te timatanga.

² I kite moemoeā ahau, nā, i tōku kitenga, i Huhana ahau, i te kāinga kīngi, i tērā i te kāwanatanga o Erama. Nā, ka kite moemoeā ahau, ā, i te taha ahau o te awa o Urai.

³ Nā, ko te marangatanga ake o ōku kanohi, ka kite ahau. Nā, ko tētahi hipi toa e tū ana i te ritenga o te awa, e rua ōna haona, roa noa atu ngā haona ki runga, kei runga atu ia tētahi i tētahi. Nā, ko tērā i pūrero rā, nō muri rawa i puta ai.

⁴ I kite anō ahau i te hipi toa e āki ana whaka te hauāuru, whaka te raki, whaka te tonga; ā, kore noa iho tētahi kararehe i tū ki tōna aroaro, kāhore hoki he tangata hei whakaora i roto i tōna ringa. Heoi, mahia ana e ia tāna i pai ai, ā, nui haere ana ia.

⁵ Nā, i ahau e whakaaroaro ana, nā, ko te putanga mai o tētahi koati toa i te hauāuru, i te mata o te whenua katoa, kihai anō ia i pā ki te whenua. Ā, he haona tō te koati i waenganui i ōna kanohi, he mea e whakamaui e te titiro.

⁶ Nā, ka haere mai ia ki te hipi toa e rua nei ōna haona, i kitea atu rā e ahau e tū ana i te ritenga o te awa, rere atu ana ki a ia, me te weriweri katoa o tōna kaha.

⁷ I kite anō ahau i a ia e whakatata ana ki te hipi toa, riri tonu ki a ia, patua iho e ia te hipi toa, whatia ana e ia ōna haona e rua, kāhore hoki he kaha o te hipi toa ki te tū ki tōna aroaro. Kei te turaki ia i a ia ki te whenua, takatakahia ana ia e ia; kāhore hoki he kaiwhakaora mō te hipi toa i roto i tōna ringa.

⁸ Nā, kua nui noa atu te koati toa, kua kaha, nā, ka whati te haona nui, ā, e whā ngā mea e whakamaui atu e te titiro i puta ake i tōna tūranga, he mea e anga ana ki ngā hau e whā o te rangi.

⁹ Nā, kua puta ake i roto i tētahi o ērā tētahi haona iti; kua nui noa atu whaka te tonga, whaka te rāwhiti, whaka te whenua āhuareka.

¹⁰ I nui haere anō ā tae tonu ki te ope o te rangi, whakatakā ana e ia ki te whenua ētahi o te ope, o ngā whetū hoki, takatakahia ana e ia.

¹¹ Āe rā, i tae anō tāna whakanui i a ia ki te rangatira o te ope, whakakorea iho e ia i a ia te patunga tapu, te mea tūturu, turakina iho tōna wāhi tapu.

¹² I hōmai anō te ope ki a ia me te patunga tapu tūturu, nā te kino hoki, nā, turakina iho e ia te pono ki te whenua; ā, mahi ana, kake ana.

¹³ Kātahi ka rongo ahau i tētahi anahera tapu e kōrero ana, ā, ka mea tētahi atu anahera tapu ki tērā i kōrero rā, “Kia pēhea te roa o te kitenga mō te patunga tapu tūturu, mō te hē whakangaro e tukua ai te wāhi tapu me te ope kia takatakahia?”

¹⁴ Nā, ka mea ia ki ahau, “Kia taka ngā ahiahi me ngā ata e rua mano e toru rau, ko reira te wāhi tapu purea ai.”

Ka Whakamāramatia te Moemoeā e te Anahera Kapariera

¹⁵ Nā, ka kite ahau, a Raniera, i taua kite; ka rapua e ahau te tikanga, nā, me te mea he āhua tangata e tū ana i tōku aroaro.

¹⁶ I rongo anō ahau i te reo tangata i te takiwā o ngā tahaatika o Urai e karanga ana, e mea ana, “E Kapariera, kia mōhio te tangata nei ki te tikanga o te kite.”

¹⁷ Heoi, ka haere mai tērā ki te wāhi i tū ai ahau; ā, i tōna taenga mai ka wehi ahau, tāpapa ana ahau. Nā, ka mea ia ki ahau, “Kia mōhio koe, e te tama a te tangata. Mō ngā wā hoki o te mutunga te kite rā.”

¹⁸ Nā, i a ia e kōrero ana ki ahau, ka riro ahau i te moe, he moe reka me tōku mata e anga ana ki te whenua. Otiā, i pā ia ki ahau, ā, whakatūria ana ahau ki runga.

¹⁹ Nā, ka mea ia, “Nanā, ka meinga e ahau kia mōhio koe ki ngā mea e puta mai i te mutunga o te riri. Nō te wā hoki tērā i whakaritea o te mutunga.

²⁰ Ko te hipi toa i kitea rā e koe i ngā haona e rua, ko ngā kīngi ērā o Meria, o Pahia.

²¹ Ko te koati toa pūhuru, ko te kīngi tērā o Kariki; ā, ko te haona nui i waenganui i ōna kanohi, ko te kīngi tuatahi tērā.

²² Nā, mō te mea i whati rā, i puta ake rā e whā ki tōna tūranga, tērā e ara ake e whā ngā kīngitanga i roto i te iwi, e kore ia e rite te kaha ki tōna.

²³ “Nā, i te mutunga o tō rātou kīngitanga, i te mea ka tae tā ngā poka kē ki te tutukitanga, ka ara ake he kīngi he kanohi hīnana tōna, e mātau ana ki ngā kupu ngaro.

²⁴ Ā tērā e nui tōna kaha, otiā ehara i te mea nā tōna kaha ake. He hanga whakamiharo tāna whakangaro; ka kake anō ia, ka mahi i tāna e pai ai, ka whakangaro i ngā tāngata nunui rātou ko te iwi tapu.

²⁵ Mā tāna ngārahu mōhio anō ka meinga ai e ia te tinihanga o tōna ringa kia kake; ka whakanui anō ia i a ia i roto i tōna ngākau, he tokomaha hoki e ngaro i a ia i runga i tō rātou noho warea; ka whakatika anō ia ki te rangatira o ngā rangatira. Otiā, ka wāwāhia ia, ehara anō i te mea nā te ringa.

²⁶ “Nā, ko te kite o ngā ahiahi, o ngā ata, ko tērā i kōrerotia rā, pono tonu. Engari, kopia atu e koe te kite; he mea hoki ia mō ngā rā maha kei te haere mai.”

²⁷ Nā, kua iwikore noa iho ahau, a Raniera, he maha ngā rā ōku e mate ana; muri iho ka maranga ahau, ā, mahia ana e ahau te mahi a te kīngi. Miharo tonu anō ki taua kite, kihai ia i mātauria e tētahi.

9

Te Inoi a Raniera mō tōna Iwi

¹ I te tuatahi o ngā tau o Tariuha tama a Ahahueruha, nō ngā uri o ngā Meri, i kīngi nei ia ki te kīngitanga o ngā Karari.

² I tōna tau tuatahi i kīngi ai, ka kitea e ahau, e Raniera, ki ngā pukapuka te maha o ngā tau i puta mai ai te kupu a Ihowā ki a Heremaia poropiti, hei whakatutukitanga i te ururua o Hiruhārama, arā ka tae ki te whitu tekau tau.

³ Nā, ka anga tōku mata ki te Ariki, ki te Atua; rapua ana e ahau i runga i te karakia, i te inoi, i te nohopuku, i te kākahu taratara, i te pungarehu.

⁴ Nā, ka inoi atu ahau ki te Ariki, ki tōku Atua, ka whāki, ka mea,

“E te Ariki, e te Atua nui, e te Atua whakamataku, e pupuri nei i te kawenata, i te atawhai mō te hunga e aroha ana ki a ia, e pupuri ana i āna whakahau.

⁵ Kua hara mātou, kua poka kē, kua mahi i te kino, kua whakakeke hoki, i a mātou i tauri kē nei i āu whakahau, i āu tikanga.

⁶ Kihai anō mātou i whakarongo ki āu pononga, ki ngā poropiti i kōrero nei i runga i tōu ingoa ki ō mātou kīngi, ki ō mātou rangatira, ki ō mātou mātua, ki te iwi katoa anō o te whenua.

⁷ “Kei a koe, e te Ariki, te tika, kei a mātou ia te whakamā o te mata, koia anō tēnei ināiane; kei ngā tāngata anō o Hūrā, kei ngā tāngata o Hiruhārama, kei a Ihairaira katoa, kei ngā mea e tata ana, kei ngā mea i tawhiti, i ngā whenua katoa i peia atu ai rātou e koe, mō tō rātou hē i hē ai rātou ki a koe.

⁸ E te Ariki, kei a mātou nei ko te whakamā o te mata, kei ō mātou kīngi hoki, kei ō mātou rangatira, kei ō mātou mātua hoki, nō te mea i hara mātou ki a koe.

⁹ Nā te Ariki, nā tō mātou Atua, ngā mahi tohu me ngā murunga hara, ko mātou ia kua whakakeke ki a ia;

¹⁰ kihai anō i whakarongo ki te reo o Ihowā, o tō mātou Atua, kihai i haere i āna ture i whakatakotoria e ia, arā e āna pononga, e ngā poropiti, ki tō mātou aroaro.

¹¹ “Āe rā, kua takahia e Ihairaira katoa tāu ture, kua whakarērea e rātou, kia kore ai rātou e rongu ki tōu reo; koia i ringihia ai te kanga ki runga ki a mātou, me te oati i tuhituhia ki te ture a Mohi pononga a te Atua; kua hara hoki mātou ki a ia.

¹² Nā, kua pūmau i a ia āna kupu i kōrerotia e ia mō mātou, mō ō mātou kaiwhakawā i whakarite nei i ō mātou whakawā, nā te kino nui hoki kua kawea mai nei e ia ki runga ki a mātou. Kāhore hoki he rite mō te mea kua meatia nei ki Hiruhārama i raro i te rangi katoa.

¹³ Ka rite ki te mea i tuhituhia ki te ture a Mohi tēnei kino katoa kua tae mai nei ki a mātou. Heoi, kāhore ā mātou inoi ki te aroaro o Ihowā, o tō mātou Atua, mō mātou kia tahuri atu i ō mātou kino, kia mātau hoki ki tōu pono.

¹⁴ Nā reira te kino i tirotirohia mai ai e Ihowā, ā, kawea mai ana e ia ki runga ki a mātou; tika tonu hoki tā Ihowā, tā tō mātou Atua, i āna mahi katoa e mahia ana e ia, ā, kihai mātou i whakarongo ki tōna reo.

¹⁵ “Nā āiane, e te Ariki, e tō mātou Atua, nāu nei i kawea mai tāu iwi i te whenua o Ihipa i runga i te ringa kaha, ā, mahia ana e koe he ingoa mōu, pēnei anō me tēnei ināiane; hara ana mātou, mahi ana i te kino.

¹⁶ E te Ariki, kia rite ki āu mahi tika katoa, whakatahuritia atu tōu riri, tōu weriweri, i tāu pā, i Hiruhārama, i tōu maunga tapu. He hara nei hoki nō mātou, he kino nō ō mātou mātua i ingoa kino ai a Hiruhārama me tāu iwi ki te hunga katoa i tētahi taha o mātou, i tētahi taha.

¹⁷ Nā, whakarongo āiane, e tō mātou Atua, ki te inoi a tāu pononga, ki āna tangi, kia mārāma anō tōu mata ki tōu wāhi tapu kua ururua nei, me whakaaro ki te Ariki.

¹⁸ Kia anga mai, e tōku Atua, tōu taringa, whakarongo hoki, titiro mai hoki ōu kanohi, kia kitea ai e koe ō mātou matenga, me te pā anō kua huaina nei tōu ingoa mō reira. Ehara hoki i te mea he tika nō mātou i tukua atu ai e mātou ā mātou inoi ki tōu aroaro, engari he nui nō āu mahi tohu.

¹⁹ Whakarongo, e te Ariki! E te Ariki, murua te hē! E te Ariki, whakarongo mai, e mahi! Kaua e whakaroa; kia mahara anō ki a koe, e tōku Atua, kua oti hoki tōu ingoa te whakahua mō tāu pā, mō tāu iwi.”

Ka Whakamāramatia te Poropiti e Kapariera

²⁰ Nā, i ahau e kōrero ana, e karakia ana, e whāki ana i tōku hara, i te hara anō o tōku iwi, o Ihaira, e tuku ana i tāku inoi ki te aroaro o Ihowā, o tōku Atua, mō te maunga tapu o tōku Atua –

²¹ āe rā, i ahau e kōrero ana, e karakia ana, nā, ko Kapariera, ko te tangata i kitea e ahau i te whakakitenga i te tīmatanga, ko tōna rere he mea whakahohoro, kua pā mai ki ahau i te wā o tō te ahiahi whakahere.

²² Nā, ka ako ia i ahau, ka kōrero ki ahau, ka mea, “E Raniera, kua puta mai nei ahau kia mōhio ai koe, kia mātau ai.

²³ I te tīmatanga o āu inoi i puta te kupu, ā, kua tae mai ahau ki te whakaatu; e arohaina nuitia ana hoki koe, nā, kia mōhio koe ki te mea, whakaaroa anō te kite.

²⁴ “E whitu tekau ngā wiki kua oti te whakarite mō tōu iwi, mō tōu pā tapu hoki, e whakaotia ai te poka kē, e whakamutua ai ngā hara, e oti ai te whakamārie mō te kino, e kawea mai ai te tika mau tonu, e hīritia ai te kite, me te poropititanga, e whakawahia ai te Tapu Rawa.

²⁵ “Nā, kia mōhio, ā, kia mārāma hoki, e whitu ngā wiki o te putanga o te kupu, kia whakahoutia, kia hangā a Hiruhārama ā tae noa ki te mea i whakawahia, ki te rangatira. Ā, e ono tekau mā rua ngā wiki, ka oti anō te hanga, me te waharoa, me te awakeri, ahakoa i roto i ngā wā raruraru.

²⁶ Ā, ka taka aua wiki e ono tekau mā rua, ka hātepea atu te mea i whakawahia, ā, kāhore he mea māna; ā, ka whakangaromia te pā me te wāhi tapu e te iwi o te rangatira ka haere mai nei; ā, he waipuke kei tōna mutunga, ā, he whawhai taea noatia te mutunga; kua takoto hoki ngā whakangaromanga.

²⁷ Ā, ka hangā e ia he kawenata pūmau ki ētahi tokomaha, kotahi te wiki; ka tae ki te hāwhe o te wiki e meinga ana e ia kia mutu te patunga tapu me te whakahere. Nā, ka haere mai tētahi i runga i te parirau o ngā mea whakariharia, māna e whakaururua; ā, ka ringihia he riri ki runga ki te kaiwhakangaro, ā taea rawatia anō te whakaotinga, he mea kua oti te whakarite.”

10

Tā Raniera Kitenga i te Tangata Mau Rinena

¹ I te toru o ngā tau o Hairuha kīngi o Pahia, i whakakitea he mea ki a Raniera, i huaina nei ko Peretehatara, ā, he tika taua mea, he mea mō tētahi whawhai nui. Ā, i mātau ia ki taua mea, i mōhio anō hoki ki te tikanga o te kite.

² I aua rā i te tangi ahau, a Raniera, e toru ngā tino wiki.

³ Kihai tētahi kai e minaminatia ana i kainga e ahau, kihai anō te kikokiko, te wāina rānei, i tapoko ki tōku māngai, ā, kihai rawa ahau i whakawahi i ahau ā taka noa ngā tino wiki e toru.

⁴ Nā, i te rua tekau mā whā o ngā rā o te marama tuatahi, i ahau i te taha o te awa nui, arā o Hirekere,

⁵ ka ara ake ōku kanohi, ā, ka titiro, ka kite ahau, nā, ko tētahi tangata he kākahu rīnena tōna, ko tōna hope he mea whītiki ki te kōura parakore o Upuhata.

⁶ Ko tōna tinana hoki rite tonu ki te perira, ko tōna mata rite tonu ki te āhua o te uira, ko ōna kanohi kei ngā rama ahi te rite, ko ōna ringa, ko ōna waewae, rite tonu te kara ki tō te parāhi kua oti te whakakanapa, ā, ko te reo o āna kupu, ānō ko te reo o te mano.

⁷ Nā, ko ahau anake, ko Raniera, i kite i taua whakakitenga. Kīhai hoki ōku hoa i kite i taua whakakitenga; engari i tau te wiri nui ki a rātou, ā, rere ana ki te piri;

⁸ ā, mahue iho ko ahau anake. Nā, ka kite ahau i tēnei mea nui; kīhai anō hoki i mahue he kaha i roto i ahau. I puta kē hoki tōku ātaahua, kore iho, kāhore hoki he kaha i mau i ahau.

⁹ I rongo anō ia ahau i te reo o āna kupu; ā, i tōku rongonga i te reo o āna kupu, nā, ka riro ahau i te moe au tonu, me tōku tāpapa anō, tōku mata anga tonu ki te whenua.

¹⁰ Nā, kua pā he ringa ki ahau, nā reira ahau i whakaara ki runga ki ōku turi, ki runga hoki i ngā kapu o ōku ringa.

¹¹ Nā, ka mea ia ki ahau, "E Raniera, e te tangata e arohaina nuitia ana, kia mōhio koe ki ngā kupu ka kōrerotia nei e ahau ki a koe; e tū ki runga; kua ungā mai hoki ahau ināianei ki a koe." Nā, i tāna kōrerotanga i tēnei kupu ki ahau, ka tū ahau, me te wiri.

¹² Kātahi tērā ka kī mai ki ahau, "Kaua e wehi, e Raniera, nō te mea nō te rā tuatahi anō i anga ai tōu ngākau ki te mātau, ki te whakaiti i a koe ki te aroaro o tōu Atua, i rangona ai āu kupu; ā, nā āu kupu hoki ahau i haere mai ai.

¹³ Otia i tūria mai ahau e te rangatira o te kīngitanga, o Pahia, e rua tekau mā tahi ngā rā. Nā, kua tae mai a Mikaera, tētahi o ngā tino rangatira, hei āwhina mōku, ā, noho ana ahau i reira i ngā kīngi o Pahia.

¹⁴ Nā, kua tae mai nei ahau kia mātau ai koe ki ngā mea e pā ki tōu iwi i ngā rā whakamutunga. Ko te kite hoki mō ngā rā maha e takoto ake nei."

¹⁵ Nā, i tāna kōrerotanga mai i ēnei kupu ki ahau, ka anga tōku mata ki te whenua, kāhore hoki āku kupu.

¹⁶ Nā, kua pā tētahi ki ōku ngutu, ko tōna āhua kei tō ngā tama a te tangata. Nā, ka puaki tōku māngai, ā, ka kōrero ahau, ka mea ki tērā i tū rā ki tōku aroaro, "E tōku ariki, nā te kite rā, kua tahuri iho ōku pōuritanga ngākau ki ahau, kāhore hoki he kaha e mau ana ki ahau.

¹⁷ Mā te aha hoki e āhei ai i te pononga a tēnei ariki ōku te kōrero ki tēnei ariki ōku? Ko ahau nei hoki, kore tonu iho he maunga o te kaha i roto i ahau, kīhai anō i mahue he manawa i roto i ahau."

¹⁸ Kātahi ka pā anō tētahi ki ahau, ko tōna āhua rite tonu ki tō te tangata, ā, whakakahangia ana ahau e ia.

¹⁹ I mea ia, "Kaua e wehi e te tangata e arohaina nuitia ana; kia mau te rongo ki a koe, kia kaha, āe rā, kia kaha."

Nā, i tāna kōrerotanga ki ahau, kua kaha ahau. Nā, ka mea ahau, "Mā tōku ariki e kōrero mai; kua oti nei hoki ahau te whakakaha e koe."

²⁰ Kātahi tērā ka kī mai, "E mōhio ana rānei koe ki te mea i haere mai ai ahau ki a koe? Nā, ākuanei ahau hoki ai ki te whawhai ki te rangatira o Pahia. Ka puta atu ahau, nā, ka haere mai te rangatira o Kariki.

²¹ Me whakaatu anō ia e ahau ki a koe te mea i tuhituhia ki te karaipiture pono. Kāhore hoki tētahi e whakakaha ana i a ia anō hei hoa mōku ki ēnei mea, ko tō koutou rangatira anake, ko Mikaera."

11

¹ "Ko ahau, i tū ake ahau i te tau tuatahi o Tariuha Meri, ki te whakaū, ki te whakakaha i a ia.

² "Nā, ka whakaatu ahau ināianei ki a koe i te pono. Nanā, tērā e ara ake anō ētahi atu kingi e toru i Pahia; ā, ko te tuawhā, ka nui noa atu ngā taonga i ō te katoa. Nā, kia kaha ia i ōna taonga, ka whakaohokia e ia te katoa ki te whawhai ki te kīngitanga o Kariki.

³ Nā tērā e tū ake tētahi kingi mārohirohi, he nui tōna kīngitanga e kingi ai ia, ā, ka mahia e ia tāna e pai ai.

⁴ Ā, ina tū ake ia, ka pakaru tōna kīngitanga, ka wehewehea atu ki ngā hau e whā o te rangi. Kāhore ia ki ō muri i a ia, e kore anō e rite ki tōna kīngitanga i kingi ai ia; nō te mea ka hūtia atu tōna kīngitanga, mō ētahi atu anō ia ehara nei i ēnei.

⁵ "Nā, ka kaha te kingi o te tonga, me tētahi o āna rangatira; ka neke ake anō tōna kaha ki runga ake i tō tērā, ā, ka kingi; hei kīngitanga nui tōna kīngitanga.

⁶ Nā, i te mutunga o ngā tau ka honoa rāua, ka haere mai hoki te tamāhine a te kīngi o te tonga, ki te kīngi o te raki ki te whakarite tikanga. Otiia, e kore e mau i taua wahine te kaha o tōna ringa; e kore anō e tū te tāne me tōna ringa. Heoi, ka tukua atu te wahine, me te hunga nāna ia i kawea mai, me te matua tāne nāna nei ia, me tōna kaiwhakakaha i aua wā.

⁷ “Otiia tērā e tū ake tētahi i tōna wāhi, he manga nō ngā pakiaka o te wahine, ā, ka haere mai ki te taua, ka tomo ki te pā o te kīngi o te raki, ā, ka mahi i roto i a rātou, ka kaha anō.

⁸ Ka whakaraua anō e ia ō rātou atua, ā rātou whakapakoko whakarewa, ā rātou oko anō hoki e matenuitia ana, ngā mea hiriwa, ngā mea kōura, ka kawea ki Ihpa; ā, ka mutu tāna whawhai ki te kīngi o te raki mō ētahi tau.

⁹ Ā, ka haere ia ki te kīngitanga o te kīngi o te tonga, engari ka hoki anō ia ki tōna ake whenua.

¹⁰ “Nā, ka whawhai āna tama, ā, ka huihuia e rātou he ope, he maha ngā taua. Nā, ka haere mai aua ope, kei te waipuke te rite, ā, puta rawa atu. Ā, ka hoki rātou, ka whawhai, ā tae tonu ki tō tērā pā.

¹¹ Nā, ka riri te kīngi o te tonga, ā, ka puta mai, ka whawhai ki a ia, arā, ki te kīngi o te raki; ā, he nui te ope e ara i tēnei, ā, ka hoatu te ope ki tō tērā ringa.

¹² Ā, ka whakaarahia te ope, ka kake tōna ngākau; ā, ka whakatakā e ia ngā mano tini, otiia e kore ia e whai kaha.

¹³ Nā, ka hoki mai te kīngi o te raki, maha atu hoki i ō mua te ope e ara i a ia; ā, ka tae mai ia i te mutunga o ētahi wā, arā o ngā tau, he nui tāna ope, he nui ngā taonga.

¹⁴ “I aua wā he tokomaha e whakatika ki te kīngi o te tonga. Ka whakakake anō ngā tama tutū o tōu iwi, kia tutuki ai te kite rā; otiia ka taka rātou.

¹⁵ Heoi, ka haere mai te kīngi o te raki; ka haupūria ake anō he pukepuke e ia, ā, ka riro i a ia te pā he nui rawa nei te taiepa. E kore anō ngā ringa o te tonga e ū, e kore anō tāna iwi i whiriwhiri ai, kāhore he kaha e ū ai.

¹⁶ Otiia, ko tēnei ka haere mai nei ki a ia, ka mahia e ia tāna e pai ai, e kore anō tētahi e tū ki tōna aroaro. Nā, ka tū ia ki te whenua ātaahua, ā, kei tōna ringa te whakangaromanga.

¹⁷ Ka anga anō tōna mata, ka mea kia haere mai ia i runga i te kaha o tōna kīngitanga katoa, me te hunga tika anō hei hoa mōna; nā, ka mahi ia i tāna e pai ai. Ka hōmai anō e ia ki a ia te tamāhine a ngā wāhine, hei takakino māna. Otiia, e kore tērā e tū, e kore hoki e mahi mōna.

¹⁸ I muri i tēnei ka tahuri tōna mata ki ngā motu, ā, he maha e riro i a ia. Otiia, mā tētahi rangatira e mea kia mutu te ingoa kino e tāpaea ana e ia. Āe rā, ka meinga e ia tāna whakaingoa kino kia hoki ki a ia anō.

¹⁹ Kātahi tōna mata ka tahuri atu ki ngā pā o tōna whenua; otiia ka tūtuki ōna waewae, ā, ka hinga ia, kore ake e kitea.

²⁰ “Kātahi ka tū ake i tōna wāhi tētahi māna e mea he kaitono takoha kia takahi i roto i te korōria o te kīngitanga. Otiia, kia torutoru ake ngā rā ka whakangaromia ai, kāhore he riri, kāhore hoki he whawhai.

²¹ Ka whakatika ake anō ki runga ki tōna wāhi tētahi tangata e whakahāweatia ana, ehara nei te korōria o te rangatiratanga i te mea hoatu ki a ia. Ka haere mai ia i te wā āta noho, ā, ka riro i a ia te kīngitanga, nā te patipati.

²² Ā, ka taupokina rātou e ngā ringa o te waipuke i tōna aroaro, mongamonga noa rātou; me te rangatira anō hoki o te kawenata.

²³ I muri anō i tāna whakaetanga kōrero ka mahi tinihanga ia. Ka haere mai hoki ia, ā, ka kaha, he torutoru anō hoki āna tāngata.

²⁴ Hei te wā āta noho ka tae mai ia ki ngā wāhi mōmona rā anō o te kāwanatanga; ka mahia e ia ngā mea kīhai i mahia e ōna mātua, e ngā mātua o ōna mātua; ka tītaria anō e ia ngā mea parakete, ngā mea pāhua, ngā taonga, ki roto ki a rātou. Āe rā, ka whakaaroa anō e ia ōna whakaaro mō ngā pā, ā, kia taka rā anō tētahi tāima.

²⁵ “Ka whakaohokia anō e ia tōna kaha me tōna māia ki te whawhai ki te kīngi o te tonga, he nui te ope; ka oho anō hoki te kīngi o te tonga, ka whawhai, he ope nui atu, he kaha atu; otiia e kore ia e tū. Nō te mea ka whakaaroa e rātou he whakaaro kino mōna.

²⁶ Inā, ka pakarua ia i te hunga i kai i tāna wāhi kai, ko te taua hoki a tērā kei te waipuke te rite. He tokomaha anō e hinga, mate rawa.

²⁷ Nā, ko ēnei kīngi tokorua, ko ō rāua ngākau ka mea mō te kino, ā, ka kōrero teka rāua i te tēpu kotahi; otiia kāhore he painga; ka noho tonu mai hoki te mutunga, hei te wā i whakaritea.

²⁸ Hei reira ia ka hoki ki tōna whenua me ngā taonga maha; ā, ko tōna ngākau ka mea ki te takahi i te kawenata tapu; ka mahi ia i tāna e pai ai, ā, ka hoki atu ki tōna whenua.

²⁹ “I te wā i whakaritea ka hoki ia, ā, ka haere mai ki te tonga; otiia e kore e rite tō muri nei ki tō mua rā.

³⁰ Nō te mea ka rere mai ngā kaupuke o Kitimi ki te whawhai ki a ia. Nā, ka pōuri ia, ā, ka hoki, ka riri ki te kawenata tapu, ā, ka mahi ia i tāna e pai ai; ā, ka tino hoki ia, ka whai whakaaro ki te hunga i whakarērea ai te kawenata tapu.

³¹ “Ka ara anō ētahi ringa hei whakauru mōna, ā, ka whakapokea te wāhi tapu, arā te wāhi kaha, ka whakakāhoretia anō e rātou te patunga tapu, te mea tūturu, ka tū anō i a rātou te mea whakariharia, te mea whakangaro.

³² Nā, ko te hunga e mahi kino ana ki te kawenata ka whakangaua kētia e ia, he mea whakapati nāna; ko te hunga ia e mōhio ana ki tō rātou Atua, ka kaha rātou, ka mahi i ngā mahi.

³³ “Nā, ko te hunga whakaaro nui i roto i te iwi, he tokomaha a rātou e whakaako ai. Otiia, he maha ngā rā e hinga ai rātou i te hoari, i te mura, i te whakarau, i te pāhua.

³⁴ Ā, ka hinga rātou, ka āwhinatia mai rātou, he iti ia te āwhina. He tokomaha ia e piri ki a rātou, he mea whakapati.

³⁵ Ka hinga anō ētahi o te hunga mātau, he mea e tahia ai tō rātou para, e pokokore ai, e mā ai rātou, ā taea noatia te wā a te whakamutunga. Nō te mea ko taua mea mō te wā rā anō i whakaritea.

³⁶ “Ka mahia anō e te kīngi tāna e pai ai; ka whakaneke ake anō i a ia, ka whakanui i a ia ki runga ake i ngā atua katoa, he whakamīharo anō āna whakapehapeha mō te Atua o ngā atua. Ka kake anō ia, taea noatia te whakapōtonga o te riri. Ka mahia hoki te mea i whakaritea.

³⁷ E kore anō ia e whai whakaaro ki ngā atua o ōna mātua, e hiahia rānei ki te wahine, e kore anō e whai whakaaro ki tētahi atua. Nō te mea ko ia tāna e whakanui ai ki runga ake i te katoa.

³⁸ Otiia, i tōna wāhi anō ka whakahōnoretia e ia te atua o ngā wāhi kaha; he atua kīhai i mōhiotia e ōna mātua tāna e whakahōnore ai ki te kōura, ki te hiriwa, ki te kōhatu utu nui, ki ngā mea e matenuitia ana.

³⁹ Ko tāna tēnei e mea ai i ngā wāhi tino kaha, ā, ko tōna hoa ko tētahi atua kē. Ko te tangata e whakaae ana ki a ia ka whakanuia e ia ki te korōria. Ā, ka meinga rātou e ia hei kāwana mō ngā tāngata tokomaha ka wehewehea anō hoki e ia te whenua mō tētahi utu.”

Te Wā o te Mutunga

⁴⁰ “Ā, i ngā wā o te mutunga ka whawhai te kīngi o te tonga ki a ia; ā, ka kōkiri mai te kīngi o te raki anō he paroro te rite, me ngā hāriata, me ngā kaieke hōiho, me ngā kaupuke maha; ā, ka tomo ia ki ngā whenua, ka pāha me te waipuke, ā, tika tonu atu.

⁴¹ Ka tae anō ia ki te whenua ātaahua, ā, he maha ngā whenua e hinga. Ko ēnei ia e mawhiti i roto i tōna ringa, ko Ēroma, ko Moapa, ko ngā upoko o ngā tama a Āmona.

⁴² Ka totoro anō tōna ringa ki ngā whenua; e kore anō te whenua o Īhipa e mawhiti.

⁴³ Otiia, ka noho ko ia hei rangatira mō ngā taonga, arā mō te kōura, mō te hiriwa, mō ngā mea katoa o Īhipa e matenuitia ana; ā, ka whai ngā Rūpimi me ngā Etiopiana i ōna takahanga.

⁴⁴ Otiia, ka raruraru ia i ngā kōrero i te rāwhiti, i te raki; nā, he nui te riri e puta mai ai ia, ā, he tokomaha ana e whakangaro ai, e huna ai.

⁴⁵ Ā, ka whakatūria e ia ngā tēneti o tōna whare kīngi, ki waenganui o te moana, o te maunga tapu ātaahua; otiia ka tae ia ki tōna mutunga, kāhore hoki he āwhina mōna.”

12

Te Aranga ake o ngā Mate

¹ “Ā, i taua wā ka whakatika a Mikaera, te rangatira nui e tū nei hei hoa mō ngā tama a tōu iwi. Nā, he wā raruraru taua wā, kāhore mai i mua i te wā i whai iwi ai ā taea noatia taua wā nei; hei taua wā ka mawhiti tōu iwi, te hunga katoa e kitea kua oti te tuhituhi ki te pukapuka.

² Nā, he tokomaha o te hunga e moe ana i te puehu o te oneone e ara ake, ko ētahi ki te ora tonu, ko ētahi ki te whakamā, ki te whakariharia, mutungakore.

³ Ā, ka tīaho te hunga whakaaro nui anō kei te tīaho o te kikorangi. Me te hunga hoki nāna i anga ai ngā tāngata tokomaha ki te tika, ka rite rātou ki ngā whetū ā ake ake.

⁴ Ko koe ia, e Raniera, kopia ngā kupu, hīritia anō te pukapuka ā taea noatia te mutunga. He tokomaha e kōpikopiko, ka nui haere anō te mātauranga.”

⁵ Kātahi ahau, a Raniera, ka titiro, nā, ko ētahi atu tokorua e tū ana, ko tētahi i tēnei taha o te parenga o te awa, ko tētahi i tērā taha o te parenga o te awa.

⁶ Nā, ko te meatanga a tētahi ki te tangata i te kākahu rīnena, ki tērā i runga i ngā wai o te awa, “Ko āhea rā anō te mutunga o ēnei mea whakamīharo?”

⁷ Ā, i rongo ahau i tā te tangata i te kākahu rīnena, i tā tērā i runga i ngā wai o te awa, i te aranga o tōna matau, o tōna mauī whaka te rangi. Ā, oatitia ana e ia mā tērā e ora tonu ana ake ake, kia taka rā anō tētahi wā, ngā wā, me te hāwhe; ā, kia oti tā rātou tukituki i te kaha o te iwi tapu, kātahi ka oti ēnei katoa.

⁸ Ā, ka rongo ahau, engari kīhai i mātau; kātahi ahau ka mea, “E tōku Ariki, he aha rā te mutunga o ēnei mea?”

⁹ Kātahi tērā ka kī mai, “Haere, e Raniera, kua oti hoki ngā kupu te kokopi atu, hīri rawa ā taea noatia te wā o te mutunga.

¹⁰ He tokomaha e mea i a rātou kia pokekore, kia mā, kia parakore; engari ko te hunga kino ka mahi i te kino, ā, e kore tētahi o te hunga kino e mātau; ko te hunga whai whakaaro ia ka mātau.

¹¹ “Nā, mai o te wā e whakakāhoretia ai te patunga tapu tūturu, e tū ai te mea whakarihariha, te mea whakangaro kotahi mano e rua rau e iwa tekau ngā rā.

¹² Ka hari te tangata e tatari ana, ā, ka tutuki ki ngā rā kotahi mano e toru rau e toru tekau mā rima.

¹³ “Nā, haere kia taea rā anō te mutunga; ka okioki hoki koe, ā, ka tū ki tōu wāhi i te mutunga o ngā rā.”

Ko te Pukapuka a Hōhea

¹ Ko te kupu a Ihowā i puta ki a Hōhea tama a Peeri i ngā rā o ngā kīngi o Hūrā, arā o Utia, o Iotama, o Ahata, o Hetekia, i ngā rā hoki o Ieropoama, tama a Ioaha kīngi o Iharaia.

Te Wahine me ngā Tamariki a Hōhea

² I te kōrerotanga ai a Ihowā i te tuatahi, he mea kōrero nā Hōhea, i mea a Ihowā ki a Hōhea, “Haere, tangohia tētahi wahine māu, he mea kairau, ētahi tamariki anō, he mea nā te kairau. He nui hoki te kairautanga i kairau ai te whenua i te mea ka whakarērea nei a Ihowā.”

³ Nā, haere ana ia, tīkina ana e ia a Kōmere tamāhine a Ripiraima; nā, kua hapū tērā, kua whānau tā rāua tama.

⁴ Nā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Huaina tōna ingoa, ko Ietereere; nō te mea tēnei ake, he wā poto nei, ka rapu utu ahau mō te toto o Ietereere i te whare o Iehu, ka whakamutua anō e ahau te Kingitanga o te whare o Iharaia.

⁵ I taua rā, ka whati i ahau te kōpere a Iharaia ki te raorao o Ietereere.”

⁶ Nā, kua hapū anō ia, whānau ake he tamāhine. Ā, ka mea a Ihowā ki a ia, “Huaina tōna ingoa, ko Roruhama; nō te mea e kore e atawhaitia e ahau te whare o Iharaia ā muri ake nei, e murua rānei e ahau tētahi wāhi a rātou.

⁷ Engari te whare o Hūrā ka atawhaitia e ahau, ka meinga anō e ahau a Ihowā, tō rātou Atua, hei whakaora i a rātou; e kore e meinga e ahau te kōpere, te hoari, te whawhai, ngā hōiho, ngā kaieke hōiho rānei hei whakaora i a rātou.”

⁸ Ā, ka whakamutua e ia tā Roruhama kai ū, ka hapū ia, ā, whānau ake he tama.

⁹ Nā, ka mea a Ihowā, “Huaina tōna ingoa ko Roami; ehara hoki koutou i te iwi nāku, ehara anō hoki ahau i te Atua nō koutou.”

Kia Whakahokia a Iharaia

¹⁰ “Ka rite anō ia te tokomaha o ngā tama a Iharaia ki te onepū o te moana e kore nei e mēhuaia, e kore e tāua. Nā, i te wāhi i kōerotia ai ki a rātou, ‘Ehara koutou i te iwi nāku,’ ko reira anō te kupu ki a rātou, ‘He tama koutou nā te Atua ora.’

¹¹ Ko reira anō ngā tama a Hūrā rātou ko ngā tama a Iharaia huihui ngātahi ai, whiriwhiri ai i te upoko kotahi mō rātou, ka haere mai anō rātou i te whenua; nō te mea he nui te rā o Ietereere.”

2

¹ “Mea atu koutou ki ō koutou tuākana, ‘Āmi,’ ki ō koutou tuāhine, ‘Ruhama.’ ”

Te Pūremu a Koma – Te Pūremu a Iharaia

² “Whakawākia tō koutou whaea, whakawākia, ehara hoki ia i te wahine nāku, ehara anō ahau i te tahu nāna.

Nā, kia whakarērea e ia ōna moepukū i tōna aroaro, ōna pūremu i waenga ōna ū.

³ Kei tangohia ōna e ahau, ā, ka noho tahanga ia, kei meinga anō ia kia rite ki te rā i whānau ai ia; kei meinga ia e ahau kia rite ki te koraha, kei waiho ia hei whenua waikore, ā, ka mate i te matewai.

⁴ Āe rā, e kore āna tamariki e tohungia e ahau; nō te mea he tamariki rātou nā te moepuku.

⁵ Kua kairau nei hoki tō rātou whaea; he mahi whakamā tā te wahine i whānau ai rātou. I mea hoki ia, ‘Ka whāia e ahau te hunga i aroha ki ahau, i hōmai nei i te taro māku, i te wai mōku, i te huruhuru hipi māku, i te muka māku, i te hinu māku, i te mea hei inu māku.’

⁶ “Mō reira tēnei ahau te tūtaki nei i tōu ara ki te tātarāmoa, te hanga nei i te taiepa e kore ai ia e kite i ōna ara.

⁷ Ka whāia anō e ia āna i aroha ai,

heoi, e kore e mau i a ia;
 ka rapua rātou e ia,
 otiia e kore e kitea.
 Kātahi ia ka mea ake, 'Ka haere ahau
 ka hoki ki tāku tahu tuatahi;
 nui ake hoki tō reira pai ki ahau i tō nāiane.'"

⁸ Kīhai rā hoki ia i mōhio
 nāku i hoatu te wīti ki a ia,
 te wāina, me te hinu,
 nāku anō i whakanui te hiriwa māna, me te kōura,
 tā rātou i mahi nei hei mea mā Paara.

⁹ "Mō reira ka hoki ahau,
 ka tango i tāku wīti i tōna wā anō,
 i tāku wāina i tōna wā anō,
 ka riro anō i ahau tāku huruhuru hipi me tāku muka
 i hīpokina ai ia i a ia e noho tahanga ana.

¹⁰ Nā, ākuanei ka whakakitea e ahau
 tāna mahi wairangi ki ngā kanohi o āna i aroha ai,
 e kore anō tētahi tangata e whakaora i a ia i roto i tōku ringa.

¹¹ Ka mutu katoa anō i ahau tōna koa,
 ōna rā hākari, ōna kōwhititanga marama, ōna hāpati,
 me āna huihui nunui katoa.

¹² Ka ururua anō i ahau āna wāina, me āna piki,
 ngā mea i kī ai ia,

'Ko ōku utu ēnei,
 he mea hōmai nā āku i aroha ai.'

Ā, ka meinga e ahau hei ngahere,
 ā, ka kainga e ngā kīrehe o te pārae.

¹³ Ka whiua anō ia e ahau mō ngā rā o ngā Paarimi,
 mō ērā i tahu whakakakara ai ia ki a rātou;
 ā, whakapaipai ana i a ia ki ōna whakakai,
 ki āna whakapaipai, haere ana ki te whai i āna i aroha ai,
 ā, wareware ake ki ahau," e ai tā Ihowā.

¹⁴ "Mō reira, nanā, ka whakawai ahau i a ia,
 ka kawē i a ia ki te koraha,
 ka kōrero whakamārie anō ki a ia.

¹⁵ Ka hoatu anō e ahau ētahi mōra wāina ki a ia i reira,
 me te raorao o Ākoro hei kūwaha mō te tūmanako.

Ā, ka whakahoki kupu ia ki reira,
 ka pērā me tō ngā rā o tōna tamarikitanga,
 me tō te rā hoki i haere mai ai ia i te whenua o Īhipa.

¹⁶ "Nā, i taua rā," e ai tā Ihowā,
 "ka karangatia ahau e koe, 'E Ihi,'
 e kore hoki ahau e karangatia e koe, 'E Paari,' ā muri ake nei.

¹⁷ Nō te mea ka tangohia e ahau ngā ingoa o ngā Paarimi i roto i tōna māngai,
 e kore anō rātou, ō rātou ingoa,
 e maharatia ā muri ake nei.

¹⁸ Ka whakaritea anō e ahau i taua rā he kawenata,
 he pai mō rātou, ki ngā kīrehe o te pārae, ki ngā manu o te rangi, ki
 ngā mea ngōkingōki o te oneone.

Ka whati anō i ahau te kōpere, te hoari,
 te whawhai i runga i te whenua,
 ā, ka meinga rātou e ahau kia au te takoto.

¹⁹ Ka taumautia anō koe e ahau ā ake ake;
 inā, ka taumautia koe e ahau māku i runga i te tika,
 i te whakarite whakawā, i te aroha, i te atawhai.

²⁰ Ka taumautia anō koe māku i runga i te pono, ā, ka mōhio koe ki a Ihowā.

²¹ "I taua rā ka whakarongo ahau," e ai tā Ihowā,

“ka whakarongo ahau ki ngā rangi,
ka whakarongo rātou ki te whenua.

²² Ka whakarongo anō te whenua ki te witi, ki te wāina, ki te hinu;
ā, ka whakarongo ērā ki a Ietereere;

²³ ka whakatō anō ahau i a ia māku ki te whenua.

Ka tohu i tēnei kīhai nei i tohungia,
ka ki atu anō ki te hunga ehara nei i te iwi nāku, ‘ko koe tāku iwi,’
ā, ka mea ērā, ‘Ko koe tōku Atua.’ ”

3

Hōhea me te Wahine Pūremu

¹ I mea anō a Ihowā ki ahau, “Tēnā anō haere, arohaina tētahi wahine e arohaina ana e te tangata, he wahine pūremu; kia rite ki te aroha o Ihowā ki ngā tama a Ihairaira, ahakoa e anga atu ana ki ngā atua kē, ā, e matenui ana ki ngā keke karepe maroke.”

² Nā, hokona ana ia e ahau māku ki ngā pīhi hiriwa kotahi tekau mā rima ki te homa pārei, me te hāwhe homa pārei.

³ Ā, ka ki atu ki a ia, “Kia maha ngā rā e noho ai koe he mea taumau māku; kaua e kairau, kaua anō e riro i te tangata; ka pēnā anō ahau ki a koe.”

⁴ He maha hoki ngā rā e noho ai ngā tama a Ihairaira, kāhore he kīngi, kāhore he rangatira, kāhore he patunga tapu, kāhore hoki he pou, kāhore he epora, kāhore he terapimī.

⁵ Muri iho ka hoki mai ngā tama a Ihairaira, ka rapu i a Ihowā, i tō rātou Atua, i a Rāwiri anō, i tō rātou kīngi. Ka haere mai i runga i te wehi ki a Ihowā, ki tōna pai anō i ngā rā whakamutunga.

4

Te Take a Ihowā ki a Ihairaira

¹ Whakarongo ki te kupu a Ihowā, e ngā tama a Ihairaira;
he tautohe hoki tā Ihowā ki ngā tāngata o te whenua.

“Nō te mea kāhore he pono, kāhore he tohu tangata,
kāhore he mātauranga ki te Atua i te whenua.

² Te oati, te kōrero teka, te kōhuru,
te tāhae, te pūremu, pakaru mai ana rātou;
te toto, pā tonu ki te toto.

³ Mō reira te whenua ka pōuri,
ko ōna tāngata katoa ka tangi,
me ngā kīrehe o te pārae,
me ngā manu o te rangi;
ka whakakorea anō ngā ika o te moana.

⁴ “Kaua ia te tangata e whakawā,
e whakahē i tētahi tangata:
e rite ana hoki tōu iwi ki te hunga e totohe ana ki te tohunga.

⁵ Nā, ka hinga koe i te awatea,
me te poropiti, ka hinga ngātahi kōrua i te pō;
ka whakangaromia anō hoki e ahau tōu whaea.

⁶ Ka ngaro tāku iwi i te kore mātauranga;
kua paopao nā koe ki te mātauranga,
nā, ka paopao anō ahau ki a koe hei tohunga māku.

Kua wareware nā koe ki te ture a tōu Atua,
ka wareware anō ahau ki āu tamariki.

⁷ “I te mea ka nui rātou,
kātahi rātou ka hara ki ahau;
whakaputaina kētia ana e ahau tō rātou korōria hei whakamā.

⁸ Ko te hara o tāku iwi kainga ake e rātou,
ko tō rātou ngākau anga tonu ki tō rātou hē.

⁹ “Ko te tukunga iho: rite iwi, rite tohunga;
ā, ka whiua rātou e ahau mō ō rātou ara,
ka utua ā rātou mahi.

¹⁰ Ka kai hoki rātou, ā, e kore e mākona;

ka moepuku, ā, e kore e tokomaha;
 mō tā rātou whakarere
 i ngā mahara ki a Ihowā.
 11 Riro pū te hinengaro i te moepuku,
 i te wāina, i te wāina hou."

Ka Whakahētia e Ihowā te Koropiko ki ngā Atua Kē
 12 "E ui tikanga ana tāku iwi ki ā rātou rākau,
 ko tō rātou tokotoko anō hoki
 hei whakaatu tikanga ki a rātou.
 Kua pōhēhē hoki rātou i te wairua o te moepuku,
 kua maunu atu i raro i tō rātou Atua ki te pūremu.
 13 E patu ana rātou i ngā patunga tapu
 i runga i ngā tihi o ngā maunga,
 e tahu whakakakara ana i runga i ngā pukepuke,
 i raro i ngā oki, i ngā pāpara, i ngā terepini,
 he pai hoki nō te taumarumarunga iho.
 Mō reira ka moepuku ā koutou tamāhine,
 ka pūremu ā koutou wāhine.

14 "E kore ahau e whiu i ā koutou tamāhine ina moepuku,
 i ā koutou wāhine ina pūremu;
 ko ngā tāne nei hoki he mea wehe atu ki ngā wāhine moepuku,
 ko rātou tahi ko ngā wāhine kairau kei te mea patunga tapu.
 Mō reira ka hinga te iwi kāhore nei ō rātou mātauranga.

15 "Ahakoa koe, e Īharaira, kairau noa,
 kaua a Hūrā e hē;
 ā, kaua hoki koutou e haere mai ki Kirikara,
 kaua hoki e haere ki runga ki Peteawene,
 ā, kaua e oati, 'Kei te ora a Ihowā.'
 16 Kua whakangutungutu hoki a Īharaira,
 tōna rite kei te kūao kau e whakatotoi ana;
 ākuanei rātou whāngaia ai e Ihowā,
 pērātia ai me te reme i te wāhi whānui.

17 "Kua honoa a Ēparaima ki ngā whakapakoko –
 tukua atu ki tāna.
 18 Ko te mea e inumia ana e rātou kua kawa;
 he moepuku tonu tā rātou;
 ā, he whakamā tā ō rātou rangatira e matenui ana.
 19 Kua oti ia te kōpaki e te hau ki roto ki ōna parirau;
 ka whakamā hoki rātou ki ā rātou patunga tapu."

5

Ka Whakatūpatoria e Hohea ki te Koropiko Whakapakoko
 1 "Whakarongo ki tēnei, e ngā tohunga!
 Mahara mai, e te whare o Īharaira!
 Kia whai taringa mai hoki, e te whare o te kīngi!
 Mō koutou hoki te whakawā;
 nō te mea kua waiho koutou hei rore ki Mihipa,
 hei kupenga horahora ki runga ki Taporo,
 2 ā, hōhonu ana te hounga o te patu a te hunga tutū;
 ko ahau ia te kairiri i te hē ō rātou katoa.
 3 "E mōhio ana ahau ki a Ēparaima,
 kāhore a Īharaira e ngaro i ahau;
 kei te moepuku nei hoki koe ināianei, e Ēparaima,
 kua poke a Īharaira.
 4 E kore hoki rātou e tukua e ā rātou mahi
 kia hoki ki tō rātou Atua.
 Kei roto hoki i a rātou te wairua moepuku,

kāhore ō rātou mōhio ki a Ihowā.

⁵ “E whakaaturia ana tā Īharaira e tōna whakapehapeha
ki tōna aroaro anō.

Nā, ka hinga a Īharaira rāua ko Ēparaima i runga i tō rāua hē,
me Hūrā, ka hinga ngātahi rātou.

⁶ Ka haere rātou me ā rātou hipi, me ā rātou kau,
ki te rapu i a Ihowā.

Heoi, e kore e kitea;

kua mawehe atu ia i roto i a rātou.

⁷ Kua tinihanga rātou ki a Ihowā;

he tamariki tangata kē hoki ā rātou tamariki.

Akuanei ka pau rātou me ā rātou wāhi i te marama kōhiti.

⁸ “Whakatangihia te koronete ki Kipea,
te tētere ki Rama;

whakatangihia he whakaoho ki Peteawene;

i muri i a koe, e Pineamine.

⁹ Ka ururua a Ēparaima

i te rā e riria ai te hē;

takoto rawa te mea kua whakaaturia nei

e ahau i roto i ngā hapū o Īharaira.

¹⁰ E rite ana ngā rangatira o Hūrā

ki te hunga e whakaneke atu ana i te rohe;

ka tāhoroa e ahau tōku riri

ki runga ki a rātou ānō he wai.

¹¹ “E tūkinotia ana, e whakapetia ana a Ēparaima i te whakawākanga,
mōna i pai ki te whai i te whakahau.

¹² Nā reira, ka rite tāku ki a Ēparaima ki tā te pūrehurehu,

ka rite hoki ki te pirau tāku ki te whare o Hūrā.

¹³ “I te wā i kite ai a Ēparaima i tōna mate,
a Hūrā hoki i tōna marūtanga.

Nā, haere ana a Ēparaima ki Ahiria,

tuku tāngata ana ia ki a Kingi Iarepe.

Heoi, e kore koutou e taea e ia te rongoā,

e kore hoki e ora i a ia tō koutou marūtanga.

¹⁴ Ka rite hoki tāku ki a Ēparaima ki tā te raiona,

tāku ki te whare o Hūrā ka rite ki tā te kūao raiona.

Ka haehae ahau, inā, ahau anō, ā, ka haere;

ka maua atu e ahau, ā, kāhore he kaiwhakaora.

¹⁵ Ka haere ahau ka hoki ki tōku wāhi,

kia whakaae rā anō rātou ki tō rātou hē,

kia rapua rā anō tōku mata e rātou.

Ā, i a rātou e mate ana, kaha tonu tā rātou rapu i ahau.”

6

Te Ripenetānga Kōpūrau a te Iwi

¹ “Haere mai, tātou ka hoki ki a Ihowā:

nāna hoki i haehae, ā, māna tātou e rongoā;

nāna i patu, māna anō tātou e takai.

² Kia rua ngā rā ka whakaorangia tātou e ia;

i te toru o ngā rā ka whakaarahia tātou e ia,

ā, ka ora tātou ki tōna aroaro.

³ Nā, kia mōhio tātou, kia whai atu tātou kia mōhio ai ki a Ihowā;

ko tōna putanga tūturu tonu,

koia anō kei tō te ata,

ko tōna taenga mai ki a tātou rite tonu ki tō te ua,

ka rite ki tō muri ua e māūkū ai te whenua.”

⁴ “Me pēhea koe e ahau, e Ēparaima?

Me pēhea koe e ahau, e Hūrā?

Rite tonu hoki tō koutou pai ki te kapua o te ata,
ki te tōmairangi o te atatū, e riro wawe atu ana.

⁵ Nā reira tāku hahau i a rātou ki ngā poropiti;
tukitukia ana rātou e ahau ki ngā kupu a tōku māngai;
rite tonu anō āu whakaritenga ki te putanga ake o te mārama.

⁶ Ko tāku hoki i pai ai ko te tohu tangata,
hāunga te patunga tapu.

Ko te mātau ki te Atua,
pai ake i ngā tahunga tinana.

⁷ “Otiiā, kua pērā tā rātou i tā Ārama,
kua whakatakā e rātou te kawenata;
kua tinihanga rātou ki ahau i reira.

⁸ He pā a Kireara nō ngā kaimahi i te hē,
poke tonu i te toto.

⁹ Rite tonu hoki ki tā ngā taua pāhua e whanga ana ki te tangata,
tā te rōpū o ngā tohunga,
kōhuru i te ara ki Hekeme;
āe rā, kua mahi rātou i te hē.

¹⁰ He hanga whakawehi tāku i kite ai ki te whare o Ihairaira;
he pūremu e kitea ana ki Ēparaima, kua poke a Ihairaira.

¹¹ “Kua rite hoki
he kotinga māu, e Hūrā.

“Ina whakahokia mai e ahau tāku iwi i te whakarau.”

7

¹ “I ahau e mea ana ki te rongoā i a Ihairaira,
ka kitea te hē o Ēparaima,
te kino hoki o Hamaria.

Nō te mea e mahi ana rātou i te teka,
e tomo ana hoki te tāhae ki roto,
e pāhua ana te taua i waho.

² Ā, kāhore ā rātou meatanga ake i roto i ō rātou ngākau,
kei te mahara tēnei ahau ki tō rātou kino katoa.

Kua karapotia rātou ināianei e ā rātou mahi;
tēnei anō kei tōku aroaro.

³ “Ka meinga e rātou te kīngi kia koa ki tā rātou kino,
ngā rangatira hoki ki ā rātou teka.

⁴ He hunga pūremu katoa rātou;
ko tō rātou rite kei te oumu
kua oti te tahu e te kaipokepokene.

Ka mutu tāna tūtaki i te ahi,
i muri iho i te pokopokene i te parāoa ā kia rēwenatia rā anō.

⁵ I te rā o tō tātou kīngi
i mate ngā rangatira i a rātou anō, nā te tahu a te wāina;
ko tōna ringa mārō tonu i roto i te hunga taunu.

⁶ Ānō he oumu ō rātou ngākau,
i a rātou e whakatata ana, e whanga ana.

Pau ake te pō i tā rātou kaipokepokene e moe ana;
i te ata kā tonu taua oumu, ānō he mura ahi.

⁷ Werawera katoa rātou me he oumu,
pau ake i a rātou ō rātou kaiwhakawā.

Kua hinga katoa ō rātou kīngi;
kāhore tētahi o rātou e karanga ana ki ahau.

⁸ “Ko Ēparaima, kei te hanumi ia ki roto ki ngā iwi;
he keke a Ēparaima kihai i hurihia.

⁹ Kua pau tōna kaha i ngā tautāngata,
heoi kāhore ia e mōhio;
inā, kua wero te hina i konei, i ko ōna,
ā, kāhore ia e mōhio.

¹⁰ Ko te whakapehapeha o Īharaira
e whakaatu ana ki tōna aroaro.

Heoi, kihai rātou i hoki ki a Ihowā, ki tō rātou Atua,
ā, ahakoa ko tēnei katoa,
kāhore rātou i rapu i a ia."

E Kore te Āwhina mai ngā Tauīwi

¹¹ "E rite ana hoki a Ēparaima ki te kūkupa wairangi,
kāhore nei ōna ngākau;
e karanga ana rātou ki Īhipa,
e haere ana rātou ki Ahiria.

¹² Ka haere rātou, ka pōtaea e ahau tāku kupenga ki runga ki a rātou;
ka riro rātou i ahau ki raro, ka pērā i ngā manu o te rangi;
ka whiua rātou e ahau,
ka pērātia me tā ō rātou whakaminenga i rongo ai.

¹³ Auē te mate mō rātou, kua rere atu nei hoki rātou i ahau!
Ko te ngaromanga mō rātou, mō tā rātou takahi
i tāku i hokona anō rātou e ahau,
heoi kei te kōrero rātou i ngā kupu teka mōku.

¹⁴ "Kāhore hoki rātou i karanga ki ahau,
he mea nā ō rātou ngākau,
engari e auē ana rātou i runga i ō rātou moenga;
e huihui ana rātou, he whakaaro ki te wīti, ki te wāina,
ā, e whakakeke ana rātou ki ahau.

¹⁵ Ako noa ahau, whakakaha noa i ō rātou ringa,
heoi kino tonu tō rātou whakaaro mōku.

¹⁶ E hoki ana rātou, ehara ia i te mea ki a ia i runga rawa;
ko tō rātou rite kei te kōpere tinihanga.
Ka hinga ō rātou rangatira i te hoari,
he āritarita hoki nō tō rātou arero.

Hei mea tēnei e kataina ai rātou ki te whenua o Īhipa."

8

Ka Whakahētia e Ihowā a Īharaira mō te Whakapakoko

¹ "Meinga te tētere ki tōu māngai!

Ka rite ia ki te ēkara, ina whakaekea e ia te whare o Ihowā;
mō rātou i whakataka i tāku kawenata,
i takahi i tāku, ture.

² Tērā rātou e karanga ki ahau,

'E tōku Atua, e mōhio ana mātou, a Īharaira, ki a koe!'

³ Kua ākiritia e Īharaira te mea pai;
ka whāia ia e te hoariri.

⁴ "Ko tā rātou whakarite kīngi ehara i te mea nāku,
ko tā rātou whakarite rangatira ehara i te mea i mōhiotia e ahau.
Kua hangā e rātou tā rātou hiriwa,
ko tā rātou kōura hei whakapakoko mā rātou,
he mea e hātepea ai rātou.

⁵ Kua ākiritia e ia tāu kūao kau, e Hamaria.
Kua mura tōku riri ki a rātou.

Kia pēhea ake te roa ka tae ai rātou ki te harakore?

⁶ Nā Īharaira nei hoki taua kūao nā,
he mea hanga nā te kaimahi;
nā ehara ia i te Atua.

Āe rā, ka pakaru rikiriki
te kūao o Hamaria.

⁷ “Nā, ko tā rātou i whakatō ai ko te hau,
ko tā rātou e kokoti ai ko te paroro.
Kāhore ōna wīti e tupu ana;
e kore te kōpuku e whai parāoa.
Ki te whai parāoa,
ka horomia e ngā tautāngata.

⁸ “Kua horomia a Īharaira;
kua rite rātou ināiane i roto i ngā tauwi
ki te oko kīhai i manakohia.

⁹ Kua riro hoki rātou ki Ahiria,
anō he kāihe mohaoa, he moke, ko ia anake;
kua utua e Ēparaima ētahi hei whaiāipo.

¹⁰ Āe rā, ahakoa utu noa rātou i roto i ngā iwi,
ka kohikohia anō rātou e ahau āiane;
ā, ka tīmata rātou te iti haere,
i te pikaunga a te kīngi o ngā rangatira.

¹¹ “Kua maha nei ngā āta a Ēparaima hei mea hara,
nā, ka waiho ngā āta hei hara mōna.

¹² Ahakoa tuhituhia e ahau māna tāku ture kia tekau mano ngā tikanga,
kei te kīia aua mea he mea rerekē.

¹³ Nā, ko ngā patunga tapu hei whakahere ki ahau,
e patu kikokiko ana rātou, kainga iho;
otiia kāhore e manakohia ana e Ihowā.

Ākuanei ia mahara ai ki tō rātou hē,
whiu ai i ō rātou hara;
ka hoki rātou ki Īhipa.

¹⁴ “Kua wareware hoki a Īharaira ki tōna kaihangā,
ā, kei te hanga temepara;
kua meinga e Hūrā kia maha ngā pā taiepa;
otiia ka tukua atu e ahau he ahi ki runga ki ōna pā,
ā, ka kainga e tērā ōna whare kīngi.”

9

Te Whiunga mō te Hara o Īharaira

¹ Kei koa koe, e Īharaira!

Kei whakamanamana, kei pērā me ērā atu iwi;
kua whakarērea nā hoki e koe tōu Atua, kua pūremu.
Arohaina ana e koe te utu
i ngā wāhi katoa e patua ai te wīti.

² E kore rātou e whāngaia e te patunga wīti, e te poka wāina,
ā, ka tinihanga tāna wāina hou.

³ E kore rātou e noho ki te whenua o Ihowā;
engari ka hoki a Ēparaima ki Īhipa;
ā, ka kai rātou i te mea poke ki Ahiria.

⁴ E kore e ringihia e rātou he ringihanga wāina ki a Ihowā,
e kore anō aua mea e arongia e ia.

Ko ā rātou patunga tapu ka pērā ki a rātou me te taro tangi tūpāpaku;
ka poke katoa te hunga e kai ana.

Ko tā rātou taro hoki hei mea mō tō rātou hiakai;
e kore e tae ki roto ki te whare o Ihowā.

⁵ Ka pēhea koutou i te rā o te huihui nui,
ā, i te rā o tā Ihowā hākari?

⁶ Nanā, kua riro rātou, kei ngaro,
otiia ka kohikohia rātou e Īhipa,
ka tanumia e Memepihi.

Ko ā rātou mea āhuareka, hiriwa, ka riro i te ongaonga;

ka tupu te tātarāmoa ki ō rātou tēneti.

⁷ Kua tae mai ngā rā o te tirotiro,
kua tae mai ngā rā whakautu;
ka mōhio a Iharaira,
“He wairangi te poropiti,
he haurangi te tangata i te wairua.”
He nui hoki nō tōu kino,
he nui nō te mauāhara.

⁸ He kaitūtei a Ēparaima, i tōku Atua ia; ko te poropiti,
he māhanga ia nā te kaiāhere manu i ōna ara katoa,
he mauāhara i roto i te whare o tōna Atua.

⁹ Kua heke tō rātou tupu, ā, aua noa iho ki raro,
e rite ana ki ngā rā i Kipea.
Ka mahara ia ki tō rātou hē,
ka tirotirohia e ia ō rātou hara.

¹⁰ “I tōku tūtakina ki a Iharaira,
i rite rātou ki te karepe i te koraha.
I tōku kitenga i ō koutou mātua i rite rātou
ki te mātāmua o te piki
i te mea kātahi nei ka hua.

Heoi, haere ana rātou ki a Paara-Peoro,
nā, wehe ana rātou i a rātou ki taua hanga whakamā,
mea ana kia whakarihariha rātou kia rite ki tā rātou i matenui ai.

¹¹ “Tēnā ko Ēparaima, ka rere ā-manu atu tō rātou korōria –
kāhore he mea e whānau, kāhore he tamaiti i te kōpū, ā, kāhore he hapūtanga.

¹² Ahakoa whakatupu noa rātou i ā rātou tamariki,
ka kore i ahau, ā, kore iho he tangata e mahue.

Inā, auē te mate mō rātou
ua mahue rātou i ahau!

¹³ Ko Ēparaima, rite tonu ki tōku kitenga i Tāira,
he mea whakatō ki te wāhi pai.

Otiia, ka kawea āna tama e Ēparaima ki waho,
ki te kaikōhuru.”

¹⁴ Hoatu ki a rātou, e Ihowā –
ko te aha e hoatu e koe ki a rātou?

Hoatu ki a rātou he kōpū whakatahe,
he ū maroke.

¹⁵ “Kei Kirikara tō rātou kino katoa;
ā, kino iho ahau ki a rātou ki reira.

Ka hē nei ā rātou mahi,
ka peia rātou e ahau i roto i tōku whare.

Heoi anō ōku aroha ki a rātou;
he hunga whakakeke ō rātou rangatira katoa.

¹⁶ “Kua patua a Ēparaima,
kua maroke tō rātou pakiaka,
kore ake ō rātou hua.

Āe rā, ahakoa whānau noa rātou,
ka mate anō i ahau te mea e matenuitia ana,
te hua o tō rātou kōpū.”

¹⁷ Ka paopao tōku Atua ki a rātou,
mō rātou kīhai i rongo ki a ia;
ā, ka waiho rātou hei kōpikopiko i roto i ngā tauwiwi.

10

Te Hara me te Herehere o Iharaira

- ¹ He wāina tupu wana a Iharaira,
e whakaputa ana i ōna hua.
Kua meinga e ia kia maha āna āta
kia rite ki te maha o ōna hua;
kua hangā e rātou he whakapakoko whakapaipai
rite tonu ki te pai o tōna whenua.
- ² Kua wehe rua ō rātou ngākau,
ākuanei ka kitea tō rātou hē;
ka wāhia e ia ā rātou āta,
ka pāhuatia ā rātou whakapakoko.
- ³ He pono ākuanei rātou kī ai,
“Kāhore ō tātou kīngi;
kāhore hoki tātou i te wehi ki a Ihowā,
ā, ko te kīngi – ko te aha tāna mō tātou?”
- ⁴ E kōrero ana rātou i ngā kōrero horihori,
e oati teka ana i te mea e whakarite whakawā ana;
nā reira e rite ana te tupu o te whakawā
ki tō te hemoreke i ngā moa o te māra.
- ⁵ Mānukanuka tonu ngā tāngata o Hamaria
ki ngā kūao kau o Peteawene.
Ka tangihia hoki e tōna iwi,
e ōna tohunga i whakamanamana nei ki a ia;
mō tōna korōria kua memeha atu nei i reira.
- ⁶ Ka kawea anō hoki taua kūao ki Ahiria
hei hākari ki a Kingi Iarepe.
Ka pā te whakamā ki a Ēparaima,
ka whakamā anō a Iharaira ki tāna whakaaro i whakatakoto ai.
- ⁷ Nā, ko Hamaria, kua kore tōna kīngi,
ānō he pāhuka i runga i te wai.
- ⁸ Ka whakakāhoretia anō
ngā wāhi tiketike o Āwene, te hara o Iharaira.
Ka puta ake te tātarāmoa me te tūmatakuru
ki runga ki ā rātou āta,
ā, ka mea rātou ki ngā maunga, “Taupokina mātou,”
ki ngā pukepuke, “E hinga ki runga ki a mātou.”
- ⁹ “E Iharaira, he hara tōu, mai anō i ngā rā i Kipea;
tū ana rātou i reira.
Kia kore ai rātou e mau ki Kipea
i te whawhai ki ngā tama a te kino.
- ¹⁰ Kia hiahia ahau, ka whiua rātou e ahau;
ka huihui anō ngā iwi ki te whawhai ki a rātou,
i a rātou ka herea nei ki ō rātou hē e rua.
- ¹¹ “He kūao kau anō a Ēparaima kua oti te whakaako,
pai tonu ia ki te takahi witi;
kua tika atu ia ahau i runga i tōna kakī pai.
Ka meinga e ahau he kaieke mō Ēparaima;
ko Hūrā ki te parau,
ko Hākopa ki te wāwāhi i āna pōkuru.
- ¹² Whakatōkia tā koutou i runga i te tika,
tapahia i runga i te mahi tohu;
mahia tā koutou pātohe.
Ko te wā hoki tēnei e rapua ai a Ihowā,
kia tae mai rā anō ia,
kia ringihia rā anō e ia te tika ki runga ki a koutou.

¹³ “Ko tā koutou i parau ai ko te kino,
ko tā koutou i kokoti ai ko te hē;
ko tā koutou kai ko ngā hua o te teka.
Nāu hoki i whakawhirinaki ki tōu ara,
ki te tini o ōu tāngata mārohirohi;
¹⁴ mō reira ka ara he ngangau i roto i ōu iwi,
ā, ka pāhuatia ōu pā taiepa katoa,
ka rite ki tā Haramana pāhuatanga i Petearapere i te rā o te whawhai;
ko te whaea, tāia iho rātou ko ngā tamariki, mongamonga ana.
¹⁵ Ko tā Pētēre tēnei e mea ai ki a koutou,
he nui nō tō koutou kino.
Ka whakangaromia rawatia
te kingi o Ihairaira i te atatu.”

11

Te Aroha o te Atua ki Tāna Iwi Whakakeke

¹ “I a Ihairaira e tamariki ana i aroha ahau ki a ia i reira,
ā, karangatia ana e ahau tāku tama i Ihipa.
² E karanga ana rātou i a rātou,
e haere kē atu ana i a rātou.
I patu whakahere rātou ki ngā Paarimi,
i tahu whakakakara anō ki ngā whakapakoko.
³ “Otiia nāku a Ēparaima i ako ki te haere;
i hikitia rātou e ahau ki runga ki ōku ringa;
heoi, kihai rātou i mōhio e rongoā ana ahau i a rātou.
⁴ He taura tangata āku ki te kukume i a rātou,
he here aroha.
Ko tāku hoki ki a rātou ko tā te hunga
e tango ana i te ioka i ō rātou kauae;
i hoatu anō e ahau he kai ki mua i a rātou.
⁵ “E kore ia e hoki atu ki te whenua o Ihipa;
engari ko te Ahiriana hei kingi mōna,
mō rātou kihai i pai ki te hoki.
⁶ Ka hāua iho te hoari ki runga ki ōna pā,
whakamōti ai i ōna tūtaki ā pau ake;
nā ō rātou whakaaro hoki.
⁷ Ā, kei te tohe tāku iwi ki te tahuri kē i ahau;
ahakoa karangatia rātou ki te mea i Runga Rawa,
kāhore tētahi o rātou e whakanui i a ia.
⁸ “Me pēhea koe ka hoatu whakarere ai e ahau, e Ēparaima?
Me pēhea ka tukua ai koe e ahau, e Ihairaira?
Me pēhea ka meinga ai koe e ahau kia rite ki Arema?
Me pēhea ka waiho ai koe kia rite ki Tepoimi?
Kua puta kē tōku ngākau i roto i ahau,
ngiha tahi anō ōku kōnohinohitanga.
⁹ E kore tōku riri e mura nei e puta,
e kore ahau e hoki ki te whakangaro i a Ēparaima.
Ko te Atua hoki ahau, ehara i te tangata,
ko te Mea Tapu i waenganui i a koe;
kore anō ahau e tomo ki te pā.
¹⁰ “Ka whāia e rātou a Ihowā,
ā, ka hāmama ia ānō he raiona.
Ka hāmama hoki ia,
ā, ka haere wiri mai ngā tamariki i te hauāuru.
¹¹ Ka rere wiri mai rātou i Ihipa ānō he manu,
i te whenua o Ahiria ānō he kūkupa;
ka whakanohioia anō hoki rātou e ahau ki ō rātou whare,”

e ai tā Ihowā.

- ¹² Kua oti ahau te karapoti e Ēparaima ki te teka,
e te whare o Iharaia ki te tinihanga.
Engari, a Hūrā kei runga i tā te Atua tāna tikanga;
kei te Mea Tapu ia, pono tonu.

12

- ¹ Ko tā Ēparaima kai ko te hau,
e whāia ana ia te hau marangai;
i ngā rā katoa e whakanuia ana e ia te teka me te whakangaro;
e whakarite kawenata ana rātou ki te Ahiriana,
ā, e kawea ana he hinu ki Ihipa.

Ka Whakawātia a Iharaia me Hūrā

- ² Nā, he whakawā tā Ihowā ki a Hūrā,
ka utaina anō e ia ki runga ki a Hākopa ngā mea rite ki ōna ara;
ka rite ki āna mahi tāna utu ki a ia.
- ³ I roto i te kōpū i hopukia e ia tōna tuakana ki te rekereke;
ā, i a ia ka tangata i kaha ia ki te Atua.
- ⁴ Āe rā, i kaha ia ki te anahera, ā, taea ana e ia;
i tangi ia, i inoi ki a ia.
I tūtaki ia ki a ia ki Petēre;
ā, kōrero ana ia ki a tātou i reira.
- ⁵ Arā a Ihowā, te Atua o ngā mano;
ko Ihowā tōna maharatanga.
- ⁶ Nā reira tahuri koe ki tōu Atua;
puritia te mahi tohu me te tika,
tatari tonu ki tōu Atua.
- ⁷ He kaihokohoko ia, kei tōna ringa ngā pāuna tinihanga;
e aroha ana ia ki te tūkino.
- ⁸ I mea anō a Ēparaima, "He pono kua whai taonga ahau,
kua kitea e ahau he rawa mōku.
I āku mahi katoa e kore e kitea e rātou he kino,
arā he hara ki ahau."
- ⁹ "Nā, ko Ihowā ahau, ko tōu Atua,
nō te whenua o Ihipa mai rā anō;
tēnei ake ka meinga anō koe e ahau kia noho tēneti;
kia pērā me tō ngā rā o te hākari nui.
- ¹⁰ Kua kōrero anō ahau ki ngā poropiti,
ā, kua whakamahangia e ahau ngā whakakitenga;
nā te mahi minita a ngā poropiti i kōrero ai ahau i ngā kupu whakarite."
- ¹¹ Ko te hara rānei a Kireara?
Inā, he mea teka kau rātou;
e patu kau ana rātou ki Kirikara hei whakahere.
Āe rā, he rite ā rātou āta ki ngā pūranga
i ngā moa o ngā māra.
- ¹² I rere anō a Hākopa ki te māra a Arame,
ā, mahi ana a Iharaia hei utu wahine;
hei utu wahine i tiaki hipi ai ia.
- ¹³ I kawea mai anō e Ihowā, arā e te poropiti, a Iharaia i Ihipa,
nā te poropiti anō ia i ora ai.
- ¹⁴ I whakapātaritari a Ēparaima ki a ia, kawa rawa;
mō reira ka waiho e ia tōna toto i runga i a ia,
ka meinga anō tōna ingoa kino
e tōna Ariki kia hoki atu ki a ia.

13

He Whakawātanga Papahueke ki a Iharaira

- ¹ I te kōrerotanga a Ēparaima, tērā te tūiri;
i whakanui ake ia i a ia i roto i a Iharaira.
Engari, kei tōna hēnga i roto i a Paara, ka mate ia.
- ² Nā ināianeī, kua neke ake tō rātou hara,
kua hangā e rātou tā rātou hiriwa
hei whakapakoko whakarewa mā rātou,
hei whakapakoko e rite ana ki tā rātou i mātau ai,
ā, ko taua mea katoa he mahi nā ngā kaimahi:
e kōrerotia ana aua mea e rātou,
“Me kihi e ngā tāngata e mea patunga tapu ana,
ngā kūao kau.”
- ³ Mō reira ka rite rātou ki te kapua o te ata,
ki te tōmairangi hoki e ngaro wawe atu nei,
ki te pāpapa hoki e āia atu ana e te paroro i te patunga wīti,
ā, ki te paowa hoki o te tumere.
- ⁴ “Ko Ihowā anō ia ahau, ko tōu Atua,
o te whenua mai rā anō o Ihipa;
kaua anō koe e mōhio ki tētahi atua, ko ahau anake,
kāhore atu hoki he kaiwhakaora, ko ahau anake.
- ⁵ I mōhioitia tonutia koe e ahau i te koraha,
i te whenua kāhore rawa nei he wai.
- ⁶ Ko tō rātou mākonatanga rite tonu ki te wāhi i kai ai rātou;
i mākona rātou, ā, whakakake ana ō rātou ngākau;
nā, wareware tonu iho ki ahau.
- ⁷ Nā, ko tāku ki a rātou, ka rite ki te raiona;
ka tiaki ahau i te ara ānō he reparo.
- ⁸ Ko tōku tūtakitanga ki a rātou
ka rite ki tō te pea kua tangohia nei āna kūao,
ka haea hoki e ahau te taupā o ō rātou ngākau;
ā, hei reira ka kainga rātou e ahau ki te kai a te raiona;
ka haehaea rātou e te kīrehe o te pārae.
- ⁹ “Ko tōu whakangaromanga ia, e Iharaira,
he hoariri koe ki ahau, ki tōu kaiāwhina.
- ¹⁰ Kei hea ināianeī tōu kīngi, hei whakaora i a koe
i roto i ōu pā katoa, ōu kaiwhakawā hoki,
ērā i kī rā koe,
‘Hōmai he kīngi me ētahi rangatira ki ahau?’
- ¹¹ Kua hoatu e ahau he kīngi ki a koe i ahau e riri ana,
ā, kua tangohia atu ia e ahau i ahau e āritarita ana.
- ¹² “Ko te hē o Ēparaima, takai rawa;
ko tōna hara, rongoā rawa.
- ¹³ Ka pā ki a ia ngā mamae o te wahine e whakamamae ana;
he tamaiti whakaarokore ia.
He wā hoki tēnei kia kaua ia e whakaroa
ki te wāhi e pakaru mai ai ngā tamariki.
- ¹⁴ “Ka hokona rātou e ahau ki te kaha o te rēinga,
ka utua e ahau kei mate.
E te mate, kei hea ōu mate urutā?
E te urupā, kei hea tāu whakangaro?
Ka hunā atu te rīpenetā i ōku kanohi.
- ¹⁵ “Ahakoa whai hua ia i roto i ōna tēina,
ka puta mai te hau, he marangai,
ko te manawa o Ihowā e pā mai ana i te koraha,
ā, ka maroke tōna mātāpuna,

ka mimiti tōna manawa-whenua.
 Ka pāhuatia e ia ngā taonga
 o ngā oko katoa e matenuitia ana.
¹⁶ Ka whakawahā e Hamaria tōna hara;
 kua whakakeke hoki ia ki tōna Atua.
 Ka hinga rātou i te hoari;
 ka tāia iho ā rātou tamariki, mongamonga ana,
 ka haehaea hoki ā rātou wāhine e hapū ana."

14

Te Inoi mō te Ripenetā

¹ Hoki mai, e Iharaira, ki a Ihowā, ki tōu Atua;
 kua taka hoki koe i tōu hē.
² Tikina ētahi kupu mā koutou,
 tahuri mai hoki ki a Ihowā;
 mea atu ki a ia,
 "Whakakāhoretia katoatia atu te hē,
 kia manako mai ki te mea pai;
 ā, ka hoatu e mātou anō he pūru te whakahere,
 arā ō mātou ngutu.
³ E kore mātou e ora i a Ahuru;
 e kore mātou e eke hōiho,
 ā, heoi anō ā mātou kianga atu
 ki te mahi a ō mātou ringa,
 'Ko koutou ō mātou atua,'
 e arohaina ana hoki te pani e koe."

He Kupu Tūturu o te Murunga

⁴ "Ka rongoātia e ahau tō rātou tahuri kē,
 ka aroha ahau ki a rātou, he mea utukore;
 nō te mea kua tōku riri i a ia.
⁵ Ko tāku ki a Iharaira ka rite ki te tōmairangi;
 ka rite tōna tupu ki tō te rengarenga,
 te totoro o ōna pakiaka ka rite ki tō Repanōna.
⁶ Ka tautoro ōna manga,
 ka rite tōna ātaahua ki tō te ōriwa,
 tōna kakara ki tō Repanōna.
⁷ Ko te hunga e noho ana i raro i tōna marumaru ka hoki mai;
 ka ora ake rātou, ka pērā me te wīti,
 ka rite tō rātou tupu ki tō te wāina.
 Ko tōna kakara ka rite ki tō te wāina o Repanōna.
⁸ Terā a Eparaima e ki,
 'Hei aha ake māku ngā whakapakoko?'
 Kua rongo ahau ki a ia, kua kite i a ia;
 ko tōku rite kei te kauri matomato;
 ka kitea ki ahau he hua mōu."

⁹ Ko wai te mea whakaaro nui hei mātau ki ēnei mea?
 Ko wai te mea tūpato e mōhiotia ai?
 Tika tonu hoki ngā ara a Ihowā,
 ā, ka haere te hunga tika i reira,
 ka taka ia te hunga hē i reira.

Ko te Pukapuka a Hoera

¹ Ko te kupu a Ihowā i puta mai ki a Hoera tama a Petuere.

He Tangi mō te Urupatu o ngā Huanga Kai

² Whakarongo ki tēnei, e ngā kaumātua,
kia whai taringa, e ngā tāngata katoa o te whenua.

I ō koutou rā rānei tēnei,

i ngā rā rānei o ō koutou mātua?

³ Kōrerotia taua mea ki ā koutou tamariki,
mā ā koutou tamariki anō hoki e kōrero ki ā rātou tamariki,
ā, mā ā rātou tamariki e kōrero ki tētahi atu whakatupuranga.

⁴ Ko te toenga a te whangawhanga

pau ake i te māwhitiwhiti;

ko te toenga a te māwhitiwhiti

pau ake i te tātarakihi;

ā, ko te toenga a te tātarakihi

pau ake i te moka.

⁵ E ara, e te hunga haurangi, e tangi;

auē, e ngā kaiinu wāina katoa,

ki te wāina hou;

kua whakakorea nei hoki mā ō koutou māngai.

⁶ Kei te haere mai tētahi iwi ki tōku whenua,

he kaha, e kore e taea te tatau;

ko ōna niho he niho raiona,

he niho pūrākau ōna nō te raiona kātua.

⁷ Kore ake i a ia tāku wāina,

ko tāku piki tihorea ake e ia;

poto rawa te peha i a ia, ākiri rawa;

ko ōna manga meinga ana kia mā.

⁸ E tangi, kia rite ki te tamahine kua oti te whītiki ki te kākahu taratara,

e tangi ana ki te makau o tōna tamāhinetanga.

⁹ Kua whakakāhoretia te whakahere totokore me te ringihanga

i roto i te whare o Ihowā.

Kei te tangi ngā tohunga,

ngā minita a Ihowā.

¹⁰ Kua hē te māra,

kei te tangi te oneone;

nō te mea kua mate te wīti,

kua maroke te wāina hou,

kua kahakore te hinu.

¹¹ Kia whakamā, e ngā kaingaki whenua;

auē, e ngā kaimahi wāina,

mō te wīti, mō te pārei;

kua kore nei hoki ngā hua o te māra.

¹² Kua maroke te wāina,

kua pūtokitoki te piki;

ko te pamekaranete, ko te nīkau, ko te āporo –

ko ngā rākau katoa o te whenua, kua maroke;

kua maroke nei hoki te koa

i roto i ngā tamariki a te tangata.

He Karanga ki te Rēpenatā me te Īnoi

¹³ Tātua i a koutou ki te kākahu taratara, e tangi, e koutou e ngā tohunga;

auē, e ngā minita o te āta.

Haere mai, hei te mea taratara he kākahu mō koutou i te pō,

e ngā minita o tōku Atua.

Kua kore nei hoki te whakahere totokore
me te ringihanga i roto i te whare o tō koutou Atua.

¹⁴ Whakatapua he nohopuku,
karangatia he hui nui.
Whakaminea ngā kaumātua,
ngā tāngata katoa o te whenua,
ki te whare o Ihowā, o tō koutou Atua,
ka karanga ki a Ihowā.

¹⁵ Auē te mate o taua rā nei!
Kua tata hoki te rā o Ihowā,
ka rite hoki tōna putanga mai
ki te whakangaromanga a te Kaha Rawa.

¹⁶ He teka ianei kua hātepea atu te kai
i mua atu i ō tātou kanohi,
āe rā, te koa, me te whakamanamana
i roto i te whare o tō tātou Atua?

¹⁷ Kua pirau te purapura i raro i ngā pōkurukuru;
kua takoto kau ngā whare kai,
kua pākarukaru ngā whare wīti;
nō te mea kua ngingio te wīti.

¹⁸ Anō te auē o ngā kararehe!
Raruraru ana ngā kāhui kau
i te kore wāhi kai mā rātou;
āe rā, ko ngā kāhui hipi he noa iho.

¹⁹ E Ihowā, ka karanga ahau ki a koe.
Kua pau hoki i te ahi
ngā wāhi kai o te koraha,
kua wera i te mura
ngā rākau katoa o te pārae.

²⁰ Ae rā, kei te tangi hoki ngā kararehe o te pārae ki a koe;
nō te mea kua maroke ngā awa wai,
kua pau hoki i te ahi
ngā wāhi kai o te koraha.

2

¹ Whakatangihia te tētere ki Hiona;
hei whakaoho ki tōku maunga tapu!
Kia wiri ngā tāngata katoa o te whenua;
kei te haere mai hoki te rā o Ihowā, kua tata –

² he rā pōuri, he rā tukupū,
he rā kapua, he pōuri kerekere!
Ānō ko te ata kua hōrapa noa atu i runga i ngā maunga;
he iwi nui, kaha,
kāhore ōna rite i mua,
kāhore hoki he pērā i ngā wā
i muri ā taea noatia ngā tau o ngā whakatupuranga maha.

³ I mua i a rātou ko te ahi e kai ana,
i muri i a rātou ko te mura e ngiha ana.
Ko te whenua i mua i a rātou me te mea ko te kāri o Erene,
ā, i muri i a rātou he koraha ururua;
āe rā, kāhore he mea i puta i a rātou.

⁴ Ko tō rātou āhua kei tō ngā hōiho;
ko tā rātou oma rite tonu ki tā te kaieke hōiho.

⁵ E peke ana rātou, ānō ko te haruru o ngā hāriata
i runga i ngā tihi o ngā maunga,
ānō ko te haruru o te mura ahi

e kai ana i te kakau wīti,
ki te iwi kaha
kua oti te whakarārangi mō te whawhai.

⁶ Ka mamae ngā iwi i tō rātou aroaro;
ka kōmā ngā kanohi katoa.

⁷ Ko tā rātou oma rite tonu ki tā ngā mārohirohi;
ko tā rātou piki i te taiepa rite tonu ki tā ngā tāngata whawhai.
Haere tonu rātou i tōna ara, i tōna ara,
kāhore ō rātou ara e korara.

⁸ Kāhore tētahi e tutetute i tōna hoa;
ka haere rātou i tōna ara, i tōna ara;
ā, ka huaki rātou mā roto i ngā rākau o te riri,
ā, kāhore e tapeka i tō rātou ara.

⁹ Ka peke rātou ki runga ki te pā;
ka oma rātou i runga i te taiepa.
Ka piki rātou ki roto ki ngā whare;
ka tomo rātou i ngā matapihi, ānō he tāhae.

¹⁰ Rū ana te whenua i tō rātou aroaro;
wiri ana ngā rangi.

Ko te rā me te marama, pōuri tonu,
ka mutu anō te titi o ngā whetū.

¹¹ Nā, ka puaki te reo o Ihowā
i te aroaro o tāna ope;
nui atu hoki tāna puni!
He kaha hoki ia e mahi nei i tāna kupu.

He nui nei hoki te rā o Ihowā,
he wehi rawa;
ko wai e kaha ake ki reira?

He Karanga ki te Rīpenetā

¹² “Otīia ināiane nei anō,” e ai tā Ihowā,
“tahuri koutou ki ahau, ō koutou ngākau katoa,
i runga anō i te nohopuku, i te tangi, i te auē.”

¹³ Haea hoki ō koutou ngākau,
hāunga ō koutou kākahu.
Ā, tahuri ki a Ihowā, ki tō koutou Atua,
he aroha hoki tōna, he mahi tohu,
he pūhoi ki te riri, he nui tōna atawhai,
ā, e rīpenetā ana ia ki te kino.

¹⁴ Ko wai ka tohu, tērā pea ka tahuri,
ka puta kē ōna whakaaro,
ā, ka mahue he manaaki i muri i a ia,
arā he whakahere totokore, he ringihanga
mā Ihowā, mā tō koutou Atua?

¹⁵ Whakatangihia te tētere ki Hiona,
whakatapua he nohopuku,
karangatia he hui nui;

¹⁶ whakaminea te iwi,
whakatapua te whakaminenga,
tāwhiua mai ngā kaumātua,
whakaminea ngā tamariki,
rātou ko ngā mea ngote ū.

Kia puta te tāne mārena hou i roto i tōna rūma,
te wahine mārena hou i roto i tōna whare moenga.

¹⁷ Kia tangi ngā tohunga, ngā minita a Ihowā,
ki te takiwā o te whakamahau, o te āta.
Me te ki atu anō, “Tohungia, e Ihowā, tāu iwi,

kaua anō tōu kāinga tupu e tukua ki te ingoa kino,
kia meinga ko ngā tauwiwi hei rangatira mō rātou.
Kia kōrerotia hei aha i roto i ngā iwi,
‘Kei hea tō rātou Atua?’ ”

Ka Whakahokia e Ihowā te Mōmonatanga ki te Whenua

- 18 Kātahi ka hae a Ihowā ki tōna whenua,
ka manawapā ki tāna iwi.
- 19 Ā, ka whakahoki mai a Ihowā,
ka ki mai ki tāna iwi:
“Tēnei ahau te tuku atu nei
i te wīti ki a koutou, i te wāina, i te hinu,
e mākona ai koutou;
e kore anō e tuku i a koutou ā muri nei
hei ingoa kino i roto i ngā tauwiwi.
- 20 “Engari, ka mea ahau kia matara atu i a koutou te ope o te raki,
ka āia atu anō ia e ahau ki te whenua waikore, maroke rawa;
ko tōna mata, anga tonu ki te moana i te rāwhiti,
ko tōna tuarā ki te moana i te uru;
ā, ka puta ake tōna piro,
ka puta ake anō tōna haunga kino,
he nui hoki nō āna mahi.”
- 21 Kaua e wehi, e te oneone;
whakamanamana, kia koa;
nō te mea he nunui ngā mahi a Ihowā!
- 22 Kaua e wehi, e ngā kararehe o te pārae;
ka pihi hoki ngā tarutaru o te koraha,
ka hua te rākau i ōna hua,
e tukua mai anō tōna kaha e te piki, e te wāina.
- 23 Nā, whakamanamana, e ngā tama a Hiona,
kia koa ki a Ihowā, ki tō koutou Atua;
ka tika hoki tāna hōmai i tō mua ua ki a koutou,
ā, ka meinga e ia te ua, tō mua ua, me tō muri ua,
kia heke iho mā koutou i te marama tuatahi.
- 24 Ā, ka kapi ngā patunga wīti i te wīti;
ko te wāina anō me te hinu o ngā waka, pūrena tonu.
- 25 “Ā, ka whakahokia mai e ahau ki a koutou
ngā tau i kainga e te māwhitiwhiti,
e te tātarakihi, e te moka, e te whangawhanga,
e tāku ope nui i tukua atu e ahau ki a koutou.
- 26 “Ka kai noa atu anō koutou, ka mākona,
ka whakamoemiti hoki ki te ingoa o Ihowā, o tō koutou Atua,
mō tāna mahi whakamāharo ki a koutou.
E kore anō tāku iwi e whakamā ā ake ake.
- 27 Ā, ka mōhio koutou kei waenga ahau i a Īharaira,
ko Ihowā hoki ahau, ko tō koutou Atua, kāhore atu hoki.
E kore anō tāku iwi
e whakamā, ā ake ake.”

Ka Ringihia te Wairua o Ihowā

- 28 “Nā, tēnei ake,
ka ringihia e ahau tōku wairua ki ngā kikokiko katoa,
ā, e poropiti ā koutou tama, ā koutou tamāhine,
ka moemoeā ō koutou kaumātua,
ā, ka kitea te kitenga e ā koutou taitamariki.
- 29 I aua rā anō ka ringihia e ahau tōku wairua
ki ngā pononga tāne, ki ngā pononga wāhine.

- ³⁰ Ka hoatu anō e ahau he mea whakamīharo i te rangi,
i te whenua, he toto,
he kāpura, he pou paowa.
- ³¹ Ka rerekē te rā, ka pōuri,
ka whakatoto te marama,
i te mea kīanō i puta mai te rā nui, te rā wehi o Ihowā.
- ³² Nā, ko te hunga katoa e karanga ana
ki te ingoa o Ihowā, ka mawhiti.
- Nō te mea hei Maunga Hiona, hei Hiruhārama,
ētahi e mawhiti ana,
pērā me tā Ihowā i kī ai,
ā, i roto anō i ngā mōrehu
ētahi e karangatia ana e Ihowā."

3

Ka Whakawātia e te Atua ngā Iwi Katoa

- ¹ "Nō te mea, nanā, i aua rā, i taua wā
e whakahokia ai e ahau a Hūrā rāua ko Hiruhārama i te whakarau,
- ² ka huihuia e ahau ngā iwi katoa,
ka kawea ki raro ki te raorao o Iehohāpata;
ā, ka tohe ahau ki a rātou ki reira mō tāku iwi,
mō tōku kāinga tupu, mō Iharaia
i whakamararatia nei e rātou ki roto ki ngā iwi,
ā, wāwāhia ana e rātou tōku whenua.
- ³ Ā, kua maka rota rātou mō tāku iwi;
ā, kua hoatu e rātou te tama hei utu mō te wahine kairau,
ā, kua hokona e rātou he kōtiro ki te wāina,
hei inu mā rātou.
- ⁴ "Āe rā, he aha koutou ki ahau, e Tāira, e Hairona, e ngā rohe katoa o Pirihitia? E hōmai
rānei e koutou he utu ki ahau? Nā, ki te hōmai e koutou, he utu ki ahau, hohoro tonu,
kakama tonu tāku whakahoki i te utu ki runga ki tō koutou māhunga.
- ⁵ Mō koutou i tango i tāku hiriwa, i tāku kōura, ā, kawea ana e koutou āku mea pai e
matenuitia ana ki roto ki ō koutou temepara.
- ⁶ Ā, hokona ana e koutou ngā tama a Hūrā, ngā tama o Hiruhārama, ki ngā tama a ngā
Kariki, kia matara atu ai rātou i tō rātou rohe.
- ⁷ "Nanā, ka ara mai rātou i ahau i te wāhi i hokona atu ai rātou e koutou, ka meinga anō
e ahau kia hoki tō koutou utu ki runga ki ō koutou māhunga.
- ⁸ Ka hokona anō e ahau ā koutou tama, ā koutou tamāhine, ki te ringa o ngā tama a
Hūrā, ā, mā rātou e hoko ki ngā tāngata o Hēpā, ki te iwi i tawhiti." Nā Ihowā hoki te
kupu.

Te Whakawātanga i te Raorao o Iehohāpata

- ⁹ Karangatia tēnei e koutou i roto i ngā tauwiwi:
Kia rite ngā mea mō te whawhai,
whakaohokia ngā mārohirohi,
kia whakatata mai ngā tāngata whawhai katoa,
kia haere mai rātou.
- ¹⁰ Patupatua ā koutou hea parau hei hoari,
ā koutou toronaihi hei tao;
me kī ake te ngoikore, "He kaha ahau."
- ¹¹ Kia hohoro, ka haere mai,
e ngā tauwiwi katoa tawhio noa,
ka huihui i a koutou.
- Meinga kia heke iho āu mārohirohi ki reira, e Ihowā.
- ¹² "Kia whakaohokia ngā tauwiwi,
kia haere hoki rātou ki te raorao o Iehohāpata.
Ka noho hoki ahau ki reira ki te whakawā
mō ngā tauwiwi katoa ā taka noa.
- ¹³ Kuhua te toronaihi ki roto,
kua pakari hoki te witi.

Haere mai, takahia;
 kua ki hoki te poka wāina,
 pūrena tonu ngā waka wāina;
 he nui hoki tō rātou kino."

¹⁴ He tini, he tini whāioio
 kei te raorao whakaoti tikanga!
 Kua tata nei hoki te rā o Ihowā
 i te raorao whakaoti tikanga.

¹⁵ Ka pōuri te rā me te marama,
 ka kore anō te titi o ngā whetū.

¹⁶ Ā, ka hāmama a Ihowā i Hiona,
 ka puaki tōna reo i Hiruhārama;
 ā, ka wiri ngā rangi me te whenua;
 otirā ko Ihowā he piringa mō tōna iwi,
 he pā kaha mō ngā tama a Ihairaira.

Ka Manaakitia e Ihowā Tāna Iwi

¹⁷ "Ā, ka mōhio koutou ko Ihowā ahau, ko tō koutou Atua
 e noho nei i Hiona, i tōku maunga tapu:
 kātahi a Hiruhārama ka tapu,
 ā, heoi anō hāereerenga o ngā tautāngata i reira.

¹⁸ "I taua rā ka māturuturu iho te wāina hou o ngā maunga,
 ka rerengia ngā pukepuke e te waiū,
 ka rere ngā wai o ngā awa katoa o Hūrā;
 ā, ka pupū mai he puna i roto i te whare o Ihowā,
 hei whakamākūkū i te raorao o Hitimi.

¹⁹ Hei ururua a Ihipa,
 hei koraha a Ēroma, ururua rawa,
 mō te mahi tutū ki ngā tama a Hūrā,
 mō tā rātou whakaheke i te toto harakore ki tō rātou whenua.

²⁰ Ka noho tonu ia a Hūrā ake ake,
 a Hiruhārama, a tērā whakatupuranga, tērā whakatupuranga.

²¹ Ka mā anō i ahau tō rātou toto kihai i mā i ahau;
 e noho ana hoki a Ihowā ki Hiona."

Ko te Pukapuka a Āmoho

¹ Ko ngā kupu a Āmoho, a tētahi o ngā kaitiaki hipi o Tekoa, ko tāna i kite ai mō Ihairaira i ngā rā o Utia kīngi o Hūrā, i ngā rā hoki o Ieropoama tama a Ioaha, kīngi o Ihairaira, e rua ngā tau i mua ake o te rū.

Te Whakawātanga ki ngā Iwi Pātata o Ihairaira

² Ā, i mea ia:

“Ka hāmama a Ihowā i Hiona,
ka puaki hoki tōna reo i Hiruhārama;
ā, ka tangi ngā haerenga hipi a ngā hēpara,
ka maroke hoki te tihi o Karamere.”

³ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Ka toru nei ngā pokanga kētanga o Ramahiku,
āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna;
kua patua ā-wititia hoki e rātou a Kireara
ki ngā patu rino.

⁴ Engari, ka tukua atu e ahau he ahi ki te whare o Hataere,
ā, ka pau i reira ngā whare kīngi o Pēneharara.

⁵ Ā, ka whati i ahau te tūtaki tatau o Ramahiku,
ka hātepea atu hoki te tangata noho o te raorao o Āwene,
me te kaupupuri hēpeta o te whare o Erene;
ka whakaraua atu anō te iwi o Hiria ki Kiri,”

e ai tā Ihowā.

⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Ka toru nei ngā pokanga kētanga o Kaha,
āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna;
nō te mea i whakaraua e rātou te iwi katoa,
hei tuku atu mā rātou ki Ēroma.

⁷ Engari ka tukua atu e ahau he ahi ki te taiepa o Kaha,
ā, ka pau i reira ōna whare kīngi.

⁸ Ā, ka hātepea atu e ahau te tangata noho o Aharoro,
me te kaupupuri hēpeta i Ahakerono;
ka tahuri hoki tōku ringa ki Ekerono,
ā, ka ngaro te mōrehu o ngā Pirihitini,”

e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

⁹ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Ka toru nei ngā pokanga kētanga o Tāira,
āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna;
nō te mea i tukua e rātou te iwi katoa ki Ēroma,
ā, kihai i mahara ki te kawenata a te tuakana ki te teina.

¹⁰ Engari, ka tukua atu e ahau he ahi ki te taiepa o Tāira,
ā, ka pau i reira ōna whare kīngi.”

¹¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Ka toru nei ngā pokanga kētanga o Ēroma,
āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna;
nō te mea i whāia e ia tōna teina ki te hoari,
ā, makā atu ana e ia te aroha katoa,
heoi haehae tonu tōna riri,
rongoā tonu ia i tōna riri ā ake ake.

¹² Engari, ka tukua e ahau he ahi ki Temana,
ā, pau ake i reira ngā whare kīngi o Potora.”

¹³ Ko te kupu tēnei a Ihowā:

“Ka toru nei ngā pokanga kētanga o ngā tama a Āmona,

āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna.
 Nō te mea kua ripiripia e rātou ngā wāhine hapū o Kireara,
 he mea kia nui ake ai te rohe ki a rātou.
¹⁴ Engari, ka ngiha i ahau he ahi ki runga ki te taiepa o Rapa,
 ā, ka pau i reira ōna whare kīngi,
 i runga i te hāmama i te rā o te whawhai,
 i te paroro i te rā o te tūkauti;
¹⁵ ā, ka riro tō rātou kīngi i te whakarau,
 rātou tahi ko āna rangatira,"

e ai tā Ihowā.

2

¹ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 "Ka toru nei ngā pokanga kētanga o Moapa,
 āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna;
 nō te mea nāna i tahu ngā wheua
 o te kīngi o Ēroma hei kotakota.
² Engari, ka tukua atu e ahau he ahi ki Moapa,
 ā, ka pau i reira ngā whare kīngi o Kirioto;
 ā, ka mate a Moapa i runga i te ngangau, i te hāmama,
 i te tangi o te tētere.
³ Ā, ka hātepea atu e ahau te kaiwhakawā i roto i a ia,
 ka patua rātou tahi ko ngā rangatira katoa o reira,"

e ai tā Ihowā.

He Whakawātanga ki Iharaira

⁴ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 "Ka toru nei ngā pokanga kētanga o Hūrā,
 āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna;
 nō te mea kua whakahāwea rātou ki te Ture a Ihowā,
 kihai hoki i pupuri i āna tikanga,
 ā, kua meinga rātou e ā rātou kōrero teka kia kotiti kē,
 i whāia nei e ō rātou mātua.
⁵ Engari, ka tukua e ahau he ahi ki a Hūrā,
 ā, pau ake i reira ngā whare kīngi o Hiruhārama."
⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 "Ka toru nei ngā pokanga kētanga o Iharaira,
 āe rā, ka whā, nā, e kore e whakatahuritia atu e ahau te whiu mōna;
 nō te mea kua hokona e rātou te tangata tika ki te hiriwa,
 te rawakore ki ngā hū e rua.
⁷ E minamina ana rātou ki te puehu o te whenua i runga i te mähunga o ngā ware;
 ā, whakaparoritia ake e rātou te ara o te hunga mähaki;
 ā, ka haere te tangata rāua ko tōna pāpā ki te kōtiro kotahi
 hei whakapoke i tōku ingoa tapu.
⁸ Nā, takoto ana rātou ki te taha o ngā āta katoa
 i runga i ngā kākahu i hōmai hei taunaha,
 ā, i roto i te whare o tō rātou atua kei te inu rātou
 i te waina a te hunga i whakataua nei te hē ki a rātou.
⁹ "Otiiā, i whakangaromia e ahau te Amori i tō rātou aroaro,
 ko tōna roa koia anō kei te roa o te hīta,
 ā, he kaha ia, pērā i ngā oki.
 Heoi, whakangaromia ana e ahau ōna hua i runga,
 ōna pakiaka i raro.
¹⁰ "I kawea mai anō hoki koutou e ahau i te whenua o Īhipa,
 ā, e whā tekau ngā tau i ārahina ai koutou i te koraha,
 he mea kia riro mai ai te whenua o te Amori.
¹¹ Ā, i whakaarahia ake e ahau ētahi o ā koutou tama hei poropiti,
 ētahi hoki o ā koutou taitama hei Natari.
 He teka ianei tēnā, e ngā tama a Iharaira?"

e ai tā Ihowā.

- ¹² “Heoi, i whakainumia e koutou ngā Natari ki te wāina,
ā, i ako hoki ki ngā poropiti,
i mea, ‘Kaua e poropiti!’
- ¹³ “Nanā, ka pēhia koutou e ahau ki tō koutou wāhi,
ka pērā i te pēhanga a te kātā
e kī ana i ngā paihere.
- ¹⁴ Nā, ka kore te oma i te tangata tere,
e kore e nui ake te kaha o te tangata kaha,
e kore hoki te mārohirohi e mawhiti i te mate;
- ¹⁵ e kore anō te kaupupuri o te kōpere e tū;
e kore hoki te wae tere e whakaora i a ia anō;
e kore anō hoki te tangata eke hōiho e mawhiti i te mate.
- ¹⁶ Ā, ko te tangata māia i roto i ngā mārohirohi,
ka rere tahanga atu i taua rā,”

e ai tā Ihowā.

3

Te Kaniawhea me te Whakawhiunga o Iharaira

¹ Whakarongo ki tēnei kupu i kōrerotia e Ihowā mō koutou, e ngā tama a Iharaira, mō te hapū katoa i kawea mai e ahau i te whenua o Ihipa, i mea ahau:

² “Ko koutou anake tāku i mōhio ai
o ngā hapū katoa o te ao.
Mō reira ka whiua koutou e ahau
mō ō koutou hē katoa.”

- ³ E haere tahi anō rānei te tokorua,
ki te kore e whakaae ki a rāua?
- ⁴ E hāmama rānei te raiona i te ngahere
i te mea kāhore āna tūpāpaku?
- E tangi rānei te reo o te kūao raiona i tōna kuhunga,
ki te kore tētahi mea e mau i a ia?
- ⁵ E taka rānei te manu ki roto ki te māhanga i runga i te whenua
i te mea kāhore he āhere mōna?
- E mokowhiti ake rānei te māhanga i te oneone,
ā, hore rawa he mea e mau?
- ⁶ E tangi rānei te tētere i roto i tētahi pā,
ā, kāhore te iwi e wehi?
- E puta rānei he kino ki te pā,
ā, ehara i a Ihowā nāna i mahi?
- ⁷ He pono e kore te Ariki, a Ihowā, e mahi i tētahi mea,
engari ka whakakitea e ia tōna whakaaro huna
ki āna pononga, ki ngā poropiti.

⁸ Kua hāmama te raiona;
ko wai e kore e wehi?

Kua kōrero a Ihowā, te Ariki;
ko wai e kore e poropiti?

Te Turakitanga o Hamaria

⁹ Pānuitia atu i roto i ngā whare kīngi i Aharoro,
i ngā whare kīngi hoki i te whenua o Ihipa,
mea atu, “Whakamine i a koutou ki runga ki ngā maunga o Hamaria,
ka mātakitaki ki ngā ngangau nui i waenga o reira,
ki ngā tūkinotanga hoki i waenga o reira.”

¹⁰ “Kāhore hoki rātou e mōhio ki te mahi i te tika,” e ai tā Ihowā,
“e rongoā nei rātou i te mahi tutū me te pāhua i roto i ō rātou whare kīngi.”

¹¹ Mō reira ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:
 “He hoariri tērā, ka karapotia e ia te whenua;
 ā, ka riro iho i a ia tōu kaha,
 ka pāhuatia hoki ōu whare kingi.”

¹² Ko te kupu tēnei a Ihowā:
 “Ka rite ki te hēpara e tango mai nei i ngā waewae e rua i te māngai o te raiona,
 i tētahi wāhi rānei o te taringa;
 ka pēnā anō te tangohanga mai o ngā tama a Ihairaira e noho rā i Hamaria
 i te pito o te moenga,
 i runga hoki i ngā urunga o tētahi moenga.”

¹³ “Whakarongo koutou, whakaaturia hoki he hē mō te whare o Hākopa,” e ai tā te Ariki,
 tā Ihowā, tā te Atua o ngā mano.

¹⁴ “Nō te mea hei te rā e pā ai tāku ki a Ihairaira mō ōna poka kē,
 ka pā anō hoki tāku ki ngā āta o Pētēre,
 ā, ka pōutoa ngā haona o te āta,
 ka taka ki te whenua.

¹⁵ Ka patua anō e ahau te whare hōtoke
 me te whare raumati;
 ā, ka mōtī ngā whare rei,
 ka kore ngā whare nunui,”

e ai tā Ihowā.

4

¹ Whakarongo ki tēnei kupu, e ngā kau o Pahana,
 i te maunga o Hamaria,
 e whakatupu kino nā i ngā ware, e kuru nā i ngā rawakore,
 e mea nā ki ō rātou ariki, “Kawea mai, kia inu tātou.”

² Kua oatitia tōna tapu e te Atua, e Ihowā:
 “Nanā, kei te haere mai ngā rā ki a koutou
 e mauria ai koutou e rātou ki te matau,
 ō koutou whakamutunga ki te matau ika.

³ Ka haere atu anō koutou nā ngā pakarū,
 nā ngā wāhi e hāngai mai ana ki tēnei, ki tēnei;
 ā, ka ākiri koutou i a koutou ki Haramona,”

e ai tā Ihowā.

⁴ “Haere mai ki Pētēre, ki reira poka kē ai;
 ki Kirikara whakanui ai i te poka kē;
 kawea mai anō ā koutou patunga tapu i tēnei ata, i tēnei ata,
 ā koutou whakatekau, i te toru o ngā rā.

⁵ Tāpaea anō he whakahere whakawhetai, he mea kīnaki ki te rēwena,
 kauwhautia hoki, kārangarangatia ngā whakahere noa ake;
 ko tā koutou hoki tēnei i pai ai, e ngā tama a Ihairaira,”

e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

Ka Karohia e Ihairaira te Whakatikanga

⁶ “I tukua anō e ahau he parakore mō ngā niho ki a koutou
 i roto i ō koutou pā katoa,
 he tarokore ki ō koutou wāhi katoa;
 heoi, kīhai koutou i tahuri ki ahau,”

e ai tā Ihowā.

⁷ “I kaiponuhia anō e ahau te ua ki a koutou
 i te mea kia toru ake marama ko te kotinga wīti;
 i meinga anō e ahau kia ua ki runga ki tētahi pā,
 ā, ki tētahi pā i mea ahau kia kaua e ua.
 Ko tētahi wāhi i uaina,
 ā, ko te wāhi kīhai i uaina, maroke noa iho.

⁸ Nā, kōpiko atu ana ētahi pā e rua, e toru,
 ki te pā kotahi ki te inu wai, ā, kore ake i mākona;

otiia, kīhai koutou i hoki mai ki ahau,”

e ai tā Ihowā.

⁹ “Kua patua koutou e ahau ki te ngingio, ki te koriri;
nui noa ā koutou kāri, ā koutou māra wāina,
ā koutou piki, ā koutou ōriwa, pau ake i te whangawhanga;
heoi, kīhai koutou i hoki mai ki ahau,”

e ai tā Ihowā.

¹⁰ “I tukua e ahau te mate urutā ki a koutou,
he pērā tonu me tō Īhipa;
ko ā koutou taitama he mea patu nāku ki te hoari,
ko ā koutou hōiho riro ana i ahau,
ā, meinga ana e ahau te piro o tō koutou puni
kia kake ake ki ō koutou ihu rawa;
heoi, kīhai koutou i hoki mai ki ahau,”

e ai tā Ihowā.

¹¹ “I hurihia ētahi o koutou e ahau ki raro,
i pērātia me tā te Atua hurihanga i Horoma, i Komora,
ā, rite tonu koutou ki te mōunga i kapohia mai i roto i te weranga;
heoi, kīhai koutou i hoki mai ki ahau,”

e ai tā Ihowā.

¹² “Mō reira ka meatia tēnei e ahau ki a koe, e Īharaira;
ka meinga nei tēnei e ahau ki a koe,
nā, kia rite ōu mea mō tōu tūtaki ki tōu Atua, e Īharaira.”

¹³ Nō te mea, nā, ko te kaiwhakaahua o ngā maunga, e hanga nei i te hau,
e whakaatu nei ki te tangata i tāna i whakaaro ai,
e mea nei i te ata kia pōuri,
ā, e haere ana i runga i ngā wāhi tiketike o te whenua –
ko Ihowā, ko te Atua o ngā mano tōna ingoa.

5

He Karanga ki te Rīpenetātanga

¹ Whakarongo ki tēnei kupu, kua maranga nei i ahau hei tangi ki a koutou, e te whare o Īharaira:

² “Kua hinga te wāhina a Īharaira,
e kore ia e ara i muri;
kua whakatakā ia ki runga ki tōna oneone;
kāhore he mea hei whakaara ake i a ia.”

³ Nō te mea ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā:
“Ko te pā kotahi nei te mano i te haerenga atu,
kotahi rau e toe,
ā, ko tērā kotahi nei te rau i te haerenga atu,
kotahi tekau e toe ki te whare o Īharaira.”

⁴ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā ki te whare o Īharaira:
“Rapua ahau, kia ora ai koutou;
⁵ otiia, kaua e rapu i Pētēre,
kaua e haere ki Kirikara,
kaua anō e haere ki Peerehepa;
nō te mea tērā a Kirikara ka riro i te whakarau,
ā, hei kore noa iho a Pētēre.”

⁶ Rapua a Ihowā, ā, ka ora koutou;
kei toro atu ia, ānō he ahi, i roto i te whare o Hōhepa,
ā, pau noa, ā, kore noa iho he kaitinei i roto i Pētēre.

⁷ E te hunga i puta kē ai te whakawā hei taru kawa,
i tāia ai te tika ki te whenua.

- ⁸ Rapua te kaihangā o Matariki, o Tautoru;
 e riro kē ana i a ia te ātārangi o te mate hei ata,
 e whakapōuritia ana e ia te rā hei pō;
 e karangatia ana e ia ngā wai o te moana,
 ā, ringihia ana e ia ki runga ki te mata o te whenua,
 ko Ihowā tōna ingoa;
⁹ nāna i whakaputa ohorete te whakangaromanga ki te hunga kaha,
 i tae ai te whakangaromanga ki te pā kaha.
- ¹⁰ E kinongia ana e rātou te kairiri hē i te kūwaha,
 ā, he mea whakarihariha ki a rātou te tangata kōrero tika.
- ¹¹ Nā, i te mea he takahi tā koutou i te ware,
 he tango i te takoha witi i a ia;
 he whare kōhatu tārai tā koutou i hanga ai,
 nā, e kore e nohoia e koutou;
 he māra wāina e minaminatia ana tā koutou i whakatō ai,
 otiia e kore te wāina o aua māra e inumia e koutou.
- ¹² E mōhiotia ana hoki e ahau te maha o ō koutou poka kē,
 me te kaha o ō koutou hara –
 o koutou e whakatupu kino nei i te tangata tika,
 e tango nei i te utu whakapati,
 e whakangau kē nei i tā te rawakore i te kūwaha.
- ¹³ Mō reira ka whakarongo puku te tangata tūpato i taua wā;
 nō te mea he wā kino.
- ¹⁴ Rapua te pai, kauaka hoki te kino,
 kia ora ai koutou;
 pēnei ko Ihowā, ko te Atua o ngā mano hei hoa mō koutou,
 hei pēnā anō me tā koutou e ki nā.
- ¹⁵ Kinongia te kino, arohaina te pai,
 whakapūmautia te whakawā ki te kūwaha.
 Tērā pea a Ihowā, te Atua o ngā mano,
 ka aroha ki te toenga o Hōhepa.
- ¹⁶ Mō reira tēnei kupu a Ihowā, a te Atua o ngā mano, a te Ariki:
 "I ngā waharoa katoa ko te tangi;
 ko tā rātou kupu i ngā huarahi katoa, 'Auē! auē!'
 Ka karangatia te kaingaki whenua ki te tangi,
 me te hunga mātau ki te uhunga, hei auē;
¹⁷ ā, he auē i ngā māra wāina katoa,
 ka tika atu hoki ahau i waenganui i a koe,"

e ai tā Ihowā.

He Rā Pōuri te Rā o Ihowā

- ¹⁸ Auē te mate mō koutou e hiahia nei ki te rā o Ihowā!
 Hei aha mā koutou te rā o Ihowā?
 He pōuri hoki, ehara i te mārama;
 ¹⁹ ka pērā me te tangata i rere atu i te aroaro o te raiona,
 ā, ka tūtaki te pea ki a ia;
 i haere rānei ki roto ki te whare,
 ā, okioki atu ana tōna ringa ki te pakitara,
 nā, ngaua iho ia e te nākahi.
- ²⁰ He teka ianei tērā e pōuri te rā o Ihowā, e kore e mārama?
 Tērā e pōuri kerekere, kāhore hoki he mārama i roto?
- ²¹ "E kino ana ahau, e whakarihariha ana ki ā koutou hākari,
 ā, e kore ahau e āhuareka ki ā koutou huihui nunui.
- ²² Āe rā, ahakoa whakaeke noa koutou i ngā tahunga tinana,
 i ā koutou whakahere totokore ki ahau,
 e kore e manakohia e ahau.
 E kore anō e tirohia e ahau ngā whakahere mō te pai,

arā ā koutou mea mōmona.

²³ Maua atu kia matara i ahau te ngangau o āu waiata;
e kore hoki ahau e whakarongo ki te rangi o āu hātere.

²⁴ Engari, kia huri mai te whakawā ānō he wai,
te tika ānō he awa nui.

²⁵ "I kawea mai koia e koutou ki ahau he patunga tapu,
he whakahere totokore, e te whare o Īharaira, i te koraha, i ngā tau e whā tekau?

²⁶ Āe rā, kua maua e koutou a Hikutu,
tō koutou kīngi, a Kiunu hoki, ā koutou whakapakoko,
te whetū o tō koutou atua,
i hangā nei e koutou mā koutou.

²⁷ Nā, ka whakaraua koutou e ahau ki kō atu i Ramahiku,"
e ai tā Ihowā nōna nei te ingoa, Ko te Atua o ngā Mano.

6

Te Urupatu o Īharaira

¹ Auē te mate mō te hunga e noho hūmārie ana i Hiona,
mō te hunga hoki e whakawhirinaki ana ki te maunga o Hamaria,
ngā tāngata whai ingoa o te tuatahi o ngā iwi,
i tae atu nei te whare o Īharaira ki a rātou!

² Haere tonu ki Karane titiro ai;
haere atu i reira ki Hāmata nui;
haere tonu atu ki Kāta o ngā Pirihitini.

He pai atu rānei i ēnei kingitanga?

Nui atu rānei tō rātou rohe i tō koutou rohe?

³ E te hunga e whakamatara atu nā i te rā kino,
e mea nā i te nohoanga o te tutū kia tata mai.

⁴ E takoto nā i runga i te moenga rei,
e whārōrō nā i runga i ō rātou takotoranga.

E kai nā i ngā reme o te kāhui,
i ngā kūao kau o waenganui i te tūranga kau.

⁵ E waiata nā i ngā waiata pōauau ki te rangi hātere;
e whakaaroa ana hoki e rātou ngā mea whakatangi,
e pērā ana me Rāwiri;

⁶ e inu ana i te wāina o ngā peihana,
ā, e whakawahi ana i a rātou ki ngā hinu pai rawa;
kāhore ia ō rātou pōuri mō te aituā o Hōhepa,

⁷ Nā āiane, ko rātou ki mua ka whakaraua atu o te hunga e whakaraua ana,
ā, ka kore te hākari a te hunga i whārōrō rā.

⁸ Kua oatitia te Arika, a Ihowā, e ia anō, e ai tā Ihowā, tā te Atua o ngā mano:
"E whakarihariha ana ahau ki tā Hākopa e whakaī nā,
e kino ana ki ōna whare kīngi;
mō reira ka tukua atu e ahau te pā
me ngā mea i roto."

⁹ Nā, ki te toe ngā tāngata kotahi tekau i roto i te whare kotahi, ka mate rātou.

¹⁰ Ā, ki te tangohia ake tētahi e tōna matua kēkē, arā e te kaitahu mōna, kia maua mai ai
ngā wheua i roto i te whare, ā, ka mea ia ki te tangata i roto rawa i te whare, "He tangata
anō rānei tēnā kei a koe nā?" Ā, ka mea ia, "Kāhore!" Kātahi ia ka mea, "Whakarongo; e
kore hoki tātou e whakahua i te ingoa o Ihowā."

¹¹ Nō te mea, nanā, kei te whakahau a Ihowā,
ā, ka patua te whare nui ki ngā pakaru,
te whare iti ki ngā ngātata.

¹² E rere rānei te hōiho i runga i te kāmaka?
E parautia rānei a reira ki te kau?

I whakaputaina kētia ai e koutou te whakawā hei au,
ngā hua hoki o te tika hei taru kawa –

¹³ e koa nā hoki koutou ki te kāhore noa iho,

e mea nā, "He teka ianei kua riro mai he haona i a tātou,
he mea nā tō tātou uaua?"

¹⁴ "Otiia, nanā, ka ara i ahau tētahi iwi ki a koutou,
e te whare o Iharaia," e ai tā Ihowā, tā te Atua o ngā mano,
"ā, ka whakaturia kinotia koutou e rātou i te haerenga atu
ki Hāmata, ā tae noa ki te awa o te Arapa."

7

He Māwhitiwhiti, he Ahi, me te Aho Paramu

¹ Ko tā te Ariki, ko tā Ihowā tēnei i whakaatu ai ki ahau: Nanā, i hangā e ia he māwhitiwhiti
i te tīmatanga o te pihinga ake o tō muri tupu; nanā, ko tō muri tupu ia i muri iho i ā te
kingi tapahanga.

² Nā, ka poto te tarataru o te whenua te kai, ka mea ahau, "E te Ariki, e Ihowā, tēnā rā,
muru te hē. Mā te aha oti a Hākopa ka ara ai? He iti nei hoki ia!"

³ I puta kē tō Ihowā whakaaro mō tēnei:

"E kore e meatia," e ai tā Ihowā.

⁴ Ko tā te Ariki, ko tā Ihowā tēnei i whakakite ai ki ahau: Nā, kua karangatia e te Ariki,
e Ihowā, he whawhai, he mea ahi, ā, ka pau te rire nui, ā, ka mea kia kainga te whenua.

⁵ Nā, ka mea ahau, "Kāti rā, e te Ariki, e Ihowā! Mā te aha oti a Hākopa ka ara ai? He iti
nei hoki ia!"

⁶ I puta kē tō Ihowā whakaaro mō tēnei;

"E kore anō tēnei e meatia," e ai tā te Ariki, tā Ihowā.

⁷ I whakakitea tēnei e ia ki ahau: nā, ko te Ariki e tū ana i runga i te taiepa, he mea
paramu ki te aho, me te aho paramu i tōna ringa.

⁸ Nā, ka mea a Ihowā ki ahau, "Ko te aha e kitea ana e koe, e Āmoho?"

Anō rā ko ahau, "He aho paramu."

Kātahi te Ariki ka ki mai, "Nanā, ka iri i ahau he aho paramu i waenganui i tāku iwi, i a
Iharaia; e kore e whakarērea noatia iho tā rātou e ahau ā muri ake nei.

⁹ Ā, ka ururuatia ngā wāhi tiketike o Ihaka,

ka tūheatia ngā wāhi tapu o Iharaia;

ka whakatika atu anō ahau, me te hoari ki te whare o Ieropoama."

Ka Amuamu a Amatia ki te Kingi

¹⁰ Nā, ka unga tāngata a Amatia tohunga o Pētēre ki a Ieropoama kingi o Iharaia hei ki
atu, "Kua whakatakotoria e Āmoho he hē mōu i roto i te whare o Iharaia; kāhore e taea e
tēnei whenua te waha āna kupu katoa.

¹¹ Ko te kupu hoki tēnei a Āmoho,

'Ka mate a Ieropoama i te hoari,

ā, ka whakaraua rawatia atu

a Iharaia i tō rātou oneone.' "

¹² I mea anō a Amatia ki a Āmoho, "E te matakite, haere, e rere ki te whenua o Hūrā, ki
reira kai ai i te taro māu, ki reira poropiti ai.

¹³ Engari kāti tāu poropiti ki Pētēre; ko tō te kingi wāhi tapu hoki ia, he whare hoki nō te
kingitanga."

¹⁴ Nā, ka whakahoki a Āmoho ka mea ki a Amatia, "Ehara ahau, i te poropiti, ehara anō
i te tama nā te poropiti; engari he kaitiaki kāhui ahau, he kaikikini hikamora.

¹⁵ I tūkina ake hoki ahau e Ihowā i te mea e whai ana i ngā hipi, i kī mai anō a Ihowā ki
ahau, 'Haere, poropiti ki tāku iwi, ki a Iharaia.'

¹⁶ Nā, whakarongo ki te kupu a Ihowā. E mea nā koe,

'Kaua e poropiti ki a Iharaia,

kei māturuturu iho anō tētahi kupu āu

hei whakahē mō te whare o Ihaka.'

¹⁷ Nō reira ko te kupu tēnei a Ihowā,

'Tērā tāu wahine e kairau i roto i te pā,

ā, ka hinga āu tama me āu tamāhine i te hoari,

ka wehewehea tōu oneone, mea rawa ki te aho;

ka mate koe i runga i te oneone poke,

ka whakaraua rawatia atu hoki a Iharaia i tōna oneone.' "

8

Te Kete Hua Raumati

- ¹ I whakakitea anō tēnei e te Ariki, e Ihowā, ki ahau – nā, he kete hua raumati.
- ² Nā, ka mea ia, “Ko te aha te kitea ana e koe, e Āmoho?”
Anō rā ko ahau, “He kete hua raumati.”
- Anō rā ko Ihowā ki ahau, “Kua tae mai te mutunga ki tāku iwi, ki a Iharaira; e kore tā rātou e whakarērea noatia e ahau ā muri ake nei.
- ³ “He auē anō ngā waiata o te temepara i taua rā,” e ai tā te Ariki, tā Ihowā; “ka maha ngā tinana mate i ngā wāhi katoa; ka ākiritia pukutia atu.”
- ⁴ Whakarongo ki tēnei, e te hunga i horomia ai te rawakore,
i meinga ai te hunga iti o te whenua kia ngohe;
- ⁵ e kī ana koutou,
“Āhea pahemo ai te kōwhititanga marama,
kia hoko wīti ai tātou,
te hāpati hoki,
kia whakaputaia atu ai te wīti e tātou?”
- Ka meinga te epa kia iti, te hekere kia nui,
me te teka ki ngā pāuna tinihanga;
- ⁶ kia hokona ai e tātou ngā ware ki te hiriwa,
te rawakore ki ngā hū e rua;
nā, ko te wīti rukenga me hoko atu.
- ⁷ Kua oatia e Ihowā te nui o Hākopa: “E kore ahau e wareware ki tētahi o ā rātou mahi ā ake ake.
- ⁸ E kore ianei te whenua e wiri ki tēnei?
E kore ianei te hunga katoa e noho ana i reira e tangi?
Āe rā, ka pari katoa ake nei hoki anō ko te awa;
ka ākina e te hau, ka hoki iho anō,
ka pērā me te awa o Ihipa.”
- ⁹ “Nā, i taua rā,” e ai tā te Ariki, tā Ihowā,
“ka meinga e ahau te rā kia toene i te awatea,
ā, ka pōuri i ahau te whenua i te mea e mārara ana anō te rā.
- ¹⁰ Ka puta kē anō i ahau ā koutou hākari hei tangihanga,
ā koutou waiata katoa hei apakura;
he taratara tāku kākahu mō ngā hope katoa;
mō ngā māhunga katoa he pākira.
Ka rite i ahau ki te tangihanga ki te huatahi,
ā, ko tōna mutunga hei rā mamae.
- ¹¹ “Nanā, kei te haere mai ngā rā,” e ai tā te Ariki, tā Ihowā,
“e tukua ai e ahau he hemokai ki te whenua,
ehara i te hemokai taro, ehara anō i te matewai;
engari he hiahia kia rongo i ngā kupu a Ihowā.
- ¹² Ā, ka ātiutiu atu rātou i tētahi moana ki tētahi moana,
i te raki ki te rāwhiti;
ka kōpikopiko, he rapu i te kupu a Ihowā;
heoi e kore e kitea.
- ¹³ “I taua rā
ka hemo ngā wāhina ātaahua,
me ngā taitama, i te matewai.
- ¹⁴ Nā, ko te hunga e oati ana i te hē o Hamaria,
e kī ana, ‘Kei te ora tōu Atua, e Rāna,’
me tēnei, ‘Kei te ora te tikanga o Peerehepa’ –
ka taka rawa rātou,
e kore anō e ara ā muri ake nei.”

9

Te Whakawātanga a te Ariki

- ¹ I kite ahau i te Ariki e tū ana i te taha o te āta, nā, ka mea ia:
“Tāia ngā puku whakapaipai, kia ngarue ai ngā paepae;
ākina kia pakaru rikiriki ki runga ki te māhunga o rātou katoa;
ā, ka tukitukia e ahau ngā whakamutunga o rātou ki te hoari;
e kore rawa tētahi kotahi o rātou e rere,

e kore hoki tētahi kotahi e mawhiti.

² Ahakoa keri noa rātou, ā tae noa ki te rēinga,
ka tūkina atu rātou e tōku ringa i reira;
ahakoa kake ki te rangi,
ka riro iho anō i ahau i reira.

³ Ahakoa piri rātou ki te tihi o Karamere,
ka rapua e ahau, ka tangohia mai i reira;
ahakoa i huna atu rātou, kei kitea e ahau, ki te takere o te moana,
ka whakahaua e ahau te nākahi i reira, ā, ka ngau ia i a rātou.

⁴ Ahakoa haere rātou he pārau i te aroaro o ō rātou hoariri,
ka whakahaua e ahau te hoari i reira hei tukituki i a rātou;
ā, ka ū atu ōku kanohi ki a rātou mō te kino,
kāhore hoki mō te pai."

⁵ Ko te Ariki hoki, ko Ihowā o ngā mano,
ko ia te pā ana ki te whenua, rewa tonu iho,
tangī ana ngā tāngata katoa o reira,
ā, ka pari katoa ake ānō ko te awa;
ka hoki iho anō, ka pērā me te awa o Īhipa;
⁶ ko ia te hanga nei i āna rūma ki runga ki te rangi,
tū ana i a ia tāna rua ki te whenua;
ko ia te karanga nei ki ngā wai o te moana,
ā, ringihia ana e ia ki runga ki te mata o te whenua –
ko Ihowā tōna ingoa.

⁷ "He teka ianei, ki tāku,
he rite koutou ki ngā tama a ngā Etiopiana,
e ngā tama a Īharaira?"

e ai tā Ihowā.

"He teka ianei nāku a Īharaira i kawē mai i te whenua o Īhipa,
ngā Pirihitini i Kapatoro me ngā Hiriani i Kiri?

⁸ Nanā, kei runga ngā kanohi o te Ariki, o Ihowā, i te kīngitanga hara,
ā, ka poto atu i ahau i runga i te mata o te whenua –
e kore ia e poto rawa i ahau te whare o Hākopa,"

e ai tā Ihowā.

⁹ "Nō te mea, tēnei ahau te whakahau nei,
ā, ka tātaria e ahau te whare o Īharaira ki roto ki ngā iwi katoa,
ka pērātia me te witi e tātaria ana ki te tātari,
e kore anō tētahi pata ririki e taka ki te whenua.

¹⁰ Ka mate i te hoari te hunga hara katoa o tāku iwi,
ēnā e kī nā, 'E kore tātou e mau, e kore anō e haukotia e te kino.' "

Te Whakahokinga o te Kīngitanga o Rāwiri

¹¹ "I taua rā ka ara i ahau
te tapenākara o Rāwiri kua hinga nei,
ka tūtakina anō e ahau ōna wāhi pakaru;
ka ara anō i ahau ōna wāhi i whakahorua,
ka hangā anō e ahau kia rite ki ngā rā o mua;

¹² kia riro ai i a rātou te toenga o Ēroma,
o ngā iwi katoa anō kua oti tōku ingoa te whakahua mō rātou,"
e ai tā Ihowā, nāna nei tēnei mahi.

¹³ "Nanā, kei te haere mai ngā rā," e ai tā Ihowā,
"e mau ai te kaikokoti i te kaiparau,
e mau ai hoki te kaiwhakatō purapura i te kaitakahi karepe;
ka māturuturu anō te wāina hou o ngā maunga,
ā, ka rewa ngā pukepuke katoa.
¹⁴ Ka whakahokia mai anō e ahau tāku iwi, a Īharaira, i te whakarau,
ā, ka hangā e rātou ngā pā kua ururuatia, nohoia iho;
ka whakatō māra wāina anō rātou, ka inu i te wāina o aua māra;

ka mahi kāri anō rātou, ā, ka kai i ngā hua o reira.
¹⁵ Ka whakatōkia anō rātou e ahau ki tō rātou oneone;
e kore anō rātou e unuhia atu i muri ake nei,
i tō rātou oneone i hoatu e ahau ki a rātou,”

e ai tā Ihowā, tā tōu Atua.

Ko te Pukapuka a Opāria

Ka Whakawhiua e Ihowā a Ēroma

¹ Ko te kite a Opāria.

Ko te kupu tēnei a te Ariki, a Ihowā, mō Ēroma:

Kua tae mai he kōrero i a Ihowā,

kua oti anō he karere te unga ki ngā tauwiwi, hei mea:

“Whakatika, kia whakatika atu hoki tātou ki a ia ki te whawhai!”

² “Nanā, kua oti koe te mea e ahau kia iti i roto i ngā tauwiwi;

nui atu te whakahāwea ki a koe.

³ Kua oti koe te tinihanga e te whakapehapeha o tōu ngākau,

e koe e noho nā i ngā kapiti o te kāmaka,

kei runga nā tōna nohoanga.

E mea nā i roto i tōna ngākau,

‘Ko wai hei whakahoki iho i ahau ki raro ki te whenua?’

⁴ Ahakoa i rite tōu kakenga ki tō te ēkara,

ahakoa i hangā e koe tōu kōhanga ki ngā whetū,

ka whakahokia iho koe e ahau i reira,”

e ai tā Ihowā.

⁵ “Me i tae he kaitāhae ki a koe,

he kaipāhua rānei i te pō –

taukiri e, tōu ngaromanga!

E kore rānei rātou e tāhae,

kia maha rā anō ngā mea mā rātou?

Me i tae he kaiwhawhaki karepe ki a koe,

e kore rānei ētahi karepe e whakatoea e rātou?

⁶ Taukiri e, te rapunga atu o ngā mea a Ēhau,

te kimihanga o āna mea ngaro!

⁷ Ko ngā tāngata katoa o tāu kawenata,

kua riro koe i a rātou, tae rawa ki te rohe;

ko ngā tāngata i mau nei tā rātou rongu ki a koe,

kua tinihanga ki a koe, ā, taea ana koe e rātou;

ko te hunga i kai i tāu taro kua takoto i a rātou he māhanga ki raro i a koe –

kāhore he mātauranga i a ia.

⁸ “He teka ianei,” e ai tā Ihowā,

“ka kore i ahau i taua rā ngā tāngata whakaaro nui i roto i Ēroma,

me te mātauranga o te maunga o Ēhau?

⁹ Ā, ka wehi ōu mārohirohi, e Temana,

he mea e hātepea atu ai ngā tāngata katoa o te maunga o Ēhau, tukituki rawa.”

Ngā Take e Whakawhiua ai a Ēroma

¹⁰ “Ka taupokina koe e te whakamā

hei utu mō te mahi tutū ki tōu teina, ki a Hākopa,

ka hātepea atu anō koe ā ake ake.

¹¹ I te rā i tū hāngai mai ai koe,

i te rā i whakaraua ai ōna rawa e ngā tautāngata,

i tapoko ai ngā tāngata iwi kē ki ōna kūwaha,

i kōkiri nui ai mō Hiruhārama,

i rite rawa anō koe ki tētahi o rātou.

¹² Otiia, kaua koe e titiro ki te rā o tōu teina,

i te rā o tōna aituā,

kaua hoki koe e koa ki ngā tama a Hūrā

i te rā o tō rātou whakangaromanga;

kaua hoki e whakanuia tōu māngai

i te rā o te raru.

¹³ Kaua e tomo ki roto ki te kūwaha o tāku iwi

i te rā o tō rātou aituā;
āe rā, kua koe e mātakitaki ki tō rātou matenga
i te rā o tō rātou aituā,
kua anō hoki koutou e pā ringaringa ki ō rātou rawa
i te rā o tō rātou raru.
¹⁴ Ā, kua koe e tū ki te pekanga o te ara
ki te hātepe i ōna mōrehu e mawhiti;
kua hoki e tukua ōna mōrehu
i te rā o te raru."

Ka Whakawātia e te Atua ngā Iwi Katoa

¹⁵ "Kua tata hoki te rā o Ihowā ki ngā tauwi katoa.
Ka rite ki tāu i mea ai ka meatia ki a koe;
ka hoki tāu utu ki runga ki tōu māhunga.
¹⁶ Ka rite hoki ki tā koutou inumanga i runga i tōku maunga tapu;
ka pēnā anō te inu a ngā tauwi katoa ā ake nei, ake nei;
inā, ka inu rātou, ka horomia anō e rātou,
ā, me te mea i kore rātou."

Te Wikitōria Whakamutunga a Ihairaira

¹⁷ "Otiia, tērā anō ngā mea ka mawhiti i Maunga Hiona,
ā, ka tapu tērā;
ā, ka riro ō rātou wāhi i te whare o Hākopa.
¹⁸ Ā hei ahi te whare o Hākopa,
hei mura anō te whare o Hōhepa,
hei kakau wīti hoki te whare o Ēhau.
Ka ngiha rātou i roto i a rātou, ā, pau ake,
kāhore hoki he mōrehu o te whare o Ēhau;
nā Ihowā nei hoki te kupu."

¹⁹ Nā, ka riro te maunga o Ēhau i te hunga o te tonga;
me ngā Pirihitini i te hunga o te mānia;
ka riro anō i a rātou ngā māra a Ēparaima me ngā māra o Hamaria;
mō Pineamine hoki a Kireara.
²⁰ Nā, ko ngā whakarau o tēnei ope,
o ngā tama a Ihairaira, ko ērā i roto i ngā Kanaani,
ka riro i a rātou tae noa ki Harepata;
ā, ko ngā whakarau o Hiruhārama, ko ērā i Teparara,
ka riro i a rātou ngā pā o te tonga.
²¹ Ā, ka tae ake he kaiwhakaora ki Maunga Hiona
hei whakawā mō te maunga o Ēhau;
ā, ka riro i a Ihowā te kīngitanga.

Ko te Pukapuka a Hona

Ka Oma atu a Hona i a Ihowā

¹ Nā, i puta mai te kupu a Ihowā ki a Hona, tama a Amitai, i mea:

² “Whakatika, haere ki Ninewe, ki taua pā nui, karangatia he hē mōna; kua tae ake hoki tō rātou kino ki tōku aroaro.”

³ Ko Hona ia i whakatika, he rere ki Tarahihi i te aroaro o Ihowā; haere ana ia ki raro, ki Hopa, ā, ka kitea e ia tētahi kaupuke e rere ana ki Tarahihi. Ka hoatu e ia te utu mō te ekenga ki runga, kia haere atu ai ia i roto i a rātou ki Tarahihi i te aroaro o Ihowā.

⁴ Nā, ka tukua e Ihowā he hau nui ki te moana, ā, he nui te āwhā i te moana, nō ka kīia ka pakaru te kaupuke.

⁵ Nā, ka wehi ngā kaiwhakatere, ka karanga ki tōna atua, ki tōna atua; ā, ākiritia ana e rātou ngā taonga o runga o te kaupuke ki te moana kia māmā ai ki a rātou.

Ko Hona ia kua riro ki roto rawa i te kaupuke, ā, ka takoto ia, ka moe, au rawa.

⁶ Nā, ko te haerenga atu o te rangatira o te kaupuke, ka mea ki a ia, “He aha tāu, e te tangata e moe nā? Maranga, karanga ki tōu Atua, me kāhore te Atua e whakaaro ki a tātou, kei ngaro tātou.”

⁷ Nā, ka mea rātou ki tōna hoa, ki tōna hoa, “Haere mai, kia makamaka rota tātou, kia mōhio ai ko wai te take o tēnei hē ki a tātou.” Nā, kei te makamaka rota rātou, ā, ka tau te rota ki a Hona.

⁸ Kātahi rātou ka mea ki a ia, “Tēnā rā, whakaaturia ki a mātou ko wai te take o tēnei hē ki a tātou? He mahi aha tāu? I haere mai koe i hea? Ko hea tōu whenua? Nō tēhea iwi koe?”

⁹ Anō rā ko ia ki a rātou, “He Hiperu ahau; e wehi ana hoki ahau i a Ihowā, i te Atua o ngā rangi, nāna nei i hanga te moana me te whenua maroke.”

¹⁰ Nā, nui atu te wehi i wehi ai aua tāngata, ka mea rātou ki a ia, “He aha tēnei i meatia nei e koe?” I mōhio hoki aua tāngata e rere ana ia i te aroaro o Ihowā, nāna hoki i whakaatu ki a rātou.

¹¹ Nā, ka mea rātou ki a ia, “Me aha mātou ki a koe, kia marino ai te moana ki a tātou?” E nui haere ana hoki te ngaru o te moana.

¹² Ā, ka mea ia ki a rātou, “Hāpainga ake ahau, makā ki te moana; kātahi ka marino te moana ki a koutou; e mōhio ana hoki ahau he whakaaro ki ahau i puta mai ai tēnei paroro ki a koutou.”

¹³ Heoi, hoe tonu aua tāngata kia ū ai rātou ki uta; otiia kīhai i taea. E nui haere ana hoki te ngaru o te moana hei ārai i a rātou.

¹⁴ Kātahi aua tāngata ka karanga ki a Ihowā, ka mea, “Auē, e Ihowā, kaua rā mātou e whakangaromia hei utu mō te matenga o tēnei tangata. Kaua anō e utaina he toto harakore ki runga ki a mātou. Kua mahia nā hoki e koe, e Ihowā, tāu i pai ai.”

¹⁵ Nā, hāpainga ana a Hona e rātou, makā ana ki te moana; ā, mutu ake te riri o te moana.

¹⁶ Nā, he nui te wehi i wehi ai aua tāngata i a Ihowā; patua iho e rātou he patunga tapu ki a Ihowā, puaki ana ā rātou kupu taurangi.

¹⁷ Nā, kua rite mai i a Ihowā tētahi ika nui hei horo i a Hona; ā, e toru ngā rā, e toru ngā pō o Hona i roto i te kōpū o te ika.

2

Te Īnoi a Hona

¹ Kātahi a Hona ka Īnoi ki a Ihowā, ki tōna Atua, i roto i te kōpū o te ika.

² I mea ia:

“I karanga ahau, he ngākau mamae nōku, ki a Ihowā;

ā, whakahoki mai ana ia ki ahau;

i tangi atu ahau i roto i te kōpū o te rēinga,

ā, whakarongo ana koe ki tōku reo.

³ I makā hoki ahau e koe ki te rīre,

ki waenga moana,

ā, karapotia ana ahau e ngā roma;

tika ana āu tūātea katoa me āu ngaru

i runga i ahau.

⁴ Nā, ka mea ahau, 'Kua oti ahau te pei
i mua i ōu kanohi;

otitia tērā ahau e titiro atu anō
ki tōu temepara tapu.'

⁵ Karapotia ana ahau e te wai,
tae tonu iho ki te wairua;

i ōku taha katoa te rire ā taka noa;
he rimu ngā tākai o tōku māhunga.

⁶ I haere ahau ki raro ki ngā take o ngā maunga;
kopia ana ahau e te whenua me ōna tūtaki ake ake;
heoi whakaputaina ake ana e koe tōku ora i roto i te poka,
e Ihowā, e tōku Atua.

⁷ "I te hemonga o tōku wairua i roto i ahau,
i mahara ahau ki a Ihowā;

i tae atu anō tāku inoi ki a koe
ki tōu temepara tapu.

⁸ "Ko te hunga e pupuri ana i ngā mea tekateka noa
e whakarere ana i te atawhai mō rātou.

⁹ Ko ahau ia ka mea patunga tapu ki a koe
i runga i te reo whakawhetai;

ka whakamanā e ahau āku kupu taurangi.
Nā Ihowā te whakaoranga!"

¹⁰ Nā, ka kōrero a Ihowā ki te ika, ā, ka ruakina e tērā a Hona ki te wāhi maroke.

3

Te Whakahuringa o Ninewe

¹ Nā, ka puta tuarua mai te kupu a Ihowā ki a Hona, i mea ia,

² "Whakatika, haere ki Ninewe, ki taua pā nui, kauwhautia hoki ki reira te kauwhau e
kōrerotia e ahau ki a koe."

³ Nā, whakatika ana a Hona haere ana ki Ninewe, pērā ana me tā Ihowā i kōrero ai. Nā,
he pā nui rawa Ninewe, e toru ngā rā e haerea ai.

⁴ Nā, ka tīmata tā Hona haere ki roto ki te pā, kotahi te rā i haere ai, kei te karanga, kei
te mea: "Kia whā tekau ake ngā rā, ka hurihia a Ninewe."

⁵ Ā, whakaponu tonu ngā tāngata o Ninewe ki tā te Atua; karangatia ana e rātou he
nohopuku, he taratara ō rātou kākahu, o ngā mea rarahi o rātou tae rawa iho ki ngā mea
ririki.

⁶ Nā, ka tae he kōrero ki te kīngi o Ninewe, ā, whakatika ana ia i runga i tōna torōna,
whakarērea atu ana e ia tōna koroka, kei te hīpoki i a ia ki te kākahu taratara, noho ana i
roto i te pungarehu.

⁷ I meinga anō e ia kia karangatia te kōrero i roto i Ninewe:

"He mea whakatakoto nā te kīngi rātou ko āna metararahi, i mea ia:

"Kaua te tangata, te kararehe rānei, te kau rānei, te hīpi rānei e pā ki tētahi aha. Kaua
rātou e kai, e inu wai rānei.

⁸ Engari, kia hīpokina te tangata me te kararehe ki te kākahu taratara, kia kaha anō tā
rātou karanga ki te Atua. Āe rā, kia hoki anō ngā tāngata i tōna ara kino, i tōna ara kino, i
te tutū anō o ō rātou ringa.

⁹ Ko wai ka tohu tērā pea te Atua ka tahuri, ā, ka puta kē tōna whakaaro, ka tahuri
atu hoki i te muranga o tōna riri, ā, e kore tātou e ngaro?"

¹⁰ Ā, ka kite te Atua i ā rātou mahi, kua tahuri atu rātou i tō rātou ara kino; nā, ka puta
kē te whakaaro o te Atua mō te kino i kiia e ia kia meatia ki a rātou; ā, kīhai i meatia e ia.

4

Te Riri o Hona me te Mahi Tohu a te Atua

¹ Otia ki tā Hona, nui atu te hē, ā, mura ana tōna riri.

² Ā, ka inoi ia, ki a Ihowā, ka mea, "Auē, e Ihowā, he teka ianei ko tāku tēnei i mea ai i
ahau anō i tōku whenua? Nā reira ahau i rere wawe ai ki Tarahihi; i mōhio hoki ahau he
Atua atawhai koe, he tohu tangata, he pūhoi ki te riri, he nui te aroha, e puta kē ana te
whakaaro mō te kino.

³ Nā, tērā rā, e Ihowā, kia mate ahau āiane; he pai atu hoki i te ora te mate mōku."

⁴ Anō rā ko Ihowā, "He mea pai rānei kia riri koe?"

⁵ Nā, ka puta a Hona i roto i te pā, ā, noho ana i te taha ki te rāwhiti o te pā; kei te hanga i tētahi tihokahoka mōna ki reira, noho ana i raro i te taumarumarunga iho, kia kite rā anō ka ahatia rānei te pā.

⁶ Nā, kua rite i a Ihowā tētahi hue, meinga ana e ia kia eke ki runga ki a Hona, hei whakamarumaruru mō tōna mähunga, hei whakaora mōna i a ia i mamae rā. Nā, nui atu te koa o Hona ki te hue rā.

⁷ Nā, kua rite anō i te Atua he huhu i te aonga ake o te rā, ā, ngaua iho e tērā te hue, nā, kua maroke.

⁸ Nā, i te whitinga o te rā kua rite mai anō i te Atua tētahi hau pūmāhu, he marangai; āki tonu mai te rā ki runga ki te mähunga o Hona, whakaruhi noa iho, ā, inoi ana mōna kia mate ia, i mea ia, "Pai atu i te ora te mate mōku."

Ka Riria a Hona

⁹ Nā, ka mea te Atua ki a Hona, "He pai rānei kia riri koe ki te hue?"

Anō rā ko ia, "He pai anō kia riri ahau ā mate noa."

¹⁰ Anō rā ko Ihowā, "I manawapā koe ki te hue kīhai nā i mahia e koe, kīhai anō i whakatupuria e koe; kotahi anō te pō i tupu ake ai, kotahi anō te pō i kore ai.

¹¹ Ā, kaua ianei ahau e manawapā ki Ninewe ki taua pā nui, he tokomaha nei ōna tāngata i ngā mano e ono tekau tōpū, he hunga kāhore nei e mōhio ki ō rātou ringa matau, ki ō rātou ringa mauī, he maha anō hoki ngā kararehe?"

Ko te Pukapuka a Mika

¹ Ko te kupu a Ihowā i puta mai ki a Mika Morahati i ngā rā o ngā kingi o Hūrā, arā o Iotama, o Ahata, o Hetekia, ko tāna i kite ai mō Hamaria rāua ko Hiruhārama.

Ka Whakahuatia te Whakawātanga ki a Hamaria

² Whakarongo e ngā iwi, e koutou katoa;

kia whai taringa mai, e te whenua,

me ngā mea katoa i roto i a koe;

ko te Ariki, ko Ihowā hei whakaatu i tō koutou hē,

ko te Ariki mai i tōna temepara tapu.

³ Nō te mea, nanā, kei te puta mai a Ihowā i tōna wāhi,

ka heke iho ia, ka takahi ki runga ki ngā wāhi tiketike o te whenua.

⁴ Ā, ka rewa ngā maunga i raro i a ia,

ka ngātata ngā raorao,

ka rite ki te wāki i mua i te ahi,

ki ngā wai i ringihia ki te wāhi paripari.

⁵ Mō te hē o Hākopa, tēnei katoa,

mō ngā hara o te whare o Ihairaira.

He aha te hē o Hākopa?

He teka ianei ko Hamaria?

He aha anō hoki ngā wāhi tiketike o Hūrā?

He teka ianei ko Hiruhārama?

⁶ "Mō reira ka meinga e ahau a Hamaria kia rite ki te pūranga o te māra,

ki ngā whakatōkanga hoki o te māra wāina;

ka ringihia iho anō e ahau ōna kōhatu ki raro ki te raorao,

ā, ka hurahia e ahau ōna tūranga.

⁷ Ā, ka wāwāhia āna whakapakoko, mongamonga ana,

ka tahuna hoki ōna utu katoa ki te ahi,

ā, ka takoto kau i ahau āna whakapakoko katoa.

He mea āmene hoki nāna ki te utu a te wahine kairau,

ā, ka hoki atu anō hei utu ki te wahine kairau."

Te Tarukitanga o ngā Pā o Hūrā

⁸ Mō reira ka tangi ahau, ka auē,

ka haere ahau, tihore rawa ngā kākahu, tahanga kau;

ka rite tāku tangi ki tā ngā kurī mohoa,

tāku uhunga ki tā ngā otereti.

⁹ Nō te mea ko ōna patunga e kore e mahu;

kua tae rawa nei hoki ki a Hūrā;

kua tae ki te kūwaha o tāku iwi,

arā ki Hiruhārama.

¹⁰ Kaua e whakaaturia ki Kāta,

kaua rawa e tangi;

kua okeoke ahau i roto i te puehu

i Pētere Āpara.

¹¹ Haere atu korua,

e te wahine e noho ana i Hapiri,

i te takoto tahanga, i te whakamā;

kāhore anō te wahine e noho ana

i Taanana i puta mai;

ka tangohia atu i a koutou

e te tangihanga o Pete-Etere tōna tūranga.

¹² I tatari hoki te wahine e noho ana i Maroto ki te pai,

me te mānukanuka anō;

nō te mea kua heke iho te kino i a Ihowā

ki te kūwaha o Hiruhārama.

¹³ Whakamaua te hāriata ki te hōiho tere,

e te wahine e noho ana i Rakihi.

Ko ia te tīmatanga o te hara
 o te tamāhine a Hiona;
 kua kitea nā hoki
 ngā hē o Iharaira i roto i a koe.
¹⁴ Mō reira ka hoatu e koe he hākari poroporoaki
 ki Morehetekata;
 hei mea teka ngā whare o Akatipi
 ki ngā kingi o Iharaira.
¹⁵ Tēnei ake ka kawea atu e ahau ki a koe,
 e te wahine e noho ana i Mareha,
 te tangata e whiwhi ki a koe;
 ka tae te korōria o Iharaira ki Aturama rā anō.
¹⁶ Moremorea tōu mähunga, kutikutia hoki,
 mō āu tamariki i āhuareka ai;
 whakanuia tōu pākira kia rite ki tō te ēkara;
 kua mawehe atu hoki rātou i a koe, kua whakaraua.

2

He Whiunga i te Hunga i Whakawhere i te Hunga Rawakore

¹ Auē te mate mō te hunga e whakaaro nā ki te hē,
 e mahi nā i te kino i runga i ō rātou moenga!
 Tākiri rawa ake te ata kua mahia e rātou,
 nō te mea kei roto i te kaha o tō rātou ringa.
² E hiahia ana rātou ki ngā māra, tangohia ake;
 ki ngā whare hoki riro tonu i a rātou.
 E whakaturipuria kinotia ana e rātou tētahi tangata me tōna whare,
 te tangata rawa nei me tōna wāhi tupu.
³ Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā:
 “Nanā, ka whakaaroa e ahau he kino mō tēnei hapū,
 e kore ai e whakawāteatia e koutou ō koutou kaki i reira,
 e kore anō koutou e haere whakapehapeha;
 he kino hoki tēnei wā.
⁴ I taua rā ka ara i a rātou tētahi whakatauki mō koutou,
 ka tangi hoki i tētahi tangi mamae nui,
 ā, ka mea, ‘Kua pāhuatia rawatia tātou;
 kua puta kē i a ia te wāhi o tāku iwi.
 Auē, tāna wehenga atu i ahau!
 Wehea ana e ia ā tātou māra mā te hunga whakakeke.’ ”
⁵ Mō reira kāhore he tangata māu hei maka i te taura a te rota
 i roto i te whakaminenga a Ihowā.
⁶ “Kaua koutou e poropiti,” ko tā rātou poropiti tēnei.
 “E kore rātou e poropiti ki ēnā;
 e kore ngā taunu e haere atu.”
⁷ E kīia ianei, e te whare o Hākopa:
 “Kua kūiti te Wairua o Ihowā?
 Ko āna mahi ianei ēnei?”
 “He teka ianei he mahi pai tā āku kupu
 ki te tangata e tika ana te haere?
⁸ Otiia, nō ēnei rā nei anō ka whakatika ake tāku iwi
 ānō he hoariri;
 e tihorea atu ana e koutou te koroka i te kākahu
 o te hunga e haere kore wehi noa atu ana
 ānō he tangata e ngākaukore ana ki te whawhai.
⁹ Kua oti ngā wāhine o tāku iwi te pei e koutou
 i roto i ō rātou whare āhuareka;
 kua tangohia e koutou tōku korōria
 i ā rātou tamariki nonohi ā ake ake.

¹⁰ Whakatika, haere;

ehara hoki tēnei i tō koutou okiokinga;
he mea hoki mō te poke e whakangaro ana,
e whakangaro kino rawa ana.

¹¹ Ki te kōrero teka tētahi tangata e haere ana i te hau, i te teka,
ki te mea, 'Ka poropiti ahau ki a koe mō te wāina, mō te wai kaha,'
ko ia rawa anō hei poropiti mō tēnei iwi."

He Kī Taurangi ki ngā Mōrehu o Iharaia

¹² "He pono ka kohikohi ahau i a koe katoa, e Hākopa;
he pono ka whakawhāititia e ahau ngā mōrehu o Iharaia.

Ka huihuia rātou e ahau, ka pērātia me ngā hipi o Potora;
ka rite ki te kähui i waenganui o tō rātou taiepa,
ka nui tō rātou ngē i te tini hoki o te tangata.

¹³ Kua tae ake te kaiwāhi i tō rātou aroaro;
kua pakaru mai rātou ki waho,
kua tika i roto i te kūwaha, kua puta atu mā reira.
Kua haere atu tō rātou kīngi i mua i a rātou,
a Ihowā i tō rātou upoko."

3

Ngā Ariki Kino me ngā Poropiti Kino

¹ Ā, i mea ahau:

"Whakarongo mai, e ngā upoko o Hākopa,
e ngā ariki o te whare o Iharaia!
He teka ianei mō koutou te mātauranga ki te whakawā?

² E kino nā ki te pai, e aroha nā ki te kino;
e tihore nā i tō rātou kiri i ō rātou tinana,
i tō rātou kikokiko i ō rātou wheua;

³ e kai nā hoki i ngā kikokiko o tāku iwi;
e tihore nā i tō rātou kiri i ō rātou tinana,
e wāwāhi nā i ō rātou wheua;
āe rā, e tapatapahia rawatia ana e rātou,
ānō he mea mō te kōhua,
ānō he kikokiko i roto i te kōhua nui."

⁴ Ko reira rātou karanga ai ki a Ihowā,
heoi e kore ia e whakahoki kupu ki a rātou.
Āe rā, ka hunā e ia tōna mata ki a rātou i taua wā,
ka rite ki tō rātou kino i mahia e rātou.

⁵ Ko te kupu tēnei a Ihowā:
"Mō ngā poropiti e whakapōhēhē nei i tāku iwi,
e ngau nei ō rātou niho,
me te karanga, 'He rongō māu';
ā, ki te kāhore e komotia e tētahi he mea ki ō rātou māngai,
ka tino anga rātou ki te whakataka whawhai ki a ia.

⁶ Mō reira ko te pō mō koutou,
e kore ai he kite ki a koutou;
ā, ka pōuri ki a koutou,
e kore ai koutou e kite tikanga;
ā, ka tō te rā ki ngā poropiti,
ā, ka mangu te awatea ki runga ki a rātou.

⁷ Ā, tērā e whakamā ngā matakite,
e numinumi hoki ngā tohunga tūāhu;
āe rā, tērā rātou katoa e ārai i ō rātou ngutu;
nō te mea kāhore he kupu whakahoki a te Atua."

⁸ Otiia, he pono, kua kī ahau i te kaha,
he mea nā te Wairua o Ihowā,
i te whakawā hoki, i te mana,
kia whakaaturia ai e ahau ki a Hākopa tōna poka kē,

- ki a Iharaira tōna hara.
⁹ Tēnā rā, whakarongo ki tēnei,
 e ngā upoko o te whare o Hākopa,
 e ngā ariki hoki o te whare o Iharaira,
 e whakarihariha nā ki te whakawā,
 e whakaapeau kē nā i te tika katoa.
¹⁰ E hanga ana rātou i Hiona ki te toto,
 i Hiruhārama ki te hē.
¹¹ E whakawā ana ōna upoko, he mea nā te patipati,
 e whakaako ana ōna tohunga, he mea nā te utu;
 ko ōna poropiti nā te hiriwa i kite tikanga ai;
 otiia kei te whakawhirinaki rātou ki a Ihowā, kei te mea,
 “He teka ianei kei roto a Ihowā i a tātou?
 E kore tētahi hē e pā ki a tātou.”
¹² Mō reira ka parautia a Hiona,
 ānō he māra, he mea mō koutou,
 ā, ka waiho a Hiruhārama hei pūranga,
 ka rite hoki te maunga o te whare
 ki ngā wāhi tiketike o te ngahere.

4

Te Rangimārie Mutungakore (Ihāia 2.2-4)

- ¹ Otiia, tēnei ake kei ngā rā whakamutunga
 ka whakapūmautia te maunga i tō Ihowā whare
 ki te tihi o ngā maunga,
 ā, ka hikitia ki runga ake i ngā pukepuke,
 ā, ka rere ngā iwi ki reira.
² Ā, he maha ngā iwi e haere, e mea:
 “Haere mai koutou, tātou ka haere ki runga ki te maunga o Ihowā,
 ki te whare o te Atua o Hākopa,
 ā, māna tātou e whakaako ki āna ara;
 ka haere hoki tātou i āna huarahi.”
 Nō te mea ka puta mai te ture i Hiona,
 te kupu hoki a Ihowā i Hiruhārama.
³ Ā, ka whakarite whakawā ia i waenganui i ngā iwi maha,
 ka riria hoki e ia te hē o ngā iwi kaha i tawhiti;
 ā, ka patupatua e rātou ā rātou hoari hei hea parau,
 ā rātou tao hei mea tapahi manga.
 E kore tētahi iwi e hāpai hoari ki tētahi iwi,
 ā, heoi anō tā rātou ako ki te whawhai.
⁴ Engari ka noho rātou, ia tangata, ia tangata,
 i raro i tāna wāina, i raro i tāna piki;
 ā, kāhore he tangata hei whakawehi i a rātou;
 nā te māngai hoki o Ihowā o ngā mano te kōrero.

- ⁵ Ka haere hoki ngā iwi katoa,
 ia tangata, ia tangata, i runga i te ingoa o tōna atua,
 ā, ka haere tātou i runga i te ingoa o Ihowā,
 o tō tātou Atua ā ake ake.

Ka Hoki mai a Iharaira i te Manene

- ⁶ “Ā taua rā,” e ai tā Ihowā,
 “ka huihuia e ahau te wahine e totitoti ana,
 ka whakaminea te wahine i peia atu,
 me ia anō i whakatupuria kinotia e ahau;
⁷ ā, ka meinga e ahau te wahine e totitoti ana hei mōrehu,
 me te wahine i makā atu ki tawhiti hei iwi kaha;
 ā, ka kīngi a Ihowā ki a rātou ki Maunga Hiona
 āiane i ā ake tonu atu.
⁸ Nā, ka tae mai ki a koe, e koe, e te pourewa o te kāhui,

e te taumaihi o te tamāhine a Hiona;
āe rā, ka tae mai ki a koe te kīngitanga ō mua rā,
te kīngitanga o te tamāhine a Hiruhārama."

⁹ Nā, he aha koe i hāmama ai?

Kāhore ianei he kīngi i roto i a koe,
kua ngaro rānei tōu kaiwhakatakoto whakaaro,
i mau pū ai koe i te mamae
me te mea he wahine e whānau ana?

¹⁰ Whakamamae, e ngana kia puta ki waho, e te tamāhine a Hiona,
kia rite ki te wahine e whānau ana.

Nō te mea ko āiane koe puta ai i roto i te pā,
ā, ka noho ki te pārae,
ā, ka tae ki Papurōna rā anō;

hei reira koe ka whakaorangia;
hei reira a Ihowā hoko ai i a koe
i te ringa o ōu hoariri.

¹¹ Nā, tōna maha o ngā iwi kua huihui ki te whawhai ki a koe,
e mea ana, "Tukua ia kia whakapokea,
kia kite atu tō tātou kanohi i tāna koronga i runga i Hiona."

¹² Otirā, kāhore rātou e mātau
ki ngā whakaaro o Ihowā,
kāhore hoki e mōhio ki tāna i whakatakoto ai;
kua kohikohia hoki rātou e ia
ānō he paihere ki te patunga wīti.

¹³ "Whakatika ki te patu wīti,
e te tamāhine a Hiona;

ka meinga hoki e ahau tōu haona hei rino,
ka meinga hoki e ahau ōu pāua hei parāhi;
ā, he maha ngā iwi e patupatua e koe ā mongamonga noa;
ā, māu e whakatapu mā Ihowā ngā mea i apohia mai e rātou,
ō rātou rawa mā te Ariki o te whenua katoa."

5

¹ Nā ināiane, ka whakahuihui ā-rōpū koe i a koe,
e te tamāhine a ngā rōpū;
kua oti tātou te whakapae e ia;
ka patua e rātou ki te rākau te pāpāringa
o te kaiwhakawā o Ihairaira.

Te Kāwana i Ahu mai i Pēterehema

² "Nā, ko koe, e Pēterehema Ēparata,
he iti nei i roto i ngā mano o Hūrā,
e puta mai i roto i a koe
tētahi māku hei kāwana mō Ihairaira;
ko ōna putanga nōnamata,
nō ngā rā o tua iho."

³ Mō reira rātou ka tukua atu ai e ia,
kia tae rā anō ki te wā e whānau ai tēnei e whakamamae nei;
hei reira ngā toenga o ōna tuākana hoki ai
ki ngā tama a Ihairaira.

⁴ Ā, ka tū ia, ka whāngai i tāna kāhui i runga i te kaha o Ihowā,
i runga hoki i te nui o te ingoa o Ihowā, o tōna Atua;
ā, ka noho rātou; nō te mea ākuanei ia ka nui,
ki ngā pito rā anō o te whenua;

⁵ ā, ko tēnei tangata hei maunga rongo mō tātou.

Ina tae mai te Ahiriana ki tō tātou whenua,
 ā, ka takahi ki ō tātou whare kīngi,
 hei reira ara ai i a tātou hei whawhai ki a ia ētahi hēpara tokowhitu
 me ētahi tāngata rangatira tokowaru.
⁶ Ā, ka whakamōtītia e rātou te whenua o Ahiria ki te hoari,
 te whenua hoki o Nimiroro i ōna tomokanga.
 Nā, ka whakaorangia tātou e ia i te Ahiriana,
 ina haere mai ia ki tō tātou whenua,
 ina takahi ia i roto i ō tātou rohe.

He Whakawāteatanga me te Whakawhiunga

- ⁷ Ā, ka rite ngā toenga o Hākopa
 i roto i ngā iwi maha ki te tōmairangi a Ihowā,
 ki ngā kōuau i runga i te tarutaru;
 e kore nei e whanga ki te tangata,
 e kore anō e tatari ki ngā tama a te tangata.
⁸ Nā, ka waiho te toenga o Hākopa i roto i ngā tauīwi,
 i roto i ngā iwi maha;
 ka rite ki te raiona i roto i ngā kararehe o te ngahere,
 ki te kūao raiona i roto i ngā kāhui hīpi;
 nā, ki te tika atu ia i waenga,
 ka takatakahia e ia, ka haehaea,
 kāhore hoki he kaiwhakaora.
⁹ Whakaarahia tōu ringa ki runga ake i ōu hoariri,
 hātepea atu hoki ōu hoariri katoa.
¹⁰ “Nā, i taua rā,” e ai tā Ihowā
 “ka hātepea atu e ahau āu hōiho i roto i a koe,
 ka kore anō i ahau āu hāriata;
¹¹ ā, ka whakakorea atu e ahau ngā pā o tōu whenua,
 ka wāwāhia anō e ahau ōu pā kaha katoa;
¹² ka hātepea atu hoki e ahau ngā māku i roto i tōu ringa,
 ā, ka kore ngā tohunga māori i roto i a koe.
¹³ Ka hātepea atu hoki e ahau āu whakapakoko,
 me āu pou whakaahua i roto i a koe;
 ā, e kore koe e koropiko i muri nei ki te mahi a ōu ringa.
¹⁴ Ka hūtia anō e ahau āu Aherimi i roto i a koe;
 ā, ka hunā e ahau ōu pā.
¹⁵ Ka rapua hoki e ahau he utu i ngā tauīwi
 i runga i te riri, i te weriweri,
 kihai nei rātou i whakarongo.”

6

Te Take a Ihowā ki a Iharaia

- ¹ Whakarongo koutou ināianei ki te kupu i kōrerotia e Ihowā:
 “Whakatika, totohe ki ngā maunga,
 kia rangona hoki tōu reo e ngā pukepuke.
² Whakarongo, e ngā maunga nei, ki tā Ihowā totohe,
 e koutou hoki, e ngā tūranga kaha o te whenua;
 he totohe hoki tā Ihowā ki tāna iwi,
 ā, ka riria e ia te hē o Iharaia.
³ “E tāku iwi, i aha ahau ki a koe?
 He ahatanga nāku i hōhā ai koe?
 Whakaaturia mai tōku hē!
⁴ Nāku nā hoki koe i kawē mai i te whenua o Ihipa,
 nāku anō koe i hoko i roto i te whare pononga;
 ā, i ungā atu e ahau a Mohi,
 a Arona, a Miriama ki mua i a koe.
⁵ Kia mahara, e tāku iwi, ki te whakaaro i whakatakotoria
 e Pāraka kīngi o Moapa,

ki te kupu hoki i whakahokia ki a ia
 e Paraama tama a Peoro;
 maharatia i Hitimi tae noa ki Kirikara,
 kia mōhio ai koutou ki ngā mahi tika a Ihowā.”

Tā Ihowā i Hiahia ai

⁶ He aha tāku e haere ai ahau ki te aroaro o Ihowā,
 e piko ai ki te Atua i runga?
 He patunga tapu rānei te mea e haere ai ahau ki tōna aroaro,
 he kūao tau tahi rānei?
⁷ E manako rānei a Ihowā ki ngā mano o ngā hipi toa,
 ki ngā mano kotahi tekau rānei o ngā awa hinu?
 Me hoatu rānei e ahau tāku mātāmua hei utu mō tāku poka kē,
 te hua o tōku kōpū mō te hara o tōku wairua?
⁸ Kua whakaaturia e ia ki a koe, e te tangata, te mea pai;
 ā, he aha tā Ihowā e rapu nei ki a koe,
 heoi anō ko te whakawā tika, ko te pai ki te tohu tangata,
 ko te whakaiti me te haere tahi i tōu Atua?

Ka Whiua te Tinihanga me te Whakarekerekere

⁹ E karanga ana te reo o Ihowā ki te pā,
 ā, ka kite te tangata whakaaro nui i tōu ingoa:
 “Whakarongo ki te whiū, ki a ia hoki nāna i whakarite.
¹⁰ Tērā anō rānei ngā taonga o te kino
 kei roto i te whare o te tangata kino,
 me te mēhua iti, whakarihariha anō?
¹¹ Ka mā rānei ahau ki te kino ngā pāuna,
 ki te tinihanga ngā weti i roto i te pūtea?
¹² Ki tonu nā hoki i te tutū ōna tāngata taonga,
 ā, kua kōrero teka ōna tāngata,
 kei te tinihanga hoki ō rātou arero i roto i ō rātou māngai.

¹³ “Mō reira kua whiua hoki koe e ahau ki te mate taimaha;
 kua meinga koe e ahau kia mokemoke,
 hei utu mō ōu hara.
¹⁴ Ka kai koe, ā, kāhore e mākona;
 ka waiho anō tōu whakaitinga i waenganui i a koe;
 ka tangohia atu anō e koe, heoi e kore e haere ora i a koe;
 ko te mea hoki e mauria atu e koe ka hoatu e ahau ki te hoari.
¹⁵ Ka whakatō koe, ā, e kore e kokoti;
 ka takahi koe i te ōriwa,
 ā, e kore e whakawahi i a koe ki te hinu;
 i te wāina hou, ā, e kore e inu i te wāina.
¹⁶ Nō te mea e mau ana ngā tikanga a Omori,
 me ngā mahi katoa a te whare o Āhapa,
 ā, e haere ana koutou i runga i ō rātou whakaaro;
 kia meinga ai koe e ahau kia ururua,
 ā, ko ngā tāngata o konā hei whakahīanga atu;
 ā, ka mau ki a koutou te ingoa kino o tāku iwi.”

7

Te Hēnga Katoa o te Iwi

¹ Auē te mate i ahau!
 He rite hoki ahau ki ngā kohikohinga o ngā hua raumati,
 ki ngā hamunga i te wā e whawhaki karepe ana.
 Kāhore he tautau hei kai;
 e hiahia ana tōku wairua ki te hua piki mātāmua.
² Kua ngaro te tangata tapu i runga i te whenua,
 kāhore hoki he tangata tika i roto i ngā tāngata;
 kei te whanga katoa rātou ki te toto;
 kei te whai rātou i tōna hoa, i tōna hoa ki te kupenga.

³ Kei runga ō rātou ringa i te mea kino kia mahia mārietia e rātou;
ka tono te rangatira, kei te tatari hoki te kaiwhakawā kia utua;
ā, ko te tangata nui, e puaki ana i a ia te nanakia o tōna wairua;
nā, whiria tahitia ake e rātou.

⁴ Ko te tangata pai o rātou, rite tonu ki te tūmatakuru;
ko te mea tino tika, kino atu i te taiepa tātarāmoa.
Kua tae mai te rā o āu tūtei, arā te rā e whiua ai koe;
ko āiane rātou pōkaikaha ai.

⁵ Kaua e whakapono ki te hoa,
kaua e whakawhirinaki ki te kaiārahi;
kaiponuhia ngā tatau o tōu māngai
ki te wahine e takoto nā i tōu uma.

⁶ E whakaiti ana hoki te tama ki te pāpā,
e whakatika atu ana te kōtiro ki tōna whaea,
te hunaonga ki tōna hungawai wahine;
ko ngā hoariri o te tangata ko ngā tāngata o tōna whare.

⁷ Tēnā ko ahau, ka titiro ahau ki a Ihowā;
ka tatari ahau ki te Atua o tōku whakaoranga;
tērā tōku Atua e rongu ki ahau.

Ka Mauria te Whakaoranga e Ihowā

⁸ Kei whakamanamana ki ahau e tōku hoariri;
ki te hinga ahau, ka ara anō ahau;
ki te noho ahau i te pōuri,
ko Ihowā hei whakamārama mōku.

⁹ Māku e waha te riri, o Ihowā,
kua hara nei hoki ahau ki a ia;
kia tohe rā anō ia i tāku tohe,
kia whakarite rā anō i tāku whakawā.
Ka whakaputaina ahau e ia ki waho ki te mārāma,
ā, ka kite ahau i tōna tika.

¹⁰ Kātahi tōku hoariri ka kite,
ā, ka taupokina e te whakamā;
i ki mai rā hoki ia ki ahau,
“Kei hea a Ihowā, tōu Atua?”
Ka kite ōku kanohi i taua wahine;
ākuanei ia takahia ai,
pērātia ai me te paru o ngā ara.

He Poropiti mō te Whakaoranga

¹¹ He rā hei hanganga mō ōu taiepa!
Ā taua rā ka matara rawa atu te tikanga i whakatakotoria.

¹² Ā taua rā ka haere mai rātou ki a koe,
mai i Ahiria me ngā pā o Ihipa,
mai i Ihipa ki te awa,
mai i tētahi moana ki tētahi,
i tētahi maunga ki tētahi maunga.

¹³ Otiiā ka ururuatia te whenua,
he mea mō te hunga e noho ana i reira,
mō ngā hua hoki o ā rātou mahi.

¹⁴ Whāngaia tāu iwi ki tāu rākau,
ngā hīpi o tōu kāinga tupu,
e noho mokemoke nei i te ngahere
i waenganui o Karamere;
kia kai rātou ki Pahana, ki Kireara,
kia pērā me ngā rā o mua.

¹⁵ “Ka rite ki ngā rā i haere mai ai koe i te whenua o Īhipa,
ka whakaaturia e ahau ki a ia ngā mea whakamīharo.”

¹⁶ Ka kite ngā iwi, ka whakamā
ki tō rātou mārohirohi katoa;
ka kōpania tō rātou māngai ki tō rātou ringa,
ā, ka turi ō rātou taringa.

¹⁷ Ka mitimiti rātou i te puehu, ānō he nākahi;
ka oho wiri mai rātou i ō rātou piringa kōpiri,
ānō ko ngā mea ngōkingōki o te whenua;
ka haere wehi mai rātou ki a Ihowā, ki tō tātou Atua,
ā, ka mataka ki a koe.

Te Aroha o Ihowā ki a Īharaira

¹⁸ Ko wai he Atua hei rite mōu, e muru nei i te hē,
e whakarere noa nei i te poka kē
o ngā mōrehu o tōna wāhi tupu?
E kore ia e kawē tonu i tōna riri ā ake ake,
nō te mea e ngākau nui ana ia ki te tohu tangata.
¹⁹ Tērā ia e tahuri anō, ka aroha ki a tātou;
ka pēhia e ia ō tātou kino ki raro ki ōna waewae.
Ka pangā anō e koe ō rātou hara
ki ngā rire o te moana.
²⁰ Ka whakatutukitia e koe te mea tika ki a Hākopa,
te aroha ki a Āperahama,
ko tāu i oati ai ki ō mātou mātua
i ngā rā ō mua.

Ko te Pukapuka a Nahumu

¹ Ko te poropititanga mō Ninewe. Ko te pukapuka o te kite a Nahumu Erekohe.

Te Riri o Ihowā ki a Ninewe

² He Atua hae a Ihowā, he rapu utu;
he rapu utu a Ihowā, ā, kī tonu i te riri;
e rapu utu ana a Ihowā i ōna hoariri,
ā, e rongoātia ana e ia he riri mō ōna hoariri.
³ He pūhoi a Ihowā ki te riri, he nui tōna kaha,
e kore rawa e whakaharakoretia e ia te tangata hara.

Ko tō Ihowā ara kei te tūkauati, kei te paroro,
ko ngā kapua te puehu o ōna waewae.
⁴ E riria ana e ia te moana, ā, meinga ana kia maroke,
ā, whakamaroketia ana ngā awa katoa.
E ngohe ana a Pahana, me Karamere,
ā, kahakore noa iho te puāwai o Repanōna.
⁵ Wiri ana ngā maunga i a ia,
rewa ana ngā pukepuke;
huamo ake ana te whenua i tōna aroaro,
āe rā, te ao, me ngā tāngata katoa e noho ana i reira.
⁶ Ko wai e kaha ki te tū i mua i tōna āritarita?
Ko wai e kaha ki te whakatika, ina mura tōna riri;
ko te ringihanga mai o tōna weriweri, ānō he ahi;
ko ngā kāmaka wāhia iho e ia.

⁷ He pai a Ihowā,
he pā kaha i te rā o te raru;
e mōhio ana hoki ia ki te hunga
e whakawhirinaki ana ki a ia.
⁸ Otiia ka mōti tō reira wāhi i tāna waipuke e ngawhā ana;
ka whāia anō e ia ōna hoariri ki roto ki te pōuri.

⁹ Ko te aha tā koutou e whakaaro nā ki a Ihowā?
Ka mōti rawa i a ia;
e kore e tuaruatia te putanga ake o te aituā.
¹⁰ Nō te mea, ahakoa rite rātou ki te tātarāmoa e whiwhi ana,
ahakoa ki ngā kōpū anō nā tā rātou wāina,
ka tino pau rātou, ānō he kakau wīti kua maroke.
¹¹ Kua puta mai i roto i a koe
tētahi e whakaaro ana i te hē mō Ihowā,
he kaiwhakatakoto i te whakaaro kino.

He Rongo Pai mō Hūrā

¹² Ko te kupu tēnei a Ihowā,
“Ahakoa tino kaha rātou, ahakoa tini,
heoi ka tapahia rātou, ka pahemo ia.
Ahakoa i whiua koe e ahau,
e kore koe e whiua e ahau ā muri ake nei.
¹³ Nā, ākuanei ahau wāhi ai i tāna ioka i runga i a koe,
momotu ai i ōu here.”

¹⁴ He whakahau hoki tā Ihowā mōu, arā:
“Kia kaua e whakatōkia tētahi o tōu ingoa ā muri ake nei;
ka hātepea atu e ahau te whakapakoko tārai
me te whakapakoko whakarewa i roto i te whare o ōu atua.
Ka hangā e ahau he urupā mōu; nō te mea he kino koe.”

¹⁵ Nanā, kei runga i ngā maunga ngā waewae
o te kaikawe mai i te kōrero pai,

o te kaikauwhau i te rongo mau!
Mahia āu hākari, e Hūrā,
whakamanā āu kupu taurangi;
nō te mea heoi anō haeretanga atu o te tangata kino nā waenga i a koe;
kua hātepea rawatia atu ia.

2

Te Urupatu o te Pā Kino

¹ Kua tae ake te kaiwāwāhi ki tōu aroaro.

Tiakina te pā,
tūteia te ara,

kia kaha tōu hope,
kia ū rawa tōu kaha.

² Nō te mea ka whakahokia mai e Ihowā te korōria o Hākopa,
me te korōria o Īharaira;
kua takoto kau hoki rātou i ngā kaiwhakatakoto kau,
kua hē anō ā rātou manga wāina i a rātou.

³ Kua oti te whakangungu rākau a āna mārohirohi te whakawhero,
he ngangana te kākahu o ngā māia.
Kei te rino e kanapa ana te rite o ngā hāriata
i te rā e takatū ai ia,
ā, ko ngā tao wiri rawa.

⁴ Ngana tonu ngā hāriata i ngā ara,
taututetute ana ki a rātou anō i ngā waharoa;
ko tō rātou āhua ānō he roherohe,
e rere ana me he uira.

⁵ Ka mahara ia ki āna metararahi;
ka tapatu rātou i a rātou e haere ana;
ka hohoro rātou ki tō reira taiepa,
ā, ka rite te ārai.

⁶ Ka whakatuwheratia ngā kūwaha o ngā awa,
ka papahoro te whare kīngi.

⁷ Nā, kua tū tahanga a Huhapa, kua maua atu ia,
ā, ka tangi āna pononga wāhine,
ko te reo koia anō kei tō te kūkupa,
ko ō rātou uma hei timipera mā rātou.

⁸ Ko Ninewe ia, ko tōna rite mai onamata, kei te puna wai.
Heoi, ka tahuti rātou;
ka karanga, "E tū, e tū!"
Heoi, e kore tētahi e titiro whakamuri.

⁹ Pāhuatia te hiriwa,
pāhuatia te kōura;
kāhore hoki he mutunga o ngā rawa,
o te korōria i roto i ngā taonga āhuareka katoa.

¹⁰ Kua takoto kau ia, kāhore āna mea, mōtū rawa!
Harotu kau te ngākau, kei te āki anō ngā turi ki a rāua,
he nui te mamae kei ngā hope katoa,
kua kōmā ngā mata o rātou katoa.

¹¹ Kei hea te nohoanga o ngā raiona,
te wāhi kai a ngā kūao raiona,
te wāhi i hāereere ai te raiona, me te raiona kātua,
me te kūao raiona, tē ai he kaiwhakawehi?

¹² I haehaea mai e te raiona he mea e mākona ai āna kūao,
nōtia ana e ia te kakī hei mea mā āna raiona uha,
whakakīia ana e ia ōna rua ki te kai,
ōna nohoanga hoki ki te mea i haehaea.

¹³ “Nanā, hei hoariri tēnei ahau mōu,”
 e ai tā Ihowā o ngā mano,
 “ka tahuna anō e ahau ana hāriata i roto i te paowa,
 ka pau āu kūao raiona i te hoari.
 Ka kore i ahau he haehaenga māu i runga i te whenua,
 e kore anō te reo o āu karere e rangona ā muri ake nei.”

3

Ka Tata te Turaki

- ¹ Auē te mate mō te pā toto!
 Kua kī katoa i te teka, i te pāhua –
 kāhore e mutu te muru taonga!
- ² Ko te haruru o te whiu,
 ko te ngaehe o ngā wīra e kekē ana;
 ko ngā hōiho e takatakahi ana,
 ko ngā hāriata e tarapekepeke ana.
- ³ Ko ngā kaieke hōiho e ekeeke ana,
 ko te wheriko o te hoari,
 ko te kanapa o te tao;
 ko te tini o te tūpāpaku,
 me te pūranga nui o ngā tinana mate –
 ā, kāhore he mutunga o ngā tinana;
 tūtuki ana te waewae ki ō rātou tinana.
- ⁴ He maha hoki nō ngā kairautanga o te wahine ātaahua i kairau nei;
 ko te rangatira nei ia o ngā mākutu,
 e hoko nei i ngā iwi ki āna kairautanga,
 i ngā hapū anō ki āna mahi mākutu.
- ⁵ “Nanā, hei hoariri tēnei ahau mōu,”
 e ai tā Ihowā o ngā mano,
 “ka hurahia anō e ahau ngā remu o tōu ki tōu aroaro;
 ka whakakite anō ahau i a koe e noho tahanga ana ki ngā iwi,
 me tōu whakamā ki ngā kīngitanga.
- ⁶ Ā, ka makā e ahau he mea whakarihariha ki runga ki a koe,
 ka whakaititia koe e ahau,
 ka meinga hei tirohanga atu.
- ⁷ Nā, ko te hunga katoa e kite ana i a koe
 ka rere atu i a koe, ā, ka mea,
 ‘Kua ururuatia a Ninewe; ko wai hei tangi ki a ia?’
 Me rapu e ahau ki hea he kaiwhakamārie mōu?”
- ⁸ He pai ake rānei koe i Noamono,
 i tū nei i roto i ngā awa,
 he mea karapoti e ngā wai,
 ko tōna pekerangi ko te moana,
 nō te moana anō tōna taiepa?
- ⁹ Ko tōna kaha ko Etiopia,
 ko Ihipa, kāhore hoki he mutunga;
 he āwhina nōu a Putu, a Rūpimi.
- ¹⁰ Heoi, kua whakaraua atu ia,
 kua riro hei pārau.
 Ko āna kōhungahunga tāia iho
 i te ahunga mai o ngā ara katoa,
 mongamonga noa,
 i maka rota rātou mō ōna tāngata nunui,
 ko ōna tāngata rarahi katoa
 here rawa ki te mekameka.
- ¹¹ Tērā anō koe ka haurangi,
 ka huna koe;

ā, ka rapu koe

he wāhi kaha i te wehi o te hoariri.

¹² Ko ōu pā taiepa katoa ka rite ki te piki

he hua mātāmua nei ōna –

ki te rurerurea, ka taka

ki roto ki te māngai o te tangata e kai ana.

¹³ Nanā, he wāhine ōu tāngata

i waenganui i a koe.

Ko ngā kūwaha o tōu whenua

tuwhera pū ki ōu hoariri;

ka pau ōu tūtaki i te ahi.

¹⁴ Utuhia he wai mōu mō te whakapaenga,

whakakahangia ōu pā taiepa;

haere ki te mahi parū,

takatakahia te mea pokepoke,

kia ū te tahunga pereki.

¹⁵ Ka pau koe i te ahi i reira,

ka hātepea atu koe e te hoari,

ko tāna kai i a koe ka rite ki tā te tātarakihi.

Whakaraneatia koe, kia rite ki te tātarakihi,

whakaraneatia koe, kia rite ki te māwhitiwhiti.

¹⁶ Ko āu kaihokohoko

whakatokomahatia ake e koe i ngā whetū o te rangi.

Ko tā te tātarakihi he pāhua, ā, rere ana.

¹⁷ Ko ōu tāngata i te pōtae kīngi,

ko tō rātou rite kei te māwhitiwhiti,

ko ōu rangatira rite tonu ki ngā pōkai māwhitiwhiti

e noho nei i ngā taiepa

i te rā maeke i te whitinga o te rā ka rere rātou,

kāhore hoki e mōhiotia tō rātou wāhi, kei hea rā?

¹⁸ Kei te moe āu hēpara,

e te kīngi o Ahiria;

ko āu metararahi kei te takoto.

Kua marara atu tōu iwi ki runga ki ngā maunga,

kāhore hoki he kaihuihui.

¹⁹ Kāhore he whakamāhunga i tōu pakaru;

he mamae rawa tōu marūtanga.

Ko te hunga katoa e rongō ana i te rongō ki a koe,

ka papaki ō rātou ringa ki a koe.

I kore hoki ki a wai

te pānga tonutanga o tōu kino.

Ko te Pukapuka a Hapakuku

¹ Ko te poropititanga i kitea e Hapakuku poropiti.

Te Amuamu a te Poropiti

- ² Kia pēhea te roa, e Ihowā, o tāku tangi,
ā, kāhore koe e rongo?
E karanga atu ana ahau ki a koe mō te tutū,
ā, kāhore koe e whakaora.
³ He aha koe i whakakite mai ai i te kino ki ahau?
He aha koe i titiro ai ki te pakeketanga?
He pāhua hoki, he tutū tēnei kei tōku aroaro,
nā, he totohe tēnei, ā, kei te oho ake he ngangare.
⁴ Nā reira kahakore noa iho te ture,
kore tonu ake e puta te whakawā;
e karapotia ana hoki te tika e te kino –
nā reira, te putanga o te whakawā, he parori kē.

Te Whakautu a Ihowā

- ⁵ "Titiro atu ki ngā tauīwi, mātakitaki,
kia nui te mīharo!
Nō te mea kei te mahi ahau i tētahi mahi i ō koutou rā,
he mea e kore e whakaponohia,
ki te kōrerotia atu.
⁶ Nō te mea tēnei ka ara i ahau ngā Karari,
taua iwi nanakia rā, taua iwi hīkaka tonu rā,
e haerea nei e rātou te whānuitanga o te whenua,
kia riro ai i a rātou ngā kāinga ehara nei i a rātou.
⁷ "He hanga whakamataku rātou, he mea wehi;
i ahu tonu ake i a rātou tā rātou nā whakawā,
me tō rātou nā rangatiratanga.
⁸ He tere atu ā rātou hōiho i te reparo,
he nanakia atu i te wuruhi o te ahiahi;
ka tohatoha noa atu ō rātou kaieke hōiho.
Āe rā, ka haere mai anō ā rātou kaieke hōiho i tawhiti;
ko tā rātou rere rite tonu ki tā te ēkara e hohoro ana ki te kai.
⁹ "Ko rātou katoa he mahi nanakia i haere mai ai;
ko ō rātou kanohi whakamau tonu me te mea ko te hau marangai,
me te mea he kirikiri ngā whakarau e aohia ana e rātou.
¹⁰ Āe rā, e taunu ana ia ki ngā kīngi,
ā, hei kata māna ngā rangatira.
Ka kata ia ki ngā pā taiepa katoa;
ka opehia ake hoki he puehu e ia, ā, riro tonu i a ia.
¹¹ Kātahi ia ka wheoro ake ānō he hau,
ka whiti atu, ā, ka mahi i te hē;
arā a ia, te tangata ko tōna kaha nei tōna atua."
¹² He teka ianei nōnamata riro koe,
e Ihowā, e tōku Atua, e tōku Mea Tapu?
E kore mātou e mate.
Kua waiho ia e koe, e Ihowā, hei whakawā;
kua whakapūmautia ia e koe, e te Kāmaka, hei whiu.
¹³ He kanohi mā rawa ōu, e kore koe e titiro ki te kino,
e kore anō e āhei kia mātakitaki koe ki te kino.
He aha koe i mātakitaki ai ki te hunga tinihanga,
i whakarongo puku ai i te mea ka horomia e te tangata kino

te tangata e tika rawa ana i a ia?

¹⁴ He aha ngā tāngata i meinga ai e koe
kia rite ki ngā ika o te moana, ki ngā mea ngōkingōki
kāhore nei ō rātou kaiwhakahaere tikanga?

¹⁵ Ko rātou katoa tangohia ake e ia ki te matau,
ka mau i a ia ki roto ki tāna kupenga,
e kokoa ana ki tāna rou;

nā reira koa ana ia, whakamanamana ana.

¹⁶ Koia ia i whakahere ai ki tāna kupenga,
i tahu whakakakara ai ki tāna rou;
nō te mea nā aua mea i whai ngako ai tōna wāhi,
i mōmona ai tāna kai.

¹⁷ He mea anō rānei tērā e whakawāteatia ai e ia tāna kupenga,
ā, kore iho e tohungia ngā iwi e patua tonutia ana?

2

Te Whakautu a Ihowā ki a Hapakuku

¹ Ka tū ahau ki tāku mahi tiaki,
ka whakanoho i ahau ki te taumaihi.
Ka tūtei atu, ka titiro atu, ko te aha e kīia mai e ia ki ahau,
ā, ko te aha e whakahokia e ahau ina riria tāku.

² Nā, ka utua mai tāku e Ihowā, i kī mai ia:

“Tuhituhia te kite;
kia mārama rawa ki ngā papa,
kia tere ai te kaikōrero.

³ Mō tōna wā anō hoki i whakaritea ai te kite,
ā, e whawhai ana ia ki te mutunga, ā, e kore e teka.

Ahako roa ia, tatari atu ki a ia;
nō te mea he pono rawa ka puta mai;
e kore e whakaroa.

⁴ “Nanā, kei te whakakake tōna ngākau,
kāhore e tika i roto i a ia;
mā tōna whakapono ia ka ora ai te tangata tika.

⁵ Āe rā hoki, he mea nanakia te wāina,
he tangata whakakake, kāhore e āta noho i te kāinga.

Ko tōna hiahia whakanuia ake e ia anō ko te reinga,
kei te mate tōna rite, e kore anō e ngata.

E tāwhiua ana hoki e ia ngā iwi katoa ki a ia,
e taupuatia ana ngā tāngata katoa ki a ia.”

Ngā Auraki o te Hunga Kino

⁶ “E kore ianei e whakahuatia e ēnei katoa he kupu whakatauki mōna, he whakaheka
taunu anō mōna, ā, ka mea,

‘Auē te mate mō te tangata e āmi ana i te mea ehara nei i a ia!
He pēhea rā te roa mō te tangata anō e haupū ake ana
i te taunaha ki runga ki a ia?’

⁷ E kore ianei e maranga ohore e ake ngā kaingau mōu?

E kore ianei e ara ngā kaiwhakatoi i a koe,
ā, ka waiho koe hei taonga pārau mā rātou?

⁸ Nō te mea he maha ngā iwi i pāhuatia e koe,
nā, ka pāhuatia koe e ngā toenga katoa o ngā iwi –
he mea hoki mō te toto o ngā tāngata, mō te mahi nanakia ki te whenua,
ki te pā, ā, ki ngā tāngata katoa anō i reira.

⁹ “Auē te mate mō te tangata,
he kino nei te apo i apo taonga ai ia mō tōna whare,
he mea kia tiketike ake ai tōna kōhanga,
kia ora ai ia i te kaha o te kino!”

¹⁰ Kua takoto i a koe he whakamā mō tōu whare
i tau hātepenga atu i ngā iwi maha;

- kua hara anō ki tōu wairua ake.
- ¹¹ Ka karanga hoki te kōhatu i roto i te pakitara,
ka whakahoki kupu anō te kurupae i roto i ngā rākau.
- ¹² “Auē te mate mō te tangata e hanga ana i te pā ki te toto,
e whakaū ana hoki i te pā ki te hē!”
- ¹³ He teka ianei nā Ihowā o ngā mano
i māuiui ai ngā tāngata i roto i te ahi,
i ruha ai ngā iwi i te kāhore noa iho?
- ¹⁴ Ka kapi hoki te whenua
i te mātauranga ki te korōria o Ihowā,
anō ko ngā wai e taupoki ana i te moana.
- ¹⁵ “Auē te mate mō te tangata e mea ana i tōna hoa kia inu,
e āpiti atu ana i te mea nanakia ki tērā, e whakahaurangi ana hoki i a ia,
kia titiro ai koe ki a rātou e takoto tahanga ana!”
- ¹⁶ E kī ana koe i te whakamā, kāhore i te korōria.
E inu hoki koe, kia waiho ai koe, anō he mea kokotikore.
Ka anga mai ki a koe te kapu a tō Ihowā ringa matau,
ā, he whakamā whakarihariha ka tau ki runga ki tōu korōria.
- ¹⁷ Ko te mahi nanakia hoki ki Repanōna hei taupoki mōu,
me te whakangaromanga o ngā kararehe i wehingia rā e rātou –
mō te toto hoki o ngā tāngata,
mō te mahi nanakia ki te whenua,
ki te pā, ki ngā tāngata anō o reira.
- ¹⁸ “He aha te pai o te whakapakoko
i whaoa ai e tōna kaihangā –
o te whakapakoko whakarewa anō, o te kaiwhakaako ki te teka?
I whakawhirinaki ai tōna kaihangā ki tāna mahi,
ka mahi i ngā whakapakoko wahangū.
- ¹⁹ Auē te mate mō te tangata e mea ana ki te rākau, ‘Maranga!’
Ki te kōhatu reokore, ‘E ara!’
Mā tēnei koia e whakaako?
Nanā, kua oti te kōura, te hiriwa, te whakapiri ki a ia,
ā, kāhore rawa he wairua i roto.
- ²⁰ Kei tōna temepara tapu ia a Ihowā.
Whakarongoa, e te whenua katoa, i tōna aroaro!”

3

He Īnoi nā Hapakuku

- ¹ He Īnoi nā Hapakuku poropiti, ko Hikionoto te waiata.
- ² E Ihowā, kua rongo ahau i tōu rongo,
wehi ana ahau, e Ihowā.
Kia ora tāu mahi i waenganui o ngā tau,
kia mātauria i waenganui o ngā tau;
i te mea e riri ana, mahara ki te tohu tangata.
- ³ I haere mai te Atua i Temana,
te Mea Tapu i Maunga Parana.
- Hei hipoki tōna korōria mō ngā rangi;
ki tonu te whenua i te whakamoemiti ki a ia.
- ⁴ Ko tōna tīahotanga anō ko te māranga;
he hihī e puta ana mai i tōna ringa;
i reira anō te hunanga o tōna kaha.
- ⁵ I mua i a ia te mate urutā e haere ana,
i puta anō he mura whānāriki i ōna waewae.
- ⁶ Tū ana ia, ā, whanganga ana e ia te whenua;
i titiro ia, ā, tītaria ana e ia ngā iwi.
Rererere ana ngā maunga onamata,

Hera

piko ana ngā pukepuke ō mua;
ko ōna ara koia anō kei onamata.

⁷ I kite ahau, kei te tuatea ngā tēneti o Kūhana;
wiri ana ngā tauārai o te whenua o Miriana.

⁸ I riri rānei a Ihowā ki ngā awa?

Ki ngā awa rānei tōu riri,
ki te moana rānei tōu riri?

I haere ai koe i runga i āu hōiho,
i āu hāriata whakaora?

⁹ I meinga tāu kōpere kia noho tahanga;
ko ngā oati ki ngā hapū he kupu pono.

Hera

Wāhia ana e koe te whenua ki ngā awa.

¹⁰ I kite ngā maunga i a koe, ā, wehi ana;
i pahemo ake te waipuke o ngā wai;
i puaki te reo o te rire,
ā, ara ana ōna ringa ki runga.

¹¹ Tū ana te rā me te marama i tō rāua kāinga,
haere ana rātou i te marama o āu pere,
i te wherikotanga o tāu tao kanapa.

¹² Hāereerea ana e koe te whenua i runga i te āritarita,
patua ā-wititia ana e koe ngā iwi i runga i te riri.

¹³ I puta koe ki te whakaora i tāu iwi,
āe rā, ki te whakaora i tāu i whakawahi ai.

Pakaru ana i a koe te upoko i roto o te whare o te hunga kino,
takoto kau ana te tūranga, ā taea noatia te kaki.

Hera

¹⁴ Werohia ana e koe te upoko o ōna ariki ki āna tokotoko anō;
ānō he paroro rātou e āki mai ana ki te tītiritari i ahau;
ko tō rātou koanga ngākau he kai puku i te rawakore.

¹⁵ Takahia ana e koe te moana ki ōu hōiho,
te haupūrangā o ngā wai nunui.

¹⁶ I tōku rongonga, wiri ana tōku kōpū;
oraora ana ōku ngutu i te reo.

Ngoto ana te pirau ki roto ki ōku wheua,
ā, wiri ana ahau i tōku wāhi.

He mea ia e whai okiokinga ai ahau i te rā o te raru,
i te haerenga ake ki te iwi e kōkiri ana mai ki a ia me āna kaieke hōiho.

Te Whakawhirinaki me te Koa i waenganui i te Raruraru

¹⁷ Ahakoa kore te piki e kōpuku,
kore ngā wāina e whai hua;

ka hē te mahi ōriwa,
kāhore hoki ngā māra e whai kai;
ko ngā hipi poto ake i roto i ngā taiepa,
kāhore hoki he kau i roto i ngā taiepa kau;

¹⁸ otia, ka koa ahau ki a Ihowā,
ka whakamanamana ki te Atua o tōku whakaoranga.

¹⁹ Ko Ihowā, ko tōku Ariki, tōku kaha,
ka meinga e ia ōku waewae kia rite ki ō te hāta,
ka meinga anō ahau e ia kia takahi i runga i ōku wāhi tiketike.

Ki te tino kaiwaiata i runga i āku mea whakatangi.

Ko te Pukapuka a Tepania

¹ Ko te kupu a Ihowā i puta mai ki a Tepania tama a Kuhi, tama a Keraria, tama a Amaria, tama a Hetekia, i ngā rā o Hōhia tama a Amono, kīngi o Hūrā.

Te Rā o te Whakawātanga a Ihowā

² “Ka poto rawa i ahau ngā mea katoa
i runga i te mata o te oneone,” e ai tā Ihowā.

³ “Ka poto i ahau te tangata, te kararehe;
ka poto i ahau te manu o te rangi,
me te ika o te moana,

ngā tūtukitanga waewae ngātahi anō ko te hunga kino;
ka hātepea atu anō e ahau te tangata
i runga i te mata o te oneone,” e ai tā Ihowā.

⁴ “Ka totoro anō tōku ringa ki runga ki a Hūrā,
ki ngā tāngata katoa anō o Hiruhārama;
ka hātepea atu e ahau i tēnei wāhi ngā toenga o Paara,
me te ingoa o ngā Kemarimi, rātou ko ngā tohunga;

⁵ me te hunga e koropiko ana i runga i ngā tuanui
ki te ope o te rangi;
rātou ko te hunga e koropiko ana, e oati ana i a Ihowā,
me te oati anō rātou i a Marakama.

⁶ Me te hunga i tahuri atu nei i te whai i a Ihowā,
me te hunga kīhai nei i ui ki a Ihowā,
kīhai anō i rapu i a ia.”

⁷ Whakarongoa i te aroaro o te Ariki, o Ihowā,
ka tata hoki te rā o Ihowā,
kua takoto hoki tā Ihowā patunga tapu,
kua whakatapua hoki e ia āna manuhiri.

⁸ Nā, i te rā o tā Ihowā patunga tapu,
ka whiua e ahau ngā rangatira,
rātou ko ngā tama a te kīngi,
ko te hunga katoa anō he kākahu kē ō rātou.

⁹ Ā taua rā ka whiua e ahau
te hunga katoa e tūpekepeke ana i runga i te paepae,
e whakakī ana i ngā whare o ō rātou ariki
ki te nanakia, ki te tinihanga.

¹⁰ “Ā taua rā,” e ai tā Ihowā,
“ka karanga te reo i te Kūwaha Ika,
he auē hoki i te wāhi tuarua,
ā, he nui te pakaru i ngā pukepuke.

¹¹ Auē, e ngā tāngata o Makateha,
kua mōtū hoki ngā tāngata katoa o Kanaana,
kua hātepea atu ngā kaimau hiriwa katoa.

¹² I taua rā ka rapua e ahau tā Hiruhārama,
mea rawa ki te rama;
ka whiua anō ngā tāngata kua tōtoka i runga i ō rātou nganga,
ā, e mea ana i roto i ō rātou ngākau,

‘E kore a Ihowā e mahi i te pai,
e kore anō e mahi i te kino.’

¹³ Nā, hei mea pārau ō rātou rawa;
ō rātou whare hei ururua.

Āe rā, ka hanga whare rātou;
ā, e kore e nohoia e rātou;
ka whakatō i te mārā wāina,
otiia e kore e inu i te wāina.”

Te Rā Nui o Ihowā

- ¹⁴ “Ka tata te rā nui o Ihowā,
 ka tata, nui atu te hohoro,
 arā te reo o te rā o Ihowā;
 nui noa atu te tangi o te mārohirohi i reira.
- ¹⁵ He rā riri taua rā, he rā mamae,
 he pāwera, he rā whakangaro, whakamōtī,
 he rā pōuri, he mangu,
 he rā kapua, he pōuri kerekere;
¹⁶ ko te rā ia o te tētere,
 o te whakaoho mō ngā pā taiepa,
 mō ngā taumaihi tiketike.
- ¹⁷ “Ka mamae anō i ahau ngā ngākau o ngā tāngata,
 ka rite rātou ki te matapō ina haere,
 mō rātou i hara ki a Ihowā;
 ka ringihia ō rātou toto anō he puehu,
 ō rātou kikokiko anō he paru.
- ¹⁸ E kore anō tā rātou hiriwa, tā rātou kōura,
 e tau hei whakaora i a rātou
 i te rā o tō Ihowā riri.
- Engari, ka pau te whenua katoa i te ahi,
 arā i tōna hae;
 ka ohorere hoki, ka poto i a ia
 ngā tāngata katoa o te whenua.”

2*He Īnoi mō te Ripenetā*

- ¹ Huihui, āe rā, huihui i a koutou,
 e iwi kāhore nei he whakamā;
- ² i te mea kīanō te ture i whai hua,
 ā, kīanō i pahemo te rā anō he pāpapa,
 i te mea kīanō i tae iho ki a koutou
 te mura o tō Ihowā riri,
 i te mea kīanō i tae iho ki a koutou
 te rā o tō Ihowā riri.
- ³ Rapua a Ihowā, e te hunga māhaki katoa o te whenua,
 e te hunga e mahi ana i tāna i whakarite ai;
 rapua te tika, rapua te tikanga māhaki;
 me kāhore koutou e piri i te rā o tō Ihowā riri.
- ⁴ Nō te mea tērā a Kaha ka mahue,
 ka ururuatia a Ahakerono;
 ka peia atu a Aharoro i te poutūmārōtanga,
 ka hūtia atu hoki a Ekerono.
- ⁵ Auē te mate mō ngā tāngata i ngā tahatika o te moana,
 mō te iwi o ngā Kereti!
- Kua kōrero a Ihowā i te hē mōu,
 e Kanaana, e te whenua o ngā Pirihitini;
 ka ngaro koe i ahau, kāhore he tangata hei noho.
- ⁶ Ā, ka waiho te tahatika o te moana hei haerenga hipi,
 me ngā whare mō ngā hēpara,
 me ngā taiepa mō ngā hipi.
- ⁷ Ka waiho anō te tahatika
 mō ngā toenga o te whare o Hūrā,
 ka whāngaia e rātou ā rātou hipi ki reira.
- Ka takoto i te ahiahi
 i roto i ngā whare o Ahakerono;
 nō te mea ka tiroirohia rātou e Ihowā, e tō rātou Atua,
 ā, ka whakahokia mai e ia i te whakarau.

⁸ “Kua rongo ahau i tā Moapa tāwai,
i ngā taunu a ngā tama a Āmona,
i tā rātou tāwai ki tāku iwi,
i tā rātou whakatete mō tō rātou rohe kia nui.
⁹ Mō reira e ora ana ahau,”
e ai tā Ihowā o ngā mano, tā te Atua o Īharaira,
“he pono ka rite a Moapa ki Horoma,
ngā tama a Āmona ki Komora,
hei tupuranga ongaonga, hei rua tote,
hei ururua, ā ake ake.
Mā ngā toenga o tāku iwi rātou e pāhua,
hei kāinga tupu rātou mō ngā mōrehu o āku tāngata.”

¹⁰ Hei utu tēnei ki a rātou mō tō rātou whakapehapeha,
mō tā rātou tāwai, mō tā rātou whakakake
ki te iwi o Ihowā o ngā mano.
¹¹ Nā, ka wehingia a Ihowā e rātou,
nō te mea ka hīroki i a ia ngā atua katoa o te whenua;
ā, ka koropiko ngā tāngata katoa ki a ia
i tōna wāhi, i tōna wāhi,
arā ngā motu katoa o ngā tauwi.

¹² “Ko koutou anō, e ngā Etioiana,
ka werohia koutou ki tāku hoari.”

¹³ Ka totoro anō tōna ringa ki te raki,
ā, ka ngaro a Ahiria i a ia;
ā, ka meinga a Ninewe hei ururua,
ka maroke, ka pērā i te koraha.
¹⁴ Ā, ka tāpapa ngā kāhui ki waenganui ōna,
ngā kirehe katoa o ngā tauwi.
Ka noho te kawau rāua ko te matuku
ki ōna puku whakapaipai;
ka puaki tō rāua reo i ngā matapihi;
ka ururuatia ngā kūwaha;
nō te mea ka tū tahanga ngā mea hīta i a ia.

¹⁵ Ko te pā whakamanamana tēnei
i noho wehikore nei,
i mea nei i roto i tōna ngākau,
“Ko ahau tēnei, kāhore atu hoki, ko ahau anake.”
Anō tōna ururuatanga,
he tāpapatanga kirehe!
Ko te hunga katoa e tika ana
nā reira ka hī atu, ka tawhi i tōna ringa.

3

Te Mahi Kino a Hiruhārama

¹ Auē te mate mō tēnei e whakakeke nei,
kua poke nei, mō te pā tūkinō!
² Kīhai ia i whakarongo ki te reo,
kīhai i pai ki te ako.
Kīhai i whakawhirinaki ki a Ihowā,
kīhai i whakatata ki tōna Atua.
³ He raiona e hāmama ana
ōna rangatira i roto i a ia,
he wuruhi i te ahiahi ōna kaiwhakarite,
kāhore ā rātou toenga mō te ata.
⁴ Ko ōna poropiti, he wairangi,
he hunga tinihanga;
kua whakapokea te wāhi tapu e ōna tohunga,

kua tūkinotia e rātou te ture.

⁵ He tika a Ihowā i roto i a ia;
kāhore āna mahi hē.

I tēnei ata, i tēnei ata, e puta ana tāna whakawākanga
ki te mārāma, e kore tāna e ngaro atu;
nā, ko te kaimahi i te hē, e kore ia e mōhio ki te whakamā.

⁶ “Kua oti ngā iwi te hātepe atu e ahau;
tū kau ana ō rātou taumaihi.

Kua ururua i ahau ō rātou ara,
kāhore e haerea;
kua ngaro ō rātou pā,
kāhore he tangata, kāhore he kainoho.

⁷ I ki ahau, ‘He pono ka wehi koe i ahau,
ka pai ki te ako;
pēnei kihai i hātepea atu tōna nohoanga,
kihai i pērā me āku whiunga katoa i a ia.’

Heoi, moata tonu tō rātou maranga,
he iho ā rātou mahi katoa.”

Ka Huri ngā Tauwiwi ki a Ihowā

⁸ “Mō reira tatari mai ki ahau,” e ai tā Ihowā,
“ki te rā e whakatika ai ahau ki te taonga parakete.

Ko tāku tikanga hoki tēnei,
kia huihuia mai ngā tauwiwi,
kia tāwhiua mai ngā kīngitanga,
kia ringihia ki runga ki a rātou tōku riri,
tōku āritarita katoa, mura tonu;
ka pau hoki te whenua katoa i te ahi, arā i tōku hae.

⁹ “Ka puta kē hoki i ahau i reira
he reo tino tika mō ngā iwi,
e karanga ai rātou katoa ki te ingoa o Ihowā,
e kotahi tonu ai te whakaaro e mahi ai ki a ia.

¹⁰ Ka kawea mai he whakahere ki ahau
e te hunga e inoi ana ki ahau,
arā e te tamāhine a āku whati,
i tērā taha o ngā awa o Etiopia.

¹¹ “I taua rā e kore koe e whakamā
ki tētahi o āu mahi, o ōu hē ki ahau;
nō te mea ka tangohia atu e ahau i roto i a koe
te hunga e whakamanamana ana, e whakapehapeha ana,
e kore anō koe e whakakake ā muri ake nei,
i runga i tōku maunga tapu.

¹² Ka whakatoea anō e ahau ētahi i roto i a koe,
he ware, he rawakore,
ā, ka whakawhirinaki rātou ki te ingoa o Ihowā.

¹³ E kore ngā toenga o Ihairaira
e mahi hē, e kōrero teka rānei;
e kore anō e kitea he arero teka
i roto ō rātou māngai.
Ka kai hoki rātou, ka takoto,
tē ai he kaiwhakawehi.”

He Waiata Koa

¹⁴ Waiata, e te tamāhine a Hiona;
hāmama, e Ihairaira!
Whakapaua te ngākau ki te koa, ki te whakamanamana,
e te tamāhine a Hiruhārama.

¹⁵ Kua kore i a Ihowā ngā whakawā mōu,
kua peia e ia tōu hoariri.
Kei roto i a koe te kīngi o Ihairaira, arā a Ihowā;

e kore koe e kite i te kino ā muri ake nei.

¹⁶ Ko te kōrero tēnei ki Hiruhārama i taua rā:
Kaua e wehi; e Hiona,

kei ruha ōu ringa.

¹⁷ Kei roto a Ihowā, tōu Atua, i a koe,
ā, he nui ia, māna e whakaora;

ka koa ia, ka hari ki a koe;

ka āta noho ia i runga i tōna aroha,

ka whakamanamana ia,

ka waiata ki a koe.

¹⁸ “Ka whakaminea e ahau te hunga
e pōuri ana ki te huihuinga nui,

ērā i roto i a koe,

ērā e mau nā tōna ingoa kino ki a rātou.

¹⁹ Nanā, i taua wā,

ka mahi ahau ki te hunga katoa

e whakatupu kino ana i a koe.

Ka whakaora i te wahine e totitoti ana;

ka kohikohi i te mea i peia atu,

ā, hei whakamoemititanga rātou,

hei ingoa i ngā whenua katoa i whakamā ai rātou.

²⁰ I taua wā ka kawea mai koutou e ahau,

ā, i taua wā ka whakaminea mai koutou e ahau;

ā, hei ingoa koutou, hei whakamoemititanga

i roto i ngā iwi katoa o te whenua,

ina whakahokia koutou e ahau

i te whakarau me te titiro anō koutou,”

e ai tā Ihowā.

Ko te Pukapuka a Hā kai

Te Whakahau kia Hangā anō te Temepara

¹ I te rua o ngā tau o Kīngi Tariuha, i te ono o ngā marama, i te rā tuatahi o te marama ka puta mai te kupu a Ihowā, he mea nā Hā kai poropiti, ki a Herupapera tama a Haratiera, kāwana o Hūrā, rāua ko te tino tohunga, ko Hohua tama a Iohereke; i mea ia:

² Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, e mea ana ia: "Ki tā tēnei iwi: 'Kāhore anō kia taea noatia te wā, te wā e hangā ai tō Ihowā whare.' "

³ Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā, he mea nā Hā kai poropiti, i ki ia:

⁴ "Ko tā koutou wā ianei tēnei, e mea mā, e noho ai i ō koutou whare kua oti nei tō roto hipoki, i te mea he ururua tēnei whare?"

⁵ Nā, ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Whakaaroa ō koutou ara.

⁶ He nui tā koutou i whakatō ai, he iti tā koutou i mau mai ai; e kai ana, heoi, kāhore e mākona; e inu ana, tē ngata i te wai; e kākahu ana i o koutou, tē mahana tētahi; e riro ana i te kaimahi te moni mō tāna mahi, ā, whaowhina ana e ia ki roto ki te pūtea kōputaputa."

⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Whakaaroa ō koutou ara.

⁸ Pikitia te maunga, maua mai he rākau, hangā hoki te whare; ā, ka manako ahau ki reira, ka whai korōria anō ahau," e ai tā Ihowā.

⁹ "I tūmanako hoki koutou kia maha, nanā, he iti noa; tā koutou kawenga mai ki te whare, nā, kua puhupuhia e ahau. Mō te aha?" e ai tā Ihowā o ngā mano. "Mō tōku whare e ururua nei, kei te rere ia koutou ki tōna whare, ki tōna whare.

¹⁰ Nā reira i kaiponuhia ai te tōmairangi o te rangi, he mea ki a koutou; nā reira anō i kaiponuhia ai ngā hua o te whenua.

¹¹ Ā, karangatia ana e ahau he tauraki ki runga ki te whenua, ki ngā maunga, ki te wīti, ki te wāina hou, ki te hinu, ki ngā mea e puta mai ana i te whenua, ki te tangata, ki te kararehe, ki ngā mahi katoa a ngā ringa."

¹² Nā, ka rongo a Herupapera te tama a Haratiera rāua ko te tino tohunga, ko Hohua tama a Iohereke, me ngā mōrehu katoa o te iwi, ki te reo o Ihowā, o tō rātou Atua, ki ngā kupu a Hā kai poropiti, mō ngā mea i ungā mai ai ia e Ihowā, e tō rātou Atua, nā, ka wehi te iwi i te aroaro o Ihowā.

¹³ Kātahi a Hā kai, te karere a Ihowā, i a ia nei ngā kupu a Ihowā, ka kōrero ki te iwi, ka mea, "Ko ahau hei hoa mō koutou," e ai tā Ihowā.

¹⁴ Nā, ka whakaohokia e Ihowā te wairua o Herupapera tama a Haratiera, o te kāwana o Hūrā, me te wairua o te tino tohunga, o Hohua tama a Iohereke, me te wairua o ngā mōrehu katoa o te iwi, ā, ka haere mai rātou, ka mahi i te mahi o te whare o Ihowā o ngā mano, o tō rātou Atua,

¹⁵ i te rua tekau mā whā o ngā rā o te ono o ngā marama, i te rua o ngā tau o Kīngi Tariuha.

2

Te Ahurei o te Temepara Hou

¹ I te whitu o ngā marama, i te rua tekau mā tahi o ngā rā o te marama, ka puta mai te kupu a Ihowā, he mea nā Hā kai poropiti, i ki ia:

² "Tēnā, kōrero ki a Herupapera tama a Haratiera, kāwana o Hūrā, rāua ko te tino tohunga, ko Hohua tama a Iohereke, ki ngā mōrehu anō o te iwi, mea atu:

³ 'Ko wai te mōrehu i roto i a koutou i kite i tēnei whare i tōna korōria ō mua? E pēhea ana hoki ki tā koutou titiro ināianei? Ehara rānei ki ō koutou nā kanohi he kāhore noa iho?

⁴ Nā, kia kaha āianei, e Herupapera,' e ai tā Ihowā; 'kia kaha, e te tino tohunga, e Hohua tama a Iohereke; kia kaha hoki, e te iwi katoa o te whenua,' e ai tā Ihowā, 'e mahi; ko ahau hoki hei hoa mō koutou,' e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁵ 'Ka rite ki te kupu i whakaritea e ahau ki a koutou i tō koutou haerenga mai i Ihipa; ā, i tū tōku wairua i roto i a koutou; kaua e wehi.'

⁶ "Nō te mea ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: 'Kia kotahi ake anō, he wāhi iti nei, ā, ka whakangāueuetia e ahau te rangi me te whenua, te moana me te wāhi maroke.

⁷ Ā, ka whakangāueuetia e ahau ngā iwi katoa. Nā, ka haere mai ngā mea āhuareka o ngā iwi katoa; ā, ka whakakāia e ahau tēnei whare ki te korōria,' e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁸ 'Nāku te hiriwa, nāku hoki te kōura, e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁹ Tērā te korōria o tēnei whare ō muri nei ka nui atu i tō tērā i mua,' e ai tā Ihowā o ngā mano; 'ka hoatu anō e ahau te rongo mau i tēnei wāhi,' e ai tā Ihowā o ngā mano."

Ka Uia ngā Tohunga e te Poropiti

¹⁰ I te rua tekau mā whā o ngā rā o te iwa o ngā marama, i te rua o ngā tau o Tariuha, ka puta mai te kupu a Ihowā, he mea nā Hā kai poropiti, i mea ia:

¹¹ "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: 'Tēnā rā uia te ture ki ngā tohunga, mea atu:

¹² Ki te maua e tētahi tangata he kikokiko tapu i te pito o tōna kākahu, ā, ka pā taua pito ōna ki tētahi taro, ki tētahi mea rānei e kōhuatia ana, ki te wāina, ki te hinu, ki tētahi kai rānei, e tapu rānei?' "

Nā, ka whakahoki ngā tohunga ka mea, "Kāhore."

¹³ Anō rā ko Hā kai, "Ki te pā te tangata i poke i te tūpāpaku ki tētahi o ēnei, e poke rānei?"

Nā, ka whakahoki ngā tohunga, ka mea, "E poke anō."

¹⁴ Nā, ka oho a Hā kai, ka mea: " 'He pēnā anō ēnei tāngata, he pēnā anō te iwi i tōku aroaro nei, e ai tā Ihowā, he pēnā anō ngā mahi katoa a ō rātou ringa; ko ngā mea katoa e whakaherea ana e rātou ki reira, he poke.

¹⁵ " 'Nā, tēnā rā, whakaaroa āianei i tēnei rā, i ērā atu hoki, i te mea kāhore anō i takoto tētahi kōhatu ki runga ki tētahi kōhatu i te temepara o Ihowā;

¹⁶ i taua wā puta noa, ki te tae tētahi tangata ki tētahi pūranga e rua tekau nei ōna mēhua, nā, kotahi tonu tekau; ki te haere ki te poka wāina ki te utu mai i ētahi oko e rima tekau, nā, e rua tonu tekau.

¹⁷ I patua koutou e ahau, ngā mahi katoa a ō koutou ringa ki te ngingio, ki te koriri, ki te whatu, ā, kihai koutou i tahuri ki ahau,' e ai tā Ihowā.

¹⁸ 'Whakaaroa tēnei rā me ērā atu anō, o te rua tekau mā whā o te iwa o ngā marama, o te rā i whakatakotoria ai te tūranga o te temepara o Ihowā, whakaaroa.

¹⁹ Kei te whare witi anō rānei te purapura? Inā, kāhore anō te wāina, te piki, te pamekaranete, te ōriwa, kia hua noa; ka tīmata i tēnei rā tāku manaaki i a koutou.' "

Tā Ihowā Ki Taurangi ki Herupapera

²⁰ I tuaruatia anō te puta mai o te kupu a Ihowā ki a Hā kai i te rua tekau mā whā o ngā rā o te marama, i mea ia:

²¹ "Kōrero ki a Herupapera kāwana o Hūrā, mea atu: Ka whakangāueuetia e ahau te rangi me te whenua,

²² ka hurihia ake anō e ahau te torōna o ngā kīngitanga, ka ngaro i ahau te kaha o ngā kīngitanga o ngā tau iwi; ka hurihia ake e ahau ngā hāriata, me ōna kaieke; ka riro iho anō ngā hōiho me ō rātou kaieke, tēnei, tēnei, i te hoari a tōna tuakana.

²³ " 'I taua rā,' e ai tā Ihowā o ngā mano, 'ka mau ahau ki a koe, e tāku pononga, e Herupapera tama a Haratiera,' e ai tā Ihowā, 'ka mea i a koe hei hiri; he mea whiriwhiri hoki koe nāku,' e ai tā Ihowā o ngā mano."

Ko te Pukapuka a Hakaraia

Ka Karanga a Ihowā ki Tāna Iwi kia Hoki ki a ia

¹ I te waru o ngā marama, i te rua o ngā tau o Tariuha, ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Hakaraia, tama a Perekia, tama a Iro poropiti, i mea ia:

² "Nui atu te riri o Ihowā ki ō koutou mātua.

³ Nā, mea atu ki a rātou: Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: 'Tahuri mai anō ki ahau,' e ai tā Ihowā o ngā mano, 'ā, ka tahuri atu anō hoki ahau ki a koutou,' e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁴ Kei rite koutou ki ō koutou mātua, i karanga rā ngā poropiti o mua ki a rātou, i mea, 'Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, Tahuri mai ināiane i ō koutou ara kino, i ā koutou mahi kino.' Otia, kihai rātou i rongo, kihai hoki i whai taringa ki ahau, e ai tā Ihowā.

⁵ Ko ō koutou mātua, kei hea rātou? Ā, ko ngā poropiti, e ora tonu ana rānei rātou ake ake?

⁶ Nā, ko āku kupu me āku tikanga i whakahaua e ahau ki āku pononga, ki ngā poropiti, kihai rānei ō koutou mātua i rokohanga e ērā?

"Ā, hoki mai ana rātou, mea ana, 'Ka pērā i tā Ihowā o ngā mano i whakaaro ai kia meatia ki a mātou, he mea whakarite ki ō mātou ara, ki ā mātou mahi; ka pērā tonu tāna ki a mātou.' "

Te Kitenga Tuatahi: Ngā Kaieke Hōiho

⁷ I te rua tekau mā whā o ngā rā o te tekau mā tahi o ngā marama, arā o te marama Hepata, i te rua o ngā tau o Tariuha, ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Hakaraia tama a Perekia, tama a Iro poropiti, i mea ia:

⁸ I titiro ahau i te pō, nā, ko tētahi tangata e noho ana i runga i te hōiho whero, ā, tū ana ia i roto i ngā ramarama i te whārua; ā, i muri atu i a ia ko ētahi hōiho, he whero, he kōpurepure, he mā.

⁹ Nā, ka mea atu ahau, "E tōku ariki, he aha ēnei?"

Ā, ka ki mai te anahera i kōrero ki ahau, "Māku e whakaatu ki a koe te tikanga o ēnei."

¹⁰ Nā, ka oho mai te tangata i tū rā i roto i ngā ramarama, ka mea, "Ko ngā mea ēnei i ungā atu nei e Ihowā hei hāereere i te whenua."

¹¹ Nā, ka whakahoki rātou ki te anahera a Ihowā e tū ana i roto i ngā ramarama, ka mea, "Kua hāereerea e mātou te whenua, nanā, kei te āta noho te whenua katoa, kei te mārīe."

¹² Kātahi ka oho te anahera a Ihowā, ka mea, "E Ihowā o ngā mano, kia pēhea te roa ōu ka kore nei e tohu i Hiruhārama, i ngā pā o Hūrā, e mauāharatia nei e koe i ēnei tau e whitu tekau?"

¹³ Nā, ka whakahoki a Ihowā ki te anahera i kōrero nei ki ahau, he kupu pai, arā he kupu whakamārīe.

¹⁴ Heoi, ka mea ki ahau te anahera i kōrero nei ki ahau: "Karanga atu koe, mea atu: Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: 'He nui te hae i hae ai ahau ki Hiruhārama, ki Hiona.

¹⁵ Ā, he tino nui tōku riri ki ngā iwi e noho hūmārīe ana; he iti noa rā hoki tōku riri, ā, nā rātou i whakatetere te hē.'

¹⁶ "Mō reira ko te kupu tēnei a Ihowā: 'Kua hoki mai ahau ki Hiruhārama i runga i te tohu tangata; ka hangā tōku whare ki reira,' e ai tā Ihowā o ngā mano, 'ā, ka whakamārōkia he aho ki runga ki Hiruhārama.'

¹⁷ "Karanga atu anō, mea atu: Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: 'Tērā ōku pā e rauroha noa atu i te pai; ā, tērā a Ihowā ka whakamārīe i Hiona, tērā ka whiriwhiri i Hiruhārama.' "

Te Kitenga Tuarua: Ngā Haona me ngā Kāmura

¹⁸ Nā, ka maranga ake ōku kanohi, ā, ka kite ahau, nanā, e whā ngā haona.

¹⁹ Nā, ka mea ahau ki te anahera i kōrero nei ki ahau, "He aha ēnei?"

Anō rā ko ia ki ahau, "Ko ngā haona ēnei nāna i whakamarara a Hūrā, a Ihairaira, a Hiruhārama."

²⁰ Nā, ka whakakitea e Ihowā ētahi kāmura ki ahau, tokowhā.

²¹ Kātahi ahau ka mea, "I haere mai ēnei ki te aha?"

Ā, ka kōrero tērā, ka mea, "Ko ngā haona ēnei nāna i whakamarara a Hūrā, i kore ai e ara te māhunga o tētahi. Otirā, i haere mai ēnei ki te whakawehi i a rātou, ki te whakataka

iho i ngā haona o ngā tauwi, o te hunga i ara nei tō rātou haona ki te whenua o Hūrā, ki te tītāritari i a ia."

2

Te Kitenga Tuatoru: Te Tangata he Aho Ruri Tōna

¹ I maranga ake anō ōku kanohi, i titiro, nā, ko tētahi tangata, he aho rūri i tōna ringa.

² Nā, ka mea ahau, "E haere ana koe ki hea?"

Ā, ka mea ia ki ahau, "Ki te whanganga i Hiruhārama, kia kitea ai he aha tōna whānui, he aha tōna roa."

³ Nā, ka haere te anahera i kōrero rā ki ahau, ā, ka puta anō tētahi anahera ki te whakatau i a ia,

⁴ ā, ka mea atu ki a ia, "E oma, kōrero atu ki te taitama nei, ki atu: 'Ka nohoia a Hiruhārama, ka rite ki ngā pā taiepakore, i te tini hoki o te tangata, o ngā kararehe i roto.

⁵ Nō te mea ko ahau, ko Ihowā, hei taiepa ahi ahau ki a ia, ā tawhio noa, ā, ko ahau hei korōria i roto i a ia.' "

Ka Karangatia te Hunga i te Manene kia Hoki mai

⁶ "Hō, hō! Rere mai i te whenua o te raki," e ai tā Ihowā; "kua whakamararatia atu hoki koutou e ahau me te mea ko ngā hau e whā o te rangi," e ai tā Ihowā.

⁷ "E Hiona, kāwhaki i a koe, e koe e noho mai nā i te tamāhine a Papurōna."

⁸ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano: "Nō muri i te korōria kua ungā ahau e ia ki ngā tauwi nāna nā koutou i pahua: Ko te tangata hoki e pā ana ki a koutou, e pā ana ki te whatupango o tōna kanohi.

⁹ Nā, tēnei ka rūrū tōku ringa ki a rātou, ā, hei taonga pārau rātou mā ā rātou pononga; ā, ka mōhio koutou nā Ihowā o ngā mano ahau i unga mai.

¹⁰ "Waiata, kia koa, e te tamāhine a Hiona; nō te mea, nā, kei te haere atu ahau, ā, ka noho ahau i roto i a koe," e ai tā Ihowā.

¹¹ "Ā, he maha ngā iwi e whakauru i a rātou ki a Ihowā i taua rā, ā, ko rātou hei iwi māku; ā, ka noho ahau i roto i a koe, ā, ka mōhio koe nā Ihowā o ngā mano ahau i unga mai ki a koe.

¹² Ā, ka riro i a Ihowā a Hūrā hei wāhi tupu māna i te whenua tapu, tērā anō hoki ia ka whiriwhiri i Hiruhārama.

¹³ Whakarongoa, e ngā kikokiko katoa, i te aroaro o Ihowā; kua whakaohokia mai hoki ia i tōna kāinga tapu."

3

Te Kitenga Tuawhā: Te Tohunga Nui

¹ I whakakitea hoki e ia ki ahau a Hohua, te tino tohunga e tū ana i te aroaro o te anahera a Ihowā, me Hātana e tū ana i tōna matau hei hoariri mōna.

² Nā, ka mea atu a Ihowā ki a Hātana, "Kia whakatūpehupehu a Ihowā ki a koe, e Hātana! Āe rā, ko Ihowā nāna nei a Hiruhārama i whiriwhiri, kia whakatūpehupehu a Ihowā ki a koe; he teka ianei he mōunga tēnei kua kapohia mai i roto i te ahi?"

³ Nā, he whakahouhou ngā kākahu o Hohua, ā, i tū ia i te aroaro o te anahera.

⁴ Nā, ka oho ia, ka mea ki te hunga e tū ana i tōna aroaro, ka ki atu, "Tangohia ngā kākahu paru i a ia."

Kātahi ia ka mea ki a ia, "Nanā, kua meinga e ahau tōu hē kia pahemo atu i a koe, ā, ka whakakākahuria koe e ahau ki ngā kākahu whakapaipai."

⁵ Nā, ka mea ahau, "Pōtaea he pōtae ātaahua ki tōna māhunga." Nā, pōtaea ana e rātou he pōtae ātaahua ki tōna māhunga, ā, whakakākahuria ana ia e rātou; me te tū anō te anahera a Ihowā.

⁶ Kātahi te anahera a Ihowā ka kauwhau ki a Hohua, ka mea:

⁷ "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: Ki te haere koe i āku ara, ki te puritia e koe āku mea, nā, māu anō e whakarite mō tōku whare, māu hoki e tiaki ōku marae, ā, ka hoatu e ahau he hāereenga mōu i roto i te hunga e tū nei.

⁸ Whakarongo mai āianei, e Hohua, e te tino tohunga, koutou ko ōu hoa e noho nā i tōu aroaro; hei tohu hoki rātou, aua tāngata: nō te mea, nanā, ka kawea mai e ahau tāku pononga, te Manga.

⁹ Nā, ko te kōhatu i hoatu e ahau ki te aroaro o Hohua, e whitu ngā kanohi o taua kōhatu kotahi; nā, māku e whaowhao ōna whakairo, e ai tā Ihowā o ngā mano, ā, ka whakawāteatia atu e ahau te hē o taua whenua i te rā kotahi.

¹⁰ "I taua rā, e ai tā Ihowā o ngā mano, ka karangatia e koutou tōna hoa, tōna hoa, i raro i te wāina, i raro hoki i te piki."

4

Te Kitenga Tuarima: Te Tūranga Rama me ngā Rākau Ōriwa

¹ Nā, ka hoki mai te anahera i kōrero rā ki ahau, ka whakaarahia ahau, ko tōku rite kei te tangata e whakaarahia ana i te moe.

² Nā, ka mea ia ki ahau, "Ko te aha e kitea ana e koe?"

Anō rā ko ahau, "Kua kite ahau, nā, ko tētahi tūranga rama, he kōura katoa, me tōna peihana i tōna pito ki runga, ko ōna rama e whitu ki runga o tērā; e whitu ngā kōrero o te rama kotahi i tōna pito ki runga.

³ Nā, e rua ngā ōriwa i tōna taha, ko tētahi i te taha ki matau o te peihana, ko tētahi i tōna taha mauī."

⁴ Nā, ka oho atu ahau, ka mea ki te anahera i kōrero ki ahau, ka kī atu, "He aha ēnei, e tōku ariki?"

⁵ Kātahi te anahera i kōrero rā ki ahau ka oho, ka mea ki ahau, "Kāhore rānei koe e mōhio he aha ēnei?"

Anō rā ko ahau, "Kāhore, e tōku ariki."

⁶ Nā, ka oho mai ia, ka kōrero ki ahau, ka mea, "Ko te kupu tēnei a Ihowā ki a Herupapera, e kī ana: 'Ehara i te mea mā te uaua, mā te kaha, engari mā tōku wairua,' e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁷ "Ko wai koe, e te maunga nui? I te aroaro o Herupapera hei papatairite koe; ā, ka whakaputaina mai e ia te kōhatu o runga rawa, me te pā anō ngā karanga, 'He pai, he pai mōna.' "

⁸ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

⁹ "Nā ngā ringa o Herupapera i whakatakoto te tūranga mō tēnei whare, mā ōna ringa anō e whakaoti; ā, ka mōhio koe nā Ihowā o ngā mano ahau i unga mai ki a koutou.

¹⁰ "Ko wai oti i whakahāwea ki te rā o ngā mea ririki? Ka koa hoki rātou, ka kite hoki i te kōhatu paramu i roto i te ringa o Herupapera. Arā ēnei e whitu nei, koia nei ngā kanohi o Ihowā; e kōpikopiko ana rātou i te whenua katoa."

¹¹ Kātahi ahau ka oho atu, ka mea ki a ia, "He aha ēnei ōriwa e rua i te taha ki matau o te tūranga rama, i te taha hoki ki mauī?"

¹² I whakahoki atu anō ahau, he tuarua, ka mea ki a ia, "He aha ēnei manga ōriwa e rua, e rua ngā kōrero kōura i piri atu ai rāua, i rere atu ai te hinu kōura i roto i aua kōrero rā?"

¹³ Kātahi tērā ka kōrero mai ki ahau, ka mea, "Kāhore rānei koe e mōhio ko te aha ēnei?"

Anō rā ko ahau, "Kāhore, e tōku ariki."

¹⁴ Nā, ka kī mai ia, "Ko ēnei e rua ko ngā tama a te hinu, e tū ana i te taha o te Ariki o te whenua katoa."

5

Te Kitenga Tuaeono: Te Pukapuka e Rere ana

¹ Nā, ka maranga ake anō ōku kanohi, ā, ka kite, nā, ko tētahi pukapuka e rere ā-manu ana.

² Nā, ka mea ia ki ahau, "Ko te aha tāu e kite nā?"

Anō rā ko ahau, "He pukapuka e rere ana tāku e kite nei; ko tōna roa e rua tekau whatianga, ko tōna whānui kotahi tekau whatianga."

³ Kātahi ia ka mea mai ki ahau: "Ko te kanga tēnei ka puta atu nei ki te mata o te whenua katoa; ko ngā tāngata katoa hoki e tāhae ana ka hātepea atu i tētahi taha, ka rite ki tā tēnei; ā, ko ngā tāngata katoa e oati teka ana, ka hātepea atu i tērā taha, ka rite ki tā tēnei.

⁴ 'Māku anō e mea kia puta atu,' e ai tā Ihowā o ngā mano, 'ā, ka uru ki te whare o te tāhae, ki te whare hoki o te tangata i oatiatia tekatia ai tōku ingoa; ā, ka noho ki roto ki tōna whare, ā pau noa ōna rākau me ōna kōhatu.' "

Te Kitenga Tuawhitu: Te Wahine i roto i te Epa

⁵ Kātahi te anahera i kōrero rā ki ahau ka puta, ā, ka mea ki ahau, "Tēnā rā, e ara ōu kanohi, tirohia ko te aha tēnei ka puta nei."

⁶ Anō rā ko ahau, "He aha koia?"

Ā, ka kī mai ia, "Ko te epa tēnei e puta nei." I kī mai anō ia, "Ko tō rātou āhua tēnei i te whenua katoa."

⁷ Nā, ko tētahi taranata matā kua oti te hāpai ake; ā, he wahine tēnei e noho nei i roto i te epa.

⁸ Nā, ka kī ia, “Ko te Kino tēnei.” Nā, makā iho ana ia e ia ki roto ki te epa; ā, makā ana e ia te poro matā ki runga ki te ngutu o taua epa.

⁹ Kātahi ka maranga ake ōku kanohi, ka kite, nā, ko ngā wāhine tokorua e puta mai ana, i roto hoki te hau i ō rāua parirau. Ko ō rāua parirau hoki koia anō kei o te tāka; ā, hāpainga ake ana e rāua te epa ki te takiwā o te whenua, o te rangi.

¹⁰ Kātahi ahau ka mea atu ki te anahera i kōrero rā ki ahau, “E maua ana e ēnei te epa ki hea?”

¹¹ Ā, ka kī mai tērā ki ahau, “Hei hanga whare mōna ki te whenua o Hinara; ā, ka pūmau ki reira, ka whakatūria ki tōna tūranga.”

6

He Hāriata e Whā

¹ Ā, ka maranga ake anō ōku kanohi, ka kite, nā, e whā ngā hāriata e puta mai ana i waenganui o ngā maunga e rua – nā, ko ngā maunga, he maunga parāhi.

² I te hāriata tuatahi he whero ngā hōiho; i te hāriata tuarua he mangu ngā hōiho,

³ i te toru o ngā hāriata he mā ngā hōiho, i te whā o ngā hāriata he kōpurepure, he pākākā ngā hōiho.

⁴ Kātahi ahau ka oho atu, ka mea ki te anahera i kōrero rā ki ahau, “He aha ēnei, e tōku ariki?”

⁵ Nā, ka whakahoki mai te anahera, ka mea ki ahau, “Ko ngā hau e whā ēnei o te rangi, e haere mai ana i te tū i te aroaro o te Ariki o te whenua katoa.

⁶ Ko te hāriata i ngā hōiho mangu, e haere ana rātou ki te whenua i te raki; ā, i haere ngā mea mā i muri i a rātou; nā, ko ngā mea kōpurepure i ahu pērā ki te whenua ki te tonga.”

⁷ I haere atu anō ngā mea pākākā, i whai kia hāereere, kia kōpikopiko rātou i te whenua. Nā, ka mea ia, “Haere atu koe, kōpikopiko i te whenua.” Nā, kei te kōpikopiko rātou i te whenua.

⁸ Kātahi tērā ka karanga ki ahau, ka kōrero mai hoki ki ahau, ka mea, “Nanā, ko ēnei i ahu atu nei ki te whenua ki te raki, kua mārie i a rātou tōku wairua i te whenua ki te raki.”

Te Whakahau kia Karaunitia a Hohua

⁹ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki ahau, i mea:

¹⁰ “Tangohia tā ngā whakarau, arā tā Hererai, tā Tōpia, tā Ieraia – haere mai anō koe i taua rā, ka tomo ki te whare o Hōhia tama a Tepania – ki te whare i tae mai ai rātou i Papurōna.

¹¹ Ae rā, ka tango i tā rātou hiriwa, kōura hoki, ka hanga ai i ētahi karauna, ā, ka pōtae atu ki te māhunga o te tino tohunga, o Hohua tama a Iohereke;

¹² kōrero atu hoki ki a ia, mea atu: ‘Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, e kī ana: Nanā, te tangata ko tōna ingoa nei ko te Manga: ā, ka tupu ake anō ia i tōna wāhi, ā, māna e hanga te temepara o Ihowā.

¹³ Māna rawa e hanga te temepara o Ihowā; ā, māna e waha te korōria, ka noho hoki ia ka whakahaere tikanga i runga i tōna torōna; ā, hei tohunga ia i runga i tōna torōna; ā, ka whakaaro ngātahi rāua mō te rongo mau.’

¹⁴ Ka ai hoki ngā karauna hei whakamahara ki a Hēreme rātou ko Tōpia, ko Ieraia, ko Hene tama a Tepania, i roto i te temepara o Ihowā.

¹⁵ Ka haere mai anō te hunga i tawhiti, ka hanga i roto i te temepara o Ihowā, ā, ka mōhio koutou nā Ihowā o ngā mano ahau i unga mai ki a koutou. Ā, e puta anō tēnei, ki te āta whakarongo koutou ki te reo o Ihowā, o tō koutou Atua.”

7

Ka Whakawātia te Nohopuku Māminga

¹ Nā, i te whā o ngā tau o Kingi Tariuha ka puta mai te kupu a Ihowā ki a Hakaraia, i te whā o ngā rā o te iwa o ngā marama, arā o Kihereu.

² Nā, kua ungā e te hunga o Pētēre a Harētere rāua ko Rekeme Mereke me ā rāua tāngata, ki te inoi manaaki i a Ihowā,

³ ā, hei kōrero hoki ki ngā tohunga o te whare o Ihowā o ngā mano, ki ngā poropiti hoki, hei mea, “Me tangi rānei ahau i te rima o ngā marama, me te wehe i ahau, me pērā me tāku i mea ai i ēnei tau ka maha?”

⁴ Nā, ka puta mai te kupu a Ihowā o ngā mano ki ahau, ka mea:

⁵ “Kōrero ki ngā tāngata katoa o te whenua, rātou ko ngā tohunga, mea atu: ‘I a koutou i nohopuku rā, i tangi rā, i te rima, i te whitu o ngā marama, arā i ēnei tau e whitu tekau, he nohopuku rānei tā koutou ki ahau, ki ahau koia?’

⁶ Ā, i a koutou e kai nei, e inu nei, he teka ianei mā koutou anō tā koutou e kai ai, e inu ai?

⁷ Ehara ianei i te mea kia rongo koutou i ngā kupu i karangatia e Ihowā, arā e ngā poropiti ō mua, i te mea e nohoia ana a Hiruhārama, e noho rangatira ana, me ōna pā anō ā taka noa, i te mea hoki e nohoia ana te tonga me te mānīa? "

Te Whiunga i te Whakahoea i ngā Tono a Ihowā

⁸ I puta mai anō te kupu a Ihowā ki a Hakaraia, i mea:

⁹ "Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano, e mea ana: 'Kia pono te whakarite o te whakawā, kia puta te aroha me te tohu tangata ki tōna tuakana, ki tōna teina.

¹⁰ Kaua hoki e tūkinotia te pouaru, te pani, te manene, te ware; kaua hoki e whakaaroa he kino i roto i ō koutou ngākau ki tōna tuakana, ki tōna teina.'

¹¹ "Heoi, kihai rātou i pai ki te whakarongo, kei te whakahoki i te pokohiwi, kei te whakapūhoi i ō rātou taringa kei rongo.

¹² Ae rā, i meinga e rātou ō rātou ngākau kia rite ki te taimana kei rongo rātou ki te ture, ki ngā kupu hoki i ungā atu e Ihowā o ngā mano, he mea nā tōna wairua, nā te ringa o ngā poropiti ō mua; nā reira ka puta mai he riri nui i a Ihowā o ngā mano.

¹³ "Nā, i tāna karangatanga, kihai rātou i rongo; waihoki ka karanga rātou, ā, e kore ahau e rongo,' e ai tā Ihowā o ngā mano.

¹⁴ 'Otiia, ka āia atu rātou e ahau ki te paroro ki waenga i ngā iwi katoa kihai i mōhiotia e rātou. Heoi, ururua ana te whenua i muri i a rātou, tē haerea, tē hokia; nā rātou hoki i mea te whenua āhuareka kia ururua.' "

8

Tā Ihowā Ki Taurangi kia Whakahoungia a Hiruhārama

¹ I puta mai anō te kupu a Ihowā o ngā mano ki ahau, i mea:

² Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Nui atu te hae i hae ai ahau ki Hiona, he nui hoki te riri i hae ai ahau ki a ia."

³ Ko te kupu tēnei a Ihowā: "Kua hoki nei ahau ki Hiona, kua noho ki Hiruhārama. Ā, tērā e kia a Hiruhārama, Ko te Pā o te Pono; ko te maunga o Ihowā o ngā mano, Ko te Maunga Tapu."

⁴ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Tēnei ake ka noho he koroheke, he rūruhi ki ngā waharoa o Hiruhārama, rite rawa te ringa o tēnei, o tēnei, i te tokotoko, he maha hoki nō ngā tau.

⁵ Ko ngā waharoa anō o te pā kapi tonu i ngā tamariki tāne, i ngā kōtiro e tākaro ana i ōna waharoa."

⁶ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Ki te pakeke ki te titiro a ngā mōrehu o tēnei iwi i aua rā, e pakeke anō rānei ki tāku titiro? E ai tā Ihowā o ngā mano.

⁷ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: Tēnei ahau te whakaora nei i tāku iwi i te whenua ki te rawhiiti, i te whenua anō hoki ki te hauāuru.

⁸ Ka kawea mai anō rātou e ahau, ka noho rātou ki waenganui o Hiruhārama. Ā, hei iwi rātou māku, ko ahau hoki hei Atua mā rātou i runga i te pono, i te tika."

⁹ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Kia kaha ō koutou ringa, e te hunga e rongo ana i ēnei rā ki ēnei kupu o roto i te māngai o ngā poropiti i te rā i whakatakotoria ai te tūranga mō te whare o Ihowā o ngā mano, arā mō te temepara kia hangā ai.

¹⁰ I mua hoki i ēnei rā kāhore he utu mō te mahi a te tangata, kāhore he utu mō tā te kararehe; kāhore hoki he āta noho mō te tangata i haere atu, mō te tangata anō i haere mai, i te hoariri hoki. Nāku hoki i mea ngā tāngata katoa kia whawhai ki tōna hoa, ki tōna hoa.

¹¹ Nā, e kore tāku ināiane i ki ngā mōrehu o tēnei iwi e rite ki tō ngā rā ō mua," e ai tā Ihowā o ngā mano.

¹² "Nō te mea ka ai te purapura o te rongo mau, ka tukua mai ōna hua e te wāina, ka tukua mai anō ōna mau e te whenua, ka hōmai hoki tō rātou tōmairangi e ngā rangi; māku anō e mea ngā mōrehu o tēnei iwi kia whiwhi ki ēnei mea katoa.

¹³ Nā, i mua hei kanga koutou i roto i ngā iwi, e te whare o Hūrā, e te whare o Ihairā, ka pēnā te nui o tāku whakaora i a koutou, ā, hei manaakitanga koutou. Kaua e wehi, kia kaha ō koutou ringa."

¹⁴ Ko te kupu hoki tēnei a Ihowā o ngā mano: "Ka rite ki tāku meatanga i te hē mō koutou i te whakapātāritaringa a ō koutou mātua ki ahau," e ai tā Ihowā o ngā mano, "ā, kihai tōku whakaaro i puta kē;

¹⁵ ka pērā anō te hoki ake o tōku whakaaro i ēnei rā ki te pai kia meatia ki Hiruhārama, ki te whare anō o Hūrā; kaua e wehi.

¹⁶ Ko a koutou ēnei e mea ai: Kōrerotia te pono ki tōna hoa, ki tōna hoa; kia pono, kia whai i te rangimārie tā koutou whakarite whakawā i ō koutou kūwaha;

¹⁷ kua hoki e whakaaroa he kino i roto i ō koutou ngākau ki tōna hoa, ki tōna hoa; kua anō e arohaina te oati teka; nō te mea e kinongia ana ēnei mea katoa e ahau," e ai tā Ihowā.

Te Nohopuku Harakoa

¹⁸ I puta anō te kupu a Ihowā o ngā mano ki ahau, i mea:

¹⁹ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Ko te nohopuku o te whā o ngā marama, ko te nohopuku o te rima, ko te nohopuku o te whitu, ko te nohopuku o te ngahuru, hei orange ngākau ēnā ki te whare o Hūrā, hei mea whakahari, hei hākari harakoa; nā, arohaina te pono me te āta noho."

He Maha ngā Iwi ka Whakamanea ki Hiruhārama

²⁰ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Tēnei ake ka tae mai he iwi, he tāngata i ngā pā maha;

²¹ ā, ka haere ngā tāngata o tētahi pā ki tētahi pā, ka mea, 'Hāpainga, tātou ka haere ki te inoi ki te aroaro o Ihowā, ki te rapu i a Ihowā o ngā mano; ka haere anō hoki ahau.'

²² Ae rā, he tini ngā iwi, he kaha ngā tauīwi e haere mai ki te rapu i a Ihowā o ngā mano i Hiruhārama, ki te inoi ki te aroaro o Ihowā."

²³ Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "I aua rā ka hopu ngā tāngata kotahi tekau, he hunga nō ngā reo katoa o ngā iwi, ka hopu i te remu o tō tētahi Hūrai, ka mea, 'Kia haere tahi tātou; kua rongo hoki mātou kei a koutou te Atua.' "

9

He Whakawātanga ki ngā Hoariri o Iharaia

¹ Ko te poropititanga o te kupu a Ihowā i te whenua o Hararaka; nā, ko tōna taunga atu kei Ramahiku.

E whai kanohi ana hoki te tangata me ngā hapū katoa o Iharaia ki a Ihowā.

² Kei Hāmata anō e tata rā ki reira; kei Tāira, kei Hairona nō te mea he pā whakaaro nui rawa ia.

³ I hangā anō e Tāira he pā kaha mōna, i opehia e ia te hiriwa, ānō he puehu, te kōura parakore, ānō ko te paru o ngā waharoa.

⁴ Nanā, mā te Ariki ia e pei, ka patua hoki e ia tōna kaha i te moana; ka pau ia i te ahi.

⁵ Ka kite a Ahakerono, ā, ka wehi, a Kaha, nui atu te mamae, me Ekerono anō; nō te mea he whakamā tō tāna i tūmanako ai; ka kore hoki tō Kaha kīngi; e kore anō a Ahakerono e nohoia.

⁶ Ā, ka nohoia a Aharoro e te pōriro, ka hātepea atu anō e ahau te whakapehapeha o ngā Pirihitini.

⁷ Ka kore anō i ahau ōna toto i roto i tōna māngai, me āna mea whakarihariha i waenganui i ōna niho; nā, hei mōrehu ia mō tō tātou Atua, ka rite anō ki te kāwana i roto i a Hūrā, ka rite anō a Ekerono ki te Iepuhi.

⁸ Ka nohoia anō e ahau ngā taha o tōku whare, hei ārai mō te taua, mō te tangata anō e tika ana nā reira, mō te tangata e hoki ana.

E kore anō te kaitūkina e tika nā waenga i a rātou ā muri ake nei; kua kite nei hoki ōku kanohi ināianei.

Te Kīngi e Haere mai mō Hiona

⁹ Kia nui te whakamanamana, e te tamāhine a Hiona, hāmama, e te tamāhine a Hiruhārama! Nanā, ko tōu Kīngi e haere nā ki a koe;

he tika ia, he whakaora,
he ngākau māhaki, e noho ana i runga i te kahihe,
i te kūao anō, i te tama a te kahihe.

¹⁰ Ā, ka hātepea atu e ahau te hāriata o Ēparaima,
me te hōiho o Hiruhāranga;
ka hātepea atu anō te kōpere o te whawhai;
mō te rongō mau hoki āna kupu ki ngā tauīwi;
ka kīngi anō ia i tētahi moana ā tae noa ki tētahi moana,
i te awa ā tae noa ki ngā pito o te whenua.

¹¹ Me koe anō, nā te toto o tāu kawenata
i ungā atu ai e ahau ōu herehere
i roto i te poka kāhore nei ōna wai.

¹² Tahuri ki te pā kaha, e ngā herehere, e te hunga e tūmanako ana;
i tēnei rā nei me whakaatu e ahau e rua āku whakautu ki a koe.

¹³ Kua piko hoki i ahau a Hūrā māku,
kua whakakīia te kōpere ki a Ēparaima;
ā, ka oho i ahau āu tama, e Hiona,
ki te whawhai ki āu tama, e Kariki,
ka meinga hoki koe e ahau kia rite ki te hoari a te mārohirohi.

¹⁴ Ā, ka kitea a Ihowā i runga i a rātou,
ka puta atu anō tāna pere anō he uira.
Ka tangi hoki te tētere a te Ariki, a Ihowā,
ā, ka haere ia i runga i ngā tūkauti o te tonga.

¹⁵ Mā Ihowā o ngā mano rātou e tiaki;
ā, ka kai rātou, ā, ka takahi i ngā kōhatu o te kōtaha;
ka inu anō rātou, ka hāmama me te mea nā te wāina;
ka kī rātou anō he peihana,
anō ko ngā koki o te āta.

¹⁶ Nā, ka whakaora a Ihowā, tō rātou Atua,
i a rātou i taua rā, me he kāhui nō tāna iwi;
ka rite hoki rātou ki ngā kōhatu o te karauna,
maiangi rawa i runga i tōna whenua.

¹⁷ Nā, koia anō tōna pai, koia anō tōna ātaahua!
Ka tupu ngā tama i te witi,
ngā kōtiro i te wāina hou.

10

Te Whakaoranga o Hūrā me Īharaira

¹ Inoia he ua i a Ihowā i te wā o tō muri ua;
arā i a Ihowā e hanga nei i ngā uira.

He nui anō te ua e hōmai e ia ki a rātou,
he tarutaru i te māra mā tēnei mā tēnei.

² He tekateka noa hoki te kōrero a ngā terapimi,
he teka te kite a ngā tohunga,

he horihori ngā moe i kōrerotia e rātou;
he hanga noa iho tā rātou whakamārie.

Nā reira, haere ana rātou anō he kāhui hipi;
kārangirangi kau ana i te kore hēpara.

³ “I mura tōku riri ki ngā hēpara,
i whiua anō e ahau ngā koati toa;
kua tae mai hoki a Ihowā o ngā mano ki tāna kāhui, ki te whare o Hūrā,
kua mea i a rātou hei hōiho ātanga mōna i te tatauranga.

⁴ “Nō roto i a ia te putanga ake o te kōhatu o te kokonga,
nō roto i a ia te whao,
nō roto i a ia te kōpere mō te tatauranga,
nō roto i a ia ngā kaiakiaki katoa, rūpeke, rūpeke.

⁵ Ā, ka rite rātou ki ngā mārohirohi
e takatakahi ana i ō rātou hoariri ki te paru o ngā waharoa
i te mea e whawhai ana;
ka whawhai anō rātou, nō te mea kei a rātou a Ihowā,
ā, ka whakamā ngā kaieke hōiho.

⁶ “Nā, ka kaha i ahau te whare o Hūrā,
ka ora anō i ahau te whare o Hōhepa.
Ka whakahokia ki te nohoanga;
nō te mea ka tohungia rātou e ahau,
ā, me te mea kīhai rātou i peia e ahau;
ko ahau hoki, ko Ihowā, tō rātou Atua,
ka whakarongo anō ahau ki a rātou.

⁷ Nā, ka rite ngā Eparaimi ki te mārohirohi,
ka koa anō tō rātou ngākau me te mea nā te wāina.
Ka kite anō ā rātou tamariki, ā, ka koa;
ka whakamanamana tō rātou ngākau ki a Ihowā.

⁸ “Ka hī ahau ki a rātou, ka huihui i a rātou;
kua hokona hoki rātou e ahau;
ā, ka tini rātou, ka pērā me rātou i tini rā.

⁹ Ā, ka whakatōkia rātou e ahau ki roto ki ngā iwi,
ka mahara anō rātou ki ahau i ngā whenua tawhiti,
ka ora hoki rātou me ā rātou tamariki, ā, ka hoki.

¹⁰ Ka whakahokia mai anō rātou e ahau i te whenua o Īhipa,
ka huihuia mai i Ahiria.

Ka kawea anō ki te whenua o Kireara, ki Repanōna,
tē kitea he wāhi mō rātou.

¹¹ Nā, ka tika atu ia i waenga moana,
arā i te raruraru, ā, ka patu i ngā ngaru i te moana,
ka maroke hoki ngā wāhi hōhonu o te awa.

Ā, ka riro iho te whakapehapeha o Ahiria,
ka riro kē anō te hēpeta a Īhipa.

¹² Ka whakakahangia anō rātou e ahau i runga i a Ihowā;
ka hāereere hoki rātou i runga i tōna ingoa,”

e ai tā Ihowā.

11

¹ Whakatuwheratia ōu kūwaha, e Repanōna,
kia kai ai te ahi i ōu hīta!

² Auē, e te kauri; kua hinga hoki te hīta,
kua pāhuatia ngā mea ātaahua!

Auē, e ngā oki o Pahana,
kua riro iho hoki te ngahere kāhore nei e taea atu!

³ He reo nō ngā hēpara e auē ana;
nō te mea kua oti tō rātou korōria te pāhua!

He reo nō ngā kūao raiona e ngengere ana;
nō te mea kua oti te whakapehapeha o Horano te pāhua!

Ngā Hēpara Tokorua

⁴ Ko te kupu tēnei a Ihowā, a tōku Atua: “Whāngaia ngā hipi, ngā mea e patua ana.

⁵ E patua ana hoki e ngā tāngata nāna, tē ai he whakahē ake; ko te kī a ō rātou kaihoko, ‘Kia whakapaingia a Ihowā; kua whiwhi hoki ahau ki te taonga’; kāhore hoki he manawapā o ō rātou hēpara ki a rātou.

⁶ E kore hoki ahau e manawapā ki ngā tāngata o te whenua ā muri ake nei,” e ai tā Ihowā. “Engari, nā, ka tukua ngā tāngata ki te ringa o tōna hoa, o tōna hoa, ki te ringa anō o tōna kingi; ā, mā rātou te whenua e patu; e kore anō ahau e whakaora i a rātou i roto i ō rātou ringa.”

⁷ Nā, kei te whāngai ahau i ngā hipi e patua ana, i ngā mea iti anō o te kāhui. I tikina anō e ahau ētahi tokotoko e rua mōku, tapā iho e ahau tētahi ko Ātaahua, tētahi tapā iho e ahau, ko ngā Paihere; nā, kei te whāngai ahau i ngā hipi.

⁸ He mea hātepe anō nāku ngā hēpara tokotoru i te marama kotahi; i whakarihariha hoki tōku wairua ki a rātou, ko ō rātou wairua hoki i whakarihariha ki ahau.

⁹ Kātahi ahau ka ki atu, “E kore koutou e whāngaia e ahau. Ko te mea mō te mate kia mate, ko te mea e hātepea kia hātepea; kia kai hoki ngā toenga i ngā kikokiko o tōna hoa, o tōna hoa.”

¹⁰ Nā, kua mau ahau ki tōku tokotoko ki a Ātaahua, tapahia pūtia ana e ahau, he whakatakanga i tāku kawenata i whakaritea e ahau ki ngā iwi katoa.

¹¹ Nā, kua whakatakā i taua rā; ā, mōhio tonu iho ngā mea iti o te kāhui i tatari ki ahau, nā Ihowā taua kupu.

¹² I mea anō ahau ki a rātou, “Ki te mea e pai ana ki tā koutou tītiro, hōmai tōku utu; ki te kāhore, kauaka.” Nā, pāunatia mai ana tōku utu e rātou, e toru tekau hiriwa.

¹³ Nā, ka ki mai a Ihowā ki ahau, “Makā atu ki te kaihanga rīhi” – te utu pai i whakaritea mōku e rātou. Nā, ka mau ahau ki ngā hiriwa e toru tekau, ā, makā atu ana e ahau ki te kaihanga rīhi i te whare o Ihowā.

¹⁴ Kātahi ka tapahia pūtia e ahau te rua o ōku tokotoko, arā ngā Paihere, kia kore ai te tuākanatanga o Hūrā ki a Iharaia.

¹⁵ I ki mai anō a Ihowā ki ahau: “Tikina anō ētahi mea a te hēpara wairangi māu.

¹⁶ Nō te mea, nā, ka ara i ahau tētahi hēpara i te whenua; e kore ia e tīrotiro i ngā mea ka motuhia atu, e kore e rapu i ngā mea kua marara, e kore e rongōā i te mea he whati tōna, e kore anō e whāngai i te mea e toitū ana; engari ka kainga e ia te kikokiko o te mea mōmona, ko ō rātou matikuku tītaritāria rawatia e ia.

¹⁷ Auē te mate mō te hēpara hauwarea,
e whakarere ana i ngā hipi!

Ka pā te hoari ki tōna ringa,
ki tōna kanohi matau!

Ka memenge rawa tōna ringa,
ka pōuri rawa tōna kanohi matau!”

12

Te Whakawāteatanga o Hiruhārama e Meāke nei

¹ Ko te poropititanga, he kupu nā Ihowā mō Iharaia: E ai tā Ihowā, nāna nei ngā rangi i hora, nāna te whenua i whakatū, nāna i whai āhua ai te wairua o te tangata i roto i a ia:

² “Tēnei ahau te mea nei i Hiruhārama hei kapu wiri ki ngā iwi katoa ā taka noa; ka pēhi anō i a Hūrā i te whakapaenga o Hiruhārama.

³ Nā, i taua rā ka meinga e ahau a Hiruhārama hei kōhatu taimaha ki ngā iwi katoa; ko te hunga katoa e hāpai ana ka māruru rawa. Ā, ka huihui ngā iwi katoa o te whenua ki te tū ki a ia.

⁴ I taua rā,” e ai tā Ihowā, “ka patua e ahau ki te mīharo ngā hōiho katoa, me ō rātou kaieke ki te haurangi. Ā, ka tītiro matatau ōku kanohi ki te whare o Hūrā, ka patua anō e ahau ngā hōiho katoa o ngā iwi ki te matapō.

⁵ Ā, ka mea ngā rangatira o Hūrā i roto i ō rātou ngākau, ‘Ko ngā tāngata o Hiruhārama hei kāha mōku i runga i tō rātou Atua, i a Ihowā o ngā mano.’

⁶ “I taua rā ka meinga e ahau ngā rangatira o Hūrā kia rite ki te kānga ahi i roto i ngā rākau, kia rite anō ki te rama ahi i roto i te paihere. Ka pau hoki i a rātou ngā iwi katoa i te taha matau, i te taha mauī, ā, karapoi noa; ā tērā a Hiruhārama e noho anō i runga i tōna tūranga, arā i Hiruhārama.

⁷ “Nā, ka whakaora a Ihowā i ngā tēneti o Hūrā i te tuatahi, kei whakapehapeha te korōria o te whare o Rāwiri, te korōria rānei o ngā tāngata o Hiruhārama ki a Hūrā.

⁸ I taua rā ka tiakina e Ihowā ngā tāngata o Hiruhārama; nā, ko te tangata ngoikore i roto i a rātou, ka rite i taua rā ki a Rāwiri; ko te whare o Rāwiri ki te Atua, ki te anahera a Ihowā i tō rātou aroaro.

⁹ I taua rā ka whai ahau kia whakangaromia ngā iwi katoa e haere mai ana ki te whawhai ki Hiruhārama.”

He Tangi mō te Mea i Werohia

¹⁰ “Ka ringihia anō e ahau te wairua o te aroha noa, o ngā Inoi ki runga ki te whare o Rāwiri, ki ngā tāngata o Hiruhārama, ā, ka tītiro rātou ki ahau ki tā rātou i wero ai, ka tangi anō ki a ia, me te mea e tangi ana ki tāna huatahi, ka pōuri anō ki a ia, me te mea e pōuri ana ki tāna mātāmua.

¹¹ I taua rā ka nui te tangi i roto i Hiruhārama, ka rite ki te tangi i Harararimono i te raorao o Mekirono.

¹² Ā, ka tangi te whenua, tēnei hapū, tēnei hapū, wehe rawa; ko te hapū o te whare o Rāwiri wehe rawa, ko ā rātou wāhine wehi rawa; ko te hapū o te whare o Nātana wehe rawa, ko ā rātou wāhine wehe rawa;

¹³ ko te hapū o te whare o Rīwai wehe rawa, ko ā rātou wāhine wehe rawa; ko te hapū o Himeī wehe rawa, ko ā rātou wāhine wehe rawa.

¹⁴ Ko ngā hapū katoa e toe ana, ko tēnei hapū, ko tēnei hapū, wehe rawa, me ā rātou wāhine wehe rawa."

13

¹ I taua rā ka tuwhera he puna mō te whare o Rāwiri, mō ngā tāngata anō o Hiruhārama, hei mea mō te hara mō te poke.

Ka Hātapea ngā Whakapakoko

² "I taua rā," e ai tā Ihowā o ngā mano, "ka hātepea atu e ahau ngā ingoa o ngā whakapakoko i runga i te whenua; e kore anō e maharatia ā muri ake nei; ka kore anō i ahau ngā poropiti, me te wairua poke, i runga i te whenua.

³ Nā, tēnei ake, ki te poropiti tētahi ā muri ake nei, ka mea tōna pāpā ki a ia, rāua ko tōna whaea i whānau ai ia, 'E kore koe e ora; kua kōrero teka hoki koe i runga i te ingoa o Ihowā'; nā, ka werohia ia e tōna pāpā rāua ko tōna whaea i whānau ai ia, ina poropiti ia.

⁴ "I taua rā ka whakamā ngā poropiti, tēnei, tēnei, ki tāna kite, i te mea ka poropiti ia; e kore anō e kākahuria e rātou he kākahu huruhuru hei mea tinihanga.

⁵ Engari ka mea ia, 'Ehara ahau i te poropiti, he paruauru ahau, he pononga hoki ahau nō tōku taitamarikitanga ake.'

⁶ Ā, ka mea tētahi ki a ia, 'He aha ēnei patunga i ōu ringa?' ā, ka mea ia, 'Ko ōku patunga i roto i te whare o ōku hoa aroha.' "

Ka Patua te Hēpara, ka Marara te Kāhui

⁷ "E ara, e te hoari, ki tāku hēpara, ki te tangata i takahoatia ki ahau," e ai tā Ihowā o ngā mano.

"Patua te hēpara, kia marara hoki ngā hipi; ka tahuri atu anō tōku ringa ki ngā mea ririki.

⁸ Nā, i te whenua katoa," e ai tā Ihowā, "e rua ngā wāhi o reira ka hātepea atu, ka mate; ka toe ia te tuatoru o ngā wāhi ki reira.

⁹ Ka kawea anō e ahau te tuatoru o ngā wāhi i roto i te ahi, ka tahia hoki te para, ka pērātia me te hiriwa e tahia ana.

Ka whakamātautauria anō rātou e ahau, ka pērātia me te kōura.

Ka karanga rātou ki tōku ingoa, ā, ka whakarongo ahau ki a rātou.

Ka mea ahau, 'He iwi rātou nāku,' ā, ka mea rātou, 'Ko Ihowā tōku Atua.' "

14

Ko Hiruhārama me ngā Iwi Katoa

¹ Nanā, kei te haere mai te rā o Ihowā, ā, ka wehewehea ōu taonga parakete i roto i a koe.

² Nā, ka huihuia e ahau ngā iwi katoa ki te tatau ki Hiruhārama, ā, ka horo te pā, ka pāhuatia ngā whare, ka moea ngā wāhine, ā, ko tētahi hāwhe o te pā ka riro hei whakarau, e kore anō ia te toenga o te iwi e hātepea atu i roto i te pā.

³ Kātahi a Ihowā ka haere atu, ka whawhai ki aua iwi, ka rite ki te rā i whawhai ai ia i te rā o te tauranga.

⁴ Nā, ka tū ōna waewae i taua rā ki runga ki Maunga Ōriwa, ki tērā i te ritenga atu o Hiruhārama ki te rāwhiti, ā, ka pakaru a Maunga Ōriwa i waenganui ōna ki te rāwhiti; ki te hauāuru, nui atu te awaawa, ā, ka neke atu tētahi hāwhe o te maunga ki te raki, tētahi hāwhe ōna ki te tonga.

⁵ Ā, ka oma atu koutou ki te awaawa i ōku maunga; nō te mea ka tutuki atu te takiwā o ngā maunga ki Ātara. Nā, ko tā koutou oma ka rite ki tō koutou omanga atu i te rū i ngā rā o Utia kingi o Hūrā; tērā anō a Ihowā, tōku Atua, e haere mai, ko te hunga tapu katoa hei hoa mōu.

⁶ Nā, i taua rā e kore te mārama e purotu, e kore anō e pōuri.

⁷ Erangi kotahi tonu taua rā (he mea e mōhiotia ana e Ihowā), ehara i te rā, ehara i te pō; nā, i ngā wā o te ahiahi ka marama.

⁸ Nā, i taua rā ka puta he wai ora i Hiruhārama, ko tētahi hāwhe ki te moana i te rāwhiti, ko tētahi hāwhe ki te moana i te uru; i te raumati taua hanga, i te hōtoke anō.

⁹ Ā, ko Ihowā hei kīngi mō te whenua katoa; i taua rā he kotahi a Ihowā, he kotahi anō tōna ingoa.

¹⁰ Ā hei mānia katoa te whenua ā taka noa, i Kepa tae noa ki Rimono, ki te tonga o Hiruhārama; ā, ka neke ake taua pā, ka noho ki tōna wāhi anō, ki te Kūwaha o Pineamine tae noa ki te wāhi i te Kūwaha Tuatahi, ki te Kūwaha i te Koki, ki te pourewa o Hananēre tae noa ki ngā poka wāina a te kīngi.

¹¹ Ka nohoia anō a reira, ā, heoi anō whakangaromanga; ā, ka noho a Hiruhārama i runga i te rangimārie.

¹² Ko te whiu anō tēnei e whiua ai e Ihowā ngā iwi katoa i whawhai nei ki Hiruhārama: ka pirau ō rātou kikokiko i te mea e tū ana ō rātou waewae, ka pirau ō rātou kanohi i roto i ngā pae, ka pirau anō ō rātou arero i roto i ō rātou māngai.

¹³ I taua rā he nui tā Ihowā whakao ho i roto i a rātou, ā, ka hopu rātou i te ringa o tōna hoa, o tōna hoa, ka ara ake anō ō rātou ringa ki te ringa o tōna hoa, o tōna hoa.

¹⁴ Tērā anō a Hūrā ka whawhai ki Hiruhārama, ā, ka huihuia ngā rawa o ngā iwi katoa ā taka noa – te kōura, te hiriwa, ngā kākahu, nui atu.

¹⁵ Ā, ka pērā anō te mate o te hōiho, o te muera, o te kāmera, o te káihe, o ngā kararehe katoa i roto i ēnei puni me tēnei whiu.

¹⁶ Tēnei ake, nā, ko ngā mōrehu katoa o ngā iwi katoa i haere mai ki te whawhai ki Hiruhārama, ka haere mai i ia tau, i ia tau, ki te koropiko ki te Kīngi, ki a Ihowā o ngā mano, ki te whakarite hoki i te Hākari Whare Wharau.

¹⁷ Nā, ko te tangata o ngā hapū o te whenua ka kore e haere mai ki Hiruhārama ki te koropiko ki te Kīngi, ki a Ihowā o ngā mano, kāhore he ua mō rātou.

¹⁸ Ā, ki te kāhore te hapū o Ihīpa e haere mai, e tae mai, te hunga kāhore nei he ua mō rātou, ka pā anō te whiu e whiua ai e Ihowā ngā iwi kāhore nei e haere mai ki te whakarite i te Hākari Whare Wharau.

¹⁹ Ko te utu hara tēnei mō Ihīpa, ko te utu hara anō mō ngā iwi katoa e kore e haere mai ki te whakarite i te Hākari Whare Wharau.

²⁰ I taua rā ka piri ki ngā pere o ngā hōiho, “HE TAPU KI A IHOWĀ.” Ka rite hoki ngā kōhua i roto i te whare o Ihowā ki ngā peihana i mua i te āta.

²¹ Inā, ko ngā kōhua katoa i Hiruhārama, i a Hūrā, he tapu ki a Ihowā o ngā mano, ā, ka haere mai te hunga katoa e patu whakahere ana, ka tango i ētahi hei kōhua mā rātou. Kāhore hoki he Kanaani ā muri ake nei, i roto i te whare o Ihowā o ngā mano i taua rā.

Ko te Pukapuka a Maraki

¹ Ko te poropititanga, he kupu nā Ihowā ki a Ihairaira, he mea nā Maraki.

Te Aroha o Ihowā ki a Ihairaira

² "I aroha ahau ki a koutou," e ai tā Ihowā.

"Heoi, e mea nā koutou, 'He aroha aha tōu ki a mātou?'

"He teka ianei he tuakana a Ehau nō Hākopa?" e ai tā Ihowā. "Heoi, i aroha ahau ki a Hākopa,

³ engari, i kino ahau ki a Ehau, ā, i meinga e ahau ōna maunga hei ururua, ā, hoatu ana tōna kāinga tupu ki ngā kīrehe mohoa o te koraha."

⁴ Ko Ēroma ia e kī ana, "Kua pēhia tātou ki raro, otiaa ka hoki tātou, ka hanga i ngā tūhea." Ko te kupu tēnei a Ihowā o ngā mano: "Mā rātou e hanga, ā, māku e wāhi; ā, ka huaina aua wāhi, ko te rohe kino, ko te iwi i riri ai a Ihowā ā ake ake.

⁵ E kite anō ō koutou kanohi, ā, ka mea koutou, 'Kia whakanuia a Ihowā i tua i te rohe o Ihairaira.' "

Ka Kohetitia e Ihowā ngā Tohunga

⁶ "E whakahōnoretia ana te pāpā e te tama, tōna ariki e te pononga. Ki te mea he matua ahau, kei hea tōku hōnore? Ki te mea he ariki ahau, kei hea te wehi ki ahau?" e ai tā Ihowā o ngā mano ki a koutou, e ngā tohunga e whakahāwea nā ki tōku ingoa.

"E mea nā koutou, 'He whakahāwea aha tā mātou ki tōu ingoa?'

⁷ "He taro poke tā koutou e tāpae nā i runga i tāku āta, ā, e mea nā koutou, 'I whakapokea koe e mātou ki te aha?'

"Ki tā koutou e kī nā, Ko te tēpu a Ihowā, he hanga mō te whakahāwea.

⁸ Ki te tāpaea hoki e koutou te matapō hei patunga tapu, ehara i te mea kino! Ki te tāpaea anō e koutou te mea totitoti, te mea mate, ehara i te kino! Tēnā koa, hoatu āiane ki tōu kāwana; e pai rānei ia ki a koe? E manako rānei ia ki tōu tinana?" e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁹ "Nā, tēnā rā, inoi ki te Atua kia atawhai ki a tātou. Nā, tā koutou mahi tēnei; e manako rānei ia ki tētahi o koutou?" e ai tā Ihowā o ngā mano.

¹⁰ "Auē, me kore noa ake tētahi o koutou hei tūtaki i ngā tatau, kei whakaū kau koutou i te ahi ki runga ki tāku āta! Kāhore ōku ngākau ki a koutou, e ai tā Ihowā o ngā mano, e kore anō ahau e manako ki te whakahere a tō koutou ringa.

¹¹ Ka nui nei hoki tōku ingoa i roto i ngā tauwi, i te whitinga o te rā ā tae noa ki tōna torengitanga; ā, ka tukua he whakakakara ki tōku ingoa i ngā wāhi katoa, me te whakahere pokekore; ka nui hoki tōku ingoa i roto i ngā tauwi," e ai tā Ihowā o ngā mano.

¹² "Ko koutou ia kei te whakapoke i taua ingoa, i a koutou e kī nā, 'Ko te tēpu a Ihowā he poke; ko ōna hua, ko tāna kai, he hanga mō te whakahāwea.'

¹³ E mea ana anō koutou, 'Nanā, te whakahōhā!' Whakatūpererūtia iho e koutou," e ai tā Ihowā o ngā mano; "ā, maua mai ana e koutou te mea i haea, te mea totitoti, te mea mate. Nā, kei te mau mai i te whakahere; e manakohia rānei tēnei mea a tō koutou ringa?" e ai tā Ihowā.

¹⁴ "He kanga ia mō te tangata tinihanga, he toa nei tāna i roto i tāna kāhui, nā, ka puaki tāna kī taurangi, ā, patua ana e ia te mea hē mā te Ariki; he kīngi nui hoki ahau, e ai tā Ihowā o ngā mano, he hanga whakawehi anō tōku ingoa i roto i ngā tauwi."

2

¹ "Nā ināiane, he whakahau tēnei mō koutou, e ngā tohunga.

² Ki te kore koutou e rongu, ki te kore e takoto i ō koutou ngākau kia hōmai he korōria ki tōku ingoa, e ai tā Ihowā o ngā mano, ina ka tukua atu e ahau he kanga ki a koutou, ka kangā anō e ahau ā koutou manaaki. Ae rā, kua ōti anō i ahau te kanga, nō te mea kāhore i te ngoto ki ō koutou ngākau.

³ "Nanā, ka riria e ahau te purapura, he mea mō koutou, ka ākiritia atu hoki he paru kararehe ki runga ki ō koutou mata, arā ko te paru o ā koutou whakahere, ā, ka riro tahi atu koutou me tēnā.

⁴ Ā, ka mōhio koutou nāku tēnei whakahau i tuku ki a koutou, kia mau ai tāku kawenata ki a Riwai," e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁵ "I a ia tāku kawenata mō te ora, mō te rongo mau; he mea hoatu nāku ki a ia kia wehi ai ia, ā, i wehi ia ki ahau, ā, hopohopo ana ki tōku ingoa.

⁶ I roto i tōna māngai te ture o te pono, kīhai hoki te hē i kitea ki ōna ngutu. I haere tahi ia i ahau i runga i te rongo mau, i te tika, he tini hoki i tahuri mai i a ia i te kino.

⁷ "Ko te tikanga hoki mā ngā ngutu o te tohunga he tiaki mātauranga, ā, mā rātou e rapu te ture ki tōna māngai; nō te mea ko te karere ia a Ihowā o ngā mano.

⁸ Ko koutou ia kua peka kē i te ara, kua mea i te ture hei tūtukitanga waewae mō ētahi, he tokomaha; hē iho i a koutou te kawenata ki a Riwai," e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁹ "Nā, kua meinga nā koutou e ahau kia whakahāweatia, kia iti, i te aroaro o ngā tāngata katoa, kua rite ki tā koutou kīhai nā i mau ki āku ara, ā, i ngā mea o te ture he whakapai tangata tā koutou."

Te Whakaponokore o te Iwi ki te Atua

¹⁰ He teka ianei kotahi anō te pāpā o tātou katoa? He teka ianei kotahi anō te Atua nāna tātou i hanga? He aha tātou i tinihanga ai, te tuakana ki te teina, i whakanoa ai i te kawenata ki ō tātou mātua?

¹¹ Kua tinihanga a Hūrā, e mahia ana hoki te mea whakarihariha i roto i a Ihairaira, i Hiruhārama; kua noa hoki i a Hūrā te tapu o Ihowā, tāna hoki i aroha ai, ā, mārenatia ana māna te tamāhine a te atua kē.

¹² Ka hātepea atu e Ihowā ki te tangata nāna tēnei mahi te kaiwhakaoho rāua ko te tangata whakaō, i roto i ngā tēneti o Hākopa, rātou anō ko te kaitāpae i te whakahere ki a Ihowā o ngā mano.

¹³ Nā, kei te mahi anō koutou i tēnei. Kei te hīpoki koutou i te āta a Ihowā ki te roimata, ki te tangi, ki te auē, nāwai ā ka kore ia e aro ki te whakahere i muri atu, kāhore hoki e manako ki te tango mai i tā tō koutou ringa.

¹⁴ Heoi, e mea nā koutou, "Nā te aha?" Nō te mea he kaiwhakaatu a Ihowā mō tāu ki te wahine o tōu taitamarikitanga i tinihangatia rā e koe, ahakoa ko ia tōu hoa, ko te wahine o tāu kawenata.

¹⁵ He teka ianei kotahi tāna i hanga ai, ahakoa i a ia anō te toenga iho o te wairua? Ā, nā te aha i kotahi ai? I rapu ia i te uri atua. Nā, tiakina tō koutou wairua, kua hoki tētahi e tinihanga ki te wahine o tōna taitamarikitanga.

¹⁶ "E kino ana hoki ahau ki te whakarere," e ai tā Ihowā, tā te Atua o Ihairaira; "ki te hīpoki anō hoki i tōna kākahu ki te tutū," e ai tā Ihowā o ngā mano.

Nō reira, tiakina tō koutou wairua, kia kua koutou e tinihanga.

¹⁷ Kua hōhā a Ihowā i ā koutou kupu, ā, e mea nā koutou, "I whakahōhātia ia e mātou ki te aha?"

I a koutou e kī nā, "He pai ki te titiro a Ihowā ngā tāngata katoa e mahi ana i te kino e manako ana hoki ia ki a rātou. Kei hea oti te Atua o te whakawā?"

3

Te Karere e Haere mai nei

¹ "Tēnei te ungā atu nei e ahau tāku karere, māna e whakapai te ara i mua i ahau, ā, kitea rawatia ake, kua tae te Ariki, e rapua nei e koutou, ki tōna temepara. Nā, ko te anahera o te kawenata, ko tā koutou e ngākau nui nā – nanā, tērā ia ka tae atu," e ai tā Ihowā o ngā mano.

² Ā, ko wai e ū i te rā e tae mai ai ia? Ko wai hoki e tū, ina puta mai ia? E rite ana hoki ia ki te ahi a te kaitahi para, ki te mea horoi a te kaihoroi.

³ Ka noho anō ia, ka rite ki te kaitahi para, ki te kaiwhakapai hiriwa, ā, ka whakapaia e ia ngā tama a Riwai, ka whakahemokia tō rātou para, anō he kōura, he hiriwa, kia tāpaea ai e rātou he whakahere ki a Ihowā i runga i te tika.

⁴ Ko reira te whakahere a Hūrā rāua ko Hiruhārama rekaina ai e Ihowā, ka rite ki ngā rā ō mua, ki ngā tau onamata.

⁵ "Ka whakatata atu anō ahau ki a koutou ki te whakawā; ka hohoro anō ahau hei kaiwhakaatu i te hē o ngā kaimākutū, o te hunga pūremu, o ngā kaioti teka, o te hunga e tāhae ana i ngā utu o te kaimahi, i tā te pouaru, i tā te panī, e whakapeau kē ana i tā te manene, ā, kāhore e wehi i ahau, e ai tā Ihowā o ngā mano."

⁶ "Ko ahau hoki, ko Ihowā, kāhore ahau e puta kē; nā reira koutou, e ngā tama a Hākopa, i kore ai e pau.

⁷ Nō ngā rā o ō koutou mātua i whakarērea ai e koutou āku tikanga, kīhai anō i puritia e koutou. Hoki mai ki ahau, ā, ka hoki atu ahau ki a koutou," e ai tā Ihowā o ngā mano.

"Heoi, te mea nā koutou, 'Kia pēhea tā mātou hoki atu?'"

Kaua e Tāhaetia tā te Atua

⁸ "E tāhae rānei te tangata i tā te Atua? Heoi, e tāhae nā koutou i tāku.

"Ā, e mea nā koutou, 'He pēhea tā mātou tāhae i tāu?'

"Ki ngā whakatekau rā, me ngā whakahere!

⁹ Kua kangā, kua kangā koutou; ko koutou hoki kei te tāhae i tāku, arā ko tēnei iwi katoa.

¹⁰ Maua katoatia mai te whakatekau ki roto ki te toa, kia whai kai ai tōku whare, waiho hoki tēnei hei whakamātautau mōku," e ai tā Ihowā o ngā mano, "me kāhore e tuwhera i ahau ngā matapihi o te rangi ki a koutou, ā, ka ringihia he manaaki ki a koutou, ā, kia kore rā anō he takotoranga.

¹¹ Ā, ka riria e ahau te kaiwhakapareho, he mea mō koutou, ā, e kore e hunā e ia ngā hua o tō koutou oneone; e kore anō e marere noa ngā hua o tā koutou wāina i te mārā," e ai tā Ihowā o ngā mano.

¹² "Ā, ki tā ngā iwi katoa, he manaakitanga koutou; nō te mea he whenua āhuareka koutou," e ai tā Ihowā o ngā mano.

¹³ "He kaha ā koutou kupu ki ahau," e ai tā Ihowā.

"Heoi, e kī nā koutou, 'He aha tā mātou kōrero mōu?'

¹⁴ "Kua kī nā koutou, 'Kāhore he hua o te mahi ki te Atua. He aha hoki te rawa o tā mātou pupuri i āna mea, o tā mātou haere tauā i te aroaro o Ihowā o ngā mano?

¹⁵ Nā ināianei, ki tā mātou, ko te hunga whakakake ngā mea koa; āe rā, ko ngā kaimahi i te kino te hunga e hanga ake; āe rā, e whakamātautau ana rātou i te Atua, ā, kua mawhiti.' "

Te Utu mō te Hunga Pono

¹⁶ Nā, ko te hunga i wehi i a Ihowā, kei te kōrerorero rātou ki tōna hoa, ki tōna hoa; ā, ka tahuri a Ihowā, ka whakarongo, nā, ka tuhituhia he pukapuka whakamahara ki tōna aroaro mō te hunga i wehi ki a Ihowā, i whakaaro hoki ki tōna ingoa.

¹⁷ "Māku hoki rātou," e ai tā Ihowā o ngā mano, "i te rā e mahia ai e ahau he taonga motuhake; ka manawapā anō ahau ki a rātou, ka pērā me te tangata e manawapā ana ki tāna tama e mahi ana ki a ia.

¹⁸ Ko reira anō koutou hoki ai, kite ai i te rerekētanga o tā te tika, o tā te kino, o tā tērā e mahi ana ki te Atua, o tā tērā kāhore e mahi ki a ia."

4

Te Rā Nui o Ihowā

¹ "Tā te mea, nanā, kei te haere mai te rā, e ngiha ai ānō he oumu. Nā, ko te hunga whakakake katoa, me te hunga katoa e mahi ana i te kino hei kakau wīti rātou; ā, ka tahuna e te rā meāke nei puta," e ai tā Ihowā o ngā mano, "e kore anō he pakiaka, he manga e mahue ki a rātou.

² Ki a koutou ia e wehi nā i tōku ingoa ka ara ake te rā o te tika, he whakaora mate hoki i runga i ōna parirau; ā, ka puta mai koutou, ka tūpekepeke ānō he kūao kau nō te tūranga kau.

³ Ka takatakahia anō e koutou te hunga kino; ka rite hoki rātou ki ngā pungarehu i raro i ngā kapu o ō koutou waewae i te rā e mahi ai ahau," e ai tā Ihowā o ngā mano.

⁴ "Kia mahara ki te ture a tāku pononga, a Mohi, ki tāku i whakahau ai ki a ia i Horepa, he mea mō Iharaia katoa, ki ngā tikanga, ki ngā whakaritenga.

⁵ "Nanā, ka ungā atu e ahau a Irāia poropiti ki a koutou i mua i te taenga mai o te rā nui o Ihowā, o te rā whakamataka.

⁶ Ā, ka tahuri i a ia ngā ngākau o ngā mātua ki ngā tamariki, me ngā ngākau o ngā tamariki ki ō rātou mātua; kei haere atu ahau, kei patu i te whenua ki te kanga."

Ko te Rongopai ki te Ritenga a Matiu

Te Whakapapa o ʻIhu Karaiti

(Ruka 3.23-38)

- ¹ Ko te pukapuka o te whakapapa o ʻIhu Karaiti, tama a Rāwiri, tama a Āperahama.
- ² Nā, ko tā Āperahama ko ʻIhaka; tā ʻIhaka ko Hākopa; tā Hākopa ko Hūrā rātou ko ōna tuākana, ko ōna tēina;
- ³ tā Hūrā rāua ko Tāmara ko Parete rāua ko Hara; tā Parete ko Heteromo; tā Heteromo ko Arame;
- ⁴ tā Arame ko Aminarapa; tā Aminarapa ko Nāhona; tā Nāhona ko Haramono;
- ⁵ tā Haramono rāua ko Rahapa ko Poaha; tā Poaha rāua ko Rutu ko Ōpere; tā Ōpere ko Hehe;
- ⁶ tā Hehe ko Rāwiri, ko te kīngi.
- Tā Rāwiri kīngi rāua ko te wahine a Uria ko Horomona;
- ⁷ tā Horomona ko Rehopoama; tā Rehopoama ko Apia; tā Apia ko Aha.
- ⁸ Tā Aha ko Iehohāpata; tā Iehohāpata ko Iorama; tā Iorama ko Ohiaha;
- ⁹ tā Ohiaha ko Iotama; tā Iotama ko Ahata; tā Ahata ko Hetekia;
- ¹⁰ tā Hetekia ko Mānahi; tā Mānahi ko Amono; tā Amono ko Hōhia;
- ¹¹ tā Hōhia ko Hekonia rātou ko ōna tēina; i te wā o te whakahekenga ki Papurōna.
- ¹² Ā, i muri i te whakahekenga atu ki Papurōna: ka whānau tā Hekonia ko Haratiera; tā Haratiera ko Herupapera;
- ¹³ tā Herupapera ko Apiuru; tā Apiuru ko Eriakimi; tā Eriakimi ko Ātoro;
- ¹⁴ tā Ātoro ko Hāroko; tā Hāroko ko Ākimi; tā Ākimi ko Eriuru;
- ¹⁵ tā Eriuru ko Ereātara; tā Ereātara ko Matana; tā Matana ko Hākopa;
- ¹⁶ tā Hākopa ko Hōhepa, ko te tahu a Meri; whānau ake tā Meri ko ʻIhu, e kīia nei ko te Karaiti.
- ¹⁷ Heoi, ko ngā whakatupuranga katoa o Āperahama tae noa ki a Rāwiri, tekau mā whā ngā whakatupuranga; o Rāwiri tae noa ki te whakahekenga ki Papurōna tekau mā whā ngā whakatupuranga; ā, nō te whakahekenga ki Papurōna tae noa ki a te Karaiti tekau mā whā ngā whakatupuranga.

Te Whānautanga o ʻIhu

(Ruka 2.1-7)

- ¹⁸ Nā, ko te whānautanga tēnei o ʻIhu Karaiti; he mea taumau a Meri, tōna whaea, mā Hōhepa, ā, i te mea kianō rāua i tata noa ki a rāua, ka kitea kua hapū ia i te Wairua Tapu.
- ¹⁹ Otirā, he tangata tika tāna tahu, a Hōhepa, ā, kāhore ōna ngākau kia whakakitea nuitia ia, ka mea kia whakarērea pukutia.
- ²⁰ Otia, i a ia e hurihuri ana i ēnei mea, nā, ka puta moemoeā mai tētahi anahera a te Ariki ki a ia, ka mea, “E Hōhepa, e te tama a Rāwiri, kaua e hopohopo ki te tango i a Meri, i tāu wahine; nā te Wairua Tapu hoki tōna hapū.
- ²¹ Ā, e whānau ia he tama, me hua e koe tōna ingoa ko ʻIhu; nō te mea māna e whakaora tōna iwi i ō rātou hara.”
- ²² Nā, ka oti tēnei katoa, kātahi ka rite tā te Ariki, i kōrerotia e te poropiti, i mea ai ia,
- ²³ “Nā, ka hapū te wāhina, ka whānau hoki he tama, ā, ka huaina e rātou tōna ingoa ko Emānuera,” ko tōna whakamāoritanga tēnei, “Kei a tātou te Atua.”
- ²⁴ Ā, ka ara ake a Hōhepa i te moe, ka meatia e ia tā te anahera a te Ariki i whakahau ai ki a ia, ā, tango ana ia i tāna wahine.
- ²⁵ Ā, kīhai i mōhio ki a ia, whānau noa tāna tama mātāmua; ā, huaina ana e ia tōna ingoa ko ʻIhu.

2

Manuhiri mai i te Rāwhiti

- ¹ Nā, i te mea kua whānau nei a ʻIhu ki Pēterehema o Hūria, i ngā rā o Kīngi Herora, nā, ka haere mai ētahi Maki i te rāwhiti ki Hiruhārama,
- ² ka mea, “Kei hea tēnei kua whānau nei hei kīngi mō ngā Hūrai? I kite hoki mātou i tōna whetū i te rāwhiti, ā, ka tae mai nei ki te koropiko ki a ia.”
- ³ Ā, nō te rongonga o Kīngi Herora, ka ohorete rātou ko Hiruhārama katoa.

⁴ Nā, whakaminea katoatia ana e ia ngā tohunga nui me ngā karaipi o te iwi, ā, ka ui ki a rātou ki te wāhi e whānau ai a te Karaiti.

⁵ Ka mea rātou ki a ia, “Ki Pēterehema o Hūrīa; ko tā te poropiti hoki tēnei i tuhituhi ai:

⁶ ‘Ā, ko koe, e Pēterehema, whenua o Hūrā,
ehara rawa i te iti rawa i roto i ngā kāwana o Hūrā;
e puta mai hoki i a koe he kāwana,

hei hēpara mō tāku iwi, mō Iharaia.’ ”

⁷ Nā, ka oti ngā Maki te karanga puku e Herora, ka uia mārietia rātou ki te wā i puta mai ai te whetū.

⁸ Ā, ungā ana rātou e ia ki Pēterehema, i mea ia, “Haere, rapua mārietia te tamaiti; ā, ka kitea, ka whakahoki mai i te kōrero ki ahau, kia haere ai hoki ahau ki te koropiko ki a ia.”

⁹ Nā, ka rongo rātou i tā te kīngi, ka haere; nā, ko te whetū, i kite ai rātou i te rawhiti, e haere ana i mua i a rātou, ā tae noa, tū noa ki runga ake i te takotoranga o te tamaiti.

¹⁰ Ā, i tō rātou kitenga i te whetū, ko te tino haringa i hari ai.

¹¹ Ā, ka tae ki roto ki te whare, ka kite i te tamaiti rāua ko tōna whaea, ko Meri, nā, tāpapa ana rātou, koropiko ana ki a ia, ā, nō ka māwhera ō rātou taonga, ka hoatu ētahi mea ki a ia, he kōura, he parakihe, he maira.

¹² Ā, i whakatūpatoria rātou e te Atua, he mea moemoeā, kia kaua e hoki ki a Herora; nā, haere ana ki tō rātou kāinga he ara kē.

Te Rerenga ki Ihīpa

¹³ Ā, ka riro atu rātou, nā, ka puta moemoeā tētahi anahera a te Ariki ki a Hōhepa, ka mea, “E ara, tangohia te tamaiti rāua ko tōna whaea, e rere ki Ihīpa, ā, hei reira koe kia kōrero rā anō ahau ki a koe; meāke hoki rapu a Herora i te tamaiti kia whakangaromia.”

¹⁴ Nā, ka ara ake ia, ka mau ki te tamaiti rāua ko tōna whaea i te pō, ā, haere ana ki Ihīpa,

¹⁵ ā, noho ana i reira, mate noa a Herora. Nā, ka rite tā te Ariki i kōrerotia e te poropiti, i mea ai ia, “He mea karanga nāku tāku tamaiti i Ihīpa.”

Te Tārūkenga o ngā Tamariki

¹⁶ Ā, nō te kitenga o Herora ka oti ia te tinihanga e ngā Maki, rahi rawa tōna riri, ka tonono tāngata, ā, patua iho ngā tamariki katoa, ngā mea e rua nei ō rātou tau, me ō muri iho, i Pēterehema, i ngā wāhi katoa o reira, he mea whakarite ki te tāima i uia mārietia e ia ki ngā Maki.

¹⁷ Kātahi, ka rite tā Heremaia poropiti i kōrero ai, i mea ai:

¹⁸ “I rangona he reo ki Rama,
he uhunga, he tangi, he auē nui.
Ko Rahera e tangi ana ki āna tamariki;
ā, kīhai i pai kia whakamārietia,
nō te mea kua kāhore rātou.”

Te Hokinga mai i Ihīpa

¹⁹ Ā, nō ka mate a Herora, nā, ka puta moemoeā te anahera a te Ariki ki a Hōhepa, ki Ihīpa,

²⁰ ka mea, “Ara ake, tangohia te tamaiti rāua ko tōna whaea, ā, haere ki te whenua o Iharaia; kua mate hoki te hunga i whai kia patua te tamaiti.”

²¹ Ā, ko tōna aranga ake, ka mau ki te tamaiti rāua ko tōna whaea, ka haere ki te whenua o Iharaia.

²² Otirā, ka rongo ia ko Arakerauha te kīngi o Hūrīa i muri i tōna matua, i a Herora, ka wehi ki te haere ki reira. Otiā, i whakamaharatia ia e te Atua, he mea moemoeā, ā, haere ana ki ngā wāhi o Karirī.

²³ Ā, ka tae, ā, ka noho ki tētahi pā, ko Nahareta te ingoa; i rite ai tā ngā poropiti i mea ai, “Me hua ia he tangata nō Nahareta.”

3

Te Kauwhautanga a Hoani Kaiiriiri

(Māka 1.1-8; Ruka 3.1-18; Hoani 1.19-28)

¹ Nā, i aua rā, ka puta a Hoani Kaiiriiri, ka kauwhau i te koraha o Hūrīa,

² ka mea, “Ripenetā, kua tata hoki te rangatiratanga o te rangi.”

³ Ko tā Ihāia poropiti hoki tēnei i kōrero ai, i mea ai:

“He reo nō tētahi i te koraha e karanga ana:

‘Whakapaia te huarahi o te Ariki,
whakatikaia ōna ara.’ ”

⁴ Ā, ko te kākahu o taua Hoani he huruhuru kāmera, he hiako hoki te whītiki o tōna hope; ko tāna kai he māwhitihiti, he honi koraha.

⁵ Kātahi, ka haere ki a ia a Hiruhārama, me Hūria katoa, me ngā kāinga katoa e tūtata ana ki Horano,

⁶ ā, iriiria ana rātou e ia ki Horano, me te whāki anō i ō rātou hara.

⁷ Nō tōna kitenga ia i te tini o ngā Parihi, o ngā Haruki e haere ana ki tāna iriiringa, ka mea ia ki a rātou, "E te uri nākahi, nā wai koutou i whakamahara kia rere i te riri meāke puta?"

⁸ Nā, whakaputaina he hua e rite ana ki ō te ripenetā.

⁹ Kei ānga koutou kei mea i roto i a koutou, 'Ko Āperahama tō tātou matua'; ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, E āheii ana anō i te Atua te whakaara tamariki ake mā Āperahama i ēnei kōhatu.

¹⁰ Nā, tēnei ka pā te toki ki te pakiaka o ngā rākau; ā, ki te kāhore tētahi rākau e hua i te hua pai, ka tuaina, ka makā ki te ahi.

¹¹ "Ko ahau nei he iriiri tāku i a koutou ki te wai, hei mea ripenetā; ko tēnei ia, e haere mai ana i muri i ahau, nui atu tōna mana i tōku, e kore ahau e tau hei mau i ōna hū. Māna koutou e iriiri ki te Wairua Tapu, ki te kāpura.

¹² Ko tāna mea tahi kei tōna ringa, ā, e tino tahia e ia tāna patunga wīti, ā, e kohia āna wīti ki roto ki te whare wīti; tēnā ko te pāpapa e tahuna ki te kāpura e kore e tineia."

Te Iriiritanga o Īhu

(Māka 1.9-11; Ruka 3.21-22)

¹³ I reira, ka haere a Īhu i Karirī ki Horano, ki a Hoani, kia iriiria e ia.

¹⁴ Otirā, ka whakakāhore a Hoani ki a ia, ka mea, "Ko te tikanga rā ko ahau kia iriiria e koe, ā, e haere mai ana koe ki ahau?"

¹⁵ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, "Tukua rā āiane; ko te tikanga hoki tēnei mā tāua kia whakarite i ngā mea tika katoa." Nā, tukua ana ia e ia.

¹⁶ Ā, nō ka oti a Īhu te iriiri, tika tonu ake ia i te wai; nā, ko te rangi ka tuwhera ki a ia, ā, ka kite ia i te Wairua o te Atua e heke iho ana me he kūkupa, ā, tau ana ki runga ki a ia.

¹⁷ Nā, ko tētahi reo nō te rangi e mea ana, "Ko tāku Tama tēnei i aroha ai, ko tāku i āhuareka ai."

4

Te Whakamātautau o Īhu

(Māka 1.12-13; Ruka 4.1-13)

¹ Me i reira ka ārahina a Īhu e te Wairua ki te koraha, kia whakamātautauria e te rēwera.

² Ā, nō ka whā tekau ngā rā, ka whā tekau ngā pō i nohopuku ai, muri iho ka hiakai.

³ Nā, ka tae te kaiwhakamātautau ki a ia, ka mea, "Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, kiā iho kia meinga ēnei kōhatu hei taro."

⁴ Nā, ka whakahoki ia, ka mea, "Kua oti te tuhituhi,

'E kore e ora te tangata i te taro kau, engari,

i ngā kupu katoa e puta mai ana i te māngai o te Atua.' "

⁵ Me i reira, ka kawe te rēwera i a ia ki te pā tapu, ā, whakatūria ana ia ki runga ki te keokeonga o te temepara,

⁶ ā, ka mea ki a ia, "Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, rere atu ki raro; kua oti hoki te tuhituhi:

'Ka kōrerotia iho koe e ia ki āna anahera;

mā rātou koe e hiki ake ki ō rātou ringa,

kei tūtuki tōu waewae ki te kōhatu.' "

⁷ Mea atu ana a Īhu ki a ia, "Ka oti anō hoki te tuhituhi, 'Kaua e whakamātautau ki te Ariki ki tōu Atua.' "

⁸ Ka kawe anō te rēwera i a ia ki runga ki tētahi maunga tiketike rawa, ā, whakakitea ana ki a ia ngā rangatiratanga katoa o te ao, me te korōria o auā mea;

⁹ ā, mea ana ki a ia, "Ko ēnei mea katoa e hoatu e ahau ki a koe, ki te tāpapa koe, ki te koropiko ki ahau."

¹⁰ Nā, ka mea a Īhu ki a ia, "Haere atu, e Hātana! Kua oti hoki te tuhituhi;

'Me koropiko koe ki te Ariki ki tōu Atua,

me mahi anō ki a ia anake.' "

¹¹ Nā, ka mahue ia i te rēwera, ā, ka haere mai ngā anahera ka mahi mea māna.

Ka Timata a Īhu i Tāna Mahi i Karirī

(Māka 1.14-15; Ruka 4.14-15)

¹² Ā, nō ka rongo a Īhu kua tukua a Hoani ki te whare herehere, ka haere ia ki Karirī.

¹³ Ā, ka mahue a Nahareta i a ia, ā, haere ana, ka noho ki Kaperenauma, ki te taha o te moana, ki ngā rohe o Hepurona, o Napatari.

¹⁴ I rite ai tā Ihāia poropiti i kōrero ai, i mea ai:

¹⁵ “Ko te whenua o Hepurona, me te whenua o Napatari,
i te ara o te moana, i tērā taha o Horano,
Karirī o ngā tauwi!

¹⁶ Ko te hunga i noho i te pōuri
kua kite rātou i te mārāma nui,
ā, ko te hunga i noho i te wāhi i te ātārangi o te mate,
kua puta ake te mārāma ki a rātou.”

¹⁷ Nō reira anō a Īhu i tīmata ai te kauwhau, te mea, “Ripenetā, kua tata hoki te rangatiratanga o te rangi.”

Ka Tohu a Īhu Karaiti i Āna Kaihao Ika Tokowhā

(Māka 1.16-20; Ruka 5.1-11)

¹⁸ Ā, i a Īhu e haere ana i te taha o te moana o Karirī, ka kite ia i ētahi tāngata tokorua, he tuakana he teina, i a Haimona, tōna ingoa nei ko Pita, rāua ko tōna teina, ko Anaru, e maka ana i te kupenga ki te moana; he kaihao ika hoki rāua.

¹⁹ Nā, ka mea ia ki a rāua, “Arumia mai ahau, ā, māku kōrua e mea hei kaihao tāngata.”

²⁰ Ā, mahue ake i a rāua ngā kupenga, ā, aru ana i a ia.

²¹ Ā, nō tōna haerenga i reira, tokorua anō āna i kite ai, he tuakana, he teina, ko Hēmi tama a Heperi rāua ko tōna teina, ko Hoani, i te kaupuke i a Heperi i tō rāua matua, e tā ana i ngā korenga o ā rātou kupenga, ā, karangatia ana rāua e ia.

²² Mahue tonu ake i a rāua te kaupuke me tō rāua matua, ā, aru ana i a ia.

Ka Ako, ka Kauwhau, ka Whakaora hoki a Īhu

(Ruka 6.17-19)

²³ Nā, ka hāereerea katoatia a Karirī e Īhu, whakaako ana i roto i ō rātou whare karakia, kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga, me te whakaora i ngā mate katoa, i ngā tūrorotanga katoa o te iwi.

²⁴ Ā, ka haere tōna rongo puta noa i Hiria, ā, kawea ana mai e rātou ki a ia ngā tāngata mate katoa e ngaua ana e te tini o ngā mate, o ngā mamae, me te hunga e nohoia ana e te rēwera, me te hunga haurangi, me ngā pararūtiki, ā, whakaorangia ake rātou e ia.

²⁵ Ā, he rahi te hui i aru i a ia i Karirī, i Rekaporihi, i Hiruhārama, i Hūria, i tērā taha anō o Horano.

5

Te Kauwhau i te Maunga

¹ Ā, i tōna kitenga i te whakaminenga, ka haere ia ki runga ki te maunga; ā, nō ka noho ia, ka haere āna ākongā ki a ia,

² nā, ka puaki tōna māngai, ā, ka whakaako ia i a rātou, ka mea:

Te Koa Tūturu

(Ruka 6.20-23)

³ “Ka koa te hunga he rawakore nei te wairua;
nō rātou hoki te rangatiratanga o te rangi.

⁴ Ka koa te hunga e tangi ana;
ka whakamārietia hoki rātou.

⁵ Ka koa te hunga ngākau māhaki;
ka riro hoki i a rātou te whenua.

⁶ Ka koa te hunga e hiakai ana,
e hiainu ana, ki te tika;
e mākona hoki rātou.

⁷ Ka koa te hunga tohu tangata;
e tohungia hoki rātou.

⁸ Ka koa te hunga ngākau mā;
e kite hoki rātou i te Atua.

⁹ Ka koa te hunga hohou rongo;
ka huaina hoki rātou he tamariki nā te Atua.

¹⁰ Ka koa te hunga e whakatoia ana mō te tika;
nō rātou hoki te rangatiratanga o te rangi.

¹¹ “Ka koa koutou ina tāwai rātou i a koutou, ina whakatoi, ina puaki i a rātou ngā kupu kino katoa mō koutou, he mea teka, he whakaaro hoki ki ahau.

¹² Kia hari, kia whakamanamana; he rahi hoki te utu mō koutou i te rangi; he pēnei hoki tā rātou whakatōi i ngā poropiti i mua i a koutou."

*Te Tote me te Māramatanga
(Māka 9.50; Ruka 14.34-35)*

¹³ "Ko koutou te tote o te whenua; otirā, ki te hemo te hā o te tote, mā te aha e whai tikanga tote ai? Heoi anō tōna painga, nā, ka ākiritia ki waho, ka takahia e ngā tāngata.

¹⁴ "Ko koutou te whakamārama o te ao. E kore e ngaro te pā e tū ana i runga i te maunga.

¹⁵ E kore hoki e tahuna te rama, e whakatūria ki raro o te mēhua, engari, ki runga ki te tūranga; ā, ka tīaho ki ngā tāngata katoa i roto i te whare.

¹⁶ Waihoki, kia tīaho tō koutou mārama ki te aroaro o ngā tāngata, kia kite ai rātou i ā koutou hanga pai, kia whakakorōria ai i tō koutou Matua i te rangi."

He Whakaakoranga mō te Ture

¹⁷ "Kei mea koutou i haere mai ahau ki te whakakāhore i te ture, i ngā poropiti rānei; kihai ahau i haere mai ki te whakakāhore, engari, ki te whakatutuki.

¹⁸ He tino pono hoki tāku e mea nei ki a koutou, pahemo noa te rangi me te whenua, e kore tētahi tongi, tētahi tohu rānei o te ture e pahemo, kia rite katoa rā anō.

¹⁹ Nā, ki te whakakāhore tētahi i tētahi mea iti rawa o ēnei kupu ako, ā, ka ako i ngā tāngata kia pērā, ka kīia ia ko te iti rawa i te rangatiratanga o te rangi; engari, Ki te whakaritea e tētahi, ki te whakaakona, ka kīia ia he nui i te rangatiratanga o te rangi.

²⁰ Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, ki te kore e nui ake tā koutou mahi tika i tā ngā karaiپی rātou ko ngā Parihi, e kore rawa koutou e tapoko ki te rangatiratanga o te rangi."

*He Whakaakoranga mō te Riri
(Ruka 12.57-59)*

²¹ "Kua rongo koutou, i kōrerotia ki ngā tūpuna, 'Kaua e patu tangata'; ā, 'ki te patu tangata tētahi, ka tau te hē ki a ia.'

²² Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, Ki te riri noa tētahi ki tōna teina, ka tau te hē ki a ia; ā, ki te mea tētahi ki tōna teina, 'Wairangi!' ka tika kia komititia. Nā, ki te mea tētahi, 'Pōauau!' ka tika mōna te kāpura o Kehena.

²³ "Nā reira, ki te mauria e koe tāu whakahere ki te āta, ā, ka mahara i reira i hara koe ki tōu hoa;

²⁴ waiho tāu whakahere i reira, i mua o te āta, ā, haere, mātua houhia te rongo ki tōu teina, ka haere ai, ka mau ai i tāu whakahere.

²⁵ "Kia hohoro te whakarite i tā kōrua kōrero ko tōu hoa tauwhāinga, i a kōrua anō i te ara, kei tukua koe e te hoa tauwhāinga ki te kaiwhakawā, ā, ka tukua e te kaiwhakawā ki te kātipa, ā, ka makā koe ki te whare herehere.

²⁶ He pono tāku e mea atu nei ki a koe, E kore rawa koe e puta i reira, kia utua rā anō te pātene whakamutunga."

He Whakaakoranga mō te Pūremu

²⁷ "Kua rongo koutou, i kōrerotia, 'Kaua e pūremu.'

²⁸ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, Ki te titiro tētahi ki te wahine, he hiahia ki a ia, kua pūremu kē ia ki a ia i roto i tōna ngākau.

²⁹ Ki te hē koe i tōu kanohi matau, tikarohia, makā atu; he pai kē hoki ki a koe ki te ngaro tētahi wāhi ōu, ā, ka kore e makā tōu tinana katoa ki Kehena.

³⁰ Ki te hē anō hoki koe i tōu ringa matau, pōutoa, makā atu; he pai kē ki te mate tētahi wāhi ōu, ā, ka kore e makā tōu tinana katoa ki Kehena."

*He Whakaakoranga mō te Wehenga
(Matiu 19.9; Māka 10.11-12; Ruka 16.18)*

³¹ "I kōrerotia anō, 'Ki te whakarere tētahi i tāna wahine, me hoatu ki a ia tētahi pukapuka whakarere.'

³² Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, Ki te whakarere tētahi i tāna wahine, hāunga mō te take moepuku, e mea ana ia i te wahine kia pūremu; ā, ki te mārena tētahi i te wahine i whakarērea, e pūremu ana ia."

He Whakaakoranga mō ngā Kī Taurangi

³³ "Kua rongo anō koutou, i kōrerotia ki ngā tūpuna, 'Kaua e oati teka, engari, me whakamana āu oati ki te Ariki.'

³⁴ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou: Kaua rawa tētahi mea e oatitia; kaua te rangi, ko tō te Atua torōna hoki ia,

³⁵ kaua hoki te whenua, ko te tūranga hoki tērā o ōna waewae, kaua hoki a Hiruhārama; ko te pā hoki tērā o te Kingi nui.

³⁶ Kaua anō e oatitia tōu mātenga, e kore hoki e āhei i a koe te mea kia mā tētahi makawe, kia mangu rānei.

³⁷ Erangi, ko tēnei hei kupu mā koutou, 'Āe, āe'; 'Kāhore, kāhore'; nō te mea ki te maha atu i ēnā, nō te kino."

He Whakaakoranga mō te Utu

(Ruka 6.29-30)

³⁸ "Kua rongo koutou i kōrerotia, 'He kanohi mō te kanohi, he niho mō te niho.'

³⁹ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou: Kaua e whakauaua atu ki te kino; erangi, ki te pākia tōu pāpāringa matau e tētahi, whakaangahia atu hoki tērā ki a ia.

⁴⁰ Ā, ki te mea tētahi kia whakawākia koe, ka tangohia tōu kotī, tukua atu hoki tōu ngeri ki a ia.

⁴¹ Ā, ki te tonoa koe e tētahi kia haere kotahi te māero, kia rua āu e haere tahi ai me ia.

⁴² Hoatu ki te tangata e tono mea ana i a koe, kaua hoki e tahuri kē i te tangata e mea ana ki te taonga tārewa i a koe."

He Aroha ki ngā Hoa Whawhai

(Ruka 6.27-28, 32-36)

⁴³ "Kua rongo koutou i kōrerotia, 'Kia aroha ki tōu hoa tata, kia kino hoki ki tōu hoa whawhai.'

⁴⁴ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou: Arohaina ō koutou hoa whawhai, manaakitia te hunga e kanga ana i a koutou, kia pai te mahi ki te hunga e kino ana ki a koutou, me inoi hoki mō te hunga e whakawhiu ana i a koutou, e whakatoī ana i a koutou;

⁴⁵ kia tupu ai koutou hei tamariki mā tō koutou Matua i te rangi; e mea nei hoki ia i tōna rā kia whiti ki te hunga kino, ki te hunga pai, kia ua hoki te ua ki te hunga tika, ki te hunga hē.

⁴⁶ Ki te aroha hoki koutou ki te hunga e aroha ana ki a koutou, he aha te utu e riro i a koutou? Kāhore ianei ngā pupirikana e pēnā?

⁴⁷ Ā, ki te oha koutou ki ō koutou tēina anake, he aha tā koutou mahi i nui ake i tā ētahi? Kāhore ianei ngā tauīwi e pēnā hoki?

⁴⁸ Nā, kia tika koutou, kia pērā me tō koutou Matua i te rangi e tika ana."

6

He Whakaakoranga mō te Mahi Atawhai

¹ "Kia tūpato kei mahi i tā koutou mea tika i te aroaro o ngā tāngata, hei tirohanga mā rātou; pēnei kāhore he utu ki a koutou a tō koutou Matua i te rangi.

² "Nā, ka atawhai koe i te rawakore, aua e whakatangihia te tētere i mua i a koe, kei pērā me te hunga tinihanga i roto i ngā whare karakia, i ngā ara, kia whai korōria ai i ngā tāngata. He pono tāku e mea nei ki a koutou, kei a rātou anō te utu mō rātou.

³ Erangi, ka atawhaitia e koe te rawakore, kei mōhio tōu mauī ki tā tōu matau e mea ai;

⁴ kia ngaro ai tāu atawhainga rawakore; ā, ko tōu Matua e kite nei i te wāhi ngaro, māna koe e utu."

He Whakaakoranga mō te Inoi

(Ruka 11.2-4)

⁵ "Ā, ka inoi koe, kaua e pērā me te hunga tinihanga; ko tā rātou hoki e pai ai ko te inoi tū i roto i ngā whare karakia, i ngā kokinga o ngā ara, kia kitea ai e te tangata. He pono tāku e mea nei ki a koutou, Kei a rātou anō te utu mō rātou.

⁶ "Nā, ka inoi koe, tomo atu ki tōu rūma i roto rawa, ā, nō ka kati tōu tatau, inoi ki tōu Matua i te wāhi ngaro; ā, ko tōu Matua e kite nei i te wāhi ngaro, māna koe e utu.

⁷ "Nā, ka inoi koutou, aua e whakahuatia noatia ko aua kupu anō, kei pērā me ngā tauīwi; ki tā rātou hoki mā ngā kupu maha e rangona ai rātou.

⁸ Nā, kei rite koutou ki a rātou; e mātau ana hoki tō koutou Matua ki ngā mea e matea ana e koutou, i te mea kīanō koutou i inoi ki a ia.

⁹ "Nā, kia pēnei tā koutou inoi:

E tō mātou Matua i te rangi:

Kia tapu tōu ingoa;

¹⁰ kia tae mai tōu rangatiratanga;

kia meatia tāu e pai ai ki runga ki te whenua

kia rite anō ki tō te rangi.

¹¹ Hōmai ki a mātou āianeī he taro mā mātou mō tēnei rā.

¹² Murua ō mātou hara,

me mātou hoki e muru nei i ō te hunga e hara ana ki a mātou.

¹³ Aua hoki mātou e kawea kia whakawaia;
engari, whakaorangia mātou i te kino.

Nōu hoki te rangatiratanga, te kaha, me te korōria,
ake, ake.

Āmine.

¹⁴ Ki te whakarērea noatia iho hoki e koutou ngā hē o te tangata, ka whakarērea noatia iho anō o koutou e tō koutou Matua i te rangi.

¹⁵ Ā, ki te kore e whakarērea noatia iho e koutou ngā hē o ngā tāngata, e kore anō e whakarērea noatia iho o koutou hē e tō koutou Matua."

He Whakaakoranga mō te Nohopuku

¹⁶ "Ka nohopuku hoki koutou, kei rite ki te hunga tinihanga, kaua e whakapoururu te kanohi; e whakaahua kē ana hoki rātou i ō rātou kanohi, kia kitea ai e te tangata, e nohopuku ana. He pono tāku e mea nei ki a koutou, Kei a rātou anō te utu mō rātou.

¹⁷ Engari, ka nohopuku koe, kaukauria tōu upoko, horoia hoki tōu kanohi;

¹⁸ kei kitea koe e te tangata e nohopuku ana, erangi, e tōu Matua i te wāhi ngaro; ā, ko tōu Matua e kite nei i te wāhi ngaro, māna koe e utu."

Ngā Taonga i te Rangi

(Ruka 12.33-34)

¹⁹ "Kaua e pūrangatia he taonga mō koutou ki te whenua, ki te wāhi e whakangaro ai te huhu, te waikura; ki te wāhi hoki e kerī ai te tāhae, tāhae ai.

²⁰ Erangi, pūrangatia mō koutou he taonga ki te rangi, ki te wāhi e kore ai e whakangaro te huhu, te waikura, ki te wāhi hoki e kore ai e kerī te tāhae, tāhae ai.

²¹ Ko te wāhi hoki i ō koutou taonga, ko reira anō ō koutou ngākau."

Te Māramatanga o te Tinana

(Ruka 11.34-36)

²² "Ko te kanohi te rama o te tinana. Nā, ki te ātea tōu kanohi, e mārama katoa tōu tinana.

²³ Tēnā ki te kino tōu kanohi, ka pōuri katoa tōu tinana. Nā, ki te pōuri te mārama i roto i a koe, anō te nui o tēnā pōuri!"

Te Atua me ngā Taonga

(Ruka 16.13; 12.22-31)

²⁴ "Kāhore he tangata e pono te mahi ki ngā rangatira tokorua; ka kino hoki ki tētahi, ka aroha ki tētahi; ka ū rānei ki tētahi, ā, ka whakahāwea ki tētahi. E kore e pono i a koutou te mahi ki te Atua, ki te taonga.

²⁵ "Koia ahau ka mea nei ki a koutou, kaua e mānukanuka ki tō koutou ora, ki tā koutou e kai ai, ki tā koutou e inu ai; ki ō koutou tinana rānei, ki tā koutou e kākahu ai. Ehara oti te ora i te rahi atu i te kai, me te tinana i te kākahu?

²⁶ Tirohia ngā manu o te rangi; kāhore rātou e rui, kāhore e kokoti, e kohikohi rānei ki ngā whare wīti; heoi, e whāngainga ana rātou e tō koutou Matua i te rangi. Ehara oti koutou i te mea pai ake i ērā?

²⁷ Ko wai o koutou e taea e ia te whakaaro iho, te hono tētahi wāhi ki tōna roa, kia kotahi te whatianga?

²⁸ "Ā, he aha koutou i mānukanuka ai ki te kākahu? Maharatia ngā rengarenga o te whenua, te tupu; e kore nei e mahi, e kore nei anō e miro.

²⁹ Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, kihai a Horomona, me tōna korōria katoa, i rite ki tētahi o ēnei te whai kākahu.

³⁰ Ha, ki te pēnei tā te Atua whakakākahu i te tarutaru o te whenua, e tupu nei ināianei, ā, āpōpō ka makā ki te oumu, e kore ianei tāna i a koutou e rahi ake, e te hunga whakapono iti?

³¹ "Nā, kaua rā e mānukanuka, e mea, 'He aha tā tātou e kai ai? He aha tā tātou e inu ai? Me whakakākahu tātou ki te aha?'

³² Ko ēnei mea katoa nei hoki tā ngā tauwiwi e rapu ai; e mātau ana hoki tō koutou Matua i te rangi e matea ana e koutou ēnei mea katoa.

³³ Engari mātau rapua tōna rangatiratanga, me āna mea tika; ā, ka tāpiritia ēnei mea katoa mā koutou.

³⁴ Nō reira, kaua e mānukanuka ki o āpōpō; mā āpōpō anō ia e mānukanuka. Kāti anō i tōna rā tōna kino."

7

*Te Whakawā i Ētahi atu
(Ruka 6.37-38, 41-42)*

- ¹ “Kaua e whakawā, kei whakawākia koutou.
² Nā, ko te whakawākanga e whakawā ai koutou, koia anō hei whakawākanga mō koutou, ā, ko te mēhua e mēhua ai koutou, hei mēhua anō tēnā ki a koutou.
³ “Ā, he aha tāu e titiro ki te otaota i roto i te kanohi o tōu teina, tē mahara ki te kurupae i roto i tōu?
⁴ Me pēhea rānei tāu kupu ki tōu teina, ‘Iaua, kia kapea atu e ahau te otaota i tōu kanohi,’ ā, he kurupae anō tēnā kei roto i tōu?
⁵ E te tangata tinihanga! Mātua kapea e koe te kurupae i tōu kanohi, kātahi koe ka mārāma ki te kape i te otaota i roto i te kanohi o tōu teina.
⁶ “Kaua e hoatu te mea tapu ki ngā kuri, kaua anō e makā ā koutou peara ki te aroaro o ngā poaka, kei takatakahia e ō rātou waewae, ā, ka tahuri, ka haehae i a koutou.”

*Īnoia, Rapua, Pātōtō
(Ruka 11.9-13)*

- ⁷ “Inoia, ā, ka hoatu ki a koutou; rapua, ā, ka kitea e koutou; pātōtō, ā, ka uakina ki a koutou.
⁸ Ka whiwhi hoki te tangata ina inoi, ka kite ina rapu; ka uakina hoki ki te tangata e pātōtō ana.
⁹ “Ko tēhea tangata ianei o koutou, ina inoi tāna tama ki a ia he taro, e hoatu ki a ia he kōhatu?
¹⁰ Ā, inoi rānei he ika, e hoatu ki a ia he nākahi?
¹¹ Nā, ki te mātau koutou, te hunga kino, ki te hoatu mea papai ki ā koutou tamariki, tērā noa ake te hōmaitanga o ngā mea papai e tō koutou Matua i te rangi ki te hunga e inoi ana ki a ia.
¹² “Nā, ko ngā mea katoa, e pai ai koutou kia meatia e ngā tāngata, ki a koutou, meatia hoki e koutou ki a rātou; ko tēnei hoki tā te ture me tā ngā poropiti.”

*Te Kūwaha Whāiti
(Ruka 13.24)*

- ¹³ “E tomo mā te kūwaha whāiti; he whārahi hoki te kūwaha, he whānui te ara, e tika ana ki te ngaromanga, ā, he tokomaha e haere ana rā reira.
¹⁴ He kūiti hoki te kūwaha, he kiki te ara e tika ana ki te ora, ā, he tokoiti te hunga e kite.”

*He Rākau me āna Hua
(Ruka 6.43-44)*

- ¹⁵ “Kia tūpato ki ngā poropiti teka e haere nei ki a koutou, he hipi te kākahu, ko roto ia he wuruhi kai kino.
¹⁶ Mā ō rātou hua ka mōhioia ai rātou e koutou. E whakia rānei te karepe i runga i te tātarāmoa, te piki rānei i te tūmatakuru?
¹⁷ Waihoki he ātaahua ngā hua o te rākau pai, he kino ia ngā hua o te rākau kino.
¹⁸ E kore te rākau pai e āhei te hua i te hua kino, e kore anō te rākau kino e hua i te hua ātaahua.
¹⁹ Ko ngā rākau katoa e kore nei e hua i te hua ātaahua ka tuaina ki raro, ka makā ki te ahi.
²⁰ Inā, mā ō rātou hua ka mōhioia ai rātou e koutou.”

*Kāhore Au i Mōhio ki a Koe
(Ruka 13.25-27)*

- ²¹ “E kore e tomo ki te rangatiratanga o te rangi ngā tāngata katoa e mea mai ana ki ahau, ‘E te Ariki, e te Ariki,’ engari, ia e mea ana i tā tōku Matua i te rangi i pai ai.
²² He tokomaha e mea mai ki ahau i taua rā, ‘E te Ariki, e te Ariki; kihai koia mātou i poropiti i runga i tōu ingoa, i pei rēwera hoki i runga i tōu ingoa, he tini hoki ngā mahi nunui i meatia e mātou i runga i tōu ingoa?’
²³ Ko reira ahau mea ai ki a rātou, ‘Kāhore rawa ahau i mōhio ki a koutou; mawehe atu i ahau, e ngā kaimahi i te tutū.’ ”

*Ngā Kaihanga Whare e Tokorua
(Ruka 6.47-49)*

- ²⁴ “Nā, ko te tangata e rongorongo ana ki ēnei kupu āku, e mahi ana hoki, ka whakaritea e ahau ki te tangata mahara, i hanga i tōna whare ki runga ki te kāmaka.

²⁵ Ā, ka ua te ua, ka puta ngā waipuke, ka pupuhi ngā hau, te tino ākinga ki taua whare, kihai hoki i hinga, nō te mea i hangā ki runga ki te kāmaka.

²⁶ “Ā, ko te tangata e rongō ana ki ēnei kupu āku, ā, kāhore e mahi, ka whakaritea ki te tangata whakaarokore i hanga i tōna whare ki runga ki te onepū.

²⁷ Nā, ka ua te ua, ka puta ngā waipuke, ka pupuhi ngā hau, ā, pā ana ki taua whare, nā, kua hinga. He rahi anō tōna hingangā!”

Te Mana o Īhu

²⁸ Ā, nō ka mutu ēnei kōrero a Īhu, ka mīharo te whakaminenga ki tāna ako.

²⁹ I rite hoki tāna ako i a rātou ki tā te tangata whai mana, kihai hoki i rite ki tā ngā karaipi.

8

Ka Whakaoratia e Īhu tētahi Repera

(Māka 1.40-45; Ruka 5.12-16)

¹ Ā, nō ka heke iho ia i te maunga, he rahi te hui i aru i a ia.

² Nā, ka haere tētahi repera, ka koropiko ki a ia, ka mea, “E te Ariki, ki te pai koe, e taea ahau e koe te mea kia mā.”

³ Ā, ka totoro te ringa o Īhu, ka pā ki a ia, ka mea, “E pai ana ahau; kia mā koe!” Ā, mā tonu iho tōna repera.

⁴ Kātahi, ka mea a Īhu ki a ia, “Kia mahara, kei kōrerotia ki te tangata; erangi haere, kia kite te tohunga i a koe, mauria atu hoki te whakahere i whakaritea e Mohi, hei mea whakaatu ki a rātou.”

Ka Whakaora a Īhu i te Pononga a te Āpiha Rōma

(Ruka 7.1-10)

⁵ Ā, nō ka tae a Īhu ki Kaperenauma, ka haere ki a ia tētahi keneturio, ka inoi ki a ia,

⁶ ka mea, “E te Ariki, ko tāku pononga kei te whare e takoto ana, he parārūtiki, e ngaua kinotia ana.”

⁷ Ā, ka mea a Īhu ki a ia, “Ka haere ahau ki te whakaora i a ia.”

⁸ Nā, ko te whakahokinga a te keneturio, ko te meatanga, “E te Ariki, ehara ahau i te tikanga tangata e haere ake ai koe ki raro i tōku tuanui; engari, kia puaki kau tāu kupu, ā, ka ora tāku pononga.

⁹ He tangata hoki ahau e whakahaua ana, he hōia anō āku hei whakahaunga māku; ka mea ahau ki tēnei, ‘Haere,’ nā, ka haere ia; ki tētahi, ‘Haere mai,’ ā, ka haere mai; ki tāku pononga hoki, ‘Meatia tēnei,’ ā, ka meatia e ia.”

¹⁰ Ā, nō te rongonga o Īhu, ka mīharo, ka mea ki te hunga e aru ana, “He pono tāku e mea nei ki a koutou, Kāhore ahau i kite noa i te whakaponono hei rite mō tēnei te nui i roto i a Ihairaira.

¹¹ Ko tāku kupu anō tēnei ki a koutou, he tokomaha e haere mai i te rāwhiti, i te hauāuru, ā, e noho tahi i a Āperahama, i a Īhaka, i a Hākopa, ki te rangatiratanga o te rangi.

¹² Ko ngā tamariki ia o te rangatiratanga ka makā ki te pōuri i waho; ko te wāhi tērā o te tangi, o te tetēā o ngā niho.”

¹³ Nā, ka mea a Īhu ki te keneturio, “Haere, kia rite ki tōu whakaponono te meatanga ki a koe.”

Ā, ora ake ana taua pononga i taua wā pū anō.

Ka Whakaoratia e Īhu te Tini Tāngata

(Māka 1.29-34; Ruka 4.38-41)

¹⁴ Ā, nō ka tae a Īhu ki te whare o Pita, ka kite ia i tōna hungawai wahine e takoto mate ana, he kirikā.

¹⁵ Nā, ka pā ia ki tōna ringaringa, ā, mutu ake tōna kirikā; ā, ara ake ana ia ki te taka mea mā rātou.

¹⁶ Nā, i te ahiahi he tokomaha te hunga e nohoia ana e ngā rēwera i mauria mai ki a ia; nā, ka peia e tāna kupu ngā wairua ki waho, ā, whakaorangia ake e ia te hunga mate katoa.

¹⁷ I rite ai tā Ihāia poropiti i kōrero ai, i mea ai, “Nāna i tango ō tātou ngoikore, i waha ō tātou mate.”

Te Hunga e Hia-Whai i a Īhu

(Ruka 9.57-62)

¹⁸ Nā, i te kitenga o Īhu he rahi te hui e mui ana ki a ia, ka whakahau ia kia whakawhiti ki tāwāhi.

¹⁹ Ā, ka haere tētahi karaipi, ka mea ki a ia, "E te Kaiwhakaako, ka aru ahau i a koe ki ngā wāhi katoa e haere ai koe."

²⁰ Ā, ka mea a Īhu ki a ia, "He rua o ngā pokiha, he kōwhanga o ngā manu o te rangi; tēnā ko te Tama a te tangata, kāhore ōna wāhi e takoto ai tōna mātenga."

²¹ Ā, i mea tētahi atu o āna ākonga ki a ia, "E te Ariki tukua ahau kia mātua haere ki te tanu i tōku pāpā."

²² Nā, ka mea a Īhu ki a ia, "Arumia ahau, ā, waiho mā ngā tūpāpaku e tanu ō rātou tūpāpaku."

Ka Whakamarinotia e Īhu tētahi Puehu

(Māka 4.35-41; Ruka 8.22-25)

²³ Ā, nō ka eke ia ki te kaupuke, ka aru āna ākonga i a ia.

²⁴ Nā, ka tutū te puehu o te moana, ā, ngaro iho te kaupuke i te ngaru; i te moe hoki ia.

²⁵ Ā, ka haere āna ākonga, ka whakaara i a ia, ka mea, "E te Ariki, whakaorangia tātou! Ka ngaro tātou."

²⁶ Ā, ka mea ia ki a rātou, "He aha tā koutou e wehi, e te hunga whakapono iti?" Me i reira ka ara ia, ā, rīria iho te hau me te moana; ā, takoto ana he marino nui.

²⁷ Ā, miharo noa ngā tāngata, ka mea, "He tangata aha tēnei? Inā, rongo rawa te hau me te moana ki a ia!"

Ka Whakaorangia e Īhu ngā Tokorua, he Rēwera ō Rāua

(Māka 5.1-20; Ruka 8.26-39)

²⁸ Ā, nō ka whiti ia ki tarawāhi, ki te whenua o ngā Kerekehini, ka tūtaki ki a ia ētahi tāngata tokorua e nohoia ana e te rēwera, e puta ana mai i roto i ngā urupā, he hunga tutū rawa, tē taea taua ara te haere e te tangata.

²⁹ Nā, ka karanga ake rāua, ka mea, "He aha māua nāu, e Īhu, e te Tama a te Atua? Kua tae mai ōti koe ki te whakamamae i a māua i te mea kāhore anō i rite te tāima?"

³⁰ Nā, tērā tētahi kāhui poaka i tawhiti atu i a rātou e kai ana, he tini.

³¹ Ā, ka inoi ngā rēwera ki a ia, ka mea, "Ki te pei koe i a mātou, tukua mātou kia haere ki roto ki te kāhui poaka."

³² Nā, ka mea ia ki a rātou, "Haere!" Nā, ko tō rātou putanga ki waho, haere ana ki roto ki te kāhui poaka; nā, ko te tino rerenga o te kāhui poaka katoa rā te pari ki te moana, ā, mate iho ki roto ki te wai.

³³ Nā, ka whati ngā kaiwhāngai, ā, haere ana ki te pā, kōrero ana i ngā mea katoa, me te meatanga ki te hunga i nohoia e ngā rēwera.

³⁴ Nā, puta katoa ana te pā ki waho, ki te whakatau i a Īhu; ā, ka kite i a ia, ka tohe kia haere atu ia i ō rātou wāhi.

9

Ka Whakaorangia e Īhu te Pararūtiki

(Māka 2.1-12; Ruka 5.17-26)

¹ Nā, ka eke ia ki te kaupuke, ka whiti ki tāwāhi, ka haere ki tōna pā.

² Nā, ka kawea mai e rātou ki a ia tētahi pararūtiki, e takoto ana i runga i te moenga; nō te kitenga o Īhu i tō rātou whakapono ka mea ia ki te pararūtiki, "E tama, kia māia; ka ōti ōu hara te muru."

³ Nā, ka mea ētahi o ngā karaipi ki a rātou anō, "E kohukohu ana tēnei tangata!"

⁴ Ā, ka kite a Īhu i ō rātou whakaaro, ka mea ia, "He aha i kino ai ngā whakaaro o roto o ō koutou ngākau?"

⁵ Ko tēhea ōti te mea takoto noa, ko te mea, 'Ka ōti ōu hara te muru,' ko te mea rānei, 'Whakatika, haere'?

⁶ Otirā, kia mātua ai koutou he mana muru hara tō te Tama a te tangata i runga i te whenua." Kātahi, ia ka mea ki te pararūtiki, "Whakatika, tangohia ake tōu moenga, ā, haere ki tōu whare."

⁷ Nā, whakatika ana ia, haere ana ki tōna whare.

⁸ Nō te kitenga ia o te hui, ka wehi, ka whakakorōria i te Atua, i hōmai ai tēnei mana ki ngā tāngata.

Ka Karangatia e Īhu a Matiu

(Māka 2.13-17; Ruka 5.27-32)

⁹ Ā, i a Īhu e haere ana i reira, ka kite ia i tētahi tangata, ko Matiu te ingoa, e noho ana i te wāhi tango takoha; ā, ka mea ki a ia, "Arumia ahau."

Nā, whakatika ana ia, aru ana i a ia.

¹⁰ Ā, i a ia e noho ana ki te kai i roto i te whare, nā, he tokomaha ngā pupirikana me ngā tāngata hara i haere mai, i noho tahi ki a Īhu rātou ko āna ākonga.

¹¹ Ā, nō te kitenga o ngā Parihi, ka mea ki āna ākonga, "He aha tō koutou Kaiwhakaaka ka kai tahi ai me ngā pupirikana, me ngā tāngata hara?"

¹² Otirā, ka rongō a Īhu, ka mea ki a rātou, "Kāhore he aha o ngā tāngata ora e meatia ai e te rata, engari, o te hunga e mate ana.

¹³ Nā, haere, ākona te tūkanga o tēnei, 'Ko tāku e pai ai ko te tohu tangata, hāunga te patunga tapu.' Kīhai hoki ahau i haere mai ki te karanga i te hunga tika, engari i te hunga hara, kia ripenetā."

*Te Take e Pā ana ki te Nohopuku
(Māka 2.18-22; Ruka 5.33-39)*

¹⁴ Me i reira ka haere mai ki a ia ngā ākonga a Hoani, ka mea, "He aha i maha ai o mātou ko ngā Parihi nohoanga pukutanga, ā, kāhore āu ākonga e nohopuku?"

¹⁵ Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, "E āhei rānei ngā tamariki o te whare mārena te tangi, i te mea kei a rātou te tāne mārena hou? Nā, tērā e tae mai ngā rā, e tangohia ai te tāne mārena hou i a rātou, ā, ko reira nohopuku ai rātou.

¹⁶ "E kore e meatia e te tangata tētahi wāhi o te kahu hou hei pāpaki mō te kahu tawhito, nō te mea ka riro tētahi wāhi o taua kākahu i te whakakapi, ā, ka nui rawa te pakaru.

¹⁷ E kore e ringihia te wāina hou ki ngā ipu tawhito; kei pakaru ngā ipu, ā, ka maringi te wāina, kore ake ngā ipu; erangi, e ringihia ana te wāina hou ki ngā ipu hou, ā, ka ora taua rua."

*He Kōtiro Whakahemohemo me te Wahine Māuiui
(Māka 5.21-43; Ruka 8.40-56)*

¹⁸ I a ia e kōrero ana i ēnei mea ki a rātou, nā, ka haere mai tētahi rangatira, ka koropiko ki a ia, ka mea, "Tēnei kua marere tāku tamāhine; otirā, māu e haere ake, e whakapā tōu ringa ki a ia, ā, ka ora."

¹⁹ Nā, ka whakatika a Īhu rātou ko āna ākonga, ā, aru ana i a ia.

²⁰ Nā, ko te haerenga ki muri i a ia o tētahi wahine, tekau mā rua ngā tau i mate ai i te pākauhanga toto, ā, ka pā ki te tātiko o tōna kākahu;

²¹ i mea hoki i roto i a ia, "Kia pā kau oti ahau ki tōna kākahu, ka ora ahau."

²² Nā, ka tahuri a Īhu, ā, ka kite i a ia, ka mea, "Kia māia, e kō! Nā tōu whakaponi koe i ora ai." Ā, ora ake te wahine i taua wā anō.

²³ Nā, i te taenga o Īhu ki te whare o te rangatira, ka kite i ngā kaiwhakatangi pūtōrino, i te huihui hoki e ngangau ana,

²⁴ ka mea ia ki a rātou, "Whakaatea! Kāhore hoki i mate te kōtiro, erangi e moe ana." Ā, kātaina iho ia e rātou.

²⁵ Heoi, ka oti te huihui te pei ki waho, ka tomo ia ki roto, ka mau ki tōna ringa, ā, ara ake ana te kōtiro.

²⁶ Ā, pakū ana tēnei rongō puta noa i taua whenua.

Ka Whakaoratia e Īhu ngā Tāngata Tokorua, he Matapō

²⁷ Ā, i a Īhu e haere atu ana i reira, tokorua ngā matapō i aru i a ia, ka karanga ake, ka mea, "E te Tama a Rāwiri, kia aroha ki a māua!"

²⁸ Ā, ka tapoko ia ki te whare, ka haere atu ngā matapō ki a ia; nā, ka mea a Īhu ki a rāua, "E whakaponi ana rānei kōrua e taea tēnei e ahau?"

Ka mea rāua ki a ia, "Āe, e te Ariki."

²⁹ Me i reira ka pā ia ki ō rāua kanohi, ka mea, "Kia rite ki tō kōrua whakaponi te meatanga ki a kōrua."

³⁰ Nā, kua kite ō rāua kanohi; kātahi ka whakatūpato a Īhu i a rāua ka mea, "Kia mahara kei rangona e te tangata."

³¹ Ko rāua ia i puta atu ki waho, ā, kōrerotia nuitia ana ia puta noa i taua whenua.

Ka Whakaoratia e Īhu tētahi Tangata Wahangū

³² I a rāua e puta ana ki waho, ka kawea mai ki a ia tētahi tangata wahangū, he rēwera tōna.

³³ Ā, ka oti te rēwera te pei, ka whai reo te wahangū; ā, mīharo ana te mano, ka mea, "Kāhore anō i kitea te pēnei i roto i a Ihairā."

³⁴ Otirā, ka mea ngā Parihi, "Nā te rangatira o ngā rēwera tāna peinga rēwera."

Ka Aroha a Īhu ki ngā Tāngata

³⁵ Nā, ka hāereerea e Īhu ngā pā katoa me ngā kāinga, ā, ka ako i roto i ō rātou whare karakia, ka kauwhau i te rongopai o te rangatiratanga, me te whakaora i te tini o ngā mate, i te tini o ngā tūrorotanga o te iwi.

³⁶ Ā, nō tōna kitenga i ngā mano, ka toko ake tōna ngākau aroha ki a rātou, e māuiui ana hoki rātou, e marara kē ana, me he hipi hēparakore.

³⁷ Kātahi, ia ka mea ki āna ākonga, "He nui te kotinga, ko ngā kaimahi ia he ruarua.

³⁸ Nā, inoi atu ki te Ariki nāna te kotinga, kia tonoa e ia he kaimahi ki tāna kotinga."

10

Ngā Āpōtoro Tekau mā rua

(Māka 3.13-19; Ruka 6.12-16)

¹ Ā, ka oti te karanga e ia āna ākonga i tekau mā rua, ka hoatu ki a rātou he mana hei pai i ngā wairua poke, hei whakaora hoki i ngā mate katoa me ngā tūrorotanga katoa.

² Nā, ko ngā ingoa ēnei o ngā āpōtoro kotahi tekau mā rua; te tuatahi ko Haimona, e kīia nei ko Pita, rāua ko tōna teina ko Anaru; ko Hēmi tama a Heperi rāua ko tōna teina ko Hoani;

³ ko Piripi rāua ko Patoromu; ko Tamati rāua ko Matiu pupirikana; ko Hēmi tama a Arapiu, ko Tariu;

⁴ ko Haimona Kanaani rāua ko Hūrā Ikariote, nāna nei ia i tuku.

Te Tononga o Tekau mā rua

(Māka 6.7-13; Ruka 9.1-6)

⁵ Ko tēnei tekau mā rua i tonoa e Īhu, i ako ia i a rātou, i mea: "Kaua e haere ki tētahi ara o ngā tauwiwi, kaua anō hoki e tomo ki tētahi pā o ngā Hamari;

⁶ engari, me haere ki ngā hipi ngaro o te whare o Ihairaira.

⁷ Me kauwhau haere hoki, me kī, 'Kua tata te rangatiratanga o te rangi.'

⁸ Whakaorangia ngā tūroro, meinga kia mā ngā repera, whakaarahia ngā tūpāpaku, peia ngā rēwera; ka riro noa nei i a koutou, me hoatu noa e koutou.

⁹ Kaua he kōura mā koutou, kaua he hiriwa, kaua he parāhi ki roto ki ō koutou whītiki;

¹⁰ kaua anō he pūtea mō te ara; kaua e takiruatia ngā koti, kaua he hū, kaua anō he tokotoko. Ka ea hoki i te kaimahi tāna kai.

¹¹ "Ā, ka tomo koutou ki tētahi pā, ki tētahi kāinga rānei, ui atu, ko wai te tangata pai o reira; ā, hei reira noho ai, ā, haere noa.

¹² Ā, nō ka tomo ki tētahi whare, me oha atu.

¹³ Ā, ki te pai te whare, kia tau tā koutou rangimārie ki reira; ā, ki te kāhore e pai, kia hoki tā koutou rangimārie ki a koutou.

¹⁴ Ki te kāhore hoki tētahi e manako ki a koutou, ki te kore e whakarongo ki ā koutou kupu, ka haere koutou ki waho o taua whare, o taua pā rānei, ka whakangahoro i te puehu o ō koutou waewae.

¹⁵ He pono tāku e mea nei ki a koutou, erangi tō te whenua o Horoma rāua ko Komora ā te rā whakawā e māmā i tō taua pā."

Ngā Whakatoinga e Haere Mai nei

(Māka 13.9-13; Ruka 21.12-17)

¹⁶ "Nanā, ka tonoa nei koutou e ahau anō he hipi ki roto ki ngā wuruhi. Nā, kia rite ki te nākahi te mahara, ki te kūkupa hoki te māhaki.

¹⁷ Kia tūpato ia i ngā tāngata; tērā hoki koutou e tukua e rātou ki ngā rūnanga, ā, tērā koutou e whiua i roto i ō rātou whare karakia.

¹⁸ Ā, ka kawea koutou ki ngā kāwana, ki ngā kīngi, mō te whakaaro ki ahau, hei mea whakaatu ki a rātou, ki ngā tauwiwi hoki.

¹⁹ Ā, nō ka tukua koutou e rātou, kaua e mānukanuka ki te pēhea, ki te aha, e kōrero ai koutou; ka hoatu ki a koutou i taua wā tā koutou e kōrero ai.

²⁰ Ehara hoki i a koutou ngā kōrero, engari, ko te Wairua o tō koutou Matua te kōrero ana i roto i a koutou.

²¹ "Nā, ka tukua te tuakana e te teina ki te mate, te tama hoki e te pāpā; ka whakatika ngā tamariki ki ngā mātua, ka mea kia whakamatea;

²² ā, ka kinongia koutou e ngā tāngata katoa, he mea hoki mō tōku ingoa; ko te tangata ia e ū ana ā taea noatia te mutunga, ka ora ia.

²³ Nā, ki te whakatoia koutou i tēnei pā, rere atu ki tētahi; he pono hoki tāku e mea nei ki a koutou, e kore e poto i a koutou ngā pā o Ihairaira te haere, ko te Tama a te tangata kua tae mai.

²⁴ “Kāhore e nui ake te ākongā i tōna kaiwhakaako, kāhore hoki te pononga e nui ake i tōna rangatira.

²⁵ Heoi, mā te ākongā ko ia kia rite ki tōna kaiwhakaako, mā te pononga kia rite ki tōna rangatira. Ki te kīia e rātou te rangatira o te whare ko Perehepura, tērā noa ake tā rātou mō ngā tāngata o tōna whare.”

Te Mea hei Wehi

(Ruka 12.2-7)

²⁶ “Nā, kaua e wehi i a rātou; kāhore hoki he mea i hipokina e mahue te hura, he mea rānei i huna e mahue te mōhio.

²⁷ Ko tāku e kōrero nei ki a koutou i te pōuri, me kōrero e koutou i te mārāma; ko tā ō koutou taringa e rongō ai, me kauwhau ki runga i ngā whare.

²⁸ Ā, kaua e wehi i te hunga e whakamate nei i te tinana, ā, e kore nei e āhei te whakamate i te wairua; engari ia ko tā koutou e wehi ai, ko ia e kaha nei ki te whakangaro i te wairua rāua tahi ko te tinana ki roto ki Kehena.

²⁹ Kāhore ianei e hokona ngā pīhoihoi e rua ki te pātene kotahi? Ā, ki te kāhore tō koutou Matua e mea, e kore tētahi o rāua e taka ki te whenua.

³⁰ Otiia, ko ngā makawe o ō koutou mātenga kua oti katoa te tatau.

³¹ Nō reira, kaua e wehi; erangi rā koutou i ngā pīhoihoi maha.”

Te Whākinga, te Whakahāwea rānei, i a te Karaiti

(Ruka 12.8-9)

³² “Nā, ki te whakaae tētahi ki ahau i te aroaro o ngā tāngata, ka whakaaetia ia e ahau i te aroaro o tōku Matua i te rangi.

³³ Ā, ki te whakakāhore tētahi i ahau i te aroaro o ngā tāngata, ka whakakāhoretia hoki ia e ahau i te aroaro o tōku Matua i te rangi.”

Ehara i te Rangimārie, engari he Raru

(Ruka 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “Kei mea i haere mai ahau ki te kawē mai i te rangimārie ki te whenua; kīhai ahau i haere mai ki te kawē mai i te rangimārie, engari i te hoari.

³⁵ I haere mai hoki ahau ki te mea i te tangata kia whawhai ki tōna pāpā,

i te tamāhine ki tōna whaea,

i te hunaonga wahine ki tōna hungawai wahine;

³⁶ ā, ko ō te tangata hoariri ko ngā tāngata anō o tōna whare.

³⁷ “Ki te nui ake te aroha o tētahi ki tōna pāpā, whaea rānei, i tōna ki ahau, e kore ia e tikangatia māku; ki te nui ake hoki te aroha o tētahi ki tāna tama, tamāhine rānei, i tōna ki ahau, e kore ia e tikangatia māku.

³⁸ Ki te kore hoki tētahi e mau ki tōna rīpeka, e aru i muri i ahau, e kore ia e tikangatia māku.

³⁹ Ko te tangata i whiwhi ki te ora e mate anō ia, ā, ki te mate tētahi mōna i whakaaro ki ahau, ka whiwhi anō ia ki te ora.”

Ngā Utu

(Māka 9.41)

⁴⁰ “Ki te manako tētahi ki a koutou, e manako ana ia ki ahau, ā, ki te manako tētahi ki ahau, e manako ana ia ki tōku kaitono mai.

⁴¹ Ki te manako tētahi ki te poropiti i runga i te ingoa o te poropiti, ka riro i a ia te utu o te poropiti; ā, ki te manako tētahi ki te tangata tika i runga i te ingoa o te tangata tika, e riro i a ia te utu o te tangata tika.

⁴² Ā, ki te whakainumia e tētahi, tētahi o ēnei mea nonohi, ahakoa kotahi anō te kapu wai mātao, i runga i te ingoa o te ākongā, he pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore rawa ia e hapa i tōna utu.”

11

Ngā Karere a Hoani Kaiiriiri

(Ruka 7.18-35)

¹ Ā, ka mutu tā Īhu whakarite kōrero ki āna ākongā kotahi tekau mā rua, ka haere atu ia i reira ki te whakaako, ki te kauwhau ki ō rātou pā.

² Nā, i te rongonga o Hoani i roto i te whare herehere ki ngā mahi a te Karaiti, ka tonoa e ia ētahi o āna ākongā,

³ ka mea ki a ia, “Ko koe rānei tēnei e haere mai nei, me tatari rānei tātou ki tētahi atu?”

⁴ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rāua, "Haere, kōrerotia ki a Hoani ngā mea e rongo nei, e kite nei kōrua:

⁵ ko ngā matapō e titiro ana, ko ngā kopa e hāereere ana, ko ngā repera e meinga ana kia mā, ko ngā turi e rongo ana, ko ngā tūpāpaku e whakaarahia ana, ā, e kauwhautia ana te rongopai ki te hunga rawakore.

⁶ Ā, ka koa te tangata e kore e hē ki ahau."

⁷ Ā, i a rāua e haere atu ana, ka timata a Īhu, ka kōrerotia a Hoani ki te mano: "I haere koutou ki te koraha kia kite i te aha? I te kākaho e whakangāueuetia ana e te hau?

⁸ Anō rā, i haere koutou kia kite i te aha? I te tangata he kākahu māeneene ōna? Nā, kei ngā whare kīngi te hunga i ngā kākahu māeneene.

⁹ Anō rā, i haere koutou kia kite i te aha? I te poropiti? Āe rā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, tērā atu anō i te poropiti.

¹⁰ Ko ia hoki tēnei mōna te mea i tuhituhia:

'Nā, ka tonoa e ahau tāku karere ki mua i tōu aroaro,

māna e whakapai tōu ara ki mua i a koe.'

¹¹ He pono tāku e mea nei ki a koutou, kāhore anō i maea ake i roto i ngā whānau a te wahine he rahi ake i a Hoani Kaiiriiri; heoi, rahi ake i a ia te iti rawa i te rangatiratanga o te rangi.

¹² Ā, nō ngā rā mai anō i a Hoani Kaiiriiri ā mohoa noa nei e tūkinotia ana te rangatiratanga o te rangi, ā, e riro ana ia i te ringa kaha o ngā tāngata taikaha.

¹³ Nō te mea i poropiti ngā poropiti katoa me te ture ā taea noatia a Hoani.

¹⁴ Ā, ki te pai koutou koia rā, ko Irāia tēnei, i meinga rā e haere mai ana.

¹⁵ Ki te whai taringa tētahi hei whakarongo, kia rongo ia!

¹⁶ "Otia, me whakarite e ahau tēnei whakatupuranga ki te aha? E rite ana ki ngā tamariki e noho ana i ngā wāhi hokohoko, e karanga ana ki ō rātou hoa,

¹⁷ e mea ana,

'Whakatangi noa mātou i te pūtōrino ki a koutou,

ā, kāhore koutou i kanikani mai.

Auē noa mātou ki a koutou,

ā, kāhore koutou i tangi mai.'

¹⁸ I haere mai hoki a Hoani, kīhai i kai, kīhai i inu, heoi e mea ana rātou, 'He rēwera tōna.'

¹⁹ I haere mai te Tama a te tangata me te kai me te inu, ka mea rātou, 'Nā, he tangata kakai, he tangata inu wāina, he hoa nō ngā pupirikana, nō ngā tāngata hara!' Otirā, mā āna mahi e whakatika te whakaaro nui."

Ngā Pā Whakapono kore

(Ruka 10.13-15)

²⁰ Kātahi ia ka anga, ka tāwai ki ngā pā i meinga ai te maha o āna merekara, mō rātou kīhai i rīpenetā.

²¹ "Auē te mate mōu, e Korahina! Auē, te mate mōu, e Petahaira! Me i meatia ki Tāira, ki Hairona ngā merekara kua meatia nei ki a kōrua, kua rīpenetā kē rāua, he taratara te kākahu me te oke i te pungarehu.

²² Ko tāku kupu ia tēnei ki a koutou, Erangi, tō Tāira rāua ko Hairona e māmā i te rā whakawā i tō kōrua.

²³ Me koe hoki, e Kaperenauma, e whakateiteitia rānei koe ā tae noa ki te rangi? Ka heke koe ki te reinga. Me i meatia hoki ki Horoma ngā merekara kua meatia nei ki a koe, kua tū tonu tērā, ā taea noatia tēnei rā.

²⁴ Ko tāku kupu ia tēnei ki a koutou, Erangi, tō te whenua o Horoma e māmā i tōu i te rā whakawā."

Haere mai ki Ahau, Whakangā ai

(Ruka 10.21-22)

²⁵ I taua wā ka oho a Īhu, ka mea "He whakawhetai atu tāku ki a koe, e Pā, e te Ariki o te rangi o te whenua, nō te mea kua hunā e koe ēnei mea i te hunga mātau, i te hunga mahara, ā, hurahia ana ki ngā kōhungahunga.

²⁶ Āe rā, e Pā, i pai hoki te pēnei ki tāu titiro.

²⁷ "Kua tukua mai ngā mea katoa ki ahau e tōku Matua. Ā, kāhore tētahi e mātau ki te Tama, ko te Matua anake; kāhore hoki tētahi e mātau ki te Matua, ko te Tama anake, me te tangata hoki e pai ai te Tama kia whakakitea ki a ia.

²⁸ "Haere mai ki ahau, e koutou katoa e māuiui ana, e taimaha ana, ā, māku koutou e whakaokioki.

²⁹ Tangohia tāku ioka ki runga ki a koutou, kia whakaakona koutou e ahau; he ngākau māhaki hoki tōku, he ngākau pāpaku; ā, e whiwhi koutou ki te okiokinga mō ō koutou wairua.

³⁰ He ngāwari hoki tāku ioka, he māmā tāku pīkaunga."

12

Te Take e Pā ana ki te Hāpati

(Māka 2.23-28; Ruka 6.1-5)

¹ I taua wā i haere a Ihū i te hāpati rā waenga wīti; ā, e hiakai ana āna ākonga, nā, ka anga rātou, ka kato i ngā wīti, ka kai.

² Ā, nō te kitenga o ngā Parihi, ka mea ki a ia, "Nā, āu ākonga e mea nā i te mea e kore e tika kia meinga i te hāpati."

³ Ka mea ia ki a rātou, "Kāhore koutou i kite i tā Rāwiri i mea ai, i a ia e hiakai ana, rātou ko ōna hoa?"

⁴ I tōna tomokanga ki te whare o te Atua, i tāna kainga i ngā taro aroaro, i ngā mea kihai nei i tika kia kainga e ia, e ōna hoa rānei, engari, mā ngā tohunga anake?

⁵ Kāhore anō koutou i kite i roto i te ture, e whakanoatia ana te hāpati e ngā tohunga i roto i te temepara i ngā hāpati, ā, kāhore he hē?

⁶ Ko tāku kupu ia tēnei ki a koutou, kei konei tētahi, he rahi kē i te temepara.

⁷ Otia, me i mātau koutou ki tēnei, 'Ko tāku e pai ai ko te tohu tangata, hāunga te patunga tapu.' Kāhore koutou i whakahē i te hunga harakore;

⁸ ko te Tama nei hoki a te tangata te Ariki o te hāpati."

Te Tangata me tōna Ringa Memenge

(Māka 3.1-6; Ruka 6.6-11)

⁹ Nā, ka haere atu ia i reira, ka tomo ki tō rātou whare karakia;

¹⁰ nā, he tangata tērā kua memenge te ringa. Ā, ka ui rātou ki a ia, "He tika rānei te whakaora i te hāpati?" He mea hoki kia whakapāngia ai e rātou he hē ki a ia.

¹¹ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ko tēhea tangata o koutou, ki te mea kotahi āna hipi, ā, ka taka ki roto ki te poka i te hāpati, e kore rānei ia e mau ki taua hipi, e hāpai ake?"

¹² Nā, tērā noa atu tō te tangata pai i tō te hipi. Inā, he tika anō te mahi pai i ngā hāpati."

¹³ Me i reira ka mea ia ki taua tangata, "Totoro mai tōu ringa." Ā, nō te toronga, kua ora anō, kua pērā me tētahi.

¹⁴ Nā, ka haere ngā Parihi ki waho, ka rūnanga mōna me pēhea e ngaro ai ia i a rātou.

Te Pononga i Whiriwhiria e te Atua

¹⁵ Otirā, i mātau a Ihū, ā, haere atu ana i reira; ā, he rahi te hui i aru i a ia, ā, whakaorangia ana rātou katoa e ia;

¹⁶ ā, i whakatūpato anō ia i a rātou kei whakakitea ia.

¹⁷ Nā, ka rite tā Ihāia poropiti i kōrero ai, i mea ai:

¹⁸ "Nā, tāku pononga, tāku i whiriwhiri ai, tāku i aroha ai, tā tōku Wairua i āhuareka ai.

Ka waiho e ahau tōku Wairua ki runga ki a ia,

ā, māna e whakapuaki te whakawā ki ngā tauwi.

¹⁹ E kore ia e totohe, e kore ia e hāmama, e kore anō e rangona tōna reo i ngā ara.

²⁰ E kore e whatia porokeretia e ia te kākaho i mangungu, e kore e tineia te muka e whakapaoa ana.

Kia puta rā anō i a ia te whakawā ki te wikipōria,

²¹ ka tūmanako hoki ngā tauwi ki tōna ingoa."

Ko Ihū, ki a Perehepura

(Māka 3.20-30; Ruka 11.14-23; 12.10)

²² Me i reira ka kawea mai ki a ia he tangata e nohoia ana e te rēwera, he matapō, he wahangū; ā, whakaorangia ana e ia, nō ka kōrero, ka kite taua matapō, taua wahangū.

²³ Ā, ka ohomauri te mano katoa, ka mea, "Ehara ianei tēnei i te Tama a Rāwiri?"

²⁴ Ā, nō te rongonga o ngā Parihi, ka mea, "Ehara i a ia nāna i pei ngā rēwera nei, engari, nā Perehepura, nā te rangatira o ngā rēwera."

²⁵ Ā, i mātau a Ihū ki ō rātou whakaaro, ka mea ki a rātou, "Ki te tahuri iho tētahi rangatiratanga ki a ia anō, ka kore; ki te tahuri iho hoki ki a ia anō tētahi pā, tētahi whare rānei, e kore e tū.

²⁶ Nā, ki te pei a Hātana i a Hātana anō, e tahuri iho ana ki a ia anō; me pēhea e tū ai tōna rangatiratanga?

²⁷ Ā, ki te mea nā Perehepura tāku peinga rēwera, nā wai te peinga a ā koutou tamariki? Nā, ko rātou hei kaiwhakawā mō koutou.

²⁸ Tēnā, ki te mea nā te Wairua o te Atua tāku peinga rēwera, inā, kua tae noa mai te rangatiratanga o te Atua ki a koutou.

²⁹ “Me pēhea oti ka tomo ai te tangata ki te whare o te tangata kaha, ka pāhua ai i ōna taonga, ki te kore ia e mātua here i taua tangata kaha? Ko reira pāhua ai i tōna whare.

³⁰ “Ko te tangata ehara i te hoa nōku, he hoariri ia ki ahau; ko te tangata kāhore e kohikohi tahi māua, e tītiritari ana.

³¹ Koia ahau ka mea nei ki a koutou, ko ngā hara katoa me ngā kohukohu a te tangata e murua; tēnā ko te kohukohu ki te Wairua Tapu e kore e murua.

³² Ki te kōrero whakahē hoki tētahi mō te Tama a te tangata, e murua tāna; tēnā ki te kōrero whakahē tētahi mō te Wairua Tapu, e kore e murua tāna i tēnei ao, e kore anō i tērā atu.”

*He Rākau me Āna Hua
(Ruka 6.43-45)*

³³ “Meinga rānei te rākau kia pai, ā, pai iho ōna hua; meinga rānei te rākau kia kino, ā, kino iho ōna hua; mā ngā hua hoki ka mōhiotia ai te rākau.

³⁴ E te uri nākahi, me pēhea ka kōrero pai ai koutou, te hunga kino? He pūrenatanga hoki nō te ngākau ngā kupu a te māngai.

³⁵ Ko te tangata pai he pai ana e whakaputa ai i roto i ngā taonga pai o te ngākau; ko te tangata kino hoki he kino ana e whakaputa ai i roto i ngā taonga kino.

³⁶ “Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, me kōrero e ngā tātanga, i te rā whakawā, te tikanga o ngā kupu pokanoa katoa e puaki i a rātou.

³⁷ Mā āu kupu hoki koe ka whakatikaia ai, mā āu kupu anō ka tau ai te hē ki a koe.”

*Te Rapu mō tētahi Tohu
(Māka 8.11-12; Ruka 11.29-32)*

³⁸ Me i reira ka ki ētahi o ngā karaipi, o ngā Parihi, ka mea, “E te Kaiwhakaako, e mea ana mātou kia kite i tētahi tohu i a koe.”

³⁹ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, “E rapu ana te whakatupuranga kino, pūremu, i tētahi tohu; ā, e kore tētahi tohu e hoatu, ko te tohu anake o Hona poropiti.

⁴⁰ E toru hoki ngā rā o Hona, e toru ngā pō, i roto i te kōpū o te tohorā; waihoki ka toru ngā rā, ka toru ngā pō o te Tama a te tangata ki te manawa o te whenua.

⁴¹ E ara ngā tātanga o Ninewe me tēnei whakatupuranga i te whakawākanga, e whakatau i te hē ki a rātou; i ripenetā hoki rātou i te kauwhau a Hona; ā, tēnei tētahi he nui kē i a Hona.

⁴² E ara te kuīni o te tonga me tēnei whakatupuranga i te whakawākanga, e whakatau i te hē ki a rātou; i haere mai hoki ia i ngā pito o te whenua ki te whakarongo ki ngā whakaaro nui o Horomona; ā, tēnei tētahi he nui kē i a Horomona.”

*Te Hokinga mai o te Wairua Poke
(Ruka 11.24-26)*

⁴³ “Ka puta mai te wairua poke i roto i te tangata, ka hāereere rā ngā wāhi maroke rapu okiokinga ai, ā, tē kitea,

⁴⁴ ka mea ia, ‘Ka hoki ahau ki tōku whare i puta mai ai ahau.’ Ā, nō te taenga atu, rokohanga atu e takoto kau ana, oti rawa te tahi, te whakapai.

⁴⁵ Nā, ka haere ia, ka tango i ētahi atu wairua tokowhitu hei hoa mōna, he kino noa atu i a ia, ka tomo rātou, ka noho ki reira; ā, kino atu i te tīmatanga te whakamutunga ki taua tangata. Tērā anō e pērā tēnei whakatupuranga kino.”

*Ko te Whaea rātou ko ngā Tēina a Īhu
(Māka 3.31-35; Ruka 8.19-21)*

⁴⁶ I a ia anō e kōrero ana ki te mano, nā, ko tōna whaea rātou ko ōna tēina e tū ana i waho, e whai ana kia kōrero ki a ia.

⁴⁷ Ā, ka mea tētahi ki a ia, “Nā, tōu whaea me ōu tēina te tū mai nei i waho, e whai ana kia kōrero ki a koe.”

⁴⁸ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki te tangata i kōrero ki a ia, “Ko wai tōku whaea? Ko wai hoki ōku tēina?”

⁴⁹ Nā, ka totoro tōna ringa ki āna ākonga, ka mea, “Nā, tōku whaea, ōku tēina!

⁵⁰ Ki te meatia hoki e tētahi tā tōku Matua i te rangi e pai ai, hei teina ia ki ahau, hei tuahine, hei whaea.”

13

*Te Kupu Whakarite mō te Kairui**(Māka 4.1-9; Ruka 8.4-8)*¹ I taua rā i haere atu a Ihū i te whare, ka noho ki te taha o te moana.² Nā, he rahi te hui i huihui ki a ia, ā, ka eke ia ki te kaupuke noho ai; i te takutai anō te hui katoa e tū ana.³ Ā, he maha āna kōrero ki a rātou, he mea whakarite; i mea ia:

“Nā, i haere te kairui ki te rui.

⁴ Ā, i a ia e rui ana, ka ngahoro ētahi o ngā purapura ki te taha o te ara, ā, ko te rerenga mai o ngā manu, kainga ake.⁵ Ko ētahi i ngahoro ki ngā wāhi kāmaka, ki ngā wāhi kīhai i nui te oneone; nā, pihi tonu ake, kāhore hoki i hōhonu te oneone.⁶ Ā, nō te whitinga o te rā, ngaua iho; ā, nō te mea kāhore he pūtake, memenge noa iho.⁷ Ko ētahi i ngahoro ki roto ki ngā tātarāmoa; ā, nō te tupunga ake o ngā tātarāmoa, kōwaowaoia ana ngā purapura;⁸ Ko ētahi i ngahoro ki te oneone pai, ā, ka hua, nō ētahi kotahi rau, nō ētahi e ono tekau, nō ētahi e toru tekau.⁹ “Ki te whai taringa tētahi hei whakarongo, kia rongo ia.”*Te Take o ngā Kupu Whakarite**(Māka 4.10-12; Ruka 8.9-10)*¹⁰ Ā, ka haere ngā ākonga, ka mea ki a ia, “He aha koe i kōrero whakarite tonu ai ki a rātou?”¹¹ Nā, ka whakahoki ia ki a rātou, ka mea, “Nō te mea kua hoatu ki a koutou te mātauranga ki ngā mea ngaro o te rangatiratanga o te rangi, ki a rātou ia kāhore i hoatu.¹² Ki te whai mea hoki tētahi, ka hoatu anō ki a ia, ā, ka maha atu ana. Ki te kāhore ia he mea a tētahi, ka tangohia i a ia āna ake.¹³ Nā reira ēnei kupu whakarite āku ki a rātou; nō te mea ‘kite rawa rātou, ā, kāhore e kite; rongo rawa, kāhore hoki e mātau.’¹⁴ Ā, ka rite i a rātou te poropititanga a Ihāia, e mea nei:

‘Rongo noa koutou,

kāhore e mātau;

titiro noa koutou,

kāhore e kite.

¹⁵ Kua mātotoru hoki te ngākau o tēnei iwi,

kua pūhoi ngā taringa ki te whakarongo,

ko ngā kanohi kua oti te whakamoe e rātou;

kei kite ō rātou kanohi,

kei rongo ngā taringa,

ā, ka mātau te ngākau, nā, ka tauri rātou,

ā, ka whakaorangia e ahau.’

¹⁶ Ka koa ia ō koutou kanohi, nō te mea ka kite; ō koutou taringa hoki, nō te mea ka rongo.¹⁷ He pono hoki tāku e mea nei ki a koutou, he tokomaha ngā poropiti me ngā tangata tika i hiahia kia kite i ngā mea e kite nei koutou, ā, kāhore i kite; kia rongo hoki i ngā mea e rongo nei koutou, ā, kāhore i rongo.”*Te Take o ngā Kupu Whakarite**(Māka 4.13-20; Ruka 8.11-15)*¹⁸ “Nā, whakarongo ki te kupu i whakaritea ki te kairui.¹⁹ Ki te rongo tētahi ki te kupu o te rangatiratanga, ā, e kore e mātau, nā, ka haere mai te wairua kino, ka kapo i te mea ka oti nā te rui ki tōna ngākau. Ko te tangata tēnei i ngā purapura i te taha o te ara.²⁰ Ko te tangata ia i ngā purapura i ngā wāhi kōhatu, ko te tangata i rongo ki te kupu, ā, hohoro tonu te tango, hari tonu;²¹ Otia, kāhore ōna pakiaka i roto i a ia, e mau noa ana mō te wā poto, ā, nō te pānga o te whakapāwera, o te whakatoī rānei, mō te kupu, nā hē tonu iho.²² Ko te tangata i ngā purapura i waenga tātarāmoa, ko te tangata tēnā i rongo ki te kupu; ā, ko te whakaaronga ki tēnei ao, me te hangarau o ngā taonga, hei whakakōwaowao i te kupu, ā, kore ake he hua.²³ Ko te tangata ia i ngā purapura i te oneone pai, ko te tangata e rongo ana ki te kupu, ā, e mātau ana; ā, ka whai hua, ea ake, nō tētahi kotahi rau, nō tētahi e ono tekau, nō tētahi e toru tekau.”

Te Kupu Whakarite mō ngā Taru Kino

²⁴ Tēnei ake anō tētahi kupu whakarite i makā e ia ki a rātou, i mea ia: “Ka rite te rangatiratanga o te rangi ki tētahi tangata i rui i te purapura pai ki tāna māra.

²⁵ Ā, i ngā tāngata e moe ana, ka haere mai tōna hoariri, ruia iho he taru kino ki waenga wīti, ā, haere ana.

²⁶ Ā, nō ka pihi ake te rau, ka hua, kātahi ka kitea hoki ngā taru.

²⁷ Nā, ka haere mai ngā pononga a taua rangatira, ka mea ki a ia, ‘E mara, kīhai ianei koe i rui i te purapura pai ki tāu māra? Nō hea rā ōna taru?’

²⁸ “Nā, ka ki atu ia ki a rātou, ‘Nā te hoariri tēnei i mea.’ Kātahi, ka mea ngā pononga ki a ia, ‘E pai rānei koe kia haere mātou ki te whakawhāiti i aua taru?’

²⁹ Ā, ka mea ia, ‘Kāhore; kei hūtia ngātahitia te wīti ina whakawhāititia ngā taru.

³⁰ Tukua kia tupu tahi, ā taea noatia te kotinga; ā, i te wā o te kotinga ka mea ahau ki ngā kaikokoti, Mātua whakawhāiti i ngā taru, ka paihere ai hei paihere kia tahuna; ko te wīti ia me kōhi ki tōku whare wīti.’ ”

Te Kupu Whakarite mō te Pua Nanī

(Māka 4.30-32; Ruka 13.18-19)

³¹ Tēnei ake anō tētahi kupu whakarite i makā e ia ki a rātou, i mea ia: “He rite te rangatiratanga o te rangi ki te pua nanī, i kawea e te tangata, i ruia ki tāna māra.

³² He iti rawa ia i ngā purapura katoa, ā, ka tupu, ko ia te nui rawa o ngā otaota, ā, whakarākau ana, nō ka rere mai ngā manu o te rangi, ka noho ki ōna manga.”

Te Kupu Whakarite mō te Rēwena

(Ruka 13.20-21)

³³ Tēnei ake anō tētahi kupu whakarite i kōrerotia e ia ki a rātou: “He rite te rangatiratanga o te rangi ki te rēwena i tangohia e tētahi wahine, ā, whaongia ana ki roto ki ngā mēhua parāoa e toru, nō ka rēwenatia katoatia.”

Te Mahinga a Īhu ki ngā Kupu Whakarite

(Māka 4.33-34)

³⁴ Ko ēnei mea katoa i kōrerotia e Īhu ki te mano, he mea whakarite; ā, heoi anō āna kupu ki a rātou he kupu whakarite anake.

³⁵ I rite ai tā te poropiti i kōrero ai, i mea ai:

“E puaki i tōku māngai ngā kupu whakarite;
ka kōrerotia e ahau ngā mea
i ngaro nō te tīmatanga rā anō o te ao.”

Ka Whakamārama a Īhu i te Kupu Whakarite o ngā Taru Kino

³⁶ Kātahi ka mahue i a Īhu te mano, ka tomo ia ki te whare. Nā, ka haere mai āna ākonga ki a ia, ka mea, “Whakaaturia mai ki a mātou te kupu i whakaritea ki ngā taru i te māra.”

³⁷ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, “Ko te kairui o te purapura pai ko te Tama a te tangata.

³⁸ Ko te māra ko te ao; ko te purapura pai ko ngā tamariki o te rangatiratanga; ngā taru ko ngā tamariki a te kino;

³⁹ ko te hoariri i ruia ai ko te rēwera; te kotinga ko te mutunga o te ao; ngā kaikokoti ko ngā anahera.

⁴⁰ “Nā, e huihuia ana ngā taru, e tahuna ana ki te ahi; ka pērā anō i te mutunga o tēnei ao.

⁴¹ Ka tono te Tama a te tangata i āna anahera ki te huihui i roto i tōna rangatiratanga i ngā mea katoa e tūtuki ai te waewae, i ngā kaimahi anō i te kino;

⁴² ā, ka makā e rātou ki roto ki te oumu ahi; ko te wāhi tērā o te tangi me te tetēā o ngā niho.

⁴³ Ko reira te hunga tika whiti ai me te rā i te rangatiratanga o tō rātou Matua. Ki te whai taringa tētahi hei whakarongo, kia rongo ia.”

Te Kupu Whakarite o te Taonga Huna

⁴⁴ “He rite anō te rangatiratanga o te rangi ki te taonga i hunā ki te māra; nō te kitenga a tētahi tangata, nā, ka hunā e ia, ā haere ana, he koa hoki nōna, nā hokona ana āna mea katoa, ā, hokona ana mai taua māra māna.”

Te Kupu Whakarite o te Peara

⁴⁵ “He rite anō te rangatiratanga o te rangi ki te kaihokohoko, e rapu ana i ngā peara papai.

⁴⁶ Ā, nō tōna kitenga i tētahi peara utu nui, haere ana, hokona ana āna mea katoa, ā, hokona ana mai taua peara māna.”

Te Kupu Whakarite o te Kupenga

⁴⁷ "He rite anō te rangatiratanga o te rangi ki te kupenga i tukua ki te moana, ā, haoa ana he ika o ia āhua, o ia āhua.

⁴⁸ Ā, ka kī, ka kūmea ki uta, ā, noho ana, kohikohia ana ngā ika papai ki ngā kete, ko ngā mea kīkino ia i ākiritia ki waho.

⁴⁹ Ka pērā anō a te mutunga o te ao. Ka haere ngā anahera, ka wehewehe i te hunga kino i roto i te hunga tika,

⁵⁰ ā, ka maka i a rātou ki roto ki te oumu ahi; ko te wāhi tērā o te tangi, o te tetēā o ngā niho."

He Tikanga Hou, he Tikanga Tawhito

⁵¹ Ka mea a Īhu ki a rātou, "Kua mātau rānei koutou ki ēnei mea katoa?"

Ka mea rātou ki a ia, "Āe, e te Ariki."

⁵² Nā, ka mea ia ki a rātou, "Koia te karaipi, i ākona ki te rangatiratanga o te rangi, i rite ai ki tētahi rangatira whare e whakaputa mai ana i ngā mea hou, i ngā mea tawhito, i roto i tāna toa."

Te Whakahāweatanga i a Īhu i Nahareta

(Māka 6.1-6; Ruka 4.16-30)

⁵³ Ā, ka mutu ēnei kupu whakarite a Īhu, ka haere atu ia i reira.

⁵⁴ Ā, ka tae ki tōna kāinga tupu ka ako i a rātou i roto i tō rātou whare karakia, ā, mīharo noa rātou, ka mea, "Nō hea ēnei whakaaro nui me ngā merekara a tēnei tangata?"

⁵⁵ Ehara ianei tēnei i te tama a te kāmura? He teka ianei ko Meri te ingoa o tōna whaea? Ko Hēmi hoki rātou ko Hōhepa, ko Haimona, ko Hūrā, ōna tēina?

⁵⁶ Me ōna tuāhine, kāhore ianei rātou katoa i a tātou nei? Nō hea rā ēnei mea katoa a tēnei tangata?"

⁵⁷ Heoi, ka hē rātou ki a ia.

Otirā, ka mea a Īhu ki a rātou, "Kei tōna kāinga, kei tōna whare anake te poropiti hapa ai i te hōnore."

⁵⁸ Ā, kīhai i maha ngā merekara i meatia e ia ki reira, i tō rātou whakapono kore hoki.

14*Te Matenga o Hoani Kaiiriiri*

(Māka 6.14-29; Ruka 9.7-9)

¹ I taua wā, ka rongo a Herora te tetaraki ki te rongo o Īhu,

² ā, ka mea ki āna pononga, "Ko Hoani Kaiiriiri tēnei; kua ara mai ia i te hunga mate; ā, nā reira i mahi ai ngā merekara i roto i a ia."

³ I hopukia hoki a Hoani e Herora, ā, hereherea ana e ia, ā, makā ana ki te whare herehere, he mea hoki nā Herōriaha, nā te wahine a tōna tuakana, a Piripi.

⁴ I mea hoki a Hoani ki a ia, "E kore e tika kia riro ia i a koe."

⁵ Ā, i a ia e mea ana ki te whakamate i a ia, ka wehi i te mano; ki tā rātou hoki he poropiti ia.

⁶ Otirā, i te taenga ki te rā whānau o Herora, ka kanikani te tamāhine a Herōriaha i waenganui i a rātou, ā, ka āhuareka a Herora.

⁷ Kātahi ia ka mea ki a ia, oati rawa, kia hoatu ki a ia tāna mea e tono ai.

⁸ Nā, he mea whakakīki ia nā tōna whaea, ka mea, "Hōmai ki konei ki ahau i runga i te rīhi te mātenga o Hoani Kaiiriiri."

⁹ Heoi, ka pouri te kīngi; otia, i whakaaro ia ki te oati, ki te hunga hoki e noho tahi ana me ia, ā, ka mea kia hoatu.

¹⁰ Nā, ka tono tāngata ia, ā, pōutoa ana te mātenga o Hoani i roto i te whare herehere.

¹¹ Ā, i mauria tōna mātenga i runga i te rīhi, i hoatu ki te kōtiro; kawea atu ana e ia ki tōna whaea.

¹² Nā, ka haere āna ākonga, ka tango i te tinana, ā, tanumia ana e rātou, ā, haere ana, kōrero ana ki a Īhu.

Ka Whāngaia e Īhu te Rima Mano

(Māka 6.30-44; Ruka 9.10-17; Hoani 6.1-14)

¹³ Nā, i te rongonga o Īhu, ka haere atu ia i reira rā te kaupuke ki te koraha, ki te wāhi motu kē. Ā, nō ka rongo te mano, ka aru i a ia rā uta i roto i ngā pā.

¹⁴ Ā, ka puta atu a Īhu, ka kite i te huihuinga nui, ka aroha ia ki a rātou, ā, whakaorangia ana e ia ō rātou tūrora.

¹⁵ Ā, nō ka ahiahi, ka haere atu āna ākonga ki a ia, ka mea, "He wāhi koraha tēnei, kua heke noa atu te rā; tonoa atu te mano, kia haere ai rātou ki ngā kāinga, ki te hoko kai mā rātou."

¹⁶ Anō rā ko Īhu ki a rātou, "Kāhore he mea e haere ai rātou; mā koutou e hoatu he kai mā rātou."

¹⁷ Ka mea rātou ki a ia, "Heoi anō a mātou i konei, e rima ngā taro, e rua hoki ngā ika."

¹⁸ Nā, ka mea ia, "Mauria mai ki konei ki ahau."

¹⁹ Nā, ka mea ia ki te mano kia noho ki runga i te tarutaru, ka mau i ngā taro e rima, i ngā ika hoki e rua, ka titiro ki runga ki te rangi, ka whakapai, ka whawhati, ā, hoatu ana e ia ngā taro ki ngā ākonga, ā, nā ngā ākonga ki te mano.

²⁰ Ā, kai katoa ana rātou, ā, ka mākona; ā, kotahi tekau mā rua ngā kete i kohia ake e rātou, ki tonu i ngā whatiwhatinga i toe.

²¹ Ko te hunga i kai rā me te mea e rima mano ngā tāne, hāunga ngā wāhine me ngā tamariki.

Ka Hikoi a Īhu i runga i te Wai

(Māka 6.45-52; Hoani 6.15-21)

²² Nā, akiaki tonu a Īhu i āna ākonga kia eke ki te kaupuke, kia whakawhiti i mua i a ia ki tāwāhi, i a ia e tuku ana i ngā mano kia haere.

²³ Ā, ka oti te mano te tuku, ka kake ia ki runga ki te maunga ki te wāhi motu kē ki te inoi; nā, kua ahiahi, ā, ko ia anake i reira.

²⁴ Nā, tērā te kaupuke te ākina rā e te ngaru i waenga moana; i hē hoki te i hau.

²⁵ Ā, i te whā o ngā mataaratanga o te pō ka haere a Īhu ki a rātou, i haere māori i runga i te moana.

²⁶ Ā, i te kitenga o ngā ākonga i a ia e haere ana i runga i te moana, ka ihiihi, ka mea, "He wairua!" Ka auē i te wehi.

²⁷ Nā, kua hohoro te kōrero a Īhu ki a rātou, te mea, "Kia manawanui, ko ahau tēnei; aua e wehi."

²⁸ Nā, ka whakahoki a Pita ki a ia, ka mea, "E te Ariki, ki te mea ko koe tēnā, kīia mai ahau kia haere atu ki a koe i runga i te wai."

²⁹ Nā, ka mea ia, "Haere mai."

Ā, ka marere atu a Pita i te kaupuke, ka haere i runga i te wai, kia tae ai ki a Īhu.

³⁰ Otirā, ka kite ia i te hau e kaha ana, ka wehi; ā, ka timata te totohu, ka karanga ake, ka mea, "Ahau, e te Ariki, whakaorangia."

³¹ Hohoro tonu te totoro o te ringa o Īhu, ka hopu i a ia, ka mea ki a ia, "E te tangata whakapono iti, he aha koe i ngākau rua ai?"

³² Anō ka eke rāua ki te kaupuke, mutu pū te hau.

³³ Nā, ka haere mai te hunga i runga i te kaupuke, ka koropiko ki a ia, ka mea, "He pono ko te Tama koe a te Atua!"

Ka Whakaorangia e Īhu te Hunga Tūroto i Kenehareta

(Māka 6.53-56)

³⁴ Ā, i tō rātou whitinga atu, ka tae ki te whenua o Kenehareta.

³⁵ Ā, ka mōhio ngā tāngata o taua wāhi ki a ia, ka tono tāngata puta noa i ngā wāhi tūtata katoa o reira, hei kawē mai i ngā tūroto katoa ki a ia.

³⁶ Ka inoi ki a ia kia pā kau rātou ki te tāniko o tōna kākahu; ā, ora ake ngā tāngata katoa i pā.

15

Te Akoranga a Ngā Tūpuna

(Māka 7.1-13)

¹ Nā, ka haere ki a Īhu ētahi karaipi me ētahi Parihi nō Hiruhārama, ka mea,

² "He aha āu ākonga ka takahi ai i te whakarereanga iho a ngā kaumātua? Kāhore hoki rātou e horoi i ō rātou ringa ina kai taro."

³ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, "He aha hoki i waiho ai e koutou tā koutou whakarereanga iho hei takahi mō tā te Atua kupu ako?"

⁴ I mea hoki te Atua, 'Whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea,' ā, 'Ki te kohukohu hoki tētahi i tōna pāpā, i tōna whaea rānei kia mate ia, mate rawa.'

⁵ Ko koutou ia hei mea, Ki te mea tētahi ki tōna pāpā, ki tōna whaea rānei, 'Ko tāku mea hei atawhainga mōu kua tāpaea atu ki te Atua.'

⁶ Nā, kua ia e whakahōnore i tōna pāpā. Heoi, waiho ana e koutou tā koutou whakarereanga iho hei whakakāhore i te kupu a te Atua.

⁷ E te hunga tinihanga, tika rawa tā Ihāia i poropiti ai mō koutou, i mea ai:

⁸ “Te iwi nei ko ō rātou ngutu hei whakahōnore mōku; matara noa atu ia i ahau ō rātou ngākau.

⁹ Maumau karakia noa rātou ki ahau, ko tā rātou nei hoki e whakaako ai ko ngā whakahau a te tangata.”

*Ngā Mea e Poke ana i te Tangata
(Māka 7.14-23)*

¹⁰ Ā, karangatia ana e ia te mano ki a ia, ka mea ki a rātou, “Kia rongo, kia mātau:

¹¹ E kore te tangata e poke i te mea e tapoko ana ki te māngai; engari, te mea e puta mai ana i roto i te māngai, mā tēnā e poke ai te tangata.”

¹² Me i reira ka haere āna ākonga, ka mea ki a ia, “E mōhio ana rānei koe i hē ngā Parihi i tō rātou rongonga i taua kupu?”

¹³ Nā, ka whakahoki ia ka mea, “Ka hūtia ngā māhuri katoa kīhai i whakatōkia e tōku Matua i te rangi.

¹⁴ Waiho atu rātou; he matapō rātou e ārahi ana i te matapō. Ki te ārahina te matapō e te matapō, ka taka tahi rāua ki te waikeri.”

¹⁵ Ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, “Whakaaturia ki a mātou tēnei kupu whakarite.”

¹⁶ Ka mea a Ihū, “Kei te kūware tonu anō koutou?”

¹⁷ Kianō koutou i mātau noa, ko ngā mea katoa e tapoko atu ana ki te māngai ka riro ki roto ki te kōpū, ā, e ākiritia ana ki te poka?

¹⁸ Tēnā ko ngā mea e puta mai ana i te māngai e haere ake ana i te ngākau; mā ēnā e poke ai te tangata.

¹⁹ Nō roto hoki nō te ngākau te putanga ake o ngā whakaaro kino, o ngā kōhuru, o ngā pūremu, o ngā moepuku, o ngā tāhae, o ngā whakapae teka, o ngā kohukohu.

²⁰ Ko ngā mea ēnei e noa ai te tangata; tēnā ko te kai me ngā ringa kīhai i horoia, e kore te tangata e noa i tēnā.”

*Te Whakaponono o tētahi Wahine
(Māka 7.24-30)*

²¹ Ā, ka haere atu a Ihū i reira, ka anga ki ngā wāhi o Tāira, o Hairona.

²² Nā, ko te haerenga mai i aua wāhi o tētahi wahine, he Kanaani, ka karanga ki a ia, ka mea, “E te Ariki e te Tama a Rāwiri, kia aroha ki ahau; ko tāku tamāhine e ngaua kinotia ana e te rēwera.”

²³ Ā, kāhore āna kupu i whakahoki ai ki a ia. Nā, ka haere mai āna ākonga, ka tohe ki a ia, ka mea, “Tonoa kia haere; e karanga ana hoki i muri i a tātou.”

²⁴ Otirā, ka whakahoki ia, ka mea, “Heoi, ngā mea i tonoa mai ai ahau, ko ngā hipi ngaro o te whare o Ihāraira.”

²⁵ Ka haere tonu mai tērā, ka koropiko ki a ia, ka mea, “E te Ariki, kia puta tōu whakaaro ki ahau.”

²⁶ Nā, ka whakahoki ia, ka mea, “Ehara i te tika kia tangohia te taro a ngā tamariki, kia makā mā ngā kurī.”

²⁷ Ka mea tērā, “Āe rā, e te Ariki, e kai ana anō ngā kurī i ngā kongakonga e ngahoro iho ana i te tēpu a ō rātou rangatira.”

²⁸ Kātahi ka whakahoki a Ihū, ka mea ki a ia, “E tai, nui atu tōu whakaponono; waiho i tāu i pai ai.” Ā, ora ake tāna tamāhine i taua wā pū anō.

Ka Whakaoratia e Ihū te Tini Tāngata

²⁹ Nā, ka whakatika a Ihū i reira, ka haere ki te taha o te moana o Karirī, ā, kake ana ki te maunga, noho ana i reira.

³⁰ He rahi hoki te hui i haere ki a ia, i a rātou anō ngā kopa, ngā matapō, ngā wahangū, ngā mutu, me te tini kē atu, ā, tukua iho e rātou ki ngā waewae o Ihū; ā, whakaorangia ana rātou e ia.

³¹ Miharo noa te mano i tō rātou kitenga i ngā wahangū e kōrero ana, i ngā mutu e ora ana, i ngā kopa e haere ana, i ngā matapō e titiro ana; ā, whakakorōriatia ana e rātou te Atua o Ihāraira.

*Ka Whāngaia e Ihū te Whā Mano mā
(Māka 8.1-10)*

³² Nā, ka karangatia e Ihū āna ākonga, ka mea, “E aroha ana ahau ki te huihui nei, ka toru nei hoki ō rātou rā e noho ana ki ahau, kāhore hoki ā rātou kai; e kore ahau e pai kia tonoa pukutia, kei hemo ki te ara.”

³³ Nā, ko te meatanga a āna ākonga ki a ia, “Nō hea ā tātou taro i te koraha, e mākona ai tēnei ope nui?”

³⁴ Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, “E hia ā koutou taro?”

Ka mea rātou, “E whitu, me ngā ika nonohi, torutoru nei.”

³⁵ Nā, ka mea ia ki te mano kia noho ki te whenua;

³⁶ ā, ka mau ia ki ngā taro e whitu ki ngā ika; ka whakawhetai, ka whawhati, ā, hoatu ana e ia ki ngā ākonga, ā, nā ngā ākonga ki te mano.

³⁷ Ā, kai ana rātou katoa, ā, ka mākona; e whitu hoki ngā kete i kohia e rātou, ki tonu i ngā whatiwhatinga i toē.

³⁸ Ā, ko te hunga i kai, e whā mano ngā tāne, hāunga ngā wāhine, ngā tamariki.

³⁹ Ā, ka oti te mano te tonu atu e ia, ka eke ia ki te kaupuke; nā, kua ū ki ngā wāhi o Makarana.

16

He Tono mō tētahi Tohu

(Māka 8.11-13; Ruka 12.54-56)

¹ Nā, ka haere mai ngā Parihi me ngā Haruki, ka whakamātautau ka tonu kia whakakitea e ia ki a rātou tētahi tohu i te rangi.

² Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou:

“Ka ahiahi, ka mea koutou, ‘He paki; inā he whero te rangi.’

³ Ā, i te ata, ‘He āwhā āiane; he whero nei te rangi, e tukupū ana.’ E te hunga tinihanga, e mātau ana koutou ki te titiro ki te mata o te rangi; tē taea e koutou ngā tohu o ngā tāima.

⁴ E rapu tohu ana te whakatupuranga kino, pūremu; ā, heoi anō tohu e hoatu ki a rātou ko te tohu o Hona poropiti.”

Nā, whakarērea ana rātou e ia, ā, haere ana.

Te Rēwena a ngā Parihi, a ngā Haruki

(Māka 8.14-21)

⁵ Ā, ka ū ngā ākonga ki tērā taha kua wareware ki te mau taro atu.

⁶ Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, “Kia mahara kia tūpato i te rēwena a ngā Parihi, a ngā Haruki.”

⁷ Ā, ka kōrerorero rātou ki a rātou anō, ka mea, “Nō te mea kāhore tātou i mau taro mai.”

⁸ Ā, ka mōhio a Īhu, ka mea ki a rātou: “He aha koutou ka kōrerorero ai ki a koutou, e te hunga whakapono iti, nō te mea kihai i maua mai he taro e koutou?”

⁹ Kianō koutou i mātau noa, kianō koutou i mahara ki ngā taro e rima a ngā mano e rima, ki te maha hoki o ngā kete i riro i a koutou?

¹⁰ “Ki ngā taro hoki e whitu a ngā mano e whā, ki te maha anō o ngā kete i riro i a koutou?

¹¹ He aha koutou tē mātau ai, ehara i te mea mō te taro tāku i mea ai ki a koutou, kia tūpato i te rēwena a ngā Parihi, a ngā Haruki?”

¹² Kātahi rātou ka mātau kihai ia i mea kia tūpato i te rēwena o te taro, engari i te ako a ngā Parihi, a ngā Haruki.

Te Pānuitanga a Pita mō Īhu

(Māka 8.27-30; Ruka 9.18-21)

¹³ Ka tae a Īhu ki ngā wāhi o Hiharia Piripai, ka ui ia ki āna ākonga, ka mea, “Ko wai rā ahau te Tama a te tangata, ki tā ngā tāngata ki?”

¹⁴ Nā, ka mea rātou, “Ki tā ētahi ko Hoani Kaiiriiri; ki tā ētahi ko Irāia; ki tā ētahi ko Heremaia, ko tētahi rānei o ngā poropiti.”

¹⁵ Ka mea ia ki a rātou, “Ā, ki tā koutou ko wai ahau?”

¹⁶ Nā, ka whakahoki a Haimona Pita, ka mea, “Ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua ora.”

¹⁷ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia:

“Ka koa koe, e Haimona Parahona; ehara hoki i te kikokiko, i te toto, nāna tēnei i whakakite ki a koe, engari, nā tōku Matua i te rangi.

¹⁸ Nā, ko tāku kupu anō tēnei ki a koe, Ko Pita koe, ā, ka hangā e ahau tāku hāhi ki runga ki tēnei kāmaka; e kore anō e taea taua hāhi e ngā kūwaha o te rēinga.

¹⁹ Ka hoatu anō e ahau ki a koe ngā kī o te rangatiratanga o te rangi; ā, ko āu e here ai i te whenua e herea anō i te rangi; ko āu hoki e wewete ai i te whenua e wetekia anō i te rangi.”

²⁰ Me i reira ka whakatūpato ia i āna ākonga, kia kaua e kōrerotia e rātou ki te tangata ko te Karaiti ia.

Ka Kōrero a Īhu mō Tōna Mamaetanga me Tōna Matenga
(Māka 8.31–9.1; Ruka 9.22–27)

²¹ Nō reira mai anō, i tīmata ai a Īhu te whakaatu ki āna ākonga, kua takoto te tikanga kia haere ia ki Hiruhārama, ā, he maha ngā mamae e mamae ai ia i ngā kaumātua, i ngā tohunga nui, i ngā karaipi, ā, ka whakamatea ia, ā, hei te toru o ngā rā ka ara.

²² Nā, ka mau a Pita ki a ia, ka anga, ka whakahē ki tāna, ka mea, “Auē! Kauaka, e te Ariki! Kauaka rā tēnei e pā ki a koe.”

²³ Nā, ka tahuri ia, ka mea ki a Pita, “Haere ki muri i ahau, e Hātana, he tūtukitanga waewae koe ki ahau; kāhore hoki ōu ngākau ki ngā mea a te Atua, engari, ki a te tangata.”

²⁴ Kātahi a Īhu ka mea ki āna ākonga: “Ki te mea tētahi kia haere mai ki te whai i ahau, me whakakāhore ia e ia anō, me amo tōna rīpeka, ka aru ai i ahau.

²⁵ Ki te whai hoki tētahi kia ora, ka mate anō ia; ki te mate tētahi, mōna i whakaaro ki ahau, ka kite anō ia i te ora.

²⁶ He aha hoki te pai ki te tangata, ki te riro i a ia te ao katoa, ā, ka kore he ora mōna? He aha hoki tā te tangata e hoatu ai hei utu mōna kia ora?

²⁷ “Tēnei ake hoki ka haere mai te Tama a te tangata, rātou ko āna anahera, i runga i te korōria o tōna Matua; ā, ko reira hoatu ai e ia ki tēnei, ki tēnei, te utu o tāna mahi.

²⁸ He pono tāku e mea nei ki a koutou, Tēnei anō ētahi e tū nei e kore e pāngia e te mate, kia kite rā anō i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i tōna rangatiratanga.”

17

Te Whakaahua Kētanga
(Māka 9.2–13; Ruka 9.28–36)

¹ Ā, ka pahure ngā rā e ono, ka mau a Īhu ki a Pita, ki a Hēmi rāua ko tōna teina ko Hoani, nā, kawea ana rātou e ia ki runga ki tētahi maunga tiketike ki te wāhi motu kē.

² Ā, ka puta kē tōna āhua i tō rātou aroaro; whiti tonu tōna mata me te rā, mā tonu ōna kākahu me te mārāma.

³ Nā, ka kitea e rātou a Mohi rāua ko Irāia e kōrerorero ana ki a ia.

⁴ Kātahi ka oho a Pita, ka mea ki a Īhu, “E te Ariki, he pai kia noho tātou i konei; ki te pai koe, mā mātou e hanga ētahi wharau ki konei kia toru; kia kotahi mōu, kia kotahi mō Mohi, kia kotahi mō Irāia.”

⁵ I a ia anō e kōrero ana, nā, ka taumarumarū iho te kapua mārāma i runga i a rātou; nā, he reo nō te kapua e mea ana, “Ko tāku Tama tēnei i aroha ai, ko tāku i āhuareka ai; whakarongo ki a ia!”

⁶ A, nō ka rongo ngā ākonga, ka takoto tāpapa rātou, he nui hoki tō rātou wehi.

⁷ Nā, ka haere a Īhu, ka pā ki a rātou, ka mea, “Whakatika, kaua e wehi.”

⁸ A, nō ka ara ake ō rātou kanohi, kāhore he tangata i kitea e rātou, ko Īhu anake.

⁹ Nā, i a rātou e heke iho ana i te maunga, ka whakatūpato a Īhu i a rātou, ka mea, “Kaua e kōrerotia ki te tangata te mea i kitea nei, kia ara ake rā anō te Tama a te tangata i te hunga mate.”

¹⁰ Ā, ka ui āna ākonga ki a ia ka mea, “He aha ngā karaipi ka mea ai, ko Irāia kia mātua puta mai?”

¹¹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “Ko Irāia anō e mātua puta hei whakatika i ngā mea katoa.

¹² Ko tāku ia tēnei ki a koutou, kua tae noa mai a Irāia, ā, kihai rātou i mōhio ki a ia, heoi, meatia ana e rātou ki a ia tā rātou i pai ai. E pērā anō te Tama a te tangata e mamae i a rātou.”

¹³ Kātahi ka mōhio ngā ākonga ko Hoani Kaiiriiri tāna i kōrero ai ki a rātou.

Ka Whakaorangia e Īhu tētahi Tamaiti mau Rēwera
(Māka 9.14–29; Ruka 9.37–43a)

¹⁴ Ā, nō ka tae rātou ki te mano, ka haere mai ki a ia tētahi tangata, ka tūturi ngā turi ki a ia, ka mea,

¹⁵ “E te Ariki, kia aroha ki tāku tama; he haurangi hoki ia, he kino tōna mamae; he maha hoki ōna hīnganga ki te kāpura, he maha ki te wai.

¹⁶ Ā, i kawea ia e ahau ki āu ākonga, heoi, kihai ia i taea te whakaora e rātou.”

¹⁷ Nā, ka oho a Īhu, ka mea, “E te uri whakapono kore, parori kē, kia pēhea te roa o tōku noho ki a koutou? Kia pēhea te roa o tōku manawanui ki a koutou? Kawea mai ia ki konei, ki ahau.”

¹⁸ Nā, ka riria te rēwera e Īhu; ā, puta ana i roto i a ia; ā, ora ake te tamaiti i taua wā pū anō.

¹⁹ Me i reira ka haere puku ngā ākonga ki a Īhu, ka mea, "He aha rā tē āhei ai i a mātou te pei i a ia ki waho?"

²⁰ Nā, ka mea a Īhu ki a rātou:

"Nā tō koutou whakapono iti; he pono hoki tāku e mea nei ki a koutou, ki te mea he whakapono tō koutou, pērā me tō te pua nanī te rahi, e mea koutou ki tēnei maunga, 'Neke atu i konei ki tērā wāhi'; ā, ka neke; kāhore hoki he mea e kore e taea e koutou.

²¹ Otirā, e kore e puta noa te pēnā, mā te ĭnoi anake mā te nohopuku."

Ka Kōrero anō a Īhu mō Tōna Matenga

(Māka 9.30-32; Ruka 9.43e-45)

²² Ā, i a rātou e noho ana i Karirī, ka mea a Īhu ki a rātou, "Meāke tukua te Tama a te tangata ki ngā ringa o ngā tāngata;

²³ ā, ka whakamatea e rātou, ā, i te toru o ngā rā ka ara." Ā, nui atu tō rātou pōuri.

Me Hoatu te Takoha Temepara

²⁴ Ā, nō tō rātou taenga ki Kaperenauma, ka haere mai ki a Pita ngā kaikohikohi i te hāwhe hekere, ka mea, "E kore ianei tōu Kaiwhakaako e hōmai i te hāwhe hekere?"

²⁵ Ka mea ia, "E hoatu anō."

Ā, nō ka tapoko ia ki te whare, ko Īhu kua kōrero ki a ia, kua mea, "E pēhea ana tōu whakaaro, e Haimona? E tangohia ana e ngā kingi o te ao ngā takoha taonga me te takoha tangata i a wai? I ā rātou ake tama, i a ngā tāngata kē rānei?"

²⁶ Ka mea a Pita ki a ia, "I a ngā tāngata kē."

Nā, ko te kianga a Īhu ki a ia, "Ha, pēnā ka haere noa ngā tamariki.

²⁷ Ahakoa rā, kei whai take hē mai rātou ki a tātou, haere ki te moana, pua tētahi matau, ā, ka eke te ika mātāmua, tangohia; nā, ka whakatuwhera i tōna māngai, ka kite ai koe i tētahi moni, tangohia tēnā, ka hoatu ki a rātou, hei mea mōku, mōu."

18

Ko Wai te Nui Rawa?

(Māka 9.33-37; Ruka 9.46-48)

¹ I taua wā, ka haere mai ngā ākonga ki a Īhu, ka mea, "Ko wai te nui rawa i te rangatiratanga o te rangi?"

² Nā, ka karangatia e Īhu tētahi tamaiti nohinohi, ka whakatūria e ia ki waenganui i a rātou,

³ ka mea, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te kore koutou e tahuri, ā, e pēnei me ngā tamariki nonohi, e kore koutou e tomo ki te rangatiratanga o te rangi.

⁴ Nā, ki te whakaiti tētahi i a ia, ā, ka rite ki tēnei tamaiti nohinohi, ko ia te nui rawa i te rangatiratanga o te rangi.

⁵ Ā, ki te manako tētahi ki tētahi tamaiti nohinohi pēnei, he whakaaro hoki ki tōku ingoa, e manako ana ki ahau."

He Whakamātauranga ki te Hara

(Māka 9.42-48; Ruka 17.1-2)

⁶ "Tēnā ko tēnei, ka hē i tētahi tangata tētahi o ēnei mea nonohi e whakapono nei ki ahau, nui kē te pai ki a ia me i whakawerewerea ki tōna kaki te kōhatu mira kāihe, me i pungaia ia ki te rire o te moana.

⁷ Auē te mate mō te ao i ngā take hē! Kua tino takoto rawa hoki he putanga mō ngā take hē; otia, auē te mate mō tērā tangata e puta ai te take hē!

⁸ "Ki te hē koe i tōu ringa, i tōu waewae rānei, pōutoa, makā atu; pai kē hoki mōu te tomo ki te ora he kopa, he ringa mutu, i te makā ki te ahi kā tonu, he ringa rua, he waewae rua.

⁹ Ki te hē hoki koe i tōu kanohi, tikarohia, makā atu; pai kē hoki mōu te tomo kanohi tahi ki te ora, i te makā kanohi rua ki te kāpura o Kehena."

Te Kupu Whakarite mō te Hipi Kotiti Kē

(Ruka 15.3-7)

¹⁰ "Kia mahara kei whakahāwea ki tētahi o ēnei mea nonohi; ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, E titiro tonu ana ō rātou anahera i te rangi ki te kanohi o tōku Matua i te rangi.

¹¹ I haere mai hoki te Tama a te tangata ki te whakaora i te mea i ngaro.

¹² "Pēhea tō koutou whakaaro? Ki te mea he rau ngā hipi a tētahi tangata, ā, ka kotiti kē tētahi, e kore ianei e waiho e ia ngā iwa tekau mā iwa, ka haere i runga i ngā maunga, rapu ai i te mea i kotiti kē?

¹³ Ā, ki te kitea, he pono tāku e mea nei ki a koutou, tērā atu tōna hari ki taua hipi, i te hari ki ngā iwa tekau mā iwa kihai i kotiti kē.

¹⁴ Waihoki kähore he ngākau o tō koutou Matua i te rangi kia ngaro tētahi o ēnei mea nonohi."

Ka Hara tētahi Tangata

¹⁵ "Ā, ki te hara tōu teina ki a koe, haere, kōrerotia tōna hara ki a ia, kōrua anake; ki te whakarongo ia ki a koe, ka riro i a koe tōu teina.

¹⁶ Ā, ki te kore ia e whakarongo, kawea atu hei hoa mōu kia kotahi, kia tokorua rānei, kia mau ai ngā kupu katoa i ngā māngai o ngā kaiwhakarongo tokorua, tokotoru rānei.

¹⁷ Ā, ki te pake ia ki a rāua, kōrerotia ki te hāhi; ā, ki te pake anō ia ki te hāhi, me waiho e koe hei tautangata, hei pupirikana."

Ngā Herenga me ngā Wewete

¹⁸ "He pono tāku e mea nei ki a koutou, Ko ā koutou e here ai i te whenua e herea anō ki te rangi; ko ā koutou e wewete ai i te whenua e wetekia anō ki te rangi.

¹⁹ "Tēnei anō tāku kupu ki a koutou, Ki te mea ka tokorua o koutou e rite tahi ana ngā whakaaro i te whenua mō tētahi mea e inoi ai rāua, e meinga anō mō rāua e tōku Matua i te rangi.

²⁰ Nā, ko te wāhi e whakaminea ai te hunga tokorua, tokotoru rānei, he whakaaro ki tōku ingoa, kei reira ahau kei waenganui i a rātou."

Te Kupu Whakarite mō te Pononga Murukore

²¹ Kātahi, ka haere a Pita ki a ia, ka mea, "E te Ariki, kia hia ngā haranga o tōku teina ki ahau, me tāku whakarere noa iho i tōna hara? Kia whitu?"

²² Ka mea a Īhu ki a ia, "E kore ahau e mea ki a koe, Kia whitu, engari, kia whitu tekau whitu."

²³ "Koia, ka rite ai te rangatiratanga o te rangi ki tētahi kīngi, i mea kia kōrerotia ki a ia āna moni e āna pononga.

²⁴ Ā, ka tīmata ia te ui, ka kawea ki a ia he tangata, tekau mano ngā taranata i a ia.

²⁵ Ā, tē whai rawa ia hei utu, ka mea tōna ariki kia hokona ia, tāna wahine me āna tamariki, me āna taonga katoa, hei whakautu.

²⁶ "Nā, ka tāpapa iho taua pononga, ka koropiko ki a ia, ka mea, 'E te Ariki, kia āta hanga ki ahau, ā, ka utua katoatia e ahau ki a koe.'

²⁷ Nā, ka oho i te aroha te ariki o taua pononga, tuku ana i a ia, ā, whakarērea noatia iho e ia āna moni tārewa.

²⁸ "Heoi, te putanga o taua pononga ki waho, ka kite i tētahi o ōna hoa pononga, kotahi rau āna pene i a ia; nā, hopukia ana e ia, nōtia iho te kākī, me te kī anō, 'Utua tāku nama.'

²⁹ "Heoi, tāpapa ana tōna hoa pononga ki ōna waewae, ka inoi ki a ia, ka mea, 'Kia āta hanga ki ahau, ā, ka utua katoatia e ahau ki a koe.'

³⁰ Ā, kihai ia i pai; heoi haere ana, maka ana i a ia ki te whare herehere, kia utua katoatia rā anō te nama.

³¹ "Heoi, nō te kitenga o ōna hoa pononga i taua meatanga, nui atu tō rātou pōuri, ā, haere ana, whakaaturia ana ki tō rātou ariki ngā mea katoa i meatia.

³² Kātahi, ka karanga tōna ariki i a ia, ka mea ki a ia, 'Pononga kino, i whakarērea noatia e ahau taua moni tārewa katoa i a koe, nāu hoki i inoi ki ahau.

³³ Ehara oti i te tika kia tohungia e koe tōu hoa pononga, me ahau hoki i tohu i a koe?"

³⁴ Nā, ka riri tōna ariki, ā, tukua ana ia ki ngā kaiwhakamamae, kia utua katoatia rā anō tāna nama.

³⁵ Tērā anō, e pērā tōku Matua i te rangi ki a koutou, ki te kore e whakarērea noatia i roto i ō koutou ngākau ngā hē o te teina o tēnei, o tēnei, o koutou."

19

Ka Whakaako a Īhu mō te Wehenga Tūturu

(Māka 10.1-12)

¹ Ā, ka mutu ēnei kupu a Īhu, ka tūria atu e ia i Karirī, ā, ka tae ki ngā wāhi o Hūria, ki tāwāhi atu o Horano.

² He rahi hoki te hui i aru i a ia; ā, whakaorangia ana rātou e ia i reira.

³ Nā, ka haere mai ngā Parihi ki a ia, ki te whakamātautau i a ia, ka mea ki a ia, "He mea tika rānei kia whakarērea e te tangata tāna wahine mō tētahi take?"

⁴ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, "Kianō koutou i kite noa i hangā rāua e te Kaihanga i te tīmatanga, he tāne, he wahine?"

⁵ I mea anō ia, 'Mō konei ka mahue i te tangata tōna pāpā, tōna whaea ka piri ki tāna wahine, ā, hei kikokiko kotahi rāua tokorua?'

⁶ Nā, heoi anō tō rāua tokoruatanga, engari kotahi anō kikokiko. Nā, ko ā te Atua i hono ai, kaua e wehea e te tangata."

⁷ Ka mea rātou ki a ia, "He aha rā a Mohi i ako ai kia hoatu he pukapuka whakarere, ka whakarere ai i a ia?"

⁸ Ka mea ia ki a rātou, "Nā te pakeke o ō koutou ngākau i tukua ai koutou e Mohi kia whakarere i ā koutou wāhine; i te tīmatanga iho ia kāhore i pēnā."

⁹ Ā, tēnei tāku kupu ki a koutou, Ki te whakarere tētahi i tāna wahine, ehara nei i te take moepuku, ā, ka mārenatia ki tētahi atu, e pūremu ana ia; ā, ki te mārena tētahi i te wahine i whakarērea, e pūremu ana ia."

¹⁰ Ka mea āna ākonga ki a ia, "Ki te pēnei te tikanga mō te tangata rāua ko tāna wahine, ehara te mārena."

¹¹ Otirā, ka mea ia ki a rātou, "E kore tēnei kupu e rite i ngā tāngata katoa, engari, i te hunga i hoatu ai."

¹² He unaka hoki ētahi nō te whānautanga mai i te kōpū o te whaea; ko ētahi unaka he mea whakaūnaka nā te tangata; ko ētahi unaka he mea whakaūnaka nā rātou anō, he whakaaro hoki ki te rangatiratanga o te rangi. Ki te taea tēnei te whakarite e tētahi, māna e whakarite."

Ka Manaakitia e Ihu ngā Tamariki Nohinohi

(Māka 10.13-16; Ruka 18.15-17)

¹³ I reira, ka kawea mai he tamariki nonohi ki a ia, kia whakapā ai ia i ōna ringa ki a rātou, kia īnoi; ā, rīria iho rātou e ngā ākonga."

¹⁴ Nā, ko te kianga a Ihu, "Tukua mai ngā tamariki nonohi, aua hoki e āraia atu tā rātou haere mai ki ahau; nō ngā pēnei hoki te rangatiratanga o te rangi."

¹⁵ Ā, whakapākia iho e ia ōna ringa ki a rātou, ā, haere atu ana i reira."

He Taitama Whai Taonga

(Māka 10.17-31; Ruka 18.18-30)

¹⁶ Nā, ka haere mai tētahi ki a ia, ka mea, "E te Kaiwhakaako, he aha te mahi pai māku, e whiwhi ai ahau ki te ora tonu?"

¹⁷ Nā, ko tāna meatanga ki a ia, "He aha ka ui koe ki ahau mō te mea pai? Tērā anō tētahi i pai, kotahi tonu; ki te mea koe kia tomo ki te ora, whakaritea ngā ture."

¹⁸ Ka mea ia ki a ia, "Ko ēhea?"

Nā, ka mea a Ihu, "Kaua e patu tangata; kaua e pūremu; kaua e tāhae; kaua e whakapae teka;

¹⁹ Whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea; me tēnei; kia aroha ki tōu hoa tata anō ko koe."

²⁰ Ka mea taua taitama ki a ia, "Kua rite i ahau ēnei mea katoa nō tōku tamarikitanga; tēnā hoki tētahi mea e hapa ana i ahau?"

²¹ Ka mea a Ihu ki a ia, "Ki te mea koe kia tino tika, haere, hokona ōu taonga, ka hoatu ki ngā rawakore, ā, e whai taonga koe ki te rangi; ā, haere mai i muri i ahau."

²² Nā, ka rongo taua taitama i taua kupu, haere pōuri ana ia, he maha hoki ōna taonga."

²³ Ka mea a Ihu ki āna ākonga, "He pono tāku kupu ki a koutou, e tapoko whakauaua te tangata taonga ki te rangatiratanga o te rangi."

²⁴ Tēnei anō tāku kupu ki a koutou, he ngāwari kē atu te haere o te kāmera rā te kōwhao o te ngira i te haere o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua."

²⁵ Ā, nō ka rongo āna ākonga, nui rawa tō rātou mīharo, ka mea, "Ko wai rā e ora?"

²⁶ Nā, ka titiro a Ihu ki a rātou, ka mea, "Ki te tangata e kore tēnei e taea, ki te Atua ia e taea ngā mea katoa."

²⁷ Kātahi, ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, "Nā, kua mahue nei i a mātou ngā mea katoa, kua aru nei i a koe, he aha rā mā mātou?"

²⁸ Ka ki a Ihu ki a rātou, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, ko koutou i aru nei i ahau, kia taea te whānautanga houtanga, te wā e noho ai te Tama a te tangata ki runga ki te torōna o tōna korōria, ka noho anō koutou ki runga ki ētahi torōna kotahi tekau mā rua, ki te whakawā i ngā iwi kotahi tekau mā rua o Iharaia."

²⁹ Ā, ki te mea kua mahue i tētahi he whare, he tēina, he tuāhine rānei, he pāpā, he whaea, he tamariki, he whenua, i tōna whakaaro ki tōku ingoa, ka tātakirau ngā mea e riro i a ia, ā, ka whiwhi ia ki te ora tonu."

³⁰ He tokomaha ia ō mua e waiho ki muri; ko ō muri ki mua."

¹ “He rite hoki te rangatiratanga o te rangi ki tētahi rangatira whare, i haere i te atātū ki te kōrero kaimahi mō tāna māra wāina.

² “Ā, nō ka oti te whakarite ki ngā kaimahi kia kotahi rā he pene, tonoa ana rātou e ia ki tāna māra wāina.

³ “Ā, ka haere atu ia i te toru o ngā hāora, ka kite i ētahi atu e tū māngere ana i te kāinga hokohoko,

⁴ ka mea ki a rātou, ‘Haere hoki koutou ki te māra wāina, ā, ka hoatu e ahau ki a koutou te mea e tika ana.’ Nā, haere ana rātou.

⁵ “I haere anō ia i te ono, i te iwa o ngā hāora, ā, pērā ana anō.

⁶ I te tekau mā tahi o ngā hāora ka haere atu anō ia, ka kite i ētahi atu e tū ana, ka mea ki a rātou, ‘He aha tā koutou e tū māngere i konei i te rā roa nei?’

⁷ Ka mea rātou ki a ia, ‘Nō te mea rā kāhore he tangata i kōrero ki a mātou ki te mahi.’ Ka mea ia ki a rātou, ‘Haere anō koutou ki te māra wāina.’

⁸ “Ā, nō te ahiahi ka mea te rangatira o te māra wāina ki tāna kaiwhakahauhau, ‘Karangatia ngā kaimahi, utua hoki rātou, hei ō muri tīmata ai puta noa ki ō mua.’

⁹ “Ā, nō te taenga mai o te hunga i kōrerotia i te tekau mā tahi o ngā hāora, kotahi te pene i riro i tētahi, i tētahi.

¹⁰ Ka tae anō ō mua, hua noa rātou tērā atu te mea e riro i a rātou; heoi, kotahi anō te pene i riro i a rātou.

¹¹ “Ā, nō ka riro i a rātou, ka amuamu ki taua rangatira whare,

¹² ka mea, ‘Kotahi te hāora i mahi ai ēnei ō muri, ā, ka oti rātou te whakarite ki a mātou, ki te hunga i pēhia nei e te taimaha e te tūkākātanga o te rā.’

¹³ “Ā, ka whakahoki ia, ka mea ki tētahi o rātou, ‘E hoa, kāhore āku hē ki a koe; kihai koe i whakarite ki ahau me pene?’

¹⁴ Tangohia tāu, haere. E pai ana ahau kia rite ki tāu te mea e hoatu ki tēnei ō muri.

¹⁵ Ehara ianei i te tika kia meatia e ahau tāku e pai ai ki āku mea? He kino oti tōu kanohi nō te mea he pai ahau?’

¹⁶ “Heoi, ko ō muri e meinga ki mua, ko ō mua ki muri; he tokomaha hoki e karangatia, he ruarua ia e whiriwhiria.”

Ngā Kōrerotanga a Īhu mō Tōna Matenga

(Māka 10.32-34; Ruka 18.31-34)

¹⁷ “Ā, i a Īhu e haere ana ki Hiruhārama, i a rātou i te ara, ka kawea e ia āna ākonga kotahi tekau mā rua ki tahaki, ā, ka mea ki a rātou,

¹⁸ “Nā, e haere ana tēnei tātou ki Hiruhārama; ā, ka tukua te Tama a te tangata ki ngā tohunga nui, ki ngā karaipi, ka kiia ia e rātou kia mate,

¹⁹ ka tukua ia ki ngā tauīwi kia tāwaia, kia whiua, kia rīpekatia; ā, i te toru o ngā rā ka whakaarahia ake.”

He Īnoi a tētahi Whaea

(Māka 10.35-45)

²⁰ Me i reira ka tae ki a ia te whaea o ngā tama a Heperi, rātou ko āna tama, ā, ka koropiko, ka ĭnoi ki tētahi mea i a ia.

²¹ Nā, ka mea ia ki a ia, “He hiahia aha tōu?”

Ka mea ia ki a ia, “Whakaaetia ēnei tama tokorua āku, kia noho, tētahi ki tōu matau, tētahi ki tōu mauī, i tōu rangatiratanga.”

²² Otirā, ka whakahoki a Īhu, ka mea, “Kāhore kōrua e mōhio ki tā kōrua e ĭnoi nei. E āhei rānei kōrua te ĭnu i te kapu meāke inumia e ahau, kia ĭriiria hoki ki te ĭriiringa ka ĭriiria nei ahau?”

Ka mea rāua ki a ia, “E āhei anō.”

²³ Ka mea ia ki a rāua, “E ĭnu anō kōrua i tāku kapu, e ĭriiria ki te ĭriiringa e ĭriiria ai ahau; ko te noho ia ki tōku matau, ki tōku mauī, ehara i ahau māna e hoatu, engari, ka riro i te hunga i whakaritea nei e tōku Matua mō rātou.”

²⁴ “Ā, nō ka rongo te tekau, ka riri ki aua hoa tokorua.

²⁵ Otirā, ka karangatia rātou e Īhu, ā, ka mea ia, “E mātau ana koutou, ko ngā kāwana o ngā tauīwi hei whakatupu rangatira ki a rātou, ko ngā tāngata rarahi hei akiaki i a rātou.

²⁶ E kore e pērā i roto i a koutou; engari, ki te mea tētahi kia tupu ia hei tangata nui i roto i a koutou, me whakatupu kaimahi ia mā koutou.

²⁷ “Ā, ki te mea tētahi kia tupu ko ia hei tino tangata i roto i a koutou, me whakatupu pononga ia mā koutou;

²⁸ pērā i te Tama a te tangata, kihai nei i haere mai kia mahia he mea māna, engari, kia mahi ia, ā, kia tuku i a ia kia mate hei whakautu mō ngā tāngata tokomaha.”

Ka Whakaorangia e Īhu ētahi Tāngata Tokorua, he Matapō
(Māka 10.46-52; Ruka 18.35-43)

²⁹ Ā, i a rātou e haere atu ana i Heriko, he rahi te hui i aru i a ia.

³⁰ Nā, tokorua ngā matapō e noho ana i te taha o te ara; ka rongo rāua ko Īhu tērā e haere atu ana, ka karanga ake, ka mea, "Kia aroha ki a māua, e te Ariki, e te Tama a Rāwiri."

³¹ Ā, i riria rāua e te mano kia noho puku; heoi rahi ake tā rāua karanga, ka mea, "Kia aroha ki a māua, e te Ariki, e te Tama a Rāwiri."

³² Nā, ka tū a Īhu, ka karanga i a rāua, ka mea, "Kia ahatia kōrua e ahau?"

³³ Ka mea rāua ki a ia, "E te Ariki, kia kite ō māua kanohi!"

³⁴ Nā, ka aroha a Īhu, ka pā ki ō rāua kanohi; ā, titiro tonu ake ō rāua kanohi, ā, aru ana rāua i a ia.

21

Te Tomokanga Manahau ki Hiruhārama
(Māka 11.1-11; Ruka 19.28-40; Hoani 12.12-19)

¹ Ā, nō ka tata rātou ki Hiruhārama, ka tae ki Petapaki, ki Maunga Ōriwa, ka tonoa atu e Īhu ngā ākonga tokorua,

² ka mea ia ki a rāua "Haere ki te kāinga e anga mai ana ki a kōrua; nā, ka kite tonu kōrua i tētahi kāihe e here ana me tāna kūao; wetekia, ka ārahi mai ki ahau.

³ Ā, ki te whai kupu tētahi tangata ki a kōrua, ki atu, 'E mea ana te Ariki ki a rāua māna'; nā, ka tukua tonutia mai rāua e ia."

⁴ I meinga tēnei katoa hei whakarite mō te kupu a te poropiti, i mea ai:

⁵ "Mea atu ki te tamāhine o Hiona,
'Nā, ko tōu kingi e haere mai nā ki a koe,
he ngākau māhaki tōna, e noho ana i runga i te kāihe,
i te kūao hoki, i te tama a te kāihe.' "

⁶ Nā, haere ana ngā ākonga, meatia ana tā Īhu i mea ai ki a rāua:

⁷ ārahina mai ana te kāihe me te kūao, whārikitia ana ki runga ō rāua kākahu, ā, noho ana ia ki runga.

⁸ Ā, he nui rawa te hui ki te whāriki i ō rātou kākahu ki te ara; ko ētahi i tapahi manga mai i ngā rākau, ā, whārikitia ana ki te ara.

⁹ Ko ngā mano i haere i mua, me te hunga i haere i muri, kei te karanga, kei te mea, "Ohana ki te Tama a Rāwiri!

Ka whakapaingia tēnei e haere mai nei i runga i te ingoa o te Ariki!
Ohana i runga rawa!"

¹⁰ Ā, nō ka uru ia ki Hiruhārama, ka oho katoa te pā, ka mea, "Ko wai tēnei?"

¹¹ Ka mea te mano, "Ko Īhu tēnei, ko te poropiti o Nahareta o Kariri."

Ka Haere a Īhu ki te Temepara
(Māka 11.15-19; Ruka 19.45-48; Hoani 2.13-22)

¹² Ā, ka tomo a Īhu ki te temepara o te Atua, nā, peia katoatia ana e ia te hunga e hoko mai ana, e hoko atu ana i roto i te temepara, turakina ake ngā tēpu a ngā kaiwhakawhitiwhiti moni, me ngā nohoanga o te hunga hoko kūkupa.

¹³ Ā, ka mea ki a rātou, "Kua oti te tuhituhi, 'Ka kīia tōku whare he whare īnoi'; heoi, kua oti nei te mea e koutou hei ana mō ngā kaipāhūa."

¹⁴ Ā, i haere mai ki a ia ki roto ki te temepara ngā matapō me ngā kopa, ā, whakaorangia ake rātou e ia.

¹⁵ Nō te kitenga ia o ngā tohunga nui, o ngā karaipi i ngā mea whakamīharo i meatia e ia, i ngā tamariki hoki e karanga ana i te temepara, e mea ana, "Ohana ki te Tama a Rāwiri"; ka riri rātou.

¹⁶ Ka mea ki a ia, "E rongo ana koe ki tā ēnei e mea nei?"

Ka mea a Īhu ki a rātou, "Āe rā; kīanō koutou i kite noa, 'Pūmau tonu i a koe te whakamoemiti a te waha o ngā kōhungahunga, o ngā mea ngote ū'?"

¹⁷ Ā, ka mahue rātou i a ia, haere ana ia ki waho o te pā, ki Petani, ā, moe ana i reira.

Ka Kanga a Īhu i tētahi Rākau Piki
(Māka 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Nā, i te ata, i a ia e hoki ana ki te pā, ka hiakai ia.

¹⁹ Ā, i tōna kitenga i tētahi piki i te taha o te ara, ka haere ia ki taua rākau, heoi, kīhai i kitea tētahi mea i runga, he rau anake. Ka mea ia ki te rākau, "Kei whai hua koe ā ake ake!" Ā, maroke tonu ake te piki.

²⁰ Ā, nō te kitenga o ngā ākonga, ka mīharo, ka mea, "I pēheatia i hohoro ai te maroke o te piki nei?"

²¹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “He pono tāku e mea nei ki a koutou, me he whakapono tō koutou, kāhore i ruarua te whakaaro, e kore e meatia e koutou ko tēnei anake i meatia nei ki te piki, engari, ahakoa mea noa koutou ki tēnei maunga, ‘Kia rangā atu koe, kia whakatakā ki te moana’; ka meatia.

²² Ko ngā mea katoa hoki e tono ai koutou ina īnoī, ki te whakapono, ka riro i a koutou.”

Te Take e Pā ana ki te Mana o Īhu

(Māka 11.27-33; Ruka 20.1-8)

²³ Ā, ka tae ia ki roto ki te temepara, ka haere mai ngā tohunga nui me ngā kaumātua o te iwi, i a ia anō e ako ana, ā, ka mea, “Tēnā koa te mana i meatia ai ēnei mea e koe? Nā wai hoatu tēnei mana ki a koe?”

²⁴ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “Māku e ui ki a koutou kia kotahi kupu, ki te kōrerotia e koutou ki ahau, māku hoki e kōrero ki a koutou te mana i mea ai ahau i ēnei mea.

²⁵ Ko te iriiringa a Hoani, nō hea koia? Nō te rangi, nō ngā tāngata rānei?”

Ā, ka kōrerorero rātou ki a rātou anō, ka mea, “Ki te mea tātou, ‘Nō te rangi,’ e mea mai ia ki a tātou, ‘Ha, he aha koutou tē whakapono ai ki a ia?’

²⁶ Ā, ki te mea tātou, ‘Nō ngā tāngata’— ka wehi tātou i te mano; ki tā rātou katoa hoki he poropiti a Hoani.”

²⁷ Nā, ka whakahoki rātou ki a Īhu, ka mea, “Kāhore mātou e mōhio.”

Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, “E kore anō e kōrerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i ēnei mea.”

Te Kupu Whakarite o ngā Tama Tokorua

²⁸ “Nā, e pēhea ana tō koutou whakaaro? Tokorua ngā tama a tētahi tangata; ā, ka haere ia ki tō mua, ka mea, ‘E tama, haere ki te mahi āiane ki tāku māra wāina.’

²⁹ Nā, ka whakahoki ia, ka mea, ‘Kāhore ahau e pai’; otirā, i muri iho ka puta kē tōna whakaaro, ā, haere ana.

³⁰ Ā, ka haere mai ia ki te tuarua, ka pērā anō tāna kupu. Nō, ka whakahoki tērā, ka mea, ‘E kara, ka haere ahau’; ā, kihai i tae.

³¹ Ko wai o taua tokorua i mea i tā tōna matua i pai ai?”

Ka mea rātou ki a ia, “Ko tō mua.”

Ka mea a Īhu ki a rātou, “He pono tāku e mea nei ki a koutou, ko ngā pupirikana me ngā wāhine kairau e tika ana i mua i a koutou ki te rangatiratanga o te Atua.

³² I haere hoki a Hoani ki a koutou rā te ara o te tika, ā, kihai koutou i whakapono ki a ia; tēnā ko ngā pupirikana me ngā wāhine kairau i whakapono ki a ia; ko koutou ia, i tō koutou kitenga, kihai i puta kē ō koutou whakaaro i muri, kihai i whakapono ki a ia.”

Te Kupu Whakarite mō ngā Kaimahi i roto i te Māra Wāina

(Māka 12.1-12; Ruka 20.9-19)

³³ “Whakarongo ki tētahi atu kupu whakarite. Tērā tētahi rangatira whare i whakatō i te māra wāina, ā, taiepatia ana, ā taka noa, keria ana e ia te takahanga wāina i roto, hangā ana tētahi whare tiketike, tukua ana e ia ki ngā kaimahi, ā, haere ana ia ki tawhiti.

³⁴ Ā, nō ka tata te pō hua, ka tonoa e ia āna pononga ki ngā kaimahi, ki te tiki i ōna hua.

³⁵ “Nā, ka mau ngā kaimahi ki āna pononga, whiua ana tētahi, whakamatea ana tētahi, ā, ākina ana tētahi ki te kōhatu.

³⁶ Nā, ka tonoa anō e ia ētahi atu pononga, he tokomaha atu i ō mua; heoi, i pērātia anō rātou.

³⁷ Nā, muri rawa iho, ka tono ia i tāna tama ki a rātou, i mea ia, ‘E hopohopo rātou ki tāku tama.’

³⁸ “Nō te kitenga ia o ngā kaimahi i te tama, ka mea ki a rātou anō, ‘Ko te tangata tēnei mōna te kāinga; tēnā, tātou ka whakamate i a ia, ka tango i tōna kāinga.’

³⁹ Nā, ka mau rātou ki a ia, maka ana ki waho o te māra wāina, ā, whakamatea iho.

⁴⁰ “Nā, ina tae te rangatira o te māra wāina, ka pēheatia e ia aua kaimahi?”

⁴¹ Ka mea rātou ki a ia, “Pōuriuri ana āiane tāna whakangaro i taua hunga whakarihar-iha; ā, ka tukua te māra wāina ki ētahi atu kaimahi, ki te hunga e tukua ai ki a ia ngā hua i ngā pō hua.”

⁴² Ka mea a Īhu ki a rātou, “Kianō koutou i kite noa i roto i ngā karaipiture?

‘Ko te kōhatu i kapea e ngā kaihangā,

kua meinga tēnei hei upoko mō te kokonga;

nā te Ariki tēnei,

he mea whakamīharo hoki ki ō tātou kanohi!’

⁴³ “Koia, ahau ka mea nei ki a koutou, Ka tangohia te rangatiratanga o te Atua i a koutou, ā, ka hoatu ki tētahi iwi, e puta ai ngā hua o taua rangatiratanga.

⁴⁴ Ko te tangata e hinga ki runga ki tēnei kōhatu, nā, mongamonga ana ia; ki te taka ia taua kōhatu ki runga ki tētahi, nā, ngotangota noa ia me he puehu.”

⁴⁵ Ā, ka rongo ngā tohunga nui me ngā Parihi ki āna kupu whakarite, ka mōhio mō rātou āna kōrero.

⁴⁶ Nā, i a rātou e whai ana kia hopukia ia, ka wehi i te mano, ki tā rātou hoki he poropiti ia.

22

Te Kupu Whakarite o te Hākari Mārena (Ruka 14.15-24)

¹ Ā, ka oho ake a Ihu, ka kōrero kupu whakarite anō ki a rātou, ka mea,

² “Ka rite te rangatiratanga o te rangi ki tētahi kīngi, i whakatakoto mārena mō tāna tama.

³ Ā, tonoa ana āna pononga, hei karanga i te hunga i kōrerotia ki te mārena; heoi, kīhai rātou i pai ki te haere.

⁴ “Ka tono anō ia i ērā atu pononga, ka mea, ‘Mea atu ki te hunga i kōrerotia: “Nā, kua rite tāku hākari, kua oti āku pūru, āku mea mōmona te patu, ā, kua rite katoa ngā mea; haere mai ki te mārena.”’

⁵ “Otirā, i paopaongia e rātou, haere ana ko tētahi ki tāna māra, ko tētahi ki tāna hokohoko.

⁶ Nā, hopukina ana āna pononga e ngā mea i mahue, tūkinotia ana rātou, ā, whakamatea iho.

⁷ Otia, i riri te kīngi; ā, tonoa atu ana āna taua, whakangaromia ana taua hunga kōhuru, tahuna iho tō rātou pā.

⁸ “Kātahi, ia ka mea ki āna pononga, ‘E rite ana te mārena, ko te hunga ia i karangatia kīhai i pai.

⁹ Nā, haere koutou ki ngā pekanga o ngā ara, ā, tonoa mai ki te mārena te hunga katoa e kite ai koutou.’

¹⁰ Nā, ka haere aua pononga ki ngā ara, ā, huihuia katoatia ana te hunga i kitea e rātou, āna pai, āna kino; nā, kīkī ana te mārena i ngā manuhiri.

¹¹ “Otia, nō te tapokoranga o te kīngi kia kite i ngā manuhiri, ka kitea e ia i reira he tangata kāhore nei ōna kākahu mārena;

¹² ā, ka mea ki a ia, ‘E hoa, he aha koe i tomo mai ai ki konei kāhore nei ōu kahu mārena?’ Heoi, kīhai ia i kuihi.

¹³ “Nā, ka mea te kīngi ki ngā kaimahi, ‘Herea ōna ringa, ōna waewae, kawea atu, makā ki te pōuri i waho rawa; ko te wāhi tērā o te tangi, o te tetēā o ngā niho.’

¹⁴ “He tokomaha hoki e karangatia, he ruarua ia e whiriwhiria.”

Te Take e Pā ana ki te Hoatu Takoha (Māka 12.13-17; Ruka 20.20-26)

¹⁵ Me i reira ka haere ngā Parihi, ka rūnanga ki te pēhea e mau ai tētahi kupu āna.

¹⁶ Ā, ka tonoa ki a ia ā rātou ākongā me ngā tāngata piri ki a Herora, hei mea, “E te Kaiwhakaako, e mātau ana mātou he pono koe, e whakaako ana koe i te ara a te Atua i runga i te pono, e kore anō tā te tangata, e whakaaroa e koe; e kore nei hoki koe e titiro ki te kanohi tangata.

¹⁷ Tēnā, kōrerotia ki a mātou, e pēhea ana tōu whakaaro? He mea tika rānei te hoatu takoha ki a Hihā, kāhore rānei?”

¹⁸ Otia, i mōhio a Ihu ki tō rātou whakaaro kino, ā, ka mea, “He aha tā koutou e whakamātautau nā i ahau, e te hunga tinihanga?”

¹⁹ Tēnā koa, kia kite ahau i te moni i takoha.” Ā, mauria mai ana e rātou ki a ia he pene.

²⁰ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Nō wai tēnei āhua me te tuhituhinga?”

²¹ Ka mea rātou ki a ia, “Nō Hihā.”

Kātahi ia ka mea ki a rātou, “Hoatu ki a Hihā, ngā mea a Hihā, ki te Atua anō ngā mea a te Atua.”

²² Ka rongo rātou, ka mīharo; ā, mahue ake ia i a rātou, ā, haere ana rātou.

Te Ui mō te Aranga ake i te Mate (Māka 12.18-27; Ruka 20.27-40)

²³ I taua rā ka haere mai ki a ia ngā Haruki, e mea nei kāhore he aranga, ka ui ki a ia,

²⁴ ka mea, “E te Kaiwhakaako, i mea a Mohi, ki te mate te tangata, ā, kāhore āna tamariki, mā tōna teina e mārena tāna wahine, e whakatupu ake he uri mō tōna tuakana.

²⁵ Nā, tokowhitu tētahi whānau i a mātou, he tuākana, he tēina; te mārenatanga o te tuatahi, ka mate, ā, hore ōna uri, waiho iho tāna wahine mā tōna teina.

²⁶ Me te tuarua anō, me te tuatoru, puta noa i te tuawhitu.

²⁷ A muri iho i a rātou katoa, ka mate te wahine.

²⁸ Nā, i te aranga, mā wai o te tokowhitu te wahine? I a rātou katoa nei hoki ia."

²⁹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "E hē ana koutou, tē mōhio ki ngā karaipiture, ki te kaha anō o te Atua.

³⁰ I te aranga hoki e kore rātou e mārena, e kore anō e hoatu kia mārenatia, engari, ka rite ki ngā anahera a te Atua i te rangi.

³¹ Nā, ko te aranga o te hunga mate, kāhore anō koutou i kite i tā te Atua i kōrero ai ki a koutou, i mea ai,

³² 'Ko ahau te Atua o Āperahama, te Atua o Īhaka, te Atua o Hākopa?' Ehara te Atua i te Atua nō te hunga mate, engari, nō te hunga ora."

³³ A, nō ka rongu te mano, ka mīharo ki tāna ako.

Te Tino Ture Nui

(Māka 12.28-34; Ruka 10.25-28)

³⁴ Nō te rongonga ia o ngā Parihi, kua kopi i a ia te māngai o ngā Haruki, ka whakamine tahi rātou.

³⁵ Nā, ka ui tētahi o rātou, he kaiako i te ture, ka whakamātautau i a ia, ka mea,

³⁶ "E te Kaiwhakaako, ko tēhea te kupu nui o te ture?"

³⁷ Ka mea a Īhu ki a ia, " 'Kia whakapaua tōu ngākau, tōu wairua, tōu hinengaro, ki te aroha ki te Ariki, ki tōu Atua.'

³⁸ Ko te tuatahi tēnei, ko te kupu nui.

³⁹ He rite anō te tuarua ki tēnei, 'Kia aroha koe ki tōu hoa tata, ānō ko koe.'

⁴⁰ Kei runga i ēnei kupu e rua e iri ana te ture me ngā poropiti."

Te Ui mō te Karaiti

(Māka 12.35-37; Ruka 20.41-44)

⁴¹ Ā, i ngā Parihi e noho huihui ana, ka ui a Īhu ki a rātou,

⁴² ka mea, "He pēhea ō koutou whakaaro ki a te Karaiti? Nā wai ia tama?"

Ka mea rātou ki a ia, "Nā Rāwiri."

⁴³ Ka mea ia ki a rātou, "He aha rā a Rāwiri, i a ia e nohoia ana e te Wairua, i karanga ai i a ia he Ariki? I mea hoki ia,

⁴⁴ 'I mea te Ariki ki tōku Ariki:

"Hei tōku matau koe noho ai,

kia meinga rā anō e ahau ōu hoariri

hei tūranga waewae mōu." '

⁴⁵ Nā, ka kīia nei ia e Rāwiri he Ariki, he pēhea i tama ai ki a ia?"

⁴⁶ Ā, hore he tangata i āhei te whakahoki kupu ki a ia, kīhai rawa anō tētahi i māia ki te ui ki a ia i taua rā iho anō.

23

Ka Whakatūpato a Īhu mō ngā Kaiwhakaako o te Ture, me ngā Parihi

(Māka 12.38-39; Ruka 11.43, 46; 20.45-46)

¹ Me i reira ka kōrero a Īhu ki te mano, ki āna ākonga hoki,

² ka mea: "Kei te nohoanga o Mohi ngā karaipi rātou ko ngā Parihi e noho ana;

³ ko ngā mea katoa e mea ai rātou hei pupuri mā koutou, puritia, mahia; kei rite ia ā koutou mahi ki ā rātou mahi; ko tā rātou hoki he kōrero, kāhore he mahi.

⁴ E hereherea ana hoki e rātou ngā wahanga taimaha, he uaua me ka pīkaua, ā, whakawahā iho ki runga ki ngā pokohiwi o te tangata; heoi, kāhore rātou e pai kia whakakorikoria ki tētahi o ō rātou maihao.

⁵ "Ko ā rātou mahi katoa e meatia ana hei mātakitaki mā te tangata; e whakawhānuitia ana e rātou ā rātou pairakere; e whakanuia ana anō ngā tāniko o ō rātou kākahu.

⁶ Ko tā rātou e rawe ai ko ngā nohoanga rangatira i ngā hākari, me ngā nohoanga rangatira i ngā whare karakia,

⁷ me ngā ohatanga i ngā kāinga hokohoko, ā, kia karangatia e te tangata, 'E Rapi.'

⁸ "Otia, aua koutou e karangatia, 'E Rapi,' kotahi hoki tō koutou kaiwhakaako; ā, he tuākana, he tēina, koutou katoa.

⁹ Kaua anō tētahi e kīia hei matua mō koutou i runga i te whenua; kotahi hoki tō koutou Matua, ko tērā i te rangi.

¹⁰ Kaua anō koutou e kīia he kaiārahi, kotahi anō tō koutou kaiārahi, ko te Karaiti.

¹¹ Ko te mea nui rawa hoki o koutou, hei kaimahi ia mā koutou.

¹² Ki te whakahira hoki tētahi i a ia, ka whakaititia, ā, ki te whakaiti tētahi i a ia, ka whakahirangia."

*Ka Whakahē a Īhu i ō Rātou Tinihanga
(Māka 12.40; Ruka 11.39-42, 44, 52; 20.47)*

¹³ "Auē te mate mō koutou, e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! E tūtakina ana hoki e koutou te rangatiratanga o te rangi ki ngā tāngata. Kāhore koutou e tomo, kāhore anō e tukua te hunga e tomo ana kia tapoko.

¹⁴ Auē te mate mō koutou, e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! Nō te mea, ka pau i a koutou ngā whare o ngā pouaru, ā, e māminga ana ki te inoi roa; mō reira he nui rawa te hē e tau ki a koutou.

¹⁵ "Auē te mate mō koutou, e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! E taiāwhiotia ana hoki e koutou te moana me te whenua, kia tahuri mai ai tētahi hei porohiraiti, ā, nō ka riro mai, ka meinga ia e koutou hei tamaiti mō Kehena, kino noa atu i a koutou.

¹⁶ "Auē te mate mō koutou, e ngā kaiārahi matapō, e mea nei, 'Ki te oatitia te whare tapu e tētahi, he mea noa anō; otirā, ki te oatitia e tētahi te kōura o te whare tapu, ka mau tāna.'

¹⁷ E ngā kūware, e ngā matapō, ko tēhea te mea nui, ko te kōura rānei, ko te whare tapu rānei i tapu ai te kōura?

¹⁸ "Me tēnei, 'Ki te oatitia e tētahi te āta, he mea noa anō; otirā, ki te oatitia te whakahere i runga i te āta, ka mau tāna.'

¹⁹ E ngā kūware, e ngā matapō, ko tēhea te mea nui, ko te whakahere, ko te āta rānei, i tapu ai te whakahere?

²⁰ Nā, ki te oatitia e tētahi te āta, e oatitia ana e ia tērā mea, me ngā mea katoa i runga.

²¹ Ki te oatitia e tētahi te whare tapu, e oatitia ana e ia tērā mea, me te kainoho o roto.

²² Ki te oatitia hoki e tētahi te rangi, e oatitia ana e ia te torōna o te Atua, me te kainoho o runga.

²³ "Auē te mate mō koutou, e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! E hoatu ana e koutou te wāhi whakatekau o te miniti, o te anihi, o te kumine, ā, kapea ake ngā mea nunui o te ture, te whakawā, te tohu tangata, te whakapono; he tika kia meatia e koutou ēnei, engari kaua tērā rā e kapea.

²⁴ E ngā kaiārahi matapō, e tātari nei i te waeroa, ā, horomia ake te kāmera.

²⁵ "Auē te mate mō koutou e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! E horoi nei i waho o te kapu, o te pereti, ko roto ia kī tonu i te pāhua, i te taikaha.

²⁶ E te Parihi matapō, mātua horoia a roto o te kapu, o te pereti, kia mā ai hoki a waho.

²⁷ "Auē te mate mō koutou, e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! He rite hoki koutou ki ngā urupā kua oti te pani ki te paru mā, ko waho he ātaahua ki te titiro atu, ko roto ia kī tonu i ngā kōiwi tūpāpaku, i ngā mea poke katoa.

²⁸ He pēnā hoki koutou, ko waho e tika ana ki tā te tangata titiro, ko roto ia e kī ana i te tinihanga, i te kino."

*Ka Waitohu a Īhu i ō Rātou Whuinga
(Ruka 11.47-51)*

²⁹ "Auē te mate mō koutou, e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! Ko koutou nei hoki hei hanga i ngā tanumanga o ngā poropiti, hei whakapaipai i ngā urupā o ngā tāngata tika,

³⁰ me te kī anō, 'Me i ngā rā tātou o ō tātou mātua, kīhai tātou i uru tahi me rātou ki te whakaheke i te toto o ngā poropiti.'

³¹ He whakaatu tērā nā koutou, ko koutou ngā tamariki a te hunga nāna i patu ngā poropiti.

³² Tēnā rā, kia kī i a koutou te mēhua a ō koutou mātua.

³³ E ngā neke, e te uri nākahi, me aha ka rere ai koutou i te kupu tuku ki te rēinga?

³⁴ "Nā, ka tonoa atu e ahau ki a koutou ngā poropiti, ngā tāngata mahara, ngā karaipi; ko ētahi o rātou e whakamatea e koutou, e ripekati; ko ētahi e whiua i roto i ō koutou whare karakia, e whāia hoki i tētahi pā ki tētahi pā.

³⁵ Ā, ka utaina ki a koutou ngā toto katoa o te hunga tika i whakahekea ki te whenua, nō te toto o Āpera, o te tangata tika tae iho ki te toto o Hakaraia, o te tama a Parakia, i kōhurutia e koutou i waenganui o te whare tapu, o te āta.

³⁶ He pono tāku e mea nei ki a koutou, tērā e pā ēnei mea katoa ki tēnei whakatupuranga."

*Te Aroha o Īhu mō Hiruhārama
(Ruka 13.34-35)*

³⁷ "E Hiruhārama, e Hiruhārama, e whakamate nei i ngā poropiti, e āki nei ki te kāmaka i te hunga e tonoa ana ki a koe, anō te tini o āku meatanga kia whakaminea āu tamariki, kia pērātia me te heihei e whakamine nei i āna pī ki raro i ōna parirau, ā, kīhai koutou i pai!

³⁸ Nā, ka mahue atu ki a koutou tō koutou whare kia takoto noa ana.

³⁹ Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, e kite i ahau ā mua ake nei, kia mea rā anō koutou, 'Ka whakapaingia ia e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki.' "

24

*Ka Kōrero a Īhu mō te Wāwāhinga o te Temepara
(Māka 13.1-2; Ruka 21.5-6)*

¹ Ā, ka puta atu a Īhu ki waho o te temepara, ka haere, nā, ka tae mai āna ākonga ki a ia kia whakakitea ki a ia ngā whare i hangā mō te temepara.

² Otirā, ka mea ia ki a rātou, "Kāhore ianei koutou e kite i ēnei mea katoa? He pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore e toe ki konei tētahi kōhatu ki runga ake i tētahi kōhatu, engari ka whakahoroa katoatia."

*Ngā Raruraru me ngā Whakatoinga
(Māka 13.3-13; Ruka 21.7-19)*

³ Ā, i a ia e noho ana i runga i Maunga Ōriwa, ka haere puku mai ngā ākonga ki a ia, ka mea, "Kōrerotia ki a mātou, ko āhea ēnei mea? He aha te tohu o tōu haerenga mai, o te mutunga hoki o te ao?"

⁴ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Kia tūpato kei māmingatia koutou e te tangata.

⁵ He tokomaha hoki e haere mai i runga i tōku ingoa, e mea, 'Ko te Karaiti ahau,' ā, he tokomaha e whakapōhēhētia.

⁶ Ā, tērā koutou e rongō ki ngā pakanga, ki ngā hau kōrero pakanga; kia tūpato kei ohore koutou; tā te mea kua rite kia puta ēnei mea katoa, taihoa ia te mutunga.

⁷ E whakatika hoki tētahi iwi ki tētahi iwi, tētahi rangatiratanga ki tētahi rangatiratanga; ā, e puta ngā pō matekai, ngā mate urutā, me ngā rū, ki ngā tini wāhi.

⁸ Otirā, ko te tīmatanga kau ēnei katoa o ngā mamae.

⁹ "Ko reira koutou tukua ai kia tūkinotia, ā, e whakamatea koutou; ā, e kino hoki ngā iwi katoa ki a koutou, he whakaaro ki tōku ingoa.

¹⁰ Ā, he tokomaha e hē, ā, ka tuku tētahi i tētahi, ka kino anō tētahi ki tētahi.

¹¹ He tokomaha anō ngā poropiti teka e whakatika, ā, he tokomaha e whakapōhēhētia e rātou.

¹² Ā, i te kino ka hua, ka mātoke haere te aroha o te tini tāngata.

¹³ Ko te tangata ia e ū ana, ā, taea noatia te mutunga, ka ora ia.

¹⁴ Ā, e kauwhautia tēnei rongopai o te rangatiratanga puta noa i te ao, hei mea whakaatu ki ngā iwi katoa; ā, ko reira puta ai te mutunga."

*Te Mea Whakarihariha
(Māka 13.14-23; Ruka 21.20-24)*

¹⁵ "Ā, e kite koutou i te mea whakarihariha, i te mea whakangaro, i kōrerotia ai e Raniera poropiti, i a ia e tū ana i te wāhi tapu." (Kia mātau te kaititiro pukapuka.)

¹⁶ Ko reira kia rere te hunga i Hūria ki ngā maunga;

¹⁷ ko te tangata i runga i te whare kei heke iho ki te tiki mea i roto i tōna whare.

¹⁸ Kauaka anō te tangata i te māra e hoki ki te tiki i ōna kākahu.

¹⁹ Auē te mate mō te hunga e hapū ana, mō ngā mea hoki e whāngai ana ki te ū, i aua rā!

²⁰ Me īnoi koutou kei rokohanga koutou e te whati i te hōtoke, i te hāpati rānei.

²¹ Kei taua wā, hoki te whiu nui, kāhore ōna rite mai o te tīmatanga o te ao ā mohoa noa nei, e kore anō e pērā ā mua ake nei.

²² Ā, me i kāhore aua rā i poroa i waenga, hore he kikokiko e ora; otirā, ka whakaaroa te hunga i whiriwhiria, ā, ka poroa aua rā.

²³ "Ki te mea tētahi ki a koutou i reira, 'Nā, tēnei a te Karaiti'; nā, 'Tērā'; aua e whakaponohia.

²⁴ E whakatika hoki ngā karaiti teka, me ngā poropiti teka, ā, ka hoatu e rātou ngā tohu nunui, me ngā mea whakamiharo; ā, mehemea e taea, ka māmingatia anō te hunga i whiriwhiria.

²⁵ Nā, kua kōrerotia wawetia nei e ahau ki a koutou.

²⁶ “Nā, ahakoa mea rātou ki a koutou, ‘Nā, kei te koraha ia’; aua e haere atu. ‘Nā, kei ngā rūma o roto rawa’; aua e whakaponohia.

²⁷ Ka rite hoki ki te uira e puta mai nei i te rāwhiti, ā, hiko tonu atu ki te uru, te haerenga mai o te Tama a te tangata.

²⁸ Ko te wāhi hoki i te tūpāpaku, ko reira huihui ai ngā kāhu.”

Te Haerenga Mai o te Tama a te Tangata

(Māka 13.24-27; Ruka 21.25-28)

²⁹ “Ā muri tonu iho i te whakapāwera i aua rā,
‘Ka whakapōuritia te rā,
e kore anō e titi te atarau,
ka taka iho ngā whetū i te rangi,
ā, ka ngāueue ngā mea kaha o ngā rangi.’

³⁰ “Ko reira anō puta ai te tohu o te Tama a te tangata i te rangi; ā, ko reira ngā iwi katoa o te whenua tangi ai, ā, e kite rātou i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i ngā kapua o te rangi me te kaha, me te korōria nui.

³¹ Ā, e tonoa e ia āna anahera me te tētere tangi nui, ā, ka huihuia e rātou āna i whiriwhiri ai i ngā hau e whā, i tētahi pito o te rangi puta noa i tētahi pito.”

Te Whakaakoranga mō te Rākau Piki

(Māka 13.28-31; Ruka 21.29-33)

³² “Nā, kia ākona koutou e te piki ki tētahi kupu whakarite. I tōna manga e ngāwari ana anō, ā, ka puta ōna rau, ka mōhio koutou ka tata te raumati.

³³ Waihoki ko koutou, ina kite i ēnei mea katoa, ka mātau koutou ka tata ia, kei ngā kūwaha tonu.

³⁴ He pono tāku e mea nei ki a koutou, E kore rawa tēnei whakatupuranga e pahemo, kia puta katoa rā anō ēnei mea.

³⁵ Ko te rangi me te whenua e pahemo, ko āku kupu ia e kore e pahemo.”

Kāhore tētahi Tangata e Mōhio hei tēhea Rā, hei tēhea Hāora

(Māka 13.32-37; Ruka 17.26-30, 34-36)

³⁶ “Otirā, kāhore tētahi tangata e mōhio ki taua rā, ki taua hāora, kāhore rawa ngā anahera o te rangi, kāhore te Tama a te tangata, ko tōku Matua anake.

³⁷ Ka rite hoki ki ngā rā i a Noa te haerenga mai o te Tama a te tangata.

³⁸ Ka rite hoki ki tā rātou i ngā rā i mua atu o te waipuke; e kai ana, e inu ana, e mārena ana, e hoatu ana kia mārenatia, ā tae noa ki te rā i tomo ai a Noa ki roto ki te āka,

³⁹ ā, kāhore rātou i mōhio, ā, pakaru noa te waipuke, ā, kāhakina ana rātou katoa; e pērā anō te haerenga mai o te Tama a te tangata.

⁴⁰ I taua wā tokorua ki te māra; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.

⁴¹ Tokorua wāhine e huri ana i te mira; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.

⁴² “Kia mataara rāpea; e kore hoki koutou e mōhio ki te hāora e puta mai ai tō koutou Ariki.

⁴³ Kia mōhio ki tēnei, me i mātau te tangata o te whare ki te mataaratanga e puta ai te tāhae, kua tautiaki ia, ā, kāhore i tukua tōna whare kia pokaia.

⁴⁴ Nā, kia mataara hoki koutou; nō te mea ka puta mai te Tama a te tangata i te hāora e kore ai koutou e mahara.”

Te Pononga Pono, Ponokore Rānei

(Ruka 12.41-48)

⁴⁵ “Ko wai rā te pononga pono, mahara, i meinga e tōna ariki hei rangatira mō āna tāngata, hei hoatu i te kai mā rātou i te wā e tika ai?

⁴⁶ Ka koa taua pononga ki te rokohanga e tōna ariki, ina haere mai, e pērā ana.

⁴⁷ He pono tāku e mea nei ki a koutou, Ka meinga ia hei rangatira mō ōna taonga katoa.

⁴⁸ Otirā, ki te mea taua pononga kino i roto i tōna ngākau, ‘Ka roa te putanga mai o tōku ariki,’

⁴⁹ ā, ka anga, ka patu i ōna hoa pononga, ka kai, ka inu tahi me te hunga haurangi.

⁵⁰ E tae mai te ariki o taua pononga i te rā e kore ai ia e mahara, i te hāora e kore ai ia e mōhio.

⁵¹ Ka hātepea pūtia ia, ka meinga he wāhi mōna i roto i te hunga tinihanga; ko te wāhi tērā o te tangi, o te tetēā o ngā niho.”

¹ "Nā, ka rite te rangatiratanga o te rangi ki ngā wāhina kotahi tekau, i mau i ā rātou rama, ā, haere ana ki te whakatau i te tāne mārena hou.

² Tokorima o rātou he maharakore, tokorima he mahara.

³ Ko ngā mea maharakore i mau i ā rātou rama, kīhai ia i mau hinu.

⁴ Ko te hunga mahara i mau hinu atu i roto i ā rātou ipu me ā rātou rama.

⁵ Ka whakaroa te tāne mārena hou, ka tunewha rātou katoa, ka moe.

⁶ Nā, i waenganui pō, ka pā te karanga, 'Ē, ko te tāne mārena hou! Puta mai koutou ki te whakatau i a ia.'

⁷ "Kātahi ka ara katoa aua wāhina, ka whakapai i ā rātou rama.

⁸ Nā, ka mea te hunga maharakore ki te hunga mahara, 'Hōmai ki a mātou tētahi wāhi o tā koutou hinu; ka pirau hoki ā mātou rama.'

⁹ Nā, ka whakahoki te hunga mahara, ka mea, 'Kāhore! Kei kore e ranea mā mātou, mā koutou; engari, me haere koutou ki ngā kaihoko, hoko ai i tētahi mā koutou.'

¹⁰ "Ā, nō tō rātou haerenga atu ki te hoko, ka tae mai te tāne mārena hou; ā, tomo tahi ana me ia ki te mārena te hunga kua āta rite; ā, tūtakina ana te tatau.

¹¹ Muri iho ka tae ērā wāhina, ka mea, 'E te ariki, e te ariki, uakina ki a mātou.'

¹² Nā, ka whakahoki ia, ka mea, 'He pono tāku e mea nei ki a koutou, kāhore ahau e mōhio ki a koutou.'

¹³ "Kia mataara rāpea koutou, e kore hoki koutou e mōhio ki te rā, ki te hāora, e puta mai ai te Tama a te tangata."

*Te Kupu Whakarite o ngā Pononga Tokotoru
(Ruka 19.11-27)*

¹⁴ "Ka rite hoki ki te tangata e haere ana ki tawhiti, karangatia ana e ia āna pononga ake, ā, hoatu ana ki a rātou āna taonga.

¹⁵ Ki tētahi i hoatu e ia e rima taranata, ki tētahi e rua, ki tētahi kotahi; ki ia tangata, ki ia tangata, he mea whakarite ki tō rātou uaua; ā, haere ana ia.

¹⁶ Nā, ko te haerenga o te tangata i a ia nei ngā taranata e rima, hokohokona ana aua mea e ia, ā, riro ana i a ia e rima atu ngā taranata.

¹⁷ Pērā anō hoki te tangata i ngā mea e rua; e rua atu i riro i a ia.

¹⁸ Ko te tangata ia i te mea kotahi, haere ana, kei te keri ki te whenua, ā, hunā ana e ia te moni a tōna ariki.

¹⁹ "Ā, roa rawa iho, ka puta te ariki o aua pononga, ka mea kia kōrerotia āna moni e rātou ki a ia.

²⁰ Ā, ko te haerenga o te tangata i a ia nei ngā taranata e rima, ka mauria mai e ia e rima atu ngā taranata, ā, ka mea, 'E te ariki, e rima āu taranata i hōmai ai ki ahau; nā, e rima atu ngā taranata kua riro mai i ahau hei tāpiri mō ērā.'

²¹ Ka mea tōna ariki ki a ia, 'Pai rawa, e te pononga pai, e te pononga pono; pono tāu mahi ki ngā mea ruarua māku koe e mea hei rangatira mō ngā mea maha; uru mai koe ki te hari o tōu ariki.'

²² "Me tērā hoki i a ia nei ngā taranata e rua, ka haere mai, ka mea, 'E te ariki, e rua āu taranata i hōmai ai ki ahau; nā, e rua atu ngā taranata kua riro mai i ahau hei tāpiri mō ērā.'

²³ Ka mea tōna ariki ki a ia, 'Pai rawa, e te pononga pai, e te pononga pono; pono tonu tāu mahi ki ngā mea ruarua, māku koe e mea hei rangatira mō ngā mea maha; uru mai koe ki te hari o tōu ariki.'

²⁴ "Ā, ko te haerenga mai hoki o te tangata i a ia nei te taranata kotahi, ka mea, 'E te ariki, i mātau ahau ki a koe he tangata pakeke koe, e kokoti ana i te wāhi kīhai i ruia e koe, e kohikohi ana i te wāhi kīhai i whakatitāria e koe.

²⁵ Nā, ka wehi ahau, ā, haere ana, hunā ana i tāu taranata ki te whenua; nā, tāu nā.'

²⁶ "Nā, ka whakahoki tōna ariki, ka mea ki a ia, 'Pononga kino, pononga māngere, i mātau koe e kokoti ana ahau i te wāhi kīhai i ruia e ahau, e kohikohi ana i te wāhi kīhai i whakatitāria e ahau.

²⁷ Ko te mea tika hoki kia kawea e koe tāku moni ki ngā rangatira pēke moni, ā, ka tae mai ahau, ka riro mai tāku me āna hua anō.

²⁸ Ko tēnei, tangohia te taranata i a ia, hoatu ki tērā i ngā taranata kotahi tekau.

²⁹ Ki te whai mea hoki tētahi, ka hoatu anō ki a ia, ā, ka maha atu āna; ā, ki te kāhore he mea a tētahi, ko āna mea ake ka tangohia i a ia.

³⁰ Nā, makā te pononga huakore ki te pōuri i waho; ko te wāhi tērā o te tangi, o te tetēā o ngā niho.' "

Te Whakawā Whakamutunga

³¹ “Nā, hei te taenga mai o te Tama a te tangata me tōna korōria, rātou tahi ko ngā anahera, ko reira ia noho ai ki runga ki te torōna o tōna korōria.

³² Ā, ka whakaminea ki tōna aroaro ngā iwi katoa; ka wehea rātou e ia ētahi i ētahi, ka pērātia me te hēpara e wehe nei i ngā hipi, i ngā koati.

³³ Ka whakatūria e ia ngā hipi ki tōna matau, ko ngā koati ki mauī.

³⁴ “Kātahi, te Kīngi ka mea ki te hunga i tōna matau, ‘Haere mai, e te hunga whakapai a tōku Matua, nohoia te rangatiratanga kua rite noa ake mō koutou nō te orokohanganga rā anō o te ao.

³⁵ I hiakai hoki ahau, ā, whāngainga ana e koutou. I matewai ahau, ā, whakainumia ana e koutou; he manene ahau, ā, whakamanuhiritia ana e koutou.

³⁶ I tū tahanga, ā, whakakākahuria ana e koutou; he tūroto, ā, tirotirohia ana ahau e koutou; i te whare herehere ahau, ā, haere mai ana koutou ki ahau.’

³⁷ “Nā, ka whakahoki te hunga tika ki a ia, ka mea, ‘E te Ariki, nōnahea mātou i kite ai i a koe e hiakai ana, ā, whāngai ana i a koe? E mate ana rānei i te wai, ā, whakainu ana i a koe?’

³⁸ Nōnahea mātou i kite ai i a koe e manene ana, ā, whakamanuhiri ana i a koe? E tū tahanga ana rānei, ā, whakakākahuri ana i a koe?

³⁹ Nōnahea hoki mātou i kite ai i a koe e tūroto ana, i te whare herehere rānei, ā, haere ana ki a koe?’

⁴⁰ Ko reira whakahoki ai te Kīngi, mea ai ki a rātou, ‘He pono tāku e mea nei ki a koutou, ko tā koutou i mea ai ki tētahi o āku tēina, ahakoa ki te iti rawa, he meatanga tēnā ki ahau.’

⁴¹ “Ko reira ia kī atu ai ki te hunga i te taha ki mauī, ‘Mawehe atu i ahau, e te hunga ka oti nei te kanga, ki te ahi kā tonu, kua kā noa ake mō te rēwera rātou ko āna anahera.

⁴² I hiakai hoki ahau, ā, kīhai i whāngainga e koutou; i mate i te wai, ā, kīhai i whakainumia e koutou.

⁴³ He manene ahau, ā, kīhai i whakamanuhiritia e koutou. I tū tahanga, ā, kīhai i whakakākahuria e koutou; he tūroto ahau, i te whare herehere, ā, kīhai koutou i tirotiro i ahau.’

⁴⁴ “Ko reira anō rātou whakahoki ai ki a ia, mea ai, ‘E te Ariki, nōnahea mātou i kite ai i a koe e hiakai ana, e matewai ana, e manene ana, e tū tahanga ana, e tūroto ana, i te whare herehere rānei, ā, kīhai i mahi mea māu?’

⁴⁵ Ko reira whakahoki ai ia ki a rātou, mea ai, ‘He pono tāku e mea nei ki a koutou, I te mea kīhai nei i meatia e koutou ki tētahi o ngā nonohi rawa nei, inā, kīhai i meatia ki ahau.’

⁴⁶ Nā, ko ēnei e haere ki te whiu utu hara kāhore nei ōna mutunga; ko te hunga tika ia ki te ora tonu.”

26

Te Whakangārahu ki a Īhu

(Māka 14.1-2; Ruka 22.1-2; Hoani 11.45-53)

¹ Ā, ka mutu ēnei kupu katoa a Īhu, ka mea ia ki āna ākonga,

² “E mātau ana koutou kia rua ake rā ko te Kapenga, ā, ka tukua te Tama a te tangata kia rīpekātia.”

³ Nā, ka whakamine ngā tohunga nui, ngā karaipi, me ngā kaumātua o te iwi, ki te whare o te tohunga nui, ko Kaiapa te ingoa,

⁴ ka whakatakoto tikanga nanakia e mau ai a Īhu, e whakamatea ai.

⁵ Otirā, i mea rātou, “Kauaka i te hākari, kei ngangau te iwi.”

Ka Whakawahia a Īhu i Petani

(Māka 14.3-9; Hoani 12.1-8)

⁶ Nā, i a Īhu i Petani i te whare o Haimona repera,

⁷ ka haere mai tētahi wahine ki a ia me te pouaka kōhatu, kī tonu i te hinu kakara utu nui, ā, ringihia ana ki runga ki tōna mātenga, i a ia e noho ana ki te kai.

⁸ Nō te kitenga ia o āna ākonga, ka riri, ka mea, “Hei aha tēnei maumau?”

⁹ He nui hoki te utu me i hokona tēnei hinu kakara, ka hoatu ki te hunga rawakore.”

¹⁰ Ā, i mōhio a Īhu, ka mea ki a rātou, “He aha tā koutou e whakapāwerawera i te wahine nei? He mahi pai hoki tāna i mea nei ki ahau.

¹¹ Kei a koutou tonu hoki te hunga rawakore i ngā wā katoa; tēnā ko ahau e kore e noho tonu ki a koutou.

¹² I ringihia ai hoki tēnei hinu kakara ki tōku tinana, he mea mō tōku tanumanga.

¹³ He pono tāku e mea nei ki a koutou, Ko ngā wāhi o te ao katoa e kauwhautia ai tēnei rongopai, ka kōrerotia anō tā tēnei wahine i mea ai, hei whakamahara ki a ia.”

Ka Whakaae a Hūrā ki te Tuku i a Īhu
(Māka 14.10-11; Ruka 22.3-6)

¹⁴ Kātahi, ka haere tētahi o te tekau mā rua, ko Hūrā Ikariote te ingoa, ki ngā tohunga nui,

¹⁵ ka mea, "He aha tā koutou e pai ai kia hōmai ki ahau, ā, māku ia e tuku ki a koutou?" Ā, ka pāunatia e rātou e toru tekau hiriwa ki a ia.

¹⁶ Ā, nō reira mai anō ia i rapu ai i te wā pai e tukua ai ia.

Ka Kainga e Īhu te Kapenga i te Taha i Āna Ākonga
(Māka 14.12-21; Ruka 22.7-13, 21-23; Hoani 13.21-30)

¹⁷ Nā, i te rā tuatahi o te Taro Rēwenakore, ka haere ngā ākonga ki a Īhu, ka mea ki a ia, "Ko hea tāu e pai ai kia takā e mātou te Kapenga hei kai māu?"

¹⁸ Nā, ka mea ia, "Haere ki te pā, ki a mea, ka ki atu ki a ia, 'E mea ana te Kaiwhakaako, Ka tata tōku tāima; hei a koe mātou ko āku ākonga mea ai i te Kapenga.' "

¹⁹ Ā, meatia ana e ngā ākonga tā Īhu i whakarite ai ki a rātou; takā ana e rātou te Kapenga.

²⁰ Ka ahiahi, ka noho ia me te tekau mā rua.

²¹ Ā, i a rātou e kai ana, ka mea ia, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, mā tētahi o koutou ahau e tuku."

²² Ā, pōuri noa iho rātou, ka anga, ka kōrero takitahi ki a ia, "Ko ahau rānei, e te Ariki?"

²³ Ā, ka whakahoki ia, ka mea, "Ko te tangata, e toutou tahi nei ō māua ringa ki te rīhi, māna ahau e tuku.

²⁴ E haere ana hoki te Tama a te tangata, e pērā ana me te mea i tuhituhia mōna. Otiia, auē te mate mō te tangata e tukua ai te Tama a te tangata! He pai mō taua tangata me i kaua ia e whānau."

²⁵ Kātahi a Hūrā, tōna kaituku, ka oho ake, ka mea, "E te Kaiwhakaako, ko ahau rānei?" Anō rā ko ia ki a ia, "Kua kōrerotia nā e koe."

Te Hapa a te Ariki

(Māka 14.22-26; Ruka 22.14-20; 1 Koriniti 11.23-25)

²⁶ Ā, i a rātou e kai ana, ka mau a Īhu ki te taro, ā, ka mutu te whakapai, ka whawhati. Ka hoatu ki ngā ākonga, ka mea, "Tangohia, kainga; ko tōku tinana tēnei."

²⁷ Nā, ka mau ia ki te kapu, ā, ka mutu te whakawhetai, ka hoatu ki a rātou, ka mea, "Inumia tētahi wāhi o tēnei e koutou katoa.

²⁸ Ko ōku toto hoki ēnei, ko o te kawenata hou, e whakahekea ana mō te tini, hei murunga hara.

²⁹ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, e kore ahau e inu i tēnei hua o te wāina ā mua ake nei, kia taea rā anō taua rā e inumia houtia ai e tātou i te rangatiratanga o tōku Matua."

³⁰ Ā, nō ka mutu tā rātou hīmene, ka haere ki Maunga Ōriwa.

Ka Poropiti a Īhu i Whakakāhore a Pita

(Māka 14.27-31; Ruka 22.31-34; Hoani 13.36-38)

³¹ Kātahi, a Īhu ka mea ki a rātou, "Ka hē katoa koutou ki ahau i tēnei pō, kua oti hoki te tuhituhi:

'Ka patua e ahau te hēpara,

ā, ka whakamararatia ngā hipi o te kāhui.'

³² Otirā, muri iho i tōku aranga, ka haere ahau i mua i a koutou ki Karirī."

³³ Nā, ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, "Ahakoa hē noa te katoa ki a koe, e kore rawa ahau e hē."

³⁴ Ka mea a Īhu ki a ia, "He pono tāku e mea nei ki a koe, ko tēnei pō anō, i te mea kāhore anō i tangi noa te tikaokao, ka toru āu whakakāhoretanga i ahau."

³⁵ Ka mea a Pita ki a ia, "Ahakoa kua takoto te tikanga kia mate tahi tāua, e kore ahau e whakakāhore i a koe." I pērā anō te ki a ngā ākonga katoa.

Ka Īnoi a Īhu i Kehemane

(Māka 14.32-42; Ruka 22.39-46)

³⁶ Kātahi, ka haere rātou ko Īhu ki tētahi wāhi, tōna ingoa nei ko Kehemane, ā, ka mea ia ki āna ākonga, "Hei konei koutou noho ai, kia haere ahau ki kōina Īnoi ai."

³⁷ Nā, ka mau ia ki a Pita rātou ko ngā tama tokorua a Heperi, ā, ka tīmata te pōuri, te tūmatatenga.

³⁸ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ki tonu tōku wairua i te pōuri, tata pū ki te mate; hei konei koutou noho ai, kia mataara tahi tātou."

³⁹ Ā, haere ana ia ki tahaki tata atu, ka takoto tāpapa, ka Īnoi, ka mea, "E tōku Matua, ki te mea e āhei, kia pahemo atu tēnei kapu i ahau; otirā, kaua e waiho i tāku e pai ai, engari, i tāu."

⁴⁰ Ā, ka haere ia ki āna ākonga, rokohanga atu e moe ana, nā, ka mea ia ki a Pita, "Ha, ko tā koutou tēnei, tē mataara tahi tātou kia kotahi hāora?"

⁴¹ Kia mataara me te inoi, kei uru ki te whakamātautauranga. He hihiko te wairua, ko te kikokiko ia he ngoikore."

⁴² Ka haere atu anō ia, ko te rua o ōna hokinga, ka inoi, ka mea, "E tōku Matua, ki te kore e āhei kia pahemo atu tēnei kapu i ahau, ā, me inu anō e ahau, waiho i tāu i pai ai."

⁴³ Ko tōna haerenga mai anō, nā, rokohanga mai e moe ana anō rātou; i taimaha hoki ō rātou kanohi.

⁴⁴ Nā, ka waiho anō rātou e ia, ā, haere ana anō, ka inoi, ko te toru o ngā inoinga, me te whakahua i taua kupu anō.

⁴⁵ Kātahi, ia ka haere ki āna ākonga, ka mea ki a rātou, "Moe tonu, takoto mārie. Nā, ka tata te hāora, ka tukua te Tama a te tangata ki ngā ringa o te hunga hara.

⁴⁶ Maranga, ka haere tātou. Nanā, ka tata te kaituku i ahau."

Te Hopukanga o Īhu

(Māka 14.43-50; Ruka 22.47-53; Hoani 18.3-12)

⁴⁷ Ā, i a ia anō e kōrero ana, nā, ka tae mai a Hūrā, tētahi o te tekau mā rua, he tini hoki ngā tātanga i a ia, me ngā hoari, me ngā patu, he mea tonu mai nā ngā tohunga nui, nā ngā kaumātua o te iwi.

⁴⁸ Kua oti hoki tētahi tohu te whakarite ki a rātou e tōna kaituku, i mea ia, "Nā, ko tāku tangata e kihi ai, koia tēnā; hopukia."

⁴⁹ Nā, tika tonu ia ki a Īhu, ka mea, "Tēnā koe, e te Kaiwhakaako!" ā, kihi ana i a ia.

⁵⁰ Nā, ka mea a Īhu ki a ia, "E hoa, meinga tāu i haere mai ai ki te mahi."

Me i reira ka haere mai rātou, ka pā ō rātou ringa ki a Īhu, ā, hopukia ana ia.

⁵¹ Nā, ka totoro te ringa o tētahi o ngā hoa o Īhu, ā, unuhia ana tāna hoari, ka hāua iho te pononga a te tino tohunga, tapahia ana tōna taringa.

⁵² Kātahi, ka mea a Īhu ki a ia, "Whakahokia iho tāu hoari ki tōna pūkoro; ka mate hoki i te hoari te hunga hāpai hoari.

⁵³ E hua koe e kore e āhei i ahau āianei te inoi ki tōku Matua, ā, e hōmai e ia ki ahau he anahera maha atu i ngā rihiona kotahi tekau mā rua?"

⁵⁴ Nei rā, mā te aha ka rite ai tā ngā karaipiture, arā, ko tēnei kia meatia?"

⁵⁵ I taua wā, ka mea a Īhu ki ngā mano, "He tāhae ahau i haere mai ai koutou me ngā hoari me ngā patu ki te hopu i ahau? I a koutou ahau e noho ana i te temepara, e ako ana i tēnā rā, i tēnā rā, ā, kihai koutou i hopu i ahau.

⁵⁶ Nā, i meatia tēnei katoa hei whakarite mō ngā karaipiture a ngā poropiti."

Nā, ka whakarere ngā ākonga katoa i a ia, ā, oma ana.

Ko Īhu i te Aroaro o te Rūnanga

(Māka 14.53-65; Ruka 22.54-55, 63-71; Hoani 18.13-14, 19-24)

⁵⁷ Kātahi, ka kawea a Īhu e ngā kaihopu ki te whare o Kaiapa, o te tino tohunga, i reira hoki ngā karaipi me ngā kaumātua e huihui ana.

⁵⁸ Ko Pita ia i aru i a ia i tawhiti ki te marae o te tino tohunga, ā, tomo atu ana, noho tahi ana me ngā kaimahi, kia kite i te mutunga.

⁵⁹ Nā, ka rapu ngā tohunga nui, me ngā kaumātua, me te rūnanga katoa, ki te whakapae teka mō Īhu, kia mate ai ia.

⁶⁰ Heoi, kihai i kitea; ahakoa he tokomaha ngā kaiwhakapae teka i haere mai. Muri iho ka puta ngā kaiwhakapae teka tokorua,

⁶¹ ka kī, "I mea ia, 'E taea e ahau te whakahoro te whare tapu o te Atua, ā, kia toru ngā rā ka oti i ahau te hanga.' "

⁶² Nā, kua whakatika te tino tohunga, ka mea ki a ia, "Kāhore āu kupu? He aha tā ēnei e whakaatu nei mōu?"

⁶³ Heoi, kihai a Īhu i kuihi. Nā, ka kī anō te tino tohunga, ka mea ki a ia, "Ko te Atua ora tāku whakaoati mōu, nā, kōrero mai ki a mātou, ko te Karaiti rānei koe, ko te Tama a te Atua?"

⁶⁴ Ka mea a Īhu ki a ia, "Kua kōrerotia mai nā e koe. Otirā, tēnei anō tāku kupu ki a koutou, 'Tēnei ake ka kite koutou i te Tama a te tangata e noho ana ki matau o te kaha, e haere mai ana i runga i ngā kapua o te rangi.' "

⁶⁵ Kātahi, ka haehae te tino tohunga i ōna kākahu, ka mea, "Kua kohukohu! Hei aha atu mā tātou ngā kaiwhakaatu? Nā, kua rongo nei koutou i tāna kohukohu.

⁶⁶ E pēhea ana ō koutou whakaaro?"

Nā, ka whakahoki rātou, ka mea, "Ka tika kia mate."

⁶⁷ Nā, ka tuwhaina tōna mata e rātou, ka kurua ia; ko ētahi i papaki i a ia,

⁶⁸ i mea, "Poropiti ki a mātou, e te Karaiti! Nā wai koe i papaki?"

Ka Whakakāhorengia a Īhu e Pita

(Māka 14.66-72; Ruka 22.56-62; Hoani 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Nā, i waho a Pita e noho ana, i te marae; ā, ka haere mai tētahi kōtiro ki a ia, ka mea, "Ko koe hoki i a Īhu o Kariri."

⁷⁰ Otirā, ka whakakāhore ia i te aroaro o rātou katoa, ka mea, "Kāhore ahau e mōhio ki tau e ki mai nā."

⁷¹ Ā, ka puta atu ia ki waho ki te whakamahau, ka kite anō tētahi atu kōtiro i a ia, ā, ka mea tērā ki te hunga i reira, "I a Īhu anō o Nahareta tēnei."

⁷² Ā, ka whakakāhore anō ia, me te oati anō, "Kāhore ahau e mōhio ki tēnā tangata."

⁷³ Ā muri tata iho, ka haere mai te hunga e tū ana, ka mea ki a Pita, "Koia anō, ko koe tētahi o rātou; nā tōu reo koe i whakaatu."

⁷⁴ Kātahi ia, ka tūmata te kanga, te oati, "Kāhore rawa ahau e mōhio ki tēnā tangata!"

Ā, tangi tonu iho te tikaokao,

⁷⁵ nā, ka mahara a Pita ki tā Īhu kupu i mea ai ki a ia, "E kore e tangi te tikaokao, ka toru āu whakakāhoretanga i ahau." Nā, haere ana ia ki waho, ā, nui atu tōna tangi.

27

Ka Ārahia a Īhu ki a Pirato

(Māka 15.1; Ruka 23.1-2; Hoani 18.28-32)

¹ Ā, ka tākiri te ata, ka rūnanga ngā tohunga nui katoa me ngā kaumātua o te iwi mō Īhu kia whakamatea.

² Ā, nō ka oti ia te here, ka ārahina atu, tukua ana ki a Pirato, ki te kāwana.

Te Matenga o Hūrā

(Ngā Mahi 1.18-19)

³ Ā, nō te kitenga o Hūrā, o te kaituku i a ia, kua whakaaetia ia kia whakamatea, ka puta kē tōna whakaaro, whakahokia ana e ia ngā hiriwa e toru tekau ki ngā tohunga nui rātou ko ngā kaumātua,

⁴ ka mea, "Kua hara ahau i tāku tukunga i te toto harakore."

Ka mea rātou, "Hei aha mā mātou? Māu tēnā e titiro."

⁵ Nā, makā iho e ia ngā hiriwa ki te whare tapu, ā, puta ana ki waho, haere ana, tārona ana i a ia.

⁶ Nā, ka tango ngā tohunga nui i ngā hiriwa, ka mea, "E kore e tika kia pangā ēnei ki te takotoranga moni, he utu toto hoki."

⁷ Nō ka rūnanga rātou, ā, hokona ana ki aua mea te māra a te kaihangā rīhi, hei tanumanga mō ngā manene.

⁸ Nā reira hoki i huaina ai taua māra, "Ko te Māra o te Toto" ā mohoa noa nei.

⁹ Kātahi, ka rite tā Heremaia poropiti i kōrero ai, i mea ai: "Tangohia ana e rātou ngā hiriwa e toru tekau, te utu mō te tangata i whakaritea nei ōna utu, i whakaritea nei ngā utu e ētahi o ngā tama a Īharaira,

¹⁰ ā, hoatu ana mō te māra a te kaihangā rīhi; i pērā anō me tā te Ariki i whakarite ai ki ahau."

Ka Pātaitaitia a Īhu e Pirato

(Māka 15.2-5; Ruka 23.3-5; Hoani 18.33-38)

¹¹ Nā, i te tū tērā a Īhu i te aroaro o te kāwana; ka ui te kāwana ki a ia, ka mea, "Ko koe rānei te Kingi o ngā Hūrai?"

Ka mea a Īhu ki a ia, "Kua kōrerotia mai nā e koe."

¹² Ā, i te whakapānga a ngā tohunga nui rātou ko ngā kaumātua i tētahi hē ki a ia, kihai ia i whakahoki kupu atu.

¹³ Kātahi, ka mea a Pirato ki a ia, "Kāhore koe e rongō i te tini o ngā mea e kōrerotia nei e rātou mōu?"

¹⁴ Heoi, kāhore kia kotahi kupu i whakahokia e ia ki a ia; tino mīharo noa te kāwana.

Ka Tukua a Īhu kia Rīpekatiā

(Māka 15.6-15; Ruka 23.13-25; Hoani 18.39-19.16)

¹⁵ Nā, ko tā te kāwana tikanga i taua hākari he tuku i tētahi herehere ki te iwi, i tā rātou e pai ai.

¹⁶ I reira anō i a rātou tētahi herehere ingoa nui, ko Parapa te ingoa.

¹⁷ Ā, nō rā ka mine rātou, ka mea a Pirato ki a rātou, "Ko wai tā koutou e pai ai kia tukua e ahau ki a koutou? Ko Parapa, ko Īhu rānei e huaina nei ko te Karaiti?"

¹⁸ I mahara hoki ia he hae nō rātou i tukua ai ia.

¹⁹ Nā, i a ia e noho ana i runga i te nohoanga whakawā, ka tono tangata mai tāna wahine ki a ia, ka mea, "Kei ahatia e koe taua tangata tika. He maha hoki ngā mea i pā moemoeā mai ki ahau ināianei, he mea mōna."

²⁰ Otiia, i whakakikītia e ngā tohunga nui rātou ko ngā kaumātua te mano, kia inoia a Parapa, kia whakangaromia a Īhu.

²¹ Nā, ka whakahoki te kāwana ka mea ki a rātou, "Ko tēhea o te tokorua tā koutou e pai ai kia tukua e ahau ki a koutou?"

Ka mea rātou, "Ko Parapa!"

²² Ka mea a Pirato ki a rātou, "Me aha oti e ahau a Īhu, e huaina nei ko te Karaiti?"

Ka mea rātou katoa ki a ia, "Ripekatia!"

²³ Nā, ka mea te kāwana, "He aha koia tāna kino i mea ai?" Heoi, nui noa atu tā rātou hāmama, ka mea, "Ripekatia ia!"

²⁴ Ā, i te kitenga o Pirato kāhore ia i whai wāhi, engari, ka nui kē atu te ngangau, ka mau ia ki te wai, ka horoi i ōna ringa i te aroaro o te mano, ka mea, "Kāhore ahau e whai hara i te toto o tēnei tangata tika; mā koutou tēnā e titiro."

²⁵ Nā, ka whakahoki te iwi katoa, ka mea, "Hei runga ōna toto i a mātou, i ā mātou tamariki."

²⁶ Nā, ka tukua e ia a Parapa ki a rātou; ā, ka oti a Īhu te whiu, ka tukua kia ripekatia.

Ka Whakatoitoi ngā Hōia ki a Īhu

(Māka 15.16-20; Hoani 19.2-3)

²⁷ Kātahi ka mauria a Īhu e ngā hōia a te kāwana ki te whare whakawā, ā, whakaminea ana ki a ia te rōpū katoa.

²⁸ Nā, ka tangohia e rātou ōna kākahu, ā, whakakākahuria ana ia ki te kākahu whero.

²⁹ Ā, nō ka oti tētahi karauna tātarāmoa te whiri, ka pōtaea ki tōna mātenga, me te kākaho ki tōna ringa matau; ā, ka tukua ngā turi ki a ia, ka taunu ki a ia, ka mea, "Tēnā koe, e te Kingi o ngā Hūrai!"

³⁰ Ā, ka tuwhaina ia e rātou, ā, ka mau rātou ki te kākaho, ka patua ki tōna mātenga.

³¹ Nā, ka mutu tā rātou tāwai ki a ia, ka tihorea atu i runga i a ia te kākahu rā, whakakākahuria ana ōna ki a ia, ā, ārahina ana ia kia ripekatia.

Ka Ripekatia a Īhu

(Māka 15.21-32; Ruka 23.26-43; Hoani 19.17-27)

³² Ā, i a rātou e haere ana ki waho, ka kitea e rātou he tangata nō Hairini, ko Haimona te ingoa; meinga ana ia e rātou kia haere tahi me rātou hei amo i tōna ripeka.

³³ Ā, i tō rātou taenga ki te wāhi e kīia nei ko Korokota, arā, ko "Te Wāhi Angaanga."

³⁴ Ka hoatu e rātou he wāina ki a ia kia inumia, he mea whakananu ki te au; ā, nō tāna whakamātauranga atu, kihai i pai ki te inu.

³⁵ Ā, ka oti ia te ripeka, ka wehewehea ōna kākahu, he mea maka ki te rota; i rite ai te kupu i kōrerotia e te poropiti, "I wehewehea ōku weruweru mō rātou, i maka rota hoki mō tōku kākahu."

³⁶ Nā, noho ana rātou ki te tiaki i a ia i reira.

³⁷ Ā, whakanohioa ana e rātou ki runga ake i tōna mātenga te mea i whakawākia ai ia, he mea tuhituhi, "KO ĪHU TĒNEI, KO TE KĪNGI O NGĀ HŪRAI."

³⁸ Nā, tokorua ngā tāhae i ripekatia ngātahitia me ia, kotahi ki matau, kotahi ki mauī.

³⁹ Ā, ka kohukohu ki a ia te hunga e haere ana rā reira, me te oioi o rātou mātenga,

⁴⁰ ka mea, "Ko koe hei whakahoro i te whare tapu, hei hanga anō i ngā rā e toru, whakaorangia koe e koe anō! Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, heke iho i te ripeka."

⁴¹ I pēnā anō te tāwai a ngā tohunga nui, rātou ko ngā karaipī, ko ngā kaumātua, i mea,

⁴² "Ko ērā atu i whakaorangia e ia; tē taea e ia te whakaora i a ia anō. Ko ia te Kingi o Īharaira, tēnā kia heke iho oti ia i te ripeka, ka whakapono mātou ki a ia.

⁴³ I whakawhirinaki ia ki te Atua; mā tērā ia e whakaora āianei, ki te pai ia ki a ia; nāna hoki te kī, 'Ko te Tama ahau a te Atua.' "

⁴⁴ Me ngā tāhae hoki i ripekatia tahitia rā me ia, i pērā anō tā rāua tāwai ki a ia.

Te Matenga o Īhu

(Māka 15.33-41; Ruka 23.44-49; Hoani 19.28-30)

⁴⁵ Nā, ka pōuri a runga katoa o te whenua, nō te ono o ngā hāora ā taea noatia te iwa o ngā hāora.

⁴⁶ Ā, ka tata ki te iwa o ngā hāora, ka karanga a Īhu, he nui te reo, ka mea, "Eri, Eri, rama hapakatani?" arā, "E tōku Atua, e tōku Atua, he aha koe i whakarere ai i ahau?"

⁴⁷ I te rongonga o ētahi o te hunga e tū ana i reira, ka mea, "E karanga ana te tangata nei ki a Irāia."

⁴⁸ Nā, kua rere tētahi o rātou, kua mau ki te hautai, whakakāia ana ki te winika, ā, whakanohoia ana ki runga ki te kākaho, whakainumia ana māna.

⁴⁹ Ka mea ehinu, “Kāti, kia kite tātou e haere mai rānei a Irāia ki te whakaora i a ia.”

⁵⁰ Nā, ka karanga anō a Īhu, he nui te reo, ā, tuku atu ana i tōna wairua.

⁵¹ Nā, ka wāhia te ārai o te whare tapu i waenganui pū, mai i runga, ā, ki raro. Ka rū te whenua, pakaru ana ngā kāmaka.

⁵² Ko ngā urupā tuwhera kau; ā, he maha ngā tinana o te hunga tapu kua moe i ara mai.

⁵³ Ko te putanga ake i ngā urupā i muri iho o tōna aranga mai, haere ana ki roto ki te pā tapu, ā, he tokomaha te hunga i kite i a rātou.

⁵⁴ Nā, i te kitenga o te keneturio rātou ko ōna hoa tiaki i a Īhu i te rū, i ngā mea anō i meatia, nui atu tō rātou wehi, ka mea, “He pono ko te Tama tēnei a te Atua.”

⁵⁵ Ā, he tokomaha ngā wāhine i reira e mātakitaki ana mai i tawhiti, ngā mea i aru mai i a Īhu i Karirī, i mahi mea māna.

⁵⁶ I roto i a rātou a Meri Makarini, a Meri whaea o Hēmi rāua ko Hohi, me te whaea hoki o ngā tama a Heperi.

Te Tanumanga o Īhu

(Māka 15.42-47; Ruka 23.50-56; Hoani 19.38-42)

⁵⁷ Nā, ka ahiahi, ka haere mai tētahi tangata taonga nui o Arimatia, ko Hōhepa te ingoa, he ākonga anō ia nā Īhu.

⁵⁸ I haere taua tangata ki a Pirato, ā, tonoa ana e ia te tinana o Īhu. Nā, ka mea a Pirato kia hoatu te tinana.

⁵⁹ Nā, ka tango a Hōhepa i te tinana, ā, takaia ana e ia ki te rīnena mā,

⁶⁰ whakatakatoria ana ki tāna urupā hou, i hāua e ia ki roto ki te kāmaka. Nā, whakatakā atu ana e ia tētahi kōhatu nui ki te kūwaha o te urupā, ā, haere ana.

⁶¹ I reira anō a Meri Makarini, me tērā Meri, e noho ana i te ritenga atu o te tanumanga.

Te Kaitiaki i te Urupā

⁶² Nā, i te aonga ake, i te rā i muri i te Takanga hākari, ka haere ngā tohunga nui me ngā Parihi ki a Pirato,

⁶³ ka mea, “E mara, kei te mahara mātou ki te kōrero a tērā tangata tinihanga i a ia anō e ora ana, ‘Kia taka ngā rā e toru ka ara ahau.’”

⁶⁴ Nā reira, whakahaua atu kia tiakina te tanumanga, ā tae noa ki te toru o ngā rā, kei haere āna ākonga i te pō, ka tāhae i a ia, ka mea ki te iwi, ‘Kua ara ia i te hunga mate,’ penei kino atu i tō mua tō muri hē.”

⁶⁵ Ka mea a Pirato ki a rātou, “He kaitiaki anō a koutou; haere, kia puta ō koutou whakaaro kei taea atu ia.”

⁶⁶ Nā, haere ana rātou, hīritia ana te kōhatu, me te whakanoho anō i ngā kaitiaki, kei taea atu te tanumanga.

28

Te Aranga

(Māka 16.1-10; Ruka 24.1-12; Hoani 20.1-10)

¹ I te mutunga o te hāpati i te mea ka tata tonu te pūao te rā tuatahi o te wiki, ka haere a Meri Makarini me tērā Meri kia kite i te tanumanga.

² Nā, he nui te rū i puta mai; i heke iho hoki tētahi anahera a te Ariki i te rangi, ā, haere ana, whakatakā atu ana e ia te kōhatu i te kūwaha, ā, noho ana i runga.

³ Ko tōna āhua me te mea he uira, mā tonu tōna kākahu anō he hukarere.

⁴ Ā, wiri noa iho ngā kaitiaki i te wehi ki a ia, ka rite ki te tūpāpaku.

⁵ Nā, ka oho te anahera, ka mea ki ngā wāhine, “Kei wehi kōrua; e mātau ana hoki ahau, e rapu ana kōrua i a Īhu i ripekatia.

⁶ Kāhore ia i konei; kua ara kē, kua pērā me tāna i mea ai. Haere mai kia kite i te wāhi i takoto ai te Ariki.

⁷ Ā, hohoro te haere, kōrerotia ki āna ākonga, ‘Kua ara ia i te hunga mate; tēnā ia te haere nā i mua i a koutou ki Karirī; ko reira koutou kite ai i a ia.’ Nā, kua kōrero nei ahau ki a kōrua.”

⁸ Ā, hohoro tonu tā rāua haere atu i te urupā, me te wehi, me te harakoa nui, ā, oma ana ki te kōrero ki āna ākonga.

⁹ Nā, ka tūtaki a Īhu ki a rāua, ka mea mai, “E ia mā.” Nā, ka haere atu rāua, ka pupuri i ōna waewae, ka koropiko ki a ia.

¹⁰ Kātahi a Īhu ka mea ki a rāua, “Aua e wehi; haere, ki atu ki ōku tēina kia haere ki Karirī, ko reira hoki rātou kite ai i ahau.”

Ngā Kōrero a ētahi Kaitiaki

¹¹ Ā, i a rāua e haere ana, nā, kua tae ētahi o ngā kaitiaki ki te pā, kua kōrero ki ngā tohunga nui i ngā mea katoa i meatia.

¹² Nā, ka mutu tā rātou huihui ko ngā kaumātua, ā, ka rūnanga, ka hoatu e rātou he moni nui ki ngā hōia,

¹³ ka mea atu, “Me ki e koutou, ‘I haere āna ākonga i te pō, ā, tāhaetia ana ia, i a mātou e moe ana.’

¹⁴ Ā, ki te tae te rongo o tēnei ki te kāwana, mā mātou ia e whakamārie, ā, kāhore he mānukanuka mō koutou.”

¹⁵ Nā, ka tango rātou i ngā moni, ā, meinga ana ngā mea i ākona ai rātou. Heoi, kei te kōrerotia tēnei e ngā Hūrai, ā taea noatia tēnei rā.

Ka Puta Mai a Īhu ki Āna Ākonga

(Māka 16.14-18; Ruka 24.36-49; Hoani 20.19-23; Ngā Mahi 1.6-8)

¹⁶ Nā, ka haere ngā ākonga tekau mā tahi ki Karirī, ki te maunga i whakaritea e Īhu ki a rātou.

¹⁷ Ā, i tō rātou kitenga i a ia, ka koropiko ki a ia; ko ētahi ia i ruarua.

¹⁸ Nā, ka haere mai a Īhu, ka kōrero ki a rātou, ka mea, “Kua tukua katoatia mai ki ahau te mana i te rangi, ā, i runga i te whenua

¹⁹ Nā reira haere, meinga hei ākonga ngā iwi katoa, iriiria i runga i te ingoa o te Matua, o te Tama, o te Wairua Tapu,

²⁰ ākona rātou kia mau ki ngā mea katoa i whakahaua, e ahau ki a koutou. Nā, ko ahau tēnā hei hoa mō koutou i ngā rā katoa, ā te mutunga rā anō o te ao.” Āmine.

Ko te Rongopai ki te Ritenga a Māka

Te Kauwhautanga o Hoani Kaiiriiri

(Matiu 3.1-12; Ruka 3.1-18; Hoani 1.19-28)

¹ Ko te tīmatanga o te rongopai o Īhu Karaiti, o te Tama a te Atua.

² Ko te mea ia i tuhituhia i roto i tā Ihāia poropiti:

"Nā, ka tonoa e ahau tāku karere i mua i tōu aroaro,
māna e whakapai tōu ara i mua i a koe.

³ He reo nō tētahi i te koraha e karanga ana,
'Whakapaia te huarahi o te Ariki,
whakatikaia ōna ara.' "

⁴ I haere mai a Hoani, ka iriiri i te koraha, ka kauwhau i te iriiri rīpenetā hei murunga hara.

⁵ Nā, ka haere ki a ia te whenua katoa o Hūria, me ngā tāngata o Hiruhārama, ā, iriiria katoatia ana e ia ki te awa ki Horano, me te whāki anō i ō rātou hara.

⁶ Nā, ko te kākahu o Hoani he huruhuru kāmera, he hiako hoki te whītiki o tōna hope; ko tāna kai he māwhitiwhiti he honi koraha.

⁷ Ā, i kauwhau ia, i mea, "Tēnei te haere mai nei i muri i ahau tētahi he kaha rawa ake i ahau, e kore ahau e tau ki te piko iho wewete ai i te here o ōna hū.

⁸ Ko ahau nei, he iriiri tāku i a koutou ki te wai; māna ia koutou e iriiri ki te Wairua Tapu."

Te Iriiritanga o Īhu me te Whakamātautau o Īhu

(Matiu 3.13-17; Ruka 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Ā, i aua rā ka haere mai a Īhu i Nahareta o Karirī, ka iriiria e Hoani ki Horano.

¹⁰ Ā, i taua wā anō i a ia e haere ake ana i te wai, ka kite ia i ngā rangi e wāhia ana kia tuwhera, me te Wairua, ānō he kūkupa, e heke iho ana ki a ia.

¹¹ Ā, ka puta mai he reo nō te rangi, e mea ana, "Ko koe tāku Tama i aroha ai, tāku i āhuareka ai."

Ko Īhu Karaiti me Hātana

¹² Ā, i reira pū anō ka tonoa ia e te Wairua ki te koraha.

¹³ Ā, e whā tekau ōna rā i reira i te koraha e whakamātautauria ana e Hātana; i roto ia i ngā kararehe mohoa; ko ngā anahera hoki ki te mahi mea māna.

Ka Karangatia e Īhu ētahi Kahao Ika Tokowhā

(Matiu 4.12-22; Ruka 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Nā, i muri i a Hoani i tukua ai ki te herehere, ka haere a Īhu ki Karirī, ka kauwhau i te rongopai o te Atua,

¹⁵ ka mea, "Kua rite tēnei te wā, kua tata hoki te rangatiratanga o te Atua; rīpenetā, whakaponohia te rongopai."

Ka Tohu a Īhu Karaiti i Āna Kaihao Ika Tokowhā

¹⁶ Nā, i a ia e haere ana i te taha o te moana o Karirī, ka kite i a Haimona rāua ko tōna teina, ko Anaru, e maka ana i te kupenga ki te moana, he kaihao ika hoki rāua.

¹⁷ Nā, ka mea a Īhu ki a rāua, "Haere mai i muri i ahau, ā, māku kōrua e mea hei kaihao tāngata."

¹⁸ Ā, mahue tonu ake i a rāua, ngā kupenga, aru ana i a ia.

¹⁹ Ā, haere tata atu ana i reira, ka kite ia i a Hēmi, tama a Heperi, rāua ko tōna teina ko Hoani, i te kaupuke anō rāua, e tā ana i ngā korenga o ā rātou kupenga.

²⁰ Nā, karanga tonu atu ia i a rāua; ā, mahue ake i a rāua tō rāua matua a Heperi i te kaupuke me ngā kaimahi, ā, haere ana i muri i a ia.

He Tāne, he Wairua Poke Tōna

(Ruka 4.31-37)

²¹ Ā, ka tomo rātou ki Kaperenauma; nā, haere tonu ia i te hāpati ki te whare karakia, ka whakaako.

²² Ā, mīharo ana rātou ki tāna ako, i rite hoki tāna ako i a rātou ki tā te tangata whai mana, kīhai i rite ki tā ngā karaipi.

²³ Nā, i tō rātou whare karakia tētahi tangata, he wairua poke tōna; ā, ka karanga ia,

²⁴ ka mea, "Kāti rā, he aha tā mātou ki a koe, e Īhu o Nahareta? Kua tae mai rānei koe ki te whakangaro i a mātou? E mātau ana ahau ko wai koe, ko te Mea Tapu a te Atua."

²⁵ Ā, ka riri a Īhu ki a ia, ka mea, “Kāti te kōrero, puta mai i roto i a ia!”

²⁶ Nā, ka haehae te wairua kino i a ia, nui atu hoki tōna reo ki te karanga, ā, puta ana mai i roto i a ia.

²⁷ Ā, mīharo noa rātou katoa, uiui ana ki a rātou anō, mea ana, “He aha tēnei? He aha tēnei ako hou? Mana tonu tāna nei tonu i ngā wairua poke, ā, rongo rawa ki a ia.”

²⁸ Nā, pakū tonu atu tōna rongo ki ngā wāhi katoa e tata ana ki Karirī.

Ka Whakaoratia e Īhu te Tini Tāngata

(Matiu 8.14-17; Ruka 4.38-41)

²⁹ Nā, i reira tonu, i tō rātou putanga mai i te whare karakia, tomo tonu atu rātou ko Hēmi, ko Hoani, ki te whare o Haimona rāua, ko Anaru.

³⁰ Nā, i te takoto te hungawai wahine o Haimona, he kirikā, ā, kōrerotia tonutia atu ia e rātou ki a ia.

³¹ Heoi, i tōna taenga atu, ka mau ki tōna ringa, whakaarahia ana ia; mutu tonu ake tōna kirikā, ka tahuri ki te taka mea mā rātou.

³² Nā, i te ahiahi, i te toenetanga o te rā, ka mauria mai ki a ia ngā tūrora katoa, me te hunga e nohoia ana e ngā rēwera.

³³ Ā, huihui katoa ana te pā ki te kūwaha.

³⁴ He tokomaha te hunga e ngaua ana e te tini o ngā mate i whakaorangia e ia, he maha hoki ngā rēwera i peia; ā, kihai i tukua e ia ngā rēwera kia kōrero, nō te mea i mātau rātou ki a ia.

Ka Kauwhau a Īhu i Karirī

³⁵ Nā, i te atatū, i mua noa atu o te awatea, ka ara ia, ka puta ki waho, ka haere ki te wāhi koraha, ki reira inoi ai.

³⁶ Nā, ka whai a Haimona rātou ko ōna hoa i a ia.

³⁷ Ā, ka kitea ia, ka mea ki a ia, “E rapu ana ngā tāngata katoa i a koe.”

³⁸ Kātahi ia ka mea ki a rātou, “Tātou ka haere he wāhi kē ki ngā kāinga tata, ki reira ahau kauwhau ai. Ko tāku hoki tērā i haere mai ai.”

³⁹ Nā, ka tomo ia ki roto i ō rātou whare karakia puta noa i Karirī, ka kauwhau, ka pei hoki i ngā rēwera ki waho.

Ka Whakaoratia e Īhu tētahi Tāne

(Matiu 8.1-4; Ruka 5.12-16)

⁴⁰ Ā, ka haere mai ki a ia tētahi repera, ka inoi ki a ia, tuku rawa ngā turi ki a ia, ka mea, “Ki te pai koe, e taea ahau e koe te mea kia mā.”

⁴¹ Nā, ka aroha a Īhu, ka totoro tōna ringa, ka pā ki a ia, ka mea ki a ia, “E pai ana ahau; kia mā koe.”

⁴² Ā, puaki kau tōna reo, kua kore tōna repera, nā, kua mā.

⁴³ Nā, ka whakatūpato ia ki a ia, ā, tonoa tonutia atu,

⁴⁴ ka mea atu hoki ki a ia, “Kei kōrerotia tētahi mea ki te tangata; engari haere, kia kite te tohunga i a koe, ā, ka kōrerotia e ia te kupu ki a rātou.

⁴⁵ Heoi, i tōna putanga atu, ka anga ki te kōrero nui haere, ka whakapuakina taua mea, ā, kihai a Īhu i āhei te haere nui ki te pā i muri iho. Engari i noho ia i waho i ngā wāhi koraha; ā, haere ana mai rātou ki a ia i ngā wāhi katoa.

2

Ka Whakaora a Īhu i te Tangata Pararūtiki

(Matiu 9.1-8; Ruka 5.17-26)

¹ Ā, i a ia i tomo ai anō ki Kaperenauma i ētahi rā mai, ka rangona kei te whare ia.

² Nā, ka hui mai te tini o te tangata, kāhore rawa he wāhi e ō ai rātou, hore rawa i te taha o te kūwaha; ā, ka kōrerotia e ia te kupu ki a rātou.

³ Ka haere mai hoki ētahi, ka kawē mai i tētahi pararūtiki ki a ia, tokowhā ki te kauhoa.

⁴ Ā, tē taea te whakatata ki a ia i te mano hoki, ka pokaia te tuanui o te wāhi i noho ai ia; ā, ka oti te wāwāhi, ka tukua iho te moenga i takoto ai te pararūtiki.

⁵ Ā, nō te kitenga o Īhu i tō rātou whakapono, ka mea ia ki te pararūtiki, “E tama, ka oti ōu hara te muru.”

⁶ Nā, i reira ētahi o ngā karaipi e noho ana, e whakaaroaro ana i roto i ō rātou ngākau,

⁷ “He aha ēnei kupu kohukohu a tēnei tangata? Ko wai hei muru hara, kotahi tonu ko te Atua anake?”

⁸ Nā, mōhio tonu a Īhu i roto i tōna wairua, e pēnei ana ō rātou whakaaro i roto i a rātou, ā, ka mea ia ki a rātou, "He aha koutou ka whakaaroaro ai i ēnei mea i roto i ō koutou ngākau?"

⁹ Ko tēhea te mea takoto noa, ko te mea ki te pararūtiki, 'Ka oti ōu hara te muru,' ko te mea rānei, 'Whakatika, tangohia ake tōu moenga, haere?'

¹⁰ Otirā, kia mātau ai koutou he mana muru hara tō te Tama a te tangata i runga i te whenua." Ka mea ia ki te pararūtiki,

¹¹ "Ko tāku kupu tēnei ki a koe, whakatika, tangohia ake tōu moenga, haere ki tōu whare."

¹² Nā, whakatika tonu ake ia, ā, tangohia ake ana tōna moenga, haere atu ana i te aroaro o rātou katoa. Nō, ka mīharo rātou katoa ka whakakorōria i te Atua, ka mea, "Kāhore anō tātou i kite noa i te pēnei!"

*Ka Karanga a Īhu i a Rīwai
(Matiu 9.9-13; Ruka 5.27-32)*

¹³ Ā, haere atu ana ia i te taha o te moana; nā, ka tae te mano katoa ki a ia, ā, ka whakaakona rātou e ia.

¹⁴ Ā, i a ia e haere ana, ka kite ia i a Rīwai tama a Arapiu e noho ana i te wāhi tango takoha, ka mea ki a ia, Arumia ahau. Nā, whakatika ana ia, aru ana i a ia.

¹⁵ Ā, i a ia e noho ana i tōna whare, he tokomaha ngā pupirikana me ngā tāngata hara e noho tahi ana ki a Īhu rātou ko āna ākonga: he tokomaha hoki rātou, ā, i aru i a ia.

¹⁶ Ā, nō te kitenga o ngā karaipi a ngā Parihi i a ia e kai tahi ana me ngā pupirikana, me ngā tāngata hara, ka mea ki āna ākonga, "Kei te kai tahi ia, kei te inu tahi me ngā pupirikana me ngā tāngata hara."

¹⁷ Ā, i te rongonga o Īhu, ka mea ia ki a rātou, "Kāhore he aha o ngā tāngata ora e meatia ai e te rata, engari o te hunga e mate ana; kihai hoki ahau i haere mai ki te karanga i te hunga tika, engari i te hunga hara."

*Te Take e Pā ana ki te Nohopuku
(Matiu 9.14-17; Ruka 5.33-39)*

¹⁸ Nā, kei te nohopuku ngā ākonga a Hoani rātou ko ā ngā Parihi; ā, ka haere mai rātou, ka mea ki a ia, "He aha ngā ākonga a Hoani me a ngā Parihi ka nohopuku ai, tēnā ko āu ākonga kāhore e nohopuku?"

¹⁹ Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, "E āhei rānei ngā tama o te whare mārena te nohopuku i te mea kei a rātou te tāne mārena hou? E kore rātou e āhei te nohopuku i ngā wā kei a rātou nei te tāne mārena hou.

²⁰ Nā, tērā e tae mai ngā rā e tangohia ai te tāne mārena hou i a rātou, kātahi rātou ka nohopuku i aua rā.

²¹ "E kore e tuia e te tangata tētahi wāhi o te kahu hou, hei pāpaki mō te kahu tawhito; kei riro tētahi wāhi o te kahu tawhito i tōna whakakapi hou, ā, ka nui rawa te pakaru.

²² E kore hoki e ringihia e te tangata te wāina hou ki ngā ipu tawhito; kei pakaru ngā ipu i te wāina hou, ā, ka maringi te wāina, kore ake ngā ipu; engari me riringi te wāina hou ki ngā ipu hou."

*Te Take e Pā ana ki te Hāpati
(Matiu 12.1-8; Ruka 6.1-5)*

²³ Ā, i a ia e haere ana i waenga wīti i te hāpati, ka anga āna ākonga ka kakato haere i ngā puku wīti.

²⁴ Nā, ka mea ngā Parihi ki a ia, "Nā, he aha rātou ka mahi ai i te mea e kore e tika i te hāpati?"

²⁵ Ā, ka mea ia ki a rātou, "Kāhore anō koutou i kite noa i tā Rāwiri i mea ai, i a ia e ngaua ana e te hiakai, rātou ko ōna hoa?"

²⁶ I tōna tomokanga ki te whare o te Atua i ngā rā o Apiata tohunga nui, ā, kainga ana e ia ngā taro aroaro, ngā mea kihai nei i tika kia kainga, mā ngā tohunga anake, ā, hoatu ana e ia ki ōna hoa?"

²⁷ I mea anō ia ki a rātou, "Hei mea mō te tangata te hāpati, ehara i te mea ko te tangata mō te hāpati;

²⁸ waihoki ko te Tama a te tangata te Ariki o te hāpati."

3

*Te Tāne he Ringa Memenge tōna
(Matiu 12.9-14; Ruka 6.6-11)*

¹ Ā, ka tomo atu anō ia ki te whare karakia, nā, i reira tētahi tangata kua memenge tōna ringa.

² Ā, ka whakamau tā rātou titiro ki a ia, me kore ia e whakaora i a ia i te hāpati; he mea kia whakapā ai rātou i tētahi hē ki a ia.

³ Nā, ka mea ia ki te tangata i te ringa memenge, “Whakatika ki waenganui.”

⁴ Nā, ka mea ia ki a rātou, “He mea tika rānei te mahi pai i te hāpati, te mahi kino rānei? Te whakaora rānei, te whakamate rānei?”

Heoi, kāhore rātou i kiki.

⁵ Nā, ka tiroiro riri ia ki a rātou, he pōuri hoki mō te pakeke o ō rātou ngākau, ka mea ki taua tangata, “Totoro tōu ringa.” Ā, ko te toronga o tōna ringa, kua ora.

⁶ Nā, ka haere atu ngā Parihi, ka rūnanga tahi me ngā Herōriana mōna, ki te pēhea e whakangaromia ai ia.

He Mano i te Taha o te Moana

⁷ Nā, ka maunu atu a Ihū rātou ko āna ākonga ki te moana; he nui hoki te tangata i aru i a ia i Karirī, i Hūria,

⁸ I Hiruhārama, i Irumia, i tāwāhi hoki o Horano; me te hunga hoki e tata ana ki Tāira, ki Hairona, nui atu te huihui; i tō rātou rongonga i ngā mea i mea ai ia, haere ana ki a ia.

⁹ Nā, ka mea ia ki āna ākonga kia noho tata mai tētahi kaipuke iti ki a ia, i te mano hoki, kei tutetutea ia e rātou.

¹⁰ He tokomaha hoki i whakaorangia e ia; nō ka popō mai ki a ia te hunga katoa e mate ana, kia pā ai ki a ia.

¹¹ Me ngā wairua poke hoki, i tō rātou kitenga i a ia, takoto ana ki tōna aroaro, ka karanga, ka mea, “Ko te Tama koe a te Atua!”

¹² Ā, he maha āna kupu ki a rātou kia kaua ia e whakaaturia e rātou.

Ka Whiriwhiria e Ihū ngā Āpōtoro Tekau mā rua

(Matiu 10.1-4; Ruka 6.12-16)

¹³ Nā, ka kake ia ki te maunga, karangatia ana ki a ia āna i pai ai, ā, ka tae rātou ki a ia.

¹⁴ Ā, kotahi tekau mā rua āna i whakarite ai hei hoa mōna, hei tononga hoki māna ki te kauwhau,

¹⁵ kia whai mana hoki e ora ai ngā mate, e peia ai ngā rēwera.

¹⁶ Ā, huaina iho e ia a Haimona ko Pita;

¹⁷ ko Hēmi, tama a Heperi, rāua ko Hoani, teina o Hēmi; ā, huaina iho rāua ko Poaneki, arā, ko ngā Tama a te Whatitiri;

¹⁸ ko Anaru, ko Piripi, ko Patoromu, ko Matiu, ko Tamati, ko Hēmi, tama a Arapiu, ko Tariu ko Haimona Kanaani,

¹⁹ ko Hūrā Ikariote hoki, nāna nei ia i tuku. Nā, ka tae ia ki te whare.

Ko Ihū rāua ko Perehepura

(Matiu 12.22-32; Ruka 11.14-23; 12.10)

²⁰ Nā, ka huihui anō te mano, nō kihai rawa rātou i āhei te kai taro.

²¹ Ā, nō ka rongo ōna hoa, ka haere ki te pupuri i a ia, i mea hoki, “He pōrewarewa ia.”

²² Nā, ka mea ngā karaipi i haere mai rā i Hiruhārama, “Kei a ia a Perehepura, ā, nā te rangatira o ngā rēwera tāna peinga rēwera.”

²³ Nā, ka karangatia rātou e ia, ā, ka kōrero whakarite ki a rātou: “Me pēhea a Hātana ka pei ai i a Hātana?”

²⁴ Ki te tahuri iho hoki tētahi rangatiratanga ki a ia anō, e kore taua rangatiratanga e tū.

²⁵ Ki te tahuri iho hoki tētahi whare ki a ia anō, e kore taua whare e tū.

²⁶ Ki te whakatika a Hātana, ā, ka tahuri iho ki a ia anō, e kore ia e tū, engari, he mutunga tōna.

²⁷ “E kore te tangata e āhei te haere ki roto ki te whare o te tangata kaha, pāhua ai i ōna taonga, ki te kāhore e mātua herea te tangata kaha; ko reira pāhua ai i tōna whare.

²⁸ “He pono tāku e mea nei ki a koutou, Ko ngā hara katoa o ngā tama a ngā tāngata e murua, me ngā kohukohu e kohukohu ai rātou.

²⁹ Tēnā ko te tangata e kohukohua ai te Wairua Tapu, e kore e murua tōna hara ā ake ake, engari ka tau te hē ki a ia ā ake ake.”

³⁰ Mō rātou i ki, “He wairua poke tōna.”

Ko te Whaea rātou ko ngā Tēina o Ihū

(Matiu 12.46-50; Ruka 8.19-21)

³¹ Ā, ko te taenga mai o ōna tēina rātou ko tōna whaea, ka tū i waho, ka tono tāngata mai ki a ia, ki te karanga i a ia.

³² E noho ana hoki te mano i tētahi taha ōna, i tētahi taha, ā, ka mea rātou ki a ia, “Nā, tōu whaea me ōu tēina kei waho, e rapu ana i a koe.”

³³ Nā, ka whakahoki ia ki a rātou, ka mea, “Ko wai tōku whaea, ko wai hoki ōku tēina?”

³⁴ Nā, ka tirotiro ia ki te hunga e noho ana i tētahi taha ōna, i tētahi taha, ka mea, “Nā, tōku whaea, ōku tēina!

³⁵ Ki te meatia hoki e tētahi tā te Atua i pai ai, hei teina ia ki ahau, hei tuahine, hei whaea.”

4

Te Kupu Whakarite mō te Kairui

(Matiu 13.1-9; Ruka 8.4-8)

¹ Nā, ka tīmata anō ia te whakaako i te taha o te moana. He nui hoki te tangata i huihui ki a ia, nō ka eke ia ki runga ki te kaupuke, ka noho ki te moana; i uta te mano katoa i te taha o te moana.

² Ā, he maha āna mea i whakaako ai ki a rātou, he mea whakarite, i mea hoki ki a rātou i a ia e ako ana:

³ “Whakarongo! Nā, i haere atu te kairui ki te rui.

⁴ Ā, i a ia e rui ana, ka ngahoro ētahi ki te taha o te ara, ā, ko te rerenga mai o ngā manu o te rangi, nā, kainga ake.

⁵ Ko ētahi i ngahoro ki te wāhi kāmaka, ki te wāhi kīhai i nui te oneone; ā, pīhi tonu ake, kāhore hoki i hōhonu te oneone.

⁶ Ā, nō te whitinga o te rā, ngaua iho; ā, nō te mea kāhore he pūtake, memenge noa iho.

⁷ Ko ētahi i ngahoro ki roto ki ngā tātarāmoa, ā, nō te tupunga ake o ngā tātarāmoa, kōwaowaoia ana ngā purapura, ā, kore ake he hua.

⁸ Ko ētahi i ngahoro ki te oneone pai, ā, whai hua ana; ka tupu, ka nui, ka ea ake, nō ētahi e toru tekau, nō ētahi e ono tekau, nō ētahi kotahi rau.”

⁹ I mea anō ia ki a rātou, “Ki te whai taringa tētahi hei whakarongo, kia rongo ia.”

Te Take o ngā Kupu Whakarite

(Matiu 13.10-17; Ruka 8.9-10)

¹⁰ Nā, ka mahue ko ia anake, ka ui ki a ia ōna hoa me te tekau mā rua ki taua kupu whakarite.

¹¹ Ka mea ia ki a rātou: “Kua hoatu ki a koutou te mātauranga ki te mea ngaro o te rangatīratanga o te Atua; ki te hunga ia o waho e rā rototia ana ngā mea katoa i te kupu whakarite,

¹² mō,

‘Te titiro rawa atu rātou, nā, e kore e kite;

rongo rawa, nā, e kore e mātau;

kei tahuri, ā, ka murua ō rātou hara.’ ”

Ka Whakamārama a Īhu i te Kupu Whakarite mō te Kairui

(Matiu 13.18-23; Ruka 8.11-15)

¹³ I mea anō ia ki a rātou, “Kāhore rānei koutou e mātau ki tēnei kupu whakarite? Ā, me pēhea ka mātau ai koutou ki ngā kupu whakarite katoa?

¹⁴ Ko te kairui e rui ana i te kupu.

¹⁵ Ko ēnei te hunga i te taha o te ara, i te wāhi e ruia ana te kupu; i tō rātou rongonga, nā, haere tonu mai a Hātana, kapohia ake te kupu i ruia ki ō rātou ngākau.

¹⁶ Ko ēnei anō te hunga i ngā purapura i ngā wāhi kāmaka; ko te hunga, i tō rātou rongonga ai i te kupu, hohoro tonu te tango, hari tonu.

¹⁷ Nā, kāhore ō rātou pakiaka, ka whakapakari kau noa; heoi, i te pānga o te whakapāwera, o te whakatoi rānei mō te kupu, hē tonu iho.

¹⁸ Nā, ko ēnei te hunga i ngā purapura i roto i ngā tātarāmoa; ko ngā mea i rongo ki te kupu,

¹⁹ ā, i te putanga o te whakaaro ki tēnei ao, o te hangarau o ngā taonga, o ngā hiahia ki ērā atu mea, kōwaowaoia iho te kupu, ā, kore ake he hua.

²⁰ Nā, ko ēnei te hunga i ngā purapura i te oneone pai: ko te hunga e rongo ana ki te kupu, ā, tango ana, ā, whai hua ana, o ētahi e toru tekau, o ētahi e ono tekau, o ētahi kotahi rau.”

He Rama i raro i te Oko

(Ruka 8.16-18)

²¹ I mea anō ia ki a rātou, “Ko raro koia i te mēhua whakatū ai i te rama, ina mauria mai, ko raro rānei i te moenga? He teka ianei me whakatū ki runga ki te tūranga?

²² E kore hoki tētahi mea i huna e mahue te whakakite; kāhore hoki tētahi mea i huna, engari, kia puta ki te māramatanga.

²³ Ki te mea he taringa o tētahi hei whakarongo, kia rongo ia."

²⁴ I mea anō ia ki a rātou, "Kia tūpato ki tā koutou e rongo ai; ko te mēhua hoki e mēhua ai koutou, hei mēhua anō tēnā ki a koutou; ā, ka tāpiritia anō he mea mā koutou, mā ngā kaiwhakarongo.

²⁵ Ki te whāi mea hoki tētahi, ka hoatu anō ki a ia; ki te kāhore he mea a tētahi, ka tangohia i a ia āna ake."

Te Kupu Whakarite mō te Purapura e Tipu ake ana

²⁶ I mea anō ia, "I rite hoki te rangatiratanga o te rangi ki te tangata i makā e ia he purapura ki te oneone;

²⁷ ā, ka moe, ka ara, i te pō, i te ao, me te tupu anō tērā te purapura, tē mātau ia nā te aha.

²⁸ E hua ana hoki te whenua i tōna kaha ake anō; ko te rau ki mua, ko reira te puku, muri iho ko te witi pakari i roto i te puku.

²⁹ Otirā, ka rite ngā hua, hohoro tonu tāna tuku atu i tāna toronaihi, kua taea hoki te kotinga."

Te Kupu Whakarite mō te Pua Nanī

(Matiu 13.31-32; Ruka 13.18-19)

³⁰ I mea anō ia, "Me whakarite e tātou te rangatiratanga o te Atua ki te aha? He aha oti te kupu whakarite hei whakaahua atu mā tātou?

³¹ E rite ana ki te pua nanī, i tōna whakatōkanga ki te whenua, ko te iti rawa ia o ngā purapura katoa i runga i te whenua.

³² Otirā, ka oti te whakatō, ka tupu, ka nui ake i ngā otaota katoa, ā, ka nunui ōna manga; nō ka noho ngā manu o te rangi i tōna taumarumarutanga iho."

³³ Nā, he maha āna kupu whakarite pērā, i kōrerotia ai e ia te kupu ki a rātou, ko ā rātou i āhei ai te whakarongo.

³⁴ Ā, heoi āna kupu ki a rātou he kupu whakarite anake; otiia, ka noho ko rātou anake, ka whakaaturia e ia ngā mea katoa ki āna ākonga.

Ka Whakamarinotia e Īhu tētahi Tūpuhi

(Matiu 8.23-27; Ruka 8.22-25)

³⁵ Nā, i taua rā, i te ahiahi, ka mea ia ki a rātou, "Tātou ka whakawhiti ki tāwāhi."

³⁶ Nā, ka mahue iho te mano, ka mauria ia e rātou, i runga tonu anō ia i te kaipuke. I a ia anō ētahi atu kaipuke.

³⁷ Nā, ko te putanga o tētahi hau, he tūpuhi, ā, eke ana ngā ngaru ki runga ki te kaipuke, ā, tomo noa.

³⁸ Nā, ko ia i te kei i runga i te urunga e moe ana; ā, ka whakaara rātou i a ia, ka mea ki a ia, "E te Kaiwhakaako, kāhore ōu manawapā ki a tātou ka ngaro?"

³⁹ Nā, ka ara ia, ā, riria iho e ia te hau, ka mea ia ki te moana, "Kāti, whakamutua." Nā, māiri tonu iho te hau, takoto ana he marino nui.

⁴⁰ Kātahi ia ka mea ki a rātou, "He aha tā koutou e matakū nei? He aha koutou tē whakaponō ai?"

⁴¹ Nā, ka matakū whakaharahara rātou, ka mea tētahi ki tētahi, "Ko wai tēnei, inā ka rongo rawa te hau me te moana ki a ia?"

5

Ka Whakaorangia e Īhu tētahi Tangata, he Rēwera ōna

(Matiu 8.28-34; Ruka 8.26-39)

¹ Ā, ka whiti rātou ki tāwāhi o te moana, ki te whenua o ngā Kararini.

² Nā, mahuta kau i te kaipuke, ka tūtaki ki a ia tētahi tangata i puta mai i ngā urupā, he wairua poke tōna.

³ Kei ngā urupā nei tōna nohoanga; ā, ahakoa he mekameka, hore rawa ia i taea e tētahi tangata te here.

⁴ He maha hoki ōna herenga ki ngā here waewae, ki ngā mekameka, heoi motumotuhia ana e ia ngā mekameka, mongamonga noa anō ngā here waewae. Kīhai tētahi tangata i kaha ki te whakamārie i a ia.

⁵ I ngā urupā tonu ia, i ngā maunga i te pō, i te ao, e hāmama ana, e haehae ana i a ia ki te kōhatu.

⁶ Ā, i tōna kitenga i a Īhu i tawhiti, oma ana ia, koropiko ana ki a ia.

⁷ He nui tōna reo ki te karanga, ka mea, "Ko te aha tāku ki a koe, e Īhu, e te Tama a te Atua, a te Runga Rawa? Ko te Atua tāku whakaoati mōu, nā, kaua ahau e whakamamaetia."

⁸ He meatanga hoki nāna ki a ia, "Putā mai i tēnei tangata, e te wairua poke."

⁹ Nā, ka ui ia ki a ia, "Ko wai tōu ingoa?"

Ka whakahokia e tērā, ka mea, "Ko Rihiona tōku ingoa; he tokomaha hoki mātou."

¹⁰ Ā, he nui tāna inoi ki a ia kia kuaa rātou e tonoa atu i taua whenua.

¹¹ Nā, kei reira, kei ngā maunga, tētahi kāhui poaka e kai ana, tōna tini.

¹² Nā, ka inoi ngā rēwera katoa ki a ia, ka mea, "Tonoa mātou ki ngā poaka, kia tomo mātou ki a rātou."

¹³ Nā, tukua ana rātou e Īhu. Heoi, ko te putanga o ngā wairua poke, ka tomo ki ngā poaka. Ko te tino rerenga o te kāhui rā te pari ki te moana, ko te maha kei te rua mano, ā, paremo iho ki te moana.

¹⁴ Nā, whati ana ngā kaiwhāngai o ngā poaka, ā, kōrerotia ana ki te pā, ki aua whenua. Nā, ka puta rātou kia kite i taua mea kua meatia nei.

¹⁵ Ā, nō tō rātou taenga mai ki a Īhu, ka kite i te tangata i nohoia nei e ngā rēwera, tērā i te rihiona, e noho ana, kua oti te whakakākahu, kua tika ngā mahara, ka matakau rātou.

¹⁶ Ā, ka kōerotia ki a rātou, e te hunga i kite, te meatanga ki te tangata i ngā rēwera, ki ngā poaka hoki.

¹⁷ Nā, ka anga rātou, ka tohe ki a ia kia haere atu i ō rātou wāhi.

¹⁸ Ā, nō ka eke ia ki te kaupuke, ka inoi ki a ia te tangata i ngā rēwera, kia waiho ia hei hoa mōna.

¹⁹ Otirā, kīhai a Īhu i tuku i a ia, engari i mea atu ki a ia, "Haere ki tōu whare, ki ōu whanaunga, ka kōrero ki a rātou i ngā mea nui i meinga e te Ariki ki a koe, i tāna atawhaitanga hoki i a koe."

²⁰ Nā, ka haere ia, ka anga, ka kōrero ki Rekaporihi, i ngā mea nunui i mea ai a Īhu ki a ia; ā, mīharo ana ngā tāngata katoa.

*He Kōtiro Whakahemohemo me te Wahine Māuiui
(Matiu 9.18-26; Ruka 8.40-56)*

²¹ Ā, nō te whitinga atu anō o Īhu ki tāwāhi i runga i te kaupuke, he nui te tangata i huihui ki a ia; i te taha anō ia o te moana.

²² Nā, ko te haerenga mai o tētahi o ngā rangatira o te whare karakia, ko Hairuha tōna ingoa; ka kite i a ia, ka takoto ki ōna waewae,

²³ he nui tāna inoi ki a ia, ka mea, "Ko tāku tamāhine nohinohi kei te whakahemohemo! Kia haere ake koe ki te whakapā i ōu ringa ki a ia kia ora ai, ā, ka ora."

²⁴ Nā, haere tahi ana rāua; he tini hoki te tangata i aru i a ia, popō tonu ki a ia.

²⁵ Nā, ko tētahi wahine e mate ana i te pākarihanga toto, ka tekau mā rua ngā tau.

²⁶ He maha ngā meatanga a ngā rata tokomaha ki a ia, hemo noa āna rawa katoa, tē mātūtū ake tētahi wāhi, heoi, kake haere ana te mate.

²⁷ Ā, nō tōna rongonga ki a Īhu, ka haere i muri i roto i te mano, ā, pā ana ki tōna kākahu.

²⁸ I mea hoki, "Ahakoa pā kau ahau ki ōna kākahu, ka ora ahau."

²⁹ Ā, mimiti tonu ake te puna o ōna toto; nō ka mahara a roto o tōna tinana kua ora ia i te mate.

³⁰ Nā, mōhio tonu a Īhu kua puta he mana i roto i a ia, ka tāhūhūhū i roto i te mano, ka mea, "Ko wai tēnei kua pā nei ki ōku kākahu?"

³¹ Ka mea āna ākonga ki a ia, "E kite ana koe i te mano e popō nei ki a koe, ā, e mea ana koe, 'Ko wai tēnei kua pā mai ki ahau?' "

³² Heoi, tirotiro ana ia kia kite i te wahine i mea nei i tēnei mea.

³³ Nā, ka haere mai te wahine me te wehi, me te wiri, i mahara hoki ki te mea i meatia ki a ia, ā, takoto ana ki tōna aroaro, kōrerotia katoatia ana e ia te tikanga ki a ia.

³⁴ Anō rā, ko Īhu ki a ia, "E kō, nā tōu whakapono koe i ora ai; haere mārīe, kia ora koe i tōu mate."

³⁵ I a ia anō e kōrero ana, ka haere mai ētahi o ngā tāngata a te rangatira o te whare karakia, ka mea, "Kua mate tāu tamāhine. Hei aha ake māu te whakararuraru i te Kaiwhakaako?"

³⁶ Otirā, kāhore a Īhu i aro ki te kupu i kōrerotia, ka mea atu ki te rangatira o te whare karakia, "Kaua e wehi, ko te whakapono ia kia whakapono."

³⁷ Ā, kīhai tētahi tangata i tukua kia haere tahi me ia, ko Pita anake, ko Hēmi, ko Hoani teina o Hēmi.

³⁸ Ā, nō te taenga atu ki te whare o te rangatira o te whare karakia, ka kite ia i te ngangau, i te nui hoki o te tangi, o te auē a ētahi.

³⁹ Ā, i tōna tomokanga ki roto, ka mea ia ki a rātou, "He aha koutou ka ngangau ai, ka tangi ai? Kāhore te kōtiro i mate, engari e moe ana."

⁴⁰ Nā, kataina iho ia e rātou. Heoi, ka oti katoa te pei ki waho, ka mau ia ki te pāpā, ki te whaea o te kōtiro, rātou ko ōna hoa, ka tomo ki te wāhi i takoto ai te kōtiro.

⁴¹ Nā, ka mau ia ki te ringa o te kōtiro, ka mea ki a ia, "Tarita kumi," ko tōna whakamāoritanga tēnei, "E kō, ko tāku kupu tēnei ki a koe, e ara."

⁴² Nā, whakatika tonu ake te kōtiro, ā, haere ana; kotahi tekau mā rua hoki ōna tau. Nā, ko te tino mīharotanga i mīharo ai rātou.

⁴³ Ā, he nui tāna whakatūpato i a rātou, kia kua tēnei e mōhiotia e tētahi tangata; ka ki kia hoatu he kai māna.

6

Te Whakahāweatanga i a Īhu

(Matiu 13.53-58; Ruka 4.16-30)

¹ Ā, haere ia i reira, ā, ka tae ki tōna kāinga tupu; me te aru anō āna ākonga i a ia.

² Ā, ka taka mai te hāpati, ka anga ia, ka whakaako i roto i te whare karakia; ā, he tokomaha hoki, i tō rātou rongonga, i mīharo, i mea, "Nō hea ēnei mea a tēnei tangata? He mātauranga aha tēnei kua hoatu nei ki a ia, ā, he aha te tikanga o ēnei merekara nunui kua oti nei i ōna ringa?"

³ Ehara ianei tēnei i te kāmura, i te tama a Meri, i te tuakana o Hēmi, o Hohi, o Hūrā, o Haimona? Kāhore ianei ōna tuāhine i konei, i a tātou nei?" Heoi, hē ana rātou ki a ia.

⁴ Otirā, ka mea a Īhu ki a rātou, "Kei tōna kāinga anake, kei ōna whanaunga, kei tōna whare, te poropiti hapa ai i te hōnore."

⁵ Ā, kihai ia i āhei te mea i tētahi merekara ki reira, heoi anō, ko te whakapā i ōna ringa ki ētahi tangata tūroto torutoru kia ora ai.

⁶ Ā, mīharo ana ia ki tō rātou whakaponono kore. Nā, hāereerea ana e ia ngā kāinga ā tawhio noa, whakaako ai.

Ka Tonoa e Īhu ngā Ākonga Tekau mā Rua

(Matiu 10.5-15; Ruka 9.1-6)

⁷ Kātahi ia ka karanga i te tekau mā rua, ka anga, ka tono i a rātou tokorua, tokorua; ā, hoatu ana ki a rātou he mana hei pei i ngā wairua poke.

⁸ I whakahau ia ki a rātou, kia kua tētahi mea e mauria ki te ara, he tokotoko anake – kua he pūtea, kua he taro, kua he moni mō roto i te whītiki.

⁹ Engari ngā hū, e here nā; kua hoki e takiruatia he koti hei kākahu.

¹⁰ I mea anō ia ki a rātou, "Ka tapoko ki tētahi whare, hei reira noho ai, ā, haere noa i reira.

¹¹ Ā, ki te kāhore ētahi e manako ki a koutou, ki te kore e whakarongo ki a koutou, ina haere atu koutou i reira, ruia atu te puehu i raro i ō koutou waewae hei whakaatu ki a rātou."

¹² Nā, ka haere rātou, ka kauwhau kia ripenetā te tangata.

¹³ He maha hoki ngā rēwera i peia, he tokomaha anō ngā tūroto i kaukauria ki te hinu, i whakaorangia.

Te Matenga o Hoani te Kaiiriiri

(Matiu 14.1-12; Ruka 9.7-9)

¹⁴ Ā, ka rongo a Kingi Herora ki ēnei mea; kua nui haere hoki tōna ingoa, ā, ka mea ia, "Kua ara a Hoani Kaiiriiri i te hunga mate, nā reira i mahi ai ngā merekara i roto i a ia."

¹⁵ Ko ētahi i mea, "Ko Irāia tēnei."

Ko ētahi, "He poropiti ia, he pērā rānei me tētahi o ngā poropiti."

¹⁶ Heoi, i te rongonga o Herora, ka mea ia, "Ko Hoani tēnei i pōutoa e ahau te mātenga; kua ara ia."

¹⁷ I tono tāngata hoki taua Herora, ā, hopukia ana a Hoani, herea iho ki te whare herehere, he mea mō Herōriaha, mō te wahine a tōna tuakana a Piripi; kua mārenatia hoki e ia.

¹⁸ Nā Hoani hoki i mea ki a Herora, "E kore e tika kia riro i a koe te wahine a tōu tuakana."

¹⁹ Nā, ka mauāhara a Herōriaha ki a ia, ka mea kia whakamatea ia; heoi, kihai i taea.

²⁰ I hopohopo hoki a Herora ki a Hoani, i mōhio hoki ki a ia he tangata tika, he tapu, nā, ka āta tiaki i a ia. I tōna rongonga ki a ia he nui tōna pororaru; ā, i whakaahuareka anō ki te whakarongo ki a ia.

²¹ Ā, ka tae ki tētahi wā pai, i te takanga ai a Herora i tōna rā whānautanga, he hākari mā āna tāngata nunui, mā ngā rangatira hōia, mā ngā tino tāngata o Kariri.

²² Ā, ka haere te tamāhine a taua Herōriaha ki roto, ka kanikani, ka āhuareka a Herora rātou ko te hunga e noho tahi ana, ā, ka mea te kīngi ki te kōtiro rā, "Māu e tono ki ahau tāu e pai ai, ā, ka hoatu e ahau ki a koe."

²³ Nā, ka oati ia ki a ia, “Ko tāu e tono ai ki ahau, ahakoa ko tētahi taha o tōku rangatiratanga, me hoatu e ahau ki a koe.”

²⁴ Nā, ka haere ia, ka kōrero ki tōna whaea, “Me tono e ahau ki te aha?”

Ka mea tērā, “Ki te mātenga o Hoani Kaiiriiri.”

²⁵ Nā, hohoro tonu tōna haere ki te kīngi, ka tono, ka mea, “Ko tāku e pai ai, kia hōmai e koe ki ahau āiane ko te mātenga o Hoani Kaiiriiri i runga i te rīhi.”

²⁶ Nā, nui atu te pōuri o te kīngi; otirā, i te whakaaro ki āna oati, ki te hunga hoki e noho tahi ana me ia, kīhai i pai kia whakakāhoretia tāna.

²⁷ Nā, tonoa tonutia atu e te kīngi tētahi o āna hōia kaitiaki me te whakahau atu kia mauria mai tōna mātenga. Ā, haere ana tērā, pōutoa iho e ia tōna mātenga i roto i te whare herehere,

²⁸ ā, mauria mai ana tōna mātenga i runga i te rīhi, hoatu ana ki te kōtiro. Ā, nā te kōtiro i hoatu ki tōna whaea.

²⁹ Ā, nō ka rongu āna ākonga, ka haere mai ka tangohia tōna tinana, ā, whakatakotoria ana ki te urupā.

Ka Whāngaia e Īhu te Rima Mano

(Matiu 14.13-21; Ruka 9.10-17; Hoani 6.1-14)

³⁰ Nā, ka huihui ngā āpōtoro ki a Īhu, kōrerotia ana e rātou ki a ia ngā mea katoa i mea ai rātou, i whakaako ai.

³¹ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Haere mai koutou nā ki te koraha ki te wāhi motu kē, kia tā ai te manawa. He tokomaha hoki e haere mai ana, e haere atu ana, nō kīhai rawa rātou i wātea ki te kai.”

³² Ā, haere puku ana rātou ki te koraha ki tētahi wāhi motu kē rā te kaupuke.

³³ Ā, i kite ngā mano i tō rātou haerenga, he tokomaha i mātau ki a ia, nā, ka oma ā-waewae ki reira i roto i ngā pā katoa, ā, ko rātou kua tae wawe.

³⁴ Ā, ka puta a Īhu, ka kite i te hui nui, ka aroha ki a rātou, nō te mea i rite rātou ki te hipi hēparakore; ā, ka anga ia, ka whakaako i a rātou ki ngā mea maha.

³⁵ Nā, kua heke noa atu te rā, ka haere atu āna ākonga ki a ia, ka mea, “He wāhi koraha tēnei, kua heke noa atu te rā.

³⁶ Tonoa atu rātou kia haere ki ngā whenua, ki ngā kāinga i tētahi taha, i tētahi taha, ki te hoko kai mā rātou.”

³⁷ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, “Mā koutou e hoatu he kai mā rātou.”

Ka mea rātou ki a ia, “Me haere oti mātou ki te hoko taro ki ngā pene e rua rau, ka hoatu ai hei kai mā rātou?”

³⁸ Ka mea ia ki a rātou, “E hia ā koutou taro? Tikina tirohia.”

Ka mōhio rātou, nā ka mea, “E rima, e rua hoki ngā ika.”

³⁹ Ka mea ia ki a rātou kia meinga rātou katoa kia noho, he nohoanga, he nohoanga, ki runga ki te tarutaru matomato.

⁴⁰ Nā, ka noho rātou, he rōpū, he rōpū, tātakirau, tātakirima tekau.

⁴¹ Ā, ka mau ia ki ngā taro e rima, ki ngā ika hoki e rua, ka titiro ki runga ki te rangi, ka whakapai, ka whawhati i ngā taro, ā, hoatu ana ki āna ākonga kia whakatakotoria mā rātou; i tuwhaina anō hoki e ia ngā ika e rua mā rātou katoa.

⁴² Ā, kai katoa ana rātou, ā, ka mākona.

⁴³ Ā, kotahi tekau mā rua ngā kete i kohia e rātou, kī tonu i ngā whatiwhatinga, i ngā ika hoki.

⁴⁴ Ā, me te mea e rima mano ngā tāne i kai taro rā.

Ka Hikoi a Īhu i runga i te Wai

(Matiu 14.22-33; Hoani 6.15-21)

⁴⁵ Ā, akiaki tonu iho ia i āna ākonga kia eke ki te kaupuke, kia whakawhiti i mua i a ia ki tāwāhi, ki Petahaira, i a ia e tono ana i te mano kia haere.

⁴⁶ Nā, ka mutu tāna poroporoaki, ka haere ia ki te maunga ki te inoi.

⁴⁷ Nā, kua ahiahi, i waenga moana te kaupuke, ko ia anake hoki i uta.

⁴⁸ Nā, ka kite ia i a rātou e ruwha ana i te hoenga; i hē hoki te hau ki a rātou; ā, i te whā o ngā mataaratanga o te pō ka haere atu ia ki a rātou, i haere māori atu i runga i te moana. Me te mea hoki ka pahika kē i a rātou.

⁴⁹ Ā, nō ka kite rātou i a ia e haere ana i runga i te moana, ka mahara he wairua, ka auē;

⁵⁰ i kite hoki rātou katoa i a ia, ā, ihiihi ana.

Otirā, ka hohoro ia te kōrero ki a rātou, ka mea ki a rātou, “Kia manawanui, ko ahau tēnei; kaua e wehi.”

⁵¹ Nā, ka eke ia ki te kaipuke ki a rātou; ā, māiriri iho te hau. Ā, nui atu tō rātou ohomaui, mīharo ana.

⁵² Kihai hoki i mahara ki ngā taro, he pakeke hoki nō ō rātou ngākau.

*Ka Whakaorangia e Īhu te Hunga Tūroto i Keneharetā
(Matīu 14.34-36)*

⁵³ Ā, nō tō rātou whitinga atu, ka tae ki te whenua o Keneharetā, ka herea te kaipuke ki uta.

⁵⁴ Nō tō rātou mahutatanga i te kaipuke, mōhio tonu rātou ki a ia,

⁵⁵ Ā, ka oma puta noa i taua whenua, ā, tawhio noa, ka anga, ka mau mai i ngā tūroto i runga i ngā moenga ki te wāhi, i rongo ai rātou kei reira ia.

⁵⁶ Ā, i ōna haerenga katoatanga ki ngā kāinga, ki ngā pā, ki ngā whenua rānei, ka whakatakotoria e rātou ngā tūroto ki ngā kāinga hokohoko, ka inoi ki a ia kia pā kau atu rātou ki te tāniko o tōna kākahu, ā, ora ake ngā tāngata katoa i pā ki a ia.

7

*Ngā Ākonga a ngā Tūpuna
(Matīu 15.1-9)*

¹ Nā, ka huihui ki a ia ngā Parihi, me ētahi o ngā karaipi i haere mai i Hiruhārama.

² Ā, nō tō rātou kitenga i ētahi o āna ākonga e kai taro ana me te noa anō ngā ringa, arā, kihai i horoia, ka whakahē rātou.

³ E kore hoki ngā Parihi me ngā Hūrai katoa e kai, ki te kāhore i āta horoia ngā ringa, e pupuri ana hoki i te whakarereanga iho a ngā kaumātua.

⁴ E kore anō rātou e kai ina hoki mai i te kāinga hokohoko, ki te mea kāhore i horoi. He maha hoki ērā atu mea tuku iho kia puritia e rātou, ngā horoinga o ngā kapu, o ngā pāta, o ngā mea parāhi, o ngā nohoanga.

⁵ Kātahi, ka ui ngā Parihi me ngā karaipi ki a ia, "He aha āu ākonga tē haere ai i runga i te whakarereanga iho a ngā kaumātua, ā, kāhore e horoi i ngā ringa ina kai taro?"

⁶ Nā, ka mea ia ki a rātou: "Tika rawa tā Ihāia i poropiti ai mō koutou, mō te hunga tinihanga, te mea hoki i tuhituhia,

'Ko te iwi nei, ko ō rātou ngutu hei whakahōnore i ahau,
ko ō rātou ngākau ia matara noa atu i ahau.

⁷ Otirā, maumau karakia noa rātou ki ahau,
ko tā rātou nei hoki e whakaako ai
ko ngā whakahau a te tāngata.'

⁸ Kei te whakarere hoki koutou i tā te Atua kupu ako, ka mau ki te waihotanga iho a te tāngata."

⁹ Ā, ka mea ia ki a rātou, "Tēnā rā tā koutou hanga ki te whakakāhore i te whakahau a te Atua, kia mau ai koutou ki tā koutou whakarereanga iho.

¹⁰ I mea hoki a Mohi, 'Whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea'; me tēnei, 'Ki te kōrero kino tētahi mō tōna pāpā, mō tōna whaea rānei, kia mate ia, mate rawa.'

¹¹ Ko koutou ia hei mea, 'Ki te mea tētahi ki tōna pāpā, ki tōna whaea rānei, "Ko tāku mea hei atawhainga mōu he Koropana,"' (arā, he mea i hoatu ki te Atua).

¹² Kāhore koutou āiane i te tuku i a ia ki te mea i tētahi aha mā tōna pāpā, mā tōna whaea rānei;

¹³ ka waiho e koutou tā koutou whakarereanga iho, i whakarērea iho nei e koutou, hei whakakāhore mō tā te Atua kupu. He maha hoki ngā mea pēnā e meinga ana e koutou."

*Ngā Mea e Poke ana i te Tangata
(Matīu 15.10-20)*

¹⁴ Nā, karangatia ana anō e ia te mano ki a ia, ā, mea ana ki a rātou, "Whakarongo mai koutou katoa, kia mātau hoki.

¹⁵ Kāhore he mea o waho o te tāngata ka tapoko nei ki roto ki a ia hei whakanoa i a ia; engari, ngā mea e puta ana mai i roto i a ia, mā ēnā e noa ai te tāngata.

¹⁶ Ki te whai taringa tētahi hei whakarongo, kia rongo ia."

¹⁷ Ā, nō ka mawehe kē ia i te mano ki te whare, ka ui āna ākonga ki a ia ki te tikanga o tēnā kupu whakarite.

¹⁸ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ha, he kūware anō koutou? Kāhore koutou i mātau, ko ngā mea katoa o waho e tapoko nei ki te tangata, e kore ia e noa i ērā;

¹⁹ Nō te mea e kore e tapoko ki tōna ngākau, engari, ki te kōpū a puta ana ki te poka?" He kōrero tēnei nāna kia kīia ai he mā ngā kai katoa.

²⁰ I mea anō ia, "Ko te mea e puta ake ana i te tangata, mā tērā e noa ai te tangata.

²¹ Nō roto hoki, nō te ngākau o ngā tāngata te putanga o ngā whakaaro kino, o ngā moepuku,

²² o ngā tāhae, o ngā kōhuru, o ngā pūremu, o ngā hiahia apo, o ngā kino, o te tinihanga, o te hiahia taikaha, o te kanohi kino, o te kohukohu, o te whakapehapeha, o te wairangi.

²³ Nō roto te putanga ake o ēnei kino katoa, ā, mā reira e noa ai te tangata."

Te Whakaponu o tētahi Wahine

(Matiu 15.21-28)

²⁴ Nā, ka whakatika atu ia i reira, ka haere ki ngā wāhi o Tāira, o Hairona; ā, tomo ana ki tētahi whare, kihai hoki ia i pai kia rongo tētahi tangata. Otiia, kihai ia i ngaro.

²⁵ I reira hoki, ka rangona ia e tētahi wahine, he wairua poke tō tāna kōtiro, ā, haere ana mai, takoto ana ki ōna waewae.

²⁶ He wahine Kariki hoki ia, ko Hairopinihia tōna iwi. Ka īnoi ki a ia kia peia e ia te rēwera i roto i tāna kōtiro.

²⁷ Nā, ka mea a Ihu ki a ia, "Tukua kia mātua mākona ngā tamariki. E kore hoki e pai kia tangohia te taro a ngā tamariki, kia makā mā ngā kuri."

²⁸ Otirā, ka whakahoki ia, ka mea ki a ia, "Āe rā, e te Ariki, e kai ana anō ngā kuri i raro i te tēpu i ngā kongakonga a ngā tamariki."

²⁹ Nā, ka mea ia ki a ia, "Koia kei tēnā kupu, haere; kua puta te rēwera i roto i tāu kōtiro."

³⁰ Ā, ka haere atu ia ki tōna whare, nā, rokohanga atu e takoto ana tāna kōtiro i runga i te moenga, kua puta te rēwera.

Ka Whakaoratia e Ihu tētahi Tangata, e Turi Whango ana

³¹ Ā, i hoki anō ia i ngā wāhi o Tāira, o Hairona, haere ana ki te moana o Karirī, rā waenga o ngā wāhi o Rekaporihi.

³² Nā, ka mauria mai ki a ia he turi e whango ana; ka tohe ki a ia kia whakapākia iho tōna ringa ki a ia.

³³ Nā, ka tangohia ia e ia i roto i te mano ki tahaki, ā, kuhua ana ōna maihao ki ōna taringa, nā, ka tuwha, ka whakapā ki tōna arero.

³⁴ Ka titiro ki te rangi, ka whakapūmanawa, ka mea ki a ia, "Epata," arā, "Kia puare."

³⁵ Nā, puare tonu iho ōna taringa, korokoro noa ana te here o tōna arero, nā, kua tika āna kōrero.

³⁶ Kātahi ia ka whakatūpato i a rātou kia kaua e kōrerotia ki te tangata. Otirā, ahakoa te nui o tāna whakatūpato i a rātou, nui noa atu tā rātou kōrero haere.

³⁷ Ā, tino mīharo rawa rātou, ka mea, "Pai tonu tāna meatanga i ngā mea katoa; e mea ana ia i ngā turi kia rongo, i ngā wahangū kia kōrero."

8

Ka Whāngaia e Ihu te Whā Mano

(Matiu 15.32-39)

¹ I aua rā, i te mea he nui rawa te mano, kāhore hoki he kai mā rātou, ka karanga a Ihu ki āna ākonga, ka mea ki a rātou,

² "E aroha ana ahau ki ngā tāngata, ka toru nei hoki ō rātou rā e noho ana ki ahau, ā, kāhore ā rātou kai.

³ Ki te tonoa pukutia rātou e ahau ki tō rātou kāinga, ka hemo ki te ara; i haere mai hoki ētahi o rātou i tawhiti."

⁴ Nā, ka whakahokia e āna ākonga ki a ia, "Me aha e te tangata ka mākona ai ēnei i te taro i konei, i te koraha?"

⁵ Ka ui ia ki a rātou, "E hia ā koutou taro?"

Ka mea rātou, "E whitu."

⁶ Nā, ka mea ia ki te mano kia noho ki te whenua; ā, ka mau ki ngā taro e whitu, ka whakawhetai, ka whawhati, ā, hoatu ana e ia ki āna ākonga kia whakatakotoria ki mua i a rātou; whakatakotoria ana e rātou mā te mano.

⁷ He ika anō a rātou torutoru nei, he mea nonohi, ā, ka mutu te whakapai, ka mea ia kia whakatakotoria hoki ērā.

⁸ Nā, kai ana rātou, ā, ka mākona, ā, kohia ake ana o ngā whatiwhatinga i toe e whitu ngā kete.

⁹ Me te mea e whā mano te hunga i kai, ā, tonoa atu ana rātou e ia.

¹⁰ Nā, eke tonu ia rātou ko āna ākonga ki te kaipuke, ā, ka tae ki ngā wāhi o Taramanuta.

Ka Tono ngā Parihi i tētahi Tohu

(Matiu 16.1-4)

¹¹ Nā, ka puta mai ngā Parihi, ka anga, ka totohe ki a ia, ka rapu tohu ki ia i te rangi, hei whakamātautau mōna.

¹² Nā, ka hotu tōna wairua, ka mea ia, "He aha tēnei whakatupuranga ka rapu ai ki te tohu? He pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore e hoatu he tohu ki tēnei whakatupuranga."

¹³ Nā, mahue ake rātou i a ia, ā, eke ana anō ki te kaupuke, rere ana ki tērā taha.

Te Rēwena a Ngā Parihi me tā Herora

(Matu 16.5-12)

¹⁴ Nā, i wareware rātou ki te mau taro, kotahi tonu ā rātou taro i te kaupuke.

¹⁵ Nā, ka whakatūpato ia i a rātou, ka mea, "Kia mahara, kia tūpato i te rēwena a ngā Parihi, i te rēwena hoki a Herora."

¹⁶ Ā, ka kōreroro rātou ki a rātou anō, ka mea, "Nō te mea kāhore ā tātou taro."

¹⁷ Ka mōhio a Īhu, ka mea ki a rātou, "He aha koutou ka kōreroro ai nō te mea kāhore ā koutou taro? Kianō koutou i mātau noa, kianō i mahara? E pakeke tonu ana anō rānei ō koutou ngākau?"

¹⁸ He kanohi nei ō koutou, ā, kāhore e kite? He taringa nei ō koutou, ā, kāhore e rongorongo? Kāhore e mahara?

¹⁹ I ahau i whawhati i ngā taro e rima mā ngā mano e rima, e hia ngā kete kī o ngā whatiwhatinga i kohia e koutou?"

Ka mea rātou ki a ia, "Kotahi tekau mā rua."

²⁰ "Ā, i ngā taro hoki e whitu mā ngā mano e whā, e hia ngā kete kī o ngā whatiwhatinga i kohia e koutou?"

Ka mea rātou, "E whitu."

²¹ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Kāhore anō ia koutou kia mātau noa?"

Ka Whakaorangia e Īhu he Tangata Matapō i Petahaira

²² Ā, ka tae rātou ki Petahaira. Nā, ka kawea mai e rātou he matapō ki a ia, ka inoi ki a ia kia whakapāngia e ia.

²³ Nā, ka mau ia ki te ringa o te matapō, ka ārahi i a ia ki waho o te kāinga; ka tuwha ki ōna kanohi, ā, ka whakapā i ōna ringa ki a ia, ka ui ki a ia me kore ia e kite i tētahi mea.

²⁴ Nā, ka titiro ake ia, ka mea, "E kite ana ahau i ngā tāngata e hāereere ana me te mea he rākau."

²⁵ Me i reira, ka whakapākia anō ngā ringa ki ōna kanohi, ka mea i a ia kia titiro. Nā, ka ora ia, ā, ka māranga te titiro ki ngā mea katoa.

²⁶ Nā, ka tono ia i a ia ki tōna whare, ka mea atu, "Kaua e tomo ki te kāinga."

Te Pānuitanga a Pita mō Īhu

(Matu 16.13-20; Ruka 9.18-21)

²⁷ Nā, ka haere a Īhu rātou ko āna ākonga ki ngā kāinga o Hiharia Piripai, ā, i te ara ka ui ia ki āna ākonga, ka mea ki a rātou, "Ki tā ngā tāngata kī, ko wai ahau?"

²⁸ Nā, ko tā rātou whakahokinga, "Ko Hoani Kaiiriiri; ki tā ētahi, ko Irāia; ki tā ētahi, ko tētahi o ngā poropiti."

²⁹ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ki tā koutou nā kī, ko wai ahau?"

Nā, ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, "Ko te Karaiti koe."

³⁰ Nā, ka whakatūpato ia i a rātou, kia kaua ia e kōrerotia ki te tangata.

Ka Kōrero a Īhu mō Tōna Mamaetanga me Tōna Matenga

(Matu 16.21-28; Ruka 9.22-27)

³¹ Kātahi ia ka anga, ka whakaako i a rātou, kua takoto te tikanga kia maha ngā mamea o te Tama a te tangata, kia whakakinongia hoki e ngā kaumātua, e ngā tohunga nui, e ngā karaiپی, ā, kia whakamatea, ā, kia ara anō ina pahure ngā rā e toru.

³² I kōrerotia matanuitia anō taua kupu e ia. Nā, ka mau a Pita ki a ia, ka anga, ka whakahē ki tāna.

³³ Otirā, ka tahuri ia, ā, i te kitenga i āna ākonga, ka whakahē ki tā Pita, ka mea, "Haere ki muri i ahau, e Hātana. Kāhore hoki ōu ngākau ki ngā mea a te Atua, engari, ki a te tangata."

³⁴ Nā, ka karangatia e ia te mano, rātou ko āna ākonga, ka mea ki a rātou, "Ki te mea tētahi tangata kia haere mai ki te whai i ahau, me whakakāhore ia i a ia anō, me amo i tōna ripeka, ka aru ai i ahau.

³⁵ Ki te whai tētahi kia ora, ka mate ia; ki te mate hoki tētahi, mōna i whakaaro ki ahau, ki te rongopai hoki, ka ora ia.

³⁶ Ā, he aha te pai ki te tangata, ki te riro i a ia te ao katoa, ā, ka kore he ora mōna?

³⁷ He aha hoki tā te tangata e hoatu ai hei utu mōna kia ora?

³⁸ Ki te whakamā hoki tētahi ki ahau, ki āku kōrero, i tēnei whakatupuranga pūremu, kino, ka whakamā anō te Tama a te tangata ki a ia, ina haere mai i runga i te korōria o tōna Matua, rātou ko ngā anahera tapu."

9

¹ I mea anō ia ki a rātou, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, tēnei anō ētahi o te hunga e tū nei, e kore e pāngia e te mate, kia kite rā anō i te rangatiratanga o te Atua e haere mai ana i runga i te kaha."

*Te Whakaahua Kētanga
(Matiu 17.1-13; Ruka 9.28-36)*

² Ā, ka pahure ngā rā e ono, ka mau a Īhu ki a Pita, ki a Hēmi, ki a Hoani, nā, kawea ana rātou e ia ki runga ki tētahi maunga tiketike, ko rātou anake. Ā, ka puta kē tōna āhua i tō rātou aroaro.

³ Nā, kanapa tonu ōna kākahu, mā tonu me te hukarere; e kore e taea e te kaihoroi i runga i te whenua te mea kia pērā te mā.

⁴ Nā, ka puta mai ki a rātou a Irāia rāua ko Mohi; e kōrerorero ana rāua ki a Īhu.

⁵ Nā, ka oho a Pita, ka mea ki a Īhu, "E te Kaiwhakaako, he mea pai kia noho tātou ki konei; nā, kia hangā e mātou ētahi wharau kia toru; kia kotahi mōu, kia kotahi mō Mohi, kia kotahi mō Irāia."

⁶ Kāhore hoki ia i mātāu ki tāna e kōrero ai; i wehi hoki rātou.

⁷ Nā, ko tētahi kapua e taumarumaru ana ki runga ki a rātou; ā, ka puta he reo i te kapua, e mea ana, "Ko tāku Tama tēnei i aroha ai; whakarongo ki a ia."

⁸ Ā, titiro rawa ake rātou ki tētahi taha, ki tētahi taha kāhore ā rātou tāngata i kite ai, ko rātou anake, ko Īhu.

⁹ Ā, i a rātou e heke iho ana i te maunga, ka whakatūpato ia i a rātou kia kaua e kōrerotia ki te tangata ā rātou i kite ai, kia ara rā anō te Tama a te tangata i te hunga mate.

¹⁰ Ā, i puritia taua kupu e rātou, ka uiui ki a rātou anō, he aha rā te aranga ake i te hunga mate.

¹¹ Ā, ka ui rātou ki a ia, ka mea, "He aha ngā karaipi ka mea ai, ko Irāia kia mātua puta mai?"

¹² Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, "E puta ana anō a Irāia i mua ki te whakatika i ngā mea katoa. Kua oti anō te tuhituhi mō te Tama a te tangata, kia maha ōna mamae, kia whakakāhoretia.

¹³ Ko tāku kupu ia tēnei ki a koutou, Kua tae mai anō a Irāia, heoi, meatia ana e rātou ki a ia tā rātou i pai ai, ngā mea hoki i tuhituhia mōna."

*Ka Whakaorangia e Īhu he Tama he Wairua Poke Tōna
(Matiu 17.14-21; Ruka 9.37-43a)*

¹⁴ Ā, nō tō rātou taenga ki ngā ākonga, ka kite rātou he rahi te hui e karapoti ana i a rātou, me ngā karaipi e totohe ana ki a rātou.

¹⁵ Ā, kite kau te mano katoa i a ia, ka mīharo, ā, oma ana, oha ana ki a ia.

¹⁶ Nā, ka ui ia ki a rātou, "He aha tā koutou e totohe nā ki a rātou?"

¹⁷ Nā, ka whakahoki tētahi i roto i te mano, ka mea, "E te Kaiwhakaako, i kawea mai e ahau tāku tama ki a koe, he wairua reokore tōna.

¹⁸ Ā, i ngā wāhi e hopu ai te wairua i a ia, ka tāia iho. Tutū ana te huka, tetēā ana ōna niho, ā, pakoko haere ana: i mea anō ahau ki āu ākonga kia peia ia ki waho; heoi, kihai i taea e rātou."

¹⁹ Nā, ko tāna whakahokinga ki a ia, ka mea, "E te uri whakapono kore, kia pēhea te roa o tōku noho ki a koutou? Kia pēhea te roa o tāku manawanui ki a koutou? Kawea mai ki ahau."

²⁰ Nā, kawea ana mai ia ki a ia. Ā, i tōna kitenga i a ia, nā, haea tonutia iho ia e te wairua; ā, hinga ana ia ki te whenua, ka oke, ka huka.

²¹ Nā, ka ui ia ki tōna matua, "Ka pēhea te roa o te mea nei ki ia?" Ka mea ia, "Nō te tamarikitanga.

²² He maha āna turakanga i a ia ki te kāpura, ki te wai, kia ngaro ai: otirā ki te taea e koe te aha rānei, arohaina māua, kia puta tōu whakaaro ki a māua."

²³ Ka mea a Īhu ki a ia, "Ki te taea e koe te whakapono, ka taea ngā mea katoa e te tangata whakapono."

²⁴ Nā, karanga tonu mai te matua o te tama, ka mea, "E whakapono ana ahau, e te Ariki; kia puta tōu whakaaro ki tōku whakapono kore."

²⁵ Ā, nō te kitenga o Īhu i te mano e oma mai ana, ka rīria e ia te wairua poke, ka mea ki a ia, "E te wairua reokore, turi, ko tāku tēnei ki a koe, Puta mai i roto i a ia, kaua anō e tomo ki roto ki a ia ā muri ake nei."

²⁶ Nā, hāmama ana tērā, haehae noa iho ana i a ia, ā, puta ana mai ki waho; nō ka pērā taua tangata me te tūpāpaku, ā, he tokomaha i mea, "Kua mate."

²⁷ Otirā, ka mau a Īhu ki tōna ringa, ka whakaara i a ia, ā, ka whakatika ia.

²⁸ Ā, i a ia ka tomo ki te whare, ka ui puku āna ākonga ki a ia, "He aha mātou tē āhei ai te pei i a ia ki waho?"

²⁹ Anō rā, ko ia ki a rātou, "E kore e puta noa te pēnā, mā te īnoi anake, mā te nohopuku."

Ka Kōrero anō a Īhu mō Tōna Matenga

(Matiu 17.22-23; Ruka 9.43e-45)

³⁰ Nā, ka hāpainga e rātou i reira, ā, haere ana rā waenganui o Karirī; kīhai hoki ia i pai kia rangona e tētahi.

³¹ Ko tāna hoki i whakaako ai ki āna ākonga, i mea ai ki a rātou, "Ka tukua te Tama a te tangata ki ngā ringa o ngā tāngata, ā, mā rātou ia e whakamate; ā, ka oti ia te whakamate, ka ara ake i te toru o ngā rā."

³² Nā, kīhai rātou i mātau ki taua kupu, ka matakū hoki ki te ui ki a ia.

Ko Wai te Tino Nui Rawa?

(Matiu 18.1-5; Ruka 9.46-48)

³³ Nā, ka tae rātou ki Kaperenauma; ā, i a ia i roto i te whare, ka ui ia ki a rātou, "He aha tā koutou i kōrerorero ai ki a koutou i te ara?"

³⁴ Otiia, kīhai rātou i kiki; ko tā rātou hoki i kōrerorero ai ki a rātou i te ara, ko wai te mea nui rawa.

³⁵ Nā, ka noho ia, ka karanga i te tekau mā rua, ka mea ki a rātou, "Ki te whai tētahi kia whiti ko ia hei mua, ka waiho ia hei muri i te katoa, hei kaimahi mā te katoa."

³⁶ Nā, ka mau ia ki tētahi tamaiti nohinohi, ā, whakatūria ana ki waenganui i a rātou; nā, ka okooko i a ia, ka mea ki a rātou,

³⁷ "Ki te manako tētahi ki tētahi o ngā tamariki pēnei, he whakaaro ki tōku ingoa, e manako ana ia ki ahau; ki tē manako hoki tētahi ki ahau, ehara i ahau tāna i manako ai, engari ko tōku kaitono mai."

Ko Ia ehara i te Hoa Whawhai, Nō Tātou Ia

(Ruka 9.49, 50)

³⁸ Nā, ka mea a Hoani ki ia, "E te Kaiwhakaako, i kite mātou i tētahi e pei rēwera ana i runga i tōu ingoa. Nā, rīria iho e mātou, kāhore hoki ia e haere tahi me tātou."

³⁹ Nā, ka mea a Īhu, "Kaua ia e rīria ki te mea hoki nōku te ingoa e mahi merekara ai tētahi, e kore e hohoro tāna kōrero kino mōku.

⁴⁰ Ko ia hoki ehara i te hoariri ki a tātou, nō tātou ia.

⁴¹ Ki te whakainumia koutou e tētahi ki te kapu wai, he whakaaro ki tōku ingoa, nō te mea nō te Karaiti koutou, he pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore ia e hapa i tōna utu."

Ngā Whakawai kia Hara

(Matiu 18.6-9; Ruka 17.1-2)

⁴² "Nā, ki te mea tētahi kia hē tētahi o ēnei mea nonohi e whakapono nei ki ahau, he pai kē ki a ia me i whakairia tētahi kōhatu mira ki tōna kaki, ā, ka makā ia ki te moana.

⁴³ Nā, ki te hē koe i tōu ringa, pōutoa; pai kē hoki mōu te tomo mutu ki te ora i te makā ringaruatia ki Kehena, ki te kāpura e kore e tineia.

⁴⁴ Ki te wāhi e kore ai e mate tō rātou kutukutu, ki te kāpura e kore e tineia.

⁴⁵ Ki te hē anō koe i tōu waewae, pōutoa; pai kē hoki mōu te tomo kopa ki te ora i te makā waewaeruatia ki Kehena,

⁴⁶ Ki te wāhi e kore ai e mate tō rātou kutukutu, ki te kāpura e kore e tineia.

⁴⁷ Ā, ki te hē koe i tōu kanohi, makā atu; pai kē hoki mōu te tomo kanohi tahi ki te rangatiratanga o te Atua i te makā kanohiruatia ki Kehena,

⁴⁸ Ki te wāhi e kore ai e mate tō rātou kutukutu, ki te kāpura e kore e tineia.

⁴⁹ "Tā te mea ka totea ngā tāngata katoa ki te kāpura.

⁵⁰ "He pai te tote; otirā, ki te pirau te tote, mā te aha e whai tikanga tote ai? Kia whai tote i roto i a koutou, kia mau hoki te rongo a tētahi ki tētahi."

10

Ka Whakaako a Īhu mō te Whakarerenga

(Matiu 19.1-12; Ruka 16.18)

¹ Nā, ka whakatika ia i reira, haere ana ki ngā wāhi o Hūria ki tērā taha o Horano. Nā, ka huihui mai anō ngā mano ki a ia; ka whakaako anō ia i a rātou, ko tāna tikanga hoki tērā.

² Nā, ka haere mai ngā Parihi, ka ui ki a ia, “He mea tika rānei kia whakarere te tangata i tāna wahine?” He whakamātautau hoki mōna.

³ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, “He aha tā Mohi i mea ai ki a koutou?”

⁴ Ka ki rātou, “I tukua e Mohi kia tuhituhia he pukapuka whakarere, ka whakarere ai.”

⁵ Nā, ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a rātou, “Nā te pakeke o ō koutou ngākau i tuhituhia ai e ia tēnei kupu ako ki a koutou.

⁶ I te orokohanganga ia, ‘I hangā rāua e te Atua he tāne, he wahine.’

⁷ ‘Mō konei ka mahue i te tangata tōna pāpā me tōna whaea, ka piri ki tāna wahine;

⁸ hei kikokiko kotahi hoki rāua tokorua.’ Nā, heoi anō tō rāua tokoruatanga, engari, kotahi anō kikokiko.

⁹ Nā, ko ā te Atua i hono ai, kua e wehea e te tangata.”

¹⁰ Ā, i te whare ka ui anō āna ākonga ki a ia ki taua mea.

¹¹ Ka mea ia ki a rātou, “Ki te whakarere tētahi i tāna wahine, ā, ka mārena i tētahi atu, e pūremu ana ia, e hara ana ki tērā.

¹² Ki te whakarere hoki te wahine i tāna tāne, ā, ka mārenatia ki tētahi atu, e pūremu ana ia.”

Ka Manaakitia e Ihu ngā Tamariki Nonohi

(Matiu 19.13-15; Ruka 18.15-17)

¹³ Nā, ka kawea mai ki a ia ētahi tamariki nonohi, kia pā ai ia ki a rātou; otirā, ka rīria e ngā ākonga te hunga nāna i kawea mai.

¹⁴ Nō te kitenga ia o Ihu, ka riri, ka mea ki a rātou, “Tukua ngā tamariki nonohi kia haere mai ki ahau, kua hoki rātou e āraia atu; nō ngā pēnei hoki te rangatiratanga o te Atua.

¹⁵ He pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te kāhore e rite te tango a tētahi i te rangatiratanga o te Atua ki tā te tamaiti nohinohi, e kore ia e tomo ki roto.”

¹⁶ Nā, okookona ana rātou e ia, whakapakia iho ōna ringa ki a rātou, manaakitia ana rātou.

Te Tangata Whai Taonga

(Matiu 19.16-30; Ruka 18.18-30)

¹⁷ Nā, i a ia e haere ana i te huarahi, ka oma mai tētahi, ka tuku iho i ngā turi ki a ia, ka ui, “E te Kaiwhakaako pai, me aha ahau ka whiwhi ai ki te ora tonu?”

¹⁸ Nā, ka mea a Ihu ki a ia, “He aha ahau i kīia ai e koe he pai? Kāhore tētahi i pai, kotahi anake, ko te Atua.

¹⁹ E mātau ana koe ki ngā ture, ‘Kua e pūremu. Kua e patu tangata. Kua e tāhae. Kua e whakapae teka. Kua e kaiā. Whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea.’ ”

²⁰ Nā, ka whakahoki tērā, ka mea ki a ia, “E te Kaiwhakaako, kua rite katoa ēnei mea i ahau nō tōku tamarikitanga ake.”

²¹ Nā, ka titiro a Ihu ki a ia, ka aroha ki a ia, ka mea ki a ia, “Kotahi te mea kāhore nei i a koe: haere, hokona āu mea, ka hoatu ki ngā rawakore, ā, e whai taonga koe ki te rangi. Kātahi ka haere mai, ka aru i ahau.”

²² Otirā, ka tuku tōna mata i taua kupu, ā, haere pōuri atu ana; he maha hoki ōna taonga.

²³ Nā, ka tiroiro a Ihu, ka mea ki āna ākonga, “Anō te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua!”

²⁴ Nā, ka mīharo ngā ākonga ki āna kupu. Otirā, ka whakahoki anō a Ihu, ka mea ki a rātou, “E tama mā, anō te whakauaua o te tapoko ki tō te Atua rangatiratanga o te hunga e whakawhirinaki ana ki ngā taonga!

²⁵ Erangi, te haere o te kāmera rā te kōwhao o te ngira he mea takoto noa, he whakauaua rawa ia te haere o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua.”

²⁶ Nā, rahi rawa tō rātou mīharo, ka mea ki a rātou anō, “Ko wai rā e ora?”

²⁷ Nā, ka titiro a Ihu ki a rātou, ka mea, “E kore tēnei e taea e te tangata, ki te Atua ia ka taea; e taea hoki ngā mea katoa e te Atua.”

²⁸ Kātahi, ka anga a Pita, ka mea ki a ia, “Nā, kua mahue nei i a mātou ngā mea katoa, kua aru nei i a koe.”

²⁹ Nā, ka whakahoki a Ihu, ka mea, “He pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te whakarērea e tētahi tangata, he whare, he tēina, he tuāhine, he whaea, he pāpā, he tamariki, he māra, he whakaaro nōna ki ahau, ki te rongopai hoki,

³⁰ inā, tātakirau ngā mea e riro i a ia, i tēnei wā, he whare, he tēina, he tuāhine, he whaea, he tamariki, he māra, me te whakatoi; ā, i te ao meāke puta, he ora tonu.

³¹ He tokomaha ia ō mua e waiho ki muri; ko ō muri hoki ki mua.”

*Ngā Kōrerotanga a Īhu mō Tōna Matenga
(Matiu 20.17-19; Ruka 18.31-34)*

³² Nā, i te huarahi rātou e haere ana ki Hiruhārama; me te haere anō a Īhu i mua i a rātou: nā, e mīharo ana rātou; e aru matakū ana. Heoi, ka mau anō ia i te tekau mā rua, ka anga, ka kōrero ki a rātou i ngā mea meāke pā ki a ia.

³³ "Nānā, e haere ana tēnei tātou ki Hiruhārama; ā, ka tukua te Tama a te tangata ki ngā tohunga nui, ki ngā karaipi; ka kiā e rātou kia mate, ka tuku hoki rātou i a ia ki ngā tauīwi;

³⁴ ka tāwaia ia, ka tuwhaina, ka whiua, ka whakamatea, ā, i te toru o ngā rā, ka ara."

*Te Īnoi a Hēmi rāua ko Hoani
(Matiu 20.20-28)*

³⁵ Nā, ka whakatata mai ki a ia a Hēmi rāua ko Hoani, ngā tama a Heperi, ka mea, "E te Kaiwhakaako, e hiahia ana māua kia meatia e koe tā māua e Īnoi ai."

³⁶ Nā, ka mea ia ki a rāua, "He aha tā kōrua e hiahia ai kia meatia e ahau mā kōrua?"

³⁷ Ka mea rāua ki a ia, "Tukua ki a māua kia noho, tētahi ki tōu matau, tētahi ki tōu mauī, i tōu korōria."

³⁸ Nā, ko te meatanga a Īhu ki a rāua, "Kāhore kōrua e mātau ki tā kōrua e Īnoi nei; e āhei rānei kōrua te inu i te kapu ka inumia nei e ahau? Kia iriiria ki te iriiringa ka iriiria nei ahau?"

³⁹ Ka mea rāua ki a ia, "E āhei anō."

Ka ki atu a Īhu ki a rāua, "E inu anō kōrua i te kapu ka inumia e ahau; e iriiria kōrua ki te iriiringa e iriiria ai ahau.

⁴⁰ Tēnā, ko te noho ki tōku matau, ki tōku mauī rānei, ehara i te mea māku e hoatu, engari, ka riro i te hunga i whakaritea nei mō rātou."

⁴¹ Ā, nō te rongonga o te tekau, ka anga ka riri ki a Hēmi rāua ko Hoani.

⁴² Nā, karangatia ana rātou e Īhu ki a ia, ka mea ki a rātou, "E mahara ana koutou, ko te hunga e kiā ana he kāwana nō ngā tauīwi hei whakatupu rangatira ki a rātou; ko ō rātou tangata rarahi hoki hei akiaki i a rātou.

⁴³ Otirā, e kore e pērā i roto i a koutou; engari, ki te mea tētahi kia whakatupu tangata rahi i roto i a koutou, me whakatupu kaimahi ia mā koutou.

⁴⁴ Ki te mea hoki tētahi o koutou kia whakatupu tino tangata, me whakatupu pononga ia mā te katoa.

⁴⁵ Kīhai nei hoki te Tama a te tangata i haere mai kia mahia he mea māna, engari, kia mahi ia, kia tuku hoki i a ia kia mate hei utu mō ngā tangata tokomaha."

*Ka Whakaorangia e Īhu a Paratimiuha he Matapō
(Matiu 20.29-34; Ruka 18.35-43)*

⁴⁶ Nā, ka tae rātou ki Heriko. Ā, i a ia e haere atu ana i roto i Heriko, rātou ko āna ākonga me te mano tini, e noho ana a Paratimiuha, tama a Timiua, he matapō, i te taha o te ara, ki te tono mea māna.

⁴⁷ Ā, i tōna rongonga ko Īhu o Nahareta tēnā, ka anga ia, ka karanga, ka mea, "E Īhu, e te Tama a Rāwiri, kia aroha ki ahau."

⁴⁸ Ā, he tokomaha ki te riri i a ia kia noho puku, heoi, tino rahi ake tāna karanga, "E te Tama a Rāwiri, kia aroha ki ahau."

⁴⁹ Nā, ka tū a Īhu, ka mea kia karangatia ia.

Ā, karangatia ana e rātou te matapō, ka mea ki a ia, "Kia māia, whakatika; e karanga ana ia ki a koe."

⁵⁰ Nā, ka whakarērea e ia tōna kākahu, ā, whakatika ana, haere ana ki a Īhu.

⁵¹ Nā, ka oho a Īhu, ka mea ki a ia, "He aha tāu e hiahia nā kia meatia e ahau māu?"

Ka ki te matapō ki a ia, "E te Ariki, kia titiro ahau."

⁵² Ka mea a Īhu ki a ia, "Haere; nā tōu whakapono koe i ora ai." Nā, titiro tonu iho ia, aru ana i a Īhu i te ara.

11

*Te Tomokanga Manahau ki Hiruhārama
(Matiu 21.1-11; Ruka 19.28-40; Hoani 12.12-19)*

¹ Ā, nō ka tata rātou ki Hiruhārama, ki Petapaki, ki Petani, ā, ka tae ki Maunga Ōriwa, tokorua āna ākonga i tonoa e ia,

² ā, i mea ia ki a rāua, "Haere ki te kāinga e anga mai ana ki a kōrua; e tomo kau ki reira, ka kite kōrua i tētahi kūao e here ana, kāhore anō kia nohoia e te tangata; wetekina, ārahina mai.

³ Ā, ki te kī mai tētahi tangata ki a kōrua, 'He aha tēnei ka meinga ai e kōrua?' Ka mea atu, 'E mea ana te Ariki ki a ia māna; nā, ka tukua tonutia mai ki konei.' "

⁴ Nā, haere ana rāua, ka kite i te kūao e here ana ki te kūwaha i waho i te ara; ā, wetekina ana e rāua.

⁵ Ā, ka mea ētahi o te hunga e tū ana i reira ki a rāua, "He aha tā kōrua e wewete nā i te kūao?"

⁶ Nā, ka kōrerotia e rāua ki a rātou tā Īhu i mea ai; ā, tukua ana rāua e rātou.

⁷ Ka ārahina te kūao ki a Īhu, nā, whāikitia ana ō rāua kākahu ki runga ki a ia; ā, noho ana ia i runga.

⁸ Nā, he tokomaha i whāriki i ō rātou kākahu ki te ara. Ko ētahi i kokoti i ngā manga o ngā rākau, whāikitia ana ki te ara.

⁹ Ko te hunga i haere i mua, me te hunga i haere i muri, i karanga, i mea, "Ohana!

Ka whakapaingia ia e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki!

¹⁰ Ka whakapaingia te rangatiratanga e haere mai ana, te rangatiratanga o tō tātou matua o Rāwiri! Ohana i runga rawa!"

¹¹ Nā, ka tomo a Īhu ki Hiruhārama, ki roto hoki ki te temepara; ā, ka mutu tāna tirotiro i ngā mea katoa, ko te wā hoki o te ahiahi, ka haere rātou ko te tekau mā rua ki Petani.

*Ka Kanga a Īhu i te Rākau Piki
(Matiu 21.18-19)*

¹² Nā, i te aonga ake, i a rātou kua puta i Petani, ka hiakai ia.

¹³ Ā, i tōna kitenga i tētahi piki i tawhiti, he rau ōna, ka haere ia, me kore e kitea tētahi mea i runga; ā, nō tōna taenga, kihai i kitea e ia tētahi mea, he rau anake: ehara hoki i te wā o te piki.

¹⁴ Nā, ka oho a Īhu, ka mea ki taua rākau, "Kaua rawa te tangata e kai i tētahi hua ōu ake tonu atu." Me te whakarongo anō āna ākonga.

*Ka Haere a Īhu ki te Temepara
(Matiu 21.12-17; Ruka 19.45-48; Hoani 2.13-22)*

¹⁵ Ā, ka tae rātou ki Hiruhārama. Nā, ka tomo a Īhu ki te temepara, ka anga ki te pei ki waho i te hunga e hoko atu ana, e hoko mai ana i roto i te temepara, ā, whakatahuritia ake ngā tēpu o ngā kaiwhakawhitiwhiti moni, me ngā nohoanga o ngā kaihoko kūkupa.

¹⁶ Ā, kihai i tukua e ia kia mauria tētahi oko e te tangata rā te temepara.

¹⁷ Ā, i whakaako ia, i mea ki a rātou, "Kāhore koia i tuhituhia, 'Ka kīia tōku whare he whare inoi mō ngā tauwiwi katoa'? Otiia, kua meinga nei e koutou hei ana mō ngā kaupāhūa."

¹⁸ I rongo hoki ngā tohunga nui me ngā karaipi, ā, ka rapu ki te pēhea e whakangaromia ai ia. I matakū hoki rātou i a ia, nō te mea i miharo te mano katoa ki tāna ako.

¹⁹ Ā, i ngā ahiahi ka haere ia ki waho o te pā.

*Te Akoranga mō te Rākau Piki
(Matiu 21.20-22)*

²⁰ Ā, i te ata i a rātou e haere ana, ka kite i te piki, kua maroke ake i ngā pakiaka.

²¹ Nā, ka mahara a Pita, ka mea ki a ia, "E te Kaiwhakaako, nā, te piki i kangā rā e koe, kua maroke."

²² Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Kia mau te whakapono ki te Atua.

²³ He pono hoki tāku e mea nei ki a koutou, ki te mea tētahi ki tēnei maunga, 'Kia rangā atu koe, kia whakatakā ki te moana,' e kore hoki e ruarua tōna ngākau, engari, ka whakapono ia tērā e puta mai ngā mea i kīia e ia; ka whiwhi ia ki tāna i mea ai.

²⁴ Koia ahau ka mea nei ki a koutou, ko ngā mea katoa e tono ai koutou ina inoi, me whakapono ka riro mai i a koutou, ā, ka whiwhi koutou.

²⁵ Ā, ka tū koutou, ka karakia, ki te mea he take riri tā koutou ki tētahi, murua; kia murua ai hoki ō koutou hē e tō koutou Matua i te rangi.

²⁶ Nā, ki te kore koutou e muru, e kore anō tō koutou Matua i te rangi e muru i ō koutou hē."

*Te Take e Pā ana ki te Mana o Īhu
(Matiu 21.23-27; Ruka 20.1-8)*

²⁷ Nā, ka tae anō rātou ki Hiruhārama. Ā, i a ia e hāereere ana i te temepara, ka haere mai ki a ia ngā tohunga nui, me ngā karaipi, me ngā kaumātua;

²⁸ ka mea ki a ia, "Tēnā, te mana i meatia ai ēnei mea e koe? Nā wai hoki tēnei mana i hoatu ki a koe, i mea ai koe i ēnei mea?"

²⁹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Māku hoki e ui ki a koutou kia kotahi kupu, mā koutou e whakahoki mai ki ahau, kātahi, ka kōrerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i ēnei mea.

³⁰ Ko te iriiringa a Hoani, nō te rangi, nō te tangata rānei? Kōrerotia mai ki ahau."

³¹ Ā, ka kōrerorero rātou ki a rātou anō, ka mea, "Ki te mea tātou, 'Nō te rangi'; ka mea ia, 'Ha, he aha koutou tē whakapono ai ki a ia?'

³² Ā, ki te mea tātou, 'Nō te tangata.' " (Ka matakau rātou i te iwi; ki tā rātou katoa hoki he poropiti pono a Hoani.)

³³ Nā, ka whakahoki rātou, ka mea ki a Īhu, "Kāhore mātou e mātau."

Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, "E kore anō e kōrerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i ēnei mea."

12

Te Kupu Whakarite mō ngā Kaimahi i te Māra Wāina

(*Matu 21.33-46; Ruka 20.9-19*)

¹ Nā, ka timata ia ki te kōrero kupu whakarite ki a rātou: "I whakatōkia e tētahi tangata he māra wāina, taiepatia ana ki te taiepa, nā, ka keria te takotoranga wāina, hangā ana tētahi whare tiketike, tukua ana e ia ki ngā kaimahi, nā, ko tōna haerenga ki tawhiti.

² Ā, i te pō i tika ai ka tonoa e ia he pononga ki ngā kaimahi ki te tiki i ētahi hua o te māra wāina i a rātou.

³ Nā, ka mau rātou ki a ia, ā, whiua ana, tonoa kautia atu ana.

⁴ Nā, ka tonoa anō e ia ki a rātou tētahi atu pononga; ā, ka ākina ia e rātou ki te kōhatu, ngawhā iho tōna mātenga, ā, ka tūkinotia ia e rātou ka tonoa atu.

⁵ Nā, ka tonoa anō e ia tētahi atu; ā, whakamatea iho ia e rātou; me ērā atu, tōna tini, ko ētahi i whiua, ko ētahi i whakamatea.

⁶ "Nā, kotahi ake anō tāna, he tama aroha nāna, ko ia ō muri rawa i tonoa ai e ia ki a rātou, i mea hoki ia, 'E hopohopo rātou ki tāku tama.'

⁷ Nā, ka mea aua kaimahi ki a rātou anō, 'Ko te tangata tēnei mōna te kāinga; tēnā, tātou ka whakamate i a ia, ā, mō tātou te kāinga.'

⁸ Nā, ka mau rātou ki a ia, whakamatea iho, makā ana ki waho o te māra wāina.

⁹ "Nā, ka pēhea te rangatira o te māra wāina? Ka haere ia, ka whakangaro i ngā kaimahi, ka hoatu te māra wāina ki ētahi atu.

¹⁰ Kāhore koia koutou i kite i tēnei karaipiture:
'Ko te kōhatu i kapea e ngā kaihangā kua meinga
hei upoko mō te kokonga.

¹¹ Nā te Ariki tēnei,
ā, he mea whakamiharo hoki
ki ō tātou kanohi?"

¹² Nā, ka whai rātou kia hopukina ia, otia, i matakau i te mano. I mātau hoki rātou mō rātou te kupu whakarite i kōrerotia nei e ia; nā, whakarērea ana ia, haere ana rātou.

Te Utu Takoha

(*Matu 22.15-22; Ruka 20.20-26*)

¹³ Nā, ka tonoa mai e rātou ki a ia ētahi o ngā Parihi, rātou ko ngā Herōriana, hei hopu mō tētahi kupu āna.

¹⁴ Ā, nō tō rātou taenga mai, ka mea ki a ia, "E te Kaiwhakaako, e mātau ana mātou he kupu pono tāu, e kore anō tā te tangata e whakaaroa e koe; e kore anō koe e titiro ki te kanohi tangata, engari, ka whakaako i te ara a te Atua i runga i te pono. He mea tika rānei te hoatu takoha ki a Hihā, ehara rānei?"

¹⁵ Me hoatu rānei e mātou, kaua rānei e hoatu?"

Otirā, i mōhio ia ki tō rātou tinihanga, ka mea ki a rātou, "He aha koutou ka whakamātautau ai i ahau? Mauria mai he pene ki ahau, kia kite ahau."

¹⁶ Ā, mauria ana mai. Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, "Nō wai tēnei āhua me te tuhituhinga?"

Ka mea rātou ki a ia, "Nō Hihā."

¹⁷ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Hoatu ki a Hihā, ngā mea a Hihā, ki te Atua ngā mea a te Atua." Ā, miharo ana rātou ki a ia.

Te Take e Pā ana ki te Aranga ake i te Mate

(*Matu 22.23-33; Ruka 20.27-40*)

¹⁸ Nā, ka haere mai ki a ia ngā Haruki, e mea nei kāhore he aranga; ka ui ki a ia, ka mea,

¹⁹ “E te kaiwhakaako, i tuhituhi a Mohi ki a mātou, ‘Ki te mate te tuakana o tētahi tangata, mahue iho tāna wahine, kāhore he tamariki hei waihotanga iho, me tango tāna wahine e tōna teina, ka whakatupu uri ai mō tōna tuakana.’

²⁰ Nā, tērā tētahi whānau, tokowhitu, he tuākana, he tēina: ka tango tō mua i te wahine, ka mate, ā, kāhore he uri hei waihotanga iho.

²¹ Kātahi, ka tango te tuarua i a ia, ka mate, kāhore anō hoki ōna uri hei waihotanga iho. Pērā tonu anō hoki te tuatoru.

²² I tango anō te tokowhitu i a ia, ā, kāhore ō rātou uri hei waihotanga iho. Muri rawa iho ka mate ko te wahine.

²³ Nā, i te aranga, i te mea ka ara rātou, mā wai o rātou te wahine? He wahine hoki ia nā rātou tokowhitu.”

²⁴ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “Ehara ianei tēnei i te mea i hē ai koutou, kāhore nei hoki e mōhio ki ngā karaipiture, ki te kaha hoki o te Atua?

²⁵ I te mea hoki ka ara mai rātou i te hunga mate, e kore e mārena, e kore anō e hoatu kia mārenatia; engari, ka rite ki ngā anahera o te rangi.

²⁶ Nā, mō te hunga mate, mō tō rātou aranga mai; kāhore koutou i kite i roto i te Pukapuka a Mohi, i te wāhi ki te Rākau, i tā te Atua i kī ai ki a ia, i mea ai, ‘Ko te Atua ahau o Āperahama, ko te Atua o Īhaka, ko te Atua o Hākopa?’

²⁷ Ehara ia i te Atua nō te hunga mate, engari, he Atua nō te hunga ora; nā, nui atu tō koutou hē!”

Te Ture Tino Nui

(Matiu 22.34-40; Ruka 10.25-28)

²⁸ Ā, ko te haerenga mai o tētahi o ngā karaipi, ko te rongonga ki a rātou e totohe ana, ka kite he pai tāna whakahoki ki a rātou, ka ui ki a ia, “Ko tēhea te tuatahi o ngā ture katoa?”

²⁹ Nā, ko te whakahokinga a Īhu ki a ia, “Ko te tuatahi o ngā ture katoa, ‘Whakarongo, e Īharaira: Ko te Ariki, ko tō tātou Atua, he Ariki kotahi;

³⁰ kia whakapaua hoki tōu ngākau, tōu wairua, tōu hinengaro, tōu kaha, ki te aroha ki te Ariki, ki tōu Atua. Ko te ture tuatahi tēnei.’

³¹ Ko te tuarua tēnei, ‘Kia aroha koe ki tōu hoa tata, ānō ko koe.’ Kāhore he ture kē atu e rahi ake ana i ēnei.”

³² Nā, ka mea te karaipi ki a ia, “He pono, e te Kaiwhakaako, he tika tāu kōrero ‘kotahi tonu ia, ā, kāhore tētahi ko ia anake’;

³³ ā, ‘Ko te whakapau i te ngākau, i te hinengaro, i te wairua, i te kaha, ki te aroha ki a ia, me te aroha ki tōna hoa tata, ānō ko ia,’ nui atu ēnā i ngā tahunga tinana, i ngā patunga tapu katoa.”

³⁴ Ā, nō te kitenga o Īhu he kupu mōhio tāna i whakahoki ai, ka mea ki a ia, “Kāhore koe i matara atu i te rangatiratanga o te Atua.” Ā, kihai tētahi tangata i māia ki te ui ki a ia i muri iho.

Te Take e Pā ana ki te Karaiti

(Matiu 22.41-46; Ruka 20.41-44)

³⁵ Nā, ka kī a Īhu, ka mea, i a ia e whakaako ana i roto i te temepara, “Nā te aha ngā karaipi ka mea ai, he tama nā Rāwiri a te Karaiti?

³⁶ Nā Rāwiri ake hoki te kupu i roto i te Wairua Tapu:

‘I mea te Ariki ki tōku Ariki:

“Hei tōku matau koe noho ai,
kia meinga rā anō e ahau ōu hoariri
hei tūranga waewae mōu.”

³⁷ Ko Rāwiri tonu tēnei e karanga nei ki a ia he Ariki; ā, nō hea ia i tama ai ki a ia?”

Ā, āhuareka ana te mano tini ki te whakarongo ki a ia.

Te Whakatūpato a Īhu mō ngā Kaiwhakaako i te Ture

(Matiu 23.1-36; Ruka 20.45-47)

³⁸ Nā, i mea anō ia ki a rātou i tāna akoranga, “Kia tūpato ki ngā karaipi, ko tā rātou e rawe ai ko te hāereere i roto i ngā kākahu roroa, me ngā ohatanga i ngā kāinga hokohoko,

³⁹ me ngā nohoanga rangatira i ngā whare karakia, me ngā nohoanga rangatira i ngā hākari.

⁴⁰ Ka pau nei i a rātou ngā whare o ngā pouaru, ā, ka māminga ki te inoi roa. He nui rawa te mate e pā ki ēnei.”

Te Koha a te Pouaru

(Ruka 21.1-4)

⁴¹ Ā, ka noho a Īhu i te ritenga atu o te takotoranga moni, ka mātakitaki ki te mano e panga moni ana ki te takotoranga moni; ā, he tokomaha ngā tāngata whai taonga i panga moni maha ki roto.

⁴² Nā, ko te haerenga mai o tētahi pouaru rawakore, ka maka i ngā mea nonohi e rua, kotahi pātene ki te huia.

⁴³ Nā, ka karangatia e ia āna ākonga, ka mea ki a rātou, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, ko tā tēnei pouaru rawakore i maka ai, nui atu i a rātou katoa e maka rā ki te takotoranga moni.

⁴⁴ Ko rātou katoa hoki, he hira nei ō rātou taonga, i makā ko tētahi wāhi; tēnā ko ia i tōna rawakoretanga i maka i āna mea katoa, arā, i tōna orange katoa."

13

*Ka Kōrero a Īhu mō te Wāwāhinga o te Temepara
(Matiu 24.1-2; Ruka 21.5-6)*

¹ Ā, i a ia e haere atu ana i te temepara, ka mea tētahi o āna ākonga ki a ia, "E te Kaiwhakaako, nanā, te tū o ngā kōhatu, te tū o ngā whare!"

² Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, "Ka kite koe i ēnei whare nunui? E kore tētahi kōhatu e waiho i konei i runga ake i tētahi kōhatu, engari, ka whakahoroa."

*Ngā Raruraru me ngā Whakatoinga
(Matiu 24.3-14; Ruka 21.7-19)*

³ Ā, i a ia e noho ana i runga i Maunga Ōriwa i te ritenga atu o te temepara, ka ui puku ki a ia a Pita, a Hēmi, a Hoani, a Anaru,

⁴ "Kōrerotia mai ki a mātou, ko āhea ēnei mea, ā, he aha te tohu ina tata ēnei mea katoa te rite?"

⁵ Nā, ka anga ia, ka kōrero ki a rātou, "Kia tūpato kei māmingatia koutou e te tangata.

⁶ He tokomaha hoki e haere mai i runga i tōku ingoa, e mea, 'Ko ahau ia!' ā, he tokomaha e māmingatia.

⁷ E rongo koutou ki ngā pakanga, ki ngā hau pakanga, kei ohorere. Kua takoto hoki he putanga mō aua mea; taihoa rawa ia te mutunga.

⁸ Ka whakatika hoki tētahi iwi ki tētahi iwi, tētahi rangatiratanga ki tētahi rangatiratanga; ā, he tini ngā wāhi e puta ai he rū; ka puta anō hoki he pō matekai. Ko te tīmatanga ēnei o ngā mamae.

⁹ "Nā, kia tūpato ki a koutou. Ka tukua hoki koutou ki ngā rūnanga; ka whiua koutou i roto i ngā whare karakia; ā, ka whakatūria koutou ki te aroaro o ngā kāwana, o ngā kingi, mō te whakaaro ki ahau, hei mea whakaatu ki a rātou.

¹⁰ Kua takoto ia te tikanga kia mātua kauwhautia te rongopai ki ngā tauwiwi katoa.

¹¹ Ina, ārahina koutou ki te whakawā, ā, ka tukua atu, kaua e mānukanuka wawe ki tā koutou e kōrero ai: engari, ko te mea e hoatu ki a koutou i taua hāora, ko tēnā tā koutou e kōrero ai: ehara hoki i te mea mā koutou ngā kōrero, engari, mā te Wairua Tapu.

¹² Nā, ka tukua te tuakana e te teina ki te mate, te tamaiti hoki e te pāpā; ā, ka whakatika ngā tamariki ki ngā mātua, ka mea kia whakamatea.

¹³ Ā, ka kinongia koutou e ngā tāngata katoa, he mea mō tōku ingoa. Ko te tangata ia e ū ana ā taea noatia te mutunga, ko ia e ora."

*Te Mea Whakarihariha
(Matiu 24.15-28; Ruka 21.20-24)*

¹⁴ "Ā, ki te kite koutou i te mea whakarihariha, i te mea whakangaro e tū ana i te wāhi e kore e tika, kia mātau te kaititiro pukapuka, ko reira me rere te hunga i Hūria ki ngā maunga.

¹⁵ Ko te tangata hoki i runga i te whare kaua e heke iho ki roto ki te whare, kaua hoki e tomo ki te tiki i tētahi mea i roto i tōna whare.

¹⁶ Kaua anō te tangata i te māra e hoki ki muri, ki te tiki i tōna kākahu.

¹⁷ Auē te mate mō te hunga e hapū ana, mō ngā mea hoki e whāngai ana ki te ū, i aua rā

¹⁸ Mā koutou ia e inoi kei rokohanga koutou e te whati i te hōtoke.

¹⁹ He whakapāwera hoki aua rā, kāhore ōna rite o te orokohanganga rā anō i hangā nei e te Atua, ā, mohoa noa nei, kāhore hoki he pērā ā muri ake nei.

²⁰ Me i kāhore hoki aua rā i poroa i waenga e te Ariki, e kore tētahi kikokiko e ora. Otirā, ka whakaaroa te hunga whiriwhiri i whiriwhiria e ia, ā, poroa ana aua rā i waenga.

²¹ "Ki te mea tētahi ki a koutou i reira, 'Nā, tēnei a te Karaiti.' Nā, 'Tērā!' kaua e whakaponohia.

²² E whakatika hoki ngā Karaiti teka, me ngā poropiti teka, ka whakaatu i ngā tohu me ngā mea whakamiharo, ā, me i taea, ka māmingatia e rātou te hunga whiriwhiri.

²³ Kia tūpato rā koutou. Nā, kua kōrerotia wawetia nei e ahau ngā mea katoa ki a koutou."

Te Haerenga Mai o te Tama a te Tangata
(Matiu 24.29-31; Ruka 21.25-28)

²⁴ "Nā, i aua rā, i muri iho i taua whakapāwera, ka whakapōuritia te rā, e kore hoki e titi te atarau,

²⁵ ka taka iho ngā whetū o te rangi, ka ngāueue ngā mea kaha o ngā rangi.

²⁶ "Nā, ko reira kitea ai te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i ngā kapua, me te kaha nui, me te korōria.

²⁷ Ko reira anō ia tono ai i āna anahera, ā, ka huihuia ana i whiriwhiri ai i ngā hau e whā, i te pito o te whenua tae noa ki te pito o te rangi."

Te Whakaakoranga mō te Rākau Piki
(Matiu 24.32-35; Ruka 21.29-33)

²⁸ "Nā, kia ākona koutou e te piki ki tētahi kupu whakarite. I tōna manga e ngāwari ana, e puta ana hoki ngā rau, ka mōhio koutou ka tata te raumati.

²⁹ Waihoki ko koutou, ina kite i ēnei mea e puta mai ana, ka mātau ka tata ia, kei ngā kūwaha.

³⁰ He pono tāku e mea nei ki a koutou, E kore tēnei whakatupuranga e pahemo, kia puta rā anō ēnei mea katoa.

³¹ Ko te rangi me te whenua e pahemo, ko āku kupu ia e kore e pahemo."

Kāhore e Mōhiotia ana hei tēhea Rā, hei tēhea Hāora
(Matiu 24.36-44)

³² "Otiia, kāhore tētahi tangata e mātau ki taua rā, ki taua hāora, kāhore ngā anahera o te rangi, kāhore te Tama, ko te Matua anake.

³³ Kia tūpato, kia mataara, me te inoi anō. Kāhore hoki koutou e mātau ki te wā, ko āhea rānei.

³⁴ Ka rite hoki ki te tangata e haere ana ki tawhiti, mahue iho i a ia tōna whare, ā, tukua iho e ia ngā tikanga ki āna pononga, tāna mahi mā tētahi, mā tētahi, ka whakahau iho hoki ki te kaitiaki tata ki mataara.

³⁵ "Āe rā, kia mataara: kāhore hoki koutou e mātau ki te wā e haere mai ai te rangatira o te whare, ko te ahiahi, ko waenganui pō rānei, ko te tangihanga o te heihei, ko te atātū rānei;

³⁶ kei puta whakarere mai, ka rokohanga koutou e ia e moe ana.

³⁷ Nā, ko tāku ka mea atu nei ki a koutou, e meatia ana anō ki te katoa. 'Kia mataara!' "

14

Te Whakangārahu ki a Īhu
(Matiu 26.1-5; Ruka 22.1-2; Hoani 11.45-53)

¹ Nā, kia rua ake ngā rā ko te Kapenga me te Hākari o te Taro Rēwenakore. Nā, ka rapu ngā tohunga nui me ngā karaipi i tētahi tinihanga e mau ai ia, e whakamatea ai.

² I mea hoki rātou, "Kauaka i te hākari, kei ngangau te iwi."

Ka Whakawahia a Īhu i Petani
(Matiu 26.6-13; Hoani 12.1-8)

³ Ā, i a ia i Petani i te whare o Haimona repera, i a ia anō e noho ana ka haere mai tētahi wahine me tētahi pouaka kōhatu, kī tonu i te hinu kakara, he tino nara, he mea utu nui; ā, wāhia ana e ia te pouaka kōhatu, ringihia ana ki tōna mātenga.

⁴ I riri anō ētahi i roto i a rātou, i mea, "Hei aha tēnei maumau o te hinu kakara?"

⁵ Maha atu hoki i te toru rau ngā pene te utu me i hokona tēnei hinu, nā, ka hoatu ki te hunga rawakore." Nā, ka auamu rātou ki a ia.

⁶ Ka mea atu a Īhu, "Waiho atu ū āna! He aha tā koutou e whakapāwerawera nā i a ia? He mahi pai tāna i mea nei ki ahau.

⁷ Kei a koutou tonu hoki te hunga rawakore i ngā wā katoa, hei atawhaitanga hoki rātou mā koutou i ngā wā e pai ai koutou; e kore ia ahau e noho tonu ki a koutou.

⁸ Kua mahia e ia te mea e taea e ia; kua whakawahia e ia i mua nei tōku tinana mō te tanumanga.

⁹ He pono tāku e mea nei ki a koutou, Ko ngā wāhi katoa o te ao e kauwhautia ai tēnei rongopai, ka kōrerotia anō tā tēnei wahine i mea ai, hei whakamahara ki a ia."

Ka Whakaae a Hūrā ki te Tuku i a Īhu
(*Matu 26.14-16; Ruka 22.3-6*)

¹⁰ Nā, ka haere a Hūrā Ikariote, tētahi o te tekau mā rua, ki ngā tohunga nui, ki te tuku i a ia ki a rātou.

¹¹ Ā, nō ka rongo rātou, ka hari, ka whakaae kia hoatu he moni māna. Nā, ka rapu ia ki te wā pai e tukua ai ia.

Ka Kainga e Īhu te Kapenga i te Taha i Āna Ākonga
(*Matu 26.17-25; Ruka 22.7-14, 21-23; Hoani 13.21-30*)

¹² Ā, i te rā tuatahi o te Taro Rēwenakore, i te wā e patua ai te Kapenga, ka mea āna ākonga ki a ia, "Ko hea koe pai ai kia haere mātou ki te taka, kia kai ai koe i te Kapenga?"

¹³ Nā, ka tonoa e ia tokorua o āna ākonga, ka mea ki a rāua, "Haere ki te pā, ā, ka tūtaki mai ki a kōrua he tangata e mau ana i te tahā wai: haere i muri i a ia."

¹⁴ Ā, ka mea ki te tangata o te whare e tomo ai ia, 'E mea ana te Kaiwhakaako, "Kei hea te rūma e kai ai mātou ko āku ākonga i te Kapenga?"'

¹⁵ Ā, māna tonu e whakaatu ki a kōrua he rūma nui i runga, oti rawa te whāriki, te whakapai. Hei reira taka ai mā tātou."

¹⁶ Nā, haere ana āna ākonga, ā, nō te taenga ki te pā, ka kite i tāna i kōrero ai ki a rāua; ā, takā ana e rāua te Kapenga.

¹⁷ Ā, nō ka ahiahi, ka haere atu ia me te tekau mā rua.

¹⁸ I a rātou e noho ana, e kai ana, ka mea a Īhu, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, Ko tētahi o koutou, kei tōku taha nei e kai ana, māna ahau e tuku."

¹⁹ Nā, ka pā te pōuri ki a rātou, ka ki takitahi ki a ia, "Ko ahau koia?"

²⁰ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ko tētahi o te tekau mā rua, ko ia e toutou tahi nei māua ki te rīhi."

²¹ E haere ana te Tama a te tangata, e pērā ana me te mea i tuhituhia mōna; otiā, auē te mate mō te tangata e tukua ai te Tama a te tangata! He mea pai kē mō taua tangata me i kaua ia e whānau."

Te Hapa a te Ariki

(*Matu 26.26-30; Ruka 22.14-20; 1 Koriniti 11.23-25*)

²² Ā, i a rātou e kai ana, ka mau ia ki te taro, ā, ka mutu te whakapai, ka whawhati, nā, ka hoatu ki a rātou, ka mea, "Tangohia, kainga: ko tōku tinana tēnei."

²³ Nā, ka mau ia ki te kapu, ā, ka mutu te whakawhetai, ka hoatu ki a rātou; ā, ka inumia e rātou katoa.

²⁴ Ā, ka mea ia ki a rātou, "Ko ōku toto ēnei, ko ō te kawenata hou, e whakahekea ana mō te tini."

²⁵ He pono tāku e mea nei ki a koutou, E kore ahau e inu atu anō i te hua o te wāina, kia taea rā anō taua rā e inumia houtia ai e ahau i te rangatiratanga o te Atua."

²⁶ Ā, nō ka mutu tā rātou hīmene, ka haere rātou ki Maunga Ōriwa.

Ka Poropiti a Īhu i te Whakakorenga a Pita

(*Matu 26.31-35; Ruka 22.31-34; Hoani 13.36-38*)

²⁷ Kātahi a Īhu ka mea ki a rātou, "Ko koutou katoa nā ka hē. Kua oti hoki te tuhituhi:

'Ka patua e ahau te hēpara,
ā, ko ngā hīpi ka whakamararatia.'

²⁸ Otirā, muri iho i tōku aranga, ka haere ahau i mua i a koutou ki Karirī."

²⁹ Nā, ka mea a Pita ki a ia, "Ahakoa hē te katoa, ko ahau e kore!"

³⁰ Ā, ka mea a Īhu ki a ia, "He pono tāku e mea nei ki a koe, ko ākuanei, i tēnei pō anō, i te mea kāhore anō kia rua ngā tangihanga o te tikaokao, ka toru āu whakakorenga i ahau."

³¹ Kātahi, ka tino ārita rawa tāna meatanga atu, "Ahakoa kua takoto te tikanga kia mate tahi au me koe, e kore ahau e whakakāhore i a koe." I pērā anō te kōrero a rātou katoa.

Ka Īnoi a Īhu i Kehemane

(*Matu 26.36-46; Ruka 22.39-46*)

³² Ā, ka tae rātou ki tētahi wāhi, e huaina ana ko Kehemane. Nā, ka mea atu ia ki āna ākonga, "Hei konei koutou noho ai, kia inoi ahau."

³³ Nā, ka mau ia ki a Pita rātou ko Hēmi, ko Hoani, ā, ka tīmata te koera, te tūmatatenga;

³⁴ nā, ka mea ia ki a rātou, "Kei te tino pēhia tōku wairua e te pōuri, tata pū ki te mate; noho iho koutou i konei, kia mataara."

³⁵ Nā, ka haere ia ki pahaki tata atu, ka hinga ki te whenua, ka inoi, me kāhore e āhei kia pahemo atu tēnei hāora i a ia.

³⁶ Ā, ka mea ia, "E Apa, e Pā, ka taea e koe ngā mea katoa; tangohia atu tēnei kapu i ahau. Otiā, kaua e waiho i tāku e pai ai, engari, i tāu."

³⁷ Nā, ka haere ia, ka rokohanga atu e moe ana rātou, ā, ka mea ia ki a Pita, "E Haimona, kei te moe ia koe? E kore rānei e taea e koe te mataara kia kotahi hāora?"

³⁸ Kia mataara, me te inoi, kei uru koutou ki te whakamātautauranga. Kei te hihiko te wairua, ko te kikokiko ia kei te ngoikore."

³⁹ Nā, ka haere atu anō ia, ka inoi, me te whakahua i aua kupu anō.

⁴⁰ Nā, ka hoki mai anō ia, ka rokohanga e moe ana rātou, he nui hoki te taimaha o ō rātou kanohi; ā, kihai rātou i mātau ki tā rātou e whakahoki ai ki a ia.

⁴¹ Nā, haere ana anō ia, ko te toru o ngā haerenga, ka mea ki a rātou, "E moe rā, whakatā i a koutou? Heoi rā, kua taea te hāora; nā, ka tukua te Tama a te tangata ki ngā ringa o te hunga hara.

⁴² Maranga, ka haere tātou; nā, ka tata te kaituku i ahau."

Te Hopukanga o Īhu

(Matiu 26.47-56; Ruka 22.47-53; Hoani 18.3-12)

⁴³ Nā, inamata, i a ia tonu e kōrero ana, kua puta a Hūrā, tētahi o te tekau mā rua, me te tini o te tangata, me ngā hoari, me ngā patu, i ahu mai i ngā tohunga nui, i ngā karaipi, i ngā kaumātua.

⁴⁴ Nā, kua oti tētahi tohu te whakarite ki a rātou e tōna kaituku; i mea ia, "Ko tāku tangata e kihi ai, ko ia tērā; hopukina, kia mau te ārahi atu."

⁴⁵ Nā, i tōna taenga mai, tika tonu ki a ia, ka mea, "E Rapi!" ā, kihi ana i a ia.

⁴⁶ Nā, ka mau ō rātou ringa ki a ia, ā, hopukina ana ia.

⁴⁷ Nā, ka unuhia e tētahi o te hunga e tū ana i reira tāna hoari, hāua iho e ia te pononga a te tohunga nui, poroa ana tōna taringa.

⁴⁸ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "He tāhae ahau, i haere mai ai koutou me ngā hoari, me ngā patu, ki te hopu i ahau?"

⁴⁹ I a koutou ahau e whakaako ana i te temepara i tēnā rā, i tēnā rā, ā, kihai koutou i hopu i ahau. Otirā, i mahia tēnei mea kia rite ai ngā karaipiture."

⁵⁰ Nā, whakarere ana rātou katoa i a ia, oma ana.

⁵¹ Nā, tērā tētahi taitamariki i aru tahi mai me ia, takaia ai he kākahu rīnena ki runga ake i tōna kirikau. Nā, ka hopukina ia e rātou,

⁵² otirā, i whakarērea atu e ia te kākahu rīnena, ā, oma tahanga atu ana.

Ko Īhu i te Aroaro o te Rūnanga

(Matiu 26.57-68; Ruka 22.54-55, 63-71; Hoani 18.13-14, 19-24)

⁵³ Nā, ka ārahina atu e rātou a Īhu ki te tino tohunga: ā, ka huihui mai ki a ia ngā tohunga nui katoa, ngā kaumātua me ngā karaipi.

⁵⁴ Nā, tērā a Pita te aru rā i a ia i tawhiti, tae noa ki roto, ki te marae o te tino tohunga; ā, tērā te noho rā me ngā kaimahi, pāinaina ai i a ia i te taha o te ahi.

⁵⁵ Nā, i rapu ngā tohunga nui me te rūnanga katoa i te kōrero mō Īhu, e whakamatea ai; heoi, kihai i kitea.

⁵⁶ He tokomaha hoki ngā kaiwhakapae teka mōna, otia, kihai i rite ā rātou kōrero.

⁵⁷ Nā, ka whakatika ētahi, ka whakapae teka ki a ia, ka mea,

⁵⁸ "I rongo mātou ki a ia e mea ana, 'Māku e whakahoro tēnei whare tapu i hangā nei e te ringa, ā, kia toru ngā rā ka hangā e ahau tētahi atu, ehara i te ringa i mahi.' "

⁵⁹ Ā, ahakoa tērā kihai ā rātou kōrero i riterite.

⁶⁰ Nā, ka whakatika te tohunga nui i waenganui, ka ui ki a Īhu, ka mea, "Kāhore āu kupu? He aha tā ēnei e whakaatu nei mōu?"

⁶¹ Heoi, kihai ia i kuihi, kāhore hoki he kupu i whakahokia e ia. Nā, ka ui anō te tino tohunga ka mea ki a ia, "Ko koe rānei a te Karaiti, te Tama a tērā e Whakapaingia nei?"

⁶² Ka mea a Īhu ki a ia, "Ko ahau ia, ā, tērā koutou e kite i te Tama a te tangata e noho ana i te ringa matau o te kaha, e haere mai ana me ngā kapua o te rangi."

⁶³ Kātahi, ka haehae te tino tohunga i ōna kākahu, ka mea, "Hei aha atu mā tātou ētahi kaiwhakaatu anō?"

⁶⁴ Kua rongo koutou ki te kohukohu. E pēhea ana ō koutou whakaaro?"

Nā, ka whakaae rātou katoa ka tika te mate mōna.

⁶⁵ Kātahi, ka anga ētahi, ka tuwha ki a ia, ka ārai i tōna kanohi, ka kuru i a ia, ā, ka mea ki a ia, "Poropiti mai!" Ā, ka pakipakia ia e ngā kaimahi ki ō rātou ringa.

Ka Whakakorengia a Īhu e Pita

(Matiu 26.69-75; Ruka 22.56-62; Hoani 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Ā, i a Pita i te marae i raro, ka haere mai tētahi o ngā kōtiro a te tino tohunga.

⁶⁷ Ā, i tōna kitenga i a Pita e pāinaina ana, ka titiro atu ki a ia, ā, ka mea, "Ko koe anō tētahi i te tangata o Nahareta, arā i a Īhu."

⁶⁸ Otirā, ka whakakāhore ia, ka mea, “Kāhore rawa ahau i mātau, i mārama rānei ki tāu e kōrero mai nā.” Nā, ka puta atu ia ki te whakamahau, ā, ka tangi te tikaokao.

⁶⁹ Ā, ka kite te kōtiro i a ia, ka anga anō, ka kōrero ki te hunga e tū tata ana, “Nō rātou hoki tēnei.”

⁷⁰ Otirā, ka whakakāhore anō ia.

Ā muri tata iho ka kōrero anō ki a Pita te hunga e tū tata ana, “He pono ko koe tētahi o rātou; nō Karirī hoki koe.”

⁷¹ Kātahi ia ka tīmata te kanga, te oati, “Kāhore ahau e mātau ki tēnā tangata e kōrero nā koutou.”

⁷² I reira ka tangi anō te tikaokao, ko te tuarua o ngā tangihanga. Nā, ka mahara a Pita ki te kupu i kōrero ai a Īhu ki a ia, “E kore e tuarua te tangi o te tikaokao, ka toru āu whakakāhoretanga i ahau.” Ā, ka whakaaroa iho e ia, nā, ka tangi.

15

Ko Īhu i te Aroaro o Pirato

(Matiu 27.1-2, 11-14; Ruka 23.1-5; Hoani 18.28-38)

¹ Ā, mea kau ake te ata, ka rūnanga ngā tohunga nui, ngā kaumātua, ngā karaipi, me te rūnanga katoa, ā, ka herea e rātou a Īhu, ka ārahina atu, ā, tukua atu ana ki a Pirato.

² Ka ui a Pirato ki a ia, “Ko koe rānei te Kīngi o ngā Hūrai?”

Ka whakahokia e ia ki a ia, “Kua kōrerotia nā e koe.”

³ He maha hoki ngā mea i whakapaea ki a ia e ngā tohunga nui.

⁴ Ka ui anō a Pirato ki a ia, ka mea, “Kāhore āu kupu whakahoki? Nā te tini o ngā kupu e kōrero nei rātou mōu.”

⁵ Heoi, kāhore a Īhu i whakahoki atu anō; nō, ka mīharo a Pirato.

Ka Tukua a Īhu kia Rīpekātia

(Matiu 27.15-26; Ruka 23.13-25; Hoani 18.39-19.16)

⁶ Nā, i taua hākari kotahi te herehere e tukua ana e ia ki a rātou, ko tā rātou e īnoi ai.

⁷ Nā, i reira tētahi tangata ko Parapa te ingoa, e here tahi ana me ōna hoa tutū, he hunga i patu tangata i te ngangaretanga.

⁸ Nā, ka haere te mano, ka anga, ka tono ki a ia kia pērātia me tāna i mea ai ki a rātou i mua.

⁹ Nā, ka whakahoki a Pirato ki a rātou, ka mea, “E pai ana rānei koutou kia tukua e ahau ki a koutou te Kīngi o ngā Hūrai?”

¹⁰ I mahara hoki ia he hae i tukua ai ia e ngā tohunga nui.

¹¹ Otirā, ka whakatūtehutia e rātou te mano, kia tukua e ia ko Parapa kē ki a rātou.

¹² Nā, ka whakahoki anō a Pirato, ka mea ki a rātou, “He aha oti tā koutou e pai ai kia meatia e ahau ki tēnei e huaina nei e koutou ko te Kīngi o ngā Hūrai?”

¹³ Ka karanga anō rātou, “Rīpekātia!”

¹⁴ Nā, ka mea a Pirato ki a rātou, “He aha koia tāna kino i mea ai?”

Heoi, nui noa atu tā rātou hāmama, “Rīpekātia ia!”

¹⁵ Nā, i tōna hiahia kia whakamārietia te mano, tukua ana e Pirato a Parapa ki a rātou, ā, ka oti a Īhu te whiū, ka tukua kia rīpekātia.

Ka Whakatoitōi ngā Hōia i a Īhu

(Matiu 27.27-31; Hoani 19.2-3)

¹⁶ Nā, ka ārahina ia e ngā hōia ki te marae, arā, ki te Whare Whakawā, ā, kārangarangatia ana te rōpū katoa.

¹⁷ Ka whakakākahuria ia ki te kākahu pāpura, ā, ka oti tētahi karauna tātarāmoa te whiri, ka pōtaea ki a ia.

¹⁸ Nā, ka anga rātou, ka oha ki a ia, “Tēnā koe, e te Kīngi o ngā Hūrai!”

¹⁹ Patua ana e rātou tōna mātenga ki te kākaho, tuwha ana ki a ia, ka tuku i ngā turi ki a ia, ā, koropiko ana ki a ia.

²⁰ Ā, nō ka mutu tā rātou taunu ki a ia, ka tangohia te kahu pāpura i a ia, nā, whakakākahuria ana ia ki ōna ake kākahu, ā, ārahina ana ia kia rīpekātia.

Ka Rīpekātia a Īhu

(Matiu 27.32-44; Ruka 23.26-43; Hoani 19.17-27)

²¹ Nā, ka meinga e rātou tētahi tangata e tika ana nā reira, a Haimona o Hairini, i ahu mai i ngā whenua, ko te pāpā o Arēhanera rāua ko Rupuha, kia haere me rātou, kia riro ai māna e amo tōna rīpeka.

²² Nā, ka ārahina ia ki tētahi wāhi, ki Korokota, tōna tikanga ina, whakamāoritia “Ko te Wāhi Angaanga.”

²³ Ā, hoatu ana ki a ia he wāina, he mea whakananu ki te maira, kia inumia; otirā, kīhai i tangohia e ia.

²⁴ Ā, rīpekātia ana ia e rātou, ka wehewehea ōna kākahu, he mea maka ki te rota, kia kitea ai ko te aha e riro i tētahi, i tētahi.

²⁵ Nā, ko te toru tērā o ngā hāora, ā, ka rīpekātia ia e rātou.

²⁶ Ko te mea i whakawākia ai ia i tuhituhia ki runga: KO TE KĪNGI O NGĀ HŪRAI.

²⁷ Nā, tokorua ngā tāhae i rīpekātia ngātahitia me ia; ko tētahi ki matau, ko tētahi ki tōna mauī.

²⁸ Nā, ka rite te karaipiture e mea nei, "I tāua ngātahitia ia me te hunga hara."

²⁹ Ko te hunga e hāereere ana i reira ka tāwai ki a ia, ka rūrū i ō rātou mātenga, ka mea, "Ha, ko koe ka whakahoro nei i te whare tapu, ka hangā nei anō i ngā rā e toru!"

³⁰ Whakaora i a koe anō, ka heke iho i te rīpeka!"

³¹ Waihoki ko ngā tohunga nui ka tāwai i a ia, rātou ko ngā karaipi, ka mea, "Ko ērā atu i whakaorangia e ia, tē taea e ia te whakaora a ia ake anō!"

³² Tēnā rā, kia heke iho āiane i a te Karaiti, te Kīngi o Iharaira, i te rīpeka, kia kite ai tātou, kia whakaponu ai." I tāwai hoki ki a ia te hunga i rīpekātia ngātahitia me ia.

Te Matenga o Īhu

(Matiu 27.45-56; Ruka 23.44-49; Hoani 19.28-30)

³³ Ā, nō ka tae ki te ono o ngā hāora, ka pōuri a runga o te whenua katoa, taea noatia te iwa o ngā hāora.

³⁴ Ā, i te iwa o ngā hāora ka karanga a Īhu, he nui te reo, ka mea, "Eroi, Eroi, rama hapakatani?" Ko te tikanga tēnei ina whakamāoritia, "E tōku Atua, e tōku Atua, he aha koe i whakarere ai i ahau?"

³⁵ Ā, nō te rongonga o ētahi o te hunga e tū ana i reira, ka mea, "Nanā, e karanga ana ia i a Irāia."

³⁶ Nā, ka oma tētahi, ka whakakī i tētahi hautai ki te winika, whakanohoia ana ki te kākaho, ka hoatu kia inumia e ia, ka mea, "Kāti; tēnā kia kite tātou me kore a Irāia e haere mai ki te tango i a ia ki raro."

³⁷ Nā, he nui te reo i puaki i a Īhu, ā, hemo ake.

³⁸ Ā, ka wāhia te ārai o te temepara i waenganui pū mai i runga ki raro.

³⁹ Ā, nō te kitenga o te keneturio, e tū hāngai atu ana ki a ia, i pērā te āhua o tāna tukunga i tōna wairua, ka mea ia, "He pono ko te Tama a te Atua tēnei tangata."

⁴⁰ Nā, i reira ētahi wāhine e mātakitaki ana mai i tawhiti; i roto i a rātou a Meri Makarini, a Meri hoki whaea o Hēmi, te mea iti, rāua ko Hohi, me Hāromi;

⁴¹ arā, ko ngā wāhine i aru nei i a ia, i a ia i Karirī, i mahi mea nei māna; me ētahi atu wāhine tokomaha i haere tahi mai nei me ia ki Hiruhārama.

Te Tanumanga o Īhu

(Matiu 27.57-61; Ruka 23.50-56; Hoani 19.38-42)

⁴² Nā, ka ahiahi, i te mea ko te rā Takanga, arā, ko te rā i mua ake o te hāpati.

⁴³ Ka haere mai a Hōhepa o Arimatia, he rangatira rūnanga, he tangata nui tonu, e tatari ana anō hoki ia ki te rangatiratanga o te Atua; ā, ka haere māia tonu ki a Pirato, ka īnoi i te tinana o Īhu.

⁴⁴ Nā, ka mīharo a Pirato, hua noa kāhore anō i mate; ka karangatia e ia te keneturio, ka ui ki a ia, mehemea kua mate atu rā ia.

⁴⁵ Ā, nō ka rongu ki te keneturio kua mate, ka whakaaetia e ia te tinana ki a Hōhepa.

⁴⁶ Nā, ka hokona e tērā he rīnena, ka tangohia mai ia ki raro, ā, takaia ana ki te rīnena; whakatakatoria ana ia ki roto ki te urupā kua hāua atu ki te kāmaka, ā, whakatakā atu ana he kōhatu ki te kūwaha o te urupā.

⁴⁷ I kite a Meri Makarini, rāua ko Meri whaea o Hohi, i te wāhi i whakatakatoria ai ia.

16

Te Aranga

(Matiu 28.1-8; Ruka 24.1-12; Hoani 20.1-10)

¹ Ā, nō te pahemotanga o te hāpati, ka hokona he mea kakara e Meri Makarini, e Meri whaea o Hēmi, e Hāromi, kia haere ai rātou ki te whakawahi i a ia.

² Nā, i te atātū o te rā tuatahi o te wiki, ka haere rātou ki te urupā i te putanga mai o te rā;

³ ka kōrerorero ki a rātou anō, "Ko wai rā hei whakataka mā tātou i te kōhatu i te kūwaha o te urupā?"

⁴ Ā, i tā rātou tirohanga ake, ka kite kua hurihia atu te kōhatu; he mea nui whakaharahara hoki.

⁵ Ā, nō ka tomo rātou ki te urupā, ka kite rātou i tētahi taitamariki e noho ana i te taha matau, he kākahu mā tōna; nā, ka koera rātou.

⁶ Ā, ka mea ia ki a rātou, “Kaua e koera! E rapu ana koutou i a Īhu o Nahareta i rīpekatiā. Kua ara ia; kāhore ia i konei. Tēnā! Titiro ki te wāhi i whakatakotoria ai ia!

⁷ Engari haere, kōrerotia atu ki āna ākonga, ki a Pita hoki, kei te haere ia i mua i a koutou ki Karirī. Ko reira koutou kite ai i a ia, pērā i tāna i mea ai ki a koutou.”

⁸ Nā, ka puta atu rātou, ā, oma ana i te urupā; kua tae mai hoki te tūiri, te koera ki a rātou. Kīhai rawa i kōrero ki tētahi tangata; nō te mea i wehi rātou.

*Ka Whakakitea a Īhu ki a Meri Makarini
(Matiu 28.9-10; Hoani 20.11-18)*

⁹ Nā, i tōna aranga ake i te atatū o te rā tuatahi o te wiki, ka whakakite tuatahi ia ki a Meri Makarini, i peia nei e ia e whitu ngā rēwera i roto i a ia.

¹⁰ Nā, ka haere tērā ka kōrero ki te hunga i piri rā ki a ia i mua, i a rātou e pōuri ana, e tangi ana.

¹¹ Ā, ko rātou, i tō rātou rongonga kei te ora ia, ā, kua kitea e ia, kāhore i whakapono.

*Ka Kitea a Īhu e ētahi Ākonga Tokorua
(Ruka 24.13-35)*

¹² Nā, i muri iho i ēnei mea, ka puta ia, he āhua kē tōna, ki ētahi atu o rātou, tokorua, i a rāua e haere ana, e anga ana ki ngā whenua.

¹³ Nā, ka haere hoki ēnā ka kōrero ki ētahi atu o rātou; otirā kāhore ērā i whakapono.

*Ka Kitea a Īhu e te tekau mā tahi
(Matiu 28.16-20; Ruka 24.36-49; Hoani 20.19-23; Ngā Mahi 1.6-8)*

¹⁴ Muri iho ka puta ia ki te tekau mā tahi, i a rātou e noho ana ki te kai, ā, rīria iho e ia tō rātou whakapono kore, me te pakeke o te ngākau, mō rātou kīhai i whakapono ki te hunga i kite nei i a ia kua ara.

¹⁵ Ka mea ki a rātou, “Haere koutou ki te ao katoa, kauwhautia te rongopai ki ngā tāngata katoa.

¹⁶ Ko ia e whakapono ana, ka oti te iriiri, ka whakaorangia; otirā, ko te tangata e kore e whakapono, ka whakataua te hē ki a ia.

¹⁷ Ka whai tahi hoki ēnei tohu i te hunga e whakapono ana. Mā tōku ingoa rātou ka pei rēwera ai; ka kōrerotia ai e rātou ngā reo hou;

¹⁸ ka tango ake ai rātou i ngā nākahi; ā, ki te inu i tētahi mea whakamate, e kore rātou e ahatia; ka pā ō rātou ringa ki ngā tūroto, ā, ka ora.”

*Ka Tangohia ake a Īhu ki te Rangī
(Ruka 24.50-53; Ngā Mahi 1.9-11)*

¹⁹ Nā, i te mutunga o tāna kōrero ki a rātou, ka tangohia atu te Ariki a Īhu ki te rangi, ā, noho ana ki te ringa matau o te Atua.

²⁰ Nā, haere ana rātou, kauwhau ana i ngā wāhi katoa, me te mahi tahi anō te Ariki me rātou, me te whakaū i te kupu ki ngā tohu e whai ana i muri. Āmine.

Ko te Rongopai ki te Ritenga a Ruka

¹ Nā, i te mea he tokomaha kua anga ki te whakakaupapa i te kōrero o ngā mea kua whakatutukitia nei i waenganui i a tātou.

² He mea whakarite ki ngā mea i hōmai ki a tātou e te hunga i kite ā-kanohi, i mahi hoki i te kupu.

³ Koia ahau i mahara ai, i te mea kua āta whakatakina iho e ahau ngā mea katoa i te tīmatanga mai, kia tuhituhi whakatepe atu ki a koe, e Tiopira, e te tangata pai rawa,

⁴ kia mātau ai koe ki te tūturutanga o ngā mea i whakaakona ai koe.

Ka Pānuitia te Whānautanga o Hoani Kaiiriiri

⁵ Nō mua, nō ngā rā o Herora kingi o Hūria, tērā tohunga, ko Hakaraia te ingoa, nō te wiki o Āpiata. Ko tāna wahine hoki nō ngā tamāhine a Ārona, ko Erihāpeti tōna ingoa.

⁶ He hunga tika hoki rāua i te aroaro o te Atua, kāhore he hē o tā rāua haere i runga i ngā kupu ako katoa, i ngā tikanga a te Ariki.

⁷ Nā, kāhore ā rāua tamariki, he pākoko hoki a Erihāpeti, ā, i taua wā kua maha haere rawa ngā rā o tētahi, o tētahi.

⁸ Nā, tūpono tonu, i a ia e mahi ana i ā te tohunga mahi i te aroaro o te Atua i te takanga o tāna wiki,

⁹ e whakarite ana i ngā ritenga a ngā tohunga, ka taka māna te haere ki roto ki te whare tapu o te Ariki, tahu ai i te whakakakara.

¹⁰ Nā, i waho te nuinga katoa o te iwi e Inoi ana i te hāora whakakakara.

¹¹ Ā, ka puta mai ki a ia tētahi anahera a te Ariki e tū ana i te taha matau o te āta whakakakara.

¹² Nā, ka ohore a Hakaraia i tōna kitenga i a ia, ā, tau ana te wehi ki a ia.

¹³ Otirā, ka mea te anahera ki a ia, “Kaua e wehi, e Hakaraia. Kua rangona hoki tāu Inoi, ā, ka whānau i tāu wahine, i a Erihāpeti, he tama māu, ā, ka huaina e koe tōna ingoa ko Hoani.

¹⁴ Ā, ka whiwhi koe i te hari me te harakoa; ā, he tokomaha hoki e hari i tōna whānautanga.

¹⁵ E nui hoki ia i te aroaro o te Atua. E kore ia e inu i te wāina, i te wai whakahaurangi rānei; ā, ka ki ia i te Wairua Tapu, mai anō o te kōpū o tōna whaea.

¹⁶ He tokomaha anō hoki o ngā tama a Iharaia ka whakatahuritia e ia ki te Ariki, ki tō rātou Atua.

¹⁷ Ka haere anō ia i tōna aroaro i runga i te wairua, i te mana, o Irāia, hei whakatahuri i ngā ngākau o ngā mātua ki ngā tamariki, i te hunga whakatuturi ki ngā whakaaro o te hunga tika; hei whakarite mō te Ariki i tētahi iwi i āta takā mōna.”

¹⁸ Nā, ko te meatanga a Hakaraia ki te anahera, “Mā te aha ka mātau ai ahau ki tēnei mea? He koroheke nei hoki ahau, kua maha haere hoki ngā rā o tāku wahine.”

¹⁹ Nā, ka whakahoki te anahera, ka mea ki a ia, “Ko Kapariera ahau, kei te aroaro o te Atua tōku tūranga; kua tonoa mai hoki ahau ki te kōrero ki a koe ki te whakapuaki i tēnei rongo pai ki a koe.

²⁰ Nanā, ka noho puku koe, kāhore hoki e puta te kōrero i a koe, kia tae mai rā anō te rā e meatia ai ēnei mea, mōu kihai i whakapono ki āku kupu, ka mana nei i te wā e rite ai.”

²¹ Ā, tatari tonu te iwi ki a Hakaraia, me te mīharo anō i a ia e whakarōa ana i roto i te whare tapu.

²² Ā, i tōna putanga mai ki waho, kihai ia i āhei te kōrero ki a rātou; ā, ka mōhio rātou kua kite ia i tētahi putanga atua ki a ia i roto i te whare tapu. Hono tonu tāna waitohu ki a rātou me te wahangū anō.

²³ Ā, ka rite ngā rā hei minitātanga māna, ka hoki ia ki tōna whare.

²⁴ Nā, muri iho i aua rā ka hapū tāna wahine, a Erihāpeti, ā, e rima ngā marama i whakangaro ai i a ia, ā, i mea ia,

²⁵ “Ko tā te Ariki tēnei i mea ai ki ahau, i ngā rā i titiro mai ai ia, ki te whakamutu i tōku tāwainga i roto i ngā tāngata.”

Ka Pānuitia te Whānautanga o Īhu

²⁶ Nā, i te ono o ngā marama ka tonoa a Kapariera, te anahera, e te Atua ki tētahi pā o Kariri, ko Nahareta te ingoa,

²⁷ ki tētahi wāhina i taumautia mā tētahi tangata, ko Hōhepa te ingoa, nō te whare o Rāwiri; ko te ingoa o te wāhina ko Meri.

²⁸ Nā, ko tōna haerenga ki roto, ki a ia, ka mea, "Tēnā koe, e te wahine kua manakohia nei; kei a koe te Ariki, ko koe te manaakitia i roto i ngā wāhine."

²⁹ Otirā, he nui tōna oho ki taua kupu, ka whakaaroaro ki te tikanga o tēnei ohatanga.

³⁰ Nā, ka mea te anahera ki a ia, "Kei wehi koe, e Meri; kua paingia hoki koe e te Atua.

³¹ Nanā, tērā koe e hapū, ka whānau he tama, ā, ka huaina e koe tōna ingoa ko Ihū.

³² Ka nui ia, ka kiia hoki ko te Tama a te Runga Rawa; ā, ka hoatu ki a ia e te Ariki, e te Atua, te torōna o Rāwiri, o tōna pāpā.

³³ Hei kīngi hoki ia mō te whare o Hākopa ake ake; e kore anō e mutu tōna rangatiratanga."

³⁴ Nā, ka mea a Meri ki te anahera, "E pēheatia tēnei, kāhore nei hoki ahau e mōhio ki te tāne?"

³⁵ Nā, ka whakahoki te anahera, ka mea ki a ia, "Ka tae te Wairua Tapu ki runga ki a koe, ka taumarumaru iho te kaha o te Runga Rawa ki runga ki a koe; nō reira hoki ka kiia te mea e whānau mai he tapu, ko te Tama a te Atua.

³⁶ Nā, ko tōu whanaunga, ko Erihāpeti, kua hapū hoki ia i tōna rūruhitanga, he tama; ā, ko te ono tēnei o ngā marama ki a ia, i kiia rā he pākoko.

³⁷ Kāhore hoki he kupu i ahu mai i te Atua i kore e whai mana!"

³⁸ Anō rā ko Meri, "Inā, te pononga a te Ariki; kia pērātia ahau me tāu i kōrero ai." Ā, mawehe atu ana te anahera i a ia.

Ka Tono a Meri i a Erihāpeti

³⁹ Nā, ka whakatika a Meri i aua rā, ā, haere kaikā ana ki te whenua pukepuke ki tētahi pā o Hūrā;

⁴⁰ ā, ka tomo ki te whare o Hakaraia, ka oha ki a Erihāpeti.

⁴¹ Ā, nō te rongonga o Erihāpeti, i te oha a Meri, ka koiri te tamaiti i roto i tōna kōpū; nā, kua kī a Erihāpeti i te Wairua Tapu.

⁴² Ā, he nui tōna reo ki te karanga, ka mea, "Ka manaakitia koe i roto i ngā wāhine, ka manaakitia anō te hua o tōu kōpū.

⁴³ Nō hea hoki tēnei ki ahau, kia haere mai te whaea o tōku Ariki ki ahau?

⁴⁴ Nā, pā kau mai te reo o tāu oha ki ōku taringa, ka oho te tamaiti i tōku kōpū i te hari.

⁴⁵ Ka koa anō ia e whakaponono ana, ka whakaritea hoki ngā mea i kōrerotia ki a ia e te Ariki."

Te Waiata Whakawhetai a Meri

⁴⁶ Ā, ka mea a Meri,

"Ka whakanui tōku wairua i te Ariki;

⁴⁷ e hari ana tōku wairua ki te Atua, ki tōku Kaiwhakaora;

⁴⁸ mōna i titiro ki te iti o tāna pononga;

tā te mea hoki kātahi ahau ka kiia e ngā whakatupuranga katoa
e haere ake nei, he wahine hari.

⁴⁹ He nui hoki ngā mahi a te Mea Kaha ki ahau.

He tapu hoki tōna ingoa;

⁵⁰ he mahi tohu tāna ki te hunga e wehi ana ki a ia,

ki tēnei whakatupuranga, ki tēnei whakatupuranga.

⁵¹ Kua whakaputaina he kaha e ia, arā e tōna ringa;

nāna te hunga whakakake i marara ai, i te whakaaro o ō rātou ngākau.

⁵² Kua whakatakā e ia ngā piriniha i ō rātou torōna,

ā, whakateiteitia ake ana te hunga iti.

⁵³ Kua whakakīia e ia te hunga mate hiakai ki ngā mea pai;

kua tonoa kautia atu te hunga taonga.

⁵⁴ Kua tautokona e ia a Ihāraira, tāna pononga,

he whakamahara hoki ki tāna mahi tohu.

⁵⁵ Ki a Āperahama rātou ko tāna whānau ake tonu atu,

pērā hoki me tāna i kōrero ai ki ō tātou mātua."

⁵⁶ Nā, tata tonu ki te toru marama a Meri e noho ana ki a ia, ā, hoki ana ki tōna whare.

Te Whānautanga o Hoani Kaiiriiri

⁵⁷ Ā, ka rite te tāima o Erihāpeti, e whānau ai; nā, ka whānau he tama.

⁵⁸ Ā, ka rongu te hunga e noho tata ana, me ōna whanaunga, kua whakanuia e te Ariki tōna aroha ki a ia; nā, ka hari tahi me ia.

⁵⁹ Ā, i te waru o ngā rā ka haere mai rātou ki te kokoti i te tamaiti; ka mea kia huaina e rātou ko Hakaraia, ko te ingoa o tōna pāpā.

⁶⁰ Nā, ka whakahoki tōna whaea, ka mea, "Kāhore; engari me hua ia ko Hoani."

⁶¹ Nā, ko tā rātou meatanga ki a ia, “Arā, kāhore tēnei ingoa i huaina ki tētahi o ōu whanaunga.”

⁶² Nā, ka ui rātou ki tōna pāpā, he mea waitohu, ko wai tāna e pai ai kia huaina ki a ia.

⁶³ Ka mea ia ki tētahi papa tuhituhi, ā, ka tuhituhi, ka mea, “Ko Hoani hei ingoa mōna.”

Ā, mīharo ana rātou katoa.

⁶⁴ Nā, whai reo tonu iho tōna māngai, ka matara tōna arero, ka kōrero ia, ka whakapai ki te Atua.

⁶⁵ Ā, tau ana te wehi ki te hunga katoa e noho tata ana ki a rātou, ka kōrerotia ēnei mea katoa puta noa i te whenua pukepuke katoa o Hūria.

⁶⁶ Nā, ka rongoātia ēnei mea e te hunga katoa i rangona ai ki roto ki ō rātou ngākau, ka mea, “He tamaiti aha ianei tēnei?” I a ia hoki te ringa o te Ariki.

Te Poropititanga a Hakaraia

⁶⁷ Nā, kua ki a Hakaraia, tōna pāpā, i te Wairua Tapu, ka poropiti, ka mea:

⁶⁸ “Kia whakapaingia te Ariki, te Atua o Iharaia!

Kua titiro mai hoki ia, kua hoko i tāna iwi.

⁶⁹ Kua whakaarahia ake e ia he haona whakaora mō tātou, i roto i te whare o Rāwiri, o tāna pononga.

⁷⁰ Ko tāna hoki ia i kōrerotia e te māngai o āna poropiti tapu, nō te timatanga mai anō o te ao;

⁷¹ hei whakaora i a tātou i ō tātou hoa whawhai, i te ringa anō o te hunga katoa e kino ana ki a tātou;

⁷² hei whakaputa i te mahi tohu ki ō tātou tūpuna, hei whakamahara ki tāna kawenata tapu.

⁷³ Ki te oati i oati ai ia ki a Āperahama, ki tō tātou tūpuna,

⁷⁴ kia tukua mai e ia ki a tātou

he ora i te ringa o ō tātou hoa whawhai,

kia mahi wehikore tātou ki a ia,

⁷⁵ i runga i te tapu, i te tika, ki tōna aroaro, i ngā rā katoa e ora ai tātou.

⁷⁶ “Ā, ko koe, e tama, ka kīia ko te poropiti a te Runga Rawa. E haere hoki koe i te aroaro o te Ariki,

hei whakapai i ōna ara;

⁷⁷ hei whakamātau i tāna iwi ki te ora, i ō rātou hara e murua ana.

⁷⁸ He mea hoki nā te aroha, nā te mahi tohu a tō tātou Atua; nā reira hoki i puta mai ai te pūaotanga o runga ki a tātou,

⁷⁹ hei whakamārama i te hunga e noho ana i te pōuri, i te ātārangi hoki o te mate,

hei whakatika i ō tātou waewae ki te huarahi o te rangimārie.”

⁸⁰ Nā, ka tupu taua tamaiti, ā, ka kaha haere tōna wairua; ā, noho ana i ngā koraha, taea noatia te rā e whakakitea ai ia ki a Iharaia.

2

Te Whānautanga o Īhu

(Matiu 1:18-25)

¹ I aua rā ka whakatakotoria he tikanga e Hihā Ākuhata kia tuhituhia te ao katoa.

² Ko te tuhituhinga tuatahi tēnei i meatia i te wā ko Kuirinia te kāwana o Hīria.

³ Ā, ka haere ngā tāngata katoa kia tuhituhia, ia tangata, ia tangata, ki tōna ake pā.

⁴ I haere atu anō a Hōhepa i Kariri, i te pā, i Nahareta, ki Hūria, ki te pā o Rāwiri, ko Pēterehema te ingoa; nō te mea nō te whare ia, nō te kāwei o Rāwiri.

⁵ Kia tuhituhia ai rāua ko tāna wahine taumau, ko Meri, e hapū ana ia.

⁶ Ā, i a rāua i reira, ka rite ngā rā e whānau ai ia.

⁷ Nā, ka whānau tāna mātāmua, ā, takaia ana e ia ki ngā kākahu, ka whakatakotoria ki te takotoranga kai mā ngā kararehe; nō te mea kāhore he wāhi mō rātou i te whare.

Ngā Hēpara me ngā Anahera

⁸ I taua wāhi hoki ētahi hēpara e noho koraha ana, e tiaki ana i tā rātou kāhui i te pō.

⁹ Nā, tū ana tētahi anahera a te Ariki i ō rātou taha, ā, whiti ana te korōria o te Ariki ki a rātou, ā, tawhio noa; ā, nui whakaharahara tō rātou wehi.

¹⁰ Nā, ka mea te anahera ki a rātou, “Kaua e matakū, tā te mea he kaikauwhau tēnei ahau ki a koutou mō te hari nui, meāke puta mai ki te iwi katoa.

¹¹ Nō nāiane hoki i whānau ai he Kaiwhakaora mō koutou i te pā o Rāwiri, arā a te Karaiti, te Ariki.

¹² Ko te tohu tēnei ki a koutou; e kite koutou i te tamaiti ka oti te tākai ki te kākahu, e takoto ana i te takotoranga kai mā ngā kararehe."

¹³ Nā, ohorere tonu ko tētahi ope nui o te rangi e tū tahi ana me taua anahera, e whakamoemiti ana ki te Atua, e mea ana:

¹⁴ "Kia whai korōria te Atua i runga rawa,
kia mau te rongo ki runga ki te whenua,
me te whakaaro pai ki ngā tāngata!"

¹⁵ Ā, ka mawehe atu ngā anahera i a rātou ki te rangi, ka mea ngā hēpara tētahi ki tētahi, "Tātou ka haere ki Pēterehema, kia kite i tēnei mea kua puta nei, kua whakapuakina mai nei e te Ariki ki a tātou."

¹⁶ Nā, kaikā tonu tā rātou haere, ā, ka kite i a Meri, i a Hōhepa i te tamaiti hoki e takoto ana i te takotoranga kai mā ngā kararehe.

¹⁷ Ā, nō ka kite, ka whakapuakina te mea i kōrerotia ki a rātou mō tēnei tamaiti.

¹⁸ Ā, mīharo ana ngā kaiwhakarongo katoa ki ēnei mea, i kōrerotia nei ki a rātou e ngā hēpara.

¹⁹ Ko Meri ia i āta rongoā i ēnei mea katoa, me te whakaaroaro i roto i tōna ngākau.

²⁰ Nā, ka hoki ngā hēpara, me te whakakorōria, me te whakamoemiti ki te Atua mō ngā mea katoa i rongo nei, i kite nei rātou, i rite nei ki ngā mea i kōrerotia ki a rātou.

Ka Whakaingoatia a Īhu

²¹ Ā, nō ka rite ngā rā e waru, e kotia ai te tamaiti, ka huaina tōna ingoa ko Īhu, ko tā te anahera i hua ai i te mea kāhore anō i hapū tōna whaea.

Ka Tāpaea a Īhu i roto i te Temepara

²² Ā, ka rite ngā rā e purea ai te whaea, e whakaritea ai te ture a Mohi, ka kawea ia e rātou ki Hiruhārama, kia tāpaea ki te Ariki.

²³ Kia pērātia me te mea i tuhituhia ki te ture a te Ariki: "Ko ngā tāne katoa e oroko puta mai i te kōpū, e kīia he tapu ki te Ariki."

²⁴ Kia hoatu anō he patunga tapu, te mea i kōrerotia i roto i te ture a te Ariki, kia rua kūkupa, kia rua rānei pī kūkupa.

²⁵ Nā, i Hiruhārama tētahi tangata, ko Himiona te ingoa; he tangata tika, he tangata whakaaro, e tatari ana ki te whakaharinga o Iharaia, kei runga hoki te Wairua Tapu i a ia.

²⁶ Nā, kua whakamaharatia ia e te Wairua Tapu, e kore ia e kite i te mate, kia kite rā anō ia i tā te Ariki Karaiti.

²⁷ Nā, ka haere ia ki te temepara, he meatanga nā te Wairua; ā, i ngā mātua e mau ana i te tamaiti, i a Īhu, kia meatia ai e rāua ki a ia tā te ture i whakarite ai,

²⁸ ka tango ia i a ia ki ona ringa, ka whakapai ki te Atua, ka mea:

²⁹ "Kātahi, e te Ariki, ka tukua tāu pononga

kia haere i runga i te rangimārie, ka pērā me tāu i kōrero ai.

³⁰ Ka kite nei hoki ōku kanohi i tāu whakaoranga,

³¹ ka whakatakotoria nei e koe ki te aroaro o ngā iwi katoa;

³² hei whakamārama e kite ai ngā tauwiwi,
hei korōria hoki mō tāu iwi, mō Iharaia."

³³ Ā, mīharo tonu a Hōhepa rāua ko tōna whaea ki ngā kupu i kōrerotia mōna.

³⁴ Nā, ka manaaki a Himiona i a rāua, ā, ka mea ki tōna whaea, ki a Meri, "Nanā, ka waiho tēnei tama hei takanga, hei aranga, mō te tini o te tangata i roto i a Iharaia; hei tohu hoki e kōrerotia kinotia.

³⁵ Āe rā, ka tika atu anō te hoari, ā, puta noa i tōu ake wairua, e hurahia ai ngā whakaaro o ngā ngākau maha."

³⁶ Ā, tērā hoki tētahi ko Ana, he poropiti, he tamāhine nā Panuera, nō te iwi o Āhera; kua kaumātua ia, e whitu ngā tau o tōna wāhinatanga ake i noho ai i te tāne.

³⁷ He pouaru, kua waru tekau mā whā rawa ona tau e pērā ana; heoi, kīhai i mahue i a ia te temepara; he karakia tonu tāna, he nohopuku, he inoi, i te pō, i te ao.

³⁸ Nā, ka tae atu ia i taua hāora anō, ka whakawhetai ki te Ariki, ā, kōrerotia ana ia e ia ki te hunga katoa o Hiruhārama e tatari ana ki te whakaoranga.

Te Hokinga ki Nahareta

³⁹ Ā, nō ka oti ngā mea katoa e rite ana ki tā te Ariki ture, ka hoki rātou ki Karirī, ki tō rātou ake pā, ki Nahareta.

⁴⁰ Nā, ka tupu te tamaiti, ka pakari haere, ka ki i ngā whakaaro nunui, ā, i runga i a ia te aroha noa o te Atua.

Ko Īhu te Tamaiti i roto i te Temepara

⁴¹ Ā, i haere ōna mātua i ia tau, i ia tau ki Hiruhārama i te Hākari o te Kapenga.

⁴² Ā, ka tekau mā rua ōna tau, ka haere rātou i runga i ngā ritenga o te hākari.

⁴³ Ā, ka rite ngā rā, i a rāua e hoki ana, ka whakaware iho te tamaiti, a Īhu, i Hiruhārama; kihai hoki ōna mātua i mōhio.

⁴⁴ I mahara hoki rāua kei roto ia i te tira, nā, ka haere, kotahi te rā ki te ara; ā, ka rapu rāua i a ia i roto i ngā whanaunga, i ā rāua tāngata hoki i mōhio ai.

⁴⁵ Ā, nō te korenga i kitea ia, hoki ana rāua ki Hiruhārama, ki te rapu i a ia.

⁴⁶ Ā muri iho i ngā rā e toru ka kitea ia i roto i te temepara, e noho ana i waenganui o ngā kaiwhakaako, e whakarongo ana ki a rātou, e ui ana ki a rātou.

⁴⁷ Ā, mīharo katoa ki tōna mātauranga, ki āna kōrero, te hunga i rongo ki a ia.

⁴⁸ Ā, nō ka kite rāua i a ia, ka tino mīharo; ka mea tōna whaea ki a ia, "E tama, he aha koe i pēnei ai ki a māua? Nā, pōuri noa iho māua ko tōu pāpā, i a māua i rapu nei i a koe."

⁴⁹ Ka mea ia ki a rāua, "He aha kōrua i rapu ai i ahau? Kihai kōrua i mahara kia noho ahau i te whare o tōku Matua?"

⁵⁰ Heoi, kihai rāua i mātau ki te kupu i kōrerotia rā e ia ki a rāua.

⁵¹ Nā, ka haere tahi atu ia me rāua ka tae ki Nahareta, ka ngohengohe ia ki a rāua. Ko tōna whaea ia i rongoā ēnei kupu katoa i roto i tōna ngākau.

⁵² Nā, ka kake haere a Īhu te whakaaro nui, te kaumātua, ka paingia anō e te Atua, e te tangata.

3

Te Kauwhautanga a Hoani Kaiiriiri

(Matiu 3.1-12; Māka 1.1-8; Hoani 1.19-28)

¹ Nā, i te tekau mā rima o ngā tau o te rangatiratanga o Taipiria Hihā, i a Ponotia Pirato e kāwana ana i Hūria, i a Herora e tetaraki ana i Kariri, i tōna teina hoki, i a Piripi, e tetaraki ana i Ituria, i te whenua hoki o Tarakonaiti, ko Raihānia, e tetaraki ana i Apirini;

² ko Anaha rāua ko Kaiapa ngā tohunga nui, ka puta te kupu a te Atua ki a Hoani tama a Hakaraia ki te koraha.

³ Nā, ka haere mai ia ki ngā wāhi katoa e pātata ana ki Horano, ka kauwhau i te iriiri ripenetā hei murunga hara.

⁴ I pērā anō ia me te mea i tuhituhia ki te pukapuka o ngā kōrero a Ihāia poropiti:

"He reo nō tētahi i te koraha e karanga ana:

'Whakapaia te huarahi o te Ariki,

whakatikaia ōna ara!

⁵ Ka whakakīia ngā awaawa katoa,

ka whakahoroa ngā maunga me ngā pukepuke katoa.

E meinga hoki kia tika ngā wāhi kōpikopiko,

ko ngā wāhi taratara hei ara māeneene.

⁶ Ā, e kite ngā kikokiko katoa i te whakaoranga a te Atua!"

⁷ Nā reira, ka mea ia ki ngā mano i haere kia iriiria e ia, "E te uri nākahi, nā wai koutou i whakamahara kia rere i te riri meāke puta mai?"

⁸ Nā, whakaputaina ngā hua e rite ana ki ō te ripenetā; kei anga kei mea i roto i a koutou, 'Ko Āperahama tō tātou matua'; ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, e āhei ana anō i te Atua te whakaara tamariki ake mā Āperahama i roto i ēnei kōhatu.

⁹ Nā, ināianei anō kei te pā te toki ki te pakiaka o ngā rākau; ki te kāhore tētahi rākau e hua i te hua pai, ka tuaina, ka makā ki te ahi."

¹⁰ Nā, ka ui ngā mano ki a ia, ka mea, "Me aha rā mātou?"

¹¹ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, "Ko te tangata i ngā koti e rua, kia hoatu ki te tangata kāhore ōna; me te tangata he kai tāna, kia pērā anō."

¹² Nā, ka haere mai hoki ngā pupirikana kia iriiria ka mea ki a ia, "E te kaiwhakaako, me aha mātou?"

¹³ Ka mea ia ki a rātou, "Kei nui ake i ngā mea i whakaritea mā koutou tā koutou e tango ai."

¹⁴ Ka ui anō hoki ngā hōia ki a ia, ka mea, "Me aha hoki mātou?"

Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, "Kaua e tūkinotia tētahi, kaua e muru noa i tētahi mea; kāti anō mā koutou ko ō koutou utu."

¹⁵ Nā, i te iwi e tatari ana e whakaaroaro katoa ana i roto i ō rātou ngākau ki a Hoani, mehemea ko te Karaiti ia.

¹⁶ Ka whakahoki a Hoani, ka mea ki a rātou katoa, "Ko ahau nei, he iriiri tāku i a koutou ki te wai; kei te haere mai ia tētahi he kaha rawa ake i ahau, e kore ahau e tau hei wewete i te here o ōna hū. Māna koutou e iriiri ki te Wairua Tapu, ki te kāpura.

¹⁷ Ko tāna mea tahi kei tōna ringa, hei tino tahi i tāna patunga wīti, hei kōhi hoki i te wīti ki roto ki tāna whare wīti; ko te pāpapa ia e tahuna ki te kāpura e kore e tineia."

¹⁸ He maha atu anō āna kupu whakahau i kauwhau ai ia i te rongopai ki te iwi.

¹⁹ Otirā, nā tōna riringa i a Herora tetaraki mō Herōriaha, mō te wahine a tōna tuakana, a Piripi, ā, mō ngā kino katoa hoki i meinga e Herora;

²⁰ ka āpittia atu e Herora tēnei ki runga i ērā katoa, tūtakina ana e ia a Hoani ki te whare herehere.

Te Iriiringa o Īhu

(*Matiu 3.13-17; Māka 1.9-11*)

²¹ Nā, ka poto katoa te iwi te iriiri, i a Īhu kua oti te iriiri, ā, i a ia e īnoi ana, ka tuwhera te rangi,

²² ā, ka heke iho te Wairua Tapu, ka heke tinana iho, ānō he kūkupa, ki runga ki a ia, ā, ka puta mai he reo nō te rangi, e mea ana, "Ko koe tāku Tama i aroha ai, tāku i āhuareka ai."

Te Whakapapa o Īhu

(*Matiu 1.1-17*)

²³ Nā, ko Īhu, i a ia i tīmata ai ki te whakaako, kei te toru tekau ōna tau, ā, ki tā te tangata kī, he tama ia nā Hōhepa tama a Heri,

²⁴ ko ia he tama nā Matata, tama a Riwai, tama a Mereki, tama a Iana, tama a Hōhepa,

²⁵ tama a Matatiaha, tama a Āmoho, tama a Nahumu, tama a Eheri, tama a Nakai,

²⁶ tama a Māta, tama a Matatiaha, tama a Hemei, tama a Hōhepa, tama a Hūrā,

²⁷ tama a Hoana, tama a Reha, tama a Herupapera, tama a Haratiera, tama a Neri,

²⁸ tama a Mereki, tama a Ari, tama a Kohama, tama a Eremorama, tama a Ere,

²⁹ tama a Hohe, tama a Eriētere, tama a Horimi, tama a Matata, tama a Riwai,

³⁰ tama a Himiona, tama a Hūrā, tama a Hōhepa, tama a Honana, tama a Eriakimi,

³¹ tama a Merea, tama a Menana, tama a Matata, tama a Nātana, tama a Rāwiri,

³² tama a Hehe, tama a Ōpere, tama a Poaha, tama a Haramono, tama a Nāhona,

³³ tama a Aminarapa, tama a Arame, tama a Heteromo, tama a Parete, tama a Hūrā,

³⁴ tama a Hākopa, tama a Ihaka, tama a Āperahama, tama a Tera, tama a Nahora,

³⁵ tama a Haruku, tama a Rakau, tama a Pereke, tama a Ēpere, tama a Haraha,

³⁶ tama a Kainana, tama a Arapahata, tama a Hema, tama a Noa, tama a Rameka,

³⁷ tama a Matuhara, tama a Ēnoka, tama a Iarere, tama a Marerēre, tama a Kainana,

³⁸ tama a Ēnoha, tama a Heta, tama a Ārama, a te tama a te Atua.

4

Te Whakamātautau i a Īhu

(*Matiu 4.1-11; Māka 1.12-13*)

¹ Nā, ko Īhu, kī tonu i te Wairua Tapu, hoki atu ana i Horano, ā, ka ārahina e te Wairua i te koraha.

² Mō ngā rā e whā tekau, whakamātautauria ai e te rēwera. Kīhai ia i kai i tētahi mea i aua rā, ā, nō ka pahemo, ka hiakai ia.

³ Nā, ka mea te rēwera ki a ia, "Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, kīia iho tēnei kōhatu kia meinga hei taro."

⁴ Nā, ka whakahoki a Īhu ki a ia, ka mea, "Kua oti te tuhituhi, 'E kore e ora te tangata i te taro kau.' "

⁵ Kātahi ka ārahina ia e ia ki runga, ā, mea kau iho kua whakakitea ki a ia ngā rangatiratanga katoa o te ao.

⁶ Ka mea te rēwera ki a ia, "Māku e hoatu ki a koe tēnei rangatiratanga katoa, me te korōria o ēnei mea; kua tukua hoki i ahau, ā, ka hoatu e ahau ki tāku e pai ai.

⁷ Nā, ki te koropiko koe ki tōku aroaro, mōu katoa."

⁸ Nā, ka whakahoki a Īhu ki a ia, ka mea, "Kua oti te tuhituhi, 'Me koropiko koe ki te Ariki, ki tōu Atua, me mahi anō ki a ia anake!' "

⁹ Nā, ka kawea ia e ia ki Hiruhārama, ā, whakatūria ana ki runga ki te keokeonga o te temepara, nā, ka mea ia ki a ia, "Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, rere atu i konei ki raro,

¹⁰ kua oti hoki te tuhituhi,

'Ka kōrerotia iho koe e ia ki āna anahera,

kia tiakina koe.'

¹¹ Ā, 'Mā rātou koe e hiki ake ki ō rātou ringa, kei tūtuki tōu waewae ki te kōhatu.' "

¹² Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, "Kua takoto te kōrero, 'Aua e whakamātautau ki te Ariki, ki tōu Atua.' "

¹³ Ā, ka mutu katoa ngā whakamātautauranga a te rēwera, ka mawehe atu i a ia mō tētahi wāhi.

Ka Timata a Īhu i Tāna Mahi i Karirī

(Matiu 4.12-17; Māka 1.14-15)

¹⁴ Nā, ka hoki a Īhu i runga i te kaha o te Wairua ki Karirī, ā, haere ana tōna rongo, ā, puta noa i ngā wāhi tata katoa.

¹⁵ Ka whakaako ia i roto i ō rātou whare karakia, me te whakakorōria te katoa i a ia.

Ka Makaia atu a Īhu i Nahareta

(Matiu 13.53-58; Māka 6.1-6)

¹⁶ Nā, ka haere ia ki Nahareta, ki te wāhi i whāngaia ai ia; ā, ka tomo i te rā hāpati ki te whare karakia, ko tāna hanga hoki ia, ka whakatika ki te kōrero pukapuka.

¹⁷ Ā, ka hoatu ki a ia te pukapuka a Ihāia poropiti. Ā, nō ka wherahia te pukapuka, ka kitea e ia te wāhi i tēnei tuhituhinga:

¹⁸ "Kei ahau te Wairua o te Ariki, nāna nei hoki ahau i whakawahi, hei kauwhau i te rongopai ki te hunga rawakore.

Kua tonoa ahau e ia ki te kauwhau ki ngā herehere, kia haere noa, ki ngā matapō kia titiro;

ki te tuku i te hunga e marū ana, kia haere noa atu,

¹⁹ ki te kauwhau i te tau manakohanga mai a te Ariki."

²⁰ Nā, ka kopia e ia te pukapuka, ka hoatu ki te kaitiaki, ā, noho ana. Nā, ka titiro matatau ki a ia ngā kanohi o te hunga katoa i roto i te whare karakia.

²¹ Kātahi ia ka anga, ka kōrero ki a rātou, "Nō nāianei, i ō koutou taringa e whakarongo mai nei, i mana ai tēnei karaipiture."

²² Ā, i whakapai rātou katoa ki a ia, i mīharo ki ngā kupu pai i puta i tōna māngai. Ka mea rātou, "Ehara ianei tēnei i te tama a Hōhepa?"

²³ Ka mea ia ki a rātou, "Tērā pea e puaki mai i a koutou tēnei kupu whakarite ki ahau, 'E rata, rongoā koe i a koe anō! Ko ngā mea i rongo ai mātou kua meinga ki Kaperenauma, meinga hoki ki konei, ki tōu whenua.' "

²⁴ I mea anō ia, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore te poropiti e manakohia i tōna ake whenua.

²⁵ Otirā, he pono tāku e mea nei ki a koutou, he tokomaha ngā pouaru i roto i a Ihairaira i ngā rā i a Irāia, i te rangi kua oti te kōpani i ngā tau e toru i ngā marama e ono, i te matekaitanga nui o te whenua katoa.

²⁶ Heoi, kihai a Irāia i tonoa ki tētahi o rātou, ki a Harepata anake o Hairona, ki te wahine pouaru.

²⁷ He tokomaha hoki ngā repera i roto i a Ihairaira, i ngā rā o Eriha poropiti; ā, kihai tētahi o rātou i whakamākia, ko Naamana anake, ko te Hīriani."

²⁸ Ā, ki tonu i te riri te hunga katoa i te whare karakia, i te rongonga ki ēnei mea.

²⁹ Nā, ko tō rātou whakatikanga ake, ka maka i a ia ki waho o te pā, ā, ārahina ana ia ki te pari o te puke i hangā ai tō rātou pā, kia whakatakā ai ia ki raro.

³⁰ Otirā, i tika ia rā waenganui o rātou, ā, haere ana.

He Tangata he Wairua Poke tōna

(Māka 1.21-28)

³¹ Ā, ka tae ki Kaperenauma, ki tētahi pā o Karirī, ka whakaako i a rātou i te hāpati.

³² Nā, ka mīharo rātou ki tāna ako, i whai mana hoki tāna kupu.

³³ Nā, i te whare karakia tētahi tangata he wairua rēwera poke tōna, nui atu tōna reo ki te karanga,

³⁴ ka mea, "Kāti rā; he aha mātou nāu, e Īhu o Nahareta; kua tae mai koe ki te whakangaro i a mātou? E mōhio ana ahau ki a koe, ko wai koe; ko te Mea Tapu a te Atua!"

³⁵ Nā, riria iho ia e Īhu, ka mea ia, "Kāti te kōrero, puta mai hoki i roto i a ia." Kātahi te rēwera ka turaki i a ia ki waenganui, ā, puta mai ana i roto i a ia, kihai hoki tērā i ahatia.

³⁶ Nā tau ana te mīharo ki a rātou katoa, ka kōrerorero tētahi ki tētahi, ka mea, "He aha tēnei kupu? Mana tonu nei hoki tāna tono i ngā wairua poke, kaha tonu, ā, puta mai ana ki waho."

³⁷ Ā, pakū ana tōna rongo puta noa i ngā wāhi tūtata katoa.

Ka Whakaoratia e Īhu te Tini Tāngata

(Matiu 8.14-17; Māka 1.29-34)

³⁸ Ā, ko tōna whakatikanga i te whare karakia, tomo tonu ki te whare o Haimona. Nā, e mate ana te whaea o te wahine a Haimona, he nui te kirikā; ka inoi rātou ki a ia mōna.

³⁹ Nā, ka tū ia ki runga i a ia, ā, riria iho te kirikā; ā, mutu ake, nā, ara tonu ake ia kei te taka mea mā rātou.

⁴⁰ I te toenetanga o te rā, ka kawea mai ki a ia e ngā tāngata katoa ngā mea o rātou e mate ana i te tini o ngā mate; nā, whakapākia iho e ia ōna ringa ki tēnei, ki tēnei o rātou, ā, ora ake rātou.

⁴¹ He tokomaha hoki te hunga i puta mai ngā rēwera i roto i a rātou; i karanga hoki aua wairua i mea, "Ko te Tama koe a te Atua!" Ā, riria ana rātou e ia, kihai i tukua kia kōrero, i mātau hoki rātou ko te Karaiti ia.

Ka Kauwhau a Īhu i ngā Whare Karakia

(Māka 1.35-39)

⁴² Ka ao te rā, ka puta atu ia, ka haere ki tētahi wāhi koraha; ā, ka rapu ngā mano i a ia, ka tae ki a ia, nā, puritia ana ia, kei whakarērea rātou e ia.

⁴³ Ka mea ia ki a rātou, "Me kauwhau e ahau te rangatiratanga o te Atua ki ērā atu pā anō; koia hoki ahau i tonoa mai ai."

⁴⁴ Ā, kauwhau ana ia i ngā whare karakia o Karirī.

5

Ka Karanga a Īhu i ngā Ākonga Tuatahi

(Matiu 4.18-22; Māka 1.16-20)

¹ Ā, i te mano e āki ana ki a ia ki te whakarongo ki te kupu a te Atua, nā, e tū ana ia i te taha o te roto o Keneharetā,

² nā, ka kite ia i ētahi kaipuke e rua e tū ana i te taha o te roto; ko ngā kaihao ia kua riro i runga, e horoi ana i ā rātou kupenga.

³ Nā, ka eke ia ki tētahi o ngā kaipuke, ki tō Haimona, ka mea ki a ia kia neke atu ki waho tata. Nā, noho ana ia, whakaakona ana e ia te mano i runga i te kaipuke.

⁴ Ā, ka mutu tāna kōrero, ka mea ia ki a Haimona, "Neke atu ki te wāhi hōhonu, ka tuku ai i ā koutou kupenga ki te hao."

⁵ Nā, ka whakahoki a Haimona, ka mea ki a ia, "E kara, mahi noa mātou i te pō roa nei, tē mau tētahi; heoi, nāu nā te kupu me tuku e ahau te kupenga."

⁶ Ā, nō tā rātou meatanga i tēnei, he mano tini ngā ika i mau i a rātou; ka whakapakaru tā rātou kupenga.

⁷ Nā, ka tāwhiri rātou ki ō rātou hoa i tērā o ngā kaipuke kia hoe mai hei hoa mō rātou. Ā, i tō rātou taenga mai, whakakīia ana ngā kaipuke e rua, nō ka whakatotohu.

⁸ Otia, nō te kitenga o Haimona Pita, ka hinga iho ki ngā turi o Īhu, ka mea, "Mawehe atu i ahau, e te Ariki, he tangata hara hoki ahau."

⁹ Mau tonu hoki tōna mīharo me tō ōna hoa katoa, ki te haonga o ngā ika i haoa nei e rātou;

¹⁰ i pērā anō hoki a Hēmi rāua ko Hoani, he tama rāua nā Heperi, he hoa hoki nō Haimona.

Nā, ka mea a Īhu ki a Haimona, "Kaua e mataku; i ēnei wā e takoto ake nei ka hao tāngata koe."

¹¹ Ā, ka whakaūria ngā kaipuke ki uta, mahue ake ngā mea katoa i a rātou, ā, aru ana i a ia.

Ka Whakaoratia e Īhu te Tāne

(Matiu 8.1-4; Māka 1.40-45)

¹² Nā, i a ia i tētahi o ngā pā, nā, ko tētahi tangata kapi tonu i te repera; ā, i tōna kitenga i a Īhu, ka takoto tāpapa, ka inoi ki a ia, ka mea, "E te Ariki, ki te pai koe, e taea ahau e koe te mea kia mā."

¹³ Nā, ka totoro tōna ringa, ka pā ki a ia, ka mea, "E pai ana ahau. Kia mā koe." Ā, mutu tonu ake tōna repera.

¹⁴ Ā, ka whakatūpato ia i a ia kia kaua e kōrerotia ki te tangata, engari "Haere, kia kite te tohunga i a koe, kawea atu hoki mō tōu whakamākanga ngā mea i whakaritea e Mohi, hei mea whakaatu ki a rātou."

¹⁵ Heoi, tino pakū atu ana tōna rongo; he tokomaha noa atu hoki i huihui ki te whakarongo, kia whakaorangia ai e ia ō rātou ngoikoretanga.

¹⁶ Otirā, haere ana ia, ko ia anake ki te koraha ki te inoi.

Ka Whakaora a Īhu i te Tangata Pararūtiki

(Matiu 9.1-8; Māka 2.1-12)

¹⁷ Ā, i tētahi o aua rā, e whakaako ana ia, me te noho anō ngā Parihi me ngā kaiwhakaako o te ture, i haere mai nei i ngā kāinga katoa o Karirī, o Hūria, o Hiruhāranga; i reira anō te kaha o te Ariki hei whakaora i a rātou.

¹⁸ Nā, ka kawea mai e ētahi tāngata i runga i te moenga tētahi tangata, he pararūtiki; mea noa rātou kia kawea ia ki roto, kia whakatakotoria ki tōna aroaro.

¹⁹ Ā, i te korenga e kitea e rātou he huarahi hei kawenga mai i a ia ki roto, i te mano o te tangata, ka kakea te whare, ā, tukua iho ana ia rā ngā taera, me te moenga anō, ki waenganui, ki te aroaro o Īhu.

²⁰ Ā, i tōna kitenga i tō rātou whakapono, ka mea ia ki a ia, "E hoa, ka oti ōu hara te muru."

²¹ Nā, ka anga, ka whakaaroaro ngā karaipi me ngā Parihi, ka mea, "Ko wai tēnei nāna ngā kupu kohukohu? Ko wai hei muru hara? Ko te Atua anake."

²² Otirā, i mōhio a Īhu ki ā rātou whakaaroaranga, ka oho, ka mea ki a rātou, "He aha tā koutou e whakaaroaro nā i roto i ō koutou ngākau?"

²³ Ko tēhea te mea takoto noa, ko te mea, 'Ka oti ōu hara te muru,' ko te mea rānei, 'Whakatika, haere'?

²⁴ Otiia, kia mātau ai koutou he mana muru hara tō te Tama a te tangata i runga i te whenua." Ka mea ia ki te pararūtiki, "Ko tāku kupu tēnei ki a koe, whakatika, tangohia ake tōu moenga, haere ki tōu whare."

²⁵ Nā, whakatika tonu ake ia i tō rātou aroaro, tangohia ake ana te mea i takoto ai ia, haere ana ki tōna whare, me te whakakorōria i te Atua.

²⁶ Nā, mīharo ana rātou katoa, ka whakakorōria i te Atua, ki tonu hoki rātou i te matakū, ka mea, "Putā kē ngā mea i kite nei tātou ināiane!"

Ka Karanga a Īhu i a Rīwai

(Matiu 9.9-13; Māka 2.13-17)

²⁷ Ā, i muri i ēnei mea, ka haere ia, ka kite i tētahi pupirikana, ko Rīwai te ingoa, e noho ana i te wāhi tango takoha, ka mea ki a ia, "Arumia mai ahau."

²⁸ Nā, whakarērea ake e ia ngā mea katoa, whakatika ana, aru ana i a ia.

²⁹ Nā, ka takā e Rīwai he hākari nui māna i tōna whare; he tokomaha hoki ngā pupirikana me ngā tāngata kē i noho tahi rātou.

³⁰ Nā, ka amuamu ngā Parihi me ō rātou karaipi ki āna ākonga, ka mea, "He aha koutou ka kai tahi ai, ka inu tahi ai me ngā pupirikana, me ngā tāngata hara?"

³¹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Kāhore he aha o ngā tāngata ora e meatia ai e te rata, engari o te hunga e mate ana.

³² Kihai ahau i haere mai ki te karanga i te hunga tika, engari i te hunga hara, kia ripenētā."

Te Take e Pā ana ki te Nohopuku

(Matiu 9.14-17; Māka 2.18-22)

³³ Nā, ka mea rātou ki a ia, "Ko ngā ākonga a Hoani hono tonu te nohopuku, te inoi, me ngā ākonga anō a ngā Parihi; ko āu ia e kai ana, e inu ana."

³⁴ Nā, ko te meatanga a Īhu ki a rātou, "E taea rānei e koutou te mea kia nohopuku ngā tama o te whare mārena, i te mea kei a rātou te tāne mārena hou?"

³⁵ Nā, tērā e tae mai ngā rā; ā, ina tangohia te tāne mārena hou i a rātou, kātahi rātou ka nohopuku i aua rā."

³⁶ I kōrerotia anō e ia tētahi kupu whakarite ki a rātou: "E kore e haea e te tangata tētahi wāhi o te kahu hou hei pāpaki mō te kahu tawhito; kei pakaru te mea hou, ā, e kore te pāpaki i tangohia i te mea hou e hāngai ki te mea tawhito.

³⁷ E kore hoki te tangata e riringi i te wāina hou ki ngā ipu tawhito; kei pakaru ngā ipu i te wāina hou, nā, ka maringi, ā, kore ake ngā ipu.

³⁸ Engari me riringi te wāina hou ki ngā ipu hou.

³⁹ Ka inu hoki te tangata i te wāina tawhito, e kore ia e hiahia ki te mea hou, e mea hoki ia, 'Erangi te mea tawhito.' "

6

Te Take e Pā ana ki te Hāpati

(Matiu 12.1-8; Māka 2.23-28)

¹ Nā, i te hāpati ka haere ia rā waenga wīti; ā, katohia ana e āna ākonga ngā puku, wīti, kainga ake, he mea kōmukumuku ki te ringa.

² Nā, ka mea ētahi o ngā Parihi, "He aha koutou ka mahi ai i te mea e kore e tika kia mahia i te hāpati?"

³ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Kāhore ianei koutou i kite i tā Rāwiri i mea ai, i a ia e mate ana i te hiakai, rātou ko ōna hoa.

⁴ I tōna tomokanga ki te whare o te Atua, ka tango ia i ngā taro aroaro, nā, kainga ana e ia, hoatu ana hoki ki ōna hoa; ko ngā mea kīhai nei i tika kia kainga, engari mā ngā tohunga anake?"

⁵ I mea anō ia ki a rātou, "Ko te Tama a te tangata te Ariki o te hāpati."

Te Tangata i te Ringa Memenge
(Matiu 12.9-14; Māka 3.1-6)

⁶ Ā, i tētahi atu hāpati ka tomo ia ki te whare karakia, ka whakaako; i reira anō tētahi tangata, ko tōna ringa matau kua memenge.

⁷ Ka titiro whakamau ngā karaipi me ngā Parihi ki a ia, me kore ia e whakaora i te hāpati; kia whai take ai hei whakawākanga mōna.

⁸ Nā, ka mōhio ia ki ō rātou whakaaro, ka mea ki te tangata i te ringa memenge, "Whakatika, e tū ki waenganui." Ā, whakatika ana ia, tū ana.

⁹ Kātahi ka mea a Īhu ki a rātou, "Māku hoki e ui ki a koutou; he mea tika rānei te mahi pai i te hāpati, te mahi kino rānei? Te whakaora, te whakamate rānei?"

¹⁰ Nā, ka tiro tiro ia ki a rātou katoa ka mea ki taua tangata, "Totoro mai tōu ringa." Ā, pērā ana ia; nā, kua ora anō tōna ringa.

¹¹ Nā, ki tonu rātou i te honohonoā ka kōrerorero ki a rātou anō, me aha rānei a Īhu e rātou.

Ka Whiriwhiria e Īhu ngā Āpōtoro Tekau mā rua
(Matiu 10.1-4; Māka 3.13-19)

¹² Ā, i aua rā ka haere ia ki te maunga ki te inoi, he inoi tonu tāna i te roa o te pō ki te Atua.

¹³ Ā, ka ao te rā, ka karangatia e ia āna ākonga; ka whiriwhiria e ia kotahi tekau mā rua o rātou, ā, huaina ana hoki e ia hei āpōtoro:

¹⁴ Ko Haimona (i huaina hoki e ia ko Pita) ko tōna teina ko Anaru; ko Hēmi rāua ko Hoani, ko Piripi rāua ko Patoromu,

¹⁵ ko Matiū rāua ko Tamati, ko Hēmi tama a Arapiu, ko Haimona (e kīia nei ko Heroti),

¹⁶ ko Hūrā tama a Hēmi, ko Hūrā Ikariote hoki, ko ia nei te kaituku.

Ka Ako ka Whakaora a Īhu
(Matiu 4.23-25)

¹⁷ Nā, ka heke ngātahi iho rātou, tū ana i tētahi wāhi tairite, rātou ko te rōpū o āna ākonga, me te huihuinga nui o te iwi i Hūrā katoa, i Hiruhārama, i te taha hoki o te moana o Tāira o Hairona, i haere mai nei ki te whakarongo ki a ia, kia whakaorangia hoki ō rātou mate;

¹⁸ me te hunga anō e whakatoia ana e ngā wairua poke, ā, whakaorangia ana rātou.

¹⁹ I whai anō te mano katoa kia pā ki a ia; i puta hoki he kaha i a ia, ā, whakaorangia ana rātou katoa.

Te Hari me te Pōuri
(Matiu 5.1-12)

²⁰ Nā, ka titiro ōna kanohi ki āna ākonga, ka mea ia,

"Ka koa koutou, e ngā rawakore;
mō koutou hoki te rangatiratanga o te Atua!

²¹ Ka koa koutou e hiakai nei ināiane; i
ka mākona hoki koutou!

Ka koa koutou e tangi nei ināiane; i
e kata hoki koutou!

²² Ka koa koutou ina kinongia koutou e ngā tāngata,
ina wehea atu i roto i a rātou, ina tāwaia ina rukea atu tō koutou ingoa,
ānō he mea kino, mō te whakaaro ki te Tama a te tangata.

²³ "Kia hari i taua rā, me te tūpekepeke. He nui hoki tō koutou utu i te rangi; i pērātia hoki ngā poropiti e ō rātou mātua.

²⁴ Otirā, auē te mate mō koutou, mō te hunga taonga;
kua riro hoki i a koutou tō koutou whakamārie!

²⁵ Auē te mate mō koutou, mō te hunga e mākona ana ināiane, i
e mate hoki koutou i te hiakai!

Auē te mate mō koutou, mō te hunga e kata ana ināianeī,

ka auē hoki koutou, ka tangi!

²⁶ Auē te mate mō koutou ua kōrerotia paitia koutou e ngā tāngata katoa!
I pērā hoki ō rātou mātua ki ngā poropiti teka.”

Te Aroha ki ngā Hoariri
(Matiu 5.38-48; 7.12a)

²⁷ “Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou e whakarongo mai nei: arohaina ō koutou hoa whawhai; kia pai te mahi ki te hunga e kino ana ki a koutou.

²⁸ Manaakitia te hunga e kanga ana i a koutou, me inoi mō te hunga e whakawhiu ana i a koutou.

²⁹ Nā, ki te pākia tōu pāpāringa e tētahi, whakaangahia atu hoki tētahi; ki te tangohia tōu ngeri e tētahi, kaua e kaiponuhia tōu koti.

³⁰ Hoatu ki ngā tāngata katoa e inoi ana ki a koe; kaua hoki e tonoa āu mea ki te tangohia e te tangata.

³¹ Ā, ko tā koutou e pai ai kia meatia e ngā tāngata ki a koutou, meatia anō e koutou ki a rātou.

³² “Ki te aroha koutou ki te hunga e aroha ana ki a koutou, kei hea he whakawhetai ki a koutou? E aroha ana hoki te hunga hara ki te hunga e aroha ana ki a rātou.

³³ Ki te atawhai hoki koutou i te hunga e atawhai ana i a koutou, kei hea he whakawhetai ki a koutou? E pēnā ana anō te hunga hara.

³⁴ Ki te tuku moni koutou ki te hunga e mea ai koutou ka utua mai rātou, kei hea he whakawhetai ki a koutou? E tuku moni ana hoki te hunga hara ki te hunga hara, mō te pērā kia whakahokia ki a rātou.

³⁵ Engari, kia aroha ki ō koutou hoa whawhai, mahia te pai ki a rātou, ka tuku atu he moni, kaua anō e mutu te tūmanako; ā, tērā e rahi te whakautu ki a koutou, ka tupu koutou hei tamariki mā te Runga Rawa; e atawhai ana hoki ia i te hunga e kore e whakawhetai, i te hunga kino.

³⁶ Kia ngāwari rāpea koutou, kia pērā me tō koutou Matua e ngāwari ana.”

Te Whakawā i Ētahi atu
(Matiu 7.1-5)

³⁷ “Kaua e whakawā, ā, e kore koutou e whakawākia; kaua e whakatau hē, e kore te hē, a, e whakataua ki a koutou. Houhia te rongo, ā, e houhia anō te rongo ki a koutou.

³⁸ Hoatu, ā, ka hōmai ki a koutou; he mēhua pai, pēhi rawa, oioi rawa, pūrena tonu tā rātou e hōmai ai ki te kokoru o ō koutou kākahu. Ko te mēhua hoki e mēhua ai koutou, hei mēhua anō tēnā ki a koutou.”

³⁹ Ā, ka puaki tāna kupu whakarite ki a rātou: “E āhei rānei te matapō te ārahi i te matapō? E kore rānei e taka tahi rāua ki te poka?

⁴⁰ E kore te ākonga e rahi ake i tōna kaiwhakaako; engari, ka rite anō ki ō rātou kaiwhakaako ngā tāngata katoa kua tino pūkengatia.

⁴¹ “He aha tāu e titiro ki te otaota i roto i te kanohi o tōu teina, tē kite i te kurupae i tōu ake kanohi?

⁴² Ā, me pēhea e taea ai e koe te kōrero ki tōu teina, ‘E tōku teina, iaia, kia kapea atu e ahau te otaota i roto i tōu kanohi,’ tē kite i te kurupae i roto i tōu kanohi? E te tangata tinihanga, mātua kapea atu e koe te kurupae i roto i tōu kanohi, kātahi koe ka mārama ai ki te kape i te otaota i roto i te kanohi o tōu teina.”

He Rākau me āna Hua
(Matiu 7.17-20; 12.34e, 35)

⁴³ “E kore hoki te rākau ātaahua e hua i te hua kino; e kore anō te rākau kino e hua i te hua ātaahua.

⁴⁴ Mā ōna hua tonu ka mōhiotia ai tēnei rākau, tēnei rākau. E kore hoki e kohia he piki i runga i ngā tātarāmoa, e kore anō e whakia he karepe i runga i te tūmatakuru.

⁴⁵ He tangata pai, he pai tāna e whakaputa ai i roto i te taonga pai o tōna ngākau. He tangata kino, he kino tāna e whakaputa ai i roto i ngā taonga kino o tōna ngākau. He pūrenatanga hoki nō te ngākau ngā kupu a te māngai.”

Ngā Kaihanga Whare Tokorua
(Matiu 7.24-27)

⁴⁶ “He aha koutou ka karanga ai ki ahau, ‘E te Ariki, e te Ariki,’ tē mahi i āku e kōrero ai?

⁴⁷ Nā, ko te tangata e haere mai ana ki ahau, e rongo ana ki āku kupu, ā, e mahi ana, māku e whakaatu ki a koutou tōna rite.

⁴⁸ Ka rite ia ki te tangata i hanga i tētahi whare, i keri, i whakahōhonu, ā, whakatakoto ana i te papa ki runga ki te toka. Ā, i te putanga o te waipuke, ka pakaru te roma ki taua whare, heoi kihai i taea te whakangāueue; nō te mea i ū tōna hanganga.

⁴⁹ Tēnā ko te tangata i rongo, ā, kihai i mahi, ka rite ia ki te tangata i hanga i tētahi whare ki runga ki te oneone, tē ai he tūranga; i te pākautanga o te roma, nā, hinga tonu iho; ā, nui atu te pakaru o taua whare."

7

Ka Whakaora a Īhu i te Pononga a te Āpiha Rōma (Matiu 8.5-13)

¹ Ā, nō ka mutu ēnei kupu katoa āna, me te whakarongo anō te iwi, ka tomo ia ki Kaparenauma.

² Nā, e mate ana te pononga a tētahi keneturio, meāke marere, ko tāna hoki i matenui ai.

³ Ā, nō tōna rongonga i a Īhu, ka tonoa mai ki a ia ētahi kaumātua o ngā Hūrai, hei mea ki a ia kia haere ki te whakaora i tāna pononga.

⁴ Ā, i tō rātou taenga ki a Īhu, he kaha tā rātou inoi, ka mea, "He pai te tangata e meatia ai tēnei e koe,

⁵ E aroha ana hoki ia ki tō tātou iwi, nāna hoki i hanga te whare karakia mō mātou."

⁶ Nā, haere tahi ana a Īhu me rātou.

Ā, i a ia kāhore nei i matara i te whare, ka tonu te keneturio i ētahi hoa ki a ia, ka mea ki a ia, "E te Ariki, kei maumau ngenge noa koe, ehara hoki ahau i te tikanga tangata e haere ake ai koe ki raro i tōku tuanui;

⁷ koia tē tae ai tōku aro ki te haere atu ki a koe. Engari kia puaki mai tāu kupu, ā, ka ora tāku pononga.

⁸ He tangata hoki ahau e whakahaua ana, he hōia anō āku hei whakahaunga māku, nā, ka mea ahau ki tēnei, 'Haere,' ā, ka haere; ki tētahi atu hoki, 'Haere mai,' ā, ka haere mai; ki tāku pononga anō hoki, 'Meatia tēnei,' ā, ka meatia e ia."

⁹ Ā, i te rongonga o Īhu ki ēnei mea, ka mīharo ki a ia, ka tahuri, ka mea ki te mano e aru ana i a ia, "Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, kāhore anō ahau i kite i te whakapono hei rite mō tēnei te nui, ahakoa i roto i a Īharaira."

¹⁰ Ā, rokohanga atu e te hunga i tonoa, i tō rātou hokinga atu ki te whare, kua ora te pononga rā.

Ka Whakaara a Īhu i te Tama a tētahi Pouaru

¹¹ Nā, i muri tata iho ka haere ia ki tētahi pā, ko Naina te ingoa; ā, i haere tahi āna ākongā me ia, he rahi hoki te hui.

¹² Ā, ka whakatata ia ki te kūwaha o te pā, nā, he tūpāpaku tērā e kauhoatia ana mai, he huatahi nā tōna whaea, ā, he pouaru tērā: he tokomaha o te pā e haere tahi ana me ia.

¹³ Ā, i te kitenga o te Ariki i a ia, ka aroha ki a ia, ka mea ki a ia, "Kaua e tangi."

¹⁴ Nā, ka whakatata ia, ka pā ki te kauhoa, ā, tū tonu ngā kaikauhoa. Nā, ko tāna meatanga, "E tama, ko tāku kupu tēnei ki a koe, e ara."

¹⁵ Nā, ka noho te tūpāpaku ki runga, ka anga, ka kōrero, ā, hoatu ana ia e ia ki tōna whaea.

¹⁶ Nā, ka tau te wehi ki a rātou katoa; ka whakakorōria i te Atua, ka mea, "Kua puta ake i roto i a tātou he poropiti nui!" ā, "Kua titiro mai hoki te Atua ki tāna iwi."

¹⁷ Nā, haere ana tēnei kōrero mōna puta noa i Hūria, i ngā wāhi pātata katoa anō hoki.

Ngā Karere a Hoani Kaiiriiri (Matiu 11.1-19)

¹⁸ Ā, ka kōrerotia ēnei mea katoa ki a Hoani e āna ākongā.

¹⁹ Nā, ka karangatia e Hoani ētahi o āna ākongā tokorua, ka tonoa ki te Ariki, mea ai, "Ko koe rānei tērā e haere mai ana? Me tatari rānei tātou ki tētahi atu?"

²⁰ Ā, nō te taenga mai o aua tāngata ki a ia, ka mea, "Kua tonoa mai māua e Hoani Kaiiriiri ki a koe, mea ai, Ko koe rānei tērā e haere mai ana? Me tatari rānei tātou ki tētahi atu?"

²¹ I taua wā pū anō he tokomaha te hunga i whakaorangia e ia i ngā tūrorotanga, i ngā mate, i ngā wairua kino; he tokomaha ngā matapō i meinga kia kite.

²² Ā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rāua, "Haere, kōrerotia ki a Hoani ngā mea e kite nei, e rongo nei kōrua; ko ngā matapō e titiro ana, ko ngā kopa e hāereere ana, ko ngā repera kua mā, ko ngā turi e rongo ana, ko ngā tūpāpaku e whakaarahia ana, e kauwhautia ana te rongopai ki te hunga rawakore;

²³ Nā, ka koa te tangata e kore e hē ki ahau."

²⁴ Ā, nō te rironga atu o ngā karere a Hoani, ka tūmata ia ki te kōrero ki te mano mō Hoani: "I haere atu koutou ki te koraha kia kite i te aha? I te kākaho e whakangāueuetia ana e te hau?"

²⁵ Anō rā, i haere koutou kia kite i te aha? I te tangata he kākahu māeneene ōna? Nā, kei ngā whare kīngi te hunga i ngā kākahu whakapaipai, i ngā kai papai.

²⁶ Anō rā, i haere koutou kia kite i te aha? I te poropiti? Āe rā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, tērā atu i te poropiti.

²⁷ Mōna te mea kua tuhituhia nei,
'Nā, ka tonoa e ahau tāku karere ki mua i tōu aroaro,
māna e whakapai tōu huarahi i mua i a koe.'

²⁸ Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, kāhore he poropiti nui atu i a Hoani Kaiiriiri i roto i ngā whānau a te wahine; heoi, rahi ake i a ia te nohinohi rawa o te rangatiratanga o te Atua."

²⁹ Nā, i tō rātou rongonga ai, whakatikaia ana tā te Atua e te hunga katoa i rongo, e ngā pupirikana anō, i iriiria hoki rātou ki te iriiri a Hoani.

³⁰ Ko ngā Parihi ia rātou ko ngā kaiwhakaako o te ture i whakakāhore i tā te Atua whakaaro ki a rātou, kīhai nei rātou i iriiria e ia.

³¹ "Me whakarite e ahau ngā tātanga o tēnei whakapaparanga ki te aha? He rite rātou ki te aha?"

³² He rite ki ngā tamariki e noho ana i te kāinga hokohoko, e karanga ana ki a rātou anō, e mea ana:

'Whakatangi noa mātou i te pūtōrino ki a koutou,
ā, kāhore koutou i kanikani.
Auē noa mātou ki a koutou,
nā, kāhore koutou i tangi.'

³³ I haere mai hoki a Hoani Kaiiriiri, kīhai i kai taro, kīhai i inu wāina; heoi ka mea koutou, 'He rēwera tōna.'

³⁴ I haere mai te Tama a te tangata me te kai, me te inu; ā, ka mea koutou, 'Nā, he tangata kakai, he tangata inu wāina, he hoa nō ngā pupirikana, nō ngā tātanga hara!'

³⁵ Otirā, e whakatikaia ana te whakaaro nui e āna tamariki katoa."

Ko Īhu i te Kāinga a Haimona te Parihi

³⁶ Nā, ka mea tētahi o ngā Parihi ki a ia kia kai tahi rūau. Ā, ka tomo ia ki te whare o te Parihi, ka noho.

³⁷ Nā, tērā tētahi wahine hara o te pā ka mōhio, kei te whare o te Parihi ia e noho ana; nā, ka kawea mai e ia tētahi pouaka kōhatu, he hinu i roto.

³⁸ Ā, tū tangi ana i muri i ōna waewae, ka anga ka whakamākūkū i ōna waewae ki ōna roimata, ka muru ki ngā makawe o tōna mātenga, ka kihi i ōna waewae, ka whakawahi ki te hinu kakara.

³⁹ Nā, i te kitenga o te Parihi nāna rā ia i karanga, ka kōrero i roto i a ia, ka mea, "Me he poropiti tēnei, kua mātau ia ki te wahine e pā nei ki a ia, tōna pēheatanga; he wahine hara hoki."

⁴⁰ Nā, ka kōrero a Īhu, ka mea ki a ia, "E Haimona, he kupu tāku ki a koe."

Ka mea ia, "Kōrero, e te Kaiwhakaako."

⁴¹ "Nā, tokorua ngā tātanga i a rūau te moni a tētahi kaituku moni; e rima rau ngā pene i tētahi, e rima tekau i tētahi.

⁴² I te kore ngā mea a rūau hei whakautu, whakarērea noatia ana e ia ki a rūau; tēnā, ko wai o rūau e tino nui tōna aroha ki a ia?"

⁴³ Nā, ka whakahoki a Haimona, ka mea, "Ki tōku whakaaro, ko te tangata nāna te mea nui i whakarērea noatia atu."

Nā, ko tāna meatanga ki a ia, "Tika rawa tāu."

⁴⁴ Nā, ka tahuri ia ki te wahine, ka mea ki a Haimona, "E kite ana koe i tēnei wahine? I haere mai ahau ki roto ki tōu whare, kāhore i hōmai e koe he wai mō ōku waewae; nāna ia i whakamākūkū ōku waewae ki ōna roimata, ā, murua iho ki ngā makawe o tōna mātenga.

⁴⁵ Kīhai koe i kihi i ahau; tēnā ko ia, mai o tōku taenga mai, kāhore anō i tāmutu te kihi i ōku waewae.

⁴⁶ Kīhai koe i whakawahi i tōku mātenga ki te hinu; nāna ia ōku waewae i whakawahi ki te hinu.

⁴⁷ Koia ahau ka mea nei ki a koe, kua murua ōna tini hara; he nui hoki tōna aroha; ko te tangata ia he iti ngā mea i murua ka iti anō tōna aroha."

⁴⁸ Ā, ka mea ia ki a ia, "Kua murua ōu hara."

⁴⁹ Nā, ka anga ōna hoa noho ka kōrero ki a rātou anō, “Ko wai tēnei, muru rawa hoki i ngā hara?”

⁵⁰ Nā, ko tāna meatanga ki te wahine, “Nā tōu whakaponono koe i ora ai; haere mārie.”

8

Ngā Wāhine i Haere i te Taha o ʻIhu

¹ Ā muri tata iho ka hāereere anō ia ki ngā pā ki ngā kāinga, ka kauwhau, ka whakapuaki i te rongopai o te rangatiratanga o te Atua. I a ia hoki te tekau mā rua,

² me ētahi wāhine kua oti nei te whakaora i ngā wairua kino, i ngā ngoikoretanga. Ko Meri (e huaina ana ko Makarini), e whitu nei ngā rēwera i puta mai i roto i a ia,

³ ko Hoana hoki, ko te wahine a Kūha, a te kaiwhakahauhau a Herora, me Huhana, me te tokomaha noa atu. Nā rātou i mahi ētahi o ā rātou taonga hei mea mā rātou.

Te Kupu Whakarite mō te Kairui

(Matiu 13.1-9; Māka 4.1-9)

⁴ Nā, ka rahi te hui i mine mai, ā, ka haere mai ki a ia o ia pā, o ia pā, ka kōrero kupu whakarite ia:

⁵ “I haere atu te kairui ki te rui i tāna purapura; ā, i a ia e rui ana, ka ngahoro ētahi ki te taha o te ara; ā, takahia ana ki raro, kainga ake e ngā manu o te rangi.

⁶ Ko ētahi i ngahoro ki runga ki te toka; ko te tupunga ake, kua maroke, kāhore hoki he mākūkū.

⁷ Ko ētahi i ngahoro ki roto ki ngā tātarāmoa; ā, tupu tahi ana ngā tātarāmoa, kōwaowaotia iho.

⁸ Ko ētahi i ngahoro ki te oneone pai; tupu ana, tātakirau ngā hua.”

Ka mutu ēnei kōrero, ka karanga ia, “Ko ia he taringa ōna hei whakarongo, kia rongo ia.”

Te Take o ngā Kupu Whakarite

(Matiu 13.10-17; Māka 4.10-12)

⁹ Nā, ka ui āna ākonga ki a ia, ka mea, “He aha te tikanga o tēnei kupu whakarite?”

¹⁰ Ka mea ia, “Kua hoatu ki a koutou te mātauranga ki ngā mea ngaro o te rangatiratanga o te Atua; ki ērā atu ia, he whakarite ngā kupu.

‘Kia kite ai rātou, ā, e kore e kite, kia rongo ai, ā, kore ake e mātau.’ ”

Ka Whakamārama a ʻIhu i te Kupu Whakarite o te Kairui

(Matiu 13.18-23; Māka 4.13-20)

¹¹ “Nā, tēnei te kupu whakarite: Ko te purapura ko te kupu a te Atua.

¹² Ko ērā i te huarahi, ko ngā kaiwhakarongo; me i reira ka haere mai te rēwera, ka kapo i te kupu i roto i ō rātou ngākau, kei whakaponono rātou, ā, ka ora.

¹³ Ko ērā i runga i te toka ko te hunga i tango i te kupu me te hari anō i tō rātou rongonga; otirā kāhore ō rātou pakiaka, ka whakaponono mō te wā poto nei, ā, i te wā o te whakamātautau ka taka atu.

¹⁴ Ko tērā i ngahoro ki roto ki ngā tātarāmoa, ko te hunga e whakarongo ana, ā, ko te haerenga atu, ka kōwaowaotia e ngā mātukanuka, e ngā taonga, e ngā whakaahuareka o te ao, ā, hore ake e pakari ō rātou hua.

¹⁵ Ko tērā i te oneone pai, ko te hunga e tika ana, e pai ana te ngākau, i te rongonga i te kupu, ka pupuri, ā, hua ana ngā hua i runga i te manawanui.”

He Rama i raro o te Oko

(Māka 4.21-25)

¹⁶ “E kore e tahuna te rama e tētahi, e hīpokina ki te oko, e waiho rānei i raro i te moenga; engari, ka whakatūria ki runga ki te tūranga, kia kitea ai te mārama e te hunga e tomo ana.

¹⁷ E kore hoki tētahi mea i huna, e mahue te whakakite; e kore anō tētahi mea i ngaro, e mahue te mōhio, te puta hoki ki te mārama.

¹⁸ Nā reira kia tūpato tā koutou whakarongo. Ki te whai mea hoki tētahi, ka hoatu anō ki a ia; ki te kāhore he mea a tētahi, ko te mea i mahara ai ia nāna ake, ka tangohia i a ia.”

Te Whaea me ngā Tēina o ʻIhu

(Matiu 12.46-50; Māka 3.31-35)

¹⁹ Nā, ka haere mai ki a ia tōna whaea, me ōna tēina, otirā, kāhore rātou i āhei te tutuki mai ki a ia, i te pipiri o te tangata.

²⁰ Nā, ka kōrerotia ki a ia, “Ko tōu whaea me ōu tēina te tū mai nei i waho, e mea ana kia kite i a koe.”

²¹ Otirā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, “Ko ēnei, e whakarongo nei, ā, e mahi nei i te kupu a te Atua, tōku whaea me ōku tēina.”

Ka Whakamarinotia e Īhu tētahi Marangai
(Matiu 8.23-27; Māka 4.35-41)

²² Nā, i tētahi o aua rā ka eke ia, rātou ko āna ākonga ki te kaupuke, ā, ka mea ia ki a rātou, “Tātou ka whakawhiti ki tāwāhi o te roto.” Nā, rere ana rātou.

²³ Otirā, i a rātou e rere ana, ka moe ia. Nā, ko te putanga o tētahi hau, he tūpuhi, ki te roto; ā, ka tomo rātou, tata pū te totohu.

²⁴ Nā, ka haere rātou, ka whakaara i a ia, ka mea, “E kara, e kara, ka mate tātou!”

Nā, ka ara ia, ā, riria ana e ia te hau, me te ngaru o te moana; ā, mutu iho, nā, kua marino.

²⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Kei hea tō koutou whakapono?”

Mataku ana rātou, miharo ana, ka mea ki a rātou anō, “Ko wai rā tēnei, ka tapa nei ki ngā hau, ki te moana, ā, rongo rawa ki a ia?”

Ka Whakaorangia e Īhu tētahi Tangata he Rēwera Ōna
(Matiu 8.28-34; Māka 5.1-20)

²⁶ Nā, ka tae rātou ki te whenua o ngā Kararini, ki tāwāhi atu o Karirī.

²⁷ Ā, nō tōna haerenga atu ki uta, ka tūtaki ki a ia he tangata nō te pā, he rēwera ōna, he roa kāhore anō i mau kākahu, kihai anō i noho i roto i te whare, engari ki ngā urupā.

²⁸ Ā, i tōna kitenga i a Īhu, ka karanga, ka takoto ki tōna aroaro, he nui tōna reo ki te mea, “He aha tāku ki a koe e Īhu, e te Tama a te Atua, a te Runga Rawa? E, kua rā ahau e whakamamaetia.”

²⁹ I mea hoki ia ki te wairua poke kia puta i taua tangata. He maha hoki ngā wā i hopukia ai ia e ia, e tiakina ana hoki ia, he mea here ki ngā mekameka, ki ngā here waewae; heoi, motumotuhia ana e ia ngā here, ā, āia ana ia e te rēwera ki te koraha.

³⁰ Nā, ka ui a Īhu ki a ia, “Ko wai tōu ingoa?”

Ka mea ia, “Ko Rihiona”; he tokomaha hoki ngā rēwera i tomo ki roto ki a ia.

³¹ Kātahi ka inoi rātou ki a ia kia kua rātou e tonoa e ia kia haere ki te hōhonu.

³² Nā, i reira tētahi kāhui poaka maha e kai ana i runga i te maunga; ā, ka inoi rātou ki a ia kia tukua rātou kia tomo ki aua poaka. Ā, tukua ana rātou.

³³ Ā, ko te putanga o aua rēwera i roto i te tangata, ka tomo ki roto ki ngā poaka, nā, ko te tino renga o te kāhui rā te pari ki te moana, ā, paremo iho.

³⁴ Ā, nō ka kite ngā kaiwhāngai i taua mea i meatia, ka whati, ka haere ka kōrero ki te pā, ki aua whenua hoki.

³⁵ Nā, ka haere rātou kia kite i taua mea i meatia, ā, i tō rātou taenga mai ki a Īhu, ka kite i te tangata i puta nei ngā rēwera i roto i a ia, kua oti te whakakākahu, kua tika ōna whakaaro, e noho ana i ngā waewae o Īhu, ā, ka mataku rātou.

³⁶ Ā, kōrerotia ana ki a rātou e te hunga i kite, te whakaoranga o te tangata i ngā rēwera.

³⁷ Nā, ka mea te huihui katoa o ngā kāinga pātata o ngā Kararini kia mawehe atu ia i a rātou, i mataku whakaharahara hoki rātou; ā, eke ana ia ki te kaupuke, hoki ana.

³⁸ Otirā, ka inoi ki a ia te tangata i puta rā ngā rēwera i roto i a ia, kia waiho ia hei hoa mōna. Heoi, ka tono atu a Īhu i a ia, ka mea,

³⁹ “Hoki atu ki tōu whare, kōrerotia ngā mea nui kua meinga nei e te Atua ki a koe.” Nā, haere ana ia, kōrerotia ana ki te pā katoa ngā mea nui i mea ai a Īhu ki a ia.

He Kōtiro Whakahemohemo me te Wahine Māuiui
(Matiu 9.18-26; Māka 5.21-43)

⁴⁰ Ā, i a Īhu i hoki ai, ka koa te mano, i te tatari katoa hoki rātou ki a ia.

⁴¹ Nā, ka haere mai tētahi tangata, ko Hairuha te ingoa, he rangatira nō te whare karakia. Ā, takoto ana ki ngā waewae o Īhu, ka inoi ki a ia kia tomo ki tōna whare.

⁴² Kotahi tāna tamāhine, he huatahi kei te tekau mā rua ōna tau, nā, e whakahemohemo ana.

Nā, i tōna haerenga atu, ka popō ngā mano ki a ia.

⁴³ Nā, tērā tētahi wahine e mate ana i te pākaruha tōto, tekau mā rua ngā tau, ā, pote katoa tōna oranga ki ngā rata, kihai rawa i taea te whakaora e tētahi.

⁴⁴ Ka haere ia i muri i a ia, ka pā ki te tāniko o tōna kākahu; ā, mutu iho te rere o ōna toto.

⁴⁵ Nā, ka mea a Īhu, “Ko wai tēnei kua pā nei ki ahau?”

Ā, nō ka whakakāhore katoa, ka mea a Pita rātou ko ōna hoa, “E kara, e pipiri ana ngā mano ki a koe, e tututute ana.”

⁴⁶ Otirā, i mea a Īhu, “Ehara, kua pā tētahi ki ahau; e mōhio ana ahau, kua puta atu he mana i ahau.”

⁴⁷ Ā, nō te kitenga o te wahine kīhai ia i ngaro, haere wiri ana, takoto ana i tōna aroaro, kōrerotia ana e ia ki a ia i te aroaro o te iwi katoa te take i pā ai ia ki a ia, me te hohoro o tōna orange.

⁴⁸ Nā, ka mea ia ki a ia, “E kō, nā tōu whakapono koe i ora ai; haere mārie.”

⁴⁹ I a ia anō e kōrero ana, ka haere mai tētahi i te whare o te rangatira o te whare karakia, ka mea ki a ia, “Kua mate tāu tamāhine; kaua e whakararuraru i te Kaiwhakaako.”

⁵⁰ Otiā, i te rongonga o Īhu, ka whakahoki ki a ia, ka mea, “Kaua e matakū; ko te whakapono ia kia whakapono, ā, ka ora ia.”

⁵¹ Ā, i tōna tomokanga ki te whare, kīhai tētahi i tukua e ia kia tapoko, ko Pita anake, ko Hēmi, ko Hoani, me te pāpā rūau ko te whaea o te kōtiro.

⁵² E tangi ana rātou katoa, e auē ana mōna. Nā, ka mea ia, “Kaua e tangi; kāhore ia i mate, engari e moe ana.”

⁵³ Ā, kataina iho ia e rātou, i mōhio hoki rātou kua mate ia.

⁵⁴ Otirā, ka mau ia ki tōna ringa, ka karanga, ka mea, “E kō, e ara.”

⁵⁵ Nā, hoki mai ana tōna wairua, ā, whakatika tonu ake ia. Nā, ka whakahautia e ia kia hoatu he kai māna.

⁵⁶ Ā, mīharo tonu ōna mātua; nā, ka whakatūpato ia i a rātou kia kaua e kōrerotia taua meatanga ki tētahi.

9

Ka Tonoa e Īhu ngā Ākonga Tekau mā rua

(Matiu 10.5-15; Māka 6.7-13)

¹ Nā, ka karangatia e ia te tekau mā rua, ka hoatu ki a rātou he kaha, he mana, e peia ai ngā rēwera katoa, e ora ai ngā mate.

² Ā, tonoa ana rātou e ia ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, ki te whakaora hoki i te hunga e mate ana.

³ I mea anō ia ki a rātou, “Kaua tētahi mea e mauria ki te ara, kaua he tokotoko, kaua he pūtea, kaua he taro, kaua he moni; kaua anō e takiruatia he koti.

⁴ Ā, ka tomo koutou ki tētahi whare, hei reira noho ai, ā, haere noa i reira.

⁵ Ā, ki te kāhore ētahi e manako ki a koutou, ina haere atu koutou i taua pā, ruia atu te puehu o ō koutou wae wae, hei mea whakaatu ki a rātou.”

⁶ Nā, ko tō rātou mawehetanga atu, ka hāereerea e rātou ngā kāinga, me te kauwhau i te rongopai, me te whakaora i ngā wāhi katoa.

Te Pororaru o Herora

(Matiu 14.1-12; Māka 6.14-29)

⁷ Ā, ka rongo a Herora tetaraki i ngā mea katoa i meinga e ia; ā, he nui tōna pororaru, nō te mea ki tā ētahi kī, kua ara mai a Hoani i te hunga mate.

⁸ Ki tā ētahi, kua puta mai a Irāia; ki tā ētahi, kua ara mai tētahi o ngā poropiti onamata.

⁹ Nā, ka mea a Herora, “I pōutoa e ahau te mātenga o Hoani; ko wai hoki tēnei mōna nei ēnei kōrero ka rangona nei e ahau?” Ā, ka whai ia kia kite i a ia.

Ka Whāngaia e Īhu te Rima Mano

(Matiu 14.13-21; Māka 6.30-44; Hoani 6.1-14)

¹⁰ Ā, nō te hokinga mai o ngā āpōtoro, ka kōrerotia ki a ia ngā mea katoa i mea ai rātou. Ā, ka tango ia i a rātou, ka haere ko rātou anake ki tētahi pā, ko Petahaira te ingoa.

¹¹ Otirā, i te kitenga o ngā mano, ka aru i a ia; ā, ka manaaki ia i a rātou, ka kōrerotia ki a rātou te rangatiratanga o te Atua, whakaorangia ana hoki e ia te hunga e mea ana kia rongoātia.

¹² Nā, kua tītaha haere te rā; ā, ka haere mai te tekau mā rua, ka mea ki a ia, “Tonoa te mano, kia haere ai ki ngā kāinga, ki ngā whenua i tētahi taha, i tētahi taha, moe ai, ki te mea kai hoki mā rātou; he wāhi koraha hoki tēnei i a tātou nei.”

¹³ Ā, ka mea ia ki a rātou, “Mā koutou e hoatu he kai mā rātou.”

Ka mea rātou, “Heoi anō a mātou e rima ngā taro, e rua ngā ika; ki te kāhore anō ia mātou e haere ki te hoko kai mā tēnei iwi katoa.”

¹⁴ (Me te mea anō, e rima mano ngā tāne.)

Ka mea ia ki āna ākonga, “Meinga rātou kia noho, kia rima tekau ki te nohoanga.”

¹⁵ Ā, pērā ana rātou, meinga katoatia ana kia noho.

¹⁶ Nā, ka mau ia ki ngā taro e rima, ki ngā ika e rua, ka titiro ake ki te rangi, ka whakapai i aua mea, ka whawhati, ka hoatu ki ngā ākonga kia whakatakotoria atu mā te mano.

¹⁷ Nā, ka kai rātou, ka mākona katoa; ā, kotahi tekau mā rua ngā kete i kohia ake e rātou, he toenga nā rātou nō ngā whatiwhatinga.

Te Pānuitanga a Pita mō Īhu
(*Matīu 16.13-19; Māka 8.27-29*)

¹⁸ Ā, i a ia e inoi ana ko ia anake, i a ia anō āna ākonga; nā, ka ui ia ki a rātou, ka mea, "Ko wai ahau ki te ki a te mano?"

¹⁹ Nā, ka whakahoki rātou, ka mea, "Ko Hoani Kaiiriiri, ki tā ētahi ia; ko Irāia, ki tā ētahi; kua ara mai tētahi o ngā poropiti onamata."

²⁰ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ki tā koutou nā ki, ko wai ahau?"
Ka whakahoki a Pita, ka mea, "Ko te Karaiti a te Atua."

Ka Kōrero a Īhu mō Tōna Mamaetanga me Tōna Matenga
(*Matīu 16.20-28; Māka 8.30-9.1*)

²¹ Kātahi ia ka whakatūpato i a rātou, ka mea, "Kia kuaa tēnei e kōrerotia ki te tangata."

²² I mea anō ia, "Kua takoto te tikanga kia maha ngā mamae o te Tama a te tangata, kia whakakāhoretia anō ia e ngā kaumātua, e ngā tohunga nui, e ngā karaipī, kia whakamatea, ā, i te toru o ngā rā ka whakaarahia."

²³ I mea anō ia ki a rātou katoa, "Ki te mea tētahi kia haere mai i muri i ahau, me whakakāhore ia e ia anō, me amo tōna rīpeka i ngā rā katoa, ka aru ai i ahau."

²⁴ Ki te whai hoki tētahi kia ora, ka mate ia; otirā, ki te mate tētahi, mōna i whakaaro ki ahau, ka ora ia.

²⁵ He aha oti te pai ki te tangata, ki te riro i a ia te ao katoa, ā, ka ngaro ko ia anō, ka riro rānei i te hē?

²⁶ Ki te whakamā hoki tētahi ki ahau, ā, ki āku kōrero, ka whakamā anō te Tama a te tangata ki a ia, ina haere mai ia i runga i tōna ake korōria, i te korōria hoki o te Matua, o ngā anahera tapu.

²⁷ Nā, he pono tāku kōrero ki a koutou, tēnei anō ētahi o te hunga e tū nei e kore e pāngia e te mate, kia kite rā anō i te rangatiratanga o te Atua."

Te Whakaahua Kētanga
(*Matīu 17.1-8; Māka 9.2-8*)

²⁸ Ā, ka tata ki te waru o ngā rā i muri i ēnei kōrero, ka mau ia ki a Pita, ki a Hoani, ki a Hēmi, ka haere ki runga ki te maunga ki te inoi.

²⁹ Ā, i a ia e inoi ana, ka puta kē te āhua o tōna mata, mā tonu tōna kākahu, kanapa tonu.

³⁰ Nā, tokorua ngā tātanga e kōrero tahi ana me ia, ko Mohi rāua ko Irāia,

³¹ i puta korōria mai, i kōrero anō ki tōna matenga meāke nei rite i a ia ki Hiruhārama.

³² I pēhia hoki a Pita rātou ko ōna hoa e te moe; ā, i tō rātou aranga ake, ka kite i tōna korōria, me ngā tātanga tokorua e tū tahi ana me ia.

³³ Ā, i a rāua e mawehe atu ana i a ia, ka mea a Pita ki a Īhu, "E kara, he pai kia noho tātou i konei; nā, kia hangā e mātou ētahi wharau kia toru; kia kotahi mōu, kia kotahi mō Mohi, kia kotahi mō Irāia." (Kīhai ia i mōhio ki tāna i kōrero ai.)

³⁴ Ā, i a ia e kōrero ana i ēnei mea, ka puta he kapua, ā, taumaruru iho ana ki a rātou; ā, matakū ana rātou i tō rātou haerenga ki roto ki te kapua.

³⁵ Nā, ka puta mai he reo i te kapua e mea ana, "Ko tāku Tama tēnei, ko tāku i whiriwhiri ai; whakarongo ki a ia!"

³⁶ Ā, nō te putanga o te reo, ko Īhu anake i kitea. Ā, whakarongo puku ana rātou, kīhai hoki i kōrerotia e rātou ki te tangata i aua rā tētahi o ngā mea i kite ai rātou.

Ka Whakaorangia e Īhu te Tama he Wairua Poke Tōna
(*Matīu 17.14-18; Māka 9.14-27*)

³⁷ Nā, i te aonga ake o te rā, i a rātou kua tatū iho i runga i te maunga, he rahi te hui i tūtaki ki a ia.

³⁸ Nā, ka karanga tētahi tangata i roto i te mano, ka mea, "Tēnā koa, e te Kaiwhakaako, titiro mai ki tāku tama; ko ia anake hoki tāku."

³⁹ Nā, ka hopu te wairua i a ia, inamata ka hāmama. Nā, ka haehae i a ia, tutū ana te huka i a ia. Whakauaua ana te whakarere i a ia, ā, marū iho ia.

⁴⁰ Ā, i te inoi ahau ki āu ākonga kia peia ia ki waho; heoi, kīhai i taea e rātou."

⁴¹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea, "E te uri whakapono kore, parori kē, kia pēhea te roa o tōku noho ki a koutou, o tōku manawanui ki a koutou? Kawea mai tāu tama ki konei."

⁴² Nā, i a ia e haere mai ana, ka tāia iho ia e te rēwera, haehaea iho. Nā, ka riria te wairua poke e Īhu, ā, whakaorangia ana te tamaiti, hoatu ana ki tōna pāpā.

⁴³ Oho mauri katoa ana rātou ki te nui o te Atua.

*Ka Kōrero anō a Īhu mō Tōna Matenga
(Matiu 17.22-23; Māka 9.30-32)*

Ā, i a rātou e mīharo ana ki ngā mea katoa i meinga e Īhu, ka mea ia ki āna ākonga,
⁴⁴ "Rongoātia ēnei kōrero ki roto ki ō koutou taringa; meāke hoki tukua te Tama a te tangata ki ngā ringa o ngā tāngata."
⁴⁵ Otirā, kihai rātou i mōhio ki tēnei kupu, he mea huna hoki i a rātou, kei kite rātou; i matakū hoki rātou ki te ui ki a ia i taua kupu.

*Ko Wai te Nui Rawa
(Matiu 18.1-5; Māka 9.33-37)*

⁴⁶ Nā, ka puta ake he kōrerorero i roto i a rātou, ko wai o rātou te mea nui rawa.
⁴⁷ Otirā, i te kitenga o Īhu i te whakaaroaronga a ō rātou ngākau, ka mau ia ki tētahi tamaiti nohinohi, ā, whakātūrīa ana ki tōna taha,
⁴⁸ ka mea ki a rātou, "Ki te manako tētahi ki tēnei tamaiti, nā te whakaaro hoki ki tōku ingoa, e manako ana ia ki ahau. Ki te manako hoki tētahi ki ahau, e manako ana ia ki tōku kaitono mai. Nā, ko te iti rawa i roto i a koutou katoa ko ia hei mea nui."

*Mō he Kore Rānei mō Īhu Karaiti
(Māka 9.38-40)*

⁴⁹ Nā, ka whakahoki a Hoani, ka mea, "E kara, i kite mātou i tētahi e pei rēwera ana i runga i tōu ingoa; ā, rīria iho e mātou, mōna kāhore e haere tahi tātou."
⁵⁰ Otirā, i mea a Īhu ki a ia, "Kaua e rīria; ki te mea hoki ehara tētahi i te hoa whawhai nō koutou, nō koutou ia."

Kīhai i Manakohia a Īhu e tētahi Kāinga Hamari

⁵¹ Ā, nō ka tata ngā rā mō tōna tangohanga ki runga, ka whakamau tōna kanohi ki te haere ki Hiruhārama,
⁵² Ā, ka tonoa atu e ia he karere i mua i tōna aroaro; ā, ka haere rātou, ka tomo ki tētahi kāinga o ngā Hamari ki te mea tukunga iho mōna.
⁵³ Heoi, kihai ērā i manako ki a ia, ko te āhua hoki o tōna kanohi me te mea e haere ana ia ki Hiruhārama.
⁵⁴ Ā, nō te kitenga o āna ākonga, o Hēmi rāua ko Hoani, ka mea rāua, "E te Ariki, e pai ana rānei koe kia kōrerotia e māua he kāpura kia heke iho i te rangi, hei whakangaro i a rātou?"
⁵⁵ Otirā, ka tahuri ia, ka rīria rāua, "Kāhore kōrua e mātau nō tēhea wairua kōrua.
⁵⁶ Kīhai hoki te Tama a te tangata i haere mai ki te whakamate tangata, engari ki te whakaora." Nā, haere ana rātou he kāinga kē.

*Te Hunga e Hia-Whai i a Īhu
(Matiu 8.19-22)*

⁵⁷ Ā, i a rātou e haere ana i te ara, ka mea tētahi tangata ki a ia, "Ka aru ahau i a koe ki ngā wāhi katoa e haere ai koe."
⁵⁸ Nā, ko te meatanga a Īhu ki a ia, "He rua o ngā pokiha, he kōhanga o ngā manu o te rangi; tēnā ko te Tama a te tangata hore ōna wāhi e takoto ai tōna mātenga."
⁵⁹ Ka mea ia ki tētahi atu, "Arumia mai ahau." Ā, ka mea ia, "E te Ariki, tukua ahau kia mātau haere ki te tanu i tōku pāpā."
⁶⁰ Nā, ka mea a Īhu ki a ia, "Waiho mā ngā tūpāpaku e tanu ō rātou nā tūpāpaku. Ko koe ia me haere ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua."
⁶¹ Ka mea hoki tētahi atu, "E te Ariki, ka aru ahau i a koe; otirā, tukua ahau kia mātau poroporoaki ki te hunga i tōku whare."
⁶² Otirā, ka mea a Īhu ki a ia, "Ki te pā te ringa o tētahi ki te parau, ā, ka titiro ki muri, e kore ia e tau mō te rangatiratanga o te Atua."

10

Ka Tonoa e Īhu te Whitu Tekau

¹ Nā, i muri i ēnei mea ka whakaritea e te Ariki ētahi atu e whitu tekau, ā, tonoa ana rātou takirua, takirua, i mua i a ia ki ngā pā katoa, ki ngā wāhi meāke nei ia haere ki reira.
² I mea anō ia ki a rātou, "He nui te kotinga, ko ngā kaimahi ia he ruarua; nā, inoi atu ki te Ariki nāna te kotinga, kia tonoa e ia he kaimahi ki tana kotinga.
³ Haere! Nanā, ka tonoa nei koutou e ahau, ānō he reme ki waenganui o ngā wuruhi.
⁴ Kaua e mauria he takotoranga moni, kaua he pūtea, kaua he hū; kaua anō e oha atu ki tētahi i te huarahi.

⁵ “Ki te tomo koutou ki tētahi whare, mātua mea atu, ‘Kia tau te rangimārie ki tēnei whare.’

⁶ Ā, ki te mea kei reira te tama a te rangimārie, ka tau tā koutou rangimārie ki a ia; ki te kāhore, e hoki anō ki a koutou.

⁷ Nā, hei taua whare koutou noho ai, kai ai, inu ai i tā rātou e hōmai ai; ka tika hoki te utu mō te kaimahi. Kaua e hāereere i tēnei whare ki tērā whare.

⁸ “Ka tomo koutou ki tētahi pā, ā, ka manako rātou ki a koutou, kainga ngā mea e whakatakotoria ana mā koutou.

⁹ Me whakaora te hunga mate o reira, ka mea ki a rātou, ‘Kua tata ki a koutou te rangatiratanga o te Atua.’

¹⁰ Tena, ki te tomo koutou ki tētahi pā, ā, e kore rātou e manako ki a koutou, me haere atu ki ngā huarahi o reira, me ki atu,

¹¹ ‘Nā, ko te puehu o tō koutou pā e piri nei ki a mātou, tēnei ka tahia atu nei e mātou ki a koutou; otirā, kia mōhio koutou ki tēnei, kua tata ki a koutou te rangatiratanga o te Atua.’

¹² Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, engari tō Horoma i taua rā e māmā i tō taua pā.”

Ngā Taone Whakapono kore

(Matiu 11.20-24)

¹³ “Auē te mate mōu, e Korahina! Auē te mate mōu, e Petahaira! Me i meatia hoki ki Tāira, ki Hairona ngā merekara kua meatia nei ki a kōrua, kua rīpenetā kē rāua, he taratara hoki te kākahu, me te noho i roto i te pungarehu.

¹⁴ Otirā, erangi tō Tāira, tō Hairona i te whakawā e māmā i tō kōrua.

¹⁵ Ā, ko koe, e Kaperenauma, tērā koe e ikeike, ā tae noa ki te rangi? Ka whakatakā koe ki te rēinga.

¹⁶ “Ki te whakarongo tētahi ki a koutou, e whakarongo ana ia ki ahau; ki te whakakāhore tētahi ki a koutou, e whakakāhore ana ia ki ahau; ki te whakakāhore tētahi ki ahau, e whakakāhore ana ki tōku kaitono mai.”

Te Hokinga mai o te Whitu Tekau

¹⁷ Nā, hoki hari ana te whitu tekau, ka mea, “E te Ariki, rongo tonu ngā rēwera nei ki a mātou, he mea nā tōu ingoa!”

¹⁸ Ka mea ia ki a rātou, “I kite ahau i a Hātana, me te mea he uira te takanga i te rangi.

¹⁹ Nā, ka hoatu nei e ahau ki a koutou he mana e takahi ai koutou i runga i ngā nākahi, i ngā kopiona, i te kaha katoa anō o te hoa whawhai; ā, e kore rawa koutou e mate i tētahi mea.

²⁰ Otirā, kaua e hari ki tēnei, ki ngā wairua ka riro nei ki raro i a koutou; ko tā koutou ia e tino hari ai, ko ō koutou ingoa kua oti te tuhituhi ki te rangi!”

Ka Hari a Īhu

(Matiu 11.25-27; 13.16-17)

²¹ I taua wā anō ka hari ia i te Wairua Tapu, ka mea, “Ka whakawhetai ahau ki a koe, e Pā, e te Ariki o te rangi, o te whenua, kua huna nei hoki e koe ēnei mea i te hunga mātou, i te hunga mahara, ā, whakakitea ana ki ngā kōhungahunga; āe rā, e Pā, i pai hoki te pēnei ki tāu titiro.

²² “Kua oti ngā mea katoa te tuku ki ahau e tōku Matua; e kore anō tētahi e mātou ki te Tama ko wai ia, ko te Matua anake; ko wai rānei te Matua, ko te Tama anake, me te tangata anō hoki e pai ai te Tama kia whakakitea ia.”

²³ Nā, ka tahuri ia ki ngā ākonga, ka mea puku atu, “Ka hari ngā kanohi e kite ana i ngā mea e kite nei koutou!”

²⁴ Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, he tokomaha ngā poropiti me ngā kīngi i hiahia kia kite i ngā mea e kite nei koutou, ā, kāhore i kite; kia rongo anō i ngā mea e rongo nei koutou, ā, kāhore i rongo.”

Te Kupu Whakarite o te Hamari Pai

²⁵ Nā, ka whakatika tētahi kaiwhakaako o te ture, ka whakamātautau i a ia, ka mea, “E te Kaiwhakaako, me aha ahau ka whiwhi ai ki te ora tonu?”

²⁶ Ka mea ia ki a ia, “He aha te mea i tuhituhia ki te ture? Ka pēhea tāu kōrero?”

²⁷ Nā, ka whakahoki ia, ka mea, “ ‘Kia whakapaua tōu ngākau, tōu wairua, tōu kaha, tōu hinengaro, ki te aroha ki te Ariki, ki tōu Atua; me aroha hoki ki tōu hoa tata anō ko koe.’ ”

²⁸ Ka mea ia ki a ia, “Ka tika tāu kōrero; meinga tēnei, ā, ka ora koe.”

²⁹ Otirā, ka mea ia ki te whakatika i a ia, ka ki atu ki a Īhu, “Ko wai rā tōku hoa tata?”

³⁰ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea, "E haere iho ana tētahi tangata i Hiruhārama ki Heriko, ā, ka tūtaki ki ngā kaipāhua, nā, ka huia ōna e rātou, ka tukitukia ia, ā, haere ana, whakarērea iho ia, me te mea kua mate.

³¹ Nā, ko tētahi tohunga e haere noa ana i taua ara, ā, i tōna kitenga i a ia, ninihi kē ana nā tahaki.

³² I pēnā hoki tētahi Rīwaiti, tae kau ki taua wāhi, ka haere, ka titiro, ninihi kē ana nā tahaki.

³³ Otirā, ko tētahi Hamari e haere ana ki ngā whenua, i te taenga ki a ia, ka kite i a ia, ka aroha.

³⁴ Nā, ka haere, ka takai i ōna patunga, ringihia iho ki te hinu, ki te wāina, ka whakanoho i a ia ki tōna ake kararehe, ā, kawea ana ia ki te whare tira, atawhaitia ana ia.

³⁵ I te aonga ake, i tōna haerenga, ka tangohia e ia e rua ngā pene, hoatu ana ki te tangata i te whare, ka mea ki a ia, 'Māu ia e tiaki; ā, ki te maha atu āu mea e pau, māku koe e utu ina hoki mai ahau.'

³⁶ "Nā, ki tōu whakaaro, ko wai o tēnei tokotoru te hoa ōna i tūtaki nei ki ngā kaipāhua?"

³⁷ Ka mea ia, "Ko tērā i atawhaitia ai ia."

Nā, ka mea a Īhu ki a ia, "Haere, kia pērā anō tāu mahi."

Ka Toro a Īhu i a Māta rāua ko Meri

³⁸ Ā, i tō rātou haerenga atu, ka tomo ia ki tētahi kāinga, nā, ko tētahi wahine ko Māta te ingoa, i whakamanuhiri i a ia ki tōna whare.

³⁹ He teina anō tōna, ko Meri te ingoa. Nā, ka noho tēnei ki ngā waewae o Īhu, whakarongo ai ki tāna kupu.

⁴⁰ Nā, raruraru noa iho a Māta i te nui o te mahi tuari, ā, haere ana, ka mea, "E te Ariki, he mea noa oti ki a koe kia waiho e tōku teina māku anake te tuari? Nā, kōrero atu kia haere mai ia hei hoa mōku."

⁴¹ Ka whakahoki te Ariki, ka mea ki a ia, "E Māta, e Māta, e mānukanuka ana koe, e raruraru ana ki ngā mea maha.

⁴² Kotahi ia te mea e matea ana; ā, kua whiriwhiria e Meri tēnā wāhi pai, e kore nei e tangohia i a ia."

11

Te Īnoi o te Ariki

(Matiu 6.9-13; 7.7-11)

¹ Ā, i a ia e Īnoi ana i tētahi wāhi, ā, ka mutu, ka kī atu tētahi o āna ākonga ki a ia, "E te Ariki, whakaakona mātou ki te Īnoi, me Hoani hoki i whakaako rā i āna ākonga."

² Ka mea ia ki a rātou, "Ka Īnoi koutou, mea atu:

'E tō mātou Matua i te rangi,

kia tapu tōu ingoa.

Kia tae mai tōu rangatiratanga,

kia meatia tāu e pai ai ki runga ki te whenua,

kia rite anō ki tō te rangi.

³ Hōmai tā mātou taro ki a mātou, tō tēnei rā, tō tēnei rā.

⁴ Murua ō mātou hara;

e murua ana hoki e mātou o ngā tāngata katoa

e hara ana ki a mātou.

Aua hoki mātou e kawea kia whakawaia.' "

⁵ I mea anō ia ki a rātou, "Ko wai o koutou ki te mea he hoa tōna, ā, ka tae atu ki a ia i waenganui pō, ka mea ki a ia, 'E hoa, hōmai ki ahau ētahi taro, kia toru.

⁶ Kua tae mai hoki tōku hoa ki ahau i te ara, kāhore āku mea e whakatakoto ai ahau māna.'

⁷ "Ā, ka whakahoki tērā i roto, ka mea, 'Hōhā kī! Kāti rā; kua tūtakina noatia ake te tataua, kei te moenga mātou ko āku tamariki; e kore e āhei kia whakatika atu ahau ki te hoatu ki a koe.'

⁸ Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, ahakoa kāhore ia i whakatika ki te hoatu ki a ia, nō te mea he hoa nōna, mā tāna tohe anō ka ara ake ai ia, ka hoatu ai ki a ia i ngā mea i tonoa e ia.

⁹ "Ko tāku kupu anō tēnei ki a koutou; Īnoi, ā, ka hoatu ki a koutou; e rapu, ā, ka kite koutou; pātukia, ā, ka uakina ki a koutou.

¹⁰ Ka whiwhi hoki ngā tāngata katoa ina Īnoi; ka kite ina rapu; ka uakina ki te tangata e pātuki ana.

¹¹ “Ko tēhea matua o koutou ki te inoia e tāna tama tētahi taro, e hoatu rānei ki a ia he kāmaka? Ki te inoia he ika, e hoatu rānei ki a ia he nākahi hei ika?

¹² Ki te inoia he hua manu, e hoatu rānei ki a ia he kopiona?

¹³ Ki te mea ko koutou, hunga kino nei, e mātau ana ki te hoatu mea papai ki ā koutou tamariki; tērā noa ake te hōmaitanga o te Wairua Tapu e tō koutou Matua i te rangi ki te hunga e inoi ana ki a ia.”

*Ko Īhu rāua ko Perehepura
(Matiu 12.22-30; Māka 3.20-27)*

¹⁴ Nā, e pei rēwera ana ia, he mea wahangū anō hoki. Ā, nō te putanga o te rēwera ki waho, ka kōrero te wahangū; ā, mīharo ana te mano.

¹⁵ Nā, ka mea ētahi o rātou, “Nā te rangatira o ngā rēwera, nā Perehepura, tāna peinga rēwera.”

¹⁶ Nā, ka whakamātautau ētahi, ka mea ki tētahi tohu i a ia i te rangi.

¹⁷ Otiia, i mātau ia ki ō rātou whakaaro, ā, ka mea ki a rātou, “Ki te tauri iho tētahi rangatiratanga ki a ia anō, ka kore; ki te tauri hoki tētahi whare ki tētahi whare, ka hinga.

¹⁸ Ā, ki te tauri iho a Hātana ki a ia anō, me pēhea e tū ai tōna rangatiratanga? E mea nā hoki koutou, nā Perehepura tāku peinga rēwera.

¹⁹ Nā, ki te mea nā Perehepura tāku peinga rēwera, nā wai te peinga a ā koutou tama? Mō konei hei kaiwhakawā rātou mō koutou.

²⁰ Tēnā ki te mea nā te ringa o te Atua tāku peinga rēwera, inā, kua tae mai te rangatiratanga o te Atua ki a koutou.

²¹ “Ki te tiakina e te tangata kaha, he patu nei āna, tōna whare, ka āta takoto āna taonga.

²² Ki te puta mai ia te mea e kaha atu ana i a ia, ā, ka hinga tērā, nā, ka tangohia āna patu i whakamanawa ai ia, ka tuwhatuwhaia ōna taonga.

²³ “Ko te tangata ehara i te hoa nōku, he hoariri ia ki ahau, ko te tangata kāhore e kohikohi tahi māua, e tītiritari ana.”

*Te Hokinga mai o te Wairua Poke
(Matiu 12.43-45)*

²⁴ “Ka puta te wairua poke i roto i te tangata, ka hāereere ia rā ngā wāhi waikore rapu okiokinga ai; ā, kāhore e kitea, ka mea ia, ‘Ka hoki ahau ki tōku whare i puta mai ai ahau.’

²⁵ Ā, nō te taenga atu, rokohanga atu kua oti te tahitahi, te whakapaipai.

²⁶ Nā, ka haere ia, ka tango i ētahi atu wairua tokowhitu, he kino atu i a ia; ā, ka tomo atu, ka noho i reira; ā, kino atu i te tīmatanga te whakamutunga o taua tangata.”

Te Hari Pono

²⁷ Ā, i a ia e kōrero ana i ēnei mea, ka karanga ake tētahi wahine i roto i te mano, ka mea ki a ia, “Koa tonu te kōpū i kawea ai koe, me ngā ū i ngotea e koe.”

²⁸ Anō rā hoki ko ia, “Engari rā, tino koa te hunga e whakarongo ana ki te kupu a te Atua, ā, e mahi ana.”

*Te Rapu mō tētahi Tohu
(Matiu 12.38-42)*

²⁹ Ā, nō ka rūpeke te mano, ka anga ia ka kōrero, “He whakatupuranga kino tēnei; e rapu ana ki tētahi tohu, ā, e kore tētahi tohu e hoatu, ko te tohu anake o Hona poropiti.

³⁰ I waiho nei hoki a Hona hei tohu ki ngā tāngata o Ninewe, ka pērā anō te Tama a te tangata ki tēnei whakatupuranga.

³¹ Ka whakatika ngātahi te kuīni o te tonga i te whakawākanga me ngā tāngata o tēnei whakatupuranga, ka whakatau i te hē ki a rātou; i haere hoki ia i ngā pito o te whenua ki te whakarongo ki te whakaaro nui o Horomona; ā, tēnei tētahi he nui kē atu i a Horomona.

³² Ka whakatika ngātahi ngā tāngata o Ninewe i te whakawākanga me tēnei whakatupuranga, ka whakatau i te hē ki a rātou, i rīpenetā hoki rātou i te kauwhautanga a Hona; ā, tēnei tētahi he nui kē atu i a Hona!”

*Te Māramatanga o te Tinana
(Matiu 5.15; 6.22-23)*

³³ “Ka tahuna te rama, e kore e waiho e te tangata ki te wāhi ngaro, ki raro rānei i te pūhera, engari ki runga ki te tūranga, kia kitea ai te mārama e te hunga e tomo atu ana.

³⁴ Ko te kanohi te rama o te tinana. Nā, ki te ātea tōu kanohi, ka mārama anō tōu tinana katoa; tēnā ki te kino, ka pōuri anō hoki tōu tinana.

³⁵ Nā reira, kia āta titiro mehemea ehara i te pōuri te mārama i roto i a koe.

³⁶ Nā, ki te mārama tōu tinana katoa, ā, ki te kore ōna wāhi pōuri, ka mārama katoa anō, me te mea ko te mura o te rama e whakamārama ana i a koe."

*Ka Whakapae a Ihu i ngā Parihi me ngā Kaiako i te Ture
(Matiu 23.1-36; Māka 12.38-40)*

³⁷ Nā, i a ia e kōrero ana, ka tono tētahi Parihi kia kai ia ki a ia; ā, haere ana ia ki roto, ka noho.

³⁸ Ā, i te kitenga o te Parihi, ka mīharo nō te mea kāhore ia e horoi i mua o te kainga.

³⁹ Ka mea te Ariki ki a ia, "Tēnei koutou, e ngā Parihi, te horoi nei i waho o te kapu, o te rihi; ko roto ia o koutou e kī ana i te pāhua, i te kino.

⁴⁰ E te hunga kūware, kīhai ianei i hangā a roto e te kaihanganga o waho?

⁴¹ Engari, hoatu ngā mea o roto hei atawhainga mō ngā rawakore; ā, ka mā ngā mea katoa ki a koutou.

⁴² "Otirā, auē, te mate mō koutou, e ngā Parihi! E hoatu ana hoki e koutou te wāhi whakatekau, o te miniti, o te rū, o ngā otaota katoa, ā, kapea ake te whakarite whakawā me te aroha ki te Atua; he tika anō ko ēnei kia meatia kia kaua anō hoki ērā e kapea.

⁴³ "Auē te mate mō koutou, e ngā Parihi! Ko tā koutou hoki e rawe ai ko ngā nohoanga rangatira i ngā whare karakia, me ngā ohatanga i ngā kāinga hokohoko.

⁴⁴ "Auē te mate mō koutou, e ngā karaipi, e ngā Parihi, e te hunga tinihanga! E rite nā koutou ki ngā urupā ngaro, e kore e kitea e ngā tāngata e hāereere ana i runga."

⁴⁵ Nā, ka whakahoki tētahi o ngā kaiwhakaako o te ture, ka mea ki a ia, "E te Kaiwhakaako, he whakahē anō hoki mō mātou ēnei kōrero āu."

⁴⁶ Nā, ko tāna meatanga, "Auē te mate mō koutou hoki, e ngā kaiwhakaako o te ture! E whakawaha ana hoki koutou i ngā tāngata ki ngā kawenga taimaha rawa hei pikaunga, ā, e kore tētahi o ō koutou matihanga e pā atu ki aua kawenga.

⁴⁷ "Auē te mate mō koutou! Ko koutou nei hoki hei hanga i ngā urupā o ngā poropiti, nā ō koutou mātua hoki rātou i whakamate.

⁴⁸ Nā, he kaiwhakaatu koutou he kaiwhakaako ki ngā mahi a ō koutou mātua; nā rātou hoki rātou i whakamate, ko koutou hoki hei hanga i ō rātou urupā.

⁴⁹ Nā konei anō te mātauranga o te Atua i mea ai, 'Māku e tono he poropiti, he āpōtoro ki a rātou, ā, ka whakamate, ka tūkino rātou i ētahi o rātou.'

⁵⁰ Kia rapua ai he utu i tēnei whakapaparanga mō te toto o ngā poropiti katoa i ringihia nei nō te tīmatanga rā anō o te ao;

⁵¹ nō te toto o Āpera, tae noa ki te toto o Hakaraia i mate nei ki waenganui o te āta o te wāhi tapu, āe rā, ka mea atu ahau ki a koutou, E rapua he utu i tēnei whakapaparanga.

⁵² "Auē te mate mō koutou, e ngā kaiwhakaako o te ture! Kua tangohia hoki e koutou te kī o te mātauranga; kīhai koutou i tomo ki roto, ā, i ārai hoki koutou i te hunga e tomo ana."

⁵³ Nā, i tōna putanga mai ki waho, ā, ka tīmata te tohetohe kaha a ngā karaipi, a ngā Parihi ki a ia, he mea kia maha atu ai āna kōrero

⁵⁴ e whakamoho ana hoki, kia mau tētahi kupu a tōna māngai.

12

*He Whakatūpato ki te Tinihanga
(Matiu 10.26-27)*

¹ Nā, kei te huihui anō tērā ngā mano, tōna tini, nō ka takatakahi i a rātou anō, ā, ka anga ia ka kōrero i te tuatahi tonu ki āna ākonga, ka mea, "Kia tūpato i te rēwena o ngā Parihi; arā i te tinihanga.

² Kāhore hoki he mea i hipokina e mahue te hura; kāhore hoki tētahi mea ngaro e mahue te mōhio.

³ Mō konei ko tā koutou e kōrero ai i te pōuri, ka rangona i te mārama. Ko tā koutou e ki ai ki te taringa i ngā rūma i roto rawa, ka kauwhautia i runga o ngā whare."

*Koia hei Wehinga
(Matiu 10.28-31)*

⁴ "Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, e ōku hoa, kaua e wehi ki te hunga e whakamate nei i te tinana, ā muri iho kāhore he mea e taea e rātou.

⁵ Engari māku e whakaatu ki a koutou tā koutou e wehi ai. E wehi ki a ia kei a ia nei te mana, i muri i tāna whakamatenga, ki te maka ki Kehena. Āe rā hoki, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, e wehi ki a ia!

⁶ "Kāhore ianei e hokona ngā pīhoihoi e rima ki ngā pātene e rua, ā, kāhore tētahi o rātou e wareware i te Atua?

⁷ Heoi, kua oti katoa te tatau ngā makawe katoa nei o ō koutou mātenga. Kaua e wehi; engari koutou i ngā pihoihoi maha."

Te Whākinga, te Whakahāwea rānei, i a te Karaiti
(Matiu 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ "Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, ki te whakaae tētahi ki ahau i te aroaro o ngā tāngata, ka whakaaetia anō ia e te Tama a te tangata i te aroaro o ngā anahera a te Atua.

⁹ Ki te whakakāhore tētahi i ahau i te aroaro o ngā tāngata, ka whakakāhoretia anō ia i te aroaro o ngā anahera a te Atua.

¹⁰ Ki te kōrero tētahi he whakahē mō te Tama a te tangata, ka murua tōna hara; tēnā ko te tangata e kohukohua ai te Wairua Tapu, e kore tōna e murua.

¹¹ "Ki te kawea koutou ki ngā whare karakia, ki ngā rangatira, ki te hunga whai mana, kaua e mānukanuka ki te pēhea, ki te aha rānei e whakahoki atu ai koutou, ki tā koutou rānei e kōrero ai.

¹² Mā te Wairua Tapu hoki koutou e ako i taua hāora anō ki ngā mea e tika ana kia kōrerotia e koutou."

Te Kupu Whakarite o te Kūare Whai Rawa

¹³ Nā, ka mea tētahi i roto i te mano ki a ia, "E te Kaiwhakaako, mea atu ki tōku tuakana, kia wehea mai mōku tētahi wāhi o te kāinga."

¹⁴ Nā, ko tāna meatanga ki a ia, "E te tangata nei, nā wai ahau i mea hei kaiwhakawā, hei kaiwehewehe i waenganui i a koutou?"

¹⁵ I mea anō ia ki a rātou, "Kia mahara, kia tūpato ki te apo; ehara i te mea mā te nui o ngā taonga a te tangata e ora ai ia."

¹⁶ Nā, ka kōrerotia e ia tētahi kupu whakarite ki a rātou, ka mea: "Nā, he nui te hua o te whenua o tētahi tangata whai taonga.

¹⁷ Nā, ka whakaaroaro ia i roto i a ia, 'Me pēhea ahau? Kāhore hoki ōku wāhi hei putunga mō āku hua.'

¹⁸ "Ā, ka mea ia, 'Tēnei tāku e mea ai, ka wāwāhia e ahau ōku whare wīti, ā, ka hangā kia nui. Ā, ka kohikohia ki reira āku hua katoa, me āku taonga.

¹⁹ Kātahi ahau ka mea ki tōku wairua, E tōku wairua, ka maha āu mea papai kei te rongoā mō ngā tau e maha; noho noa iho, e kai, e inu, kia koa te ngākau.'

²⁰ "Otia, ka mea te Atua ki a ia, 'Kūware, ko ā tēnei pō anō tangohia ai tōu wairua i a koe; ā, mā wai ngā mea kua pae nā i a koe?'

²¹ "Nā, ka pēnā te tangata e whakapūranga ana i te taonga māna ake, ā, kāhore e hua tāna whaka te Atua."

Whakawhirinaki ki te Atua

(Matiu 6.25-34)

²² Nā, ka mea ia ki āna ākonga, "Koia ahau ka mea nei ki a koutou, kaua e mānukanuka ki tō koutou orange, ki tā koutou e kai ai, ki te tinana rānei, ki tā koutou e kākahu ai.

²³ Rahi atu te ora i te kai, me te tinana i te kākahu.

²⁴ Whakaaroa ngā raweni: kāhore nei e whakatō, kāhore e kokoti, kāhore ā rātou pākoro, kāhore he whare wīti, heoi, e whāngaia ana rātou e te Atua. Terā noa ake koutou i ngā manu?

²⁵ Ā, ko wai o koutou e taea e ia te whakaaro iho, te hono tētahi wāhi ki tōna roa, kia kotahi te whatianga?

²⁶ Ā, ki te kore e taea e koutou te mea nohinohi rawa, he aha i mānukanuka ai ki tētahi atu?

²⁷ "Whakaaroa ngā rengarenga, tō rātou tupu; e kore nei e mahi, e kore e miro, nā, ko tāku tēnei ki a koutou, kihai a Horomona me tōna korōria katoa i rite ki tētahi o ēnei te whai kākahu.

²⁸ Nā, ki te pēnei tā te Atua whakakākahu i te tarutaru i te pārae, kei reira āiane, ā, āpōpō ka makā ki te oumu. Terā noa ake tāna i a koutou, e te hunga whakaponi iti.

²⁹ Kaua rā e rapu ki tā koutou e kai ai, ki tā koutou e inu ai, kaua e tīrengi noa te whakaaro.

³⁰ E rapu ana hoki ngā iwi o te ao i ēnei mea katoa, otirā e mātau ana tō koutou Matua e matea ana e koutou ēnei mea.

³¹ Engari rapua te rangatiratanga o te Atua; ā, ka tāpiritia ēnei mea katoa mā koutou."

Ngā Taonga i te Rangī

(Matiu 6.19-21)

³² "Kaua e matakū, e te kāhui nohinohi; kua pai hoki tō koutou Matua ki te hōmai i te rangatiratanga ki a koutou.

³³ Hokona ō koutou taonga, hoatu he mea mā te hunga rawakore. Hangā mā koutou he pēke moni e kore e tawhitotia, he taonga ki te rangi e kore e memeha, ki te wāhi e kore nei e tata atu te tāhae, e kore anō te huhu e kai.

³⁴ Ko te wāhi hoki i tō koutou taonga, ko reira anō ō koutou ngākau."

Ngā Pononga Pono Mataara

³⁵ "Whitikiria ō koutou hope, tahuna ngā rama kia kā;

³⁶ ko tō koutou rite hei ngā tāngata e tatari ana ki tō rātou rangatira, ina hoki mai i te hākari o te mārena, mō tōna tae rawa mai, ka pātōtō, nā uaki tonu atu rātou ki a ia.

³⁷ Ka koa ngā pononga e rokohina mai e tō rātou rangatira, ā tōna taenga mai, e mataara ana. He pono tāku e mea nei ki a koutou, ka whītiki ia i a ia, ā, ka mea i a rātou kia noho, ka haere ki te mahi mea mā rātou.

³⁸ Ā, ki te haere mai ia i te rua o ngā mataaratanga, i te toru rānei, ā, ka rokohina mai e pērā ana anō, ka koa aua pononga.

³⁹ Otirā, kia mōhio koutou ki tēnei, me i mātau te tangata i te whare, ki te wā e haere mai ai te tāhae, kua mataara ia, ā, kāhore i tukua kia pokaia tōna whare.

⁴⁰ Kia tatanga rā koutou, nō te mea e puta mai te Tama a te tangata i te hāora e kore ai koutou e mahara."

Te Pononga Pono, Ponokore Rānei

(Matiu 24.45-51)

⁴¹ Nā, ka mea a Pita ki a ia, "E te Ariki, ki a mātou tēnei kupu whakarite e kōrero nei koe? Ki te katoa rānei?"

⁴² Nā, ka mea te Ariki, "Ko wai rā te tuari pono, mahara, e meinga e tōna ariki hei rangatira mō āna tāngata, hei hoatu i te mēhua kai i te wā e tika ai?"

⁴³ Ka koa taua pononga, ki te rokohina e tōna rangatira ina tae mai, e pēnā ana.

⁴⁴ He pono tāku e mea nei ki a koutou, ka meinga ia hei rangatira mō āna taonga katoa.

⁴⁵ Otirā, ki te mea taua pononga i roto i tōna ngākau, 'Ka roa te haerenga mai o tōku ariki'; ā, ka anga, ka whiu i ngā pononga tāne, i ngā pononga wāhine, ka kai, ka inu, ka haurangi,

⁴⁶ ka haere mai te rangatira o taua pononga i te rā e kore ai ia e mahara, i te hāora e kore ai ia e mōhio, ā, ka hautopea ia, ka meinga mōna he wāhi i roto i te hunga whakapono kore.

⁴⁷ "Nā, ko taua pononga, i mōhio nei ki tā tōna rangatira i pai ai, ā, kihai i whakaaro wawe, kihai hoki i mea i tāna i pai ai, he maha ngā whiu mōna.

⁴⁸ Tēnā, ko ia kihai i mōhio, ā, i mahi i ngā mea e tika ai kia whiua, he torutoru ngā whiu mōna. Ko te tangata hoki i nui te hoatutanga ki a ia he nui anō hei hōmaitanga māna; ā, ko te tangata i nui te tukunga ki a ia, hira noa atu te mea e toonoa i a ia."

Ko Ihu te Pūtaka o te Wehewehenga

(Matiu 10.34-36)

⁴⁹ "I haere mai ahau ki te maka kāpura ki te whenua; ā, ka pēhea ahau, mehemea kua kā kē?"

⁵⁰ Otirā, he iriiringa tōku e iriiria ai ahau; anō tōku tākarekare kia oti rā anō!

⁵¹ E mea ana rānei koutou, i haere mai ahau ki te hōmai i te rangimārire ki te whenua? Tēnei tāku kupu ki a koutou, kāhore; engari i te wehewehe.

⁵² Hei ngā rā hoki e takoto ake nei ka tokorima i roto i te whare kotahi, ā, ka tahuri ki a rātou anō, tokotoru ki te tokorua, tokorua ki te tokotoru.

⁵³ Ka tahuri atu te pāpā ki te tama, te tama ki te pāpā, te whaea ki te tamāhine, te tamāhine ki tōna whaea, te hungawai wahine ki tāna hunaonga wahine, me te hunaonga wahine ki tōna hungawai wahine."

Te Mātau ki te Wā

(Matiu 16.2-3)

⁵⁴ Ā, i mea anō ia ki ngā mano, "Ka kite koutou i te kapua e puta mai ana i te hauāuru, nā, mea tonu ake koutou, 'He ua te haere mai nei,' ā, ko ia anō ia.

⁵⁵ Ka kite koutou i te tonga e pupuhi ana, ka mea koutou, 'Meāke ko te werawera,' ā, ko ia anō ia.

⁵⁶ E te hunga tinihanga, e mātau ana koutou ki te titiro ki te mata o te whenua, o te rangi; he aha koutou tē mātau ai ki te titiro ki tēnei tāima?"

Whakaritea tōu Hoa Tauwhāinga

(Matiu 5.25-26)

⁵⁷ "Ā, he aha koutou tē whakaaro noa ake ai i te mea tika?"

⁵⁸ I a kōrua ko tōu hoa tauwhāinga e haere ana ki te kaiwhakawā, hei te huarahi anō kia kaha te mea kia makere atu ia i a koe; kei tōia koe e ia ki te kaiwhakawā, ā, ka tukua koe e te kaiwhakawā ki te kātipa, ā, ka makā koe e te kātipa ki te whare herehere.

⁵⁹ Ko tāku kupu tēnei ki a koe, E kore rawa koe e puta mai i reira, kia poto rā anō ngā moni iti rawa te utu e koe."

13

Rīpenetā, e Mate Rānei

¹ Nā, i reira ētahi i taua wā, nāna i kōrero ki a ia ngā tāngata o Karirī, i whakaranua nei ō rātou toto e Pirato ki ā rātou patunga tapu.

² Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, "E mea ana rānei koutou, he hara rawa aua tāngata o Karirī i ngā tāngata katoa o Karirī, nō te mea he pērā ō rātou mate?"

³ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, kāhore; engari ki te kore koutou e rīpenetā, ka pērā anō hoki koutou katoa te mate.

⁴ Me taua tekau mā waru i horoa nei e te pourewa o Hiroama, ā, mate iho, e mea ana oti koutou, he hara rawa rātou i ngā tāngata katoa e noho ana i Hiruhārama?

⁵ Ko tāku tēnei ki a koutou, kāhore; engari ki te kore koutou e rīpenetā, ka pērā anō koutou katoa te mate."

Te Kupu Whakarite o te Rākau Piki Huakore

⁶ Ā, i kōrerotia e ia tēnei kupu whakarite, "He piki tā tētahi tangata, he mea whakatō ki tāna māra wāina; nā, ka haere mai ia, ka rapu hua i runga, ā, kihai i kitea.

⁷ Kātahi ia ka mea ki te kaimahi wāina, 'Nā, ka toru ēnei ōku tau e haere mai ana ki te rapu hua i runga i tēnei piki, heoi, kāhore i kitea. Tuaina ki raro; hei aha i maumauria ai hoki te whenua?'

⁸ "Nā, ka whakahoki tērā, ka mea ki a ia, 'E te ariki, waiho anō hoki i tēnei tau, kia keria rā anō e ahau ngā taha kia makā hoki he wairākau.

⁹ Ā, ki te whai hua ā houanga, ka waiho; ki te kāhore, māu e tua ki raro.' "

Te Whakaora i te Wahine i te Hāpati

¹⁰ Ā, i roto ia i tētahi o ngā whare karakia e whakaako ana i te hāpati.

¹¹ Nā, ko tētahi wahine, he wairua ngoikore tōna, kotahi tekau mā waru ngā tau, piko tonu, kihai rawa i āhei te whakatika ake.

¹² Ā, nō te kitenga o Īhu i a ia, ka karanga atu ki a ia, ka mea ki a ia, "E kui, ka oti tōu ngoikore te whakamatara."

¹³ Nā, whakapākia iho e ia ōna ringa ki a ia, ā, kihai i aha kua tika, whakakorōria ana i te Atua.

¹⁴ Nā, he riri nōna mō Īhu i whakaora i te hāpati, ka kōrero te rangatira o te whare karakia, ka mea ki te mano, "E ono ngā rā e tika ai te tangata te mahi. Hei reira koutou haere mai ai kia whakaorangia, kauaka i te hāpati."

¹⁵ Nā, ka whakahoki te Ariki ki a ia, ka mea, "E ngā tāngata tinihanga, e kore ianei tēnei tangata, tēnei tangata o koutou e wewete i tāna kau i te hāpati, i tāna kāihe rānei, ka ārahi atu ai i te tūranga ki te whakainu?"

¹⁶ Kāhore rānei tēnei wahine, he tamāhine nei nā Āperahama, i herea nei e Hātana i ēnei tau tekau mā waru, e tika kia wetekina i tōna here i te rā hāpati?"

¹⁷ Ā, nō ka kōrerotia ēnei mea e ia, ka whakamā katoa te hunga e whakahē ana ki a ia, ā, hari katoa te mano ki ngā mea korōria katoa i meinga e ia.

Te Kupu Whakarite o te Pua Nanī

(*Matiu 13.31-32; Māka 4.30-32*)

¹⁸ Nā, ka mea ia, "He rite te rangatiratanga o te Atua ki te aha? Ā, me whakarite e ahau ki te aha?"

¹⁹ He rite ki te pua nanī, i kawea e te tangata, i ruia ki tāna kāri; ā, ka tupu, ka whakarākau, nō ka noho ngā manu o te rangi ki ōna manga."

Te Kupu Whakarite o te Rēwena

(*Matiu 13.33*)

²⁰ Ā, i mea anō ia, "Me whakarite e ahau te rangatiratanga o te Atua ki te aha?"

²¹ He rite ki te rēwena i tangohia e tētahi wahine, ā, whaongia ana ki roto ki ngā mēhua parāoa e toru, nō ka rēwenatia katoa."

Te Kūwaha Kūiti

(*Matiu 7.13, 14, 21-23*)

²² Ā, ka hāereerea e ia ngā pā, ngā kāinga, whakaako ai, me te ahu tonu ki Hiruhārama.

²³ Nā, ka mea tētahi ki a ia, "E te Ariki, he torutoru koia te hunga e ora?"

Nā, ko tāna meatanga ki a rātou,

²⁴ "Kia kaha te tohe ki te tomo mā te kūwaha kūiti. Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, he tokomaha e whai ki te tomo, ā, e kore e taea.

²⁵ Kia whakatika kau te tangata i te whare, kia tūtakina te tatau, kātahi koutou ka anga, ka tū i waho, ka pātuki ki te tatau, ka mea, 'E te Ariki, uakina ki a mātou,' nā, ka whakahoki ia, ka mea ki a koutou, 'Kāhore ahau i mōhio ki a koutou, nō hea rānei.'

²⁶ Ko reira koutou tīmata ai te mea, 'Kua kai mātou, kua inu i tōu aroaro, i whakaako anō koe i ō mātou huarahi.'

²⁷ Ā, ka kī anō ia, 'Ka mea atu ahau ki a koutou, kāhore ahau i mātau ki a koutou, nō hea rānei. Mawehe atu i ahau, e ngā kaimahi katoa i te kino.'

²⁸ "Ko te wā tēnā o te tangi, o te tetēā o ngā niho, ina kite koutou i a Āperahama, i a Ihaka, i a Hākopa, i ngā poropiti katoa, kei te rangatiratanga o te Atua, ā, ko koutou kua makā ki waho.

²⁹ Ā, ka haere mai rātou i te rāwhiti, i te hauāuru, i te hauraro, i te tonga, ka noho ki te rangatiratanga o te Atua

³⁰ Nā, tērā ētahi ō muri e meinga ki mua, me ētahi ō mua ki muri."

Te Aroha o Īhu ki Hiruhārama

(Matiu 23.37-39)

³¹ I taua hāora anō ka tae mai ētahi Parihi, ka mea ki a ia, "Haere, whakarērea a konei; e hiahia ana hoki a Herora kia whakamatea koe."

³² Ka mea ia ki a rātou, "Haere, mea atu ki taua pokiha, 'Nā, tēnei ahau te pei rēwera nei, te mahi nei i te mahi whakaora āiane, āpōpō, ā, i te toru o ngā rā ka oti tāku.

³³ Otiia, me hāereere ahau āiane, āpōpō, ā tahi rā; e kore hoki e āhei kia mate he poropiti i waho o Hiruhārama.'

³⁴ "E Hiruhārama, e Hiruhārama, e whakamate nei i ngā poropiti, e āki nei ki te kāmaka i te hunga e toonoa ana ki a koe; anō te tini o āku meatanga kia whakaminea āu tamariki, kia pērātia me te heihei e whakamine nei i āna pi ki raro ki ōna parirau, ā, kihai koutou i pai!

³⁵ Nā, ka mahue atu ki a koutou tō koutou whare kia takoto noa ana. He pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore koutou e kite i ahau, kia tae mai rā anō te rā e mea ai koutou, 'Ka whakapaingia ia e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki.' "

14

Ka Whakaorangia e Īhu tētahi Tāne Turōrō

¹ Ā, i tōna haerenga ki te whare o tētahi o ngā rangatira, he Parihi, ki te kai taro i te hāpati, nā titiro pū mai ana rātou ki a ia.

² Nā, ko tētahi tangata i tōna aroaro, he kōpū tetere tōna mate.

³ Nā, ka oho a Īhu, ka kōrero ki ngā kaiwhakaako o te ture, ki ngā Parihi, ka mea, "He mea tika rānei te whakaora i te hāpati?"

⁴ Ā, kihai rātou i kīkī. Nā, ka mau ia ki a ia, ā, whakaorangia ana, tukua ana kia haere.

⁵ Nā, ka whakahoki ia ki a rātou, ka mea, "Ki te taka te kāihe, te kau rānei, a tētahi o koutou ki te poka, e kore ianei e hūtia ake e ia i reira pū anō i te rā hāpati?"

⁶ Ā, kihai i taea e rātou te utu ēnei kupu āna.

Te Whakaiti me te Manaaki

⁷ Nā, ka kōrerotia e ia tētahi kupu whakarite ki te hunga i karangatia, i tōna kitenga i a rātou e whiriwhiri ana i ngā nohoanga rangatira; i mea ia ki a rātou,

⁸ "Ki te karangatia koe e tētahi ki te mārena, kaua e noho ki te nohoanga rangatira, kei karangatia hoki e ia tētahi he nui atu i a koe,

⁹ ā, ka haere mai te tangata i karangatia ai kōrua, ka mea ki a koe, 'Tukua he nohoanga mō tēnei,' ā, ka whakamā koe, ka haere ki tō muri rawa nohoanga noho ai.

¹⁰ Engari, ka karangatia koe, haere, e noho ki tō muri rawa nohoanga. Mō te tae rawa mai o te tangata nāna koe i karanga, nā, ka mea ia ki a koe, 'E hoa, neke ake.' Ko reira hoki koe whai korōria ai i te aroaro o ngā tātanga e noho tahi ana koutou.

¹¹ Ki te whakanui hoki tētahi i a ia, ka whakaititia; ki te whakaiti tētahi i a ia, ka whakanuia."

¹² Nā, ka mea ia ki te tangata nāna nei ia i karanga, "E taka koe i te tina, i te hapa rānei, kaua e karangatia ōu hoa, kaua hoki ōu tēina, kaua hoki ōu whanaunga, kaua anō ngā tātanga taonga e noho tata ana; kei karangatia anō koe, ā, ka whai utu koe.

¹³ Engari, ka taka hākari koe, karangatia ngā rawakore, ngā hauā, ngā kopa, ngā matapō.

¹⁴ Ā, ka koa koe; kāhore hoki ā rātou utu ki a koe; engari, ka utua koe ā te aranga o te hunga tika."

Te Kupu Whakarite o te Hākari Nui
(Matiu 22.1-10)

¹⁵ Ā, nō ka rongu tētahi o te hunga e noho tahi ana ki te kai ki ēnei mea, ka mea ki a ia, "Ka koa te tangata kai taro i te rangatiratanga o te Atua."

¹⁶ Nā, ka mea ia ki a ia, "I takā he hapa nui e tētahi tangata, ā, he tokomaha i karangatia."

¹⁷ Ā, ka tonoa tāna pononga i te hāora o te hapa, hei mea ki te hunga i karangatia, 'Haere mai; kua rite hoki ngā mea katoa.'

¹⁸ "Nā, ka anga rātou katoa ka whakakāhore ngātahi. Ka mea tō mua ki a ia, 'Kua hokona e ahau he māra, me haere ahau kia kite. E mea ana ahau ki a koe, kia tukua ahau kia whakakāhore.'

¹⁹ "Nā, ko te meatanga a tētahi, 'E rima takirua ngā ōkiha kua hokona e ahau, ka haere ahau ki te whakamātau. E mea ana ahau ki a koe, kia tukua ahau kia whakakāhore.'

²⁰ "I mea anō tētahi, 'Kua mārenatia ahau ki te wahine. He mea tēnei e kore ai ahau e āhei te haere atu.'

²¹ "Ā, ko te haerenga mai o taua pononga, ka kōrerotia ēnei mea ki tōna rangatira, nā, ka riri te tangata i te whare, ka mea ki tāna pononga, 'Hohoro te haere ki ngā ara, ki ngā huarahi o te pā, ārahina mai ki konei ngā rawakore, ngā ngongengonge, ngā matapō, me ngā kopa.'

²² Nā, ka mea te pononga, 'E kara, kua rite tāu i mea ai, ā, tēnei anō he wāhi takoto noa.'

²³ "Ā, ka mea te rangatira ki te pononga, 'Haere ki ngā huarahi, ki ngā taiepa, tōia mai ki roto nei, kia ki ai tōku whare.'

²⁴ Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, e kore tētahi o aua tāngata i karangatia rā e kai i tāku hapa.' "

Te Utu o te Meanga hei Ākonga
(Matiu 10.37-38)

²⁵ Nā, he tini te tangata i haere tahi me ia, ā, ka tahuri ia, ka mea ki a rātou,

²⁶ "Ki te haere mai tētahi ki ahau, ā, ka kore e whakakino ki tōna pāpā, whaea, wahine, tamariki, tēina, tuāhine, āe rā ki te ora anō mōna ake, e kore ia e āhei hei ākonga māku."

²⁷ Ki te kore tētahi e mau ki tōna ripeka, e haere mai i muri i ahau, e kore ia e āhei hei ākonga māku."

²⁸ "Ko wai hoki o koutou, ki te mea ia ki te hanga taumaihi, e kore e mātua noho ki te tatau i ngā utu, mehemea e ranea ana āna mea hei whakaoti?"

²⁹ Kei whakatakoto ia i te tūranga, ka kore e taea te whakaoti, ā, ka tāwai mai ki a ia te hunga katoa e mātakitaki ana,

³⁰ ka mea, 'I timata te tangata nei te hanga whare, ā, kīhai i taea te i whakaoti.'

³¹ "Ko tēhea kīngi rānei e haere ana ki te whawhai ki tētahi atu kīngi, e kore e mātua noho, e whakaaro, e taea rānei e ia me ngā mano kotahi tekau te tū ki te riri ki tērā e haere mai rā ki a ia me ngā mano e rua tekau?"

³² Ā, ki te kāhore, i te mea i tawhiti anō tērā, ka tukua atu e ia he karere, ka mea ki ngā kaupapa e houhia ai te rongu."

³³ Waihoki, ko te tangata o koutou e kore e whakarere i āna mea katoa, e kore e āhei hei ākonga māku."

Tote Koretake
(Matiu 5.13; Māka 9.50)

³⁴ "Nō reira, he pai te tote; otirā ki te hemo te hā o te tote, mā te aha ka whai hā ai?"

³⁵ E kore e pai mō te whenua, e kore anō hei whakawairākau; ā, ka ākiritia ai e te tangata ki waho."

"Ko ia he taringa ōna hei whakarongo, kia rongu ia."

15

Te Hipi Ngaro
(Matiu 18.12-14)

¹ Nā, ka whakatata ki a ia ngā pupirikana katoa me ngā tāngata hara, ki te whakarongo ki a ia."

² Ā, ka amuamu ngā Parihi, me ngā karaipi, ka mea, "E manako ana tēnei tangata ki ngā tāngata hara, e kai tahi ana me rātou."

³ Nā, ka kōrerotia e ia tēnei kupu whakarite ki a rātou, ā, ka mea:

⁴ “Ko tēhea tangata o koutou he rau āna hipi, ā, ka ngaro tētahi o rātou, e kore ianei e waiho e ia ngā mea e iwa tekau mā iwa i te koraha, ā, ka haere ki taua mea i ngaro, kia kitea rā anō?”

⁵ Ā, ka kitea, ka waha i runga i ōna pokohiwi, ka koa.

⁶ Ā, nō ka tae ki te whare, ka karangatia ōna hoa me ngā tāngata e noho tata ana, ka mea ki a rātou, ‘Kia hari tahi tātou; kua kitea hoki tāku hipi i ngaro.’

⁷ Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, ka pērā anō te hari i te rangi mō te tangata hara kotahi ina ripenetā, nui atu i te hari mō ngā tāngata tika e iwa tekau mā iwa, kāhore nei ō rātou mea e ripenetā ai.”

Te Moni Ngaro

⁸ “Ko tēhea wahine rānei, kotahi tekau nei āna moni hiriwa, ki te ngaro tētahi, e kore ianei ia e tahu i te rama, e tahi i te whare, e rapu marie, kia kitea rā anō?”

⁹ Ā, nō ka kitea, ka karangatia e ia ōna hoa me te hunga e noho tata ana, ka mea, ‘Kia hari tahi me ahau, kua kitea hoki tāku moni i ngaro rā.’

¹⁰ Waihoki, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, he hari kei te aroaro o ngā anahera a te Atua mō te tangata hara kotahi ina ripenetā.”

Te Tama Ngaro

¹¹ I mea anō ia, “Tokorua ngā tama a tētahi tangata.

¹² Ka mea tō muri o rāua ki tōna pāpā, ‘E pā, hōmai ki ahau te wāhi taonga e wehea e koe mōku.’ Nā, ka wehewehea e ia ki a rāua tōna orange.

¹³ “Ā, kihai i maha ngā rā, ka kohikohia e te tama ō muri ngā mea katoa, ā, haere ana ki te whenua tawhiti, maumauria ana ōna taonga ki reira, he tōreretanga ki te kino.

¹⁴ Ā, nō ka poto āna mea katoa, ka pā te matekai ki taua whenua, ā, ka tīmata ia te rawakore.

¹⁵ Nā, ka haere ia, ka piri ki tētahi o ngā tāngata o taua whenua; ka tonoa e ia ki āna māra ki te whāngai poaka.

¹⁶ I hiahia hoki ia kia whakakīia tōna kōpū ki ngā kiri e kainga ana e ngā poaka, heoi, kihai i hoatu e tētahi ki a ia.

¹⁷ “Nō te hokinga ake ia o ōna whakaaro, ka mea ia, ‘Anō te tini o ngā kaimahi a tōku pāpā, he nui noa atu ā rātou taro, ko ahau ia ka ngaro i te kaikore!’

¹⁸ Ka whakatika ahau, ka haere ki tōku matua, ka mea ki a ia, E pā, kua hara ahau ki te rangi, ki tōu aroaro anō.

¹⁹ Ā, heoi anō tikanga kia kīia ahau he tama nāu; meinga ahau kia rite ki tētahi o āu kaimahi.’

²⁰ “Nā, ka whakatika ia, ā, haere ana ki tōna matua. Nā, i a ia anō i tawhiti, ka kite tōna matua i a ia, ka aroha, ka oma, hinga iho ki tōna kaki kihi ana i a ia.

²¹ Nā, ko te meatanga a te tama ki a ia, ‘E pā, kua hara ahau ki te rangi, ki tōu aroaro anō, ā, heoi anō tikanga kia kīia ahau he tama nāu.’

²² “Nā, ka mea te matua ki āna pononga, ‘Kia hohoro te mau mai i te kākahu pai rawa, ā, ka whakakākahu ki a ia; hōmai hoki he mōwhiti mō tōna ringa, he hū hoki mō ōna waewae.

²³ Kawea mai anō te kūao kau, te mea whāngai, patua, kia kai tātou, kia koa te ngākau.

²⁴ Ko tēnei tama hoki āku i mate, ā, kua ora; i ngaro, ā, kua kitea.’ Ā, ka anga rātou ka koa.

²⁵ “Nā, kei te māra tāna tama mātāmua, ā, nō tōna haerenga mai, ka whakatata ki te whare, ka rongo i te waiata, i te kanikani.

²⁶ Nā, karangatia ana e ia tētahi o ngā kaimahi, ka ui atu, ‘He aha rā ēnei mea?’

²⁷ Nā, ka mea mai tērā ki a ia, ‘Kua tae mai tōu teina; kua patua e tōu matua te kūao mōmona a te kau, nō te mea kua tae ora mai ia ki a ia.’

²⁸ “Nā, ka riri ia, kihai hoki i pai kia haere ki roto; me i reira ka haere atu tōna matua ki waho, ka tohe ki a ia.

²⁹ Nā, ka whakahoki ia, ka mea ki tōna matua, ‘Nanā, te tini o ngā tau i mahi ai ahau ki a koe, kāhore rawa hoki i takatakahi i tāu kupu; heoi, kāhore rawa i hōmai e koe ki ahau he kūao koati, kia koa tahi ai ahau me ōku hoa.

³⁰ Otirā, i te taenga mai o tēnei tama āu, i pau nei tōu orange i a ia, rātou tahi ko ngā wāhine kairau, kua patua e koe te kūao mōmona a te kau māna.’

³¹ “Nā, ka mea tērā ki a ia, ‘E tama, kei ahau tonu koe, māu hoki āku mea katoa.

³² He tika ia kia koa tātou, kia hari; i mate hoki tōu teina nei, ā, kua ora, i ngaro, ā, kua kitea.’ ”

¹ Ā, i mea anō ia ki āna ākonga, “Tērā tētahi tangata whai rawa i mua, he tuari taonga tōna; ā, ka kōrerotia ki a ia kei te maumauria e ia āna taonga.

² Nā, karangatia ana ia e ia, ā, ka mea atu ia ki a ia, ‘He aha tēnei e rangona nei e ahau mōu? Kōrerotia mai te tikanga o ngā mea i tuaritia e koe; e kore hoki e āhei kia waiho koe hei tuari.’

³ “Nā, ko te meatanga a taua tuari i roto i a ia, ‘Me aha ahau? E tangohia ana hoki i ahau te tuaritanga e tōku ariki; e kore ahau e kaha ki te keri; e whakamā ana ahau ki te tono mea māku.

⁴ E mōhio ana ahau ki tāku e mea ai, mō tōku peinga rawatanga atu i te tuaritanga, ka ai ō rātou whare hei tukunga atu mōku.’

⁵ “Nā, ka karangatia e ia tēnei tangata, tēnei tangata o te hunga i a rātou nei ētahi mea a tōna ariki, ka mea ia ki te tuatahi, ‘E hia ngā mea a tōku ariki i a koe?’

⁶ Nā, ka mea tērā, ‘Kotahi rau mēhua hinu.’ Nā, ko tāna meatanga ki a ia, ‘Tangohia tāu pukapuka, hohoro te noho, tuhituhia e rima tekau.’

⁷ “Kātahi ia ka mea ki tētahi, ‘E hia hoki i a koe?’ Ka mea ia, ‘Kotahi rau mēhua wīti.’ Nā, ka mea ia ki a ia, ‘Tangohia tāu pukapuka, tuhituhia e waru tekau.’

⁸ “Nā, ka mīhia te tuari kino e tōna ariki, mōna i whai whakaaro; engari hoki ngā tamariki o tēnei ao, i tō rātou whakapaparanga, nui kē te whakaaro i tō ngā tamariki o te mārama.

⁹ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, waiho te taonga kino hei mea i ētahi hoa aroha mō koutou; mō te hē rawa iho, ka ai he tukunga atu mō koutou ki ngā whare ora tonu.

¹⁰ “Ko ia e pono ana ki te mea nohinohi rawa, e pono anō i te mea nui; ko ia e kore e tika i te mea nohinohi rawa, e kore anō e tika i te mea nui.

¹¹ Nā, ki te kāhore i pono tā koutou mahi ki te taonga hē, mā wai e tuku ki a koutou hei tiaki i te taonga pono?

¹² Ki te kāhore koutou i pono i te mea a te tangata kē, mā wai e hoatu he mea mā koutou ake ki a koutou?

¹³ “E kore e āhei i te pononga te mahi ki ngā rangatira tokorua; ka kino hoki ki tētahi, ka aroha ki tētahi; ka ū rānei ki tētahi, ka whakahāwea ki tētahi. E kore e āhei i a koutou te mahi ki te Atua, ki te taonga.”

Ētahi Pepeha a Īhu

(Matiu 11.12-13; 5.31-32; Māka 10.11-12)

¹⁴ Ā, ko ngā Parihi, he hunga apoapo moni i rongo ki ēnei mea katoa, ā, ka whakahī rātou ki a ia.

¹⁵ Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, “Ko koutou te hunga e whakatikatika ana i a koutou anō i te aroaro o ngā tāngata; ko te Atua ia e mātau ana ki ō koutou ngākau; ko te mea hoki e whakanuia ana e ngā tāngata hei mea whakarihiha i te aroaro o te Atua.

¹⁶ “I tutuki te ture me ngā propiti ki a Hoani; nō reira i kauwhautia mai ai te rangatiratanga o te Atua, ā, tāruke ana ngā tāngata katoa ki roto.

¹⁷ Erangi te pahemotanga o te rangi, o te whenua e takoto noa ana, e kore ia tētahi tohu o te ture e taka.

¹⁸ “Ki te whakarere tētahi i tāna wahine, ā, ka mārena i tētahi atu, e pūremu ana ia; ki te mārena tētahi te wahine kua whakarērea e te tangata, e pūremu ana ia.”

Te Tangata Whai Rawa me Raharuhi

¹⁹ “Nā, tērā tētahi tangata whai taonga i mua, he kākahu pāpura ōna, he rīnena pai, ā, ko tāna mahi he kai tonu i ngā kai papai i ngā rā katoa.

²⁰ Nā, ka whakatakotoria ki tōna kūwaha tētahi tangata rawakore, ko Raharuhi te ingoa, he tūwhenua,

²¹ e hiahia ana hoki kia whāngaia ki ngā kongakonga e ngahoro ana i te tēpu a te tangata taonga; ā, ko ngā kurī rawa hoki i haere mai, ka mitimiti i ōna mate.

²² “Nāwai ā, ka mate te tangata rawakore, ā, kawea ana e ngā anahera ki te uma o Āperahama. Ā, ka mate hoki ko te tangata taonga, ā, tanumia ana.

²³ Ā, i te reinga ka titiro ake ia, i a ia e whakamamaetia ana, ka kite i a Āperahama i tawhiti, me Raharuhi i tōna uma.

²⁴ Nā, ka karanga ia, ka mea, ‘E pā, e Āperahama, kia aroha ki ahau, tonoa mai hoki a Raharuhi ki te tou i te pito o tōna matihao ki te wai, hei whakamātau i tōku arero; e mamea ana hoki ahau i tēnei mura.’

²⁵ “Otirā, ka mea a Āperahama, ‘E tama, kia mahara kua riro i a koe āu mea papai i a koe e ora ana, he kino ia ngā mea i a Raharuhi; nā, ka whakamārietia nei ia, e whakamamaetia ana koe.

²⁶ Hāunga anō ēnei mea katoa, kua oti te whakapūmau tētahi tawhā nui i waenganui o koutou, o mātou. Ā, ki te mea ētahi ki te whakawhiti atu i konei ki a koutou, e kore e āhei; e kore anō e whiti mai i konā ki a mātou.'

²⁷ "Anō rā ko tērā, 'Koia ahau ka mea nei ki a koe, e pā, kia tonoa ia ki te whare o tōku pāpā;

²⁸ tokorima hoki ōku tēina? Kia kōrero ai ia ki a rātou, kei haere mai hoki rātou ki tēnei wāhi mamae.'

²⁹ "Ka mea a Āperahama ki a ia, 'Kei a rātou rā a Mohi rātou ko ngā poropiti; me whakarongo ki a rātou.'

³⁰ "Ka mea ia, 'Kāhore, e pā, e Āperahama, engari ki te haere atu tētahi ki a rātou o te hunga mate, ka ripenetā rātou.'

³¹ "Nā, ka mea tērā ki a ia, 'Ki te kore rātou e whakarongo ki a Mohi, ki ngā poropiti hoki, e kore anō e whakaae ahakoa ara ake te tangata i te hunga mate.' "

17

Ngā Hē

(*Matiu 18.6-7, 21-22; Māka 9.42*)

¹ Nā, ka mea ia ki āna ākonga, "E kore e taea te whakakāhore te putanga o ngā take hē; otiia, auē te mate mō te tangata e puta ai!

² He nui te pai ki a ia ki te whakatārewatia ki tōna kaki te kōhatu mira kahi, kia makā hoki ia ki te moana, ā, kia kaua e taka i a ia ki te hē tētahi ēnei mea nonohi.

³ Kia tūpato ki a koutou!

"Ki te hara tōu teina ki a koe, riria; ā, ki te ripenetā, murua tōna.

⁴ Ā, ki te whitu ngā haranga ki a koe i te rā kotahi, ā, ka whitu ōna hokinga mai ki a koe, ā, ka mea, 'E ripenetā ana ahau,' murua tōna."

Te Whakapono

⁵ Ā, ka mea ngā āpōtoro ki te Ariki, "Whakanuia tō mātou whakapono."

⁶ Nā, ka mea te Ariki, "Ki te mea he whakapono tō koutou, me te pua nanī te rahi, ka mea koutou ki tēnei hikamaina, 'Kia rangā atu koe, kia whakatōkia ki te moana,' nā, ka rongu ki a koutou."

Te Mahi i Whakaritea mā te Pononga

⁷ "Nā, ko wai o koutou he pononga tāna e parau ana, e tiaki ana rānei i ngā hipi, e mea atu ki a ia, i tōna hokinga mai i te māra, 'Haere tonu mai, ka noho ki te kai'?

⁸ Ā, e kore e mea ki a ia, 'Takā he hapa māku, ka whītiki ai i a koe, ka tuari mai ki ahau, kia mutu rā tāku kai, tāku inu; ā muri iho ka kai ai koe, ka inu ai'?

⁹ E whakawhetai oti ia ki taua pononga, mōna i mea i ngā mea i whakahaua ai ia?

¹⁰ Waihoki ko koutou, ka oti ngā mea katoa i whakahaua ai koutou, ka ki atu, 'He pononga huakore mātou; ko tā mātou i mea ai ko te mea anō i whakaritea kia mahia e mātou.' "

Ka Whakaorangia e Īhu ngā Tāne Tekau

¹¹ Nā, i a rātou e haere ana ki Hiruhārama, ka haere ia rā waenganui o Hamaria, o Kariri.

¹² Ā, i a ia e tomo ana ki tētahi kāinga, kotahi tekau ngā tāngata i tūtaki ki a ia, he repera, nā, ka tū mai rātou i tawhiti.

¹³ Ka karanga, ka mea, "E kara, e Īhu, kia aroha ki a mātou."

¹⁴ Ā, i tōna kitenga atu, ka mea ki a rātou, "Haere, kia kite ngā tohunga i a koutou." Ā, i a rātou e haere ana, nā kua mā.

¹⁵ Ā, nō te kitenga o tētahi o rātou kua ora ia, ka hoki, ā, he rahi tōna reo ki te whakakorōria i te Atua.

¹⁶ Ā, takoto tāpapa ana ia ki ōna waewae, ka whakawhetai ki a ia. Ā, nō Hamaria ia.

¹⁷ Ā, ka oho atu a Īhu, ka mea, "Kīhai rānei te tekau i whakaorangia? Ā, kei hea ngā tokoiwa?

¹⁸ Heoi anō, ngā mea i kitea e hoki mai ana ki te hōmai i te korōria ki te Atua, ko tēnei tangata iwi kē."

¹⁹ Nā, ka mea ia ki a ia, "Whakatika, haere; nā tōu whakapono koe i ora ai."

Te Haerenga mai o te Rangatiratanga

(*Matiu 24.23-28, 37-41*)

²⁰ Ā, i te uinga a ngā Parihi ki a ia, ko āhea puta mai ai te rangatiratanga o te Atua, ka whakahoki ia ki a rātou, ka mea, “E kore e kitea te putanga mai o te rangatiratanga o te Atua.

²¹ E kore anō rātou e mea, ‘Nā, tēnei!’, ‘Nā, tērā!’ Kei roto hoki i a koutou te rangatiratanga o te Atua.”

²² Ā, ka mea ia ki ngā ākonga, “Tērā e tae mai ngā rā e hiahia ai koutou kia kite i tētahi o ngā rā o te Tama a te tangata, ā, e kore koutou e kite.

²³ Ā, e mea rātou ki a koutou, ‘Nā, tēnei!’, ‘Nā, tērā!’ Kaua e haere atu, kaua e aru atu.

²⁴ Ka rite hoki ki te uira e hiko mai ana i tētahi wāhi i raro o te rangi; ā, tīaho atu ana ki tētahi atu wāhi i raro o te rangi. E pērā anō te Tama a te tangata ā tōna rā.

²⁵ Otiia, ko te tikanga tēnei kia maha ngā mamae mōna i mua, kia whakakinongia anō hoki e tēnei whakatupuranga.

²⁶ “Ka rite hoki ki ngā rā i a Noa ngā rā o te Tama a te tangata.

²⁷ E kai ana rātou, e inu ana, e mārena ana, e tukua ana ki te mārena, taea noatia te rā i tomo ai a Noa ki te āka, ā, ko te putanga mai o te waipuke, nā, whakangaromia katoatia rātou.

²⁸ “Ka rite anō hoki ki ngā rā i a Rota; e kai ana rātou, e inu ana, e hoko mai ana, e hoko atu ana, e whakatō ana, e hanga whare ana.

²⁹ Heoi, i te rā i te rā i puta mai ai a Rota i Horoma, ka uaina he kāpura, he whānāriki i te rangi, nā, whakangaromia katoatia rātou.

³⁰ “Ka pērā anō ā te rā e whakakitea ai te Tama a te tangata.

³¹ I taua rā, kei runga tētahi i te whare, me ōna taonga hoki i roto i te whare, kaua ia e heke iho ki te tiki i aua mea; ko te tangata hoki i te māra, kaua ia e hoki atu ki ngā mea ō muri.

³² Kia mahara ki te wahine a Rota.

³³ Ki te whai tētahi kia ora ia, ka mate anō ia; ki te mate tētahi, ka ora anō ia.

³⁴ Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, I taua pō tokorua i te moenga kotahi; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.

³⁵ Tokorua ngā wāhine e huri ana; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.

³⁶ Tokorua ngā tāngata i te māra; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.”

³⁷ Nā, ka whakahoki rātou, ka mea ki ia, “Ko hea, e te Ariki?”

Ka mea ia ki a rātou, “Ko te wāhi i te tūpāpaku, ko reira huihui ai ngā ēkara.”

18

Te Kupu Whakarite o te Pouaru rāua ko te Kaiwhakawā

¹ Nā, ka kōrero ia i tētahi kupu whakarite ki a rātou mō tēnei, kia inoi rātou i ngā wā katoa, kia kaua e ngoikore.

² I mea ia, “I tētahi pā tētahi kaiwhakawā, he tangata kīhai nei i wehi ki te Atua, kīhai anō i hopohopo ki te tangata.

³ I taua pā anō tētahi pouaru; ā, ka haere mai tērā ki a ia, ka mea, ‘Takitakina tōku mate i tōku hoa tauwhāinga.’

⁴ “Ā, he roa kīhai ia i pai, muri iho ka mea ia i roto i a ia, ‘Ahakoa kāhore ahau e wehi ki te Atua, e hopohopo ki te tangata,

⁵ heoi, ka pōrearea ahau i te pouaru nei, nā, ka takitakina e ahau tōna mate, kei haere tonu mai ka mate ahau i te hōhā.’ ”

⁶ Ka mea te Ariki, “Whakarongo ki tā te kaiwhakawā kino i mea rā.

⁷ Ā, e kore rānei te Atua e ngaki i te mate o āna tāngata i whiriwhiri ai, e karanga nei ki a ia i te ao, i te pō, ahakoa whakaroa noa ia ki a rātou?

⁸ Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, ka hohoro ia te takitaki i tō rātou mate. Otirā, ka tae mai te Tama a te tangata, e rokohina mai rānei e ia he whakapono i runga i te whenua?”

Te Kupu Whakarite o te Parihi me te Kaikohi Tāke

⁹ Nā, ka kōrero anō ia i tēnei kupu whakarite ki tētahi, i whakamanawa nei ki a rātou anō he tika, i whakakorekore ki ērā atu katoa,

¹⁰ “Tokorua ngā tāngata i haere ki te temepara ki te inoi; he Parihi tētahi, ko tētahi he pupirikana.

¹¹ Tū ana te Parihi ko ia anake, ko tāna karakia tēnei, ‘E te Atua, ka whakawhetai ahau ki a koe, nō te mea kāhore ahau e rite ki ērā atu tāngata, ki te hunga hao taonga, kino, pūremu, mōku hoki tē rite ki tēnei pupirikana.

¹² Takirua āku nohoanga pukutanga i te wiki, e hoatu ana e ahau te wāhi whakatekau o āku mea katoa.’

¹³ "Ko te pupirikana ia i tū mai i tawhiti, kīhai i mea kia anga ake ōna kanohi ki te rangi, heoi, pātuki ana ki tōna uma, ka mea, 'E te Atua, tohungia ahau, te tangata hara.'

¹⁴ Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, nui atu te tika o tēnei i tō tērā i te hokinga ki tōna whare; ki te whakanui hoki tētahi i a ia, ka whakaititia; ki te whakaiti tētahi i a ia, ka whakanuia."

Ka Manaakitia e Īhu ngā Tamariki Nonohi

(Matu 19.13-15; Māka 10.13-16)

¹⁵ Nā, ka kawea mai e rātou ki a ia ā rātou tamariki nonohi, kia pā ai ia ki a rātou; otiia, nō te kitenga o āna ākonga, ka rīria atu rātou.

¹⁶ Otirā, ka karangatia atu rātou e Īhu ki a ia, ka mea ia, "Tukua ngā tamariki nonohi kia haere mai ki ahau, kua hoki rātou e āraia atu; nō ngā pēnei hoki te rangatiratanga o te Atua.

¹⁷ He pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te kāhore e rite te tango a tētahi i te rangatiratanga o te Atua ki tā te tamaiti nohinohi, e kore rawa ia e tomo ki roto."

He Tangata Whai Taonga

(Matu 19.16-30; Māka 10.17-31)

¹⁸ Nā, ka ui tētahi rangatira ki a ia, ka mea, "E te kaiwhakaako pai, me aha ahau ka whiwhi ai ki te ora tonu?"

¹⁹ Nā, ko te meatanga a Īhu ki a ia, "He aha ahau i kīia ai e koe he pai? Kāhore tētahi i pai, kotahi anake, ko te Atua.

²⁰ E mātau ana koe ki ngā ture, kua e pūremu, kua e patu tangata, kua e tāhae, kua e whakapae teka, whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea."

²¹ Nā, ka mea ia, "Kua rite i ahau ēnei katoa nō tōku tamarikitanga ake."

²² Ā, i te rongonga o Īhu ki tēnei, ka mea ki a ia, "Kotahi te mea kāhore anō i rite i a koe; hokona āu mea katoa, ka tuwha atu mā ngā mea rawakore, ā, e whai taonga koe ki te rangi, ā, haere mai i muri i ahau."

²³ Nā, ka rongo ia ki ēnei mea, ka pōuri rawa; he nui hoki ōna taonga.

²⁴ Ā, ka kite a Īhu i a ia, ka mea, "Anō te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua!

²⁵ Erangi hoki te haere o te kāmera rā te kōwhao o te ngira e takoto noa ana, he whakauaua rawa ia te tomo o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua."

²⁶ Nā, ka mea ngā kaiwhakarongo, "Ko wai rā e ora?"

²⁷ Otirā, i mea ia, "Ko ngā mea e kore e taea e te tangata, ka taea e te Atua."

²⁸ Ā, ka mea a Pita, "Nā, kua whakarērea nei e mātou ā mātou nei mea, ā, kua aru i a koe."

²⁹ Nā, ka mea ia ki a rātou, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, kāhore he tangata i whakarere, he whare, he wahine, he tuākana, he mātua, he tamariki, i te whakaaro ki te rangatiratanga o te Atua,

³⁰ e kore e riro mai i a ia i tēnei wā ngā mea tini noa atu, ā, i te ao meāke puta ko te ora tonu."

Ngā Kōrerotanga a Īhu mō Tōna Matenga

(Matu 20.17-19; Māka 10.32-34)

³¹ Ā, ka mau ia ki te tekau mā rua, ka mea ki a rātou, "Nā, e haere ana tēnei tātou ki Hiruhārama, ā, ka rite katoa ngā mea i tuhituhia e ngā poropiti mō te Tama a te tangata.

³² Ka tukua hoki ia ki ngā tauiri, ka tāwaia, ka whakatupuria kinotia, ka tuwhaina.

³³ Ā, ka oti ia te whiu, ka whakamatea, ā, i te toru o ngā rā ka ara."

³⁴ Ā, kīhai rātou i mātau ki tētahi o ēnei mea; he mea huna hoki i a rātou tēnei kupu, kīhai rātou i mōhio ki ngā mea i kōrerotia.

Ka Whakaorangia e Īhu tētahi Tangata Matapō Tono Mea

(Matu 20.29-34; Māka 10.46-52)

³⁵ Ā, i a ia e whakatata ana ki Heriko, tērā tētahi matapō e noho ana i te taha o te huarahi e tono mea ana māna.

³⁶ Ā, i tōna rongonga i te mano e haere ana, ka ui atu, "He aha tēnei?"

³⁷ Ka mea rātou ki a ia, "Ko Īhu o Nahareta e haere ana."

³⁸ Kātahi ia ka karanga, ka mea, "E Īhu, e te Tama a Rāwiri, kia aroha ki ahau."

³⁹ Nā, ka rīria ia e te hunga i haere i haere i mua kia noho puku; heoi rahi noa ake tāna karanga, "E te Tama a Rāwiri, kia aroha ki ahau."

⁴⁰ Nā, ka tū a Īhu, ka mea kia ārahina mai ki a ia; ā, nō ka tata, ka ui ki a ia,

⁴¹ ka mea, "Kia ahatia koe e ahau?"

Ka mea ia, "E te Ariki, kia titiro ahau."

⁴² Ka mea a Ihu ki a ia, "Titiro; nā tōu whakaponono koe i whakaora."

⁴³ Ā, titiro tonu ake ia, ā, aru ana i a ia, me te whakakorōria i te Atua; ā, nō te kitenga o te iwi katoa, ka whakamoemiti ki te Atua.

19

Ko Ihu me Hakiāha

¹ Ā, ka tomo ia, ā, tika ana rā waenganui o Heriko.

² Nā, ko tētahi tangata, ko Hakiāha te ingoa i huaina ai, he rangatira pupirikana, he tangata taonga anō.

³ I whai ia kia kite i a Ihu he pēhea rānei ia; heoi, kīhai i taea e ia i te mano, he tangata poto hoki.

⁴ Nā, ka oma ia ki mua, ā, kake ana ki tētahi hikamora, kia kite i a ia, meāke hoki ia tika rā reira.

⁵ Ā, nō ka tae a Ihu ki taua wāhi, ka titiro ake, ka mea ki a ia, "E Hakiāha, kia hohoro te heke iho; me noho hoki ahau ki tōu whare āiane."

⁶ Ā, hohoro tonu tōna heke iho, ā, ka koa ki a ia hei manuhiri māna.

⁷ Ā, i tō rātou kitenga, ka amuamu katoa, ka mea, "Kua riro ia ki te tangata hara noho ai."

⁸ Nā, ka tū a Hakiāha, ka mea ki te Ariki, "E te Ariki, nā, e hoatu ana e ahau te hāwhe o āku taonga ki te hunga rawakore, ā, ki te mea kua riro hē mai i ahau te mea a tētahi, ka takiwhātia e ahau tāku utu."

⁹ Nā, ko te meatanga a Ihu ki a ia, "Nō nāiane i te ora i tae mai ai ki tēnei whare, he tama nei hoki ia nā Āperahama.

¹⁰ I haere mai hoki te Tama a te tangata ki te rapu, ki te whakaora i te mea i ngaro."

Te Kupu Whakarite o ngā Moni Kōura

(Matiu 25.14-30)

¹¹ Ā, i a rātou e whakarongo ana ki ēnei mea ka kōrerotia anō e ia tētahi kupu whakarite, nō te mea e tata ana ia ki Hiruhārama, e mea ana hoki rātou, ko taua wā pū anō whakakitea ai te rangatiratanga o te Atua.

¹² Nā reira ia ka mea, "I haere tētahi rangatira nui ki tētahi whenua mamao, kia riro mai i a ia tētahi rangatiratanga, ka hoki mai ai.

¹³ Kotahi tekau āna pononga i karangatia e ia, kotahi tekau ngā pāuna i hoatu e ia ki a rātou, ka mea ki a rātou, 'Mahia ēnei, kia hoki mai rā anō ahau.'

¹⁴ "Otirā, i kino tōna iwi ki a ia, ka tonono karere i muri i a ia, ka mea, 'E kore mātou e pai ki tēnei hei kīngi mō mātou.'

¹⁵ "Ā, i tōna hokinga mai, kua riro mai hoki i a ia te rangatiratanga, ka mea ki a karangatia ki a ia aua pononga, i hoatu nei e ia te moni ki a rātou, kia kite ai ia i tā tētahi, i tā tētahi i mahi ai.

¹⁶ Ka tae mai tō mua, ka mea, 'E te ariki, ka ngahuru ngā pāuna kua mahia ki tāu pāuna.'

¹⁷ Ka mea ia ki a ia, 'Ka pai, e te pononga pai; pono tonu tāu mahi i te mea nohinohi rawa, nā, hei rangatira koe mō ngā pā kotahi tekau.'

¹⁸ "Ā, ko te haerenga mai o te tuarua, ka mea, 'E te ariki, e rima ngā pāuna kua mahia ki tāu pāuna.'

¹⁹ Ka mea ia ki tēnei, 'Hei rangatira anō koe mō ngā pā e rima.'

²⁰ "Nā, ko te haerenga mai o tētahi, ka mea, 'E te ariki, nā, tāu pāuna, i te rongoā hoki i ahau i roto i te tauera.

²¹ I matakū hoki ahau i a koe, nō te mea he tangata uaua koe; e tango ana koe i te mea kīhai i whakatakotoria iho e koe, e kokoti ana i te mea kīhai i ruia e koe.'

²² "Nā, ko tāna meatanga ki a ia, 'Kei tā tōu māngai he whakahēanga māku i a koe, e te pononga kino. I mōhio koe he tangata uaua ahau, e tango ana i te mea kīhai i whakatakotoria e ahau, e kokoti ana i te mea kīhai i ruia e ahau.

²³ He aha koe tē hoatu ai i tāku moni ki te pēke, pēnei kua riro mai taua mea i ahau, me ōna hua anō, i tōku taenga mai?'

²⁴ "Nā, ka mea ia ki te hunga e tū tata ana, 'Tangohia te pāuna i a ia, hoatu hoki ki tērā i ngā pāuna kotahi tekau.'

²⁵ "Ka mea rātou ki a ia, 'E te ariki kotahi nei tekau āna pāuna.'

²⁶ "Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, 'Ki te whai mea tētahi, ka hoatu anō ki a ia; ki te kāhore he mea a tētahi, ko āna mea ake ka tangohia i a ia.

²⁷ Tēnā ko aua hoariri ōku kīhai nei i pai ki ahau hei kīngi mō rātou, ārahina mai ki konei, ka patu ki tōku aroaro!' "

*Te Tomonga Manahau ki Hiruhārama**(Matiu 21.1-11; Māka 11.1-11; Hoani 12.12-19)*²⁸ Ā, nō ka mutu ēnei kōrero, ka tūria atu e ia ki mua, ka haere ki Hiruhārama.²⁹ Ā, nō ka tata ia ki Petapaki, ki Petani, ki te maunga e kiā nei ko tō ngā Ōriwa, nā, tokorua āna ākonga i tonoa e ia.³⁰ I mea ia, "Haere kōrua ki te kāinga e anga mai ana ki a kōrua; ā, nō ka tomo atu, ka kite kōrua i tētahi kūao kāihe e here ana, he mea kāhore anō i nohoia noatia e te tangata. Wetekina, ārahina mai.³¹ Ki te mea hoki tētahi, ki a kōrua, 'He aha i wetekina ai e kōrua?' Kia pēnei tā kōrua ki atu, 'E mea ana te Ariki ki a ia mōna.' "³² Nā, haere atu ana te hunga i tonoa, rokohanga atu, rite tonu ki tāna i kōrero ai ki a rāua.³³ Nā, i a rāua e wewete ana i te kūao, ka mea ōna rangatira ki a rāua "He aha kōrua ka wewete ai i te kūao nā?"³⁴ Nā, ko tā rāua meatanga atu, "E mea ana te Ariki ki a ia mōna."³⁵ Nā, ka ārahina ia ki a Īhu; ā, pangā iho e rāua ō rāua kākahu ki runga ki te kūao, whakanohoia ana a Īhu ki runga.³⁶ Ā, i a ia e haere ana, ka whārikitia ō rātou kākahu ki te huarahi.³⁷ Ā, i a ia e whakatata ana ki te heketanga o Maunga Ōriwa, ka koa te huihui katoa o ngā ākonga, ka anga, ka whakamoemiti ki te Atua, he nui hoki te reo, mō ngā merekara katoa i kite ai rātou;³⁸ ka mea,

"Ka whakapaingia te Kingi e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki!

He rongo mau ki runga ki te rangi, he korōria ki runga rawa!"

³⁹ Nā, ka mea ētahi o ngā Parihi i roto i te mano ki a ia, "E te Kaiwhakaako, rīria āu ākonga!"⁴⁰ Nā, ka whakahoki ia, ka mea, "Ko tāku kupu tēnei ki a koutou, me i noho puku ēnei, kua karanga ake ngā kāmaka."*Ka Tangi a Īhu mō Hiruhārama*⁴¹ Ā, nō ka tata ia, ka kite i te pā, ka tangihia e ia.⁴² Ka mea ia, "Me i mōhio koe, ā, koe anō, ahakoa i tēnei rā nei anō ōu, ki ngā mea e mau ai tōu rongoi! Ko tēnei kua huna atu i ōu kanohi.⁴³ Tērā hoki e tae mai ngā rā ki a koe, e hangā ai e ōu hoariri he parepare mōu ā taka noa, ā, ka karapotia koe, ka kōpania hoki i ngā taha katoa.⁴⁴ Ā, ka whakahoroa koe ki raro, me āu tamariki i roto i a koe. E kore anō e waiho tētahi kāmaka i runga i tētahi kāmaka i roto i a koe, nō te mea kīhai koe i mātau ki te wā i tirohia ai koe!"*Ka Haere a Īhu ki te Temepara**(Matiu 21.12-17; Māka 11.15-19; Hoani 2.13-22)*⁴⁵ Ā, ka tomo ia ki te temepara, ka anga, ka pei ki waho i te hunga i reira e hoko ana.⁴⁶ Ka mea ki a rātou, "Kua oti te tuhituhi, 'Ko tōku whare hei whare inoi,' ā, kua meinga nei e koutou hei ana mō ngā kaipāhual!"⁴⁷ Ā, whakaako ana ia i te temepara i ia rā, i ia rā. Otiia, ka rapu ngā tohunga nui me ngā karaipi me ngā rangatira o te iwi kia whakangaromia ia.⁴⁸ Heoi, kīhai i kitea tā rātou e mea ai, nō te mea e ū ana ngā tāngata katoa ki a ia, e whakarongo ana.**20***Te Take e Pā ana ki te Mana o Īhu**(Matiu 21.23-27; Māka 11.27-33)*¹ Ā, i tētahi o aua rā, i a ia e whakaako ana i te iwi i roto i te temepara, e kauwhau ana i te rongopai, ka tae mai ngā tohunga nui, ngā karaipi, me ngā kaumātua ki a ia,² ka kōrero ki a ia, ka mea, "Kōerotia mai ki a mātou te mana i mea ai koe i ēnei mea? Nā wai hoki i hoatu tēnā mana ki a koe?"³ Ka whakahoki ia, ka mea ki a rātou, "Māku hoki e ui ki a koutou kia kotahi kupu; mā koutou e mea mai ki ahau.⁴ Ko te iriiringa a Hoani, nō te rangi rānei, nō te tangata rānei?"⁵ Ā, ka kōrero rātou ki a rātou anō, ka mea, "Ki te mea tātou, 'Nō te rangi,' ka mea mai ia, 'Ha, he aha koutou tē whakapono ai ki a ia?"

⁶ Ā, ki te mea tātou, 'Nō te tangata,' ka ākina tātou e te iwi katoa ki te kāmaka, e whakapono ana hoki rātou he poropiti a Hoani."

⁷ Nā, ka whakahokia e rātou, "E kore e kitea nō hea rānei."

⁸ Nā, ko te meatanga a Ihu ki a rātou, "E kore anō e kōrerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i ēnei mea."

Te Kupu Whakarite o ngā Kaimahi i roto i te Māra Wāina

(Matiu 21.33-46; Māka 12.1-12)

⁹ Nā, ka anga ia, ka kōrero i tēnei kupu whakarite ki te iwi: "I whakatōkia tētahi māra wāina e tētahi tangata, ā, tukua ana ki ngā kaimahi, ā, haere ana ki tawhiti, ā, maha noa ngā rā."

¹⁰ Ā, i te pō i tika ai ka tonoa e ia he pononga ki ngā kaimahi, kia hoatu ai e rātou ki a ia ētahi o ngā hua o te māra wāina; otirā, ka whiua ia e ngā kaimahi, whakahokia kautia ana."

¹¹ Nā, ka tonoa anō e ia tētahi atu pononga; ā, ka whiua anō ia e rātou, ka tūkinotia, whakahokia kautia ana."

¹² Nā, ka tonoa anō hoki tētahi e ia, te tuatoru, ā, tukitukia ana ia e rātou, makā ana ki waho."

¹³ "Nā, ka mea te rangatira o te māra wāina, 'Me pēhea ahau? Ka tonoa e ahau tāku tama, tāku e aroha nei, tērā pea rātou e hopohopo ki a ia.'"

¹⁴ "Otirā, nō te kitenga o ngā kaimahi i a ia, ka kōrerorero ki a rātou anō, ka mea, 'Ko te rangatira tēnei mōna te kāinga, tēnā, tātou ka whakamate i a ia, kia riro mai ai te kāinga i a tātou.'"

¹⁵ Nā, makā ana ia ki waho o te māra wāina, whakamatea iho."

"Nā, ka aha te rangatira o te māra wāina ki a rātou?"

¹⁶ Ka haere ia, ka whakangaro i aua kaimahi, ka hoatu te māra wāina ki ētahi atu."

Ā, ka rongorongo rātou, ka mea, "Kauaka!"

¹⁷ Ka titiro ia ki a rātou, ka mea, "He aha rā tēnei kua oti nei te tuhituhi,

'Ko te kōhatu i kapea e ngā kaihangā,

kua meinga tēnei hei upoko mō te kokonga?"

¹⁸ Nā, ki te hinga tētahi ki runga ki tēnei kōhatu, mongamonga noa; ki te hinga tēnei kōhatu ki runga ki tētahi, ngotangota noa ia, anō he puehu."

Te Take e Pā ana ki te Hoatu Takoha

(Matiu 22.15-22; Māka 12.13-17)

¹⁹ Nā, ka whai ngā tohunga nui me ngā karaipi kia hopukia ia i taua wā anō, ka matakua rātou i te iwi, i mōhio hoki rātou i kōrerotia e ia tēnei kupu whakarite mō rātou."

²⁰ Nā, ka āta tirohia ia e rātou, ka tonoa mai he kaiwhakarongo, anō te āhua kei tō te hunga tika, hei hopu mō tāna kōrero, kia tukua ai ia ki te rangatiratanga, ki te kaha o te kāwana."

²¹ Ā, ka ui rātou ki a ia, ka mea, "E te Kaiwhakaako, e mōhio ana mātou he tika tāu e kōrero nei, e whakaako nei, e kore anō e manakohia e koe te kanohi tangata, engari e whakaako pono ana koe i te huarahi o te Atua."

²² He mea tika rānei te hoatu takoha e mātou ki a Hihā, kāhore rānei?"

²³ Otirā, i kitea e ia tō rātou hīanga, ā, ka mea ki a rātou, "He aha koutou ka whakamātautau nei i ahau?"

²⁴ Kia kite ahau i tētahi pene. Nō wai tōna āhua me te tuhituhinga?"

Nā, ka whakahoki rātou, ka mea, "Nō Hihā."

²⁵ Kātahi ia ka mea ki a rātou, "Hoatu rāpea ki a Hihā ngā mea a Hihā, ki te Atua anō ngā mea a te Atua."

²⁶ Heoi, kihai i taea e rātou te hopu i tētahi kōrero āna i te aroaro o te iwi; nā, ka miharo rātou ki tāna kupu, ā, whakarongo kau ana."

Te Take e Pā ana ki te Aranga ake i te Mate

(Matiu 22.23-33; Māka 12.18-27)

²⁷ Nā, ka tae mai ētahi o ngā Haruki e mea nei kāhore he aranga; ka ui ki a ia,

²⁸ ka mea, "E te Kaiwhakaako, i tuhituhi a Mohi ki a mātou: 'Ki te mate te tuakana o tētahi tangata, he wahine anō tāna, ā, ka mate urikore ia, me tango te wahine e tōna teina, ka whakapupu uri ai mō tōna tuakana.'"

²⁹ Nā, tokowhitu taua whānau; ka tango tō mua i te wahine, ā, mate urikore āna."

³⁰ Nā, ka tango te tuarua i te wahine, ā, ka mate urikore anō ia."

³¹ Nā, ka tango te tuatoru i a ia; pēnei anō ngā tokowhitu, kāhore ā rātou tamariki i waiho ai, ā, mate iho rātou."

³² Nā, muri iho i te katoa ka mate hoki te wahine.

³³ Nā, i te aranga, mā wai o rātou te wahine? He wahine hoki ia nā te tokowhitu."

³⁴ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "E mārena ana, e hoatu ana ki te mārena, ngā tamariki o tēnei ao.

³⁵ Tēnā, ko te hunga e paingia ana kia whiwhi ki tērā ao, ki te aranga anō i roto i te hunga mate, e kore e mārena, e kore anō e hoatu ki te mārena.

³⁶ E kore anō rātou e āhei kia mate. E rite ana hoki ki ngā anahera, he tama hoki rātou nā te Atua, he tama nā te aranga.

³⁷ Nā, ko te aranga o te hunga mate, kua whakakitea mai tēnā e Mohi i tāna mō te Rākau, i karangatia ai te Ariki 'Ko te Atua o Āperahama, ko te Atua o Īhaka, ko te Atua o Hākopa.'

³⁸ Nā, ehara ia i te Atua nō te hunga mate, engari nō te hunga ora, e ora katoa ana hoki i roto i a ia."

³⁹ Nā, ka whakahoki ētahi o ngā karaipi ka mea, "E te Kaiwhakaako, he pai tāu kōrero."

⁴⁰ Kihai hoki rātou i māia ki te ui anō ki a ia i tētahi mea.

Te Take e Pā ana ki te Karaiti

(Matiu 22.41-46; Māka 12.35-37)

⁴¹ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Nā te aha rātou i mea ai he tama nā Rāwiri a te Karaiti?

⁴² Kua mea nei a Rāwiri i te pukapuka o Ngā Waiata:

'I mea te Ariki ki tōku Ariki,

"Hei tōku matau koe noho ai,

⁴³ kia meinga rā anō e ahau ōu hoariri

hei tūranga waewae mōu."

⁴⁴ Nā, ka kīia ia e Rāwiri he Ariki, ā, he pēhea i tama ai ki a ia?"

Te Whakatūpato a Īhu ki ngā Kaiwhakaako o te Ture

(Matiu 23.1-36; Māka 12.38-40)

⁴⁵ Ā, i te iwi katoa e whakarongo ana, ka mea ia ki āna ākonga,

⁴⁶ "Kia tūpato ki ngā karaipi, ko tā rātou nei e rawe ai ko ngā kākahu roroa ina hāereere rātou, e matenui ana ki ngā ohatanga i ngā kāinga hokohoko, me ngā nohoanga rangatira i ngā whare karakia me ngā nohoanga rangatira i ngā hākari.

⁴⁷ Pau ake hoki i a rātou ngā whare o ngā pouaru, e īnoi roa ana hoki, he āhua kau. Nui rawa te hē e tau ki a rātou!"

21

Te Koha a te Pouaru

(Māka 12.41-44)

¹ Nā, ka titiro ake ia, ka kite i te hunga taonga, e maka ana i ā rātou moni hoatu noa ki te takotoranga moni.

² Ā, ka kite ia i tētahi pouaru rawakore, e maka ana i ngā moni nonohi rawa e rua ki reira.

³ Nā, ka mea ia, "He pono tāku e mea nei ki a koutou, nui kē tā tēnei pouaru rawakore i maka ai i a rātou katoa.

⁴ Ko rātou katoa hoki e makā ana ko tētahi wāhi o ā rātou mea hira noa atu ki roto ki ngā moni tuku noa, ko ia o tōna rawakoretanga e maka ana i tōna orange katoa."

Ka Kōrero a Īhu mō te Wāwāhinga o te Temepara

(Matiu 24.1-2; Māka 13.1-2)

⁵ Ā, i ētahi e kōrero ana ki te temepara, ka oti nei te whakapaipai ki ngā kōhatu papai, ki ngā whakahere, ka mea ia,

⁶ "Nā, ko ēnei mea e kite nei koutou; tērā e tae mai ngā rā e kore ai e toe tētahi kōhatu i runga i tētahi kōhatu; engari ka whakahoroa."

Ngā Raruraru me ngā Whakatoinga

(Matiu 24.3-14; Māka 13.3-13)

⁷ Nā, ka ui rātou ki a ia, ka mea, "E te Kaiwhakaako, ko āhea ēnei mea? He aha hoki te tohu ina tata ēnei mea te puta?"

⁸ Ā, ka mea ia, "Kia mahara kei māmingatia koutou; he tokomaha hoki e haere mai i runga i tōku ingoa, e mea, 'Ko ahau ia, kua tata te tāima.' Nā, kei whai i muri i a rātou.

⁹ Nā, ka rongo koutou ki ngā taua, ki ngā whakaoho, kaua e matakū. Kua takoto hoki te tikanga mō ēnei mea kia mātua puta mai; taihoa ia te mutunga."

¹⁰ Kātahi ia ka mea ki a rātou, "Ka whakatika tētahi iwi ki tētahi iwi, tētahi rangatiratanga ki tētahi rangatiratanga.

¹¹ Tērā hoki e puta ngā rū nunui, ā, i ngā tini wāhi ka pā te matekai me ngā mate urutā, me ngā mea whakamataku hoki, me ngā tohu nunui o te rangi.

¹² “Ā, ko mua ake i ēnei mea katoa pā ai ō rātou ringa ki a koutou, tūkino ai i a koutou, tuku ai i a koutou ki ngā whare whakawā, ki ngā whare herehere, me te ārahi i a koutou ki ngā kingi, ki ngā kāwana, mō tōku ingoa.

¹³ Ā, ka waiho ki a koutou hei tohu whakaatu.

¹⁴ Nā, whakatatūtia iho ki ō koutou ngākau, kia kaua e whakaaroa wawetia tā koutou kupu e whakahoki atu ai.

¹⁵ Māku hoki e hoatu ki a koutou he māngai, he mātauranga, e kore e taea te whakakāhore, te pēhi, e ō koutou hoa whawhai katoa.

¹⁶ Ā, ka tukua atu koutou e ngā mātua, e ngā tēina, e ngā whanaunga, e ngā hoa. Ka whakamatea anō ētahi o koutou.

¹⁷ Ka kino anō ngā tāngata katoa ki a koutou, he whakaaro ki tōku ingoa.

¹⁸ Otiia, e kore e ngaro tētahi makawe o ō koutou upoko.

¹⁹ Mā te manawanui e mau ai ō koutou wairua.”

*Ka Kōrero a Īhu mō te Wāwāhinga o Hiruhārama
(Matiu 24.15-21; Māka 13.14-19)*

²⁰ “Otirā, ka kite koutou i Hiruhārama e karapotia ana e ngā taua, ko reira koutou mōhio ai, kua tata tōna whakangaromanga.

²¹ Hei reira kia oma te hunga i Hūria ki ngā maunga; me te hunga i waenganui ōna kia haere atu ki waho, kei haere hoki ki reira te hunga i ngā tuawhenua.

²² Ko ngā rā hoki ēnei o te rapunga utu, e rite ai ngā mea katoa kua oti te tuhituhi.

²³ Otirā, auē te mate o te hunga e hapū ana, o ngā mea e whāngai ana ki te ū, i aua rā! E nui hoki te aituā ki te whenua, me te riri ki tēnei iwi.

²⁴ Ā, ka hinga rātou i te mata o te hoari, ka riro pārau ki ngā iwi katoa. Ā, ka takahia Hiruhārama e ngā tauiwi, kia rite rā anō ngā wā o ngā tauiwi.”

*Te Haerenga mai o te Tama a te Tangata
(Matiu 24.29-31; Māka 13.24-27)*

²⁵ “Ā, ka whai tohu te rā, te marama, me ngā whetū, ā, ki runga ki te whenua he pāwera nō ngā tauiwi, he tūmatatenga ki te haruru o te moana, o te ngaru.

²⁶ Ka whiti ngā tāngata i te mataku, i te manawapā ki ngā mea e puta mai ana ki te ao, e ngāueue hoki ngā mea kaha o ngā rangi.

²⁷ Ko reira rātou kite ai i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i te kapua, me te kaha, me te korōria nui.

²⁸ Ā, nō ka tīmata ēnei mea te puta, titiro ake, kia ara hoki ō koutou mātenga; ka tata hoki tō koutou whakaoranga.”

*Te Whakaakoranga o te Rākau Piki
(Matiu 24.32-35; Māka 13.28-31)*

²⁹ Nā, ka kōrerotia e ia tētahi kupu whakarite ki a rātou: “Titiro ki te piki, ki ngā rākau katoa.

³⁰ I te mea e pihi ana, nā, ka kite koutou, ka mātau noa ake, kua tata te raumati.

³¹ Waihoki, ko koutou, ina kite i ēnei mea e puta ana, ka mātau kua tata te rangatiratanga o te Atua.

³² “He pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore rawa e pahemo tēnei whakatupuranga, kia puta rā anō ēnei mea katoa.

³³ E pahemo te rangi me te whenua; ko āku kupu ia e kore e pahemo.”

Te Mea kia Mataara

³⁴ “Otirā, kia tūpato ki a koutou anō, kei taimaha ō koutou ngākau i te kakai, i te haurangi, i ngā raruraru o te ao, ā, ka puta whakarere mai taua rā, anō he reti, ki a koutou.

³⁵ Ka puta hoki ki ngā tāngata katoa e noho ana i te mata o te whenua katoa.

³⁶ Mō konei rā kia mataara, i ngā wā katoa kia īnoi tonu, kia paingia ai koutou kia mawhiti i ēnei mea katoa meāke nei puta, kia tū hoki i te aroaro o te Tama a te tangata.”

³⁷ Ā, i ia rā e whakaako ana ia i roto i te temepara, ā, i ia pō e haere ana, ka noho i te maunga e kīia nei ko te Maunga o ngā Ōriwa.

³⁸ Ā, i te atatū ka haere mai ngā tāngata ki a ia ki te temepara, ki te whakarongo ki a ia.

22

Te Whakangārahu ki a Īhu

(*Matiu 26.1-5; Māka 14.1-2; Hoani 11.45-53*)

¹ Nā, kua tata te Hākari Taro Rēwenakore e kīia nei ko te Kapenga.

² Ā, ka rapu ngā tohunga nui me ngā karaipi ki te pēhea e whakamate ai rātou i a ia, i matakū hoki rātou i te iwi.

Ka Whakaae a Hūrā ki te Tuku i a Īhu

(*Matiu 26.14-16; Māka 14.10-11*)

³ Nā, ka uru a Hātana ki a Hūrā, tōna ingoa nei ko Ikariote, ko ia nei tētahi o te tekau mā rua.

⁴ Ā, ka haere ia, ka kōrero ki ngā tohunga nui, ki ngā rangatira hōia, me pēhea e tukua ai ia e ia ki a rātou.

⁵ Ā, ka hari rātou, ka whakaae kia hoatu he moni ki a ia.

⁶ Nā, ka whakaae ia, ka rapu i te wā pai hei tukunga i a ia ki a rātou i te mea e ngaro atu ana te mano.

Ka Whakariterite a Īhu ki te Kai i te Kapenga

(*Matiu 26.17-25; Māka 14.12-21; Hoani 13.21-30*)

⁷ Nā, ka taka mai te rā o te Taro Rēwenakore i tika nei kia patua te Kapenga.

⁸ Ka tonoa e ia a Pita rāua ko Hoani ka mea, "Tikina, takā te Kapenga mā tātou, kia kai ai tātou."

⁹ Nā, ka mea rāua ki a ia, "Ko hea koe pai ai kia takā e māua?"

¹⁰ Ka mea ia ki a rāua "Nā, ka tomo kōrua ki te pā, ka tūtaki he tangata ki a kōrua e mau ana i te kāhaka wai, e aru kōrua i a ia ki te whare e tomo ai ia.

¹¹ Ka kī atu ki te tangata i te whare, 'E mea ana te Kaiwhakaako ki a koe, "Kei hea te rūma e kai ai mātou ko āku ākonga i te Kapenga?"'

¹² Ā, ka whakaaturia e ia ki a kōrua he rūma nui i runga, oti rawa te whāriki; me taka e kōrua ki reira."

¹³ Nā, haere ana rāua, ā, rokohanga atu rite tonu ki tāna i kōrero ai ki a rāua, ā, takā ana e rāua te Kapenga.

Te Hapa a te Ariki

(*Matiu 26.26-30; Māka 14.22-26; 1 Koriniti 11.23-25*)

¹⁴ Ā, ka rite te hāora, ka noho ia, rātou ko ngā āpōtoro kotahi tekau mā rua.

¹⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Nui atu tōku hiahia kia kai tahi tātou i tēnei Kapenga, i te mea kāhore anō ahau i mate noa.

¹⁶ Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, e kore ahau e kai i tēnei ā muri ake nei, kia tino rite rā anō i te rangatiratanga o te Atua."

¹⁷ Nā, ka mau ia ki te kapu, ka mutu te whakawhetai, ka mea ia, "Tangohia tēnei, tuwhaina mā koutou,

¹⁸ ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, e kore ahau e inu i te hua o te wāina, kia tae mai rā anō te rangatiratanga o te Atua."

¹⁹ Nā, ka mau ia ki te taro, ka mutu te whakawhetai, ka whawhati, ka hoatu e ia ki a rātou, ka mea, "Ko tōku tinana tēnei e hoatu ana mō koutou; meinga tēnei hei whakamahara ki ahau."

²⁰ I pērātia anō hoki te kapu, i muri iho i te hapa, ā, i mea ia, "Ko te kawenata hou tēnei kapu i runga i ōku toto e ringihia nei mō koutou.

²¹ Otirā, tēnei kei ahau nei, kei te tēpu, te ringa o te kaituku i ahau.

²² E haere ana hoki rā te Tama a te tangata, e pērā ana me te mea i whakaritea; otirā, auē mō te tangata e tukua ai ia!"

²³ Nā, ka anga rātou, ka rapu ki a rātou anō, mā wai o rātou tēnei e mea.

Te Tautohe e Pā ana ki te Tino Nui

²⁴ Ā, ka ara anō he tautohe a rātou, ko wai o rātou e meinga ko te tangata tino nui.

²⁵ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Ko ngā kingi o ngā tauwiwi e whakarangatira ana ki a rātou; ko te hunga whai mana ki runga i a rātou ka kīia, He hunga atawhai.

²⁶ Otiria, kaua koutou e pērā; engari, kia rite ki tō muri te mea nui o koutou kia rite anō te tino tangata ki te kaimahi.

²⁷ Ko wai hoki te mea nui, ko ia e noho ana ki te kai, ko te kaimahi rānei? Ehara rānei te tangata e noho ana ki te kai? Tēnei rāia ahau i roto i a koutou te rite nei ki te kaimahi.

²⁸ Otirā, ko koutou te hunga i noho tahi tonu me ahau i ōku whakamātautauranga.

²⁹ Ā, ka whakarite ahau i te rangatiratanga mō koutou, i te pērā me tā tōku Matua i whakarite ai mōku;

³⁰ kia kai ai, kia inu ai koutou ki tāku tēpu i tōku rangatiratanga, ā, ka noho koutou ki runga ki ngā torōna, whakawā ai i ngā iwi kotahi tekau mā rua o Īharaira."

Ka Poropiti a Īhu i Whakakāhore a Pita

(Matiu 26.31-35; Māka 14.27-31; Hoani 13.36-38)

³¹ "E Haimona, e Haimona, nā, kua inoi a Hātana kia riro koe i a ia, kia tātaritia ai koutou e ia, ānō he witi.

³² Otiia, kua inoi ahau mōu, kei hemo tōu whakapono, ā, ki te tahuri mai anō koe, whakakahangia ōu tēina."

³³ Nā, ka mea tērā ki a ia, "E te Ariki, e pai ana ahau kia haere hei hoa mōu ki te whare herehere, ki te mate hoki."

³⁴ Anō rā ko ia, "Tēnei tāku kupu ki a koe, e Pita, e kore te tikaokao e tangi āiane, ka toru āu whakakāhoretanga i tōu mātau ki ahau."

Pāhi, Pūtea, me te Hoari

³⁵ Ā, ka mea ia ki a rātou, "I tāku tononga i a koutou, kāhore he pēke moni, kāhore he pūtea, kāhore he hū, i hapa rānei koutou i tētahi mea?"

Ka mea rātou, "Kāhore."

³⁶ Anō rā ko ia ki a rātou, "Tēnā ko tēnei, ki te mea he pēke moni tā tētahi, mauria atu, me te pūtea anō; me ia hoki kāhore āna hoari, hokona atu tōna kākahu, ka hoko mai ai i tētahi.

³⁷ Ko tāku kupu hoki tēnei ki a koutou, ko te tikanga tēnei, kia rite i ahau te mea kua oti nei te tuhituhi, arā, 'Kua huihuia ia ki te hunga hara,' he tutukitanga hoki tō ngā mea mōku."

³⁸ Nā, ka mea rātou, "E te Ariki, nā, e rua ēnei hoari."

Ka mea ia ki a rātou, "Kāti anō."

Ka Īnoi a Īhu i runga i Maunga Ōriwa

(Matiu 26.36-46; Māka 14.32-42)

³⁹ Nā, ka puta atu ia, ka haere ki Maunga Ōriwa, ko tāna hanga hoki tērā; me te aru anō āna ākonga i a ia.

⁴⁰ Ā, i a ia i taua wāhi, ka mea ia ki a rātou, "Me inoi kei uru koutou ki te whakamātautauranga."

⁴¹ Nā, ka mawehe atu ia i a rātou, kei tō te taunga kāmaka te matara, ā, ka tuku i ōna turi ka inoi,

⁴² ka mea, "E Pā, ki te pai koe, tangohia atu tēnei kapu i ahau; otirā kauaka e waiho i tāku e pai ai, engari i tāu."

⁴³ Nā, ka puta mai ki a ia tētahi anahera i te rangi, e whakakaha ana i a ia.

⁴⁴ Ā, i te ōke o tōna wairua, ka hōhonu ake tāna inoi; ko tōna kakawa ka pēnā i te tepe toto e turuturu iho ana ki te whenua.

⁴⁵ Nā, ka ara ia i te inoi, ā, ka tae ki āna ākonga, rokohanga atu e moe ana rātou, he ngākau pōuri hoki.

⁴⁶ Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, "He aha koutou ka moe ai? Whakatika ki te inoi, kei uru koutou ki te whakamātautauranga."

Te Hopukanga o Īhu

(Matiu 26.47-56; Māka 14.43-50; Hoani 18.3-11)

⁴⁷ I a ia e kōrero ana, nā, ko te huihuinga tāngata, ā, ko tērā e huaina rā ko Hūrā, ko tētahi o te tekau mā rua, e haere ana i mua i a rātou; ā, ka whakatata ia ki a Īhu ki te kihi i a ia.

⁴⁸ Anō rā ko Īhu ki a ia, "E Hūrā, he kihi tāu hei tuku mō te Tama a te tangata?"

⁴⁹ Ā, nō te kitenga o te hunga i tōna taha i ngā mea tērā e tūpono, ka mea rātou, "E te Ariki, me patu rānei e mātou ki te hoari?"

⁵⁰ Nā, hāua iho e tētahi o rātou te pononga a te tohunga nui, poroa ana tōna taringa matau.

⁵¹ Nā, ka oho a Īhu, ka mea, "Kāti rā i tēnei." Whakapākia ana tōna taringa, nā kua ora.

⁵² Kātahi a Īhu ka mea ki ngā tohunga nui, ki ngā rangatira o te temepara, ki ngā kaumātua, i haere atu ki a ia, "He tāhae ahau i haere mai ai koutou me ngā hoari, me ngā patu?"

⁵³ I ahau e noho ana i a koutou i te temepara i ia rā, i ia rā, kihai i totoro mai ō koutou ringa ki ahau. Otirā, nō koutou tēnei hāora, ko te kahanga hoki o te pōuri."

*Ka Whakakāhorengia a Īhu e Pita**(Matiu 26.57-58, 69-75; Māka 14.53-54, 66-72; Hoani 18.12-18, 25-27)*

⁵⁴ Nā, ka hopukina ia e rātou, ka ārahina atu, ā, kawea ana ki roto ki te whare o te tino tohunga. Ko Pita ia i aru mai i tawhiti.

⁵⁵ Ā, nō ka oti i a rātou he kāpura te tahu ki waenga marae, i a rātou e noho tahi ana, ka noho hoki a Pita i waenganui o rātou.

⁵⁶ Nā, ka kitea ia e tētahi kōtiro, i a ia e noho ana i te mārāma o te kāpura; ā, matatau tonu te titiro ki a ia, ka mea, "I a ia anō hoki tēnei."

⁵⁷ Nā, ka whakakāhore ia ki a ia, ka mea, "E kō, kāhore ahau e mōhio ki a ia."

⁵⁸ Ā, taro kau iho ka kite tētahi atu i a ia, ka mea, "Nō rātou hoki koe."

Nā, ka mea a Pita, "E mara, kāhore."

⁵⁹ Ā, me te mea kotahi te hāora i muri iho, ka tohe anō tētahi atu, ka mea, "He pono i a ia anō hoki tēnei; nō Karirī hoki."

⁶⁰ Ā, ka mea a Pita, "E mara, kāhore ahau e mātāu ki tāu e mea nā."

Ā, i reira pū anō, i a ia e kōrero ana, ka tangi te tikaokao.

⁶¹ Nā, ka tahiuri te Ariki, ka titiro ki a Pita. Ā, ka mahara a Pita ki te kupu a te Ariki, ki tāna meatanga ki a ia, "E kore e tangi te tikaokao, ka toru āu whakakāhoretanga i ahau."

⁶² Nā, haere atu ana a Pita ki waho, ā, nui atu tōna tangi.

*Ka Taunutia, ka Patua a Īhu**(Matiu 26.67-68; Māka 14.65)*

⁶³ Nā, ka taunu ngā kaipupuri o Īhu ki a ia, ka whiui i a ia.

⁶⁴ Ka kōparea ōna kanohi, ā, ka ui rātou ki a ia, ka mea, "Poropiti mai, nā wai koe i papaki?"

⁶⁵ He maha hoki ērā atu kupu kino i kōrero ai rātou ki a ia.

*Ka Mauria a Īhu i te Aroaro o te Rūnanga**(Matiu 26.59-66; Māka 14.55-64; Hoani 18.19-24)*

⁶⁶ Ā, i te aonga tonutanga o te rā, ka huihui ngā kaumātua o te iwi, ngā tohunga nui, me ngā karaipi, ā, ārahina atu ana ia ki tō rātou rūnanga, ka mea rātou,

⁶⁷ "Ki te mea ko te Karaiti koe, kōrerotia mai ki a mātou."

Anō rā ko ia ki a rātou, "Ki te kōrerotia e ahau ki a koutou, e kore koutou e whakapono;

⁶⁸ ki te ui ahau, e kore koutou e whakahoki kupu mai ki ahau.

⁶⁹ Haere ake nei ka noho te Tama a te tangata ki matau o te kaha o te Atua."

⁷⁰ Nā, ka mea rātou katoa, "Ko te Tama rānei koe a te Atua?"

Anō rā ko ia ki a rātou, "Kua kōrerotia mai nā e koutou ko ahau ia."

⁷¹ Nā, ka mea rātou, "Hei aha ake he kaiwhakaatu mā tātou? Kua rongo nei hoki tātou i tā tōna māngai."

23*Ka Mauria a Īhu i te Aroaro o Pirato**(Matiu 27.1-2, 11-14; Māka 15.1-5; Hoani 18.28-38)*

¹ Kātahi ka whakatika tō rātou huihui katoa, ā, ārahina ana ia ki a Pirato.

² Nā, ka anga rātou, ka whakapā hē ki a ia, ka mea, "Kua mau i a mātou tēnei tangata e kukume kē ana i te iwi, e mea ana kia kaua e hoatu te takoha ki a Hihā, e kī ana he kingi ia, ko te Karaiti."

³ Nā, ka ui a Pirato ki a ia, ka mea, "Ko koe rānei te kingi o ngā Hūrai?"

Ka whakahoki ia ki a ia, ka mea, "Kua kōrerotia mai nā e koe."

⁴ Nā, ko te meatanga a Pirato ki ngā tohunga nui, ki ngā mano, "Kāhore tētahi hē o tēnei tangata i mau i ahau."

⁵ Ā, nui atu tā rātou tohe ka mea, "E whakatūtehu ana ia i te iwi, e whakaako ana puta noa i Hūria, tīmata mai i Karirī, ā tae noa mai ki konei."

Ka Tonoa a Īhu i te Aroaro o Herora

⁶ I te rongonga ia o Pirato ki Karirī, ka ui, "Nō Karirī rānei tēnei tangata?"

⁷ Ā, i tōna mōhiotanga nō te rangatiratanga ia o Herora, ka tonoa ia ki a Herora, i Hiruhārama hoki ia i aua rā.

⁸ Nā, i te kitenga o Herora i a Īhu, nui rawa tōna hari, kua roa ia e hiahia ana kia kite i a ia, he maha hoki ngā mea i rangona e ia mōna. Nā, ka tūmanako ia kia kite i tētahi merekara e meinga ana e ia.

⁹ Nā, he maha ngā kupu i ui ai ia ki a ia; heoi, kāhore kau he kupu i whakahokia e ia.

¹⁰ Nā, tū ana ngā tohunga nui me ngā karaipi, kaha rawa hoki tā rātou whakapā hē ki a ia.

¹¹ Nā, ka whākorekore a Herora rātou ko āna hōia ki a ia, ka taunu, ā, ka oti ia te whakakākahu ki te kahu whakapaipai, ka whakahokia atu ki a Pirato.

¹² I taua rangi anō ka houhia te rongo a Pirato rāua ko Herora; i mua hoki e mauāhara ana ki a rāua.

Ka Whakataua a Īhu ki te Mate

(Matiu 27.15-26; Māka 15.6-15; Hoani 18.39-19.16)

¹³ Nā, ka karangatia e Pirato ngā tohunga nui, ngā rangatira, me te iwi anō,

¹⁴ ka mea ia ki a rātou, "Kua kawea mai nei e koutou tēnei tangata ki ahau, me te ki anō kei te kukume kē ia i te iwi; ā, ka oti nei ia te uiui e ahau i tō koutou aroaro, nā, kīhai i mau i ahau tētahi hē o tēnei tangata i roto i ngā mea i whakapāngia nei e koutou ki a ia.

¹⁵ Ā, kīhai anō hoki a Herora, nāna ia i whakahoki mai ki a tātou, nā, kāhore āna mahi e tika ai kia mate ia.

¹⁶ Nā, me whiu ia e ahau, ka tuku atu ai."

¹⁷ Kua takoto hoki te tūkanga kia tukua atu tētahi ki a rātou i te hākari.

¹⁸ Nā, ka pānui rātou ki te karanga, ka mea, "Whakamatea tēnei, ko Parapa te tuku mai ki a mātou."

¹⁹ (Ko tēnei hoki i makā ki te whare herehere mō te nananga i nanā ai ia i roto i te pā, mō te patu tangata.)

²⁰ Nā, ka mea atu anō a Pirato, he mea hoki nāna kia tukua a Īhu.

²¹ Heoi, hāmama ana rātou, mea ana, "Rīpekatia ia, rīpekatia!"

²² Ka mea anō ia ki a rātou, ko te toru o ngā meatanga, "He aha rā te kino i meinga e tēnei tangata? Kāhore anō i mau i ahau tētahi hē ōna e mate ai; māku ia e whiu, ka tuku atu ai."

²³ Otirā, nui atu ō rātou reo ki te tohe e tono ana kia rīpekatia ia. Ā, riro rawa i tā ō rātou reo.

²⁴ Nā, ka whakaōtia e Pirato kia waiho i tā rātou i tono ai.

²⁵ Nā, ka tukua anō ki a rātou te tangata i makā ki te whare herehere mō te nananga, mō te patu tangata, tā rātou hoki i tono ai; ko Īhu ia i tukua ki tā rātou i pai ai.

Ka Rīpekatia a Īhu

(Matiu 27.32-44; Māka 15.21-32; Hoani 19.17-27)

²⁶ Ā, i a rātou e ārahi ana i a ia, ka mau rātou ki tētahi tangata o Hairini, ki a Haimona, e haere mai ana i ngā whenua, ā, utaina ana ki a ia te rīpeka, kia amohia i muri i a Īhu.

²⁷ Nā, he nui te huihuinga o te iwi i aru i a ia, me ngā wāhine hoki e tangi ana, e auē ana ki a ia.

²⁸ Nā, ka tahuri a Īhu ki a rātou, ka mea, "E ngā tamāhine o Hiruhārama, kaua e tangi ki ahau, engari me tangi ki a koutou anō, ki ā koutou tamariki.

²⁹ Tērā hoki e puta ngā rā e mea ai rātou, 'Koa tonu ngā pākoko, me ngā kōpū kāhore i whānau, me ngā ū kāhore i ngotea.'

³⁰ Ko reira tīmata ai rātou te mea ki ngā maunga, 'Horo iho ki runga ki a mātou,'

ki ngā pukepuke hoki, 'Hipokina mātou.'

³¹ Ki te meinga hoki ēnei mea e rātou i te rākau e kaimata ana, ko te aha e meatia i te rākau ka maroke?"

³² Nā, tērā atu ētahi tokorua, he hunga mahi kino, e ārahina ngātahitia ana me ia kia whakamatea.

³³ Ā, ka tae rātou ki te wāhi e kīia nei ko te Angaanga, ka rīpekatia ia ki reira, me aua kaimahi kino, kotahi ki matau, kotahi ki mauī.

³⁴ Nā, ka mea a Īhu, "E Pā, houhia te rongo ki a rātou; kāhore hoki rātou e mōhio ki tā rātou e mea nei." Ā, wehewehea ana ōna kākahu e rātou he mea maka ki te rota.

³⁵ Me te tū anō te iwi mātakitaki ai. Ko ngā rangatira hoki ka tāwai ki a ia, ka mea, "Ko ērā atu i whakaorangia e ia, māna anō ia e whakaora, ki te mea ia ko te Karaiti a te Atua, ko tāna i whiriwhiri ai!"

³⁶ Ko ngā hōia ētahi i taunu ki a ia, ka haere mai me te kawē mai he winika ki a ia,

³⁷ ka mea, "Ki te mea ko koe te Kīngi o ngā Hūrai, whakaora i a koe."

³⁸ Ā, tērā te mea i tuhituhia ki runga ake i a ia, "Ko te Kīngi tēnei o ngā Hūrai."

³⁹ Nā, ko tētahi o ngā kaimahi kino i whakairia rā i kohukohu ki a ia, i mea, "Ki te mea ko te Karaiti koe, whakaorangia koe, māua hoki."

⁴⁰ Nā, ka whakahoki tētahi, ka riri ki a ia, ka mea, "E kore rānei koe e wehi ki te Atua, kei tēnei mate tahi nei hoki koe?"

⁴¹ Ka tika rāia tō tāua; ka whiwhi hoki tāua ki ngā mea e tika ana mō ā tāua hanga; ko tēnei ia kāhore āna mahi hē."

⁴² Nā, ko tāna meatanga ki a Īhu, “E te Ariki, kia mahara koe ki ahau ina haere mai koe i runga i tōu rangatiratanga.”

⁴³ Anō rā ko Īhu ki a ia, “He pono tāku e mea nei ki a koe, ko āiane koe noho ai ki ahau ki Pararaiha.”

Te Matenga o Īhu

(*Matiu 27.45-56; Māka 15.33-41; Hoani 19.28-30*)

⁴⁴ Nā, kua tata ki te ono o ngā hāora, ā, ka pōuri a runga o te whenua katoa, tae noa ki te iwa o ngā hāora.

⁴⁵ I pōuri hoki te rā, ā, i wāhia te ārai o te whare tapu i waenganui pū.

⁴⁶ Ā, nui atu te reo o Īhu ki te karanga; i mea ia, “E Pā, tēnei tōku wairua ka tukua atu nei ki ōu ringa.” Ka mutu ēnei kupu, ka hemo ia.

⁴⁷ Ā, i te kitenga o te keneturio i taua mea, ka whakakorōria ia i te Atua, ka mea, “He pono he tangata tika tēnei.”

⁴⁸ Me te hunga katoa hoki i huihui mai ki te mātakitaki, i tō rātou kitenga i aua mea i meatia rā, ka pātuki i ō rātou uma, ā, hoki ana.

⁴⁹ Ā, ko te hunga katoa i mōhio ki a ia, rātou ko ngā wāhine i aru mai i a ia i Karirī, i tū mai i tawhiti, mātakitaki ai ki ēnei mea.

Te Tanumanga o Īhu

(*Matiu 27.57-61; Māka 15.42-47; Hoani 19.38-42*)

⁵⁰ Nā, tērā tētahi tangata, ko Hōhepa te ingoa, he tangata noho rūnanga; he tangata pai, he tangata tika.

⁵¹ Kīhai ia i whakaae ki tō rātou whakaaro, ki tā rātou mahi, nō Arimatia ia, nō tētahi pā o ngā Hūrai, ā, he tangata ia e tatari ana ki te rangatiratanga o te Atua.

⁵² I haere ia ki a Pirato, ā, tonoa ana e ia te tinana o Īhu.

⁵³ Nā, ka tangohia iho e ia taua tinana, ā, takaia ana ki te rīnena, ka waiho ki te rua i hāua ki roto ki te kōhatu, kāhore hoki i takoto noa tētahi tangata ki reira.

⁵⁴ Nā, ko te rā Takanga hākari ia, ā, meāke pūao te hāpati.

⁵⁵ I aru anō ngā wāhine i haere tahi mai nei me ia i Karirī, ā, kite ana i te urupā, i te whakatakotoranga anō o tōna tinana.

⁵⁶ Nā, ka hoki rātou, ka mahi i ngā mea kakara, i ngā hinu. Ā, noho ana i te hāpati, he whakaaro hoki ki te ture.

24

Te Aranga

(*Matiu 28.1-10; Māka 16.1-8; Hoani 20.1-10*)

¹ Nā, i te rā tuatahi o te wiki, i te tino ata pō, ka haere mai rātou ki te urupā, me te mau mai i ngā mea kakara kua mahia nei e rātou.

² Ā, rokohanga atu e rātou kua hurihia te kāmaka i te urupā.

³ Ā, ka tomo rātou ki roto, kīhai i kitea te tinana o te Ariki, o Īhu.

⁴ Nā, i a rātou e pōkaikaha ana ki tēnei, nā, tū ana ngā tāngata tokorua i ō rātou taha, uira tonu ngā kākahu.

⁵ Nā, i a rātou e mataka ana, e kūpapa iho ana ō rātou kanohi ki te whenua, ka mea rāua ki a rātou, “He aha koutou ka rapu ai i te tangata ora i roto i te hunga mate?”

⁶ Kāhore ia i konei, engari kua ara. Kia mahara ki tāna i mea ai ki a koutou i a ia anō i Karirī,

⁷ ki tāna meatanga, ‘Kua takoto te tikanga kia tukua te Tama a te tangata ki ngā ringa o te hunga hara, kia rīpekatia, ā, i te toru o ngā rā ka ara.’ ”

⁸ Nā, ka mahara rātou ki āna kupu,

⁹ ā, hoki mai ana i te urupā, ka kōrero i ēnei mea katoa ki te tekau mā tahi, ki a rātou ko ērā atu katoa.

¹⁰ Nā, ko Meri Makarini rātou ko Hoana, ko Meri whaea o Hēmi, ko ō rātou hoa wāhine, ngā kaikōrero i ēnei mea ki ngā āpōtoro.

¹¹ Ā, ko te āhua o aua kupu ki tā rātou whakaaro he mea tito noa; kīhai i whakaponohia e rātou.

¹² Kātahi ka whakatika a Pita, ka oma ki te urupā. Ā, ko tōna pikonga iho ka kite, ko ngā kākahu tākai anake e takoto ana; ā, hoki ana ki tōna whare me te mīharo anō i roto i a ia ki taua mea i meatia.

Te Haere ki Emāuha

(*Māka 16.12-13*)

¹³ Nā, tokorua o rātou e haere ana i taua rā ki tētahi kāinga, e ono tekau pāronga te matara i Hiruhārama, ko Emāuha te ingoa.

¹⁴ E kōrerorero ana hoki rāua tētahi ki tētahi ki ēnei mea katoa i meinga.

¹⁵ Ā, i a rāua e kōrerorero ana, e uiui ana ki a rāua, nā ko Īhu, ko ia tonu, kua whakatata, ā, haere tahi ana me rāua.

¹⁶ I puritia hoki ō rāua kanohi, i kore ai rāua e mōhio ki a ia.

¹⁷ Nā, ka mea ia ki a rāua, "He aha ēnei kupu e kōrero nei kōrua ki a kōrua, i a kōrua e haere nei?"

Nā, ka tū rāua, kihai i korikori, me te āhua pōuri.

¹⁸ Nā, ka whakahoki tētahi, ko Kereopa te ingoa, ka mea ki a ia, "I Hiruhārama koe e noho ana, ā, ko koe anake kāhore i mōhio ki ngā mea kua meinga nei ki reira i ēnei rā?"

¹⁹ Ka mea ia ki a rāua, "Ki ēhea mea?"

Ka mea rāua ki a ia, "Ki ngā mea o Īhu o Nahareta, he poropiti hoki ia, he kaha tāna mahi, tāna kupu, i te aroaro o te Atua, o te iwi katoa.

²⁰ Ki tōna hoatutanga e ngā tohunga nui, e ō mātou rangatira hoki kia tukua ki te mate, ā, rīpekatiā ana ia.

²¹ I tūmanako anō mātou ki a ia, māna e whakaora a Īharaira. Nā, i te taha o ēnei mea katoa, ko te toru tēnei o ngā rā i meinga ai ēnei mea.

²² Ā, mīharo noa iho mātou ki ētahi wāhine o mātou, i haere i te atatū ki te urupā;

²³ heoi, i te korenga i kitea e rātou tōna tinana, ka hoki mai, ka mea, i kitea anō e rātou he putanga anahera, e ki ana mai kei te ora ia.

²⁴ Nā, ka haere atu ētahi o ō māua hoa ki te urupā, ā, rokohanga atu, rite tonu ki tā ngā wāhine i kōrero ai; otirā, kihai ia i kitea."

²⁵ Nā, ko tāna meatanga ki a rāua, "E te hunga whakaarokore, ngākau pūhoi ki te whakaponi ki ngā mea katoa i kōrero ai ngā poropiti.

²⁶ Kāhore ianei i takoto te tikanga kia pā ēnei mea ki a te Karaiti, kia tomo ia ki tōna korōria?"

²⁷ Nā, ka timata ia ki tā Mohi, ki tā ngā poropiti katoa, whakaaturia ana ki a rāua ngā mea mōna o ngā karaipiture katoa.

²⁸ Ā, ka tata ki te kāinga i haere ai rāua, nā, ka ahu atu ia, me te mea e haere tonu ana ia.

²⁹ Nā, ka tohe rāua ki a ia, ka mea "E noho ki a māua; kua ahiahi hoki, kua tītaha te rā." Nā, ka tomo atu ia, ka noho ki a rāua.

³⁰ Ā, i tōna nohoanga iho ki a rāua ki te kai, ka mau ia ki te taro, ka whakapai, ka whawhati, ā, hoatu ana ki a rāua.

³¹ Nā, kua kite ō rāua kanohi, ā, ka mōhio ki a ia; ā, ngaro whakarere atu ia i a rāua.

³² Ā, ka mea rāua ki a rāua, "Kihai koia ō tāua ngākau i mumura i roto i a tāua, i a ia e kōrero ana ki a tāua i te ara, e whakaatu ana i ngā karaipiture ki a tāua?"

³³ Nā, ka whakatika rāua i taua hāora anō, ā, hoki ana ki Hiruhārama, ā, rokohanga atu kua huihui te tekau mā tahi me ō rātou hoa.

³⁴ E mea ana, "Koia rawa anō! Kua ara te Ariki, kua puta ki a Haimona."

³⁵ Nā, ka kōrerotia e rāua ngā meatanga i te ara, tō rāua mōhiotanga hoki ki a ia i te whatiwhatinga o te taro.

Ka Puta Mai a Īhu ki Āna Ākonga

(Matiu 28.16-20; Māka 16.14-18; Hoani 20.19-23; Ngā Mahi 1.6-8)

³⁶ Ā, i a rāua e kōrero ana i ēnei mea, nā tērā ia tū ana i waenganui o rātou, mea ana ki a rātou, "Kia tau te rangimārie ki a koutou."

³⁷ Otirā, koera ana rātou, wehi ana; i mahara hoki he wairua tā rātou i kite ai.

³⁸ Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, "He aha koutou ka pororaru ai? Nā te aha hoki i puta ake ai ngā whakaaroaronga i roto i ō koutou ngākau?"

³⁹ Tirohia ōku ringa me ōku waewae, ko ahau tonu tēnei; whāwhākia ahau, kia kite ai koutou; kāhore hoki o te wairua kikokiko, wheua rānei, pēnei i ōku e kitea mai nā e koutou."

⁴⁰ Ā, nō ka kōrerotia e ia tēnei, ka whakakitea e ia ki a rātou ōna ringa me ōna waewae.

⁴¹ Ā, i a rātou kāhore nei i whakaponi i te hari, e mīharo ana hoki, ka mea ia ki a rātou, "He kai rānei tā koutou kei konei?"

⁴² Nā, ka hoatu e rātou ki a ia tētahi ika, he mea tunutunu.

⁴³ Nā, ka tango ia, ā, kainga ana e ia i tō rātou aroaro.

⁴⁴ I mea anō ia ki a rātou, "Ko ngā kupu ēnei i kōrero ai ahau ki a koutou, i ahau anō i a koutou, me whakarite ngā mea katoa kua oti te tuhituhi i roto i te ture a Mohi, i ngā poropiti, i ngā waiata, mōku."

⁴⁵ Kātahi ia ka whakamakoha i ō rātou hinengaro, kia mātau ai ki ngā karaipiture,
⁴⁶ ka mea ki a rātou, "Ko te mea tēnei i tuhituhia: ko te tikanga anō tēnei, ko te Karaiti
kia whakamamaetia, kia ara anō i te hunga mate i te toru o ngā rā;

⁴⁷ kia kauwhautia hoki te ripenetā me te murunga hara i runga i tōna ingoa ki ngā
tauwi katoa, ki Hiruhārama tīmata ai.

⁴⁸ Nā, ko koutou hei kaiwhakaatu mō ēnei mea.

⁴⁹ Nanā, māku e tuku ki a koutou te mea i kōrerotia i mua e tōku Matua; otiia, e noho
koutou ki te pā, ki Hiruhārama, kia whiwhi rā anō ki te kaha i runga."

Ka Tangohia ake a Ihu ki te Rangi

(Māka 16.19-20; Ngā Mahi 1.9-11)

⁵⁰ Nā, ārahina ana rātou e ia ki waho, ki Petani, nā, kua ara ōna ringa, whakapaingia
ana rātou e ia.

⁵¹ Ā, i a ia e whakapai ana i a rātou, ka mawehe atu ia i a rātou, kāhakina atu ana ki te
rangi.

⁵² Nā, ka koropiko rātou ki a ia, ā, hoki ana ki Hiruhārama, he nui hoki te koa.

⁵³ Ā, noho tonu ai rātou i te temepara, me te whakapai ki te Atua. Āmine.

Ko te Rongopai ki te Ritenga a Hoani

Te Kupu o te Ora

- ¹ I te tīmatanga te Kupu, i te Atua te Kupu, ko te Atua anō te Kupu.
- ² I te Atua anō tēnei Kupu i te tīmatanga.
- ³ Nāna ngā mea katoa i hanga; kāhore hoki tētahi mea i kore te hanga e ia o ngā mea i hangā.
- ⁴ I a ia te ora; ko te ora te mārāma mō ngā tāngata.
- ⁵ I roto i te pōuri te mārāma e whiti ana; heoi, kīhai i mau i te pōuri.
- ⁶ I tonoa mai he tangata e te Atua, ko Hoani tōna ingoa.
- ⁷ I haere mai ia hei kaiwhakaatu, hei whakaatu mō te mārāma, kia meinga ai e ia ngā tāngata katoa kia whakapono.
- ⁸ Ehara ia i te mārāma, engari, i haere mai hei kaiwhakaatu mō te mārāma.
- ⁹ Ko te mārāma pono tērā, arā, ko te mārāma e mārāma ai ngā tāngata katoa e haere mai ana ki te ao.
- ¹⁰ I te ao ia, i hangā anō e ia te ao, ā, kīhai te ao i mōhio ki a ia.
- ¹¹ I haere mai ia ki ōna, ā, kīhai ōna i manako ki a ia.
- ¹² Tēnā ko te hunga i manako ki a ia i tukua e ia ki a rātou ngā tikanga e meinga ai rātou hei tamariki mā te Atua, arā ki te hunga e whakapono ana ki tōna ingoa.
- ¹³ Ki te hunga ehara nei i te toto, ehara i tā te kikokiko i pai ai, ehara i tā te tangata i pai ai, engari, nā te Atua i whānau ai.
- ¹⁴ I whakakikokikotia te Kupu, ā, noho ana i a mātou, i kite anō mātou i tōna korōria he korōria e rite ana ki tō te Tama kotahi a te Matua, ki tonu i te aroha noa, i te pono.
- ¹⁵ I kōrerotia ia e Hoani; i karanga tērā, i mea, “Ko ia tēnei i kōrerotia rā e ahau, ‘Ko ia e haere mai ana i muri i ahau e meinga ana ki mua i ahau; nō mua hoki ia i ahau.’ ”
- ¹⁶ Kua riro hoki i a tātou katoa tētahi wāhi o tōna raneatanga, te aroha noa hono iho ki te aroha noa.
- ¹⁷ Nā Mohi hoki i hōmai te ture; ko te aroha noa me te pono i ahu mai i a Īhu Karaiti.
- ¹⁸ Kāhore anō he tangata i kite noa i te Atua; ko te Tama kotahi, kei te uma nei o te Matua, nāna ia i whakapuaki.

Te Kōrero a Hoani Kaiiriiri

(Matiu 3.1-12; Māka 1.1-8; Ruka 3.1-18)

- ¹⁹ Nā, ko te kōrero tēnei a Hoani, i te tononga mai a ngā Hūrai i Hiruhārama i ngā tohunga nui rātou ko ngā Riwaiti hei ui ki a ia, “Ko wai koe?”
- ²⁰ Nā, ka whākina e ia, kīhai i whakakāhore, i whāki hoki, “Ehara ahau i a te Karaiti.”
- ²¹ Ā, ka ui rātou ki a ia, “Tēnā, pēhea? Ko Irāia koe?”
- Ka mea ia, “Kāhore.”
- “Ko te poropiti oti koe?”
- Ka whakahokia e ia, “Kāhore.”
- ²² Nā, ka mea rātou ki a ia, “Ko wai koia koe? Hei kupu whakahoki mā mātou ki te hunga i tonoa mai ai mātou. E pēhea ana koe ki a koe?”
- ²³ Ka mea ia:
- “He reo ahau nō tētahi e karanga ana i te koraha,
- ‘Whakatikaia te huarahi o te Ariki!’ ”
- He pērā me tā Ihāia poropiti i mea ai.
- ²⁴ Nō ngā Parihi hoki te hunga i tonoa mai rā.
- ²⁵ Nā, ka ui rātou ki a ia, ka mea ki a ia, “He aha oti koe i iriiri ai, ki te mea ehara koe i a te Karaiti, ehara i a Irāia, ehara i te poropiti?”
- ²⁶ Nā, ka whakahoki a Hoani ki a rātou, ka mea, “He iriiri tāku ki te wai; otiia tēnā te tū nā i waenganui i a koutou tētahi kāhore e mōhiotia e koutou.
- ²⁷ Ko ia tēnei e haere mai ana i muri i ahau kāhore hoki ahau e tau hei wewete i te here o tōna hū.”
- ²⁸ I meatia ēnei mea ki Petapara, ki tāwāhi atu o Horano, ki te wāhi e iriiri ana a Hoani.

Te Reme a te Atua

- ²⁹ I te aonga ake, ka kite ia i a Īhu e haere ana mai ki a ia, ka mea, “Nā te Reme a te Atua, hei waha atu i te hara o te ao!

³⁰ Ko ia tēnei i kōrero ai ahau, 'Kei te haere mai i muri i ahau tētahi tangata kua meinga ki mua i ahau; nō mua hoki ia i ahau.'

³¹ Ā, kāhore ahau i mātau ki a ia; heoi, hei whakakite i a ia ki a Iharaia, i haere mai ai ahau me tāku iriiri ki te wai."

³² Nā, ka whakaatu a Hoani, ka mea, "I kite ahau i te Wairua e heke iho ana i te rangi, ānō he kūkupa, ā, noho ana i runga i a ia."

³³ Ā, kāhore ahau i mātau ki a ia; engari i kī mai ki ahau te kaitono mai i ahau ki te iriiri ki te wai, 'Ko te tangata e kite ai koe i te Wairua e heke iho ana, e noho ana ki runga ki a ia, ko ia tēnā te kaiiriiri ki te Wairua Tapu.'

³⁴ Ā, kua kite ahau, kua whakaatu nei hoki, ko te Tama tēnei a te Atua."

Ngā Ākonga Tuatahi a Ihū

³⁵ I te aonga ake i te tū anō a Hoani me āna ākonga tokorua;

³⁶ nā, ka titiro ia ki a Ihū e haere ana, ka mea, "Nā, te Reme a te Atua!"

³⁷ Ā, ka rongo ngā ākonga tokorua ki a ia e kōrero ana, ā, aru ana rāua i a Ihū.

³⁸ Ā, ka tahuri a Ihū, ka kite i a rāua e aru ana, ka mea ia ki a rāua "E rapu ana kōrua i te aha?"

Nā, ko tā rāua meatanga ki a ia, "E Rapi" (ko te tikanga tēnei ina whakamāoritia, e te Kaiwhakaako), "kei hea tōu kāinga?"

³⁹ Ka mea ia ki a rāua, "Haere mai kia kite." Haere ana rāua, ā, ka kite i tōna wāhi i noho ai, ā, noho ana i a ia i taua rā; ko te tekau hoki ia o ngā hāora.

⁴⁰ Ko Anaru, teina o Haimona Pita tētahi o taua tokorua i rongo nei ki a Hoani e kōrero ana, ā, aru ana i a ia.

⁴¹ Ko ia kua kite wawe i tōna tuakana ake, i a Haimona, ka mea ki a ia, "Kua kitea e māua te Mihaia." (Ko te tikanga tēnei ina whakamāoritia, ko te Karaiti).

⁴² Nā, ka ārahina mai ia e ia ki a Ihū.

Ā, ka titiro a Ihū ki a ia, ka mea, "Ko Haimona koe, ko te tama a Hona, me hua koe ko Kipa." (Tōna whakamāoritanga ko Pita, arā ko Kōhatu).

Ka Karangatia e Ihū ki a Piripi rāua ko Natanahira

⁴³ I te aonga ake ka mea a Ihū kia haere ki Karirī, ā, ka kite i a Piripi; ā, ka mea a Ihū ki a ia, "E aru i ahau."

⁴⁴ Nā, ko Piripi nō Petahaira, nō te pā o Anaru rāua ko Pita.

⁴⁵ Ka kite a Piripi i a Natanahira, ka mea ki a ia, "Kua kitea e mātou a ia, mōna nei te tuhihihi a Mohi i roto i te ture, tā ngā poropiti hoki, a Ihū o Nahareta te tama a Hōhepa."

⁴⁶ Nā, ka mea a Natanahira ki a ia, "E puta koia tētahi mea pai i Nahareta?"

Ka mea a Piripi ki a ia, "Haere mai kia kite."

⁴⁷ Ka kite a Ihū i a Natanahira e haere ana mai ki a ia, ka puaki tāna kupu mōna, "Nā, he tino tangata nō Iharaia, kāhore ōna tinihanga."

⁴⁸ Ka mea a Natanahira ki a ia, "Nō hea koe i mātau ai ki ahau?"

Ka whakahoki a Ihū ki a ia, ka mea, "I te mea kīanō koe i karangatia e Piripi, i a koe anō i raro i te piki, i kite ahau i a koe."

⁴⁹ Nā, ka whakahoki a Natanahira, ka mea ki a ia, "E Rapi, ko te Tama koe a te Atua, ko te Kingi koe o Iharaia!"

⁵⁰ Nā, ka whakahoki a Ihū, ka mea ki a ia, "Nō tāku meatanga ki a koe, 'I kite ahau i a koe i raro i te piki,' i whakapono ai koe? Rahi atu i ēnei ngā mea e kitea e koe."

⁵¹ I mea anō ia ki a ia, "He pono, he pono tēnei kupu āku ki a koutou, tērā koutou e kite i te rangi e tuwhera ana, i ngā anahera a te Atua e piki ake ana, e heke iho ana ki te Tama a te tangata."

2

Te Mārenatanga i Kana

¹ Nā, i te toru o ngā rā he mārena i Kana o Karirī, ā, i reira te whaea o Ihū.

² I karangatia anō a Ihū rātou ko āna ākonga ki te mārena.

³ Ā, i te paunga o te wāina, ka mea te whaea o Ihū ki a ia, "Kāhore ā rātou wāina."

⁴ Ka mea a Ihū ki a ia, "E tai, he aha tāku ki a koe? Kāhore anō kia taea noatia tōku hāora."

⁵ Ka mea tōna whaea ki ngā kaimahi, "Ko tāna e mea ai ki a koutou, meatia."

⁶ Nā, i reira ētahi ipu kōhatu e ono e tū ana, he tikanga nā ngā Hūrai mō te horoi, e rua, e toru ngā mēhua o tētahi, o tētahi, ina kī.

⁷ Ka mea a Ihū ki a rātou, "Whakakīia ngā ipu ki te wai." Ā, whakakīia ana e rātou, pūrena noa.

⁸ Nā, ka mea ia ki a rātou, "Tēnā, utuhia, kawea atu ki te rangatira o te hākari."

Ā, kawea ana e rātou.

⁹ Ā, nō ka whakamātau te rangatira o te hākari i te wai i whakawāinatia, ā, kihai i mōhio nō hea rānei (ko ngā pononga ia i utuhia ai te wai i mōhio), ka karanga te rangatira o te hākari ki te tāne mārena hou,

¹⁰ ka mea ki a ia, “E whakatakotoria ana e ngā tāngata katoa te wāina pai i te tīmatanga; ā, ka roa te inumanga, mō reira te wāina he iti iho nei te pai ko koe ia, kua tohu i te wāina pai mō nāianei.”

¹¹ I meatia tēnei tīmatanga merekara e Īhu ki Kana o Karirī, i whakakitea e ia tōna korōria; ā, whakapono ana āna ākonga ki a ia.

¹² Muri iho i tēnei ka haere iho ia ki Kaperenauma, ā, ia, tōna whaea, ōna tēina, me āna ākonga; ā, kihai i maha ngā rā i noho ai rātou ki reira.

Ko Īhu Karaiti kei te Temepara

(Matiu 21.12-13; Māka 11.15-17; Ruka 19.45-46)

¹³ Nā, kua tata te Kapenga o ngā Hūrai, ā, ka haere a Īhu ki Hiruhārama.

¹⁴ Nā, rokohanga atu e ia i roto i te temepara e noho ana ngā kaihoko kau, hipi, kūkupa, me ngā kaiwhakawhitiwhiti moni.

¹⁵ Ā, ka hangā e ia he whiu ki ngā aho nonohi, ka whiua katoatia e ia ki waho i te temepara, ngā hipi, me ngā kau; ringihia ana hoki te moni a ngā kaiwhakawhitiwhiti moni, turakina ake ngā tēpu.

¹⁶ I mea anō ia ki ngā kaihoko kūkupa, “Tangohia atu ēnei i konei; aua te whare o tōku Matua e meinga hei whare hokohoko.”

¹⁷ Ā, ka mahara āna ākonga ki te mea i tuhituhia, “Ka pau ahau i te aroha ki tōu whare.”

¹⁸ Nā, ka whakahoki ngā Hūrai, ka mea ki a ia, “He aha te tohu e whakakitea ana e koe ki a mātou, inā koe ka mea nei i ēnei mea?”

¹⁹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “Wāwāhia tēnei whare tapu, ā, kia toru ngā rā ka ara anō i ahau.”

²⁰ Anō rā ko ngā Hūrai, “E whā tekau mā ono ngā tau i hangā ai tēnei whare tapu, e oti rānei te hanga e koe i ngā rā e toru?”

²¹ Otirā, ko te whare tapu o tōna tinana tāna i kōrero ai.

²² Nā reira, i tōna aranga ake i te hunga mate, ka mahara āna ākonga ki tāna kōrerotanga i tēnei; ā, whakapono ana rātou ki te karaipiture, ki te kupu hoki i kōrerotia e Īhu.

Te Mōhiotanga o Īhu ki te Āhua Tangata

²³ Nā, i a ia i Hiruhārama, i te Kapenga, i te hākari, he tokomaha i whakapono ki tōna ingoa, i tō rātou kitenga i āna merekara i meatia e ia.

²⁴ Otirā, kihai a Īhu i tuku atu i a ia ki a rātou, i mōhio hoki ia ki ngā tāngata katoa.

²⁵ Ā, kāhore āna meatanga kia whakaaturia te tangata e tētahi; i mātau hoki ia ki te mea i roto i te tangata.

3

Ko Īhu rāua ko Nikorima

¹ Nā, he tangata tērā nō ngā Parihi, ko Nikorima tōna ingoa, he rangatira nō ngā Hūrai.

² Ka haere mai tēnei ki a Īhu i te pō, ka mea ki a ia, “E Rapi, e mātau ana mātou i haere mai koe i te Atua hei kaiwhakaako, inā hoki e kore tētahi tangata e āhei te mea i ēnei merekara e meatia nei e koe, ki te kāhore te Atua i a ia.”

³ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, “He pono, he pono, tāku e mea nei ki a koe, ki te kāhore te tangata e whānau hou, e kore ia e āhei te kite i te rangatiratanga o te Atua.”

⁴ Ka mea a Nikorima ki a ia, “Me pēhea ka whānau ai te tangata i tōna koroheketanga? E taea rānei te tuarua o ngā haerenga ki roto ki te kōpū o tōna whaea, whānau mai ai?”

⁵ Ka whakahokia e Īhu, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koe, Ki te kāhore te tangata e whānau i te wai, i te Wairua hoki, e kore ia e āhei te tomo ki te rangatiratanga o te Atua.

⁶ Ko tā te kikokiko e whānau ai he kikokiko; ko tā te Wairua e whānau ai he wairua.

⁷ Aua rā e mīharo ki tāku i mea nei ki a koe, ‘He mea tūturu tēnei kia whānau hou koutou.’

⁸ E pupuhi ana te hau ki tāna wāhi e pai ai, ka rongo hoki koe ki tōna haruru otia e kore e mōhiotia e koe te wāhi i puta mai ai, e tae atu ai rānei. Ko te ritenga tēnei ki te hunga katoa ka whānau i te Wairua.”

⁹ Ka whakahoki a Nikorima, ka mea ki a ia, “Me pēhea ka taea ai ēnei mea?”

¹⁰ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, “Ko koe te Kaiwhakaako o Īharaira, ā, kāhore i mātau ki ēnei mea?”

¹¹ He pono, he pono tāku e mea nei ki a koe, e kōrerotia ana e mātou tā mātou i mātau ai, e whakaaturia ana tā mātou i kite ai; heoi, e kore koutou e tango ki tā mātou whakaaturanga.

¹² Ki te mea kua kōrerotia e ahau ki a koutou ngā mea o te whenua, ā, kāhore koutou e whakapono, me pēhea ka whakapono ai ki te kōrerotia e ahau ki a koutou ngā mea o te rangi?

¹³ Kāhore hoki he tangata i kake noa ki te rangi, ko ia anake i heke iho i te rangi, arā ko te Tama a te tangata, e noho mai nei i te rangi.

¹⁴ "Ka rite hoki ki tā Mohi whakairinga i te nākahi i te koraha, kua takoto te tikanga kia pērā te whakairinga o te Tama a te tangata.

¹⁵ Kia kāhore ai e ngaro te tangata e whakapono ana ki a ia, engari kia whiwhi ai ki te ora tonu.

¹⁶ "Koia anō te aroha o te Atua ki te ao, hōmai ana e ia tāna Tama kotahi, kia kāhore ai e ngaro te tangata e whakapono ana ki a ia, engari kia whiwhi ai ki te ora tonu.

¹⁷ Kīhai hoki te Atua i tono mai i tāna Tama ki te ao ki te whakahē i te ao; engari kia ora ai te ao i a ia.

¹⁸ "Ko ia e whakapono ana ki a ia, e kore e tau te hē ki a ia; tēnā ko ia e kore e whakapono, kua whakahēngia noatia ake, mōna kīhai i whakapono ki te ingoa o te Tama kotahi a te Atua.

¹⁹ Ko te whakahēngia hoki tēnei, nō te mea kua tae mai nei te mārama ki te ao, ā, nui atu tō ngā tāngata aroha ki te pōuri i tō rātou ki te mārama, he kino hoki nō ā rātou mahi.

²⁰ E kino ana hoki ki te mārama ngā kaimahi katoa i te kino, e kore anō hoki e haere mai ki te mārama, kei whakakitea ā rātou mahi.

²¹ Tēnā ko te kaimahi i te pono, e haere mai ana ki te mārama, kia kitea ai āna mahi, he mea mahi i roto i te Atua."

Ko Īhu rāua ko Hoani

²² Ā, nō muri i ēnei mea ka haere a Īhu, rātou ko āna ākonga, ki te whenua o Hūrīa; ā, noho tahi ana rātou ki reira, me tāna iriiri anō.

²³ Nā, i te iriiri anō hoki a Hoani ki Ēnona, ki tētahi wāhi e tata ana ki Harema, nō te mea he nui te wai o reira; ā, ka haere mai rātou, ka iriiria.

²⁴ Kāhore anō hoki a Hoani i pangā ki te whare herehere.

²⁵ Nā, ka ara he totohe a ngā ākonga a Hoani ki tētahi Hūrai mō te purenga.

²⁶ Ā, ka haere rātou ki a Hoani, ka mea ki a ia, "E Rapi, ko te tangata i tāwāhi nā kōrua o Horano, ko tāu i whakaatu mai nā, nanā, kei te iriiri ia, e haere ana hoki te katoa ki a ia."

²⁷ Ka whakahoki a Hoani, ka mea, "E kore tētahi mea e riro i te tangata, ki te kore e hōmai ki a ia i te rangi.

²⁸ Ko koutou hei kaiwhakaake ki ahau, ki tāku meatanga, 'Ehara ahau i a te Karaiti, engari i tonoa mai ahau i mua i a ia.'

²⁹ Ko te tangata i te wahine mārena hou, ko ia te tāne mārena hou. Nā, ko te hoa o te tāne mārena hou, e tū ana, e rongorongo ana ki a ia, ka hari pū ki te reo o te tāne mārena hou. Nā reira i tutuki ai tēnei hari ōku.

³⁰ Ko te tikanga tēnei, ko ia kia nui haere, ko ahau kia iti haere."

Te Mea e Haere mai ana i te Rangī

³¹ "Ko ia e haere mai ana i runga, kei runga ake ia i te katoa; ko tō te whenua nō te whenua ia, nō te whenua anō āna kōrero. Ko ia e haere mai ana i te rangi, kei runga ake ia i te katoa.

³² Ā, ko tāna i kite ai, i rongo ai, ko ia tāna e whakaatu ai; kāhore hoki tētahi tangata e tango atu ki tāna whakaaturanga.

³³ Ki te manako tētahi ki tāna whakaaturanga, kua piri tāna tohu ki te pono o tā te Atua.

³⁴ Ko tā te Atua i tono mai ai, e kōrero ana ia i ngā kupu a te Atua; kāhore hoki te Wairua e hōmai e te Atua i runga i te mēhua.

³⁵ E aroha ana te Matua ki te Tama, kua hoatu anō ngā mea katoa ki tōna ringa.

³⁶ Ko ia e whakapono ana ki te Tama, he ora tonu tōna; ko ia e kore e whakapono ki te Tama, e kore e kite i te ora, engari ka mau tonu te riri a te Atua ki a ia."

4

Ko Īhu me te Wahine o Hamaria

¹ Ā, nō ka mōhio te Ariki, kua rongorongo ngā Parihi, ko ngā ākonga a Īhu i mea ai, i iriiri ai, he tokomaha atu i a Hoani.

² (He ahakoa rā ehara i a Īhu nāna i iriiri, nā āna ākonga ia.)

³ Ka mahue a Hūria i a ia, ā, hoki ana anō ki Karirī.

⁴ Nā, ko te ara mōna i tika nā Hamaria.

⁵ Ā, ka haere ia ki tētahi pā o Hamaria, ko Haika te ingoa, e pātata ana ki te wāhi i hoatu e Hākopa ki tāna tama, ki a Hōhepa.

⁶ Kei reira hoki te puna a Hākopa. Nā, kua ngenge a Īhu i te haerenga, heoi noho ana ia ki te taha o te puna, ā, meāke ko te ono o ngā hāora.

⁷ Ka haere mai tētahi wahine o Hamaria ki te utu wai. Ka mea a Īhu ki a ia, "Hōmai he wai mōku."

⁸ (Kua riro hoki āna ākonga ki te pā, ki te hoko kai.)

⁹ Nā, ko te meatanga a te wahine o Hamaria ki a ia, "He aha koe, he Hūrai nā koe, ka tono mai ai i te wai i ahau, he wahine nei ahau nō Hamaria?" (Kāhore hoki e tātata ana ngā Hūrai ki ngā Hamari.)

¹⁰ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, "Me i mātau koe ki tā te Atua e hōmai ai, ki tēnei hoki e mea nei ki a koe, 'Hōmai he wai mōku,' pēnei kua tono koe ki a ia, ā, kua hoatu e ia te wai ora ki a koe."

¹¹ Ka mea te wahine ki a ia, "E kara, kāhore āu mea hei utu wai, he hōhonu anō te puna. Nō hea tēnā wai ora āu?"

¹² He nui ōti koe i tō mātou matua, i a Hākopa, i hōmai ai te puna ki a mātou, inu ana ia i konei, rātou ko āna tamariki, me āna kararehe?"

¹³ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, "E mate anō i te wai te tangata e inu ana i tēnei wai;

¹⁴ tēnā ko te tangata e inu ana i te wai e hoatu e ahau ki a ia, e kore ia e mate i te wai ā ake ake. Engari, te wai e hoatu e ahau ki a ia, hei puna wai tēnā i roto i a ia e pupū ake ana, ā te ora tonu rā anō."

¹⁵ Ka mea te wahine ki a ia, "E kara, hōmai ki ahau tēnei wai, kei mate ahau i te wai, kei haere mai hoki ki konei rawa utu ai."

¹⁶ Ka mea a Īhu ki a ia, "Tikina, karangatia tō tahu, ka hoki mai ai."

¹⁷ Ka whakahoki te wahine, ka mea, "Kāhore āku tahu."

Ka mea a Īhu ki a ia, "He kōrero tika tāu, 'Kāhore āku tahu';

¹⁸ inā hoki kua tokorima āu tahu, ko ia i a koe nei ehara i te tahu nāu. He pono tēnei kōrero āu."

¹⁹ Ka mea te wahine ki a ia, "E kara, e kite ana ahau he poropiti koe.

²⁰ I karakia ō mātou mātua i runga i tēnei maunga; ā, e mea ana koutou, Ko Hiruhārama te wāhi e tika ai te karakia."

²¹ Ka mea a Īhu ki a ia, "E tai, whakaponu ki ahau, meāke puta te wā, e kore ai koutou e karakia ki te Matua i runga i tēnei maunga, e kore anō i Hiruhārama.

²² Kāhore koutou e mōhio ki tā koutou e karakia nei; e mātau ana mātou ki tā mātou e karakia nei; nō ngā Hūrai nei hoki te ora.

²³ Otirā, meāke puta te wā, ā, tēnei anō, e karakia ai ngā kaikarakia pono ki te Matua i runga i te wairua, i te pono; e rapu ana hoki te Matua ki te pērā hei karakia ki a ia.

²⁴ He Wairua te Atua; me karakia hoki ngā kaikarakia ki a ia i runga i te wairua, i te pono."

²⁵ Ka mea te wahine ki a ia, "E mātau ana ahau kei te haere mai te Mīhaia" (e kīia nei ko te Karaiti) "ka tae mai ia, māna ngā mea katoa e kōrero ki a tātou."

²⁶ Ka mea a Īhu ki a ia, "Ko ahau anō ia e kōrero nei ki a koe."

²⁷ Nā, ka puta i reira āna ākonga, ka mīharo ki tāna kōrerotanga ki te wahine; heoi, kihai tētahi i mea, "He aha tāu e rapu? He aha koe ka kōrero ai ki a ia?"

²⁸ Nā, ka whakarērea e te wahine tāna ipu, ā, haere ana ki te pā, ka mea ki ngā tāngata,

²⁹ "Haere mai, kia kite i te tangata i kōrerotia mai ai ki ahau ngā mea katoa i mea ai ahau. Ehara rānei tēnei i a te Karaiti?"

³⁰ Ka puta rātou ki waho o te pā, ā, ka ahu mai ki a ia.

³¹ I taua takiwā anō ka tohe ngā ākonga ki a ia, ka mea, "E te Kaiwhakaako, e kai rā."

³² Otirā, ka mea ia ki a rātou, "He kai anō tāku hei kai māku, kāhore koutou e mātau."

³³ Nā, ka mea ngā ākonga tētahi ki tētahi, "I kawea mai rānei e tētahi he kai māna?"

³⁴ Ka mea a Īhu ki a rātou, "Ko tāku kai tēnei, ko te mea i tā tōku kaitono e pai ai, kia whakaotia hoki tāna mahi.

³⁵ E kore ianei koutou e mea, 'Kia whā atu ngā marama, ā, ka taea te kotinga?' Nanā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, kia ara ake ō koutou kanohi, titiro ki ngā māra; kua mā noa ake; ko te kotinga tēnei.

³⁶ Ka whiwhi te kaikokoti ki te utu, ka kohia anō hoki e ia ngā hua mō te ora tonu; kia hari tahi ai te kairui raua ko te kaikokoti.

³⁷ Nā, konei hoki i pono ai taua kī, 'E rui ana tētahi, e kokoti ana tētahi.'

³⁸ I tonoa koutou e ahau ki te kokoti i te mea kīhai i mahia e koutou. He tangata kē nāna i mahi, ā, kua uru koutou ki ā rātou mahi.”

³⁹ Ā, he tokomaha ngā Hamari o taua pā i whakapono ki a ia, mō te kī a te wahine i mea rā, “I kōrerotia mai e ia ki ahau ngā mea katoa i mea ai ahau.”

⁴⁰ Ā, nō ka tae ngā Hamari ki a ia, ka mea kia noho ia ki a rātou; ā, e rua ngā rā i noho ai ia ki reira.

⁴¹ Nā, hira noa ake ngā tāngata i whakapono, he mea hoki nā tāna kupu.

⁴² I mea anō ki te wahine, “Ehara i te mea nā tāu kupu i whakapono ai mātou ināianei; kua rongo nei hoki mātou ake, ā, ka mātau, ko te Karaīti pū tēnei, ko te Kaiwhakaora o te ao.”

Ka Whakaorangia e Īhu te Tama a tētahi Rangatira

⁴³ Ka pahure aua rā e rua, ka tūria atu e ia i reira, ā, haere ana ki Karirī.

⁴⁴ Ko Īhu tonu hoki nāna te kī, kāhore he hōnore o te poropiti i tōna kāinga ake.

⁴⁵ Heoi, i tōna taenga ki Karirī, ka whakamanuhiritia, ia e ngā tāngata o Karirī, i kite hoki rātou i ngā mea katoa i meatia e ia ki Hiruhārama i te hākari; i haere hoki rātou ki te hākari.

⁴⁶ Ā, ka tae anō a Īhu ki Kana o Karirī, ki te wāhi i meatia ai e ia te wai hei wāina. Nā, ko tētahi tangata a te kīngi, kei Kaperenauma tāna tama e mate ana.

⁴⁷ Ā, nō ka rongo ia kua tae mai a Īhu i Hūria ki Karirī, ka haere ki a ia, ka īnoi ki a ia kia haere ia ki te whakaora i tāna tama; meāke hoki marere.

⁴⁸ Nā, ko te meatanga a Īhu ki a ia, “Ki te kāhore koutou e kite i ngā tohu, i ngā merekara, e kore rawa koutou e whakapono.”

⁴⁹ Ka mea te tangata a te kīngi ki a ia, “E te Ariki, haere iho i te mea kāhore anō kia mate noa tāku tamaiti.”

⁵⁰ Ka mea a Īhu ki a ia, “Haere; kua ora tāu tama.”

Nā, whakapono ana te tangata ki te kupu i kōrerotia e Īhu ki a ia, ā, haere ana.

⁵¹ Ā, i a ia e haere ana, ka tūtaki āna pononga ki a ia, ka kōrero, “Kua ora tāu tamaiti.”

⁵² Nā, ka ui ia ki a rātou ki te hāora i mātūtū ake ai ia. Ka mea rātou ki a ia, “Nōnanahi, nō te whitu o ngā hāora, i mutu ai tōna kā.”

⁵³ Nā, ka mōhio te pāpā, ko te tino hāora ia i mea ai a Īhu ki a ia, “Kua ora tāu tama”; ā, whakapono ana ia, rātou ko tōna whare katoa.

⁵⁴ Ko te rua anō tēnei o ngā merekara i meatia e Īhu, i muri i tōna haerenga i Hūria ki Karirī.

5

Te Whakaoratanga i te Kaukauranga

¹ Muri iho i ēnei mea he hākari tā ngā Hūrai, ā, haere ana a Īhu ki Hiruhārama.

² Nā, kei Hiruhārama tētahi wai kaukauranga kei te tatau hipi, tōna ingoa Hiperu ko Petehera; e rima ōna whakamahau.

³ Nā, kei roto i ēnei e takoto ana tōna tini o ngā tūroto, o ngā matapō, o ngā kopa, o ngā memenge, e tatari ana ki te pōkarekarenga o te wai.

⁴ Heke iho ai hoki tētahi anahera i te wā i rite ai ki te kaukauranga, whakapōkarekare ai i te wai; ā, ko ia kua tae wawe i muri iho o te pōkarekarenga o te wai i ora i tōna mate, ahakoa he aha, he aha.

⁵ Nā, kei reira tētahi tangata, e toru tekau mā waru ngā tau e mate ana.

⁶ Nō te kitenga o Īhu i a ia e takoto ana, ka mātau kua roa kē te wā ōna e mate ana, ka mea ki a ia, “E pai ana rānei koe kia whakaorangia?”

⁷ Ka whakahokia e taua tūroto ki a ia, “E te Ariki, kāhore āku tāngata hei tuku i ahau ki te kaukauranga, ina whakapōkarekare te wai; heoi, i ahau e haere ana, ka heke iho tētahi i mua i ahau.”

⁸ Ka mea a Īhu ki a ia, “Whakatika, tangohia ake tōu moenga, haere.”

⁹ Ā, ora tonu ake taua tangata, ā, tangohia ake ana e ia tōna moenga, haere ana. Ko te hāpati anō taua rā.

¹⁰ Nā, ka mea ngā Hūrai ki taua tangata i whakaorangia rā, “Ko te hāpati tēnei; e kore e tika kia mauria e koe tōu moenga.”

¹¹ Ka whakahokia e ia ki a rātou, “Ko te tangata i whakaorangia ai ahau, nāna i mea ki ahau, ‘Tangohia ake tōu moenga, haere.’”

¹² Nā, ka ui rātou ki a ia, “Ko wai tēnā tangata i mea nā ki a koe, ‘Tangohia ake tōu moenga, haere?’”

¹³ Otirā, kīhai taua tangata i whakaorangia rā i mōhio ko wai ia; i paheno atu hoki a Īhu, he tokomaha hoki ngā tāngata i taua wāhi.

¹⁴ Muri iho i ēnei mea ka kite a Īhu i a ia i roto i te temepara, ka mea ki a ia, “Nā, ka oti nei koe te whakaora. Kāti te hara kei kino rawa iho te mea e pā ki a koe.”

¹⁵ Haere ana taua tangata, kōrero ana ki ngā Hūrai, nā Īhu ia i whakaora.

¹⁶ Koia ngā Hūrai i whai ai ki te tūkino i a Īhu, mōna i mea i ēnei mea i te hāpati.

¹⁷ Nā, ka whakahokia e Īhu ki a rātou, “E mahi ana tōku Matua ā taea noatia tēnei rā; e mahi ana anō ahau.”

¹⁸ Koia ngā Hūrai i tino whai rawa ai kia patua ia, ehara hoki i te mea ko tāna takahi anake i te hāpati, engari, mōna i mea ko te Atua tōna Matua ake, i mea he rite ia ki te Atua te nui.

Te Mana o te Tama

¹⁹ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, e kore e taea e te Tama te mea tētahi mea e ia anake, engari ngā mea e kite ai ia e meatia ana e te Matua; ko tāna hoki e mea ai, e meatia ana hoki e te Tama.

²⁰ E aroha ana hoki te Matua ki te Tama, e whakakitea ana hoki ki a ia ngā mea katoa e mea ai ia; he nui atu i ēnei ngā mahi e whakakitea e ia ki a ia, kia mīharo ai koutou.

²¹ Ko tā te Matua hoki, he whakaara, he whakaora i ngā tūpāpaku; ka pērā anō te Tama, ka whakaora i āna e pai ai.

²² E kore hoki te Matua e whakawā i tētahi, engari, kua tukua e ia ngā whakawā katoa ki te Tama;

²³ kia rite ai te whakahōnore a ngā tāngata katoa i te Tama ki tā rātou whakahōnore i te Matua. Ki te kāhore tētahi e whakahōnore i te Tama, e whakakāhore ana ia i te hōnore mō te Matua nāna nei ia i tonu mai.

²⁴ “He pono, he pono tāku e mea atu nei ki a koutou, ko te tangata e rongu ana ki tāku kōrero, e whakaponu ana hoki ki tōku kaitono mai, he ora tonu tōna; e kore anō ia e riro ki te whakawā, engari, kua whiti i te mate ki te ora.

²⁵ He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, meāke puta te wā, ā, tēnei anō ināianei, e rongu ai ngā tūpāpaku i te reo o tā te Atua Tama; ā, ko te hunga e rongu ana ka ora.

²⁶ Tā te mea he ora tō te Matua kei roto i a ia; waihoki kua hōmai e ia ki te Tama, kia whai ora i roto i a ia;

²⁷ ā, kua hōmai anō ki a ia he tikanga mō te whakawā, nō te mea ko ia te Tama a te tangata.

²⁸ “Kaua e mīharo ki tēnei; nō te mea meāke puta te wā, e rongu ai i tōna reo ngā tāngata katoa i roto i ngā urupā,

²⁹ ā, ka puta; ko ngā kaimahi i te pai ki te aranga o te ora; ko ngā kaimahi i te kino ki te aranga o te whakawā.”

Ngā Kaiwhakaatu mō Īhu

³⁰ “E kore e āhei i ahau te mea tētahi mea e ahau anake; rite tonu tāku whakawā ki tāku e rongu ai. He tika hoki tāku whakawā; kāhore hoki ahau e rapu i tāku i pai ai, engari, i tā tōku kaitono i pai ai.”

³¹ “Mehemea ko ahau hei whakaatu i āku aha, i āku aha, ehara tāku i te whakaatu pono.

³² Tērā atu anō tētahi kaiwhakaatu mōku; e mōhio ana anō ahau he whakaatu pono tāna e whakaatu nei mōku.

³³ I tonu tāngata koutou ki a Hoani, ā, i whakaaturia e ia te pono.

³⁴ Kāhore ahau e manako ki tā te tangata whakaatu; engari, e kōrerotia ana e ahau ēnei mea kia ora ai koutou.

³⁵ He rama kā tērā, he rama mārāma tonu; he wā anō i pai ai koutou kia hari ki tōna mārāma.

³⁶ “Otia, he kaiwhakaatu anō tōku, nui atu i a Hoani. Ko ngā mahi hoki i hōmai e te Matua kia whakaotia e ahau, ko aua mahi e mahia nei e ahau, hei whakaatu mōku, i tonoa mai ahau e te Matua.

³⁷ Nā, ko te Matua nāna nei ahau i tonu mai, kua oti ahau te whakaatu e ia. Kāhore anō koutou i rongu noa i tōna reo, kāhore anō i kite i tōna āhua.

³⁸ Kāhore anō hoki i mau tāna kupu i roto i a koutou; inā kāhore anō koutou i whakaponu ki tēnei i tonoa mai nei e ia.

³⁹ Whakatakina ai e koutou ngā tikanga o ngā karaipiture; e mea ana hoki koutou hei reira te ora tonu mō koutou; ko ēnei hei kaiwhakaatu mōku.

⁴⁰ Heoi, kāhore koutou e pai kia haere mai ki ahau, kia whiwhi ai ki te ora.

⁴¹ “He korōria tāngata, kāhore ahau e manako atu.

⁴² Nā, kua mātau ahau ki a koutou, kāhore te aroha o te Atua i roto i a koutou.

⁴³ Kua tae mai nei ahau i runga i te ingoa o tōku Matua, ā, kāhore koutou e manako mai ki ahau; ki te haere mai tētahi i runga i tōna ake ingoa, ka manako koutou ki a ia.

⁴⁴ Me pēhea koutou ka whakapono ai, ka riro nei i a koutou te korōria e puta ana i a koutou anō, ā, kāhore e rapu i te korōria e puta ana i te Atua kotahi?

⁴⁵ “Kei mea koutou e kōrerotia tō koutou hē e ahau ki te Matua; tērā te kaikōrero mō tō koutou hē, ko Mohi, ko tā koutou e tūmanako nei.

⁴⁶ Me i whakapono hoki koutou ki a Mohi, kua whakapono anō ki ahau; ko tāna hoki i tuhituhi ai he mea mōku.

⁴⁷ Otirā, ki te kāhore koutou e whakapono ki āna i tuhituhi ai, me pēhea ka whakapono ai ki āku kōrero?”

6

Ka Whāngaia e Īhu te Rima Mano

(*Matiu 14.13-21; Māka 6.30-44; Ruka 9.10-17*)

¹ Muri iho i ēnei mea ka whiti atu a Īhu i te moana o Karirī, (arā i te moana o Taipiria.)

² Ā, he rahi te hui i aru i a ia, i kite hoki rātou i āna merekara i mea ai ia ki ngā tūrora.

³ Nā, ka haere a Īhu ki runga i te maunga, ā, noho ana i reira rātou ko āna ākonga.

⁴ Kua tata hoki te Kapenga, te hākari a ngā Hūrai.

⁵ Ā, nō te marangatanga ake o ngā kanohi o Īhu, ka kite i te rahi o te hui e haere mai ana ki a ia; ka mea ia ki a Piripi, “Ko hea tātou hoko ai i ētahi taro, kia kai ai ēnei?”

⁶ I pēnei ai tāna kī hei whakamātau mōna; i mōhio hoki ia ki tāna e mea ai.

⁷ Ka mea a Piripi ki a ia, “E kore e ranea mā rātou ngā taro o ngā pene e rua rau, kia whiwhi ai tēnei, tēnei o rātou i tētahi wāhi iti.”

⁸ Ka mea tētahi o āna ākonga ki a ia, a Anaru, teina o Haimona Pita,

⁹ “He tamaiti tēnei, e rima āna taro pāre, e rua ika nonohi. Heoi, hei aha ēnei mā tēnei ope nui?”

¹⁰ Nā, ka mea a Īhu, “Meinga ngā tāngata kia noho.” (He nui hoki te tarutaru i taua wāhi.) Nā, noho ana ngā tāne ki raro, te tokomaha me te mea e rima mano.

¹¹ Nā, ka mau a Īhu ki ngā taro; ā, ka mutu te whakawhetai, ka tuwha atu ki te hunga e noho rā; me ngā ika anō, tā rātou i pai ai.

¹² Ā, nō ka mākona rātou, ka mea ia ki āna ākonga, “Kohikohia ngā toenga o ngā whatiwhatinga, kei maumauria tētahi wāhi.”

¹³ Nā, kohikohia ana e rātou, ā, whakakīia ana ngā kete tekau mā rua ki ngā whatiwhatinga o ngā taro pāre e rima, ki ngā toenga a ngā tāngata i kai rā.

¹⁴ Ā, i te kitenga o aua tāngata i te merekara i meatia e Īhu, ka kī rātou, “Ko ia anō tēnei, ko te poropiti e haere mai ana ki te ao.”

¹⁵ Nā, ka mahara a Īhu, meāke rātou haere mai ki te tango i a ia, ki te whakakīngi i a ia, nā, maunu ana anō ia ki te maunga, ko ia anake.

Ka Haere a Īhu i runga i te Moana

(*Matiu 14.22-27; Māka 6.45-52*)

¹⁶ Ā, nō ka ahiahi, ka haere āna ākonga ki te moana.

¹⁷ Nā, ka eke rātou ki te kaipuke, ka whakawhiti ki tāwāhi o te moana, ki Kaperenauma. Ā, kua pōuri noa ake, kāhore anō a Īhu kia tae noa mai ki a rātou.

¹⁸ Nā, ko te tūranga o te moana, he nui hoki nō te pūhanga o te hau.

¹⁹ Nā, i tō rātou hoenga atu, e rua tekau mā rima, e toru tekau rānei pāronga, ka kite i a Īhu e haere māori ana i runga i te moana, e whakatata ana ki te kaipuke; nā ka matakua rātou.

²⁰ Nā, ka mea ia ki a rātou, “Ko ahau tēnei, aua e wehi.”

²¹ Nā, ka mea rātou kia eke ia ki te kaipuke; ā, kihai i aha kua ū te kaipuke ki te wāhi i hoe ai rātou.

Ka Kimi ngā Tāngata i a Īhu

²² I te aonga ake, ka mahara te mano e tū ana ki tērā taha o te moana, kāhore he poti kē atu o reira, ko tērā anake i eke ai āna ākonga, kihai hoki a Īhu i eke tahi rātou ko āna ākonga ki te poti, engari, ko āna ākonga anake i haere.

²³ He poti kē rā ia i ū mai i Taipiria ki pahaki atu o te wāhi i kai ai rātou i te taro i tā te Ariki whakawhetainga.

²⁴ Ā, i te kitenga o te mano kāhore a Īhu i reira, kāhore anō hoki āna ākonga, ka eke hoki rātou ki ngā kaipuke, ka rere ki Kaperenauma ki te rapu i a Īhu.

Ko Īhu, te Taro o te Ora

²⁵ Ā, nō tō rātou kitenga i a ia i tāwāhi o te moana, ka mea ki a ia, “E Rapi, nōnahea koe i tae mai ai ki konei?”

²⁶ Ka whakahoki a Īhu ki a rātou, ka mea, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, ehara i te mea he kitenga nō koutou i ngā merekara i rapu ai koutou i ahau, engari, nō te mea i kai koutou i ngā taro, ā, ka mākona.

²⁷ Aua e mahia te kai memeha, engari, te kai e mau tonu ana ā te ora tonu rā anō, ko tā te Tama hoki a te tangata e hoatu ai ki a koutou. Kua oti hoki ia te whai tohu e te Atua, e te Matua.”

²⁸ Nā, ka mea rātou ki a ia, “Me aha mātou e mahi ai i ngā mahi a te Atua?”

²⁹ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “Ko tā te Atua mahi tēnei, kia whakaponu koutou ki tāna i tono mai ai.”

³⁰ Nā, ka mea rātou ki a ia, “Ko tēhea tohu te meatia ana e koe kia kite ai mātou, kia whakaponu ai ki a koe? Tēnā koa tāu mahi?”

³¹ I kai ō tātou mātua i te mana i te koraha; ko te mea hoki tēnā i tuhituhia, ‘I hōmai e ia he taro i te rangi hei kai mā rātou.’ ”

³² Nā, ko te meatanga a Īhu ki a rātou, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, ehara i a Mohi nāna i hoatu tēnā taro ki a koutou i te rangi. Engari, tēnei te hoatu nei e tōku Matua ki a koutou te taro pono o te rangi.

³³ Ko te taro hoki a te Atua ko ia e heke iho ana i te rangi, e hōmai ana i te ora ki te ao.”

³⁴ Nā, ka mea rātou ki a ia, “E te Ariki, hōmai tēnei taro ki a mātou i ngā wā katoa.”

³⁵ Ka mea a Īhu ki a rātou, “Ko ahau te taro o te ora. Ki te haere mai tētahi ki ahau, e kore rawa ia e hiakai; ki te whakaponu hoki tētahi ki ahau, e kore rawa ia e matewai.

³⁶ Otirā, i mea anō ahau ki a koutou, kua kite koutou i ahau, ā, kāhore i whakaponu.

³⁷ Ko ā te Matua e hōmai ai ki ahau ka haere katoa mai ki ahau; ā, ki te haere mai tētahi ki ahau, e kore rawa e pangā e ahau ki waho,

³⁸ i heke iho hoki ahau i te rangi, ehara i te mea hei mahi i tāku i pai ai, engari, i tā tōku kaitono mai i pai ai.

³⁹ Ko tā te Matua i pai ai, nāna nei ahau i tono mai, koia tēnei, kia kaua e ngaro i ahau tētahi wāhi o ngā mea katoa i hōmai e ia ki ahau; engari, kia whakaarahia ake e ahau ā te rā whakamutunga.

⁴⁰ Ko tā tōku Matua hoki tēnei i pai ai, ko te tangata e kite ana i te Tama, e whakaponu ana anō ki a ia, kia whiwhi ia ki te ora tonu; māku anō ia e whakaara ake ā te rā whakamutunga.”

⁴¹ Nā, ka kōrero kōmuhumu ngā Hūrai ki a ia, mōna i mea, “Ko ahau te taro i heke iho i te rangi.”

⁴² Ka mea rātou, “Ehara oti tēnei i a Īhu, tama a Hōhepa, e mōhio nei tātou ki tōna pāpā rāua ko tōna whaea? Ha! He pēhea tāna e kī nei, ‘I heke iho ahau i te rangi?’”

⁴³ Nā, ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, “Kāti te kōmuhumu i roto i a koutou.

⁴⁴ Kāhore he tangata e āhei te haere mai ki ahau, ki te kāhore ia e kūmea mai e te Matua, nāna nei ahau i tono mai. Ā, māku anō ia e whakaara ake ā te rā whakamutunga.

⁴⁵ Kua oti te tuhituhi i roto i ngā poropiti, ‘Ā, ka whakaakona rātou katoa e te Atua.’ Nā, ko te tangata kua rongu ki te Matua, kua ākona hoki, ka haere mai ki ahau.

⁴⁶ Ehara i te mea kua kite tētahi i te Matua; ko ia anake i puta mai i te Atua, ko ia kua kite i te Matua.

⁴⁷ He pono, he pono tāku, e mea nei ki a koutou, Ki te whakaponu tētahi, he ora tonu tōna.

⁴⁸ Ko ahau te taro o te ora.

⁴⁹ I kai rā ō koutou mātua i te mana i te koraha, ā, i mate rātou.

⁵⁰ Ko te taro tēnei e heke iho ana i te rangi, kia kai ai te tangata i a ia, ā, kia kaua e mate.

⁵¹ Ko ahau te taro ora i heke iho i te rangi; ki te kai tētahi i tēnei taro, e ora tonu ia. Āe rā, ko te taro e hoatu e ahau ko ōku kikokiko, e hoatu e ahau hei ora mō te ao.”

⁵² Nā, ka totohe ngā Hūrai tētahi ki tētahi, ka mea, “Me pēhea e hōmai ai e tēnei tangata ōna kikokiko kia kainga e tātou?”

⁵³ Nā, ko te meatanga a Īhu ki a rātou, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te kāhore koutou e kai i ngā kikokiko o te Tama a te tangata, e inu i ōna toto, kāhore he ora i roto i a koutou ake.

⁵⁴ Ko ia e kai ana i ōku kikokiko, e inu ana i ōku toto, he ora tonu tōna; ā, māku ia e whakaara ake ā te rā whakamutunga.

⁵⁵ He kai pono hoki ōku kikokiko, he mea pono ōku toto hei inumanga.

⁵⁶ Ko ia e kai ana i ōku kikokiko, e inu ana i ōku toto, e noho ana i roto i ahau, me ahau hoki i roto i a ia.

⁵⁷ Nā te Matua ora hoki ahau i tono mai, nō te Matua anō tōku ora; waihoki ki te kai tētahi i ahau, kei ahau he ora mōna.

⁵⁸ Ko te taro tēnei i heke iho i te rangi. E kore e pērā i tā ō koutou mātua i kai rā, ā, mate ana. Ki te kai tētahi i tēnei taro, e ora tonu ia.”

⁵⁹ I kōrerotia ēnei mea e ia i roto i te whare karakia, i a ia e whakaako ana i Kaperenauma.

Ngā Kupu o te Ora Mutungakore

⁶⁰ Nā, he tokomaha āna ākonga i te rongonga, i mea, “He kupu pakeke tēnei; ko wai e āhei te whakarongo atu?”

⁶¹ Ka mōhio ia a Īhu i roto i a ia, e kōmuhumuhu ana āna ākonga ki tēnei, ka mea ia ki a rātou, “E hē ana koutou ki tēnei?”

⁶² Ka pēhea rā ki te kite koutou i te Tama a te tangata e kake atu ana ki te wāhi i noho ai ia i mua?

⁶³ Ko te wairua te whakaora ana; kāhore a te kikokiko wāhi. Ko ngā kupu e kōrero nei ahau ki a koutou he wairua, he ora.

⁶⁴ Tēnei anō ia ētahi o koutou kāhore ō rātou whakapono.” (I mātau hoki a Īhu nō te timatanga ki ngā mea kāhore ō rātou whakapono, ki te tangata anō e tukua ai ia.)

⁶⁵ Ā, ka mea ia, “Nā, konei ahau i mea ai ki a koutou, kāhore he tangata e āhei te haere mai ki ahau, ki te kāhore e hoatu ki a ia e tōku Matua.”

⁶⁶ I taua wā, he tokomaha āna ākonga i hoki ki muri, ā, mutu ake tā rātou haere tahi me ia.

⁶⁷ Nā, ka mea a Īhu ki te tekau mā rua, “E mea ana anō rānei koutou kia haere?”

⁶⁸ Nā, ka whakahokia e Haimona Pita ki a ia, “E te Ariki, me haere mātou ki a wai? Kei a koe ngā kupu o te ora tonu.

⁶⁹ Kua whakapono mātou, kua mātau, ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua ora.”

⁷⁰ Ka whakahokia e Īhu ki a rātou, “He teka ianei kotahi tekau mā rua koutou i whiriwhiria e ahau, he rēwera anō tētahi o koutou?”

⁷¹ Ko Hūrā Ikariote tama a Haimona tāna i kōrero ai; ko te tangata hoki ia meāke nei tuku i a ia; ko tētahi hoki ia o te tekau mā rua.

7

Ko Īhu me Ōna Tēina

¹ I muri i ēnei mea ka hāereere a Īhu i Karirī; kāhore hoki ia i pai ki te hāereere i Hūria, e rapu ana hoki ngā Hūrai kia whakamatea ia.

² Nā, kua tata te hākari a ngā Hūrai, te Hākari Whare Wharau.

³ Nā, ka mea ōna tēina ki a ia, “Haere atu i konei, anga atu ki Hūria, kia kite ai hoki āu ākonga i āu mahi e mahi nei koe.

⁴ E kore hoki tētahi tangata e mea huna i tētahi mea, ki te whai ia kia ara tōna ingoa. Ki te mea koe i ēnei mea, kia kite te ao i a koe.”

⁵ (Ko ōna tēina tonu hoki kīhai i whakapono ki a ia.)

⁶ Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, “Kāhore anō kia taea noatia tōku tāima; ko tō koutou tāima ia kei ngā wā katoa.

⁷ E kore e āhei kia kino te ao ki a koutou; engari ka kino ki ahau, nō te mea e whakaaturia ana e ahau te kino o āna mahi.

⁸ Haere koutou ki tēnei hākari; e kore ahau e haere wawe ki tēnei hākari; kāhore hoki tōku tāima kia āta rite noa.”

⁹ Ā, ka mutu tēnei kōrero āna ki a rātou, ka noho tonu ia ki Karirī.

Ko Īhu i te Hākari Wharau

¹⁰ Ā, nō ka riro ōna tēina ki te hākari, ka haere anō hoki ia, ehara i te mea whakakite nui, engari i tū-ā-huna.

¹¹ Heoi, i rapu ngā Hūrai i a ia i te hākari, i mea, “Kei hea ia?”

¹² He nui hoki te kōrero kōmuhumuhu mōna i roto i te mano. Ko ētahi i mea, “He tangata pai ia,” ko ētahi i mea, “Kāhore, engari e whakapōhehē ana ia i te iwi.”

¹³ Heoi, kīhai i rahi te kōrero a tētahi tangata mōna, he wehi ki ngā Hūrai.

¹⁴ Nā, i waenganui o te hākari, ka haere a Īhu ki roto ki te temepara whakaako ai.

¹⁵ Ā, ka mīharo ngā Hūrai, ka mea, “Nā te aha i hua ai te mōhio o tēnei tangata, ehara nei hoki ia i te mea whakaako?”

¹⁶ Ka whakahoki a Īhu ki a rātou, ka mea, “Ehara i te mea nāku ake tāku e whakaako nei, engari, nā tōku kaitono mai.

¹⁷ Ki te pai tētahi tangata ki te mea i tāna e pai ai, e mātau ia ki te whakaakoranga, nā te Atua rānei, he kōrero nāku ake rānei.

¹⁸ Ko te tangata nāna ake tāna kōrero, e whai ana ia i tōna ake korōria; tēnā ki te whai tētahi i te korōria o tōna kaitono, e pono ana ia, ā, kāhore ōna hē.

¹⁹ He teka ianei nā Mohi te ture i hoatu ki a koutou, ā, kāhore e whakaritea te ture e tētahi o koutou? He aha koutou ka whai nei kia whakamatea ahau?"

²⁰ Nā, ka whakahoki te mano ka mea, "He rēwera tōu! Ko wai te whai ana kia whakamatea koe?"

²¹ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Kotahi āku mahi i mahi ai, ā, e mīharotia ana e koutou katoa.

²² I hōmai e Mohi te kotinga ki a koutou (ehara anō ia i te mea nā Mohi ake, engari nā ngā tūpuna), e kokoti ana hoki koutou i te tangata i te hāpati.

²³ Ki te kotia te tangata i te hāpati, kei takahia te ture a Mohi; e riri ana oti koutou ki ahau, mōku i whakaora rawa i te tangata i te hāpati?

²⁴ Kaua e waiho te whakawā i runga i tā te kanohi, engari kia tika tā koutou whakawā."

Ko Ia te Karaiti?

²⁵ Me i reira ka mea ētahi o ngā tāngata o Hiruhārama, "Ehara oti tēnei i a ia e whāia nei e rātou kia whakamatea?"

²⁶ Nā, māia tonu tāna kōrero, ā, kāhore ā rātou kupu ki a ia. E tino mātau ana rānei ngā rangatira, ko te Karaiti pū tēnei?

²⁷ Otiia, e mātau ana tātou ki te wāhi i puta mai ai tēnei; tēnā ka tae mai a te Karaiti, kāhore he tangata e mātau ki te wāhi e puta mai ai ia."

²⁸ Nā, ka karanga a Īhu i te temepara i a ia e whakaako ana, ka mea, "E mātau ana koutou ki ahau, e mātau ana anō ki te wāhi i haere mai ai ahau. Ehara i ahau ake tāku haere mai, engari, e pono ana te kaitono mai i ahau; kāhore nei koutou i mātau ki a ia.

²⁹ E mātau ana ahau ki a ia; i puta mai hoki ahau i a ia, nāna anō ahau i tono mai."

³⁰ Ā, i whai rātou kia hopukia ia; otiia, kihai i pā te ringa o tētahi ki a ia, kāhore hoki tōna hāora i taka noa.

³¹ Ā, he tokomaha o te mano whakapono ki a ia, i mea, "Ka tae mai a te Karaiti, tērā rānei e maha atu āna merekara e mea ai i a tēnei e mea nei?"

Ka Tonoa atu ngā Kaitiaki kia Hopu i a Īhu

³² I rongo ngā Parihi i te mano e kōrerorero ana i ēnei mea mōna; nā, ka tonoa mai e ngā Parihi rātou ko ngā tohunga nui he kātapa ki te hopu i a ia.

³³ Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, "He iti noa ake te wāhi e noho ai ahau ki a koutou, kātahi ahau ka haere ki tōku kaitono mai.

³⁴ Tērā koutou e rapu i ahau, heoi, e kore koutou e kite; e kore hoki koutou e āhei te haere ake ki te wāhi e noho ai ahau."

³⁵ Nā, ka mea ngā Hūrai ki a rātou anō, "E haere oti te tangata nei ki hea, e kore ai e kitea e tātou? E haere oti ia ki ngā manene i roto i ngā Kariki, ako ai i ngā Kariki?"

³⁶ He ki aha tēnei e ki nei ia, 'Tērā koutou e rapu i ahau, ā, e kore e kite. E kore hoki koutou e āhei te haere ake ki te wāhi e noho ai ahau?"

Ngā Awa o te Wai Ora

³⁷ I te rā whakamutunga, i te rā nui o te hākari, ka tū a Īhu, ka karanga, ka mea, "Ki te matewai tētahi, haere mai ia ki ahau, kia inu.

³⁸ Ki te whakapono tētahi ki ahau, ka rite ki tā te karaipiture, 'ka rere mai ngā wai ora i roto i tōna kōpū.' "

³⁹ I kōrerotia tēnei e ia mō te Wairua, meāke nei riro i te hunga e whakapono ana ki a ia; kāhore anō hoki te Wairua Tapu kia hōmai noa; nō te mea kīanō a Īhu i whakakorōriatia noatia.

He Wehenga i Waenganui i ngā Tāngata

⁴⁰ Ko ētahi o te mano i tō rātou rongonga i tēnei kupu, i mea, "He pono ko te Poropiti tēnei."

⁴¹ Ka mea ētahi, "Ko te Karaiti tēnei."

Ko ētahi i mea, "E puta mai rānei a te Karaiti i Karirī?"

⁴² Kāhore koia te karaipiture i mea, e puta mai a te Karaiti i te uri o Rāwiri, i Pēterehema, i te kāinga i noho ai a Rāwiri?"

⁴³ Nā, ka waiho ia hei take wehewehenga mā te mano.

⁴⁴ Ko ētahi o rātou i mea kia hopukia ia; otirā, kihai i pā ngā ringa o tētahi ki a ia.

Te Whakapono kore o ngā Rangatira Hūrai

⁴⁵ Nā, ko te taenga atu o ngā kātapa ki ngā tohunga nui rātou ko ngā Parihi; ka mea atu ēnei ki a rātou, "He aha ia te kawea mai ai e koutou?"

⁴⁶ Ka whakahokia e ngā kātapa, "Kāhore rawa he tangata i rite āna kōrero ki a tēnei."

⁴⁷ Nā, ka whakahokia tā rātou e ngā Parihi, "Kua tinihangatia anō hoki koutou?"

⁴⁸ Kua whakapono koia tētahi o ngā rangatira, o ngā Parihi rānei ki a ia?

⁴⁹ Ko tēnei hunga ia e kore nei e mātau ki te ture, ka oti rātou te kanga."

⁵⁰ Ka mea a Nikorima ki a rātou, tērā i haere mai rā ki a ia i mua, ko ia hoki tētahi o rātou,

⁵¹ "Ka whakahēngia rānei te tangata e tō tātou ture, i te mea kāhore anō i whakarongo noa ki a ia, i mātau hoki ki tāna mahi?"

⁵² Nā, ka whakahoki rātou, ka mea ki a ia, "Ko koe hoki tētahi nō Karirī? Tēnā rapua, ka kite koe, kāhore kia ara noa tētahi poropiti i Karirī."

⁵³ Nā, hoki ana rātou ki tōna whare, ki tōna whare.

8

Tētahi Wahine i mau i te Pūremu

¹ Ko Īhu ia i haere ki Maunga Ōriwa.

² Ā, i te atatū ka hoki anō ia ki te temepara, ā, tae katoa ana te iwi ki a ia. Nā, ka noho ia, ka whakaako i a rātou.

³ Kātahi, ka ārahina mai ki a ia e ngā karaipi rātou ko ngā Parihi tētahi wahine i hopukia e pūremu ana; ā, whakatūria ana ki waenganui.

⁴ Ka mea rātou ki a ia, "E te Kaiwhakaako, i hopukia pūtia te wahine nei e pūremu ana.

⁵ I whakahau a Mohi ki a mātou i roto i te ture, kia ākina ngā pēnei ki te kōhatu. Tēnā koa tāu kī?"

⁶ I pēnei ai rātou he whakamātautau mōna, kia whai take ai rātou e whakapāngia ai he hē ki a ia. Ka piko a Īhu, ā, tuhituhi ana tōna ringa ki te whenua.

⁷ Ā, ka tohe tonu rātou ki te ui ki a ia ka whakatika ake ia, ka mea ki a rātou, "Ko te tangata o koutou kāhore ōna hara, māna te kōhatu mātāmua e āki ki a ia."

⁸ Nā, ka piko anō ia, ka tuhituhi ki te whenua.

⁹ Ā, i tō rātou rongonga, ka haere takitahi atu ki waho, nā ngā kaumātua i tīmata, ā potu noa ō muri rawa. Ā, ko Īhu anake i mahue, me te wahine e tū ana i waenganui.

¹⁰ Ā, ko te marangatanga ake o Īhu, ka mea ki a ia, "E tai, kei hea rātou? Kāhore he tangata i whakatau hē ki a koe?"

¹¹ Anō rā ko tērā, "Kāhore, e te Ariki."

Ka mea a Īhu ki a ia, "Kāhore anō hoki ahau e whakatau i te hē ki a koe; haere, kāti te hara."

Ko Īhu te Mārama o te Ao

¹² I ki atu anō a Īhu ki a rātou, i mea, "Ko ahau te whakamārama o te ao; ki te aru tētahi i ahau, e kore ia e haere i te pōuri, engari, ka whiwhi ki te mārama o te ora."

¹³ Nā, ka mea ngā Parihi ki a ia, "Ko koe anō tōu kaiwhakaatu; ehara tāu i te whakaatu pono."

¹⁴ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a rātou, "Ahakoa ko ahau anō tōku kaiwhakaatu, he pono tāku whakaatu; nō te mea e mātau ana ahau ki te wāhi i haere mai ai ahau, ki te wāhi hoki e haere atu nei ahau; ko koutou ia kāhore e mātau ki te wāhi i haere mai ai ahau, ki te wāhi anō e haere atu nei ahau.

¹⁵ Nā te kikokiko tā koutou tikanga whakawā; e kore ahau e whakawā i tētahi.

¹⁶ Ā, ki te whakawā ahau, he tika tāku whakawā; ehara hoki i te mea ko ahau anake, engari, ko māua ko te Matua nāna nei ahau i tono mai.

¹⁷ Āe, kua oti anō te tuhituhi i roto i tō koutou ture, He pono te whakaatu a ngā tāngata tokorua.

¹⁸ Ko ahau tēnei hei kaiwhakaatu mōku anō, hei kaiwhakaatu anō mōku te Matua, nāna nei ahau i tono mai."

¹⁹ Nā, ka mea rātou ki a ia, "Kei hea tōu Matua?"

Ka whakahokia e Īhu, "Kāhore koutou e mātau ki ahau, kāhore anō ki tōku Matua; me i mātau koutou ki ahau, kua mātau anō ki tōku Matua."

²⁰ I kōrerotia ēnei kupu e Īhu i te whare takotoranga taonga, i a ia e whakaako ana i roto i te temepara; ā, kāhore tētahi i hopu i a ia; kīanō hoki tōna hāora i taka noa.

E Kore Koe e Haere ki Tāku Haere

²¹ Me i reira ka kī atu anō a Īhu ki a rātou, "E haere atu ana ahau, ā, tērā koutou e rapu i ahau, e mate anō hoki i roto i tō koutou hara. E kore koutou e āhei te haere ake ki te wāhi e haere ai ahau."

²² Nā, ka mea ngā Hūrai, "E whakamate oti ia i a ia anō? Inā ia ka mea, 'E kore koutou e āhei te haere ake ki te wāhi e haere ai ahau.' "

²³ Anō rā ko ia ki a rātou, “Nō raro nei koutou; nō runga ahau; nō tēnei ao koutou; ehara ahau i tēnei ao.

²⁴ Koia ahau i mea ai ki a koutou, e mate koutou i roto i ō koutou hara; ki te kore hoki koutou e whakapono ko ahau ia, e mate koutou i roto i ō koutou hara.”

²⁵ Kātahi rātou ka mea ki a ia, “Ko wai koe?”

Nā, ka mea a Īhu ki a rātou, “Ko tāku anō kōrero ai ki a koutou i te tīmatanga.

²⁶ He maha āku mea e kōrero ai, e whakawā ai mō koutou; otirā, e pono ana tōku kaitono mai; e kōrerotia ana hoki e ahau ki te ao ngā mea i rongo ai ahau ki a ia.”

²⁷ Kīhai rātou i mātau ko te Matua tāna i kōrero ai ki a rātou.

²⁸ Kātahi a Īhu ka mea ki a rātou, “Kia oti te Tama a te tangata te whakairi e koutou, ko reira koutou mātau ai ko ahau ia, ā, e kore e meatia tētahi mea e ahau ake; engari, ko ā tōku Matua i whakaako mai ai ki ahau, ko ēnei āku e kōrero nei.

²⁹ Kei ahau nei anō tōku kaitono mai; kīhai ahau i waiho e te Matua ko ahau anake, nō te mea e mahi tonu ana ahau i ngā mea e paingia ana e ia.”

³⁰ Nā, i a ia e kōrero ana i ēnei mea, he tokomaha i whakapono ki a ia.

Mā te Pono Koutou ka Rangatira ai

³¹ Me i reira ka mea a Īhu ki ngā Hūrai i whakapono ki a ia, “Ki te mau tonu koutou ki tāku kupu, he tino ākonga koutou nāku;

³² ā, e mātau koutou ki te pono, mā te pono anō koutou ka rangatira ai.”

³³ Ka whakahokia e rātou ki a ia, “He whānau mātou nā Āperahama, kāhore mātou i waiho noa hei pononga mā tētahi tangata. He aha tāu e mea, ‘Ka rangatira koutou?’”

³⁴ Ka whakahokia e Īhu ki a rātou, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, he pononga nā te hara ngā kaimahi katoa i te hara.

³⁵ E kore te pononga e noho tonu i te whare; ko te Tama ia e noho tonu ana.

³⁶ Nā, i te mea ka whakarangatiratia koutou e te Tama, he tino rangatira koutou.

³⁷ E mātau ana anō ahau, he whānau koutou nā Āperahama; heoi, e whai ana koutou kia whakamatea ahau, he kore hoki nō tāku kupu e mau i roto i a koutou.

³⁸ E kōrerotia ana e ahau tāku i kite ai ki tōku Matua; e mahia ana e koutou tā koutou i kite ai ki tō koutou matua.”

³⁹ Ka whakahoki rātou, ka mea ki a ia, “Ko Āperahama tō mātou matua.”

Ka mea a Īhu ki a rātou, “Me he tamariki koutou nā Āperahama, kua mahia e koutou ngā mahi a Āperahama.

⁴⁰ Tēnā ko tēnei, e whai ana koutou kia whakamatea ahau, te tangata nāna i kōrero te pono ki a koutou, tāku hoki i rongo ai ki te Atua. Kīhai a Āperahama i pēnā.

⁴¹ E mahi ana koutou i ngā mahi a tō koutou matua.”

Kātahi rātou ka mea ki a ia, “Kīhai mātou i whānau pōriro; kotahi tō mātou Matua, ko te Atua.”

⁴² Ka mea anō a Īhu ki a rātou, “Mehemea ko te Atua tō koutou Matua, kua aroha koutou ki ahau; i haere mai hoki ahau i te Atua, ā, kua tae mai nei. Kīhai hoki ahau i haere noa mai, engari, nāna ahau i tono mai.

⁴³ He aha rā koutou tē mātau ai ki tāku kōrero? Nō te mea e kore koutou e āhei te whakarongo ki tāku kupu.

⁴⁴ Nā tō koutou matua koutou, nā te rēwera, e pai ana hoki kia mea i tā tō koutou matua i hiahia ai. He kaikōhuru ia nō te tīmatanga, kīhai hoki i tū i roto i te pono, nō te mea kāhore he pono i roto i a ia. Ki te kōrero teka ia, e kōrero ana i āna; he kōrero teka hoki ia, ko te matua o te teka.

⁴⁵ I tāku kōrerotanga i te pono, kāhore koutou e whakapono ki ahau.

⁴⁶ Ko wai o koutou hei whakaatu he hara tōku? Ki te pono tāku kōrero, he aha koutou tē whakapono ai ki ahau?

⁴⁷ E whakarongo ana te tangata a te Atua ki ngā kōrero a te Atua; koia koutou tē whakarongo ai, nō te mea ehara koutou i te Atua.”

Ko Īhu rāua ko Āperahama

⁴⁸ Nā, ka whakahoki ngā Hūrai, ka mea ki a ia, “Kāhore koia i tika tā mātou i mea rā, nō Hamaria koe, ā, he rēwera tōu?”

⁴⁹ Ka whakahokia e Īhu, “Kāhore ōku rēwera; engari e whakahōnore ana ahau i tōku Matua, ko koutou ia te whakakāhore ana i te hōnore mōku.

⁵⁰ Kāhore āku whai i te korōria mōku; tērā anō te kaiwhai, te kaiwhakatikatika.

⁵¹ He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te pupuri tētahi i tāku kupu, e kore rawa ia e kite i te mate.”

⁵² Ka mea ngā Hūrai ki a ia, “Kātahi mātou ka mōhio he rēwera tōu. Kua mate a Āperahama rātou ko ngā poropiti, ā, e mea ana koe, ‘Ki te pupuri tētahi i tāku kupu, e kore rawa ia e pāngia e te mate.’”

⁵³ He nui ōti koe i tō mātou matua, i a Āperahama kua mate nei? Kua mate anō ngā poropiti. Ki tāu ko wai koe?”

⁵⁴ Ka whakahokia e Īhu, “Ki te whakahōnore ahau i ahau anō, he hōnore noa tōku. Ko tōku Matua hei whakahōnore i ahau; ko tā koutou e mea nei ko ia tō koutou Atua.

⁵⁵ Heoi, kāhore koutou i mātau ki a ia, ko ahau ia e mātau ana ki a ia, ā, ki te mea ahau, ‘Kāhore ahau e mātau ki a ia,’ he tangata teka ahau, he pēnā me koutou. Otirā, e mātau ana ahau ki a ia, e pupuri ana i tāna kupu.

⁵⁶ I hari tō koutou matua, a Āperahama, mōna ka kite i tōku rā; i kite ia, ā, koa ake.”

⁵⁷ Kātahi, ka mea ngā Hūrai ki a ia “Kāhore noa i rima tekau noa ōu tau, ā, kua kite koe i a Āperahama?”

⁵⁸ Ka mea a Īhu ki a rātou, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, kāhore noa anō a Āperahama, ko ahau tēnei.”

⁵⁹ Nā, ka mau rātou ki tētahi kōhatu hei epa ki a ia, heoi, huna ana a Īhu i a ia, puta ana i roto i te temepara.

9

Ka Whakaora a Īhu i tētahi Tangata i Matapō nō tōna Whānautanga mai anō

¹ Nā, i a Īhu e haere ana, ka kite ia i tētahi tangata i matapō, nō tōna whānautanga mai anō.

² Nā, ka ui āna ākonga ki a ia, ka mea, “E te Kaiwhakaako, ko wai i hara, ko tēnei, ko ōna mātua rānei i whānau matapō ai ia?”

³ Ka whakahokia e Īhu, “Ehara i te mea ko tēnei kua hara, ko ōna mātua rānei; engari, kia ai ia hei whakakitenga mō ngā mahi a te Atua.

⁴ Me mahi e tātou ngā mahi a tōku kaitono mai i te mea e ao ana; meāke ko te pō e kore ai e taea he mahi e tētahi tangata.

⁵ I ahau i te ao nei, ko ahau te mārāma o te ao.”

⁶ Ka mutu ēnei kōrero āna, ka tūwha ia ki te whenua, ā, pokepokea ana tētahi paru ki te hūware, pania atu ana te paru ki ngā kanohi o te matapō,

⁷ nā, ka mea ki a ia, “Haere ki te horoi ki te kaukauranga i Hiroama” (ko Tono te whakamāoritanga). Nā, haere ana ia, horoi ana, ā, hoki titiro ana mai.

⁸ Nā, ka mea ngā tāngata e noho tata ana, rātou ko ngā tāngata i kite i tōna matapōtanga i mua, “Ehara ianei tēnei i taua tangata i noho rā, i tonono mea rā māna?”

⁹ Ka mea tētahi, “Ko ia tēnei.”

Ko tētahi i mea, “Kāhore, engari rite tonu ki a ia te āhua.”

Ka mea ia, “Ko ahau rā ia.”

¹⁰ Kātahi rātou ka mea ki a ia, “Nā te aha rā i kite ai ōu kanohi?”

¹¹ Ka whakahoki ia ka mea, “Nā te tangata, e huaina nei ko Īhu, i pokepoke he paru, pania ana e ia ki ōku kanohi, ka mea mai ki ahau, ‘Haere ki Hiroama horoi ai.’ Nā, ko tōku haerenga atu, ko tāku horoinga, kite ana ahau.”

¹² Nā, ka mea rātou ki a ia, “Kei hea ia?”

Ka mea ia, “E kore ahau e mōhio.”

Ka Tirotiro ngā Parihi i te Whakaoranga

¹³ Ka kawea atu ki ngā Parihi taua tangata i matapō i mua rā.

¹⁴ Nā, nō te hāpati i pokepokea ai e Īhu te paru, i meinga ai ōna kanohi kia kite.

¹⁵ Nā, ka ui anō ngā Parihi ki a ia, ki te pēhea i kite ai ia. Ka mea ia ki a rātou, “I pania e ia he paru ki ōku kanohi, nā, horoi ana ahau, kite ana.”

¹⁶ Nā, ka mea tētahi o ngā Parihi, “Ehara tēnei i te tangata nā te Atua, inā hoki tē whakarite ia i te hāpati.”

Ka mea tētahi, “Mā te aha e taea ai ēnei merekara e te tangata hara?”

Nā, ka wehewehea rātou.

¹⁷ Ka mea anō rātou ki te matapō, “E pēhea ana koe ki a ia, ki tāna meatanga i ōu kanohi kia kite?”

Ka mea ia, “He poropiti ia.”

¹⁸ Heoi, kāhore ngā Hūrai i whakapono i matapō taua tangata, kua meinga anō kia kite, karangatia noatia e rātou ngā mātua ōna i meinga nei kia kite,

¹⁹ ā, ka ui rātou ki a rāua, ka mea, “Ko tā kōrua tama tēnei, e mea nei kōrua i whānau matapō mai? Nā te aha rā ia i titiro ai ināianei?”

²⁰ Ka whakahoki ōna mātua ki a rātou, ka mea, “E mōhio ana māua, ko tā māua tama tēnei, i whānau matapō mai anō.

²¹ Ko te mea ia i kite ai ia ināianeī, kāhore i mōhiotia e māua; kāhore hoki māua e mōhio nā wai i mea ōna kanohi kia kite. He kaumātua ia; ui atu ki a ia, māna ia e kōrero.”

²² I pēnei ōna mātua, nō te mea i matakū rāua i ngā Hūrai. Kua takoto noa ake hoki tā ngā Hūrai tikanga, nā, ki te whakaae tētahi, ko te Karaiti ia, me pei ki waho o te whare karakia.

²³ Koia ōna mātua i mea ai, “He kaumātua ia; ui atu ki a ia.”

²⁴ Nā, ka karanga tuarua rātou ki te tangata i matapō i mua rā, ka mea ki a ia, “Hoatu he korōria ki te Atua; e mātau ana mātou he tangata hara tēnei.”

²⁵ Nā, ka whakahoki ia, ka mea, “Kāhore ahau e mātau he tangata hara rānei ia; kotahi anō tāku e mātau nei, he matapō ahau i mua, ā, inā kua kite.”

²⁶ Ka mea anō rātou ki a ia, “I aha ia ki a koe? I pēheatia ōu kanohi i meinga ai e ia kia kite?”

²⁷ Ka whakahokia e ia ki a rātou, “Kua kōrerotia anō e ahau ki a koutou inā tonu nei, ā, kīhai koutou i whakarongo. He aha koutou i hiahia ai kia rongo anō? E mea ana oti koutou kia meinga hei ākongā māna?”

²⁸ Nā, whakahī ana rātou ki a ia, ka mea, “Ko tāna ākongā koe; ko mātou ia he ākongā nā Mohi.

²⁹ E mātau ana mātou i kōrero te Atua ki a Mohi; ko tēnei tangata ia kāhore mātou e mātau ki tōna wāhi i haere mai ai.”

³⁰ Nā, ka whakahoki taua tangata, ka mea ki a rātou, “Ha! He mea whakamīharo rā tēnei kāhore koutou i mātau ki tōna wāhi i haere mai ai, otirā, kua meinga e ia ōku kanohi kia kite.

³¹ E mātau ana rā tātou, e kore te Atua e whakarongo ki ngā tāngata hara; tēnā ki te mea he tangata karakia tētahi ki te Atua, he mea i tāna e pai ai, ka whakarongo ia ki a ia.

³² Kāhore rawa i rangona nō te tīmatanga rā anō o te ao, i whakatirohia e tētahi ngā kanohi o te tangata i whānau matapō.

³³ Ki te mea kīhai i puta mai tēnei tangata i te Atua, e kore e taea e ia tētahi mea.”

³⁴ Nā, ka whakahoki rātou, ka mea ki a ia, “I whānau pū koe i roto i ngā hara, ko koe rānei hei whakaako i a mātou?” Nā, peia ana ia e rātou ki waho.

Te Matapō Wairuatanga

³⁵ I rongo a Ihu kua oti ia te pei e rātou ki waho; ā, i tōna kitenga i a ia, ka mea ki a ia, “E whakapono ana rānei koe ki te Tama a te Atua?”

³⁶ Ka whakahoki ia, ka mea, “Ko wai ia, e te Ariki, kia whakapono ai ahau ki a ia?”

³⁷ Ka mea a Ihu ki a ia, “Kua kite koe i a ia, ko ia hoki tēnei e kōrero nei ki a koe.”

³⁸ Nā, ko tāna meatanga, “E te Ariki, e whakapono ana ahau.” Nā, koropiko ana ia ki a ia.

³⁹ Kātahi a Ihu ka mea, “I haere mai ahau ki tēnei ao ki te whakarite whakawā, he mea e kite ai te hunga kāhore nei i kite; e whakamatapōtia ai hoki te hunga e kite ana.”

⁴⁰ Ā, ka rangona ēnei mea e ētahi o ngā Parihi e tū tahi ana me ia, ka mea rātou ki a ia, “E matapō ana anō rānei mātou?”

⁴¹ Ka mea a Ihu ki a rātou, “Me i matapō koutou, kāhore ō koutou hara. Tēnā ka mea nā koutou, ‘E kite ana mātou’; nā, e mau nā tō koutou hara.”

10

Te Kupu Whakarite o te Hēpara

¹ “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te kāhore tētahi e tomo rā te kūwaha ki te kāinga hipi, ki te piki kē, he tāhae ia, he tangata pāhua.

² Tēnā ko te tangata e tomo ana rā te kūwaha, ko te hēpara ia o ngā hipi.

³ Ka uaki te kaitiaki tatau ki a ia; ka rongo anō ngā hipi ki tōna reo. Nā, ka karangatia e ia āna hipi ake, tō tēnei ingoa, tō tēnei ingoa, ka ārahina ki waho.

⁴ Ā, ka oti āna ake hipi te tuku ki waho, ka haere ia i mua i a rātou, ka aru ngā hipi i a ia; e mātau ana hoki rātou ki tōna reo.

⁵ E kore ia rātou e aru i te tauhou, engari ka oma i a ia; e kore hoki e mātau ki te reo o ngā tauhou.”

⁶ I kōrerotia tēnei kupu whakarite e Ihu ki a rātou; heoi, kīhai rātou i mōhio ki ngā mea i kōrerotia e ia ki a rātou.

Ko Ihu te Hēpara Pai

⁷ Nā, ka mea anō a Īhu ki a rātou, “He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, Ko ahau te tatau o ngā hipi.

⁸ He tāhae, he kaipāhua te hunga katoa i haere mai i mua i ahau; heoi kīhai ngā hipi i whakarongo ki a rātou.

⁹ Ko ahau te tatau; ki te waiho ahau hei huarahi tomokanga mō tētahi, e ora ia, ā, ka haere ki roto, ka haere ki waho, ka kite hoki i te kai.

¹⁰ Heoi anō tā te tāhae e haere mai ai, he tāhae, he patu, he whakamōti hoki. I haere mai ahau kia whiwhi ai rātou ki te ora, inā, tōna nui noa atu.

¹¹ “Ko ahau te hēpara pai, he hēpara pai, ka tuku i a ia anō kia mate mō ngā hipi.

¹² Tēnā ko te tangata e utua ana, ehara nei i te hēpara, ehara nei i a ia ngā hipi, i tōna kītenga i te wuruhi e haere mai ana, whakarērea ake e ia ngā hipi, oma ana; nā, ka hopukia rātou e te wuruhi, ā, whakamararatia ana ngā hipi.

¹³ Ka oma te tangata e utua ana, nō te mea e utua ana ia, kāhore hoki ōna whakaaro ki ngā hipi.

¹⁴ Ko ahau te hēpara pai, e mātau ana hoki ki āku, ā, e mātau ana āku ki ahau.

¹⁵ Pērā tonu me tō te Matua mātau ki ahau, me tōku mātau hoki ki te Matua. E tuku ana hoki ahau i ahau ki te mate mō ngā hipi.

¹⁶ He hipi atu anō āku, ehara nei i tēnei kāinga. Me ārahi mai rātou e ahau, ā, ka rongo rātou ki tōku reo; ā, e whakakotahitia te kāhui, kotahi anō hoki hēpara.

¹⁷ “Koia te Matua ka aroha mai ai ki ahau, nō te mea e tuku ana ahau i ahau kia mate, kia whakaora ake ai anō ahau i ahau.

¹⁸ Ehara i te mea mā tētahi tangata ahau e whakamate, engari, māku anō ahau e tuku ki te mate. Kei ahau te tikanga mō te tuku atu, kei ahau anō te tikanga mō te whakaora. Nā tōku Matua tēnei ture kua riro mai nei i ahau.”

¹⁹ Kātahi, ka wehewehea ngā Hūrai, nā ēnei kupu.

²⁰ He tokomaha o rātou i mea, “He rēwera tōna, e haurangi ana; he aha koutou ka whakarongo ai ki a ia?”

²¹ Ko ētahi i mea, “Ehara ēnei i ngā kupu a te tangata e nohoia ana e te rēwera. E āhei koia i te rēwera te mea i ngā kanohi o ngā matapō kia kite?”

Ka Whakarērea a Īhu

²² Nā, i Hiruhārama tēnei, i te Hākari Horohoronga. He hōtoke;

²³ ā, e hāereere ana a Īhu i te temepara, i te whakamahau o Horomona.

²⁴ Nā, ka karapotia ia e ngā Hūrai, ka mea rātou ki a ia, “Kia pēhea te roa o tāu waiho i ō mātou ngākau i hikirangi ana? Ki te mea ko te Karaiti koe, kōrerotia matanuitia mai ki a mātou.”

²⁵ Ka whakahoki a Īhu ki a rātou, “Kua kōrerotia e ahau ki a koutou, ā, kāhore koutou e whakaponono. Ko ngā mahi e mahi nei ahau i runga i te ingoa o tōku Matua, ko ēnei hei kaiwhakaatu mōku.

²⁶ Otirā, e kore koutou e whakaponono, nō te mea ehara koutou i te hipi nāku.

²⁷ E rongo ana āku hipi ki tōku reo, e mātau ana ahau ki a rātou, e aru ana hoki rātou i ahau.

²⁸ E hoatu ana e ahau ki a rātou he ora tonu; e kore rātou e ngaro ake ake, e kore anō hoki tētahi e kapo atu i a rātou i roto i tōku ringa.

²⁹ Ko tōku Matua, nāna nei rātou i hōmai ki ahau, nui ake i te katoa; e kore anō rātou e taea e tētahi te kapo atu i roto i te ringa o tōku Matua.

³⁰ Ko ahau, ko te Matua, kotahi māua.”

³¹ Kātahi, ka mau anō ngā Hūrai ki te kōhatu hei āki ki a ia.

³² Ka whakahokia e Īhu ki a rātou, “He maha ngā mahi pai kua whakakitea nei e ahau ki a koutou, he mea nā tōku Matua. Mō tēhea o aua mahi ka ākina ai ahau e koutou?”

³³ Ka whakahoki ngā Hūrai ki a ia, ka mea, “Ehara te mahi pai i te mea e ākina ai koe; engari, mō te kohukohu, mō te mea hoki ko koe, tangata nei anō, e whakaatua ana i a koe.”

³⁴ Ka whakahokia e Īhu ki a rātou, “Kāhore rānei i tuhituhia i roto i tō koutou ture, ‘I mea ahau, He atua koutou’?

³⁵ Ki te huaina e ia he atua te hunga i tae mai nei te kupu a te Atua ki a rātou, ā, e kore hoki e taea te whakakāhore te karaipiture.

³⁶ E mea ana oti koutou ki tā te Matua i whakatapu ai, i tono mai ai hoki ki te ao, ‘E kohukohu ana koe’; nōku i mea, ‘Ko te Tama ahau a te Atua’?

³⁷ Ki te kore ahau e mahi i ngā mahi a tōku Matua, aua ahau e whakaponohia.

³⁸ Tēnā, ki te mahi ahau, ahakoa kāhore koutou e whakaponono ki ahau, whakaponohia ngā mahi; kia mātau ai koutou kia whakaponono ai, ko te Matua kei roto i ahau, me ahau hoki kei roto i a ia."

³⁹ Nā, ka whai anō rātou kia hopukia ia; heoi, puta ana ia i ō rātou ringa.

⁴⁰ Nā, ka haere anō ia ki tāwāhi o Horano, ki te wāhi i mātua iriiri ai a Hoani; ā, noho ana i reira.

⁴¹ Ā, tokomaha hoki i haere ki a ia; i mea rātou "Kīhai a Hoani i mahi i tētahi merekara; he pono ia ngā mea katoa i kōrerotia e Hoani mō tēnei."

⁴² Ā, he tokomaha o reira i whakaponono ki a ia.

11

Te Matenga o Raharuhi

¹ Nā, kei te mate tētahi tangata a Raharuhi o Petani, te kāinga o Meri rāua ko tōna tuakana, ko Māta.

² Ko taua Meri tēnei nāna nei i whakawahi te Ariki ki te hinu, i muru hoki i ōna waewae ki ōna makawe; ā, he tungāne nōna a Raharuhi i mate nei.

³ Nā, ka tono tāngata ngā tuāhine ki a ia, ka mea, "E te Ariki, tēnei kei te mate tāu tangata e aroha nei."

⁴ I te rongonga ia o Īhu, ka mea ia, "Ehara tēnei i te mate e mate rawa ai ia, engari, hei mea mō te korōria o te Atua; mā tēnei hoki ka whai korōria ai te Tama a te Atua."

⁵ Nā, i aroha a Īhu ki a Māta rāua ko tōna teina, ki a Raharuhi hoki.

⁶ Ā, nō ka rongo ia ki tōna matenga, e rua ōna rā i noho ai ki taua wāhi rā anō.

⁷ Muri iho i tēnei, ka mea ia ki āna ākonga, "Tātou ka haere anō ki Hūria."

⁸ Ka mea ngā ākonga ki a ia, "E te Kaiwhakaako, i whai ngā Hūrai i mua tata ake nei kia ākina koe ki te kōhatu; ā, e haere atu ana koe ki reira?"

⁹ Ka whakahokia e Īhu, "He teka ianei tekau mā rua ngā hāora o te rā? I te haere tētahi i te awatea, e kore ia e tūtuki, nō te mea e kite ana ia i te mārāma o tēnei ao.

¹⁰ Tēnā, ka haere tētahi i te pō, ka tūtuki ia, nō te mea kāhore he mārāma roto i a ia."

¹¹ Ka kōrerotia ēnei mea e ia, nā, muri iho ka mea ia ki a rātou, "Kei te moe tō tātou hoa a Raharuhi, otiia, ka haere ahau ki te whakaara i a ia i te moe."

¹² Nā, ko te meatanga a āna ākonga, "E te Ariki, ki te mea kei te moe ia, tērā ia e ora."

¹³ Kāhore, ko tōna matenga tā Īhu i kōrero ai; ko rātou ia i mahara, i kōrero ia mō te takotoranga ina moe.

¹⁴ Kātahi, ka mea nui a Īhu ki a rātou, "Kua mate a Raharuhi.

¹⁵ Ā, e hari ana ahau, he whakaaro hoki ki a koutou, nōku kāhore i reira, kia whakaponono ai koutou. Ahakoa rā kia haere tātou ki a ia."

¹⁶ Nā, ka mea a Tamati (e huaina nei ko Ririmu) ki ōna hoa ākonga, "Kia haere anō tātou, kia mate tahi me ia."

Ko Īhu te Aranga me te Oranga

¹⁷ Heoi, i te taenga atu o Īhu, rokohanga atu kua whā kē ōna rā i roto i te urupā.

¹⁸ Nā, e tata ana Petani ki Hiruhārama, kotahi pea tekau mā rima pāronga,

¹⁹ he tokomaha anō ngā Hūrai i tae ki a Māta rāua ko Meri, ki te whakamārie i a rāua mō tō rāua tungāne.

²⁰ Ā, nō te rongonga o Māta, tēnā a Īhu te haere mai nā, ka whakatau i a ia; ko Meri ia i noho i roto i te whare.

²¹ Nā, ka mea a Māta ki a Īhu, "E te Ariki, me i konei koe, kīhai i mate tōku tungāne.

²² Heoi, e mātau nei anō ahau, ko tāu e inoi ai ki te Atua, e hōmai e te Atua ki a koe."

²³ Ka mea a Īhu ki a ia, "E ara anō tōu tungāne."

²⁴ Ka mea a Māta ki a ia, "E mātau ana ahau e ara anō ia i te aranga ā te rā whakamutunga."

²⁵ Ka mea a Īhu ki a ia, "Ko ahau te aranga, te ora. Ko ia e whakaponono ana ki ahau, ahakoa kua mate, e ora anō;

²⁶ e kore anō e mate ake ake ngā tāngata katoa e ora ana, e whakaponono ana ki ahau. E whakaponono ana rānei koe ki tēnei?"

²⁷ Ka mea ia ki a ia, "Āe, e te Ariki, e whakaponono ana ahau, ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua, e haere mai ana ki te ao."

Ka Tangi a Īhu

²⁸ Ā, ka mutu ēnei kōrero āna, ka haere ka karanga puku ki tōna teina, ki a Meri, ka mea, "Kua tae mai te Kaiwhakaako, e karanga ana hoki ki a koe."

²⁹ Ā, nō ka rongo ia, hohoro tonu te whakatika, ā, haere ana ki a ia.

³⁰ (Nā, kāhore a Īhu i tomo noa ki te kāinga; heoi, kei taua wāhi anō ia i tūtaki ai a Māta ki a ia.)

³¹ I te kitenga o ngā Hūrai e noho ana ki a ia i roto i te whare, e whakamārie ana i a ia, ka hohoro a Meri te whakatika, te puta ki waho. Ka aru rātou i a ia, ka mea, "E haere ana ia ki te urupā, ki reira tangi ai."

³² Ā, nō ka tae a Meri ki te wāhi kei reira nei a Īhu, ka kite i a ia, ka takoto ki ōna waewae, ka mea ki a ia, "E te Ariki, me i konei koe, kīhai i mate tōku tungāne."

³³ Ā, nō ka kite a Īhu i a ia e tangi ana, i ngā Hūrai hoki i haere tahi me ia e tangi ana, ka ngunguru ia, arā tōna wairua, ka kōingo.

³⁴ Nā mea, "I whakatakatoria ia e koutou ki hea?" Ka mea rātou ki a ia, "E te Ariki, haere mai kia kite."

³⁵ Tangi ana a Īhu.

³⁶ Nā, ka mea ngā Hūrai, "Nanā, tōna aroha ki a ia!"

³⁷ Nā, ka mea ētahi o rātou, "Kāhore rānei i taea e tēnei tangata, nāna nei i whakatitiro ngā kanohi o te matapō, te mea i tēnei tangata hoki kia kaua e mate?"

Te Aranga a Raharuhi

³⁸ Nā, ka ngunguru anō a Īhu i roto i a ia, ka haere ki te urupā. He ana ia, kua oti te pā ki te kōhatu.

³⁹ Ka mea a Īhu, "Tangohia atu e koutou te kōhatu."

Ka mea ki a ia a Māta tuahine o te tūpāpaku, "E te Ariki, kua piro noa ake ia; ko tōna pō whā hoki tēnei."

⁴⁰ Anō rā, ko Īhu ki a ia, "Kīhai koia ahau i mea ki a koe, ki te whakapono koe, e kite koe i te korōria o te Atua?"

⁴¹ Nā, ka tangohia e rātou te kōhatu i te wāhi i takoto ai te tūpāpaku. Nā, ka ara ake ngā kanohi o Īhu, ka mea ia, "E Pā, ko tāku whakawhetai tēnei ki a koe, mōu i whakarongo ki ahau."

⁴² I mahara anō ahau e rongo tonu ana koe ki ahau; heoi, he whakaaro ki te hunga e tū mai nei i kōrero ai ahau, kia whakapono ai rātou, nāu ahau i tono mai."

⁴³ Ā, nō ka pēnei tāna kī, he nui tōna reo ki te karanga, "E Raharuhi, puta mai!"

⁴⁴ Nā, ko te putanga mai o te tūpāpaku, he mea here ngā ringa me ngā waewae ki ngā takai; he mea takai tōna mata ki te tauera. Ka mea a Īhu ki a rātou, "Wetekia, tukua kia haere."

Te Whakangārahu ki a Īhu

(Matiu 26.1-5; Māka 14.1-2; Ruka 22.1-2)

⁴⁵ Nā, he tokomaha ngā Hūrai haere nei ki a Meri, ā, i tō rātou kitenga i ngā mea i mea ai a Īhu, ka whakapono ki a ia.

⁴⁶ Ko ētahi o rātou i haere ki ngā Parihi, i kōrero ki a rātou i ngā mea i mahia e Īhu.

⁴⁷ Nā, ka whakaminea he rūnanga e ngā tohunga nui rātou ko ngā Parihi, ka mea, "Kei te aha tātou nei? He maha hoki ngā merekara e meatia nei e tēnei tangata."

⁴⁸ Ki te pēnei tā tātou tuku i a ia, ka whakapono katoa ki a ia; ā, ka haere mai ngā Rōma, ka tango i tō tātou kāinga, i tō tātou iwi."

⁴⁹ Nā, ko tētahi o rātou ko Kaiapa, ko te tohunga nui o taua tau, ka mea ki a rātou, "Kāhore koutou e mātau ki tētahi mea."

⁵⁰ Tē whakaaro, he pai mō tātou ki te mate te tangata kotahi mō te iwi, ā, kāhore e ngaro te iwi katoa."

⁵¹ Nā, ehara tēnei kōrero i te mea nāna ake, engari, ko te tohunga nui ia mō tērā tau, heoi, ka poropiti kia mate a Īhu mō taua iwi.

⁵² Hāunga anō taua iwi anake, engari, kia whakaminea kia kotahi ngā tamariki a te Atua kua marara noa atu.

⁵³ Nō taua rā ake anō, ka rūnanga rātou kia whakamatea ia.

⁵⁴ Koia i mutu ai te haere matanui o Īhu i roto i ngā Hūrai. Heoi, haere atu ana ia i reira ki te wāhi e tata ana ki te koraha, ki tētahi pā, ko Ēparaima te ingoa, ā, noho ana i reira rātou ko āna ākonga.

⁵⁵ Nā, kua tata te Kapenga a ngā Hūrai; he tokomaha hoki i haere atu i taua whenua i mua o te Kapenga ki Hiruhārama ki te pure i a rātou.

⁵⁶ Nā, ka rapu rātou i a Īhu ka kōrerorero ki a rātou anō, i a rātou e tū ana i te temepara, "E pēhea ana ō koutou whakaaro? E kore rānei ia e haere mai ki te hākari?"

⁵⁷ Nā, kua takoto te tikanga a ngā tohunga nui rātou ko ngā Parihi, ki te mātau tētahi tangata ki te wāhi e noho ai ia, me whakaatu, kia hopukia ai ia e rātou.

12

*Ka Whakawahia a Īhu i Petani**(Matiu 26.6-13; Māka 14.3-9)*

¹ Nā, e ono ngā rā i mua ake o te Kapenga ka haere a Īhu ki Petani, kei reira nei a Raharuhi, i whakaarahia ake nei e ia i te hunga mate.

² Ā, takā ana e rātou he hapa māna i reira; ko Māta te kaitaka, ko Raharuhi tētahi o te hunga i noho tahi me ia.

³ Nā, ka mau a Meri ki tētahi pāuna hinu kakara he tino nara, he mea utu nui, whakawahia ana e ia ngā waewae o Īhu, me te muru anō i ōna waewae ki ōna makawe; ki noa te whare i te kakara o te hinu.

⁴ Nā, ka mea tētahi o āna ākonga, a Hūrā Ikariote, tēnei meāke nei tuku a ia,

⁵ “He aha tēnei hinu tē hokona ai ki ngā pene e toru rau, ka hoatu ai ki te hunga rawakore?”

⁶ I kōrerotia ai tēnei e ia, ehara i te mea he whakaaro nōna ki te hunga rawakore; erangi, nō te mea he tāhae ia, i a ia hoki te pūtea, ko ia hoki hei mau i ngā mea i whaongia ki roto.

⁷ Nā, ko te meatanga a Īhu, “Waiho rā ū āna; i tohungia tēnei e ia mō te rā o tōku tanumanga.

⁸ Kei a koutou hoki ngā rawakore i ngā wā katoa; ko ahau ia e kore e noho tonu i a koutou.”

He Whakangārahu ki a Raharuhi

⁹ He tokomaha o ngā Hūrai i mātau kei reira a Īhu; ā, haere mai ana, ehara i te mea mō Īhu anake, erangi, kia kite hoki i a Raharuhi, i whakaarahia nei e ia i te hunga mate.

¹⁰ Otirā, kua takoto te whakaaro o ngā tohunga nui kia whakamatea anō a Raharuhi;

¹¹ nāna hoki i tokomaha ai ngā Hūrai i haere, i whakapono ki a Īhu.

*Te Tomokanga Manahau ki Hiruhārama**(Matiu 21.1-11; Māka 11.1-11; Ruka 19.28-40)*

¹² I te aonga ake ka rongo te mano tini i haere nei ki te hākari, e haere ana a Īhu ki Hiruhārama.

¹³ Ka mau rātou ki ngā manga nīkau, haere ana ki te whakatau i a ia, me te karanga,

“Ohana!

Ka whakapaingia ia, e haere mai nei i runga i te ingoa o te Ariki, te Kīngi o Ihairaira!”

¹⁴ Ā, nō ka kite a Īhu i tētahi kūao kāihe, ka noho ia i runga; ka pērā anō me te mea i tuhituhia,

¹⁵ “Kaua e mataka, e te tamāhine a Hiona.

Nā, kei te haere mai tōu Kīngi,
e noho ana i runga i te kūao kāihe.”

¹⁶ Otiia, kīhai āna ākonga i mātau wawe ki ēnei mea; engari, ka oti a Īhu te whakakorōria, kātaiha rātou ka mahara kua tuhituhia ēnei mea mōna, kua meinga anō ēnei mea ki a ia.

¹⁷ I whakaae anō te hunga i tōna taha i tāna karangatanga i a Raharuhi i roto i te urupā, i tāna whakaarahanga hoki i a ia i te hunga mate.

¹⁸ Nā konei hoki te mano i whakatau ai i a ia, i rongo hoki rātou, kua meinga tēnei merekara e ia.

¹⁹ Nā, ka mea ngā Parihi ki a rātou anō, “Ka kite rānei koutou kāhore ā koutou wāhi? Nā, kua riro te ao ki te whai i a ia.”

Ka Kimi ētahi Kariki ki a Īhu

²⁰ Nā, he Kariki ētahi o te hunga i haere ki te hākari ki te karakia.

²¹ Ā, haere ana ēnei ki a Piripi o Petahaira o Kariri, kōrero ana ki a ia, mea atu ana, “E kara, e hiahia ana mātou kia kite i a Īhu.”

²² Haere ana a Piripi, ka kōrero ki a Anaru; ka haere a Anaru, a Piripi, ka kōrero ki a Īhu.

²³ Ka ki a Īhu ki a rāua, ka mea, “Kua tae mai te hāora e whakakorōritia ai te Tama a te tangata.

²⁴ He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, ki te kore tētahi pata wīti e marere ki te oneone, e pirau, ka takoto ko ia anake; tēnā ki te pirau, he nui ōna hua.

²⁵ Ki te aroha tētahi ki tōna ora, ka mate anō ia; ki te kino tētahi ki te ora i tēnei ao, ka tūturu ki a ia te ora ake ake.

²⁶ Ki te mea tētahi ko ia hei kaimahi māku, me aru ia i ahau; ko te wāhi e noho ai ahau, ko reira anō tāku kaimahi. Ki te mahi tētahi i āku mahi, mā tōku Matua ia e whakahōnore."

Ka Kōrero a Īhu mō Tōna Matenga

²⁷ "Kua pōuri tēnei tōku wairua; ā, kia pēhea atu ahau? E Pā, whakaorangia ahau i tēnei wā. Otirā, ko te mea tēnei i haere mai ai ahau ki tēnei wā.

²⁸ E Pā, whakakorōriatia tōu ingoa."

Nā, ka puta he reo i te rangi, "Kua whakakorōriatia e ahau, e whakakorōriatia anō."

²⁹ I te rongonga o ngā tāngata e tū ana i reira, ka mea, "He whatitiri." Ko ētahi i mea, "Kua kōrero tētahi anahera ki a ia."

³⁰ Ka whakahoki a Īhu, ka mea, "Ehara tēnei reo i puta mai nei i te mea mōku, engari mō koutou.

³¹ Ko āiane i te whakawā mō tēnei ao; ko āiane makā ai te rangatira o tēnei ao ki waho.

³² Ā, ki te whakairihia ake ahau ki runga ake i te whenua, māku ngā tāngata katoa e kukume ki ahau."

³³ (I pēnei ai ia hei whakaatu i te mate e mate ai ia.)

³⁴ Ka whakahokia e te mano ki a ia, "Kua rongo mātou ki tā te ture, e ora tonu ana a te Karaiti. He aha tāu e mea, 'Me whakairi te Tama a te tangata?' Ko wai koia tēnei Tama a te tangata?"

³⁵ Anō rā, ko Īhu ki a rātou, "He wāhi iti nei te maunga o te mārama i roto i a koutou. Haere rā i te mea e whai mārama ana koutou, kei rokohina koutou e te pōuri. Ko ia hoki e haere ana i te pōuri e kore e kite i te wāhi e haere ai ia.

³⁶ I te mea kei a koutou te mārama, me whakapono ki te mārama, kia meinga ai koutou he tamariki nā te mārama."

Te Whakapono kore o ngā Tāngata

I kōrerotia e Īhu ēnei mea, ā, haere ana, huna ana i a ia, kei kitea e rātou.

³⁷ Heoi, ahakoa i meatia e ia aua merekara maha ki tō rātou aroaro, kihai rātou i whakapono ki a ia.

³⁸ I rite ai te kōrero a Ihāia poropiti, tāna i mea ai:

"E te Ariki, ko wai i whakapono ki tā mātou kōrero?"

I whakakitea hoki ki a wai te ringa o te Ariki?"

³⁹ Koia hoki rātou tē āhei ai te whakapono, kua mea nei hoki a Ihāia,

⁴⁰ "I whakamatapōtia e ia ō rātou kanohi,

i whakapakeketia ō rātou ngākau;

kei kite ō rātou kanohi,

kei mātau hoki ō rātou ngākau,

kei tahuri rātou, ā,

ka whakaorangia e ahau."

⁴¹ I kōrerotia ēnei mea e Ihāia, i te wā i kite ai ia i tōna korōria, i puaki ai hoki tāna kupu mōna.

⁴² He ahakoa rā he tokomaha anō ngā rangatira i whakapono ki a ia. Otirā, kihai i whakaae ki a ia, he whakaaro hoki ki ngā Parihi, kei peia rātou ki waho o te whare karakia;

⁴³ rawe ake hoki ki a rātou tā te tangata korōria i tā te Atua.

Whakawātanga ki ngā Kupu a Īhu

⁴⁴ Nā, ka karanga a Īhu, ka mea, "Ki te whakapono tētahi ki ahau, ehara ahau i tāna i whakapono mai ai, engari, ko tōku kaitono mai.

⁴⁵ Ko ia e kite ana i ahau, e kite ana hoki i tōku kaitono mai.

⁴⁶ Kua tae mai nei ahau hei whakamārama mō te ao, kei noho i te pōuri tētahi e whakapono ana ki ahau.

⁴⁷ "Nā, ki te rongō tētahi ki āku kupu, ki te kore hoki e puritia e ia, e kore ahau e whakahē i a ia; kihai hoki ahau i haere mai ki te whakahē i te ao, engari, ki te whakaora i te ao.

⁴⁸ Ko ia e whakakāhore ana ki ahau e kore hoki e tango ki āku kupu, tēnā anō te kaiwhakahē mōna; ko te kupu i kōrerotia e ahau, ko tēnā hei whakahē mōna ā te rā whakamutunga.

⁴⁹ Nō te mea ehara i ahau ake āku kōrero; engari, nā te Matua i tonoa mai ai ahau, nāna i tuku mai te ture ki ahau, mō tāku e kōrero ai, mō tāku e kī ai.

⁵⁰ Ā, e mātau ana ahau he ora tonu tāna ture. Nā, ko āku e kōrero nei rite tonu ki tā te Matua i mea mai ai ki ahau tāku kōrero."

13

Ka Horoia e Īhu ngā Waewae o Āna Ākonga

¹ Nā, i mua ake o te Hākari o te Kapenga, ka mahara a Īhu kua taka tōna wā e haere atu ai ia i tēnei ao ki te Matua; aroha ana ia ki ōna o te ao nei, arohaina ana rātou taea noatia te mutunga.

² Ā, i te mutunga o te hapa, kua whakamaharatia noatia ake anō hoki e te rēwera te ngākau o Hūrā Ikariote, tama a Haimona, kia tukua ia.

³ Ā, ka mahara a Īhu kua oti ngā mea katoa te hōmai e te Matua ki ōna ringa, i haere mai ia i te Atua, e hoki atu ana ki te Atua;

⁴ ka whakatika ia i te hapa, ka whakarere i ōna kākahu, ka mau ki te tauera, ka whītiki i a ia.

⁵ Me i reira, ka ringihia e ia he wai ki te peihana, ā, ka anga ka horoi i ngā waewae o ngā ākonga, ka muru hoki ki te tauera i whītikiria ai ia.

⁶ Ā, ka tae ia ki a Haimona Pita, ka mea tērā ki a ia, "E te Ariki, e horoi ana koe i ōku waewae?"

⁷ Ka whakahoki a Īhu, ka mea ki a ia, "E kore koe e mātau āiane ki tāku e mea nei; otirā, e mātau koe ā mua ake nei."

⁸ Ka mea a Pita ki a ia, "E kore rawa koe e horoi i ōku waewae."

Ka whakahokia e Īhu ki a ia, "Ki te kore ahau e horoi i a koe, kāhore āu wāhi i roto i ahau."

⁹ Ka mea a Haimona Pita ki a ia, "E te Ariki, aua rā ko ōku waewae anake, engari, ko ōku ringa me tōku mātenga."

¹⁰ Ka mea a Īhu ki a ia, "Ki te mea i te kaukau tētahi, kāhore atu he aha māna, ko te horoi anake i ōna waewae, e mā katoa ana hoki ia. E mā ana koutou, otirā kāhore katoa."

¹¹ I mōhio hoki ia ki te tangata e tukua ai ia; koia ia i mea ai, "Kāhore koutou katoa i mā."

¹² Ā, ka oti ō rātou waewae te horoi, ka mau ia ki ōna kākahu, ka noho anō, nā, ka mea ki a rātou, "E mātau ana i rānei koutou ki tāku i mea nei ki a koutou?"

¹³ E karangatia ana ahau e koutou, 'E te Kaiwhakaako, E te Ariki,' ā, he tika tā koutou kōrero, ko ahau hoki ia.

¹⁴ Nā, kua horoia nei ō koutou waewae e ahau, e tō koutou Ariki, e tō koutou Kaiwhakaako me horoi anō hoki e koutou ngā waewae o tētahi, o tētahi o koutou.

¹⁵ Kua hoatu nei hoki e ahau he tauira mō koutou, kia rite ai tā koutou mahi ki tāku i mea nei ki a koutou.

¹⁶ He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, kāhore te pononga e nui ake i tōna rangatira; e kore anō te tangata i tonoa e nui atu i tōna kaitono.

¹⁷ Ki te mātau koutou ki ēnei mea, ka koa ki te meatia e koutou.

¹⁸ "Ehara tāku i te kōrero mō koutou katoa; e mātau ana ahau ki āku i whiriwhiri ai. Otirā, kia rite ai te karaipiture, 'Ko ia e kai taro tahi nei māua kua hiki ake tōna rekereke ki ahau.'

¹⁹ "Nā, ka kōrerotia nei e ahau ki a koutou i te mea kāhore anō i puta noa, mō te puta rawa mai, kia whakaponono ai koutou, ko ahau ia.

²⁰ He pono, he pono tāku e mea atu nei ki a koutou, ki te tango tētahi ki tāku e tono ai, e tango ana ia i ahau; ā, ki te tango tētahi i ahau, e tango ana ki tōku kaitono mai."

Ka Poropiti a Īhu i te Whakamoho i a Ia

(Matiu 26.20-25; Māka 14.17-21; Ruka 22.21-23)

²¹ Ā, nō ka kōrerotia e Īhu ēnei mea, ka pōuri tōna wairua, ka kōrero ia, ka mea, "He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, mā tētahi o koutou ahau e tuku."

²² Nā, ka titiro ngā ākonga tētahi ki tētahi, ka pōhēhē ko wai rānei tāna i kōrero ai.

²³ Nā, i te whakawhirinaki ki te uma o Īhu tētahi o āna ākonga, ko tā Īhu hoki i aroha ai.

²⁴ Nā, ka tāwhiri atu a Haimona Pita ki a ia, ka mea atu, "Kōrerotia mai ki a mātou, ko wai tāna e kōrero nei."

²⁵ Nā, ka takoto atu ia ki te uma o Īhu, ka mea ki a ia, "E te Ariki, ko wai koia?"

²⁶ Ka whakahokia e Īhu, "Ko te tangata e hoatu ai e ahau te maramara taro ki a ia, ina toua iho e ahau." Ā, nō ka toua iho e ia te maramara taro, ka hoatu ki a Hūrā, tama a Haimona Ikariote.

²⁷ Ā muri iho i te maramara taro, ka tomo a Hātana ki roto ki a ia.

Nā, ka mea a Īhu ki a ia, "Hohoro te mea i tāu e mea ai."

²⁸ Kāhore ia tētahi o te hunga i taua hapa i mātau mō te aha tēnei i kōrerotia nei e ia ki a ia.

²⁹ I mahara ētahi, nō te mea i a Hūrā te pūtea, tērā a Īhu te mea rā ki a ia, "Hokona ngā mea mā tātou mō te hākari; kia hoatu rānei tētahi mea mā ngā rawakore."

³⁰ Nā, ka tangohia e ia te maramara taro, haere tonu atu ki waho. He pō anō hoki.

Te Ture Hou

³¹ Nō tōna rironga atu ki waho, ka mea a Īhu, “Kātahi te Tama a te tangata ka whakakorōria, ka whai korōria anō te Atua i a ia.

³² Ā, ka whakakorōria te Atua i a ia i roto i a ia ake, inā, ka hohoro tāna whakakorōria i a ia.

³³ “E ngā tamariki, poto kau nei tāku noho i a koutou, tērā koutou e rapu i ahau, ko tāku hoki i mea ai ki ngā Hūrai, E kore koutou e āhei te haere ake ki te wāhi e haere ai ahau; ko tāku kupu anō tēnā ki a koutou.

³⁴ “He ture hou tāku ka hoatu nei ki a koutou, kia aroha koutou tētahi ki tētahi; kia rite ki tōku aroha ki a koutou, waihoki kia aroha koutou tētahi ki tētahi.

³⁵ Mā konei ka mātau ai te katoa, he ākonga koutou nāku, me ka aroha koutou tētahi ki tētahi.”

Ka Poropiti a Īhu i Whakakoretanga a Pita

(*Matiu 26.31-35; Māka 14.27-31; Ruka 22.31-34*)

³⁶ Ka mea a Haimona Pita ki a ia, “E te Ariki, e haere ana koe ki hea?”

Ka whakahokia e Īhu ki a ia, “E kore koe e āhei te aru i ahau āiane ki te wāhi e haere atu nei ahau; ā mua ia ka aru koe i ahau.”

³⁷ Ka mea a Pita ki a ia, “E te Ariki, he aha ahau tē aru ai i a koe āiane nei anō? Ka tuku ahau i ahau kia mate, he whakaaro nāku ki a koe.”

³⁸ Ka whakahokia e Īhu ki a ia, “E tuku oti koe i a koe ki te mate, he whakaaro nāu ki ahau? He pono, he pono tāku e mea nei ki a koe, e kore e tangi te tikaokao, kia toru rā anō āu whakakahoretanga ki ahau.”

14

Ko Īhu te Huarahi ki te Matua

¹ “Kei pōuri ō koutou ngākau; e whakapono ana koutou ki te Atua, whakapono hoki ki ahau.

² He maha ngā nohoanga i roto i te whare o tōku Matua; me he kāhore, kua kōrerotia e ahau ki a koutou. Ka haere hoki ahau ki te mea i tētahi wāhi hei tukunga ake mō koutou.

³ Ā, ki te haere ahau ki te mea wāhi hei tukunga ake mō koutou, ka haere mai anō ahau, ā, ka tango i a koutou ki ahau; kia noho ai hoki koutou ki te wāhi e noho ai ahau.

⁴ Nā, e mātau ana koutou ki te huarahi ki te wāhi e haere atu nei ahau.”

⁵ Nā, ka mea a Tamati ki a ia, “E te Ariki, kāhore mātou e mātau ki te wāhi e haere nā koe; me pēhea ka mātau ai mātou ki te huarahi?”

⁶ Ka mea a Īhu ki a ia, “Ko ahau te huarahi, te pono, te ora; e kore rawa tētahi tangata e haere ake ki te Matua, ki te kāhore ahau.

⁷ Me i mātau koutou ki ahau, kua mātau anō ki tōku Matua. Nā i ēnei ake wā ka mōhio koutou ki a ia, kua kite anō hoki i a ia.”

⁸ Ka mea a Piripi ki a ia, “E te Ariki, whakakitea te Matua ki a mātou, ā, ka tatū ō mātou ngākau.”

⁹ Ka mea a Īhu ki a ia, “Roa noa atu tōku noho ki a koutou, ā, kāhore anō koe i mātau noa ki ahau, e Piripi? Ko ia kua kite i ahau kua kite hoki i te Matua; he aha koe ka mea ai, ‘Whakakitea mai te Matua ki a mātou?’

¹⁰ E kore ianei koe e whakapono, ko ahau kei roto i te Matua, ko te Matua kei roto i ahau? Ko ngā kupu e kōrero nei ahau ki a koutou, ehara i te kōrero nāku ake; engari, nā te Matua e noho ana i roto i ahau, ko ia te mea ana i ngā mahi.

¹¹ Whakapono mai ki ahau, kei roto ahau i te Matua, ko te Matua hoki kei roto i ahau; ki te kāhore, whakaaro ki ngā mahi, ka whakapono ai ki ahau.

¹² He pono, he pono tāku e mea atu nei ki a koutou, ki te whakapono tētahi ki ahau, ko ngā mahi e mea nei ahau, e meinga anō e ia; ā, nui atu i ēnei āna e mea ai; nō te mea e haere ana ahau ki tōku Matua.

¹³ Ā, ko tā koutou e inoi ai i runga i tōku ingoa, e meatia tēnei e ahau, kia whai korōria ai te Matua i te Tama.

¹⁴ Ki te inoia e koutou tētahi mea i ahau i runga i tōku ingoa, māku e whakamana.”

Te Whakaaria o te Wairua Tapu

¹⁵ “Ki te aroha koutou ki ahau, kia mau ki āku ture.

¹⁶ Ka inoi ahau ki te Matua, ā, māna e hoatu ki a koutou tētahi atu Kaiwhakamārie, hei noho tonu ki a koutou.

¹⁷ Ko te Wairua o te pono; e kore nei e riro i te ao, nō te mea e kore e kite i a ia, e kore anō e mātau ki a ia. Kei a koutou hoki ia e noho ana, ā, ka noho anō i roto i a koutou.

¹⁸ “E kore koutou e waiho pani e ahau. E haere mai anō ahau ki a koutou.

¹⁹ Taro ake, ā, heoi anō kitenga o te ao i ahau; ko koutou ia e kite i ahau; e ora ana ahau, ka ora anō koutou.

²⁰ Ā taua rā koutou mātau ai kei roto ahau i tōku Matua, ko koutou anō kei roto i ahau, me ahau hoki kei roto i a koutou.

²¹ “Ko te tangata kei a ia nei āku ture, e puritia ana hoki e ia, ko ia te aroha ana ki ahau: ki te aroha tētahi ki ahau, ka arohaina ia e tōku Matua, ā, ka aroha ahau ki a ia, ka whakaatu i ahau ki a ia.”

²² Ka mea a Hūrā ki a ia (hāunga a Ikariote) “E te Ariki, he pēhea i whakaatu ai koe i a koe ki a mātou, ā, kāhore ki te ao?”

²³ Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, “Ki te aroha tētahi ki ahau, e puritia e ia tāku kupu, ā, ka arohaina ia e tōku Matua, ka haere atu māua ki a ia, ka noho tonu ki a ia.

²⁴ Ki te kāhore tētahi e aroha ki ahau, e kore e puritia e ia āku kupu. Nā, ehara i ahau ake te kupu e rongo nei koutou, engari, nā te Matua i tonoa mai ai ahau.

²⁵ “Kua kōrerotia nei e ahau ēnei mea ki a koutou, i ahau e noho nei i a koutou.

²⁶ Nā, ko te kaiwhakamārie, arā ko te Wairua Tapu, e tonoa mai e te Matua i runga i tōku ingoa, māna koutou e whakaako ki ngā mea katoa, māna koutou e whakamahara ki ngā mea katoa kua kōrerotia nei e ahau ki a koutou.

²⁷ He rangimārie tāku e waiho nei ki a koutou, tēnei tāku rangimārie te hoatu nei e ahau ki a koutou. E kore e rite ki tā te ao hoatu tāku hoatu ki a koutou. Kei pōuri ō koutou ngākau, kei matakau.

²⁸ “Kua rongo nā koutou ki tāku i mea ai ki a koutou, ‘E haere ana ahau, ā, ka hoki mai anō ki a koutou.’ Me i aroha koutou ki ahau, kua hari koutou, nōku i mea, ‘E haere ana ahau ki te Matua.’ He nui ake hoki tōku Matua i ahau.

²⁹ Nā, kua kōrero nei ahau ki a koutou; i te mea kāhore anō i puta, mō te puta rawa mai, ka whakapono koutou.

³⁰ E kore e maha ake āku kōrero ki a koutou. E haere mai ana hoki te ariki o tēnei ao, kāhore hoki āna wāhi i roto i ahau;

³¹ otirā, kia mātau ai te ao, e aroha ana ahau ki te Matua; ko tā te Matua anō i whakahau mai ai ki ahau, ko tāku tēnā e mea nei.

“Whakatika, ka haere atu tātou i konei.”

15

Ko Ihu te Wāina Pono

¹ “Ko ahau te wāina pono, ko tōku Matua te kaimahi.

² Ko ngā manga katoa i roto i ahau e kore e whai hua, e tangohia e ia. Ko ngā mea katoa hoki e whai hua ana, ka whakapaia e ia, kia maha atu ai ōna hua.

³ Nā, kua mā tēnei koutou i te kupu i kōrerotia e ahau ki a koutou.

⁴ Kia ū koutou ki roto ki ahau, me ahau hoki ki roto ki a koutou. Ka rite hoki ki te manga e kore e whai hua ko ia anake, ki te kāhore e ū ki te wāina; e kore anō hoki koutou, ki te kore e ū ki roto ki ahau.

⁵ “Ko ahau te wāina, ko koutou ngā manga. Ki te ū tētahi ki roto ki ahau, me ahau hoki ki roto ki a ia, ka maha o tērā hua; ki te motu kē hoki i ahau, e kore tētahi mea e taea e koutou.

⁶ Ki te kore e ū tētahi ki roto ki ahau, ka makā atu ia, ānō he manga, ā, ka maroke; nā, ka kohikohia, ka makā ki te kāpura, ka tahuna.

⁷ Ki te ū koutou ki roto ki ahau, ki te ū anō āku kupu ki roto ki a koutou, inoia e koutou tā koutou e pai ai, ā, ka meatia mā koutou.

⁸ Ka whakakorōriatia tōku Matua ki te pēnei, ki te whai hua maha koutou, ā, ka meinga koutou he ākonga nāku.

⁹ “Rite tonu ki tō te Matua aroha ki ahau tōku aroha ki a koutou; kia ū ki tōku aroha.

¹⁰ Ki te pupuri koutou i āku ture, ka ū koutou ki tōku aroha; me ahau hoki kua pupuri nei i ngā ture a tōku Matua, ka ū nei ki tōna aroha.

¹¹ Kua kōrerotia ēnei mea e ahau ki a koutou, kia pūmau ai tōku koa i roto i a koutou, kia tino ki ai tō koutou koa.

¹² Ko tāku ture tēnei, kia aroha koutou tētahi ki tētahi, me ahau hoki kua aroha nei ki a koutou.

¹³ Kāhore he aroha o tētahi i rahi ake i tēnei, arā, kia tuku te tangata i a ia anō kia mate mō ōna hoa.

¹⁴ Ko koutou ōku hoa, ki te meatia e koutou āku e whakahau nei ki a koutou.

¹⁵ Heoi anō tāku meatanga he pononga koutou; e kore hoki te pononga e mōhio ki tā tōna ariki e mea ai; engari, kua oti koutou te hua e ahau he hoa; ko āku mea katoa hoki i rongo ai ahau ki tōku Matua, kua oti te whakakite e ahau ki a koutou.

¹⁶ Kāhore koutou i whiriwhiri i ahau, engari, nāku koutou i whiriwhiri, nāku anō koutou i mea kia haere, kia whai hua, kia mau tonu hoki ō koutou hua; ā, ko tā koutou e inoi ai ki te Matua i runga i tōku ingoa, ka hoatu e ia ki a koutou.

¹⁷ Ko āku whakahau ēnei ki a koutou, kia aroha koutou tētahi ki tētahi."

Ko te Kino o te Ao

¹⁸ "Ki te mea e kinongia ana koutou e te ao, e mōhio ana koutou i kinongia ahau i mua i a koutou.

¹⁹ Mehemea nō te ao koutou, e arohaina e te ao ōna. Tēnā ko tēnei, ehara nei koutou i te ao, nāku koutou i whiriwhiri i roto i te ao, koia te ao ka kino ai ki a koutou.

²⁰ Kia mahara ki te kupu i kōrero ai ahau ki a koutou, kāhore te pononga e rahi ake i tōna ariki. Ki te mea i whakatoia ahau e rātou, ka whakatoia anō koutou; ki te mea i pupuri rātou i tāku kupu, ka pupuri anō rātou i tā koutou.

²¹ Otirā, e meatia katoatia ēnei mea e rātou ki a koutou he whakaaro ki tōku ingoa, nō te mea kāhore rātou i mōhio ki tōku kaitono mai.

²² Me i kaua ahau te haere mai, te kōrero ki a rātou, pēnei kāhore ō rātou hara. Tēnā ko tēnei, kāhore ō rātou whakaoraora mō tō rātou hara.

²³ Ko te tangata e whakakino ana ki ahau, e whakakino ana hoki ki tōku Matua.

²⁴ Me i kaua te mahia e ahau i roto i a rātou ngā mahi kāhore i mahia e tētahi atu, pēnei kāhore ō rātou hara. Tēnā ko tēnei, kua kite rātou, kua whakakino anō hoki ki a māua tahi ko tōku Matua.

²⁵ Mā tēnei ia ka rite ai te kupu i tuhituhia ki tā rātou ture, 'Kua kino noa rātou ki ahau.'

²⁶ "Otia, ka tae mai te Kaiwhakamārie e toonoa mai e ahau ki a koutou i te Matua, te Wairua o te pono, e puta mai ana i te Matua, ko ia hei kaiwhakaatu mōku:

²⁷ ko koutou anō hoki hei kaiwhakaatu, nō te mea i ahau koutou nō te tīmatanga iho rā anō."

16

¹ "Kua kōrerotia e ahau ēnei mea ki a koutou, kei hē koutou.

² Ka peia atu koutou i roto i ngā whare karakia; ā, meāke puta te wā e mea ai te kaiwhakamate i a koutou, he mahi pai tāna ki te Atua.

³ Nā, e meatia ēnei mea, nō te mea kāhore rātou i mōhio ki te Matua, kāhore hoki ki ahau.

⁴ Otia, kua kōrerotia ēnei mea e ahau ki a koutou, mō te puta rawa mai o taua wā, ka mahara koutou ki aua mea, he mea kōrero nāku ki a koutou."

Ngā Mahi a te Wairua Tapu

"Nā, kīhai ēnei mea i kōrerotia e ahau ki a koutou i te tīmatanga, nō te mea e noho ana ahau i a koutou."

⁵ "Nā, e haere ana tēnei ahau ki tōku kaitono mai; ā, kāhore tētahi o koutou i ui mai ki ahau, 'Ko hea koe?'

⁶ Otirā, i tāku kōrerotanga i ēnei mea ki a koutou, ka kī ō koutou ngākau i te pōuri.

⁷ He pono ia tāku kōrero ki a koutou; nui atu te pai mō koutou ki te haere ahau; ki te kāhore hoki ahau e haere, e kore te Kaiwhakamārie e tae mai ki a koutou; ā, ki te haere ahau, māku ia e toonoa mai ki a koutou.

⁸ Nā, ka tae mai ia, māna e whakaatu ki te ao te hara, te tika, me te whakawā.

⁹ Te hara, mō rātou kāhore e whakapono ki ahau;

¹⁰ te tika, nō te mea e haere ana ahau ki tōku Matua, ā, heoi anō tō koutou kitenga i ahau;

¹¹ te whakawā, nō te mea kua whakatikaia te whakawā mō te rangatira o tēnei ao.

¹² "He maha atu anō ngā mea hei kōrero māku ki a koutou, otirā, e kore e taea e koutou te mau āiane.

¹³ Otirā, kia tae mai ia, te Wairua o te pono, māna koutou e ārahi ki te pono katoa; ehara hoki tāna i te kōrero nāna ake; engari, ka kōrerotia e ia ngā mea e rongo ai ia; māna hoki e whakakite ki a koutou ngā mea e puta mai ana.

¹⁴ Ka whakakorōriatia ahau e ia; ka tango hoki ia i āku mea, ā, ka whakaaturia ki a koutou.

¹⁵ Ko ngā mea katoa a te Matua, nāku. Koia ahau i mea ai, ka tangohia e ia āku mea, ā, ka whakaaturia ki a koutou."

Te Pōuritanga me te Hari

¹⁶ “Taro ake, ā, e kore koutou e kite anō i ahau; ā, taro ake anō, ka kite koutou i ahau, nō te mea ka haere ahau ki te Matua.”

¹⁷ Nā, ka mea ētahi o āna ākongā tētahi ki tētahi, “He aha tēnei e mea nei ia ki a tātou, ‘Taro ake, ā, e kore koutou e kite i ahau; ā, taro ake anō, ka kite koutou i ahau’; me tēnei, ‘Nō te mea e haere ana ahau ki te Matua?’”

¹⁸ Nā, ka mea rātou, “He aha tēnei e mea nei ia, ‘Taro ake?’ E kore tātou e mātau ki tāna e mea nei.”

¹⁹ Ā, i mōhio a Īhu e hiahia ana rātou ki te ui ki a ia, ka mea ki a rātou, “E rapu ana koutou ki a koutou anō ki tāku i mea rā, ‘Taro ake, ā, e kore koutou e kite i ahau; ā, taro ake anō ka kite koutou i ahau’?”

²⁰ He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, Ka tangi koutou, ka auē, ko te ao ia ka hari; e pōuri anō koutou, otirā ka meinga tō koutou pōuri hei hari.

²¹ I te mea ka whakamamae te wahine, ka pōuri, nō te mea ka tae tōna wā. Ka whānau tāna tamaiti, heoi anō, mahara ki te mamae, i te hari hoki, nō te mea ka whānau he tangata ki te ao.

²² Nā tēnei koutou te pōuri nei; e kite anō ia ahau i a koutou, ā, ka hari ō koutou ngākau, e kore hoki e tangohia i a koutou tō koutou hari e tētahi.

²³ “Nā, ā taua rā e kore koutou e ui ki tētahi mea i ahau. He pono, he pono tāku e mea nei ki a koutou, ko ā koutou e inoi ai ki te Matua i runga i tōku ingoa, e hoatu e ia ki a koutou.

²⁴ Kāhore anō i inoia noatia e koutou tētahi mea i runga i tōku ingoa. Īnoia, ā, ka whiwhi koutou, kia tino nui ai tō koutou koa.”

Te Wikitōria ki te Ao

²⁵ “He mea whakarite tāku kōrero i ēnei mea ki a koutou. Otiia, meāke puta te wā e kore ai ahau e kōrero kupu whakarite ki a koutou, engari, ka mārama tonu tāku kōrero ki a koutou mō te Matua.

²⁶ Ā taua rā, ka inoi koutou i runga i tōku ingoa; ā, e kore ahau e mea ki a koutou e inoi ahau ki te Matua mō koutou.

²⁷ E aroha ana hoki te Matua ake anō ki a koutou, mō koutou i aroha ki ahau, i whakapono hoki i haere mai ahau i te Matua.

²⁸ I haere mai ahau i te Matua, ā, kua tae mai nei ki te ao; ka mahue anō i ahau te ao, ā, ka haere ki te Matua.”

²⁹ Ka mea āna ākongā ki a ia, “Nā, kua mārama tāu kōrero, ehara tāu kōrero i te kupu whakarite.

³⁰ Kātahi mātou ka mōhio, tēnei koe te mōhio nei ki ngā mea katoa, e kore anō e mea mā tētahi e ui ki a koe; nā konei mātou i whakapono ai i haere mai koe i te Atua.”

³¹ Ka whakahokia e Īhu ki a rātou, “Kātahi koutou ka whakapono?”

³² Nā, meāke puta te wā, ā, kua puta nei anō, e whakamararatia ai koutou ki tōna wāhi, ki tōna wāhi, ā, ka waiho ko ahau anake. Otiia, he teka ko ahau anake, nō te mea kei ahau nei te Matua.

³³ “Kua kōrerotia e ahau ēnei mea ki a koutou, kia whai mārietanga ai koutou i roto i ahau. Ko tā koutou i te ao nei, he mamate. Otirā, kia māia; kua taea e ahau te ao!”

17

Ka Īnoi a Īhu mō Āna Ākongā

¹ Ka kōrerotia ēnei mea e Īhu, nā, ka anga ake ōna kanohi ki te rangi, ka mea:

“E Pā, kua taea te hāora; whakakorōriatia tāu Tama, kia whakakorōriatia ai anō hoki koe e tāu Tama.

² Kua tukua mai nei hoki e koe ki a ia ngā tikanga mō ngā kikokiko katoa, kia hoatu e ia te ora tonu ki te hunga katoa kua hōmai nei e koe ki a ia.

³ Ko te ora tonu hoki tēnei, kia mātau rātou ki a koe, ko koe anake te Atua pono, ki a Īhu Karaiti anō hoki i tonoa mai nei e koe.

⁴ Kua whakakorōriatia koe e ahau i runga i te whenua; ka oti i ahau te mahi i hōmai e koe kia mahia e ahau.

⁵ Nā, kia whai korōria ahau āianei i a koe ake, e Pā, hei te korōria i whiwhi ai ahau i a koe i mua atu o te ao.

⁶ “Kua whakapuakina e ahau tōu ingoa ki ngā tāngata i hōmai nei e koe ki ahau i roto i te ao. Nōu rātou, nāu anō hoki rātou i hōmai ki ahau, ā, kua puritia e rātou tāu kupu.

⁷ Kātahi rātou ka mātau nāu ngā mea katoa i hōmai nei e koe ki ahau.

⁸ Nō te mea kua hoatu e ahau ki a rātou ngā kupu i hōmai nei e koe ki ahau; ā, kua tango rātou, kua tino mātau anō, i haere mai ahau i a koe, kua whakapono rātou, nāu ahau i tono mai.

⁹ “Mō rātou tāku īnoi; kāhore āku īnoi mō te ao, engari, mō āu i hōmai ai ki ahau; nāu hoki rātou.

¹⁰ Ko āku mea katoa nāu, nāku hoki āu; ā, ka whai korōria ahau i a rātou.

¹¹ Nā, heoi anō tōku noho ki te ao; kei te ao nei anō ēnei, ko ahau ia ka haere atu ki a koe. E te Matua tapu, puritia i runga i tōu ingoa te hunga kua hōmai nei e koe ki ahau, kia kotahi ai rātou, me tāua nei.

¹² I ahau anō e noho ana i a rātou i te ao, i puritia rātou e ahau i runga i tōu ingoa. Kua tiakina e ahau āu i hōmai ai ki ahau, ā, kāhore tētahi o rātou i ngaro, ko te tama anake o te ngaromanga; kia rite ai te karaipiture.

¹³ “Nā, ka haere atu nei ahau ki a koe; ā, e kōrerotia ana e ahau ēnei mea i te ao nei, kia tino nui ai tōku koa i roto i a rātou.

¹⁴ Kua hoatu e ahau tāu kupu ki a rātou; e kino ana hoki te ao ki a rātou, nō te mea ehara rātou i te ao, me ahau hoki ehara i te ao.

¹⁵ Kāhore āku īnoi kia tangohia atu rātou e koe i te ao, engari, kia tiakina rātou e koe kei kino.

¹⁶ Ehara rātou i te ao, me ahau hoki ehara i te ao.

¹⁷ Whakatapua rātou e koe i runga i tōu pono; ko tāu kupu te pono.

¹⁸ Nāu ahau i tono mai ki te ao, he pēnā anō tāku tono i a rātou ki te ao.

¹⁹ He whakaaro hoki ki a rātou i whakatapu ai ahau i ahau, kia tapu ai hoki rātou i te pono.

²⁰ “Ehara tāku i te īnoi mō ēnei anake, engari, mō te hunga e meinga e tā rātou kupu kia whakapono ki ahau.

²¹ Kia kotahi ai rātou katoa; me koe hoki, e Pā, i roto i ahau, me ahau anō i roto i a koe, kia kotahi ai hoki rātou i roto i a tāua; kia whakapono ai te ao, nāu ahau i tono mai.

²² “Kua hoatu anō e ahau ki a rātou te korōria i hōmai e koe ki ahau; kia kotahi ai rātou, me tāua nei hoki he kotahi.

²³ Ko ahau i roto i a rātou, ko koe hoki i roto i ahau, kia tino tutuki ai rātou ki te kotahitanga; kia mōhio ai anō te ao, nāu ahau i tono mai, he rite hoki tōu aroha ki a rātou ki tōu aroha ki ahau.

²⁴ “E Pā, e mea ana ahau kia noho tahi ki ahau, ki te wāhi e noho ai ahau, āu i hōmai ai ki ahau; kia kite ai rātou i tōku korōria kua hōmai nei e koe ki ahau; nō mua atu hoki i te hanganga o te ao tōu aroha ki ahau.

²⁵ “E te Matua tika, ahakoa te ao tē mōhio ki a koe, e mōhio ana ahau ki a koe, ā, kua mōhio anō ēnei, nāu ahau i tono mai.

²⁶ Kua whakapuakina anō tōu ingoa e ahau ki a rātou, ā, ka whakapuakina anō; kia mau ai i roto i a rātou te aroha i arohaina ai ahau e koe, me ahau anō i roto i a rātou.”

18

Te Hopukanga o Īhu

(*Matīu 26.47-56; Māka 14.43-50; Ruka 22.47-53*)

¹ Ka mutu ēnei kōrero a Īhu ka haere ia, rātou ko āna ākonga, ki tāwāhi o te manga wai, arā o Kerono. Nā, he kāri kei reira, ā, tapoko atu ana ia, rātou ko āna ākonga.

² I mātauria anō taua wāhi e Hūrā, e te tangata e tukua ai ia; he maha hoki ngā hokinga o Īhu, rātou ko āna ākonga ki reira.

³ Nā, ka hoatu ki a Hūrā tētahi mātua me ētahi kātīpa e ngā tohunga nui rātou ko ngā Parihi, ā, haere ana ki reira, me ngā roherohe, me ngā rama, me ngā patu.

⁴ Heoi, i mātau a Īhu ki ngā mea katoa meāke pā ki a ia, ka puta atu, ka mea ki a rātou, “Ko wai tā koutou e rapu?”

⁵ Ka whakahokia e rātou ki a ia, “Ko Īhu o Nahareta.”

Ka mea a Īhu ki a rātou, “Ko ahau ia.”

Ā, i te tū anō i roto i a rātou a Hūrā, tōna kaituku.

⁶ Nā, i tāna kōrerotanga ki a rātou, “Ko ahau ia,” hoki ana rātou ki muri, hinga ana ki te whenua.

⁷ Nā, ka ui anō ia ki a rātou, “Ko wai tā koutou e rapu?”

Ka mea rātou, “Ko Īhu o Nahareta.”

⁸ Ka whakahokia e Īhu, “Kua mea ahau ki a koutou, ‘Ko ahau ia,’ ki te mea e rapu ana koutou i ahau, tukua ēnei kia haere.”

⁹ Kia rite ai te kupu i kōrerotia e ia: “Kāhore i ngaro tētahi o te hunga i hōmai e koe ki ahau.”

¹⁰ Nā, he hoari tā Haimona Pita, unuhia ana e ia, ā, hāua iho te pononga a te tohunga nui, tapahia ana tōna taringa matau. Ko te ingoa o taua pononga ko Maraku.

¹¹ Ka mea a Īhu ki a Pita, “Kuhua tāu hoari ki te takotoranga. Ko te kapu i hōmai nei e tōku Matua ki ahau auaka rānei e inumia e ahau?”

Ko Īhu i te Aroaro o Anaha

¹² Heoi, ka hopukina a Īhu e taua ope, e te rangatira rātou ko ngā kātira o ngā Hūrai, ā, hereherea ana ia.

¹³ Ā, ka ārahina ki a Anaha i te tuatahi; ko ia hoki te hungawai o Kaiapa, o te tohunga nui mō taua tau.

¹⁴ Nā, ko Kaiapa tēnei nāna rā i whakatakoto te whakaaro ki ngā Hūrai, he pai kē ki te mate te tangata kotahi mō te iwi.

Ka Whakakāhorengia a Īhu e Pita

(Matiu 26.69-70; Māka 14.66-68; Ruka 22.55-57)

¹⁵ Nā, ka aru a Haimona Pita i a Īhu, ā, ka aru anō hoki tētahi atu o ngā ākonga; nā, i mōhiotia taua ākonga e te tohunga nui, ā, tomo tahi ana me Īhu ki te whare o te tohunga nui;

¹⁶ ko Pita ia i tū i te kūwaha i waho. Nā, ka puta atu taua ākonga i mōhiotia nei e te tohunga nui, ka kōrero ki te kaitiaki o te tatau, ā, ārahina ana a Pita ki roto.

¹⁷ Nā, ko te meatanga a te kōtiro tiaki o te tatau ki a Pita, “Ehara ianei koe i tētahi o ngā ākonga a tēnei tangata?”

Ka mea ia, “Ehara!”

¹⁸ Nā, i reira ngā pononga me ngā kātira e tū ana, kua whakaungia hoki e rātou te kāpura waro; he makariri hoki; ā, e inaina ana rātou. Ko Pita hoki tētahi o rātou, e tū tahi ana e inaina ana.

Ka Uiuia e te Tohunga Nui a Īhu

(Matiu 26.59-66; Māka 14.55-64; Ruka 22.66-71)

¹⁹ Nā, ka ui te tohunga nui ki a Īhu, ki āna ākonga, ki tāna ako.

²⁰ Ka whakahokia e Īhu ki a ia, “I mārāma tonu tāku kōrero ki te ao; i ako tonu ahau i roto i te whare karakia, i te temepara hoki, i te wāhi huihui o ngā Hūrai katoa; kāhore hoki tētahi mea i kōrerotia pukutia e ahau.

²¹ He aha koe ka ui ai ki ahau? Ui atu ki te hunga i rongu ki tāku i mea ai ki a rātou; nanā, e mōhio ana rātou ki āku i kōrero ai.”

²² Nā, i tāna kōrerotanga i ēnei kupu, ka papaki tētahi o ngā kātira i tū rā i a Īhu, ka mea, “E pēnā ana koe ki te tohunga nui?”

²³ Ka whakahokia e Īhu ki a ia, “Ki te kino āku kōrero, whakaaturia te kino. Ki te pai ia, he aha koe i papaki ai i ahau?”

²⁴ Nā, ka tukua hereheretia atu ia e Anaha ki a Kaiapa tohunga nui.

Ka Whakakāhorengia anō a Īhu e Pita

(Matiu 26.71-75; Māka 14.69-72; Ruka 22.58-62)

²⁵ Nā, tērā a Haimona Pita te tū rā me te inaina. Nā, ka mea rātou ki a ia, “Ehara ianei koe i tētahi o āna ākonga?”

Ka whakakāhore ia, ka mea, “Ehara!”

²⁶ Ka mea tētahi o ngā pononga a te tohunga nui, he whanaunga nōna i tapahia nei te taringa e Pita, “Kīhai ianei ahau i kite i a koe, kōrua tahi i te kāri?”

²⁷ Nā, ka whakakāhore anō a Pita; ā, tangi tonu iho te tikaokao.

Ka Mauria a Īhu i te Aroaro o Pirato

(Matiu 27.1-2, 11-14; Māka 15.1-5; Ruka 23.1-5)

²⁸ Kātahi, ka ārahina atu e rātou a Īhu i a Kaiapa ki te whare whakawā. He atatū. Ko rātou ia kīhai i tomo ki te whare whakawā, kei poke rātou, engari, kia kai ai rātou i te Kapenga.

²⁹ Nā, ka puta atu a Pirato ki a rātou, ka mea, “He aha tā koutou whakapae ki tēnei tangata?”

³⁰ Ka whakahoki rātou, ka mea ki a ia, “Me i kaua ia te mahi i te kino, kīhai i kawea mai e mātou ki a koe.”

³¹ Nā, ko te meatanga a Pirato ki a rātou, “Mauria atu ia, whakawākia ki tō koutou nāture.”

Ka mea ngā Hūrai ki a ia, “E kore e tika kia whakamatea tētahi tangata e mātou.”

³² Kia rite ai tā Īhu kupu i kōrero ai, hei whakaatu i te mate e mate ai ia.

³³ Me i reira ka tomo anō a Pirato ki te whare whakawā, ka karanga i a Īhu, ka mea ki a ia, "Ko te Kīngi rānei koe o ngā Hūrā?"

³⁴ Ka whakahokia e Īhu ki a ia, "Nāu ake anō tēnei kupu, he kōrero rānei mōku nā te tangata kē ki a koe?"

³⁵ Ka mea a Pirato, "He Hūrai koia ahau? Nā tōu iwi, nā ngā tohunga nui anō hoki, koe i kawē mai ki ahau; i aha koia koe?"

³⁶ Ka whakahokia e Īhu, "Ehara tōku rangatiratanga i tēnei ao; mehemea nō tēnei ao tōku rangatiratanga, kua tatau āku pononga, kei tukua ahau ki ngā Hūrai. Tēnā ko tēnei, ehara tōku rangatiratanga i konei."

³⁷ Nā, ka mea a Pirato ki a ia, "He Kīngi oti koe?"

Ka whakahokia e Īhu, "Kua kōrerotia mai nā e koe he Kīngi ahau. Ko te mea tēnei i whānau ai ahau; nā tēnei hoki ahau i haere mai ai ki te ao, hei kaiwhakaatu mō te pono. E whakarongo ana ki tōku reo ngā tāngata katoa o te pono."

³⁸ Ka mea a Pirato ki a ia, "He aha te pono?"

Ka Whiua a Īhu kia Mate

(*Matiu 27.15-31; Māka 15.6-20; Ruka 23.13-25*)

Ā, nō te puakanga o tēnei kī, hoki ana ia ki waho, ki ngā Hūrai, ka mea ki a rātou, "Kāhore tētahi hē o tēnei tangata i mau i ahau.

³⁹ Otia, he ritenga tēnei nā koutou, kia tukua e ahau ki a koutou tētahi tangata i te Kapenga. E pai ana rānei koutou kia tukua e ahau ki a koutou te Kīngi o ngā Hūrai?"

⁴⁰ Heoi, karanga katoa ana anō rātou, ka mea, "Auaka tenei, engari a Parapa." Nā, he tāhae a Parapa.

19

¹ Kātahi, ka mau a Pirato ki a Īhu, ka whiū i a ia.

² Ā, ka whiria e ngā hōia he karauna tātarāmoa, pōtaea ana ki tōna mātenga, whakakākahuria ana hoki ia ki te kahu pāpura.

³ Nā, ka mea rātou, "Tēnā koe, e te Kīngi o ngā Hūrai!" Ā, pākia ana ia ki ō rātou ringa.

⁴ Ka haere anō a Pirato, ka mea ki a rātou, "Nā tēnei te ārahina atu nei ia e ahau ki a koutou, kia mōhio ai koutou, kāhore rawa i mau i ahau tētahi hē ōna."

⁵ Nā, ka puta a Īhu ki waho, me te karauna tātarāmoa i runga i a ia, me te kākahu pāpura. Ka mea a Pirato ki a rātou, "Nā, te tangata nei!"

⁶ Ā, nō te kitenga o ngā tohunga nui rātou ko ngā kātīpa i a ia, ka karanga rātou, ka mea, "Rīpekatia, rīpekatia."

Ka ki a Pirato ki a rātou, "Tangohia atu ia e koutou, rīpekatia; kāhore hoki i mau i ahau tētahi hē ōna."

⁷ Ka whakahokia e ngā Hūrai ki a ia, "He ture tō mātou, ā, ki tō mātou ture he mea tika kia mate ia, mōna i mea ko te Tama ia a te Atua."

⁸ Nō te rongonga o Pirato i tēnei kī, nui rawa tōna wehi;

⁹ ka tomo anō ia ki te whare whakawā, ka mea ki a Īhu, "Nō hea koe?"

Heoi, kāhore a Īhu kupu whakahoki ki a ia.

¹⁰ Nā, ka mea a Pirato ki a ia, "E kore koe e kōrero ki ahau? Kāhore koe e mōhio kei ahau te tikanga mō te rīpeka i a koe, kei ahau anō te tikanga mō te tuku i a koe kia haere?"

¹¹ Ka whakahokia e Īhu, "Kāhore āu tikanga ki ahau, me kāhore i hōmai ki a koe i runga. Koia i nui rawa ai te hara o te kaituku i ahau ki a koe."

¹² Nā, i reira anō ka whai a Pirato kia tukua ia kia haere; otia, ka karanga ngā Hūrai, ka mea, "Ki te tukua tēnei e koe, ehara koe i te hoa nō Hihā. Ki te whakakīngi tētahi tangata i a ia, he whakakāhore tāna i a Hihā."

¹³ Ā, nō ka rongo a Pirato i tēnei kōrero, ka ārahina e ia a Īhu ki waho, ā, noho ana ki runga ki te nohoanga whakawā, ki te wāhi e kīia nei ko te Whāriki Kōhatu, ki te reo Hiperu, ko Kapata.

¹⁴ Ko te takanga ia o te Kapenga, i tata pū ki te ono o ngā hāora.

Ka mea ia ki ngā Hūrai, "Nā, tō koutou Kīngi!"

¹⁵ Nā, ko tā rātou karangatanga, "Whakamatea, whakamatea, rīpekatia!"

Ka mea a Pirato ki a rātou, "Kia rīpeka koia ahau i tō koutou Kīngi?"

Ka whakahokia e ngā tohunga nui, "Kāhore ō mātou kīngi, ko Hihā anake."

¹⁶ Nō reira, ka hoatu ia e ia ki a rātou kia rīpekatia.

Ka Rīpekatia a Īhu

(*Matiu 27.32-44; Māka 15.21-32; Ruka 23.26-43*)

Ā, ka mau rātou ki a Īhu.

¹⁷ Ā, amo ana ia i tōna rīpeka, haere ana ki te wāhi e kīia nei ko te wāhi o te angaanga, tōna ingoa ki te reo Hiperu, ko "Korokota."

¹⁸ Nā, rīpekatia ana ia e rātou ki reira, ā, ia me ētahi atu tokorua, kotahi ki tētahi taha, kotahi ki tētahi taha, ko Īhu ki waenganui.

¹⁹ Nā, tuhituhia ana e Pirato tētahi ingoa, whakapiritia ana ki te rīpeka. Ko te tuhituhi tēnei, "Ko Īhu o Nahareta ko te Kīngi o ngā Hūrai."

²⁰ Ā, he tokomaha ngā Hūrai i kite i tēnei ingoa; i tata hoki ki te pā te wāhi i rīpekatia ai a Īhu; ā, i tuhituhia taua mea ki te reo Hiperu, ki te reo Kariki, ki te reo Rōma.

²¹ Nā, ka mea ngā tohunga nui o ngā Hūrai ki a Pirato, "Aua e tuhituhia, 'Ko te Kīngi o ngā Hūrai,' engari, 'Nāna i mea, Ko te Kīngi ahau o ngā Hūrai.'" "

²² Ka whakahokia e Pirato, "Ko tāku i tuhituhi ai kua tuhituhia."

²³ Ā, ka oti a Īhu te rīpeka e ngā hōia, ka mau rātou ki ōna kākahu, wehea ake kia whā ngā wāhi, ki ia hōia he wāhi; me te koti anō. Nā, kāhore he tui o te koti, he mea whatu iho i runga ā puta noa.

²⁴ Nā, ka mea rātou tētahi ki tētahi, "Kaua e haea e tātou, engari, me maka ki te rota kia kitea ai, mō wai rānei." Nā, ka rite te karaipiture e mea nei:

"I wehewehea ōku kākahu mō rātou,
i maka rota hoki mō tōku weruweru."

Ko tā ngā hōia tēnei i mea ai.

²⁵ Nā, i te taha o te rīpeka o Īhu tōna whaea e tū ana, rātou ko te teina o tōna whaea, ko Meri wahine a Kereopa, ko Meri Makarini.

²⁶ Ā, nō te kitenga o Īhu i tōna whaea, i te ākonga hoki i aroha ai ia e tū tahi ana, ka mea ia ki tōna whaea, "E tai, nanā, tau tama!"

²⁷ Kātahi, ia ka mea ki taua ākonga, "Nā, tōu whaea!" Ā, nō taua hāora ka mau taua ākonga i a ia ki tōna whare.

Te Matenga o Īhu

(Matiu 27.45-56; Māka 15.33-41; Ruka 23.44-49)

²⁸ Muri iho i tēnei ka mōhio a Īhu ka oti ngā mea katoa, nā, ka mea ia, hei whakaritenga mō te karaipiture, "He matewai tōku."

²⁹ Nā, tērā e tū rā tētahi oko, kī tonu i te winika; ā, ka whakakīia e rātou tētahi hautai ki te winika, whakanohoia ana ki runga ki te hihopa, hoatu ana ki tōna māngai.

³⁰ Ā, nō te inumanga o Īhu i te winika, ka mea ia, "Kua oti."

Nā, ka tuohu tōna mātenga, tukua ana tōna wairua.

Ka Werohia te Kaokao o Īhu

³¹ Nā, i mea ngā Hūrai kia kaua e mau ngā tinana ki te rīpeka i te hāpati, ko te Takanga hoki tērā, he rā nui hoki taua hāpati, ka mea rātou ki a Pirato kia whatia ō rātou waewae, kia tangohia atu hoki.

³² Nā, ka haere ngā hōia, ka whawhati i ngā waewae o tō mua, me o tērā i rīpekatia ngātahitia me ia.

³³ I tō rātou taenga ia ki a Īhu, ka kite kua mate noa ake ia, kīhai i whatia e rātou ōna waewae.

³⁴ Engari, i werohia tōna kaokao e tētahi o ngā hōia ki te mātia, ā, puta tonu he toto, he wai.

³⁵ Ā, ko te tangata i kite, ko ia anō te kaiwhakaatu, ā, he pono tāna whakaatu; e mōhio ana ia he kōrero pono tāna, he mea rā kia whakaponu ai koutou.

³⁶ I meatia hoki ēnei mea, kia rite ai te karaipiture, "E kore tētahi iwi ōna e whatia."

³⁷ E mea ana anō tētahi atu karaipiture, "Ka titiro rātou ki tā rātou i wero ai."

Te Tanumanga o Īhu

(Matiu 27.57-61; Māka 15.42-47; Ruka 23.50-56)

³⁸ Muri iho i ēnei mea, ka Inoi a Hōhepa o Arimatia ki a Pirato kia tangohia e ia te tinana o Īhu. (He ākonga ia nā Īhu, otia, he mea huna i te wehi ki ngā Hūrai.) Ā, whakaae ana a Pirato. Nō, ka haere ia, ka tango i te tinana o Īhu.

³⁹ I haere mai anō a Nikorima, tērā i haere rā i mua ki a Īhu i te pō, me te mau mai anō i te maira, i te aroe, he mea whakananu, kia kotahi pea rau pāuna.

⁴⁰ Nā, ka tango rāua i te tinana o Īhu, takaia ana ki ngā kākahu rīnena me ngā mea kakara, ko tā ngā Hūrai ritenga hoki tērā mō te tanu.

⁴¹ Nā, he kāri kei te wāhi i rīpekatia ai ia; i roto anō i taua kāri tētahi urupā hou, he mea kāhore anō i takotoria noatia e tētahi.

⁴² Nā, ka whakatakotoria a Īhu e rāua ki reira, nō te mea he rā Takanga tērā nō ngā Hūrai; he tata hoki te urupā.

20

Te Urupā Tahanga

(*Matiu 28.1-8; Māka 16.1-8; Ruka 24.1-12*)

¹ I te rā tuatahi o te wiki ka haere a Meri Makarini ki te urupā i te atatū, i te mea e pōuri tonu ana, ā, ka kite i te kōhatu kua tangohia atu i te urupā.

² Nā, ka oma ia, ka haere ki a Haimona Pita rāua ko tērā ākonga i aroha ai a Īhu, ka mea ki a rāua, "Kua tangohia e rātou te Ariki i te urupā, ā, kāhore mātou e mōhio ki te wāhi i waiho ai ia e rātou."

³ Nā, ka puta atu a Pita, me taua ākonga, ka haere ki te urupā.

⁴ Ā, oma ngātahi ana rāua; otiia, i hohoro tērā ākonga i a Pita, ko ia anō kua tae wawe ki te urupā.

⁵ Nā, piko iho ana ia, ka kite i ngā tākai rīnena e takoto ana; heoi, kīhai i tomo ki roto.

⁶ Nā, ka haere anō a Haimona Pita i muri i a ia, ā, ko tōna tomokanga ki te urupā, ka kite i ngā tākai rīnena e takoto ana.

⁷ Me te tauera i takaia ai tōna mātenga, kīhai i takoto tahi me ngā tākai rīnena, he mea whakakopa ia ki tētahi wāhi i tahaki.

⁸ Kātahi, ka tomo tērā ākonga, i tae wawe nei ki te urupā, kite ana, whakaponono ana.

⁹ (Kianō hoki rātou i mōhio noa ki te karaipiture, kua takoto te tikanga kia ara ake ia i te hunga mate.)

¹⁰ Nā, hoki ana anō ngā ākonga ki tō rāua kāinga.

Ka Kitea a Īhu e Meri Makarini

(*Matiu 28.9-10; Māka 16.9-11*)

¹¹ Ko Meri ia tū tonu i waho o te urupā tangi ai. Ā, i a ia e tangi ana, ka piko iho ki te urupā.

¹² Ka kite i ngā anahera tokorua, he mā ngā kākahu, e noho ana, ko tētahi ki te mātenga, ko tētahi ki ngā waewae, i te wāhi i takoto ai te tinana o Īhu.

¹³ Ka mea rāua ki a ia, "E tai, he aha tāu e tangi?"

Ka mea ia ki a rāua, "Kua tangohia e rātou tōku Ariki, e kore hoki ahau e mātāu ki te wāhi i whakatakotoria ai ia."

¹⁴ Ka penei āna kōrero, ka tahuri whakamuri, ka kite i a Īhu e tū ana, otiia, kīhai i mōhio ko Īhu ia.

¹⁵ Ka mea a Īhu ki a ia, "E tai, he aha tāu e tangi? Ko wai tāu e rapu?"

Hua noa ia ko te kaingaki kāri, nā, ko tāna meatanga ki a ia, "E mara, ki te mea kua mauria atu ia e koe, kōrerotia ki ahau te wāhi i whakatakotoria ai ia, ā, māku ia e tango atu."

¹⁶ Ka mea a Īhu ki a ia, "E Meri!"

Ka tahuri atu tērā, ka mea ki a ia, "E Rāponi!" Ko te tikanga tēnei, "E te Kaiwhakaako."

¹⁷ Ka mea a Īhu ki a ia, "Kei pā ki ahau; kianō hoki ahau i kake noa ki tōku Matua. Engari, haere ki ōku tēina, ka mea atu ki a rātou, 'Ka kake ahau ki tōku Matua, ki tō koutou Matua; ki tōku Atua, ki tō koutou Atua.' "

¹⁸ Haere ana a Meri Makarini, kōrero ana ki ngā ākonga, "Kua kite ia i te Ariki." Kua kōrerotia hoki e ia ēnei mea ki a ia.

Ka Kitea a Īhu e Āna Ākonga

(*Matiu 28.16-20; Māka 16.14-18; Ruka 24.36-49*)

¹⁹ I taua rā tuatahi anō o te wiki, i te ahiahi, i ngā tataua e kati ana o te wāhi i huihui ai ngā ākonga i te wehi i ngā Hūrai, ka haere mai a Īhu, ka tū i waenganui, ka mea ki a rātou, "Kia tau te rangimārie ki a koutou."

²⁰ Ā, ka puaki tēnei kupu āna, ka whakakitea e ia ōna ringa me tōna kaokao ki a rātou. Nā, hari tonu ngā ākonga, i tō rātou kitenga i te Ariki.

²¹ Ka mea anō a Īhu ki a rātou, "Kia tau te rangimārie ki a koutou. I tonoa mai ahau e te Matua, ka pērā anō tāku tono i a koutou."

²² Ka kōrerotia tēnei e ia, ka whakahā ia, ka mea ki a rātou, "Kia riro te Wairua Tapu i a koutou.

²³ Ki te whakarērea noatia e koutou ngā hara o ētahi, ka whakarērea o rātou; ki te whakamaua anō o ētahi e koutou, ka mau anō."

Ko Īhu rāua ko Tamati

²⁴ Ko Tamati ia, ko tētahi o te tekau mā rua, tētahi o ōna ingoa ko Ririmu, kāhore i a rātou i te taenga mai o Īhu.

²⁵ Ā, ko te meatanga a ērā ākonga ki a ia, “Kua kite mātou i te Ariki!”

Ka mea ia ki a rātou, “Ki te kāhore ahau e kite i te ngaunga o ngā whao i ōna ringa, e kuhu i tōku matihao ki te ngaunga a ngā whao, e kuhu hoki i tōku ringa ki tōna kaokao, e kore ahau e whakapono.”

²⁶ Ā, ka pahemo ngā rā e waru, nā, kei roto anō āna ākonga, rātou ko Tamati. Ka haere mai a Īhu i te mea e kati ana ngā tatau, ka tū ki waenganui, ka mea, “Kia tau te rangimārie ki a koutou.”

²⁷ Kātahi ia ka mea ki a Tamati, “Totoro mai tōu matihao, kia kite hoki koe i ōku ringa. Totoro mai hoki tōu ringa, ka kuhu ki tōku kaokao. Aua e whakateka, engari, me whakapono.”

²⁸ Nā, ka whakahoki a Tamati, ka mea ki a ia, “E tōku Ariki, e tōku Atua!”

²⁹ Ka mea a Īhu ki a ia, “Nō tōu kitenga i ahau, i whakapono ai koe, e Tamati. Ka koa te hunga kāhore i kite, ā, kua whakapono.”

Te Tātai o tēnei Pukapuka

³⁰ He maha anō ērā atu tohu i oti i a Īhu, i te aroaro o āna ākonga, kāhore nei i tuhituhia ki tēnei pukapuka.

³¹ Otiia, kua tuhituhia ēnei, kia whakapono ai koutou ko te Karaiti a Īhu, ko te Tama a te Atua; kia whiwhi ai hoki ki te ora i runga i tōna ingoa, ina whakapono.

21

Ka Kitea a Īhu e ngā Ākonga tokowhitu

¹ Muri iho i ēnei mea ka whakakite a Īhu i a ia ki ngā ākonga i te moana o Taipiria; ko tāna whakakitenga tēnei.

² E noho tahi ana a Haimona Pita, a Tamati, ko Ririmu nei tōna ingoa, a Natanahira o Kana o Karirī, ngā tama a Heperi, me tētahi tokorua atu anō o āna ākonga.

³ Ka mea a Haimona Pita ki a rātou, “Ka haere ahau ki te hao.”

Ka mea rātou ki a ia, “Ko tātou tahi e haere.” Haere ana rātou, eke ana ki runga ki te kaipuke; ā, i taua pō kihai i mau tētahi mea.

⁴ Nā, ka pūao te ata, ko Īhu e tū ana i tātahi; otiia, kihai ngā ākonga i mōhio ko Īhu ia.

⁵ Nā, ko te meatanga a Īhu ki a rātou, “E tama mā, kāhore ā koutou kai?”

Ka whakahokia e rātou ki a ia, “Kāhore.”

⁶ Ka mea ia ki a rātou, “Makā te kupenga ki te taha matau o te kaipuke, ā, ka mau ētahi.”

Nā, i tā rātou makanga atu, kihai i taea te kukume i te tini o ngā ika.

⁷ Kātahi, ka mea te ākonga i arohaina e Īhu ki a Pita, “Ko te Ariki!” Ā, nō te rongonga o Haimona Pita, ko te Ariki, ka whītikiria tōna kākahu, e tū kau ana hoki ia, ā, rere ana ki te moana.

⁸ Ko ērā ākonga ia i hoe i runga i te poti, kihai hoki i mamao atu i te whenua, me te mea e rua rau whatianga, e kukume ana i te kupenga, i ngā ika.

⁹ Heoi, nō tō rātou ūnga ki uta, ka kite i te kāpura waro me ngā ika e takoto ana i runga, me tētahi taro.

¹⁰ Ka mea a Īhu ki a rātou, “Hōmai ētahi o ngā ika kua mau nā i a koutou.”

¹¹ Nā, haere ana a Haimona Pita, ā, kūmea ana e ia te kupenga ki uta, ki tonu i ngā ika nunui, kotahi rau e rima tekau mā toru; ā, ahakoa tini, kihai i pakaru te kupenga.

¹² Ka mea a Īhu ki a rātou, “Haere mai ki te kai.” Heoi, kihai tētahi o ngā ākonga i māia ki te ui ki a ia, “Ko wai koe?” I mōhio hoki ko te Ariki.

¹³ Nā, ka haere a Īhu, ka mau ki te taro, ā, hoatu ana e ia ki a rātou, me ngā ika.

¹⁴ Ko te toru tēnei o ngā putanga o Īhu ki āna ākonga, i muri i tōna aranga ake i te hunga mate.

Ko Īhu rāua ko Pita

¹⁵ Ā, ka mutu tā rātou kai, ka mea a Īhu ki a Haimona Pita, “E Haimona, tama a Hona, rahi atu rānei tōu aroha ki ahau i tō ēnei?”

Ka mea tērā ki a ia, “Āe, e te Ariki; e mōhio ana koe e aroha ana ahau ki a koe.”

Ka mea ia ki a ia, “Whāngainga āku reme.”

¹⁶ Ka mea anō ia ki a ia, ko te rua o ngā meatanga, “E Haimona, tama a Hona, e aroha ana koe ki ahau?”

Ka mea tērā ki a ia, “Āe, e te Ariki; e mōhio ana koe e aroha ana ahau ki a koe.”

Ka mea ia ki a ia, “Hēparatia āku hipi.”

¹⁷ Ka mea ia ki a ia, ko te toru o ngā meatanga, “E Haimona, tama a Hona, e aroha ana koe ki ahau?”

Ka pōuri a Pita nō te mea ka toru rawa āna meatanga ki a ia, “E aroha ana koe ki ahau?”

Ka mea anō ki a ia, “E te Ariki, e mōhio ana koe ki ngā mea katoa; e mōhio ana koe e aroha ana ahau ki a koe.”

Ka mea a Īhu ki a ia, “Whāngainga āku hipi.

¹⁸ He pono, he pono tāku e mea nei ki a koe, i tōu tamarikitanga, i whītiki koe i a koe, i haere ki tāu wāhi i pai ai. Ka koroheketia koe, ka whakamārōtia e koe ōu ringa, he tangata kē hoki māna koe e whītiki, e kawē ki te wāhi e kore ai koe e pai.”

¹⁹ (I kōrerotia tēnei e ia, hei tohu mō te mate e whakakorōria ai ia i te Atua.) Ā, ka puaki tēnei kupu ana, ka mea ia ki a ia, “Haere mai i muri i ahau.”

Ko Īhu rāua ko tērā o ngā Ākonga

²⁰ Nō te tahuritanga, o Pita, ka kite i te ākonga i aroha ai a Īhu e aru ana; ko tērā hoki i whakawhirinaki rā ki tōna uma i te hapa, i mea rā, “E te Ariki, ko wai te kaituku mōu?”

²¹ Ā, i te kitenga o Pita i a ia, ka mea ki a Īhu, “E te Ariki, e aha rā tēnei?”

²² Ka mea a Īhu ki a ia, “Ki te pai ahau kia noho tonu ia kia tae mai rā anō ahau, hei aha māu? Haere mai koe i muri i ahau.”

²³ Heoi, ka puta atu tēnei kupu ki ngā hoa, e kore taua ākonga e mate. Otia, kihai a Īhu i mea ki a ia, “E kore ia e mate”; engari, “Ki te pai ahau kia noho tonu ia kia tae mai rā anō ahau, hei aha māu?”

²⁴ Ko taua ākonga tēnei e whakaatu nei i ēnei mea, ko te kaituhituhi hoki ia i ēnei mea; e mōhio ana anō mātou e tika ana tāna whakaatu.

Whakamutunga

²⁵ Nā, tērā atu anō tōna tini o ngā mea i mea ai a Īhu me i tuhia katoatia, e mea ana ahau, e kore pea te ao nei e whai takotoranga mō ngā pukapuka e tuhia.

Ko ngā Mahi a ngā Āpōtoro

¹ Ko te pukapuka tuatahi rā he mea tuhituhi nāku, e Tiopira, mō ngā mea katoa i tīmata ai a Ihu te mahi, te ako,

² taea noatia te rā i tangohia atu ai ia, i muri i tāna whakaakoranga, arā i tā te Wairua Tapu, ki ngā āpōtoro i whiriwhiria e ia.

³ He maha hoki ngā tohu i whakakite ora ai ia i a ia ki a rātou, i muri i tōna whakamamaetanga, e whā tekau hoki ngā rā i kitea ai e rātou, kōrerotia ai e ia ngā mea o te rangatiratanga o te Atua.

⁴ Ā, i a rātou ka huihui tahi me ia, ka whai kupu ia kia kaua rātou e haere atu i Hiruhārama, ā, ka mea, “Engari, kia tāria te mea i kōrerotia i mua e te Matua, i rongo rā koutou ki ahau.

⁵ I iriiri hoki a Hoani ki te wai; ko koutou ia, e kore e maha ake ngā rā, ka iriiria ki te Wairua Tapu.”

Ka Mauria ake a Ihu ki te Rangī

(Māka 16.19-20; Ruka 24.50-53)

⁶ Nō reira, i a rātou ka tāmene, ka ui rātou ki a ia, “E te Ariki, ko te wā ianei tēnei e whakahoki ai koe i te rangatiratanga ki a Iharaia?”

⁷ Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, “Ehara mā koutou te mōhio ki ngā tāima, ki ngā wā rānei, kua whakaritea e te Matua māna ake te tikanga.

⁸ Otiā, ka riro he kaha i a koutou, ina haere mai te Wairua Tapu ki runga ki a koutou, ā, hei kaiwhakaatu koutou mōku ki Hiruhārama, ki Hūria katoa, ki Hamaria hoki, ā tae noa ki te pito whakamutunga o te ao.”

⁹ Ā, nō ka mutu tāna kōrero i ēnei mea, i a rātou anō e titiro atu ana, ka tangohia atu ia, ā, nā te kapua i kōpaki atu i ō rātou kanohi.

¹⁰ Ā, i a rātou e titiro matatau atu ana ki te rangi, i a ia e haere ana, nā, ko ngā tāngata tokorua e tū ana i tō rātou taha, he mā ngā kākahu.

¹¹ E mea ana, “E ngā tāngata o Kariri, he aha tā koutou e tū, e mātakitaki atu nā ki te rangi? Ko tēnā Ihu kua tangohia atu nā i a koutou ki te rangi, ka pērā anō tōna haerenga mai me ia i tirohia atu nā e koutou e haere ana ki te rangi.”

Te Kairiwhi o Hūrā

(Matiu 27.3-10)

¹² Nā, hoki ana rātou ki Hiruhārama i te maunga e huaina nei ko Ōriwa, he wāhi e tata ana ki Hiruhārama, he haerenga hāpati.

¹³ Ā, ka tomo rātou, ka kake ki te rūma i runga, ki te wāhi i noho ai rātou; arā a Pita, a Hēmi, a Hoani, a Anaru, a Piripī, a Tamati, a Patoromu, a Matiu, a Hēmi tama a Arapiu, a Haimona Heroti, a Hūrā te teina o Hēmi.

¹⁴ Ko ēnei katoa kotahi tonu te whakaaro i ū ai ki te Inoi, ki te karakia, me ngā wāhine; me te whaea o Ihu, me Meri; me ōna tēina.

¹⁵ I aua rā, ka whakatika a Pita i waenganui o ngā ākonga; ā, he tokomaha ngā tāngata i huihui, kei te kotahi rau e rua tekau; ā, ka mea,

¹⁶ “E hoa mā, e ōku tēina, i tika anō kia whakaritea tēnei karaipiture, tā te Wairua Tapu i kōrerotia rā i mua e te māngai o Rāwiri mō Hūrā, mō te kaiārahi i te hunga nāna i hopu a Ihu.

¹⁷ I huihuia tahitia hoki ia ki a tātou, i a ia anō tētahi wāhi o tēnei mahi.”

¹⁸ (Nā, hokona ana e taua tangata tētahi māra ki te utu o tōna hara; ā, taka tūpou iho, kōara pū i waenganui, pakaru katoa ki waho ōna whēkau.

¹⁹ I mōhioia tēnei e te hunga katoa e noho ana i Hiruhārama; nā reira taua wāhi i huaina ai ki tō tātou reo ko Akērama, arā ko te Māra o te Toto.)

²⁰ “Kua oti hoki te tuhituhi ki te pukapuka o ngā Waiata,

‘Kia ururuatia tōna nohoanga,

kaua hoki tētahi tangata e noho ki reira’;

me tēnei:

‘Kia riro tāna mahi tiroiro i tētahi atu.’

²¹ Nō reira, ko ngā tāngata i haere tahi nei tātou, i ngā wā katoa i hāereere mai ai, i hāereere atu ai te Ariki, a Ihu i roto i a tātou,

²² he i te iriiringa a Hoani tīmata ai, ā tae noa ki te rā i tangohia atu ai ia i a tātou, me whakatū tētahi o ērā hei hoa mō tātou ki te whakaatu i tōna aranga mai."

²³ Ā, tokorua a rātou i whakarite ai, ko Hōhepa i huaina nei ko Pāhapa, ko tētahi o ōna ingoa ko Hutuha, rāua ko Matiaha.

²⁴ Nā, ka īnoi rātou, ka mea, "Ko koe, e te Ariki, e mōhio ana ki ngā ngākau o te katoa, māu e whakaatu ko wai o tēnei tokorua tāu i whiriwhiri ai,

²⁵ hei tango i te wāhi i tēnei mahi minita, i te tūranga āpōtoro hoki, i taka atu a Hūrā, he mea kia haere ai ia ki tōna wāhi.

²⁶ Nā, ka makā e rātou ō rāua rota; ā, ka tau te rota ki a Matiaha; ā, uru ana ia ki ngā āpōtoro tekau mā tahi."

2

Te Haerenga Mai o te Wairua Tapu

¹ Ā, nō ka taka mai te rā o te Petekoha, e noho tahi ana rātou katoa i te wāhi kotahi.

² Nā, puta whakarere mai ana he haruru nui nō te rangi, ānō he hau nui e kerī ana, ā, kī katoa te whare i noho ai rātou.

³ Heoi, puta mai ana ki a rātou ētahi arero he mea manganga, ānō he ahi, ā, tau iho ana ki runga ki tēnei, ki tēnei o rātou.

⁴ Nā, kī katoa rātou i te Wairua Tapu, ā, ka tīmata te kōrero rerekē ana ngā reo, rite tonu ki tā te Wairua i hoatu ai ki a rātou kia kōrerotia.

⁵ I Hiruhārama anō e noho ana ētahi Hūrai, he hunga whakaaro, nō ngā iwi katoa i raro o te rangi.

⁶ Nā, i te wā i rangona ai taua haruru, ka whakarāpopoto te mano, ka pororaru, nō te mea ka rangona e tērā, e tērā, tōna reo e kōrerotia ana e rātou.

⁷ Nā, ka oho rātou katoa, ka mīharo, ka mea, "Nā, ehara ianei ēnei katoa e kōrero nei i te hunga nō Kariri?"

⁸ He aha tātou ka rongo nei, ia tangata, ia tangata, i ō tātou reo o tō tātou whānautanga?

⁹ Ko te hunga o Patia, o Meria, o Erama, ko ngā mea e noho ana i Mehopotamia, i Hūria, i Kaparokia, i Ponoto, i Āhia,

¹⁰ i Perikia, i Pamapurua, i Ihīpa, i ngā wāhi o Ripia e pātata ana ki Hairini, me ngā manuhiri o Rōma, ngā Hūrai, ngā porohiraiti,

¹¹ ngā Kariti, ngā Ārapi, e rongo ana tātou i a rātou e whakapuaki ana i ngā mahi tohu a te Atua, nō tātou anō ngā reo."

¹² Ā, mīharo katoa ana rātou, pōhēhē ana, ka mea tētahi ki tētahi, "He aha tēnei?"

¹³ Ko ētahi i tāwai, i mea, "E kī ana rātou i te wāina hou!"

Te Kupu a Pita

¹⁴ Otirā, ka whakatika a Pita me te tekau mā tahi, ka hikitia tōna reo, ka whai kupu ki a rātou, "E ngā tāngata o Hūria, me koutou katoa e noho nei i Hiruhārama, kia mōhio koutou ki tēnei, kia whai taringa mai ki āku kupu.

¹⁵ Kāhore hoki o ēnei haurangi me tā koutou e whakaaro nei, ko te toru noa hoki tēnei o ngā hāora o te rā.

¹⁶ Engari, ko te mea tēnei i kōrerotia e Hoera poropiti:

¹⁷ Ā tēnei ake kei ngā rā whakamutunga, e ai tā te Atua,
ka ringihia e ahau tōku Wairua ki ngā kikokiko katoa;
ka poropiti hoki ā koutou tama, ā koutou tamāhine,
ka moemoeā hoki ō koutou kaumātua.

¹⁸ Āe, ka ringihia anō e ahau tōku Wairua i aua rā,
ki āku pononga tāne, ki āku pononga wāhine;
ā, ka poropiti rātou.

¹⁹ Ka whakakitea anō e ahau ngā mea whakamīharo i te rangi i runga,
me ngā tohu ki te whenua i raro;
he toto, he kāpura, he paowa pongere.

²⁰ Ko te rā ka huri hei pōuri,
ko te marama hoki hei toto,
i mua o te putanga mai o te rā o te Ariki,
taua rā nui whakaharahara, rongonui.

²¹ Nā, ko reira ora ai te hunga katoa
e karanga ana ki te ingoa o te Ariki.'

²² "E ngā tāngata o Iharaia, kia rongo koutou ki ēnei kupu; Ko Ihu o Nahareta, he tangata i tino whaitohungia e te Atua ki a koutou i runga i ngā merekara, i ngā mea whakamīharo, i ngā tohu i mea ai te Atua kia mahia e ia i waenganui o koutou, e mōhio ana anō rā koutou.

²³ Ko tēnei tangata i tukua atu, he mea i āta whakaaroa, ā, i mōhiotia noatia ake e te Atua, tangohia ana e koutou, whakamatea iho, he mea rīpeka nā te ringa o ngā tātanga kino.

²⁴ Nā te Atua ia i whakaara ake, nāna i wewete ngā mamae o te mate; nō te mea e kore ia e taea te pupuri e taua mate.

²⁵ Ko tā Rāwiri kōrero hoki tēnei mōna:

'I kite ahau i te Ariki i mua i tōku aroaro i ngā rā katoa;

kei tōku ringa matau nei ia,

e kore ai ahau e whakakorikoria.

²⁶ Koia i koa ai tōku ngākau,

i whakamanamana ai tōku arero;

i takoto tūmanako ai anō ōku kikokiko.

²⁷ Nō te mea e kore e waiho e koe tōku wairua i te rēinga,

e kore anō e tukua tāu Mea Tapu kia kite i te pirau.

²⁸ Kua whakakitea e koe ki ahau ngā huarahi o te ora;

ka meinga e koe kia kī tonu tōku koa i tōu aroaro.'

²⁹ 'E ōku tēina, e tika ana kia aronui he kupu ki a koutou mō te tupuna nei mō Rāwiri, arā kua mate ia, kua tanumia, kei a tātou anō tōna urupā, ā, taea noatia tēnei rā.

³⁰ I te mea he poropiti ia, ā, i mōhio kua oati te Atua i te oati ki a ia, ka whakaputaina ake tētahi, he hua nō tōna hope, hei noho ki runga ki tōna torōna.

³¹ A, i tana kite wawe i tēnei, kōrerotia ana e ia te aranga o te Karaiti, arā:

'Kīhai tōna wairua i waiho i te rēinga,

kīhai anō tōna kikokiko i kite i te pirau.'

³² "Kua whakaarahia ake tēnei Īhu e te Atua: ko mātou katoa ngā kaiwhakaatu.

³³ Ā, ka oti nei ia te whakanui e te ringa matau o te Atua, ā, ka hōmai nei ki a ia e te Matua te Wairua Tapu i kōrerotia rā i mua, nā, kua ringihia mai e ia tēnei, e kite nei, e rongo nei koutou.

³⁴ Kāhore hoki a Rāwiri i kake ki te rangi; heoi, e mea ana ia:

'I mea te Ariki ki tōku Ariki,

"Hei tōku matau koe noho ai,

³⁵ kia meinga rā anō e ahau ōu hoariri hei tūranga waewae mōu."'

³⁶ "Nō reira rā, kia mātau pū te whare katoa o Iharaia, kua meinga e te Atua hei Ariki, hei Karaiti, taua Īhu i rīpekatia nā e koutou."

³⁷ Nō rātou ka rongo, ka werowero i roto i ō rātou ngākau, ka mea ki a Pita rātou ko ērā atu āpōtoro, "E ngā tuākana, me aha mātou?"

³⁸ Nā, ko te meatanga a Pita ki a rātou, "Ripenetā, kia iriiria, tēnā tangata, tēnā tangata o koutou i runga i te ingoa o Īhu Karaiti, hei murunga hara; ā, ka riro i a koutou te mea hōmai, arā te Wairua Tapu.

³⁹ Ki a koutou hoki, ki ā koutou tamariki, te kupu hōmai, ki te hunga katoa anō o tawhiti, ki ngā mea e karangatia e te Ariki, e tō tātou Atua, ki a ia."

⁴⁰ He maha atu anō ngā kupu i kōrero ai, i kauwhau ai ia, i mea ai, "Me whakaora koutou i a koutou i tēnei whakatupuranga parori kē."

⁴¹ Nā, ko ngā mea tonu i tango i tana kupu i iriiria, me te mea e toru mano ngā wairua i honoa mai ki a rātou i taua rā.

⁴² Ā, i ū tonu rātou ki te whakaakoranga a ngā āpōtoro, ki te kotahitanga, ki te whawhati taro, ā, ki te inoi.

Te Ora i waenga o te Hunga Whakaponu

⁴³ Tau iho ana te wehi ki ngā wairua katoa; he maha hoki ngā mea whakamīharo me ngā tohu i meinga e ngā āpōtoro.

⁴⁴ I noho tahi anō te hunga whakaponu katoa, i huihuia anō hoki ā rātou mea katoa;

⁴⁵ i hokona atu hoki ā rātou rawa me ngā taonga, tuwhaina ana mā te katoa, rite tonu, ki te mate o tēnei, o tēnei.

⁴⁶ Haere tonu ana hoki rātou i tēnei rā, i tēnei rā ki te temepara, kotahi tonu anō te whakaaro; whawhati taro ana i ō rātou kāinga, kai ana i ā rātou kai i runga i te koa, i te ngākau tapatahi;

⁴⁷ e whakamoemiti ana ki te Atua, e paingia ana hoki e te iwi katoa. Ā, honoa mai ana e te Ariki ki a rātou i tēnā rā, i tēnā rā, i tēnā rā, te hunga e whakaorangia ana.

3

Ka Whakaorangia tētahi Tangata Kopa

¹ Nā, e haere tahi atu ana a Pita rāua ko Hoani ki te temepara i te hāora īnoi, i te iwa o ngā hāora.

² Nā, ka kawea mai tētahi tangata, he kopa nō te kōpū mai anō o tōna whaea, he mea whakatakoto i ngā rā katoa ki te kūwaha o te temepara i huaina nei ko Ātaahua, ki te tono mea māna i te hunga e tomo ana ki te temepara.

³ Nō tōna kitenga i a Pita rāua ko Hoani meāke tomo ki te temepara, ka tono ia i tētahi mea māna.

⁴ Nā, ka whakamau atu ngā kanohi o Pita rāua ko Hoani ki a ia, ka mea, “Titiro mai ki a māua.”

⁵ Ka whakarongo ia ki a rāua, hua noa e riro mai tētahi mea a rāua māna.

⁶ Anō rā ko Pita, “Ko te hiriwa me te kōura kāhore i ahau; ko te mea ia kei ahau, māku tēnā e hoatu ki a koe; i runga i te ingoa o Īhu Karaiti o Nahareta, whakatika, haere.”

⁷ Kātahi ia ka hopu i tōna ringa matau ka whakaara ake i a ia. I reira tonu kua whai kaha ōna waewae me ngā pona.

⁸ Ā, ko tōna mawhititanga ake, ka tū, ka tīmata te haere, tomo tahi ana me rāua ki te temepara, e haere ana, tūpeke ana, e whakamoemiti ana ki te Atua.

⁹ Ā, i kite te iwi katoa i a ia e haere ana, e whakamoemiti ana ki te Atua.

¹⁰ Kātahi rātou ka mōhio ki a ia, ko ia anō tērā i noho rā ki te tatau Ātaahua o te temepara, tono mea ai māna; nā, nui atu tō rātou mīharo me te ihiihi ki taua mea i pā ki a ia.

Te Kupu a Pita i roto i te Temepara

¹¹ I a ia e pupuri ana ki a Pita rāua ko Hoani, ka oma atu te iwi katoa ki a rātou i te whakamahau i huaina nei ko tā Horomona, nui rawa te whakamīharo.

¹² Ā, i te kitenga o Pita, ka whai kupu atu ia ki te iwi, “E ngā tāngata o Īharaira, he aha tā koutou e mīharo nei ki tēnei tangata? He aha hoki koutou ka whakamau ai te titiro ki a māua, me te mea he mana nō māua ake he ngākau karakia rānei i meatia ai ia kia haere?”

¹³ Nā te Atua o Āperahama, o Īhaka, o Hākopa, nā te Atua o ō tātou mātua, i whakakorōria tāna Tama a Īhu; ko tā koutou i tuku nā, i whakakāhore nā i te aroaro o Pirato, kua oti rā i a ia kia tukua ia.

¹⁴ Otirā, whakakāhoretia ana e koutou te Mea Tapu, te Mea Tika, tonoa ana ko te tangata kōhuru kia hōmai ki a koutou.

¹⁵ Patua ana hoki e koutou te Take o te Ora; kua whakaarahia nei ia e te Atua i te hunga mate, ko mātou nei ōna kaiwhakaatu.

¹⁶ Ā, nā te whakapono ki tōna ingoa i meinga ai e tōna ingoa tēnei tangata kia kaha, e kite nei, e mātāu nei koutou; āe rā, ko te whakapono ki a ia te mea nāna i hoatu tēnei ora nui ki tēnei i te aroaro o koutou katoa.

¹⁷ “Nā, e ōku tēina, e mahara ana ahau nā te kūware tēnā mahi a koutou, pērā i tā ō koutou rangatira.

¹⁸ Engari, ko ngā mea a te Atua i whakakitea i mua e te māngai o ngā poropiti katoa, mō tāna Karaiti kia whakamamaetia, kua rite ēnei i a ia.

¹⁹ Nō reira, ripenetā, ā, tahuri mai anō koutou, kia murua ai ō koutou hara, kia puta mai ai i te aroaro o te Ariki he wā whakahauora.

²⁰ Ā, kia tonoa mai ai e ia te Karaiti i whakaritea nei mō koutou, arā a Īhu.

²¹ Kua takoto nei te tikanga kia noho ia ki te rangi ā taea noatia ngā wā o te whakahokinga mai o ngā mea katoa, i kōrero ai te Atua rā te māngai o āna poropiti tapu nō te tīmātanga mai anō o te ao.

²² I mea rā hoki a Mohi, ‘Mā te Ariki, mā te Atua, e whakaara ake he poropiti mō koutou i roto i ō koutou tēina, he pēnei anō me ahau. Ko ia tā koutou e whakarongo ai i ngā mea katoa e mea ai ia ki a koutou.

²³ Ā taua wā, ko ngā wairua katoa e kore e whakarongo ki taua poropiti, ka whakamatea rawatia i roto i te iwi.’

²⁴ “Āe rā, ko ngā poropiti katoa o Hamuera iho anō, tae mai ki ō muri nei, ko te hunga katoa i kōrero, i whakaatu anō hoki rātou i ngā rā nei.

²⁵ Ko koutou aua tama a ngā poropiti, a te kawenata hoki i whakatakotoria e te Atua ki ō koutou mātua, i mea rā ia ki a Āperahama, ‘Mā tōu uri ka manaakitia ai ngā hapū katoa o te ao.’

²⁶ Mō koutou kē hoki i te tuatahi, i tāna whakaaranga ake ai i tāna Tama, i te tononga mai nei a te Atua i a ia ki a koutou hei manaaki i a koutou, hei i whakatahuri i tēnei, i tēnei o koutou i ō koutou kino.”

¹ Ā, i a rāua e kōrero ana ki te iwi, ka puta ohorere mai ki a rāua ngā tohunga, te rangatira o te temepara me ngā Haruki

² he nui te pāwera mō tā rāua ako i te iwi, mō te kauwhau hoki i runga i a Īhu i te aranga mai i te hunga mate.

³ Nā, ka mau ō rātou ringa ki a rāua, meinga ana kia tiakina kia ao rā anō te rā, i te mea hoki kua ahiahi.

⁴ Otirā, he tokomaha o te hunga i rongo i te kupu i whakapono, ā, ko te tokomaha o ngā tāngata me te mea e rima mano.

⁵ Nā, i te aonga ake ka huihui ō rātou rangatira, ngā kaumātua, me ngā karaipi ki Hiruhārama,

⁶ rātou ko te tino tohunga, ko Anaha, ko Kaiapa, ko Hoani, ko Arehānara, me ngā whanaunga katoa o te tohunga nui.

⁷ Ā, nō ka whakatūria rāua ki waenganui, ka ui rātou, “Tēnā koa te mana, te ingoa rānei, i meatia ai tēnei e kōrua?”

⁸ Kātahi a Pita, ki tonu i te Wairua Tapu, ka mea ki a rātou, “E ngā rangatira o te iwi, e ngā kaumātua:

⁹ mehemea ki te uiuia māua āianeī mō te mahi pai i mahia ki te tangata hauā, i pēheatia taua tangata i ora ai.

¹⁰ Kia mōhio koutou katoa, me te iwi katoa o Iharaia, nā te ingoa o Īhu Karaiti o Nahareta, i rīpekatiā nā e koutou, i whakaarahia rā e te Atua i te hunga mate, nāna tēnei i tū ora ai i tō koutou aroaro.

¹¹ ‘Ko ia te kōhatu i whakakāhoretia nā e koutou, e ngā kaihangā, ā, kua meinga nei hei upoko mō te kokonga.’

¹² Kāhore hoki he ora i tētahi atu; kāhore hoki he ingoa kē atu i raro o te rangi kua hōmai ki ngā tāngata, e ora ai tātou.”

¹³ Nā, ka kite rātou i te māia o Pita rāua ko Hoani, ā, ka mātau ki a rāua ehara i te mea whakaako, engari, he hunga kūware, ka mīharo rātou; ka mōhio hoki he hoa rāua nō Īhu.

¹⁴ Ka kite hoki i te tangata i whakaorangia e tū tahi ana rātou, kāhore rawa i taea tētahi kupu whakahē mā rātou.

¹⁵ Nā, ka tono rātou i a rāua kia haere ki waho o te rūnanga, ā, ka kōrerorero ki a rātou anō,

¹⁶ ka mea, “Me aha e tātou ēnei tāngata? Ka kite katoa nei hoki te hunga e noho ana i Hiruhārama, he merekara nui kua meinga nei, ā, e kore e āhei te whākorekore e tātou.

¹⁷ Otiia, kia kaua ai e hōrapa atu ki roto ki te iwi, kia kaha tā tātou whakawehi i a rāua kei kōrero ki tētahi tangata ā muri nei i runga i tēnei ingoa.”

¹⁸ Ā, karangatia ana rāua e rātou, ka mea ki a rāua “Kia kaua rawa e kōrero, kia kaua e whakaako, i runga i te ingoa o Īhu.”

¹⁹ Nā, ka whakahoki a Pita rāua ko Hoani ki a rātou, ka mea, “Whakaaroa e koutou, ka tika rānei ki te aroaro o te Atua ko koutou kia whakarangona, kaua te Atua?

²⁰ E kore hoki e āhei kia kaua e kōerotia e māua ngā mea i kite ai, i rongo ai mātou.”

²¹ Heoi, whakawehi ana anō rātou i a rāua, ā, tukua ana kia haere, kīhai hoki i kitea he mea e whiua ai rāua, i wehi i te iwi; i whakakorōria katoa nei ngā tāngata i te Atua mō taua mea i meatia.

²² Nō te mea kua neke atu i te whā tekau ngā tau o te tangata i meinga nei ki a ia tēnei merekara whakaora.

Ka Īnoi te Hunga Whakapono kia Māia

²³ Ā, ka oti rāua te tuku, ka haere ki ō rāua hoa, ā, kōerotia ana ngā mea katoa i kōrero ai ngā tohunga nui me ngā kaumātua ki a rāua.

²⁴ Ā, i tō rātou rongonga, ka karanga ake rātou ki te Atua, he kotahi te reo, ka mea: “E te Ariki, nāu nei i hanga te rangi me te whenua, te moana, me ō reira mea katoa;

²⁵ nāu te kupu i kōerotia e te Wairua Tapu, nā te māngai o tō mātou matua, o tāu pononga, o Rāwiri:

‘He aha ka nana ai ngā tauīwi,
ka whakaaro horihori ai ngā iwi?’

²⁶ I whakatika ake ngā kīngi o te whenua,
i huihui ngātahi ngā rangatira,
ki te whawhai ki te Ariki rāua ko tāna Karaiti.’

²⁷ He pono nei hoki te huihuinga ki tēnei pā o Herora, o Ponotio Pirato, o ngā tauīwi, rātou ko te iwi o Iharaia, ki tāu tama tapu, ki a Īhu i whakawahia nei e koe,

²⁸ ki te mea i tā tōu ringa, i tā tōu whakaaro i whakatakoto ai i mua kia meatia.

²⁹ Nā, titiro iho, e te Ariki, āiane ki ā rātou kupu whakawehi. Tukua mai hoki ki au pononga kia tino māia te kōrero i tāu kupu.

³⁰ Ko koe ia e totoro mai ana tōu ringa ki te whakaora; kia meatia hoki he tohu, he mea whakamiharo i runga i te ingoa o tāu Pononga tapu, o Īhu."

³¹ I te mutunga o tā rātou inoi, ka ngāueue te wāhi i mine ai rātou, ā, ki katoa rātou i te Wairua Tapu, nā, māia noa atu rātou ki te kōrero i te kupu a te Atua.

Ka Tuwhaia te Hunga Whakapono i ā Rātou Taonga

³² Kotahi anō ngākau, kotahi anō wairua o te mano o te hunga whakapono. Kīhai anō tētahi o rātou i mea, māna ake tētahi o āna taonga; heoi he mea huihui ā rātou mea katoa.

³³ Ā, nui atu te kaha i whakapuakina ai e ngā āpōtoro te aranga o te Ariki, o Īhu; he nui anō te aroha noa i runga i a rātou katoa.

³⁴ Kāhore hoki tētahi o rātou i hapa; ko te hunga hoki he kāinga, he whare ō rātou, hokona atu ana e rātou, ā, mauria ana mai ngā utu o ngā mea i hokona,

³⁵ whakatakotoria ana ki ngā waewae o ngā āpōtoro. Nā, ka tuwhaina mā ia tangata, mā ia tangata, he mea whakarite ki te mate o ia tangata.

³⁶ Ā, ko Hohi i huaina e ngā āpōtoro ko Pānapa, (ko te tikanga tēnei ina whakamāoritia, ko te Tama a te Whakamārietanga,) he Riwaiti, ko Kaiperu tōna kāinga.

³⁷ He wāhi whenua tōna, nā, hokona atu ana, mauria ana ngā moni, whakatakotoria ana ki ngā waewae o ngā āpōtoro.

5

Ko Anania rāua ko Hapaira

¹ Nā, ko tētahi tangata ko Anania tōna ingoa, rāua ko tāna wahine, ko Hapaira, i hoko atu i tētahi whenua.

² Ā, puritia ana e ia tētahi wāhi o te utu, ko tāna wahine hoki i mōhio ki taua mea huna, mauria ana tētahi wāhi, whakatakotoria ana ki ngā waewae o ngā āpōtoro.

³ Nā, ko te meatanga atu a Pita, "E Anania, nā te aha i whakakīia ai tōu ngākau e Hātana kia teka koe ki te Wairua Tapu, kia puritia atu ai tētahi wāhi o te utu o te whenua?"

⁴ I te mea kāhore anō i riro, he teka ianei nāu ake tāu mea? Ā, ka oti te hoko atu he teka ianei kei a koe tonu te tikanga? Nā te aha tēnei mea i whakaaroa ai i roto i tōu ngākau? Kīhai hoki koe i teka ki te tangata, engari ki te Atua."

⁵ Ā, nō te rongonga o Anania i ēnei kupu, hinga ana ki raro, mate rawa. He nui anō te wehi i tau ki te hunga katoa i rongo i ēnei mea.

⁶ Nā, ka whakatika ngā taitamariki, takai ana i a ia, ā, maua atu ana ia ki waho, tanumia ana.

⁷ Ā, pātata ki te toru hāora i muri, ka tomo mai tāna wahine, kīhai hoki i mōhio he aha te mea kua meatia.

⁸ Nā, ko te meatanga a Pita ki a ia, "Kōrero mai ki ahau, ko te utu rānei tērā i hokona atu ai e kōrua te whenua?"

Ka mea ia, "Āe, koia tēnā."

⁹ Ka mea a Pita ki a ia, "He aha kōrua i whakaaro tahi ai ki te whakamātautau i te Wairua o te Ariki? Nanā, kei te kūwaha ngā waewae o te hunga i tanumia ai tāu tāne, mā rātou koe e kawhe ki waho."

¹⁰ Nā, hinga tonu iho ia ki ōna waewae, hemo rawa. Ā, ko te tomonga mai o ngā taitamariki, rokohanga mai kua mate, nā kawea ana ia ki waho, tanumia ana ki te taha o tāna tāne.

¹¹ Ā, nui atu te wehi o te hāhi katoa, o te hunga katoa anō i rangona ai ēnei mea.

Ngā Tohu me ngā Mea Whakamiharo

¹² Ā, nā ngā ringa o ngā āpōtoro i mahi ngā tohu maha, me ngā mea whakamiharo, i roto i te iwi; i noho hoki rātou katoa ki te whakamahau o Horomona, kotahi anō te whakaaro.

¹³ Tēnā ko ērā atu tāngata kīhai rawa tētahi i māia ki te whakauru mai ki a rātou; otirā, whakanuia ana rātou e te iwi.

¹⁴ Ā, he nui noa atu te hunga whakapono i honoa mai ki te Ariki, tōna tini o te tāne, o te wāhine.

¹⁵ Nā reira hoki, ka mauria e rātou ngā tūroro ki ngā ara, whakatakotoria ana ki runga i ngā moenga, i ngā whāriki, me kore noa e taumarumarū iho ki tētahi o rātou te ātārangi o Pita, i a ia e haere ana.

¹⁶ I hui katoa mai anō te mano i ngā pā katoa e pātata ana ki Hiruhārama, me te mau mai i ngā tūroro, i te hunga e whakapōreareatia ana e ngā wairua poke; ā, whakaorangia ana rātou katoa.

Ka Whakawhiungia ngā Āpōtoro

¹⁷ Me i reira ka whakatika te tohunga nui rātou ko ōna hoa katoa, arā te wehenga ki ngā Haruki, ki tonu hoki rātou i te hae,

¹⁸ ā, ka pā ō rātou ringa ki ngā āpōtoro, makā ana rātou ki te whare herehere nui.

¹⁹ Otirā, nā tētahi anahera a te Ariki i uaki ngā tatau o te whare herehere i te pō; ārahina mai ana rātou e ia ki waho, ka mea,

²⁰ "Haere, e tū i roto i te temepara, ka kōrero ki te iwi i ngā kupu katoa o tēnei ora."

²¹ Ā, ka rongo rātou i tēnei, ka tomo ki te temepara i te atatū, ka whakaako.

Nā, ko te haerenga o te tohunga nui rātou ko ōna hoa, karangatia ana kia huihui te rūnanga me ngā kaumātua katoa o ngā tama a Iharaia, ā, tonoa ana he tangata ki te whare herehere hei tiki i a rātou.

²² Otirā, ko ngā kātīpa i tae mai, kihai i kite i a rātou i roto i te whare herehere, nā, ka hoki mai, ka kōrero.

²³ Ka mea, "Rokohina atu e mātou e tūtaki tonu ana te whare herehere ū tonu, me ngā kaitiaki e tū ana i waho o ngā tatau; nō te huakanga atu, kāhore he tangata i kitea e mātou i roto."

²⁴ Ā, nō ka rongo te rangatira o te temepara rātou ko ngā tohunga nui ki ēnei kupu, ka pororaru rātou, he aha rā te tukunga iho o taua mea.

²⁵ Nā, ko te haerenga mai o tētahi, ka kōrero ki a rātou, ka mea, "Nanā, ko te hunga i makā rā e koutou ki te whare herehere, e tū mai nei i te temepara, e whakaako ana i te iwi!"

²⁶ Kātahi, ka haere te rangatira rātou ko ngā kātīpa, ā, ārahina mai ana rātou, otirā, kihai i takakinoia; i wehi hoki rātou i te iwi, kei ākina rātou ki te kōhātu.

²⁷ Ā, ka oti rātou te ārahi mai, ka whakatūria ki mua i te rūnanga. Nā, ka ui te tohunga nui ki a rātou,

²⁸ ka mea, "Kihai ianei mātou i āta whakatūpato i a koutou kia kaua e whakaako i runga i tēnei ingoa? Nā, kua ki nei Hiruhārama i tā koutou whakaakoranga, ā, e mea ana koutou kia whakairia ngā toto o tēnei tangata ki runga i a mātou."

²⁹ Nā, ka whakahoki a Pita rātou ko ngā āpōtoro, ka mea, "Me whakarongo rā mātou ki te Atua, kaua ki te tangata."

³⁰ Nā te Atua o ō tātou tūpuna i whakaara ake a Ihū, i whakamatea nā e koutou, he mea whakairi ki te rākau.

³¹ Kua oti ia te whakanoho e te ringa matau o te Atua ki runga, hei Pirinihi, hei Kaiwhakaora, hei hōmai i te ripenetā, i te murunga hara ki a Iharaia.

³² Ko mātou anō ngā kaiwhakaatu i ēnei mea; ko te Wairua Tapu hoki, i hōmai nei e te Atua ki te hunga e rongo ana ki a ia."

³³ Otirā, i tō rātou rongonga i tēnei, tū tonu ki ō rātou ngākau, ā, ka whakaaro kia whakamatea rātou.

³⁴ Nā, ka whakatika tētahi o ngā Parihi i roto i te rūnanga, ko Kamariera te ingoa, he kaiwhakaako i te ture, he tangata e whakanuia ana e te iwi katoa, ka mea, kia nekehia atu aua tāngata ki waho mō tētahi wā poto nei.

³⁵ Nā, ko tāna meatanga ki a rātou, "E ngā tāngata o Iharaia, kia tūpato ki tā koutou e mea ai ki ēnei tāngata."

³⁶ I ngā rā ki muri ka whakatika ake a Teura, me te whakaari i a ia, ko ia he tangata nui; piri atu ana ki a ia ētahi tāngata, pātata ki te whā rau. Nā patua iho ia; ā, ko te hunga katoa i whakarongo ki a ia, whakamararatia atu ana, ā, kore ake.

³⁷ Ā muri iho i taua tangata ka whakatika ake ko Hūrā o Kariri i ngā rā o te tauranga, ā, kūmea atu ana e ia ētahi o te iwi ki te whai i a ia; i ngaro anō hoki tēnā; ā, ko te hunga katoa i whakarongo ki a ia, whakamararatia atu ana.

³⁸ Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, kāti te mea ki ēnei tāngata. Waiho noa iho rātou! Ki te mea hoki nā te tangata tēnei whakaaro, tēnei mahi, tērā e whakakāhoretia,

³⁹ otirā, mehemea nā te Atua, e kore rawa e taea e koutou te whakakāhore. Kei tūpono hoki e whawhai kē ana koutou ki te Atua!"

⁴⁰ Ā, whakaae ana rātou ki a ia; nā, ka karangatia ngā āpōtoro ki a rātou, ka whiua, ka whakatūpatoria kia kaua rawa e kōrero i runga i te ingoa o Ihū, ā, tukua ana rātou kia haere.

⁴¹ Heoi, haere hari atu ana rātou i te aroaro o te rūnanga, mō rātou kua meinga e pai ana kia whakataurekarekatia mō te Ingoa.

⁴² Ā, i ngā rā katoa, i roto i te temepara, i ngā kāinga rānei, kāhore e mutu ana tā rātou whakaako, tā rātou kauwhau i a Ihū, ko te Karaiti ia.

6

Ngā Kaiāwhina Tokowhitu

¹ Nā, i aua rā, i te mea ka tokomaha haere ngā ākonga ka amuamu ngā Hūrai Kariki ki ngā Hiperu, nō te mea i mahue ō rātou pouaru i ngā tūwhanga mea o tēnei rā, o tēnei rā.

² Kātahi, ka karangatia e te tekau mā rua te mano o ngā ākonga, ka mea, "E kore e pai kia whakarērea e mātou te kupu a te Atua, ā, kia mahi tēpu.

³ Nō reira, e ngā tēina, tirohia mai i roto i a koutou kia tokowhitu ngā tāngata e kōrerotia paitia ana, e kī ana i te Wairua Tapu, i te mātauranga, ā, mā mātou rātou e whakatū ki tēnei mahi.

⁴ Ko mātou ia ka ū tonu ki te inoi, ki te mahi i te kupu."

⁵ Ā, pai katoa te mano ki taua kōrero; nā, whiriwhiria ana e rātou a Tepene, he tangata e kī ana i te whakapono, i te Wairua Tapu, rātou ko Piripī, ko Porokoru, ko Nikanora, ko Timona, ko Paramena, ko Nikora, he porohiraiti nō Anatioka.

⁶ Nā, whakatūria ana rātou ki te aroaro o ngā āpōtoro; ka inoi ērā, ka whakapā i ngā ringa ki runga ki a rātou.

⁷ Heoi, tupu ana te kupu a te Atua. Tino nui haere ana te tokomaha o ngā ākonga i Hiruhārama; ā, he ope nui o ngā tohunga i tahuri mai ki te whakapono.

Te Hopukanga o Tepene

⁸ Ā, ko Tepene, kī tonu i te whakapono, i te mana, nui atu ngā merekara me ngā tohu i meatia e ia i roto i te iwi.

⁹ Nā, ka whakatika ētahi o te whakaminenga, e kīia nei ko te whakaminenga o ngā Riperetini, ētahi hoki o te whakaminenga o te hunga o Hairini, o te hunga o Arēhānaria, o te hunga hoki o Kirikia, o Āhia, ka totohe ki a Tepene.

¹⁰ Otirā, kihai i taea e rātou te tū atu ki tōna mātauranga me te wairua i kōrero ai ia.

¹¹ Nā, ka whakakīki rātou i ētahi tāngata hei mea, "I rongo mātou i a ia e kōrero kohukohu ana mō Mohi, mō te Atua anō hoki."

¹² Nā, ka tahuri rātou ki te whakaohoho i te iwi, i ngā kaumātua, me ngā karaipi hoki, nā, ka mau ia i a rātou, hopukia ana, kawea atu ana ki te rūnanga.

¹³ Ā, whakatūria ana e rātou ētahi kaiwhakapae teka, nāna i mea, "Kāhore e mutu te kōrero kino a tēnei tangata mō tēnei kāinga tapu, mō te ture hoki;

¹⁴ i rongo hoki mātou ki a ia e mea ana, Mā tēnei Īhu o Nahareta e whakangaro te kāinga nei, e whakaputa kē hoki ngā ritenga i hōmai e Mohi ki a tātou."

¹⁵ Ā, ko te hunga katoa e noho ana i te rūnanga, ka titiro pū ki a ia, ka kite i tōna mata, anō he mata nō te anahera.

7

Te Whaikōrero a Tepene

¹ Kātahi, ka mea te tohunga nui, "He pono rānei ēnei mea?"

² Nā, ka mea ia, "E ngā tēina, e ngā mātua, whakarongo mai. I puta te Atua o te korōria ki tō tātou matua, ki a Āperahama, i a ia i Mehopotamia, ā, kianō i noho ki Harana,

³ ka mea ki a ia, 'Haere atu i tōu whenua, i ōu whanaunga, ā, e tomo ki te whenua e whakakitea e ahau ki a koe.'

⁴ "Nā, puta mai ana ia i te whenua o ngā Karari, noho ana ki Harana. Ā, nō te matenga o tōna pāpā, ka whakahekeka mai ia i reira e te Atua ki tēnei whenua e noho nei koutou.

⁵ Ā, kihai i hoatu tētahi kāinga mōna i konei, kore rawa, ahakoa he tūranga waewae noa; heoi, i oati ia, tērā e hōmai a konei hei kāinga mōna, mō tōna uri hoki i muri i a ia, ahakoa rā i taua wā kāhore āna tamariki.

⁶ Ā, i penei te kōrero a te Atua, tērā tōna uri e noho manene ki te whenua kē; ka meinga hoki hei pononga, ā, e whā rau tau e tūkinotia ana.

⁷ 'Nā, ko te iwi e meinga ai rātou hei pononga, ka whakawākia e ahau,' e ai tā te Atua, 'muri iho i tēnei ka puta mai rātou, ā, ka mahi ki ahau i tēnei wāhi.'

⁸ Ā, i hōmai anō e ia ki a ia te kawenata o te kotinga. Ā, whānau ake tā Āperahama ko Īhaka, ā, i te waru o ngā rā ka kotia; ā, nā Īhaka ko Hākopa; nā Hākopa hoki ngā tūpuna kotahi tekau mā rua.

⁹ "Nā, ka hae ngā tūpuna ki a Hōhepa, ā, hokona ana ia ki Īhipa; otirā i a ia te Atua;

¹⁰ nāna ia i whakaora i ōna matenga katoa, ā, hoatu ana ki a ia he pai, he mātauranga i te aroaro o Parao kīngi o Īhipa; ā, meinga ana ia e tērā hei kāwana mō Īhipa, mō tōna whare katoa hoki.

¹¹ "Nā, i reira ka puta he matekai ki te whenua katoa o Īhipa, o Kanaana, ā, he mate nui; kihai rawa i kitea he orange e ō tātou mātua.

¹² Ā, nō te rongonga o Hākopa, e whai wīti ana a Īhipa, ka tonoa e ia ō tātou mātua, ko te tononga tuatahi.

¹³ Ā, nō te tononga tuarua, ka whakamōhiotia a Hōhepa ki ōna tuākana; ā, ka whakaaturia ki a Parao te iwi o Hōhepa.

¹⁴ Nā, ka tono tāngata a Hōhepa ki te karanga i tōna pāpā, i a Hākopa ki a ia, i ōna huānga katoa hoki, e whitu tekau mā rima ngā wairua.

¹⁵ Nā, heke ana a Hākopa ki Īhipa, ā, ka mate a ia, me ō tātou mātua.

¹⁶ Ā, kawea atu ana rātou ki Hekeme, whakatakotoria ana ki te urupā i hokona mai rā e Āperahama, he moni hiriwa te utu, i ngā tama a Hāmora i Hekeme.

¹⁷ “Ā, nō ka tata mai te wā mō te mea i kōrerotia rā i mua, i oatitia rā e te Atua ki a Āperahama, ka tupu te iwi, ka tini haere ki Īhipa,

¹⁸ ā tae noa ki te putanga ake o tētahi atu kīngi mō Īhipa, kihai nei i mōhio ki a Hōhepa.

¹⁹ Ko ia te mea nāna i tūnīhanga tō tātou iwi, i whakatupu kino ō tātou mātua, i meatia ai kia makā atu ā rātou tamariki kei puta ki te ora.

²⁰ “Nō taua wā, ka whānau a Mohi, he tangata tino ātaahua. E toru ngā marama i whakatupuria ai ia i roto i te whare o tōna pāpā,

²¹ ā, nō ka makā atu ia, ka tangohia ake ia e te tamāhine a Parao, ā, atawhaitia ana hei tamaiti ake māna.

²² Nā, i āta whakaakona a Mohi ki ngā mea katoa o te mātauranga o ngā Īhipiana; ā, he mana rawa ia, i te kupu, i te mahi.

²³ “Ā, ka tata ōna tau ki te whā tekau, ka uru mai te whakaaro ki tōna ngākau kia haere ia ki ōna tuākana, ki ngā tama a Īharaira.

²⁴ Ā, i tōna kitenga i tētahi o rātou e tūkinotia ana, ka āwhina ia i a ia, a patua iho e ia te Īhipiana, ā, ka whai utu mōna i tūkinotia rā.

²⁵ Hua noa e mōhio ōna tuākana, nōna te ringa e hōmai ai e te Atua te whakaoranga mō rātou, heoi, kihai rātou i mōhio.

²⁶ Nā, i te aonga ake ka puta atu ia ki ētahi e whawhai ana ki a rāua, ka tahuri ki te wawao i a rāua, ka mea, ‘E hoa mā, he teina, he tuākana kōrua; he aha kōrua ka kino ai ki a kōrua anō?’

²⁷ “Otirā, peia atu ana ia e te tangata nāna te hē ki tōna hoa; i mea ia, ‘Nā wai koe i mea hei rangatira, hei kaiwhakawā mō māua?’

²⁸ E mea ana koe ki te whakamate i ahau, me koe i whakamate rā i te Īhipiana inanahi?’

²⁹ Nā, ka tahuti a Mohi i taua kōrero, ā, noho manene ana i Miriana. Ā, tokorua āna tama i whānau ki reira.

³⁰ “Ā, nō ka tutuki ngā tau e whā tekau, ka puta ki a ia tētahi anahera a te Ariki i te koraha o Maunga Hinai, i roto i te mura ahi i te rākau.

³¹ Ā, nō te kitenga o Mohi, ka mīharo ki taua whakakitenga; ā, i a ia ka whakatata atu ki te mātakitaki, ka puaki mai te reo o te Ariki ki a ia,

³² ‘Ko te Atua ahau o ōu mātua, ko te Atua e Āperahama, o Īhaka, o Hākopa.’ Nā, wiri ana a Mohi, kore rawa i kaha ki te titiro atu.

³³ “Ā, ka mea mai te Ariki ki a ia, ‘Wetekia atu ngā hū i ōu waewae; ko te wāhi hoki e tū nā koe he oneone tapu.

³⁴ Kua tino kite hoki ahau i te mate o tōku iwi e noho nei i Īhipa, kua rongo hoki i tā rātou auē, ā, kua heke iho nei ahau ki te whakaora i a rātou. Nā, haere mai, ka tonoa koe e ahau ki Īhipa.’

³⁵ “Nā ko taua Mohi i whakakāhoretia rā e rātou, i mea rā rātou, ‘Nā wai koe i mea hei rangatira, hei kaiwhakawā?’ Ko ia anō i tonoa e te Atua hei rangatira, hei kaiwhakaora, he mea nā te ringa o te anahera i puta mai rā ki a ia i te rākau.

³⁶ Nā, taua tangata rātou i ārahi atu, i muri iho i tāna mahinga i ngā mea whakamīharo, i ngā tohu, ki te whenua o Īhipa, ki te Moana Whero, ki te koraha hoki i ngā tau e whā tekau.

³⁷ “Ko taua Mohi anō tēnei i mea atu rā ki ngā tamariki a Īharaira, ‘Mā te Atua e whakaara ake he poropiti mō koutou i roto i ō koutou tēina, he pēnei me ahau.’

³⁸ Ko ia anō tēnei i te whakaminenga i te koraha, rāua ko te anahera i kōrero rā ki a ia i Maunga Hinai, ko ō tātou mātua hoki; i riro mai ai i a ia ngā kupu ora hei hōmai ki a tātou.

³⁹ “Kihai nei ō tātou mātua i pai ki te whakarongo ki a ia, heoi, peia atu ana ia e rātou, ā, hoki ana ō rātou ngākau ki Īhipa.

⁴⁰ Ā, mea ana rātou ki a Ārona, ‘Hangā mā tātou ētahi atua hei haere ki mua i a tātou; ko tēnei Mohi hoki i ārahina mai nei tātou i te whenua o Īhipa, kāhore tātou e mātua kua ahatia rānei.’

⁴¹ Heoi, hangā ana e rātou he kūao kau i aua rā, tāpaea ana he patunga tapu mā taua whakapakoko, ā, koa ana ō rātou ngākau ki ngā mahi a ō rātou ringa.

⁴² Nā, ka tahiru kē te Atua, tukua atu ana rātou kia karakia ki te ope o te rangi; kia pērā me te mea i tuhia ki te pukapuka a ngā poropiti:

'I hōmai koia e koutou ki ahau

ngā patunga tapu me ngā whakahere

i ngā tau e whā tekau i te koraha, e te whare o Īharaira?

⁴³ Nā, kua mau koutou ki te tapenākara o Moroko,

ki te whetū o tō koutou atua o Reipana,

ki ngā whakapakoko i hangā e koutou hei koropiko atu;

nā, māku koutou e kawē atu ki tāwāhi o Papurōna.'

⁴⁴ "I ō tātou mātua te tapenākara o te whakaaturanga i te koraha, tāna hoki i whakarite ai, i mea ai ki a Mohi kia hangā e ia, kia rite ki te tauira i kite ai ia.

⁴⁵ Ā, i ō rātou nā rā, nā ō tātou mātua i mau mai, i a rātou ko Hohua i haere mai ai ki te noho i te whenua o ngā tauwiwi, i peia atu nei e te Atua i te aroaro o ō tātou mātua, ā, taea noatia ngā rā i a Rāwiri;

⁴⁶ i paingia nei ia e te Atua, ā, i inoi hoki māna e rapu he nohoanga mō te Atua o Hākopa.

⁴⁷ Nā, Horomona ia i hanga he whare mōna.

⁴⁸ "He ahakoa rā, e kore te Runga Rawa e noho ki ngā whare i hangā e te ringa; ko tā te poropiti hoki tēnā i mea ai:

⁴⁹ 'Ko te rangi tōku torōna,

ko te whenua tōku tūranga waewae.

He whare pēhea tā koutou e hanga ai mōku?'

e ai tā te Ariki;

'ā, ko tēhea te wāhi e okioki ai ahau?

⁵⁰ Ehara ianei i tōku ringa nāna ēnei mea katoa i hanga?'

⁵¹ "E te hunga kakī mārō, kāhore nei i kotia te ngākau me ngā taringa, he whakakeke tonu tā koutou ki te Wairua Tapu; rite tonu tā koutou ki tā ō koutou mātua.

⁵² Ko tēhea o ngā poropiti kīhai i whakatururia kinotia e ō koutou mātua? Whakamatea iho e rātou te hunga i poropititia ai te haerenga mai o te Mea Tika; ko koutou nei ōna kaituku, ōna kaikōhuru.

⁵³ Ko koutou, kua riro nā i a koutou te ture, i tā ngā anahera i whakatakoto mai ai, heoi, kīhai i puritia e koutou."

Te Ākina o Tepene ki te Kōhatu

⁵⁴ Ā, ka rongō rātou ki ēnei mea, nā tū rawa ki roto ki ō rātou ngākau, tetēā ana ō rātou niho ki a ia.

⁵⁵ Otiia ko ia, kī tonu i te Wairua Tapu, titiro matatau atu ana ki te rangi, ka kite i te korōria o te Atua, i a Īhu hoki e tū ana i te ringa matau o te Atua.

⁵⁶ Ā, ka mea, "Nanā, e kite ana ahau ko ngā rangi e tūhāhā ana, ā, ko te Tama a te tangata e tū ana i te ringa matau o te Atua!"

⁵⁷ Kātahi, rātou ka hāmama, he nui te reo, ka puru i ō rātou taringa, ā, kotahi tonu te omanga atu ki a ia,

⁵⁸ ka makā ia e rātou ki waho o te pā, ā, ākina ana ki te kōhatu. Ko ngā kaititiro i whakatakoto i ō rātou kākahu ki ngā waewae o tētahi taitama, ko Haora te ingoa.

⁵⁹ Heoi, ākina ana e rātou a Tepene ki te kōhatu, me ia e karanga ana ki te Ariki, e mea ana, "E te Ariki, e Īhu, tōku wairua ki a koe."

⁶⁰ Kātahi, ia ka tūturi ki raro, ka karanga, he nui te reo, "E te Ariki, kaua tēnei mea e whakairia ki a rātou." Ā, i tāna kōrerotanga i tēnei, ka moe.

8

¹ Ā, i reira a Haora e whakaae ana ki tōna matenga.

Te Whakatoinga o Haora i te Hāhi

Nā, i taua rā ka oho he whakatoinga nui ki te hāhi i Hiruhārama, ā, marara katoa ana rātou, puta noa i ngā wāhi o Hūria, o Hamaria; kāhore ia ngā āpōtoro.

² Ā, nā te hunga whakaaro a Tepene i tanu, ā, he nui tā rātou tangihanga mōna.

³ Ko Haora ia, tāhoroa ana e ia te hāhi, tomo ana ki tēnā whare, ki tēnā whare, tōia atu ana ngā tāne me ngā wāhine, hoatu ana ki roto ki te whare herehere.

Ka Kauwhautia te Rongopai ki Hamaria

⁴ Nō reira ko rātou tonu, ko ngā mea i whakamararatia rā, i hāereere ki te kauwhau i te kupu.

⁵ Nā, ko Piripi i heke atu ki te pā o Hamaria, ā, kauwhau ana i a te Karaiti ki a rātou.

⁶ Ā, kotahi tonu te whakaaro o ngā mano ki te whakarongo ki ngā mea i kōrero ai a Piripi, i a rātou e rongo ana, e kite ana i ngā tohu i mea ai ia.

⁷ I puta mai hoki ngā wairua poke i roto i te tini o ngā mea e nohoia ana, he nui te reo ki te karanga. He tokomaha anō ngā pararūtiki, ngā kopa i whakaorangia.

⁸ Ā, nui atu te hari o taua pā.

⁹ Nā, i reira tētahi tangata, ko Haimona te ingoa, he mahi mākutu tāna i mua atu i roto i taua pā, ā, mīharo ana te iwi o Hamaria, i mea hoki ia i a ia he tangata nui.

¹⁰ I whakarongo katoa hoki rātou ki a ia te iti me te rahi, i mea, "Ko taua kaha o te Atua tēnei tangata, e kīia nei 'ko te Nui.' "

¹¹ Ā, i whakarongo rātou ki a ia, nō te mea kua roa kē rātou e mīharo ana ki āna mahi mākutu.

¹² Ā, nō rātou ka whakaponono ki a Piripi; e kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga o te Atua, i te ingoa hoki o Ihu Karaiti, ka iriiria rātou, ngā tāne me ngā wahine.

¹³ Ko Haimona tonu tētahi i whakaponono. Ā, ka iriiria ka piri tahi ki a Piripi; ā, nō tōna kitenga i ngā tohu me ngā merekara nunui i mahia, ka mīharo.

¹⁴ Ā, i te rongonga o ngā āpōtoro i Hiruhārama kua tango a Hamaria i te kupu a te Atua, ka tonoa atu e rātou a Pita rāua ko Hoani ki a rātou.

¹⁵ Nō tō rāua taenga iho, ka inoi mō rātou, kia riro te Wairua Tapu i a rātou.

¹⁶ Kāhore anō hoki ia i tau noa ki tētahi o rātou; he mea iriiri kau i runga i te ingoa o te Ariki, o Ihu.

¹⁷ Me i reira ka whakapākia iho ō rātou ringa ki a rātou, ā, ka riro mai te Wairua Tapu i a rātou.

¹⁸ Ā, nō te kitenga o Haimona, nā te whakapānga iho o ngā ringa o ngā āpōtoro i hōmai ai te Wairua Tapu, ka mea ki te hoatu moni ki a rāua,

¹⁹ ka ki, "Hōmai hoki ki ahau tēnei mana, kia riro ai te Wairua Tapu i te tangata e whakapākia iho ai e ahau ōku ringa."

²⁰ Nā, ko te meatanga a Pita ki a ia, "Kia pirau ngātahi kōrua ko tāu moni, ina koe ka whakaaro mā te moni ka whiwhi ai ki te mea hōmai noa a te Atua!"

²¹ Kāhore he wāhi māu, kāhore he taunga mōu i tēnei mea; kāhore hoki i tika tōu ngākau i te aroaro o te Atua.

²² Nā, ripenetātia tēnei kino ōu, ā, inoi ki te Atua, me kore noa e murua te whakaaro o tōu ngākau.

²³ Kua kite hoki ahau i a koe, kei roto koe i te au kawa, kei te here o te kino."

²⁴ Nā, ka whakahoki a Haimona, ka mea, "Mā kōrua e inoi mōku ki te Ariki, kei pā ki ahau tētahi o ngā mea kua kōrerotia mai nā e kōrua."

²⁵ Ā, ka mutu tā rāua whakaatu, tā rāua kauwhau i te kupu a te Ariki, ka hoki ki Hiruhārama, he maha hoki ngā kāinga o ngā Hamari i kauwhautia ai e rāua te rongopai.

Ko Piripi rāua ko te Āpiha Etiopiana

²⁶ Nā, ka kōrero tētahi anahera a te Ariki ki a Piripi, ka mea, "Whakatika, haere ki te tonga, ki te ara e heke atu ana i Hiruhārama ki Kaha"; he koraha tērā.

²⁷ Whakatika ana ia, haere ana. Nā, ko tētahi tangata o Etiopia, he unaka, he tangata nui nā Kanarahi, kuīni o ngā Etiopiana, ko te kaitiaki ia o āna taonga katoa, i haere ki Hiruhārama ki te karakia;

²⁸ ā, e hoki mai ana, e noho ana i runga i tōna hāriata, e kōrero ana i a Ihāia poropiti.

²⁹ Nā, ka mea te Wairua ki a Piripi, "Whakatata atu, ka haere atu koe ki te hāriata rā."

³⁰ Kātahi a Piripi ka oma atu ki a ia, ka rongo i a ia e kōrero ana i a Ihāia poropiti, ka mea atu, "E mātau ana rānei koe ki tāu e kōrero nā?"

³¹ Anō rā ko ia, "Me pēhea koia, ki te kore tētahi hei arataki i ahau?" Nā, ka mea ia ki a Piripi kia eke ki runga kia noho tahi me ia.

³² Nā, ko te wāhi o te karaipiture e kōrero nei ia, ko tēnei:

"I ārahina ia ānō he hipi kia patua;

ā, me te reme e wahangū ana i te aroaro o tōna kaikutikuti,

kīhai i kuihi tōna waha.

³³ I tōna whakaitinga i whakakorea he whakawā mōna.

Mā wai hoki tōna whakatupuranga e kōrero?

Kua tangohia atu nei tōna ora i te whenua."

³⁴ Nā, ka whakahoki te unaka ki a Piripi, ka mea, "Tēnā koa, mō wai tēnei kōrero a te poropiti? Mōna ake anō, mō tētahi atu rānei?"

³⁵ Nā, ka puaki te māngai o Piripi, ā, tīmata mai i taua karaipiture, kauwhautia ana e ia a Ihu ki a ia.

³⁶ Ā, i a rāua e haere ana i te ara, ka tae atu rāua ki tētahi wai, ka mea te unaka, “Nā, he wai tēnei! He aha te mea e kore ai ahau e iriiria?”

³⁷ Mea atu ana a Piripi, “Ki te whakapono tōu ngākau katoa, e āhei anō koe.” Nā, ka whakahoki ia, ka mea, “E whakapono ana ahau ko Īhu Karaiti te Tama a te Atua.”

³⁸ Kātahi ia ka whakahau i te hāriata kia tū; ka haere atu rāua tokorua ki roto i te wai, a Piripi rāua ko te unaka; ā, iriiria ana ia e ia.

³⁹ Ā, i tō rāua putanga ake i te wai, kāhākina atu ana a Piripi e te Wairua o te Ariki; ā, mutu tonu te kitenga atu o te unaka i a ia, heoi, haere hari atu ana ia i tōna ara.

⁴⁰ Ko Piripi ia i kitea ki Ahota; ā, i a ia e haere ana, kauwhautia ana e ia te rongopai ki ngā pā katoa, ā tae noa ia ki Hiharia.

9

Te Huringa o Haora ki te Whakapono

(Ngā Mahi 22.6-16; 26.12-18)

¹ Ko Haora ia kei te kupukupu tonu i te whakawehi, i te mate mō ngā ākonga a te Ariki, ā, haere ana ki te tohunga nui,

² kei te tonu pukapuka i a ia ki ngā whakaminenga i Ramahiku, ina kitea e ia tētahi nō te Huarahi, ahakoa tāne, wāhine rānei, kia mauria hereheretia mai e ia ki Hiruhārama.

³ Nā, i a ia e haere ana, ka whakatata ia ki Ramahiku; nā, ohorere ana te whitinga mai ki a ia, huri noa, o tētahi mārāma nō te rangi.

⁴ Ā, hinga ana ia ki te whenua, ka rongo ake i tētahi reo e mea ana ki a ia, “E Haora, e Haora, he aha tāu e whakatoī nei i ahau?”

⁵ Anō rā ko ia, “Ko wai koe, e te Ariki?”

Ka mea ia, “Ko Īhu ahau, e whakatōia nei e koe; ehara tāu, te whana ki ngā koikoi.”

⁶ Nā, wiri ana ia, ihiihi ana, ka mea, “E te Ariki, kia aha ahau?”

Anō rā ko te Ariki ki a ia, “Whakatika, tomo atu ki te pā, ā, ka kōrerotia ki a koe tāu e mea ai.”

⁷ Nā, ko ngā tāngata i haere tahi i a ia, tū reokore ana, rongo kau ana ki te reo, kāhore ia i kite tangata.

⁸ Nā, ka whakatika ake a Haora i te whenua, ā, i te tuwheratanga o ōna kanohi, kihai rawa ia i kite aha; nā, ārahina ā ringatia ana ia e rātou, mauria ana ia ki Ramahiku.

⁹ Ā, e toru ōna rā e kore ana e kite, kihai hoki i kai, kihai i inu.

¹⁰ Nā, i Ramahiku tētahi ākonga, ko Anania te ingoa; ka mea te Ariki ki a ia, he kite, “E Anania.”

Ka mea tērā, “Tēnei ahau, e te Ariki.”

¹¹ Anō rā ko te Ariki ki a ia, “Whakatika, haere ki te ara e kīia nei ko Torotika, ka ui i te whare o Hūrā mō tētahi ko Haora te ingoa, nō Tarahu. Nā, kei te inoi ia.

¹² Ā, kua kite ia i tētahi tangata, ko Anania te ingoa, e tomo mai ana, e whakapā ana i ōna ringa ki a ia, kia kite ai ia.”

¹³ Otirā, ka whakahoki a Anania, “E te Ariki, he tokomaha āku i rongo ai mō tēnei tangata, ki te nui o te kino i mea ai ia ki tāu hunga tapu i Hiruhārama;

¹⁴ ā, tēnei anō kei a ia he mana nā ngā tohunga nui, kia herea te hunga katoa e karanga ana ki tōu ingoa.”

¹⁵ Heoi, ka mea te Ariki ki a ia, “Haere; nō te mea he kaupapa whiriwhiri ia nāku, hei mau i tōku ingoa ki te aroaro o ngā tauīwi, o ngā kīngi, o ngā tama hoki a Ihairāia.

¹⁶ Ka whakakitea hoki e ahau ki a ia te nui o ngā mea e mamae ai ia mō tōku ingoa.”

¹⁷ Nā, haere ana a Anania, tomo ana ki roto ki te whare. Ka whakapā i ōna ringa ki a ia, ka mea, “E tōku teina, e Haora, nā te Ariki, nā Īhu, i puta rā ki a koe i te ara i haere mai nā koe, nāna ahau i tono mai, kia kite ai koe, ā, kia ki ai hoki i te Wairua Tapu.”

¹⁸ Nā, marere tonu iho ētahi mea, ānō he unahi, i ōna kanohi, ā, kite ana ia, ka whakatika, ka iriiria.

¹⁹ Nā, ka kai ia, ka whai kaha.

Ka Kauwhau a Haora i Ramahiku

Nā, noho ana a Haora ki ngā ākonga i Ramahiku mō ētahi rā.

²⁰ Ā, i reira tonu kauwhautia ana e ia a te Karaiti i roto i ngā whare karakia, ko te Tama ia e Atua.

²¹ Ā, mīharo ana te hunga katoa i rongo, ka mea, “Ehara ianei tēnei i te kaitūkino o te hunga i karanga ki tēnei ingoa i Hiruhārama? Ā, ko te mea anō tēnei i haere mai ai ia, kia herea rātou, kia ārahina ki ngā tohunga nui?”

²² Ko Haora ia ka nui haere kē atu tōna kaha, ā, whakapororarutia ana e ia ngā Hūrai e noho ana i Ramahiku, i a ia e whakakite ana ko te Karaiti tēnei.

²³ Ā, ka maha ngā rā ka pahure, ka rūnanga ngā Hūrai kia whakamatea ia.

²⁴ Heoi, i mātau a Haora ki tā rātou whakapāpānga mōna. Ā, whanga ana rātou ki ngā tataui i te ao, i te pō, kia whakamatea ia;

²⁵ otia, i mau ngā ākonga ki a ia i te pō, tukua iho ana e rātou rā te taiepa i roto i te kete.

Ko Haora kei Hiruhārama

²⁶ Ā, nō tōna taenga mai ki Hiruhārama, ka whai ia kia uru atu ia ki ngā ākonga; heoi, wehi katoa ana rātou i a ia, kihai i whakapono he ākonga ia.

²⁷ Ko Pānapa ia i tango i a ia, ā, mauria ana ia ki ngā āpōtoro, kōrerotia ana e ia ki a rātou tōna kitenga i te Arika i te ara, tāna kōrerotanga ki a ia, tōna māia hoki ki te kauwhau i Ramahiku i runga i te ingoa o Ihu.

²⁸ Nā, ka noho ia ki a rātou, hāereere atu ana, hāereere mai ana i Hiruhārama,

²⁹ me te māia hoki ki te kauwhau i runga i te ingoa o te Arika; ā, kōrero ana ia, totohe ana ki ngā Hūrai Kariki; otirā ka whakangākau rātou kia whakamatea ia.

³⁰ Nō te mōhiotanga o ngā tuākana, ka mauria ia e rātou ki raro ki Hiharia, ā, tonoa atu ana ia ki Tarahu.

³¹ Nā, ka whai tānga manawa te hāhi, puta noa i Hūria katoa, i Karirī, i Hamaria, ā, tupu ana; haere ana i runga i te wehi o te Arika, i te whakamārie hoki a te Wairua Tapu, nō ka whakaroaka.

Ko Pita kei Raira kei Hopa

³² Nā, i a Pita e hāereere ana puta noa ngā wāhi katoa, ka tae iho hoki ia ki te hunga tapu e noho ana i Raira.

³³ Ka kitea e ia i reira tētahi tangata ko Inia te ingoa, kua waru ōna tau e takoto ana i runga i tōna moenga; he pararūtiki hoki ia.

³⁴ Nā, ko te meatanga a Pita ki a ia, "E Inia, ka ora koe i a Ihu Karaiti; whakatika, whārikitia tōu moenga." Nā, whakatika tonu ake ia.

³⁵ I kite katoa hoki i a ia te hunga e noho ana i Raira, i Harona, ā, tahuri ana ki te Arika.

³⁶ Nā, tērā tētahi ākonga i Hopa e noho ana, ko Tapita te ingoa, ko te whakamāoritanga ko Roka. He wahine tēnei i aro nui ki ngā mahi pai, ki ngā mahi atawhai rawakore.

³⁷ Ā, i aua rā ka tūrorotia ia, ka mate. Ā, ka oti ia te horoi e rātou, ka whakatakotoria ia ki tētahi rūma i runga.

³⁸ Nā, i te mea e tata atu ana a Raira ki Hopa, ka rongo ngā ākonga kei reira a Pita, ā, ka tonoa e rātou tokorua ngā tāngata ki a ia, hei mea, "Kaua e whakaroa te haere mai ki a mātou."

³⁹ Nā, whakatika ana a Pita, haere ana i a rāua. Ā, i tōna taenga atu ka ārahina e rātou ki te rūma i runga. Ā, tū ana ngā pouaru katoa i tōna taha, tangi ana, ka whakakite ki a ia i ngā koti, i ngā kākahu i hangā e Roka, i a ia e noho ana i a rātou.

⁴⁰ Otia, ka tonoa rātou katoa e Pita ki waho, ka tuku ia i ōna turi, ka inoi; kātahi ka tahuri ake ia ki te tūpāpaku, ka mea, "Tapita, e ara." Nā, ka titiro ōna kanohi, ā, i tōna kitenga i a Pita, ka noho ia ki runga.

⁴¹ Kātahi, ka hoatu e ia tōna ringa ki a ia, ka whakaara ake i a ia. Ā, karangatia ana e ia te hunga tapu me ngā pouaru, ā, tukua oratia atu ana ia.

⁴² Ā, i mōhiotia tēnei mea puta noa i Hopa katoa; he tokomaha hoki i whakapono ki te Arika.

⁴³ Ā, he maha ōna rā i noho ai ia ki Hopa, ki a Haimona kaimahi hiako.

10

Ko Pita rāua ko Koroniria

¹ Nā, i Hiharia tētahi tangata, ko Koroniria te ingoa, he keneturio nō te pū i kīia nei ko tō Itari.

² He tangata karakia ia, e wehi ana i te Atua, rātou ko tōna whare katoa, he maha āna mahi atawhai ki te iwi, me te inoi tonu ki te Atua.

³ I kite nui ia, he whakarehu, i te mea ka tata ki te iwa o ngā hāora o te rā, i tētahi anahera a te Atua, e haere mai ana ki a ia, e mea ana hoki ki a ia, "E Koroniria!"

⁴ Nā, ka titiro matatau atu ia ki a ia, ka wehi, ka mea, "He aha, e te Arika?"

Ka ki tērā ki a ia, "Kua puta ake āu inoi me āu mahi atawhai, hei whakamahara ki te aroaro o te Atua.

⁵ Nā, tonoa āianei he tangata ki Hopa, ki te tiki i a Haimona, ko te rua nei o ōna ingoa ko Pita.

⁶ He manuhiri ia nā Haimona kaimahi hiako, i te taha nei o te moana tōna whare."

⁷ Ā, nō te rironga atu o te anahera i kōrero nei ki a ia, ka karangatia e ia tokorua o āna pononga tāne, me tētahi hōia karakia nō te hunga e mahi tonu ana ki a ia;

⁸ ā, ka oti ngā mea katoa te kōrero ki a rātou, ka tonoa rātou e ia ki Hopa.

⁹ Nā i te aonga ake, i a rātou e haere ana, e whakatata atu ana ki te pā, ka kake a Pita ki runga ki te tuanui, i te ono o ngā hāora, ki te inoi.

¹⁰ Nā ka pā ki a ia te matekai, ka mea ki te kai; otirā, i a rātou e taka mai ana, ka tau iho te wairua matakite ki a ia.

¹¹ Nā, ka kite ia i te rangi kua tuwhera, me tētahi mea e heke iho ana, he mea tuku iho mā ngā pito e whā, ki te whenua.

¹² I roto i taua mea ngā momo kararehe waewae whā katoa, ngā mea ngōkingōki katoa o te whenua, me ngā manu o te rangi.

¹³ I reira, ka puta mai he reo ki a ia, “Whakatika, e Pita; patua, kainga.”

¹⁴ Ko Pita ia i mea, “Kāhore, e te Ariki; kīanō ahau i kai i te mea noa, i te mea poke rānei.”

¹⁵ Ka puta mai anō he reo ki a ia, ka tuaruatia, “Ko ā te Atua i mea ai kia mā, kaua e whakanoatia e koe.”

¹⁶ E toru meatanga o tēnei; ā, i reira tonu ka tangohia atu taua mea ki te rangi.

¹⁷ I taua wā tonu, i a Pita e whakaaroaro ana i roto i a ia ki te tikanga o tēnei whakakitenga, nā, ko ngā tāngata i tonoa mai rā e Koroniria, tērā kua uiui ki te whare o Haimona, tū ana i mua i te kūwaha.

¹⁸ Karanga ana mai, ui ana, kei reira rānei e noho ana a Pita, te rua nei o ōna ingoa ko Haimona.

¹⁹ Ā, i a Pita e whakaaro ana mō taua whakakitenga, ka mea te Wairua ki a ia, “Nanā, tokotoru ēnei tāngata e rapu ana i a koe.

²⁰ Nā, whakatika, heke atu, haere tahi koutou, kei ruarua; nāku hoki rātou i tono mai.”

²¹ Nā, ka heke atu a Pita ki aua tāngata, ka mea, “Nā, ko ahau tēnei e rapu nei koutou. He aha te take o tā koutou haere mai?”

²² Nā, ka mea rātou, “Ko Koroniria rā, he keneturio, he tangata tika, e wehi ana i te Atua, e kōrerotia paitia ana e te iwi katoa o ngā Hūrai, kua whakamaharatia ia e te Atua nā tētahi anahera tapu kia tikina atu koe ki tōna whare, kia rongo ia ki ētahi kupu i a koe.”

²³ Nā, karanga ana ia i a rātou ki roto hei manuhiri māna.

Ā, i te aonga ake, ka whakatika ia ka haere atu me rātou, ā, ko ētahi o ngā tēina nō Hopa i haere tahi me ia.

²⁴ Ā, ao ake ka tomo rātou ki Hiharia. Nā, ko Koroniria e tatari mai ana ki a rātou, he mea karanga nāna kia huihui mai ōna whanaunga me ōna hoa tupu.

²⁵ Ā, nō ka tomo atu a Pita, ka tūtaki a Koroniria ki a ia, ka hinga ki ōna waewae, ka koropiko ki a ia.

²⁶ Otirā, ka whakaara ake a Pita i a ia, ka mea, “E tū ki runga; he tangata nei anō ahau.”

²⁷ Nā, i a ia e kōrero ana ki a ia, ka tomo atu ia ki roto, ka kite i te menenga tokomaha,

²⁸ ka mea atu ki a rātou, “E mātau ana koutou e kore e tika kia huihui te tangata o ngā Hūrai, kia haere atu rānei ki te tangata iwi kē; otia, kua whakakitea e te Atua ki ahau kia kaua e kīia tētahi tangata he noa, he poke.

²⁹ Koia ahau i haere mai ai, kīhai i aha i te tikinga ake i ahau. Nā, ka ui nei ahau, he aha te take i tikina ake ai ahau?”

³⁰ Ka mea a Koroniria, “Ka whā ngā rā ināianei tae mai ki tēnei hāora, e whakarite ana ahau i te inoinga o te iwa o ngā hāora i roto i tōku whare; nā, ko te tangata e tū ana i tōku aroaro, kanapa tonu te kākahu,

³¹ e mea ana, ‘E Koroniria, kua rangona tāu inoi, ā, e maharatia ana āu mahi atawhai i te aroaro o te Atua.

³² Nā, tonoa he tangata ki Hopa, ka karanga ki a koe i a Haimona, te rua nei o ōna ingoa ko Pita; he manuhiri ia i roto i te whare o Haimona kaimahi hiako, i te taha moana.’

³³ I reira tonu ka tono tāngata atu ahau ki a koe; nā, he pai rawa tōu haerenga mai. Nō reira, kei konei katoa mātou kei te aroaro o te Atua, whakarongo ai ki ngā mea katoa kua whakahaua e te Ariki ki a koe.”

Te Whaikōrero a Pita

³⁴ Nā, ka puaki te māngai o Pita, ka mea: “He pono ka kite ahau kāhore a te Atua whakapai kanohi;

³⁵ otia, i roto i ngā tini iwi ko te tangata e wehi ana ki a ia, ā, e mahi ana i te tika, ka paingia e ia.

³⁶ Ko te kupu i tukua mai e ia ki ngā tamariki a Iharaira, he kauwhau i te rongopai o te rangimārie nā Ihu Karaiti; ko ia nei te Ariki o te katoa.

³⁷ Ko taua kupu, kei te mōhio koutou, i kauwhautia rā puta noa i Hūria katoa, i tīmata mai i Kariri, i muri o te iriiri i kauwhautia e Hoani;

³⁸ arā, ko Īhu o Nahareta, tā te Atua whakawahinga i a ia ki te Wairua Tapu, ki te kaha; ā, hāereere ana ia ki te mahi i te pai, ki te whakaora i te hunga katoa i pēhia e te rēwera; nō te mea i a ia te Atua.

³⁹ “Ko mātou hoki ngā kaiwhakaatu o ngā mea katoa i mea ai ia ki te whenua o ngā Hūrai, ki Hiruhārama hoki. Ā, whakamatea ana ia e rātou, he mea whakairi ki runga ki te rākau.

⁴⁰ Nā, ko ia i whakaarahia ake e te Atua i te toru o ngā rā, ā, meinga ana ia kia kitea nuitia,

⁴¹ ehara i te mea e te iwi katoa, engari e te hunga i whiriwhiria i mua e te Atua, arā e mātou, i kai tahi nei, i inu tahi nei me ia, i muri i tōna aranga ake i te hunga mate.

⁴² I whai kupu hoki ia ki a mātou kia kauwhau ki te iwi, kia whakaatu, ko ia tā te Atua i whakarite ai hei Kaiwhakawā mō ngā tāngata ora, mō ngā tāngata mate.

⁴³ He kaiwhakaatu ngā poropiti katoa mōna, arā mā tōna ingoa ka whiwhi ai ki te murunga hara ngā tāngata katoa e whakarongo, ana ki a ia.”

Te Whiwhinga o ngā Tauwi ki te Wairua Tapu

⁴⁴ I a Pita anō e kōrero ana i ēnei kupu, ka tau iho te Wairua Tapu ki te hunga katoa e whakarongo ana ki te kupu.

⁴⁵ Ā, ko te hunga o te kotinga i whakapono nei, ko ngā mea i haere tahi mai me Pita, mīharo ana nō te mea kua ringihia tahitia iho te Wairua Tapu ki ngā tauwi.

⁴⁶ I rongu hoki rātou ki ngā reo i kōrero ai rātou, i whakanui ai i te Atua.

I reira ka whakahoki a Pita,

⁴⁷ “E āhei rānei te whakakāhore e tētahi te wai, kei iriiria ēnei kua whiwhi tahi nei me tātou ki te Wairua Tapu?”

⁴⁸ Nā, ka whakahau ia kia iriiria rātou i runga i te ingoa o Īhu Karaiti. I reira ka tohe rātou ki a ia kia noho mō ētahi rā.

11

Te Kōrero Whakatepe a Pita ki te Hāhi i Hiruhārama

¹ Ā, ka rongu ngā āpōtoro me ngā tuākana i Hūria, kua tango hoki ngā tauwi i te kupu a te Atua.

² Ā, nō te taenga ake o Pita ki Hiruhārama, ka whakawākia ia e te hunga o te kotinga,

³ i mea rātou, “I haere koe ki roto ki ngā tāngata kīhai i kotia, i kai tahi me rātou!”

⁴ Nā, ka tīmata a Pita, ka kōrero whakatepe atu ki a rātou, ka mea:

⁵ “I te pā ahau, i Hopa, e īno ana; ā, ka kite moemoeā ahau i tētahi whakakitenga, ko tētahi mea e heke iho ana, ānō he kākahu nui, he mea tuku iho i te rangi mā ngā pito e whā; ā, tae tonu mai ki ahau.

⁶ Nō te whakamaunga atu o ōku kanohi ki taua mea, ka whakaaro ahau, ā, ka kite i ngā kararehe waewae whā o te whenua, i ngā kararehe mohoa me ngā mea ngōkingōki me ngā manu o te rangi.

⁷ Ā, ka rongu hoki ahau he reo e mea mai ana ki ahau, ‘E ara, e Pita; patua, kainga.’

⁸ “Otirā, ka kī atu ahau, ‘Kāhore, e te Ariki; kīanō hoki tētahi mea noa, poke rānei, i tapoko noa ki tōku māngai.’

⁹ “Nā, ka whakahoki tuarua mai he reo nō te rangi, ‘Ko ā te Atua i mea ai kia mā, kaua e meinga e koe kia noa.’

¹⁰ “E toru ngā meatanga o tēnei; ka hūtia katoatia atu anō ki te rangi.

¹¹ Nā, i taua wā anō kua tū ngā tāngata tokotoru ki mua i te whare i noho ai ahau, he mea tonu mai nō Hiharia ki ahau.

¹² Nā, ka mea te Wairua ki ahau kia haere tahi mātou, kia kaua ahau e ruarua. I haere tahi anō i ahau ēnei tēina tokoono, ā, tomo ana mātou ki te whare o taua tangata.

¹³ Nā, ka kōrerotia mai e ia ki a mātou tōna kitenga i te anahera i tōna whare e tū ana, e mea ana ki a ia, ‘Tonoa ētahi tāngata ki Hopa, tūkina a Haimona, te rua nei o ōna ingoa ko Pita;

¹⁴ māna e kōrero ki a koe ētahi kupu, e ora ai koutou ko tōu whare katoa.’

¹⁵ “Ā, nōku ka tīmata ki te kōrero, ka tau iho te Wairua Tapu ki a rātou, ka pērā anō me ia ki a tātou i te tīmātanga.

¹⁶ Kātahi ahau ka mahara ki te kupu a te Ariki, ki tāna i mea ai, ‘I iriiri rā a Hoani ki te wai; ko koutou ia ka iriiria ki te Wairua Tapu.’

¹⁷ Nā, mehemea rite tonu tā te Atua mea i hoatu ai ki a rātou ki tāna i hōmai ai hoki ki a tātou, i a tātou i whakapono ai ki te Ariki, ki a Īhu Karaiti; ko wai ahau, kia āhei te tū atu ki te Atua?"

¹⁸ Ā, nō ka rongo rātou ki ēnei mea, mutu pū tā rātou kōrero, heoi, ka whakakorōria i te Atua, ka mea, "Koia anō, kua hōmai hoki e te Atua ki ngā tauwiwi te rīpenetā e ora ai."

Te Hāhi i Anatioka

¹⁹ Nā, ko te iwi i whakamararatia atu i runga i te tūkinotanga i puta ake i tō Tepene, hāereere ana rātou ā tae noa ki Pinikia, ki Kaipuru, ki Anatioka, me te kauwhau anō i te kupu ki ngā Hūrai anake, kāhore ki ētahi atu.

²⁰ Otirā, ko ētahi o rātou, he tāngata nō Kaipuru, nō Hairini, i tō rātou taenga ki Anatioka, ka kōrero ki ngā Kariki hoki, ka kauwhau i te Ariki, i a Īhu.

²¹ Ko te ringa hoki o te Ariki i a rātou; ā, he tokomaha rawa i whakapono, i tahuri ki te Ariki.

²² Nā, ka tae tō rātou rongo ki ngā taringa o te hāhi i Hiruhārama; ā, ka tonoa e rātou a Pānapa kia haere ki Anatioka.

²³ Nō tōna taenga atu, ka kite i te aroha noa o te Atua, ka hari, ka whakahau i a rātou katoa kia ū te ngākau, kia piri ki te Ariki.

²⁴ He tangata pai hoki ia, ki tonu i te Wairua Tapu, i te whakapono. He nui anō te hunga i honoa ki te Ariki.

²⁵ Me i reira ka haere atu a Pānapa ki Tarahu, ki te rapu i a Haora;

²⁶ ā, nō ka kitea ia e ia, ka kawea mai ia e ia ki Anatioka. Ā, kotahi tino tau i huihui tahi ai rāua ki te hāhi, ā, he nui te hunga i whakaakona. I mātua huaina hoki ngā ākongā he Karaitiana ki Anatioka.

²⁷ Nā, i aua rā ka heke mai ētahi poropiti i Hiruhārama ki Anatioka.

²⁸ Ā, ka tū ake tētahi o rātou, ko Akapu te ingoa, ka whakakite, he mea nā te Wairua, tērā ka pā he mate nui i te hiakai ki te whenua katoa; i puta anō tēnei i ngā rā o Karauria.

²⁹ Nā, ka whakatakoto tikanga ngā ākongā i runga i te mea e taea e tēnā, e tēnā, kia tukua atu he āwhina mō ngā tuākana e noho ana i Hūria;

³⁰ pērā ana hoki rātou, tukua atu ana ki ngā kaumātua mā te ringa o Pānapa rāua ko Haora.

12

Te Whakatoinga Anō

¹ Nā, i taua wā, ka totoro atu ngā ringa o Kingi Herora ki te tūkino i ētahi o te hāhi.

² Ā, whakamatea ana e ia ki te hoari a Hēmi, te tuākana o Hoani.

³ Ā, nō tōna kitenga e pai ana ki ngā Hūrai, ka anga ia ki te hopu hoki i a Pita. Nā, ko ngā rā ēnā o te Taro Rēwenakore.

⁴ Ā, nō ka mau ia, ka makā ki te whare herehere, ka tukua ki ngā hōia kotahi tekau mā ono kia tiakina; ko te whakaaro mō muri iho i te Kapenga ka whakaputa mai ai i a ia ki te iwi.

⁵ Nā, ka puritia a Pita ki roto ki te whare herehere; otia, kihai i mutumutu te inoi a te hāhi ki te Atua mōna.

Te Putanga mai o Pita i te Whare Herehere

⁶ Ā, nō ka tata a Herora te whakaputa mai i a ia, i taua pō anō e moe ana a Pita i waenganui o ngā hōia tokorua, he mea here ki ngā mekameka e rua; me ngā kaitiaki i mua i te tatau e tiaki ana i te whare herehere.

⁷ Nā, tū ana tētahi anahera nā te Ariki i tōna taha, ā, tiāho ana te mārama i roto i te rūma. Nā, ka papaki ia i te kaokao o Pita, ka whakaara i a ia, ka mea, "E ara, hohoro!" Ā, marere iho ōna mekameka i ōna ringa.

⁸ Ka mea atu anō te anahera ki a ia, "Whitiki i a koe, ka here i ōu pārekereke." Ā, meinga ana e ia. Ka mea anō ki a ia, "Kākahuria tōu kākahu, haere mai i muri i ahau."

⁹ Nā, ka haere ia ki waho, ka aru i a ia; ā, kihai ia i mahara he pono tā te anahera i mea ai; hua noa he rekanga kanohi tāna i kite ai.

¹⁰ Ā, nō ka mahue i a rāua te tuatahi, te tuarua o ngā kaitiaki, ka tae rāua ki te tatau rino i te putanga atu ki te pā; tuwhera noa ana tērā ki a rāua. Puta ana rāua ki waho, haere ana, puta rawa i tētahi ara, mawehe tonu atu te anahera i a ia.

¹¹ Ā, i te hokinga ake o ngā whakaaro o Pita, ka mea ia, "Kātahi ahau ka tino mōhio, kua tonu mai te Ariki i tāna anahera, hei tango i ahau i roto i te ringa o Herora, i ngā mea katoa hoki e tāria nei e te iwi o ngā Hūrai."

¹² Ā, nō ka whakaaroaro ia ki taua mea, ka haere ia ki te whare o Meri, whaea o Hoani, ko te rua nei o ōna ingoa ko Māka; he tokomaha hoki kua huihui ki reira ki te inoi.

¹³ Ā, nō te pātōtōtanga a Pita i te tatau o te whatitoka, ka tae mai he kōtiro ki te whakarongo, ko Rora te ingoa.

¹⁴ Ā, nō ka mōhio ia ki te reo o Pita, kihai i uakina te tatau i te hari, heoi, oma ana ki roto, ki te kōrero kei te tatau a Pita e tū ana.

¹⁵ Nā, ka mea rātou ki a ia, "E haurangi ana koe!" Heoi, ka tohe tonu ia he pono. Nā, ka mea rātou, "Ko tōna anahera."

¹⁶ Me te pātuki tonu anō tērā a Pita; ā, i tā rātou uakanga, ka kite i a ia, ka mīharo.

¹⁷ Nā, ka pēpehi atu tōna ringa i a rātou kia kaua e kuihi, ka kōrerotia ki a rātou tōna whakaputanga mai e te Ariki i te whare herehere. Ka mea, "Kōrerotia ēnei mea ki a Hēmi rātou ko ngā tēina." Nā, ka puta ia ki waho, haere ana he wāhi kē.

¹⁸ Nā, i te aonga ake anō o te rā, kihai i iti te pororaru o ngā hōia, i ahatia rānei a Pita.

¹⁹ Nā, ka rapu a Herora i a ia, ā, nō te korenga i kitea, ka whakawā i ngā kaitiaki, ka whakahau kia whakamatea.

Nā, haere atu ana ia i Hūria ki raro ki Hiharia noho ai.

Te Matenga o Herora

²⁰ Nā, tino nui te riri o Herora ki te hunga o Taira, o Hairona. Otirā, ka huihui mai rātou ki a ia, ā, ka oti a Parahitu, te kaitiaki o te whare moenga o te kīngi, te whakakīki e rātou, ka tono rātou kia houhia te rongo, nō te mea ko ngā kai i whāngaia ai tō rātou whenua nō te whenua o te kīngi.

²¹ Ā, i tētahi rā i whakaritea ka kākahu a Herora i te kākahu kīngi, ka noho ki runga ki te torōna, ā, whakatū ana ki a rātou.

²² Nā, ko te karangatanga a te huihui, "He reo atua, ehara i tō te tangata!"

²³ I reira, pū anō ka patua ia e tētahi anahera a te Ariki, nō te mea kihai i hoatu e ia te korōria ki te Atua; ā, kainga ana ia e te kutukutu, hemo ake.

²⁴ Ko te kupu ia a te Atua i tupu, i nui haere.

²⁵ Ā, ka hoki a Pānapa rāua ko Haora i Hiruhārama, i te otinga o tā rāua mahi, ka mauria a Hoani, ko te rua nei o ōna ingoa ko Māka.

13

Ka Whiriwhiria, ka Tonoa ko Pānapa rāua ko Haora

¹ Nā, tērā ētahi poropiti me ētahi kaiwhakaako i Anatioka, i te hāhi i reira, ko Pānapa, ko Himiona i huaina nei ko Nikera, ko Rukiu nō Hairini, ko Manaena, he mea whakatupu ngātahi nei rāua ko Herora tetaraki, me Haora.

² Ā, i a rātou e karakia ana ki te Ariki, e nohopuku ana, ka mea te Wairua Tapu, "Motuhia mai ki ahau a Pānapa rāua ko Haora ki te mahi i karangatia ai rāua e ahau."

³ Nā, ka mutu tā rātou nohopuku me te inoi, ā, ka popoki iho i ō rātou ringa ki a rāua ka tonoa atu rāua kia haere.

I Kaiperu

⁴ Nā, ka tonoa nei rāua e te Wairua Tapu, ka haere ki Herukia; ā, rere atu ana i reira ki Kaiperu.

⁵ Nā, i a rāua i Harami, ka kauwhautia e rāua te kupu a te Atua i roto i ngā whare karakia o ngā Hūrai. I a rāua anō a Hoani hei kaimahi.

⁶ Ā, nō tō rātou putanga i te motu katoa ki Papaho, ka kitea tētahi tangata mākutu, he poropiti teka, he Hūrai, ko Paraihu te ingoa.

⁷ I te tino kāwana ia, i a Herekiu Pāora; he tangata mahara a Herekiu. Ā, karangatia ana e ia a Pānapa rāua ko Haora, ā, ka whai kia rongo i te kupu a te Atua.

⁸ Otirā, i tautohe ki a rāua a Erima te kaimākutu, ko te whakamāoritanga hoki tēnei o tōna ingoa, i mea kia tahuri kē te tino kāwana i te whakapono.

⁹ Otirā, ko Haora, e huaina nei anō ko Pāora, kī tonu i te Wairua Tapu, i whakamau i ōna kanohi ki a ia,

¹⁰ ā, i mea, "E te tangata kī tonu i te tinihanga, i ngā tini mahi pokanoa, e te tama a te rēwera, hoariri o ngā mahi tika katoa, e kore ianei e mutu tāu whakaputa kē i ngā ara tika a te Ariki?"

¹¹ Nanā, āiane i pā ai te ringa o te Ariki ki a koe, ka matapōtia koe, e kore e kite i te rā ā taka noa tētahi wā."

Nā, taka tonu iho ki a ia he kohu, he pōuri; ā, hāereere noa ia ki te rapu kaiārahi mōna.

¹² Ā, nō te kitenga o te tino kāwana i taua meatanga, ka whakapono ia, i mīharo hoki ki te ako a te Ariki.

Kei Anitioka o Pihiria

¹³ Nā, ka rere atu a Pāora rātou ko ōna hoa i Papaho, ka ū ki Pereka i Pamapurua. Ā, whakarere ana a Hoani i a rāua, hoki ana ki Hiruhārama.

¹⁴ Ko rāua ia haere atu ana i Pereka, tae tonu atu ki Anatioka i Pihiria, ā, tomo ana ki te whare karakia i te rā hāpati, noho ana.

¹⁵ Ā, ka mutu te kōrerotanga o te ture, o ngā poropiti, ka tono tāngata ngā rangatira o te whare karakia ki a rāua, ka mea, “E hoa mā, ki te mea he kupu whakaako tā kōrua ki te hunga nei, kōrerotia.”

¹⁶ Nā, ka tū a Pāora ki runga, ka tāwhiri tōna ringa, ka mea: “E ngā tāngata o Ihāraira, e te hunga e wehi ana ki te Atua, whakarongo mai.

¹⁷ Nā te Atua o tēnei iwi, o Ihāraira i whiriwhiri ō tātou mātua, ā, whakanuia ana e ia tēnei iwi, i a rātou e noho manene ana i te whenua o Ihipa, i runga tonu anō te ringa i ārahina mai ai rātou e ia i reira.

¹⁸ Nā, me te mea e whā tekau ngā tau i whakamanawanui ai ki tō rātou āhua i te koraha.

¹⁹ Ā, ka whitu ngā iwi ka ngaro i a ia i te whenua o Kanaana, ka hoatu e ia ki a rātou tō rātou whenua hei whenua pūmau, mō ngā tau me te mea e whā rau e rima tekau.

²⁰ “Ā muri iho i ēnei mea, ka hoatu e ia ki a rātou he kaiwhakawā, taea noatia a Hamuera poropiti.

²¹ Ā muri iho ka tono rātou ki tētahi kingi; ā, hoatu ana e te Atua ki a rātou a Haora, tama a Kihī, he tangata nō te pū o Pineamine, ā, e whā tekau ngā tau.

²² Ā, ka oti ia te whakataka, ka whakaarahia ake e ia a Rāwiri hei kingi mō rātou; i whakaaturia hoki ia e ia, i kōrerotia, ‘Kua kitea e ahau a Rāwiri tama a Hehe, he tangata e whakaaetia ana e tōku ngākau; ka meatia e ia ngā mea katoa e pai ai ahau.’

²³ He uri nō tēnei tangata tā te Atua i hōmai ai ki a Ihāraira, he Kaiwhakaora, ko Īhu, hei whakarite i te mea i kōrerotia ai i mua;

²⁴ nō mua tata anō hoki i tōna haerenga mai te kauwhautanga a Hoani i te iriiri rīpenetā, ki te iwi katoa o Ihāraira.

²⁵ Ā, ka tutuki a Hoani ki tōna tutukitanga, ka mea ia, ‘Ko wai koia ahau ki tō koutou whakaaro? Ehara rā ahau i a ia. Engari, tērā te haere mai ana tētahi i muri i ahau, ko ōna hū e kore ahau e tau hei wewete.’

²⁶ “E ōku tuākana, e ngā tama o te kāweī o Āperahama, e te hunga i roto i a koutou e wehi ana ki te Atua, kua hōmai te kupu o tēnei ora kia whakapuakina ki a tātou.

²⁷ Nā, ko te hunga e noho ana Hiruhārama, me ō rātou rangatira, i te mea kīhai rātou i mōhio ki a ia, ki ngā reo rānei o ngā poropiti e kōrerotia ana i ngā hāpati katoa, nā rātou i whakarite aua reo, i a rātou i tuku i a ia ki te mate.

²⁸ Ahakoa kīhai i kitea e rātou he mea e mate ai ia, ka tohe rātou ki a Pirato kia whakamatea ia.

²⁹ Ā, nō ka rite i a rātou ngā mea katoa i tuhituhia mōna, tangohia iho ana ia i te rākau, whakatakotoria ana ki roto ki te urupā.

³⁰ Heoi, nā te Atua ia i whakaara ake i te hunga mate.

³¹ Ā, he maha ngā rā i kitea ai ia e te hunga i haere tahi i a ia i Karirī ki Hiruhārama, ko rātou nei ngā kaiwhakaatu mōna ki te iwi.

³² “Nā, he kauwhau tēnei nā māua ki a koutou i te rongopai, i kōrerotia i mua ki ngā mātua,

³³ arā, kua mana tēnei i te Atua, hei mea mā ā tātou tamariki, i a ia whakaara nei i a Īhu; ko te mea hoki tēnā i tuhituhia i te rua o ngā waiata:

‘Ko tāku Tama koe;

nō nāianeī koe whakatupuria ai e ahau.’

³⁴ Ko tāna kōrero anō tēnei mōna whakaarahia nei e ia i te hunga mate, tē hoki anō ki te pirau i muri iho:

‘Ka hoatu e ahau ki a koutou ngā mea tapu, ngā manaakitanga pono o Rāwiri.’

³⁵ Koia hoki ia i mea ai i tētahi atu waiata,

‘E kore koe e tuku i tāu Mea Tapu kia kite i te pirau.’

³⁶ “Ko Rāwiri hoki i mahi i tā te Atua i pai ai i tōna whakatupuranga anō, ā, moe iho, whakatakotoria ana ki ōna mātua, kite ana i te pirau.

³⁷ Ko tēnei ia i whakaarahia ake nei e te Atua, kīhai ia i kite i te pirau.

³⁸ “Nā, kia māhio koutou, e ōku tuākana, nā tēnei tangata te murunga hara e kauwhautia nei ki a koutou;

³⁹ māna hoki ngā tāngata katoa e whakaponu ana, ka whakatikaia ai i ngā mea katoa, e kore nei koutou e whakatikaia i runga i tā Mohi ture.

⁴⁰ Nā, kia mahara, kei pā ki a koutou te mea i kōrerotia rā e ngā poropiti:

⁴¹ ‘Titiro mai, e te hunga whakahāwea,

- ka mīharo ai, ā, whakangaromia iho!
 Ka mahia hoki e ahau he mahi i ō koutou rā,
 he mahi e kore e whakaponohia e koutou,
 ki te whakapuakina e te tangata ki a koutou!" "
- ⁴² Nā, i a rātou e puta ana ki waho, ka tohe rātou kia kauwhautia anō aua kupu ki a rātou i tō muri iho hāpati.
- ⁴³ Heoi, ka pākarukaru te huihui, he tokomaha ngā Hūrai me ngā porohiraiti karakia i aru i a Pāora rāua ko Pānapa; ā, ka kōrero rāua ki a rātou, ka ako kia mau tonu rātou ki te aroha noa o te Atua.
- ⁴⁴ Nā, i tō muri iho hāpati ka huihui mai te pā, me te mea ko rātou katoa, ki te whakarongo ki te kupu a te Atua.
- ⁴⁵ Nō te kitenga ia o ngā Hūrai i te huihui, ka kī rātou i te hae, ka whakakāhore ki ngā mea i kōrerotia e Pāora, ka whakateka, ka kohukohu.
- ⁴⁶ Kātahi a Pāora rāua ko Pānapa ka kōrero māia atu, ka mea: "I takoto te tikanga kia mātua kōrerotia te kupu a te Atua ki a koutou. Nā, ka peia nei e koutou, ka whakaaro koutou e kore koutou e tau mō te ora tonu, nā, ka tahuri atu nei māua ki ngā tauīwi.
- ⁴⁷ I pēnei hoki te ako a te Ariki ki a mātou:
 'Kua waiho koe e ahau hei mārama ki ngā tauīwi,
 kia ai koe hei oranga puta noa i ngā pito o te whenua.' "
- ⁴⁸ Nā, i te rongonga o ngā tauīwi, ka hari, ka whakakorōria i te kupu a te Ariki; ka whakapono anō te hunga i rite mō te ora tonu.
- ⁴⁹ Ā, pakū ana te kupu a te Ariki puta noa i taua whenua.
- ⁵⁰ Otirā, i whakaohokia e ngā Hūrai ngā wāhine karakia, rangatira, me ngā tāngata nunui o te pā, ā, ara ana i a rātou he whakatoī mō Pāora rāua ko Pānapa, peia ana rāua i ō rātou wāhi.
- ⁵¹ Heoi, ruia atu ana e rāua te puehu o ō rāua waewae ki a rātou, ā, haere ana ki Ikoniuma.
- ⁵² Nā, kī tonu ngā ākonga i te hari, i te Wairua Tapu.

14

I Ikoniuma

- ¹ Ā, i Ikoniuma ka haere tahi rāua ki roto ki te whare karakia o ngā Hūrai, ā, ka kōrero, nō ka whakapono tōna tini o ngā Hūrai, o ngā Kariki.
- ² Nā ngā Hūrai whakateka ia i whakaoho, i whakakino ngā ngākau o ngā tauīwi ki ngā tēina.
- ³ Nā, he nui te wā i noho ai rāua i reira, i māia ai te kōrero i ngā mea a te Ariki, nāna i whakaae te kupu o tōna aroha noa, me te hōmai anō e ia ngā tohu me ngā mea whakamīharo kia meatia e ō rāua ringa.
- ⁴ Otiā, i wehewehea ngā tāngata o te pā; ko ētahi i ū ki ngā Hūrai, ko ētahi ki ngā āpōtoro.
- ⁵ Ā, i ngā tauīwi rātou ko ngā Hūrai, ko ō rātou rangatira hoki e huaki ana ki te whakatupu kino, ki te āki i a rāua ki te kōhatu.
- ⁶ Ka tūpatō rāua, ā, rere ana ki Raihitara, ki Rerepe, ki ngā pā o Raikaonia, ki pahaki tata atu anō hoki.
- ⁷ Ā, kauwhautia ana e rāua te rongopai ki reira.

I Raihitara me Rerepe

- ⁸ I Raihitara hoki e noho ana tētahi tangata waewae ngoikore, he kopa nō te kōpū mai o tōna whaea, kāhore i haere i mua iho.
- ⁹ I rongō tēnei i a Pāora e kōrero ana; ko te tirohanga putanga atu o tērā ki a ia, ka kite he whakapono tōna e ora ai,
- ¹⁰ he nui noa atu tōna reo ki te karanga atu, "E tū ōu waewae ki runga." Nā, mokowhiti ake ana ia, haere ana.
- ¹¹ Nō te kitenga o ngā tāngata i tā Pāora i mea ai, ka ara tō rātou reo, ka mea i te reo o Raikaonia, "Kua heke iho ngā atua ki a tātou, nō ngā tāngata te āhua!"
- ¹² Ā, huaina ana e rātou a Pānapa ko Hupita, a Pāora ko Merekurai, nō te mea ko ia te pū kōrero.
- ¹³ Nā, ka kawea mai e te tohunga o Hupita, i te ngutu nei o te pā tōna temepara, he pūru, he tūpare ki ngā kūwaha, ka mea kia patua he whakahere e rātou ko ngā mano.
- ¹⁴ Otirā, i te rongonga o ngā āpōtoro, o Pānapa rāua ko Pāora, ka haehae i ō rāua kākahu, ā, rere ana ki roto ki ngā tāngata, ka karanga atu,
- ¹⁵ ka mea, "E mara mā, he aha koutou ka mea ai i ēnei mea? He tāngata anō māua, he rite tahi ki a koutou te tū, e kauwhau ana hoki i te rongopai, kia tahuri kē koutou i ēnei

mea tekateka noa ki te Atua ora, nāna nei i hanga te rangi me te whenua, te moana me ō reira mea katoa.

¹⁶ I ngā whakatupuranga hoki kua pahemo atu, i tukua e ia ngā iwi katoa kia haere i ō rātou ake ara.

¹⁷ Otiia, kihai i tukua e ia kia kāhore he kaiwhakaatu mōna; i atawhai hoki ia, i hōmai anō e ia ki a koutou te ua o te rangi, me ngā pō hua, i mākona ai ō koutou ngākau i te kai, i te koa."

¹⁸ Ā, ka kōrerotia ēnei kupu, nā, mutu whakauaua i a rāua te mea a ngā tāngata ki te patu whakahere mā rāua.

¹⁹ Otirā, ka haere mai ētahi Hūrai i Anatioka, i Ikoniuma; ā, ka whakakīki rātou i ngā mano, ā, ākina ana a Pāora ki te kōhatu, tōia ana ki waho o te pā, hua noa kua mate.

²⁰ Otiia, i ngā ākonga e tū ana i tōna taha, ka whakatika ia, haere ana ki roto ki te pā. Ā, i te aonga ake ka haere rāua ko Pānapa ki Rerepe.

Te Hokinga ki Anatioka i Hūria

²¹ Ā, nō ka kauwhau rāua i te rongopai ki taua pā, ā, he tokomaha ka meinga hei ākonga, ka hoki rāua ki Raihitarā, ki Ikoniuma, ki Anatioka;

²² whakaū ana i ngā wairua o ngā ākonga, whakahau ana i a rātou kia mau tonu ki te whakapono, kua takoto hoki te tikanga, me nā runga i ngā matenga maha he ara atu mō tātou ki te rangatiratanga o te Atua.

²³ Ā, nō ka whakaritea e rāua he kaumātua mō rātou i tēnei hāhi, i tēnei hāhi, me te inoi anō rāua me te nohopuku, ka tukua atu rātou e rāua ki te Ariki, i whakapono nei rātou.

²⁴ Nā, ka haere rāua nā waenganui o Pihiria, tae tonu atu ki Pamapurua.

²⁵ Ā, ka oti te kauwhau e rāua te kupu ki Pereka, ka haere rāua ki raro ki Ataria.

²⁶ Ā, rere atu ana i reira ki Anatioka, ki te wāhi i tukua ai rāua ki te aroha noa o te Atua, mō te mahi ka oti nei i a rāua.

²⁷ Nā, ka tae rāua ka huihuia te hāhi, ka kōrerotia ngā mea i mahi tahi ai te Atua me rāua ko tāna uakanga hoki i te tatau o te whakapono ki ngā tauwi.

²⁸ Ā, kihai i iti te pū i noho ai rāua i reira ki ngā ākonga.

15

Te Hui i Hiruhārama

¹ Nā, ka tae iho ētahi tāngata i Hūria ka whakaako i ngā tēina, "Ki te kore koutou e kotia, kia rite ki tā Mohi, e kore koutou e taea te whakaora."

² Nā, kihai i iti te whawhai, te uiui a Pāora rāua ko Pānapa ki a rātou, ka whakaritea ko Pāora, ko Pānapa, ko ētahi atu hoki o rātou, e haere ki ngā āpōtoro, ki ngā kaumātua ki Hiruhārama, mō tēnei pūtaka.

³ Heoi, ārahina ana rātou e te hāhi haere ana rā Pinikia, rā Hamaria kōrero ana i te tahuritanga o ngā tauwi, ā, hoatu ana e rāua he hari nui ki ngā tēina katoa.

⁴ Ā, nō tō rāua taenga ki Hiruhārama ka whakamanuhiritia rāua e te hāhi, e ngā āpōtoro hoki rātou ko ngā kaumātua, ka kōrerotia ngā mea i mahi tahi ai te Atua me rāua.

⁵ Nā, ko te whakatikanga o ētahi tāngata whakapono nō te titorehanga ki ngā Parihi, ka mea, "Me kokoti rātou, me ako hoki kia whakaritea te ture a Mohi."

⁶ Nā, ka huihui ngā āpōtoro rātou ko ngā kaumātua ki te whakaaro ki tēnei mea.

⁷ Ā, ka nui te tautohetohe, ka whakatika a Pita, ka mea ki a rātou, "E ngā tuākana, e mātau ana koutou ki te whiriwhiringa a te Atua i mua rawa i roto i a koutou, ko tōku māngai e rongo ai ngā tauwi i te kupu o te rongopai, e whakapono ai hoki.

⁸ I whakaae hoki ki a rātou te Atua e mātau nei ki ngā ngākau, i a ia i hoatu ai i te Wairua Tapu ki a rātou, rite tahi ki tāna ki a tātou;

⁹ kāhore hoki i puta kē tōna whakaaro ki a tātou, ki a rātou, i ō rātou ngākau kua mā i a ia i runga i te whakapono.

¹⁰ Ko tēnei, he aha koutou ka whakamātautau ai i te Atua, ka whakatakoto ioka ai ki te kaki o ngā ākonga, he mea kihai nei i taea te mau e ō tātou mātua, e tātou rānei?

¹¹ Heoi, ka whakapono nei tātou, tērā tātou e ora i runga i te aroha noa o te Ariki, o Ihu Karaiti, ka pērā tahi hoki me rātou."

¹² Nā, noho puku ana te mano katoa, whakarongo ana ki a Pānapa rāua ko Pāora e kōrero ana i ngā tohu, i ngā mea whakamāharo i mea ai te Atua kia mahia e rāua i roto i ngā tauwi.

¹³ Ā, ka mutu tā rāua ka whakahoki a Hēmi, ka mea: "E ngā tuākana, whakarongo ki ahau!

¹⁴ Kua kōrerotia e Himiona tā te Atua tirohanga mai i mua, tāna tangohanga i tētahi iwi i roto i ngā tauwi mō tōna ingoa.

¹⁵ E rite ana anō ki tēnei ngā kōrero a ngā poropiti; i tuhituhia rā:

¹⁶ 'I muri o ēnei mea ka hoki mai ahau,
ka hangā anō e ahau te Tapenākara o Rāwiri,
kua hinga nei;

ka hangā anō e ahau ōna wāhi kua horoa,
ā, ka whakaarahia e ahau.

¹⁷ Kia rapu ai ngā toenga o ngā tāngata ki te Ariki,
me ngā tauwi katoa hoki

i karangatia nei tōku ingoa ki runga ki a rātou,
e ai tā te Ariki, e mahi nei i ēnei mea katoa.

¹⁸ Nāna nei i mea kia mōhiotia ēnei mea katoa
nō te tīmatanga rā anō o te ao.'

¹⁹ "Nā, ko tōku whakaaro tēnei; kia kaua e whakararua te hunga e tahuri ana mai ki te
Atua i roto i ngā tauwi;

²⁰ engari, kia tuhi atu tātou ki a rātou, kia mawehe atu rātou i ngā poke o ngā
whakapakoko, i te moe tāhae, i te mea kua nōtia te kakī, i te toto.

²¹ Nō ngā whakatupuranga hoki ō mua ngā kaikauwhau i a Mohi i tēnei pā, i tēnei pā,
he mea kōrero i roto i ngā whare karakia i ngā hāpati katoa."

Te Pukapuka ki ngā Tauwi Whakapono

²² Kātahi, ka pai ngā āpōtoro rātou ko ngā kaumātua me te hāhi katoa, kia whiriwhiria
ētahi tāngata i roto i a rātou kia tonoa hei hoa mō Pāora rāua ko Pānapa ki Anatioka; a
Hūrā, i huaina nei ko Pāhapa, rāua ko Hira, he hunga ingoa nui i roto i ngā tēina;

²³ ka tuhia hoki ēnei mea hei mauranga:

Nā ngā āpōtoro rātou ko ngā kaumātua, ko ngā tuākana, ki ngā tēina o roto i ngā tauwi,
i Anatioka, i Hīria, i Kirikia.

Tēnā koutou.

²⁴ Nā, ka rongo nei mātou, tērā ētahi i haere atu nei i a mātou, i whakararu i a koutou
ki ngā kōrero, i whakapōhēhē i ō koutou ngākau, kāhore nei ā mātou kupu ki a rātou.

²⁵ Kotahi tonu tō mātou whakaaro he pai kia whiriwhiria ētahi tāngata, kia tonoa atu
ki a koutou, hei hoa mō ā mātou tāngata e aroha nei, mō Pānapa rāua ko Pāora;

²⁶ he hunga i tuku nei i a rāua ki te mate hei mea mō te ingoa o tō tātou Ariki, o Īhu
Karaiti.

²⁷ Nā, kua tonoa atu nei e mātou a Hūrā rāua ko Hira, mā rāua hoki e kōrero a kupu
atu aua mea anō.

²⁸ I pai hoki ki te Wairua Tapu, ki a mātou hoki, kia kaua e utaina ki a koutou tētahi
atu whakataimaha, ko ēnei mea tika anake;

²⁹ kia mawehe koutou i ngā mea e patua ana mā ngā whakapakoko, i te toto, i te mea
kua nōtia te kakī, i te moe tāhae. Ka tiaki koutou i a koutou i ēnei mea, ka pai tā koutou
mahi.

Kia ora koutou.

³⁰ Ā, nō tō rātou tukunga atu, ka haere ki Anatioka. Nā, ka huihuia te mano, ka hoatu
te pukapuka.

³¹ Ā, ka oti te kōrero, ka koa rātou mō te kupu whakahauora.

³² Nā, he maha ngā kupu a Hūrā rāua ko Hira i whakahau ai, i whakaū ai i ngā tēina; he
poropiti hoki rāua.

³³ Ā, ka roa iho rāua ki reira, ka tukua rāua e ngā tēina i runga i te rangimārie ki te
hunga nāna rāua i tonu atu.

³⁴ Heoi, i pai a Hira kia noho ki reira.

³⁵ Ko Pāora ia rāua ko Pānapa i noho i Anatioka, i whakaako, i kauwhau i te kupu a te
Ariki, rātou tahi ko tērā hunga tokomaha.

Ka Wehe a Pāora rāua ko Pānapa

³⁶ Nā, muri iho i ētahi rā ka ki atu a Pāora ki a Pānapa, "Tāua ka hoki, ka tiroiro i ngā
tēina i ngā pā katoa i kauwhautia ai e tāua te kupu a te Ariki, i tō rātou pēheatanga."

³⁷ Ā, ka mea a Pānapa kia mauria hei hoa a Hoani, e huaina nei ko Māka.

³⁸ Otiia, kihai a Pāora i pai kia haere i tō rāua tira te tangata i whakarere rā i a rāua i
Pamapurua, kihai hoki i haere tahi me rāua ki te mahi.

³⁹ Heoi, nui atu tō rāua ngangare, mawehe ai rāua i a rāua; ā, mauria ana e Pānapa a
Māka, rere ana ki Kaipēru.

⁴⁰ Nā, tango ana a Pāora i a Hira, haere ana, he mea tuku ki te aroha noa o te Atua e
ngā tēina.

41 Ā, haere ana ia rā Hīria, rā Kirikia, whakaū ana i ngā hāhi.

16

Ka Haere a Timoti ki te taha o Pāora rāua ko Hira

¹ Nā, ka tae atu hoki ia ki Rerepe, ki Raihitara; ā, i reira tētahi ākonga, ko Timoti te ingoa, he tama nā tētahi wahine whakapono, he Hūrai, ko tōna pāpā ia he Kariki.

² He pai te kōrero mōna a ngā tēina i Raihitara, i Ikoniuma.

³ I mea a Pāora kia haere ia hei hoa mōna; ā tangohia ana ia, kotia ana, he mea hoki mō ngā Hūrai e noho ana i aua wāhi; i mātau hoki rātou katoa he Kariki tōna pāpā.

⁴ Ā, i a rātou e hāereere ana i ngā pā, ka tukua e rātou hei pupuri mā rātou ngā tikanga i whakaritea e ngā āpōtoro, e ngā kaumatua, i Hīruhārama.

⁵ Nā, ka whakaūkia ngā hāhi ki te whakapono, ka nui haere hoki i tēnei rā, i tēnei rā.

Te Whakakitenga ki a Pāora i Toroa

⁶ Nā, haere ana rātou nā waenganui o te whenua o Pirikia, o Karatia, kua āraia hoki e te Wairua Tapu kei kōrero i te kupu ki Āhia.

⁷ Ā, i te taenga atu ki Maihia, ka whakamātau rātou ki te haere ki Pitinia; heoi, kihai i tukua e te Wairua o Ihu;

⁸ nā, kapea ana Maihia, ka haere ki Toroa.

⁹ Ā, ka kitea e Pāora he kitenga i te pō: He tangata nō Makeronia e tū ana, e tohe ana ki a ia, e mea ana, “Whiti mai ki Makeronia, āwhinatia mātou.”

¹⁰ Ā, nō ka kitea te kitenga, ka mea tonu mātou kia haere ki Makeronia, i whakaaro hoki, nā te Atua mātou i karanga ki te kauwhau i te rongopai ki a rātou.

I Piripai: Te Huringa o Riria ki te Whakapono

¹¹ Heoi, ko te rerenga atu i Toroa, ka tika tonu mātou ki Hamotarakia, ā, ao ake te rā ki Neapori.

¹² I reira atu ki Piripai, ko te pā nui ia o taua wāhi o Makeronia, he koroni nō Rōma. Ā, noho ana mātou i taua pā ā taka noa ētahi rā.

¹³ Nā, i te rā hāpati ka haere mātou ki waho o te pā, ki te taha o tētahi awa, he whakaaro ko te wāhi tērā hei karakiatanga; ā, ka noho, ka kōrero ki ngā wāhine i haere tahi ake.

¹⁴ Nā, ka whakarongo tētahi wahine, ko Riria te ingoa, he kaihoko pāpura, nō te pā o Taiataira, he wahine karakia ki te Atua. He mea whakapuare tōna ngākau e te Arikī, i rongo ai ia ki ngā mea i kōrerotia e Pāora.

¹⁵ Ā, nō ka oti ia te iriiri, rātou ko tōna whare, ka tohe ia, ka mea, “Ki te mea kua Whakaaro koutou he pono tāku mahi ki te Arikī, tomo mai koutou, e noho ki tōku whare.” Nā, ka tohea mātou e ia.

I te Whare Herehere i Piripai

¹⁶ Nā, i a mātou e haere ana ki te wāhi inoi, ka tūtaki ki a mātou tētahi kōtiro, he wairua matakite nei tōna, he nui te utu i riro i a ia mā ōna rangatira, i a ia e poropiti ana.

¹⁷ Ka whai ia i a mātou ko Pāora, ka karanga, ka mea, “He pononga ēnei tāngata nā te Atua, nā te Runga Rawa, e whakapuakina ana e rātou te ara o te ora ki a koutou.”

¹⁸ Nā, he maha ngā rā i mea ai ia tēnei. Otiia, ka hōhā a Pāora, ka tauri, ka mea ki te wairua, “Ko tāku kupu tēnei ki a koe i runga i te ingoa Ihu Karaiti, puta mai i roto i a ia.” Puta mai ana i taua hōra anō.

¹⁹ Otirā, nō te kitenga o ōna rangatira kua kore he mahinga moni mā rātou, ka mau ki a Pāora rāua ko Hira, ka tōia ki te kāinga hoko ki ngā rangatira;

²⁰ ā, ka oti rāua te mau ki ngā kaiwhakawā, ka mea, “Ko ēnei tāngata he Hūrai nei, e tino whakararuraru ana i tō tātou pā,

²¹ e whakapuakina ana hoki e rāua he ritenga e kore nei e tika kia whakaaetia, kia mahia e tātou, e ngā tāngata o Rōma.”

²² Nā, ko te whakatikanga o te mano ki a rāua. Ka huhua ō rāua kākahu e ngā kaiwhakawā, ka mea kia whiua ki te rākau.

²³ Ā, ka maha ō rāua whiunga e rātou, ka makā rāua ki te whare herehere, ka tohutohutia te kaitiaki herehere, kia mau tāna pupuri i a rāua.

²⁴ Nō te rironga i a ia o taua kupu, ka makā rāua e ia ki te whare herehere i roto rawa, ka whakaūria ō rāua waewae ki te rākau.

²⁵ Nā, i waenganui pō ka inoi a Pāora rāua ko Hira, ka waiata atu ki te Atua, me te whakarongo anō ngā herehere ki a rāua.

²⁶ Nā, ka pā whakarere he rū nui, i ngarue ai ngā tūranga o te whare herehere; ā, puare tonu atu ngā tatau katoa, whakakorokoroa ana ngā herenga o ngā tāngata katoa.

²⁷ Ā, ka oho te kaitiaki herehere i te moe, ka kite i ngā tatau o te whare herehere e puare ana, nā, ka unu i tāna hoari, ka mea ki te patu i a ia anō, hua noa kua oma ngā herehere.

²⁸ Nā, ka nui te reo o Pāora ki te karanga, ka mea, "Kauaka tētahi mea kino e meatia ki a koe; ina tonu hoki mātou katoa."

²⁹ Ā, karangatia ana e ia he rama, ka rere ki roto, ka haere wiri, ka takoto ki te aroaro o Pāora rāua ko Hira.

³⁰ Ka ārahina hoki rāua ki waho, ka mea, "E hoa mā, me aha ka ora ai ahau?"

³¹ Ka mea rāua "Me whakapono ki te Ariki, ki a Īhu Karaiti, ka ora ai koe, koutou tahi ko tōu whare."

³² Nā, ka kōrerotia te kupu a te Ariki ki a ia, ki ngā tāngata katoa hoki i roto tōna whare.

³³ Ā, ka mauria rāua e ia i taua hāora o te pō, ka horoia ō rāua whiunga; nā, iriiria tonutia iho, a ia me āna tāngata katoa.

³⁴ Ā, ka ārahina rāua e ia ki tōna whare, ka whakatūria he tēpu kai ki mua i a rāua, ā, nui atu tōna hari, me tōna whare katoa, i te mea kua whakapono nei ki te Atua.

³⁵ I te aonga ake ia o te rā, ka tonoa, ngā kātira e ngā kaiwhakawā, i mea, "Tukua aua tāngata kia haere."

³⁶ Nā, ka kōrerotia e te kaitiaki herehere ēnei kupu ki a Pāora, ka mea, "Kua tonu tāngata mai ngā kaiwhakawā, kia tukua kōrua; tēnā rā puta mai, haere i runga i te rangimārie."

³⁷ Nā, ko te kīanga atu a Pāora, "Kua whiua nuitia nei māua e rātou, ahakoa kāhore i whakawākia, he tāngata hoki nō Rōma, ā, kua makā māua ki te whare herehere; ā, kei te makā pukutia atu māua āianei e rātou? Kāhore rāpea; engari, mā rātou tonu e haere mai, e whakaputa i a māua ki waho."

³⁸ Nā, ka kōrerotia ēnei kupu e ngā kātira ki ngā kaiwhakawā; ā, ka wehi, i tō rātou rongonga nō Rōma rāua.

³⁹ Nā, ka haere mai rātou, ka tohe ki a rāua, ā, ka oti rāua te ārahi ki waho, ka mea rātou kia haere atu rāua i te pā.

⁴⁰ Ā, ka puta atu rāua i te whare herehere, ka tomo ki te whare o Riria; ā, nō ka kite rāua i ngā tēina, ka whakamārie i a rātou, ka haere.

17

I Teharonika

¹ Nā, ka hāereere rāua i Amapipori, Aporonia, ka tae ki Teharonika; he whare karakia nō ngā Hūrai i reira.

² Ā, ka tomo atu a Pāora ki a rātou, he tikanga hoki nāna, ā, e toru ngā hāpati i kōrerorero ai ki a rātou i roto i ngā karaipiture,

³ i whakapuaki ai, i kōrero ai, kua takoto hoki te tikanga kia mamae a te Karaiti, kia ara mai hoki i te hunga mate; ā, "Ko tēnei Īhu, e kauwhautia nei e ahau ki a koutou, ko ia te Karaiti."

⁴ Nā, ka whakapono ētahi o rātou, ka piri hoki ki a Pāora rāua ko Hira; he tokomaha hoki o ngā Kariki karakia, kīhai hoki i ruarua ngā wāhine rangatira.

⁵ Heoi, ka hae ngā Hūrai, ka tango ki a rātou i ētahi tāngata kikino o te hunga māngere, ka huihuia ngā tāngata, ka whakaohotia te pā; nā, ko te huakanga ki te whare o Hahona, ka mea kia whakaputaina rāua ki te iwi.

⁶ Ā, nō te korenga i kitea rāua ka tōia e rātou a Hahona rātou ko ētahi tēina ki ngā rangatira o te pā, ka karanga, "Kua tae mai ki konei ngā tāngata i whakatutūngia ai te ao;

⁷ kua puritia hoki e Hahona; e tika kē ana ngā mahi a tēnei hunga katoa i ngā ture a Hihā, e mea ana, tērā atu tētahi kīngi, ko Īhu."

⁸ Nā, ka rongu te mano rātou ko ngā rangatira o te pā ki ēnei mea, ka pororaru.

⁹ Nā, ka tango rātou i ētahi moni pupuri i a Hahona rātou ko ērā atu, ā, tukua atu ana rātou.

I Peria

¹⁰ Nā, tonoa tonutia atu e ngā tēina a Pāora rāua ko Hira i te pō ki Peria; i tō rāua taenga atu, ka haere ki te whare karakia o ngā Hūrai.

¹¹ Engari, ēnei i nui atu te āhua rangatira i tō ngā tāngata o Teharonika, i hohoro tonu rātou te tango i te kupu, ā, i tēnei rā, i tēnei rā, i rapu i roto i ngā karaipiture i te tikanga o ēnei mea.

¹² Nā, he tokomaha o rātou i whakapono; kīhai hoki i tokoiti ngā wāhine rangatira o ngā Kariki, me ngā tāne hoki.

¹³ Otirā, i te mōhiotanga o ngā Hūrai o Teharonika, tērā te kupu a te Atua te kauwhautia ana e Pāora ki Peria, ka haere hoki rātou ki reira ki te whakaoho, ki te whakararuraru i ngā mano.

¹⁴ Nā, tonoa tonutia atu e ngā tēina a Pāora kia haere tae noa ki te moana; ko Hira ia rāua ko Tīmoti i noho ki reira.

¹⁵ Nā, ka kawea a Pāora e ōna kaiārahi ki Atene; ā, ka riro he kupu ki a Hira rāua ko Tīmoti kia hohoro te haere ki a ia, ka hoki rātou.

I Atene

¹⁶ Nā, i a Pāora e tatari ana ki a rāua i Atene, ka oho tōna wairua i roto i a ia, i tāna kitenga i te pā e kī ana i te whakapakoko.

¹⁷ Nā, totohe ana ia i roto i te whare karakia ki ngā Hūrai rātou ko ngā tāngata karakia, i te kāinga hoko hoki i ngā rā katoa ki ngā tāngata i pono ki a ia.

¹⁸ Ā, ka ngangare ki a ia ētahi tohunga o ngā Epikureana, o ngā Toika. Ko ētahi i mea, "He aha tā tēnei tangata kōrerorero e mea nei?"

I mea ētahi, "Me te mea he kaiwhakapuaki ia i ētahi atua tauhou." Mō tāna kauwhau i a Ihū, i te aranga, ki a rātou.

¹⁹ Nā, ka mau rātou ki a ia, ka kawea ki Areopaka, ka mea, "Kia mōhio mātou, he aha rānei tēnei ako hou e kōerotia nei e koe?"

²⁰ Poka kē hoki ngā mea e mauria mai nei e koe ki ō mātou taringa; koia mātou i mea ai kia mōhio, he aha ēnei mea."

²¹ Ka mutu hoki tā ngā tāngata katoa o Atene, rātou ko ngā manuhiri e noho ana i reira, e wātea ai, ko te kōrero rānei, ko te whakarongo rānei ki tētahi mea hou.

²² Nā, ka tū a Pāora i waenganui o Areopaka, ka mea, "E ngā tāngata o Atene, i ngā mea katoa ka kite ahau he āhua nui kē tō koutou wehi ki ngā atua māori.

²³ I ahau hoki e hāereere ana, e mātakitaki ana i ngā mea e karakia nei koutou, ka kite ahau i tētahi āta, i tuhia nei a runga, 'Ki te Atua Ngaro.' Heoi, ko tā koutou e karakia kūware nei, ko ia tāku e whakaatu nei ki a koutou.

²⁴ "Ko te Atua, nāna nei i hangā te ao me ngā mea katoa i roto, ko ia nei te Ariki o te rangi, o te whenua, e kore ia e noho ki ngā whare i hangā e te ringa;

²⁵ e kore anō e mahia he mea māna e te ringa tāngata, me te mea he mate nōna ki tētahi aha rānei, ko ia hoki hei hōmai i te ora, i te manawa, i ngā mea katoa, ki ngā tāngata katoa.

²⁶ Kotahi anō te toto i hangā ai e ia ngā iwi katoa o ngā tāngata, hei noho ki te mata katoa o te whenua, nāna hoki i whakatakoto ō rātou wā i whakaritea i mua, me ngā kaha o tō rātou nohoanga;

²⁷ kia rapu ai rātou i te Atua, me kore e whāwhā, e kite i a ia, ahakoa rā kāhore ia i matara atu i a tātou katoa.

²⁸ "Nāna hoki tātou i ora ai, i korikori ai, i noho ai." I pērā hoki te kōrero a ētahi o ō koutou kaitito, 'Ko tātou hoki tōna uri.'

²⁹ "Nā, he uri nei tātou nō te Atua, e kore e tika kia mea tātou, kei te rite te Atua ki te kōura, ki te hiriwa, ki te kōhatu, ki te mea i whakairoa e te mōhio, e te whakaaro o te tangata.

³⁰ Nā, kāhore i whakaaroa e te Atua ngā wā o te kūwaretanga; ināianei ia kua whakahau ia i ngā tāngata katoa o ngā wāhi katoa kia ripenetā.

³¹ Kua rite hoki i a ia he rā e whakawā ai ia i te ao i runga i te tika, arā mā te tangata kua whakaritea nei e ia; kua tukua nei hoki he tohu ki ngā tāngata katoa, i tāna whakaarahanga i a ia i te hunga mate!"

³² Nā, ka rangona e rātou te aranga o te hunga mate, ka tāwai ētahi; ko ētahi i mea, "Taihoa mātou e whakarongo anō ki tēnei mea i a koe."

³³ Heoi, puta atu ana a Pāora i waenganui i a rātou.

³⁴ Ko ētahi tāngata ia i piri ki a ia, i whakapono; i roto i a rātou a Rionaihia nō Areopaka, ko tētahi wahine, ko Ramari te ingoa, rātou ko ētahi atu.

18

I Koroniti

¹ Muri iho i ēnei mea ka haere atu a Pāora i Atene, ka tae ki Koroniti.

² Nā, ka kite ia i tētahi Hūrai ko Akuira te ingoa, i whānau ki Ponoto, he mea tae hou mai i Itari, rāua ko tāna wahine, ko Pirihira; kua whakahaua hoki e Karauria kia haere atu ngā Hūrai katoa i Rōma; ā, ka haere ia ki a rāua.

³ Ā, nō te mea kotahi tā rātou mahi, ka noho ia ki a rāua ka mahi rātou; he tui tēneti hoki tā rāua mahi.

⁴ Nā, ka kōrerorero ia i roto i te whare karakia i ngā hāpati katoa, e tohe ana ki ngā Hūrai rātou ko ngā Kariki.

⁵ Nō te taenga mai ia o Hira rāua ko Tīmoti i Makeronia, ka tākare te ngākau o Pāora, ka whakapuaki ki ngā Hūrai ko Ihū te Karaiti.

⁶ Heoi, i a rātou ka whakatika, ka kohukohu, ka ruia e ia ōna kākahu, ka mea ki a rātou, “Hei runga i ō koutou mātenga ō koutou toto; ka mā ahau. Ko tēnei ka haere ahau ki ngā tauivi.”

⁷ Nā, ka haere atu ia i reira, ka tomo ki te whare o tētahi tangata, ko Taituha Hutuha te ingoa, he tangata karakia ki te Atua; ko tōna whare i tata tonu ki te whare karakia.

⁸ Nā, ka whakapono a Kirihipu, te rangatira o te whare karakia, me tōna whare katoa ki te Ariki; he tokomaha hoki ngā Koriniti, i a rātou ka rongu, i whakapono, i iriiria hoki.

⁹ Ā, ka kōrero moemoeā te Ariki ki a Pāora i te pō, “Kaua e wehi, engari me kōrero, kei noho puku;

¹⁰ kei a koe hoki ahau, e kore hoki tētahi tangata e pā ki a koe, e hoatu i te kino ki a koe. He nui hoki āku tātanga i tēnei pā.”

¹¹ Nā, kotahi te tau e ono marama i noho ai ia i reira, i whakaako ai i te kupu a te Atua i roto i a rātou.

¹² Nā, i a Kario e noho ana hei kāwana mō Akāia, kotahi tonu whakatikanga o ngā Hūrai ki a Pāora, ā, kawea ana ia ki te nohoanga whakawā,

¹³ ka mea, “E kukume ana tēnei i ngā tātanga ki tētahi karakia ki te Atua e poka kē ana i tā te ture.”

¹⁴ Ā, e mea tonu ana te māngai o Pāora ki te puaki, ka mea a Kario ki ngā Hūrai, “E ngā Hūrai, mehemea ko tētahi hanga hē, ko tētahi mahi kino rānei, he tika kia āta whakarongo ahau ki a koutou.

¹⁵ Ko tēnei he totohe kōrero, he mea ki ngā ingoa, ki tā koutou ture, kei a koutou te whakaaro; e kore hoki ahau e pai kia waiho ahau hei kaitiwhakawā mō ēnā mea.”

¹⁶ Nā, peia atu ana rātou e ia i te nohoanga whakawā.

¹⁷ Nā, ka mau ngā Kariki katoa ki a Hotene, rangatira o te whare karakia, ā, whiua ana ia i mua o te nohoanga whakawā. Heoi, kīhai a Kario i whakaaro ki tētahi o ēnei mea.

Te Hokinga ki Anatioka

¹⁸ Ā, ka maha ngā rā i noho ai a Pāora, ka poroporoaki ia ki ngā tēina, ā, rere ana ki Hiria, rātou ko Pirihira ko Akuira; he mea moremore tōna upoko i Kenekerea; he ki taurangi hoki nāna.

¹⁹ Ā, ka tae rātou ki Epeha, ka mahue rāua i a ia ki reira; ko ia i tomo ki te whare karakia, kōrerorero ai ki ngā Hūrai.

²⁰ Ā, i tā rātou meatanga kia roa atu te wā e noho ai ia ki a rātou, kīhai ia i whakaae;

²¹ heoi, poroporoaki ana ki a rātou, ka mea, “E hoki mai anō ahau ki a koutou, ki te pai te Atua.” Ā, rere atu ana ia i Epeha.

²² Ā, nō ka ū ia ki Hiharia, ka haere atu ka oha ki te hāhi, ā, haere ana ki Anatioka.

²³ Ā, roarora iho ki reira, ka haere, ā, hāereerea mārietia ana e ia te whenua Karatia, o Pirikia, me te whakaū i ngā ākonga katoa.

Ko Aporo kei Epeha kei Koriniti

²⁴ Nā, ka haere mai tētahi Hūrai ki Epeha, ko Aporo te ingoa, i whānau ki Arēhānaria, he pū kōrero, he tangata kaha ki ngā karaipiture.

²⁵ I whakaakona tēnei tangata ki te ara o te Ariki; he tangata ia e toko tonu ake ana te ngākau, ka kōrero ia, tika tonu hoki tāna whakaako i ngā mea mō Ihū; heoi anō, tāna i mātau ai ko te iriiri a Hoani.

²⁶ Ka anga ia ka kōrero nui i roto i te whare karakia. Nō te rongonga o Akuira rāua ko Pirihia ki a ia, ka mau rāua ki a ia, ka āta whakaatu ki a ia i te ara o te Atua.

²⁷ Ā, nō ka mea ia kia haere ki Akāia, ka tautokona ia e ngā tēina, ā, ka tuhituhi rātou ki ngā ākonga kia whakamanuhiritia ia e rātou. Ā, nō tōna taenga atu, ka whakakahangia e ia te hunga i meinga nei e te aroha noa kia whakapono;

²⁸ kaha rawa hoki tāna whawhati i tā ngā Hūrai i roto i te huihui; whakaaturia ana e ia tā ngā karaipiture mō Ihū, ko te Karaiti ia.

19

Ko Pāora kei Epeha

¹ I a Aporo i Koriniti, ka puta atu a Pāora nā ngā wāhi o runga, ka tae ki Epeha, ā, tūpono atu ko ētahi ākonga.

² Ā, ka mea ki a rātou, “I riro rānei te Wairua Tapu i a koutou i tō koutou whakaponotanga?”

Anō rā, ko rātou ki a ia, “Kāhore, kīanō mātou i rongo noa mehemea te Wairua Tapu i hōmai.”

³ Ka mea ia ki a rātou, “I iriiria oti koutou ki roto ki te aha?”

Ka mea rātou, “Ki roto ki tā Hoani iriiri.”

⁴ Nā, ka mea a Pāora, “Ko tā Hoani iriiri he iriiri ripenētā. I mea ia ki te iwi, kia whakaponu rātou ki tētahi e haere mai ana i muri i a ia, arā ki a Īhu.”

⁵ Ā, ka rongo rātou i tēnei, ka iriiria i runga i te ingoa o te Ariki, o Īhu.

⁶ Nā, ka oti te whakapā e Pāora ōna ringa ki runga ki a rātou, ka tae mai te Wairua Tapu ki a rātou; nā, ka kōrerotia e rātou ngā reo, ka poropiti hoki.

⁷ Ā, ko tō rātou tokomaha kei te tekau mā rua.

⁸ Nā, ka tomo ia ki te whare karakia, ka kōrero māia atu, e toru ngā marama i kōrerorero ai, i kukume ai ki ngā mea o te rangatīratanga o te Atua.

⁹ Ā, ka pakeke ētahi, ka whakateka, ka whakahāwea ki taua ritenga i te aroaro o te mano, ka mawehe atu ia i roto i a rātou, ka wehea kētia ngā ākonga, ka kōrerorero i tēnei rā, i tēnei rā, i roto i te kura o Tairanu.

¹⁰ Nā, e rua ōna tau i pēnei ai; ā, ka rongo katoa te hunga e noho ana i Āhia, ngā Hūrai, ngā Kariki, i te kupu a te Ariki, a Īhu.

Ngā Tama a Hewa

¹¹ Nā, ehara i te merekara noa ake a te Atua i mea ai kia meatia e ngā ringa o Pāora;

¹² ina hoki, i te mauranga atu i ngā aikiha me ngā ārai i tōna tinana ki te hunga mate, mutu ake ō rātou mate, ā, puta atu ana ngā wairua kino i roto i a rātou.

¹³ Kātahi, ka anga ētahi o ngā Hūrai hāereere noa, he hunga pei wairua, ka whakahua i te ingoa o te Ariki, o Īhu ki runga ki ētahi i ngā wairua kino, ka mea, “He whakahua tēnei nā mātou ki a koutou i a Īhu, i tā Pāora e kauwhau nei.”

¹⁴ Nā, i pērā anō ngā tama tokowhitu a tētahi Hūrai, a Hewa, he tohunga nui ia.

¹⁵ Nā, ka whakahoki te wairua kino, ka mea ki a rātou, “E mōhio ana ahau ki a Īhu, e mātau ana ki a Pāora; ko koutou ia, ko wai rā?”

¹⁶ Nā, ko te tūpeketa o te tangata i a ia nei te wairua kino ki a rātou, kua kaha i a rātou, taea ana rātou e ia, nō ka oma tahanga rātou, ka oma mamea atu i taua whare.

¹⁷ Ā, ka mōhioia tēnei e ngā tāngata katoa e noho ana i Epeha, e ngā Hūrai rātou tahi ko ngā Kariki; ā, ka tau te wehi ki a rātou katoa, ā, whakanuia ana te ingoa o te Ariki, o Īhu.

¹⁸ Ā, he tokomaha o te hunga whakaponu i haere mai, i whāki, i whakakite i ā rātou mahi.

¹⁹ He tokomaha anō o te hunga i mahi i ngā mahi tinihanga, i huihui i ā rātou pukapuka, ā, tahuna ana i te aroaro o te katoa. Ā, ka taua ngā utu o aua pukapuka, ka kitea e rima tekau mano hiriwa.

²⁰ Koia anō te nui o te tupu o te kupu a te Atua, te kaha.

Te Tutūtanga i Epeha

²¹ Ā, nō ka rite ēnei mea, ka mea a Pāora i roto i tōna wairua, kia tika nā Makeronia, nā Akāia, kia haere ki Hiruhārama; i mea ia, “Ka tae ahau ki reira, ko Rōma anō tāku e tiki ai e titiro.”

²² Ā, tokorua āna i tono ai ki Makeronia o te hunga e mahi ana ki a ia, ko Tīmoti rāua ko Eratu; ko ia i noho iho i Āhia mō tētahi wā.

²³ Nā, i taua wā kihai i nohinohi te ngangau i puta ake mō taua Ara.

²⁴ Terā hoki tētahi tangata, ko Rimitiriu te ingoa, he kaimahi hiriwa, nāna nei i hanga ngā temepara hiriwa o Riana, kihai hoki i nonohi ngā utu i tika mai i tāna mahi ki ngā kaihangā.

²⁵ Nā, ka whakaminea rātou e ia me ērā kaimahi o ngā pērā, ā, ka mea, “E mara mā, e mātau ana koutou, nō tēnei mahi ā tātou rawa.

²⁶ Nā, e kite ana, e rongo ana koutou, ehara i te mea ko Epeha anake, engari he iti te wāhi o Āhia katoa kua mahue nei i tēnei Pāora te kukume, te whakapeau kē i te tini o te tangata, e mea ana ia, ‘Ehara ēnei i te atua, e hangā nei e te ringa.’

²⁷ Nā, ehara i te mea ko tō tātou nei wāhi anake ka tata te kore noa iho; tērā anō hoki e whakakāhoretia te temepara o te atua nui, o Riana, ā, meāke memeha noa iho tōna nui, e karakiatia nei e Āhia katoa, e te ao.”

²⁸ Ā, nō tō rātou rongonga, ā, ka kī i te riri, ka karanga ake, ka mea, “He nui a Riana o ngā Epehi!”

²⁹ Nā, ka tutū te puehu o te pā katoa, ā, ka oti te hopu e rātou a Kaiu rāua ko Aritaku, he hunga nō Makeronia, he hoa haere nō Pāora, nā, kotahi tonu tā rātou kōkiritanga ki te whare mātakitaki.

³⁰ Ā, i a Pāora e mea ana kia tomo ki roto ki te iwi, kihai ia i tukua e ngā ākonga.

³¹ Nā, ka unga tāngata mai ētahi o ngā rangatira o Āhia, i pai nei ki a ia, ka mea kia kaua ia e tuku i a ia ki roto ki te whare mātakitaki.

³² Heoi, puta kē te karanga a ētahi, puta kē a ētahi; tino raruraru hoki taua whakaminenga; ko te nuinga kihai i mātau ki te mea i huihui ai rātou.

³³ Nā, ka mauria e rātou a Arēhanara i roto i te hui, nā ngā Hūrai ia i mea kia whakatika atu. Ā, tāwhiri ana te ringa o Arēhanara, i mea hoki kia kōrerotia e ia tā rātou ki te iwi.

³⁴ Heoi, ka mātau rātou he Hūrai ia, kotahi tonu te reo o te katoa ki te karanga, ā tata noa ki te rua ngā hāora, “He nui a Riana o ngā Epehi!”

³⁵ Ā, ka māiri iho te huihui i te kaiwhakawā, ka mea ia, “E ngā Epehi, ko wai te tangata kāhore e mōhio ko te pā o ngā Epehi te kaitiaki temepara o te atua nui, o Riana, o te whakapakoko anō hoki i taka iho i a Hupita?”

³⁶ Nā, ka kore nei ēnei mea e taea te whākorekore, heoi, kia āta noho, kaua hoki e hīkaka te mahi.

³⁷ Kua ārahina mai nei hoki e koutou ēnei tāngata ki konei, ehara nei i te hunga tāhae mea tapu, ehara hoki i te hunga kohukohu ki tō tātou atua.

³⁸ Nā, ki te mea he kupu tā Rimitiriū rātou ko ōna hoa mahi mō tētahi tangata, e taea te whakawā, ā, tēnei anō ngā kāwana; mā rātou rātou e whakawā.

³⁹ Nā, ki te mea he mea kē tā koutou e whai nā, waiho mā te rūnanga tika te ritenga.

⁴⁰ Ko wai hoki ka tohu? Tērā pea tātou e whakawākia mō tēnei ngangautanga o nāianei, kāhore nei ōna take; kāhore hoki he take e tika ai tā tātou kōrero mō tēnei huihui.”

⁴¹ Ā, nō ka puaki ēnei kupu āna, ka tonoa atu e ia te whakaminenga.

20

Ki Makeronia me Kariki

¹ Ā, nō te mutunga o te ngangau, ka karangatia e Pāora ngā ākonga, ka tohutohu i a rātou, ka poroporoaki, ā, tūria atu ana e ia, haere ana ki Makeronia.

² Ā, ka hāereerea e ia aua wāhi, me te whakahau i a rātou ki ngā kupu maha, ā, haere ana ia ki Kariki;

³ ā, ka toru ōna marama ki reira. I ngā Hūrai anō e whakatakoto whakaaro ana mōna, i a ia meāke rere ki Hiria, ka whakaaro ia kia hoki mā Makeronia.

⁴ Ā, i haere tahi i a ia tae noa ki Āhia, a Hopate o Peria, te tama a Piru; a Aritaku rāua ko Hekunu o Teharonika; a Kaiu o Rerepe; a Timoti hoki rātou ko Tikiku, ko Toropimu o Āhia.

⁵ Otirā, kua haere atu ēnei i mua, ā, e tatari mai ana ki a mātou i Toroa.

⁶ Nā, i te mutunga o ngā rā o te Taro Rēwenakore ka rere atu mātou i Piripai, ā, pō rima ka tae atu ki a rātou ki Toroa; ā, e whitu ngā rā i noho ai ki reira.

Te Haerenga Whakamutunga o Pāora ki Toroa

⁷ Nā, i te rā tuatahi o te wiki, i te mea kua huihui mātou ki te whawhati taro, ka kauwhau a Pāora ki a rātou, e mea ana hoki ki te haere i te aonga ake; ā, ka kūmea roatia tāna kōrero ā waenganui pō rā anō.

⁸ Ā, he maha ngā rama i te rūma i runga, i te wāhi i huihui ai mātou.

⁹ Nā, tērā tētahi taitamariki, ko Ūtiku te ingoa, i te matapihi e noho ana, kua tino parangia e te moe; ā, ka roa tonu te kauwhau a Pāora, nā, ka pēhia rawatia ia e te moe, nā, ka taka iho i te toru o ngā whakapaparanga o ngā rūma, tangohia rawatia ake kua mate.

¹⁰ Nā, ka heke iho a Pāora, ā, hinga ana ki runga ki a ia, awahi ana i a ia, ka mea, “Kei ngangau koutou; kei roto hoki i a ia tōna wairua.”

¹¹ Nā, ka kake atu anō ia, ka whawhati taro, ka kai, ā, ka roa rawa te kōrero ā pūao noa, ka haere.

¹² Heoi, ārahina oratia atu ana e rātou taua taitama, kihai hoki i nohinohi te koa.

Mai i Toroa ki Miretu

¹³ Nā, ko mātou kua riro i mua ki te kaupuke, ā, rere ana ki Aho, i mea kia utaina a Pāora i reira; nāna hoki i whakarite, i mea hoki ko ia me rā uta.

¹⁴ Ā, ka tūtaki ki a mātou ki Aho, ka utaina ia, ā, rere ana mātou ki Mitirini.

¹⁵ Rere atu ana mātou i reira, ā, i te aonga ake ka taea te ritenga atu o Kio; ao ake anō ka ū ki Hamo, ā, noho ana ki Torokiruma; ao ake anō ka ū ki Miretu.

¹⁶ I mea hoki a Pāora kia rere i waho ake o Epeha, kei roa ia ki Āhia; i pōrangi hoki me kore e rokohanga atu ia e te rā o te Petekoha ki Hiruhārama.

Te Poroporoaki a Pāora ki ngā Kaumātua o Epeha

¹⁷ Nā, ka tono tāngata atu ia i Miretu ki Epeha, hei tiki i ngā kaumātua o te hāhi.

¹⁸ Ā, nō tō rātou taenga mai ki a ia, ka mea ia ki a rātou, "E mātau ana koutou ki tāku tikanga i roto i a koutou i ngā rā katoa, nō te rā tuatahi iho anō o tōku taenga mai ki Āhia,

¹⁹ pāpaku noa iho te ngākau i mahi ai ahau ki te Arikī, he maha ia ngā roimata me ngā whakamātautau i pā ki ahau, i ngā Hūrai e whakatakoto whakaaro ana mōku.

²⁰ Kihai i puritia e ahau tētahi o ngā mea pai i whakakitea atu anō ki a koutou i ākona nuitia ki a koutou, i tēnei whare, i tēnei whare;

²¹ i kauwhautia hoki ki ngā Hūrai ki ngā Kariki, te ripenetā whaka te Atua, me te whakaponi ki tō tātou Arikī, ki a Ihu Karaiti.

²² "Nā, tēnei ahau te haere nei ki Hiruhārama, he hereherenga nā te wairua, kāhore hoki e mōhio ki ngā mea e pā ki ahau i reira;

²³ heoi anō, ko tā te Wairua Tapu e whakaatu nei ki ahau i tēnei pā, i tēnei pā, e mea ana, kei te tāria mai ahau e ngā mekameka, e ngā mate.

²⁴ Otirā, kāhore ahau e ihupuku ki te ora, hei painga ki ahau ake, engari, kia taea tāku e whai nei, me te mahi i hōmai ki ahau e te Arikī, e Ihu, arā kia whakaaturia te rongopai o te aroha noa o te Atua.

²⁵ "Nā, e mōhio ana tēnei ahau, heoi anō, kitenga o tōku mata e tētahi o koutou, e te hunga i kauwhau haere nei ahau i te rangatiratanga o te Atua i roto i a koutou.

²⁶ Koia ahau ka mea nei ki a koutou āiane, kāhore ōku poke i ngā toto o tētahi tangata.

²⁷ Kihai hoki ahau i manawapā ki te kauwhau i te whakaaro katoa o te Atua ki a koutou.

²⁸ Nā, kia tūpato ki a koutou, ki te kāhui katoa anō i meinga ai koutou e te Wairua Tapu hei kaitirotiro, whāngaia te hāhi a te Atua i hokona nei e ia ki ōna ake toto.

²⁹ E mōhio ana hoki ahau ki tēnei ka riro ahau tērā e puta mai ki a koutou he wuruhi nanakia, e kore nei e tohu i te kāhui;

³⁰ ā, ka whakatika ake ētahi tāngata i roto i a koutou anō, kōrero ai i ngā mea parori kē, hei kukume i ngā ākonga kia whai i a rātou.

³¹ Nā reira, kia mataara, kia mahara anō ki ngā tau e toru kihai nei ahau i māngere i te pō, i te ao, ki te whakatūpato i tēnei, i tēnei o koutou, me te tangi anō ahau.

³² "Nā, tēnei ahau, te tuku nei i a koutou ki te Atua, ki te kupu hoki o tōna aroha noa, e kaha nei ki te whakatupu ake, ki te hoatu hoki i tētahi wāhi ki a koutou i roto i te hunga katoa kua oti te whakatapu.

³³ Kihai i hiahiaitia e ahau te hiriwa, te kōura, te kākahu rānei, o tētahi.

³⁴ E mōhio ana anō koutou, nā ēnei ringa i mahi ngā mea i matea e ahau, e ōku hoa hoki.

³⁵ I ngā mea katoa i hoatu ahau he tauira ki a koutou, kia pēnei tā koutou mahi kia atawhaitia ai e koutou te hunga ngoikore, me te mahara ki ngā kupu a te Arikī, a Ihu, i mea rā ia, 'Ko te whakawhiwhi, nui atu te hari i tō te whiwhi.' "

³⁶ I te mutunga o tēnei whai kupu āna ka tukua ōna turi ki raro, ka inoi tahi ia me rātou katoa.

³⁷ He nui hoki te tangi o te katoa; hinga iho rātou ki runga ki te kaki o Pāora, ka kihi i a ia;

³⁸ i tino mamae pū hoki rātou i te kupu i mea ai ia, heoi anō, tō rātou kitenga i tōna mata. Nā, ka ārahi rātou i a ia ki te kaupuke.

21

Ka Haere a Pāora ki Hiruhārama

¹ Heoi, ka wehe mātou i a rātou, ka rere, ā, tika tonu atu, tae noa ki Koha, ā, ao ake te rā kei Roro, i reira atu ki Pātara.

² Nā, ka rokohanga tētahi kaupuke e whakawhiti atu ana ki Pinikia, ā, eke ana mātou ki runga, rere ana.

³ Ā, ka kitea Kaipuru, ka mahue ake i te taha ki mauī, ka rere atu mātou ki Hiria, ā, ka ū ki Tāira; hei reira hoki te kaupuke ruke ai i tōna utanga.

⁴ Ā, ka kitea ngā ākonga, e whitu ngā rā i noho ai mātou ki reira. Ka kōrero hoki rātou ki a Pāora, he mea nā te Wairua, kia kaua ia e haere ki Hiruhārama.

⁵ Ā, ka rite aua rā o mātou, ka puta atu mātou, ka haere; me te kawae anō rātou katoa, me ngā wāhine, me ngā tamariki, i a mātou ā waho rā anō o te pā. Nā, ka tukua ō mātou turi ki te tahatai, ka inoi;

⁶ kātahi ka poroporoaki mātou tētahi ki tētahi; ā, eke ana mātou ki te kaupuke; ko rātou ia i hoki ki ō rātou kāinga.

⁷ Ā, ka tutuki tō mātou rerenga atu i Tāira, ka tae ki Toromai, nā, ka oha atu ki ngā tēina, ā, kotahi te rā i noho ai ki a rātou.

⁸ I te aonga ake ka tūria atu e mātou, ka haere ki Hiharia; ā, tomo ana ki te whare o Piripi kaikauwhau, ko ia nei tētahi o ngā tokowhitu; noho ana i a ia.

⁹ Nā, tokowhā ngā tamāhine a taua tangata, he wāhina, he poropiti.

¹⁰ Ā, ka maha ō mātou rā i noho ai, ka haere mai tētahi poropiti i Hūria, ko Akapu te ingoa.

¹¹ Ā, nō tō rātou taenga mai ki a mātou, ka mau ki te whītiki o Pāora, herea iho e ia ōna ake ringa me ōna waewae, ka mea, “Ko tā te Wairua Tapu kōrero tēnei, E pēneitia te here te tangata nōna tēnei whītiki e ngā Hūrai i Hiruhārama, e tukua atu anō ia ki ngā ringa o ngā tauwiwi.”

¹² Heoi, i tō mātou rongonga i ēnei mea, ka tohe mātou ko ngā tāngata o taua kāinga, kia kaua ia e haere ki Hiruhārama.

¹³ Nā, ko te whakahokinga a Pāora, “He aha tā koutou e tangi, e whakangākaukore nei i ahau? Ehara hoki i te mea ko te here anake tāku e pai ai, engari ko te mate anō hoki ki Hiruhārama, mō te ingoa o te Ariki, o Ihu.”

¹⁴ Ā, nō tōna korenga i rongo, ka mutu tā mātou, ka mea, “Kia meatia tā te Ariki e pai ai.”

¹⁵ Ā, ka pahemo ēnei rā, ka takai mātou i ā mātou mea, ā, haere ana ki Hiruhārama.

¹⁶ I haere tahi anō i a mātou ētahi o ngā ākonga o Hiharia; nā rātou i mau ake a Nahona o Kaiperu, he ākonga tawhito hei tukunga atu mō mātou.

Ka Haere a Pāora ki a Hēmi

¹⁷ Ā, i tō mātou taenga ki Hiruhārama, ka koa ngā tēina ki a mātou.

¹⁸ I te aonga ake, ka haere tahi mātou ko Pāora ki a Hēmi; i reira anō ngā kaumātua katoa.

¹⁹ Nā, ka oha ia ki a rātou, ka kōrerotia takitahitia ngā mea i mea ai te Atua kia mahia e ia i roto i ngā tauwiwi.

²⁰ Nō tō rātou rongonga, ka whakakorōria i te Atua, ka mea ki a ia, “Kua kite koe, e tō mātou teina, i ngā mano tini o ngā Hūrai kua whakapono nei; e uaua katoa ana hoki ki te ture.

²¹ Kua rongo anō hoki rātou ki a koe, e whakaako ana koe i ngā Hūrai katoa i roto i ngā tauwiwi, kia whakarērea a Mohi, e mea ana kia kaua rātou e kokoti i ngā tamariki, kia kaua anō e haere i runga i ngā ritenga o mua.

²² Nā, me pēhea? E kore hoki e kore ka rongo rātou ki tōu taenga mai.

²³ Nā, me mea e koe tēnei e kōrerotia nei e mātou ki a koe. Tokowhā e mātou tāngata, he kupu taurangi tā rātou.

²⁴ Tangohia ēnei, kia purea ngātahitia koutou, māu anō e utu ā rātou mea, kia waruhia ai ō rātou mātenga. Ā, ka kite rātou katoa he teka noa ngā mea i kōrerotia mōu; engari ko koe, he tika tāu haere, kei te whakarite anō koe i te ture.

²⁵ Tēnā ko ngā tauwiwi kua whakapono, kua tuhituhi atu mātou, kua whakatakoto tikanga atu, kia tūpato rātou i ngā mea e patua ana mā ngā whakapakoko, i te toto, i te mea kua nōtia te kaki, i te moe tāhae.”

²⁶ Nā, ka mau a Pāora ki aua tāngata, ā, i te aonga ake ka pure tahi, ka haere tahi rātou ki roto ki te temepara, hei whakaatu ka whakaritea ngā rā mō te purenga, kia whakaherea rā anō he whakahere mō tētahi, mō tētahi o rātou.

Ka Mau a Pāora i roto i te Temepara

²⁷ Heoi, ka tata ngā rā e whitu te taka, ka kitea ia i roto i te temepara e ētahi Hūrai o Āhia; nā rātou i whakaoho te mano katoa, ā, ka pā ō rātou ringa ki a ia,

²⁸ ka karanga, “E ngā tāngata o Ihairaira, āwhinatia mai! Ko te tangata tēnei e whakaako nei i ngā tāngata katoa o ngā wāhi katoa ki ngā mea whakahē mō te iwi, mō te ture, mō tēnei kāinga hoki. Kua kawea mai anō e ia ētahi Kariki ki roto ki te temepara, ā, ka noa nei i a ia tēnei wāhi tapu.”

²⁹ I kite hoki rātou i mua he hoa nōna i roto i te pā, ko Toropimu o Epeha; tohu noa rātou, kua mauria mai ia e Pāora ki roto ki te temepara.

³⁰ Nā, ka oho te pā katoa, ka oma ngā tāngata. Ā, ka mau rātou ki a Pāora, tōia ana ia ki waho o te temepara; tūtakina tonutia atu ngā tatau.

³¹ Nā, i a rātou e whai ana kia patua ia, ka tae te rongo ki te rangatira mano o te hapū hōia, kua tutū te puehu i Hiruhārama katoa.

³² Nā, hohoro tonu tāna mau ki ētahi hōia, ki ētahi keneturio, ā, oma iho ana ki a rātou. Ā, nō tō rātou kitenga i te rangatira mano, i ngā hōia hoki, ka mutu te patu i a Pāora.

³³ Nā, ka whakatata mai te rangatira mano, ka tango i a ia, ka mea kia herea ia ki ngā mekameka e rua; ā, ka ui ko wai ia, i aha hoki ia.

³⁴ Nā, he karanga anō tā ētahi, he karanga kē tā ētahi, i roto i te mano. Nā, kīhai ia i mōhio ki te tino tikanga, i te ngangau hoki, ā, whakahaua ana kia ārahina ia ki te pā.

³⁵ Ā, nō tōna taenga ki te pikitanga, ka hikitia ia e ngā hōia i te taututututenga hoki a te tāngata;

³⁶ i aru hoki te huihui o te iwi, me te karanga, "Whakamatea ia!"

Te Whakahoki Kōrero a Pāora mōna anō

³⁷ Ā, nō ka whano a Pāora te kawea ki roto ki te pā, ka mea ia ki te rangatira mano, "E pai ana rānei kia kōrero ahau i tētahi kupu ki a koe?"

Ka mea ia, "E mātau ana rānei koe ki te reo Kariki?"

³⁸ Ehara oti koe i te Ihipiana, nāna nei i whakatupu te tutū i mua ake rā, ā, mauria ana e ia ngā tāngata kōhuru e whā mano ki te koraha?"

³⁹ Ka mea a Pāora, "He Hūrai ahau, nō Tarahu o Kirikia, he tangata tupu nō taua pā, ehara hoki i te pā ingoakore. Nā, ko tāku inoi tēnei ki a koe, tukua ahau kia kōrero ki te iwi."

⁴⁰ Nā, tukua ana e ia, ā tū ana a Pāora ki te pikitanga, ka tāwhiri tōna ringa ki te iwi. Nā, mutu pū te turituri, ka kōrero ia, nō ngā Hiperu te reo, ka mea:

22

¹ "E ōku tuākana, e ōku mātua, whakarongo ki tēnei kōrero āku ki a koutou."

² Ā, ka rongo rātou ko te reo Hiperu tāna i kōrero ai ki a rātou, kātahi ka mutu rawa te kīki.

Ā, ka mea ia:

³ "He Hūrai ahau, i whānau ki Tarahu o Kirikia, i whakatupuria i roto i tēnei pā ki ngā waewae o Kamariere, i āta whakaakona ki te tino tikanga o te ture o ngā mātua, i uaua anō ahau mō te Atua, i pēnā me koutou katoa ināianei.

⁴ Ā, whakatoia ana e ahau ngā tāngata o tēnei Tikanga, tae ana ki te mate; herea ana e ahau ngā tāne me ngā wāhine, ā, tukua ana ki ngā whare herehere.

⁵ Mā te tohunga, nui tēnei kōrero āku e whakatika, mā te huihui hoki o ngā kaumātua katoa. I riro mai hoki i ahau ā rātou pukapuka ki ngā tēina, ā, haere ana ahau ki Ramahiku, kia herea, kia ārahina mai hoki te hunga o reira ki Hiruhārama kia whakamamaetia."

Ka Kōrero a Pāora mō tōna Huringa ki te Whakaponu

⁶ "Nā, i ahau e haere ana, e whakatata ana ki Ramahiku, i te poutūmārōtanga, ka whiti whakarere mai ki ahau he mārama nui nō te rangi.

⁷ Ā, hinga ana ahau ki te whenua, ka rangona he reo e mea ana ki ahau, 'E Haora, e Haora, he aha tāu e whakato nei i ahau?'

⁸ Nā, ka whakahokia e ahau, 'Ko wai koe, e te Ariki?' Ka mea ia ki ahau, 'Ko Īhu ahau o Nahareta, e whakatoia nei e koe.'

⁹ I kite anō ōku hoa i te mārama, otirā kīhai i rongo i te reo ōna i kōrero ki ahau.

¹⁰ Ka mea ahau, 'Me aha ahau, e te Ariki?' Ka mea te Ariki ki ahau, 'Whakatika, haere ki Ramahiku; ā, ka kōrerotia ki a koe i reira ngā mea katoa kua whakaritea kia meinga e koe.'

¹¹ Heoi, i te mea kāhore ahau i kite, nā te korōria hoki o taua mārama, ka ārahina-ā-ringatia ahau e ōku hoa haere, ka tae ki Ramahiku.

¹² "Nā, ko tētahi tangata, ko Anania, he tangata karakia, i rite tonu nei ki tā te ture āna mahi, ā, e kōrerotia paitia ana e ngā Hūrai katoa e noho ana i reira,

¹³ haere mai ana ia ki ahau, ā tū ana i tōku taha, ka mea mai ki ahau, 'E tōku teina, e Haora, titiro ake!' Ā, i taua hāora anō ka titiro ahau ki a ia.

¹⁴ I mea anō ia, 'Nā te Atua o ō tātou mātua koe i whiriwhiri, kia mātau ki tāna e pai ai, kia kite i a te Tika, kia rongo hoki i te reo o tōna māngai.

¹⁵ Nō te mea ko koe hei kaiwhakaatu māna ki ngā tāngata katoa, mō ngā mea i kite ai, i rongo ai koe.

¹⁶ Nā, he aha tāu e whakaroa nei? Whakatika, kia iriiria koe, kia horoia ōu hara, me te karanga anō ki te ingoa o te Ariki.' "

Te Karangatanga a Pāora kia Kauwhau ki ngā Tauwiwi

¹⁷ "Ā, nō tōku hokinga mai ki Hiruhārama, i ahau e inoi ana i roto i te temepara, ka puta te ngākau matakite ki ahau;

¹⁸ ā, ka kite ahau i a ia e mea ana mai ki ahau, 'E āhua, kia hohoro te haere atu i Hiruhārama; e kore hoki rātou e tango i tāu kōrero mōku.'

¹⁹ Nā, ko tāku meatanga, 'E te Ariki, e mātau ana rātou, he kaiherehere ahau, he kaiwhiu i roto i ngā whare karakia, i te hunga i whakapono ki a koe.

²⁰ Ā, i te whakahekenga o ngā toto o tōu kaiwhakaatu, o Tepene, i reira ahau e tū ana, e whakaae ana, e tiaki ana hoki i ngā kākahu o ōna kaiwhakamate.'

²¹ Nā, ko tāna meatanga ki ahau, 'Haere. Ka ungā hoki koe e ahau ki tawhiti ki ngā tauhiwi.' "

²² Ā, whakarongo ana rātou ki a ia taea noatia tēnei kupu, nā, ka hāmama rātou, ka mea, "Whakamatea atu te korokē nei i runga i te whenua! E kore hoki e pai kia ora ia."

²³ Heoi, i a rātou e karanga ana, e rukeruke ana i ō rātou kākahu, e ākiri ana i te puehu ki te rangi.

²⁴ Ka whakahau te rangatira kia kawea ia ki te pā, ka mea kia whiua, kia uia; kia mātau ai ia ki te mea i pēnei ai rātou te karanga ki a ia.

²⁵ Ā, ka oti ia te here e rātou ki ngā here, ka mea a Pāora ki te keneturio e tū ana i reira, "He mea tika rānei kia whiua e koutou te tangata, he tangata nō Rōma, i te mea kāhore anō i mau noa tōna hē?"

²⁶ Ā, nō te rongonga o te keneturio, ka haere, ka kōrero ki te rangatira mano, ka mea, "He aha tāu e mea ai? Nō Rōma hoki te tangata nei."

²⁷ Nā, ka haere mai te rangatira mano, ka mea ki a ia, "Kōrero mai ki ahau, nō Rōma koe?"

Ka mea ia, "Āe."

²⁸ Nā, ka whakahoki te rangatira mano, "Nā te moni nui i whiwhi ai ahau ki tēnei taonga, hei tangata whenua nō Rōma."

Ka mea a Pāora, "Ko ahau i whānau tonu nō Rōma."

²⁹ Nā whakarērea tonutia iho ia e te hunga e mea ana ki te ui ki a ia; i matakū hoki te rangatira mano, tōna rongonga nō Rōma ia, mōna hoki i here i a ia.

Ko Pāora kei mua o te Rūnanga

³⁰ Nā, i te aonga ake ka mea ia kia mātau ki te tikanga, ki te mea i whakawākia ai ia e ngā Hūrai, ka wewete i ōna here, ka whakahau kia haere mai ngā tohunga nui, me tō rātou rūnanga katoa, ā, ārahina iho ana a Pāora, whakatūria ana ki tō rātou aroaro.

23

¹ Nā, ka titiro pū a Pāora ki te rūnanga, ka mea, "E ōku tuākana, tika tonu ki tōku mahara tāku whakahaere i te aroaro o te Atua, ā taea noatia tēnei rā."

² Nā, ka mea a Anania tohunga nui ki te hunga e tū ana i tōna taha, kia pākia tōna māngai.

³ Anō rā, ko Pāora ki a ia, "Tēnei ake ka papaki te Atua i a koe, e te pakitara kua oti te pani ki te paru mā! Ā, ka noho mai koe hei whakawā i ahau i tā te ture i whakatakoto ai, me te whakahau anō kia pākia ahau, e hē nei tēnā ki te ture?"

⁴ Nā, ka mea te hunga e tū tata ana, "E whakamanumanu ana koe ki te tohunga nui a te Atua?"

⁵ Anō rā ko Pāora, "Kīhai ahau i mātau, e ōku tuākana, ko ia te tohunga nui; kua oti hoki te tuhituhi, 'Aua e kōrerotia kinotia te rangatira o tōu iwi.' "

⁶ Ā, nō ka kite a Pāora nō ngā Haruki ētahi, ko ētahi nō ngā Parihi, ka karanga ia i roto i te rūnanga, "E ōku tuākana, he Parihi ahau, he tama nā ngā Parihi. Ko te aranga o te hunga mate e tūmanakohia nei te mea e whakawākia nei ahau."

⁷ Ā, nō tana kōrerotanga i tēnei, ka tohetohe ngā Parihi rātou ko ngā Haruki; ka wahirua hoki te huihui.

⁸ E mea ana hoki ngā Haruki, kāhore he aranga, kāhore he anahera, he wairua rānei; ko ngā Parihi ia e whakaae ana ki aua mea e rua.

⁹ Ā, ka nui te ngangare; ka whakatika ētahi o ngā karaipi o tō ngā Parihi taha, ka totohe, ka mea, "Kāhore anō i mau i a mātau te hē o tēnei tangata. Tēnā, ka pēhea, mehemea kua kōrero tētahi wairua ki a ia, tētahi anahera rānei?"

¹⁰ Ā, nō ka nui te ngangau, ka matakū te rangatira mano kei motumotuhia a Pāora e rātou, nā, ungā ana e ia ngā hōia kia heke atu, ki te tango mai i a ia i roto i a rātou, kia ārahina hoki ki te pā.

¹¹ Ā, i taua pō ka tū te Ariki ki tōna taha, ka mea, "Kia māia! Kia pēnā i a koe i whakaatu nā mōku i Hiruhārama, tāu whakaatu hoki ki Rōma."

Te Whakangārahu ki a Pāora

¹² Ao ake te rā, ka huihui ētahi o ngā Hūrai, ka maka oati ki a rātou anō, ka mea, kia kaua rātou e kai, kia kaua e inu, kia whakamatea rā anō e rātou a Pāora.

¹³ Ā, e whā tekau ngahoro ngā tātanga nāna tēnei oatitanga.

¹⁴ Nā, ka haere rātou ki ngā tohunga nui rātou ko ngā kaumātua, ka mea, “Kua oati mātou i tētahi oati nui, kia kaua e pā kai, kia mate rā anō a Pāora i a mātou.

¹⁵ Nā, mā koutou tahi ko te rūnanga e kī atu ki te rangatira mano kia ārahina iho ia ki a koutou āpōpō, me te mea nei e mea ana koutou kia āta mōhiotia te take ki a ia. Ko mātou ia, i te mea kīanō ia i tata noa, ka noho rite ki te whakamate i a ia.”

¹⁶ Otirā, ka rongu te tama a te tuahine o Pāora ki tō rātou whakaaro whakapapa, ka haere ia, ka tomo ki te pā, ka kōrero ki a Pāora.

¹⁷ Kātahi, ka karanga a Pāora ki tētahi keneturio, ka mea, “Ārahina atu te tamaiti nei ki te rangatira mano; he kōrero hoki tāna ki a ia.”

¹⁸ Nā, ka mau ia ki a ia, ka ārahi i a ia ki te rangatira mano, ka mea, “I karanga te herehere, a Pāora, i ahau, i mea kia ārahina mai tēnei tamaiti ki a koe, he kōrero hoki tāna ki a koe.”

¹⁹ Nā, ka mau te rangatira mano ki tōna ringa, ka haere ki tahaki, ka ui atu, “He aha tāu mea hei kōrero ki ahau?”

²⁰ Anō rā ko tērā, “Kua whakatakoto whakaaro ngā Hūrai kia mea ki a koe kia ārahina iho a Pāora āpōpō ki te rūnanga, ānō e āta uia anō e koe tētahi atu mea mōna.

²¹ Nā, aua koe e rongu ki a rātou; e whā hoki tekau ngahoro tāngata o rātou e whanga ana ki a ia. Kua puaki tā rātou oati, kia kaua e kai, kia kaua e inu, kia mate rā anō ia i a rātou. Nā, kua rite tēnei rātou, e tatari ana ki te kupu whakaae i a koe.”

²² Kātahi, ka tukua atu taua tamaiti e te rangatira mano, ka mea ia, “Kaua e kōrerotia ki tētahi tāu whakaaturanga mai i ēnei mea ki ahau.”

Te Mauranga i a Pāora ki a Pirika te Kāwana

²³ Nā, tokorua ngā keneturio i karangatia e ia; i mea ia, “Kia rite mai ētahi hōia kia rua rau hei haere ki Hiharia, me ētahi hōia eke hōiho kia whitu tekau, me tētahi hunga mau mātia kia rua rau, i te toru o ngā hāora o te pō.

²⁴ Ā, ka whakahau ia ki a rāua, kia whakaritea mai he kararehe, hei whakanohoanga iho mō Pāora ki runga, kia kawea oratia ai ia ki a Pirika, ki te kāwana.”

²⁵ Ā, i tuhituhia e ia he pukapuka, ka pēnei:

²⁶ “Nā Karauria Raihia ki a Pirika, ki te kāwana pai rawa: Tēnā koe.

²⁷ “I hopukia tēnei tangata e ngā Hūrai, ā, i a ia ka tata te whakamatea e rātou, ka puta atu ahau me ngā hōia, ā, tangohia mai ana ia; i rongu hoki ahau nō Rōma ia.

²⁸ I mea anō ahau kia rongu i te take i whakawākia ai ia e rātou, ā ārahina ana ia e ahau ki tō rātou rūnanga.

²⁹ Nā, ka kite ahau he kupu tautohe nō tō rātou ture i whakawākia ai ia, kāhore hoki ōna he i tika ai te mate, te here rānei.

³⁰ Ā, nō te whakaaturanga mai ki ahau, kei te whakapapatia he mate mō te tangata nei, tonoa tonutia ia e ahau ki a koe, i mea hoki ahau ki ōna kaiwhakapae, kia kōrerotia ki a koe ngā mea mōna.”

³¹ Nā, ka mau ngā hōia ki a Pāora, ka pērā me te mea i kōrerotia ki a rātou, ā, ārahina ana ia i te pō ki Anatipatari.

³² Ao ake te rā ka tukua atu ngā tāngata eke hōiho hei hoa haere mōna, ā, hoki ana rātou ki te pā.

³³ Ā, nō te taenga o ērā ki Hiharia, ka hoatu te pukapuka ki te kāwana, ā, whakatūria ana a Pāora ki tōna aroaro.

³⁴ Ā, nō te tirohanga iho o te kāwana, ka ui, nō tēhea kāwanatanga ia; ā, i tōna rongonga nō Kirikia ia,

³⁵ ka mea ia, “Ka whakarongo ahau ki a koe, ina tae mai anō hoki ōu kaiwhakapae.” Ā, i whakahau ia, kia tiakina ia i roto i te whare whakawā o Herora.

24

Te Take ki a Pāora

¹ Nā, ka pahure ngā rā e rima, ka haere atu a Anania, te tohunga nui rātou ko ētahi kaumātua, ko tētahi kaikōrero hoki, ko Tereturu, whakakite ai i ngā hē o Pāora ki te kāwana.

² Ā, ka oti ia te karanga, ka timata a Tereturu te whakawā, ka mea:

“I te mea nāu i hua ai te rangimārie ki a mātou, he āta ngārahu hoki nāu i whakatikatikaina ai ngā kino ki tēnei iwi.

³ Nui atu tā mātou whakawhetai mō aua mea ka riro mai nei i a mātou, i ngā wā katoa, i ngā wāhi katoa, e Pirika, e te tangata pai rawa.

⁴ Otia, e kore e nui atu tāku whakaware i a koe, koia ka inoi atu ki a koe kia pai koe ki te whakarongo mai ki ētahi kupu torutoru a mātou.

⁵ I mau hoki i a mātou te korokē nei, he tangata whakatūtehu, e whakaoho ana i ngā Hūrai katoa o te ao, ko ia hoki te tino take o te tūtorehanga ki tā ngā Nahareti.

⁶ I mea hoki ia kia whakanoatia te temepara: nā ka hopu mātou i a ia, ka mea kia whakawākia ia ki tā tō mātou ture i whakatakoto ai.

⁷ Otirā, i puta mai a Raihia, te rangatira mano, ā, tangohia kinotia atu ana ia i ō mātou ringa.

⁸ Ā, ungā ana ōna kaiwhakapae kia haere mai ki a koe: māu e ui ki a ia, kia rongo ai koe ki ēnei mea katoa e whakawākia nei ia e mātou."

⁹ Ā, i whakaae hoki ngā Hūrai ki taua whakapae, i mea, "Koia tērā ko aua mea."

Tā Pāora Tohe i mua i a Pirika

¹⁰ Ā, ka tohu atu te kāwana ki a ia kia kōrero, ka whakahokia e Pāora: "E mātau ana ahau, ka maha ōu tau e whakawā nei koe i tēnei iwi, koia i pai ai tōku ngākau ki te tohe i te tika o āku mea.

¹¹ E takoto kau ana hoki hei mōhiotanga mōu, kāhore i maha ake i te tekau mā rua ngā rā ōku i haere nei ki Hiruhārama, ki te karakia.

¹² Kihai anō ahau i mau i a rātou i roto i te temepara e totohe ana ki tētahi, e mea ana rānei i te mano kia tutū, kāhore i ngā whare karakia, kāhore anō hoki i te pā.

¹³ E kore anō e taea e rātou te whakatau ki ahau i tōu aroaro ngā mea e whakawākia nei ahau e rātou.

¹⁴ Otirā, me whāki tēnei e ahau ki a koe, ko te Ara e kīia nei e rātou he tūtorehanga, ko tāku tēnā i ahau e karakia nei ki te Atua o ōku mātua; e whakapono ana hoki ahau ki ngā mea katoa kua oti te whakarite i roto i te ture, kua oti hoki te tuhituhi ki tā ngā poropiti.

¹⁵ E tūmanako ana ki tā te Atua, ki tā ēnei anō hoki e whakaae nei, arā tēnei ake ka ara te hunga mate, ngā tāngata tika, ngā tāngata hē.

¹⁶ Tēnei anō tāku e whai nei, kia harakore tonu tōku hinengaro i te aroaro o te Atua, o ngā tāngata.

¹⁷ "Nā, muri iho i ngā tau e maha, ka tae mai ahau ki te kawē mai i ngā mea atawhai rawakore ki tōku iwi, me ngā whakahere.

¹⁸ I kitea ahau i reira e rātou, e purea ana i roto i te temepara, kāhore he huihui, kāhore he ngangau.

¹⁹ Tērā anō rā ētahi Hūrai nō Āhia; ko te tikanga kia haere mai rātou ki a koe ki te whakawā, ki te mea he mea tā rātou mōku.

²⁰ Tēnei rānei mā ēnei tāngata tonu e kōrero, me i kitea e rātou he hē tōku, i ahau e tū ana i mua i te rūnanga,

²¹ ko taua kupu kotahi pea i karanga ai ahau, i ahau e tū ana i roto i a rātou, 'Ko te aranga o te hunga mate te mea e whakawākia nei ahau e koutou ināianei.' "

²² Otirā, i te mea he nui atu tōna mōhiō ki taua Ritenga, ka ungā rātou e Pirika, ka mea ia, "Kia tae mai a Raihia, te rangatira mano, ka tino rapu ahau ki te tikanga o ā koutou mea."

²³ Nā, ka mea ia ki te keneturio kia tiakina a Pāora, kia waiho noa anō ia, kia kaua e rīria ōna hoa ina mahi ki a ia.

Ko Pāora i te Aroaro o Pirika rāua ko Ruhuhira

²⁴ Nā, muri iho i ētahi rā ka tae mai a Pirika rāua ko tāna wahine ko Ruhuhira, he Hūrai, ka mea ia kia tikina atu a Pāora, ā, ka whakarongo ki a ia ki te whakapono ki a te Karaiti.

²⁵ Ā, i a ia e kōrero ana ki ngā mea o te tika, ki te hiahia kia pēhia, ki te whakawākanga kei te haere mai, ka wiri a Pirika, ka mea, "Haere āianei; kia wātea ahau, ka karanga atu ai anō i a koe."

²⁶ Tohu noa hoki ka hoatu ki a ia he moni e Pāora; koia i hono ai te tiki atu i a ia, te kōrero ki a ia.

²⁷ Otirā, ka pahure ngā tau e rua, ka whakakapia a Pirika e Porohia Petuha; ā, i tōna hiahia ki te whakamānawareka i ngā Hūrai, ka waiho e Pirika a Pāora kia here ana.

25

Ka Īnoi a Pāora ki te Emepara

¹ Nō te taenga mai o Petuha ki te kāwanatanga, ka toru ngā rā, ka haere atu ia i Hiharia ki Hiruhārama.

² Nā, ka kōrero te tohunga nui me ngā rangatira o ngā Hūrai ki a ia mō Pāora, ka tohe ki a ia,

³ kia whakaaetia tā rātou mōna, kia tikina atu ia ki Hiruhārama, he whanga hoki tō rātou mōna kia whakamatea ki te ara.

⁴ Otirā, ka whakahokia e Petuha, kei Hiharia a Pāora e pupuri ana, ā, tērā e hohoro tōna haere ki reira.

⁵ I mea anō ia, “Me haere tahi anō i ahau ki raro ngā mea ō koutou e whai mana ana, ki te whakawā i taua tangata, ki te mea he kino tōna.”

⁶ Ā, ka noho ia i a rātou mō ngā rā e waru, ngahuru rānei, nā, ka haere ki Hiharia; ao ake te rā ka noho ki te nohoanga whakawā, ā, ka mea kia ārahina mai a Pāora.

⁷ Ā, nō tōna taenga atu, e tū ana tērā ngā Hūrai i haere mai i Hiruhārama, he maha, he nui ngā hē i whakapāngia e rātou ki a Pāora; heoi kihai i ū tā rātou.

⁸ Ā, ka utua e Pāora, “Kāhore rawa ōku hara ki te ture a ngā Hūrai, kāhore hoki ki te temepara, kāhore anō ki a Hihā.”

⁹ Heoi, ka mea a Petuha ki a Pāora, i tōna hiahia kia paingia e ngā Hūrai, “E pai ana rānei koe kia haere ki Hiruhārama, ki reira whakawākia ai mō ēnei mea ki tōku aroaro?”

¹⁰ Anō rā ko Pāora, “E tū ana ahau ki te nohoanga whakawā o Hihā, hei reira tonu ahau whakawākia ai; kāhore ōku hē ki ngā Hūrai, kua tino kitea nā hoki e koe.

¹¹ Me he hē tōku, kua meinga rānei e ahau tētahi mea e tika ai te mate, e kore ahau e kino kia mate; tēnā ko tēnei, he teka ngā mea e whakapāngia nei e rātou ki ahau, e kore e āhehi kia tukua ahau e tētahi ki a rātou. He karanga tēnei nāku ki a Hihā.”

¹² Nā, ka kōrerorero a Petuha ki te rūnanga, ā, ka mea, “Kua karanga koe ki a Hihā; nā me haere koe ki a Hihā.”

Ka Kōrero a Pāora ki a Akaripa me Perenika

¹³ Ā muri iho i ētahi rā, ka tae atu a Kīngi Akaripa, rāua ko Pereniki ki Hiharia, ā, ka oha ki a Petuha.

¹⁴ Ā, ka pō maha rāua e noho ana i reira, ka kōrerotia e Petuha ki te kīngi te take mō Pāora, ka mea, “Tēnei tētahi tangata i waiho iho e Pirika e here ana.

¹⁵ Ā, i ahau i Hiruhārama, ka kōrerotia mai ia ki ahau e ngā tohunga nui, e ngā kaumātua o ngā Hūrai, ka tono rātou kia whakawākia ia.

¹⁶ “Nā, ko tāku whakahokinga atu ki a rātou, ‘Ehara i te ritenga nā ngā tāngata o Rōma kia tukua he tangata kia mate i te mea kīanō i tūtataki noa te tangata e whakawākia ana ki ngā kaiwhakapae, i whai wāhi rānei ki te whakahoki kupu ki te kupu whakawā mōna.’

¹⁷ Nō reira, i tō rātou minenga mai ki konei, kihai ahau i whakaroa; ao ake te rā ka noho ahau ki te nohoanga whakawā, ka mea kia ārahina mai taua tangata.

¹⁸ Ā, i te tūrangā o ngā kaiwhakapae, kihai tētahi hē o āku i whakaaro ai i kōrerotia e rātou mōna.

¹⁹ Heoi, he kupu tautohetohe nō tā rātou karakia tā rātou i mea ai ki a ia, ko tētahi Ihu anō i mate, e kīia ana hoki e Pāora kei te ora.

²⁰ Heoi, pōhewa noa iho ahau ki taua tautohē, ka mea hoki me kore ia e pai kia haere ki Hiruhārama, ki reira whakawākia ai mō aua mea.

²¹ Nō te karangatanga a Pāora kia waiho ia kia whakarangona tāna e te emepara, ka whakahaua e ahau kia purititia ia, kia tukua rā anō ia e ahau ki a Hihā.”

²² Ka mea a Akaripa ki a Petuha, “E hiahia ana anō ahau kia rongoi i taua tangata.”

Ka mea ia, “Ko āpōpō koe rongoi ai ki a ia.”

²³ Heoi, i te aonga ake, ka tae atu a Akaripa rāua ko Pereniki, me ngā whakapaipai maha, ā, tomo ana ki te whare whakarongo, rātou ko ngā rangatira mano, ko ngā tāngata nunui o te pā, ā, ka whakahaua e Petuha, ka mauria mai a Pāora.

²⁴ Nā, ka mea a Petuha, “E Kīngi Akaripa, e ngā tāngata katoa hoki e noho nei tātou, ka kite koutou i tēnei tangata, i tohe mai ai ki ahau te huihui katoa o ngā Hūrai i Hiruhārama, i konei anō hoki, i karanga ai, ehara rawa i te tika kia waiho ia kia ora ana.

²⁵ Otirā, i kite ahau, kāhore āna mahi e tika ai te mate; ā, i te mea nāna anō i karanga ki te emepara, ka mea ahau kia ungā atu ia.

²⁶ Kāhore ia āku tino mea e tuhituhi atu ai ahau mōna ki tōku ariki. Koia ahau ka ārahi mai nei i a ia ki a koutou, ki a koe rawa anō, e Kīngi Akaripa, kia whai mea ai ahau hei tuhituhinga atu, ua mutu te uiui.

²⁷ Ki tāku hoki he mea hē kia ungā atu he herehere, ā, kia kaua hoki e kōrerotia te mea i whakawākia ai ia.”

26

Tā Pāora Tohe i te Aroaro o Akaripa

¹ Nā, ko te meatanga a Akaripa ki a Pāora, “E āhehi ana koe kia kōrero i āu kōrero.” Kātahi, ka totoro te ringa o Pāora, ā, ka kōrero ia:

² “He koa ngā ngākau tēnei ki ahau, e Kīngi Akaripa, kia kōrerotia e ahau ki a koe āiane i ngā mea katoa e whakawākia nei ahau e ngā Hūrai;

³ he mōhio rawa hoki koe ki ngā ritenga katoa, ki ngā tautohe hoki anō a ngā Hūrai; nā reira, kia pai koe ki te whakarongo mārie ki ahau.

⁴ “Ko tāku whakahaere mai o tōku tamarikitanga, nō te tīmatanga mai rā anō i roto i tōku iwi, i Hiruhārama hoki, e mōhio ana ngā Hūrai katoa.

⁵ Mōhio tonu rātou ki ahau ō mua iho, me i pai rātou ki te whakaatu; ko tāku mahi, i whai i tā te tītorehanga pakeke rawa o tō tātou karakia, i tā te Parihi.

⁶ Tēnei ahau te tū nei i konei, te whakawākia nei mō te tūmanako ki te mea e kōrerotia e te Atua i mua ki ō tātou mātua.

⁷ E tūmanako nei ō tātou iwi kotahi tekau mā rua kia uru ki tēnei, i a rātou e mahi tonu nei ki te Atua i te ao, i te pō. Ko tēnei e tūmanakohia atu nei e te kīngi, te mea e whakawākia nei ahau e ngā Hūrai.

⁸ He aha rawa kia kore e whakaponohia e koutou, ki te mea ka whakaara ake te Atua i te hunga mate?

⁹ “Ko ahau nei, i whakaaro ahau kia maha tonu ngā mea e mahia e ahau hei pēhi mō te ingoa o Īhu o Nahareta.

¹⁰ Āe, i meinga anō tēnei e ahau ki Hiruhārama; he tokomaha anō te hunga tapu i uakina e ahau ki ngā whare herehere, he mea tuku mai hoki ngā tikanga nā ngā tohunga nui ki ahau; ā, i te whakamatenga i a rātou, i whakaae ahau kia pērātia rātou.

¹¹ He maha anō āku whiunga i a rātou i roto i ngā whare karakia katoa, i meinga anō rātou e ahau kia kohukohu; heoi, haurangi noa iho ahau ki a rātou, whāia ana e ahau, ā taea noatia ngā pā o tawhiti.”

Ka Kōrero a Pāora mō tōna Huringa ki te Whakapono

¹² “Nāwai ā, i ahau e haere ana ki Ramahiku, me ngā tikanga, me te kupu whakaae a ngā tohunga nui,

¹³ i te poutūmārōtanga, e te kīngi, ka kitea e ahau i te ara he mārama i te rangi e tīaho ana ki ahau, ki ōku hoa haere anō, tērā atu i te mārama o te rā.

¹⁴ Heoi, hinga ana mātou katoa ki te whenua, ka rongo ahau i te reo e kōrero ana ki ahau, nō ngā Hiperu anō hoki te reo, e mea ana, ‘E Haora, e Haora, he aha tāu e whakato i nei i ahau? Ehara tāu te whana ki ngā koikoi.’

¹⁵ Anō rā ko ahau, ‘Ko wai koe, e te Ariki?’ Ka mea ia, ‘Ko Īhu ahau e whakatoia nei e koe.

¹⁶ Otirā, whakatika, e tū ōu waewae ki runga. Ko te mea tēnei i puta ai ahau ki a koe, kia meinga koe hei kaimahi, hei kaiwhakaatu mō ngā mea i kite nei koe, mō ngā mea anō e kitea ai ahau e koe.

¹⁷ Ka whakaoranga koe i te iwi, i ngā tauīwi, ka tonoa nei koe e ahau ki a rātou,

¹⁸ hei whakattiro i ō rātou kanohi, hei whakatahuri i a rātou i te pōuri ki te mārama, i te kaha o Hātana ki te Atua, kia whiwhi ai rātou ki te murunga hara, ki tētahi wāhi anō i roto i te hunga ka oti te whakatapu i runga i te whakapono ki ahau.”

Ka Kōrero a Pāora mō āna Mahi

¹⁹ “Nō reira, kīhai ahau i whakatuturi, e Kīngi Akaripa, ki tō te rangi kitenga.

²⁰ Heoi, i kōrero ahau ki te hunga i Ramahiku i te tuatahi, ā, i Hiruhārama, ki te whenua katoa anō o Hūria, ki ngā tauīwi hoki, kia ripenetā, kia tahuri ki te Atua, me te mahi anō i ngā mahi tika o te ripenetā.

²¹ Nō reira ngā Hūrai i hopu ai i ahau i te temepara, i whai ai ki te whakamate i ahau.

²² Heoi, ka āwhinatia mai ahau e te Atua, ka tū tonu nei ahau, ā, mohoa noa nei, me te kōrero ki te iti, ki te rahi, kāhore āku kupu kē ake i tā ngā poropiti rātou ko Mohi i mea ai meāke puta:

²³ arā ko te Karaiti kia mate, ko ia te mātāmua o te aranga o te hunga mate, māna anō e whakapuaki te mārama ki te iwi, ki ngā tauīwi.”

²⁴ I a ia e kōrero ana i ēnei mea, nui atu te reo o Petuha ki te karanga, “E Pāora, he haurangi koe; nā te nui o tāu kōrero pukapuka i haurangi ai koe!”

²⁵ Anō rā ko ia, “Kāhore ōku haurangi, e Petuha, e te tangata pai rawa; engari he pono, he whai whakaaro, āku kupu e whakapuaki nei.

²⁶ E mātau ana hoki te kīngi ki ēnei mea, i māia ai ahau ki te kōrero ki a ia. E mea ana hoki ahau, kāhore tētahi o ēnei mea i ngaro i a ia; kīhai hoki tēnei mea i mahia i te kokonga.

²⁷ E whakapono ana rānei koe ki ngā poropiti, e Kīngi Akaripa? E mea ana ahau, tēnei koe te whakapono nei.”

²⁸ Anō rā ko Akaripa ki a Pāora, “Wāhi iti kua riro atu ahau ki tāu, ki tā te Karaiti tikanga.”

²⁹ Nā, ko te meatanga a Pāora, “Pai tonu kia inoi ahau ki te Atua kia kaua e iti, engari kia tino nui, kia kaua anō e waiho i tōu kotahi, engari, kia tino rite ki ahau te hunga katoa e whakarongo nei ki ahau ināianei; ko ēnei mekameka ia kia kore.”

³⁰ Nā, ka whakatika te kīngi, me te kāwana, me Pereniki, me te hunga i noho tahi rātou.

³¹ Nā, i a rātou ka wehe kē, ka kōrerorero ki a rātou anō, ka mea, “Kāhore he hanga a tēnei tangata e tika ai te mate, te here rānei.”

³² Kātahi, ka mea a Akaripa ki a Petuha, “Ka tukua tēnei tangata kia haere, me i kaua ia te karanga ki a Hihā.”

27

Ka Whakawhiti a Pāora ki Rōma

¹ Ā, nō ka takoto te tikanga kia rere mātou ki Itari, ka tukua a Pāora me ērā atu herehere ki tētahi keneturio ko Huriu te ingoa, nō te hapū o Ākuhata.

² Nā, eke ana mātou ki tētahi kaupuke o Ataramitiuma, e tika ana rā ngā kāinga o Āhia, rere ana mātou; ko Aritaku o Teharonika, he tangata nō Makeronia, tō mātou hoa.

³ Pō tahi ka ū mātou ki Hairona. Nā, ka ngāwari te mahi a Huriu ki a Pāora, tukua ana ia kia haere ki ōna hoa kia atawhaitia.

⁴ Rere atu ana i reira, ka miri haere mātou i te taha o Kaiperu, nō te mea i hē te hau.

⁵ Whiti ana mātou i te moana o Kirikia, o Pamapurua, ka ū ki Maira, he pā nō Raikia.

⁶ Nā, ka mau i te keneturio he kaupuke ki reira nō Arēhānaria, e rere ana ki Itari; ka utaina mātou e ia ki runga.

⁷ Ā, ka pō maha i pūhoi ai te rere, ka whiti whakauaua ki te ritenga atu o Hiniru, ā, tē tukua mātou e te hau, ka miri haere mātou i te taha o Kariti i te ritenga atu o Haramone;

⁸ ā, ka pahemo whakauaua a reira, ka ū mātou ki tētahi kāinga, ko Ngā Kokoru Ātaahua te ingoa; e tata ana a reira ki te pā o Rāhia.

⁹ Ā, ka maha ngā rā ka pahemo, nā, kua kino te rerenga, nō te mea kua pahemo kē te Pō Nohopuku, ā, ka whakatūpato a Pāora,

¹⁰ ka mea ki a rātou, “E mara mā, e kite ana ahau i te kino, i te nui o te mate e pā mai i tēnei rerenga, ehara i te mea ko te utanga anake me te kaupuke, engari, ko tātou anō.”

¹¹ Otirā, nui kē atu te aro o te keneturio ki te kāpene rāua ko te tangata nōna te kaupuke i tāna ki ngā mea i kōrero ai a Pāora.

¹² Ā, i te mea kihai i pai taua kokoru hei tūnga i te hōtoke, ka mea te tokomaha kia rere atu anō i reira, me kore e ū ki Pinike, ki reira tū ai i te hōtoke; he kokoru ia nō Kariti, e anga ana ki te uru mā tonga, ki te uru mā raki.

Te Marangai i te Moana

¹³ Ā, ka pā rekareka te tonga, ka mea rātou kua taea tā rātou i whakaaro ai, ka hūtia te punga; ā, miri haere ana i Kariti.

¹⁴ Nā, kihai i roa ka puta he hau nui whakaharahara, ko Urokarairona te ingoa.

¹⁵ Ā, ka kāhakina te kaupuke, tē ngongo ki te hau, nā, ka tukua e mātou ki tāna, ā, ka pāea.

¹⁶ Nā, ka miri i te taha ruru o tētahi motu, tōna ingoa ko Karaura; ka riro whakauaua mai te poti i a mātou.

¹⁷ Ā, ka hūtia ake, ka hanga ki te whakaū, meatia he awhi mō te tangere o te puke; ā, nō ka matakū kei eke ki te tahuna, ki Hatihi, ka tukua te rā, ā, ka pāea haeretia.

¹⁸ Ā, nō ka tino ākina mātou e te tūpuhi, i te aonga ake ka ākiritia ngā utanga;

¹⁹ ā, i te toru o ngā rā ka makā atu e rātou ki ō rātou ringa ngā mea ake o te kaupuke.

²⁰ Ā, he maha ngā rā i kore ai e puta te rā me ngā whetū, kihai anō i iti te tūpuhi i ākina ai mātou, nā, ka mahue katoa tō mātou whakaaro ki te ora.

²¹ Heoi, ka roa te nohopuku, nā, ka tū a Pāora i waenganui o rātou, ka mea, “E mara mā, engari rā me i rongo koutou ki ahau, kia kaua e rere mai i Kariti, kei pā mai tēnei kino, tēnei mate.

²² Nā, ko tāku kupu tēnei ki a koutou, Kia mārama te ngākau; e kore hoki e mate tētahi o koutou, ko te kaupuke anake.

²³ I tū hoki ki tōku taha i tēnei pō he anahera nā te Atua, nāna nei ahau, ko ia tāku e karakia atu nei,

²⁴ i mea mai, ‘Aua e matakū, e Pāora; me tū koe ki te aroaro o Hihā; nāna, kua hoatu ki a koe e te Atua te hunga katoa e rere tahi nā koutou.’

²⁵ Nā, kia mārama te ngākau, e mara mā; e whakaponono ana hoki ahau ki te Atua, e rite anō ki tāna i kōrero mai ai ki ahau.

²⁶ Otirā, kua takoto te tikanga kia eke tātou ki tētahi motu.”

²⁷ Nā, i te tekau mā whā o ngā pō, i a mātou e kāhakihakina ana i te moana o Aria, i waenganui pō, ka mea ngā hēramana kei te whakatata rātou ki tētahi whenua.

²⁸ Nā, ka whakatātūtū rātou, ka kite e rua tekau mārō, ā, ka neke tata atu, ka whakatātūtū anō, ka kite kotahi tekau mā rima mārō.

²⁹ Nā, ka matakū kei pāea mātou ki ngā toka, ka tukua ngā punga e whā i te kei, ka hiahia ki te awatea.

³⁰ Ā, i ngā hēramana e mea ana kia oma atu i te kaupuke, e tuku ana hoki i te poti ki te moana, he whakaware, kia kiā ai e tukua ana ētahi punga i te ihu.

³¹ Ka mea a Pāora ki te keneturio rātou ko ngā hōia, "Ki te kore ēnei e noho ki te kaupuke, e kore koutou e taea te whakaora."

³² Kātahi, ka tapahia ngā whakaheke o te poti e ngā hōia, ā, tukua ana kia taka atu.

³³ Ā, i te mea meāke pūao te rā, ka tohe a Pāora ki a rātou katoa kia kai, ka mea, "Ko te tekau mā whā tēnei o ngā rā e tatari nei koutou, e nohopuku nei, tē ō te kai.

³⁴ Koia ahau ka tohe nei kia kai; ko tētahi mea hoki tēnei e ora ai koutou. E kore hoki e ngahoro tētahi huruhuru o te upoko o tētahi o koutou."

³⁵ Ā, nō tāna kōrerotanga i ēnei kupu, ka mau ki te taro, ka whakawhetai ki te Atua i te aroaro o te katoa; ā, ka whawhati, ka tīmata te kai.

³⁶ Nā, ka mārāma ngā ngākau o rātou katoa, ka kai anō rātou.

³⁷ Nā, e rua rau e whitu tekau mā ono mātou katoa i te kaupuke.

³⁸ Ā, nō ka mākona i te kai, ka whakamāmā rātou i te kaupuke, ka ākiritia te wīti ki te moana.

Te Pākarutanga o te Kaipuke

³⁹ Ā, ka ao te rā kihai rātou i mōhio ki tērā whenua; engari, i kite rātou i tētahi kokoru he one tō reira, ā, ka mea rātou me kore e āhei te āki atu i te kaupuke ki roto.

⁴⁰ Nā, tapahia ana e rātou ngā punga, tukua ana ki te moana, i whakakorokoroa anō ngā here o te urungi, ka hūtia anō te rā nui ki te hau, ka tika atu ki te one.

⁴¹ Ā, ka puta atu ki tētahi wāhi, he tai papakirua, ka whakaekea te kaupuke; ā, titi tonu te ihu, mau tonu, ko te kei i pakaru i te kaha o te ngaru.

⁴² Ā, ki tā ngā hōia whakaaro, me whakamate ngā herehere, kei kau tētahi ki uta, kei oma.

⁴³ Ko te keneturio ia i mea kia whakaorangia a Pāora, kihai hoki i tukua ki tā rātou i whakaaro ai; nā, ka mea ia, kia mātua peke atu te hunga e mātau ana ki te kau, kia kau ki uta;

⁴⁴ ko ērā atu, ko ētahi i runga i ngā papa, ko ētahi i runga i ētahi o ngā mea o te kaupuke. Heoi, tae ora katoa ana rātou ki uta.

28

Kei Merita

¹ Ā, ka ora mātou, kātahi ka mōhio ko Merita te ingoa o te motu.

² Nā, kihai i nohinohi te atawhai a ngā tāngata māori ki a mātou. Ka tahuna he kāpura, whakamanuhiritia ana mātou katoa, nō te mea e ua ana te ua, nō te mātao hoki.

³ Nā, ka kohikohia e Pāora he pūpū wahie, ā, makā ana e ia ki te kāpura; heoi puta mai ana he neke i te wera, ka mau ki tōna ringa.

⁴ Ā, i te kitenga o ngā tāngata māori i te ngārara e werewere ana ki tōna ringa, ka mea rātou tētahi ki tētahi, "Koia, he tangata kōhuru tēnei, ka ora nei ia i te moana, nā, kihai i tukua e te tika kia ora."

⁵ Otia, i ruia atu e ia te ngārara ki te kāpura, ā, kihai ia i mate, kihai i aha.

⁶ Nā, whanga noa rātou kia tetere ia, kia hinga whakarere rānei, kia mate; heoi, ka roa noa tō rātou whanganga, ā, i te kitenga kāhore he aha i pā ki a ia, ka puta kē ō rātou whakaaro, ka mea, he atua ia.

⁷ I taua wāhi te kāinga o te tino rangatira o te motu, ko Pupiriu te ingoa. He manuhiri mātou nāna; e toru ngā rā i atawhaitia ai mātou e ia.

⁸ Nā, i te takoto te papa o Pupiriu e mate ana i te kirikā, i te kōripi. Heoi, ka tomo a Pāora ki a ia, ka inoi, ka whakapā i ōna ringa ki a ia, ā, ora ake ia.

⁹ Ā, i te meatanga o tēnei, nā, ka haere mai anō ērā atu o te motu he mate o rātou, ā, whakaorangia ana.

¹⁰ Nui atu anō te hōnore i whakahōnoretia ai mātou e rātou; ā, i tō mātou rerenga ka utaina ngā mea e rite ana mā mātou.

Mai i Merita ki Rōma

¹¹ A muri iho i ngā marama e toru, ka rere mātou i runga i tētahi kaupuke o Arēhānaria, i tū nei ki taua motu i te hōtoke, ko Katoro rāua ko Poruku te tohu.

¹² Nā, ka ū ki Hairakuha, ā, e toru ō mātou rā i noho ai ki reira.

¹³ Nā, ka āwhio ake mātou i reira, ka ū ki Rekiūma. Ka pō tahi ka pā te tonga, ā, i te rua o ngā rā ka ū ki Puteori.

¹⁴ Ā, nō ka kitea ngā tuākana i reira, ka tohea mātou kia noho i a rātou, kia whitu ngā rā. Heoi, haere ana mātou ki Rōma.

¹⁵ Ā, ka rongo ngā tuākana o reira ki a mātou, ka haere ake ki te whakataui i a mātou ki Te Māketē o Apiu, ki Wharetoru. Ā, i te kitenga o Pāora i a rātou, ka whakawhetai ki te Atua, ka ora te ngākau.

Kei Rōma

¹⁶ Nā, ka tae mātou ki Rōma, ka hoatu ngā herehere e te keneturio ki te rangatira hōia. Ko Pāora ia i tukua kia noho motu kē rāua ko tētahi hōia hei tiaki i a ia.

¹⁷ Ā, i muri i ngā rā e toru, ka huihuia e Pāora ngā tino tāngata o ngā Hūrai; ā, nō tō rātou minenga mai, ka mea ia ki a rātou, “E ōku tuākana, ko ahau kāhore ōku hara ki te iwi, ki ngā ritenga rānei a ngā mātua, i tukua ai ahau i Hiruhārama hei herehere ki ngā ringa o ngā tāngata o Rōma.

¹⁸ Ā, i mea rātou, i tā rātou whakawākanga i ahau kia tukua ahau, nō te mea kāhore he take e mate ai ahau.

¹⁹ Heoi, ka whakahē tonu ngā Hūrai; e taea hoki te aha? Karanga ana ahau ki a Hihā; kāhore ia āku mea e whakawā ai ahau i tōku iwi.

²⁰ Koia ahau i karanga ai i a koutou kia kite, kia kōrero ki ahau. Nō te mea hoki ko tā Ihāraira e tūmanako nei te mea i herea ai ahau ki tēnei mekameka.”

²¹ Nā, ko tā rātou meatanga ki a ia, “Kāhore he pukapuka mōu i tae mai ki a mātou i Hūria, kāhore anō tētahi o ngā tuākana i haere mai nei i kawē kupu mai, i kōrero mai rānei i tētahi kino mōu.

²² Otirā, e mea ana mātou kia rongo ki a koe ki ōu whakaaro. E mōhio ana hoki mātou ki tēnei wehenga, e kōrerotia kinotia ana i ngā wāhi katoa.”

²³ Ā, ka oti te whakarite he rā ki a ia, he tokomaha i haere mai ki a ia ki tōna whare; ā, whakakitea ana e ia ki a rātou, whakaaturia ana te rangatiratanga o te Atua, ā, ka kukume i a rātou ki ngā mea o Ihu, tiki atu ai i tā te ture a Mohi, i tā ngā poropiti, nō te ata ā ahiahi noa.

²⁴ Ko ētahi i whakaponono ki ngā mea i kōrerotia, ko ētahi kihai i whakaponono.

²⁵ Ā, te rite ā rātou kōrero, ka puta atu rātou, i muri i te kōrerotanga a Pāora i tētahi kupu, “Tika tonu te kōrero a te Wairua Tapu i a Ihāia poropiti ki ō koutou mātua,

²⁶ i mea nei,

‘Haere ki tēnei iwi, mea atu,
Rongo noa koutou, e kore e mātau;
titiro noa koutou, e kore e kite.

²⁷ Kua mātotoru hoki te ngākau o tēnei iwi,
he pūhoi ngā taringa ki te whakarongo,
ō rātou kanohi kua whakamoea e rātou;
kei kite ngā kanohi, kei rongo ngā taringa,
kei mātau te ngākau,
ā, ka tahuri rātou, ka ora i ahau.’

²⁸ “Nā, kia mōhio koutou, ka tukua tēnei whakaoranga a te Atua ki ngā tau iwi, ā ka rongo rātou.

²⁹ Ā, ka mutu ēnei kōrero āna, ka haere ngā Hūrai, he nui hoki tā rātou tautohetohe ki a rātou anō.”

³⁰ Ā, e rua tino tau i noho ai a Pāora ki tōna whare i utua e ia, ā, manaakitia ana e ia te hunga katoa e tomo ana ki a ia;

³¹ ā, māia tonu ia ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, ki te whakaako i ngā mea o te Ariki, o Ihu Karaiti, kihai anō i riria.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Rōma

He Mihi

¹ Nā Pāora, nā te pononga a Īhu Karaiti, i karangatia hei āpōtoro, i motuhia ki te rongopai a te Atua,

² i kōrerotia rā e ia i mua, arā e āna poropiti i roto i ngā karaipiture tapu,

³ mō tāna Tama, i whānau nei he uri nō Rāwiri, nō te wāhi ki te kikokiko;

⁴ i whakapuakina mai nei ko te Tama a te Atua i runga i te kaha, i runga i tā te Wairua o te tapu, i te mea ka whakaarahia i te hunga mate; arā a Īhu Karaiti, tō tātou Ariki.

⁵ Nāna nei mātou i whiwhi ai ki te aroha noa, ki te mahi āpōtoro, kia ngohengohe ai, kia whakapono ai ngā iwi katoa, hei mea mō tōna ingoa.

⁶ Nō rātou nei hoki koutou, he mea karanga hei hunga mō Īhu Karaiti.

⁷ Ki te hunga katoa i Rōma, e arohaina nei e te Atua, ka oti nei te karanga hei hunga tapu.

Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā te Ariki hoki, nā Īhu Karaiti.

He Karakia Whakawhetai

⁸ Ko tāku mea tuatahi, he whakawhetai ki tōku Atua i roto i a Īhu Karaiti mō koutou katoa, nō te mea e kōrerotia ana tō koutou whakapono i te ao katoa.

⁹ Ko te Atua, e mahi nei tōku wairua ki a ia i roto i te rongopai o tāna Tama, hei kaiwhakaatu mōku, mō te mau tonu o tāku whakahuahua i a koutou, ā, i āku karakiatanga i ngā wā katoa,

¹⁰ e inoi ana me kore e pai te Atua kia whakatikaia tāku haere atu ki a koutou.

¹¹ Nui atu hoki tōku hiahia kia kite i a koutou, kia whakawhiwhi ai ahau i a koutou ki tētahi mea hōmai, he mea wairua, kia whakaungia ai koutou;

¹² arā, kia ora ngātahi ō tātou ngākau, tōku i tō koutou whakapono, ō koutou i tōku.

¹³ Nā, e kore ahau e pai, e ōku tēina kia ngaro i a koutou te maha o āku meatanga kia haere atu ki a koutou, heoi, āraia mai ana ahau, ā, mohoa noa nei, kia whiwhi ai ahau ki tētahi hua i roto i a koutou hoki, kia pērā me te mea i ērā atu tauhiwi.

¹⁴ He nama kei runga i ahau nā ngā Kariki, ā, nā ngā tautangata, nā te hunga mōhio, ā, nā te hunga whakaarokore.

¹⁵ Nā reira, e ngākau nui ana ahau kia whakapaua tāku ki te kauwhau hoki i te rongopai ki a koutou i Rōma.

Te Kaha o te Rongopai

¹⁶ Kāhore hoki ōku whakamā ki te rongopai; ko te kaha hoki ia o te Atua hei whakaora mō ngā tāngata katoa e whakapono ana; mō te Hūrai ki mua, mō te Kariki anō hoki.

¹⁷ Ā, kei reira e whakakitea ana tā te Atua tika, he mea nō te whakapono ki te whakapono; kua oti nei hoki te tuhituhi, "Mā te whakapono e ora ai te tangata tika."

Te Hara Tangata

¹⁸ E whakakitea iho ana hoki i te rangi tō te Atua riri ki ngā karakiakoretanga katoa, ki ngā hē o ngā tāngata e pēhi ana i te pono i runga i te hē.

¹⁹ Kei roto nei i a rātou e mārāma ana ngā mea o te Atua e taea te mōhio; kua whakamāramatia hoki e te Atua ki a rātou.

²⁰ E kitea nuitia ana hoki ngā mea ōna, kāhore nei i kitea, nō te hanganga iho rā o te ao, e mōhioia ana ki ngā mea i hangā, arā tōna kaha mau tonu, me tōna atuatangā; kia kore ai he kupu whakahoki mā rātou;

²¹ i a rātou hoki e mātau ana ki te Atua, kīhai rātou i whakakorōria i a ia hei Atua, kīhai hoki i whakawhetai; heoi, kua kūware ō rātou whakaaro, ā, whakapōuritia ana tō rātou ngākau pōhēhē.

²² I a rātou e mea ana he mōhio rātou, nā, ka wairangi,

²³ ā, whakaputaia kētia ake te korōria o te Atua e kore nei e pirau, kia rite ki te āhua o te tangata pirau noa, o ngā manu hoki, o ngā kararehe waewae whā, o ngā mea ngōkingōki.

²⁴ Koia rātou i tukua ai e te Atua ki te mahi poke, i runga i ngā hiahia o ō rātou ngākau, kia whakatūtūtātia iho ai ō rātou tinana e rātou anō, tō tētahi e tētahi;

²⁵ i te mea kua whakawhiti rātou i tō te Atua pono mō te teka, ā, karakia ana, mahi ana ki te mea hanga, kapea ake te Kaihanga, ko ia nei te whakapaingia ake ake. Amine.

²⁶ Koia rātou i tukua ai e te Atua ki ngā hiahia tūtūā. Ko ā rātou wāhine hoki, mahue ake i a rātou te tikanga māori, kei te ngau kē noa atu;

²⁷ me ngā tāne anō, whakarērea ake e rātou te tikanga māori ki te wahine, anō he ahi te kānga o tō rātou hiahia ki a rātou anō; ngā tāne ki ngā tāne, mahi ai i te mea whakamā, me te whiwhi anō ki te utu e rite ana mō tō rātou ngaunga kētanga.

²⁸ Ā, i a rātou kihai nei i pai kia mau tonu te Atua ki ō rātou mahara, tukua ana rātou e te Atua ki te hinengaro hē kia mahia ngā mea kāhore e tau kia mahia.

²⁹ Ki tonu rātou i ngā mahi hē katoa, i te kino, i te apo, i te mauāhara; whawhao rawa i te hae, i te kōhuru, i te totohe, i te hīanga, i te whanokē; he hunga kōhumuhumu,

³⁰ he hunga ngautuarā, kino ki te Atua, he hunga whakahihī, whakakake, whakapehapeha, he kaitito i ngā mea kino. E turi ana ki ngā mātua,

³¹ kāhore ō rātou mātauranga, he hunga kupu taka, kāhore nei he aroha, kāhore e tohu tangata.

³² Ahakoa e mātau ana anō rātou ki tā te Atua tikanga, he tika te mate mō ngā kaimahi i ēnei mea, heoi, ka mahi tonu rātou i aua mea me te whakaae hoki ki te hunga e pērā ana te mahi.

2

Te Whakawātanga a te Atua

¹ Nā, kāhore he kupu whakahoki māu, e koe, e te tangata e whakahē ana; i a koe hoki e whakahē nā i tērā, e whakatau ana koe i te hē ki a koe anō; kei te mahi hoki koe, te kaiwhakahē, i aua mea nā anō.

² Nā, e mātau ana tātou kei runga i te pono te whakahēnga a te Atua mō ngā kaimahi i aua mea.

³ Ko tōu whakaaro rānei tēnei, e te tangata e whakahē ana ki ngā kaimahi i aua mea, e mahi nā anō koe i aua mea, ko koe e ora i tā te Atua whakahē?

⁴ E whakahāwea ana rānei koe ki ngā rawa o tōna ngāwari, o tōna tikanga māhaki, o tōna manawanui, e ranea tonu nei; tē mahara ko te ngāwari o te Atua hei ārahi i a koe ki te ripenetā?

⁵ Heoi, pakeke tonu koe, kāhore e ripenetā tōu ngākau, e pūranga ana koe i te riri mōu, mō te rā o te riri, o te whakakitenga mai anō i tā te Atua whakawākanga tika;

⁶ "Māna e hōmai ki tētahi, ki tētahi, kia rite ki ā rātou mahi."

⁷ Ki te hunga e whai ana ki te korōria, ki te hōnore, ki te piraukore, me te mau anō ki te mahi pai, he ora tonu.

⁸ Ki te hunga ia e totohe ana, e turi ana ki te pono, e whakarongo ana hoki ki te hē, he riri, he āritarita.

⁹ He pāwera, he raru, mō ngā wairua tangata katoa e mahi ana i te kino, mō te Hūrai ki mua, mō te Kariki anō hoki,

¹⁰ he korōria ia, he hōnore, he rangimārie, mō ngā tāngata katoa e mahi ana i te pai, mō te Hūrai ki mua, mō te Kariki anō hoki.

¹¹ Kāhore hoki a te Atua whakapai kanohi.

¹² Ko te hunga hoki i hara turekore, ka ngaro turekore anō hoki; me te hunga i hara i runga i te ture, kei te ture anō he whakahē mō rātou.

¹³ He teka hoki ko ngā kaiwhakarongo o te ture e tika ki tā te Atua; engari, ko ngā kaimahi o te ture e whakatikaia.

¹⁴ I te mea hoki e mahia māoritia ana ngā mea o te ture e ngā tauwiwi, kāhore nei ō rātou ture, ko ēnei, kāhore nei ō rātou ture, he ture ki a rātou anō.

¹⁵ I te mea ka whakakite rātou i te mahi a te ture, he mea tuhituhi ki ō rātou ngākau, me te whakaae tahi anō ō rātou hinengaro, ko ō rātou whakaaro kei te whakahēhē, kei te whakatikatika rānei i a rātou;

¹⁶ i te rā e whakawā ai te Atua i ngā mea ngaro a ngā tāngata, he mea whakarite tonu ki tāku rongopai, he meatanga nā Ihu Karaiti.

Ngā Hūrai me te Ture

¹⁷ Otirā, mehemea e tapaina ana koe he Hūrai, ā, e whakawhirinaki ana koe ki te ture, e whakamanamana ana ki te Atua,

¹⁸ ā, e mōhio ana ki tōna e pai ai, ā, e kitea ana e koe ngā mea e tino pai ana, he mea whakaako hoki koe nā te ture,

¹⁹ ā, e ū ana tōu whakaaro, ko koe hei kaiārahi mō ngā matapō, hei mārama mō te hunga i roto i te pōuri,

²⁰ hei kaiwhakatikatika mō ngā kūware, hei kaiwhakaako mō ngā kōhungahunga; kei a koe hoki te āhua o te mātauranga, o te pono i runga i te ture.

²¹ He kaiwhakaako koe i tērā atu, e kore ianei koe e whakaako i a koe anō? E kauwhau nā koe kia kaua e tāhae, e tāhae ana rānei koe?

²² Ā, koe e mea nā, Kaua e pūremu, e pūremu ana rānei koe? Ā, koe e whakarihariha nā ki ngā whakapakoko, e tāhae ana rānei koe i ngā mea o ngā temepara?

²³ Ā, koe e whakamanamana nā ki te ture, kei te whakaiti rānei koe i te Atua i te mea ka takahi koe i te ture?

²⁴ "Nā koutou hoki i kohukohua ai te ingoa o te Atua i roto i ngā tauwi, i pērātia ai me te mea kua oti te tuhituhi."

²⁵ E whai tikanga ana hoki te kotinga, ki te mahia e koe te ture; tēnā ki te takahi koe i te ture, ka riro tōu kotinga hei kotingakore.

²⁶ Nā, ki te mau i te kotingakore ngā tikanga o te ture, e kore ianei tōna kotingakore e kiia hei kotinga?

²⁷ Ā, ki te rite te ture i te mea kīhai kotia māoritia, e kore ianei ia e whakahē i a koe, e whiwhi nā ki te kupu tuhituhi me te kotinga, i a koe e takahi nā i te ture?

²⁸ Ehara hoki i te Hūrai te mea ko waho noa iho tōna āhua Hūrai; ehara anō i te kotinga te mea nō waho, nō te kikokiko.

²⁹ Engari, he Hūrai ia, nō roto tōna āhua Hūrai; ā, ko te kotinga, nō te ngākau, he mea wairua, he teka nā te kupu tuhituhi; ehara hoki i te mea e whakamoemititia ana e te tangata, engari e te Atua.

3

¹ Ha, he aha rā te painga i hua ki te Hūrai? He aha te rawa o te kotinga?

² He nui rā i ngā mea katoa. Ko te tuatahi, kua ākona rātou ki ngā kupu a te Atua.

³ Ka pēhea, mehemea kāhore he whakapono o ētahi? E taka rānei tō te Atua pono i tō rātou whakapono kore?

⁴ Kāhore rāpea! Engari ko te Atua kia kitea he pono, ko ngā tāngata katoa he teka kau; ko te mea hoki ia i tuhituhia,

"Kia tika ai tāu i tāu kōrerotanga,

kia puta ai tāu ina whakawākia koe."

⁵ Ha, ki te mea nā tō tātou hē i kitea nuitia ai tō te Atua tika, me pēhea he kupu mā tātou? E hē ana rānei te Atua i a ia e whakapā ana i te riri? (He kupu tangata tēnei nāku.)

⁶ Kāhore rāpea! Pēnei me pēhea te Atua e whakawā ai i te ao?

⁷ Nā, ki te mea nā tōku teka i hira rawa ai tō te Atua pono hei korōria mōna; he aha ahau i whakahēngia tonutia ai ānō hei tangata hara?

⁸ He aha hoki tē pēnei ai, ā, ko te kupu whakapae teka tēnei mō mātou, ā, ki tā ētahi ko tā mātou kupu tēnei, "Tātou ka mahi i te kino, kia puta ai he pai"? Tika tonu te tau o te hē ki a rātou.

Kāhore he Tangata e Tika ana

⁹ He aha koia? He pai ake rānei tō mātou wāhi i tō rātou? Kāhore rā hoki; kua oti hoki te whakapā e mātou i mua he hē ki ngā Hūrai, ki ngā Kariki, kei raro katoa rātou i te hara;

¹⁰ ko te mea hoki ia i tuhituhia:

"Kāhore he tangata tika,

kāhore kia kotahi;

¹¹ kāhore he tangata e mātau ana,

kāhore he tangata e rapu ana i te Atua.

¹² Kua peka kē rātou katoa, kua kino ngātahi;

kāhore he tangata e mahi ana i te pai,

kāhore rawa kia kotahi.

¹³ He urupā puare noa tō rātou korokoro;

e patipati ana ō rātou arero;

kei roto i ō rātou ngutu te wai whakamate o ngā nākahi;

¹⁴ kī tonu ō rātou māngai i te kanga, i te nanakia.

¹⁵ Ko ō rātou waewae, hohoro tonu ki te whakaheke toto;

¹⁶ he whakangaro, he ngākau pōuri, kei ō rātou ara;

¹⁷ kāhore hoki rātou i mōhio ki te ara o te rangimārie.

¹⁸ Kāhore he wehi o te Atua i mua i ō rātou kanohi."

¹⁹ Nā, e mātau ana tātou ki ngā kupu o te ture, e kōrero ana ki te hunga i te ture, kia kopia ai ngā māngai katoa, kia whakawākia ai te ao katoa e te Atua.

²⁰ Nō te mea kāhore he mahi o te ture e tika ai tētahi kikokiko i tōna aroaro; mā roto mai i te ture te mātauranga ki te hara.

Te Tikanga a te Atua hei Whakatika i a Tātou

²¹ Otiia, kua whakakitea ināianei he tika a te Atua, motu kē i te ture, he mea whakaatu nā te ture, nā ngā poropiti;

²² arā, ko te tika a te Atua e nā runga mai ana i te whakapono ki a Īhu Karaiti ki te hunga katoa e whakapono ana. Kāhore hoki he pokanga kētanga;

²³ kua hara katoa hoki, ā, kāhore e taea e rātou te korōria o te Atua;

²⁴ he mea whakatika utukore nā tōna aroha noa, i runga i tā Karaiti Īhu hokonga;

²⁵ ko ia hoki tā te Atua i whakaari ai hei whakamārie, i runga i te whakapono, he mea nā ōna toto. Kia whakakitea ai tōna tika, i te mea ka whakapahemotia atu ngā hara ō mua, he mea hoki nā te manawanui o te Atua;

²⁶ hei whakakite i tōna tika i tēnei wā nei anō; he mea kia tika ai ia anō, me te kaiwhakatika i te tangata e whakapono ana ki a Īhu.

²⁷ Nā, kei hea te whakamanamana? Kua āraia atu. E tēhea ritenga ture? E tō ngā mahi? Kāhore, engari, e te ture o te whakapono.

²⁸ Koia mātou ka mea ai, kei te whakapono he tika mō te tangata, motu kē i ngā mahi o te ture.

²⁹ Ko te Atua oti te Atua o ngā Hūrai anake? Ehara rānei ia i te Atua o ngā tauwiwi hoki? Āe rā, o ngā tauwiwi anō hoki;

³⁰ ki te mea ia he kotahi te Atua, ā, māna e whakatika te kotinga i runga i te whakapono, me te kotingakore ina whakapono.

³¹ E taka rānei te ture i tā mātou, arā i te whakapono? Kāhore rāpea! Engari, nā tā mātou i ū ai te ture.

4

Te Taura a Āperahama

¹ He aha rā, ki tā tātou, te mea i riro i a Āperahama, i tō tātou tupuna i runga i te kikokiko?

² Mehemea hoki nā ngā mahi i tika ai a Āperahama, he mea tāna e whakamanamana ai ia; otirā, kāhore ki te Atua.

³ E pēhea ana oti tā te karaipiture? "I whakapono a Āperahama ki te Atua, ā, whakairia ana hei tika mōna."

⁴ Nā, he tangata e mahi ana, e kore e kīia te utu mōna he mea aroha noa, engari, he mea mō tāna.

⁵ Otirā, ko te tangata kāhore e mahi, engari, e whakapono ana ki te kaiwhakatika i te tangata karakiakore, ka whakairia tōna whakapono hei tika mōna.

⁶ Pērā hoki me tā Rāwiri kōrero i te manaaki ki te tangata, ka whakairia nei e te Atua he tika ki a ia, motu kē i ngā mahi.

⁷ I kī ai ia:

"Ka hari te hunga

kua oti ā rātou mahi tutū te muru,

ō rātou hara te hīpoki!

⁸ Ka hari te tangata

e kore nei e whakairia e te Ariki he hara ki a ia."

⁹ E kōrerotia ana rānei tēnei haringa mō te kotinga, mō te kotingakore anō rānei? E mea ana hoki tātou, "I whakairia tōna whakapono hei tika mō Āperahama."

¹⁰ He pēhea rā te whakairinga? I a ia i te kotinga, i te kotingakore rānei? He teka i a ia i te kotinga, engari, i te kotingakore,

¹¹ ā, riro ana i a ia te kotinga hei tohu, hei hīri mō te tika o tōna whakapono, i a ia i te kotingakore. Kia waiho ai ia hei matua ki te hunga katoa e whakapono ana, ahakoa kāhore rātou i kotia, kia whakairia ai te tika ki a rātou;

¹² hei matua anō mō te kotinga ki te hunga ehara i te mea nō te kotinga anake, engari, e takahi ana hoki i runga i ngā tapuae o taua whakapono o tō tātou matua, o Āperahama, i a ia kāhore anō i kotia.

Mā te Whakapono e Tukuna mai ai te Kī Taurangi a te Atua

¹³ Ehara i te mea i nā runga mai i te ture te kupu ki a Āperahama rātou ko ōna uri mō te ao ka riro i a ia; engari, i nā runga mai i te tika o te whakapono.

¹⁴ Mehemea hoki ka riro i te hunga ture, kua tikangakore te whakapono, kua taka te kupu whakaari.

¹⁵ Ko tā te ture hoki e mahi ai, he riri; engari, ki te kāhore he ture, kāhore hoki he hara.

¹⁶ Koia i nā rototia ai i te whakapono, kia waiho ai mā te aroha noa; kia ū ai te kupu whakaari ki te whānau katoa; ehara i te mea ki tō te ture anake, engari, ki tō te whakapono anō o Āperahama, ko ia nei hoki te matua o tātou katoa,

¹⁷ ko te mea hoki ia i tuhituhia, “Kua waiho koe e ahau hei matua ki ngā iwi maha,” he matua i te aroaro o tāna i whakapono ai, arā o te Atua, e whakaora nei i ngā tūpāpaku, e karanga nei i ngā mea kua kāhore me te mea kei konei nei anō.

¹⁸ Ahakoa kāhore he rawa, ū tonu tōna mānako ki a ia, kia meinga ai ia hei matua mō ngā iwi maha, pērā me te mea i kōrerotia, “Ka pēnei tau whānau.”

¹⁹ Kīhai anō i ngoikore tōna whakapono, i mahara iho ia ki tōna tinana, he pēnei me te mea kua tūpāpakutia, wāhi iti hoki kua kotahi rau ōna tau, ki te tūpāpakutanga hoki o te kōpū o Hera.

²⁰ Āe, i titiro ia ki te kupu whakaari a te Atua, kīhai ia i ruarua i runga i te whakapono kore, engari, ka kaha tonu tōna whakapono, me te whakakorōria ki te Atua.

²¹ Ū tonu hoki tōna whakaaro e taea e ia te mea tāna i kōrero ai.

²² Koia hoki “I whakairia ai ki a ia hei tika.”

²³ Otirā, ehara i te mea he whakaaro ki a ia anake i tuhituhia ai taua whakairinga ki a ia;

²⁴ engari, he whakaaro ki a tātou anō hoki; ka whakairia ki a tātou e whakapono nei ki te kaiwhakaara i a Ihu, i tō tātou Ariki, i te hunga mate.

²⁵ I tukua nei mō ō tātou he, i whakaarahia mō tātou kia whakatikaia.

5

Tika ki te Atua

¹ Nā, i te mea ka tika nei i te whakapono, kia mau tā tātou maunga rongo ki te Atua, he mea nā tō tātou Ariki, nā Ihu Karaiti;

² nāna nei te whakatatanga i a tātou i runga i te whakapono ki tēnei aroha noa e tū nei tātou; ā, kia hari tātou i te mea ka tūmanako nei tātou ki te korōria o te Atua.

³ Ā, ehara i te mea ko tērā anake, engari, kia whakamanamana anō tātou ki ō tātou mamae; e mōhio ana hoki ko tā te mamae e mahi ai he manawanui;

⁴ ko tā te manawanui he mātauranga; ko tā te mātauranga he tūmanako;

⁵ e kore anō e whakamā i te mea ka tūmanako nei. Kua ringihia hoki te aroha o te Atua ki ō tātou ngākau e te Wairua Tapu kua hōmai nei ki a tātou.

⁶ I a tātou hoki e ngoikore tonu ana, i te wā i rite ai, ka mate a te Karaiti mō te hunga karakiakore.

⁷ E mate whakauaua hoki tētahi mō te tangata tika; tērā pea ia tētahi e māia rawa kia mate mō te tangata pai.

⁸ Heoi, e whakakitea nuitia ana e te Atua tōna aroha ki a tātou, i te mea, i a tātou anō e hara ana, ka mate a te Karaiti mō tātou.

⁹ Nā, i a tātou ka tika nei i ōna toto, tērā noa ake he whakaoranga māna i a tātou i te riri o te Atua.

¹⁰ Mehemea hoki, i te wā he hoa whawhai tātou, ka houhia tā tātou rongo ki te Atua i runga i te matenga o tāna Tama, tērā noa ake, i te mea ka mau nei te rongo, he whakaoranga mō tātou, i a ia kua ora nei.

¹¹ Ehara hoki i te mea ko tērā anake, engari, e whakamanamana ana anō tātou ki te Atua, he mea nā tō tātou Ariki, nā Ihu Karaiti, nāna nei tēnei houhanga rongo ki a tātou.

Ko Ārama rāua ko Ihu Karaiti

¹² Nā, ka rite ki te putanga mai o te hara ki te ao, he mea nā te tangata kotahi, me te mate anō i runga i te hara; ka hōrapa te mate ki ngā tāngata katoa; nō te mea kua hara katoa.

¹³ I te ao nei hoki te hara, ā tae noa mai te ture; otirā, e kore e whakairia te hara i te mea kāhore he ture.

¹⁴ Ahakoa rā he mana kīngi tō te mate nō Ārama iho anō taea noatia a Mohi, ki te hunga rawa kīhai nei i rite tō rātau hara ki tō Ārama poka kē. He āhua nei hoki ia nō tēnei i tāria nei.

¹⁵ Otirā, kīhai i rite ki te hara te mea i hōmai noa mai. Mehemea hoki nā te hara o te kotahi i mate ai te tokomaha, waihoki tērā noa atu te huanga ki te tokomaha o tō te Atua aroha noa, o te mea hōmai hoki i runga i te aroha noa o te tangata kotahi, o Ihu Karaiti.

¹⁶ Kīhai anō hoki i rite te mea i hōmai ki tō te kotahi i hara. Nō te kotahi hoki te whakawā i tau ai te hē; nō ngā hara maha ia te mea i hōmai noa mai hei whakatika.

¹⁷ Mehemea hoki nā te hara o te kotahi i kīngi ai te mate, he mea nā te tangata kotahi; waihoki tērā noa ake he kīngitanga i runga i te ora mō te hunga ka riro nei i a rātau te aroha noa e hua tonu nei, me te tika i hōmai noa nei, he mea nā te kotahi, arā, nā Ihu Karaiti.

¹⁸ Āe rā, i te mea nā te hara kotahi i tau ai te hē ki ngā tāngata katoa, waihoki nā te tika kotahi i puta ai te mea hōmai noa ki ngā tāngata katoa, e tika ai, e ora ai.

¹⁹ Nā, i te mea nā te tutū o te tangata kotahi i whai hara ai te tokomaha, waihoki nā te ngohengohe o te kotahi, ka meinga te tokomaha kia tika.

²⁰ I puta mai te ture kia nui ai te hara; heoi i te hara e nui noa ana, kua hua noa ake te aroha noa;

²¹ he mea hoki, i te hanga ko te hara te kīngi i roto i te mate, kia kīngi hoki ko te aroha noa i runga o te tika ki te ora tonu, he meatanga nā Ihu Karaiti, nā tō tātou Ariki.

6

Ka Mate ki te Hara engari ka Ora i te Karaiti

¹ Ha, kia pēhea he kōrero mā tātou? Kia mau tonu oti tātou ki te hara, kia hua ai te aroha noa?

² Kāhore rāpea. Ko tātou kua whakatūpāpakutia nei ki te hara, me pēhea tātou e noho tonu atu ai anō i roto i taua hara?

³ Kāhore ianei koutou i mōhio, ko tātou kua iriiria nei ki roto ki a Karaiti Ihu, kua iriiria ki roto ki tōna matenga?

⁴ Nā, kua tanumia ngātahitia tātou me ia ki roto ki te matenga, he mea nā te iriiri; kia rite ai ki a te Karaiti i whakaarahia ake nei i te hunga mate e te korōria o te Matua, waihoki ko tātou kia haere i roto i te houtanga o te ora.

⁵ Ki te mea hoki kua honoa tātou ki a ia i runga i te āhua o tōna matenga, ka honoa anō tātou ki a ia i runga i te āhua o tōna aranga.

⁶ E mōhio ana hoki ki tēnei, kua ripekatia ngātahitia me ia tō tātou tangata tawhito, kia hemo ai te tinana o te hara, kia mutu ai tō tātou ponongatanga ki te hara.

⁷ Ko te mea hoki kua mate, kua mawheto ia i te hara.

⁸ Ki te mea kua mate tahi tātou ko te Karaiti, e whakapono ana tātou e ora tahi anō tātou me ia.

⁹ E mātau ana hoki tātou, ka ara nei a te Karaiti i te hunga mate, heoi anō ōna matenga; kāhore he kīngitanga o te mate ki a ia ā mua tonu atu.

¹⁰ Ko tōna matenga hoki i mate ai ia, he mate kotahi ki te hara; ko tōna orange ia, he ora ki te Atua.

¹¹ Waihoki mahara iho ki a koutou, kua whakatūpāpakutia koutou ki te hara, e ora ana ia ki te Atua, i roto i a Ihu Karaiti.

¹² Mō konei rā aua te hara e kīngi i roto i tō koutou tinana mate, e ngohengohe ai koutou ki tā ngā hiahia poke o taua tinana nei.

¹³ Kua hoki e tukua ō koutou wāhi ki te hara hei kaimahi i te hē; engari, tukua atu koutou ki te Atua, he hunga kua ora i roto i te hunga mate, me ō koutou wāhi hoki hei kaimahi i te tika ki te Atua.

¹⁴ E kore hoki te hara e waiho hei rangatira mō koutou. Ehara i te mea kei raro koutou i te ture, engari, kei raro kē i te aroha noa.

Pononga a te Tika

¹⁵ He aha koia? Kia hara oti tātou, nō te mea ehara tātou i te ture, engari, nō te aroha noa? Kāhore rāpea!

¹⁶ Kāhore oti koutou i mātau, ki te tuku koutou i a koutou ki tētahi hei pononga, he pononga koutou nā tērā kua ngohengohe nā koutou ki tāna; nā te hara rānei, ā, mate iho, nā te ngohengohe rānei, ā, tika ake?

¹⁷ Ko tēnei me whakawhetai ki te Atua, ahakoa he pononga koutou nā te hara i mua, kua meinga ō koutou ngākau kia ngohengohe ki te ako i whakaakona ai koutou.

¹⁸ Nā, ka ātea nei koutou i te hara, ka meinga koutou he pononga nā te tika.

¹⁹ He kupu tangata tēnei nāku, nā te ngoikore o tō koutou kikokiko. Nā, i tukua rā ō koutou wāhi hei pononga mā te poke, mā te tutū, ki te mahi tutū; waihoki me tuku ō koutou wāhi āianei hei pononga mā te tika, puta ake he tapu.

²⁰ I a koutou hoki e pononga ana ki te hara, e ātea ana koutou i te tika.

²¹ Nā, i taua wā, he aha ngā hua i a koutou o ngā mea e whakamā nā koutou ināianei? He mate hoki te mutunga o aua mea.

²² Tēnā ko tēnei, ka ātea nei koutou i te hara, ā, ka meinga hei pononga mā te Atua, ko ngā hua ki a koutou he tapu, ā, ko te tukunga iho he ora tonu.

²³ Ko ngā utu hoki o te hara he mate; ko tā te Atua ia i hōmai ai he ora tonu, i roto i a Karaiti Ihu, i tō tātou Ariki.

7

He Tauria mai i te Mārenatanga

¹ Kāhore anō koutou kia mātau, e ōku tēina, e kōrero ana hoki ahau ki te hunga mātau ki te ture, hei rangatira te ture mō te tangata i te wā e ora ai ia?

² Ko te wahine whai tāne hoki, e mau ana anō ia i te ture ki te tāne i a ia e ora ana; ki te mate ia te tāne, kua mawheto ia i te ture a te tāne.

³ Nā, ki te riro ia i te tangata kē i tāna tāne e ora ana anō, ka kīia ia he wahine pūremu. Tēnā, ka mate te tāne, e ātea ana ia i te ture, ka kore ia e pūremu ahakoa riro i te tangata kē.

⁴ Heoi, ko koutou anō hoki, e ōku tēina, kua meinga kia tūpāpaku ki te ture, nā te tinana o te Karaiti; kia riro ai koutou i tētahi atu, arā i tērā i whakaarahia i te hunga mate, kia whai hua ai tātou ki te Atua.

⁵ I a tātou hoki i te kikokiko, e mahi ana ngā hihiritanga o ngā hara, e whakaohokia nei e te ture, i roto i ō tātou wāhi, ā, hua ake ko te mate.

⁶ Ko tēnei kua mawheto mai tātou i te ture, kua mate hoki tātou ki te mea i puritia ai tātou; nō reira e mahi ana tātou i runga i te houtanga o te wairua, kāhore i runga i te tawhitotanga o te kupu tuhituhi.

Te Ture me te Hara

⁷ Kia pēhea rā he kupu mā tātou? He hara rānei te ture? Kāhore rāpea! Engari, kīhai ahau i mātau ki te hara, me i kua te ture; kāhore hoki ahau i mōhio ki te hiahia apo, me i kua te ture te mea mai, “Aua koe e hiahia apo.”

⁸ Nā, ka mau te hara ki tēnei, ā, ka mahi i ngā hiahia apo katoa i roto i ahau, he mea nā te ture. Ki te kore hoki te ture ka mate te hara.

⁹ I ora hoki ahau i mua i te korenga o te ture. Nō te taenga mai ia o te kupu whakahau, ka ora ake te hara, ā, mate iho ahau.

¹⁰ Nā, ko te kupu whakahau i meinga rā hei ora, kitea kētia ana tēnei hei mate mōku.

¹¹ Ka mau te hara ki tēnei, ka whakawai hoki i ahau i runga i te kupu whakahau, nāna ahau i mate ai.

¹² Āe rā, he tapu te ture, me te kupu whakahau anō he tapu, he tika, he pai.

¹³ I riro koia te mea pai hei mate mōku? Kāhore rāpea! Engari, nā te hara i mea te mea pai hei mate mōku, kia whakakitea ai he hara te hara. Nā, ka ai te kupu whakahau hei mea kia tino nui noa atu.

Te Pakanga i roto i a Tātou

¹⁴ E mātau ana hoki tātou nō te wairua te ture; ko ahau ia nō te kikokiko, kua hokona hei pārau mā te hara.

¹⁵ Ko tāku hoki e mahi nei kāhore e mōhiotia iho e ahau. Kāhore hoki e mahia e ahau tāku i pai ai; heoi ko tāku i kino ai, meatia ana tēnei e ahau.

¹⁶ Kī te mahia ia e ahau taua mea kīhai nei ahau i pai atu, e whakaae ana ahau ki te ture he pai.

¹⁷ Ko tēnei ehara i ahau i mahi, engari, nā te hara e noho nei i roto i ahau.

¹⁸ E mātau ana hoki ahau, kāhore he mea pai e noho ana i roto i ahau, arā i roto i tōku kikokiko. Ko te hiahia hoki kei ahau, ko te mea ia i te pai kāhore i ahau.

¹⁹ Ko te pai hoki e hiahia ana e ahau, kāhore e mahia e ahau. Engari te kino kīhai nei ahau i pai, mahia ana tēnei e ahau.

²⁰ Ki te mahia ia e ahau taua mea pū kīhai nei ahau i pai atu, ehara i ahau nāna taua mea i mahi, engari, nā te hara e noho nei i roto i ahau.

²¹ Nā, kua kitea e ahau te ture, arā, kei te tata tonu te kino ki ahau e hiahia nei kia mea i te pai.

²² E āhuareka ana hoki ahau ki te ture a te Atua, arā tō roto tangata.

²³ Otirā, kua kitea e ahau tētahi atu ture i roto i ōku wāhi, e whawhai ana ki te ture a tōku hinengaro, e mea ana i ahau hei taurekareka mā te ture a te hara, mā tēnei i roto nei i ōku wāhi.

²⁴ Auē te mate i ahau! Mā wai ahau e whakaora i te tinana o tēnei mate?

²⁵ Mā te Atua! E whakawhetai tonu ana ahau ki a ia i runga i a Ihu Karaiti, i tō tātou Ariki.

Nā, e mahi ana ahau anō nei, arā, tōku hinengaro, ki te ture a te Atua, ko tōku kikokiko ia ki te ture a te hara.

8

Te Ora i roto i te Wairua

¹ Nā, kāhore e tau te hē ināianei ki te hunga i roto i a Karaiti Īhu.

² Nā te ture hoki a te Wairua o te ora i roto i a Karaiti Īhu ahau i ātea ai i te ture a te hara, a te mate.

³ Ko te mea kihai i taea e te ture, he ngoikore nōna i te kikokiko, tonoa mai ana e te Atua tāna Tama, i te āhua o te kikokiko hara, hei whakahere anō mō te hara, ā, whakataua ana e ia te hē ki te hara i roto i te kikokiko.

⁴ Kia rite ai tō te ture tikanga i roto i a tātou, kāhore nei e haere i runga i tā te kikokiko, engari, i tā te Wairua.

⁵ Ko te hunga hoki i runga i tā te kikokiko, whakaaro ana rātou ki ō te kikokiko; ko te hunga ia i runga i tā te Wairua, ki ō te Wairua.

⁶ Ko tō te kikokiko whakaaro hoki he mate, ko tō te Wairua ia he ora, he rangimārie.

⁷ He tikanga whawhai hoki ki te Atua te whakaaro ki te kikokiko e kore nei hoki e ngāwari ki te ture a te Atua, kāhore anō e āhei kia ngāwari;

⁸ ā, e kore e taea e te hunga i te kikokiko te whakamānawareka ki te Atua.

⁹ Otia, kāhore koutou i te kikokiko, engari, i te Wairua, ki te mea e noho ana te Wairua o te Atua i roto i a koutou. Ki te kāhore ia te Wairua o te Karaiti i tētahi, ehara tēnei i a ia.

¹⁰ Tēnā, ki te mea kei roto a te Karaiti i a koutou, he tūpāpaku te tinana i te hara, he ora ia te wairua i te tika.

¹¹ Ki te noho ia i roto i a koutou te Wairua o te kaiwhakaara o Īhu i te hunga mate, māna, mā te kaiwhakaara o Karaiti Īhu i roto i te hunga mate, e whakaora ake anō ō koutou tinana mate ki tōna Wairua e noho nā i roto i a koutou.

¹² Nā reira, e ōku tēina, kāhore he tikanga o te kikokiko kei runga i a tātou, kia whai tātou i tāna.

¹³ Ki te noho hoki koutou i runga i tā te kikokiko, ka mate koutou; ki te mea ia ka whakamate koutou i ngā mahi a te tinana, he mea nā te Wairua, ka ora koutou.

¹⁴ Ko te hunga hoki e ārahina ana e te Wairua o te Atua, he tama rātou nā te Atua.

¹⁵ He teka hoki he wairua pononga kua riro nei i a koutou, e mataku ai anō koutou; engari, kua riro i a koutou te Wairua e mea ana i a koutou hei tamariki ake, e karanga ai koutou, "E Apa, e Pā!"

¹⁶ Ko taua Wairua rā anō hei whakaae ake ki ō tātou wairua, he tamariki tātou nā te Atua.

¹⁷ Ki te mea hoki he tamariki, kāti mō tātou te kāinga; mō tātou te kāinga o te Atua, mō tātou tahi ko te Karaiti; kia mamae rawa ake ai tātou tahi me ia, ka whakakorōriatia ngātahitia tātou me ia.

Te Korōria kei te Haere mai

¹⁸ Ki tōku whakaaro iho hoki, he kore noa iho ngā mamae o tēnei wā, ki te whakaritea ki te korōria e whakakitea mai ki a tātou ā mua.

¹⁹ Ko te tūmanako hoki o te mea i hangā e tatari ana ki te whakakitenga mai o ngā tama a te Atua.

²⁰ Kua meinga hoki te tekateka noa hei rangatira mō te mea i hangā, ehara i te mea nā tēnei ake i whakaae, engari, nā tā te kaiwhakarite i pai ai, i runga i te tūmanako,

²¹ tērā taua mea i hangā e whakaateatia mai i te whakataurekarekatanga a te pirau, whakarangatiratia ake ki roto ki te korōria o ngā tamariki a te Atua.

²² E mōhio ana hoki tātou, kei te ngunguru tahi, kei te mamae tahi, ngā mea hanga katoa taea noatia tēnei rā.

²³ Ehara i te mea ko tērā anake, engari, ko tātou anō hoki kua whiwhi nei ki te hua mātamua, arā ki te Wairua, inā, e auē ana hoki tātou i roto i a tātou, e tatari ana ki te whakataamarikitanga, arā ki te whakaoranga o ō tātou tinana.

²⁴ Nā te tūmanako hoki tātou i ora ai. Tēnā, ka kitea te mea e tūmanakohia atu ana, kore ake te tūmanako. Ko wai oti e tūmanako ki te mea e kitea nei e ia?

²⁵ Ki te tūmanako atu ia tātou ki te mea kāhore nei e kitea, kātahi ka āta tāria māiretia atu e tātou.

²⁶ Waihoki ko te wairua hei hoa mō tātou e ngoikore nei. Kāhore hoki tātou e mātau me pēhea e tika ai tā tātou inoi; otia, ko te Wairua tonu anō te inoi ana mō tātou ki ōna auē e kore nei e taea te whakahua.

²⁷ Ā, ko te kaititiro i ngā ngākau, e mōhio ana ki te hinengaro o te Wairua, ko tērā hoki e inoi ana mō te hunga tapu i runga i tā te Atua i pai ai.

²⁸ Nā, e mātau ana tātou, kei te mahi tahi ngā mea katoa i te pai mō te hunga e aroha ana ki te Atua, arā mō te hunga i karangatia i runga i tāna i whakatakoto ai.

²⁹ Ko āna hoki i mōhio ai i mua, i whakaritea anō e ia i mua kia rite ki te āhua o tāna Tama, kia ai ia hei muanga i roto i ngā tēina tokomaha.

³⁰ Ā, ko āna i whakarite ai i mua, ko ēnā anō i karangatia e ia; ā, ko āna i karanga ai, ko ēnā anō i whakatikaia e ia; ā, ko āna i whakatika ai, ko ēnā anō i whakakorōiatia e ia.

Te Aroha o te Atua i roto i a Īhu Karaiti

³¹ Nā, kia pēhea tā tātou kōrero ki ēnei mea? Ki te mea ko te Atua hei hoa mō tātou, ko wai hei whawhai ki a tātou?

³² Ko ia kihai nei i kaiponu i tāna ake Tama, heoi, tukua mai ana e ia mō tātou katoa, e kore ianei ia e tāpiri noa mai ki a ia i ngā mea katoa mō tātou?

³³ Ko wai hei whakapā hē ki ā te Atua i whiriwhiri ai? Ko te Atua rā hei whakatika.

³⁴ Ko wai ianei hei whakatau hē? Ko Karaiti Īhu rā, i mate nei, āe rawa hoki, ko ia rā kua whakaarahia ake nei i te mate, ā, kei te ringa matau o te Atua, ko ia hoki kei te inoi mō tātou.

³⁵ Mā wai tātou e momotu kē i te aroha o te Karaiti? Mā te whakapāwera rānei, mā te mamea, mā te whakatoi, mā te matekai, mā te kākahukore, mā te mate ka tata, mā te hoari rānei?

³⁶ Ko te mea hoki ia i tuhituhia:

“Nā te whakaaro ki a koe

mātou i whakamatea ai i te rā roa nei;

kīia ana mātou hei hipi e patua ana.”

³⁷ Engari, i ēnei mea katoa hira ake te wikitōria i a tātou, he mea nāna i aroha nei ki a tātou.

³⁸ Ū tonu hoki tōku whakaaro, e kore te mate, te ora rānei, e kore ngā anahera, ngā rangatiratanga rānei, e kore ngā mea onāiane, e kore ngā mea e puta mai ā mua, e kore ngā mana,

³⁹ e kore te tiketike, e kore te hōhonu, e kore tētahi atu mea hangā, e kaha ki te momotu i a tātou i te aroha o te Atua, i tērā i roto nei i a Karaiti Īhu, i tō tātou Ariki.

9

Te Atua me Āna Iwi

¹ He pono tāku kōrero i roto i a te Karaiti, kāhore āku teka, ā, e whakaāe ana tōku hinengaro ki ahau i roto i te Wairua Tapu,

² he nui atu tōku pōuri, mau tonu te mamea o tōku ngākau.

³ He pai hoki ki ahau me i kangā ahau, me i motuhia i a te Karaiti, he whakaaro ki ōku tēina, arā, ki ōku whanaunga o te wāhi ki te kikokiko.

⁴ Nō Īharaira nei rātou; nō rātou nei te whakatamarikitanga, te korōria, ngā kawenata, te hōmatanga o te ture, te karakia ki te Atua, me ngā kupu whakaari;

⁵ nō rātou nei ngā mātua, nō rātou anō a te Karaiti i te wāhi ki te kikokiko, ko ia nei kei runga ake i ngā mea katoa, ko te Atua e whakapaingia ana ake ake. Āmine.

⁶ Ehara ia i te mea kua taka te kupu a te Atua. Ko te hunga hoki o Īharaira, ehara i te mea nō Īharaira katoa;

⁷ ahakoa he uri nō Āperahama, ehara rātou katoa i te tamariki; engari, “Kei a Īhaka te whakaingoatanga mō ōu uri.”

⁸ Arā, ehara i te mea ko ngā tamariki a te kikokiko ngā tamariki a te Atua, engari, ko ngā tamariki a te kupu whakaari, ko rātou ka kīia he uri.

⁹ He kupu whakaari hoki tēnei, “Kia taka tēnei wā ka haere mai ahau, ā, ka whānau he tama mā Hera.”

¹⁰ Nā, ehara i te mea ko tēnei anake; i a Ripeka anō ia kua hapū i tētahi, arā i a Īhaka, i tō mātou matua.

¹¹ I ngā tama hoki kāhore anō i whānau noa, kāhore anō hoki i mahi te pai, i te kino rānei, he mea kia ū ai tā te Atua i whakatakoto ai mō te whiriwhiringa, ehara i ngā mahi, engari, nā te kaikaranga;

¹² ka kōrerotia ki a ia, “Ko te tuakana hei pononga mā te teina.”

¹³ Ko te mea ia i tuhituhia, “Kua aroha ahau ki a Hākopa, kua kino ki a Ēhau.”

¹⁴ Ka pēhea ai i konā tā tātou kōrero? He tikanga hē koia kei te Atua? Kāhore rāpea!

¹⁵ I mea hoki ia ki a Mohi,

“E tohu ahau i tāku e tohu ai,

e atawhai ahau ki tāku e atawhai ai.”

¹⁶ Nō reira, ehara i te mea nā te hiahia o te tangata, nā te oma rānei o te tangata, engari, nā te Atua, ko ia e tohu nei.

¹⁷ E mea nei hoki te karaipiture ki a Parao, Mō konei pū anō koe i whakaarahia ai e ahau, kia ai koe hei whakakite i tōku kaha, kia kōrerotia hoki tōku ingoa ki te whenua katoa.

¹⁸ Nā konā, e tohungia ana e ia, ko tāna e pai ai, ko tāna hoki e pai ai e whakapakeketia ana e ia.

Te Riri me te Atawhai o te Atua

¹⁹ Nā, tērā koe e mea mai ki ahau, "He aha ia i riri tonu ai? Ko wai hoki e whakakeke ana ki tāna i pai ai?"

²⁰ Ha, e te tangata nei, ko wai koe hei whakahoki kupu ki te Atua? Mā te mea hanga koia e mea ki tōna kaihanga, "He aha ahau i hangā ai e koe kia pēnei?"

²¹ He teka ianei kei te kaihanga rīhi te tikanga mō te paru, kia hangā tētahi wāhi o taua mea kotahi i pokepokea hei oko rangatira, tētahi wāhi hei mea ware?

²² He aha hoki, mehemea, i tōna whakaaro kia whakakitea tōna riri, ā, kia whakaputaina tōna kaha, ka whakaririka te Atua i runga i te manawanui ki ngā oko o te riri, e rite rawa nei mō te whakangaro?

²³ Kia whakakitea anō hoki e ia ngā rawa o tōna korōria ki ngā oko o te mahi tohu, kua rite noa ake nei i a ia mō te korōria,

²⁴ arā ki a tātou, i karangatia e ia, ehara i te mea nō ngā Hūrai anake, engari, nō ngā tauwi anō hoki?

²⁵ Ko tāna kupu anō tēnā i tā Hohea,

"Ka kīia e ahau tērā ko tōku iwi,
ehara nei i te iwi nōku;

ā, he wahine e arohaina ana
te wahine kīhai i arohaina.

²⁶ Ā tēnei ake, i te wāhi i kōrerotia ai ki a rātou,

'Ehara koutou i te iwi nōku';

ko reira rātou kīia ai 'he tama nā te Atua ora.'

²⁷ Ko tā Ihāia karanga hoki mō Iharaira,

"Ahakoa i rite te tokomaha o ngā tama a Iharaira ki te onepū o te moana,
ko te toenga kau e ora.

²⁸ Mā te Ariki hoki e whakatutuki tāna kupu
ki runga i te whenua, māna e whakaoti,
māna e poro tata."

²⁹ Ā, e kī rā a Ihāia i mua rā,

"Me kāhore te toe i te Atua o ngā mano
he whānau mō tātou,

kua pērā tātou me Horoma,
kua rite anō hoki ki Komora."

Tā Pāora Īnoi mō Iharaira

³⁰ Nā, kia pēhea tā tātou kōrero? Ko ngā tauwi, kīhai nei i whai i te tika, kua tae rātou ki te tika, arā, ki te tika, nā te whakapono.

³¹ Ko Iharaira ia, whai ana i tētahi ture o te tika, kīhai rātou i tae ki taua ture.

³² Nā te aha? Nā te mea kīhai rātou i whai i runga i te whakapono, engari, anō nā runga i ngā mahi. I tūtuki hoki ō rātou waewae ki te kāmaka tūtukitanga;

³³ ko te mea hoki ia i tuhituhia:

"Nanā, ka whakatakotoria e ahau ki Hiona
he kāmaka tūtukitanga,
he kōhatu whakahinga.

Nā, ko te tangata e whakapono ana ki a ia,
e kore e meinga kia whakamā."

10

¹ E ōku tēina, ko tā tōku ngākau i wawata ai, ko tōku Īnoi hoki ki te Atua mō rātou, kia whakaorangia rātou.

² E whakaae ana hoki ahau ki a rātou, he ngākau nui tō rātou ki te Atua, otiia, ehara i te mea mōhio.

³ I a rātou hoki e kūware ana ki tā te Atua tika, e whai ana kia whakaūkia ko tō rātou ake, kīhai rātou i ngohengohe ki te tika a te Atua.

⁴ Ko te Karaiti hoki te tukunga iho o te ture hei tika mō ngā tāngata whakapono katoa.

Te Whakaoranga mō ngā Tāngata Katōa

⁵ Kua tuhituhia hoki e Mohi, "Ko te tangata e whakarite ana i tā te ture tika, ka ora ia i reira."

⁶ Ko te kupu ia tēnei o tō te whakapono tika, “Aua e mea i roto i tōu ngākau, ‘Ko wai hei kātēi, ko te rangi?’ ” (Arā, ki te tiki atu i a te Karaiti ki raro).

⁷ “Ko wai rānei hei heke iho ki te hōhonu?” (Arā, ki te tiki atu i a te Karaiti i roto i te hunga mate).

⁸ E pēhea ana oti? “E tata ana ki a koe te kupu, kei tōu māngai, kei tōu ngākau.” Ko ia tēnei, ko te kupu o te whakapono e kauwhau nei mātou;

⁹ arā, ki te whakaae tōu māngai ko Ihu te Ariki, ā, ki te whakapono tōu ngākau nā te Atua ia i whakaara ake i te hunga mate, e ora koe.

¹⁰ Mā te ngākau hoki kia whakapono ka tika ai; mā te māngai kia whakaae ka ora ai.

¹¹ E mea ana hoki te karaipiture, “Ko ngā tāngata katoa e whakapono ana ki a ia e kore e meinga kia whakamā.”

¹² Kāhore hoki he rerekētanga o te Hūrai, o te Kariki; ā, ko taua Ariki anō te Ariki o te katoa, ā, e hua ana āna taonga ki te hunga katoa e karanga ana ki a ia.

¹³ “E ora hoki ngā tāngata katoa e karanga ana ki te ingoa o te Ariki.”

¹⁴ Nā, me pēhea tā rātou karanga ki a ia, ki te kāhore i whakapono ki a ia? Me pēhea hoki tā rātou whakapono ki a ia, ki te kāhore i rongo ki a ia? Me pēhea hoki e rongo ai, ki te kāhore he kaikauwhau?

¹⁵ Ā, me pēhea e kauwhau ai, ki te kāhore e tonoa? Ko te mea ia i tuhituhia, “Anō te ātaahua o ngā waewae o te hunga kawae mai i te rongo whakahari o ngā mea papai!”

¹⁶ Otirā, kāhore rātou katoa i ngohengohe ki ngā rongo whakahari. E mea ana hoki a Ihāia, “E te Ariki, ko wai i whakapono ki tā mātou whakaatu?”

¹⁷ Inā, nā te rongo te whakapono, ā, ko te rongo nā te kupu a te Karaiti.

¹⁸ Otiia, ko tāku kupu tēnei, “Kāhore rānei rātou i rongo?” Koia rā ia:

“Kua puta atu tō rātou reo ki te whenua katoa,

ā rātou kupu hoki ki ngā tōpito o te ao.”

¹⁹ Ko tāku kupu ia tēnei: Kāhore ianei a Ihairaira i mōhio? Nā Mohi te kupu tuatahi:

“Māku koutou e whakaoho kia hae

ki te hunga ehara i te iwi;

ka meinga e ahau te iwi pōauau

hei whakaoho i a koutou ki te riri.”

²⁰ Ā, ka māia rawa a Ihāia, ka mea,

“Kua kitea ahau e te hunga kihai i rapu i ahau;

kua whakakitea ahau ki te hunga kihai nei i ui ki ahau.”

²¹ Ko tāna kupu ia mō Ihairaira,

“Pau noa te rā i totoro atu ai ōku ringa

ki te iwi tutū ki te iwi whakahāwea.”

11

Tā te Atua Atawhai ki a Ihairaira

¹ Nā, ko tāku kupu tēnei: kua peia oti e te Atua tāna iwi? Kāhore rāpea! Nō Ihairaira anō hoki ahau, nō te uri o Aperahama, nō tō Pineamine iwi.

² Kāhore hoki te Atua i pei i tāna iwi i mōhio ai i mua. Kāhore oti koutou i mātau ki te kōrero a te karaipiture i tā Irāia? I inoi rā hoki ia ki te Atua, i whakahē i a Ihairaira, i mea,

³ “E te Ariki, kua patua e rātou āu poropiti, kua whakahoroa āu āta; ko ahau anake hoki, kua mahue nei, ā, e whai ana rātou kia patua ahau.”

⁴ Heoi, e pēhea ana te whakahoki a te Atua ki a ia? “E whitu mano tāngata kua waiho e ahau māku, kāhore nei i piko te turi ki a Paara.”

⁵ Waihoki i te wā nei anō, tērā anō he toenga, he whiriwhiringa nā te aroha noa.

⁶ Ki te mea ia nā te aroha noa, ehara i te mea nā ngā mahi; pēnei ehara te aroha noa i te aroha noa.

⁷ Ha, he pēhea rā? Ko tā Ihairaira e rapu nei, kihai tēnei i taea e ia; otirā kua taea e te hunga whiriwhiri, ko ērā atu ia i whakapakeketia;

⁸ ko te mea hoki ia i tuhituhia,

“Kua hoatu ki a rātou e te Atua he wairua hiamoe,

he kanohi e kore ai rātou e kite,

he taringa e kore ai e rongo; ā taea noatia tēnei rā.”

⁹ E mea ana hoki a Rāwiri,

“Kia whakatupu māhanga tō rātou tēpu,

hei rore hoki, hei tūtukitanga waewae, hei utu anō ki a rātou;

¹⁰ kia whakapōuritia ō rātou kanohi, kia kaua rātou e kite,

ā, kia whakapikoa tonutia iho e koe tō rātou tuarā.”

¹¹ Nā, ko tāku kupu tēnei, he tūtuki rānei tō rātou e hinga rawa ai? Kāhore rāpea! Engari, nā tō rātou hinga i puta ai te ora ki ngā tauwi, he mea kia hae ai rātou.

¹² Nā, ki te mea hei taonga mō te ao tō rātou hinga, hei taonga anō mō ngā tauwi tō rātou whakaitinga; tērā noa ake i tō rātou whakanuinga?

Te Whakaoranga o ngā Tauwi

¹³ Ki a koutou, ki ngā tauwi tēnei kupu āku, i te mea he āpōtoro ahau ki ngā tauwi, e whakanui ana ahau i tāku mahi minita,

¹⁴ me kore e hae ngā tāngata o tōku kikokiko, kia ora ai ētahi o rātou i ahau.

¹⁵ Mehemea hoki ko tō rātou makanga atu hei houhanga rongo mō te ao, ka aha tō rātou tangohanga mai? He teka ianei he oranga ake i roto i te hunga mate?

¹⁶ Ki te mea hoki he tapu te mea mātāmua, ka pērā anō te pūranga; ki te tapu hoki te pakiaka, e pērā anō ngā manga.

¹⁷ Engari, ki te mea kua whatia atu ētahi o ngā manga, ā, ka honoa mai koe, te ōriwa ngahere, ki roto i ngā manga, ka whiwhi ngātahi ki te pakiaka o te mōmonatanga o te ōriwa;

¹⁸ aua e whakapehapeha ki ngā manga. Ki te whakapehapeha ia koe, ehara i te mea nāu i mau ake ai te pakiaka, engari, nā te pakiaka koe.

¹⁹ Nā, tērā koe e mea, "I whatia atu ngā manga, kia honoa iho ai ahau."

²⁰ Āe rā; nā te whakapono kore rātou i whatia atu ai, nā tōu whakapono koe i tū ai. Aua e whakakake, engari kia wehi.

²¹ Nā, ki te mea kihai i tohungia ngā manga tupu e te Atua, e kore anō ia e tohu i a koe.

²² Nā, tirohia iho te ngāwari me te pakeke o te Atua: pakeke ki te hunga i hinga; ngāwari ki a koe, ki te ū koe ki tāna tikanga ngāwari; ki te kāhore, ka tapahia hoki koe.

²³ Me rātou anō, ki te kore e ū ki tō rātou whakapono kore, ka honoa anō; e taea hoki rātou e te Atua te hono mai anō.

²⁴ Mehemea hoki ka tapahia mai koe i te ōriwa ngahere, ā, ka honoa mai ki te ōriwa pai, he mea rerekē i te tikanga; tērā noa ake te honoa o ēnei, o ngā manga tupu, ki tō rātou ōriwa anō.

Tā te Atua Atawhai ki te Hunga Katoa

²⁵ E kore hoki ahau e pai, e ōku tēina, kia kūware koutou ki tēnei mea ngaro, kei mea noa koutou he mātāu koutou, kua tau tētahi wāhi o te whakapakeketanga ki a Iharaia, kia riro mai rā anō te tokomahatanga o ngā tauwi.

²⁶ Ko reira a Iharaia katoa ora ai; ko te mea hoki ia i tuhituhia:

"Tērā e puta mai te Kaiwhakaora i Hiona,
māna e kaupare te karakiakore i a Hākopa.

²⁷ Ko tāku kawenata hoki tēnei ki a rātou,
ina tangohia atu e ahau ō rātou hara."

²⁸ Nā, i runga i te rongopai he hoariri rātou, he whakaaro ki a koutou; i runga ia i te whiriwhiringa, e arohaina ana rātou, he whakaaro ki ngā mātua.

²⁹ I ā te Atua hōmaitanga hoki, i tāna karangatanga, kāhore e puta kē te whakaaro.

³⁰ Ka rite hoki ki a koutou kihai i whakapono i mua ki te Atua, ināianei ia kua tohungia, he mea nā tō rātou whakapono kore;

³¹ waihoki kua kāhore ēnei i whakapono ināianei, kia tohungia ai anō rātou i runga i te mahi tohu i whiwhi nei koutou.

³² Kua ōti hoki te katoa te kōpani e te Atua ki roto ki te whakateka, he mea kia tohungia ai e ia te katoa.

Whakamoemiti ki te Atua

³³ Anō te hōhonu, te hua ngātahi hoki o te whakaaro o te Atua me tōna mōhio!

E kore āna tikanga e taea te rapu,
ōna huarahi te whakataki!

³⁴ "Ko wai hoki te mōhio ana ki te hinengaro o te Ariki?

Ko wai hoki tōna hoa whakatakoto whakaaro?

³⁵ Ko tā wai hoki kua mātua hoatu ki a ia,
ā, ka whakahokia mai he utu ki a ia?"

³⁶ Ko ngā mea katoa nei hoki, nāna, ā kei runga anō i a ia, ā, e ahu ana hoki ki a ia. Mōna te korōria ake tonu atu! Āmine.

¹ Koia ahau ka Inoi nei ki a koutou, e ōku tēina, kia whakaaroa ngā mahi a te Atua, kia tāpaea atu ō koutou tinana hei whakahere ora, tapu, e manakohia ana e te Atua, he mahi nā tō koutou hinengaro.

² Kaua hoki tō koutou āhua e rite ki tō tēnei ao; engari, kia puta kē, arā kia whakahoutia ō koutou hinengaro, kia whakamātautauria ai e koutou tā te Atua e pai ai, te mea e pai ana, e manakohia ana, e tino rite ana.

³ Ko tāku kupu hoki tēnei ki ngā tāngata katoa i roto i a koutou, he mea nā te aroha noa i hōmai nei ki ahau, kaua e hira ake te whakaaro o tētahi ki a ia anō i te mea i tika kia whakaaroa e ia; engari kia āta whakaaro, kia rite ki te wāhi o te whakapono i tuwhaina e te Atua ki tēnā, ki tēnā.

⁴ E rite ana hoki ki ō tātou wāhi ka maha nei i te tinana kotahi, kihai ia i kotahi te mahi mā aua wāhi katoa.

⁵ Waihoki ko tātou tokomaha nei, he tinana kotahi i roto i a te Karaiti, ko tātou takitahi ia, he wāhi tētahi nō tētahi.

⁶ Nā, ka rerekē nei ngā mea i hōmai ki a tātou, he mea e rite ana ki te aroha noa i hōmai ki a tātou, ki te mea he mahi poropiti, me poropiti, kia rite anō ki te rahi o tō tātou whakapono;

⁷ he mahi minita, kia ū tātou ki tā tātou mahi minita; ko te kaiwhakaako, kia ū ki tāna mahi whakaako;

⁸ ko te kaiwhakahauhau, kia ū ki tāna whakahauhau; ko te kaihoatu, kia māhorahora te ngākau; ko te kaiwhakahaere kia uaua ki tāna mahi, ā, ko te kaiatawhai kia ngahau te āhua.

⁹ Ko te aroha, hei te mea tinihangakore. Kia whakarihariha ki te kino; kia ū ki te pai.

¹⁰ Ka aroha ki ngā tēina, kia tino pono te aroha tētahi ki tētahi; ka whakahōnore, kia nui tā tētahi i tētahi.

¹¹ Kia uaua, kaua e māngere; kia toko tonu ake te wairua; me te mahi anō ki te Ariki.

¹² Kia hari i runga i te tūmanako; kia manawanui ki te whakapāwera; kia ū ki te Inoi.

¹³ Whakawhiwhia te hunga tapu ina rawakore; kia mau ki te atawhai manuhiri.

¹⁴ Manaakitia te hunga e tūkino ana i ā koutou; manaakitia, kaua e kangā.

¹⁵ Kia hari tahi me te hunga hari, kia tangi tahi me te hunga tangi.

¹⁶ Kia kotahi te whakaaro o koutou tētahi ki tētahi. Kaua e whakakake te whakaaro, engari me whakaiti ki ngā mea pāpaku. Kei mea ake koutou he mōhio koutou.

¹⁷ Kaua e utua tā tētahi kino ki te kino. Whakaaroa ko ngā mea e pai ana ki mua i te aroaro o ngā tāngata katoa.

¹⁸ Ki te taea, whakapaua tā koutou kia mau te rongu ki ngā tāngata katoa.

¹⁹ Aua e rapu utu mō koutou, e ōku hoa aroha, engari, whakaatea atu i te riri: kua oti hoki te tuhituhi, “Māku te rapu utu; māku te hoatu utu,” e ai tā te Ariki.

²⁰ “Nā, ki te matekai tōu hoariri; whāngainga;

ki te matewai; whakainumia.

Ki te pēnei hoki tāu mahi, ka pūrangatia e koe he waro kāpura ki tōna mātenga.”

²¹ Kei hinga koe i te kino, engari kia hinga te kino i tōu pai.

13

Me Whakarongo ki ngā Mana

¹ Kia ngohengohe ngā wairua katoa ki ngā mana nunui. Kāhore hoki he mana, nō te Atua anake; ko ngā mana o tēnei wā he mea whakarite nā te Atua.

² Nā, ki te whakakeke tētahi ki te mana, e whakakeke ana ia ki tā te Atua i whakarite ai; ā, ko te mea hoki mō te hunga e whakakeke ana, he whakatau hē.

³ Ehara hoki ngā rangatira i te whakawehi mō ngā mahi pai, engari mō ngā mahi kino. E mea ana koe kia kaua e wehi i te mana? Meatia te pai, ā, he whakamoemiti tāna e hōmai ai ki a koe;

⁴ he minita hoki ia nā te Atua ki a koe mō te pai. Tēnā, ki te mahi koe i te kino, e wehi rā; ehara hoki tāna i te mau noa i te hoari. He minita hoki ia nā te Atua, he kairapu utu mō te riri ki te kaimahi i te kino.

⁵ Koia i takoto ai te tikanga kia ngohengohe koutou, ehara i te mea he whakaaro kau ki te riri, engari, ki tā te hinengaro anō hoki.

⁶ Nā konei hoki koutou i hoatu ai i te takoha. He minita hoki rātou nā te Atua, he hunga hoki e mau tonu ana ki tēnei mea pū anō.

⁷ Hoatu ngā mea i tika ki te katoa: he takoha tangata ki te tangata i tika ai te takoha tangata; he takoha taonga ki te tangata i tika ai te takoha taonga; he wehi ki te tangata i tika ai te wehi; he hōnore ki te tangata i tika ai te hōnore.

Mahi ā-Ngākau ki tētahi ki tētahi

⁸ Kaua e nama ki tētahi, ko te aroha anake o tētahi ki tētahi; ko te tangata hoki e aroha ana ki tōna hoa tata, kua whakaritea e ia te ture.

⁹ Ko tēnei hoki, “Kaua e pūremu, Kaua e patu tangata, Kaua e tāhae, Kaua e hiahia ki tā te tangata”; ā, ki te mea tērā atu anō tētahi kupu ako, ka whakarāpopototia ki roto ki tēnei kupu, arā, “Kia aroha ki tōu hoa tata, ānō ko koe.”

¹⁰ E kore te aroha e kino ki tōna hoa; nō reira ko te aroha te whakaritenga o te ture.

¹¹ Tēnei anō hoki tētahi, e mōhio ana tātou ki te tāima, kua taka noa ake tēnei te wā e ara ake ai koutou i te moe. Kua tata kē hoki ināianei tō tātou whakaoranga i tō te wā i whakapono tuatahi ai tātou.

¹² Kua aua atu te pō, ka tata te ao. Mō konei rā kia whakarērea e tātou ngā mahi o te pōuri, kia kākahuria iho ngā kākahu whawhai o te mārama.

¹³ Kia pai tā tātou haere, kia rite ki tō te awatea; kauaka i ngā kakainga, i ngā haurangitanga, kaua i te pūremu, i ngā hiahia taikaha, kaua i te ngangau, i te hae.

¹⁴ Engari, kākahuria iho te Ariki, a Ihu Karaiti, kaua hoki e whakaaroa wawetia te kikokiko kia mahia ko ōna hiahia.

14*Kaua e Whakawākia ētahi atu*

¹ Ko te tangata he ngoikore te whakapono, manakohia, kauaka ia ki ngā tautohe whakaaro.

² Ko tētahi hoki e whakapono ana he pai ngā mea katoa hei kai māna. Ko te tangata ia he ngoikore tōna whakapono e kai otaota ana.

³ Kaua te tangata e kai ana e whakahāwea ki te tangata kāhore e kai, kaua hoki te tangata kāhore e kai e whakahē i te tangata e kai ana. Kua manakohia hoki ia e te Atua.

⁴ Ko wai koe e whakahē nā i te pononga a tērā? Mā tōna rangatira ia e whakatū, e whakahinga rānei. Inā, ka whakatūria anō ia, e taea hoki ia e te Atua te whakatū.

⁵ Ki te whakaaro o tētahi, nui atu tētahi rā i tētahi, ki tō tētahi whakaaro ia he rite katoa ngā rā. Kia ū mārire ngā whakaaro o tētahi, o tētahi.

⁶ Ko te tangata e whakaaro ana ki te rā, he whakaaro ki te Ariki tōna whakaaro; ko te tangata e kai ana, he whakaaro ki te Ariki tāna kai, e whakawhetai atu ana hoki ia ki te Atua; ko te tangata kāhore e kai, he whakaaro ki te Ariki tāna kore e kai, e whakawhetai ana anō ia ki te Atua.

⁷ Ehara hoki i te mea ki a ia ake anō te ora o tētahi o tātou, ehara hoki i te mea ki a ia ake te mate o tētahi.

⁸ Tā te mea, ahakoa ora, e ora ana tātou ki te Ariki; ahakoa mate, e mate ana tātou ki te Ariki. Nā, ahakoa ora tātou, mate rānei, nā te Ariki tātou.

⁹ Ko te mea hoki tēnei i mate ai a te Karaiti, i ara ake ai anō, i ora ai anō, kia waiho ai ia hei Ariki ngātahi mō te hunga mate, mō te hunga ora.

¹⁰ Ko koe nā, he aha koe i whakahē ai i tōu teina? Me koe nā hoki, he aha koe i whakahāwea ai ki tōu teina? E tū katoa hoki tātou ki te nohoanga whakawā o te Atua.

¹¹ Kua oti hoki te tuhituhi:

“‘E ora ana ahau,’ e ai tā te Ariki,

‘e piko katoa ngā turi ki ahau,

e whakaae anō hoki ngā arero katoa ki te Atua.’ ”

¹² Āe rā, ka kōrerotia e tēnei, e tēnei o tātou te tikanga o āna mahi ki te Atua.

Kei Hinga tētahi i a Koe

¹³ Nā, kāti tā tātou whakahē tētahi i tētahi. Engari, ko tēnei kia rite i a koutou, kia kaua e whakatakotoria he tūtukitanga waewae, he take whakahinga rānei mō tōna teina.

¹⁴ E mōhio ana ahau, ū tonu tōku whakaaro i roto i te Ariki, i a Ihu, kāhore he mea nōna ake anō tōna noa. Hāunga ia ki te mea tētahi he noa tētahi mea, e noa anō ki a ia.

¹⁵ Ki te mea hoki nā te kai i pōuri ai tōu teina, kāhore e mau ana tāu haere i runga i te aroha. Kei mate i tāu kai te tangata i mate nei a te Karaiti mōna.

¹⁶ Nā, kei kōrerotia kinotia tō koutou pai.

¹⁷ Ehara hoki te rangatiratanga o te Atua i te kai, i te inu; engari he tika, he rangimārie, he hari i roto i te Wairua Tapu.

¹⁸ Ko te tangata hoki ko ēnei hei mahinga māna ki a te Karaiti, ka āhuarekatia ia e te Atua, ka paingia hoki e ngā tāngata.

¹⁹ Nā, kia whai tātou i ngā mea e mau ai te rongo, i ngā mea anō hoki e hangā ai te pai o tētahi, o tētahi.

²⁰ Kaua e waiho te kai hei whakahoro mō tā te Atua mahi. He mā hoki ngā mea katoa; otiia, he kino ki te tangata e kai ana me te whakahē tōna ngākau.

²¹ He mea pai tonu kia kaua e kai kikokiko, kia kaua e inu wāina, aha rānei e tūtuki ai tōu teina.

²² Ko te whakapono i a koe nā, waiho i a koe anō i te aroaro o te Atua. Ka hari te tangata kāhore e whakatau i te hē ki a ia anō mō te mea i whakapaia e ia māna.

²³ Ki te ruarua ia tētahi, ka tau te hē ki a ia ki te kai ia; nō te mea ehara i te kai whakapono. He hara hoki ngā mea katoa kīhai nei i puta ake i te whakapono.

15

Kia Āhuareka ētahi atu i a Koe, Kaua ko Koe anō

¹ Ko te mahi tika mā tātou, mā te hunga kaha, he pīkau i ngā ngoikoretanga o te hunga kaha kore; kaua hoki e whai i tā tātou ake i āhuareka ai.

² Me whai tēnā, tēnā o tātou kia āhuareka mai tōna hoa, tōna hoa mō te mea e pai ana hei hanga i tōna whakapono.

³ Kīhai hoki a te Karaiti i whai ki tāna ake i āhuareka ai; engari, i rite ki te mea kua oti te tuhituhi, “Ko ngā tāwainga a te hunga e tāwai ana i a koe kua tau ki ahau.”

⁴ Ko ngā mea katoa hoki i tuhituhia i mua he mea tuhituhi hei whakaako i a tātou, kia whai tūmanakohanga ai tātou, i te mea ka whakamanawanui ka whakamārietia hoki e ngā karaipiture.

⁵ Heoi, mā te Atua o te manawanui, o te whakamārie, e hoatu ki a koutou kia kotahi te whakaaro o tētahi ki tētahi, kia rite ki tā Karaiti Īhu;

⁶ kia kotahi ai te whakaaro, kia kotahi ai te māngai, e whakakorōria ai koutou i te Atua, arā i te Matua o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

Te Rongopai ki ngā Tauwiwi

⁷ Nā, me whakahoa koutou tētahi ki tētahi, kia rite ki a te Karaiti i mea nei i a tātou hei hoa mōna, kia whai korōria ai te Atua.

⁸ Ko tāku kupu hoki tēnei, i meinga a te Karaiti hei minita ki te kotinga, he whakaaro ki te pono o te Atua, kia ū ai ngā mea i whakaaria ki ngā mātua.

⁹ Kia whakakorōria ai hoki ngā tauwiwi i te Atua mō tāna mahi tohu, kia pērā ai me te mea i tuhituhia:

“Mō konei ka whakawhetai ahau ki a koe i waenganui o ngā tauwiwi,
ka hīmene ki tōu ingoa.”

¹⁰ Tēnei anō tētahi kupu ana,

“Kia hari tahi, e ngā tauwiwi, me tāna iwi.”

¹¹ Tēnei anō hoki,

“Whakamoemititia te Ariki, e ngā tauwiwi katoa;
whakamoemititia anō ia, e ngā iwi katoa.”

¹² E mea ana hoki a Ihāia,

“Tērā e whai pakiaka a Hehe,

me tētahi e whakatika ake ana hei rangatira mō ngā tauwiwi;

ko ia hei tūmanakohanga mā ngā tauwiwi.”

¹³ Nā, mā te Atua, nāna nei te tūmanako, e whakakī koutou ki te hari katoa, ki te rangimārie, i runga i te whakapono, kia hua ai tō koutou tūmanako, i runga i te kaha o te Wairua Tapu.

Te Take o Pāora e Tuhituhi Mārakerake nei

¹⁴ Nā, e ū ana tōku ake whakaaro ki a koutou, e ōku tēina, e kī ana koutou i te pai, whawhao rawa ki te mātauranga katoa, ā, e taea anō e koutou te tohutohu tētahi i tētahi.

¹⁵ Otiia, i nui ake ai tōku māia ki te tuhituhi pēnei ki a koutou, e ōku tēina, he whakamahara anō i a koutou, he mea nā te aroha noa kua hōmai nei ki ahau e te Atua.

¹⁶ I meinga ai ahau hei minita mā Īhu Karaiti ki ngā tauwiwi, hei minita i te rongopai o te Atua, kia manakohia ai te whakahere o ngā tauwiwi, he mea whakatapu nā te Wairua Tapu.

¹⁷ Nā, kua whai whakamanamanatanga nei ahau i roto i a Karaiti Īhu i ngā mea a te Atua.

¹⁸ E kore hoki ahau e māia ki te kōrero ki ētahi mea, ko ngā mea anake kua mahia e te Karaiti nā roto i ahau, hei mea kia ngohengohe mai ngā tauwiwi, arā, nā tāku kupu, nā tāku mahi,

¹⁹ i runga i te kaha o ngā tohu, o ngā mea whakamiharo, i runga i te kaha o te Wairua Tapu; nō ka whakapaua e ahau te kauwhau i te rongopai o te Karaiti atu i Hiruhārama, ā taka noa, ki Iririkuma rawa.

²⁰ Ae rā, ko ia tēnei tāku tohe ki te kauwhau i te rongopai, ehara i te mea ki ngā wāhi kua whakahuatia nei a te Karaiti ki reira, kei hanga whare ahau ki runga ki a tētahi atu tūranga.

²¹ Engari, kia rite ki te mea i tuhituhia:

"E kite te hunga kihai nei i kōrerotia ia ki a rātou, ā, e mātau te hunga kihai i rongo."

Tā Pāora Whakaaro ki te Toro ki Rōma

²² Nā, konei anō i maha ai ōku whakawarenga, te tae atu ai ahau ki a koutou.

²³ Otiia ināianei, kua kore nei he wāhi mōku i ēnei whenua, ā, i te mea he maha ngā tau i wawata ai ahau kia tae atu ki a koutou,

²⁴ ina tūpono tāku haere ki Hipania. E tūmanako ana hoki ahau kia kite i a koutou i taua haerenga ōku, ā, kia kawea pērātia atu ahau e koutou, ina anō ia kia mātua rite tētahi wāhi o tōku ngākau i te kitenga i a koutou.

²⁵ Ināianei ia, e mea ana ahau, e haere ana tēnei ahau ki Hiruhārama, ki te mahi mea mā te hunga tapu.

²⁶ Kua pai hoki a Makeronia rāua ko Akāia kia meinga tētahi kohikohi mā ngā mea rawakore o te hunga tapu i Hiruhārama.

²⁷ Ae rā, i pai anō rātou ki te pērā, ā, e tika ana anō kia hoatu ki a rātou. I te mea kua uru nei ngā tauwiwi ki ā rātou mea o te wairua, waihoki he tika anō kia mahia e ēnei ētahi mea o te kikokiko mā rātou.

²⁸ Nā, kia oti tēnei i ahau, ā, hīri rawa tēnei hua hei mea mā rātou, ka tika atu ahau mā koutou nā ki Hipania.

²⁹ Ā, e mātau ana ahau, ka haere atu ahau ki a koutou, tērā ahau e haere atu i runga i te hua noa iho o te manaakitanga o te rongopai o te Karaiti.

³⁰ Nā, he tohe tēnei nāku ki a koutou, e ōku tēina, he whakaaro ki tō tātou Ariki, ki a Īhu Karaiti, nā te aroha hoki o te Wairua, kia tohe tahi koutou me ahau i ā koutou inoi ki te Atua mōku;

³¹ kia whakaorangia ahau i te hunga whakateka i Hūrīa; kia manakohia anō e te hunga tapu tāku minitātanga mō Hiruhārama;

³² kia haere hari atu ai ahau ki a koutou, ki te pai te Atua, kia whakatā tahi ai me koutou.

³³ Nā, kia noho te Atua o te rangimārie ki a koutou katoa. Āmine.

16

He Mihi ki ōna Hoa

¹ Tēnā tō mātou tuahine, a Pipī, te tukua atu nā e ahau ki a koutou, he kaimahi ia nā te hāhi i Kenekerea.

² Hei manuhiri ia mā koutou i roto i te Ariki, kia rite ki tā te hunga tapu tikanga, ā, kia āwhina koutou i a ia ki ngā mea e matea e ia. He tokomaha hoki āna i atawhai ai, ahau anō hoki.

³ Oha atu ki a Pirihira rāua ko Akuira, ki ōku hoa mahi i roto i a Karaiti Īhu,

⁴ nā rāua nei hoki ō rāua nā kaki i tāku kia ora ai ahau. Ehara i te mea ko ahau anake e whakawhetai ana ki a rāua, engari, ko ngā hāhi katoa hoki o ngā tauwiwi.

⁵ Oha atu anō ki te hāhi i tō rāua whare.

Oha atu ki a Epainetu, ki tāku i aroha ai, ko ia hoki tā te Karaiti mātāmua o Āhia.

⁶ Oha atu ki a Meri, he nui tāna mahi ki a mātou.

⁷ Oha atu ki a Anaroniku rāua ko Hunia, ōku whanaunga, ōku hoa herehere anō hoki, he ingoa nunui nei o rāua i roto i ngā āpōtoro, nō mua nei i ahau tō rāua urunga ki a te Karaiti.

⁸ Oha atu ki a Amapiria, ki tāku i aroha ai i roto i te Ariki.

⁹ Oha atu ki a Urupane, ki tō mātou hoa mahi i roto i a te Karaiti, ki a Takuha anō hoki, ki tāku i aroha ai.

¹⁰ Oha atu ki a Apere, e paingia ana i roto i a te Karaiti. Oha atu ki a Aritopuru mā.

¹¹ Oha atu ki a Herōiona, ki tōku whanaunga. Oha atu ki a Nakihu mā, ki ngā mea i roto i te Ariki.

¹² Oha atu ki a Taraipine rāua ko Taraipoha, e mahi nei i roto i te Ariki. Oha atu ki a Perahi, e arohaina nei, he nui nei tāna mahi i roto i te Ariki.

¹³ Oha atu ki a Rupuha, i whiriwhiria i roto i te Ariki, ki tōna whaea, arā, ki tō māua tahi.

¹⁴ Oha atu ki a Ahunikiritu, rātou ko Perekona, ko Herama, ko Pataropa, ko Herami, ki ngā tēina anō e noho ana i a rātou.

¹⁵ Oha atu ki a Piroroku rāua ko Hūria, ki a Nireu rāua ko tōna tuahine, ki a Orimapa rātou ko te hunga tapu katoa e noho ana i a rātou.

¹⁶ Oha atu tētahi ki tētahi, hei te kihi tapu anō. Tēnei te oha atu nei ngā hāhi katoa a te Karaiti ki a koutou.

He Tohutohu Whakamutunga

¹⁷ Nā, he tohe tēnei nāku ki a koutou, e ōku tēina, tirohia iho te hunga e mahi ana i ngā wehewehenga, i ngā tūtukitanga waewae, he mea puta kē i te whakaakoranga i whakaakona ai koutou. Tahuri atu i a rātou!

¹⁸ Ko te hunga pērā hoki kāhore i te mahi ki tō tātou Ariki, ki a Īhu Karaiti, engari ki tō rātou ake kōpū. E tīnīhanga ana hoki rātou i ngā ngākau o te hunga kinokore ki ā rātou kōrero māeneene, ki ā rātou kupu whakapaipai.

¹⁹ Kua pakū hoki ki ngā tāngata katoa te rongo o tō koutou ngohengohe. Koia ahau ka hari nei ki a koutou; e mea ana hoki ahau kia whai whakaaro koutou ki te pai, kia kūware ki te mea kino.

²⁰ Nā tērā te Atua o te rangimārie e hohoro te kuru i a Hātana ki raro i ō koutou waewae. Kia tau ki a koutou te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

²¹ Tēnei te oha atu nei ki a koutou a Tīmoti, tōku hoa mahi a Rūhiu, a Hahona, a Hohipate, ōku whanaunga.

²² Ko ahau tēnei, ko Teretiu, ko te kaituhituhi o tēnei pukapuka, te oha atu nei ki a koutou i roto i te Ariki.

²³ Tēnei te oha atu nei ki a koutou a Kaiu te kaiatawhai ōku, o te hāhi katoa.

Tēnei te oha atu nei a Eratu, kaitiaki o ngā mea o te pā, rāua ko te teina, ko Kuaratu.

²⁴ Kia tau ki a koutou katoa te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti. Āmine.

He Karakia Whakakapi, Whakamoemiti

²⁵ Nā, he kaha nei te Atua ki te whakaū i a koutou, i runga i ngā ritenga o tāku rongopai, o te kauwhautanga hoki o Īhu Karaiti, o te whakakitenga mai anō o te mea ngaro, kīhai nei i rangona nō te tīmatanga rā anō o te ao,

²⁶ ā, kua whakamāramatia mai ināianei e ngā karaipiture a ngā poropiti, he mea whakarite mai nā te Atua ora tonu, ā, whakapuakina mai ana ki ngā tauīwi katoa kia ngohengohe ai rātou ki tā te whakapono.

²⁷ Waiho atu i te Atua, ko ia nei anake te Mea mātau, te korōria i roto i a Īhu Karaiti, ake ake, Āmine.

Ko te Tuhituhi Tuatahi a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Koriniti

He Mihi

¹ Nā Pāora, i pai nei te Atua kia karangatia hei āpōtoro mā Īhu Karaiti, nā te teina hoki, nā Hotene:

² Ki te hāhi a te Atua i Koriniti, ki te hunga kua oti te whakatapu i roto i a Karaiti Īhu, kua karangatia hei hunga tapu, rātou ko te hunga katoa i ngā wāhi katoa e karanga ana ki te ingoa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, o tō rātou Ariki, o tō tātou:

³ Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā te Ariki hoki, nā Īhu Karaiti.

He Manaakitanga i roto i a te Karaiti

⁴ He whakawhetai tonu tāku mahi ki tōku Atua mō koutou, mō te aroha noa o te Atua kua hōmai nei ki a koutou i roto i a Karaiti Īhu;

⁵ kua meinga hoki kia hua ngā mea katoa mā koutou i roto i a ia, te whakapuaki kōrero, te mātauranga;

⁶ pēnā hoki me te whakaaturanga i a te Karaiti kua ū nā i roto i a koutou:

⁷ i kore ai koutou e hapa i tētahi mea hōmai; i a koutou e tatari nā ki te whakakitenga mai o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

⁸ Māna hoki koutou e whakaū ā taea noatia te mutunga, kia kore ai koutou e ekengia e te kupu i te rā o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

⁹ He pono te Atua, nāna nei koutou i karanga kia uru tahi ki tāna Tama, ki a Īhu Karaiti, ki tō tātou Ariki.

Wehenga i roto i te Hāhi

¹⁰ Nā, he tohe tēnei nāku ki a koutou, e ōku tēina, i runga i te ingoa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, kia kotahi tā koutou kōrero katoa, ā, kia kua he wehewehenga i roto i a koutou; engari, kia tuituia koutou i runga i te ngākau kotahi, i te whakaaro kotahi.

¹¹ Kua oti hoki koutou te tohutohu mai, e ōku tēina, e te hunga o te whare o Koroi, tēnā ngā tautohetohe kei roto i a koutou.

¹² Anei te tikanga o tāku kōrero, kei te ki tēnā o koutou nā, "Nō Pāora ahau," ā, "Nō Aporo ahau," ā, "Ko ahau nō Kipa. Ko ahau nō te Karaiti."

¹³ Kua oti koia a te Karaiti te wāhi? I rīpekatiā rānei a Pāora mō koutou? I iriiria rānei koutou i runga i te ingoa o Pāora?

¹⁴ E whakawhetai ana ahau ki te Atua, mōku kihai i iriiri i tētahi o koutou, ko Kirihipu anake rāua ko Kaiu;

¹⁵ kei waiho e te tangata hei kōrero, nāku koutou i iriiri i runga i tōku ingoa.

¹⁶ (Nāku anō i iriiri ngā tāngata o te whare o Tepana; i kō ake, kāhore ahau i te mahara ki tāku iriiringa i tētahi atu.)

¹⁷ Kihai hoki ahau i tonoa e te Karaiti ki te iriiri, engari, ki te kauwhau i te rongopai; ehara i te mea i runga i te mōhio ki ngā kupu, kei whakakāhoretia te rīpeka o te Karaiti.

Ko te Karaiti te Mana me te Mātauranga o te Atua

¹⁸ Ko te kōrero hoki o te rīpeka ki te hunga e whakangaromia ana he mea wawau; ki a tātou ia, ki te hunga e whakaorangia ana, ko te kaha tērā o te Atua.

¹⁹ Ka oti hoki te tuhituhi:

"Ka ngaro i ahau te whakaaro nui o te hunga whakaaro, ka kore hoki i ahau te mahara o te hunga mahara."

²⁰ Kei hea te tangata whakaaro? Kei hea te karaipi? Kei hea te tangata tohe o tēnei ao? Kāhore anō koia i whakakūwaretia e te Atua te whakaaro nui o tēnei ao?

²¹ I te mea hoki i runga i tō te Atua whakaaro nui, kihai ngā whakaaro nui o te ao i mōhio ki te Atua. Nā, ka pai te Atua kia meinga te kūware o te kupu kauwhau hei whakaora i te hunga e whakapono ana.

²² Inā hoki ko tā ngā Hūrai he tono tohu, ko tā ngā Kariki he rapu whakaaro nui;

²³ ko tā mātou ia he kauwhau i a te Karaiti i rīpekatiā, he tūtukitanga waewae ki ngā Hūrai, he mea kūware ki ngā Kariki;

²⁴ ki te hunga ia e karangatia ana, ahakoa Hūrai, ahakoa Kariki, ko te Karaiti, ko te kaha o te Atua, ko te whakaaro mōhio o te Atua.

²⁵ Nō te mea he kūware nō te Atua nui atu te mōhio i ngā tāngata; he ngoikore nō te Atua kaha atu i ngā tāngata.

²⁶ Titiro oti ki tō koutou karangatanga, e ōku tēina, kihai i tokomaha te hunga whakaaro o te wāhi ki te kikokiko, kihai i tokomaha te hunga nunui, kihai i tokomaha ngā rangatira, e karangatia ana.

²⁷ Engari, i whiriwhiria e te Atua ko ngā mea kūware o te ao, hei mea e whakamā ai te hunga whakaaro; i whiriwhiria anō e te Atua ko ngā mea ngoikore o te ao, hei mea e whakamā ai ngā mea kaha.

²⁸ Ko ngā mea ware o te ao, ko ngā mea e whakahāweatia ana, ko ēnā i whiriwhiria e te Atua, āe, ko ngā mea kāhore noa iho, kia whakakāhoretia ai e ia ngā tino mea ake;

²⁹ kia kore ai tētahi kikokiko e whakamanamana i te aroaro o te Atua.

³⁰ Nāna hoki koutou i roto i a Karaiti Ihū, kua meinga nei ia hei take whakaaro nui mō tātou, he mea nā te Atua, hei tika, hei whakatapu, hei hoko.

³¹ Kia rite ai ki te mea kua oti te tuhituhi, "Ki te whakamanamana tētahi, me whakamanamana ia ki te Ariki."

2

Te Kōrero mō Ihū Karaiti i Ripeka

¹ Ko ahau, e ōku tēina, i ahau i haere atu ai ki a koutou, kihai ahau i haere atu me te pai kupu, me te hua rānei o te whakaaro, i ahau i kauwhau ai ki a koutou i te mea ngaro a te Atua.

² I takoto hoki tōku whakaaro, kia kua ahau e mātau ki tētahi mea i roto i a koutou, ko Ihū Karaiti anake, ko ia hoki i ripekatia.

³ Ā, i a koutou ahau me te ngoikore, me te wehi, me te tūiri nui.

⁴ Ko tāku kōrero me tāku kauwhau ehara i te kupu whakapati nā tō te tangata whakaaro nui, engari, he whakakitenga nā te Wairua, nā te kaha,

⁵ kia kore ai tō koutou whakapono e tū i runga i o te tangata whakaaro nui, engari, i tō te Atua kaha.

Te Mātauranga o te Atua

⁶ He ahakoa rā e kōrero ana mātou i te whakaaro nui ki waenganui i te hunga tino tika. Ehara anō ia i te whakaaro mōhio nō tēnei ao, nō ngā rangatira rānei o tēnei ao, e memeha haere nei.

⁷ Engari, e kōrero ana mātou i te whakaaro nui o te Atua i roto i te mea ngaro, i te whakaaro mōhio i huna rā, ko tā te Atua i whakatakoto ai i mua o ngā ao, hei whakakorōria mō tātou.

⁸ Kihai nei tētahi o ngā rangatira o tēnei ao i mātau; me i mātau hoki rātou, kua kāhore e ripekatia e rātou te Ariki o te korōria.

⁹ Engari, ka rite ki te mea i tuhituhia rā:

"Ko ngā mea kāhore te kanohi i kite,

kāhore te taringa i rongo,

kāhore anō i tapoko noa ki te ngākau o te tangata,

ko ngā mea kua rite i te Atua mō te hunga e aroha ana ki a ia."

¹⁰ Otiia, kua whakakitea mai aua mea ki a tātou e te Atua mā tōna Wairua. E rapu ana hoki te Wairua i ngā mea katoa, āe, i ngā mea hōhonu a te Atua.

¹¹ Ko wai oti o ngā tāngata e mātau ana ki ngā mea a te tangata? Ko te wairua anake o te tangata i roto i a ia? Waihoki ko ngā mea a te Atua e kore e mātauria e tētahi, engari e te Wairua o te Atua.

¹² Otiia, ko te wairua i riro mai nei i a tātou, ehara i te wairua o te ao, engari, ko te Wairua e ahu mai nei i te Atua; kia mātau ai tātou ki ngā mea kua oti nei te hōmai e te Atua ki a tātou.

¹³ Nā, ka kōrero mātou i aua mea, ehara ngā kupu i te whakaaro mōhio o te tangata i whakaako mai, engari, he mea whakaako nā te Wairua Tapu; e whakariterite ana i ngā mea wairua ki ngā mea wairua.

¹⁴ Nā, e kore te tangata i te ngākau māori e tango i ngā mea o te Wairua o te Atua. Ki a ia he mea kūware ērā, ā, e kore ia e āhei te mātau, he mea mā te Wairua ka kitea ai.

¹⁵ Otiia, ki te mea kei tētahi te Wairua, ka kitea e ia ngā mea katoa, e kore anō ia e kitea e tētahi.

¹⁶ "Ko wai hoki te mātau ana

ki te hinengaro o te Ariki,

e whakaako ai ia i a ia?"

Kei a tātou ia te hinengaro o te Karaiti.

3

He Pononga a te Atua

¹ Nā, ko ahau, e ōku tēina, kihai i āhei te kōrero ki a koutou me tāku ki te hunga i te Wairua, engari, i te kikokiko, ānō ki ngā kōhungahunga i roto i a te Karaiti.

² He waiū tāku i whāngai atu nā mā koutou, ehara i te kai mārō. Kianō hoki i taea e koutou te kai mārō, ā, kāhore nei anō i taea e koutou ināiane.

³ Kei te kikokiko tonu hoki koutou. I te mea kei a koutou tonu te hae, te totohe, te wehewehe, ehara oti koutou i te hunga i te kikokiko, e haere ana i runga i tā te tangata ritenga?

⁴ I tētahi hoki ka kī nei, “Ko ahau nō Pāora,” me tētahi atu, “Ko ahau nō Aporo,” ehara oti koutou i te hunga i te kikokiko?

⁵ Tēnā ko wai a Aporo? Ā, ko wai a Pāora? He minita i whakapono ai koutou; ki ia tangata i tā te Ariki i hōmai ai.

⁶ Nāku i whakatō, nā Aporo i whakamākūkū; nā te Atua ia i mea kia tupu.

⁷ Heoi, he kore noa iho te kaiwhakatō, he kore noa iho te kaiwhakamākūkū, engari, te Atua nāna nei i mea kia tupu.

⁸ Nā, ko te kaiwhakatō, ko te kaiwhakamākūkū, kotahi tonu rāua. Otirā, ka rite ki tāna ake mahi, te utu e riro mai i tēnā, i tēnā o rāua.

⁹ He hoa mahi hoki mātou nō te Atua; he māra koutou nā te Atua.

He whare hanga nā te Atua.

¹⁰ Kei te ritenga o te aroha noa o te Atua i hōmai nei ki ahau, kua whakatakotoria e ahau te tūnga, he pērā me tā te tohunga; ā, ko tētahi atu kei te hanga whare ki runga. Otirā, kia tūpato ia tangata ki tāna whare e hanga ai ki runga.

¹¹ E kore hoki tētahi tangata e āhei te whakatakoto i tētahi tūnga kē atu i tērā kua oti nei te whakatakoto, arā, i a Ihu Karaiti.

¹² Engari, ki te hanga tētahi ki runga ki te tūnga he kōura, he hiriwa, he kōhatu utu nui, he rākau, he tarutaru, he otaota;

¹³ ka whakakitea te mahi a tētahi, a tētahi; mā te rā hoki e whakaatu, nō te mea ka whakakitea e te kāpura; ā, mā te kāpura tonu e whakamātautau te mahi a tēnā, a tēnā, he pēhea tōna āhua.

¹⁴ Ki te mau tonu te mahi a tētahi e hanga ai ki runga, ka riro i a ia he utu.

¹⁵ Ki te wera te mahi a tētahi ka maumauria tāna; ko ia, ia ka ora; otirā me te mea mā roto i te ahi.

¹⁶ Kāhore oti koutou i mātau, he whare tapu koutou nō te Atua, ā, kei roto i a koutou te Wairua o te Atua e noho ana?

¹⁷ Ki te whakangaromia e tētahi te whare tapu o te Atua, ka whakangaromia hoki ia e te Atua; he tapu hoki te whare o te Atua, ā, ko koutou taua whare.

¹⁸ Kei hangarau tētahi ki a ia anō. Ki te mea tētahi he tangata mōhio ia i roto i a koutou i tēnei ao, tukua ia hei kūware kia tupu ai hei tangata whakaaro.

¹⁹ Ki te Atua hoki he kūware noa ngā whakaaro mōhio o tēnei ao. Kua oti hoki te tuhituhi, “Ka mau i a ia te hunga whakaaro i runga i tō rātou tinihanga,”

²⁰ me tēnei hoki, “E mātau ana te Ariki ki ngā whakaaro o te hunga whakaaro, he tekateka noa.”

²¹ Nō reira, kei whakamanamana tētahi ki te tangata. Nō koutou hoki ngā mea katoa;

²² ahakoa a Pāora, a Aporo, a Kipa, te ao, te ora, te mate rānei, ngā mea o nāiane, ngā mea rānei e takoto mai nei, nō koutou katoa;

²³ ā, ko koutou nō te Karaiti, ko te Karaiti nō te Atua.

4

He Āpōtoro a te Karaiti

¹ Me pēnei te whakaaro o te tangata ki a mātou nā, he kaimahi nā te Karaiti, he tuari hoki nō ngā mea ngaro a te Atua.

² Nā, hei konei ko te mea o te tuari e matenutia ana, kia kitea he tangata pono ia.

³ Ki ahau ia he mea nohinohi rawa kia whai kupu koutou mōku, te tangata rānei; kāhore nei hoki āku kupu mōku anō.

⁴ Kāhore hoki ahau i mātau ki tētahi aha ōku; heoi, e kore tēnā e ai hei whakatika mōku. Otirā, ko te Ariki hei whai kupu mōku.

⁵ Nā reira, kaua e whakawākia wawetia tētahi mea, kia tae mai rā anō te Ariki, māna e whakamārama ngā mea huna o te pōuri, e whakakite hoki ngā whakaaro o ngā ngākau; hei reira ia tangata whakamoemititia ai e te Atua.

⁶ Nā, ko ēnei mea, e ōku tēina, nāku i huri mai te āhua ki a māua ko Aporo, he whakaaro ki a koutou, kia ai māua hei whakaako i a koutou, kia kaua te whakaaro e hipa atu i te mea i tuhituhia; kia kaua tētahi o koutou e whakapehapeha mō tētahi ki runga atu i tētahi.

⁷ Ko wai kei te mea kia rerekē koe? Ko tēhea mea hoki āu ehara i te mea hoatu ki a koe? Nā, he mea i hoatu ki a koe, he aha koe ka whakamanamana ai, me te mea nei ehara i te mea hoatu?

⁸ Kua mākona kē nā hoki koutou! Kua hua kē ō koutou taonga! Kua kīngi koutou ahakoa motu mai mātou! Āe rā, e pai ana ki ahau kia kīngi tonu koutou, kia kīngi tahi ai tātou.

⁹ Ki tōku whakaaro hoki kua waiho mātou, ngā āpōtoro, e te Atua mō muri rawa, ānō he hunga mō te mate; kua meinga hoki mātou hei mātakitakinga mā te ao, mā ngā anahera, ā, mā ngā tāngata.

¹⁰ Ko mātou he kūware mō tā te Karaiti, ko koutou ia he hunga whai whakaaro i roto i a te Karaiti; ko mātou he ngoikore, ko koutou ia he hunga kaha; tō koutou he korōria, tō mātou ia he hōnerekore.

¹¹ Tae tonu mai ki tēnei hāora nei e matekai ana mātou, e mawewai ana, e haere tahanga ana, e kurua ana, kāhore hoki ō mātou kāinga tūmau.

¹² E māuiui ana mātou, ko ō mātou ringa ake hei mahi. E taunutia ana, manaaki tonu mātou; e whakatoia ana, whakaririka kau mātou;

¹³ ka kōrerotia kinotia, ka whakangāwari atu mātou. Kua meinga mātou kia rite ki te paru rukenga o te ao, ki te para o ngā mea katoa, taea noatia tēnei rā.

¹⁴ Kāhore ahau i te tuhituhi atu i ēnei mea kia whakamā ai koutou, engari, hei whakatūpatō i a koutou, i āku tamariki aroha.

¹⁵ Nō te mea ahakoa whiwhi koutou i ngā kaiwhakaako tekau mano i roto i a te Karaiti, kāhore i tokomaha ō koutou mātua; he whānau hoki koutou nāku i roto i a Karaiti Ihu i runga i te rongopai.

¹⁶ Koia ahau ka tohe nei ki a koutou, kia rite tā koutou ki tāku.

¹⁷ Nā reira i tonoa atu ai e ahau ki a koutou a Timoti, tāku tama aroha, tama pono i roto i te Ariki, māna koutou e whakamahara ki ōku ara i roto i a te Karaiti, ki tāku e whakaako nei i ngā wāhi katoa i roto i ngā hāhi katoa.

¹⁸ Nā, ko ētahi e whakapehapeha ana, e mea ana e kore ahau e haere atu ki a koutou.

¹⁹ Otirā, e kore e roa ka haere atu ahau ki a koutou, ki te pai te Ariki; ā hei reira, ehara i te kupu, engari, ko te kaha o te hunga e whakapehapeha ana, tāku e titiro ai.

²⁰ Nō te mea, ehara te rangatiratanga o te Atua i te kupu, engari he kaha.

²¹ Ko tēhea tā koutou e pai ai? Kia haere atu ahau ki a koutou me te whiū, i runga rānei i te aroha me te wairua māhaki?

5

Pūremu i roto i te Hāhi

¹ Kua pakū noa atu te rongo he pūremu kei roto i a koutou, he tū pūremu kāhore nei i roto i ngā tauīwi, arā, kua riro i tētahi o koutou te wahine a tōna pāpā.

² Ā, e whakapehapeha ana koutou, tē pōuri koutou, te mea kia tangohia atu i roto i a koutou te tangata nāna tēnei mahi.

³ Nā, ko ahau, ahakoa tawhiti i te tinana kei konā te wairua, kua whakahē noa ake i te tangata nāna tēnei mahi i runga i te ingoa o tō tātou Ariki, o Ihu, me te mea kei konā anō ahau;

⁴ e noho huihui ana koutou me tōku wairua, i runga i te kaha o tō tātou Ariki, o Ihu.

⁵ Ka tuku atu ai i tēnā tū tangata ki a Hātana, hei whakangaro mō te kikokiko, kia ora ai te wairua i te rā o te Ariki, o Ihu.

⁶ Kāhore e pai tā koutou whakapehapeha. Kāhore koutou e mātau he iti nei te rēwena, rēwenatia ake te pūranga katoa?

⁷ Kokoa ki waho te rēwena tawhito, kia ai koutou he pūranga hou, me koutou e rēwenakore nā. Kua patua hoki mō tātou a te Karaiti, tō tātou Kapenga.

⁸ Nā, kia kai tātou i te hākari, auaka te rēwena tawhito, auaka hoki te rēwena o te mauāhara, o te kino, engari, hei te taro rēwenakore o te tinihangakore, o te pono.

⁹ I tuhituhi atu ahau ki a koutou i roto i te pukapuka, kia kaua e whakahoa ki ngā tāngata pūremu.

¹⁰ Ehara ia i te mea rawa mō te hunga pūremu o tēnei ao, mō te hunga apo, hao taonga, karakia whakapakoko; pēnei me haere atu koutou ki waho o te ao.

¹¹ Engari, ināianei ka tuhituhi atu ahau ki a koutou, kia kaua e whakahoa, ki te mea tētahi e kiā nei he teina he tangata moepuku, he apo rānei, e karakia ana rānei ki te

whakapakoko, he tangata taunu rānei, he haurangi, he hao taonga rānei; kaua rawa koutou ko taua tū tangata e kai tahi.

¹² Hei aha rā māku te whakawā i te hunga o waho? E kore koia koutou e whakawā i te hunga o roto?

¹³ Ā, ko te hunga o waho mā te Atua rātou e whakawā? "Nā, motuhia atu taua tangata kino i roto i a koutou."

6

Te Whakapae i ngā Hoa Karaitiana i raro i te Ture

¹ Ka kaha rānei tētahi o koutou, mehemea he tautohe tāna ki tōna hoa, ki te haere ki te whakawā i te aroaro o te hunga hē, ā, kauaka ki te aroaro o te hunga tapu?

² Kāhore oti koutou i mātau mā te hunga tapu e whakawā te ao? Ki te riro mā koutou e whakawā te ao, e kore rānei koutou e tau hei whakarite i ngā mea iti rawa?

³ Kāhore koutou i mātau ko tātou hei whakawā mō ngā anahera? Kauaka oti ngā mea o tēnei ao?

⁴ Nā, ki te mea he whakawā a koutou ki ngā mea o tēnei ao, whakanohoia ai rānei e koutou ko te hunga iti o te hāhi hei whakarite?

⁵ I kōrero atu ai ahau i tēnei kia whakamā ai koutou. Koia rānei, kāhore rawa e kitea kia kotahi he tangata whakaaro i roto i a koutou, hei whakarite ina whakawā ōna tēina i a rāua.

⁶ Kei te whakawā ia te tuakana i te teina, ā, i te aroaro rawa o te hunga whakaponono kore?

⁷ Ehara, kua waiho kē tēnā hei hē i roto i a koutou, tā koutou whakawā tētahi i tētahi. He aha tē whakaririka kau ai ina ahatia koutou? He aha tē tangohia noatia atu ai ā koutou mea?

⁸ Ehara, ko koutou tonu kei te mahi i te hē, ā, kei te tango pokanoa, ko ō koutou tēina anō te meatanga.

⁹ Tēnā rānei kāhore koutou i te mātau, e kore te hunga whakahaere hē e whiwhi ki te rangatiratanga o te Atua? Kei tinihangatia koutou; e kore te hunga moepuku, te hunga karakia whakapakoko rānei, te hunga pūremu, te hunga whakawahine, te hunga rānei e mea ana i te tāne hei wahine,

¹⁰ ngā tāngata tāhae, ngā tāngata apo, ngā haurangi, te hunga taunu, te hunga hao taonga rānei, e whiwhi ki te rangatiratanga o te Atua.

¹¹ He pērā hoki ētahi o koutou i mua; otirā, kua horoia koutou, kua whakatapua, kua whakatikaia i runga i te ingoa o te Ariki, o Ihu Karaiti, he meatanga nā te Wairua o tō tātou Atua.

Whakamahia tō Tinana kia Whaikorōria ai te Atua

¹² "He tika ngā mea katoa māku," otirā, e kore e pai katoa. "He tika ngā mea katoa māku," otirā, e kore ahau e pai ki tētahi mea hei rangatira mōku.

¹³ "Ko ngā kai mō te kōpū, ko te kōpū mō ngā kai," heoi, ka ngaro tēnei i te Atua me ērā hoki. Ehara hoki te tinana i te mea mō te moepuku, engari, mā te Ariki, ko te Ariki hoki hei Ariki mō te tinana.

¹⁴ Ā, nā te Atua i ara ai te Ariki waihoki māna tātou ka ara ai, mā tōna kaha.

¹⁵ Kāhore oti koutou i mātau, he wāhi ō koutou tinana nō te Karaiti? Me tango koia e ahau ngā wāhi o te Karaiti, ā, ka mea i a rātou hei wāhi mō te wahine kairau? Kāhore rāpea!

¹⁶ Ā, kāhore rānei koutou i mātau, ko te tangata e honoa ki te wahine kairau he tinana kotahi? E ki ana hoki ia, "Hei kikokiko kotahi rāua tokorua."

¹⁷ Otiia, ko te tangata e honoa ki te Ariki, kotahi tonu te wairua.

¹⁸ Rere atu rā i te moepuku. Nō waho o te tinana ngā hara katoa e hara ai te tangata; ko te tangata ia e moepuku ana, e hara ana ia ki tōna ake tinana.

¹⁹ Ā, kāhore rānei koutou i mātau, he whare tapu tō koutou tinana nō te Wairua Tapu i roto nā i a koutou, i hōmai nei e te Atua? Ā, ehara i te mea nō koutou ake koutou.

²⁰ Kua oti hoki koutou te hoko ki te utu; whakakorōriaia te Atua ki ō koutou tinana.

7

He Pātai mō te Mārenatanga

¹ Nā, mō ngā mea i tuhituhi mai nā koutou. He mea pai anō mō te tangata kia kaua e pā ki te wahine.

² Otiia, he whakaaro kei moepuku, kia rite mā te tāne he wahine māna ake, ā, mā te wahine he tāne māna ake.

³ Kia puta te whakaaro pai o te tāne ki te wahine, hei te mea e tika ana; me tō te wahine hoki ki te tāne.

⁴ Ehara te wahine i te rangatira o tōna tinana ake, engari, te tāne; me te tāne anō, ehara ia i te rangatira o tōna ake tinana, engari, te wahine.

⁵ Kaua e kaiponu tētahi i tētahi; hāunga ia ki te āta whakaritea mō tētahi wā, kia ātea ai kōrua ki te nohōpuku, ki te inoi, ka hoki ai anō ki a kōrua, kei ai tō kōrua hiahia taikaha hei whakawai mā Hātana i a kōrua.

⁶ Otirā, ko tēnei kōrero āku he mea whakaae noa, ehara i te tikanga whakatakoto.

⁷ Ko tāku ia i pai ai, kia pēnei ngā tāngata katoa i ahau nei. Otirā, e hōmai ana e te Atua te āhua mōna ki ia tangata, ki ia tangata, ki tētahi ko tēnei, ki tētahi ko tērā.

⁸ Ko tāku kupu ia tēnei ki ngā takakau, ki ngā wāhine pouaru, he mea pai mō rātou kia kāti tonu me ahau nei.

⁹ Otirā, ki te kore e taea e rāua te whakamanawanui, me mārena. He pai ake hoki te mārena i te kakā o te ngākau.

¹⁰ Ko tāku whakahau ia tēnei ki te hunga whai hoa, ehara i ahau, engari ko te Ariki, "Aua te wahine e mawehe kē i tāna tāne."

¹¹ Engari, ki te mawehe ia, me noho hoakore, me hohou rānei te rongo ki tāna tāne. Kaua hoki te tāne e whakarere i tāna wahine.

¹² Ki ērā atu ia ko tāku kupu tēnei, ehara i te Ariki. Ki te mea he wahine kore whakapono tā tētahi o ngā tēina, ā, ka whakaae taua wahine kia noho tahi rāua, kaua ia e whakarērea e ia.

¹³ Ā, ko te wahine, he tāne kore whakapono tāna, ā, ka whakaae kia noho tahi rāua, kaua ia e whakarere tāna tāne.

¹⁴ Nō te mea e whakatapua ana te tāne whakapono kore e te wahine e whakatapua ana hoki te wahine e whakapono kore e te tāne. Me he kāhore, kua poke ā kōrua tamariki, tēnā ko tēnei, he tapu rātou.

¹⁵ Ki te mawehe kē ia te whakapono kore, māna e mawehe kē. E kore tētahi teina, tuahine rānei, e mau te here e ngā mea pēnā. Otirā, kua karangatia tātou e te Atua ki te rangimārie.

¹⁶ Mā te aha koe e mōhio ai, e tai, ka ora rānei i a koe tāu tāne? Ā, koe rānei, e te tāne, mā te aha ka mōhio ai, ka ora i a koe tāu wahine?

Kia Penā Tāu Noho i tā te Atua i Whakahau ai

¹⁷ Heoi anake, kia rite ki tā te Atua tūwhanga ki tēnā, ki tēnā, ki tāna karangatanga hoki ki tēnā, ki tēnā, kia pērā tāna haere. Nā, ko tāku whakatakoto tēnā i roto i ngā hāhi katoa.

¹⁸ He mea kokoti tētahi i tōna karangatanga? Kaua e whakakāhoretia tōna kotinga. He mea kokotikore tētahi i tōna karangatanga? Kaua ia e kotia.

¹⁹ He mea kore noa iho te kotinga, he mea kore noa iho anō te kotingakore, engari ia te pupuri i ā te Atua ture.

²⁰ Kia mau ia tangata ki tōna karangatanga, i karangatia ai ia.

²¹ He pononga koe i tōu karangatanga? Kaua e mānukanuka. Otirā, ki te wātea he haerenga noatanga atu mōu, me pēnā.

²² Ko te tangata hoki he pononga i tōna karangatanga i roto i te Ariki, he tangata tuku noa ia nā te Ariki. Waihoki ko te tangata ehara nei i te pononga i tōna karangatanga, he pononga ia nā te Karaiti.

²³ Kua oti koutou te hoko ki te utu; aua e meinga hei pononga koutou mā te tangata.

²⁴ E ōku tēina, ko te mahi a tēnei, a tēnei, i tōna karangatanga kia mau ia ki tēnā me te whakaaro anō ki te Atua.

Ngā Take e Pā ana ki ngā Takakau me ngā Pouaru

²⁵ Nā, mō ngā wāhina, kāhore a te Ariki tikanga ki ahau; tēnei ia tōku whakaaro, arā, tō te tangata i a ia nei tō te Ariki atawhai, i pono ai.

²⁶ Nā reira, ki tōku whakaaro he pai tēnei mō te whakararu a tēnei wā, arā, he pai kia kāti tonu te tangata i a ia nei.

²⁷ Kua herea koe ki te wahine? Kaua e whai kia wetekia. Ka oti koe te wewete i te wahine? Kaua e whāia he wahine.

²⁸ Otiia, ki te mārena koe, kāhore ōu hara; ā, ki te mārena te wāhina, kāhore ōna hara. Otiia, tērā e pā mai he whakararu i te kikokiko ki taua hunga pēnā; heoi, me āta hanga ahau ki a koutou.

²⁹ Ko tāku kupu ia tēnei, e ōku tēina, e tūtata ana te wā. Heoi, ināianei tērā e rite te hunga whai wāhine ki te hunga kāhore nei a rātou;

³⁰ me te hunga e tangi ana, ānō kāhore rātou i te tangi; me te hunga e hari ana, ānō kāhore rātou i te hari; me te hunga e hoko ana, ānō kāhore ā rātou taonga;

³¹ me te hunga i a rātou tēnei ao, ānō kāhore ā rātou hē ki te ao. E memeha haere ana hoki te āhua o tēnei ao.

³² Otiia, ko tāku mea tēnei kia kaua koutou e mānukanuka. Ko tā te takakau e mānukanuka ai ko ngā mea a te Ariki, me pēhea tāna whakamānawareka ki te Ariki.

³³ Ko te tangata whai hoa ia, e mānukanuka ana ki ngā mea o te ao, me pēhea tāna whakamānawareka ki tāna wahine.

³⁴ Nā tērā anō te mea i rerekē ai te wahine whai hoa i te wāhina. Ko te wahine takakau, tāna e mānukanuka ai ko ngā mea a te Ariki, kia tapu tahi ai te tinana me te wairua. Ko te wahine whai hoa ia ka mānukanuka ki ngā mea o te ao, me pēhea tāna whakamānawareka ki tāna tāne.

³⁵ Ko tēnei kōrero āku he mea kia hua ai he pai mō koutou anō; ehara i te mea kia māhangatia ai koutou, engari, mō te mea e haratau ana, kia ū ai koutou ki te Ariki, kāhore he mea hei rorona kē.

³⁶ Nā, ki te whakaaro tētahi tangata e hē ana tāna tikanga ki tāna wāhina, mehemea kua pahure tōna taiohinga, ā, heoi anō tikanga, māna e mea tāna e pai ai, kāhore ōna hara; me mārena rāua.

³⁷ Ko te tangata ia e ū ana i tōna ngākau, ā, kāhore he mea hei akiaki i a ia, kei a ia ake anō te tikanga mō tāna e pai ai, ā, kua oti tēnei te whakatakoto e tōna ngākau, kia waiho tāna wāhina, kei te pai tāna mahi.

³⁸ Nā, he pai te mahi a te tangata e tuku ana kia mārenatia tāna wāhina; pai ake ia te mahi a te tangata kāhore e tuku kia mārenatia.

³⁹ E herea ana te wahine e te ture i te mea e ora ana tāna tāne; ki te mate ia te tāne, kua wātea ia ki te mārena ki tāna e pai ai; otirā i roto i te Ariki.

⁴⁰ Ki tōku whakaaro ia, nui kē atu tōna hari ki te kāti tonu ia. Ā, ki tāku mahara kei ahau anō hoki te Wairua o te Atua.

8

Te Take e Pā ana ki te Kai i Tāpaea ki ngā Whakapakoko

¹ Nā, mō ngā mea e patua ana mā ngā whakapakoko: E mōhio ana tātou kei a tātou katoa te mātauranga. Ko tā te mātauranga he whakapupuhi; ko tā te aroha ia he waihangā.

² Ki te mea tētahi e mātau ana ia ki tētahi mea, kāhore tōna mātauranga kia rite noa ki tō te mātauranga tikanga;

³ ki te aroha ia tētahi ki te Atua, kua mātauria tēnei e ia.

⁴ Nā reira, mō te kai i ngā mea e patua ana mā ngā whakapakoko, e mōhio ana tātou he kore noa iho te whakapakoko i te ao, kāhore hoki he Atua kē, kotahi anake.

⁵ Ahakoa hoki tērā ngā mea e kiia nei he atua, i te rangi rānei, i te whenua rānei; he tini nei hoki ngā atua, he tini ngā ariki;

⁶ ki a tātou ia kotahi anō Atua, ko te Matua, i ahu mai i a ia ngā mea katoa, ko tātou ki a ia; kotahi hoki Ariki, ko Ihu Karaiti, nāna nei ngā mea katoa, nāna hoki tātou.

⁷ Otirā, kāhore tērā mātauranga i ngā tāngata katoa. Engari tērā anō ētahi, i te mea kua taunga ki te whakapakoko tae mai ki nāianei, e kai ana i te mea i patua mā te whakapakoko; ā, ka poke tō rātou hinengaro ngoikore.

⁸ Ehara rāia te kai i te mea e paingia ai tātou e te Atua. Nō te mea ahakoa kāhore tātou e kai, e kore e heke iho tō tātou pai; ā, ahakoa kai tātou, e kore e kake tō tātou pai.

⁹ Engari, kia tūpato ki tēnei wāhi i tukua nei ki a koutou, kei waiho hei whakahinga mō te hunga ngoikore.

¹⁰ Ki te mea hoki ka kite tētahi i a koe, i te mea mōhio, e noho ana ki te kai i roto i te temepara o te whakapakoko, e kore koia e kakama ake tōna hinengaro, mehemea ia he ngoikore, e kakama ake ki te kai i ngā mea e patua ana mā te whakapakoko?

¹¹ Mā tōu mātauranga hoki ka ngaro ai te mea ngoikore, te teina he whakaaro nei ki a ia i mate ai a te Karaiti.

¹² Nā, i a koutou ka hara nei ki ngā teina, ka patu nei i tō rātou hinengaro ngoikore, e hara ana koutou ki a te Karaiti.

¹³ Mō konei, ki te hē tōku teina i te kai, e kore rawa ahau e kai kikokiko ake tonu atu, kei hē i ahau tōku teina.

9

Ngā Tikanga me ngā Mahi a tētahi Āpōtoro

¹ He teka ianei kei ahau anō ngā tikanga mōku? He teka ianei he āpōtoro ahau? Kihai ianei ahau i kite i a Ihu Karaiti, i tō tātou Ariki? Ehara oti koutou i tāku mahi i roto i te Ariki?

² Ahakoa ehara ahau i te āpōtoro ki ērā atu, engari rawa ia he āpōtoro ki a koutou, ko koutou hoki te hīri o tōku āpōtorotanga i roto i te Ariki.

³ Ko tāku utu tēnei ki ōku kaiui;

⁴ kāhore rānei i a mātou anō te tikanga mō te kai, mō te inu?

⁵ Kāhore rānei i a mātou anō te tikanga ki te whakahāereere i te hoa wahine, he wahine whakapono, pērā i ērā atu āpōtoro me ngā tēina o te Ariki, rātou ko Kipa?

⁶ Ko māua anake rānei ko Pānapa, kāhore rānei i a māua te tikanga kia kaua e mahi?

⁷ Ko wai ka haere hei hōia, ā, nāna ake anō ngā utu mōna? Ko wai e whakatō ana i te mārā wāina, ā, kāhore ō reira hua e kainga e ia? Ko wai hoki e whāngai ana i te kāhui, ā, kāhore e kai i te waiū o te kāhui?

⁸ E kōrero ana rānei ahau i ēnei mea i te tikanga tangata? He pērā anō rānei tā te ture kōrero?

⁹ Kua oti hoki te tuhituhi i roto i te ture a Mohi, "Kaua e whakamōkātia te māngai o te kau i te mea e patu wīti ana. Ko ngā kau koia tā te Atua i whakaaro ai?"

¹⁰ Mō tātou rānei te tino tikanga o āna kōrero? Āe, he whakaaro ki a tātou i tuhituhi ai; he tika hoki kia parau te kaiparau i runga i te tūmanako, kia patu wīti anō te kaipatu i runga i te tūmanako ki tētahi wāhi māna.

¹¹ I te mea kua ruia e mātou ngā mea wairua mā koutou, he mea nui ianei ki te kotia e mātou ā koutou mea o te kikokiko?

¹² Kua uru nei ētahi atu ki tēnei tikanga a koutou, ko mātou anō ētahi kia hira ake?

Otirā, kihai mātou i mea ki tēnei tikanga, engari, e whakamanawanui ana ki ngā mea katoa, kei ai tā mātou hei ārai mō te rongopai o te Karaiti.

¹³ Kāhore oti koutou i mātau, ko te hunga e mahi ana i ngā mea tapu, e kai ana i ngā mea o te temepara? Ā, ko ngā kaitiaki o te āta, mā rātou anō tētahi wāhi o tō te āta?

¹⁴ Pērā tonu anō tā te Ariki i whakatakoto ai mō ngā kaikauwhau o te rongopai, hei runga i te rongopai he oranga mō rātou.

¹⁵ Otiia, kihai ahau i mea ki tētahi o ēnei mea; kāhore hoki ahau i tuhituhi i ēnei mea kia pēnātia mai ai ahau. Ki ahau hoki he pai kē te mate, i te riro mā te tangata tāku whakamanamana e whakakāhore.

¹⁶ Nō te mea ki te kauwhau ahau i te rongopai, kāhore māku whakamanamana; kua takoto hoki tēnei hei mahi māku; he auē ia māku ki te kore ahau e kauwhau i te rongopai.

¹⁷ Ki te mea hoki nōku te ngākau ki tēnei mahi, he utu tōku. Ki te kore ia he ngākau, he mahi tuari tēnei kua tukua ki ahau.

¹⁸ Nā, he aha koia te utu mōku? Arā, ki te kauwhau ahau i te rongopai, ka meinga e ahau kia kore e utua te rongopai. Kia kore ai ahau e mea i te wāhi e tika ana māku i roto i te rongopai.

¹⁹ Ahakoa hoki ehara ahau i te pononga nā te tangata, heoi, kua waiho ahau e ahau anō hei pononga mā te katoa, kia tokomaha atu ai e riro mai i ahau.

²⁰ Nā, ki ngā Hūrai whakahūrai ana ahau, kia riro ai i ahau ngā Hūrai; ki te hunga i raro i te ture me te mea i raro ahau i te ture, ahakoa rā kāhore ahau i raro i te ture, kia riro ai i ahau te hunga i raro i te ture;

²¹ ki te hunga turekore me he tangata turekore ahau, ehara i te mea he turekore ki te Atua, engari, i raro i te ture ki a te Karaiti, kia riro ai i ahau te hunga turekore.

²² Ki te hunga ngoikore me he ngoikore ahau, kia riro ai i ahau te i hunga ngoikore; waiho ana ahau hei mea katoa ki te katoa, kia taea ai e i ahau ngā mea katoa hei whakaaro i ētahi.

²³ I meinga ai tēnei e ahau he whakaaro ki te rongopai, kia whiwhi tahi ai ahau ki tōna pai.

²⁴ Kāhore oti koutou i mātau ki te hunga e oma whakataetae ana, e oma katoa ana, kotahi anō ia mōna te utu whakahōnore? Kia pēnā tā koutou oma, kia whiwhi ai koutou.

²⁵ Nā, ko ngā tāngata katoa e whakataetae ana i ngā tākaro e whakakoromaki ana i ngā hiahia katoa. Nā, e pērā ana rātou kia whiwhi ai ki te karauna pirau; ko tātou ia ki te mea e kore e pirau.

²⁶ Ko ahau nei hoki, kāhore i ngaro tāku oma; e kuru ana ahau, kāhore ia e rite ki te kaipatu o te hau.

²⁷ Engari, e pēhia ana e ahau tōku tinana, meinga ana hoki hei pononga māku; kei kauwhau pea ahau ki ētahi atu, ko ahau ia ka ākiritia atu.

¹ E kore ahau e pai, e ōku tēina, kia kūware koutou, i raro katoa ō mātou mātua i te kapua, i haere katoa anō hoki rā roto i te moana;

² i iriiria anō rātou katoa ki a Mohi i roto i te kapua, i roto hoki i te moana;

³ ā, i kai rātou i te kai kotahi, he mea wairua;

⁴ i inu hoki rātou katoa i te wai kotahi, he mea wairua. Nō te mea i inu rātou i tā te mea wairua, arā i tā te toka i whai nei i a rātou; ā, ko taua toka rā ko te Karaiti.

⁵ Otiia, kihai te Atua i āhuareka ki te nuinga o rātou; i turakina iho hoki rātou i te koraha.

⁶ Nā, hei tohu ēnei mea ki a tātou, kia kua rātou e hiahia, ki ngā mea kino, kei pērā me rātou i hiahia rā.

⁷ Kua anō koutou e karakia ki ngā whakapakoko, kei pērā me ētahi o rātou; kua oti rā hoki te tuhituhi, "I noho te iwi ki te kai, ki te inu, ā, whakatika ana ki te tākaro."

⁸ Kua hoki tātou e moepuku, kei pērā me ētahi o rātou i moepuku, ā, hinga ana e rua tekau mā toru ngā mano i te rā kotahi.

⁹ Kua hoki tātou e whakamātautau a te Karaiti, kei pērā me ētahi o rātou i whakamātautau rā, ā, ngaro ana te nākahi.

¹⁰ Kua hoki koutou e amuamu, kei pērā me ētahi o rātou i amuamu, ā, ngaro ana rātou i te kaiwhakangaro.

¹¹ Nā, i pā ēnei mea ki a rātou hei tohu; kua tuhituhia nei hoki hei whakatūpato i a tātou, i te hunga ka tae nei ki ngā whakamutunga o te ao.

¹² Nā reira, ko te tangata e mea ana e tū ana ia, kia tūpato ia kei hinga.

¹³ Kāhore anō kia pono ki a koutou tētahi whakamātautau e rerekē ana i tō te tangata. He pono hoki te Atua, e kore nei e tuku kia nui ake i tō koutou kaha te whakamātautau mō koutou; engari, tahi me te whakamātautau ka meatia e ia he putanga, kia ū ake ai koutou.

¹⁴ Nā reira, e ōku hoa aroha, rere atu i te karakia whakapakoko.

¹⁵ Ko tāku kōrero nei he mea ki te hunga mahara; whakaaroa tāku e mea nei.

¹⁶ Ko te kapu whakapainga e whakapai nei tātou, ehara koia i te inu tahi i ngā toto o te Karaiti? Ko te taro e whatiwhatia nei e tātou, ehara ianei i te kai tahi i te tinana o te Karaiti?

¹⁷ Inā hoki ko tātou tokomaha nei, kotahi anō taro, kotahi anō tinana; kotahi tonu nei hoki taua taro e kainga nei e tātou katoa.

¹⁸ Whakaaroa a Iharaia o te kikokiko; he teka ianei ko te hunga e kai ana i ngā patunga tapu, e uru tahi ana ki tō te āta?

¹⁹ Nā, he pēhea rā tāku kōrero? He tikanga mea rānei te mea e patua ana mā te whakapakoko? He tikanga mea rānei te whakapakoko?

²⁰ Otirā, e kī ana ahau, ko ngā mea e i patua ana e ngā tauiwi, e patua ana mā ngā rēwera, he teka mā te Atua. E kore hoki ahau e pai kia uru tahi koutou ko ngā rēwera.

²¹ E kore koutou e āhei te inu i te kapu a te Ariki, i te kapu anō a ngā rēwera. E kore koutou e āhei te kai i te tēpu a te Ariki, i te tēpu hoki a ngā rēwera.

²² E mea ana rānei tātou kia hae mai te Ariki? He kaha koia tātou i a ia?

²³ "He tika ngā mea katoa," otirā, e kore e pai katoa. "He tika ngā mea katoa," otirā, e kore e oti te waihanga e ngā mea katoa.

²⁴ Kua tētahi e rapu ki tāna ake, engari, me rapu katoa i te pai mō tērā, mō tērā.

²⁵ Ko ngā mea katoa e hokona ana i te māketē, kainga, kaua e uiui, kei hē te hinengaro.

²⁶ "Nō te Ariki hoki te whenua me ōna tini mea."

²⁷ Ki te karangatia koutou e tētahi o te hunga whakapono kore, ā, ka pai koutou kia haere; ko ngā mea katoa e whakatakotoria mai ki tō koutou aroaro, kainga, kaua e uiui, kei hē te hinengaro.

²⁸ Ki te mea ia tētahi ki a koutou, "I patua tēnei mā te whakapakoko," kaua e kai, me whakaaro ki te kaiwhakaatu, ki te hinengaro hoki –

²⁹ ko te hinengaro, e kī ana ahau, ehara i tōu, engari, ko tō tētahi; he aha tōku herekoretanga kia whakakorea e tērā atu hinengaro?

³⁰ Ki te mea hoki nā te aroha noa ahau i kai ai, he aha ahau i kōrerotia kinotia ai mō te mea i whakawhetai ai ahau?

³¹ Nā reira, ahakoa kai, ahakoa inu, aha rānei, meinga katoatia hei whakakorōria mō te Atua.

³² Kei waiho koutou hei tūtukitanga waewae ki ngā Hūrai, ki ngā Kariki rānei, ki te hāhi rānei a te Atua;

³³ kia pēnei me ahau e whakamānawareka nei i te katoa i ngā mea katoa, i ahau kāhore nei e rapu i te pai mōku ake, engari i tō te tokomaha, kia ora ai rātou.

11

¹ Kia rite tā koutou ki tāku, me tāku ka rite nei ki tā te Karaiti.

Hipokina te Upoko i te Koropikotanga

² Nā, e whakamoemiti ana ahau ki a koutou, mō koutou ka mahara ki ahau i ngā mea katoa, ka pupuri hoki i ngā whakarerenga iho, i āku i tuku atu nā ki a koutou.

³ Nā, e mea ana ahau kia mātau koutou, ko te Karaiti te upoko o ngā tāne katoa; ko te tāne te upoko o te wahine; ko te Atua anō te upoko o te Karaiti.

⁴ Ko te tangata e inoi ana, e poropiti ana, me te hipoki anō te upoko, e whakaiti ana ia i tōna upoko.

⁵ Ko te wahine ia e inoi ana e poropiti ana rānei, kāhore nei he hipoki o te upoko, e whakaiti ana ia i tōna upoko. E rite tonu ana tēnā ānō kua oti tōna upoko te heu.

⁶ Ki te kāhore hoki te wahine e hipokina, kia waruhia hoki ia. Ki te mea he mea whakamā ki te wahine kia waruhia, kia heua rānei, me hipoki ia.

⁷ E kore hoki e tika mō te tāne kia hipokina tōna upoko, ko te āhua hoki ia, ko te korōria o te Atua. Ko te wahine ia te korōria o te tāne.

⁸ Ehara hoki i te mea nō te wahine te tāne, engari, nō te tāne te wahine.

⁹ Kīhai anō te tāne i hangā mā te wahine, engari, ko te wahine mā te tāne.

¹⁰ Koia i tika ai hei runga i te upoko o te wahine te tohu o te mana, he mea mō ngā anahera.

¹¹ Ahakoa rā, e kore te tāne e motuhia kētia i te wahine, e kore anō te wahine e motuhia kētia i te tāne, i roto i te Ariki.

¹² Nō roto hoki i te tāne te wahine, waihoki, i nā te wahine mai te tāne; nā te Atua anō ia ngā mea katoa.

¹³ Mā koutou tonu e whakaaro: he mea pai rānei kia inoi hipokikore te wahine ki te Atua?

¹⁴ E kore rānei te whakaaro māori nei anō e ako i a koutou, ki te mea he makawe roroa o te tāne, he mea whakatūtia tērā mōna?

¹⁵ Tēnā, ki te mea he makawe roroa o te wahine, he mea whakakorōria tērā mōna. Kua hoatu hoki ōna makawe ki a ia hei hipoki.

¹⁶ Otirā, ki te mea he āhua totohe tētahi, kāhore ō mātou ritenga pērā, kāhore hoki o ngā hāhi a te Atua.

Te Hapa a te Ariki

(Matiu 26.26-29; Māka 14.22-25; Ruka 22.14-20)

¹⁷ I ahau ia e kōrero nei i tēnei ki a koutou, kāhore āku whakamoemiti ki a koutou, kāhore hoki koutou e whakamine mō te pai, engari mō te kino.

¹⁸ Nā, ko te tuatahi, i a koutou ka whakamine ki roto ki te hāhi, ka rongo ahau he wehewehenga kei roto i a koutou; ā, e whakaponono ana ahau ki tētahi wāhi.

¹⁹ Kua takoto hoki kia whai tītorehanga koutou, kia kitea ai te hunga e paingia ana i roto i a koutou.

²⁰ Nā, ka huihui koutou ki te wāhi kotahi, e kore e taea kia kai i te hapa a te Ariki.

²¹ I te mea hoki e kai ana koutou, ka kai tēnā, tēnā, i tana hapa i mua atu i tētahi; ā, ka hiakai tētahi, ka haurangi tētahi.

²² He aha? Kāhore koia ō koutou whare e kai ai, e inu ai koutou? E whakahāwea ana rānei koutou ki te hāhi a te Atua, e mea ana hoki kia whakamā te hunga kāhore nei ā rātou mea? Kia pēhea atu tāku kupu ki a koutou? Kia whakamoemiti oti ahau ki a koutou mō tēnei mea? E kore rā ahau e whakamoemiti.

²³ Kua riro mai hoki i ahau i te Ariki tāku i tuku atu rā ki a koutou, arā, i taua pō i tukua ai ia, i tangohia e te Ariki, e Ihu, te taro,

²⁴ ā, ka mutu te whakawhetai, ka whatia e ia, nā ka mea ia, “Tangohia, kainga; ko tōku tinana tēnei ka whatiwhatia nei mō koutou. Meinga tēnei hei whakamahara ki ahau.”

²⁵ Me te kapu anō i te mutunga o te hapa, me tana mea anō, “Ko te kawenata hou tēnei kapu i runga i ōku toto. Meinga tēnei i ngā inumanga katoa hei whakamahara ki ahau.”

²⁶ I ngā wā katoa hoki e kai ai koutou i tēnei taro, e inu ai i tēnei kapu, e whakakitea ana e koutou te matenga o te Ariki, kia tae mai rā anō ia.

²⁷ Mō reira ki te kai hē tētahi, ki te inu hē i te kapu a te Ariki, ka whai hara ia i te tinana, i ngā toto, o te Ariki.

²⁸ Engari, kia uiui te tangata ki a ia anō, ka kai ai i taua taro, ka inu ai i taua kapu.

²⁹ Nō te mea ki te kai hē, ki te inu hē tētahi, e kai ana, e inu ana i te whakawā mōna, tē whakaaro ko te tinana o te Ariki.

³⁰ Nō konei hoki he tokomaha i roto i a koutou e ngoikore ana, e mate ana, he tokomaha, anō kua moe.

³¹ Me i whakawā hoki tātou i a tātou anō, kīhai i whakataua te hē ki a tātou.

³² Ki te whakawākia ia tātou, he mea whakaako tātou nā te Ariki, kei tukua ngātahitia tātou me te ao ki te hē.

³³ Heoi, e ōku tēina, ka huihui koutou ki te kai, me tatari tētahi ki tētahi.

³⁴ Ki te hiakai tētahi, hei roto i tōna whare kai ai; kei ai tō koutou huihuinga hei take whakawā.

Ko ērā atu mea hoki, māku e whakatika ina tae atu ahau.

12

Ngā Koha a te Wairua Tapu

¹ Nā, mō ngā mea wairua, e ōku tēina, kāhore ahau e pai kia kūware koutou.

² E mātau ana koutou, i a koutou e tauwiwi ana, he mea kāhaki koutou ki ngā whakapakoko reokore, me koutou i kāhākina rā.

³ Koia ahau ka whakakite nei ki a koutou, e kore tētahi tangata, nā te Wairua nei o te Atua āna kōrero, e kī, "He mea kanga a Īhu!" E kore anō e taea e tētahi te mea, "Ko Īhu te Ariki" ki te kāhore te Wairua Tapu.

⁴ Nā, he maha ngā wehewehenga o ngā mea e hōmai ana, kotahi anō ia Wairua,

⁵ ā, he maha ngā wehewehenga o ngā minitātanga, kotahi anō ia Ariki.

⁶ He maha anō hoki ngā tū āhua o ngā mahi; kotahi anō ia Atua hei mahi i ngā mea katoa i roto i te katoa.

⁷ Otirā, e hōmai ana ki tēnā, ki tēnā, te whakakitenga a te Wairua hei pai.

⁸ E hōmai ana hoki ki tētahi e te Wairua te kupu whakaaro; ki tētahi atu ko te kupu mātau, he mea nā taua Wairua anō;

⁹ ki tētahi atu ko te whakapono, nā taua Wairua rā anō; ki tētahi atu ko ngā mana whakaora, nā taua Wairua anō;

¹⁰ ki tētahi atu ko ngā mahi merekara; ki tētahi atu ko te mahi poropiti; ki tētahi atu ko te mātauranga ki ngā wairua; ki tētahi atu ko ngā reo huhua; ki tētahi atu ko te whakamāoritanga i ngā reo.

¹¹ Nā, ko ēnei mea katoa, he mea mahi nā taua Wairua kotahi rā anō, ko ia hei tuwha i tāna e pai ai ki tētahi, ki tētahi.

Kotahi te Tinana, he Tini ōna Wāhi

¹² Pērā hoki i te tinana e kotahi ana, he tini anō ōna wāhi, ā, ko ngā wāhi katoa o taua tinana kotahi, ahakoa tini, kotahi anō tinana; he pērā hoki a te Karaiti.

¹³ Kotahi nei hoki te Wairua i iriiria ai tātou katoa ki roto ki te tinana kotahi, ahakoa ngā Hūrai, ahakoa ngā Kariki, ahakoa herehere, ahakoa rangatira; kotahi tonu te Wairua i whakainumia mai ai tātou katoa.

¹⁴ Ehara hoki te tinana i te wāhi kotahi, engari he tini.

¹⁵ Ki te mea te waewae, "He teka nō te tinana ahau, ehara hoki ahau i te ringa"; ehara mā tēnā e kāhore ai ia hei wāhi mō te tinana?

¹⁶ Ki te mea te taringa, "He teka nō te tinana ahau, ehara hoki ahau i te kanohi"; ehara mā tēnā e kāhore ai ia hei wāhi mō te tinana?

¹⁷ Mehemea hoki he kanohi te tinana katoa, kei hea te wāhi hei whakarongo? Mehemea he whakarongo tā te katoa, kei hea te wāhi hei hongī?

¹⁸ Ko tēnei, kua oti i te Atua te whakanoho tēnei wāhi, tēnei wāhi, ki roto ki te tinana, āna hoki i pai ai.

¹⁹ Mehemea hoki kotahi anō wāhi rātou katoa, kei hea te tinana?

²⁰ Ko tēnei, he tini ngā wāhi, kotahi anō te tinana.

²¹ E kore hoki te kanohi e āhei te mea ki te ringa, "Kāhore āku mahi māu"; te māhunga rānei ki ngā waewae, "Kāhore āku mahi mā kōrua."

²² Engari, ko ngā wāhi o te tinana e kīia ana he ngoikore, nui rawa te mahi, mā ērā;

²³ ko ngā wāhi hoki o te tinana e kīia ana e tātou he iti te hōnore, nui atu te hōnore e whakataua iho ana e tātou ki ērā; nui atu hoki te ātaahua ki ō tātou wāhi marutuna;

²⁴ ko ō tātou wāhi ātaahua ia kāhore he aha e meatia ai; heoi he mea huihui mārīre nā te Atua ngā wāhi o te tinana, he mea whakarite mārīre, nui atu hoki te hōnore i hoatu e ia ki te wāhi i hapa;

²⁵ kia kore ai he wehewehenga o te tinana; engari kia kotahi tonu te whakaaro o ngā wāhi mō tētahi, mō tētahi.

²⁶ Ā, ki te mamae tētahi wāhi, mamae tahi ana ngā wāhi katoa; ki te whakahōnoretia tētahi wāhi, hari tahi ana ngā wāhi katoa.

²⁷ Nā, ko koutou te tinana o te Karaiti, he wāhi anō nōna tēnei, tēnei.

²⁸ Ā, kua whakanohia e te Atua ētahi i roto i te hāhi, ko ngā āpōtoro ki mua, tuarua ko ngā poropiti, tuatoru ko ngā kaiwhakaako, muri iho ko ngā merekara, me i reira ko ngā mana whakaora, ko ngā hoa mahi, ko ngā kaiwhakahaere tikanga, ko ngā reo huhua.

²⁹ He āpōtoro oti katoa? He poropiti oti katoa? He kaiwhakaako katoa? He kaimahi katoa i te merekara?

³⁰ Kei te katoa oti ngā mana whakaora? E kōrero katoa ana oti i ngā reo? He kaiwhakamāori anake rānei?

³¹ Nā, whāia ngā mea hōmai papai rawa.

Tēnei ia te ara tino pai rawa, māku e whakaatu ki a koutou.

13

Aroha

¹ Ahakoa kōrero noa ahau i ngā reo o ngā tāngata, o ngā anahera, ki te kāhore ōku aroha, ka rite ahau ki te parāhi tangi, ki te himipora tatangi.

² Ahakoa kei ahau te mahi poropiti, ā, kitea ana e ahau ngā mea ngaro katoa, me te mātauranga katoa; ahakoa kei ahau katoa te whakapono, e taea ai te whakaneke i ngā maunga, ki te kāhore ōku aroha, ehara rawa ahau.

³ Ahakoa ka hoatu e ahau āku taonga katoa hei whāngai i te hunga rawakore, ahakoa ka tukua e ahau tōku tinana kia tahuna, ki te kāhore ōku aroha, kāhore rawa he pai ki ahau.

⁴ He manawanui te aroha, ā, he atawhai; e kore te aroha e hae; e kore te aroha e whakaī, e kore e whakapehapeha,

⁵ kāhore ōna tikanga whanokē, e kore e whai ki āna ake, e kore e riri wawe, e kore e whakairi kino;

⁶ e kore e hari ki te hē, engari ka hari tahi me te pono;

⁷ e whakamanawanui ana ki ngā mea katoa, e whakapono ana ki ngā mea katoa, e tūmanako ana ki ngā mea katoa, e whakaririka kau ana ki ngā mea katoa.

⁸ E kore rawa te aroha e taka. Nā, ahakoa mahi poropiti, e memeha; ahakoa reo kē, e mutu; ahakoa mātauranga, e memeha.

⁹ E mātau ana hoki tātou ko tētahi wāhi anake, e poropiti ana tātou ko tētahi wāhi anake.

¹⁰ Otirā, ka tae mai te tino mea, ko reira memeha ai taua wāhi.

¹¹ I tōku tamarikitanga i rite āku kōrero ki ā te tamariki, i rite tōku ngākau ki tō te tamariki, i rite ōku whakaaro ki ō te tamariki; nō tōku kaumātuatanga nei, whakarērea ake e ahau ngā mea tamariki.

¹² Ināianei hoki he titiro pōuriuri tā tātou i roto i te whakaata, ko reira ia he kanohi, he kanohi. Ināianei e mātau ana ahau ko tētahi wāhi anake; ko reira ia ahau e mōhio ai me ahau i mōhioia rā.

¹³ Nā tēnei te mau nei te whakapono, te tūmanako, te aroha, ēnei e toru; ko te mea nui rawa ia o ēnei ko te aroha.

14

Ētahi atu Koha a te Wairua

¹ Whāia te aroha; kia matenui ki ngā mea wairua, ko te mea nui rawa ia kia poropiti koutou.

² Ki te mea he reo kē te kōrero a tētahi, ehara tāna i te kōrero ki ngā tāngata, engari ki te Atua. E kore hoki te tangata e mātau; heoi e kōrero ana ia, arā te wairua, i ngā mea ngaro.

³ Ko te tangata ia e poropiti ana, e kōrero ana ia ki ngā tāngata hei hanga i te pai, hei whakahirihiri, hei whakamārie.

⁴ Ko te tangata e kōrero ana he reo kē, e hanga ana i te pai mōna ake; ko te tangata ia e poropiti ana e hanga ana i te hāhi.

⁵ He pai tonu ki ahau me i kōrero koutou i ngā reo kē, erangi ia kia poropiti koutou. Nui atu hoki te poropiti i te tangata kōrero i ngā reo, ki te kore ia e whakamāori, hei hanga mō te whare, arā mō te hāhi.

⁶ Nā, e ōku tēina, ki te haere atu ahau ki a koutou me te kōrero i ngā reo kē, mā te aha ka whiwhi ai koutou i te pai i ahau, ki te mea ehara tāku kōrero ki a koutou i te whakakite, i te mātauranga, i te mahi poropiti, i te whakaako rānei?

⁷ Nā, ahakoa ngā mea kāhore he ora, he reo tōna, he pūtōrino rānei, he hāpa rānei, ki te kore e puta kē te tangi, me pēhea e mōhioia ai te rangi o te pūtōrino, o te hāpa rānei?

⁸ Ki te kāhore hoki e mārama te tangi o te tētere, ko wai e takatū ki te whawhai?

⁹ Waihoki ko koutou, ki te kāhore ō koutou arero e kōrero i te kupu mārama, me pēhea ka mōhioia ai te mea i kōrerotia? E kōrero hoki koutou ki te hau.

¹⁰ Tēnā pea kei te ao aua reo maha, heoi kāhore he reo tikangakore.

¹¹ Nā, ki te kore e kitea e ahau te tikanga o te reo, ka meinga ahau e te tangata e kōrero ana he tautangata; hei tautangata anō ki ahau taua tangata e kōrero ana.

¹² Me koutou anō, ka matenui nā koutou ki ngā mea wairua, me whai kia hira tō koutou pai hei hanga i te whare, arā i te hāhi.

¹³ Nā, ko te tangata e kōrero ana i te reo kē, me inoi kia taea e ia te whakamāori.

¹⁴ Ki te mea hoki he reo kē tōku ina inoi, ko tōku wairua te inoi ana; ko tōku mahara ia kāhore he hua.

¹⁵ Me pēhea rā? Ka inoi ahau i runga i te wairua, ā, ka inoi anō i runga i te mahara; ka waiata ahau i runga i te wairua, ka waiata anō i runga i te mahara.

¹⁶ Pēnei, mehemea ki te whakapai koe i runga i te wairua, me pēhea te tangata e noho ana i te wāhi o te kūware ka mea ai, “Āmine” ki tau whakawhetai? E kore hoki ia e mōhio ki tau e kōrero ai.

¹⁷ He pono ka pai tau whakawhetai, otiia e kore e hangā te pai o tērā.

¹⁸ E whakawhetai ana ahau ki te Atua, mōku i kōrero i ngā reo maha atu i o koutou katoa;

¹⁹ otiia, i roto i te hāhi, pai kē atu ki ahau te kōrero i ngā kupu e rima i runga i te mahara, hei ako mō ērā atu, i te kōrero i ngā kupu tekau mano i te reo kē.

²⁰ E ōku tēina, aua ō koutou mahara e whakaturu tamariki; ko te mauāhara ia, tēnā hei kōhungahunga koutou, engari ko ngā mahara kia kaumātua.

²¹ Ka oti te tuhituhi i roto i te ture:

“He tangata reo kē,

he ngutu kē

hei kaikōrero māku ki tenei iwi;

heoi e kore tonu rātou e rongu ki ahau,”

e ai tā te Ariki.

²² Nō reira, hei tohu ngā reo kē, ehara ki te hunga whakapono, engari ki te hunga kāhore e whakapono. Ko te mahi poropiti ia he tohu, ehara ki te hunga kāhore e whakapono, engari ki te hunga e whakapono ana.

²³ Nā, ki te huihui te hāhi katoa ki te wāhi kotahi, ā, ka kōrero te katoa i ngā reo, ā, ka tomo mai te hunga kūware, te hunga whakapono kore, e kore rānei rātou e mea he pōrangi koutou?

²⁴ Tēnā, ka poropiti katoa, ā, ka tapoko mai tētahi tangata whakapono kore, kūware rānei, ka mau tōna hē i te katoa, ka whakawākia e te katoa.

²⁵ Ka whakakitea ngā mea ngaro o tōna ngākau; nā, ka takoto tāpapa ia, ka koropiko ki te Atua, me tāna kī ake anō, “He pono kei roto i a koutou te Atua!”

Te Āhua Pai i roto i te Hāhi

²⁶ Nā, e pēhea ana tēnā, e ōku tēina? Ka huihui koutou, he waiata tā tētahi o koutou, he whakaako tā tētahi, he reo tā tētahi, he whakakitenga tā tētahi, he whakamāoritanga tā tētahi. Meinga ngā mea katoa hei hanga mō te whare.

²⁷ Ki te kōrero tētahi i te reo kē, kia tokorua, kei neke ake i te tokotoru ki te kōrero, me takikotahi; kia kotahi hoki hei whakamāori.

²⁸ Ki te kāhore ia he kaiwhakamāori, kaua ia e kōrero i roto i te hāhi; engari me kōrero ki a ia anō, ki te Atua hoki.

²⁹ Kia tokorua, kia tokotoru ngā poropiti hei kōrero, mā ētahi e hurihuri atu.

³⁰ Ki te whakakitea mai ia he mea ki tētahi e noho noa ana, me noho puku tō mua.

³¹ E āhei hoki koutou katoa te poropiti takitahi, kia ako ai te katoa, kia whakamārietia ai te katoa.

³² E ngohengohe ana hoki ki ngā poropiti ngā wairua o ngā poropiti.

³³ Ehara hoki te Atua i te Atua o te whakararuraru, engari nō te rangimārie.

E pērā ana hoki i roto i ngā hāhi katoa o te hunga tapu.

³⁴ Kaua ngā wāhine e kōrero i roto i ngā hāhi. E kore hoki rātou e tukua kia kōrero; engari me whakarongo mōrie, ko tā te ture hoki tēnā e mea nei.

³⁵ Ki te hiahia hoki rātou ki te ako i tētahi mea, me ui ki ā rātou tahu i roto i te whare. He mea whakamā hoki kia kōrero te wāhine i roto i te hāhi.

³⁶ He aha? I puta mai koia te kupu a te Atua i a koutou? I tae atu rānei ki a koutou anake?

³⁷ Ki te mea tētahi he poropiti ia, he tangata rānei i te Wairua, māna e whakaae ki āku e tuhituhi atu nei ki a koutou, he ture ēnā nā te Ariki.

³⁸ Otirā, ki te kūware tētahi, waiho atu kia kūware ana.

³⁹ Nā, e ōku tēina, matenuitia te mahi poropiti, kaua hoki e rīria te kōrero i ngā reo kē.

⁴⁰ Otirā, kia ātanga te mahi i ngā mea katoa, kia tōtika.

15

Te Aranga mai o ʻIhu Karaiti

¹ Nā, me whakaatu e ahau ki a koutou, e ōku tēina, te rongopai i kauwhautia e ahau ki a koutou, tā koutou hoki i whakaae nā, tā koutou hoki e tū nā,

² te mea hoki e ora nā koutou; ka whakaatu ahau ki a koutou i ngā kupu i kauwhau ai ahau ki a koutou, ki te mau tērā i a koutou, ki te mea ehara tō koutou i te whakapono noa.

³ I hoatu nā hoki e ahau ki a koutou i te tuatahi te mea i riro mai i ahau, arā: I mate a te Karaiti mō ō tātou hara, i pērā me tā ngā karaipiture;

⁴ ā, i tanumia; ā, i ara ake anō i te toru o ngā rā, i pērā me tā ngā karaipiture;

⁵ ā, ka whakakite ki a Kipa; muri iho ki te tekau mā rua.

⁶ Muri iho ka whakakite ki ngā hoa tokomaha ake i te rima rau i te kitenga kotahi, e ora nei anō te nuinga o rātou, ko ētahi ia kua moe;

⁷ muri iho ka whakakite ki a Hēmi; muri iho ki ngā āpōtoro katoa.

⁸ Ā muri rawa iho ka whakakite hoki ia ki ahau, me te mea i whānau tōmuri nei ahau.

⁹ Ko te iti rawa hoki ahau o ngā āpōtoro, kāhore e tau kia kīia he āpōtoro, mōku i whakato i te hāhi a te Atua.

¹⁰ Heoi, nā te aroha noa o te Atua tēnei āhua ōku. Kīhai anō tōna aroha noa ki ahau i maumauria; heoi, nui atu tāku mahi i tā rātou katoa. Ehara ia i te mea nāku, engari, nā te aroha noa o te Atua i mahi tahi me ahau.

¹¹ Nā, ahakoa nāku, ahakoa nā rātou, ko tā mātou kauwhau tēnei, ko tā koutou anō tēnei i whakapono ai.

Tō Mātou Whakaaranga

¹² Nā, e kauwhautia nei a te Karaiti, tōna aranga ake i te hunga mate, he pēhea te kupu a ētahi o koutou, kāhore he aranga ake o te hunga mate?

¹³ Mehemea hoki kāhore he aranga o te hunga mate, kīhai anō a te Karaiti i ara.

¹⁴ Mehemea hoki kāhore a te Karaiti i ara, maumau noa tā mātou kauwhau, maumau noa tō koutou whakapono.

¹⁵ Āe rā, ka kitea hoki mātou he kaiwhakaatu teka i tā te Atua; nō te mea ka whakaaturia nei e mātou te Atua, nāna i whakaara ake a te Karaiti; kīhai nei i whakaarahia e ia, ki te kāhore te hunga mate e ara.

¹⁶ Ki te kāhore hoki te hunga mate e whakaarahia, kīhai anō a te Karaiti i whakaarahia.

¹⁷ Ā, mehemea kāhore a te Karaiti i ara, he mea hanga noa tō koutou whakapono; kei roto tonu koutou i ō koutou hara.

¹⁸ Me te hunga hoki kua moe atu i roto i a te Karaiti, kua ngaro rātou.

¹⁹ Ki te mea hei tēnei ao anake he tūmanako mā tātou ki a te Karaiti, nui atu te pōuri mō tātou i ō ngā tāngata katoa.

²⁰ Ko tēnei kua ara a te Karaiti i te hunga mate, kua waiho hei mātāmua mō te hunga kua moe.

²¹ Nā te tangata nei hoki te mate, waihoki nā te tangata te aranga o te hunga mate.

²² I roto hoki i a Ārama ka mate katoa ngā tāngata, waihoki i roto i a te Karaiti ka whakaorangia katoatia.

²³ Otiia ko tēnei, ko tēnei, i tōna ake tūranga. Ko te Karaiti te mātāmua; muri iho ko te hunga a te Karaiti ā tōna haerenga mai.

²⁴ Ko reira te mutunga, ina oti te rangatiratanga te hoatu e ia ki te Atua, arā ki te Matua; ina memeha i a ia ngā kāwanatanga katoa, ngā mana katoa, me te kaha.

²⁵ Kua takoto hoki te tikanga kia kīngi ia, kia meinga katoatia rā anō e ia ōna hoariri ki raro i ōna waewae.

²⁶ Ko te hoariri whakamutunga e whakakāhoretia ko te mate.

²⁷ Nō te mea, “Ka oti ngā mea katoa te pēhi e ia ki raro i ōna waewae.” Otiā, i tāna kīanga, “Ka oti ngā mea katoa te pēhi ki raro i a ia,” e mārāma ana kua waiho i waho te kaipēhi o ngā mea katoa ki raro i a ia.

²⁸ Ā, ka oti ngā mea katoa te pēhi e ia ki raro i a ia, ko reira hoki te Tama riro ai ki raro i te kaipēhi o ngā mea katoa ki raro i a ia, kia katoa ai te Atua i roto i te katoa.

²⁹ Pēnei, ka aha te hunga e iriiria ana hei whakakapi mō te hunga mate? Ki te kāhore rawa te hunga mate e ara, he aha hoki rātou ka iriiria ai hei whakakapi mō te hunga mate?

³⁰ He aha anō tātou ka tū wehi ai i ngā wā katoa?

³¹ Nā, ko tāku oati, nā tōku whakamanamana ki a koutou e ōku tēina, i roto i a Karaiti ʻIhu, inā, mō te mate ahau i ia rā, i ia rā.

³² Ha, mehemea ahau i whawhai ki te kararehe i Epeha, pērā ana me te tangata, he aha te pai ki ahau? Ki te kāhore te hunga mate e ara,

"E kai tātou, e inu,
ko āpōpō hoki tātou mate ai."

³³ Kei whakapōhēhētia koutou: "Ki te kino ngā hoa, ka heke ki te kino ngā tikanga pai."

³⁴ Oha ake ki te tika, ā, kaua e hara; kāhore hoki o ētahi mātauranga ki te Atua. I kōrero ai ahau kia whakamā ai koutou.

Te Tinana i te Whakaaranga

³⁵ Otirā, tērā tētahi e kī mai, "Pēheatia ai te whakaarahanga o te hunga mate? He tinana aha hoki tō rātou ina haere mai?"

³⁶ Kūware! Ko tāu e whakatō nā, e kore e puta ki te ora, ki te kāhore e mate.

³⁷ Ā, ko tāu e whakatō nā, ehara i te tinana e puta ake ā mua tāu e whakatō nā, engari he kākano kau nō te wīti rānei, nō tētahi atu mea rānei.

³⁸ E hoatu ana hoki e te Atua ki taua kākano he tinana, ko tāna i pai ai, ā, ki tēnei kākano, ki tēnei kākano, tōna ake tinana.

³⁹ Ehara i te kikokiko kotahi ngā kikokiko katoa; engari, tērā anō tō te tangata kikokiko, ā, rerekē anō tō te kararehe kikokiko, rerekē tō te manu, rerekē tō te ika.

⁴⁰ Ko ētahi tinana nō te rangi, ko ētahi tinana nō te whenua. Otiia, rerekē te korōria o ngā mea o te rangi, rerekē tō ngā mea o te whenua.

⁴¹ He korōria kē tō te rā, he korōria kē tō te marama, he korōria kē hoki tō ngā whetū; nā, poka kē te korōria o tētahi whetū i tō tētahi whetū.

⁴² He pērā anō te aranga o te hunga mate. E whakatōkia pirautia ana; e whakaarahia piraukoretia ana.

⁴³ E whakatōkia hōnerekoretia ana; e whakaarahia korōriatia ana. E whakatōkia ngoikoretia ana; e whakaarahia kahatia ana.

⁴⁴ E whakatōkia ana he tinana māori; e whakaarahia ana he tinana wairua.

Mehemea tērā he tinana māori, tērā anō hoki he tinana wairua.

⁴⁵ He pēnei hoki te mea i tuhituhia, "Ko te tangata tuatahi, ko Ārama, i meinga hei tangata ora"; ko te Ārama whakamutunga ka waiho hei wairua whakaora.

⁴⁶ He ahakoa rā ehara te mea wairua i te tuatahi, engari, te mea māori; nō muri te mea wairua.

⁴⁷ Ko te tangata tuatahi nō te whenua, he mea oneone; ko te tangata tuarua nō te rangi.

⁴⁸ Ko ngā mea oneone rite tonu ki te mea oneone; ko ngā mea o te rangi rite tonu ki te mea o te rangi.

⁴⁹ Nā, kua mau nei ki a tātou te āhua o te mea oneone, waihoki ka mau anō ki a tātou te āhua o tō te rangi.

⁵⁰ Ko tāku kōrero tēnei, e ōku tēina, e kore e tāu kia riro te rangatiratanga o te Atua i te kikokiko, i te toto; e kore anō te piraukore e riro i te pirau.

⁵¹ Nā, he mea huna tēnei ka kōrerotia nei e ahau ki a koutou. E kore tātou katoa e moe, engari, e whakaahuatia kētia tātou katoa.

⁵² E kore e aha, kimo kau te kanohi, i te tētere whakamutunga. E tangi hoki te tētere, ā, e whakaarahia ngā tūpāpaku, he mea piraukore, ā, ka whakaahuatia kētia tātou.

⁵³ Kua takoto hoki te tikanga kia kākahuria te piraukore e tēnei pirau, kia kākahuria hoki te matekore e tēnei hanga matemate nei.

⁵⁴ Heoi, ka oti tēnei pirau te whakakāhahu ki te piraukore, me tēnei hanga matemate nei te whakakāhahu ki te matekore, ko reira rite ai te kōrero i tuhituhia: "Horomia ake te mate e te wikitōria!"

⁵⁵ "E te mate kei hea tōu wero?

I te reinga kei hea tōu wikitōria?"

⁵⁶ Ko te hara tō te mate wero; nā te ture hoki i kaha ai te hara.

⁵⁷ Ki te Atua ia te whakawhetai nāna nei i hōmai te wikitōria ki a tātou, he meatanga nā tō tātou Ariki nā Ihu Karaiti.

⁵⁸ Heoi, e ōku tēina aroha, kia ū, kei taea te whakakorikori, kia hira te mahi ki te Ariki i ngā wā katoa, e mātau ana hoki koutou, ehara i te maumau tō koutou māuiui i roto i te Ariki.

16

He Kohikohi mō te Hunga Whakaponu, Rawakore

¹ Nā, mō te kohikohi mō te hunga tapu, pērātia me tāku i whakarite ai ki ngā hāhi o Karatia.

² Hei te rā tuatahi o te wiki ka whakatakoto ia tangata, ia tangata o koutou ki te taha tohu ai, kei te āhua o te manaakitanga i a ia, kei waiho ngā kohikohi mō te wā e tae atu ai ahau.

³ Ā, ka tae atu ahau, māku e tono te hunga e whakapaingia ana e ā koutou pukapuka hei mau i tā koutou aroha noa ki Hiruhārama.

⁴ Ā, ki te tika kia haere atu anō hoki ahau, ko mātou tahi e haere.

Ngā Whakaaro o Pāora

⁵ Nā, ka haere atu ahau ki a koutou, ina tika ahau rā Makeronia: e tika ana hoki ahau rā Makeronia.

⁶ Ā, tērā pea ahau e noho roa ki a koutou, taka noa pea te hōtoke, kia ai koutou, hei ārahi i ahau ki te wāhi e haere atu ai ahau.

⁷ E kore hoki ahau e pai kia titiro haere noa ahau i a koutou āiane; e tūmanako ana hoki ahau kia whakatau iho ahau ki a koutou, ki te tukua e te Ariki.

⁸ Engari, ka noho ahau ki Epeha taea noatia te Petekoha.

⁹ Kua tuwhera mai nei he kūwaha rahi ki ahau, he mahi nui, ā, tērā anō te tokomaha o te hunga tautohe.

¹⁰ Nā, ki te tae atu a Tīmoti, meinga kia kaua ia e noho wehi i roto i a koutou. E mahi ana hoki ia i te mahi a te Ariki, e pēnei ana me ahau nei.

¹¹ Nā reira, kei whakahāwea tētahi ki a ia; engari, āta ārahina ia i runga i te rangimārie, kia haere mai ai ki ahau; e tatari ana hoki ahau ki a ia, rātou ko ngā tēina.

¹² Nā, ko tō tātou tēina, ko Aporo, nui atu tāku tohe ki a ia kia haere atu rātou ko ngā tēina ki a koutou; otirā, kihai rawa ia i pai kia haere atu i tēnei wā. Otirā, māna e haere atu ā te wā e wātea ai.

He Kupu Whakamutunga

¹³ Kia mataara, e tū i runga i te whakapono, whakatāne, kia kaha.

¹⁴ Kia meatia ā koutou mea katoa i runga i te aroha.

¹⁵ He tohe tēnei nāku ki a koutou, e ōku tēina; e mōhio ana koutou ki ngā tāngata o te whare o Tepana ko te mātāmua tērā o Akāia, kua tuku anō i a rātou hei kaimahi mō te hunga tapu;

¹⁶ kia ngohengohe hoki koutou ki ngā tāngata pērā, ki te hunga katoa anō e mahi tahi ana, e uaua ana.

¹⁷ Hari tonu hoki ahau ki te haerenga mai o Tepana rātou ko Porotunatu, ko Akāiku. Nā rātou hoki i rite ai ngā mea i kore i a koutou.

¹⁸ I ora hoki i a rātou tōku wairua, o koutou hoki. Nā, kia mōhio koutou ki te hunga pērā.

¹⁹ Tēnei ngā hāhi o Āhia te oha atu nei ki a koutou. He maha hoki ngā mihi atu a Akuira rāua ko Pirihira i roto i te Ariki, a te hāhi hoki i tō rāua whare.

²⁰ Tēnei ngā tēina katoa te oha atu nei ki a koutou. Oha atu ki a koutou anō, kei te kihi tapu.

²¹ Ko te oha tēnei āku, a Pāora, he mea nā tōku ringa ake.

²² Ki te kore tētahi e aroha ki te Ariki, kia waiho ia hei anatema. Maranāta.

²³ Kia tau te aroha noa o te Ariki, o Īhu Karaiti, ki a koutou.

²⁴ Hei a koutou katoa tōku aroha i roto i a Karaiti Īhu. Āmine.

Ko te Tuhituhi Tuarua a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Koriniti

He Mihi

¹ Nā Pāora, i paingia e te Atua hei āpōtoro mā Īhu Karaiti, nā te teina hoki, nā Timoti, Ki te hāhi a te Atua i Koriniti, rātou ko te hunga tapu katoa i Akāia puta noa:

² Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā te Ariki hoki, nā Īhu Karaiti.

Ka Whakawhetai a Pāora ki te Atua

³ Kia whakapaingia te Atua, te Matua o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, te Matua o ngā mahi tohu, te Atua o te whakamārie katoa;

⁴ ko ia hoki te kaiwhakamārie i a mātou i ō mātou pāweratanga katoa, e taea ai e mātou te whakamārie te hunga e pēhia ana e te aha, e te aha, mā te whakamārie e whakamārie nei te Atua i a mātou.

⁵ I te mea kei te hira tonu ngā mamae o te Karaiti i roto i a mātou, kei te pērā anō te hira o tō mātou whakamārietanga i roto i a te Karaiti.

⁶ Nā, ahakoa tūkinotia mātou, he mea tēnā kia whakamārietia ai, kia whakaorangia ai koutou; ahakoa rānei whakamārietia mātou, he mea tēnā kia whakamārietia ai koutou, koia tēnā e mahi nā, i a koutou ka whakaririka kau nā ki aua mamae e mamae nei hoki mātou.

⁷ E ū ana hoki tō mātou whakaaro ki a koutou, i te mōhio iho, ka uru nā koutou ki ngā mamae, ka uru anō hoki koutou ki te whakamārietanga.

⁸ Kāhore hoki mātou e pai kia ngaro i a koutou, e ōku tēina, te pāweratanga i tūpono ki a mātou i Āhia, te tino taimaha o te pēhanga i a mātou, nuku noa atu i tō mātou kaha, nā poroporoaki ana mātou ki te ora.

⁹ Āe, i roto anō i a mātou te kupu mō te mate, kia kaua ō mātou whakaaro e ū ki a mātou anō, engari ki te Atua, ki te kaiwhakaara i te hunga mate.

¹⁰ Nāna mātou i whakaora i taua mate nui, ā, e whakaora anō ia. E ū ana ō mātou whakaaro ki a ia, tērā ia e whakaora tonu i a mātou;

¹¹ me koutou hoki ka āwhina tahi nā, ki tā koutou inoi mō mātou; kia whakawhetai te tokomaha mō mātou, mō te aroha noa nā te tokomaha i hōmai ki a mātou.

Ka Rerekē ngā Whakaaro o Pāora

¹² Ko tā mātou whakamanamana hoki ko tēnei, ko te whakaaetanga ake o tō mātou hinengaro, kei runga i te tapu, i te tapatahi o te Atua, ehara i te mea kei runga i tō te kikokiko mōhio, engari i tō te Atua aroha noa, tā mātou whakahaere i te ao, ki a koutou rawa anō ia.

¹³ Ehara hoki tā mātou e tuhituhi atu nei ki a koutou i te mea kē i tā koutou e kōrero nā i te pukapuka, e whakaae nā; ā, e ū ana tōku whakaaro, e whakaae koutou taea noatia te mutunga;

¹⁴ me koutou anō i whakaae mai nā ko tētahi wāhi ki a mātou, ko mātou tā koutou e whakamanamana ai, pērā hoki me koutou, ko koutou tā mātou e whakamanamana ai i te rā o tō tātou Ariki, o Īhu.

¹⁵ Nā, i tōku whakapono ki tēnei, i mea ahau kia haere atu i mua rā ki a koutou, kia rua ai painga ki a koutou;

¹⁶ kia tika atu mā koutou nā ki Makeronia, ā, kia hoki mai i Makeronia ki a koutou, ā, mā koutou e whakatika atu tāku haere ki Hūria.

¹⁷ Nā, i ahau ka whakaaro i tēnei, i hanga noa iho rānei tōku ngākau? He whakaaro rānei nō te kikokiko ōku whakaaro e mea ai ahau, "Āe, āe, kāhore, kāhore?"

¹⁸ Otirā, i te mea he pono te Atua, ehara tā mātou kupu ki a koutou i te "Āe," i te "Kāhore."

¹⁹ Ko te Tama hoki a te Atua, ko Īhu Karaiti, i kauwhautia rā e mātou i roto i a koutou, arā e ahau, e Hirawanu, e Timoti, ehara i te "Āe," i te "Kāhore" rānei, engari he "Āe" i roto i a ia.

²⁰ Pēwhea ake hoki te maha o ngā kupu hōmai a te Atua, kei roto tonu i a ia te "Āe"; ā, mā roto mai hoki i a ia te "Āmine," hei korōria mō te Atua i roto i a tātou.

²¹ Nā, ko te kaiwhakaū i a mātou me koutou i roto i a te Karaiti, ko te kaiwhakawahi i a tātou, ko te Atua;

²² nāna tātou i hiri, nāna hoki i hōmai te wāhi tuatahi, arā te Wairua ki roto ki ō tātou ngākau.

²³ Nā, ka karanga ahau ki te Atua hei kaititiro mō tōku wairua, he tohu nāku i a koutou tē haere wawe atu ai ahau ki Koriniti.

²⁴ Ehara i te mea hei rangatira mātou mō tō koutou whakapono, engari hei hoa mahi mātou i te hari mō koutou; nā te whakapono hoki koutou i tū ai.

2

¹ Otirā, kua takoto tēnei i roto i ahau, kia kaua tōku hokinga atu ki a koutou e waiho i runga i te pōuri.

² Nā, ki te whakapōuri hoki ahau i a koutou, ko wai hoki hei whakaora i tōku ngākau? Ko ia anake e whakapōuritia nei e ahau.

³ Ā, i tuhituhi atu ahau i taua mea nei anō ki a koutou, kei tae atu ahau, ka whakapōuritia ahau e te hunga i tika nei mā rātou ahau e whakahari; i te ū o tōku whakaaro ki a koutou katoa, ko tōku hari te hari o koutou katoa.

⁴ He nui hoki nō te pōuri, nō te mamae o te ngākau, i tuhituhi atu ai ahau ki a koutou me ngā roimata maha; ehara i te mea hei whakapōuri i a koutou, engari kia mātau ai koutou ki tōku aroha e hira rawa nei ki a koutou.

Te Murunga mō te Hunga Hara

⁵ Mehemea nā tētahi i whakapōuri, ehara i te mea e whakapōuri ana ia i ahau, engari i a koutou katoa; i tētahi wāhi ia, e kore nei ahau e mea rawa he nui.

⁶ E rahi ana mō taua tū tangata ko tēnei whiu i whakapāngia nei e te tokomaha.

⁷ Engari rawa ia me whakarere noa iho tāna e koutou, ka whakamārie i a ia, kei tūpono ka horomia ia e tōna pōuri nui rawa.

⁸ Koia ahau ka inoi ki a koutou kia whakaūkia tō koutou aroha ki a ia.

⁹ Nā, konei anō hoki ahau i tuhituhi atu ai, hei whakamātau i a koutou, mehemea e ngohengohe ana koutou i ngā mea katoa.

¹⁰ Ko te tangata e whakarērea ai e koutou tāna, ka whakarērea anō e ahau; ko tāku hoki i whakarere noa ai mehemea i pērā ahau, he whakaaro ki a koutou, i whakarērea noatia e ahau i te aroaro o te Karaiti.

¹¹ Kei rā rungatia mai tātou e Hātana; ehara hoki tātou i te kūware ki āna rauhanga.

Te Māharahara o Pāora i Toroa

¹² Nā, i tōku taenga ki Toroa ki te kauwhau i te rongopai o te Karaiti, ā, ka puare mai ki ahau tētahi kūwaha, he mea nā te Ariki,

¹³ kāhore he tānga mō tōku wairua, he kore i kite i tōku teina, i a Taituha. Heoi, ka poroporoaki ahau ki a rātou, ka haere ki Makeronia.

Mā te Karaiti Tātou e Wikitōria ai

¹⁴ Nā, me whakawhetai ki te Atua e mea tonu nei i a mātou kia whakamanamana i roto i a te Karaiti, e whakaatu nei mā roto i a mātou i te hā o tōna mātauranga i ngā wāhi katoa.

¹⁵ He kakara pai hoki mātou nō te Karaiti ki te Atua, i runga i te hunga e whakaorangia ana, i runga anō i te hunga e whakangaromia ana;

¹⁶ ki tētahi he kakara nō te mate ki te mate; ki tētahi he kakara nō te ora ki te ora. Ā, ko wai e tau mō ēnei mea?

¹⁷ Kāhore hoki mātou e pērā i te tokomaha e whakatūtua nei i te kupu a te Atua; engari he pērā i tā te pono, he pērā i tā te Atua, e kōrero ana mātou i te aroaro o te Atua i roto i a te Karaiti.

3

He Pononga nō te Kawenata Hou

¹ E timata ana anō rānei mātou te whakapai ki a mātou anō? E pērā ana rānei me ētahi atu, e mea ana mātou ki ētahi pukapuka whakapai mā mātou ki a koutou, mā koutou rānei ki a mātou?

² Ko koutou tā mātou pukapuka, he mea tuhituhi ki ō mātou ngākau, e kitea ana, e kōrerotia ana e ngā tāngata katoa;

³ kua mārāma nā hoki, ko koutou he pukapuka nā te Karaiti, he mea minita nā mātou, ehara i te mea tuhituhi ki te mangumangu, engari ki te Wairua o te Atua ora; he teka ki ngā papa kōhatu, engari ki runga ki ngā papa kikokiko o te ngākau.

⁴ Ko tēnei tū whakaaro ō mātou ū tonu ki tā te Atua, he mea nā te Karaiti.

⁵ He teka kei a mātou ake te tikanga mō te whakaaro ki tētahi aha, me te mea nā mātou ake anō; engari, nā te Atua mātou i whai tikanga ai;

⁶ nāna hoki mātou i tau ai hei minita mō te kawenata hou; he teka nō te reta, engari nō te Wairua; he whakamate hoki tā te reta, he whakaora ia tā te Wairua.

⁷ Nā, mehemea te minitātanga o te mate i tuhituhia nei, i whaoa nei ki ngā kōhatu, i puta korōria mai, i kore ai e taea e ngā tama a Iharaia te titiro matatau atu ki te mata o Mohi i te korōria o tōna mata; he korōria ia e memeha ana.

⁸ E kore ianei e nui noa atu te korōria o te minitātanga o te Wairua?

⁹ Nā, mehemea te minitātanga o te whakatau hē, he korōria, heoi hira rawa atu te korōria o te minitātanga o te tika.

¹⁰ He pono hoki, kāhore te mea i whakakorōriatia i whai korōria i tēnei wāhi, arā, nā te korōria e hira rawa nei.

¹¹ Mehemea hoki he korōria tō te mea e memeha ana, nui noa atu te korōria o te mea pūmau.

¹² Nā, i a mātou ka tūmanako nei ki tēnei, nui atu tō mātou māia ki te kōrero.

¹³ Kāhore anō e pērā me Mohi i maka nei i te hīpoki ki tōna mata, kei titiro matatau atu ngā tama a Iharaia ki te tukunga iho o te mea e memeha haere ana.

¹⁴ Otirā, i whakapakeketia ō rātou hinengaro. Nō te mea taea noatia mai tēnei rā i te kōrerotanga o te kawenata tawhito e mau tonu ana taua hīpoki rā anō, kāhore anō i hurahia; i roto ia i a te Karaiti ka whakakāhoretia.

¹⁵ Nā, tae noa mai ki tēnei rā, ki te kōrerotia a Mohi, e takoto ana he hīpoki ki runga i tō rātou ngākau.

¹⁶ Nā, kia huri ki te Ariki, ka tangohia te hīpoki.

¹⁷ Nā, ko te Ariki, ko te Wairua ia; ko te wāhi i noho ai te Wairua o te Ariki, kei reira te tikanga herekore.

¹⁸ Ko tātou katoa ia kāhore he hīpoki mō te mata, e whakaahua ana i te korōria o te Atua, ānō kei roto i te whakaata, ā, e whakaputaia kētia ana kia rite ki taua āhua anō, he korōria hono iho ki te korōria, i runga i tā te Wairua o te Ariki.

4

He Taonga Wairua kei roto i ngā Oko Oneone

¹ Nā konei, i te mea kei a mātou tēnei mahi minita, i te mea ka tohungia nei mātou, kāhore mātou e ngākaukore,

² Engari kua whakarērea e mātou ngā mea huna o te whakamā, kore ake mātou e haere i runga i te tinihanga, kāhore hoki e māminga ki te kupu a te Atua; ka waiho ia ko te whakapuakanga o te pono hei whakaatu i tō mātou pai ki te hinengaro tangata i te aroaro o te Atua.

³ Nā, ki te mea he mea hīpoki tā mātou rongopai, he mea hīpoki ki te hunga e whakangaromia ana.

⁴ I roto nei i a rātou te atua o tēnei ao, e whakamatapō ana i ngā whakaaro o te hunga kore whakapono, kei whitingia rātou e te mārāma o te rongopai o te korōria o te Karaiti, ko ia nei te āhua o te Atua.

⁵ He teka hoki ko mātou te kauwhautia nei e mātou, engari, ko Karaiti Īhu hei Ariki, ā, ko mātou nei hei pononga mā koutou, he whakaaro ki a Īhu.

⁶ Ko te Atua hoki nāna nei i ki te mārāma kia whiti i roto i te pōuri, kua whiti ki roto ki ō mātou ngākau, hei hōmai i te mārāma o te mātauranga o te korōria o te Atua i te mata o Īhu Karaiti.

⁷ Ko tēnei taonga ia o mātou kei roto i te oko oneone, kia kīia ai te kaha nui whakaharahara nō te Atua, ehara hoki i a mātou.

⁸ E ākina ana mātou i ngā taha katoa, heoi kāhore e pau te whakaaro; e raruraru ana, heoi kāhore e ngākaukore;

⁹ e whakatoia ana, heoi kāhore i whakarērea; e tāia ana ki raro, heoi kāhore i whakangaromia;

¹⁰ e mau tonu ana hoki te matenga o Īhu ki ō mātou tinana, i a mātou e hāereere nei; kia mārāma ai tō Īhu ora i roto i ō mātou tinana.

¹¹ Ko mātou hoki e ora nei, e tukua tonutia ana ki te mate mō te whakaaro ki a Īhu, kia mārāma ai hoki tō Īhu ora i roto i ō mātou kikokiko matemate.

¹² Nā, ko te mate te mahi ana i roto i a mātou, ko te ora ia i roto i a koutou.

¹³ Otirā, i te mea kei a mātou taua wairua rā anō o te whakapono, te mea i tuhituhia rā, "I whakapono ahau, koia ahau i kōrero ai," whakapono ana anō mātou, koia hoki mātou ka kōrero nei;

¹⁴ e mātau ana hoki mātou, tērā te kaiwhakaara o te Ariki, o Īhu, e whakaara anō hoki i a mātou me Īhu, e whakatū ngātahi anō i a mātou me koutou.

¹⁵ Hei painga hoki ki a koutou ngā mea katoa, kia waiho ai mā te aroha noa, e whakanuia nei e te tokomaha, e whakawhetai, kia hira rawa ai te korōria o te Atua.

E Ora ana i te Whakaponu

¹⁶ Koia hoki tātou tē ngākaukore ai; heoi, ahakoa haere iho tātou ki te pirau, arā tō waho tangata, e whakahoutia ana anō tō roto i tēnei rā, i tēnei rā.

¹⁷ Ko tō tātou mamae māmā nei hoki, rangitahi kau nei, hei whakawhiwhi i a tātou kia tino nui haere rawa atu te taimaha o te korōria, he mea mau tonu;

¹⁸ i a tātou kāhore nei e titiro ki ngā mea e kitea ana, engari ki ngā mea kāhore e kitea. He mea nō nāianei noa hoki ngā mea e kitea ana; he mea mau tonu ia ngā mea kāhore e kitea.

5

¹ E mātau ana hoki tātou, ki te wāhia tō tātou whare wharau, te mea whenua nei, he whare anō tō tātou, he mea hanga nā te Atua, ehara i te whare hanga e te ringa, he mea mau tonu, i ngā rangi.

² He pono hoki i tēnei e auē ana tātou, e hiahia ana ki tō tātou whare o te rangi hei kākahu mō tātou.

³ Mehemea ia ki te whai kākahu tātou, e kore e rokohanga mai e noho tahanga ana.

⁴ Kei te auē hoki tātou, te hunga i tēnei whare wharau, i te taimaha; ehara i te mea e hiahia ana kia unuhia ō tātou nei, engari, kia kākahuria iho kia horomia ai te mea matemate e te ora.

⁵ Nā, ko te kaihanganga i a tātou mō taua mea nei anō, ko te Atua, nāna nei hoki i hōmai ki a tātou te wāhi tuatahi, arā te Wairua.

⁶ Nō reira i te mea e māia tonu ana tātou, e mātau ana hoki, i a tātou e noho nei i te tinana, he mea motu kē mai i te Ariki tā tātou noho.

⁷ Ko tā tātou haere hoki kei runga i te whakaponu, kāhore i runga i te titiro.

⁸ E mea ana ahau, e māia ana anō tātou, ko tā tātou hoki e tino pai ai, kia noho motu kē i te tinana, kia noho ai i te Ariki.

⁹ Koia hoki tātou ka whai nei, ahakoa i konei e noho ana, ahakoa e noho kē ana, kia āhuarekaina mai tātou e ia.

¹⁰ Kua takoto hoki te tikanga kia kitea tātou katoa ki mua i te nohoanga whakawā o te Karaiti; kia riro mai ai i tēnei, i tēnei, ngā mea i mahia i te tinana, kia rite hoki ki tāna i mahi ai, ahakoa pai, ahakoa kino.

Te Hoahoatanga ki te Atua i roto i a te Karaiti

¹¹ Nā, ka mātau nei mātou ki te wehi o te Atua, ka kukume mātou i ngā tāngata, otirā, e kitea ana anō mātou e te Atua; ā, e ū ana tōku whakaaro, kua kitea anō mātou e ō koutou hinengaro.

¹² Ehara i te mea e whakapai ana anō mātou i a mātou ki a koutou, engari e kōrero ana hei hoatu i te take ki a koutou e whakamanamana ai koutou ki a mātou, kia ai ai he mea hei whakautu mā koutou ki te hunga e whakamanamana ana ki tō te kanohi, kāhore ki tō te ngākau.

¹³ Ahakoa hoki pōrangi mātou, hei mea ia mō te Atua; ahakoa rānei tika ō mātou mahara, hei mea mō koutou.

¹⁴ E akiakina ana hoki mātou e te aroha o te Karaiti; i a mātou e whakaaro ana i tēnei, kotahi i mate mō te katoa, nō reira, he hunga mate te katoa.

¹⁵ I mate hoki ia mō te katoa, kia kaua ai te hunga e ora ana e ora mō rātou anō ā muri ake nei, engari mō tēnei i mate nei mō rātou, ā, i ara ake anō.

¹⁶ Nō reira, ā mua ake nei e kore mātou e mātau ki te tangata, arā, ki tōna kikokiko; āe rā, ahakoa mātau mātou ki a te Karaiti, arā ki tōna kikokiko, otiia e kore mātou e mātau pēnā ki a ia ā mua ake nei.

¹⁷ Nā, ki te mea kei roto i a te Karaiti tētahi, he mahinga hou ia; kua pahemo ngā mea tawhito, nā, kua hou ngā mea katoa.

¹⁸ Ko te pūtake ia o ngā mea katoa ko te Atua, i hohou nei i tā tātou rongo ki a ia i runga i a te Karaiti, ā, hōmai ana e ia ki a mātou te minitanga o te houhanga rongo.

¹⁹ Arā, i roto te Atua i a te Karaiti e hohou ana i tā te ao rongo ki a ia, kore ake e whakairia ki a rātou ō rātou hē; ā, kua tukua mai ki a mātou te kupu mō te houhanga rongo.

²⁰ Nā, he karere mātou nā te Karaiti, me te mea anō ko te Atua tēnei kei roto i a mātou e karanga ana; ko mātou hei whakakapi mō te Karaiti ki te tohe atu ki a koutou, kia houhia tā koutou rongo ki te Atua.

²¹ Ko ia, kihai nei i mātau ki te hara, meinga ana hei hara mō tātou, kia meinga ai tātou ko te tika o te Atua i roto i a ia.

6

¹ Nā, tēnei mātou ōna hoa mahi te tohe atu nei i a koutou, kia kaua e kore hua te rironga mai o te aroha noa o te Atua i a koutou.

² E mea ana hoki ia,
 “Nō te wā manakohanga atu
 i whakarongo ai ahau ki a koe,
 āwhinatia ana hoki koe e ahau
 i te rā o te whakaoranga.”

Nanā, tēnei te wā manakohanga mai; nanā, tēnei te rā o te whakaoranga!

³ E kore hoki e hoatu e mātou tētahi take e hē ai, ahakoa i te aha, kei whakahēngia tā mātou mahi minita;

⁴ engari, i ngā mea katoa e whakakite ana i a mātou, he minita nā te Atua, i runga i te hua o te manawanui, i ngā tūkinotanga, i ngā aituā, i ngā rarunga,

⁵ i ngā whiunga, i ngā hereheretanga, i ngā ngangaretanga, i ngā māuiuitanga, i ngā mataaratanga, i ngā nohoanga pukutanga;

⁶ i runga i te kinokore, i te mātauranga, i te manawanui, i te ngākau ngāwari, i te Wairua Tapu, i te aroha tinihangakore,

⁷ i runga i te kupu o te pono, i te kaha o te Atua, i ngā mea whawhai o te tika ki matau, ki mauī,

⁸ i runga i te korōria, i te hōnoretanga, i te kupu kino, i te kupu pai; me te mea he hunga tinihanga, ā, he hunga pono anō.

⁹ Me te mea kāhore e mōhiotia, otiā e mōhiotia nuitia ana; me te mea ka mate, heoi, tēnei anō mātou te ora nei; me te mea e pākia ana, heoi kāhore e whakamatea;

¹⁰ me te mea e pōuri ana, heoi, e hari tonu ana; me te mea e rawakore ana, heoi, e mea ana i te tokomaha kia whai taonga; me te mea kāhore ā mātou aha, otiā, kei a mātou ngā mea katoa.

¹¹ Tuwhera tonu ō mātou māngai ki a koutou, e ngā Koriniti, kua nui tō mātou ngākau.

¹² Ehara i te mea nō mātou te kūiti i a koutou, engari, nō ō koutou ngākau te kūiti.

¹³ Nā, hei utu e rite ana, he kupu tēnei nāku ki āku tamariki, kia whakanuia anō hoki koutou.

He Whakatūpato ki ngā Awe o te Hunga Whakapono kore

¹⁴ Kei iokatia kētia koutou ki te hunga whakapono kore. Nō hea hoki te whakahoatanga o te tika rāua ko te tutū? Nō hea hoki te huihuinga tahitanga o te māranga ki te pōuri?

¹⁵ Ko ēhea mea a te Karaiti i huihuia ki a Periara? Nā tēhea wāhi rānei i huanga ai te tangata whakapono ki te tangata whakapono kore?

¹⁶ Ā, kei hea he tatanga mō te whare tapu o te Atua ki ngā whakapakoko? He whare tapu hoki koutou nō te Atua ora; ko tā te Atua hoki tēnā i mea ai:

“Ka noho ahau i roto i a rātou,
 ka hāereere ahau i roto i a rātou;
 ā, ko ahau hei Atua mō rātou,
 ko rātou hoki hei iwi māku.”

¹⁷ Mō konei,
 “Putā mai i roto i a rātou,
 kia motu kē, e ai tā te Ariki.
 Kaua hoki e pā ki te mea poke;
 ā, ka riro mai koutou i ahau;

¹⁸ Ko ahau anō hoki hei Matua mō koutou,
 ko koutou hoki hei tama hei tamāhine ki ahau,
 e ai tā te Ariki Kaha Rawa.”

7

¹ Nā, i a tātou ka whiwhi nei ki ēnei kupu whakaari, e ōku hoa aroha, tahuri tātou ki te horoi atu i a tātou i ngā mea poke katoa o te kikokiko, o te wairua, me te whai anō ki te tino tapu i runga i te wehi ki te Atua.

Te Hari o Pāora

² Manako mai ki a mātou; kāhore ā mātou whakahaere hē ki tētahi, kāhore mātou i kukume i tētahi ki te kino, kāhore ā mātou whakapati i ngā taonga a tētahi.

³ Ehara tāku kupu nei i te mea hei whakatau hē ki a koutou. Kua mea atu nā hoki ahau, kei ō mātou ngākau koutou mō te mate tahi, mō te ora tahi.

⁴ Nui atu tōku māia ki te kōrero ki a koutou, nui atu tōku whakamanamana mō koutou; kī tonu ahau i te whakamārie, hira ake tōku koa i ō mātou matenga katoa.

⁵ I tō mātou taenga mai hoki ki Makeronia, kīhai i whai okiokinga tō mātou kikokiko, heoi, mate ana mātou i ngā taha katoa; i waho ko ngā whawhai, i roto ko ngā matakū.

⁶ Otirā, nā te kaiwhakamārie o te hunga e whakaititia ana, arā nā te Atua, nāna mātou i whakamārie, i a Taituha ka tae mai nei;

⁷ ehara i te mea nā tōna taenga mai anake, engari, nā te whakamārietanga anō hoki i whakamārietia ai ia e koutou, i tāna kōrerotanga mai ki a mātou i tō koutou hiahia nui, i tō koutou tangi, i tō koutou ngākau nui ki ahau; ā, ka koa rawa ahau.

⁸ Ahakoa hoki i whakapōuritia koutou e ahau ki tāku pukapuka, kāhore ahau i te mea e hē ana ahau, ahakoa i mahara pērā i mua rā. Kua kite nei hoki ahau nā taua pukapuka koutou i mea kia pōuri, arā, pōuri potopoto nei.

⁹ E hari ana tēnei ahau, ehara i te mea mō te whakapōuritanga i a koutou, engari, nō te mea i whakapōuritia koutou ā ripenetā iho. Ko tō koutou pōuri hoki nō tā te Atua, e kore noa iho ai koutou e whai hē i a mātou.

¹⁰ E meinga ana hoki e tā te Atua pōuri he ripenetā e ora ai, he ripenetā kāhore ōna haku; ko tā te pōuri ia o te ao e mahi ai he mate.

¹¹ Titiro hoki, ko taua mea nei anō, ko tā te Atua whakapōuritanga i a koutou, nā, tāna mahinga nui i roto i a koutou, āe rā, ngā kupu whakatikatika i a koutou, te riri, te wehi, te hiahia, te ngākau nui, te whakapā riri! I ngā mea katoa kua whakakite nui koutou, kāhore ō koutou hara i tēnei mea.

¹² Nō reira, ahakoa i tuhituhi ahau ki a koutou, kāhore ahau i tuhituhi atu mō te tangata nāna te hē, mō te tangata rānei ki a ia nei te hē, engari, kia whakakitea ai ki a koutou i te aroaro o te Atua te nui o tō koutou matapopore ki a mātou.

¹³ Koia mātou i whai mārietanga ai.

Ā, i tō mātou whakamārietanga hira noa ake tō mātou koa i te koa hoki o Taituha, nō te mea kua whakahauoratia tōna wairua e koutou katoa.

¹⁴ Mehemea hoki ahau i whakamanamana ki a ia ki tētahi mea a koutou, kāhore ahau i meinga kia whakamā; nō te mea i kōerotia e mātou ngā mea katoa ki a koutou i runga i te pono, waihoki ko tō mātou whakamanamana, i meinga nei e ahau i te aroaro o Taituha, kua kitea he pono.

¹⁵ Ā, hira ake anō hoki tōna ngākau aroha ki a koutou, i a ia e mahara ana ki te ngohengohe o koutou katoa, ki te wehi me te wiri i manako ai koutou ki a ia.

¹⁶ E hari ana ahau, nō te mea ka mārama tōku whakaaro ki a koutou ngā mea katoa.

8

Te Ohaoha Karaitiana

¹ Nā, he whakarite atu tēnei nā mātou ki a koutou, e ōku tēina, i te aroha noa o te Atua kua hōmai nei ki ngā hāhi o Makeronia;

² ahakoa he nui te whakamātautauranga a ngā mate, whakaputaina nuitia ana mai e te nui o tō rātou koa, i roto i tō rātou tino rawakoretanga, ngā tauha o tā rātou manaaki.

³ Ko ahau hei kaiwhakaatu, hihiko tonu rātou ki te tāpae i ngā mea i taea e rātou, āe rā, i ngā mea anō kīhai i taea e rātou;

⁴ me te nui o tā rātou tohe ki a mātou, kia manako mātou ki tēnei aroha noa, kia uru tahi hoki ki te mahi ki te hunga tapu.

⁵ Kīhai hoki rātou i pērā me tā mātou i whakaaro ai, engari i te tuatahi tuku ana rātou i a rātou anō ki te Ariki, ki a mātou hoki i runga i tā te Atua i pai ai.

⁶ Koia mātou i whakahau ai i a Taituha, nāna hoki tēnā mahi i tīmata, māna anō e whakaoti tēnei aroha noa hoki i roto i a koutou.

⁷ Nā, e hua nā i a koutou ngā mea katoa, te whakapono, te whai kupu, te mātauranga, te whakaaro hōhonu, me tō koutou aroha anō ki a mātou, kia hua anō hoki tēnei mahi aroha noa a koutou.

⁸ Ehara tāku i te kōrero ā-ture, engari he mea i te kakama o ērā atu, hei whakamātautau anō i te pono o tō koutou aroha.

⁹ E mātau ana hoki koutou ki te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, arā, i a ia e whai taonga ana, whakarawakoretia iho ana ia, he whakaaro ki a koutou, kia whai taonga ai koutou i tōna rawakoretanga.

¹⁰ Ā, ka hoatu nei ahau i tōku whakaaro mō tēnei. He mea pai hoki tēnei mō koutou, ko koutou nā te tuatahi ki te tīmata i tērā tau, ehara i te mea ko te mahi anake, engari ko te hiahia anō hoki.

¹¹ Nā, ināianei whakaotia hoki te mahi; i hihiko nā te whakaaro i mua, kia whai otinga hoki i roto i tō koutou kaha.

¹² Ki te mea hoki kei konā te ngākau hihiko, ka whakaaroa ko ngā mea i te tangata, hāunga ngā mea kāhore i a ia.

¹³ Ehara tāku kōrero i tēnei, kia māmā ai ētahi, ā, ko koutou kia taimaha,

¹⁴ engari kia taurite; ko ngā mea a koutou i hira i tēnei wā hei mea mō tō rātou hapa, ā, ko ngā mea a rātou e hira hei mea mā koutou ina hapa; kia rite ai.

¹⁵ Kia pērā me te mea i tuhituhia, “Ko te tangata i nui tāna whakaemi kāhore he tuhene; ko te tangata i nohinohi tāna kīhai i hapa.”

Ko Taituha me Ōna Hoa

¹⁶ Otiia, me whakawhetai atu ki te Atua, nāna nei i hōmai ki roto ki te ngākau o Taituha taua kakama mō koutou.

¹⁷ I tahuri mai hoki ia ki tā mātou whakahau; he nui nō tōna kakama i hihiko ai ia ki te haere atu ki a koutou.

¹⁸ Ā, nā mātou i tono tahi atu me ia te teina, kua pakū nei ki ngā hāhi katoa te whakamoemiti ki a ia i roto i te rongopai;

¹⁹ ā, ehara i te mea ko tērā anake, engari i whiriwhiria anō hoki ia hei hoa haere mō mātou, ki te kawē i tēnei aroha noa e mahia nei e mātou hei whakakorōria mō te Ariki, hei whakakite hoki i tō mātou hihiko.

²⁰ Me te tūpato anō, kei whai kupu tētahi tangata ki a mātou mō ēnei taonga maha e whakahaerea nei e mātou;

²¹ e whakaaro ana hoki mātou ki ngā mea rangatira, ehara i te mea i te aroaro anake o te Ariki, engari i te aroaro anō o ngā tāngata.

²² Ā, kua tonoa atu anō e mātou hei hoa mō rāua tō mātou teina, kua maha nei ō mātou kitenga i tōna uaua i ngā mea maha, heoi nui kē atu tōna uaua ināianei, nā te nui o te ū o tōna whakaaro ki a koutou.

²³ Ki te ui tētahi mō Taituha ko ia tōku hoa, he hoa mahi nōku ki a koutou; ki te ui rānei mō ō mātou tēina, he karere rātou nā ngā hāhi, he korōria nō te Karaiti.

²⁴ Nā, whakakitea e koutou ki a rātou i te aroaro o ngā hāhi te tohu o tō koutou aroha, o tā mātou whakamanamana hoki mō koutou.

9

Āwhinatia te Hunga Rawakore

¹ Nā, mō te minitātanga ki te hunga tapu, kāhore noa he tikanga i tuhituhi atu ai ahau ki a koutou.

² E mōhio ana hoki ahau ki tō koutou ngākau hihiko, i whakamanamanatia ai koutou e ahau ki ngā tāngata o Makeronia, arā, ko tā Akāia kua rite noa ake i tērā tau rā anō; ā, he tokomaha o rātou i oho i tō koutou ngākau hihiri.

³ Heoi, kua tonoa atu nei e ahau ngā tēina, kei whakakāhoretia tēnei wāhi o tāku whakamanamana ki tā koutou mahi; kia rite ai tā koutou, kia pērā ai me tāku i mea ai.

⁴ Kei tūpono, ka haere atu i ahau ētahi o Makeronia, ā, ka rokohanga atu kāhore anō kia rite noa tā koutou, nā, ko te whakamā mō mātou, e kore mātou e ki mō koutou, i tēnei whakamanamana e kaha nei.

⁵ Koia ahau i whakaaro ai he tika kia whakahaua ngā tēina, kia haere atu rātou i mua ki a koutou, kia wawe te rite i a rātou tēnei manaaki a koutou kua kōrerotia rā, kia noho rite, kia tū-ā-manaaki ai, kei rite ki te mea e manawapātia ana.

⁶ Ko tāku ia tēnei, he torutoru a tētahi i rui ai, he torutoru anō āna e kokoti ai; ā, ko te mea he maha āna i rui ai, he maha anō āna e kokoti ai.

⁷ Kia rite te mahi a ia tangata ki tāna i whakaaro ai i roto i tōna ngākau; kua e tū-ā-pōuri, kua e whakauaua. Ko tā te Atua hoki e aroha ai, ko te tangata ringa māhorahora.

⁸ E taea anō hoki e te Atua te mea kia hira ngā aroha noa katoa ki a koutou; nā, i te mea ka ranea nā ō koutou taonga i ngā mea katoa i ngā wā katoa, kia hira anō ā koutou mahi pai katoa.

⁹ Kia rite ai ki te mea i tuhituhia:

“Kua tītaritaria e ia, kua hoatu e ia ki te hunga rawakore;
he pūmau tonu tōna tika ake ake.”

¹⁰ Nā, mā te kaihōmai i te purapura ki te kaiwhakatō, i te taro hoki hei kai, e hōmai, e mea kia maha tā koutou e whakatō ai, e whakanui hoki ngā hua o tō koutou tika;

¹¹ me te hua anō ō koutou taonga i ngā mea katoa hei ohaoha, e puta ai i a mātou ngā whakawhetai ki te Atua.

¹² Nā tēnei mahi hoki e minitatia nei i whiwhi ai te hunga tapu ki ngā mea i kore i a rātou, ā, nā reira anō i hua noa atu ai ngā whakawhetai ki te Atua.

¹³ Nā te mea hoki ka kitea koutou i tēnei mahi minita, ka whakakorōria rātou i te Atua mō koutou kua whakaae nei, kua ngohengohe nei ki te rongopai o te Karaiti, ā, mō tō koutou pono ki ā koutou ohaoha ki a rātou me te katoa;

¹⁴ i a rātou anō e inoi ana mō koutou, me te kōingo anō rātou ki a koutou, he whakaaro hoki ki te aroha noa o te Atua ka nui rawa nei ki a koutou.

¹⁵ Me whakawhetai ki te Atua mō tāna mea hōmai noa, e kore nei e taea te kōrero!

10

Ka Tautīneitia e Pāora Āna Mahi Mihinare

¹ Nā, nāku ake, nā Pāora, tēnei tohe ki a koutou nā te tikanga māhaki me te ngākau ngāwari o te Karaiti, he mea iti nei ahau i ahau i konā i roto i a koutou, i tawhiti nei ia e māia ana ki a koutou.

² Āe rā, e tohe ana ahau ki a koutou, kia kaua ahau ina tae atu e mārō ki te whakaputa i te māia, pērā me tāku e mea nei kia māia ki ētahi, e whakaaro nei ki a mātou, anō ko tā mātou whakahaere nō te kikokiko.

³ Nō te mea ahakoa hāereere mātou i roto i te kikokiko, ehara i te kikokiko tā mātou whawhai;

⁴ ehara hoki ngā rākau o tā mātou pakanga i te mea nō te kikokiko, engari he kaha i roto i te Atua hei whakahoro i ngā pā kaha;

⁵ horo ana i a mātou ngā whakaaroaronga me ngā mea ikeike katoa e whakakake ana ki te mātauranga ki te Atua, ā, riro pārau mai ana ngā whakaaro katoa, ka meinga kia ngohengohe ki a te Karaiti;

⁶ me te noho rite anō ki te whakapā riri mō ngā mahi tutū katoa, ina tino ngohengohe rawa koutou.

⁷ E titiro ana koutou ki ngā mea kei mua i tō koutou mata. Ki te ū te whakaaro o tētahi nō te Karaiti ia, me mahara ia ki tēnei mea anō hoki, nō te Karaiti ia, pēnā anō hoki mātou.

⁸ Ahakoa hoki āhua rahi ake tāku whakamanamana mō ngā tikanga i a mātou nei, nā te Ariki nei i hōmai hei hanga ake i a koutou, ehara i te mea hei tuku i a koutou ki raro, e kore ahau e meinga kia whakamā.

⁹ Kia kaua ahau e meatia e whakawehi ana i a koutou ki āku pukapuka.

¹⁰ Ko āna pukapuka hoki, e ai ki tā rātou, he taimaha, he kaha; ko tōna tinana ia i a ia i konei he ngoikore, ko tāna kōrero he korekore noa iho.

¹¹ Kia mahara taua tū tangata ki tēnei, nā, ko tō mātou āhua i ngā kupu o ngā pukapuka i a mātou e ngaro mai nei, koia anō tō mātou rite ki ngā mahi me i konā mātou.

¹² E kore hoki mātou e māia ki te whakauru atu, ki te whakariterite rānei i a mātou ki ētahi e whakapai nei ki a rātou anō. I a rātou ia e mēhua nei i a rātou ki a rātou anō, e whakariterite nei i a rātou ki a rātou anō, kāhore ō rātou mātauranga.

¹³ E kore hoki mātou e whakamanamana ki tua atu i tō mātou mēhua, engari ka rite ki te mēhua o te wāhanga i whakaritea mai e te Atua mā mātou, e tae atu ai ki a koutou rawa.

¹⁴ Kāhore hoki ā mātou totoro noa atu, e kiā ai kāhore he taenga atu mō mātou ki a koutou. I tae atu nā hoki mātou ki a koutou rawa nā i runga i te rongopai o te Karaiti.

¹⁵ E kore hoki mātou e whakamanamana ki kō atu i tō mātou mēhua, arā, ki ngā mahi a ētahi atu; engari e ū ana tō mātou whakaaro, ka tupu haere tō koutou whakapono, ka ai koutou hei whakanui i a mātou, e tino rite rawa ai ki tō mātou rūri;

¹⁶ kia kauwhautia ai te rongopai ki ngā wāhi i kō atu i a koutou, kia kaua hoki e whakamanamana i runga i tō te tangata kē rūri ki ngā mea e noho tata ana ki tō mātou ringa.

¹⁷ "Ki te whakamanamana ia tētahi, me whakamanamana ia ki te Ariki."

¹⁸ He teka hoki ko te tangata e whakapai ana ki a ia anō ka tikangatia, engari ko tā te Ariki e whakapai ai.

11

Ko Pāora me ngā Āpōtoro Tekā

¹ Ko tāku e hiahia nei kia āta hanga mai koutou ki ahau, kia iti nei, i ahau e wairangi nei. Āe rā, kia āta hanga mai anō ki ahau.

² Nui atu hoki tōku ngākau ki a koutou, he ngākau nō te Atua. Kua oti hoki koutou te taumau e ahau mā te tāne kotahi, kia tāpaea atu ai hei wāhina kore hē ki a te Karaiti.

³ E wehi ana ia ahau, kei pērā me Iwi i whakawaia e te tinihanga o te nākahi, kei kūmea atu ō koutou whakaaro ki te hē, kei mahue te tapatahi o te ngākau ki a te Karaiti.

⁴ Ki te tae atu hoki te tangata, me te kauwhau i tētahi Īhu e rerekē ana i tā mātou i kauwhau ai, ki te whiwhi rānei koutou i tētahi wairua kē atu i tēnā i whiwhi nā koutou,

ki tētahi rongopai rānei e rerekē ana i tā koutou i whakaae ai, e tika ana koutou kia āta hanga ki a ia.

⁵ Ki ahau hoki kāhore rawa ahau i hoki iho i ngā tino āpōtoro.

⁶ Nā, ahakoa tangata ware ahau ki te kōrero, kāhore ia ki te mātauranga; heoi i ngā mea katoa kua tino kitea tēnei i roto i a koutou.

⁷ I hara oti ahau i ahau i whakaiti rā i ahau kia kake ai koutou, i kauwhau utukore rā i te rongopai o te Atua ki a koutou?

⁸ I pāhuatia e ahau ērā atu hāhi, i tango utu ahau i a rātou kia minita ai ahau ki a koutou.

⁹ Ā, i ahau i a koutou nā, ā, i kore tētahi mea māku, kāhore ahau i taimaha ki tētahi; nā ngā tēina hoki, i tō rātou haerenga mai i Makeronia, i whakawhiwhi ahau ki ngā mea i kore i ahau. I ngā mea katoa hoki i tiaki ahau i ahau kei taimaha iho ki a koutou; inā, ka tiaki pērā anō ahau i ahau.

¹⁰ I te mea kei ahau te pono o te Karaiti, e kore tēnei whakamanamana āku e āraia e tētahi i ngā wāhi o Akāia.

¹¹ Nā te aha? Nā te mea koia kāhore ōku aroha ki a koutou? E mātau ana te Atua.

¹² Ko tāku ia e mea nei, e meinga anō e ahau, kia motuhia atu ai e ahau te take a te hunga e hiahia ana ki te take; kia kitea ai rātou i runga i tā rātou e whakamanamana nei e rite tahi ana anō ki a mātou nei.

¹³ He āpōtoro teka hoki ngā pērā, he kaimahi i te tinihanga, e whakaahua ana i a rātou kia rite ki ngā āpōtoro a te Karaiti.

¹⁴ Ā, ehara i te mea whakamiharo rawa; inā hoki a Hātana, e whakaahua kē ana i a ia hei anahera mō te mārāma,

¹⁵ heoi, ehara i te mea nui ki te whakaahua kē anō āna minita i a rātou kia rite ki ngā minita o te tika; nā, ko tō rātou whakamutunga e rite ki ā rātou mahi.

Ngā Mamaetanga o Pāora, he Āpōtoro hoki

¹⁶ Me kī atu anō e ahau, kua tētahi e mea he wairangi ahau; ā, ahakoa pēnā, heoi tauri mai ki ahau, ki te wairangi, kia whakamanamana ai anō ahau, he mea iti nei.

¹⁷ Ko tāku e kōrero nei, ehara i te kōrero i runga i tā te Ariki, engari me te mea i runga i te wairangi, i tēnei whakamanamana ka kaha nei.

¹⁸ Nā, ka tokomaha nei e whakamanamana i runga i tō te kikokiko, ka whakamanamana anō hoki ahau.

¹⁹ E pai ana hoki koutou, e āta hanga ana ki te hunga wairangi, he hunga whakaaro hoki koutou.

²⁰ Ka āta hanga hoki koutou ki te whakataurekareka tētahi i a koutou, ki te pau ā koutou mea i tētahi, ki te tangohia e ia hei herehere, ki te whakakake ia, ki te pāhiatia e ia tō koutou mata.

²¹ He kōrero whakaiti tāku, ānō he ngoikore mātou.

Nā, ki te māia tētahi ki tētahi mea; he kōrero wairangi nei tāku, ka māia anō ahau.

²² He Hiperu rātou? Ahau anō hoki. Nō Iharaia rātou? Ahau anō hoki. He whānau rātou nā Āperahama? Pērā anō hoki ahau.

²³ He minita rātou nā te Karaiti? He kōrero pōrangi tāku nei, tērā atu anō tōku; hira atu ōku māuiuitanga, maha noa atu ōku meatanga ki roto ki ngā whare herehere, nui noa atu ōku whiunga, maha atu ōku mate.

²⁴ E rima ngā wā i whiua ai ahau e ngā Hūrai, e whā tekau pānga o te whiu, hāunga te kotahi.

²⁵ E toru ōku whiunga ki te rākau, kotahi tōku ākinga ki te kōhatu, tuatoru ahau ki te kaupuke pakaru, kotahi ōku pō, kotahi ōku rā i te rirē;

²⁶ i ngā hāereerenga maha, i ngā oranga noatanga i ngā awa, i ngā oranga noatanga i ngā kaupāhūa, i ngā oranga noatanga i ōku whanaunga, i ngā oranga noatanga i ngā tauīwi, i ngā oranga noatanga i te pā, i ngā oranga noatanga i te koraha, i ngā oranga noatanga i te moana, i ngā oranga noatanga i ngā tēina teka.

²⁷ Māuiui ana, ngenge ana, he maha ngā mataaratanga, ngā matekaitanga, ngā matewaitanga, he maha ngā wā i nohopuku ai, i mātao ai, i kore ai he kākahu.

²⁸ Hei tāpiri mō ngā mea o waho, ko te mea e pēhi nei i ahau i tēnei rā, i tēnei rā, ko te mānukanuka ki ngā hāhi katoa.

²⁹ Ko wai te ngoikore ana, ā, kāhore ahau e ngoikore? Ko wai kua tūtuki te waewae, ā, kāhore ahau e pāwerawera?

³⁰ Ki te takoto te tikanga kia whakamanamana ahau, me whakamanamana ahau ki tōku ngoikoretanga.

³¹ E mātau ana te Atua, te Matua o tō tātou Ariki, o Īhu, ko ia nei te whakapaingia ana ake tonu atu, kāhore āku teka.

³² I Ramahiku e tiakina ana e te kāwana i raro i a Kīngi Areta te pā o ngā tāngata o Ramahiku, he mea kia hopukina ai ahau.

³³ Heoi, tukua iho ana ahau i roto i te kete, rā te matapihi, rā te taiepa kōhatu, ā, mawhiti atu ana i roto i ōna ringa.

12

Ngā Putanga me ngā Whakakitenga a te Ariki ki a Pāora

¹ Ehara hoki i te pai kia whakamanamana ahau; heoi, me neke atu ahau ki ngā putanga, ki ngā whakakitenga mai a te Ariki.

² E mātau ana ahau ki tētahi tangata i roto i a te Karaiti, ka tekau mā whā ēnei tau, i roto rānei i te tinana, kāhore ahau e mātau; i waho rānei o te tinana, kāhore ahau e mātau; ko te Atua te mātau ana; kāhokina atu ana taua tangata ki te tuatoru rā anō o ngā rangi.

³ Heoi, mātau tonu ahau ki taua tangata, i roto rānei i te tinana, i waho rānei o te tinana, kāhore ahau e mātau; ko te Atua te mātau ana;

⁴ kāhakina atu ana ia ki Pararaiha, ā, rongo ana i ngā mea e kore e taea te kōrero, e kore anō e tika kia kōrerotia e te tangata.

⁵ Ka whakamanamana ahau ki taua tangata; otiiā, e kore ahau e whakamanamana ki ahau ake, engari ki ōku ngoikoretanga.

⁶ Ki te hiahia hoki ahau kia whakamanamana, e kore ahau e wairangi; ka kōrero tonu ahau i te mea pono. Heoi, ka waiho e ahau, kei nui atu tā tētahi e whakaaro ai ki ahau i tāna e kite nei i ahau, i tāna rānei e rongo ai ki ahau.

⁷ Nā, i te tino nui rawa o ngā whakakitenga mai, he mea kei kake rawa ake ahau, kua hōmai ki ahau he koikoi i te kikokiko, he anahera nā Hātana hei kuru i ahau, kia kaua ai ahau e kake rawa.

⁸ E toru āku inoinga ki te Atua mō tēnei mea kia neke atu i ahau.

⁹ Ā, kua mea mai ia ki ahau, "E ranea ana tōku atawhai hei mea mōu; mana tonu hoki tōku kaha i runga i te ngoikore." Nā, pai rawa atu ki ahau te whakamanamana ki ōku ngoikore, kia ai ai te kaha o te Karaiti hei taupoki mōku.

¹⁰ Mō reira āhuareka tonu ahau ki ngā ngoikoretanga, ki ngā tūkinotanga, ki ngā aituā, ki ngā whakatoinga, ki ngā rarunga, mō te Karaiti; i ahau hoki e ngoikore ana ko reira ahau kaha ai.

Te Māharahara o Pāora ki te Hunga Koriniti

¹¹ Nā, kua wairangi ahau! He kaha nō tā koutou ki ahau. I tika kē hoki mā koutou ahau e whakapai; kāhore hoki ahau i hoki iho i ngā tino āpōtoro i te aha, i te aha, ahakoa rā he kāhore noa iho ahau nei.

¹² He pono i mahia i roto i a koutou ngā tohu o te āpōtoro, pau rawa anō hoki te manawanui, i runga i ngā tohu, i ngā mea whakamīharo, i ngā merekara.

¹³ He aha koia te mea i iti iho ai koutou i ērā atu hāhi, ko tēnei anake pea, ko tōku korenga e taimaha ki a koutou? Whakarērea noatia iho tēnei hē ōku.

¹⁴ Nā, ko te tuatoru tēnei o ngā wā ka takatū nei ahau ki te haere atu ki a koutou. E kore anō koutou e pēhia e ahau ki tētahi mea māku; ehara hoki i te mea ko tā koutou tāku e rapu nei, engari ko koutou. Nā, ehara mā ngā tamariki te whakapūranga taonga mā ngā mātua, engari mā ngā mātua mā ngā tamariki.

¹⁵ Nā, ka tino pai ahau ki te whakapau i āku, kia whakapaua hoki ahau i te meatanga mō ō koutou wairua. Mehemea i hira ake tōku, aroha ki a koutou, e hoki iho rānei te aroha mōku?

¹⁶ Heoi rā, kīhai ahau i whakataimaha i a koutou; engari i tōku korokē, hopukina ana koutou e ahau ki te tinihanga.

¹⁷ I meinga rānei e ahau tētahi o te hunga i tonoa atu e ahau ki a koutou hei whakapati i ā koutou taonga mōku?

¹⁸ I whakahaua atu e ahau a Taituha, i tonoa atu hoki tētahi teina hei hoa mōna. I whakapati rānei a Taituha i ā koutou taonga mōna? He teka ianei i runga i te wairua kotahi tā māua haere? He teka rānei i haere tahi māua ko aua tapuwae rā anō?

¹⁹ Tēnei koutou te mahara nei i ēnei wā katoa he whakatikatika mō mātou tā mātou ki a koutou. I te aroaro o te Atua e kōrero ana mātou i roto i a te Karaiti. Otiiā, ko ēnei mea katoa, e ōku hoa aroha, hei pai mō koutou, hei hanga mō te whare.

²⁰ E wehi ana hoki ahau, kei rokohanga atu koutou e ahau, ina tae atu, kāhore e rite ki tāku e pai nei, kei kitea hoki ahau e koutou, kāhore e rite ki tā koutou e pai ai. Kei rokohanga atu he whawhai, he hae, he riri, he totohe, he ngautuarā, he kōmuhumu, he whakaputa, he tutū;

²¹ kei whakaititia ahau e tōku Atua i ō koutou aroaro, ina tae atu anō ahau, ā, kei tokomaha hoki e tangihia e ahau o te hunga i hara i mua, ā, kāhore anō i rīpenetā mō te poke, mō te moepuku, mō te hiahia taikaha, i mahia nei e rātou.

13

He Whakatūpato, he Mihi Whakamutunga

¹ Hei tuatoru tēnei mō ōku haerenga atu ki a koutou. "Mā te māngai o ngā kaiwhakaatu tokorua, tokotoru rānei, ka ū ai ngā kupu katoa."

² Kua kōrero anō ahau i mua, ka kōrero anō ināianei, pērā i te tuarua o ōku wā i konā, ā, i ahau e ngaro mai nei, ki te hunga i hara i mua, ki ērā katoa anō hoki, nā, ki te tae atu anō ahau, e kore e tohungia e ahau;

³ e rapu tohu nā hoki koutou o te Karaiti e kōrero ana i roto i ahau; kāhore nei ia e ngoikore ki a koutou, engari e kaha ana i roto i a koutou.

⁴ I rīpekatiā hoki ia i te mea e ngoikore ana, otiā kei te ora ia, nā te kaha o te Atua. He ngoikore hoki mātou i roto i a ia, heoi ka ora tahi anō me ia, he meatanga nā te kaha o te Atua ki a koutou.

⁵ Whakamātauria iho koutou anō, mehemea rānei koutou kei roto i te whakapono; tirohia iho ō koutou tohu e koutou anō. Tēnā rānei kāhore koutou e mātau ana ki a koutou anō, kei roto i a koutou a Īhu Karaiti? Ki te mea ia ehara koutou i te mea ākiri.

⁶ Otirā, e ū ana tōku whakaaro, e mātau ana anō koutou, ehara mātou i te mea ākiri.

⁷ Nā, ko tā mātou īnoi tēnei ki te Atua, kia kaua koutou e mea i tētahi kino; ehara i te mea mō mātou kia kitea e paingia ana, engari mō koutou kia mahi i te pai, ahakoa ko mātou hei mea ākiri.

⁸ E kore hoki e taea e mātou tētahi mea e hē ai te pono, engari te mea e ū ai te pono.

⁹ E hari ana hoki mātou ina ngoikore mātou, ina kaha koutou. Ko tā mātou hoki tēnei e īnoi nei, ko koutou kia tino tika.

¹⁰ Koia ahau ka tuhituhi atu nei i ēnei mea, i ahau e ngaro mai nei, kei tae atu ahau ki konā, ka koi tāku i runga i te mana kua tukua mai nei e te Ariki ki ahau hei hanga mō te whare, ehara i te mea hei wāhi.

¹¹ Kāti rā, e ōku tēina, hei konā. Kia tino tika; kia mārie te ngākau; kia kotahi te whakaaro; kia mau te rongu; ā, tērā te Atua o te aroha, o te maunga rongu e noho ki a koutou.

¹² Oha atu tētahi ki tētahi, hei te kihi tapu anō.

¹³ Tēnei te hunga tapu katoa te oha atu nei ki a koutou.

¹⁴ Kia tau ki a koutou katoa te atawhai o te Ariki, o Īhu Karaiti, me te aroha o te Atua, me te whiwhinga tahitanga ki te Wairua Tapu.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Karatia

He Mihi

¹ Nāku, nā Pāora, nā te āpōtoro, kīhai nei i tonoa e te tangata, kīhai anō hoki mā roto i te tangata, engari, mā roto i a Īhu Karaiti, i te Atua Matua anō hoki, nāna nei ia i whakaara i te hunga mate;

² nā ngā tēina katoa hoki i ahau nei, ki ngā hāhi o Karatia;

³ Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimārie, he mea nā te Atua Matua, nā tō tātou Ariki hoki, nā Īhu Karaiti.

⁴ I tuku nei i a ia anō mō tō tātou hara, kia whakaorangia ai tātou e ia i tēnei ao kino, i runga i tā te Atua, i tā tō tātou Matua i pai ai.

⁵ Waiho atu i a ia te korōria ake ake! Āmine.

Te Rongopai Kotahi

⁶ Miharo tonu ahau ki te hohoro o tō koutou nekehanga atu i te kaikaranga o koutou i runga i te aroha noa o te Karaiti ki tētahi rongopai kē.

⁷ Ehara nei ia i te mea kē atu; engari, tēnā tētahi hunga e whakararuraru ana i a koutou, e mea ana kia whakaputaia kētia te rongopai o te Karaiti.

⁸ Otirā, ahakoa ko mātou, ko tētahi anahera rānei o te rangi, ki te kauwhau i te rongopai ki a koutou, i te mea rerekē i tā mātou i kauwhau ai ki a koutou, kia kangā ia.

⁹ Kia rite ki tā mātou i kī ai i mua, ka kī anō ahau ināianei, ki te puta kē te kauwhau a tētahi ki a koutou i tērā kua riro i a koutou, kia kangā ia.

¹⁰ He tangata rānei, ko te Atua rānei, tāku e kukume nei? He tangata rānei āku e whai nei kia whakamānawarekatia? Mehemea kei runga tonu ahau i te whakamānawareka tāngata, ehara ahau i te pononga nā te Karaiti.

Te Karangatanga i a Pāora hei Āpōtoro

¹¹ Nā, kia mōhio mai koutou, e ōku tēina, ko te rongopai i kauwhautia e ahau, ehara i te tangata.

¹² Ehara hoki nā te tangata i riro mai ai i ahau, nāna rānei i whakaako ki ahau, engari i haere mai ki ahau rā te whakakitenga mai a Īhu Karaiti.

¹³ Kua rongo nā hoki koutou ki tāku whakahaere i mua i runga i tā ngā Hūrai tikanga, nui atu hoki tāku tūkino i te hāhi a te Atua, mongamonga ana i ahau.

¹⁴ I hipa noa atu ahau ki mua i ētahi tokomaha tonu o mātou, rite ngā tau ki ōku, i waenganui i tōku iwi ki te tikanga a ngā Hūrai, hira noa atu hoki tōku ngākau ki ngā whakarereanga iho a ōku mātua.

¹⁵ Otirā, i te mea ka pai te Atua, nāna nei ahau i momotu mai i roto tonu i te kōpū o tōku whaea, i karanga hoki, he meatanga nā tōna aroha noa,

¹⁶ ki te whakakite i tāna Tama i roto i ahau, kia kauwhautia ai ia e ahau ki ngā tauwiwi; i reira tonu iho kīhai ahau i kōrerorero ki te kikokiko, ki te toto;

¹⁷ kīhai anō ahau i haere atu ki Hiruhārama, ki te hunga i āpōtoro i mua i ahau; heoi haere ana ahau ki Arāpia, ā, hoki ana mai ki Ramahiku.

¹⁸ Ā muri iho i te takanga o ngā tau e toru ka haere ake ahau ki Hiruhārama kia kite i a Kipa, ā, tekau mā rima ngā rā i noho ai ahau ki a ia.

¹⁹ Engari, kīhai ahau i kite i tētahi atu o ngā āpōtoro, ko Hēmi anake, ko te teina o te Ariki.

²⁰ Nā, ko ngā mea e tuhituhia atu nei e ahau ki a koutou, nanā, kei te aroaro tēnei o te Atua, kāhore āku teka.

²¹ Muri iho ka haere ahau ki ngā wāhi o Hiria, o Kirikia;

²² kīhai anō tōku mata i mōhiotia e ngā hāhi o Hūria i roto i a te Karaiti;

²³ i rongo kau rātou, "Ko te tangata tūkino i a mātou i mua, e kauwhautia ana e ia ināianei te whakaponi i whakangaromia rā e ia."

²⁴ Ā, whakakorōria ana rātou i te Atua mō tāna ki ahau.

2

Ko Pāora rātou ko ērā atu Āpōtoro

¹ Muri iho, kia pahure ngā tau tekau mā whā, ka haere anō ahau ki Hiruhārama māua ko Pānapa, me te mau anō i a Taītuha hei hoa mōku.

² Nā te whakakitenga mai hoki ahau i haere ai, ā, whakatakotoria ana e ahau ki a rātou te rongopai e kauwhautia nei e ahau ki ngā tauwiwi; otiia, i meatia pukutia ki te hunga whai ingoa, kei maumau kau tāku oma onāiane, ō mua rā rānei.

³ Kihai ia a Taituha tōku hoa, he Kariki nei ia, i meinga kia kotia.

⁴ Mō ngā tēina teka hoki i whakaurua pukutia mai, i haere puku mai nei ki te tiroiro i tō mātou āhua, he herekore i roto i a Karaiti Ihu, kia whakataurekareka ai rātou i a mātou.

⁵ Kihai rawa mātou i whakangāwari iho, i rongo ki a rātou, ahakoa kotahi hāora; he mea kia mau ai te pono o te rongopai ki a koutou.

⁶ Otirā, ko te hunga whai ingoa – ahakoa he aha rātou, kāhore tahi he tikanga ki ahau: kāhore a te Atua whakapai ki te kanohi tangata – kihai rātou, te hunga whai ingoa, i whakaatu mea ki ahau.

⁷ Engari i tō rātou kitenga kua tukua ki ahau te rongopai ki te kotingakore, pērā hoki me terā ki te kotinga kua tukua rā ki a Pita;

⁸ ko te kaimahi hoki i roto i a Pita hei āpōtoro ki te kotinga, mahi ana anō ia i roto i ahau ki ngā tauwiwi.

⁹ Nā, nō rātou ka mātau ki te aroha noa kua hōmai ki ahau, ka hōmai e Hēmi, e Kipa, e Hoani, i meinga nei hei pou, ngā ringa matau hei whakahoatanga ki a māua ko Pānapa, mō māua kia haere ki ngā tauwiwi, ko rātou ia ki te kotinga.

¹⁰ Otiia, me mahara māua ki te hunga rawakore; he mea anō hoki tēnā i hihiko ai ahau.

Ka Whakatūpehupehu a Pāora ki a Pita i Anitioka

¹¹ Nā, i te taenga mai o Kipa ki Anatioka, ka whakatika atu ahau ki a ia he kanohi, he kanohi, nō te mea kua tika kia whakahēngia ia.

¹² I mua hoki o te taenga mai o ētahi i a Hēmi, e kai tahi ana ia me ngā tauwiwi. Nō tō rātou taenga mai ia, neke atu ana ia, momotu kē ana i a ia; i matakū hoki ki te hunga o te kotinga.

¹³ I uru anō ērā atu Hūrai ki tōna tinihanga; heoi, riro pū a Pānapa i tō rātou tinihanga.

¹⁴ Otirā, i tōku kitenga kihai rātou i haere tika i runga i te pono o te rongopai, ka mea ahau ki a Kipa i te aroaro o rātou katoa, ki te mea, “Ko koe, he Hūrai, ka whakatauiwi i a koe, ā, kāhore e whakahūrai, me pēhea e taea ai e koe te mea ngā tauwiwi kia Hūrai?”

Ka Ora ngā Hūrai, ngā Tauwiwi i runga i te Whakapono

¹⁵ “Ko tātou, ko ngā Hūrai tupu nei, ehara nei i te hunga hara nō ngā tauwiwi,

¹⁶ kua mōhio nei ehara ngā mahi a te ture i te mea e tika ai te tangata, engari ko te whakapono ki a Ihu Karaiti; kua whakapono anō tātou ki a Ihu Karaiti, kia meinga ai te whakapono ki a te Karaiti hei tika mō tātou, kāhore ia ngā mahi a te ture; nō te mea kāhore rawa he kikokiko e tika i ngā mahi o te ture.

¹⁷ “Nā, i a tātou e whai nei kia whakatikaia i roto i a te Karaiti, ki te kitea tātou nei he hunga hara, he minita rānei a te Karaiti ki te hara? Kāhore rāpea.

¹⁸ Ki te mea hoki ka hangā anō e ahau ngā mea i wāhia e ahau, e whakakite ana ahau i ahau anō, he tangata hara.

¹⁹ Nā te ture hoki ahau i tūpāpaku ai ki te ture, kia ora ai ahau ki te Atua.

²⁰ Kua rīpekatia tahitia ahau me te Karaiti; ā, e ora nei, ehara i te mea ko ahau, engari ko te Karaiti e ora ana i roto i ahau. E ora nei hoki ahau i roto i te kikokiko, he orange nā te whakapono ki te Tama a te Atua, i aroha nei ki ahau, i tuku nei i a ia mōku.

²¹ Kāhore āku whakakāhore i te aroha noa o te Atua; mehemea hoki i nā runga mai te tika i te ture, maumau mate noa a te Karaiti.”

3

Te Ture, te Whakapono rānei

¹ E ngā Karatia whakaarokore, nā wai koutou i whaiwhaiā, i whakakitea nuitia nā a Ihu Karaiti ki ō koutou kanohi, he mea rīpeka?

² Heoi, tāku e mea ana kia whakaakona mai e koutou: Nō ngā mahi rānei o te ture i riro mai ai te Wairua i a koutou, nā te mea rānei ka rongo ki te whakapono?

³ Ha, kia pēnā koutou te whakaarokore? I runga i te Wairua tā koutou tīmatanga, ā, me whakaoti rānei e koutou i runga i te kikokiko?

⁴ He huakore noa iho rānei ō koutou matenga maha? Ki te mea rā he mea huakore.

⁵ Nā, ko te kaiwhakawhiwhi i a koutou ki te Wairua, e mahi nei hoki i ngā merekara i roto i a koutou, nō ngā mahi rānei o te ture tāna, nō te rongo rānei ki te whakapono?

⁶ Ka rite hoki ki a Āperahama “I whakapono ki te Atua, ā, whakairia ana ki a ia hei tika.”

⁷ Nā, kia mātau koutou, ko te hunga o te whakapono, he tamariki ēnei nā Āperahama.

⁸ Ā, i te kitenga o te karaipiture i mua, he whakapono tā te Atua hei whakatika mō ngā tauhiwi, ka kauwhautia wawetia te rongopai ki a Āperahama, “Māu ka manaakitia ai ngā iwi katoa.”

⁹ Inā, ko te hunga o te whakapono, e manaakitia ngātahitia ana me Āperahama i whakapono rā.

¹⁰ Ko te hunga katoa hoki o ngā mahi o te ture, kei raro rātou i te kanga: kua oti hoki te tuhituhi, “Ka kangā ngā tāngata katoa kāhore e mau ki ngā mea katoa kua oti te tuhituhi ki te Pukapuka o te Ture, hei mahi mā rātou.”

¹¹ He hanga mārāma anō tēnei, e kore e tika i te ture tētahi tangata ki te aroaro o te Atua: “Mā te whakapono hoki e ora ai te tangata tika.”

¹² He teka hoki nō te whakapono te ture; engari, “Ki te mahia aua mea e te tangata, mā aua mea ia e ora ai.”

¹³ Kua hokona tātou e te Karaiti i roto i te kanga a te ture, i a ia nei i meinga hei kanga mō tātou – kua oti hoki te tuhituhi, “He mea kanga ngā tāngata katoa e whakairia ki runga ki te rākau.”

¹⁴ Kia tae ai ki ngā tauhiwi te manaaki o Āperahama i roto i a Karaiti Īhu; kia riro mai ai i a tātou te kupu hōmai o te Wairua, he mea mā roto i te whakapono.

Te Ture me te Kupu Whakaari

¹⁵ E ōku tēina, he kupu tangata tāku nei. Ahakoa he kawenata nā te tangata, ki te mea ka oti te whakaū, kāhore he tangata hei turaki, hei tāpiri rānei.

¹⁶ Nā, i kōrerotia ngā kupu whakaari ki a Āperahama, ki tana whānau anō hoki. Kīhai ia i mea, “Ki ngā whānau,” me te mea he tokomaha; engari me te mea he kotahi, “Ki tau whānau,” ko te Karaiti hoki ia.

¹⁷ Nā, ko tāku kupu tēnei; ko te kawenata i whakaūkia e te Atua i mua rā, e kore e āhei te ture, nō muri iho nei o ngā tau e whā rau e toru tekau i tae mai ai, ki te turaki, hei whakakāhore i te kupu whakaari.

¹⁸ Mehemea hoki nā te ture i riro mai ai te kāinga, heoi, ehara i te mea nā te kupu whakaari; otirā i nā runga mai i te kupu whakaari tā te Atua hōmaitanga ki a Āperahama.

¹⁹ Hei aha rā te ture? I tāpiritia mai mō ngā pokanga kētanga, kia tae mai rā anō te whānau mōna nei te kupu whakaari; he mahinga nā ngā anahera, i roto i te ringa o te takawaenga.

²⁰ Nā, he teka mō te kotahi te takawaenga; kotahi ia te Atua.

Te Pūtake o te Ture

²¹ He turaki rānei tā te ture i ā te Atua kupu whakaari? Kāhore rāpea! Me i hōmai hoki he ture, he mea kaha ki te whakaora, inā, kua puta ake te tika i te ture.

²² Heoi, kua kōpania ngā mea katoa e te karaipiture ki raro o te hara, kia hōmai ai ki te hunga e whakapono ana te mea i whakaaria mai i runga i te whakapono ki a Īhu Karaiti.

²³ I mua ia o te taenga mai o te whakapono, e puritia ana tātou i raro i te ture, he mea kōpani, kia taea rā anō te whakapono e whakapuakina nei i muri.

²⁴ Heoi, kua meinga nei te ture hei kaiwhakaako mō tātou, hei ārahi ki a te Karaiti, kia tika ai tātou i te whakapono.

²⁵ Otirā, ka tae mai nei te whakapono, mutu ake tō tātou meatanga mai e te kaiwhakaako.

²⁶ He tamariki katoa hoki koutou nā te Atua, he mea nā te whakapono ki a Karaiti Īhu.

²⁷ Ko te hunga katoa hoki o koutou kua iriiria ki roto ki a te Karaiti, kua kākahuria e koutou a te Karaiti.

²⁸ Kāhore he Hūrai, kāhore he Kariki, kāhore he pononga, kāhore he rangatira, kāhore he tāne, wahine rānei; he tangata kotahi tonu hoki koutou katoa i roto i a Karaiti Īhu.

²⁹ Ā, ki te mea nā te Karaiti koutou, he whānau nā Āperahama, mō koutou hoki te kāinga i runga i te kupu whakaari.

4

¹ Ko tāku kupu ia tēnei: I te mea he tamariki tonu te tangata mōna te kāinga, kāhore ia e rerekē i te pononga, ahakoa ko te rangatira ia o ngā mea katoa;

² engari, e meatia ana e ngā kaitohutohu, e ngā kaititiro, kia taea rā anō te wā i whakaritea e te pāpā.

³ Waihoki ko tātou, i te mea e tamariki ana, he pononga tātou nā ngā mea tīmatanga o te ao.

⁴ Ā, nō ka tutuki te tāima, ka tonoa mai e te Atua tāna Tama, i whānau i te wahine, i whānau i raro i te ture,

⁵ hei hoko i te hunga i raro i te ture, kia whiwhi ai tātou ki te whakatamarikitanga.

⁶ Nā, i te mea he tamariki koutou, kua tonoa mai e te Atua te Wairua o tāna Tama ki roto ki ō koutou ngākau, e karanga ana, “E Apa, e Pā!”

⁷ Heoi, kua mutu tōu ponongatanga, engari kua tama koe; ā, ki te mea he tama, nā mōu ngā mea i roto i te Atua.

Te Māharahara o Pāora ki te Hunga Karatia

⁸ Heoi i reira, i te mea kihai koutou i mātau ki te Atua, he pononga koutou nā ngā mea ehara nei i te atua tupu.

⁹ Ināianei ia, i te mea ka mātau nei koutou ki te Atua, arā, ka mātauria nei koutou e te Atua, he aha koutou ka tahuri ai anō ki aua mea ngoikore, rawakore, ki ngā mea timatanga, e hokia nā e tō koutou hiahia, kia waiho koutou hei pononga mā aua mea?

¹⁰ E mau ana koutou ki ngā rā, ki ngā marama, ki ngā wā, ki ngā tau.

¹¹ E manawapā ana ahau ki a koutou, kei kore he hua mō tāku i mahi ai i roto i a koutou.

¹² E ōku tēina, ko tāku tohe tēnei ki a koutou, kia rite ki ahau; e rite ana hoki ahau ki a koutou. Kāhore ā koutou mahi hē ki ahau.

¹³ E mātau ana koutou he mea nā te ngoikore e tōku kikokiko tāku kauwhau i te rongopai ki a koutou i te tuatahi.

¹⁴ Heoi, kihai koutou i whakahāwea, i whakakino ki tōku whakamātautauranga i tōku kikokiko; nā, tahuri mai ana koutou ki ahau, ānō he anahera ahau nā te Atua, me te mea ānō ko Ihu Karaiti.

¹⁵ Kei hea rā tērā hari o koutou? He kaiwhakaatu hoki ahau mō tā koutou, me i taea kua tīkarohia e koutou ō koutou kanohi, ā, kua hōmai ki ahau.

¹⁶ Koia, kua hoariritia rānei ahau ki a koutou, mōku i kōrero i te pono ki a koutou?

¹⁷ Ko tā rātou whaiwhai i a koutou ehara i te pai; engari, e mea ana rātou kia tūtakina mai koutou, kia whai ai ko koutou ki a rātou.

¹⁸ He mea pai ia kia matenuitia i runga i te pai i ngā wā katoa, kauaka hoki i tōku nohoanga anake ki a koutou.

¹⁹ E āku tamariki, ka mamae nei anō ahau mō koutou, kia whai āhua rā anō a te Karaiti i roto i a koutou,

²⁰ ko tāku hiahia me i konā ahau i a koutou nā āianei, kia puta kē anō tōku reo; nō te mea e ruarua ana ahau ki a koutou.

Te Tauira o Hakara rāua ko Hera

²¹ Ki mai ki ahau, e te hunga e hiahia ana kia noho i raro i te ture, kāhore ianei koutou e rongu ki tā te ture?

²² Kua oti hoki te tuhituhi, tokorua ngā tama a Āperahama, kotahi nā te wahine pononga, kotahi nā te wahine rangatira.

²³ Ko tā te pononga nō te kikokiko tōna whānautanga. Ko tā te wahine rangatira ia he mea kōrero mai i mua.

²⁴ He mea whakarite aua mea: ko ngā wāhine nei ngā kawenata e rua; kotahi nō Maunga Hinai, whānau ake ana hei taurekareka, ko Hakara tēnei.

²⁵ Nā, ko tēnei Hakara ko Maunga Hinai i Arāpia, e rite ana hoki ki Hiruhārama onāianei, he pononga nei hoki ia, rātou ko āna tamariki.

²⁶ Tēnā, ko te Hiruhārama i runga he mea herekore, ko ia tō tātou whaea.

²⁷ Kua oti hoki te tuhituhi:

“Kia hari, e te pākoko

kāhore nei e whānau!

Hāmama, karanga,

e te mea kāhore nei kia whakamamae;

he tini kē hoki ngā tamariki

a te mea mahue i ā te mea whai tāne.”

²⁸ Nā, ko tātou nei, e ōku tēina, e rite ana ki a Ihaka, he tamariki nā te kupu whakaari.

²⁹ Engari e rite ana anō ki tō mua, ko te mea nō te kikokiko nei tōna whānautanga, whakatoia ana e ia te tama nō te Wairua nei tōna; e pērā ana anō ināianei.

³⁰ Heoi, e pēhea ana tā te karaipiture? “Peia atu te wahine pononga rāua ko tāna tama; e kore hoki te tama a te wahine pononga e whiwhi tahi me te tama a te wahine rangatira ki te taonga.”

³¹ Nā, ehara tātou, e ōku tēina, i te tamariki nā te wahine pononga, engari nā te wahine rangatira.

¹ Nā te Karaiti i wewete te here i a tātou. Nā reira, kia ū te tū, kei mau hoki ki roto ki te ioka pononga.

² Nanā, tēnei ahau, a Pāora te mea nei ki a koutou, ki te kotia koutou, e kore koutou e whai pai i a te Karaiti.

³ He whakaatu tuarua tēnei nāku ki ngā tāngata katoa e kotia ana, kua mau rātou i te ture kia mahia katoatia.

⁴ Kua wehea atu koutou i a te Karaiti, e te hunga e whakatikaia ana e te ture, kua taka iho koutou i runga i te aroha noa.

⁵ Ko tātou hoki, nā te Wairua tā tātou tatari ki te tika e tūmanakohia atu nei, e ahu mai nei i te whakaponu.

⁶ I roto hoki i a Karaiti Ihu kāhore o te kotinga wāhi, kāhore o te kotingakore; engari, ko te whakaponu e mahi ana i runga i te aroha.

⁷ I pai tā koutou oma; nā wai koutou i whakaware, i kore ai koutou e rongo ki te pono?

⁸ Ehara tēnei whakaaro i te mea nā te kaikaranga i a koutou.

⁹ He iti te rēwena, rēwenatia ake te pūranga katoa.

¹⁰ E whakaponu ana ahau ki a koutou i roto i te Ariki, e kore e rerekē ō koutou whakaaro. Ko te kaiwhakararu ia i a koutou, ahakoa ko wai, māna anō tōna whakawākanga e pīkau.

¹¹ Me ahau anō, e ōku tēina, ki te mea he kauwhau tonu nei tāku i te kotinga, he aha ahau ka whakatoia tonutia ai? Pēnei kua kore tō te rīpeka tūtukitanga waewae.

¹² Pai kau ki ahau me i motuhia atu te hunga e whakararu nā i a koutou.

¹³ Kua karangatia nei hoki koutou, e ōku tēina, ki te tikanga herekore; kua ia tā koutou tikanga herekore e waiho hei whakaoho i te kikokiko, engari me mahi koutou tētahi ki tētahi i runga i te aroha.

¹⁴ E takoto tōpū ana hoki i te ture katoa i roto i te kupu kotahi, arā, “Kia aroha koe ki tōu hoa tata, anō ko koe.”

¹⁵ Ki te ngau ia koutou, ki te kai tētahi i tētahi, kia tūpato kei pareho tētahi i tētahi.

Te Hiahia o te Kikokiko o te Wairua rānei

¹⁶ Ko tāku kupu ia tēnei, haere i roto i te Wairua, ā, e kore e whakaritea e koutou te hiahia o te kikokiko.

¹⁷ E hiahia ana hoki te kikokiko tika kē i te Wairua, me te Wairua tika kē i te kikokiko; e whawhai ana hoki ēnei tētahi ki tētahi; tē taea ngā mea i hiahia ai koutou.

¹⁸ Ki te ārahina ia koutou e te Wairua, kāhore koutou i raro i te ture.

¹⁹ Nā, e kitea ana ngā mahi a te kikokiko, arā, he moe tāhae, he poke, he hiahia taikaha,

²⁰ he karakia whakapakoko, he mākutū, he pakanga, he totohe, he hae, he riri, he wāwāhi, he wehewehe, he tītore,

²¹ he hao, he haurangi, he kakai, me ngā mea e rite ana ki ēnei. Me kōrero wawe e ahau ēnei mea ki a koutou, me pērā me tāku i kōrero ai i mua, ko te hunga e mahi ana i ngā mea pēnei, e kore e whiwhi ki te rangatiratanga o te Atua.

²² Ko te hua ia o te Wairua, he aroha, he hari, he rangimārie, he manawanui, he ngāwari, he ngākau pai, he whakaponu,

²³ he ngākau māhaki, he ngākau kua taea te pēhi. Kāhore he ture e riria ai ēnei mea.

²⁴ Ko te hunga ia o te Karaiti, kua rīpekatia e rātou te kikokiko, me ōna hihiritanga, me ōna hiahia.

²⁵ Ki te mea e ora ana tātou i roto i te Wairua, kia haere anō tātou i roto i te Wairua.

²⁶ Kei whāia e tātou te korōria huakore, te whakapātāritari tētahi ki tētahi, te hae tētahi ki tētahi.

6

Pīkaua e tētahi ngā Taimahatanga o tētahi

¹ E ōku tēina, ahakoa rā i rokohanga te tangata e tētahi hē, mā koutou, mā te hunga i te Wairua, e whakaara ake ia i runga i te wairua māhaki; me te titiro iho anō ki a koe, kei whakamātautauria hoki ko koe.

² Pīkaua e tētahi ngā whakataimaha o tētahi, hei whakarite i tā te Karaiti ture.

³ Ki te mahara hoki tētahi tangata ki a ia anō he mea nui ia, i te mea he kore noa iho ia, e nuka ana ia ki a ia anō.

⁴ Engari mā ia tangata e whakamātau tāna ake mahi, ka ai ai he mea hei whakamana-manatanga mōna ki tāna anake, kāhore ki tā tētahi atu.

⁵ Ka riro hoki mā ia tangata e pīkau tāna kawenga.

⁶ Ko te tangata e whakaakona ana ki te kupu, me whakawhiwhi e ia tōna kaiwhakaako ki ngā mea pai katoa.

⁷ Kei whakapōhēhētia koutou; kāhore te Atua e tinihangatia; ko tā te tangata hoki e rui ai, ko tēnā tāna e kokoti ai.

⁸ Ko te tangata hoki e rui ana, he whakaaro ki tōna kikokiko, he pirau tāna e kokoti ai o te kikokiko; ko te tangata ia e rui ana, he whakaaro ki te Wairua, ko te ora tonu tāna e kokoti ai o te Wairua,

⁹ ā, kua tātou e ngākaukore ki te mahi i te pai. Tēnā tōna wā e rite ai ka kokoti tātou ki te kāhore tātou e ngoikore.

¹⁰ Nā reira, i te mea e whai takiwā ana tātou, kia mahi tātou i te pai ki ngā tāngata katoa, ā tērā noa ake ki te hunga o te whare o te whakapono.

Whakatupato Whakamutunga

¹¹ Titiro ki te nui o ngā reta e tuhituhi nei tōku ringa ake ki a koutou.

¹² Ko te hunga e hiahia ana ko te āhua o te kikokiko kia pai, ko rātou hei mea i a koutou kia kotia; he mea kau kei whakatoia rātou mō te rīpeka o te Karaiti.

¹³ Kāhore hoki taua hunga i kotia nā e mau ki te ture; engari e hiahia ana kia kotia koutou, kia whakamanamana ai rātou ki tō koutou kikokiko.

¹⁴ Ki ahau ia kua rawa he whakamanamana, ko te rīpeka anake o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, i rīpekatia ai te ao ki ahau, me ahau hoki ki te ao.

¹⁵ Kāhore he aha o te kotinga, kāhore o te kotingakore, engari ko te mea hanga hou.

¹⁶ Nā, ko te hunga e haere ana i runga i tēnei tikanga, kia tau te rangimārie me te mahi tohu ki a rātou, ki te Īharaia hoki a te Atua.

¹⁷ Ā muri ake nei, kua tētahi e whakararuraru i ahau; e mau ana hoki ki tōku tinana ngā tohu a Īhu.

¹⁸ E ōku tēina, kia tau te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, ki ō koutou wairua. Āmine.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Epeha

He Mihi

¹ Nāku, nā Pāora, i paingia e te Atua hei āpōtoro mā Īhu Karaiti,

Ki te hunga tapu e noho ana i Epeha, arā ki te hunga whakapono i roto i a Karaiti Īhu:

² Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā te Ariki hoki, nā Īhu Karaiti.

Ngā Manaakitanga Wairua i roto i te Karaiti

³ Kia whakapaingia te Atua, te Matua o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, nāna nei tātou i manaaki ki ngā manaaki katoa o te wairua ki ngā wāhi o te rangi, i roto i a te Karaiti;

⁴ i runga i te tikanga i whiriwhiria ai tātou e ia i roto i a ia i mua i te orokohanganga o te ao, hei hunga tapu, kohakore i tōna aroaro.

I runga i te aroha

⁵ he mea whakarite hoki tātou nāna i mua, hei tama māna, i roto i a Īhu Karaiti, ko tā tōna whakaaro hoki i pai ai,

⁶ hei whakamoemiti mō te korōria o tōna aroha noa, i atawhaitia ai tātou i roto i tāna i aroha ai.

⁷ Kei roto nei i a ia tō tātou whakaoranga i runga i ōna toto, arā te murunga o ngā hē; he hua hoki nō tōna aroha noa,

⁸ i hira rawa nei ki a tātou i runga i ngā whakaaro nui.

I ngā whakaaro mōhio katoa;

⁹ whakakitea mai ana hoki e ia ki a tātou tāna whakaaro ngaro, tāna hoki i āhuareka ai, tāna i whakatakoto ai i mua i roto i a ia,

¹⁰ mō te tikanga ina rite ngā wā, kia huihuia ngā mea katoa i roto i a te Karaiti, ngā mea i te rangi, me ngā mea i te whenua; i roto anō i a ia.

¹¹ I whakawhiwhia nei mātou i roto i a ia, he mea whakarite i mua i runga i tāna i whakatakoto ai, e mahia ana hoki e ia ngā mea katoa i runga i tā tōna whakaaro i pai ai;

¹² kia ai mātou hei whakamoemiti mō tōna korōria, arā mātou, te hunga kua tūmanako wawe ki a te Karaiti.

¹³ Me koutou hoki tūmanako ana anō koutou ki a ia, i tō koutou rongonga ki te kupu o te pono, ki te rongopai o tō koutou ora; ā, i tō koutou whakaponotanga ki a ia, nā, hīritia ana koutou e te Wairua Tapu i kōrerotia mai i mua;

¹⁴ hei taumau i ngā taonga mō tātou, kia whakaorangia rā anō tā te Atua mea i hokona, hei whakamoemiti mō tōna korōria!

Te Īnoi a Pāora

¹⁵ Nā konei ahau, i tōku rongonga ki tō koutou whakapono ki te Ariki, ki a Īhu, ki te aroha anō hoki ki te hunga tapu katoa,

¹⁶ kāhore e mutu tāku whakawhetai mō koutou, me te whakahua anō i a koutou i āku inoinga;

¹⁷ kia hōmai ki a koutou e te Atua o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, e te Matua o te korōria, te wairua o te whakaaro nui, o te whakakitenga i runga i te mōhio ki a ia.

¹⁸ Kia whakamāramatia ngā kanohi o tō koutou hinengaro; kia mātau ai koutou ki te mea o tāna karanga e tūmanakohia atu nei, ki te korōria nui hoki o tōna taonga i roto i te hunga tapu,

¹⁹ ki te nui whakaharahara hoki o tōna kaha ki a tātou ki te hunga e whakapono nei, i runga i te mahinga a te mana o tōna kaha,

²⁰ i mahi ai ia i roto i a te Karaiti i tāna whakaarahanga i a ia i te hunga mate, ā, whakanohoia ana ia ki tōna matau, ki ngā wāhi i te rangi,

²¹ ki runga ake i ngā kāwanatanga katoa, i te mana, i te kaha, i te rangatiratanga, i ngā ingoa katoa hoki e whakahuatia ana, ehara i te mea ko o tēnei ao anake, ko o tērā ao anō hoki.

²² Ā, tukua ana e ia ngā mea katoa ki raro i ōna waewae, meinga ana hoki ia hei upoko i runga i ngā mea katoa mō te hāhi,

²³ arā, mō tōna tinana, e kī tonu nei i a ia, i te kaiwhakakī o ngā mea katoa i roto i te katoa.

2

Mai te Mate ki te Ora

¹ Me koutou anō nāna i whakaora, i te mea he tūpāpaku i ngā hē, i ngā hara,
² i hāereerea rā e koutou i mua i runga i tā tēnei ao tikanga, i tā te rangatira o te kaha o ngā kapua, o te wairua e mahi nei ināianei i roto i ngā tama a te tutū.

³ Arā, i ērā hoa o tātou katoa i mua, i a tātou e noho ana i runga i ngā hiahia o tō tātou kikokiko, e mahi ana i ngā mea e paingia ana e te kikokiko, e te whakaaro, i te māoritanga hoki he tamariki nā te riri, he pērā me ērā atu.

⁴ Ko tā te Atua ia tēnei, ranea rawa hoki tāna mahi tohu, nui atu tōna aroha i arohaina mai ai tātou e ia,

⁵ i te mea he tūpāpaku tātou i ngā hē, whakaorangia ngātahitia ana tātou e ia me te Karaiti, he aroha noa i whakaorangia ai koutou;

⁶ ā, whakaarahia ngātahitia ana e ia, whakanohoia ngātahitia ana ki ngā wāhi o te rangi i roto i a Karaiti Īhu;

⁷ kia whakakitea ai e ia i ngā wā e haere ake nei te hira o te taonga a tōna aroha noa, i a ia ka manaaki i a tātou i roto i a Karaiti Īhu.

⁸ Nā te aroha noa hoki koutou i whakaorangia ai i runga i te whakapono; ehara anō hoki tēnei i te mea nō koutou; he mea hōmai noa nā te Atua.

⁹ Ehara i ngā mahi, kei whakamanamana te tangata.

¹⁰ He mahinga hoki tātou nāna, he mea hanga i roto i a Karaiti Īhu mō ngā mahi pai i whakaritea e te Atua i mua hei hāereerenga mō tātou.

Kotahi i roto i te Karaiti

¹¹ Nā, kia mahara he tauīwi koutou i mua nō te wāhi ki te kikokiko, e kīia ana hoki ko “te Kotingakore” e tēnei e kīia nei ko “te Kotinga” – arā tō te kikokiko, he mea nā te ringa –

¹² i taua wā he mea motu kē atu koutou i a te Karaiti, ehara i te tangata whenua nō Īharaira, he tangata kē ki ngā kawenata o te mea i whakaaria mai i mua, kāhore he tūmanakotanga atu, he hunga Atua kore i te ao.

¹³ Nā, ināianei i roto i a Karaiti Īhu, ko koutou, ko te hunga i tawhiti i mua, kua meinga e ngā toto o te Karaiti kia tata.

¹⁴ Ko ia hoki tō tātou maunga rongo, nāna i mea ngā mea e rua kia kotahi, whakahorua iho e ia te pātū e ārai ana i waenga.

¹⁵ Whakakāhoretia ana hoki e ia ki tōna kikokiko te mauāhara, arā te ture i ngā kupu ako, i ngā tikanga; kia hangā ai i roto i a ia te tokorua hei tangata kotahi, hei tangata hou, kia mau ai te rongo i a ia;

¹⁶ kia houhia ai anō hoki e ia te rongo a te tokorua ki te Atua i roto i te tinana kotahi, he meatanga nā te rīpeka, mā reira hoki e whakamate te mauāhara.

¹⁷ Ā, haere mai ana ia, kauwhau ana i te maunga rongo ki a koutou i tawhiti, ki te hunga hoki e tata ana.

¹⁸ Nāna hoki tātou, te tokorua nei, i whai tatanga atu ai i roto i te Wairua kotahi ki te Matua.

¹⁹ Nā reira, ehara koutou i te tāngata kē, i te manene rānei; engari he tāngata whenua koutou tahi ko te hunga tapu, nō te whare hoki o te Atua;

²⁰ he mea hanga ki runga ki te tūranga o ngā āpōtoro rātou ko ngā poropiti, ko Īhu Karaiti anō hei tino kāmaka mō te kokonga;

²¹ kei roto nei i a ia tēnā whare, tēnā whare, he mea āta tātai mārīe, ka tupu hei whare tapu i roto i te Ariki;

²² me koutou anō e hangā tahitia ana i roto i a ia, hei nohoanga mō te Atua, he mea nā te Wairua.

3

Ngā Mahi a Pāora mō ngā Tauīwi

¹ Nā konei tāku, tā Pāora, he herehere nei ahau nā Karaiti Īhu, hei mahi ki a koutou ki ngā tauīwi;

² kua rongo pea koutou ki te mahi tuari i te aroha noa o te Atua kua hōmai nei ki ahau, hei mea ki a koutou,

³ arā, tāna whakakitenga, tāna whakaaturanga i te mea ngaro ki ahau. (He pērā hoki me ēnā kupu torutoru i tuhituhia nā e ahau i mua;

⁴ ka oti i a koutou tēnā te kōrero, ka mōhio koutou ki tōku mātauranga ki te mea ngaro a te Karaiti.)

⁵ Kīhai nei i whakakitea i ērā atu whakatupuranga ki ngā tama a te tangata, kīhai i pēnei me te whakakitenga ināianei e te Wairua ki āna āpōtoro tapu rātou ko ngā poropiti;

⁶ arā, mō ngā tauīwi kia uru tahi ki ngā taonga, kia tinana kotahi, kia whiwhi ngātahi ki āna mea i whakaari i mua i roto i a te Karaiti, he meatanga nā te rongopai.

⁷ Mō reira ahau i meinga nei hei minita, i runga i tā te aroha noa o te Atua, i hōmai nei ki ahau, he mahinga nā tōna kaha.

⁸ I hōmai ki ahau, ki te mea iti iho i te iti rawa o te hunga tapu katoa, tēnei aroha noa, kia kauwhautia e ahau i roto i ngā tauīwi te taonga o te Karaiti e kore nei e taea te rapu;

⁹ kia whakakitea anō hoki e ahau ki ngā tāngata katoa te whiwhinga tahitanga ki te mea ngaro, ki te mea i huna nei inamata noa atu i roto i te Atua, nāna nei i hanga ngā mea katoa;

¹⁰ kia ai te hāhi ināianei hei whakaatu ki ngā rangatiratanga, ki ngā mana i ngā wāhi o te rangi, i te maha o ngā whakaaro nui o te Atua.

¹¹ I runga i tāna i whakatakoto ai i mua noa atu, he mea mahi nāna i roto i tō tātou Ariki, i a Karaiti Ihū;

¹² kei roto nei i a ia tō tātou māiatanga me tō tātou whakatatanga atu i te mea e ū nei te whakaaro, he meatanga nā te whakapono ki a ia.

¹³ Koia ahau ka mea nei kia kaua koutou e ngākaukore i ōku tūkinotanga mō koutou; ko tō koutou korōria hoki tēnei.

Te Aroha o te Karaiti

¹⁴ Nō konei i tūturi ai ōku turi ki te Matua,

¹⁵ nōna nei te ingoa e huaina ana ki ngā hapū katoa i te rangi, i te whenua.

¹⁶ Kia rite ki te nui rawa o tōna korōria he hōmaitanga māna ki a koutou, kia pakari ai a roto i a koutou i te kaha o tōna Wairua;

¹⁷ kia noho ai a te Karaiti ki roto ki ō koutou ngākau, he mea whakapono; ā, i te mea kua whai pakiaka, me te whai tūranga mō koutou i roto i te aroha.

¹⁸ Kia kaha ai koutou me te hunga tapu katoa ki te whakaaro i te whānui, i te roa, i te hōhonu, i te tiketike,

¹⁹ ā, kia mōhio ki te aroha o te Karaiti, e kore nei e taea te whakaaro; kia tino kī rawa ai koutou i te Atua.

²⁰ Nā, ki a ia, e kaha nei ki te mahi i ngā mea nui whakaharahara, nui noa atu i ngā mea katoa e inoi ai, e whakaaro ai tātou, he pēnei anō me te kaha e mahi nei i roto i a tātou,

²¹ waiho atu i a ia te korōria i roto i te hāhi i runga i a Karaiti Ihū, ā taea noatia ngā whakatupuranga katoa, ake ake. Āmine.

4

Kotahitanga o te Tinana

¹ Koia ahau, tā te Ariki herehere, ka whakahau nei i a koutou kia rite tā koutou haere ki te karangatanga i karangatia ai koutou,

² kia pāpaku rawa te ngākau, kia māhaki, kia manawanui, kia āta hanga tētahi ki tētahi, i runga i te aroha;

³ me whai kia mau te kotahitanga o te Wairua, he mea paihere nā te rangimārie.

⁴ Kotahi tonu te tinana, kotahi te Wairua, pērā hoki me tō koutou karangatanga, kotahi tonu te mea o tō koutou karangatanga hei tūmanakotanga atu;

⁵ kotahi Ariki, kotahi whakapono, kotahi iriiri,

⁶ kotahi Atua, ko te Matua o ngā mea katoa, kei runga nei ia i ngā mea katoa, puta noa ia i ngā mea katoa, kei roto hoki i te katoa.

⁷ Kua oti ia te aroha noa te hōmai ki tēnei, ki tēnei, o tātou, i runga i te mēhua o tā te Karaiti hōmaitanga.

⁸ Nā reira hoki ia i mea ai:

"I tōna kakenga ki runga,

whakaraua ana e ia ngā whakarau,

ā, hoatu mea ana ia mā ngā tāngata."

⁹ (Nā, ko tēnei, "I kake ia ki runga," he aha, mehemea kāhore ia i mātua heke ki ngā wāhi o raro rawa o te whenua?)

¹⁰ Tērā i heke rā, ko ia anō i kake atu nei ki runga ake i ngā rangi katoa, kia kī ai ngā mea katoa i a ia.)

¹¹ Ā, hōmai ana e ia ko ētahi hei āpōtoro; ko ētahi hei poropiti; ko ētahi hei kaikauwhau i te rongopai; ko ētahi hei hēpara, hei kaiwhakaako;

¹² kia tino rite ai te hunga tapu mō te mahi minita, mō te hanga i te whare, arā i te tinana o te Karaiti;

¹³ kia tae katoa rā anō tātou ki te kotahitanga o te whakapono, o te mātauranga hoki ki te Tama a te Atua, kia tino tangata, kia eke ki te mēhua o te tino kaumātuatanga e tutuki ai ki tō te Karaiti.

¹⁴ Kia mutu ai tō tātou tamarikitanga, te ākina, te kāhakahikina e ngā hau katoa o te whakaako, he whakawiringa kē nā te tangata, he māminga, he whakapōhēhē.

¹⁵ Engari, kia kōrero pono ai i runga i te aroha, kia tupu ai tātou ki roto ki a ia i ngā mea katoa, ko te upoko nei ia, ko te Karaiti;

¹⁶ nōna nei te tinana katoa, he mea whakapiri mārie, he mea āta hono e ngā meatanga a ngā hononga katoa, whakarite rawa ki te nui o te mahinga a ia wāhi, a ia wāhi, e mea ana i te tinana kia neke ake, hei whare e hanga ana i a ia i runga i te aroha.

Te Oranga Hou i roto i te Karaiti

¹⁷ Nā, ko tāku tēnei e kī nei, e whakaatu nei i roto i te Ariki, kia kāti tā koutou haere pērā me ērā atu tau iwi, e haere nei i roto i te whakahīhi o tō rātou hinengaro,

¹⁸ kua oti nei te whakapōuri o rātou whakaaro, kua tangata kē ki tō te Atua ora, i te kūware o roto i a rātou, he pakeke hoki nō o rātou ngākau.

¹⁹ Kāhore o rātou ohohonga, ā, tukua ana rātou e rātou anō ki te hiahia taikaha; riro pū rātou ki te mahi i ngā mea poke katoa.

²⁰ Ko koutou ia kihai i pērā tō koutou ako i a te Karaiti,

²¹ ki te mea kua rongo koutou ki a ia, kua whakaakona e ia ki ngā mea e rite ana ki te pono i roto i a Ihu.

²² Kia whakarērea e koutou te tangata tawhito, he āhua nō tō koutou whakahaere o mua; he mea pirau nei hoki ia i runga i ngā hiahia tinihanga;

²³ kia whakahoutia te wairua o tō koutou hinengaro;

²⁴ kia kākahuria iho hoki ki a koutou te tangata hou, nō tā te Atua nei te hanganga i runga i te tika, i te tapu o te pono.

²⁵ Heoi, whakarērea atu te teka; kia pono te kōrero ki tōna hoa, ki tōna hoa; he wāhi hoki tātou tētahi nō tētahi.

²⁶ "Kia riri, ā, kaua e hara": kei toene te rā ki tō koutou riri,

²⁷ kaua hoki tētahi wāhi e tukua ki te rēwera.

²⁸ Ko te tangata tāhae, me whakamutu tāna tāhae; engari me mahi ko ōna ringa anō hei mahi i te mea pai, kia whai rawa ai ia hei hoatutanga māna ki te rawakore.

²⁹ Kei puta tētahi kupu kino i o koutou māngai, engari hei te mea e tau ana hei hanga i te pai, kia whiwhi ai ki te pai ngā tāngata e rongo ana.

³⁰ Kaua hoki e whakapōuritia te Wairua Tapu o te Atua, nāna nei koutou i hīri mō te rā o te whakaoranga.

³¹ Kia wehea rawatia atu i roto i a koutou te nanakia, te riri, te āritarita, te ngangau, te kōrero kino, me te mauāhara katoa;

³² kia ngāwari tō koutou tikanga tētahi ki tētahi, kia pai te ngākau, me te hohou noa iho i te rongo tētahi ki tētahi, kia pērā anō me te Atua i hohou nei i te rongo ki a koutou i roto i a te Karaiti.

5

Noho Ora i roto i te Māramatanga

¹ Nā, kia rite tā koutou ki tā te Atua, kia pērā me tā ngā tamariki e arohaina ana;

² haere hoki i runga i te aroha, kia pērā me te Karaiti i aroha ki a tātou, i tuku i a ia anō mō tātou hei whakahere, hei patunga tapu ki te Atua, hei kakara pai.

³ Ko te moepuku ia, me ngā mahi poke katoa, me te apo, kaua ēnā e whakahuatia i roto i a koutou, kia rite ki tā te hunga tapu tikanga.

⁴ Kaua hoki te mea paruparu, te kōrero wairangi, te kōrero māminga, kāhore nei i tika, erangi ia te whakawhetai.

⁵ E tino mātau ana hoki koutou ki tēnei, e kore tētahi tangata moepuku, poke rānei, apo rānei, he kaikarakia nei hoki ia ki te whakapakoko, e whai wāhi ki te rangatiratanga o te Karaiti, ā, o te Atua.

⁶ Kei tinihangatia koutou e te tangata ki ngā kupu tekateka noa; nā ēnei mea hoki te riri o te Atua e puta nei ki ngā tamariki a te tutū.

⁷ Nā, kaua koutou e uru ki tā rātou.

⁸ He pōuri hoki koutou i mua, tēnā ko tēnei, he mārama i roto i te Ariki. Kia rite tā koutou haere ki tā ngā tamariki o te mārama –

⁹ kei runga hoki te hua o te mārama i te pai katoa, i te tika, i te pono.

¹⁰ Me whakamātau anō e koutou tā te Ariki e pai ai.

¹¹ Kei uru koutou ki ngā mahi huakore o te pōuri, engari whakahēngia.

¹² He mea whakamā hoki te whakahua kau i ngā mea e meinga ngarotia nei e rātou.

¹³ Ko ngā mea katoa hoki e whakahēngia ana, mā te mārama e whakakite; he mārama hoki ngā mea katoa e whakakitea ana.

¹⁴ Koia hoki tāna kupu nei:

“Maranga, e tēnei e mōe nei,
ara ake i roto i te hunga mate,
ā, ka whiti a te Karaiti ki runga ki a koe.”

¹⁵ Nā reira, kia āta tirotiro i tā koutou haere, kei rite ki tā ngā whakaarokore, engari ki tā ngā whakaaro nui;

¹⁶ hokona te tāima mā koutou, he kino hoki ngā rā.

¹⁷ Mō konei rā kei whakaarokore koutou, engari kia mātau ki tā te Ariki e pai ai.

¹⁸ Kaua hoki e haurangi i te wāina, he tōreretanga hoki tēnā ki te hē; engari kia kī i te Wairua;

¹⁹ ko tā koutou kōrero ki a koutou anō, hei te waiata tapu, hei te hīmene, hei te waiata wairua; waiata, hīmene atu, i roto i ō koutou ngākau ki te Ariki;

²⁰ me te whakawhetai ki te Atua, arā ki te Matua i ngā wā katoa, mō ngā mea katoa, i runga i te ingoa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

Ngā Wāhine me ngā Tāne

²¹ Kia ngohengohe tētahi ki tētahi i runga i te wehi ki a te Karaiti.

²² E ngā wāhine, kia ngohengohe ki ā koutou tāne ake, hei mea ki te Ariki.

²³ Nō te mea ko te tāne te upoko o te wahine, e rite ana hoki ki a te Karaiti, ko te upoko ia o te hāhi; ko te kaiwhakaora anō ia o te tinana.

²⁴ Otiia, e ngohengohe ana te hāhi ki tā te Karaiti, kia pērā anō ngā wāhine ki ā rātou tāne i ngā mea katoa.

²⁵ E ngā tāne, arohaina ā koutou wāhine, kia pērā hoki me te Karaiti i aroha nei ki te hāhi, i hoatu hoki i a ia anō mō taua hāhi;

²⁶ hei whakatapunga māna, mā rawa i a ia i te horoinga ki te wai, i runga i te kupu,

²⁷ hei hāhi tāpae māna ki a ia anō, he hāhi korōria rawa, kāhore he ira, kāhore he korukoru, tētahi atu mea pērā rānei, engari kia tapu, kia kohakore.

²⁸ Me aroha e ngā tāne ā rātou wāhine me te mea ko ō rātou tinana ake anō. Ko te tangata e aroha ana ki tāna wahine ake, e aroha ana ki a ia ake anō.

²⁹ Kāhore hoki tētahi kia kino noa ki tōna kikokiko ake; engari e atawhai ana, e whakaahuru ana, e pērā tonu ana me tā te Karaiti ki te hāhi;

³⁰ he wāhi hoki tātou nō tōna tinana.

³¹ “Mō konei rā ka whakarērea ai e te tangata tōna pāpā me tōna whaea, ā, ka piri ki tāna wahine, ka kikokiko kotahi tō raua tokorua.”

³² He nui tēnei mea ngaro; otiia, mō te Karaiti raua ko te hāhi tāku kōrero.

³³ Engari, kia rite ki tōna aroha ki a ia ake anō tō koutou aroha, tō tēnei, tō tēnei, ki tāna wahine, ki tāna wahine; me te wahine anō, kia hopohopo ia ki tāna tāne.

6

Ngā Tamariki me ngā Mātua

¹ E ngā tamariki, kia ngohengohe ki ō koutou mātua i roto i te Ariki: ko te mea tika hoki tēnei.

² “Whakahōnoretia tōu pāpā me tōu whaea”— ko te ture tuatahi tēnei i runga i te kupu whakaari –

³ “Kia hua ai te pai ki a koe, kia roa ai hoki tōu noho i te whenua.”

⁴ Me koutou hoki, e ngā mātua, kei whakapātaritari i ā koutou tamariki kia riri; engari whakatupuria ake rātou i runga i te whakaako, i te whakatūpato a te Ariki.

Ngā Pononga me ngā Rangatira

⁵ E ngā pononga, kia ngohengohe ki ō koutou rangatira o te wāhi ki te kikokiko, me te wehi, me te wiri, i runga i te ngākau tapatahi, ānō ki a te Karaiti;

⁶ kaua hei tā te kanohi mahi, hei whakamānawareka tāngata noa; engari hei tā ngā pononga a te Karaiti, e mahi ā-ngākau ana i tā te Atua i pai ai.

⁷ Kia mahi i runga i te whakaaro pai, ānō ki te Ariki, kāhore ki te tangata;

⁸ kia mātau hoki, ko te pai e mea ai te tangata, ka whakawhiwhia mai anō ia ki tēnei e te Ariki, ahakoa pononga, ahakoa rangatira.

⁹ E ngā rangatira, kia pērā anō hoki tā koutou ki a rātou; kāti te whakawehi; kia mātau hoki ko tō koutou Ariki me tō rātou kei te rangi; kāhore hoki āna whakapai kanohi.

Ngā Kākahu Whawhai Katoa a te Atua

¹⁰ Heoi, kia kaha i roto i te Ariki, i te mana hoki o tōna kaha.

¹¹ Kākahuria iho ngā mea whawhai katoa a te Atua, kia taea ai e koutou ngā mahi tinihanga a te rēwera te tū ki te riri.

¹² Ehara hoki tā tātou i te pakanga ki te kikokiko, ki ngā toto, engari ki ngā rangatiratanga, ki ngā mana, ki ngā ariki o te pōuri o tēnei ao, ki ngā taua wairua kino o ngā wāhi i te rangi.

¹³ Mō konei kia mau ki ngā mea whawhai katoa a te Atua, kia taea ai e koutou te tū atu ki te riri i te rā kino, ā, ka poto i a koutou ngā mea katoa te mahi, kia tū.

¹⁴ E tū rā, he mea whītiki ō koutou hope ki te pono, kākahuria iho anō hoki ko te tika hei pukupuku;

¹⁵ herea iho te rongopai o te rangimārie hei hū mō ō koutou waewae, kia takatū ai.

¹⁶ Mō waho i ēnei mea katoa e mau ki te whakapono hei whakangungu rākau, e taea ai e koutou te tinei ngā mātia muramura katoa a te wairua kino.

¹⁷ E mau hoki ki te ora hei pōtae, ki te hoari hoki a te Wairua, arā ki te kupu a te Atua.

¹⁸ Kia pau te inoi me te tohe, me inoi i ngā wā katoa i roto i te Wairua, kia mataara hoki koutou ki taua mea, me te ū tonu ki te tohe mō te hunga tapu katoa.

¹⁹ Mōku anō hoki, kia hōmai he kupu ki ahau, kia māia ai te puaki o tōku māngai, ki te whakaatu i te mea ngaro, arā i te rongopai;

²⁰ ko tāna karere nei ahau, he mea mekameka. Kia māia ai ahau ki taua kōrero, kia rite ai tāku kōrero ki te mea i tika.

Poroporoaki

²¹ Nā, kia mātau ai koutou ki āku mea, ki āku mahi, mā Tikiku e whakaatu ngā mea katoa ki a koutou, he teina aroha nei ia, he minita pono i roto i te Ariki.

²² Mō reira i tonoa atu ai ia e ahau ki a koutou, kia mātau ai koutou ki tō mātou āhua, ā, kia whakamārietia ai e ia ō koutou ngākau.

²³ Kia tau ki ngā tēina te rangimārie, te aroha, me te whakapono he mea nā te Atua Matua, nā te Ariki hoki, nā Ihu Karaiti.

²⁴ Kia tau te aroha noa ki te hunga katoa e aroha ana, he aroha parakore, ki tō tātou Ariki, ki a Ihu Karaiti. Āmine.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Piripai

He Mihi

¹ Nā Pāora, rāua ko Tīmoti, nā ngā pononga a Īhu Karaiti,
Ki te hunga tapu katoa i roto i a Karaiti Īhu e noho ana i Piripai, rātou ko ngā pihopa, ko ngā rīkōna:

² Kia tau ki a koutou te aroha noa, me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā te Ariki hoki, nā Īhu Karaiti.

Te Īnoi a Pāora mō te Hunga Pānui i Āna Tuhinga

³ E whakawhetai ana ahau ki tōku Atua i ōku maharatanga katoa ki a koutou,
⁴ i āku ĭnoinga katoa, e puta ana tāku ĭnoi mō koutou i ngā wā katoa i runga i te hari,
⁵ mō koutou i uru tahi mai hei tautoko i te rongopai, mai o te rā tuatahi ā moroki noa nei.

⁶ Pūmau tonu tōku whakaaro ki tēnei mea nei anō, tērā te kaitīmata o te mahi pai i roto i a koutou e whakaoti, taea noatia te rā o Īhu Karaiti.

⁷ He tika hoki kia pēnei ōku whakaaro ki a koutou katoa, nō te mea kei roto koutou i tōku ngākau; arā, ahakoa i ahau nei i te here, ahakoa i ahau e kōrero whakaara nei, e whakaū nei i te rongopai, ka uru tahi koutou katoa me ahau ki te aroha noa.

⁸ Ko te Atua hoki hei kaiwhakaatu mōku, mō te nui o tōku kōinga ki a koutou katoa, i runga i te ngākau aroha o Īhu Karaiti.

⁹ Ko tāku ĭnoi anō tēnei, kia nui haere tonu tō koutou aroha i runga i te mātauranga, i ngā mahara mōhio katoa;

¹⁰ kia whakaaetia ai e koutou ngā mea papai; kia kore ai ō koutou tinihanga, ō koutou hē, ā taea noatia te rā o te Karaiti;

¹¹ kia kī ai hoki i ngā hua o te tika, e puta mai ana i a Īhu Karaiti, hei korōria, hei whakamoemiti i te Atua.

Ko te Ora, ko te Karaiti

¹² Nā, e mea ana ahau ki mātau koutou, e ōku tēina, ki te tukunga iho o ngā mea i pā ki ahau, pai tonu hei whakaneke ake i te rongopai;

¹³ kua kitea hoki ōku mekameka mō tā te Karaiti, puta noa i te wāhi katoa o ngā hōia tiaki i te kīngi, i ērā atu wāhi katoa anō hoki.

¹⁴ Kua ngākau nui hoki te tokomaha o ngā tēina i roto i te Ariki, i ōku mekameka nei, hira rawa anō hoki tō rātou māia ki te kōrero i te kupu, kāhore he mataku.

¹⁵ Ko ētahi nā te hae, nā te totohe, i kauwhau ai i a te Karaiti; ko ētahi nā te whakaaro pai;

¹⁶ ko ētahi nā te aroha, e mahara ana kua waiho ahau hei kōrero whakaara i te rongopai;
¹⁷ ko ētahi nā te totohe tā rātou kauwhau i a te Karaiti, ehara i te whakaaro pono, e mea ana ki te whakatupu mamae mōku e mekameka nei.

¹⁸ Ā, tēnā pēhea iho? Anei rā, ahakoa tinihanga, ahakoa pono, e kauwhautia ana a te Karaiti; ā, e hari ana ahau ki tēnei, āe rā, ka hari anō ahau.

¹⁹ E mātau ana hoki ahau ka ai tēnei hei whakaaro mōku, i a koutou nā ka ĭnoi, i te Wairua anō hoki o Īhu Karaiti ka hōmai.

²⁰ Ko tāku hoki tēnei e whakamaui tonu nei, e tūmanako atu nei, e kore ahau e whakamā i tētahi mea, engari ka tino māia ahau, ā, ka pērā me tō ngā wā katoa, ka whakanuia anō a te Karaiti āianei e tōku tinana, ahakoa i te ora, ahakoa i te mate.

²¹ Ki ahau hoki ko te ora ko te Karaiti, ko te mate he taonga.

²² Ki te ora ia ahau i te kikokiko, mehemea ko te hua tēnei o tāku mahi, heoi, kāhore ahau e mōhio ko te aha tāku e whiriwhiri ai.

²³ E karapitia mai ana hoki ahau e ngā mea e rua, he hiahia nei tōku ki te haere, kia noho ai ahau ki a te Karaiti; ko te mea tino pai rawa hoki tērā.

²⁴ Ko te noho rānei i te kikokiko, ko te mea pai ake hoki tēnā mō koutou.

²⁵ Nā, ka ū nei tōku whakaaro ki tēnei, e mātau ana ahau tērā ahau e noho, āe rā, ka noho iho ahau ki a koutou katoa, hei whakaneke ake, hei whakahari i a koutou i runga i te whakapono;

²⁶ kia hira rawa ai tō koutou whakamanamana i roto i a Karaiti Īhu ki ahau, mōku ka noho tahi anō me koutou.

²⁷ Engari, kia tika tā koutou whakahaere, kia rite ki tā te rongopai o te Karaiti. Nā, ahakoa tae atu ahau kia kite i a koutou, ngaro mai rānei, kia rongo tonu atu ahau ki tō koutou āhua, kei te tū koutou i runga i te wairua kotahi, i te ngākau kotahi, me te tohe tahi anō ki te whakapono o te rongopai.

²⁸ Kāhore hoki he wehi ki tētahi mea a ō koutou hoariri. He tohu hoki tēnei ki a rātou mō te whakangaromanga, ki a koutou ia mō te ora, i ahu mai i te Atua.

²⁹ Nō te mea kua hoatu ki a koutou hei meatanga mā koutou ki a te Karaiti, ehara i te mea ko te whakapono anake ki a ia, engari ko te mate anō hoki mō te whakaaro ki a ia;

³⁰ kei a koutou hoki taua pakanga i kite rā koutou ki ahau, ā, ka rongo nei ināianei kei ahau.

2

Te Ngākau Māhaki me te Whakahirahiratanga o Īhu

¹ Nā, ki te mea he whakamārie kei roto i a te Karaiti, ki te mea he pēhi mamae tō te aroha, ki te mea he whiwhinga tahitanga ki te Wairua, ki te mea he ngākau aroha, he mahi tohu,

² kia rite tōku hari i a koutou, kia kotahi te whakaaro, kia kotahi te aroha, huihuia ngā ngākau i runga i te whakaaro kotahi.

³ Kei meinga tētahi mea i runga i te wehewehe, i te whakapehapeha rānei, engari i runga i te ngākau pāpaku, me te whakanui a tētahi i tētahi ki runga ake i a ia.

⁴ Kaua tēnā o koutou nā, e titiro ki ōna mea anake, engari me titiro anō tēnā, tēnā o koutou ki ngā mea a ētahi atu.

⁵ Ko tēnei hei whakaaro mō koutou, ko tērā i a Karaiti Īhu:

⁶ Ahakoa hoki i a ia te āhua o te Atua,
kīhai i meinga e ia te rite ki te Atua
hei taonga kapo mai.

⁷ Engari i mea i a ia anō kia pōaha,
ka mau ki te āhua o te pononga,
ka meinga kia rite ki te tangata;

⁸ ā, ka kitea nei tōna āhua
e rite ana ki tō te tangata,
ka whakapāpaku ia i a ia,

ka meinga kia ngohengohe, ahakoa ki te mate,
āe rā, ki te mate o te ripeka.

⁹ Nā konei whakateiteitia ake ana ia e te Atua,
ā, hoatu ana ki a ia te ingoa nui atu i ngā ingoa katoa;

¹⁰ kia tuku ai i runga i te ingoa o Īhu ngā turi katoa,
o ngā mea i te rangi, o ngā mea i te whenua,
o ngā mea i raro i te whenua;

¹¹ ā, kia whakaae ngā arero katoa
ko Īhu Karaiti te Ariki,
hei whakakorōria i te Atua Matua.

E Tīaho ana he Māramatanga i roto i te Ao

¹² Heoi, e ōku tēina aroha, he mea tonu ia nā koutou te ngohengohe ki ahau i ngā wā katoa, ehara i te mea i ōku wā anake i konā, engari rawa ia ināianei i ahau kāhore i konā, nā, whakaotia tō koutou whakaoranga i runga i te wehi, i te wiri;

¹³ ko te Atua hoki te kaimahi i roto i a koutou o te hiahia, o te mahi, hei mea i tāna i pai ai.

¹⁴ I ā koutou mahi katoa kaua te amuamu, te tautohetohe;

¹⁵ kia kore ai koutou e whaikupuria, kia tapatahi ai, he tamariki kohakore nā te Atua, i waenganui o te whakatupuranga tutū, parori kē, kei roto nei koutou i a rātou e tīaho ana hei rama i te ao;

¹⁶ kia mau pū ki te kupu o te ora; kia hari ai ahau ā te rā o te Karaiti, kīhai ahau i oma noa, kīhai i mahi noa.

¹⁷ Nā, ki te ringihia ahau ki runga ki te patunga tapu, ki ngā mahi a tō koutou whakapono, ka hari ahau, inā, ka hari tahi me koutou katoa.

¹⁸ Waihoki ko koutou, kia hari, hari tahi me ahau.

Ko Tīmoti rāua ko Epaporitu

¹⁹ Otīia, e mea ana ahau i roto i te Ariki, i a Īhu, ki te tono tata atu i a Tīmoti ki a koutou, kia ora ai hoki tōku ngākau, ina mōhio ahau ki tō koutou āhua.

²⁰ Kāhore hoki ōku tāngata rite te ngākau ki tōna, hei mahara pono ki ā koutou mea.

- ²¹ Ko tā te katoa hoki e rapu nei, ko tā rātou ake, kāhore ngā mea a Īhu Karaiti.
- ²² Ko koutou ia e mātau ana ki ōna tohu, he pērā tāna me tā te tamaiti ki te matua, ko tōku hoa ia ki te kawae haere i te rongopai.
- ²³ Ko ia tāku e mea nei kia tonoa wawetia atu, ina kite ahau i te tukunga iho ki ahau.
- ²⁴ Otiia, e ū ana tōku whakaaro i roto te Ariki, ka hohoro tōku tae atu.
- ²⁵ I mea anō ia ahau me tonu atu ki a koutou a Epaporitu, tōku teina, tōku hoa mahi, tōku hoa hōia, nā koutou ia karere, he kaimahi anō hoki i ngā mea i matea e ahau.
- ²⁶ Kōingo tonu hoki ia ki a koutou katoa, kōnohi rawa, nō te mea i rongo koutou he tūroro ia.
- ²⁷ He tūroro rā hoki ia, tata pū ki te mate. Otirā, i tohungia ia e te Atua; ehara anō i te mea ko ia anake, ko ahau anō hoki, kei tāpiritia he pōuri ki tōku pōuri.
- ²⁸ Koia i nui rawa ai tōku ngākau ki te tonu atu i a ia, kia kite ai anō koutou i a ia, kia hari ai, kia tāharahara iho ai hoki tōku pōuri.
- ²⁹ Kia nui te hari i runga i te Ariki, ina tae atu ia; whakahōnoretia anō hoki ngā pērā;
- ³⁰ nō te mea nā te mahi ki a te Karaiti i tata ai ia ki te mate, te ihupuku ki te ora, kia rite ai i a ia ngā mahi ki ahau, kihai nei i rite i a koutou.

3

Te Tikanga Pono

- ¹ Heoi, e ōku tēina kia hari i roto i te Ariki. Ki ahau kāhore he hōhā o te tuhituhi atu i aua mea nei anō ki a koutou; ki a koutou ia hei mea e ū ai.
- ² Kia tūpato ki ngā kurī, kia tūpato ki ngā kaimahi i te kino, kia tūpato ki te tapahanga.
- ³ Ko tātou hoki te kotinga, e mahi nei ki te Atua i runga i te wairua, e whakamanamana nei ki a Karaiti Īhu, kāhore nei e ū te whakaaro ki te kikokiko.
- ⁴ Otirā, tērā anō ahau e ū te whakaaro ki te kikokiko ki te whakaaro tētahi atu tangata he mea tāna e ū ai tōna whakaaro ki te kikokiko, tērā atu anō tāku.
- ⁵ Ko te kotinga i te rā tuawaru, nō te whānau a Īharaira, nō te hapū o Pineamine, he Hiperu nō ngā Hiperu; ki tō te ture he Parihi;
- ⁶ mō te ngākau nui ki te Atua, i whakatoai ahau i te hāhi; mō te tika, arā mō tērā i te ture, kāhore he kupu mōku.
- ⁷ He ahakoa rā, ko ngā mea i waiho rā e ahau hei taonga ki ahau, kua kīia ake e ahau hei rukenga, i te mea ka whakaaro nei ki a te Karaiti.
- ⁸ Āe rā, kīia iho e ahau ngā mea katoa hei rukenga, i te mea ka whakaaro nei ki te pai whakaharahara o te mātauranga ki a Karaiti Īhu, ki tōku Ariki. He whakaaro nei ki a ia i riro ai ēnā mea katoa ōku ki te kore, āe rā, kīia iho e ahau hei paru, kia whiwhi ai ahau ki a te Karaiti;
- ⁹ kia kitea ai hoki kei roto ahau i a ia, kāhore he tika ōku ake, arā he tika i te ture, engari ko tērā e nā runga ana mai i te whakaponu ki a te Karaiti, ko te tika a te Atua nā te whakaponu.
- ¹⁰ Kia mātau ai ahau ki a ia, ki te kaha hoki o tōna aranga mai, ki te urunga tahitanga hoki ki ōna mamae, he mea whakaahua kia rite ki tōna matenga;
- ¹¹ me kore ahau e tutuki ki te aranga mai i roto i te hunga mate.

E Tāwhai ana ki te Tohu

- ¹² Ehara i te mea kua mau rawa ahau, kua tino rite rānei ahau; engari e whāia atu ana e ahau, me kore e mau i ahau te mea i mau ai ahau i a Karaiti Īhu.
- ¹³ E ōku tēina, kāhore āku kīanga ake kua mau i ahau, kotahi ia tāku, wareware ake i ahau ngā mea ō muri, whātoro tonu atu ki ngā mea i mua,
- ¹⁴ ka tāwhai tonu ahau ki te tohu, ki te utu whakahōnore o tō runga karangatanga a te Atua, i roto i a Karaiti Īhu.
- ¹⁵ Nā reira, ko te hunga o tātou kua tino rite, kia pēnei ō tātou whakaaro; ā, ki te rerekē ō koutou whakaaro ki tētahi mea, mā te Atua anō tēnei e whakakite ki a koutou.
- ¹⁶ Engari, ko te wāhi kua taea atu e tātou ko tērā anō hei tikanga mō tā tātou haere.
- ¹⁷ Kia rite tō koutou ki tōku, e ōku tēina, tirohia hoki te hunga e rite ana te haere ki tā mātou kua waiho nei hei tauira mō koutou.
- ¹⁸ He tokomaha hoki kei te haere, ka maha nei ngā wā i kōrerotia ai rātou e ahau ki a koutou, ā, ka kōrerotia nei ināianei me te tangi anō ahau, he hoa whawhai rātou ki te ripeka o te Karaiti.
- ¹⁹ Ko te tukunga iho ki a rātou he whakangaro, tō rātou atua ko te kōpū, tō rātou korōria hoki kei runga i tō rātou whakamā, ko ngā mea o te whenua tā rātou e whakaaro ai.
- ²⁰ Ko te rangi ia te wāhi i tangata whenua ai tātou; kei reira hoki te Kaiwhakaora e tāria atu nei e tātou, te Ariki, a Īhu Karaiti.

²¹ Māna nei e whakaahua kē tō tātou tinana tūtūā nei, kia rite ki tōna tinana korōria, i runga i te mahinga a tōna kaha e taea ai e ia te pēhi ngā mea katoa ki raro i a ia.

4

He Tohutohu

¹ Heoi, e ōku tēina aroha, e hiahiatia atu nei, e tōku haringa, e tōku karauna, tēnā rā, e tū i runga i te Ariki, e ōku hoa aroha.

² He kupu tēnei nāku ki a Uoria, he kupu anō tēnei ki a Hinatiki, kia kotahi tō rāua whakaaro i roto i te Ariki.

³ Nā, he tohe tēnei nāku ki a koe, e tōku hoa pono ki te mahi, ko koe hei whakamāmā i aua wāhine, he hunga rāua i uru tahi me ahau ki te tohe ki ngā mea o te rongopai, me Keremeneta anō, me ērā atu hoki o ōku hoa mahi, kei roto nei i te pukapuka o te ora o rātou ingoa.

⁴ Kia hari tonu i roto i te Ariki; ko tāku kupu anō tēnei, Kia hari!

⁵ Kia mōhiotia tō koutou ngākau ngāwari e ngā tāngata katoa. Kua tata te Ariki.

⁶ Kua e mānukanuka ki tētahi mea; engari i ngā mea katoa whakaaturia ki te Atua ngā mea e matea ai e koutou, i runga i te karakia, i te ĭnoi, me te whakawhetai hoki.

⁷ Ā, mā te mārīe o te Atua, e kore nei e taea te whakaaro, e tiaki ō koutou ngākau, ō koutou hinengaro, i roto i a Karaiti Īhu.

⁸ Heoi, e ōku tēina, ko ngā mea e pono ana, ko ngā mea e whai hōnora ana, ko ngā mea e tika ana, ko ngā mea e kinokore ana, ko ngā mea e ātaahua ana, ko ngā mea e kōrerotia patia ana; ki te mea he pai, ki te mea he whakamoemiti; whakaaroa ēnei mea.

⁹ Ko ngā mea i whakaakona ki a koutou, i riro i a koutou, i rongopai, i kite ai rānei ki ahau, mahia ēnei; ā, ka noho te Atua o te rangimārīe ki a koutou.

He Mihi Whakawhetai mō te Koha

¹⁰ Nui atu ia tōku hari i roto i te Ariki mō tō koutou whakaaro ki ahau kātahi nei ka pihi ake anō; he mea anō ia i whakaaroa e koutou i mua, otiā, kihai i whai meatanga.

¹¹ Ehara tāku e kōrero nei i te mea mō te rawakore; kua ako hoki ahau, ahakoa kei hea ahau e noho ana, kia tatū tōku ngākau i reira.

¹² Ko te whakahoki i ahau ki raro, mātau tonu i ahau; ko te whai rawa, mātau tonu i ahau; i ngā wāhi katoa, i ngā mea katoa, ka oti ahau te whakaako, kia mākona, ā, kia mate i te kai, kia whai rawa, ā, kia rawakore rānei.

¹³ Ka taea e ahau ngā mea katoa i roto i a te Karaiti e whakakaha nei i ahau.

¹⁴ He ahakoa rā, he pai tā koutou mahi, i a koutou i uru nei ki tōku mate.

¹⁵ Nā, e mātau ana anō rā koutou e ngā Piripai, i te tūmatanga o te rongopai, i ahau i haere atu ai i Makeronia, kāhore he hāhi i uru ki tāku tikanga; arā mō tētahi mea kia tukua atu, kia hōmai rānei, ko koutou anake.

¹⁶ I Teharonika anō hoki kotahi, e rua, ā, koutou hōmaitanga i ngā mea i matea e ahau, kia kawea ake māku.

¹⁷ Ehara i te mea e whai ana ahau i tētahi mea kia hōmai; engari e whai ana ahau kia maha ake ngā hua hei mea mā koutou.

¹⁸ Otiā, kei te whiwhi ahau i ngā mea katoa, hira noa ake hoki āku; kua kī ahau, kua tae mai nei i a Epaporitu ngā mea i ahu mai i a koutou, he kakara reka, he patunga tapu e manakohia ana, ko tā te Atua e āhuareka mai ai.

¹⁹ Ā, mā tōku Atua e mea kia hua ngā mea katoa e matea ana e koutou, kia rite ki te nui o tōna korōria, i roto i a Karaiti Īhu.

²⁰ Nā, waiho i te Atua, arā i tō tātou Matua, te korōria ake ake. Āmine.

Poroporoaki

²¹ Oha atu ki te hunga tapu katoa i roto i a Karaiti Īhu. He oha atu tēnei ki a koutou nā ngā tēina i ahau nei.

²² He oha atu tēnei ki a koutou nā te hunga tapu katoa, tēnei rawa ia tā te hunga o te whare o Hihā.

²³ Kia tau te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti ki a koutou katoa. Āmine.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Korohe

He Mihi

¹ Nā Pāora, i paingia nei e te Atua hei āpōtoro mā Karaiti Īhu, nā tō tātou teina hoki, nā Timoti,

² Ki te hunga tapu, ki ngā tēina whakapono hoki i roto i a te Karaiti, i Korohe: kia tau ki a koutou te aroha noa, me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua.

He Īnoi Whakawhetai

³ Tēnei mātou te whakawhetai atu nei ki te Atua, arā ki te Matua o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, me te inoi tonu anō mātou mō koutou,

⁴ nō mātou ka rongo nei ki tō koutou whakapono ki a Karaiti Īhu, ki tō koutou aroha hoki ki te hunga tapu katoa;

⁵ mō te mea e tāria atu nei, e takoto mai nei mā koutou i te rangi. Ko tā koutou i rongo ai i mua ki te kupu o te pono o te rongopai,

⁶ kua tae atu nā ki a koutou; kua whai hua hoki, ā, kua nui haere ki te ao katoa, pēnā hoki i roto i a koutou, nō te rā anō i rongo ai, i mātau ai koutou ki te aroha noa o te Atua i roto i te pono.

⁷ I whakaakona atu nā hoki koutou ki tēnā e Epapara, e tō mātou hoa pononga e arohaina nei; he minita pono nei ia nā te Karaiti ki a koutou.

⁸ Nāna hoki i whakakite mai ki a mātou tō koutou aroha i runga i te Wairua.

⁹ Nō konei hoki, mai o te rā i rongo ai mātou, kāhore e mutu tā mātou karakia me tā mātou inoi mō koutou, kia whakakāia koutou ki te mōhio ki tāna e pai ai, i runga i ngā whakaaro nui katoa, i te mahara wairua anō hoki.

¹⁰ Kia tika ai tā koutou haere, kia rite ai ki tā te Ariki, āhuareka rawa, hua rawa i runga i ngā mahi pai katoa, tupu tonu i runga i te mōhio ki te Atua.

¹¹ Kia whakanuia te kaha hei whakakaha mō koutou, kia rite ki tā te mana o tōna korōria, e ū tonu ai, e whakamanawanui ai i runga i te hari.

¹² Me te whakawhetai atu anō ki te Matua, nāna nei tātou i whai tikanga ai ki tētahi wāhi o te kāinga o te hunga tapu i roto i te mārāma.

¹³ Nāna nei tātou i whakaora mai i te kaha o te pōuri, ā, whakawhitia ake tātou e ia ki te rangatiratanga o tōna Tama aroha.

¹⁴ Kei roto nei i a ia tō tātou whakaoranga i runga i ōna toto, arā te murunga o ngā hara.

Ko Karaiti me Tāna Mahi

¹⁵ Ko ia nei te āhua o te Atua e kore nei e kitea atu, ko te whānau mātāmua o ngā mea hanga katoa.

¹⁶ Nāna hoki ngā mea katoa i hanga, ngā mea i te rangi me ngā mea i te whenua, ngā mea e kitea ana me ngā mea kāhore e kitea, ahakoa torōna, ahakoa kāwanatanga, ahakoa rangatiratanga, ahakoa mana. Nāna, ā, mōna te hanganga o ngā mea katoa.

¹⁷ Nō mua anō hoki ia i ngā mea katoa, nāna anō hoki ngā mea katoa i mau ai.

¹⁸ Ko ia anō te upoko o te tinana, arā o te hāhi. Ko ia te timatanga, ko te whānau mātāmua i roto i te hunga mate; kia waiho ai ia hei tuatahi i roto i ngā mea katoa.

¹⁹ Ko tā te Matua tērā i pai ai, kia noho te huanga o ngā mea katoa ki roto ki a ia;

²⁰ kia mā roto ai i a ia he houhanga rongo mō ngā mea katoa ki a ia, kua mau nei i a ia te rongo i ngā toto o tōna ripeka; āe rā, mā roto i a ia, ahakoa he mea nō te whenua, ahakoa he mea nō te rangi.

²¹ Me koutou hoki he tāngata kē i mua, he hoariri te hinengaro i ngā mahi kino, nā, kua meinga nei e ia kia houhia tā koutou rongo,

²² i runga i te tinana o tōna kikokiko, he mea nā te mate; mō koutou anō kia tāpaea atu ki tōna aroaro, he hunga tapu, kāhore nei he koha, kāhore he hē;

²³ ki te pūmau koutou ki te whakapono, ū tonu, mau tonu, tē taea te whakaneke atu i te tūmanako ki tā te rongopai i rongo ai koutou, kua kauwhautia atu nei ki ngā mea hanga katoa i raro o te rangi. Mō reira nei ahau, a Pāora, i meinga ai hei minita.

Te Mahi a Pāora he Pononga ki te Hāhi

²⁴ Tēnei ahau te hari nei ki ōku mamae mō koutou, ka kapi hoki i ōku kikokiko ngā mate o te Karaiti kāhore anō i rite noa, hei mea mō tōna tinana, arā mō te hāhi.

²⁵ Mō reira nei ahau i meinga ai hei minita, rite tonu ki tā te Atua tikanga ki a koutou i hōmai nei ki ahau, kia whakapaua te kauwhau o te kupu a te Atua,

²⁶ o te mea ngaro i huna i ērā wā noa atu, i ērā whakaturanga; ā, kua whakakitea ināianei ki tāna hunga tapu,

²⁷ he meatanga nā te Atua, kia whakaaturia ki a rātou te taonga nui o te korōria o tēnei mea ngaro ki roto ki ngā tauīwi, arā, a te Karaiti i roto i a koutou, e tūmanako atu ai ki te korōria.

²⁸ E kauwhautia nei e mātou, me te whakatūpato i ngā tāngata katoa me te whakaako i ngā tāngata katoa i runga i ngā whakaaro mōhio katoa, kia tāpaea atu ai e mātou ngā tāngata katoa, he mea tino tika i roto i a te Karaiti.

²⁹ Ko tāku tēnei e uaua nei, e tohe nei i runga i tāna mahinga e kaha nei te mahi i roto i ahau.

2

¹ E mea ana hoki ahau kia mōhio koutou ki te nui o tōku uaua mō koutou, mō te hunga anō hoki o Raorikia, ā, mō te hunga katoa hoki kāhore nei i kite noa i tōku mata i te kikokiko.

² Kia whakamārietia ō rātou ngākau, kia tūhonohonoa i runga i te aroha, kia taea ai ngā taonga katoa o te tino whakaūnga o te ngākau mahara, kia mātau ai rātou ki te mea ngaro a te Atua, arā ki a te Karaiti;

³ kei roto nei i a ia ngā taonga katoa o te mahara, o te mātauranga e huna ana.

⁴ Nā, i kōrero ai ahau i tēnei, kei kūmea kētia koutou e te kōrero reka a te tangata.

⁵ Nō te mea ahakoa kei tawhiti tōku kikokiko, kei a koutou nā tōku wairua, e hari ana, e titiro ana ki ā koutou ritenga tika, ki te ū anō hoki o tō koutou whakapono ki a te Karaiti.

Te Tino Hua o te Ora i roto i a te Karaiti

⁶ Nā, kua riro nā te Ariki, a Karaiti Ihū i a koutou, kia pēnā anō tā koutou haere i roto i a ia;

⁷ kia whai pakiaka, ānō he whare i hangā ki runga ki a ia, whakapūmau rawa ki runga ki tō koutou whakapono, kia pērā me koutou i whakaakona rā, kia hira rawa ai te whakawhetai.

⁸ Kia tūpato kei riro pārau koutou i tō te tangata whakaaro mōhio, i te tinihanga huakore, e rite nei ki te whakarereanga iho a te tangata, ki ngā mea tīmatanga o te ao, ā, kāhore ki a te Karaiti.

⁹ Kei roto katoa hoki i a ia te tino o te Atua e noho-ā-tinana ana.

¹⁰ Ā, kua tino tangata anō koutou i roto i a ia, ko te upoko nei ia o ngā rangatiratanga, o ngā mana katoa.

¹¹ He mea kokoti koutou i roto i a ia, he kotinga kihai i meatia e te ringaringa, i te unuhanga atu i te tinana o ngā hara o te kikokiko, i tō te Karaiti kotinga;

¹² he mea tanu tahi koutou me ia i te iriiringa, he mea whakaara ngātahi anō hoki me ia i reira, nō te mea ka whakapono nei ki te mahi a te Atua, nāna nei ia i whakaara ake i te hunga mate.

¹³ He tūpāpaku nā hoki koutou i ngā hē, i te kotingakore hoki o tō koutou kikokiko, nā, whakaorangia ngātahitia ana koutou me ia, he mea whakarere noa atu nāna ō koutou hē katoa.

¹⁴ Murua ake e ia ngā tikanga i tuhituhia e te ringaringa, ngā tikanga i hoariri ki a tātou, i tū kē mai i ā tātou; tangohia ake e ia ki rahaki, he mea tīti nāna ki te rīpeka;

¹⁵ pāuhua ake e ia ki raro ngā rangatiratanga me ngā mana, whakakitea nuitia ana e ia, ā, waiho ana e ia taua rīpeka hei mea whakataka māna i a rātou.

¹⁶ Nā, kua tētahi e whakawā i a koutou mō te kai, mō te inu, mō ngā meatanga ki te hākari, ki te kōwhiritanga marama, ki ngā hāpati;

¹⁷ he ātārangi ēnei nō ngā mea i kīia e puta ana i muri; nō te Karaiti ia te tinana.

¹⁸ Kei riro tā koutou taonga i te māminga a te tangata e mea ana ki te whakaiti i a ia, ki te karakia ki ngā anahera, ka noho i roto i ngā mea e kitea ana e ia, ka whakapehapeha kau noa, he mea nā tōna ngākau kikokiko;

¹⁹ ā, kāhore e mau ki te Upoko, nō roto nei i a ia te tinana katoa, he mea atawhai, he mea tūhonohono e ngā hononga, e ngā here, ka tupu ai, he tupu nā te Atua.

Ka Mate, ka Ora i roto i te Karaiti

²⁰ Ki te mea kua tūpāpaku ngātahi koutou ko te Karaiti ki ngā mea tīmatanga o te ao, he aha koutou, ānō e ora ana ki te ao, ka pupuri tonu ai i ngā tikanga,

²¹ "Kei pā ringaringa, kei pā kai, kei rahurahu."

²² He mea pirau katoa nei aua mea i te meatanga iho anō, he whakahau, he ako nā te tangata?

²³ Ko te āhua o aua mea i whakaritea ki tō te whakaaro nui, he karakia pokanoa, he whakaiti i a ia ake, he atawhaikore i te tinana; otirā kāhore he painga hei pēhi i te kikokiko e tōrere ana kia mākona ia.

3

¹ Nā, ki te mea kua ara ngātahi koutou me te Karaiti, rapua ngā mea o runga, o te wāhi e noho mai nei ā te Karaiti i te ringa matau o te Atua.

² Kia anga atu tō koutou whakaaro ki ngā mea o runga, kaua ki ngā mea kei te whenua.

³ Kua mate hoki koutou, ā, kua oti tō koutou ora te huna ki a te Karaiti i roto i te Atua.

⁴ I te whakakitenga mai o te Karaiti, o tō tātou ora, ko reira hoki koutou whakakitea tahitia ai me ia i runga i te korōria.

Te Oranga o Mua me te Oranga Hou

⁵ Nā, whakamatea ō koutou wāhi i runga i te whenua; te moe tāhae, te poke, te minamina ki te hē, te hiahia kino, me te apo, he karakia whakapakoko hoki tēnā.

⁶ He mea hoki ēnei e puta mai ai te riri o te Atua ki ngā tamariki a te tutū.

⁷ I roto hoki koutou i ēnei mea e haere ana i mua, i a koutou e noho ana i roto i aua mea.

⁸ Tēnā ko tēnei, whakarērea ēnei mea katoa; te āritarita, te riri, te mauāhara, te kōrero kino, te kōrero whakarihariha, i roto i ō koutou māngai.

⁹ Kaua e teka tētahi ki tētahi, kua unuhia atu hoki i a koutou te tangata tawhito me āna hanga.

¹⁰ Kua kākahuria nei te tangata hou, e whakahoutia nei i runga i te mātauranga kia rite ki te āhua o tōna kaihanganga.

¹¹ Kei reira kāhore he Kariki, he Hūrai rānei, he kotinga, he kotingakore rānei, he tautangata, Haitiana, pononga, he rangatira rānei; engari ko te Karaiti te katoa, i roto anō i te katoa.

¹² Nā, kia rite ki te hunga whiriwhiri a te Atua, ki te hunga tapu e arohaina ana, kākahuria iho hoki te ngākau tohu tangata, te ngāwari, te ngākau pāpaku, te ngākau māhaki, te manawanui.

¹³ Kia āta hanga koutou tētahi ki tētahi, me te hohou i te rongo tētahi ki tētahi, ki te mea kei tētahi he take riri ki tētahi; kia rite ki tā te Ariki i hohou nei i te rongo ki a koutou, kia pērā anō hoki koutou.

¹⁴ Ā, hei waho i ēnei mea katoa uhia ko te aroha, ko te tauhere tika rawa ia.

¹⁵ Ā, waiho mā te rangimārie a te Karaiti te whakahaere tikanga i roto i ō koutou ngākau. I karangatia hoki koutou ki tēnei i roto i te tinana kotahi; kia whakawhetai hoki koutou.

¹⁶ Kia noho nui te kupu a te Karaiti i roto i a koutou i runga i te mātauranga katoa; me whakaako, me whakatūpato tētahi e tētahi ki ngā waiata tapu, ki ngā himene, ki ngā waiata wairua, me te waiata anō ki te Atua i runga i te aroha noa, i roto i ō koutou ngākau.

¹⁷ Ko ngā mea katoa hoki e mea ai koutou, ko ngā kupu, ko ngā mahi rānei, kia meinga katoatia i runga i te ingoa o te Ariki, o Ihu, me te whakawhetai anō ki te Atua, arā ki te Matua i roto i a ia.

Te Pānga Whaiaro i roto i te Oranga Hou

¹⁸ E ngā wāhine, kia ngohengohe ki ā koutou tāne ake, kia rite ai tā te Ariki tikanga.

¹⁹ E ngā tāne, arohaina ā koutou wāhine, kei kaha hoki te riri ki a rātou.

²⁰ E ngā tamariki, whakarongo ki ō koutou mātua i ngā mea katoa: he mea pai hoki tēnei ki te Ariki.

²¹ E ngā mātua, kei ārita noa ki ā koutou tamariki, kei ngākaukore rātou.

²² E ngā pononga, kia whakarongo ki ō koutou rangatira o te wāhi ki te kikokiko i ngā mea katoa. Kaua hei tā te kanohi mahi, he whakamānawareka tāngata hoki tērā; engari hei runga i te ngākau tapatahi, me te wehi anō ki te Atua.

²³ Ko ngā mea katoa e mea ai koutou mahia-ā-ngākauatia, hei mea ki te Ariki, ā, ehara i te mea ki ngā tāngata;

²⁴ me te mātau anō, ka hōmai e te Ariki ki a koutou te utu, arā te kāinga; he pononga hoki koutou nā te Ariki, nā te Karaiti.

²⁵ Ko te tangata hoki e hē ana te mahi, ka whakawhiwhia anō ia ki tāna hē i mahi ai; kāhore hoki he whakapai kanohi.

4

¹ E ngā rangatira, hoatu ki ngā pononga te mea e tika ana, te mea e rite ana; e mōhio ana hoki koutou he Rangatira tō koutou kei te rangi.

He Tohutohu

² Kia ū ki te inoi, kia mataara tonu ki taua mea i runga i te whakawhetai;

³ me te inoi anō mō mātou, kia whakapuaetia e te Atua he kūwaha kōrero ki a mātou, hei kōrerotanga i te mea ngaro a te Karaiti i hereherea ai ahau.

⁴ Kia whakakitea atu ai e ahau, kia rite ai tāku kōrero ki te mea i tika.

⁵ Hei runga i te whakaaro mōhio tō koutou whakahaere ki te hunga o waho, hokona te tāima.

⁶ Hei runga i te aroha noa tā koutou kōrero i ngā wā katoa, he mea kīnaki ki te tote, kia mātau ai koutou ki te tikanga mō te whakahoki kupu atu ki tēnei tangata, ki tēnei tangata.

Poroporoaki

⁷ Mā Tīkiku e whakaatu āku mea katoa ki a koutou; he teina aroha ia, he minita pono, he hoa pononga i roto i te Ariki.

⁸ Ko te tino pūtake tēnei i tonoa atu ai ia e ahau ki a koutou, kia mātau ai koutou ki tō mātau āhua, ā, kia whakamārietia ai ō koutou ngākau;

⁹ rāua ko Onehimu, he teina pono, e arohaina ana, ā, nō koutou hoki ia. Mā rāua e whakaatu ki a koutou ngā mahi katoa o konei.

¹⁰ He oha tēnei ki a koutou nā Aritaku, nā tōku hoa herehere, rāua ko Māka irāmutu o Pānapa; kua tae atu nā hoki ngā tikanga mōna ki a koutou; ki te tae atu ia ki a koutou, manaakitia;

¹¹ me Ihu anō hoki, tētahi ingoa ōna ko Hutuha; nō te kotinga rātou. Ko ēnei anake ōku hoa mahi ki te rangatiratanga o te Atua, he oranga ngākau anō rātou ki ahau.

¹² Tēnei te oha atu nei ki a koutou a Epapara; nō koutou ia, he pononga nā te Karaiti. He tohe tonu tāna ki te inoi mō koutou, kia tū koutou, he hunga tino tika, pūmau tonu ki ngā mea katoa i pai ai te Atua.

¹³ Ko ahau hoki tōna pono mō tāna mahi nui mō koutou, mō te hunga hoki i Raorikia, ā, mō te hunga i Hierapori.

¹⁴ Tēnei te oha atu nei ki a koutou a Ruka, te rata aroha, rāua ko Rīmaha.

¹⁵ Oha atu ki ngā tēina i Raorikia, ki a Naimapa hoki, ki te hāhi anō hoki i tō rātou whare.

¹⁶ Ā, ka kōrerotia tēnei pukapuka ki a koutou, meinga kia kōrerotia anō hoki i roto i te hāhi o ngā Raorikia; kōrerotia anō hoki e koutou tērā i tuhia mai i Raorikia.

¹⁷ Mea atu hoki ki a Arakipu, "Kia mahara ki te mahi minita kua riro nā i a koe i roto i te Ariki, kia āta mahia mārietia."

¹⁸ Ko te oha āku, a Pāora, nā tōku ringaringa ake. Kia mahara ki ōku mekameka. Kia tau te aroha noa ki a koutou.

Ko te Tuhituhi Tuatahi a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Teharonika

He Mihi

¹ Nā Pāora, nā rātou ko Hirawanu, ko Timoti,
Ki te hāhi o te hunga o Teharonika i roto i te Atua Matua, i te Ariki hoki, i a Ihu Karaiti:
Kia tau te aroha noa ki a koutou me te rangimārie.

Te Ora me te Whakapono o te Hunga Teharonika

² Whakawhetai tonu mātou ki te Atua i ngā wā katoa mō koutou katoa, me te whakahua i a koutou i ā mātou inoi;

³ mau tonu tō mātou mahara ki tā koutou mahi whakapono, ki te uaua o tō koutou aroha, ki te ū o te tūmanako ki tō tātou Ariki, ki a Ihu Karaiti, i te aroaro o te Atua, arā o tō tātou Matua.

⁴ E mōhio ana hoki mātou, e ngā tēina e arohaina nei e te Atua, ki tō koutou whiriwhiringa.

⁵ Kīhai hoki tā mātou rongopai i tae atu ki a koutou i runga i te kupu anake, engari i te kaha, i te Wairua Tapu, nui atu hoki te ū o te ngākau; pērā anō me koutou e mātau nā ki tō mātou āhua i roto i a koutou, he whakaaro ki a koutou.

⁶ Ā, ka whai koutou i tā mātou tauira, i tā te Ariki hoki, i riro uaua atu nā i a koutou te kupu, me te whakahari anō ia a te Wairua Tapu.

⁷ Nō ka waiho koutou hei tauira ki te hunga whakapono katoa o Makeronia, o Akāia.

⁸ I pakū haere atu nā hoki i a koutou te kupu a te Ariki, ehara i te mea i Makeronia, i Akāia anake, engari i puta atu tō koutou whakapono ki te Atua ki ngā wāhi katoa; nō reira kāhore he rawa e puaki ai tētahi kupu a mātou.

⁹ Ko rātou nei hoki kei te kōrero mō mātou, mō tō mātou taenga atu ki a koutou, mō tō koutou tahuritanga mai hoki i ngā whakapakoko ki te Atua, ki te mahi ki te Atua ora, ki te Atua pono;

¹⁰ ki te tātari anō hoki ki tāna Tama i te rangi, i whakaarahia ake nei e ia i te hunga mate, ki a Ihu, e whakaora nei i a tātou i te riri meāke nei puta.

2

Te Mahi a Pāora i Teharonika

¹ E mātau ana hoki koutou, e ōku tēina, ki tō mātou haerenga atu ki a koutou, ehara i te mea i kore tikanga;

² heoi mate ana mātou i mua rā, tūkinotia ana i Piripai, e mātau nā koutou, otirā, māia tonu mātou i roto i tō tātou Atua ki te kōrero i te rongopai o te Atua ki a koutou i roto i te uaua nui.

³ Ko tā mātou whakahauhau nā hoki, ehara i te mea nā te tinihanga, nā te poke rānei, ehara anō hoki i te mea hangareka.

⁴ Engari, ka pai nei te Atua kia tukua ki a mātou te rongopai, ka pērā tā mātou kōrero; ehara i te mea kia whakamānawarekatia te tāngata, engari te Atua, e whakamātautau nei i ō tātou ngākau.

⁵ Kāhore hoki mātou i kitea e kōrero ana i te kupu whakapati, e mātau nā anō hoki koutou, e huna ana rānei i te ngākau apo; ko te Atua te kaititiro mai.

⁶ Kīhai anō mātou i rapu korōria i te tangata, i a koutou rānei, i ērā atu rānei, ahakoa i tika mātou, he āpōtoro nei nā te Karaiti, kia mea he tangata whai tikanga mātou.

⁷ Engari i ngāwari mātou i waenganui i a koutou, i rite ki te kaiatawhai e whakaahuru ana i āna tamariki ake.

⁸ Pērā tonu tō mātou matenui ki a koutou, ehara i te mea ko te rongopai anake o te Atua tā mātou i pai ai kia hoatu ki a koutou, engari ko ō mātou ake wairua, i te mea kua aroha nui mātou ki a koutou.

⁹ E mahara ana hoki koutou, e ōku tēina, ki tā mātou mahi, ki tō mātou māuiui; mahi ana mātou i te pō, i te ao, kei taimaha ki tētahi o koutou, kauwhautia ana hoki e mātou te rongopai o te Atua ki a koutou.

¹⁰ Ko koutou ngā kaititiro, ko te Atua hoki, ki te tapu, ki te tika, ki te kore hē o tā mātou whakahaere ki a koutou e whakapono nā.

¹¹ Ā, e mātau ana anō koutou ki tā mātou mahi ki tētahi, ki tētahi o koutou, pērā i tā te matua ki āna tamariki ake, te whakahauhau, te whakahihiri i a koutou, te tohutohu,

¹² mō tā koutou haere kia rite ki tā te Atua, nāna nei koutou i karanga ki tōna rangatiratanga, ki tōna korōria.

¹³ Mō konei mātou ka whakawhetai tonu nei ki te Atua, nō te mea i tō koutou tahuritanga ki te kupu a te Atua i rongo rā koutou ki a mātou, ehara i te mea he tahuri nō koutou ki te kupu tangata, engari ki te kupu a te Atua, ko ia pū nā hoki ia e mahi nā i roto i a koutou, i te hunga e whakapono nā.

¹⁴ Kua whai nā hoki koutou, e ōku tēina, i te tauira a ngā hāhi a te Atua i Hūria i roto i a Karaiti Īhu. Ko ō koutou matenga hoki i ngā tāngata o tō koutou ake iwi kua rite ki o ērā matenga i ngā Hūria.

¹⁵ Nā rātou hoki i whakamate te Ariki, a Īhu, me ngā poropiti, ā, i panā mātou ki waho; kāhore ā rātou whakamānawareka ki te Atua, ā, he hoariri rātou nō ngā tāngata katoa.

¹⁶ E ārai mai ana i a mātou kei kōrero ki ngā tauwi kia ora ai, he mea tēnei e tutuki ai ō rātou hara i ngā wā katoa; otirā, ka whakapaua rawatia te riri ki a rātou.

Te Hiahia o Pāora ki te Toro anō ki a Rātou

¹⁷ Ko mātou ia, e ōku tēina, he iti nei te wāhi kua wehea mai nei mātou i a koutou, ko ngā tinana, kāhore te ngākau, hira rawa tō mātou tākare kia kite i tō koutou kanohi, nui atu te hiahia.

¹⁸ Nō reira, i te whai kia tae atu ki a koutou, ko ahau, ko Pāora, i tuatahi, ā, i tuarua; heoi, nā Hātana mātou i whakaware.

¹⁹ He aha hoki tā mātou e tūmanako atu ai, e hari ai, he aha oti te karauna e whakamanamana ai mātou? He teka ianei ko koutou i te aroaro o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, ā tōna taenga mai?

²⁰ Ko koutou hoki tō mātou korōria, tō mātou hari.

3

¹ Nā, i te kore e taea te ngākau te pēhi tonu, i pai mātou kia mahue ko mātou anake i Atene;

² ā, tonoa ana e mātou a Tīmoti, tō mātou teina, he minita nā te Atua, he hoa mahi nō mātou ki te rongopai o te Karaiti, hei whakaū i a koutou, hei kōrero whakamārie ki a koutou mō ngā mea o tō koutou whakapono.

³ Kei whakangāueuetia tētahi e ēnei tūkinotanga. E mātau ana anō hoki koutou he mea momotu kē tātou mō tēnei mea.

⁴ I a mātou hoki e noho ana i a koutou, i kōrero wawe anō mātou ki a koutou, tērā tātou e tūkinotia; koia anō tēnei, ka mātau nei koutou.

⁵ Nā reira, i te mea tē taea tōku ngākau te pēhi tonu, ka tonu tāngata atu ahau kia mōhio ai ahau ki tō koutou whakapono, kei whakawaia pea koutou e te kaiwhakawai, ā, maumau kau tā mātou mahi.

⁶ Tēnā ko tēnei, ka tae mai nei a Tīmoti ki a mātou i a koutou, ka pai hoki tāna kōrero ki a mātou mō tō koutou whakapono, mō tō koutou aroha, mō koutou hoki e whai mahara pai ana ki a mātou i ngā wā katoa, e hiahia ana kia kite i a mātou, he pērā anō me tō mātou ki a koutou.

⁷ Nā, kua whai whakamārietanga mātou i a koutou, e ōku tēina, i ō mātou tūkinotanga katoa, i ō mātou matenga, he mea nā tō koutou whakapono.

⁸ Ko tō mātou ora nei hoki tēnei, arā, kia tū tonu koutou i runga i te Ariki.

⁹ Me aha hoki he whakawhetai mā mātou ki te Atua mō koutou, mō ngā hari katoa e hari nei mātou ki a koutou, i te aroaro o tō tātou Atua?

¹⁰ Nui atu tā mātou inoi i te pō, i te ao, kia kite i ō koutou kanohi, kia whakaotia anō hoki e mātou ngā wāhi o tō koutou whakapono i hapa.

¹¹ Nā, mā te Atua ake anō, arā mā tō tātou Matua, mā tō tātou Ariki hoki, mā Īhu Karaiti, e whakatika tō mātou ara ki a koutou.

¹² Mā te Ariki anō hoki e mea kia nui, kia hira tō koutou aroha tētahi, ki tētahi, ki ngā tāngata katoa hoki, kia pēnei anō me tō mātou ki a koutou.

¹³ Kia whakaūkia ai ō koutou ngākau he mea kāhore he ē i runga i te tapu i te aroaro o te Atua, o tō tātou Matua, i te taenga mai o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, rātou ko tāna hunga tapu katoa.

4

He Oranga e Pai ana ki te Atua

¹ Heoi, e ōku tēina, he mea tēnei nā mātou, he whakahau ki a koutou i roto i te Ariki, i a Īhu, kua riro atu nā hoki tā mātou i a koutou, ā, e meinga nā hoki e koutou, arā te

tikanga mō tā koutou haere, mō tā koutou whakamānawareka atu ki te Atua, nā, kia tino hira rawa tērā a koutou.

² E mātau ana hoki koutou ki ngā tikanga i whakatakotoria atu e mātou ki a koutou i roto i te Ariki, i a Īhu.

³ Ko tā te Atua hoki tēnei e pai ai, arā, ko tō koutou whakatapunga, kia mawehe koutou i te moepuku.

⁴ Kia mātau koutou katoa ki tōna tinana, ki tōna tinana, kia mau i runga i te tapu, i te hōnore.

⁵ Kua i runga i te toronga o te hiahia, kei rite ki ngā tauwiwi kāhore nei e mātau ki te Atua.

⁶ Kia kuaa tētahi e tinihanga, e whakapati i te mea a tōna teina; nō te mea ko te Ariki te kairapu utu mō ērā mahi katoa; ko tā mātou hoki ia i kōrero ai i mua, i whakaatu atu ai ki a koutou.

⁷ Kīhai hoki tātou i karangatia e te Atua ki te poke, engari ki te tapu.

⁸ Nā, ko te tangata e whakakorekore ana, ehara tāna i te whakakorekore ki te tangata, engari ki te Atua, nāna nei i hōmai tōna Wairua Tapu ki a tātou.

⁹ Ko te aroha ia ki ngā tēina, kāhore ā koutou mea e tuhituhi atu ai ahau ki a koutou; he mea whakaako hoki koutou nā anō e te Atua ki te aroha tētahi ki tētahi.

¹⁰ Ko tā koutou hoki tēnā e mea nā ki ngā tēina katoa ā puta noa i Makeronia. Heoi, he whakahau anō tēnei nā mātou ki a koutou, e ōku tēina, kia hira rawa tēnā a koutou.

¹¹ Me whai hoki kia āta noho, kia mahi i a koutou nā ake mahi, kia mahi ko ō koutou ringaringa, kia rite ki tā mātou i ako ai ki a koutou;

¹² Kia ātaahua ai tā koutou haere ki te hunga o waho, kia kua ai e hapa tētahi mea.

Te Hokinga Mai o te Ariki

¹³ E kore ia mātou e pai, e ōku tēina, kia kūware koutou ki te hunga kua moe, kei kōingo koutou, kei pērā me ērā atu kāhore nei ō rātou tūmanakotanga atu.

¹⁴ Ki te whakapono hoki tātou kua mate a Īhu, kua ara ake anō, waihoki ko te hunga e moe ana i roto i a Īhu, ka ārahina tahitia mai rātou me ia e te Atua.

¹⁵ Ko tā mātou kōrero hoki tēnei ki a koutou, he mea kī mai nā te Ariki, ko tātou ko te hunga kua mahue ki te ora, ki te taenga mai o te Ariki, e kore e pahika atu ki mua o te hunga kua moe.

¹⁶ Nō te mea ko te Ariki pū anō e heke iho i te rangi me te karanga, me te reo o te tino anahera, me te tētere a te Atua; ā, ko te hunga kua mate i roto a te Karaiti e ara i mua.

¹⁷ Ko reira tātou, te hunga kua mahue ki te ora, kāhahina ngātahitia atu ai me rātou i runga i ngā kapua, ki te whakatau ki te Ariki i te rangi. Nā, ka noho tonu tātou ki te Ariki.

¹⁸ Nā, he kupu ēnei hei whakamārie mā koutou tētahi i tētahi.

5

Kia Mataara ki te Hokinga mai o te Ariki

¹ Ko ngā wā ia me ngā tāima, e ōku tēina, kāhore he take e tuhituhi atu ai ahau ki a koutou.

² E mātau pū ana hoki koutou, tērā e haere mai te rā o te Ariki, anō he tāhae i te pō.

³ I a rātou hoki e kī ana, "He rangimārie, he ora"; ko reira te mate huaki tata ai ki a rātou, ka pērā me te mamae ki te wahine hapū, e kore hoki rātou e mawhiti.

⁴ Ko koutou ia, e ōku tēina, kāhore i roto i te pōuri, e rite ai ki tā te tāhae te hopu ā taua rā i a koutou.

⁵ He tama koutou katoa nō te mārāma, he tama nō te rā: ehara tātou i te pō, ehara i te pōuri.

⁶ Heoi, aua tātou e moe, kei pērā me ērā atu; engari kia mataara tātou, kia whai whakaaro.

⁷ Ko te hunga hoki e moe ana, e moe ana i te pō; ko te hunga e haurangi ana, e haurangi ana i te pō.

⁸ Kia whai whakaaro tātou, ko tātou nei te hunga o te rā, kia kākahuria iho te whakapono me te aroha hei pukupuku; hei pōtae hoki, ko te tūmanako atu ki te ora.

⁹ Kīhai hoki tātou i meinga e te Atua mō te riri engari kia whiwhi ai ki te ora mā roto i tō tātou Ariki, i a Īhu Karaiti;

¹⁰ i mate nei mō tātou, ahakoa tātou mataara, moe rānei, kia ora tahi ai me ia.

¹¹ Nā, whakamārie koutou tētahi i tētahi, hangā hoki te pai o tētahi e tētahi; pērātia me tā koutou e mea mai nā.

Ngā Ōhāki me ngā Mihi Whakamutunga

¹² He mea ia tēnei nā mātou ki a koutou, e ōku tēina, kia mātau ki te hunga e mahi ana i roto i a koutou, e tohutohu ana i a koutou i roto i te Ariki, e whakatūpato ana i a koutou;

¹³ kia nui whakaharahara anō ō koutou whakaaro ki a rātou i runga i te aroha, me whakaaro ki tā rātou mahi. Kia mau tā koutou rongo ki a koutou anō.

¹⁴ Nā, ko tā mātou whakahau tēnei ki a koutou, e ōku tēina, whakatūpatoria te hunga whakakeke, whakamārietia te hunga ngākau rahirahi, tautokona ake te hunga ngoikore, kia manawanui ki ngā tāngata katoa.

¹⁵ Kia tūpato kei hoatu he kino mō te kino e tētahi ki tētahi; engari, i ngā wā katoa whāia he pai mō tētahi, mō tētahi, mō ngā tāngata katoa anō hoki.

¹⁶ Kia hari i ngā wā katoa.

¹⁷ Kei whakamutua te inoi.

¹⁸ I ngā mea katoa me whakawhetai atu; ko tā te Atua hoki tēnei i pai ai i roto i a Karaiti Īhu hei mahi mā koutou.

¹⁹ Kei tineia te Wairua.

²⁰ Kaua e whakahāwea atu ki ngā poropititanga.

²¹ Whakamātautauria ngā mea katoa; kia ū ki te pai;

²² mawehe atu i ngā āhua katoa o te kino.

²³ Ā, mā te Atua pū anō o te rangimārie e tino whakatapu rawa koutou; kia tiakina hoki ō koutou wairua, ō koutou ngākau, ō koutou tinana, kia toitū, kia hēkore, i te taenga mai o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

²⁴ He pono te kaikaranga i a koutou, māna anō hoki e whakaoti.

²⁵ E ōku tēina, inoi mō mātou.

²⁶ Oha atu ki ngā tēina katoa, hei te kihi tapu.

²⁷ He tohe atu tēnei nāku ki a koutou i runga i te Ariki, kia kōrerotia tēnei pukapuka ki ngā tēina tapu katoa.

²⁸ Kia tau ki a koutou te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

Ko te Tuhituhi Tuarua a Pāora Āpōtoro ki te Hunga o Teharonika

He Mihi

¹ Nā Pāora, nā rātou ko Hirawanu, ko Timoti,
Ki te hāhi o te hunga o Teharonika i roto i te Atua, i tō tātou Matua, i te Ariki hoki, i a Ihu Karaiti:

² Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā te Ariki hoki, nā Ihu Karaiti.

Te Whakawātanga i te Hokinga Mai o te Karaiti

³ He tika rawa kia whakawhetai mātou ki te Atua i ngā wā katoa mō koutou, e ōku tēina, he mea pai rā hoki ia, nō te mea e neke ake ana tō koutou whakapono, he nui rawa hoki te aroha o koutou katoa, o tētahi ki tētahi.

⁴ I whakamanamana ai mātou ki a koutou i roto i ngā hāhi a te Atua, ki tō koutou ū, ki tō koutou whakapono i ngā whakatoinga katoa i a koutou, i ngā tūkinotanga hoki e whakaririka kau nā koutou.

⁵ He tohu tēnei mō te tika o tā te Atua whakawā, kia kīia ai koutou he tau mō te kīngitanga o te Atua, e mate nei koutou he whakaaro ki tērā.

⁶ Mehemea ia he tika ki te Atua kia utua ki te kino te hunga e tūkino ana i a koutou;
⁷ ā, ki a koutou hoki e tūkinotia nā, kia okioki tahi me mātou, i te whakakitenga mai o te Ariki, o Ihu, i runga i te rangi me ngā anahera o tōna kaha,

⁸ i roto i te mura ahi e rapu utu ana i te hunga kāhore e mātau ki te Atua, kāhore nei hoki e ngohengohe ki te rongopai o tō tātou Ariki, o Ihu Karaiti.

⁹ Ko te utu hoki e whakapāngia ki a rātou he whakangaromanga, he mea mutungakore i te aroaro anō o te Ariki, i te korōria anō hoki o tōna kaha.

¹⁰ Ina haere mai ia kia whakakorōriatia i roto i tāna hunga tapu, kia whakamoemititia i roto i te hunga whakapono katoa i taua rā; i whakapono nā hoki koutou ki tā mātou whakaatu i roto i a koutou.

¹¹ Koia nei mātou ka inoi tonu nei mō koutou, kia meinga koutou e tō tātou Atua he tau mō tēnei karangatanga, kia whakaotia anō hoki e ia i runga i te kaha ngā mea katoa i āhuareka ai tōna pai, me te mahi anō hoki o te whakapono,

¹² kia whakakorōriatia ai te ingoa o tō tātou Ariki, o Ihu Karaiti, i roto i a koutou, me koutou hoki i roto i a ia, kia rite ai ki tā te aroha noa o tō tātou Atua, o te Ariki hoki, o Ihu Karaiti.

2

Te Mea Kino

¹ Nā, he mea tēnei nā mātou ki a koutou, e ōku tēina, mō te taenga mai a tō tātou Ariki, o Ihu Karaiti, mō tō tātou huihuinga atu anō ki a ia;

² kei hohoro te rurea o ō koutou hinengaro, kei ohorere rānei i tā te wairua, i tā te kupu, i tā te pukapuka rānei e kīia ana nā mātou, e mea ana kua tae tonu mai ināianei te rā o te Ariki.

³ Kei tinihangatia koutou i tētahi mea e te tangata. E kore hoki e tae wawe mai, kia mātua tae mai te takanga atu, kia whakakitea mai anō hoki te tangata o te hara, te tama a te whakangaro.

⁴ He hoariri nei ia, e whakakake ana i a ia ki runga ake i ngā mea katoa e kīia ana he Atua, e karakiatia ana; kia noho ai ia i te whare tapu o te Atua, kia whakaatu ai i a ia ko ia te Atua.

⁵ Kāhore rānei koutou e mahara i ahau anō i a koutou, i kōrerotia e ahau ēnei mea ki a koutou?

⁶ Nā, ka mātau koutou ināianei ki te mea e ārai ana, kia whakakitea mai rā anō ia a tōna tāima.

⁷ Nō te mea kei te mahi ināianei te mea huna o te kino, otirā, tērā tētahi kei te ārai ināianei, kia whakawāteatia rawatia anō ia.

⁸ Ko reira whakakitea mai ai taua tangata kino, e whakangaromia e te Ariki ki te hā o tōna māngai, e whakakāhoretia ki te putanga nui o tōna taenga mai.

⁹ Arā a ia pū, i rite nei tōna taenga mai ki te mahinga a Hātana, i runga i te mana, i ngā tohu, i ngā merekara teka,

¹⁰ i ngā mahi tinihanga katoa hoki o te hē, i roto i te hunga e whakangaromia ana; nō te mea kihai i riro i a rātou te aroha o te pono, kia ora ai rātou.

¹¹ Mō konei hoki ka tukua atu e te Atua ki a rātou he pōhēhē e mahi ana, kia whakaponu ai rātou ki te teka;

¹² kia tukua ai ki te hē te hunga katoa kāhore i whakaponu ki te pono, i āhuareka kē ki te hē.

Kua Whiriwhirihia Koutou mō te Ora

¹³ Tika tonu ia kia whakawhetai atu mātou ki te Atua mō koutou i ngā wā katoa, e ōku tēina e arohaina nei e te Ariki, he mea whiriwhiri nā hoki koutou nā te Atua nō te timatanga rā anō mō te ora, i runga i te whakatapu a te Wairua, i runga anō i te whakaponu ki te pono.

¹⁴ Ko te mea tēnā i karangatia ai koutou e ia, he mea nā tō mātou rongopai, arā kia whiwhi ki te korōria o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

¹⁵ Heoi, e ōku tēina, e tū koutou; kia mau ki ngā whakarereanga iho i whakaakona ai koutou e te kupu, e tā mātou pukapuka rānei.

¹⁶ Nā, mā tō tātou Ariki, mā Īhu Karaiti pū anō, mā te Atua, mā tō tātou Matua, i aroha mai nei ki a tātou, i hōmai nei i te whakamārie mutungakore, me te mea pai e tūmanakohia atu nei, he meatanga nā te aroha noa,

¹⁷ māna e whakamārie ō koutou ngākau, māna koutou e whakaū ki runga ki ngā kupu, ki ngā mahi pai katoa.

3

Me Īnoi mō Mātou

¹ Heoi, e ōku tēina, Īnoi mō mātou, kia rere te kupu a te Ariki, kia whai korōria, kia pēnā me tēnā i a koutou;

² kia whakaorangia hoki mātou i ngā tāngata pōauau, i ngā tāngata kino; kāhore hoki ngā tāngata katoa e whakaponu.

³ Otia, e pono ana te Atua, māna koutou e whakaū, e tiaki i te tangata kino.

⁴ Nā, e ū ana tō mātou whakaaro i roto i te Ariki ki a koutou, kei te mahi koutou, ā, ka mahi anō i a mātou e whakaako nei ki a koutou.

⁵ Mā te Ariki hoki e whakatika ō koutou ngākau ki te aroha o te Atua, ki te ngākau āta tatari o te Karaiti.

Te Herenga kia Mahi

⁶ Nā, ko tā mātou whakahau atu tēnei ki a koutou, e ōku tēina, i runga i te ingoa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, mawehe kē i ngā tēina katoa e hē ana te whakahaere, kāhore nei e rite ki ā mātou whakarereanga iho i roto i a rātou.

⁷ E mātau nā hoki koutou ki ngā mea e tika ai tā koutou whakarite ki a mātou; kihai hoki i hē tā mātou whakahaere i roto i a koutou;

⁸ kihai hoki mātou i kai noa i te taro i te ringa o tētahi tangata, engari i roto i te mahi nui, i te uaua, me te mahi tonu i te ao, i te pō, kei whakataimahatia e mātou tētahi o koutou.

⁹ Ehara rā i te mea kāhore ō mātou take, engari, kia meinga ai mātou hei tauira mō koutou, kia rite ai tā koutou ki tā mātou.

¹⁰ Anā hoki i a mātou e noho ana i a koutou, ko tā mātou whakahau tēnei ki a koutou: "Ki te kore tētahi e pai ki te mahi, kaua ia e tukua kia kai."

¹¹ Kei te rongo hoki mātou tērā ētahi e hē ana te whakahaere i roto i a koutou, kāhore rawa e mahi, engari e pokanoa ana ki a ētahi.

¹² Nā, ko tā mātou ako, ko tā mātou whakahau tēnei ki aua tāngata pērā, i roto i tō tātou Ariki, i a Īhu Karaiti, me mahi mārie rātou, ka kai i ā rātou nā ake kai.

¹³ Ko koutou ia, e ōku tēina, kei ngākaukore ki te mahi pai.

¹⁴ Nā, ki te kore tētahi e ngohengohe ki tā mātou kupu i tēnei pukapuka, kia mārama te tohu i a ia, kei piri koutou ki a ia, kia whakamā ai ia.

¹⁵ Otia, kaua e mea he hoariri ia, engari, whakatūpatoria, ānō he teina.

Poroporoaki

¹⁶ Nā, mā te Ariki pū o te rangimārie e hoatu te rangimārie ki a koutou i ngā wā katoa, i ngā mea katoa. Kia noho te Ariki ki a koutou katoa.

¹⁷ Ko te oha āku, a Pāora, nā tōku ringaringa ake, ko te tohu ia i ngā pukapuka katoa; he pēnā tāku tuhituhi.

¹⁸ Kia tau te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti ki a koutou katoa.

Ko te Tuhituhi Tuatahi a Pāora Āpōtoro ki a Timoti

¹ Nā Pāora, nā te āpōtoro a Īhu Karaiti, he mea whakarite e te Atua, e tō tātou Kaiwhakaora, e Īhu Karaiti hoki, ko ia tā tātou e tūmanako atu nei:

² Ki a Timoti, ki tāku tamaiti pono i roto i te whakapono:

Kia tau atu te aroha noa, te mahi tohu, te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā Karaiti Īhu hoki, nā tō tātou Ariki.

He Whakatūpato ki te Whakaakoranga Tekā

³ I whakahau atu rā ahau ki a koe, i ahau e haere ana ki Makeronia, kia noho koe i Epeha, ako ai i ētahi kia kaua e rerekē te whakaako,

⁴ kia kaua e whakarongo ki ngā kōrero tito noa, ki ngā whakapapa tūpuna kāhore nei e whai mutunga; ko ngā putanga ake o ēnā, he tautohetohe, kāhore he whakatupu mō te tikanga a te Atua i runga i te whakapono; ka pērā anō ahau ināianei.

⁵ Ko te tukunga iho ia mō te ako, ko te aroha, nō roto i te ngākau mā, i te hinengaro pai, i te whakapono tinihangakore.

⁶ Kapea ake ēnei e ētahi, kotiti kē ana ki ngā kōrero teka noa;

⁷ ki tā rātou hei kaiwhakaako rātou i te ture, heoi, kāhore e mātau ki tā rātou e kōrero nei, ki ngā mea rānei e kauwhautia nei e rātou.

⁸ Otirā, e mātau ana tātou he mea pai te ture, ki te rite te meatanga e te tangata ki tā te ture tikanga;

⁹ e mātau ana hoki ki tēnei, kīhai te ture i whakatakotoria mō te tangata tika, engari mō te hunga turekore, tutū, karakiakore, hara, tapukore, whakarihariha, mō ngā kaipatu i ngā pāpā, mō ngā kaipatu i ngā whaea, mō ngā kaikōhuru tangata,

¹⁰ mō te hunga moepuku, moe kino i te tāne, tāhae tangata, kōrero teka, oati teka, ā, ki te mea tērā atu tētahi mea kāhore nei e rite ki te whakaako tika;

¹¹ rite tonu tēnei ki te rongopai o te korōria o te Atua hari, ki te mea kua tukua mai nei ki ahau.

Te Whakawhetai mō te Mahi Tohu a te Atua

¹² E whakawhetai atu nei ahau ki a Karaiti Īhu, ki tō tātou Ariki, nāna nei ahau i whakakaha; i whakaaro hoki ia he tangata pono ahau, ā, meinga ana ahau hei minita;

¹³ ahau nei, te tangata kohukohu i mua, te kaiwhakatoī, whakatupu kino. Heoi, i tohungia ahau, nō te me i meinga kūwaretia e ahau i runga i te whakapono kore;

¹⁴ tino nui rawa hoki te aroha noa o tō tātou Ariki, hui tahi ki te whakapono, ki te aroha i roto i a Karaiti Īhu.

¹⁵ He pono te kōrero, he pai hoki kia tangohia rawatia, i haere mai a Karaiti Īhu ki te ao ki te whakaora i te hunga hara; ko te tino tangata hara o rātou ko ahau.

¹⁶ Heoi, nā konei ahau i tohungia ai, kia ai ko ahau ki mua hei whakaaturanga mā Īhu Karaiti i ngā manawanui maha, hei tohu ki te hunga e whakapono ki a ia ā muri ake nei, kia ora tonu ai rātou.

¹⁷ Nā, ki te Kīngi ora tonu, e kore nei e pirau, e kore nei e kitea, ko ia nei anake te Atua mātau, waiho atu i a ia te hōnore me te korōria ake ake. Āmine.

¹⁸ Ka tukua atu nei e ahau tēnei kupu ako ki a koe, e tāku tamaiti, e Timoti, ko te poropititanga anō tēnei i puta mai i mua mōu, hei mea i a koe kia whawhai i te whawhai pai;

¹⁹ kia mau ki te whakapono me te hinengaro pai; he mea nei ēnā kua ākiritia atu e ētahi, ka meinga tō rātou whakapono he kaipuke pakaru;

²⁰ nō rātou a Haimeniu rūau ko Arehānera, kua tukua nei e ahau ki a Hātana, kia whakaakona ai kia kaua e kohukohu.

2

Te Karakia a te Hāhi

¹ Nā, ko tāku whakahau tēnei i te tuatahi o ngā mea katoa, kia puta ngā inoi, ngā karakia, ngā inoi wawao, ngā whakawhetai, mō ngā tāngata katoa;

² mō ngā kīngi, mō te hunga whai mana katoa hoki; kia āta noho mārie ai tātou i runga i ngā whakaaro karakia, i ngā tikanga mahara katoa.

³ He mea pai tēnei, he mea e manakohia ana i te aroaro o te Atua, o tō tātou Kaiwhakaora;

⁴ ko tāna nei e pai ai ko ngā tāngata katoa kia ora, kia haere mai hoki ki te mātauranga ki te pono.

⁵ Kotahi tonu te Atua, kotahi te takawaenga o te Atua, o ngā tāngata, ko ia anō he tangata, arā ko Karaiti Ihu;

⁶ i hoatu nei i a ia hei utu mō te katoa; he mea kia whakaaturia i ōna wā ake.

⁷ Ā, meinga ana ahau hei karere, hei āpōtoro mō taua mea; he pono tāku kōrero i roto i a te Karaiti, kāhore āku teka; hei kaiwhakaako mō ngā tauwi i runga i te whakapono, i te pono.

⁸ Nā, ko tāku e pai ai, ko ngā tāne kia īnoi i ngā wāhi katoa, kia tapu ngā ringa ina ara, kaua he riri, he tautohetohe.

⁹ Ko ngā wāhine hoki kia mau i te kākahu ātaahua, kia tū whakamā, kia whai whakaaro; kauaka te makawe whiri, te kōura, te peara, te kākahu utu nui,

¹⁰ engari, ko te mea e tau ana mō ngā wāhine e whakaae ana ki te karakia, arā, ko ngā mahi pai.

¹¹ Me ako mārie te wahine kia nui te ngohengohe.

¹² E kore hoki e tukua e ahau te wahine kia whakaako, kia neke ake rānei tāna tikanga i tā te tāne, engari, me āta noho.

¹³ Ko Ārama hoki kua hangā i mua, muri iho ko Iwi.

¹⁴ Ā, kihai a Ārama i tinihangatia, ko te wahine ia i tinihangatia, ā, taka ana ki te hē.

¹⁵ Otirā, ka ora ia i te whānautanga tamariki, ki te mau tonu tō rātou whakapono, aroha, tapu, whakaaro.

3

Ngā Kaiārahi i roto i te Hāhi

¹ He pono te kōrero: ki te hiahia tētahi ki te mahi pīhopa, e hiahia ana ia ki te mahi pai.

² Nā, ko te tikanga tēnei, kia kaua te pīhopa e ekengia e te kupu, he tahu nō te wahine kotahi, kia ngāwari, kia whai whakaaro, kia mārama āna tikanga, kia atawhai ki ngā manuhiri, kia whai ngākau ki te whakaako;

³ kia kaua e kakai wāina, kia kaua e patu; engari kia ngāwari, kaua e totohe, kaua e matenui ki te moni.

⁴ Kia pai tāna tohutohu i tōna whare; e mea ana i āna tamariki kia ngohengohe ki a ia, kia nui te mahara.

⁵ Ki te kore hoki tētahi tangata e mātau ki te tohutohu i tōna whare ake, me pēhea ka tiaki ai ia i te hāhi a te Atua?

⁶ Kauaka i te tauhou, kei whakakake, ā, ka tau tō te rēwera hē ki a ia.

⁷ Ā, kia pai te kōrero mōna a te hunga o waho; kei taka ia ki te whakahāwea, ki roto hoki ki te māhanga a te rēwera.

Ngā Kaiāwhina i roto i te Hāhi

⁸ Waihoki ko ngā rīkona kia tū kaumātua, kaua e arero rua, kaua e matenui ki te wāina, kaua e whai ki te taonga paruparu;

⁹ kia mā ō rātou hinengaro e mau ai ki te mea ngaro o te whakapono.

¹⁰ Nā, kia mātua whakamātautauria ēnei; kātahi ka tuku ai kia mahi i ā te rīkona mahi, ki te kore he whakahē mō rātou.

¹¹ Ko ngā wāhine hoki kia āhua kaumātua, kaua e ngautuarā, kia whai mahara, kia pono i ngā mea katoa.

¹² Ko ngā rīkona, kia kotahi te hoa wahine; kia pai te tohutohu i ā rātou tamariki, i ō rātou whare ake anō hoki.

¹³ Ki te pai hoki tā rātou mahi rīkona, ka whiwhi rātou ki te tūranga pai mō rātou, ka nui hoki tō rātou māia i runga i te whakapono ki a Karaiti Ihu.

Te Kōrero Huna he Mea Hirahira

¹⁴ He tuhituhi atu tēnei nāku i ēnei mea ki a koe, e mea ana hoki tērā ahau e haere wawe atu ki a koe;

¹⁵ ki te roa ia ahau, kia mātau ai koe ki te tikanga mō tāu mahi i roto i te whare o te Atua, ko te hāhi nei ia a te Atua ora, ko te pou, ko te tūranga o te pono.

¹⁶ Nā, kāhore rawa e tautohetia te nui o te mea ngaro e karakiatia nei:

Ko ia i whakakitea mai i roto i te kikokiko,

he mea whakatika nā te Wairua,

i kitea e ngā anahera.

I kauwhautia nei i roto i ngā tauwi,

i whakaponohia nei i te ao,

i tangohia atu ki te korōria.

4

He Kaiako Tekā

¹ Otirā, he kōrero tino hāngai tā te Wairua, ko ā ngā wā o muri nei ka kotiti kē atu ētahi i te whakapono, ka whakarongo ki ngā wairua tinihanga, ki ngā whakaakoranga a ngā rēwera,

² he mea nā te hīanga o te hunga kōrero teka; ō rātou hinengaro, anō he mea tahu ki te rino wera.

³ E riri ana kia kaua e mārena, kia kaua e pā ki ngā kai i hangā e te Atua hei mea mā te hunga e whakapono ana, e mātau ana hoki ki te pono, me te whakawhetai anō rātou.

⁴ He pai hoki ngā mea katoa i hangā e te Atua, kāhore he mea hei rukenga, ina tangohia i runga i te whakawhetai;

⁵ he mea hoki i whakatapua, nā te kupu a te Atua, nā te inoi.

He Pononga Pai nō ʻIhu Karaiti

⁶ Ki te whakamahara koe i ngā tēina ki ēnei mea, he minita pai koe nā ʻIhu Karaiti, he mea whakatupu ake i runga i ngā kupu o te whakapono, o te whakaako pai kua whāia nei e koe ā tae noa mai ki nāianei.

⁷ Ko ngā kōrero whakarihariha ia, ko ngā mea tito noa a te rūruhi, whakarērea. Ko ngā mahi māu ko ngā mea o te ngākau karakia.

⁸ He pai iti nei tō te whakamahi i te tinana; tēnā ko te ngākau karakia e pai ana mō ngā mea katoa, kei reira hoki ngā kōrero mō te ora ināianei, mō tērā hoki kei te haere mai.

⁹ He pono tēnei kōrero, he pai hoki kia tangohia rawatia.

¹⁰ Koia hoki mātou ka mahi, ka tohe, nō te mea kua whakamau tō mātou tūmanako ki te Atua ora, ko ia nei te Kaiwhakaora o ngā tāngata katoa, engari rawa ia o te hunga whakapono.

¹¹ Me kauwhau ēnei mea e koe, me whakaako.

¹² Kei whakahāwea tētahi ki a koe, he taitamariki nōu; engari hei tauira koe ki te hunga whakapono, tāu kupu, tāu whakahaere, tōu aroha, tōu whakapono, tōu ngākau mā.

¹³ Kia aro nui koe ki te kōrero pukapuka, ki te whakahauhau, ki te whakaako, kia tae atu rā anō ahau.

¹⁴ Kei waiho noa te mea hōmai noa kei roto nā i a koe, i hōmai rā ki a koe he mea poropiti, i te whakapānga ai o ngā ringaringa o ngā kaumātua.

¹⁵ Ata whakaaroa ēnei mea; kia pau tōu kaha ki reira; kia kitea ai e te katoa tōu nekehanga ake.

¹⁶ Kia mahara ki a koe anō, ki te whakaakoranga hoki; kia ū ki ēnei mea. Ki te mea hoki koe i tēnei, ka whakaora koe i a koe anō, i te hunga anō hoki e whakarongo ana ki a koe.

5

He Kawenga ki te Hunga Whakapono

¹ Kaua e whakatūpehupehu ki te kaumātua; engari āta kōrerotia atu anō he matua; ko ngā taitamariki hoki anō he tēina;

² ko ngā rūruhi anō he whaea; ko ngā wāhine taitamariki anō he tuāhine, i runga i ngā whakaaro mā katoa.

³ Whakahōnoretia ngā pouaru, arā ngā tino pouaru.

⁴ Ki te mea ia he tamariki, he mokopuna rānei a tētahi pouaru, kia whakaakona rātou i te tuatahi kia whakaaro tika ki tō rātou whare ake, kia utua hoki tā ngā mātua; he mea pai hoki tēnei, he mea e manakohia ana i te aroaro o te Atua.

⁵ Nā, ko te tino pouaru, ko te mea mokemoke, e tūmanako ana ia ki te Atua, e mau tonu ana ki ngā inoi, ki ngā karakia, i te pō, i te ao.

⁶ Ko te pouaru ia e whai ana ki ngā āhuareka a te tinana he tūpāpaku ia, ahakoa ora.

⁷ Akona atu ēnei mea, kei ekengia rātou e te kupu.

⁸ Engari ki te kore tētahi e whakaaro ki ōna ake, ā, ki te hunga rawa anō o tōna whare, kua whakakāhoretia e ia te whakapono, ā, he kino atu tāna i tā te tangata whakapono kore.

⁹ Kaua tētahi e whakaurua ki te rārangi o ngā pouaru i te mea kāhore anō ōna tau i ono tekau, hei te wahine i tūturu ki te tāne kotahi,

¹⁰ hei te mea e whakaetia ana āna mahi pai; mehemea ia i whakatupu tamariki, mehemea ia i atawhai manuhiri, mehemea i horoi i ngā waewae o te hunga tapu, mehemea i manaaki i te hunga e tūkinotia ana, mehemea ia i whai ki ngā mahi pai katoa.

¹¹ Ko ngā pouaru taitamariki ia me whakarere; ki te tupu hoki tō rātou whakaaro pōauau takahi i tā te Karaiti, ka hiahia ki te mārena;

¹² Ka tau te hē ki a rātou, nō te mea kua whakarērea e rātou tō rātou whakapono tuatahi.

¹³ Ka ako anō hoki rātou ki te noho māngere, ki te hāereere noa ki tētahi whare, ki tētahi whare; ā, ehara i te mea ko te māngere kau, he mate kōrerorero anō ia tō rātou, he pokanoa ki tā tērā, ki tā tērā, ko tā rātou e kōrero ai ko ngā mea e kore e tika.

¹⁴ Koia ahau ka mea ai kia mārena ngā pouaru taitamariki, kia whānau tamariki, kia tohutohu i ngā mea o te whare, kia kaua e hoatu ki te hoariri tētahi take tāwai.

¹⁵ Kua tahuri kē nei hoki ētahi ki te whai i a Hātana.

¹⁶ Ki te mea he pouaru a tētahi tangata whakapono a tētahi wahine whakapono rānei, māna anō rātou e atawhai, kaua hoki te hāhi e whakataimahatia; ko āna hoki e atawhai ai ko ngā tino pouaru.

Ngā Rangatira o te Hāhi

¹⁷ Kia nui ake te hōnore mō ngā kaumātua e tohutohu pai ana; engari rawa ia mō te hunga ko tā rātou nei mahi ko te kupu, ko te whakaako.

¹⁸ E mea ana hoki te karaipiture, “Kaua e whakamōkātia te māngai o te kau patu wīti;” me tēnei hoki, “Ka tika te utu mō te kaimahi.”

¹⁹ Kaua e whakarongo ki te whakawā mō te kaumātua, kia puta rā anō i ngā māngai o ētahi kaiwhakaatu tokorua, tokotoru rānei.

²⁰ Ko te hunga hara riria i te aroaro o te katoa, kia matakū ai hoki ērā atu.

²¹ Ko tāku kupu nui tēnei ki a koe i te aroaro o te Atua, o Karaiti Ihu hoki, ā, o ngā anahera whiriwhiri, puritia ēnei mea, kaua e pokaia he tikanga, kaua e mahi i runga i te whakahoa.

²² Kei hohoro te whakapā i ngā ringaringa ki tētahi tangata. Kaua anō e uru ki ngā hara o te tangata kē; kia mau tōu harakore.

²³ Kāti tōu inu wai; engari hei te wāina māu, kia iti, hei mea mō tōu puku, mō ōu mate e honohono nā.

²⁴ Ko ngā hara o ētahi tangata mārāma noa ake, e haere ana i mua ki te whakawākanga; ko o ētahi ia e whai mai ana i muri i a rātou.

²⁵ Waihoki ko ngā mahi pai e mārāma noa ake ana; ā, ko ngā mea e rerekē ana e kore e taea te huna.

6

¹ Kīia iho e ngā pononga whai rangatira katoa he mea tika mō ō rātou rangatira ake ngā hōnore katoa, kei kōrerotia kinotia te ingoa o te Atua me tāna ako.

² Kaua ērā i ngā rangatira whakapono e whakahāwea ki a rātou, nō te mea he tēina rātou; engari kia nui rawa te mahi, nō te mea e whakapono ana rātou, e arohaina ana, e uru ngātahi ana ki te mahi pai.

He Whakaakoranga Teka, te Taonga Pono rānei

Me whakaako ēnei mea e koe, me whakahau atu.

³ Ki te whakaako kē tētahi, ki te kore e tahuri ki ngā kupu ora, ki ngā kupu a tō tātou Ariki, a Ihu Karaiti, ki te ako anō hoki e rite ai te karakia pai,

⁴ e whakakake ana ia, kāhore ōna mātauranga ki tētahi mea, heoi e hāwata ana ki ngā uiuinga, ki ngā tautohetohenga, nō reira nei te hae, te whawhai, ngā kōrero kino, ngā whakaaro kino,

⁵ ngā whakahokihoki kupu a ngā tangata ngākau kino, kāhore nei he pono i a rātou. E mahara ana ki te karakia pai he huarahi e whiwhi ai ki te taonga.

⁶ He taonga nui anō ia te karakia pai hui tahi ki te ngākau tatū;

⁷ kāhore hoki he mea i mauria mai e tātou ki te ao, e kore hoki e āhei te mau atu e tātou tētahi mea.

⁸ Ki te mea ia he kai tā tātou, he hipoki, ka mākona tātou i ēnā.

⁹ Ko te hunga ia e hiahia ana kia whai taonga, ka taka rātou ki te whakamātautauranga, ki te māhanga, ki te tini o ngā hiahia kūware e raru ai, e totohu ai ngā tangata ki te whakangaromanga, ā, huna iho.

¹⁰ He pūtake hoki nō ngā kino katoa te aroha ki te moni; he minamina ki tēnei i kotiti kē ai ētahi i te whakapono, ā, werohia pūtia iho rātou e ngā mamae maha.

He Tohutohu Whaiaro

¹¹ Ko koe ia, e tā te Atua tangata, oma atu i ēnei; whāia te tika, te karakia pai, te whakapono, te aroha, te manawanui, te ngākau māhaki.

¹² Whawhaitia te whawhai pai o te whakapono, hopukia atu te ora tonu, ko te mea hoki tēnā i karangatia ai koe, ā, whakaaetia ana e koe te whakaaetanga pai i te aroaro o ngā kaititiro tokomaha.

¹³ Ko tāku ako atu tēnei ki a koe i te aroaro o te Atua, nāna nei ngā mea katoa i whai ora ai, o Karaiti Īhu anō hoki, nāna nei i whakapuaki te whakaaetanga pai i te aroaro o Ponotio Pirato;

¹⁴ puritia tēnei ture, kei whai koha, kei whai hē, ā taea noatia te putanga mai, o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti.

¹⁵ Māna e whakakite mai ā ōna ake wā, ko ia anake nei hoki te Mea kaha, te Mea koa, te Kīngi o ngā kīngi, te Ariki o ngā ariki.

¹⁶ Ko ia anake e kore e mate, e noho ana ia i te mārāma e kore e taea atu e tētahi tangata, kāhore anō hoki e āhei kia kitea. Waiho atu i a ia te hōnore me te kaha ake ake. Āmine.

¹⁷ Ākona te hunga i ngā taonga o tēnei ao kia kaua e whakakake te ngākau, kia kaua e whakawhirinaki ki ngā taonga pahuhu noa, engari ki te Atua ora, ko ia hoki hei hōmai nui i ngā mea pai katoa hei mea mā tātou.

¹⁸ Kia mahi rātou i te pai, kia hua ā rātou mahi pai, kia tatanga ki te ohaoha, ki te whakawhiwhi i ētahi;

¹⁹ me te whakatakoto anō he kaupapa pai mō rātou mō ngā rā ki mua, kia mau-ā-ringa ai rātou ki te ora, arā ki te ora tūturu.

²⁰ E Timoti, tiakina te mea kua tukua nā ki a koe; tahuri kē i ngā kōrero whakarihariha, i ngā kupu teka noa, i ngā whakaputanga kētanga a te mea e tekaia nei he mātauranga;

²¹ kua waiho nei hei tikanga mā ētahi, ā, hē ake rātou ki te whakapono.

Kia tau te aroha noa ki a koe. Āmine.

Ko te Tuhituhi Tuarua a Pāora Āpōtoro ki a Timoti

He Mihi

¹ Nā Pāora, i paingia e te Atua hei āpōtoro mā Īhu Karaiti, mō te ora i whakaaria mai i roto i a Karaiti Īhu,

² Ki a Timoti, ki tāku tamaiti aroha:

Kia tau te aroha noa, te mahi tohu, te rangimārie, he mea nā te Atua Matua, nā Karaiti Īhu hoki, nā tō tātou Ariki.

Whakamoemiti me te Manawa

³ E whakawhetai ana ahau ki te Atua, e mahi atu nei ahau ki a ia, he mea nō ōku tūpuna iho i runga i te hinengaro mā, nō te mea kāhore e mutu tōku mahara ki a koe i āku inoinga i te pō, i te ao.

⁴ Nui atu tōku hiahia kia kite i a koe, i ahau e mahara ana ki ōu roimata, kia ki ai ahau i te hari.

⁵ Ka hoki ake nei tōku mahara ki te whakapono tinihangakore i roto i a koe; i noho tuatahi rā i roto i tōu tupuna wahine, i a Roihi, i tōu whaea hoki, i a Ūnihi; ā, e tino mōhio ana ahau kei roto anō i a koe.

⁶ Koia ahau ka whakamahara nei i a koe, kia whakaungia anō te ahi, te mea i hoatu nā e te Atua, tēnā kei roto i a koe, he mea nā te whakapānga atu o ōku ringaringa.

⁷ Kāhore hoki i hōmai e te Atua ki a tātou te wairua o te wehi; engari tō te kaha, tō te aroha, tō te ngākau mahara.

⁸ Nā, kei whakamā koe ki te whakaatu i tō tātou Ariki, ki ahau rānei, ki tōna herehere; engari uru atu koe ki ngā mate o te rongopai, kia rite ki tā te Atua whakakahanga.

⁹ Nāna nei tātou i whakaora, nāna hoki tātou i karanga ki te karangatanga tapu; kihai i rite ki ā tātou mahi, engari ki tāna ake tikanga i whakatakoto ai i mua, ki te aroha noa hoki i hōmai nei ki a tātou i roto i a Karaiti Īhu, i mua atu o te tīmatanga o te ao;

¹⁰ ā, kua whakakitea mai nei ināianei i te putanga nui mai o tō tātou Kaiwhakaora, o Īhu Karaiti, i whakakāhore nei i te mate, ā, whakakitea mai ana e ia te ora me te matengakore, he mea nā te rongopai.

¹¹ Meinga iho nei ahau hei kaikauwhau mō tēnei, hei āpōtoro, hei kaiwhakaako.

¹² Ko te mea hoki tēnei i pāngia ai ahau e ēnei mate. He ahakoa rā kāhore ahau e whakamā; e mātau ana hoki ahau ki tāku i whakapono ai, e ū ana tōku whakaaro e taea e ia te tiaki tāku i tuku atu ai ki a ia, ā taea noatia taua rā.

¹³ Kia mau ki te tauira mō ngā kupu tika i rongo rā koe ki ahau, puritia i runga i te whakapono, i te aroha i roto i a Karaiti Īhu.

¹⁴ Ko te mea pai i tukua rā ki a koe, me tiaki e koe, arā e te Wairua Tapu e noho ana i roto i a tātou.

¹⁵ E mātau ana koe ki tēnei, i tahuri kē i ahau te hunga katoa i Āhia; nō rātou a Paikeru rāua ko Heremokeni.

¹⁶ Kia tohungia e te Ariki ngā tāngata o te whare o Onehipora; he maha hoki ōku oranga ngākau i a ia, kihai hoki ia i whakamā ki tōku mekameka.

¹⁷ Ā, i a ia i Rōma, i rapua mārīetia ahau e ia, ā, kitea ana.

¹⁸ Mā te Ariki e tuku ki a ia kia kite i te mahi tohu a te Ariki ā taua rā. Ko āna mahinga mea hoki māku i Epeha, erangi koe e mōhio ana.

2

He Hōia Pono nō Īhu Karaiti

¹ Nā, ko koe, e tāku tamaiti, kia kaha i runga i te aroha noa i roto i a Īhu.

² Ko ngā mea hoki i rongo rā koe ki ahau i ngā kaiwhakaatu tokomaha, tukua ēnā ki ētahi tāngata pono, e pai ana hei whakaako ki ērā atu hoki.

³ Tukua atu ngā mamae ki a koe, kia rite ki te hōia pai a Īhu Karaiti.

⁴ Ki te whakahōia tētahi tangata, e kore ia e whakararururūtia e ngā mea o te ao; kia āhuareka ai ki a ia te kaiwhakatū i a ia hei hōia.

⁵ Ki te whakataetae anō tētahi e kore ia e karaunatia, ki te kore e rite ki te tikanga tāna whakataetae.

⁶ Ko te tikanga tēnei, ko te kaingaki e mahi ana kia kai wawe i ngā hua.

⁷ Whakaaroa āku e kōrero nei; ā, mā te Ariki e hōmai ki a koe he ngākau mahara i ngā mea katoa.

⁸ Kia mahara ki a Ihu Karaiti, i whakaarahia nei i te hunga mate, he uri nō Rāwiri, e ai ki tāku rongopai;

⁹ ko te mea anō ia i pāngia ai ahau e ngā mamae, ā hereherea noatia iho, ānō he tangata mahi kino; otirā, e kore tā te Atua kupu e herea.

¹⁰ Koia hoki ahau i whakaririka kau ai ki ngā mea katoa he mea mō te hunga whiriwhiri; kia whiwhi ai rātou ki te ora i roto i a Karaiti Ihu, ki te korōria mutungakore anō hoki.

¹¹ E pono ana hoki te kōrero:

Ki te mate tahi tātou me ia,

ka ora tahi anō hoki tātou me ia.

¹² Ki te manawanui tātou,

ka whakakīngitia ngātahitia tātou me ia.

Ki te whakakāhore tātou,

ka whakakāhoretia hoki tātou e ia.

¹³ Ki te kore tātou e whakapono,

e mau ana anō tōna pono:

e kore e āhei kia whakakāhore ia i a ia anō.

He Kaimahi e Kore e Whakamā

¹⁴ Whakamaharatia rātou ki ēnei mea, me kauwhau i te aroaro o te Ariki, kia kaua e tautohetohe ki ngā kupu huakore, ki ngā mea whakaputa kē i ngā kaiwhakarongo.

¹⁵ Kia puta tāu tohe mōu kia tū ki te aroaro o te Atua, he mea e manakohia ana, he kaimahi e kore e whakamā, e whāwhā tika ana i te kupu o te pono.

¹⁶ Mawehe kē i ngā kōrero whakariharia, teka noa; ka neke ake hoki te karakiakore o ērā;

¹⁷ ā, ka kaikai tā rātou kupu, ānō he mea kua kikohungatia. Nō rātou a Himeniu rūua ko Piritu;

¹⁸ kua hē nei ki te pono, e mea ana, kua pahemo kē te aranga mai; ā, whakaputaia kētia ake e rātou te whakapono o ētahi.

¹⁹ E ū ana ia te mau o tā te Atua tūranga, ko tōna hiri hoki tēnei, “E mātau ana te Ariki ki āna ake,” me tēnei hoki, “Kia mawehe kē i te hē ngā tāngata katoa e whakahua ana i te ingoa o te Karaiti.”

²⁰ Otiā, i te whare nui ehara i te mea he kōura kau, he hiriwa kau rānei ngā oko, tērā anō ētahi he mea rākau, he mea oneone; ētahi hei mea hōnore, ētahi hei mea hōnorekore.

²¹ Nā, ki te mea te tangata i a ia kia mā i ēnā mea, hei oko ia mō te hōnore, kua oti te whakatatupu, te whakapai mō a te rangatira tikanga, rite rawa mō ngā mahi pai katoa.

²² Oma atu i ngā hiahia taitamariki; whāia te tika, te whakapono, te aroha, te rangimārie, e koutou tahi ko te hunga e karanga ana ki te Ariki i roto i te ngākau mā.

²³ Āraia atu anō ngā uiuinga wairangi, kūware, kia mahara hoki ko aua mea hei whakatatupu whawhai.

²⁴ Nā, e kore e pai kia ririha te pononga a te Ariki; engari kia ngāwari ki ngā tāngata katoa, kia whai ngākau ki te whakaako, kia manawanui.

²⁵ Kia whakaako mārie i te hunga e totohe ana; me kore e hoatu e te Atua ki a rātou he ripenetā e whakaae ai ki te pono;

²⁶ kia ara ake ai hoki i roto i te māhanga a te rēwera te hunga i hopukia oratia e te pononga a te Ariki hei mahi i tā te Atua i pai ai.

3

Ngā Rā Mutunga

¹ Kia mātau koe ki tēnei, ko ā ngā rā o te whakamutunga puta mai ai ngā wā o te hē.

² E aroha hoki ngā tāngata ki a rātou anō, e aroha ki te moni, e whakapehapeha, e whakakake, e kohukohu, e tutū ki ngā mātua, kāhore he whakawhetai, kāhore he tapu,

³ kāhore he aroha, he upoko mārō, he ngautuarā, e kore e pēhi i te ngākau, he hunga nanakia, kāhore e aroha ki te pai,

⁴ he hunga tuku tangata, he hunga hikaka, whakakake, tō rātou aroha kei ngā mahi tākaro kāhore ia ki te Atua;

⁵ ko te āhua o te karakia kei a rātou, tōna kaha ia whakakāhoretia iho. Tahuri kē koe i ngā tāngata pērā.

⁶ Nō rātou hoki te hunga e kuhu nei ki ngā whare, ā, riro pārau ana i a rātou ngā wāhine heahea, e taimaha nei i te hara, he mea kāwhaki nā ngā hiahia maha,

⁷ e ako tonu ana, heoi kāhore rawa kia tae ki te mātauranga o te pono.

⁸ E rite ana ki a Hāni rāua ko Hamapiri i totohe ki a Mohi; waihoki ko ēnei tāngata e totohe ana ki te pono. He hunga kua kino kē te hinengaro, he rukenga atu i roto i te whakapono.

⁹ Heoi, e kore rātou e kake haere. Ka kitea hoki tō rātou kūwaretanga e te katoa, ka pērā hoki me tō rāua.

Ngā Tohutohu Mutunga

¹⁰ Otirā, kua mau nā i a koe tāku whakaako, tāku whakahaere, tōku whakaaro whakatakoto, tōku whakapono, tōku pūhoi ki te riri, tōku aroha, tōku manawanui,

¹¹ ōku whakatoinga, ōku matenga i mate ai ahau i Anatioka, i Ikoniuma, i Raihitara; ngā whakatoinga i whakatoia ai ahau. Heoi, whakaorangia ake ahau e te Ariki i roto i te katoa.

¹² Ā, e whakatoia anō te hunga katoa e hiahia ana kia noho i runga i te karakia i roto i a Karaiti Īhu.

¹³ Ko te hunga kino ia, me te hunga māminga, ka kake haere te kino, ka tinihanga, ā, ka tinihangaia.

¹⁴ Tēnā, ko koe kia mau ki ngā mea i ako rā koe, i whakaaetia rā e koe, e mātau nā hoki koe ki tōu kaiwhakaako ki ēnā mea.

¹⁵ Ki a koe anō i mōhio o tōu tamarikitanga ake, ki ngā karaipiture tapu, ko ngā mea ērā e whai mātauranga ai koe, e ora ai, i runga i te whakapono ki a Karaiti Īhu.

¹⁶ Nō te hā o te Atua ngā karaipiture katoa, he pai hoki hei whakaako, hei riri i te hē, hei whakatikatika, hei whakaako ki te tika;

¹⁷ kia tino rite ai te tangata a te Atua, rite rawa mō ngā mahi pai katoa.

4

¹ Ko tāku kupu tēnei ki a koe i te aroaro o te Atua, o Karaiti Īhu hoki, māna nei e whakawā te hunga ora me te hunga mate, i te āhua o tōna putanga mai me tōna rangatiratanga,

² kauwhautia te kupu; tohea i ngā wā pai, i ngā wā kino; riria te hē, whakahēngia iho, whakahaua, whakapaua te manawanui me te whakaako.

³ Tēnei ake hoki te wā e kore ai rātou e whakarongo ki te whakaako tika; heoi, i te mea he taringa minamina ō rātou, ka apohia e rātou he kaiwhakaako e rite ana ki ō rātou nā hiahia.

⁴ Ka tahuri kē ō rātou taringa i te pono, ka anga atu ki ngā kōrero tito noa.

⁵ Kia mau ia koe i ngā mea katoa; tukua atu ngā mamae ki a koe; mahia te mahi a te kaikauwhau i te rongopai; whakapaua tāu mahi minita.

⁶ Tēnei hoki ahau kei te ringihia, kua rite anō te wā hei haerenga mōku.

⁷ Kua whawhaitia e ahau te whawhai pai, kua omakia tōku omanga, kua rite i ahau te whakapono.

⁸ Kei te takoto mai mōku i ngā wā ō muri nei te karauna o te tika, e hōmai ki ahau ā taua rā e te Ariki, e te kaiwhakawā tika. He teka ki ahau anake, engari ki te hunga katoa anō hoki kua matenui ki tōna putanga mai.

He Kupu Whaiara

⁹ Kia puta tōu uaua ki te haere wawe mai ki ahau;

¹⁰ kua whakarērea ahau e Rīmaha, he aroha nōna ki tēnei ao, ā, haere ana ia ki Teharonika; kua riro atu a Kerekēna ki Karatia, a Taituha ki Raramatia.

¹¹ Ko Ruka anake kei ahau. Tēnā a Māka mauria mai hei hoa mōu; he pai hoki ia mō tāku mahi minita.

¹² Kua tonoa e ahau a Tikiku, ki Epeha.

¹³ Ka haere mai koe, mauria mai te koroka i mahue atu i ahau ki Toroa, ki a Karapu, me ngā pukapuka; tēnā rawa ia ngā kirihipi.

¹⁴ He maha ngā kino i meatia mai e Arehānera, e te kaimahi parāhi ki ahau. Mā te Ariki e hoatu ki a ia he utu e rite ana ki āna mahi.

¹⁵ Kia tūpato hoki koe ki a ia; he rahi rawa hoki tāna totohe ki ā mātou kupu.

¹⁶ I tāku kōrerotanga tuatahi, i karo ai i ahau, kāhore he tangata hei tuarā mōku, heoi, whakarērea ake ahau e te katoa. Kua tēnei e whakairia ki a rātou.

¹⁷ I tū ia te Ariki ki tōku taha, nāna hoki ahau i whakakaha; kia whakapaua rawatia ai e ahau te kauwhau, kia rongo katoa ai ngā tauwiwi. Ā, tōia mai ana ahau i roto i te māngai o te raiona.

¹⁸ Tērā ahau e tōia mai e te Ariki i roto i ngā mahi kino katoa, e whakaorangia hoki tae noa ki tōna rangatiratanga i te rangi. Waiho atu i a ia te korōria ake ake. Āmine.

¹⁹ Oha atu ki a Pirihira rāua ko Akuira, ki te hunga anō hoki o te whare o Onehipora.

²⁰ I noho atu a Eratu i Koriniti; ko Toropimu i mahue atu, i ahau ki Miretu, he mate.

²¹ Kia puta tōu uaua ki te haere mai i mua o te hōtoke.

Tēnei te oha atu nei ki a koe a Ūpuru, a Purena, a Rinuha, a Karauria, me ngā tēina katoa.

²² Kia noho te Ariki ki tōu wairua. Kia tau te aroha noa ki a koutou.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki a Taituha

He Mihi

¹ Nā Pāora, he pononga nā te Atua, he āpōtoro nā Īhu Karaiti.

I runga i te whakapono o te hunga whiriwhiri a te Atua, i te mātauranga hoki ki tā te pono e rite ai te karakia;

² i runga anō i te tūmanako atu ki te ora tonu, i whakaaria mai nei i mua atu o te ao e te Atua e kore nei e teka;

³ nāna nei i whakakite mai tāna kupu i ōna wā, rā te kupu i tukua mai ki ahau, he mea whakarite mai nā te Atua, nā tō tātou Kaiwhakaora.

⁴ Ki a Taituha, ki tāku tamaiti pono i runga i tō tātou whakapono tahi:

Kia tau te aroha noa me te rangimārie, he mea nā te Atua Matua, nā Karaiti Īhu, nā tō tātou Kaiwhakaora.

Te Mahi a Taituha i Kariti

⁵ Ko te mea tēnei i waiho atu ai koe e ahau ki Kariti, kia whakatikaia ai e koe ngā mea i mahue, kia whakaritea ai anō hoki he kaumātua ki ia pā, ki ia pā, kia pērā ai me tāku i whakatakoto atu ai ki a koe.

⁶ Ki te mea he tangata kāhore e ekengia e te kupu, he tahu nō te wahine kotahi, he tamariki whakapono ana, kāhore e kōerotia tō rātou tōreretanga ki te kino, kāhore e tutū.

⁷ Ko te tikanga hoki mō te pīhopa, kia kaua e ekengia e te kupu, kia rite ki tā te Atua tuari; ehara i te mea tohe ki tāna ake, kāhore ōna āritarita kāhore āna kakai wāina kāhore āna papatu, kāhore e whai i te taonga hē;

⁸ engari e atawhai ana i te manuhiri, e aroha ana ki te pai, e whai whakaaro ana, e tika ana, e tapu ana, e pēhi ana i ōna hiahia.

⁹ E ū ana te pupuri i te kupu pono i whakaakona atu nā, kia taea ai e ia, i te mea ka tika nei tāna whakaako, te whakahauhau, te turaki anō i tā te hunga e totohe mai ana.

¹⁰ He tokomaha hoki te hunga tutū, kōrero teka noa, tinihanga; nui atu ia o te hunga o te kotinga,

¹¹ me kuku ō rātou waha; riro pū hoki ētahi whare te whakaputa kē e rātou, e whakaako ana i ngā mea e kore e tika, he whakaaro hoki ki te taonga hē.

¹² I mea tētahi o rātou, he poropiti nō rātou ake, "He teka tonu tā ngā Kariti, he kararehe kino, he pukukai, he māngere."

¹³ Ka pono tēnei kōrero. Nā reira, kia koi tāu kupu riri ki a rātou; kia ora ai tō rātou whakapono;

¹⁴ kei tahuri hoki rātou ki ngā kupu tito a ngā Hūrai, ki ngā ture a ngā tāngata e whakaputa kē ana i te pono.

¹⁵ He mā ngā mea katoa ki te hunga mā. Tēnā, ki te hunga poke, kāhore nei ō rātou whakapono, kāhore he mea mā. Heoi, he mea poke ō rātou whakaaro, ō rātou hinengaro.

¹⁶ Ki tā rātou ki, kua mātua rātou ki te Atua; heoi, ko ā rātou mahi hei whakakāhore ki a ia, he hunga whakarihariha rātou, he hunga tutū, e kore anō e tikangatia mō tētahi mahi pai.

2

Whakaako Ora

¹ Ko koe ia, kōerotia ngā mea e rite ana ki tō te whakaako ora.

² Ko ngā kaumātua kia āta whakahaere i a rātou, kia tū kaumātua, kia whai whakaaro, kia ora te whakapono, te aroha, te manawanui.

³ Me ngā wāhine taikaumātua hoki, kia rite ngā tikanga ki ā te hunga e whakaaro ana ki te tapu, kia kaua e ngautuarā, kia kaua e riro hei pononga mā te wāina, kia whakaako i ngā mea pai;

⁴ kia meinga e rātou ngā wāhine taitamariki kia whai whakaaro, kia aroha ki ā rātou tāne, kia aroha ki ā rātou tamariki.

⁵ Kia whai whakaaro, kia tika, kia pukumahi i te kāinga, kia atawhai, kia ngohengohe ki ā rātou tāne, kei kōerotia kinotia te kupu a te Atua.

⁶ Me whakahau atu hoki ngā taitamariki kia whai whakaaro.

⁷ I ngā mea katoa kia kitea koe he tauria mō ngā mahi pai; ko tāu whakaako kia tapatahi, kia tū kaumātua,

⁸ kia ora te kupu, kei taea te whakahē; kia whakamā ai te tangata tikanga kē, tē ai he mea e kōrerotia kinotia ai tātou e ia.

⁹ Ko ngā pononga kia ngohengohe ki ō rātou rangatira, kia whakamānawarekatia rātou i ngā mea katoa; kaua e whakahoki kupu;

¹⁰ kaua e kaiā, engari kia kitea he pai he nui tō rātou pono; kia ai rātou i ngā mea katoa hei whakapaipai i te whakaako a te Atua, a tō tātou Kaiwhakaora.

¹¹ Kua puta mai hoki te aroha noa o te Atua e ora ai ngā tāngata katoa,

¹² hei whakaako i a tātou, kia whakakāhoretia e tātou te karakiakore me ngā hiahia o te ao, kia noho whakaaro tātou, i runga anō i te tika, i te karakia pai, i tēnei ao;

¹³ me te tatari anō ki te mea whakahari e tūmanakohia atu nei, ki te putanga korōria mai o tō tātou Atua nui, o tō tātou Kaiwhakaora anō hoki, o Īhu Karaiti.

¹⁴ I tuku nei i a ia mō tātou, hei hoko i a tātou i roto i ngā kino katoa, hei horoi hoki i a tātou hei iwi māna ake, e ngākau nui ana ki ngā mahi pai.

¹⁵ Kōrerotia ēnei mea, whakahaua; kia nui tōu māia ki te riri i te hē. Kei whakahāwea tētahi ki a koe.

3

Whanonga Karaitiana

¹ Whakamaharatia rātou kia ngohengohe ki ngā rangatiratanga, ki ngā mana, kia rongo ki ngā rangatira, kia takatū ki ngā mahi pai katoa;

² kia kaua e kōrero kino ki tētahi tangata, kia kaua e whawhai, kia ngākau ngāwari, kia nui te māhaki o te ngākau e whakaputaina ki ngā tāngata katoa.

³ He whakaarokore hoki tātou i mua, he tutū, e tinihangatia ana, he pononga nā ngā hiahia, nā ngā whakaahuareka maha, e noho ana i runga i te nanakia, i te hae, he hunga whakarihariha, e mauāhara ana tētahi ki tētahi.

⁴ Otirā, i te mea ka puta mai nei te tikanga ngāwari me te aroha o te Atua, o tō tātou Kaiwhakaora ki ngā tāngata.

⁵ Ehara i te mea, nā ngā mahi tika i mahia e tātou, engari, nā tāna mahi tohu i whakaorangia ai tātou e ia, he meatanga nā te horoinga o te whānautanga houtanga, nā te whakahoutanga a te Wairua Tapu,

⁶ i ringihia nuitia mai nei e ia ki runga ki a tātou, he mea nā Īhu Karaiti, nā tō tātou Kaiwhakaora.

⁷ Kia whakatikaia ai tātou e tōna aroha noa, kia whiwhi ai ki te taonga, arā ki te ora tonu e tūmanakohia atu nei.

⁸ He kōrero pono tēnei. E mea ana hoki ahau kia kaha tāu kauwhau i ēnei mea, kia mahara ai te hunga kua whakapono ki te Atua ki te mahi i ngā mahi pai. Ko ngā mea ēnei e ātaahua ana, e whai pai ana mō ngā tāngata.

⁹ Ko ngā uiuinga kūware ia, me ngā whakapapa tūpuna, whakarērea atu, me ngā totohe, me ngā whawhai ki ngā mea o te ture, kāhore hoki he pai o aua mea, he mea hanga noa.

¹⁰ Ko te tangata whakapono hē, ka kotahi, ka rua ngā whakatūpatotanga, whakarērea atu.

¹¹ E mātau ana hoki koe kua whakaputaia kētia taua tangata pērā, kei te hara anō hoki, kua mau tōna hē i a ia anō.

Ngā Tohutohu me ngā Mihi Whaiaro

¹² Ka tonoa atu e ahau ki a koe a Aretema, a Tikiku rānei, kia puta tōu uaua ki te haere mai ki ahau ki Nikopori; kua takoto hoki tāku tikanga kia noho ki reira i te hōtoke.

¹³ Kia puta tōu whakaaro kia kawea mai a Hina kaiako ture, rāua ko Aporo; kei hapa tētahi mea mō rāua.

¹⁴ Me ako hoki ō tātou ki te mahi i ngā mahi pai mō ngā wā o te rawakore kei huakore rātou.

¹⁵ Tēnei te oha atu nei ki a koe ōku hoa katoa. Oha atu ki te hunga e aroha ana ki a mātou i runga i te whakapono.

Kia tau te aroha noa ki a koutou katoa.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki a Pirimona

He Mihi

- ¹ Nā Pāora, nā te herehere a Karaiti Īhu, nā tō tāua teina hoki, nā Timoti, Ki tā māua e aroha nei ki tō māua hoa mahi, ki a Pirimona,
² ki a Apia hoki, ki tō māua tuahine, ki tō māua hoa hōia, ki a Arakipu, ki te hāhi hoki i tōu whare:
³ Kia tau te aroha noa ki a koutou, me te rangimārie, he mea nā te Atua, nā tō tātou Matua, nā te Ariki hoki, nā Īhu Karaiti.

Te Aroha me te Whakapono o Pirimona

- ⁴ Tēnei ahau te whakawhetai atu nei ki tōku Atua, mau tonu tōku mahara ki a koe i āku karakiatanga.
⁵ He rongo nōku ki tōu aroha, ki tōu whakapono ki te Ariki, ki a Īhu, ā, ki te hunga tapu katoa.
⁶ Mō te whakahoatanga mai o tōu whakapono kia whai mana, i runga i te mātauranga ki ngā pai katoa i roto i a koutou, he mea ki a Karaiti Īhu.
⁷ He nui hoki tō mātou koa, mārie ana hoki te ngākau i tōu aroha, nō te mea e ora ana ngā ngākau o te hunga tapu i a koe, e tōku teina.

He Tono mō Onehimu

- ⁸ Heoi, ahakoa he nui tōku māia i roto i a te Karaiti ki te whakatakoto atu i te mea tika ki a koe.
⁹ Nā te aroha kē tāku ka inoi atu nei, arā tāku, tā te koroheke, tā Pāora, he herehere nei ināianei nā Īhu Karaiti.
¹⁰ He kupu tēnei nāku ki a koe mō tāku tamaiti, mō Onehimu, he mea whānau nāku i ahau nei i te herehere.
¹¹ I mua, kāhore tētahi mea pai ana ki a koe; ināianei ia, kua whai pai koe i a ia, ahau anō hoki.
¹² Kua whakahokia atu nei ia e ahau, tōna tinana tonu, ko tōku manawa ake ia.
¹³ I mea anō ahau kia puritia ia ki ahau, hei whakakapi mōu ki te mahi ki ahau i roto i ngā mekameka o te rongopai.
¹⁴ Otirā, kāhore nei tāu kupu, kihai ahau i pai kia meatia tētahi mea; kei riro whakauaua mai tōu pai; engari i roto anō i te ngākau.
¹⁵ Ko te mea anō pea tēnei i motuhia mai ai ia i a koe mō tētahi wā, kia mau pū ai ia i a koe ake ake.
¹⁶ Ehara i te mea hei pononga ia i ēnei wā, engari tērā atu i te pononga, he teina i nui rawa ai tōku aroha, tērā ia e nui rawa atu tōu, i te kikokiko, i te Ariki anō hoki.
¹⁷ Nā, ki te mea kua waiho ahau hei hoa mōu, manako mai ki a ia me te mea ko ahau.
¹⁸ Ki te mea ia kua hē ia ki tētahi mea āu, kei a ia rānei tētahi mea āu, waiho mai māku tēnā e whakaaro.
¹⁹ He tuhituhi tēnei nāku, nā Pāora, nā tōku ringaringa ake; māku e whakautu. Nā, kāhore āku meatanga atu ki a koe, tērā anō tāku taonga kei a koe, ko koe anō.
²⁰ Ae rā, e tōku teina, kia whai pai ahau i a koe i roto i te Ariki; kia ora tōku ngākau i roto i te Ariki.
²¹ He ū nō tōku whakaaro ki a koe ka ngohengohe, i tuhituhi atu ai ahau ki a koe, e mōhio ana hoki, tērā e nui atu tāu e mea ai i tāku e kōrero atu nei.
²² Tēnei anō hoki, kia rite mai i a koe tētahi whare mōku; e mea ana hoki ahau tērā e mana ā koutou inoi, ā, ka tukua atu ahau ki a koutou.

Poroporoaki

- ²³ Tēnei te oha atu nei ki a koe a Epapara, tōku hoa herehere i roto i a Karaiti Īhu,
²⁴ rātou tahi ko Māka, ko Aritaku, ko Rīmaha, ko Ruka, ōku hoa mahi.
²⁵ Kia tau te aroha noa o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti ki ō koutou wairua. Āmine.

Ko te Tuhituhi a Pāora Āpōtoro ki ngā Hiperu

Te Kupu a te Atua i roto i Tāna Tama

¹ He maha ngā wāhi, he maha ngā huarahi i kōrero ai te Atua i mua, arā ngā poropiti, ki ngā mātua,

² i ēnei rā whakamutunga nā tāna Tama āna kōrero ki a tātou, ko tāna hoki tērā i mea ai māna ngā mea katoa, ko tāna kaihanganga hoki tērā o ngā ao.

³ Ko ia te kōwhiri i te tino āhua o tōna pūmautanga, e whakaū nei i ngā mea katoa ki te kupu o tōna kaha, ka oti i a ia ake anō te horoi o tātou hara, nā noho ana ia i te ringa matau o te Nui i runga rawa.

⁴ Ā, meinga ana ia kia pai ake i ngā anahera, kia pērā me te ingoa i riro i a ia he nui atu i tō rātou.

Te Nui o te Tama a te Atua

⁵ Ki a wai hoki o ngā anahera tāna meatanga i mua,

“Ko koe tāku Tama,
nō nāianei koe i whakatupuria ai e ahau?”

Me tēnei anō,

“Ko ahau hei Matua ki a ia,
ko ia hei Tama ki ahau?”

⁶ I tāna kawenga mai anō hoki i te whānau mātāmua ki te ao, ka mea ia,

“Kia koropiko ngā anahera katoa a te Atua ki a ia.”

⁷ Ko tāna kupu ia mō ngā anahera,

“Meinga ana e ia āna anahera hei wairua,
āna kaimahi hei mura ahi.”

⁸ Mō te Tama ia, i kī ia,

“Pūmau tonu tōu torōna, e te Atua, ake, ake;
ā, ko te hēpeta o te tika te hēpeta o tōu kīngitanga.

⁹ I arohaina e koe te tika, i kinongia e koe te hara;

nō reira nui atu i tō ōu hoa
te whakawahinga a te Atua,
a tōu Atua, i a koe ki te hinu o te hari.”

¹⁰ Me tēnei anō,

“Nāu, e te Ariki, i te tīmatanga i whakatakoto te whenua;
he mahi anō ngā rangi nā ōu ringa.

¹¹ Ko ērā e hemo atu, ko koe ia e mau tonu:
ka tawhitotia katoatia hoki ērā me he kākahu.

¹² Ka pōkaitia e koe, anō he koheka,
ka whakaputaia kētia.

Ko koe tonu anō ia koe,
kāhore hoki he mutunga o ōu tau.”

¹³ Ki tēhea hoki o ngā anahera tāna meatanga i mua,

“Hei tōku ringa matau koe noho ai,
kia meinga rā anō e ahau ōu hoariri
hei tūranga waewae mōu?”

¹⁴ He teka ianei he wairua kaimahi rātou katoa, he mea tonotono hei minita, he whakaaro ki te hunga mō rātou nei te ora?

2

Te Whakaoranga Nui

¹ Nā, ko te tikanga tēnei, kia kaha ake tō tātou whakaaro ki ngā mea kua rangona, kei pahuhu atu i a tātou.

² Mehemea hoki te kupu i whakapuakina e ngā anahera he pūmau, ā, he tika tonu te utu i whakahokia mō ngā pokanga kētanga katoa, mō ngā mahi tutū;

³ me pēhea ka mawhiti ai tātou ki te paopao tātou ki tēnei ora nui; i tīmataia nei te kōrero e te Ariki, ā, kua whakaūkia mai ki a tātou e te hunga i rangona ai;

⁴ me te whakaatu anō te Atua ki tā rātou, i runga i ngā tohu, i ngā mea whakamiharo, i tōna tini o ngā merekara, i ngā tūwhanga mai anō hoki o te Wairua Tapu, he pērā anō me tāna i pai ai.

Ko te Mea i Ārahi nei i a Mātou ki te Ora

⁵ Kāhore hoki i waiho e ia ki raro i ngā anahera te ao meāke nei puta, tā mātou e kōrero nei.

⁶ Heoi, i whakaaturia mai e tētahi i tētahi wāhi, i mea mai:

"He aha te tangata, i mahara ai koe ki a ia?

Te tama rānei a te tangata, i tirohia ai ia e koe?

⁷ Nohinohi nei te whai i whakaititia iho ai ia e koe i ngā anahera;

kua karaunatia ia e koe ki te korōria, ki te hōnore,

kua waiho anō ia e koe hei rangatira mō ngā mahi a ōu ringa.

⁸ Kua waiho nei e koe ngā mea katoa ki raro i ōna waewae."

Nā, i ngā mea katoa ka waiho nei i raro i a ia, kāhore i mahue tētahi mea kihai nei i waiho i raro i a ia. Otirā, kāhore anō tātou kia kite noa i ngā mea katoa kua oti te waiho i raro i a ia.

⁹ Ka kite rāia tātou i a Īhu, he nohinohi nei te wāhi i whakaititia iho ai ia i ngā anahera ka oti nei te karauna ki te korōria, ki te hōnore, i muri nei i tōna ngaunga e te mate; he meatanga nā tō te Atua aroha noa kia pāngia ia e te mate mō ngā tāngata katoa.

¹⁰ Ko tāna tikanga tika hoki ia, māna nei ngā mea katoa, nāna anō hoki ngā mea katoa i a ia e ārahi ana i ngā tama tokomaha ki te korōria, kia waiho ngā mamae hei mea e tino rite ai te take o tō rātou whakaoranga.

¹¹ Ko te kaiwhakatapu hoki, rātou ko te hunga e whakatapua ana, nō te pū kotahi rātou katoa. Koia ia tē whakamā ai ki te hua i a rātou he tēina;

¹² e mea nei ia,

"Māku e kōrero tōu ingoa ki ōku tēina;

ka himene atu ahau ki a koe

i waenganui o te whakaminenga."

¹³ Me tēnei anō hoki,

"Ka ū pū ahau ki a ia."

Me tēnei anō,

"Nanā, ahau nei me ngā tamariki i hōmai e te Atua ki ahau."

¹⁴ Nā, kei ngā tamariki he kikokiko, he toto, koia hoki ia i whakawhiwhia ai anō hoki ki aua mea; kia ai ai tōna matenga hei whakakāhore mō te rangatira o te mate, arā mō te rēwera;

¹⁵ kia whakaputaina mai ai hoki e ia ki waho te hunga i meinga e te wehi o te mate hei taurekareka i ngā wā katoa i ora ai rātou.

¹⁶ Kihai hoki ia i mau ki ngā anahera; engari i mau ia ki te uri o Āperahama.

¹⁷ Nā konei i tika ai kia whakaritea ia ki ōna tēina i ngā mea katoa, kia waiho ai ia hei tohunga nui e atawhai ana, e pono ana i ngā meatanga ki te Atua, hei whakamārie mō ngā hara o te iwi.

¹⁸ I te mea hoki ka whakamātautauria ia, ā, mamae iho, e taea e ia te āwhina te hunga e whakamātautauria ana.

3

He Nui kē ake a Īhu i a Mohi

¹ Nā, e ōku tēina tapu, e te hunga kua uru nei ki tā te rangi karanga, whakaaroa a Īhu Karaiti, te Āpōtoro, te Tohunga Nui o te tikanga kua whakaaetia nei e tātou;

² i pono nei ki tōna kaiwhakarite mai, i pērā anō me Mohi i tōna whare katoa.

³ I tika hoki kia nui ake te korōria mō tēnei tangata i tō Mohi, nō te mea nui ake i tō te whare te hōnore o te kaihangā.

⁴ He mea hanga hoki nā tētahi ngā whare katoa; ko te Atua ia te kaihangā o ngā mea katoa.

⁵ Ā, i pono anō a Mohi i roto i tōna whare katoa, i pērā me te pononga, hei whakaatu mō ngā mea ka kōerotia i muri;

⁶ ko te Karaiti ia i rite ki te tama i tōna whare anō; ko tōna whare tonu hoki tātou, ki te ū tō tātou māia me te whakamanamana ki te mea e tūmanakohia atu nei, ā taea noatia te mutunga.

He Okiokinga mō te Hunga a te Atua

⁷ Nā, kia rite ki tā te Wairua Tapu i mea ai:

"Ki te rongo koutou ki tōna reo āiane,

⁸ kua e whakapakeketia ō koutou ngākau,
kei pērā me o te whakatoinga,
i te rā o te whakamātautauranga i te koraha.

⁹ I ahau i whakamātautauria e ō koutou mātua, i ahau i āta mōhiotia,
e whā tekau ngā tau i kite ai rātou i āku mahi.

¹⁰ Nā, ka hōhā ahau ki taua whakatupuranga, ka mea,
'Kotiti kē tonu ō rātou ngākau;
kāhore rātou e mōhio ki āku ara.'

¹¹ Nā reira i riri ai ahau, i oati ai hoki:
'E kore rātou e tae ki tōku okiokinga.' "

¹² Kia tūpato, e ōku tēina, kei noho te ngākau kino, whakapono kore i roto i tētahi o
koutou; kei whakarērea te Atua ora.

¹³ Engari, me whakahau koutou tētahi i tētahi i tēnei rā, i tēnei rā, i te mea e kīia ana "Ko
tēnei rā," kei whakapakeketia tētahi o koutou e te tinihanga o te hara.

¹⁴ Ka uru hoki tātou ki tā te Rāaiti, ki te mea ka mau i a tātou te tīmatanga o te whakaaro
pūmau, taea noatia te mutunga.

¹⁵ I te mea hoki e kōrerotia ana:

"Ki te rongo koutou ki tōna reo āianeī,
kua e whakapakeketia ō koutou ngākau,
kei pērā me o te whakatoinga."

¹⁶ Ko wai hoki i whakatoi i tō rātou rongonga? He teka ianei ko te hunga katoa i haere
mai i Ihipa, a Mohi i ārahi rā?

¹⁷ I riri hoki ia ki a wai i ngā tau e whā tekau? He teka ianei ki te hunga i hara, i hinga
rā ō rātou tinana ki te koraha?

¹⁸ I oati anō ia ki a wai, e kore rātou e tae ki tōna okiokinga? He teka ianei ki te hunga
kīhai nei i whakapono?

¹⁹ Nā, ka kite nei tātou kīhai rātou i āhei te tae atu i te kore o te whakapono.

4

¹ Nā, kia matakū tātou, i te mea ka tukua iho nei he kōrero pai mō tātou kia tae atu ki
tōna okiokinga, kei tirohia mai tētahi o koutou kua mahue ki muri.

² He mea kauwhau hoki te rongopai ki a tātou, he pērā anō me tērā i a rātou. Heoi, kīhai
te kupu i rangona i whai pai ki a rātou; nō te mea kīhai i whakananua ki te whakapono i
roto i te hunga i rangona ai.

³ Ka taea hoki te okiokinga e tātou kua whakapono nei; ka rite ki tāna i kī rā:

"Nā reira i riri ai ahau, i oati ai hoki,
'E kore rātou e tae ki tōku okiokinga!'"

Kua oti nā hoki ngā mahi i te tīmatanga rā anō o te ao.

⁴ Ko tāna kupu hoki tēnei i tētahi wāhi mō te rā whitu, "Ā, ka okioki te Atua i te rā whitu i
āna mahi katoa."

⁵ I tēnei wāhi anō hoki, "E kore rātou e tae ki tōku okiokinga."

⁶ Nā, tērā atu anō he taenga mō ētahi ki reira; kīhai hoki te hunga i kauwhautia ai te
rongopai ki a rātou i mua i tae, nō te mea kāhore ō rātou whakapono;

⁷ ā, ka motuhia mai e ia tētahi rā, i a ia i mea rā i tā Rāwiri, Hei āianeī, i muri i taua wā
roa rā; ko te kupu hoki tēnei:

"Hei āianeī, ki te rongo koutou ki tōna reo,
kua e whakapakeketia ō koutou ngākau."

⁸ Mehemea hoki i whai okiokinga rātou i a Hohua, e kore e kōrerotia e ia tētahi atu rā i
muri iho.

⁹ Inā, tērā atu anō he hāpati okiokinga mō te iwi o te Atua.

¹⁰ Ki te tae hoki te tangata ki tōna okiokinga, ka okioki anō ia i āna mahi ake, ka pērā me
te Atua i okioki i āna mahi ake.

¹¹ Nā, kia puta tō tātou uaua ki te tomo ki taua okiokinga, kei pērā te whakapono kore o
tētahi, ā, ka hinga.

¹² Ora tonu hoki te kupu a te Atua, mana tonu, koi rawa atu i tētahi hoari matarua,
ngoto tonu, ā, wehea noatia te ngākau me te wairua, ngā ponapona me te hinu wheua, e
wawae ana anō i ngā whakaaro, i ngā hihiritanga o te ngākau.

¹³ Kāhore hoki he mea hanga i ngaro ki tōna aroaro. Heoi, e takoto kau ana, e tuwhera
ana ngā mea katoa ki ōna kanohi, kei a ia nei he kupu mō tātou.

¹⁴ Nā, he tino tohunga nui tō tātou, kua tomo ki ngā rangi, a ʻIhu, te Tama a te Atua, kia mau pū tātou ki te tikanga i whakaaetia e tātou.

¹⁵ Ehara hoki tō tātou i te tohunga nui e kore e āhei kia mamae tahi me tātou e ngoikore nei; i whakamātautauria nei hoki ia i ngā mea katoa, i pēneitia me tātou, kāhore ia he hara.

¹⁶ Nā, kia haere māia atu tātou ki te torōna o te aroha noa, kia puta mai ai ki a tātou te mahi tohu, kia kitea ai e tātou tā te aroha noa hei āwhina mai mō ngā wā e mate ai.

5

¹ Ko ia tohunga nui hoki e tangohia nei i roto i ngā tāngata, he mea whakatū rātou mō ngā mea a ngā tāngata ki te Atua, hei tāpae i ngā whakahere, i ngā patunga tapu mō ngā hara.

² E taea e ia te āta hanga ki te hunga e kūware ana, e kotiti kē ana; nō te mea e muia ana anō ia e te ngoikore;

³ nā konei i tika ai, kia rite ki tāna mō te iwi tāna e tāpae ai mōna ake, hei whakahere mō ngā hara.

⁴ E kore anō hoki tētahi e tango i tēnei hōnore ki a ia anō, engari te tangata e karangatia ana e te Atua, e pērātia ana me Ārona.

⁵ Waihoki ko te Karaiti kāhore āna whakanui i a ia hei tohunga nui; nā tērā kē i kī rā ki a ia:

“Ko koe tāku Tama,
nō nāianei koe i whakatupuria ai e ahau.”

⁶ Perā hoki me tāna i kī ai i tētahi atu wāhi,

“Hei tohunga koe ake ake
i runga i te ritenga o Merekihereke.”

⁷ I ngā rā o tōna kikokiko, i tukua e ia he inoi, he karakia, i runga i te kārangaranga kaha, i te roimata, ki te Mea kaha ki te whakaora i a ia i te mate, ā, whakarangona ana mōna i wehi ki te Atua;

⁸ ahakoa he Tama ia, i whakaakona ia ki te ngohengohe e ōna mamae.

⁹ Ā, ka meinga nei ia kia tino rite, ka waiho ia hei take mō te ora tonu ki te hunga katoa e ngohengohe ana ki a ia;

¹⁰ he mea karanga nā te Atua hei tohunga nui i runga i te ritenga o Merekihereke.

He Whakatūpato ki Whakarērea te Whakapono

¹¹ He maha nei ā mātou kōrero mō tēnei, he uaua ki te whakamārama, he pūhoi hoki nō koutou ki te whakarongo.

¹² I te mea hoki ka tika kia waiho koutou hei kaiwhakaako nō te mea ka roa nei, nā, me tuarua te whakaako i a koutou ki ngā tīmatanga rawatanga o ngā kupu a te Atua; me waiū hoki he kai mā koutou, kauaka te kai pakeke.

¹³ Ko ngā tāngata katoa hoki e kai ana i te waiū, he kūware rātou ki te kupu o te tika, he kōhungahunga hoki.

¹⁴ Mā ngā pakeke e tika ai te kai mārō kua taungatia nei ō rātou hinengaro e ngā meatanga maha, e wehe ai i te pai, i te kino.

6

¹ Nā, kāti tātou te kōrero i ngā tīmatanga o tā te Karaiti ako, hoake tātou ki te tino tikanga; kaua e tuaruatia te whakatakoto i te tūranga, arā i te ripenetā ki ngā mahi mate, i te whakapono hoki ki te Atua,

² i te whakaako ki ngā iriiri, ki te whakapānga o ngā ringaringa, ki te aranga o ngā tāngata mate, ki te whakawākanga mutungakore.

³ Ā, ka meatia anō tēnei e tātou ki te tukua e te Atua.

⁴ Ko te hunga hoki kua oti te whakamārama, kua pā ki te mea i hōmai i runga i te rangi, kua whiwhi ki te Wairua Tapu,

⁵ kua kitea anō te pai o tā te Atua kupu, me ngā mea kaha o te ao meāke nei puta;

⁶ ki te taka atu rātou, e kore rātou e taea te whakahou ake ki te ripenetā; ka rīpekatia houtia hoki te Tama a te Atua e rātou nei anō, ka meinga hoki kia tāwaia nuitia.

⁷ Ko te whenua hoki e inu nei i te ua honohono te heke ki runga ki a ia, ā, e mea ana i te otaota pai kia tupu ake mā te hunga i mahia ai, ka whiwhi ki tā te Atua manaaki.

⁸ Ki te tupuria ia e te tātarāmōa, e te tūmatakurū, ka whakakinoa, ka tata ki te kanga: ko tōna whakamutunga ka tahuna.

⁹ Otiia, ahakoa pēnei noa tā mātou kōrero, e ū ana anō tō mātou whakaaro, e ōku hoa aroha, ki ngā mea pai kē atu kei a koutou, he mea hoki mō te whakaoranga.

¹⁰ E kore hoki te Atua e hē, e wareware ki tā koutou mahi, ki te uaua o tō koutou aroha, i whakakitea mai e koutou ki tōna ingoa, i a koutou i atawhai i te hunga tapu, ā, ka atawhai nei anō.

¹¹ Otiia, e hiahia ana mātou kia whakakitea taua uaua nā anō e tēnei, e tēnei o koutou, kia taea rawatia te pūmautanga o te whakaaro i tūmanako ai koutou ā te mutunga rā anō.

¹² Kia kua e pūhoi, engari kia rite ki tā te hunga i whakapono, i whakamanawanui, ā, riro mai ana i a rātou ngā mea i whakaaria mai.

Te Kupu Whakaari Tūturu o te Atua

¹³ I tā te Atua whakaaringa mea ki a Āperahama, i te mea kāhore tētahi i nui ake hei oaitanga, ka oaitia e ia a ia ake anō,

¹⁴ ka mea, “Inā, ka manaakitia rawatia koe e ahau, ka whakanuia rawatia anō hoki koe.”

¹⁵ Heoi, whakamanawanui ana ia, ā, riro ana i a ia te kupu whakaari.

¹⁶ Ko te mea nui ake hoki tā ngā tāngata e waiho ai hei oati; ā, ki a rātou hei mutunga mō ngā whakahokihoki kupu katoa te oati whakaū.

¹⁷ Nō reira, i te mahara o te Atua kia tino whakakitea ki te hunga mō rātou nei te kupu whakaari te pūmau o tōna whakaaro, ka whakaurua mai e ia he oati,

¹⁸ kia rua ai ngā mea pūmau, he mea e kore ai e āhei kia teka te Atua. Mā reira ka kaha ai he whakamārie mō tātou, mō te hunga kua rere ki te pupuri i te mea e takoto mai nei i te aroaro, e tūmanakohia atu nei.

¹⁹ Hei puna anō tēnei mā tātou mō te wairua, he tūmanako mau tonu, ū tonu, tae tonu atu anō hoki ki te mea i roto i te ārai;

²⁰ ki te wāhi kua tapoko atu nei a Īhu ki reira, hei mātāmua mō tātou, i a ia i meinga hei tohunga nui mō ā mua tonu atu, i runga i te ritenga o Merekihereke.

7

Te Tohunga Merekihereke

¹ Ko tēnei Merekihereke hoki, kīngi o Harema, tohunga o te Atua o te Runga Rawa, i tūtaki nei ki a Āperahama i a ia e hoki ana i te patunga i ngā kīngi, i manaaki nei i a ia,

² ā, hoatu ana e Āperahama ki a ia ngā whakatekau o ngā mea katoa. Ko te whakamāoritanga o tōna ingoa i te tuatahi ko te Kīngi o te tika, i tō muri hoki ko te Kīngi o Harema, arā ko te Kīngi o te rangimārie.

³ He mea matuakore, whaeakore, kāhore nei ōna whakapapa tūpuna, kāhore he timatanga o ōna rā, kāhore he mutunga o tōna ora; he tangata kua whakaritea ki te Tama a te Atua, mau tonu ana ia hei tohunga.

⁴ Nā, whakaaroa te nui o tēnei tangata i hoatu nei ki a ia e te tupuna nui, e Āperahama, ngā whakatekau o ngā taonga parakete.

⁵ Ko ngā tama hoki a Rīwai, arā ngā mea kua riro nei i a rātou te mahi tohunga, he ture kei a rātou kia tangohia tā te ture i whakarite ai, ngā whakatekau a te iwi, he mea nā ō rātou tēina i puta mai nei anō i te hope o Āperahama.

⁶ Ko tēnei tangata ia, ehara nei i te mea nō tō rātou kāwai, riro ana i a ia ngā whakatekau a Āperahama, ā, manaakitia ana e ia te tangata i a ia nei ngā kupu whakaari.

⁷ E kore rawa ia tēnei e taea te whakateka, arā ko te mea iti e manaakitia ana e te mea nui.

⁸ I konei e riro ana ngā whakatekau i ngā tāngata, he matemate nei; i reira ia, i tērā e kiia nei kei te ora ia.

⁹ Me pēnei anō te kī, ko Rīwai e tango whakatekau nei, hoatu ana e ia he whakatekau i tā Āperahama meatanga rā.

¹⁰ I roto tonu hoki ia i te hope o tōna pāpā i te tūtakitanga o Merekihereke ki a ia.

¹¹ Nā, ki te mea nā tā te Rīwai mahi tohunga i tino rite ai, ā, i nā runga hoki i tērā te rironga o te ture i te iwi, he aha atu te mea e whakatika ake ai tētahi atu tohunga i runga i tō Merekihereke ritenga; tē kiia ai i runga i tō Ārona ritenga?

¹² Ka whakaputaia kētia nei hoki te mahi tohunga, ina kua puta kē anō hoki te ture.

¹³ Ko te tangata hoki mōna ēnei kōrero, he hapū kē tōna, kāhore nei tētahi o rātou i whakatata ki te āta.

¹⁴ He mea takoto mārāma hoki tēnei, i puta ake tō tātou Ariki i roto i a Hūrā: hore rawa he kupu a Mohi mō te mahi tohunga a tērā iwi.

Tētahi atu Tohunga i te Ritenga o Merekihereke

¹⁵ Ā, ka tino mārāma rawa tā mātou i kōrero ai, ina whakatika ake tētahi atu tohunga i te ritenga o Merekihereke;

¹⁶ ko tōna whakatohungatanga nei hoki ehara i te mea nō runga i te ture o ngā tikanga o te kikokiko, engari nō runga i te kaha o te ora e kore e mutu.

¹⁷ Kua whakaaturia mai nei hoki e ia:

"Hei tohunga koe ake ake

i runga i te ritenga o Merekihereke."

¹⁸ Kua whakakāhoretia hoki te ture i whakatakatoria i mua, nō te mea kāhore ōna kaha, kāhore ōna hua,

¹⁹ (kāhore hoki he mea i tino tika i te ture), kua mauria mai anō he mea e hira ake ai te tūmanako, nā reira nei tātou ka whakatata atu ki te Atua.

²⁰ Nā, kīhai nei i mahue te oati;

²¹ ko ērā hoki kāhore he oati i tō rātou whakatohungatanga; he oati ia i tō tēnei, nā tērā i kī mai rā ki a ia:

"Kua oati te Ariki,

ā, e kore e puta kē tōna whakaaro:

'Hei tohunga koe ake ake

i runga i te ritenga o Merekihereke.' "

²² Koia i nui kē ai te pai o te kawenata ko Ihu nei tōna kaiwhakamau.

²³ He tokomaha hoki rātou i whakatohungatia, tā te mea kīhai i tukua e te mate kia tū tonu;

²⁴ ko tēnei ia, e mau tonu ana ake ake, e kore anō e puta kē tāna mahi tohunga.

²⁵ Nā, e taea anō e ia te tino whakaora te hunga e nā runga atu ana i a ia ki te Atua; e ora tonu ana hoki ia hei inoi mō rātou.

²⁶ He pai rawa hoki tēnei tū tohunga nui mō tātou, te tapu, te kinokore, te poke kore, he mea motu kē i te hunga hara, kua whakanekehia ake anō hoki ki runga ake i ngā rangi.

²⁷ Kāhore āna mea e pērā ai ia me ngā tohunga nui, e whakaeke patunga tapu ai ia i ia rā, mō ōna hara ake i te tuatahi, muri iho mō o te iwi; kotahi tonu hoki tāna meatanga i tēnei, i tāna whakaekenga atu i a ia ake.

²⁸ Ko ngā tohunga nui hoki e whakatūria ana e te ture, he tāngata e pēhia ana e te ngoikore; ko tā te kupu ia o te oati, i muri nei i te ture, ko te Tama kua oti nei te mea kia tino tika ake ake.

8

Ko Ihu, tō Mātou Tohunga Nui

¹ Nā, ko te tino tēnei o ēnei kōrero; he tohunga pērā tō tātou, kua noho ki matau o te torōna o te Nui i ngā rangi;

² he miniti mō te wāhi tapu, mō te tapenākara pono, tōna kaiwhakaara nei ko te Ariki, ehara i te tangata.

³ Ko ngā tohunga nui katoa hoki, he mea whakarite hei tāpae atu i ngā whakahere, i ngā patunga tapu; nā konei hoki i tika ai kia whai mea anō tēnei tohunga nui hei tāpaenga atu māna.

⁴ Me i runga hoki ia i te whenua, kāhore ōna tohungatanga; tēnei hoki ngā tohunga hei tāpae i ngā whakahere i runga i tā te ture.

⁵ Ko tā rātou mahi he ritenga, he ātārangi nō ngā mea i te rangi, he pērā anō me te mea i tohutohungia ki a Mohi, i a ia meāke hanga i te tapenākara, i mea hoki ia, "Kia mahara kia hangā e koe ngā mea katoa kia rite ki te tauira i whakakitea ki a koe i runga i te maunga."

⁶ Tēnā ko tēnei, he nui kē te mahi miniti kua riro nei i a ia, he pai rawa hoki te kawenata ko tōna takawaenga nei ko ia, he pai rawa anō hoki ngā kupu whakaari, i whakatakatoria ai taua kawenata.

⁷ Mehemea hoki kīhai i whai hē taua kawenata ō mua, e kore e rapua he wāhi mō te tuarua.

⁸ I a ia hoki e whakahē ana, i mea ia ki a rātou:

"Nanā, tēnei ake ko ngā rā, e ai tā te Ariki,

e whakaritea ai e ahau he kawenata hou ki te whare o Ihairaira,

ki te whare anō hoki o Hūrā.

⁹ E kore e rite ki te kawenata i whakaritea e ahau ki ō rātou mātua,

i te rā i mau ai ahau ki ō rātou ringaringa,

i ārahi mai ai i a rātou i te whenua o Ihipa.

Kīhai nei hoki rātou i ū ki tāku kawenata,

ā, kore ake ōku whakaaro ki a rātou,

e ai tā te Ariki.

¹⁰ Ko te kawenata hoki tēnei e whakarite ai ahau ki te whare o Ihairaira

i muri iho i aua rā, e ai tā te Ariki:

Ka hoatu e ahau āku ture ki ō rātou hinengaro,
ka tuhituhia anō hoki ki ō rātou ngākau.

Ko ahau hei Atua mō rātou
ko rātou hoki hei iwi māku.

¹¹ I kore anō hoki rātou e whakaako i tōna hoa,
i tōna hoa, i tōna teina, i tōna tuakana, e mea,
'Kia mātau koe ki te Ariki,'

e mātau katoa hoki rātou ki ahau,
te nohinohi o rātou, te nui anō hoki o rātou.

¹² Ka mahi tohu hoki ahau ki ō rātou kīno,
e kore anō hoki e maharatia e ahau ō rātou hara ā mua ake nei."

¹³ I a ia i mea, "He kawenata hou," kua whakatawhitotia e ia te mea tuatahi. Nā, ko te mea kua tawhitotia, kua koroheketia, ka tata te memeha.

9

He Karakia nō te Whenua, he Karakia nō te Rangī

¹ Nā, ko te kawenata tuatahi he tikanga karakia anō ōna, me tētahi wāhi tapu, he mea nō te ao nei.

² I hangā hoki tētahi tapenākara, te tuatahi, i reira te tūranga rama, me te tēpu, me te taro aroaro, tōna ingoa ko te Wāhi Tapu.

³ I tua atu hoki o te rua o ngā ārai, ko te tapenākara, e huaina ana ko te Wāhi Tino Tapu.

⁴ He tahu kakara kōura i reira me te āka o te kawenata, he mea whakakikorua ngā wāhi katoa ki te kōura, i roto anō i taua mea ko te oko kōura i te mana, ko te tokotoko o Arona i pihī rā, ko ngā papa o te kawenata.

⁵ I runga atu i tēnei ko ngā Kerupima o te korōria, e whakamarumarua ana i te taumata o te whakamārietanga. E kore aua mea e taea te kōrero takitahi ināiane.

⁶ Heoi, ka āta rite nei ēnei mea, ka hāereere ngā tohunga i ngā wā katoa ki te tapenākara tuatahi, i a rātou e mahi ana i ngā ritenga karakia;

⁷ ki te tuarua ia kotahi anō te haerenga atu i te tau, o te tohunga nui anake, kīhai anō i mahue ngā toto; i tāpaea atu hoki mōna, mō ngā hē anō o te iwi.

⁸ Ko tā te Wairua Tapu hoki tēnei i whakaatu ai, kīanō te huarahi ki te Wāhi Tino Tapu i whakakitea mai, i te mea e tū ana anō te tapenākara tuatahi.

⁹ He āhua tērā mō tēnei wā nei, e tāpaea ai ngā whakahere me ngā patunga tapu, kāhore nei e tau hei mea i te tangata nāna tērā mahi kia tino tika te hinengaro;

¹⁰ heoi anō o ērā he kainga, he inumanga, he horoinga maha, he tikanga nā te kikokiko, he mea whakarite mai, ā taea noatia te wā whakatikatika.

¹¹ I te taenga mai ia o te Karaiti hei tohunga nui mō ngā mea pai e whai mai ana i muri, he nui atu anō hoki, he tino tika te tapenākara, ehara i te mea hangā nā te ringaringa, arā ehara i te mea nō tēnei hanganga.

¹² Ehara anō hoki i te mea nō ngā koati ngā toto, nō ngā kūao kau rānei, engari nōna ake ngā toto i haere atu ai ia, kotahi tonu te haerenga, ki roto ki te Wāhi Tino Tapu, i te mea ka whiwhi ki tāna mea hei hoko mai i a tātou mō ake tonu atu.

¹³ Ki te mea hoki mā ngā toto o ngā pūru, o ngā koati, mā ngā pungarehu rānei o te kūao kau, he mea tāuhihi ki te hunga kua poke, ka tapu ai, ka mā ai te kikokiko.

¹⁴ Tērā atu tō ngā toto o te Karaiti, nāna nei i tāpae atu a ia anō, he mea kohakore, ki te Atua, i runga i tā te Wairua ora tonu; mā ērā e mā ai ō koutou hinengaro i ngā mahi mate, e mahi ai koutou ki te Atua ora.

¹⁵ Mō konei anō ia i meinga ai hei Takawaenga mō te kawenata hou, kia mate ai ia hei utu mō ngā hē i raro i te kawenata tuatahi, kia riro ai i te hunga e karangatia ana te wāhi tūturu mō rātou i kōrerotia i mua.

¹⁶ He ōhākī hoki, ko te mea e whai tikanga ai ko te matenga o te tangata nāna i whakatakoto.

¹⁷ Kia mate hoki te tangata, kātahi ka whai mana te ōhākī; ka ū tonu rānei i te mea e ora ana te tangata nāna i whakatakoto?

¹⁸ Koia hoki te mahue ai te toto i te whakatapunga o te kawenata tuatahi.

¹⁹ I te mutunga hoki o tā Mohi kōrero i ngā tikanga katoa ki te iwi katoa, hei whakarite i tā te ture, ka mau ia ki ngā toto o ngā kūao kau, o ngā koati, ki te wai, ki te huruhuru whero, ki te hīhopa, ā, tāuhihia ana e ia te pukapuka, me te iwi katoa;

²⁰ me tāna kī anō, "Ko ngā toto ēnei o te kawenata kua whakaakona mai nei e te Atua ki a koutou."

²¹ I tāuhihia anō hoki e ia ki ngā toto te tapenākara, me ngā oko katoa mō te mahi minita.

²² I runga hoki i te ture, e tata ana ka kīia, e purea ana ngā mea katoa ki te toto; ki te kāhore hoki he ringihanga toto, kāhore he murunga hara.

Te Tāpaenga a Ihū, te Whakakāhore i te Hara

²³ Koia, i tika ai kia purea ki ēnei ngā ritenga o ngā mea i te rangi; ko ngā tino mea ia o te rangi ki ngā patunga tapu, pai rawa atu i ēnei.

²⁴ Ehara hoki i te mea kua tomo a te Karaiti ki te wāhi tapu i hanga e te ringaringa, ki te tauira o te tino wāhi; engari ki te tino rangi pū anō, puta ai ki te aroaro o te Atua, mō tātou.

²⁵ Ehara anō i te mea kia maha āna tāpaenga i a ia, kia pērā me te tohunga nui e haere nei ki roto ki te Wāhi Tino Tapu i tēnei tau, i tēnei tau, nō ētahi atu anō hoki ngā toto;

²⁶ pēnei kia maha he mamaetanga mōna, he mea tūmata i te hanganga rā anō o te ao. Tēnā ko tēnei, kotahi tonu tōna whakakitenga mai i te mutunga o ngā wā, hei whakakāhore i te hara, i a ia ka meinga hei patunga tapu.

²⁷ Nā, kua takoto nei te tikanga mō ngā tāngata kia kotahi tonu te matenga, ā muri iho i tēnei ko te whakawā;

²⁸ waihoki ko te Karaiti, kotahi tonu tōna tāpaenga atu hei pīkau i ngā hara o te tini, ā, tēnei ake ko te rua o ōna whakakitenga mai, kāhore anō he hara, hei whakaora i te hunga e tatari ana ki a ia.

10

¹ I te mea ko tō te ture he ātārangi nō ngā mea pai e puta ana mai i muri, ehara i te āhua pū o aua mea, e kore e whai mana i aua patunga tapu e whakaekitia tonutia ana e rātou i tēnei tau, i tēnei tau, e tino tika ai te hunga e whakatata ana.

² Pēnei e kore rānei e mutu te whakaake? Me i oti hoki te hunga nāna taua karakia te mea kia mā, kua kore ō rātou mahara ki ngā hara?

³ I aua patunga tapu ia e hokihoki ana te mahara ki ngā hara i ia tau, i ia tau.

⁴ E kore hoki e tau mā ngā toto o ngā pūru, o ngā koati e whakakāhore ngā hara.

⁵ Nā reira i a ia e haere mai ana ki te ao, ka mea ia:

“Kīhai i matenuitia e koe te patunga tapu me te whakahere,

kua rite mai i a koe he tinana mōku.

⁶ Kīhai koe i āhuareka ki ngā tahunga tinana,

ki ngā whakahere hara.

⁷ Kātahi ahau ka mea atu, ‘Tēnei ahau te haere atu nei,

kei roto i te upoko o te pukapuka te tuhituhinga mōku,

ki te mea i tāu i pai ai, e te Atua.’ ”

⁸ I tāna meatanga i mua ake, “Kīhai koe i matenui ki te patunga tapu, ki te whakahere, ki ngā tahunga tinana, ki ngā whakahere hara, kāhore anō hoki ōu āhuareka mai,” he mea nei e tāpaea ana i runga i te ture.

⁹ Kātahi ia ka mea, “Tēnei ahau te haere atu nei ki te mea i tāu i pai ai, e te Atua.” E tangohia ana e ia te tuatahi, kia whakatūria ai e ia te tuarua.

¹⁰ Nā taua pai nei i oti ai tātou te whakatapu, he meatanga nā te tāpaenga atu kotahi o te tinana o Ihū Karaiti.

¹¹ Nā, ko ngā tohunga katoa, e tū ana rātou, e minita ana i tēnei rā, i tēnei rā, he maha anō hoki ā rātou whakaekenga atu i aua patunga tapu rā anō, e kore rawa nei e tau hei tango i ngā hara.

¹² Ko tēnei ia, kotahi nei tāna patunga tapu i whakaake atu ai mō ngā hara, noho tonu atu i te ringa matau o te Atua

¹³ i muri nei he tatari tāna kia waiho rā anō ōna hoariri hei takahanga mō ōna waewae.

¹⁴ Kotahi nei hoki tāna whakahere, ā, tika tonu i a ia ake ake te hunga ka oti te whakatapu.

¹⁵ Hei kaiwhakaatu anō te Wairua Tapu mō tēnei ki a tātou; i muri mai i tāna kianga mai,

¹⁶ “Ko te kawenata tēnei e whakaritea e ahau

ki a rātou i muri i aua rā, e kī ana te Ariki:

Ka hoatu e ahau āku ture ki ō rātou ngākau,

ka tuhituhia hoki e ahau ki ō rātou hinengaro,”

ā, ka mea anō ia,

¹⁷ “E kore hoki e maharatia e ahau ō rātou hara,

ō rātou kino ā mua ake.”

¹⁸ Nā, ki te murua ēnei, kāhore he whakahere mō ngā hara i muri iho.

Kia Whakatata atu Tātou ki te Atua

¹⁹ Nā, e ōku tēina, ka ai nei ngā toto o Īhu hei take e māia ai tātou te tomo ki te Tino Wāhi Tapu,

²⁰ hei ara hou mō tātou, arā hei ara ora, he mea whakatapu nāna, e tika atu ana nā te ārai, arā nā tōna kikokiko.

²¹ Ā, i te mea he nui tō tātou tohunga mō te whare o te Atua,

²² kia whakatata atu tātou, i runga i te ngākau pono, i te whakapono e tino ū ana, he mea tāuhihi te ngākau, kia kore ai te hinengaro kino, he mea horoi anō hoki te tinana ki te wai mārama.

²³ Kia mau tā tātou whakaae ki te mea e tūmanakohia atu nei, kei ngāueue; he pono hoki tā te kaiwhakaari mai.

²⁴ Kia whai whakaaro anō tātou tētahi ki tētahi, kia whakaohokia te aroha me ngā mahi pai,

²⁵ kei mahue te huihui i a tātou anō, kei pērā me te hanga a ētahi. Engari me whakahauhau tētahi i tētahi, kia nui rawa anō hoki i te mea ka kite koutou ka tata te rā.

²⁶ Ki te hara hoki tātou i muri iho i tō tātou whiwhinga ki te mātauranga ki te pono, kāhore atu hoki he patunga tapu i mahue mō ngā hara;

²⁷ engari, ka tatari āhua matakū ki te whakawā, ki te riri kino anō nā te ahi, e whakangaromia ai ngā hoariri.

²⁸ Ko te tangata i takahi i te ture a Mohi kīhai i tohungia, ka mate i runga i te kupu a ngā kaiwhakaatu tokorua, tokotoru rānei.

²⁹ Ki tō koutou whakaaro, e kore rānei e tika kia rahi ake te whiu mō te tangata i takahia ai te Tama a te Atua, i meinga ai hei mea noa ngā toto o te kawenata i whakatapua ai ia, ā, whakaiti ana i te Wairua o te aroha noa?

³⁰ E mātau ana hoki tātou nā wai tēnei kupu, “Māku te rapu utu; māku te hoatu utu, e ai tā te Ariki”; me tēnei anō, “E whakawā te Ariki mō tāna iwi.”

³¹ He mea matakū te taka ki roto ki ngā ringaringa o te Atua ora.

³² Engari, kia mahara ki ngā rā ō mua, i a koutou i whakamāramatia rā, he nui noa atu ngā rauhanga a te mate, i whakaririka kau nā koutou.

³³ Ko tētahi wāhi, i a koutou i meinga e ngā tāwainga, e ngā tūkinotanga hei mea mātakitaki; ko tētahi wāhi, i a koutou i meinga hei hoa mō te hunga i pērātia.

³⁴ I mamae tahi hoki koutou me te hunga i te herehere, i hari hoki ki te pāhuatanga o ō koutou taonga, i mahara hoki tērā atu he taonga mō koutou, he mea pai ake, he mea pūmau tonu.

³⁵ Nā, kaua e whakarērea tō koutou māia, he rahi hoki tōna utu.

³⁶ Ko te mea hoki hei matenuitanga mā koutou he manawanui; kia oti ai i a koutou te mahi tā te Atua i pai ai, e riro tonu ai i a koutou ngā mea i whakaaria mai rā.

³⁷ “Potopoto kau ake hoki,

ā, ka tae mai tēnei e haere mai nei,

e kore anō e whakaroa.

³⁸ Mā te whakapono ia e ora ai te tangata tika;

ā, ki te hoki tētahi ki muri,

e kore tōku wairua e āhuareka ki a ia.”

³⁹ Otiia, ehara tātou i te hunga e hoki ana ki muri, ki te whakangaromanga, engari nō te hunga e whakapono ana, ā, ora ana te wairua.

11

Te Whakapono

¹ Nā, ko te whakapono, he whakapūmautanga i ngā mea e tūmanakohia atu ana, he whakakitenga i ngā mea kāhore nei e kitea.

² Nā konei hoki ngā kaumātua i kōrerotia paitia ai.

³ Nā te whakapono i mātau ai tātou he mea hanga ngā ao e te kupu a te Atua, ā, ko ngā mea e tirohia atu nei kīhai i puta ake i roto i ngā mea e kitea ana.

⁴ Nā te whakapono i pai ake ai i tā Kaina te patunga tapu i tāpaea e Āpera ki te Atua, nā tēnā hoki i whakaatu tōna tika, i whakaatu hoki te Atua mō āna whakahere; nā tēnā anō ia i whai kupu ai, ahakoa mate.

⁵ Nā te whakapono a Ēnoka i kawea kētia ai, tē kite i te mate. Nā, kāhore ia i kitea, nō te mea kua kawea kētia ia e te Atua; i mua atu hoki i tōna kawenga kētanga i whakaaturia mai ia, e āhuareka ana te Atua ki a ia.

⁶ Ki te kāhore hoki he whakapono, e kore e taea he mea e āhuareka mai ai ia. Ki te haere hoki tētahi ki te Atua, me whakapono ko ia anō tēnei ko te Atua, e hōmai ana e ia he utu ki te hunga e āta rapu ana i a ia.

⁷ Nā te whakapono a Noa, i tōna whakamaharatanga e te Atua ki ngā mea kāhore i kitea noatia, i oho ai, he wehi ki te Atua, ā, hangā ana e ia te āka hei whakaora mō tōna whare; he whakataunga tēnā nāna i te hē ki te ao, ā, uru ana ki te tika o te whakapono.

⁸ Nā te whakapono a Āperahama i ngohengohe ai, i tōna karangatanga kia haere ki te wāhi meāke riro i a ia hei kāinga; ā, haere ana ia, tē mātau ki te wāhi e haere ai ia.

⁹ Nā te whakapono ia i noho manene ai ki te whenua i whakaaria mai, he whenua tangata kē anō ki a ia, ā, noho tēneti ana ia, rātou ko Īhaka, ko Hākopa, ōna hoa kua uru tahi nei rātou ki taua mea i whakaaria mai rā.

¹⁰ I tatari hoki ia ki te pā whai tūranga, ko te Atua nei te kaihangā, te kaimahi.

¹¹ Me Hera anō hoki, nā te whakapono ia i whai kaha ai, i hapū ai, ā, whānau ana tāna tama i te mea kua taka kē ōna tau; i mahara hoki ia he pono tā te kaiwhakaari mai.

¹² Nā, whānau ake i te kotahi, he tangata anō hoki ia kua whakatūpāpakutia ki ēnei mea, me te mea ko ngā whetū o te rangi te tini, koia anō kei te onepū i te taha o te moana e kore nei e taea te tatau.

¹³ I mate katoa ēnei i runga i te whakapono, kihai i whiwhi ki ngā mea i whakaaria mai rā, engari he mea kite atu nā rātou i tawhiti, ā, whakaponohia atu ana e rātou, awhitia atu ana, whakaae ana rātou he manene rātou, he noho noa iho i runga i te whenua.

¹⁴ Ko te hunga hoki he pēnei ā rātou kōrero, e whakakite pū ana rātou he whenua tupu tā rātou e rapu nei.

¹⁵ Me i mahara hoki rātou ki taua kāinga i haere mai nei rātou i reira, pēnei kua ātea he hokinga atu mō rātou.

¹⁶ Tēnā ko tēnei, e hiahia ana rātou ki tētahi kāinga pai ake, ki tērā i te rangi. Koia te Atua tē whakamā ai ki a rātou, kia kīia ko tō rātou Atua; kua rite hoki i a ia tētahi pā mō rātou.

¹⁷ Nā te whakapono a Āperahama i tāpae ai i a Īhaka, i tōna whakamātauranga; āe rā, ko te tangata i a ia nei ngā kupu whakaari, tāpaea ana e ia tāna huatahi,

¹⁸ mōna nei te kupu, “Kei a Īhaka he huānga mō tau whānau.”

¹⁹ I whakaaro hoki ia, ahakoa i roto nei anō i te hunga mate, e taea ia e te Atua te whakaara ake; ā, riro mai ana ia i reira, he mea whakaahua.

²⁰ Nā te whakapono tā Īhaka kupu manaaki mō Hākopa rāua ko Ēhau; he meatanga ki ngā mea ō muri nei.

²¹ Nā te whakapono a Hākopa, i a ia ka tata te mate, i manaaki ai i ngā tama tokorua a Hōhepa; ā, koropiko ana i runga i tāna tokotoko.

²² Nā te whakapono a Hōhepa, i a ia e whakahemohemo ana i whakahua ai i te haerenga mai o ngā tamariki a Īharaira; i whakatakoto tikanga ai anō mō ōna wheua.

²³ Nā te whakapono a Mohi, i tōna whānautanga, i hunā ai e ōna mātua e toru ngā marama, i kite hoki rāua he tamaiti ātaahua ia; kihai hoki rāua i matakū ki te ture a te kīngi.

²⁴ Nā te whakapono a Mohi, i tōna kaumātuatanga, kihai i pai kia kīia he tama nā te tamāhine a Parao;

²⁵ ki tāna hoki, ko te mamae tahi me tā te Atua iwi, he mea pai kē atu i ngā āhuareka o te hara kia riro mō tētahi wā.

²⁶ Ki tōna whakaaro, ko te tāwainga mō te Karaiti, he taonga nui kē atu i ngā taonga o Īhipa; i titiro atu hoki ia ki te utu ka hōmai.

²⁷ Nā te whakapono ia i haere atu ai i Īhipa, kihai hoki i matakū i te riri a te kīngi; i ū tonu hoki ia, he titiro nōna ki te Atua e kore nei e kitea.

²⁸ Nā te whakapono ia i whakarite ai i te Kapenga, i te ringihanga toto, kei pā ki a rātou te kaiwhakamate i ngā whānau mātāmua.

²⁹ Nā te whakapono rātou i haere ai rā te Moana Whero me te mea e nā runga ana i te whenua maroke; ā, i te whakamātauranga a ngā Īhipiana, ki te pērā horomia ake rātou.

³⁰ Nā te whakapono ngā taiepa o Heriko i whenuku ai, i te mea e whitu ngā rā e taiāwhiotia ana.

³¹ Nā te whakapono a Rahapa, te wahine kairau, i kore ai e whakangaromia ngātahitia me te hunga whakapono kore, mōna i whakamanuhiri i ngā tūte i runga i te rangimārie.

³² Kia pēhea ake anō hoki āku kōrero? E kore hoki e ranea te tāima hei kōrerotanga māku i ngā mea a Kiriona, a Paraka, a Hamahona, a Iepeta, a Rāwiri, a Hamuera, a ngā poropiti.

³³ Nā te whakapono nei i hinga ai i a rātou ngā rangatiratanga, i mahia ai e rātou te tika, i whiwhi ai rātou ki ngā mea i whakaaria mai i mua, i tūtakina ai e rātou ngā waha o ngā raiona,

³⁴ i tineaia ai e rātou te kaha o te ahi, i mawhiti ai i te mata o te hoari, i haere atu ai i te ngoikore ki te kaha, i meinga ai kia kaha i te whawhaitanga, whati ana i a rātou ngā taua a ngā tauwiwi.

³⁵ Riro ana i ngā wāhine ā rātou tūpāpaku, he mea whakaara ake.

Ko ētahi i whakamamaetia, kihai anō i whakaae atu kia whakaorangia; kia whiwhi ai rātou ki te whakaarahanga pai kē atu.

³⁶ Ko ētahi i whakamātau i ngā tāwainga, i ngā whiunga, i ngā mekameka anō hoki, i te whare herehere.

³⁷ I ākina rātou ki te kōhatu, i wāhia ki te kani, i whakawaia, i mate i te patunga a te hoari. I hāereere rātou, he hiako hipi te kākahu, he hiako koati; he hunga rawakore rātou, e tūkinotia ana, e whakatupuria kinotia ana;

³⁸ kihai nei te ao i pai mō rātou! Ātiutiu noa ana rātou i waenga tahora, i ngā maunga, i ngā ana, i ngā poka o te whenua.

³⁹ Nā, pai tonu te kōrero mō ēnei katoa, he mea nā te whakapono, heoi kihai rātou i whiwhi ki te mea i whakaaria mai.

⁴⁰ Kua whakaaroa wawetia hoki e te Atua tētahi mea pai atu mō tātou, kei tino tika rātou i te mea kāhore nei tātou.

12

Ko te Atua, tō Tātou Matua

¹ Nā, i tēnei kapua nui o ngā kaiwhakaatu e karapoti nei i a tātou, whakarērea e tātou ngā whakataimaha katoa, me te hara whakaeke tata, kia manawanui hoki tātou ki te oma i te omanga e takoto nei i tō tātou aroaro.

² Me te titiro pū anō ki a Ihū, ki te kaitimata, ki te kaiwhakaoti i te whakapono; i whakaaro hoki ia ki te hari i tōna aroaro, ā, whakamanawanui ana ki te rīpeka, whakahāwea ana ki te whakamā, nā, kua noho ki matau o te torōna o te Atua.

³ Whakaaroa hoki ia i whakamanawanui nei ki taua totohe nui a te hunga hara ki a ia, kei hōhā ō koutou ngākau, kei ngākaukore koutou.

⁴ Ko tā koutou pakanga, kāhore anō kia tae noa ki te toto i a koutou e whawhai nā ki te hara.

⁵ Ā, kua wareware koutou ki te kupu whakahau e kōrero nei ki a koutou, me te mea he tama koutou,

"E tāku tama, kaua e whakahāwea ki tā te Ariki papaki;

kei ngākaukore hoki ina riria e ia.

⁶ E papaki ana hoki te Ariki ki tāna e aroha ai,

e whiua ana hoki e ia ngā tama katoa

e whakatamarikitia ana ki a ia."

⁷ Hei pakinga tā koutou e manawanui ai; e rite ana tā te Atua meatanga ki a koutou ki tāna ki ngā tama tupu. Ko wai hoki te tama e kore e pākia e tōna pāpā?

⁸ Ki te kāhore ia ō koutou pakinga, te mea e whakawhiwhia ana ki te katoa, he pōriro koutou, ehara i te tama.

⁹ Tētahi, he mātua anō ō tātou nō te wāhi ki te kikokiko, he mea papaki tātou nā rātou; i hopohopo anō tātou ki a rātou. Kaua ianei e nui noa atu tō tātou ngohengohe ki te Matua o ngā wairua, kia ora ai?

¹⁰ Ko tā rātou papaki hoki he torutoru nei ngā rā, he mea anō nā tā rātou ake i whakaaro ai; ko tā tēnei ia hei pai mō tātou, kia whiwhi ai tātou ki tōna tapu.

¹¹ Ko ngā pakinga katoa, e kore e kiā ināiane he whakahari, engari hei whakapōuri; muri iho ia ka puta mai te hua rangimārie o te tika, ki te hunga e whakamahia ana ki taua mea.

He Tohutohu Whakatūpato Hoki

¹² Heoi, kia ara ngā ringaringa kua tukua iho, me ngā turi ngoikore,

¹³ hangā hoki ētahi huarahi tika mō ō koutou waewae, kei whakaapeaua kētia atu te kopa; engari kia ora ake i te mate.

¹⁴ Whāia te rongo kia mau ki te katoa, me te tapu hoki, ki te kāhore hoki tēnei e kore tētahi tangata e kite i te Ariki.

¹⁵ Me te titiro mārie kei hapa tētahi i tō te Atua aroha noa; kei pihi ake tētahi pakiaka o te kawa hei whakararuraru, e poke ai te tokomaha.

¹⁶ Kei moepuku tētahi, kei whakarihariha rānei, kei pērā me Ēhau; i hokona rā e ia tōna mātāmuatanga ki te kainga kotahi.

¹⁷ E mātau ana hoki koutou ki tōna hiahia i muri kia riro i a ia te manaaki, ā, kapea ana ia. Kīhai hoki i kitea he wāhi mō te ripenetā; i rapua mārietia anō e ia me te heke anō o ngā roimata.

¹⁸ Ehara hoki i te mea kua tae koutou ki te maunga e taea te whakapā atu, ki te ahi e kā ana, ki te pango kerekere, ki te pōuri, ki te tūpuhi,

¹⁹ ki te tangi o te tētere, ki te reo e kōrero ana; i īnoi rā te hunga i rangona ai kia kaua he kupu ki a rātou i muri iho.

²⁰ Kīhai hoki rātou i kaha ake ki te mea i whakaritea mai, “Nā, ahakoa he kararehe e pā atu ki te maunga, me āki ki te kōhatu.”

²¹ Koia anō te matakū o te mea i puta mai rā, i mea ai a Mohi, “Mataku rawa ahau, wiri rawa.”

²² Engari kua tae nei koutou ki Maunga Hiona, ki te pā o te Atua ora, ki Hiruhārama i te rangi, ki ngā mano tini o ngā anahera,

²³ ki te huihui nui, ki te hāhi o ngā mātāmua, kua oti te tuhituhi ki te rangi, ki te Atua hoki, ki te kaiwhakawā o ngā tāngata katoa, ki ngā wairua anō o te hunga tika kua oti te mea kia tino tika,

²⁴ ki a Īhu anō hoki, ki te takawaenga o te kawenata hou, ki ngā toto o te tāuhihuinga, he pai ake nei ngā kōrero i tō Āpera.

²⁵ Kia mahara kei whakarere koutou i tēnei e kōrero mai nei. Ki te mea hoki kīhai i mawhiti te hunga i paopao ki tērā i kōrero rā i runga i te whenua, inā e kore rawa anō tātou, ki te tahuri kē atu i tēnei kua kōrero mai nei i te rangi.

²⁶ Ngāueue ana te whenua i tōna reo i reira; ināianei ia kua puaki tāna kupu whakaari, kua mea ia, “Kia kotahi anō meatanga, ā, ehara i te mea ko te whenua anake, ko te rangi anō hoki tāku e whakangāueue ai.”

²⁷ Ko taua kupu nei hoki, “Kia kotahi meatanga,” hei whakakite i te putanga kētanga o ngā mea ka whakangāueuetia rā, he mea hanga hoki, mau tonu iho ai ngā mea e kore nei e whakangāueuetia.

²⁸ Nā, ka riro nei i a tātou he kīngitanga e kore e taea te whakangāueue, kia whiwhi tātou ki te aroha noa e manakohia mai ai tā tātou e mahi nei ki te Atua i runga i te hopohopo, i te wehi;

²⁹ he ahi hoki e kai ana tō tātou Atua.

13

He Ratonga hei Whakakoa i te Atua

¹ Kia mau tonu te aroha ki ngā tēina.

² Kei wareware ki te atawhai manuhiri; nā tēnei hoki i whakamanuhiri anahera ai ētahi, kīhai anō i mātau atu.

³ Maharatia ngā herehere, me te mea nō koutou tahi te hereherenga; me te hunga hoki e whakatupuria kinotia ana, kei te tinana nā hoki koutou.

⁴ Meinga te mārena hei mea hōnore mā te katoa, ā, kaua te moenga e tukua kia poke. Ko te hunga moepuku ia, me te hunga pūremu, e whakataua e te Atua te hē ki a rātou.

⁵ Whakakāhoretia atu te mahi apo taonga; kāti anō ngā mea mā koutou ko ngā mea i a koutou nā. Kua mea mai hoki ia,

“E kore ahau e whakarere i a koe,
e kore anō hoki e mawehe i a koe.”

⁶ Heoi, ka māia tātou ki te kī ake:

“Kei tōku taha te Ariki, e kore ahau e matakū
ki tā te tangata e mea ai ki ahau.”

⁷ Kia mahara ki te hunga e tohutohu ana i a koutou, kua kōrero nei i te kupu a te Atua ki a koutou. Tirohia te tukunga iho o tā rātou whakahaere, kia rite tō koutou ki tō rātou whakapono.

⁸ Tūturu tonu a Īhu Karaiti inanahi, ināianei, ā ake ake.

⁹ Kei kāhahakina koutou e ngā whakaakoranga maha, e ngā mea poka hou ake. He mea pai hoki kia whakaūkia te ngākau ki runga i te aroha noa; ehara i te mea ki ngā kai, kāhore hoki he pai o ēnā mea mō te hunga nā rātou nei tērā mahi.

¹⁰ He āta anō tā tātou, e kore nei e tika kia kainga tōna e te hunga e mahi ana i tā te tapenākara.

¹¹ Nā, ko ngā kararehe nō rātou nei ngā toto e mauria ana e te tohunga nei mō te hara ki roto ki te Wāhi Tino Tapu, e tahuna ana ngā tinana o ērā ki waho o te puni.

¹² Nā reira hoki a Īhu, i tāna whakatapunga i te iwi ki ōna toto ake anō, i mamae ai ki waho o te kūwaha.

¹³ Nā, kia haere atu tātou ki a ia ki waho o te puni, me te mau anō tātou i tōna tāwainga.

¹⁴ Kāhore hoki he pā tūmau mō tātou i konei, engari e rapu ana tātou i tētahi i roto i ngā wā ā muri nei.

¹⁵ Nā, kia tāpaea atu e tātou ki runga ki a ia i ngā wā katoa te whakamoemiti ki te Atua hei whakahere, arā te hua o ngā ngutu e whakawhetai ana ki tōna ingoa.

¹⁶ Kei wareware hoki ki te mahi pai, ki te atawhai. E manakohia ana hoki e te Atua ngā patunga tapu pērā.

¹⁷ Kia ngohengohe ki ō koutou kaitohutohu, kia ngāwari ki tā rātou kupu; e mataara ana hoki rātou ki ō koutou wairua, ā, me kōrero anō e rātou ā mua te tikanga o ā rātou mahi. Kia hari ai rātou ina mea i tēnei, kia kaua hoki e pōuri; kāhore hoki he pai o tēnei mō koutou.

¹⁸ Inoi mō mātou; ū tonu hoki tō mātou whakaaro ki tō mātou hinengaro he pai, e hiahia ana hoki mātou kia tika tā mātou whakahaere i ngā mea katoa.

¹⁹ I kaha rawa ai tāku whakahau ki a koutou kia meatia tēnei, he mea kia wawe ai ahau te whakahokia atu ki a koutou.

He Inoi Mutunga

²⁰ Nā, mā te Atua o te rangimārie, nāna nei i whakahoki mai i roto i te hunga mate tō tātou Ariki, a Īhu, taua Hēpara nui o ngā hipi, he meatanga nā ngā toto o te kawenata mutungakore,

²¹ māna koutou e mea kia tino tika i runga i ngā mahi pai katoa, kia mahia anō e koutou tāna i pai ai. Māna e mahi i roto i a koutou te mea e āhuareka ana ki tāna titiro, i roto anō i a Īhu Karaiti; waiho atu i a ia te korōria ake ake. Āmine.

Poroporoaki

²² He kupu anō tēnei nāku ki a koutou, e ōku tēina, āta whakarangona mai te kupu whakahau; he torutoru nei hoki ngā kupu kua tuhituhia atu nei e ahau ki a koutou.

²³ Kia mātau koutou kua tukua ki waho tō tātou teina, a Tīmoti. Ki te haere wawe mai ia, ko māua tahi e kite i a koutou.

²⁴ Oha atu ki te hunga katoa e tohutohu ana i a koutou, ki te hunga tapu katoa anō hoki. Tēnei te oha atu nei ki a koutou te hunga o Itari.

²⁵ Kia tau te aroha noa ki a koutou katoa. Āmine.

Ko te Tuhituhi Whānui a Hēmi

He Mihi

¹ Nā Hēmi, nā te pononga a te Atua, a te Ariki hoki, a Īhu Karaiti,
Ki ngā hapū kotahi tekau mā rua e noho marara ana:
Tēnā koutou.

Te Whakapono me te Mātauranga

² Kīia iho, e ōku tēina, he mea hari nui ina taka koutou ki ngā whakamātauranga maha;

³ e mātau ana hoki koutou, ko te whakamātauranga o tō koutou whakapono hei mahi i te manawanui.

⁴ Nā, kia puta rawa te mahi a te manawanui, kia tino tika ai koutou, kia toitū ai, tē hapa i tētahi mea.

⁵ Ki te hapa tētahi o koutou i te mātauranga, me inoi ia ki te Atua, e hōmai nui nei ki te katoa, kāhore hoki āna tāwai mai; ā, ka hōmai ki a ia.

⁶ Otirā, me inoi whakapono ia, kaua e ruarua. Ko te tangata ruarua hoki, tōna rite kei te ngaru o te moana, e pūhia ana e te hau, e ākina ana.

⁷ Kaua hoki taua tangata e mea, e whiwhi ia ki tētahi mea i te Ariki.

⁸ E kore te tangata ngākau rua e ū i āna hanga katoa.

Te Rawakore me te Whai Taonga

⁹ Ko te teina iti, kia whakamanamana ia i te mea ka whakanekehia ake ia,

¹⁰ me te tangata taonga anō, i te mea ka whakaititia. Ka memeha atu hoki ia, ānō he puāwai tarutaru.

¹¹ Ko te putanga mai hoki o te rā me te hau wera anō, nā, kua maroke te tarutaru, kua ngahoro tōna puāwai, ā, ngaro iho te ātanga o tōna āhua. Ka pērā anō te tangata taonga, ka memeha atu i ōna hāereerenga.

Whakamātautau me Whakawai

¹² Ka hari te tangata e ū ake ana ki te whakamātauranga. Nō te mea hoki ka oti ia te whakamātautau, ka whiwhi ia ki te karauna o te ora, kua whakaaria mai nei e te Ariki mō te hunga e aroha ana ki a ia.

¹³ Kaua tētahi e mea ina whakamātautauria, "E whakamātautauria ana ahau e te Atua." E kore hoki te Atua e taea te whakamātautau e te kino, e kore anō hoki ia e whakamātautau i tētahi.

¹⁴ Engari he mea whakamātautau te tangata, i a ia e kūmea ana, e poaina ana e tōna hiahia ake anō.

¹⁵ Nā, i te hapūtanga o te hiahia, ka whānau ko te hara; ā, i te otinga o te hara, ka whānau ko te mate.

¹⁶ Kei whakapōhēhētia koutou, e ōku tēina aroha.

¹⁷ Nō runga ngā hōmaitanga papai katoa, ngā mea katoa e tino tika ana, he mea heke iho nō te Matua o ngā whakamārama, kāhore nei ōna putanga kētanga, kāhore hoki he ātarangi o te tahuri.

¹⁸ Nā tōna hiahia ake anō tātou whānau ai, he meatanga nā te kupu o te pono, kia meinga ai tātou me he mātāmua mō āna mea i hanga ai.

Whakarongo ka Mahi ai

¹⁹ Kei te mōhio koutou ki tēnei, e ōku hoa aroha, kia hohoro ngā tāngata katoa ki te whakarongo, kia pūhoi ki te kōrero, kia pūhoi ki te riri.

²⁰ E kore hoki tā te Atua tika e mahia e tō te tangata riri.

²¹ Heoi, me whakarere katoa atu ngā tikanga poke, me te hara e hua tonu nei, me tahuri mārire ki te kupu kua oti te whakatō iho; e taea hoki e tēnei te whakaora o koutou wairua.

²² Hei kaimahi anō koutou i te kupu, kaua hei kaiwhakarongo anake, kei tinihangatia koutou e koutou anō.

²³ Ki te mea hoki he kaiwhakarongo tētahi i te kupu, ehara nei i te kaimahi, he rite ia ki te tangata e mātakitaki ana ki tōna kanohi māori i roto i te whakaata:

²⁴ i tōna mātakitakinga hoki i a ia anō, haere ana, wareware tonu ake he āhua pēhea rānei tōna.

²⁵ Tēnā ko te tangata e āta titiro iho ana ki te ture tino tika, ki te mea herekore, ā, ka ū tonu, he kaiwhakarongo anō ia e kore e wareware, engari, e mahi ana i te mahi, e hari anō tēnei i tāna mahi.

²⁶ Ki te mea he āhua karakia tō tētahi i roto i a koutou, ki te kore e parairetia e ia tōna arero, he tinihanga hoki tāna ki tōna ngākau, he maumau karakia tāna.

²⁷ Ko te karakia pono, ko te mea poke kore ki te aroaro o te Atua Matua, ko ia tēnei: Ko te tiro-tiro i ngā pani i ngā pouaru i ō rātou mate, ko te tiaki i a ia ake kei poke i te ao.

2

Whakatūpato mō te Whakaaro Kōaro

¹ E ōku tēina, kaua e waiho i runga i te whakapai kanohi te whakapono ki tō tātou Ariki korōria, ki a Ihu Karaiti.

² Ki te tomo mai hoki tētahi tangata ki tō koutou whare karakia he mōwhiti kōura nei tōna, he kākahu pai; ā, ka tomo mai anō he rawakore, he kākahu paru nei tōna;

³ ā, ka titiro atu koutou ki te tangata i te kākahu pai, ka mea ki a ia, “E noho koe ki konei, ki te wāhi pai,” ā, ka mea ki te rawakore, “E tū koe ki konā, e noho rānei ki konei, ki raro i tōku tūranga waewae.”

⁴ He teka ianei he tikanga tahatahi tā koutou, kua hē hoki ngā whakaaro o koutou, o ngā kaiwhakawā?

⁵ Whakarongo, e ōku tēina aroha. Kāhore anō koia te Atua i whiriwhiri i ngā rawakore o tēnei ao, kia whiwhi ki te taonga, arā ki te whakapono, kia riro hoki i a rātou te rangatiratanga kua whakaaria mai e ia mō te hunga e aroha ana ki a ia?

⁶ Heoi, ka whakakino nā koutou ki te rawakore. He teka ianei ko ngā tāngata taonga hei whakatupu rangatira ki a koutou, hei tōtō i a koutou ki ngā whakawākanga?

⁷ He teka ianei he hunga kohukohu rātou i te ingoa pai kua whakahuatia nā ki a koutou?

⁸ Engari, ki te rite i a koutou te ture kīngi, tō te karaipiture, “Me aroha e koe tōu hoa, ānō ko koe,” ka pai tā koutou hanga.

⁹ Tēnā ki te whakapai kanohi koutou, e mahi ana koutou i te hara, ka mau hoki i te ture he hunga hē.

¹⁰ Ki te mau hoki te ture katoa i tētahi tangata, ā, ka kotahi anō te mea e tapepa ai ia, kua hē ia ki te katoa.

¹¹ I tāna kīanga mai hoki, “Kaua e pūremu,” i kī mai anō ia, “Kaua e patu tangata.” Nā, ahakoa kāhore koe e pūremu, ki te patu tangata koe, kua takahia e koe te ture.

¹² Kia rite tā koutou kōrero, tā koutou mahi, ki tā te hunga e whakawākia ā mua i runga i ngā tikanga o te ture herekore.

¹³ Ko te tangata hoki kāhore ōna ngākau tohu, e kore e tohungia ina whakawākia; ka whakapehapeha ia te ngākau tohu ki te whakawā.

Te Whakapono me ngā Mahi

¹⁴ He aha te pai, e ōku tēina, ki te mea tētahi he whakapono tōna, ā, kāhore āna mahi? E taea rānei ia te whakaora e taua whakapono?

¹⁵ Ki te mea e noho tahanga ana tētahi teina, tuahine rānei, ki te mea rānei kua kore he kai māna mō tēnei rā, mō tēnei rā,

¹⁶ ā, ka mea atu tētahi o koutou ki a rātou, “Haere mārie, kia mahana, kia mākona,” ā, kāhore e hoatu e koutou ki a rātou ngā mea e matea ana e te tinana; he aha te pai?

¹⁷ Waihoki ko te whakapono, ki te kāhore āna mahi, he mea mate i roto anō i a ia.

¹⁸ Nā, he kī tēnei mā tētahi, “He whakapono tōu, he mahi āku.” Whakakitea mai ki ahau tōu whakapono motu kē i āu mahi, ā, māku, arā mā āku mahi, e whakakite atu tōku whakapono ki a koe.

¹⁹ E whakapono ana koe kotahi tonu te Atua; he pai tāu meatanga. E whakapono ana hoki ngā rēwera, me te wiri anō.

²⁰ Heoi, e pai ana rānei koe kia mātau, e te kūware, he mea huakore te whakapono ki te kāhore he mahi?

²¹ Kīhai ianei a Āperahama, tō tātou matua, i tika i ngā mahi, i a ia i whakaeke atu ai i tāna tama, i a Ihaka, ki runga ki te āta?

²² Ka kite rānei koe i mahi tahi te whakapono me āna mahi, nā ngā mahi hoki i tino rite ai te whakapono?

²³ Ā, i rite anō tā te karaipiture e mea nei, “I whakapono a Āperahama ki te Atua, ā, ka whakairia ki a ia hei tika,” ka huaina anō hoki ia, “Ko te hoa o te Atua.”

²⁴ Heoi, ka kite koutou kei ngā mahi he tika mō te tangata, ehara i te mea kei te whakapono anake.

²⁵ Waihoki ko Rahapa, te wahine kairau, kīhai ianei ia i whakatikaia e ngā mahi, i a ia i whakamanuhiri ai i ngā karere, ā, tukua atu ana rāua e ia rā tētahi ara kē?

²⁶ Ka rite hoki ki te tinana ka mate nei ki te kāhore te manawa ora, waihoki ko te whakapono, ki te kāhore he mahi, he mea mate.

3

Te Arero

¹ Kei tokomaha koutou ki te whakaako, e ōku tēina, e mātau ana hoki koutou rahi ake te hē e tau ki a tātou.

² He maha hoki ngā mea e tapepa ai tātou katoa. Ki te kore tētahi e tapepa i te kupu, he tino tika tēnā tangata, e taea anō e ia te paraire te tinana katoa.

³ Nā, ka pangā nei e tātou ngā paraire ki ngā māngai o ngā hōiho, kia rongo ai rātou ki a tātou; ā, pareparea ana e tātou tō rātou tinana katoa.

⁴ Whakaaroa ngā kaupuke, ngā mea nunui rawa nei, he mea āki nei e ngā hau kaha, heoi, e pareparea ana e te urungi nohinohi rawa ki te wāhi e hiahia ai te hinengaro o te kaiurungi.

⁵ Waihoki ko te arero he wāhi nohinohi ia, nui atu hoki tōna whakapehapeha. Nanā, te nui o te wahie e whakaungia ana e te ahi nohinohi!

⁶ He kāpura anō hoki te arero, ko te ao māori o te kino; pērā tonu te arero i roto i ō tātou wāhi, poke iho i a ia te tinana katoa, ngiha ana i a ia huri noa ngā mea katoa o te tangata, he mea whakaū anō ia nā te rēinga.

⁷ Ko ngā momo kararehe katoa hoki, ko ngā manu, ko ngā mea ngōkingōki, ko ngā mea i te moana, e whakararatatia ana, kua whakararatatia anō hoki i mua e te tangata.

⁸ Ko te arero ia e kore tēnā e taea e tētahi tangata te whakarata; he kino ia e kore e taea te pēhi, kī tonu i te wai whakamate.

⁹ Ko tā tātou mea ia hei whakapai i te Atua, i te Matua; ko tā tātou mea anō ia hei kanga i ngā tāngata, i hangā kia rite ki te Atua.

¹⁰ Kotahi tonu te māngai puta ake ana i roto ko te manaaki, ko te kanga. Ehara i te pai, e ōku tēina, kia pēnei ēnei mea.

¹¹ E pupū ake ana rānei i te puna ko te reka, ko te kawa, i roto i te poka kotahi?

¹² E hua rānei he ōriwa mā te piki, e ōku tēina, he piki rānei mā te waina? E kore anō hoki e pupū ake i te wai tai he wai reka.

Mātauranga mai Runga

¹³ Ko wai te tangata whakaaro nui, te tangata mātau i roto i a koutou? Mā tōna whakahaere pai e whakaatu āna mahi, kei runga i te māhaki o te whakaaro nui.

¹⁴ Tēnā ko tēnei, he hae nanakia tō koutou, he totohe i roto i ō koutou ngākau, kaua e whakamanamana, kaua hoki e teka ki te pono.

¹⁵ Ehara tēnei mātauranga i te mea e heke iho ana i runga; nō te whenua ia, nō te ngākau māori, nō te rēwera.

¹⁶ I te wāhi hoki e noho ai te hae me te totohe, ko reira anō te noho kino me ngā mahi hē katoa.

¹⁷ Ko te mātauranga ia o runga, he mea kinokore i te tuatahi, muri iho he rangimārie, he ngāwari, he hohoro ki te whakarongo, kī tonu i te mahi tohu, i ngā hua pai, kāhore āna whiriwhiringa i te tangata, kāhore ōna tinihanga.

¹⁸ Ā, e ruia ana ngā hua o te tika i roto i te rangimārie mā te hunga hohou rongo.

4

Whakahoanga me te Ao

¹ Nō hea ngā pakanga me ngā ngangaretanga i roto i a koutou? He teka ianei nō tēnei, nō ō koutou hiahia e whawhai ana i roto i ō koutou wāhi?

² E hiahia ana koutou, heoi, kāhore e whai rawa; e patu ana koutou. E minamina ana, ā, kāhore e whiwhi. E ngangare ana, e whawhai ana, heoi, kāhore e whai rawa, nō te mea kāhore koutou e inoi.

³ E inoi ana koutou, ā, kāhore e riro i a koutou, nō te mea e inoi hē ana koutou, kia whakapaua ai ki ō koutou hiahia.

⁴ E ngā tāngata pūemu, e ngā wāhine pūemu, kāhore ianei koutou e mātau ko te aroha o te ao he hoariritanga ki te Atua? Nā, ko te tangata e hiahia ana kia meinga hei hoa aroha mō te ao, e mea ana i a ia hei hoariri ki te Atua.

⁵ Ki tō koutou whakaaro he kōrero noa rānei tā te karaipiture, “E hiahia ana rānei te Wairua, i meinga nei e ia kia noho i roto i a tātou, kia tae rawa ki te hae”?

⁶ Nui atu ia tāna hōmai i te aroha noa; koia tāna e mea nei,

“Ka pakeke te Atua ki tā te hunga whakapehapeha,
ka hōmai ia i te aroha noa ki te hunga ngākau pāpaku.”

⁷ Nā, kia ngohengohe koutou ki tā te Atua. Tūria atu te rēwera, ā, ka oma atu ia i a koutou.

⁸ Whakatata atu ki te Atua, ā, ka whakatata mai ia ki a koutou. Horoia ō koutou ringaringa, e te hunga hara. Meinga ō koutou ngākau kia hēkore, e te hunga ngākau rua.

⁹ Kia pōuri koutou, kia puta te auē, te tangi. Kia puta kē tō koutou kata hei auē, tō koutou hari hei āhua whakapoururu.

¹⁰ Whakapāpaku koutou ki te aroaro o te Ariki, ā, māna koutou e whakateitei ake.

He Whakatūpato kei Whakawā tētahi i tētahi

¹¹ Kāti te ngautuarā tētahi ki tētahi, e ōku tēina. Ko te tangata e ngautuarā ana ki tōna teina, e whakahē ana hoki i tōna teina, e ngautuarā ana ia ki te ture, e whakahē ana i te ture; ki te whakahē ia koe i te ture, ehara koe i te kaimahi i te ture, engari he kaiwhakawā.

¹² Kotahi tonu te kaiwhakatakoto ture, kei a ia te kaha hei whakaora, hei whakangaro. Ko wai rā koe e whakahē nā i tērā atu?

He Whakatūpato mō te Whakamanamana

¹³ Tēnā, e te hunga e mea nei, “Hei āiane, hei āpōpō, ka haere mātou ki te pā rā, ā, ka noho ki reira, kia kotahi tau, ka hokohoko, ka whiwhi ki te taonga!”

¹⁴ Kāhore nā hoki koutou e mātau ki ngā mea o āpōpō. He aha oti tō koutou ora? He kohu rā, he iti nei te wā e puta mai ai, ā, kua memeha atu.

¹⁵ Te mea rā koutou, “Ki te pai te Ariki, ā, ka ora mātou, ka mea i tēnei mea, i tērā mea rānei.”

¹⁶ Tēnei ia koutou te whakamanamana nei ki ā koutou kupu whakaputa; he kino taua tū whakamanamana katoa.

¹⁷ Nā, ko te tangata e mātau ana ki te mea i te pai, ā, kāhore e meatia e ia he hara tērā nōna.

5

Whakatūpato ki te Whai Rawa

¹ Tēnā, e te hunga taonga, e tangi koutou, auē ki ō koutou mate meāke nei puta mai.

² Kua pirau ō koutou taonga, kua kainga ō koutou kākahu e te huhu.

³ Kua waikuratia tā koutou kōura, me tā koutou hiriwa; ko te waikura anō o aua mea hei kaiwhakaatu i tō koutou hē, hei kai hoki i ō koutou kikokiko, anō he kāpura. Kua pae nā i a koutou he taonga mō ngā rā whakamutunga.

⁴ Nanā, kei te karanga te utu i kaiponuhia e koutou mā ngā kaimahi nāna i kokoti ā koutou māra, kua tae atu anō hoki ngā karanga a ngā kaikokoti ki ngā taringa o te Ariki o ngā Mano Tini.

⁵ Kua kai koutou i ngā kai papai i runga i te whenua, whāia ana e koutou a te tinana whakaahuareka; atawhaitia ana e koutou ō koutou ngākau, me te mea anō ko te rā okanga tēnei.

⁶ Whakatakā ana e koutou ki te hē, patua iho te mea tika, kīhai anō ia i pēhi atu i tā koutou.

Te Manawanui me te Īnoi

⁷ Nā, tatari mārie koutou, e ōku tēina, ki te haerenga mai o te Ariki. Nā, tūmanako tonu te kaingaki ki ngā hua utu nui o te whenua, he mea tatari mārie atu nāna, kia tae mai rā anō tō mua me tō muri ua.

⁸ Tatari mārie anō hoki koutou. Kia ū ō koutou ngākau; kua tata hoki te haerenga mai o te Ariki.

⁹ Kua e amuamu tētahi ki tētahi, e ōku tēina; kei whakatakā koutou ki te hē. Nanā, kei ngā tatau te kaiwhakawā e tū ana.

¹⁰ Ko ngā poropiti i kōrero nei i runga i te ingoa o te Ariki, waiho rātou, e ōku tēina, hei tauria mō te whakamanawanui ki ngā kino, mō te tatari mārie.

¹¹ Nanā, ki tā tātou he hari te hunga e whakamanawanui ana. Kua rongo koutou ki te manawanui o Hopa, kua kite hoki i tō te Ariki whakamutunga, he nui tō te Ariki aroha, me tāna mahi tohu.

¹² Ko te tuatahi ia o ngā mea katoa, e ōku tēina, kua te rangi, kua te whenua, kua tētahi atu oati, e oatitia e koutou; engari me “Āe” tā koutou “Āe”, me “Kāhore” tā koutou “Kāhore,” kei taka koutou ki te whakawā.

¹³ Ki te pāngia tētahi o koutou e te mamae, me īnoi. Ki te koa te ngākau o tētahi, me waiata.

¹⁴ Ki te tūroro tētahi i roto i a koutou, me karanga e ia ki ngā kaumātua o te hāhi; ā, mā rātou e īnoi ki runga ki a ia, me te whakawahi anō i a ia ki te hinu i runga i te ingoa o te Ariki.

¹⁵ Ā, e ora te tūroro i te īnoi whakapono, mā te Ariki anō ia e whakaara ake; ki te mea hoki kua mahi hara ia, ka murua tōna hara.

¹⁶ Whākina ō koutou hē tētahi ki tētahi, me īnoi anō koutou tētahi mō tētahi, kia ora ai ō koutou mate. Nui atu te mana o te īnoi kaha a te tangata tika.

¹⁷ He tangata a Irāia, he rite tahi te ngākau ki ō tātou, heoi, ka kaha nei tāna īnoi kia kaua e ua; kore ake he ua ki runga ki te whenua, ā, e toru ngā tau, e ono ngā marama.

¹⁸ Īnoi ana anō ia, ā, ka hōmai he ua e te rangi, nā, hua ana ngā hua o te whenua.

¹⁹ E ōku tēina, ki te kotiti kē tētahi o koutou i te pono, ā, ka meinga e tētahi kia tahuri mai anō,

²⁰ kia mātau ia, ko te tangata i tahuri ai te tangata hara i te hē o tōna ara, e ora i a ia he wairua kei mate, he tini anō ngā hara ka hīpokina e ia.

Ko te Tuhituhi Tuatahi Whānui a Pita

He Mihi

¹ Nā Pita, he āpōtoro nā Īhu Karaiti,

Ki te hunga whiriwhiri e noho manene ana i Ponoto, i Karatia, i Kaporokia, i Āhia, i Pitinia.

² He hunga kua oti te whiriwhiri, te pērā anō me tā te Atua Matua i mātau ai i mua, i runga i te whakatapunga a te Wairua, kia ngohengohe, kia tāuhiuhia ki ngā toto o Īhu Karaiti.

Kia whakanuia ki a koutou te aroha noa, me te rangimārie.

Te Tūmanako Ora

³ Kia whakapaingia te Atua, te Matua o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti, nāna nei, nā tāna mahi tohu e nui nei, tātou i whānau hou ai ki te tūmanako ora, i a Īhu Karaiti ka ara ake nei i te hunga mate,

⁴ ki te kāinga kāhore ōna pirau, kāhore ōna poke, e kore anō hoki e memeha, e puritia mai nei i te rangi mō koutou.

⁵ Mō te hunga e tiakina nei e te kaha o te Atua i runga i te whakapono, kia taea rā anō te whakaoranga kua rite noa ake nei, ā, ka whakakitea mai ā te wā whakamutunga.

⁶ Nui atu tō koutou koa ki tēnei, ahakoa pōuri mō te wā iti nei, ki te ai he pōuri, i ngā whakamātautauranga maha.

⁷ Nā, ko te whakamātautauranga o tō koutou whakapono, nui atu tōna pai i tō te kōura e memeha nei, āe rā, i te mea kua oti te whakamātautau ki te kāpura, ā, ka kitea tōna tukunga iho, he whakamoemiti, he hōnore, he korōria, ā te whakakitenga mai o Īhu Karaiti.

⁸ Kāhore nei ia e kitea e koutou, heoi, arohaina ana e koutou; ahakoa kāhore koutou e kite ināiane, heoi, i a koutou ka whakapono nei ki a ia, nui atu te koa, he koa korōria, e kore e taea te kōrero;

⁹ i te mea, ka whiwhi ki te tukunga iho o tō koutou whakapono, ki te whakaoranga o ō koutou wairua.

¹⁰ Ko taua whakaora, he mea āta rapu he mea whakataki iho nā ngā poropiti i poropititia ai te aroha noa, arā tēnei i a koutou nei.

¹¹ I a rātou i rapu ai ko tēhea wā, he wā pēhea hoki, tā te Wairua o te Karaiti i roto i a rātou i whakapuaki ai, i a ia e whakaatu ana i mua i ngā mamae o te Karaiti, i te korōria anō hoki ō muri iho.

¹² I whakakitea mai nei anō ki a rātou, ehara i te mea mō rātou ake, engari mō tātou, ngā mea i minitatia rā e rātou, kua kōrerotia nei hoki ki a koutou ināiane e te hunga i kauwhautia ai te rongopai ki a koutou, he meatanga nā te Wairua Tapu i tonoa mai nei i te rangi. Hiahia tonu ngā anahera ki te mātakitaki ki aua mea.

He Karanga ki te Oranga Tapu

¹³ Heoi, whītikiria ngā hope o ō koutou hinengaro, kia mataara, tūmanako atu, ā taea noatia te mutunga, ki te aroha noa e kawea mai ki a koutou ā te whakakitenga mai o Īhu Karaiti.

¹⁴ Kia rite ki ngā tamariki ngohengohe; kei rite te āhua ki ngā hiahia taikaha ō mua i a koutou e kūware ana.

¹⁵ Engari kia rite ki te kaikaranga i a koutou, he tapu hoki ia; kia tapu anō hoki tā koutou whakahaere katoa;

¹⁶ kua tuhituhiā nā hoki, “Kia tapu koutou; he tapu hoki ahau.”

¹⁷ Nā, ki te karanga koutou ki te Matua, ko ia nei hei whakawā mō te mahi a tēnei, a tēnei, kāhore anō hoki āna whakapai kanohi, e noho i runga i te matakū i a koutou e noho manene nei.

¹⁸ Kia mahara ehara ngā mea pirau, te hiriwa, te kōura, i te utu mō koutou, i puta mai ai i ā koutou ritenga tekateka i whakarērea mai e ō koutou mātau;

¹⁹ engari he toto utu nui me te mea nō te reme kohakore, poke kore, arā nō te Karaiti.

²⁰ I whakaritea nei i mua o te orokohanganga o te ao, ā, kua whakakitea mai nei i te mutunga o ngā wā, he whakaaro hoki ki a koutou,

²¹ kua meinga nei e ia kia whakapono ki te Atua, nāna nei ia i whakaara ake i te mate, ā, hoatu ana ki a ia he korōria; kia whai whakapono ai koutou, kia whai tūmanakotanga atu ai ki te Atua.

²² Kua horoia nei e koutou ō koutou wairua, i a koutou kua meinga nei e te Wairua kia ngohengohe ki te pono, e kore iho ai he tinihanga o te aroha ki ngā tēina, nā, kia nui te aroha o tētahi ki tētahi, he aroha-ā-ngākau.

²³ He mea whānau hou hoki koutou, ehara i te mea nō te purapura pirau, engari nō te mea piraukore, nā te kupu a te Atua, e ora nei, e ū tonu nei, ake ake.

²⁴ "Rite tonu hoki ki te tarutaru ngā kikokiko katoa;

ko te korōria katoa anō hoki o te tangata, ānō he puāwai tarutaru.

E maroke te tarutaru, e ngahoro tōna puāwai;

²⁵ ko te kupu ia a te Ariki, mau tonu ake ake."

Ko te kupu anō tēnei o te rongopai e kauwhautia atu nei ki a koutou.

2

He Kōhatu Ora, he Iwi Tapu

¹ Nā, whakarērea atu ngā mauāhara katoa, ngā hīanga katoa, ngā tinihanga, ngā hae, me ngā kupu ngautuarā katoa.

² Kia rite ki ngā tamariki whānau hou, hiahiaia atu te waiū kore tinihanga o te kupu, ko te mea hoki ia e tupu ai koutou ki te ora tonu;

³ ki te mea kua whakamātautau koutou he tikanga ngāwari tā te Ariki.

⁴ Ko tō koutou haerenga mai ki a ia ki te kōhatu ora, i whakakāhoretia nei e ngā tāngata, he mea whiriwhiri ia nā te Atua, he mea utu nui;

⁵ ka hangā hoki koutou, ānō he kōhatu ora hei whare, arā hei mea wairua, hei tohungatanga tapu, hei tāpae atu i ngā patunga tapu, arā i ngā mea wairua, he mea e manakohia ana e te Atua i runga i a Ihu Karaiti.

⁶ Mō reira, tērā wāhi o te karaipiture:

"Nā, ka whakatakotoria e ahau ki Hiona

te tino kāmaka o te kokonga,

he mea whiriwhiri, he mea utu nui,

ā, ko te tangata e whakapono ana ki a ia

e kore e tukua kia whakamā."

⁷ Ki a koutou e whakapono nā he mea utu nui ia; ki te hunga whakapono kore ia,

"Ko te kāmaka i kapea e ngā kaihangā,

kua meinga tēnei hei upoko mō te kokonga.

⁸ Hei kāmaka tūtukitanga waewae ia,

hei toka whakahinga."

Ki te hunga e tūtuki ana ki te kupu, ki te hunga whakapono kore; i whakaritea mai hoki rātou hei pēnei.

⁹ Ko koutou ia he iwi whiriwhiri, he tohungatanga kīngi, he iwi tapu, he iwi kua riro pū mai mā te Atua; hei whakapuaki i ngā pai o te kaikaranga i a koutou i roto i te pōuri ki tōna māmara whakamiharo.

¹⁰ I mua ehara i te iwi, ināianei ia he iwi nā te Atua: kīhai nei i tohungia i mua, ināianei ia ka tohungia.

He Pononga nā te Atua

¹¹ E ōku hoa aroha, ko tāku whakahau atu tēnei, he hunga noho noa, he manene hoki koutou, kia mawehe i ngā hiahia kikokiko e whawhai nei ki te wairua.

¹² Kia pai tā koutou whakahaere i roto i ngā tauwiwi, mō tā rātou whakapae ki a koutou, he kaimahi koutou i te kino, nā, kia whakakorōria rātou i te Atua ā te rā o te tirohanga mai, ina kite i ā koutou mahi pai.

¹³ Kia ngohengohe koutou ki ngā tikanga katoa a te tangata, he whakaaro ki te Ariki; ahakoa ki te kīngi, ki te mea nui rawa;

¹⁴ ki ngā kāwana rānei, ki te hunga i tonoa mai e ia hei whiu i ngā kaimahi i te kino, hei whakamoemiti ia mō te hunga e mahi ana i te pai.

¹⁵ Ko tā te Atua hoki tēnei i pai ai, kia ai ā koutou mahi pai hei puru mō ngā māngai kūware o ngā tāngata whakaarokore.

¹⁶ He hunga ehara nei i te herehere, otiiā e kore e waiho tō koutou herekoretanga hei hīpoki mō te mauāhara, engari kia rite ki ngā pononga a te Atua.

¹⁷ Whakahōnoretia ngā tāngata katoa. Arohaina ngā tēina, ngā tuākana. E wehi ki te Atua. Whakahōnoretia te kīngi.

Te Taura o te Mamaetanga o Ihu Karaiti

¹⁸ E ngā pononga, kia ngohengohe ki ō koutou rangatira, kia nui te wehi; he teka ki te hunga pai, ki te hunga ngāwari anake, ki te hunga whanokē anō hoki.

¹⁹ He mea whai whakapainga hoki tēnei, ki te mea nā te mahara ki te Atua ka whakamanawanui ai tētahi ki ngā mea whakapōuri, i a ia e whakamamaetia hētia ana.

²⁰ He aha hoki te korōria, ki te mea ka whakamanawanui, i te mea kua hara koutou, ā, ka motokia? Tēnā ka whakamanawanui, i te mea ka mahi pai, ā, ka whakamamaetia, he mea whai whakapainga tēnei ki te Atua.

²¹ Nō te mea i karangatia koutou ki tēnei, i whakamamaetia hoki a te Karaiti mō koutou, waiho iho ana e ia he tauira mō koutou, kia aru ai koutou i ōna tapuwae.

²² “Kihai nei ia i mea i te hara,

kāhore anō hoki i kitea te tinihanga i tōna māngai.”

²³ Ka taunutia, kihai ia i taunu atu; ka whakamamaetia, kihai ia i whakatuma; engari, i tuku i a ia ki te kaiwhakawā tika.

²⁴ Nāna ake i waha ō tātou hara, nā tōna tinana ake, i runga i te rākau, kia whakatūpāpaku ai tātou ki te hara, kia ora ai ki te tika. Nā ōna kārawarawa, i ora ai ō koutou mate.

²⁵ I rite hoki koutou ki te hipi kua kotiti kē; heoi, kua hoki tēnei koutou ki te Hēpara, ki te Pihopa, o ō koutou wairua.

3

Ngā Wāhine me ngā Tāne

¹ Waihoki e ngā wāhine, kia ngohengohe ki ā koutou tāne ake; ā, ki te turi ētahi ki te kupu, nā, i kore i te kupu, ko te whakahaere a ngā wāhine hei mea e riro mai ai rātou;

² i a rātou e titiro ana ki te hēkore o tā koutou whakahaere me te hopohopo.

³ Ko te whakapaipai mō koutou, kauaka hei tō waho, kauaka hei te makawe i whiria, kauaka hei te whakapiringa o ngā mea kōura, kauaka hei te whakakākahuranga o ngā kākahu;

⁴ engari, hei te tangata ngaro o te ngākau, hei te kākahu e kore e pirau, arā te wairua māhaki, te wairua rangimārie, he mea utu nui hoki tēnei i te aroaro o te Atua.

⁵ He pēnei hoki i mua tā ngā wāhine tapu whakapaipai mō rātou, tā te hunga i whakaaro ki te Atua, ngohengohe tonu rātou ki ā rātou tāne ake.

⁶ Me Hera hoki i ngohengohe ki a Āperahama, ko te ariki hoki tāna ingoa mōna. Nāna hoki koutou tamariki, i a koutou e mahi pai ana, kāhore hoki e matakū i tētahi whakapāwera.

⁷ E ngā tāne hoki, kia rite ki tō te mātauranga tō koutou noho ki a rātou, whakawhiwhia te wāhine ki te hōnore, ko te mea kaha kore hoki ia, ka uru tahi nei anō hoki kōrua ki te oranga ka hōmai noa nei; he mea kei āraia ā kōrua inoi.

He Mamaetanga mō te Mahi Tika

⁸ Nā, ko te whakamutunga nei o tāku, kia kotahi te whakaaro o te katoa, kia kotahi te ngākau, kia rite te aroha ki tō te tuakana, ki tō te teina, kia pai te ngākau, kia ngāwari.

⁹ Kaua e utua he kino ki te kino, he taunu ki te taunu; engari me manaaki; me te mahara anō kua karangatia koutou ki tēnei, arā, kia whiwhi koutou ki te manaaki.

¹⁰ Ki te mea hoki:

“Tētahi kia aroha ki te ora,

kia kite i ngā rā pai,

me pēhi e ia tōna arero kei kino,

ōna ngutu hoki kei kōrero tinihanga.

¹¹ Me peka kē i te kino, me mahi i te pai;

ko te rangimārie hei rapunga māna,

hei whāinga atu māna.

¹² Nō te mea hoki kei runga i te hunga tika ngā kanohi o te Ariki,

me ōna taringa kei te tuwhera ki ā rātou inoi.

E hē mai ana ia te mata o te Ariki

ki te hunga e mahi ana i te kino.”

¹³ Ko wai hoki hei hōmai i te hē ki a koutou, ki te aru koutou i te pai?

¹⁴ Otiia, ki te mea nā te whakaaro ki te tika i whakamamaetia ai koutou, ka hari koutou. Aua rā e matakū i tā rātou whakamataku, kaua e pāwera;

¹⁵ engari, whakatapua a te Karaiti hei Ariki i roto i ō koutou ngākau. Kia rite tonu hoki te kupu i a koutou i ngā wā katoa, hei whakahokinga atu mā koutou ki ngā tāngata katoa, e ui ana ki a koutou ki te mea e tūmanakohia atu nei e koutou; kia māhaki anō ia te ngākau, kia wehi.

¹⁶ Kia pai ō koutou hinengaro; mō tā rātou ngautuarā ki a koutou, e kī nei he kaimahi koutou i te kino, kia whakamā taua hunga e whakapae teka nā ki tā koutou whakahaere pai i roto i a te Karaiti.

¹⁷ Ki te mea hoki i a tātou e mahi ana i te pai ka takoto i te Atua he mamae mō tātou, erangi tērā i te mamae i a tātou e mahi ana i te kino.

¹⁸ Kotahi hoki whakamamaetanga o te Karaiti mō ngā hara, te tika mō te hunga hē, kia ārahina ai tātou e ia ki te Atua, i whakamatea ko te kikokiko, i whakaorangia ia ko te wairua.

¹⁹ Ko tōna anō tēnā i tōna haerenga ki te kauwhau ki ngā wairua i te whare herehere;

²⁰ i turi nei i mua, i te mea e tatari ana te manawanui o te Atua i ngā rā i a Noa, i te mea e hangā ana te āka, ko te mea i ora ai ētahi wairua torutoru nei, arā tokowaru, i roto i te wai.

²¹ He mea whakarite ki tēnei te mea e whakaora nei i a koutou ināianei, arā te iriiri, ehara i te whakawāteatanga atu i te poke o te kikokiko, engari he whakaaetanga ake nā te hinengaro pai ki te Atua, he meatanga nā te aranga mai o Ihu Karaiti;

²² kua riro nei ki te rangi, kei te ringa matau anō ia o te Atua; kei raro hoki i a ia ngā anahera, ngā rangatiratanga, ngā kaha.

4

Ngā Oranga kua Whakahoungia

¹ Nā, kua mamae nei o te Karaiti kikokiko mō tātou, e mau koutou ki ngā mea whawhai, arā ki taua whakaaro pū rā anō; ko te tangata hoki, kua mamae te kikokiko kua mutu te hara;

² mō te wā e toe nei o te noho ki te kikokiko kia kaua i runga i ngā hiahia o te tangata, engari i tā te Atua i pai ai.

³ Kāti hoki mā tātou ko te wāhi o tō tātou ora kua pahemo nei, hei mahinga mā tātou i tā ngā tauwi i pai ai, i a tātou i haere i runga i te hiahia taikaha, i ngā minamina, i te haurangi wāina, i te kakai, i te inu, i te karakia whakarihariha ki ngā whakapakoko.

⁴ He mea hou tēnei ki a rātou, arā tō koutou kāhore e rere tahi, e tōrere ki taua kino; ā, kōrero kino iho mō koutou.

⁵ Me kōrero anō rātou i ā rātou mahi ki a ia, e noho rite nei ki te whakawā i te hunga ora, i te hunga mate.

⁶ Mō konei rā i kauwhautia ai anō te rongopai ki te hunga kua mate, kia whakahēngia rātou, arā te kikokiko i runga i tā te tāngata, kia ora ia rātou, arā te wairua i runga i tā te Atua.

He Tuari Pai o ngā Pūmanawa i hōmai a te Atua

⁷ Kua tata ia te whakamutunga o ngā mea katoa; nā, kia whai whakaaro koutou, kia mataara, kia inoi.

⁸ I te tuatahi o ngā mea katoa arohaina pūtia koutou e koutou anō; he tini hoki ngā hara ka hīpokina e te aroha.

⁹ Whakamanuhiritia tētahi e tētahi; kaua e amuamu.

¹⁰ Ko te mea kua riro noa i tētahi, i tētahi, meatia atu anō e koutou mā tētahi, mā tētahi, kia rite ki tā ngā tuari pai o ngā hōmaitanga maha a te Atua.

¹¹ Ki te kōrero tētahi, kia rite tāna ki tā ngā kupu a te Atua. Ki te minita tētahi, kia rite tāna ki tō te kaha e hōmai ana e te Atua; kia whai korōria ai te Atua i ngā mea katoa i roto i a Ihu Karaiti; kei a ia te korōria me te mana ake ake. Āmine.

Ngā Mamae, nō te mea he Karaitiana ia

¹² E ōku hoa aroha, kaua e kīia he hanga hou te tahunga i roto i a koutou hei whakamātautau i a koutou; anō he mea hou tēnei kua pā ki a koutou.

¹³ Engari, ka uru nei koutou ki ngā mamae o te Karaiti, kia hari koutou; he mea hoki e hari ai koutou, whakamanamana rawa, ā te whakakitenga mai o tōna korōria.

¹⁴ Ki te tāwāia koutou mō te ingoa o te Karaiti, ka hari koutou; nō te mea e tau ana te Wairua o te korōria, me te Wairua o te Atua ki runga ki a koutou.

¹⁵ Kaua ia tētahi o koutou e whakamamaetia mō te mahi patu tangata, mō te tāhae, mō te mahi i te kino, mō te pokanoa ki a ērā meatanga.

¹⁶ Ki te whakamamaetia ia tētahi mō te kī he Karaitiana ia, kaua ia e whakamā; engari he mea tēnei e whakakorōria ai ia i te Atua.

¹⁷ Ko te wā hoki tēnei e tīmata ai te whakawā ki te whare o te Atua; ki te mea hoki kei a tātou te tuatahi, he pēhea rā te whakamutunga ki te hunga e kore e tahuri ki te rongopai o te Atua?

¹⁸ A,

“Ki te mea ka ora noa te tangata tika, kei hea he putanga mō te tangata karakiakore, mō te tangata hara?”

¹⁹ Nā, ko te hunga anō kua pai nei te Atua kia whakamamaetia rātou, me tuku e rātou ō rātou wairua ki a ia, arā ki te Kaihanga pono, me te mahi anō ia i te pai.

5

Te Kāhui a te Atua

¹ He whakahau tēnei nāku ki ngā kaumātua i roto i a koutou, he hoa kaumātua hoki ahau, he kaiwhakaatu mō ngā mamae o te Karaiti, kua whiwhi tahi nei hoki ki te korōria e whakakitea mai i muri.

² Whāngainga te kāhui a te Atua i roto i a koutou; kua e ngākaukore ina tirotiro, engari kia hihiko; kua, mō te taonga hē, engari i runga i te ngākau nui.

³ Kua anō hoki e whakatupu rangatira ki tā te Atua wāhi, engari hei tauira koutou ki te kāhui.

⁴ Ā, kia puta mai te Tino Hēpara, ka whiwhi koutou ki te karauna korōria e kore e pirau.

⁵ Me koutou anō hoki, e ngā taitamariki, kia ngohengohe ki ngā kaumātua. Kia ngohengohe anō hoki, koutou katoa, tētahi ki tētahi, ko te ngākau pāpaku anō hei whītiki mō koutou; nō te mea hoki,

“E pakeke ana te Atua ki te hunga whakapehapeha,
ka hoatu ia e ia he aroha noa ki te hunga pāpaku.”

⁶ Nā, whakapāpaku iho koutou i raro i te ringaringa kaha o te Atua, kia whakateiteitia ake ai koutou e ia i te, wā e pai ai.

⁷ Makā atu ō koutou mānukanuka katoa ki runga ki a ia; e whakaaro ana hoki ia ki a koutou.

⁸ Kia mataara, kia matapopore; kei te hāereere hoki tō koutou hoa whawhai, te rēwera, ānō he raiona e ngengere ana, e rapu ana i te tangata hei horomanga māna.

⁹ Kia ū ki te whakapono, ka tū atu ai ki a ia; me te mahara anō ka rite aua mamae nei anō i ō koutou tēina i te ao.

¹⁰ Nā, mā te Atua o ngā mahi aroha noa katoa, i karangatia ai koutou ki tōna korōria mutungakore i roto i a Karaiti Īhu, ka oti koutou te whakamamae i tēnei wā iti nei, māna koutou e mea kia tino rite, māna e whakaū, māna e whakakaha, māna e whakapūmau.

¹¹ Waiho atu i a ia te korōria me te kaha ake ake. Āmine.

Poroporoaki

¹² Kua tuhituhia atu nei e ahau ētahi kupu torutoru, hei maunga atu mā Hirawanu; he teina pono ia nō koutou ki tōku whakaaro. He whakahau atu tēnei, he whakaatu nāku, ko te tino aroha noa tēnei o te Atua e tū nei koutou.

¹³ Tenei te oha atu nei ki a koutou te hāhi i Papurōna, i whiriwhiria ngātahitia nei koutou; me tāku tamaiti anō hoki me Māka.

¹⁴ Oha atu tētahi ki tētahi, hei te kihi aroha anō.

Kia tau te rangimārie ki a koutou katoa i roto i a Karaiti Īhu.

Ko te Tuhituhi Tuarua Whānui a Pita

He Mihi

¹ Nā Haimona Pita, he pononga, ā, he āpōtoro nā Īhu Karaiti,

Ki te hunga kua whiwhi tahi nei tātou ki te whakapono utu nui, i runga o te tika o tō tātou Atua, o Īhu Karaiti, o te Kaiwhakaora:

² Kia whakanuia te aroha noa me te rangimārie ki a koutou, i runga i te mātauranga ki te Atua, ki a Īhu hoki, ki tō tātou Ariki.

Te Karangatanga, te Whiriwhiringa a te Atua

³ Kua hōmai nā hoki e tōna kaha Atua ki a tātou ngā mea katoa mō te ora, mō te karakia pai, i te mea ka mātau nei ki te Kaikaranga i a tātou i runga i te korōria, i te pai.

⁴ Nā ēnei hoki i riro mai ai i a tātou ngā kupu whakaari, he mea nui whakaharahara, he mea utu nui; mā ēnei hoki koutou ka whiwhi ai ki te āhua Atua, i a koutou ka mawhiti nei i te pirau i te ao, arā i tō te hiahia.

⁵ Mā reira nei hoki, me whakapau rawa tō koutou uaua, honoa iho anō te pai ki runga ki tō koutou whakapono; ki runga hoki ki te pai ko te mātauranga;

⁶ ki runga ki te mātauranga ko te pēhi o te hiahia; ki runga ki te pēhi o te hiahia ko te manawanui; ki runga ki te manawanui ko te karakia pai;

⁷ ki runga ki te karakia pai ko te atawhai ki ngā tēina; ki runga ki te atawhai ki ngā tēina ko te aroha.

⁸ Ki te mea hoki kei a koutou ēnei mea, ki te nui haere hoki, ka meinga koutou kia kaua e māngere, kia kaua e huakore i runga i te mātauranga ki tō tātou Ariki, ki a Īhu Karaiti.

⁹ Ko te tangata hoki kāhore nei i a ia ēnei mea, he matapō, he atarua, kua wareware ki te horoinga o ōna hara ō mua.

¹⁰ Mō konei, e ōku tēina, kia puta tō koutou uaua ki te whakapūmau i tō koutou karangatanga, i tō koutou whiriwhiringa. Ki te pēnei hoki tā koutou mahi e kore rawa koutou e tapepa.

¹¹ Pēnei hoki ka whiwhi nui koutou ki te huarahi tomo atu ki te rangatiratanga mutungakore o tō tātou Ariki, arā o te Kaiwhakaora, o Īhu Karaiti.

¹² Mō reira anō e kore ahau e māngere ki te whakamahara tonu i a koutou ki ēnei mea, e mātau ana rāia koutou, kua oti anō te whakaū ki runga ki te mea pono, kei a koutou nā.

¹³ Ki tōku whakaaro hoki, i ahau e noho ana i tēnei tapenākara, he mea tika anō kia whakaoho ahau i a koutou, kia whakamahara;

¹⁴ e mōhio ana hoki ahau e kore e wheau ka mahue tēnei tapenākara ōku, ka pērā anō me tā tō tātou Ariki, me tā Īhu Karaiti, i whakakite mai ai ki ahau.

¹⁵ Ka puta anō hoki tōku uaua kia mau tonu tō koutou mahara ki ēnei mea i muri i tōku matenga.

He Kaititiro i te Nui o Īhu Karaiti

¹⁶ Ehara hoki i te mea he whai tā mātou i ngā kupu i titoa e te whakaaro tinihanga, i te whakapuakanga o te kaha, o te haerenga mai o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti ki a koutou; engari he kaititiro anō mātou ki tōna nui.

¹⁷ I riro hoki i a ia he hōnora, he korōria nā te Atua Matua, i te putanga mai o taua reo ki a ia i roto i te korōria nui rawa, “Ko tāku Tama tēnei i aroha ai, ko tāku i āhuareka ai.”

¹⁸ I rongō anō mātou ki tēnei reo e puta mai ana i te rangi, i a mātou i tōna taha i runga i te maunga tapu.

¹⁹ Kātahi ka ū rawa te kupu poropiti ki a tātou ināianei; pai tonu ki te anga tō koutou whakaaro ki reira, he rama hoki e tīaho ana i te wāhi pōuri, kia pūao rā anō te rā, kia ara rā anō te whetū o te ata i roto i ō koutou ngākau.

²⁰ Kia mōhio hoki i te tuatahi, kāhore he poropititanga o te karaipiture nōna ake ōna tikanga.

²¹ Ehara hoki i te mea nā te whakaaro o te tangata i puta mai ai te poropititanga i mua, engari he mea whakamahara nā te Wairua Tapu i kōrero ai ngā tāngata tapu a te Atua.

2

He Poropiti Tekā me ngā Kaiwhakaako Tekā

¹ Otirā, i ara ake anō he poropiti teka i mua i roto i te iwi, he pērā me ngā kaiwhakaako teka e puta ake ā mua i roto i a koutou; mā ēnei e mau puku mai ngā tītorehanga

whakangaro. He whakakāhore nā rātou i te Ariki rawa, nāna nei rātou i hoko, ka hohoro tonu tā rātou taki mai i te whakangaromanga ki a rātou anō.

² Ā, he tokomaha e aru i ā rātou tikanga whakarihariha; mā reira e kōrerotia kinotia ai te ara o te pono.

³ He apo moni hoki e tito kupu ai rātou kia whai taonga ai rātou i a koutou. Nōnamata te tukunga mō rātou ki te hē, e kore anō e whakaroa; kāhore hoki he moe o tō rātou whakangaromanga.

⁴ Mehemea kihai i tohungia e te Atua ngā anahera i hara, engari i peia rātou e ia ki te pō, he mea herehere i te waro pōuri, he mea tiaki mō te whakawā;

⁵ ā, kihai i tohungia te ao tawhito, he mea tiaki ia nāna a Noa, te kaikauwhau i te tika, rātou ko ētahi atu tokowhitu, i tāna kawenga mai i te waipuke ki te ao o te hunga karakiakore.

⁶ Ā, meinga ana ngā pā, a Horoma, a Komora, kia pungarehu rawa, ko tāna whakataunga hē he hurihanga, waiho iho hei tohu ki te hunga e noho karakiakore i ngā wā i muri.

⁷ Ko Rota ia, ko te tangata tika, whakaoranga ake e ia, i a ia e whakapōuritia ana e ngā ritenga whakarihariha a te hunga kino;

⁸ i taua tangata tika e noho ana i roto i a rātou, mamae ana tōna ngākau tika i ā rātou mahi kino, i tāna i kite ai, i tāna i rongo ai i tēnei rā, i tēnei rā.

⁹ Mātau tonu te Ariki ki te whakaora i te hunga karakia i roto i te whakamātautauranga, kia waiho ko te hunga hē mō ā te rā whakawā whiu ai.

¹⁰ Tērā rawa i tāna mō te hunga e whai ana i tā te kikokiko, e haere ana i runga i te hiahia poke, e whakahāwea ana ki te rangatiratanga.

He hunga hikaka, e whai ana i tā rātou ake; kāhore hoki e wehi ki te kōrero kino ki ngā tāngata nunui.

¹¹ Tēnā ko ngā anahera, ahakoa nui ake tō rātou kaha, tō rātou mana, kāhore e puaki i a rātou he kupu whakatoī mō ērā i te aroaro o te Atua ina whakawā.

¹² Ko ērā hoki, rite tonu rātou ki te kararehe kāhore nei he whakaaro, he mea māori anake, i hangā nei hei hopukanga, hei whakangaromanga. Kōrero kino ana rātou ki ngā mea kāhore nei e mōhiotia e rātou; ā, ka ngaro i runga i tā rātou tikanga whakamate;

¹³ ka whiwhi ki te utu o te hē.

He tangata e āhuareka ana ki te kakai awatea, he ira rātou, he makenu, e ruku ana ki ā rātou hākari ngahau i a rātou e hākari tahi ana me koutou.

¹⁴ Ko ō rātou kanohi kī tonu i te pūremu, kāhore hoki e mutu tō rātou hara; e poaina ana e rātou ngā hinengaro kāhore i ū. He ngākau tō rātou kua oti te whakamahi ki te apo. He tamariki kua oti te kanga.

¹⁵ Mahue ake i a rātou te ara tika, kotiti kē ana rātou, whai tonu ana i te ara o Paraama tama a Peoro, i whakapai nei ki te utu o te hē;

¹⁶ otirā, i riria anō ia mō tōna hē. I kōrero te kararehe reokore, nō te tangata te reo, pēhia ana e ia te wairangi o te poropiti.

¹⁷ He puna waikore ēnei tāngata, he kapua e ākina ana e te tūpuhi; pōuri kerekere te wāhi kua rite mō rātou mō ake tonu atu.

¹⁸ E kōrero ana i ngā kōrero tetere rawa, he mea teka noa, ka poaina e rātou ki ngā hiahia o te kikokiko, ki ngā hiahia taikaha, te hunga e mawhiti mai ana i ērā e noho rā i roto i te hē.

¹⁹ He herekore tā rātou e whakaari nei ki a rātou, heoi, he pononga rātou nā te pirau; ki te taea hoki te tangata e te hoariri, hei pononga ia māna.

²⁰ Ka mawhiti mai nei rātou i ngā poke o te ao, i a rātou ka mātau nei ki te Ariki, arā ki te Kaiwhakaora, ki a Ihu Karaiti, nā, ki te rorea rātou, ki te hinga rawa i aua mea, kino noa atu tō rātou whakamutunga i te timatanga.

²¹ He pai kē mō rātou me i kore e mātau ki te ara o te tika, i te mātau, ā, hei muri ka tahuri kē atu i te ture tapu kua tukua nei ki a rātou.

²² Heoi, te tukunga iho ki a rātou rite tonu ki tā te whakatauki pono, "Kua hoki te kuri ki tōna ruaki" me "Te poaka i horoi rā, kua okeoke anō i te parū."

3

Ka Hoki Mai a te Ariki

¹ Ko te rua tēnei o āku pukapuka, e ōku hoa aroha, ka tuhituhia atu nei ki a koutou; hei whakaaho taua rua i ō koutou hinengaro tinihangakore kia mahara.

² Kia mahara ai koutou ki ngā kupu i kōrerotia i mua e ngā poropiti tapu, ki tā mātou hoki, ki tā ngā āpōtoro a te Ariki, a te Kaiwhakaora.

³ Ko tēnei tā koutou e mātau ai i te tuatahi, tērā e puta mai ētahi kaiwhakamanumanu i ngā rā whakamutunga, e haere ana i runga i ngā ritenga o ō rātou hiahia ake,

⁴ e mea ana, “Kei hea te kōrero o tōna haerenga mai? Mau tonu hoki ngā mea katoa nō te moenga rā anō o ngā mātua, pērā tonu me tō te orokohanganga.”

⁵ Nā rātou tonu i whakakūware ki tēnei, nā te kupu a te Atua ngā rangi i mua, me te whenua anō tōtoka tonu i roto i te wai, nā te wai anō hoki.

⁶ He hurihanga nā ēnei i ngaro ai i te wai te ao o tērā wā.

⁷ Ko ngā rangi onāiane i me te whenua, he mea rongoā nā taua kupu rā anō, he mea waiho mārire mō te ahi, ina taea te rā o te whakawākanga, o te whakangaromanga o ngā tāngata karakiakore.

⁸ Kei kūware ia koutou, e ōku hoa aroha, ki tēnei mea kotahi, ki tā te Ariki he rā kotahi rite tonu ki ngā tau kotahi mano, ngā tau kotahi mano rite tonu ki te rā kotahi.

⁹ Kāhore he whakaroa o te Ariki ki tāna kupu whakaari, kāhore e rite ki tā ētahi e kī nei he whakaroa; engari e manawanui ana ki a tātou, kāhore ōna whakaaro mō te tangata kia ngaro; engari kia tae katoa ki te ripenetā.

¹⁰ E puta mai hoki te rā o te Ariki anō he tāhae i te pō; ko reira pahemo atu ai ngā rangi, tōna nui hoki o te tangi; nā, ka ngiha ngā mea tīmatanga i te ahi, ka rewa; ā, pau ake i te ahi te whenua me āna mahi.

¹¹ Heoi, mō te rewa nei ēnei mea katoa, kia pēhea rā he tikanga mā koutou i runga i te whakahaere tapu, i te karakia;

¹² me te tūmanako, me te tākare anō koutou ki te taenga mai o te rā o te Atua, e rewa ai ngā rangi i te ahi, e ngiha ai ngā mea tīmatanga, e memeha ai?

¹³ Heoi, kei te tūmanako tātou ki ngā rangi hou, ki te whenua hou, ki tāna i whakaari mai ai, kei reira te tika e noho ana.

¹⁴ Mō konei rā, e ōku hoa aroha, i a koutou ka tūmanako nā ki ēnei mea, kia puta tō koutou uaua kia rokohina e ia i runga i te rangimārie, tē whai ira, tē whai koha i tōna aroaro.

¹⁵ Kia mahara anō ki te manawanui o tō tātou Ariki, he whakaora; ko te mea hoki ia i tuhituhia ki a koutou e tō tātou teina aroha, e Pāora, he mea i rite tonu ki te mātauranga kua hōmai nei ki a ia;

¹⁶ i pērā anō i āna pukapuka katoa, i kōrerotia hoki ēnei mea ki reira. Kei reira anō hoki ētahi mea he pakeke nei ki te whakaaro, whakawiria kētia ake e te hunga kūware, e te hunga kāhore anō i ū; ko tā rātou hanga anō ia ki ērā atu karaipiture, ā, ngaro iho rātou.

¹⁷ Nā, e ōku hoa aroha, ka mātau wawe nei koutou ki ēnei mea, kia tūpato kei kāhakina atu koutou e te hē o te hunga kino, kei taka atu, kei kore e ū.

¹⁸ Engari kia neke ake i runga i te aroha noa, i te mātauranga o tō tātou Ariki, arā, o te Kaiwhakaora, o Ihu Karaiti. Waiho atu i a ia te korōria, āiane, ā ake tonu atu. Āmine.

Ko te Tuhituhi Tuatahi Whānui a Hoani

Te Kupu o te Ora

¹ Ko te mea o te tīmatanga, ko tā mātou i rongo ai, ko tā ō mātou kanohi i kite ai, ko tā mātou i titiro atu ai, ko tā ō mātou ringaringa i whāwhā atu ai, ko ngā mea o te Kupu o te ora.

² I whakakitea mai hoki te ora, ā, kite ana mātou, nā, ka whakaatu nei, ka kauwhau nei ki a koutou i te ora tonu, i tērā i te Matua i mua, ā, kua whakakitea mai nei ki a mātou.

³ Ko tā mātou rā i kite ai, i rongo ai, e kauwhautia atu nei e mātou ki a koutou, kia whakahoatia ai koutou ki a mātou. Nā, ko tō tātou whakahoanga kei te Matua, kei tāna Tama hoki, kei a Ihu Karaiti.

⁴ Nā, ka tuhituhia atu nei ēnei mea e mātou ki a koutou, kia tino nui ai tō koutou hari.

He Mārama te Atua

⁵ Ko te kōrero anō tēnei i rongo ai mātou ki a ia, ā, ka kōrerotia atu nei e mātou ki a koutou, nā, he mārama te Atua, kāhore rawa hoki he pōuri i a ia.

⁶ Ki te mea tātou e whakahoa ana tātou ki a ia, me te haere anō tātou i te pōuri, e kōrero teka ana tātou, ehara hoki i te pono tā tātou e mahi nei.

⁷ Ki te haere ia tātou i te mārama, me ia hoki e noho nei i te mārama, nā, ka whakahoa tātou tētahi ki tētahi, e horoia ana anō ō tātou hara katoa e ngā toto o tāna Tama, o Ihu Karaiti.

⁸ Ki te mea tātou kāhore ō tātou hara, e whakapōhēhē ana tātou i a tātou anō, ā, kāhore te pono i roto i a tātou.

⁹ Ki te whāki tātou i ō tātou hara, e pono ana ia, e tika ana, ā, ka murua e ia ō tātou hara, ka horoia atu hoki ō tātou hē katoa.

¹⁰ Ki te mea tātou kāhore tātou i hara, ka meinga ia he kaikōrero teka, kāhore hoki tāna kupu i roto i a tātou.

2

Ko Ihu Karaiti tō Tātou Kaiāwhina

¹ E āku tamariki nonohi, ka tuhituhi atu nei ahau i ēnei mea ki a koutou, kia kaua ai koutou e hara. Ā, ki te hara tētahi, he kaikōrero mō tātou kei te Matua, ko Ihu Karaiti, ko te tika.

² Ko ia anō te whakamārie mō ō tātou hara; ehara i te mea mō ō tātou anake, engari mō ō te ao katoa.

³ Mā konei hoki tātou ka mātau ai kua mātau tātou ki a ia, ki te puritia e tātou āna ture.

⁴ Ki te mea tētahi, "Kua mātau ahau ki a ia," ā, kāhore e pupuri i āna ture, he tangata teka ia, kāhore hoki te pono i roto i a ia.

⁵ Ko te tangata e pupuri ana i tāna kupu, kua tino rite pū i a ia te aroha o te Atua. Mā konei tātou ka mātau ai kei roto tātou i a ia.

⁶ Ko te tangata e mea ana e noho ana ia i roto i a ia, ko te tikanga tēnei māna, kia rite tāna haere ki tā tērā.

Te Ture Hou

⁷ E ōku teina, ehara i te ture hou tāku e tuhituhi atu nei ki a koutou, engari he ture tawhito, ko tērā i a koutou o te tīmatanga iho rā anō. Ko te ture tawhito ko te kupu kua rongo rā koutou.

⁸ Nā, he ture hou tāku e tuhituhi atu nei, he mea pono i a ia, i a koutou hoki, e mahea atu ana hoki te pōuri, ā, kua whiti kē mai te mārama pono.

⁹ Ko te tangata e mea ana kei te mārama ia, ā, e mauāhara ana ki tōna teina, kei roto ia i te pōuri ā tae noa mai nei.

¹⁰ Ko te tangata e aroha ana ki tōna teina, e noho ana ia i roto i te mārama, kāhore hoki he tūtukitanga waewae i roto i a ia.

¹¹ Ko te tangata ia e mauāhara ana ki tōna teina, kei te pōuri ia, e haere ana ia i roto i te pōuri, kāhore hoki ōna mātauranga e haere ana ia ki hea, nō te mea kua matapōtia ōna kanohi e te pōuri.

¹² Ka tuhituhi atu nei ahau ki a koutou, e ngā tamariki nonohi,
nō te mea kua murua ō koutou hara, he whakaaro hoki ki tōna ingoa.

¹³ Ka tuhituhi atu nei ahau ki a koutou, e ngā mātua,

nō te mea kua mātau koutou ki a ia,
arā, ki tō te tīmatanga.
Ka tuhituhi atu ahau ki a koutou, e ngā taitamariki,
nō te mea kua hinga i a koutou te wairua kino.
Ka tuhituhi atu ahau ki a koutou, e ngā tamariki nonohi,
nō te mea kua mātau koutou ki te Matua.
¹⁴ I tuhituhi atu ai ahau ki a koutou, e ngā mātua,
nō te mea kua mātau koutou ki a ia, arā, ki tō te tīmatanga.
I tuhituhi atu ai ahau ki a koutou, e ngā taitamariki,
nō te mea he kaha koutou,
e mau ana hoki te kupu a te Atua i roto i a koutou,
ā, kua hinga i a koutou te wairua kino.

¹⁵ Kaua e aroha ki te ao, kaua anō hoki ki ngā mea o te ao. Ki te aroha tētahi ki te ao, kāhore te aroha o te Matua i roto i a ia.

¹⁶ Ko ngā mea katoa hoki i te ao, te hiahia o te kikokiko, te hiahia o ngā kanohi, me te whakapehapeha ki ō te ao mea, ehara i te Matua, engari nō te ao.

¹⁷ E pahemo atu ana hoki te ao, me tōna hiahia. Tēnā ko te tangata e mea ana i tā te Atua e pai ai, e noho tonu ana ia ā ake ake.

Te Hoariri o ʻIhu Karaiti

¹⁸ E ngā tamariki nonohi, ko te hāora whakamutunga tēnei. Ka rite hoki ki tā koutou i rongo ai, e haere mai ana te anatikaraiti; nā, kua tokomaha nei ngā anatikaraiti. Mā konei tātou ka mātau ai ko te hāora whakamutunga tēnei.

¹⁹ I haere atu rātou i roto i a tātou, ehara ia i te mea nō tātou rātou; mehemea hoki nō tātou rātou, kua noho tonu ki a tātou. Otiia, kua haere atu rātou kia whakakitea ai ehara rātou katoa i a tātou.

²⁰ Nā, he whakawahinga anō tō koutou nā te Mea Tapu, e mātau ana anō hoki koutou ki ngā mea katoa.

²¹ Ehara i te mea i tuhituhi atu ai ahau ki a koutou nō te mea kāhore koutou e mātau ki te pono, engari, nō te mea e mātau ana koutou, nō te mea hoki kāhore he teka i puta ake i te pono.

²² Ko wai koia te tangata teka? He teka ianei ko te tangata e mea ana, “Ehara a ʻIhu i te Karaiti”? Ko te anatikaraiti tēnei, ko te tangata e whakakāhore ana ki te Matua, ki te Tama.

²³ Ko ngā tāngata katoa e whakakāhore ana ki te Tama, kāhore te Matua i a rātou. Ko te tangata e whakahe ana ki te Tama, kei a ia anō hoki te Matua.

²⁴ Nā, kia mau ki roto ki a koutou tā koutou i rongo ai nō te tīmatanga rā anō. Ki te mea ka mau i roto i a koutou tā koutou i rongo ai nō te tīmatanga rā anō, e mau anō koutou i roto i te Tama, i roto anō hoki i te Matua.

²⁵ Ko te mea anō hoki tēnei i whakaaria mai nei e ia ki a tātou, ko te ora tonu.

²⁶ I tuhituhia atu e ahau ēnei mea ki a koutou, mō te hunga e mea ana ki te whakapōhēhē i a koutou.

²⁷ Otiia, e mau ana anō i roto i a koutou tāna whakawahinga kua riro nā i a koutou. Kāhore hoki ō koutou mea e whakaakona ai koutou e tētahi. Ko tāna whakawahinga ia e whakaako nā i a koutou ki ngā mea katoa, he pono tonu, kāhore hoki he teka, kia rite rā ki tāna i whakaako ai i a koutou tō koutou mau ki roto ki a ia.

Ngā Tamariki a Te Atua

²⁸ Nā, ināianei, e ngā tamariki nonohi, kia mau ki roto ki a ia; kia whai māiatanga ai tātou ina puta mai ia, kei whakamā hoki ki a ia ina tae mai ia.

²⁹ Ki te mātau koutou he tika ia, ka mātau koutou he mea whānau nāna ngā tāngata katoa e mea ana i te tika.

3

He Tamariki nā te Atua

¹ Kia kite koutou i te tikanga o te aroha i hōmai nei e te Matua ki a tātou, arā kia huaina tātou he tamariki nā te Atua! He pērā hoki tātou, koia te ao tē mātau ai ki a tātou, kāhore hoki i mātau ki a ia.

² E ngā hoa aroha, he tamariki tātou nā te Atua ināianei; ā, kāhore anō i kitea noatia he aha rānei tātou ā mua. Otirā, e mōhio ana tātou, ki te puta mai ia, ka rite tātou ki a ia. Ka kite hoki tātou i a ia, i tōna āhua ake anō.

³ Nā, ki te mea kei tētahi tēnei tūmanako ki a ia, ka tahia atu e ia ōna hē, kia rite ai ki a ia kāhore nei he hē.

⁴ Ko te tangata e mea ana i te hara, he takahi tāna i te ture; he takahi hoki te hara i te ture.

⁵ E mātau ana anō koutou i whakakitea mai ia hei waha atu i ō tātou hara; kāhore anō hoki he hara i roto i a ia.

⁶ Ko te tangata e mau ana i roto i a ia e kore e hara: ko te tangata e hara ana, kāhore i kite i a ia, kāhore anō i mātau ki a ia.

⁷ E āku tamariki nonohi, kei whakapōhēhētia koutou e tētahi. Ko te tangata e mea ana i te tika, he tika anō ia, pērā hoki me tērā e tika ana.

⁸ Ko te tangata e mea ana i te hara, nō te rēwera ia; he hara hoki tō te rēwera nō te tīmatanga rā anō. Mō konei te Tama a te Atua i whakakitea mai ai, kia whakakāhoretia ai e ia ngā mahi a te rēwera.

⁹ Ko te tangata kua whānau i te Atua e kore e mea i te hara; nō te mea e mau ana tana purapura i roto i a ia. E kore hoki e āhei i a ia te hara, nō te mea kua whānau ia i te Atua.

¹⁰ Mā konei ka kitea ai ngā tamariki a te Atua me ngā tamariki a te rēwera. Ko te tangata e kore e mahi i te tika, ehara ia i te Atua, me ia anō hoki e kore e aroha ki tōna teina.

Kia Aroha tētahi ki tētahi

¹¹ Ko te kōrero hoki tēnei i rongo ai koutou nō te tīmatanga, kia aroha tātou tētahi ki tētahi.

¹² Kaua rā e pērā me Kaina; nō te wairua kino nei ia, ā, kōhurutia ana e ia tōna teina. Nā te aha hoki ia i kōhuru ai i a ia? Nō te mea he kino āna mahi, ko ā tōna teina ia he tika.

¹³ Kaua e miharo, e ōku teina, ki te kino te ao ki a koutou.

¹⁴ E mātau ana tātou kua whiti tātou i te mate ki te ora, nō te mea e aroha ana tātou ki ngā teina. Ko te tangata kāhore e aroha ki te teina, e noho ana ia i roto i te mate.

¹⁵ Ko te tangata e mauāhara ana ki tōna teina, he kaipatu tangata ia; ka mātau hoki koutou, ko te kaipatu tangata kāhore he ora tonu e mau ana i roto i a ia.

¹⁶ Nā konei tātou i mātau ai ki te aroha, i tuku atu hoki ia i a ia kia mate mō tātou. He tika anō kia tukua tātou e tātou anō ki te mate mō ngā teina.

¹⁷ Ko te tangata ia i a ia nei ngā oranga o tēnei ao, ā, ka kite e matea ana tētahi mea e tōna teina, nā, ka tūtakina iho e ia tōna ngākau aroha ki a ia, e mau pēhea ana te aroha o te Atua i roto i a ia?

¹⁸ E āku tamariki nonohi, kaua e waiho mā te kupu, mā te arero te aroha; engari mā te mahi, mā te pono.

Ka Māia i te Aroaro o te Atua

¹⁹ Mā konei hoki tātou ka mātau ai nō te pono tātou, ka whakaū ai hoki i ō tātou ngākau i tōna aroaro.

²⁰ Ki te mea ka whakahē mai ō tātou ngākau i a tātou, nui atu te Atua i ō tātou ngākau; e mātau ana anō ia ki ngā mea katoa.

²¹ E ngā hoa aroha, ki te kore ō tātou ngākau e whakahē i a tātou, ka māia tātou ki te Atua;

²² ā, ko te mea e inoia ana e tātou, ka hōmai e ia ki a tātou, nō te mea e pupuri ana tātou i āna ture, e mea ana hoki i ngā mea e āhuareka ana ki tāna titiro.

²³ Ko tāna ture anō tēnei, kia whakaponu tātou ki te ingoa o tāna Tama, o Īhu Karaiti, kia aroha anō tētahi ki tētahi, kia rite anō ki te ture i hōmai e ia ki a tātou.

²⁴ Nā, ko te tangata e pupuri ana i āna ture, e mau ana i roto i a ia me ia anō i roto i a ia. Nā konei anō tātou i mātau ai e mau ana ia i roto i a tātou, nā te Wairua kua hōmai nei e ia ki a tātou.

4

He Wairua Pono, Wairua Tekā Rānei

¹ E ngā hoa aroha, kaua e whakaponu atu ki ngā wairua katoa, engari me whakamātau ngā wairua nō te Atua rānei; he tokomaha hoki ngā poropiti teka kua haere mai ki te ao.

² Mā konei koutou ka mātau ai ki te Wairua o te Atua. Ko ngā wairua katoa e whakaae ana i haere mai a Īhu Karaiti i te kikokiko, nō te Atua ērā.

³ Ko ngā wairua katoa hoki kāhore e whakaae i haere mai a Īhu Karaiti i te kikokiko, ehara i te mea nō te Atua. Ko tō te anatikaraiti wairua anō tēnei, i rongo nei koutou e haere mai ana; ā, tēnei anō kei te ao nei ināianei.

⁴ Nō te Atua koutou, e āku tamariki nonohi, kua kaha anō koutou i a rātou. Nō te mea nui atu tēnei i roto i a koutou, i tērā i roto i te ao.

⁵ Nō te ao rātou; nā reira nō te ao nei anō ā rātou kōrero, ā, e whakarongo ana te ao ki a rātou.

⁶ Nō te Atua tātou; ko te tangata e mātau ana ki te Atua, e whakarongo ana ia ki a tātou; ko te tangata ehara nei i tā te Atua, e kore ia e whakarongo ki a tātou. Mā konei tātou ka mātau ai ki te wairua o te pono, ki te wairua o te hē.

He Aroha te Atua

⁷ E ngā hoa aroha, kia aroha tātou tētahi ki tētahi, nō te Atua hoki te aroha; ko te hunga katoa hoki e aroha ana, kua whānau i te Atua, e mātau ana hoki ki te Atua.

⁸ Ko te tangata kāhore e aroha, kāhore ia e mātau ki te Atua; he aroha hoki te Atua.

⁹ Nā konei i kitea mai ai te aroha o te Atua ki a tātou, nā te mea kua tonoa mai e te Atua tāna Tama kotahi ki te ao, kia ora ai tātou i a ia.

¹⁰ Ko te aroha tēnei, ehara i te mea ko tātou kua aroha ki te Atua, engari, ko ia kua aroha ki a tātou, ā, tonoa mai ana e ia tāna Tama hei whakamārie mō ō tātou hara.

¹¹ E ngā hoa aroha, ki te mea i penei te aroha o te Atua ki a tātou, he tika anō hoki kia aroha tātou tētahi ki tētahi.

¹² Kāhore he wā i kite ai tētahi i te Atua. Ki te aroha tātou tētahi ki tētahi, e noho ana te Atua i roto i a tātou, kua rite pū anō tōna aroha i roto i a tātou.

¹³ Nā konei tātou i mātau ai e noho ana tātou i roto i a ia, me ia i roto i a tātou, nā te mea kua hōmai e ia tā tōna Wairua ki a tātou.

¹⁴ Kua kite anō mātou, ka whakaatu nei anō hoki, i tonoa mai te Tama e te Matua hei Kaiwhakaora mō te ao.

¹⁵ Ko te tangata e whakaae ana ko Īhu te Tama a te Atua, e noho ana te Atua i roto i a ia, me ia anō hoki i roto i te Atua.

¹⁶ Kua mātau nei anō hoki tātou, kua whakaponono ki te aroha o te Atua ki a tātou.

He aroha te Atua, ko te tangata hoki e noho ana i runga i te aroha e noho ana i roto i te Atua, me te Atua anō hoki i roto i a ia.

¹⁷ Nā konei te aroha i roto i a tātou i rite pū ai, ā, ka whai māiātanga anō tātou ā te rā whakawā; nā te mea e rite ana ki a ia tātou e noho nei i tēnei ao.

¹⁸ Kāhore he matakū i roto i te aroha; engari, ka makā te matakū ki waho e te aroha ina tino rite; nō te mea he mamae tō te matakū. Ko te tangata hoki e matakū ana, kāhore ia i tino rite i roto i te aroha.

¹⁹ E aroha ana tātou ki a ia, nō te mea ko ia kua mātua aroha ki a tātou.

²⁰ Ki te mea tētahi, "E aroha ana ahau ki te Atua," ā, e mauāhara ana ki tōna teina, he tangata teka ia. Ko te tangata hoki kāhore e aroha ki tōna teina i kitea nei e ia, me pēhea ka aroha ai ia ki te Atua kāhore nei i kitea e ia?

²¹ Kei a tātou anō hoki tēnei ture, he mea nāna, "Ko te tangata e aroha ana ki te Atua, kia aroha hoki ki tōna teina."

5

Tō Tātou Wikitōria e Taea ai te Ao

¹ Ko ngā tāngata katoa e whakaponono ana ko Īhu te Karaiti, kua whānau i te Atua. Ko ngā tāngata katoa anō hoki e aroha ana ki te pāpā, e aroha ana anō ki tāna whānau.

² Mā konei tātou ka mātau ai e aroha ana tātou ki ngā tamariki a te Atua, mā te mea ka aroha tātou ki te Atua, ka pupuri anō i āna ture.

³ Ko te aroha hoki tēnei ki te Atua, kia pupuri tātou i āna ture; ehara hoki āna ture i te mea taimaha.

⁴ Ko ngā mea katoa hoki kua whānau i te Atua e kaha ana i te ao. Ko te wikipitōria hoki tēnei e taea ai te ao, ko tō tātou whakaponono.

⁵ Ko wai i kaha i te ao? Ehara ianei i te tangata e whakaponono ana ko Īhu te Tama a te Atua?

Te Whakaatu mō Īhu Karaiti

⁶ Ko ia tēnei i haere mai nei i runga i te wai, i te toto, ko Īhu Karaiti; ehara i te mea i runga i te wai anake, engari i runga i te wai, i te toto. Ko te Wairua hoki te kaiwhakaatu, he pono hoki te Wairua.

⁷ Tokotoru hoki ngā kaiwhakaatu i te rangi, ko te Matua, ko te Kupu, ko te Wairua Tapu; kotahi anō ēnei tokotoru.

⁸ Tokotoru hoki ngā kaiwhakaatu, i te whenua, ko te Wairua, ko te wai, ko te toto; kotahi anō tō rātou tokotoru.

⁹ Ki te whakaae atu tātou ki tā ngā tāngata whakaatu, he nui kē tā te Atua whakaatu. Ko tā te Atua whakaatu hoki tēnei, kua whakaaturia nei e ia mō tāna Tama.

¹⁰ Ko te tangata e whakaponono ana ki te Tama a te Atua, kei roto i a ia te whakaatu. Ko te tangata kāhore e whakaponono ki te Atua, he whakateka tāna ki a ia; nō te mea kāhore ia i whakaponono ki te whakaatu i whakaaturia mai nei e te Atua mō tāna Tama.

¹¹ Ko te whakaatu hoki tēnei, arā kua hōmai e te Atua ki a tātou te ora tonu; kei roto anō i tāna Tama tēnei ora.

¹² Ko te tangata kei a ia te Tama, kei a ia anō te ora; ko te tangata kāhore nei i a ia te Tama a te Atua, kāhore i a ia te ora.

Te Ora Tonu

¹³ I tuhituhia atu ai e ahau ēnei mea ki a koutou, kia mātau ai koutou kei a koutou te ora tonu, arā ki a koutou e whakapono nei ki te ingoa o te Tama a te Atua.

¹⁴ Ko tō tātou māia anō tēnei ki a ia, nā, ki te inoia e tātou tētahi mea i a ia, tāna i pai ai, ka whakarongo, mai ia ki a tātou.

¹⁵ Ki te mea hoki ka mātau tātou e whakarongo ana ia ki tā tātou e inoi ai, ka mātau tātou kei a tātou ngā mea i inoia e tātou i a ia.

¹⁶ Ki te mea ka kite tētahi i tōna teina e hara ana, hāunga te hara e mate ai ia, me inoi ia, ā, e hōmai he ora ki a ia mō te hunga ehara nei tō rātou i te hara e mate ai. Tērā anō te hara e mate ai; e kore ahau e mea kia inoi ia mō tērā.

¹⁷ He hara ngā hē katoa; tēnei anō tētahi hara ehara nei i te mea e mate ai.

¹⁸ E mātau ana tātou, nā, ko te tangata kua whānau ai te Atua kāhore e hara; engari ka tiaki te tangata kua whānau i te Atua i a ia anō, e kore hoki te wairua kino e pā ki a ia.

¹⁹ E mātau ana tātou nō te Atua tātou, kei te takoto hoki te ao katoa i roto i te wairua kino.

²⁰ Nā, e mātau ana anō tātou kua tae mai te Tama a te Atua, kua hōmai e ia ki a tātou he mātauranga, kia mōhio ai tātou ki a ia, ki te mea pono; kei roto anō hoki tātou i a ia, i te mea pono, arā i tāna Tama, i a Īhu Karaiti. Ko te Atua pono tēnei, ko te ora tonu.

²¹ E āku tamariki nonohi, kia tūpato koutou ki ngā whakapakoko.

Ko te Tuhituhi Tuarua Whānui a Hoani

He Mihi

¹ Nā te kaumātua,

Ki te wahine rangatira whiriwhiri rātou ko āna tamariki, e arohatia ponotia nei e ahau. Ehara i te mea e ahau anake, engari e ngā tāngata katoa kua mātau ki te pono,

² he whakaaro hoki ki te pono e mau nei i roto i a tātou, ā e mau anō ki a tātou ake ake.

³ Kia tau ki a koutou te aroha noa, te mahi tohu, me te rangimārie, he mea nā te Atua Matua, nā te Ariki hoki, nā Īhu Karaiti, nā te Tama a te Matua, i runga anō i te pono, i te aroha.

Haere i tā te Atua Ture

⁴ Hari pū ahau nōku i kite i ētahi o āu tamariki e haere ana i runga i te pono, e whakarite ana i te ture kua hōmai ki a tātou e te Matua.

⁵ Nā, tēnei anō tāku kupu ki a koe, e tai, ehara i te ture hou tāku e tuhituhi atu nei ki a koe, engari, ko tērā i a tātou nō te tīmatanga, kia aroha tātou tētahi ki tētahi.

⁶ Ko te aroha hoki tēnei, kia haere tātou i runga i āna ture. Ko te ture anō tēnei, kia rite ki tā koutou i rongo ai i te tīmatanga, hei runga i tērā he haerenga mō koutou.

⁷ He tokomaha hoki te hunga whakapōhēhē kua tae mai ki te ao, kāhore nei i whakaae i haere mai a Īhu Karaiti i te kikokiko. Ko te kaiwhakapōhēhē tēnei, ko te anatikaraiti.

⁸ Kia whai whakaaro ki a koutou anō, kei maumauria ā tātou mahi, engari, kia tino nui te utu e riro i a tātou.

⁹ Ko te tangata e poka kē ana, kāhore nei e mau ki te ako a te Karaiti, kāhore te Atua i a ia. Ko te tangata e mau ana ki te ako a te Karaiti, kei tēnei te Matua me te Tama.

¹⁰ Ki te tae atu tētahi ki a koutou, ki te kore tēnei ako e kawea e ia, kaua ia e puritia ki te whare, kaua anō hoki e oha ki a ia;

¹¹ ki te oha hoki tētahi ki a ia, ka uru ia ki āna mahi kino.

Poroporoaki

¹² He maha ngā mea hei tuhituhinga atu māku ki a koutou, heoi kīhai ahau i pai kia tuhia atu ki te pepa, ki te mangumangu. Engari, e mea ana ahau tērā ahau e haere atu ki a koutou, ā, ka kōrero atu, he māngai, he māngai, kia tino nui ai tō tātou hari.

¹³ Tēnei te oha atu nei ki a koe, ngā tamariki a tōu teina whiriwhiri.

Ko te Tuhituhi Tuatoru Whānui a Hoani

He Mihi

¹ Nā te kaumātua,

Ki a Kaiu, ki te hoa aroha, ki tāku e aroha atu nei i runga i te pono.

² E te hoa aroha, nui atu i ngā mea katoa tāku inoi kia kake koe ki te pai, kia ora. Kia pērā anō me tōu wairua kua kake ki te pai.

³ Hari pū hoki ahau i ngā tēina i haere mai nei, i whakaatu mai i te pono i roto i a koe, arā i tāu haere i runga i te pono.

⁴ Kāhore ōku hari e nui atu ana i tēnei, arā kia rongorongo ahau e haere ana āku tamariki i runga i te pono.

Ka Whakanuia a Kaiu

⁵ E te hoa aroha, pono tonu tāu mahi e mea nā koe mō ngā tēina, mō ngā tāngata iwi kē anō hoki.

⁶ E whakaatu nā i tōu aroha i te aroaro o te hāhi. Nā, kia rite ki tā te Atua tāu kawae i a rātou, ā, ka pai tāu mahi.

⁷ He whakaaro hoki ki tōna ingoa i haere atu ai rātou, kihai anō i riro i a rātou tētahi mea a ngā tauwi.

⁸ Koia i tika ai kia whakamanuhiri tātou i ngā tāngata pēnei kia ai hoki tātou hei hoa mahi mō te pono.

Ko Rioterepi rāua ko Rimitiri

⁹ I tuhituhi atu ahau ki te hāhi; otirā, kāhore mātou e manakohia mai e Rioterepi, ko tāna hoki e pai ai ko ia kia meinga hei tuatahi mō rātou.

¹⁰ Mō konei ki te haere atu ahau, ka whakamahara ahau i āna mahi e mea nei ia, ki te kino o āna kupu i a ia e komeme mai nei mō mātou; kāhore hoki tāna i mutu i konei, kāhore ia e manako ki ngā tēina, e riria ana hoki e ia ngā tāngata e pai ana kia pērā, e peia ana i roto i te hāhi.

¹¹ E te hoa aroha, kaua e arumia te kino, engari te pai. Ko te tangata e mahi pai ana, nō te Atua ia; tēnā, ko te kaimahi i te kino, kāhore anō ia kia kite i te Atua.

¹² E kōrerotia paitia ana a Rimitiri e te katoa, e te pono anō hoki. Āe rā, ko mātou anō ētahi hei kaiwhakaatu; e mōhio ana koutou he pono tā mātou whakaatu.

Poroporoaki

¹³ He maha ngā mea hei tuhituhinga atu māku, otirā, e kore ahau e pai kia tuhituhi atu ki a koe ki te mangumangu, ki te pene.

¹⁴ E mea ana hoki ahau tērā ahau e kite wawe i a koe, ā, e kōrero tāua, he māngai, he māngai.

¹⁵ Kia tau te rangimārie ki a koe! Tēnei ngā hoa aroha te oha atu nei ki a koe. Oha atu ki ngā hoa aroha me te whakahua anō i te ingoa o tērā, o tērā.

Ko te Tuhituhi Whānui a Hūrā

He Mihi

¹ Nā Hūrā, he pononga nā ʻIhu Karaiti, he teina nō Hēmi,
Ki te hunga kua oti te whakatapu e te Atua Matua, he mea tiaki i roto i a ʻIhu Karaiti, he
hunga karanga:

² Kia whakanuia ki a koutou te mahi tohu, te rangimārie me te aroha.

Ngā Kaiako Tekā

³ E ngā hoa aroha, i ahau e tākare tonu ana ki te tuhituhi ki a koutou mō tō tātou
whakaoranga tahi, i mea ahau me tuhituhi ki a koutou, me whakahauhau kia kaha te
tohe ki te whakapono kua oti nei te tuku mai ki te hunga tapu.

⁴ Kua tomo puku mai hoki ētahi tāngata, ko ērā anō i tuhituhia i mua mō tēnei
whakataunga hē, he hunga karakiakore, e whakaputa kē ana rātou i te aroha noa o tō
tātou Atua hei mea mō ngā hiahia taikaha, ā, whakakāhore ana rātou ki tō tātou Ariki, ki
a ʻIhu Karaiti, ko ia anake tō tātou Ariki.

⁵ Nā, e mea ana ahau kia whakamaharatia koutou, kua mātau noa ake anō ia koutou ki
tēnei, i whakaorangia mai e te Ariki te iwi i te whenua o ʻIhipa, muri iho whakangaromia
ana e ia te hunga kihai nei i whakapono.

⁶ Nā, ko ngā anahera, kihai nei i mau ki tō rātou ake rohe, heoi, whakarērea ana tō rātou
nohoanga ake, kua waiho e ia i raro i te pōuri, mau tonu te here ki ngā mekameka, mō te
whakawā o te rā nui.

⁷ Ka rite ki Horoma, ki Komora, ki ngā pā hoki i tata ki reira, i pērā me ēnei, te moepuku,
te whai i ngā kikokiko kē. Kua waiho rātou hei tohu, pāngia ana rātou e te whiu, arā e te
ahi kā tonu.

⁸ Ko tā tēnei hunga moemoeā anō hoki tēnā; e whakapoke ana i te kikokiko, e
whakahāwea ana ki te kāwanatanga, e kōrero kino ana ki ngā rangatira.

⁹ Ko Mikaera ia, ko te tino anahera, i tā rāua ngangautanga ko te rēwera, i a ia e tohe
ana ki te tinana o Mohi, kihai i tae tōna aro ki te kupu kanga i te whakawākanga; i mea
kau ia, “Mā te Ariki koe e riri.”

¹⁰ Ko ēnei ia, e kōrerotia kinotia ana e rātou ngā mea kāhore nei rātou i mātau; nā, ko ngā
mea e mātauria noatia ake nei e rātou pērā i ngā kararehe whakaarokore, he iho rātou i
aua mea.

¹¹ Auē te mate mō rātou! Kua haere nei hoki rātou i te ara o Kaina, kua tōrere rawa hoki
ki te hē, arā ki tō Paraama utu, nā, ko tō Koraha totohe hei whakangaromanga mō rātou.

¹² He toka moana rātou i roto i ā koutou hākari aroha, i a rātou e hākari tahi ana me
koutou, he hēpara e whāngai ana i a rātou anō, kāhore hoki e matakū; he kapua waikore e
ākina ana e ngā hau; he rākau kua ngahoro nei ngā rau, he mea huakore, ka rua nei ngā
matenga, he mea kua unuhia ake i ngā pakiaka;

¹³ he ngaru pua nō te moana, e whakatūtū ana i te huka o tō rātou whakamā; he whetū
ātiutiu noa, pōuri kerekere te wāhi kua rite mō rātou mō ake tonu atu.

¹⁴ I poropititia anō hoki ēnei e Enoka, e te tuawhitu i muri i a Ārama, i a ia i mea, “Nā,
kei te haere mai te Ariki me ngā mano tini o tāna hunga tapu,

¹⁵ kia whakaritea he whakawā mō ngā tāngata katoa, kia riria hoki te hunga karakiakore
o rātou mō ā rātou mahi takahi i te karakia katoa. I hē ai rātou ki te karakia, mō ngā kupu
pakeke katoa i kōrerotia e te hunga hara, e te hunga karakiakore, mōna.”

¹⁶ He hunga amuamu rātou, he kōwhetewhete, e haere ana i runga i ō rātou hiahia ake,
tetera rawa anō hoki ngā kupu e kōrero nei ō rātou māngai, he hunga whakapai kanohi
rātou, he mea kia riro ai he mea mā rātou.

He Whakatūpato he Tohutohu hoki

¹⁷ E ngā hoa aroha, kia mahara koutou ki ngā kupu i kōrerotia i mua e ngā āpōtoro a tō
tātou Ariki, a ʻIhu Karaiti;

¹⁸ i mea hoki rātou ki a koutou, “Tērā e puta mai te hunga whakamanumanu a te wā
whakamutunga, e haere ana i runga i ō rātou hiahia karakiakore.”

¹⁹ Nā ēnei ngā tūtorehanga, he hunga hiahia hoki ki te kikokiko kāhore nei i a rātou te
Wairua.

²⁰ Ko koutou ia, e ngā hoa aroha, hangā ake koutou hei whare ki runga ki tō koutou
whakapono tapu rawa, me te inoi anō i roto i te Wairua Tapu,

²¹ me te tiaki anō i a koutou i runga i te aroha o te Atua, me te tatari anō ki te mahi tohu a tō tātou Ariki, a Īhu Karaiti, ā te ora tonu rā anō.

²² Ko ētahi anō tohungia, e ruarua tonu nei ngā whakaaro.

²³ Ko ētahi me whakaora, ka tō mai i roto i te kāpura; ā, ko ētahi tohungia, i runga i te matakū; me te weriweri rawa ki te kākahu i poke i te kikokiko.

He Īnoi Whakamoemiti

²⁴ Nā, ki te mea kaha ki te tiaki i a koutou kei hinga, ki te whakatū hoki i a koutou ki te aroaro o tōna korōria, he mea kohakore i runga i te hari whakaharahara,

²⁵ ki a ia, ko ia anake nei te Atua, ki tō tātou Kaiwhakaora, i roto i a Īhu Karaiti, i tō tātou Ariki, waiho atu i a ia te korōria, te nui, te kaha, te mana, i mua atu o ngā wā katoa, āianei, ā ake ake. Āmine.

Ko te Whakakitenga a Hoani te Tapu

He Mihi

¹ Ko te whakakitenga a Ihū Karaiti, i hōmai nei e te Atua ki a ia, kia whakapuakina ki āna pononga ngā mea meāke nei rite; nā whakaaturia mai ana e ia, arā e tāna anahera i tonoa mai e ia, ki tāna pononga, ki a Hoani.

² Ko ia nei te pono o te kupu a te Atua, o te whakaaturanga hoki a Ihū Karaiti, arā o ngā mea katoa i kite ai ia.

³ Ka hari te tangata e titiro ana i te pukapuka, me te hunga anō hoki e whakarongo ana ki ngā kupu o te poropititanga, e pupuri ana hoki i ngā mea kua oti te tuhituhi ki reira; kua tata hoki te tāima.

He Mihi ki ngā Hāhi e Whitu

⁴ Nā Hoani ki ngā hāhi e whitu i Āhia:

Kia tau ki a koutou te aroha noa me te rangimārie, he mea nāna e ora nei ia, i mua anō ia, ā, kei te haere mai anō; he mea hoki nā ngā wairua e whitu i mua i tōna torōna.

⁵ He mea anō nā Ihū Karaiti, nā te kaiwhakaatu pono, ko ia nei te putanga mātāmua o te hunga mate, te rangatira o ngā kīngi o te whenua.

Ki a ia, i arohaina nei tātou e ia, i horoia anō hoki ō tātou hara ki ōna toto,

⁶ ā, meinga ana tātou e ia hei kīngi, hei tohunga ki te Atua, arā ki tōna Matua; waiho atu ki a ia te korōria me te kaha ake tonu atu. Āmine.

⁷ Tēnei ia te haere mai nei me ngā kapua,

e kite hoki i a ia ngā kanohi katoa,

me te hunga hoki i wero i a ia.

Ka auē anō hoki ngā hapū katoa o te whenua ki a ia.

Āe, āmine.

⁸ “Ko ahau te Ārepa, te Ōmeka, te tīmatanga, te whakamutunga,” e ai tā te Ariki, “e ora nei, i mua anō ia, ā, kei te haere mai anō, ko te Kaha Rawa nei ia.”

He Kitenga i a Ihū Karaiti

⁹ Ko ahau tēnei, ko Hoani, ko tō koutou tuakana, kua uru tahi nei ki te tūkinotanga, ki te rangatiratanga anō hoki, ki te manawanui kei roto i a Ihū, i te motu ahau e huaina nei ko Pātamo, he mea hoki mō te kupu a te Atua, mō te whakaatu hoki i a Ihū.

¹⁰ I te Wairua ahau i te rā o te Ariki, ā, ka rongo ahau i te reo nui i muri i ahau, me te mea nō te tētere,

¹¹ e mea ana, “Tuhituhia ki te pukapuka tāu e kite nei, tukua atu hoki ki ngā hāhi e whitu i Āhia; ki Epeha, ki Hamurana, ki Perekamū, ki Taiataira, ki Harariha, ki Pirarerepia, ki Raorikia.”

¹² Nā, ka tauri ake ahau kia kite i te reo i kōrero nei ki ahau. Ā, i tāku tauritanga ake, ka kite ahau i ngā tūranga rama kōura e whitu;

¹³ ā, i waenganui o ngā tūranga rama ko tētahi e rite ana ki te Tama a te tangata, ko tōna kākahu tatū noa ki ngā waewae, he mea whītiki te uma ki te whītiki kōura.

¹⁴ Ā, ko tōna mātenga me ngā makawe mā tonu, anō he wūru mā, he hukarere; ko ōna kanohi, anō he mura ahi;

¹⁵ ā, ko ōna waewae rite tonu ki te parāhi pai, anō e kā ana i roto i te oumu; ko tōna reo, anō ko te tangi a ngā wai maha.

¹⁶ E whitu hoki ngā whetū i tōna ringa matau, ā, i puta mai i tōna māngai he hoari matarua, he mea koi. Ko tōna kanohi, anō kei te rā ina kaha te whiti mai.

¹⁷ Ā, nō tōku kitenga i a ia, hinga ana ahau ki ōna waewae, anō he tangata kua mate. Nā, ka whakapāngia mai e ia tōna ringaringa matau ki ahau, ka mea ki ahau, “Kaua e matakū; ko ahau te tuatahi, te whakamutunga;

¹⁸ ko ahau te Mea Ora; i mate hoki ahau i mua, nā, e ora nei ā ake tonu atu, kei ahau anō ngā ki o te mate rāua ko te reinga.

¹⁹ “Nā reira tuhituhia ngā mea kua kite nei koe, ngā mea onāiane nei, me ngā mea e puta mai ā muri ake nei.

²⁰ Ko te mea ngaro, ko ngā whetū e whitu i kite nei koe i tōku matau, me ngā tūranga rama kōura e whitu. Ko ngā whetū e whitu, ko ngā anahera o ngā hāhi e whitu; ko ngā tūranga rama e whitu, ko ngā hāhi e whitu.”

2

Te Kupu ki Epeha

¹“Tuhituhi atu ki te anahera o te hāhi i Epeha:

“Ko ngā kupu ēnei a te kaupupuri i ngā whetū e whitu i tōna matau, e hāereere ana i waenganui o ngā tūranga rama kōura e whitu.

² Ka mātau ahau ki āu mahi, ki tōu uaua, ki tōu manawanui, e kore hoki koe e āta hanga ki te hunga kino. Kua whakamātautauria hoki e koe te hunga e mea nei he āpōtoro rātou, ā, ehara, kua mau i a koe he hunga teka rātou.

³ I whakamanawanui koe, i mahi tonu, ahakoa pēhia, he whakaaro ki tōku ingoa, kāhore hoki i hōhā.

⁴ “Otirā, he mea anō tāku ki a koe, kua whakarērea e koe tōu aroha tuatahi.

⁵ Nā, kia mahara ki te wāhi i taka iho ai koe, ripenetā, mahia hoki ngā mahi ō mua; ki te kāhore, ka hohoro tāku haere atu ki a koe, ka nekehia atu e ahau tōu tūranga rama i tōna wāhi ki te kore koe e ripenetā.

⁶ Ko tēnei ia tāu nā, e kino ana koe ki ngā hanga a ngā Nikoraiti, e kinongia nei hoki e ahau.

⁷ “Ko te tangata he taringa tōna, kia rongo ia ki tā te Wairua e mea nei ki ngā hāhi. Ko te tangata i a ia te wikitōria, ka hoatu e ahau māna e kai tō te rākau o te ora, e tū ana i waenganui o te Pararaiha o te Atua.”

Te Kupu ki Hamurana

⁸ “Tuhituhi atu hoki ki te anahera o te hāhi i Hamurana:

“Ko ngā kupu ēnei a te Tuatahi, a te Whakamutunga, i mate nei, ā, kua ora anō.

⁹ Ka mātau ahau ki tōu tūkinotanga ki tōu rawakoretanga; engari he whai rawa tonu koe. E mātau ana anō ahau ki ngā hahani a te hunga e mea nei he Hūrai rātou, ā, ehara, engari ko te whakamenenga rātou a Hātana.

¹⁰ Kaua e wehi ki ngā mamae meāke nei pā ki a koe. Nā, tērā e makā ētahi o koutou e te rēwera ki te whare herehere, kia whakamātautauria ai koutou; ā, ka whakamamaetia koutou kotahi tekau ngā rā. Kia pono koe ā mate noa, ā, māku e hoatu ki a koe te karauna o te ora.

¹¹ “Ko te tangata he taringa tōna, kia rongo ia ki tā te Wairua e mea nei ki ngā hāhi. Ko te tangata i a ia te wikitōria, e kore ia e hē i te matenga tuarua.”

Te Kupu ki Perekamū

¹² “Tuhituhi atu hoki ki te anahera o te hāhi i Perekamū:

“Ko ngā kupu ēnei a te kaimau i te hoari koi, i te mea matarua.

¹³ Ka mātau ahau ki te wāhi e noho nā koe, ko te wāhi ia i te torōna o Hātana. E mau ana hoki koe ki tōku ingoa, kāhore hoki koe i whakakāhore ki tōku whakapono, i ngā rā iara i tāku kaiwhakaatu pono, i a Anatipa, i whakamatea nei i roto i a koutou i te wāhi e noho nā a Hātana.

¹⁴ “Tēnei ia ētahi mea āku ki a koe, nō te mea kei a koe te hunga e mau ana ki te ako a Paraama, nāna nei i whakaako a Paraka ki te maka tūtukitanga waewae ki te aroaro o ngā tama a Iharaia, i kai ai rātou i ngā mea i patua mā te whakapakoko, i moepuku ai hoki.

¹⁵ Kei a koe anō hoki te hunga e mau ana ki te ako a ngā Nikoraiti, pērā anō.

¹⁶ Nō reira, ripenetā; nā, ki te kāhore, ka hohoro tāku haere atu ki a koe, ā, ka whawhaitia rātou e ahau ki te hoari a tōku māngai.

¹⁷ “Ko te tangata he taringa tōna, kia rongo ia ki tā te Wairua e mea nei ki ngā hāhi. Ko te tangata i a ia te wikitōria, ka hoatu e ahau te mana huna, ka hoatu anō e ahau ki a ia he kōhatu mā, me te ingoa hou, he mea tuhituhi ki te kōhatu, e kore nei e mātauria e tētahi, ko te tangata anake e whiwhi ana.”

Te Kupu ki Taiataira

¹⁸ “Tuhituhi atu hoki ki te anahera te hāhi o Taiataira:

“Ko ngā kupu ēnei a te Tama a te Atua, ko ōna kanohi nei me te mea he mura ahi, ōna waewae rite tonu ki te parāhi piata.

¹⁹ E mātau ana ahau ki āu mahi, ki tōu aroha, ki tāu mahi minita, ki tōu whakapono, ki tōu manawanui, ā, nui atu āu mahi ō muri nei i ngā mea ō mua.

²⁰ “Tēnei anō ia ētahi mea āku ki a koe, nō te mea e tukua ana e koe taua wahine a Ietēpere, e mea nei he poropiti ia; kei te whakaako, kei te kukume i āku pononga kia moepuku, kia kai anō hoki i ngā mea e patua ana mā ngā whakapakoko.

²¹ Ā, i hoatu e ahau ki a ia he tāima e ripenetā ai ia; otirā, kāhore ia e pai kia ripenetā i tāna moepuku.

²² Nā, ka makā ia e ahau ki tētahi moenga, me te hunga e pūremu ana ki a ia, ki roto ki te whiu taimaha, mehemea kāhore rātou e ripenetā ki ā rātou mahi.

²³ Ka whakamatea hoki e ahau āna tamariki kia mate rawa; ā, ka mātau ngā hāhi katoa ko ahau te kairapu i tā ngā whatumanawa, i tā ngā ngākau. Ka rite hoki ki ā koutou mahi tāku e hoatu ai ki tēnei, ki tēnei o koutou.

²⁴ Ko tāku kupu ia tēnei ki a koutou, ki ērā atu hoki i Taiataira, ki te hunga kāhore nei i ā rātou tēnei ako, kāhore anō kia mātau ki ngā mea hōhonu a Hātana, ki tā rātou e kōrero nei; e kore e whakawahā e ahau tētahi atu mea taimaha ki a koutou.

²⁵ Ko te mea ia i a koutou, puritia kia mau kia tae atu rā anō ahau.

²⁶ “Nā, ko te tangata i a ia te wikitōria, ko te tangata hoki e puritia e ia āku mahi taea noatia te mutunga, māku e hoatu ki a ia he mana rangatira ki ngā tauwi.

²⁷ He rino hoki te tokotoko e whakahaere tikanga ai ia mō rātou, ka pērā i ngā oko a te kaipokepoke paru, ka pakaru rikiriki; ka rite ki tā tōku Matua i hōmai ai ki ahau.

²⁸ Ā, ka hoatu e ahau ki a ia te whetū o te ata.

²⁹ Ko te tangata he taringa tōna, kia rongo ia ki tā te Wairua e mea nei ki ngā hāhi.”

3

Te Kupu ki Harariha

¹ “Tuhituhi atu hoki ki te anahera o te hāhi i Harariha:

“Ko ngā kupu āna, kei a ia nei ngā wairua e whitu o te Atua, me ngā whetū e whitu. Ka mātau ahau ki āu mahi, nā, he ingoa tōu, e ora ana koe, heoi, he tūpāpaku anō koe.

² Kia mataara, whakaūkia ngā mea e toe nei, ka tata nei te mate; kāhore hoki ahau i kite i āu mahi kia tino rite ki te aroaro o tōku Atua.

³ Kia mahara rā ki te rironga o ngā mea i a koe, ki āu i rongo ai, ā, puritia, ripenetā hoki. Nā, ki te kore koe e mataara, ka tae atu ahau ki a koe, ānō he tāhae; e kore hoki koe e mātau ki te hāora e tae atu ai ahau ki a koe.

⁴ “Tēnā anō kei a koe ētahi ingoa ouou nei i Harariha; kāhore nei i poke ō rātou kākahu. Ka hāereere tahi ēnā me ahau, he mā ngā kākahu; nō te mea he pai rātou.

⁵ Ko te tangata i a ia te wikitōria, ka whakakākahuria ia ki te kākahu mā; e kore anō hoki e ūkuia e ahau tōna ingoa i te pukapuka o te ora, ā, ka whakaaetia e ahau tōna ingoa ki te aroaro o tōku Matua, ki te aroaro anō hoki o āna anahera.

⁶ Ko te tangata he taringa tōna, kia rongo ia ki tā te Wairua e mea nei ki ngā hāhi.”

Te Kupu ki Pirarerepia

⁷ “Tuhituhi atu hoki ki te anahera o te hāhi i Pirarerepia:

“Ko ngā kupu ēnei a te tapu, a te pono, kei a ia nei te kī o Rāwiri, ko ia hei whakapuare, ā, kāhore tētahi hei tūtaki; māna hoki e tūtaki, ā, kāhore tētahi hei whakapuare.

⁸ E mātau ana ahau ki āu mahi. Nā, kua hoatu e ahau ki tōu aroaro he tatau puare, e kore nei e taea te tūtaki e tētahi. He kaha hoki tōu, he mea iti nei, kua puritia anō e koe tāku kupu, kāhore anō hoki koe i whakakāhore ki tōku ingoa.

⁹ Nā, māku e mea te hunga o te whakamenenga a Hātana, e mea nei he Hūrai rātou, ā, ehara, he teka hoki nā rātou; nā, māku rātou e mea kia haere mai, kia koropiko ki mua i ōu waewae, ā, kia mātau kua arohaina koe e ahau.

¹⁰ Nō te mea kua puritia e koe te kupu o tāku manawanui, waihoki ka puritia koe e ahau i te hāora o te whakamātautauranga, i taua hāora meāke nei puta ki te ao katoa, hei whakamātautau i te hunga e noho ana i te whenua.

¹¹ “Ka hohoro tāku haere atu; kia mau ki tāu, kei tangohia tōu karauna e tētahi.

¹² Ko te tangata i a ia te wikitōria, māku ia e mea hei pou i roto i te whare o tōku Atua, ā, e kore ia e haere atu i konā ki waho ā muri atu; māku hoki e tuhituhi ki runga ki a ia te ingoa o tōku Atua, te ingoa hoki o te pā o tōku Atua, o Hiruhārama hou, ka heke iho nei i te rangi i tōku Atua, me tōku ingoa hou anō hoki.

¹³ Ko te tangata he taringa tōna, kia rongo ia ki tā te Wairua e mea nei ki ngā hāhi.”

Te Kupu ki Raorikia

¹⁴ “Tuhituhi atu hoki ki te anahera o te hāhi i Raorikia:

“Ko ngā kupu ēnei a te Āmine, a te kaiwhakaatu pono, tika, a te tīmatanga o tā te Atua hanganga:

¹⁵ E mātau ana ahau ki āu mahi, ehara koe i te mātao, ehara koe i te wera. Ka pai ahau me i mātao koe, me i wera rānei.

¹⁶ Heoi, i te mea he mahanahana kau koe, ehara i te mātao, ehara i te wera, ka ruakina atu koe e ahau i roto i tōku māngai.

¹⁷ Nō te mea e kī ana koe, ‘Kua whai taonga ahau, kua tini āku rawa, kāhore hoki tētahi mea e matea ana e ahau.’ Kāhore hoki e mātau he waikorohuhū noa iho koe, he hē noa iho, he rawakore, he matapō, he mea kākahukore.

¹⁸ Ko tāku kupu tēnei ki a koe, kia hokona e koe i ahau he kōura kua oti te tahu ki te ahi, kia whai rawa ai koe; he kākahu mā hoki, hei kākahu ki a koe, kia kaua ai e kitea te whakamā o tōu tūnga kautanga; he rongoā hoki hei pani ki ōu kanohi, kia kite ai koe.

¹⁹ “Ko āku e aroha nei, ka riria e ahau, ka whiua; nā, kia ngākau nui koe, rīpenetā hoki.

²⁰ Nā, tēnei ahau te tū nei i te tatau, te pātukituki nei; ki te whakarongo tētahi ki tōku reo, ā, ka uaki i te tatau, ka tomo atu ahau ki a ia, hei hoa kai mōna, ko ia hoki hei hoa kai mōku.

²¹ “Ko te tangata i a ia te wikitōria, ka hoatu e ahau ki a ia kia noho ki tōku taha ki runga ki tōku torōna, pēnei me ahau i ahau nei te wikitōria, kua noho ki te taha o tōku Matua i runga i tōna torōna.

²² Ko te tangata he taringa tōna, kia rongo ia ki tā te Wairua e mea nei ki ngā hāhi.”

4

Te Koropikotanga i te Rangī

¹ Muri iho i ēnei mea ka kite ahau, nā, he tatau kua oti te whakapuare i te rangī, ā, ko te reo tuatahi i rongo ai ahau me te mea he reo nō tētahi tētere e kī mai ana ki ahau, e mea ana, “Haere mai ki runga nei, ā, ka whakakitea e ahau ki a koe ngā mea kua takoto mō muri i ēnei.”

² I reira pū anō kua nohoia ahau e te Wairua; nā, he torōna kua tū ki te rangī, ā, ko tētahi i runga i te torōna e noho ana.

³ Ā, ko tērā i noho rā rite tonu ki te titiro atu ki te kōhatu hahapa, ki te harariu. He āniwaniwa hoki i ngā taha katoa o te torōna, ko te āhua ki te titiro atu kei tō te emerara.

⁴ Nā, i ngā taha katoa o te torōna ētahi torōna e rua tekau mā whā, ā, ka kite ahau i runga i ngā torōna ko ngā kaumātua e rua tekau mā whā e noho ana, he mea whakakāhahu ki te kākahu mā; he karauna kōura i runga o rātou mātenga.

⁵ Nā, ka puta mai i roto i te torōna he uira, he reo, he whatitiri. Ā, tērā ngā rama ahi e whitu e kā ana i mua i te torōna; ko ngā Wairua e whitu ēnei o te Atua.

⁶ I mua, i te torōna anō he moana karaihe, te rite kei te haupapa.

Ā, i waenganui o te torōna, i ngā taha katoa anō o te torōna, ko ngā mea ora e whā, kapi tonu ā mua, ā muri o rātou i te kanohi.

⁷ Ko te tuatahi o ngā mea ora i rite ki te raiona, ko te tuarua o ngā mea ora i rite ki te kūao kau, ko te mata o te tuatoru o ngā mea ora i rite ki tō te tangata, ā, ko te tuawhā o ngā mea ora i rite ki te ēkara e rere ana.

⁸ Nā, ko aua mea ora e whā, he parirau o rātou, e ono o tēnā, o tēnā, i ngā taha katoa; kī tonu hoki a roto o rātou me ngā taha i te kanohi. Ā, kāhore he tānga i te ao, i te pō, he mea tonu tā rātou,

“Tapu, tapu, tapu, te Ariki, te Atua Kaha Rawa, i mua nei ia, tēnei anō ināianei, ā, e haere mai nei.”

⁹ Ā, i te mea ka hoatu e ngā mea ora te korōria, te hōnora, te whakawhetai ki tērā e noho ana i runga i te torōna, e ora ana ake ake,

¹⁰ ka hinga iho ngā kaumātua e rua tekau mā whā ki te aroaro o tērā e noho rā i runga i te torōna, nā, ka koropiko ki a ia e ora tonu nei ake ake, ka panga hoki i ō rātou karauna ki mua o te torōna, ka mea,

¹¹ “Tika tonu, e te Ariki, kia riro i a koe te korōria, me te hōnora, me te kaha.

Nāu hoki i hanga ngā mea katoa,

ā, nāu i pai i takoto ai aua mea, i hangā ai.”

5

Te Pukapuka me te Reme

¹ Ā, i kite anō ahau i te ringa matau o tērā e noho rā i runga i te torōna, he pukapuka kua oti te tuhituhi ā-roto, ā-tua hoki, he mea hiri ki ngā hiri e whitu.

² Ā, i kite ahau i tētahi anahera kaha e karanga ana, he nui te reo, “Ko wai e tika ana hei whakatuwhera i te pukapuka, hei wāwahi i ōna hīri?”

³ Ā, kihai i taea e tētahi i te rangi, i te whenua rānei, i raro rānei i te whenua, te whewhera i te pukapuka, te titiro rānei ki reira.

⁴ Nā, nui atu tōku tangi, nō te mea kihai i kitea tētahi e tika ana hei whewhera i te pukapuka, hei titiro iho rānei ki reira.

⁵ Nā, ka mea mai tētahi o ngā kaumātua ki ahau, “Kaua e tangi, nā, kua riro te wikitōria i te Raiona o te hapū o Hūrā, i te Pūtaka o Rāwiri, māna e whakatuwhera te pukapuka, e wāwahi ōna hīri e whitu.”

⁶ Ā, i kite anō ahau, nā, i waenganui o te torōna, o ngā mea ora hoki e whā, i waenganui anō hoki o ngā kaumātua, he Reme e tū ana, te āhua kei tō te mea i whakamatea, e whitu ōna haona, e whitu ngā kanohi; ko ngā Wairua e whitu ēnei o te Atua, kua tona nei puta noa i te ao.

⁷ Nā, ka haere atu ia, ka tango i te pukapuka i roto i te matau o tērā e noho rā i runga i te torōna.

⁸ Ā, nō ka tango ia i te pukapuka, ka hinga iho ngā mea ora e whā, me ngā kaumātua e rua tekau mā whā, ki te aroaro o te Reme, he hāpa i tētahi, i tētahi o rātou, me ngā oko kōura ki tonu i ngā mea kakara, ko ngā Inoi ērā a te hunga tapu.

⁹ Nā, ka waiata rātou i te waiata hou, ka mea:

“Pai tonu koe hei tango i te pukapuka,

hei wāhi i ōna hīri;

i whakamatea hoki koe,

ā, hokona ana mātou e koe

hei hunga mā te Atua ki ōu toto,

i roto i ngā hapū, i ngā reo,

i ngā huihuinga tāngata, i ngā iwi katoa;

¹⁰ ā, meinga ana rātou e koe hei kīngi,

hei tohunga ki tō mātou Atua;

ka kīngi anō rātou ki runga ki te whenua.”

¹¹ Nā, i kite ahau, i rongo hoki ahau i te reo o ngā anahera maha i ngā taha katoa o te torōna, o ngā mea ora hoki, o ngā kaumātua. Nā, ko tō rātou tokomaha kei ngā mano tekau mano tekau, me ngā mano mano;

¹² nui atu tō rātou reo ki te mea mai:

“Pai tonu te Reme i whakamatea

hei tango i te kaha, i te taonga, i te mātauranga,

i te mana, i te hōnora, i te korōria, i te whakapai!”

¹³ I rongo anō ahau ki ngā mea hanga katoa o te rangi, o te whenua, i raro anō hoki i te whenua, ki ērā hoki i te moana, ki ngā mea katoa o reira, e mea ana:

“Waiho atu i tēnei e noho nei i runga i te torōna, i te Reme hoki,

te whakapai, te hōnora, te korōria, te kaha

ā ake ake!”

¹⁴ Nā, ka mea ngā mea ora e whā, “Āmine!” Ā, ka hinga iho ngā kaumātua, ka koropiko.

6

Ngā Hiri

¹ Ā, i kite ahau i te wāhanga o tētahi o ngā hiri e te Reme, i rongo hoki i tētahi o ngā mea ora e whā e mea mai ana, anō he reo whatitiri, “Haere mai!”

² I kite anō ahau, nā, he hōiho mā; ā, ko te tangata e noho ana i runga he kōpere tāna; ā, ka hoatu he karauna ki a ia. Ā, haere atu ana ia i runga i te wikitōria ki te wikitōria.

³ Ā, i tāna wāhanga i te rua o ngā hiri ka rongo ahau i te rua o ngā mea ora e mea ana, “Haere mai!”

⁴ Nā, ka puta mai tētahi hōiho anō, he hōiho whero; ā, i hoatu ki te kainoho i runga kia tangohia atu e ia te rangimārie i runga i te whenua, kia patu ai rātou tētahi i tētahi. I hoatu anō hoki he hoari nui ki a ia.

⁵ Ā, i tāna wāhanga i te toru o ngā hiri ka rongo ahau i te toru o ngā mea ora e mea ana, “Haere mai!” Ā, i kite ahau, nā, he hōiho mangu; me te kainoho i runga he pāuna taimaha tāna kei tōna ringaringa.

⁶ Ā, ka rongo ahau i te reo, anō i waenganui o ngā mea ora e whā, e mea ana, “He koata witi mō te pene, e toru koata pārei mō te pene; kei kino hoki tāu mahi ki te hinu, ki te wāina.”

⁷ Ā, i tāna wāhanga i te whā o ngā hīri, ka rongo ahau i te reo o te whā o ngā mea ora, e mea ana, "Haere mai!"

⁸ Ā, ka kite ahau, nā, he hōiho hāmā; ā, ko te kainoho i runga, tōna ingoa ko te Mate, me te aru anō te Rēinga i a ia. Nā, i hoatu ki a rāua te tikanga ki te tuawhā o ngā wāhi o te whenua, kia whakamatea ki te hoari, ki te matekai, ki te mate tūrora, ki ngā kararehe hoki o te whenua.

⁹ Ā, i tāna wāhanga i te rima o ngā hīri, ka kitea e ahau i raro i te āta ngā wairua o te hunga i whakamatea mō te kupu a te Atua, mō tā rātou whakaatu hoki.

¹⁰ Nui atu tō rātou reo ki te karanga, ki te mea, "Kia pēhea te roa, e te Ariki, e te tapu, e te pono, ā, kore ana koe e whakawā, e rapu utu mō ō mātou toto, i te hunga e noho ana i runga i te whenua?"

¹¹ Ā, i hoatu he kākahu mā ki tēnei, ki tēnei o rātou; ā, i kīia atu ki a rātou, kia okioki rātou he wā iti nei, kia rite rā anō ō rātou hoa pononga me ō rātou tēina, i meinga nei kia patua, kia pērātia me rātou.

¹² Ā, ka kite ahau i tāna wāhanga i te ono o ngā hīri, nā, ko te rū nui; ā, ka mangu te rā ānō he kākahu taratara, pūhuru hūru, ā, ko te marama pēnā katoa i te toto;

¹³ ā, ka taka iho ngā whetū o te rangi, ānō he piki e whakangahoro nei i ōna hua kōriri, ina rurea ia i te hau nui.

¹⁴ Nā, ka tahia atu te rangi me te pukapuka e whakakopaia ana; ā, ka nekehia atu ngā maunga katoa me ngā motu i ō rātou tūranga.

¹⁵ Nā, ko ngā kingi o te whenua, ko ngā tāngata nunui, ko ngā tāngata taonga, ko ngā rangatira mano, ko ngā tāngata kaha, ko ngā pononga katoa, me ngā rangatira katoa, piri ana rātou ki roto ki ngā ana, ki ngā toka o ngā maunga;

¹⁶ me te kī ake anō rātou ki ngā maunga, ki ngā toka, "E hinga ki runga ki a mātou, hei huna i a mātou i te kanohi o tērā e noho rā i runga i te torōna, i te riri hoki o te Reme;

¹⁷ kua taea hoki te rā nui o tōna riri; ā, ko wai e tū?"

7

Te Hunga 144,000 nō Ihairaira

¹ Muri iho i ēnei mea ka kite ahau ngā anahera tokowhā, e tū ana i ngā pito e whā o te whenua, e pupuri ana i ngā hau e whā o te whenua, kia kaua e pupuhi te hau ki runga ki te whenua, kia kaua ki te moana, kia kaua rānei ki runga ki tētahi rākau.

² I kite anō ahau i tētahi atu anahera e haere ake ana i te rāwhiti, i a ia te hīri a te Atua ora; nā, nui atu tōna reo ki te karanga ki ngā anahera tokowhā, i tukua nei mā rātou e mea he kino ki te whenua, ki te moana,

³ e mea ana, "Kaua e meatia he kino ki te whenua, kaua ki te moana, kaua hoki ki ngā rākau; kia hīritia rā anō e mātou ngā rae o ngā pononga a tō tātou Atua."

⁴ Ā, i rongo ahau ki te tokomaha o te hunga i hīritia, kotahi rau e whā tekau mā whā ngā mano i hīritia, nō ngā pū katoa o ngā tama a Ihairaira:

⁵ o te pū o Hūrā kotahi tekau mā rua ngā mano i hīritia,

⁶ o te pū o Reupena kotahi tekau mā rua ngā mano,

⁷ o te pū o Kara kotahi tekau mā rua ngā mano,

⁸ o te pū o Āhera kotahi tekau mā rua ngā mano,

⁹ o te pū o Nepetarima kotahi tekau mā rua ngā mano,

¹⁰ o te pū o Mānahi kotahi tekau mā rua ngā mano,

¹¹ o te pū o Himiona kotahi tekau mā rua ngā mano,

¹² o te pū o Riwai kotahi tekau mā rua ngā mano,

¹³ o te pū o Ihākara kotahi tekau mā rua ngā mano,

¹⁴ o te pū o Hepurona kotahi tekau mā rua ngā mano,

¹⁵ o te pū o Hōhepa kotahi tekau mā rua ngā mano,

¹⁶ o te pū o Pineamine kotahi tekau mā rua ngā mano i hīritia.

Te Mano Tini

⁹ Muri iho i ēnei mea ka kite ahau, nā, he mano tini, e kore nei e taea e tētahi te tatau, nō ngā iwi katoa, nō ngā hapū, nō ngā huihuinga tāngata, nō ngā reo, e tū ana i mua i te torōna, i mua hoki i te Reme, he mea whakakākahu ki ngā kākahu mā, he nīkau hoki ki ō rātou ringaringa.

¹⁰ Nui atu tō rātou reo ki te karanga, ki te mea:

"Ko te whakaoranga ki tō tātou Atua, e noho nei i runga i te torōna, ki te Reme hoki."

¹¹ Nā, ko ngā anahera katoa e tū ana i ngā taha katoa o te torōna, i ngā taha hoki o ngā kaumātua, o ngā mea ora e whā; ā, ka tāpapa rātou ki mua i te torōna, ka koropiko ki te Atua,

¹² me te kī ake anō:

“Āmine!

Ko te whakapai, ko te korōria,

ko te mātauranga, ko te whakawhetai,

ko te hōnore, ko te mana, ko te kaha,

kei tō tātou Atua ake ake! Āmine!”

¹³ Ā, ka oho mai tētahi o ngā kaumātua, ka mea mai ki ahau, “Ko ēnei i whakakākahuria nei ki ngā kākahu mā, ko wai rā? Ā, i haere mai rātou i hea?”

¹⁴ Anō rā ko ahau ki a ia, “E kara, e mātau ana koe.”

Ka mea mai ia ki ahau, “Ko te hunga tēnei i puta mai i te tūkinotanga nui, ko ō rātou kākahu he mea horoi nā rātou, he mea whakamā ki ngā toto o te Reme.

¹⁵ Koia rātou e noho nei i mua i te torōna o te Atua,

e mahi nei ki a ia i te ao, i te pō, i roto i tōna whare;

ā, mā tērā e noho rā i runga i te torōna e hipoki tōna tapenākara ki runga i a rātou.

¹⁶ Kore ake ō rātou matekai,

kore ake ō rātou matewai;

e kore anō hoki te rā e pā iho ki a rātou,

tētahi wera rānei;

¹⁷ ko te Reme hoki i waenganui o te torōna hei hēpara mō rātou,

ā, māna rātou e ārahi ki ngā puna wai o te ora;

ā, mā te Atua e muru atu ngā roimata katoa i ō rātou kanohi.”

8

Te Hiri Tuawhitu

¹ Ā, i tāna wāhanga i te whitu o ngā hiri, kāhore he aha i rangona i te rangi me te mea kotahi te hāwhe hāora.

² Ā, ka kite ahau i ngā anahera tokowhitu e tū rā i te aroaro o te Atua; ā, e whitu ngā tētere i hoatu ki a rātou.

³ Ā, ka haere mai tētahi atu anahera, ka tū ki runga o te āta, he tahu kōura tāna; ā, he maha ngā whakakakara i hoatu ki a ia, hei tāpiri māna ki ngā īnoi a te hunga tapu katoa ki runga ki te āta kōura i mua i te torōna.

⁴ Ā, ko te paoa o ngā whakakakara me ngā īnoi a te hunga tapu, ka kake atu i te ringaringa o te anahera ki te aroaro o te Atua.

⁵ Ā, ka mau te anahera ki te tahu whakakakara, ka whakakāia ki te kāpura o te āta, pangā ana e ia ki te whenua. Nā, ko te putanga mai o ngā whatitiri, o ngā reo, o ngā uira, o te rū.

Ngā Tētere

⁶ Nā, kua takatū ngā anahera tokowhitu i ngā tētere e whitu, ka mea ki te whakatangi.

⁷ Whakatangi ana te anahera tuatahi, nā, he whatu tērā, he kāpura, he toto anō hoki i roto, ka pangā ki te whenua. Nā, kua pau i te ahi te wāhi tuatoru o te whenua, kua pau i te ahi te wāhi tuatoru o ngā rākau, ā, pau ake hoki i te ahi ngā tarutaru matomato katoa.

⁸ Ā, ka whakatangi te rua o ngā anahera, nā, me te mea he maunga nui tērā, e kāia ana e te ahi, kua makā ki te moana; ā, ka meinga te wāhi tuatoru o te moana hei toto.

⁹ Ā, mate iho te wāhi tuatoru o ngā mea hanga i roto i te moana, o ngā mea whai ora; ngaro iho hoki te wāhi tuatoru o ngā kaipuke.

¹⁰ Ā, ka whakatangi te toru o ngā anahera, nā, kua taka iho i te rangi he whetū nui e kā ana, anō he rama, ā, taka ana ki te wāhi tuatoru o ngā awa, ki ngā puna hoki o ngā wai.

¹¹ Ā, ko te ingoa o te whetū ko Tarukawa; ā, ka meinga te wāhi tuatoru o ngā wai hei taru kawa; ā, he tokomaha ngā tāngata i mate i ngā wai, nō te mea kua kawa.

¹² Ā, ka whakatangi te whā o ngā anahera, nā, kua patua te wāhi tuatoru o te rā, me te wāhi tuatoru o te marama, me te wāhi tuatoru hoki o ngā whetū; kia pōuri ai te wāhi tuatoru o aua mea, kia kore ai e marama te wāhi tuatoru o te rā, o te pō anō hoki.

¹³ Ā, i kite ahau, i rongu hoki i tētahi ēkara e rere ana i waenganui o te rangi, he nui tōna reo ki te mea mai, “Auē, auē, auē, te mate mō te hunga e noho ana i runga i te whenua, i ērā reo o te tētere a ngā anahera tokotoru, meāke nei tangi!”

9

¹ Ā, ka whakatangi te rima o ngā anahera, ā, ka kite ahau i tētahi whetū nō te rangi kua taka iho ki te whenua. Ā, ka hoatu ki a ia te ki o te poka tōrere.

² Ā, uakina ana e ia te poka tōrere; ā, ka puta ake he paoa i te poka, ānō he paoa nō tētahi kāpura nui; ā, pōuri iho te rā me te rangi i te paoa o te poka.

³ Ā, ka puta mai i te paoa he māwhitiwhiti ki runga ki te whenua; i hoatu hoki ki a rātou he kaha, he pērā me te kaha o ngā kopiona o te whenua.

⁴ I kōrerotia hoki ki a rātou kia kaua e kino i a rātou te tarutaru o te whenua, tētahi mea matomato rānei, tētahi rākau rānei; ko ngā tāngata anake kāhore nei te hīri a te Atua i ō rātou rae.

⁵ I tukua anō hoki ki a rātou kia kaua e whakamate i ērā, engari me whakamamae kia rima rā anō ngā marama; ā, ko tā rātou whakamamae kia pērā me te whakamamae a te kopiona, ina wero i te tāngata.

⁶ Ā, i aua rā tērā ngā tāngata e rapu i te mate, ā, e kore rawa e kitea; e hiahia anō rātou kia mate, heoi, ka oma te mate i a rātou.

⁷ Nā, ko te waihanga o ngā māwhitiwhiti rite tonu ki ngā hōiho kua oti te whakanoho mō te pakanga. Ā, i runga i ō rātou mātenga he mea e rite ana ki ngā karauna kōura, ā, ko ō rātou kanohi ānō he kanohi tāngata.

⁸ He makawe anō tō rātou rite tonu ki te makawe wahine, ko ō rātou niho me te mea nō te raiona.

⁹ He pukupuku hoki ō rātou, ānō he pukupuku rino; ā, ko te haruru o ō rātou pākau, ānō ko te haruru o ngā hāriata, o ngā hōiho maha e rere ana ki te tatauranga.

¹⁰ He hiku ō rātou pērā i ō ngā kopiona, he wero hoki; ā, kei ō rātou hiku tō rātou kaha ki te whakamamae tāngata mō ngā marama e rima.

¹¹ He kingi anō tō rātou, ko te anahera o te poka tōrere; ko tōna ingoa i te reo Hiperu ko Aparona, ā, i te reo Kariki ko Aporiona tōna ingoa.

¹² Kua pahemo te tuatahi o ngā auē; nā, e rua ake ngā auē kei te haere mai i muri.

¹³ Nā, ka whakatangi te ono o ngā anahera, ā, ka rongo ahau ki tētahi reo, e ahu mai ana i ngā haona e whā o te āta kōura i te aroaro o te Atua,

¹⁴ e mea ana ki te ono o ngā anahera, kei a ia nei te tētere, “Wetekina ngā anahera tokowhā e here rā i te awa nui, i Uparati.”

¹⁵ Nā, ka wetekina aua anahera tokowhā, kua noho rite noa ake nei mō te hāora, me te rā, me te marama, me te tau, e whakamate ai rātou i te wāhi tuatoru o ngā tāngata.

¹⁶ Ā, ko te tokomaha o ngā taua o ngā hōia eke hōiho e rua tekau mano ngā tekau mano; i rongo hoki ahau ki tō rātou tokomaha.

¹⁷ Ko tāku tēnei i kite ai i ahau e titiro matakite ana, ko ngā hōiho me ngā kainoho i runga he pukupuku o rātou, ānō he ahi, he hakiniti, he whānāriki. Nā, ko ngā upoko o ngā hōiho, ānō he upoko raiona; e puta mai ana hoki i ō rātou māngai he kāpura, he paoa, he whānāriki.

¹⁸ Nā ēnei mate e toru i patu te wāhi tuatoru o ngā tāngata, nā te kāpura, nā te paoa, nā te whānāriki, i puta mai i ō rātou māngai.

¹⁹ Ko te kaha hoki o ngā hōiho kei ō rātou māngai, kei ō rātou waero; ko ō rātou waero koia anō kei te nākahi, he upoko ō rātou; ko ā rātou mea tūkino ēnei.

²⁰ Nā, ko ērā atu tāngata, kihai nei i whakamatea e ēnei mate, kāhore rātou i ripenetā ki ngā mahi a ō rātou ringaringa, kihai hoki i mutu tō rātou koropiko ki ngā rēwera, ki ngā whakapakoko kōura, hiriwa, parāhi, kōhatu, rākau rānei; ki ngā mea kāhore nei e kite, kāhore e rongo, kāhore e hāereere.

²¹ Kāhore anō hoki rātou i ripenetā ki ā rātou kōhuru, ki ā rātou mahi mākutu, ki ā rātou moepuku, ki ā rātou tāhae.

10

Te Anahera me te Pukapuka Nohinohi

¹ Ā, ka kite ahau i tētahi atu anahera kaha e heke iho ana i te rangi, he mea whakakāhau ki te kapua; ko te āniwaniwa i runga i tōna mātenga, ko tōna kanohi rite tonu ki te rā, ōna waewae ki te pou kāpura.

² I tōna ringaringa hoki tētahi pukapuka nohinohi e tuwhera ana. Ā, ko tōna waewae matau e takahi ana ki te moana, ko tōna mauī ki te whenua.

³ He nui anō tōna reo ki te karanga, ānō he raiona e tangi ana. Ā, i te mea ka karanga ia, ka puaki ngā reo o ngā whaititiri e whitu.

⁴ Ā, nō ka puaki ngā reo o ngā whatitiri e whitu, ka mea ahau ki te tuhituhi. Nā, ka rangona e ahau he reo i te rangi e mea mai ana ki ahau, “Hīritia ngā mea kua whakapuakina nei e ngā whatitiri e whitu, kaua hoki ēnei e tuhituhia.”

⁵ Nā, ko te anahera i kitea rā e ahau e tū ana i runga i te moana i runga hoki i te whenua, whakaara ana i tōna ringa matau ki te rangi,

⁶ ā, oaititia ana e ia te Mea ora tonu ake ake, nāna nei i hanga te rangi me ōna mea, te whenua me ōna mea, te moana me ōna mea, “Kāhore ake he tāima,

⁷ engari i ngā rā o te reo o te whitu o ngā anahera, ina mea ia ki te whakatangi, ka whakaotia te mea ngaro a te Atua, tāna rongopai i kauwhau ai ki āna pononga, ki ngā poropiti.”

⁸ Ā, ka kōrero anō ki ahau te reo i rongo ai ahau i te rangi, ka mea, “Tikina atu te pukapuka nohinohi e tuwhera nā i te ringaringa o te anahera e tū nā i runga i te moana, i runga anō i te whenua.”

⁹ Nā, ka haere ahau ki te anahera, ka mea ki a ia, “Hōmai ki ahau te pukapuka nohinohi nā.” Ka mea mai ia ki ahau, “Tangohia, kainga; ā, ka kawa tōu kōpū, ka reka ia ki tōu māngai, ānō he honi.”

¹⁰ Nā, ka tango ahau i te pukapuka nohinohi i te ringaringa o te anahera, kainga ana e ahau; ā, i reka anō ki tōku māngai, ānō he honi. Nō tāku kainga kua kawa tōku kōpū.

¹¹ Ā, ka mea mai rātou ki ahau, “Me poropiti anō koe mō ngā huihuinga tokomaha o ngā tāngata, o ngā iwi, o ngā reo, o ngā kingi.”

11

Ngā Kaiwhakaatu Tokorua

¹ Nā, kua hōmai ki ahau he kākaho e rite ana ki te tokotoko, ā, ka mea mai tētahi, “E ara, ka whanganga i te whare o te Atua, me te āta, me te hunga e koropiko ana i roto.

² Me whakarere ia ki waho te marae i te taha ki waho o te whare tapu, kaua tērā e whangangatia; kua hoatu hoki ki ngā tauwiwi; ā, e takatakahia e rātou te pā tapu, e whā tekau mā rua ngā marama.

³ Ā, māku e hoatu he tikanga ki āku kaiwhakaatu tokorua, e poropiti hoki rāua, kotahi mano e rua rau e ono tekau ngā rā, he taratara anō te kākahu.”

⁴ Ko ngā ōriwa e rua ēnei, me ngā tūranga rama e rua, e tū nei i te aroaro o te Ariki o te whenua.

⁵ Ā, ki te mea tētahi ki te tūkino i a rāua, ka puta mai he kāpura i ō rāua māngai, e pau ai ō rāua hoariri. Ki te mea hoki tētahi ki te tūkino i a rāua, ko te whakamatenga tēnei mōna.

⁶ Kei a rāua te tikanga mō te kōpani i te rangi, kia kaua e ua te ua i ngā rā o tā rāua poropititanga. Kei a rāua anō te tikanga mō te whakaputa kē i ngā wai hei toto, mō te patu anō i te whenua ki ngā patunga katoa, i ngā wā e pai ai rāua.

⁷ Ā, nō ka mutu tā rāua whakaatu, ka whawhai ki a rāua te kararehe e haere ake ana i roto i te poka tōrere, ā, e taea rāua e ia, e whakamatea rāua.

⁸ Ka takoto anō ō rāua tinana ki te huarahi o te pā nui, e huaina wairuatia nei ko Horoma, ko Ihipa, ki te wāhi hoki i ripekatia ai tō rāua Ariki.

⁹ Ā, e toru ngā rā me te hāwhe e tirohia ai ō rāua tinana e ngā huihuinga tāngata, e ngā hapū, e ngā reo, e ngā iwi, e kore anō hoki e tukua ō rāua tinana kia hoatu ki te urupā.

¹⁰ Ka koa hoki ki a rāua te hunga e noho ana i te whenua, ka harakoa, ka tāpae taonga tētahi ki tētahi; nō te mea i whakamamae ēnei poropiti tokorua i te hunga e noho ana ki te whenua.

¹¹ Ā muri iho i aua rā e toru me te hāwhe, ka uru te manawa ora ki a rāua, he mea nā te Atua, ā, ka tū ō rāua waewae ki runga; nui atu hoki te wehi i pā ki te hunga e titiro ana ki a rāua.

¹² Ā, ka rongo rāua i te reo nui i te rangi e mea ana ki a rāua, “Haere ake kōrua ki konei.” Nā, haere atu ana rāua ki te rangi i roto i te kapua; me te mātakitaki anō ō rāua hoariri ki a rāua.

¹³ I taua hāora anō ka puta he rū nui, ka hinga te wāhi whakatekau o te pā; ko ngā tāngata i mate i taua rū e whitu mano; ā, ka wehi ērā atu, ā, hoatu ana e rātou he korōria ki te Atua o te rangi.

¹⁴ Kua pahemo te rua o ngā Auē! Nā, ka hohoro te toru o ngā Auē te haere mai!

Te Tētere Tuawhitu

¹⁵ Nā, ka whakatangi te whitu o ngā anahera; ā, ka whai i muri ngā reo nunui i te rangi, e mea ana:

“Kua riro te rangatiratanga o te ao hei rangatiratanga mō tō tātou Ariki, mō tāna Karaiti hoki;

ko ia anō hei kīngi ake ake.”

¹⁶ Nā, ko ngā kaumātua e rua tekau mā whā, e noho rā i te aroaro o te Atua i runga i ō rātou torōna, ka takoto rātou, ko ō rātou kanohi ki raro, ka koropiko ki te Atua,

¹⁷ ka mea:

“Ko tā mātou whakawhetai tēnei ki a koe,

e te Ariki, e te Atua Kaha Rawa;

tēnei koe ināiane, ā, i mua anō koe,

ā, kei te haere mai anō;

nō te mea kua riro i a koe tōu mana nui,

kua kīngi anō koe.

¹⁸ I riri hoki ngā iwi, ā, kua tae mai tōu riri

me te wā mō ngā tūpāpaku e whakawākia ai.

Te wā hoki e hoatu ai e koe he utu ki āu pononga,

ki ngā poropiti, ki te hunga tapu anō hoki,

ki te hunga anō e wehi ana i tōu ingoa,

ki te hunga nonohi, ki te hunga nunui;

e whakangaromia ai hoki te hunga e whakangaro nei i te whenua.”

¹⁹ Ā, i whakapuaretia anō te whare o te Atua i roto i te rangi, ā, ka kitea te āka o tāna kawenata i roto i tōna whare; nā, he uira tērā, me ngā reo, me ngā whatitiri, me te rū, me te whatu nui.

12

Te Wahine me te Tarakona

¹ Nā, ka kitea he tohu nui i te rangi; he wahine, ko te rā tōna kākahu, ko te marama kei raro i ōna waewae, i runga anō i tōna mātenga ko ngā whetū kotahi tekau mā rua hei karauna.

² Kua hapū hoki ia, nā, karanga ana, oke ana, he mamae whānautanga.

³ Ā, ka kitea tētahi atu tohu i te rangi, nā, he tarakona nui, he mea whereo, e whitu ōna mähunga, tekau ōna haona, e whitu anō ngā karauna i runga i ōna mähunga.

⁴ Ā, e kūmea ana e tōna hiku te wāhi tuatoru o ngā whetū o te rangi, makā ana e ia ki te whenua. Ā, ka tū te tarakona i te aroaro o te wahine i mea nei ki te whānau, hei kai i tāna tamaiti ina whānau.

⁵ Nā, ka whānau te tamaiti a te wahine rā, he tāne, ko ia hei whakahaere tikanga mō ngā iwi katoa ki te tokotoko rino. Nā, kua kāhakina atu tāna tamaiti ki te Atua, ki tōna torōna hoki.

⁶ Ā, ka oma te wahine rā ki te koraha, kua rite noa ake hoki i te Atua he kāinga mōna ki reira, ki reira whāngainga ai ia, kia taka rā anō ngā rā kotahi mano e rua rau e ono tekau.

⁷ Nā, he whawhai tērā kei te rangi. Ko Mīkaera rātou ko āna anahera e whawhai ana ki te tarakona; whawhai ana hoki te tarakona rātou ko āna anahera.

⁸ Ā, kihai rātou i toa; kihai anō hoki tō rātou wāhi i kitea i te rangi i muri iho.

⁹ Nā, ka makā te tarakona nui, te nākahi onamata, e huaina nei ko te Rēwera, ko Hātana hoki, e whakapōhēhē nei i te ao katoa. Ka makā ia ki te whenua, ā, i maka tahitia āna anahera me ia.

¹⁰ Ā, ka rongo ahau i te reo nui i te rangi e kī ana:

“Tēnei kua tae mai te whakaoranga, te kaha, me te rangatiratanga o tō tātou Atua, me te mana hoki o tāna Karaiti;

nō te mea kua whakatakā te kaiwhakapae ki ō tātou tēina,

e whakapae nei ki a rātou i te ao, i te pō,

i te aroaro o tō tātou Atua.

¹¹ Hinga ana ia i a rātou,

he meatanga nā ngā toto o te Reme,

nā te kupu hoki o tā rātou whakaatu;

kihāi rātou i aroha ki te ora mō rātou, ā mate noa.

¹² Kia hari koutou ki tēnei, e ngā rangi,

e te hunga hoki e noho ana i reira.

Auē te mate mō te whenua, mō te moana hoki!

Kua heke atu hoki ki a koutou te rēwera,

nui atu hoki tōna riri,

nō te mea kua mātau ia he poto tōna tāima.”

¹³ Ā, nō ka kite te tarakona kua makā ia ki te whenua, ka whakatoia e ia te wahine nāna te tamaiti tāne i whānau nei.

¹⁴ Nā, e rua ngā pākau o te ēkara nui kua hoatu ki te wahine, kia rere ai ia ki te koraha, ki tōna kāinga, ki reira whāngaiinga ai ā taka noa he tāima, ētahi tāima, me te hāwhe tāima, kei kitea mai e te nākahi.

¹⁵ Nā, ka whakaruakina mai e te nākahi i tōna māngai i muri i te wahine rā he wai, ānō he awa, kia kāhahina atu ai ia e te awa.

¹⁶ Ā, ka āwhinatia mai te wahine e te whenua, ka hāmama te māngai o te whenua, inumia ake te awa i whakaruakina nei e te tarakona i roto i tōna māngai.

¹⁷ Ā, riri ana te tarakona ki te wahine; haere ana ia ki te whawhai ki ērā atu o tōna whānau, ki te hunga e pupuri ana i ngā ture a te Atua, kei a rātou nei te whakaatu o Īhu Karaiti.

13

Ngā Kararehe e Rua

¹ Nā, i te tū ahau i te one o te moana. Ā, ka kite ahau i tētahi kararehe e haere ake ana i te moana, e whitu ōna māhunga, tekau ngā haona, tekau hoki ngā karauna i runga i ōna haona, i runga anō i ōna māhunga ko te ingoa kohukohu.

² Rite tonu hoki te kararehe i kite ai ahau ki te reparo, ko ōna waewae kei o te pea, ko tōna māngai kei te māngai o te raiona. Ā, ka hoatu e te tarakona tōna kaha ki a ia, tōna torōna, me te mana nui.

³ I kite anō ahau i tētahi o ōna mātenga me te mea kua marū, he mea e mate rawa ai; heoi, kua ora ia i tōna patunga e mate ai ia. Nā, kei te mīharo te ao katoa i muri mai i te kararehe;

⁴ nā, koropiko ana rātou ki te tarakona nāna nei i hoatu te mana ki te kararehe. Koropiko ana hoki ki te kararehe; i mea rātou, “Ko wai te rite ana ki te kararehe? Ko wai te kaha ana ki te whawhai ki a ia?”

⁵ Ā, i hoatu ki a ia he māngai, e kōrero ana i ngā kōrero nunui, i ngā kohukohu; i hoatu hoki ki a ia he kaha, e mahi ai ia ā taka noa ngā marama e whā tekau mā rua.

⁶ Ā, ka puaki i tōna māngai he kohukohu ki te Atua, he kohukohu ki tōna ingoa, ki tōna nohoanga, ki te hunga hoki e noho ana i te rangi.

⁷ I tukua anō ki a ia kia whawhai ki te hunga tapu, kia taea hoki rātou e ia. I hoatu anō ki a ia he mana ki ngā hapū katoa, ki ngā reo, ki ngā iwi.

⁸ Ā, ko te hunga katoa e noho ana i te whenua, ka koropiko ki a ia, ngā tāngata katoa kāhore nei ō rātou ingoa i tuhituhia ki te pukapuka ora a te Reme, nō te tīmatanga iho rā anō o te ao tōna whakamatenga.

⁹ Ki te mea he taringa tō tētahi, kia rongu ia!

¹⁰ Ko te tangata hopu taurekareka,
ka riro anō ia hei taurekareka;
ko te tangata e patu ana ki te hoari,
ka patua anō ia ki te hoari.

Ko tēnei te manawanui me te whakapono o te hunga tapu.

¹¹ I kite anō ahau i tētahi atu kararehe e haere ake ana i te whenua; e rua ōna haona rite tonu ki ō te reme, ko tōna kōrero hoki i rite ki tā te tarakona.

¹² Kei a ia anō ngā mana katoa o te kararehe tuatahi hei mahi ki tōna aroaro, e mea ana hoki ia i te whenua me te hunga hoki e noho ana i reira kia koropiko ki te kararehe tuatahi, kua ora nei tōna patunga e mate ai ia.

¹³ He nui hoki ngā tohu e meatia ana e ia, e mea ana ia i te kāpura kia heke iho i te rangi ki te whenua i te tirohanga a ngā tāngata.

¹⁴ E whakapōhēhē ana hoki ia i te hunga e noho ana i te whenua, ki ngā tohu ka hoatu nei ki a ia kia mahia ki te aroaro o te kararehe; e mea ana ia ki te hunga e noho ana i te whenua, kia hangā he whakapakoko mō te kararehe i patua nei ki te hoari, ā, kua ora nei anō.

¹⁵ I hoatu anō ki a ia kia hoatu he wairua ora ki te whakapakoko o te kararehe, e kōrero ai te whakapakoko o te kararehe, e mea ai hoki i te hunga e kore e koropiko ki te whakapakoko o te kararehe kia whakamatea.

¹⁶ I mea anō hoki ia i te hunga katoa, i te iti, i te rahi, i te hunga whai taonga, i te hunga rawakore, i ngā rangatira, i ngā pononga, kia meatia ki a rātou he tohu ki ō rātou ringaringa matau, ki ō rātou rae rānei.

¹⁷ Kia kaua hoki tētahi e āhei te hoko mai te hoko atu rānei, ko te tangata anake kei a ia nei te tohu, te ingoa rānei o te kararehe, te whika rānei o tōna ingoa.

¹⁸ Tēnei te mātauranga. Mā te tangata whai whakaaro e tatau te whika o te kararehe! He whika tangata hoki. Nā, ko tōna whika, e ono rau e ono tekau mā ono.

14

Te Reme me Ōna Hoa

¹ Ā, i kite anō ahau, nā, ko te Reme e tū ana i Maunga Hiona, kotahi rau e whā tekau mā whā mano ōna hoa, ko tōna ingoa, me te ingoa o tōna Matua, he mea tuhituhi ki ō rātou rae.

² Nā, ka rongu ahau i te reo i te rangi, tōna rite kei te haruru o ngā wai maha, kei te haruru anō o te whatitiri nui; ā, ko te reo i rongu ai ahau, anō ko te reo o ngā kaiwhakatangi hāpa e whakatangi ana i ā rātou hāpa;

³ ā, ko tā rātou waiata me te mea he waiata hou i mua i te torōna, i mua hoki i ngā mea ora e whā, i ngā kaumātua anō hoki. E kore hoki e taea e tētahi te ako taua waiata, ko ngā mano anake kotahi rau e whā tekau mā whā, kua oti nei te hoko i runga i te whenua.

⁴ Ko te hunga tēnei kāhore nei i poke i te wahine; he wāhina hoki rātou. Ko te hunga tēnei e aru ana i te Reme ki ngā wāhi katoa e haere ai ia. He mea hoko ēnei i roto i ngā tāngata, he mātāmua ki te Atua, ki te Reme hoki.

⁵ Kāhore hoki he tinihanga i mau i ō rātou māngai; he kohakore rātou.

Ngā Anahera Tokotoru

⁶ I kite anō ahau i tētahi atu anahera e rere ana i waenganui o te rangi, kei a ia te rongopai mau tonu hei kauwhau māna ki te hunga e noho ana i te whenua, ki ngā iwi katoa, ki ngā hapū, ki ngā reo, ki ngā huihuinga tāngata.

⁷ Ā, he nui tōna reo ki te mea, “Kia wehi koutou ki te Atua, hoatu ki a ia he korōria; kua tae mai hoki te hāora o tāna whakawā. Koropiko atu hoki ki a ia, ki te Kaihanga o te rangi, o te whenua, o te moana, o ngā puna wai.”

⁸ I aru mai anō tētahi atu anahera, i mea, “Kua horo, kua horo a Papurōna, te pā nui, i whakainu nei i ngā tauiwi katoa ki te wāina, o te riri o tōna moepuku.”

⁹ I aru mai anō te toru o ngā anahera i a rāua, nui atu tōna reo ki te mea mai, “Ki te koropiko tētahi ki te kararehe, ki tōna whakapakoko hoki, ka tango hoki i te tohu ki tōna rae, ki tōna ringaringa rānei,

¹⁰ e inu anō ia i te wāina o te riri o te Atua, e ringihia nei, he mea kāhore i whakananua, ki roto ki te kapu o tōna riri; e whakamamaetia hoki ia i roto i te kāpura, i te whānāriki i te aroaro o ngā anahera tapu, i te aroaro hoki o te Reme.

¹¹ Ā, kake ana te paoa o tō rātou whakamamaetanga ake ake. Kāhore hoki he okiokinga i te ao, i te pō, mō te hunga e koropiko ana ki te kararehe, ki tōna whakapakoko hoki, mō te tangata hoki e tango ana i te tohu o tōna ingoa.”

¹² Tenei te manawanui o te hunga tapu, o te hunga e pupuri ana i ngā ture a te Atua, i te whakapono hoki o Ihu.

¹³ Ā, ka rongu ahau i tētahi reo i te rangi e mea ana, “Tuhituhia: Ka hari ngā tūpāpaku e mate nei i roto i te Ariki i ngā wā i muri nei.”

“Āe rā!” e ai tā te Wairua, “kia okioki ai rātou i ā rātou mahi; e aru tahi hoki ā rātou mahi i a rātou.”

Te Kotinga o te Ao

¹⁴ Ā, ka kite anō ahau, nā, he kapua mā; ā, i runga i te kapua e noho ana tētahi, tōna rite kei te Tama a te tangata, i runga anō i tōna mähunga he karauna kōura, i roto i tōna ringaringa he toronaihi koi.

¹⁵ Nā, ka puta mai tētahi atu anahera i te whare tapu, he nui tōna reo ki te karanga ki tērā e noho rā i runga i te kapua, “Ākina iho tāu toronaihi, kotia! Kua tae hoki te wā e kokoti ai. Kua maroke kē hoki te wīti o te ao.”

¹⁶ Kātahi tērā e noho rā i runga i te kapua ka āki iho i tāna toronaihi ki te whenua, ā, ka kotia te whenua.

¹⁷ Ā, ka puta mai anō he anahera i roto i te whare tapu i te rangi, he toronaihi koi anō hoki tāna.

¹⁸ Nā, ka puta mai anō tētahi atu anahera i roto i te āta, kei a ia he mana ki te kāpura; he nui tōna reo ki te karanga ki tērā i te toronaihi koi, i mea ia, “Ākina iho tāu toronaihi koi, tapahia ngā tautau wāina o te whenua; kua maoa hoki ōna karepe.”

¹⁹ Nā, ākina iho ana tāna toronaihi e te anahera ki te whenua, tapahia ana e ia te wāina o te whenua, pangā ana e ia, ki te takahanga nui o te riri o te Atua.

²⁰ Nā, ka takahia te takahanga wāina i waho o te pā, ā, puta ake ana he toto i roto i te takahanga, tae noa ake ki ngā paraire o ngā hōiho, ā taea noatia ngā pāranga kotahi mano e ono rau.

15

Ngā Anahera kei a rātou ngā Whiu Whakamutunga

¹ Ā, i kite ahau i tētahi atu tohu i te rangi, he mea nui, he mea whakamīharo, tokowhitu ngā anahera kei a rātou ngā whiu whakamutunga e whitu; ko te whakaotinga hoki ēnei o te riri a te Atua.

² Ā, ka kite ahau he mea e rite ana ki te moana karaihe, he mea whakananu ki te kāpura; me te hunga i kaha i te kararehe, i tōna whakapakoko hoki, i tāna tohu, i te whika anō hoki o tōna ingoa, e tū ana i runga i te moana karaihe, kei a rātou anō ngā hāpa a te Atua.

³ Kei te waiata hoki rātou i te waiata a Mohi, pononga a te Atua, me te waiata anō a te Reme; i mea rātou:

“He nui āu mahi, e mīharotia ana,
e te Ariki, e te Atua Kaha Rawa!

Tika tonu ōu ara, pono tonu,
e te Kīngi o ngā whakatupuranga!

⁴ Ko wai e kore e wehi i a koe, e te Ariki?
E kore hoki e whakakorōria i tōu ingoa?

Ko koe anake hoki te tapu ana;
Ka haere mai hoki ngā tauīwi katoa,
ka koropiko ki tōu aroaro;
kua whakakitea hoki āu tikanga tika.”

⁵ Ā, i muri iho i ēnei mea ka kite ahau, nā, kua puare te whare tapu o te tapenākara o te whakaaturanga i te rangi.

⁶ Nā, ka puta mai i roto i te whare tapu ngā anahera e whitu, i a rātou nei ngā whiu e whitu, he mea tātai ki te kōhatu utu nui, kāhore he koha, kanapa tonu, ā, ko ō rātou uma he mea whītiki ki te whītiki kōura.

⁷ Ā, ka hoatu e tētahi o ngā mea ora e whā ki ngā anahera e whitu ētahi oko kōura e whitu, ki tonu i te riri o te Atua e ora nei ā ake ake.

⁸ Nā, kua ki te whare tapu i te paoa, he mea nā te korōria o te Atua, nā tōna kaha hoki. Kīhai hoki tētahi tangata i āhei te tomo ki te whare tapu, kia mutu rā anō ngā whiu e whitu a ngā anahera e whitu.

16

Ngā Oko o te Riri o te Atua

¹ Ā, ka rongo ahau i te reo nui he mea nō roto i te whare tapu e mea ana ki ngā anahera e whitu, “Haere koutou, ringihia ngā oko e whitu o te riri o te Atua ki te whenua!”

² Nā, haere ana te tuatahi, ringihia ana e ia tāna oko ki te whenua; ā, kua pā he mariaio kino whakarihariha ki ngā tāngata kei a rātou nei te tohu a te kararehe, ki te hunga hoki e koropiko ana ki tōna whakapakoko.

³ Nā, ka ringihia e te tuarua o ngā anahera tāna oko ki te moana; ā, ka meinga hei toto, ānō nō te tūpāpaku; ā, ka mate ngā wairua ora katoa i roto i te moana.

⁴ Nā, ka ringihia e te tuatoru o ngā anahera tāna oko ki ngā awa, ki ngā puna wai; ā, ka meinga hei toto.

⁵ Ā, ka rongo ahau i te anahera o ngā wai e mea ana,
“Tika tonu koe, e te Ariki, tēnei koe ināianei,
i mua anō koe, ko te Mea Tapu hoki koe,
nāu hoki ēnei whakawā.

⁶ I ringihia hoki e rātou ngā toto o te hunga tapu,
o ngā poropiti, ā, hoatu ana e koe he toto ki a rātou kia inumia;
he mea tika hoki mā rātou.”

⁷ I rongo hoki ahau i te āta e mea ana,
“Āe rā, e te Ariki, e te Atua Kaha Rawa,
pono tonu, tika tonu āu whakawā.”

⁸ Nā, ka ringihia e te tuawhā o ngā anahera tāna oko ki te rā; ā, ka hoatu ki a ia kia tunua ngā tāngata ki te ahi.

⁹ Nā, hunuhunua ana ngā tāngata e te wera nui; ā, ka kohukohu rātou ki te ingoa o te Atua, kei a ia nei te tikanga mō ēnei whiu. Kīhai hoki rātou i ripenetā, i hoatu i te korōria ki a ia.

¹⁰ Nā, ka ringihia e te tuarima o ngā anahera tāna oko ki te torōna o te kararehe; ā, ka whakapōuritia tōna rangatiratanga; ā, ngaua ana e ngā tāngata ō rātou arero i te mamae,

¹¹ kohukohua ana hoki e rātou te Atua o te rangi mō ō rātou mamae, mō ō rātou mariaio, kīhai anō rātou i ripenetā ki ā rātou mahi.

¹² Nā, ka ringihia e te tuaono o ngā anahera tāna oko ki te awa nui, ki Uparati; ā, mimiti ake tōna wai, he mea kia rite ai te huarahi o ngā kingi e haere mai i te rāwhiti.

¹³ Ā, i kite ahau i ngā wairua poke e toru, te rite kei te poroka, e puta mai ana i te māngai o te tarakona, i te māngai hoki o te kararehe, i te māngai anō hoki o te poropiti teka.

¹⁴ Ko ngā wairua hoki rātou o ngā rēwera, e mahi ana i ngā tohu, e haere atu ana ki ngā kingi o te whenua, o te ao katoa, ki te huihui i a rātou ki te whawhai i taua rā nui o te Atua Kaha Rawa.

¹⁵ “Nanā, ka haere atu ahau, anō he tāhae. Ka hari te tangata e mataara ana, e tiaki ana i ōna kākahu, kei haere tahanga ia, kei kitea tōna whakamā!”

¹⁶ Nā, ka huihuia rātou e ia ki te wāhi e huaina nei i te reo Hiperu ko Aramakerona.

¹⁷ Nā, ka ringihia e te anahera tuawhitu tāna oko ki te takiwā o te rangi, ā, ka puta mai he reo nui i te whare tapu o te rangi, i te torōna, e mea ana, “Kua oti!”

¹⁸ Ā, ka puta mai he uira, he reo, he whatitiri, ā, ka puta he rū nui, kāhore anō he rū i pērā mai o te nohoanga o te tangata ki te whenua, tōna nui, tōna kaha.

¹⁹ Nā, ka wehea te pā nui, e toru ngā wāhi, ā, ka horo ngā pā o ngā tauwiwi. Ka maharatia hoki Papurōna nui i te aroaro o te Atua, hoatu ana ki a ia te kapu o te wāina o te āritarita o tōna riri.

²⁰ Ā, rere atu ana ngā motu katoa, kihai hoki i kitea ngā maunga.

²¹ I heke iho anō hoki i te rangi he whatu nui, ki runga ki ngā tāngata, kei tō te taranata te taimaha o te whatu kotahi; ā, ka kohukohu ngā tāngata i te Atua mō te whiu a te whatu; he nui rawa hoki tāna whiu.

17

Te Wahine Kairau Rongonui

¹ Nā, ka haere mai tētahi o ngā anahera e whitu, kei a rātou nei ngā oko e whitu, ā, ka kōrero mai ki ahau, ka mea, “Haere mai; māku e whakakite ki a koe te whakawākanga o te wahine kairau, o te mea nui e noho ana i runga i ngā wai maha.

² Kua moea pukutia nei e ngā kingi o te whenua, ā, haurangi iho te hunga e noho ana i te whenua i te wāina o tōna moepuku.”

³ Nā, ka ārahina ahau i roto i te Wairua e ia ki te koraha; ā, ka kite ahau i tētahi wahine e noho ana i runga i tētahi kararehe whero, kapi tonu i te ingoa kohukohu, e whitu ōna mähunga, tekau ngā haona.

⁴ Nā, ko te kākahu o te wahine rā he mea pāpura, he mea whero, he mea whakapaipai ki te kōura, ki te kōhatu utu nui, ki te peara, he kapu kōura hoki kei tōna ringa ki tonu i te mea whakarihariha, i te poke hoki o tōna moepuku.

⁵ I tōna rae anō hoki tētahi ingoa tuhituhi rawa:

KO TE MEA NGARO KO PAPURŌNA NUI,
KO TE WHAEA O NGĀ WĀHINE KAIRAU,
O NGĀ MEA WHAKARIHARIHA HOKI O TE AO.

⁶ I kite anō ahau i taua wahine nei e haurangi ana i ngā toto o te hunga tapu, i ngā toto hoki o ngā kaiwhakaatu i a Ihū.

Ā, nō tōku kitenga i a ia, nui atu te mīharo i mīharo ai ahau.

⁷ Ā, ka mea mai te anahera ki ahau, “He aha koe i mīharo ai? Māku e kōrero ki a koe taua mea ngaro, te wahine, me te kararehe hoki e waha rā i a ia, nōna nei ngā mātenga e whitu me ngā haona kotahi tekau.

⁸ Ko te kararehe i kite rā koe, i mua ia, kāhore hoki ināianei. Ka puta ake anō hoki ia ā mua i roto i te poka tōrere, ā, ka riro atu ki te whakangaromanga. Nā, ko te hunga e noho ana ki te whenua, kāhore nei ō rātou ingoa i tuhituhia ki te pukapuka o te ora o te orokohanganga rā anō o te ao, ka mīharo rātou ina kite i te kararehe i ora i mua, ā, kāhore nei ināianei, ā tēnei ake ka puta.

⁹ “Tenei te hinengaro whai mahara. Ko ngā mātenga e whitu he maunga, e whitu, kei runga te wahine i ērā e noho ana.

¹⁰ Nā, e whitu ērā kingi; tokorima kua hinga, kotahi tēnei, ko tētahi kāhore anō i tae noa mai; ā, ka tae mai ia, me noho ia, he wā iti nei.

¹¹ Nā, ko te kararehe, ko te mea i mua rā, ā, kāhore nei ināianei, he tuawaru anō ia, nō ngā tokowhitu anō hoki; ā, e riro ana ia ki te whakangaromanga.

¹² “Nā, ko ngā haona kotahi tekau i kite rā koe, kotahi tekau ērā kingi, kāhore anō kia whiwhi noa ki tētahi rangatiratanga; heoi, kotahi te hāora e whiwhi tahi ai rātou ko te kararehe ki te mana, me te mea he kingi.

¹³ Kotahi tonu te whakaaro nui a ēnei, e hoatu anō e rātou tō rātou kaha, tō rātou mana ki te kararehe.

¹⁴ E whawhai anō ēnei ki te Reme, e taea anō rātou e te Reme. Nō te mea ko te Ariki ia o ngā ariki, ko te Kīngi o ngā kīngi. Ā, ka taea anō hoki e rātou ko ōna hoa, ko te hunga he mea karanga, he mea whiriwhiri, he hunga pono.”

¹⁵ I mea mai anō ia ki ahau, “Ko ngā wai i kitea e koe i te nohoanga o te wahine kairau rā, ko ngā huihuinga tāngata rātou, ko ngā mano, ko ngā iwi, ko ngā reo.

¹⁶ Nā, ko ngā haona kotahi tekau i kitea e koe, me te kararehe, e kino anō ēnei ki te wahine kairau, ka meinga ia e rātou kia mōti rawa iho, kia noho tahanga, e kai anō rātou i ōna kikokiko, e tahu hoki i a ia kia pau rawa i te ahi.

¹⁷ Kua hoatu hoki e te Atua ki ō rātou ngākau kia whakarite i tāna i pai ai, kia kotahi anō hoki ō rātou whakaaro, kia hoatu hoki e rātou tō rātou rangatiratanga ki te kararehe, kia rite rā anō ngā kupu a te Atua.

¹⁸ “Nā, ko te wahine i kite nā koe, ko te pā nui ia, kei a ia nei te kīngitanga i runga i ngā kīngi o te ao.”

18

Te Horo a Papurōna

¹ Ā muri iho i ēnei mea ka kite ahau i tētahi atu anahera e heke iho ana i te rangi, he mana nui tōna; mārāma tonu hoki te ao i tōna korōria.

² He nui hoki tōna reo ki te karanga, ki te mea:

“Kua horo, kua horo a Papurōna nui.

Kua meinga hei kāinga rēwera,

hei whare herehere hoki mō ngā wairua poke katoa,

hei whare herehere mō ngā manu poke katoa,

mō ngā manu whakariharia.

³ Nā te wāina hoki o te riri o tōna moepuku i horo ai ngā tauwiwi katoa;

i moepuku hoki ngā kīngi o te whenua ki a ia,

ā, kua whiwhi nui ngā kaihoko o te ao i te taonga

i te nui o āna mea whakaahureka.”

⁴ I rongo anō ahau i tētahi atu reo i te rangi, e mea ana:

“Putā mai koutou i roto i a ia,

e tōku iwi, kei uru tahi koutou ki ōna hara,

kei pāngia koutou e ōna whiu.

⁵ Kua tutuki hoki ōna hara ki te rangi,

kua mahara te Atua ki āna mahi hē.

⁶ Hoatu ki a ia tāna i hōmai ai ki a koutou,

takiruatia ngā mea mōna, kia rite ki āna mahi.

Ko te kapu i whakakāia e ia

kia rua ā koutou whakakāinga mōna.

⁷ Nā, kia rite ki tāna whakanuinga i a ia,

ki tōna tōreretanga ki āna mea whakaahureka,

kia pērā anō te mamae me te pōuri e hoatu e koutou ki a ia.

E mea ana hoki ia i tōna ngākau:

‘E noho ana ahau hei kuīni!

Ehara hoki ahau i te pouaru,

e kore anō hoki ahau e kite i te pōuri.’

⁸ Mō konei anō ka tae mai ōna whiu i te rā kotahi,

te mate, te pōuri, te matekai;

ā, ka tahuna ia kia pau rawa i te ahi.

He kaha hoki te Ariki, te Atua, e whakawā nei i a ia.”

⁹ Ā, ko ngā kīngi o te ao i moepuku nei ki a ia, i tōrere ngātahi nei ki āna mea whakaahureka, tērā e tangi ki a ia, e auē ki a ia, ina kite rātou i te paoa o tōna tahunga.

¹⁰ Ka tū mai rātou i tawhiti i te wehi ki tōna whakamamae, ka mea,

“Auē, auē, te pā nui, Papurōna, te pā kaha!

Kua tae mai hoki tōu whakawā i te hāora kotahi.”

¹¹ Ka tangi anō hoki ngā kaihoko o te whenua, ka auē ki a ia; nō te mea kāhore atu he tangata hei hoko i tā rātou utanga;

¹² i te utanga o te kōura, o te hiriwa, o te kōhatu utu nui, o te peara, o te rīnena pai, o te pāpura, o te hiraka, o te kahu whero; me ngā rākau taina katoa, me ngā tini oko rei, me ngā tini oko rākau utu nui whakaharahara, oko parāhi, rino, mapere,

¹³ me te hinamona, me ngā mea kakara, me te hinu kakara, me te parakihe, me te wāina, me te hinu, me te parāoa pai, me te witi, me ngā kararehe, me ngā hipi; me te utanga o ngā hōiho, o ngā hāriata, o ngā pononga; me ngā wairua tāngata.

¹⁴ “Heoi, ko ngā hua i matea nuitia e tōu ngākau kua mawehe atu i a koe, ā, kua mahue hoki koe i ngā mea reka katoa, i ngā mea papai, ā, heoi anō te kitenga o aua mea e te tangata.”

¹⁵ Ko ngā kaihoko o ēnei mea, kua whai taonga nei i a ia, ka tū mai rātou i tawhiti i te wehi ki tōna whakamamae, me te tangi, me te auē anō rātou,

¹⁶ me te ki:

“Auē, auē, te pā nui,
i kākahuria ki te rīnena pai, ki te pāpura,
ki te whero, i tātaitia ki te kōura,
ki te kōhatu utu nui, ki ngā peara!

¹⁷ Kotahi tonu hoki te hāora a mōtū rawa iho taua taonga nui.”

Nā, ko ngā rangatira kaipuke katoa, ko te hunga katoa e rere ana rā te kaipuke ki ia wāhi, ko ngā kaiwhakaterere kaipuke, me te hunga katoa anō kei te moana ā rātou mahi, tū mai ana rātou i tawhiti,

¹⁸ me te karanga anō rātou i tō rātou kitenga i te paoa o tōna tahunga, me te ki, “Ko tēhea pā i rite ki tēnei pā nui?”

¹⁹ Opehia ana hoki e rātou he puehu ki ō rātou mähunga, kei te karanga rātou, me te tangi, me te auē, kei te mea,

“Auē, auē, te pā nui,
i whai taonga ai i ōna utu nui te hunga katoa
he kaipuke a rātou i te moana!

Kotahi tonu nei hoki te hāora ā mōtū rawa iho!

²⁰ Kia hari ki a ia, e te rangi,
e te hunga tapu, e ngā āpōtoro, e ngā poropiti anō hoki;
kua whakaritea nei hoki e te Atua tā koutou whakawā i a ia!”

²¹ Kātahi, ka hāpaingia ake e tētahi anahera kaha he kāmaka i rite nei ki tētahi kāmaka rahi nō te mira, ā, makā ana e ia ki te moana, me te ki anō ia:

“Ka pēneitia a Papurōna, te pā nui,
ka makā whakareretia atu,
e kore anō hoki e kitea i muri nei.

²² Nā, heoi anō, rongonga i roto i a koe ki te reo o ngā kaiwhakatangi hāpa,
o ngā kaiwhakatakoto rangi waiata,
o ngā kaiwhakatangi i ngā pūtōrino, i ngā tētere;

e kore anō hoki e kitea i ngā wā i muri nei tētahi kaimahi o ngā tini mahi i roto i a koe;
e kore anō hoki e rangona i ngā wā i muri nei
te haruru o te kōhatu mira i roto i a koe.

²³ E kore anō hoki e whiti i ngā wā i muri nei te mārāma o te rama i roto i a koe;
e kore anō hoki e rangona i ngā wā i muri nei te reo o te tāne mārena hou,
o te wahine mārena hou, i roto i a koe;

ōu kaihokohoko hoki ko ngā tāngata nunui o te ao;
nā au mahi māku anō hoki i pōhēhē ai ngā iwi katoa.

²⁴ I kitea anō hoki i roto i a ia ngā toto o ngā poropiti, o te hunga tapu,
o te hunga katoa hoki i whakamatea ki runga ki te whenua.”

19

¹ Nā, muri iho i ēnei mea ka rangona e ahau he reo nui me te mea nō te mano tini i te rangi, e mea ana,

“Areruia!

Ko te whakaoranga, ko te korōria, ko te hōnore,
ko te kaha, kei te Ariki, kei tō tātou Atua;

² he pono hoki, he tika āna whakawā.

Kua whakawākia hoki e ia te wahine kairau, te mea nui,
i hē ai te whenua i tōna moepuku,

kua rapua anō e ia he utu i a ia mō ngā toto o āna pononga.”

³ Nā, ka tuaruatia anō ā rātou meatanga,
“Areruia!

Heoi, kake ake ana te paoa o taua pā ake ake.”

⁴ Ā, takoto ana ngā kaumātua e rua tekau mā whā me ngā mea ora e whā, koropiko ana ki te Atua e noho ana i runga i te torōna, mea ana,

“Āmine. Areruia!”

Te Hākari Mārena o te Reme

⁵ Ā, ka puta mai he reo i te torōna, e mea ana,
“Whakamoemiti ki tō tātou Atua,
e āna pononga katoa,
e te hunga hoki e wehi ana i a ia,
e te hunga iti,
e te hunga nunui.”

⁶ Nā, ka rangona e ahau me te mea he reo nō te mano tini, me te mea he haruru nō ngā wai maha, me te mea he haruru nō ngā whatitiri kaha, e mea ana,
“Areruia!

Ka kīngi hoki te Ariki, tō tātou Atua,
te Kaha Rawa.

⁷ Kia hari tātou, kia nui rawa te koa,
kia hoatu he korōria ki a ia.

Kua taea hoki te mārena o te Reme,
kua oti anō te whakapai a tāna wahine i a ia anō.

⁸ I tukua hoki ki a ia kia whakakākahuria ia
ki te rīnena pai, ki te rīnena kanapa, parukore.”

(Nā, ko te rīnena pai rā, ko ngā mahi tika a te hunga tapu.)

⁹ I mea mai anō ia ki ahau, “Tuhituhia: Ka hari te hunga kua karangatia ki te hapa o te mārena o te Reme.” Ka mea mai anō ia ki ahau, “Ko ngā kupu pono ēnei a te Atua.”

¹⁰ Nā, ka takoto ahau ki mua i ōna waewae, ka mea kia koropiko ki a ia. Ā, ka mea mai ia ki ahau, “Kauaka! He hoa pononga hoki ahau nō koutou ko ōu tuākana kei a rātou nei te whakaatu o Ihu. Me koropiko ki te Atua.”

Ko te whakaatu hoki i a Ihu tā te wairua o te poropititanga.

Ko te Kainoho i runga i te Hōiho Mā

¹¹ Ā, ka kite ahau i te rangi e tuwhera ana, nā, he hōiho mā. Ko te ingoa hoki o tōna kainoho ko te Pono, ko te Tika, kei runga i te tika tāna whakawā, tāna whawhai.

¹² Ā, ko ōna kanohi, ānō he mura ahi, ā, i runga i tōna mātenga ngā karauna maha. He ingoa hoki tōna kua oti te tuhituhi, e kore nei tētahi e mātau, ko ia anake.

¹³ Ko te kākahu i kākahuria e ia he mea tuku ki te toto, ko te ingoa i huaina ai ia ko “Te Kupu a te Atua.”

¹⁴ Ā, ko ngā taua kei te rangi e aru ana i a ia i runga i ngā hōiho mā, he mea whakakākahu rātou ki te rīnena pai, he mea mā, parukore.

¹⁵ E puta mai ana hoki i roto i tōna māngai he hoari koi, hei patu māna i ngā tauwiwi. He rino anō hoki te tokotoko e tohutohu ai ia i a rātou. E takahi ana hoki ia i te takahanga wāina o te āritarita o te riri o te Atua Kaha Rawa.

¹⁶ He ingoa anō tōna, tuhituhi rawa ki tōna kākahu, ki tōna hūhā:

KO TE KĪNGI O NGĀ KĪNGI, KO TE ARIKI O NGĀ ARIKI.

¹⁷ I kite anō ahau i tētahi anahera e tū ana i te rā; he nui anō tōna reo ki te karanga, i mea ia ki ngā manu katoa e rere ana i waenganui o te rangi, “Haere mai, me huihui mai ki te hapa nui a te Atua;

¹⁸ ki te kai i ngā kikokiko o ngā kīngi, i ngā kikokiko o ngā rangatira mano, i ngā kikokiko o te hunga kaha, i ngā kikokiko o ngā hōiho, o ō rātou kainoho hoki, i ngā kikokiko o ngā tāngata katoa, o ngā mea ehara nei i te pononga, o ngā pononga anō hoki, o te hunga nonohi, o te hunga nunui.”

¹⁹ Ā, ka kite ahau i te kararehe, me ngā kīngi o te whenua, me ā rātou taua, kua huihuia ki te whawhai ki tērā e noho rā i runga i te hōiho, ki tāna taua hoki.

²⁰ Nā, ka hopukina te kararehe rāua tahi ko te poropiti teka i mahi rā i ngā tohu ki tōna aroaro, i pōhēhē ai te hunga i tango i te tohu a te kararehe, i koropiko hoki ki tōna whakapakoko. Nā, pangā oratia ana rāua tokorua ki te roto kāpura e kā ana i te whānāriki.

²¹ Nā, ko te hunga i toe, i whakamatea ki te hoari a tērā e noho rā i runga i te hōiho, ki te hoari e puta mai nei i roto i tōna māngai. Ā, mākona ana ngā manu katoa i ō rātou kikokiko.

20

Ngā Tau Kotahi Mano

¹ Ā, ka kite ahau i tētahi anahera e heke iho ana i te rangi, kei a ia te kī o te poka tōrere, me tētahi mekameka nui i tōna ringaringa.

² Nā, ka mau ia ki te tarakona, ki te nākahi onamata, ko te Rēwera nei ia, ko Hātana hoki, ka herehere i a ia kotahi mano ngā tau.

³ Ka maka i a ia ki te poka tōrere, uakina ana, whakapiri rawa te hīri ki runga ki a ia, kei whakapōhēhē ia i ngā tauīwi i muri iho, kia taka rā anō ngā tau kotahi mano, ā muri iho i ēnei mea me wewete ia, he tāima iti kau ia.

⁴ I kite anō ahau i ngā torōna, e noho ana hoki rātou i runga, i hoatu anō hoki te whakawā ki a rātou. I ngā wairua hoki o te hunga i pōutoa mō te whakaaturanga i a Īhu, mō te kupu hoki a te Atua, te hunga kāhore i koropiko ki te kararehe, ki tōna whakapakoko rānei, kihai hoki i meatia te tohu ki ō rātou rae, ki ō rātou ringaringa. Nā, ka ora rātou, ka kīngi tahi me te Karaiti, kotahi mano tau.

⁵ (Kihai ia i ora ake te toenga o ngā tūpāpaku, ā taka noa ngā tau kotahi mano.) Ko te aranga tuatahi tēnei.

⁶ Hari tonu, tapu tonu te tangata he wāhi nei tōna i te aranga tuatahi. E kore te matenga tuarua e whai mana ki a rātou; engari hei tohunga rātou mā te Atua, mā te Karaiti hoki, ā, kotahi mano ngā tau e kīngi tahi ai rātou me ia.

Te Hinganga o Hātana

⁷ Ā, nō ka pahemo ngā tau kotahi mano, ka wetekina a Hātana i roto i tōna whare herehere.

⁸ Ā, ka haere ia ki te whakapōhēhē i ngā tauīwi i ngā pito e whā o te whenua, i a Koka rāua ko Makoko, e huihui ai rātou ki te taua; ko te tokomaha o rātou rite tonu ki te onepū o te moana.

⁹ Nā, haere ana rātou ki te whānui o te whenua, karapotia ana e rātou te nohoanga o te hunga tapu, me te pā e arohaina ana. Nā, ko te hekenga iho o te kāpura i te Atua i te rangi, pau ake rātou.

¹⁰ Nā, ko te rēwera i whakapōhēhē nei i a rātou, pangā ana ia ki te roto kāpura whānāriki, ki te wāhi kei reira nei te kararehe me te poropiti teka, ā, ka whakamamaetia rātou i te ao, i te pō, ake ake.

Te Whakawātanga Whakamutunga

¹¹ Ā, ka kite ahau i tētahi torōna nui, mā, i tētahi hoki e noho ana i runga, rere ana te whenua me te rangi i tōna kanohi; kāhore hoki i kitea he wāhi mō rāua.

¹² I kite anō ahau i te hunga mate, i te hunga nunui, i te hunga ririki, e tū ana i mua o te torōna. Nā, kua whakatuwheratia ngā pukapuka; kua whakatuwheratia anō hoki tētahi atu pukapuka, ko te pukapuka o te ora. Kei ngā mea hoki i tuhituhia ki aua pukapuka he whakawā mō te hunga mate, he mea whakarite tonu ki a rātou mahi.

¹³ I tukua mai anō e te moana te hunga mate i roto i a ia; i tukua mai hoki e te mate, e te pō, te hunga mate i roto i a rāua. Nā, ka whakawākia tēnā tangata, tēnā, he mea whakarite ki ā rātou mahi.

¹⁴ Nā, ka pangā te mate me te pō ki te roto ahi. Ko te tuarua tēnei o ngā mate, arā ko te roto ahi.

¹⁵ Ā, ki te kitea tētahi kihai i tuhituhia ki te pukapuka o te ora, i pangā ia ki te roto ahi.

21

Te Rangī Hou me te Whenua Hou

¹ Ā, i kite ahau i te rangi hou, i te whenua hou. Kua pahemo hoki te rangi tuatahi, me te whenua tuatahi, ā, kāhore atu he moana.

² I kite anō ahau i te pā tapu, i Hiruhārama hou, e heke iho ana i te rangi i te Atua, rite rawa, anō he wahine mārena hou kua oti te whakapaipai mō tāna tāne.

³ I rongō anō ahau i te reo nui i te rangi e mea ana: “Nā, kei ngā tāngata te tapenākara o te Atua, ā, e noho ia ki a rātou; ko rātou hoki hei iwi māna, ko te Atua nei anō hei a rātou, hei Atua mō rātou.

⁴ Ka murua hoki e ia ngā roimata katoa i ō rātou kanohi; ā, kore ake he mate; kāhore hoki he auē, kāhore he tangi, kāhore he mamae, i ngā wā i muri nei. Kua pahemo atu hoki ngā mea ō mua.”

⁵ Ā, ka kōrero mai tērā e noho rā i runga i te torōna: “Nā, ka hangā houtia e ahau ngā mea katoa.” I mea mai anō ia ki ahau, “Tuhituhia. Nō te mea he pono, he tika ēnei kupu.”

⁶ I mea mai anō ia ki ahau, “Kua oti ēnei mea. Ko ahau te Ārepa, te Ōmeka, te tīmatanga, te whakamutunga. Ka hoatu noa e ahau ki te tangata matewai he wai i te puna o te wai o te ora.

⁷ Ko te tangata i a ia te wikitoria, e whiwhi ia ki ēnei mea; ko ahau hoki hei Atua mōna, ko ia hei tama māku.

⁸ Nā, ko te hunga wehi, ko te hunga whakateka, ko te hunga whakarihariha, ko ngā kaikōhuru, ko te hunga moepuku, ko te hunga māku, ko te hunga karakia ki te whakapakoko, ko te hunga teka katoa, ko te wāhi mō rātou kei te roto e kā ana i te ahi, i te whānāriki. Ko te matenga tuarua tēnei.”

Te Hiruhārama Hou

⁹ Nā, ka haere mai ki ahau tētahi o ngā anahera e whitu, kei a rātou nei ngā oko e whitu e kī ana i ngā whiu whakamutunga e whitu; ka kī mai ki ahau, ka mea, “Haere mai, māku e whakakite ki a koe te wahine mārena hou, te wahine a te Reme.”

¹⁰ Nā, haria ana ahau e ia i roto i te wairua ki tētahi maunga nui, tiketike, ā, ka whakakitea mai ki ahau te pā tapu, a Hiruhārama, e heke iho ana i te rangi i te Atua.

¹¹ Kei taua pā anō te korōria o te Atua. Rite tonu tōna marama ki tō te kōhatu utu nui whakaharahara, ānō he kōhatu hahapa, marama tonu me he karaihe;

¹² he taiepa kōhatu anō tōna, he mea nui, tiketike, tekau mā rua ngā tatau, kotahi tekau mā rua anō ngā anahera i ngā tatau, tuhituhi rawa ki te ingoa, arā ki ngā ingoa o ngā hapū kotahi tekau mā rua o ngā tama a Iharaia.

¹³ I te rāwhiti e toru ngā tatau; i te hauraro e toru ngā tatau; i te tonga e toru ngā tatau; i te hauāuru e toru ngā tatau.

¹⁴ Ā, ko te taiepa o te pā, kotahi tekau mā rua ōna tūranga, kei aua tūranga anō ngā ingoa o ngā āpōtoro a te Reme, kotahi tekau mā rua.

¹⁵ Nā, ko tērā i kōrero rā ki ahau, he kākaho kōura tāna hei whanganga māna i te pā, i ōna tatau, i tōna taiepa kōhatu.

¹⁶ Nā, ko te takoto o te pā, e whā ngā poti, tōna roa rite tonu ki tōna whānui. Nā, ka whangangatia e ia te pā ki te kākaho, kotahi tekau mā rua mano ngā pāronga. Ko tōna roa, ko te whānui, ko te ikeike, rite tonu.

¹⁷ Nā, ka whangangatia anō e ia tōna taiepa, kotahi rau e whā tekau mā whā ngā whatianga, he rūri nā te tangata, arā nā te anahera.

¹⁸ Nā, ko te mea i hangā ai tōna taiepa he hahapa, he kōura parakore anō hoki te pā, rite tonu ki te karaihe marama.

¹⁹ Ko ngā tūranga o te taiepa o te pā he mea whakapaipai ki ngā kōhatu utu nui katoa. Ko te tūranga tuatahi he hahapa, ko te tuarua, he hapaia, ko te tuatoru, he karakeroni, ko te tuawhā, he emerara,

²⁰ ko te tuarima, he hararonika, ko te tuaono, he harariu, ko te tuawhitu, he karihorita, ko te tuawaru, he perira, ko te tuaiwa, he tōpaha, ko te ngahuru, he karihoparaha, ko te tekau mā tahi, he hakinihi, ko te tekau mā rua, he ametihita.

²¹ Nā, ko ngā tatau kotahi tekau mā rua, kotahi tekau mā rua peara. Ko tēnei tatau, ko tēnei tatau, kotahi tonu peara. Ko te huarahi hoki o te pā he kōura parakore, ko ia anō kei te karaihe piata.

²² Nā, kīhai ahau i kite i tētahi whare tapu i reira. Ko te Ariki hoki, ko te Atua Kaha Rawa rāua ko te Reme te whare tapu o reira.

²³ Kāhore hoki taua pā i mea ki te rā mōna, ki te marama rānei, hei whiti ki roto. E whakamāramatia ana hoki a reira e te korōria o te Atua, ko te Reme hoki tōna marama.

²⁴ E haere hoki ngā tauwi i waenganui o tōna marama, ā, e kawea mai anō hoki e ngā kingi o te ao tō rātou korōria ki reira.

²⁵ E kore hoki ōna tatau e tūtakina i te awatea; kore ake hoki o reira pō.

²⁶ Ā, e kawea mai hoki te korōria me te hōnore o ngā tauwi ki reira.

²⁷ E kore anō e tomo ki roto tētahi mea whakanoa, te tangata rānei e mahi ana i te whakarihariha, i te teka rānei. Ko te hunga anake kua oti te tuhituhi ki tā te Reme pukapuka o te ora.

22

¹ Nā, ka whakakitea mai e ia ki ahau he awa wai ora, piata tonu me te karaihe, e puta mai ana i te torōna o te Atua rāua ko te Reme,

² i waenganui o tōna huarahi. Nā, i tēnei taha o te awa, ā, i tērā taha, ko te rākau o te ora, kotahi tekau mā rua ōna momo hua, e hua ana ōna hua i tētahi marama, i tētahi marama, ā, ko ngā rau o te rākau hei whakaora mō ngā tauwi.

³ Ā, kore ake he kanga e muri nei.

Ko reira anō hoki te torōna o te Atua rāua ko te Reme; ā, ka mahi āna pononga ki a ia.

⁴ E kite hoki rātou i tōna kanohi; ka mau hoki tōna ingoa ki ō rātou rae.

⁵ Ā, kore ake o reira pō, kore ake ō rātou meatanga ki te marama o te rama, ki te marama hoki o te rā. E marama hoki rātou i te Ariki, i te Atua, ā, e kingi rātou ake ake.

Te Hokinga mai a Ihū

⁶ I mea mai anō ia ki ahau: "He pono, he tika ēnei kupu; kua tonoa hoki e te Ariki, e te Atua o ngā poropiti tapu, tāna anahera, hei whakakite mai ki āna pononga i ngā mea ka hohoro nei te meinga."

⁷ "Nā, ka hohoro tāku haere atu; ka hari te tangata e whakarite ana i ngā kupu o te poropititanga o tēnei pukapuka."

⁸ Ā, ko ahau, ko Hoani, tēnei i rongo nei, i kite nei i ēnei mea. Ā, nō tōku rongonga, nō tōku kitenga, ka hinga ahau ki raro, ka mea kia koropiko ki mua i ngā waewae o te anahera i whakakitea mai ai ēnei mea ki ahau.

⁹ Nā, ko tāna meatanga mai ki ahau, "Kauaka. He hoa pononga hoki ahau nōu, nō ōu tuākana hoki, nō ngā poropiti, nō te hunga anō e pupuri ana i ngā kupu o tēnei pukapuka. Me koropiko ki te Atua."

¹⁰ Nā, ka mea mai anō ia ki ahau, "Kaua e hīritia ngā kupu o te poropititanga o tēnei pukapuka; e tata ana hoki te tāima."

¹¹ Ko te tangata e hē ana te whakahaere, kia hē anō te whakahaere. Ko te tangata e poke ana, kia poke anō ia. Ko te tangata e tika ana, kia tika anō ia. Ko te tangata e tapu ana, kia tapu anō ia.

¹² "Nā, ka hohoro tāku haere atu; kei ahau anō tāku utu, ā, ka rite ki āna mahi ake ngā mea e hoatu ki tētahi, ki tētahi."

¹³ Ko ahau te Ārepa, te Ōmeka, te tuatahi, te whakaotinga, te tīmatanga, te whakamutunga."

¹⁴ Ka hari te hunga e horoi ana i ō rātou kākahu, kia taunga ai rātou te haere mai ki te rākau o te ora, ka tomo anō ki te pā rā ngā tatau.

¹⁵ Kei waho ngā kurī, me te hunga mākutu, me te hunga moepuku, me ngā kaikōhuru, me te hunga karakia ki te whakapakoko, me te hunga katoa e pai ana, e mahi ana i te teka.

¹⁶ "Kua tonoa e ahau, e Īhu, tāku anahera, hei whakaatu i ēnei mea ki a koutou i roto i ngā hāhi. Ko ahau te Pakiaka, te Uri o Rāwiri, te Whetū mārama o te Ata."

¹⁷ E mea ana hoki te Wairua me te wahine mārena hou, "Haere mai!"

Me kī ake anō e te tangata e rongo ana, "Haere mai!"

Kia haere mai hoki te tangata e hiainu ana. Kia tangohia noatia anō te wai ora e te tangata e hiahia ana.

Whakataua

¹⁸ He whakaatu hoki nāku tēnei ki te hunga katoa e rongo ana ki ngā kupu o te poropititanga o tēnei pukapuka: Ki te tāpiritia mai e tētahi ki ēnei mea, ka tāpiritia atu anō e te Atua mōna ngā whiu kua oti te tuhituhi ki tēnei pukapuka.

¹⁹ Ā, ki te tangohia atu e tētahi he kupu i te pukapuka o tēnei poropititanga, ka tangohia e te Atua tōna wāhi i roto i te pukapuka o te ora, i te pā tapu hoki, i ngā mea hoki kua oti te tuhituhi ki tēnei pukapuka.

²⁰ Tēnei te kī nei te kaiwhakaatu o ēnei mea, "Nā, ka hohoro anō tāku haere atu!"

Āmine. Āe rā, haere mai, e te Ariki, e Īhu!

²¹ Kia tau ki te hunga tapu katoa te atawhai o tō tātou Ariki, o Īhu Karaiti. Āmine.